Український Релігійний дво-тижневик в Канаді.

ВІСТНИК
THE HERALD

THE HERALD
Box 3684
WINNIPEG, MAN.

РІК VII. ВІННІПЕГ, МАН. 1-го СІЧНЯ, 1930. ЧИСЛО (94) 1

ПРАВОСЛАВНА ЦЕРКВА НА БУКОВИНІ.

Черновецький часопис „Рідний Край" пише:

„Православна церква служить на Буковині й Бесарабії за політичне знаряддя для винародовлення православних вірних неримунської національности. Наука віри і моралі уступила місце вже цілковитому національному шовінізмові. Обсаджування парохій в українській частині Буковини розглядається тільки зі становища румунського загребущого націоналізму. Ще є по українських селах декуди й українські душпастирі православного віросповідання, котрі мають завдання по змозі своїх сил спинити моральний розстрій серед українського народу. Та годі затаїти, що світська інтелігенція не піддержує українське православне духовенство, не розмірковуючи гаразд, що зі зникненням послідного українського священника з українських сіл не буде стриму загладі всієї українськости".

СЕЛЯНСЬКИЙ ТЕРОР.

Під Житомиром селяне підпалили будинок сільради саме в той час, як там відбувалася нарада комуністів і зібралося їх біля сто осіб. Двері з надвору підперто кілками і присутні ледви врятувалися.

Знову в богатьох місцях України мали місце напади на урядові установи та вбивства совітських урядників. В Бердичевському окрузі в селі Садки натовп селян напав на комісію хлібозаготовчу і забив двох її членів, а голову її тяжко поранив. В селі Сестринці того-ж округу забито комуніста Гичкова. В Конотопськім окрузі в ночі забито секретаря совіту Боярчука. В старій Уніщі на Поділлю селяне замордували комуністів Бобиненка і Денівського. ГПУ розстріляло трох селян, яким закинуто те убивство.

ПРОТИ ХРИСТІЯНСТВА.

Антихристіянський рух у Тсінанфу, в Китаю, примусив замкнути шантунський християнський університет і шпиталь. Хорих з сього шпиталю перевезено в инші місця і вони знаходяться під наглядом американських та англійських лікарів.

Вже кілька днів, як шпиталь пікетують протихристіянські пікети. Йому відтято воду і освітлення. Влада відмовляється втручатися. В розмовах, що поки пікетчики не вбивають і не руйнують, вона не бачить потреби втручатися.

ЧИСТКА СЕРЕД РАДЯНСЬКИХ СУДДІВ.

Большевицька влада знає лише одну кару — кару на смерть. Судді, які виносять за мало суворих кар — беруться під підозріння і навіть арештують їх.

Згідно з сим радянська влада приступила до перевірки персонального складу своїх суддів. В звязку з сею перевіркою знято з посад і притягнено до відповідальности весь склад окружного суду в Полтаві разом з членами прокуратури.

В Умані заарештовано члена суду Грабаря.

В Одесі притягнено до відповідальности 6 членів совітського суду.

Всім заарештованим закидається брак класової самосвідомости підчас винесення ними судових вироків. Одночасно закидається їм звязок з антирадянськими елементами.

БОРОТЬБА З РЕЛІГІЄЮ.

„Комуніст" повідомляє, що радянська влада енергічно продовжує антирелігійну боротьбу. Так в Мелитопольськім округу, по вимозі Союзу Безбожників, закрито 13 церков. Кілька панотців під тиском совітської влади, відмовилися від свого духовного стану.

Безбожники в антирелігійну працю намагаються втягнути по можливости більшу кількість дітей.

В Юзовці совітська влада зняла дзвони з усіх церков. Большевицька преса називає Юзовку першим містом без дзвонів і веде агітацію за те, щоби й инші міста України пішли за прикладом Юзовки.

ТОВАРИСТВО, ЯКОГО ЩЕ ДОСІ НЕ БУЛО.

Московсько - большевицькі газети доносять, що в Катеринославі викрила поліція товариство зорганізованих хабарників. Хабарники ці зносили всі гроші до спільної каси і потім ділилися на рівні части. На чолі того товариства хабарників стояло трох місцевих комуністичних дітчів.

НА РАДЯНШИНІ ЗАБОРОНЕНО ДЗВОНИТИ НА РІЗДВО.

В Київі зачинено Печерську Лавру й передано її комуністичним клюбам. Рівночасно видано заборону дзвонити в церквах і костелах по всій Радянщині на протязі свят. Хтоб сеї заборони не держався, буде засуджений за контрреволюцію.

ПРОТИРЕЛІГІЙНИЙ РУХ НА РАДЯНЩИНІ.

В останніх часах протирелігійний рух на Радянщині прибрав характер демонстрацій проти урядувань Різдвяних Свят. Постановлено в робітничих клюбах, театрах та кінах уряджувати на Свят-Вечір ряд викладів проти релігії. Влада заборонила довозу ялинок.

ЗАКРИТТЯ ЦЕРКОВ ПО МОНАСТИРЯХ.

Президія київського окружного виконкому постановила закрити церкви по монастирях — Лаврському, Фролівському, Пріонівському, Покровському, Китаївському та Возджиженському. З будинків по монастирях постановлено також виселити ченців.

ПЕКОЛЬНА МАШИНА В ЗАГРЕБСЬКИЙ КАТЕДРІ.

Загребська поліція найшла в загребській катедрі пекольну машину. Здогадуються, що невідомі особи пляновали замах в звязку з богослуженням, яке мало відбутися в катедрі з нагоди святкування уродин короля Александра. Поліція перевела цілий ряд арештувань.

ПАПА РИМСЬКИЙ ПРОТИ СОЦІЯЛІСТІВ.

Як повідомляє „Н. В. Журналь", католицька робітнича організація Німеччини вручила римському папі письмо, в якому обмірковується класова боротьба в Німеччині та долучається запит, яке відношення повинно-б мати католицьке робітництво до соціялізму і комунізму. Папа римський вислав сій організації на руки епископа в Мінхені свою відповідь, у якій заявляє, що соціялізм таксамо як і комунізм є рухом ворожим релігії та що робітництво не повинно належати навіть до християнсько - соціялістичних партій, бо соціялізм і християнізм се річи, які виключають себе. Хто є соціялістом, не є християнином.

Папа римський не радить католицьким робітникам організовувати і активної боротьби проти соціялістів, а тільки через працю, труд, організованість і моральне відродження протиставити себе руйнуючій акції соціялістів.

Кождий Українець в Канаді повинен сам передплачувати „Вістник" і стреміти, щоби кождий його знакомий був передплатником „Вістника".

КОМУНІСТИ РОЗСТРІЛЯЛИ 6 УКРАЇНСЬКИХ СЕЛЯН.

В [illegible]ому селі на Херсонщині, не[illegible]ко міста Миколаїва, селяни так надокучила діяльність місцевого союзу комуністичної молоді, що вони напали на збори осередка молоді та тяжко побили учасників зборів. Комсомолят від смерти врятували сильні відділи чекістської жандармерії, яка рішучими й суворими заходами втихомирила селян. Притім чекісти арештували богато селян. Негайно була зорганізована судова розправа, яка засудила шістьох селян на кару смерти за напад на комсомольців та молодих піонірів, себто комуністичних скавтів.

ЩО РОБЛЯТЬ БОЖЕВІЛЬНІ НА ВОЛІ.

З дому божевільних в Еспанії втекло 32 нещасних умово хорих. Довгий час вони скривалися і аж пізнійше вдалося поліції їх половити. Одна з них розрізала шини на велізниці, 11-ох напали на двір та розпочали бійку зі всіми мешканцями. Трох попалося до цюрму на боротьбу з биками і так завзято боролися, що всі бики розбіглися зі страху а самих божевільних борців мусіли силою обезладнювати і вязати.

Одним божевільний зайшов до церкви, черебрався за священика і нібито правив Службу Божу.

КАПЕРНАУМ.

Місточко Капернаум зникло була майже ціле пілчас одного землетрусу, а святиню де проповідував Христос, відкрито щойно 1845 року. Тепер відкопують сю святиню зі землі і праця над викопанням скінчиться 1930 року. Ся святиня була побудована у першім столітю по Христі. Весною з цілого світа вибирається богато туристів відвідати місто Капернаум.

УРЯДОВЕ ПОВІДОМЛЕННЯ.

Отсим повідомляється всіх інтересованих, що Голова Консисторії, о. протоерей С. В. Савчук відвідає в цілях адміністраційних слідуючі громади:

19 січня, неділя, Водохреща, — Форт Френсис, Онт.

Почавши від неділі, 26 січня, о. Савчук буде відвідувати парохії о. Кусого в Саскачевані.

Дано в Вінніпегу, дня 15-го січня, Р. Б. 1930.

Консисторія Української Греко-Православної Церкви в Канаді.

ПІД РОЗВАГУ ЦЕРКОВНИМ ЗАРЯДАМ.

Наближається час, в якім переважно всі організації, Читальні, Народні Доми, Товариства ну й Церковні Громади переводять Загальні Річні Збори, підсумовки дотеперішньої праці-діяльности і плянів на рік слідуючий. Не від річи буде при сьому застановитись над декількома справами.

Майже всі наші Товариства і організації хорують на ту саму слабість, хронічний брак гроша. З другої-ж сторони рідко котре Товариство, чи організація пляново береться до лічення сеї недуги. Вона затягається з року на рік, і Товариство, чи організація не живе а живопотіє. Вічні грошеві клопоти, довги, погоня за грішми, але вже аж в послідній хвилі. Тоді, як компанія рішучо грозить що передає довг колекторови чи адвокатови. Заряд горячково шпирає за центами і в більшости случаях находить. Гроші складаються одиниці.

— А все-ж таки зложать і довг заплятять, — скаже дехто.

Так, заплятять, але скільки при сьому клопотів, нарікання, сварки, обмови! А нерва бувае ще й таке, що о сі жертволюбиві одиниці ставить ще предметом несмачних жартів і дотинків зі сторони більше обовятних! Тягар поносять одиниці, а не, як належалоб в загальних справах, загал.

До того виходить ще й школа для самої-ж організації. Загал членства привикае складати тягарі товариські на одиниць, а не пожурюється, як би справу спільну полагодити спільними силами. Загал членства байдужніе, а де виразніеться в організацію байдужність то неминуче відбиваеться за нею повне слідком невдача і розвал.

Всі наші організації і Товариства опираються на добрій волі членів і суспільности. А тому, що між нами немае зализненого почуття добровільно наложених на себе обовязків, то ся добра воля неоднократно недопусне.

Ми, Українці, чомусь дуже не любимо платити членськи вкладок, хоч самі добровільно їх ухвалюемо і сплачуемо їх висоти. Коли-ж прийдеться до збірки сих вкладок, то все находимо виправдливі, щоб тільки не платити, або бодай відтягнути. А нехай тільки відтягнеться за якийсь довший час, то тоді ще трудніше сколектувати, бо де-ж таку суму гроша назад вимагнути! Коли вожай погарий кождий кривиться: нерозділо, з чого дам? А зародить хліб, то ціна знов низька. Адже нема часу думати про вкладку, бо стільки всяких другорядних і інтересів, що навіть не приступай з колектою, бо ще нагніваеться. А як таки добереш відповідної хвили і згадаеш за вкладку, тоді: А ви тепер за вкладкою? А де-ж ви вже тепер вольмУ Треба було тоді йти, як возив пшеницю і гнощі мав.

Тому в кас! все пустка, все грізота, відки взяти на се, а чим заплатити другe.

Як я на початку згадав, ми не газуемо після плину. Ми ніколи не знаемо наперед, чи ми зможемо на протязі року зрівноважити розходи прихідами. Маю на думці головно Церковні Громади. Ми чомусь віримо, що тому, що Церква є Інституцією Христовою, Божою, то й Бог повинен за нас подбати, щоб церковні фінанси були як слід! А воно так не є. Як члени не приложать своїх рук і своєї доброї волі та праці, то з неба не спаде ні цента.

Коли ми пригляемося церковній господарці инших народів, то переконаемось, що там все передбачуеться з гори. При початку господарчого року означуеться суму, яка конче потрібна на покриття цілорічних видатків і тоді обовязком Заряду і ріших комітетів сю суму рішучо зібрати. І збирають! І тому плянову господарку можна назвати ще й тому, що заплатити священникови, за що купити потрібні річи до Церкви, відки заплатити асекурацію за церковні будинки і т. д.

А чи не можнаб і нам застановитись над тим способом і почати собі таку плянову господарку? Чому ні, можна! Треба тільки крихітку доброї волі і співпраці всіх членів.

Перш усього нехай Заряд кождої Церковної Громади перегляне фінансовий стан Громади. Треба зробити докладну інвентаризацію (список) всіх довгів і то після порядку їх платности. Розділити на такі, які мусять бути заплачені невідмінно сього року і такі, що можуть ще почекати. Скільки побіжне річно священиків, скільки видатків на світло, опал, асекурацію, і все проче. Се дасть нам цілковиту суму зобовязань. Громади на цілий біжучий рік.

Сю суму ставимо на лівій бік розділеного листка паперу. По правій боці будемо писати всі джерела можливих походів. Перша усього членські вкладки. Однак не треба бути оптимістом. Хочу сказати: ніколи не вільно рахувати, що стільки то членів, така то вкладка, то робить разом стільки то на рік. Треба перегляути доходи з вкладок пару літ взад і взяти пересічну приблизно суму, як прихід на слідуючий рік. Як буде більше, як ми сподівались, то воно не стухне.

Тому, що вкладна Церковна Громада, на сділки мені відомо, не посідае жадного нерухомого майна, як фармів, будинків, і проче, то на членських вкладках кінчиться так званий безпосередний прихід Громади. Слідують посередній прихід Громади. Сюди належать: себто такі, які ми збираемо через представления, базари, спільні вечері і пікніки, і так далі.

Коли Громада зное свої видатки і безпосередний прихід, тоді легко напереду уплянувати, скільки треба буде в продовж року устроїти всяких концертів, чи пікніків, чи яких инших товариських сходин, з яких прийшов би який небудь дохід на Церкву. Дохід посередний треба також обчислювати пересічно в приближенню, на підставі минулорічних доходів з подібних предприятть. Як що при кінці року покажеться, що прихід перевищить розхід, то се вказуватиме більше на здоровну господарку громади. Надвижку переносити на слідуючий рік. Воно й краще мати пару долярів надвижки, чим недобору, однак часами і з недобором треба числитись. Та він ніколи не буде значний.

В такий спосіб збалянсуеться видатки і виправляться плани фінансової господарки на цілий рік. Застереднто зное наперед, що в сьому-воно треба згадати і вдержувати стільки то спільних обіїзд, чи вечерінь, розіграшок і заздалегідь приготовитися до всього.

А й Заряд знае, що треба уладити стільки то аматорських вистав в такім то менше більше часі і також завчасу і старанно приготовить ві виставі.

Коли ми в такий спосіб наладимо свій фінансово-господарський план, тоді і священик буде на час заплачений, асекураційна премія внесена, світло, вуголь, латки ніколи не вийде, а що найголовнійше — не буде навіжань, що цілий довг громадський (як не який е) спочивае на плечах самого Заряду, який чепеэ те знеохочуеться до праці і на слідуючий рік не позволить себе волями чатягнути до жадного публичного уряду.

А не забувайте вибрати колектора вкладок, що не був би членом Заряду, а звичайним членом. Нехай він знае, як то приємно збирати вкладки і тим самим навчиться точно їх виповняти самий.

Шлеть Боже з Новим Роком і новим силами та запалом до праці!

о. М. Д. П-кий.

Українські Дрібні Вісти.

В Сугрові, пов. Бібрка, в ночи розвалено коршму, що була на громадськім грунті. Так примусили Жида арендаря забратися. Тепер на тім місци будують дім „Просвіти".

Українські кооператори в Галичині після порядку їх платности. Розділили на такі, які мусять бути заплачені невідмінно сього року і такі, що можуть ще почекати. Скільки побіжне річно священиків, скільки видатків на світло, опал, асекурацію, і все проче. Се дасть нам цілковиту суму зобовязань. Громади на цілий біжучий рік.

По селах Галичини богато диких випадків: — В Березовиці Великій, повіт Тернопіль, селянин Лучко закоїв ножем односельчанина Мицького за зза особистих рахунків. — В Черніховцях, пов. Збараж, убито в сні сокирою селянина Репц. — В Тростянци, пов. Бучач, вистрілом через вікно убив хтось Василя Шекеєнка. Приниюю мабуть задрість через дівчину. — В Ольші, пов. Товмач, кравець П. Грабовський убив сокирою свою тещу. — В Турниці, пов. Жовква, убив хтось селянина Степана Васечка.

Поляки арештували директора „Подільського Українського Театру "в Тернополі, Карабіневича, за те, що підчас виставн штуки „Невольник" співано „Боже Великий Єдиний, нашу Вкраїну храни". І відібрано дозвіл на провадження театру.

Пожари: Хтось підпалив літаки в Скнилові, та вогонь скоро погашено. — В селі Гряда, коло Львова, згоріло три стирти сіна і соломи графа Скарбка. — Кілька стирт згоріло в Зашкові. — В Коломаровій, пов. Сокаль, згоріло 4 стирти збіжжа, власність Марійни Кучинського. — Також 4 стирти згоріло в Потуторах, власність Дідушицького. — В Романові пов. Бібрка 2 стирти сіна, власність Поліщука, — В Черниховці, пов. Рудки, господарство Мих. Качановського.

В Дрогобичи, учитель Цудзевіч так побив ученика 7-ої кляси видільові, Тарновського, що той помер.

В Підгородищу, пов. Бібрка хтось кинув бомбу до будинку поштерунку жандармерії.

Біля Товстенького, пов. Копичинці, хтось підрізав 11 телеграфічних стовпів. Арештовано 18 хлопців. Тепер в цілому повіті ввота стереже стовпів.

В Цекальми, — пов. Скалат, римо-католицькі ратунки — „стшельци", побили дідільного члена „Просвіти", парубка Н. Ціквиру, сина Панаса. Також перед 2 літ парубки римо-католики побили дідільного України Тучальського і Семісіні ка) так, що той окалічів. А в липні с. р. так самі побили смертельно парубка У. країнця.

В Старуні, біля Станіславова викопали в вепстві воску носоножія. Позібний до афрыканських, та більший і покритий шерстю. Носоножець перебився воском і заховався добре. Думають, що буде йому 10,000 літ.

Слова правди — завжди без прикрас і звичайні.

Люди, що балакають баранстюю й інтучною мовою, що мають приємну немність говорити, рідко мають доброчинність любови до инших людей.

Хінська мудрість.

ВЕЛИКЕ ДИВО.

Недавно говорив англіканський епископ в Лондоні, що пекла нема. З того приводу одна українська газета в Стейтах („Свобода", ч. 285), собою з поважніших, помістила статтю, в якій прилискує епископові. Вона каже:

— Ну певна, що не тільки римо-католицька церква, але й деякі протестантські церкви ще досі держаться старої віри в пекло. Через те якраз релігійна полеміка про се справа така цікава.

Що епископ міг вторувати большевицьким „Безвірникам", се не диво. Богач може роздебендюватн. Але диво, коли бідак богача наслідуе.

Справу з пеклом, коли брати на прак тичний розум, треба розумітн так:

Хто признае Бога-Творця, той признае, що Бог є Законодателем і Судією, що віддае кождому по ділам його. На такім підкладі засновується віра в пострробову інституцію кари за злочини — віра в істновання пекла.

Чи кажати, що в пеклі вргонь, чи морозь, чи тьма кромішна, чи гризота совісти, се другорядне. Чи звесь воно „пекло", чи „ад", чи ще як, се також неважне. **А важне те, що під поняттям пекла розуміеться ту Справедливу Руку, яка за злочини карае, і ту кару, яку вона виміре.**

Отже заперечування істновання пекла, се те саме, що заперечування Божого Суду, Божої Справедливости. Справедливости взагалі.

Хтось скаже: В Бога я вірю, але в істновання пекла ні! — але висновок з того буде завсігди такий: „Коли нема за злочйн Божої кари, то нема ніякої Вищої Справедливости — нема Бога". Признавати Бога, але не вірити в Його Справедливість, се заперечування Бога. Хто вірить в сонце, але не вірить в істновання сонячного світла і тепла, той в сонце не вірить.

Таке говорить здоровий розум!

Читаемо в згаданій газеті ще таке:

— Видно, епископ виходить з зовсім нового поняття про Бога, дівнійше перед представляв собі Бога, як жорстоке єство, яке скаже з себе жевню людських душ. Нині се западае на умі вагу Бога. Чужчи таке, новочесна людина відвертається від віри зовсім.

— Се вове поняття про Бога має своє основання в новім понятю власти вітця, держави, провідника. Колись люде ждали від усякої влади строгости, острого осуду, строгої кари, чи надійти вімсти. Нині люде переконалися в непридатности всякого страху для впливання на людські поступування. Коли людина не дається нести на дорогу розумування, то страхом її туда на стало не заведеш.

Коли хтось зі смаком може таке писати, то не диво, що він в Божу Справедливість не вірить. Він же не вірить і тому, що на власні очи бачить і тому, що сам робить. Се безоглядний анархіст!

„Люде переконалися в непридатности всякого страху... бо коли людина не дається навести на дорогу розумування" і т. д. — Але хто переконався? Де? Коли? Які люде переконалися? А коли переконалися, тоді:

Пощо Українці збирають нині ту силу (той страх!), яким думають протчити з своїх земель ворогів? Пощо убивати хрунів і гроздти, що і другим хруням таке буде? Пощо терористичних замахів на ворога? А ще дальше — пощо в державі поліції, суддів, кар, тюрем, коли люде переконалися, що все те непридатне і краще без усього того, ніж з тим? Чому не ограничитися до академічного (наукового) переконування, кого можна, а не можна — роби як знаеш!

Бувають злочини, про які ті люде, котрі вірять в Суд Божий, кажуть, що **„вони кличуть до неба о пімсту".** Що за них кара не повинна минутися — коли не тут, то за гробом. І так думають не тільки покривджені, але і ті щирі люде, що чужу кривду бачать. А такі кривди і такі злочини на світі бувають і поодинцю і масово. Таких кривд зазнае український нарід від воріотів цілі віки.

Справу з пеклом, коли брати на практичний розум, треба розуміти так:

Хто признае Бога-Творця, той признае, що Бог є Законодателем і Судією, що віддае кождому по ділам його. На такім підкладі засновується віра в пострробову інституцію кари за злочини — віра в істновання пекла.

Чи кажати, що в пеклі вргонь, чи морозь, чи тьма кромішна, чи гризота совісти, се другорядне. Чи звесь воно „пекло", чи „ад", чи ще як, се також неважне. **А важне те, що під поняттям пекла розуміеться ту Справедливу Руку, яка за злочини карае, і ту кару, яку вона виміре.**

Отже заперечування істновання пекла, се те саме, що заперечування Божого Суду, Божої Справедливости. Справедливости взагалі.

Хтось скаже: В Бога я вірю, але в істновання пекла ні! — але висновок з того буде завсігди такий: „Коли нема за злочйн Божої кари, то нема ніякої Вищої Справедливости — нема Бога". Признавати Бога, але не вірити в Його Справедливість, се заперечування Бога. Хто вірить в сонце, але не вірить в істновання сонячного світла і тепла, той в сонце не вірить.

Таке говорить здоровий розум!

Читаемо в згаданій газеті ще таке:

— Видно, епископ виходить з зовсім нового поняття про Бога, дівнійше перед представляв собі Бога, як жорстоке єство, яке скаже з себе жевню людських душ. Нині се западае на умі вагу Бога. Чужчи таке, новочесна людина відвертається від віри зовсім.

— Се вове поняття про Бога має своє основання в новім понятю власти вітця, держави, провідника. Колись люде ждали від усякої влади строгости, острого осуду, строгої кари, чи надійти вімсти. Нині люде переконалися в непридатности всякого страху для впливання на людські поступування. Коли людина не дається нести на дорогу розумування, то страхом її туда на стало не заведеш.

Коли хтось зі смаком може таке писати, то не диво, що він в Божу Справедливість не вірить. Він же не вірить і тому, що на власні очи бачить і тому, що сам робить. Се безоглядний анархіст!

„Люде переконалися в непридатности всякого страху... бо коли людина не дається навести на дорогу розумування" і т. д. — Але хто переконався? Де? Коли? Які люде переконалися? А коли переконалися, тоді:

Пощо Українці збирають нині ту силу (той страх!), яким думають протчити з своїх земель ворогів? Пощо убивати хрунів і гроздти, що і другим хруням таке буде? Пощо терористичних замахів на ворога? А ще дальше — пощо в державі поліції, суддів, кар, тюрем, коли люде переконалися, що все те непридатне і краще без усього того, ніж з тим? Чому не ограничитися до академічного (наукового) переконування, кого можна, а не можна — роби як знаеш!

Бувають злочини, про які ті люде, котрі вірять в Суд Божий, кажуть, що **„вони кличуть до неба о пімсту".** Що за скопи, що заперечують Божу Справедливість. До деморалізації ведуть і ті писання, що бесіди таких епископів прославляють. Та коли сильним і богатим не диво, що роздебендюють, то диво з див, що і наш брат, босий і без шапки, до ряду з ними моститься. Велике диво!

БОЛЬШЕВИЦЬКИЙ КАТОЛИЦИЗМ.

„Нива" подае, як Поляки руйнували Православну Церкву в Павловичах на Холмщині. Ось що там читаемо:

— Ся церква одна з найстарших на Холмщині, має 345 літ і держалася добре. В 1920 р. сю церкву, як і сотки инших, поліція замкнула і забрала фелончи, книжки, мирницю і др. Люде час від часу проходили під замкнені двері святині на молитву.

— Аж 28 липня с. р. приїхали в Павловичі три фіри: на першій 5 жандармів, вийт і писар, а на двох люде з пилами, гаками . . . Стали розбирати і валити церкву. Завалили дзвінницю. В церкві повибивали Ікоиостас. Підрізали баню і звалили її на землю. З церкви остало руйновище.

— Місцеві люде цілувати поліціїв по ручах, плакали і ридали так, що було чути аж на другі села. Розбирачі ще й співали погані пісні, глузуючи з лемеччючого жіноцтва.

Наша історія зное богато подібних польсько-католицьких рабунків.

Так Ягайло (Ягелло, 1386-1434) забрав від Українців в Перемишли катедральну церкву, кости похоронених українських князів й епископів повикидав і „серед плачу, крику і проклонів місцевого народу запровадив до церкви „чуженство польське".

Так читаемо, що коли коло 1685 р. Челяки переміняли в Тиличу церкву на костел, то: „яке там нарікання, плач і лемент счинили люде плачі відбирання церкви, годі описати. Жінки й діти кидалися на землю й голосн аж до неба підносили. Були люді в Тилячи на торзі лютри, Угри з Бардієва, то й вони плакали, видячи такий вереск убогого люду. І всі дуже дивувалися, що унітам відбирають церкву". („В оборонї Потієвої Унії", Шурат, стор. 18).

Таких рабунків з польсько-католицької сторони, а пачів, кринів і проклонів сторони української знае українська історія тисячі. Плакали Українці, плакали й чужі люде співчуваючи Українцям. Але ані разу не чув того плачу Рим, не чув папа, не чув католицький світ. Не чутів чутн!

До Впр. Священників і Тростів Православної Церкви.

Одинокий український склад церковних річей, доставить Вам всі потрібні церковні річи, православного обряду в приступних цінах.

За цінником і інформаціями, просимо писати до:

THE PROVIDENCE CHUKOH GOODS
Box 1624, — Winnipeg, Man.

„ВІСТНИК"
Релігійний часопис для Українців в Канаді.
Виходить 1-го і 15-го кожного місяця.
Видає Українська Православна Видавнича Спілка
Передплата: В Канаді — $1.50 на рік.
За границю — $2.00 на рік.

THE HERALD
Published semimonthly by the
Ukrainian Orthodox Publishing Company
Subscription per annum:
In Canada — $1.50. — Foreign — $2.00.

Адресуйте: — Address:
The HERALD, Box 3684, WINNIPEG MAN.

МОЇМ БРАТАМ І СЕСТРАМ ВО ХРИСТІ

І ІХ ПАСТИРЯМ, ДІТЯМ РІДНОЇ ЦЕРКВИ В ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВАХ АМЕРИКИ І В КАНАДІ СЕРДЕЧНИЙ І РАДІСНИЙ ПРИВІТ В ВЕЛИКИЙ ДЕНЬ НАРОДЖЕННЯ НАШОГО БОЖЕСТВЕННОГО УЧИТЕЛЯ І СПАСИТЕЛЯ ХРИСТОС РОЖДАЄТСЯ!

З народженням Христа світу принесено нову вість Божої до нас любови, Божого оправдання нашої гріховности через самосмертну за нас сина Божого, між самими людьми, також, з народженням Сина Божого, любов і благовоління стали новим законом людства. Сей новий закон любови між людьми, наша віра у Боже всепроцвітання, відкрили нову еру в житію людського всесвіту, дали змучено му і безнадійному людству нову утіху, новий стимул до дальшого поступу на дорозі приписаного Богом людству розвитку. Се є причина нашої радости в день свята народження Месії людства. Нехай же радість наша в сей святий день буде повною, буде духовною, буде святою. Вона тільки такою мусить бути.

*

Від найдальшого краю землі чуємо пісню: „Слава Праведному". (Ісаїя XXIV: 16).

Звеселіться-ж ви, небеса, про Господне діло, викликайте, глибини землі, зашумійте радісно ви гори з гаями і борами своїми, відкупив бо Господь Якова і прославиться в Ізраїлі (Ісаїя XLIV: 23).

За сім віків до походу Сина Божого на землю Святий Пророк Ісаїя в своїх пророчих видивах бачить великі духовні радости визволеного, викупленого з гріха, примиреного з Богом людства. Коли тепер людство, просвічене і піднесене духовно та культурно, в день народження Сина Божого обертається в співах радости і подяки свому Відкупителю, ми можемо повторити слова Пророка Ісаїї: „Від найдальшого краю землі чуємо пісню: „Слава Праведному". В наш час ми бачимо повне здійснення його пророцтва.

Поволі, дуже поволі пересувались з часів Пророка Ісаїї до наших днів двадцять шість століть. Богато земля і її народи зазнали за той час і радости, і печалів. Великі зміни довершилися в тому величавому і повільному русі сих минулих віків. Цілий ряд старих націй, цивілізацій і держав зійшов з арени землі. Історія людства за сей, так довгий час зазнала богато тяжких, кривавих, все значаючих хуртовин: були пересселення народів, кріваві війни, розлади в огні і крові цілого ряду царств, цивілізацій людства не раз безпомічно розсипалась в руїнах і знов поставала: невтомно-творячий дух чоловіка творив все нове і нове.

Все падало, завмирало, зникало, даючи місце новому, иншому. Лише одно, — те, про що віщував Святий Провидець Ісаїя, те, що пониже і поширюється між всіма культурними народами, післанцями Його, Апостолами і їх наслідниками до наших днів, лише се одно зашилось в своїй суті недоторканим, незмінним, бо воно, се діло, се явище в житію людства, Боже і, як таке, невмируще.

„Звеселіться-ж ви, небеса, про Господне діло, викликайте, глибини землі, зашумійте радісно ви, гори з гаями і борами своїми, відкупив бо Господь Якова і прославився в Ізраїлі", так натхненно Св. Пророк Ісаїя запрошує всю природу прийняти участь в прославленню Божественного Відкупителя приходячого в світ. Сі наведені слова Св. Пророка можуть здаватись тільки прекрасною, натхненою поезією романтичного Сходу. Східні народи так кохались в подібних поетичних затях. Але коли в день свята Різдва Христового по Григоріянському стилю, якого притримуються західні народи, не один з нас в Америці, сидячи дома міг слухати через радіо передачу співів американських „королє" з Нью Йорку і за Сан Франсиско, значить від берегів Атлянтика до берегів Пасифіка через гори і доли безмежних просторів американської країни, коли міг почути співи „ноель" безпосередно з Франції, „королє" з Англії, „вайтхатсванге" з Німеччини, колядки з Польщі і в ними і нашу коляду „Небо і Земля", коли міг се чути через простори океянів, кожен з нас не може не погодитись з Св. Пророком Ісаією, що і елементи земні також можуть приймати участь в наших радостях, передаючи їх. Се вони, сі дивні нововідкриті сили і елементи „вселялись", „викликали", „шумили", уживаючи слів пророчих, напоювали всю землю, відбиваючи нашу свідому радість. Се вони творили завжди, тепер, як і в часи пророка Ісаії, лише чоловік тільки тепер навчивсь дослідити і зужити сих таємничих сил природи. Святий Пророк Ісаїя в своїм пророчім натхненню дав нам більше ніж поезію.

Наша теперішня радість, наші теперішні славлення і коляди Народженому Сину Божому були в святу ніч Народження першою колядою Св. Ангелів: „Слава на небі Богові, на землі спокій, між людьми благовоління".

В ясну, зоряну і тиху ніч пролунала вперше ся ангельська коляда над Вифлеємом, над печерою. де в яслах вже лежало Боже Немовлятко. Се сталося довитаючись віків тому, але коляда Св. Ангелів не замовкла, не перервалась, — її підхопили народи землі і всюди теперішвмовкаючи в Святу Ніч Народження вона дзвенить, вприваючись в радісного серця людей всіх націй і народів.

Кожний народ по свому славить Господа за його ласку, за Його любов за Його завітання до нас. Між иншими народами і наш український нарід не повстидається похвалитись тим красним віночком, який він сплів Господу сі своїх колядок. Їх у нас набуть більше, ніж у якого будь иншого народу і вони такі прекрасні. Видно, любив Господа наш нарід, любив на протязі віків сильно і віддано, любить і тепер, тому так прекрасні сі пісні любови, які зложив наш нарід і приніс Божому Сину в ніч Його народження. Співаймо-ж сі наші коляди, співаймо з чистим чуттям любови і подяки Сину Божому за Його до нас прихід.

Щоб подяка наша була свідомою, щоб радість наша була святою, духовною, треба, щоб ми розуміли, яке здійснюються в історії людства благовісти першої коляди Різдва Христового, коляди Святих Ангелів: „Слава на небі Богові, на землі спокій, між людьми благовоління".

Син Божий прийшовши на землю, здійснив се обітування не політичним переворотом, не захопленням влади, а прикладом живої і діяльної любови, подвигом самозаперечення і служіння, нарешті, вільним відданням Себе на муки і смерть в святій Божественній саможертві. Святим Божественним прикладом Свого життя Він упокорив людство вищій Божій правді, дав людству нову ману ціль: жити в чистоті духа, в добрі і любові поступування, жити на землі для нового життя в вічности. Життя Сина Божого стало святим і світлим ідеалом для всього людства. Так виповнив Своє місію Син Божий.

Пісня Св. Ангелів: „Слава на небі Богові, на землі спокій, між людьми благовоління" повторилась в трохи иншіх словах, але зміст той же самий, коли Син Божий був на порозі завершення свого діла Божественного післанництва. Коли Він входив останній раз в Єрусалим на вільні страждання і смерть, Його витали словами: „Благословен грядущий цар в ім'я Господнє, впокій на небі, слава на вишнях" (Лк. 19: 38). Одна і так пісня витала Сина Божого, як Царя нашого духа при його народженню, провожала Його на смерть. Вона, ся пісня, повна так глибокого змісту, оповіщає Його життя, означила зміст його.

Тепер Господь наш і Спаситель, на небі в славі, що належала Йому споконвіку. Славу сю, славу довершеного нашого спасіння описує вже Провидець Нового Завіту, Іоанн Богослов в своїм Одкровенню: „Достойн Агнець закланий прийняти силу і богацтво, і премудрість, і кріпость, і честь і славу. І всяке створіння, що на небі і на землі... чуло я, що говорило: Сидячому на престолі і Агнцеві благословіння і честь і слава і держава по віки вічні". (Одкров. 5:12-13).

Святкуючи свято народження нашого Спасителя і Господа, не забуваймо вічного значіння довершеного Ним діла нашого спасіння, не підмінюймо його чимсь иншим. Радість наша тоді буде радістю свідоних, просвічених, викуплених і до Вічного Отця-Бога приведених Його дітей. Нехай же радість всіх нас дійсно буде радістю христіян, витязюних прихід свого Ізбавителя, і кличучих один до одного з почуттям вищої, небесної радости і надії, „Христос, наш Учитель, наш Бог і Викупитель ражлається! Славмо Його!

З ласки Божої, **волею Церкви** Архиепископ Американський і Канадійський

Іоанн Теодорович.

Всякі Вісти.

В Токіо (Япан) видано наказ, що вечерниці з танцями мусять кінчитися в годині 10.30 в ночі.

Втікачі оповідають, що на Соловецьких Островах большевики вбивають 450 тисяч людей — головно політичних вязнів. Між ними є 1000 жінок. Позаду вимерли найменше на 15 літ, а то і на ціле життя. Оповідають також, що большевики мали там засудити 150 осіб і викопали смерть так: засудженим відрубувано руки і ще живих кидано до одної великої ями та закопувано.

Лікарка Мілер в Мінкені зауважила, що 20 процент дівчат, які стрижуть волосся, починають на твару сильнійше зростати.

НЕ ЗАБУВАЙТЕ ЗА СОБОР СВ. ПОКРОВИ У ВІННІПЕГУ. ПРИШЛІТЬ НА НЬОГО СВОЮ ЖЕРТВУ І ПРИЧИНІТЬСЯ ДО ТОЇ РОБОТИ, ЯКУ ВІН РОБИТЬ.
Гроші слати до:
H. I. BLOCK,
210 Dufferin Ave., — Winnipeg, Man.

ГЧ-КП.

КВІТКИ ПРИ ДОРОЗІ.

10. Дороговказ в житю.

Священик їхав до міста. По дорозі догонив одного молодого чоловіка зі своєї парохії і попросив його присісти з ним. Дорогою розмовляли про різні справи, аж зійшли на десять заповідей Божих, про які молодий чоловік висловився не дуже прихильно.

— Значить, — ви проти них? — питає священик.

— Ну, так, я не люблю, щоби мені хтось наказував — не роби сего, або того. Я люблю робити те, що мені хочеться.

Священик не відповів нічого, а коли приїхали до роздорожа, то він звернув не на ту дорогу, яка вела до міста, а на другу.

— Гей, чекайте, — каже молодий чоловік, — ви поїхали злою дорогою.

— А ви як знаєте?

— Бо дороговказ на роздорожу вказував, що до міста слід їхати другою дорогою.

— Я не люблю, щоби кавалок дошки, якою є дороговказ, розказував мені, що їдь сюда, або туда. Я хочу їхати, куда мені хочеться.

Молодий чоловік поглянув на священика здивовано, а там зрозумів, о що ходить, і сказав:

— Вибачте, отче, я зле говорив про заповіди. Дійсно треба, щоби хтось казав нам, що можна робити, а що ні, так як треба дороговказів, щоби показували нам, якою дорогою треба їхати. Напевтайте на добру дорогу до міста; ваша наука не пішла в ліс.

11. Благородність душі.

Благородність душі виявляється не тільки в відношенню до людей, але і до безсловесних звірят.

Між українським народом можна знайти чимало благородних примірів.

Чоловік тримає старого коня, кажучи: Довгі літа він працював і заробив собі тільки, щоби тепер без праці при мені дожити віку.

Вірного собаку, коли той згинув, вложив чоловік до скринки і похоронив. Він гідний того — сказав прикидаючи землею.

Се перша корова, що ми мали на господарстві, вона нас годувала, — казала жінка. — Нехай вона буде в нас, доки буде жити.

Є між народом таке оповідання: Вечерив чоловік, а собака сидів і дивився. А голодний він був дуже. Однакож чоловік і не гднув на нього. Голод в собаки почав збільшатися, жадоба ідти почала так рости, що він (немов з великого обжирства) розтріскся. Чи так дійсно було? Так благородна людська душа змалювала гріх безсердечности.

Відомий такий випадок: Собака зїв щось, очевидно не знаючи, що робить зло. Його дуже побили. Кілька днів сумував він, чуючи очевидно тяжку зневаги до себе. Та одного дня, коли йшов за ідучим в поле господарем, скочив до води і втопився. Не міг зневаги перенести!

НАУКА: Будьте милосерні, як Отець ваш Небесний милосерний!

12 Гефбріди, в здорове життя.

Коли зміщаються дві цілком відмінні, нерівні собі раси людей, то покоління, яке з такої зміни виходить, звуть „гефбрідами". Мішанцями.

Оскільки чистійша людська раса, оскільки гарнійші і величавійші форми її тіла і духа. А в раси мішаної виступають приємети одної раси і другої вобіч себе і звичайно одні поневечені і другі поневечені. Потовчені. Пооббивані. Повищербльовані. Погнуті.

Але треба пригадати, що є „гефбридизм" тіла і „гефбридизм" духа. Є культурні гефбріди. Є релігійні гефбріди.

Хто мішає свою культуру з чужою, той заводить гефбріддщину.

Хто мішає свою мову, свою релігію, свій світогляд з чужим, заводить гефбріддщину.

Є гефбрідські хати. Гефбрідські родини. Гефбрідські душі. Гефбрідська мова. Гефбрідська релігія. Гефбрідська політика. Гефбрідський спосіб думання. Гефбрідське ціле життя.

Щоби народ жив, він мусить здбати, щоби його життя було однородним. Не засміченим посторонніми домішками. Такі домішки він повинен відкидати. Його золото повинно бути чисте золото. Культура — його чиста культура. Мова — його чиста мова. Релігія — його чиста релігія. Політика — його чиста політика. Душа — його чиста українська душа.

13. „Природа" в двоякім розумінню.

Дорогою йшло двох подорожних. Один з них чоловік господарського практичного виховання, другий здичілець, що звик розтягати чуже добро.

Коли наблизилися вони до величавих господарських забудівель, що були при дорозі, сказав злочинець:

— Тут всякого добра що немира. Коли-б вдалося забрати, так жив би чоловік без журби і клопоту. І дітям та внукам передав би. Працювати не мусів би...

На те зауважив чоловік з господарською душею:

— Ти бачиш нагромаджене добро, я я бачу великий розум господаря. Земля тут не найкраща, але яке величаве господарство! Кілько в його голові мусить бути розсудку, кілько в роботі навиностки, кілько прозорливости, здалеки, осідлости. От що мені найперше видно! А не будь того великого господарського розуму, ти на сім місци бачив би одну руїну. Тому моїм головним бажанням було би побачити самого господаря і з його розумними планами познайомитися.

Подібно люде дивляться на „Природу", себто окружаючий їх світ.

Люде віруючі дивляться на Природу, як на велике і чудне господарство, яке провадиться волею, розумом і силою Великого Господаря. Він встановляє для всього свої закони, дає всему лад і веде по тих плянах, які людям не зовсім зрозумілі.

Люде невіруючі (матеріялісти) бачать в Природі велике господарство — з законами, з ладом, з великими скарбами, однакож не хочуть признати, що над тим усім є розумний господар. В них „Природа", се господарство без господаря. Господарсгво засноване нїким, без свідомої чиєїсь волі, без розумного плянту, без цїли, самими приниками несвідомої, нерозумної праматерії. І такий анархізм поширюють вони дальше на життя людське, що є (можлив) також витвором спїпки, нерозумних приків Природи і через те не має той вартости, ні гідности, яку йому приписують ті, що „Природу" уважають Божим господарством.

Котрий отже погляд здоровший?

14. А що дальше?

Греко-католики, се Українці, яких діди-прадіди були православними. А греко-католицизм (унїя) накинули їм сидою вороги українського народу. Але не всі греко-католики се розуміють. Тому нахиленим їм католицизмом хваляться.

Щоби визначити свій католицизм, вони ставлять на своїх церквах одноразменний католицький хрест. Та не знають одного — що унїятська церква, се Церква Православна від гори до долини.

Католицький хрест! Але під ним православна баня.

Дальше православний Іконостас (де він ще є), православна Служба Божа, Утреня, Вечірня, Всенощне, Поклони, Страсти, Йорлан, обовязок хреститися три рази... І ще дешо. Все те православне. Бо унїя цїлу Православну Церкву в себе задержала.

А ще пона тим всім — глубоко в душі зостався свідомість, що цїлий український нарід був в своїх кращих часах православним і що унїю накинули насильством вороги Христової науки.

Що отже мають унїяти дальше робити? Чи заминяти одно за другим, поки не зостанеться нїчого православного, чи привернути чистоту прадідному православію? Що?!

15. Сніг і солончаки.

Коли прийде початок зими, перший сніг, нам легко на душі. Такий день ви готові святкувати, до церкви йти.

Зима, зима і яка лютa, не здається крайною смерти. Сніг, се вода, що заснула. Безлисті дерева лише сплять. Трава спить. Земля спить. Ви се знаєте. Але все воно встане до життя, коли прийде весенний ранок.

Але зайдіть ви на весні в сторони, де є богато солончаків. Кругом весна, літо, на деревах листя, на земли трава і цвіти; пташки співають, люде працюють. І в той самий час на земли порозстелювалися велині, білі як сніг латки. Ані трави на них, ані квіток, ані дерева, ані збіжевого стебла.

Се гірка земля, солона. Для життя непригожа. Вона мертва. Серед життя простелилася смерть.

Такі солончаки можуть бути в людському життю. Бувають душі, яких більшу частину солончаки вкривають. І то замолоду, та в самій середині віку. Нїяких гарних бажань, ні благородних стремінь, ні теплої щирости, ні ласкавого співчуття, ні розумїння морального обовязку. Ні доброї волі, ні щирої праці. Ні громадянин, ні патріот. Ні релігійної віри в серцю, ні святих ідеалів в умі.

При стрічі з такими душами ви відчуваєте те саме, що на весні при стрічі з солончаками. Подихом смерти від них віє.

Читаючі Пильно дбай, щоби в твоїй душі і твойому життю такі солончаки не зявилися!

НЕ МАРНУЙМО ЧАСУ НА НЕПОТРІБНЕ.

Кілько студентів зі школи малярства вчилися маловати з природи. До одного з них підступив їх учитель і, поглянувши на його роботу, каже:

— Не марнуй так богато часу на відмалювання того плота, бо не вспієш відмалювати того чудесного заходу сонця. Гляди, як воно скоро заходить...

Не один з нас поводиться так з цїлим нашим життям, як той молодий артист з відмалюванням заходячого сонця. Бо чи не буває таке, що ми марнуємо дорогий час на непотрібне, пусте, а то й шкідливе, а про добрі справи не маємо часу подбати?

Каже Христос: „Дбайте перше про Царство Боже і Правду Його, а все инше додасться вам".

НЕДІЛЬНА ШКОЛА

СВЯТИЙ ІВАН ХРЕСТИТЕЛЬ.

Святий Іван Хреститель був сином священика Захарії і святої Єлисавети, тети Діви Марії.

Святий Іван вже в дитинних літах показався побожним і праведним. Він пішов на пустиню і прохиняв там на молитві і пості. Він носив одяг з верблюжої шерсти, підперізувався скіряним поясом і живився корінцями та диким медом.

Коли йому було тридцять років, Бог покликав його до великих діл. Він виступив над рікою Йорданом і почав навчати людей, щоби каялися за свої гріхи і жили праведно. До нього приходили люде зі всіх сторін, а він учив їх і навчав: „Покайтеся, бо приблизилося царство небесне!"

Богато людей каялося зі своїх гріхів, а святий Іван хлював їх водою в ріці Йордані на знак їх покаяння — се є **хрестив** їх. Тому й називаємо св. Івана Хрестителем, то є тим, що хрестив.

Люде, які слухали науки св. Івана, думали, що він Месія, то є Спаситель, Христос, Якого Бог мав прислати людям. Але св. Іван говорив їм: „Я не Христос; я хрещу вас водою, а за мною іде сильнійший, що буде хрестити вас Духом святим".

Хрещення Ісуса.

Коли Ісус мав тридцять літ, Він покинув свій родинний дім і почав готовитися до учительської праці. Перш усього Він пішов над ріку Йордан, до св. Івана, щоб охреститись. Ісус не мав ніяких гріхів, то й не потребував хреститись, однак Він зазначив тим, що бере на себе гріхи цілого світу, а також дав примір людям, що й вони повинні хреститися.

Святий Іван здивувався жаданням Ісуса і сказав: „Мені у Тебе хреститися, а ти приходиш до мене?" І не міг відважитися хрестити Господа свого.

Ісус сказав йому:

„Лишися се, бо так треба нам волю Божу сповнити".

Тоді й послухав св. Іван, зійшов до ріки і хрестив Ісуса. Підчас хрещення створилося небо і на Ісуса зійшов Дух святий в виді голуба. І дався чути голос з неба: „Се Син Мій любий, в Котрім Я Собі вподобав".

На памятку хрещення Ісуса Христа обходимо свято: „Богоявлення Господнє" або „Йорданські свята". Се свято припадає на 19 січня.

ПРО БОГОСЛУЖЕННЯ ПРАВОСЛАВНОЇ ЦЕРКВИ.

(За Свящ. П. Табінським).

БОГОСЛУЖБОВІ ОСОБЛИВОСТИ ВЕЛИКИХ СВЯТ. (Загальні).

2. Хрещення Господнє, чи Водохреща.

Се свято називається ще Богоявленням, бо в сей день явилися людям Бог в Трох Особах: Бог Отець свідчив про Сина Свого голосом з неба, Син Божий хрестився в Йордані, а Дух Святий зійшов на Нього в постаті голуба.

Богослужіння в передодні і на саме свято відправляється так же, як і на свято Різдва Христового. Крім сього свято Хрещення має ще ту особливість, що тоді відбувається два рази велике освячення води: в передодні після Служби Божої — в церкві — і в саме свято, також після Служби Божої — на березі річки, куди християне виходять з процесією на спомин того, що Спаситель Своїм Хрещенням освятив йорданську воду. Свячену водою християне окроплюють свої оселі в передодні, перед вечерою, і в саме свято; при чім тоді пишуть крейдою на дверях і стінах хрести; звідси й сей передень зоветься „писаною кутею".

3. Стрітення Господнє.

Особливість сього свята ставить освячення свічок, що відбувається по заамвонній молитві на Службі Божій. Ці свічки називаються „грімничними", і саме Свято в старовину звалося в нас „грімничними", з яким іменем воно перейшло від нас до Поляків. Вони нагадують нам, що Христос є світло істинне, що просвічує всіх людей.

4. Свято Великомученика Георгія чи Юрія.

Святий Юрій вважається за патрона на небесного Заступника хліборобів та господарів. Ото-ж в його свято, після Богослужіння, буває процесія по полях, з читаннм особливих молитов і посвяченням їх свяченою водою. Також благословляється і посвячується свячено водою домашня худоба. Сей обряд служить знаком освячення через Христа всього створіння.

5. Перше свято Спаса і пам'ять сщм. мученика Макавея.

Се свято установлено на спомин хрещення українського народу 988 р. Для нагадування про сю велику подію на всеночній, підчас співу „Святий Боже", йдся великого славослов'я, виносяться з вівтаря на середину церкви св. Хрест, і відбувається поклоніння перед ним. Після-ж Служби Божої буває процесія на річку і освячення води. В сей день господині мають звичай святити мак і квіти.

6. Друге свято Спаса чи Преображення Господнє.

До особливостей сього свята належить посвячення плодів та овочів (а на півдні — виноградз), яке буває після Служби Божої, при читанні особливої молитви. Дбаючи за наше здоровля, а також причуваючи нас до стриманности, свята Церква наказує нам не їсти нових овочів аж до їх посвячення.

7. Свято Чесного Хреста.

На всеночній сього свята, після великого славослов'я, під час співу:

„Святий Боже" священик виносить з вівтаря через північні двері на голові св. Хрест і кладе його серед церкви на столикові. Обходивши його навколо тричі, священик клониться перед ним також тричі до землі і цілує його, а співаки співають:

— Хресту Твойому покланяємось Владико, і святе воскресення Твоє славимо.

Потім підходять до хреста всі люде. — На Службі Божій, замість „Святий Боже", співається: „Хресту Твойому". В сей день, ради спомину про муки і смерть Христа Спасителя, полагається піст.

8. Вхід Господній до Єрусалиму.

(Квітна неділя).

Се свято инакше називається вербною неділею. Бо воно буває в неділю перед Великоднем, і на його всеночній, після прочитання Євангелії, посвячується верба і роздається вірним, коли вони підходять цілувати св. образ і Євангеліо. З вербою і засвіченими свічками вони стоять аж до кінця Богослужіння на спомин того, як Жиди зустрічали з пальмовими вітками Спасителя коли Він вїздив до Єрусалиму на молодому ослі.

— Роспукла верба, крім того, служить для нас образом перемоги, одержаної Христом над смертю і пеклом.

Пісня Пречистій Богоматері

перед Цеговським чудотворним образом.
(З приводу судового процесу зза сеї святині з уніятами в Польщі).

Божа Мати, нас помилуй,
Божа Мати, нас спаси:
Ти одна в нас рідня Мати
В нас нещастя і туги!

Всім нам близька Божа Мати,
Мати жалю, Мати сліз:
Там, де чуть стони, муки,
Божа Мати — поміч всім!

Божа Мати — наша радість,
Вітха нашого життя
І Заступниця одная
Там, де сльози і журба!...

Православні християне
Перед образом Твоїм
Від татарщини до нині
Вдячности співають гимн!

І тепер, як в літа давні,
Знов ми в горі і журбі,
Молимя ласки з неба:
Правди в світі і життї!

Наша Рідна Пісня.

Наша рідня пісня —
се душа народа,
бо життя в ній б'ється,
вона дже...ка волка.
Наша рідня пісня —
широка мов море,
де шумлять мов хвилі
радість, сум і горе.
Наша рідня пісня
голоснійша дзвонів,
й звук чудовий
лука воза море.
Наша рідня пісня —
наша перша мати,
бо ще нас в колисці
научила співати.
Наша рідня пісня
друг єдиний, милий,
приятель сердечний,
гість завжди бажаний.
Кохаймо-ж, любімо
рідню нашу-діру,
нашу пісню чудову
несім по всім миру...

Свящ. П. Юрківич.

ХТО В БІЛЬШІЙ НЕБЕЗПЕЦІ.

Каже безбожник до священика:

— А що, отче, буде, як того позагробового життя, до якого ми так приготовляєтеся, нема? Чи не буде никоди, що ви так мало уживали сего світа?

На те священик:

— А що буде з тобою, коли позагробове життя, в яке ти не віриш, дійсно є? Чи не буде велика шкода, що ти так богато уживав сего світа, що ай забув про свою душу? Ану, подумай, хто з нас в більшій небезпеці?

ПРАЦЯ ЧЕСНОТІВ.

Оповідають мандрівники, що африканські дикуни мають такий звичай, що коли хто має лютого ворога й бажає йому його постать і над него знущається до схочу. Се його цілком вдоволяє.

Москалі, не дивлячись на то, що вже живуть століття по сусідству з народами культурніщими за них, залишилися й досі такі самі, як були колись.

Колись цар Петро Перший, в безсилій лютї, що не міг зробити шкоди гетьманові Мазепі, наказав виставити в церкві його портрет й урочисто відлучити від церкви, за те, що той насміявся виступити проти царя московського. Сей же саме цар наказав виконати з могили домовину одного боярина, свойого родича, що був його водогом й вмер вже давно, та з якогуюо приводу обдягнути спинячою кровю й викинути на снігвиці. Коли московські стрільці не витримали тиску „великого реформатора" й зробили повстання, то їх всіх було скатовано і сам цар власноручно рубав їм голови. Як тепер хапають на окаях „контрреволюціонів!" І тягнуть до чрезвичайки, так само й колись по слову „Слово и дїло государево!" волокли в застінок на тортури.

Тому, що сучасні окупанти України, як на зовні так і в нутрі й духу тими-ж цілилями, що їх попередники царі, то ми бачимо ті-ж самі страхіття, що були колись в Петрівську добу.

Не маючи змоги силою зищити в людях віру, — жерело правди й совісти і таким чином перетворити всіх в бездушних звіро-подібних робів-волів, соціялістичного раю, як колись їхні попередники намагалися створити одномастіну й одновідому мавочу державу, большевики шляхом провокації хотять підкопати підставки немилої їм твердині.

Недавно київська чрезвичайка влаштувала показний антирелігійний процес. Обвинувачували в сій справі архидіяконів Ольчинської церкви о. Евдокія (за обвинувачуючим актом — Евдокій Когут) й монахиню Ворошиву в тому, що вони о. Евдокій по наказі Ворошиної забив якусь Павлу Барщиківку з метою позбутися її, порізав тіло на кавалки й пороскидав їх в околицях Київо-Печерської Лаври; як доказ на суді показувалося фотографічні знимки з найдених частин людського тіла.

Суд провадився в будинку цирку й був найогиднійшим видовищем. Зі стелі звисали трапеції й різні гімнастичні приладдя, приготовані для весільного церковного представлення; на арену, де розташувався суд й підсудні, було скероване засліплюче світло, вроджекторів; біля воріт була велика юпись: „Сьогодня велике церковне представлення! Обвинувачення монаха з монастиного в двубоєтвстві. Вступ для всіх вільний". Після трохденного розбору справи, архідіяконка Евдокія була присуджена на десять років суворої вязниці.

Але як справи не крили, цилю вилізло з мішка. Показується, що Павлина Барщиківська, се вуличка росийчина, полюбовниця чекістів. Вона має богато знайомих між червоноармійцями 45-го гарматного полку. Сі червоноармійці й нині часто зустрічають ту „поріхану кавалки" дівчину, себто Василівську, котра жона й здоровля, і вдають зі слів очевидців, заходили до цілку на одно із засідань суду, щоби подивитися на свойого „вбивцю". Що торкається доказів, якими були частини людського тіла, то виявилося також, що їх було вимішано з трупів тих жертв, що розстрілані в київській чрезвичайці. Як не намагалися зробити, щоби частини тіла не можна було розпізнати, але всіно було те, що вони були частями різних людей.

Вістка про сей злочин швидко розповсюдилася між київськими населенцями, жаси якого тепер охвачені новою хвилею релігійного підняття. Авторітет духовенства дуже повисшився, особливо серед червоноармійців.

Інж. Дм. Савкевич.

ВІДНОШЕННЯ РИМО-КАТОЛИКІВ ДО ПРАВОСЛАВНИХ.

Християнство почалося на Сході, не на Заході. В Єрусалимі, не в Римі. І зробилося в силу на Сході — в Византійській (грецькій, царгородській) державі, а не в Італії. До 3-го віку по Христі в Римі правили богослуження по грецьки, уживаючи східного обряду, який тоді був. Тай доси Східна Православна Церква задержала весь свій давний зміст, а Римська в богатьох випадках відхилила від того, що передала їй (як дочці) первісна Східна Церква (отже мати).

Та мимо того нині Римська Церква має відвагу казати, що лише римо-католики є християнами, а хто не є римо-католик, той поганин. Так вона каже словами, або ділами. А вже головно таке її відношення до православних Українців.

Ще 1-го серпня 1324-року писав папа Іван XXII-ий до польського короля Владислава Локетка, що дає відпуст (тріюм) для тих (Поляків), що умруть від рани на війні з православними, а також з Татарами і погапами. Отже православні стоять в папи нарівні з Татарами і поганами.

Так римо-католицький світ до нині відноситься до православних Українців.

В селі Тлокині, калішського повіту учителювала від 5 літ православна Українка з Придніпрянщини, Марія Білкінівна. Та коли 14-го жовтня 1929 вмерла на тиф і її треба було ховати на місцевім цвинтарі, польський ксьондз звернувся до польського єпископа в Вроцлавку з тою справою і єпископ відтелеграфував:

„Похоронь в приватнім способі не на съвєнцюнни жейску. — Бікуп".

І поховали пок. Марію там, де ховають самовбійників — на відлюдю.

Колиб в Українців була сильна свідомість себе самих, колиб в них було ясне почуття самопошани, коли-б вони ясно означили собі, що їхне, а що чуже; хто вороги, з хто для них чужі — тоді вони взирнули лишалиб здолоб:

Похоронїте мене дебудь, коби лишне не на римо-католицькім кмінтарі, коби лишне не побіч Поляка, не побіч католика! Не хороніть мого тіла разом з безвірниками, з лицемірами! З лютими ворогами перівської Церкви христіянської!

Самовбійник може бути оправданий. Бо він міг участи перед ширшим лиха, що перевисилало його силу. Але не можна виправдувати того, хто з повним розмислом мучить й убиває чуже життя. А мислом мучить й убиває чуже життя. А так поступають Поляки з Українцями вже сотки літ. Так поступає з ними ціла римо-католицька церква.

Ось що треба мати на гадці!

Православні Українці! Старайтеся, щоби Ваш сусїд також став передплатником „ВІСТНИКА". Сим Ви поможете своєму рідній Церкві часописку.

МІСЦЕ БЕЗ ЛЮДЕЙ.

„І слуга каже: пане, зробилось як ти звелів, та й ще місце є".
(Лука XIV: 22).

Тісно стало на світі людям. Всі нарікають на брак місця. Скаржаться окремі люде, скаржаться й цілі народи. Сваряться й б'ються за його люде в кожному селі й місті; вояють, проливаючи кров тисячі людей, за місце на землі народи й держави. В повнатному житті: тільки гукни до людей: „ходіть, люде, до мене на учту та займайте місця за столом моїм!" — і жадних до учти набереться стільки, що й місця не вистарчить. Тим часом в Євангелії оповідається, що був такий господар, який хотів у себе видати бучну учту; велів слугам своїм скликати гостей на тую учту; слуги скликали — і ніхто на учту не зявився: місця за його столом були пусті.

Щож би то означала ся євангельська притча? Де знаєте такий дім, що стоїть порожній і де є ті місця, яких люде не хочуть займати? Чи місця ті знаходяться в холодних краях півночи, чи лежать вони під пекучим сонцем рівника?... Ні. Дім сей, місця ті, куди нас постійно кличе Господар їх — Бог, се — царство небесне.

Люде невтомно гоняться за місцем на землі, шукають його, купують, продають, часто сваряться, б'ються й судяться за нього. А місця в царстві небесному лишаються вільними, незаняними. До заняття тих місць у людей мало є надхнлу тих місць, де звідси знайдуть справжнє щастя і спокій.

Само собою, що людина, поки живе на землі, потребує для себе місця й на землі:

Куплю собі хатку
Іще сіножатку,
і стайнок, і клинок,
і вишневий садок, —

каже наш український народ у пісні, висловлюючи свій ідеал земного добробуту. Або ще співається в тужливій пісні:

Збудуй хату з соболя,
До чужої не веди, —

і в тих словах міститься власницький потяг народа мати хоч сяке-таке, але своє місце для життя на землі. І в тому нема нічого дивного, немає нічого й тріюмфального. Але обмежувати свої стремління лише тим одним, лише шукання місця на землі, а то й боротьбою за нього — се вже гріх.

Адже людина, не довго вдержить за собою місце, яке тепер посідає. Помре, місце на землі лишить комусь иншому, а сама відійде в инші краї, де мусить мати инше місце. Хіба-ж не ясно, що за життя не треба приготовити собі місце там, де будемо перебувати після смерти, де найдемо вічний спокій для душі?

Коли пророк Мойсей перебував на горі Синай, він хотів дуже побачити Бога. Але Бог йому сказав: „Мого обличчя ти не можеш бачити, але, дивись, коло мене є місце: стій тут, на скалі"... Отже, місце коло Бога ми повинні шукати за життя, щоби після смерти його зайняти вподібнз величности Божої.

Коли священик бачить у свято пусту церкву, він як той слуга євангельської притчи, каже: „Ще місце є! Де-ж ті звані вони сюди і не заняли свого місця, приготовляючи собі тим місце в царстві небесному?... І сумує слуга небесного господаря, що „Богато звяних, а мало вибраних", що стоїть місця в Його небесному домі.

Але чи-ж таки не вселюдно Господнього закличе ми, що погруздли в шуканні лише земного місця, і чи не зачнемо шукати собі якнайбільш певного місця й на небі? Вже пора!...

СИНЬОЖОВТИЯ ХРЕСТ.

На церковному майдані в Шляхтинцях коло Тернополя дубовий хрест, а на ньому був стоїть від кількох літ високий зирятий напис: „Борімся за волю України". Фундатором сього хреста є місцевий громадянин Іван Плакса. Сього року перед днем першого листопада поручив Іван Плакса Петрові Дубському відновити сей хрест і помалювати його в красках жовто-голубій. На місця почати вже затертого напису уміщено таблицю з таким самим написом: „Борімся за волю України". Дня 1 листопада м. р. був під хрестом святочна панахида по наших героях, а зараз слідуючої ночі невисвітлені досі справці зницили таблицю з написом, розсунули могилу під хрестом та порозкидали вінки і квіти. Вже 2-го листопада м. р. постерушений доручив відзвання потерпілим громадянам до старости, де їх укарано 14-денним арештом, а именно Демка Дергака за те, що він назовив Плаксу до відновя хреста в українських барвах, Петра Дубського, що хрест малював, Івана Плаксу за те, що казав малювати, а начальника громади Миколу Середюка за те, що не усунув хреста. Слуханий в суді Плакса заявив, що він самовільний Українець з власного почину без нічиєї намови казав Петрові Дубському, перемалювати хрест, що сей і зробив. Покарані відкликали ся до суду в Тернополі. Суд скасував старостинський присуд, але таке засудив Плаксу на 50 золотих гривен.

ТАКИХ ВІДЧИТІВ НАМ ТРЕБА.

(Брендон, Ман.)

Є рідкі люде і рідко зустрінеть про себе, той здається, що вежа в то повинно бути людинок, щоб про себе аж думала і тим самим зло сама б зголовила. Але на жаль таких людей є досить богато, котрі про себе так не думають, як людина помилка думати. Людину таку видно добре тобе бурми між росинами, котрий не тільки що сам собою міцно нестоїтрівний, але все й не дає другим рости добрим рослинам. Чим більше таких бурянів приборм між пшеницю, тим менша користь з неї. Сей приміт можна пристосувати до звірят, нападів, і т. д. Від пустих порід вало молока, від пустих курей їдло мень і т. д. Між людьми також немало таких пустяків. Не мало из жаль є таких пустяків і між Українцями. Україна у своїх етнографічних границях представляє собою рівно через сотки літ в руках чужих господарів, котрі самовільно сіяли що хіт рід, що їм захотілось, а не те, чого ся рідна потребувала, не те, чим ся рідна могла український нарід і весь світ збогатити. Українську ниву, жерело моралі, випили колись перські Росія, сіючи на ті місце нарослине сімечко. Останки доброго зерна на українській ріві не мали дикунським способом викоренити зовсім і тепер чорноші. Не лінце господарика помощ на частинах української ріві Австрії, а тепер Польщі, Румунії і Чехо-словаччині, сіючи шкідливе для нас зерно. Таке, змагаючи чужими бурянами зерно ми привезли з собою до нашого краю. А тепер з приводу лучших обставин життєвих ми почали замедбувно і ті останки доброго зерна, які привезли зі собою, чим робимо самі собі велику шкоду. З прибутком на ніву канадійську землю, знайшлись між нами одиниці великого духа, котрі прийнялись добровільно за очищення того зерна з кукіли і як добрі господарі в українській суспільності стають часто здорове зерно в нині українського життя. Кождий здоровоє-духовний людині відомо що до тих одиниць належить такої люде, котрі не дивлячись на кінці перешкоди, причинились до пропущення українського церковного поля зі всяких чужих бурянів та до засіяння здорового зерна на українській церковній ниві. До тих розумних та добрих господарів сіяння можна зачислити також о. Е. У. зана, пароха Української Греко-Православної Церкви в Брендоні. Щоби не допустив, він зерно, посіяне в Брендоні його попередником, зросло бурянами чужих кінців, він щиро працює в цілій громаді. Відділяти для неї весь свій час і всі свої здібности. Значить, що наша будучність в руках наших дітей, о. Узяк дає відчит на тему: „Наші діти в нами". За час не недовгого свого побуту в Канаді, о. Узяк на стільки пробирав матеріалу на го тему, що відчит тревав повер двох годин. З нього кождий вибов пригадливий, чи справді діти осягнуть наміри, коли будемо так дальше поступати, як тепер. Вся. о. Узяк, згадуючи про велике богацтво української мови, цілі великі слова великих людей: „Мо-рідна.." — Воробкевича і „Учітеся, брати мої" — Шевченка. Згадуючи про небезпеку для вороги українського народу з приводу зрослості сил нашого народу, згадав, що вороги, нехочучи сили народити йому зробили, вділили насильно всі наші наріді, аби його купити, здешпелювати і в той спосіб поневолити. Тому то між нами так богато вели чується чужих агентів рідного народу. В той спосіб нас вдало там на рідній землі, де вороги рідним способом пізнаються його знищити, наш нарід не тільки не падає духом, але відновляється під кождим зглядом, як канадійські Українці часто забувають про смерть, яка може закінчити нас дуже несподівано, коли ми тільки не будемо пізнавати про неї. Для прикору згадав, що ми замість зберігати нашу прибрану вітчизну богатою і красною нашої мови і нашої пісні, заспівність нашої церкви, красоту наших рідних строїв, богатство нашого рідного мистецтва, ми в нинішніх случаях довічно все те нехочем нейти нестійкої дітям, а крім того в таких самих душі видмотуємо наше молоде покоління. Для доказу всього, що наші діти перестають господарити рідною мовою, стидаючись її, стидаючись часто і своїх родичів. Згадуючи виховувати своїх дітей в дусі морально-релігійнім та національнім, не може нічого нашого сподіватись від наших дітей. Нині рідної часто густо навіть буть „Ридну Школу", а то і зовсім відвернуться до неї, настроюючи ворожо дітей до її учителів, запевдують Ридну Церкву в її прекрасніших обрядках. А наслідки того всього вже можна бачити і тепер. В той час, коли другі народи спішать до своїх церков всі вряд, щоб бути на час, наші родичі з байдужности висиджують цілими днями при вустях балочках, а то і роботах, а діти ідуть в слід за ними. Тому то ні місця на улиці нашо українських дітей, в яких нема ніякого поняття ку дарунках.

Годі мені то все бодай в коротці перенести. про що Всч. о. Узяк у своїм відчиті згадував. бо дно годинну промову тяжко було би вмістити у дорогім нашім часопису, мічі, в котрім потрібне і для других речей. Скажу тільки, що колиб таких відчитів було в нас більше і і всюди, то і наш поступ може бути красний. як до тепер.

Лев Буковий.

РЕЛІГІЙНИЙ ФОНД УКРАЇНСЬКОЇ ГРЕКО ПРАВОСЛАВНОЇ ЦЕРКВИ В КАНАДІ

(Збірка о. П. Мельничука — спізнена ліста)

Вишав. Сакч.

М. Ф. Сайківський	$5.00
В. А. Онсяник	5.00
О. М. Мельничук	5.00
Ст. Джордан, Сакч.	
Проць Кіндрачук	2.00
Василь Гарч	1.00
Петро Рудійчук	.50
Вінніпег, Сакч.	
Онуфрій Токарик	10.00
Дмитро Максимюк	1.00
Д. Ямаль, Саскатун, Сакч.	5.00
Мих. Кіндрачук, Мараїв, Сакч.	5.00
Разом	$39.50

Збірка по церквах з нагоди відвідин Голови Консисторії, Протоєрея С. В. Савчука:

В Церкві Возвесення Г. Н. І. Х., Редвей, Алта.	24.40
В Церкві св. Параскеві, Давідсон, Алта.	20.00
В Церкві Преєвтої Покрови, Вілмінгдон, Алта (на Борщівці)	24.40
В Церкві Возвесення Г. Н. І. Х., Споді Лейк, Алта.	25.95
Збірка на відчиті о. Савчука в Укр. Нар. Домі, Кітчінер, Алта.	8.25
В церкві на Мусіджоа. Алта. (Дальше буде).	22.00

Консисторія Української Греко-Православної Церкви в Канаді.

ПОРЯДОК БОГОСЛУЖЕНЬ

о. Д. Д. Лещишин

СІЧЕНЬ.

18 субота — Пейн Ривер. — Навечерія Богоявлення.
19 неділя, Епіяні. — Йордан.
26 неділя — Косів.

Лютий.

2 нед. — Шворцівці — Гоностеди.
9 нед. — Пейн Ривер
12 Трох Святих — Вежки.
15 Стрітення — Сифтон.
16 нед. — Пейн Ривер.
23 нед. — Шворцівці.

Box 875, Оквордів, Ман.

ПОРЯДОК БОГОСЛУЖЕНЬ

о. Є. Гомонюк.

СІЧЕНЬ.

18 субота, Нтвеч. Богояв. — Войтх.
19 неділя, Богоявлення Господне. в год. 7-ій рано — Гарденітон.
в год. 10 рано — Толстой.
26 неділя, — Войтх.

Толстой, Ман.

ЦЕРКОВНИЙ КАЛЕНДАР. НА 1930 РІК.

СІЧЕНЬ. 1930.

15 С. Сказівстра
16 Ч. Малахія прор.
17 П. Собор 70 ап.
18 С. Навеч. Богояв. Теоп.
19 Н. **Богоявлення Гос.**
20 П. Собор Івана Хрестителя
21 В. Георгія і Емілліна прп.
22 С. Полієвкта
23 Ч. Григорія прп., Домет.
24 П. † Теодозія прп.
25 С. Татіани мч., Евпраксії
26 Н. **Нед. по Просвіт.** Ерм. Стр
27 П. Св. Отців в Синаї
28 В. Павла і Івана прп.
29 С. Покл. окон. св. Петра
30 Ч. † Антонія Вел. прп.
31 П. Атанасія і Кирі

ПРЕС ФОНД

Сокульський Стефан — Вінніпег, Ман. .50
Дербіцкі Микола — Дуфрост .50
Бутера Гр. Дуфрост, Ман. 1.00
І. Кінар — Вонда, Сакч. .50
о. Т. Д. Горбай, Споді Лейк. .50

ПОРЯДОК БОГОСЛУЖЕНЬ

о. П. Запарницюк.

СІЧЕНЬ.

19 неділя, Йордан — Ледяни в 9-ій год. рано.
26 неділя — Сентон.

Лютий.

2 нед. — Селкірк.
9 нед. — Розбори. Розігравала в класі школи 3-ій год. по полудні.
12 середа, Трох Святителів — Менді. Вечером відчит в Народнім Домі
15 субота. Стрітення Г. Н. І. Х. — Поплар Парк.
16 неділя — Тендал, відчит по Богослуженню.
23 неділя — Поетеди ак Прейрі. Вспод катехизація дітей по Богослуженню.

Найновіша адреса:
160 Manitoba Ave., Winnipeg, Man.

ЦЕРКОВНИЙ УСТАВ НА РІК 1930.

СІЧЕНЬ.

17. **Пятниця.** Церькві часи. Літургія св. Івана Золотоустого.
18. **Субота. Другий Святий Вечір.** Літ. Літургія св. Івана Золотоустого. Ап. І. Тим. III: 14—16; IV: 1—5; Євап. Мат. III: 1—11. По заднювній молитві свячення води.
19. **Неділя. Богоявлення Господне.** Повечерня велике з Богословлєм. Утр. Із. XXI: 15—25. Літ. Василя Великого без вечірні. „Всі ті, що у Христа охрестилися". Ап. 2 Тим. IV: 5-8 і Євап. II: 11—14. III: 4—7. Єв. Мар. I: 1—8 Мат. III: 13—17. По заднювній молитві водосвята.
20. **Нед. по Просвіщенню.** Тропар 6. Утр.: Із. XX: 11—18; Літ. Ап. Єв. IV: 7—13. Євап. Мат. IV: 12—17.

ЛЮТИЙ.

2. **Неділя 32 по Зош. св.** Дуплє Гол. 7 Утр. Єв. Із. XX: 14—31. Літ. Ап. І. Тим. IV: 9—15; Євап. Луки XIX: 1—10.
9. **Неділя Митаря і Фарисея.** Гол. 8 Утр. Євап: XXI: 1—14; Літ. Ап. 2. Тим. III: 10—15; Євап. Лук. XVIII: 10—14.
12. **Середа. Трох Святителів.** Вечірня: Утр.: Євап. Івана X: 1—16. Літ. Ап. Євреїв XIII: 17—21. Євап. Мат. V: 14—19.
15. **Субота. Стрітення Господнє.** Вечірня. Утр. Євап Лук. II: 25—32. Літ.: Ап. Євр. VII: 7—17; Євап. Лук. II: 22—40.
16. **Неділя Блудного Сина:** Гол. І Утр: Єв. Із. XXI: 19—25; Літ. Ап. І. Кор. VI: 12—20; Євап. Лук. XV 11—32.

Український Релігійний дво-тижневик в Канаді

ВІСТНИК
THE HERALD

THE HERALD Box 3684 WINNIPEG, MAN.

РІК VII. ВІННІПЕГ, МАН. 15-го СІЧНЯ, 1930. — WINNIPEG, MAN., JANUARY 15th, 1930 ЧИСЛО (№) 2

РОЗСТРІЛЮЮТЬ ПО 50 СЕЛЯН ДЕННО.

Газети в Німеччині подають телеграми своїх кореспондентів, котрі повідомляють, що тепер совітська влада в цілому Совітському Союзі розстрілює по 50 селян денно.

Як відомо, большевики тепер насилою і розбоєм перемінюють цілі села на большевицькі фільварки, де є тільки одна нива, один пан-комісар (звичайно Жид), а ціле село то урядові форналі, як за панщини або царського кріпацтва.

Сталін наказав переводити ту „формалізацію" села силою багнета і машинового кріса, за всяку ціну, бо вважає, що тільки так добуде із сіл збіжжа для міст. При сьому ним заповідь, що фільварки дістануть хліборобські машини.

Селяне, розуміється, не хотять того нового кріпацтва і хотяй безоружні, боронитись як можуть проти того нечуваного злочинного розбою. Одним із засобів їх боротьби було убивання худоби на місо таки дома на селі або в місті. Селяни знають, що большевики машин не мають, але худоби не хотять давати комісарам з новомодного фільварку, на яке перероблено їх село, а комісарови відповідають, що як є машини то не треба худоби.

Се поширилося всюди і на большевиків упав перестрах. Завісць полекші фільварки не принесуть ім нічого. Тому видали тепер новий указ, що будуть строго карати тих селян, котрі убивають свою худобу, кримінальня і розстрілями.

Нові масові розстріли селян се власне ті жари за убивання або продаж худоби.

ЗА ПОБОЖНИСТЬ НА СИБІРІ

В борисівському повіті в лісі коло села Рапотнички чека відкрила маленьку церковцю в давних стрілецьких ровах, ще з часів світової війни.

Коли чека зявилася, відбувалося богослужения, яке відправляв православний священик Седюшин. Церков була заповнена людьми. Чека провірявши документи, арештувала 45 осіб враз з священиком і всіх заслала на Соловецький острови. Церкву зачинено.

РОЗСТРІЛ ДВОХ СВЯЩЕНИКІВ В СРСР.

З Москви пишуть, що в Орлові розстріляно двох священиків, Бичкова і Шалабанова за участь в заборонній релігійній процесії в селі Вика.

ПЕРША СЛУЖБА БОЖА УКРАЇНСЬКОЮ МОВОЮ В ПРАЗІ.

21 листопада м. р. в Празі в церкві св. Сальватора було відправлено перший раз літургію українською мовою. Служив Службу Божу свящ. др. Мельник, співав український хор під діригуванням доцента Щуровської-Росіневич.

Після Служби Божої було відправлено урочисту панахиду за спокій душі Симона Петлюри та всіх героїв наших, що життя своє поклали в боротьбі за незалежність України. Як Служба Божа, так і панахида, не зважаючи на тяжкі умови організації подібних урочистостей в Празі, пройшли дуже гарно. Сьому сприяли чуже, прояте релігійним настроєм служення свящ. Мельника та прекрасний спів хору, хоч і невеличкого числом, але добре підібраного з видатними солістами.

Службу Божу організувала ініціятивна комісія по утворенню в Чехословаччині української православної парафії св. архістратига Михайла в день свята свого Патрона. Того-ж дня в 6 годині вечер відбулася жалібна академія на пошану 359 лицарів, що загинули від руки катів 22 листопада 1921 року під Базаром. („Тризуб").

МАСОВЕ ЗАКРИТТЯ ЦЕРКОВ ТА СИНАГОГ.

„Вважаючи на бажання трудящих", ВУЦВК дав згоду зачинити 84 церкви, синагоги та монастирі.

У Виниці передано Вознесенську церкву під клюб.

В Гумані закрито автокефальний собор та три синагоги.

В селі Бірках, Таращівського району, на Харківщині у хвалено перетворити церкву на семінічку.

ЛІКВІДАЦІЯ СИНАГОГ В СРСР.

З Москви подають статистику жидівських божниць на території СРСР. Під теперішню пору у всіх радянських республіках є тільки 646 синагог ще не зліквідованих. Найбільше синагог зліквідовано на Радянській Україні, де із 1400 божниць залишилось незліквідованій тільки 500, а решта божниць заміненно на робітничі клюби, кінотеатри і кооперативні доми. Число зліквідованих божниць відповідає пропорціонально скількости зліквідованих святинь інших релігій.

ЯК БОЛЬШЕВИКИ БОРОЛИСЯ ПРОТИ РІЗДВА.

Щоби не допустити християн відсвяткувати Різдво, як звичай вспять, большевицький уряд заборонив продажу ялинки. Що більше, установив кару 100 рублів на тих, які в будь який спосіб ялинку розробули. В Криму сего заборонено обмінюватися різдвяними дарунками, а щоби підкопати пошану Різдва, було урочисто много атрацій них вистав, походів та мітингів.

СЕЛЯНСЬКИЙ ТЕРОР.

В селі Камищевахи, Полтавського району на Аутемівщині селяне напали на головлу хлібозаготовчої комісії і побили його до непритомности. Сільський міліціонер відмовився арештувати винних.

ПРИПИНЕННЯ „ДУХОВНОГО СІЯЧА".

Видання „Духовного Сіяча", часопису українською мовою, що виходив у Кременці на Волині, припинено. Таким побутом православна митрополія не видає тепер жадного друкованого слова рідною мовою для українського населення.

„ПРОРОК".

В Сосниці, в Рівничині, появився бувший учитель Михайло Лях, та став грати комедію пророка. Виголошував проповіди, в яких казав, що в Риманові йому явився Ісус Христос та приказав навчати людей. Сей новий „пророк" пророкував близький упадок большевизму, який викличе ще більшу катастрофу в Росії, як упадок царату і нову революцію. Поліція арештувала „пророка" і дала під догляд лікарів. Перед комісаріятом поліції що дня збираються сотні селян і робітників, домагаючися звільнення пророка.

ЗАСТРІЛИВСЯ ЗІ СТРАХУ ПЕРЕД КОМНІСТИЧНИМ РАЄМ.

Режісер оперн в Гельсінгфорсі Лон Лібер застрілився недавно у готелі, а причиною самогубства було те, що фінляндський уряд не дав йому дозволу жити в Фінляндії примушував вертатись до Росії. Лон Лібер попав в такий розстрій, що наложив на себе руку, побоюючись вертати до большевицького раю.

Кождий Українець в Канаді повинен сам передплачувати „Вістник" і старатись, аби кождий його знайомий був передплатником „Вістника".

ЩО ВТРАТИЛИ УКРАЇНЦІ НА БУКОВИНІ.

Сенатор д-р В. Залозецький в своїй промові в сенаті між иншим зазначив:

„Тільки на Буковині нас поверх 300 тисяч Українців. За часів Австрії мали ми більше як 200 народних шкіл на Буковині, чотири державні гімназії, а саме в Черновцях, Кіцмані, Вижниці й Серет і приватну у Вашківцях, учительський семінар у Черновцях, катедру української мови і літератури на університеті в Черновцях і др. Сьогодня не маємо ми ані одніської школи української, ніяких народніх".

ЦЕРКВА НА БУКОВИНІ.

Хоч більша половина черновецької епархії — Українці, проте серед служителів церкви там 70 процент Румунів. Для українського народу нема ніякої духовної літератури, ні біблійної історії, ані молитовників. Епархіяльна рада про се не хоче дбати.

ЗВІРЯТА ЗБЛИЖАЮТЬСЯ ДО ЛЮДЕЙ.

В Римі можна побачити кождого дня в день св. Антона, як священики в ризах ідуть вулицями і благословлять всі звірята, які населення приведе трошка пізнійше. В день св. Агнеси, святить папа кождого року двоє ягнят, які віддають пізнійше з жіночий монастир. Там стрижуть чернці ягнятам вовну і роблять з неї для епископів білі хусти з чорними хрестами.

„ВМЕРЛИЙ" ВТІК.

В Кверетаро, Мексико, в часі похорону покійника, Дж. Лязано, було таке: Коли вже мали його спускати з домовиною в гріб, він нечайно отворив її, встав і втік. Бувші на похороні люде, бачучи таке, втікали такоя, куди очі неслися. „Вмерлий" не був вмер, а був в летаргу і в час пробудився.

АДРЕСА КОНСИСТОРІЇ.

Осідок Консисторії Української Греко - Православної Церкви в Канаді є в Вінніпегу. Всі листи до Консисторії треба надсилати на руки голови Консисторії, протоєрея С. В. Савчука на слідуючу адресу:

Very Rev. S. W. Sawchuk,
479 Andrews Street,
Winnipeg, Man.

Е
Ольга Олександра Дучимінська.

СУМНИЙ ХРИСТОС.

На роздоріжжі стояв камяний Христос. Веселий, воскреслий Христос. Проміння довкола Його голови так і яснілo щастям, Його усміхнене обличчя так і розливало супокій довкола — а всі, що переходили роздоріжжям кланялися Святому в радості в душі.

Камяний Христос, одною рукою вказував у простори вільного щастя, а другою на серці, у своїй камяній груди. Кождому, хто переходив коло Нього, кождому, хто тільки глянув у Його святе обличчя, яке сяло промінням щастя, кождому, як би вказував — проповідував: через серце до неба, через любов до вічної щасливости в небі, а дочасного щастя на землі.

І дивну міць мав сей Христос зі серцем у камяній груді.

До Його стіп приходили люде по пораду, потіху й бадьорість. Кому в серці загніздився лихий сумнів, а він щиро віднюнув до камяного Христа, дістава ласку розради й супокою душі: сумнів уступав певности.

Кого смуток оповив своїм густим серпанком, а він прийшов до камяного Христа, тому в умі ставало ясно, а у душу сливала тиха радість: відходив радий від радісного Христа, Кого мучила хоробя кволости та зневіри — сей відходив від камяного Христа повний бадьорости й віри.

Сі — які мили землю перед Христом слізьми — відходили з усмішкою на губах, славлячи серце Христове у камяній груди.

В недільні ранки приносили дівчата квіти й прикрашували Його, співаючи: Осанна!

Пташки вічно виспівували Богові хвалу, а людям мир. Довкола зеленіли поля урожаєм, а чотири доріжки своїми раменами вказували людям шлях — на всі чотири сторони світа, якому благословив Христос з одною рукою на серці а другою вказуючи в країну вічної щасливости.

І довгі роки стояв сей камяний Христос на роздоріжжю — довгі роки приходили товпи до Нього у всякі хвилі свойого життя.

— — — — — — — —

Та посів чорний бог'язля смутку й зла на земдю. Люде одурманені попали в тривогу, ходили один за одним в безладі й безраді, йдучи перед себе без цілі застрашені й непевні. Велика немічі опанувала всіх, усі серця тривожно бились в вичуванню чогось страшного — в вичуванню страшного-пановання чорного бога, в прочуванню жнив з посіяного ним насіння.

І забули люде про Христа, про камяного Христа на роздоріжжю. Стояв Христос тепер самітний і забутий. Товпи народа пішого і на конях днями і ночами переїздили попри Нього, та ніхто не дивився на Святого, ніхто не кланяв у стіп Його, ніхто не просив нічого. Ніхто квітів не приносив —стоїв закурений порохами в забуттю.

Забули люде своє прибіжище, свою потіху і охорону.

— — — — — — — —

Довкола камяного Христа закипіло. Закружилися доріжки, що вели в чотири сторони світа. Двома доріжками йшли одні — другими двома другі брати. Стрінулися на роздорожжі і пролили кров. Коли утихло і опустіло, стояли малі чорні могилки по полі, на яких березові хрести простягали свої білі рамена, ніби у просьбі чи проклони, а може хотілиб захистити чи перестерегти кого перед кимось чи чимось. Пташки не співали, добрі люде не ходили, білими доріжками, а урожайні поля почорніли присохлою кровю.

Кипіло пекло по святій землі, поміж добрі люде.

— — — — — — — —

По довгім, довгім часі почувся знов над полями спів пташок, люде і звірята вийшли зі своїх криївок. Настав супокій, Сумостат пропав.

І нагадали люде камяного Христа, та почали горбами йти до Нього, кождий зі своїм серцем.

Коли прийшли на роздоріжжя, стали здивовані. Христос — веселий, воскреслий Христос — похилився. Прикляк на одно коліно, на ній спер руку, а на ній похилив сумну голову, на якій замість вярволі воскресення, був терновий вінок. Другою рукою притис серце у камяній груді...

— — — — — — — —

Почорніли поля знов зазеленіли... Доріжки знов показують людям дорогу в світ; білі хрести на могилках почорніли і попадали, могилки зрівнано землею, память про тих, що в них спочили, по-волі губиться — пташки знов співають, ни зі Своїх скрапей. Схилив голову і судить людським горем і людською слабістю.

Приніс Себе в жертву, воскрес радий, що відкупив люд Свій — та люде знов зробили Його на хрест і знов вложили терновий вінок замість корони...

І похилився камяний Христос у великім болю і смутку — похилився на розпутті, де чотири доріжки простягли рамена у чотири сторони світа.

Старий козак (П. А.)

МОСКВА.

Москва все була безбожною.

— Чому вона безбожна? — хто небудь запитає. — Та-ж в Москві одних церков „сорок-сороків".

Тому вона безбожна, що Бога ніколи не боялася, людей не встидалася й запуталася в тяжких гріхах, наче в будяках.

Безбожні вона своїм лицемірством, своєю брехнею та неправдою перед Богом і людьми.

Перед Господом Богом Москва підвищувала себе мов евангельський фарисей: вважала себе святою, непогрішимою й прикладом для християн; ставила себе вище цілого світа.

А на ділі була гірша за митаря, поганина й невірного Татарина.

Подібно фарисею, вона думала, що віра в Бога виявляється лише в тому, що треба будувати високі церкви, вішати на них дзвони й сто й тисячу пудів й палити невгасимі лампади.

І будувала...

А в своїому життю з підвладними народами була жорстока, ковирна й несправедлива.

В церквах щоденно, під голос дзвонів, співала похвальні пісні Богові, присягалась жити по християнськи й любити ближнього, як саму себе.

В дійсности вона вважала своїх ближніх гіршими за худобу й намагалася поробити їх невільниками.

В инших державах невільниками робили чужі народи.

Москва перетворила в невільників свій власний нарід й тих, кого називала єдинокровними і єдиноплеменними братами.

Перетворивши в рабів, мучила їх, продавала й на псів міняла; відбирала дітей від батьків, роздиндувала жінку з чоловіком, забивала батогами й кіями на смерть.

Такого жорстокого невільництва не знав раніше світ й не було подібного цьому.

Але чаша Божої милости й довготерпіння переповнилася й почалася для Москви нова, але нею заслужена, доба кари.

За надлюдську безсердечність й жорстокість, а також лицемірство й нахабство, яке було критим безвірством, запанувала в Москві справжня безбожність.

Віддав Господь Бог Москву в руки безбожних правителів, в руки жорстоких катів.

Вийшли вони з осередку її.

Плоть від плоти її й жістка від кістки її.

Вони втілили в себе всю брехню й неправду, всю жорстокість й безсердечність, котрі коли лише робила Москва.

Вони народжені й виховані нею, вони-ж стали її катами.

Її залили будинки й вулиці Москви кровю й завалили трупами.

Її дістала Москва заплату за всі свої гріхи, за цю жорстокість, брехню й неправду перед Господом Богом й людьми.

Її знов: якою мірою мірила, такою й одержала.

Навіть з лихвою.

Чи опамятається Москва й чи буде їй на користь ся Божа кара?...

Коли-ж не опамятається й буде по-строму кастета в гріхах своїх проти Господа Бога й людей — пропаде назавше.

Зітре її Господь Бог з поверхні землі й викреслить її ім'я з памяти людей.

А з нею пропаде й все коварство, вся московська брехня й неправда.

(„Вільне Козацтво").

За Гробом.

Коли тебе тут нужда тисне,
Коли дожив ти того дня,
Де ні один вже луч не блисне
Надії щастя тут хвилина муки
Надії щастя для життя —
Згадай, що тут хвилина муки
Віддасть тебе у Божі руки.

Коли тебе тут ворог ганить,
І боронитись сил нема;
Коли тайй рідний брат сторонить,
І кругом доля зла, німа —
Згадай в гіркий той час недолі:
За гробом — там нема неволі!

Як твоїх близьких смерть забрала,
І ти остався сам-насам,
І вже нема де прихилитись
Пораненим твоїм думкам —
Згадай: пропаде тіло й кров,
А душі їх ти знайдеш знов.

Коли старі літа і слабість
На ложе смерти зложать нас,
І ми побачимось край гробу,
Життя прийде послідний час —
Згадаймо: хто жив — треба вмерти!
За гробом же — життя без смерти.

(За Д. з С.). К. П.

НЕ ЗАБУВАЙТЕ ЗА СОБОР СВ. ПОКРОВИ У ВІННІПЕГУ. ПРИШЛІТЬ НА НЬОГО СВОЮ ЖЕРТВУ І ПРИЧИНІТЬСЯ ДО ТОЇ РОБОТИ, ЯКУ ВІН РОБИТЬ.
Гроші слати до:
H. I. BLOCK,
310 Dufferin Ave., — Winnipeg, Man.

СВЯЩЕНИКИ БЕЗ ЦЕРКОВ.

Совітські газети безперервно доносять про закриття большевицьким урядом православних церков та обернення їх на клюби та театри; про арешти, заслання і розстріли священиків, єпископів, та членів церковного уряду...

Але рівночасно з сим доходять вісти, що се переслідування духовенства і вірних зовсім не підкопує релігійного духа в християн, а противно зміцнює його.

В німецьких газетах в Естонії появився лист протестантського проповідника, д-ра Шаберта, в якім він описує положення протестантських церков і проповідників в Росії. Між иншим др. Шаберт спиняється також над положенням Православної Церкви в Росії і каже:

„Серед християн найбільше терплячих (від большевицького уряду) члени Православної Церкви. Вони знаходяться в стані мучеництва. Тисячі погибли мученичою смертю. Православна Церква, яка вважалася деким за струпішлу та завмерду, знов дала доказ своєї живучости".

А в яких саме формах та живучість Православної Церкви проявляється, довідуємося між иншим з листа надрукованого в газеті „Дні", автором якого являється один подорожуючий по Тверській губерній. Там читаємо:

„По селах тепер завелися „священики без церков" (по тих селах, де большевики церкви знищили, або перетворили на клюби та театри). Вони вибираються селом з поміж письменних, та чесних селян, отримують від єпископа свячення, живуть селянським життям, нічим не відріжняються від своїх сусідів, треби виконують безплатно. Антимінс в них є, а церковну посудину, — чашу, дожочку то що — самі собі виробляють з дерева, бо купити металеву, а до того золочену посудину, нема ні де, ні за що.

Одного такого священика так описує згаданий подорожний:

„Чоловік він у віці, бездітний, жена старенька бабуся, — більше нікого. Про себе він каже: „Думав я дожити віку в світській стані, але Бог велів послужити Його Словеси, хоч і недостойний я того. Сусіди мене вибрали споміж себе, сусідський священик (парох в сусідним селі, де є церква) навчив, що було треба справив до владики, я пішов пішки, бо нищого способу дістатись до нього не було, владика висухав і на священика висвятив, а по висвяченню я знов пішки до дому вернувся. Євангелія і богослужебові книги в мене є, маю деревляний хрест та инші річи, які до Богослужения потрібні."

Коли-ж його спитали, як він без церкви в селі обходиться, то відповів, що так мусить обходитися, бо такі часи настали... А священик мусить бути, бо чейже не вимрати людям без святої Сповіди, не рости дітям без святого Хресту, не жити людям без шлюбу. Всі треби виконує в себе в хаті..."

Пригадуються перші часи християнства, коли то ріжні гонителі християн заставляли учеників Христових по лісах та катакомбах приносити безкровну жертву Богу. Але так, як не вбили Слова Божого колишні гонителі християн, так не вбють Його і теперішні — большевики. Противно, своїм переслідуванням вони тільки вміцнять релігійність серед народу, а тим самим підпишуть декрет смерти своєму безбожному правлінню.

НОВІ НАСИЛЛЯ БОЛЬШЕВИЦЬКОЇ ТИРАНІ.

В большевії почувається великий брак технічних сил. Теперішній уряд захоплений промислом бачить, що з одного боку надії на світову революцію завели, з другого знова взаємини зі заграницею є страшенно утруднені — тому й стремить до унезалежнення від решти світа.

„Пятилітній господарський плян", котрою Европа уважала неможливим до переведення, йде тепер в напрямі збільшення темпу розвою. Є се тим труднійше, що радянська влада заряджує цілим промисловим виробництвом величезної країни.

Тепер важко добачити, яка буде дальша судьба радянського промислу. Відомий теоретик комунізму Бухарін твердить, що „надмірне упромисловлення до провадить до такої кризи, що на довший час вдержить дальший розвій промислу".

Треба тут додати, що провідною думкою радянської господарської політики є чиста розбудова промислу, себто весь вклад приміром йде в машини, уряджения, а не на саме виробництво як сукна, карт і т. д.

Радянщина не одержує нінких закордонних позичок, тому уряд старається як найбільше використати істнуючий господарський апарат. В наслідок сього впроваджено семигодинний день праці в початках господарського року 1928-29. Рівнож насадком сього була й остання реформа: безперервний рік праці.

25-го вересня 1929 р. Рада Народніх Комісарів ухвалила пятиденний тиждень, себто чотири дні праці а пятий день відпочинку. Ся постанова увійшли в життя вже 1-го жовтня в міру організування т. зв. „безперервного виробництва".

„Безперервне виробництво" має тревати 360 днів в році. Останні 5 днів — річниця большевицької революції і 1 день річниці смерти Ленина.

Релігійні свята всіх вірсіповідань знесено. Рік поділено на 72 тижні, так, що робітник користає з 72-ох днів відпочинку річно й пять днів святочних. Тижневий день відпочинку се одни день в пятьох днів тижня. Щоденно святкує одна пята часть робітників. Спільний день відпочинку знесено.

Так само як промисл, так і всі державні уряди, як рівнож і банкові мають зреорганізувати час праці на сих самих основах, що й промисл, при чому для сих інституцій устійнено день 1-го грудня 1929 р.

Рівночасно Комісія Ради Народнього Господарства внесла проект нового календаря. Знесено суботу й неділю; тиждень має пять днів, а кождий місяць 30 днів, себто 6 тижнів. Останні 5 днів революційних свят (в переступному році 6) є поза календарем.

Всих останніх новостях проявляється у большевиків легковаження робітництва як людей, легковаження особистого, родинного та релігійного життя своїх горожан. До чого ся реформа доведе, годі сьогодня певно сказати. Комуністична правниця задивляється на се дуже скепчитно, а навіть поклинається на реформи колишньої французької революції, які сумно скінчилися...

Цікаво-б було знати, як сей календар пристосувати до селянства, яке не можна буде втягнути до комуни, чи може їм взагалі дня відпочинку не треба.

ПРАВДА.

Шукатиму правди у герці огневім,
Знайду її, Неве, на вістрі мечевім.
Сп. Черкасенко.

1.
Не високо мудруй,
Але твердо держись,
А хто правду лама,
З тим ти сміло борись!
Іван Франко.

2.
Не цурається правди мудрець,
Хоч вона й в уст дитинячих буде,
Так як в ніч, коли сонце зайшло,
Каганця не цураються люде.
Іван Франко.
Богдан Лепкий.

3.
Покоління з заліза і криці.
Отце правда; все инше марниці!

4.
Нехай нас мучать і катують,
А слова правди не убють!
Олександер Кониський.

5.
Як сонце могуче, такий будь і ти,
На доброго й злого ти рівно світи,
Освічуй ім шлях до правди їти.
Іван Франко.

6.
Блажен, хто правду возвіщає,
Кого за правду кат гнобить,
В чужину жити прогнане.
Олександер Кониський.

7.
Блаженний муж, що йде на суд неправ- (дивих
І там за правд у голос свій підносить,
Що безтурботно в соньмищах луканих
Зацілій сумління їх термосить.
Іван Франко.

8.
Блаженні всі, котрі не знали „годі",
Коли о правду й справедливість ходить:
Хоч память їх загине у народі,
То кров їх кров людства облагородить.
Іван Франко.

9.
Блаженний муж, що в хвилях занепаду,
Коли заглухне й найчуткіша совість,
Хоч диким криком збудяжує громаду
І правду й цирість відкрива як новість.
Іван Франко.

До Впр. Священників і Тростів Православної Церкви.

Одинокий український склад церковних річей, доставить Вам всі потрібні церковні річи, православного обряду в приступних цінах.
За цінником і інформаціями, просимо писати до:
THE PROVIDENCE CHURCH GOODS
Box 1694, — Winnipeg, Man.

„ВІСТНИК"
Релігійний часопис для Українців в Канаді.
Виходить 1-го і 15-го кожного місяця.
Видає Українська Православна Видавнича Спілка.
Передплата: В Канаді — $1.50 на рік.
За границю — $2.00 на рік.

THE HERALD
Published semimonthly by the
Ukrainian Orthodox Publishing Company
Subscription per annum:
In Canada — $1.50. — Foreign — $2.00.

Адресуйте: — Address:
The HERALD, Box 3684, WINNIPEG MAN.

ТРЕБА ДУХОВНОГО ВІДРОДЖЕННЯ.

ПОГЛЯД НА МИНУЛЕ І НИНІШНЕ.

Буде понад 30 літ, як почали Українці до Канади приїздити. Їхали головно з родинами й осідали на фармах. Серед лісів, серед пустинь, без грошей, без засобів до життя. Були руки до праці, але не було чого иншого, що до праці потрібне. Заробків було мало. Доводилося йти сотки миль пішки за роботою.

А в домі . . . Ні корови, ні достаткового хліба. Великий Піст тягнувся цілий рік — ще строгіший, як в Старім Краю.

День, коли чоловік привів до дому незаплачені ще воли, був днем великої радости — історичним днем. Можна вже для себе орати, можна сіяти. Муки приносити і чого то вже доброго та славного не можна тими волами зробити. До знакомих в гостину можна поіхати . . .

Самоконтроля в народу була тоді сильна, дух здоровий. Праця, вдалість, ощадність, практичність, невибагливість — все тоді було серед людей. Співчували одні другим, сходилися, скаржилися, радилися. Помагали собі. Жалували одні других. Хвалилися, чим хто мав. До Бога щиро молилися.

Ледво матеріальна сторона життя була сяк так забезпечена, як починалася праця коло духових потреб. Треба було церкви.

Богато фір дерева треба було привезти. Але рало возили. Не чим же, як волами. І гроші складали — по 20, 30, 40 долярів на будову церкви. Одна родина. І будували святиню радіючи. Життя буде вже повне. Вже все буде. Добре буде. До рідних в Старім Краю напишемо, що в нас є вже своя церква . . .

А літом ходили на заробітки. Батько корчував на своїм, але не довго. Треба було час від часу йти на чужу роботу. Корчували матері, жінки, дівчата. Жінки самі орали, сіяли, жали, косили. Будинки будували — як вміли, так будували. А чоловіки їх на чужій роботі.

По роботах ходили сини і дочки-дівчата. І заробляючи всі гроші батькам помагали. Треба-ж корову купити, треба „оплатити гомстед". Платити треба за волі. Насіння купувати. Будувати хату на місце землянки. Все те добре пам'ятали сини і дочки.

Родинна звязь була тоді сильна. Сини радилися, куди йому йти з дому, з батьківським словом числився.

Дух народу був тоді здоровий. Самолюбства, особистих забаганок, неоправданих прихо тоді не знали. На здоровім грунті кохалися основи для українського життя на новій землі.

Нинішній час, се нова доба, богато відмінна від старої. Поверху кришка.

Волів нема — є коні, кілька пар, а декого автомобілі. Земляники належать до споминів. Глиняні хати переховують. А в нових хатах грамофони, радія. Обори з жудобою. По заробітках ходить лише дехто в убожких околицях. Одежа на людях цілком вдоволяюча. А в кого з жінок шовкова, модна.

Так назверх. Але під тим усім криється болюче „але". Як стоїть справа з духовою стороною життя?

Духова сторона занепадає. Матеріальна полекша шкідливо відбилася на духовім житті.

Молода покоління забуває, що се також статочність, що дбалість. Люде стають вибагливі — самим їм треба щораз більше. Зароджується самолюбство. Одні другим стають менше потрібні. Кождий починає дбати виключно про себе. Мало думають, щоби щадити, а богато, щоби видавати. В богатійших виробляється гордість. Дітям дається богато розпусту. Вдоволяється забагання. На місце давної простоти і статочности приходить чужа українському народови мода.

Родинні звязки слабнуть. Щирість людей до людей слабне. Чуттєвої щирої душі щораз менше.

Релігійність слабне — слабне в щоденному домашньому житті, слабне в житю особистому, слабне в житю громадському. Молитва перестає бути моральним обовязком. Проявляється релігійна байдужість. Байдужість до церкви, до релігійних обовязків, до релігійних питань. В кого менше, в кого більше. А більше в молодіжи.

На перед життя висувається моральна безідейність. Брак почуття морального обовязку. Брак моральної самоконтролі. Брак самопошани.

А що дальше? Хто йде в долину, той опинається в пропасти. Попуск доведе життя до повної руїни.

І тому перед нами й стоїть нині важна справа — справа релігійно-морального відродження. Слабість треба лічити. Життя треба знов поставити на здорові релігійні основи. Треба висунути конечність бути гідними моральними людьми. В житті привертати статочність, гідність, свитість. Треба розбудити в житю почуття зелізних моральних обовязків. Треба поширити релігійний світогляд.

Отсе та важна задача, яка нині стоїть перед українським народом в Канаді.

КУЛЬТ МАРКІЯНА ШАШКЕВИЧА.

Культ, се зведене до системи (до практичного плянў) звеличування Божества, або взагалі чогось великого, славного, важного.

Маркіян Шашкевич став в Галичині пробудителем національного життя — за те йому незабута память і пошана від українського народу.

В 1911 році (100літня народин) о. Кольба з Соколівки заснував в Золочеві, в Галичині, товариство для культу (звеличування) памяти Маркіяна Шашкевича.

Тлінні останки Маркіяна перенесено з Новосілок до Львова з великим торжеством.

На Білій Горі, на Підлисю, збудовано Маркіянови памятник — великий хрест, куди щорічно приходять прочане (відпустовці). Білу Гору хочуть У. країнці для себе цілком викупити.

Є думка перести тіло Маркіяна на Підлиську Гору. Є плян для заснования музею ім. М. Шашкевича. Є вже інституції (встанови, як школи і др.) імени Маркіяна Шашкевича.

Отся вся роббта, се і е „культ" Шашкевича.

В „Ділі" ч. 232 (з 1929 р.) в статті „Значіння культу Маркіяна Шашкевича" пише між иншим др. Теодор Ваньо:

— Цінний культ Маркіяна є засобом до вдержання Нації. Одначе найгрішним памятником для Маркіяна Шашкевича було би з'єднання української нації під оглядом культурним і релігійним . . . Дуже важним чинником культурної кождої нації є віра. Український нарід під оглядом віри є більше роздінений, між кордонами політичними. Задержання від релігійним огляду зложить лише від нас самих. Є народи на сьвіті, яких лише одна спільна віра тримає і надає їм силу. Шукаймо-ж такої віри, якаб духовно зєднувала! Вірою тою є віра Пробудителя народу, віра Маркіяна Шашкевича, віра в святу, соборну, апостольську церкву. Нехай той хрест на Білій горі стане хрестом релігійного зєднання українського народу!

Здоровий вислів відносно Віри і Церкви, яку народ повинен мати. (А в „Ділі" се несподівянка!).

Українцям треба одної Віри, одної Церкви. Та зоч М. Шашкевич був греко-католицьким священником, годі думати, що Ваньо мав на гадці Церкву греко-католицьку. **Українців мусить єднати їх власна Церква, а такою греко-католицька церква не є і не буле. П мозок і серце в Римі. Нізо орудують чужі.**

Нагадати, що якраз власть греко-католицької церкви переслідувала Маркіяна Шашкевича за те, що він просвічував власний нарід. Він надрукував книжку для просвічування народу, що звалась „Русалка Дністрова" і греко-католицька духовна власть тую книжку знищила і його самого поставила до ряду злочинців. Бо так казували їй робити чужі інтереси.

Але греко-католицька церква є церквою Українського Народу, коли відкинути від неї католицизм — себто чуже ярмо, яке Польщо з Римом на ню заложила. Коли чуже ярмо відкинуть, тоді вона (остаючи назверх такою, як є), буде Українською Православною Церквою, отже Святою Соборною Апостольською Церквою, як вона в наведеним уступі означена. І лише така Церква зможе український народ обєднати і бути його спасенним і його силою!

Я Сплету Вінок Чудовий.

Я сплету вінок чудовий
з вітр та білих рож,—
положу його на хрест пречистий,
де роспятий наш Христос.

Наш Христос прибит до древа, —
Тіло в ранах, — капле кров.
Навкруги Його Голгофа,
Все хрести, терпіння, стон...

На очах у мене сльози,
а на серці сум — туга, —
та Христос учив страждати,
нести хрест свій без стида!...

Хай поміж гілок колючих,
що тлять чоло Христа,
хай вінок мій буде даром,
ширшим дара богача.

Свящ. П. Юркевич.

Мертве Море.

Є на сьвіті тільки одно озеро, з якого нема відпливу. Сим озером є Мертве Море, яке отримує богато води з рік, які впливають до него, та з дощу, однак відпливу не має. До Мертвого Моря подібний кождий чоловік, який нагромаджує майно, але не добрі ціли не жертвує.

ЛІКАРЮ, ВИЛІЧИ ПЕРШЕ СЕБЕ...

Чому твій палець перевязаний червоною ниткою?

— То жінка його перевязала на те, щоби я не забув надати її лист на почту.

— І що, надав?

— Ні, вона забула його мені дати.

Гч-кп.

КВІТКИ ПРИ ДОРОЗІ.

15. Мають уха, а не чують.

— Дивлячись не бачить, і слухаючи не чують, ані не розуміють. І справджуються на них пророцтво Ісаїї що говорить: Слухом слухати будете, таї не зрозуміете; й дивлячись, бачити будете, таї не спостережете. Затвердло бо серце народу сього, в ушима тяжко чують, й очи свої вони заплющили, щоби не бачити очима й не почути ушима, й не розуміти серцем, і не навернутися, щоби я сцілив їх. — Євян. Мат. XIII' 13-15.

В церкві говорив священик проти надмірних танців. Він вимагав, щоби того дня (неділя) серед його громади танців не було.

Однакож вечером тогож самого дня в одним будинку тої околиці був стукіт, був гамір. Все танцювало.

Слова священика впали на землю каменистсу. Воно впало при дорозі, впало між терниву.

Пригадав священик слова Христа і сказав:

— Так! Я говорив, але не знав, що ви не чуєте. Я показував, але не думав, що ви не бачите. Я промовляв до розуму там, де розуму не було. Я говорив до християн, не знаючи, що передо мною люде без ускої релігії. Руководять вони не заповідями розуму; не благородними почуваннями серця. І щож робить вони? Вони танцюють, вони топчуть по мойй ширій поради. Танцюють по релігійних святощах. По імени християнським. По своїй совісти, по своїй душі, по своїй особистій гідности. По гідности цілого свого народу.

Що инше може розумний чоловік тут сказати!

17. Релігія і Мораль.

Вчені, що богато теоризують, кажуть:

— Релігія і Мораль, то дві окремі річи. Може бути Релігія без Морали, а Мораль без Релігії.

Так говорять і пишуть люде, яким байдуже людське життя. Які ніколи не були громадськими робітниками, тому не мали змоги провірити практично свої теорії.

Релігія — се ціла, повна Мораль.

А Мораль без Релігії, се лише Півморали, частинка Морали.

Мораль без Релігії, се школа без системи і без учителя; держава без граніці і законів; церква без священика; дім без батька-матері.

Але не знають того ті, що не були ніколи щирими робітниками на широкій ниві людського життя.

Де е Релігія, там завсігди е Мораль. А де е Мораль без Релігії, там вона протягом недовгого часу може переміниться в моральну порожнечу.

І тому народ, що не теоризує про життя, тільки жие життям, завсігди розумів і розуміє, що лише Релігія — се Мораль. Се ті глубокі основи життя, на яких воно повинно стоіти.

18. Як давно на сьвіті безвірство.

Запитав молодий, думаючий син старого досвідченого батька:

— Як давно явилися на сьвіті безвірники (атеїсти)? Деякі вчені голосять безвірство нині, але хто дав початок атеїзмови?

І відповів батько:

— Сину, безвірство почалося в прастарих часах. Тоді не було ще тих вчених, про які згадуєш і не його вони починали. Біблія каже, що першим атеістом (безбожником) був Каін, що вбив свого брата Авеля. Стара грецька історія оповідає про безбожника Ефіяльта, що хоч сам був Греком, але став зрадником і поміг Персам перемогти Греків. Юда Іскаріот був атеїстом . . .

— Але-ж се були злочинці! Мені ходить про тих, що заперечали істнування Бога — каже син.

— Се-ж я і показую, — відповів батько, я показую так, що заперечали Бога не словами, але ділами. Бо хто робить пляново зло, той показує, що не признає Бога і Божого суду.

— То на якім же становищу стоять ті вчені і невчені, що нині своїми теоріями піддержують невірство? — питає знов син.

І каже батько:

— Вони виправдують і виховують злочинців. Вони продовжують те, що почали другі давно. Віруючі люде кажуть: „Злочином виступає чоловік проти Праведного Бога, проти Його Закону. Сим накликає на себе належну кару за гріх. Злочином нівечить злий чоловік свій образ Божий". А вчені атеїсти говорять злочинцям: „те, що віруючі злочином називають, не є злочином, ні гріхом. Бога нема, позагробового життя нема, отже і гріха нема. Кари за гріх нема. Коли людський суд вас не досягне, нічого не бійтеся. Все робіть, що вдасться. Ви-ж нікий образ Божий — ви мілліарди атомів. А хіба можна атоми понівечити? Не бійтеся!

Так виглядає атеїзм (безвірство), коли стане перед людським життям в цілій своїй практичній наготі. В особі Каіна! В особі Ефіяльта! В особі Юди Іскаріота!

19. Розум і праведність.

Коли цар Соломон приносив Богу жертву в Гаваоні, явився йому Господь в сні і сказав: „Проси в мене, що мав би я дати тобі". І сказав Соломон:

— Я ще молодий і не знаю ані як виходити, ані входити. Дай сьвзі Твому (Соломонови) розумне серце, щоби йому правити народом Твоїм і розбирати між добрим і лихим.

І сподобалась Богу просьба Соломонова і Бог сказав:

— За те, що ти сього просиш, а не довгого віку, або богацтва, або смерти ворогів; за те, що ти просив розуму, я дам тобі розумне серце і наділяю тебе богацтвом і славою (1 Книга Царів III: 4-12).

Отже розум йде на перед, а за ним уже поступає все друге. Тільки-ж не всі його. А було би все, то без розуму можна обійтися". Така думка показує якраз брак розуму.

До Ню Йорку приїхав недавно з Европи раби Шкверсон. Його офіціально витало місто. Муніципальний ровен вивішав йому на стрічу. Несли американський прапор. „Була величавість, якої князь Валії не бачить" — нотували часописи.

Хто-ж се той раби? Що він зробив? Які великі діла е за ним? Чим він прославився? Жидівський часопис ставить такі питання і відповідає:

— Він е незвичайно вченим чоловіком. Він знає Тойру (жидівський Закон) до самих глубин і з того Дерева Життя (Тойри) він споживав овочі через ціле своє життя. Він звісний великою своєю праведністю. За такі приклади ідеяне жидівство робить з чоловіка героя.

Се примір і сей вислав повинен примусити до пильної застанови тих людей, які релігійне знання і саме слово „праведність" вичеркують з життевого словаря; тих, які релігійну мудрість уважають річею негідною свідомого чоловіка.

20. Бути лише чоловіком — того не досить.

— Звідки ти? — запитав я раз незнакомого.

— З Київщини, — сказав він.

— Українець чи Великорос?

— Я лише чоловік! — сказав він тоном чималої гордости, — я чоловік і ніщо більше!

— Чому-ж ти кажеш, що ти з Київщини, — кажу я тоді, — чому не з „сьвіта. „Чоловік" і „сьвіт" стоять в одним ряді. Одно поняття дуже загальне і неясне і друге таке-ж. А Київщине, се назва тих людей, що е чимсь більшим, ніж людьми. А що ти е „чоловіком", я і без питання бачу — голова-ж в тебе, руки, ноги . . .

Се був Українець, збаламучений соціалістичною демагогією (нерозумним балакунством).

Казати: „я лише чоловік", се ставити себе на найнизший щабель життя. Запитати коня: Ти хто?, а він скаже:

— Кінь! Більше ніщо. Бо в нас коней нема ані національної культури, ані народів, ані вір, ані організацій, які мають ви люде. Ми лише коні. Хочемо істи і нічого не робити. Отсе вся наша думка, весь клопіт, всі святощі, всі наші ідеали.

Людське життя богато і ціне культурою. Національність — се культура. Релігія — се культура. Інструменти і способи праці — се культура. Стремління до ідеалів — се культура. Розуміння правди і неправди — се культура. Стремління до Бога — се культура.

Відберіть від чоловіка культуру, а він зинзиться і стане нивше коня. Та е людде, що до таких низин людей зводять. І е люде, що дають зводити.

21. Память їх з роду в рід.

Недавно вмер Евген Чикаленко, але память його не повинна вмерти ніколи. Богато-золотих приймет мала його українська душа. Він повинен лишитися взірцем великого громадянина.— для кождого Українця й України на завсігди.

Був він поміщиком, чоловіком богатим, але в його домі була лише чиста українська мова, помимо того, що сам вчився в школі московській і діти його ходили до московської школи. Коли його мати заїздячи до нього (вона жила окроме) хотіла до дітей говорити по московськи, він на таке не дозволив.

Визначався Чикаленко великою ощадністю і практичністю.

Кождого року жертвував він поважні суми на всякі українські справи, хоначи свою жертвенність перед допитливими оком російського уряду.

Головно його заходом і допомогою видавався український денник „Рада".

Належав він до гурта тих народних українських робітників, які мусіли крито з своєю роботою перед оком поліції — себто для добра народної справи виставляв свою особисту справу на небезпеку.

От чим Чикаленко для Українців великий!

Кождий Українець повинен мати в своїй хаті та своїй душі портрет Чикаленка і питати себе:

— Чи я такий, як він? Чи в мене так, як в нього? Чи я дбаю, як він дбав? Чи я живо, як він жив? Чи в мене е така ідеїність, яка в нього була? Самопошана? Ощадність? Жертвенність? Примірність?

Православні Українці! Старайтеся, щоби Ваш сусід також став передплатником „ВІСТНИКА". Сим Ви поможете своєму релігійному часопису.

НЕДІЛЬНА ШКОЛА

ХРИСТОС НАВЕРТАЄ ЗАККХЕЯ.

Коли Ісус увійшов у Єрихон і проходив через місто, один чоловік, на ім'я Заккхей, — він був старший над митарями і був богатий, — шукав побачити Ісуса, хто Він. Але не міг за народом, бо був малий на зріст, і забігши наперед, вилізь на сикоморину, щоб бачити Його, бо Він мав проходити мимо неї. Ісус, як прийшов на те місце, заглянувши, побачив його і сказав до нього:

— Заккхею! Поспішно злізти, бо сьогодня треба Мені бути в твоїм домі.

Він поспішив злізти і прийняв Його радісно. І бачивши, всі ремствували, кажучи, що Він зайшов гостити до грішного чоловіка. Заккхей же, ставши, сказав Господеві:

— Ось половину добра мого, Господи, дам убогим, і коли кого чим скривдив, верну вчетверо.

Сказав же йому Ісус:

— Нині спасення домові сьому сталось, затим, що і сей є син Авраамів. Бо Син Чоловічський прийшов знайти і спасти те, що загинуло.

Коли виходив Ісус з Єрихону, і учники Його, і народу багато, то син Тимеїв, Вартимей сліпий, сидів на дорозі й просив і, почувши, що тут Ісус Назарянин, почав кричати та говорити:

— Сину Давидів Ісусе! змилуйся надо мною.

Ісус зупинився та звелів його покликати. І кличуть сліпого, кажучи йому:

— Бодрись, устань, кличе тебе.

І той скинувши верхню одежу свою, встав і прийшов до Ісуса. Озвавшись, сказав йому Ісус:

— Що ти хочеш, щоб Я зробив тобі?

Сліпий сказав Йому:

— Учителю! щоб я прозрів.

Ісус сказав йому:

— Ідн, віра твоя спасла тебе.

І зараз він прозрів та й пішов дорогою за Ісусом.

ПРИТЧА ПРО МИТАРЯ І ФАРИСЕЯ.

Сказав же Ісус тим, котрі певні були у собі, що вони праведні, і зневажили других, таку притчу:

Два чоловіки прийшли в храм помолитися: один фарисей, а другий митар. Фарисей, ставши, молився про себе так:

— Боже! Дякую Тобі, що я не такий, як инші люде, грабителі, несправедливці, перелюбоді, або як сей митар; пощу два рази на тиждень, даю десяту долю з усього, що придбаю.

А митар, стоячи оддалеки, не смів і очей звести на небо, але бив себе в груди, кажучи:

— Боже, будь милостивим до мене, грішного!"

Кажу вам, що сей пішов до дому свого оправданий більш, ніж той; бо у сякий, хто підносить сам себе, принизиться, а хто понижає себе, піднесеться.

МИТРОПОЛИТ ПЕТРО МОГИЛА.

Петро Могила родивс· 21 грудня, 1596 року. Зразу вчився під проводом учителів львівської школи, а вищу освіту побирав у закордонних університетах. Поселившися до Київа, заприязнився з митрополитом Йовом Борецьким і в 1627 р. стає архимандритом Печерської Лаври. Він зараз таки почав переводити в життя свої далекосяглі плянн. Передовсім побільшив печерську друкарню, а дальше заложив в Київі свою власну школу-колегію для латинської науки, яку опісля прилучив до братської школи і, взявши її в свою опіку, зреформував так, щоби вона могла витримати конкуренцію з єзуїтськими сучасними колегіями. В 1632 р. Могила був вибраний митрополитом і взявся ще енергічніше до праці над піднесенням церковно-просвітнього життя. Під його управу і впливи перейшли монастирі Печерський, Пустинсько-Миколаївський і Михайлівський. Він став старшим братчиком і керманичем братства. В його руках зібралися всі засоби, які інституції православного Київа, і він використав отсі наявні засоби й авторітет на користь українського народу, а саме: відживив і упорядкував запущене і розстроене православне церковне життя; високо поставив братську колегію, пізнійшу Київську Академію, що на честь його потім носила ім'я „Могилянської", де вчилися вже не тільки діти, а й священики (коло Академії завів, також своїм коштом, бурсу для бідних дітей, де вони жили й харчувалися); розвинув великий рух видавничий і дбав про розвій літератури й учености. Митрополит Могила був високо освіченим чоловіком і написав кілька духовних книг, між ними Катехизис (де подано основи православної віри) і Требник (як правити службу). Помер 1. січня 1647, коли було йому тільки 50 років.

ПРО БОГОСЛУЖЕННЯ ПРАВОСЛАВНОЇ ЦЕРКВИ.

(За Свящ. П. Табінським).

БОГОСЛУЖБОВІ ОСОБЛИВОСТИ ВЕЛИКИХ СВЯТ. (Загальні).

9. Свята Пасха чи Великдень.

Слово Пасха є єврейське і значить „минуття" і „визволення". Так у Старому Завіті називалось свято установлене на спомин того, як у Єгипті Ангел Господень минув доми єврейські і Жиди визволились з египетської неволі. Тоді кров Агнця, якою помазано було одвірки єврейських осель, спасла Жидів від Ангела, що поразив первенців єгипетських, і від неволі.

Пасхальний Агнець був праобразом Спасителя; пострадавши на хресті за наші гріхи і воскресши з мертвих, Спаситель визволив нас'від рабства гріхові і смерти. Тому і новозавітне свято, установлене на спомин воскресіння Христового, також називається Пасхою. А як ту для нас не може бути більш радісної події, як воскресіння Христове, то се свято називається ще „праздником праздников і торжеством із торжеств" та Великоднем.

Великодне Богослужіння саме найурочистіше і дуже відрізняється від звичайного.

а) Ще з вечера Великої Суботи християне приходять до церкви поцілувати Плащеницю і послухати „Дінць святих Апостолів".

б) Коло півночі відправляється перед Плащеницею північна, після чого Плащениця виноситься у вівтар, кладеться на престолі, і там лежить на спомин сорокаденного перебування Христа з апостолами по Його воскресінню, — аж до середи перед святом Вознесення.

в) О півночі починається великодня Утреня. Вона починається процесією довкола церкви, під час якої співають:

— Воскресіння Твоє, Христе Спасе, Ангели в піснях хвалять на небі, а нас на землі, сподоби чистим серцем Тебе славити.

Ся процесія нагадує нам, як женимироносиці йшли ранком до гробу помазати тіло Спасителя. Обійшовши тричі церкву, процесія зупиняється перед зачиненими дверима, і тут священик покадивши виголошує: „Слава Святій, Одноістотній" і т. д.; потім він, а за ним хор богато разів співає:

— Христос воскрес із мертвих, смертю смерть подолав,і тим, що у гробах життя дарував.

І тоді входять у церкву.

г) Сама Утреня складається з екгеній і канона ,який весь співається. На кождій його пісні бувае кадіння, при чім кадячи людей священик витає їх словами: „Христос воскрес", а йому відказують: „Істинно воскрес"; після кождої пісні виголошується мала екгенія. За каноном слідує спів великодних стихир; далі читається слово св. Іоана Золотоустого про значіння воскресення Христового; виголошуються усиленна і просительна екгенія, і Утреня кінчиться. Священик дає людям цілувати хреста, христосується з ними, а люде — межи собою.

д) Великодні години складаються з одних лише пасхальних співів. Зараз по Утрені відправляється Служба Божа. На ній читається Євангелія про Божество Христа спасителя, бо воскресенням Своїм Христос явив, що Він є істинний Бог. Євангелія читається не відразу, а з перервами, підчас яких бувае дзвоніння.

е) По заамвонній молитві освячується в церкві хліб з образом хреста або воскресіння Христового. Сей хліб зоветься артосом; він покладається на налогії і знаходиться тут аж до Великодньої Суботи, коли розділяється і роздається по Службі Божій вірним. Артос служить знаком того, що Ісус Христос через свою смерть і воскресення став для всіх істинним хлібом життя.

ж) Після Служби Божої посвячуються коло церкви паски, крашанки та скоромна їжа, чим дається розрішення від посту. Крашанка служить символом воскресення і нового життя.

з) Царські двері через увесь Великодній тиждень залишаються відчиненими на знак, нашої радости і торжества бувае цілоденне дзвоніння у всі дзвони.

і) На вечірні в перший день Пасхи читається Євангеліе і бувае помазання людей оливою, освяченою в Велику Суботу.

ВІРА В БОГА.

Сей вік, в якому ми живемо, вік радіо та воздухоплавств, коли поступ і культура з незичайною швидкістю дуть вперед, сей новий вік є віком перегонів. Все йде вперед у завзятім темпі. Кождий спішить, щоби наздогнати, принайми — не відстати.

Життя наше коротке, а в тому житю маємо велике завдяння, бо, крім хліба насущного, богато ще нам треба. Хто хоче жити по правді, той мусить у будівлю громадянства вкласти хоч невеличку свою цеглинку, не задовольняючись тим, що є нині, а загладнюю у майбутність.

Наша майбутність залежить від поступу. Поступ же залежить від розвитку нашого духа, від нашого зближення до Бога. Все, що наш нарід протягом своєї історії видав із себе і зробив, все це є плодом певного рівня його духовного розвитку, певного ступня його зближення до Бога в даний час. Історія показує, що ті, які в житю найбільших доконали діл, найбільше й віри у Бога в собі мали.

Візьмімо хоч би нашу історію: Пригадаймо собі правдиві літописні оповідання про наших князів: як вони, вирушаючи у похід, поручали себе Богові та вірили в перемогу. Віра їх кріпила, і Бог давав їм силу, потрібну для подвигу.

Нема людини у світі, яка-б не намітила собі певної мети. Щоби до мети дійти, треба мати віру в майбутність і духа посвяти. Не варто братися за щось, коли немає віри.

Віра — се перший ступінь зрозуміння нових шляхів, до здобуття майбутнього. Віра, як зоря своєю промінною ченістю, роспорошує темряву. Віра зміняне і образує нашого духа. Віра будить у нас великі і шляхотні почування й порівні, підсичує думки наші, побуджує до чину.

Велику й благородну місію виконує той, хто проповідує й поширює науку Христову, хто зміцняе в людях віру.

Віра дає найкращих громадян. І наоборот — коли громадяне погасить в собі іскру Божу, то стають нещасливі для народу...

Нам треба віри! І віра повинна бути вісєю нашого життя...

Віра е початок, грунт і засада життя... Страшно подумати, що стається з нами, коли нами опанує невірство, зневіра і духовне лінивство...

—=—

Прот. Й. Дяньо-Никольський.

ПРО СВЯТЕ ПИСЬМО.

Одна жінка на Холмщині жила в страшенній нужді. Сусіди не могли зрозуміти причини її злиднів, бо знали, що має вона сина в Америці, котрому добре живеться. Якось запитався сусід її:

— Чи син ваш ніколи не присилає вам грошей?

— Ні, — відказала жінка, замиявшись. Але турбуючись про добру славу сина, зараз же додала: — Він пише до мене довгі, гарні листи і майже в кождому листі надсилає мені гарні образочки.

— А де-ж ті образочки? — питає сусіда. — Чи не міг би ц побачити їх?

— Покажу з охотою — відповіла жінка і зараз добула із скрині старенькуевангелію та виняла з неї „образочки", що їх син їй через довший час присилав з Америки.

Які-ж се були образочки? Були се паперові доляри і складали вони значну суму грошей. Довший час мала жінка в руках жмут грошей, що могла заспокоїти ними найбільші свої потреби, з нічого про се не знала. Иноді перегладала ті „образочки", але вони були для неї тільки спомином про сина і доводом, що не забув за неї.

Чи й ми часто, друзі, не знаходимося у такому положенню, як згадана жінка, оглядаючи в Святому Письмі тільки „образки" й не відаючи що в ньому криється богатство, яке може заспокоїти найбільші наші потреби? Обітниці Божі, що знаходяться в ньому, се білети великої вартости. Є вони чеками і векслями банку небесного. Читаємо Святе Письмо і дивуємось з нього; розгадуємо про любов, яка порушила Бога, що зглядав нам Свяге Письмо. А потім, зогортавши святу книгу, відказаємо її назбік та й йдемо в світ змагатися з своїм лихом і труднощами. Господь нам дозвав святу Євангелію і хоче, абн ми вже тепер зробили з неї ужиток. Бог „не виненен" тому, що тільки приглядаємось скарбам, які криються в Святім Письмі, та не переймаємося ними й не живемо з ними.

Чим для тебе, православний християнине слова св. Євангелії: „образочками" чи дорогоцінними білетами, — докажи се життям твоїм.

РАНО.

Встаючи з постелі рано,
На схід сонця шлю я зір,
Велин Божа там знимаєсь —
Сходить сонце із за гір!
Сходить сонце над горами
І вяже землю з небесами.

Пробудилось птаство Боже
І ранну пісню шле в простір,
Оживляється світ Божий,
Куди звернеш слух і зір:
Все живуче веселиться,
З небесами здоровиться.

Підіймаються з сну люде,
І з молитвою в устах
Поручають денні справи
Живучому в небесах:
Ти спочинку дав нам може,
І день щасливий дай нам Боже!

Хто молькою зачинає
Від поранку денний труд,
Божа ласка наповнює
Його розум й його грудь:
І почате добре діло
Дасть скінчити йому сміло.

Тож молись із сонця сходом,
З ранним пташечком молись,
А ч'ого враз з народом
В Церкві Богу покланясь:
А душа твоя мольками
Вічно звяжесь з небесами.

(За Д. з С.). К. П.

Нам здається, що справжня праця — се праця над чимсь довгішим: продукувати, збирати щось — майно, будинок, худобу, овочі: а працювати над своєю душею — не варто. А тимчасом — вождя праця, крім праці над своєю душею, кожда инша робота, се нічто.

—=—

В приватному і в громадському житті є один закон: хочеш поліпшити життя, будь готовий віддати його.

ТАКИ „ВШИСТКО ЄДНО".

(Толстой. Мин.)

Жемо в часах, коли діються річи деколи незрозумілі. Двайцятий вік відзначається власне всякими виходками, дивами і подівки. Недавно читали ми в газетах, що десь на Волині у Габку хотіли Поляки забрати Українцям церкву. Обурювався наш український нарід. І взяли слухню. Большевики вироблюють такоє рижі діла. Ім не дивувались. А в нас і из Толстой стались таки подів, яку можна розумити як диво, як насіда клича „вшистко єдно", або просто, як звичайну річ грекко-католицькоі політики — загнання православних овечок у римсько-польську кошару, без огляду чи овечки ті живі чи не живі.

На 2-го січня с. р. відбувався тут похорон бл. п. Николая Кулика. Покійний походив з Постолівки, гуситинського повіту і уважав себе за тимошком. отже Поляком. Хоронив його грекко-католицький тутешній священик о. Дяньло. Проводжало тіло до костела, де правив Службу Божу, а відтак відпровадив тіло на цвинтар.

Чому український священик хоронив Полика? Бо Полик і грекко-католик то боротв, рідніші чим грекко-католик і православний, вони Українці. Чому привезли тіло до костела? Чому не до своєї грекко-католицької церкви, до якої треба було зробити лише чверть милі більше дороги? Тому, що грекко-католицькі церкви ні дід такий самий римський костел, як і польський костел. Отже зовсім прогулявсь, що не треба було робити чверть милі дороги більше. Иншими словами, у нас ні Толстой є український костел для грекко-католиків і другий український костел новий для рижо-католиків. Одні і другі говорять українською мовою, але для серця нашого народа вони не пропащі. А що вони пропали для серця нашого народу, то належить в тому грекко-католицькому священикові.

Колиб не було „вшистко єдно" то грекко-католицький ксьондз не хоронивби Полика, а грекко-католики из Толстой роблять більше народові роботи, а так як тепер, то вони майже нічим не докажали, що вони Українці. Сполучилися при помочі грекко-католицькі церкви. А наші то будь будувати аж два костели во Толстой? Думаю, що страшно булоб для Українців переходити на польську віру відразу і відразу іти до костела, а також грекко-католицька церква (дійсний костел) фабрика, в якій перероблюють Українців на Поляків. Де тоге так поводиться, що мають сторонити від него" — скаже звідати підрахування громадяне. І слушно. А відки раз два до костела, принаймні до органів, вступлять в польську мову, якою тепер у нас в селі нім. катехизм, польський, добережків, жидівщик, сказівстратор, суддя. Жид — той з цього здається, що вони краще, чим свої родні. Для того треба пристати до Поляків. Дальше — Рим має богато кардиналів, епископів і всякого. Що українських мало, то нічого. Най нашими несвідомими братами кладуть свій нарід і скріплять ряди наших ворогів!

І нас католицькі епископи закликають, що вони вступлять. Так, так, може колись се було — не нині. Колись той сам епископ боровся проти Поляків, а нині приїхав в Канаду і без вагання бровиться з ними. І пробувши в Канаді 1 місяць, обіцюють наших братів утворюють у їх новій, прибраній вірі. Бо ті брати колись були, як не самі, то їх предки, пра-пра-дідовичі, бо колись, як почули по Богослужении родини з поминанием при Великим Вході „і всіх нас православних християн" не протестували.

Можно історію. Бийтеся читати. Та не читаємо. По що? Будем пів-

рославним, то треба бути щедрим для церкви, для народу, треба давати богато жертв. А коли чоловік грекo-католик, то уявленний від рідних народних обовязків, які визнають православні. На церкву грекокатолицьку чи костел все відкись „хтось" дасть пару соток доларів, то все менше йде с кишені. А що церква чи костел належить до епископа, то що? А до когож вона все належати? Нам так добре — міркують собі ті, які люблять блеск Риму.

Несвідомі не винні. За те на совісти мають ту роботу ті, які за юдин гріш, за вигоди сього світа, запродали себе на службу чужим.

У. С.

ВІСТИ З ВИТКОВ, САСК.

Відновляючи передплату за „Вістник", прийшла мені думка написати пару слів про життя Українців не Витков, бо хоч я читаю „Вістник" вже через три роки, то не можу пригадати собі, чи за цілий той час я побачив бодай маленьку звістку про нашу колонію. А писати є про що. Здається, що все те, що наша колонія переживає, заповнило б може В більшу газету, як наш орган, хоч, правда, не про все можна писати, тай не все принесобіи користь.

Околиця Витков є сама собою досить мала, бо числить не більше, як вжих 85 фармерів. Земля в полуднево-східній частині колонії є чорна, без піску, та за те в північно західній часині земля є легша, піскувата. Загальний видаток бу сего року по 15 бушлів з акра, а на піскуватій землі по 10 бушлів. Доброго року видаток виносить від 38 до 40 бушлів. Фармері маються не зле, бо мають по два і три вводи земді, з е богато такої, що мають і по більше. Майже в кождого є автомобіль. Машин до молочення збіжжа також не бракує. Одним словом, з матеріяльного боку Витков стоїть добре.

Не зле стоїть також з нашого боку. Маємо тут Народний Дім, і хоч членів в ньому не стільки, як повинно бути, то завдяки цьому праці передовійних людей, число членів постепенно зростає. Коли є гарне представлення, а до того погода на дворі, то прихід з представлення виносить від 65 до 85 доларів, а то й по сто доларів буває. Публика заховується примірно.

Щодо церковного життя, то маємо організовану українську православну громаду, яка числить 16 родин, і яку обслугує священик десять разів до року. Громада має около 800 доларів готівки і з весною думає приступити до будови своєї церкви.

На Витков є і грекo-католицька церква. Є також кілька латинників, які називають себе Поляками. Вони мають свій костел. Сі новоспечені Поляки говорять по українськи і заховують українські звичаї і обичаї, а по по польськи тільки „лящ" говорять. але помимо сего мають себе за Поляків. Се показує, яку школу виносить очим впливи в церковнім життю.

Треба ще щось сказати про нашу молодь — про нашу будучність. На жаль треба сказати, що не вся молодь йде доброю дорогою. Коли є танець в Нар. Домі, то молоді зїдеться так богато, що як стіни тріщить, а комісії хто хотів попушати між ними за членами Народного Дому або церковної громади, то боюся, що розчарувався, бо сумніваюся, чи знайшовби бодай одного.

На се треба нам звернути увагу і должнути, щоби наша молодь виховувалася як слід та приготовляла до тої громадської праці, яка її жде.

П. С. Н.

ВІСТИ З ІТОНІ, САСК.

Отся мізочу подізитися з шановними читачами „Вістника" деякими відомостями з церковного життя України на колонії Ітонія.

Почин до заснування сеї колонії дав п. А. Канашевич, коли то в 1918 р. купив тут землю і осів на ній. За ним прийшли другі, головно в році 1925, коли то прибуло до нас вісім родин. Від тоді до тепер число переселенців зростало з кождим роком так, що тепер наша колонія числить вжих 18 родин. З того кількох є католиків, а кількох більше-виків, а всі решта щирі і свідомі Українці, які належать до православної церкви і вважають український нарід своїм народом, як і матеріяльно. Тому, що тут є богато землі на продаж, так вироблений як і степу, яку можна купити на легкі спляти, ми сподіємося, що сейчас Україні скористають з нагоди і осядуть на новій колонії та збільшать нашу громаду.

До недавна церковної громади в нас не було, а священик доїздив тільки до Прілейт, куди ми також їздили почути Слово Боже. Однак се було нам не дуже на руку, бо від нас до Прілейт є 25 миль, а крім того треба перебути ріку, отже не всім було можливо бувати на Богослуженнях. Тому ми почали сторонити, обі священик, будучи в Кудрих з Сискатун. Воно зробило на всіх нас незвичайно миле враження, тимбільше, що о. Кудрик виголосив проповідь, яка своїм змістом і красномовністю тронула кож дого за серце і збудила любов до Церкви і свого народу. Тоді богатьом з нас відкрилися очі і ми пізнали дійсну правду. Від того часу ми спорядкували священика по кілька разів до року, а недавно зробили конкретні кроки до зорганізування своєї власної церковної громади. Сталося се дня 22 грудня, 1929, коли був в нас з богослужінням о. Мельничук. Богослуження відбулося в домі п. Василя Гуменного. По Богослуженню о. Мельничук мав катехизацію з дітьми, а старші громадяни за той час мали нараді в другій кімнаті. По довшій дискусії прийшли до одноголосного заключення, що треба приступити до зорганізування церковної громади. На початок вибрано секретаря і касіера в одній особі, а то п. Василя Гуменного, та рішено, що членська вкладка має виносити по пять доларів на рік від одного. Перший заплатив свою вкладку гість з Прілейт, п. Мих. Райчиць, а за ним слідували другі. Всіх виписалося 10 членів.

По нарадах слідувала спільна вечеря, за яку пастир Гуменни нівелюється велика подяка. По вечері о. Мельничук забрав слово, поблагословив нам за те, що ми зорганізували громаду та дав деякі поради, як провадити церковну працю. Дальше о. Мельничук передовів газетні відомости про ту німецьку дівчину, яка як кажуть, вже від трох років відчуває на собі муки Ісуса Христа. По сім о. Мельничук прочитав з календаря веселе оповідання про молодих студентів-богословів з старім краю, яке розвеселило всіх присутніх. Люде були б слухали свого пароха ще довгий час, але мусіли розійтися з огляду на пізну пору. Вони розійшлися з піднесеним духом та з вірою в успіх нашої справи.

Я складаю отсею дорогою о. Мельничукові щиру подяку за його труд для нас і желаю йому щастя і здоровля на многі літа. Всіхже читачам „Вістника" желаю щасливого року, а фармерам доброго врожаю.

Максим Канашевич.

БАЗАРОВИЙ ЗВІТ.

Базар устроєний Жіночим Товариством при Укр. Прав. Соборі св. Покрови у Вінніпегу в днях від 25 — 30 листопада м. р. приніс чистого доходу $414.83.

Жіноче Товариство має велику приємність подякувати за успіх згаданого базару на перших місці комітетові, котрий занявся устроєнням його, жертводавцям, тим, котрі продавали білети на базар, уступили кожо буфету та взагалі всім тим, що причинилися до успіху базару.

Ріки дарували на базар з Вінніпегу:

Пані: Задоровичу, Козмінчук, Гуцуляк, Симочко. Кінаш, Бурянин, Блок, Овсяник, Спінер, Деміяй, Корженик, Бачинська, Свистун, С. Угринюк, Климків. А. Стечишин, М. Рій, Коляк, Пашак, Яремко, Цигановичу, Данько, К. Остапович, Краспов, Богоніс, Сокульська, Симчич, Бовнішева, Тучак, Комар, Арсенич, Рогаль, Чеваза, Хариш, Тарновецька, Задорецька. Запарнюк, О. Савчук. Кучик, І. Курта, Н. Геник, Слівець, А. Періг, Коржик, Сич, Скиба. Чеваздин, Адамчук. Нявас, Яремовичу, Кожак, Хома, Омелюська, Пилівчук, Сперкач, А. Новак, Грабинюк, Кутченко, В. Угринюк. М. Угринюк, Пасічник, А. Дубик, Пікрко, Паньків, Зедо, Н. Панин; М. Палимар, М. Марко, О. Бойко, С. Залозецька. О. Ватишка, з Брендон. Ман.

Пани: В. Зогневич, Котельницький.

Пані з колонії: Гриник Лейдівід, Ман., Лякуста Вегреяд, Алта., Бучковська Кенора, Онт., Бугера Дуфрост, Ман. М. Бастюк Форт Френсіс, Онт., Шабрик, Inchergr, Саск.

Річ дарували до буфету:

Пані: Рогаль, Пашак, Українець. Новак, Гудуляк, Сокульська, Симчич, Момотюк. Корецюк, Кучик, Залозецька, Гошовська, Слівець, Свистун, Яремович, Стечишин, Бачинська, Блок, Омелюбська, Задорович, Коржик, Котельницький, Бурянин, Боніньська, Чеваза, Дорощук, Овсянин, Коляк. Відонька, Цигановичу, Хариш.

Всім тим, що дарували річі на базар, щиро дякується.

За зарад
Д. Гудуляк, голова. — **М. Марко,** секретарка.

ПОРЯДОК БОГОСЛУЖЕНЬ о. Д. Д. Лещишина

Лютий.

9 нед. — Шортдейл — Гомстеди.
9 нед. — Пайн Ридж
12 Трох Святих — Вендаль.
15 Стрітення — Сифтон.
16 нед. — Пайн Ридж.
23 нед. — Шортдейл.

Box 815. Dauphin, Man.

ЦЕРКОВНИЙ КАЛЄНДАР. НА 1930 РІК.

ЛЮТИЙ:

1 С. Макарія прп.

2 Н. Нед. 32 по Зісл. св. Духа Бог.
3 П. Преп. Максима Іспов.
4 В. Тимотея, ап., Анастасії
5 С. Климентія сщцм.
6 Ч Ксенії прп.
7 П. † Григорія Богосл.
8 С. Ксенофонта прп.

9 Н. Н. Митаря. Пер. Мот. Із. 3.
10 П. Прп. Ефрема Сірина
11 В. Перех. мощ. св. Іоанна.
12 С. Трох Святителів.
13 Ч. Кира і Івана безср.
14 П. Трифона м.
15 С. Стрітення Господне

ПОРЯДОК БОГОСЛУЖЕНЬ о. Е. Грицини.

Лютий.

9 неділя — Роза. — По полудні відчит.
15 субота, Стрітення Господнє. — Толстой. По полудні відчит в Нар. Домі.
16 неділя. — Гердентон. — По пол. у год. 3 Толстой. Вечерня і наука для дітей та молоді.
23 неділя — Вайтз. — По обіді відчит в Нар. Домі.
Адресс: Толстой, Ман.

ПОРЯДОК БОГОСЛУЖЕНЬ о. П. Запарнюка.

Лютий.

2 нед. — Селкірк.
9 нед. — Розборн. Розіграшка за вишиту пошту у 3-й год. по полудни.
12 середа, Трох Святителів — Менці Вечером відчит в Народнім Домі
15 субота, Стрітення Г. Н. І. Х. — Поплар Парк.
16 неділя — Тундал, відчит по Богослуженню.
23 неділя — Портедж ля Прейрі. Всюда катехизація дітей по Богослуженню.

Найновіша адресс:
169 Manitoba Ave., Winnipeg. Man

ЦЕРКОВНИЙ УСТАВ НА РІК 1930.

ЛЮТИЙ.

2. Неділя 32 по Зісл. св. Духа: Гол. 7 Утр. Єв. Із. XX: 14—31. Літ: Ап. І. Тим. IV: 9—15; Євап. Луки XIX. 1—10.
9. Неділя Митаря і Фарисея: Гол. 8 Утр. Євап: XXI: 1—14; Літ: Ап. 2. Тим. III: 10—15; Євап. Лук. XVIII: 10—14.
12. Середа. Трох Святителів: Все нічне. Утр.: Євап. Івана X: 1—16; Літ: Ап. Якова XIII: 17—21. Єванг. Мат. V: 14—19.
15. Субота. Стрітення Господнє: Всенічне. Утр. Євап Лук. II: 25—32. Літ.: Ап. Жид. VII: 7—17; Євап. Лук. II: 22—40.
16. Неділя Блудного Сина: Гол. І. Утр: Єв. Із. XXI: 15—25: Літ. Ап. І. Кор. VI: 12—20; Євап. Лук. XV 11—32.
23. Неділя мясопустна: Гол. 2. Утр. Євап. Мат. XXVIII: 16—20; Літ. Ап. І Коринтян VIII: 8—13 І IX: 1— 2. Євап. Мат. XXV: 31—46.

Березень:

2. Неділя Сиропустна: Гол. 3. Утр. Євап. Марка XVI: 1—8. Літ. Ап. Римлян. XIII: 11—14 І XIV: 1—4. Євап. Мат. VI: 14—21.
9. І. Неділя Посту: Голос 4. Утр. Євап. Марка XVI: 9—20. Літ. Ап. Жид. XI: 24—26, 32—40 і XII: 1—3. Євап. Іванів І.: 43—51.
16. 2 Неділя Посту: Голос 5. Утр. Євап. Лук. XXIV: 1—12; Літ. Ап. Жид. І: 10—14 І II: 1—3. Євап. Марка II: 1—12.

Український Релігійний інформаційний в Канаді.

ВІСТНИК
THE HERALD

THE HERALD
Box 3884
WINNIPEG, MAN.

РІК VII. ВІННІПЕГ, МАН., 1—15 ЛЮТОГО, 1930. — WINNIPEG, MAN., JANUARY 15th, 1930 ЧИСЛО (No-7) 3-4

ПРАВОСЛАВНИЙ СОБОР В ПОЛЬЩІ НЕ ВІДБУДЕТЬСЯ.

Польський уряд не дав дозволу на скликання православного собору в Польщі. Заборона свого мотивує тим, що на скликання сего собору виявлено брак симпатії представників православних кругів православного населення.

З такою заборонною відповіддю на заяву о скликанні собору, православні... не можуть погодитися, бо в недавному часі всі православні єпископи одноголосно висловилися тобто факту, що всі православні єпископи, а також православні священики, миряне, а в тім складному собор не мали ніякої уваги інтересів

Розвій Церкви і Розвій Сект.

Важне, що характеризує Церкву, а що характеризує Секту, се спосіб їх повстання і розвою, їх росту.

Первісна християнська Церква повставала поволи. Син Божий, основоположник, підготовляє 12 Апостолів і вони спільно будують ту церковну будівлю, якої Христос став основою, законом, Скалою.

Хід дальших великих і важних релігійних і церковних справ вирішується Вселенськими Соборами — на яких збиралися сотки єпископів і священників.

На 1-ім Вселенськім Соборі Нікейськім було около 318 єпископів. А всіх разом з єпископами було около 2000 осіб. І тягнувся він два місяці, в 325 році.

На 2-ім Вселенськім Соборі в Царгороді було 150 єпископів і тягнувся він від мая до липня 381 року.

На 3-ім Вселенськім Соборі 431 року в Ефезі було 300 єпископів.

На 4-ім Вселенськім Соборі Халкедонськім 451 року було около 600 єпископів.

На 5-ім Вселенськім Соборі 553 року було 170 єпископів.

Подібно було і на дальших Соборах. Там справи церковні рішали сотки церковних провідників, людей поважних, посвідчених. І рішення та постанови таких Соборів приходили по кількамісячних нарадах. Зібрані довго застановлялися, з усіх сторін кожду справу розбирали, кождий з присутних додавав свою думку і свій досвід, поки приймали постанову.

Инакше повставали Секти.

Основателями секти завіяються поодинокі особи — Арій, Македоній, Пелягій, Несторій, Кальвін, Лютер, Цвінглій, Менно, Гус, чи инші подібні. На Соборах рішали сотки голов, сотки секрець, рішав досвід соток осіб, а тут рішає одна, чи дві особі.

Там тих, що постановляли, що обдумували, що будували, були сотки. При будові сект творцем є звичайно одна особа. Вона розвалює те, що будували сотки людей, протягом століть і на місце розваленого дає вузке-і мале, що вона сама видумає і збудує.

Кому отже більше вірити — 12-ти Апостолам; 318 епископам на Нікейськім Соборі; 150 епископам на 2-ім Соборі Царгородськім; 300 епископам на 3-ім Соборі Ефеськім; 600 епископам на 4-ім Соборі Халкедонськім, чи одному Лютрови, Кальвінови, Гусови. Цвінглієви. Джеймсови, Гленови, Джозефови Смитови і т. п.?

Хто краще міг справу обдумати і розумітися? Відповідь для розумного чоловіка ясна сама собою.

ЦЕРКВИ, А СЕКТИ.

Східна (Православна), і Західна (Римська) Церква творила довгий одну Церкву, хоч різнилися обрядами. Тому і нині Церква Православна і Церква Римська, се Церкви.

А сектами називаються ті окремі церковні організації, що повстали, відорвавшись від первісної церкви. Дослівно слово „секта" означує відрубок, відломок від головного пня.

Церкву і Секту можна ще так пояснити: Церква, се правильна армія, а Секта, се група повстанців, що творяться з дезертирів і йде наперекір армії.

ВІСТИ З ЦЕРКОВНОГО СВІТА.

Під большевиками.

В Винники на Поділлю перемінено церкву на клюб.

В Умані закрито православний собор.

В селі Бібрках „на Харківщині перетворено церкву на Семиріччу.

В селі Голубівка, Попаснянського району, сельська біднота рішила замінити церкву на клюб, образи спалити і ціле село записати в безвірники.

Большевицька культура.

„Місіонар" подає за „Красною Газетою" такий випадок: Члени одної родини в Східній Сибері просили прокурятора большевицького суду, щоби той позволив задушити їх стару тітку, яка неспосібна до праці. І прокуратор дозволив. Немічну жінку задушили.

На Соловецьких Островах.

Втікачі з Соловецьких Островів оповідають, що недавно большевики заслали туди 200 вязнів з України. Царські тюрми були раєм, коли порівнати з большевицькими.

На далекому Сході.

В Українській Покровській церкві в Харбині (Манджурія) відправляються тепер всі служби Божі — у свята, неділі та перед ними. — Всіх Українців на Сибірі є 9.5 відсотків на число всего населення, отже около десята частина всего населення.

Під Польщею.

Польське духовенство видало процеси около 700 православним церквам на Волині, Холмщині, Полісю Підляшу і Білоруси. З того більшість церков належить до Українців, меншість до Білорусів. Хочуть забрати церкви, бо кажуть, що вони були колись греко-католицькими. А що греко-католиків там тепер нема, то мають забрати Поляки. Значить — що греко-католицьке, те рівночасно польське. Не українське!

В Кремяниці, на Волині, виходив кілька літ „Духовний Сіяч", релігійний неличний часопис. Тепер він перестав виходити. Православна консисторія не видає тепер нічого по українськи для Українців.

На Буковині.

Хоч більшість черновецької епархії, се Українці, однакож серед духовних там 70 процент Румунів. Для Українців нема духовної літератури, ні Біблійної історії, ні Молитвенників. — Так завсіди виглядає чуже панованя.

На Закарпатті.

Чехи докладають сил, щоби з Українців виховувати Чехів. Так приміром в селі Терешві основано чеську школу, де книжки і др. дадуть даром. А се українське село ... В війську неписьменних Українців власть письма, але тільки чеського.

В Чехії.

В Празі була 21-го листопада 1929 р. перша Служба Божа по українськи. Правив священик Мельник, співав український хор, під проводом Щуровської-Росіневичевої. Се вийшло заходом комітету, який здбав про заснованя там-же української православної парохії св. Архистратига Михаїла.

Автокефальна Церква в Альбанії.

Православна Церква в Альбанії проголосила свою автокефальність (самостійність). Піддержували її в цім Церква сербська й болгарська, а Греція поставилась ворожо. Однакож Альбанці на те не зважають.

В Франції брак священників.

Нині в Франції є 10,000 парафій без священників. В містах один священик обслугує 5 до 6 тисяч душ. По селах один має 4—5 парафій. Та коли в дома нема кому робити релігійної роботи, тоді висилають місіонарів до чужих країв і хваляться успіхами.

З Світа.

В Сербії по війні зродився новий релігійний дух. Повстали громади „богомольців", що жиють ревним релігійним життям. — 27 і 28-го жовтня 1929 мали вони свій Собор, де зложено організацію, що звесь „Народна християнська заєдниця". На Соборі було около 2000 душ. В організацію входить 125 братств. В Крагуєвцу мають вони друкарню, де видають часопис і видрукували доси півтора мілиона книжок релігійного змісту.

Москвофільство в Греко-Католицькій Церкві.

Дехто в Канаді думав би, що москвофільство між Українцями знаходиться тільки між духовенством і віриими православної церкви. Та небракує його і в греко-католицькій церкві. Ось, що читаємо в перепиським „Українськім Голосі" з дня 2 лютого, 1930, в дописі з села Туринське, повіт Сяніх:

„Як кождого року так і сего тутешня молодь колядувала на „Рідну Школу". Та коли прийшли до помешкання о. Володимира Гукевича, сей — довідавшись, що молоді колядують на „Рідну Школу", цілить до хати не впустив. — На Різдво Христове та сама молодь ішла з колядою до села Прилук. Що правда, прилуцькі селяне ще сего не бачили, тому хлопці пішли колядувати лише до свящомічих господарів. Коли-ж прийшли під помешкання о. Михайла Жубрида, сей запитав — на що колядують. Ми відповіли, що на „Рідну Школу". Сей розсердження відпросив і сказав, що на „Рідну Школу" не дасть. — На Новий Рік один з Громадської Старшини удався до о. Гукевича, щоби він дозволив піти з тацою по церкві. Пан тотець відповів, що „не позволить політики в церкві управляти". За те-ж вільно о. Гукевичові що неділі на проповідях управляти свою кацапську політичність, називати парохіян дураками і Бог зна що ще. Не переводиться як бачимо — москвофільська пошесть."

Вдовина Лепта.

(Лука XXI: 1-5).

Бачив Христос в святині Божій,
Як там в скарбону жертви святих.
Богаті люде і дельможі
Складали дари з рук своїх.
В самий той час вдова убога
Непевним кроком підійшла,
І вкинула дрібні два гроші —
Усе майно, яке знайшла.
Упівтіли се, Христос Спаситель,
Сказав: „Я правду кажу вам,
Сто разів більше, ніж нельможі,
Отта вдова зложила там!
Бо ті давали лиш частину
І з свого приходу на дар,
Вона-ж покалала все посліднє
Як Богу жертву на олтар.
Вона всю душу тут віддала. —
Дар безграничної любви!
Хто має уха, най почує
Про лепту бідної вдови!

В. за Д.

ВАЖНИЙ ДОКУМЕНТ.

Про Унію з Римом греко-католики пишуть і говорять так: „Православна Церква була погана, через те заснувала Унію. Отже побожні люде завели Унію. Від тої України мали вже правдиву віру, були в злуці з св. Отцем, ну, і з Богом". Виходить, що з Унією прийшов для України рай. На ділі-ж прийшло пекло.

Сего року (1929) надруковано у Львові книжку п. з. „В оборонї Потієвої Унії". Історія сеї книжки така:

Василь Щурат (професор і письменник) дістав в Кобиволоках під Теребовлею (в Галичині), від тамошнього пароха о. Царевича, старий рукопис, який той купив в Тернополи. А діставши, переклав і надрукував. Рукопис має наголовок:

Manuscripta W. Oyca Kamińskiego pisane do pewnego Unista Litewskiego przeciwko Uniatom, ale nie dokończone.

Отже манускрипт (рукопис) писаний по польськи, а його автором був о. Петро Камінський, Василіянин, видатний греко-католицької митрополії 1685 р.

Згадичому рукописови буде нині около 244 літ. Писав його Камінський 90 літ по заведенню унії.

Сам Камінський вчився в краківській Академії. Занимаючи видні місця при переимськім епископі - Малаховськім і Митрополиці Жоховськім, мав змогу бачити і розуміти толіше положення унітів дуже подрібно.

Камінський перечислює кривди, які на його очах діялися Українцям унітам від тих самих Поляків, які нібито для спасення Українців заводили Унію. Книжка показує страшне лихо, яке католики-Поляки завели тоді на українській землі. А що важне — ті самі Поляки в очах Риму були і тоді добрими християнами і Рим з ними, як з добрими, числив і їм помагав.

Скаржиться Камінський, що „Поляки хочуть мати право вибирати разом з Українцями українського епископа. Він каже:

— Якжеж можуть вони вибирати чужого епископа, проти усіх прав, яких віколи доси не мали... І ращі нема вибирати епископа тому, кому Бога не треба... Хіба що скотині все до гори корінем перевернути — то не тіч, але насильство.

Дальше говориться про загальне понижування унітських епископів і церков. Унітським епископам належатся місця в сенаті, але тудн їх не допускають, „що полоцькому архиепископови забрали грунту на 30 миль".

— Гей, милий Боже! Київський митрополит, котрого юрисдикція на 500 миль (рівної на світі не знаєш), своїх преступленьми до Римської Церкви заслужив, що аж зводяки римському декретови доступна бідного перщенства перед одним суфраганом. Мало вам чого, отче митрополиту, тріумфувати!

Що було з митрополитом, те саме, але ще гірше було з цілим народом, з цілою церквою. Ось послухаймо:

— Що ми тепер маємо трохи свободи в обряді, так се тіні свободи. Мають се й ті Жиди, що є зайди. Ми-ж тут вбродилися, за сю вітчину наші батьки кров пролили... Все, що Русь має, обряд і церемонії, все бажають римокатолики. Присягаються в школах, як латинську молодіж проти руського народу вдять, яке там глузування з самих-же унітів. Коли посміється, то над Русинами. „Кобусівськими" (очищено кобусівськими) їх називають, так, що неодин втікає ключи перед сміхом, мусить покинути школи. Нині кричеться з тим, що ми Русини і забиваються в чужі краї, позбуваючи признища. А що за безбожність винесують на богослуженні! Церкви пишние, як божовільні, не назвати: як можна, то з опаратів (феломів) на комедіях сміхи творять; по вулицях за духовними

„Господи помилуй" кричать і хлопими називають, камінцями за ними кидають...

Чи такий опис не нагадує нам протирелігійної роботи большевиків? Однакож большевики бодай не вдають віруючих. А Поляки звали-себе християнами і Рим їх такими уважав. Чи не був се найбільший насміх над християнством? І Поляків і Риму!

В инших місцях описує, як Поляки церков в Тилячу на костел забирали. Прийшли зі збороєю, виважили двері і сам польський ксьондз престол сокирою порубав. На дошках мальовані образи кидали на річку і по них, як по кладках, виношено инші річи. „Стіни на яких були знаки руських образів, сокирою обтесано; паперові образи помальовано.

А що на все те казали Українці-унітиї? Послухаймо, що Камінський дослівно проте пише:

— Яке там нарікання, плач і лемент сумний людє рускаго народу підчас відбираня той церкви, годі виповісти. Жінки й діти в домах і по вулицях кидаючи на землю й голосячи аж до небес пішовши' не було духа, що самодами не зіскнє. Були тоді в Тилячи на торзі Лютри. Тарканъ, Угри з Бардієва, то й вони плакали, видячи такий вереск убогого люду.

Але не тільки не плакав, але і не хотів чути того плачу католицький світ, не хотів чути папа. Католицька політика благословить завсігда таку свою роботу.

Богато в тій книжці таких описів — цілих 103 сторові такого змісту. (Ціла книжка має 127 стор. друку). Та додамо ще кілька принагідних вирівків з инших місць книжки:

— Одним вилли уні, другим задля дізуні (фракосіцтва) відбирають церкви. Звертаються до кс. нунція (папського), але без успіху. — Видко, що римські ксьондзи всім силами стараються використати грецький обряд. — Римським ксьондзам треба не єдности, але загибели грецького обряду. — В Ярославі... Самим гадаєм, що хтось: де в суботу знайшли в кухни мясо, забирали сьомушь і кидано нєзм. а господарів відрано брудко (так сказали шустери з Поляками). — А на проєсії (польського „Божого Тіла"), що за сім з духовенства — Боже, ти бачиш! Хтож тут не бачить якогось гнилу? Що гречеський обрядови до латинської процесії? Чи для них то установлено?...

Всего з одній статті не переказати. А все воно таке, як доси. Страшне-страшне! Нехристиньске! Гірше большевицького!

— І так вєрзка, 200 літ тому абудовазь, обертулася без потребы, дорогою насильства, в кпини. Бо єдність свята... — додає Камінський з сумом.

І ціла історія Унії, від 1595 року аж до нині така. Насильство, насмх, рабунок. І чи мало нині унітяи греко-католицком визати себе з таким католицизмом, хвалитися ним і казати: „Наші батьки були щасливі, коли прияли унію. Ми щасливі, що ми католики! Щасливі, що ми належимо до одної католицької церкви разом з Поляками!"

Щасливі... Аджеж Бог і люде бачать, що вони нещасливі і то через свою темноту. Їм плюють в лице, а вони в відповідь: „Ми щасливі!"

А ще дальше: Чи велика честь латинникам (римокатоликам Українцям з Східної Галичини) приписляти себе до ось таких варварських, безбожних Поляків і казати: „Ми такі Поляки, як волиняни. Ми їх браття. Їх історія — наша історія. Їх робота — наша робота. Ми горднимося тим, що ми Поляки, а не Українці!?

Одні і другі дурять себе, дурять своїх дітей і стараються Бога одурити. Та чи одурять? Ні! Дійсні християне ніколи так не робили!

Молитви Вечірні.

(З Великого Повечерія).

День переживши дякую Тобі Господи і прошу: пішли мені вечір з ночію без гріха і спаси мене.

День переживши прославляю Тебе Владико і прошу: пішли мені, Спасе, вечір без спокуси і спаси мене.

День переживши, в пісних славлю Тебе Святий, і прошу, подай мені, Спасе, вечір з ночію без лукавих спокус і спаси мене.

Просвіти очі мої, Христе Боже, щоб не заснути мені на смерть, щоб не сказав ворог мій: я переміг його.

Будь заступником душі моєї, Боже, бо ходжу я серед многих спокус. Визволи мене з них і спаси мене, Благий, бо ти Чоловіколюбець.

Мій денний труд уже кінчиться,
Все сповнивав закон ночі,
І денними трудом утомившись,
Я замикаю сонні очі.
Вже наближаєсь сон, і я —
Собі говорю: — йду я спати,
Та чи із ранком доведеться
Мені з постелі сну знов встати?
Посеред тих думок важких,
Готовлячись „на сон грядущий",
Підношу серце й розум свій
До Тебе Боже Всемогучий!
Моя судьба в Твоїх руках,
Ти все числиш — літа й хвилини,
Ти знаєш все — весь зміст життя,
Прийми мене під свій покров.
Мої заслуги і провини.
І дай щоб я в послідній хвилі,
Був вільний від гріхів тяжких
І не боявся сну я могилі.
Ти заступай мене в сю ніч,
Нехай твій Ангел Хоронитель,
Буде заступником моїм,
Бо ти мій Господь і Спаситель.

Г. Ч.

ВАЖНЕ ДЛЯ УКРАЇНСЬКИХ СВЯЩЕНИКІВ І УКРАЇНСЬКИХ РОДИН.

Вже вийшов з друку гарно оправлений

„Помяник Померших"

в українській мові, з три-раменним позолоченим хрестом.

Кождий український священик повинен постарається, щоби кожда українська родин мала такий Помяник.

Ціна 50 центів.

Замовлення слати до редакції „Українського Голосу"

Box 3626 Winnipeg, Man.

До Впр. Священиків і Тростів Православної Церкви.

Одинокий український склад церковних річей, доставить Вам всі потрібні церковні річи, православного обряду в приступних цінах.

За цінником і інформаціями, просимо писати до:

THE PROVIDENCE CHURCH GOODS

Box 1634, — Winnipeg, Man.

„ВІСТНИК"
Релігійний часопис для Українців в Канаді.
Виходить 1-го і 15-го кожного місяця.
Видає Українська Православна Видавнича Спілка.
(Передплата: В Канаді — $1.50 на рік.
За границю — $2.00 на рік.

THE HERALD
Published semimonthly by the
Ukrainian Orthodox Publishing Company
Subscription per annum:
In Canada — $1.00. — Foreign — $2.00.

Адресуйте: — Address.
The HERALD, Box 3684, WINNIPEG MAN.

МОЇ ДОРОГІ ВО ХРИСТІ, ОТЦІ СОПАСТИРІ І БРАТИ ТА СЕСТРИ, ДУХОВНІ ДІТИ РІДНОЇ ЦЕРКВИ!

На Рідній Землі окупований насильно червоними Москвинами знов почалось жахіття безжалісного терору . .

Треснікт масових, сотнями розстрілів доноситься зза океанів сюди до нас . . .

Чи не лящить сей тресніт в Ваших вухах, коли Ви читаєте в теперішній пресі щоденні повідомлення про сі нелюдські оргії дикости сучасних вандалів, які відкинувши Бога, позбулися всього, для сумління людського святого? Чи не турбує він, сей страшний тресніт Вашої пробудженої і сполоханої совісти?

Мусить турбувати! Він невпинно мучить, бо перед очима кожного з нас стають безконечні лави наших братів і сестер, безпомічних в своїй важкій неволі, лави, які за кождим таким треском падають, скривавлені, обезображені до нир их катів, під їх регіт, під їх знущання

Се падають ті, кращі з нашої відродженої нації, в душах яких навіть теперішня страшна і чорна дійсність не могла заглушити світлої мрії про вільне і творче життя нашої нації. Смертю своєю вони платять за свою мрію і в смертях їх мрія ся набуває для всієї нації своєї святости, своєї непереборимої сили.

Крім їх десятки тисяч томляючих в страшних застінках Г.П.У., загибають безпомочно повільною смертю на Соловках. в Сибірі, в Середній Азії. Хто чує, чи не були ті, що впали під кулями ще щасливіші? . . . Повільна смерть нещасних мучеників в тюрмах і на заслонню, можливо, ще страшніша.

Важка, часами, жахлива, стискаюча невимовним болем наші серця, стелиться в наші дні, перед нашою українською нацією дорога страждань, дорога на Голгофту, ся сучасна „віа дольороза" в житті нашого народу. Може вона, ся „віа дольороза" в нашім житті необхідна історично: може закони історії знають дотепер лише таку дорогу для нації, яка пробудужується і прагне свого вільного життя? Може така дорога необхідна також і з мотивів внутрішніх, виховних: нація, можливо, лише тоді цінить свої досягнення, коли вона для них зложила дорогі жертви і на сій жертвенности виховалась? Можливо се все так, можливо людська недосконалість не знає кращої дороги. Але се лише наші людські міркування і висновки.

Життя народів не творилось і не твориться волею тільки людською, по людськи міркуванням і висновкам. Сі міркування та висновки служать лише на розкриття законів вже перейденої дороги в житію людства, пережитого процесу і, коли вказують яку дорогу в будуче, то в крайнім випадку, лише крок два наперед, але не далі.

Хто-ж веде людство і його народи? Хто викликає їх з небуття? Хто дає світанок, день і вечір їх життю? Хто определяє цілі в житію сих всіх народів?

Такі питання самі собою повстають, коли нам стає ясним, що не чоловік і його короткозорий розум керує складним процесом життя і розвитку сім'ї народів цілого людства. Такі питання навчають нас шукати і знаходити в переплетенних всіх подій і впливів минулого, в складности сучасного одну і туж вічну, творящу, Божу Силу, одну і туж вічну, провадячу Божу Руку, один і той же вічний і вказуючий на певні, нам незнані, але високі і святі цілі Божий Перст. Се Господь веде Твої народи; в Його Руці їх доля.

Таке святе переконання, Мої Дорогі Брати і Сестри, мусить бути незруйнимою підвалиною нашої віри в велику будучність нашого народу. В складних сплетеннях нашої сучасности, озброєні святим переконанням в силі Божого Провидіння ми будемо шукати і знайдемо Вожу творящу Силу, Божу провадячу Руку, Божий вказуючий Перст.

Се Господь пробуджує наш Український Нарід, обдаровує його прекрасним світанком. Нехай ще хмари на нашім небозводі зловіще-чорні, — вони завжди такі перед світанком. Наша віра в Бога і в те, що Він Справедливий Отець всіх народів, се найбільш незрушима підвалина нашої віри в велике будуче нашої нації. По ночі — завжди день; наша ніч кінчиться, нарід наш буде мати свій прекрасний день. З такою вірою духом ми непоборимі і, не дивлячись на всю лють ворогів вільного життя нашого народу, ми мужно перейдемо жахіття сучасности во ім'я Бога, во ім'я великого будучого нашої нації, во ім'я великих цілий, які Господом для нього предопределені.

Наші Брати на иших ділянках на иного національного життя можуть на червоний московський терор відповісти своїми протестами, прислужитись своєму народові освідомленням всесвітної опінии людства. Ми, Діти Рідної Церкви в вільнім краю Америки дамо відповідь на страшну, кровяву розправу, яка чинить ся над нашим безборонним народом звертанням до Небесного Судді і Отця всіх народів — Бога. Йому ми принесемо всі свої жалі і зложимо при ногах його. Ми будемо просити Бога, щоб Він, Милостивий, скоротив сумну дорогу страждань нашого народу і благословив його на нове, щасливе і тихе життя під Його всемогучим покровом.

„Господь скеля наша і забавління наше;

„Наш Бог, наше прибіжище, на Нього вповатимем.

„Він щит наш і джерело нашого спасіння .

„Покличемо Господа, котрому належиться слава

„І від народів наших спасемося."

Псал. 18: 2-3

†
З ласки Божої і волею Церкви
Архиепископ Американський
і Канадійський
Іоанн Теодорович.

Січень 27, 1930 Р.Б.
м. Шікаго, Ілл.

МОЛИТВА

зложена Високопреосвященним Іоанном Теодоровичем, Архиепископом Української Православної Церкви в Америці і Канаді в рік московського червоного терору на Україні 1930-ий.

Всемогучий Боже, Ти створив нас і даєш нам дихання життя; Ти Своєю любовною Рукою провадиш нас до Тобою встановленних і Тобі відомих цілий

В великих іспитах і горі нашім, з великою вірою в Твою ласкавість і любов до нас, ми звертаємо до Тебе мисді і почування наші. До Тебе Милостивого ми приносимо тепер всі свої печалі, Тобі Правосудному ми подаємо великі кривди вчинені нам, до Тебе, нашого Доброго Отця, ми зносимо свої жалі.

Ти, Милостивий Боже, через Сина Твого, Якого Ти послав на землю, вказав всім нам найсвятішу ціль нашого життя: щоб прийшло до нас Царство Твоє. Умудри нас в теперішні тяжкі дні, навучи нас пізнавати волю Твою, дай нам знаходити правдиву путь до Царства Твого посеред людства: Твоїх грішних і немічних та негідних Тебе дітей

Безпомічні в немочах і гріхах своїх, з діточою вірою приходимо до Тебе, до Тебе тільки єдиного ,бо не раз намагаються, що в зачерствлинку нашого серця в страхіттях нашої ворожнечі і корисности, в низинах наших гріховних днів, ми втратили Твій провід, серце наше перестало відчувати ніжний дотик Твоєї Божественної ласки.

Великий Боже, Ти — єдиний Отець народів. Рука Твоя провадить їх всіх через віки їх життя. Кожному з них любов Твоя дала місце на землі. Доля всіх в Твоєм всемогучім і всевідючім Провидінню

Як нація, як цілий нарід ми тепер звертаємось до Тебе. Зглянься над нами, Всемилостивий, приспини жахливі дні, що нині топить нашого упослідження і пониження. Безвинно пролита кров тисяч замучених дітей нашого народу, кров вони промовить до Тебе, всі сльози стогони тих, що томляться по тюрмах і заслонних, невимовне горе їх батьків і матерів, вся печаль, велика, незмірима печаль нашої розкришеної країни і рідних дітей нашої нації, нехай вони вносять до Твого Престолу і промовляють до Твого, повного любови і жалю до нас Серця

В горі, в нещастях своїх, ми втратили видиво Твого святого проводу. Ми забули про Твій захист. Простимо Тобі, всемогутню Руку Твою над нашою нещасною землею і захисти нас. Дай нам ясно бачити путь, в яку маємо йти. Навчи провідників наших, щоб в ділах своїх мудро, по волі Твоїй повели вони народ наш. Дай нам всім велике почуття любови до землі рідної, до братів і сестер наших, щоб любовію тою відродилась і процвіла тихим щастям рідна наша земля Україна і нарід її.

Схиляючись в слезних благаннях перед Тобою, Великий наш Боже, приносимо ми їх Тобі не во ім'я своїх грішних хотінь, а во ім'я здісненим вже тут на землі, хоч вчасти Твого Царства любови посеред людей, бо для того Ти післав нам Свого Сина. І не в свое ім'я ми підносимо сю свою грішну і негідну Твоєї святости молитву, а во ім'я Твого Сина і Післанника до нас, во ім'я Христа нашого Учителя і Спасителя.

В ім'я Його вислухай наших благань, зглянься над нами, скороти дні наших іспитів, покажи нам Твою путь, Духом Твоїм Святим поведи нас і поблагослови нам нове і світле, по волі Твоїй життя.

„По вірі вашій дасться вам", так сказав нам Твій Син. Вірimo Господи, помоги нашому невірству, вірimo, Ти не відкинеш наших благань, бо Ти Отець наш. Добрий і Чоловіколюбний і Тобі в Святій Трійці ми славу приносимо і будемо приносити на віки вічні, доки житиме нарід наш. Амінь.

І Ч-КТІ.

КВІТКИ ПРИ ДОРОЗІ.

22. Де ти був доси?

Уявімо собі, що прийшов до церковного заряду в Торонто, Онт. чоловік і просить помочи. Слабий, заробити на життя не може.

— А де ти перебував, коли був здоровий? — питають його

— Ніколи бував, каже чоловік, — і тут в вашім місті жив з перервами пять літ.

— Які часописи ти читав? До яких організацій належав? Якої церкви був членом, перебуваючи в нашім місті?

Показалося, що не читав нічого; не належав до ніякої організації; не був членом ніякої церкви. А прийшов аж тоді коли опинився в нужді. Доки був здоровий, церковної громади не знав. І сказали йому:

— Ти не вклав свого обовязку, свого труду в скарбницю ніякої гідної народної організації, отже не маєш права просити руки до народної скарбниці і брати собі з неї помич. Не поможа — не буде. Коли громадська організація тебе не пробувала, ти тікав від неї, отже нині громадська совість не має для тебе ніякого обовязку. Ти для народної справи не служивець. Піди за помичю до своїх братів, з якими ти доси вязався

Відповідь цілком справедлива

Поставимо собі другий приклад:

Прийшов до тої самої громади другий чоловік просити помочі. І знов ті самі питання

Неженатий я, по роботах їздячий чоловік, але членом церкви в Едмонтоні уже пять літ. Членські вкладки посилаю точно, коли працюю де инде, а то й окремі жертви даю. Національними народними справами інтересуюся, даю, що можу. Ось вам посвідчення з церкви тут вам адреси, можете про мене довідатись. А читаю ось такі часописи . . . Знаю таких передових громадян

В горі, в нещастях своїх, ми втратили видиво Твого святого проводу. Ми забули про Твій захист. Простимо Тобі, всемогутню Руку Твою над нашою нещасною землею і захисти нас. Дай нам ясно бачити путь, в яку маємо йти. Навчи провідників наших, щоб в ділах своїх мудро, по волі Твоїй повели вони народ наш. Дай нам всім велике почуття любови до землі рідної, до братів і сестер наших, щоб любовію тою відродилась і процвіла тихим щастям рідна наша земля Україна і нарід її.

Схиляючись в слезних благаннях перед Тобою, Великий наш Боже, приносимо ми їх Тобі не во ім'я своїх грішних хотінь, а во ім'я здісненим вже тут на землі, хоч вчасти Твого Царства любови посеред людей, бо для того Ти післав нам Свого Сина. І не в свое ім'я ми підносимо сю свою грішну і негідну Твоєї святости молитву, а во ім'я Твого Сина і Післанника до нас, во ім'я Христа нашого Учителя і Спасителя.

В ім'я Його вислухай наших благань, зглянься над нами, скороти дні наших іспитів, покажи нам Твою путь, Духом Твоїм Святим поведи нас і поблагослови нам нове і світле, по волі Твоїй життя.

„По вірі вашій дасться вам", так сказав нам Твій Син. Вірimo Господи, помоги нашому невірству, вірimo, Ти не відкинеш наших благань, бо Ти Отець наш. Добрий і Чоловіколюбний і Тобі в Святій Трійці ми славу приносимо і будемо приносити на віки вічні, доки житиме нарід наш. Амінь.

23. Закон Божий.

Кількох людей спіткалося для спільної праці. Рубали ліс, орали, поле засівали, косили сіно, торгували. Але коли приходило до подяку, то повставали сварки. Кождому здавалося, що всі другі беруть собі більшу і лучшу часть.

Та одного разу розумний чоловік по радив ім:

Щоби знати точно, що кому належиться, уживайте міри, ваги і числення. Все перемірте, перважте й обчисліть, а сварка буде непотрібна.

Такою вагою, мірою і численням для християнина є Закон Божий. І оскільки більше християне кладуть свої вчинки на ту Божу вагу і міру, остільки менше в них незгоди, а більше братерського співжиття і спільної користної праці

Тому говорить Господь через Єзекиїла: Я дав їм заповіди мої й обисинв постанови мої, щоби чоловік додержуючи їх, жив через них. — Езек. XX: 11.

24. Не бачимо чудів, що перед нами.

Поверхово думаючі люде нераз кажуть:

— Колиб чуда можливі, то і нині чуда діялись.

Старозавітний Соломон був ще молодцем. Весняний день був і в природі. Кругом сад його батька Давида. Але Соломон не глядів кругом себе — він попав в глубоку задуму.

— Про що думаєш? — запитав Натан, що був учителем Соломона.

— Хотів би бачити чудо, коли чуда можливі, — відповів Соломон.

Пророк усміхнувся:

— Так і я думав в днях моєї молодости

— А чи бачив ти чудо?, — сказав Соломон з посмихом

— Божий Муж прийшов до мене, — почав оповідати Натан, — і мав в руці яблочне зерно. „Дивись, що в нього буде"! — сказав він. І посадив зерно в вогнищі. За хвилинку показалася рослина і почала рости. Піднімався пень, виросло сім галузий, як сім рамен святого свічника. Я хотів заговорити, але Божий Муж сказав: Мовчи й уважай!

— І набрав Божий Муж води з річки, покропив дерево і почало воно цвісти. І запах цвіту розійшовся кругом. Але повіяв вітер, цвіт почав опадати, а на його місце прийшли овочі. Я дивився, а Божий Муж тут відійшов від мене.

— Щож се за Муж? Як зветься? — запитав Соломон

— Се ува, що я оповідав.

І засмутився Соломон.

Чому ти одурюєш мене? — сказав він.

— Ні, не одурив я тебе, сину, — сказав пророк, — бо ось город батька твого і ти можеш все те сам бачити. Хіба не діється тут все те, що я оповідав?

Діється, — сказав Соломон, — але невидним способом і протягом довгого часу

Тоді Натан:

А хіба-ж діється воно без Божої волі, коли діється невидним способом і поволи? Для мене через те воно виглядає ще дивнійше, Отже і ти не спішись, але таксамо поволи приглянься Божому Господарству, що кругом тебе, а тоді радо повіриш в Висшу Силу, яка все безпастанно творить кругом тебе. Тоді чудів на людську міру не схочеш бачити

— Але я маю на гадці таке чудо, як було з Ароновою палицею, що суха зацвіла і зродила овочі, — сказав Соломон. — Ти ж не вона і доси цвите і родить овочі?

— Такі — сказав Натан. — Вона цвіте в усій праведній роботі священиків і церкви і праведного народу. Там вона родить овочі. Бо вона була лише знаком Божого Благословення, що мало принести добро народови.

— Тепер я зрозумів твою глубоку думку, — сказав Соломон. — О! Коби Всевидющий дав і мені такий глубокий розум, щоби розумів ті Божі Правди, які лише мудрі розуміють!

25. Як слабий нарід будував свою силу.

Японія до 1638 року була мало заміткою країною. Але вже тоді вміла вона розумно думати.

Бачила вона, що чужі люде, які до Японії приїздили і там довший час оставались, робили Японцям лихо. Бо ті чужі люде належали до сильних чужих держав, до сильних чужих організацій.

Щоби себе охоронити, в 1638 році заборонили Японці приїздити до себе чужим купцям і місіонярам. А самим Японцям заборонено виїздити з Японії. А щоби виїзд унеможливити, уряд попалив всі кораблі, що мали більше як 50 тон поємности.

За такими законами був також великий японський державний муж, Шоїн Рюшіда. Однакож він думав так: „Недумаючим не треба їхати в світ, але розумним треба. Вони там розуму здобудуть і до дому привезуть".

З такою думкою він потайки старався в Японії виїхать. Се йому не вдалося, однакож і за ту невдалу спробу його покарано смертю.

В наведеним факті виявлявся строгий, творчий, далекозорий розум японських провідників. Він тоді палив кораблі якраз на те, щоби так приготовити ту силу, яка тепер кораблі для Японії будує.

— Коди в нас сила замала, — думав тоді японський розум, — то треба на ключ замикати двері своєї хати і при замкнених дверях працювати над витворенням потрібної сили. Чуже око не має бачити наших слабих сторін. Чужа рука не сміє підсувати нашим недосвідченим робітникам свого нездорового матеріялу.

Вони розуміли, що мала сила завсігди зародком великої, коли виключно власними зусиллям виростає.

Таке з усякою силою. З силою фізичною, з силою моральною. З силою матеріяльною, з силою думки. Бо такий закон поклав Бог в людське життя, що найпевнійший успіх приносить завсігди лише власна, самостійна праця.

26. Чиєї поради не слухати.

В 12-13-ім віку по Христі жив в Персії великий письменник Саалі (Са'ді), або звуть його також „Муслігг-Аль-Дін. Вмер він 1292 р. в 110 році життя. Написав він дуже розумний твір, що називається по перськи „Гулістан", а по нашому „Рожевий Сад".

І в тім-то „Рожевім Саді" говорить він в одному місці таке:

— Недобре йти за радою противника. Але треба його ради вислухати, щоби знати, як перекріп їй робити. Бо основою доброї політики є ось що: Пильно уникай того, що твій ворог може тобі порукти, коли не хочеш пізнійше з заздоманими руками жалувати твого вчинку, опершися на коліна. Коли він покаже тобі на правій стороні стежку просту як стріла, відверніся від неї і йди стежкою, що веде на ліво.

Від смерти Саалія минуло 638 літ, але ще і нині є люде, які не розуміють той правди, яку вчений Перс знав перед 638 літами

Кілько є нині тих, що прислухуються пильно і до слів ворога і вірять їм. Кілько тих, які думають, що лише від ворога правди довідаються. Кілько тих, що від ворога надіються помочі. Кілько тих, що слова надрукові ворогом уважають за провідну для себе науку. Кілько тих, що слово голошене ворогом уважають непомильним для себе мудрістю.

Таке в справах релігійних, таке в культурних, таке в суспільних і політичних.

НЕ ЗАБУВАЙТЕ ЗА СОБОР СВ. ПОКРОВИ У ВІННІПЕГУ. ПРИШЛІТЬ НА НЬОГО СВОЮ ЖЕРТВУ І ПРИЧИНІТЬСЯ ДО ТОЇ РОБОТИ, ЯКУ ВІН РОБИТЬ.

Гроші слати до:
K. I. BLOOK
210 Dufferin Ave., — Winnipeg, Man

НЕДІЛЬНА ШКОЛА

МАЛИЙ ІСУС В ЦЕРКВІ.

Коли Ісусови було дванайцять років, взяли Його родичі з собою на свято пасхи до Єрусалиму. В Єрусалим була найкраща церква в цілому краю, і на свято пасхи до тої церкви сходилися люде зо всіх сторін, щоби помолитися і принести Богові жертву.

З Назарету, де Ісус жив зі Своїми родичами, до Єрусалиму було далеко, щоднх три дні ходу, але Ісус ішов радо і дуже тішився, що побачить Єрусалим і величаву святиню.

Через цілі свята Ісус був з родичами в Єрусалимі ,де молився побожно і щиро. Пісня свят Марія і Йосиф вертали домів. Вийшовши за місто Єрусалим, вони побачили, що Ісуса не було з ними, але вони сим не журилися, бо думали, що Він іде зі своїками. Але коли зробили день дороги і прийшли на нічліг, побачили, що Його між своїками не було, і вони дуже затрівожилися.

Вони вернули до Єрусалиму і почали шукати за Ним. По тридневій розлуці, вони знайшли Ісуса в церкві. Він сидів між жидівськими ученими і розмовляв з ними. Він давав їм ріжні питання і відповідав розумно на їх питання. Вони дуже дивувалися Його розумови і не могли з дива вийти, що такий малий хлопчик, а так богато знає

Коли родичі відшукали Ісуса, Преста Діва сказала до Него:

— Сину, нащо Ти завдав нам такого жалю? Ми з болем серця шукали Тебе.

Ісус відповів лагідно:

— Чого-ж ви шукали Мене? Чи не знаєте, що Мені треба займатися ділами Отця Мого, що на небі?

Сими словами Ісус обявив Своїм родичам, що Він має навчати людей і на правлятн їх на дорогу спасення.

Ісус вернув з родичами до дому. Він був радий, що звидів Єрусалим і прекрасну церкву, але ще більше був радий, коли вернув до дому, до тихої хатини, яка аж ховалася між зеленими деревами і квітками. Тут йому було веселійше, як в крикливім місті. Тут Він сидів тихими вечерами перед хатою, або в городі, і дивився на темно-сине небо, засипане мерехтячими звіздами. Він глядів на них Своїми лагідними, синіми очима і вдивлявся відних більше, як від тих старих жидівських учених, з якими Він перевів на розмові в церкві три дні, але які не могли дати відповіди на питання, які Він їм ставив. Так Ісус зростав в Божій мудрості між людьми Свою науку.

ПРО БОГОСЛУЖЕННЯ ПРАВОСЛАВНОЇ ЦЕРКВИ.

(За Свящ. П. Табінським)

БОГОСЛУЖБОВІ ОСОБЛИВОСТИ ВЕЛИКИХ СВЯТ. (Загальні).

10 Пятидесятниця, Трійця чи Зелені Свята.

В пятидесятний день після Пасхи святкується зіслання на Апостолів Святого Духа. В се свято по Службі Божій зараз же відправляється вечірня. На ній священик читає зі стоянням на колінах три довгих молитви св. Василя Великого, в яких християне: 1) визнають свої гріхи і просять собі помилування; 2) просять Господа зіслати на них Духа Святого і 3) просять помянути всіх померших отців і братів та упокоїти їх зо святими в царстві небесім. На Зелені Свята церква і доми християн украшаються зеленими віткамі і квітками. Себ звичаи перейшов до нас від Старого Завіту. Він нагадує нам. 1) явлення Авраамові Бога в постаті трьох подорожніх, під дубом Мамврійським; 2) даровання Закона на горі Синайській, покритій зеленою, 3) Сімнадцять свящінків, а між ними Апостолів зійшов Святий Дух і яка тоді була прибрана зеленню і 4) також вказує нам на творчу силу Святого Духа, що відновляє природу і колись оживить померших.

ПОНЯТТЯ ПРО ПІСТ.

Постом називається стриманість від їди і пиття. По своїй строгости і довготі він не завжди буває однаковим. Часом пість відбувається через здержання від всякої їди і пиття; часом — через здержання від скоромної їди і риби, а часом — тільки від скоромної їди. Се — так званий пість тілесний. З тілесним постом православний християнин, згідно з церковною наукою, повинен захов вувати завжди пість духовний, який є позбавленням пристрастей, стриманністю від всяких збоїв і утіх, посвяченнє часу молитві, каяттю в гріхах та доброчинности.

По довготі пости бувають одноденними або многоденними. До одноденних постів належать а) середи і пятниці, за вийнятком шести тижнів всеїдних, коли посту не буває (а саме: два тижні свят, два тижні перед великим постом, тиждень Великодній і Трійчаний); б) переддні Різдва і Водохрещів; в) Усікновення і г) Чесного Хреста.

Многоденних постів — чотири: 1) Великий пість; 2) Різдвяний чи Пилипівка; 3) Апостольський чи Петрівка, що починається через тиждень по Трійці і продовжується до 12 липня і 4) Успенський чи Спасівка — від 14 до 27 серпня.

БОГОСЛУЖЕННЯ ВЕЛИКОПІСНЕ.

Загальні особливости.

Великопісне Богослуження має б. гато відмін від Богослуження ин. их днів. Ci відмини торкаються і зовнішнього виду і змісту Богослуження.

1) Дзвін до Богослуження буває о собливий — жалібний чи траурний,

2) Світла в церкві вживається мало.

3) Царські двері здебільшого бу. ють зачинені і навіть закриті завісою.

4) одежі в священнослужителів, и престолі і жертівнику — темного кол ру;

5) Богослуження складаються з дов гих читань, співів вживається мало, і ни бувають жалібного тону;

6) Часто відбуваються землі поклон стояння навколішки і прилдання до землі;

7) В кінці кождої служби священи виголошує молитву св. Єфрема Сірин з великими і малими поклонами;

8) в понеділок, вівторок і четве Служби Божої не буває, — відправ ються тільки великопісні години з ве. нею; в середу ж і пятницю (та часом пе в інші дні до них прилучується Служб Божа з Перше Освяченими Дарами, тільки по суботах і неділях буває пові Служба Божа;

9) Служби церковні добові півночи рання і перша година; днем — години третя, шеста, девята і вечірня, а вечером — велике повечерня.

Молитва св. Єфрема Сирійця чит ється так:

Господи й Владико життя мого! Духа лінивства, безнадійности, владо любства та пустомовности не дай мен. (Земний поклін).

— Духа-ж невинности, покори, тер піння, та любови пішли мені, слузі Твоїй Амінь.

(Земний поклін).

Прочитавши сю молитву раз з тр великими поклонами, священик потім робить 12 малих поклонів, тихо кажучи: „Боже, милостив будь до мене грішно го", ще раз виголошує сю молитву цілком і робить великий поклін.

Православні Українці! Старайтеся, щоби Ваш сусід також став передплатником „ВІСТНИКА". Сим Ви поможете своєму релігійному часопису.

БОЛЬШЕВИЦЬКА ҐАЗЕТА У ЛЬВОВІ.

У Львові зачале виходити большевицька ґазета „Сила". Дуже вона хвалить насильства большевиків над українським народом. І редактором є бувший організатор молодих католицьких письменників та їх клерикального товариства „Львогос" — Роман Заклинський.

З КИМ ПРОТЕСТАНТСЬКОМУ ПРІЧЕРОВИ ПО ДОРОЗІ.

(Вакар, Саск.)

Коли хто хоче побачити, яку школу робить між нашим народом протестантизм, нехай прийде до нас на Накар. а тут він побачить і агентів ріжного гатунку і овочі їхньої праці.

Кількайцять років тому назад пре-бітеріяне почали були свою місію, присилаючи сюди в ріжних часах ріжних прічерів, які ні впереди з московськими батюшками старалися „спасати" православних Українців. Пресбітеріянська місія не мала шансів, свій хут має, однак в ній вертинах Українців на протестантизм" ще відограє жадної ролі

Ось вам сего, як і взагалі доказом, що протестантизм в сій місцевости цілковито збанкротував, слугує протестантська церква, яка є звіть тільки через дорогу від Української Православної Церкви, одна і ніх мілі на схід від місточка. Си протестантська церква немов сим волізує цілий протестантський рух між Українцями в Канаді: опущена, недбало, обдерта, з повибиваними вікнами. Вона, розуміється, стоїть пустою, ніхто в ній не відправляє, бо нема для кого.

Але хоч пресбітеріяне не скористали тут нічого для себе, то підготовили ґрунт для роселізму, який кинувся тут кілька років тому і приблизно собі кількайцять приклонників — між нами пару, які були свого часу замотані в ґрономій „малій вулиці" одного елеватора і які за го відбули „службу" в Принс Альберт. Більш шкідливого впливу, як явище роселізму на людей також собі уявити. Роселіст перестає інтересуватися цими життєвими справами. Цікаво, що він не інтересується громадськими справами ні, народними також ні. На все се мимо руки або чекає „кінця світа" і перетворення Канади в Каліфорнію, або взагалі нічого не думає. не читає, не інтересується, тільки ходить між сонцій та дурниці виголошує.

Крім протестантських недобитків та „дослідників біблії" є ще в нас кілька приклонників большевизму. Кілько саме, сказати тяжко, бо не всі вони мають цивільну відвагу стати явно перед світом зі своїми переконаннями. Але навіть в рядах явно здеклерованих (таких тут один), ма пів здеклерованих і пів на пів замотичених (ві ще не знаю точно, хто вони, бо в ріжні часи з ріжними людьми пристають) — то буде їх всіх во пять! Щож до їх діяльности, то вся вона ограничується до — кирні. Кирнять між церковними, кирнять між членами місцевого Народного Дому, кирнять між національними. До сего вони майстри. Си кирня до недавна вчасти їм вдавалася, бо шанучуючи себе люде відносилися до них ще як до людей, не знаючи, що в таких кирнинків тільки подоба людська... Тепер же ще так добре їм недасться і е всякі ознаки, що вони відтепер будуть примушені випродувати свої здібности до кирня на своїм власнім смітнику...

Про наших приклонників Леніна треба сказати, що коли ходить о те, щоби зробити кирню національстам, то здиваються кавіть з такими, які повинні входити за їх приклонників. Тоді виглядає, що „свої своя познаша".

В неділю, 9 лютого, в місцевім Народнім Домі о. Галицький з Брускої, Саск., мав відчит про большевизм. На сей то відчит наші „товариші" звболікували всі свої сили, а навіть як кажуть, аж з Едмонтону цілу большевицьку кліку спровадили. На відчиті, немов де-ввидали діти, большевиків немало зявилося — бо відчит був про большевизм — отже вони з цілої сили старалися відтягнути прелегентови, а „відпрацьовалися" в той спосіб, що кричали, пикали, розкали, кпінками та зведеним ділом ли питання, які вони тільки спіза. ного з темою відчиту, що Ленін і Троцький з національним відродженням українського народу.

Але відчит таки відбувся і всі при сутні, навіть самі большевики, мусіли признати, що із (большевицький) атак нездався. На тім може большевицька офензива булаб і скінчилася, як би не ціслала ся несподівано (бодай для нас так) вість, що в нас дня 2-го лютого в неділю, 1930, Українське Греко-Православна Громада спільно з просвітнім товариством і жіночим товариством їм. О. Кобилянської відсвяткувала того дня дуже торжественно Свято Самостійности і Державности України. До сего так величного-здячого свята в великій мірі спричинилися наші достойний гість з Вінніпегу голова Консисторії Вер. о. Митрат С. В. Савчук. В неділю відбулось в нашій українсько-православній церкві Богослуження. Служив о. С. В. Савчук о. І. Кусий, котрим проводив о. Савчук. Співав хор під дуже торжественним проводом гр. Шевчук. По Евангелію мав проповідь о. Савчук „Здійснюю злізь боркій до долу! Сегодня бо в дому твоїм треба мені бути". (Лука 19—5).

Кожний з присутних дуже уважно слухав слів любого пастиря та радів душею, що Укр. Гр. Православна Церква має в рядах своїх так гарних і щирих працівників як о. Савчук.

Во Богослуженню оба священники відправили Панахиду за спокій полеглих українських борців, що відклали своє молодече життя за волю і свободу і самостійність українського народу. Дуже сумно протягнулось „Вічная Память" ; на обличях сего народу, завзятому сум і сльози. Свящ. Савчук перевів хвилеву молодіжи. а свящ. І. Кусий зайнався збіркою на діецезальний ф. н. Зібрано $50.20.

По сім оба священники відїхали на обід. Вечером того самого дня в Народнім Домі відбувався другий частина сего свята

Простора сала Народнього Дому знов битком набита. Народу повно ще нема де стати. Точно в 8 годині відкрилася куртина. На сцені стоїть гром. Шевчук, оголошує програму свята і так предсідник покликує референтів на підвисценє.

Найсерйійну деклямацію виголосила Наталка дітей і молодої був запрошений на обід до Народнього Дому Товариство їм. О. Кобилянської. Обмірна сала Народнього Дому, що побудовано в минулім році на проти церкви, була повна набита громадянами с Ґрунвик і Молодівко. По о. бісі Всч. о. Мітрат виголосив дуже змістовий обовідний відчит на тему: **„Визвольні змагання українського народу в сучасну пору.** За ним

Н. Бітинський склепар а Мйєм. Саск.

Другим бесідником був о. І. Кусий. Він говорив на тему: „В чім головна вага ідеї самостійности і Соборности Українських Земель".

Третім бесідником був Впр. о. Мітрат С. В. Савчук. Він говорив про знущання наших ворогів над українським народом, як безпощадно і [illegible] Чехи, Румуни, Чехи та большевики. Про заборону рідного слова, винищення шкіл, церков. та просвітних інституцій, про переслідування нашої інтелігенції, про заслання та розстріли наших учених. Аж страшно було слухати, в який спосіб большевики винищують українське населення. Відтак о. Савчук відчитав начерк резолюції протестаційної, проти терору і розстрілу наших учених в большевиків. Резолюцію прийнято одноголосно. Уряджено збірку на покриття коштів висилки протесту. Зібрано $10.00

Відспівавши „Не пора", „Ще не вмерла Україна" і „Гаї сейв да кінґ" свято закінчено

Один з присутних.

ГОСТИНА о. МІТР. С. В. САВЧУКА. (Вонда, Саск.)

В неділю дня 26 січня 1930 року наша українська греко-православна громада святкувала велике торжество в свій церкві з нагоди вави тинів до нас Всеч. о. Мітрата С. В. Савчука. І хоч наші громадяне про приїзд о. Мітрата довідались в суботу вечером, вістка про дорогого гостя рознеслась блискавкою від кожду стріху хати де лише жие наш український православний громадянин.

В неділю, хоч мороз був як звичайно сей зими досить сильний, то людей зїхалась повна церква. При кінці утрені, котру служив свящ І. Кусий, увійшов о. Мітрат до церкви в супроводі старшими церковної ви. Івана Мигуся, Федя Магуся, Івана Кивора і Пі. Куриловича.

Службу Божу служили оба священники о. Мітрат С. Савчук і о. І. Кусий, а хор церковний під проводом учителя Михайла Магуся співав дуже гарно. По Евангелію говорив проповідь о. Мітрат С. Савчук на тему: **Люде сидячи в темряві побачили сяйї великий і тим, що сидять у країні і тіні смертній, засяв світ.** Мат. IV — 16

Люде слухали з великим заінтересованим кождого слова, що пливало з його уст мов дорогоцінний бальзам на здоїлі серця всіх присутніх

По скінченню Служби Божої о Мітрат знов мав другу науку про значіння рідної церкви та обовязки кождих супроти неї

Відтак свящ. І. Кусий зарядив збірку і зібрано в церкві на тацу $52.55

Всеч. о. Мітрат перевівши катехитацію дітей і молодої був запрошений на обід до Народнього Дому який приладгідно місцеве Жіноче Товариство їм. О. Кобилянської Обмірна сала Народнього Дому, що побудовано в минулім році на проти церкви, була повна набита громадянами с Ґрунвик і Молодівко. По обіді Всч. о. Мітрат виголосив дуже

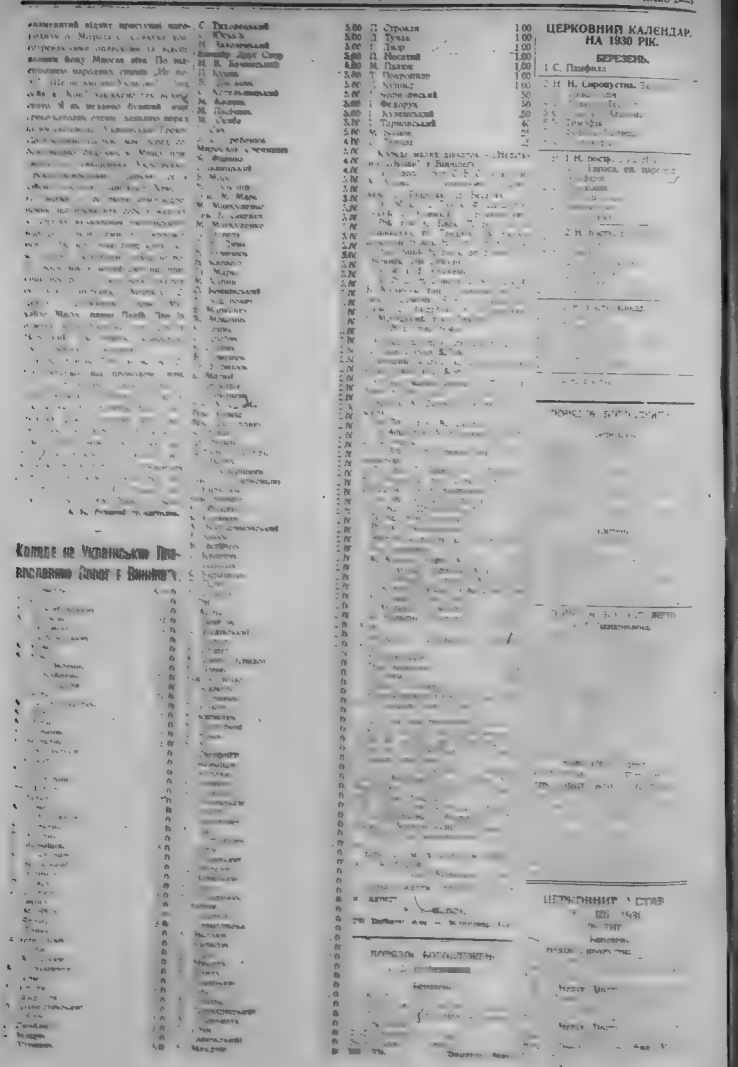

Католе на Українськи Православною Церкві в Вінніпегу

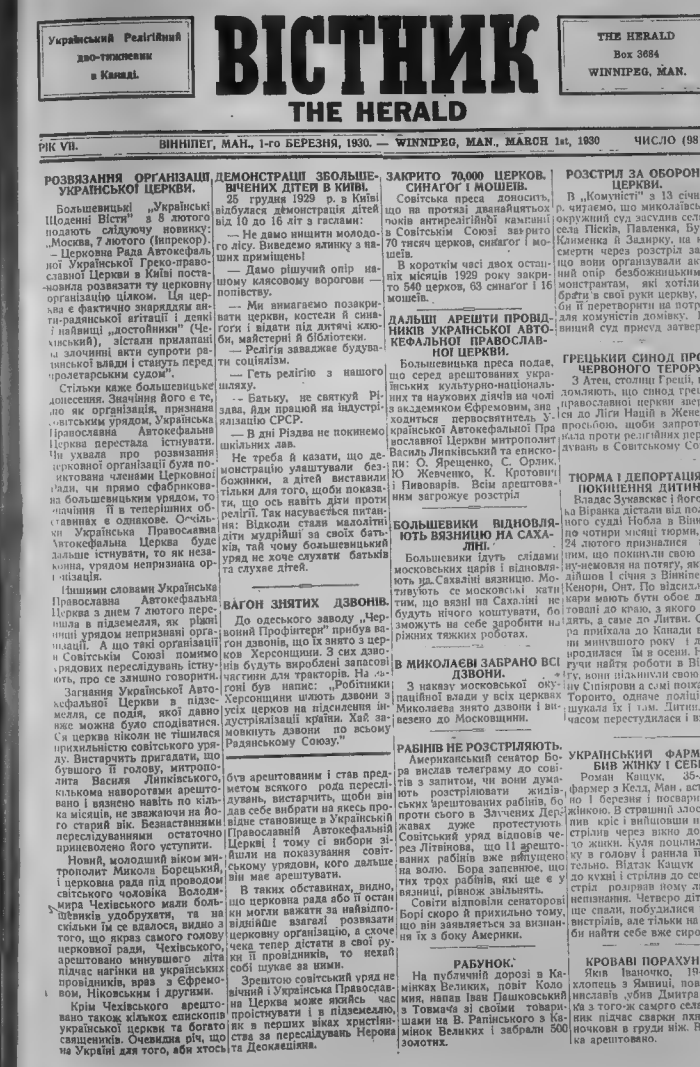

Український Релігійний дво-тижневик в Канаді.

ВІСТНИК
THE HERALD

THE HERALD
Box 3684
WINNIPEG, MAN.

РІК VII. ВІННІПЕГ, МАН., 1-го БЕРЕЗНЯ, 1930. — WINNIPEG, MAN., MARCH 1st, 1930 ЧИСЛО (98) 5

РОЗВЯЗАННЯ ОРГАНІЗАЦІЇ УКРАЇНСЬКОЇ ЦЕРКВИ.

Большевицькі „Українські Щоденні Вісти" в 8 лютого подають слідуючу новинку: „Москва, 7 лютого (Інпрекор). — Церковна Рада Автокефальної Української Греко-православної Церкви в Київі постановила розвязати ту церковну організацію цілком. Ця церква є фактично знаряддям анти-радянської агітації і деякі з найвищі „достойники" (Чехівський), зістали прилапані на злочинні акти супроти радянської влади і стануть перед пролетарським судом".

Стільки каже большевицьке донесення. Значіння його є те, що як організація, признана совітським урядом, Українська Православна Автокефальна Церква перестала існувати. Чи ухвала про розвязання церковної організації була повинтована членами Церковної Ради, чи прямо сфабрикована большевицьким урядом, то значіння її в теперішніх обставинах є однакове. Очівидно Українська Православна Автокефальна Церква буде дальше істнувати, то як незаконна, урядом непризнана організація.

Иншими словами Українська Православна Автокефальна Церква з днем 7 лютого перейшла в підземелля, як рівні инші урядом непризнані організації. А що такі організації в Совітському Союзі помимо урядових переслідувань істнують, про се зайвим говорити.

Загнання Української Автокефальної Церкви в підземелля, се подія, якої давно вже можна було сподіватися. Ся церква ніколи не тішилася прихильністю совітського уряду. Вистарчить пригадати, що бувшого її голову, митрополита Василя Липківського, кількома наворотами арештовано і вязнено навіть по кількох місяців, не зважаючи на його старий вік. Безнастанними переслідуваннями остаточно приневолено його уступити.

Новий, молодший віком митрополит Микола Борецький, і церковна рада під проводом совітського чоловіка Володимира Чехівського мали большевиків удобрухати, та як скільки їм се вдалося, видно з того, що якраз самого голову церковної ради, Чехівського, арештовано минувшого літа підчас нагінки на українських провідників, врав з Єфремовим, Ніковським і другими.

Крім Чехівського арештовано також кількох єпископів української церкви та богато священиків. Очевидна річ, що на Україні для того, аби хтось був арештованим і став предметом всякого рода переслідувань, вистарчить, щоби він дав себе вибрати на якесь провідне становище в Українській Православній Автокефальній Церкві і тому сі вибори зійшли на показування совітському урядови, кого дальше він має арештувати.

В таких обставинах, видно, що церковна рада або й останки могли вважати за найвідповідніше взагалі розвязати церковну організацію, а схоче чека тепер дістати в свої руки й провідників, то нехай собі шукає за ними.

Зрештою совітський уряд не вічний і Українська Православна Церква може якийсь час проістнувати і в підземелю, як в перших віках християнства за переслідувань Нерона та Деоклеціяна.

ДЕМОНСТРАЦІЇ ЗБОЛЬШЕВИЧЕНИХ ДІТЕЙ В КИЇВІ.

25 грудня 1929 р. в Київі відбулася демонстрація дітей від 10 до 16 літ з гаслами:

— Не дамо нищити молодого лісу. Виведемо ялинку з наших приміщень!

— Дамо рішучий опір нашому клясовому ворогови — попівству.

— Ми вимагаємо позакривати церкви, костели й синагоги і відати під дитячі клюби, майстерні й бібліотеки.

— Релігія заважає будувати соціялізм.

— Геть релігію з нашого шляху.

— Батьку, не святкуй Різдва, йди працюй на індустріялізацію СРСР.

— В дні Різдва не покинемо шкільних лав.

Не треба й казати, що демонстрацію улаштували безбожники, а дітей виставили тільки для того, щоби показати, що ось навіть діти проти релігії. Так насувається питання: Відколи стали малолітні діти мудрійші за своїх батьків, тай чому большевицький уряд не хоче слухати батьків та слухає дітей.

ВАГОН ЗНЯТИХ ДЗВОНІВ.

До одеського заводу „Червоний Профінтерн" прибув вагон дзвонів, що їх знято з церков Херсонщини. З сих дзвонів будуть вироблені запасові частини для тракторів. На вагоні був напис: „Робітники Херсонщини шлють дзвони з усіх церков на відсилення індустріялізації країни. Хай заговорять дзвони по всьому Радянському Союзу."

ЗАКРИТО 70,000 ЦЕРКОВ, СИНАГОГ І МОШЕЙ.

Совітська преса доносить, що на протязі дванайцятьох років антирелігійної кампанії в Совітському Союзі зачрито 70 тисяч церков, синагог і мошей.

В короткім часі двох останніх місяців 1929 року закрито 540 церков, 63 синагог і 16 мошей.

ДАЛЬШІ АРЕШТИ ПРОВІДНИКІВ УКРАЇНСЬКОЇ АВТОКЕФАЛЬНОЇ ПРАВОСЛАВНОЇ ЦЕРКВИ.

Большевицька преса подає, що серед арештованих українських культурно-національних та наукових діячів на чолі з академіком Єфремовим, знаходиться первосвятитель Української Автокефальної Православної Церкви митрополит Василь Липківський та єпископи: О. Ярещенко, С. Орлик, Ю Жевченко, К. Кротович і Пивоварів. Всім арештованим загрожує розстріл

БОЛЬШЕВИКИ ВІДНОВЛЯЮТЬ ВЯЗНИЦЮ НА САХАЛІНІ.

Большевики ідуть слідами московських царів і відновляють на Сахаліні вязницю. Мотивують се московські катівтим, що вязні на Сахаліні не будуть нічого коштувати, бо зможуть на себе заробити на рівних тяжких роботах.

В МИКОЛАЄВІ ЗАБРАНО ВСІ ДЗВОНИ.

З наказу московської окупаційної влади у всіх церквах Миколаєва знято дзвони і вивезено до Московщини.

РАБІНІВ НЕ РОЗСТРІЛЯЮТЬ.

Американський сенатор Борая вислав телеграму до совітів з запитом, чи вони думають розстрілювати жидівських арештованих рабінів, бо проти сього в Заячених Державах дуже протестують Совітський уряд відповів через Літвінова, що 11 арештованих рабінів вже пійпущено на волю. Бора запевнює, що тих трох рабінів, які ще є у вязниці, рівнож звільнять.

Совіти відповіли сенаторові Борі скоро й прихильно тому, що він заявляється за визнанням їх з боку Америки.

РАБУНОК.

На публичній дорозі в Камінках Великих, повіт Коломия, напав Іван Пашковський з Товмача зі своїми товаришами на В. Папінського з Камінок Великих і забрали 500 золотих.

РОЗСТРІЛ ЗА ОБОРОНУ ЦЕРКВИ.

В „Комуністі" з 13 січня с. р. читаємо, що миколаївський окружний суд засудив селян з села Писів, Павленка, Бувша, Клименка й Задирку, на кару смерти через розстріл за те, що вони організували активний опір безбожницьким демонстрантам, які хотіли забрати в свої руки церкву, щоби її перетворити на потрібну для комуністів домівку. Найвищий суд приєуд затвердив

ГРЕЦЬКИЙ СИНОД ПРОТИ ЧЕРВОНОГО ТЕРОРУ.

З Атен, столиці Греції, повідомляють, що синод грецької православної церкви звернувся до Ліги Націй в Женеві з просьбою, щоби запротестувала проти релігійних переслідувань в Совітському Союзі.

ТЮРМА І ДЕПОРТАЦІЯ ЗА ЮКИНЕННЯ ДИТИНИ.

Владас Зучаускас і його жінка Віранка дістали від поліційного суді Нобла в Вінніпегу по чотири місяці тюрми, коли 24 лютого призналися перед ним, що покинули свою дитину-немовля на потягу, який відійшов 1 січня з Вінніпегу до Кенори, Онт. По відсидженню кари мають бути обоє депортовані до краю, з якого походять, а саме до Литви. Се вони приїхали до Канади в липні минувшого року і дитина родилася їм в осени. Не могучи найти роботи в Вінніпегу, вони підкинули свою дитину Спіярови а самі поїхали до Торонто, одначе поліція відшукала їх і тим. Дитина тимчасом перестудилася і вмерла

УКРАЇНСЬКИЙ ФАРМЕР УБИВ ЖІНКУ І СЕБЕ.

Роман Кацук, 35-літний фармер з Келд, Ман., вставши рано 1 березня і посварився з жінкою. В страшній злости вхопив крісі і вийшовши на двір стрілив через вікно до кухні до жінки. Куля поцілила жінку в голову і ранила її смертельно. Відтак Кацук вернув до кухні і стрілив до себе. Вистріл розірвав йому лице до непізнання. Четверо дітей, які ще спали, побудилися від вистрілів, але тільки на те, щоби найти себе вже сиротами.

КРОВАВІ ПОРАХУНКИ.

Яків Іваночко, 19-літний хлопець з Яшиці, повіт Станиславів, убив Дмитра Дибика з того-ж самого села. Вбійник підчас сварки пхнув Іваночка в груди ніж. Вбійника арештовано.

ЗАБОБОННІ ПОГЛЯДИ І ВІРУВАННЯ ЛЮТРА.

(Уступ з недрукованої праці п. Михайла Сеченишина п. з. „Дещо з історії Реформації).

Дехто думав би може, що Лютер як „реформатор" і „протестант" був демократом та людиною науковий поглядів. Що воно не так, ми могли дізнатися із дотеперішнього оповідання. В уступі про Селянську Війну ми довідали, що після нього цісарі та князі мають і лише рядити людьми і остаині як ці дані ім лише повинуватися як силі Божій. Ми бачили, що він признав невільництво та казав жорстоко розправлятися зі збунтованими селянами. **Попри те Лютер признавав многоженство.** Він уважав справедливим палити єретиків та чарівниць на кострах „Я не маю милосердя над чарівницями — я попаливби їх усіх", — казав Лютер."

Лютер вірив надмірно, що діявол крок за кроком вмішується в життя чоловіка при нагоді буденних і ювілейних нагодах. Богато дечого про це пише історик Лекі в „Розмовах при Столі".

„Сатана відігравав найважнійшу ролю в поглядах Лютра", пише сей історик. — „В кожім конечним випадку, в кожім умовим утрудненію Лютер завважував силу сатани. В монастирі у Віттенбергу Лютер безнастанно зачував, як дияволь кричав по закутках, і вкінці так коли одного разу вдумався в його присутність, то побавився, що він не може до нікого сатани, що в монастирськім крик замкнув очі і спав дальше. Одного разу мигав сатана Лютрові перед очі, так що Лютер розсердився, вхопив каламар з чорнилом і кинув за сатаною та розбив каламар в стіні. Працюючі лютеране зберегли до сегодня ту чорну пляму Лютрового чорнила в монастирі у Віттенбергу."

Лютер оповідав, як то сатана любить робити пакости проповідникам. — „Один старий проповідник стояв у церкві при Богослуженню, а сатана почав перебивати йому та розхати, за його плечима, наче свиня". — „В Торгав сатана казав горшками за проповідником, так що той мусів зі своєю жінкою та дітьми вибратися з хати."

Далі того самого історика, Лютер вірив, що всякі хороби та слабости походять від дияволя: „Дурні, каліки, сліпі і німі є всі власністю сатани" Лікарі старалися переконати Лютра, що сі недуги повстають з природних причин, та Лютер сказав на се, що вони-на таких справах не розуміються, бо не знають сили сатани. Сатана може спричинити кожду слабість сам або через своїх помічників — чарівниць та чарівників, так що жадна немічність є природним явищем.

Що більше — Лютер вірив, що сатана може зійти на непорочну женщину і стати батьком й дитини. Він чванився, що сам знав одну таку дитину, яка вродилася від сатани, і тому він побожно порадив утопити її в ріці.

В звязку з вірою у вплив та силу сатани мав Лютер також свій погляд що до свободи чоловіка. „Людина, так самої як і звірина, своєї волі не має. Коли людину осідлає Бог, то та людина буде доброю та побожною і буде робити те, що Богу угодне. Коли-ж людину осідлає сатана, так там людина робити-ме те, чого сатана вимагає. Людина не має свободи вибирати собі свого патрона — Бог і сатана бються над її посіданням.

Після думки Лютра, богато чортів перебувало по копальнях і дурило та напастувало робітників. Вони спричиняли те, що людям приваджувалося золото і коли людина хотіла те чортове золото підняти, то воно зникало. Найти дійсне золото можливе тільки через особливе благословенство Боже. „Я ніколи не мав успіху у копанню золота, але така була воля Божа і я задоволений", — каже Лютер.

Лютер вірив у чари та чарівників. Ось кілька його повідань про се:

Одного разу цісар Фридрих запросив до себе у гості чарівника та чарами переміняв його руки у малпичі, так що гість стидався поставити свої руки на стіл. Та коли цісар виганяв через вікно, то чарівник вчинив так, що цісареві виросли роги і він не міг витягнути своєї голови назад. Тоді цісар мусів змінити руки чарівника назад на людські, а чарівник усунув йому роги.

Іншого разу чарівник полинув подорожнього разом з конем і возком. Кілька днів пізнійше знайшли того подорожнього з конем і возком в багні.

„Я чув також", — оповідає Лютер, — „що один небито монах приступив до чоловіка, котрий мав фіру сіна на продаж. І просив властителя продати йому сіна за срібляр, бо хоче їсти. Коли-ж селянин позволив монахові їсти сіно, так той зів майже цілу фіру, так що господар мусів його нагнати."

Після вірування Лютра сатана не має одначе однакової сили над людьми. — „Я знаю одного чоловіка з Магдебургу, котрий прогнав сатану тим, що плюнув на нього. Одначе не кождому вдасться се зробити, бо сатана впертий і не хоче піддатися. Один чоловік думав, що сатана нічого йому не зробить, тому, що він хрещений. Коли-ж прийшов до сатани, то сатана вчіпив йому роги. Хрестіянин роги повідривав. Та коли инший чоловік пробував зробити те саме, сатана його вбив.

Взагалі Лютер зі своїми середновічними віруваннями та забобонами був противником людської думки та фільософії. „Лютер і Меляхтон наважилися прогнати з церкви фільософію. Лютер завяв, що студіювання Арістотеля некорисне зовсім та страшно лихословив сього грецького фільософа. „Арістотель", — каже Лютер, — „се дійсно чорт, обманець, найстрашнійший звір, ошуканець людей, в якому ледви чи є яка фільософія, публичний і явний брехун, цап, чистий епікуреець — сей двічі проклятий Арістотель" (Дрепер: „Історія боротьби віри з наукою", стор. 159-160, російське видання).

Цікаво, що й католицькі схоластики, на яких він образувався та від яких одіграв нетолерантність та вульгарність у своїх писаннях, не являються для нього ніякими инакшими як „сваначею, гусеницями, жабами і вошами" . . .

Коли-ж ми бачимо, що така людина як Лютер, найбільший ставп реформаційний, був ціле своє життя наскрізь забобонним, то дивно слухати, як то широкі кола всякого протестантизму між нашим народом мають відвагу називати наші ідеї забобонним а нашї церковні обряди навіть ідолопоклоніством. Ще дивнійшою стане нам їхня „цивілізована" різьба, коли візьмемо під увагу, що наші англійські співаторожане, і то не тільки простолюдія але й образовані верстви вірять у всякі вороження зі звізд, рук і т. д. Чому-ж називати їм иншій нарід та його віру забобонною, коли вони самі не ліпші? Вони знають, се добре, — але мовчать; та всякий розсудливий чоловік також їх добре розуміє

Зарваниця.

З татарських рук приймав смерть Київ
Чого живець огонь не вив,
Ішло під меч, ішло в неволю,
Степом, яром, здовж рік, лісами,
Втік лиш один чернець на волю.
Як занк витроєний псями,
Біг, не спиняючись на хвилю,
Аж став на галицькім Поділлю.
А темна ніч над головою,
Аж став над Стрипою рікою.
У тілі жир, на тілі рани,
Куди не звернеться, не глянє,
Самотно, пусто, мертво, глухо
Не бачить зір, не чує ухо.
Лиш у блакиті мліють зорі,
Лиш вітер з листям плаче в борі
Заплакав же й чернець в знесилі:
„О, Ти, що в найпрекрійшій хвилі.
Ведеш усіх до Свого Сина,
Моя Провідниче єдина,
Вкажи мету моїм дорогам.
Моїм стражданням і тривогам".
Впав на коліна, серце томить.
А сон підходить, силу ломить
Заснув сердечний на мураві.
І бачить в сні, немов на яві:
Два ангели; в руках " лелії
Над ним Пречиста; коло Неї,
Він руку простягає в гору.
Вона край свого омофору
Йому дає, дає й підносить
Аж ось і небо землю росить.
Прокинувсь чернець. Глядить: полем
Над річкою. А річка з рана
Під ясним сонцем вж палиться,
Зирк на траву — щось в ній блищит
Где — крииічку бачить чист (с
А над криничкою Пречиста
З малим Дитятком на лоні.
Пізнав Її в святій іконі.
Впав під іконою святою:
„От тут зрівнялся я з метою!" —
Сказав, — „тут я молитись буду
Щоб на всяк час для всього люду
Моя мета метою стала.
А місце, де крізь сон зарвала
Крвй риз святих слаба десниця,
Нехай назвеся — Зарваниця".

В. Шурат.

Життя, — се школа, в котрій недоля
Кращий вчитель, ніж щастя

Людина найвищої доброчинності пильнує, щоб іти простим шляхом до ціпня. Зробити пів-дороги й потім знесилитись, се — те, чого треба боятись

Хінська мудрість

Доброчинність у людини мусить мати властивости коштовного каміння, котре незмінно заховує свою природну красу, щоб із ним не сталося.

Марк Аврелій.

ВАЖНЕ ДЛЯ УКРАЇНСЬКИХ СВЯЩЕНИКІВ І УКРАЇНСЬКИХ РОДИН.

Вже вийшов з друку гарно оправлений

„Помянник Померших"

в українській мові, з три-раменним позолоченим хрестом.

Кождий український священик повинен постаратись, щоби кожда українська родина мала такий Помянник

Ціна 50 центів.

Замовлення слати до редакції „Українського Голосу"

Box 3636 Winnipeg, Man.

НЕРОЗУМІННЯ СВОЇХ СПРАВ.

Коли наша Церква учить людей, то у своїй науці старається виясняти віриим, що є зло, а що добро; чого уникати, а що чинити, діяти. Наша Церква проповідує науку нашого Спасителя Ісуса Христа. Де треба ,картає ,а де треба хвалить. Рідко буває. Вона, як той добрий учитель, всіх дітей своїх любить, всіх хоче навчити, але нераз з болем серця ганить-тих, що на догану заслужили, а рядо хвалить заслугуючих на похвалу.

В житю буває так завсіди, що хвалені тішаться, а ганьблені негодують, та й тихо, скрито поставляють пімсту. Так було давно, так є і тепер. Фарисеї і всі грішники нерозкаяні негодували на Ісуса Христа і шукали нагоди відплатитися за докори за свое негідне грішне поступования. І навіть доконали свого заміру, за що осудило їх людство всіх часів а також і від Господа дістали пекельну заплату.

Фарисеї і грішники є і в наших часах. Нині вони істнують. Нині виступають проти навчання святої Церкви; нині поступають так, як колись, уживаючи неправди, видумки а що найчастійше покликаються на свое знання і свій розум.

Коли говоримо про Церкву, то, треба розуміти не будинок. Сам будинок - навіне і проти будинка церковного - нишні грішники не виступають, ані не борються, хіба в більшевії. Виступають вони проти тих, які в Церкві навчають, тяже проти священиків. Проти науки священиків виступають, коли вона згідна з наукою Христа, є грішком. Хто так пишить, не розуміє своїх обовязків. На те чоловік належить до Церкви, щоб слухати її науки (значить науки священиків) і повинуватися тій науці. Дитина, яка ходить у школу, а не слухає учителя і не повинується йому, не може здобути знання і науки, всі дає школа. Чоловік ,який ходить у Церкву, а не слухає Церкви і не повинується їй — не може мати ніякого хісна, ніякої користи, які Церква уділяє.

Церква — се організація, се збір людей, які мають одну ціль: пізнати Бога, а пізнавши Його більше любити, більше на Нього надіятися, більше Йому служити. Однак богато людей сего не знають. Науки, голошеної священослужителями, не приймають, а часто навіть, як малі діти йдуть проти науки Церкви, аби лише свою лиху вдачу задовольнити.

Коли входимо у Божий дім (у церкву), знаємо що кождий мущина від найменшого хлопця до найстаршого дідуся відкриває голову на знак пошани до святині, призначеної для служби Богу. Се розуміє кождий християнин. І мав бути нігде у світі нема християнської церкви, в якій моглиб вірні бути (головного чоловіки) з накритими головами, в шапках, чи капелюхах. Є звичаєм у культурних людей віддавати пошану другому відкриваючи голови. А Богові певно належиться пошана, се звісна річ. Тому коли входиться у Божий дім, перш всього змінається шапку, чи капелюх, а відтак хреститься і заходиться на своє місце.

Однак є вині відлюдки, без виховання, грішники, - які не хочуть знати сего, і так як Жиди ходять у накритих головах в своїх мешканнях, хатах — в капівіть сідають їсти. Призвичаївшись до сього, вони мають сміялість увійти у чужу хату, не відкривши голови. Се бачуть діти і псуються, беручи приклад із некультурних родичів, чи сусідів.

Живучи у двайцятому столітю, коли чоловік ще сего не навчився, то дає доказ нерозуміння своєї справи. Він нерозуміє, що се не гарно, не по людськи, ні не по культурному. Недавно у однім місцевости був цікавий випадок.

У одній церкві правив священик Богослужения. Перед Службою Божою, як звичайно обкаджував престол, образи і вірних. Підчас того звуживив малого хлопця 6—7 літнього, який стояв у шапці. Поприсів стоячих побіч жінок, сподівочись, що між ними певно є мама, щоби скинули хлопцеви шапку. І пішов священик у вівтар.

Підчас Служби Божої звуживив священик, що хлопець таки з накритою головою стоїть. По скінченню Служби Божої мав священик слово про те, що у церкві треба мущинам мати голову відкриту. Завелював до родичів у своїх хатах на се звертати увагу і дітям се пояснювати. Часами дитини зживається з новою шапкою, чи капелюхом, як взагалі з новими річами, але родичі повинні завсігди дітей повчити, як треба себе вести в хаті, як на вулиці, як у церкві, в школі чи де инде.

Ще священик не вернув до дому, а вже ображений батько хлопця заїхав до священика. Увійшов у хату, застав добродійку, не скинув шапки, не постукав в двері, не сказав ніякого слова привіту, - а відразу почав питати, де пан-отець. Незадовго прийхав священик, бо з церкви було до дому три милі. Застає свого парохіянина. Питає, що сталося, що він не був у церкві, а вже приїхав до священика. А парохіянин починає з незадоволенням питати священика, яким правом священик казав його хлопцеви у церкві скинути шапку, коли його хлопець плаче, як відкрив голову. Хлопець все бував у шапці, тому повинен мати право бути у шапці в церкві. А коли тому нерозумному чоловікови не вдалося переконати священика, він почав грозити. І з грозьбами та криком (як звичайно) відійшов.

Нерозумна мати і нерозумний батько. Не уважали, що вони зле виховали хлопця, але думали, що священик шукає напасти Мама повинна була упімнятись свій обовязків та свої справи. Не дала священика чотири милі годен буд приїхати, щоби заспокоїти свій ображений гонор.

Замісць зло усунути, замісць поправитись, чоловік уважає, що він без зависти, без провини і зараз береться иститься. Се є однакою некультурности. Се не одинокий случай.

Канада свобідний край. Богато людей розуміє, що се вільний край і зло творити. А се вільний край творити добро. Що некультурне було на рідних землях, те таким є і тут. А ми легковажимо собі богато справ, за які нас можуть звати некультурними.

Мала дитина не знала, що у церкві шапку треба зняти. А то тому, що батько все з шапкою на голові. Сидить в хаті, їсть, пе. Словом; як Жид у ярмурці ті, їсть, пе. Словом; як Жид у ярмурці Тому дитина думала, що її кривда діється, коли кажуть скинути шапку.

Таких людей, як той батько, є богато в нас. Зайдіть коли до Народного Дому. Там люде по більшій части сидять в шапках. Бувае вистава, або концерт, - люде сидять з накритими головами. Щастя, що деколи трафиться розумний чаен заряду та попросить шапки зняти.

Наші хлопці танцюють в шапках. Наші люде сидять у своїх хатах у шапках, би навіть заходять до чужих хат і там те саме їх поведення. А дальше чоловік привикне до шапки, що йому не хочеться її зняти перед Божим домом, перед святим хрестом, перед процесією і т. п. до чого воно дійде? Звичайно до гіршого.

Кождий чоловік повинен розуміти свої обовязки і свої справи. Як не розуміе і не знає їх, повинен учитись змалку в школі; а відтак у церкви. Чого чоловік не знає, хай того не встидається, а старається себе поправити і стати кращим.

Треба слухати Церкви і духовних наших провідників. Хто противиться сему, він нерозумний ,він ділає на школу собі самому та молодшим поколінням.

Весь культурний світ повважає релігію, Церкву, християнську науку і тих, які посвятились духовному званию. Се мусять тямити наші інтелігенти і неінтелігенти, фармері, робітники і всі, хто почувається людиною. Бути християнином, знати і виконувати свої обовязки, розуміти свої справи, се ознаки людини щирого часу. Хто до сего не доріс, він не варти жити в теперішний час, в часах, коли люде жили без обовязків, законів, без цілн.

о. Є. Г.

Молитва.

Щиро молюся, Тебе я благаю,
Боже Єдиний, нас пращи навчи,
взяв в наше серце хоч крапляо
(любови.
в вірі й молитві нас гріших прийми!

О Боже Єдиний! Змилуйсь над нами.
усяку спокусу від нас віджени,
щоб люде достойно Тебе прослав-
(ляли,
щоб Божий був слокій на грішний
(земли!

О Боже Єдиний! О Боже правдивий!
буд мені в поміч у всякій нужді,
веди мене стежкою правди й спасіння
туди, де немає ні сліз ні журби!

О Боже Єдиний! Ти завжди прав-
(дивий,
я грішний усім пред Тобою в житті;
а кваюсь, молюся, благаю спасіння
о Боже Єдиний, гріхи відпусти!

Свящ. П. Юркевич.

Гідність людини міряється не тією правдою, котрої вона володіє, а тією працею, котру вона прикладає для придбання правди.

Леслнг.

До Впр. Священників і Трустів Православної Церкви.

Одинокий український склад церковних річей, доставить Вам всі потрібні церковні річи, православного обряду, в пристойних цінах.

За цінником і інформаціями, прошмо писати до:

THE PROVIDENCE CHURCH GOODS
Box 1624, — Winnipeg, Man.

„ВІСТНИК"
Релігійний часопис для Українців в Канаді.
Виходить 1-го і 15-го кожного місяця.
Видає Українська Православная Видавнича Спілка.
Передплата: В Канаді — $1.50 на рік.
За границю — $2.00 на рік.

THE HERALD
Published semi-monthly by the
Ukrainian Orthodox Publishing Company
Subscription per annum:
in Canada — $1.50. — Foreign — $2.00.

Адресуйте: — Address.
The HERALD, Box 3684, WINNIPEG MAN.

РЕФОРМАЦІЙНА ЗАБАГАНКА.

Більшість людей що не можуть твердо [illegible] на своїм власним грунті — на [illegible] власному розумі, своїх переконаннях, своєї справи. Свідомий чужий вірі [illegible] чужий грунт. Розглянемо таку справу:

Німецький чоловік протестантської віри, отже йде між своїх і каже:

— Наша церква добра річ але не забезпечує від [illegible] зреформувати (перетворити) дещо вже [illegible] Я не дивлячи нічого він [illegible] думку і прилагає її до свого [illegible] Не знає він чужа думка обов'язкова на його [illegible] Вона хоче [illegible] і нові недумлячись [illegible] таких „реформаторів" звучать [illegible]

Вони, нібито треба реформи... Вже [illegible] реформу. Покидайте старе, бе[illegible]

[illegible] вигідне для Українців чу[illegible] [illegible] їхня справа. Не справа у[illegible] Чужий інтерес, а не інтерес [illegible]

На реформу церкви говорять також [illegible] не цікавляться. [illegible] [illegible] осуджує, вони [illegible] [illegible]

Чого взагалі до церкви, коли там [illegible] Що нове, коли ви позмінювали.

Ще він говорить, як лицемір. Йому [illegible] перереформовано, [illegible] реформована.

Так отже бесіда одних про реформу [illegible] в других — брехлива.

Нотка всякої реформи може виливати з двох жерел —

1) З потреб здорового, широкого [illegible]

2) З хворобливих забаганок недумаючих, або байдужих, а загалом беручи — [illegible] нездібливих одиниць.

Чиє на одно і друге буде така:

а) Коли реформи домагається життя, то ніколи не на те, щоби увільняти людей від нелюбих їм обовязків. Реформа життя ставить за ціль — довести до кращого виконання обовязків. Вона часто накладає обовязки або приводить до життя обовязки занехані. В усякім випадку вона стремить — до краще налагодженої життевої праці і більших успіхів.

б) А коли реформи домагаються одиниці, то головно з тою ціллю, щоби скинути з себе нелюбі обовязки.

Увійдімо в вузке громадське життя. Скаже Степан:

— Коли хочете мати мене в церкві, зреформуйте її так, як я розумію!

І нехай зачнуть церковні провідники для вдоволення Степана церкву реформувати. Тоді скаже Петро, Іван, Микола, Гриць, Гараєвим:

— Нам Степанова реформа не до вподоби. Хочете нас в церкві мати, реформуйте на наш лад!

І так сточуть реформувати кождий по свому і кождого дня на иншій лад.

Такі любителі реформації тільки показували би свій нерозум. А розумний чоловік не скаже ніколи, щоби великої ваги інституції до його особистих і хвилевих бажань та поглядів достроювалися. І це не те — він стоїть на сторожі непохитности інституції. Бо як довго інституція стоїть непохитно, так довго вона є певним грунтом й опорою для життя. Її сила, се сила тих, що в її зміст входять.

Серед розумних, практичних, досвідчених людей на світі ще не бувало такого, щоби поважна інституція до забаганок одиниць достроювалася.

Бо забаганки одиниць хвилеві, поверховні, змінні, як і самі одиниці. А межі великих громадських інституцій можуть рахувати віку і стану і не протязі тисяч обіймати справи тисяч і мільонів людей ним. Чи отже відважиться розумний чоловік домагатись, щоби вікова будівля до його особистих інтересів достроювалася і себе переробляла?

— Завтрачу податок, як коли держава буде робити, як я хочу. Буду слухати державних законів, як коли вони мені не вдоволять...

Можна так сказати з цілою щирістю душі, але нерозумом було би з такими висказами числитися. Бо се висказу я-нархістичні. Вдоволяти їх, се — ницти державний устрій. І тому з подібними вимогами ніхто ніколи не числився. Розумна громада завсігди таким казала:

— Годися на те, що є, або не годися, але мусиш робити, чого громадська справа від тебе вимагає!

Те саме вічне правило відноситься і до Церковної Інституції. **Релігія і Церква є не на те, щоби догоджати забаганками тих, які ралі від обовязків увільнитися. Вона є на те, щоби стояти на сторожі гідного виконування належних обовязків.**

Релігія і Церква є на те, щоби тягнути до гідного виконування обовязків — людей лінивих, байдужих, самолюбних, неохочених і нерозумних. Тих, які радо обовязки обминати.

Коли отже хтось скаже: „Я не можу бути членом церкви, бо вона мене не вдоволяє", то він говорить або як нерозумний, або злочинець. Такого розумна громада мусить запитати:

— А чи ти можеш між нами і з нами жити, коли громадської справи не вдоволяєш?

Після того поступить вона з ним, як поступає кожда організація й інституція з тими, які раді серед членів організації жити, однакож кажуть:

— Жіємо з вами і серед вас, бо се нам користне, але обовязків вашої організації не беремо на себе, бо се нас не задоволяє.

Між розумною, здисциплінованою, ідеальною громадою такі самолюбні люде не мають місця. Їх поставляють там, де стоять ті евангельські фарисеї, про яких говорив Христос:

— Ви лицеміри! Кодло гадюче!

Православні Українці! Старайтеся, щоби Ваш сусід також став передплатником „ВІСТНИКА". Сим Ви поможете своєму релігійному часопису.

АРХІЄПИСКОП НЕСТОР ШАРАЄВСЬКИЙ.

(Некролог).

Тільки тепер довідуємося про передчасну смерть видатного українського діяча на ниві рідної церкви — архиепископа Нестора Шараєвського, що помер 27 жовтня минувшого року. Народився він в 1863 році. Посвячений у священичий сан був в 1891 році. Року 1921 його було висвячено на епископа Української Автокефальної Православної Церкви.

Відомий провідник, автор богатьох перекладів церковних книг на українську мову, невтомний діяч і вірний служитель церкви, мусів богато перенести за свої національні переконання й твердість. Під натиском окупантів, його у 1928 не було обрано до Вищої Церковної Ради.

Похована його при великій участи вірних в мурах святої Софії у Київі („Вістник" ч. 3 з 15 січня, 1930).

До революції високопреосвященний Нестор Шараївський, що був останнім архиепископом Київським, був визначний також як видатний педагог, викладав Закон Божий спочатку в гімназії в Златопілі, потім довший час в Білій Церкві і нарешті в Київі в 6-ій гімназії. Серед учнів користувався надзвичайною повагою, його любили. Ті його памятають, і старі і молоді... — учні його є і на еміграції, — схоронили про нього як найкращі спогади, отже справжньою пошаною.

Золоті Слова.

Подібно до того, як ти не бачиш душі людини, так ти не бачиш Бога, але ти пізнаєш Його в Його творіннях. Так само не можеш ти не пізнати божественої сили душі, що виявляється в її здатности до творчости, в памяти й у вічному прагненні до удосконалення.

Сенека.

Свідомість того, що в людині живе Бог, найдуже стримує людину від лихого вчинків і допомагає чинити добре.

Не має оправдання людина, що судить; у чім бо судиш другого, себе осуджуєш, бо те-ж саме робиш, коли судиш другого.

Богато шкоди можна заподіяти необережною похвалою та осудом, але найголовніша шкода вчиняється через осуджування. Джон Рескін.

Нема більш бесзмістовної речі, ніж смерть, що чекає кождого з нас, а тим часом усі живуть так, наче її немає

Чим глибша в тебе свідомість твого життя, тим менше ти віриш у знищення після смерти.

Тільки той не вірить у безсмертність, хто ніколи поважно не думав про смерть

Ідеал — се провідна зірка. Без неї нема сталого напрямку, а нема напрямку, — нема руху, нема життя.

Тільки в тім стані людина міцна на свойому цляху й міцна перед людьми, в котрому вона зєднала свою волю з волею Бога.

Правда і добро — неподільні.

ГЧ-КП.

КВІТКИ ПРИ ДОРОЗІ.

27. Свій чи чужий?

Коли Українець стане сектантом, він всюди з натиском повторяє, що він і дальше лишаєсь Українцем. Однакож його поступок є протинародний і через те йому розумні люде говорять:

— Ні, ти вже не наш! Стоятн з народом значить — стояти з тим, що для народу святе, що дороге. А хто стає під чужий релігійний прапор (кинувши релігійний прапор свого народу під ногн!), той до народу не належить. Він чужий народові! Він належить до тих, що йдуть воєнним походом проти релігійного життя українського народу...

Таке розумні люде говорять тим, що переходять до сектантів. І се не зневага. Се лише признання фактичного фактом. Не ненависть се говорить, тільки людський розум, людський досвід. Він висловлює правду! А неправду говорять ті, що поклали релігійний прапор свого народу, кажуть, що вони з народом.

І де лише є такий гріх, як народне відступство, там завсігди народний розум одиноко висловлюється.

В маю мин. року в Варшаві з 20 адвокатів Жидів, 12 зложили професійну католицьку присягу. З того приводу жидівський журнал пише:

„Се був удар для жидівства і воно сумувало як по померших.

— Нічого! Ми все-ж таки Жиди — кажуть 12 перевертнів. — Релігійно ми належимо до других, але національно ми Жиди. Національно ми будемо брати участь в жидівській роботі.

„Та варшавське жидівство сказало:

„— Вони відкинули нашу віру і перестали бути нашими братами. З ними вони не можуть бути.

„Перевертні кажуть: — А ми стоїмо при тім, що ми таки Жиди. В нас одна кров.

„І встає наново питання: Що се таке Жид? Є такі, що люблять казати: — Жид, се національна приналежність і релігія тут нівпочому. Нехай собі хтось вірить, або ні.

„Але що вони скажуть про тих 12-ох? Обійдуть їх, як братів по вірі? В них же є признаки жидівства. Але вони відкинули духову жидівську спадщину, отже їх не знають і від них відвертаються.

„Бо щоби бути Жидом, то треба жити жидівським життям".

Так пишуть Жиди про своїх.

28. Українська родина.

Бувають всякі українські родини. А одна з них така (може ви її і знаєте):

Було пять синів і пять дочок. Сини звалися: Вуйкі, Джим, Майк, Джек і Гаррі. Дочки звалися: Меґі, Гегі, Пейгі, Гіґі і Мігі. Так в поденнім життю вони себе кликали, значить — так вони звалися і батько-мати так їх звали.

Імена: Гіґі, Мігі, Фігі, Кегі, Мегі, Джім, Джек, Вуйкі — се не українські імена людей. „Вуйкі", се дім для пса — „бі-гайв" по англійськи. А решта... Ніяк вони не наші.

Але деякі люде ними себе називають і думають, що вони дуже гідні Українці.

Ні! Вони не те, що їм здається! Що-ж вони? Вони Мігі, Фігі, Сігі, Гаґі, Магі, Лилн, Кили, Мейкі, Гейкі, Рейкі і як ще хочете, але не Українці. Се повинні вони знати і не дурити ані себе, ані своїх дітей.

29. Недільність веде до смерти.

Знаний природник Дарвін був дуже вразливий на красу. Одушевлявся дуже музикою, малярством, поезією.

Але завівшись за наукову працю, потопув цілий в науковім морі. Так минуло довгих 30 літ. Доперва тоді пригадав собі те, що колись розворушувало його душу.

І пійшов він знов в той давний світ краси — пійшов і настрашився. Він почув, що він мертвий.

Малярство не викликало уяви. Музика не розорушувала серця. Поезія не настроювала душі. Краса вдарила по інструменті, в якім всі струни були порвані. Як же сталася така катастрофа?

Ті сили життя, які 30 літ були недільні, завмерли.

Так завмирає кождий змисл, завмирає кожде почуття, щоби його не заставляти до дільности.

Завмирає розум. Завмирає почуття серця. Завмирає совість. Завмирають благородні почування душі. Завмирає почуття любови. Завмирає почуття патріотизму. Завмирають релігійні почування. Завмирає ціла духова, ріжнородність життя. Завмирає область чоловіка.

Молитва солодка річ для того, хто завсігди щиро молиться. Але не відчуває її той, в кого молитвенне почуття давно занедбане і через те припало грубою верствою буденного пороху.

Не відчуває обовязків той, хто не відновляє безнастанно почуття обовязку.

Нема почуття жертвенности в того, хто не жертвує нічого в повною свідомістю доброго вчинку.

Завмирає почуття самопошани в того, хто про самопошану не дбає.

Зникає в чоловіка почуття пошани до Бога, до Церкви, до свого народу, до своєї справи, коли чоловік такого почуття не буде беззастанно й обовязково практичними вчинками відновляти.

З того наука: Пильно дбай, щоби частина твоєї душі за життя не завмерла.

До дубового померших кличе Апостол Павло: Устань соний і воскресни із мертвих, то й освітить тебе Христос. — Ефес. V: 14.

30. Душа не вмирає.

Щоби уникнути переслідувань, Жиди в Португалії прияли позірне християнство. Се було перед більше як 400 літами. До християнських церков ходили, але в душі були Жидами. І мали для себе особну назву Марранів.

Але коли минали сотні літ, молодші покоління вже не знали, як жидівство виглядає. Огонь загас, лише слаба іскра жевріла глубоко в попелі. Але в ній було життя.

Нині ті самі Марранн починають вже будувати жидівські синагоги (в місті Брогансеї і др.) і відновлюють в себе жидівське життя.

Подібну історію має християнство. Коли християни палили на стосах, клали їх живим звірям — де тоді було християнством? Було воно в ширих душах християнських, в християнських серцях. Лише при замкнених дверях і вікнах, лише в відлюдних пустелях відважувалася говорити християнська душа. Тут вона голакала, молилася, надіялася кращих часів. І лише деколи вирвався і долітав до їх мучителів голос християнських мучеників: „Бог моя сила і людської сили не боюся я!" І текла свята кров, а з неї виростало те нове життя, якому погани-ські мучителі мусіли поклонитися.

Така сама історія й українського народу. З їх держави зостався давний спомин. Але нині праця коло відбудови української державн поступа. З православія між уніятами зостався спомин, але нині уніяти вертають до православія. Забудаси давна Українська Церква на Придніпрянщині, але нині про Українську Православну Церкву на Україні знає цілий світ. І большевицькі насильники бачать в ній могучого провідника української народу. Тому вони звернули проти Української Православної Церкви всі свої сили, щоби її зместя з лиця землі.

Та дух відродження оживить наново українське життя. В кождім українськім серцю задзвенить голосно невмирущі слова Шевченка:

Не вмирає душа наша,
Не вмирає воля —
І неситий не вморе
На дні моря поля.
Не скує душі живої
І слова живого,
Не понесе слави Бога —
Великого Бога!

31. В чім сила церкви.

Христос каже: Хто не візьме хреста свого і не пійде слідом за мною, не є мене достойний. — Мат. X: 38.

Про Римську (католицьку) Церкву кажуть, що вона сильна і велика. І справді так воно є. Вона сильна грішми і числом народу.

Однакож правдива Христова Церква не основується на скринях з грішми і на числі людських одиниць. Правдива Церква стоїть на скалі християнських чеснот, на праведнім життю вірних.

Християнство в початках і перших своїх віках черпало всю свою силу зі скарбниці християнського життя. Воно було сильне моральною силою. І та сила перемагала сильних, перемагала богатих, перемагала учених. Перед нею корилися держави.

Нині Поляки — се велика частина католицької Римської Церкви. Але всім відомо, що Польща не має ані християнських чеснот, ані праведних вчинків. Святий Іван Золотоустий сказав би нині про Польщу те, що казав про грецьку царицю Евдоксію: „Вже вноь Іродіяда танцює!" Іродіяда, яка хотіла голову св. Івана Хрестителя. А нині Польща хоче голови українського народу.

Християнс перших віків уважали би Поляків поганами. А для Риму вони праведні люде.

Питання: Кілько таких, як Поляки, має Рим поза Польщею? От де дошукуватися християнської сили Риму!

Людина збільшує своє щастя в тій мірі, в якій наділяє ним инших.

Бентам.

Коли двоє сваряться — завжди винні обоє.

Постійно догалдай себе й раніш, ніж осуджувати инших, подумай про те, щоб себе поправити.

Цуравітеся лихого слова й неправдивого свідчення. Нехай ваш язик служить вам знаряддям правди.

НЕ ЗАБУВАЙТЕ ЗА СОБОР СВ. ПОКРОВИ У ВІННІПЕГУ. ПРИШЛІТЬ НА НЬОГО СВОЮ ЖЕРТВУ І ПРИЧИНІТЬСЯ ДО ТОЇ РОБОТИ, ЯКУ ВІН РОБИТЬ.

Гроші слати до:
H. L. BLOCK,
310 Dufferin Ave., — Winnipeg, Man.

НЕДІЛЬНА ШКОЛА

ПОСТ.

[illegible]

ПРО БОГОСЛУЖЕННЯ ПРАВОСЛАВНОЇ ЦЕРКВИ.

ОСОБЛИВОСТИ ВЕЛИКОПОСНИХ ГОДИН.

[illegible]

ОСОБЛИВОСТИ ВЕЧЕРНІ,

коли вона працюється з Службою Божою Перше Освячених Дарів.

СЛУЖБА БОЖА З ПЕРШЕ ОСВЯЧЕНИМИ ДАРАМИ

[illegible]

Наша Рідна Пісня.

[illegible]

Коханько, любов рідную музу-дівку, вашу пісню чудове вісти по всім миру.

Свящ. П. Юрьевич

Кожний Українець в Канаді повинен сам передплачувати „Вістник" і старатись, аби кождий його знакомий був передплатником „Вістника".

СПОВІДЬ.

„Що звяжане на землі, буде звязане на небі, а розвязане на землі, буде розвязане на небі."
Мат. XVIII: 18.

„Кому відпустите гріхи, відпустяться; кому задержите, задержаться."
Іван XX: 23.

Сповідь полягає в тому, щоби наслідити покаяння Апостола Петра. Як тільки він зрозумів свій гріх, зараз вийшов з архиерейського дому, де відцурався Христа і залишив товпу тих нечистивих воїнів і слуг, що звязали Божественного Спасителя. Святий Петро пішов в сьвітне місце і там віддався думкам про той гріх, який він учинив. Сумував, розважав, пролив не одну сльозу, за те, що він учинив супроти свого Учителя.

Кожний віруючий християнин, повинен хочби на одну годину, залишити свої тяжні турботи, зберечи свої думки і найкраще помолитись Богові, щоб поміг йому пригадати гріхи, котрими образив того, що дає життя. На самоті повинен собі християнин поставити перед собою Десять Заповідей Божих, подивитись, котрі з них переступив. Потрібно пригадати сім гріхів смертельних і розглянути, які з них учинив.

Треба провірити своє сумління в чому згрішив розумом, словом чи ділом? В чому завинив перед Богом, перед ближнім і перед самим собою?

А поняв те, треба звернутись з докором до самого себе, залишити свої попередні провини і дати обітницю на далі їх не повторювать.

„Серце сокрушенне і смиренне, Бог не понизить". Коли приходиться до сповідника, то треба памятати, щоби св. Сповідь була без фалшивого сорому, без виправдуючих уваг. Без сорому, бо кождий повинен з нас знати, що жне на біжому сьвіті фарисейським. Для того на сповіді соромимося виставити себе грішними і хочемо показатись перед людьми людьми невинними і святими.

Дуже часто стараємося на св. Сповіди признаватись, до якого небудь гріха, але в тій самій хвилі намагаємося його перекрутити. Признаємося, що грішимо, але зараз себе виправдовуємо. А найбільше лихо в тім, що вину своїх гріхів, складаємо на других, а не приписуємо собі самим.

Се гріх наших прародичів. Згрішили Адам і Єва в раю, переступляя заповідь Божу, зїли з забороненого дерева овоч, зараз по хвилі засоромилися та сховались. Коли їх Бог покликав до покаяння, то вину складали одно на одного.

Те саме зі сповідаючися християнином. Гріх як сказав св. Василій Великий, се така рана, коли її непокажеш лікареви то вона чїгине і неможливо вилічити.

Коли християнин на св. Сповіди осуджує (обвинувачує) своїх ближніх, то се не сповідь, бо прийшов перед сповідника з одним гріхом, а повертає з двома.

Нема чого соромитися. Пречінь Давид був Царем, одначе не соромився говорити про свої гріхи ;,Беззаконство моє зрозумів і гріха свого не скрив".
(Пс. XXXI: 5.)

З ласки Божої, без сорому, без застережень повинен побожний християнин висповідатися, принять відпущення і благословення від свого сповідника.

По св. Сповіді залишається найголовніше виконати покуту і поправу свого життя, коли се не зробиться, то сповідь не буде сповіддю, а тільки балаканина, так сказав св. Василій Великий

„Бо коли ви прощаєте людям провини їх, то простить і вас Отець ваш Небесний; а коли не прощаєте людям їх провини, то і Отець ваш Небесний не відпустить вам провини ваших.
(Мат. VI: 14-15).

Отже, коли маємо проти кого воробе почуття, з якої небудь причини, повинні вибачити йому від цілого серця. Бо коли не вибачимо, то самі не одержимо прощення згідно вище наведених слів Божественного нашого Спасителя.

Кождий віруючий християнин повинен подбати, щоби його св. Сповідь була сповіддю і принесла лік, згоїти рану його душі, а заразом постановити рішучу постанову, щоби не доптатн заповіди Божої і науку Господа Нашого Ісуса Христа.

РОБІТНИКИ ПРОТИ КОМУНІСТІВ.

Запровадження безперервного тижня праці, по якому робітники не мають (за винятком 5 днів революційних сват) спеціальних святочних днів, викликає серед робітництва велике невдоволення.

Згідно з безперервним тижнем праці робітники поділені на 5 категорій, з яких кожда категорія має свій спеціальний 5-ий день вихідний.

В донецькому камяновугленому водозбої робітники копальні „Артем" скликали були спеціальне робітниче вічє, на якому було постановлено не працювати в неділю. В постанові між иншим, говориться: „Віримо в Бога й не будемо працювати в свята".

В Луганську заарештовано робітника Ступакова, який на робітничому зібранні заявив дослівно так: „Комуністи запрягли робітників у ярмо і наказують його тягнути. Ради грабують селян і допровадили край до остаточної руїни". Після промови Ступакова зібрання прийняло резолюцію, в якою засуджує сучасну совітську політику.

НИЩАТЬ ВСЕ УКРАЇНСЬКЕ.

У володимир - волинському повіті нищення Поляками всього українського дійшло до того, що тепер на весь повіт, який заселений виключно майже Українцями, немає жадної української школи, чи якої української освітної установи.

Лише польонофіли та ріжні хрущі стараються організувати якийсь угодовий „український" політичний клюб.

З ЕДМОНТОНУ.

Загальні Річні Збори Української Православної Громади в Едмонтоні відбудуться в сали при українській православній церкві у четвертій годині пополудни 5-го сїчня 1930.

Голова пан Пронюк отворив збори, він попросив присутних, щоби вирішили свої вкладки і дуджет за минулий рік. Членська вкладка на рік є $2.00 а на дуджет оферує кожний член кілько хоче, (від 10 дол. то гори на рік).

Відтак відбувся вибір председателя на перепровадження зборів. Пан І. Боднарчука вибрано одноголосно на председателя, а Дмитра Очеченка на писаря.

По перечитанню річного звіту пана п. Ватюка п. Л. Пронюк дав усні звідомлення, з котрого голова за минулий рік. Він сказав, що зорея зробив все що міг минувшого року. Він попросив, щоби заряд на сей рік більше кооперував, бо минувшого року голові приходилось багато робити самому. Він також дуже дякував жіночому товариству при Українській Православній Церкві, за їх кооперацію в роботі церковній, що вони ніколи не відмовлялись, а все помагали.

Відтак слідував звіт нашого пароха о. П. Самця.

Свящ. Самець сказав, що не має багато до говорення. За минувший рік, було яких до 40 слюбів, а по більший части жиються бідні.

Відтак звернув увагу, що люде не є справедливі коли приходять ніжно до церкви, або і цілком не приходять. Ми постарались о церкву, то поминні приходити регулярно і на час що неділі. Церква є на то, щоб ми свої душі спасали, а не лиш до вінчань, хрестин та похоронів. При кінці о. Самець побажав присутним з новим роком, щоб стали красшими членами, парафіянами, дальше завзятійше працювали для Української Православної Церкви в Едмонтоні.

Пан І. Нимчорук відтак дав звіт касієра. Він сказав, що найбільше грошей дістали від жіночого товариства.

Загального приходу за рік було $3,244.00. Жіноче Товариства дало за рік 1929 $1,200.00. Відтак п. Л. Пронюк перечитав нових членів, які записались сего року. Колектою занались о. Самець і Л. Пронюк а таки само помагали пп. Павло Мельник і Григорій Михайлишин.

Відтак слідував звіт контрольної комісії. Пан Павло Мельник сказав, що вони знайшли всьо порядку, а також зложив цирку подяку жіночому товариству, що вони таку колосальну суму грошей зложило для церкви. Наша організація варта чималої думи мало як би не було жіночого товариства при церкві. Звіти всі були приняті і зарядом за минувший рік було внесено „потуг" довіря, що присутні укладили одноголосно.

Председатель п. І. Боднарчук також згадав про роботу жіночого товариства, що се товариство зробило велику роботу (ручні оплєски). Відтак він вніс подяку від гримади парохом о. Самцем дарунок тому сїпу п. Лазаровичу а також сїпькам і сїпачкам

Відтак дискусія отворилась над будівництом. Всі прийшли до того заключення, що члени мусять казначити на себе будівництво.

Отже пан І. Нимчорук почав будівництво. Всі прийшли до того заключення, що члени мусять казначити на себе будівництво.

Отже пан І. Нимчорук почав будувати на 1930 рік обіцяли від себе $50.00. Т. Стечишин також 50 дол.

П. Лазарович	25.00
Іван Мельник	25.00
Павло Мельник	25.00
Йосиф Янішевський	15.00
Дмитро Олексий	10.00
Григорій Михайлишин	10.00
Вол. Ляхович —	10.00
І. Шовкопляс	5.00

Богато членів не було присутних а богато казали, що дадуть знати пізнійше, кілько ви раз вони себе оплятсують на церкву.

По сім відбувся вибір заряду на 1930 рік. В заряд вийшли слідуючі:

Голова — Іван Боднарук, заступник голови — Н. Галюк, писар — Гр. Михайлишин, касієр — І. Стечишин, заступник писаря — І. Шовкопляс, контрольори - Никифорук, Михайлишин, Пронюк. Чотирох братів: Чоботар, Шовкопляс, Пронюк і Михайлишин.— Відтак було ліпшенсено, щоби сего року покапперувати церкву.

Справа священика і помешкання була слідуюче. Отець Самець сказав, що платня замала, не вистарчає на життя. Він домагався дістати 25 дол. на місяць більше. Отже се перебило одноголосно, щоби священикові дати 25 дол. більше, себто $125.00 на місяць але священик мусить давати на ріжні українські організації та фонди. Свящ. Самець сказав: я половину свого приходу вже даю на такі організації, бо священик як народні робітники мусять се робити

Новообраний голова І. Боднарук попросив, щоби члени клопотались з зарядом, щоби можна церковні справу повести як найліпше

Збори замкнено.

Дмитро Олексий, писар

І ТАКЕ МОЖЛИВЕ.

(Повідер Парк Ман.)

Давно зберались дещо нівести про нашу околицю читачі нашого дорогого часопису „Вістника". Щоби читачі не думали, що ми спим з

Жертви на Український Православний Собор в Вінніпегу.

ЦЕРКОВНИЙ КАЛЄНДАР. НА 1930 РІК.

ЦЕРКОВНИЙ УСТАВ НА РІК 1930.

Український Релігійний дво-тижневик в Канаді.

ВІСТНИК
THE HERALD

THE HERALD Box 3684 WINNIPEG, MAN.

РІК VII. ВІННІПЕГ, МАН., 15-го БЕРЕЗНЯ, 1930. —WINNIPEG, MAN., MARCH 15th, 1930 ЧИСЛО (99) 6

ВИСТРІЛЮЮТЬ ДУХОВЕНСТВО БЕЗ СУДУ.

Недавно епископ Челисфорду, в Англії, Г. А. Вилсон, писав в своїм діецезальним письмі:

Найновіщі вісти з большевії оповідають, що большевики розстріляли 31 епископів, 1560 священників і понад 7000 монахів і монахинь.— розстріляли без суду, хиба почувши признання, що арештовані вірять в Христа.

Крім того 48 епископів, 3700 священників і понад 8000 монахів мучиться в тюрмах. Святе Письмо з бібліотек викидають; за читання Святого Письма в голос, особливо дітям, карають смертію; організують видовища, де палять Євангелія і святі образи. Величезне число церков перемінено на клюби і театри.

Еп. Вилсон від себе говорить:

— Я відчуваю, що входити в політичні порозуміння з Росією, коли ти таке діється, се ніяк не погодиться з християнського совістю.

СТРІЛЯЮТЬ, ЩОБИ СТРІЛЯТИ.

Кореспондент лондонського „Таймса" доносить таку вістку:

Большевицька чрезвичайка розстріляла без ніякого суду около 300 тих давних офіцерів, які не вступили до большевицької фльоти.

Вони занималися, чим хто міг і цілком не закривали, чим були колись, здаючись на большевицькі закони, які давали їм право на життя.

Але в 1929 році чрезвичайка покрешувала їх всіх і замкнула в таборах, а деяких заслала до Наримського округа, в Сибірі.

Недавно головний уряд чрезвичайки в Москві рішив цілком позбутися тих „небажаних елементів" і приказав місцевим відділам, щоби поодиночним постріляти. Сим разом большевики навіть не оголошували звичайної історії про заговір на большевицьке правління.

ЗА УКРАЇНСЬКУ МОВУ НА БУКОВИНІ.

Румунське міністерство освіти в Букареші видало розпорядок, щоби в народних школах по українських селах Буковини вчили 6 годин тижнево української мови.

Та і сей нещасної одної години денно не хотять учити деякі учителі. А румунська „либеральна" партія заповідає, що як прийде до влади, то й сей розпорядок скасує.

УКРАЇНСЬКЕ ЄВАНГЕЛІЄ.

Подається до відома українським православним церковним громадам, що Консисторія Української Греко-Православної Церкви в Канаді приступає до видання великого (напрестольного) **ЄВАНГЕЛІЯ в українській мові** для вжитку в українських православних церквах. Се є велике і коштовне діло, але маємо в Бога надію, що при Його помочі воно буде довершене в розмірно короткому часі. Тому припоручається тим громадам, які потребують напрестольного Євангелія, щоби спинялися з купном такого аж до часу, коли вже буде українське Євангеліє видання Консисторії. По блищі інформації в сій справі можна вдаватися до Консисторії або до українських православних священиків

Консисторія Української Греко-Православної Церкви в Канаді,

Прот. С. В. Савчук, голова.

Дано в Вінніпегу, дня 1 квітня, Р. Б. 1930

БОЛЬШЕВИЦЬКА „МОРАЛЬ".

Большевицькі газети в Москві містять отакі платні оголошення:

„Я, Ніна.. повідомляю, що зріваю взаємини з батьками.

Я, Ваньках, подаю до приходнього відома, що я зірвав звязки з батьками від трох літ.

Я, Полікарпій... сповіщаю, що зріваю з батьками взаємини з нинішнім днем.

Виходить питання: Чому рідні діти відрікаються батьків? Відповідь ясна: Бо батьки „буржуї". Бо хотяй вони і голі і босі, так в них ще остав „буржуазний спосіб думання", себто не хочуть думати так, як большевики їм кажуть. А тому, що вони голі і босі в наслідок большевицького уряду панування над ними, то не можуть давати своїм дітям пособій рубликів і ті відрікаються батьків, а за се отримують від уряду пособія у відповідній формі, хоч якийсь „чин", хоч „безробітну допомогу". От же за кусник хліба родичів відрікаються. Але той хліб стане їм в горлі за вироченість батьків, а богато ще з них будуть ласки просити в тих батьків, що їх нині вирікаються.

ПРОТИРЕЛІГІЙНА БОРОТЬБА НЕ ВГАВАЄ.

ГПУ (чека) проголосило комунікат про викриття нової контрреволюційної та шпигунської організації в місті Кам-енське на Україні. На чолі тої організації стояли два польські священики і двох світських Поляків. Усіх їх арештували.

Чека робить закид священикам, що вони організували конспіраційні польські школи на Україні та створили цілий ряд католицьких святинь і домів. Крім того закидає їм, що вони були в контакті з польською радою та що створили на Україні комітет допомоги на Соловецьких Островах. Священикам грозить кара смерти

КРАДІЖ ЦЕРКОВНИХ СКАРБІВ.

Зі скарбниці катедри св. Стефана в Загребі викрадено було недавно незвичайно цінний старовинний дитптих з 11. століття, що зображує в 12 плоскорізбах із слонової кости життя і муки Ісуса Христа. Тепер сей вкрадений дорогоцінний мистецький твір найшов хорватський адвокат в музею мистецтв в Клівленд, Огайо, Злучені Держави. Музей купив його в одного паризького торговця за 40 тисяч долярів. За стараннам славянського посла буде дитптих повернений загребській катедрі.

НАЙСТАРШЕ СУПРУЖЕ.

В одному селі на Мадярщині „відкрили" люде пару супружу яка повінчалася в. 1839 році, отже 90 років тому. Чоловік, як ставав до вінчання мав тоді 19, а його суджена 17 літ. Він має сьогодня 109 років, а вона 107. Держаться вони ще кріпко, лише нарікають, що тепер часи стали гірші.

НЕДОСТАТОК СВЯЩЕНИКІВ У ФРАНЦІЇ.

Недостаток відповізного числа священиків в Франції дається болюче дальше відчувати. Французькі епископи підносять сю справу часто при ріжних нагодах. Ось не так давно епископ зі Сен-Бріє видав пастирське посланія, в якому дорікає за недостаток священичих покликань християнськими родичам, бо в них замало звертається дітям увагу на красу й достоинство того-ж покликання.

УПАДОК ПРОТЕСТАНТИЗМУ В НЮ ЙОРКУ.

Протестантський священик в Ню Йорку Кароль Штельце по ловних студіях і статистичних досліджів дійшов до переконання, що протестантизм в Ню Йорку упадає. Між юдейськими протестантами зростає байдужість до справ релігійних. Тільки 400 тисяч людей міста Ню Йорку, або іншими словами 6 процент усього населення міста ходить до протестантських церков у неділі і свята. Пастор Штельце звернувся до своїх товаришів з проханням, щоби вони почали боротьбу за оживлення релігійних почувань між приходниками протестантизму з Ню Йорку

Зазначити треба, що в Ню Йорку, де є 2 і пів мілліона Жидів і 2 мілліони католиків, протестанти творять значну меншість

НОВОЧАСНІ НЕВІЛЬНИКИ.

Большевики „придумали" такий спосіб на тих, що запісали свою душу в колектив На правому рамені усіх членів колективів прибивають большевицькі комісарі печатку з числом того колективу до якого данй член належить. Такими печатками є постемпльовані селяне, що втікли через границю з Большевії до Польщі.

УРЯДОВЕ ПОВІДОМЛЕННЯ.

Отсим повідомляється всіх інтересованих, що Голова Консисторії, о. протоперей С. В. Савчук відвідає слідуючі громади:

17 квітня, Страстний Четвер — Пембіна, Н. Дакота

18 квітня, Велика П'ятниця: Мадагаскар, Ман., вечером.

20 квітня, Великдень: 1) Портедж ла Прейрі, 4 год. рано;
21 Селкірк, Ман. — 10 год. рано.
3) Тіндаль, Ман. — 11.30 рано.
21 квітня, Святий Понеділок: Сетчвн, Ман.

Консисторія Української Греко-Православної Церкви в Канаді.

ПЕРЕДВЕЛИКДНЕВИЙ ТРІУМФ!

[illegible] арештованих владою і не-
присутніх на тому соборі митрополита
Липівського і шістьох инших єпископів
[illegible]
[illegible] неправдоподібности,—

ЗАВДАННЯ ПОСТУ.

Деколи мажна почути такий ви[illegible]
[illegible] пост романтичне. Звичайно [illegible]
[illegible] або кандидат на такого
[illegible]
Свята Церква установила [illegible]
[illegible] ними, але для добра своїх
[illegible] постачила нас доленосною
[illegible] може зрозуміти лише тої
[illegible] докладно виконує те [illegible]

Події, про які пише автор, були опи[illegible]
часопис спинити.

Відновіть свою передплату за „Вістник" і не наражуйтеся на те, щоб Вам

Православною Церкви своєю, а з[illegible]
же того народу є в нашому Місті, чим
грекo-католиків

[illegible] Православні Церкви [illegible]
[illegible] Різдвяного посту. Для
[illegible] Різдвяного посту. Для
[illegible] Різдвяного посту. Для

ПЕРЕДВЧАСНИЙ ТРІУМФ!

В першій книзі Мойсея описується, як Хам, син Ноя, побачивши наготу свого батька, почав насміхатися з нього й покликав своїх двох братів, аби й вони посміялися.

Ся подія мимоволі насунулася мені на думку по перечитанню редакційної статті в „Канадійському Українці", ч. 8, з 26 лютого 1930 під заголовком „Розвал Липківщини".

В статті говорить автор про події, про які він довідався з комуністичної преси, а імено, що „єпископ української автокефальної православної церкви на Великій Україні Марко Грушевський, осадень з основників і провідників тої церкви, виступив з в рядів „зрівочки рано часно „каявся і розтався", а далі, що: „Друзі ще більше неприводобна вістка з того самого жерела (себто з комуністичної преси) каже, що надзвичайний собор тої церкви, який відбувся в днях 28 і 29 січня в Київі при участи всього п епископату під головуванням її митрополита Борецького рішив одноголосно зліквідувати всю її організацію. При тому собор осудив як контрреволюційність **арештованих владою і не-присутніх на тому соборі митрополита Липківського і шістьох инших єпископів**, у тому числі й Чехівського" (підчеркнення всюди моє).

Радше автор статті й говорить: „Коли ся вістка є цілком правдива і так виглядає мимо іх **неправдоподібности,—** то се ціпко означає кінець виглядам липківщини на її будучність, так дуже рожево малювану і симпатиками не тільки на Україні, але й на еміграції в Америці і в нас в Канаді". Ще дали ни нас „Вона (себто церква" не була дійсною церковною тільки звичайною сек тою. Вона повстала не з релігійних основ, тільки з політичних зглядів і ще більш явним політичному мітінгові Політика й створила і політика є в стані її ще статочно знищити".

По сім автор статті розпускається про історію відродження Української Церкви і вслід за Большевиками кричить, що вона повстала „як зіяря зда для дальшої політичної боротьби". Не забув автор статті згадати і про Українську Право славну Церкву в Галичині, на Волині, в Брази.. Америці й Канаді і радісно, що Українська Православна Церква має (?) успіхів, — твердить, що Українська Православна Церква в Канаді і Америці заманює до себе людей подібно-патріотичною мірою та вказує православним, що: „Єдиний рятунок перед своєю вічною залежністю від політичної гри світських сил має православіє в єдинації зі всесвітною Католицькою Церквою".

Добра рада! Та мимоволі насувається питання, чим лучше стоїть в Росії та всесвітня Католицька Церква. Яку вона там силу представляє? Не одну вже раз давав „Канадійський Українець" правовславним і програвав за ті ради процеси, робив жалюгідні спростування і всетаки нічого не навчився. На політично й особливо безграмотних читачів „Канадійського Українця" ся стаття може й зробити якесь враження, бо лише для таких читачів вона написана. Дійсна її ціль далеко схована, хоч на перший погляд видається непідозрілою. Коли-ж приглянемося ближше то побачимо, що ціла стаття се глум над українським православним народом, який уважає Українську Православну Церкву своєю, а не греко-католиків.

Подій, про які пише автор, були опубліковані комуністичною пресою і великої ваги їм приписувати не можна, бо большевики майстри до всяких провокацій і фальшування ріжних занів. В комуністичним царстві все можливе, досить згадати про отроєння Фрунзе і вигнання Троцького, бо навіть Бахурин, учитель комунізму, мусів відречися тих тез, на яких пачкав своїх колишніх учеників а нинішніх диктаторів.

Уважала собору, про яку згадує автор статті, заледви чи може в когось думаючого заслуговати на увагу. Коли хтось міг виносити якусь постанову для добра церкви, то хіба ті, які для неї працювали. А тимчасом сама уважала говорить, що більшість з них якраз під тую пору була зарештована. Писати про таку подію зі злобою, глумом і наслоєдою потрафить хіба людина визута зі всього.

Українська Церква відродилась в часі найбільшої боротьби українського народу за своє існування. Велика часть українського народу була приголомшена большевизмом і обідрана в всіх духовних і матеріяльних добрах. Ті світлі треба було народові вернути, щоби ними закрити наготу народньої душі. Сю роботу тяжку і відповідальну взяла на себе Українська Церква. І праця увінчалася знаменним успіхом, коли перед кількома місяцями на Соборі, який зібрався в своїй недолі. Се стало сіллю в очах червоних хамів і вони всю свою енергію звернули на знищення церкви. Посипалися врешти церковних провідників, священиків, монахів і простих вірних під священичою рясою.

Чого немогли большевики доконати перед відвійними. те старалися осягнути насильними Хам, насміхаючись з того, що вийшов синові й в братів своїх, але без ними погор шився. Одне не вийшло червоні хамці вищити дружній відгук аж в Канаді, то на сторінках часописи, що подає себе за голінівши Большевиків, як по... церкви взагалі, не дивуючи ... ...

„ВІСТНИК"
Релігійно-часопис для Українців в Канаді.
Видає Українське православне Видавниче Товариство
в Вінніпегу, Манітоба, Канада.

THE HERALD
Видається щомісячно
Адреса: The HERALD Box 3684, WINNIPEG MAN.

З ПРИВОДУ БОЛЬШЕВИЦЬКОГО ТЕРОРУ.

[illegible] появляється думка що до рук ме[illegible] добре організованих [illegible]

„Українська Реформація", орган у[illegible] української євангельської церкви побо[illegible] „фундаменталістів" православної [illegible] обновленої душі."

[illegible] на ход бенкетують юрби чер[illegible] безбожників, які руйнують всі [illegible] храми, святощі, пускають з димом в [illegible] тисячі [illegible] духовенства, і цього моменту на сторінках „Української Реформації" появляється стаття, [illegible] може кожда християнська [illegible] повинна прочитати.

„ЄВАНГЕЛИКИ" ПОТАКУЮТЬ ЗА БОЛЬШЕВИКАМИ.

[illegible] Скільки [illegible] Сходом маємо залишитися, бо в тому [illegible] історія, наше ім[illegible]

ГРЕКО-КАТОЛИКИ І — СХІД.

[illegible] „Нива" яка виходить [illegible] в Сенкевичі 1930 в числі [illegible] пише між иншим:

[illegible] минулого року зі [illegible] Католики що [illegible] Східньої Церкви [illegible] Католицької Церкви [illegible] Східньої Церкви [illegible] Католицької Церкви [illegible] Східньої Церкви [illegible] Католицької Церкви

НЕДІЛЬНА ШКОЛА

ЦВІТНА НЕДІЛЯ.

Зближається велике, веселе свято Воскресення Христового. Той день християне обходять на пам'ятку того, що Ісус Христос, Який був розпятий на хресті, на третій день воскрес з мертвих і сим доказав, що Він є направду Син Божий.

Тиждень перед тим Ісус зближався до Єрусалиму, коби відсвятувати там свято Пасхи. Як чувано до Єрусалиму сходилося багато людей з цілого краю. Вони сповіщували поміж собою також Ісуса.

На Його жадали також жидівські старшини. Вони хотіли спіймати Його і покарати за те, що Він вчив людей і робив добро без їх дозволу. Ісус знав про се і тому сказав до Апостолів:

— Ось входимо в Єрусалим і Син Чоловічий (тобто Ісус) буде виданий ворогам. Вони засудять Його на смерть, оплюють і будуть Його, — і по трох днях воскресне.

Біля Оливної гори зібралося коло Ісуса багато людей. Апостоли привели осла, на котрім ще ніхто не сидів, — Ісус сів на осла і виїжджав в місто. Зі всіх сторін лунали радісні окрики зібраного народу:

— Осанна Синови Давидовому! Благословенний, що йде в ім'я господне!

Всі вітали Ісуса, як царя і одежами й галуззями з дерев стелили Йому дорогу.

Ісус увійшов до церкви, навчав людей і уздоровляв хорих. Люде раділи, а зібрані діти кликали:

Осанна Сину Давидовому!

На памятку торжественного візду Ісуса до Єрусалиму святкуємо „Цвітну Неділю".

ПРО БОГОСЛУЖЕННЯ ПРАВОСЛАВНОЇ ЦЕРКВИ.

(За Свящ. П. Табінським).

Окремі особливости в Богослуженню Великого Посту.

В перші чотири дні першого тижня, на повечерю читається канон св. Андрея Критського єпископа. († 712) з приспівом „Помилуй мя, Боже, помилуй мя". В першу неділю церква згадує всіх оборонців православної віри, а особливо — православного почитання св. образів: тому ся неділя зоветься неділю православія.

В третю неділю посту на утрені після великого славословія, виноситься на середину церкви св. Хрест, і потім перед ним покланяються, як бувае в свято Чесного Хреста (27 вересня); на Службі Божій замість „Святий Боже" співають „Хресту Твоєму покланяємся, Владико, і святе воскресення Твоє славимо. Сі неділі називаються Середохресною, або Хрестопоклінною.

В четвер пятого тижня згадується в співах подвиги св. Марії Єгипетської († 522), що спочатку була великою грішницею, а потім через піст і каяття стала великою праведницею. На утрені сього дня прочитується весь канон св. Андрія Критського з поклонами (після кождого тропаря). Тому ся служба зоветься „поклонами".

В суботу сього тижня, на утрені, званий „Похвалою Пресвятої Богородиці", читається Акафист Божій Матері в похвалу за безліч її добродійств.

Особливости Богослужения Страсного тижня.

Тиждень перед Великоднем присвячується, на своїй службі, до Спасителя, котрий, [illegible] Його хрестною смертю.

В перший три дні сього тижня на годинах положено прочитати всю псалтир і чотири Євангелія. Читання Євангелія від Івана читається до беседи Спасителя з Апостолами на Тайній Вечері; на Службі [illegible] Його Одежами Дарами [illegible] Вечерня. На Службі Божій (св. Василія Великого) сього дня, замість Херувимської пісні, причасного вірша і „Нехай нові будуть уста наші", — співається: „Вечері Твоєї тайної". В сей день заготовляються запасові Дари для причастя хорих.

Велика Пятниця присвячена споминанню про муки, смерть і похорони Спасителя. [illegible]

1) На ранній сього дня читається 12 Євангелія про страждання Спасителя, [illegible] Його похоронами. Підчас читання Євангелія вірні на знак свого співчуття Спасителеві стоять зі свічками. Се Богослужіння повторяється [illegible] Великої Суботи.

2) Служби Божої сього дня не буває, [illegible] особливої години, скла[illegible] Царські Часи з [illegible] Вечерня.

Під час [illegible] Євангелія [illegible] церкви, [illegible] ся на середину церкви плащениця і кладеться на столі. Потім навколо неї відбувається тричі кадіння, після чого священослужителі і всі вірні кланяються перед нею і цілують знаки ран на Тілі Христовім.

В велику суботу є такі особливости:

1) На ранній, після „Бог Господь", священослужителі стають перед плащеницею, і тут відбувається довге читання зі співом на честь погребеного Спасителя, при чім вірні стоять зі свічками. Після великого славословія, кадіння відносити навколо церкви і потім покладається на своє місце. Ся процесія нагадує зняття Христа з проповіддю про спасіння до неба.

2) Служба Божа правиться св. Василія і починається з вечірні. На ній [illegible] Христу Твоєму покланяємся, Владико, і святе воскресення Твоє славимо. Сі неділі називаються Середохресною, або Хрестопоклінною.

В четвер пятого тижня згадується в співах подвиги св. Марії Єгипетської († 522), що спочатку була великою грішницею, а потім через піст і каяття стала великою праведницею. На утрені сього дня прочитується весь канон св. Андрія Критського з поклонами (після кождого тропаря). Тому ся служба зоветься „поклонами".

В суботу сього тижня, на утрені, званий „Похвалою Пресвятої Богородиці", читається Акафист Божій Матері в похвалу за безліч її добродійств.

Особливости Богослужения Страсного тижня.

Тиждень перед Великоднем присвячується, на своїй службі, до Спасителя, котрий, [illegible] Його хрестною смертю.

В перший три дні сього тижня на годинах положено прочитати всю псалтир і чотири Євангелія. Читання Євангелія від Івана читається до беседи Спасителя з Апостолами на Тайній Вечері; на Службі [illegible] Його Одежами Дарами [illegible] Вечерня. На Службі Божій (св. Василія Великого) сього дня, замість Херувимської пісні, причасного вірша і „Нехай нові будуть уста наші", — співається: „Вечері Твоєї тайної". В сей день заготовляються запасові Дари для причастя хорих.

Велика Пятниця присвячена споминанню про муки, смерть і похорони Спасителя.

щоби ловити людей на свій гачок. Щирий чоловік не хитрує. Він є все щирий і щиро поступає у своєму житті.

Святити-б „класовик", як богато вони помогли нашим кліпам з війни! Сего вони не згадують. Зате вони помагають ворогам нашого народу, в коли і поможуть деколи своєму, то тоді хвалькн на весь світ. Се у не-класовик зоветься фарисейством. **Робітник.**

ПРІЧЕР, ЧИ БОЛЬШЕВИЦЬКИЙ АГЕНТ.
(Вакав, Саск.).

На Вакав живе протестантський проповідник, А. Максимчук називається. Правда, він мабуть не любить, щоб його проповідником називали, бо не раз казав, що він проповідником вже не є, ані грошей від протестантів не побирає, а живе з праці своїх рук. Дехто готов був йому повірити, якби не те, що він час від часу дає шпигля, переважно тим, які до жадної церкви не належать, та виконує инші релігійні функції, які може тільки проповідник виконувати. Що більше, він в „Канадійськім Раніку" з 14 березня, 1930 року згадав, що він є проповідником Злученої Церкви Канади (протестантської), отже тепер вже не може бути найменшого сумніву, хто він є. Лишне тільки, чому він тут Вакаві відмежувався свого стану?

Згада п. Максимчук, що він є проповідником Злученої Церкви Канади, нас мало обходило, як би не те, що дехто з тутешніх людей добачує в пров. Максимчукові симпатії до большевизму. Ті симпатії він досить ясно виявив дня 9-го лютого, 1930, підчас відчиту, який о Гелишький виголосив в місцевім Народнім Домі про большевизм. Бо коли по відчиті порушено справу протесту проти большевицького терору, то п. Максимчук виступив проти сего і старався недопустити до того, щоби такий протест був ухвалений.

Поведення п. Максимчука здивувало всіх присутніх, з виїмком кількох місцевих „червоних", з якими п. Максимчук часто пересідує в тутешнього голяра, та які без сумніву краще обзнайомлені з його поглядами, чим православні. Люде не могли дорозуміти, як п. Максимчук — сам проповідник і треб вірити, релігійний чоловік — міг не погодитися з протестом, який пятнував проти релігійну та безбожну роботу большевиків. Дехто пояснював се тим, що п. Максимчук мабуть нагнівався за те, що хто другий, а не він перший порушив справу протесту и сій місцевости. Але пізнійші події показали ще цікавіші річи.

Дня 23 лютого в місьній галі відбувся большевицький відчит, який виголосив большевик Досков з Едмонтону чи звідки там. Предсідником підчас відчиту був без вибору п. Максимчук. Чи се значить що черкові препоручник п. Максимчукові перевести збори як свому чоловікові? Він покликав т. Доскова до відчиту, слухав його слів, оплескував деякі місця відчиту, а при кінці подякував йому за так „глибоко обдуманий та цікавий відчит".

Ті, які були на відчиті, кажуть, що він був цілковито большевицький. Посилався на адресу совітської Росії не було кінця. Накликав, щоби ся її приміром і повалити капіталістичну систему правління державного. Твердив, що революція в Канаді буде так само конечна (отже і в Канаді), бо без неї нічого не можна осягнути. Між иншим мав сказати: „Най ніхто не важиться ставити в опозиції до комуністів, бо буде жалувати свого кроку і незадовго не буде знати, куда тікати".

Товариш Досков не помнив в таком церкви і релігії. Вину за все лихо, яке є на світі, приписав церкви і духовенству, які служать капіталістам. Між иншим сказав: „Релігія тримає людей в темноті, отже вона не тільки непотрібна, але шкідлива". Сказав ще й таке: „Коли є Бог на світі, то пощо мені адвоката, щоби оборонив мене, як я невинний?" На кінці, чи то правда, що в Росії є релігійне переслідування, бесідник відповів, що ні. А що церкви обертають на шпихліри, то се тому, бо люде вже не хочуть ходити до церкви, а що збіжжа нема де діти, то зсипають до церковних будинків. Хтось би міг подумати, що в совітській **Росії є як тільки хліба**, що нема де його діти і довзять по церквах, а на діді там нема що тримати в дівчих шпіхлірах. На'завжду одного присутнього, що большевики загонять до церков коней. Досков відповів: „Честь тому, хто так робить, бо коням зимно стояти на дворі"

Коли в инші протицерковні та безбожні висловн у відчиті, який опісля протестантський проповідник назвав навчаючим та добре обдуманим, та за який нагородив бесідника оплесками разом з другими симпатиками большевизму. Кажуть, що по відчиті товариш Досков гостював в домі п. Максимчука, а на другий день п. Максимчук відпровадив його до потягу.

Думаю, що коли до повищого додати ще допис п. Максимчука в „Канадійськім Раніку" з 14 березня, 1930, в якім він легенько, хоч недвозначно заявляє, що коли большевики арештують Українців, то на се мусить бути причина, значить, що Українці винні—тоді ясно стане, що п. Максимчук не зби як симпатизує з большевиками та їх роботою. І мимоволі насувається питання: хто є п. Максимчук, чи проповідник Злученої Церкви Канади, чи большевицький агент?

Може бу власти Злученої Церкви Канади дали на се яке пояснення.

Не зашкодить згадати, що за мій попередній допис, який появився в 3—4 ч. „Вістника" і в якім я описав поведення п. Максимчука на відчиті дня 9 лютого, п. Максимчук накликається на о. Галицького. Згадаю, що п. Максимчук не пошйов добре, бо о. Галицький не є автором згаданого допису.

ПРИМІРНІ ХРЕСТИНИ.
(Гефорд, Саск.)

На Мордавські Свята відбувають хрестини в наших поважних громадян Івана і Юлії Габрись. Забава була гарна і поважна, тай при тім і пожиточна. Співано колядок і щедрівок, а по многолітнію подячці і ново-окрещеным та їх дудовим батькам д. Іван Походзіло заохотив пристних гостей щирими словами до зложення датків на народні цілі. Говорив, що найкраще віддамо пошану господарям дому і собі, коли нашими тяжко запрацьованими цінтами вспомоможемо инші широ-народні часописи. Присутні з охотою зложили $12.50.

По зложенню жертв, гості мужського полу були за тим, щоби ості гроші висвати на наші народні часописи в Канаді. Але не вдалось їм питука. Наше жіноцтво вже давно знає, що в Канаді рівноправність, тай що воно має право голосу, отже давай заступитися за „Жіночою Долею". Але що кумів було стільких, що і „кумов", то не могли перемогти одні других. Кінець-кінцем прийшло до звичйно-відомого миру, як звичайно між кумством велеться, і погодилися на тім, щоб гроші розділити пів на пів, отже половину збірки післали до Старого Краю на „Жіночу Долю", а половину на Хрестник.

Датки зложили слідуючі

Іван Габрись	$2.00
Іван Походзіло	1.00
Нас. Лазаровнч	1.00
М. В Сичнич	1.00
Мих. Сулятицький	1.00
Дмитро Сичнич	1.00
Пані Юлія Габрись	1.00
Пані Ю. Мельничук	1.00
Пані Марія Походзіло	1.00
Сесія Мельничук	1.00
Пилип і Марія Бабич	1.00
Пані Анна Лазаровнч	.50
	$12.50

Добре було би, щоби всюди наші православні Українці при нагоді хрестин та инших сходин жертвували на широ-народні цілі

Гість.

ПОРЯДОК БОГОСЛУЖЕНЬ
о. П. Запрянюка.
Квітень:

6 нед. — Поплар Парк
7 понеділок, **Благовіщення.** — Поплар Парк
7 понеділок, Іст Селькірк — в 4-18 год. пополудни Вечірня і Сповідь
9 середа — Portage ав Prairi Служба Божа, а у вівторок вечером Сповідь.
13 неділя, — Септон, в суботу вечером сповідь
15 вівт. — Дуфрост — вечером сповідь, а середу Служба Божа
17 Страстний Четвер — Поплар Парк в 10 год. рано.
18 Велика Пятниця — Розбори — у 8-18 год. вечером виставлення плащениці і свячення пасок.
20. Великдень, Менці — в 5-18 год рано. Сенді Лейк — в 10-18 год рано.
21. Світлий Понед. — Менці
22 Світлий Вівторок — Розбори

169 Manitoba Ave., Winnipeg, Man

ПОРЯДОК БОГОСЛУЖЕНЬ
о. Д. Лепишина

6, нед. — Косів, Сповідь у суботу в 5 год. вечером.
7, пон. — Сифтон, Сповідь у 8 год. рано. Благовіщення
13, нед. — Шортлейл, Сповідь у 3 год. в суботу.
17, Страстний Четвер, Сповідь і Богослужения на Шортлейл коло Мужиловського
Свячення пасок:
17, Четвер, коло Мужиловського — по Богослуженню.
17, Четвер — Шортлейл у годині 5 вечером.
18, **Вел. Пятниця 11 год. рано Гавч.**
1.30 пополудни Богаш.
4 пополудни Гарлянд
6 пополудни Пайн Ривер
19, Вел. Субота: 9 год. рано Бенздав
12 год. Сифтон
3 пополудни, Евгнал.
5 пополудни Косів.
6.30 веч. Давфин.
20 Великдень — Родлів
21 Понеділок — Пайн Ривер.
22 Вівторок — Богаш
27 неділя — Давфін

Свячення пасок відбудеться всюди у точно визначений час.

Box 815. Dauphin, Man.

ЦЕРКОВНИЙ КАЛЕНДАР. НА 1930 РІК.

КВІТЕНЬ:

4 П. Василя свяч.
5 С. Нікона і тов. прпмч
6 Н **5 Н. Посту.** Зах. і Як. прп.
7 П. **Благовіщення** П. Д. М.
8 В. Соб. Арх. Гавриїла
9 В. Матрони прп.
10 Ч. Гавріона і Стефана прп
11 П. Марка і Кирила прп
12 С. Івана Лєствичника
13 Н. **Н. Цвітна.** Ігнатія прп
14 П Марії Єгипетської
15 В. Тита врп.

ЦЕРКОВНИЙ УСТАВ НА РІК 1930.

Квітень:

6 **5 Неділя Посту.** Голос 8. Євап. Іо. XX: 1—10. Лит. Ап. IX: 1—14. Євап Марка X
7. **Понеділок. Благовіщення** П. Д. М. Всенощне. Утр. Євап. 19-49 і 56. Лит. Іо. Золот. II: 11—18. Євап. Луки I: 24 нон і Катавасія свята. Замість **сніщою**", приспівки свят.
13. **Неділя Цвітна:** Голос І. шик. Утр: Євап. Мат. XXI 15—17. На Утрені перед благословення лози. Лит. Іоан Ап. Филип'ян IV: 4—9 Євап XII: 1—18
17. **Великий Четвер:** Лит. кою з Вечірнею. Ап I. К XI: 23-32. Євап. Мат XXV Іоана XIII: 3—17; Мат XXVI Пук. XXII: 43—45. Мат XX 30—75 і XXVII: 1—2 готується заздалегідь св. Д Утреня Страстна. 12 двинення, після чого мовкають до Воскресення
18. **Велика Пятниця:** Пред Літургія не правиться. Вечо годині. Винесення плащениці
19. **Велика Субота.** Літур Василя Великого з Вечірнею нагоду 15 паралій. Замість Божке", — „Всі ті, що в Христа стилися". Ап. Рим. VI: 3—11 місць „Аллилуя" — Всякое ме". Євап. Мат. XXVIII місць Херувимської пісні ся „Нехай мовчить всяка ловіка". Замість „Тостби ригадай за Мною Матн" Пі ГІ благословення хлібів, рині і олею, які стоять перед на тетраподі, перед плащени вечір читання Діянь Апостол Після сього, — в волі зач досвіта в День Пасхи, перш скресною Утренею — при стопостолинцях, після яко винною закінчиться до вівта ться ІІ на престолі, де вон до виходу Царських
20 **Неділя Пасхи (Великдень)** 12 год. в ночі (коли обет позволяють, то пізніше) виходить з церкви і обі ши її три рази, спинаються зачиненими дверми церкви ться Воскресну Утреню І з Великої Євтеї, Утреня п жається в церкві Літургія с Золотоустого. Замість „Свят ків" — „Всі ті, що в Христ через цілий світлий тиждень стол, Діяння І.: 1—8. Євап. Іо 1—17. (Читається на різних Після Літ. свячення пасок. Пісн ликовної молитви освячується рос який через цілий тиждень жать на вилогічну в пітні перед церквою в куті з образом Воскресіння. Артос обноситься тов за церкви при хрестнім обході дні пасхи. Райські двері від через цілий світлий тиждень. В тиждень тягнувшийся

Вечірня у всіх церквах. Вхід в Б гелію. Перший Вселенський с постановив на протязі цілої Пас десятниці не клякати.

21. **Світлий Понеділок:** Служба тих самих, як у неділю Пасхи Діян. І.:12—17 І 21—26; Євап Іо І: 18—28; Після Літургії буває хр сний похід довкола церкви.

22. Світлий Вівторок: Служба ка, як у неділю. Ап. Діян. Й.: 14—21 Єв Лук. XXIV.: 12—35

Український Релігійний дво-тижневик в Канаді.

ВІСТНИК
THE HERALD

THE HERALD
WINNIPEG, MAN.

РІК VII. ВІННІПЕГ, МАН., 1-го КВІТНЯ, 1930. —WINNIPEG, MAN. APRIL 1st, 1930 ЧИСЛО (100) 7

Христос Воскрес!

Сьогодні все наповнилося світла, небо і земля і глибини земні. Тож нехай святкує все єство Воскресення Христове, Бо се основа його!

ХРИСТОС ВОСКРЕС ІЗ МЕРТВИХ, СМЕРТЮ СМЕРТЬ ЗДОЛАВ, І ТИМ, ЩО В ГРОБАХ ЖИТТЯ ДАРУВАВ!

Сей урочистий і святий день, єдиний, днів Цар і Господь, свято із свят, і торжество із торжеств, і в сей день хвалімо Христа по віки!

Чи Ви вже відновили передплату за свій релігійний часопостарайтеся се зробити за-пис „ВІСТНИК"? Коли ні, так раз! Також постарайтеся, щоби и ваш сусід став передплатником „Вістника".

В. Дорошевич.

АГАСФЕР.

(Легенда Сходу).

Всі сі дні він почував себе якось зле. Щось пригнічувало його, душило, тягарем каменя лежало на душі. Навіть у святий вечір Пасхи він не відчував той радости, яку переживав завжди. Він, Агасфер, справжній єврей, вірний служитель Єгови, котрого побожність і релігійність ставили за приклад. Навіть сього вечара не відчув він радости, яка завжди наповняла його душу. Його оточали діти, їх жінки, милі внуки, — вся його родина, що він її так любив та якою благословив його Господь. А думки його були все далеко, очі його не бачили картини щастя, задоволення, заможности. Навіть тоді, коли він, старший у роді, благословляючи матцу, звернувся з молитвою до Єгови, Господа сил, який вивів свій улюблений нарід із Єгипту, — навіть тоді йому видавалося, що із далекого, темного кута кімнати на нього глянули ті очі. Глянули з сумирністю, зі страданням, з докором. Нащо він, Агасфер, учинив якийсь злочин. Наче ті очі хотіли спитати:

—За що?

Що-ж такого справді зробив він, старий Агасфер? Повз його дім гнали на страчення злочинця. Гнали нахабного самозванця, що відважився видавати себе, — страшно тее й подумати! — за Сина Божого. Гнали проклятого й засудженого первосвященниками, синедріоном та всім народом.

А він ішов — зневажений, обдертий. Сам несучи гидке знаряддя своєї страти, бридкої, вигаданої тай принесеної до Юдеї Римлянами. І коло дому Агасфера знесилів під тягарем хреста; схилився на поріг дому, щоби скористати хоч хвилиною відпіч. Але Агасфер пхнув Його ногою, крикнувши

- Ідн, геть!

Він відпихнув Того, Кого відпихнули уже всі: церква, весь нарід. І тільки всього, — він лише відпихнув.

А колись-то й він, старий Агасфер, великий патріот, якии мріяв про відродження Юдейського царства у всій Його славі, величі й силі, колись то й він був найщирішим прихильником того загадкового чоловіка. Збираючись зі старшими та поважними людьми в місцях, де їх не могли підслухати римські шпіони, він допитувався з притаєним серцем в людей, що приходили з дальших країв Палестини:

Що-ж Той?..

І вони оповідали йому про нові знамена й чуда, явлені Пророком; про здвиги людей, які не відступно ходять за Ним, прислухуються до кождого слова Його; про те, що скрізь серед людей лунає уже таємниче й привабливе слово:

— Цар!

— — — — — — — —

Чутка про те, що Пророк іде на свято Пасхи до Єрусалиму, пронизала увесь нарід. Так, се воно й має бути. Господь покаже улюбленому народові свою ласку того-ж дня, коли Він явився й через Мойсея. І день великої Пасхи стане два рази великим днем звільнення від ярма Єгиптян і Римлян.

І Його зустріли, як царя, що вступав до своєї столиці. По хатах прихопали зброю, по вулицях Його слідами йшла незчислена скількість народу. На шляху подорожі розстелювали найліпшу одежу. Махали Йому молодими зеленими вітами, як знаком відродження. Всі, навіть діти, голосно, не хованочись, називали Його царем. І чекали тільки на Його слово, щоб кинутися на Римлян і кинути гасло свободи. Що-ж?

Чи при сих криках, в оточенню здвигу, готового на все піти, за Його словом, запалав у Його очах священний вогонь натхнення? Чи вирвалось із Його уст слово, на яке чекав нарід, змучений неволею Римлян та спрагнений порівом до волі? Ні.

Рознав почав закрадатися в Агасферову душу. Але тільки закрадався. Бо він і тоді ще все сподівався та з жадобою звученого спрагою стежив уважно за кождим кроком Пророка. І коли довідався, що Його, після таємничої наради з найближчими учениками, заарештували в Гефсиманськім саду та повели під сторожею до первосвященика, — Агасфер щіу ніч проходив за Ним, все виглядаючи; проходив, навіть не помічаючи холоду. Він гадав, що там, серед первосвящеників і достойників, Пророк явить знамено, на яке всі чекали, — і ось, ось розпадуться двері, а Він стане перед достойниками й членами синедріону, оточений священиками, во всій славі й величі царської гідности.. Він же терпеливо переносив лайку зневаги, насмішки.

— З Пророка регочуться? — засміявся.

І тільки нарано подався до дому Агасфер, ввесь змучений душею, з сподіваною надією, з розбитою вірою в Пророка. Ошукальство було ясне. Старий Агасфер помилився. То не був Пророк. І тоді, коли Він — увесь змучений, знеславлений — умлівючи під тягарем, зневажливого знявдяв страти, упав коло порога його дому, — ненависть, призирство, злоба за ошуканий нарід та сором за свою сиву голову охопили Агасфера.

Всі бачили його смішну, нерозумну помилку. Адже всі инші переконували, що Той — обманець. А він, старий Агасфер, він — повірив у Нього. Від найдальшої глибини своєї душі бажав він зобачити Пророка, а стрінув раба, котрого повели на зневажливе страчення. За тридцять срібняків купили Пророка і, як з рабом, роблять з Ним все, що хочуть. Сьюзи образи, встид здушили горло старому Агасферові, і він підняв ногу, щоб відпихнути жалю гідного, безсилого раба. А Той подивився... Так чогось-же сей погляд все дивиться на нього з кута темної кімнати?

Тепер, в сей час, колиб він хотів усею душею, всіма своїми думками віддатися молитві до Єгови, Господа Сил, котрому служив все життя? Чому ані при світлі, ані в ночі, нема мінути, колиб на нього не дивився сей погляд, що відбився, наче випалений у його душі? Чому він почуває себе злочинцем.

Адже не Бог, а раб зневажливо є роспятий там, на Голгофі... Хіба-ж Бог умре, — а Він умер, і як умер. Хіба Він міг бути Володарем, Вождем, поклоканим до того, щоб пітн на чолі розтрепних львів?..

— — — — — — — —

І Агасфер надаремне закликав усі сили своєї думки, наводив усі доводи розуму...

Він блукав, як у пісні прибитий і зневажений, відчуваючи на собі той погляд, не затулюючи очей в ночі, нічого не робляючи в день. І ось нагло ся вістка... Вона зі скорістю блискавки пронеслася по місті. Її переливали тихенько, пошепки. Слухали не вірячи, однак зі страхом.

— Його тіло зникло. Говорять, що Він воскрес.

І нарід, що загубив віру в Пророка, переказував

— Ученики викупили від сторожі Його тіло за гроші.

Чого неможна за гроші купити в жалю гідних Римлян? А тепер говорять, що Він воскрес. Та хіба мертві воскресають?...

Він... він, Агасфер міг се зробити!

І, обнятий жахом, Агасфер сховався під дах свого дому. Він тепер зрозумів усе. Ось чому Той з лагідністю позволив Себе роспяти. Ось чому Він мовчки страждав. І зір, повний тихої й ясної любови, дивився на тих, хто Його бив. Він не боявся смерти, бо Він сильніший смерти. Хто-ж Він, Невідомий, Таємничий, Котрий мовчки страждав, був роспятий і воскрес?... Бог?

Агасфер, обнятий жахом, відступив від своєї родини, від дітей, їх дружин і внуків. Він бо злочинець, сивий, старий злочинець. Злочинець перед ними Бог був коло його-порога, а він Його відпихнув. Він, котрий так чекав на Месію, відпихнув Його коли Месія при ішов — і куди-ж прийшов? — до самої його хати. Небо торкнулося дому, його дітей і внуків, а він, Агасфер, котрому охопило безумство від яросги й злоби, підняв на Бога руку.

І Агасфер утік із власного дому, як утікають злочинці в ночі, потайки, і ким не помічений. Він не міг більше дивитися своїх дітей, від дому котрих відвернувся безумством сам відігнав Бога. Докір собі вичував він у лепеті внуків, яких сам позбавив благословення, ніспаного з них з неба

Він утік із міста, де стався найстрашнійший, найбільший злочин. Де катували, знущалися, вбивали Самого Бога.

Але ні кудн не міг утечи від свого погляду, котрий відбився у нього в душі. Серед темряви ночі на нього дивилися все ті-ж очі, повні смутку й страждання

Обнятий жахом, збентеженим духом кинувся на землю Агасфер, бючи віями, роздумати про те, що він учинив — і ночав благати для себе смерти. Він плакав, припадаючи до землі й благаючи смерти, смерти — як єдиного для нього щастя. І тільки тут, благаючи для себе смерти, сей бідний духом, прикутий до землі чоловік, котрий навіть Месію не инакше собі уявляв, як царем і земним володарем, тільки тут він зрозумів справжнє царство, царство инше радости, вічного світла, що нігде не темне, царство слави, щастя, любови и всепрощення. І се царство він сам залишив

Огорнутий жахом і звіврою, кинувся Агасфер бічи, намагаючись утечи від себе самого, від свого власного горя, від сього погляду, що відбився в його душі.

Ідн! — наказував йому голос изсередини.

Ідн! — гудів вітер, який вривався в него уха

— Ідн! — шепотіли небо, земля, зорі

- Ідн..

І він ішов, гнаний, наче багатом, сим страшним словом:

- Ідн!

Віки за віками проходили, а він все ішов, ішов, ішов...

...О, Агасфере! чому не впізнав ти Бога в страждании?...

— — — — — — — —

Сій легенді багато віків. Її багато разів оповідали людям. Її можна оповідати зле й гарно. Але хай обовязково одна ся думка западе із неї в вашу душу.

Ніколи не відпихай того, хто змучений упаде коло порога твого дому

Положення Католицької Церкви в Полудневій Америці і Мексико.

Около сто років тому назад ціла Полудньова Америка і Мексико були цілковито опановані католицькою церквою. Се значить, що католицька церква не тільки була признана за державну церкву в згаданих державах, але також, що і політична управа тих держав спочивала в руках тої церкви — себто в руках її духовенства і його ставленників. Та політична сила римської церкви була така велика, що в богатьох державах не було дозволено визнавати будь якої иншої віри, крім католицької. І так приміром, в конституції Мексико з 1824 року читаємо таке:

„Віра мексиканського народу є і завжди буде апостольська римо-католицька; держава буде захищати її мудрими і справедливими (!) законами і забороняти піданим визнавати будь яку иншу віру".

Знова-ж в Бразилії конституцією з 1824 р., хоч ніби і проголошено релігійну толеративність, то рівночасно застережено, що не-католики не сміють мати релігійних будинків, які мали знадвору вигляд церков. В Чілі, Мексико та инших краях населення мусіло платити на католицьку церкву десятину (десяту часть майна), яку уряд мусів стягати для церкви з людей як примусовий податок

Але треба сказати, що ті привілеї, які католицька церква мала в тих краях, про які йде мова, не вийшли їй на здоровля. Духовенство надужило своєї політичної сили, жило роспусно, гнобило нарід не згірше за світських панів — і нарід остаточно почав бунтуватися. В ріжних краях в ріжні часи появлялися люде, які відносили клич, що церква повинна цікавитися душевними справами її вірних, а не політикою, що духовенство повинно дбати про добро народу, а не його поневоловати, що церква і держава повинні бути від себе відокремлені. А тому, що церква й не думала добровільно своєї політичної сили зречися, то нарід часто мусів оружною боротьбою визволятися з під панования римського тирана

В Мексику римська церква тішилася великими політичними привілеями аж до кількох років тому назад. Правда, мексиканська конституція з 1917 р. була значно обкроїла політичну силу римського клеру, але ухвали сеї конституції були введені в життя аж в 1925 р., коли то президент Мексика, Калес, поставився на стільки рішучо супроти духовенства, яке не хотіло повинуватися законам конституції, що богато з нього було виселене поза границі держави, а певне число инших достойників церкви були покарані смертю. Висліз боротьби між мексиканським урядом і римським клером був такий, що клер мусів остаточно підчинитися законам держави та вести свою працю згідно з ними.

Загалью беручи, теперішне положення римської церкви в краях Полудневої Америки та в Мексико таке:

В Аргентині, Коломбії, Перу існують між церквою і державою стврі кольонінальні відносини силою яких церква є визнана як державна церква і тішиться великими політичними привілеями.

В Бразилії, Чілі, Кубі і Уругвай церква є відділена від держави (так як в Злучених Державах і в Канаді), отже римська церква не занимає там управильованого становища, хоч і є найсильнійшою щодо числа своїх вірних.

Ще в инших державах, як в Мексику і Екваторі церква не тільки, що відділена від держави, але ще й підлягає строгій контролі зі сторони уряду.

Для лішого зрозуміння справи на місці буде навести державну конституцію дотично релігійного питання бодай в одній державі з кождої вище згаданої групи.

І так — конституція Аргентини між иншим говорить: 1) Федеральний уряд Аргентини підтримує римо-католицьку віру. 2) Населення має право свобідно визнавати свою віру. 3) Президент держави, який мусить бути римо-католик, має такі права: а) вибирати єпископів (одного з трох кандидатів, запропонованих сенатом); б) позволити або заперечити проголосити в державі папську булю, тощо; в) робити і підписувати з папою ріжні угоди.

Щодо Бразилії, в якій церква є цілковито відокремлена від держави, то там в силі такі закони відносно релігії: 1) Держава чи її провінції не сміють заводити чи піддержувати (грішми) будь яких релігійних чинів 2) Члени монаших чинів не мають права голосу. 3) Всякі вироспювання мають право відправляти свої богослужения — приватно чи публічно — та можуть лучитися в товариства (організації) для набуття маетностей. 4) Тільки цивільні шлюби є важні (се значить, що поза церковними шлюб мусить бути також цивільний). 5) Цвинтарі є світські. 6) Наука в публичних школах має бути тільки світська. 7) Всі виросповідання мають право практикувати свої релігійні обряди і звичаї так довго, як не нарушують публичної моралі і законів.

Конституція мексиканської держави з 1917 року підчиняє церкву цілковито державі і між иншим говорить: 1) Публична освіта є світська; приватні школи є дозволені, але недозволено навчати в них релігії; релігійні товариства і духовенство не мають права основувати таких приватних шкіл, ані навчати в них. 2) Монаші чини не є законом дозволені. 3) Всякі публичні богослужения мусять відбуватися в будинках, не на дворі. 4) Церкви не мають права посідати реальностей, ані затягати на них позичок. 5) Церковні будинки і приналежні до них землі є власністю федерального правительства, яке має право регулювати їх вживання. 6) Інституції для бідних і хорих, для наукових досліда в та для поширення освіти не сміють бути під впливом та патронатом релігійних інституцій. 7) Лише цивільні шлюби важні. 8) Провінціональні уряди мають право вирішувати, яке може бути найвище число священників в даній околиці. 9) Лише особи уроджені в Мексико можуть бути священиками будь якого вироспівання. 10) Священикам заборонено будь коли критикувати конституцію, правительство та його урядників, як рівнож заборонено їм брати участь в політичних мітінгах або голосувати. 11) Релігійні часописи не сміють забирати голосу в політичних справах. 12) Священик не може увійти в посідання будь якої реальности, що є запосажена церковною организацією, як рівнож не може увійти в посідання спадку, коли такий спадок походить від когось, що не є споріднений з ним кровю в межах четвертого роду (покоління). 13) За нарушення державного закону дотично релігії, обжалованому не присуджує право на суд з лявою присяжних (джурі).

Як бачимо, Мексико а також в меншій мірі Бразилія таки на добре обкроїли колишні права римської церкви.

ЩО БУВАЄ ЗІ ЗРАДНИКАМИ ПРАВОСЛАВНОЇ ВІРИ.

На хуторі біля Берестечка на Волині мешкав богатий господар Володимир Семен. Наймолодший його син, Антін, повернувши з війська, закохався в дочці крамаря Нухіма Персона — Рахилі. Молода жидівочка також покохала парубка і вголилялася навіть бути його жінкою з тим, що він перейде на жидівську віру. Антін не мав нічого проти сього, але його мати не хотіла чути про те, щоби син змінив релігію. Бачучи, що не переможити матері, вирішний син вдушив її рушником підчас сну, а кілька днів пізнійше вийхав з села і в сусідним місточку перейшов на Жида. Та коли по-хвав до Рахилі, — зустріла його прикра несподіванка, бо її родичі віддали за неї час за одного крамаря. Новоспеченний Жид пішов в розпуці на поліцію, признався до злочину й тепер відповідатиме перед судом за душегубство.

СЕЛЯНЕ ВБИЛИ СВЯЩЕНИКА ЗА ТЕ, ЩО ВІН ЗАКЛИКАВ ІХ ПРИСТУПАТИ ДО КОМУНИ.

Священик одного невеликого російського села сказав в неділю в церкви проповідь про Ананію та Сафіру, які впали мертвими перед святим Петром після того, як вони продали землю дорожче від її вартости, а надвижку принесіли для себе, не повернувши її громаді Сказав також, що таку саму кару Божа постигне кождого, хто перед приступленням до колективів (комуни) продає свою худобу, конї та поживу, а громації вживає для своїх потреб. Священик доказував зі святого письма, що комунізм був уже давно й відповідає християнству

В ту-ж ніч сього священика застрілено, коли він оглядав помешкання для нагіння для нового колективного господарства. Тиждень пізнійше згоріла до цента дерева. — Ясно, що священика вбили і церкву спалили вороги колективних господарств

СЕЛЯНЕ ВТІКАЮТЬ З УКРАЇНИ.

З Бухарешту, Румуния, повідомляють, що через Дністер переходять цілі маси українських селян, які втікають перед колективізацією. За два тижні до Румуні втікло 500 осіб, яких румунський уряд прийняв як політичних емігрантів. У Кишеневі інтерновано 175 дезертирів з червоної армії, між ними 11 большевицьких старшин.

До Впр. Священиків і Тростів Православної Церкви.

Однокий український склад церковних річей, доставить Вам всі потрібні церковні річи, православного обряду в приступних цінах.

За цінником і інформаціями, просимо писати до:

Box 1624, — Winnipeg, Man.

„ВІСТНИК"
Релігійний часопис для Українців в Канаді.
Виходить 1-го і 15-го кожного місяця.
Видає Українська Православна Видавнича Спілка.
Передплата: В Канаді — $1.50 на рік.
За границю — $2.00 на рік.

Published semimonthly by the Ukrainian Orthodox Publishing Company
Subscription per annum:
In Canada — $1.50. — Foreign — $2.00.

Адресуйте: — Address.
The HERALD, Box 3684, WINNIPEG MAN.

НА ВЕЛИКДЕНЬ.

Великдень!

Саме це слово наповнює серце християнина великою радістю. Бо воно приносить нам той великий і торжественний день, коли „Христос воскрес із мертвих, смертію смерть подолав, і тим, що в гробах, життя дарував"!

Дійсно — Великий День!

Та хвиля, в якій Ісус вчинив побіду над смертю і вийшов з гробу, звеселила небо і землю; наповнила радістю оба — Старий і Новий Завіти.

Радісна та хвиля була для старозавітніх праведників, які вірили у прихід Месії, бо їх віра справдилася — Воскресший Христос, як співається в Великодніх піснях, „зійшов в глибину земл і розбив окови вічні", зійшов в ад і „перемог силу пекельну" та „післав померших воскресення".

Радісна се хвиля для грішних, бо в ній воскрес Побідник гріха і смерти і дав грішникам змогу осягнути життя вічне

Радісна се хвиля для всіх віруючих, бо се воскрес ідеал Добра і Правди, воскрес Побідник темряви всіх віків. Радісна вона для Св. Церкви, бо воскрес Той, який дав їй запоруку Своєї вічної присутности в ній: „Направду кажу вам, що де двох або трох збереться в ім'я Моє, там і Я буду посеред них".

Радісна вона особливо для всіх терплячих і переслідуваних за Правду, бо дає їм запоруку, що такий кінець прославлення жде кожного, хто терпить з Христом і для Христа. Бо до них то промовив Ісус Спаситель: „Хто видержить до кінця, той спасеться" (Матт. X: 22).

А що сказати про нас — православних Українців? З яким серцем сіли нам стрічати свято Воскресення Христового — нам, яких брати по крові і вірі на Україні саме тепер мучаться в клітях чорних катів? Нам, яких брати по крові і вірі під Польщею оплакують загарбання польсько-католицьким наїзником соток православних церков? Нам, яких братам по крові і вірі на Буковині грозить національна і церковна загада зі сторони румунського наїздника?

Чи й нам слід стрічати сьогорічне свято Воскресення Христового з радістю в серці, чи й для нас повинно воно бути „веселістю великою?"

Треба сказати, що так. Бо воно приходує нам, що воскрес Спаситель світа, отже й українського народу. Що прийде час, коли терпіння нашого народу скінчиться і він воскресне до нового життя. Що прийде час, коли ми вільними устами будем співати:

— Христос воскрес із мертвих, смертю смерть здолав і тим, що в гробах, життя дарував!

Христос Воскрес!

ЗЛОЧИН ЗЛОЧИНОМ ЗАКРИВАЮТЬ.

Коли в Европі почалися протести проти нищення церкви большевиками, зараз большевики оголосили заяву московського митрополита Сергія, який ніби каже, що большевики церкви цілком не переслідують.

Однакож світ приймив ту заяву з усміхом. Розумні люде знають, що в большевиці нікто не має права висказувати явно своїх думок, головнож, коли ті думки большевикам неприхильні. Не має отже такого права і митрополит Сергій. Через те заяву Сергія можна рішно приймати:

1. Або він про ню нічого не знав, бо її змайстрували самі большевицькі комісарі і підписали його ім'я без його відома

2. Або підсунули Сергієви готову заяву і казали: підпиши, коли хочеш жити!

3. Або казали: зроби заяву, але таку, яка нам потрібна! А не зробиш, так под стінку!

Пізніше виникла через большевицькі руки друга „заява" — сим разом немовто заява „собору української церкви". Собор мав відбутися в Київі.

Знов-таки й цього „собору" в своїм довжезнім змісті тільки й робить, що приписує Української Православній Церкві переможливий злочини. Навіть найсвятіші чесноти злочинами називає. Бо примірком за гріх православній церкві „заява собору" ставить і те, що Українська Православна Церква є національною (народною) церквою і стремить до створення самостійної української держави

З цілої сеї заяви виходить, що немов то православний собор був зібрався тільки на те, щоби себе, свою церкву, свій народ до послідного зневчити, засудити на загибель і віддати большевикам на суд і страшну кару.

Такого нікчий Українець — православний і неправославний не зробив би. Таке можуть робити тільки ті, що вже мільйони людей погубили і дальше убивають. Ті, що вже понад 10 літ годують ся найморрійнимм брехнями. Ті, яких душа купається в сльозах і крові мільйонів

Та заява заявою, а для нас питання:

Чи був в Київі Собор? Хто його скликав? На що? Кому був він потрібний? Хто на нім був? Чи були члени червоних гайок з револьверами? Може червоноармійці з наложеними багнетами?

Під чиим диктатом зложено проголошувану заяву? Хто її писав? За чию згоду? Хто підписував?

Дуже можливо і найможливіше було так:

Большевики приказали кільком єпископам та священикам зятися; крім них привели гурт безбожників й назвали се „українським православним собором". І на такім соборі зложили бажану собі заяву, або предложили до підпису готову, зложену в канцелярії чрезвичайки. Тоді сказали комуність а духовних: підпиши, а ні, то завтрішнього сонця не побачиш! І чоловік бачучи, що виходу нема підписав Бо хіба не все одно!

— Чому-ж не протестував? — скаже дехто.

А може і протестував! Ми не знаємо. Може декого нині за те судять, що протестував.

Може большевики взяли його руку, тягнули по папері і так його ім'я підписували

А може цілком нихто не підписував. Хіба-ж се большевикам конче потрібне? Вони-ж волі народу не признають, а не то вже волі одиниць. Коли людей сажають в тюрми, мучать, заслають на Соловки, або стріляють, то хіба потребують на се людського підпису, чи згоди?

Але щоби перед світом удавати повноправних, вони деколи видумують причини.

Знаючи се все, розумний Українець мусить уважати большевиків найбільшими своїми ворогами, брехунами, насильниками, злочинцями і невірити в ніякі їх виправдання, ні „заяви", які через їх руки переходять

Поликатись большевиком на заяву Сергія, на заяви українських єпископів, або взагалі на заяви священиків, учених, дяків, селян, робітників. се дуже дточний спосіб для одурювання світа. Адже большевики від початку свого панування сказали: Або цілком мовчи (се нів злочину), або нас хвали, а поза тим на нічо не дозволяємо. А довідаємося, що ти в душі нам неприхильний — зараз застрілимо!

Яку отже вартість можуть мати ві будь заяви, що повстають серед подібних відносин? Ніякої

Властитель невільників міг від кож дого невольника дістати по дві заяви невільників дуже добре живеться і ніякого невільництва кругом нема і не було ніколи. Але такі заяви для розумних людей не мали би значіння. Люде знали би, що се лише додатковий злочин злочин ошуки! — зі сторони властителя невільників. Те саме і з большевиками — вони брехнею закривають свій злочин!

В лондонськім „Таймсі, з 27 лютого 1930, сер Бернард Пейрз між иншим пише:

Самі большевики признають що за час 1918-1919 року убили 20 єпископів і 1414 священиків. Однакож ми маємо цілком певні інформації, що число було богато більше, бо — убито тоді 2,691 священиків, котрі мали парафії, 1962 ченців, 3447 монахинь і других слуг церкви.

Дальше таможе говориться про замикання церков:

Велике число церков большевики забрали в перший порі свого панування. Описи большевики попустили. На 1927 рік припадає 17 церков і 34 монастирі А вже на 1928 рік припадає 359 забраних церков і 48 монастирів. А в послідних шістьох місяцях церкви замикають гуртом — без рахунку. Так прим. в лютім 1930 в Одеськім окрузі всі церкви позамикано

Коли отже там таке творилося, тоді большевики заступаються „заявами" то Сергія, то „українського собору", що большевики безгрішні люде і ніякого злочинного переслідування церкви нема

В політиці большевиків людське життя стратило всяку моральну вартість. Народ в них, се худоба, яка має мовчки працювати на большевицький уряд. Народові відібрано право хоч би найменшу дрібку особитої свободи. Родину розбито. Батьки не мають ніякого права до своїх дітей. Все вводиться до того, що народ має бути німою чередою в руках большевицьких комісарів.

І ті найбільші злочинці, яких світ коли знав, нині покликаються на заяви своїх жертв, як покликувався б вовк на заяву вівці, яку роздирає, що немов то вівця заявила, що вовк її великий добродій. Насильство над одними і спроба ошукувати других! І то ошукувати в білий день в жищі очі, наперекір крикам жертв большевицької жорстокости.

ГЧ-КП.

КВІТКИ ПРИ ДОРОЗІ.

Негосподарний господар.

Був господар, що хотів бути богатим. (Хто богатим не хотів би бути?!). Порівнюючи себе з другими він говорив: Чому вони богатійші від мене? Чому я убожший від них?

Він другим завидував і його зависть була грішна. Бо він сам був винною свого убожества.

Кождої весни він купував новий віз, плуг, борони, сівалку, косарку (до сіна), в'язалку (байндер). А кождої осени все купленє викидав на дорогу і люде його розбирали, кто хотів. Зима — казав він — і всього того мені не треба. Тепер треба санєй... І купував сани, щоби на весні їх викинути. І так з року на рік.

І працював дуже щиро. Дня нього не було ні Неділі, ні Великодня, ні Різдва. Ні дня, ні ночі. Завсіди працював. Забув за свою душу, за праведність, за Бога, за Божий Закон, за моральні обовязки. За невинною працею все забув. Став матеріялістом наскрізь. Позбувся звичаїв своєї культури, позбувся заповідей своєї Віри і Церкви, позбувся цілої Системи Життя, яку мають всі розумні люде. Став культурним і моральним жебраком, рабом, формалем. Духового життя позбувся цілком.

І нарікав, що не має добрих сусідів. Не роблять так, як він. Не помагають йому. Не жалують. Почуття милосердия не мають.

Але сусіди казали: Він нищить своє добро своєю дурнотою — якже йому помагати? Дамо йому, а він і наше порозкидає. Аджеж в його життю нема ніякої розумної системи.

Такі негосподарші господарі бувають всюди.

Беріймо нашу Канаду. Пишуть розумні статті; розбираються розумні справи; пояснюються конечні річи — і все те міститься лише в часописі. Перечитав читач, чи ні і кинув. І не стало написаного. А прийде нова потреба — пиши наново! Пиши, щоби помістити в одному числі Пиши, щоби помістити в одному числі часопису і знов викинути. А за час знов і знов і знов пиши, щоби знов і знов і знов викидати. Чи се не те, що викидати плуг, борони, віз, косарку, в'язалку?... І немов нікому не приходить на гадку, що потрібні річи треба мати в книжках, а не тільки в часописах. Що давно вже треба Видавництва Потрібних Книжок. Противники українського народу і його Церкви богато вже книжок видали на шкоду Українцям і нові видавництва їх книжок організуються, а в нас... Додаткового тягару не хочемо на себе брати! Розумні книжки — се для нас тягар...

Кілько людей стає нині матеріялістами. Майно стає понад усім. Моральна сторона життя занепадає. Духове життя байдуже. „Релігія, річ приватна". Легковажиться Неділю, Свято, Церкву. Релігійно-моральну систему життя легковажиться. Моральні обовязки легковажиться. Життя стає подібне до життя наймита і формала. А про Церкву говориться: Потрібна вона для піддержання народної справи в теперішній хвилі". Себто — коли народня справа стане сильною, тоді Церква стане непотрібною і ми її викинемо. А прийде знов лиха година — будемо її переробшувати. Щоби описи знов викинути. І знов перепрошувати.

І при тім усім надіються, що хтось український народови повинен помогти. Ті, які свого добра не марнують, мають помагати тим, хто не вміє свого добра належно оцінювати, складати і захищати.

Так завсіди нерозумні на неможливе надіються!

Віра в самостійну силу.

Не уявлю се, але дійсний факт з життя неукраїнського народу:

Батько богатий — має гуртовий склад залізних річей. Та один з його молодих синів наявся в одній фірмі за робітника.

І каже йому знакомий:

— Чому ти працюєш в чужих? Чи не може батько дати тобі трошей, щоби ти заснував свій власний інтерес?

— Він може! Але се не було би розумно, — була відповідь.

— Чому не розумно? Хіба-ж батько не збирає майна для дітей?

— Ні! Він збирає майно на те, щоби міг виховати дітей так, щоби вони могли собі розумно на життя заробити. А не на роздавки!

- Як се так? . . .

— Еге-ж! Мій батько не тому богато має, що йому дав його батько, але тому, що він сам собі придбав. От що! Чому-ж він мав би мені давати? Се була би зневага для мене. Я не слабий, не каліка. Я ще молодий і передпнюю широке поле. Я маю на нім сам свою силу самодостійно випробувати. Отже я і роблю. Працюю в чужих, заробляю дещо грошей; приглянуся до їх роботи, навчуся її. І тоді зачну власний інтерес з такого маленького, як батько зачинав. А там — без батькової помочі я можу дійти до того, чого мій батько не має — до мільйонів. От який в мене плян для життя!

А щож батько зробить зі своїм майном?

— Що? Богато чого треба йому зробити. Він вже тепер кождого року дає може тисячу, може дві, на всякі инші народні справи. Подумай яка се велика робота! А колись він може і мені дещо дати. Або може і все передати на роботу наших народних організацій. Обовязок кождого з нас так робити. І в нині вже свою часточку там даю з того, що заробляю. А колись . . . Колись я своїм коштом побудую може шпиталь, може сиротинець, може захист для старих, може духовний семинар, може ремісничу школу Побачу, що буде найконечнійше . . .

Так сказав сни, майже хлопець. Бо так батько-мати його виховали. Навчили бути в свою силу і свою працю. Навчили громадських обовязків. Навчили бачити не тільки себе самого, але життя далеко поза собою. Отже те найбільше майно, яке батько синови повинен передати. Перед таким сином є необмежена будучність. І нарід, що має таких громадян, буде сильним народом.

Перший обовязок для Бога.

Чув я в Житню таку історію:

Відбувають заручини, а весілля відложене на пізнійше. Разу одного заручена пара була в гостях і там, серед веселого товариства, молодий жених почав жартами висміювати Релігію і Бога

Коли його суджена це почула, зворушила йому увагу, однакож він сказав, що йому Бог і Божа справа байдужа. Тоді сказала дівчина:

— Коли хтось не признає обовязку для того, що найвисше — для Бога, то як він може мати обовязок для собі рівного? Хто не поважає Бога, то як він може поважати товариш життя?

І з своїм судженим розвязалася. Не помогло і те, що він виправдувався й удавав опісля віруючого.

— Коли ти, будучи невіруючим, удаєш віруючого, то, остільки ти мені більше осоружний, — сказала вона. — Я така, як себе показую і хочу, щоби мій чоловік був такий і перед мною і перед Богом!

І до вінчання не прийшло, хоч як родичі молодої старалися до сього довести.

Коли наш народ буде мати таких дочок, тоді стане він великим народом і на рідній землі і поміж другими народами. Тоді будуть великі і праведні жінки, будуть праведні матері, що виховають дітей на характерних людей і праведних синів своєї Церкви і Свого Народу.

Більша сила між царська.

До царя Декія (249-251) привели християнина. А бути християнином числилося до найстрашніших протидержавних прова.

Цар приказав, щоби християни відрікся Христа і поклонився поганським божкам, однакож християнин не хотів і слухати приказу . Тоді сказав цар:

- За непослух я прожену тебе з моєї держави!

Християнин усміхнувся:

Цілий світ, се велике царство Христове; хіба-ж в тебе є тільки сила, щоби мене з Христового царства прогнати? Ні! Від Христа відлучити мене ти ніколи не зможеш.

— Я заберу ціле твоє майно, — говорив цар дальше.

І знов відповів християнин:

— Я складаю свої дорогоцінности на небі, хіба-ж ти можеш їх дістати?

Тоді цар пригадав послідний спосіб, на яким його сила кінчилася:

— Я скажу тебе мучити і вбити, — сказав він, — коли мені не покоришся!

Але християнин відповів спокійно:

— Царю, призадумайся, що робиш! Хіба сам не бачиш, який ти безсильний? Кажеш — будеш мучити моє тіло, але хіба можеш бодай дітикнутися моєї душі? А тіло, се лише одежа. І та одежа сама дати. Або може і все передати на роботу наших народних організацій. Обовязок кождого з нас так робити. І в нині вже свою часточку там даю з того, що заробляю. А колись . . . Колись я своїм коштом побудую може шпиталь, може сиротинець, може захист для старих, може духовний семинар, може ремісничу школу Побачу, що буде найконечнійше . . .

Так сказав сни, майже хлопець. Бо так батько-мати його виховали. Навчили бути в свою силу і свою працю. Навчили громадських обовязків. Навчили бачити не тільки себе самого, але життя далеко поза собою. Отже те найбільше майно, яке батько синови повинен передати. Перед таким сином є необмежена будучність. І нарід, що має таких громадян, буде сильним народом.

Перший обовязок для Бога.

Чув я в Житню таку історію:

Відбувають заручини, а весілля відложене на пізнійше. Разу одного заручена пара була в гостях і там, серед веселого товариства, молодий жених почав жартами висміювати Релігію і Бога

Коли його суджена це почула, зворушила йому увагу, однакож він сказав, що йому Бог і Божа справа байдужа. Тоді сказала дівчина:

— Коли хтось не признає обовязку для того, що найвисше — для Бога, то як він може мати обовязок для собі рівного? Хто не поважає Бога, то як він може поважати товариш життя?

І з своїм судженим розвязалася. Не помогло і те, що він виправдувався й удавав опісля віруючого.

— Коли ти, будучи невіруючим, удаєш віруючого, то, остільки ти мені більше осоружний, — сказала вона. — Я така, як себе показую і хочу, щоби мій чоловік був такий і перед мною і перед Богом!

І до вінчання не прийшло, хоч як родичі молодої старалися до сього довести.

Коли наш народ буде мати таких дочок, тоді стане він великим народом і на рідній землі і поміж другими народами. Тоді будуть великі і праведні жінки, будуть праведні матері, що виховають дітей на характерних людей і праведних синів своєї Церкви і Свого Народу.

Більша сила між царська.

До царя Декія (249-251) привели християнина. А бути християнином числилося до найстрашніших протидержавних прова.

Цар приказав, щоби християни відрікся Христа і поклонився поганським божкам, однакож християнин не хотів і слухати приказу . Тоді сказав цар:

- За непослух я прожену тебе з моєї держави!

Християнин усміхнувся:

Цілий світ, се велике царство Христове; хіба-ж в тебе є тільки сила, щоби мене з Христового царства прогнати? Ні! Від Христа відлучити мене ти ніколи не зможеш.

— Я заберу ціле твоє майно, — говорив цар дальше.

І знов відповів християнин:

— Я складаю свої дорогоцінности на небі, хіба-ж ти можеш їх дістати?

Тоді цар пригадав послідний спосіб, на яким його сила кінчилася:

— Я скажу тебе мучити і вбити, — сказав він, — коли мені не покоришся!

Але християнин відповів спокійно:

— Царю, призадумайся, що робиш! Хіба сам не бачиш, який ти безсильний? Кажеш — будеш мучити моє тіло, але хіба можеш бодай діткнутися моєї душі? А тіло, се лише одежа. І та одежа сама дати. Або може і все передати на роботу наших народних організацій. Обовязок кождого з нас так робити. І в нині вже свою часточку там даю з того, що заробляю. А колись . . . Колись я своїм коштом побудую може шпиталь, може сиротинець, може захист для старих, може духовний семинар, може ремісничу школу Побачу, що буде найконечнійше . . .

Так сказав сни, майже хлопець. Бо так батько-мати його виховали. Навчили бути в свою силу і свою працю. Навчили громадських обовязків. Навчили бачити не тільки себе самого, але життя далеко поза собою. Отже те найбільше майно, яке батько синови повинен передати. Перед таким сином є необмежена будучність. І нарід, що має таких громадян, буде сильним народом.

Перший обовязок для Бога.

Чув я в Житню таку історію:

Відбувають заручини, а весілля відложене на пізнійше. Разу одного заручена пара була в гостях і там, серед веселого товариства, молодий жених почав жартами висміювати Релігію і Бога

Коли його суджена це почула, зворушила йому увагу, однакож він сказав, що йому Бог і Божа справа байдужа. Тоді сказала дівчина:

— Коли хтось не признає обовязку для того, що найвисше — для Бога, то як він може мати обовязок для собі рівного? Хто не поважає Бога, то як він може поважати товариш життя?

І з своїм судженим розвязалася. Не помогло і те, що він виправдувався й удавав опісля віруючого.

— Коли ти, будучи невіруючим, удаєш віруючого, то, остільки ти мені більше осоружний, — сказала вона. — Я така, як себе показую і хочу, щоби мій чоловік був такий і перед мною і перед Богом!

І до вінчання не прийшло, хоч як родичі молодої старалися до сього довести.

Коли наш народ буде мати таких дочок, тоді стане він великим народом і на рідній землі і поміж другими народами. Тоді будуть великі і праведні жінки, будуть праведні матері, що виховають дітей на характерних людей і праведних синів своєї Церкви і Свого Народу.

Більша сила між царська.

До царя Декія (249-251) привели християнина. А бути християнином числилося до найстрашніших протидержавних прова.

Цар приказав, щоби християни відрікся Христа і поклонився поганським божкам, однакож християнин не хотів і слухати приказу . Тоді сказав цар:

- За непослух я прожену тебе з моєї держави!

Християнин усміхнувся:

Цілий світ, се велике царство Христове; хіба-ж в тебе є тільки сила, щоби мене з Христового царства прогнати? Ні! Від Христа відлучити мене ти ніколи не зможеш.

— Я заберу ціле твоє майно, — говорив цар дальше.

І знов відповів християнин:

— Я складаю свої дорогоцінности на небі, хіба-ж ти можеш їх дістати?

Тоді цар пригадав послідний спосіб, на яким його сила кінчилася:

— Я скажу тебе мучити і вбити, — сказав він, — коли мені не покоришся!

Але християнин відповів спокійно:

— Царю, призадумайся, що робиш! Хіба сам не бачиш, який ти безсильний? Кажеш — будеш мучити моє тіло, але хіба можеш бодай діткнутися моєї душі? А тіло, се лише одежа. І та одежа сама

Чого-ж держатися

Є оповідання про безбожника, який ціле життя чувся задоволений і відважний, а доперва на смертній постелі напав на нього страх і непевність. Инший безбожник, що був тоді коло вмираючого, сказав

— Не тріпочся! Пригадай собі, яка була в тебе відвага ціле твоє життя. Збери отже всю силу і держись!... Держись до послідного!

Вмираючий сказав:

— Того мені тепер дуже потрібно, але ти ще скажи мені, чого маю держатися? Скала, на якій я стояв, зникла, на чім же мені тепер стояти?...

Православні Українці! Старайтеся, щоби Ваш сусід також став передплатником „ВІСТНИКА". Сим Ви поможете своєму релігійному часопису.

НЕДІЛЬНА ШКОЛА

ВОСКРЕСЕННЯ ІСУСА ХРИСТА.

Ісус Христос був розпятий і помер в пятницю. Під вечер того дня два ученики Христові, Йосиф з Ариматеї і Никодим, заняйся похороном Ісуса.

Вони зняли Тіло Ісуса з хреста, помазали Його пахучими оліями, завинули в чисте полотно, яке називаємо плащеницею, і понесли до гробу. За ними йшли побожні жінки.

Ученики зложили Тіло Ісуса до гробу, вхід до нього привалили тяжким каменем і відійшли.

Тоді пригадали собі Жиди слова Ісуса, що Він воскресне. Вони боялися, щоби ученики Ісуса не взяли Його Тіла з гробу й опісля не сказали, що Він воскрес. Для того запечатали гріб і поставили сторожу з жовнірів.

На третий день після смерти Ісуса в неділю раненько, сталося те, що предсказали були пророки: Ісус Христос воскрес з мертвих! До сходу сонця затрясла ся земля, з неба зійшов ангел і відвалив камінь від гробу на знак, що він вже переможений. Лице ангела було ясне як блискавиця, а одяг був білий як сніг.

Жовніри, що стерегли гробу, стали як мертві. Отямившися, повтікали до міста і донесли Жидам про все, що сталося.

До гробу прийшли побожні жінки. Вони несли пахуче миро (олійки), щоби нащастити ним Тіло Ісуса. По дорозі журилися, хто відвалить їм камінь від гробу, бо був дуже тяжкий

Але коли прийшли до гробу, камінь був вже відвалений. На нім сидів Ангел. Жінки злякалися, але Ангел промовив:

— Не бійтеся! Я знаю, що ви шукаете Ісуса розпятого. Його нема тут. Він воскрес. Ідіть і скажіть про се Його ученикам.

В неділю по сім Ісус явився Марії Магдалині, а троха пізніше двом ученикам, які ішли до Єрусалиму до одного села

Того самого дня вечером Ісус Христос явився ученикам, які були зійшлися в одній хаті. Ісус увійшов до хати через замкнені двері і сказав до них: „Мир вам"

Апостоли злякалися, але Ісус промовив

— Не бійтеся, се Я.

Потім Ісус ще много разів являвся ученикам, аж доки не вознісся на небо.

Ісус Христос віддав себе, на муки і смерть на те, щоби дати нам вічне життя. Святкуючи свято Воскресення Ісуса Христа, памятаймо на те, що Ісус зробив для нас. Він вмер за нас на хресті і ми повинні відхитися Йому за се. Ми можемо зробити се в той спосіб, що будемо любити Його і жити після Його науки.

Христос Воскрес!

ПРО БОГОСЛУЖЕННЯ ПРАВОСЛАВНОЇ ЦЕРКВИ.

(За Свящ. П. Табінським).

ПОНЯТТЯ ПРО ТРЕБИ.

Крім Богослуження, що відправляється в певні часи і для всіх вірних, є ще такі відправи, що бувають в різні часи і для окремих вірних, залежно від їх особистих потреб. Такі відправи звичайно називаються требами. До них належать всі служби, пристосовані до певних подій в житю чоловіка, а також всі таїнія, крім св. Причести та священства, що мають всенародний характер. Чини треб знаходяться в церковній книзі, званій „требником".

Молитва над Матірю та обмолитвання дитини.

Зараз по народженю дитини відбувається над його матірю та над дитиною молитва, а потім буває обмолитвання дитини, коли ви дається христіянське імя.

По церковному уставу дитина, що народилася від вірних батьків, на осьмий день приноситься до церкви. Тут, у баптистерії, священик гричі робить над нею знак хреста, благословляє, і молиться, щоб святий хрест наше пробував в ній всі дні життя. Опісля обмолитвання, дається імя святих, щоб обмолитовані потім старались наслідувати побожне життя святих свого імени та мали собі в них небесних заступників в горі Богом.

Примітка. Часом обмолитвання відбувається і в дому, в день народження дитини, або перед самим її хрещінням

Хрещення і Мированя.

Хрещення є таїнія, на яких чоловік очищається від усіх попередніх гріхів, як і прирожденого, так і особистих, умирає для життя гріховного, а народжується християнином і вступає для життя нового і святого. В мировані же чоловік, що через хрещення є продився до нового духовного життя, одержує благодать св. Духа, яка укріпляє його в цьому житю. Звичайно ці дві таїнії, відправляються зараз одна за другою.

ЧУДА ЗАВСІГДИ ДІЮТЬСЯ.

Що се таке чудо? Чудо, се окреме діяння Божої Руки. Де не можемо ми зробити, як хотіли би, де не може зробити людська сила, там сила Божого Провидіння приходить людям з помічю і се являється чудо — себто дивна дія.

В житю кождого чоловіка є багато випадків, з якими важиться щонебудь чудесного. Одному в безвихідним положенню прийшла несподівана помич; иншого незрозуміла сила остерегла перед великим лихом, третий по довгих молитві дістав, чого просив

Й писана історія українського народу повна чудесни подій і з тих я ось тут згадаю два:

I

Український письменник Григорій Квітка Основяненко родився 1778 року в селі Основі, коло Харкова, на Україні. Та з малку був слабосильний, а коли прилучилась золотуха (шкрофули), то він цілком ослів. І ніяка лікарська поміч уже не помагала. Хлопець мав лишитись глупим на завсіди.

Горе зробило хлопця вже з раннього малку дуже релігійним. До церкви водила його нянька дуже часто і він там всю Службу вистоїть.

Було йому пять років, як поїхав він з матірю в сусідній Озерянський монастир. Внесла його мати в церкву, от він і питає

Який то образ, мамо?
Здивувалася мати і каже
— Хіба ти бачиш?
— Бачу, — каже хлопець
І від того часу він уже бачив.
Вмер Квітка 8 серпня, 1843 р.

II.

Образ Почаївської Богоматері перенесений до Почаева з села Орлі, що коло Почаева Належав він там до пана Гойського а саме тоді до Ганни Гойської.

І коли Орлі перший раз Матір Божа здоятвила в своім образі, показала свою помічі православним христіянам.

В 1566 році брат Ганни Гойської, Пилип Козинський, що зроду був слепим, звернувся з горячою молитвою до Цариці Небес і благав, щоби Вона перед нею появилась і сказала чудо. Від Цариці Божої Матері, до котрого звертався в своїм промінь світла і вдарили в нього і слепим наглo прозрів і побачив світ Божий.

Опісля показалась пому Матір Божа при виході Татар і Турків на Поділля 1675 р., коли ворог три дні обступав Почаїв. Вибрав (21 22 і 23 липня) і заносив свою молитву перед престіл Господа, Богородиці і тим, що сам в ній і в ній.

Чуда се свого карпати Божої Ро... Ще й дотепер тільки тим, хто цих своїх душ і тих проглядає.

Христос Воскрес!

Христос воскрес! Радуйте діти,
Бігайте в поле, у садок,
Збирайте зілчко і квіти,
Кладіть на Божий Хрест вінок!

Нехай брешуть і пахнуть квіти.
Нехай почує Божий рай,
Як на землі радіють діти
І звеселяють рідний край

Не має погляне Божа Мати.
Радіючи з святих небес
Збирайтеся, діти, йдіть співати
Христос воскрес! Христос воскрес!

Леонід Галібів.

На Великдень.

Усім усім святих небес
Святий привіт: Христос воскрес!
Давно діди його мовляли,
Друг друга привітали.

Летіли роки, сотні літ;
Линав людської слави цвіт;
Руйнуючи землі митарства,
Минялися царі і царства

Живе, не вире святих небес
Святий привіт: Христос воскрес!
Ростіть, цвітіть, навчайтесь, діти,
Вважать добро, людей любити

Поглянувши на Божий світ,
Твердіть ви ще один привіт,
Щоб рівно йшла життя дорога:
Душа моя величить Бога!

Леонід Галібів.

ПОЛЬСЬКА ПОЛІЦІЯ СТРІЛЯЄ ЛЮДЕЙ.

В селі Качавівці, повіт Скалят, яке є переважно польське, був польським парохом ксьондз Врубель.

Його польська церковна влада перенесла, а назначила нового священника. Але парохіяне не хотіли ксьондза Врубля пустити, а прияти нового пароха. Тоді польська влада прислала відділ поліції, щоби ксьондза Врубля викинула. Парохіяне його окружили і не хотіли дати поліції. Та польська поліція відповіла вогнем з карабінів і вбила на місці 4 парохіян а 10 ранила. Опісля польська церковна влада суспендувала ксьондза Врубля, а костел замкнула на необмежений час

НАУКА УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ В ЧЕРНОВЕЦЬКИХ ШКОЛАХ.

Черновецький „Час" повідомляє, що директори й директорки народних шкіл у Черновцях дістали наказ завести науку української мови там, де є 40 українських дітей у школі.

З БОЛЬШЕВИЦЬКОГО РАЮ.

Радянська преса пише, що з наказу комісаріяту здоровля поліція виловила в Москві 6000 бездомних дітей, які відано лікарськими оглядинами. Виявилось, що серед сих бездомних дітей 4,173 заражених венеричними недугами, 1,118 туберкульочних. Підчас ловіб бездомних сі діти вступили з поміччю у формальну боротьбу, в якій згинуло 60 осіб.

Треба сказати, що бездомні діти — се в головному результат знищення большевиками родинного життя

В ВАШИНГТОНІ ГОВОРЯТЬ ПРО ПЕРЕСЛІДУВАННЯ НА УКРАЇНІ.

Посол до конгресу Злучених Держав в Вашингтоні, Дж. Ф. Брум, домагався наложення ціла на антрацит, спроваджуваний з Совітської Росії, яку його „приятель з Пенсильванії" називає безбожною російською державою". Брум зазначив, що він є проти ввозу сибірського антрациту що й тому, що совіти визискують малолітніх, змушуючи їх працювати за 17 американських центів денно.

А далі відчитав Брум телеграму, яку одержав від о. Івана Гундяка, пароха української православної церкви св Юрія в Майнерсвил, Па., в справі переслідування українських автокефальної церкви на Україні і запроторення українських учених до тюрми.

Чи Ви вже відновили передплату за свій релігійний часопис „ВІСТНИК"? Коли ні, так постарайтеся се зробити зараз! Також постарайтеся, щоби Ваш сусід став передплатником „Вістника".

ЗАСУДИЛИ ГОЛОВНОГО РАБІНА.

Головного рабіна в Ленінграді (бувшим Петрограді), Лазарева, якого обвинувачено за звязок із закордоном, засудив большевицький уряд до висилки на десять років в один з північних концентраційних таборів. Чотирнайцять инших жидівських діячів та рабінів, які були арештовані з Лазаровим, також засуджено до висилки в концентраційні табори на ріжні короткі речинці. Їх засудили за те, що вчили дітей слова Божого, що є совітській Росії недозволено.

БЕЗБОЖНИЦЬКИЙ ФАКУЛЬТЕТ У КИЇВІ.

З днем 1 лютого с р. Харьковлено при т. з робітничім Університеті в Київі безбожницький факультет з двохлітнім курсом навчання. Для цього факультету є підготовляючий „кваліфікаційних безбожників". Ці „кваліфіковані безбожники" мали обняти всякі офіціяльні становища в державній Державній адміністрації, а також у домах освіти. Фундкультет діліться на три відділи: православія, католицизму і юдаізму

ПОЗВОЛЯЄ ХОРОНИТИ НА КАТОЛИЦЬКИМ ЦВИНТАРІ.

Єпископ католицької дієцезії в Бруклині, коло Ню Йорку видав розпорядок, що на будуче можна буде хоронити на дицезіальному цвинтарі і некатоликів, якщо вони належали до католицької родини через подружжя і додержали всіх обрядів, які вложили в часі заключення подружжя з католицькою стороною.

Дотепер номерці жінки або мужі католики могли бути хоронені на католицькому цвинтарі, але їх подруги були виключені від сього. Через те не можна було мати спільної гробниці на католицькому цвинтарі.

СОБОРНА СЛУЖБА БОЖА.

(Бремнер, Ман.)

В неділю дня 23 березня, на честь нашої чудотворної ікони Пресвятої Богородиці Споруєнської Української Православної Церкви в Бремнер, Ман. відбулася соборна служба Божа. Зібралося на ню коло 300 вірних з Бремнер, Гемлі, Ґілберт Плейнс, Мінітонас, Ґілбертон, Ґілдфорд, Ґілдфорд Стейшен, Ґілдфорд Ферм, Ґілдфорд Ферм Стейшен, Ґілдфорд Ферм Стейшен, Ґілдфорд Ферм Стейшен

суспіль, котрих також вибрикувало на концерті. Той мелві було в нашій церкві Богослужіння і нашому парохові о. П. Заварикові прийшло говорити на концерті вступне слово. Шановний бесідник представив нам в своїй промові, чому нині весь український нарід дякує головно перед Шевченком, чому Шевченко є для нас дорогим, чому український нарід так високо цінить його писання? Сказав також, що Шевченко, як щирий син українського народу, великий любитель нашого народу, а також тих Українців, які служили чужим. Їх то називав Шевченко сьитєм та гнилою Варшавою і Москвою.

Дальше слідували хорові співи під дірігентурою п. Юшинська та деклямації. На кінець відограв в мат. роський хурток одноактну під заголовком „Сватьба", котре дуже гірко вийшло.

Дуже зимувались наші черв ні сусіди, що так гірко їм відда ся стидать наши самостійники. З тимбільше, що в нас дуже мало відмінності від них, а тільки в мові вони і ми. Ще дальше ми відмінність від них, а тільки в мові вони і ми. Ще дальше ми відмінність від них, а тільки в мові вони і ми. Ще дальше ми відмінність

КІЛЬКА СТОРІНОК З ІСТОРІЇ ПРОТЕСТАНТИЗМУ.

(Уступи з недрукованої праці п. Фих. Стемашенка п. з. „Дещо з історії Реформації")

І.

ДЕЩО ПРО ХАРАКТЕР КАЛЬВІНА.

Спалення Сервета.

Кальвін був дуже неспокійною людиною так у своїх особистих взаєминах, як і в толкуванню свого вчення. Він відзначався великою впертістю, нетерпимістю до інших, [illegible] перед підлотою. Так [illegible] священиків Католицької церкви, який ним не був [illegible] Сервета Писмом, [illegible] Кальвіна [illegible] Кальвін [illegible] Сервета [illegible] Кальвін [illegible] Сервета [illegible] Кальвін [illegible] Сервета

„ВІСТНИК"
Релігійний часопис для Українців в Канаді.
Виходить 1-го і 15-го кожного місяця.
Видає Українська Православна Видавнича Спілка
Передплата: В Канаді — $1.50 на рік.
За границю — $2.00 на рік.

THE VISTNYK
Published semi-monthly by the
Ukrainian Orthodox Publishing Company
Subscription per annum:
In Canada — $1.50. — Foreign — $2.00.

Адресуйте: — Address
The HERALD, Box 3684, WINNIPEG MAN.

СВЯТОЧНИЙ ПРИВІТ.

Дорогим во Христі пастирям і дітям Рідної Церкви зичу щирим серцем світлих радостів Христового Воскресіння.

Хоч час наш тепер „страсний тиждень" в житті нашого українського народу і його Церкви, — тим більшою вірою ми будемо витати один одного кличем „Христос Воскрес", як кличем вічної перемоги Христа і його діла над всякою темрявою і всяким насильством. Прийде час, темрява і насильство зникнуть і наш вільний нарід свобідно буде славити Воскресшого Христа і Його непереможе діло на своїй визволеній землі. Христос для того воскрес.

Дорогі Браття і Сестри!

Теперішні безрадісні часи знов як кожного року, для нас усіх до великих і святих споминів. В Страсний Тиждень ми споминали останні дні, останні хвилини життя Сина Божого перед Його смертю на хресті. Тяжкі й особливі смутком ці дні минули для нас. Ми відчували і ми відчуваємо ще й сьогодні нашою любов'ю до Справедливого Христа стоїмо мовчазні в побожнім подиві перед великою Його скорботою й Жертвою, яку Син Божий приніс за нас всіх, за ввесь гріховний світ. Вистраждав Він за всіх, за ввесь гріховний світ Вистражданою жертву в поруганнях, безправному суді, в побоях і знільгуваннях від воїнів. Далі, жертва ся стелиться перед Ним в кривавім хресним шляху до Голгофти Побитий, скривавлений, надаючий під тягаром хреста, який Йому дано. Він йде на страшну хресну смерть. Він ще під регіт своїх ворогів, під дикі вигуки товпи „розпни Його", сей самої товпи, яка ще так недавно витала Його в Осанна, Сину Давидовому". В тім же боженственнім спокою і всепрощенню Він вмирає на хресті.

Що може зрівнятись до своїй духовній силі з історією останніх днів і хвилин сього Божественного Життя? Історія світа і всіх його великих людей не може подібного не дала і дати не може. Історія смерти Божественного Страдальця на всі віки буде світа людству своїм нечленним, безсмертним символом незрушимого спокою, непобідженої любови, всепокриваючого всепрощення. Смерть Сина Божого се найбільше свідчення Його божественности. Чоловік з своїми слабими сигнами не затримався на тій божественній висоті, на яку взнісся дух Страждаючого Христа.

Що мусіли відчувати в ті, так незвичайно тяжкі часи, всі близькі Сину Божому? Що діялось в серці Його Святої Матері, яка стояла при хресті? Нема слова, якеб означило глибочінь страшного болю, який Вона переживала. Хто може також описати біль і розпуку Учеників Христа і відданих Йому св. Жінок? Хоч Христос говорив їм, що Він повернеться до них, що Він тільки хвилево відходить від них, вони Його не розуміли. Думка про воскресіння, про перемогу над смертю, про відблиск прийдесного світанку вічного життя, така думка була незрозумілою для них. Тупий нелічимий біль був в їх серцях. Вони втратили назавжди свого Месію і учителя. Тяжка, безнадійна розпука простерла над ними свої чорні крила. Христос помер. Його похоронили, сторожа стоїть при гробі, всі надії близьких до Сина Божого з Його смертю завмерли навсе, безповоротно. Так, тільки вони могли відчувати своє тяжке горе, свою втрату.

Ранок третього дня по смерти Учителя... Несподівана, неймовірна вість: „Христос воскрес". Її принесли Св. Жінки Мироносиці. Вони почули се від дивних світлих мужів при розкритому гробі Христа. Її принесла Марія Магдалина. Вона бачила Воскресшого Господа. Її привіс Св. Апостол Петро. Йому, як говорить Євангелія, одному з перших явивсь Син Божий. Клеопа і Лука прибігають радісні до Ізмаїла: „Христос воскрес! Він явився нам!" Вони близькі Господу зібрані в одній світлиці. Де хто ще в сумніві, але з радістю вже в передчутті, на порозі їх душ і серц, можливо, посеред них сам Воскресший Господь. „Мир вам", сповістив Божественний привіт. Так Він був перший Великдень. Така була його радість.

З того часу радісний клич Великодньої „Христос Воскрес!" став кличем радости віри християн через всі віки, до наших днів. В вірнім ряді сих радісний клич продзвенів з уст кількох десятків вірующих: тепер він побідно дзвенить, розливається з уст мільонів, на всіх мовах по цілому світі...

Історія страждань і смерти Господа, і історія Його воскресіння, як богато все це мусить промовляти нам в наші теперішні тяжкі дні. Таж в історії нашої Церкви, нашої тепер „Страсний Тиждень", страсна доба. Там на Рідній Землі тепер творяться наново дика нарута над Христом, кощунний суд над Ним. Христос в вірі нашого побожного народу. Христос в його Рідній Церкві. Христос в великих терпіннях нашого поневоленого народу. Ой Христос віри і любови наших днів розпинається, знов стікає кров'ю під регіт сучасних фарисеїв і тиранів, під крики опанілої в слінії ненависти товпи „розпни його!" Там тепер і Юди вої знайшлись Там тепер сотні храмів оскверняються, Церква терпить ліквідується, Первосвятитель П, вісімдесять літній старець Митрополит Василь Липківський і один за другим єпископи відсилаються на заслання, на повільну смерть.

Чи не стоїмо ми поправді на сучасній Голгофті в житті і Церкви і нашої Нації? Так, при сучасним хресті, на якому розпинатий наново наш Господь, де ще пильнується і оскверняється все для нас дороге і свяге.

Можливо і в наших серцях тепер страшний біль і розпука, можливо навіть ми нас закрадається безнадійність. Безнадійности не повинно бути. Нехай оживуть перед нами образи всіх бандових Сину Божому на Голгофті, при Його хресті. Наші чуття тепер близькі до пережитих ними. Їх нагорода в Воскресінню, буде і нашою нагородою. Прийде час, мине „Страсний Тиждень" в нашім житті, ми дочекаємось нового воскресіння для Господнього, правди Його в нашім народі. В сподівання тої Божої ласки, в великій вірі, що наш „третій день" недалеко, ми і тепер в нашу тяжку, страсну добу, з непереможною силою нашої віри в Бога високо піднесемо хоругов нашої віри, на якій сяють нам слова „Христос воскрес!"

Святий віковий клич християн „Христос воскрес" нехай і в наші тяжкі дні голосно дзвенить, нехай віщує нам нашу будучу пепемогу в ділі і правді Христа, в волі і щасті нашого народу: Христос воскрес!"

З ласки Божої, волею Церкви Архиепископ Американський і Канадійський
ІОАН ТЕОДОРОВИЧ.

Квітень 20, 1930
Шикаго, Ілл.

Чи не Кара Божа?

Часопис „Неділя", що виходить у Львові, сповіщає про таку історію. В селі Посадові, коло Яіщева пов. Томашів, з давніх давен була деревляна православна церквиця. Коли ся церквиця від старости стала розвалюватися, то якийсь заможний уніят побудував у селі нову церкву камяну, а по смерти прах його зложено було в підземелля сеї церкви.

В 1921 році римо-католики відібрали сю церкву під костел. Тоді ксьондз Антоній Биловонс з села Рипліна вдерся до церкви з своїми людьми із околиці, сіл і почав нищити все в середині церкви. При тому, як оповідають селяне, ставсся такий випадок. Один з учасників тої роботи, Ян Пшенічка, підійшов до образа св. Йоана і обдер святому його з словами: Ідзь до Рози, бодайбог!" Але за деякий час, переказують, сей мий Ян Пшенічка захворів на одну ногу й у Львові йому її відрізали. Незадовго те саме сталося й з другою ногою, і шті Пшенічка помер.

А 10 грудня минулого року, не зна з якої причини, приїхав до села Пр. ва той самий ксьондз Биловонс і наказав місцевим католикам церкву-костел розібрати. Довідавшись про це, збралися православні, особливо-ж богато жінок стали проти того протестувати. Гостя поставив жінок змусила войовничого ксьондза покинути село, залишивши все по старому.

„Поговорив з Пером на Розум"

Славний англійський писатель сер Артур Кінвер-Кавч оповідає такий інцидент зі свого життя: Молодим хлопцем йому довелось засідати до шкільного іспиту. Для того він купив собі новіське перо, покладаючи на нього не аби які надії, бо яке-з новим пером не перебіги іспиту? Але сталося, що при іспиті він провалився. „От тоді я, — каже сер Артур, — взяв своє новіське перо на бік і поговорив з ним на розум, кажучи: „Ми мусимо в якийсь спосіб направити се лихо, а то покриємося сорамом на цілє життя". Як виходить, то перо не тільки що „зрозуміло" слова свого властителя, але й взяло їх до серця, бо від того часу промінную богато літ і сер Артур написав богато праць, а більшість з них були писані тим самим пером, з яким він колись провалився при іспиті.

Історія Мила.

В біблійній історії говориться, що попіл був вживний в тих часах для вимивання рук, отже можна сказати, що перше „мило" було в формі попелу. Першими з цивілізованих людей, які винайшли спосіб робленя мила, були Римляне Вони навчилися сей штуки від Галлійців, які робили мило з деревляного попелу і вживали його для миття волосся. Таке мило надавало волоссю червоної краски, що вважалося між Галлійцями великою красою.

ГЧ-КП.

КВІТКИ ПРИ ДОРОЗІ.

Як слабі сильними ставали.

Чеський нарід невеликий. А кількадесять літ тому назад був ще меншим. Кругом Німці. І помік ним богато Німців. Сам був малосвідомий, а з тим убогий. Не знав, хто він такий. Не знав своєї історії. Не думав про свою народну будучність. Недумаючи готовився до національної смерти.

Але знайшлося кілька свідомих Чехів, що сказали:

— Ні, Чехи не згинуть ніколи! Не мають згинути!

Се були Чехи з великою вірою в силу власної праці.

І почалася робота коло відродження Чехів. Треба було чеських організацій, чеських інституцій. Треба було виробити чеську свідомість — чеський розум. Треба було виховати й удержувати учителів, провідників, організаторів. Треба було власних чеських шкіл, видавництв, книжок, часописів. Треба чеських ремесел, чеської торговлі, промислу...

І почалися збірки на таку народну роботу. Де збіжалося на улицю трох Чехів для балачки, там вже підходив чеський колектор і: „Дайте щобудь"... І давали, хто що міг, — одні більше, другі менше, а треті дуже мало. Всі давали.

Але були і такі, що народну роботу уважали нещастям. Такі тікали, ховалися, викручувалися, вибріхувалися, щоб нічого не дати.

— Моя хата з краю, я нічого не знаю, казали такі. — Ми самі бідні... Нехай побачу, що робитьси... Німець казав, що з того нічого не буде, бо всі наші крадуть.

Але свідомі Чехи на викрути не зважали. Вони розумілли душу несвідомих. Вони знали, що несвідомий має на питомку, на-курення, на забаву, на непотрібне, на шкілляве, а на добре не має. Отже таким не попускали.

Минуло від того часу небогато літ. Чехи вже були свідомими і сильними. Німецької небезпеки не боялися.

Коли нині малі Чехи мають свою державу і над чужими ще панують, то до такого вони дійшли тими жертвами, які кождий давав, завсігди давав і на кождім кроці давав. Доки не давав ніхто жертв, то не було ані роботи, ані свідомости, ані сили.

Здобувши власну державу, вони заснували також свою церкву (незалежну від Риму), щоби мати ціле своє життя в своїх руках.

Наука ясна! В одним короткім питанню: як виглядає твоя жертвенність, чи тачу?

Гріх лінивства.

В православнім Молитвенику „Добрий Пастир", на 47-ій стороні є зазначено сім найважнійших людських гріхів Вичислені вони так:

1. Гордість, 2. Лакомство, 3. Нечистота, 4. Заздрість, 5. Обжерство і пяньство, 6. Гнів, 7. Лінивство.

Лінивство поставлене тут, як великий гріх. В давних часах, коли сей ряд гріхів зазначувано, лінивих людей було дуже богато. Лінивство було тоді великим гріхом.

Так може нині хтось подумати. Але чи так воно було?

Лінивство є тілесне і духове. І від одного, як і від другого велика для життя шкода.

Божий Розум дав чоловікови богато інструментів для праці. Руки, ноги, очи, уха, розсудок, совість, співчуття, серце з усіми добрими почуваннями. І всіми ними чоловік повинен працювати.

І тому може бути лінивство рук, лінивство ніг, очей, ух, голови, совісти.

Є люде, що руками працюють за двох. Слабують від великої втоми. Але розум в них лінивий. До здорової широкої думки він не підіймається. Совість в них лінива. Не хочуть вони відчути обовязку, не задають собі питання: що праведне, що грішне? Що гарне, що погане? Що треба, чого ні?

Вони не йдуть там своїми ногами, де чесні люде для громадської праці сходяться. Не хочуть прикласти рук до справи, яка стоїть поза їх особистими справами. Не хочуть нічого розумного вичитися. Не хочуть сповнити моральних обовязків. Навіть йдучи до церкви, вони через духове лінивство не беруть з собою своєї душі. Приносять лише бездушне тіло. Розумна думка в них спить, розум спить, душа спить, совість спить.

Ось з такого становища дивилися на моральну сторону життя ті Отці Церкви і великі християнські Праведники, що поставили гріх лінивства в ряд найбільших людських гріхів.

Де лінивство, там занепад. Лінивство хліба не родить. Ані розуму не дає, ані сили, ані чеснот, ані праведности, ані святости. Ані щасливого співжиття людей з людьми. Ані праці, ані жертвенности, ані свободи. Ані великих людей, ані великих вчинків.

Де лінивство господарює, там нива буряном заростає. Заростає бур'яном рілля, заростає розум, заростає совість, заростає голова, заростає серце. Заростає буряном життя одиниці, родини, громади, народу.

Обовязок Пророка.

І сказав він то мене (до Пророка): Сину чоловічий! Ось я поклало тебе до твого народу ізрайлівського, що відступив від мене. Ті сказали: Так говорить Господь Бог: Чи будуть вони слухать, чи ні — вони-ж дім впертий — то ж хай знають, що був в пророк між ними. Ти-ж не лякайся їх і не страхайся моїх їх, як вони бодаками і терням для тебе будуть і тобі зовсім жити між скорпіонами. Езек. II: 3 -6

Таким проповідував Пророк серед свого народу. Пригадував славну минувшину, великих предків, що були розумом, совістю і гордістю народу. Клав перед очима занепад життя — гріхи, що зводять людей в темні долини: самолюбство, скупість, продажність, легковаження Божих Заповідей. Закликаючи до поправи, показував ту благословенну будучність, яка буде заплатою за правдивість.

Але здавалося, що ніхто не йшов за Пророком. Він ходив за всіма? Ніхто не казав: Говори! Треба було накликати людей, щоби слухали. Мовчав він і ніхто не питав: Чому він не говорить? І зневі рився Пророк та сказав:

— Піду від них і тоді відчують вони мою неприсутність. А не відчують — самі себе уб'ють.

Тоді сказав Господь до Пророка:

Чому ти вийшов з мого виноградника? Я-ж поставив тебе робітником на мої ниві. Хиба ти лишив иншого робітника на своїм місці?

— Народ не слухає мене, — відповів Пророк. — Занадто його серце закаменіло. — І сказав знов Господь:

— Я сотворив Весну, Літо, Осінь і Зиму. На Весні сіють, але не збирають. Тоді посіяне кільчиться, а Літом виростає. А жнуть, звозять і молотять в Осени. Зимою-ж споживають те, що на Весні було посіяне. Чи розумієш ти мене?

— Не розумію, Господи, — сказав Пророк. І сказав Господь знов.

— Слухай і розумій! Ти доперва почав сіяти і вже хочеш збирати. А зерно, яке кидаєш в землю, одно доперва кільчиться, инше-ж дощу дожидає. А кількорядок гридок ще не засіяних! Чому-ж зневірився ти? Хиба бувало, щоби нива казала: оріть і засівайте мене? Хиба казав коли народ своїм Пророкам: Учіть нас! Докоряйте нам! А ти такого надієшся. Не вони, тільки Я вложив на тебе обовязок сіяти і не від народу тобе становище. Вони мають своїх робітників, а ти робітник Мій. Ти відвічальний перед судом Моїм. І заплату приймеш не від них, але від Того, хто післав тебе.

І сказав Пророк:

— Я почав сіяти, а я уже старий, коли-ж Жнива будуть?

І відповів Господь:

— Зерно, що ти посіяв, принесе овоч тоді, коли народяться ті, що мають збирати. Ті сіяч, вони женці, але всі вони є Мої робітники. І коли на їх руки будуть хилитися важке колосся, ти від Престола Мого будеш на них глядіти і зрозумієш, що твоя праця принесла плод сторицею. Чи зрозумів ти обовязок, який накладає на тебе воля Моя?

— Зрозумів, Господи, і бачу дотепершню свою несвідомість — сказав Пророк. І вернувши між свій народ, трудився дальше з тою вірою, що слово Господа вірне і посіяне для Господа не пропаде до віку

Таке становище кождого Пророка.

Не гордись чоловіче розумом твоїм.

Сидів я вечером і читав — про здобутки новітніх учених, про успіхи нових винахідників. Як далеко ми поступили, полишивши за собою давні темні віки! Оскільки ми віддалилися від наших малоосвічених предків!

Аж нараз моя електрична лямпа гасне. Глянув я у вікно — темна вся вулиця. Очевидно в електровні щось попсувалося.

Сягнув я до шуфляди, знайшов звичайну середньовічну свічку і засвітив. А через вікно бачив я, як тут то там повсіли зявилося в вікнах слабе світло — очевидно таких-же середньовічних свічок, як і моя. А були доми, де світло вже не показалося. Мабуть не було середньовічної свічки, отже не було чим засвітити. Там настала хвиля правдивої темноти.

І як перше я з гордістю підносив в свій ніс поступ нашого віку, так тепер відчув я і зрозумів неродмяну свою гордість. Зрозумів я, що від нашого 20-го до 5-го віку по Різдві Христовім одна малесенька хвилинка. Попсується одна пружина на нашій цивілізації і ми з 20-го віку переходимо до 5-го, до 3-го, до 1-го. Такий маленький простір між цивілізацією нашого віку і „низькими" культурними станом наших далеких предків. Одним малий півкроп!

Звичай Обкидування Молодих Рижом.

Звичай обкидувати молодих по шлюбі рижом, як се водиться між нашими сусідами Англійцями, а від якогось часу також між Українцями, є давнім релігійним звичаєм Індусів та Китайців.

- На Сході риж є символом плодовитости, отже обкидувати молодять рижом — значить желяти їм потомства. Сей звичай затримав своє первісне значіння також в Індії. Там молодий обкидає молоду рижом, а вона його. В новійших часах зайшов звичай обкидати молодих замість рижом — конфетами (пластинками кольорового паперу), а в полудневих краях Европи е знов звичай обкидати молоду пару цукорками та овочами, головно фігами.

НЕДІЛЬНА ШКОЛА

ХРИСТОС ЗАЯВЛЯЄТЬСЯ ДВОМ УЧЕНИКАМ, ЩО ЙШЛИ В ЕМАУС, ТА АПОСТОЛОВІ ПЕТРОВІ.

Того дня, коли воскрес Ісус, два учениких ішли в село, що було близько Єрусалиму і називалося Емаус, і розмовляли між собою про все те, що сталося.

І як вони розмовляли та розпитували один другого, сам Ісус, приблизившись, пішов з ними; але очі їх були затримані, щоб вони Його не пізнали. Він же сказав до них:

— Що за речі, про які ви, йдучи, змагаєтесь між собою, і чого ви сумуєте?

Відповідаючи один з них, на ім'я Клеопа, сказав до Нього:

— Невже Ти один прихожий з Єрусалиму і не знаєш про те, що сталось у ньому сими днями?

І спитав їх:

— Про що?

Вони-ж відповіли Йому:

— Про Ісуса Назарянина, що був пророк, сильний ділом і словом перед Богом і всіма людьми; як видали Його первосвященики і старші наші на суд та на смерть і розпяли Його; а ми сподівались, що се Той, Який має спасти Ізраіля, але зо всім тим отсе вже третій день тепер, як те сталось. А ще здивували нас і жінки деякі з наших, що рано були коло гробу і, не знайшовши тіла Його, прийшли, оповідаючи, що бачили явлення ангелів, які говорять, що він живий; і ходили деякі з наших до гробу і знайшли так, як жінки сказали, а Його не бачили.

Тоді сказав Ісус до них:

— О нерозумні й млявої серцем, щоб повірити всьому тому, про що говорили пророки! Чи не так же повинно було Христу потерпіти і увійти в славу Свою?

І почавши від Мойсея і від усіх пророків, виясняв їм по всіх писаннях, що про Нього. І підійшли вони до того села, куди йшли, і Він показував, ніби йде далі. Вони задержували Його, кажучи:

— Зостанься з нами, бо вже вечерію і день кінчиться.

І сталось, як був Він з ними за столом, то взявши хліб, благословив і, розломивши, подав їм. У них же відкрились очі, і пізнали Його: і Він став невидимий їм. І сказали вони собі:

— Чи не палало у нас серце наше, як Він розмовляв з нами в дорозі і як виясняв нам писання?

І вставши в ту-ж годину, вернулись у Єрусалим і знайшли зібраних одинайцять і тих, що з ними були, які говорили, що Господь воістину воскрес і явився Симонові. А сі розказали, що було в дорозі, і як вони Його пізнали в ломанні хліба

ПРО БОГОСЛУЖЕННЯ ПРАВОСЛАВНОЇ ЦЕРКВИ.

(За Свящ. П. Табінським).

ЧИН ХРЕЩЕННЯ.

Чин хрещення складається з двох частин: підготовлення до хрещення і власне хрещення.,

Підготовлення до хрещення. — Хто має приймати хрещення, той проводить ся до церкви; тут у бабинці він ставиться лицем на схід сонця. Священик дує на хрест на його лице, благословляє його, кладе йому на голову руку і читає молитву, щоб Господь записав його ім'я до книги життя та приєднав його до свого святого стада. За сею молитвою слідують: а) заклинання, б) зречення (відмова, в) вираз наміру приєднатися до Христа, г) визнання віри і д) поклоніння св. Трійці.

а) В заклинальних молитвах — їх чотири — священик іменем Всемогучого Бога заклинає диявола (то значить: наказує йому) відступити від чоловіка, запечатаного іменем Ісуса Христа потім просить Господа вигнати з сього чоловіка всякого нечистого і лукавого духа, і зробити його членом своєї св. Церкви

б) Після сього хрещений повертається лицем на захід, — який вважається за символ темряви і зла. Священик тричі питає його:

Чи зрікаєшся ти сатани, і всіх діл його, і всіх слуг його і всяких послуг йому і всієї погорди його?

І хрещений кождий раз відповідає: „Зрікаюся". Священик ще тричі питає: „Чи зрікся ти сатани?" — „Зрікся", відповідає хрещений, і дуе і плює, чим виказує своє найсильнійше призирство до диявола і всіх його діл.

в) Зрікшись диявола, хрещений знову повертається лицем на схід, — символ світла і добра. Священик тричі питає його:

Чи приєднуєшся до Христа?

— Чи приєднався ти до Христа?

На перші запитання хрещених відповідає: „Приєднуюся", а на другі — „Приєднався". Тоді священик ставить йому нове питання: „І віруєш в Нього?" а сей відповідає: „Вірую в Нього, як Царя і Бога мого" і зараз же показує символ віри. Потім священик закликає його поклонитися Господу Богові; сей кланяється і каже: „Поклоняюся Отцю і Сидячому з Святому Духові. - Трійці єдиносущній Церкві і гарній Народній Дім. Взагалі місточко Вайта є чи не найкраще на лінії Емерсон-Спрег

Щодо церковного життя, то можна подивити наших поселенців на чотири групи: православних Українців, греко-католиків (Русинів), римо-католиків (Поляків), і невіруючих.

Думаю, що як тут, так і всюди між людьми є люде, які в нічо не вірять. В дійсности вони вірять. але в свій жолудок, якого добре догоджають, у долар, який дуже подобають, а також і в тих, які обіцюють поділ майна, яке другі люде придбивали з тяжким трудом через довгі літа. Вони не признають церкви тому, що до церкви треба ходити, треба молится Богові; треба складати жертви на удержання її; треба підчинятися приписам та законам організації. Вони до сего не здібні. Вони не читають майже нічого. Вони думають, що без церкви можна жити і не треба вірити в Бога. Не заставляються над тим, що колиб не церква і віра в Бога їх єдналів, то заледви чи вони ходили так відважно і безпечно по дорогах та різних сходинах. Їм видається, що так добре. Однак певно, що їх совість деколи відзивається, що вони не на правій дорозі. Отже деколи забувають і до церкви. А деякі, то таки зі скуености а не віруючими, щоб не збідніти, коли прийдеться раз на рік дати ни церковні справи жертву Щастя, що в нашій околиці і одних з других не бого.

Тутешні римо-католики, се люде з українського роду, які від релігійних визнавали Польщі з заведеним уні, стали „Поляками". Вони по польськи не говорять, навіть не моляться по польськи. Але мають свій костел пару миль на захід від Вайта. Не проявляють нікого організаційного життя. Нашими народніми справами, ріе природна, не можуть інтересуватися — ніби тоді, коли треба православним деєь стати поперек дороги. Тоді вони стають до помочі своїм братам по релігії, гр.-католикам. Складають гроші на польські народні цілі. з деякої ет- но для науки рідної мови, після культури. Треба вірити, що до того прийде. Треба вірити, що всі Українці в сій околиці стануть підряд і підуть правдивою дорогою, яка веде до правдивого щастя

Богато людей спізнилась за послідні роки наші брятя де правда, щиріть і посвята, а де неправда, лож і фарисейство. Тепер зрозуміле для всіх, що нам треба самим працювати, що нам чужі не обробляють наше поле.

Як нарід, мусимо стояти на рідній грунті, здати самі про наше життя і поміщення нашої долі під чужим зглядом До церкви треба нам іти, але такої, де нама душа знайде ноги, де нас можуть напоїти, а не зіпсувати. Таке задоволення може дати нашим людям лише Українська Православна Церква, бо се наша Церква, бо вона діло рук Божих, а не чиясь видумка. як чувати говорить слуги Риму

Та щоб тані римські та взагалі чужі слуги не говорили, що правило остає, що наша Українська Право славна Церква вже має великі заслуги на полі народної праці. В тім- ні обовязки і повинности. Се все справи, які повинні обходити православних, а вони католики і лише знають обовязки, які пава на них накладає. Для них історія наша ніщо чим, нічим для них криниці і удари які завдає нам католицька Польща з Римом. Що то їх обходить! Лежі з них дуже хотіло бути у черві Народного Дому, але з цілю, щоб бодай якось зробити таким, як вони розуміють. Найкраще було для тих які знають дещо більше як те, що від кєсьондзів довідаються, щоби в найскорше зірвали з Римом і стали в ради вірних дітей свого народу і Його Церкви.

Найсильнійше численністю і спідомість представляються православні. Се дійсні Українці. Вони вірою патріотизмом, жертвенністю і любов но до своїх справ відзначаються від всіх інших, ніби Українців. Коли в школі є постуи, коли організація не, життя скріплюся, то заслуга в тім сих людей, які зрозуміли хибне становище, в якому колись находилися, і вийшли на дорогу вільну від чужецерковних чужонародних впливів. Але ними вони на сю дорогу вийшли, то мусіли видержати затяжну боротьбу, яка многими розкрила очі і так вони пізнали правду

Свідомість проявляється у православних тим, що вони не огидаються ся на чужу поміч, а організуються і хочуть себе власними силами забезпечити на будуще. Вони зорганізували запомогову організацію. Дуже мало до неї пристало католиків. Як можно дивуватись у своїй організації одній жіночці і тут знов те саме. Тільки мале число жінок католичок увійде за відповіднє бути і працювати в досвідній організації. А і в Народ. Домі весь театр праці спочивав на свідомих Українцях, які належать до православних. А на що се вказує? Се вказує на те, що Українська Православна Церква за коротший час своєї праці у Вайта зуміла зазвоювати своїх парохіян і переконати, що організаційне життя є краще, дає снагу в наши руки і керму будучини теж. Тим ми і горді- ємо, що в нас все як найліпше. Наша околиця мусить стати ще вище під зглядом моральним, культурним і освітнім. На чері є справа зорганізування молодіжі обох полів, справа занехаяна занадто острих ношень. справа занедбана стало що то для нашої рідної мови, пісні і культури. Треба вірити, що до того прийде. Треба вірити, що всі Українці в сій околиці стануть підряд і підуть правдивою дорогою, яка веде до правдивого щастя

Богато людей спізнилась за послідні роки наші брятя де правда, щиріть і посвята, а де неправда, лож і фарисейство. Тепер зрозуміле для всіх, що нам треба самим працювати, що нам чужі не обробляють наше поле. то не для нас, а для себе

Як нарід, мусимо стояти на рідній грунті, здати самі про наше життя і поміщення нашої долі під чужим зглядом До церкви треба нам іти, але такої, де нама душа знайде ноги, де нас можуть напоїти, а не зіпсувати. Таке задоволення може дати нашим людям лише Українська Православна Церква, бо се наша Церква, бо вона діло рук Божих, а не чиясь видумка. як чувати говорить слуги Риму

Та щоб тані римські та взагалі чужі слуги не говорили, що правило остає, що наша Українська Право славна Церква вже має великі заслуги на полі народної праці. В тім- ні обовязки і повинности. Се все справи, які повинні обходити православних, а вони католики і лише знають обовязки, які пава на них накладає. Для них історія наша ніщо чим, нічим для них криниці і удари які завдає нам католицька Польща з Римом. Що то їх обходить! Лежі з них дуже хотіло бути у черві Народного Дому, але з цілю, щоб бодай якось зробити таким, як вони розуміють. Найкраще було для тих які знають дещо більше як те, що від кєсьондзів довідаються, щоби в найскорше зірвали з Римом і стали в ради вірних дітей свого народу і Його Церкви.

Найсильнійше численністю і свідомістю представляються православні. Се дійсні Українці. Вони вірою патріотизмом, жертвенністю і любов но до своїх справ відзначаються від всіх інших, ніби Українців. Коли в школі є постуи, коли організація не, життя скріплюся, то заслуга в тім сих людей, які зрозуміли хибне становище, в якому колись находилися, і вийшли на дорогу вільну від чужецерковних чужонародних впливів. Але ними вони на сю дорогу вийшли, то мусіли видержати затяжну боротьбу, яка многими розкрила очі і так вони пізнали правду

Свідомість проявляється у православних тим.

жуть помістити всіх дітей, то шкільна рада винайняла дві салі в міській гали як школу. Учителів є тут 6. Нашого мена. А ще би бути, коли була єдність між нашими Українцями, годай під тим зглядом. Велике число українських злотшів : дівчат з фарміз повбирають тут на чеу 9, 10 і 11 гривень. Вони мешкають в приватних домах і вчаться але без знання української літератури. Нема кому згуртувати їх в одно товариство та дати їм годні назви людей, бож в нім жили гарні співачки, та охочі до рідного слова. Та може воно щось і зробиться, роби не московські вирвиголи.

Український Народний Дім побудовано тут ще 1917 року. Колись наші люде жили більше в згоді і любові, давали представлення, концерти, були відчити, а навіть про валялася Рідна Школа. Було зробили доки лихо не надвеся до Вас московського запродиша. Він знищив собі „товариша" і дивай комуністи, рути, розбивати єдність. Пять літ вже нема тут спокою. Хоть сей червоний чалдон без „ков" взяти Народний Дім під свою контролю та записати на Турбіни в Вінніпегу, але завдяки кількох взятих осіннь невдалося йому се зробити. Сяяк люде мешкають і через посліднях два роки Народний Дім стоїть майже пустою. Були в Народнім Домі досить гарні бібліотеки та нині її нема. А московський пошгрунт в радости вже підскував: „Нема нам більше чого вам, не буде і вам", клясе. Мет продасть ваш будинок комусь". Т. сего ми не діжались. З почином сего року скликано збори, вибрано нового уряд, заплачено під тих і не сплачено. Новий уряд вопросив сина І. Кусого, щоби пригтовив він церт. Концерт відбувся дня 24 лю того і виніс досить гарний. Другий концерт предполов бо 24. Квітня ко. Зарядчина рад відчитів на тему тени Свящ. І Кусий. „Людство наз берегом пропасти". Прот Максим чук „Наука". Свящ. Галицький Большевизм а Україні". Учитель Совицький „Сила народу". Учитель Окснюк. „Що було причиною упадку Української Держави". Учитель Сарчук: „Розвиток канадійської конституції". Всі відчити були виголошені добре

Річ ясна, що большевики всіх і вся скритикували. Вони і дальше оперуються кождого, хто не з ними ма нема що дивитись, бо се їх робота. Вони за се беруть їх гроші. Але прийде час, коли вони або змовкнуть або опинаться в большевицьким раю. Се будуть для них найбільша кара. „Большевики хотіли і свій відчит дати в Народнім Домі Та Україні не позволили. Отже вони наймали собі міську салю. Про сей відчит шановні читачі вже читали. На другий раз напишу більше.

П. Іскра.

ЗВІТ З БАЗАРУ.

(Едмонтон, Алта)

Базар устроєний заходами Жіночого Товариства при Українській Православній Церкві в Едмонтоні відбувся в днях 7, 8 і 9-го листопада 1929 р. Комітет товариства ще з осени передвидячив, що сегодній базар не буде так успішний як минулого року, з огляду на загалі загального бізнесового ряду в нашій околиці невражаю. Тому то такше приходилося заряджи і членинки працювати над успіхом нашого базару. Мимо сего прихід з базару виносив 900 долярів. Отся позначена сума видана, що наше громадянство дорожить Рідною Церквою і радо приходить їй в поміч.

Дальше Товариство повертається до нашого обовязку згадати щиру подяку всім тим що в якийсь спосіб причинилися до успішного сего з тим що жертвували річи і готівку, тим що валютували, продавали білети і взагалі всім що чим небудь причинилися до сего діла.

До тих що зарядили дане ряд помагали уладити річи і готівку сіл Бер'язева, Чортківка, Бакель і інших Пані Михайлина Гарбуз, Пані Сав. Пет. і Пані Верховин, Сестрінка, Сава Бідний.

Пані Бєлик.

Пані Чабайдак Чеширин, Михайлишин і Біляк

Пані Бабій Базару помагали зарядити Михайлюк, Галюк, Сиротюк Сав. І. Дина, Бабюк і Дрозд Олешій, Н. Галюк А. Галюк і Боднарчук і В. Чоботар.

При буфет помагали пані Бу Пані Вербовець, Стефанів і Кордевич. Сиротюк, Кольчик і Жилюк

Різні жертви зі сіл: Сіл. Михайлишин, Мельничук, Шевчишина Стефанів, Верес Мельничук, Чабайдак, Чоботар, Будник, Р. Говда, Сенин, Кравчика, К. Зварич, Кольчик, Нечай, Голубіцька, Мазанчук і Чоботар, Бабюк, Іванишів. Апонюк, Мельничин, М. Бабюк, Е. Бабюк, Ницьфорук, Бабюк Сав. Сенин, Мельник, Клемак, Курпіш, Іваськ, Сав'як Лазарівка, Слюзарь, Бодарчук, Зелінь, Іллярюк, Гринюк, Яцишин, Ільчишак, Зварич, Бодарчук, Пушак Рудницька Сенин, Мельник, Гарбуз, Чорний, Василькін

Пани Отецький Михайлишин Шпетьо Стефанишин, М. Мельник В Сень Р Сайк. О. Марусяк. С. М. русяк, Фербей

Ю. Кушта Українок в Г. Іванов Г. Мельник, П. Дрозд Фербей Шпетьо і інші

І с не жертви — але споконвічна обовязку, який тяжить на всіх членах Нашій.

Жертви й складки слати на адресу:

Український фонд воєнних вдів і сиріт — Львів, Руська ч. 9-ІІ-поверх або — „Дністер" у Львові, Руська 20 — вкладання кожного фонду воєнних вдів і сиріт.

РЕЛІГІЙНИЙ ФОНД УКРАЇНСЬКОЇ ГРЕКО-ПРАВОСЛАВНОЇ ЦЕРКВИ В КАНАДІ.

Збірки з нагоди відвідин Голови Консисторії, о. Савчука.

Укр. Прав Громада, Прут. Алта. 20.40
В Церкві на Брудергайм, Алта. 18.30
Укр. Прав. Громада, Вегревіл, 12.25
В Церкві на Калмер, Алта. 16.45
В церкві на Бюфорд, Алта. 19.80
В Церкві на Сен-Коломан, Алта 19.25
Укр. Прав. Гром., Пайн Ривер, Ман. 36.55
В Церкві на Косів, Ман. 19.45
В Церкві Вонда, Саск. 27.55
Пикота Рак, Вонда, Саск. 2.00
Дмитро Канадця, Вонда, Саск. 5.00
І Церкві Мочем, Саск. 80.00
І Церкві на Ст. Джуліен, Саск. 34.70
В Церкві на Тарнополь, Саск. 25.50
І Церкві на Калворт, Саск. 12.00
В Церкві на Вакав. Саск. 26.30
Укр. Прав. Гром. в Крідор, Саск. 20.75
Укр. Прав. Громада в Вітків, Саск. 10.65
Збірки в Церкві пресв. Трофій, Гефорд Сіск 23.00
В Церкві на Гарленгтон, Ман. 6.15
В Церкві На Толстой, Ман. 12.00

Консисторія Української Греко-Православної Церкви в Канаді.

ПОРЯДОК БОГОСЛУЖЕНЬ о. П. Залярнюка.

Травень:

4 неділя — Матвіїв.
11 неділя — Поплар Парк
18 неділя — Лезвіз
25 неділя — Мемрі.
Box 3684: Вінніпег, Ман.

ЦЕРКОВНИЙ КАЛЕНДАР. НА 1930 РІК.

ТРАВЕНЬ.

1 Ч Іванна Декапол. прп.
2 П Іоан Старорет, прп
3 С. Теодора пр

4 Н Н. Жіноносиць. Йоакима сва
5 П Федора пр.
6 В † Юрія вмч.
7 С Сави зч
8 Ч † Марка ап. і ев
9 П Симеона свяч.
10 С Василія свяч.
11 Н Н. Розслабленого. Іоанна ап
12 П Пимучениць в К.
13 В † Якова ап
14 Ч † Бориса і Гліба.
15 П † Єремії прор
16 П † Теодозія прп
17 С Пятдяні прпяч

18 Н Н. Самарянки. Трияч зч
19 П Йова св
20 В Явлення Чесного Хреста
21 С † Івана Богослова
22 Ч † Перенесення мощ св. Миколая
23 П Симона ап
24 С Кирила і Методія вч

25 Н Н. Слпороднього. Єпіф
26 П. Гликерії дів
27 В Вікдора, свщ. і Максим
28 С Пахомія прп
29 Ч Вознесення. Ісаії печер
30 П Андроніка ап
31 С Петра свяч

ПОРЯДОК БОГОСЛУЖЕНЬ о. Є. Гришина

Травень:

4 неділя — Толстой
11 неділя — Гарденгтон
18 неділя — Вайз
25 неділя — Рід
29 четвер, Вознесення Г. Н. І. Х. Арборвіл

Всіми Катехізація дітей відбуваються для всіх по обіді.

Адреса: Толстой, Ман.

ПОРЯДОК БОГОСЛУЖЕНЬ о. Д. Лещишина.

Травень:

4 неділя — Сифтон
11 неділя — Косів
18 неділя — Гадзи
25 неділя — Вевлін
29 четвер, Вознесення — Ясна Елізаб.

Телефон М Вох 115.

ПРЕСВЯТОЇ ФОНД.

Ю Кушта — Тарнополь, Аль
М Пашш, Віннінег, Ман
Ів Шебель, Ватерфорд, Онт
Н Томак, Торонто
Л Павич, Саскатун. 50

РИЗНИЦЯ В ТОРОНТО.

Виробляю ризи православного кроєю з найкращої матерії. Ре відрізнив, гарантую, що ризи, ве і воздушні, вся за $55.00 Х. гни пред $70—80.00. Все, що вам бно, можете дістати у мене дешевше, добре і тано.

Rev. K. Bodnarchuk
233 Franklin Ave
Toronto 9, Ont.

ЦЕРКОВНИЙ УСТАВ НА РІК 1930.

ТРАВЕНЬ.

4. Неділя Мироносиць. — Голос 2 Утр · Євап. Марка XVI· 9—20 Лит Ап Діяння VI: 1—7. Євап. Марка XV· 43—47 і XVI 1—8

11. Неділя Розслабленого — Голос 3. Утр· Євап. Луки XXIV·1—12. Лит : Ап. Діяння IX: 32-42. Євап Іоана V: 1—15.

18. Неділя Самарянки: Гол. 4 Утр Євап. Іоанна XX: 1-10; Лит. Ап. Діяння XI 19-26 і 29-30 •Євап Іоана В 5—42

25 Неділя Сліпородженого: Голос 5 Утр. Євап. Іоана XX: 11—18; Лит Ап Діяння XVI: 16—34. Євап. Іоана IX 1—38.

2го Четвер. Вознесення: Утр Євап Матвея XVI: 9—20. Лит: Ап. Діяння І: 1—12; Євап Луки XXIV 36—53

Український Релігійний дво-тижневик в Канаді.

ВІСТНИК
THE HERALD

WINNIPEG, MAN.

РІК VII. ВІННІПЕГ, МАН., 1-го ТРАВНЯ, 1930. — WINNIPEG, MAN., MAY 1st, 1930. ЧИСЛО (102) 9

ЗАКРИТО ОСТАННЮ ЦЕРКВУ.

В риківському районі закрито останню церкву, що залишилася була ще в селі Корсунь.

„ПРО РЕЛІГІЙНІ ПЕРЕСЛІДУВАННЯ В БОЛЬШЕВІЇ.

З приводу молебнів за душі переслідуваних большевиками задля релігійних віруваньвидав о. Едмунд Волли брошуру, в якій обговорює злочини большевиків. Він подає, що большевики замучили найменше 6,000 єпископів, священників і світських людей, тільки ізза самих релігійних переконань. О. Волш був в Росії в 1922—23 рр. і стояв на чолі папської допомогової акції.

СЕЛЯНСЬКИЙ ТЕРОР.

В селі Сметниці, ситковецького району на Винниччині підчас переходу на колективізацію забито комуніста Яценка. Яценка били кілкам, потрощили голову камінням та вбитого винесли в болото. Разом було побито ще чотирох комсомольців та одного активіста.

В петрівському районі кривоірській округи підчас виходу колгоспу „Червоний Гай" на сівбу — селяне намагалися забити голову колгоспу. Сих селян завартовано.

В селі Виноградівка, михайлівського району відділено майно артілі „Перемога". Згоріла хата, стайня, комбра, зерно та фураж.

В селі Северинівці зроблено замах на комуніста Залевського.

4 РАДНИХ УКРАЇНЦІВ В ЧЕРНІВЦЯХ.

До міської ради в Чернівцях вибрано 4 радних Українців. Між ними е одна Українка, відома патріотка Михайлина Левицька.

ТІКАЮТЬ З БОЛЬШЕВІЇ.

З Майкова, на Волині під Польщею, пишуть до „Громадського Голосу" у Львові:

Від нас недалеко є большевицька границя, то й бачимо, який є рай під „робітничою" владою. Недавно втік до нас чоловік з закутими руками і каже, забийте мене, а в „робітничий рай" не верну. Татарин утік сюди з червоного війська й таки не хоче вертати. Каже „Пролетар бйоть всех і забірает всьо".

До села Крилова втік також селянин від большевиків і не хоче вертати. Дуже часто можна бачити, як там горять „коллективние хозейства" і „хлібозаготівля".

УКРАЇНСЬКЕ ЄВАНГЕЛІЄ.

Подається до відома українським православним церковним громадам, що Консисторія Української Греко-Православної Церкви в Канаді приступає до видання в (напрестольного) ЄВАНГЕЛІЯ в українській мові з нотами. Воно буде довершене в розмірно короткому часі. Тому, що воно є важне діло, але мимо в Бога надію, що при Його помочі

КІЛЬКА СТОРІНОК З ІСТОРІЇ ПРОТЕСТАНТИЗМУ.

(Уступи з недрукованої праці п. Мик. Стечишина п. з. „Дещо з історії Реформації").

II.

ДЕЩО ПРО ПРЕЗБІТЕРІЯНСЬКУ НЕТЕРПІМІСТЬ ТА ЗАБОБОННІСТЬ.

Презбітеріянська Церква в Шкоції через довгі часи вирізнювалася страшною вузьколобністю та острою нетолерантністю... Примусова зміна католицизму на презбітеріянізм полишення не принесла. Нова віра мала інший назву, іншу форму, але священство і миряне якими були за одної церкви, такими самими остали і за другої. Знищування католицької церкви осталося навіки на ряді без змінне за новою. Та й за презбітеріянізму не підпадався Шкоти з своїми новими вірами, системами та ідеями не були вільними. Вузьколобність та нетолерантність панували в цій новій системі, котрої не було вільно змінювати і критикувати. Вузьколобність та нетолерантність панували своїм вірним по поглядах про непомильність ново-віри, яка не мала за собою історії, через що не було ще чого критикувати, судити чи порівнювати. Та простолюддя над Кальвіновими теологічними заключеннями, як предестинація і др., не дуже й застановлялося.

Воно не розумило ні католицизму, ні кальвінізму. Над народом запанувала нова церква, як передше панувала стара. Презбітеріянські проповідники рішилися від католицьких священиків тільки моральнійшим життям, а освітою стояли так само низько як і тамті. Пани дістали за нової церкви більше власти і нове духовенство замість Риму служило панам...

Забобони в товщині Презбітеріянській Церкві чи не перевищували забобони вантежнійшого католицького середновіччя. Проповідники представляли народові, що пошесть, голод та всякі нещастя, які спадали на край, спричиняють злі духи. Така була теологічна мудрість презбітерян

„Клир забрав всіх і все у своє посідання" — пише один історик. — Через ті забобони не могло було бути більшого пониження ума чим тоді, коли презбітеріяне панували у Шкоції. На еретиків полювали і як диких звірів пожирали. Проповідників хвалили за пристрасть, за святість, за людей Божих, як Жиди уважали колись Аврама та Мойсея". — „Нікому не можна було мати иншої думки, чим та, яку проповідувала зреформована церква. Не можна було проповідникові перечити. Коли презбітеріяне могли були вести свою роботу так дальше, то Шкоція до сьогодні булаб стала краєм дикунів".

Коли Шкоція зробила поступ, то не завдяки мілітаристичній церкві, але на перекір їй. Той поступ треба завдячувати якраз тим людям, що проти тієї церкви виступали, і котрих церква викликала і викидала в громадянства. Самого Борнса, що був одним із найкращих синів свого народу, церква пятнувала як сатану.

Славний шкотський історичний повістяр Сер Волтер Скат пише у своїй книжці „Про чари і духи" ось що: „Загально взявши кальвіністи зі всіх споріч них сект найбільше вірили в чари та були найбільше завзяті в каранню за ті злочини".

І дійсно кальвіністи у Шкоції так само жорстоко карали чарівників та чарівниць, як се робили в середновіччю католики. Історія виказує, що протестантські зреформовані церкви взагалі через сотки лят не мали кращого заняття як вишукувати та палити чарівниць.

„Тортури, яких презбітеріяне уживали, можна чвакти собі лише в оріентальній уяві" — пише шкотський історик Лекі. — „Тих самих bridles, repentwinkis, boots і cascheielavis, котрих передше уживали католики, уживали потім зреформовані християне". — „Шкотські презбітеріяне мали систему вишукування еретиків, арештування, судження і карання чарівниць. В 1603 р. Колегія в Абердин вимагала, щоби кождий проповідник назначив у своїй громаді двох старших братів як спеціальних детективів, котрих обовязком було вишукувати чарівниць".

В церквах стояли так звані „баксти", де ставили оскарженну жертву під суд. Коли котрась жінка стала для проповідника підозрілою, то старші браття, дізнавши про його приказ, ставили її до „баксти". Проповідник проголошував її з амвони чарівницею, людиною сатани, та вимагав у членів церкви давати доказ проти арештованої, заборонюючи кождому презбітеріянинові давати такій жертві оборону.

Коли чарівниця відпиралася, то вірили, що найуспішнійшим способом вимусити від неї признання — се „збудити її. До сього уживали різних інструментів тортур. І так закладали на свою жертву „бріддл", — зелізну уздечку із зелізним обручем, до котрої було прикріплено чотири довгі та острі цвяхи, які впихали чарівниці в рот; один цвях сторчав до піднібіння, другий колов язик, а два останні роздирали рот на боки. Таку уздечку привязувано до стіни так, щоби жертва не могла лягти. Так чарівниця стояла принята, доки не признавалася — не раз по кілька днів, а варвіянники пильнували, щоби вона не заснула, і крім того шукали у нещасної жертви „мертвого місця", іменно наколювали її тіло острими шпильками, до вірили, що коли найдеться у неї де місце, яке не відчуває болю, то се найлевнійший знак і доказ, що вона чарівниця.

Презбітеріяне вірили також, що чарівниця ніколи не признається до вини, коли подавати їй води, через те заборонено було подавати воду тортурованим жінкам. Так серед мук і страшної спраги деякої із них мучилися навіть по пять днів на уздечці, а одна перетерпіла як девять днів.

Такі уздечки переховано до нинішнього дня по різних місцевостях Шкоції.

Коли зелізна уздечка із цвяхами не вистарчала, щоби приневолити жертву до признання, то презбітеріянська церква мала у резерві инші — успішні средства: repnywinkis, boots і cascheielavis.

„Пеніванкіс — се була машинка, яке стискала пучки пальців, чим спричинювала страшний біль, так що жертва звичайно від болю признавалася.

Коли „пеніванкіс" не помагала, то „вбирали" чарівницю в спеціальні чоботи — „бутс". Се був варстат, а котрий закладали ноги між два бруси, почім вбивали клини у варстат так, що бруси стискалй ноги і ломали кости... Клини вбивали залюбки самі проповідники. Одній жертві переломили на такому варстаті ноги чотирнайцять разів.

Для уріжнородження чи вміни мук евангелики мали ще одну машинку, яку називали кашільвіс. Се був зелізний обруч, котрий розпікали в вогні та закладали на ногу вище коліна і стискали ним ногу, так, що випадювали мясо до кости. Коли сей обруч остигав, то побожні презбітеріяне знову розгрівали його та закладали жертві на свіжому місці. Дві жінки видержали по дві доби в таких розпечених обручах, а одна жертва видержала серед мук одинайцять днів.

Бували випадки, що евангелики з милосердя додушували тих нещасних жінок, щоб звільнити їх від мук. Після тих усіх тортур чарівниць палено. Так в 1664 р. у місті Лейт евангелики спалили 16 чарівниць.

Хто знає по англійськи може довідатися богато про тортурування чарівниць протестантами із книжок: Dayel's Darker Superstitions of Scotland і Pitcairn's Criminal Trials

Ті страшні часи, коли евангелики виробляли такі діла, минулися. Ми згадуємо про них не тому, щоби накинути на нинішних евангеликів, а щоби пізнати, яку страшну і сумну історію забобонности мають вони за собою. Нинішні евангелики зовсім не такі, як були передше. Вони можливо паленіють ненавистю за них самі перед собою та жахаються самої уяви тих страшних нелюдських сцен. Але коли тепер протестанські проповідники між нашим народом котрі самі служать чужим богам, здають нашому народові та його будущій вірі забобонність і назадництво, то нашим обовязком є зверхити їм очі, щоби винали наперед поліно із своїх пнів та очистили цілком каятяні свою душу і вже тоді бралися витягати мінку тріску із очей своїх братів. Історична Церква ніколи свій історії до такого варварства, як то у протестантів, не доходила і пишалася далеко поступовішою чим „культурні та цивілізовані" протестанські церкви. Коли-ж істнує між нашим народом забобонність, то не краще і також і між всякими „евангельськими". Хто знає Англійців, Шкотів та Ірландців, той міг про се як найкращі переконатися. Забобонність поширена цілому світу та між усіми народами вість між найбільш культурними, та зовсім не має рації закидати їй і мусь одному народові

Щастя.

Не там є щастя, де все сяє
Діямант у золоті й перл.
Де пімсту й ненависть пестять
Де ліньо енергію вбиває.
Де думка вільности не має.
Де праця не діткнеться рук

Не там є щастя, де умовність
Зайняла ширости місця.
Де все за золото купляють
В страху дні й ночі проводжають.
Де пімсту й зненависть пестять

Не там є щастя, де з сварливо
Ідять на золоті й пють
Коштовну їжу й напої.
Де всі жеруться між собою.
Де в нектар від смертельний ядуть

А там є щастя, де любов
Єднає всіх людей серця,
Де праця кормить, поїть, гріє
І веселить дух уміє,
Де широість й вірність без кінця.

Свящ. І. Галяк.

ГОТУЙМОСЬ ДО СМЕРТИ.

Смерть більш неминуча, ніж прихід ночі або зими. Чого-ж готуємось на ніч, на зиму, але не готуємось до смерти? Готування-ж до смерти одно — добре життя. Чим ліпше живемо, тим ощадного значіння набуває смерть і менше викликає страху. Для святого нема смерти.

УС-Е.Г.-Т.

БУВАЛЕ.

(Правдиве оповідання священника).

У нашій околиці працює наш священик. Совісно виконує свої обовязки. Коли думаю нераз про нього, то видається мені, що мусить жити гарно. Він же служить Богові. Се найшляхотніша служба. Але забуваю, що священик в Канаді цілком залежний від людей, для того мусить мати богато до діла з людьми. І так воно є. А коли з людьми мається мати якісь справи, то все бувають такі приключення, які є незвичайно цікаві. Одно таке хочу оповісти, яке я чув від мого священика.

Я часто заходжу до священника, бо кортить мене дещо довідатися про наші справи як в Канаді, так і в краю. Часом прочитаю цікаву газету, декольи позичу гарну книжку; а бувае що я почую про наших людей, які часом не знають нашої дійности, та поводяться нераз, якби жили пару сот літ тому.

Заходжу одного вечера до дому нашого священика. Стукаю. Просять. Увійшов я, поздоровив, привитався, ну, і непомічайно, сів, подякувавши за крісло, яке подав мені священик. Почали ми розмову то про те, то про инше, про громадські справи, про Народний Дім, про концерт, який мали ми відправити, про журнали та цивілізовані" протестанські церкви. Коли-ж істнує між нашим народом забобонність, то не краще і також і між всякими „евангельськими". Хто знає Англійців, Шкотів та Ірландців, той міг про се як найкращі переконатися. Забобонність поширена цілому світу та між усіми народами вість між найбільш культурними, та зовсім не має рації закидати їй і мусь одному народові

Ще трохи, і відтак попросив місця на відпочинок у суседській хаті, бо тут було неможливо відпочивати. На відході мій формен заплатив мені і пиріх рано в годині пів до девятої відвезти до церкви, де мав я стати на Службу Божу.

— Гості бавились, а я пішов відпочивати. Рано встав я, зібрався і пішов до свого формена, щоб мене відвіз. Приїхав я до хату. Нераді мене бачити. І я був би не докучав, але я не мав способу дістатись инакше до церкви. Почав він збиратися. Ледви виїшов на двір. Почав оглядати авто, нарікати на дорогу, богато. Заглянув у збірник (тенк) на газолїну та й каже: нема газолїни. Я зрозумів, що се говорить „Не поїдемо", але ще вгодорюю чоловіка, що газолїни купимо, бо ми у місті, не серед поля. Нарешті ми рушили з подвіря до помпи з газолїною. В одній нема зовсім газолїни, а в другій є, та знов нема власника помпи. Мій формен радий, що все так складається йому на руку а в мені в середині аж гірко робиться. На моє щастя надійшов чоловік, та сказав, що дві милі від міста є фармер, в якого ми дістанемо газолїни.

— Ох, вже й ланц згубився! — вибігав формен.

— Кажу: „Ми недалеко вїхали, то повернїться й ланц найдете". І дійсно ми перейхали віддаль двох блокїв міських, ланц можна було в пятьох мінутах найти. Але він, коли побачив, що я за всяку ціну напираюся їхати, сказав, що і без ланцюга ми якось поїдемо. А в душі він постановив инакше.

— Ідемо. Авто ховається, то звільнив, то поспішає. Цілий час він відказується та стогне. Вичу біля, не хоче ще й трийцять. Промовляю до чоловіка, то звертається до мене, то до Велий. Авто-мобіль зїхав в „колії" і застряг одеколи в болоті та не може дальше їхати. Прошу чоловіка і прягадую, що я їхав до нього тому, що мені дано приречення мене доставити не двинайцять миль, але десять мені коні і я собі поїду до церкви. Хоч вже було половина десятої, то я вірив, що дойду на місце перед двадцятою, скоро коні будуть добрі.

— Остався я в авті, а він побіг на свою фарму, яка була недалеко, за кінми. За пів години приїздкають по мене коні запряжені до саней. Коли доїздили до мене, я побачив, що-тими кіньми і до вечера не заїду на місце. Та ще саньми. На дорозі болото, лише в ровах та долинами білівся сніг. Скоро я те побачив, рішив вернути до хати, а там були авта з ланцами і газолїною, то мав надію, що хтось таки вирятує мене і формена з тої непримітної халепи.

— Вертаємо в парадї саньми по болоті до міста. Коні приставали на не цілі милі дороги, а ми мали їхати одинайцять миль. Заходжу в хату. Питаютъ мене, що сталося. Оповів я їм. Стогнуть, окликають, але ніхто не має охоти везти мене до церкви. А за столом гості бенкетують і з радости витягають довге: ві-ва-а-а-а-т!

— По часі вернувся формен автом з дороги. Звертаюсь до нього і прошу, щоб він порозумівся з гостями і щоб котрий відвіз мене на місце. Але він сього вже не чув. Він мені сказав, що не має ради для мене а вечером буде їти поїзд, яким я собі можу вертати до дому. Жаль мене охопив за таку недвижимість. Нічого вже не мав я говорити. Взяв валїзку попрощався з пицюх на великий дверех чекати на поїзд, яким я мав вертати до дому.

— На нещастя перед тим парудень буря повалила телеграфічні стовпи і поперериваля дроти так, що я не міг дати знати, своїм пароxіянам, чому не приїхав і щоб не жалїли на мене. Се мене дуже мучило.

Десь около другої полудневі почув я страшний голод. Аж тодї нагав я собі, що час мені десь трохи перекусити. Перейшовся по місточку і не знайшов ні одної відповідної хати, де попросив дати мені їсти.

По обіді пішов я на станцію і чекав до вечера на поїзд. Звуки музики і вигуки забавляючихся долітали до мене, а вряд з тим перекомунікувався я, як то любе вміють підводити одні одних, навіть тоді, коли їм послужили і добро зробили.

— Той день мене страшно змучив. Але й показав дійсність!

— Прийшов поїзд. Сів я і поїхав до найближчого міста, де священик і перебув до понеділка полудня і на годину треть полудня вернув в домів. Кошти дороги я заплатив-з того, що одержав від формена. За труд і обслугу нічого мені не лишилось. До того я стратив недїлю і заробок на життя, так що мусїв бідити цїлий тиждень задля того, що послужив чоловікові, за що той так несправедливо скривдив мене і родину мою. Той громадяч, в якій я мав мати Богослужения

Таке оповів мені священик. І мені стало соромно за того формена, що так несовісно повів себе. Цікаво, якби почував він себе, колиб компанія з ним так повелась, як він з священиком? Поданнем тямити пословицю: Не чини другому що тобі не мило.

В ЧІМ ЩАСТЯ.

Чим далї я живу, тим більше праці передо мною. Ми живемо за важливого часу, ніколи перед людьми не стояло стільки праці! Ніще спокою не стоїти ревно ідучій в кільнику розумінню сього слова — не матеріяльнім, але моральної революції. Виробляється найвища ідея громадського устрою і людського удосконалення. Ми не доживемо до жнив, але сіяти з вірою — се велике щастя.

Чинінг.

„ВІСТНИК"
Релігійний часопис для Українців в Канаді.
Виходить 1-го і 15-го кожного місяця.
Видав Українська Православна Видавниче Спілка.
Передплата: В Канаді — $1.50 на рік.
За границю — $2.00 на рік.

THE HERALD
Published semi-monthly by the Ukrainian Orthodox Publishing Company
Subscription per annum:
In Canada — $1.50. — Foreign — $2.00.

Adress ytes: — Address:
The HERALD, Box 3684, WINNIPEG MAN.

УВАГИ НА ЧАСІ.

І. МІСІЇ.

Консисторія Української Православної Церкви в Канаді робить приготовання до окружних місій, які відбудуться свого літа в кільканайпятьох місцевостях західної Канади. Місії відбудуться за благословінням Архипресвященного Архиепископа Іоанна Теодоровича і будуть тривати від трох до пятьох днів кожда. В плані є, щоби о. Владика був присутний на кождій місії та щоби місії закінчувалися Архиерейською Службою Божою.

В програму місій входять Богослужения, Молебні, Сповідь і Причасть, катехізація для дітей і молоді, походи і т. п. Також одного вечера відбудеться представлення, а другого концерт. Представлення буде „До віри батьків", а в ньом представляється, як український нарід боровся за свою Церкву і віру, та яке значіння для народу має його рідна церква і віра. В програму концерту входять деклямації і співи та промови на церковно-народні та релігійні теми. Представлення і концерти будуть відбуватися місцевими силами, зпімком промов, до яких будуть запрошені також поважаючі місцеві люде. Слід замітити, що порядок і програма місій, включаючи програму концерту, є під контролею видавця місій, яким являється голова Консисторії, о. Савчук

Головна ціль місій, се очищення і зміцнення віри релігійного духа між вірними Української Православної Церкви в Канаді. Поза се місії безперечно богато причиняться до поширення ідеї Рідної Церкви між нашими братами по крові, які ще знаходяться під впливами чужих церков та їх агентів, а які ще не зрозуміли, що тільки в Рідній Церкві спасіння нашого народу. Треба отже доложити всіх старань, щоби місії випали як найуспішнійше, головно, щоби забезпечити як найчисельнійшу участь зі сторони вірних. До сього найбільше може причинитися Всечесні Отці Духовні, які вже тепер повинні розпочати в своїх парохіях працю в тім напрямі, щоби заохотити вірних учащати на місії та користати з того духовного скарбу, який там знайдуть.

2. АРХИЄРЕЙСЬКІ ВІЗИТАЦІЇ.

Робляться заходи, щоби Високопреосвященний Архиепископ Іоанн Теодорович відвідав сього року в Канаді що найменше двайцять громад. Для сього о. Владика приїде до Канади з початком червня і перша його візитація буде в церкві коло Пискіпіця, шість миль на полудне від Гефорд, Саск., пізнає місії, яка відбудеться в днях 6--9 червня (тоже в часі Зелених Свят). Архиерейські відвідини є не аби якою подією в житю громади і тому Отці Духовні, як також уряди громад повинні доложити всіх старань, щоби такі відвідини відбувалися як найбільш врочисто та щоби принесли як найбільшу духову користь. Священики повинні поробити заряжения, щоби о. Владика, перебуваючи в громаді, мав змогу прийняти дітей та переслухати їх в катехізації, стрітитися з хрящиками та іншими активними людьми в громаді і поговорити з ними про стан парохії та про її потреби, познакомитися з духовим життям вірних і змінити їх у вірі та посвіті для своєї Церкви. А головно повинні зверпути Отці Духовні увагу на те, щоби вірні приступали тоді до Св. Сповіди і Причасть. Для сього робляться заряджения, щоби о. Владика міг прибути до кождої громади, в якій має бути Архиерейська Служба Божа, день або два скорше і дати змогу вірним висповідатися у свого Архипастиря.

З нагоди завітань о. Владики громади повинні устроювати спільні обіди та святочні концерти з промовами, з чого буває велика моральна користь. Одним словом — день Архиерейської візитації повинен бути дійсним торжеством для вірних дітей Церкви.

3. ПРАВА І ОБОВЯЗКИ.

Українська Православна Церква є соборноправна. Се значить, що в ній рядить не якийсь папа, як в римо-католицькій церкві, ані самі епископи, як в російській церкві, — але рядить в ній духовні і світські люде разом, спільно. Сею прикметою — прикметою соборноправности — Українська Православна Церква відзначається від других церков, навіть православних, з давен-давна. В часі свого вільного життя, — перед тим, як цар підчинив її московському патріархови, — Українська Православна Церква мала виборне начало: вільними голосами вибирали священиків, епископів, архімандритів, ігуменів а навіть київських митрополитів. З відродженням Української Автокефальної Православної Церкви на Україні відродилася в ній також і засада соборноправности, отже право і світських людей брати участь в керуванню церковними справами.

Українська Православна Церква в Канаді є також соборноправна. Се значить, що вірні, знов-таки громади, бо за нас їх заступають Отці Духовні, мають право вибирати своїх делегатів на Собор. Однак не кождий делегат може вибрати на Собор бодай двох делегатів та що справи на Соборі вирішуються через вільне голосування, то зараз стає видно, які великі привілеї і права має в нашій Церкві світський елемент. Треба сказати, що навіть у виборі епископа, якого вибирає Собор (але не висвячує), вірні церкви беруть участь через своїх представників на Соборі. Одним словом, світський елемент в Українській Православній Церкві має дійсно великі права і привілеї.

Але як ті права і привілеї лежать в вірних розумі? Вони признають за собою ріжні права, але не признають жадних обовязків. Подибнете часто людей, от хоби в громаді, які люблять, щоби їх радитися, люблять забирати голос і давати накази, люблять кричати і критикувати других до безтями, але приглянься їм ближше, в побачите, що вони належать якраз до тих, які не почувають за собою жадних обовязків супроти громади; вони членських вкладок не платять, колекти не дають, рук до громадської справи не прикладають. Вони тільки знають, що їм належаться такі то права і такі то привілеї, але про обовязки, які випливають з тих то прав і привілеїв вони і чути не хочуть.

А права без обовязків істнувати не можуть. Горожанин краю, от хоч би горожанин Канади, має широкі права і привілеї. Він має свободу слова і думки, має охорону перед ворожими людьми, має право вибирати послів і бути вибраним, отже право на участь в правлінню краєм, має право посідати майно і передавати його своїм дітям і т. п. Але рівночасно з сими правами, він має також обовязки супроти свого краю: обовязок боронити його перед ворогом, а на випадок війни навіть життя своє видати, обовязок повинуватися державним законам, обовязок платити податки і т. п.

Се саме треба сказати і про вірних Української Православної Церкви в Канаді. Принціп соборноправности дає їм великі права і привілеї в Церкві, але рівночасно наложує на них певні обовязки. І так **ще Церкви є зобовязаний жити згідно з заповідями Божими і заповідями Церкви; він є зобовязаний оборонити Церкву і ширити її ідею при кождій нагоді; він є обовязаний підомагати її матеріяльно.**

Значить: не можна тільки наказувати, але треба також слухати наказів; не можна тільки брати до відома науку Церкви, але треба й жити після неї; не можна тільки брати, але треба й давати.

Тоді, і тільки тоді кождий з нас буде дійсним, повним членом Церкви і не буде ані якої іншої організації, коли буде завзято боронити своїх прав і привілеїв, а рівночасно буде совісно і совісно виконувати свої обовязки.

Прочитавши се, най кождий запитає себе, чи виконує він свої обовязки проти своєї Церкви? Приміром: чи вчасно точно на Богослужения? Чи заплатив свою членську вкладку на бібліотеку? Чи зложив вже свою датку на дисциплінарний фонд? Чи зложила його жона? Чи відновив свою передплату „Вістник"? Чи приєднав бодай одного нового передплатника? І богато другого.

От такою і подібною мірою мірять дійсних членів Церкви.

Страждання — необхідна умова розвитку, як фізичного, так і духового.

Колиб не було страждання, людина не знала-б своїх меж, не знала-б самої себе

Добрі люде більше дбають про свої обовязки, чим про свою безпеку.

Обовязок — наша справа, подій — Божа.

Коли справедливість не вказує нам того, що ми повинні робити, то вона завсіди вкаже нам, чого ми не повинні робити, або що повинні перестати робити.

Робити добро й вимагати винагороди—значить нищити вплив і силу добра

ПОКУТА.

Покутувати, значить бачити всю вагу своєї зіпсутости, своєї немічности. Покута — се неагування всього недоброго в собі, — се чищення душі, налагоджування її до вступу в неї добра

Чим ти винуватіший сам перед своїм сумінінем, тим радніше вишукуєш провини других, і особливо тих, перед ким ти винуватий. — Покута тільки тоді дійсна, коли людина наверпилася стримуватись від того, за що покутувала.

ГЧ-КП.

КВІТКИ ПРИ ДОРОЗІ.

Кара Божої Руки.

Удавати мудрагеля і насміватись з святих річей, чи Бога, не є ознакою розуму. Се ознака нерозуму. Розумний чоловік такого ніколи не зробить.

Розумний християнин пійшовши навість до церкви буддийської, турецької, чи якійбудь поганської, не стане чужих релігійних святощей на глум підіймати. Він скаже в своїй душі:

— Се чужа святість. А хоч я її і не розумію, однакож і нещирою думкою її доторкатись не можна.

Народ має богато релігійного досвіду і знає богато примірів, де невидима Божа Рука зараз на місци карає того, хто святе легковажно півечить. Ось один з таких примірів, як його подає в 4 ч. „Духовного Сіяча" з 1929 року, прот. М. Рашковський.

В селі Малій Мошанцї, Здолбунівського повіту на Волині, два відомі безбожники тогож села — Яков Парета й Дометій Шелест, молитли хліб кінною молотаркою. Парета подавав в машину, а Шелест відкидав солому.

Та крім згаданих, робітників, що помагали, було більше. Коли-ж при обіді робітники хрестилися, Шелест сказав:

— Нащо ви крутите руками перед своїми носами. Хай вам ті руки повикрутує!

Ніхто з робітників не відповів, бо всі мали грубу натуру Шелеста.

Під вечір господар, в котрого Парета й Шелест молотили, заїхичав молотьбу. З усього зазпшився незмолочений один сніп, який господар казав зоставити на „коляду". Такий сніп ставлять там на Святий Вечір в куті, де він стоїть до Водохреща.

Не зважаючи на бажання господаря, Шелест вкопив останній сніп і гдузуючи та даючись передав його Парегі. Почав і Парета насміхатись з побожного звичаю і пхнув сніп в горло машини.

Коли сей послідний сніп з машини вийшов, каже Парета Шелестови, щоби той дтягнувся пановки трибового колеса: чи вона дуже розігрілася від змолоченої „кутї". Так звуть там такий сніп. Видно — хотів Парета вилити всю свою нєвагу на святу річ.

Але не встиг Шелест торкнутися пановки, як ліву його руку, пальці з долонею, а разом і дві жилі відкинуло машиною на метрів шість на бік. Разом із тим великий палець відірваної руки попав у колесо й відломив 18 трибів (зубців).

Всі жахнулися, а Шелест крикнув:

— Ой Боже, пропав я!

Се все сталося, коли коні вже стали і машина ще крутилася власним розгоном.

Отже Шелест стратив руку, а Парета, до якого належить машина, заплатив за направу 80 золотих.

Так карає безбожників невидима Божа Рука всім видними способами. З того наука:

Не бери святих імен і святих річей навіть для жарту, не то, щоби їх свідомо зневажати. За нерозумну гордість прийде кара, коли й навіть ніхто не сподіється.

Листки шалвій.

Купив я в антикварни (в книгарни старих книжок) релігійну українську книжку з 1858 року. Тепер буде їй уже 72 роки. Не богато є між нами людей того віку.

Та що вражне: знайшов я між карткими засохлі листки шалвій. Судячи по змісті і вигляді книжки, то шалвія тая мабуть близько того віку, що і сама книжка. Чиясь рука дуже давно вложила її туда.

І хотілосяб мені знати — хто се був? Дитина? Мати? Батько? Може релігійний вихованок дяка з тих часів, коли охочі в дяка вчилися читати? А може сивоволосий дідусь-священик, читаючи сю книжку на городі, вложив шалвію між її картки? Колиб же він, чи хто, то як він звався, де він був? І чи прийшла йому тоді на серце думка, що хтось по десятках літ знайде ті листки, призадумається і скаже:

— Ти, Боже, знаєш, чия рука поклала в книжку ці листки шалвії. Для мене вони є знаком звязку, який вяже нас, сучасників, з нашими предками. Се дорога памятка, дар наших батьків, дідів і прадідів. Коли-ж того, хто поклав ці листки, нема в живих, ти прийми його Боже, де вічно світить світло лиця Твого. А мені поможи поступати в житю згідно праведнюю стежкою, якою поступали всі праведники, всі гідні сини і доки нашого народу!

Так молилася душа моя і я заховав ті листки, як дорогу памятку, по невідомім по імени українськім моїм предку. Як річ велику і святу. Бо попитайте ви листка шалвії з перед десятків літ, чи знайдете? А мені чинись чує перелала його. Тому він мені такий дорогий!

Чому-ж се так? Я не знаю. Мабуть такий закон Всевишнього, щоби ми надусе дорожили тим, що походить від наших батьків, дідів, прадідів і прапрадідів.

Чи то наша Свята Православна Церква з усіми її молитвами, піснями і звичаями. Чи наша дорогоцінна мова — сей великий дар Божий. Чи наша сердечна пісня. Чи величаві наші звичаї. Чи імена наших великих, чесних, праведних предків, великих провідників і заступників народу нашого. Чи імя, яким народ нас себе називає. Чи ті почування, що вяжуть всіх Українців в одну велику родину — де кождий український дідусь є для свідомого і щирого Українця рідним батьком і дідом; де кождая українська бабуся є рідною матірю і бабкою; де молоді є братьми і сестрами; де свідомий Українець чує для України братерський обовязок помочі і пошани

Так! Такий закон вложив Всевишній в життя людей і вічно буде жити той народ, котрий такого закону не легковажить!

Добрі батьки і добрий син.

Часто чуємо нарікання, що діти недобрі. Але найчастійше можна би сказати, що: недобрі батько-матп. недобрих дітей виховали.

Прикрим сином прикрих батьків був святий Григорій Богослов (коло 328 року в Малій Азії). Пише він про себе так:

Від пеленок пристрастився я в усім добрім, маючи до того найкращі приміри в себе в домі. Пізнійше заробив я дозрілість старшого віку І, як вважається змора з хлопчи, так збиралося в мені бажання совершенства (бажання ставити ціль ціни). З радістю читав я книги, в котрих писалося про Бога, а також жив в серед такого життя поведення було найкраще. Ще моя батьківська природа не покрилася пухом, як в мені запалало ревність любов до науки

Вчиться він в Кесарії Каппадокійській, де зявляє дружбу з св. Василієм Великим. Опісля жив він ще шість літ в Атенах разом з Василієм, доповняючи науку. А головною цілею обох товаришів було „звятися і бути христіянами"

Пізнає бурі на морі св. Григорій рішився піяти в пустиню і там посвятити своє життя Богу. Коли-ж вернув до дому з науки і побачив старих, немічних батька і матір, він не міг їх оставити. Він про те так говорить:

— Моя любов до батька і матері немов тягар великий прикувала мене до землі. А може і не тільки любов, як жаль — отта найбогороднійша пристрасть, жаль до богоподобної сивини, жаль до смутку... Бог дав батькам дітей на щоби вони з них помір, і щоби ними, немов ланцюгом, підіймали свої дрожачі члени

Коли став священиком, ще більше хотілось йому забратися з між лукавого світа, однакож

Сивина батька мого перемогла мене — пише він — і я ставши перед своєю паствою (перед вірними) чую себе привязаним кайданами Духа... Дух вимагає, щоби я виступав громадо, щоби принїс користь загалові; від уважая чуже щастя своїм щастям; щоби я зробив пропасну і приводив людей до Бога. Дуже того тепер голосу, щоби разом з добрим бу... з тим лице недосягнене молоде одягло

Читаючі! Чи не схилиться твоя голова перед таким батьком, і таким сином? Добрі батько-мати виховали доброго сина, а добрий син заплатив їм найбільшим скарбом — глубокою сивинською любовію. От де примір до наслідування! І для батьків і для дітей. Батько виховав великого робітника на Божій ниві (якою є люде), а син здав за батька цілою душею і своєю праведністю увінковчив і своє імя і тих, які його виховали.

Великим коштом.

В писаних св. Димитрія Ростовського знаходимо таке оповідання:

Коли я ще був молодим чоловіком, заїхав я в одно чернигівське село за церковною потребою. Переходячи вулицею з старим священиком того села, я звернув увагу на велике господарське забудівля, що так вирізнялося з усіх инших.

Богатий чоловік живе — зауважив я

— А був колись найбитом, — сказав мій супутник.

— Видно, великим коштом праці дітяпов він до такого майна, — говорив я дальше.

— Так! — потакнув старенький священик, — надто великим коштом, бо коштом своєї совісти, своєї чести перед Богом і людьми. Навіть коштом своїх дітей, яких виховав на безреліґійних і злочинців. Отсе послідного тижня сини напившись, поронганяв всіх з дому і сильно побив рідного батька. Тепер батько з ним судиться. Ціле село згадує його инше нарікання та прокльони

Не таких богачів треба нашому народови. Треба таких, щоби найперше вони самі своєю душею були богаті, чесні, примірні, характерні, щедрі. Таких, щоби люде бачили найперше їх здоровий розум, їх праведне життя, їх примірне поведення, їх побожно виховання синів і дочок. А вже за тим нехай будуть видні їх поля, будівлі, сіножати, себто той матеріял, яким вони орудують і для божої і людської справи гідно уживають.

В ЧІМ СУТЬ ВОЛІ.

Коли ти можеш сказати по правді й від цирого серця: Господи, Боже мій! Веди мене туди, куди Ти хочеш, — тоді тільки ти позбавишся невільництва й зробишся правдиво вільним.

Епіктет.

НЕ ЗАБУВАЙТЕ ЗА СОБОР СВ. ПОКРОВИ У ВІННІПЕГУ. ПРИШЛІТЬ НА НЬОГО СВОЮ ЖЕРТВУ І ПРИЧИНІТЬСЯ ДО ТОЇ РОБОТИ, ЯКУ ВІН РОБИТЬ.

Гроші слати до:
H. I. BLOOK,
210 Dufferin Ave., — Winnipeg, Man.

НЕДІЛЬНА ШКОЛА

Христос Являється Ученикам на Тиверіядському Морі.

Після Свого Воскресення, Ісус часто являвся Своїм Ученикам. Один раз Він явився їм на морі Тиверіядському. Явився-ж так. Були вкупі Симон-Петр і Тома, прозваний Близнюк та Натаїл, що був з Кані Галилейської, і сини Заведея та инших два ученики Його. Каже їм Симон-Петр:

— Іду рибу ловити.

Кажуть вони йому:

— Ідемо і ми з тобою.

Вийшли і зараз увійшли в човен, і в ту ніч не піймали нічого. Як уже настав ранок, Ісус стояв на березі, та не пізнали ученики, що то Ісус. Тоді каже до них Ісус:

— Діти! чи не маєте чого їсти?

Вони відповіли Йому:

— Ні.

А Він сказав їм:

— Закиньте сіти в правого боку човна і знайдете.

І от вони закинули і вже не здолали витягти їх через велику силу риби. Каже тоді учень той, якого любив Ісус, Петрові:

— Се Господь.

Симон же Петр, почувши, що то Господь, опереза́вся одежиною, бо був голий, та й кинувся у море; а инші ученики приплили човном, бо недалеко були сіти з рибою. А коли вийшли на землю, бачать розложений вогонь і на ньому рибу та хліб. Каже їм Ісус:

— Принесіть тієї риби, що тепер піймали.

І от Симон Петр відійшов та й витяг на землю сіти, повні великих риб — сто пятьдесять три, і від такої сили не порвались сіти. Каже їм Ісус:

— Ідіть, снідайте!

І ніхто з учеників не зважився запитати Його: „Хто Ти?", знаючи, що то був Господь.

Підходить, тоді Ісус, бере хліб і дає їм, і рибу також. То вже втрете явився Ісус ученикам Своїм, як встав з мертвих.

ПРО БОГОСЛУЖЕННЯ ПРАВОСЛАВНОЇ ЦЕРКВИ.

(За Свящ. П. Табінським).

ТАЇНА МИРУВАННЯ.

Зараз по хрещенні відправляється над хрещеником таїнa мирування. Священик помазує св. Миром навхрест чоло, очі, ніздрі, уста, уха, груди, руки і ноги хрещеника, проказуючи кождому разу: „Печать дари Духа Святого. Амінь". В сей час помазанникові подається від Бога благодать св. Духа, що укріпляє його в новому житті і дає йому сили провадити християнське життя.

Потім священик і кумів з хрещеником тричі обходить навколо хрестильниці, співаючи: „Усі ті, що в Христа охрестилися"... Сей обхід служить знаком церковного тожжества і радости, а також указує на вічне приєднання християнина до Христа. Після обходу читається Апостол (Рим. VI, 3—11) і Євангеліє (Мат. XXVIII, 16—20). Далі священик кропить хрещенника водою з хрестильниці і взявши губку, вмочує її в воду та обтирає відника, відучити його від гріховної звички і зміцнити в доброму намірі.

Після сього сповідник становиться на вколішки, а священик благословляє його і молиться, щоб Господь простив йому гріхи, і при сім проказує слова, якими прощає і розрішає гріхи:

— Я, недостойний ієрей, владою Його, мені даною, прощаю і розрішаю тебе від усіх гріхів твоїх.

При сих словах благодать Божа очищає душу сповідника від гріхів, і він з ласки Божої відходить від священика чистим.

Хліб і Слово.

Знаєш, брате, як то гірко
прийде часом в передпивку,
як без хліба і без солі
їсти мусиш борщик голий
Хоч ти, брате, твердий з роду,
стерпиш всяку невигоду,
а таки клянеш недолю,
як купуєш й барабольо
Як минуться-ж ті злидні,
то справляєш празник три дні
а як весілля приїдало,
то і тиждень тобі мало
Кажеш: „Празник раз що рок,
то нехай буде й вівроку;
до весілля коли всявся.
то застався, а постався."
Прийшла-ж осінь, — кождий сміє:
„Слава Богу, доброе жити!
є час спати в довгі ночі,
аж жеврa попухнуть очі."
Та хоч маєш часто-густо
хліб і страву ще й омасту,
проте кожний якось чує,
чогось все йому бракує
Що-ж то гонить, любий брате,
межи люде тебе з хати —
серед ночі, серед слоти
гонить в люде з свої хати?
Те, що з хати тебе тягне, —
се душа пожити прагне,
бо щоб жили ми здорово,
мусим мати хліб і слово.
„Не лиш хлібом треба жити,
так учив Спаситель світа, —
але також Слово Боже
наснити душу може."
Лиш хто згубить душу в собі
і подібним став худобі,
яка їсти лиш готова, —
той не схоче страви-слова;
той, наївшись, спить в берлозі
і не думає о Бозі,
бо не знає — нещасливий,
що й душа хоче пожити
А чи знаєш, любий брате,
де пожити той взяти?
— Насамперід в тій святині,
де ти став християнином:
Звідти плине мудрість Божа,
мов з криниці вода гожа.
Другим жерелом пожити
є книжки правдолюбівні,
милі людям, милі Богу,
що вказують нам дорогу,
ту дорогу, що всім треба
нею лиш іти до неба,
що продадуть наші діти
все до щастя і освіти.
Ось яку пожину, брате,
можем всі у час дістати
з добрих слів письма святого
нашій душі на підмогу.

Свящ. А. Вандзюк.

МОЛИТВА НА ВВОДИНИ.

В сороковий день по народженню дитини, відбуваються вводини її в церкву. Мати приходить з дитиною до церкви, і зупиняється в бабинці. Священик благословляє матір і читає молитви, просячи Господа очистити матір від усякого гріха, сподобити її входу до церкви і св. причасти. Потім він благословляє дитину і молиться, щоб Господь зростив її на всяке добре діло і відігнав від неї всяку ворожу силу; далі бере її на руки, носить її до церкви, робляючи дитиною тричі знак хреста — при вході до церкви, серед церкви і перед Царськими дверима, при чім проказує:

— Приноситься до церкви раб Божий... в ім'я Отця, і Сина, і святого Духа. Амінь.

Коли вводиться хлопчик, то священик входить з ним у вівтар і обносить його поза престолом. — Після сього він кладе молитву св. Симеона, і віддає дитину матері, кропячи їх св. водою.

ТАЇНА СПОВІДИ.

Сповідь є така таїна, в якій християнин, визнавши свої гріхи перед священиком, получає прощення тих гріхів — видимо від священика і невидимо від Самого Ісуса Христа.

Хто хоче щиро висповідатись в своїх гріхах і одержати прощення їх від Господа, мусить насамперед підготовити себе до сповіди постом та молитвою — домашньою і церковною; від сей час він мусить уникати всяких забав і розваг, а піддатись строгому іспитові, своє сумління, пригадати собі свої гріхи — навіть самі дрібні, думати про праведний Суд Божий, викликати в своєму серці щирий жаль за гріхи разом з бажанням направити своє життя, і так підготовившись, приступити до сповіді.

Самий чин сповіди складається з таких частин: молитви священика за прощення гріхів, сповідь перед священиком, розрішення гріхів іменем Ісуса Христа і покута.

Вислухавши покаянні молитви, сповідник підходить до сповідн, кажучи:

— Сповідаюся перед Господом Богом Вседержителем, перед Вседівою Марією Богородицею, перед всіма небесними силами і всіма святими, і перед Тобою, Отче чесний, у всіх гріхах моїх, які я вчинив думкою, словом, ділом і всякими моїм чуттям.

— Боже, милостивий будь до мене грішного.

Після сього священик, накривши сповідника епитрахилем, вислухує його сповіди: питає його, чи кається в своїх гріхах; признаюче йому певну покуту (епітимію) — в залежности від рода і ваги його гріхів, наприклад: молитву; поклони, піст, милостиню і т. п. — Покута призначується для того, щоб заспокоїти стурбоване гріхом сумління в сповіднику, а священик благословляє його, молиться, щоб Господь простив йому гріхи, і при сім проказує слова, якими прощає і розрішає гріхи:

— Я, недостойний ієрей, владою Його, мені даною, прощаю і розрішаю тебе від усіх гріхів твоїх.

При сих словах благодать Божа очищає душу сповідника від гріхів, і він з ласки Божої відходить від священика чистим.

БОГ НАША НАДІЯ.

Трудолюбивий Прокопій мав від молодих літ пословицю: „Бог наша надія". Коли зима була люта, весна-ж безнадійна, або коли яке инше лихо лучалося, на яке всі відказували, то Прокопій потішав всіх словами: „Бог наша надія". А потім докоряючи їм за їх маловірство, наводив слова зі Святого Письма: „Бо не прийняли ви духа неволі, знов на боязнь, а прийняли духа всиновления, ними покликуємо: Авва, Отче!" (До Римлян, VIII: 15).

І не диво. Прокопій був наскрізь релігійним чоловіком. Він вірив, що Бог робить все як найліпше і що ніколи не дасть чоловікові пропасти. А Господь Бог благословив його труди: хліба не бракло йому ніколи, бо ще й бідним і сиротам давав на передновок. Худібка гарно велася, рої були сильні.

Благословив його Господь також примірними, добрими діточками. Їх побожність і пошана до родичів і старших були приміром для всіх, а не один батько-мати говорили своїм дітям:

„Чому не берете приміру з дітей Прокопія? Який же він щасливий, що не має тільки гризоти і тільки смутку зі своїми дітьми, як ми з вами".

Але може дехто подумати: Не тяжко було Прокопієвы давати раду другим, коли йому самому так добре поводилось. Та хто знає, чи не захитавсяб його віра в Бога, якби навістило його було яке нещастя?

Отже в тім то й річ, що Прокопій не впав на дусі і в часі горя, яке його на старість навістило. Бо прийшла для нього тяжка година: вісім його супруга тяжко захворіли і пролежали на ложі болізни цілу зиму. Вже ніхто не думав, щоб котре з них знов видужало. А Прокопій зносив терпіння з великою витревалістю і ніхто не почув з його уст ані одного слова скарги. Він читав Святе Письмо і знаходив в ньому потіху і розраду. Уста його часто шептали слова Давида: „Най же душа моя і буде Тебе хвалити, і присуди Твої нехай поможуть мені". А коли діти гірко плакали, то він глядів на них очима повними любови і говорив: „Не плачте, діти, не плачте. Бог наша надія".

На весні померла жена його. Її смерть тронула його до самих глибин душі. Третього дня ранком, коли мав відбутися похорон його дорогої дружини, Прокопій прибудився зі сну, помолився щиро і не його душу налиг спокій. Тоді він попросив дітей і сусідів, щоб його водягнули і помогли зайти до сусідної кімнати, де лежало тіло покійної. Його від сего відраджували, бо він самий був близько смерти і треба було йому спокою, але він просив їх:

„Зробіть мені сю ласку, а я вповнію вас, що затримаю цілковитий спокій і тільки погляну в останне на мою любу дружину, і назад положусь до ліжка."

Коли вчинили його волю і позволили йому поглянути на тіло покійної — сівши чаповнився йому очі, але він спокійно промовив:

„О, Боже! Ти забрав він мене мого найбільшого друга, але я не нарікаю на Тебе. Я дякую Тобі, Небесний Отче, що Син Твій Єдинородний скріпив моє серце надією, бо я твердо вірю і надіюсь, що ще надію, бо я твердо вірю і надіюсь, що ще всі ми перейдемо від сего життя до Тебе. О, Боже, без надії Твоєї я погиб би з розпуки. Благословенне най буде ім'я Твоє святе! Змилосердися над грішною душею жени моєї, коли стане перед судом Твоїм справедливим. Пішли мені поміч Твою, щоб я скінчив дні життя мого по волі Твоїй."

Присутні гляділи на Прокопія і в їх серцях зродилась сильна віра в Бога і Його ласку. Вони говорили:

„Так, хто надіється на Бога, той нічого не боїться."

Грецьке Духовенство в Боротьбі за Волю Вітчини.

У великій визвольній війні Греків проти Тїрків в 1821 р. грецьке духовенство брало живу участь. Взагалі грецький клир, а особливо епископи в визвольнім русі проти гнобителів занимали передове становище. Хоч би згадати з давніх часів епископів: Фільотея з Сальоники, Єротея з Теб, Амброзія з Євбеї, Макарія з Лярісси, які боролись проти Турків в р. 1684 — ще разом з Венеціянами. Тоді то Тимотей, епископ з Кефалєнії, **провадив відділом зложеним зі 150 монахів та священників.** А перед роком 1821 численні священники і монахи ходили від села до села та загрівали народ до оружної розправи з ворогом за віру і волю. Тому то отся війна мала не лише національний, але також релігійний характер.

Зате Турки мстилися в жорстокий спосіб. Царгородського патріярха Григорія V повісили на самій Великдень перед його палатою 1822 р. Три дні висіло тіло на шибениці, а потім **уславні Жидівки**, „завжди вірні" волокли трупа через вулиці міста, а відтак кинули в море. Але в ночі Греки тайком забрали тіло і вивезли до Одеси, де його торжественно похоронили. Щойно 1871 р. спровадженно тлінні останки до Атен, а його статую поставлено перед університетом як світлий взір великого патріота до наслідування для молодого покоління та молодих кандидатів духовного стану.

Григорій V за весь час свойого життя він незвичайно корисну діяльність для народа. Три рази його усувано з патріярхального престола. В часі военної заверухи він пораз четвертий був патріярхом. Тепер не хотів добровільно уступати, щоб не дати притоки до загальної різні християн. А хоч знав, що його же, не покинув свойого становища, шукаючи для себе безпечного захисту за границею, але остав вірний словам Христа: пастир добрий душу свою кладе за свої вівці.

Того самого дня убили Турки ще трох архиепископів. Так само вбито Кирила, митрополита Адріянополітського, разом з 12 священиками. В травні того року на острові Кипрі повішено тамошнього архиепископа разом з трома епископами. А на Криті таки в церкві підчас богослуження убито архиепископа та пять епископів. **Ось стільки жертв принесло грецьке духовенство за волю християнської віри і своєї вітчини.**

В рядах борців було богато духовних; много з них були начальниками відділів. Инші завідували областями, очищеними від турецького війська. Також і монахи брали чинну участь у тій боротьбі. За се Турки покарали монастир на горі Атос; взяли звідти закладників, стягнули з монастирів півтроти мільонів стерлінгів контрибуції та держали там турецьку залогу через весь час війни.

Героїчна боротьба горстки Греків проти могучого противника викликала в цілій Европі горячі симпатії; богато чужинців ставало до боротьби в тодішні ряди Греків. Відома річ, що славний англійський поет Байрон своїм кошлом уоружив бригаду зложену з 500 людей та й сам брав участь в бою під Лепонто. Там він і помер на фебру. Европейські держави почулись спонуканими узнати Грецію самостійним королівством в лондонськім трактаті в році 1830. В тім-же часі визволилась знід турецького ярма також Сербія. Визвольна боротьба Сербів відбилась відгомоном і в українській літературі, як приміром у Юрія Федьковича („Празник у Такові"). („Нива")

Не Кляни.

Парох села Осекова в Хорватії, о. Степан Рурван подав до преси такий випадок. „Дня 1 листнопада 1929 р. прийшов до мене — пише священик — один парафіянин і з великим смутком розповів мені слідуюче: „Минулого понеділка в 7 годині рано вийшов я з плугом на поле й почав орати. Дві скиби поклав я спокійно, коли при третій скибі коні почали крутитися. А що я з малих літ горячковий, то почав сильно клясти все, що нараз є під небом. І коли я так клявся, не земле й на небі. І коли я так клявся, нараз біснуватий, ставув передо мною старий дід та й каже: „За те, що клянеш, будеш німий". І проказавши се, зник. Я почав зі страху труситися, але орав далі. Проте такий неспокій за який час напав на мене, що я не міг докінчити орки і постановив вертатися до дому. Але на дорозі знов коні почали не слухатися й я знов заклав. І в тую же мінуту почув я, що занімів. Розкривано уста, сидусь що промовити, але не можу. Стрічаю сусіда, котрий питає мене, чи я скінчив роботу, а я лишень головою кивнув. Так самомо свойй матері не міг я нічого відповісти. Взяв лише папір і написав: „Мамо, я на полі страшенно проклинав. Бог мене покарав і віднявмені мову. Відвезіть мене до шпиталю". Другого дня вирушив я з дружиною в дорогу. Дорогою молився я в душі до Матери Божої та робив усякі обітниці, бо власне Матір Божу я найбільше лявь. В селі Довге переночували ми в родичів В ночі я мало спав, бо майже цілу ніч молився до Божої Матери. І Божа Мати змилувалася надо мною, бо рано-ю я почав говорити. Був я німий 48 годин. На все те можу присягнути". Все оповідання закінчив мій парафіянин, — додає автор сеї звістки, — просьбою розповідати все в церкві та закликати людей, аби не клили. А в найбільше свято сповідався й приняв св. причасти".

Православні Українці! Старайтеся, щоби Ваш сусід також став передплатником „ВІСТНИКА". Сим Ви поможете своєму релігійному часописму.

До Впр. Священників і Тростів Православної Церкви.

Одинокий український склад церковних річей, доставить Вам всі потрібні церковні річи, православного обряду в пристутних цінах.

За ціннико́м і інформаціями, просимо писати до:

THE PROVIDENCE CHURCH GOODS
Box 1024, — Winnipeg, Man.

РОЗКОПИНИ ПОГРЕБУ 1734 РОКУ.

Підчас земляної роботи біля цегельного заводу на березі річки Кошової, на Україні, розкопали погріб у двох великих ямах близько півтора метра завглибшки. В ямах знайшли багато людських кісток, бо багато Мазепинців, при спробах бігства батьком, пішла до цього бою, але ставши перед ним, потім тільки надумалась і на питання священика, чи вона добровільно вступає в стан супружеський, молода відповіла: Ні, мене присилували і я не хочу брати цьому". Шлюб не довго був

ТАМ, ДЕ САТАНА ЛЮТУЄ.

[illegible]

Пасха священная нам звещает! Пасха
що день радісний нам вітрище! Пасха,

[illegible]

— Смерть [illegible]

[illegible]

контрр...

Не встиг комісаж Банстрюков договорити останні слова, якщу сей момент від входу до „клюбу" прозунав стріл... до „клюбу" бомбою влетіло „село" о-зброєне видами й сокирами...

На хвилину у „клюбі" спинилося справжнє пекло: крик, вереск, прокляття і... на підлозі валялися в калюжі крови конаючі трупи, а між ними... комісаж Банстрюков з розрубаною сокирою головою...

— — — — — — — — — — — — — —

На другий день червоний сатана справдив у селі Вербоголах „кріваві пожинки".

„У. Нива". Міка-Тель.

Два Листи.

(З перемиського „Українського Голосу")

Лист перший, се лист матері до сина, на Великдень, що перебуває в больниці

I.

Сину любий! В селі свято...
Тільки дзвонів нових [illegible]
Б'ють і б'ють. І серце [illegible]
Дзвони б'ють [illegible]

По селі [illegible]
Я не [illegible]
Б'ють всі [illegible]
Дзвони [illegible]

Бо в нас [illegible]
Писанок нема, не [illegible]
Тільки сльози за тобою,
Тільки [illegible]

Сину мій [illegible]
Як ти був [illegible]
І ніяк [illegible]
Де [illegible]

Ні! Воно [illegible]
Нам все [illegible]
Сину! Як ти в нас [illegible]
В [illegible]

[illegible]
Дзвони [illegible]
Дзвонять [illegible]
Б'ють [illegible]

Лист другий, се лист того ж сина до матері на Великдень з больниці

II

Мамо, мамо! Тож сьогодня
Там у тебе [illegible]
Повно дзвонів, голос [illegible]
Повно сонця [illegible]

Мамо! А [illegible]
І в колосні ржі [illegible]
А на церкві [illegible]
Закривавлений [illegible]

Дзвони, мамо, на Різдво [illegible]
Позникали тай в колосі;
Боронив хто — всіх „под стєнку",
Повно муки, повно сліз!

І на полі, мамо, пусто,
Не посіяно пшениці,
Сядки городи в подвір'ях
Заростають скрізь хапом.

І в нікого нема Пасхи,
І молитись нема де —
Люде духом впали геть вже,
Один син твій тільки вже...

Мусить, мамо! Тож Голгофта,
Антихрист кинчає, чи,
Однак вірю: Правда встане
І повернемо!... Твій син

НЕ ЗАБУВАЙТЕ ЗА СОБОР СВ. ПОКРОВИ У ВІННІПЕГУ. ПРИШЛІТЬ НА НЬОГО СВОЮ ЖЕРТВУ І ПРИЧИНІТЬСЯ ДО ТОЇ РОБОТИ, ЯКУ ВІН РОБИТЬ.
Гроші слати до:
H. I. BLOCK,
210 Dufferin Ave., — Winnipeg, Man.

КІЛЬКА СТОРІНОК З ІСТОРІЇ ПРОТЕСТАНТИЗМУ.

(Устули з нєдрукованої праці п. Мих. Стечишина п. з. „Дещо з історії Реформації").

III.

Забобонність і нетолерантність протестантської секти Пуритан.

Пуритане, які підняли зброю проти англійського короля Карла... (панував від 1625 до 1649, коли то відрубано йому голову) „в ім'я свободи слова і віри", були самі дуже нетолерантні і, дістявши владу у свої руки, знищили всяку політичну та релігійну свободу. Все в Англії робилося по волі диктатора Кромвеля, котрого правління могло зовсім нагадувати навіть еспанську інквізицію. Він створив вузькоглядний загал Пуритан і в послушну масу, котру тільки він сам як диктатор міг контролювати.

Усі Пуритані, як взагалі у всіх протестантів, кождому мовляв було толкувати Свяще Письмо по своїому. Тому й у них не вважали на диктаторську руку Кромвеля, появилися небезпечні розлиди на релігійні та громадські справи, які тісно з собою пов'язані. Рожні відтінки Пуритан подіялися на більші та менші секти і вже за часів Кромвеля повстали всякі Сепаратисти, Квакерії, Конвентори, Баптисти, Індепенденти, і що дали дальше мабуть бою.

Так створилася також секта так званих Квекерів, напрадикальніша зі всіх. Квейкери не признавали ніяких церковних обрядів, навіть пресбитеріяльних, виходили по домах, вдягнених по-своєму, молилися та співали самі, без ніяких проповідників та без найменшого духового сану, щоб зійшов на них Святий Дух. Не признавали ніяких заборон, навіть присяги. Ніякий авторитет для них не існував — кождий мав повне право і свободу на своє власне толкування релігійних та громадських справ.

З таким нерозумним нєукам можливо було встати авторитетам в справах віри. Не дивно про те, що в Англії настав релігійний хаос а культурне життя дуже значно обмізніло. Під час всіх відтінків Пуритан, які уважали письменство та штуку щонайменше гріхом, так звана Золота Доба англійської літератури мусіла відпустити своїм панованим Пуритан не появився ні один визначний письменник — Мільтон і Вонн не належать своєю діяльністю до пуританської доби.

Зате забобонні пуританські секти поширили між народом віру в чари та чарівниць. Під їх напором уряд назначував спеціальних детективів, яких задачею було вишукувати чарівниць. Одним з таких розвідників, Матієві Гопкінсові, платив уряд по 20 шіллінгів за штуку. Через три роки він ходив по містах і містах, розшукуючи між людьми, чи нема у них чарівниць. На його донос у місті Ермонт повішено 16 жінок. Бюрі повішено за чарівництво 60 жінок, а не менша число невинних жертв стратено також в околицях Соффолк, Норфолк та Гентінгтонширі.

Усе, приміром, та те, що могло бути доказом, що дана жінка є чарівницею: На оскарженну о чарівництво 73 літню Юдію Кокс свідок зізнав таке: Раз його собаки почали гнатися за зайцем якої вікаа в напрямі форми Коксів. Зайнявшись тим, він пустився за псами і побачив, що заяць побіг до загороди Коксів і зник, а на обійстю появилася стара Коксиха. Внаслідок сього він прийшов до заключення, що се вона перекинулася в заяця, в коли прибігла до свого дому, то прибрала назад людську постать. На основі такого доказу суд присудив стару жінку повішати і засуд виконано. — Іншу стару жінку оскаржено як чарівницю, бо вона мала перекинутися в кітку. На суді вона зізнала, що се була правда, і заявила, що знає в своїому сусідстві богато таких жінок, котрі так само можуть перекидатися в кітки. Вона була, очевидно, божевільна. Але пуританські судді присудили й на основі власного зізнання на повішення за те, що зна сам з сатаною.

Крім того Пуритане очищували громадянство від всяких грішників. І так приміром покарали смертю одну жінку, котра закляла дитину в суботу, через що ніби дитина в понеділок померла, а іншу знова за те, що від її проклону одійшла її сусідка. Ще іншу засудили на смерть за те, що сварилася від сатани.

Таке безоглядне... Пуритане плюнували. Пуритан мусіло кінець-кінцем викликати реакцію, яка і наступила по смерти Кромвеля. Англи покликали на трон короля Карла II, і того часу Англія знова... королем як оказа... почалася реакція... ладом і ряжанов релігією с... Реформована англіканська церква...

ДРІБНІ ВІСТИ.

Зарубав трох [illegible] Омбигі... Пажинського [illegible] Козарко зарубав трох [illegible], які були комуністами, [illegible] батька, як ніби контрреволюціонера. Себе причинився до того [illegible] повідомлено всіх при... Козарка. До такого [illegible] фанатизму!

Згоріла Церква. [illegible] церкви, пов. Вижани згоріла [illegible] станції [illegible] Причина [illegible]

Рабіндранат Тагарє. В якій видавничій справі [illegible] Рабіндранат Тагоре [illegible] звідки поїде до [illegible] представників Європи як сказав.

Я прийшов [illegible] європейських людей, [illegible] в цукання правди. За [illegible] потонуть в самолюбстві [illegible] духу тут не обійдеш, бо все живе [illegible] за гроші.

Заборона еп. Хомишина. Станіславівський [illegible] Григорія Хомишина [illegible] минулого року [illegible] в якому [illegible] Хомишина, що [illegible] Хомишина від [illegible] Хомишина заборонити те, чого [illegible] Те, що є [illegible] звичаєм народу, [illegible] Хомишина відбувається [illegible] Хомишина заборонила [illegible] греко-католицьких [illegible] на загибіль (на [illegible] виїзні), отже [illegible] обіжкове життя греко-католицької церкви і її вірних. Робить те, чого хочуть Поляки з Римом.

Нестрайтеся, щоби [illegible] була вирівнана та відновлена на слідуючий рік.

„ВІСТНИК"
Релігійний часопис для українців в Канаді
Виходить в ... щотижня
...
THE HERALD
...
Address: The HERALD, Box 3684, WINNIPEG MAN.

БОЛЬШЕВИЦЬКИЙ РЕДАКТОР РАЗ СКАЗАВ ПРАВДУ.

...ня" та "покинення" — світ ...

...ський уряд ...

...ської Церкви в ...

...ських нимість в ...

...ми про се ...ше в 1926 ...

...ої віри проти ...ка ...

...ми ми проти ...

...Ми самі ...

...

...

НЕДІЛЬНА ШКОЛА

Христос Являється Ученикам на Горі Галилейській.

молитвами. А саме: рукопожатия ... житя, взаимну любов ... вість буває по освященню Св. ... Він не відкладає Т... мо-ся ... молитвами: ... ВОЗНЕСЕННЯ ГОСПОДНЄ ... ТАЇНА ШЛЮБУ. ... Вводини молодої ... ПРО БОГОСЛУЖЕННЯ ПРАВОСЛАВНОЇ ЦЕРКВИ. ... ТАЇНА СВЯЩЕНСТВА. ... Кликав Шекспіра на Сцену.

Жаба – і Католицький Календар.

В великодному числі органу епископа Хомишина „Нової Зорі", якої редактором є звісний в Канаді др. Назарук і яка виходить у Львові, вступна стаття починається ось як:

„Вже тисячний девятсотий і трийцятий раз заблистіла на небі перша весінна повня місяця, по котрій у неділю святкують християне своє найбільше свято — свято Воскресення Спасителя."

Рік 1930-ий рахується від Різдва Ісуса Христа. Христос жив 33 роки ,отже яким чином „Нова Зоря" і її редактор святкують Воскресення Ісуса Христа вже 1930 років — се остане тайною новозорянських католиків. Пригадується нам, як др. Назарук, будучи в Канаді, заявив в Йорктоні, Саск., при більших числі свідків...що для него церква е те саме, що для біольога — жаба! Той самий др. Назарук є тепер редактором католицької газети „Нової Зорі". Виходить, що між жабою і католицьким календарем, як його розуміє др. Назарук, мусить бути щось спільного.

Не Знеохочуйтеся..

Коли Абрагам Линколн був ще молодим чоловіком, він кандидував на посла в стейті Іліной, але провалився. Після того пішов у бізнес, збанкрутував і через 17 років сплачував довги нещесного партнірібного спільника. Залюбився в гарній молодій дівчині і заручився з нею, але несподівано вона померла. Линколн знов заінтересувався політикою і кандидував на конгресмена, але провалився. Після того старався він дістати посаду в державнім земельнім уряді, але й се йому не вдалося. Опісля знов кандидував, сим разом до сенату, і знов провалився. В 1856 році кандидував на заступника президента Злучених Держав, але не вибився. А в році 1858 знов провалився при виборах, коли вибився його завзятий опонент, Доглас. Отже, як бачимо — самі невдачі і то великі. Але помимо того всего Линколн остаточно став чи не найславнійшим чоловіком в Америці, пам'ять якого всі шанують і почитають.

Яка з сього для нас наука? А така, щоби ми ни при нестачах не знеохочувалися, а вперто чрямували до виточеної цілі.

Де починається шукання правди, там завжди починається життя; але як тільки припиняється шукання правди, зараз спиняється життя.

Джон Рескін.

Важне не те місце, на якому ми стоїмо, но той напрям, по якому ми посуваємося.

День 25 Травня – Днем Збірки на Бібліотеку ім. С. Петлюри.

В Парижі, Франція, створено українську Бібліотеку ім. Симона Петлюри для вшанування памяти сего національного героя Українського Народу. Бібліотека більше як 5000 книг різними мовами. Вже істнує два роки і до тепер зібрано ... Рад Бібліотеки складається з таких осіб: В. К Прокопович, голова; І. С. Косенко, заст. голови; Сварник проф. Шульгин, член Ради, ген. О. І. Удовиченко, секр., і О. Рудинчик бібліотекар.

Щоби Бібліотека могла ... як слід розвинутися на се потрібні матеріяльні засоби. Кошти потрібні на купно і оправу книжок та на пересилку дарованих Бібліотеці книг. Тому рада Бібліотеки постановила оголосити день смерти Симона Петлюри, себто 25 травня кождого року днем збірок на Бібліотеку ім. С. Петлюри в Парижі.

Жертви на Бібліотеку ... адресувати: ... Paris-Rond, Paris XIII ...

ВІСТІ З МАЛАНТОН, МАН.

Прошу ласкаво хвальної редакції нашого дорогого часопису „Вістник" помістити сих пару слів про ... в нашій околиці на полі національ... і релігійним

Наша околиця заселена переважно Українцями. Майже до сего ... робота тут не робиться, бо ... дуже тяжко було збудитися ... ближенного сну. В пересіч сего ... буде рік, як мають ... поміж собою ... ви Народного Дому, котрий ... вже ... ...

ЦЕРКОВНИЙ КАЛЕНДАР. НА 1930 РІК.

ТРАВЕНЬ.

18 Н. Самаряныня. Іринея

Нед. св. Отців

Нед. Всіх Святих

ПОРЯДОК БОГОСЛУЖЕНЬ о. Л. Л. Теодорович. Червень.

ПОРЯДОК БОГОСЛУЖЕНЬ о. П. Запарнюка. Червень.

ЦЕРКОВНИЙ УСТАВ НА РІК 1930

ТРАВЕНЬ.

Неділя Слепорождення

Червень.

Неділя св. Отців

Неділя Св. Трійці (Зелені Свята)

Неділя Всіх Святих.

Український Релігійний дво-тижневик в Канаді.

ВІСТНИК
THE HERALD

Box 3684 WINNIPEG, MAN.

РІК VII. ВІННІПЕГ, МАН., 1-го ЧЕРВНЯ, 1930. — WINNIPEG, JUNE 1st, 1930 ЧИСЛО (104) 11

З БОЛЬШЕВІ.

— В січні і лютім большевики засудили 1683 особі до розстрілу. Більшість селян, що не хотіли колективізації. Більшість з засуджених розстріляли.

— В глуховецькому окрузі не хотіли селяне приєднатись до комуни, отже голова місцевої ради взяв до помочи червоноармійців і приказав немилосердно бити чоловіків і жінок.

— Господарка большевиків довела, що сеї весни на Україні засіяна 40 процент того, що можна було засіяти.

— На комуністичнім університеті ім. Артема компартійці ухвалили протест проти верхів большевизму і Сталіна, що довели Україну до руїни. А на правобережній Україні розвязують комуністичні організації тому, що вони противбольшевицькі.

ЗАМКНЕННЯ ПРАВОСЛАВНОЇ ЦЕРКВИ В ОСТРОЗІ.

Дня 28 лютого с. р. з доручення воєвідської адміністративної влади, замкнено в Острозі на Волині братську православну церкву. Ся церква належить до числа тих православних церков, що до них римо-католицький єпископат зголовив претенсії на судовій дорозі.

ДОЛЯ ПРАВОСЛАВНОЇ ЦЕРКВИ У ЛЬВОВІ.

Право власности на православну церкву у Львові, з-за якої точиться судовий процес поміж буковинською митрополією, православною митрополією в Польщі й польським урядом, згідном умов Санжерменського мирового трактату, признано за урядом.

ЧИСЛО ВТІКАЧІВ ЗРОСТАЄ.

Число втікачів з радянської України мимо незвичайно дбайливого пильнування кордону червоноармійцями, в останньому числі знову зросло. Переважна частина втікачів, се селяне, які втікають перед колективізацією.

АРЕШТУВАЛИ 140 ОСІБ.

В Рівнім, на Волині — на Шевченківськім концерті вибила протипольська демонстрація. Арештували 140 осіб і кількох з них засудили на кілька місяців.

ПОМЕР ПАТРІЯРХ.

28 цвітня с. р. помер в Єрусалимі патріярх вірменської церкви — Єлисей Туряя.

ГРАД В ГАЛИЧИНІ.

Галицькі часописи подають, що 26-го квітня був град в деяких скалатського повіту в Східній Галичині — в Красним коло Грималова, Саджавках, Волиці і знищив цілком засіви і сади. Дуже потерпіло жито, яке треба пересоровати, також ячмінь, горох і пшениця. Град почав падати пополудни від 4 годинн і падав півтори години. Потім була злива і менший град, аж до півночи. — Сади в зимі 1928-9 вимерзли, люде знов насадили щепи і тепер град все поломав.

ПОЖЕЖІ В ГАЛИЧИНІ.

В Перегінську згоріли будинки Дмитра Тріяна та ще двох господарів.

В Болехові згоріла фабрика меблів і тартак.

В Тужениках коло Бучача погорів Олекса Луговий і 9 других господарів. Всього згоріло 10 хатів, 38 инших будинків і 10 оборогів. Запалив 6-дітний хлопець, що на подвірю бавився сірниками.

СІЛЬСЬКІ ВИПАДКИ.

Коло Тростиця, пов. Бережани, хлопці бавилися на ланівському гранатою, яка поранила Ілька Керика.

Іван Собків зі Стриганця переорав межу Степанови Музичці. За те Музичка убив Стриганця сокирою.

На присілку Калинівщина коло Кончинець копав 17-літній хлопець глину. На него зсунулася глиняна гора і він згинув.

В селі Шараневичах хорий на падачку, Семен Байталюк, упав до Серету і втопився.

РІК В СЛІДЧІЙ ТЮРМІ.

Івана Пасіку арештовано під закидом, що він убив відомого хруня і польського наймита, Сидора Твердохліба. Пасіку держать Поляки вже рік в слідчій тюрмі і судити не беруться.

„РІДНА ШКОЛА" В ГАЛИЧИНІ.

„Рідна Школа" в Галичині завалася перше „Укр. Педагогічне Товариство". На слідуючий рік (1931) буде 50-літня річниця заснования сеї інституції і її просвітної роботи на протязі півсотні літ.

УБИЙСТВО.

В селі Березниця Рустикальна, Микола Ковалик вбив господаря Івана Плоскача. Ковалик бив дошкою так, що поломав ребра. Причина — сварка Плоскача з жінкою Ковалика.

СКІЛЬКИ Є БЕЗБОЖНИКІВ В НІМЕЧЧИНІ. . . . . .

Німеччина се друга країна в Европі, де любн СРСР є найбільш безбожників. В останніх роках число безбожників досягло там числа 700,000 осіб, з чого 200,000 перейшло на лоно безбожників з поміж протестантів. Безбожницькі союзи в Німеччині водять замісць дотепершніх свят нові, що нагадують поганські віруванна, а саме: замісць Великодня вони святкують „свято сонця", замісць миропомазання „свято" молодости і т. д.

КОНКУРЕНТИ.

Микола Грегорів зі Стриганя хотів підпалити млин Дм. Лазорки. Огонь вгасили. Причина та, що Грегорів також має млин.

ВБИЛА ПАРУБКА.

Параска Остафійчук з Ільця, біля Косова, застрілила Пилипа Бриндзика, парубка. Причиною — любов.

НОВА СТОЛИЦЯ СОВІТСЬКОЇ УКРАЇНИ.

Уряд совітської України прийняв рішення збудувати у майбутньому нове зовсім комуністичне місто, що служитиме столицею совітської України. Нове місто матиме 400 будинків цілковито однакових, а в кождому будинкові житиме 3,000 мешканців, що спатимуть у великих дортуарах, за винятком одружених, що матимуть окремі хати. Всі меблі будуть дані державою, а з приватних річей можна буде мати лише листи та фотографії. У місті житимуть лише державні урядовці та їхні родини.

ПРОГРАМА АРХИЄРЕЙСЬКОЇ ВІЗИТАЦІЇ В ВОНДІ, САСК.

13-го червня, пятниця: Вечірня і сповідь дітей в 4.30 год. по полудні.

14 червня, субота: Служба Божа і причасти дітей в 10 годині рано. Сповідь старших і Вечірня —в 4 години пополудні.

15 червня, неділя: Утреня: в 9.30 год. рано. Архиєрейська Служба Божа Високопреосвящ. Архиєп. Іоанна Теодоровича — в 11 год. рано.

УВАГА: Попозаднішна програма буде оголошена в церкві.

Консисторія Української Греко - Православної Церкви в Канаді.

Прот. С. В. Савчук, голова.

Дано в Вінніпегу, дня 5-го червня, Р.Б. 1930.

РАБІВНИКИ.

Лукіян Семчук і Кирило Бойчук напали на шляху Брусторя-Косимч на Дмитра Семчука і зрабували сердак, скіряний пас з грішми і годинник, а самого побили. Після того втікли.

МІСІЯ І АРХИЄРЕЙСЬКІ ВІЗИТАЦІЇ

Впреосв. Архиєп. Іоанна Теодоровича.

5 до 9 червня МІСІЯ в церкві св. Трійці (коло Пислявця), шість миль на полудне від Гефорд, Саск. В понеділок, другого дня Зелених Свят, архиєрейська Служба Божа.

15. червня, неділя, Архиєрейська візитація в Вонді, Саск.

19 до 22 червня, МІСІЯ в Ст. Джуліен, Саск. Послідного дня Місії, в неділю, 22 червня, архиєрейська Служба Божа.

Консисторія Української Греко-Православної Церкви в Канаді.

Прот. С. В. Савчук, голова.

479 Andrews St., Winnipeg, Man.

МІСІЯ В СТ. ДЖУЛІЄН, САСК.

ПРИХОДИТЬ НА МІСІЮ,

Православній Церкві в Ст. Джуліен, Саск., від 19 до 22 червня, 1930.

В програму місії входять Богослуження, проповіди, молебні, святочні обходи, катехизація для дітей і молоді і ін.

Крім сего в суботу вечер, 21 червня буде відгране гарне представленнє „Учитель", а другого вечера, в неділю 22 червня, буде устроєний концерт з богатою програмою.

В неділю, 22 червня, послідного дня місії відбудеться Архиєрейська Служба Божа, яку відправить Впреосв. Архиепископ Іоанн Теодорович при асисті кількох священиків.

ЗАМІТКА: На Базарі коло церкви будуть на продаж Молитевники і инші книжки, гарні образи, хрестики і т. п.

Консисторія Української Греко - Православної Церкви в Канаді.

Прот. С. В. Савчук, голова.

Дано в Вінніпегу, дня 5-го червня, Р.Б. 1930.

ПЕРЕДПЛАТНИКИ! При кождій нагоді приєднуйте нових передплатників для „Вістника". Не повинно бути ні одного Українця в Канаді, аби в його хаті не знаходився „Вістник".

КІЛЬКА СТОРІНОК З ІСТОРІЇ ПРОТЕСТАНТИЗМУ.

(Уступи з недрукованої праці п. Мих. Стечишина під заг. „Дещо з історії Реформації")

IV.

ПУРИТАНЕ В АМЕРИЦІ — ІХ ЗАБОБОННІСТЬ І НЕТО ІЗРАНТИСТЬ.

По страті [illegible] Пуритане [illegible] вати в Америці. [illegible] привіз [illegible] Во и мусили [illegible] привіз [illegible] ти Т[illegible] на америці[illegible]

Як [illegible] святки Бо[illegible] ном т[illegible] В ньому [illegible] ного [illegible] ний [illegible] Пуритане [illegible] Ри[illegible] Пуритане [illegible] Ри[illegible] Пуритане [illegible] Ри[

„ВІСТНИК"
Релігійний часопис для Українців в Канаді.
Виходить 1-го і 15-го кожного місяця.
Видає Українська Православна Видавнича Спілка.
Передплата: В Канаді — $1.50 на рік.
За границю — $2.00 на рік.

Published semimonthly by the
Ukrainian Orthodox Publishing Company
Subscription per annum.
in Canada — $1.50. — Foreign — $2.00.

Адресуйте: — Address
The HERALD, Box 3684, WINNIPEG MAN.

РАБУНОК ЗА РАБУНКОМ.

В... Для чого є... виявила, яка перепо... вільне ... подію

— В Угнові є остільки сирих валів і є там капличка зі статуєю (фігурою) св. Івана Хрестителя. Ходить туди українська церковна громада і чудовий чтивець... Але немає їх... в Америці зробили збірку... капличку разом статую (фігуру).

Одна ж... комісар... вони комісар... нотує, що... не позволив... ставити... Треба... дозволу старости в Ров... Русько... За... Ах, чого не можна Українцям те можна Полякам. Навіть більше...

Бо 25 квітня Поляки зійшли до тої каплиці з польською процесією щоби забрати каплицю в свої посідання... каплиця не їх... Від незапамятних час в Угнові... дила другої каплиці лише церковна, а ніколи латинська процесія. Однакож комісар не позволив Українцям... ставити фігури — „жеби не було пилеєву крві" (щоби проливу крови не було). Але той сам комісар не казав, що Поляки не повинні забирати чужого, „жеби не було пилеєву крві". Тут все добре. Тут небезпеки нема.

Новинка вінчиться такою завагою:

— Дивуються утинці також і тому, що перемиський ординаріят (єпископ) від двох літ не рішився обсадити такої важної і відповідальної парохії, якою управляє молодий адміністратор.

Не треба бути короткозорим. Не треба бути вузьколобим. Треба пошукати за глубшими причинами подібних фактів. А їх було чимало, в нашій історії, тай дальше повторяються. Поляки не відносилися до Українців ніколи инакше, як рабівники.

В углибленім випадку не можна казати, що вина лише за комісаром. Що вина лише за гуртом Поляків, які силою забирають каплицю. Се не випадковий факт. Такі факти вижуться в оден нерозривний ланцюх на протязі сотень літ. Значить — вся Польща така, весь її загал такий. Вся її політика така. Так треба се розуміти.

Треба дальше памятати, що Поляки, се частина католицької церкви. Люде під законом. Що над ними є власть, яка рішає, що можна робити, чого ні. Яка означе, до якої границі і куди годай на полю церковнім можна досягати. А тою властею є і своя-польська і загальна католицька церква з папою на верху.

Як же в виду того можна ті безнастанні польські рабунки пояснити? Їх можна пояснити так і лише так — що **католицька церква на такі рабунки дозволяє, що вона їх підтримує, що вона їх пляново виконує. Що рабунок і насильство, се частина її щоденної політики.**

Коли член організації робить поважні злочини й організація дивиться на все через пальці, то знак, що ціла організація така сама. А римська католицька власть цілі сотні літ через пальці дивилася, коли Поляки рабували і мучили Українців. І не тільки се — бо вона цілий час стояла по стороні рабівників, як їх кровителька і заступниця.

Теперішній папа свого часу заявляв, що він такий привязаний до Польщі, що можна уважати його цілим Поляком. Се треба би Українцям памятати і з такого становища пояснити дольські насильства над Українцями.

Польські вчинки — се вчинки цілої католицької церкви, а головно її верховних властей. Не комісар заборонив ставити фігуру, але сам папа. Не польська процесія забирала українську каплицю, але римська католицька політика. Комісар і процесія, се лише агенти римської політики, її посланці. Вони роблять те, чого Рим хоче. На що дозволяє.

Отже Рим треба робити відвічальним. Римську католицьку церкву робити відвічальною. Треба тягнути на суд батька, коли діти злодіяки, та розбишяки. Хоч нехай їх прощене, як непоправних. Нехай їх виречеться, коли вони йдуть против його батьківської волі.

Таким батьком є Рим. Такими рабівниками дітьми є Поляки. Та не тільки вони їх не зупиняє, їх не відсуджується але бере під свій покров — благословить, добра бажає. Між ним і Поляками видно примірну спілку. А з неї вилизає — які діти, такий батько, а який батько, такі діти.

Але галицькі Українці так не вміють думати. Не хочуть. Бояться розсудно глянути на факти і дурять себе, що Рим добрий, святий, праведний, спасительний і все було би дуже добре, коліб не бесовський комісар та не нагасталива процесія. На комісара нарікають, а Рим по руках і ногах цілують. В той же самий час Рим обдаровує комісара своїм благословенням.

Тай питання з єпископом Кошиловським не краще...

Читаєте нарікання греко-католиків, тай хочеться вам кричати:

— Люде! Коли вас другі кривдять, то самі ви собі винні! Пощо-ж цілуєте ту руку, яка вас бе? Чому не хочете сказати собі правди в очи, що лихо не в самих комісарах, не в польських процесіях, але в рабівничій католицькій політиці, в самім Римови?! Чому тулите себе до своїх кривдителів, як прищіпка до чобота, яким вас топчуть і копають?

Видно, що послідними часами католицька політика цілком вже запомрочила галицьких Українців. На шось більше, як плачі тай нарікання не мають відваги спромогтися. Тай нарікають лише на канчук, а по руку, яка бе, не хочуть і подумати.

Ци видів хто більшу вузькогляддість і короткозорість?!

МОСКОВСЬКА ЦЕРКОВНО-БОЛЬШЕВИЦЬКА СПІЛКА.

Свого часу московський митрополит Сергій заявив, що в большевії є повна воля совісти, що большевицькі церкви не переслідують і т. п.

Тепер виявляється, що се робилося на основі порозуміння, або для порозуміння з большевиками. Про те пише подрібніше О. Ковалевський в „Ділі". Він каже, що газета „За Свободу", ч. 79, повідомляє, що:

Поміж радянським урядом в Москві і митрополитом Сергієм підписано умову з приводу відновлення єдиної управи православної церкви в всіх національних (!) радянських республіках, що входять до СРСР. На підставі сеї умови має бути переведена цілковита ліквідація української автокефальної церкви й приділення її до юрисдикції митрополита Сергія...

Коротко сказавши — большевики зав'язали з Сергієм спілку для рабунку й обмосковлювання не-Москалів. А з першою задачею ставлять собі — знищити Українську Православну Церкву, а Українців піддати під провід церкви московської.

Ліквідацію (припинення, нищення) Української Православної Церкви почали большевики цілком рішучо тоді, коли оголосили, що Український Православний Собор розвязав Українську Православну Церкву. Що за собор, хто його скликав, хто на нім був, того большевики не говорять. А по ліквідації

В замкнених вагонах — каже Ковалевський — 60-літній старець, митрополит Литовський, в окруженню небогатьох вірних Божої українських єпископів, їде під ескортом чекістів у далекі Соловки. Їде на вірну смерть, бо не має вороття нікому з того пекла. А в той час сотки українських пам'ятній, розбивані, нищені, відрані від вірующих, огроблені і спалені, тягнуться як тіни по вулицях... ських міст, живуть під голим небом, а вони шукають разом із собаками на смітниках... дюми кожний знайдений шматок їдла... сного хліба.

Давні часи вертаються...

Римські царі в самім початку християнства завзялися були християнство знищити. Переслідування повторювалися десять разів — від Нерона, 54 роки по Христі до 313 р., отже на протязі 257 літ.

Клименті Римський згадуючи про смерть Апостолів Павла і Петра... же і про инших, що разом терпіли.

Велике число вибраних (християн) що перетерпіли богато зневаг і мук через зависть противників, зоставили нам найвеличавіший примір.

Проти християн стояла держава з усіми людими способами. Се не було случайне убивання — се були муки з усіма жорстокостями.

Християн палили на стосах
Їх розпинали на хрестах.
Їх привязували до стовпів, обливали смолою і вечером запалювали.
Їх одягали в звірячі шкіри і пускали чередо собак, які їх роздирали.
На них пускали голодних львів... грів.
Їх тіло дерли машинами, припалювали вогнем та окропом.
Їх убивали мечами, заколювали списами.

Хто признався, що він християнин, того вже мучили, коли не відрікся Христа. Про кого довідались, що він християнин, того таксамо забирали і мучили.

Про церкву зорганізовану на ний ший лад не було тоді мови. Тоді християнство жило найперше в душах, в серцях людей і ховалося по хатах, за зачиненими дверми і закритими вікнами. Воно крилося по пустинях, катакомбах, лісах і дебрах. Тоді кождий вірующий мусів бути самостійним представником християнства, його апостолом, проповідником, його свідком.

Зорганізований лад вийшов в церкві аж в спокійних часах. Тоді доперва створено систему церковної управи — єпископів, архиєпископів, митрополитів з приналежністю до них округами, адміністративними правами й обовязками.

Ще раз вийшло переслідування християн пізнійше, коли цар. Лев III. (ісаврійський) почав похід проти релігійних образів (723 р.), що продовжався до 775 року з більшою силою. Тоді образи скидали, рубали, палили замазували, кости мучеників розкидали, зневажали. А вірних, що боронили дорогих їм святощей, переслідували, а то й убивали.

(Докінчення на стороні 5-ій).

І'Ч-КП.

КВІТКИ ПРИ ДОРОЗІ.

Найважніша наука.

Читачу і ти Читателько, скажіть мені, яку науку уважають нині найважнішою і найкращою наукою? Чи не таку, яка може принести богато грошей і розкішне життя одинці? Такі Якраз ту і якраз таку! А не ту, яка приносить життю мир і благословення.

Ся правда і ся справа розкрилась мені, коли я старій, подертій, забутій людьми книжці я вичитав стару, забуту історію.

Було се давно, в краю Абісинії. Старий цар вмер і люде відпроваджали його до гробу проклонами. Живучи дбав він за себе одного, щоби придбати богатва. Богато воював, крови ріки пролив, мук завдав богато. Плакали сироти за батьками, жінки за чоловіками, матері і батьки за синами. Поля поперемінював він в пустиню. Не думав, що смерти не можна обминути і що все надбане придасться зостявити.

На престол вступав новий цар. Величаво, але з недовірим зустрічав народ нового володаря. Золотокований престол, що голові нового царя блискуча корона, але се ще не все. Се найменше і найважливе. В руці царській жезл (скіпетр, палиця) — знак царської власти. Одітий був цар в багряницю...

Тільком все те зверхний вигляд, мертві річи. А доперва під ними захована жива душа. Яка-ж вона? Чи добра, щира, любляча? Чи самолюбна і лукава? А жив тоді старий православний патріярх, неустрашимий проповідник Божої правди. І постановив він навести на путь правди молодого царя, коли не зміг навести його попередника.

І станув він—сивоволосий, з чотирма поважними мужами, перед царем. Один з чотирох ніс в руках людський череп, другий посудину з землею; третий начиння з огнем; а четвертий голий меч.

І підійшов патріярх до царя відважно, як підходить учитель до ученика і сказав:

— Я старий, сивоволосий, як сам бачиш. Всевишній обдарував мене довгим життям і я дбав, щоби його не промарнувати. Таланти я не закопував. І Він — хвала Йому на віки вічні! — обдарував мене розумом, поставивши пасти Його стадо, і пасучи, набрав я богато досвіду. Бачив добро і бачив зло. Сміх і сльози. Гріхи і праведність. Розкоші і терпіння. Бачив те, про що може не вчили тебе твої учителі.

— І тому отсе став я нині перед тобою. Не як підданий, а як учитель, як батько. Як той, що сила в далеку дорогу виправляє. В тебе нема досвіду — і я тобі його даю. Прийми, заховай, бо трудами довгих літ і цирими молитвами я його збирав. Він дорогший ніж твоя корона, бо її зробив золотник на замовлення. А свій досвід виковував я щирими трудами довгих літ, томлячих днів, безсонних ночей, працюючи вірно на Ниві Господній.

— І від того, як приймеш ти мою науку, назначиться ціна твому життю. Будуть тебе благословити, або проклинати; радуватись тобою, або плакати.

Тоді взяв Патріярх в руки людський череп і говорив:

— Памятай, що колись твоя голова стане таким черепом. Хто внає, нині, чи й на отсім черепі не спочивала колись царська корона? Отже сяк чи так, а твоя корона з твоєї голови упаде, коли смерть вастукає до твого дому. А вона жде вже тебе від кинлини твого народження. Памятай отже, щоби ти своїми праведними вчинками викував собі таку славну і незницщиму корону, в якій зможеш стати перед Господом.

Потім взяв Патріярх посуду з землею і сказав:

— Памятай, що ся земля взята з старинного гробу і колись була вона тілом людським. І твоє тіло в таку землю переміниться, по словам Святого Письма: Земля ти,о чоловіче, і в землю відійдеш! Отже це привязуй всеї уваги для тіла і виконування моральних обовязків.

Ось чого треба!

Тямлячи сеї я поставив перед вами образ великого Учителя і доброго Ученика. Як я їх побачив і зрозумів. Як я їх до своєї душі приняв. Прийміть же їх так щиро і ви — як тих, що добрий примір і добру науку приносять вашому життю. З ними увійде спокій і благословення до вашого дому.

Прикмети великих людей.

Великі люде завсігди відзначалися великою самоконтролею і сильним почуттям обовязку. Ті великі люде, що лишаються великими для всіх на завсігди.

Нині великим чоловіком в Індії є Магандас Карамчанд Гандгі. З фаху адвокат. Родився 1869 р. в місточку Порбандарі, на Катіявірському півострові, над Арабським морем.

Нині знає його не тільки триста мілионове населення Індії, як свого провідника, але знає його цілий світ.

Але Гандгі був вже з молодечих літ великим чоловіком.

Було йому 18 літ, коли виїхав до Лондону, щоби здобути становище адвоката. Живучи в Англії, був він дуже скромний і боязливий, однакож визначався великою постійністю і витревалістю. І великою релігійністю.

Коли виїздив з дому, мати сказала йому:

— Ти приречи мені, що будеш строго держатись закону нашої релігії і виповняти всі релігійні обовязки якнайстрогійше. (Не богато є материй, що подібного від дітей вимагають!).

І Гандгі не забув слів матері. Вони були для нього силою нового закону, були святістю. Живучи між чужим народом, він жив так, як повинен жити правовірний Гіндус, придержуючись точно усіх релігійних правил, що відносилися до постів і цілого поведення. Се була та моральна дорога, якою вийшов він на ту висоту, на якій нині стоїть — дорога самоконтролі, дорога релігійного обовязку.

Коли серед нашого народу буде богато таких, матерей, як згадена Гіндуська, то будуть в нас і великі сини великих матерей, а тоді і народ наш стане свобідним і великим.

Коли нині нема на світі правдивого добра, то нема тому, що нема ось таких учителів і такої науки. А коли є, то лежить вона приснавсна порохом буденщини, порохом пристрастей, порохом самолюбства.

А подібної науки треба кождому чоловікові. Треба батькам і матерям; треба дітям; треба богатим, треба убогим; треба невченим, треба вченим.

І треба би понаписувати на богатьох предметах, якими орудуємо, яких доторкаємось і яких бажаємо. І ми повинні читати кождого дня, встаючи і лягаючи. Вона повинна уняйти в Раніщні Вечірні Молитви, як Закон нашого життя. Батьки і матері дітям, учителі ученикам повинні її придбувати і переказувати, як найважнійшу науку..

Тоді люде були би людьми. Тоді, колиб кождий розумів і памятав свої моральні обовязки перед людьми і перед Богом. Царство Боже було би тоді поміж людьми, яке проповідував і якого бажав Син Божий.

З жерела вода випливає, а високне воно, висихають і ріки. А здорове щастя життя випливає з праведних душ, з щирої волі людських сердець, з почуття і виконування моральних обовязків.

Ось чого треба!

Тямлячи сеї я поставив перед вами образ великого Учителя і доброго Ученика. Як я їх побачив і зрозумів. Як я їх до своєї душі приняв. Прийміть же їх так щиро і ви — як тих, що добрий примір і добру науку приносять вашому життю. З ними увійде спокій і благословення до вашого дому.

МОСКОВСЬКА ЦЕРКОВНО-БОЛЬШЕВИЦЬКА СПІЛКА.

(Докінчення зі сторони 4-ої).

Нині давні часи вернулися — в першій мірі для мілионів українського народу. Вороги замикають церкви, образ палять, церковні річи забирають, церковні святощі зневажають. А тих, що не хочуть відречися релігії, переслідують.

Однакож як не вдіяли нічого поганські царі, так не вдіють нічого безбожні большевики. На терпіннях сльозах і крові мучеників виросте нова сила — сила правди, що переможе мучителів.

НЕДІЛЬНА ШКОЛА

ЗІСЛАННЯ СВЯТОГО ДУХА.

Після вознесення Господнього Апостоли повернулися до Єрусалиму і перебували тут однодушно, в молитві. На місце апостола Юди, що зрадив Христа, вибрано до числа дванадцяти апостолом Матвія.

В пятьдесятий день по воскресенню Господа Ісуса Христа перебували Апостоли в одній горниці вкупі разом з Божою Матірю та з вірними. Почувся гук з неба, мов би від бурного вітру, і сповнив увесь дім, де вони сиділи. І явились над кождим з них вогняні язики, і почали вони говорити рижними мовами.

Пробували-ж тоді в Єрусалимі Жиди, що жили по всьому світі серед рижних народів і мовами тих народів говорили. Дивувались вони й казали один до одного:

— Чи не всі отсі, що розмовляють, Галилеяни? Як же се ми чуємо від них кождий говірку свою, що в ній-родились?

Апостол Петро став до них промовляти, оправдуючи їм про Ісуса, Якого роспяли і Який є Господь і Христос. Почувши се, сказали Жиди:

— Що-ж нам робити?

Апостол Петро відповів

— Покайтеся і нехай охреститься кождий з вас в ім'я Ісуса Христа на оставлення гріхів, і приймете дар Святого Духа

Богато з тих, що слухали, радо приняли слово його і охрестились; було таких того дня тисячі зо три.

ПРО БОГОСЛУЖЕННЯ ПРАВОСЛАВНОЇ ЦЕРКВИ.

(Зі Свящ. П. Табінським).

ТАЇНА МАСЛОСВЯТТЯ.

В тайні маслосвяття недужий помазується освяченою оливою, і йому випрошується благодать Божа, що сцілює недуги тілесні і духовни

Ся тайна відправляється слідуючим чином. В кімнаті, де лежить хорий, ставиться на столі миска з пшеницею; в пшеницю — посудина з оливою і другу — з червоним вином; а навкруги — сім свічок і сім помазків. На столі покладається хрест і евангеліє. — Зерна пшениці служать символом життя і воскресення; олива — милости Божої; олива з вином — милости Божої, подаваної нам ради Христа, що пролив за нас Свою кров на хресті; сім свічок — образ семи дарів Духа Святого. Пічає відправи недужий і присутні держать у руках свічки

Служба починається молитвами за освячення оливи і сцілення недужого. Потім слідують сім читань з апостола. сім — з евангелії і стільки-ж молитов за сцілення недужого і прощення йому гріхів. Кождий раз, по прочитанню апостола, евангелії і молитви, священик помазує навхрест оливою чоло, ніздри, щоки, уста, груди і руки недужого, проказуючи молитву:

Отче святий, Лікарю душ і тіл . . . сцілі раба Твого (їм'я) від гнобящого його душевного і тілесного недуга, і оживи його ласкою Христа Твого.

Після семого помазання священик розгортує евангелію, покладає її літерами, нічче руку Самого Спасителя, на голову недужого, і читає розрішительну молитву), в якій випрошує йому від Господа прощення гріхів.

ПОХОРОН ПОМЕРШОГО.

Обряди перед похороном. По смерти християнина його тіло обмивають і одягають в чисті, а як що можна, то і в нові одежі. На чоло його покладають вінок — папировий пасочок з образками Христа, Божої матері і Івана Хрестителя з словами: „Святий Боже"..., на знак того, що небіщик є воїн Христовий і вмер з надією наслідувати винець на небесах. В руки його вкладається образок Спасителя чи кого з святих, — на знак його віри в Христа і надії на вічне життя по святими. Потім тіло його кладеться в труну і накривається білим покривалом — на знак, що небіщик знаходиться під покровом Церкви Христової. Труну звичайно ставить під образами, в кутку кімнати, засвічують навколо небіжчика свічки, а над головою його ставлять хрест.

Коло небіжчика читають псалтир і правлять парастаси. Псалтир читається на втіху тих, що скорблять і тужать по небіжчикові. Парастас же то є коротке богослужіння, яке складається з молитов за відпущення гріхів небіжчикові і за упокоєння його в Царстві небесному

Коли настає час похорону, то тіло небіжчика з процесією переноситься до церкви. До хати небіжчика збираються люди, приносить хрест і хоругви та приходить священик. Перед виносом небіжчика з дому, відправляється панахида, — коротке молиння за померщого; по виносі читається евангеліє і співається Святий Боже". Ся пісня співається весь час по дорозі до церкви і на могилки, чим кінчиться на те, що душа небіжчика перебуває тепер перед духів і ангелів, без перестанно славлячих Господа. Дорогою процесія зупиняється на перехрестях вулиць, звичайно перед хрестами, і священик читає евангелію

Похорон. Принесши небіжчика до церкви, ставлять його посеред неї, лицем до вівтаря і засвічують свічки. Священик відчиняє Царські двері, стає за небіжчиком і починає відправляти похорон Се богослужіння складається з молитовних співів і екстеній за прощення небіжчикові гріхів і упокоєння його в Царстві небесному. Далі читається апостол і евангелія, в яких говориться про загальне воскресення померлих. Прочитавши евангелію, священик виголошує розрішительну молитву.

Після молитви священика співається:

— Прийдіть, браття! Простімось з небіжчиком, дякуючи Богові. Во він одійшов від родини своєї, і до гробу поспішає. Вже він не дбає про суєтне життя і про земнє тіло. Деж нині рідня? де, де приятелі? Се розлучилися. — За його спокій Господу помолімось

Під час сього співу родина небіжчика прощається з ним, потім труна відчиняється, і після співу „вічная память", виносять з церкви до могили. Подорожуди відбувається так же, як і з дому до церкви.

Біля могили відправляється знову панахида, після якої труну спускається в могилу, лицем на схід сонця. Священик посипає гріб землею, говорячи

— Господня є земля і все, що жие, наповнив її, — весь світ і всі, що живуть на ньому.

Потім гріб засипається землею, робиться могила, і над нею ставиться хрест, — символ перемоги Христа над смертю.

Свята Гора.

Над здалища Єрусалима
Підноситься під небосклон,
Немов твердиня незнищима
Священная Гора — Сіон

Народи Давнього Закона,
Сподіючись святих чудес,
Давали честь горі Сіона,
І вознили в ній знак небес

На ту гору Господь Спаситель
З народом вийшов і учнів,
І як Пророк і як Учитель,
Небесну правду Він розкрив

І до нас той блеск Його науки
З гори Сіонської засяв,
За славних днів Володимира
Він Божим Сонцем для нас став

З того часу ми нарід Божий:
Підемо з хрестом у слід Христа
І несемо зброю проти ложи
А зброя — віра пресвята

І як страдалці подорожні,
Ідучі у незнаний світ,
Ми віру ту в душі несемо,
Як вічних правд Новий Завіт.

І просимо тебе: О, Божеї
Ти борони і сохраний
Наш український тихий нарід
І наших Церков і наш край'

Крини нас духом всемогучим,
Святу збільшай у нас любов,
І візьми народ наш й його Церкву
Під всемогучий свій Покров

Веди нас своєю рукою
З низин неволі і біди
На ясні, сонцишні гори
Святої правди й свободи.

В.-Б

Маяк.

У безмежнім океані
є острів, скеля камяна.
Маяк там, башта превелика,
далеко світить з ліхтаря

У темну ніч, у мглисті ранки
маяк у простір світло шле,
і кораблям у хвилі пінкій
надію й поміч подає.

Життя — теж має маяка,
котрий стежки нам освітле,
і темноту, неправду й зло,
мов сонце ясне, проганне

Маяк людям — Святая Церква,
в скеля — віра камяна,
ліхтар — се світ Христового учення,
що промінь лле у світ тріка.

В сучасну ніч темно й мглисто
Не видно віхів, ні шляху, —
тільки Маяк один яскраво
нам світло шле на зустріч злу.

Свящ. П. Юркевич.

ЯК БОЛЬШЕВИКИ ЗАМИКАЮТЬ ЦЕРКВИ.

Люде, що сего року приїхали з Чернигівської губернії, оповідають, яким способом большевики замикають церкви.

Церковний будинок уважають большевики власністю держави. Свого церковного будинка громада не може мати, бо се вже буде „приватна власність", в большевизмі не допускне приватної власности,

Церковний будинок треба винаймати. Отже одного місяця уряд вимагає 50 рублів і люде заплатять. Другого місяця уряд вже хоче 100 чи 150 рублів. І знов люде заплатять. На третий місяць вимагають 300 рублів. Такої суми громада заплатити не може, отже перестає церкви вживати. Тоді большевики кажуть: „Громада сама стала проти церкви, бо не хоче церкви вживати, отже церква замикаєсь". Ще й оголошують в газетах, що така-то громада прилучилась до безбожників

Отже ставлять людей в безпорадне положення, а потім кажуть, люде не вживають церкви, бо не хочуть вживати.

Оповідає одна недавно приїхана жінка, що коли виїздила з большевії, то відобрали від неї всі гроші, які мала, що до копійки. Опинялася поза большевицькою границею без зломаного гроша.

Дальше оповідає, що відбирають не тільки гроші, але всякі жіночі прикраси — кульчики (сережки), перстені і т.п. Сказатиб — пускають в одній сорочці.

Звісна річ, що в большевії все дістається по рецепті примусового „самообложення", Що нарід робить, то робить радо, співаючи, підтанцьовуючи, посмеєтуючи.

Податкі дають радо. Позичку держави дають радо. Збіжжа віддають державі майже за дармо радо, а пізнійше купують для себе по десять разів більший ціні також радо. Церкви замикають радо. На Соловки також йдуть радо. А хто не хоче всього того радо робити, того в тюрму, та „под стенку"

Стан панщини був такий: вся земля була панського власністю, ліс, сіножати, ріки, стави — все те була панська власність. І люде були панською власністю — ні мір їх пересловати по своїй вподобі, міняти, продавати. Церква була панською власністю і тому пани винаймали церкви Жидам-Зельманам, як свою власність. Люде не мали права до нічого — навіть до себе самих, до своїх дітей, до свого життя

Таку сяму панщину, таке саме невільництво завели нині большевики, довівши неволю до найбільше жорстоких форм.

К. П.

ЖИДІВСЬКІ КОЛЕКТИВИ В РОСП.

Жидівських колективів згадує „Октибр", що виходить в Мінську, понад 300 Всі вони стоять матеріяльно добре. Та се зрозуміле само собою, коли памятати, що большевицький уряд, се в великій (а може найбільшій мірі, що до рішучої сили), се жидівський уряд і найперші свої клопоти присвячує інтересам Жидів. Самі жидівські газети пишучи про се кажуть, що Жиди в тих колективах кладуть велику вагу на збереження релігійного життя. Вони мають богослужіння і проповідників. Найпершими представницями жидівської релігії являються жидівські жінки. Тому Жиди вірить, що духове життя Жидів лишиться незмінним. — Так почувають себе в большевії Жиди тоді, коли християнська релігія на кождім кроці переслідується.

ЖИДАМ ВІЛЬНО СВЯТКУВАТИ.

З Москви повідомляють, що в часі минувших жидівських Великодних свят, всі синагоги (жидівські церкви) в Москві були повні. Подібно Жиди святкували і в других містах і місточках, виконуючи всі релігійні святочні обовязки. Було таке, що Жиди йшли перше молитись, а помолившись йшли на протирелігійні збірання.

БОЛЬШЕВИЦЬКІ САМОВБІЙСТВА.

Большевицькі газети нарікають, що між „комсомолцями" (комуністичною молодю) дуже ширится самовбійство. В Петербурзі на протязі кількох тижнів було 180 самовбійчих випадків. Сіють жни вжинути. Тоді большевики кажуть: „Громада сама стала проти церкви, бо не хоче церкви вживати, отже церква замикаєсь". Ще й оголошують в газетах, що така-то громада прилучилась до безбожників

РУЙНУЮТЬ ЦЕРКВИ.

Міська харківська рада рішила розібрати найкращі церкви — церкву св. Миколая і Мироносиць. Першу на те, щоби (як кажуть) поширити ринок, а на місці другої побудувать театер. Церкву Калуїнівську переміняють на гостинницю. Крім того ухвалено замкнути 10 инших церков.

ПРОТИБОЛЬШЕВИЦЬКИЙ ТЕРОР.

В Київськім окрузі появились повстанці з отаманом Мукою. Він зловив кількох комісарів і повісив. Нападають на большевицькі інституції В Катеринодарському окрузі селяне-козаки убили російського письменника Матусевича, що намовляв до комуни.

МУЧАТЬ І ВБИВАЮТЬ ДУХОВНИХ.

Пишуть европейські газети, що в большевії приїхав недавно до Парижа заступник президента університету в Джорджтавн й оповідає: Большевики спалили живцем пермського епископа, завдавши передтим богато мук. Другого епископа розпяли на хресті, потім відрізали уха й ніс і закололи багнетами В Воронїжи епископа в церкві повісили В Воворонїжчині убили около 100 священиків. Одного священика дотоли поливано водою на морозі, доки не замерз.

НА ДАЛЕКОМУ СХОДІ.

В Харбіні (в Манджурії) парафіяне української Свято-Покровської Церкви думають будувати нову церкву на Великому проспекті в Новому Городі. — Також відбудеся 16 березня Служба Божа в Свято-Покровській церкві, а за нею панахида по Тарасови Шевченкові.

ЗНОВ ПРАВОСЛАВНИЙ СОБОР.

На собор, що мав відбутися недавно, Поляки не дозволили. Тепер митрополит Діонисій робить поновні приготовання до скликання Православного Собору під Польщею Він назначив раду, що має обговорити подробиці. До неї входить арх. Олексій і члени дієцезальних виборчих зборів від таких православних дієцезій: Варшавської-Холмської, Вилєнської, Волинської, Гродненської, Полєської.

КАТОЛИЦЬКИЙ СТАРОСТА.

В Колтуни, в Галичині є староста Кололовскі. А греко-католицьким священиком в Камені є о. Теодор Чанюк. Отже той староста накладав на Чанюка кари на основі: „бо мі се так хце" (бо так мені хочеться). В жовтни 1929 наложив він кару 100 золотих, або 20 денним арештом. За що — не знати. В лютім с. р. 15 зол, за невиконання метрикального витягу чоловіка, якого в Камені ніколи не було. В березні с. р. староста каже заплатити 15 зол. Поїхав Чанюк до Старости за вияснінням, а той розкричавсь, що Чанюк мусить говорити по польськи, що він війта назвище хрунем. Чанюк звернувся зі справою до станиславівського воєводи, та ледві чи буде що з того. — Щасливі Українці, що є католиками і що католики над ними панують!

ЗА УКРАЇНСЬКУ КОРЕСПОНДЕНЦІЮ.

Суд в Тернополі засудив пароха з Товстого, о. Івана Іванчука на 100 золотих кари за те, що той провадив урядову переписку з старостою по українськи. Опісля зменшено кару до 40 золотих. Таке діється, хоч писані закони в сім випадку польської мови не вимагають.

КАТОЛИЦЬКІ ДИКУНИ.

В Поморянах, пов. Збориів, Галичина, підчас великодня Поляки ночею поломиляли хрести на стрілецьких могилах, понищили могилки так, що повикидали на верх кости.

АРЕШТОВАННЯ НА ЦВИНТАРІ.

В Хирові другого дня Великодня ішла процесія на цвинтар, де була панахида над могилою борців з 1918 р. Свящ. Ольшанський виголосив бесіду, а кор відспівав кілька патріотичних пісень. Тоді мішалесь поліція арештувала Івана Третяка і вела до міста "Та народ його відобрав. Зараз арештовано ученика Володимира Гірняка, якого відвезено до Старого Самбора. По синєанню протоколу його випущено. Опісля арештовано в Хирові більше осіб, яких арештовано підчас Великодни були панахиди на могилах борців в Полині і Слохних біля Хирова.

„СЕЛЬРОБ" РОЗСПІВАЄТЬСЯ.

В галицьких часописях помінилися заміни членів большевицької організації „Сельробу". Так з Сколього читаємо: „Відважю комуністів і сельробівців зрадниками українського народу, чужими найматами і зрівняю з ними всякі зміснини"... Дальше повідомляється, що розвязано організацію „сельробівської" парті й на просторі цілого Скільського повіту.

ВОЛИНСЬКІ ВИБОРИ.

Вибори до сойму наближаються й У-Україні на Волині приготовляються, що би вибрати найбільше своїх послів. Від бувається віча по містах і селах. Відав вана Поляками „Українська Нива" накликує, щоби люде відтягнялися від голосування, бо з сойму користи не буде Сельроби (большевики) також роблять подину роботу. Але як виходить з вістей, загал свідомо стоїть при своїм

ДУХОВЕНСТВО В ПОЛЬЩІ.

Православних духовних під Польщею є 2,943 осіб; греко-католицьких 2,432; римо-католицьких 11,602; протестантів 574; магометян 36.

НЕ ЗАБУВАЙТЕ ЗА СОБОР СВ. ПОКРОВИ У ВІННІПЕГУ. ПРИШЛІТЬ НА НЬОГО СВОЮ ЖЕРТВУ І ПРИЧИНІТЬСЯ ДО ТОЇ РОБОТИ, ЯКУ ВІН РОБИТЬ.

Гроші слати до:

H. I. BLOCK,

310 Dufferin Ave., — Winnipeg, Man

Постарайтеся, щоби Ваша передплата була вирівняна та відновлена на слідуючий рік.

ЗАГАДОЧНЕ ВБИВСТВО В. БАРАНА В ВІННІПЕГУ.

Українських громадян міста Вінніпегу потрясла в четвер рано 29 травня вістка, що якась невідома особа вбила в ночи одного з найбільше відомих Українців сего міста, Володимира Барана. Жінка Володимира Барана, Марія, вернула около пів до дванайцятої години в ночи до дому з мітингу жіночого товариства в Українськім Народнім Домі і застала його мертвого в кухні їх дому.

Марію Баран задержала поліція як важного свідка і не позволяє нікому з нею бачитись. Тимчасом коронер з комісією оглянув 30 травня тіло убитого і дав дозвіл його похоронити. Похорон відбувся в неділю по полудни з Українського Народнього Дому. До церкви тіла не брали, а похоронну відправу відслужив один священик з російської православної місії. Богато кождей чекало на похорон коло Українського Православного Собору, у якім небіщик ще минувшого року був членом і до якого доси від часу до часу заходив на богослуження.

Коли українська православна церковна громада зорганізувалася в Вінніпегу, обоє Баранн були приступними до неї, жертвували на будову Собору і коли треба було позичити грошей, то небіщик Баран позичив був громаді три тисячі долярів — Тиждень перед його смертю (20-го травня) уряд Соборр дав йому чек на $462.50. Була се решта з тих трох тисяч, які він позичив на будинок Собору, враз з процентом.

„ГЛУБОКІ" ДУМИ БАТЮШКИ.

(Гарленд, Ман.)

Полиці наводжу лист, який гром. С. Шевчук в Гарленд, Ман., дістав від батюшки Вербового з Сифтону. Ман Сей лист в добрим доказом яких священиків російську місія має Він звучить дослівно так:

Bifton May 2nd, 1930

С. І. Хр!

Поважний Пан
Стефан Шевчук
в Garland Man

Із оповіданя Ваших сосідов, узнав невдоволеніе, що до подзадів органіцій в Вашій колюмін православної Церкви

Розумію, що мені самому есть дивно, що Ви яко свідомий Христіанин не ставите собі питаня, чому та церков не є церквою том, що основана Христом, а принята язичниками предками 988 року по Хр. на часів князя Володимира є от прекрасним славенскім языком, в такожь богатою литературою, а церковю з одним „перекладченим" — може вте за сто років-небіжчиком під сильным гнетом моєм? Чимъ се стало, що ми ли шими изъ найдорожчого спадщини наши батьки діди и т. д. имениннымъ. Господи! є число українське і українське языком нашого народа? Сей мой штрй перехід нічо б не было як высшінка з традиции нашых первых предков, и письменниковъ, которые свои труди писали другим языком, а не 20 вікъ все ставлялемо на бік. і принимаемо изъ рукъ людей без дел і знания отцовъ любви і поважания

Я думаю що вже серця Ваші і ... перейшли ріки голяти сі языком, литературою Православной Церкви і ... вже въ загрозі всему Православному Народови. Ми відрізняємо ... підставим медицинських знищь и слухаем ... Дітей и ... ваєм основа для всіх народів. Христом і его Ученик... ... вірою, бо Христос каже, ... будь відрізанє від пня з оливе і ... мем і в огонь "...

Отже если Вам зелить ... засказати свои бажаня, а и приймем и право та се Віри і церкви, прощ ... ваючим, поглядом

здоровью Вас сердечи.
Протоперей Стеф Вербовый
Бъльгочинний Мъ...ви

Як довідуємось то бліскучий писав подібні листи і ... ...

Свящ. Юрій Іваницький.

АТЕЇЗМ — СМЕРТЬ ДЛЯ ЖИТТЯ.

Я не берусь тут відкривати якихось нових істин про [illegible] Божого існування, бо кожний із нас [illegible] же знає і матиме як старогітні і нові аргументи. Я пригадаю ще лише деякі міркування. Але мені здається, що в [illegible] словах зібрані і видані матеріали, який може послужити [illegible] тих, хто дуже легко відкидає правду Божого істнування та не дошнює — по [illegible] несвідомости — [illegible] до яких би приходили ми коли-небудь [illegible] Бога Нам [illegible] перейшли залишаємо чи існує Бог?

З безумовним [illegible] можемо відкинути [illegible] Бог існує [illegible] вав істнувати [illegible] [illegible] [illegible]

„ВІСТНИК"
Релігійний часопис для Українців в Канаді.
Виходить 1-го і 15-го кожного місяця.
Видає Українська Православна Видавнича Спілка.
Передплата в Канаді — $1.50 на рік.
За границю — $2.00 на рік.

THE HERALD
Published semi-monthly by the
Ukrainian Orthodox Publishing Company
Subscription per annum.
In Canada — $1.50. — Foreign — $2.00.

Адресуйте: — Address
The HERALD, Box 3684, WINNIPEG MAN.

ЕПИСКОП ХОМИШИН ЗАБОРОНЯЄ.

Книжочка для оборони Українців — Заборона Її єп. Хомишина — Навіть Поляки краї від Хомишин — Перелад сказаного — Стара історія: зроби єпископом хлопа. — Хомишин вірно служить своєму панові — Глухо-німа політика — Пляшок роботи і тим і в Канаді.

[illegible]

Ч. 3421 IV. В СПРАВІ БРОШУРИ „ПРОЦЕС ЗА ПРАВОСЛАВНІ ЦЕРКВИ". Недавно появилась брошура під заголовком „Процес за православні церкви", Частина перша оправдування і зредагована Володимиром Косоногами і Іваном Кедриком, а видана Українською Парламентарною Репрезентацією. Не входячи в мерітум (зміст, основу) справи брошури та називаючи православними і в православнім дусі, а змістом вона агітаційна. Цю брошуру, як ходить слухи, розсилають до тут, (тутешніх) урядів декандентних з тим, щоби розповсюдили між кліром католицькими. З огляду однак на її зміст і підхід, як вище сказано, забороняється цю брошуру купувати і поширювати. — Від Епископського Ординаріату. Станиславів, дня 1. мая 1930.

[illegible] Дорогі [illegible] польської газети „Тиждень" про ту саму книжочку. Польська газета пише між иншим

— Треба жалітн, що повнісінь публікація (книжочка) не появилася у польській мові. Наше громадянство знає справу ревіндикаційних процесів (процеси за церкви) лише з дуже побіжних інформацій в пресі. Крім того, брак цих інформацій найвищійшої річи: статистичних даних (докладних подрібних відомостей що до історії тих церков і др.), які-б справу вповні вповні що необхідну потребу, а її інформаційну вартість значуть обставина, що спирається на урядовій статистиці, годі її не признати потребу видати цю брошуру на українській мові, мовій для добра справи поширюють про її польське видання.

Показавши [illegible] Дідушицьке, що [illegible] православія. [illegible] Той книжочка не [illegible] ної агітації, а тільки фактичний матеріял. Зміст її звернений виключно проти заходів польського духовенства, що хоче „ревіндикувати", себто перемінити костели 724-ох православних українських і білоруських церков.

Повищий випадок з єпископом Хомишином має в собі широкий зміст. Збережімо все перед очи!

1. Поляки, відвічні смертельні вороги українського народу, хотять вони забрати 724 православні церкви в (між тим білоруських не бог [illegible] більшість чисто українські церкви). Крім того вони вже давнійше забрали чимало українських церков й українського добра.

2. Український народ з своїми представниками боронить своєї справи і свого добра перед рабівниками і як одні зі способів тої оборони, появилася згадана книжочка.

3. Поляки признають, що така книжочка має значіння для справи самого процесу, отже має корисне значіння для справи українського народу.

4. В той самий час еп. Хомишин, що [illegible] себе українським епископом, забо[illegible] книжки читати і поширювати. Він силувсь недопустити до українського народу-того знання, якого народови потрібно для оборони його справи. Сівши на стільци народного провідника, він силувсь завести народ в пітьми та безвість.

5. В той самий час митрополит Шептицький (отже старший над Хомишином) преспокійно собі мовчить, дивля[illegible] Дідушицьке [illegible] Рим [illegible] Хомишин [illegible] Дідушицьким [illegible] здорову [illegible] Шукаючи похвал він за поразою до Кролова, свого свояка, полякованого кардинала Пузини, А з собою взяв Шептицький двох священиків — Л. Т. [illegible] вича і ще одного.

— Romanie! Zrób biskupem chłopa! Oto ci za mitrę we wszystkiem będzie powolny. Nie miatuj synów knięzy, bo u nich jest tradycja, bo synowie księży, to ludzie o charakterem.

А живий, практичний зміст тої бесіди Пузини такий: Вишукай собі на єпископа хлопського сина, з чорною хрущівською натурою, безхарактерного, бесзовісного. Коли вберуть його в митру, то будеш мати славного найманка. Але хорони тебе Господи, щоби ти поставив єпископом для Українців чесного чоловіка!

І Шептицький зробив добрий вибір. [illegible] Шептицький тільки й робить, що дивиться [illegible] Шептицький, нічого не вини

Але диво з див, що галицькі греко-католики не бачать, що діється, або р[illegible] не хочуть бачити, очи собі завязали, щоби не бачити

Коли вже конче гукнути, то на Хомишина, на Кошловського (на наймитів!), а не на Шептицького (не на [illegible] сподарчі).

Та [illegible] що і їх терпець вже [illegible] Так було зимою 1925 р. коли Шептицький проголосив славну цензуру, якою забороняв духовенству писати що-[illegible] до часописей (обовязувало від [illegible] травня 1925 р.). Пишучи про „Гаухо-німу політику наших владиків", висловлювали вони на адресу Шептицького [illegible] миським „Українським Голосі" так

— Позачонялись (владики) у своїх палатах, відсунувшись геть від громадянства, перестали знати по громадянськи і почали гадати на себе як на [illegible] божків, яких під народ[illegible] ких мук нікому не вільно торкнути. [illegible] вони рішили раз на все замкнути рота всім [illegible] часам... замкнути так основно, щоб мертва, глуха [illegible] тишина запанувала, а серед неї пануюча вони [illegible] церковні владики [illegible] [illegible] слід...

[illegible] Шептицький

— Той, хто писав його (закон, пост[illegible] показав пророчество, що є людиною не тільки найменшого суспільного змислу, але взагалі [illegible] здорових глепоз. А ті, що вводили „Закон" свої відписи (Шептицький, Бонч[illegible] звуть, виявили карнгіяне легковаження власного престижу (власної гідности).

[illegible] Шептицький

[illegible] писати і друкувати чого будь, що в[illegible] носиться до Церкви, релігії, церковного [illegible] Хомишин [illegible] перед Полюшком.

А в Канаді греко-руські, чи греко-католицькі духовні на місях [illegible] [illegible] [illegible]

НЕДІЛЬНА ШКОЛА

Про Збирання Скарбів Земних та Надію на Бога.

Не збирайте скарбів на землі, де міль і рак їсть, де злодії підкопують і крадуть. Збирайте ж собі скарби на небі (себто творіть добрі діла, що ведуть в царство небесне, де ні міль, ні рак не їсть, і де злодії не підкопують і не крадуть, бо де скарб ваш там буде й серце ваше. Світло тіла є око. Тим то, коли око твоє темне буде. Тим то коли вже світ, що в тобі, є тьма, то яка ж тьма?

Ніхто не може двом панам служити, бо, чи одного зненавидить, а другого полюбить, або одного держатиметься а другого занедбає. Не можете служити Богові і мамоні. (Мамона — єврейський сирійський бог багатства та всяких скарбів).Ради сього кажу вам: не журіться душею вашою, що вам їсти й що пити, ані тілом вашим, у що одягнутися. Душа чи не більше ж є, як пожива, і тіло, як одежа? Подивіться на птаство небесне, вони не сіють і не жнуть, і не збирають у засіки, а Отець ваш Небесний годує їх; чи ви ж не далеко лишш, як вони?

І хто з вас, як би не силувався, може прибавити собі зросту хоч на один лікоть? Про одежу чому побиваєтесь? Подивіться на лелії польові: як ростуть? Не працюють і не прядуть. А Я вам кажу, що й Соломон у всій славі своїй не одягався так, як кожда з них.

Коли-ж траву на полі, що сьогодня росте, а завтра вкинуть у піч, Бог так одягає, то чи не тим більше вас, малов'яри? Так не журіться-ж, кажучи, що істимем? або що питимем? або у що одягнемося? бо про все те пильно клопочуться невірні; адже Отець ваш Небесний знає, що всього того вам треба. Шукайте перше царства Божого та правди Його, і те все положиться вам. Так не журіться-ж про завтра, бо завтра само про своє журитиметься. Доводі кожному дневі свого лиха.

ПРО БОГОСЛУЖЕННЯ ПРАВОСЛАВНОЇ ЦЕРКВИ.

(За Свящ. П. Табінським).

ПОМИНАННЯ ПОМЕРШИХ.

Поминальниці окремі. Церква не залишає християн без свого піклування і після їх смерти, віруючи, що душі безсмертні і за гробом живуть свідомим життям. Вона молиться за них Богові в третій, девятий, сороковий день по смерти небіжчика, а також що року — в самий день його смерти. Сі дні називаються поминальницями по небіжчикові. Молитися за небіжчика в третій день постановлено тому, що Христос третього дня воскрес з мертвих, і ми віруємо, що Він воскресить усіх померлих. Молячись у девятий день, ми тим самим просимо Господа приєднати небіжчика до девяти чинів ангельських і до угодників, в поминанням у сороковий день висловлюємо бажання, щоб Христос, що возніся на небеса, прийняв у небесні оселі і небіжчика. Поминанням його в роковини його смерти ми висловлюємо своє переконання, що день смерти чоловіка є для нього початком нового життя.

ЧИН ПАРАСТАСА.

В день поминання померлого відправляється за нього Служба Божа, яка через те називається заупокійною (або „заупокійним служенням"), та парастас. Це слово грецьке, і по нашому значить „заступництво. Так називається особлива служба, якою Церква Христова молиться за померших, як посередниця між Господом і померлими та їх заступниця. На парастас приносять варену пшеницю, або рис з медом і хліб. Зерна пшениці служать символом воскресіння з мертвих. Хліб життя, а мід — солодкого життя в Царстві небесному.

Чин парастаса такий. Стають перед столиком, на якому лежать хліб і стоїть коливо (пшениця), священик каже вголос: „Благословен Бог наш". Далі дяк говорить починальні молитви і псалом 90-ий. Після сього дяки співають „Алилуя" (девять разів) і заупокійний тропар. По тропарі священик виголошує великому заупокійну ектенію, після якої співається канон з приспівом: „Упокій, Господи, душу помершого раба Твого" і з виголошенням малої заупокійної ектенії; при чім по 6-ій пісні співається така пісня

— Зо святими упокій, Христе, душу раба Твойого, де нема болю, ні журби ні скорбот, а життя безконечне.

Після канона співаються заупокійні тропарі, священик виголошує уселяну заупокійну ектенію, після якої парастас закінчується відпустом і виголошенням поминальниці „вічної памяти".

Поминальниці загальні. — В певні дні Церква справляє загальне поминальне поминання всіх померлих православних християн. Такі дні називаються поминальницями. До поминальниць належать: а) перед масляною, б) на другому, третьому і четвертому тижнях Великого посту, в) перед Трійцею і г) перед Михайловим днем, а також на Великодні проводи, тоб то в понеділок чи вівторок по Великодньому тижні. Крім того, за поляглих на війні воїнів, молять ся в суботу перед Дмитровим днем і на Успіння св. Івана Хрестителя.

МОЛЕБНІ.

Молебнями називаються такі відправи, в яких вірні або просять собі в Господа, Божої Матери, чи святих угодників милости і помочі, або дякують за явлені добродійства. Молебні першого роду зовуться просительними, другого роду — дякчинни Перші молебні бувають або загальними, коли вірні просять собі взагалі милости, не висловлюючи своїх окремих потреб; або особливими, коли приносяться до Господа молитви в певних випадках чи потребах (напр. перед наукою, подорожю; підчас посухи, дощу, землетрусу і т. д.) Просительні загальні молебні складаються з початкових молитов, співу тропаря Господеві чи св. угодникові та канону в молитовним призивaнням Господа і св. Його (напр „Ісусе, Сине Божій, помилуй нас!" — „Пресвятая Богородице, спаси нас!" „Святителю отче Николаю, моли Бога о нас" іт.п.), після 6-ої пісні читається Євангелія. Закінчується молебень просительною ектенією, молитвою до Господа, чи Божої Матері чи святого і відпустом.

Молебні просительні особливі, а також вдячні складаються з великої ектенії, тропаря, читання апостола і Євангелії, ектенії просительної і молитви, при чім на ектенію виголошується в повідні до потреб прохання.

ВОДОСВЯТТЯ.

Водосвяття є таке богослуження, в якому через молитву, читання слова Божого, благословення і трох-разове скання хреста Господнього освячується вода в річці або посудині. Воно буває велике і мале. Велике водосвяття відправляється лише на „писану" (7 с ня) і на свято Водохреців (6 с ня ст. с.) — на спомин хрещення Господнього в Йордані Малеча — на пр вення. І серпня, в храмове свято ці ці дні і випадки; воно нагадує, як Божий сходив у воду Овечої купи зворушуючи й наливав ін чудо ність.

Свячена вода вживається вірними освячення і сцілення душі і тіл; від ня всяких ворожих спокус; осв мешкань, піль та ріжних річей

ЗОЛОТІ ПРАВДИ.

Читаємо в книзі „Мудрости". Н ток, який гріх приносить, приход ними корітьми, а виходить двома. З лий чоловік належить на свої обо сили, але приїде час, що сим він в праці. Та йому на дорозі стає богато пер решкод: Мороз, снігопад, дощ, ви болото, легкий вітер, спека, миля або дві дороги, корови, коні, зіпсований автомобіль, пікнік або танці в суботу вечором — от будь що з сего вистарчає, щоби чоловік не пішов до церкви, не помолився Богу, забув за душу, забув за ціль свого життя.

Було таке. Священик бачив одного чоловіка, як той їхав попри церкву кожду году, коли в церкві було Богослужения, але до церкви не зайшов. При нагоді священик звернув йому на се увагу. Тоді один урядник оборонив того чоловіка, кажучи, що той має більше чим сорок штук худоби, отже треба й напоїти, нагодувати, доглянути, отже нема часу піти до церкви. Нерозумно поступив той урядник, а ще гірше поступав парохіянин. Чи худоба важливіша як душа? А також чи не можна найняти когось, коли самому за тяжко обходити всю худобу, і так знайти можливість подбати про свої душевні справи? Бути все наступом, невільником свого стада потрафить лише той, не знає краще життя взагалі.

Я знаю такий случай. Пів милі від церкви живе родина. Є в ній і доньки. В церкві я бачив їх дуже рідко. Зате бачив їх у 18 миль віддаленому місточку, вечером, бо там в Народному Домі був танець. В білий день, пів милі трудно перебгись до церкви, але 18 миль нічю, не зважаючи на погоду, було легко дістатися. Тепець вище ставиться, чим молитву. Наслідки такого не трудно пред видіти.

Також бувають люде, які замість піти в неділю до церкви, ідуть на сунниці, гриби, чи навіть купатися. Се все у їх розумінню важніші справи, чим справа власної душі.

Часто можна побачити на забавах чи танцях молодь з далеких околиць, нераз 12 до 20 миль, однак мабуть ніхто в тої молоді не зробить такої дороги, щоби прийти до церкви.

Коли чоловік не був у церкві, бо танцював цілу ніч, чи в який инший спосіб забавлявся, се показує, як далекий він є від Бога. Бо можна знайти час і на розривку і на працю і на молитву. Щирий чоловік годен свої обовязки виконати і ні в чому не лишається по задку.

Лінивий-же чоловік не те. Він на все знайде виминку, викрути, щоби тільки гріх лінивства випрадати. Та мало того, що він виправле себе перед людьми, — питання чи се „виправдання" приємне наш Господь Бог.

Лінивим що до справ своєї душі треба пригадати притчу про таланти. Той слуга, який одержав один талант, був лінивий, коли закопав його, щоби ненарушений віддати свому панови. Чи не подібно поступає всякий, хто лінується в виїмку, себто без уваги на ріжниці їх поглядів. Отже прийшло до того, що згаданий Союз опанували москвофіли на загальних зборах і взяли Союз в свої руки. Се навчило Українців розуму остільки, що при заснованню нового Союзу вже почали оглядатися на „ріжниці поглядів".

В день св. Юрія відбулося на Закарпатю свято українських пластунів (української молодіжи — хлопців). Пластуни розложилися під радванським лісом. Там же відправлено Службу Божу, була проповідь і присяга пластунів

Просвітно-культурна робота на Закарпатю ширяться. Засновуються нові читальні „Просвіти", організуються хори і др. Ось села, що про їх просвітні роботу згадують найновіші часописи Зарічне, Королево над Тисою, Веряц, Ясіне-Лопушанка, Свалява. В Довгім москвофіли хотіли заснувати кацанську читальню, та піймали облизня

Мученики XX Віку.

Герої духа, віри в світі,
Христа-Спасителя сини,
вам не страшні страждання-муки,
ви сміло йшли на хрести вмерти!..

О, скільки Вас, невідомих героїв,
життя віддало за Христа.
Ви тверді були в час випущення,
не'страшна вам і смерть люте!

На вільні муки за ідею,
за все прощаючу любов
ідуть христ'яне на Голгофту,
шляхом, що йшов колись Господь!..

Невинна кров христ'ян знов ллється:
вампір червоний її не
Той, хто за Бога обзветься,
на себе гнів і смерть несе!..

В сучасний вік — незнаного героя
майже шанують всі край.
Про муки, хрест, христіянина
невжеж забули ви, брати?!..

На честь героїв христіянства
не бачу я золотих вінків
Нема для цих „незнаної могили",
як в честь полеглих вожів

Своя протесту — глухі звуки,
що цвіт чудесний без плодів;
страшальцям я від нас утіха
молитва щира для святих!..

Герої духа, віри в світі,
в нас запаліть, святись огонь,
щоб завжди ми ходили в світлі,
щоб нам не страшний був Нерон!

Свящ. П. Юркевич.

ЗАКАРПАТТЯ.

Закарпаття — се українська земля на полудне від Галичини, отже за горами Карпатами. Живе там понад два мільони Українців. До війни були тамошні Українці під пановання Мадярів (Угрів, Венгрів), які доклали всіх старань, щоби тамошніх Українців знадярщити. Пощастило було досить сильно і москвофільство. Закарпатські Українці були надто несвідомі. Вони вважали себе Русинами, а ще частійше Русняками і головною ознакою своєї національної окремішности уважали церкву. Перед війною Галичанки годилися вже з тим, що Закарпаття має-дати Україна пропасти — змадярщитися.

Війна пробудила закарпатських Українців. В часі організованя української держави Закарпатські Українці робили всіляких заходів, щоби заучитися в цілим українським народом в одну державну цілість.

Однакож не прийшов ще час на самостійність українського народу і Закарпатських Українців забрали Чехи.

З початку Чехи обіцювали словами українському Закарпаттю широку свободу, автономію (самоуправу). Коли-ж прийшло до діл, то уживають всіх способів, щоби українську роботу припинювати. Однакож українська свідомість бореться з чужою силою, свою роботу робить і сама поширюється і росте.

В Ужгороді на Закарпатю, 1920 року засувалося Т-во „Просвіта", на зад львівської галицької „Просвіти". Перший виділ ужгородської „Просвіти" вибрано 9 травня 1920. Тепер ужгородська „Просвіта" святкує 10-літіє своєї української праці. З сеї нагоди на 29-го червня с. р. було призначено ювілейні збори ужгородської „Просвіти", получені з святочним богослуженням в церкві, а дальше похід до Народного Дому і др.

Недавно засновано на Закарпатю „Краєвий Союз руських народопросвітних товариств на Підкарпатській Руси". В Союз входить 12 товариств, як „Просвіта", Педагогічне Т-во, Учительське Т-во, Жіночий Союз і др. Ціль Союзу — надавати оден напрям усій роботі згуртованих товариств

Треба при тім ось що затямити: Давнійше був на Закарпатю подібний Союз, до якого належали всі товариства без виїмку, себто без уваги на ріжниці їх поглядів. Отже прийшло до того, що згаданий Союз опанували москвофіли на загальних зборах і взяли Союз в свої руки. Се навчило Українців розуму остільки, що при заснованню нового Союзу вже почали оглядатися на „ріжниці поглядів".

В день св. Юрія відбулося на Закарпатю свято українських пластунів (української молодіжи — хлопців). Пластуни розложилися під радванським лісом. Там же відправлено Службу Божу, була проповідь і присяга пластунів

Просвітно-культурна робота на Закарпатю ширяться. Засновуються нові читальні „Просвіти", організуються хори і др. Ось села, що про їх просвітні роботу згадують найновіші часописи Зарічне, Королево над Тисою, Веряц, Ясіне-Лопушанка, Свалява. В Довгім москвофіли хотіли заснувати кацанську читальню, та піймали облизня

РОЗСЛІДЖУЮТЬ ГРУ ЕПІСКОПА НА БІРЖІ.

Сенатор Норрис, голова се[нату] ... комітету ... якому слід[ство] ... підлягає ... комісія ... тет представив ... Сенату ... Він ... Нестеві також ... тові служ... ... Дж... Вашінгтоні ... Він ...

БЕЗДІТНІ ПОДРУЖЖА РУЙНУЮТЬ ДОМАШНЄ ЖИТТЯ.

... Суд ... в ... ...

ПРО ТАК ЗВАНИЙ „УПАДОК АВТОКЕФАЛІЇ".

I.

Коли чужі люде видають для Українців по українськи газету, то завсіди на те, щоби їх баламутити, задурювати, застрашувати, зневіряти; щоби біле показувати чорним, а чорне біляк; щоби оплюгавлювати провідників українського народу і викликати до них недовіря; щоби цілу українську справу так перекручувати, щоби люде зреклися всякої надії в успіх своєї народної праці. Се незмінне правило на всі часи!

І тому розумний чоловік, глянувши на газету, найперше питає:

— Хто її видає? Наші чи чужі? Колиб же наші, то хто саме? Що за люде ті наші? Чи не хруні? Чи не такі, що стоять на службі чужих? Чи не чужі агенти? Чи не такі, що ними чужі заступаються?

Самого того, що газета по українськи писана, для розумного не досить.

В „Канадійськім Фармері" з 11-го червня 1930. була стаття п. з. „Упадок Автокефалії". **Ціла стаття обчислена на те, щоби якнайсильніше вдарити Українську Православну Церкву і всю її роботу та її вірних.** Рівночасно „Канадійський Фармер", котрий з епископом Ладикою ніяк не може дійти до ладу, старається понад його голову підхлібитися церкві римській, церкві римо-католицькій. **Тій церкві, яка цілі сотні літ нищила і нині нищить український нарід.**

Пише „Канадійський Фармер", що цілком не диво, що большевики знищили „Союз Визволення України", але про Українську Православну Церкву того сказати не можна. Він дослівно каже:

Мені зовсім не дивно, що большевики розгромили С. В. У. бо се був політична організація, а большевики опозиційної організації не дуже будуть в ласці знищити. Що автокефальна церква зреклася совітів і комунізму перед приходом большевиків, мені чутно С. В. У. Чому вони так сталося? Не можу дійти до ладу, очевидно епископи провадили церкву в такий спосіб, що вона була дуже непопулярна між народом. Коли ж не може бути лише одна: коли провідники церкви так легко здали свою організацію то з того виходить що ся організація не була церквою в тім розумінні. Інший відповіди на се нема!

Так засудивши автокефалістів, „Канадійський Фармер" висуває цілий оберемок аргументів, припущень, порівнань, щоби надати сили своєму виркови. Щоби наскрізь показати, які то справді негідні, безхарактерні та погані були провідники Української Православної Церкви на Україні — її митрополити, епископи, ну, тай усі.

„Канадійський Фармер", як дуже примірна і високоідейна особа, сподівався, що автокефалісти (православні Українці) виявлять велике геройство, підуть на муки, на тортури, а свого не зречуться. От які його надії.

Автокефальне церква станувши перед большевицькими переслідуваннями мала дуже добру нагоду засвітити своє становище й дати приклад тривкої вповнідушної до витривалости та боротьби за принципи за ідею. Здається, що як вже не вірні, то більші провідники церкви автокефальної постоять за свою організацію й зрікнуться, а не вдають. Здавалось, що рівне переслідування, арешти, заслання, а взяти і смерть — мучеництво за церкву, за переконання, за народ, за народ за Бога. Здавалось, що автокефальні Україні поставляться чолом до переслідувань і полягають, а прапора свого не спустять і не подолнуть. А воно не так сталось. Вони зложили свою зброю перед часом і сим замахнули історію своєї організації на все.

Аби провідників Автокефальної (Української Православної) Церкви показати як найбільше негідними. „Канадійський Фармер" в такий спосіб порівнує їх з провідниками церкви римської:

Католицька церква не подалася перед переслідуваннями, а терпіла через 300 літ (мимо, коли се було?); тисячі мучеників наложили головами й сим показали світові, що вони радше вмруть, ніж мають податися у своїх переконаннях. Сі героїчності, положили фундамент під свою церкву й тому се церква перестояла століття і тепер розвивається.

Се все було очевидно колись давно. Але не краще і в „нашій історії":

І в нашій історії були герої-мученики як на церковнім, так і на національнім полі. Більше на приклад нашого поета генія Тараса Шевченка... Його арештували й обіцяли помилувати, як лиш відмовить й зрадить Те своє ремесло, що вони радше вмруть, ніж мають податися у своїх переконаннях. Нічого йому не тяжу засох, як згодиться писати подавлені вірші для царя. Та він не хлюпнився на обіцянку... Були й інші герої, як Павло Полуботок, Кальнишевський й инші.

„Канадійський Фармер" бачить, що навіть відступники від церкви, як Лютер, або Гус, були кращі, ніж автокефалісти.

Лютер, або Іван Гус, то й вони мали стійкі переконання, що за свою науку терпіти, або й наложити головою.

Нагадує „Канадійський Фармер" і митрополита Шептицького, як великого великомученика:

Голова української грекo-католицької церкви, митрополит Шептицький, в часі небезпеки 1915 року показав себе дійсним провідником українського народу. Він дав себе вивезти в московську неволю і там — за загрозою для свого життя — перебував два роки, а не зрікся ні уряду Москаля. Він не зрікся свого уряду, не ліквідував своєї церкви...

Та не такими виглядають представники Української Православної Церкви в очах „Канадійського Фармера". Порівнавши з Шептицьким, він каже:

А яку науку оставив нам голова української автокефальної церкви? Жадної! Він був митрополитом, доки було добре бути. А коли прийшла перша небезпека, він відразу умив руки від усього, зрікся престолу церковну організацію розвязав і на тім кінець. Всьо бери, лиш мене лишіть. Школа, що так тчуч автокефальну церкву пропагувалось, як ця Лондон так і тут в Канаді Школа той писанини, що нібо та церква повстала з волі народа... Орган: теорія її управляли нею доти, доки було добре, а коли прийшла небезпека, коли прийшла пробна хвилі, коли треба було стати святою своєю можність своєю відвагу, вони вже показалися трусами й усьо лишили, а самі втекли з поля бою...

І „Канадійський Фармер" ставить над Українською Православною Церквою хрест:

Автокефальна церква була, й уже нема. За кілька літ і память не ма загине. Не винуйте большевиків, що то вони спричинили розвязанє ся церкви. Ні! Колиб се була дійсно церква, вона булаб не дала ся розвязати.

Так свою статтю „Канадійський Фармер" звінчує

Беріть тепер до черзі наведені вирівки і пригляньмося їх змістови

Не дивно „Канадійському Фармерови", що большевики знищили „Союз Визволення України" (СВУ), бо се мовляв політична організація, отже большевикам ворожа. А церков нібито большевикам не ворожа, отже пощо вам „Канадійського Фармера"!

Але „Канадійський Фармер" не такий вже чейже дурний, щоби-не розуміти, що **всяка українська робота є большевикам однаково ворожа.** А церкву вважали большевики ще більше собі ворожою, чим Союз Визволення України, бо церква гуртувала громади, повіти і мілюони людей. Дальше і те, що кожда церква була в большевиків засуджена на знищення від самого початку большевизму. Знищити церкву — се основний принцип їх політики.

Дивується тай осуджує „Канадійський Фармер" православних українських провідників, що без боротьби Православну Церкву розвязали, зліквідували. Але така міна „Канадійського Фармера" — се фарисейська міна!

Свідомий Українець, тай цілий світ знає, що православні Українці своєї церкви не розвязали. Се большевики пробували її розвязати, зліквідувати, а не Українці. **І большевики, а ніхто більше, проголошують її ліквідацію.** А вже за большевиками і „Канадійський Фармер" зі своєю братією ту большевицьку ліквідацію, як ніби українську, розголошує.

Між „Союзом Визволення України" а Українською Православною Церквою була та різниця, що Союз існував тайно, а Українська Православна Церква явно. І тільки тому до Союза годі було прикласти „ліквідацію". Союз проголосили „підпольною роботою", а з такою роботою не церемоняться. Щож до церкви, то большевики замаскували свою роботу „ліквідацією". Мовляв — самі церковні провідники себе осудили і церкву розвязали, отже за нами вини нема. Ми за те не відповідаємо.

Однакож се лише викрут! Се лише замаскована брехня. Бо запамятаймо собі отсе:

1. **Українська Православна Церква ніколи сама не проголошувала своєї ліквідації.** І проголосили большевики. І лише стільки про ту „ліквідацію" знаємо, скільки большевики про ню сказали. Инших відомостей, поза большевицькими не маємо. Від митрополита не було і нема ніякої вістки про ту „ліквідацію". Ані від епископів чи духовенства.

2. Ще давно перед „ліквідацією" а управою Української Православної Церкви годі було тутешним Українцям як слід порозумітися. Большевики все цензурували. Треба було аж обходити манівцями, щоби переслати вістку до Київа, або з Київа дістати. Отже большевики переводили частинну ліквідацію цілий час.

3. Ніхто нічого певного не знає, як склікався „ліквідаційний Собор", хто його скликав, якими способами, хто на нім був, хто ліквідаційну заяву писав, хто підписував. Большевики подрібних вістей про те не дають (видно, що не мають відваги!), а Українці не можуть дати, бо їм руки звязані. **Отже для розумного Українця така „ліквідація" не є ніякою ліквідацією. Се вороже насильство, а більше нічого.**

4. Большевицька „ліквідація", се в дійсности лише проба ліквідації. **Бо большевики Української Православної Церкви не зліквідували** — вони лише знищили адміністративний апарат, себто правничий церковний уряд. Вони знищили той лад, який існував явно, але не знищили того, який може існувати поза їх контролею.

Знищити правничу силу легко. Поарештувати, або побивати передовик, тай вже діло зроблене. Але се ще не значить — що хтось убив вже справу, якій ті люде служили.

А треба і те памятати, що таких правничих властей, як має церква тепер, в перших часах християнства не було і помимо того церква була церквою. Коли християн переслідували поганські царі, тоді не було усталених епіскопій, митрополій, не було епископських канцелярій. Се було тоді й неможливе. Вороги, духовних і вірних на стосах палили, а державні правителі проголошували ліквідацію християнства, як нині проголошують большевики. Але помимо того християнська церква дальше існувала — в людських душах, в замкнених кімнатах, в пустинях, в катакомбах. І вкінці перемогла своїх мучителів.

5. Церкви не можна знищити ліквідацією. Церква не стоїть на патріярхах, папах, епископах, але на науці Христа. Щоби отже зліквідувати церкву, то треба науку Христа зліквідувати. Але большевики знають, що се неможливе, тому покищо ліквідації Христової науки не проголошують.

6. Колиб навіть припустити, що кількох епископів Української Православної Церкви проголосили „ліквідацію" церкви, то і се не значило би нічого. **Церква — се господар, а епископи — слуги.** А слуги не мають сили рішати про істнування, чи неістнування господаря. Нехай би нині всі патріярхи разом з папою і всіми протестантськими церковними провідниками оголосили, що вони розвязують (ліквідують) християнство, то чи се була би ліквідація християнства? Ні! Християнство жило би дальше під проводом нових, кращих релігійних провідників. Такі ліквідатори зліквідували би себе самих, показавши, що вони до церковного проводу не надаються.

7. Ціху ліквідацію Української Православної Церкви на Україні мусить кождий розумний чоловік уважати не ліквідацією, **але насильством большевиків над Українською Православною Церквою.** Бути навіть може, що нінкого „ліквідаційного собору" не було. Бути може, що кількох представників церкви привели большевики в кайданах і зробили з ними комедію, яку потім оголосили ліквідаційним собором. Бути може, що дехто ставив опір і його зараз розстріляли, або заслали на Соловки. Ніхто про все те нічого не знає. Але кождий знає, що там є безприміре насильство і що большевики не перебирають в способах, щоби тільки роботу Української Православної Церкви припинити, і ту свою Каїнову роботу вони замазують вібито добровільною „ліквідацією" саних представників церкви.

8. Допустити можна і таке: під багнетами червоноармійців привели кількох українських православних епископів і ті зробили все, чого большевики від них хотіли. Але хіба вимушена заява є заявою? Хіба вимушена присяга є присягою?

Треба і те памятати: Коли ти закований в кайдани, безпомічний, від світа відірваний, тоді твої протести не мають ні сили, ні вартости. Тебе убють і про твої протести світ не довідається. Отже все одно, що їх цілком не було би. Протест вартий лише тоді, коли про нього довідається світ.

Взяши все разом, то Українська Православна Церква не зліквідована — вона лише переходить пору мучеництва. І мучать новітні Нерони, але вона жие. Вона терпить, але вона не вмирає. Вона мусить ховатися від очей мучителів, але вона виждає кращих часів. **А в той же час на її вірних, що живуть поза большевією** (отже і в Канаді) **спадає подвійний обовязок піддержувати той огонь тут, який вороги гасять там і переносити його туди — в осередок українського життя.** Так розуміли церковну справу християне в часах давних переслідувань і так поступали, так треба і нині нам поступати.

Автокефаліст.

(Докінчення буде).

ТАЄМНИЧІ НАПИСИ НА СИНАЙСЬКІЙ ПУСТИНІ.

Наукова виправа американського університету Гарварда відкрила на Синайськім півострові руїни святині богині любови Гатор з таємничими написами з часу 2000 р. до Христа. Недавно німецький проф. Грімме розібрав той напис і відчитав у ньому імя Мойсея та тої єгипетської княжни, що виратувала його дитиною, коли він у кошику плював у воді. В лютім сего року на се місце прибула друга наукова американська виправа й знов зробила там цікаві відкриття, зокрема дві скали, вкриті таким самим письмом, що його розібрав проф. Грімме.

ДИВНІ КОТИ.

В Парижі відбувася виставка котів перських, ангорських, афганських, і сіямських. Особливу увагу звертали коти зі славного буддійського монастиря в Бірмі, Індія. Тої породи котів є тільки коло сто штук на цілій кулі земній і всі вони знаходяться в тім монастирі. Гіндуси вірять, що душі особливо побожних монахів переходять у такого рода котів і дуже тих котів шанують. Були цікаві бразилійські коти, подібні до тигрів і коти з острова Суматри, зовсім без шерсти, а дуже гладкою шкірою.

За Зворотом Землі Народови Англії.

Бен Торнер, бувший секретар майн, вніс в парляменті Великої Британії законопроект, щоби привернути державі власність всеї землі, мінералів, рік. Внесок витали робітничі посли оплесками, а консервативні протестами. „Ціль закона є вернути народови землю", говорив Торнер.

Електрично Огрівані Черевики.

З Будапешту доносять, що тамошній шевць видумав електрично огрівачі черевики. Між золями кладеться електричний дротик. Злучивши його з дротом від свічла у стіні, можна черевик огріти так, що черевик буде теплий півтора годинин навіть в найбільший мороз.

ЛИСТ З БРАЗИЛІЇ ДО РЕДАКЦІЇ ВІСТНИКА.

(Протест проти червоного терору).

Хвальна Редакціе!

29 квітня 1930. в неділю в Курібибі. Перон [illegible] вість про [illegible] вість громади Курібибі і околиці, на якому одноголосно узвалено нашою громадою рішучо протестувати перед усім культурним світом проти московсько-большевицьким звірствам над українським народом і зокрема над нашою Православною Церквою.

Вісе удалось вано в домі Товариства імени Тараса Шевченка. Правдивим цілем зрештою надало ний зорганізовано повідомити всі українські часописі

Аналогічний протест удалено окремо громадою „Вільна Україна"

З великою пошаною

Петро Моркотун.

П. С. Ваш часопис в одержую через Европу, яку громадяне з задоволенням читають і яка тішиться успіхом навіть серед греконатолицьких.

АДРЕСА КОНСИСТОРІЇ.

Осідок Консисторії Української Православної Церкви в Канаді є в Вінніпегу. Всі листи до Консисторії треба надсилати на руки голови Консисторії, протоерея С. В. Савчука, на слідуючу адресу:

Rev. S. W. Savchuk,
479 Andrews St., Winnipeg.

КУПУЙТЕ НОВІ КНИЖКИ.

Видавництво „Вістник" що тільки видало ось такі книжки, які повинні знаходитися в кождій християнській хаті;

Оповідання з життя Ісуса Христа, написав прот. С. В Савчук. — Ціна з пересилкою ..... 25ц.

Десять Біблійних оповідань — написав прот С В Савчук. — Ціна з пересилкою ..... 20ц.

Азор, оповідання з часів Ісуса Христа для молоді, — написав прот. С. В. Савчук. — Ціна з пересилкою 15ц.

Свята Христина (Її життя та діла) — написала Наталя Королева. — Ціна з пересилкою ..... 05ц.

Хто прішле 60 центів, отримає всі книжочки з пересилкою. Книжки надруковані на добрім папері, в гарно викінчених окладинках, відповідного формату

Замовлення і гроші слати на адресу:

THE HERALD, — Box 3684, — WINNIPEG, MAN.

„ВІСТНИК"
Релігійний часопис для України в Канаді.
Виходить 1-го і 15-го кожного місяця.
Видає Українська Православна Видавнича Спілка
Передплата: В Канаді — $1.50 на рік.
За границю — $2.00 на рік.

THE HERALD
Published semi-monthly by the Ukrainian Orthodox Publishing Company
Subscription per annum
in Canada — $1.50 — Europe — $2.00

Адресуйте: — Address
The HERALD, Box 3664, WINNIPEG MAN.

КАРТОЧКА З ІСТОРІЇ КАТОЛИЦЬКИХ РАБІВНИКІВ.

Поляки, це католики І то такі католики, що [illegible] хвалились і пишались [illegible] — найправовірнішими. І [illegible] можуть бути.

Тепер [illegible] Вам [illegible] українських [illegible] дай Україні [illegible] Ви [illegible] Ваші [illegible] Ваші [illegible] Ваші

НЕДІЛЬНА ШКОЛА

ІСУС СЦІЛЯЄ БІСНУВАТОГО.

Прибув Ісус з учениками на другий бік моря, у землю Гадаринську, що проти Галилеї. І тільки що вийшов він з човна на беріг, як там зустрів його чоловік з гробовищ, що мав нечистого духа, і не одягався у одежу, і жив не в хаті, а у гробовищах, і ніхто ще міг звязати його ланцюхами чи кайданами, бо часто, як сковували його кайданами й ланцюхами, він розривав ланцюхи і розбивав кайдани, та ніхто не міг його втамувати. І завжди він день і ніч в горах та гробовищах кричав і бився об каміння.

Побачивши ж Ісуса здалека, прибіг і поклонився Йому і, закричавши на весь голос сказав

- Що Тобі до мене, Ісусе, Сину Бога Вишнього? Молю, заклинаю Тебе Богом, не муч мене

Ісус сказав йому:

— Вийди, душе нечистий, з чоловіка

І запитав його:

— Як тобі ім'я?

Злий дух відповів:

— Ім'я мені легіон, бо нас є багато

І благали Його дуже, щоби не вислав їх геть із сторони тієї і щоб не звелів їм іти в безодню.

Тут же по горі пасся великий гурт свиней. І просили Його всі біси, кажучи

— Коли ти виженеш нас, то пішли нас у свиней, щоб ми в них увійшли.

Ісус дав їм дозвіл. І вийшовши, нечисті духи ув йшли в свиней; і гурт кинувся з кручі в море (а було їх коло двох тисяч) і потонув у морі. А ті, що пасли свиней, побачивши, що сталося, побігли і розказали про все в місті і в селах.

І от увесь город вийшов на зустріч Ісусови. І прийшли до Ісуса і бачать, що бісинуватий сидить, і одягнений, і при своїм розумі — той, що мав легіон бісів, і полякались. А ті, що бачили, розказали їм, як се сталось з бісинуватим, і про свиней. І почали благати Його, щоб відійшов від їх країв, бо страх великий обняв їх

І коли Він увійшов у човен, тоді той, що був бісинуватим, благав Його, щоб бути з Ним. Але Ісус не дозволив йому, а сказав до нього:

- Іди до свого дому, до своїх, і розкажи їм, що і господь учинив тобі і як помилував тебе

І він пішов і почав проповідувати у Десятиграді, що учинив йому Ісус; і всі дивувались

ІСТОРІЯ ЦЕРКВИ.

(За Е. Семакою).

ВСТУП:

Поняття і поділ церковної історії.

Християнська Церква, се божественна установа, подана Спасителем нашим Ісусом Христом, для здійснення Царства Божого на землі. Вона м стить в собі всіх людей, що увірили в Ісуса Христа і охрестилися для свого освячення і спасення.

Сею божественною установою управляє сам Ісус Христос, як її єдина правдива Голова, і то в невидимий спосіб через невидиме діяння св. Духа, а в спосіб видимий через церковну ієрархію, яку сам установив

Християнська Церква почалася в часі і розвивалася з часом, тому має й свою історію. Се історія діяльності на зовнішньому і внутрішньому. Зовнішня покаже нам зріст або упадок Церкви в різних державах і краях світа. Внутрішня покаже нам розвій церковної науки, як в теорії (поясненням і установленням правд християнської віри), так і в практиці (устроєм Церкви, Богослуженням і церковною дисципліною).

Церковна історія є отже науковий огляд основання Христової Церкви, її зовнішнього і внутрішнього розвою і її впливу на людство

Церковну історію ділимо на пять періодів, именно:

Період 1. — Від Різдва Ісуса Христа до царя Константина Великого (1-323 рр.)

Період 2 Від царя Константина Великого до 7-го Вселенського Собору (323-787 рр.)

Період 3. — Від 7-го Вселенського Собору до остаточного відступлення Західної Церкви від єдности зі Східною Церквою (787-1054 рр.).

Період 4. — Від відступлення Західної Церкви від єдности зі Східною Церквою, до заняття Царгороду Турками (1054-1453 рр.).

Період 5. — Від заняття Царгороду Турками по нинішний день.

Релігійно-моральний стан народів перед приходом Ісуса Христа.

Щоби зрозуміти початок історії християнської Церкви і її труднощі, які вона стрічала в початках свого розвитку, треба коротко пізнати релігійно-моральний стан людства в часі приходу Ісуса Христа.

Коли перенесемося думкою в ті часи, то побачимо, що всі народи — крім жидівського — були поганами. Жиди, хоч не були поганами і придержувалися віри в одного правдивого Бога, були поділена на секти і релігійні сторонництва, які поборювали себе взаємно з великим завзяттям. Найсильнійшою і найчисленнійшою сектою були фарисеї, то є ті Жиди, що уважали себе за „відокремлених" від прочих. Вони придержувалися завзято всіх звичаїв та передань, які помножували собі після вподоби. звертаючи на них більшу увагу, чим на вічні закони Божі. Фарисеї були обдумайками, що сповняли закони лише дь форми і власного хісна.

Найзавзятійшими противниками фарисеїв були садукеї, які звалися так після свого вченого книжника Садока. Вони заперечували істнування ангелів, а також безсмертність душі, воскресення мертвих і життя будуче, а тим самим і посмертну заплату або кару. Відкидали все, жили розпусно, а се притягало до них богато слабодухів.

Третою сектою були ессеї (від халдейського слова асея—лічити). Вони жили в пустині на захід від Мертвого моря, мали спільний харч і занималися релігійним роздумуванням і роботою. Відступили від Богослужения припорученого Мойсеєм і установили собі відміне. Проживали в безженстві і комунізмі, не їли мяса і не приносили в множеством обрядів і видуманими переданями перевищали навіть фарисеїв.

Згадані секти мали дуже лихий вплив на релігійно-моральне життя народу. Число Жидів, дійсно релігійних і моральних, меншало з дня на день. Ложна віра і зіпсуття росло і змагалося. Наконець дійшли Жиди до такого степеня розпусти, що оден жидівський історик, Йосиф Флявій, порівнює Єрусалим з Содомою і Гоморою.

З другого боку добре почуття, яке ще задержалося в народі, проводило до пізнання пропасти, в котру народ попав Тому Жиди нетерпеливо очікували приходу Спасителя з роду Давида, а вчені читали уважно книги пророків, щоб дізнатися, чи не надійшла вже хвиля його приходу. Але фарисеї в своїм зарозумінні сподівалися побачити в Ним земського царя, котрий має би освободити їх з під ярма Римлян, і основателя великого жидівського царства. Се засліплення було пізнайшою причиною, більша часть Жидів не признала Ісуса Христа Спасителем світа і не хотіла вірити в Него, коли Він появився

(Дальше буде).

Голгофта вдруге на землі.

Голгофта вдруге на землі
Розпятий вдруге Божий син
осміяний, поруганий людьми,
з вінком терновим на чолі,
висить прибитий на хресті

Навколо Нього вороги бушують
чути сліми, прокляття
Як вони радіють, що Христа вдалося
на смерть, на розпяття!

Чи то не Голгофта д наші ж часи,
що церкви святі нищать вороги
образи святі кидають до печі,
з Христа сміються, віру розпинають
Бога не бояться, на Закон плюють

Через се — все стогін людей, плач
горе — мов те море —
над всею землею...

Як далеко небо від земл лежить
так Христос роспятий
далеко-далеко, забутий усіма
на хресті висить

Свящ. П. Юркевич.

Хто шукає, той знайде.

Малий Івась, пробудившись серед ночі, попросив маму, щоби подела йому води. Але мама відповіла:

— Вода стоїть коло тебе в збаночку. Напийся і спи.

— Але се тепла вода, а я хочу зимної, — просить Івась

- Обернися і спи, — відказала мама — і не буди мене більше.

По десятьох минутах Івась знов кличе:

— Мамо, дайте мені зимної води

— Івасю, — каже мама, — як ти ще раз мене збудиш, то я встану і добре тебе вибю.

Івась замовк, але по якімсь часі знов промовив:

— Мамо, як встанете, щоб мене вибити, то прошу подати мені за одним заходом зимної води.

НОВІ ФАКТИ БЕЗКОНЕЧНОЇ ІСТОРІЇ.

Американська „Свобода", ч. 136, с. р. нотує з обуренням недавні два факти що відносяться до греко-католицького епископа в Злучених Державах, К. Богачевського.

Перший факт такий, що коли Богачевський був між своїми вірними в Нортгемптоні, то англійські газети писали, що се був **грецький епископ.**

Другий факт подібний. Богачевський був на візитації в Гейзелтоні і знов англійські газети писали, що **„Грік бишоп из визитінг Гейзелтон"** — грецький епископ відвідує Гейзелтон.

„Свобода" обурюється, що ті, які стоять на переді українського життя й обовязані для нього працювати і його захищати, самі те життя калічать. Мовляв — епископи других народів дбають про свій нарід, осв домляють других про свій нарід, а Богачевський противно

Але такі нарікання питання не розвяжуть. Замість дивуватися, чи дорікати, треба глянути глубше в справу, а тоді справа стане ясною.

Робота Богачевського в Злучених Державах не була краща і поза наведеними двома випадками. Вона на кождім кроці була вимірена на школу у краївський народ. **Бо Богачевського для такої роботи поставили і він свій обовязок дуже пильно і совісно виконує.** І до такої роботи поставлені всі ті „наші", на яких „Свобода" обурюється.

Не краще стояла справа з епископом Будкою в Канаді, як в Злучених Державах з Богачевським. Богатьома наворотами тутешні англійські газети., пишучи про еп. Будку, звали його **римо-католицьким епископом.** А хоч тутешні українські часописи ту „неправильність" завсігди нотували, а то й широко про те писали, то имо того назва „римо-католицький" повторювалася безнастанно. Видно, що то не була „неправильність", ані „похибка". Так еп. Будка мусів себе перед Англійцями звати.

В 1922 р. приїхав будо до Канади митрополит Шептицький. Колиж звідси поїхав до Злучених Держав, то зараз появилася в тамошних англійських газетах вістка, що Шептицький приїхав збирати гроші на поміч **польським і російським сиротам.** Виходило би, що він **польсько-російський митрополит** і ніякого діла до Українців йому нема. Так він мусів себе перед чужими ставити.

В недавніх воєнних часі **греко-католицькі священики** в Канаді видавали шлюбні метрики греко-католикам, де було сказано, що шлюб відбувся **після римського обряду.** Навіть той шлюб, що давав тоді нинішний канадійський грецько-католицький епископ Ледика (тоді ще епископ), був в них римо-католицьким шлюбом.

1923 р. оголосив папа, що Йосафат Кунцевич, єв заступник Польщі, той ще „специяльний", але не зважаючи на те, грецько-католицькі духовні проголошують його до нині, як українського святого, як українську гордість і заступника українського народу. І в греко-католицькі церкви його богослужения, як „нашого святого" позаводили.

Жовківські Василіяне кадрукували 1902 р. що Ягайли (Ягелли, польські королі) стоять для Українців нарівні з нашими Володимирами і Ярославами (українськими князями), як наші заступники перед Богом. Історія-ж каже, що польські королі були смертельними ворогами українського народу, його мучителями.

Коли теперішний папа став папою, то заявив себе без застережень „Поляком", отже польським папою, помічником Польщі. Але хіба наперекір тій папській заяві греко-католицькі духовні не голосять, що папа, се батько і спасителі Українців?

Таких чудасій зна греко-католицька церква в безконечність. Знає їх на кождім кроці. Що біле, те звуть чорним, що чорне, про те кричать, що воно біле. Чомуж воно так?

Тому, що „грекo-католицизм", чи „унія" не є ніякою дійсною церквою, ані вірою. Се політична штучка Поляків і Риму, помальована релігійною фарбою, а призначена на те, щоби перетягати Українців до костела і в польський та рямський табор.

Инакше сказавши — греко-католицизм, чи унія, се **каламутна вода,** призначена на те, щоби костел і Поляки з Римом могли в ній ловити собі Українців. Коли отже такі „свої", як Богачевський, Будка, Хомишин, Кощаловський (Шептицький, се чужий!), або їм підчинені роблять на школу Українців, то треба розуміти, що **вони роблять якраз те, до чого зобовязалися.** Роблять цілком свідомо, обчислюючи кождий свій крок.

Вони знають, що роблять і нашо роблять. **Вони каламутять воду українського життя, каламутять український розум, каламутять українську справу перед своїми і чужими, щоби при тім заколотні запаморочити і наганити рибу (Українців) в тісні кутки і там її виловлювали.**

Се все ясне, як сонце, тільки не для „Свободи". Вона так далеко не дивиться і тому простодушно підсувае Богачевському пораду, як якомусь незнайкови. Зазначуючи, що народ на Богачевського обурений, каже вона:

— А пречень можна би легко тому зарадити. Треба тільки трохи хотіти і позбутися того рабства, яке так цікуе теперішних наших епископів

Треба хотіти і розбутися рабства.... Ану нехай редактори „Свободи" заговорять бути редакторами большевицьких „Щоденних Вістей", а тоді побачать, чи можуть нараз і служити цирко большевикам і боронити свій народ перед большевиками. Чи можна нараз служити Богу і чорту.

А „Свобода" вірить, що Богачевський і йому подібні такого чуда доказали би, колиб лише захотіли. Вона не хоче подумати, що Богачевський і йому подібні, се офіцери тої армії, що має вицити Українців. І як довго вони в воюють в протиукраїнській армії не для парадних, але для роботи і над ними є сильна контроля тих, що їх там поставили.

Тут треба позбутися не рабства, але хрупіяства, яничарства і покинути раз чужих, прийти до своїх. От що!

Можна сміло сказати, що Богачевський десять разів краще розуміє, що він робить, ніж розуміє „Свобода". Чого від нього і подібних йому вимагає. Вони мають перед собою ясну ціль, хоч і кругнім'яську, і йдуть до неї дуже плавно, а „Свобода" не думає, що говорить. Вона вірить, що не перестаючи бути хрунем чолов'як може бути рівночасно чесним чоловіком. Що хтось може бути на хлібі ворожого Українцям Риму і рівночасно служити не Римові, але своєму народові. Дивна віра, той голі!

Пояснення Читачам.

Деякі слова скорочуються в писанню і хто богато читає, той знає ті скорочення. Хто менше, тому треба догадуватись. Ось тут кілька примірів і пояснень:

В с. Цеброві, значить — в селі Цеброві.

В м. Рівнім — в місті Рівнім.

пов. — повіт.

в лютім с. р. в лютім сего року

в грудни м. р. — в грудни минувшого року.

в січни б. р. — в січни бжучого року.

ім. — імени.

Т-во — товариство (Т-во ім. Шевченка — Товариство імени Шевченка).

і т. д. — і так дальше.

і т. п. — і тому подібне.

і др. — і другі (сі скорочення можна писати: ітд., ітп. ідр., не розділюючи буквів точками)

зн. — значить.

пр на пр. — приміром, на примір.

В. й. п — Вічна йому память.

др. д-р Д-р — доктор, титул вченого.

о оо — отець. отці (титули священників).

т. зв. — так званий

т. з. — то значить.

н. с. — нового стилю (календар, пр. 1-го мая н. с.).

с. с. — старого стилю

м. и — між иншим

ч. 28 — число 28

Р. Б. 1930 — Року Божого 1930 (рік 1930-ий християнської рахуби). Також може се значити „Раб Божий"

с. м., м. м. — сего місяця, минувшого місяця.

Пов. — Поважаний.

Впов. — Високоповажаний.

Добр., д. — Добродій.

п. — пан

Хв. — Хвальний (в відношенню до заряду якоїсь інституції ітп.)

т., тов. — товариш.

Бувають ще инші скорочення, що підко вживаються

Крім них бувають ще скорочення всяких назв, яких нині силу сплекли ужи вають большевики, та їх би краще цілком не вживати, бо пересічному читачеві вони незрозумілі, як УАПЦ — Українська Автокефальна Православна Церква, УАН — Українська Академія Наук. ітп.

Велич — у Служінню.

В давнину жило два брати — Ахмет і Омар — які задумали, кождий в сві способі, увіковічнити про себе память. Омар отже побудував при головній дорозі каменний памятник, а на ньому виписав своє імя. Подорожні спинялися і читали імя Омара, але користи з сего не було нікому. І сталось, що з бігом часу всі забули про Омара і не згадували більше імени його.

Ахмет же в иншій спосіб задумав оставити про себе память. Він викопав керницю при тій самій дорозі, вимурував її камінем, а довколо засадив деревом. Дерево виросло і кидало тінь довкола керниці, а подорожні повертали до керниці, гасили свою спрагу і відпочиваючи в тіні дерева, прославляли імя Ахмета.

Хто хоче стати славним, той мусить перше бути корисним. Чи не се розумів Христос, коли сказав: „Хто між вами хоче бути першим, най перше буде слугою".

УКРАЇНСЬКА ГР.-КАТ. ПАРОХІЯ В КАРНЕГІ ВІДРИВАЄТЬСЯ ВІД РИМУ.

Українська грек.-католицька парохія св. Петра і Павла в Карнегі, Па. (Пітсбурґ околиці) постановила на своїх зборах 6 липня зірвати всякі звязки з єпископом Богачевським і з Римом. З громадою пішов її парох, о. д-р Жук, митрат грекo-католицької церкви.

На зборах промовляли оо. Жук, М. Підгорецький і Д. Кульматицький. Гадя була переповнена. Ухвала про відзучення від Риму запала одноголосно

Запад в понеділок громада повідомила урядово єпископа Богачевського й Рим про свою постанову

КОМУНІСТИЧНІ БРЕХУНИ.

(Ф. рт Френсис. Онт.)

Українці в Форт Франсис. Онт. діляться на два табори. Один табор се прихильні Українці, зорганізовані в Товаристві „Просвіта". Вони розуміють свої обовязки Працюють, як можуть і як знають. Цікавляться на цім мар-зним житгям як в Канаді, так і в Рідному Краю. Не забувають і Бога- молитву і церкву. Кілька разів запрошували до себе українського православного священика о Є. Гришуку на відправу. Був тут також і о. Митрат С. В. Савчук в часі Передвеликодніх Свят

Другий табор — се большевики. Казав мені один наш розумний пожественець, що порядна дитина від порядних родичів ніколи не стане большевиком І воно правда. Коли случали бесіди отих большевиків, пригляділись їх роботі то мимоволі треба думати: чи вони були коли між людьми? Чи знають вони що таке честь? Що гріх? Що таке зрада? Ці в них правило зоветься?

Чим же їх життя рижнеться від життя звірят? Вони добре живуть. Мають стаду роботу у тутешній гаврі чи тратиді. Мають добрі доми. Їдять також не зле. Але не знають Бога! А що дуже хочуть мати когось на місце Бога, для того і вимайшли свого власного. Із бог—Ленін. Комунізм їх евангелія. Пекло — се капіталістичні держави. між ними і Канада. Українці націоналісти — се злі духи, з якими треба боротись. Хто краще борється з тими „злими духами", заслугує собі на більшу ласку городу чекістів і всяких рабіжників. Вони не мають свого розуму, ні думки. Що роблять, то все на приказ звероподібній ізаберхачіль мавпистів Москви

Всім культурним людям відомо що в большевицькому „раю", у царстві сатани є гонення на христіян. Гонення ті тягнуть за собою Нерони і інших римських царів Отже по-ганських царів переважили нині большевики. Вони на чолі з бандитом Ярославським руйнують церкви, переслідують священників, єпископів і взагалі христіян Борться ругівати релігію, душу, родину. Нема в них правди, ні чести. Натомість всюди фалш і облуда. Про се нині широко пишуть в пресі. Пишуть приятелі і вороги большевиків: А в пишуть вчерашні большевики. тї, що донедавна були на високих становищах. Незрівнено далеко не зайдем Отже те, що большевики сидумались про себе закрить. виколоть ч- дение світло. Большевики розвалили Українську Православну Церкву. змушуючи київського митрополита і кількох єпископів підписатись під смертю їм заяви. А трубить що Українська Православна Церква на Україні сама себе розвязала. Се я повторив тутешній большевицький учитель, в дискусії підчас відчиту в Ковальова.

Большевицький учитель говорив неправду. що ніби то Українська Православна Церква себе злікві.ювала. Я розкрутую своїм простим розумом над сим. тай не вірю ні большевицьким газетам. ні їх учителям. хочби як вони запевняли що говорить правду. Ніби церкву ліквідувала себе — вже навіть не дозволено про се нищим людям дати знати. Почти не перевозять листів від духовенства на Україні. Не можна друкувати ні газет, ні комунікатів церковних властей і то ще в такий важкий час, коли церква ніби сама собі смерть. Колиб церква се справді зробила без терору з боку большевиків. то вони далиб церкві всю можливість розвести се по світі. А вони сего не дали зробить. Се тому. бо вон вони церкву зліквідували. то її не знищили

На Соловецьких Островах карається митрополит Василь Липинський і пять єпископів Української Православної Церкви. По всій Україні є багато мучеників сеї церкви Довідаємося про се приватними дорогами. Але прийде час. коли се все гляне на ви Викриються всі злодіяння і ганебні вчинки большевицької голоти. тоді також довідаємося про геройські мучеництва христіян і правдивих, богобоязних Українців

Прийде час, коли всі большевицькі брехуни. не будуть мати про що брехати. бо та засліпа. якою прикрите большевицьке пекло, розвіється. Історія осудить їх так як осудила всяких сатрапів. кровопійців, Нерона.

Тільки подивитись на обличчя наших большевиків — на їх поведінке, їх роботу. — вистарчає. щоби переконатись. що вони та чого хочуть. Порядні люде ніколи не стидаються своєго рідного села. батька, народу. А большевики встидаються свого імени. народу і свого села. Газети пишуть. що половина комуністів змінила свої прізвища Певно, що друга половина се саме зробить. Змьолодимо в большевицьких газетах про те, як большевицькі діти вирікаються своїх рідних родичів. А в нас, на відчиті п. Ковтальока, при повній галі людей, большевицький провідник боявся вимовить, з якого села він походить. Чи не показує се. що він е?

Ті-рядний чоловік ніколи не стане большевиком. Я тішусь. що нас є багато небольшевиків у Форт Франсис і що наш нарід не хоче большевичитись. Се знак, що наш нарід є моральний В нім є ще скалка допоможе знищити владу кровопійців

Бог, нарід, родина — се наші святощі. Большевизм — се зло, яке треба на кождім кроці побарювати. І будемо побарювати!

Робітник.

Поширюйте „ВІСТНИК", щоби він знаходився в кождій українській православній хаті.

ЗЛУКА ДВОХ ТОВАРИСТВ.

Надзвичайні збори Тов. Просвіта в Бон-Мадон, Саск. які відбулися дня 17 травня. 1930. ухвалили між иншим слідуючі резолюції: — Ми. члени Товариства Просвіта. Бон-Мадон, Саск., одноголосно ухвалюємо щоб згадане Товариство Просвіта злучилось з сусідним Товариством Івана Франка на Терновім, Саск. і домагаємося від Товариства Франка. щоб всі члени Товариства Просвіти були записані у книжках. як почесні члени.

Товариство Просвіта в Бон-Мадон. Саск. жертвує 50 долярів на Українську Православну Церкву в Тарновім Саск. і просить, щоби Народний Дім дав на згадану церкву, коли на нім вже не буде тягити довг, суму 50 долярів.

Згадане Товариство Просвіта жертвує 25 долярів на Провославний Собор св. Покрови у Вінніпегу в 25 долярів для Жіночого Товариства в Терновім. Саск.

Згадане Товариство завязване поміж членів. щоби робити збору роботу якої вимагає статут Союза Українських Народніх Домів в Канаді

З принятгям повищих резолюцій Товариством Народного Дому во Терновім, Товариство Просвіта на Бон-Мадон. розвязусь. а фонди, котри будуть призначені на Народний Дім в Терновім будуть передані народові мудяному Народного Дому

Слідуючі члени Товариства Просвіти на Бон-Мадон. Саск., які підтримували Товариство і не допустили до упадку, були приняті одноголосно як почесні члени Народного Дому Івана Франка на Терновім Саск.: Володимир Борса. Теодор Бучинк. Юрко Будник. Мих. Лисиця. Йосиф М. Лисиця, Йосиф Линець, Йосиф Козак, Николай Рудецький.

ЖЕРТВИ НА УКРАЇНСЬКИЙ ПРАВОСЛАВНИЙ СОБОР В ВІННІПЕГУ.

На заплачення ренти Собору. яка припала на 1-го липня, здожили свої жертви слідуючі люде, жертвуючі Товариство „Просвіта" з Боян Мадон Саск. з нагоди злуки з товариством Івана Франка на Тарнополь Саск. жертвували на Собор $25.00

П-ство Василь і Евдокія Михайлюки з Ст. Джуліян, Саск. 10.00
Микола Ковтуцький, Вінніпег 5.00
Пані Уманд, Вінніпег. 5.00
П-ство Н. Іванусів, Вінніпег. 10.00
П-ство І. Хомюк. Вінніпег. 5.00
Свящ. П Мельничук, з продажі квадратових стін 5.00
(Дальше буде)

Сердечна дяка Т-ву „Просвіта" в Бочи Мадон і всім шановним жертводавцям за їхні щедрі жертви в сей тяжкий час

За Укр. Прав. Собор в Вінніпегу
І. І. BLOCK.
Г. І. Блок. секр. фін

Дальші жертви слати на адресу:
M. I. BLOCK,
210 Dufferin, Ave., Winnipeg, Man.

о. П. Зашкарівський.
Липень.
20 нед. — Ледники
27 нед — Поплар Парк
Серпень.
1 нед. — Септон.
10 нед. — Селкірк
17 нед. — Поплар Парк.
19 вівторок, Пр. Г. Н. І. Христа — Менні. Храм
24 нед. — Сенді Лейк.
28 четвер — Усп. Пр. Бог. — Розборн. Храм.
31 нед. — Портедж
Box 3684. **Вінніпег.**

ЦЕРКОВНИЙ КАЛЕНДАР. НА 1930 РІК.

ЛИПЕНЬ.
16 С. Якінта мч.
17 Ч. Андрія Крит.
18 П. † Кир. і Мелодія
19 С. † Атанасія А. пре.
20 Н. Нед. 6 по З. С. Д.
21 П. Прокопа мч
22 В. Панкратія
23 С. † Антонія Печерського
24 Ч. Евфимії мч.
25 П. Прокла і Іларія
26 С. Соб. Арх. Гавриїла
27 Н. **Нед. 7 по З. С. Духа.**
28 П. † **Вол. укр. кн.**
29 В. Атиногена
30 С. Мартіни мчч.
31 Ч. Якинта і Евга.

о. Е. Грушецький.
20 неділя — Арбакл
27 неділя — Толстой
Адреса: Толстой, М

о. Д. Д. Лещишин.
20 нед. — Ешвил
27 нед. — Сифтон
Серпень.
3 нед — Гамфін
10 нед Вентал
17 нед — Шортедей
19 вівт Пайн Ривер Храм
24 нед. — Галич
28 Успення — Богдан. Храм
31 нед. — Роблін
Гамфін.Ман. Box 315

СЕСТРА Л. ПОПОВА пошукує свої брата Івана Попова. який живе в Ростова до Пів. Америки, в 1917 році. Повідомити просить — Брати тів. Парана. Куріґова. Порти П. Мор котчи для Л. Попової

ПРЕСОВИЙ ФОНД „ВІСТНИКА"

А. Гукало, Квебек .5

ЦЕРКОВНИЙ УСТАВ. НА РІК 1930.

20 Нед. 6 по Зйсл. Св. Духа. Гол. 5. Утр. Єван. Лук. XXIV. 36—53 Літ. Ап. Рим. XII: 6—14; Єв. Мат IX: 1—8.

27 **Нед. 7 по Зйсл. св. Духа.** Гол. 6 Утр Єв. Із. XX: 1—10. Літ XV 1—7; Єв Мат IX 27—38

СЕРПЕНЬ.
1. Нед. 8 по Зйсл. св. Духа: Гол. 7. Утренне: Єв. Із. XX: 11—18. Літ Ап. І. Коринтян І: 10—18; Єван. Мат XIV 14—22

10. Нед. 9 по Зйсл. св. Духа: Гол. 8. Утр. Єв. Із XX: 19—31. Літ Ап І. Коринт. II: 9—17; Єв Мат XIV 22—34

17. Нед. 10 по Зйсл. св. Духа Голос 1. Утр. Єв. Іван. XXI: 1—14 Літ. Ап. І. Коринт. IV: 9—16. Єван. Мат XVII: 14—23

19. Вівторок. **Преображення:** Утр. Єван. Лук. IX: 28—36; Літ Ап. Петра: І. 10—19; Єван. Мат XVII 1—8.

24. Нед. 11. по Зйсл. св. Духа: Голос 2. Утр. Єв. Іван XXI: 15—25 Літ. Ап І. Кор. IX: 2—12. Єв. Мат. XVII 23—35

28. Четвер. Успення Пр. Д. М. Утр Єван. Лук. І: 39—49 і 56. Літ. Ап. Филип II: 5—11; Єв Лук. X 38—42 і XI: 27—28.

31 **Неділя 12. по Зйсл. св. Духа:** Голос 3. Ут. Єван. Мат. XXVIII 16—20; Літ: Ап. І. Корит XV: 1—11. Єван Мат XIX: 16—26

Український Релігійний дво-тижневик в Канаді.

ВІСТНИК
THE HERALD

Box 3684
WINNIPEG, MAN.

РІК VII. ВІННІПЕГ, МАН., 15-го ЛИПНЯ, 1930. WINNIPEG, MAN., JULY 15th, 1930 ЧИСЛО (107) 14

З БОЛЬШЕВИЦЬКОГО ЦАРСТВА.

Большевицька преса лише, що по наказу комісаріяту здоровля міліція вивозила в Москві 4000 бездомних дітей, які віддано лікарським оглядинам. Виявилося, що серед бездомних дітей є 2 173 заражених венеричними недугами, а 1118 туберкульозних. Підчас ловів бездомних, сі діти вступили з поліцією у формальну війну, в якій згинуло 60 ос.б.

Ось як виглядає суспільне життя, де моральність є державним законом! Розклад людського організму — постграх світа!

РОЗСТРІЛИ ЗА РЕЛІГІЙНІ ПОЧУВАННЯ.

Селяне пограничних сіл в Большевії, Дністром, не могучи виконувати своїх релігійних практик в своїх селах, подались човнами через Дністер на бесарабський беріг, щоби взяти участь у великодніх богослуженнях у тамошніх церквах. Деяким удалося переплисти незвітно туди і назад. Не пощастило однак 25-тьом селянам із села Рибниці, яких звуявили большевицька сторожа на самій середині ріки та відкрила на них вогонь. З поміж згаданих селян мало хто спасся — один потонувши, других постріляли.

ПРОТИСОВІТСЬКА ОРГАНІЗАЦІЯ МОЛОДІ.

Харківський „Комуніст" повідомляє про викриття ще одної протибольшевицької організації молоді. До організації належало коло 600 учнів ріжних шкіл і мала вона свій осередок в Мелітополі, на Таврії.

ЗАВОРУШЕННЯ В ОДЕСІ.

З Лондону доносять, що в Одесі вибухли поважні голодові заворушення. Безробітні та їх діти і жінки зібрались у велику товпу та машерючи вулицями міста несли таблиці з написами: „Ми голодуємо!". Одна група несла портрет Леніна та хінок із кропивя із написом: „Се одинокс, що ми маємо до відження". Поліція розганяла демонстрантів, які кинулись на поліцістів, поранили їх та розвязали, потім ограбили 3 склади хліба.

Поширюйте „ВІСТНИК", щоби він знаходився в кождій українській православній хаті.

ПРОТИЖИДІВСЬКІ РОЗРУХИ В РУМУНІЇ.

Протижидівські розрухи в північній Румунії набрали в останніх днях таких грізних розмірів, що влада буде примушена вислати для заведення ладу військо. В одному селі, назва якого в газетних телеграмах перекручена, зібралося три тисячі узброєних селян під проводом одного попа і загрожує погромом Жид'в.

РУМУНСЬКА БЕЗСТИДНІСТЬ.

Румунський парламент закінчив 30 червня с. р. свої наради і відбеться аж в осени. Ще перед самим відрочением парляменту прийшло до перепалки між українським посол д-ром В. Дутчаком і румунським послом д-ром Якобяном, національно-царанистичним послом з Буковини.

Д-р Дучак домагався заведення української мови по школах, а д-р Якобан відповів йому, що не буковинські, а лиш зайшлі з Галичини Українці сього домагаються.

ЖНИВА В ГАЛИЧИНІ.

Краєві газети пишуть, що в Східній Галичині сподіються сього року врожаю лішого ніж середній, хоч не буде він такий добрий, як сподівались весною. Пшениця заповідається краще, як жито. Ярі збіжжа потерпіли всюди від посухи. Взагалі збіжжа в Галичині найгарнійші на території цілої Польщі.

НОВИЙ СЕРБСЬКИЙ ПАТРІЯРХ.

В Белгороді в квітні с. р. вибрано нового патріярха Варнаву, митрополита в Скоплє. Він родженний 1880 р. в Герцеговині, і від 1920 р. був заступником патріярха. Нового патріярха вибрало окремо, королем уконституоване тіло, в якого склад входили всі православні єпископи в Югославії, всі міністри православної віри і 10 світських членів японського правительства. Те тіло предложило міністрови справедливости трох кандидатів, з котрого з них на предложення міністра справедливости король мянував патріярхом.

РОЗКОПУЮТЬ СОДОМУ.

Учені Пянського Відділового Інституту з Риму розкопують в Палестині при устю ріки Йордану до Мертвого моря, засипане місто Содому. Вже добули остатки домів, зсипів збіжжа, посуду, прикраси для жінок і кістяки людей.

ЯВИЩА ПУБЛИЧНОГО ЗГІРШЕННЯ.

В селі Кальнім, повіт Збрів, є священником о. Бурак, який своєю рабською, негідною священика і свідомої людини поведінкою сіє заплісніле зерно в душі своїх парохіян та являється радше прикладом, як не слід робити, ваність того, щоби бути прикладом, як треба робити. В цілому ряді прикладів того радянської політики перед власть імущими не можна помінути таких фактів, як відмова від участи в спільній нарадці на розгромлених могилках Українських Стрільців у Поморянах, або факт відмови відправити богослужения а нагоди обходу річниці Свята Свободи (знесення панщини), яке урочисто бувае святковане селом Кальне, або ті низькі поклони уклони в бік пана дідича та учителя, який дозволяє собі вирівняти з вотосєви національні стрічки, що мають законсистувати наші шкільні дівчатка.

СТРІЛЯЮТЬ КОМУНІСТІВ.

У Шевченківській окрузі в кількох селах підпалили селяни місцеві рільні комуни. В жилах большевицька сторожа на самій середині ріки та відкрила на них вогонь. З поміж згаданих селян мало хто спасся — один потонувши, других постріляли.

ПРОТИСОВІТСЬКА ОРГАНІЗАЦІЯ МОЛОДІ.

Харківський „Комуніст" повідомляє про викриття ще одної протибольшевицької організації молоді. До організації належало коло 600 учнів ріжних шкіл і мала вона свій осередок в Мелітополі, на Таврії.

ЗАВОРУШЕННЯ В ОДЕСІ.

З Лондону доносять, що в Одесі вибухли поважні голодові заворушення. Безробітні та їх діти і жінки зібрались у велику товпу та машерючи вулицями міста несли таблиці з написами: „Ми голодуємо!". Одна група несла портрет Леніна та хінок із кропивя із написом: „Се одинокс, що ми маємо до відження". Поліція розганяла демонстрантів, які кинулись на поліцістів, поранили їх та розвязали, потім ограбили 3 склади хліба.

Поширюйте „ВІСТНИК", щоби він знаходився в кождій українській православній хаті.

МІСІОНАР З ПЕРЕД 1000 ЛІТ.

В недавно виданій „Історії стенографії", шведський науковник Олаф Мелін, вичаїдкує комісловості системи стенографії подає такі цікаві інформації:

Св. Ансгарі, перший християнський місіонар Швеції, був заразом і першим шведським стенографом. Вже в 930 році, послуговався в.н т. зв. „знаками Тирона", які винайшов Марк Тулій Тирон, визволений невільник Ціцерона в р. 63 перед Христом.

Завдяки тій системі захоплюся богато промов римських бесідників. Сей системи вживали в римськи м сенаті т. зв. „нотарії", що записували звіти з сенатських засідань. Систему Тирона прикладено на широку скалю в середніх віках у церковних цілях, а пізнійше служила вона до списання драм Шекспіра і творів инших елисавектинських письменників.

СУПЕРЕЧКА ЗА МУР ПЛАЧУ В ЄРУСАЛИМІ.

Комісія Ліги Націй, яка приїхала до Єрусалиму розслідити претенсії Арабів і Жидів до відомого „муру плачу", відбувала пятьодинну конференц ю з представниками обох сторін, щоб довести між ними до компромісу. Переговори розбились на тому, що Араби відмовились дозволити Жидам молитися під муром. Вони погоджуються тільки на те, щоб Жиди мали право відвідувати мур, але без ніяких релігійних церемоній.

ПЕРЕДІСТОРИЧНИЙ ЦВИНТАР.

В Романові під Роговом робітники, що працювали в'кам ніоломях, натрафили на передісторичний цвинтар. В кількох гробах знайшли кільк уря, а в одному з них камінного божня, що має велику археольогічну вартість.

ФАШИЗМ ПРОТИ ЖІНОЧОЇ МОДИ.

Генеральний секретар фашистівської партії, Турати, в своїй промові до фашистівських жіночих організацій сказав, що завданнія італійських жінок є бути доброю жінкою і матірю. До сього не веде зовсім сьогоднішна аморальна й безсоромна жіноча мода й тому фашизм рішучо виступає проти теперішньої жіночої моди.

ГРІМ ЗРАНИВ У КОСТЕЛІ ПЯТЬ ОСІБ.

Підчас богослужения в костелі в Новому Мидзьолі, як доносять з Вильна, гріми вдарив у костельну вежу й впавши до костела, зранив пять осіб. Відтак дверми вилетів на подвіря.

Архиерейські Візитації

Впросов. Архиеп. Іоанна Теодоровича.

20 липня — неділя, — Кенора, Саск.
27 липня, — неділя, — Брукс6І, Саск.
3 серпня — неділя — Коломия, Алта.
10 серпня — неділя — Редвей, Алта.
17 серпня — неділя — Вегревіл, Алта.

Консисторія
Української Грекo-Православної Церкви в Канаді.

Прот. С. В. Савчук, голова.
479 Andrews St., Winnipeg, Man.

КІЛЬКА СТОРІНОК З ІСТОРІЇ ПРОТЕСТАНТИЗМУ.

(Уступи з недрукованої праці п. Мих. Стечишина п. з. „Дещо з історії Реформації)

(1524 — 1525).

Міжтим у Німеччині назрівала буря з якщо сторони. Визвольні кличі реформації робили свій вплив і на закріпощений селянський стан, що терпів тяжку неволю від своїх панів, котрі самі провадили боротьбу проти панської зверхности. Лютер і його прихильники доказували у своїх проповідях на основі св. Письма, що папа не має права панувати над народами. Коли ж селяне слухали проповідей про свободу, про визволення, то думали, що бесіда йде також про них. Всякі незалежні проповідники і „пророки" ще більше розбурхували уми тяжко поневоленого при тодішньому феодальному устрою селянства. Вкінці прийшло до зриву, який назрівав вже довший час, так як помістні були селян вибухали в Німеччині вже від самого початку XVI століття. В 1524 р. вибухла справжня революція закріпощеного селянства, якому проводив Тома Мінцер, і в короткому часі полумя повстання обгорнуло майже цілу Німеччину.

Селяне видали свою декларацію, складену з 12-ти артикулів, у якій домагалися знесення підданства і панщини, всяких десятин і спадкових оплат панам з одної сторони, а самоврядування і вільного вибору священників та права на полювання, риболовство і рубання лісу з другої сторони. Кожде домагання опирали на св. Письмі, а при кінці декларації заявили: „Коли ми помиляємося — то нехай Лютер полрвить нас на основі св. Письма". Лютер бачив, що домагання селян справедливі, і картав у своїх проповідях панів за те, що вони є причиною повстання. Але згодом зрозумів, що революція грозить справі реформації, і тому старався погодити обі сторони.

Ось як звертався Лютер на адресу князів та єпископів.

Коли Ви є причиною революти, то се Ваш винові опресії бідних, які криком знімаються проти св. Письма, привели народ до розпуки. То не селяне, мої дорогі панове, повстають проти Вас. Се сам Бог, що противиться Вашій скаженині. Селяне — се тільки знаряд, котрого Він уживає, щоби Вас понизити. Не думайте, що Вам увійдеться без кари, яку Він приготовив на Вас. Хоч би Ви навіть зницили селян, то Бог зможе зліпа каміння піднести других, щоби покарати Вашу гордість. Коли-б я бажав помсти, то я свідився-б у тому, привівши-б ж селяне роблять своє або навіть побільшують свою лють. Але нехай Бог боронить мене від таких думок. — Мої дорогі панове! Відкиньте свое обурення, поводіться з тими бідними селянами як поводиться розумний чоловік із нашим або маленькими. Втихомирте свое зворушення спокоєм, щоби не повстала пожежа та не знищила цілої Німеччини. Між тими 12-ти домаганнями є також справедливі і слушні".

Сам сподівався Лютер захопити селян, щоб вони потім спокійно висухали правди про себе. Представивши, що всяка революта се поганське діло зазначив, що обовязком христіянина бути терпеливими, а не ставати до боротьби. Коли-ж вони (себ-то селяне) всупереч духові св. Письма будуть таки воювати, то він мати-ме їх за більших ворогів чим [illegible]

[illegible]ґіала та імператор звязалися проти мене", — говорив Лютер. „Але чим більше вони шалюють, тим більше зискає св. Письмо. Чому? Тому, що я ніколи не витягав меча і не бажав помсти; тому, що я ніколи не взивав до бунту, до зворушень. Я полягав тільки на Бога і все віддавав у Його руки. Христіяне бються не шаблями та рушницями, але терпінням і хрестом. Христос — їх вождь не носив меча; Його повісили на дереві."

Та слова Лютра не помогли. Провідирі селянства, головно-ж Тома Мінцер, що був заразом також церковним реформатором, назвали Лютра гіпократом (лицемірою), який підлещується панам, який видав війну папі а сам хоче, щоб селяне піддалися покірно своїм гнобителям. Мінцер закидав реформації Лютра нечистоту, лукаву мету, що позбувшися римського панства хоче завести своє власне. „Чому маєш задержавати невільництво у державі, коли церква кличе до вирської свободи"

Повстання обхопило весь край і розширений народ доконував страшної пімсти над своїми гнобителями, князями та панами. Лютер зрозумів, що йому треба конечно стати по котрійсь стороні, коли бажає, щоб його діло — реформація удержалася. — Його боротьба проти панів була в інтересі німецьких князів та панів. Повстання німецьких селян сталося проти інтересів тих панів, що досі спомагали Лютра щиро і вірно своїм впливом та силою. Проте Лютрові треба було рішитися і то скоро: чи стати по стороні тих князів, графів, шляхти та бюргерів, котрі церковну реформу попирали та ні справи переводили, що його життя перед папою охороняли і своєю силою провадили цілу боротьбу проти папи — чи може стати по стороні неорганізованої маси селян, котрі мали за собою справедливість, на котрих одначе не то у боротьбі проти папи, але й у боротьбі проти німецьких панів не пертися було немислимо

І Лютер став по стороні панів проти селян, та завзято почав виступати проти повстання. Тут наводимо кілька типових уступів із тогочасних його проповідей.

„Селяне поповнюють три страшні гріхи проти Бога і людства — і тому заслугують на смерть тіла і душі. По перше — вони бунтуються проти магістратів, котрим вони піддані. Дальше — вони рабують та нищать монастирі і замки. Вкінці — вони поповнюють усі ці злочини під покривкою св. Письма."

„Селяне присягнули своїм управителям бути вірними й послушними, і се у згоді з Божою заповіддю: „Дай кесареві кесарево" (Мат. XXII: 21), та „Нехай кожда душа піддана буде вищим силам" (Рим. XIII: 1). Коли-ж вони навмисно і жорстоко свое підданство покинули, а до того ще й виступили проти панів своїх, то тратять через те тіло і душу — непослушні драбу; панщинники лише потрапляють таке зробити." — (Мимоволі приходить на думку польське: „То до інчого!" Лютер, що як монах римо-католицької церкви зломав свій монаший обіт та оженився, не почислив собі сього за гріх. Коли-ж селяне зломили клятву вірність своїм жорстоким панам, то стали тоді в очах Лютра „драбами").

„Законно і правно є убити збунтованну людину при першій стрічі; вона вже Богом та імператором проклята. Для бунтівника у громаді кождий сам повинен бути і суддею і катом."

„Коли світський уряд уважає за відповідне карати тих селян без слідства, чи вони винуваті чи ні, то я такої акції уряду не осуджую, хоча-б вона противилася навіть Євангелію, бо уряд має повне право так робити.

„Тому", — виводить із того всього Лютер, — „хто може: бий, души, рж отверто і тайно та памятай, що нема нічого більше отруйного, шкідливого та д'яволського чим бунтівник. Так як скажену собаку бий — не вбєш її, вона вбє тебе і цілий край з тобою."

„Тому нехай пани не слязть, нехай не мають жалю ні милосердя! Ні! — Тепер є час меча, пімсти а не милосердя."

„Хто буде вбитий в обороні магістратів, той буде дійсним учеником, який воював з доброї совісти, — той умре найщасливішою смертю, бо умре у службі для Бога, спасаючи свого сусіда від пекла." — „Такі чудові часи настали, що принц лекше може дістатися до неба пролиттям крови, чим другим молитвами."

Такі самі погляди по частинах висказував також Мелянхтон — [illegible] ший умовий талан, що попирав [illegible] мацію Лютра. Хоч чоловік спокійний, розважніший та більш конструктивного духа чим Лютер — як пр[illegible] ворить протестантський історик Д'Авбіне — Мелянхтон також уважав всякий бунт злочином. Ось його слов

„Селяне є злочинці і проти них [illegible] не голос Божий та закон людський [illegible] ти мирні переговори не вистарчають [illegible] магістрати повинні ловити їх як рабівників та різунів."

Правда — що незадисциплінована та повставців не перебирала [illegible] пімсти над своїми гнобителями. [illegible] сього причинився чи мало їхній провідник Тома Мінцер. Се був також редакційний реформатор і фанатик, що бібліями оправдував те кровопролиття, яке робилося по цілому краю. Він називав Лютра лицеміром та паньским прислужником. Але сам вчинивши себе „лицеміром" у Мілгавзен, куди запросили його люде на пастора, велів міщанам не носити зброї не заложили і прапора не подоптали. Що вони не пішли на службу ворогам Української Православної Церкви й українського народу

Для порівнання приводимо „Канадійський Фармер", що „католицька церква не подалася перед переслідуваннями, а терпіла через 300 літ". Та чому би ще не подати, коли се було? Чи „Канадійський Фармер" має на гадці переслідування Альбігензів і Вальденців; чи їхню квізицію; чи може „Велику Схизму" в римській церкві, коли-то було нараз по кількох папів. Чи Лютрову реформацію. Правда, відомі з історії переслідування христіян в перших віках христіянства, що тягнулися через 300 літ, однаком ті часи до католицько-римської (або до італійсько-папської) церкви цілком не належать. Вони належать до первісної христіянської церкви, отже до Церкви Православної, від якої Західна римська церква давно відлучилася і пішла собі своєю італійською дорогою.

Щоби довести большевицьку „ліквідацію" до кінця, „Канадійський Фармер" пригадує Шевченка, Полуботка, Кальнишевського, яких сліпими не пішли представники нинішньої Української Православної Церкви. Та забув він одно, — що згадані належали до Православної Церкви. Тай подібних було більше. Запорожські козаки воювали за православну церкву і народ — не тільки з Турками і Татарами, але з римо-католицькими Ляхами.

ПРО ТАК ЗВАНИЙ „УПАДОК АВТОКЕФАЛІЇ".

II.

Каже „Канадійський Фармер", що „автокефальна церква стануши перед большевицьким переслідуванням мала дуже добру нагоду зясувати свое становище й дати примір грядучим поколінням... Здавалося, що піде переслухання, арешти, заслання, а навіть смерть..."

Якво би знати, як „Канадійський Фармер" ту нагоду розуміє, які автокефалісти не використали. Коли під тою нагодою він розуміє ті переслідування і муки, якими мали автокефалісти дати примір грядучим поколінням, то відки „Канадійський Фармер" довідався, що там не було таких арештовань, переслухань, заслань, а навіть смерти? Хто доніс „Канадійському Фармерови" про провідники Української Православної Церкви „зложили свою зброю перед часом".

Бо Українці таких відомостей не мають. Самі большевики такі питання промовчують. А український загал в большевій відтятий від світа і не має змоги яких будь вістей поза большевію переслати.

Та і мовчанка часом дуже богато говорить. Коліж провідники Української Православної Церкви так, „перед часом зложили зброю", як се каже „Канадійський Фармер", то большевики писали би й голосили би про те без кінця і міри. Подавали би зараз портрети тих, що „перед часом зложили зброю", писали би, де вони тепер знаходяться, на яких большевицьких урядах, як большевиком оправдував те кровопролиття, яке робилося по цілому краю. Він назвав Лютра лицеміром та паньским прислужником. Але сам вчинивши себе „лицеміром" у Мілгавзен, куди запросили його люде на пастора, велів міщанам не носити зброї не заложили і прапора не подоптали. Що вони не пішли на службу ворогам Української Православної Церкви й українського народу

Для порівнання приводимо „Канадійський Фармер", що „католицька церква не подалася перед переслідуваннями, а терпіла через 300 літ". Та чому би ще не подати, коли се було? Чи „Канадійський Фармер" має на гадці переслідування Альбігензів і Вальденців; чи їхню квізицію; чи може „Велику Схизму" в римській церкві, коли-то було нараз по кількох папів. Чи Лютрову реформацію. Правда, відомі з історії переслідування христіян в перших віках христіянства, що тягнулися через 300 літ, однаком ті часи до католицько-римської (або до італійсько-папської) церкви цілком не належать. Вони належать до первісної христіянської церкви, отже до Церкви Православної, від якої Західна римська церква давно відлучилася і пішла собі своєю італійською дорогою.

Щоби довести большевицьку „ліквідацію" до кінця, „Канадійський Фармер" пригадує Шевченка, Полуботка, Кальнишевського, яких сліпими не пішли представники нинішньої Української Православної Церкви. Та забув він одно, — що згадані належали до Православної Церкви. Тай подібних було більше. Запорожські козаки воювали за православну церкву і народ — не тільки з Турками і Татарами, але з римо-католицькими Ляхами.

А католицька, чи й греко-католицька церква, яку „Канадійський Фармер" визначає, не виховала між Українцями ані одного героя, ані одного мученика за українську справу чи церкву. Кунцевич, з яким носяться греко-католики, як з „українським" святим, згинув тільки через те, що Білорусинів страшно мучив, прислуговуючись Польщі й Римови. За те се мабуть видумка самого „Канадійського Фармера". В життєписах Шевченка про се нічого нема. Московський уряд з Шевченком не торгувався, але засудив, тай годі.

А вже хіба для чистої напасти згадує „Канадійський Фармер" Лютра та Гуса, немов великих героїв-мучеників, до яких автокефалісти, мовляв, не вмилися. Бо яке порівнання може бути між тим, що було тоді на заході Европи, а що є нині в большевії?

Лютер живучи в Німеччині, виступав проти гріхів того Риму, якого Німці (князі) і так не любили. Отже Лютер в своїй роботі мав за собою силу і поміч Фридриха Мудрого, князя Саксонського і других німецьких князів. Яка подібність може бути між ним, а нинішним київським митрополитом, епископами, чи духовними, які цілі літа були віддані на ласку і неласку чрезвичайно? А заступників не мають ніяких.. (бо навіть „Канадійський Фармер" кидає на них камінем, а випрадує большевиків).

А Гус... Ще питання, чи ми не мали тай не маємо серед нинішних провідників Української Православної Церкви свого Гуса, тай не одного... Та про те дальше

До тої самої категорії належить порівнання представників Української Православної Церкви з Шептицьким а часі його арештування Шептицького арештували не на те, щоби заставити його служити московським інтересам. Ані не на те, щоби примушувати його зречися греко-католицизму. Ані не на те, щоби вимусити ним розвязання греко-католицької церкви (се могла рішати московська перемога сама наперекір Шептицькому). Його арештували лише на час війни і ніяк для того, щоби в часі війни припинити його роботу, противну Москалям, між ними Галичанами. Але і Шептицький і Москаль і цілий світ розумів, що по закінченню війни Шептицького пустять до дому. Пустять навіть тоді, коліж всі греко-католики опинилися під Московщиною.

Вважне і те, що Шептицького арештували, як митрополита і як графа й обходили з ним, як з графом. Він мав, що потрібне, мав конечні вигоди, його стерегли від всякої небезпеки, як великого пана, і він міг спокійно виглядати кінця. коли скінчиться війна і його з почестями відпустять до дому. А та „загроза життя", про яку пише „Канадійський Фармер", се в Вінніпегу видумана загроза.

Коли се було „мучеництво", то хіба „синське мучеництво! Графське мучеництво!

Зрештою, коли в Шептицького справді така відвага на мучеництво, так чому не їде він нині до большевій! І не покаже автокефалістам, як правдиві церковні пастирі повинні виглядати?

Та що й казати, коли в самій Галичині Шептицький нічого не робить і спокійно приглядався, як Польща з Римом обмотує Українців своєю сіткою. Не робить навіть, як звичайний щирий Українець (він жеж не Українець), а не то вже герой!

III

Порівнавши автокефалістів з нишими, „Канадійський Фармер" питає, „яку науку оставив нам голова української автокефальної церкви?" і відповідає, що — „жадної! Доки було добре, то правив, а прийшло лихо,—вмив руки і розвязав церкву. Бо в нього найважнійше було — все бери, лиш мене не душ... Прийшла небезпека й організатори Української Православної Церкви втекли з поля бою ..

Така писанина недозволячо говорить, що всі провідники Української Православної Церкви були людьми поганими всі до одного. А то „Канадійський Фармер" був би бодай одного згадав окремо

Велике обвинувачення! **Український митрополит й епископи свою церкву зрадили! Повтікали! Руки від всего вмили! Доброї науки не оставили!... Хіба можуть бути більші злочинці, ніж отсі?!...**

Але чи такий суд „Канадійського Фармера" правдивий... Чи „Канадійський Фармер" сам не шукає напасти..

З вістей, які доси були, знаємо, що київського митрополита, Василя Липківського, большевики вислали на Соловецькі острови. Крім него повисилали **також других українських православних епископів, одних на Соловки, других на Сибір.** Отсе важний факт, про який „Канадійський Фармер" не згадує. А дальше питання:

За щож їх повисилали? Чи за те, що вони большевикам не противилися? Чи за те, що не протестували? Чи за те, що від всього вмили руки і церкву зліквідували? Чи за те, що були боягузами, самолюбами і байдужою їм була церковна справа? Чи за те, що казали — моя хата з краю...

Годі думати, що „Канадійський Фармер" гуляв тоді в кума на празнику, коли про все те писалося, отже про ті новинки не довідався. Ні! Він навмисне замовчав про тих дійсних, великих мучеників, які стоять 10,000 разів вище Шептицького, а 1000 разів вище Лютра. Замовчав імена тих і діла тих, які волізли добровільну смерть на заслання, ніж зречися тої святої справи, якій вони служили.

Колиб митрополит і епископи були зрадниками своєї церкви, то большевики їх похвалили би. Вони таке люблять, такого хочуть! Вони за те платять любською, грішми, подвійним пайком, посадами. Вони люблять хрунів і зрадників. **Автокефаліст.**

(Докінчення буде)

КІЛЬКА СТОРІНОК З ІСТОРІЇ ПРОТЕСТАНТИЗМУ.

(Продовження зі сторони 2-ої.)

Селян розбито на прах. Сам Мінцер вспів утекти, але його зловив припадково один жовнір на стрихи селянської хати. Мінцер не хотів зразу признатися, хто він. Та жовнір витрусив у нього листи і пізнав, кого має перед собою. Пани засудили його на смерть. Перед виконанням засуду висповідали і запричащали його та казали подумати над тими усіми нещасними селянами, що їх смерти він був причиною. Мінцер з'довів їм усміхаючися: „Бо вони так хотіли!"

В часі селянської війни найкраще виявилися характери обох німецьких реформаторів — так Лютра як і Мінцера.

„ВІСТНИК"
Релігійний часопис для Українців в Канаді.
Виходить 1-го і 15-го кожного місяця.
Видає Українська Православна Видавнича Спілка.
Передплата: В Канаді — $1.50 на рік.
За границю — $2.00 на рік.

THE VISTNYK
Published semimonthly by the Ukrainian Orthodox Publishing Company
Subscription per annum:
In Canada — $1.50. — Foreign — $2.00.

Address: — Адресуйте:
The HERALD, Box 3684, WINNIPEG MAN.

ЯК КАТОЛИКИ ПОВОДЯТЬСЯ З ВІДСТУПНИКАМИ ВІД ПРАВОСЛАВ'Я.

Як звісно, римська церква в Польщі, при помочі польського уряду, старається завести на православних землях Волині, Полісся та Підляшя так званий „жондзовий" унію, або унію „незвичайного обряду". Ся нова унія різниться від унії в Галичині головно тим, що на її чолі стоять польські біскупи, а не українські єпископи, як в Галичині. Цілі ся унія є та сама, що й старої — латинницти і польщити православних, в першу чергу Українців. А щоби того як найскорше досягнути, то підчиняють нових унітів під безпосередню опіку польських біскупів.

До тепер ся нова унія великих успіхів не мала, помимо того, що за нею стоїть польський уряд та римська церква і священики — се переважно безхарактерники, які запродалися римській церкві за один гріш. Є між ними також кілька бувших православних священиків, яких православні церковні власти за різні провини позбавили священичого стану, отже вони пішли на службу Римові. Сказавши по щирости, переслідують, де можуть, бувших своїх ріжні пакости. Та що найбільше обурює, відносяться до них з погорджою, переслідують, де можуть, обливають їм

НЕДІЛЬНА ШКОЛА

ХРИСТОС ГОДУЄ ПЯТЬ ХЛІБАМИ ПЯТЬ ТИСЯЧ ЛЮДЕЙ.

Зібрались Апостоли до Ісуса І розказали Йому про все, що вони зробили і чого научали. А Він сказав їм:

— Ідіть у безлюдні місця і відпочиньте трохи.

До них приходило богато людей і вони немали часу навіть наїсти. Опівся почувши, що Ірод хоче бачити Його, і Господь з Апостолами поплили у безлюдне місце в човні самі на той бік моря Галилейського, Тиверіядського, в пусте місце біля міста, що зветься Вифсаїда. Народ побачив, що вони плили і богато пізнало їх. Ото-ж вони пішотою збігись туди з усіх усюдів і попередили їх, і зійшлись до Нього, бо бачили чудеса Його, які Він творив над недужими.

Коли вийшов Ісус на беріг, пішов на гору і там сидів з учениками своїми. А було се перед пасхою.

Подивив Ісус і побачив богато народу та змилосердився над ними, бо вони були, як вівці без пастухів і почав їх научати, говорив їм богато про Царство Боже, уздоровляв тих, що потребували його помочі.

Так проминуло богато часу, день почав схилятись до вечера. Приступили до Нього ученики Його тай кажуть:

— Місце се в глушині, а час вже пізний. Відпусти їх, нехай підуть в окружні села й оселі почувати та купляють собі хліба, бо річим їх тут накормити.

А Ісус відповів їм:

— Не треба їм їсти, дайте ви їм їсти.

— а звернувшись до Филипа сказав: — Де ми купимо стільки хліба, щоб вони наїлись?

Се сказав Він, випробовуючи його, бо Сам знав, що має вчинити. Филип Йому відповів:

— За двіста динарїв не стане їм хліба, щоб кождому хоч трохи дісталось.

Він же запитав їх:

— Ідіть і погляньте, скільки маємо хліба?

Один з учеників на ім'я Андрей, брат Симона Петра, розвідавши, каже Йому:

— Тут є хлопець, що має пять хлібів ячмінних та дві риби, але що то на таку силу народу?

Те-ж сказали й инші:

— У нас нема тут більше, як пять хлібів та дві рибі.

А Ісус сказав їм:

— Принесіть мені їх сюди:

Тоді велів їм розсадити усіх людей рядками на зеленій траві. І сіли вони коло рядів, по сто і пятьдесять.

Взяв Ісус пять хлібів і дві риби, глянув очі на небо, воздавши хвалу, благословив і розломив хліби та дав ученикам Своїм, щоб вони роздали їм; і обидві рибі поділив на всіх. І їли всі і накормились.

Опівся набрали ще окрушин двинадцять повних кошів

А тих, що їли хліб, було близько пять тисяч чоловіків, крім жінок і дітей

Люде побачивши, яке чудо сотворив Ісус, сказали, що се мусить бути пророк, який має прийти на світ.

Ісус сказав тоді ученикам, щоби вони вспіли на човен і відплили на другий бік моря, до Вифсаїди, поки Він відпустить народ. А відпустивши народ, Він довідався, що мають прийти та захопити Його, щоб настановити Його царем.

Тоді Ісус пішов Сам на гору, щоб помолитись на самоті. Там самого Його захопив вечір.

ІСТОРІЯ ЦЕРКВИ.

(За Е. Семвкою).

(Дальше).

ПЕРІОД І.

Від Різдва Ісуса Христа до царя Константина Великого (1—323 рр.).

РОЗДІЛ І.

Ісус Христос Спаситель світа.

Коли наступив час, предсказаний пророками, в котрім мав явитися Спаситель світа Бог послав на світ свого единорідного Сина Ісуса Христа, котрий прийняв людську природу, народившися від Пречистої Діви Марії в Вифлеємі. Коли наступила хвиля, Богом назначена, в котрій мало початися діло спасення світа, явився Ісус над рікою Йордан, де Іван Хреститель, послідний і найбільший пророк старого завіту, приготовляв нарід через проповідь і хрещення до прийняття Месії.

Ісус, що взяв на себе гріхи світа, хотів все спокнити, чого жадав Бог від людей і тому також прийняв Хрещення від Івана в ріці Йордані. А коли хрестився, отворилося небо і св. Дух явився над ним в виді голуба, а з неба дався чути голос: „Се є Син мій улюблений, Котрого я уподобав".

Обявлений так самим Отцем небесним за Сина Божого і Спасителя світа, почав Ісус Христос свою діяльність над спасінням людського роду. В протягу трох літ переходить Він цілу Палестину аж до границь Тиру і Сидону і проповідує Євангеліє спасення. Божественне своє посольство оправдав Ісус святим своїм життям, чудесами і пророцтвами. З поміж своїх учеників вибрав Він двайнайцятьох Апостолів і велів їм проповідувати Євангеліє Царства Божого.

Богато Жидів увірило, що Ісус Христос є Богом післяний і старо-завітними пророками предсказаний Месія, але більша часть поділяла дальше в невірстві, відвертаючись вперто від Його науки. Найзавзятішими противниками Ісуса Христа були книжники і фарисеї, що своїми ложними науками зовсім захитали віру і надію Жидів на Месію, Богом післаного, заставляючи їх очікувати в особі Спасителя тільки земського царя, котрий визволив би їх з під ярма Римлян. Тому то фарисеї виступили явно проти Ісуса Христа, переслідуючи Його на кождім кроці, щоб у обвинуваченню засудити на смерть.

Послідного року своєї месіянської діяльности, саме перед жидівською Пасхою, воскресив Ісус умершого Лазаря, що лежав вже чотири дні в гробі. Коли нарід довідався про те, що сталося, то богато увірило в Христа, віддаючи хвалу Богові. Коли розійшлася вістка, що Христос зближається до Єрусалиму, то нарід вийшов Йому на зустріч з пальмовими гилями в руках і кликав радісно: „Осанна сину Давидовому: Благословенний той, хто іде у імя Господнє; Осанна на вишинах". Архиереї і книжники, чуючи радісні пісні народу, так озлобилися на Ісуса, що постановили Його спіймати і стратити, дожидаючи на се відповідної хвилі.

Ісус віддав себе в руки своїх противників аж тоді, коли наступив Богом призначений час. Перед своїм відходом до небесного Отця установив Він тайну св. Евхаристії, потішаючи Апостолів, що зійше ім св. Дух, що сходить від Отця, котрий навчить їх всякої правди. Накінець удався разом з Апостолами на гору Оливну, де й спіймали Його жовніри і архиерейські слуги, ведені Юдою Іскаріотом. Звязаного як злочинця, повели жовніри Ісуса перед жидівський суд, а сей засудив Його на кару смерти. Опісля повели Ісуса перед Пилата, намісника Юдеї. Пилат, хоч не знайшов жадної вини в Ісусі, на домагання Жидів засудив Його на смерть через розпяття на хресті. Своєю смертю Ісус Христос дав нам спасіння, відкупляючи нас своєю кровю від гріха. Але і смерть не могла його знищити. Третього дня Ісус воскрес з мертвих і того самого дня показався своїм ученикам і Апостолам, переконуючи їх про свое воскресення. В так перебув ще сорок днів на землі, являвся своїм Апостолам, розмовляв з ними про царство Боже, то є Церкву Свою і приказав, щоби йшли в світ проповідувати Євангеліє всім народам і хрестити кождого віруючого в імя Отця і Сина і Святого Духа, запевнюючи їх, що буде з ними до кінця світа. Послідний раз явився Ісус своїм Апостолам в сорок днів по своїм воскресенню і приказав, щоби вони задержалися в Єрусалимі, доки не зійше на них Святого Духа. Тоді взяв їх з собою до Вифтанії і перед їх очима вознісся на небо

(Дальше буде).

Премудрість.

І я побачив, що мудрість бере гору над дурнотою, як світло над темрявою У мудрого очі в голові, а дурний ходить потемки. (Кн. Еккл. II: 13-14).

Вічна премудрость — Господень страх; безумні нехтують і розум і науку. (Кн. Прип. Солом. І: 7).

Премудрість говорить по вулицях, підносе свій голос й по майданах. Вона проповідує по головних зборищах. У вівіодах до міських воріт, промовляє, говорячи: Доки-ж вам, ви невірі, люба буде темнота? Доки ви, дурні, кохатиметесь в дурноті? Коли нетямущим буде знання противне? (Кн. Прип. Солом. І. 20-22)

Коли слух твій вчинив уважним на мудрість, і наклонив своє серце до роздумування; коли ти знання звати-меш до себе й покликувати за розумом; коли будеш шукати його, так як срібла й докопуватись його, як скарбу, — тоді зрозумієш страх Господень і знайдеш пізнання Бога. Бо тільки Господь дає премудрість і з уст Його виходить знання і розум. (Кн. Прип. Солом. II: 2-6)

Постарайтеся, щоби Ваша передплата була вирівнана та відновлена на слідуючий рік.

ВИСТАВА ХРИСТОВИХ СТРАСТЕЙ В ОБЕРАМЕРГАВ.

На заході, де Служба Божа відправлялася латинською, незрозумілою простим людям мовою, повстав був в середні віки звичай, щоб важнійші події з святої історії, особливо з життя Христового, поясняти в дії, пантомимами, себто німими сценами, що спершу й відправлялись навіть духовенством і по церквах. Згодом до пантоми додано ще й діялькот, спершу латинською мовою. Потім з церкви ci діяльноги перейшли на цвинтар, дальше на вулицю і з них витворилися релігійні сценічні вистави під Різдво, Великдень та инші свята, — так звані з латинська містерії (таємниці), що з латинської переходили потрохи й на народні мови.

Такі вистави, що були початком драми, перейшли й на Україну, де ми їх часто стрічаємо, почавши від кінця XVI-го століття, перш за все по школах, в яких учні були артистами, що ci вистави виконували. Вистави ci були спершу, так треба припускати, твором гуртків людей, що їх уналтовували, але де дальше появляються й письменники, що пишуть спеціяльні твори для такого роду вистав.

Цікавий уламок такої середньовічної вистави в одному місці дожив аж до нашого часу, а саме в місточку Оберамергав, в Горішній Баварії. Місточко се невеличке, має 1900 душ населення і положене в гарній гірській околиці над річкою Амер, що впадає до Ізари.

В 1634 році навістила со місцев сть страшна чума, яка потім якби чудом припинилася. На спомин про те чудовне вибавлення від чуми, мешканці Оберамергав постановили, що кождих десять років виставляти-муть власними силами пасійну драму, себто драму страстей Христових і власне сего року вони її виставляють через цілий рік.

Ся вистава — се подія, яка зворушує ціле місточко. В ній бере участь понад 700 мешканців (у виставі не має права брати участи ні один чужинець), отже малолюдно не половина всієї людности місточка, як актори та статисти. Найцікавіше те, що всі виступаючі у виставі не уживають штучних перук, через що мешканці місточка завжди носять довге волосся, дно уподібнює їх до сучасників Христа. Отсе довге волосся й вирішене мешканців Оберамергав від усіх довголичних.

Кождого разу, коли має відбутися славна вистава, відбувається у громадському домі набір артистів. Спеціяльний комітет вибирає тих, які найкраще підходять своїм виглядом чи другими прикметами. Так вибирають однаком здебільша тільки статистів. Головні ролі виконують люде, що грали їх вже по кілька разів і так з ними зжилися, що є в них вже справжніми артистами.

Театр, в якому відбувається пасійна вистава, сам собою представляється дуже цікаво. Збудований він на зразок старинних грецьких та римських театрів, себто так, що велика частина та місце для видців находяться під голим небом. В Оберамергав, на тлі гірської природи сей театр виглядає дуже мальовничо.

Сцена величезна, збудована на не дуже високому підвисшенню. По обох її боках, в глибині, вибудовані дві великі брами, крізь які проходять в глибину широкі вулиці, які обставлені відповідно збудованими стінами домів, представляють єрусалимські вулиці. Біля тих вуличь, з одного і другого боку, від середини, фронтом до видців побудовані два домики з бронзовими порталями і обширними балконами. Се доми — з одного боку Пилата, з другого — найвищого священика.

Між сими домиками, так само в глибині, як і вони, находиться дійсна, менша, крита сцена, як се буває і в наших театрах. На сій сцені відтворюються живі образи, між иншими „Тайну вечерю" та повну величної грози сцену „Розпяття".

Підвисшення перед тою малою сценою, рівне, що до висоти з нею, представляє як і згадані вгорі бічні, єрусалимську вулицю, на якій в часі вистави кипить життя та перевалюється гуртами з одного місця на друге товпа, що відіграла свою ролю в присуді на Христа. Ся товпа збирається гуртами на вулицях, товпиться перед палатами Пилата та найвищого священика, як там відбувається дія то зникає в бічних вулицях, щоб у відповідний час знову появитися. Як у житю...

Сама вистава, що стягає богато цікавих видців з рівних сторін не тільки цілої Німеччини, але й других країн, відбувається на протязі цілого дня. Початок вистави заповідають ранком гучні вистріли мозділів після яких вулицями містечка, переповненими чужинцями, проходить оркестра. Тимчасом мешканці, що мають брати участь у виставі вже зовсім готові до неї. Вони, навчь діти що беруть участь в масових походах та в товпі, займають призначені собі місця на обширній сцені. Починається вистава; Театр: сцена і місце для видців вже повнені, а місточко завмерло, бо всяка праця у робітних та крамницях припинена.

Вистава починається овертурою, після якої на передсцені появляється хор, зложений з жінок і мущин у довгих, фалдистих одягах. Після сп ву виступає провідник і виголошує прольог, а потім починається властива вистава серед нечувано торжественної тиші. Вона складається з сімнайцяти драматичних сцен, в яких вміщено події від візду в Єрусалим аж до воскресення

Одною з найбільш піднеслих сцен вистави є, звичайно, Тайна Вечеря. Христос обмиває ноги всім апостолам, при чому для кождого з них має якесь сердечне слово. Після того наступає благословення хліба й вина. Виглад апостолів досконалий, узгіднений з відомими картинами „Тайної Вечері", наслідком чого сцена робить велике і дуже зворушуюче враження

Сцени у Пилата та найвищого священика відбуваються на балконах їхніх домів, а товни збираються на долині, на вулиці. Найцікавіша з тих сцен се та, в якій товпа домагається несамовитим ревом „Розпни його!" Картина захоплюючо-мальовнича, але разом з тим жахливо-трагічна.

Після того, бичування, вінчання терновим вінцем і прибиття на хрест. Сим остаточно найвищу ступінь драматичної напруги. Воскресення і радісне „Христос воскрес" — се закінчення вистави.

Чи Ти Заслугуєш на Назву Християнина.

Ти називаєш себе християнином. Але повстає велике питання, чи ти заслугуєш на сю назву, бо чи не є твоє життя надто легковажним, надто без змісту, чи надто прикривати його сим освяченим іменем?

Обновлення св. Образа „Плащениці".

„Духовний Сіяч" з дня 1 травня, 1930 доносить

Ним пишуть із села Головчиці, Рівенського повіту про чудо обновлення св. образа „Плащениці" в хаті Домни Осенчукової, явлене дня 5 березня с. р. В хаті Домни Осенчукової висів довший час св. образ „Плащениці", набутий нею в Почаєві в 1903 р. Образ сей є літографія, обкладена зверху жовтою фольгою. Недовго сей образ залишився таким, яким був набутий. Вже років двайцять, як він зовсім почорнів, а фольга потемніла й поржавіла. Тому дуже сприяла закинутість хати та постійна вогкість її стін: хата Осенчукової стара та останній рік була зовсім закинута, бо господиня перейшла жити до дочки в сусіднє село. В осени минулого року Осенчукова, прийшовши в Головчиці відвідатися до старої хати, хотіла між иншим образ забрати до дочки й тоді зняла його з стіни. Але знімаючи, розбила на образі скло, тому образа не забрала, а залишила разом з побитим склом на столі в хаті. Після того в селі Головчицях не була й образа не бачила. Тимчасом напередодні обявлення чуда, в хаті Осенчукової селянин Андрій Завадський побачив якесь світло-сяйво, про що він оповів в себе дома та иншим. Тоді родина господині хати, в якої був ключ від хати, пішла з иншою жінкою до хати Осенчукової й сконстатувала факт: образ, який усі бачили перед тим таким темним, що на ньому не можно було розібрати окремих частей малюнку й обкладки, а зокрема св. лик, виглядав темною плямою, — сей образ сяяв і блищав, наче новий. І лише три темних плями виглядали про його попередній стан. Вістка про се пронеслася по селі й люде пустилися до закинутої хати, аби пріложитися до св. образа Тим часом поліція стала вимагати, а також і люде почали просити, аби св. образ з процесією було перенесено до церкви. що й було виконано місцевим священиком дня 9 березня. Три дні пізніше було призначено офіційне слідже дохождення події, а час якого записажені свідки стверднли всі вище подані нами відомости про св. образ „Плащениці", благодатію Божою обновлений. — На просьбу парафії, Вища Церковна Влада благословила в обраний парохією день відправляти урочисті Богослужения в Головчицькій церкві з читанням акафиста „Страстим Господнім".

Сила Любови.

Наполеон одного разу сказав: Александер і Цезар і Карло Великий і я — здубували велике державп. Але на чому опертї наші держави? На силі. Ісус же здубував державу — яка перевищає всі держави світа. А на чому Він здубував її? На любові! І сьогодня є мілюни, які готові вмерти за Державу Ісуса Христа — вмерти з любови до неї! Дійсно велика є сила любови!

Любов.

Як крила для птаха, як вітрила для корабля, так є любов для чоловіка, на крилах якої він вознеситься до неба. — Для любови нема нічого трудного, нічого неможливого; любов поборює всі труднощі, чуває всі перепони. — Любов і боязнь є як сонце і місяць: їх рідко можна побачити разом. — Любов є підставою релігії

КУПУЙТЕ НОВІ КНИЖКИ.

Видавництво „Вістник" що тільки видало ось такі книжки, які повинні знаходитися в кождій християнській хаті:
Оповідання з життя Ісуса Христа, написав прот. С. В. Савчук. — Ціна з пересилкою ..... 25ц.
Десять Біблійних оповідань — написав прот. С. В. Савчук. — Ціна з пересилкою ..... 20ц.
Азор, оповідання о часів Ісуса Христа для молоді, — написав прот. С. В. Савчук. — Ціна з пересилкою 15ц.
Свята Христина (її життя та діла) — написала Наталя Королева. — Ціна з пересилкою ..... 05ц.

Хто пришле 60 центів, отримає всі книжочки з пересилкою. Книжки надруковані на добрім папері, в гарно виконаних окладинках, відповідного формату.

Замовляння і гроші слати на адресу:

THE HERALD, — Box 3684, — WINNIPEG, MAN.

САМ СЕБЕ ПЕРЕХИТРИВ.

Д[illegible] Вильям[illegible] ...ящого року в ...ївці ...ного радянського відно... ...ового ...ргівця торго... ...ельний мєс. в Австрії, комуд... ...ля Совєтська Радянська ... ...вала просить полїцію деше... ...ереховання ... ...ів утїк з місті бо не хо... ...ів вертатися до Москви, ку... ...ого кликав уряд. Він оче... ...приєднається до тих чи... ...ських утїкачів, комітет ... ...ь допомогти йому в дальшій ... ...ї до Москви, а залишити... ...емігрантськими

НЕВДАЧА ПРИ ЗБОРІ ВРОЖАЮ.

Московська комуністична газета „Правда" констатує, що сього року не буде сподіваного збору врожаю. З початку врожай заповідався гарний на полудні Росії, середній в центрі, а місцями трохи нижче середнього. Та підчас жнив на полудні падають великі дощі, що затримує косовицю. Крім того бракує відповідного транспорту, особливо на великих коопературних фармах, та невміла організація збору врожаю приводить до того, що збіжжа залишається на дощі й вимокає.

Се ще одна негативна сторона поспішної колективізації та невміння організувати великі господарства.

КУПІТЬ СОБІ

„Добрий Пастир"

український православний молитвеник, ціна $1.50.

THE HERALD

Box 3684, — Winnipeg, Man.

ЩЕ ОДИН КОМУНІСТ УТІК.

Австрійська поліція шукає [illegible] ...ього радянського відно... ...ового ...ргівця торго... ...ельний мєс. в Австрії, комуд... ...ля Совєтська Радянська ... ...вала просить полїцію деше... ...ереховання ... ...ів утїк з місті бо не хо... ...ів вертатися до Москви, ку... ...ого кликав уряд. Він оче... ...приєднається до тих чи... ...ських утїкачів, комітет ... ...ь допомогти йому в дальшій ... ...ї до Москви, а залишити... ...емігрантськими

ЛІКАРІ ПРИЗНАЮТЬ ТУРКОВИЙ ДІДУГАНОВІ ПОГО ВІК.

До Америки приїхав [illegible] старий Турок Азір Ага який каже, що йому 156 лит. Його в дав кілька лікарів, які [illegible] йому, що він може [illegible] 150 літ віку, як каже [illegible] паспорт. Вони признають [illegible] незвичайно здоровим. Лікарі звернули йому увагу на те, що йому починає рости волосся. Ага тим дуже вітинився, бо він не мав волосся вже сто літ. Він заявив: „А я казав собі вже нераз, що буду жити без кінця".

Його мають представити на [illegible] медичному товариству.

13-МІСЯЧНИЙ КАЛЕНДАР Є В УЖИВАННЮ.

Не тільки для нас в Канаді, але й для многих мешканців Злучених Держав було дивно почути, що 13-місячний календар є вже в уживанню в Злучених Державах. Близько сто визначних корпорацій та бізнесових фірм уживають сего календаря, котрий ділить рік на тринайцять місяців, з яких кождий має по 28 днів. Деякі канадійські фірми також прийняли вже новий календар. Тому є причина ожидати в скорім часі приняття сего календаря у всіх краях. Пропонується запровадити загальну зміну з днем 1 січня 1933 р. Чи здійсниться воно, залежить, очевидно від того, як буде дальше ставитися до сего публічна опінія і енту[illegible]зісти нового календаря продвадять в тім напрямі живу пропаганду. —

ПРАВОСЛАВНИЙ СОБОР В ВІННІПЕГУ ЖЕРТВИ НА УКРАЇНСЬКИЙ ГОЛ[illegible]

(Дальше)

На заключення ратн. яка прийшла дня 1-го липня, слідуючі щасливі жертводавці зложили свої жертви:

Мих. Пальків, Вінніпег,	10.00
[illegible]-тво Юл. і К. Онишковські	10.00
С. Тиховецький,	10.00
С. Матвій,	5.00
С. Юськів,	5.00
Дь. П. Зварук,	5.00
І. Хомюк,	5.00
Г. Підзубінкй,	5.00
М. Кузьмінчук,	4.00
п. Федорук	1.00
М. Демчук.	1.00
М. Н. Сенді Лейк. Ман.	5.00

Декларації, які ще були не вложені зложили:

І. Ів. Гошко, Ісленд. Алта	25.00
К. Ф. Сашель, Вінніпег.	50.00
М. Н	25.00
С. С. Казьківський	20.00
Т. Цимлевич	15.00
Павл М. Угринюк.	10.00
О. Бойнівський.	10.00
П. Бо[illegible]нюк	10.00
Гн. Марія	10.00
І. Фремлюк	10.00
Ір. П. Овсієнюк.	10.00
М. Н	10.00
Ом. Угринюк.	10.00
П. Крайковський Дельвент Ман.	5.00

Сердечна дяка всім жертводавцям, що прийшли з поміччю Зарядові Собору в сій прикрій хвилі

Гр. І. Блюк, секр-фін

(Дальші жертви слати на адресу)

M. I. BLOCK,
210 Dufferin Ave., Winnipeg, Man.

РЕЛІГІЙНИЙ ФОНД УКР. ПРАВ. ЦЕРКВИ В КАНАДІ.

(Збірка Прот. С. В. Савчука)

Дар від Жіночого Товариства при Укр. Прав Церкві в Брехині	$21.75
Збірка в Форт Вільямі	
В церкві	20.35
На відчитах [illegible].	16.00
Збірка в церкві, Канора, Сиск	60.00
Збірка в церкві Пр. Діви Марії, Тіндр, Сиск. (Коло Поповка)	21.05
Дар від Жіночого Товариства при Укр. Прав. Церкві Пресвятої Трійці, Гефорд Сиск.	2.00
П. І. [illegible] Григорій Петрик, П. [illegible] Василь Сівчук, Іван Денисюк, Дмитро Пінкевич, Григорій Сапуда, Тимко Бустатій, Василь Олесько, Юстина Олесько, Анна Процук, Йосиф Лупько, Марія Лисайчук, Катерина Миськівчик, Марина Лисайчук, Євстин Семенюк, Катерина Мельничук, Кесько [illegible] Процюк, Марко Макс, Марія Денисюк, Анастасія Петрик, Григорій Семенюк, Др І. Овсієнів, Григорій І. Марко, Михайло Вересюк, Текля Бустатій, Іван Марко, Григорій Лисайчук, Стефан Маркевич, І. І. Кириллюк, Анна Кириллюк, Михайло Марко, Маркевич і Мих. Ф. Семенюк	
По 60 ц.: Гафія Мирковець	
По 50ц.: Войцех Залуський II	
Марко, Гафія Гінкевич Марія Бустатій, Василь Гурський	
По 25ц.: Ева Сигар. —	
Разом	$36.75

Консисторія Укр. Греко-Православної Церкви в Канаді.

АДРЕСА КОНСИСТОРІЇ.

Осідок Консисторії Української Православної Церкви в Канаді є в Віннінегу. Всі листи до Консисторії треба надсилати на руки голови Консисторії, протоєрея С. В. Савчука, на слідуючу адресу:

Rev. S. W. Savchuk,
479 Andrews St., Winnipeg.

ЦЕРКОВНИЙ КАЛЕНДАР. НА 1930 РІК.

СЕРПЕНЬ.

1 П. Макрини пр.
2 С. † 1ші пром.
3 Н. Нед. 8 по З. С. Д.
4 П. Марії Магдалини
5 В. Трофимена мч.
6 С. † Бориса і Гліба
7 Ч. † Успення св. Анни
8 П. Еромола свящ.
9 С. † Пантелеймона
10 Н. Нед. 9 по З. С. Духа.
11 П. Калиніка мч.
12 В. Сили, Андроника
13 С. Евдокима прав.
14 Ч. † Пох. Ч. Хр.
15 П. Пер. м. св. Стеф

ПОРЯДОК БОГОСЛУЖЕНЬ о. Є. Грицюк.

Серпень

10 неділя — Вайта
17 неділя — Гарденгтон
19 вівторок. — Преобр Г. Н І Х — Толстой
24 неділя — Роз.
28 четвер — Успення Пр Б[illegible] — Арбізка

Адреса: Толстой, М.

ПОРЯДОК БОГОСЛУЖЕНЬ о. Д. Д. Лещишина.

Серпень

3 дня. — Давфін
10 нед. Вежина
17 нед. — Шортдейл
[illegible] — Пайн Ривер Храм
24 нед. — Галич
28 Успення — Богдан Храм
1 нед. — Рябин
— Давфін. Ман Box 3[illegible]

ПОРЯДОК БОГОСЛУЖЕНЬ о. П. Запарінюка.

Серпень

[illegible] нед. — Селтон.
10 нед. — Селкірк
17 нед. — Полвар Парк
19 вівторок. Пр. Р. Н. І. Христа — Менці. Храм
24 нед. — Сенді Лейк.
28 четвер — Усп Пр Бо[illegible] Храм
[illegible] нед. — Портедж
Box 3684, Winnipeg. Man

ПРЕСОВИЙ ФОНД „ВІСТНИКА"

С. Пзетенчук, Монтреал, Кве. .50

ЦЕРКОВНИЙ УСТАВ. НА РІК 1930.

СЕРПЕНЬ.

1 **Нед. 8 по Зіск. св. Духа:** Г[illegible] 7 Утрення Єв. Іо. XX: 11—18. Літ Ап. І. Коринтян І.: 10—18; Євап. Мат XIV: 14—22
10. Нед. 9 по Зіск. св. Духа: Гол Утр. Єв. Іо. XX: 19—31. Літ. Ап І. Коринт II: 9—17: Єв Мат XIV 22 -34
17. Нед. 10 по Зіск. св. Духа Голос І. Утр. Єв. Іоан XXI: 1—14 Літ Ап І. Коринт. IV: 9—16. Євап Мат XVII: 14—23.
19. Вівторок, Преображення: Утр Єв. Лук. IX: 28—36; Літ: Ап 2 Петра: І. 10—19; Євап Мат XVII 1—9.
24 **Нед. 11. по Зіск. св. Духа:** Голос 2. Утр Єв Іоан XXI 15—24 Літ. Ап І. Кор. IX: 2—12 Єв Мат XVII 23—35.
28. **Четвер. Успення Пр. Д. М.** Утр Євап. Лук. І: 39—49 І 56 Літ. Ап. Филип. II: 5—11; Єв. Лук. X 38 42 і XI 27—28.
31. **Неділя 12. по Зіск. св. Духа:** Голос 3. Ут. Євап. Мат. XXVII. 15—20; Літ: Ап. І. Корит. XV: 1—11 Євап Мат XIX: 16—26.

Український Релігійний дво-тижневик в Канаді.

ВІСТНИК
THE HERALD

THE HERALD
Box 3684
WINNIPEG, MAN.

РІК VII. ВІННІПЕГ, МАН., 1-го СЕРПНЯ, 1930. WINNIPEG, MAN., AUGUST 1st, 1930 ЧИСЛО (106) 15

ЗА ОБОРОНУ СВОЄЇ ЦЕРКВИ.

Минулого року в липні доконано наїзду на село Павловичі на Холмщині, де силою зруйновано православну церкву. При кінці червня с. р. відбулися судова розправа против 44 підсудних мешканців села Павловичі, що мали ставити опір і не хотіли дозволити руйнувати церкву. Розправа не виявила хто властиво дав наказ до її руйнування. Адміністративна влада виправляється сього, а поліція заслоняється якимсь блище невідомим телефонічним наказом, що його має дати заступник грубешівського старости. Зрештою цього боку є доказ, що старосвто мало навіть дати 500 зол. на кошти руйнування церкви. Де однак подїлися ці гроші, невідомо, бо робітники заняті при розбиранню церкви ще не досї не дістали заплати. Словом старий випробуваний спосіб: Ніхто нічого тепер не знає, але те, що найважнійше зроблено — церкви в Павловичах нема. Ціль осягнено в опірі того тягнеться до відповідальности невинних людей, які протистались виконанню анонімного доручення.

ЧЕХІЗАЦІЙНА ПОЛІТИКА НА ЗАКАРПАТТЮ.

Починаючи від 1929-30 шкільного року в державній учительській семінарії заведено чеські паралельні класи значійно на те, щоб в близькому часі цілковито зчехізувати сю досї напів-українську школу.

В сьому році є вже на цілому Закарпатті поверх 250 чеських народних шкіл, хоч ще в 1918 році не було ні одної. З сього року можна бачити, яким скорим темпом ведеться на Закарпатській Україні приму[illegible]сова чехізація.

ЛЕНІНА СПАЛЯТЬ.

Від 20 липня с. р. мавзолей Леніна буде для відвідувачів замкнений з тої причини, що тіло Леніна почине в дуже скорому темпі розкладатися. Совітські власти хочуть спалити труна Леніна в новій крематорії, якої будову вже[illegible] скінчать.

ЗВЕРНІТЬ УВАГУ на отсі статті в сім числі.

Протестантизм і невійськовість. Ст. 2
Про так званий „Уніфдом Автономії" — Ст. 3
Не кривда на Буковині — Ст. 4
Значіння Релігійного Закону в житю — Ст. 4
Коли добро буде на світі — Ст. 5

ПОЛЯКАМ НЕ ДО ВПОДОБИ КООПЕРАТИВНЕ СВЯТО.

Дня 6 липня с. р. відбулося в Журавні величаве кооперативне свято. Краківський „Ц. Курєр Цодзенни" називає се свято „офіціяльною ревею антипольських елєментів" і так описує його: Вчасним ранком дня 6 липня всїма дорогами почали стягатися ніби у військовім порядку громади розполітикованих „русинуф", спершу кінниця, потім піхота хлопи і баби, а на кінці вози з господарськими прирядами і плуги. Всї учасники мали синьо-жовті відзнаки, і такимиж прапорами прибрано і деякі доми. На вільнім воздусі відбулося Богослуження в асисті кількнайцяти „русїнських" попів. По Богослуженню відбувся похід через місто. Промови, які пр тій нагоді виголошено, не мали нічого спільного з льояльністю до держави".

СЕЛЯНИ НЕ Є КОМУНІСТАМИ.

Комуністична партія большевиків України мала у своєму складі на 10 членів в 1927 р. 64 робітників, 18 селян і 16 службовців. У 1930 р. змінилось се таким чином, що на 100 партійців є 74 робітників, 15 селян і 10 службовців.

Відомо, що вся влада в Совітському Союзі, отже й на Великій Україні є в руках комуністичної партії. Коли большевики кажуть, що в них владарює є в руках робітників і селян, то се є найвичайнійша брехня.

Без нїякого сумніву доказує се склад партії, в якій селян є дуже мало, хоч вони є головною масою населення Совітського Союзу взагалі, а Великої України зокрема.

ПОЛЯКИ КАТОЛИКИ ХОТЯТЬ ПОЛЬСЬКИХ ЕПИСКОПІВ.

На Евхаристійному Конгресі в Познані ухвалено просити польський епископат, щоби подбав аби Поляки в Америці одержали епископів Поляків. Як відомо, досї Поляки католики в Америці належать під спільну римсько-католицьку владу, переважно ірландську, а в Канаді французьку.

Поширюйте „ВІСТНИК", щоби він знаходився в кождій українській православній хаті.

АТЕЇЗМ ПОШИРЮЄТЬСЯ.

10,000 лютеранів зїхалося на свято підписання Авгсбурського віроісповідання. До них промовляв професор теольогії Вольтер А. Маєр. Він підніс, що в Америці ширитися в застрашаючий спосіб атеїзм. 25,000 церков уже „померло" або ледви „дихає". Маєр складав за те вину на вченїх, які критикують Біблію і Віровідання про сотворення чоловіка. А далі звернувся він проти атеїстичної пропаганди московських большевиків.

ВИГАНЯЮТЬ БОЛЬШЕВИКІВ З БРАЗИЛІЇ.

Маріо Маріяні, звісний комуніст у С. Павлі, на підставі остаточного рішення найвищого трибуналу федерального засудження на прогнання з Бразилії. Зволікали справу, наново розслїдували, та однак рішено, що комуністична пропаганда нівечить мораль[illegible] і матеріяльно людей і [illegible]ати мусять покинути Бразилію. За Маріяніи знайдуться инші, яких бразилійський уряд позбудеться.

ЗАМКНУЛИ ВИЩУ ТЕОЛЬОГІЧНУ ШКОЛУ.

У звязку з оголошенням розпорядку про розвязання всїх товариств, що не належать до комуністичних союзів, замкнули в Москві вищу школу православної теольогії, що досї була при московськім патріярхаті. Так влада унеможливила образувати молоде покоління духовенства.

АТАКУЄ ПРОГИБИЦІЮ.

Джеймс Ширин, єпископальний священик і письменник, атакує дуже остро прогибицію в одним зі своїх останніх артикулів, поміщеним у „Ди Чорчмен". Ширин каже, що прогибиція намагається сповити кільканайцять кошмом доброго цілого народа. Він каже, що краще буде, коли буде в державі кількох пяників, ніж коли всї мешканці мають виховуватися в непошановано кількох. Прогибиція, твердить Ширин, підкопала людську мораль, навчила людей гіпокризії та легковаження законів і релігії.

ГРІМ УБИВ ЖІНКУ.

Над Золочівщиною пролетіла велика буря, підчас якої грім убив Настю Заплавну, яка підчас бурі йшла дорогою.

ЖИТТЯ НА АТОНІ ЗАНЕПАДАЄ.

Славна „Чернеча Республика" православних монахів на Атоні хидиться до упадку через брак поклонянь до монашого життя. В 1914 р. було ще там около 15,000 монахів, а тепер є вже їх тільки 2,500. Два найбільші грецькі монастирі, що мають по 1000 місць для монахів і новиків, містять тепер всего разом тільки 200 душ.

ВІДКРИЛА НОВЕ ПЛЕМЯ.

Др. Гортензія Пеабермейкер виступила перед зборами Американського Музею Природничих Наук з відчитом про свою подорож по Полудневім Тихім Океані. Каже вона, що в Новій Ірландії, коло Нової Гвінеї, відкрила людське плем'я, яке не має нїяких релігійних понять. Се племя вічно воюе з сусїдами. Причиною війни мають бути жінки й свині, бо сусїдні племена крадуть їм одних і других. Вони дозволяють многоженство обом

ПОВІДОМЛЕННЯ.

Повідомляється всїх інтересованих, що прот. С. В. Савчук, голова Консисторії Української Православної Церкви в Канаді, відвідає в справах адміністраційних слїдуючі гро мади:

17 серпня — неділя—Шортдейл, Ман.
19 серпня — вівторок, Преображення Г.Н.І.Х. — Менці, Ман. (Храм).
28 серпня — четвер, Успення Пр. Д. М. — Росборн, Ман. (Храм).
31 серпня — неділя — Септон, Ман.

Консисторія Української Греко-Православної Церкви в Канаді.

Архиєрейські Візитації

Впресвященний Архиєп. Іоанния Теодоровича.

17 серпня — неділя — Вегревил, Алта.
24 серпня — неділя — Йорктон, Сиск.
31 серпня — неділя — Кендо, Сиск.
7 вересня — неділя—Саскатун, Сиск.
14 вересня — неділя—Сторновей, Сиск.
21 вересня — неділя — Віннінег.
27-28 вересня — Вайта, Ман.

Консисторія Української Греко-Православної Церкви в Канаді.
Прот. С. В. Савчук, голова.
479 Andrews St., Winnipeg, Man.

КІЛЬКА СТОРІНОК З ІСТОРІЇ ПРОТЕСТАНТИЗМУ.

(Уступ з недрукованої праці п. Мих. Стечишина п. з. „Дещо з історії Реформації..

ПРОТЕСТАНТИ І НЕВІЛЬНИЦТВО.

Коли взяти під увагу, що „любов ближнього як себе самого" є головною заповіддю християнства, то цілком ясно, що всяке панування одних над другими противиться духові Христового науки і негідне правдивого християнина. Послідуючи заповіді взаємної братньої любови, яку дав Христос, первісне християнство було наскрізь демократичне. І от для легшого поширення чужої віри між українським народом наші протестантські платні проселити вже через двайцять літ виказують в нашіх людей, що протестантська церква також демократична, а то й поступова

Але хіба ж справді протестантські реформатори й реформовані були народолюбівими?! Ми пізнали, якими демократами та поступовцями були Лютер, а особливо Кальвін, Нокс та Кромвель, взагалі ішванцарські кальвиністи, шкотські пресбітеріяне та англійські й американські пуритане! Може одначе хто думає, що протестанти зовсім инакші стали після великої французької революції, яка підчесла клич „прав людини й громадянина"? Історія доказує, що якраз на „вільній" американській землі усі протестантські секти були весь час за невільництвом, оборонячи його існування на основі Біблії, подібно як передше оправдували Біблією вішання та паління чарівниць і всіляких „єретиків".

На початках англійської кольонізації в Америці поселювалися головно ріжні протестантські сектанти, котрі в Европі не мали свободи в рл. Привізднли сюди пуритане, баптисти, методисти, квейкери, пресбітеріяне. Сі то протестанти скоро по своїм приїзді до Нової Англії почали торговлю невільниками. Вони ловили Муринів в Африці, привозили їх до Америки та продавали їх білим плянтаторам. Така торговля чорношкірими вдержалася в Америці аж по кінець громадянської війни 1864—1867 р.

До кінця XVIII. століття уважалося, що у невільництві немає нічого нелюдського. Та французька революція захитала основами панщизняного ладу в Европі, ставши на становищі „прав людини й громадянина". Нова течія зайшла і до Злучених Держав Північної Америки, які щойно вибилися зпід англійського ярма. По ріжних сторонах нової республики появилися люде, котрі виступили проти торговлі невільниками, якої-б раси вони не були. Се занепокоїло чимало усі протестантські церкви в Америці. Не лише методисти і пресбітеріяне, а також баптисти, епископальні методисти, пуритане, але навіть і квейкери голосно заявилися за невільництвом, спираючись на Святе Письмо

На всіх загальних конференціях в часі між 1804—1867 рр. методисти ніколи не забули ухвалити резолюцій в справі невільництва і завжди одноголосно заявлялися проти знесення неволі Негрів. Такі резолюції повторено на конференціях в рр. 1804, 1828, 1836, 1858, 1860.

Методистські епископи, пріпери, старші братія, церковні урядники були властителями невільників. Се відноситься не лише до методистів південних держав. В 1860 р. в північних державах було в методистській церкві 15,000 членів, котрі мали у себе 100,000 чорношкірих рабів. Декотрі методистські пріпери держали мурииські невільниці, що родили у них дітей мулятів. Один пріпер звичав свого невільника Мурина зі своєю невільницею Муринкою таки у своїй церкві, а потім сам відірвав мужа і батька від жінки і дітей, продавши його иншому панові в неволю.

Методисти твердили, що Святе Письмо позволяє держати і продавати невільників. — Пріпер Кравдер з Вірджінії казав таке: „Біблія не лише не заборонює, а позволяє і регулює невільництво, але противно невільництво виразно заводить". — Инший знова проповідник говорив, що: „Новий Завіт наказує невільникам обовязково повинуватися своїм панам як правному авторитетові". А проповідник др. Тейлор, директор тесольогічного відділу Єйл Коледж, сказав тоді, що: „Я не сумніваюся, що коли-б нині Ісус Христос був на землі, то серед теперішніх відносин став би властителем невільників".

Так то методисти, на основі свого розуміння Біблії, торгували невільниками, і то не лише Неграми та Індіянами, але навіть Кавейкерами — своїми братами по народности і християнами

Не гірше методистів обороняли невільництво і пресбітеріяне. — Проповідник Т. Вагерспун з Алабами сказав, подібно, як і методист Кравдер: „Я маю уповноваження Святого Письма Нового і Старого Завіту держати невільників". — На загальних зборах Нової Школи пресбітеріянської церкви в 1823 р. проповідник Візнер мав сказати таке

„Коли би брат Бічер був на місці старого Авраама, а Бог сказав йому взяти одинокого сина Ізавка та убити його, то пан Бічер був би глянув до гори та сказав: „Чому, Господи? Та-ж се проти великого принципу нашого уряду! Я сього зробити не можу!" Так пан Бічер був би відмовився послухати позитивного приказу, тому, що той приказ протнвився-б тому, що він уважає великим принципом. Але коли Бог скаже мені положити свою жену на вівтар, то я се зроблю. І мене здивувало, що мої брати, котрі хотять знесення невільництва, кажуть мені, що колиб вони думали, що Біблія позволяє на невільництво, то вони-б її відкинули. Я такого з Біблією зробити не відважився-б. Я її вірю, я її повинуюся," чілій або ніякій."

Инший пресбітеріянський проповідник Р. Н Ендерсон з Вірджінії писав до през тер'ї: „Коли є яка заблудша віра, проповідник. між вами, зпрямена собачим принципом знесення (невільництва), то треба його зловити, заткати йому рот, екскомунікувати його і віддати громаді, щоб зробила з ним, що захоче.

Подібно як ці дві секти відносилися до невільництва всі инші протестанти. Тільки їхні зусилля були даремні. В громадянській війні побідила партія, котра була за знесенням неволі Мурииів.

Число Самовбивств Зростає.

Статистичне бюро в Ню Йорку оголосило числа, які показують, що американські міста в році 1929 мали найбільше випадків самовбивств за всі роки від 1916 р., а именно — на кождих 100,000 осіб покінчили життя самовбийством 18 осіб, або приблизно 17,500 всіх разом. Причини самовбивств є ріжні, але є загально признании, що головною причиною є роспусне життя та взагалі занепад религійности.

ЗІ СТАРИННОЇ ІСТОРІЇ.

Ми часто любимо хвалитися „двайцятим століттям" та його цивілізацією. Але вчені що раз більше переконуються, що богато з того, що творить теперішню цивілізацію, було знане ще тисячі років тому назад.

Недавно вийшла в дружу книжка п. з. „Старинний Схід і його історія", яку написав Джеймс Баркі. В ній подибуємо перевід листа, який був написаний на глиняній табличці (цегольці) знайденій при відкопах в Мезопотамії. Автором листа був лікар на дворі цісаря Навуходоносора, а написав він його Навуходоносоровому батькові. Він радить йому вирвати зіпсуті зуби, бо вони є причиною його болів в голові і руках та крижах. Як бачимо, тисячі років тому назад лікарі вже знали про зіпсуті зуби та лікарі наших часів тільки недавно відкрили.

Другим важним здобутком цивілізації нашого часу, який був знаний людям ще за часів старого — се публичні бібліотеки. Коли в Ур-родині вчений відкрив руїни палати ролля Неневії, Асурбанінала, який в семім столітті перед Христом відкрив бібліотеку, яка складалася з 000 різних творів. В місті Александрії, в Єгипті, за короля Ремезія II. панував від 1324 до 1258 р. перед Хр. сім була велика бібліотека, в якій рима якої виднів напис „Лічниця душі". В пізніших часах александрійська бібліотека числила 700,000 манускриптів (творів) Вона була цена в р. 640 по Христі Арабами, захопили були Александрію і ма... тами з бібліотеки палили в ... лазнях через 6 місяців

Мід Як Лікарство.

Мід се лік зібраний пчолами з ріжнородніших квітів. Тому містить він в собі ріжні цінничі соки, що помагають на ріжні недуги. Для здорових є він доброю (забезпекою їх здоров'я. Хорі на груди повинні їсти по 3 малі ложечки рано і вечір а будуть менше пітн на груди, лекше відхатн і в... шлювати. Проти кашлю і хрипки гаг чай з липового цвіту, солодкий медом. На запалення горла помагає... докання шалвій і меду. На жолудок болі помагає чай з пізділу з медом Масть з меду і несоленого смалцю лічить стовчені рани, в масть з 10 дека меду 10 дека вареліни і граму салїцилю лічить лишаї. Житня мука з медом, прикладена до чераків, зверху прикрита вовною лічить їх. Хто зажиє вечером по дві ложечки меду, той спить легко і солодко

БІБЛІЯ ДЛЯ ЕСКІМОСІВ.

Американське Біблійне Товариство надрукувало минувшого року Біблію в мові, якою розмовляють Ескімоси в... мени Кускоквим, які замешкують морські області полуднево-західної Аляски. Се саме товариство видало також Біблію для Індіян, які живуть в Гутаяні та для індійського племени Гопі, яке живуть в полуднево-західній части Злучених Держав.

НА СКЛОНІ ДНЯ.

Мусимо памятати, що вечір нашого життя буде таким, яким був день перед ним. Отже коли хочемо, щоби кінець нашого життя на землі був повний спокою і религійної надії на будуче, то ради ціле наше життя дорогою віри в Бога.

ПРО ТАК ЗВАНИЙ „УПАДОК АВТОКЕФАЛІЇ".

(Докінчення).

Українська Православна Церква має мучеників! Має героїв! Хіба не можна вже нині старенького митрополита Липківського назвати не то мучеником, але і святим? І більшої науки, більшого прим'ру, як він дав, ніхто дати не може.

А дальше... Що сталося з митрополитом Борецьким? Же він, чи ні? А як же, то де же, що робить? Колиб він був зрадником і самолюбом, то більшевики давно оголосили би, що бувший митрополит відкрився церкви, религії тд А коли нічого не кажуть, то знак, що нема що сказати. Може і його куди будь заслали. Може замучили...

Все можливе. В усяким разі добра коло-нього не сподіватися. І певно коло богатьох инших, якими більшевики так само не хваляться, бо не можуть.

А що дальше сказати про Чехівського — того великого світського церковного робітника? Чи не засудили його на 10 літ самотної тюрми?

Але „Канадійський Фармер" уває, що все те не істнує, що того не було і нема і що всі провідники Автокефальної Церкви, се люде самолюбні, нікчемні і боягузи. Думає: Знайдуться між Українцями ще такі дурні, що й такому повірять.

Затираючи з радости руки „Канадійський Фармер" твердить, що: „Автокефальна Церква була й уже нема". Коротко і ясно! Він навіть зне, що „за кілька літ і память по ній загине". А коли все те сталося і мае статися, то „не винуйте большевиків... — каже він. — Колиб вона була дійсною церквою, вона не далась би розвязати".

Коли е на світі нахабство, то в статті „Канадійського Фармера" доведене воно до досконалости Ціла його писанина, се крик того кума, що стоячи на мості кричав по приятельськи до чоловіка, який був в воді:

Не тратьте куме сили, спускайтеся на дно!

Так кричить нині (тай хіба лише нині?) „Канадійський Фармер" до своїх Українців-читачів. Каже:

— Була Українська Православна Церква, але її вже нема і не буде ніколи. Небодовзі і память по ній загине. Були провідники церкви, але вони всі до одного люде нікчемні — церкву аліквідували. Тому памятайте, що большевики вам не вороги — ні! Церква була би і досі, колиб самі українські зрадники були ні не розвязали...

Чи такі викрики „Канадійського Фармера" не є тою порадою, щоби на дно спускатися?

Розсудний Українець скаже:

— Большевики не вічні. Україні свої справи не заспіпять, бо біда розумну їх навчила. А впадуть большевики, Україна стане свобідною. Тоді буде своя держава, буде і своя Українська Православна Церква. Нині вона криється в підземілло, а тоді буде вона на волі, як слід її бути!

Колиб „Канадійський Фармер" був український, то казав би так само. Але він ним не є, то і зговорює в Українців, щоби на дно спускалися.

Цікавий ще аргумент, що колиб Українська Православна Церква була дійсною церквою, вона не далась би розвязати.

Так можна казати про дещо, але не про все. Можна так сказати про „Канадійського Фармера". — що колиб він був українською газетою, коиіб його видавали дійсні і щирі Українці, то не годував би українських читачів брехнями. А що він чужий, тому і робить чужу роботу.

Але не можна так говорити про все і всіми можливими комбінціями. Не можна казати: колиб Україна була дійсною Україною, то большевики будиб дійсним Києвом, колиб Київ був дійсним Києвом, то Андрій Боголюбський не був би його знищив. Колиб місточок Емерсон (в Манітобі) було дійсним Емерсоном, то в його околиці не було би бурі. Колиб Шевченко був дійсним Українцем, то Москалі не булиб його переслідували...

Се все аргументи на лад того, який дає „Канадійський Фармер".

Беручи на той лад дальше, то: — колиб „Союз Визволення України" був дійсним Союзом, то большевики булиб його не судили. Колиб Петлюра був дійсним Петлюрою, то його Шварцбартова куля була би не вчепилася. І так в безконечність. Але такі аргументи, се звоження людського розуму на манівці.

Українська Церква, як Церква, не далася розвязати. Вона же в людських душах, в совістях, в домах, в родинах, в житню народу Вона же в праці, в стремінню кождого щирого Українця.

Большевики розвязали громадку зорганізованих церковних робітників, але не знищили церковної справи. Церковних робітників порозганяли, але не знищили ниви, яка таких робітників потребує.

Сталося тільки те, що Христос казав Апостолам: Будуть вас переслідувати, мучити, судити, вбивати... Але коли вбють тіло, то душа буде жити... Він не казав: Колиб моя наука була добра, то не дались би переслідувати і мучити...

Аргумент „Канадійського Фармера" подібний до аргументу фарисеїв, що смілялися з Христа і казали: Инших спасав, себе не може спасти!

Ще в одному місці „Канадійський Фармер" жалує тої праці, яку хтось для Української Православної Церкви відбув. Він каже:

„Шкода, що так тую автокефальну церкву пропагувалося як на Україні, так і тут в Канаді. Шкода тої писанини, що ніби та церква повстала з волі народа".

Годі вгадати, до кого той жаль „Канадійського Фармера" відноситься. Бо очевидно не до нього самого І не до його побратима, „Канадійського Українця", що вже не пять, тай не десять разів на власну руку Українську Православну Церкву на всі лади жлівідував. Обі вони коли робили щобудь для української церковної справи, то хіба те, за що свідомий Українець не може їм подякувати. Отже виходить, що йому жаль чужої щирої праці. Жалісна натура, тай тільки!

Готов ще „Канадійський Фармер" сказати:

— Пощо хтось мене чіпляється? Чи не бачить, що під статею підписаний загадочний „Максим"? Я за чужу писанину не відповідаю. Максим відповідає. Його чіпляйтесь...

Та лихо в тім, що всі ті Максими в „Канадійськім Фармерові" однаково пишуть, а він знов так пише, як вони. Лихо ще і в тім, що коли якобудь редакція містить статтю „Максима" про щось таке, **що вона сама повинна добре розуміти**, та ще містить без нінкої від себе уваги, то знак, що вона з тою статею загально годиться. І тому хоч якийсь Максим написав, то люде кажуть, що то рідна стаття самого самісінького „Канадійського Фармера". От в чім лихо! Тай годі людей Максимом здурити.

На закінчення треба ще раз звернути увагу людей на те, чим чужі газети, видавані по українськи, годують Українців в. Як їм важні українські справи представляють.

А що було би, колиб не було кому такої чужої роботи час від часу перед людьми розкрити? Колиб вони могли собі до скочу розперезатися...

Але помимо того е ще такі нерозумні люде, які думають з чужих газет, видавних по українськи, розуму вчитися і тому їх читають і піддержують. Для таких стаття в „Канадійському Фармері" про „Упадок Автокефалії" нехай буде доказом, куди такі газети своїх читачів проводять:

Автокефаліст.

Дивний Звичай Хоронення Мертвих.

В старинній Ірляндії був звичай хоронити королів в стоячій позиції. Тоді уважали, що королеви не лицювало бути похороненим в такий самий спосіб, як звичайним людям, і тому хоронили його в стоячій позиції, зодягненого у військовий одяг, лицем обернени в сторону землі ворога. Старинні Ірляндці вірили, що се наносить їх ворогам шкоду і навіває на них страх.

Правда.

(З Соломонових приповісток).

Во єму правду говорить язик мій, а все, що безбожне, — гидота устам моїм. (VIII: 7).

Уста правдомовні во віки пробувають, а язик ложний — на хвилину. — XII: 19).

Милосердям і правдою обмивається гріх, і страх Господень відводить від зла. (XVI: 6).

Любов і правда царя оберігають, престола він своєго любовю підпирає. — (XX: 28).

Спокій.

Спокій оставляю вам, Мій спокій даю вам; не як світ дає, Я даю вам. Нехай-же не тривожиться серце ваше, ані лякається. (Іван. XIV: 27).

Як увійдете в яку господу, витайте й, кажучи: „Мир сій господі". І, коли господа достойна, нехай упокій ваш зійде на неї. Коли-ж вона недостойна, то нехай упокій ваш вернеться до вас. — (Мат. X: 12, 13).

Думання тілесне — смерть, а думання духовне — життя і впокій. (Рим. VIII: 6).

„Духовний Сіяч"

церковно-народний ілюстрований часопис, виходить два рази на місяць.

Передплата $2.50 на рік

Адреса:

„DUCHOWNY SIJACZ",

Krzemieniec na Wołyniu, Konsystorz Duchowny.

Се вже четвертий рік видання сего часопису.

ГЧ-КП.

КВІТКИ ПРИ ДОРОЗІ.

Свобода — Божий Закон.

Коли після потопу вийшов Ной з ковчега з синами своїми — Семом, Хамом і Яфетом, та цілою своєю рідню, то почали вони знов обробляти землю для прожитку. І стелося одного разу, що Ной напився виноградного соку і впився дуже. Лежачи в шатрі, він поскидав з себе одежу і лежав цілком голий.

Коли побачив батька в такому стані син його, Хам, він почав з батька насміхатися. І пійшовши до братів своїх, він говорив про батька зневажливо. А коли брати зупиняли його, він посварився з ними і сказав:

— Не брати ви мені, ані я вам! Усіх вас я ненавиджу і байдужі мені ви всі, разом з батьком і всіми вашими. Земля широка і я на ній без вас можу прожити.

Коли-ж Ной довідався про все, що сталося, він сказав:

— Нехай не буде тобі долі, Кананане! (Канаан, се Хам, бо він став батьком Кананів). Рабом ти будеш в братів твоїх і найнизшим слугою між слугами слуг їх!

А відійшовши на бік, заплакав і сказав:

— Чи таке належалося синови Ной? Бути слугою слуг в братів його? Ох, як його доля пригнічує мене.

Підійшов тоді до батька син його Сем і спитав:

— Чи можу я, отче, з тобою цілком щиро поговорити?

— Говори, — сказав батько, — бо щире слово вартне навіть тоді, колиб воно було мені докором.

Тоді заговорив Сем:

— Як се може бути, що ти рівночасно і жаліщ Хама і кидаєш на нього прокляття?

І відповів Ной:

— Не моє батьківське серце сказало грізне слово. Вічна Правда і Справедливість заговорили моїми устами. Се було божеське пророче слово.

— Але чи не за тяжка се кара для Хама? — питав дальше син.

— Ні! — сказав батько, — кара така широка, як його злочин. Зневажаючи батька, він зневажив все, що для сина має бути найсвятіше. А зневажаючи вас, він зневажив цілий наш рід — ваших синів і дочок, ваших внуків, правнуків і правнучок. Великого народу батьками будете ви, а він вже нині зневажає сей нарід і відрікається його. Хіба-ж инша доля належиться тому, хто свого батька зневажає і свого народу відрікається?

Тоді заговорив другий син, Яфет, і сказав:

— Хіба може бути, щоби Найми лостивіший кидав в неволю чоловіка — діло рук своїх?

І відповів Ной:

— Ні, сам Хам видав присуд на свою будучнину. Адже він подоптав найсвятіший обовязок, він порвав звязки родинного життя. Колиб він мав бути свобідним чоловіком, то кілько нового лиха він наколів би! Свобода, се Божий Закон, а чи може бути свобідним той, хто Божого Закону на зло уживає? Такому свобода не належиться!

Тут несподівано дух Божий зійшов на Ноя і сказав:

— Нехай проклятим буде Кананан! Нехай він буде слугою слуг поміж братами своїми!

І напав страх на тих, що чули сі слова. І зрозуміли вони тоді, що прокляття і неволя належиться тому, хто зневажає батька свого і відрікається народу свого

І передається сей присуд Божий в покоління в покоління поміж всіми народами, до сего дня.

Се не забобони.

Бузьки (чорногузи) будують гнізда на верхах хатів, чи инших будинків. А гнізда їх великі, що на велику віддаль можна їх бачити.

Оповідають, що зайхав до села чоловік в иншого краю, де бузьків не було. Побачивши на хаті величезне гніздо, запитав він господаря:

— Чому ти дозволяєш отсему птахови міститися над твоєю головою? Він же не співає.

І відповів господар:

— Чому-ж мав би я переслідувати таке спокійне сотворіння. Ніякого зла воно мені не робить. Совість моя не дозволяє мені на нього руку піднимати. А користь з нього е велика.

— Яка-ж користь? — запитав чужинець.

— Така, — сказав господар, — що на чий хаті бузьок збудує собі гніздо, над тим домом Боже Благословення спочивае. В тім домі перебуває гаразд і добро.

— Се все забобони! — сказав чужинець і засміявся.

Задумався господар, бачучи таке поведення чужинця, а там сказав:

— Чи забобони воно, я не знаю. Ніякого зла, ніякого лихого замір у в такій вірі я не бачу. Але знаю я одно — **коли люде відносяться так ласкаво до безсловесних сотворінь, то вони сповняють діло милосердя. А за милосерні вчинки Господь дає людям свое благословення.**

Тепер доперва задумався чужинець і сказав:

— Бачу, що ти правий. Я прикладав свою вузку наукову міру, але видно, що жите життя треба м'ряти иншою мірою. Те, що наука може звати забобонами, може бути животворним хлібом для життя і необходимим для його здоровля. А наукові правди, якими орудують учені, можуть нераз бути для живого життя не хлібом, тільки каменем. Не молоком, але отрутою.

І відійшов чужинець думаючи: Яке воно дивне! Те, що вченому здається забобоном; те, що наукова мова вже похибкою і неправдою, крие в собі таки великі моральні цінности!

Коли добро буде на світі.

Коли чую про незгоду поміж дітьми українського батька-матері, тай взагалі поміж дітьми мого українського народу, пригадується мені одно славне оповідання давно минулих часів. Передавалось воно традицією, себто переказували його добрі люде з покоління в покоління, поки письменні люде в книжки його не записали.

Діялось се тоді, коли не було на світі великих вчених нинішнього віку. Не знали ще тоді люде електрики, не чули про поступ, ні еволюцію.

За те знали вони добре одно дуже важне, про що люде нині забувають — знали про Бога.

Оповідання починається від того, що жило колись двох братів. В старшого брата була велика родина (сіми), та сам він був здоровий і сильний чоловік. Молодший мав родину невелику, зате-ж здоровля його було слабе

Одного літа, коли снопи були вже в копи поскладані, подумав старший брат:

— Полем ми поділились по рівній части, одинаком тут справедливість не кінчиться. Я сильний і здоровий, а брат мій слабосилий. Йому приходиться тяжше на насущний працювати. Втомиться він скоро. Пійду я ночею на поле і перенесу своїх снопів на його ниву. Йому лекше буде.

А молодший брат подумав таке са-

— В брата мого родина велика і тяжко йому її годувати. А в мене менша. Перенесу я своїх снопів на його ниву. Се буде йому від мене маленька поміч.

В рінших годинах одної темної ночі зробив один брат, як думав, зробив і другий. Та якже здивувалися, коли ранком на обох нивах не запримічено ніякої зміни. Другої ночі знов оба зробили, як і попередної і знов ранком приходилось дивуватися.

Доперва третої ночі справа виявилася, коли оба брати стрітилися на межі з снопами в руках.

Переказ говорить, що на місці, де оба брати серед ночі стрілися з снопами в руках, побудовано опісля велику Святиню.

Золота картка історії життя українського народу! Богато розумного вона нам оповідає. Вона каже, що лише там, де живуть такі праведні брати, можна Велікі Народні Святині будувати. А на таким святім відношенню братів до себе будується Царство Боже поміж людьми.

Відвічна се і довічна Божа Правда для людей! Розуміючи її, Старозавітний Псалмоспівець з перед 3000 літ кличе:

— **Гляньте, як добре і любо, коли брати живуть вкупі! Як пахуще миро на голові, що на бороду спадає, на бороду Аарона (Первосвященника), що спадає на край одежі його. Як роса Ермонська, що на горби Сіона спадає. Там-бо післав Господь людям благословення і життя на віки!** (Псалом 132-ий в церковній Псалтирі; в инших 133-ий).

Тоді, нині і завсігди братия згода між людьми буде дорогоцінним миром для життя. Буде небесною росою, що приносить урожай і благословення всему живучому з роду в рід.

ЗНАЧІННЯ РЕЛІГІЙНОГО ЗАКОНУ В ЖИТТЮ.

(Продовження зі сторони 4-ої.)

мося в нього і вчимо його запопадливо наших дітей? Чи повторяємо собі, що — кождий з нас, почавши від дітей, мусить наш Релігійний Закон точно знати, поважати його, передавати його молодшому поколінню в усіми його подробицями і тонкостями, як святу річ, як неоцінене добро, як велику життєву силу, як Боже Благословення на землі?

Відповідь скаже нам, який нинішний стан нашого життя. Де ми стоїмо. Яка наша сила. Яка будучність.

Вона покаже нам наші недостачі й наші обовязки. Покаже, до чого мусимо в першій мірі прикладати силу-наших рук, нашого розуму і совісти нашої душі.

Вона покаже, що ми мусимо поставити перед собою в найповнійшім змісті Релігійний Закон, зрозуміти його, вичувати його, втягнути його в життя, жити ним і передавати дальшим поколінням в найповнійшій цілости.

Бо Релігійний Закон — се закон Царства Божого. І ним Царство Боже будується. А хто Царство Боже збудує, тому все инше приложиться...

Г. Ч.

НЕДІЛЬНА ШКОЛА

ПРЕОБРАЖЕНИЯ ГОСПОДНЕ.

Взяв Ісус Петра, Якова і Івана, братового, і повів їх на гору високу, куди пішов помолитись. І коли молився, преобразився перед ними лице Його засіяло як сонце, а одяг Його стала біла, як світ, як сніг, що ніякий білярд на земі не міг би так вибілити.

І ось явились їм Мойсей та Ілія й розмовляли з Ним. Вони говорили про скінчення Його, яке Він мав завершити в Єрусалимі.

Петро же і тодішні з Ним були, позасипляли, але прокинувшись, побачили славу Його і двох мужів, що стояли з Ним. І коли вони відходили від Нього Петро сказав Ісусові:

— Господи! Добре нам тут бути, коли хочеш, поставимо тут три намети Тобі один, Мойсеві один і один Ілії.

Як лише він що казати, бо страх напав на них. Як він це говорив, ясна хмара заслонила їх, і почувся голос з хмари, що говорив:

— Се Син Мій улюблений: в Ньому Моє благовоління; Того слухайте.

І як почули учениці то впали ницьма і дуже налякались. Ісус же, приступивши, доторкнувся до них і сказав:

Встаньте й не бійтесь

Коли ж вони очі свої, то вже нікого не бачили, тільки самого Ісуса.

Коли ж сходили з гори, то Ісус сказав їм

Нікому не кажіть про те, що бачили, поки Син Чоловічий не воскресне із мертвих.

І зберегли вони се слово в собі, питаючи один одного

Що се є — воскреснути з мертвих?

І вони запитали Ісуса, кажучи

— Як же книжники говорять, що Ілії повинно прийти перше?

Ісус же відповідаючи, сказав їм:

— Ілія має прийти перше і все навернути. Але Я вам кажу, що Ілія вже прийшов, і його не пізнали, а зробили з ним, що схотіли: так і Син Чоловічий має постраждати від них.

Тоді ученики зрозуміли, що Він говорив їм про Івана Хрестителя

На памятку вище описної події обходимо свято Преображення, яке припадає дня 19 серпня кожного року.

ІСТОРІЯ ЦЕРКВИ.

(За Е. Семакою).

(Дальше).

Зіслання Святого Духа на Апостолів. Початок Церкви. Вибір дияконів.

Після вознесення Ісуса Христа, вернулися одинадцять Апостолів з Оливної гори до Єрусалиму і доповнили своє число на двадцять через вибір нового Апостола замість зрадника Юди. Вибір відбувся молитвою до Бога і витягненням жеребя на особу Матея, котрого причислено до одинадцяти Апостолів.

Десятого дня по вознесенню Господньому, в день жидівської Пятьдесятниці находилися всі Апостоли на одній місці, перебуваючи в молитві. Нараз роздався сильний шум з неба, немов би находив бурливий вітер, і наповнив весь дім, де вони находилися. В тім появилися вогненні язики і зійшли на кождого з Апостолів. Вони зараз наповнилися Святим Духом і почали розмовляти різними мовами

Задля свята Пятьдесятниці було богато Жидів з Египту і инших країв Коли вони почули про се, зараз зібралися до того місця, де були Апостоли чудувався немало, чуючи як Апостоли розмовляють всілякими мовами Народ говорив

— Чи не всі вони Галилеяне? І як се ми чуємо кождий свою мову, в якій родилися? Що се має значити?

Тоді Петро, підносячи свій голос, почав христити сю чудесну подію, а проповідь його мала той наслідок, що ще того самого дня охрестилося близько 3000 Жидів Так повстала перша христіянська громада і тому день Зіслання Святого Духа є днем початку христіянської Церкви.

В наслідок проповіди Апостолів і чудес, які вони сповняли на очах народу, більшало число вірних в Єрусалимі з кождим днем

Зразу вірні не відділялися від Жидів, а брали участь в молитвах в храмі Але помимо сего збиралися вони також й з особна між собою, щоби вислухати проповідь Апостолів, щоби спільно молитися і причаститися пресвятим Тілом і Кровю Господньою. Всі вони були одної думки і ніхто не терпів нужди, бо хто мав поле або хату, продавав їх і передавав гроші за них Апостолам, а ті знов уділяли кождому тільки, колько хто потребував. Такої братньої любови, як ся, світ до того часу не бачив.

А коли число вірних в Єрусалимі значно зросло, то Апостоли не могли вже заніматися роздільюванням милостині, бо були б занедбали проповідь слова Божого. Тому вони скликали учеників і сказали, щоби ті вибрали з поміж себе сім мужів повних Святого Духа і мудрости і ім повірили сю службу. Слово се сподобалося всім вірним; вони вибрали сім мужів: Стефана, Филипа, Прохора, Никанора, Симона, Парменя і Николая, і поставили їх перед Апостолів. Апостоли молилися й поклали на них руки і настановили їх не лиш аби займатися бідними, але надали їм також власть проповідувати слово Боже і уділяти святі тайни. Мужі ті звалися дияконами

Переслідування Христіян Жидами.

Більшість Жидів позістали невірними, і як перше переслідували вони Ісуса Христа, так тепер люто виступали проти Його учеників. Гнів сей звернули насамперед проти Апостолів. Коли именно Жиди побачили, що Церква Христова чимраз більше підноситься, то кількома оладами увязнили Апостолів і заборонляли їм під строгими карами говорити або учити в ім'я Христа.

Коли-ж опісля діякон Стефан, що чинив в народі чудеса й великі знамена, публично вчив, що старий закон сповнився в Ісусі Христі і тим втратив вже своє значення, то розірені Жиди його спіймали й укаменували. Так сдав Стефан першим мучеником Христовим.

Убійство се не зменшило гніву Жидів і вони лютували дальше, і в році 36 по Христі настало загальне переслідування Христіян. Жиди вдиралися до домів, виволікали Христіян і кидали їх до вязниць.

Так здійснилося те, що предсказав Господь ученикам, именно, що вони задля віри потерплять зневаги і гонення

Але гонення, підняте невірними Жидами, місто спинити розвиток Церкви, саме причинилося до її поширення. Именно богато вірних, крім Апостолів, яким лишилися в Єрусалимі, покинуло столицю і розійшлося по всіх сторонах Юдеї, Самарії і Сирії, розносячи всюди добру вістку про спасення через Ісуса Христа. Так повстали христіянські громади по різних сторонах, особливо в Самарії, Кесарії і Антіохії.

(Дальше буде).

Брак Чемности Дорого Коштує.

Недавно часописи писали про такі подію, яка мала місце в місті Сідні, Австралія:

До льокалю одного доброго товариства прибув мільонер МекНесс, сказав секретарєві, що хоче бачити з управителем товариства Семе не значки хто МекНесс є, спитав в

— У якій справі хочете бачити ним?

Я маю до нього дуже важну справу приватного характеру, — від МекНесс

Перше мусите сказати, в якій справою він прийшли, инакше ноги побачите, — відрубав грубо секрет

Коли ви так обходитеся з бідними людьми, то я краще зроблю ось — промовив МекНесс, передираючи кілька кусків малий листок паперу, який тримав в руці, та кидаючи їх на стіл перед секретарем

Секретар зложив куски паперу з купи і зі страхом побачив, що то був чек на 50,000 долярів, які МекНесс хотів жертвувати на ціль товариства

„ЩО ЗРОБИТЕ ДЛЯ ОДНОГО З МАЛИХ СИХ, МЕНІ ЗРОБИТЕ..."

В одній історійці оповідається про жовніра, який стояв тріскучого мороза на варті. Одяг його була стара і витерта і мороз протинав до самої кости. Тодою надійшов робітник, який, побачивши бідного вартового, зняв свій плащ і накинув йому на плечі. Але мороз був такий сильний, що рано знайшли вартового мертвим. По якімсь часі захорів тяжко той робітник і снився йому що Ісус іде до нього. А що більше — на Ньому той плащ, який він дав вартовому. І каже робітник до Ісуса:

— Господи, Ти маєш мій плащ на Собі.

— Так, — промовив Ісус, — ти дав його Мені, як Я стояв на варті тої зимної ночі

МОЛОДІСТЬ — СТАРІСТЬ.

Життя треба вірити ділами, а не протягом часу. Чоловік може вмерти старим на трийцятім році життя, а молодим на вісімдесятім. Що більше, перший же в памяти людей і по смерти, а другий пішов в забуття ще перед смертю.

Т. Фуллер.

Постарайтеся, щоби Ваша передплата була вирівнана та відновлена на слідуючий рік.

ПРО ХРИСТІЯНСЬКІ ОБОВЯЗКИ В ВІДНОШЕННЮ ДО БОГА І БЛИЖНЬОГО.

Не рідко трафляється бачити такі випадки: Поки тисне нас нужда і горе, то до той поры кождий з нас добрий: Богу молиться, до церкви ходить, з сусідами ласкавий, і ближніх своїх не забуває. А пішле Господь достаток, чоловік, через ласку Божу, відділить зі своєго двора горе і нужду, доробиться маєтків, — так стає не тим, чим був до того часу. Звідки в нього береться пиха, гордість, звідки слова грубої нездяки, мова вельможі зі всякими скривдженими природної вдачі, уроди? Він і Богу вже не молиться, і до церкви не ходить, а як прийде, то вже без всякої покори духовної перед лицем Бога Отця, перед Котрим ми не захованемось ніколи. З погордою дивиться — оглядається, навіть на святощі, бо що їм до нього, — так помишляє в душі своїй недобачуючій сили Всевишнього, від Котрої залежить не тільки його добро, але ціле його тимчасове, туземне життя.

Від чого та переміна в чоловікові? Коли в очи заглядає горе, біда, — чоловік покладає надію на Бога, а тільки доробиться неборака, так зараз думає, що і рівного йому нема, — бо нівчому не чує недостатків. За розум він забуває цілком. Матеріяльно поправився, а духовно нищить найвищі свої колишні почуття, які помогли безперечно перше дійти до той ціли, полінування стану мірських недостатків. Досить у мене всього, думає, не обзираючись на невдачні людьми, то я краще зроблю особно — промовив МекНесс, передираючи кілька кусків малий листок паперу, який тримав в руці, та кидаючи їх на стіл перед секретарем

Секретар зложив куски паперу з купи і зі страхом побачив, що то був чек на 50,000 долярів, які МекНесс хотів жертвувати на ціль товариства

З того видно, що хто кориться Господу, будучи бідним, то ще більше повинен коритися, зіставши богатим. Рівномірно до свого богатства, кождий з нас повинен все в милостині величати свою щирість до Бога Отця, до своєї Рідної Церкви, до ближніх своїх — подаючи милість їм щедрою рукою, бо даюча щедра рука ніколи не збідніє. Таких Господь нагородить в семеро, каже Святе Письмо. Коли хто не по христіянськи користає зі свого богатства, використовує його на зло, то такому лучше бути бідним чим богатим і запропастити душу свою через богацтво.

В одному місті, Вифтаїді, жив бідний але чесний старець, на ім'я Евлогій. Праця його була тяжка, він обтісував камінь. Цілими днями старець тяжко працював по своєму фаху, ввечерами, за ті тяжко запрацьовані гроші приймав під свій дах всіх голодних, бідних і подорожних Ласкаво руки простягав на зустріч кождому, хто потребував помочі

Одного разу прийхав до міста Вифтаїди преподобний Даниїл і стрінув там якнайкраще принятя у благочестивого старця Евлогія. На другий день Даниїл, подякувавши Евлогієві, вернув до дому. Дома Даниїл не переставав молитися за благочестивого старця Евлогія і просив Бога, щоби зіслав йому щастя за його велику милість до ближніх. Даниїл думав, що коли Евлогій стане богатим, то ще більше подобрійшає до ближніх своїх. Милостивий Бог вислухав молитву преподобного Даниїла і сталося чудо.

Одного ранку Евлогій, обробляючи камінь, стучнув в один бік — і камінь показався порожнім; вдарив в другий бік показалась щілина; вдарив третій раз, в каменя посипалось золото і срібло.

І так за Божою ласкою Евлогій дуже розбогатівся. Але тепер замість вдячности Божій стали в його збогатілій і від якої залежала його щастива будучність, забув Евлогій за Бога, за молитву, за Рідню Церкву, за свій попередний пріом подорожних, голодних. З великої втіхи їзда незапрацьованого богацтва, і замість великої і щедрої вдяки запер він ворота, щоб нікого не допустити на передше місце ласки і любови. Перенявся Евлогій цілим серцем богацтвом, забувачи зовсім Бога і правдиву, щиру ласку Його небесну. Яка зміна на нього! му через отримане чудом богацтво! Евлогій, через отримане з ласки Божої богацтво, не знав як має шанувати його та всіх окружаючих його і впав жертвою самолюбства — того найгіршого гріха людського роду. Зараз же на другий день, наївшим корабель вийхав Евлогій до міста Константинополя, де остався знатним вельможою, а за бідних забув.

Коли він мусів безконечно бити молотом, щоби заробити на хліб щоденний, то тоді й памятав про молитві і про Бога, та про Церкву свою і про подавання ласки подорожним З хвилею-ж богацтва закамяніла душа Евлогія.

Довідався про те преподобний Даниїл і жаль йому стало Евлогія. Він молив Господа Всевишнього, щоби вернув Евлогія в початковий стан Господь в милосерний і довготерпеливий, але всьому бувае кінець Він вислухав молитви Даниїла.

Цар Юстин, що богато сприяв славі Евлогія, вмер, а на його місце став другий імператор, котрий вигнав всіх вельмож, що й передав двох єдині смерти. Не минуло лихо і Евлогія. Стративши богацтво, Евлогій найшов куток спокою в давньому своєму місті при старій роботі. Тяжка праця знов дала на його почутті душевні, які втратив був від буйних думок незаслуженого богацтва. став гірко каятися, щиро молився Богу, щоб дарував ому його гріхи і милостиво подавав ку бідним по колишньому, подавчи голодним, бездомним та подорожн

Оттак, Дорогі Читачі, стараймося у всякому стані, чи то в бідним, чи богатим однаково помагати тим, які помочі потребують і славити Бога за його неоцінену опіку над нами А коли богацтво в кого з нас збільшиться коли на очах хто з нас збогачується, так ніколи не присипляймо нашого серця, як то робилить много з нас Евлогій

Кождь много із нас, будучи в безрадному матеріяльному положенню, були виділені тілом і душею нашої віри, нашої Церкві; доброті нашій не було кінця. За щедрість нашу і безконечну молитву ми отримали ласку, сили Божої, і любо до Евлогія. Бо як инакше можемо се пояснити, що прийшла для кождого з нас благодатна хвиля, в котрій ми вирвалися зі старого краю шукати кращої долі в Канаді. Прихавши сюда, в добри і пущі, нам здавалось, що ми пропали по погибель свою. Але що сталося?

Страх, який був в серцях наших, скріпив витревалість нашу і змішний віру нашу в Господа Бога. Жаль, туга, щирість і велика любов одни до одного вязали нас як би в одну родину; і силою спільних наших молитов ми отримали скарб ласки і милости Божої. До недавна дивлячися дебри покрились густою филею пшеничного поля. Чи се не дар Божий?! Чи не ласка Його небесна?!

Не один в краю будучи, був послідним, а тут за помічю ласки Бога-Творця неба і землі став першим

Тепер-же кождий, хто має уха слухати, най слухає, щоби ні один з нас не чував у гріх так, як чував був Евлогій. Для того, як молились ми колись до Господа милосерного, так не переставаймо молитись і тепер. Як були милосерні колись, так будьмо милосерні і тепер Як любили віру нашу і Церкву колись, так любімо і тепер. А за се отримаємо нагороду свою від Господа Бога

Свящ. Т. М. Киселюк.

ГОСТИНА ПАНІ СЕНАТОРКИ В КАНАДІ.

Український загал в Канаді і Злучених Державах знав про те, що минулого року відвідувала українські місцевости наша дівчина і ми съмеянина, а під ту пору сенаторка до польського сенату, пані Кистяківська Вона є також редакторкою часопису „Жіноча Доля", котрий виходить в Коломиї.

Ми часто маємо нагоду витати дівчин з рідних сторін. Вони все приходять до нас в певних цілях. Звичайно відвідини наших земляків пов'язують по собі якісь наслідки. Не без наслідків остала і гостина п. сенаторки.

Чого вона сюда прибувала? На се питання дає відповідь вона сама в своїх споминах п. з. „З моїх мандрівок". В одному місці вона каже: „...цілою моєю душею було моєю перед визвольних змаганнях, жіночих організаціях, згуртовання їх, злоключення до то великої важної праці, якої від жінок матерей, громадянок залежав лишнім хвиль" (Ж І в 10. 1930, стор. 4)

То була би одна ціль. Другу ціль приїбуття на американський континент се відвідини свого сина, який був тоді редактором католицької газети в Едмонтоні, як рівнож брата лікаря в Вінніпегу

Поза се були й инші причини п. неї. А се охота до подорожування, про що вона сама згадує у „Жіночій Долі", та бажання прислати „Жіночій Долі" передплатників

Коли взяти під увагу всі згадані ціли і причини, то треба признати, що вони були здалеку взяті, щоби виправити для них так багато труду і клопоту

Треба також сказати, що пані сенаторка скористала на тій поїздці тим, що дістала богато перед плат для „Жіночої Долі". Скористала на тому і греко-католицька церква, бо всюди аж кишить у спомина п. сенаторки від тих поїздок та не ревалі на адресу греко-католицьких

Чи що поможе те „подаяння" греко-католицькій справі, покаже час Бо мертвого словами похвали дійти не поможуть. Впрочім ми добре знаємо, які організації, інституції і яка церква найкраще здають про ці річні справи в Канаді. І писання п. сенаторки нічого не переконують, а коли ми над ними спинаємось, то тільки для того, щоби показати, як вони нездатними та несприятливими для нас в своїх оцінках деяких подій.

Котяк Юрко „Дуля" бо [illegible] с часом, який не вміщує всіх статей [illegible] американський сирвіс. Наше правописання також повинно рядо по-своєму, [illegible] ся ей і кінцюсь поширити й. Не [illegible] вмерть сего цьому, що до появлення „Жіночої Долі" в Канаді [illegible] ся в більшости — і то в великій більшости — православні. У країни. Але від якогось часу [illegible] ми „Жіночої Долі" почала по [illegible] Але обачила і писати по-нашому [illegible] ся тушими. Не можемо мати що [illegible] то проти того, щоби [illegible] мали в церковних справах і й пе [illegible] ними напрями, вони мае ні се повне право Але український пра-

православний загал також має право знати, який той погляд і напрям і чи його можна поперти. І ось є одною причиною, чому я сю справу порушую. Наш український православний загал повинен знати, що „Жіноча Доля" в справах церковних стоїть на грунті православія. На грунті українського православ... Що ворогам Се не вигідність, що ... ство не покинно „Жі... ти ... ся ... ...

КІЛЬКА СТОРІНОК З ІСТОРІЇ ПРОТЕСТАНТИЗМУ.

(Уступ з недрукованої праці п. Мих. Стечишина п. з. „Дещо з історії Реформації).

РЕФОРМАЦІЯ А РЕЛІГІЙНІСТЬ.

Церковні реформатори взялися очищати католицьку віру. Здавалося б, що давши людям чисту віру вони на місце римської домогли віднести релігійність — тим самим правдиве християнське життя. Але ні. Нащадків Західної Європи Тимчасом видозмінили реформації дав розбрат та страшна релігійна ненависть. Кожний реформатор реформував по свому, а потім так вони самі собі розмія. Таким чином реформація дала можливість кожному переконаних церков і християнських сект, реформація на таке протестантство поробилась тільки окремі партії, тобто собою, але й кожний народ внутрі держави, в крайньо нетолерантні секти ненавиділи себе в усіх сили та винищували себе взаємно в найжахливішій спосіб. Проте, замість підривати в загальні відносини, витворили свою окрему римської церкви, реформація приносила на найбільший части вона замінила та ряду для кращого чи гіршого життя.

Воно й не дивно коли взяти під увагу, що люде, котрі переводили реформацію, звичайно не кляли по першому місці науки Христа ані не мали на цілі переводзіи добра християнства взагалі. Часто причиною реформації були політично-економічні калькуляції а то й особисті інтереси та амбіції.

Реформація, яка мала такого роду причини свойого повстання, не могла очевидно збудувати щось загального і сталого для християнського світа. Коли в перших століттях християнства спірні релігійні питання рішалися соборами людей найбільше компетентних в справах віри, себто духовенства, то реформатори укладали свої релігійні принципи та конфесії одинцем, кождий по своєму. Але найчастіше бувало так, що справи віри рішали світські парляменти, засновані в більшости зі світських людей після інструкцій володарів, без свобідної участи духовенства. Такий спосіб вирішування релігійних справ не міг очевидно вийти на користь віри та церкві.

Парляменти були самозрозуміло найменш компетентними в догматичних справах. Звідси-ж поодинокі реформатори як Лютер, Кальвін, Нокс, Генрих VIII, Сомерсет, кождий про себе поступав не менше самовладно чим папа. А хоч би котрий із них навіть вірив бувсто у свою справу, то все одно не міг дати науки, котру приняв би усі реформовані церкви. Проте протестантський край не мали в своїх реформах спільної мети та й ніколи не старалися йти разом. Навіть коли з політичної конечности протестантські володарі завязали були т. зв. Шмалькальдську Лігу, якою зобовязалися собі взаємно помагати, то коли прийшло до війни, сей союз таки не вдержався.

Реформатори почали свою роботу — як то кажуть, — не з того кінця. Вони звичайно виходили із заложення, що віра се справа розумування, аргументації, льогіки, справа, котру можна науково, по математичному доказати або збити. Се доказує, що вони не розуміли самої суті релігії. Бо хоча є правди віри, що мають певні ясно окреслені формули, то загалом беручи суть віри є тайною недосяжною для людського розуму. Віра звичайно починається там, де наука не доходить і не дійде. Релігія се поклін перед недостежимим і непонятним. Протестантські реформатори забули, що віри не можливо стягнути до о-ремих льогічних заключень. Тому очи-стивши церкви від „забобонів" — які вони називали обрядовість — вони дали страшний удар релігійності між своїми вірними.

Вправді більше практичні реформатори скасували обряди прямо лише тому, що хотіли позбавитися богатствами і маєтками католицьких церков та монастирів. Але реформатори ідеалісти думали також дещо, що все те, що на перший погляд противиться „простому розумові", є Дололожством. Вони не розуміли ваги обряду, значіння церковних штук, малярства, різьбярства, співу задля підсилення релігійного духа, а уважали, що все все тільки вбиває віру. Тому очистили церкву якраз від всього того, що найгарніше, що підносить людський дух, духові вижини та будить в людському серці високі благородні почуття. Вони зсунули з церкви таємничий містицизм, якого потребує людська душа відчувати, хоч тієї потреби науково пояснити не може. Таким чином реформатори поробили з церков звичайні домовитості або театральні салі, якими являються нині протестантські церковні будинки. Одним словом „звульгаризували релігію", як се кажуть самі визначні протестанти наших днів.

Славний пресвітеріянський теолог І. В. Давсон писав недавно в „Сентюрі Меґезін" у статті „Вульгаризовани Релігія": Римо-католицька церква може повну рацію, коли дає людям слушно, Божу і не робить найменшої спроби повсюдити її. Вона каже: Се є щось що є поза розумованим. Приймай або відкидай. Приймай се як щось таємничого, тобто видимого через посвячені символи, але не питай за жадними льогічними поясненнями".

Пресвітеріяне назвали Службу Божу насильливо „покус покує" (від латинських слів „hoc est corpus" — Се є тіло). А тепер, як каже той сам Давсон один пічер, запитаний, чому тратить членів своєї церкви та що бракує в його громаді, відповів: „Вигтарі!"

„Протестантська церква, — каже Давсон, — поставила собі за обовязок стати проти тайн віри, проти символізму, а замість тайн дала нам сварку, замість символізму дала нам сильогізм. Нависнено обдерла церкви, де люде молялися зі всіх елементів краси і зминила красу як поганський останок, а в людських умах перехід між непристойністю а побожністю."

Хоч протестантська церква хотіла ви корінити церемонію із церкви, то в дійсности воно й не зникло. Протягом воно завела церемонію і в себе, тільки досить невмісну і простацьку. На проповідників остали чорні кабати, відверені ковнірці, а церковних співаків убрано в тоги.

Але що людям найчулося слухати лише самих проповідей, то треба було вкінці ужити якогось способу, щоб зацікавити слухачів, призанятн їх до себе. І от Армія Спасіння (Салвейшон Арні) організує свою церкву на військовий лад, заводить музику і оркестра грає по вулицях на славу Божу. І справді Армія Спасіння збирає при помочі музики більше слухачів чим не одна протестантська церква, яка дивиться з гори на сю музикальну секту.

Та найоригінальнішу церковну церемонію-брядумав евангелик Білі Сонді завівши именно у своїй церкві „бейзбол і танці. — В инших церквах уживають грамофонів з рекордами проповідей, рухомих образків, та инших атракцій, щоби стягати до себе публіку.

ВЕСЕЛЕ ТА СМІШНЕ.

Життя складається з різнородного змісту. Є час сміятися і час плакати, казав вже Премудрий Соломон. Отже так воно і є. Коли розумне та поважне, а коли — то й весело не зашкодить. Коби не погане та не грішне. От воно як! Тому і слухайте, коли ласка, та коли хочете

Чого не напутали.

Прибігає дівчина-цокотуха до своїх товаришок засапавшись, та

— Соломія ви мої сестричні! Чи ї телячйли ви моїх бочок?

А ті відповідають:

— Телячили, телячили! Під нашим ночом стогували, та мало їх їдун не поховчив. Але як зачав брехало собакою а гукало степаними, так вони поздрі ли лози, тай побігли в хвости

(А по нашому буде: Сестрички ви мої молодки! Чи не бачили ви моїх телят А ті відповідають: Бачили! Під нашим стогом (стіжком) ночували, та мало вовк не поїв. Але як зачав собака брехати, а Степан гукати, так вони позирали хвости, тай побігли в лози)

Робіть як лучше.

Іде степом чоловік, аж зустрі його розбишаки. Зупинили, стали кр гом й оден каже: Заріжмо! Другий к же: повісьмо! А третий говорить: Ні, биймо!

А чоловік той слухає, тай говорит — Люде добрі, не сперечайтеся, ро біть, як лучше.

Який вік така сила.

Казала баба: Як була молодою по сорок вареників їла з бідою, а старшина стала, то і сімдесять мало

Чудотворні рабіни.

Говорять два Жиди про чудотворних рабинів. Оден каже (переборщуючи

— Знав я такого рабіна.... Йде він полем, а тут надходить хмара з дощем От він тільки махнув собі рукою, так зараз таке стало: на право коло нього йде дощ, на ліво йде дощ, за ним до а тут ще він і перед ним дощу нема. І так він лішов собі в дощ поміж дощ

А другий каже:

— А я знав ще кращого рабіна. Ідав він в пятницю над вечером, аж тут захотів сабаш. (А в сабаш Жидам не можна їхати). От він махнув собі рукою і щож би ти собі думав? Як махнув він, так зараз по правій стороні був сабаш. по лівій сабаш, за ним сабаш, а тут, де він і перед ним сабашу не було. Там була собі ще пятниця.

(Жидівська субота, як святий день зачинається не від ранку, але від вечера в пятницю і тягнесь до вечера в суботу Отже вечер в пятницю належить вже до суботи).

НЕ ЗАБУВАЙТЕ ЗА СОБОР СВ. ПОКРОВИ У ВІННІПЕГУ. ПРИШЛЯТЬ НА НЬОГО СВОЮ ЖЕРТВУ І ПРИЧИНІТЬСЯ ДО ТОЇ РОБОТИ, ЯКУ ВІН РОБИТЬ.
Гроші слати до:
H. L. BLOCK,
210 Dufferin Ave., — Winnipeg, Man.

ПРАВОСЛАВНЕ ЦЕРКОВНЕ ПИТАННЯ В ПОЛЬЩІ.

В „Українській Ниві" поднибуємо слідуючу статтю про православне церковне питання в Польщі:

Церковне питання в найширшому розумінню й значінню сього слова було, е і буде альфою і омегою українського життя православної Волині.

З яких жерел і в якій формі воно не виникалоб, завжди стрінеться з немінучою відповіддю: треба унормувати церковне життя й заспокоїти потреби та вимоги української православної людности.

Сьогодня церковне питання не е, так би мовити, виключно суто-церковним чи релігійним питанням; воно е одночасно питанням національним, а також і політичним.

Чому так сталося, докладно пояснювати не доводиться: саме життя, обставини й умови створили його таким.

Кажуть, що таке явище в церковному житгю е ненормальне, а коли так, то очевидно й те, що його породило, є також-же.

Значить, треба унормувати насамперед обставини й умови, й тоді само собою направиться життя й не виникатимуть ненормальні питання.

Чи те церковне питання, що стоїть сьогодня на порядку денному, е шкідливим для Церкви?

Безперечно е й буде шкідливим, якщо воно залишається без задовольняючої відповіди, бо тоді породжує воно безліч инших субпитань і викликає незадоволення, а значить і певне зденервування, подражнення й порушення спокою душі й тіла.

Не будемо зупинятися над дрібницями сього питання; подивимось лише на обставини та умови, що його викликали.

Хто керує церковним життям?

На се питання, здавалосяб, не треба й відповіди. Кождому відомо. Зверхне керовництво спочиває в руках варшавської митрополій, далекої й цілком чужої для православного Українця з Волині.

З Варшави на Волинь зверхність керовництва переноситься на т. зв. „повітових протоереїв" і благочинних, які орієнтуються на консисторію, варшавську митрополію і в більшости на „местних уполномочених РНО".

З „повітових протоереїв" і благочинних — на нижше духовенство (пан-отців, дінконів і дяків), яке зі страхом і трепетом дивиться на „повітових протоереїв", з „ужасом" (жахом) на консисторію і „великим содроганіем і раболепіем" на варшавську митрополію. По більшости нижше духовенство ні на кого й ні на що не орієнтується, хіба що на власний желудок та на українські книші. У своїх поступованнях воно е безвільним духовним та цивільним урядовцем, національно мало свідоме, безнінціятивне, і „мислить категоріями" менших та більших своїх посередних і безпосередніх духовних зверхників-керманичів.

РНО, його роля в церковному життю та „мова цифр".

Другим рівнобіжним з варшавською митрополією керовником церковного життя е політичне московське угруповання РНО.

Як видно з його „церковної" діяльности, воно мало й має не аби-який вплив на близьку йому по „духу" й плоті варшавську митрополію, а значить і на весь церковний керуючий апарат.

Се цілком чуже й вороже українському православному населенню політичне угруповання, складаючи абсолютно незначний відсоток в національному відношенні, претендує цілий час на „главковерхство" в Православній Церкві й своєю шовіністичною політикою в Церкві найбільш спричиняється до виникнення дисонансів у церковному житті.

Ті-ж ненормальні обставини та умови сприяють сьому комарику гризти тіло українського колоса й дратувати його.

Ся „капля в морі", що дістала сьогодня підчас останніх виборів до Сенату з усієї Волині лише 342 голоси, вважає себе великим морем.

Сей штучний „ванька-встанька", що надається лише, як забавка для немовлят, береться керувати цілим церковним життям Волинського Велетня.

Смішно й дивно, але так в дійсности воно е.

Українські громадські організації й політичні партії та їх відношення до Церкви.

Оскільки московське політичне угруповання РНО мало й має ясно накреслену провідну лінію й певний плян у церковній політиці, остільки українські організації та партії в сьому відношенню нічого не мали й не мають, а просто блукали й блукають поміж тромз сосняки

Один з них, не визначуючи Церкви чи визначуючи релігію за опіюм для народу, відійшли геть від церкви, використовуючи церковне питання лише як агітаційний засіб для своїх політичних і разом антирелігійних цілей; инші, використовували церкву, як трибуну для здобуття посольських мандатів і, будучи навіть чужі по вірі й не орієнтуючись у питаннях Православної Церкви, провадили політично-дипльоматичні пертрактації з варшавською митрополією й тише збільшували плутанину в церковній справі; инші знову-ж таки, проповідуючи соціялізм, казали, що їм, як соціялістам, не личить займатися церковними справами, але, коли їм треба й корисно було, під сурдінку використовували на певний час Церкву, а потім відходили від неї; ще инші вже поодинокі особи вдягалися в тогу „церковних авакумів" і самопас проводили церковну політику, роблячи що-крок безліч помилок. Звідси й зродилася церковна отаманія, що не мало принесла шкоди нашій церковній справі.

Штунда, втєізм та инші прояви нецерковности.

У звязку з пануючою в церковному житгю неросзбрихою страшним темпом ширилася й ширяться штунда та инші секти, народилися новітні а ля совєдєнія безвірники, запанувала байдужість до церкви та релігії.

Усі все се бачуть і ніхто не може лихові запобігти.

Українське православне віруюче населення та його відношення до Церкви.

Українське православне населення, в зокрема селянство, завжди було церковним, віруючим й заховало в душі своїй дідівські церковні звичаї та традиції, зберегло до сьогодня віру своїх дідів і прадідів.

Але, усвідомившись національно і разом з тим стратившн довіря до своїх національних чи політичних „церковних помпадурів", хаотично почали на місцях запроваджувати в життя, так би мовити, зреалізовувати свої національні вимоги в Церкві.

У звязку з сим на місцях повставали непорозуміння між парафіянами та духовенством, які не завжди виходили на добре.

Висновки.

Для того, щоб направити в правдиве русло церковне життя, треба вимінти умови й обставини в напрямку цілковитого задоволення потреб і вимог православного населення.

Ще до скликання Церковного Собору найголовнійші моменти з сучасного церковного життя, а власне найлекчійші церковні питання треба й позитивно вирішити й полагодити.

Православна Церква в Польщі повинна одержати всі ті права та привілеї, з яких користає римо-католицька Церква.

З сього рівноуправнення само собою випикає, що в житгя Православної Автокефальної Церкви повинно вести такі зміни, які не порушувалиб самого рівноуправнення.

Зокрема Волинь повинна дістати одного або двох правячих епископів близьких і рідних по духу, мові й плоті тій більшости православного населення, яке творить собою тут Церкву.

Церковне управління повинно бути так реорганізоване, щоби православне населення цілої Церкви не відчувало кривди при вирішенню й полагодженню його потреб і вимог в залежности від церковно-національних умов

І лише по задоволенню всіх потреб та вимог можно скликати Церковний Собор, який буде правдивим голосом православного населення Польщі й виразником думок окремих національних атомів, і буде сей Собор Собором згоди та любови поміж віруючих

Володимирчанин.

Біблії Найліпше Продаються.

Нині в Великій Британії продається два рази стільки Біблій, чим десять літ тому. Се показують минулорічні рекорди Британського і Чужинецького Біблійного Товариства. Звиш 1,800,000 примірників Святого Письма в англійській мові і 66,000 на мові Велиів видано за послідних двинайцять місяців. Загально на всіх мовах видано за рік 12,175,292 примірників. Біблійне Товариство істнує вже 126 років і видало Біблію в 630 мовах. Замітне те, що се Товариство ще ніколи не було в фінансових клопотах. Після кождого видання кольпортери стараються доставити Біблію, навіть з нарадженим власного життя, до найдальших закутин світа

АНТИБОЛЬШЕВИЦЬКА ПРОПАГАНДА.

Кореспондент лондонської газети „Морнінг Повст" доносить, що протирелігійна кампанія і переслідування духовенства в совітській Росії, показались шкідливі для совітського режіму. А се тому, бо всюда появилися тайні релігійні організації і гуртки, яких обслуговують тайно священики збігці, себто ті, які укриваються перед совітськими властями, - а все се зміщне в людях ненависть до большевиків.

„Духовний Сіяч"
церковно-народний ілюстрований часопис, виходить два рази на місяць.
Передплата $2.50 на рік
Адреса:
„DUCHOWNY SIJACZ",
Krzemieniec na Wolyniu, Kongystora Duchowny.

„ВІСТНИК"
Релігійний часопис для українців в Канаді
Виходить 1-го і 15-го кожного місяця.
Видає Українська Православна Видавнича Спілка
Передплата: В Канаді — $1.50 на рік.
За границю — $2.00 на рік.

THE HERALD
Published semi-monthly by the
Ukrainian Orthodox Publishing Company
Subscription rates:
In Canada — $1.50 per year
In Europe — $2.00 per year

Адресувати: — Address:
The HERALD, Box 3684, WINNIPEG MAN.

УКРАЇНСЬКІ ШКОЛИ І ШПИТАЛІ В 18-ім ВІКУ.

Україна, з[а]... [м]ала ... [ш]ироку ... [ш]ирила ... [в]ищу ... [в]ищих ... [в]ищих ... [в]ищих

НЕДІЛЬНА ШКОЛА

ПРИТЧА ПРО БЕЗМИЛОСЕРНОГО СЛУГУ.

Ісус Христос сказав таку притчу:

Був один цар і задумав він обрахуватися зі своїми слугами. Отож привели до него одного слугу, який був винен цареві десять тисяч талантів. Коліж він не міг віддати довгу цареві, то той приказав продати його жінку і дітей і все, що він посідав, щоб зібрати довг. Тоді той слуга упав на коліна перед царем, кажучи: Почекай мені, а все тобі віддам! І змилосердився цар над тим слугою, відпустив його і дарував йому довг.

Вертає слуга веселий до дому і на дорозі подибав низшого слугу, який був йому винен сто динарів, і вхопивши його почав дусити, кажучи: Віддай, що ти винен. Товариш упав перед ним на коліна і благав його: Почекай мені, все тобі віддам. Та він не хотів, а вкинув його до вязниці, поки не віддасть довг.

Товариші його, побачивши, що сталося, були дуже огірчені і пішли та розказали цареві. Тоді цар призвав його до себе і сказав йому: Слуго лукавий, весь той довг я дарував тобі, бо ти благав мене. Чи-ж не слід було й тобі помилувати свого товариша, як я тебе помилував? І розгнівався на него цар і передав його мучителям, поки віддасть йому увесь довг.

Так і Отець Мій Небесний учинить вам, коли не простите кождий своєму братови від ваших сердець.

КАТЕХИЗМ

В ЩО ВІРУЄ ПРАВОСЛАВНИЙ ХРИСТІЯНИН.

Відомости Загальні.

СВЯТЕ ПИСЬМО.

Всі свині книги, котрі написано святими мужами не з власного розуму, а з натхнення Святого Духа, і зложено в одну книгу, називаються Святим Письмом — по грецьки **Біблія,** що значить Книги.

Святі книги, з котрих складається Святе Письмо, написано не в один час. Перший роспочав писати їх пророк Мойсей, законодавець єврейський, на тисячу пятьсот років перед Христом; останніми написали свої книги святі апостоли Христові. Звідсіль Святе Письмо, що до часу написання святих книг, поділяється на дві части: **Старий Завіт** і **Новий Завіт.** Старий Завіт складається з тих святих книг, що написано перед Христом; Новий Завіт складається з книг, що написано незабаром після смерти і воскресення Господа нашого Ісуса Христа.

Зміст де-котрих книг Святого Письма.

Книги Старого Завіту.

Перша в Святім Письмі книга написана святим пророком Мойсеєм і держить у собі всю свиту дієпись від сотворення світа і перших людей аж до народження самого Мойсея; через те і сама ся книга називається книгою **Битія,** себто книгою про те, як світ став бути; в сій книзі маються також й найперші заповіди Божі людям.

В другій книзі оповідається далі свята дієпись — від народження Мойсея: показання Мойсея Богом на пророка й вождя єврейського, кари Єгиптян, видання Мойсеєм закону, котрий дав Бог на горі Синайській, — книга ся називається **Ісход.**

В третій книзі **Левит** містяться повчання Божі про побудування скинії (першого єврейського храму в формі намету) і закони про жертви.

В останніх двох книгах Мойсея. Числа і **Второзаконіє,** оповідається про мандрування Жидів по пустині і деякі нові приписи, подані Богом. Всі книги Мойсея задля їх змісту часто-густо називаються **Закон Мойсея.**

Після Мойсея свиту дієпись далі подав наступник його Ісус Навин, котрий оповідає про перехід Жидів через ріку Йордан і про завоювання землі Ханаанської. се книга **Ісуса Навина.**

Книга **Судів** має в собі дієпись з часів судів народу жидівського, наприм, про Гедеона, Самсона та инших.

Чотири книги **Царств** спочатку оповідають про пророка Самуїла, а потім про помазання на царство Саула і Давида, і про инших царів.

Маються в Святім Письмі Старого Завіту книги: **Іова,** в котрій оповідається про нещасти і недолю праведного Іова і про те велике терпіння, яке він виказав у безлічі всяких мук; царя **Давида** — **Псалтир** і царя Соломона кілька книг, де записано богато мудрих наук і приповістей.

Псалтир, або книга Псальмів, навчає нас краще, між усі инши книги, молитися Богові і хвалити Його; а крім сього, в ній є богато пророцтв про Господа Ісуса Христа і про страждання Його.

Нарешті написали свої книги і деякі пророки, наприклад: Ісая, Єремія, Даниїл. Пророк Ісая в своїй книзі докоряв народові жидівському за гріхи і роспустку, а також богато пророкував про майбутнє, особливо про пришесть Христа на землю; так, він предсказував, що Христос народиться від Діви, що буде навчати людей, сціляти хорих і що нарешті, прийме муки і, як агнець непорочний, принесений буде в жертву за гріхи людей.

Пророк Даниїл передає, що Христос прийде на землю через сімдесять сімок років.

Також пророкували про Христа і инші пророки, наприклад, Михей, Мелахія.

Що до свого змісту, то Святе Письмо Старого Завіту поділяється на книги: **правовчі, історичні, поучаючі і пророчі.**

(Дальше буде).

ІСТОРІЯ ЦЕРКВИ.

(За Е. Семакою).

(Дальше).

Навернення Савла.

Між Юдеями був найлютійшим гонителем Христіян молодий Савло, що брав участь при укаміненню дінкона Стефана, стережучи одіж убийників.

Родився він в Тарзисі, столиці Кілікії, від родичів Жидів, римських горожан. Виховавши в школі Фарисеєв Гамаліла в Єрусалимі, і став завзятим противником Христіян. Довідавши... в Дамаску находяться Христіяне... до архиєрея з просьбою, щоби дав ... поручаючи листи до тамошних ... щоби Христіян, яких там найде, ... вести связаних до Єрусалиму. Але ... рось, що в дорозі до Дамаску ... вернувся до віри Христової в ... спосіб і Сам Христос призвав ... апостольства. Так став він через ... Стародавніх наїлютійшого ... Христіян, найревнійшим учителем ... рончем христіянської віри. Пі... ... вано називався Павло

По своїм навернению почав ... раз проповідувати в синагогах ... ськ, що Ісус Христос є Син Б... Тимаї Жиди постановили ... але з'явили довідавшися пр... ними приходив Павло до ... стриком. Один лиш Варнава ... ним і приводив Апостола ... Петрови і Якобови, брат в... ньому ... як також з вірним ... звання до апостольства самим ... Христом

Призвання поган до церкви Христової Церква в Антіохії. Перше апостольське подорож Павла. Апостольський Собор

Коли прильно Павло ... ства самим Ісусом Христом ... щоби проповідував Євангелію ... то двері до христіянської церкви ... озвором і для них. Се діло спо... стол Петро на приказ Господа ... стивши в Кесарії першого поган... римського сотника Корнилія, в... лим його домом

Коли Петро повернув до Є... ганили його охрещені Жиди за сей ... нок і казали, що ходить і сість ... ганами. Коли-ж апостол заявив ... отримав приказ від самого Ісуса Х... і каїчників христіян, вони вспокоїл... прославляли Бога, говорячи: „Також поганам дасть Бог покаяння і життя

Зараз по навернению поганина ... нилія повстала численна церква з меж поган в Антіохії. Поодинокі вірні, що опустили були Єрусалим задля ... дування, що повстали після укаменов... дінкона Стефана, прибули до Антіох... і проповідували поганам про Ісуса Христа. Господь благословив їх проповід... і богато поган увірували і навернулись до Бога. А Апостоли, дізнавшися про се в Єрусалимі, вислали зараз до Антіох... Варнаву, мужа благочестивого і повного Духа і віри.

Коли прийшов Варнава до Антіохії і побачив Божу благодать, зрадів і завзав, щоби перебували з цілої душі в Господі. Після сего удався Варнава ... Тарзису, щоби віднайти Павла, а коли його найшов, то взяв з собою до Антіохії. Тут перебули оба цілий рік, ходили до церкви і навчали народ. Антіохійські вірні були перші, що назвали себе христіянами.

(Дальше буде).

ВИДІЖНЯ ДЗВОНАРЯ СОФІЙСЬКОЇ ЦЕРКВИ В КИЇВІ.

Сумні дні наступили в Київі, коли Центральна Рада була змушена опустити столицю. Большевицькі війська були вже недалеко Київа. Не спалось Київлянам, страх і непевність завтрішнього дня огортали серця.

Ой чи раз то золотоверхий Київ пережив такі дні. Видів він полки половецькі, орди печинізьскі, рать Судальського князя Андрія Боголюбського, несчисленні сили татарського хана Батия і польські регименти, а усі вони несли йому смерть і спустошення. Ось і тепер чекає він гостей, непрохань більше-менше, тих, що усім народам обіцювали свободу, увільнення від царського гнету і самоопределення.

Не спалось і старенькому Николаю, дзвонарові Софійської Соборної Церкви, тої найбільшої святині українського народа. Вилів на дзвінницю, дзвони котрої колись так радісно витали вїзд до Київа гетьмана Богдана Хмельницького, став в вікні і надслухував. А нічка була місячна, зоряна, тихенька. Останняя нічка вільного Київа, столиці України.

Ось перед ним памятник Богдана Хмельницького, гетьман підіймав булаву і неначе кличе за собою полки козацькі ЯТи боронити золотоверхий Київ від ворога. Та нема вже чубатих лицарів низових, спять сном непробудним, не заграє сурма, не вдарить довбиш в літаври, не замає в повітрі прапор малиновий.

Нараз видять Николай біля памятника ясність, а за хвилю з тої ясности стала молода красна дівчина в білій одежі, на голові вінок з квітів, чорні довгі коси спадають на стан, а очі як ті зорі горять

Глянув Николай на Богдана, видить що й той змінився: очі засяяли вогнем, опустив булаву, з коня зізвав і нече по сходах сходить на землю, став перед дівчиною і низько вклонився.

- Воле мого народу, — промовив Богдан, — вже покидаєш Київ?

- Так, Гетьмане, — відповіла дівчина, — відходжу, мусить нарід в горю, в неволі, в слезах і крові загартуватися, научитися єдности, а тоді я знов приїду і мир, спокій і славу принесу. Не журись, Гетьмане! Терпінням і мукою здобувається щастя і слава. Ходи зі мною.

І пішли. Воля України з Гетьманом Богданом до церкви Софії святої, сині двері відчинялись перед ними, церква вогнями засяла, а Воля і Богдан стали на коліна перед образами Спаса і Пречистої Діви, вложили руки на груди і молились за свій нарід, за всю Україну. Счудований дзвонар стояв біля порога на колінах і дивився зі страхом і захопленням.

По молитві Воля і Богдан встали, вклонялися низенько і вийшли. Тепер дзвонар добре їм придивився. Вони не йшли, а неначе плили в повітрю, величаві та чудово гарні.

Коли підійшли до памятника, зробився в повітрю шум і на землю опустились чотири білосніжні лебіді запряжені в малу легеньку золоту колесницю.

— Прощай, Гетьмане! — сказала Воля. — Стій тут на сторожі, аж доки я не верну.

Простягнула Гетьманові руку, котру той з великим ушанованням поцілував, тоді Воля сіла на колесницю, залопотіли лебіді крилами і понесли Волю України на Схід.

А Гетьман постоя яку хвилину, в остатні піднявся на верх, сів на свого коня, підійняв булаву і став нерухомий.

Довго стояв дзвонар і дивився то на Богдана, то в слід Волі, а серце билось в грудях радістю, що є в світі щось високого, надприродного, проти котрого гармати, пищалі і тортури безсильні. Прийде час, привернуть лебіді Волю, а по воротах не лишиться й сліду

Дмитро Тягнигоре.

ЦИННА СОФКА.

Парафія одної лютеранської церкви в Карлайл, Па., Злучені Держави, рішила недавно позбутися деяких старих меблів, які призбирались в салері на протязі довгих років. Між иншими старими річами була там також софка, яку обіцяли дати за дурно—будь кому, хто схоче собі її забрати. Через два тижні ніхто не зголошувався. Тоді пробували продати її купцеви старинних речей. Один купець дався дав доляри й половину. Инші купці й собі заінтересували софкою й вкінці ціна дійшла до 500 доларів. Тоді громада рішила продати її на лицитації і в сей спосіб дістала за неї 1000 доларів. Софка була цінною тим, що походила ще з року 1750

ВИЛИВАННЯ -ДЗВОНІВ.

Виливання дзвонів — се не аби яка штука. До недавна тільки розмірно мале число людей знало, як виливати дзвони, а ті, що знали, берегли тайну строго в родині так, що є в Европі виливарні дзвонів, яких предки занималися сим самим фахом так давно назад, як пятнайцяте і шіснайцяте століття по Христі.

Недавно в Брюкслі, Вестфалія, отворено першу школу на світі, в якій будуть вчити штуки виливання дзвонів

Православні Українці! Старайтеся, щоби Ваш сусід також став передплатником „ВІСТНИКА". Сим Ви поможете своєму релігійному часопису.

ЖИДИ СЕБЕ ВІДНАХОДЯТЬ.

Жидівські газети недавно оголошували, що віднайшли себе загублені Жиди в Португалії, т. зв. Марани. Вони перед 400 літами позірно приняли християнство, але в душі оставали Жидами. Десятки і сотні літ затерли в них всі форми жидівського життя. Нинішне покоління вже не знає, чи жидівське життя виглядає. Звичаї жидівської релігії забулися, розгубилися.

З усего осталася лише свідомість, що вони Жиди. І ті потомки колишніх Жидів будують нині синагоги (жидівські святині) і вчаться бути такими Жидами, як усі.

Нові вісти оповідають про Жидів в Абісинії, в Африці. Їх звуть Фалящами. Ніхто не знає, коли вони туди зайшли — на схід від Горішнього Єгипту, напроти, Арабії. Історія того не записала. В їх памяти згадка про те не лишилася.

Але вони Жиди. Вони окремий нарід між иншими. Слово „фалящі" значить „чужинці перед воротами тубильців".

Відірвані від всіх инших Жидів на світі, не знають про те, що в жидівському світі поза ними діється, вони живуть сотні і тисячі літ своїм чистим жидівським життям. Ані чужі впливи, ані переслідування їх жидівського життя не перемінили.

Їхня синагога була осередком, круг якого вони завсіди збиралися. Їхня релігія була їх Законом і цілим змістом їх самостійного жидівського життя На такім грунті вони стояли до нинішнього часу.

Перед роком пійхав туди жидівський вченний, др. Файтловіч і почав між ними ширшу роботу. Заснував школу для звичайної науки і для науки чисто жидівського значіня. Спосібнійшу молодіж шле силою він на науку до Европи, щоби там виховати учителів і провідників.

Нині Жиди в Злучених Державах збирають гроші на провадження роботи серед Фалящів. Для того заснувався в Ню Йорку окремий комітет.

Факт, над якими варта застановитися!

Примір брати!

Одно, що треба в Жидів підчеркнути, се те, що вони дбають, щоби:

1. З їхньої культури, з їхнього Закону не пропали ні дрібочка його змісту. Ціле свое релігійно-культурно-національне майно вони передають з роду в рід, як великі скарб дорогоцінности. А дальше—

2. Вони завсіди дбали і дбають, щоби ани одна жидівська одиниця не пропала, не загубилася. Хто загубився, над тим плачуть; кого можуть, того ратують. Хто падає, тому помагають.

Факт гідний думки і наслідування!

КУПУЙТЕ НОВІ КНИЖКИ.

Видавництво „Вістник" що тільки видало ось такі книжки, які повинні знаходитися в кождій християнській хаті:

Оповідання з життя Ісуса Христа, написав прот. С.-В. Савчук. — Ціна з пересилкою ..... 25ц.

Десять Біблійних оповідань — написав прот. С. В. Савчук. — Ціна з пересилкою ..... 20ц.

Азор, оповідання з часів Ісуса Христа для молоді, — написав прот. С. В. Савчук. — Ціна з пересилкою 15ц.

Свята Христина (її життя та діла) — написала Наталя Королева. — Ціна з пересилкою ..... 05ц.

Хто пришле 60 центів, отримає всі книжочки з пересилкою. Книжки надруковані на добрім папері, в гарно викінчених окладинках, відповідного формату.

Замовлення і гроші слати на адресу:

THE HERALD, — Box 3684, — WINNIPEG, MAN.

ГОСТИНА ПАНІ СЕНАТОРКИ В КАНАДІ.

(Доповнення)

Сама п. сенаторка згадує, що про те греко-католицьке товариство в Саскатуні ні в Союзі Українок з Львові, ні в редакції „Жіночої Долі" — ще знали. От національне, сильне товариство яке гуртується при греко-католицькій церкві! А треба знати, що таких „світських" товариств знайдеться і більше. Їх цілою в виливчувати церковни будинки для Риму. А коли спитають довги на будинках, тоді будуть збирати дар вірности папі. Що їх там обходить Союз Українок з Львові, чи „Жіноча Доля"?! Союз Українок в Канаді — се православні, отже се вистарчає, щоб такі греко-католицькі товариства відносилися до нас вороже Після греко-католицького розуміння, Союз Українок повинен лучитися з такими „організаціями" як оте товариство жіноче ім. кн. Ольги в Саскатуні, а не воно із Союзом Українок.

Пише пані сенаторка

„Оскільки (в Саскатуні) церкви, наші інституції. Між иншими відділую також домівку С. С. Василіянок... які уперлися свої інститути, приюти, школи. В Саскатуні є се мізерний, чистий будинок, серед гарного городу, де є місце лиш на кільканай-

...нить ...ков. Молодь, що тим замикає ...ходить до публічних шкіл а в школі ...ибирає ще й науку української мови, історії і т. з. ви Сестер" (Ж. Д. ч. 22, стор. 5)

Бачимо незадоволення і тяжкість в ...ся ремеслах. Д. міжа С.С. Василіянок в Саскатуні не в такою важливою інституцією, як п. сенаторка представляє. Всім, як мені здається, є що то в Саскатуні, особи ...вати василіянки ...ї Методія ...і моря, вони найкращі вже ...ають ...ватрителі, вихователі ...ерші можна. А де та молодь ...найдеться з гарячими ...ськими інстинктами ...ї любов'ю і інститут СС. Василіянок в Саскатуні. Ми ...ки. І се мені здається ...ви є під контролею римсько...ицьких церков, які не тільки ...не збе ...ро ...ювальне виховання ...ьчатках і молодих ...ях в ...ьких ...ими духом ...ських ...ських.

А як представляється ...ся ...ити ...ї Методія ...ськ ...ує ...ає не ...ськ ...ь ...ро ...ь ...ї ...ий ...ий ...ь ...ь ...ь

КІЛЬКА СТОРІНОК З ІСТОРІЇ ПРОТЕСТАНТИЗМУ.

[illegible]

УКРАЇНЦІ А ПРОТЕСТАНТСЬКА РЕФОРМАЦІЯ.

[illegible]

[illegible] рельгійна офензива на наш нарід не пр[illegible]
стане отак, коли ми приймемо ві[illegible]
тры-будь одної секти. Вона не с[illegible]
навіть тоді, коли кождий із [illegible]
ків вотре друться над нами дистанс[illegible]
лайку з нашими [illegible] Жадна з [illegible]
Тоді ще можемо не за[illegible]
кождого кошарь. Кождий секта[illegible]
ме дальше своїх антиарторів. Наємні[illegible]
ген вприсвятів, котрі вічно зай[illegible]
вимагать громадський спокій [illegible]
галичини боротьбою. Ясне [illegible]
[illegible] ми на протестантизм[illegible]
тебе ми дінь не зможемо завести[illegible]
тивні дім причини до цеї [illegible]
[illegible] до вічного [illegible]

Р[illegible] дуже хороше чи[illegible]
[illegible] до навернення [illegible]
[illegible] в тій релігійній [illegible]
[illegible] в Україні. [illegible]
Ці[illegible] [illegible] Жиди не [illegible]
[illegible] [illegible]
[illegible] [illegible]
[illegible]

„ВІСТНИК"
Релігійний часопис для Українців в Канаді.
Виходить 1-го і 15-го кождого місяця.
Видає Українська Православна Видавнича Спілка.
Передплата: В Канаді — $1.50 на рік.
За границю — $2.00 на рік.

THE CANADIAN
Published semi-monthly by the Ukrainian Orthodox Publishing Company
Subscription per annum:
In Canada — $1.50. — Foreign — $2.00.

Адресуйте: — Address:
The HERALD, Box 3094, WINNIPEG MAN.

З ПРИВОДУ ОДНОГО ЛИСТА.

I

[illegible]

В Канаді потрібно українських православних священників.

Наша рукописний (т. е. „Часу") одержав [illegible] лист. Від одного з наших [illegible]

Арнпрієр, 1 липня, 1930.

[illegible] Фармер" [illegible]

[illegible] Ще [illegible] Ще [illegible] Ще

НЕДІЛЬНА ШКОЛА

КАТЕХИЗМ
або
В ЩО ВІРУЄ ПРАВОСЛАВНА ЦЕРКВА

[illegible]

Що вчить Святого Письма володіть від Бога; виявити було дивним через [illegible] Святим Духом, кожний, хто [illegible] цього, може легко в тім

Дізнався святих Апостолів.

Послання

Відкриття Іоана Богослова ... Апокаліпсис); в ній книги ...

Найважливіша наука Святого Письма і хто її подав.

[illegible]

ІСТОРІЯ ЦЕРКВИ.

[illegible]

Євсевій Памфіл

Євсевій Памфіл

Євсевій Памфіл

...Лісовець народний, — писала в...
...ставить до православного, якщо ру...
...ку і напрасно було до себе в околиці
...чий, до яко-небудь.

І ось що ще слід сказати головне і найважливіше з погляду православного християнина, самовідповідно при сім стороні з уникненням всякими засобами зло його ближнього, а також, що було вимогою.

І стоїмося всякого прагнення до...
...в того, з ревністю чим більше самовідданість. Лише, коли можна, не буде тільки православний християнський спокій ...ого в очолення в комплексному ...ого ...ставлення та ще ...ставлення.

Вітаємо з дорогої ...

С. В. Вол.

ПРОТЕСТ ПРОТИ ЖИДІВСЬКО-

[illegible]

(Ю-Елкінгтон, Алта.)

[illegible] ...ської ...ської ...ської

ЯК „КАНАДІЙСЬКИЙ ФАРМЕР" ВІДПОВІДАЄ.

[illegible]

[illegible] Ще [illegible] „Вістник" була відповідь [illegible] Фармер" [illegible] Ця відповідь [illegible] Фармер" [illegible] Ця відповідь [illegible] Фармер" [illegible] Ця

„ВІСТНИК"
Релігійний часопис для Українців в Канаді.
Виходить 1-го і 15-го кожного місяця.
Видає Українська Православна Видавнича Спілка.
Передплата: В Канаді: — $1.50 на рік.
За границю — $2.00 на рік.

THE HERALD
Published semi-monthly by the Ukrainian Orthodox Publishing Company
Subscription per annum
in Canada — $1.50. — Foreign — $2.00.

Адреса: — Address
The HERALD, Box 3084, WINNIPEG MAN.

З ПРИВОДУ ОДНОГО ЛИСТА.

II

[illegible]

[illegible] історичне, [illegible] духове.

[illegible] лише так, де не адміністративні шляхи апостольської [illegible] стверджують і [illegible] осторонність.

[illegible] не призначили апостольського [illegible] дітьми і [illegible] ніжності тим, хто робить протиапостольську і протихристиянську роботу!

[illegible]

„Вашій [illegible] батьківщині [illegible] на користь".

[illegible] ніці, а твоя Кіцмань, а твоя Вереп[illegible], [illegible] твоя Завале (село в Галичині, [illegible] твоя Стебля (на Київщині), [illegible] твоя [illegible] (на Закарпатті)... Тоді зійдеться [illegible] у [illegible] будуть уважати себе [illegible] братніми, а [illegible] ворогами [illegible] ний між окремі батьківщини [illegible] ний світ.

І [illegible] них ти припущень до [illegible] Бо [illegible] батьківщини не [illegible] [illegible] наслідує тактику [illegible]

[illegible] Римської [illegible] Польщею за [illegible] Росію, а он, сей [illegible] [illegible] пустити Україна на [illegible] [illegible] себе винищать. [illegible] [illegible] Поділи а тод. [illegible]

Був час, коли ми не шкодували [illegible] [illegible] Галичанина на другу [illegible] [illegible] Галичанина [illegible] [illegible] Буковинця [illegible] [illegible] Волинянина [illegible] [illegible] Подолянина [illegible] [illegible] Лемка [illegible] [illegible] Бойка [illegible] [illegible] Гуцула [illegible] [illegible] Наддніпрянця [illegible] [illegible] Степовика [illegible] [illegible] Слобожанина [illegible] [illegible] Полісянина [illegible] [illegible] Запорожця [illegible] [illegible] Холмщака [illegible] [illegible] Підляшан

НЕДІЛЬНА ШКОЛА

КАТЕХИЗМ

[illegible]

СВЯТЕ ПИСЬМО.

[illegible]

Як Бог створив Світ і людину, та інше що розповідають Т.

[illegible]

[illegible]

[illegible]

Український Релігійний дво-тижневик в Канаді.

ВІСТНИК
THE HERALD

WINNIPEG, MAN.

РІК VII. ВІННІПЕГ, МАН., 1-го ЖОВТНЯ, 1930. WINNIPEG, MAN., OCTOBER 1st, 1930 ЧИСЛО (112) 19

КОМУНІСТИ БОЯТЬСЯ УКРАЇНСЬКИХ СЕЛЯН.

„Комуніст" пише, що чотирох вищих радянських урядовців виключено з партії за те, що вони зі страху перед терором українських селян в дмовились прияти службу на селах. Комуніст Бобин пофалшував документ, щоби звільнитися від служби на українськім селі. „Комуніст" додає, що такі випадки масові.

ДІТОЧА ПАНЩИНА.

Совітська газета „За Коммунистическое Просвещение" повідомляє, що на бувшім майні графа Шереметева зорганізовано школу — комуну. Кореспондент часопису признається, що дітей „командировано" до сільсько-господарських робіт при відділах піонів. Діти кориляться ягодами і взагалі овочами, тому, що не мають ні хліба, ні мяса. В школі „панує кріпка віра у кращу будучність". Совітські власти намагаблали комуну, а на її чолі стоїть хорий. Діти полишені самі собі.

ЩАСЛИВІ.

Радянська преса сповіщає, що большевицькі летуни, перелітаючи понад Сибіром, завважили далеко на півночі кілька осель, які так були окружені непроходимими лісами, що вони були зовсім відрізані від світа. Мешканці сих осель досі не знали, що в Росії була революція і що царя вже нема. Ніхто не платив податків і не знав, що то військова служба. Тепер радянська влада вислала туди своїх урядовців і комуністичних агітаторів. Можна сподіватись, що мешканці сих осель в комуністами будуть менше щасливі, як без комуністів.

ВТІКАЮТЬ.

„Комуніст" доносить, що радянські урядовці масово втікають із сіл на Україні, побоюючись терору селян. В умянській окрузі, де вислано 240 урядовців, 141 утікло до міста назад.

Зверніть Увагу

на отсі статті в сім числі:

Хибує, чи ні. стор. 3
Не можно Релігію від Життя відділити стор. 4
Християнські обовязки стор. 5
Образки життя стор. 5

НЕ МОЖНА ДБАТИ ЗА МОГИЛИ ПОЛЯГЛИХ.

В Плетеничах, повіт Перемишлян місцевий господар І. Баран упорядкував 4 могили своїх товаришів бувших стрільців III. бережанської бриґади і поставив на ній дубовий хрест. В травні посвячено сей хрест а небором поліція почала слідство і внесла донос до староства на І. Барана і 6 хлопців, які помагали вкопувати хрест. Всіх засуджено на грошеві кари і вони внесли відзив до суду. Але незважно від сього староство дало наказ викопати хрест і розкопати могилу до її первісного стану.

БОМБА ПІД УКРАЇНСЬКОЮ КООПЕРАТИВОЮ.

В селі Данилівцях, аборівського повіту вибухла бомба під шопою, яка була прибудована до будинку кооперативи. Шопа розлетілась, а будинок кооперативи остався цілий. Шкоду поносить громада, бо в ній містилася сикавка пожарної сторожі, яка остала майже не ушкоджена. Вечером перед вибухом селяне бачили якихсь 3 цивів, які задержували селян і грозили по польськи, що як хто не стане, то будуть стріляти. Сі три їздці походили з сусідної польської колонії Мшани.

РУМУН УБИВ УКРАЇНЦЯ.

В Завадові, снятинського повіту, на кордоні Польщі з Румунією, жовнір румунської прикордонної сторожі забив невинного українського селянина Григорія Лазарука. Се є вінвом безкарної румунської сваволі прикордонної салдатні, бо Лазарук не дав на се ніякої причини. Се вже третій такий випадок в сьому селі.

Цікаво, що польські власти ставляться до таких фактів байдуже й жадних дапитів що до безпідставного вбивства Лазарука не зроблено.

УЧИТЕЛЬКА ВБИЛА ДИТИНУ.

Стефанія Карпинківна, учителька народної школи в Олеську в Золочівщині, підчас науки розсердилась на 9-літнього ученика Кароли Споденька і так потурбувала його, що бідний Споденька по довшій недузі помер. Проти учительки внесено судову скаргу.

ПРОТИУКРАЇНСЬКІ ДЕМОНСТРАЦІЇ У ЛЬВОВІ.

В неділю 31 серпня вшекпольські організації „Т-ва для опіки над кресами" скликали віча в трьох салях „Сокола-Маєжки" у Львові. Великі афіші скликували „весь польський Львів" запротестувати проти загрози... війни, яку підготовляють гайдамаки в порозумінню з Німцями! Задалегідь підготовані резолюції для сих віч домагалися „розвязати всякі сепаратистичні українські організації, себто: Луги, Пласти, Соколи, Просвіти, Кооперативи та Союзи", а далі „скасувати всі окремі українські школи, а спеціально гімназії". Підготовлено до настрою на сих вічах був суботнящий наступ шумовиння на шибки та вивіски рідних українських інституцій, а саме в трьох крамницях „Маслосоюзу", в читальні „Просвіти" і в капліці на Замарстинові; при сьому побили сторожинку К. Зелену, яка вибігла поглянути, хто бє шибки. Портієра „Народної Гостинниці" Макогона зранено ножем в руку.

Сього рода „акція" стає зовсім ясною в світлі статтей, які находимо в „Львовськім Курієрі Поранніш". Ось один зразок такої пропаганди:

„У бівчім році ріжні „Нар. Торговлі", „Центросоюзи" і т. п. інституції, які фабрикують масло, сир і т. п. набут, що дається легко вимінати в Берліні на бомби, бравіяри та екразит рекламують себе в „Провіднику Східних Торгів".

„САБОТАЖ" У КАЛУЩИНІ.

Дня 7 вересня в ночі у селі Станькові в Калущині згоріла стодола графа К. Дзедушицького. У стодолі, яка була така стара, що до неї боялись входити, щоб не завалилася, було трохи околот'в і кілька кіп збіжжа. Коли люде збіглися гасити, то на них посипались револьверові стріли і лайка, що се ті самі селяне підпалили. Тому стодолу пощено аж тоді, як вона згоріла. В селі з'явилася поліція, яка шукає „саботажистів". Селяни бачили, що стодола почала горіти в трох р'жних місцях з середини. Граф Дзедушицький подав до старостна, що в нього згоріло 600 кіп збіжжа вартости 12,000 зол.

УКРАЇНСЬКИЙ ПРАВОСЛАВНИЙ СОБОР.

Робляться приготовання до Шестого Собору Української Греко-Православної Церкви, який відбудеться в місяці листопаді с. р. в Йорктоні, Саск.

СИНАГОГИ ПЕРЕПОВНЕНІ ЖИДАМИ.

Ще ніколи не були жидівські синагоги так переповнені вірними як на сьогорічний жидівський новий рік. У всіх божницях закликали Жидів держатися кріпко своєї віри і народности, підносячи жидівського бойового духа

ЖИДИ ПЕРЕХОДЯТЬ НА КАТОЛИЦИЗМ ЗАДЛЯ КАРІЄРИ.

Варшавські жидівські часописи пишуть, що в Варшаві богато адвокатських аплікантів перейшло на католицизм, щоби дістати державні посади в характері правних радників. І всі ті, що перейшли на католицизм, дістали бажані посади.

ЖИДИ В АМЕРИЦІ СКЛАДАЮТЬ РІЧНО $72:000,000.

Нюйоркський „Таймс" каже, що американські Жиди злożили на свої добродійні цілі за рік понад 72 мілюни долярів. Се було головно на жидівські добродійні цілі в Америці, а тільки несповна 10 мілюнів для Жидів у Палестині і в Европі

Як на 4,000,000 американських Жидів то треба признати, що о вони своєю жертвенністю на свої потреби перевисшують богато инших народів, бо на кождого Жида припадає переєчно 18 долярів.

Повідомлення в Справі Богослужень.

Повідомляється звінтересовані громади про такий порядок Богослужень:

Всеч. о. Т. Д. Волохатюк відвідає такі громади:

В місяці жовтні:

5 — Гемтон.

Всеч. о. Е. Улян відвідає слідуючі громади:

В місяці жовтні:

5 — Сторноней
12 — Йорктон, Саск.
19 — Мелвіл, Саск.
26 — Ріджайна.

В місяці листопаді:

2 — Ярослав.
3 — (Дмитрія) Сторновей.
9 — Мелвіл.
16 — Йорктон.

Консисторія Української Греко-Православної Церкви в Канаді.
Прот. С. В. Савчук.

З КУЛЬТУРНОЇ НИВИ УКРАЇНСЬКОГО ЖИТТЯ.

Місцеві назви серед українського народу.

На части і „кутки" чи „кути" ділиться кожде село на українських землях. Як кожде місто ділиться на головні части і передмістя.

І кождий такий кут, чи передмістя має окрему назву. От части одного села в Галичині: Вівчиці, коло Морова, коло кочшми, коло школи, коло церкви, на долині, коло двора, на болоті (ніби присілок) і ще дещо.

В Саскатуні, Саск. полуднево західну частину міста тамошні Українці звуть „Україною". Кажуть: „Він же на Україні... Ніж він на ту Україну зайде" і т. п. Се тому, що в тій частині майже самі Українці живуть.

Поділ на „гони", чи „стаї" мають в старім краю і поля От назви гонів відомого села в Галичині: За городами, В оконах, За ланом, Від Середниць (село Середниці), За керницями, В границях, Гонди, До гостинця, За каменем, за Горою, За войтихою, За рудкою, Нивки, Гончарки, Кут (або: На куті), Лихнівки, Під ланками, За гостинцем, На збочи...

Подібне і тут на фармах, де люде дають частим фарми окрему назву, як Остров, За лісом, За озером, На горі і Др.

На части, околиці і кути ділив і ділить український нарід і цілу Україну, в відповідно і людей них ріжних сторін окремо називає.

Правда, деколи тих місцевих назв уживав дехто в зневажливім тоні, а дехто без потреби ображався, але згодом тюде зрозуміли, що такі поділи і назви витворює потреба життя. Тому в таких назвах нема нічого зневажливого чи образливого. Всі ті різнородні назви дають вигоду означувати точнійше те, що хочемо.

Назви Українців по місцевостях, як вони в книжках записані, або без того відомі, знаємо такі:

1. **Гетьманці** — мешканці Чернигівської губерній, голонно на полудни. Тих, що на півночі, звали „Литовцями".

2. **Степовики** — в Полтавщині й Катеринославщині.

3. **Польщаки** — в губерній Подільській.

4. **Поліщуки** — на Полісю.

5. **Литвини** — так звали давнійше Українців в Бесарабії і Буковині через довге волосся

6. **Пинчучки** — в Пинській повіті, Гродненській губерній.

7. **Русини, Русняки** — мешканці Буковини, Закарпаття, Галичини, Волині — взагалі західної части України. Нині ці назви забуваються, як невідповідні і на їх місце приймають стародавна назва „Українець".

8. **Гуцули** — мешканці полудневих частей Галичини, Карпат і части Буковини та Закарпаття. В Галичині Гуцули живуть в повітах Коломийськім і Станиславівськім в около 66 селах; на Буковині в 16; на Закарпаттю в 22 селах.

9 **Бойки** — сусіди Гуцулів, в західніх прикарпатських повітах Галичини: Стрийськім і Самбірськім, Болківських сіл буде коло 107.

10. **Підгіряне** — мешканці карпатського Підгіря, отже те, що Гуцули і Бойки

11. **Верховинці** — мешканці „Верховини", себто закарпатської сторони, де Мараморошський повіт

12. **Лемки** — на підгірю Низького Бескиду, головно в Сандецькім повіті, та Синіцькім полуднево-західної Галичини, а також напроти них за Карпатами. Всіх лемківських сіл буде коло 300. Лемками звуть мешканців сих сторін тому, що вони замість слова „тілько", або „лиш", уживають „лем", приміром: „Я маю лем одну корову" (лиш одну корову).

13. **Гадаї** — в повіті Ярославськім і Перемишльім західної Галичини, де Українці замість: „Я говорю", кажуть: „я гавлю, я гадам" (з польського: „я гадам").

14. **Подоляне, Подоляки** — в Східній Галичині і в Подільській губерній. Давно звалася та сторона „Поннзем".

15. **Волинці, Волиняки, Волинюки** — мешканці Волині, а також околиці в Галичині, від Підкаміня через Збараж до Волочиськ.

16. **Покутяне** — на Покутю (коломийський повіт до Кутів). Сеї назви мало вживали.

17. **Коломийці** — в коломийськім повіті; кругом Коломиї в Галичині.

18. **Бутколи** — Українці в Добруджі, між Дунаєм, а Чорним Морем.

19. Пова тими творять люде назви особі чи другим від кождого повіту, губернії, міста, а то і села, щоби відразу мати означення із місцевого походження.

Крім вичислених зайшлося певно ще більше подібних назв, тай не зашкодило їх всіх зібрати. Що-ж до подяник назв, то деякі з них уживалися на широких просторах, инші на вузших. Деколи люде якоїсь околиці підходять під дві назві. Деякі назви уживалися колись, а тепер забуваються. З усіх назв деякі перейшли і до книжної мови, инші поки що уживаються лише народом.

Так приміром назви „Гуцули, Бойки, Лемки" були колись лише в балачці і могли виглядати декому на зневажливі Нині уживаються вони в книжках, як звичайні добрі, поважні назви. І свідомі Українці з тих сторін всюди кажуть, що вони Гуцули, Бойки, Лемки, таксамо, як хтось може казати: Я Київлянин... Я Черниговець... Я Кубанець... Я Холмщак...

Назви „Гадаї" покищо в книжки мабуть не заведено, але вона здобуває собі поважне місце в житті. В Канаді можна почути вислови: Я належу до гадаїв... Я походжу з гадаїв... Наші гадаї добре тримаються... Так люде говорять про себе напів жартом, а напів поважно і кождий, хто чує, поважно сю назву приймає. Подібне і з иншими назвами.

Добрий чоловік прикрашує своє ім'я, своє прізвище, свою місцеву назву, а поганого чоловіка нічо не прикрасить. Він опогавить і найкращу назву.

В Старім Краю майже кождий чоловік мав ще своє окреме прізвище, чи прозвище. Воно не було нігде записане, але люде постійно його вживали. Ось кілька приміріз: Демко Полигач — а прізвище було Яричник; Гнат Якимів — прізвище Семен; Стефан Перкій — прізвище Забіжан; Семен Оленюк — прізвище Левів; Грицько Цьокало — прізвище Грушкар...

І так можна вичислити з хати в хату.

Рідше були й випадки, що чоловік мав одно прозвище, а жінка друге. От приміром родинна назва була Олех, однаково ціле село чоловіка звало: Андрух Рега, а його жінку Зоська Гира. А назви Олех ніхто не вживав.

Звичайно таких прозвищ люде вживали поза очи, щоби чоловіка не образити. І богатьох ображувалося. Однаком розумніший люде, знаючи, що ціле село називає їх прозвищем, самі тим прозвищем послугувалися, як цілком добрим. І тоді те прозвище ставало цілком поважною назвою. Розумні люде казали: „Коли людям вигідніше звати мене по своєму, то і я можу себе так називати".

Відомі і в Канаді випадки, де люде звуть себе лише прозвищем остільки, що лєдви хто знає їх дійсну родинну назву, і на документах себе прозвищем підписують.

Ось із такої сторони не зашкодить деколи на наше життя глянути, тай молодшим оповісти те, чого вони не знають.

Г. Ч.

Служниця Побудувала Церкву.

В місточку Ювил, в Англії, є церква, яку побудувала одна служниця за свої тяжко запрацьовані гроші. Історія тої церкви така: В році 1805 в одній домі в Ювилі служила девять-літня дівчинка, Марія. Одної неділі, йдучи до дому з церкви в Епсом, Марія подумала, що було гарно, як би вона побудувала церкву. Си думка так вбилася її в голову, що вона кликнула на дорозі і зложила обіт, що за свого життя мусить побудувати дім Божий. Всі ті, які довідалися про се, сміялися з одної дівчини, бо-ж звідки її взяти грошей на таке велике діло. Але Марія не упадала на дусі. Працювала тяжко, заробляючи щадила і по довгих роках праці заощадила 500 доларів Зі сї грошї вона купила площу і почала будову церкви. Але будівля-була розведена на більшу скалю, як вложені гроші позволяли, і вкінці майстри перестали будувати, домагаючись від Марії ще додаткових 100 доларів. Бідна дівчина не мала звідки їх взяти, але видно, що її жертва була мила Богові, бо в кілька днів пізнійше вона отримала від незнаного добродійства потрібну суму грошей на докінчення церкви. Церква ся була, розуміється, малого розміру, але для Марії вона була краща, як всі церкви, які вона в своїм житю бачила і хто знає, чи й Господу Богу не миліша була ся жертва Марії за многі великі жертви, які богаті дають з достатків своїх. До сеї церкви служниці Марії зовсім прибудовано більшу церкву, яка тепер зміщає в собі велике число вірних. Але ся новійша і більша церква і надалі є знана як церква служниці Марії.

АВТЕНТИЧНИЙ ПОРТРЕТ ІСУСА ХРИСТА?

Як відомо, досі християнський світ не мав автентичного портрету свого вчителя, а образи Христа повстали аж в кілька століть по розп'ятю Ісуса. Але перед 25 роками знавець античного мистецтва Адольф Фуртвенґлер закупив у грецького купця голову Ісуса Христа, рівнібіну з алябастру, а що голову найдено в катакомбах у Єрусалимі і перевезено до музею в Мюнхені. Адольф Фуртвенґлер твердив відразу, що ся алябастрова голова се автентичний портрет Христа, але цілих 25 літ се твердження було недоказане. Професор Франц Вольтер зайнявся сею справою і по довгих студіях опублікував недавно у Мюнхені у видавництві Гуга Шмідта свою студію, в якій подає поважні докази, що зладана алябастрова голова Христа походить справді із першої четвертини століття по Христі те що сю голову міг виконати мистець, який бачив Христа. Пояснюючись на дослідж д-ра Грота, сей учений доказує, що матеріял, з якого зроблено голову Христа походить із Палестини, або горішнього Єгипту, що обличча Христа приставане типі чисто жидівський, з довгим волоссям, поріджним оброслим, отвертим і лагідним виразом лиця.

ХИБУЄ, ЧИ НІ.

Одного разу зійшлись два газди. Один належить до нашої Української Православної Церкви, а другий до греко-католицької. Пітає православний католика:

— Що ти думаєш про Українську Православну Церкву?

— Думаю, що вона добра.

— Ну, а що думаєш про греко-католицьку?

— Її також нічого не хибує!

— Якто, хіба обі церкви мають однакову вартість для нашого народу? Може котрась краща для нас?

— Однакові, — відрубав католик.

Після того православний мусів навести докази несвідомому католикові. Говорив таке:

— Українська Православна Церква, се дійсно наша Церква. Ніхто її нам не накинув. Наш нарід належить до неї від коли заведено християнство на Україні в 988 р. Та церква виховала наш нарід. Радувалася з нами в часах нашої радости, терпіла з народом в дні горя, невзгід. Між керовинками нашої Церкви нема таких, які ділали би на шкоду народові. Вона має великі заслуги для нашого народу. Се признають навіть ті, які находяться в рядах наших противників. От і ти зовсім слушно уважаєш, що наша Церква добра. Однак помиляєшся, коли ставиш на рівні з нашою Церквою греко-католицьку. Греко-католицька церква українському народові чужа. Її накинули йому Поляки.

— Якто? А Іпатій Потій і Терлецький хіба Поляками були?

— Не були Поляками, але й не були щирими Українцями. Вони робили умію за порозумінням з польським королем, польських єзуїтів, найбільших ворогів нашого народу. Коли вони і завели унію, то корисги нам нею не придбали, а неню, то корисги нам нею не придбали, а неню, то корисги нам нею не придбали, а неню

Думаємо, що не зашкодить приглянутися відповідям о. Нагірняка трохи блище.

В першій відповіди він говорить, що організувати „буковинську церкву" в Канаді уповажнив його „український буковинський нарід у Вінніпегу", викликаючи сим вражіння, неначеб весь „буковинський нарід у Вінніпегу", підписав його акцію. Але у відозві, в 33 ч. „Канадійського Фармера" говориться, що комітет, який має зайнятися організацією „буковинської церкви" і до якого входить о. Нагірняк, вибрали „Українці Буковини, що гуртуються при Народній Грекo-Православній Церкві св. Михаїла". А треба знати, що не всі Українці з Буковини в Вінніпегу гуртуються при згаданій церкві, як рівнож не всі з тих, які гуртуються при ній, поширяють о. Нагірняка в його роботі. Противно ми знаємо, що всі свідомі члени є рішучо проти неї.

В другім питанню ми запитуємо, хто має надати єпископа для тої церкви, якому о. Нагірняк хоче організувати. **На се питання о. Нагірняк зовсім не відповідає.** Чому?

Щодо відповіди на третє питання, то тут приходиться тільки ахнути. Бо що приміром значить слова: „Той сам каручить, що ручив і ваш"? Або знов при чому тут наші, то є українські православні священики? Їх нам не прислала Румунія, ані вони не вихваляють румунського панування на Буковині та не організують для румунського патріярха церкви в Канаді.

Не богато мудрійшою являється і четверта відповідь. Що румунського консуля в Ріджайні нема, се мабуть правда. Але також правда, що той консул (чи віце-консул), який є в Вінніпегу, жив перше в Ріджайні, і тому люде звикли називати його „румунським консулєм з Ріджайни". Та діло не в тім, де той консул же — в Вінніпегу чи в Ріджайні — а в тім, що він уважав за потрібне звеличати (?) своєю присутністю перше Богослуження о. Нагірняка в Вінніпегу, та навіть мав бути гостем на спільнім обіді, який був устроєний в честь о. Нагірняка. Що-ж до замітки о. Нагірняка, що в нас „кожний Румун се консул", то вона надто глупа, щоби звертати на неї увагу.

Та чи не найцікавійшою є його пята відповідь. Він збуває наше пяте питання тим, що назвав його брехнею, не кажучи тільки, що саме є брехнею: чи те, що він говорив на обіді, що Румунія Українців і їх Церкви на Буковині не переслідує, чи те, що говорять про се емігранти та пишуть листи і газети, чи вкінці те, що він в тіснійшим гурті признав, що Румунія таки переслідує Українців і їх Церкву. Коли-ж о. Нагірняк заявляє, що все се брехня, то тоді він сам собі закидає брехню.

На закінчення о. Нагірняк ставить і нам питання. Хоч вони якістю свого змісту недалеко відбігли від його відповідей, то ми, руководячись другою заповідю сеяти між душевного милосердя, радо даємо йому на них відповідь, але перше він мусить доказати, що трактує справу поважно. Се він може зробити через подання розумних і правдивих відповідей на наші запити. Коли-ж сего не зробить, то будемо знати, що немаємо кому відповідати.

Перемагай лютість любовю, відповідай добром на зло, поборюй скупість щедрістю, брехуна — словом правди.
Будійська мудрість.

ГЧ-КП

КВІТКИ ПРИ ДОРОЗІ.

Християнські обовязки.

Давний поганський світ проповідував: В богацтві все щастя, вся гідність і вся сила чоловіка!

Християнство почало нову проповідь: „Гідність і сила людей в обовязках, в гідній витревалій праці, в повздержности, в жертвенности!"

В „Апостольских Правилах" читаємо про обовязки християнина:

— Для сиріт стань батьком; охороняй вдови так, як їх охороняли би їх чоловіки; молодим, що побираються, помажи доброю порадою; знаходи працю безробітним; милосердися над немічними; прийми чужинця під свою стріху; нагодуй і напій голодного й одягни нагого; відвідай слабого і поможи вязневи.

Давна християнська жертвенність була дуже велика. В часах св. Івана Золотоустого антіохійська християнська громада давала помічі понад 3000 людям.

Засновувались тоді жертвами християнського загалу приюти для убогих вдів, для сиріт, шпиталі для слабих і калік, та приюти для опущених женщин. Богатійші громади складали жертви на поміч слабшим громадам. Окремими збірками викупляли невільників

Богатійші люде за життя, або при смерти передавали свої маєтки, ваіолости, або вчасти, на благодійні справи.

Про ті власне часи говорить християнська історія, що „не було тоді богатих й убогих, бо громада своїх убогих чесних людей піддержувала".

Ті самі християнські обовязки лежать щині на кождім православнім Українци. І ті самі потреби стоять перед нами, що стояли перед давними християнами

Взяти Канаду...

Кілько тут є українських дітей-сиріт, або опущених дітей, для яких треба би Сиротинця. А то бере їх, хто хоче і куди хоче. Загал, до якого вони належать, не має своєї інституції, в якій вони виховались би на добрих членів того-ж загалу.

Кілько є людей старих, немічних, калік між нашим загалом, для яких треба би мати відповідний Приют, як мають инші народи.

Кілько є матерей безрадних, опущених, яким треба би помогти вийти на добру дорогу і дати змогу самостійно і гідно собі помагати

Кілько є молодіжи, якою повинна би занятися відповідна Інституція, даючи добрий провід.

Кілько треба добрих книжок, що були би підручниками в усяких життєвих справах, що були би учителями, порадниками..

Таку і подібну роботу робила завсігди найбільше зорганізовано, найбільше пляново, успішно і на широкі розміри Церква. Вона таку роботу підприймала, проводила, давала їй напрям, підтримувала.

Нині обовязок такої роботи лежить так само в першій мірі на Церкві

Але, щоби Церква, як Релігійна Інституція, могла таку роботу виконати, треба, щоби кождий член Церкви взяв на себе частиночку обовязку такої роботи. Мусить кождий взяти на себе Обовязок Жертвенности.

Бо доперва жертвами і трудами всіх можна велику роботу виконувати.

Ось які перед нами обовязки!...

Образки життя.

Малярі малюють образки красками. І найчастійше малюють не людей, але дерева. А коли малюють людей, то не їх розуже, не їх душу, тільки зверхні лінії їх тіла. Се образи для втіхи.

А життя на кождім кроці ставить нам перед очі живі образи. Є між ними приміркі, а непривітні. Одні бувають розумні, щирі, совісні, а другі нерозумні і нещирі. Се образи для науки. Над кождим з ним можна поставити напис.

Ти, хто бачиш сей образ, запитай себе: чи ти робиш так, як на сім образі показано!

Такі два образки з громадського життя нераз встають мені перед очима.

Зійшлася громада. Обмірковали громадську справу. Рішили зібрати грошей для виконання народного діла. Починаєсь збірка грошей. Встає провідник зборів і починає:

— Справа незвичайної ваги і ми мусимо зібрати кілько треба. Кажіть отже хто кілько дає... Хто кілько може, нехай дає, бо справа негайна ..

Довга хвиля мовчанки. Люде одні по других дивляться і ніхто на заклик не відповідає.

— Чого-ж мовчите, — продовжує знов провідник — кажіть, хто кілько дає .

— А кілько ти даєш? — запитує хтось з громади провідника.

- За мене не бійтеся, — відповідає той, — за мене не бійтеся, я своє дам... Перше кажіть ви... Ну, хто кілько дає? Хто? Кажіть..

В другім місци також збирано гроші на громадську справу. Встає провідник збор в і каже коротко і ясно:

— Приступаємо тепер до збірки грошей. Я на початок даю від себе тільки то... Хто слідуючий?...

І зібрані по черзі проголошували і давали суми, які могли дати.

Перший образок, се темний, несмачний, необдуманий людський поступок. Замість розумної щирости тут видно нерозумне хитрування. Чоловік заставляє до обовязку других, хоч сам для себе виконання обовязку на пізнійше відкладає.

Другий образок принадний, світлий і розумний. Провідник перший виконує обовязок, а тоді вже кличе до обовязку других.

Сей другий образок ставить перед вами щирих, культурних людей. Тих, які не вміють і не люблять хитрувати, але поступають за голосом розуму і совісти.

Яку-ж науку дають ті два образки мені і тобі, Український Читачу і Читачко?

Наука ясна і проста: Не заставляй до обовязку других поки ти свого обовязку не хочеш сповнити

Памятай, що ти найперше за себе відповідаєш. Сповни свій обовязок, а тоді твій вчинок буде кликати других до вчинку, а неробів осудить.

До других звертайся з закликом лише тоді, коли зможеш сказати: Я в своєї сторони вже зробив, що міг, тепер ваша черга!

Постарайтеся, щоби Ваша передплата була вирівнана та відновлена на слідуючий рік.

НЕДІЛЬНА ШКОЛА

КАТЕХИЗИ
або
А ЦЕ ВІРА ПРАВОСЛАВНИХ ХРИСТИЯН.

Дальше

ЧАСТИНА ДЕРША.

ПРО БОГУ.

Православні звичайно починають науку віри зі слів: Вірую в Єдиного Бога Отця, Вседержителя, Творця неба і землі, видимого всього і невидимого.

Віра в Бога, тобто: вірувати, що Бог є, що Він існує, що Він є Творцем неба і землі, всього, що видиме і невидиме.

Про Бога кажуть і про першу особу Святої Трійці, Бога Отця, зокрема.

Перший член Символа віри.

Вступ в катехизис Бога Отця. Безперечність Божого неба, землі, всього видимого і невидимого.

Віра в Бога, тобто: вірувати, що Бог є, що Він існує, що Він є Творцем неба і землі, всього видимого і невидимого.

Про Бога кажуть і про першу особу Святої Трійці, Бога Отця, зокрема, називаючи Його: „Вірую в Бога".

Про істоту Бога.

Люди не знають, і ніколи не будуть знати, що таке Бог за істоту. Одні кажуть, що Бог — це матерія, інші — що Бог — це сила, ще інші — що Бог — це розум, або вічність, або безконечність. Ніхто з людей не може сказати, що таке Бог за істоту.

Як ми пізнаємо Бога: яка Його істота і які Його властивості.

Пізнаємо ми Бога не за Його істотою, а за Його властивостями. Ми пізнаємо Бога за Його ділами. Бог є Творець неба і землі, всього видимого і невидимого. Бог є Творець ангелів і людей. Бог є Творець всього, що є на небі і на землі. Бог є Творець всього, що є в морях і океанах. Бог є Творець всього, що є в повітрі. Бог є Творець всього, що є в землі. Бог є Творець всього, що є в рослинах і тваринах. Бог є Творець всього, що є в мінералах і металах. Бог є Творець всього, що є в каменях і дорогоцінних каменях. Бог є Творець всього, що є в воді і в повітрі. Бог є Творець всього, що є в вогні і в димі. Бог є Творець всього, що є в світлі і в темряві. Бог є Творець всього, що є в добрі і в злі. Бог є Творець всього, що є в правді і в неправді. Бог є Творець всього, що є в любові і в ненависті. Бог є Творець всього, що є в життю і в смерті. Бог є Творець всього, що є в часі і в вічності. Бог є Творець всього, що є в просторі і в безконечності. Бог є Творець всього, що є в силі і в слабості. Бог є Творець всього, що є в мудрості і в безумстві. Бог є Творець всього, що є в святості і в гріху. Бог є Творець всього, що є в праведності і в несправедливості. Бог є Творець всього, що є в милості і в суворості. Бог є Творець всього, що є в терпінні і в нетерпінні. Бог є Творець всього, що є в смиренності і в гордості. Бог є Творець всього, що є в покорі і в непокорі. Бог є Творець всього, що є в послуху і в непослуху. Бог є Творець всього, що є в вірі і в невірі. Бог є Творець всього, що є в надії і в безнадії. Бог є Творець всього, що є в любові і в ненависті. Бог є Творець всього, що є в добрі і в злі. Бог є Творець всього, що є в правді і в неправді. Бог є Творець всього, що є в милості і в суворості. Бог є Творець всього, що є в терпінні і в нетерпінні. Бог є Творець всього, що є в смиренності і в гордості. Бог є Творець всього, що є в покорі і в непокорі. Бог є Творець всього, що є в послуху і в непослуху. Бог є Творець всього, що є в вірі і в невірі. Бог є Творець всього, що є в надії і в безнадії.

Дальше фото

ІСТОРІЯ ЦЕРКВИ.

За Е. Стефанівим

Дальше

Зруйнування Єрусалиму.

Після смерті Христа Спасителя і Його Воскресіння, Вознесіння і зіслання Святого Духа на апостолів, Церква Христова почала швидко поширюватися. Вже в перші роки по Воскресінні Христовім, в 33 році, в Єрусалимі було більше 5 тисяч християн. А через 30 років, в 63 році, було вже більше 15 тисяч християн. А через 100 років, в 133 році, було вже більше 100 тисяч християн. А через 200 років, в 233 році, було вже більше 1 мільйона християн. А через 300 років, в 333 році, було вже більше 10 мільйонів християн. А через 400 років, в 433 році, було вже більше 100 мільйонів християн. А через 500 років, в 533 році, було вже більше 1 мільярда християн. А через 600 років, в 633 році, було вже більше 10 мільярдів християн. А через 700 років, в 733 році, було вже більше 100 мільярдів християн. А через 800 років, в 833 році, було вже більше 1 трильйона християн. А через 900 років, в 933 році, було вже більше 10 трильйонів християн. А через 1000 років, в 1033 році, було вже більше 100 трильйонів християн. А через 1100 років, в 1133 році, було вже більше 1 квадрильйона християн. А через 1200 років, в 1233 році, було вже більше 10 квадрильйонів християн. А через 1300 років, в 1333 році, було вже більше 100 квадрильйонів християн. А через 1400 років, в 1433 році, було вже більше 1 квінтильйона християн. А через 1500 років, в 1533 році, було вже більше 10 квінтильйонів християн. А через 1600 років, в 1633 році, було вже більше 100 квінтильйонів християн. А через 1700 років, в 1733 році, було вже більше 1 секстильйона християн. А через 1800 років, в 1833 році, було вже більше 10 секстильйонів християн. А через 1900 років, в 1933 році, було вже більше 100 секстильйонів християн.

Дальше фото

КАЖУТЬ ПРО КЕРІВ.

— Я не боюся, — відповів він.

— Ні, — відповів той хрестоносець.

— Чому? — питався дальше.

— Я чого є маю Христа, який вже переміг світ і смерть.

— Я не боюся, — відповів він, — бо Христос — Цар Христос.

ЛЕГНОДУШНІСТЬ.

Легкодушність це прикмета, яка людину не підносить, а понижує. Як відомо прикмета, шкодить чоловікови. Щож шкодить чоловікови, того треба стерегися, бо шкода не є нікому приємною.

Легкодушним є той, хто на кожду справу чи річ дивиться обохтно, байдужно. Легкодух — се не сталий, ні характерний чоловік. Релігія, церква, справа громади чи народу — се у нього маловажні річи. Вистарчить, щоби легкодух побачив десь хоч мізу для себе користь, в зараз побіжить туди, не вагаючись.

Легкодух каже: Для мене кожда віра добра. Для мене всі люде — Турок, чи Москаль, — Індіянин, чи Українець — однакові. Чоловік чесний або ні, — тиняк, волоцюга, забіяка, — для нього — всі добрі. Він живе, аби жив. Він наче сонний. На кожду справу дивиться легкодушно.

Легкодушність є прикметою многих Українців. Се й до великої міри причиною, чому ми бідні, упосліджені, чому з нами не числяться. Бо лиш характерних людей цінять і любляють.

Історія вчить нас. Були колись там звані „татарські люде". Вони не дорожили українською владою і їм не робило ріжниці, чи вони платили податки своїм князям, чи чужим татарським ханам. А в послідній війні були також у нас „татарські люде", які казали: Нам все одно — чи Польща, чи Україна, чи навіть Московщина. Ми все одно будемо хлопами чи робітниками. Краще нам не буде. Вони за свою легкодушність є сьогодня невільниками.

Ті, що походять з Галичини, тямлять добре мішані подружжя. Їх було богато. Побиралась Поляки з Українками або Українці з Польками. Наслідки в многих случаях були такі, що Поляк перетягав Українку до свого народу (на польське), а Полька Українця. Задля того наш нарід потосив великі втрати і ще нині задля тої самої причини потосить необчислену шкоду. З мішаних подружж міг би наш нарід скористати, коли Українці розуміли річ, були національно свідомими, а не були в таких справах легкодухами. Не переходити ці польський бік, до Поляків, а ще перетягнути на українське тото чи ту, з якими судьба злучила неодного чи неодну з нашого народу. Ті, які лишають наш нарід і полькшяться, оправдують свій крок великою людяністю та ще благородністю серця, бо, кажуть, ради родинного спокою мусять уступати.

А ми кажемо, що покидати свій нарід — се зрада. Відрікатись свого народу, своєї мови хоч би й задля родинного спокою, се не благородність, а нікість, слабість духа. Се злочин. Се гріх.

Се, що діялося і діється у Галичині і инших українських землях під Польщею на тлі мішаних подружж, діялося і під Москвою. Так богато Українців задля мішаних подружж московщилося. Під Румунією з тої самої причини румунізуються Українці, а на Закарпатській Україні стають Чехами. Так, де нині большевизм панує на наших землях, нове лихо діється для нашої народної справи, бо многі не признаються до свого народу, зновя на корість Москви.

Який би то сильний і могучий був наш нарід, якби не та легкодушність, з якою в нас відносяться до деяких важних справ.

Українська еміграція в Канаді хоруе на ту саму слабість.

Недавно в одному гуртку зайшла на сю тему мова. Побирались двоє молодих, гарних людей. Одно належало до чужої нам церкви, яка ворожо відноситься до наших народних справ, а друге належало до церкви, яка стоїть на сторожі тих-же народних справ. Родичі останнього намагались притягнути і другу сторони ближше до народу і ставили певні домагання. Се їх дитину заболіло. Вона відповіла на справи легкодушно.

Легкодухі! Як велику жертву готов поносити, щоб дати серцеві волю! Більше розваги, свідомости, християнської непохитности треба нам всім, а певно, що у важних справах ми повелиб себе гідно як люде, як православні християне, як Українці.

Легкодух не дивиться на справи серіозно, хоч бі не знати, якої ваги ті справи були. Легкодух — се між иншим кандидат на безвірця, безбожника. Він радо буде і проти Господа Бога виступати, коли тільки буде мати надію щонебудь зискати.

Легкодухів жде кара. Скорше чи пізнійше їм приходиться жалувати своїх дій, задля легкодушности своєї винокних, але се часто буває вже за пізно.

Богато легкодухів можна пізнати там, де ходить о справи віри. Позагробове життя є або ні — про се легкодушному чоловікови обохтно. Добро чи зло, моралъ чи розпуста — се річи, над якими він мало застановляється. Взагалі віра та релігія — се після його думки щось таке, чим повинні інтересуватися тільки духовні люде. Духовні люде мають також зводити боротьбу з ворогами віри. Зате многі, які не менше повинні боронити в рн. чим духовні, часами волію насміхатися з своєї віри, щоб не зразити соні большевика або не втратити ласки в нехристіянина.

Віра — се святість. Отже великим грізхом є потакувати або прислухуватись балачкам проти віри. Не боронити своєї віри може хіба чоловік нетямущий, або безвірок.

А кілько легкодушности видимо у справах спасіння?! Богато людей в легкодушний спосіб сходить з дороги спасіння, а вибирають дороги, які ведуть до загибелі.

Велика легкодушність людей в справах свого власного спасіння, здоровля тіла і душі, провадить їх на бездорожжя, на погибіль. Щоби не попасти на бездорожжя, мусимо підходити до всякої справи з розмислом, мусимо трактувати кожду справу нашого життя серіозно, щиро, а не легковажно.

о. Є. Г.

ДИВНА ПРИЧИНА.

Чого відкавуеш на клопоти? Не клопоти робнуть тебе нещасливим, а внутрішне невдоволення. Корабель потапне не від тої води, що довкола нього, а від тої, яка дістанеть до його середини. Коли в твоїм серці було задоволення, віра і відвага, то жадні життеві клопоти не захитають твого спокою.

Православні Українці! Старайтеся, щоби Ваш сусід також став передплатником „ВІСТНИКА". Сим Ви поможете своєму релігійному часопису.

„Духовний Сіяч"

церковно-народний ілюстрований часопис, виходить два рази на місяць. Передплата $2.50 на рік.

Адреса:

„DUCHOWNY SIJACZ",
Krzemieniec na Wołyniu, Kolsyatoria Duchowny.

БОРОТЬБА ПОЛЯКІВ ПРОТИ БОГА.

В Крилові на Холмщині відбувався в червні, с. р. судовий розгляд проти 44 українських селян і селянок із села Павловичі, обвинуваченних, за опір польським властям. А опір се був такий, що коли 29 липня 1929 року польські поліцаї та комуністи, на приказ старости і за заплатою 500 золотих з державної польської каси, сконфірмували розбили і розібрали українську церковцю в Павловичах, то селяне й селянки збігалися з поля і не дали вивести грабіжникам поломаних та порубаних румовищ. Зятє їх і поставлено тепер перед суд архикатолицької Польщі і тягати їх будуть ще довго, бо розправу відложено на осінь.

ЗІ СКАРБНИЦІ МУДРОСТИ

Душа, покинувши тіло, блукала по країні пустині й холоду, і ось стала перед нею страшна жінка, розпусна й огидна.

— Хто ти? — спитала душа. — Хто ти, така огидна й погана, гірша від усякого діволя?

І примара відповіла:
— Я твої вчинки.

Мудрість безмежна, — чим далі ми в ній поглубуємось, тим вона робиться потрібнійша.

Людина завжди може робитись ліпша.

Не говори про себе доброго, ні лихого. Коли ти говориш добре, люде не повірять; коли лихе, вони подумають про тебе більш лихого; ніж ти сказав. І тому найліпше нічого не казати про себе.

Той не є тихий, хто каже про себе, що він тихий.

Той, хто каже: я нічого не знаю, — той розумний; хто каже: я вчений, — той базікало. Той, хто мовчить, — той розумніший.

Ветаня.

Правдива віра людини повинна бути сприймована не як те, щоб встановити людині спокій, а щоб надати їй сили до праці.

Джон Рескін.

Любіть ворогів ваших і не будете мати ворога.

Якуна 18 Апостола.

ВІДПАЛИВ.

На політичним мітінгу говорив бесідник. Серед публики була громадка людей з протилежної партії, які час від часу перериали йому, робячи різні завваги та даючи питання, одним не чекаючи на відповідь. Сего було бесіднікови за богато і він каже:

— Мені здається, що тут є богато дурнів. Чи не думаете, що булоб краще, як би говорив в один час тільки один з них?

— Так, — відізвався один з противників, — говоріть дальше, вислухаемо перше вас, а потім других.

ХОТІВ ВИКРУТИТИСЯ.

— Як тобі не сором, Івване, так напиватися, — каже пан-отець до свого парафіянина. — Скільки-не то разів я говорив на проповіди, що горівка, то найбільший ваш ворог!

— То правда, пан-отче, — відповідає Івам, — але ви також говорили, що ворога треба любити!

— Ну, любити так любити, — відрубав пан-отець, — але не пищити, так як ти пищиш горівку.

ВІЗИТАЦІЯ АРХИЕПИСКОПА ІОАННА ТЕОДОРОВИЧА.

День 14 вересня с. р. лишиться надовго у пам'яти православних Українців, членів і прихильників Українського Православного Собору у Вінніпегу. Сього дня відбулася візитація нашої громади Вирвисх. Владикою Іоанном Теодоровичем, епископом канадійським і американським.

Архиерейська візитація нашої громади відбувається кождого року і кождого року візитації відбуваємся величино. До сього у всіх давніших візитаціях спряяла погода. За те сього року було инакше. По дві години посуєї при кінці тижня почалися дощі. В суботу здавалося, що буде погода. Вечером вівторка до Собору старші і молоді члени товариства „Боян". Прийшов і парох нашої громади, прот. С. В. Савчук, прибули і декоратори, брати Дубюки, члени Собору. Всі взялися за працю. Одні ставляли брами, прикрашували її смерековим гіллям. Другі декорували Собор в середині і з надвору. Всі з охотою щиро працювали, всі вірили, що буде гарна погода. Та не так сталося. Ще не сейчас розвиднилося, а вже почали сходитися люди до Собору. Всім не було місця. Але кождий що міг, вже зробив, що може завтра не буде дощу і тяжко працював коло кождого сонця, щоб нельзя не те зробити, що потрібно. Все було готове, лишилося вже тільки і людей — але ще далеко, аби заповнити салю Собору. Надійшов час приїзду Владики. Нараз перестав падати дощ. Неначе на те, щоби після звичаю вийти з процесією на двір. Вийшли всі. На дворі перед Собором очікують люде свого Владику. А людей прибуває більше. Чекають 3 священиків: прот. С. В. Савчук та оо. Гребенюк і Берник. Хор Собору під управою п. М. Пасічника співає прекрасно „Боже Єдиний". Далі співають і другу пісню. Нарешті Владика. Хор співає привітальні пісні. О. Савчук витає Владику від громади, старший брат п. Демчук, витає хлібом і сілю. По дві уділили до церкви і тут ми побачили, що за сей час прийшло тільки ми людей, що Собор був цілком заповнений. Значить, добрих христіян не спинить дощ.

Почалось Богослужіння яке від початку до кінця відбувося в як найбільшім святочнім настрою. Хор весь час співав прекрасно. Дуже раділи, молячись разом з Владикою та слухаючи співання хору.

В часі Богослужіння о. Владика виголосив надзвичайно прекрасну проповідь. Хоч яким Владика він говорить проповідь, то не говорить до чуття, але до розуму, то вже так говорячи про мучеників Рідної Церкви українського народу — мимоволі і сльози ставали на очах.

По богослуженню всі в як найбільшому вдоволенню розійшлися до дім. Ще треба додати, що по Богослуженню було багато людей з по за Вінніпегу, яким належиться немале признання за те, що не злякали ся непогоду, а приїхали на Богослуження.

[illegible] Вінніпегу і околиці деякі родини і членів „Бояна", щоби приготовити столи для спільної вечері в честь о. Владики Пані постаралися [illegible] Але до Собору все ще не [illegible] Хор співав. Ще Богослуження відправлялося, коли вже не знаходили на столах, прийшли до церкви. Хор прекрасно

З ЖИТТЯ УКРАЇНЦІВ В МІСТІ ХАРБІНІ.

(Лист з Китаю)

[illegible] собі. Будинок має три поверхи, стоїть в центральному місці і має вартість понад [illegible]

[illegible] старих мо[illegible]

[illegible] Зелений

ЧУЖІ ПРИПОВІДКИ.

[illegible] повістками. Приказками.

Перший [illegible] храм був по Гордієвській. З П[illegible] ви 1925 р. парохом [illegible] Микола Трубецький [illegible] пастирські об'язки [illegible]

Від 1926 р. Служба Божа в церкві [illegible] українській мові. Хор співає по українськи. При церковних [illegible] ночи гурток. Щоп[illegible] долядати за чистотою церкви, ушанування церковних родинників, [illegible]

Церква містилася спочатку в будинку Українського клюбу. [illegible] клюбу розбились на [illegible] Одна — більшевики, які служ[illegible] лізниці (половина залізниці юридично належить до більшевиків, в фактичний вплив вони мають богато більший, ніж Хінці) і одні під впливом комуністів, а другі, щоб вислужитися перед „паном", почали провадити ленінізм в українському клюбі. Друга група — націоналісти, стала рішуче против сього. Почалася сварка і в решті Хінці будинок забрали [illegible]

[illegible] української церкви в Харбіні [illegible] — візантійський. Церков візантійського стилю є богато на Україні і в Галичині. Криє престола в ім'я св. Покрови у нас буде поміщ[illegible] в ім'я святого чудотворця Інокентія Іркутського, святителя Сибірського. В Сибіру його дуже повалюють, він нежче-б то національний сиб[illegible] святий. Між иншим Інокентій [illegible] в Мир. Кольчинськи[illegible] в Сибіру за [illegible] фальшо[illegible] [illegible] Дуже [illegible] [illegible] [illegible]

„ВІСТНИК"
Редакційний і видавничий відділ Церкви в Канаді.
Виходить 1-го і 15-го кожного місяця.
Видає Українська державна видавнича спілка
Передплата: в Канаді ... на рік,
за границею ... на рік.

THE HERALD
...

Адресувати: — Address
The HERALD, Box 3004, WINNIPEG MAN.

АРХИПАСТИРСЬКЕ ПІСЛАННЯ

Високопреосвященного
Кир Іоана Теодоровича
Архиепископа Канадійського
Екзарха Української Православної Церкви в Америці.

...Церкви, обрали вепе своїм... ша нехай не слабне. Господь всемогутній справедливий. В свій час Він завітає Свій суд на беззаконників і ... Церкви. над рушіями ... Божих хрестів, над ... Зверхників ... земній ... В день суду Вам, мої Сотрудники, Брати ... минулих часів ... без радости і над ... Церквами ... Вами своєю ... за Вас, за всю дорогу ... Шевченка, з якою всі вони свого ... Народу коли спроваджували ... теперішніх ... в Канаді ... Вас ... Церкви ... Вас ... Церкви ... Вас ... Церкви

НЕДІЛЬНА ШКОЛА

КАТЕХИЗИ

В ЩО ВІРУЄ ПРАВОСЛАВНИЙ ХРИСТИЯНИН.

...

ВЛАСТИВОСТИ БОЖІ.

...

"Бог є духом найдобротливішим —

...

Бог є всезнаючим,

...

Теперь знаємо, що Ти усе відаєш, і не треба Тобі, щоб хто питав Тебе; тим і віруємо, що Ти зійшов від Бога" (Йо

...

Бог є всемогучим.

...

Вірую в єдиного Бога...

...

Вірую в... Бога Отця, —

...

ПРО СВЯТУ ТРОЦІЮ.

...

Бог Отець, Бог Син
і Бог Дух Святий.

...

Син Божий
Бога Отця
Дух Святий

...

...ім Отця і дасть їм иншого утішителя, щоб пробував з ними повік —
Духа Правди (Іоан XIV 16—17)

...

...ких во ім'я Отця, і Сина, і Святого Духа (Мат. XXVI

...

троїстого в особах:
одноістотну і нероздільну.

...

Христіянство в Дакії Тра

...

ІСТОРІЯ ЦЕРКВИ.

...

Ширення христіянства в римській державі в протягу II і III століть.

...

Христос Спаситель заповів Своїм Апостолам, щоб вони йшли по цілому світі і проповідували Євангелію всім народам. І Апостоли пішли, і ширили науку Христову, і христили людей. Вони ширили науку Христову не тільки між Жидами, але і між поганами. Вони ширили науку Христову в Римській державі, і в Римі. Вони ширили науку Христову в Римі, і

...Православної Цер... ...ки... ...ки... ...ки

УКРАЇНСЬКІ НАРОДНІ ПРИКАЗКИ (ПРИПОВІДКИ).

Богато Приповідок (прикзок) має
український [illegible] Колись [illegible] збирати всі,
які лише дебрі [illegible] рожа.) Українцями.
то [illegible]

[illegible] друковано в Петер-
бурзі: кажуть — звісь „Українські Прикази,Присліня і таке инше" (320 сторінок),
маємо в тім книжці [illegible]

[illegible]

Приказки про Бога.

[illegible]

1. Як Бог поможе, то й святі не [illegible]
2. Як Бог не схоче, то і десять го-
3. Як Бога вспомога — У Бога все
4. Немає [illegible] — Бог не
5. Як Бог не [illegible]
6. Як бачить Бог [illegible]
7. Кому Бог [illegible]
8. З одним Богом на [illegible]
9. Як Бог дасть, то в вікно подасть. — Кому Господь що має дати, то дасть і в хаті. — Кому Бог дасть, то й завздесь.
10. Коли Бог не годить, то й огонь не [illegible]. А як Бог годить, то й мокре [illegible]
11. Як Бог не поможе, то й святі не [illegible]
12. Як Бог не схоче, то і десять го-
13. Бога вспомога — У Бога все
14. Робить Бог що хотіть, те чини
15. — Божа воля — Божа й сила. — Бог
16. Без Божої Волі і волос з голови
17. Не судить рідна, але Божа Воля
18. [illegible] — Бог не
19. [illegible] — Бог не
20. [illegible] — Бог не
21. [illegible] — Бог не
22. [illegible] — Бог не
23. [illegible] — Бог не
24. [illegible] — Бог не
25. [illegible] — Бог не
26. [illegible] — Бог не
27. [illegible] — Бог не
28. [illegible] — Бог не
29. [illegible] — Бог не
30. [illegible] — Бог не
31. [illegible] — Бог не
32. [illegible] — Бог не
33. [illegible] — Бог не
34. [illegible] — Бог не
35. [illegible] — Бог не
36. [illegible] — Бог не
37. [illegible] — Бог не
38. [illegible] — Бог не
39. [illegible] — Бог не
40. [illegible] — Бог не
41. [illegible] — Бог не
42. [illegible] — Бог не
43. [illegible] — Бог не
44. [illegible] — Бог не
45. [illegible] — Бог не
46. [illegible] — Бог не
47. [illegible] — Бог не
48. [illegible] — Бог не
49. [illegible] — Бог не
50. [illegible] — Бог не
51. [illegible] — Бог не
52. [illegible] — Бог не
53. [illegible] — Бог не
54. [illegible] — Бог не
55. [illegible] — Бог не
56. [illegible] — Бог не
57. [illegible] — Бог не
58. [illegible] — Бог не
59. [illegible] — Бог не
60. [illegible] — Бог не
61. [illegible] — Бог не
62. [illegible] — Бог не
63. [illegible] — Бог не
64. [illegible] — Бог не
65. [illegible] — Бог не
66. [illegible] — Бог не
67. [illegible] — Бог не
68. [illegible] — Бог не
69. [illegible] — Бог не
70. [illegible] — Бог не
71. [illegible] — Бог не
72. [illegible] — Бог не
73. [illegible] — Бог не
74. [illegible] — Бог не
75. [illegible] — Бог не
76. [illegible] — Бог не
77. [illegible] — Бог не
78. [illegible] — Бог не
79. [illegible] — Бог не
80. [illegible] — Бог не
81. [illegible] — Бог не
82. [illegible] — Бог не
83. [illegible] — Бог не
84. [illegible] — Бог не
85. [illegible] — Бог не
86. [illegible] — Бог не
87. [illegible] — Бог не
88. [illegible] — Бог не
89. [illegible] — Бог не
90. [illegible] — Бог не
91. [illegible] — Бог не
92. [illegible] — Бог не
93. [illegible] — Бог не
94. [illegible] — Бог не
95. [illegible] — Бог не
96. [illegible] — Бог не
97. [illegible] — Бог не
98. [illegible] — Бог не
99. [illegible] — Бог не
100. [illegible] — Бог не

Народня Життєва Мудрість.

[illegible]

[illegible]

[illegible]

„ВІСТНИК"
Релігійний часопис для Українців в Канаді.
Виходить 1-го і 15-го кождого місяця.
Видає Українська Православна Видавнича Спілка.
Передплата: В Канаді — $1.50 на рік.
За границю — $2.00 на рік.

THE HERALD
Published semimonthly by the Ukrainian Orthodox Publishing Company
Subscription per annum:
in Canada — $1.50 — Foreign — $2.00.

Адресуйте: — Address.
The HERALD, Box 3684, WINNIPEG MAN.

ЛАТИНІЗАЦІЯ І ГЛУХО-НІМА ПОЛІТИКА.

ПОГЛЯД НА ЦЕРКОВНУ СПРАВУ ЗА МОРЕМ.

І. Польський Синод у Львові.

Вересня 23-25-го с. р. мав відбутися у Львові Синод польської архиєпископії, себто наради польських єпископів і духовенства. Мали бути там також польські ун.верситетські професори.

Мали радити над поширенням польського костела на українських землях.

Поляки кажуть, що се продовження роботи [illegible] скопа Більчевського. Він то пильно дбав про поширення костела і за часів його праці збудовано на українських землях 328 костелів і каплиць, засновано 117 парафій, при більших костелах позасновано захоронки для дітей, які провадять польські Сестри Служебниці тп.

Теперішній Синод має продовжувати роботу Більчевського, але з більшим розмахом і для того зібрані на Синоді мають виробити потрібні пляни і способи.

Отже латинізацію і польонізацію війна проти Українців!

І така війна нічим не відрізниться від гарматної війни. Коли було потрібно, тоді польське військо йшло з гарматами. Коли-ж гармати українську силу на землю повалили, тоді гарматчики відходять на бік, а тоді самою дорогою вибирається инша польська армія — польський костел з відділами польського духовенства за благословенням папи.

Ідуть добивати тих, яких гарматне військо не добило.

2. Стан української церковної сили.

Польський Синод, се военне приготовання до наступу на український нарід з боку релігійного. Т. [illegible] приготовання роблять Українці для своєї оборони?

Берімо українське галицьке духовенство...

Молодше, яке римсько-польська сила виєчула наперед, се вєлебни та їх однодумці й помічники. Їх виховано для римсько-польської служби і вся їх робота, се промощування дороги польській силі до опанования українського життя.

Старе духовенство, яке бачить лихо, полягнене само собі і віддане на ласку і неласку польської сили.

А висша духовна власть Церкви, се або родовиті Поляки (Шептицький), а-бо загально відомі польські прислужники.

„Лишається світська інтеліґенція та народ, але... Інтеліґенція ще не дорозвила до розуміння церковної справи, а народ — хоч йому церковна справа ближча діж інтеліґенції, не маючи проводу, не може нічого робити.

3. Глухо-німа політика галицьких владик.

Писав в 1925 році перемишський „У[illegible]нитися?!

український Голос" про „глухо-німу політику наших владик". І під тою „глухонімою політикою" розуміли ось що:

— Єдиносим, се церковні провідники, стороні релігійного народного добра, правителі релігійного народного господарства. Коли їх воно і дійсно так, чим бути повинні, то і дбають про те, що їм поручене — працюють для нього, оборонять тай нарід заслонять до оборони. Але не так роблять галицькі греко-католицькі владики і взагалі церковні провідники. Коли Поляки з Римом, ідуть рахунками походом проти української церкви і народу, то вони поводяться, як тільки вони сліпі, тай ще деякі другі, або придурюються сліпими проти народа як виступають і нищ[illegible]ду не кажуть. Немов би їх вдова не було

Отже і є та „глухо-німа політика"!

4. Глухо-німа хрунїда.

Та коли приглянутися пильно, то розумієть провідників греко-католицької Церкви в Галичині на протязі [illegible] була більше-менше [illegible] глухо-німа політика". Було таке, що до вороття [illegible] Своїми пастирями на Українську [illegible] ви[illegible]ли [illegible] глухо-німи". Але [illegible] для виробления [illegible] для [illegible] пастирів, там глухонімота зникала. Вони [illegible] з вовками українськ[illegible] [illegible] ворожими [illegible] підписувалися [illegible] там були цілком балакучими хрунями.

Так таки сильна влада мала дивлюдей [illegible] [illegible] [illegible]

НЕДІЛЬНА ШКОЛА

КАТЕХИЗМ

В ЩО ВІРУЄ ПРАВОСЛАВНИЙ ХРИСТИЯНИН.

(Дальше)

Вірую в... Бога... Всемогучого... Деякі люде вірують, що світ після настання свого пробуває сам собою... що Бог вже в світі більше не... ється... емо, що Бог має в... вання про світ, держить... сти і керує ним... Своєю ділає так, щоб світ існував так, як всім керує і провадить до мети, до якої світ створив. Про те ми відомо з Святого Письма Старого і Нового Завіту. Так завдяки ... про людей праведних, а навіть поганів їм иноді в спосіб незвичайний. Наприклад, Авраама вивів Бог із Хар... не забув про правдивого Бога. Єгипетський Бог Авраама в землі Ханаанській від поганців; хоронив Бог Йосифа в неволі, народі єврейськім; а коли єгипетські царі почали утискати Жидів, то Господь вивів їх з Єгипту, показавши великі чуда, чудесно помагав їм завоювати землю ханаанську. В Новім Завіті Господь хоронить Младенця Ісуса перед Іродом безбожним; скільки разів охоронив святих Апостолів. Сам Господь навчає в Евангелії, що Бог дбає про всяке створіння, а найбільше піклується про людей праведних. Що Бог радить і керує всім на світі, се видно також з тих кар, що зіслав Господь на людей. Бо коли зло на землі гору взяло, і люде во всьому почали поступати всупереч волі Божій, тоді Бог винищив їх потопом; коли нащадки Хама почали будувати небезпечну Богові вежу, Господь помішав їм мову їх; коли Євреї забували про Бога і починали кланятися ідолам, Бог карав їх через поганців.

Ся опіка Божа над світом і старання з яким Бог усе держить і всім рядить і керує, називається: **Провидінням або Промислом Божим.**

Вірую... в... Бога... Творця неба і землі, всього видимого і невидимого... Деякі люде думають, що світ є відвічний і повстав сам собою. Святе Письмо Старого і Нового Завіту навчає нас вірувати, що весь сей видимий світ створений був свого часу Богом. Господь сотворив світ з нічого, себто покликав його до буття одним Своїм Словом, і в шість день упорядкував його. З Святого Письма ми знаємо про світ невидимий, себто про ангелів, котрі також створені Богом. Про Ангелів споминає Святе Письмо часто. Зараз, коли вигнав Бог людей з раю, поставив Херувима вартувати дерева життя. Являлись Ангели Авраамові, пророкам Ілії, Ісаії, Даниїлові, священикові Захарії, Діві Марії, Вифлеємським пастухам, жінам мироносицям, святим Апостолам і иншим. Ангели по природі є духи, що мають розум і волю, але тіла не мають. Їх Бог посилає провіщати і чинити волю Його, і через те вони називаються **служебними духами. Слово Ангел** грецьке і значить — **вістник, посол.** Всіх Ангелів є безліч, але по імені ми знаємо тільки кількох, що частійше споминаються в Святім Письмі, примірок: Михаїл, Гавриїл. Вся Небесна Сила поділяється на девять чинів. Найвищі з чинів називаються Серафимами і Херувимами

охоронитель для опіки над нею. Се ми знаємо зі слів самого Господа Ісуса Христа: **„Стережіться зневажити й одного з сих малих; бо кажу вам, що Ангели їх на Небесах по всяк час бачать лице Отця Мого Небесного"** (Матей, XVIII: 10).

Крім Ангелів добрих, є ангели злі, котрі називаються **злими духами, або дияволами.** Вони сотворені були Богом добрими, але вибрали з послуху Бога. Вони... Бог в... ени: вони нас ненавидять, спокушують нас до гріха, ... нашим ду... ... зробити нас нещасними на...

ІСТОРІЯ ЦЕРКВИ.

Переслідування християн римськими царями в І і ІІ століттю.

Поганську религію уважало в римськім царстві за державну і її захована було законно приписаним обовязком для кождого горожанина. Але з поміж численних згадків Римляне терпли й религійних поглядів народів, коли вони не заперечували истнования державної религії.

Щодо до християнської религії, то Римляне уважали її спершу лиш за жидівську секту і тому не прикладали до неї великої ваги. Але в короткім часі їм отворилися очі. Число християн зростало день за днем і вони пізнали, що не ... ...

ЧИ ТРЕБА ПРИЗНАННЯ?

Був недавно в „Вістнику" допис про відвідини о. Нагірняка одної оселі. На той же допис відповів Михайло Кольмута в „Канадійській Фармері" (ч. 39) дописом п. з. „Відповідь старим розворинам" і там є такий вислів

„Дальше говорилося (на обіді) про те, чи треба автокефальній церкві признання, чи ні, і п. Кузичков сильні здесь оборони думку, що не треба признання, та ми доказали, що признання таки треба".

Справа „признання автокефальної церкви" має широкий інтерес між нічче бесіди при випадковім обіді. Бо треба думати, що конечність признання доказував на обіді не тільки Кольмута, але й о. Нагірняк, себто представник „рідної церкви" в Канаді. Знов же недавно був поміщений лист Біберовичів, де рівнож говорилося про брак „автокефальної суспелі". А Нагірняк і Біберовичі дійсно не чули собі люди. Коротенько й дружньо може бути праця з такими думки.

Про взаємність і незалежність Автокефальної Церкви писалося в Канаді, бувало. Були думки за і проти. Тепер вже цілком певне є в Европі і думки що **Автокефальна Церква відкоп добра, благодатна і не потребує нікого окремого признання,** бліч потішно Вселенську Церкву, яким що противники Автокефальної Церкви не можуть не признати ні підвержити свого ствердження. Один з них в минулім числі „Вістника" замість аргументів висловив такий вислів, що він, що ми не робимо справу відділу, тільки про людську, тай то не дуже поважну.

Нікої справу Автокефальної Церкви якою інституції — чи то Біберовичі зі своїми, чи разом з Нагірняком, чи може румунський уряд, чи ще хто — се не найважливіше. Але важливе, що існувають. Чийсь інтерес вважати, щоби українській справі шкодити.

Яка саме роля Нагірняка в цілій тій роботі, я не можу собі означити. Найскорійше, що він не вміє зорієнтувались перед відповіли, отже надавсь на інструмент для китрій цілі. Стає жертвенним возлом для чужої справи. З відповіді Нагірняка на питання „Вістника" видно, що він нікої самостійна сила.

То коли раз признання про Автокефальну Церкву існує, то нехай ті, які вважають, що воно існує, доведуть в... Чи се буде Напрнік, чи ... чи, чи Біберович, чи ще хто іншим.

Може бути що й теперішні обіцяні Автокефальні Церкви зіллять невдовзі. Може бути що противники Автокефальної Церкви знайдуть якісь можливості порозумітися з нами тим самим, які мають тепер. Сам чи так, а воно повинні з українськими загалом своїми новими церквами податися. А то грех буде коли правдою, яка ім вимагає, не подаються з народом, ставши перед ним людей в лице і не кидаючи з нашем ухо проти нього робити ... противників Автокефалії.

Отже: **Треба Автокефальній Церкві признання, і від кого, чи не треба? Важна вона, благодатна, чи ні? Є вона дійсною церковною українського народу, чи ні? Є її священнодійствами священними, чи ні?**

Питання ясні, отже дайте всякі відповіди

Автокефаліст

СПІЛЬНА ВЕЧЕРА.

(Толстой, Мак.)

Свято Покрови з цілій громаді відбулося в сьому році чи не краще, як будь коли. Православна Церква цількуе обходити се свято урочисто. Воно в нас відбувось дуже урочисто тому, що участвовав збільшень присутність нашого о. протоерея Кудрика. Він разом з нашим парохом, о. Гриціком відслужив торжественно Службу Божу. І виголосив гарну проповідь, пристосовану до теперішнього часу.

А вечером відбулась вечера парохіяни у Народному Домі. Зійшлися члени парохії і гості. Засіли до стола і по молитві взялись до споживання смачних страв, принесених нашими жіночтвом.

Господарем вечері був наш парох. Він на початку забрав слово, в якім підяк вартість спільних сходин та розказав дещо із своїх подібних в пропій.

Відтак покликав до слова о. протоерея Кудрика. Присутні богато наслухались з його проповіді, яка тревала більше години і була перекладана правдивим примірами-подібня з дійсного життя. Проповідь о. протоерея була дуже живою і поперелітана гумором.

Промовляли і голова церковної громади п. М. Гелецюк. Висказав з задоволення, що члени громади зійшлися та ділкувала в першій мірі о. протоерея за працю в церкві і також бажає церкві в часі його відсутності в Канаді.

Співали церковні хори під проводом о. Гриціка. Співи були дуже гарні і відповідні.

Вітчик покликав до слова п. Ярослава Гриджин. Вона порушила в своїм слові з своїй рідної мови. Жінки повинні все і всюди дбати про ... рідної мови. Вони повинні ... свої мужів, а також дітей ... виховання своїх ... в ... і ... пристрасті їх до церкви.

Ще ... виховали пристрасть ... Чи ... сильні ... як церкви ... сумні ... Ні ... промовляти, пані М. Н. ... Вона ... мовляв ... Жінка ... вість. Виховує ... на ... справі ... вечері ... Жінки ... ся ... ні ... ся ... ні ... ся ... ні

БОРОТЬБА З ЦЕРКВОЮ НА УКРАЇНІ.

Другий поширений прийом боротьби — відречення священик.в.д церкви, щоб за прикладом одного десять відмовляюсь, а церква руйнувалась. Отсе вибере ГПУ найвдатнійшого в околиці священика і покличе до ГПУ. Священик в прикрому непорозумінні — чогось се. Таможе зразу накидаються на нього, як хижаки: і змишать, і зганьблять, і в порох пустять всю його „групу", словом, священик не сподівається родини своєї бачити. Після такої електризації, недосвідчений священик готовий на все. Тому коли чекіст зарепіт вимовить: „в пол.тверджень того, що ви не єсть враг сов.єтської власті, откажетесь от своего сана" — богатенько священик.в зрікається церкви. На другий день в газет. міститься шарочена заява, що священик такий то... усвідомив шкоду релігії, зрікається свого сану і закликає своїх вчорашніх товарищів по праці, йти за його прикладом, стати на шлях чесної творчої роботи і таке инше.

Околичні священики, параф яне чи тактовті і очей не вірять. Кажуть се рапто.. Коли священик твердо стоїть, не зрікається, а ГПУ конче хоче, щоб він відмовився, воно найде спос.б. Хто небудь з села підробляє характер письма священикового і подає до редакції лист — зрічення сану, осуджуючи церкву, висм.ваючи релігію і т. д. Священик, довідавшися про такий підлий вчинок, обурюється, пише негайно спростування, вимагає розсл дити фальшиву заяву і потягнути мерзотника до відповідальности, але спростування його редакція не приймає, а розсліджування „об цяе" перестає. Так і не доискається він той об цинки. авторитет його підпадає, терпить через се і вся церква.

Третій дошкульний спос.б боротися з церквою — непосильні обкладання податкові священиків та церковного майна. Священики перебувають в неймовірно тяжкому матеріяльному стані, бо землю в д них позабрали, з церковних дат повинаків; єдине жерело до життя — церковна відправа, а за се накладають велюдські податки від 300 до 2000 карбованців. Р дко який священик може таку суму виконати. Доводиться або на суд ставати, щоб потім вирвс до сорочки продали, чи завчасу тікати з села та шукати десь иншої парафії. Через с податки мало кому доводиться засиджувати на одному місці

Заборонили священикам їздити по хатах і правити Служби, так само говорити проповіди в церкві: не приймають дітей іхніх до шкіл, не продають їм в кооперативах нічого. Так само експлоатують помешкання церковні; цінну на них підвищують що разу, кождого року оголошують перереєстрацію церковного майна, а се все коштує трошей та морока, бо доводиться парафіянам по 3-4 рази до округи їздити та все то паперів сільрада не завіряла, то всі параф яне не підписались, то не так акти складено. Всі хруґійства зведено до того, щоб відвести селян з терпіння, і щоб вони відмовились від реєстрації: хто протягом тижня не зареєструє — церкву опечатають.

Кр м сих основних засобів комуністи мають цілу низку щоденних инших форм гнобити церкву та деморалізувати вірую чих. Адміністрації сільській наказано забороняти церковні сходини, не допускати зборів, пожертв на церкву, всіляко підривати ремонти церкви і т. и.

Заборонено батькам під страхом кари посилати дітей шкільного віку до церкви, сповідатись, причащатись. Так само вс м урядовцям радянським не можна в двір.ати церкву, вінчатись, хрестити дітей; хто порушує се, того під час чистки зв.льняють з посади.

Для повсюдженої боротьби та пропаганди проти церкви на селах організовано „Т-ва Войовничих безвірників". Вони мають за завдання: підривати честь священика й служителів, пускати про них всякі брехн; нищити на селах хрести-фігури зривати у сусід ікони, церковну літературу, висмівати тих, хто ходить до церкви, вбивати їх, щоб не хрестились, не вінчались; зривати церковні хори, переманюючи кращих співаків до себе; зривати рел гійні свята і т. п.

Часто сільські „безв рники" вживають ак надто мерзенних способів і вони можуть привелюдно образити церковного старости. чи й священика, провокувати його хуліганськими вигуками. свистом; зробити пакість в церкві, напр. покрасти церковні р ч.: залити в ночі водав нищо і поздійняти дзвони Було багато випадк в що дзвоть по дзвони, загрожуючи пообр.ють їх, і разом з ними валиться стеля церковна і прибиває „безвірників" на місці Такі напали примушували парафіян ставити нанім варту коло церкви

„Войовничі безвірники" в урочисті дні великих церковних свят улаштовують коло церкви збіговиська розбещеної молоді, що під звуки мобілізованої наймодне музики виглядає пяні танці. співає соромницькі богохульні пісні, щоб ображати релігійне почуття віруючих

Є ще сила таємних і явних заходів, що ними большевики намагаються вибити з душі селянина віру в Бога, ліквідувати церкву.

Хоч і важко в умовах большевицьких боротись, але віруючі не відступають в д церкви Христової. від її святих заповітів.

Ю. Г-ко.

„Новий Час")

СВОБІДНА ЛЮДИНА, А НЕ РАБ.

Християнська наука вчить, що кожна людина мусить бути свобідною, а не рабом. Але московська православна церква й римська католицька ці засади християнства потоптали й замість їх почали виховувати своїх вірних в покорі та рабстві: для духовної і світської влади. Сі дві церкви, які формально ворожі одна другі й, фактично в богатьох випадках сходяться близько між собою. Як одна так і друга церква взяли собі за устрій автократичні форми. Як одна, так і друга церква усунули в себе соборність, властиво соборонравство; як одна, так і друга церква верховну владу в церкві переложили з духовенства та вірних в руки одиниць, яких зробили заступниками Христа на землі й навіть поставили волю їх в основу Церкви замість науки Ісуса Христа

В католицькій церкві став таким мовознадцем римський патріярх, який збунтувався, бо хотів у своїх руках зосередити всю повноту церковної влади, але східні патріярхи не признали йому такого права й твердо стояли на тих основах церковного життя, які установили й заповідали святі Апостоли. Себ-то східні архиєреї стояли на основах соборонравства в Христовій Церкві. Тоді римський архиєрей відколовся від Єдиної Соборної Христової Церкви й проголосив свою римську єпархію незалежною, а себе найстаршим єпископом. З того часу римсько-католицька церква попала в схизму, бо відірвалася від Єдиної Всесвітньої Церкви, а римський архиєрей повелі дійшов до того, що проголосив себе заступником Христа на землі, а в кінці XIX віку проголосив себе непомильним. Себ-то все, що папа скаже з катедри, є святе й не підлягає ні критиці, ні напрові, бо є „святим", все одно, як Слово Боже.

В російській церкві, по знесенню соборонравства та патріярхату, головою православної церкви було оголошено російського царя, людину навіть не по.ним ставлену в священний сан. Під підставі основних законів російської держави, кожде слово, сказано офіційно царем, було законом, против якого не було відклику. Отже таким чином і в церковних справах формально цар на себе взяв такі самі права, як римський папа в римо-католицькій церкві. Навіть Росія проголосила Москву третім Римом.

Обидві сі церкви: російська православна та римська дійшли до того, що понехали заповіди Ісуса Христа про Бога, Отця Небесного Всепродовного й Всеблагого. Бо Христос учив, що християне мусять розуміти Бога, як безмежно любячого свого Отця, який прощає щиро розкаявшихся блудних синів. А московська церква та римська вернули назад до докристиянських часів і почали для своїх вірних представляти Бога, як представляли його Жиди: Богом мстивим, Богом жорстоким, який карає своїх дітей, не маючи до них пощади. Замість розуміння Бога, як учив Христос, вони навязали своїм вірним розуміння Його, як Бога-Єгови, згідно вірованню Жидів до приходу Христа на землю.

Сі головніщі та ще богато инших відступлень від правдивої Апостольської Христової Церкви Рим і Москва поробили для того, щоби своїх вірних тримати в страху й покорі, тримати їх у духовім та фізичнім рабстві не лише церковної, але і цивільної влади. Українська Православна Церква, відродившись, стремить до привернення всіх чесних Христової науки, які були установлені Ісусом Христом та Його Святими Апостолами. А передусім вона вчить, що людина свобідна, людина рівноправна з иншими людьми, бо всі люде створені по образу й по подобі Божій і в тій кождій людини живе безсмертна душа, власне образ Божий.

...Ди·про")

З. А.

ОБРАЗИ! ОБРАЗИ!

Маємо такі образи на продаж:

1. Ісус Христос в терновім вінці.
2. Тайна Вечеря.
3. Пресвята Трійця.
4. Матір Божа безпристанної помочі.
5. Св. Апостол Петро.
6. Св. Апостол Павло.
7. Св. Архангел Михаїл.
8. Гріб Ісуса Христа.
9. Гріб Пречистої Діви Марії.
10. Св. о. Николай.
11. Свята Родина.
12. Матір Божа терпячи.
13. Свята Анна з маленькою Марією.
14. Ісус Христос в Оливним Городі.

Величина образів 15½ через 20 цалів.

Образи виключені в дуже гарних кольорах і на добрім папері.

Ціни:

Один образ, з пересилкою 40ц.
Два образи, з пересилкою 75ц.
Три образи, з пересилкою 1.00
Пять образів, з пересилкою 1.50
Десять образів, з пересилкою 2.75

Замовлення і гроші слати на адресу:

THE VOICE
Box 3654, Winnipeg, Man.

ПОРЯДОК СВ. ПРИЧАЩЕННЯ В УКРАЇНСЬКІЙ ПРАВОСЛАВНІЙ ЦЕРКВІ.

Греко-уніяцька церква довгий час мала церковні звичаї зовсім такі, як і православна українська церква. Цілі віки різниця між сими церквами була тільки в тому, що уніяцька церква визнавала папу римського своїм головою, чого не визнавала церква православна. І дише за останне століття греко-уніяцька церква стала сильно католичитися, нерідко переймати звичаї римо-католицької церкви й забувати свої споконв ічні православні українські обряди.

Серед сих звичаїв забула вже греко-уніяцька церква й свій давний порядок Святого Причащення, замінюючи його на порядок римо-католицький. Маю на увазі зовсім нову звичку в греко-уніяцькій церкві, — підчас Святого Причастя не причасники підходять стояти до священника, а навпаки: священник підходить до кождого зокрема причасника, що стоять навколішках.

З найдавнішого часу, як то знати в позостатніх рукописних Служебників та в стародавніх образів, в православній українській церкві все був звичай причащатися стоячи: священник з Чашею стоїть в Святих Вратах, а до нього по.ожно підходить поодинці причасники, склавши руки навхрест на грудех. Кимрики, чи взагалі дві старші поважні особи тримають великого покрова так, що він знаходиться під святою Чашею і під підборіддям причасника,—в разі чого Святі Дари впали-б на Покров. По Причасті священик лівою витирає Покривцем уста причасникові. В греко-уніяцькій церкві усі сі стародавні звичаї вже викидаються й замінюються їх на звичаї римо-католицькі: тут причасник стоїть на вколішках, а священник підносить йому Святі Дари.

Для вірних Української Православної Церкви мають особливу обовязуючу силу власні стародавні звичаї; на инше ще, ми про них досить докладно знаємо з своїх стародрукованих Служебників, а особливо в православному Служебнику, що вийшов із Стрішинської друкарні, в 1604 році.

На одному з соборів в Берестї, десь в 1694 р., зібралися були всі українські православні архиєреї (умі тоді ще не було). В числі инших питань обмірковали й справу церковних звичаїв та богослужбових книжок, в чім не було тоді єдности. Архиєреї постановили, щоби справою виправлення і видання вірних церковних книжок заявися львівський єпископ Гедеон Балабан, найбільше освічений ієрарх тогочасу.

Виконуючи постанову собору, єпископ Балабан звелав в місті Стрішині на Бережанщині відповідну школу, а при ній друкарню. Першою працею, яку зробили видатні вчителі під проводом єпископа Балабана, був Служебник: Балабан зібрав богато старих Служебників і на їх основі склав дуже добру книжку для вжитку української церкви. Цікаво, що до сього Служебника Балабан вніс також ті українські звичаї, що були ще в нас з давнього часу. І сей виправлений Служебник вийшов із Стрішинської друкарні 22 січня 1604 року.

Стрішинський Служебник 1604 р. в цілім православнім світі користувся величезною повагою, — в нього правили Служби православні і навіть уніяти аж до останнього часу. Його богато раз передруковували в Київі та Львові, йогож передрукував і славний митрополит наш Петро Могила в Київі.

Порядок Святого Причащення в нашій церкві має зрозуміле величезне значіння. А в теперішній час і в церковній літературі, а ще більше в самім житгю провадяться безконечні спереченння між православними та уніятами за зміст сього порядку. Щоби допомогти тим, хто хоче дотримуватися стародавнього українського порядку Святого Причащення, подаю тут відповідні виписки з л.л. 165-167 львівського Служебника 1646 року; подаю також і український переклад. Порядок (чин) дуже докладний, — не забуто навіть довгих українських вусіві

Оригінал 1646 року церковно-слов'янський:	Український переклад:
Діякоѵ отверзаетъ св. Олтаря.	Диякон відчиняє двері св. Вівтаря.
Іерей же, поклонъся единою нижко, вземлетъ св. Потиръ со благословеніем, и даетъ Діякону; онъ же, вземъ и отъ руку его, приходитъ и станетъ во св. Дверех, и поднесъ и обѣма рукама, глаголетъ къ предстоящимъ людемъ велегласно: „Со страхомъ Божимъ"...	А Священник, низько вклонившисии один раз, бере св. Чашу з побожністю й передає Дияконові; а той, взявши її з рук його, приходить і стає в св. Дверях, і підняви її обома руками, виголошує до людей, що стоять: „Зо страхом Божим"...
И бываетъ причащеніе общее сицевымъ образомъ... Діякону ставшу въ Царскихъ Дверехъ и богословствующу: „Со страхомъ Божимъ..., Іерей вземлетъ отъ него св. Чашу и, ставъ самъ посредъ Царскихъ Дверей, обѣма рукама благословѣйно божественную держитъ Чашу. Причастившися хотящіи приступаютъ близу, и, ставше чинно, главголютъ вси, проважающу имъ Іерею тропари сія: „Вѣрую, Господи, и исповѣдую"... И удараетъ Іерей десницею перси своя единою, и съ нимъ вси причастившися, проказующи: „Зрадій мене, Господи, як прійдеш до Царства Свого" Ударяючи другий раз в груди, проказують: „Зрадій мене, Владыко, егда прійдеши въ Царствіи сн". Вторицею же ударяющи перси, глаголютъ: „Помяни мя, Святый, егда прійдеши въ Царствіи сн". И абіе молитву сію: „Владыко Человѣколюбче"...	Диякон відчиняє двері св. Вівтаря. А Священник, низько вклонившисии один раз, бере св. Чашу з побожністю й передає Дияконові; а той, взявши її з рук його, приходить і стає в св. Дверях, і підняви її обома руками, виголошує до людей, що стоять: „Зо страхом Божим"... І відбувається загальне причащення такими чином... Як Диякон стане в Царських Дверях і проголосить: „Зо страхом Божим"..., Священник бере від него св. Чашу і, ставши сам серед Царських Дверей, обома руками благословенно держить божественну Чашу. А причасники підходять ближче, ставши пристойно, приказують усі за священником отсі тропарі: „Вірую, Господи, й визнаю"... І вдарає Священник правою рукою в груди свої один раз, а з ним усі, що мають причащатися, проказуючи: „Згадай мене, Господи, як прійдеш до Царства Свого" Ударяючи другий раз в груди, проказують: „Згадай мене, Владико, як прийдеш до Царства Свого". Третій раз ударяючи в груди, проказують: „Згадай мене, Святий, як прийдеш до Царства Свого". І зараз отсю Молитву: „Владико милостивий".
По закінченні Молитов сих, підходять причасники один по одному з великою побожністю та страхом Божим, з розчуленням, з умиленіем же, і аще мощно, и со слезами, и кождо ихъ покланяется единожди до земля, и воздвигся, слагаетъ руцѣ крестообразно къ персемъ, и лобзаетъ прежде честный Крестъ. Поддержащи и же великій Покровець кланяется до земля. Чашею, подлагаютъ причастника хотящему покровецъ под браду, онъ же, отверзъ уста свои благоговѣйно (и аще усы великіе имать, пре.же да скрутитъ я, єлс никакоже омочитися имъ въ божественной Крови) и очима горѣ зря, со вѣрою и страхомъ по емлетъ божественныи Тайны отъ руки Іерейск.я.	Іерей, коегождо ихъ причащая, главголетъ: „Честныя и святыя и пречистыя Плоти и Кровне Господа Бога и Спаса нашего Іисуса Христа причащается.. слуга Божий (имя) на в дпущення гріх'в своіх і на життя в чне". І витирає уста його св. Покривцем, а той цілує край св. Чаші, яко Священник проказує: „Се торкнулося уст твоіх, і зглядить беззаконства твої і гріхи твої знищить". А причасник, з побожністю низенько вклонившися, відходить в душі своїй хваливчи й дякуючи Богові за таку велику ласку, якої сподобився".

Проф. Іван Огієнко.

Варшава, 12-го вересня, 1929

ЗНАЙШЛИ КНИГУ ПРОПАВШУ ВІД 1500 ЛІТ.

Н'мецька преся доносить: Проф. Шм.дт знайшов оригінальний текст „Діяній св. апостола Павла", котрий безслідно щез ще в 5-ім столітгю. Текст той мав у руках ще св. Августин в 4-ім столітгю. Літ тому поверх 30 професор Шмідт відкрив у збірці старих рукописей університету в Гайдельбургу уривки з тих „Діяній" в коптійськім перекладі і вже тоді рішив, що грецький оригінал найскорше можна буде знайти в Єгипті. Тримають літ шукав він за тим оригіналом і нарешті знайшов дійсно в Єгипті повний грецький текст „Діяній" на 13 сторінах папіруса разом з перекладом на коптійську мову Пісні Пісень Соломона і Плачу Єремії. Текст той був у гробниці якогось священика під плитами долівки одної з коптійських цер-

„ВІСТНИК"
Релігійний часопис для Українців в Канаді.
Виходить 1-го і 15-го кожного місяця.
Видає Українська Православна Видавнича Спілка
Передплата: В Канаді — $1.50 на рік.
За границю — $2.00 на рік.

THE HERALD
Published semi-monthly by the
Ukrainian Orthodox Publishing Company
Subscription per annum:
in Canada — $1.50. — Foreign — $2.00.

Address: — Address
The HERALD, Box 3684, WINNIPEG MAN.

ЛАТИНІЗАЦІЯ І ГЛУХО-НІМА ПОЛІТИКА.

ПОГЛЯД НА ЦЕРКОВНУ СПРАВУ ЗА [illegible]

(Докінчення)

9. Світська глухо-німа політика.

Глухо-німої політики було також і в світських Українців завсігди дуже богато. Де треба було обурюватися, там вони толерантно підсміхалися. Де треба було протестувати, кричати, закликати до боротьби, там гнулися в дві погибелі або вдавали, що нічого не бачать, не чують, не розуміють. Вдавали глухих, сліпих і дурних!

Бермо нині деякі старокраєві часописи з їх видавництвами і редакторами — то їх політика в відношенню до церковної справи десять разів більше глухо-німа, десять разів більше злочинна, ніж політика Хомишина, Кошиловського, Галушинського, чи Ількова. Тамті бодай не вдають патріотів.

В польських протиукраїнських нарадах можуть брати участь побіч представників костела також польські університетські професори; можуть брати участь польські журналісти, редактори, письменники, політики, учителі, соціялісти, бо релігійний похід проти Українців, се в них усіх польська народна справа, національний обовязок.

В Українців же противно. Вони до церковних справ „непокликані". Вони в церкву і релігію не вірять. І тому коли Поляки ідуть проти українського народу релігійним походом, українська вчена братія вдає глухих, сліпих і дурних, тай ще гордиться своєю сліпотою, німотою і дурнотою.

10. Для церкви в часопису немає місця.

Верним ще до часописів. Вони пильно нотують театральні справи; цікавляться спортом; містять оповідання безідейних туристів, що по більшевицьких театрах волочилися; застановляються над подилом жінок (чи тее „пань) на тих, що, 1) інтересуються всесвітськими ідеалами, 2) тих, що мають бути матерями, і 3) на тих, що мають бути дамами (карикатурне наслідування панів! Містять звіти бесід чужих премієрів, та чужих виборів; є описи подорожей по панських містах тай ще чимало чого. **Але на церковні справи свого народу не-ма постійного кутка.**

Бо хіба честю буде бо виховався 20-го століття, дарвіністам з переконання, тай церквою чи релігією інтересуватися? Вони мають щось гіднійше — хліб і цирк. Те, чим римська боса голота перед 2000 літами інтересувалася.

Не думають такі, що чужі люде бачать той карикатурний „акалемізм" і пильно собі його карбують, щоби знати, кого мається перед собою.

11. Викрути безцерковників.

Безідейність і викрути... Церковна справа — не наша справа. До церковних справ ми не „покликані" — на те є попи. Тепер 20-ий вік. Церковна справа не є народною. Ми вірімо чистому розумови. До минувшини належать церкви, до будучости театри...

Таке пишуть. Таке ще більше говорять. Таке свої життям ще більше показують і проповідують.

Не думають, що все те безідейність. Журнота. Злочин. Бо в парі з такими поглядами завсігди моральна гниль в житті. Від такого погляду лише пів кроку до всього чого те чудовисько. До перемін в серцях на користь безбожників, колиб зависіла сила

12. Англійський консуль, педагоги і капло.

Перед кількома літами о. С. приїхавши з Америки до Европи, зайшов до англійського консуля, щоби розвідатись про церковні відносини в большевії. І що? Консуль дав йому дуже подрібні пояснення про все, що до церковних справ в цій державі відносилося. В чужій державі, в який сим не же!

В нас же верхом наукової тай політичної мудрости уважають про церковні справи свого народу нічого не знати і народови не сказати.

Що-ж се, як не глухо-німа політика?

Що сказав би той чужий консуль, колиб зайшов українського політика про точні українські церковні відносини, а той би, ані мені, ані замість відповіли тайни би комітетові чорні очі, гордо еволюції...

Пригадати ще такий факт: Коли нещодавно Українець з Канади говорив у Львові про церковну роботу в Канаді, тобто бездо приїхали голосники „ліві" і від него ще кадилом смерділо! І мав церковою не інтересуються, але другою роботу робить?

Чи се значить? Чи се значить, що ми, Українці, в нашій мові не розуміємо Політики, як сили. Моральної сили життя?

Та ціною не зробити крівди треба сказати що остатньо тут. Ми можемо мати прихильників в Европі і також гідні люди, що не погоджують церкви і релігії, але на тих Палестина (Безвірна) братія знищить як ні дивись, коли не гірше

13. Церква народна справа — Цензура і Боротьба.

Глянмо ще на такі діточі викрути: Церква ненародна справа — се справа попів. Польська цензура звязує руки. Обминемо церковну справу, щоби не мати достатньої боротьби.

Церква в розумних людей на світі є народною справою. І то дуже важною, великою, необхідною, святою. [illegible] му нею мають там користатися всі — а свідомі мають в ній працювати. А попи, як й усі люде можуть бути і себе лише в чисто особистих справах кваліфікувати. Народ живе нарівні з другими

Що-ж до цензури, то вона нічичому. Можна-ж мати в часописи постійний куток, де подавалось би відомости релігійних і церковного світа, які потрібно знати українському загалови, обминаючи всякі дразливі для цензури пояснення. А вже нехай загал сам собі їх толкує. А то виглядає, що факти, які загал повинен знати, пляново перед загалом закриваються

Правда — пишуть і про церковне... Ювілей Шептицького, слабість папи, папа і Мусоліні, повстання папської держави, подорож до Риму чи Лурд — тільком се все такі вісти, які можуть цікавити українському народови Польщи, а не такі, яких потребують Українці. Се навіть не вісти, але зводження загалу намарніці. Про дійсні-ж українські церковні справи заговорять пять разів в році і то для відчійного. Коли стаття редакційна, то менше має в собі щирости, ніж стаття про Аманулу, а коли постороннього автора, то помістили й зробивши комусь велику ласку.

Щож до уникання додаткової релігійної боротьби, то як се назвати, коли хтось не ставить опору воровови, щоби не викликати боротьби? Чи се не крунівство? В найлекшим випадку, се дурнота і нікчемність!

Коли ворог запрягає до наступу всі руки і всі способи, то треба й Українцям використовувати всі руки і способи. Хто живий нехай стає до боротьби воружившись в усяку зброю і для всякого випадку. Саме усвідомлення собі, кривд які Польща з Римом заподівали і заподівають Українцям, скріпила би моральний грунт під ногами Українців. Одинюк є люде, що того не розуміють.

Ціла справа зникла би богато, коли би українські атеїсти й індиферентисти (безбожники і байдужі до релігії) відкрили сміло перед загалом лице і сказали:

- Чого ви нас чіпляєтесь? Хіба не знаєте, що ми матеріялісти, а в тім атеїсти і якої релігії і церкви не хаємо потрібною. Як от і большевії. Тому нам байдуже, коли Ляхи забрали церкви, отже і костел буде в будемо (хіба під примусом Поляків) церкви нам треба, а Маслосоюзу, а Маслосоюзу і театру!

14. Пощо таке писати.

Хтось може зробити закид: Пощо таке писати. Пощо загал знеохочувати. Пощо настроювати людей проти тих, які церковою не інтересуються, але другою роботу роблять?

Ледизм (безбожність), се дуже поважна слаб сть. Ще гірша через те, що оправдана й убійча. І тому її треба [illegible] ничити і виступати проти тих, що в себе дбало плекають і між загалом поширюють

Коли лікар буде пильно лічити сухоти, а рівночасно буде свідомо розповсюдити поміж народ бакцилі тифу, чи гарячки, то чи можна казати: не здичів лікаря за тиф і прокляну, бо він дуже вміло лічить сухоти? Не зачіпати його, бо він злочин! Такого лікаря треба [illegible] примусити, щоби не поширював слабостей, або вигнати і пошукати лікаря, який охороняв би людей від усіх слабостей.

Таке саме з інтелігенцією, яка з одного боку будує народну справу, а з другого підкопує, нівечить, псує, калічить і валить здубоване.

Г. Ч

Про Смерть Бл. п. о. Новосада.

Коли се число йшло до друку, вами отримано найновійше число „Дніпра", з якого докладнійше довідуємося про смерть і похорон бл. п. о. Василя Новосада. Покійний свого часу працював як священик на ниві Рідної Церкви в Канаді і своєю щирою працею та вдячею здобув собі велике число приятелів та довголітну память. Вніхвини з Канади до Злучених Держав в 1926 р., покійний не покидав думки про поворот до Канади, про що часто згадував в своїх листах до одного з канадійських українських православних священників. Та замість до Канади, відійшов до Країни вічного спочинку.

В слідуючім числі подамо ближші інформації про життя, як рівнож про смерть та похорон Покійного.

ГЧ-КП.

КВІТКИ ПРИ ДОРОЗІ.

Будь в рішеннях обережним.

В Злучених Державах була домашня війна. Полудень вкоював з Півночю за висвобождення Мурників (Негрів) з невільництва. Богато крови пролялося.

При сій нагоді в'дкривали в Гетесбургу памятний цвинтар для полеглих за добру справу. І поіхали на се торжество державні провідники — сенатори і президент Лінкольн.

Сам Лінкольн не був вдачею бесідником. Він — чоловік діла — вмів розумно говорити про ділові справи, але не мав що говорити на парадних торжествах.

Довго клопотався він, що йому сказати, та не знайшов нічого путнього. Не складалося.

Перед ним виступало богато бесідників, деякі з них великої бесідничої слави. Говорили довго. Загал ворушився під їх словами, як схвильоване море. Шум оплесків досягав хмар.

Коли-ж прийшла черга на Лінкольна, він вийшов, сказав бесіду, що помістилася на одній сторінці книжки і забрався. Ніхто не плескав. Ніхто не ворухнувся. Мов би не чуля його слів.

З важким серцем опускав він трибуну, свідомий своєї невдачі. А вже крайщо болюче йому стало, коли зараз стали підходити до него сенатори і величати його промову.

— Ваша річ хвалити мене, — думав він, — але-ж се лицемірство! Ошукують мене, як дитину! А може знаючи моє пригнобления, хочуть потішити мене, кажучи, що не так воно було зле, як думаю. Значить — милосердяться над моєю невдачею....

З важким серцем верчув він до Вашингтону. Хотів тут працею розігнати пригнобления, та не йшла робота. Завадто вже терпіла його чесна душа.

Случаем зайшов він до шпиталю. А там лежав ранений офіцер з полудневої армії (Лінколи був з північними), який особисто не знав Лінкольна.

Почувши, що незнакомий звесь Лінколи, офіцер каже:

— Таке ім'я, як нашого президента. Але-ж славну бесіду в'н сказав. Я читав її в часописі. На десятки літ лишиться вона перлиною між бесідами. Дуже вже вона таки вм'яла тай розумна. Я сам вчився бесідництва, то на тім розуміюся...

І виложив перед президентом всі великі прикмети, які та коротенька бесіда має.

Тут доперва Лінколи довідався, що його бесіда не тільки не була недотепною, але була дорогоцінною. Такою її уважають і тепер — за один з найкращих примірів красномовности.

Сіоністи, се нині одна з найсильнійших жидівських організацій на цілому світі. А батьком сіоністи був Теодор Герцель.

Сам Герцель був чоловік вчений і розумний. І великий жидівський патріот. Клопочучись Палестиною він був на від'ємні в турецького султана, в'н говорив з німецьким цісарем, та представниками инших держав.

Думаючи, як би звязати жидівство в одну силу і заставити до одної роботи, він почав клопотатись про добрий плян для такої роботи. За якийсь час появилась його книжка п. н. „Жидівська держава", що була таким пляном. Вона то і стала основою сіоністичної організації.

В своїй книжці Герцель говорить головно про плянове организування жидівської сили поза Палестиною — а буде така сила, то і Палестина буде.

Однакож Герцель не довіряв собі. Написавши книжку він пок'с її до иншого визначного Жида і прочитав. Вислухавши все, каже той Жид Герцелеви:

— Нічого правди таїти і я скажу тобі отверто, що ти здурів. Здорові люде таких книжок не пишуть. Тому я раджу тобі вдатись до психіятра (лікаря умових слабостей), нехай він тебе огляне і дасть пораду...

Вразило се Герцля. Бути може, що він не розумів, що писав. Бути може, що він варіят, коли люде так кажуть.

Щоби запевнитись, чи справді воно таке, вдався він до ще иншого Жида, вдомого тоді широко своїм розумом і наукою. Тут опівів, що хто иншій про його книжку і про нього сказав і просив послухати написаного і сказати сміло остаточне слово.

І Герцель почав читати. Коли-ж скінчив, каже до него учений:

— Коли тобі казав хтось, що ти здурів, то він не помилився. Так воно і є. Я слухаючи твого писання також здур.в. Вже нас є два таких.

Се значило: я з тобою вповні годжуся. А коли за таке звуть тебе варіятом, то нехай звуть і мене.

Тут доперва Герцель побачив, що його книжка є цінною річею.

Коли Шевченко почав писати свої вірші, то не показував їх нікому. Складав в скринку і засував під постіль і на т.м мала їх ціль кінчитися.

Аж раз заходить до нього огатий Українець — замовляє портрет. А Шевченко був малярем. Розговорилися і побачив той Українець в скрині якісь вірші.

— Що се? питає він Шевченка.

— Та се як нудьга на душу спаде, то я щобудь таке мажу. Лекше стає, — каже Шевченко.

- Так я заберу їх і перегляну, — каже гість.

І Шевченко згодився

За час приходить той Українець і каже:

-- Се цінні річи! Їх конче треба в книжку надрукувати.

Шевченко відмахується:

-- Се-ж я до друку не готовив, — каже він, я собі тілько. До чого воно кому здасться? Тільки сорому наберусь...

І виложив перед президентом всі великі прикмети, які та коротенька бесіда має.

Тут доперва Лінколи довідався. Як же вийшла книжочка, всіх заінтересувала. Тоді доперва Шевченко пізнав, що його писання се цінні річи.

Три інтересні приміри, а їх можна би згадати подібних богато більше. Та не тільки те важне, що вони інтересні, а те, що вони дають моральну науку. Яку-ж науку?

Саме таку, що: коли великі розумні люде не довіряли своєму розумови, то осібьми обережнійшим в усяким осуді повинен бути пересічний чоловік!

Андрієвський оповідає, що при наступі большевик'в на Україну, в Полтаві якійсь український студент розпинався за большевиками і розбивав українську силу. Та невдовзі большевики того самого студента розстріляли.

Таке бувае, де люде руководяться не холодною розвагою, не обережністю, але самою сліпою впертістю і фантастичним запалом. Летять стр'мголов туди, де замість товариша є ворог, де замість життя знаходять смерть.

Так можуть летіти стрімголов не тільки одинці, але й цілі громади, групи і партії. Цілий народ може ступити на стежку необережности, сліпої впертости та убійчої зарозумілости.

Тому: Нім скажеш пішуче слово — довго важ, мір, з усіх сторін розглядай, щоби не помилитися. І добрих та розумних людей для певности розпитуй. Коли-ж ні, то зустр.не тебе доля того короткозорого полтавського студента. І жалувати ніхто не буде.

ПРИКАЗКИ ПРО УКРАЇНУ І ПО УКРАЇНІ.

1. На Вкраїні добре жити — мед і вино пити.
2. Маю шаблю в руці, отже не умерла козацька мати! — Так сказав Богдан Хмельницький, розігравши шаблею Чаплинського з слугами, що на Богдана напали.
3. Нема слободи, як на Україні
4. Гай-гай! добрий край, та лиха гадина з вами.
5. Біда Україні: звідти гориче і звідти пече.
6. Панувала і я колись на широкім світі.
7. Заїхав за Дунай, тай до дому не думай!
8. На Поділю хліб по кілю, а ковбасами пліт загороджений.
9. Камянець (на Поділю) вінець: кругом вода, в середині біда (Камянець-Подільське ріка майже цілком).
10. У Печері лягай спать без вечері.
11. Рогатин (в Галичині) Богови побратим. (Колись був він богатим містом)
12. Львів не всякому здор'в.
13. В Станиславі (Галичина) кождий на свій страм.
14. В Луцку (на Волині) все не по-людському.
15. Що Чигиринці спекли в ринці, те Тарищанці зїли в ранці.
16. Про Київ не жахайсь, до Києва приготуйтайсь, а Покути тримайсь. (Покуття в Галичині).
17. В Київі не женись, а в Ромні кобіл не міняй. (В Ромні богато циганів, то одурять, а захожий в Київі оженитись хіба з найг.ршою).
18. Дилпо — батько!
19. Золотоноша кругом хороша.
20 Обізвавсь Яготин: „Ж.н мені побратим". А Ніжен каже: „Є в степу Ромен, тай той мені не р'вен".
21. В Хоролі всього доволі.
22. Ворскла річка невеличка, береги тамае, хто в Полтаві не бував, той лиха не знає. — Е, він не пив полтавської води!
23. Як переїдеш Вересоч, так їдь куди коч. (Треба там погаяа).
24. У Попівці люде по копійці, а в Конотопі по копі.
25. Здоров, брат! а здяліа ти? — З Печеніог (село Новгородського повіту).
- А жінка є? — Є! — А дітя? — А якже!
- А хл.бець? — У-ту-ту! (нема, убоге село).
26. Сосниця розкошниця — по боках вода, в середині біда.
27. Наш Луг батько, а Січ мати — от де треба умирати (помирати).
28. Чим тріщеш? — Малим родився, а пяним умер, нічого не знаю. — Іди душе в рай! (Так жартують з Запорожців):

Коли хочете, щоби про вас добре говорили, то не говоріть про себе нічого доброго.

Паскаль.

НЕДІЛЬНА ШКОЛА

КАТЕХИЗМ

В ЩО ВІРУЄ ПРАВОСЛАВНИЙ ХРИСТІЯНИН.

(Дальше).

ПРО ДРУГУ ОСОБУ СВЯТОЇ ТРОЇЦІ, СИНА БОЖОГО, ГОСПОДА ІСУСА ХРИСТА, СПАСИТЕЛЯ НАШОГО.

Вірую... І в єдиного Господа Ісуса Христа, Сина Божого, Єдинородного, від Отця рожденного перше всіх віків, — Світло від Світла, Бога істинного від Бога істинного, рожденого, не сотвореного, одноістотного з Отцем, через котрого все сталося.

Коли ми кажемо: **Вірую в Сина Божого...** — се значить, що ми узнаємо, що є друга особа Святої Трійці — Син Божий. Що друга особа Святої Трійці є й називається Сином Божим, ми знаємо з Святого Письма, почасти Старого Зав.ту, а головно й грунтовно — з Святого Письма Нового Завіту. В Старім Зав.ті найбільше пророкували про Сина Божого пророк і цар Давид. В 109 псалмі він так говорить: **„Сказав Господь мойому Господеві: Сядь праворуч коло Мене, доки не положу ворогів твоїх підніжком тобі в ногиі"** В євангелії Іоана Богослова говориться так: **„Се-ж написано, щоб ви увірували, що Ісус є Христос, Син Божий, і щоб, віруючи, життя мали в Ім'я Його"** (Іван. XX, 31). В тій самій євангелії сказано, що Син Божий, єдинородний, є з перед віку, і що все Ним сталося (Іван. І: 1—3). Іван Хреститель свідкував про Ісуса Христа, що він є **Син Божий** (Іван. І: 34). Апостоли також признавали Ісуса Христа за Сина Божого. Христос одного разу спитав їх: **„Ви же як кажете, хто я?"** апостол Петро, котрий за всіх відповів, твердо сказав: **„Ти еси Христос, Син Бога живого"** (Мат. XVI: 15—16). Сам Ісус Христос навчав народ про Себе, що Він є Сином Божим. Ось що Він сказав Никодимові: **„Так полюбив Бог світ, що Сина Свого єдинородного дав, щоб кожен, віруючий в Нього, не погиб, а мав життя вічне"** (Іван III: 16).

В Святім Письмі, правда, деколи синами Божими називаються й праведники, одначе називаються вони так тільки з ласки Божої, а Ісус Христос називається Сином Божим не для того, що Й Він був праведним, а тому, що Він родився від Бога Отця. А що споміж всіх праведників тільки Він одним один народився від Бога Отця, то й іменується Сином Божим **Єдинородним,** бо всі инші праведники — то створіння Божі, а не породіння Його.

Вірую в.... Господа, Сина Божого.... Сими словами ми визнаємо, що друга особа Пресвятої Трійці, Син Божий, є власне Господь, себто що Він має божественну природу, ту саму, що Й Бог Отець. Євреї, котрі не вірили в Ісуса Христа, дотоджувались, однак, узнавати Його за Сина Божого, як і всякого пророка-провідника й пророка, — але Сам Ісус Христос пояснив їм, що вони помиляються. і зверивши їх увагу на слова пророка Давида з псалма 109, і сказав: **„Коли-ж Давид зве Його Господом, то як же Він син Йому?"** (Мат. XXII: 45).

Вірую в.... Христа, Сина Божого.... Прийшоста на землю Сина Божого було пророчено Богом в Старім Завіті. Так. і) першим людям Бог сказав в раю, що нащадок жінки зітре голову дияволу; 2) через Мойсея Бог пров.стив, що пішле людям пророка, як Мойсей, себто, що сей пророк дасть людям заповіт Свій й визволить всіх людей з неволі гріхи: 3) через пророка Ісаію провістив Бог, що Син Божий народиться від Д.ви; 4) через пророка Михея сказано було, що Христос народиться в Вифлеємі; 5) через пророка Даниіла, — що Христос прийде на землю через 70 сімок. Крім сього, пророки провістили також, що на Сині Божім спочивати буде Дух Божий, і назвали Його **помазанником Божим** — по грецьки **Христос,** а по єврейськи **Месія.** Помазанниками, або христами, у євреїв називались первосвященники, пророки й царі, наприклад: Аарон, Саул, Давид; а називались вони так через те, що їхали помазані миром, і через те помазання сходив на них Дух Божий. Таким чином імя **Христос** надано пророками Синов. Божому далеко давніш перед тим, як прийшов Він на землю. Се імя наперед провіщало, що на Сині Божім буде Дух Святий; а з євангелії ми й знаємо, що Дух Святий зійшов на Нього справді підчас хрещення в Йордані

Чимало учителів-обманщів видавали себе за Христа, Сина Божого. І сам Ісус Христос провіщував, що після Нього будуть появлятися численні джехристи. Але ми віруємо і узнаємо за Христа, Сина Божого, тільки Того єдиного, що народився в д. Дівн Марії, що був з роду Давида, з покоління Юдового, і котрого ім'я надано було імя **Ісус.** Слово Ісус по нашому значить **Спаситель.** Се імя повел в надати Христу архангел Гавриіл і через те ясно показав, що Христос прийшов спасти людей.

(Дальше буде).

ІСТОРІЯ ЦЕРКВИ.

(За Е. Семвкою).

(Дальше).

Переслідування христіян римськими царями в III і з початком IV століття.

Пяте переслідування було за Септімія Севера (панував 193—211), який заборонив під строгими карами (202 р.) перех д на христіянство. Переслідування се було дуже люте, особливо в Африці. Між многими иншими померли мученики Леонід, а Александрії, а в Карагені женщини Перпетуа й Фелицитас.

Шесте переслідування христіян підняв цар Максимін Трак (панував 235—238). Зробив він се більше з ненависти проти свого попередника Александра Севера, доброго приятеля христіян, котрого убив. Відтак землетруси, які зчулися за його панования, причинилися до ще більшого ворогования поган на христіян. Найбільше зносили пересл.дування церковні пастирі, котрих мучили й убивали на смерть.

Семе переслідування піднив Деций (панував 249 - 251), що застрашений успіхом, який здобула христіянська релігія, постановив змести христіян з лиця землі, або їх прислухати, щоби поклали колінця боженьки. І знов безчисленна сила христіян, з геройством, гідним всякої похвали, понесли смерть під найлютішими муками, а від правдивої віри таки не в.дступили. Найзначніші мученики того часу є: Вавила, епископ антіохійський, Александер, епископ єруслимський і Фляівін, епископ римський

Муки, які терпіли христіяне александр.йські підчас сего переслідування, описує нам святий Діонізій, що вид.в їх на власні очи. Він каже: „Погани спіймали вперед одного старого христіянина, по імени Метру і біючи його, силували, щоби зрікся Христа Коли старець не послухав, то погане виволікли його на.ов місто і укаменували. Потім спіймали жену-христіянку, по імени Ква.ту, завели до святин, щоби жертвувала божкам Коли вона відмовилася, то били ї, в кінці так убили коло воріт міста. Погане взнялися до хатів, вив давши, що там живуть христіяне, а замучивши їх, відобрали їм все майно."

Осьме переслідуваннв підни Гал (панував 251—253). Задля чуми зарази в и жертви ідолам в ціл свої держави Коли христіяне не хотіли брати участи в сих жертвах, зачали їх знов перес.ду вати, бо поганський нарід вірив, що публичні нещастя, як: чума, земле.рсл в ина, голод і инші нещастливі ви.ад ки походили від божків і сходили на.ож жаву тому, що христіяне не хотіли м.. кланятися. В часі сего переслідування богато пролито христіянської крови.

Девяте переслідування Христов ... кави п днів цар Валеріян (панував 260) Зразу обходився з христ ми поблажливо. Але пізнійше, підмовлений своїм дорадником Марк явном, від ив переслідування христіян, з котрим б го убито Значнійші мученики з т часу є: Сикст, епископ Риму, дяки Ляврент.й і Кипріян, епископ Картагени

Коли Кипріяна звязаного повели перед проконзула, той спитався „Чи ти Кипріян, котрого христіяне зовуть епископом?" — „Так", відповів епископ Проконзул сказав: „Цар приказує тобі, щоби ти поклонився богам!" — „Того не вчиню", відповів Кипріян. — „Ти дуже зробиш", сказав знов проконзул, „коли застановишся і не будеш мав охоти жити наших богів." — Епископ відповів „Я покланяюся моїому Богові і спішу до него всею силою моєї душі, бо сусід сего світа годі порівнати зі славою, котрої будемо участниками" — Проконзул, перенятий гнівом, оголосив слідуючий засуд, „Кипріяна, що противиться жертвувати богам, убити мечем". Вирок сей виконано в присутности многих христіян

Наконець, коли Валеріян попав в неволю Персів (260 року), устало й переслідування христіян, бо Галіен, його син і наслідник (260—268), настрашений нещастям свого батька, не тільки, що остановив христіян в спокою, але ще й вернув їм все, що забрав був його батько, дозволив їм цілковиту релігійну свободу

(Дальше буде).

„Духовний Сїяч"

церковно-народний ілюстрований часопис, виходить два рази на місяць

Передплата $2.50 на рік.

Адреса:

„DUCHOWNY SIJACZ",
Krzemieniec na Wołyniu, Kresy-Wschodnie
Duchowny.

РИМ НЕ СПИТЬ!

Під повищим заголовком „Народне Слово" помістило статтю, в якій між иншим говориться:

Папа римський і його ісповідники всякої масти переконані, що народам православного обряду, а головно каддинрянським Українцям, нічого до щастя не бракує, як власне „правдивої" католицької віри. Ще давно казав один папа римський, що „через вас Русинів думаю навернути до себе цілий схід". І тому то під плащинком греко-католицизму нагодується Рим завоювати собі симпатії на Україні.

Коли військова центральних держав підчас світової війни стояли на Великій Україні, тоді греко-католицький митрополит Шептицький висвитив на греко-католицького епископа пок. о. д-ра Бочина. Осідком сього епископа стало місто Луцьк на Волині і звідси то мала початись греко-католицька офензива на наші землі. Се був добрий плян Риму і митр. Шептицького. Але не так склалося як бажалося. Коли Луцьк та Галичину опанували Поляки, то мимо свого ультракатолицизму остро виступили проти ширення греко-католицького обряду. Польський уряд став на становищу, що коли вже Схід має бути „навернений", так тоді сю місію треба поручити своїм римо-католицьким священикам. Так отже пок. епископ Бочин не міг виконати плянів митр. Шептицького і тому сидів у Львові як його епископом чин. По смерти єп. Боцина занявйого місце епископ д-р Бучко. Одначе і його не пускає польський уряд на Волинь, але при помочі своїх монахів, які в тій цілі спеціально вивчились добре української мови, старається ширити між нашими православними Українцями на Волині та Холмщині — римо-католицизм. Очевидна річ, що сим дияволським зазіханням Варшави дуже йде на руку некультурна між православними населення зграбних земель. Хоч переважна часть православних в Польщі належить до української нації, то верхи православного духовенства, а головно архиепископ Діонізій і його дорадники — се стара російська чорносотенщина, яка не має зрозуміння до національної української справи.

На упадок комуністичного реж.му на території теперішнього Радянського Союза чекають не лише закордонні національні організації Українців, Білорусинів, Грузинів і всіх инших народів гноблених червоними окупантами. На сей момент чекає нетерпелливо й Ватикан. Коби впала комуністична влада, тоді певно папуван ві.ки якийсь час великий хаос, а се якраз була би вода на римський млин. Тоді католицькі місіонарі представляли.муть народнім масам єдиноспасенність католицизму. До сеї хвилі тільки готовиться Рим і тому виховує цілі кадри будучих пропагаторів, висвячує нових епископів, в Галичині та на Закарпатті сідають всякі монахи як Василіяне, Редемптористи, Студити — все те приготовання до великого наступу на Схід від римської лінії...

Ось недавно тому приїхав до Відня висвячений в Римі греко-католицький епископ д-р Бучко. **По наші він Москвин, але під плащинком греко-католицизму сіяти-ме релігійний розлор.** Згаданий висланник Риму завітав у Відні до греко-католицького пароха, а в неділю, 28 вересня, був присутний на Службі Божій в чеській римо-католицькій церкві. Тут відправив греко-католицький парох Службу Божу після греко-католицького обряду в новій епископ виголосив по російськи проповідь...

Рим отже не спить. Старанно вибудовує свої позиції в Галичині та иншим українських землях під Поляками, Чехами а навіть і Румунами, щоби у слушний час кинутися спасти „блукаючі душі" українські...

КАНЧУК НА УКРАЇНЦІВ.

В „Українськім Голосі" з 29 жовтня, 1930, є новинка, в якій говориться, що Поляки заговорили тепер про **„Поляків греко-католицького обряду"** в Галичині і думають їх організувати та для них забирати українські греко-католицькі церкви.

Не треба доказувати, що се лише один зі способів для нищення Україні.ців. Коли можуть Езуїти приймати греко-католицький сх.дний обряд; коли Франциян та Бельгійці можуть ставати греко-католицькими духовними; коли могли давніше польські шляхтичі ставати греко-католицькими епископами (як тепер Шептицький); коли могли за часів Австрії мерці на бажання Поляків Діти голосувати за польськими кандидатами, то чому нині не можуть бути Поляки греко-католики?

Та не в тім вся річ!

Нині митрополит Шептицький для Галичан велика особа. Він в них український дипльомат, батько, мученик... Так вони вірять. А коли не в ять, то бодай другим таке проповідують, щоби вірили.

І мабуть се послідне найвеличайше.

Та не треба довго чекати, як сами Поляки признаються що Шептицький був їхнім висланником, був польським дипльомотом, а коли йому Українці вірили, як Українцеви, то лише тому, що їм бракувало або розуму, або характерности. А може обох нараз

Коли нині уважають „польських греко-католиків" за польський спосіб для нищення українського народу, то треба пригадати, **що вже перед літами Шептицький був видав „ЛІСТ ПАСТЕРСЬКІ ДО ПОЛЯКІВ-О ОБЖОНДКУ ГРЕЦЬКО-КАТОЛИЦКЕГО".**

А що тоді Шептицький не був ще „мученіком", то галицькі часописи ясно п'дчеркували, **що такий лист Шептицького був замйстрований і виданий для підкопання сили У країніців, а скріплення сили Поляків на Українській Землі.**

Коли отже нині Поляки приготовляють ще оден удар Українцям, то катайку для удару сплів вже давно для Поляків сам український „мученик" і „дипльомат" митрополит граф Андрей Шептицький. Він то вже давно — сам, чи з другими польськими політиками — вимишляв „Полякуф обжондку грецько-католицкого", отже тепер не можуть Українці греко-католики і наряжати. Поляки можуть сміло вказати на згаданий лист Шептицького і сказати:

— Не ми „Полякуф грецько-католицкего обжондку" видумали, бо він вже давно був. До них же ваш рідний митрополит, ваш щирий український батько, що перед літами видав був пастирський лист. Значить — були вони тоді! А коли були, то є і нині! А коли є, то їм належиться частина ваших греко-католицьких церков. Отже давайте і мовчіть!

Або инакше сказавши:

- Дурня і в церкві бють!

К. П.

Православні Українці! Старайтеся, щоби Ваш сусід також став передплатником „ВІСТНИКА". Сим Ви поможете своєму релігійному часопису.

ПОГЛЯД УЧЕНОГО НА МОЛИТВУ.

Визначний французький державний муж (політик) й історик, Гізот, говорить про Молитву ось що:

З усіх сотвор.нь на землі лише оден одинокий чолов'к молиться. Між його моральними вродженими силами нїщо не є більше природне, більше загальне, більше незнищиме, як Молитва.

Дитина схиляєсь до неї з бажанням Молитви ідвичітися.

Старець вдається до Молитви, як захисту перед занепадом і самотою.

Випливаючи з душі Молитва заявляється на молодих устах, що ледво вимовляють Імя Бога; і на устах вимираючого, який вже не може її проказати

Між всіми народами — знатними чи маловідомими, цивілізованими чи дикими, зустрічаємо на кождім кроці чинність і форми Молитви.

Де лише живуть люде — в рідних обставинах, в рідних часах, під контролею душевного настрою очи підносяться вгору, руки складаються, згинаються коліна, щоби благати, або дякувати, хвалити або перепрошувати.

В захваті, або в страсі, публично, або в тайних глубинах серця, чолов'як звертається якраз до Моливи, як послідного способу, щоби набрати сили для перенесення тягарів судьби.

Коли всі способи вичерпаються, то якраз в Молитві чолов'як шукає скріплення своїх сил, полекші в смутку, надії в чесноті

Щасливе чи Нещасливе Число.

Число „13" загально уважають за нещасливе. Мабуть нема готелю, який мав би кімнату ч. 13. Коли хто запрошує до себе мале товариство, то уважає, щоби до столу не засіло 13 осіб. Коли хто виїзджає в далеку дорогу — уважає, щоби не виїхати на 13-го дня місяця. Говориться, звичайно, про забобонних. Але є вилу люде, які уважають число 13 за дуже щасливе. До тих належав американський президент Вилсон. Найважнійші і найщасливійші події в його житю зв'язалися з числом 13. Др. Нансен, який вславився своїми експедиціями до підбігуновця країв також уважав тринайцятку за щасливе для себе число. В Англії є село Булей. В часі в'йни воно числило 13 хат. З нього пішли на війну 13 рекрутів — до Франції, Палестини і Мезопотам'ї — і всі 13 щасливо вернули до дому

Є й богато других кіпкавих випадків, які вказують на те, що число 13 — „щасливе". Але без сумніву найб'льш правдиве є те, що 13 є таке саме число під оглядом щастя чи нещастя, як всяке инше

НОВИЙ УДАР ДЛЯ РЕЛІГІЇ В БОЛЬШЕВИЇ.

Большевицькі володарі видали наказ відобрати народови св. Письмо, літературу релігійного зм'сту і богослужбові книги. Всі, що мають такі книжки, мусять під загрозою строгих кар віддати їх місцевим радам. Таке зарядження уможливлює тим, що правительство хоче помогти щоденній пресі, й в сей спосіб б заспокоїти брак паперу. Таким чином також всі церковні і приватні б'бліотеки релігійного зм'сту цілковито з лиця землі. Хоч таке зарядження не вирве віри з душі народу, одначе ся жорстока й злослива самовола большевицьких тиранів, будьщобудь є болючим ударом для релігії.

З СОВІТСЬКОГО ПЕКЛА.

Большевики замикали славний собор св. Ісаакія в Петрограді. Той собор належав до найкращих в цілій Росії. Його перемінили на музей безбожників.

Зимову царську палату большевики перемінили на безбожницький університет.

Большевики запровадили новий спосіб поширювання безбожности через так званий „безбожницький похід. Він складається з 19 вагонів, що м'стять в собі протирелігійний музей, кіно і фільми, які висвітлюють релігію, як рівнож громадку агітаторів. Поїзд сей їздить по цілій Росії, головно там, де є міцний релігійний дух.

ДЕСЯТЬ ТИСЯЧ ЖЕБРАКІВ.

Звіт міського уряду Константинополя подає, що в тім місті є не менше чим 10.000 жебраків. Туристи також оповідають, що в Константинополі є більше жебраків, як в якому иншому місті, а що більше — вони дуже докучливі і досвідчені в своїм фаху. Вони волочуться по всіх головних вулицях і прямо напастують прохожих. Міські власти роблять заходи, щоби очистити вулиці від жебраків, але се приходить дуже тяжко. Жебрацтво в Константинополі є поплатним заняттям і багато жебраків, як показалось, на стільки доробилися, що покупували собі доми, склепи та городи

КУПИТЬ СОБІ

„Добрий Пастир"

український православний молитвеник, ціна $1.50.

THE HERALD

Box 3684, — Winnipeg, Man.

АДРЕСА КОНСИСТОРІЇ.

Осідок Консисторії Української Православної Церкви в Канаді є в Вінніпегу. Всі листи до Консисторії треба надсилати на руки Голови Консисторії, протоєрея С. В. Савчука, — на слідуючу адресу:

Rev. S. W. Savchuk,

479 Andrews St., Winnipeg.

РІЧНИЦЯ БРАТСТВА І СЕСТРИЦТВА ПРИ СОБОРІ.

У понеділок, 10 листопада, в День Подяки, Братство св. Андрея Первозваного і Сестрицтво св. Ольги, які існують при Соборі св. Покрови в Вінніпегу, — обходили свою річницю. Свято почалося Службою Божою в Соборі, в годині 10.30 рано, по скінченню якої відправлено Парастас за померших членів Братства і Сестрицтва

По Богослужінню всі присутні пішли на спільний обід, який відбувся в домі пання Романів і який випав як найкраще. Обід почався молитвою і благословенням страв, чого доконав наш парох, о. Савчук. По обіді почалися промови

Перший промовляв п. Демчук, голова Братства. Він Переповів коротенько історію річниці Братства, позаяк в ній присутніми за їх участь в світі і вопросив до слова о. Савчука.

О. Савчук перш всього висказав признання Братству і Сестрицтву за те, що вони вибрали такий добрий день як День Подяки на обходження своєї річниці і сказав, що український нарід від найдавніших часів мав звичай в осені, по жнивах, в рідний спосіб складати подяку Богові за Його велику Милість. Дальше сказав, що хищне свято нагадує йому ті часи в українській історії, коли то братства так сильно обороняли українську церкву та взагалі українську культуру і народність перед ворогами. На закінчення о. Савчук дав кілька цінних пояснінь для братчиків і сестриць та побажав їм щастя, здоровля і многих лит .

По тім забрав слово п. П. Богоюс, головр Собору і фінансовий секретар Братства. Він спинився над ціллю и діяльністю Братства та залізнав всіх до широї праці на користь церкви. Згадав також, що Братство на своїй річниці минулого року започаткувало фонд на будову сали коло Собору і висказав надію, що присутні й сего року не забудуть за так важну справу

По промові п. Богоноса відбулася колекта на покриття коштів обіду, а по тім забрав слово п. М. Комар, касієр Собору. Він в своїй промові звернув увагу на матеріальний бік справи і пригадав присутнім, що «Боюзом Братств і Сестрицтва є збити про прикрашення церкви і тому підав гадку, щоби присутні перевели на сю ціль збірку Один з старших братів приймнув, що буловб гарно, як би зробити збірку на нові ризи, з чим присутні радо погодилися, але що тільки почалася збірка, як п. Семен Котельницький завяв, що він і його жена, пані Ксеня, справлять нові ризи за власні гроші а присутні най ложуть жертви на другі потрібні річчя. Заки панства Котельницьких гості приняли гучними оплесками і приступили дальше до збірки. Вислід збірки був такий.

Панство Котельницькі — дар в формі ризи.	
Панство Михайло і Гонората Комар	$10.00
" Михайло і Текля Харщіз	5.00
" Іван і Марія Хімюк	5.00
" Михайло і Текля Палько	2.00
" Євдокія і Стефан Міхоцький	2.00
" Йосиф і Марія Богонос	2.00
" Семен і Василина Сарапчук	2.00
" Никола і Марія Совсун	1.00
" Мир. і Анна Стечишин	1.00
Гр. Віктор Ільчук	1.00
Панство Григорій і Євдокія Керелюк	1.00
Пані О. Самсгун	1.00
Пані Михайлина Момотюк	1.00
Пані Марія Козак	.50
Разом	$34.50
Декларували:	
Пан Мих. Демчук	5.00
Панство Никола і Катерина Роган	5.00
" Антін і Анна Геник	5.00
" Григорій і Оксана Блюк	5.00
" Василь і Анна Новак	5.00
" Іван і Февронія Кікос	2.00
Пані О. Савчук	2.00
Разом	$29.00

Підчас збірки забрав також слово п. Клюс який тільки два роки тому приїхав до Канади, і висказав свої чуваження з життя по иншим організаціях, в яких він був, як рівнож його вражіння за той короткий час, який він провів між нами.

Сей день був днем милих несподіванок для учасників свята. Першою несподіванкою була жертва пляста Котельницьких, які офірували купити ризи. Другою і то великою не сподіваного була заява п. Комара що він задумує купити для Собору плащаницю. Слова п. Комара були приняті бурею оплесків

Гості не забули також справи сеї і декларували на фонд її будовн такі суми

Панство Мих. і Текля Харщіз	$50.00
" Никола і Катерина Роган	25.00
Прот С. В. Савчук	25.00
Подружжо Григорій і Євдокія Керелюк	10.00

Замітним є цілого свята було ще й те, що так в церкві на Богослуженню, як і на обіді було повнісіньке число молоді. За се належиться признання їм і їх родичам.

Треба сказати, що свято вийшло як найкраще, за що належиться признання і подяка всім тим, які до него причинились.

Пєть.

ПОРЯДОК БОГОСЛУЖЕНЬ

о. А. Верещ

Листопад.

16 неділя — Мені.
21 пятниця, Собор св. Михайла — Мені
23 неділя. — Семі Лейк. По Богослуженню відчит в Нар. Домі.

Адреса: Мені, Man.

ЦЕРКОВНИЙ КАЛЕНДАР НА 1930 РІК.

ЛИСТОПАД.

16 Н. Нед. 23. по З. С. Д.
17 П. Різдвія пред.
18 В. Галактіона мч.
19 С. Павла еп.
20 Ч. Єрмія мч.
21 П. Собор св. Мих.
22 С. Онисифора мч.
23 Н. Нед. 24 по З. С. Д.
24 П. Міни, Віктора мч
25 В. Івана Якимст. пр
26 С. † Івана Золот
27 Ч. † Филипа ап.
28 П. Самсона, Гурія мч
29 С. † Матея ап.
30 Н. Нед. 25 по З. С. Д.

ГРУДЕНЬ.

1 П Платов мч.
2 В. Авдія прп
3 С. Григорія пред.
4 Ч. Введення в Хр. П. Богородиці
5 П. Филимона ап.
6 С. Амфілохія
7 Н. Нед. 26 по З. С. Д.
8 П Климента
9 В. Алипія і Якова
10 С Якова мч
11 Ч. Степана архдяк
12 П Парамоні мч
13 С. † Андрія ап
14 Н. Нед. 27 по З. С. Д.
15 П. Аввакума пр

ПОРЯДОК БОГОСЛУЖЕНЬ

о. Д. Л. Лещишин.

Листопад.

16 нед. — Ешнів
21 пятниця — Михайлівська Церква Храм
23 нед. — Галич
30 нед. — Робітн

Box 215, Dauphin Man

ПОРЯДОК БОГОСЛУЖЕНЬ

о. П. [illegible]

16 нед. — Полавр Перк.
21 пят. Собор св. Михайла — Сентпетер — Хрон
23 нед. — Сентон

Адреса:

245 College Ave., Winnipeg Man

ПОРЯДОК БОГОСЛУЖЕНЬ

о. Є. Гриценя.

Листопад.

16 Неділя — Вайта. — По [illegible] відчит в Народнім Домі
21 Пятниця Собор св. Михайла — Гардентон. — Хрон
27 Неділя. — Емерсон. По об. відчит

Адреса: Толстой, Man

ЦЕРКОВНИЙ УСТАВ. НА РІК 1930.

Листопад.

16 **Неділя 23 по Зісл. Св. Духа** Гол 6. Утр. Євап. Мат. XXVIII 16.—20. Літ.: Ап. Еф. II: 4—10; Єв. Лук VIII: 26—39

21 **Пятниця. Собор св. Арх. Михаїла.** Утр. Євап. Мат. XIII: 24—30 і 36—43 Літ Ап Жид. II: 2—10 Євап. Лук X. 16—21

23. **Неділя 24 по Зісл. св. Духа** Голос 7 Утр. Євап Марк XVI: 1—8 Літ. Ап. Еф. II: 14—22; Єв. Лук VIII: 41—56.

30 **Неділя 25 по Зісл. св. Духа:** Голос 8. Утр.: Євап. Марк XVI 9—20. Літ. Ап. Еф. IV: 1—6. Чв. Лук X: 25—37.

Грудень.

4. Четвер **Введення в Храм Пресвятої Богородиці.** Утр. Єв. Лук. I 30—40 I 56. Літ Ап Жид. IX: 1—7 Євап Лук X: 38—42 і XI: 27—28

7. **Неділя 26 по Зісл. Св. Духа.** Гол. 1. Утр. Єв. Лук. XXIV. 1—12. Літ. Ап. Еф. V: 9—19. Єв. Лук XII 16—21.

14. **Неділя 27 по Зісл. Св. Духа.** Голос 2. Утр. Євап. Лук. XXIV. 12—35. Літ. Ап. Еф. VI: 10—17. Єв. Лук XIII: 10—17.

КУПУЙТЕ НОВІ КНИЖКИ.

Видавництво „Вістник" що тільки видало ось такі книжки, які повинні знаходитися в кождій християнській хаті: Оповідання з життя Ісуса Христа, написав прот. С. В. Савчук — Ціна з пересилкою ..... 25ц.

Десять Біблійних оповідань — написав прот. С. В. Савчук. — Ціна з пересилкою ..... 20ц.

Азор, оповідання з часів Ісуса Христа для молоді, — написав прот С. В. Савчук. — Ціна з пересилкою 15ц.

Свята Христина (її життя та діла) — написала Наталя Королева. — Ціна з пересилкою ..... 05ц.

Хто пришле 60 центів, отримає всі книжочки в пересилкою. Книжки надруковані на добрім папері, в гарно вибранім окладинках, відповідного формату.

Замовлення і гроші слати на адресу:

THE HERALD, — Box 3684, — WINNIPEG, MAN.

Український Релігійний [illegible] в Канаді.

ВІСТНИК

THE HERALD

THE HERALD
Box 3684
WINNIPEG, MAN.

РІК VII. ВІННІПЕГ, МАН., 1-го ГРУДНЯ, 1930. WINNIPEG, MAN., DEC. 1st, 1930 ЧИСЛО (116) 23

ПОЛЬСЬКИЙ СУД У ВАРШАВІ ЗАТВЕРДИВ ЗАСУД СМЕРТИ.

Телеграма з Варшави подає, що найвисший суд у Варшаві відкинув відклик оборони українського студента Романа Біди і 10 товаришів, яких засудив був суд у Львові за замах на „Targi Exodne" в осени, 1929 р.

Як відомо, Роман Біда був засуджений на кару смерти, а решта 10 студентів на тюрму. Через відкинення відклику оборони суд у Варшаві затвердив присуд львівського суду.

ЗНИЩИЛИ ПАМЯТНИК УКРАЇНСЬКОГО СІЧОВОГО СТРІЛЬЦЯ.

В селі Соколівці, бобрецького повіту, лежить похоронений на цвинтарі український січовий стрілець, Данило Русак. На його могилі поставили рідня деревяний хрест, який скоро невидна злочинна рука знищила. Другий деревяний хрест упав там теж від бандитських рук. Поставлено в третє памятник з камінна, який також втікли від сихзматиків.

ЖЕРТВИ ЛЯЦЬКИХ ПОБОЇВ.

Вісти з Галичини подають, що богато молодих хлопців, по наших селах вмирає наслідком страшних ран, які потворились на їх тілі від страшних звірських побоїв ляцьких бандитів у поліційних мундурах.

Як відомо, ляцька поліція найгірше била молодих українських хлопців, у віці від 14 до 20 літ. Їх били у такий звірський спосіб, що кров плила потоками, а тіло відривалося кусками. Сі хлопці виглядали як кури поораного мяса. Для деяких не було вже рятунку і виходу, а иншим що їм ще можна було життя врятувати, ляцькі бандити відмовили лікарської помочі і навіть не допустили до них українських лікарів ані жадних ліків.

Тепер в українських селах Галичини виростають могили молодого квіту жертв найсоромнійшого злочину бандитів Пілсудського.

У ЛЬВОВІ КРАДУТЬ НАВІТЬ В КОСТЕЛАХ.

Недавно невисліджені злодії зайшли до костела св. Мартина і замість молитись, украли там два бетистові вельони, обруси та мосяжну тарілку і богато свічок. Грошей не забрали, бо їх там не було.

ЩО ПАПА ПОВИНЕН ЗРОБИТИ.

Католицькі газети доносять, що папа римський видасть на Різдво мирове послання, в якім буде закликати народи світа до мира.

Буловб богато краще, якби папа видав послання до своїх вірних дітей Поляків, і наказав им зупереставти катувати Українців. А то Поляки, вірні католики, поводяться супроти Українців в Галичині, також як католиків, гірше від лютих звірів.

ЩЕ ОДИН МЕМОРІЯЛ.

Одна газета в Загребі повідомляє, що Українці, які живуть в Римі, передали з початком минувшого місяця папі меморіял, в якім просять, щоби папа заступився перед Поляками за Українцями в приводу польського терору в Галичині. Досі папа на меморіяла не відповів. Той як може відповісти, коби Поляки — се його духовні діти, се в його очах найкращі католики. Далеко краще і ліпше, як греко-католики, які в очах папи не далеко втікли від схізматиків.

ЧОГО ВЧАТЬ ПО БУКОВИНСЬКИХ ШКОЛАХ.

Черновецький „Час" подає що в шкільнім шаручнику географії черновецького повіту, з якого вчать в другій клясі народних шкіл в тому повіті, стоїть написане про мешканців повіту таке:

„Мешканці повіту Чернівці по найбільший части Румуни. Окрім них живуть по селах і містах повіту: Рутяни (се мають бути Українці), Германи (Німці), Поляки, Жиди і инші народи. Всі сі чужинці зайшли до Румунів в часі австрійського панованя"

Такого вчать українських дітей по румунських школах в повіті, що має 95 відсотків українського населення!

УКРАЇНСЬКЕ БОГОСЛУЖЕННЯ НА РАДІО.

В неділю 14-го грудня, с. р., в годи 6.15 рано вінніпегський час, а 8.15 саскатунський, **буде відспіване українське православне Богослуження через такі радіо-стації:**

С.Ф.О.Х (475.9 метрів) в Йорктон', Саск.

С.Ф.Q.C. (329.6 метрів) в Саскатуні, Саск.

Богослуження відправить о. прот. С. В. Савчук, а сп'вати буде хор Собору св. Покрови в Вінніпегу.

ОРГАНІЗАТОР „БУКОВИНСЬКОЇ ЦЕРКВИ" ВЕРНУВ ДО РУМУНІЇ.

Свящ. Натірник, який кілька місяців тому приїхав з Буковини і обняв парохію т. зв. Народної Православної Церкви св. Михайла, при 110 Дізраелі стр., в Вінніпегу, відїхав назад до Румунії. Коли згадала парохія спроваджувала о. Натірника, то думала, що спроваджує тільки для себе пароха. Але скоро показалося, що о. Натірник уважав себе покликаним до більших подвигів, бо зараз почав організувати „буковинську церкву" до якої мавлиб належати всі Українці з Буковини і яка мавлаб підлягати румунському патріярхови в Букарешті. До помочі взяв собі о. Натірник кількох людей, з котрих створив Комітет, якого зробив себе головою і який має видавати газету для „буковинського народу" та вербувати для румунського патріярха вірних. Ті, які близше з сею справою обзнайомлені, кажуть, що дійсними авторами плану для зорганізованя „буковинської церкви" були деякі люде, які стоять близько Національної Преси та які мають з православною вірою і церквою тільки спільного, що й з турецькою. Кажуть, що о. Божик, бувший канцельний батюшка і автор „Акафисту до св. України", а тепер греко-католицький священик, мав також щось з тим до діла. Але Українці з Буковини не дались злловити на румунську вудку, дали о. Натірникови належну відправу і він наршті мусів вертати назад туди, звідки прибував з нічим Цікаво, який звіт він дасть перед тими, які його до Канади вислали.

ПАПА ПОЗВОЛИВ ХОРВАТАМ МОЛИТИСЯ В РІДНІЙ МОВІ.

Папа римський зголився, щоби в Хорватії, в церквах, в Богослуженню уживати хорватської мови, а латину, яку досі уживали, геть викинути.

Сю згоду папи Хорвати приняли з великою радістю. Отже що можна Хорватам того не можна греко-католикам Українцям Не можна ім молитися в українській мові.

КОМУ БУЛА НАЙБІЛЬША РАДІСТЬ З ПРИВОДУ ШЛЮБУ.

З нагоди свого вінчання болгарський король Борис помилував 31 вязнів, які були засуджені на кару смерти.

НОВИЙ СКЛАД УПРАВИ УКРАЇНСЬКОЇ ПРАВОСЛАВНОЇ ЦЕРКВИ В КАНАДІ.

Рішенням Шестого Собору Української Православної Церкви в Канаді, який відбувся в Йорктоні, Саск., в днях 25, 26 і 27 листопада, 1930, такі особи увійшли до рідних урядів згаданої Церкви:

1. Адміністратор Української Православної Церкви в Канаді і голова Консисторії —

Прот. С. В. Савчук, Вінніпег.

2. Члени Консисторії:

Прот. В. Кудрик, Саскатун, місто-голова

Свящ. Д. Ф. Стратійчук, Шіго, Саск., секретар

Гром. Мир. Стечишин, Вінніпег, заст. секретаря.

Гром. Йосиф Богоніс, Вінніпег, касієр

3. Члени Церковної Судової Комісії.

Свящ. В. Слюзар, Монтреал.

Свящ. П. Самець, Едмонтон.

Гром. П. Зварич, Вегревил.

4. Члени Контрольної Комісії:

Свящ. П. Мельничук, Гефорд, Саск.

Свящ. Д. Кирстюк, Тідор, Сиск.

Гром. М. Зюбрак, Саскатун, Саск.

Гром. І. Боднарук, Едмонтон, Алта.

Гром. Д. Романчич, Косів, Ман

5. Члени Головного Уряду Братства:

Гром. П. Зварич, Вегревил.

Гром. Ю. Стечишин, Саскатун, Саск

Гром Вас. Козак, Ріджайна, Саск.

Гром Гр. Кравчук, Пайн Ривер, Ман

Гром. М. Кушлай, Гудів, Саск

6. Перші Члени Української Православної Колегії:

Прот. С. В. Савчук

Прот. В. Кудрик.

Свящ. П. Самець

Важнійши ухвали Собору поміщені на 4 і 5 сторонах в сім числі.

ЗВЕРНІТЬ УВАГУ НА ОТСІ СТАТТІ В СІМ ЧИСЛІ:

	Сторона
Українська мова в Церкві	4
Ухвали Шестого Православного Собору	4
На Богачівськім і в Бразилії пізнялися	5
Привітні листи і телеграми на Собор	7

ПАМЯТИ ПОК. о. ВАСИЛЯ НОВОСАДА.

В двох попередніх числах нашого органу були коротенькі згадки про смерть о. Новосада, який помер на удар серця дня 18 жовтня, с. р. в Гермкер, Н. Й., Злучені Держави, де він був на парохії. Покійний був членом Консисторії Української Церкви в Злучених Державах і постійним співроб тником „Дніпра", як також автором „Малого Катехизму Христ янської Православної Віри", який вживається в Українських Православних Церквах і в Канаді

Покійний працював в роках 1921 — 1926 на полю Рідної Церкви в Канаді, де приєднав Собі много приятелів і велике признання за працю, але звідки мусів виїхати до Злучених Держав через лихий стан здоровля Своєї дружини

Пок йний помер на 46-м році життя. Послідні 15 років відлав церковній праці Висвячений в 1915 р. в сти між Українцями в Америці починалось духовне відродження, він усі ті 15 літ без устанку трудився над скріпленням нашого церковного руху. Всюди, де Покійний працював, в Злучених Державах і в Канаді, Рідна Церква завжди була горда з його щирої праці. Бо в душпастирських працю Він вкладав усю енергію, серце і душу і не зупинявся перед ніякими перепонами. В слабім тілі Покійника було стільки залізної сили й витревалости, сполученої з незвичайною лагідністю і любязністю, що ті Його прикмети подивляли усі, хто з Ним позн йомився.

Останні вісім місяців життя Покійного о. Василя пройшли на душпастирській праці в парох і в Гермкер. Ся парохія приєдналась перед вісьмома місяцями до Української Православної Церкви в Америці. При браку священика було дуже тяжко знайти для Гермкерської парохії священика. До праці в ново-приєднаній церковній громаді покликано о. Новосада. Він без найменшого нарікання пристосувався на нове місце і радісно віддав всі Свої сили новій громаді

Українці в Гермкер, які за час існування сеї парох і мали більш 20 священиків уніятської церкви, привязуються цілим серцем до Покійного. Під Його проводом та невсипущою громада, в надзвичайно тяжкий час безробіття, докоює неймовірних діл. Вона відкуповує парохіяльний дім, купує землю для цвинтаря, прегарно його уряджує; Покійний приєднує до відродженої громади богато людей, які літами ни жали нічого спільного з жалюзю церквою; кождим здобутим своїх духовних Він тішиться щиро, наче дитина; парохіяне бачуть його між собою при кождім ділі: в церкві, в школі, на зборах, при прилюдних імпрезах Пращі і Любови. Під Його проводом невеличкий хор учре вих, що чують його виключений спів в церкві і на народних виступах. На протязі кількох місяців хор прегарно співає цілу Службу Божу рідною мовою. Покійний йде з своїми парохіянами на цвинтар і там разом з ними люблячою рукою проводить до поокою і прикрашує пустар, який має стати місцем вічного спокою. Неначе знав, що дуже скоро прийдеться Йому Самому зложити Свої змучені кости на спочинок на тім цвинтарю.

Покійний визначався небуденою працьовитістю. Він не міг хвилини посидіти бездільно. Усі вільні хвилини Він віддавав читанню, приготовлюванню проповідей і промов та писанню статей. Кожду промову Він готовив з незвичайною старанністю і замилуванням. Кожда стаття в него мусіла вийти викінченою.

Тяжкою долею Рідного Народу дуже тривожилось Його серце. Коли наспели остан ні вісти про польський терор над галицькою Україною, Покійний уносився святим гнівом. „Праці треба," — Він говорив, невтомної праці і невтомної боротьби, бо тільки працею і боротьбою наш нарід здобуде державу."

ПОХОРОН БЛ. П. о. ВАСИЛЯ НОВОСАДА.

Ранним ранком в суботу 18 жовтня с. р., розійшлась з Гєркмер, Н. Й. (Злучені Держави), сумна в стка про передчасну смерть о. Васи я Новосада. Було відомо усім, хто близько знав Покійного о. Василя, що Він від давна хорував на серцеву недугу. Але ніхто не сподівався, що немолодий Косар так несподівано забере зпоміж нас одного з передових застіпників.

В п'ятницю вечером Покійний поверн в з Впов. Дружинних домів з Трой, Н. П., куди приїхав з Преосвященним о. Владикою. В часі його короткого побуту в Трой, можна було завважити Його глибоку задуму і пригн бленість. Але в розмовах про Церкву, В н, як завжди виявляв живе заінтересування.

В п'ятницю пополудни дуже спішився д мів бо можна було Його упросити, щоб зостався ще на кілька годин „Там, говорив Покійний, — „мене чекає робота. Там на мене будуть чекати люде. я мушу їхати". Спішився. Це праця, до обовязку, — а може й передчував свою смерть і хотів закінчити своє життя в тій парохії, якій віддав всі Свої дні і сили.

Повернувши домів, Покійний ще розмовляв з деякими з парафіян, перечитував часописи і готовив новий матеріял до „Дніпра". Досить вчасно пішов на спочинок після томливої дороги. Пробудився наступним ранком. Давало йому в грудях, і ще більше ніж звичайно. Не телефонів Дружин кликати по „Ско переде". говорив Не хотів нікого тим ще тяжке стать. Так тягнувся до ранку, оставляючи Ще коло 6-ої години ранку Він чув, що в його серця. Покликали Дружин , але тільки стверднв смерть.

В суботу з полудня прибув в суми гостинну до Покійного о. Василя, сусід і приятел, прот. о. Гундяк. Убрав Його в новенькі святі ризи тільки приїхані місцевим Сестринством Тлінні останки Покійного зложено на катафалку. Почались жалібні відправи. В суботу і в неділю правив і проповідував прот. о. Гундяк.

В понеділок у вечері при великому зявищі народу і шість священників перенесено тлінні останки Покійного до Церкви. Тільки вірні мали жалібна відправа, як правив Преосвященний Владика, а проповідь виголосив Архімандрит підійшов до свого духовного сина, сумно похилився над домовинню, поблагословив і поцілував в голову і заридав, припав на коліна перед престолом, а потім заходилась від жалю.

Похорон відбувся у вівторок, 21-го жовтня. До похоронної відправи і Служби Божої став Впреосвящений о. Владика, 7-ро священників. В часі Служби Божої правильну проповідь виголосив Вруч. о. А Іванишин. Він відчитав вісточки з статті Покійного о. Василя п. з. „То неба піднесімо серця", поміщеної в 16 числі „Дніпра", вказуючи, що Покійний завжди в житті, в хвилях радости і смутку, до неба підносив Своє серце.

Перед „последніми цілуванням" проповів Впреосвященний о. Владика. Мало коли доводиться почути таку гарну, глибоку змістом і чуттям проповідь. „Ми працюємо Покійного тільки на короткий час", — говорив Владика „але з Ним ми зустрінемось у вічности. Шслива та дорога вічного спокою, якою Він від нас відійшов у вічне життя і у вірі нашої стрічі з Ним ми мусимо шукати потіхи в нашім смутку".

Після проповіди наступило прощання з Покійником і закінчення похоронних обрядів. Священики винесли домовину з церкви. Дальше несли домовину місцеві парохіяне. Вулицями йшов жалібний похід. Перед домовиною і навкруги неї несено богато вінків Між ними були: вінці від священиків у формі серця, від місцевої парохії у формі хреста, від Дружини Покійного, від місцевого Сестринства і від поодиноких парохіян. Домовину зложено в каравзи, попереду якого їхав автом Впреосвященний Владика і священики. За домовиною їхала Дружина Покійного, а дальше дасто автомобілів з парохіянами.

Над гробом попрощав Покійного Деван Йонорського деканату, прот. о. Вол. Каськів. З тяжким серцем розходили усі з цвинтаря. Там Церква полишила свого вірного Пастиря, Дружина мужа, священики товариша і приятеля, парохіяне люблячого і улюбленого духовного батька Приняла струджені кости Дідичного жит-землп. Нехай вона буде легкою для Него, а Господь Милосерний нехай прийме душу Його у Сві. Отам де нема ні болю, ні журби ні зітхання.

(За „Дніпр м")

НАУКА РЕЛІГІЇ В СЕРЕДНІХ ШКОЛАХ В ІТАЛІЇ.

Королівський декрет приказує науку всіх середніх школах в Італії, навіть технічних та артистичних, наука релігії мусить бути обовязковою. Звільненим в цій можуть бути тільки ті ученики, котрих родичі виразно домагаються цього.

Декрет заразом подає програму, який однаковий для цілого краю. В одній науки релігії, а школам дано тільки одну годину Катехити ні повинні поставлені з іншими професорами, одначе не сміють мати більше як 18 годин тижнево

Передплачуйте „Вістник" і заохочуйте своїх сусідів, щоби його читали.

ОБРАЗИ! ОБРАЗИ!

Маємо такі образи на продаж

1. Ісус Христос в терновім вінці
2. Тайна Вечеря
3. Пресвята Тройця
4. Матір Божа безнастанної помочи
5. Св. Апостол Петро
6. Св. Апостол Павло
7. Св. Архангел Михаїл.
8. Гріб Ісуса Христа
9. Гріб Пречистої Діви Марії.
10. Св. о. Николай.
11. Свята Родина.
12. Матір Божа терпляча.
13. Свята Анна з маленькою Марією
14. Ісус Христос в Оливнім Городі.

Величина образів 15½ через 20 цалів

Образи виключні в дуже гарних кольорах і на добрім папері.

Ціни:

Один образ, з пересилкою	40ц
Два образи, з пересилкою	75ц
Три образи, з пересилкою	1.00
Пять образів, з пересилкою	1.50
Десять образів, з пересилкою	2.75

Замовлення і гроші слати на адресу:

THE HERALD,
Box 3684, Winnipeg, Man.

ДЗВОНИ.

З дитинства свого вслухуємось ми у музику церковних дзвонів.

Дитиною ще зазнаємо, що инакше дзвенів дзвін дня буденного, инакше в піст, инакше проти великих свят, инакше в часи урочистої процесії, инакше — коли нам смутну звістку видзвонює, що когось знову покликано з сього світа на суд Божий; инакше лящеті — коли б'ють на тривогу.

Навіть людина, нечула на всяку нашу музику, відразу усвідомляє собі переймаючу силу акордів, що велично спинаються з вишин церковної дзвінниці.

Церква без дзвонів обійтися не може. Парафія без дзвонів була би тим, чим була би людина без язика. Тому то й е, що найубожша парафія не спочине, поки до бідненької своєї церковні дзвонів не спровадить. Бо дзвони в парафії як совість у людині. Рано дзвони будять", — кличуть душпастиря за себе і за парафію свою першу жертву дня зложити Богу. Увечері пригадують смертним о ю смерти та про тих, що на могилках спочивають.

Кождої середи пригадують нам дзвони аряду Юди, а що п'ятниці голосять нам про терпіння й понижения Найбільшого з умираючих та про кров Його, пролиту на Голгофті.

Коли-ж надходять свята, ударяють дзвони в тони веселі, співають пісню тріюмфу й перемоги та огортають нею всі ві ке. Як найпоперединійший провістник дня, — за семі гори, за семі ріки розсилають радісну новину — вістку про Різдво, Богоявлення, Воскресення, про Духа Утішителя, про Пречисту Діву, Матір нашого краю, про святих угодників Божих, віри нашої православної свідків незломних. Як відізветься дзвін, чути в найдальшім селі, — і хто-ж би то відважився зостатися дома, коли на всенічну великодну у велікі вдарюють дзвони?

Не мають дзвони ті ні голови, ні розуму, однак потрафляють керувати людським серцем.

А скільки-ж спільного мають дзвони з історією і долею народа, якої скількости радісних і сумних хвиль були вони свідками! Скільком поколінням видзвонювали вони то торжественне „освяна", то повне загрози „мементо", то жалісну „вічну память"!

То й нема нічого дивного, що Церква Свята, приймаючи дзвони на службу Божу, з великими урочистостями сполучує так званий „хрест дзвонів".

Дзвони, як і люде, мають своїх ворогів. Першим ворогом — се війна. Війна нищить не тільки людей, — війна нищить і дзвони. Чи-ж не памятаємо тієї смутної хвилі, коли то з слізьми на очах здіймали люде дзвони і віддавали їх Мохлові війни? Чи не дивує вас, що з давньої побожної минувшости так мало дзвонів на теперішні переховалося часи? Часті війни були того причиною Місто, село, край, здобуті ворогом, віддавали дзвони, бо останні по праву війни ставали власністю облягаючої артилерії.

Поза війною страшні вороги дзвонів се революція і безбожність. Хто з ненависти пожадає віру, той не може мати пошанування до річей релігійного культу. Найстрашніші погани сучасної доби — большевики заборонюють уживання дзвонів. В їх нещасній пганському безбожній комуністичній державі знищено около вісім мілионів дзвонів. Металь з дзвонів іде там не тільки на гармати, — б'ють з него також і гроші. Гарний то ужиток безцінних памяток старовинних й віри, коли з поламанням всякого права грабується парафій й церкви, щоби заповнити кишені грабуючих!

Але дзвони мають і приятелів. Одним з них є мир. Коли гармати втихнуть, коли мир з рук вирве меч і рушницю, а подасть до рук борону й плуг, тоді щасливі надходять в часи і дзвонів. Християнські вожди з вдячности за здобуту перемогу дарують церквам гармати, здобуті на війні, і перетоплюють їх кажуть на дзвони. Шолячра несло смерть і знищення, те завтра голосити почине Божу хвалу!

Мало на світі є річей, які-б таку живу участь брали в журбі і радощах людей краю і народів, як власне дзвони!

(„Духовний Сіяч").

БОРОТЬБА З РЕЛІГІЄЮ НА РАДЯНЩИНІ.

В початках липня с. р. відбувся в Харкові процес нвад кількнайцятьома католицькими священиками з Кам'янецької дієцезії. Всіх майже засуджено на десять літ вязниці, а відтак на виселення. В цій Кам'янецькій Дієцезії полишилося заледви кілько католицьких священиків, і то старих або безпомічних.

ВІДСТУПСТВО ПОЛЬСЬКОГО СВЯЩЕНИКА.

Польський священик з Кам'янецької дієцезії кс. Евген Перкович вирікся віри й церкви. Сей апостат обіздже тепер латинські парохії на Поділлю й на Київщині та виголошує протирелігійні бесіди.

СОБОР ПРАВОСЛАВНИХ ЦЕРКОВ.

Збір делегатів православних Церков, скликаний до монастиря Ватопед на Атосі, закінчив свою підготовну працю для майбутнього собору православних церков. Виготовлену програму царгородський патріярх розішле всім церквам, а щойно потім має бн зійтися собор. У всіх кістіях досі панує згода. Делегації були від церков царгородської, александрійської, єрусалимської, сербської і румунської.

З СОВІТСЬКОГО ПЕКЛА.

В Борзні дитячий будинок уявляє з себе будову без вікон, пообдирані стіни, купи лахміття, бруд навкруги. В самому будинку тільки в одній кімнаті стоять дин ліжка з голими дошками. На ліжках нема більше нічого і на них сплят без постелі в зимі і в літі по 4 дітей. По инших кімнатах ліжок нема зовсім, і діти сплять на гнилій соломі. Холод, голод і бруд принесли більшости дітей сухоти, короту, трахому. Вілізни діти не мають, про лазню не мають уяви. Про будь яке культурне виховання дітей годі й говорити. Так гинуть в Борзенському дитячому будинку 210 дітей.

На совітській Україні вевсего 400 дитячих закладів для безпритульних дітей, в яких утримується 45,000 дітей.

Всі сі заклади кепсько забезпечені харчуванням, одягом, взуттям та сировинною для майстерень. Деякі райтори заявили, що достарчати необхідне для дитячих закладів, вони будуть з решток. Дітн таким чином частенько голодують, голі і босі, вони не витримують такого життя і тупіють з сих дичих бу динків, бо, будучи безпритульними, очевидно, і то лінше удаляються собі життя. В сьому році видано для сих усіх 45.000 дітей по 1 метрови мануфактури, а взуття зовсім не видали.

Відновляйте передплату за „Вістник" на 1931 рік та приєднуйте нових передплатників.

Як Римо-Католицький Ксьондз Відноситься до Греко-Католицького Священика.

„Діло" в ч. 193 з 2 вересня, 1930 подає ось яку вістку: В другій половиці липня с. р. в селі Годові збірщися коло церкви, ожидали приходу священика. По приході винесли з церкви хоругви і вибралися святити поле, а йдучи, співали побожні пісні. З противного боку надїжджає він, а панок, що сидів у возі, побачивши українську процесію, відвернувся в противну сторону не скинувши навіть капелюха. Священик бачучи се, питається своїх вірних, що то за панок, який боїться хреста, на що вони йому вділовідають, що се римо-католицький ксьондз Поморяк, ксьондз Коштиловський. Тоді священик задержує процесію і віз та відзивається до ідучого ксьондза тими словами: „Ти, брате, не приносиш нині безкровної жертви Богу, що відвертаєшся від хреста? Ти не священик, а дияка". Жінки-селянки стягнули ксьондзові капелюх з голови силою. На дєканальному відді римо-католицьких священиків в Бережанах робили товариші примірного „ксьондзя" за се докори та ксьондз Коштиловський боронився тим, що між уніятами, а схизматиками нема жадної різниці, що він не вірить в унію греко-католиків, та перед схизматицьким хрестом капелюха скидати не буде. Не минув місяць, як того експозит в Рикові ксьондз Якубовський поїхав до судівного села Сновичі, щоби посвятити гриваний хрест для місцевих двох капліц. Отже перед уніяцьким хрестом капелюха не скинув, а для капліц „схизматицький" хрест посвятив

Де Щастя?

Не там щастя, не там доля,
Де богаті люде;
Щастя-долі ніхто майном
Собі не здобуде.
Не там щастя, не там доля,
Де журби не має;
Щастя-доли ніхто легко
Собі не придбає
Не там щастя, не там доля,
Де живуть розкішно;
Щастя-доля утікає
Від роскошеї спішно
Лиш там щастя, лиш там доля
Цвите — процвитає,
Там де віра в серцях людських
Свята виростає
Лиш там щастя, лиш там доля,
Де любов зацвіла,
І надія на будучність
Серце украсила.
Лиш надія, любов й віра,
Дані нам від Бога,
Є правдива та єдина
До щастя дорога.
Більше щастя, кращої долі
Не можна бажати:
Най надія, любов й віра
Живуть в кождій хаті.

Т. Я.

СПРАВА МОНАСТИРІВ У ГРЕЦІЇ.

Грецький парлямент прийняв закон, котрим звязаються всі грецькі монастирі, крім тих, котрі мають історичну вартість. З доходів звязаних монастирів мається утворити окремий церковний фонд, з котрого запомагатиметься світське духовенство, яке дотепер було марно дотоване. що виходило на шкоду його авторітету й діяльности. Монахи вислали численну депутацію до президента республики Венізельоса з протестом, означе Венізельос відповів депутації, що не відступить від виконання того закона.

„ВІСТНИК"
Релігійний часопис для Українців в Канаді, виходить 1-го і 15-го кождого місяця.
Видає Українська Православна Видавнича Спілка
Передплата: В Канаді — $1.50 на рік.
За границю — $2.00 на рік.

THE VESTNIK
Published semimonthly by the Ukrainian Orthodox Publishing Company
Subscription per annum
in Canada — $1.50. — Foreign — $2.00.

Адресувати: — Address.
The HERALD, Box 3684, WINNIPEG MAN.

УКРАЇНСЬКА МОВА В ЦЕРКВІ.

Як тільки Українська Православна Церква освободилася, то першою задачею поставила собі завести в Богослужіння рідну українську мову.

І се лише довершення того, що давно починалося. Перед сотками літ були проби замінити церковну мову українською. Себто, що українська мова вже давно була в якійсь мірі богослужебною мовою.

Причина, що заставляла Українців заводити в церкви рідну мову була та, що стара церковна мова в великій мірі народови не зрозуміла. Хто може привіпати, що: **абіе, благодушество, блюсти, брак, брань, врач, тать, варяти**, будуть по українськи: **зараз, відвага, хоронити** (заховувати), **весіля, війна, ліхар, злодій, дождядть. А таких слів в церковній мові безліч.**

Тай не дивб. Церковна (або кажуть славянська) мова, се мова давних Болгар. Українці взяли від Греків Церкву й обряд, але що грецька мова була їм не зрозуміла, то вони взяли церковні книги від Болгар. Мова болгарська була лекше зрозуміла і духовенство могло до неї легко підготовитися.

Так стара болгарська мова стала богослужебною, тай взагалі літературною (книжною) мовою Українців на сотні літ. Бо й старі Літописи — стара Історія українського народу була писана тою старою болгарською мовою. Доперва з ходом часу почали світські письменники заводити в книжки щоразбільше українських слів, почали наближатись до мови народу, аж поки вкінці не полишили церковної мови цілком.

Лише в церкві стара болгарська мова залишилася до 20-го віку. Правда — вже давно „й досить позмінювано і так значно наближено до мови української Болгаре уживали звуків носових **а, е, й** Українці давно замінили їх на свої звуки (а, я, у, ю); Українці викинули болгарського ъера (ъ); позмінювали також деякі граматичні форми слів, однаком всего того було замало.

Через те, що не рідна українська, а тільки чужа болгарська мова була довгий час письменною мовою Українців, український нарід богато стратив. Годіть було чужою мовою описувати подрібно життя народу — виражати його бажання, потреби, почування, як він їх в щоденнім житгю своєю мовою виражає Треба було хіба українське життя на чужу мову перекласти, але тоді для кого? Тай нащо? Не могла отже розвиватися широка українська література (письменство). Не міг всесторонно розвиватися український розум.

Стару болгарську мову перебрали з богослужбовими книжками і другі народи. Взяли Серби, взяли через Українців Москалі, взяли Румуни. Але всюди сталося те, що мусіло статися — рідна мова народу поволи відсувала чужу мову.

І всюди було таке, що найпевпе перестравали уживати чужої церковної мови в світськім письменстві А вже дальше приходить черга на Церкву. Найперше починають до церковної мови в церкві давати пояснення, перекладають прилодково дещо з церковних книжок на живу мову народу, а затим приходить до повного занехання чужої мови.

Стара болгарська мова в Православних Українців зачинає виходити нині з церковного уживання. Серби в своїх церковних Сборниках додають вже окремі пояснення незрозумілих старих болгарських слів. Румуни полишили стару болгарську мову і перевели церковні книжки на мову румунську. Так рідне бере верх над чужим.

В нас нині противиться впровадженню української мови люде, що до церковної мови завадто привикли і тому їм здається, що церковна стара мова, се окрема мова створена лише для богослужень. Такі не знають, що се звичайна буденна мова старогадних Болгар

Та вже завзято противиться уживанню української мови в церкві вороги Українців — Москалі, та їх наймити москвофіли. Ті знають, що через рідну мову Українець зіллється тіснійше з своєю церквою, життя його набере сили і їм до нього не буде доступу

Коли перед війною Українці під російським володінням хотіли видати Євангеліє мовою українською, то довго треба було дожидати і торгуватися, ніж Москва на те дозволила. Вона казала, що не слід старої святої церковної мови міняти на буденну українську. Те саме повторяють Москалі і нині, коли ходить про Українців.

Однаком не сперечаючися з переводом православного Богослужения з мови церковної на англійську.

Коло 1906 чи 1907 року появився був в Злучених Державах переїд важнішого православного богослужения на мову англійську. І видавці перекладу помагав тодішний північно-американський московський архиепископ Тихон (пізнійший московський патріярх), а також російський уряд. Навіть сам цар підномагав видання такої книжки грішми

Другий наклад тої-ж книжки появився 1922 року і звесь вона **SERVICE BOOK of the Holy Orthodox-Catholic Apostolic Church**,-около 630 сторін друку. Та що вважне — той сам Тихон, тепер як вже московський Патріярх, дає для того видання православного богослужения в англійській мові своє благословення, з підписом: „† Тихонъ, Патріяршъ Московскій и всея Россіи"

Виходить таке: Коли православне богослужения переводити на англійську мову, то се можна. Коли-ж на українську — то гриx

Для українського народу з усего сказаного наука ясна, а то — що лише його мова може і повинна бути мовою його думки. Його письма, його Церкви. Його Молитви і його Богослужения!

ПРОТИ ПЕРЕСЛІДУВАНЬ РЕЛІГІЇ В РАДЯНСЬКІМ СОЮЗІ.

Заснован 1922 р. в Льозані міжнародне товариство активних християн без ріжниці ісповідань під проводом свого секретаря п. Шамбо, з нагоди переслідування церков у Радянському Союзі зорганізувало в липні збір підписів шванцарських громадян під заявою „Жертви Терору", яке має передати офіційьно через федеральний швайцарський уряд до Ліги Націй. Ся петиція вже зібрала понад 100,000 підписів, з котрих 60 послів і міністрів. та домагається, щоби уряди держав, які належать до Ліги Націй, звернули належну увагу на переслідування християн в Росії і на Україні.

УХВАЛИ ШЕСТОГО ПРАВОСЛАВНОГО СОБОРУ.

В днях 25, 26 і 27 листопада, 1930, відбувся Шестий Собор Української Греко-Православної Церкви в Канаді. Собор відбувся в місті Йорктон, Саск., і помимо дуже тяжких матеріяльних обставин, в яких в сю пору доводиться вашим людям жити, — випав надзвичайно успішно. В нарадах Собору брало участь около 85 світських і духовних делегатів, які репрезентували церковні громади в трох західних провінціях Канади. На Соборі був також присутний Високопреосвященний Архиепископ Іоанн Теодорович, який спеціально в сій цілі приїхав зі Злучених Держав. Докладний звіт з Собору, приготований секретарем буде оголошений пізнійше, а тут наводимо тільки важнійші з ухвал Собору (з вийнком Статута Української Православної Церкви, який буде оголошений пізнійше) на те, щоби наш загал як найскорше з ними познакомився. Ухвали ці такі

П. Герман, Ешвил, Ман. — Антін Івачевський, Давфін, Ман

Собор припоручає громадам, щоби старалися мати власні парафіяльні хати для своїх парохів.

Д. Романчич, Косів, Ман. Г Кравчук, Пайн Ривер, Ман.:

Собор припоручає Консисторії перевести організацію молоді по місцях і дальше держати нагляд над тою організацією

Мир. Стечишин, Вінніпег, Ман — о І. Запарнюк:

Собор припоручає новообраному урядови Української Православної Церкви Братва, в порозумінню з Консисторією приступити негайно до уложення нового статута Брацтва згідно з духом статуту і загальним статутом Української Греко-Православної Церкви в Канаді до зреорганізования Брацтва відповідно до того нового статута

Прот. С. В. Савчук — А. Стефанів Шортделл, Ман

Собор визнає потребу назначити священика-місіонера і припоручає Консисторії як найскорше се здійснити

О Д. Д. Лещишин — І. Боднарук, Едмонтон, Алта

Собор припоручає Консисторії подбати про заложения дяківських курсів

Свящ. Є. Грицина — Н. Кушлюк, Гудів, Саск.:

Собор припоручає парафіям запровадити в себе плачення членських вкладок відповідно до маеткового стану їх членів.

Ю. Стечишин, Саскатун, Саск — о П Запарнюк:

Собор визнає потребу опікуватися під релігійним зглядом українськими студентами і припоручає Консисторії підприняти кроки, щоби в потрібних місцях були назначені особи, які в порозумінню з Консисторією провадили би роботу. Консисторія повинна, о скільки се в її силах, давати їм всяку моральну та матеріяльну допомогу.

Свящ. Є. Грицина, Толстой, Ман. — Свящ. Д. Д. Лещишин, Давфін, Ман.:

Собор накладає обовязок на членів Церкви, щоби передплачували „Вістник" та щоби поширювали його при кождій нагоді, а також, щоби підтримували релігійні видання нашого видавництва.

Ф. Кушнір, Гудів, Саск. — Г Кравчук, Пайн Ривер, Ман.

Собор підчеркує священикам обовязок навчання дітей при кождій нагоді релігії та катехизму.

Прот. С. В. Савчук — П. Герман, Ешвил, Ман.:

Собор вважає за відповідне заложения чину православних Сестер-Служебниць для добродійної роботи і уповажнює Консисторію, в порозумінню з Високопреосвященим Архиепископом Іоаном Теодоровичем поробити заходи до заложения такого чину.

Прот. С. В. Савчук — о. Д. Д. Лещишин:

Шестий Собор Української Греко-Православної Церкви в Канаді вважає за потрібне створити Українську Православну Колегію з духовних і світських людей, як дорадче тіло в справах доктрини, обрядів, видань і вияснювання релігійних питань. Собор приporучає священикам, які беруть в ній участь, вибрати перших трох членів Української Православної Колегії. Собор рішає, що дальше добирання членів Колегії лишається членам Колегії за одобренним правлячого єпископа, який являється почесним головою Колегії

П. Зварич, Вегревил, Алта. — В. Козак, Ріджайна, Саск..

На утримання Епископа і Консисторії та на инші цілі в злуці з адміністрацією Української Греко-Православної Церкви в Канаді, Шестий Собор тойж Церкви постановляє створити діецезальний фонд, який має повстати з таких жерел: 1) річних вкладок по 15 долярів від кождого священика, 2) по 1 долярови від кождого Богослужения від церковних громад та 3) по 1 долярови річно від кождої родини. Гроші на ціль діецезального фонду мають бути зібрані на час і вислані священиком до Консисторії; на випадок невиконання свого обовязку зглядом діецезального фонду можуть бути суспендовани так священики, як і громади до часу, поки не спонять такого свого обовязку. Собор дальше рішає, що всі залеглі належитости так з боку громад як і священників мають бути вплачені до 1 липня, 1931. Собор рішає, що в міру важних потреб і сприятних умовин, Консисторія може піднести оплату на діецезальний фонд від одного до двох долярів від кождого Богослужения.

В. Козак — Д. Романчич

Собор уважає, що часте переношения священників відбивається шкідливо на церковнім життю, тому взиває парохії і Консисторію бути обережними в переміновању священників

Мир. Стечишин — о. Д. Д. Лещишин:

Шестий Собор Української Греко-Православної Церкви в Канаді рішучо протестує проти переслідування Українського Народу, а з окрема релігії урядом Радянського Союза і висловлює співчуття жертвам переслідувань та віддає почесть мученикам, які віддали життя в обороні віри і свого народу.

Свящ. Д. Кирстюк, Тідор, Саск. — о. Д. Д. Лещишин:

Собор приlучується до протесту проти польського терору в Галичині і вповні одобрює ті резолюції, які були приняті на протестаційнім вічу в Соборі св. Покрови в Вінніпегу, дня 26-го жовтня, 1930.

Ю. Стечишин — о. А. Берник, Менаі, Ман.:

Шестий Собор Української Греко-Православної Церкви в Канаді задяковує отсим всіх вірних Української Греко-Православної Церкви скликати або причинятися до скликання протестаційних віч проти лядського терору на українській території під Польщею.

На Богачевськім і в Бразилії Пізнались.

Епископ Богачевський зі Злучених Держав обїздже Бразилію. Бразилійський часопис „Український Хлібороб" містить богато відомостей про „пастирську візитацію унятського епископа Богачевського в Бразилії". З тих відомостей виходить, що бразилійські Українці також домагаються від Богачевського, щоби він виявив, чим він є епископом: Рутенців чи Українців.

Уніятське священство разом при допомозі римо-католицького епископа стараються влаштувати відповідну зустріч епископови Богачевському, та в того нічого не виходить. Є богато українських національних товариств, які рішуче відмовляються витати „рутенського епископа". Напримір в Куритибі священик о. Турковид просив найбільше національне товариство імени Шевченка взяти участь в зустрічі епископа Богачевського. На се товариство відповіло постановою, щоби о. Турковид загварантував, що епископ Богачевський є Українець, та щоби сам о. Турковид публично відкликав свої брехні, які він писав проти „Українського Союза в Бразилії." та проти Товариства імени Т. Шевченка.

Епископ прихав, але ніхто його не витав з товариства на стації. Прийшло на зустріч йому лише кількох священників з наладжників. Та епископ навіть з ними не привітався, а відразу з вагону всів до авта, яке йому выслав місцевий римо-католицький епископ Брага. Священики зі своєю братією лишилися на дворі ні в сих — ні — в тих.

В неділю підчас служби Божої по церкві проходжувалося в кашкетах і при повному озброєнію шість долїціїв „гвардо сівіл". а також було кілька переодягнутих детективів, які охороняли епископа Богачевського. Се тому, що хтось розпустив чутку, що епископа хочуть обкидати гнилими яйцями. Обурення громади велике, бо люде страшенно потрітовані тим, що не лише їх братам в краю доводиться молитися під охороною польських багнетів, але й в Бразилії доводиться Українцям молитися під багнетами, які охороняють римо-польського агента.

Де лише відбув свої візитації епископ Богачевський, там скрізь викликав обурення серед цирих Українців, а також незадоволення серед навіть найбільше зацофаних вірних. Він нігде не говорив про Україну, а закликав нарід бути вірним лише католицькій церкві, та шукати собі царства на Небі, а не на землі. Ні словом нігде не спімнув про Україну, називаючи своїх вірних Рутенцями, або лише католиками.

(„Дніпро")

„Духовний Сіяч"
церковно-народний ілюстрований часопис, виходить два рази на місяць

Передплата $2.50 на рік

Адреса:
„DUCHOWNY SIJACZ",
Krzemieniec na Wolyniu, Kolnystorz Duchowny.

Коротні Виказки про Молитву.

Молитва — се шнурок, за який коли тягнути на долині, то вгорі дзвонить дзвін до ушей Господа. Деякі люде ледви порушують дзвоном, коли молитьси недбало. Инші хапають за шнур лише деколи. Але той, кого чують в небі, се чоловік, що вхопивши сильно за шнурок, тягне його безперестанку цілою силою.

Спурджин

Люде, які перетворили людство своїми стремліннями до заведення праведности, набирали великої сили через молитву. Апостоли і мученики мали не устрашиму відвагу і непереможну силу тому, що були сильними в молитві.

Р. Гил.

Нищо не зробить душі такою чистою і сильною, нищо не озброить нас так сильно для перемоги великих життевих трудностей, як те, що ми на самоті неребуємо одну годину з безконечною Правдою і безконечною Любовю Нема радости, ні трудности, ні смутку, в яких Молитва не піднесла би нас до рівних висот. Д. Марч.

Коли хтось думає, що може зміст його молитви не підходити, нехай пам'ятає, як дитина просить пожити, коли голодна. Вона просить, як вміє, але дістає пожити кілько треба. Так і Бог — не дивиться на слова, але на бажання Коли щире, Він його за найкраще приймає. Св. Іван Золотоустий

Молитва, се наша бесіда з Богом Коли читаємо Божий Закон — Бог говорить з нами. Коли молимось — ми з Богом говоримо. Св. Августин

Бог не числить, кілько Молитов ми до Него заносимо. Ані не приглядається чи зложені вони по бесідницьких правилах. Ані не може, які вони ловгі. Бог дивиться наскілько вони божески — оскільки вони з щирого серця виплинвають. Гайнес

Вальтасар.

(Кн. Даниіла V.)

Був цар на світі раз богатий
Над небо він престол свій клав
Ввесь світ мусів його величати
Ввесь світ перед ним дрожав
Нещасний люд йому підданий
Гиб серед страшних мук і кар
Ярмо зеліза і кайдани
Стискав все гірше лютий цар
В нічній пори пірі раз голяк,
Вже міра злоби верх взяла:
Святим сосудом із святині
Снивав солодкі він вина
Наразі озвалась грому сила.
На пострах пяній дружині,
Рука вогнена написа
Слова незнані на стіні
Жреці і волхви хоч все знали.
Читати тих не вміли слів,
Аж Даниіла всі призвали
І він сказати правду вмів
Даниіл каже: Вальтасаре!
Над небо взніс престол ти свій:
І ось подходить хвиля кари.
Читай — се засуд смерти твій
„Мене і Текель і Фарес" — чуєш?
Скінчиться нині блеск твій весь.
З святих сосудів безчестуєш,
За те і смерть найдеш ти днес!
Вгадав пророк: Ще той ночі
Халдею Мед і Перс заняв;
На вічний сон замкнув цар очи
Так Бог зневажу покарав

Православні Українці! Старайтесь, щоби Ваш сусїд також став передплатником „ВІСТНИКА". Сим Ви поможете своєму релігійному часопису.

НЕДІЛЬНА ШКОЛА

КАТЕХИЗМ
або
В ЩО ВІРУЄ ПРАВОСЛАВНИЯ ХРИСТІЯНИН.

(Дальше).

Вірую в.... Сина Божого... від Отця рожденного перше всіх вікъ.... Перед першим Вселенським Собором одним священик в місті Александрії Єгипетській, іменем Арій, почав помилково навчати, що начеб то Син Божий не вічно є, а створений був Отцем в бігу часу. Але ми віруємо, що Отець вічно є разом із Сином, а Син вічно з Отцем, і що Син Божий є такий самий віковічний Бог, як і Бог Отець.

Вірую в... Сина Божого... від Отця рожденного... Світло від Світла... Нам трудно зрозуміти, як власне народжується від Отця Син Божий, через те вставлені в Символ віри ці слова **Світло від Світла**, як видимий приклад, котрий виясює, що Син Божий народжується **від** Отця, як проміть сонячний від сонця: сонце й його промінь є одночасні й невіддільні — ось так вічно й разом є Бог Отець і Бог Син.

Вірую в... Сина Божого... Бога істинного від Бога істинного... Той самий обманець-учитель, священик Арій, згодився визнавати Сина Божого **по-своєму**, але не правдивим Богом, тільки другим по Бозі. Але ми віруємо і визнаємо, що Син Божий є такий самий правдивий Бог, як і Бог Отець, бо він також рівнім з Отцем вічно є.

Вірую в... Сина Божого... рожденного, не сотвореного... По науці згаданого Арія, виходить так, що спочатку Сина Божого не було, а вже пізніше Він був створений Богом Отцем. Але ми віруємо, що Син Божий жадним способом не був створений,-а навпаки — є перед віку народжений від Бога Отця.

Вірую... в сина Божого... одностотного з Отцем... Ми в ірчемо, що Син Божий є одного єства з Богом Отцем, себто Він має одну й ту самі спільну істоту, що й Бог Отець; і що ся спільна істота Божа в Них єдина й невіддільна.

Вірую в... Сина Божого... через котрого все сталося... Слова ці взято з євангелії Іоана Богослова, де говориться про Сина Божого: **Все через Нього сталось, і без Нього не сталося нїщо, що сталося** (Іоан. І: 3). Отже ми віруємо, що цілий всесвіт створений був через Сина Божого.

ТРЕТІЙ ЧЛЕН.

Вірую в... Сина Божого... що Він для нас, людей, і для нашого спасіння з неба зійшов і тіло прийняв від Духа Святого і Марії Діви, і стався людиною.

Вірую в... Сина Божого... що з неба зійшов... Були й є обманці вчителі, котрі твердять, що Син Божий Ісус Христос був тільки людиною і з неба не сходив, а родився по землі, як і всі люде. Але ми віруємо, що Син Божий, пробувавши вічно в єдиним естві з Богом Отцем і не покидаючи недра Вітцового, в певний момент зійшов з неба на землю, щоб людей спасти. Але розуміємо, що сход Його з неба на землю не був перехід з місця на місце, лише було се народженням від Діви, що Бога прийняла, (Акаф. Бог. Ікос 8), в назначеним Провічним Божим час (1930 років тому назад), коли Він народився на землі і, як людина, проживав в землі єврейській.

... для нас людей. Євреї, коли очікували Христа, то думали, що Христос прийде на землю тільки для Євреїв, щоби визволити їх з неволі инших народів. Але ми віруємо й визнаємо, що Христос обіцяний був усім людям, і прийшов спасти не тільки самих Євреїв, а власне всіх людей.

...і для нашого спасіння... Євреї думали й тепер твердять, що Христос, або Месія, мав би бути на землі царем войовничим, як напр. Давид; збере собі військо, з тим військом завоює инші царства, й тоді всі народи будуть підданцими Євреїв і данину будуть платити їм. Але ми віруємо, що Ісус Христос Син Божий, приходив на землю не для того, щоб бути земним царем, а щоб навчити людей панувати над своїми пожалливостями і пристрастями тілесними і визволити людей з неволі гріха, діявола і смерти. Ось слова самого Ісуса Христа: **Царство Моє не від миру сього** (Іоан. XVIII, 36).

Вірую в... Сина Божого... що тіло прийнав від Духа Святого і Марії Діви... Були лжевчителі, котрі доводили, що негодиться Синові Божому мати на собі тіло людини, тому вони й самі вірували і других навчали, що Ісус Христос не мав людського тіла; що, замісць тіла був в Нього одна тільки сповидність тіла, одна мара. А ми віруєм, що Ісус Христос через Духа Святого народився від Діви Марії, як людина, ріс і виховався також як звичайна людина. Се понижения і впокорення, щоб бути людиною. Син Божий прийняв на Себе Сам по Своїй власній волі. А спасти людей Син Божий благословів через Свої муки й смерть, то значить, Синові Божому треба було мати тіло людське й в нім муки і смерть прияти. Що Ісус Христос мав тіло людське, се виразно і докладно стверджує ціле Євангеліе, а особливо оповідання про Благовіщення Пречистої Діви Богородиці й Різдво Христове. Отже ми й віруємо так, як читаємо в Євангелії, що **Слово тїлом стадося і вселилося між нас** (Іоан. І: 14).

(Дальше буде).

ІСТОРІЯ ЦЕРКВИ.
(За Е. Семакою).

(Дальше).

Десяте й послїдне переслїдування християн в римській державі, а заразом найлютїйше і найдовше було те, котре в днях цар Діоклеціян (панував 284—305). Шоби лекше управляти широкою державою, приняв собі Діоклеціян співвладника в особі свого приятеля Максиміяна Геркулея (286 р.) і признав йому гідність „Августа". Максиміянови додав ще кесаря Констанція Хльора, а собі кесаря Галерія. Максиміян Геркулей воював заходом, мав свою столицю в Медіоланї, а Діоклеціян Сходом із столицею в Нікомедії.

Зразу Діоклеціян відносився побажливо до християн, як в великим числі находилися в публичних урядах і в царськім війську. Але поганська партія, під проводом кесаря Галерія, не переставала підмовляти проти християн, доки не перемовила й Діоклеціяна на завзятого їх противника. Року 303 оголосив він враз з Максиміяном Геркулєєм три укази проти християн, з приказом руйнувати церкви, палити святі книги, і убивати кождого, хто би їх переховував. Коли таки того року згоріла царська палата в Нікомедиї, звалили всю вину на християн, котрих відтак спалили тільки в самій столиці около 20,000, разом з їх величавою церквою.

Року 304 видав Діоклеціян ще инший указ, котрим засудив на смерть всіх християн, котрі спротивлялисьб жертвувати божкам. Так наступило на цілій території римської держави, крім Іспанії, Галії і Британії, де правив Констанцій Хльор, найкровавіше переслідування, яке коли лучалося. Ще инші були ласкавіші, бо не казали християнам зрікатися своєї віри, але тільки вимагали, щоби священики і епископи, що мали сховані священні книги, видали їх. Особливо дуже мучили священиків і епископів, що відмовлялися видати церковні книги.

Зміж безчисленних мучеників, що переслідуванням наводимо тут лише священомучеників Пікарія, епископа александрійського, і учеників Оригена Памфила з Кессарії на Палестині, Лукіяна з Антіохії; а з жінок згадуємо мучеників: Георгія, Димитрія, Теодора Тірона і Пантелеїмона, мученицю Екатерину і Варвару.

Року 305 зрікся панов... престолу, а Констанцій Хльор, хрещення як і Максиміян Геркулей, зробився кесаря Галерія і Константина; Галерій враз з своїм ... Максиміном продовжали перед... на Сході ще з більшою лютістю ... ри тим. Нарешті Галерій ... тяжкою хоробою, прийшов ... вання, оголошуючи коротко в ... смертю (311 р.) указ терпи... стіян. Та сей указ не приніс ... жалного хісна, бо Максиміян переслідування і по смерти ... навіть переслідування приняв ... розмірн. бо його підпи... сентій, присвоївши собі власть в ... в Африці (306—312).

Наконець після тільки жорстоких переслідувань, християнство побідоносно ... богатством в римськи державах Тому ... жом, що після волї Божої доконало ... буду, був цар Константин Великий, син Констанція Хльора. У війні проти самозванця Максентія (312 р.), побачив Константин на небі блискучий хрест з ... сом: „Сим знаменем побідиш". Зараз приказав цар зладити хоругов з ... хреста і нести її на чолі своїх військ. Почалася боротьба і Максентія побито, а Константин вступив побідоносно до Риму (312 р.), ставчи володарем над цілим Заходом. В рік пізнійше оголосив він враз з Лициніем, своїм шурином ... рішком в царствованню, котрий ... Максиміна, указ Медіоланський (313 р.), котрим надав християнам повну релігійну свободу і розпорядив, щоби ім звернено ... збрані клітки, та не перечив ніякому ставати християнином.

Константин мав супокій з Лициніем, доки сей не почав проти него виступати і християн переслідувати, з чого повстала війна між ним а Константином. Сей побідив Лицинія, і став (324 р.) самовладником над цілою римською державою.

(Дальше буде).

ПИВІТНІ ЛИСТИ І ТЕЛЄГРАМИ НА ШЕСТИЙ СОБОР
УКРАЇНСЬКОЇ ГРЕКО-ПРАВОСЛАВНОЇ ЦЕРКВИ В КАНАДІ.

ТЕЛЄГРАМИ:

Від української православної парохії в Форт Вілліям, Онт.:

Членп нашої парохії пересилають Соборові щирі желання та жичуть як найкращих успіхів.

А. Моцок, В. Григоряк.

Від української православної церкви в Гефорд, Саск.:

Хай Всемогучий провадить Вас у Ваших нарадах для добра нашої Церкви. Нам неможливо прибути на Собор, але приключаємося до всіх його ухвал. Молимо Бога, щоби Його милість спочила на Високопреосвященім Архиепископі і всіх учасниках Собору.

Свящ. П. Мельничук і Іван Габрись.

Від української православної парохії в Монтреалі:

Парохія св. Софії в Монтреалі желає освяченому Соборові як найкращих успіхів в нарадах для добра нашої Церкви та українського народу.

Від Централі Союза Українок Канади:

Желаємо Соборові як найкращих успіхів.

ЛИСТИ:

Від української православної церкви в Шіго, Саск.:

З нагоди Шістого Собору Української Православної Церкви в Канаді, громада Української Православної Церкви Пресвятої Трійці в Шіго, Саск. заслає щиро-сердечний привіт всім учасникам сього Собору. Радьте для добра нашої Святої Церкви. Ми жалуємо, що тяжко коробою, прити... вання, оголошуючи коротко в... смертю (311 р.) указ терпи... стіян. Та сей указ не приніс ... жалного хісна, бо Максиміян переслідування і по смерти ... навіть переслідування приняв ... розмірн. бо його підпи... сентій, присвоївши собі власть в ... в Африці (306—312).

Наконець після тільки жорстоких переслідувань, християнство побідоносно ... богатством в римськи державах Тому ... жом, що після волї Божої доконало ... буду, був цар Константин Великий, син Констанція Хльора. У війні проти самозванця Максентія (312 р.), побачив Константин на небі блискучий хрест з ... сом: „Сим знаменем побідиш". Зараз приказав цар зладити хоругов з ... хреста і нести її на чолі своїх військ. Почалася боротьба і Максентія побито, а Константин вступив побідоносно до Риму (312 р.), ставчи володарем над цілим Заходом. В рік пізнійше оголосив він враз з Лициніем, своїм шурином ... рішком в царствованню, котрий ... Максиміна, указ Медіоланський (313 р.), котрим надав християнам повну релігійну свободу і розпорядив, щоби ім звернено ... збрані клітки, та не перечив ніякому ставати християнином.

Константин мав супокій з Лициніем, доки сей не почав проти него виступати і християн переслідувати, з чого повстала війна між ним а Константином. Сей побідив Лицинія, і став (324 р.) самовладником над цілою римською державою.

(Дальше буде).

Від Консисторії Української Православної Церкви в Злучених Державах Америки:

Консисторія Української Православної Церкви в Америці шле як найщирійший привіт Соборови Української Православної Церкви в Канаді й бажає як найкращих успіхів у нарадах.

Най Господь Наш Ісус Христос, що зіслав був Свого Учителя на Апостолів, не відмовиться наділити присутністю того самого Святого Духа Собор Канадійської Української Православної Церкви. Най під невидимим Його керівництвом Канадійська Церква на сьому Соборі відсвіжить і скріпить свої сили до дальшої тяжкої праці в будованню Божого Царства між нашим Народом. Най Вона переможе всіх противників, які стоять на дорові до здійснення того Царства, і поширться й закріпиться між Українським Народом в Канаді, та стане його Єдиною Церквою.

Сього бажає своїй Посестрі Американська Українська Православна Церква і молить Господа Бога о благословіння для всіх Пастирів і Робітників братньої Церкви в Канаді.

За Президію Консисторії У.П.Ц.А.
Прот. К. Кирстюк, предсід.
Свящ. А. Іванишин, секретар.

Від Українського Жіночого Товариства при Українській Православній Церкві св. Іоанна в Едмонтоні, Алта.:

Жіноче Товариство при Українській Православній Церкві в Едмонтоні, щиро і сердечно витає світлий Собор Рідної Церкви... Молимо Всевишнього, щоби зіслав Свою ласку і благодать на учасників Собору і щоби наради сього церковного парляменту вийшли на славу нашій Рідній Церкві і на користь Українському Народові.

Пані Р. Галюк, предсідателька.

Привіти від поодиноких людей:

Складаю — від себе та від обслугуваних мною парохій: Прілейт, Ітонія і Канон, яким тяжко вислати делегатів на Собор, — поклін Вам, Високопреосвященний Отче Владико, та братній привіт усім духовникам та вірним — учасникам Собору.

Хай Дух Святий, що просвіщає й освячує, поможе Соборові у праці задля поглиблення й утвердження св. православної віри в серцях українського народу нашої прибраної Батьківщини на славу Богу і на спасіння України!

Свящ. Т. Д. Волохатюк.

Сердечно витаю Шестий Собор Української Православної Церкви в Канаді і щиро бажаю Соборови успішної ділової праці в його святій роботі на користь нашої рідної Церкви та нашого поневоленого народу.

Свій братній привіт надсилаю Найпреосвященнішому Владиці Архиепископу Іоанну Теодоровичу, всім пан-отцям, та всім учасникам Світлого Собору.

Ваш брат в Христі Ісусі
Свящ. Петро Білоп.
Монесен, Па.

Світлий Соборе!

Не маючи змоги особисто бути і брати участь в так важних нарадах для добра нашої Церкви, пересилаю Вам щирий привіт і побажання найкращих успіхів. Хай живе Українська Православна Церква!

Григорій Бугера,
Дуфрост, Ман.

Світлий Соборе! — Витаю Вас братерським привітом і желаю Вам як найкращого успіху у ваших нарадах для добра нашої Рідної Української Греко-Православної Церкви і Українського Народу. Хай за других одинадцять літ Українська Православна Церква обійме під свій покров весь поневолений Український Нарід. Будьте бодрі в парід піде з Вами!

Николай Ілюк, Арбакка, Ман.

Сила Молитви.

Свята молитво, скарбе небом даний!
Ти нас нужденних, невольних без сил,
Возносиш духом в край ясний-світлянй;
Під покровом святих твоїх крил
Ведеш до Бога, надію скріпляєш.
Зіркою щастя для нас сієш.
Яка-ж ти сильна, молитво свята!

Іван Озаркевич.

ДВІ ПІСНІ МАТЕРІ.

1. НАД КОЛИСКОЮ.

Цить, сину, цить! Спи мій маленький,
Любо — тихенько спи, сину мій,
А Господь сон дасть тобі тихенький
Золотом тканих прекрасних мрій.

Спи, сину мій! А я молити
Небеса буду, щоби весь вік
Дитинства сон ти міг все снити,
Коли лиш діткнеться твоїх повік!

Спи-ж, любий, спи! Чей я діждаю,
Що і мій сон ще си здійснить:
І внукам ще я заспіваю:
Мої соколи, цить будьте — цить!

2. НАД ДОМОВИНОЮ.

Тихенько спи, колись діждав
Любого сну, соколе мій!
В життя ти спах чей не зазнав
Солодких дум, прекрасних мрій...

Спи, сину, спи; з твоїх повік
Не зійдуть вже солодкі сни,
В обіймах їх проснеш весь вік,
То-ж спи, любий соколе, спи!

Ти-ж, серце, цить! Ні, не ридай,
Тихенько будь! Ось сон твій спить —
І пісню лиш йому співай
На вічний сон. Цить, серце, цить!

ПОЛЬСЬКЕ УЧИТЕЛЬСТВО ПРОТИ РЕЛІГІЇ.

Союз польського учительства всенародних і середніх шкіл, що числить около 4-5 тисяч членів відбув свого року в перших днях липня в Кракові свій одинайнятий зїзд делегатів. Зїзд виявив вороже відношення до релігії й церкви. Між иншим ухвалено внесок, який домагається відкликання розпорядку міністра Бертля про обовязкові релігійні практики в школах, взвано правительство боронити учительство й школу перед атаками духовенства, запротестовано проти епископату, який обнижує авторитет учительської організації і т. п. Польський епископат видав дня 7 серпня с. р. з приводу згаданого зїзду спільне післання проти якого знов виступила остро польська радикальна преса.

ПЕРЕД КУПНОМ
Розвідайтеся Конче про Наші Ціни.

Ризи,
Хоругви,
Процесійні хрести,
Плащениці,
Свічники,
Монстранції,
Євангелії,
Образи,
Кивоти,
Процесійні образи,
Патериці,
Кадильниці,
Чаші,
Дароносиці,
Павуки,
Свічки і т. п.

Пишіть у своїй рідній мові

F. J. TONKIN CO. Ltd.
111 Princess Street
WINNIPEG, MAN.

ХОЧУТЬ ВІДЧИНИТИ ГРІБ НАПОЛЕОНА.

Ф... ційська преса пише, що ... французські лікарі хо... ... би він ... ...

РОЗВАЛИНИ СТАРИННОГО АМФІТЕАТРУ В РИМІ І ПЕРШІ ХРИСТІЯНЕ.

І. БУДОВА АМФІТЕАТРУ.

До найславніших будівель в світі, які залишилися з старинних, поганських часів, належить величезний амфітеатер в Римі, побудований для забави й розради Римлян великим коштом грошей і людської праці і названий „Колоссей". Згадний амфітеатер не стоїть вже в своїй давній величині і красоті — по ньому остали тільки розвалини, — але ще тільки не відвідує Рим, той спішить оглянути осталі по амфітеатрі румовища. І є на що поглянути!

Сей амфітеатер — величезний овальний (в формі яйця) будинок, занимаючий кілька акрів землі — був побудований за поганських часів з твердого тесаного каміня, з високими аркадами та на грубих філярах такої мистецької роботи, що її й тепер ще люде подивляють. Поза середні стіни покривали дорогі мармурові плити, а попри стіни стояли уставлені камінні статуї божків. Округ цілого будинку обіймав 655 метрів, його-ж високі грубі стіни зносилися поза 50 метрів над землею. В середині будинку, попри стіни, містилося кількайнадцять рядів лавок, одні понад другими, з дорогого мармуру. В сих лавках було місця для 87 тисяч глядачів, а крім того було ще досить свобідного місця для стоячих з низшої кляси людей — і всі вони могли свобідно придивляти забавам в амфітеатрі.

До амфітеатру провадило 64 брами, а входи і виходи були так добре управлені і розміщені, що кождий без труду міг дістатися до своєї лавки, яка йому належалася відповідно до його стану. В найнизшім ряді лавок, як в найблизшім та найвиднійшім місці, стояв під балдахідом різблений трон з золотими поручами. На тім тронї засідали римські царі, які приходили дивитися на ігрища, а прихильники вони дуже часто і дуже радо. По обох боках трону засідали на призначених місцях сенатори, царські урядники, заграничні посли і инші достойники.

Все, що лише могло причинитися до вигоди та приємности присутних в театрі — було там придумане. З численних фонтан трискала пахуча вода в гору і відсвіжувала воздух. В часі дощу накривано будинок, при помочі механічних приладів, золотом вишитим покрипом, до чого була призначена служба, числяча понад сто людей.

В середині амфітеатру містилося вільне місце, що називалося ареною. Арена була покрита деревляним помостом, який був прикритий верствою мілкого піску. Величина арени виносила 300 метрів в округ. На ній власне відбувалися поганські забави та ігрища. Арену оточали зі всіх боків високі, грубі земляні штахети та глубокий рів, наповнений водою. Під амфітеатром були низельні підземні зводи, де перетримувано в залізних клітках всяку дику звірину, яку випускали на арену в часі ігрищ. Деревляний поміст на арені був уряджений так штучно, що його можна було легко усунути, в тоді арена перемінювалася в одній хвилині в глибоке озеро, на яким представляли на кораблях морські битви. І то не на жарт, а направду так, що озеро нераз червоніюсь від людської крови. Часами знов впроваджувано на озеро малі кораблі, наладовані невільниками-людьми і дикими звірями. На дачний знак кораблі затоплювали, а тоді невільники й звірі зводили між собою на поверхні води люті бої, щоби удержатися на поверхні води, аж поки всі не потонули. Серце роздираючий план мешканців невільників і диких рев звірят виликував у присутних, морально упавших глядачів веселий сміх і настрій.

Почин до збудування амфітеатру дав римський цісар Август, який немало причинився до зросту римського царства, на весь світ славного. Прикрашаючи престольне місто Рим гарними публичними будинками, він задумав побудувати в ньому також театр, який своєю величиною і красою перевисшив би всі другі будови тодішнього світа. Але своєго плану не міг перевести в життя. Що тільки виробив перші плани театру і спровадив денний будівельний матеріял — як смерть покликала його до себе, 72-літнього старця. Після нього минуло богато літ. На тронї Августа засідало по його смерти сімох наслідників, але ні один з них не відважився взяти до такого великого і коштовного діла. Аде люде, наміткуючи плани Августа, домагалися побудування театру, в наслідок чого цісар Веспасіян приступив до будови в другім році свого панування, себ-то в 72 році по Різдві Ісуса Христа. Але будовати не довів до кінця, бо помер. Аж цісар Тит, син і наслідник Веспасія, докінчив будову в 80 році по Христі, значить — будова тревала 8 років, а працювало при ній около 12,000 людей денно. Для будови було спроваджувано рижке тесане каміння і мармор з найдальших сторін тогочасного світа, як рівнож уживано каміню з розваленого так званого „золотого дому" лютого тирана цісаря Нерона, великого гонителя перших Христіян. Коло будови амфітеатру працювали Жиди, забрані цісарем Титом в полон після довголітньої війни та збуренія міста Єрусалиму. Тит, здушивши жидівське повстання, увязнив 70,000 Жидів, спровадив їх до Риму і ужив їх до будови амфітеатру.

ІІ. ІГРИЩА.

Театральні представлення чи ігрища у старинних Римлян відбувалися в такім виді, що самий їх опис тепер наповнює серце скрайною відразою і остраском. Бо жадна вистава чи забава не потребувала стілько погиблих з-поміж людей, як ігрища, а прихильники вони дуже часто і дуже радо. По обох боках трону засідали на призначених місцях сенатори, царські урядники, заграничні посли і инші достойники.

Все, що лише могло причинитися до вигоди та приємности присутних в театрі — було там придумане. З численних фонтан трискала пахуча вода в гору і відсвіжувала воздух. В часі дощу накривано будинок, при помочі механічних приладів, золотом вишитим покрипом, до чого була призначена служба, числяча понад сто людей.

В середині амфітеатру містилося вільне місце, що називалося ареною. Арена була покрита деревляним помостом, який був прикритий верствою мілкого піску. Величина арени виносила 300 метрів в округ. На ній власне відбувалися поганські забави та ігрища. Арену оточали зі всіх боків високі, грубі земляні штахети та глубокий рів, наповнений водою. Під амфітеатром були низельні підземні зводи, де перетримувано в залізних клітках всяку дику звірину, яку випускали на арену в часі ігрищ. Деревляний поміст на арені був уряджений так штучно, що його можна було легко усунути, в тоді арена перемінювалася в одній хвилині в глибоке озеро, на яким представляли на кораблях морські битви. І то не на жарт, а направду так, що озеро нераз червоніюсь від людської крови. Часами знов впроваджувано на озеро малі кораблі, наладовані невільниками-людьми і дикими звірями. На дачний знак кораблі затоплювали, а тоді невільники й звірі зводили між собою на поверхні води люті бої, щоби удержатися на поверхні води, аж поки всі не потонули. Серце роздираючий план мешканців невільників і диких рев звірят вик

„ВІСТНИК"
Релігійний часопис для Українців в Канаді.
Виходить 1-го і 15-го кожного місяця.
Видає Українська Православна Видавнича Спілка.
Передплата: В Канаді — $1.50 на рік.
За границю — $2.00 на рік.

THE HERALD
Published semi-monthly by the Ukrainian Orthodox Publishing Company
Subscription per annum
In Canada — $1.50 — Foreign — $2.00.

Appreciates — Address:
The HERALD, Box 3684, WINNIPEG, MAN.

ПО СОБОРІ.

І. Уклали Соборів.

Найвищим ... Церкви в Канаді ... Церкви ... Церкви ... Церкви

НЕДІЛЬНА ШКОЛА

КАТЕХИЗМ
або
В ЩО ВІРУЄ ПРАВОСЛАВНИЯ ХРИСТІЯНИН.

(Дальше).

...І стався людиною... Сими словами поборюємо тих жжучителів, котрі доводили, що як в Ісуса Христа й було тіло людське, то душі не було, а замісць людської душі в сім тілі ніби то було Божество Сина Божого. Але ми визнаємо, що Ісус Христос був людиною справдішною, себто мав і тіло й душу людську, отже й кажемо: **і стався людиною.** Про се довідуємося з Святого Письма, котре називає Христа **чоловіком** (1 Тим. II 5 , і з розумування: Син Божии приходив спасти не одне тільки тіло, але и душу людську.

Про Діву Марію ми віруємо так. Дитя, що народилося від Неї, було справжнім і Богом, і людиною, тому і Діва Марія є справді **Богородиця.** А ті жжучителі, що не визнають Пречисту Діву Марію Богородицею, тим самим не визнають і того, що Дитя Ісус при Своїм народженні був Сином Божим, себто правдивим Богом, другою особою Пресвятої Трониі. Отримавши ласку і достойність бути Матірю Господа Ісуса Христа, Сина Божого, Пречиста Діва Марія через те близче над усіх стоїть до Бога, й ми вважаємо Її за **чесніщую від херувимів і славніщую без порівнення від серафимів.** Визнаємо, що Вона є пренепорочною, тобто найчистійшою не тільки від якогось гріха, але навіть і від можливости згрішити. Та сю непорочність і чистоту Пресвята Діва Марія отримала не в мент свого зачаття, й народилася звичайно, як і всі люде, себто з природою, ушкодженою гріхом первородним. Тільки дорогою доброго виховання від праведних батьків, а опісля в храмі Єрусалимськім під проводом Божиих і ангелів і через власні труднення й подвиги перед Богом в чеснотах — Пречиста Діва доступилась і досягла до сієї досконалости й гідности, що отримала всі ласки Божі, котрими вона була очищена від найменшого навіть позору якої-небудь недосконалости, й ставася **благодатною і благословенною,** а заразом непорочною й здатною прийняти й породити благословенний плід лона свого. Римо-католики й греко-католики (уніяти) визнають і вірують в „непорочне зачаття Діви Марії". Але така їх віра і наука незгідна ані з наукою Святого Письма, котре виразно навчає, що непорочно почався і без гріха первородного народився тільки один Господь Ісус Христос, Син Божий, ані з наукою Святих Перекладів Церковних, ани зі здоровим розумом, бо від батьків з первородним гріхом не може народитися дитина без сього гріха.

ЧЕТВЕРТИЙ ЧЛЕН.

Вірую в... Сина Божого, Ісуса Христа.... що роспятий був за нас при Понтії Пилаті, страждав і був похований.

В Святім Письмі Старого Завіту є ясні пророцтва про те, що Христос прийде на землю й буде мукн терпіти. Наприклад, цар Давид в псалмі 21 так докладно описав роспяття Ісуса Христа, як би сам був на той час на Голгофі. В тім псалмі описано не тільки муки Христові на хресті, але навіть і те, що народ і Іудимтися суде з Ісуса, що вони будуть ділити ризи його и на одежу його кидати жереб. Так само докладно провіщував про муки Христові и пророк Ісаія в 53 розділі своєї книги. Слова сього пророцтва и дотепер проказуються священиком на проскомідії, напримір: **„Немилне вівцю на заріз його ведено й як ягня перед постригачем німує, так і він не відчинив уст своїх"** (Існ. Lui: 7). Ісус Христос навчав про Себе, що **„Син Чоловіческий не на те прийшов, щоб Йому служили, а щоб Самому послужити и віддати душу Свою за спасення многих"** (мат. хх: 28). Незабаром після Свого хрещення Ісус Христос мав розмову з Никодимом і сказав про Себе: **„Я Мойсея підняв змія у пустині, так треба буги піднятому Синові Чоловіческому"** (Іоан. III, 14).

Слова **за нас** показують, що за свої гріхи самі люде повинні були кару в муках приняти, але замісць людей, ci муки прийняв на Себе безгрішний Ісус Христос, Син Божии. Як був роспятий Ісус Христос, про се можна довідатись з евангелій.

В Символі віри споминається, що Ісус Христос роспятий був за **Понтія Пилата.** Патріярх Яков, перед смертю, подаючи своє благословення дітям своїм, пророків, що з роду Юди, четвертого його сина, вийдуть царі еврейського народу и царствуватимуть вони до часу приходу Христа. І справді, царі з Евреїв були з роду Юди як до народження Христа. Але при народженню Христа царем над Евреями був уже Ірод з ідумеїв, а роспято Христа — за поганина римлянина Понтія Пилата, отже пророцтво Якова справдилось.

Вірую в... Сина Божого, Ісуса Христа, що страждав... Ті-ж жжевчителі, які говорили, що в Христа не було тіла і людської душі, вірували й навчали, що Христос на хресті муки не терпів, а тільки прикидався, ніче-б то терпить. Але ми віруємо, що Христос фірійшов постраждати й справді страждав, бо був Він, як звичайно людинів, з тілом і душею.

... І був похований. Жжевчителі розпускали таку поголоску, що Христос на хресті не вмер, а тільки знаходився в стані обморок, що Він зомлів, через те мів і ожити. Але ми знаємо з евангелії и так віруємо, що Ісуса Христа мучено перед роспяттям, мучено при роспяті, що Він дійсно вмер на хресті й був похований, як всі мерці, своїми близькими й учениками.

(Дальше буде).

ІСТОРІЯ ЦЕРКВИ.

(За Е. Семакою)

(Дальше)

Инші способи поборювання християнства і Християнські апольогети.

Християнство поборювано не лише переслідуванням, але також духовними оружжам. Сю боротьбу провадили поганські мудрці і софісти, пишучи книги, де нападали на християнську релігію і висміювали так и, як і й основателя Христа, Апостолів і взагалі християн, закидуючи їм, що вони безбожники, великі злочинці, лихі горожане і вороги державні.

Проти сих нападів підняло богато учених християн свій голос, списуючи також книги, в котрих боронили дуже ученно християнську справу перед царями і їх урядниками. Значнійші з межи сих мужів, званих апольогетами, с. Клименти і фільозоф, Атенагор, Теофил Антіохійський, Мінуцій Феліке, Тертулиан, Клементій Александрійський Ориген, Кипріян і Ляктацій. В своїх книгах жалувалися апольогети, що християн переслідують едино задля їх імени, показуючи з другого боку, що всі обвинувачення, які закидують християнам, не мають иншого жерела, як тільки злість і домість і злобу поганських [illegible] ків. Тому жадали вони з [illegible], щоби закиди, роблені християнам, [illegible] судовано, а коли покажеся, що [illegible] правдиві, то най карають тільки винників, а невинних най лишать в [illegible].

Дальше доказували апольогети, що християне, хотяй не покоюючи [illegible] ям і статутам царів, ще не є [illegible] ками і лихими горожанами, бо [illegible] вниками держави, бо вони вірують в єдиного правдивого Бога, до [illegible] підносять молитви за царя і [illegible] як також за мир і добробут [illegible] вони також свідомо відділюють [illegible] писані данини і є вірні волі [illegible] тяжких обставинах. Апольогети [illegible] доводилися тільки тим, що [illegible] нищали і непрацювані [illegible] звернені проти християн, [illegible] просто до поборювання поган [illegible] казуючи його заблуження і [illegible] ганського Богослужения [illegible] боку доказували вони поганам [illegible] ственне походження християнськ [illegible] гій, єдиної релігії правдивої, що [illegible] вито відповідає всім вимогам духа [illegible] ції людської, і е в стані відновити [illegible] городянти чоловіка так на суспі [illegible] як і на духовну полі

(Дальше буде)

ПІД ХРЕСТОМ.

Хрест Твій, о Боже, най буде всі [illegible]
До стіп хреста Твого я днесь при [illegible]
І його притисну до серця руками
Бо в хресті маю силу і відраду.
А коли прийдеться з життям [illegible]
Стократ цінійша над всі скарби [illegible]

Перед очима Твій хрест хоч [illegible]
Хто розумів, хто поняти може,
Кількох в хресті тим живодатнос [illegible]
На нім бо звісно колись Слово Боже.
На нім бо капді святої Крови [illegible]
А кожда крапля на хресті проли [illegible]

Грісіх тяжких тягарем прокляттий,
Коли душа вже гине — загибає,
Очей до неба не смію підняти,
Чи і там ласки для мене не має!

Колиж на хрест гляну, на хресті читаю
„Покайся щиро — Я тобі прощаю!"

Тож хрест на світі най все славний буде,
Ни суддею най станесь над нами,
Бо він простить нам життя сего блуди.
Бо він заучить нас знов з небесами
Бо в хресті сил лиш одна дорогá,
Котра заблудивших знов веде до Бога

І. Я. Д.

Відновляйте передплату за „Вістник" на 1931 рік та приєднуйте нових передплатників.

Польська Газета про Польський Терор в Галичині.

Польська газета „Америка Exo", яка виходить в Толідо, Огайо, Злучені Держави, в числі з 30 листопада 1930, помістила интересну статтю під заголовком „Польський клер губить Польщу", в якій порушує також справу польського терору в Галичині. Автор статті доводить, що польське римо-католицьке духовенство у всьому слухає папи, отже робить не те, чого вимагає добро Риму. Для нас згадана стаття тим интересна, що в ній доказується, що **вину за теперішний терор в Галичині треба записати на рахунок польського клеру.** Описавши докладно, як польський клер виховується на слепих слуг папи і Риму, автор статті дальше говорить:

„Той клер сьогодні, можна сміло сказати, рядить Польщею. На його услугах стоять всі вищі уряди в (польській) державі і їх представники.

„Оповідав мені один суспільний діяч в Польщі, що люде виховані через римський клер і стоячи в державі при кермі, будують своїм нерозумним поступованням сильний фундамент під будучу українську державу, бо через те скажену ненависть до всіх некатоликів, приму шують тих-же до замикання себе в тісних рядах і до оборони проти так званого „екленї мілітанс", себто проти воюючого римського костела. Дальше — отте непотрібне будування майже в кождім селі в Східній Галичині для двох, трох жандармів або сторожів Поляків римських косціолків і переладування до них українських душ — змушують Українців до сильної оборони перед римським удушителем. Також **відібрання** поганського Богослужения [illegible] боку доказували вони поганам [illegible] ственне походження християнськ [illegible] гій, єдиної релігії правдивої, що [illegible] вито відповідає всім вимогам духа [illegible] ції людської, і е в стані відновити [illegible] городянти чоловіка так на суспі [illegible] як і на духовну полі

(Дальше буде)

ПІД ХРЕСТОМ.

Хрест Твій, о Боже, най буде всі [illegible]
До стіп хреста Твого я днесь при [illegible]
І його притисну до серця руками
Бо в хресті маю силу і відраду.
А коли прийдеться з життям [illegible]
Стократ цінійша над всі скарби [illegible]

Перед очима Твій хрест хоч [illegible]
Хто розумів, хто поняти може,
Кількох в хресті тим живодатнос [illegible]
На нім бо звісно колись Слово Боже.
На нім бо капді святої Крови [illegible]
А кожда крапля на хресті проли [illegible]

Грісіх тяжких тягарем прокляттий,
Коли душа вже гине — загибає,
Очей до неба не смію підняти,
Чи і там ласки для мене не має!

Колиж на хрест гляну, на хресті читаю
„Покайся щиро — Я тобі прощаю!"

Тож хрест на світі най все славний буде,
Ни суддею най станесь над нами,
Бо він простить нам життя сего блуди.
Бо він заучить нас знов з небесами
Бо в хресті сил лиш одна дорогá,
Котра заблудивших знов веде до Бога

І. Я. Д.

Відновляйте передплату за „Вістник" на 1931 рік та приєднуйте нових передплатників.

В теперішню хвилю взаострений стан між польським урядом і Українцями треба цілковито приписати римському клерови, який фанатизує і підоджує до ненависти темну масу, до саботажів, до підпалів стирт збіжжа і до складання, вин ни на Українців.

„Тоті всі військові експедиції до тих сіл українських, а именно до тих, в котрих жадних саботажів не було, були ділом римського клеру, який підоджував найтемнійші (польські) маси до фальшивих алярмів до уряду, що в такім-то селі саботаж і здалаєсь там карна експедиція, котра своїм диким поступованням, биттям, і катованням невинних людей, доповадила до того, що всесвітньо-известний свій відвертається від Польщі, а вороги, котрих Польща має много на всіх границях, печуть для себе печенню, а з Українців зробила непримиримих ворогів Польщі. Або — чи буває то розумним ділом скоиїскування пастирського листа українських епископів, які видали його з митрополитом А. Шептицьким до українського народу з приводу тих застрелених вільних? Чи таким пастирський лист цілого українського епископату не буде згаданий в пресі цілого цивілізованого світу на неславність Польщі? Чи не є то найбільшою гадготою вимагати від митрополита Шептицького, щоби свій віковий титул **„митрополит галицький" замінив на митрополит „малопольські"...** Польський уряд програв ставку на цілій лінії, бо ось генеральний консул Великої Британії в Польщі, Френк Сівері, як також кореспондент газети „Таймс" виїхали на три дні до Львова, а опісля до Східної Галичини, щоби стверднти факт катування Українців 14 полковниками, богато з котрих умерло, як Михайло Тютко, 18-літній парубок в Гаях під Львовом, **котрого уланн забрали з поля, вивезли до села Чижиковал і так його побили, що він помер.** Так само літав побитий американський горожанин Юліян Федоришин, котрий прибув з Америки відвідати родину, за котрим заступилася американська амбасада і дня 21 жовтня вручила в тій справі ноту міністрови Залеському. — **А американський Червоний Хрест вислав своїх людей до Східної Галичини лічити і доглядати рани нещасних жертв військових карних експедицій, котрі обходяться з українським населенням так, як з ними дикунами вісередній Африиі в давних віках.**

„Нвочні свідки оповідають, що карні експедиції були вислані так само і до тих сіл, де не було жадних саботажів, жадних підпалів і ті експедиції карали незвичайно люто спокійне і безборонне населення. В беремянськім повіті було до непритомности, замикаючи перед тим людей до льохів. **Одного українського священика, старого чоловіка, жолатого, розібрали до гола і провадили через село та били цагарами.**

„Отсе є овоч засіву ненависти римського клеру; йота в йоту повторяються часи сумного XVII віку, повторяються часи, які Польщі слави не принесуть... Знаємо, що Польща має одну третину населення непольського, себто кождий третій чоловік в Польщі, то не Поляк. Але замісць того, щоби тих людей зєднати, замісць виповнити всі зобовязання, які Польща в змісті трактатів на себе взяла, замісць васпокоїти потреби населення українського і литовського і дати ім школи, поміж селяни розпарцелювати грунти, то тому населенню перемінюють православні святині на **католицькі, будують польські школи, римські капліці і косцьолки ростуть як гриби по дощі, силою примушують людей, щоби стали Поляками і полюбили Польщу.** В році 1922 сойм у Варшаві ухвалив, що до двох літ має повстати український університет у Львові, то значить, що в році 1924 він повинен був бути отворений, але минуло б літ від того часу, а про отворення українського університету ніхому в Польщі, від кого се залежить, ані на думку не приїде." (Всі підчеркнення наші)

ЗВІТ ШЕСТОГО СОБОРУ УКРАЇНСЬКОЇ ГРЕКО-ПРАВОСЛАВНОЇ ЦЕРКВИ В КАНАДІ.

Згідно з рішенням Пятого Собору Української Греко-Православної Церкви в Канаді, був скликаний Шестий Собор той-ж Церкви в днях 25, 26 і 27 листопада 1930 р., в Йорктон, Сиск.

Собор почався Архиєрейською Службою Божою, яку відправив Високопреосвященний Архиєпископ і Митрополит Церкви Теодорами при асистенції ієрей священиків в складі: о. ігумен С. В. Савчука, о. протоєрея В. Кудрика, о. Самця і о. П. Завірюхою у вівторок, дня 25-го листопада, з 10-ій годині рано, в місцевій Українській Православній Церкві.

Народи Собору почались першого дня по полудні в год. 3-ій, в Українськім Народнім Домі. Собор почався відправленим молитви „Царю Небесний". По молитві о. Владимир просить благословення Господнього для всіх учасників Собору і молить Всевишнього о ласкаві Його ласки для провеження усіх нарад сутинок. Побажавши успішних нарад, о. Владика проголошує Шестий Собор Української Греко-Православної Церкви в Канаді відкритий

О. ігумен Савчук повяснює Соборові, що Високопреосвященний Архиєпископ Іоанн являється Почесним Головою Собору і його першим доручником і закликає учасників, щоби вибрали предсідника Собору.

На внесок о. Уляна і о. Лещишина вибрано одноголосно о. С. В. Савчука предсідником Собору. О. Савчук зложив мале предсідника і просить до вибору заступників предсідника. — На внесок о. Уляна і о. Лещишина заступниками предсідника вибрано: п. П. Зварича — секретаря Вегреніх, Алта, п. П. Бобинця, п. Самця з Вінніпегу, Ман. і о. Самця, з Едмонтону, Алта.

Вибрані заняли свої місця

О. Савчук покликав на секретаря о. А. Вегреніх, з Едмонтону, Алта.

О. Савчук дальше піддає думку, щоби приступити до іменування і вибору комісій, а саме

І. Комісії для переглядження повідомлень, 2. Статутової Комісії; 3. Резолюційної Комісії і 4 Комісії проводять і завідомлять.

До комісії для провірення повноважень:

О. П. Запоріжюк — Вінніпег, Ман. п. Мих. Зюбрак — Саскатун, Саск., п. Дмитро Рудичук — Косів, Ман.

До статутової комісії:

Вирекся о. Владика, о. мітрат С. В. Савчук, п. Стечишин Мих., Йорктон, Саск., о. П. Самець — Едмонтон, Алта., п. П. Зварич — Вегреніх, Алта., п. В. Свистун — Вінніпег, Ман., о. Д. Семета — Канора, Саск., о. Є. Гринюк — Толстой, Ман. п. Григор. Кравчук — Пайн Ривер, Ман.

До резолюційної комісії:

П. Мир. Стечишин, Вінніпег, Ман., о. Д. Семета — Канора, Саск., о. Д. Лещишин — Дайфін, Ман., п. Д. Романців — Косів, Ман., п. Г. Слівченко — Канора, Саск.

До комісії прохань і зажалень:

Отець Кирстюк, п-ні Петро Зварич, п. Григ. Кравчук, о. В. Кудрик, п О. Лилик, Сенкі Лейк, Ман

Після вибору комісій, о. Савчук просить Впреосв. о. Владику до слова

Високопреосвященний Архиєпископ Іоанн складає щирий привіт Соборові від Української Православної Церкви в Америці та Канаді, будучи в сю пору її одинокими духовними представником поза межами України. По сім о Владика спинився над значінням церковним Собору. Собор се збір вірних церкви для вирішення тих питань, що вимагають справ. Перший такий збір, який тепер можна назвати Собором, відбувся 70 року по Христі, коли то Апостоли і Учениці зібралися в Єрусалимі на пораду. Ті перші наради положили підвалини під церковну організацію. — Українська Православна Церква, будучи першою сьогодня Церквою, вправі за свій голос у справах адміністрації, і тому вправі за нами право брати ся уважіть в церковних Соборах — Перший Собор Української Автокефальної Церкви на Україні відбувся в 1921 році. На ньому вибрано першого митрополита відродженої Української Церкви, в особі Вересса Архиєпископа Василя Липківського, котрий тепер перебуває на заслонку. Се пригадує вам, що Української Автокефальної Православної Церкві і та відповідь буде заплатою за ті всі терпіння за віру ту працю і ті труди які дічі Рідної Церкви перенесли.

Незабаре члени Шестого Собору Української Православної Церкви в Канаді будуть свідомі тих великих обовязків, які на них спочивають. І най в часі нарад мають на увазі тільки

ки Правду Божу і добро українського народу, в труди їх не підуть марно, бо Божа Рука поведе їх по правдивій дорозі спасіння.

О Савчук дякує п. Владиці за Різдвяне слово і переходить до відчитання привіту від Консисторії Української Православної Церкви в Америці, котра зі згляду на фінансову кризу не могла вислати свого делегата. Рівнож відсутнім привіт від о. Івана з Америки, котрий вибрався з Канади сего року і перебуває тепер в Манасес, Па., як також інші привіти, які були вже надруковані в „Вістнику" з 1-го грудня, с. року.

Після цього приступлено до богословської програми наради, а саме „Завдання церкви при сучасній і потребі церковного життя громадськім". Президіюючий вітає з щирим почуттям делегатів, що зібралися в такім порядку, як в ніколи перед тим, незважаючи на брак часу, деякі делегати не давши звіту. Першим на черзі був п. В. Козак, делегат з Рідваллі, Саск.

П. В Козак, молодий і ініціятивний чоловік з гарячим серцем до Церкви Божої, при нагоді свого приїзду з Канади і Всієї України складає вітання Шостому Соборові Української Православної Церкви в Канаді і передає його.

Можливо, що мій звіт не буде надто сповнений, однак щирий. Будучи секретарем парохії, цікавився в такою роботою поза церковною громадою. Праця в місцевім Українськім Народнім Домі, котрий є в добрих відносинах з Українською Православною Церквою ведеться добре. Поза представленими відбувається у нас кількайдень відчитів на теми Української Православної Церкви і кількайдень самоосвітніх вечерниць, на котрих також обговорювано справи церковні.

Успіх праці завдячуємо головно українському православному духовенству, котре не жалує труду в напрямі відродження Рідної Церкви. Матеріяльний стан нашої парохії представляється не зле. Маємо всього $700.00 довгу на церковнім будинку і 1/3 Народнього Дому щіконито виплачений. Дотеперішній поступ є задоволюючий, що відродження цілого українського народу прийде незадовго. В імени української православної парохії в Різдвяні, складаю найсердечніші побажання успіху Соборові і його нарадам."

Предсідник покликає до зложення звіту п. П. Зварича з Вегревіл, Алта.

П. Петро Зварич, відомий діяч, починає так: „Незвичайна приємність для мене бути на Шостім Соборі Української Православної Церкви. Тримаюсь, що сорокмо мені, що мав честь 18-го липня 1918 р., коли то я був на зборах про заснування Української Православної Церкви в Канаді. Не був до сеї пори ні в одних Соборах. Була мова приїхати задовго до справ церковних я не мав, тому, що попікся, будучи заангажований в давнішим церковним руху, чим напевнення моє до церкви найкращих успіхів в його нарадах.

Слідуючий говорив **п. Костишин**, делегат з Мелвіл, Саск. Він передає щирий привіт і побажання успіху в нарадах Шостому Соборові Української Православної Церкви і заявляє, що їх парохія поступає вперед поруч з другими і старається виконувати ті обовязки, які на ній лежать.

(Продовження буде.)

ПОРЯДОК БОГОСЛУЖЕНЬ
о. Є. Гриценя.

19 П'ятниця. **Миколая Чудотворця** — Арбакка. — Храм.
21 Неділя. — Гарфентон
22 Понеділок. Зач. св. Анни. — Толстой
28 Неділя — Толстой.

Січень.

7. Середа Різдво Христове. — Год. 1 ранo. Гарфентон.
Понеділок 7 рано, Толстой.
8 Четвер. Собор Пресв. Богородиці. Вайта.
9 Пятниця. Стефана Первомуч. — Арбакка.
11. Неділя. — Згода.
14. Середа. Новий Рік. — Гарфентон
18. Неділя Неділя .Богоявлення — Сельвін. По Службі Божій свячення води.
19 Понеділок. Богоявлення. — Год. 12 в ночі. — Свячення води — Гарфентон. — Год. 4 рано. Свяч. води — Арбакка.
Год. 7 рано Свяч. води. — Вайта
Год. 11 перед пол. Служба Божа і свячення води. — Толстой
25 Неділя. — Вайта

Адреса: Толстой, Ман

ПОРЯДОК БОГОСЛУЖЕНЬ
о. П. Затаринюка.

Грудень.

19 пятниця — Миколая чуд. Храм
21 — Портелж ля Прейрі
28 нед. — Тінідал. — По Богослужению відчит
28. нед. — Селкірк. — По Богослужению річні церковні збори

Січень.

7 Среда. Різдво Христове — 5 година рано. — Брендон
8 Четвер. Собор Пр. Д. М. — Ледюк
9 Пятниця. Стефана. Малантон
11 Нед. — Селкірк
18. Нед. — Септон. По Богослуженню свячення води
19. Пон. Йордан. 8 год. рано, Селкірк 10 год. рано Поплар Парк.
25 Нед. — Брендон.

Адреса:
745 College Ave. **Winnipeg, Man**

ЦЕРКОВНИЙ КАЛЄНДАР НА 1930 РІК.

ГРУДЕНЬ.

16 В. Софронія пр.
17 С. † Варвари вмч.
18 Ч. Сави Освящ. пр.
19 П. Миколая чуд.
20 С. Амвросія еп.
21 **Н. Нед. 28 по З. С. Д.**
22 П. Зач. сь. Анни
23 В. Мини, Єрмогена
24 С. Лаврія Ст. пр
25 Ч. Спиридона пр.
26 П. † Евстратія зч.
27 С. Тирса і Левкія
28 **Н. Нед. Пращури**
29 П. Аггея свяч.
30 В. Даниіла пр
31 С. Севастіяна; муч.

СІЧЕНЬ 1931.

1 Ч. Богоїдтів муч
2 П. Ігнатія свяч.
3 С. Юдиміа муч
4 **Н. Нед. перед Різдвом.**
5 П. 10 Муч. в Криті
6 В. **Навечерія Різдва.**
7 С. **Різдво Христове**
8 Ч. **Собор Пресв. Богородиці.**
9 П. **Стефана первомуч.**
10 С. 20 тис. муч. у Нік
11 **Н. Нед. по Різдві**
12 П. Анікіт муч
13 В. Мелянії прп
14 С. **Н. Рік. Обр. Ісуса Христа.**
15 Ч. Сильвестру

ПОРЯДОК БОГОСЛУЖЕНЬ
о. Д. Д. Лещишина.

Грудень:

19 пят — Миколая — Пелзер — Храм.
21 нед — Шортдейл
28 нед — Ешлей

Січень:

4 Нед. — Лавфін
7 Сер Різдво — Лавфін
8 Чет Собор. — Гілич
9 Пят Стефана — Сеф
11 Нед. — Робілін.
14 Сер Новий Рік. — Кочіз — Ред
18 Нед. — Пайн Ривер
19 Пон Йордан. — Пайн Ривер
25 Нед. — Ешлей.

Box 316, Dauphin, Man

ЦЕРКОВНИЙ УСТАВ. НА РІК 1930.

19. П'ятниця. **Сь. о. Миколая Чудотворця:** Утр. Євап. Івана X 9—16 Літ.: Ап Жид. XIII: 17—21. Євап Лук. VI: 17—23

21 **Неділя 28 по Зісл. сь. Духа:** Глас 3. Утр. Євап. Лук. XXIV: 36 Літ. Ап. Колосси I: 12—18 Ев Лук XIV: 16—24.

22. Понеділок **Зачаття сь. Анни.** Утр. Ев. Лук. VIII: 16—21 Літ. Ап Галат. IV: 22—31. Євав Лук VII 36 до кінця. 16—21

28. **Неділя 29 по Зісл. сь. Духа:** Неділя Праотців. Голос 4 Утр. Євав Івана XX. 1—10. Літ Ап Євр. IIІ: 4—11. Євав Лук XVII 12 19

СІЧЕНЬ. 1931.

4. **Неділя перед Різдвом:** Глас 5 Ев. Ів. XXII: 11—18 Літ Ап Жид XI 9—10 і 17—40 Євав Мат I 1—25.

6. Вітворок: **Святий Вечір:** Канун Різдва. Царські часи. Літ. Вечірня Великого з Вечірнею Ап Лит. I 1—12. Євав. Лук. II: 1—20

7. Середа. **Різдво Христове:** Все поспіше яке починається великим вечірнім, на якому співається „З нами Бог". Утр. Євав. Мат. I. 18 -25 Літ. св. Івана Золот. Замість „Святий Боже". — „Всі ви що в Христа Охрестилися" Ап Галат IV 4 7 Євав. Мат. II: 1—12.

8. **Четвер. Собор Пресв. Богородиці:** На Утр. служба вся празника. крім Полієлея
Літ: Ап. Жид. II: 11—18 Євав Мат II: 13—23.

9 Пятниця. **Стефана Первомученика.** Утр. Євав. Ів. XV 17 27 і XVI 1—2. Літ Ап Дїяння VI 8 -15. VII 1 5 і 47 -59 Євав Мат XXIII 34 42

11 **Неділя по Різдві:** Год 6 Утр. Євав XX 19—31. Літ. Ап Галат. II: 11—19 Євав Мат II: 13—23.

Український Релігійний дво-тижневик в Канаді.

ВІСТНИК
THE HERALD

THE HERALD
Box 3684
WINNIPEG, MAN.

РІК VIII. ВІННІПЕГ, МАН., 1-го СІЧНЯ, 1931. WINNIPEG, MAN., JANUARY 1st, 1931 ЧИСЛО (118) 1

ХРИСТОС РОДИВСЯ! - СЛАВІТЕ!

Всім Нашим Читачам і Приятелям Желаємо Веселих Свят Різдва Христового і Щасливого Нового Року!

НА НЕБІ ЗІРКА

На небі зірка вона засіяла
І любим світом сіяє;
Хвиля спасення нам завитала,
Бог в Вифлеємі раждаєсь.
Щоб земно з небом в одно злучити:
Христос Родився: Славіте!

В бідних вертепі, в яслах на сіні
Сяючи Владика, Цар світа.
Отож ко Него спішім всі нині
Нашого жде він привіту.
Спішім любовю серця огріти.
Христос Родився: Славіте!

Благослови нас, Дитятко Боже:
Дари нас нині любовю.
Най ціла сила пекла не зможе
Нас розділити з Тобою.
Благослови нас, ми-ж Твої діти,
Христос Родився: Славіте!

ЗВЕРНІТЬ УВАГУ НА ОТСІ СТАТТІ В СІМ ЧИСЛІ:

Сторона
Про що папа забув згадати в своїм різдвяним листі 4
Святочні народні звичаї на Волині 5
Листи про українське Богослужения на радіо 7

УКРАЇНСЬКИЙ ПРАВОСЛАВНИЙ СОБОР СВ. ПОКРОВИ У ВІННІПЕГУ ЖЕЛАЄ

ВСІМ СВОЇМ ЧЛЕНАМ, ПРИХИЛЬНИКАМ І ЖЕРТВОДАВЦЯМ ТА ВСЬОМУ УКРАЇНСЬКОМУ НАРОДОВІ
ВЕСЕЛИХ СВЯТ РІЗДВА ХРИСТОВОГО
І
ЩАСЛИВОГО НОВОГО РОКУ!

УВАГА! — УВАГА! КОЛЯДИ ЧЕРЕЗ РАДІО!

На третий день українських Різдвяних Свят, в пятницю, 9 січня, 1931 р., хор „Бояна", який міститься при Соборі св. Покрови в Вінніпегу, буде колядувати через радіо-станцію CJOX, в Йорктоні, Саск. Колядки пічнуться в 8-ій годині вечером (вінніпегський час). Хор під управою п. М. Пасічняка.

КУПУЙТЕ НОВІ КНИЖКИ.

Видавництво „Вістник" що тільки видало ось такі книжки, які повинні знаходитися в кождій християнській хаті:
Оповідання з життя Ісуса Христа, написав прот. С. В. Савчук. — Ціна з пересилкою ..... 25ц.
Десять Біблійних оповідань — написав прот. С. В. Савчук. — Ціна з пересилкою ..... 20ц.
Азор, оповідання з часів Ісуса Христа для молоді, — написав прот. С. В. Савчук. — Ціна з пересилкою 15ц.
Свята Христина (її життя та діла) — написала Наталя Королева. — Ціна з пересилкою ..... 05ц.

Хто пришле 60 центів, отримає всі книжочки з пересилкою. Книжки надруковані на добрім папері, в гарно вибранних окладинках, відповідного формату.

Замовлення і гроші слати на адресу:
THE HERALD, — Box 3684, — WINNIPEG, MAN.

АДРЕСА КОНСИСТОРІЇ.

Осідок Консисторії Української Православної Церкви в Канаді є в Вінніпегу. Всі листи до Консисторії треба надсилати на руки голови Консисторії, протоєрея С. В. Савчука, на слідуючу адресу:

Rev. S. W. Savchuk,
479 Andrews St., Winnipeg.

РОЗВАЛИНИ СТАРИННОГО АМФІТЕАТРУ В РИМІ І ПЕРШІ ХРИСТИЯНЕ.

(Докінчення).

З проляну людської крови Римляне робили собі веселу забаву. Вони не знали, що таке почуття людськости і богатий збіжкувався над бідним, сильний душив слабого, про братню любов ніхто й не думав. Отже й не диво, що вони знаходили насолоду в таких кровавих ігрищах. Бувало, що вже в ночі, перед днем ігриш, спішили сотки а то й тисячі людей — чоловіків, жінок і дітей — до амфітеатру і там цілими годинами очікували початку ігриш. І не годинами, а цілими днями приглядалися Римляне образам смерти, які пересувалися перед їх очима на арені. Часто лучалося, що борець лежав вже мертвий в калюжі крови, але глядачі казали ще службі колоти його тіло списами, та рубати мечами, щоби переконатись, чи борець случайно не притвівся і не хотів их обдурити, вдаючи мертвого. Лучалось також, що присутні дивилися на два сторонників . . . рячи між собою про додатку та вимін сторону борців і такі спори часто переходили в кулачні бійки. В часі одного більшого представ ення, при великим здивзі народу, ... явилися на арені. ...

...тому цісарев, як се було в звичаю, словами — „Вітай цісарю! Подорожуючі тебе ідуть на смерть!" — вони ... з своїх місць і почали ... боротьбу ... Ім вдалося ... і дво... противників ... мт далше боротися ... ...

„ВІСТНИК"
Релігійний часопис для Українців в Канаді.
Виходить 1-го і 15-го кожного місяця.
Видає Українська Православна Видавнича Спілка
Передплата: В Канаді — $1.50 на рік.
За границю — $2.00 на рік.

THE HERALD
Published semi-monthly by the
Ukrainian Orthodox Publishing Company
Subscription per annum:
In Canada — $1.50 — Foreign — $2.00.

Адресуйте: — Address
The HERALD, Box 3684, WINNIPEG MAN.

РІЗДВО ХРИСТОВЕ.

Сталося тими днями, що вийшов наказ від кесаря Августа, щоби переписати всю вселенну.

Перепис сей був перший за правління Кирінея в Сирії.

І йшли всі вписуватись, кожен у свій город.

Пішов-же і Йосиф з Галилеї, з города Назарета, в Юдею, в город Давидів, що зветься Вифлеєм (був бо він в дому й роду Давидового) вписатись із Марією, звореною йому жінкою, що була в тяжі.

Сталожся, як вони були там, сповнилися дні родити їй.

І вродила Сина свого первородіня, і сповила Його, й положила Його в яслах, бо-не було їм місця в гостинниці.

І були пастухи в сторонї тій, що ночлігували та стерегли сторожею в ночі отари своєї.

І ось Ангел Господень став коло них, і слава Господня осяяла їх; і полякались страхом великим.

І каже їм Ангел: „Не бійтесь, ось бо благовіщу вамо радість велику, що буде всім людям.

Бо народився вам сьогодні Спас, що є Христос Господь, у городі Давидовому.

І вам се ознака: Знайдете дитя сповите, лежаче в яслах".

І зараз явилось із Ангелом множество войнства небесного, хвалячи Бога й говорячи:

„Слава на небі Богові, на землі впокій, між людьми благовління".

І сталось, як пішли від них на небо Ангели, пастухи казали один до одного:

„Ходім-же у Вифлеєм, там побачимо слово се, що сталось, що Господь об'явив нам".

І пішли в поспіхом, тай знайшли Марію і Йосифа, й дитятко лежаче в яслах.

І побачивши, обявили слово, сказане їм про хлопятко се.

І всі, слухаючи, дивувались тим, що розказували пастухи перед ними.

(Лука II:1-18).

І знов дозволна нам Господь дожити того торжественного, великого дня, в якім обходимо на память народження Ісуса Христа, Сина Божого. Того торжественного, великого дня, в якім більше, чим коли приходиться застановити над тою великою Містерією, якої Розум людський не годен збагнути, тільки Віра може обняти — над Містерією народження Сина Божого від Діви Марії, над Містерією воплощення Бога.

А Містерія ся тим більша, що вона обявилася в такім простім, в такім звичайнім виді. Коли б Ісус Христос народився був серед срібла і золота, коли б зявився на світ серед богачів і вельможів, коли б Його прихід сповістили звуки царських труб та бряжкіт оружжя, — то, вдається, нам лекше булоб зрозуміти вміст Його місії, лекше булоб погодити спосіб Його появи з тим великим завданням, для якого Він появився.

Бо люде, в своїй духовій короткозорости, спричиненій фальшивим блеском світа, більше склонні цінити фізичну силу — чим силу духа, скорше покланяються мамоні світа — чим богатству душі.

І тому якраз народився Син Божий серед таких бідних обставин; тому якраз вибрав місцем Своєї появи на світ бідну стаєнку, а не царську палату, тому якраз перші поклонилися Йому пастирі, а не вельможі світа; тому — щоби показати, що не богатство, не фізична сила, не людська гордість є важними в житю, а чистота серця, милосердя і братолюбіе.

І так Своїм народженням Ісус Христос проголосив перші слова тої науки, яку опісля розширив у горній проповіди: „Щасливі убогі духом, бо їхне є Царство Небесне... Щасливі милостиві, бо їх помилувано буде... Щасливі чисті серцем, бо вони Бога бачити-муть..."

Се не значить, що вбогість і нужда в чесністю самі в собі, а богатство є гріхом само в собі. Як також се не значить, що Господь хоче, аби ми жили в горю і терпінню. Ні, Бог сотворив людей в любові; окружив їх Своєю Ласкою велікою і дав їм все, що для їх щасти потрібне. Але вони не сміють забувати, що того щастя ніколи не досягнуть, коли будуть йти до нього дорогами, які розходяться з заповідями Божими. Бо дійсне щастя — не в чистім серце і спокійна совість. А серо може дати нам тільки Ісус Христос, Який народився від Діви Марії і Якого народження тепер святкуємо

Христос Раждається!

ПЕРЕМОГА ЛЮБОВІ І ПРАВДИ.

Святий вечір... В очікуванню чуйним з серцем переповненім радістю йдемо на спіткання чуда

Христос народився!...

Як перед двома без мала тисячами років в убогій стайні вифлеємській, так нині й що року народжується Бог в серцях убогих і богатих, маленьких і великих сього світу.

Як колись навколо Ісусових ясел накололіки падали царі разом із пастухами та, при ріку здивованої худоби, дари Цареві царів складали, — так і тепер у Святий Вечір до одного столу засідають поруч всі, а серця та помисли їх одною зелізуються думкою: Христос народжується, Христос з небес, Христос на землі, Спаситель, мрія пророків здійснив. Він прийшов, муками Своєю і терпінням загладив гріхи світа.

І зійшов не під сводоки палаців і скленіння замків, але під найнужденніші убогі оселі вірною щирою та гарячою, за царів сильніший.

Зійшов Бог на землю, щоби намітити стежки людей, котрі дорогами блудними ходили; щоби ідеал правди, рівности й братерства, споневірений на торговищі людської обзуди й ненависти, мукою Своєю й кровю сердечною освятити; духа відродити, віру в перемогу й побіду добра над злом скріпити, цілями до сеї побіди вказати.

Ісус Христос із Назарету — Бог любови і єднання, всезнаючий і всеприсутючий, але во гніві гострий, грізний і страшний, торгуючих із святині проганяючий, для фарисеїв і гандлярів сумлінним — невблагальний.

Зійшов Ісус Христос віщувати перемогу любови й правди на землі. Отже й ми з вірою незломною, як колись давно наші предки, з вірою в перемогу ідеалів вічних вставаймо з-за стола святої вечері. Зі співами прекрасних колядок наших до святині своїх на Раннюю Службу Божу поспішаймо! На сторожі стояти будемо і очікувати чуда будемо: Христос народжується.

Нехай в серцях наших загостює й справдиться чудо найбільше: Христос переможе, побідить, на землі поміж людьми зростуть і запанують любов, правда й мир.

Христос народжується... Христос з небес — зустрічайте!

...Д. С." Прот. Данько-Никольський.

ПРО ЩО ПАПА ЗАБУВ ЗГАДАТИ В СВОЇМ РІЗДВЯНІМ ЛИСТІ.

З нагоди латинських різдвяних свят папа римський видав до католиків цілого світу пастирський лист. В тім листі папа між иншим говорить, що він не вірить в можливість нової війни, бо нема тепер таких кровожадних народів чи держав, які хотіли-б починати нову війну тоді, коли світ ще не вилічився від послідної війни. Папа також висловив ся проти протестантських місій в Італії, що перетягають католиків на протестантизм та заявив, що вневодові видасть енцикліку про сопружжа, в якій спеціяльно зверне увагу на злоб між королем Італії, православним, і королевою Еленою, дочкою італійського короля, католичкою. Згадав папа також і про теперішній економічний стан у світі, сказавши, що назвать богачі сильно потерпіли в наслідок економічної кризи, а переходячи зі справ світських на більше духовні, просить вірних католиків, щоби вони молилися за Росію, Китай і Мексико.

Можна сказати, що папа в своїм згаданім листі про все важнійше згадав забув тільки про те згадати, про що ми сподівалися, що він, як голова цілої католицької церкви, як „мамісник" Христа на землі, на першому місці згадає. Забув згадати про Українців взагалі і про Українців греко-католиків в Галичині зокрема. Забув згадати про те, які нині тяжкі муки недавно зносили так-же зносить в наслідок польського терору, який своєю дикістю і жорстокістю перевищує найлютішу війну. Забув згадати, як Поляки, вірні католики, відбирають Українцям церкви та переміновують їх в костели, а також як карні експедиції вирівнюють греко-католицькі хрести, занечищують уніятські церкви. Забув згадати про те, як карні експедиції катували українських селян, греко-католиків, та як нищили і грабили їх культурне і економічне майно. Забув згадати, як польські уланн, вірні римо-католицької церкви, нападали по хатах Українців, греко-католиків, і насилували їх жінок, сестер, дочок. Забув згадати, як польське військо, сини римської церкви, катували українських священників греко-католиків, і як водили їх селами скованих і нагих на сором і наругу. Забув згадати, як Польща, вірна донька Ватикану, арештувала українських і чужих лікарів за те, що ті несли лікарську поміч жертвам терору, і як польські лікарі відказалися нести таку поміч. Забув згадати про ті жертви терору, — світські і духовні, — які пожили смерти з рук вірних синів Риму.

Одним словом — не згадав папа ані словечком про все те, що відноситься до Українців взагалі і Українців греко-католиків зокрема; не кинув клятви на Польщу за її варварство супроти Українців, не напімнув католиків цілого світу, щоби молилися за Українців, аби Бог визволив їх з рук диких катів, які своєю кровожадністю перевищують не тільких диких варвар, але навіть диких звірів.

Одним словом, — про все папа памя-

(Продовження на сторонї 5-ій).

СВЯТОЧНІ НАРОДНІ ЗВИЧАЇ НА ВОЛИНІ.

РІЗДВЯНІ СВЯТА.

Святий Вечір.

Вечерія. Кінчаються по хатах роботи. До хати вноситься сніп рінього збіжжа, сіно. Пріи тім, в декотрих місцевостях відбувається ціла церемонія. Так в Рівенськоиу повіті, напр., побачимо таке: Коли в хаті вже все прибрано, приготовано, господар з найменшого дитини йде до клуні. Там дитина бере приготовлений раніш сніп і дає батькові, само-ж бере обеомочок сіна, і разом з батьком ідуть до хати. В дверях, на порозі хати, дитина, ставши порч батька, починає співати:

„Я маленький хлопчик принїс Христу сноиочик. Я Христа вітаю, вас всіх з празником поздоровляю".

Після того кладе сіно на столі, батько-ж ставить сніп на покуті. До того ще, в деяких місцевостях, додають: малі дівчатка починають квокати, щоб сиділи квоки, або ховаються за сніп, щоб високе росло збіжжа.

Сніп, який усі Різдвяні Свята пишається на покуті в хаті кождого господаря, не всюди однаково зветься. Навіть в декотрих місцях він не має назви зовсім. Натомісць в иншиих місцях зветься „королем" (Луцьк. пов.), то „коляцою" (Здолб. повіт), то „сиоиом дару дарів". На Водохрща той сніп розбирають і з нього-маленькими перевеслами підвязують дерева у садку. Частину сіна, яке вносять до хати, кладуть на столі і накривають обрусом, а трохи кладуть коло „коляди". Трапляється також, що те сіно кладуть до колиски, або просто до якоїсь скриньки. Нагадує сіно першу колиску Спасителя.

По Різдві те сіно віддають худобі. В Горохівськім повіті, окрім снопа і сіна, до хати вноситься ще оберемок соломи, яку звуть „дідом". Її кладуть під столом і першу ніч на ній сплять діти. Рано на перший день ту солому палять на городі і попіл розвіюють по вітрі. Неоїдіюе стравою того дня є „кутя". То є зварено добре очищень пшениця, яку споживають з медом. Як вараять її, то ніколи не мішають, і варить той, хто літом пас худобу, при тім конечне в новім горшку. З печі кутю виймає найстарша жінка в родині (Дуб. повіт, Радивилів), і то чи голими руками, а в новіх вовняних рукавицях (Борщівка, Крем. пов.). При тому відбувається сцена: жінка бере горщик з кутею і несе на покуть, йдучи приказує: „Ріде кутя на покуть, жно, жно, жно..." А діти качаються по підлозі як курчата пищать: „Ціп, ціп, ціп..." Вечерю починають тоді, коли на небі показалася „вірка". На стіл ставлять разом богато різних страв. Довкола столу сідають разом і господарі і наймити. А тоді господар іде на двір і кличе на вечерю мороза, себто виходить на поріг і каже: „Морозе, морозе, просимо на вечерю!" Потім вертається до столу, промовить тропар свята і тоді вечеряють. Починають з куті. Господар, коли має пасіку, бере ложку куті і кидає в стелю промовляючи: „Щоб рої сідали". Коли-ж пасіки не має, то кидає і рахує, скільки зерен прилипеться до стелі, бо стільки кіп пшениці сподівається нажати за рік. Ідять зазвичай багато. Коли вже трохи заспокоять свій голод, починають ворожити. Тягнуть з під обруса сіно і по довжині його визначують, хто довше буде жити, або який великий льон буде в тім році.

Дівчата беруть ложки і біжать на двір. Стукають тим ложками і прислухаються, з якого боку доноситься гавкання собак. З того боку сподіються суджденого... Кінчається вечеря. Все прибирається зі столу, лишають тільки кутю. Всі страви можуть зісти, але куті всі не зідають, — якої зіставляють трохи для „долі". Ту кутю з миском ставлять на покуті. Довколо спирають ложки і так зоставляють на ніч. Помічають, при тім, чи яка ложка зрушиться, то з тим, хто із нею, має статися якесь нещастя.

Підчас вечері ніхто не не води, щоби мати силу зносити спрагу в жниво. А господині стараються не вставати з-за столу, щоб добре скупити кури. Зиті і невістки на Святий Вечір приносять батькам вечерю, а окрім сього, ніхто того вечера не ходить кудись в гостину. Всі старші сидять до пізної ночі дома, співають колядок, ведуть тихі розмови.

Подивімся, що в сей час діється на дворі, на вулицях сільських. Тиха морозна ніч. З темно-блакитної пелени неба, пересипаючись якоє радісно, дивляться уміз яскраві зірки, де, серед покритих снігом рівнин, низенько на землі поприсідали хатки. Не подібна та ніч до иншиих ночей. В морозне повітря сміло дивляться освітлені вікошця хатнюк, а перед ними сновигають гуртки дітвори, яка співає, кричить, вигукує.

Колядують. Зі всіх боків несеться радісна пісня на хвалу Народженому Спасителеві. І морозець мов радіє тоді. Що раз міцнійше стискає в своїх ледових обіймах прибрану в білі шати землю; сніг під ногами прохожих рипить, аж грає. Спокійно й пильно дивиться блідий місяць з високого неба і не шадить свого світла. Його яскраві промені, відбиваючись від холодної полискуючої поверхні снігу, потоками заливають вулиці села. А там розносяться голоси, сміхи. Горнуться гуртки людей і многотять червоні роги „звізди". Там геть в кінці села гурток дітвори з звіздою, не зважаючи на собак, які, наче шалені, раються на ланцюгах, відбішов під вікоще невеличкої хатинки. „Пане господарю, чи дозволите колядувати?" — як дзвіночок залзвенів один з найменших колядників. „Колядуйте, колядуйте!" — почулось з хати. В слід за тим відслонилась занавіска вікна і кілька цікавих дитячих лиць почали крізь вікно пильно приглядатись до „звізди" колядників. Колядники-ж колядували... Кінчали. Отримали нагороду за добру вість і побігли далі. Господар відвернувся від вікна і сів на лаві. В його хаті тепленько, чистенько, правдивий тихий рай. Бляшає каганець білим образів. На покутті пишається сніп збіжжа. Свіже сіно, настелене на столі під обрусом, наповнює хату приємними пахощами. Всі відчувають якусь незему радість.

„Святий Вечір". Пізно. Пора вже й лягати. Але господареві є ще робота. Йому треба ще худобу нагодувати. Худобі того вечера також дають відчути, що діється щось величаве: господар закладає їй більше сіна. Не в одному селі можна почути, що в 12 годині ночи, на Святий Вечір, худоба розмовляє людською мовою. При тім передається така легенда. Один чоловік хотів переконатися, чи справді худоба бляхує людською мовою о півночі на Святий Вечір. І ось одного разу пішов він послухати, що то діється в його оборі. Було то північ на Святий Вечір. Він заліз на засторонок біля стайні і там притаївся. А чоловік доброй той був. Шанував худобу і був доброй господар. Але те, що він почув, ледом обдало його душу. Так трохи за північ він чує... Один віл (в нього була пара волів) віддихнув тяжко і промовив до свого товариша, сірого вола: „Ти знаеш, гарний і добрий наш господар"...

— „Ну..." — „Як він за нас дбає, не бе, як иншиих..." — „Так то так, — відповідає синий, — але скоро ми його повеземо на цвинтар..." Перелякався господар. Зліз з засторонка. Пішов до хати, лише вже нічого нікому не сказав. Був страшенно бліднй. І на ранок його вже не стало". (Кремінеиький повіт).

Перші три дні свят.

На перший день Різдва не варять обіду, не виносять сміття на двір. В деяких місцевостях ходять в гостину, а в деяких — ні. Але за те вєюди в вечері ходять колядувати. Старша молодь ходить з „звіздами" і з дзвінком. Діти тільки з звіздами, або й без них. Колядникам платять або дають пироги. Перші збирають „на церкву", другі „на цукерки". В останніх роках по багатьох селах колядують на „Просвіти", „Рідну Школу" й др. В деяких селах не обходиться на перший день без „фокусів". Передягаються в рінші чудерпацькі вбрання. Не сміє худі горшок бути на плоті, або свинки не сміють бути ані в одного господаря на подвірю, взагалі все, що легке, мусить бути сковане. Не один господар ранком знайде свої сані десь на сусідській стрісі. А з того всього тільки сміх. Нихто не сердиться за те. Другий й третий день колядують тільки маленькі діти. Старші гуляють, гостюють. Від Різдва до Нового Року всі вечери лічаться святими. Тому не вільно щось робити. Збираються на вечериці, бавляться...

(Кінець буде.)

„Д. С."

Чи Ви вислали свою лепту на допомогу інвалідів Української Галицької Армії? Ніхто до Вас по неї не зайде; підшліть її негайно самі! Ваша лепта не піде на марне. Вона сповнне свою велику ціль!

Дайте доказ, що памятаете про інвалідів Української Галицької Армії! Посилайте на адресу: УКТОДІ, Львів, Русь-ка 3/ІІ.

ПЕРЕД КУПНОМ
Розвідайтеся Конче
про Наші Ціни.

Різни,
Хоругви,
Процесійні хрести,
Плащениці,
Свічники,
Монстранції,
Євангелії,
Образи,
Кивоти,
Процесійні образи,
Патерниці,
Квіти.
Чаші,
Дароносиці,
Павуки,
Свічки і т. п.

Пишіть у своїй рідній мові.

F. J. TONKIN CO. Ltd.
111 Princess Street
WINNIPEG, MAN.

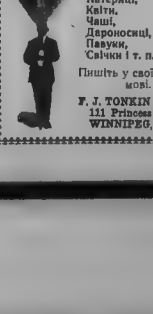

ПРО ЩО ПАПА ЗАБУВ ЗГАДАТИ В СВОЇМ РІЗДВЯНІМ ЛИСТІ.

(Докінчення зі сторони 4-ої).

тав, про все важнійше заговорив, а коли прийшлося заговорити про Українців,— занімів!

Чому саме, — най над тим всі Українці добре застановляться. А головно най застановляться добре греко-католицькі священники і най розкажуть своїм вірним, братам нашим, щоб і вони знали чого той папа римський, в якого вони так вірять, до якого моляться, — чого він не згадав їх в тяжкій годині, чого не подав їм бодай слова потіхи, чого не впімнувся за ними в часі їх Голгофти.

НЕДІЛЬНА ШКОЛА

НАТЕХИЗМ
або
В ЩО ВІРУЄ ПРАВОСЛАВНИЙ ХРИСТИЯНИН.

(Дальше).

ПЯТИЙ ЧЛЕН.

Вірую в... Ісуса Христа, Сина Божого... що в третій день воскрес, як було писано.

Ті лжевчителі, що навчали, наче-б Христос не вмер на хресті взагалі, не вірували й в воскресення Його; також не вірували в воскресення Христа й ті, що вважали Його за звичайну людину. Але ми маємо Ісуса Христа не тільки за людину, але разом і за Сина Божого, а знаємо, що Він справді вмер на хресті, чому твердо віруємо, що Він воскрес.

Про воскресення Христа є пророкування в Святім Письмі Старого Завіту. Цар і пророк Давид у псалмі 15 співає: **„Ти не оставиш душі Моєї в пізлемній пропасти й не дасиш Твому Побожному бачити зотління".** Святий Петро апостол, після зіслання Святого Духа, в проповіді народові пояснює ці слова так, що не про себе пророк їх Давид, бо він вмер і поховано його, й гріб його в нас до сього дня, але, передбачаючи, говорив про воскресення Христове (Діян. II: 29, 31).

Ісус Христос докладно й ясно говорив не тільки про муки Свої, але й про те, що Він третього дня воскресне, та неодноразово сповіщував Своє воскресення до того, як пророка Йону проковитнув кит, а на третій день викинув його на беріг. Що Господь Ісус Христос воскрес, свідчить варта, що стерегла гробу Ісусового; оповідання апостолів, що пробування Христа на протязі 40 днів на землі по Своїм воскресінню й явлення Його ученикам і Апостолам, з котрими по воскресенню Він бесідував. А що воскресення Христа сталося саме третього дня по смерти, се ми знаємо з евангелії. Де й в яких стані перебув Христос після смерти до воскресення, про се коротко описано в церковній великодній пісні: **У гробі тілом, в аді-ж з душею як Бог, а в раю з розбійником, і на престолі був еси, Христе, з Отцем і Духом, все наповнюючий, небнятий.** Ад, або пекло, то місце, де душі померших перед Ісусом Христом чекали на Спасителя, котрий по смерти зійшов до аду, щоб усіх там перебуваючих, потішити й визволити.

Слова: **як було писано,** — означають, що про муки й воскресення Господа Ісуса Христа було пророчено в Святім Письмі, а що власне й які саме пророки пророкували, про се згадували ми в попередніх розділах.

ШЕСТИЙ ЧЛЕН.

Вірую в... Ісуса Христа, Сина Божого... що і возвісся на небо і сидить праворуч Отця.

У шестому члені Символу віри подається наука про возвесення на небо Господа Ісуса Христа.

Евангеліє й книга Діянь Святих Апостолів описують докладно вознесення Господа Ісуса Христа на небо. Після воскресення Свого Господь на протязі 40 днів являвся тим, що віруючих в Нього, а сорокового дня нарешті вознісся на небо з гори Єлеонської перед очима учеників Своїх і Апостолів. Яке значіння для всіх православних християн має воскресення й вознесення Ісуса Христа на небо, се пояснив нам сам наш Господь. На Тайній вечері Він так сказав Своїм ученикам: **„Йду наготовити вам місця, і коли піду та наготовлю вам місце, то знов прийду і візьму вас до Себе, щоб, де Я, і ви там були"** (Іоан. XIV: 2, 3).

Вірую в... Ісуса Христа, Сина Божого... що сидить праворуч Отця. Се значить, що Ісус Христос, як людина, також по приході на небо отримав і має однакову і рівну з Богом Отцем власть і справу.

(Дальше буде).

ІСТОРІЯ ЦЕРКВИ.

(За Е. Семаєю)

(Дальше).

Причини скорого ширення християнства і перепони, які мало воно поконати.

Головні причини скорого ширення християнської религії є:

1. Божественна сила Євангелії і її оправдання через безсумнівні чудеса.

2. Примірне життя і взаїмна братня любов вірних.

3. Постоянність християн в вірі, одушевлення і нечуване геройство, з яким поносили муки, а навіть смерть за Христа.

4. Ревність і велике самовідречення християнських учителів і місіонарів.

5. Проповідування однакого оправдання перед Богом.

6. Загальний характер християнської религії, далекий від будь якої національної і політичної відрубности.

7. Релігійно-моральна нужда поганства, в котрого видумки, не вірив вже образований світ, не вийшовши й тих, що за ними обставали.

8. Вплив оборонних книг, писаних християнськими фільозофами і учениці по Церкві. „Знайте, — говорив державни, в котрій ріжні народности могли легко порозумітися за посередництвом грецької мови, розширено по цілім царстві.

З другого боку були й дуже великі перепони, які християнство стрічало при своїм розширенню. Значніші перепони були:

1. Національна гордість Жидів і хиба надія їх на політичного Месію.

2. Сила вкорінених пересудів у поган

3. Тісна связь поганської религії з державним устроєм і цілим горожанським і товариським життям

4. Черпіння й обмови зі сторони Жидів і поганських мудрців, як також переконування правди еретиками. Наконець

5. Кровавії переслідування зі сторони Жидів, поганського народу й поганських царів.

Коли зважимо великі перепони, які християне не могли побіорювати иншим оружжям, як тільки духовним, то принесені ми з Отцями церковними казати, що безпримірно скоре розширення християнства є безперечним доказом, що походження християнської религії є божественне

(Дальше буде).

ПІДПРІТЬ „ВІСТНИК" СЕРЕД УКРАЇНЦІВ ПО СВОЇХ КОЛЬОНІЯХ.

ЗВІТ ШЕСТОГО СОБОРУ УКРАЇНСЬКОЇ ГРЕКО-ПРАВОСЛАВНОЇ ЦЕРКВИ В КАНАДІ.

(Дальше)

П. Герман, делегат парохій в Ешлі І Галич, Ман., ширими словами витає Шестий Собор Української Православної Церкви. Згадні громади не мають живих жадного довгу. Церковний будинок в Ешлі, котрий коштує $3,000 цілком виплачений. В Галичі Богослужіння відбуваються в місцевім Народнім Домі П. Герман висловив бажання, щоби слідуючий Собор всієї Української Православної Церкви по всьому світі відбувся в Києві в ся. Софії

О. прот. С. В. Савчук покликає з короткою бесідою делегата а се п. М. Зінбрака, ректора Інст. ім. П. Могили як доклад. С. с. з українськи парохій

— Дякуючи сердечний прийнятий і щирі побажання усійкому Шестому Соборові Української Православної Церкви, згадаю декоро про нашу парохію — сказав шан. делегат. — Почалось як всюди, були тяжкі, сумні часи переїжали всі переповни, які були на нашій дорозі. Незважаючи будинок [illegible] рини, однак [illegible] парохію, яку заосмотрив благодать святого Духа.

Єпархію установив Сам Ісус Христос, вибравши з межи своїх учеників Апостолів і дав їм троякну власть [illegible] Церкви, управляючи сталом в [illegible]

Сю єпархічну власть в церкві Христос в Своїй церкві в [illegible] ривній мірі, не надякчи жадному [illegible] якого первенства перед [illegible] воєдинаце ті слів Спасителя [illegible] Апостолів без [illegible] дячи: „Як послав Мене Отець, [illegible] вас". І кажучи се, [illegible] казав: „Прибмть Духа Святого, відпустите гріхи, відпустяться, а кому задержите, задержаться". (Іоан XX [illegible] Мат XVIII: 18)

А що Ісус Христос не мав намір [illegible] на будь котрому з Апостолів [illegible] окрема, видно з того, що [illegible] мова між Апостолами, хто би [illegible] між них був перший. То Спаситель [illegible] їм сю бесіду, називаючи [illegible] ніколи з високою м [illegible] Церкви. „Знайте, — говорив [illegible] держави, в котрій ріжні народности [illegible] панують над ними, і великі управ [illegible] ними. Не так же буде в нас; ви хто [illegible] бути великий між вами, най буде [illegible] слугою; і хто хоче бути між вами [illegible] ним, нехай буде вам рабом" (Мат. XX:25)

А иншого разу, поручаючи Апостолам смиреність, сказав Ісус: „Один ваш Учитель, Христос: всі-ж ви брати" (Мат. XXIII: 8). Отже з сих слів Господь [illegible] нам, що способ постановлений божественною премудрістю, в якім [illegible] виконувати управляюча власть в християнській церкві, є товариський. Се виключає із приказу, даного Ісусом Христом Апостолам, словами: „Коли-ж згрішить проти тебе брат, іди й обличи його між тобою й ним самим. Коли послухає, то набув єси брата твого; коли-ж не послухає, візьми з собою ще одного або двох, щоб при устах двох свідків або трох стало кожде слово. Коли-ж не послухає і Церкви, нехай буде тобі як поганин і митник" (Мат. XVIII: 15).

Сей приказ Спасителя Апостоли [illegible] сно виконували так, що жаден з них не [illegible] більшої власти, і не вносив [illegible] понад других.

(Дальше буде).

[illegible] з пригорнення нашої парохії складаю щиру подяку за датки, котрі жертвували люде з воза Вінніпегу. Уважаю, що се є найвідповідніше місце, щоби висловити [illegible] винародувати подяку прилюдно, хоч [illegible] є записаний в „Золотій Книзі [illegible] Жертводавців много, жертви рі[illegible] є много жертв, що складають [illegible] доларів, а є одна жертва в $1,000.00, а се від братства П. Звариків, з Вегневалі, Алта

Собор в Вінніпегу є не лише на[illegible] для того місць але також [illegible] сором всіх парохій цілої Канади

При Соборі істнують рівні товариства: „Драматичне Товариство", [illegible] Молоді", „Церковний [illegible] Т-во Боєн". Згадані [illegible] мають свою участь в [illegible] виконуючий при [illegible] Вони, також брак своєї сали, в ко[illegible] ми би мали місце для Рід[illegible] забав. В сім нічого вже [illegible] Маємо заміри, а навіть збори[illegible] фонди на сю ціль. Вчитель[illegible] і праці він учить около [illegible] Він, який не тяжить на [illegible] через $7[illegible]

[illegible] ворив п. Мир. Сте[illegible] Українського Голо[illegible] Вінніпегу Він має ви[illegible] І цікавість до [illegible] українського [illegible] Вінніпегу. Він [illegible] [illegible] Тут находиться всі [illegible] Минулий [illegible] [illegible] [illegible]

СВЯТО ПОДЯКИ.
(Січ-Коломия, Алта.)

Одним з найзначніших свят, які сьогочасний культурний християнський світ обходить, є „День Подяки". Почали його святкувати вже як 287 літ в новому світі, Америці. Дещо пізніше перебрали його Англійці в Канаді. Святом сим культурні Англійці заявляють, що вони наші вірування і голосно голосять світові, що всі блага, нам до життя і спасіння конечні, посилає щедра рука найласкавішого нашого Створителя, Подателя всіх благ та Всемогучого Пана Цілого Світа Господа Бога.

Святують вони це свято в той спосіб, що повздержуються від фізичної праці, відбувають спільні благодарственні моління, а головно в той день по всіх громадах відбуваються спільні обіди, після яких проводяться і красномовні моральними науками з уст своїх рідних учителів і проповідників Сим торжественним обходом вони виключали так і потрясність світа, що в них приятелів дитяч, ніде вже, що так не Thanksgiving day. "Що того дня треба кождому Англійцеві підвестися душею і цілою підлягати Господа Бога за всі ласки, що ним в цілім році. Може і за то англійський народ тримає сьогодня гегемонію світа, тому, що вміє шанити, шанувати і поважати свої культурні здобутки та щей з другими вміє їх в свої голосити.

Українці з різній землі також стали не знають, та нам в Канаді не відомий ще звичай від наших братніх сусідів собі засвоїти, бо се вийде нам тільки на користь тай збогатить нашу духовну, життєву нитку.

Наша місцева українська православна громада на Січ-Коломия, Алта. теж цей третій рік святкувала „День подяки", дня 30-го листопада. І відсвяткувала його досить гідно.

Торжественне Богослуження, після якого співав місцевий хор під батьком громадянин Микола Харук, числення участь на відправі парафія, а навіть і гостей-сусідів, котрі є членами других церков, особливо присутність наших передових людей, як посла М. Лучковича, громена В. Підручного. Дяконств др Бойкевича та сусідніх учителів, викликала ні більшу урочистість тої святої Неділі. Наш пароз проповіть свою звернув і на сю тему, та повсіна. Зі що всі люде мають дякувати Господу Богу. З особи нашої український народ. І хоч сьогодня проходимо Голгофту нашого національного мученництва, то всеж і сі зносити є для нас істинами національної зрілости. Наш нарід підкав кто йому ворог, завалився більшою любовю до свого та стане на одиноких шлях свойого шасти на землі, а се самостійною працею і спільними силами, забудувати собі рай на землі в своїй рідній українській державі. В проповіди своїй згадав ще о. пароз, що наша громада не могла взяти участи в листопадовому святі в місті Вегреня, тому, що ще відбувалось молочення, то ні сьогодня і святкуємо памятку листопадових подій в двонадцяту річницю, що мали місце на галицькій землі. Свято се відсвятуємо в церкві, щоб Всевишній благословив нашу працю тут, що на славу Божу і для добра нашого народу працюють в тих, котрі на велику і святу ідею прийняли мученичий вінець, щоб Господь Бог зложив, де людям праведним Він уготовив місце, та щоб на їх місце посилав також велику подяку, що осягнуть остаточну перемогу і довінчують велике діло „Визволення нашої батьківщини". Ще й про те згадав о. пароз, що національної днини мало висіли гріш ний проект пруто польського терору в Галичині.

Середні всі точки нашої програми виконано, як найбільше святочні.

Поважна, урочиста панахида за погибших борців, виликала велике зворушення в серцях і сльози на очах присутних, а портрет бл. п. сотника Юлияна Головінського, що його розіано в руках старших хлопців громадян і всю церковне свято в руках присутніх, ще більше підносило настрій та з уст всіх плила на Лоно Всевишнього щира молитва. По молитві „Под Твою милость" присутні удалися до хати гром. Тимофія Воробця, де відбувсь прощальний обід в честь нашого пароха, о. Володимира Кушнірука в многих літ.

Від імені Греко-Православної Церкви в Рідкій Ні, Саск.,

Секретар.

ПРАВОСЛАВНИМ УКРАЇНЦЯМ У ВІННІПЕГУ!

Подається до відома, що різдвяне Богослуження в Соборі св. Покрови в Вінніпегу, почнеться точно в 6 годині рано.

Прот. С. В. Савчук,
парох

ПРЕСОВИЙ ФОНД „ВІСТНИКА"

Іван Походзіло, Гефора, Саск.	.50
М. Материн, Торонто, Онт.	.100
Свящ. Т. А. Горбай. Смоки Лейк,	.50
М. Ситник, Зоря, Ман.	1.00
Ю. Бугера, Дуфрост, Ман.	1.00
Ст. Сокульський, Вінніпег.	.50

ПОРЯДОК БОГОСЛУЖЕНЬ
о. Є. Гринюк.
Січень.

7. Середа. Різдво Христове. — Год. 4 рано Гарденгтон.
Година 7 рано, Толстой
8 Четвер. Собор Пресв. Богородиці Вайтз
9. П'ятниця. Стефана Первомуч. — Арбілка.
11 Неділя. — Згода.
14 Середа Новий Рік. — Гарденгтон
18. Неділя Нівеч Богоявлення — Сенькія. По Службі Божій свячення води
19 Понеділок. Богоявлення. — Год 12 в ночі. — Свячення вода — Гарденгтон. —
Год. 4 рано. Свяч. води — Арбітка
Год. 7 рано Свяч. води. — Вайтз
Год. 11 перед пол. Служба Божа і свячення води — Толстой
25 Неділя. — Вайтз
Адреса: Толстой, Ман

ПОРЯДОК БОГОСЛУЖЕНЬ
о. П. Затварнюк.
Грудень.
Січень.

7. Среда. Різдво Христове — 5 година рано. — Брендон.
8. Четвер. Собор Пр. Д. М. — Ледюк
9. П'ятниця Стефана. Мазлетон.
11. Нед. — Селкірк.
18. Нед. — Сентон. По Богослуженню свячення води.
19. Пон. Йордан. 6 год. рано, Селкірк
10 год. рано Поплар Парк.
25 Нед — Брендон
Адреса:
745 College Ave., Winnipeg, Man.

ПОДЯКА.

Дня 7 вересня с. р. наш всіми нами поважаний пароз о. Т. Д. Волоатюк відправив прощальне Богослужения, що було для нас великою несподіванкою, а зразом викликало між нами незрівняний жаль з приводу відїзду незабутнього в нашій памяти о. Волоатюка.

Велякою несподіванкою для нас був відїзд нашого дорогого і трудолюбивого пароха і з того приводу почуваємся до малого обов'язку зложити о. Волоатюкові сердечну подяку за його щиру працю між нами, як рівнож бажаємо йому щасливого успіху в других парохіях.

Не від річи буде зазначити, що при прощанню о. Волоатюка був ряд промовців, котри прошли хорошого пароха з великим жалем, який можна було зауважити на обличях присутніх

Від імені Греко-Православної Церкви в Рідкій Ні, Саск.,

Секретар.

ПРАВОСЛАВНИМ УКРАЇНЦЯМ У ВІННІПЕГУ!

Подається до відома, що різдвяне Богослуження в Соборі св. Покрови в Вінніпегу, почнеться точно в 6 годині рано.

Прот. С. В. Савчук,
парох

ПРЕСОВИЙ ФОНД „ВІСТНИКА"

Іван Походзіло, Гефора, Саск.	.50
М. Материн, Торонто, Онт.	.100
Свящ. Т. А. Горбай. Смоки Лейк,	.50
М. Ситник, Зоря, Ман.	1.00
Ю. Бугера, Дуфрост, Ман.	1.00
Ст. Сокульський, Вінніпег.	.50

ПОРЯДОК БОГОСЛУЖЕНЬ
о. Є. Гринюк.
Січень.

7. Середа. Різдво Христове. — Год. 4 рано Гарденгтон.
Година 7 рано, Толстой
8 Четвер. Собор Пресв. Богородиці Вайтз
9. П'ятниця. Стефана Первомуч. — Арбілка.
11 Неділя. — Згода.
14 Середа Новий Рік. — Гарденгтон
18. Неділя Нівеч Богоявлення — Сенькія. По Службі Божій свячення води
19 Понеділок. Богоявлення. — Год 12 в ночі. — Свячення вода — Гарденгтон. —
Год. 4 рано. Свяч. води — Арбітка
Год. 7 рано Свяч. води. — Вайтз
Год. 11 перед пол. Служба Божа і свячення води — Толстой
25 Неділя. — Вайтз
Адреса: Толстой, Ман

ПОРЯДОК БОГОСЛУЖЕНЬ
о. П. Затварнюк.
Грудень.
Січень.

7. Среда. Різдво Христове — 5 година рано. — Брендон.
8. Четвер. Собор Пр. Д. М. — Ледюк
9. П'ятниця Стефана. Мазлетон.
11. Нед. — Селкірк.
18. Нед. — Сентон. По Богослуженню свячення води.
19. Пон. Йордан. 6 год. рано, Селкірк
10 год. рано Поплар Парк.
25 Нед — Брендон
Адреса:
745 College Ave., Winnipeg, Man.

ЦЕРКОВНИЙ КАЛЕНДАР НА 1930 РІК.

СІЧЕНЬ 1931.

1 Ч. Боніфатія муч.
2 П. Ігнатія свяч.
3 С. Юліяни муч.
4 Н. Нед. перед Різдвом.
5 П 10 Муч. в Криті
6 В Навечерія Різдва.
7 С. Різдво Христове
8 Ч Собор Пресв. Богородиці.
9 П Стефана первоч.
10 С 20 тис муч. у Ніс.
11 Н Нед. по Різдві
12 П. Анисії муч.
13 В. Мелянії прен.
14 С. Н. Рік. Обр. Ісуса Христа.
15 Ч. Сказьостор
16 П. Малахія пророка
17. С. Собор 70 ап.
18 Н. Неділя перед Бог. Навечерія.
19 П. Богоявлення Господне.
20 В. Собор Івана Хрестителя
21 С. Георгія Еміз
22 Ч. Полієнкта
23 П. Григ. Прп. Дом
24 Т Теодозія прен
25 Н. Нед. по Просвіщенню
26 П Єрмила Страт. м
27 В. Отців з С
28 С Павла І Івана пр
29 Ч Покр. от. сх П
30 П І Антонія В. прп
31 С Атанасія і Кирила

ПОРЯДОК БОГОСЛУЖЕНЬ
о. Д. Д. Леманюк.
Грудень:
Січень:

4 Нед — Лавфін
7 Сер Різдво — Лавфін
8 Чет Собор — Галич
9 Пят. Стефанії — Сифтон
11 Нед — Рочфін
13 Сер Новий Рік — Кеслі — Редвей
18 Нед — П'ят Ріпет
19 Пон Йордан. — Лайн Ривер
25 Нед. — Ешлей
Box 315, Dauphin, Man

ЦЕРКОВНИЙ УСТАВ. НА РІК 1930.

СІЧЕНЬ. 1931.

4 Неділя перед Різдвом: Гал. 6. Фп. Із. XXII- 11—18 Лук. Ап. Мат. XI- 9...10 I 17—40 Ефм. М. - I 25.

15. Вівторок: Святий Вечір: Кін. Різдва. Царські часи. Літ. Василя Великого з Вечірнею Ап. Жид. I 1—12 Євап. Лук. II- 1—20

7. Середа. Різдво Христове: Все нове, яке починається нетямом по-вечірньо, на якому співається „З нами Бог". Утр. Євап. Мат. I 18- 25 Літ. св. Івана Золот. Замість. Святий Боже"... „Всі ті, що у Христа охрестилися". Ап. Галат. IV 4 - Євап. Мат. II: 1—12

8. Четвер. Собор Пресв. Богородиці: На Утр служба всі празднічні коні Полієнея

Літ: Ап. Жид II: 11—18 Євап Мат II: 13—23

9 Пятниця. Стефана Первомученика. Утр. Євап. Із. XV: 17—27 I XVI: 1—2. Літ. Ап. Тіткин VI: 8—15 VII: 1—5 I 47—59. Євап. Мат. XXI 33—42.

11. Неділя по Різдві: Гол. 6. Утр Євап. XX: 19—31. Літ. Ап. Галат. II: 11—19 Євап Мат. II: 13—23

14. Середа. — Новий рік — Обр. І. Хр., Вас. Вел. — Всенощне. Утр Єв. Із. X: 9-16. Літ. Василія Вел. Ап. Колосяни II: 8-12 I Жид. VIII 1-6. Євап. Лук. II: 20-21, 40-52 і Лук VI- 17-23.

18. Неділя перед Богоявленням. Другий антей Вечір. Пет. — Гол. 7 Утр. Євап. Із. XX: 19-31. Літ Ап. 2 Тим. IV- 5-8. Єв Мар. I: 1-8

19 Понеділок Богоявлення Госп.

Н. І. Христа. Повечерня велике з чесночним. Утр. Єв. Марка I: 9-11 Літургія „Усі ті, що в Христа охрестилися. Ап. Тит. II: 11-14. III 4-7. Євап. Мат. III: 13-17. Водосвятіє.

25 Неділя по Богоявленню: Гол 8 Утр. Євап. Із. XXI: 15-25 Літ Ап Єф. IV: 7-13. Євап. Мат. IV: 12-17

Український Релігійний дво-тижневик в Канаді.

ВІСТНИК
THE HERALD

THE HERALD
Box 3684
WINNIPEG, MAN.

РІК VIII. ВІННІПЕГ, МАН., 15-го СІЧНЯ, 1931. WINNIPEG, MAN., JAN. 15th, 1931 ЧИСЛО (119) 2

ЗАЛЯКАНІ ЛЮДЕ В РОСІЇ НЕ ДУЖЕ СВЯТКУВАЛИ.

Телеграма з Москви з 7 січня оповідає, що сего року не було там видно такого одушевлення в святкованню Різдва, як попередніми літами, з причини совітської кампанії проти релігійних свят. В многих церквах були богослужения, але людей в них було мало. Робітники, котрі колись користали з Різдва бодай на те, аби не йти до роботи, сего року робили, бо у фабриках ухвалено, що кождий має прийти до роботи і згори осуджено тих, що не прийдуть Таксамо діти йшли на Різдво до школи, немов би се був будний день. Рівночасно з тим ватрах відбулися спеціальні програми старанями атеїстів.

ВИСТРІЛЮЮТЬ СЕЛЯН.

До Вильна прибула з радянської території велика група селян, які втікли з концентраційного табору. Вони кажуть, що большевики в одному з концентраційних таборів, недалеко польського кордону, зібрали богато селян, щоби вислати їх у Сибір. Причиною висилки є нібито опозиція селян до примусового загнання їх в колективи.

Селяне кажуть, що їх утікало з табору більше як сотка, але на польську територію прибуло лише 60. Инші загинули на самому кордоні від кулі чекістів. Спроби переходу польського кордону зі сторони радянщини відбуваються що дня поодинокими людьми або цілими групами. В більшости сі втікачі стають жертвою кулі большевицьких сторожів.

ЖАНДАРМИ ВБИЛИ НЕВИННОГО ЧОЛОВІКА.

В аресті бесарабського села Кожушна помер арештований селянин, 28-літний Микита Донога. Його підозрівали в крадежі коня і взяли й заарештували. Цілу ніч відбувалося „переслухування", а рано бідачисько помер. Прокуратор і лікар з Кишинева знайшли сидячого на стільці труп з отверстим очима. Коли його розібрали, то стверділи, що руки й ноги були одною кровавою масою. Грудна клітка була заломана наслідком ударів, а нирки відбиті. Смерть наступила наслідком тяжкіїх катувань. Пізніше показалося, що Микита Донога був цілком невинний.

ГОЛОД У СХІДНІЙ ГАЛИЧИНІ.

З богатьох повітів у східній Галичині, приходять вісти, що населення цілих сіл не має що їсти. Бідні селяне ходять по полях і збирають корінці і качани. Наслідком голоду зближаться різні хороби. Щоби не було бунтів, то польська влада скрітила поліційні постерунки. Хоче нагодувати бідних кулями і багнетами.

НОВІ АРЕШТИ НА УКРАЇНІ.

З певних джерел довідуємося, що в Харкові і в Київі заарештовано богато Українців. Чека обвинувачує заарештованих у тім, що нібито вони мали на меті затягнути до своєї організації військові частини, проголосити Україну незалежною республікою та встановити нову владу. За арештовано 105 осіб, між которими є також і відомі члени комуністичної партії. В Київі заарештовано бувшого міністра закордонних справ на Україні, Миколу Любінського. Павла Горецького, Івана Шолудька, Миколу Гладкого та инших, які останній час працювали в Українській Академії Наук.

ПРАВОСЛАВНИЙ РУХ НА ЛЕМКІВЩИНІ.

„Видомості Українське" повідомляють: До повітового староства у Грибові впливало знову кілька тисяч анів від місцевих селян греко-католиків про приступлення до православної церкви. Тепер греко-католицька церква має своїх вірних тільки у чотирох громадах грибівського повіту.

ЛЯЦЬКІ ВИБРИКИ.

Підчас свята роковин листопадового повстання якісь невідомі люде обкидали у Вінніпегу, коло Львова, памятник Шевченка болотом. Цілий напис на памятнику так закиданий болотом і замазаний, що його годі тепер прочитати.

АРЕШТОВАННЯ В СТРИЮ.

Польська Агенція Телеграфічна повідомляє зі Стрия: Слідчий відділ державної поліції викрив українську військову організацію, що працювала на тамошніх терені. Арештували Петра Рушку, учениика торговельної школи, Юл. Маллу, Юл. Рушцика, Ст. Лупика, Ол. Боднара та трох учнів 8 гімназійної кляси Вас. Яцкова, Ром Лебидовича і Юл. Вавчука.

ПАПА ОГОЛОСИВ ЕНЦИКЛІКУ ПРО ПОДРУЖЖА.

Папа Пій XI оголосив 8 січня заповіданну енцикліку про подружжа, в якій ще раз переповів старі римо-католицькі доктрини про подружжа та розвід. Папа осудив різничними словами розвід, контролю народження, стерилізацію і „таки инші тяжкості, як пробне, товариське, або короткочасне чинення подружжа". Називаючи все те „тяжкими гріхами", папа остро зганив тих, що обмежують в себе число дітей.

Папську енцикліку оголошено не тільки по латинськи, але й по англійськи, італійськи, французьки, німецьки та еспаньськи. Є се перший випадок того роду в історії папства.

НОВА ПЯТИЛІТКА.

Перший раз комуністична преса почала писати про наміри большевиків розпочати другу пятилітку. Сим газети хочуть підготовити населення Росії до дальшого економічного напруження й терпіть. Тепер тяжко буде сказати, чи теперішня пятилітка скінчиться успішно й почнеться нова пятилітка, чи все ще буде тягнутися ся пятилітка, яку тепер переводять большевики. Кількість сучасна пятилітка є вже друга пятилітка, бо перша була від 1923 р. по 1928 рік, про яку комуністи не говорять тепер, бо вона не вдалася.

ЗАМАХ НА БОЛЬШЕВИЦЬКИЙ ПОТЯГ.

На залізничному шляху Заслав-Мінськ наступила залізнична катастрофа військового потягу, що вийхав був з Мінська. Поїзд сей наїхав на залізні дрючки внаслідок чого вистунив з рельсів і злетів до глубокого рова. В катастрофі згинуло кількох вояків. Власти арештували начальника поблизької стації і 7 осіб вподсред залізничної служби.

УМЕРЛА НАЙСТАРША СЕСТРА КОРОЛЯ ЮРІЯ.

Княжна Люіза, найстарша сестра короля Юрія, умерла 4 січня в Лондоні, маючи 63 роки. Вона була замужна за князем Файф і була відома із свого демократизму. Подвовіяни в 23 році життя, жила самітно і не вмовалася наперед, як до сего давав їй право титул „принцеси Роял", титул найстаршої дочки короля. Тепер сей титул перейде на княжну Марію, подругу графа Лінсдеса.

ВАЙКАВНТ ВІЛІНГДОН ХОДИВ З ТАЦЮ В ЦЕРКВІ.

З нагоди відїзду генерал-губернатора вайкавнта Вілінгдона, іменованого на становище вінекороля Індії, подають англійські часописи деякі подробиці про його життя. Між иншим довідуємося, що за сего перебування в Оттаві генерал-губернатор правильно кождої неділі, коли лише був дома, йшов з жінкою вже в осьмій годині рано до англіканської церковці св. Вартоломея на Богослуження. А коли пишемо, що йшов, то треба се розуміти буквально, що йшов пішки, хоч би на дворі було й тринайсть степенів инаше зера. Про свої релігійні поглядн він сказва сього часу перед делегатами синоду діецезії Оттави: „У своїм довгім життю, в якім я мав богато смутку, неспокою і відповідальности, я мав найбільшу потіху в молитві так приватно, як і в своїй церкві". Підчас Богослужень генерал-губернатор Канади дуже часто ходив з тацюю, не вважаючи сего за понижаючу роботу для себе.

МекКАЙ ХВАЛИТЬ УКРАЇНЦІВ ТА МЕНОНІТІВ.

Один із суддів, що признавали нагороди в недавній сіянарській компетиції поступу ново-канадійських громад, Др. Джан МекКай, принципал Манітоба Колегії в Вінніпегу, мав 8 грудня промову перед членами Джіро Клюбу, в якій описав свій досвід зі згаданою компетицією. Давніше д-р МекКай думав, що се похвала позволити імігрантам на закладання своїх колоній, однакож тепер переконався, що се найлучша річ, яка може бути, бо в такий спосіб вони можуть краще приучитися до життя сей країни і остаточно таки засимілюються. По думці д-ра МекКая так Українці, як і менонїти мають призначення відіграти дуже важну ролю в розвитку життя в Канаді.

ПОВІДОМЛЕННЯ В СПРАВІ ЦЕРКОВНОГО СТАТУТУ.

Отсим повідомляється всіх заінтересованих, що статут Української Греко-Православної Церкви в Канаді, принятий Шестим Собором тої Церкви, тепер друкується і в короткім часі буде готовий. Тоді й вишлеться його громадам та всім тим, які за ним питають.

Консисторія Української Греко-Православної Церкви в Канаді.
Прот. С. В. Савчук,
Голова.

ДІТИ ХОВАТИ — ТО КАМІНЬ ГЛОДАТИ.

Правду висказує ся народня приповідка: Скілько родичі мають клопотів, заки виховають дітей! А богато, хоч виховають, на старости літ не мають де головоньки прихилити.

От таке лучилось й старенькому Семенові Качанові. Виховав сина як сокола. Гарний, пристойний, заможний. Здавалось-б — чоловік, тай годі. Та не завжди є чоловіком той, хто має вигляд чоловіка. Хто має душу, чуття, серце, — той тільки чоловік. Власне чуття, серця, ні душі не було у сина Василя.

Доки ще старенький Семен здужав працювати, доти був потрібний на фармі до помочі синові. Тато й водиці в хату приніс, і дровець наколов, і будинки понпив, і худібки доглядав і дітей забавив. Син був вдоволений. Нічого не сказав.

Та прийшла неміч на старенького батька, бо вже прожив вісімдесять літ. Йому вже треба було спокою, теплої страви, свобідної хвилі. Робити він вже не здужав.

Побачив син Василь, що коло тата треба вже походити тай постановив вигнати батька. Порадився з жінкою і так зробив.

Одного ранку каже до тата: „Ви мені, тату, тягарем. Бачите, у мене є родина. Всяке має роботу. А ви нічого не робите. Коло вас ще треба ходити, догляд дати. У мене біда. Може-б ви забрали ся".

Старий Семен скорше сподівався, що світ обернеться, що сонце померкне, небесне світило, чим такі слова від свого рідного сина почути. Слова такої чорної невдячности.

— А де-ж мені тепер йти? Хто мене прийме? Я старий, немічний! Що мені робити?

І потекли по старечому лиці гіркі сльози. Він розумів, що не має сили, що є тягарем для молодого сина. Але що-ж мав з собою зробити? Куди дітися?

Пригадав собі молоді літа, ту радість-втіху, коли виховував свого сина. Нерез тяжко-гірко бідив, щоб синовни справити одежину, їду, роздобути гроша. Навчив його писати, читати. А вже коли сина оженив — нерез йому помагав. То дасть коня. То з худобиною прийде на день два щось робити. А стара мати, то весь час перебувала у сина, і помагала невістці, у роботі, або онуків бавляв.

А до Канади хто поміг Василеви приїхати? Хто дав йому тисячу долярів чистих грошей? Старий батько. Бо думав, що се дитина.

Завівся. Син начитався безбожних газет і книжок. Став безвірком. Не ходить до церкви. Та й не даром не має милосердя над рідненьким татом. Який то тепер світ настав.

Коби мав силу старий Семен, на весь світ кричав би: „Люде, виховуйте своїх дітей в страсі Божім. Учіть їх молитви. Посилайте до церкви. Потруджіться, щоб вони знали Божі заповіді, Церковні Заповіді, катехизм. Щоб вони знали, що то Бог, тато, мати, церква, ближній, нарід. Хороніть їх перед безбожними газетами, книжками і людьми!"

В думках все те переходив. Однак прийшов час і мусів забратися старий Семен.

Зібрав свої лахи, які мав, звязав їх і пішов до знакомого кравна та переговорив справу. Той згодився забрати старого приятеля до себе і дати йому ложку страви. Чужий міг. А рідний син не хотів. Бо він богато знає, не вірить, що чоловік має душу.

Поплентався Семен Качан від сина. Тяжко на душі, а в грудях біль. Сльози тільки кап, кап, кап... Як іти від рідної крови, від рідної дитини у чужу хату, до чужих людей?... Потемніло йому в очах. Упав. Надійшли добрі люде, підняли і бачуть — старенький чоловік плаче.

Не довго прожився у свого приятеля. Приятель за два місяці помер. Мусів вертати старий Семен до сина. Чув близький свій конець життя. Хотів умерти коло своїх. Тяжко було вертати, але себе переміг.

Прийшов у хату, поздоровив сина і невістку, але син не відзивався. Не радий був, що тато вернувся. Не хотів навіть подивитися на нього. Зрозумів се старий.

Витягнув з-за пазухи сімдесять долярів, подав синові і просив:

— Візьми, Василю. Незадовго я умру. Вже не буду довго тобі заваджати... Поховаєш мене так, як людей ховають; поклич священика і Службу за мою душу найми.

Відвернувся старий, упав на землю і гірко, гірко заридав.

На дворі, у шпихлірі, це пару днів полежав Семен. Голодний, не прикритий. Конав. Бо не-було кому над ним змилосердитися. Син відрікся тата! Начитався безбожних газет і книжок і дійшов до такої мудрости, що уважав лиш на себе. Тата не хотів знати.

Вітер стогнав, гудів. Пси перегавкувались. Темнота оповила світ. І в той час прийшов страшний косар, щоби перервати старе життя, щоб увільнити його від терпінь та горя.

Умер старий Семен. А на обличчу застигли гіркі сльози.

Коло полудня увійшов син в шпихлір. Зауважив, що тато умер. Не скривився навіть. Покликав сусідів, а ті як будь спорядили тіло, убрали в старі лахи. Трумну казав невдячний син збити з старих дощок.

Люди дивувалися і оламитували лукавого сина. Але він нікого не слухав. Казав: „Я син і так кажу, а ви коли хочете краще робити, то робіть, але за свої гроші".

Над вечер вкинув трумну на фіру і відвіз батька на цинтар. Не взяв священика, не наймив Служби за душу старенького тата. Не пошанував послідної волі, яку куштували люде дуже цанують.

Люде питались Василя Качана, чому таке робить, благали його, щоб зробив так, як люде роблять, як закон велить, як треба. Та сего він не чув. Йому гроші придадуться, а татови нічого не треба, бо він вичитав давно вже в якійсь книжці, що чоловік — нічо, сотворіння, яке повстало з малпи. Коли-ж малпа згине, то се нічого. Друга народиться.

Перевернулось в голові Василеви від читання таких „мудрощів". Ходить тепер, як не свій, зведно в землю глядить. До нікого не говорить, про нищо не дбає. Кажуть люде — малпою став.

— — — — — — — —

Тяжко родичам дожити старих літ, та ще звязати такого, як зазнав старий Семен Качан. Діти ховатн, то камінь глодати, а часом таки даремний труд. Родичі направляють дитину на добре, а вона хоче зла.

А все таки — як би дитина мала Бога в своїм серці, то шанувала-б родичів і їх любила-б.

о. Є. Г.

ВЗОРЕЦЬ БОЛЬШЕВИЦЬКОЇ УКРАЇНІЗАЦІЇ.

Большевики пошахрували Шевченково го „Кобзаря".

В 1930 році видали большевики в Харкові „Малого Кобзаря", де на 154 сторонах книжки є 90 пропусків і пофалшовань. І розумієсь, нігде не згадано, що там є якібудь пропуски, або пофалшования. Значить — беріть Українці і читайте і думайте, що так слово в слово писав сам Шевченко. Вірте, що наче Шевченко дивився на світ через цівіні большевицькі урядові окуляри.

В передмові малюється там Шевченка, як безвірника, що думав точно так, як большевики проповідують.

Де згадується слово Бог, молитва і т. п., там є або пропуски, або слова Шевченка замінено ницими. От приміри:

В віршу „Сестрі", послідні слова „Молися сестрої будем живі, то Бог поможе перейти" — цілком випущено.

В віршу „Як би ви знали панич" є в Шевченка такі слова: „Мені здається, що й самого Тебе вже люде проклянь", а в большевицькім виданню є таке пояснення: „Бога, вигаданого панами для своєї користи, вже люде прокляли".

Де релігійні слова приходять часто, там пропущено цілі уступи, де менше, там підложено инші слова. Шевченко каже:

Уже пишалась і любила
Своє дитя. І дав дожить
Господь їй радости на світі...
В большевиків же написано:
Уже пишалась і любила
Своє дитя. І дожила
Вона до радости на світі...

Кілька рядків дальше в тім же віршу слова: „Ох дітні дітні! дітні! Велика Божа благодать!" — цілком пропущено. І таке впродовж цілої книжки.

В поемі „Найимичка" нема вже згадки про хрещення Марка, про хрестин, про молитву.

Навіть такі слова, як те, що найимичка радіеб слати сватів до „царівни", тай мати невісткою „панну у жупані", викинено.

Нема згадки і про „вінчання" Марков, бо-ж большевики вінчання не приznають.

Повикидали і слова, де згадуєсь, що хтось був богатий, хоч би се звичайний чоловік, як от Трохим в "Наймичці".

Повикидано місця, які нагадують, що Москва була ворогом Украіщів.

Тай слово „Жид" або повикинувано, або замінено на „панів" чи що подібне.

В „Гайдамаках" повно пропусків і фалшованъ.

В одним місци пояснюється, навіть, що: „Шевченко добре знав російську мову, любив її й чимало писав нею" — хоч відомо, що Шевченко писав до брата, що московська мова йому остогидла. І більше разів він про таке згадує.

Так загально виглядає пофалшований „Кобзар", що большевики видали.

Звичайно — колиб Шевченко жив нині, то його уважали би контрреволюціонером й заслали би на Соловки, або розстріляли би. Та коли сам вмер, і слава но нім зосталася, то процесу йому видавати годі, ну, але всеж щось треба з ним зробити. От вони пофалшували його думку, його проповідь, його душу. І той пофалшований зміст Українцям проповідують.

Се на ділі є та „українізація", якою большевики Українців „українізують". Фалшують українських письменників, перероблюючи їх писання на большевицькі, а потім дають се на науку Українцям, оскільки й таке ще дають.

А все те робліть Нахамкеси і Лейби на спілку з Москалями на українській землі.

Православні Українці! Старайтеся, щоби Ваш сусід також став передплатником „ВІСТНИКА". Сим Ви поможете своєму релігійному часопису.

Зїзд Священників Української Православної Церкви в Америці.

„Дніпро" доносить, що в днях 10 і 11 грудня м. р. відбувся у Філадельфії зїзд українських православних священників. Наради відбувались у залїй салї української православної церкви в Філадельфії, яка з приводом Впресвященого Отця Владики на постійний побут до Філадельфії стала катедральним храмом Рідної Церкви в Америці.

І першого і другого дня правилась св. Літургія в годині 6-ій рано. Другого дня раненько всї учасники Конференції приступили до св. Сповіди і св. Причастя.

Почетним головою нарад був Впресвященний Отець Архиепископ Іоанн Теодорович. Головою був Впр. прот. о. Г. Хомицький.

Попри чисто духовний напрям нарад, тобто напрям пастирської діяльности священників, порушено також инші важливі справи. Отже присвячено чимало часу положенню Матери-Церкви, — Української Православної Церкви на Україні. Нарада священників між иншим констатувала, що:

1) Українська Православна Церква на Україні істнує дальше, як істнувала. Факт, що безбожна московська комуністична влада, яка є насильним окупантом України, придавила і немилосердно душить життя Рідної Церкви не означає розвязання Рідної Церкви. Христова Церква в перші віки християнства також була давлена і переслідувана; й також не признавала влади пануючих тоді поганських імператорів; й епископи, священники і вірні також падали жертвою страшних гонінь, переслідувань і тортур. Проте Христова Церква істнувала в катакомбах, де вірні збиралися на богослуження і ставали учасниками найсвятішої Христової Трапези. — Отже і на Україні, мимо переслідувань і гонінь, мимо того, що Первосвятитель Рідної Церкви, Митрополит Василь Липківський, знаходиться тепер на заслланню на Соловецьких Островах і не знати, чи ще жие, мимо того, що так епископи, як і сотні священників і вірних ділять недолю Митрополита, мимо того, що гонителі Христової Церкви замкнули, чи зруйнували сотні предковічних святинь українського народу, мимо того, що Українська Православна Церква на Україні не має дозволу легального, в рамцях большевицьких беззаконних законів, істнування, — відродження Української Православної Церкви на Україні істнує дальше. Для Церкви Христової непобідне ніякі приznання від світської влади, бо вона з світською владою незвязана і їй не підлягає. Українська Православна Христова Церква на Україні істнує дальше як збір побожних Українців-християн, які визнають науку Божественного Спасителя, святим духовним єднанням лучаться в одну громаду вірних під прапором Божого Царства.

2) Супроти того, що комуністична влада поставила Церкву Українського Народу на Рідній Землі поза межами легального діяння і дальше немилосердно придавлює життя Церкви, — Українська Православна Церква в Америці і в Канаді під проводом Впресвященного Отця Архиепископа Іоанна Теодоровича, являється представницею Церкви України перед світом і молитвами своїх пастирів і вірних благає Боже Провидіння про допомогу і благословіння для переслідуваних, увязнених і заслланих пастирів і вірних Матери-Церкви.

3) Українська Православна Церква в Америці перестерігає так своїх дітей, як і християнський світ взагалі, перед рижними тенденційними вістками, розпусканими комуністичною владою, про нашу Матір-Церкву на Україні. Тим вісткам не годиться вірити, бо вони походять з жерела затроеного цинічним безвірством і ненавистю проти всякої Церкви, віри і релігії. Годі припустити, щоби ворогі Христа і Його Божественної науки, якими є мабуть в теперішній час власть на Україні, пропускали в світ вісткн прихильні Матери-Церкві. Вони, навпаки, пускають в світ вісткн неприхильні, ворожі Церкві з метою оплюгавити прояви церковного життя на Рідній Землі. — Треба вірити Рідної Церкви непохитно вірити, що коли так епископи і священники, як і вірні Матери Церкви на Україні приймають муки і смерть, а віри Христової не вирікаються, — то се безперечний знак живучости і сили Христового благовістя в Українській Православній Церкві на Україні.

Відчит про Сучасний Стан на Великій Україні.

В „Листі з Подебрад", який появився в 47 ч. „Тризуба", між иншим читаємо:

В неділю, 30 листопада м. р., за ініціятивою Громади Студентів та Академічної Громади при Українській Господарській Академії, відбувся в Подебрадах відчит п. Котовичка про сучасний стан на Великій Україні. Докладчик, котрий з України, чотири місяці тому перейшов румунську границю і після багатьох невигод добився до Чехословаччини.

Взагалі на селі надзвичайно зросла національна свідомість. До большевиків село настроене дуже вороже. Село зтерроризоване комсомолом та „сексотами". — агентами ГПУ із своїх же селян, що маються в кождому селі у значній скількости.

Село цілковито обезброене, включно до ловецької зброї. Страх „влади" перед селянським терором такий, що навіть на побачення з секретарем „Райвикому" треба брати посвідку від „Сільради", тай то з печатку вартові оглядають, чи не має зброї той, що йде на побачення.

Родина на селі не знищена. Після запису у „Сельраді", береться звичайно шлюб в церкві. Церкви по селах скрізь істнують. Докладчик знає лише два села, де закрито церкви. Не знято і дзвонів. До церкви ходять і старі і молоді — молодь на знак протесту проти „комсомолу". Большевики бояться закрити церкви по селах, ведуть лише балачки про се та здіймають галас у пресі. По містах церкви закриті, дзвони зняті і вивезені здебільшого за кордон. Докладчик свідчить, що у Херсоні ладували разом зерно і дзвони на грецький пароплав. У місті шлюб беруть лише у ЗГС. Родини інтелігентів не знищені. Страшна розпуста панує тільки серед комуністів, особливо серед „комсомольців".

Молодь у масі своїй, крім комсомольців, настроена антишлюбівськи, включно до большевицьких дітей, для яких большевики мало що роблять.

Під Чиїм Проводом Комсомолці.

Большевики створили Організацію Молоді на те, щоби дати молодому поколінню в большевицькій державі своє комуністичне виховання. Таку організацію називають „Комсомолом", а її членів „Комсомольцями".

Жидівська Телеграфічна Агенція повідомляє з Москви, що пять Жидів у плянувало вамах на життя Сталіна. До них належав М. Шацкін — голова комсомолу; Хаїм Нусінов, В. Каврайський, Гельперіц і Жезнік.

Для нас важне, що виховання молодьки в большевії, отже і на Україні, є в руках чужого чоловіка, якому чужа і байдужа (і гірше, ніж байдужа!) Християнська Релігія і Церква; якому чужа українська культура; якому чужа взагалі доля українського народу.

Чи отже диво, що там робиться те, що робиться?

Чи диво, що в большевії нищиться християнство, що нівечиться християнські святощі, що пересідується і вимушується свідомих Українців; що вимущується українську культуру, в український загал переміщується на рабів?

Таку роботу роблять чужі пляново, маючи на увазі свої інтереси. Вони і молодіж українську стараються виховати в такім дусі, щоби вона оплєся сама свій нарід ницила.

Се треба нам памятати і давати знати на Україну. Треба передавати старим і молодим вістку:

— Памятайте, що се чужі роблять з вами те, що роблять і що пожива, яку вам чужі дають, підробляна отруєю.

Коли буде в Українців така свідомість, тоді навіть приспана душа прибудиться до свого життя і в слушний час віддасть кождому справедливість — по ділах його, кому в двоє, кому в четверо, а кому в сотеро.

Як Чужі Розуміють в Себе Релігійну Школу.

В жидівськім часописі „Д' Джуш Пост" читаємо:

„Найбільшою обороною жидівської родини, охороною жидівського життя завсігди була Жидівська Релігійна Школа. Богато нещасних примірет. що має нині жидівське життя, повстало через брак жидівського (значить: релігійного!) виховання.

„Заберіть Жидівство (як релігію!) з серця Жида, а нічого гідного не зостанеться.

„Се справа, над якою мусить жидівський вихователь. І батько уважно застановитися.

„Але що ми розуміємо під жидівським вихованням? Чи се має бути школа з жидівським іменем?

„Жидівською школою є щось більше, ніж місце, де вчать старої єврейської мови

„Ані не є нею школа, призначена для защеплення національних принціпів.

„Се все не творить найменше жидівської школи. Воно хіба підчеркує, що Жидн істнують.

„Тільки така школа може зватися жидівською в повнім значінню слова, яка ставить собі за головну ціль і головну справу науку релігії

„Коли релігія не є головною справою в шкільнім вихованню, така школа не сповнне обовязку жидівської школи, як такої, що рівнає про моральне життя дитини."

„Духовний Сіяч"
Передплата $2.50 на рік.
церковно-народний ілюстрований часопис, виходить два рази на місяць.
Адреса:
„DUCHOWNY SIJACZ".
Krkonošiec na Wołyniu, Kolyatora Duchowny.

„ВІСТНИК"
Релігійний часопис для українців в Канаді.
Виходить 1-го і 15-го кожного місяця.
Видає Українська Православна Видавнича Спілка.
Передплата: В Канаді — $1.50 на рік.
За границю — $2.00 на рік.

THE HERALD
Published semimonthly by the Ukrainian Orthodox Publishing Company
Subscription per annum.
In Canada — $1.50. — Foreign — $2.00.

Адресуйте: — Address:
The HERALD, Box 3684, WINNIPEG MAN.

ДВОЯКА ОРІЄНТАЦІЯ НА ЧУЖИХ.

Орієнтуватися на когось, се — оглядатися на когось, достроюватися до когось, мяти когось за дороговказ, або слідячи за другими, дошукуватись, як краще своє життя вести. Отже орієнтація може бути двояка — рабська та самостійна.

В Українців доси переважала рабська, наймитівська орієнтація.

Раб, в якого душі нема взвітра власної гідности, тільки й знає, що достроюватися, до тих, які над ним панують нині, або завтра можуть панувати. Він старанно стирає з свого лиця всі черти своєї рідні, з якої його викрадено. Він силується позбутися всіх найкращих прикмет, всіх найблагороднійших, чеснот, які він одідичив від свого народу.

Рівночасно він пильно слідить за кождим рухом свого пана і силується перенятн від него всю його поведінку, всі звичаї, мову, всю його культуру і некультурність.

Достроюванням себе до свого властителя думає раб себе піднести й ублагороднити.

Але він не знає, що робить.

Достроюватися вічно до когось, се те саме, що не мати свого розуму. Наслідувати когось, се — йти позаду другого. Йти за кимсь се — давати себе в рабство чужому проводові.

Хто так робить, той стоїть і буде вічно стояти в послідніх ряді поза всіма. А в послідніх ряді стоять дурні і раби.

Ось приміри рабської орієнтації:

Сказав Москаль, що Українці, се „малороси" і „русскі" і почало воно до Українців прилипати.

Сказали чужі, що спасення людського роду в соціялізмі й інтернаціоналізмі і зараз знайшлися між Українцями такі, що підняли над українським життям чужий інтернаціональний прапор і потеліпалися за чужими, висліпуючи чужий інтернаціонал.

Накинули Поляки унію з Римом і приняли її Українці за українську доцільність. Почали нею гордитися і думати про її поширення на цілу Україну.

Сказали чужі, що протестантизм, се доперва гідна релігія і почали схиляти-ся перед протестантизмом української голови.

Почули Українці заклик, що треба бути атеїстами (безбожниками), отже сказали собі по рабськи: Як треба, то треба, а то світ скаже, що ми консервативні. Від нині Релігія і Церква в нас не наша тай не народна справа. Не треба нам її.

Почали чужі заходитися коло зміни українського церковного календаря, отже Українці зараз перебирають ролю чужих на себе.

Почали чужі висміювати українські церковні обряди, українську культуру, отже Українці кажуть: Видно, що наше погане, коли чужі се кажуть, отже геть все наше!

Почали вороги українського народу нищити Українську Церкву, отже на допомогу ворогам виявляється серед України злочинна байдужість і зневага до Церкви і Релігії.

Почали вороги підсувати Українцям перед очи Рим, Люрд, Медіолян, от ті вже й сунуть туди на відпусти, як до своїх рідних святих місць.

Сказав хтось, що театер, се велика виховавча інституція, яка стоїть вище Церкви, отже почалися зараз бити поклони театрови.

Сказали чужі, що треба достроюватися до 20-го віку і поступу, отже Українці стають зараз по рабськи в ряд, щоби йти всіми безглуздними викрутасами, якими їх мода та вулиця 20-го віку поведе.

Очевидно, не всі Українці в однаковій мірі по рабськи на чужих орієнтуються, але дух такої орієнтації в українськім житгю видний. Бо навіть той, хто рад йти по своїй самостійній лінії, не може собі ясно уявити, в якім саме напрямі та лінія повинна йти. І він не вільний від впливів рабської орієнтації.

Але може бути друга — розумна, самостійна орієнтація на чужих. Се вже не та орієнтація, що може себе до всіх чужих достроювати, але та, що каже перед їх впливами охоронятися. Від їх впливів відгороджуватися. З їх атаків вгадувати наші цінности і силу нашого народного господарства. З їх явних заходів відгадувати їх закриті цілі

Таку орієнтацію мав на гадці перський поет і фільозоф Саді (рож. 1184, змер 1291), коли казав.

Лихом е йти за радою противника. Але добре й чути, щоби робити противно. Заседлою доброї політики е: Слідомо уникай всього, що ворог може тобі радити, коли-ж ні, то прийдеться жалувати, коли буде запізно. Коли ворог покаже тобі по правій руці стежку просту, як стріла, відвертайсь від неї і йди в лівому стороиу.

Таку основу повинні Українці покласти під свою нову, самостійну орієнтацію, чи політику.

Коли чужий зве Українців „русскими" чи „малоросами", чи Русинами, то се на шкоду Українців

Коли чужі тягнуть Україна на службу інтернаціоналізм, то на свою користь а його загибіль.

Коли Поляки накинули Українцям унію з Римом, то на сором і знищення Українців.

Коли хтось захвалює протестантизм, то з тою ціллю, щоби Українець своєї Церкви відрікся і пійшов за чужим проводом.

Коли хтось кличе до атеїзму, то з цілею — звести українське життя на манівці, а там його обезсилити і знищити

Коли чужі радї в нашій Церкві порозбити календарні чи иншї зміни, то з цілю ослабити і знищити нашу Церкву.

Коли чужі висміюють наші обряди, наші звичаї, нашу культуру, то з ціллю — иншї цінности понівечити, їх від нас відобрати і знищити.

Коли чужі йдуть походом проти нашої Церкви, то се для України повиною доказом, що його Церква е великої ваги справою. Вороги проти безвартного не пійде.

Коли большевики нищать культурний лад українського життя — забороняють святкування неділі і свят, забороняють науку релігії, розбивають родини, нищать самостійні господарства, перемінюють назви містів, думають завести латинську азбуку і т. п., то все те роблять вони, як вороги Українців, обчисливши, що так можна Українців обезсилити і над Українцями запанувати.

Коли хто відвертає увагу Українців від Львова, Київа, Холму, Почаєва, а звертає її на Рим чи Люрд, то з цілею звести українську душу в її рідного грунту. (Скаже хто: „Київ не в наших руках!" — Так! Але він наші! А Рим хіба наш в якім будь значінню?).

Коли хто каже, що Українці повинні до 20-го віку достроюватися, а не до вимог свого життя, той заставляє Україиця бути довічним рабом чужих.

Так виглядають дві орієнтації — одна рабська, друга самостійна.

Рабська орієнтація ставить Українця на самий темний спід життя, де він має мовчки нести на своїх плечах все, що чужа рука на його плечі вложить. Вона ставить його в послідний ряд поза всіма, де він не сміе одного самостійного кроку зробити.

Самостійна орієнтація ставить його на передне місце перед усіма, де він має оглядатися лише на вимоги свого життя і поради свого розуму.

З послідним рядом нерозлучно вяжеться погорда, сором і неволя.

З передним місцем вяжеться почуття самостійности життя, почуття гідности, а поднів і заздрість тих, яких наше передне місце випереджує.

ГЛУПОТА ЧИ ЗЛОБА.

Вороги Української Православної Церкви в Канаді не вибирають в способах боротьби проти неї. Безпідставний наклеп, очернення, явна дож, лайка, пригнітка, — все се в них входить за добрий спосіб боротьби чи то проти поодиноких осіб, чи й цілої Церкви

До тих, які вживають такого способу боротьби проти свого противника, треба зачислити і „Канадійського Українця", колишнього органу еп. Будки, а тепер рідного брата польського часопису „Час".

Що такий спосіб боротьби не є чимдля „Канадійського Українця", про те як найкраще свідчать так його власні сторінки, як і ті иногі процеси та спростування, які він за час свого істнування мав.

Отсей то „Канадійський Українець" доносить в 52 числі про приїзд до Варшави митрополита Германоса, Грека, котрий приїхав до Польщі як представник царгородського патріярха, і додає:

„Нема майже сумніву, що сей великий приятель Польщі, митрополит Германос, „Грек"... се той самий Сирієць єпископ Германос, що е одним з духовних батьків теперішньої української „греко-православної" автокефальної Церкви в Канаді. Цікаво, чи і що скажуть про сей варшавський подвиг Германоса його тутешні української духовні діти".

Дивується „Канадійський Українець, що ми, православні, скажемо про його нездатний та скрайно злобний напад на нашу Церкву. Відповідь наша коротка:

1) Митрополит Германос, Грек, який е представником царгородського патріярха в Польщі, не е митрополитом Германосом, Сирійцем, який е главою канонічної сирійського патріярха і який живе в Брукленд. Злучені Держави, та який свого часу був, але вже не е — епископом Української Православної Церкви в Канаді.

2. Колиб навіть митрополит Германос, який тепер е представником царгородського патріярха в Польщі і митро-

(Докінчення на стороні 5-ій.)

ГЧ-КП.

КВІТКИ ПРИ ДОРОЗІ.

Апостоли Іван і Петро.

Апостоли Іван і Петро розмовляли раз про минулий час, коли Господь Ісус Христос був з ними. І пригадали хвилю, коли каючася жінка в Вифанії помастила голову і ноги Ісуса дорогоцінним миром.

— Чи тямиш, — сказав апостол Петро — як строго Спаситель дивився на Юду, коли той говорив: „Чому того мира не продати і грошей не роздати убогим"? А до нас він відніся лагідно, хоч ми також родилися в словами Юди.

Тоді сказав Апостол Іван:

— Я питав Господа, чому так було. І він пояснив мені: Ви помилялися в ваших словах, однаком ваше серце було щире. От чому мій докір вам був такий ласкавий! Але в Юди не було того, що найважнійше — в нього не було щирости.

Говорив Іван і додав:

— Хіба-ж недовзі після того той сам Юда не зрадив Його поцілунком?

Так розмовляли ученики, яких любив Ісус, і в поважних очах Петра заблестіли дві сльози — він пригадав, що був час, коли він також відрікся свого Учителя.

Хто поза законом, той злочинець.

Про українського мудрця Сковороду оповідають таке:

Одного разу підчас балачки звертається до Сковороди хтось з таким словом:

— У вас Біблія, се Закон Божий, а я законів не признаю взагалі. Ані Божих, ані людських.

— То хто-ж ти такий? — питає його Сковорода.

— Так собі чоловік і більше нїщо, — відповідає той.

— А в громадському життю хто ти? Як ти означиш своє місце в громаді? — питає Сковорода.

— В громаді... Я громади не признаю...

Тоді каже Сковорода:

— Я поясню тобі, як я твоє становище розумію. Уявімо собі, що ти став володарем краю. Треба-ж когось, що бериг би ладу і спокою, а то без ладу і такому, як ти нині годі би спокійно прожити. І так ставши володарем і заводячи лад, ти найперше встановляв би закони. Бо лише законами означуємо, який лад повинен бути. Чи так?

— А вжеж так! — відповідає запитаний.

— Добре! Та уявімо собі, що знайшовся чоловік, який не хоче твоїх законів слухати. Ти забороняєш красти, грабувати, чуже добро нищити, чужому життю шкодити, а він, не признаючи твого закону, все те робить. Чим будь би такий чоловік в твому царстві? Тай чи мав би ти до него довіря?

— Злочинцем був би! — відповів запитаний не вдумуючись, — тай довіря до такого не може бути.

— Отже бачиш, — каже тоді Сковорода, — що хто не признає закону, той злочинець. Се очевидно і до тебе відносяться.

Ніяково стало чоловікови і він каже:

—Ну, се ти про людські закони, але пощо мені Божий закон признавати?

І Сковорода знов:

— Божий Закон, се найвисший закон. На нім всі добрі людські закони засновуються. В нім всі людські закони містяться. І тому хто Божого Закону не признає, той найбільший злочинець. Бо уяви собі таке: Божий Закон говорить, що ти не повинен другим зла робити, тай не тільки те — бо ти повинен їм ще помагати. А ти такого Закону не признаєш. Виходить, що ти стоїш при тому, що ти вробиш на перекір законовп, коли тобі закочеться. Ти на все готов, що хвилева забаганка тобі подиктує. Чи-ж не так?

— Таке виходило би,'— каже чоловік.

— Отже бачиш! — говорить тоді Сковорода. — Сказати: Я не признаю Божого Закону, се-те саме, що сказати: Я готовий на всякий злочин — я злочинець! А про Божий Закон найперше ходить. Хто Божий Закон поважає, той поважає і людські закони, які в Божого Закону випливають. Такому чоловікови в усякій справі можна вірити. Чи як думаєш?

І чоловік признався, що думав незрозумно.

СВЯТОЧНІ НАРОДНІ ЗВИЧАЇ НА ВОЛИНІ.

(Докінчення).

Богатий вечір.

(Вечір перед Новим Роком).

Дуже веселий той вечір. Парубки й дівчата ходять „пробувати щастя" по знайомих, себто увійдуть до когось до хати цілим таумом і жартуючи стараються щось взяти. Ті річи на другий день повертаються, але тільки „за викуп", гостину. По богатьох селах парубки та дівчата передягаються, „наряджаються волхів", „трьох царів" і рідко де в якому селі в сей вечір побачиш великий гурт молодої без „коза"... Що „тільки з цією остинною не виробляють! Регіт сміх наповнює всі вулиці...

Серед страв, які готуються на Богатий вечір, конечно мусять бути „вареники". З ними в декотрих місцевостях відбувається така сценка: Господиня, наклавши на тарілку вареників, закривається ними і питає господаря: „Чи бачиш мене?" Господар відповідає „Ні". Тоді господиня знов каже: „Дай Боже, щоб ти за рік також був такий богатий, щоб за варениками мене не бачив".

Крім того, коли варяться вареники, підвязують дерева в садку переве-слюванн. Робять то так. Жінки варять вареники, а чоловіки йдуть вязати дерева перевеслами, щоб добре родили. Перевесла роблять з соломи того перевесла, якими опасуються мущини під жупаном, йдучи до церкви. Вистоїть спаленний перевеслом чоловік всю Службу Божу, прийде до дому, і потрібна солома вже є. Дівчата ворожать. Кладуть на підлозі цьматок хліба, вуголь та обручки. Потім прикоснть до хати з сідла курку, ставлять біля положеного та стежать з нею. Коли курка клюне насамперед хліб, то дівчина буде богата; коли вуголь, буде бідна; а коли клюне обручку — скоро заміж вийде. В богатьох хатах на богатий вечір збираються „вустрічати" Новий Рік. Гостюють. І ось, коли вибе дванадцята година, голосно всі кричать: „Гура!" і гасять світло, поздоровляють в Новим Роком.

Новий Рік.

Як ведеться на Новий Рік, так буде вестися цілий рік. Тому намагаються робити все так, як хотілось би, щоб робилось цілий рік. Встають раненько. До схід сонця миються в воді, куди кладуть срібні гроші, щоб були багатим. Стараються не плакати, не сумувати, щоб не селитись. Коли господарі повернуть в церкви, зараз же дівтора бігає поздоровлятн. Носять з собою повні кишені збіжжя. Забіжить до хати, посіває і примовляє: „На щастя, на здоровля, на Новий Рік, щоб краще родило як уторік: коноплі під стелю, а лен по колїна, щоб у вас, хрещених, голова не боліла. Будьте здорові з Новим Роком". Або: „Сію, сію, посіваю, з Новим Роком поздоровляю. Дай Боже, на зярік дождать. Доброго ранку!"... Отак прокаже, насипле збіжжа, отримає що-небудь і біжить далі.

Водохрещя.

День перед Водохрещям зветься „голодна кутя", тому, що страви у той день пісні. Істи дозволяється ількн по освяченню води то досить довго приходиться голодувати. Вечеря обходиться без всяких чинів. Тільки перед вечерою святить господарство свяченою водою. Робиться се так. Беруть боконець хліба, миску куті, що там чогось а їжі, свяченої води шклянку, кропило, зроблене з колосків, а також утворюють цілу процесію. Співають тропар свята, ходять по всіх закутках господарства і кропляють; один кропить, другий пріше крейдою хрестики. На перший день Водохреща постять до освячення води. Воду святять на річці або просто біля криниці. Ті місця гарно прибирають ялинкою, роблять з леду хрести. В деяких місцевостях є повірря, що хто босий побіжить і дістане на річці свяченої води, той не боятиметься літом жалких колючок. По Водохрещах зараз виносять сніп і сіно з хати й вимолочують, зерно ховають, а солому палять або віддають худобі. Зерно дають хорій домовій птиці. На протязі всіх Різдвяних свят не кличуть голосно курей, щоб їм не шкодили лиси люде і щоб не бачив їх яструб. Тяжкої роботи також не роблять.

(„Духовний Сіяч").

ОБРАЗИ! ОБРАЗИ!

Маємо такі образи на продаж:
1. Ісус Христос в терновім вінці.
2. Тайна Вечеря.
3. Пресвята Трійця.
4. Матір Божа безнастанної помочі.
5. Св. Апостол Петро.
6. Св. Апостол Павло.
7. Св. Архангел Михаїл.
8. Гріб Ісуса Христа.
9. Гріб Пречистої Діви Марії.
10. Св. о. Николай.
11. Свята Родина.
12. Матір Божа терпляча.
13. Свята Анна з маленькою Марією.
14. Ісус Христос в Оливнім Городі.

Величина образів 15½ через 20 цалів.

Образи виїнчені в дуже гарних кольорах і на добрім папері.

Ціни:

Один образ, з пересилкою	40ц.
Два образи, з пересилкою	75ц.
Три образи, з пересилкою	1.00
Пять образів, з пересилкою	1.50
Десять образів, з пересилкою	2.75

Замовлення і гроші слати на адресу:

THE HERALD,
Box 3684, Winnipeg, Man.

ГЛУПОТА ЧИ ЗЛОБА.

(Докінчення зі сторони 4-ої).

полит Германос, який був колись епископом Української Церкви в Канаді, був одна і та сама особа, — то нам зовсім не було чого там журитися, бо він не є нашим епископом, отже не годен, хоч би і хотів, тягнути нас до Варшави так, як тягнуть греко-католиків їх епископи.

3) Глупота — се зло. Ще більшим злом е злоба. Але коли спрягти глупоту зі злобою, то вийде щось таке, як та писанина в „Канадійськім Українці" про митрополита Германоса і Українську Православну Церкву.

НЕДІЛЬНА ШКОЛА

КАТЕХИЗМ

В ЩО ВІРУЄ ПРАВОСЛАВНИЙ ХРИСТІЯНИН.

(Дальше).

СЕМИЙ ЧЛЕН.

Вірую в... Ісуса Христа, Сина Божого... що і знову прийде у славі судити живих і мертвих; царству-ж Його не буде кінця.

Сими словами визнаємо, що Син Божий, Ісус Христос, ще раз прийде на землю з великою славою і сидою в **останній** день, тобто на при кінці світа. Коли Ісус Христос зійшов на небо, Апостоли пильно дивились на небо, як ось два мужі стали перед ними в білій одежі, що й сказали: **„Мужі Галилейські, чого стоїте, дивлячись на небо? Сей Ісус, взятий від вас на небо, так прийде, як виділи ви Його, сходячого на небо"** (Діян. 4: 10,11). Сам Ісус Христос, коли пробував на землі, ясно научав, що першого разу Він приходив для того, щоби спасти людей, а вдруге прийде, щоб судити їх: **„Як же прийде Син Чоловічеський у славі Своїй, і всі святі ангели з Ним, тоді сяде на престолі слави Своєї; і зберуться перед Ним усі народи, і відлучить їх одних від других, як пастух відлучує овець від козлів"** (Мат. XXV: 31, 32) і далі відкрив, як буде відбуватися сей страшний суд над людьми за всі їх діла. З сієї повісти Ісуса Христа ясно видно, що другий прихід Його буде зовсім инакший, як перший: другий прихід Його буде в повній славі, й суд відбудеться в присутности всіх святих ангелів Божих. Коли буде сей суд і другий прихід Христа, Господь Ісус Христос докладно не сказав, а повсюдна тільки в притчі про десять дів (Мат. XXXV: 1, 13), що людям не дано знати ані дня, ані години, коли Син Чоловічеський прийде.

Причина, для котрої затримується прихід Христа, лежить у милосердю Божім. Милосердний бо Господь завжди дава людям час, щоби могли покаятись і поправитися: так було, приміром, перед всесвітнім потопом. І в сім випадку Господь дає час, щоби люде по всіх краях могли почути Євангельську науку Христову.

Царству-ж Його не буде кінця. Сі слова про царювання Сина Божого, Ісуса Христа, взято до Символу віри зі слів архангела Гавріїла, котрий сказав Діві Марії: **„І от зачнеш в утробі, і породиш Сина, і дасиш Йому Ім'я Ісус... і царюватиме над домом Якова во віки, і царству Його не буде кінця"** (Лук. 1: 31, 33). Се значить, що Христос, Син Божий, після страшного суду обійме Сам царство, й окріи Його, жадного царя й влади не буде.

(Дальше буде).

ІСТОРІЯ ЦЕРКВИ.

(За Е. Семакою).

(Дальше).

Степені церковної єрархії. Вищі церковні уряди.

Святі Апостоли були першими проповідниками слова Божого, совершителями Святих Таїн і першими церковними єрархами. Коли пізніше збільшилося число вірних і християнських громад і Апостоли не могли вже являтися всюди лично, рукоположили вони, після волі Божої, перше діяконів, відтак презвітерів, а наконець епископів.

Діякони служили й помагали епископам і презвітерам совершати Святі Таїни; презвітери учили словесно стадо і відправляли Божественну службу з уповаженням Апостолів або епископів. А епископи мали так як Апостоли право учити, совершати Святі Таїни і управляти церквою. Сю єрархічну власть, получену від Христа уділяли Апостоли через особливше дійство, именно через так званий чин „хиротонії", через котру вибрані получали дар святого Духа і власть виконувати обовязки звязані з їх священичим степенем.

Коли збільшилося число вірних, збільшилася церковна служба; тому основано в протягу II століття ще кілька духовних чинів, низших від діяконства, а именно:

Піддіякони для помочі діяконам, особливо для служби при престолі.

Четці і псальти або півці, які читали в церкві і співали псальми і прочі церковні напіви.

Було ще й кілька инших, низших чинів.

В церковній службі були ще й особи женського роду, звані діякониціями, що мали ті самі обовязки около женщин, які мали діякони около мущин, кромі служби при Святім Престолі. До сеї служби принимали тільки женщин немужних, старих, вдовиць або дівиць в віку понад 60 літ; настановлення їх відбувалося без вкладання рук і їх не причисловано до клиру. З часом сей чин скасовано.

Основання епископських округів і парохіяльних громад.

Перші церковні громади основували Апостоли по містах, в котрих відтак ширилося християнство і на околичні села. Коли-ж дальше проживаючи християне не могли точно приходити до матірної церкви в місті, на чолі котрої поставили Апостоли одного епископа з презвітерами і діяконами, і коли й число вірних все збільшалося, основано скоро й по селах дочерні церкви з презвітерами на чолі. Сі церкви позістали відтак і дальше в зависимости від церкви епископа

мійської — і так повстали скоро й епископські округи, звані в давнині „парохіями", або і епископствами, "пізнійше також „дієцезіями", або і „епархіями", з кількома дочерними громадами, званими спершу „сільськими парохіями", відтак коротко „парохіями" або „єпоріями". Ними завідували презвітери зависимі від мійського епископа, а наглядали в його імени так звані „вікарні епископи", які перестали істнувати в пізніших періодах і котрих відтак заміняли протопрезвітерами.

Розвій церковної єрархії. Епископи і митрополити. Собори як найвисша церковна власть.

По смерти Апостолів перейшла вся церковна власть на епископів. Як Апостоли були независимі оден від другого, так і епископи. Але у важнійших церковних справах, як приміром, коли ходило о оборону правдивої віри перед ложними науками еретиків, або о полагодження якогось спору в церкві, тоді збиралися епископи, після прикладу Апостолів, на Собори, що становили відтак найвисшу власть в церкві. До Константина Великого не було ще соборів, на котрих були-б зібрані епископи цілого світа, вже бодай тільки їх, що могліб представляти цілу церкву, отже які бувають соборами вселенськими або екуменськими (всесвітними), а відбувалися лиш такі собори, що представляли церкву одної або кількох провинцій або країв, і звалися партикулярними, місцевими або частинними соборами. Вони відбувалися звичайно в столичних містах — званих „митрополіями провінцій" — а місцеві епископи мали право їх скликати і ними проводити а також оголошувати й виконувати постанови собора.

Так розвинулася між епископами власть митрополитів, то є епископів в столиць (митрополій) провінцій (мали канонів (церковних законів) приписаних святим Апостолам, що хотяй уложені не Апостолами, все-таки в великій части є дуже старі — заставляють церковний порядок перших століттях, заставляє 34 канон епископів одної провінції, щоби поважали перших з межи себе, то є митрополитів, щоби признавали, що він між ними старший. З другого боку постановляє сей канон, щоби й митрополит не робив жадного важнійшого діла без порозуміння з своїми епископами. Си систему злучення епископів одної провінції під проводом митрополита, значить епископ-ський, називається „система митрополитальна".

Між всіма епископами і митрополитами відзначувано й почитано найбільше епископів церков основаних Апостолами або їх помічниками, як приміром епископа єрусалимського, митрополита кесарійського (Кесарія була політичним столицю Палестини), митрополитів антиохійського, ефезійського, александрійського і римського.

(Дальше буде)

ЗА БОЛЬШЕВИЦЬКИМИ ЧАСОПИСАМИ.

В київськім окрузі нема приміщення для 28 шкіл, яких треба, щоби вчилися всі діти від 8 до 12 літ життя.

В трудовій школі в Київі в низших класах книжок вистарчає ледво для 50 учеників. В старших класах для деяких предметів книжок нема зовсім. Зошитів видають для школи по три на місяць.

Взуття дали до школи тільки 30 процент учеників (30-ом на сто). З одягом ще гірше. На 1,446 учеників дали тільки 32 плащі. („Пролет. Правда", ч. 246.)

„Совітські дитячі будинки" що-значені для безпритульних дітей, се зо на нужди. Є їх 400, а дітей в них 45,000

В Борзні дитячий будинок для 250 куни сміття, бруд кругом. Тільки одна кімната має два ліжка з голими дошками і на них спить по четверо дітей. В инших кімнатах ліжок нема і діти спять на гнилій соломі. Через голод, холод і бруд ширяться між дітьми короста, сухотка, трахома. А є там 410 дітей. („Ком." ч. 296).

От приміри, яке в большевеї добро!

ШИРІТЬ „ВІСТНИК" СЕРЕД УКРАЇНЦІВ ПО СВОЇХ КОЛЬОНІЯХ.

Що Кажуть Швайцарці про Большевиків.

Ліга Націй має розглядати ще раз справу розброєння. До того роблять ся приготовання і большевики вислали в сій справі до Женеви свого міністра закордонних справ, Литвінова з компанією. Він то давнійше вже на таких нарадах стояв за тим, щоби всі держави цілком розброїти, а на їх місце вповні розброїти европейський проле-т-ат.

Річ відома, що в большевиз. „пролетаріят", се большевицькі комісари, отже вся зброя мала би перейти в їх руки. Бо-ж певно не в руки тих, яких комісарі обрабовують, вбивають, стрілюють, голодом заморюють.

Чи з нарад над озброєнням вийде щось, чи не вийде, се тема до широкого обговорення. На сю справу можна дивитися в десятьох різних сторін. Бо добра воля — одно, а стан відносин — друге. В одних може бути добра воля, в других підступ. Не всі люде те думають, що говорять і се треба також брати в рахунок.

Та для нас важне, як приняли тепер Литвінова в Женеві (в Швайцарії). З нагоди його приїзду появився в „Женевськім Журналі" протест патріотичних швайцарських організацій, в якім говориться між иншим:

„Совіти вислали до Женеви своїх делегатів до комісії обезброєння. В хвили, коли сі представники так званої державної системи, засновані на найвищих огидностях злочинства, явилися ще раз опоганити землю Гельвеції своєю присутністю, ми підіймаємо обурений протест проти нахильного Женеві перебування сих небажаних гостей

„Люде, що нищать всі основи цивілізації, відступні і злі організатори світової громадської війни, мати вірусників; ті, що примінюють голодувати свій народ, висилники Москві задуть до Женеви, щоби говорити про розброєння.

„Люде одної з инших війн, рабські душі, позбавлені національного почуття, вже йдуть їм на зустріч.

„Швайцарський народ, особливо Женеві, не можуть перенести сеї образи, не висловивши свого обурення.

„Не можемо бути байдужими до сеї зловійної комедії, яку будуть відгравати сі большевицькі бандити

„Голос нас вкаже тим, що його почують що Женеві вважають образою для себе присутність в наших стінах співробітників совітського уложення."

Читаючи таке, ви мусите схилити голову перед тими думаючими людьми, що мали відвагу се написати і стати в обороні чести свого народу. З другої-ж сторони мусите дивитися вам ті рабські душі, що на згадку пайка йдуть на зустріч большевикам на школу своєму народові. Таких рішучих висловів треба на кождому кроці, а тоді рабська душа не мала би відваги на світ показуватися.

ПЕРЕД СКЛИКАННЯМ ПРАВОСЛАВНОГО СОБОРУ.

Сесія передсоборного зібрання, що мала відбутися перед Різдвяними Святами, буде скликана по Новім Році. На сесії буде устійнений між иншим речинець скликання Собору. Вибори до Собору відбудуться правдоподібно протягом березня і квітня 1931 року, а Собор зібрався би в травні. Праці Собору потревають три місяці.

СПРАВА РЕВІНДИКАЦІЙ ПРАВОСЛАВНИХ ЦЕРКОВ.

Римо-католицькі власти в Пінську роблять заходи, аби окружний суд у Пінську визначив якнайскорше речинець для розгляду ревіндикаційних справ. У звязку з тим православні власти дієцезіяльні звернулися до православного митрополита Діонісія з проханням зібрати в найблизшому часі всі матеріяли, що дотичать оборони загрожених церковних маєтків.

ЗВІТ ШЕСТОГО СОБОРУ УКРАЇНСЬКОЇ ГРЕКО-ПРАВОСЛАВНОЇ ЦЕРКВИ В КАНАДІ.

(Дальше).

ДРУГИЙ ДЕНЬ НАРАД

Рашення Сесія.

Другий день нарад розпочався в середу 26-го листопада, в год. 10.30. перед полуднем, співом-молитвою „Царю Небесний". Предсідник о. Савчук покликав дальше по черзі пробувших делегатів, щоби вони вписали свої потвердження і здали звіт зі стану парохій.

Ф. Кушнір, делегат від парохії Гудів, Васк. передає щирий привіт від згаданої громади. Звертав увагу на працю священників і робить завязку, щоби священики звертали велику увагу на науку релігії дітей. Так само звертав свою увагу на те, що треба й організацію і виховання молоді більше зважати, бо се справа вельми важна.

О. Савчук дав пояснення в сій справі і завязав, що він зверне увагу священників в сій справі; звертає також увагу на те, що на порядку нарад Собору є поставлена точка відносно організації молоді.

П. Кульвіц, делегат і відпоручник також з Гудів передав щирий привіт Шестому Соборові і підержує думку свого попереднього бліжучого Соборові як найкращих успіхів в нарадах.

Слідуючий Говорив п. Мих. Ортинський, репрезентант парохії в Мікадо, Васк. З радістю витає Шестий Собор Української Православної Церкви в Канаді і каже, що в них з малого гуртка молодших людей повстала тим часом і сьогодня своїх завдань громада. Церковне майно виносить приблизно $6,000.00. Се є доказом нашого поступу і праці, бо довгу майже весь. При кінці ближе найкращих успіхів у переведенню постави нарад в ділю для добра і користи Української Православної Церкви.

На сім кінчаться звіти і привіти делегатів з поодинокими громад, після чого приступлено до слідуючої точки нарад а се: „Огляд життя і стану Української Грекo - Православної Церкви в Канаді". Справу реферує Голова Консисторії, Протоєрей С. В. Савчук. Зі взгляду на се, місце предсідника занимає його заступник о. Самець

Доповідь всі Собори відбувалися пізнюю порою, почав о. Савчук, а се тому, щоби могло прибути як найбільше людей. Сего року скликано Собор на сей час зі взгляду на матеріяльний стан людей. Взяши під увагу число заступлених громад, то сьогорічний Собор найменше зрепрезентований, а се з причини фінансової скрути, котра відбивається болюче на нас всіх.

Відносно нашої праці і поступу за останніх три роки, о. Савчук між иншим говорить:

Кожде діло, кожду працю можна успішно попровадити, коли люде беруться до неї з охотою, запалом, розумінням справи і розумінням своїх завдань. Великим щастем нашим є, що ми вдесе маємо таких людей. Правда, не було і без вкинтків. Бували вкинтки, де люде — ініціятори діла — перші відсувались від него. Колись було в моді належати до Української Православної Церкви. Деякі думали, що Українська Православна Церква в щось подібне як Народний Дім або инша організація. Декотрі належали тому, бо другі належали, але потребли в церкві не відчували. Декотрі навіть зложили грошеві жертви і то досить поважні як церковну справу, а тепер стоять з боку. А все се тому, бо вони не розуміли, що то таке Церква та які її цілі. Отже вітаю церквами які її цілі. Отже вітаю церквами які її цілі. Отже вітаю церквами

ликої ваги і над нею мусимо серіозно застановитися

При кінці свого реферату всеч. о. Савчук піддав думку, щоби делегати висловили свої думки з приводу порушених нам справ у своїм звіті.

(Дальше буде.)

ЛИСТИ ПРО БОГОСЛУЖЕННЯ НА РАДІО.

З огляду на брак місця всіх листів помістити не можемо, а містимо тільки звіт з присланих жертв.

Орлянс, Мінесота.

Ми маємо нагоду почути Богослуження через радіо у нашій рідній мові. Нас тут живе лиш кілька родин українського походження, і рідна по переважно Поляки та Шведи. Коли ми хочемо бути на Богослуженнях, то мусимо їхати до Вінона на Толстой, Мин., але і то здебільшого трудністю переїздимо через границю. Богослуження через радіо справило нам велику радість. Зі сердця з Йорктону не кінче добре було чути, але після Едмантона і Саскатуну і було так чути, неначеч ми були в церкві. Отож складаємо щиру подяку о. Савчукові і Братству в Саскатуні

ГРОШЕМ ТРЕБА ВМІТИ ОРУДУВАТИ.

Часи, в яких живемо, відзначаються тим, що велику ролю грає гріш. Всюди люде гонять, працюють, їздять, побиваються, на великі небезпеки наражуються — щоби здобути гроші. Богато людей в чесний спосіб здобувають гріш. Однакож є і такі, які за гріш продають свою честь, віру, або й нарід.

Так як колись Ізраіль на пустині, в відсутности свого вождя Мойсея, построїв собі „золотого телця" і поклонявся йому як своїному богові, так само нині можна бачити дуже богато людей, які боготворять гріш.

Не можна говорити, що гріш не має вартости. Противно, він має свою вартість, та все не є він найважнійшим в житю людини. Се середник потрібний в торговлі і промисли. Він повинен бути в руху. Скоро його захочеться у скрите місце, він тратить на вартости.

Без гроша не може сьогодня обійтись. Його потребує кождий чоловік. Його потребує нарід. Його потребує держава. Його потребують всякі організації. Його потребує і Церква.

Нарід, якого членп розумно орудують гріщми, стається богатим, і разом з тим могучим. В нього розвинена високо торговля, промисл, освіта і Церква. За приклад можна взяти англійський нарід. Тому народови нічого не бракує. Все у нього розвинене до досконалости. Памятники, школи, наукові заведення, церкви, які все виростають там, де живуть чи рядять Англійці, є найкращими і найдоскональшими. Коли розглядати життя Англійців, то мимоволі муситься признати їм розум, сприт та виховання.

Богаті Англійці записували тисячі або мільйонове майно на школи, виховавчі заведення, церкви, памятники і т. д. Вони розуміли добре, що їх гріш, розумно зужитий, принесе славу їм самим а також і цілому англійському народови.

А як в нас? Богато народнього гроша пішло в чужі руки — в московські або польські, але богато й в нинішній спосіб затратилось. Чи не відкопують люде нераз в якихсь збанках чи горшках стародавніх грошей? А сі гроші, зложені на збору міль, через сотки літ, були принесли мільйонові зиски. А так перемінились в кушу мало або зовсім безвартісних бляшок

Недавні часи також вказують, що наш нарід любить гріш, цінить його і то дуже, а задля того ховає його, та не дбає в оборот. Ще нині по селах на Україні люде в скринях мають грубі тисячі австрійських корон, російських рублів та всяких иншіх грошей. А можна було за ті гроші закупити цілі блоки по містах, богато грунту по селах, і тим способом поширити стан посідання Українців на наших землях і випертн чужинців. А так гроші ті до нині лежать в схованках без найменшої вартости.

У нас так богато справ народних потребують помочі грошевої. Якби так любов до народу у богато одиниць була більша, то певна річ, що богато гроша знайшлось б „своє призначення.

Найменше богаті люде у нас думають про церкву і справи Божі. Стають подібними до євангельського богача, який коли збільшилось його майно, збільшав і шпихліві та загороди.

У других народів воно инакше. Знаю, що один богатий Француз подарував до костела прекрасний вітраж, вартости більш пятьсот долярів. В иншому місці, — богатий Англіець побудував власним коштом шпиталь ! записав на свою місію. А таких випадків можна подибати богато. Думаючи про се, мимоволі приходить на думку питання: а коли таке буде в нас?

Англійські, німецькі, французькі учителі стоять зі своїм народом при своїх організаціях чи церквах. Вони свої вкладки платять по змозі, навіть в висоті $50 до $100.00 на рік. А в нас дуже рідко бачиться такі високоблагородні прояви.

В одній нашій околиці учителюе учитель з дружиною. Побирають місячно двіста долярів платні. Не мають дітей Не мають видаткІв. Але нігде не помножить нічим. Нігде не подибаєте їх імени, щоб жертвували на народні цілі. А на церковні тим менше їм згадуйте. Коли прийшли до того учителя люде просити о жертву на будову церкви — не дав Сказав, що бідний, не має грошей. Як він не має, то хто має мати?

Приїхав до нього наш учитель з другої околиці. Запропонував йому купить гикет на базар за 50 центів. Він купив. Однак дав лише 48 центів, бо більше не мав Так не поступив би учитель другої народности, уважаючи на свою гідність і становище

Отже чи можна сподіватися, щоби такий учитель уфундував якусь колегію для нас, побудував десь гарну церкву? Ні, не такі стають фундаторами, не такі записуються золотими буквами в історію народа.

По наших церковних громадах є богато дідусів, які серед тутешніх обставин користають з того привілею, що одержують по двайцять долярів в місяць. Вони тоді, коли не одержували пенсії, кидали на танцу мідяка (один цент), але й тепер також кидають мідяка. Вони всюди нарікають, що не мають грошей, що бідні

От в одній околиці був такий случай. Жив собі старенький чоловік сам у хатині. Побирав пенсію двайцять долярів місячно. А що жив скупо, то скоро зібрав триста долярів. Перестав ходити до церкви, бо боявся кинути на танцу, або й дати якусь жертву на церкву. Між людей виходив по перший, по почту, щоб вити і розмінити чек.

Та одної неділі занепав на силах. Здавалось йому, що буде вмирати. Покликав свого молодшого брата. Витягнув зі стріхи три сотні долярів, дав братові і просив його, щоб той його, коли помре, похоронив.

На другий день поздоровів дідусь Пішов до брата, показати себе, що здоров. А брат якраз приїхав з міста. Привіз мішок муки, ржку, цукру, та ще инших річей. Побачив дідусь се все, та з жалю почав плакати гіркими сльозами. Жаль йому чобилось грошей; думав що брат за його гроші накупив у місті отих річей

Слово по слові і посварились. Дідусь дождав зворотку трох сот і одержав. Відійшов від брата загнівавий. Нині сам мешкає в хатині опущеній всіми, ночість з рідним братом поріжнився. Що зовсім його до сего? Скупість. Гроші. Не сховає їх як треба

Наш нарід має богато потреб і чекає, коли одиниці подумають над своїми справами. Коли всякий старий і молодий буде почувати свій обовязок. Коли богатий і бідний, чоловік чи жінка, будуть складати грошеві жертви на культурні, освітні, релігійні і инші потреби свого народа.

Розумний чоловік складає гроші на церкву, на її організацію, на її потреби Жертву складає не найменшу, а після совісти по змозі своїх сил. Розумний чоловік не кине на танцу в церкві цента, не відправить колядників на народню ніль, а в стріху не заховне сотки. Він не буде ховати в стріху гроша, а дасть вкладку на церкву, та на иншу добру ціль. Дасть на місійний фонд своєї церкви, на всяку народну ціль, коли заходить потреба. Навіть перед смертю буде знати розумно розпорядити гріщми. Три сотні долярів на похорон на фармах, се рішучо забогато. Се значить, або дати комусь яких двіста пятьдесять долярів в дарунку.

А дати тих двіста пятьдесять долярів на пріют для старців або сиротинець — се значилоб зложити розумно гроші на ціль народу. Зложити на місійний фонд Церкви таку суму — значилоб причинитися до доброго, милого Богу діла. Дати ті гроші на якусь народну організацію — булоб розумне і славне діло

Закопати в землю гроші, чи встромити в стріху, чи в послідний хвилі нерозважно комусь подарувати, — се діло не заслуговуюче на похвалу ні на подяку, ні на признання.

Берім приклад від побожних, розумних і культурних людей. Учімся розумно уживати гроші, на добрі цілі їх складати. Учім молоде покоління цінити гріш, але також вчім давати його там, де треба

Колиб весь наш нарід розумно уживав гроші, — наша доля, як нарід, булаб далеко світліша

о. Є. Г.

НАГІНКА ПРОТИ ДАВИДОВСЬКОГО.

Радянська преса почала скажену нагінку проти українського композитора і музика Давидовського, завидуючи йому, що його творчість „чужа по духу нашим масам, він сам ворог комунізму і його музика повна дрібнобуржуазних націоналістичної стихії і просвітянщини". Особливо накинулись комуністи на Давидовського за його виступи на концертах на Кавказі і над Доном, де сей музик вчинив себе як „апологет малосвідомщини" і „жовтоблакитної ідеології", а саме в тому, що відгородився „внутрішнім духом" свої твори „буржуазна", „Кобза", „Україна", які якнайдалекоґіено відповідають українській буржуазії і фашістам". Давидовський прогрішився ще і тим, що створивши музику до слів Шевченка „Учітеси, брати мої" „одягнув безбожника і комуніста Шевченка у церковні шати".

Ось так правлять зайди на Україні. Вони навіть мельодію пісні потрафлять поділити на категорії — комуністичну і національну.

ГРІБ ЛЕНІНА.

Забальзамоване тіло Ленина зложено тепер в новім гробі на Червоній Площі в Москві. Для збудования сего гробу у жито 10 тисяч тон матеріялу, червоного, сивого і чорного граніту та цементу. Архітекти, які будували сей гріб, хвалиться, що се найбільша вигладжена структура з граніту на світі. Тіло Ленина лежить в гробниці з трибарвного граніту величини 33х33 стопи. Тіло Ленина убране в військове убрання (какі) з червоною звіздою на грудях і заховане в скляну труну, в якій держать все рівну температуру 61½ степенів Фарейгайта. Коло труни все стоїть варта.

Так хоронять робітничих панів, а як робітників?

НАСЕЛЕННЯ НОВОЇ ЗЕЛЯНДІ.

На підставі послідних обчислень релігійної приналежности населення Нової Зеляндії представляється так. Маорія англіканів 25,200; ратанаїстів 11,567; римо-католиків 8,524; Рінгатту 4,339; методистів 4,043; мормонів 3,454; пресбитеріянів 638; инших дрібних сект 1,406.

ЛИСТ З КИТАЮ.

З ініціятиви Т-ва „Просвіта" в Харбині було відслужено панахиду в Українській св.-Покровській церкві по всім убитим і замученим за українську державність.

На вулиці вже холодно, сніг покриває білим рядном землю. Українці спішать до церкви на панахиду, щоб віддати шану тим, які віддали свое життя за нас, за нашу віру, за нашу Україну. В церкві, яка міститься в підвалі, зовсім темно. На дворі йде сніг. З усього Харбину, а можна сказати з усіх земель України зійшлися люде. Тут бачиш з Київщини, з Полтавщини, з Волині, з Галичини і з Зеленого Клину.

Йде Служба Божа. Синій парох з душею править. Хор тихо співає. Все се на рідній мові викликає в душі молитовний настрій. Наківці служби в церкві вже повно людей. Тут всі члени т-ва „Просвіта", гуртка молоді і др.

— Отче наш, співає сопло бас — як на небі, так на землі, йому повторює тихо хор. Блищать свічечки. Так гарно.

По кінці служби о. Микола говорить слово на тему — „немає більшої уподоби для Господа, як положити душу свою для своїх друзі своєї". Говорить про те горе, яке посіло нашу Україну, що її роздерто на шматки й ворог знущається над нашою вірою і людьми. Про те, як з одного боку большевики, з другого лихі знущаються, арештують священиків, зачинюють школи, просвіти, кооперативи, знущаються над населенням, саджають по тюрмах, розстрілюють. Кращі сини нашої батьківщини віддають свое життя за нас, за свою вітчизну. Чим же ми їм можемо допомогти. Ми від них далеко, зброї не маємо, так помолимося Милосерному, щоб допоміг нашій многостраждальній батьківщині визволитися з під ярма, а за замучених, щоб Господь їх душі упокоїв там, де немає ні хороби, ні печали. Починається панахида. Всі стають на коліна, горять свічки в руках. На обличчах видно великий смуток. Старше громадянство богато пережило, а молодші чули й читали про всі знущання над нашим народом. „Вічная пам'ять..." Вічная память, але в душі ся „вічная память" викликає почуття гіркости, бажання боротьби проти насильства й знущання. Молитва за Україну, всі стоять на колінах. О. Микола з почуттям великим, з сльозами на очах читає. По обличчю видно, що він її не читає, а що він дійсно молиться Господу Богу, щоб зглянувся на нашу Матір Україну, щоб захистив її від всяких бід.

Скінчилася панахида, скінчилась молитва за Україну, але настрій панує в душі той же. Люде з церкви виходять повільно, балачки не вяжуться. Куди йти? Ходім до нової церкви, хтось крикнув. Пішли.

Так ми зараз протестуєм проти насильства над нами. Збираймо-ж сили, щоб инакше запротестувати.

Кождого року на Покрову, храмове свято української парафії, парафіяне стараються відсвяткувати торжественно. В сьому 1930 році се свято було надзвичайне тому, що в сей день було підняття хрестів на нову церкву української парафії, що її будують.

Вся місцева преса про свято й підняття хрестів відмітила в тоні дагідним, уникаючи слова Україна, український, але все таки, як вона не старається обходити — се все-ж таки мусить писати.

Церква української парафії, яка міститься в підвалі не вміщує в сей день людей. Більша частина на вулиці. На цвинтарі нової церкви також богато людей. Позолочені хрести стоять. Хрести, прибрані національними прапорами і живими квітами, роблять величаве враження на глядачів. І якось здається чудно, що там, де наша маса живе, на свої батьківщині зараз не можна і мріяти про будову своєї церкви та ще й прибрати хрести своїм прапором, а тут, в Китаю, се є сьогодня дійсність.

Кінчається служба в церкві. Всі йдуть до нової хресним походом. В сей час прибуває митрополит Методій, богато духовенства, людей ще більше. Кількатисячна товпа запружує всю огорожу й вулицю.

Почалося підняття хрестів. Великий хрест на голоину баню на блоках плавно величаво, вітер розвіває прапор, кілька тисячна громада провожає його на те місце, звідкіль він буде говорити про працю української парафії, що в такий тяжкий час, в момент руїни на батьківщині християнської віри, тут, в Китаї, в чужій стороні збудувала храм, буде свідчити, що віра Христова не вмирає в серцях людей, що буде свідчити про те, що ніяка московська банда не підбе наш нарід, що минулося їх панування.

По кінці хрестів всіх парафіян, а також і присутніх було запрошено на обід. Бажаючих було так богато, що в один стіл не змістилися, хотяй сала була велика Жіночому гуртку української парафії прийшлося богато попрацювати.

(„Тризуб").

СПРАВА НАРОДНА І СПРАВА ЦЕРКОВНА.

ЯК ДИВОВИЖНІ ПОНЯТТЯ.

До всяких нездорових пір, невір, понять і поглядів, які позазлавали в український світогляд, належить погляд, що існує окремо **Справа Народна**, а окремо **Справа Церковна.**

Зрозуміло, що такий погляд мусів зявитися найперше серед безрелігійної і безнтелігентної інтелігенції, як овоч малпізму, але нині починає заражувати ся також звичайний здоровий загал. Не провіряючи голошеної фрази, він приймає її, як панську поступову мудрість і пробує пізнести під ню змисл життя. Звідси виходить каліченим життя. І на се ми мусимо звернути належну увагу.

Вузькоглядність, та і не без чужих впливів, створила такі дивовижні і дотатку руйнуючі поняття, як **Справа Народна і Справа Церковна.**

Нерозум поклав нерозумну основу і на ній починає будувати нерозумну будівлю.

Виходить, що **Справа Народна**, се щось одно, якась власність народу, добро народу, скарб народний, часть життя народу — але те все, як і ціле життя народу, не має ніякої життевої (органічної) звязи з Церковною Справою.

Зновя же **Церковна Справа**, се справа народови чужа, далека, безвартна, неінтересна, непотрібна, що стоїть самотою поза дійсними потребами народнього життя.

Так деякі люде се толкують, так розумнють, так проповідують і пробують по такій стежці вести життя. Але така стежка веде манівцями. Хто нею пійде, той пропаде.

Таких двох окремих справ, як **Справа Народна і Справа Церковна** (як ненародна), на світі **ніколи не було і немає.** І говорити про Справу Церковну, як ненародну — се те саме, що показувати свій неровзум і виставляти себе на сміх.

Здоровий розум каже, що є одна **Велика Народна Справа**, яка ділиться на 1) **Справу Народну Світську** і 2) **Справу Народну Релігійну (Церковну).** На Справу Буденну і Справу Святочну. Справу тілесних потреб і Справу потреб душі. Справу ремесла і Справу моральн.

Але все те Справа Народна!

Ніхто з розумних людей не скаже, що Моральність, Праведність, Благородність душі Божий Закон, Святість життя — се все народні справи. Чиїж вони тоді?

Ніхто розумний не скаже, що підготовлення людей до праведного життя, се ненародна справа.

Не скаже, що система правдивого життя, се ненародна справа.

Колиб не так, тоді треба би хіба злочинців й алкоголіків життя народнього уважати.

Невірний погляд на життя може натворити богато лиха, бо люде знулюються віри і життя вести тудн, куди нема дороги.

Отже похибку треба в українським світогляді справити, инакше сорому так лиха, що виходити з такої похибки, не обминути

Чия Рука се Робить?

Коли українських селян большевики вигнюють з хатів і жеглть в світ за очи, коли переміщують їх в рабів по всякого роду комунах, то в тих час Жиди осідають на українських землях, так що дістають від большевиків допомогу. Чия-ж рука се робить?

Коли головою комісарату (комуністичної молоді) став Жид М. Шацкин, то питання, хто його там поставив?

На Криші нині голод. В місті Евпаторії пуд муки (40 фунтів) 27 рублів, фунт масла 7 рублів. Можна стрінути людей з опухлим від голоду обличчям та тілом.

Від 1929 року вислали, чи вигнали большевики з Криму поніад 31.000 таможніх мешканців Татар. Інтеліґенцію сидять до вязниці на 8 - 9 місяців, а потім висилають.

Вигнаних відсилають до робіт на північний Урал, в Архангельск, Котлас, Соловки, Кем, Новосибірськ і т. п. на далеку північ. Праця там для чоловіків і жінок важка Діти гинуть від голоду і холоду

Строго заборонено пересилати в Крим му ніяку ни засланцям Заборонено писати листи

Большевики розстрілюли богато визначних татарських провідників на Кримі, як Бекір, Сиїтк. Одабаш і др

Причину до виселення проста — хто має хоч клапоть землі, той вже „куркуль" і його засилають на каторжні роботи. Але в той самий час до Криму приїжджають нові й нові громади Жидів й осідають на найкращих землях, на церковній землі, закладаючи свої села

Отже знов питання — чия рука се робить? Чия політика і ким ведеться в большевії на загибель одних, а на пановання других?

Бо хіба дуже короткозорі люде не бачать, що большевицька політика має на цілн плянове винищування народів, від яких панує, а в першій мірі Українців, як найчисленнійших. І то безповідне винищування всіми можливими способами — голодом, розстрілами, холодом, катворжними роботами

Отсе питання — чия рука рисує пляни для такої роботи?

Вища вже річ виконування тих планів. Тут стає тій злочинної руці до помочі всякий хлам — бувші каторжники, сільські злодії, розбишаки, ідіоти, люде з покаліченою душею й зличавими рисунмом... Вони тягнуть большевицький віз! Але хто та рука, що запряжених поганяє?

„ВІСТНИК"
Релігійний часопис для Українців в Канаді.
Виходить 1-го і 15-го кожного місяця.
Видає Українська Православна Видавнича Спілка
Передплата: В Канаді — $1.50 на рік.
За границю — $2.00 на рік.

THE HERALD
Published semi-monthly by the Ukrainian Orthodox Publishing Co. Ltd.
Subscription per annum.
in Canada — $1.50. — Foreign — $2.00

Адресуйте: — Address
The HERALD, Box 3884, WINNIPEG, MAN.

„КУТОК МОВИ" ЧИ „КУТОК ДУМКИ".

В галицьких часописах бачимо від якогось часу, „Куток мови", в якім звертаєть увагу на невдоладні вислови, в яких наші письменники вживають. Отже такі „кутки мови" стоять на сторожі чистоти мови.

Однакж українська справа стане ще тоді краще, коли Україниці додумаються, що треба створити „Куток думки" і помильно в ним потувати всі недостачі здорового думання

Тай не самі вороги се роблять; не самі злі люде, але ті добрі, які не знають граматики здорового думання

Візьмімо кілька приміріь. .

1. Свого часу, коли на Волини Поляки забирали силою Церкву, люде цілою замикалися в церкві і боронили її. Так сиділи вони набуть цілий тиждень в голоді і холоді. З того приводу появи.. ся в одним галицьким часописі стаття п. з. „Розумні? Розумні?" Зі змісту статті не можна було вгадати, до кого те „розумні?" автор відносив — до Поляків, чи до тих, що церкву боронили, чи до автора статті і видавництва, яке ту статтю помістило. Але виходило, що розуму бракувало тим, які статтю писали і друкували.

2. Недавно часописи принесли вістку, що Україні 27-го жовтня вислали до папи телеграму, де просять, щоби боронив їх перед Поляками. Що-ж се, як не дурних робота? Аджеж Польща, то права рука Риму і польська робота, то папська робота. Розумні люде післали би до папи протест, а церозумні шлють просьбу. Розумні кричали би „Проч з Риму! Проч з католицизмом!" — і тоді Рим їх зрочув би, а на гроші і досі Рим не відповів нічого. Хіба сказав Поляк потихо: Бийте, тай не жалуйте!

3. Появилася недавно стаття п. з **„Польський католицизм, як засіб пониження і денаціоналізації українського народу".** Ся стаття мала бути в львівськім „Новім Часі" п. з. „Маніві польського католицизму" та її скопіфскували. Отже вона появилася поза Галичиною (в черновецькім „Часі" й америк ськім „Свободі"). Підчеркується в згаданій статті, що в Польщі католицизм знидів, перестав бути правдивим католицизмом... Очевидно правдивий католицизм є в Римі, в папи — там він само праведність... Але хто так справу виводить, той або дурень, або вдає дурня, або хоче Українців на дурнів перевести Бо Рим і його католицизм завсіди помагав Полякам і завсіди робив на шкоду Українців. Рим і на власну руку робив таке, коли не гіпше, як роблять нині Поляки в Галичині. Де отже той добрий католицизм знаходиться? Мабуть лише в уяві тих, що такі статті пишуть і друкують.

4. Богато стать появилося з описаїм польських звірств в Галичині, але всюди промовчувано, що Поляки, це частина католицької церкви; що се ті, яких папа богато разів благословив, як найкращих своїх вірних. І що той папа вперто мовчить, знаючи дуже добре, що Поляки виробляють — отже тимсамим є він співмочником в Галичицьких подіях. Не згадується, що той „добрий католицизм", який десь повинен бути, не промовив доси слова в оборонї Українців. Про все те хитрі „малороси" старанно мовчать.

5. Був в Бельгії кардинал Мерсіе. Коли Німці увійшли до Бельгії, він видав пастирського листа, де рішучо осуджував Німців. Його арештували, але він не корився. Його робота примусила Німців до увільнення політичних вязнів. Згадаймо, що і Рим став був рішучо в обороні Мерсіе. І мабуть Україні про все те чули, коли не спали. І таки чули, що кажуть нині, що і в них є такий Мерсіе — а ним є митрополит Шептицький.

Щож вінг робить? Нічого! Мовчить там, де треба говорити; дармуе, де треба щобудь робити. І за те рівнають його з Мерсіе.

Правда — він „мученик". Його арештували були Москалі. Його переслідують Поляки. Його переслідує Хомишин з Кошіловськими. Його переслідувала „Нива". Його переслідує „Нова Зоря". Його переслідують польські газети. Недавно Поляки сконфіскували йому „пастирський лист"... Хіба не досить того, щоби за життя мучеником звати...

Але здоровий розум показує, що Шептицького мучать лише самі Українці, і його мученином називають. Все його мученитво від них походить. Бо сам Шептицький про все те мовчить — мовчить тоді, коли міг би сам те „мученитво" зупинити. Диво з див, що й Рим на всі ті „муки" дивиться так, немов би їх не було. Ні виступає проти мучителя, ні не бере Шептицького в оборону. Отні грекo-католики тупцюють ратом Шептицького, та голосять: Ай мученик! Ох, мученик!...

Але всі ті і подібні факти для деяких українців не існують. Льодяка фактів говорить одно, а вони на перекір їй другое. І чи дино, що їх трактують всі так, як трактують?...

6. Пише хтось про „Галицьку трагедію" в „Часі" і починає на початку слова до Лесі Українки: „Боже, дай нам чесних ворогів!"

В досвідчених людей кожний ворог є нечесним, просто тому, що він ворог, в Українців противно. Тут вороги є чесні і нечесні — є чесні злодії, розбійники, доноснини, хрущі, убійники, насильники, але є і нечесні. Отже звідси в них молитва, щоби Бог давав Українцям лише чесних кривдителів, рабівників, хрущів...

В тій же самій статті читаємо:

„Ми далекі від слїпого шовінізму, аби думати, що ціла польська 20 мілїонова нація є такою, як ота „рицарі" темноти і дикої слави."

Отже чорне на білім, що ці муки, які терпіють Українці в Галичині, вийшли якимсь невелика частина Поляків. Так справедливо прикаже Українцеви думати середміна бесторонна справедливість. Тільки хто з цього приводу розкіе нище той же сам автор пише:

„Та бо велика часть польської суспільности бе не й „браво" в нинішніх часописах і тішиться невимовно (що Українців бють!)... А друга частина Поляків мовчки пригладається тому і пальцем не рушить"...

Отже вам віз і перезів!

Ряз теоретична традиційна українська справедливість не позволяє всіх Поляків уважати ворогами, другий раз, де конче треба заговорити про дійсні факти, той сам чоловік твердить, що дурнотою було би шукати між Поляками невинних. Показує, але сам не бачить.

От чому треба в нас „Кутка думки", а не „Кутка мови". Граматичні прогріхи лихо не наробляють, але де бракує третої клєпки, там лихо на лиху буде їхати і лихом погоняти.

На кождім кроці ви почуєте і прочитаєте таке, що приходиться лише здвигнути раменами. Двох кінців одної думки не вміє чоловік до купи зшести. Двох фактів не вміє порівнати. Не бачить різниці між теорією, а практикою; між фразою, а фактами життя; між вістом, а дійсністю

Конче треба би в українських часописах „Кутка думки"!

К. П.

ЦЕРКВА --- А ШКОЛА І ТЮРМА.

Деякі люде ставлять школу на перше місце, а Церкву на друге, на третє, на десяте. Се ще в найкращім випадку. Бо в гіршім випадку Церкви цілком не згадують, заступаючи її місце театром

Але теорія теорією, а практичне життя теорією не числиться. Воно приказує теорії: „Ти зо мною числися! А не схочеш, то відпокутуєш!"

Недавно член найвищого суду в Нью Порксьім стейті надрукував в „Дейлі Ньюс Дайджесті" письмо, в якім подає такий факт.

З 4000 хлопців, які ставали перед судом в Нью Йорку за всякі злочини, до віку 21-го року життя, тільки трох хлопців в своїм житню до Недільної Школи.

Недільна Школа, се наука релігійна — наука, яку подає Церква

Отже практичне життя показало, що в злочинці попадають якраз ті, що не мали релігійного вихованння

На 4000 молодих злочинців з. ло трох було таких, що релігійне виховання не здержало їх від злочину А решта, себто 3997, се ті, яких релігійним вихованим ніхто не клопотався

Мусимо зауважити, що один фант **не говориться, що з тих 4000 злочинців богатьох не було в ніякій державній школі. Бо зрозуміле, що держава примушує кожду дитину ходити до школи і всі ті 4000 молодих злочинців, се вихованки державних шкіл.**

Виходить ще одна правда: що **державні школи не дають морального виховання. Або дають дуже мало. Або не дають тільки, кілько дасть виховання релігійне.**

Та се зрозуміле. Ціль державних шкіл дати виховаиккови ремісниче знання Вони вчать, як орудувати інструментами праці — чи тим інструментом буде математика, чи фізика, чи хімія, чи будова машин, чи що друге подібне. Але вони не кладуть натиску на те, яким повинен бути сам чоловік і для яких цілей він шкільного знання має вживати.

Звідси природно виходить, що найстрашнійші злодії, ошуканці, рабівники, вломники іти., се найкращі члени школи науки. Школа вже дала, або нияк могла би дати їм найкращі свідоцтва, як механікам, математикам, організаторам і виконавцям праці, як людям, що вміють працю, до якої беруться, по найкращим науковим правилам виконати. Але життя каже, що та праця, се злочин.

З усего-ж виходить, що де нема Ре-

(Докінчення на стороні 5-ій)

ГЧ-КП.

КВІТКИ ПРИ ДОРОЗІ.

Українські квітки в українській хаті.

Снилося мені іноді . . .

— Культура повинна бути живою частиною життя народу, — сказав мудрець свому ученикові, — тоді вона є дійсною культурою.

— А коли не буде живою частиною життя, чим є вона тоді? — питає учень.

— Тоді є вона мертвим архівним матеріялом, — відповів мудрець. І додав:

— Коли вона жива, тоді вона є Національністю. А Національність, се душа народу. Його зміст. Вартість його самого.

Я прокинувся і зрозумів слова мудруя...

Зима... Але в моїй кімнаті ростуть квітки — Барвінок, Маруна, Любисток і Татарське зілля та Канупер.

Се для мене жива частина національної культури мого народу.

Барвінок — найважніше зілля української дівчини на протязі богатьох поколінь. Обнака її дівочої гідности. Вінок на її голові при виході замуж. В піснях оспівується. По городах плекається.

Маруна — одно з трох українських зіль, які в українській хаті нерозривно вяжуться — Маруна, Рута і Шалькія.

Любисток — поважане зілля з окремими значіннями, що виходить з самої його назви.

Татарське зілля (шавар, шувар) — се те зілля, що на Зелені Свята розкидається його в українській хаті, для молодого запаху. Мені пригадує воно усі Зелені Свята від ранної моєї молодости.

І Канупер був по українських городах..

Таке значіння має для мене кожде з тих зіль і тому я старанно плекаю їх в своїй хаті.

Вони для мене дорогі, як дорогі спомини мого ранного віку. Вони є частиною мого власного життя. Моїми товаришами на життєвім шляху.

Тай не тільки моїми...

Я уявляю собі, як наша Гідна Українська Жінка вибирається з рідної землі за море. Шукати кращої долі. Але не забувала вона того, що їй було дороге. Своїх культурних цінностей.

Я уявляю собі, як запопадливо збирала вона, та українська Гідна Жінка, насіння українських квіток, щоби повезти його з собою в далекий світ. Що буде її, нехай те самі буде і їм, але разом з нею Бо вони частина її життя. Вона любить їх, як рідних Вона з ними виростала, вона їх плекала, ними тішилася. Вони — частина її дитинства, вони — втіха її дівочого віку, вони гордість її, як господині.

Я уявляю собі, як вона, та Гідна Українська Жінка, догледівши і бережє їх тут нині і каже дітям своїм: Бережіть, доглядайте, плекайте, бо се наше дорогє, рідне, українське! Наше рідне, чуєте?! І ніяке чуже не повинно його заступити. Бо що наше, то наше!

ЦЕРКВА — А ШКОЛА І ТЮРМА.

(Докінчення зі сторони 4-тої.)

лігійного Виховання, там всяке инше виховання є перед Життям, отже і перед Богом, недостаточне.

Казав Христос: Дбайте найперше про Царство Боже і Правду Його, а все дарге приложиться вам. — Мат. 6:33.

Дати дитині релігійне знання і релігійне виховання, а тоді всяка инша наука вийде на добро.

І я поважаю цілою душею ту Гідну Українську Жінку. Вона стоїть на сторожі Української Культури. Вона плекає її, вона дітям каже її плекати. Вона каже свого за чуже не міняти. Через те вона Сестра мені.

І тому я плекаю ті наші рідні українські квітки в себе. Як плекає їх Гідна Українська Жінка. Я поважаю її, тому ще більше дорожу ними.

Вони для мене є жива частина української національної культури.

Уявіть ви собі, що кождого ранку і вечера я приглядаюсь до них і радію ними. Я сліджу за ними, як ростуть, як розвиваються. А з ними разом росте моя втіха — моя українська втіха.

Я дбаю за них, як дбає батько-матір за дітей своїх. Вони-ж мої культурні дітки, вони культурні дітки мого народу.

Вони живуть і я живу разом з ними. Вони ростуть і з ними росте національна сила моєї української душі. Ростуть мої національні почування.

Чи розумієте ви се? Мої квітки, се частина тої живої української національної культури, якою я живу з дня на день. Якою живе мій нарід. І як довго він нею живе, так довго він є народом. Так довго він не боїться загибели.

Але я знаю, що мої квітки, се лише частинка широкої живої культури українського народу. Поза моїми квітками є ще богато инших квіток, звичаїв, святощей, обрядів, пісень й инших дорогоцінних перлин, що творять повний зміст культурного національного життя.

Наша Релігія і Церква з усім своїм божественним змістом, з величавими обрядами, захоплюючими богослуженнями, з цілою системою, під яку наше життя підложене — цілий релігійно-церковний закон. Домашні релігійні святкування — Різдво, Йордан, Великдень, Зелені Свята, не згадуючи звичайних неділь і менших свят. Кілько з ними вяжеться живої української культури — колядки, пісні, таївки, щедрівки, дідух, паска, писанки...

А звичайна побутова культура. — Кілько в ній неоціненних вартостей і дорогоцінностей. Українська мова, українські пісні, звичаї весільні, похоронні; вишивки. ноша і др.

Хто може зчислити всі ті культурні дорогоцінности українського народу? А богато їх і вони не почислені. Але конче треба їх почислити, як числять дорогоцінні камені в богатій скарбниці. І треба їх мати найподрібнійшу програму, як Українець з дня на день повинен жити українською культурою.

„Історія України", се велика і важна справа. Однакож я не можу кождого ранку і вечера нагадувати історичних подій. Ані Володимира, ані Ярослава, ані Запорожців-козаків, ані гетьманів. Вони не мають кождоденного применення до життя. Але є инші елементи культури, які нарід безнастанно жже, безнастанно їх повторяє, безнастанно виповняє ними зміст власного життя. З дня на день, з року на рік. З покоління в покоління, на протязі соток і тисяч літ.

Писав Шевченко:

Село! І серце одпочине...
Село на нашій Україні
Неначе писанка...

І ще писав нагадуючи в неволі:

Чи збираються в світ й досі
Веселії гості
Погуляти у старої —
Погуляти просто:
По давньому, по старому,
Од світу до світу...

Се він нагадує культурне життя українського народу. Те життя, що становило найкращу частину і його власного життя. Село неначе писанка... поросле зеленим гаєм... Цвитуть сади, біліють хати... А в тих білих хатах збираються веселі гості, щоби забавитись — українським старим звичаєм: від світу до світу... Кругом же села широколисті тополі, а там ліс і поле і сині гори за Дніпром...

І здавалось поетови, коли він поставив українське село й українське життя в такому змісті, що:

— Сам Бог витає над таким українським селом.

І все те, про що Шевченко згадує, чим захоплюється, за чим тужить, чого бажає, за чим плаче, для чого жне — се не була Українська Політика. Ні! Се була Українська Культура!

Бо культура є змістом і головною вартістю життя. Вона є тим, що радує душу, що творить святочні хвилі і святочні дні, що підносить серце, що привязує до себе ціле людське єство. Вона є головним майном народного життя.

А Політика — Національна Політика, се лише огорожа кругом Національної Культури. А огорожею не можна захоплюватися, як ідеалом. Як святощею життя.

Культура — се Церква, а Політика — церковна огорожа. І люде захоплюються Церквою, а не огорожею. Хоч огорожа потрібна. Її можуть навіть на хвилинку оглядати. Але не вона головна цінність.

Культура — се засаджений город, се цвитучий сад, се засіяне поле. А Політика, се пліт, якими ті цінности обведені. Се ворота, мур, паркан. Се сторожі, що не спять ночею, щоби відогнати ворога, який до господарського добра підкрадається. Се ті буденні інструменти щоденної праці, які необхідні, але які мають своє місце між буденними інструментами, а не між святощами й ідеалами життя.

Таке думаю я, споглядаючи на наші українські квітки, які я щоденно догладаю. Споглядаючи на них, я розбираю важні питання українського життя. Я відчуваю силу українського істнування

Бачучи мої Квітки, я бачу нашу Гідну Українську Жінку — Гідну Українку, я бачу Гідного Українця, що береже цінности Української Культури, як і я по моїм силам бережу їх.

На них стоїть й основується нерозривність Українського Народу. На них, що бережуть запопадливо культурні святощі свого народу.

Тому вони — Сестра і Брат мені. Вони рідні мої. Найблизші мої. Я люблю їх. Я поважаю їх. Бо вони любять і поважають те, що я люблю і поважаю Вони одна душа з моєю душею. Тому любов моя для них безграниична.

І бажання моє для них одно — велике, безконечне. Брати і Сестри мої! Бережіть того. що вяже вас з вашими батьками-матерями, з дідами-бабками, прадідами вашими. Більше я від вас не бажаю. А сповните ви се — моя любов для вас остається на віки найщирішою братньою українською любовю

„Духовний Сіяч"
Передплата $2.50 на рік
церковно-народний ілюстрований часопис, виходить два рази на місяць.
Адреса:
„DUCHOWNY SIJACZ",
Krzemieniec na Wolynin, Kobsystor
Duchowny

НЕДІЛЬНА ШКОЛА

КАТЕХИЗМ
або
В ЩО ВІРУЄ ПРАВОСЛАВНИЙ ХРИСТИЯНИН.

(Дальше).

ПРО ТРЕТЮ ОСОБУ СВЯТОЇ ТРОЇЦІ, ДУХА СВЯТОГО. — ВОСЬМИЙ ЧЛЕН.

Віруємо... І в духа Святого, Господа, оживляючого, що від Отця походить що Йому з Отцем і Сином однакової поклін і однакова слава, що говорив через пророків.

В Старім Заповіті людям була відкрита, особливо на Сході наука тільки про одного Бога; про трійчисть Бога були одні неясні натякання, хоч імя Духа Святого споминається і в Старім Заповіті. Так, у Святім Письмі говориться, що Дух Божий низійшов на Саула при помазанні його на царя, а потім відступив від нього й переійшов на Давида, — але хто був сей Дух Божий, не показано ясно. Діві Марії архангел Гавриіл казав: **„Дух Святий найде на Тебе"** (Лук. І: 35), и знову не поясненo „про Духа Святого" при хрещенню Господнім Дух Святий обявляється вже ніби окремою особою, відмінною від Отця і від Сина, але Хто Він? — тут також не пояснено. Докладно пояснив про Духа Святого Сам Ісус Христос на Тайній вечері. Потішаючи учеників, Він так сказав їм: **„Я вблагаю Отця, і иншого Втішителя дасть вам... Духа правди** (Іоан. XIV: 16. 17). **Коли-ж прийде Утішитель, що Я післаю вам від Отця, Дух правди, Який від Отця виходить, Той посвідчить за Мене"** (Іоан. XV: 26). З тих слів Господа Ісуса Христа видно, що Дух Святий є така сама особа в Святій Трійці, як і друга, себто Син Божий. Як Син Божий за час перебування Свого на землі був утіхою для Апостолів, так, по відході Його з землі, Дух Святий заступить Його і буде **иншим**, але таким самим Утішителем. Звідсіль виникає, що Дух Святий, як і Син Божий, е **Господь**, чи то має божественну природу.

Віруємо... в Духа Святого... що від Отця походить. Про Сина Божого ми віруємо, що Він вічно **народжується** від Отця; про Духа Святого ми тільки знаємо, що Він **виходить** також від Отця. Так бо відкрив нам про Духа Святого Сам Господь Ісус Христос в останній розмові Своїй з учениками перед Своїми муками: ось так ми й віруємо про Нього. Але яка є **різниця** в тім, що **Син народжується від Отця, а Дух Святий виходить від Отця**, того нам в Письмі Святім не пояснено.

Римо-Католики й греко-католики (уніяти) вірують, що наче-б то Дух Святий **виходить від Отця і Сина** разом, але в Слові Божім відкрито тільки, що Дух Святий **виходить від Отця**. Тому то науки римо-католиків про Духа Святого ми не визнаємо і відкидаємо її як безпідставну.

Віруємо... в Духа Святого... що Йому з Отцем і Сином однакової поклін і однакова слава. Віддавати поклін Духові Святому і прославляти Його належить і повинно нарівні з Отцем і Сином; так Св. Трійцю звелів прославляти Сам Ісус Христос, коли сказав Апостолам, щоб вони хрестили всі народи **во імя** (а слову) **Отця, і Сина, і Святого Духа** (Мат. XXVIII: 19); отже честь і хвала всім трьом особам повинна бути однакова.

Дух Святий є **оживляючий**, — себто подає всьому життя: не тільки речам видимим, матеріяльним і тілесним, але особливо душі человіка. Душу человіка грішного Дух Святий оживляє для життя праведного. Коли Дух Святий низійшов на Апостолів, Він просвітив їх розум, оживив в серцях їхніх любов і укріпив їхню силу.

Віруємо... в Духа Святого... що говорив через пророків... Дух Святий сходив на Саула, на Давида при помазанні їх в царі; на пророків Божих: Мойсея, Самуїла, Ілію, Єлисея і иншиx; на первосвященника Аарона — й також провістував їх. Тому пророки, натхнені Святим Духом, розуміли не сучасне, що було при них, але й майбутнє, й в своїх книгах богато пророкували про події майбутнього, а найбільше про Христа. Се й показують слова Символу віри, що Дух Святий говорив **через пророків**.

Дух Святий подається від Бога не тільки пророкам і Апостолам, але й всім нам, віруючим в Нього. Дари Свої, або Свою ласку і силу, Дух Святий подає нам по нашій молитві, в найбільше в Святих Тайнах. Посеред численних молитов є одна — до Духа Святого; в ній ми просимо Його, щоби Він вселився в нашій душі й очистив її від усякої скверни. Молитва ся починається словами: **Царю небесний...** й взята з молитов церковної служби на свято Святої Трійці.

(Дальше буде).

ІСТОРІЯ ЦЕРКВИ.

(За Е. Семакою).

(Дальше).

РОЗДІЛ ІІІ.

НАУКА ЦЕРКВИ.

А) Церковний Догмат.

Головні точки догматичної науки.

Історія догматичної науки першого періоду має велике значіння, бо показує нам, що вірили і визнавали християне перших трох віків, котрі були по части безпосередними, по части посередними ученіками Апостолів.

Головні науки християнської віри, котри виложено в символах віри і в церковних письмах сего періоду, е слідуючі:

1. Бог е Духом совершенним і неограниченим — один в істоті, що однак істнує в трох особах: Отець, Син і Дух Святий.

2. Бог е сотворителем, содержителем і управителем світа.

3. Человік, духовно-тілесна істота, сотворена Богом після його образу і подоби; він своїми силами й дарованими первісніше всі прочі земні сотворіння і призваний до надприродної щасливости безпосереднього оглядання Бога.

4. Але перший человік, властиво перша пара людей Богом сотворена, утратила первобитний свій стан через гріх непослушности Богови, чим стягнула на себе вічне прокляття і відсувала ціле свое существо, так що до душі, як і до тіла.

5. Сей гріх і всі його сумні наслідки перейшли на всіх людей.

6. Ісус Христос е воплотившийся Син Божий, правдивий Богочоловік, що муками й смертю на хресті заспокоів наміщь людей вічну справедливість і так осягнув примирення наше з Богом.

7. Ісус Христос основав на землі Свою Церкву, щоби в ній і через неї люде досягнули свое освячення і спасення. Церква Христова е одна й та сама все і всюди, нею управляє сам Христос, і то в видимий спосіб через Апостолів і їх законних наслідників, а в невидимий спосіб через невидиме действо Святого Духа. Вона е одно нероздільне тіло, й Головою і Управителем, е Сам Христос. Тому вона й називається єдина, свята, соборна або всесвітня і апостольська церква Христова.

8. Заслуги смерти Спасителя нашого Ісуса Христа може собі человік здобути тільки як член христіянської Церкви.

9. Человікови необходимо потрібно благодать Божа або дар Святого Духа, щоби осягнув спасення, зростав у чесноті і доступив вічної щасливости.

10. Се благодать Божа, общинам придбана для Церкви Христом, удільсі віруючому человікові через Свяді Тайни

Справді в сім періоді в перших трьох віках, ще нігде не сказано докладно, що е Святих Тайн, але говорить раз про одну, другий раз про иншу, так що-з сего виходить, що від самого початку істнувало в христіянській церкві сім тайн, именно: хрещення, миропомазання, і євхаристія, покликана вразі з ісповіданим і прощенним гріхом хиротонія або священство, вінчання, святе елеопомазання хорих.

11. Душі умерших праведників приходять на місце радости, а грішників на місце сумітку, де перебувають до страшного приходу Христа, то-ж годиться молитися за душі умерших.

12. При другім приході Христа воскреснуть умерші з своїми тілами і тоді відбудеться послідний і загальний суд після котрого підуть праведні до вічної щасливости, а грішники на вічні муки

(Дальше буде).

ОБРАЗИ! ОБРАЗИ!

Маємо такі образи на продаж:

1. Ісус Христос в терновім вінці
2. Тайна Вечеря.
3. Пресвята Трійця.
4. Матір Божа безнастанної помочі.
5. Св. Апостол Петро.
6. Св. Апостол Павло.
7. Св. Архангел Михаїл.
8. Гр б Ісуса Христа.
9. Гр б Пречистої Діви Марії.
10. Св. о. Николай.
11. Свята Родина.
12. Матір Божа терпляча.
13. Свята Анна з маленьким Марією
14. Ісус Христос з Оливи в Городі

Величина образів 15½ через 20 цалів

Образи викінчені в дуже гарних кольорах і на добрім папері.

Ціни:

Один образ, з пересилкою	40ц.
Два образи, з пересилкою	75ц.
Три образи, з пересилкою	1.00
Пять образів, з пересилкою	1.50
Десять образів, з пересилкою	2.75

Замовлення і гроші слати на адресу:

THE HERALD,
Box 3684, Winnipeg, Man.

КУДИ СЕ ВЕДЕ.

Недавно засновано у Львові нову українську організацію „Католицький Союз". Основателем сеї організації являється митрополит Шептицький а попирається до неї Українці консервативних поглядів, з яких здається ні один не має того відзначення, що большевики відв Поляків, щоби був колись арештований. Організація поки що заявляє, що вона не має на цілі бути політичною партією, а старається тільки, щоби її члени держалися засад католицизму в публичнім житю. Се очевидна річ не перешкодить тій організації пізніше, коли вже зросте в силу, ухвалити резолюцію, що дая піддержування засад католицизму лізше брати безпосередну участь в політиці. Ухвалювати тепер таку резолюцію було-б не передбачено і нетактовно, бо се було-б виповідженя війни істнуючим партіям, а передовсім національно - демократичній, з якої „Католицький Союз" вербує своїх членів.

...В звуці з заснованим „Католицького Союзу" подає перемиський „Український Голос" пару гідних уваги витягів з польських газет і книжок. І так польський сенатор Корфанти пише в часописі „Польонія":

„Польські політики мусять шукати звязку з провідниками українського народу і українськими народом не... на підставі націоналістичній, лише на підставі виших спільних ідеалів. Со підставу можуть нам дати лише християнський світогляд і засади християнської етики. Рух християнсько-суспільний запускає своє коріння та зачинає розвиватись також серед Українців. Католицька акція і у них ведеться".

В книжці кс. Станіслава Брocca п. з. „Акциа Католицка" находиться такий устуи:

„В Польщі найдостойнійший епископат вибрав комісію епископату і доручив їй Католицку Акцію. До комісії належать: кс. кард. Гльонд і Каковський, кс. мит. Сапега кс. митр. Шептицький".

Значить „Католицький Союз", який організує митрополит Шептицький між Українцями, як член комісії „Католицької Акції", має на цілі дати польським політичним станову. Архиепископом Краю Руперта він був майже 27 літ а перед тим 30 літ був єпископом.

ІЗ ТРАГЕДІЇ НА ТЛІ КОЛЕКТИВІЗАЦІЇ.

На польсько - радянськім кордоні в районі Ракова черновариець Іван Горський за стрілив червового старшину Теплушкина і в листі, залишеним біля трупа написав, що вбивше сього комуніста із ним стн за те, що большевики вислали його батька на Сибір за спротив проти колективізації. Іван Горський хотів потім утекти до Польщі, а коли се йому не вдалось, він сам застрілився, щоби не попасти в руки чека.

ЩО ЧУВАТИ НА УКРАЇНІ.

„Комуніст" пише, що дозорчого комісара фінансів Радянської України Полоза суснено зі становища. Полоз в 1918 році брав участь в національній українській русі, а потім перейшов до комуністів. В останньому році він належав до опозиції, тому його, як націоналіста, усунено.

УКРАЇНСЬКА ШКОЛА НА ПІДКАРПАТТІ.

Чеська газета „Народні Освободзені" подає, що чехословацький міністер освіти, І. Дерер, скликає до Праги комісію, що має вияснити справу, якої мови уживати в школах на Підкарпатті. До комісії входить до два представники від Українців і московофілів. Москофіли посилають до комісії доктора Каміньского, провідника автономного хліборобського союза (куртинців) і Гаиналіського з Ужгороду.

Українськими членами комісії мають бути професор Іван Панькевич, автор української граматики і Августин Волошин, директор духовного семинара в Ужгороді.

ПРИМАС АНГЛІКАНСЬКОЇ ЦЕРКВИ УСТУПИВ.

З днем 31 сіння відійшов в стан спочинку примас англіканської церкви в Канаді, архиепископ Краю Руперта (він вінніпегська діецезія) Його Блаженство С. П. Метесон Кільканайцять років тому він вложив свою резигнацію на соборі епископів, зазначуючи, що свою службу скінчить 31 сінчня, і тепер виконав свою постанову. Архиепископом Краю Руперта він був майже 27 літ а перед тим 30 літ був єпископом.

ЗВІТ ШЕСТОГО СОБОРУ УКРАЇНСЬКОЇ ГРЕКО-ПРАВОСЛАВНОЇ ЦЕРКВИ В КАНАДІ.

(Дальше).

Після реферату о. Савчука виявлялась ожилена дискусія. П. Козак, делегат з Ріджайни, Саск., забирає голос в сій справі і висловує свою думку відносно порушених питань в рефераті головн Консисторії. В повні одобряє плян реорганізації Братства. Вірить, що Братство може богато причинитися в організаційнім житю громади. Підчас дуику, що би по церквах наведено скарбонки, а се причинилися немало до збільшення діецезального фонду. Рівночасно висказує бажання ріджайнських парохій, щоби священики остали на місях призначених чотирьох років. Зі взляду на короткий час свого перебування в парохії, священик не може зорієнтуватися в обставинах і через те не може стільки зробити, що зробив би серед иншиx обставин. Відносно нової єпархії, повсюдне се тим, що та єпархія є відбитком нашої минувшини, „все і всюди бідні". Однак сказати по правді, то ми себе часто під сим взглядом дуримо.

Над сею справою збирали голос і инші делегати, після чого председник о. Самець удіяне слово п. П. Зворичеви, делегатові з Вегрвіл, Алта. Він між иншими говорить: Уважаю, що справа діецезального фонду є найважнійшою, тому про се буду говорити. Ми маємо рішати богато справ, одних одною з найважнійших — се матеріяльні засоби для ведення нашої роботи. Ми знаємо, яка є ціль діец. фонду і на що потрібно грошей. Відносно тих всіх видатків і потреб на провадження консисторіяльної канцелярії, видавництва і иншиx, мусимо зробити підрахунок і відповідно до того указати буджет. Уважаю, що сума грошей, яка є конечною для провадження нашої роботи, буде вимагати найменше від $6,000 — $8,000 00. Відносно сего піддаю думку, щоби повсюдні громади платили на діецезальний фонд по $1.50 від кожного Богослужіння, а священики по $15.00 на рік, а родина по $1.00. Решту потрібної суми треба збирати иншими способами: збірками, відправленнями тощо. Сим повинні заняти місцеві громади, вперед черу Братства. Мусимо побуджувати наших людей до жертвенности, а перед усім наша інтеліґенція повинна бути більше жертвенною, чим вона є тепер. Приємніше є дати, чим брати. Мусимо бути чесні з собою, а наша совість нехай буде мірилом нашої жертвенности.

В нас є не стільки грошей, щоби їздити на „гуд тайм" лімузинами, ходити до театру, забавляться і т. п. Продавімо свої авта, радіо та відмовмо собі вибагливостей, то щонайменше малий подостаток грошей ми тільки на наші потребиі мо-треби, а можливісмо цілу Польщу купити. Ми мусимо виконувати свій буджет совісно, як також виховувати молоде покоління в тій свідомости. Я дівся ми повинні цю заміжку вишукувати жертвенність Відносно священиків, котрі не прибули на Собор, треба вглядати в причинах. Се підбивається не корисно на нашій репутації. Відносно провідників, то ми маємо прибути.

О. С. Гушуляк висказує свое вдоволення з рефератом і Звіта, однак не погоджується з виводами, будучи би священик не допускався до обирання діецезального фонду. Вияснює, що ціллю фонду є вибрати діецезальний фонд часто стрічається з легковаженням зі сторони вірних. Піддає думку, щоби вкладки зреформувати.

П. Кочан, делегат з Ріджайни, висказує своє вдоволення з виводів попередніх бесідників і піддає думку, щоби кожда громада оподаткувала себе по два доляри від Богослужіння, а родина по 1 дол.

П. Мих. Стечишин вносить, щоби передати се під розвагу резолюційній комісії. Рівночасно піддає думку, щоби кожда парохія раз в рік мала спеціальне Богослуження, дохід з якого йшов би на діецезальний фонд.

З взляду на обідню пору, председник о. С. В. Савчук перерушив ранішню сесію в годині 1-15, з назначенням дальших нарад на годину 4.45 пополудні.

Пополудніша сесія почалась в год. 4.45 пополудні.

Председник о. С. В. Савчук отвирає дальший ліз нарад і покликує до слова п. В. Свистуна, котрий між иншим каже, що чував з досвіду, що дуже часто скупі люде були жертвенші на народні справи. Треба тільки відповідно до них звернутися, пояснити. До тепер ми збірок не поставили організаційно, тому і не мали успіху. Голиться з думкою з'явлення буджету. Піддає також думку про устроювання парохіяльних вечер раз в рік, дохід з чого мав би йти на діецезальний фонд. Також треба старатися, щоби жертви були розділені пропорціонально на загал.

Инші наводи платить досить богато на потреби своєї церкви. Приміром Ніщо платить оподатковання з вісої каси 30 дол. річно. В порівнянню до того наші податки є рідкістю за мало. Парохіяльні обіди принимаються до збільшення збірок, бо там можна і здалеку до людей до складання жертв на діецезальний фонд.

По сім забирає слово о. прот. В. Кудрик. Він звертає увагу, що наша слабість є в непорушно значінні. Треба довести до того, щоби кождий достроювався до своєї можливости. Конечним є підчистити вартість церковної роботи для загалу. Ми здебільшого жертвуємо на церкву тому, що там **холодно, в** не тому, що там **належно**. А сего замало. Человік повинен давати на церковні справи, хоч би в його окрузі церкви й не було. Дальше, до тепер вся робота щодо діецезального фонду спочивала на священиках. А робота повинна бути з двох сторін. Братство повинно стати до роботи з новими планами

О. Є. Гушуляк робить замітку, що не лише на священиках лежить повідомляння збірника фонда, але також і на світських. Звертає увагу на дисципліну в громадах. Буває таке, що свої члени не дотримують того, що сьвітські члени не дотримують, але остаблюють її

П. Бодиарук доповнює дальші плани нашої роботи, а іменно, підносить, щоби всюди при церквах організувати зібрання. Він може бо повідомляє збірника фонда, але також і на світських. Звертає увагу на дисципліну в громадах. Буває таке, що свої члени не дотримують того, що сьвітські члени не дотримують, але остаблюють її

П. Кочан, делегат з Ріджайни, висказує своє вдоволення з рефератом і Звіта, однак не погоджується з виводами, будучи би священик не допускався до обирання діецезального фонду. Вияснює, що ціллю фонду є вибрати діецезальний фонд часто стрічається з легковаженням зі сторони вірних. Піддає думку, щоби вкладки зреформувати.

П. Кочан, делегат з Ріджайни, висказує своє вдоволення з виводів попередніх бесідників і піддає думку, щоби кожда громада оподаткувала себе по два доляри від Богослужіння, а родина по 1 дол.

П. Мих. Стечишин вносить, щоби передати се під розвагу резолюційній комісії. Рівночасно піддає думку, щоби кожда парохія раз в рік мала спеціальне Богослуження, дохід з якого йшов би на діецезальний фонд.

З взляду на обідню пору, председник о. С. В. Савчук перерушив ранішню сесію в годині 1-15, з назначенням дальших нарад на годину 4.45 пополудні.

Пополудніша сесія почалась в год. 4.45 пополудні.

Председник о. С. В. Савчук отвирає дальший ліз нарад і покликує до слова п. В. Свистуна, котрий між иншим каже, що чував з досвіду, що дуже часто скупі люде були жертвенші на народні справи. Треба тільки відповідно до них звернутися, пояснити. До тепер ми збірок не поставили організаційно, тому і не мали успіху. Голиться з думкою з'явлення буджету. Піддає також думку про устроювання парохіяльних вечер раз в рік, дохід з чого мав би йти на діецезальний фонд. Також треба старатися, щоби жертви були розділені пропорціонально на загал.

Инші наводи платить досить богато на потреби своєї церкви. Приміром Ніщо платить оподатковання з вісої каси 30 дол. річно. В порівнянню до того наші податки є рідкістю за мало. Парохіяльні обіди принимаються до збільшення збірок, бо там можна і здалеку до людей до складання жертв на діецезальний фонд.

По сім забирає слово о. прот. В. Кудрик. Він звертає увагу, що наша слабість є в непорушно значінні. Треба довести до того, щоби кождий достроювався до своєї можливости. Конечним є підчистити вартість церковної роботи для загалу. Ми здебільшого жертвуємо на церкву тому, що там **холодно, в** не тому, що там **належно**. А сего замало. Человік повинен давати на церковні справи, хоч би в його окрузі церкви й не було. Дальше, до тепер вся робота щодо діецезального фонду спочивала на священиках. А робота повинна бути з двох сторін. Братство повинно стати до роботи з новими планами

О. Є. Гушуляк робить замітку, що не лише на священиках лежить повідомляння збірника фонда, але також і на світських. Звертає увагу на дисципліну в громадах. Буває таке, що свої члени не дотримують того, що сьвітські члени не дотримують, але остаблюють її

П. Бодиарук доповнює дальші плани нашої роботи, а іменно, підносить, щоби всюди при церквах організувати зібрання. Він може бо повідомляє збірника фонда, але також і на світських. Звертає увагу на дисципліну в громадах. Буває таке, що свої члени не дотримують того, що сьвітські члени не дотримують, але остаблюють її

П. Кочан, делегат з Ріджайни, висказує своє вдоволення з рефератом і Звіта, однак не погоджується з виводами, будучи би священик не допускався до обирання діецезального фонду. Вияснює, що ціллю фонду є вибрати діецезальний фонд часто стрічається з легковаженням зі сторони вірних. Піддає думку, щоби вкладки зреформувати.

П. Кочан, делегат з Ріджайни, висказує своє вдоволення з виводів попередніх бесідників і піддає думку, щоби кожда громада оподаткувала себе по два доляри від Богослужіння, а родина по 1 дол.

П. Мих. Стечишин вносить, щоби передати се під розвагу резолюційній комісії. Рівночасно піддає думку, щоби кожда парохія раз в рік мала спеціальне Богослуження, дохід з якого йшов би на діецезальний фонд.

З взляду на обідню пору, председник о. С. В. Савчук перерушив ранішню сесію в годині 1-15, з назначенням дальших нарад на годину 4.45 пополудні.

Пополудніша сесія почалась в год. 4.45 пополудні.

Председник о. С. В. Савчук отвирає дальший ліз нарад і покликує до слова п. В. Свистуна, котрий між иншим каже, що чував з досвіду, що дуже часто скупі люде були жертвенші на народні справи. Треба тільки відповідно до них звернутися, пояснити. До тепер ми збірок не поставили організаційно, тому і не мали успіху. Голиться з думкою з'явлення буджету. Піддає також думку про устроювання парохіяльних вечер раз в рік, дохід з чого мав би йти на діецезальний фонд. Також треба старатися, щоби жертви були розділені пропорціонально на загал.

Инші наводи платить досить богато на потреби своєї церкви. Приміром Ніщо платить оподатковання з вісої каси 30 дол. річно. В порівнянню до того наші податки є рідкістю за мало. Парохіяльні обіди принимаються до збільшення збірок, бо там можна і здалеку до людей до складання жертв на діецезальний фонд.

По сім забирає слово о. прот. В. Кудрик. Він звертає увагу, що наша слабість є в непорушно значінні. Треба довести до того, щоби кождий достроювався до своєї можливости. Конечним є підчистити вартість церковної роботи для загалу. Ми здебільшого жертвуємо на церкву тому, що там **холодно, в** не тому, що там **належно**. А сего замало. Человік повинен давати на церковні справи, хоч би в його окрузі церкви й не було. Дальше, до тепер вся робота щодо діецезального фонду спочивала на священиках. А робота повинна бути з двох сторін. Братство повинно стати до роботи з новими планами

О. Є. Гушуляк робить замітку, що не лише на священиках лежить повідомляння збірника фонда, але також і на світських. Звертає увагу на дисципліну в громадах. Буває таке, що свої члени не дотримують того, що сьвітські члени не дотримують, але остаблюють її

П. Бодиарук доповнює дальші плани нашої роботи, а іменно, підносить, щоби всюди при церквах організувати зібрання. Він може бо повідомляє збірника фонда, але також і на світських. Звертає увагу на дисципліну в громадах. Буває таке, що свої члени не дотримують того, що сьвітські члени не дотримують, але остаблюють її

їх побороли і дня 1-го травня 1929 р. був виданий Український Православний Церкви чартер. Се в однокий випадок на світі, де Українська Православна Церква має офіціальне признання державне.

По сім п. Гр. Кравчук, делегат з Пайн Ривер, Ман. і п. П. Богонік, делегат з Вінніпегу, вносить, щоби чартер був принятий Собором. Внесок перейшов одноголосно. В вязку з сим приступлено до обговорення поодиноких точок

П. Рудачек, делегат з Гавс, Саск., зі своїх внесок, щоби Статут був перше внесений до всіх громад для переглянення і ім описів його приняли. По вичерпуючій дискусії внесок п. Рудачка перепав, як недоцільний, і по сім приступлено до відчитання Статута. О. Ваганка забирає голос і звертає увагу на кару точок та пропонує, щоби статутова комісія ще раз над ними застановилася, перед тим, нім відбасть їх під голосування.

На сім закінчено повідомлення цього дня о годині 7.30 вечером з тим, що вечірня сесія має початися в 9-ій годині

(Дальше буде.)

БЕЗ КЛЕПКИ.

(Толстой, Ман.)

Нині є немало людей, що заражені большевизмом. Цинізмом на їних тай видно, що вони безглузді. Брехати, красти, обмовляти, чорнити, обмовляти, перекручувати слова до фактів — се їх робота. Здичали, скидаєт — се в них мораль.

А пропагатори большевизму, ще мають відвагу виступати на фармерських зібраннях

Христова Церква.

Христова Церква є збір всіх православних християн, то є тих, котрі правдиво вірують в Ісуса Христа. Вірити в Ісуса Христа значить — жити після Його Науки і вірити, що Він є Син Божий.

Православну Церкву заснував Сам Ісус Христос. Він заснував її на те, щоби вона провадила людей до вічного щастя. Церква вчить людей, як вони мають жити, щоби доступити вічного щастя.

Хотяй Ісус Христос по Своїм Воскресенню вознісся на небо, то Він і на далі рядить Своєю Православною Церквою. Він рядить нею через Святого Духа і тому ми кажемо, що головою нашої Церкви є Сам Ісус Христос.

Перед Своїм Вознесенням на небо, Ісус Христос лишив Своїм Апостолам власть навчати людей Його науки. Апостоли се робили. Від Апостолів ся власть перейшла на єпископів і священиків і вони дальше проповідували науку Ісуса Христа аж до наших часів.

Христова Церква є одна для всіх народів і буде на землі аж до кінця світа. Але що на світі є різні народи, які говорять різними мовами, то в православних церквах відправляються богослуження різними мовами. І так в грецькій церкві богослуження відправляються по грецьки, в сирійській по сирійськи, а в українській по українськи

Наша церква називається Українська Православна Церква.

МОЛИТВА.

Благаю Тебе, Боже мій,
Серцем всім молю:
Ти мені в груди пісню влий
Могучу з болю!

Нехай голосна, як сурма,
Краєм полине,
Щоби розпукались ті ярма,
Що люд в них гине.

Щоб дни не йшли Тобі в журбі
Вкрайно бідна,
Щоби заграла і Тобі
Пісня свобідна . . .

По цілім краю щоб встав люд
З хат і палят на щирий труд
Для Тебе, Рідна!

Марія Підгірянка.

НЕХАЙ БУДЕ ВОЛЯ ТВОЯ.

Коли я певно серцем кажу: нехай буде воля Твоя, як на небі, так і на землі, а саме, як у сім'ї часовім життю, так і у вічнім, то я не потребую жадних запевнень і доказів несмертельности. Віддаюся на волю Безмежного Єства, благословляючи сю волю, знаю, що вона є любов, то чого-ж мені ще?

Христос, умираючи, сказав: „Отче, в руки Твої віддаю духа мого". Для того, хто здолає вимовити ці слова, розумію чи все їх значення, нічого більш не потрібно: віра, правдива віра розвязує все.

А щоб мати сю віру, треба її в собі виховувати. А щоб виховувати, потрібно творити чин віри. Суть чину віри не в подвигах, а в ділах, — може иноді непомітних, незначних, але вчинених виключно для Бога.

— Вимірати доведеться самому, — сказав Паскаль, — і жити треба самому перед Богом, а не перед людьми.

Любов до свого тілесного „я", се скалічення любови до Бога.

Любити-ж у собі Того, хто єдиний во всіх, значить любити Бога.

ДЕЩО ПРО КНИЖКИ.

Найбільше поширеною книжкою в світі є біблія, яку переведено на 630 мов і диялектів і видано доси в 500 мілионах примірників.

Найстаршою відомою книжкою є єгипетський папірус, який найдено в гробниці єгипетського вченого, що помер 3350 літ перед Христом недалеко Теб. Папірус сей поміщено в бібліотеці в Парижі.

Найбільшою книжкою в світі є знаменитий атляс, який має 1.50 метра довжини і 90 цт. ширини. Ся книжка міститься у віденськім музею.

Найдорожшою книжкою є виршована біблія Гутенберга, за яку заплатив др. Фольбер 2,700,000 золотих.

МАГОМЕТАНІЗМ І БІБЛІЯ.

Ніколи ще не було між магометанами такого розположення приймати і читати християнську літературу, як тепер. Несподіваний в магометанськім світі без сумніву повстає з того, що магометане взялися до читання, а враз з тим, як читають, зачинають добачувати, що так вони самі, як і їх релігія, лишилися позаду, тай хочуть світ здігнати. Університет Ель-Ажар в Каїро, кріпость магометанства, купив тисячу примірників Біблії в арабській мові та тисячу примірників Нового Завіту в цілі порівнування їх зі своєю святою книгою, з Кораном

СПАСЕНІ ЧУДОМ.

Потяг з Нью Йорку до Шикаго гнав з шаленою "скорістю поминю великої хощеної бурі. Аж один з обсуги дав знак інжінірови спинити потяг, бо йому привиділось, що якась пані в чорнім убраню гуляє перед потягом. З ліхтарнею пішли вони трохи наперед і побачили, що повінь спричинена зливою перервала міст через Рак Крік. Коли вони повернули і оглянули лямпу, побачили, що там був запертий метелик, який хотів видістатися на двір, а шкло лямпи побільшувало його і кидало тінь перед потяг.

ДЕРЕВО З БОГАТО УЖИТКАМИ.

Папуа, або дерево пав-пав, яке росте в тропічних сторонах в полудневій Америці, приспособляється до всяких позитичних ужитків. Воно дає поживу, медицину і мило. З свого пня воно виділює сік, яким коли намастити яєцо перед печенням, то з найтвердшого стане дуже м'ягеньке. Для сего його й уживають жителі тих околиць. Сей сік має молочний вигляд і містить в собі тічничі складники. Насіння з сего дерева уживають для нищення хробів. Позятим на дереві ростуть смачні овочі з твердою лушпинною.

ЗАРОБЛЯЄ НА ЖИТТЯ ЗБИРАННЯМ ЛЮДСЬКИХ ЧЕРЕПІВ.

Виглядає, що се є одинокий того роду інтерес, яким занимається Гюго Бреч. Він достарчає англійським лікарям і дентистам людських черепів збираних в Росії Тяжкі життєві відносини в Росії причиняються до того, що люде мають здорові зуби і з такими умирають. На такі черепи з добрими зубами є попит поміж дентистами і черепи з добрім станї продаються по 90 долярів.

Православні Українці! Старайтеся, щоби Ваш сусїд також став передплатником „ВІСТНИКА". Сим Ви поможете своєму релігійному часопису.

„УБОГІСТЬ" ПАПИ РИМСЬКОГО.

Ватикан уважається найбільшою палатою світа. Він числить 89 великих і 200 менших коритарів, 20 подвір і 1100 саль, капличь і мешкальних приміщень. Богацтва Ватикану в творах штуки не піддаються оцінці. Між десятками тисяч образів і инших творів штуки є богато таких, що вартують самі цілі богацтва. Образ „Страшний Суд" має розміри 66 через 33 стопи. В бібліотеках є рукописи, яким буквально нема ціни. Маркори і дорогоцінні вази доповняють скарби Ватикану до таких сум, що найбогатші люде світа не могліб їх заплатити

ВІДНАЙШОВ СВОЇХ РОДИЧІВ ПО 19 ЛІТАХ.

Недавно в місті Келгарі, Алта, сталася подія, про які лиш в книжках описують. А іменно, 19 років тому назад, в одних людей, на ім'я МекДаналд, які жили тоді в Злучених Державах, подорожуючий торговець дрібними річами (педлер) вкрав трилітнього сина. Родичі робили за сином широкі пошукування але без успіху, отже з упливом часу втратили всяку надію на його віднайдення З часом вони приїхали до Канади і осіли в місті Келгарі.

Аж ось недавно зголосився до них молодий чоловік і представився як їх давно пропавший син. Коли родичі переконалися, що він є дійсно їх сином, радости не було кінця. Молодий МекДаналд розказує, що він вчерне довідався, що люде, з якими він жив і яких уважав за своїх родичів, вдійсности не були його родичами, пять років тому назад. Від того часу він безнастанно шукав за своїми родичами, але на сліди початку пошукувань стрітався з великими трудношами, бо навіть не знав як вони називалися. Аж несподівано довідався про се в Бостоні і від тоді вже лекше було йому продовжати пошукування

В ЛОНДОНІ Є ЛЮДЕ, ЩО МОЛЯТЬСЯ ДО ЧОРТА.

Одна лондонська газета, „Дя Лондон Дейлі Телеграф", доносить, що в Лондоні дуже поширена віра в чорну магію і в різні чари та що є навіть люде, які моляться до чорта. Учителями і провідниками сеї „віри" є переважно чужинці східного походження — з Індій, Єгипту — і чим раз здобувають більше послідувателів. Деякі з ворожбитів та „чарівників" є такі заняті, що для побачення з ними на яких 20 минут, треба робити назначення часом цілі місяці наперед. Крім звичайних ворожбитів є богато астрольогів, які ворожать зі звізд. Віра в астрольогію є так поширена, що в Англії є сім астрольогічних товариств.

Як бачимо, легковірних та глупих людей не бракує і між такими розумними людьми, як Англійці.

ГОДИННИК З ПІРЯ.

В році 1843 король Рамегамега III подарував комендантови від маринарки Злучених Держав, Лавренсови Кернему, годинник зроблений з пташиних пер. Годинник сей є на виставі в музею Бішопа в Гонолюлю, а вартує він сто тисяч долярів.

ЦІННІ ГОСТІ.

Обчислюють, що американські туристи лишають річно в Англії 75 мілионів долярів. Ся сума не включає видатків на одіж і инші річи, які туристи забирають з собою до дому, а тільки за обслугу та різні забави-гостину

ІСТОРІЯ УСПЕНСЬКОЇ ЦЕРКВИ У ЛЬВОВІ.

В тижневику „Неділя", який виходить у Львові, Микола Голубець подає історію Успенської Церкви у Львові, яка то церква є також знана як волоська, й то тому, бо до її будови богато причинилися волоські князівство. Церква була побудована як православна і аж опісля перейшла в руки уніятів. Статтю Голубця подаємо з малим скороченням.

Під 1629 роком записує Д. Зубрицький у своїй „хроніці" Успенського братства у Львові:

„Нарешті храм цілковито закінчено, а що треба було прибудувати сходи до притвору від вулиці, то ня се добуто дозвіл магістрату за гроші."

Під 1630 роком читаємо також: „На прикінці минулого року добродій братства (воєвода Мирон Бернавський) втратив Молдавське князівство й поселився в Устю над Дністром, а маєтку, що перед тим належав до Єремії й Константина Могил. В такому положенні він не міг підпомагати робіт над закінченим церкви.. Все-ж таки, коли братство звернулося до нього з просьбою про церковну утвар, він відповів, що коли Бог поверне йому князівство, то він все зробить; покищо прислав 10 срібних, золочених церковних посуд і різні мощі святих.

Тому, що вівтар не був ще зовсім позолочений, братство просило воєводу, щоби він прислав скільки-небудь грошей та назначив день посвячення церкви. На се Бернавський листом з дня 10 квітня відповів, що посвячення бажав би відложити до більш спокійного часу, коли він поверне собі князівство Тоді доконає свята митрополит з епископами.

Коли вже закінчено вівтар, братство, бажаючи, щоби храм не оставав без богослуження, знов просило означити день для посвячення. В письмі з 19 вересня Бернавський назначив день 21-го листопада а відтак переложив час посвячення на третю неділю по Йордані слідуючого року."

Посвячення і смерть останнього добродія.

Під 1631 р. читаємо в Зубрицького: „В третю неділю по Йордані доконано посвячення храму, який будувався більше як 30 літ, великими коштами, трудами й клопотами, в сумній для руського народу час. Князь Мирон разом з листом з 8 січня прислав з Устя свого архімандрита, придворних і слуг, щоби в його заступстві були при посвяченні; доставив все потрібне для прийому гостей, а крім сього архимандрит обішов в імени воєводи старинний, різьбленний в дереві хрест прекрасної роботи, срібний позолочений фелон з орарем та перський ковер. Львівський владика Єремія Тисаровський доконав посвячення при великім литейському співі духовенства, шляхти руських земель, членів братства й народу, який заливався слізми щастя на думку, що власне в момент, коли православним відібрано й знищено кількасот церков, здвигнено новий храм".

Несповна рік по сьому торжестві закінчив життя останній з великих добродіїв Успенської церкви, Мирон Бернавський. Листом з 21 грудня 1632 р. повідомляє він Успенське Братство, що виїздить з Устя на своє Молдавське князівство, а коли-йому Господь допоможе, то він щедро вивіпує нову церкву. При нагоді посилає шість волів і дещо грошей на удержання духовенства. Був се останній лист і дарунок нещасного воєводи.

Такий був кінець будови Успенської церкви у Львові, що в незрівняному комплексі своїх будівель (церкви, дзвінниці й каплиці) творить неоцінений скарб ренесансової архітектури на всіх землях Славянщини. Будували її львівські мищани, але кошти на сю монументальну будівлю зложила вся Україна, як довга і широка, від Запорожжя, Київа й Луцька но Краків і Молдавське князівство, що з титулу колишньої своєї приналежности до Української Держави, ніколи не зривало звязків з культурно-національним рухом поневолених українських земель.

Первопочини Волоської Церкви.

Первопочини Успенської церкви й парохії сягають часів книжого Львова. Первісно стояла вона на львівському підгородді, на місці, де від часів занять Львова польським королем Казимиром, красується готицька латинська катедра. Зинчення з сього місця, усунулася вона на клаптик землі, призначений під підпомагати робіт над закінченим церкви.. Все-ж таки, коли братство звернулося до нього з просьбою про церковну утвар, він відповів, що коли Бог поверне йому князівство, то він все зробить; покищо прислав 10 срібних, золочених церковних посуд і різні мощі святих.

Тому, що вівтар не був ще зовсім позолочений, братство просило воєводу, щоби він прислав скільки-небудь грошей та назначив день посвячення церкви. На се Бернавський листом з дня 10 квітня відповів, що посвячення бажав би відложити до більш спокійного часу, коли він поверне собі князівство Тоді доконає свята митрополит з епископами.

Коли вже закінчено вівтар, братство, бажаючи, щоби храм не оставав без богослуження, знов просило означити день для посвячення. В письмі з 19 вересня Бернавський назначив день 21-го листопада а відтак переложив час посвячення на третю неділю по Йордані слідуючого року."

Посвячення і смерть останнього добродія.

Під 1631 р. читаємо в Зубрицького: „В третю неділю по Йордані доконано посвячення храму, який будувався більше як 30 літ, великими коштами, трудами й клопотами, в сумній для руського народу час. Князь Мирон разом з листом з 8 січня прислав з Устя свого архімандрита, придворних і слуг, щоби в його заступстві були при посвяченні; доставив все потрібне для прийому гостей, а крім сього архимандрит обішов в імени воєводи старинний, різьбленний в дереві хрест прекрасної роботи, срібний позолочений фелон з орарем та перський ковер. Львівський владика Єремія Тисаровський доконав посвячення при великім литейському співі духовенства, шляхти руських земель, членів братства й народу, який заливався слізми щастя на думку, що власне в момент, коли православним відібрано й знищено кількасот церков, здвигнено новий храм".

Несповна рік по сьому торжестві закінчив життя останній з великих добродіїв Успенської церкви, Мирон Бернавський. Листом з 21 грудня 1632 р. повідомляє він Успенське Братство, що виїздить з Устя на своє Молдавське князівство, а коли-йому Господь допоможе, то він щедро вивіпує нову церкву. При нагоді посилає шість волів і дещо грошей на удержання духовенства. Був

Відбудова руїн.

Нещастя переслідувало Українців. Здвигнена великими коштами й серед постійних перешкод з боку львівського магістрату й провокаційних вибриків львівських шумовин, церква погоріла до тла в 1571 р. Успенські братчики поталанили рукомовища, як могли, й протягом кількайлиціти літ відправляли в них богослуження. Але вже в 1590 р. бачимо, як братство заметушилося біля будови нової церкви, той, що існує до нині! Добути успенським братчикам дозволу на будову нової церкви від львівського магістрату не вдалося самим. По волі й неволі мусіли пошукати за якимись авторітетом, а що звязки українського Львова з молдавським двором істнували від давен давних, то не диво, що своїм заступником перед львівським магістратом і польським королем обрали собі успенські братчики молдавського господаря Петра. В 1591 р. київський митрополит Михайло Рогоза посвятив угольний камінь під нинішню Успенську церкву, в 2-го березня тогож року заключило Успенське братство договір з італійським архітектом Павлом Римлянином про будову церкви. З сього прейтересного документу довідуємося, що італійський архітект був не автором а тільки виконавцем планів церкви, випрацьованих на основі старих архітектурних традицій успенським братством. У тому також лежить тайна українського характеру тієї, на позір, суто ренесансової будівлі. Коли в 1694 р. церковні мури підпялися понад фундамент, київський митрополит проголосив особим универсалом збірковку акцію по всіх українських землях Корони й Литви. З сього моменту будова пішла скорим темпом.

Український нарід збирав гроші, з спеські братчики самотужки метушилися біля будови, а львівський магістрат тільки про те й думав, щоби на кождому кроці перешкаджати в будові. Доколи дило до того, що коли не можна було „правни", то користовалося „дівки" — ніччо треба було ставити варту біля будови, бо львівські патріоти вибрали собі місце, де мав стануги вівтар для пожагодкування своїх фізіольогічних потреб. Тому то в 1598 році купили собі львівські Українці в короли привілей, яким він заборонював львівському магістратови перешкаджати братчикам в будові церкви. Привілей мало що помів, хоча й коштував богато. За кожду фіру піску чи каміння треба було магістратові оплачуватися і се в високій мірі повнищувало кошти й так дорогої будівлі. Щасти, що за племена братчиків стояли вірно й невідступно молдавські воєводи, які, коли вже не грішми, то своїм авторітетом і дипльоматією помагали братчикам.

До 1612 р., поступала будова до того, що вже можна було уставити тимчасовий престіл а в 1630 р. закінчено будову цілковито. 1634 року уставлено в ній іконостас кисти Петра Сенькевича зі Ширия.

В 1631 році, як се вже було сказано за Зубрицьким, Успенську церкву посвячено.

НАЙДОВШЕ СОТВОРІННЯ НА СВІТІ.

Богато думають, що кит є найдовшим сотворінням на світі, але так не є. Рекорд довжини посідає так званий морський хробак, якого також називають морською змією і який живе близько англійського побережа та виглядає мов труба шнурівка до черевиків. Його довжина часто досягає до 100 стіп

ОБРАЗИ! ОБРАЗИ!

Маємо такі образи на продаж:

1. Ісус Христос в терновім вінці.
2. Тайна Вечеря
3. Пресвята Тройця
4. Матір Божа безнастанної помочі.
5. Св. Апостол Петро.
6. Св. Апостол Павло
7. Св. Архангел Михаїл.
8. Гр б Ісуса Христа.
9. Гр б Пречистої Д'ви Марії.
10. Св. о. Николай.
11. Свята Родина
12. Матір Божа терпляча.
13. Свята Анна з маленькою Марією.
14. Ісус Христос в Отцю в Городі.

Величина образів 15½ через 20 цалів.

Образи викінчені в дуже гарних кольорах і на добрім папері.

Ціни:

Один образ, з пересилкою 40ц.
Два образи, з пересилкою 75ц.
Три образи, з пересилкою 1.00
Пять образів, з пересилкою 1.50
Десять образів, з пересилкою 2.75

Замовлення і гроші слати на адресу:

THE HERALD,
Box 3664, Winnipeg, Man.

„ВІСТНИК"
Релігійний часопис для Українців в Канаді.
Виходить 1-го і 15-го кожного місяця.
Видає Українська Православна Видавнича Спілка.
Передплата: В Канаді $1.50 на рік.
За границю — $2.00 на рік.

THE HERALD
Published semimonthly by the Ukrainian Orthodox Publishing Company
Subscription per annum:
in Canada — $1.50. — Foreign — $2.00.

Адресуйте: — Address:
The HERALD, Box 3684, WINNIPEG MAN.

НЕ ДАВАЙТЕ НА ПОСМІХ ВАШОГО СВЯТОГО.

Не давайте святого собакам і не кидайте своїх перед перед свинями, щоби не потоптали їх ногами своїми, й обернувшись, не порвали вас. Мат. VII: 7

Зачнімо коротко з таких припущень:

Згадав би хтось на зборах український національний гимн, а тут між зібраними почувся через те сміх.

Виставляєте ви український Синьо-Жовтий Прапор, а тут нараз підникаєсь між зібраними регіт.

Згадали ви свою матір, як вона зібраними чути з свого приводу: хі-хі-хі...

Вимовили ви імя Шевченка, а вслід за тим між публикою чути: ха-ха-ха...

Згадали ви свою матір, що як вона все своє життя вкладала в ваше виховання, а слухачі слухають та регочуться.

Які дикі, звірячі, злочинні, страшні були би ці картини! Та ще гірше, коливби чужочи сей насмих ся з святощів святощами, не протестували. Тай не тільки не протестували, але ще дальше всі ті святощі перед загал ставили і їх нагадували, тай дальший сміх ними викликали.

Тоді злочинцем був би загал, бо ніввечив би те, що він повинен поважати. Але подвійним злочинцем був би той, що підсував би святощі перед очи загалови, який їх нівечить.

Закон життя каже, що — **коли люде привикнуть брати щось на сміх, відноситися до чогось легкодушно, зневажливо, того вони вже ніколи не будуть поважать.** Бо святого не можна брати до жартів, ані жартів з святим мішати. Кинь те святу річ під стіл, в ви її більше на столі не положите. Виключите з вашої душі святість на сміхник, а ви її в душу не покладете. Ваша душа на завсігди без святости зостанеться.

Завсігди з занепадом релігійности входить в життя допущення святотей. Чоловік витягне святу річ на сміх, щоби неначе показати геройство — що він навіть святого за святе не признає й оруднє ним, як сам забагне.

Таке загальне правило морального занепаду! Коли життя зачне добровільно зсуватись в безодню, то докладає всіх старань, щоби скоцше зсунутись. Коли чоловік пустився по дорозі руйнования, то хоче каменя на камені не лишити там, куди він перейшов.

Перейдімо до живих фактів.

Нераз почуєте, як люде втягають і вплітають релігійні справи, релігійні поняття, релігійні святощі в жарти. Бог, рай, небо, пекло, святість, гріх, молитва, якафист, Мати Божа, церква і т. п., все те вплітається в жарти, як немов то річи смішні. Як такі, що коли їх до жарту додати, то жарт буде ще смішнійший.

Люде не розуміють, що релігійні справи інтересні й жартах не від того, що вони немов то смішні, але від того, що їх опоганюється. Тому, що їх ставиться там, де вони не повинні бути.

Окремо треба спинитися на наших драматичних штуках і наших театрах

Наші драматичні штуки писали і пишуть люде з вузким, односторонним світоглядом. А богато з теперішніх драматургів, се звичайні деморалізатори, моральні бандити.

Які отже робітники, така і робота.

Перегляньте українські драми, а ви не побачите релігійних і релігійно-святочних сцен. Релігійні переживання немов плавно обминаються. Життя показується лише з боку буденщини. Через те не видно в наших драмах великих сьвідомих моральних характерів. Є деколи патріотичні хвилеві пориви, є патріотичне завзяття розбудженє ударом ворога, але немя тої вічної сили, якою життя богатиться облагороднюється. Се в найкращих випадках.

Позатим же кілько нерозумного, низького, необдуманого, безцільного, або і деморалізуючого

Деколи вам здається, що автор драми розумів, що головний і найважнійший зміст життя, то поцілунки. І тому ними драму обладовує. Нераз грачі подібно думають і тому з свого боку ще окремо поцілунків докладають.

Але все те свідчить про низькість і некультурність. Люде не хочуть розуміти, що в житію є поважні цінности і без парубоцької любови; тай що сама любов повинна мати ширший і богатший зміст, ніж поцілунки.

Як огидно стає, коли на сцені йдуть програмові поцілунки, а на сали дурноваті цмокання! Чим тоді стає театер? Чи не норою деморалізації? Тоді вигляднє, що тут зібрався всякий хлам, в якого немя ні розуму, ні совісти, ні почуття сорому.

Одно, що впадає ще в очи, то се, що до бруду життя домішують ще релігійні святощі. І се на кождому кроші. Виходять на сцену люде в ролях пияків, богогузів, крайно темних, забобонних, некультурних і на кождім кроші то хрестяться, то повторяють:

— Ай Матінко Божа!... Ай Сусе Христе... Свят, свят, свят!... і т. п.

І в той час, коли таке на сцені показується, люде на сали сміються. Бо на те-ж його показують, щоби сміятися.

Дехто скаже: „Аджеж люде в житію так роблять, отже так їх і показуєсь".

Однакож не так воно... Не все, що люде в житію роблять і говорять (пр. всякі прокльони) треба да сцені вказувати. І не все, що на сцені показуєсь, в житію є таким самим.

Коли люде в житію в відповідних випадках і в певних настроях (жаль, страх, подив, ненависть, щирість) згадують імя Бога чи взагалі повторюють релігійні слова, то згадують поважно. І другі поважно все те беруть. А знов же на сміх згадують святі річи хіба люде крайно некультурні, здеморалізовані, нічого недумаючі. Та тут загал висказанним не захопльоєсь — як немовто штукою (мистецтвом). Загал же в житію розуміє, що святість є святість і що сказано: „Не бери імени Господа Бога твого надармо", себто без потреби, на жарт. на сміх. Свято повинно святими зостатися.

Яка-ж на все те рада? Рада така: крайно поганих драматичних штук не виставляти цілком, а з иших повикидати все те, що є некультурністю і деморалізацією. Слова і фрази позамінювати иншими, кращими, розумнійшими, пристойнійшими, моральнійшими. Се. вкінці на сцену більше культурности і самі грачі вийдуть кращими людьми. Час нас виводити на сцену не тільки пияків, дурнів, по дурному закоханих, недумаючих, загулюкиних, розхрістаних, невмитих, але також людей повжних, (хоч і простих!), зрівноважених, моральних, щирих, розумієчих свою людську гідність та свої моральні обовязки

Отже обовязком людей, які приготовляють драму до виставн, троха її обмити, розчесати, до розуму довести, а тоді вже виставляти.

Г. Ч.

ЩО МОЖЕ ЗРОБИТИ СОВІСНИЙ СУДДЯ.

В Лондоні недавно відійшов на спочинок судця Сер Роберт Волес, якнй був суддею через 24 роки. З того приводу він отримав подяку від двох людей, яких він свого часу судив і яким дав нагоду на поправу. Одна жінка зателефонувала до нього і неподавши свого імени, сказала

„Близько 20 років тому ви судили мене за спроневірення гроша. Ви не осудили мене, а дали мені нагоду поправитися і я від тоді ані разу не зійшла з правої дороги. Я тепер працюю в одній великій фірмі і маю дуже відповідне занятя. Все се я завдячую вам і тому нагоди вашого відходу на відпочинок бажаю подякувати вам якнайщирше зі всього моє добре серце".

Сер Волес отримав також один лист від бувшого кримінальника, який пише

Коли я став перед вами на суді, не був я перший раз в конфлікті з законом. І тому я немав ніякої надії помилування, ані не бачив помочі ні від кого. Я був приготований на ще один часу в тюрмі Але ви дали мені нагоду поправитися. Ви пустили мене на волю і я від тоді зароблюю на життя чесно Я отже хочу, щоби ви знали, що я не забув і ніколи не забуду того, що ви зробили для мене"

Дійсно любов і милосердя часто скорше можуть поправити грішників чим строга кара.

ЗЕРНЯТКА.

Хто славою чоло укрив —
Не той великий хай в нас зветься.
А той, що чесній справі вірно
Ціле життя своє служив.

Лекше сотнар убожества двигнути
Ніж фунт прикх і навичок набутих

Найдорожший, найгарнійший
камінь в світі є
Діямант, що другі крає, а сам себе
різать не дає —
А найкраще-ж людське серце
треба те назвати,
Що воліє біль терпіти,
ніж другим завдати

ГИМН.

Боже!
Ти цар світів, велика Твоя сила!
Луч долі, щастя розсвіти
В землі, що кровю скипіла,
Наш рідний край благослови.
Царю!
Могучий Ти над звіздами і морем!
Як ворог в наш вдереться храм,
Стій Ти при нас, а всіх поборем
І смерть страшна не буде нам.
Боже!
Ти наш отець, на Тебе уповаєм,
Любови, згоди нам подай!
Народ хай в мирі процвитає,
А міць життя ввійде в наш край.

ГЧ-КП.

КВІТКИ ПРИ ДОРОЗІ.

Цвитуча виноградна лоза.

Самуіл, що був суддею і верховним священиком, відвідав одного дня школу в Гівві, яку сам оснував. І радів він духом бачучи, як ученики набирають мудрости, щоби бути учителями і пастирями свого народу.

А поміж ними був оден, Адонія, сина Мілхи, і подобався він Самуілови більше всіх. Його лице було гарне виглядом і його голос був дзвінкий. Однакож в його серци була гордість і порожнеча. Бо він випереджав других розумом і знанимм і тому уважав себе мудрійшим, ніж сім мудрців. Він легковажив своїх учителів і зневажав своїх товаришів.

Знав се Самуіл і жалував нерозумного Адонію. Він сказав:

— Дух Божий вибрав сего хлопця на пророка для народу, однакож він сам нівечить свою гідність.

Тоді повів Самуіл Адонію в поле, на збоче гори, що проти Рами. А збоче гори покрите було виноградниками. Час же був, що виноградна лоза цвила. І запитав тоді Самуіл:

— Що бачиш ти, Адонію?

— Бачу виноградник і вдихаю запах цвітів

— Підійди-ж і пригляньсь цвітови, — сказав Самуіл

Адонія послухав і відповів:

— Се слабонький малий цвіток, простий і скромний

І сказав тоді Самуіл:

— А однакож він принюсить Божий овоч на радість людському серцю і на скріплення його тіла. Так виглядає виноградна лоза, проста і скромна, ніж вирость вона смачний овоч. Запамятай отже, Адоніє, виноградну лозу в днях твоєї цвитучої молодости!

І захована Адонія всі слова Самуіла в своїм молодечім серцю і своїй душі і від того часу ходили ноги його дорогою праведности. І від тепер всі почали його любити і поважати і говорили

— Дух Божий зійшов на сього молодця.

Так зростав Адонія в мудрости і красі, бо благородність його душі виливалася на його лице. А його імя стало звісним, як імя Мойсея і імя Ісаії, сина Амосового. далеко і широко поміж сынами його народу.

ВІН НЕ СТИДАЄТЬСЯ.

Новонавернений грішник пробував проповідувати слово Боже. Він не був вимовний і мова не йшла йому добре, однакож він давав собі раду після своїх сил. Хтось перервав йому:

— Чоловіче, ти не можеш говорити, стидайся!

На те відповів чоловік:

— Я стидаюся, але не стидаюся свого Бога.

Не стидаймося того, що спас нас своєю кровю.

МОЛИТВА НЕГРА.

Одного з окрещених Негрів в Центральній Західній Африці заморювали лікарі хльороформом перед операцією на ногу. Негр підчас сего молився на голос: „О, Господи, не знання лікарів, ані не їх досвід видячить мене, тільки Твоя ласка. Молю Тебе, Господи, видячи мене, даючи добру думку тим лікарям". Чи мали лікарі брати сю молитву за обиду для себе?

СВЯТИЙ ІВАН ЗОЛОТОУСТИЙ.

Християнська церква обходить память великого святителя і пастирського письменника, Івана Золотоустого.

Жив він не в нинішних часах і не між нами. Родився на далекім Сході в Азії, в місті Антіохії. що лежить недалеко побережжа Середземного Моря. Батько його, Секунд, був грецьким воєводою, а мати Антуса, повдовівши молодою, а цілим пожертвованням віддалася вихованню одинака сина. Перших наук учила його сама і вплив любячої побожної матері оставив глубокі сліди в душі святого Івана; се від неї навчився він любити слова правд Божих, а толошення їх, засівання в людські серця поставив завдячею свого життя.

А і про дальше образованя сина подбала Антуса. — а мала нагоду до сего, бо Антіохія славилася тоді знаменитими школами і учителями і то не лиш поганськими, а і християнськими. А була то саме хвиля, коли поганство опять підносило голову, підбережуване цісарем Юліяном Апостатом. Почалися люті переслідування християн; замикано їм школи і церкви, накладано великі податки, убивано і мучено. Все те діялося перед очима молодого Івана і нераз прийшлося і йому у ті гіркі часи пролляти гарячі сльози над обезображеними трупами християн. Але згодом настали кращі дні і для церкви і для святого Івана і, він вповні віддався науці фільософії і красномовства, а особливо в сій послідній штуці проявляв вже зараня незвичайний талант.

Покінчивши образованя святий Іван посвятився адвокатурі; бо годі після звичаю майже всі знатнійша молодіж починала горожанське життя від адвокатованя. Та й ще сей стан якраз найбільше підходив під ораторський, себто бесідничий талант святого Івана. Одначе вже небавом пусте світське життя і його розривки остогидли молодому християннови і він за приміром свого приятеля Василя (Великого) задумав покинути світ і всецілю віддатися службі Божій, життю монашому.

Ах, як засмутилася ижна мати, коли почула, що її одинак загадав. Вона благала бачити його цвилявим, на високих становищах, у роскошах і пошані, а тут ось всі материнські мрії розлітаються нінащо. І зі сльозами в очах стала молити сина, щоби не робив її у другє сиротою. І просьби матері вказали святому Іванові його перший обовязок: остатся при ній аж до її смерти, а відтак допера пішов за голосом свого звання, усунувся на пустиню, де проводив час на молитві, читанню і писанню святих книг.

Чотири роки провів там святий та не суднлося йому довго оставати в укритю. Церква Антіохійська покликала його на діякона, а відтак на старшого пресвітера. І тепер на сім становищі засіяв він усіма великими чеснотами свого духа і серця.

Особливо убогий нарід, усі трудящі, слабі, бездольні мали в нім горячого защитника, ревного опікуна. В палких пригарних своїх проповідях, що стягали тисячі слухачів, а йому зеднали імя „Золотоустого", не переставав святий Іван накликати можних до милосердя, до умірковання життя, до християнських чеснот. Він сам був справдішним пастирем свого стада, жив з народом і для народа, а коли і виступав безпощадно проти гріхів і всякий безправств, то рівночасно вказував і на прелепкше милосердя Боже, що його предівзи нема границь. А крім того не покидав великий святитель і пера і списав чимало цінних творів змісту духовного, котрі ще й сегодня високо цінять в богословській літературі.

Але сего великого проповідника і щирого пастиря ждало ще ширше поле. В році 398 покликано святого Івана до Цариграду на престол патріярший, значиться, зроблено його головою східної церкви. Висока се була гідність, але і вельми важка до ведення. Двір цісарський і вельможі, а навіть часть духовенства віддавалися розкішному життю а убогий нарід стогнав під тягарем податків, гинув в нужді, в поневолі. І полилися гримкі, пророчисті слова нового патріярха, що сам від як найскромнійше життя, а всі доходи свої обертав на добродійні заведеня: на приюти для хорих, бідних, сиріт. Остро, безпощадно вистував святий Іван проти розкоші богачів, не вагався скартати і життя тодішньої цісаревої Евдокси і зате не минула його злоба мстивої монархині і її приклонників. Святого мужа усунено з патріяршого престола і заслано далеко в вірменські горя, в убоге сільце Кукуз

Але і там найшли святителя побожни християне і там він не переставав голосити слів правди, слів Божих. Почуди про се вороги і ще дальше на південь приказали поволіти немічному старця, аж ген під Кавказ над Чорне Море. Та не видержав тамтячої дороги, жорстокого поведеня жовнірів — святий. Помер в дорозі року 407 в місточку Комані, де і зложено спершу його тіло. Однак вже в трийцять літ пізнійше перенесено святі мощі з великим торжеством до Царгороду і поховано в тій самій церкві, звідки кілька століть перед тим вислано до Кавказу християнство, найбільшого святителя нашої православної церкви

МОЛИТВА.

Благослови, Боже, весь люд мій єдиний,
Вкраїну широку мою,
Вкраїну далеку, вдовицю бездольну,
Сиротку Русь-Неньку святу!

Благослови, Боже високі могили,
Що вкрили вкраїнських синів,
І память гетьманів, що нас боронили,
Що били тьми й ложі рабів!

Благослови Боже — на день воскресний
Мій тихий, мій щирий весь люд,
Най він процвітає, най він покріпляє
І серце і душу і грудь

В. Маслик.

ЗОЛОТІ ЗЕРНЯТКА.

Учися чесно жити, а будеш спокійно умирати.

Не спускайся надто на власний розум, а слухай і доброї ради других

В щастю не горднся. в нещастю духом не падай, а все на Бога уповай.

Вдячний подібний до плодовитої землі, котра більше дає, чим бере

Чуже діло ганити є дуже легко, самому ліпше сотворити є вельми трудно

Зла совість чоловіка убиває всі радости життя.

„Духовний Сіяч"
Передплата $2.50 на рік.
церковно-народний ілюстрований часопис, виходить два рази на місяць.
Адреса:
„DUCHOWNY SIJACZ".
Krzemieniec na Wolyniu, Kongystor
Duchowny

НЕДІЛЬНА ШКОЛА

КАТЕХИЗМ

В ЩО ВІРУЄ ПРАВОСЛАВНИЯ ХРИСТИЯНИН.

(Дальше).

ПРО ЦЕРКВУ ХРИСТОВУ НА ЗЕМЛІ І ПРО ІІ УСТАНОВІ ТАЇНСТВА. ДЕВЯТИЙ ЧЛЕН.

Вірую в... Єдину, Святую, Соборную і Апостольскую Церкву.

Загальне розуминня сього члена.

Слово **церква** має два значіння: церквою ми називаємо будинок, або дім, до котрого збираємося на молитву Богу, й **церковю називаються всі взагалі віруючі, або збір віруючих у Христа.** В девятім члені Символу віри говориться не про будинок церковний, а про людей, котрі вірують у Христа Бога Отже ми віруємо, що Господь Ісус Христос установив на землі громаду людей, котрі вірують в Нього, й що ся громада є одна на цілім світі, що вона є свята, соборна й апостольска

Яка власно громада людей складає Церкву. Як Церква повстала й встановилася.

У притчі про сіяча й сіми (Мат. XIII: 1-43) Господь Ісус Христос прирівнив Себе до сіяча, а науку Свою до сімени, котре сіяч сіє на ріллі, щоб видало плід свій. З притчі видно, що одні люде не приймуть сієї науки, другі-ж приймуть. І як зерно спочатку пускає коріння в землю, так і наука Христова діле не вмій, а в середині людини, в серці її. **„Не приходить Царство Боже так, щоб його можна було постерегти... царство Боже пнтає в вас"** (Лук. XVII. 20—21) сказав Христос фарисеям. Отже перше усього Церква Христова не є якась суспільність мирська, громадська, але вона є громадою духовною, покликаною через слово Христове й зложеною з людей, що прияли науку Христову та мають на меті спасіння душі і моральну досконалість.

Юрби народу єврейського ходили за Ісусом Христом, і Він бачив, що народ сей **знемощів, що він так зморений й розсіяний, як вівці, що не мають пастуха** (Мат. IX: 36). Також наперед бачив Ісус Христос, що й Апостоли Його роспорошуються, хоч тільки на короткий час: на час мук і смерти Його. Але Господь Ісус Христос ніяк не хотів лишавше залишити людей, котрі увірували в Нього, як овечок без пастиря, залишити в розтечі й занедбанні. Він бажає зорганізувати їх, зложити з них одну громаду, що до неї належали-б усі віруючі в Нього, котрі-б у своїй діяльности мали керуватись наукою Євангелії Христової й, на засадах тієї науки, на засадах братерської любви, будувати суспільне життя своє. Таку організацію Христос назвав Церквою Своєю. Коли апостол Петро визнав віру Апостолів в Ісуса Христа, то Він похвалив сю віру їх і сказав: **„На сьому камені Я збудую Церкву Мою, і ворота пекельні не осилять її"** (Мат. XVI: 18). Так само в розмові Своїй з Єреями, після сцілення сліпорожденного, Господь Ісус Христос прирівнює людей, віруючих в Нього, до овець одної отари, а Себе до пастиря сих овець: вівці слухають голосу пастиря свого, а пастир душу свою кладе за вівці (Ів. X: 1-16).

Слова Своєї науки Господь справджував ділом. Ось на самім початку Своєї проповіди з великої скількости людей, що слухали Його науки, Ісус Христос вибрав дванайцятьох і назвав їх Апостолами; се й були ті **підвалини** (єф. II: 20), на котрих потім збудовано всю Церкву Христову. Число людей, що приймали віру й науку Христову, хутко більшало: отже збільшувалася й Церква Христова. Але вона тоді ще не була зовсім зорганізована й впорядкована, бо не було ще (на них) **Духа Святого, через те, що Ісус не був ще прославлений** (Ів. VII: 39).

В розмові з Апостолами на Тайній вечері Господь Ісус Христос обіцяв їм послати від Отця иншого Утішителя, Духа Святого, **щоб пробував з ними по вік.** Після воскресення Свого Христос наказав Апостолам, щоб не відходили з Єрусалиму, але очікували обіцяного від Отця Святого Духа. **„Приймете силу, як зійде Святий Дух на вас, і будете Мені свідками.. аж до краю землі"** (Діян. I: 8), сказав Ісус Христос Апостолам перед вшестям Своїм на небо. Проте Апостоли ще деякий час не виступали на проповідь віри Христової, поки в свято П'ятидесятниці зійшов во них і на всіх иших віруючих Дух Святий й дарував Церкві Христовій повню ласки й сил для дальшого досконалення і зросту духовного.

Отже Церква Христова є громадою власне духовною і складається з людей, що прийняли науку Христову. Засновано сю громаду самим Господом Ісусом Христом, завершено Духом Святим і упорядковано святими Апостолами.

(Дальше буде).

ІСТОРІЯ ЦЕРКВИ.

(За Е. Семакою).

(Дальше).

РОЗДІЛ ІІІ.
НАУКА ЦЕРКВИ.

Б) Єресі і розколи. — Єресі.

Правдиві науки християнської Церкви мусіла боротися при своїм розширенню не лише з внішними противниками з межи невірних Жидів і поган, але також з внутрішними неприятелями, именно з єретиками і розкольниками.

Єретики називаються ті християне, що свідомо й уперто відступають від спільної церковної науки в одній головній точці віри, або придержуються невідступно якоїсь ложної і Церковю засудженої науки. **А розкольниками** називають тих християн, що з менше вложної причини відлучуються від церковної єдности.

Значнійші єретики трох перших століть були:

Симон Магус. Він чув, як діякон Филип проповідував в Самарії і видів, як він навертав до християнської віри богато Самарян; се напровадило його на думку, що Филип робить се за помічю якоїсь тайної сили. Щоби й собі набути таку власть творити чуда, став він християнином і намагався купити її за гроші в апостола Петра. Коли-ж сей його строго зганив, відступив Симон Магус від церкви. Назвав себе „великою силою Божою" і вчив, що прибув управляти світом. Ходив з місця на місце і зводив своєю наукою богато християн. Після него зовуть „симонією" будь яку торговлю даром Святого Духа, як приміром купно за гроші духовний стан то що.

Церинт, ставши з Жидів християнином, вчив, що є рівнища між Христом (Слово), а Ісусом, котрий був лиш чоловіком як і прочі люде; що Христос зєднався з Ісусом аж при своїм хрещенню в Йордані і позістав в тім сполученню тільки до піймання Ісуса Жидами

Проти сего єретика написав апостол Іван свое Євангеліе, що починається величною наукою: „В почині було Слово (Єдинородний Син Бога), і Слово було в Бога і Бог було Слово, і Слово стало ся тілом"... Так побіджена апостолом Іваном, ересь Церинта не могла за собі богато приклонників

Гностики (то є глубокі розвідчателі божественних і людських діл називали себе так після грецького слова гностіс — пізнання) уложили нову релігійну систему, через змішання християнської релігії з рижними системами поганської східної фільозофії і мітольогії

Теми, замотані і смішні ідеї сих єретиків сходилися більше-менше в отсих теоретичних і практичних науках: від віків істнують два ества, одно духовне друге матеріяльне (Дуалізм); перше (Бог християн) є засадою всего доброго; друге — жерелом всего злого. З доброго ества повстало через еманацію богато духів, званих „еонами", один сотворшенний, другі менше совершенні. Кілька еонів менше совершенних, з Деміургом (Сотворитель, Бог Жидів) на чоль, сотворили світ і чоловіка з злої матерії. Але чоловік був з першу без душі і так слабосилий, що не міг підвестися, а показався по землі як черваК. Коли побачило се внеше ество то Бог християн, змилувалося над ним і післало йому іскру життя, що його оживила і скріпила. Тому чоловік добрий відносно душі, а злий відносно тіла. Душа людська перебуває в тілі як в вязниці, а задачею виконує Деміург тяжку тиранію. Щоби отже усунути власть Деміурга і визволити людські душі з вязниці тіла, післав Бог могучого еона (Ісуса Христа), що явився на землі тільки під видом чоловіка. Бо тіло його було людське лиш на позір, і цявила людей, що кажуть уявлятися злід власти злої матерії. — Воскресення тіла не буде, бо се було би поновне злучення душі зі злою матерією. Таксамо є й супружество установленим Деміурга задля ширення злої матерії.

Гностики відкинули й святі книги старого завіта, а з нового признали лиш деякі книги, уважаючи й сі за лідроблені слугами Деміурга, через що їх обезображали і толкували після своїх засад

Згідно з сими немудрими засадами вчили гностики в моральній огляді, що чоловік повинен пригноблювати смерть, щоби чим скоріше увільнитися з під власти Деміурга.

Початок ереси гностиків припадає на апостольский час, а значніймі її розширення на половину й конець II століття. З початком IV століття затрачується гностицизм цілковито.

(Дальше буде).

І ЖИДИ ПОЗИВАЮТЬСЯ.

Між Українцями є немало непорозумінь та процесів на тлі церковного життя, про що не чути між Жидами, однак не тому, що може таких непорозумінь між ними нема, а мабуть тому, що вони краще знають як їх затушувати. Однак і між ними є час від часу непорозуміння, які видобуваються на денне світло. Не так давно тому, приміром, двох визначних Жидів з Вінніпегу позивалися за те, хто з них має право до лавки в одній божниці, а пару тижнів тому в Монтреалі рабин М. Г. Саймон позивав свою громаду за те, що та не хотіла заплатити йому його платні. Він вимінявся $1,253.25 та суд признав йому тільки $640.25. Отже й Жиди позиваються. Се однак ще не значить, що позов —се щось доброго

ВЛОМ ДО ЦЕРКВИ.

У ночі в 17 на 18 січня невідомі злодії вломилися до церкви в Мишині, (повіт Коломия). Розбили шафи та скарбонки та вкрали біля 1,- 000 золотих

ВЛОМ ДО ЗАМКОВОЇ КАПЛИЦІ ГАБСБУРГІВ.

Невідомі злодії вломилися до каплиці літної резиденції Габсбургів в Геделе під Будапештом і забрали золоту монстранцію, золоті чарки і деякі инші цінні предмети.

СВЯТО ЗЛУКИ УКРАЇНСЬКИХ ЗЕМЕЛЬ.

(Монтреаль, Кве.)

Дня 1-го лютого с. р. українська православна громада в Монтреалі обходила свято 22-го січня

Участь в святі взяв також прот С. В. Савчук, голова Консисторії У кр аїнської Православної Церкви в Канаді, який на ту пору гостив в Монтреалі

Свято почалося зрганного дня рано, в церкві св. Софії, відправленими Панахидни за героїв, які життя свое положили за волю українського народу Панахиду відправили обі священики, то є о. Савчук і о. Слюзар, заріз по Службі Божій. Перед Панахидою о. Савчук сказав кілька слів з приводу свята. Він між иншим говорив:

„Другі, вольні народи ставлять своїм героям памятники, щоби вони і сотому поколінню розказували, які славні діла творили їх герої та щоби вони пригадували їм, що й вони повинні бути їх слідами. Український народ не годен ще вславити своїх героїв дорогими памятниками, бо ніщо не є господарем на своїй землі На гробах українських героїв нема навіть значіпня хрести не можуть стояти, бо прийде їх рука дикого ворога. Отже збудуймо нашим героям таний памятник, який не знищивби ні час, ні ворог — памятник не рукотворний, памятник в нашиx серцях і в серцях дітей наших.. Святкуючи день 22 січня, зробім обіт працювати в тій ціли, щоби свято 22-го січня ще раз повторилося, що би всі українські землі ще раз зчулися у вільну, від нікого нівважену Українську Державу та щоби вже ніколи більше не зазнали над собою чужого панування".

Панахиду вивала дуже врочисто До сього богато причинилося відповідне уряджения а іменно: хорив трумна на підвищенню, а на ньому козацька шабля і шапка; почетна сторожа, два козаки і два стрільці, — яка стояла по обох боках труни; гарний прапор Товариства „Запорожська Січ", який тримав в горах трумни один член Товариства і дві малі дівчинки, задягнені в українських національних строях

Вечірня програма свята складалась з двох частей — з промов і концертових виступів. Перш всього були промови Промовляли такі бесіди і в такім порядку: п. Кундрик, відпоручник Товариства Просвіти ім Т. Шевченка на Пойнт Ст. Чарлес; п. Василишин, відпоручник місцевої Стрілецької Громади; пдут. С. В. Савчук, п. А. Гумало, відпоручник Українського Православного Братства св. Софії і Товариства „Запорожська Січ", яке містилося при українській православній церкві.

Предсідником в часі промов був п. п. Резженко, який є головою Товариства „Запорожської Січи".

Но промовах відбувся артистична часть програми Вона складалася з таких точок

1. Об видно село і Іхав Стрілець на вітьонку — мішаний хор Товариства „Запорожська Січ", під дірігентурою о. В. Саюзяра.

2. Пино-сейоо — панна Л. Калішрчук.

3. Сріпіковий квартет в супровоі пина — ученики п. Войновича, учителя музики

4. Чорна рілля Ізорана і Іхав Козак за Дунай — мішаний хор

5. На горі коло броду і Хустина, в оперці на божання вулиці ще в Пайтяк дрібненька — сопранове сольо відспівала панна Н. Мокрицька

6. Ой на горі там женці жнуть — мішаний хор.

7. Кінцеве Слово — о. В. Савчук

8. Слава Україні — мішаний хор

9 Ще не вмерла Україна.

На закінчення треба додати, що українська православна громада в Монтреалі зробила за час свого кількалітнього істнування дуже великий поступ, за що належиться їй велике признання. Як відомо, громада недавно купила церкву за суму $18,- 000. Церква в горі з середини ще не викінчена і тому Богослуження до тепер відбувалося в салі під церквою, де рівнож відбуваються і концерти Але саме тепер громада приступає до викінчення церкви з середини, отже в великій Богослуженню бути відбувається вже у церкві, а в салі під церквою буде відбувано тільки для концертів і представлень та для ведення науки Недільної і Рідної Школи. Тому, що селя вже тепер показується замало, помимо того, що може міститься в ній поверх 400 людей, — її задумують побільшити так, що буде містити ніж 500 до 550 людей

Монтреаленъ

КОЛЯДА НА УКР. ПРАВ. СОБОР В ВІННІПЕГУ.

Вінніпег

Гр. Кольк. Вінстер. Ман.	$12.00
Л. Гребовецький	10.00
Ю. і К. Ожийовські	10.00
В. Свистун	10.00
П. Г. Войценко	10.00
М. Комар	10.00
М. Крижик	10.00
о. С. В. Савчук	10.00
М. Крутик	7.00
С. Міхощький	5.00
Н. Кіпіш	5.00
Гр. І. Балк	5.00
Н. Гарах	5.00
І. Хома	5.00
пані Катерина Осавович	5.00
Н. Богоніс	5.00
пані М. Боянівська	5.00
С. Тиховецький	5.00
М. Пісенник	5.00
В. Данилюк	5.00
В. Стрінюк	5.00
М. Сабат	5.00
Ф. Шапарівський	5.00
Н. Колтен	5.00
Пр. П. Радулик	5.00
К. Фр. Слівень	5.00
І. Ленько	5.00
Дубак (фотографіст)	5.00
М. Стечишин	5.00
І. Зубик	5.00
І. Кравчук	5.00
Т. Яремко	5.00
Я. Б. Арсенич	5.00
А. Чегала	5.00
Кулик	5.00
пані Ганчинська	5.00
Емілія Дрог Стор	5.00
С. Юськів	5.00
Ол. Стара	5.00
Софія Матвій	5.00
С. Сокальський	5.00
Др. Онисик	5.00
Ф. Шпігленко	5.00
Вік. Кулченко	5.00
І. Костельницький	5.00
Гр. Сич	5.00
С. Андрусяк	4.00
Я. Фарина	4.00
І. Сулук	3.00
С. Дрогак	3.00
М. Харпш	3.00
П. Стальник	3.00
В. Балицький	3.00
Геп Піздубний	3.00
Ю. Ковальчук	3.00
В. Мороз	3.00
С. Шевчук	3.00
І. Ковак	3.00
М. Демчук	3.00
Николи Прокопів	3.00

По 2 долари: о. П. Запарінюк, В. Марценюк, С. Гомулька, Гриць Угринюк, Н. Залєско, В. Залуєвічук, Ол. Остапович, І. Палик, П. Серафим, М. Волошиновський, Гр. Хома, Іван Кривчук, Н. Совсун, І. Івашівський, Г. Гошовський, І. Сівчук, Д. Яковина, п. Н. Закус, Н. Залозевський, І. Тучак, Н. Пошель, П. Мазурик, І. Шпікер, Н. Куницький, В. Крішталовнч, Гео Марчин Анцюпер, Т. Юзик, І. Федорович, В. Кіндрик, Ф. Нелсен, В. Денечук, пані Кирило, І. Рід, Я. Небилович, п Наконечний, „Точило", А. Гавриляк, О. Угринюк

По 75ц.: І. Лазечко

По 50 ц.: І. Мандибур, О. Шклик, в Лабовський

По 35ц: І Негрич

По 25ц: О Перецета

По 10ц: Н Н

Транскона, Ман.

Колядували Фрезик, Комар, Котельницький, Сороківей, Ільчук, Кізюк і Гонт

По 2 дол Фрезик, А. Касінчук

По 1 дол М. Богославець, І. Мороз, С. Скоруньский, В. Дінгак, М Антонишин, Т. Савчук, пані Савчук

По 50 ц.: О. Оробко, Н. Гушоватий, М-ріа Багнюк, Анна Багнюк, Мороз

По 45ц.: С. Легвш

Разом $441.40

Всім громадянам, що зложили ofiaру і всім хористам, що ходили колядувати складається сердечну подяку

Хорна Собору.

КОЛЯДА НА УКР. ПРАВ. ЦЕРКВУ В ЕДМОНТОНІ.

Зложили слідуючі

Василь Кривацюк	$5.00
Василь Костюк	2.00
Василь Чеканин	5.00
Василь Чобатар	5.00
Роберт Тофан	5.00
Іван Нагірняк	5.00
Дмитро Балко	5.00
Стефан Балмаг	5.00
о. П. Самець	5.00
Пані В. Сліпінь	5.00
Юр. Дробей	4.00
Павло Волошинський	3.00
Том. Стечишин	3.00
Павло Турко	3.00
Пані Стефанова Романюк	3.00

По 2 дол.: Лука Лазаня, Йосиф Гач, В. Шарик, Гр. Федень, Я. Лазаренко, М. Климик, Ник. Романюк, пані Н. Будень, Др. Ф. Гонда, Стефан Мануєвіч, Теод. Куницький, Прокоп Гизюк, Володимир Павлюк, о. Дмитро Іван Шкодзер, Михайло Сгибота, Іван Пі вчарлес, Дениній Васюк, Д. І. Верхомин, Дмитро Радомський, Дмитро Пронюк, Лаврін Данилович, Тома Томашевський, В. Іванець, пані Николайчук, пані Рудик, пані Д. Федюк, пані М. Устименко, пані С. Невчас, пані Н. Галюк, пані Е. Боднарук, пані П Лупул

По $1.50: Лука Сгупар, Володимир Мартинюк, пані Марія Зварич, пані Катина Юрчак $1.25

По 1 дол.: Михайло Лапіцький, Михайло Шарик, Роман Кривацюк, Михайло Мельник, Дмитро Різюк, Антон Сенцк, Олекса Матяш, Юрій Скрипник, Семен Сіяничук, Никола Іванюк, Володимир Дудконський, Ничипір Федорів, Іван Олійник, Якім Гаврищик, Никифор Красовський, Іван Куксенський, Дмитро Пазій, Стефан Кінасевич, Іван Гуилло, Семен Головей, Григорій Михайлишин, Федь Костиш, Никита Вишиванюк, Іван Якимів Михайло Ямник, Гриць Кобів, Семен Любин, Михайло Ворон, Петро Лазарович, Андрій Гарецький, Петро Галовач, Василь Мединник, Михайло Дулуз, Василь Кобилий, Василь Гавриць, Іван Іванів, Іван Колодій, Дмитро Жуковський Михайло Пилишок Йосиф Госкульський, Василь Самотяк, Василь Андрусів, Стах Данилів, Григорій Якобо, Григ Рожс К І ницько Павлюк, Володимир Григорюк, М. Сідчинський, Петро Мельник, Анна Марія Юрцьба, п ні Анна Бойко, Р. Пастонська, А. Гальо, М. Гальо, Ю. Сіроток, Мусійчик Іванюк Онишук, Зводник, Ю. Лапчук, І. Михайлик, В. Гаврись, Н. Гомза, А. Данилович, Васильчук, С. Мрія Бобюк, Іван Кашубинський, Іван Мельник, Стефан Лесечко, Н. Пилип, Григорій Сапко, Василь Кіско, Йосиф Яйпенський, Григорій Шевчишин, Михайло Мельник, Павло Ткачук, Михайло Шевців, Дмитро Олексійв, Стефан Нагнак

По 50 ц: Тимко Багинів, Дмитро Семенюк, Олекса Потрежний, Іван Дівчин, Михайло Кирик, Андрій Котельницький, Антін Бік, Никола Мисик, Федь Гуляк, Іван Запольний Антон Шерпак, Іван Гудь Семен Гогрь, Петро Дмитрюк, П. Марусин, Петро Вітчук, Іванюк, А. Вагнер Ю. Мих.ук, пані М Лещівка, Г. Бутригук, М. Буков, пані Ф. Пізюк

По 45ц: Н. Сенькай

По 30ц: Н Рец

По 25ц.: М. Мандрик, Ю. Яремко М. Пітрак, Мрія Ано Онішик Сгрун Запіль — Разом $238.25

Вісім хористів нашим щирую подяку склад а в Жіночім Товаристві при українській православній церкві

Рівнож щира подяка належиться всім хористкам, які ходили з Сашею І. Т. Пронюком за то, що ро ділися своїми вставні колядників

Марія Михайлишин

ВИКАЗ КОЛЯДИ НА УКРАЇНСЬКУ ПРАВ. ЦЕРКВУ У ВЕСТ ФОРТ ВІЛЛІЯМ, ОНТ.

Колядували слідуючі: пп. Н. Лукавий, Л. Гаудзюнок, О. Шелепцюн, О. Юрчик, Т. Ємчук, А. Завальницький, А. Потеренчий, М. Коцалик, Н. Сидор і В. Григорик, за що їм виділено щиру подяку. Дали по 1 дол.: М. Сеньчишин, Ю. Шкалик, Із. Гудзь, В. Романчук, Ст. Гунчак, Із. Чорний, О. Федорович, О. Шелепцюн, А. Ковальчук, Ю. Вишарчук; по 50с.: Із. Шелепцький, Н. Гаврилюк, Кость Паламарчук, Гр. Бобко, Дм. Гаудзюнок, В. Григорик, С. Сафро[illegible]. Разом $20.00

Позов **Василь Григорик.**

ЗВІТ З БАЗАРУ.

(Елментон, Алта.)

[illegible] Жіночої [illegible] при Українській [illegible] в цій місцевості [illegible] 15-16 грудня, 1930 р. [illegible] Комітет цього базару [illegible] Фінансовий [illegible] Комітет [illegible] перед [illegible] Загальні [illegible] Комітет [illegible] Фінансовий [illegible] Комітет

ПІД СИНІМ НЕБОМ УКРАЇНИ.

(З подорожних записок Вердума).

В 70-их роках XVII віку була Польща тереном великої політичної інтриги, затіяної примасом Польщі Пражмовським і великим коронним гетьманом Собіським. Вони то зєднавши собі симпатії й послух в сірої „шляхотської братії", рішили скинути з престолу короля Михайла Корибута Вишневецького, й на його місце посадити французького князя де Льонжевіль. Для підготування сеї акції й посилення її агітацією й фондами, зїхав до Польщі французький дипломат абба (монах) де Польмє, якого секретар, Ульріх з Вердуму, проїздячи крізь Польщу, Галичину, Волинь, Поділля та степову Україну, списував свої подорожні вражіння та помічення. З записок Вердума повстала доволі обємиста книжка, свого роду провідник по нашому краю з перед 260 років. Бажаючи дати нашим читачам бодай приблизне уявлення про культурний стан та вигляд нашого краю з тих часів, поміщуємо тут виписки з подорожних записок Вердума. Для повної характеристики стилю й обсерваційного змислу Вердума подаємо сі виписки в більш-менш вірному й точному перекладі.

Через сокальський кордон.

Дня 18 квітня 1672 р. переїхали наші подорожні через пісчані горбки, а відтак крізь бучину і липину до Немирова. Було се колись зовсім гарне місто, обведене земляними валами й деревляними брамами. Від полудня боронить приступу до нього озеро на якого березі здіймається гарний замок. Римський костел з каміня, руська церква з дерева, ратуш також деревляний. Се місто належить здавна до пана Жабінського.

Відтак крізь піски і горбки до руського церковного села Радруша, одна миля. Дальше крізь дещо кращі грунти до Горинця, одна миля. Те село з церквою і шляхотськими дворами лежить дещо на ліво, а не при самій дорозі. Дальше крізь пісчувать, високі грунти до малого села звяного Ловча, одна миля. Відтак крізь одноманітні поля до Нароля, одна миля. Давнійше не було се зовсім погане місточко, але тепер цілком опущене, бо підчас козацької війни збідніло. тут ліше довколишне населення, особливо богато Жидів. Місто обложив Хмельницький з своїми козаками від півночі, Татари з півдня. Коли-ж про заплату окупу за довго розвязувано, Татари перейшли на кониах озеро, напали несподівано місто й вимордували поверх двайцять тисяч людей, а поміж ними більше чим двайцять тисяч Жидів. Від півдня замикає се місто згадане озеро, решта обведена земляними валами.

І сеї місцевости до Нароля — села з малою церквою тільки чверть милі. Дальше крізь пісковаті поля й буковий ліс до села Лосеиця, миля або три чверти милі. Проти руської церкви в тому селі питрискує кілька жерел, з яких небаром отворюється помітний потічок. Відтак крізь високий смерековий ліс до Красноброду, дві милі. Є се отверте місточко в наводненій долині. Був тут колись реформований костел, а граф Тарновський, до якого належить ся місцевість, визнавав се вірсіповідання. Тепер сей костел цілковито спустошений, коли згаданий граф став латинником і побудував на краю ліса новий латинський костел в честь Богородиці, яка мала там, не знаю які, творити чуда. Замок здіймається на західній стороні, шмат дороги від міста, був великий і тяжко з каменя збудований, але тепер осталося з него одно румовище.

Дня 19 квітня крізь пісковаті горбки й букові ліси до Адамова, одна миля. Є се невеличке село з церквою й шляхецьким двором, попри який входиться на висовину. Підвищися на неї, видно в віддаленню пів милі в рівнині й серед гарної, злодовитої долини місто Замость, що виглядає зовсім гарно, добре укріплене з своїм замком, так що певно одинайцять банят окружає його довколо. В місті є три церкви.

Львівське „чудо".

Дня 11 липня бачимо подорожників у Яворові а день згодом у Львові, де вони затрималися кілька днів. Підчас їхнього побуту у Львові трафилося тут доволі підозріле „чудо", яке Вердум описує в той спосіб:

„Дня 14 липня того-ж року, около 9 годинн перед полуднем, на ринковій львівській, міській фосі, яка тягнеться довколо західнього валу і круглої вежі, званої „мацтарнею", вся вода набрала в одній хвилині керваної краски. Збіглося безмірне число народу, що почав придивлятися явищу з великим страхом і дивуванням. На приказ мойого пана, абба де Польмє, мусів і я піти туди, забравши зі собою слугу, що приташив нам фляшку сієї керваної води до дому. Виглядала вона справді зразу наче кров, але коли вона постояла кілька годин, її краска облетіла в низ так, що чисту воду згори можно було злляти, а червоним осадом писати наче інквастом, що однаже по кількох днях бліднів. Сірів. В свого боку переконаний, що ксьондзи, щоби надмати простолюддє страху й пошотити його до жертвенности на духовенство й убогих, певно насипали фарби до нова. Тимчасом в Польщі говорили про се, як про чудо та пророчтво починаючоїся тоді турецької війни.

На Поділля.

Дня 23 липня рушили подорожні з руського Львова крізь глибокі яри і маленькі горбки до Лисинич, одна миля. Звідтам зайхали до Глинян. Було се колись велике місто, положене над озером серед дуже плодючих піль. Мало воно земляний вал з широкими ровом довколо. В місті є (папський) костел і дві руські або грецькі церкви, а крім сього ще одна на передмісті. Тепер, одначе, се місточко цілком спустошене так, що з усього остались тільки ті церкви та кілька нужденних, деревляних домів.

Відтак крізь веселу рівнину з мочарами грунтами, на яких росте буйно трава й конюшина разом з пишними зелами і де з права видно на горі місто й замок Гологори, а поблизу його якусь архимандрію, а на ліво вежі бучського замку аж до Скнилова одна миля. Є се невеличке село з церквою. На право лежить таке саме село Бортиів. З того місця через ту саму рівнину і через село з церквою Белзець, полишаючи по лівій руці на виду місто й замок Білий Камінь то Золочева два милі.

На згаданій рівнині і в селі Белзці росте дико певний рід вишневих корінь, що пізно. На них висять гронами малі чорні, але дуже смачні винні ягоди (черешні).

Золочів має довге передмістя з деревляних домів. Місто само збудоване з деревляних домів, построєне зовсім зручно довкола чотирох-кутнього ринку й переважно замешкале Жидами, яких на Поділлю й цілій Руси неперебрана сила. На схід від міста лежить замок на високому горбку, добре укріплений земляним валом і бастіонами з каменних плит, якими вложення і рів.

Дня 25 липня крізь неймовірно товсті, чорні й буйні поля до села Плугів, що по руськи значить стільки що „плугове село". Місцева церква крита соломою й дуже нуждена, тулиться під горою. Відтак до Зборова дві милі. Перед литами було се велике, гарне місто, окружене від півночі земляним валом а від півдня озером. Коли підчас татарсько-турецької облоги мешканці думали, що з боку озера не грозить їм ніяка небезпека. Татари переплили озеро кінми, напали на місто, вимордували або полонили всіх, яких найшли в ньому, так, що з десяти тисяч мешканців залишилося ледви кількаиадцять".

(„Неділя"). Подав М. Г.

БРАТЦТВА.

Перші українські православні братства були заснованими в тих часах, коли Польща почала силою ширити між Українцями католицизм, та коли богато православних Українців, головно заможних та шляхти, почали переходити на латинство. Міщане побачили, що церкви їх бідніють, отже почали організуватися в громади, з котрих часом повиростали церковні братства.

Братства мали свою касу. Вона складалася з тих грошей, які давали братчики. Памятаючи слова Христа „Люби ближнього твого, як самого себе", братчики утримували шпиталі та приюти в яких жили бідні старі братчики на кошт братства. Далі братства позводили при церквах школи, в яких вчилися їх діти. З таких шкіл виходили готові боронити православну віру і український нарід.

Братчики були всі рівні: Не було між ними ні панів, ні хлопів і як один так і другий мали однакові вигоди, держались заведених порядків і підлягали судові братчиків. Сей суд складався з „старших членів з поміж Братчиків. Суд глядів, як хто поводиться, і коли хто з братчиків робив щось не гаразд, поводився проти постанов братства, його вправовідно карали. Така кара була звичайно в формі штрафу грішми, медом, воском, або чим иншим, і все те йшло до братської каси.

А бувало й таке, що за кару саджали братчика на арешт до двиниці, що уважалося за великий сором.

Найстарше братство було львівське, а далі у Вильні, Могилеві, Мінську, Білзьку, Бресті, Луцьку та других містах У Вильні, крім звичайного братства як і по инших містах, було засноване ще й друге братство коло Свято-Троцького монастиря, що звалось „виньске". Братчиками там були найбільші знавці та можні люде. У списках їх надибуємо такі родини: князів Острожських, Ружинських, Лукомельських, Вишневецьких, Сапег, Скуминих і др. Але одним з найміцніших й заможніших братств стало Богоявленське, засноване в Київі гетьманом Сагайдачним та митрополитом Повом Борецьким. Школа при сьому братстві, яку опісля пошнрив славний митрополит Петро Могила, стала Академією і проістнувала аж до часів революції

„Духовний Сіяч"
Передплата $2.50 на рік.
церковно-народний ілюстрований часопис, виходить два рази на місяць
Адреса:
„DUCHOWNY SIJACZ",
Kremenieiec na Wolyniu Konwystorz
Duchowny.

ЯК ТУРЕЧЧИНА ПЕРЕСЛІДУВАЛА ХРИСТІЯН.

Християнське населення Туреччини з захопленням привитало упадок абсолютизму і проголошення конституції в державі півмісяця. З повним довірям відносилося воно до молодотурків, яких провідники з еміграції в Єгипті, Греції та инших державах проповідували нову добу в житню народів Туреччини, добу справедливости, рівности та свободи. Християнське населення вірило, що молодотурки, прийшовши до влади, здійснять проповідувані ними клічі справедливости, рівности та свободи.

Тільки одна людина не захоплювалася молодотурецькою побідою — великий патріярх Йоаким III. Він перший зорієнтувався, що молодотурки схочуть організувати Туреччину, як державу чисто національну, оперту на упривілейованій пануючій турецькій національности. І передбачив небезпеку, яка незабаром загляне у вічі християнським народам Туреччини, небезпеку не тільки для їхньої національности, а й релігії.

Християне в числах.

Християнське населення було в старій Туреччині поважною силою з огляду не тільки на свою чисельність, а й на матеріяльну та духовну культуру. В Малій Азії замешкувало воно головним чином надморські околиці (від Трапезунту до Адалії) і займалося поруч управи землі торговлею, промислом і ремеслом. Те саме треба сказати й про християнське населення балканських країв старої Туреччини, де воно в додатку мало над Турками й чисельну перевагу.

У віковій боротьбі з магометанським фанатизмом здобуло воно собі вузенькі самоуправу і певні привілеї. На сторожі прав християн стояв царгородський патріярх.

В Малій Азії мали християне: около 2000 церков з 2500 священиками; 1500 шкіл, в яких вчило 3,300 учителів і 1000 учительок (вчилося в сих школах 132,000 учеників і 45,000 учениць); в більших містах хлопячі та дівочі гімназії (найстарша і найславнійша була гімназія в Смирні, т. зв. „евангельська школа", яка мала крім музею богату бібліотеку). З европейських країв Туреччини християнське населення самої східньої Тракії мало 400 церков, 800 хлопячих і дівочих шкіл, 2000 учителів, в яких вчилося понад 60,000 молодої. На чолі християнського населення Тракії стояло грецьке населення Царгороду з 60 церквами і понад сотнею шкіл з 250-ти професорами та учителями і понад 30,000 учеників. В Царгороді мали християне гуманістичні й реальні гімназії, ліцеї, вищі жіночі школи, торговельні школи, т. зв. „високу національну школу" й високу богословську школу. Гімназії та вищі жіночі школи існували також в більших містах Тракії. Основували їх грецькі громади чи їхні богаті члени. Оскуднівши та вдержання церков і шкіл вдавчування християнські громади виключно собі. Султанський уряд не дбав про виховання молодого покоління. Щоб побудувати церкву чи школу, треба було роздобути від уряду довіл на се.

Обовязувала ось яка процедура: громада звертався до митрополита, а митрополит до царгородського патріярха і сей виєднував у влади декрет на будову церкви чи школи. До прохання мусіла громада залучити солідний бакшиш (хабар, бо без нього влада була глуха).

Які такті, такі й ті.

Після закріплення влади молодотурків не довго довелося ждати на оправдання добовання патріярха Йоакима. Перше всього скасовано привілеї християн, на основі якого вони не служили при війську (за се платили до 75 року життя окремий податок), привілей, який виливав з гаибокої ріжниці релігій. Відтак вазалися молодотурки до постепеної ліквідації самоуправи християнських громад. Щораз частійше стають напасти скарги громад до патріярха на безправні кроки місцевих властей у відношенні до церков і шкіл. На устні та писемні протести патріярха центральні власти відповідають або мовчанкою, або зацвенінями та обіцянками, яких не думають задержати. На скарги представництва християнських народів у турецькому парляменті молодотурецька більшість та її уряд не звертають найменшої уваги. Щораз консеквентнійше проводиться політика винародовлювання й насильного заподіяння ісламу. Положення в Македонії настільки загострюється, що християнське населення зачинає втікати перед небезпекою денаціоналізації, хоча турецький елемент не має там ані чисельної, ані культурної переваги. Спільна небезпека спонукала балканські держави виєдно в 1912 р. до турецького уряду спільну ноту з домаганнями радикальних реформ у користь християнської людности в Македонії. Нота не мала успіху. Балканські держави виповіли Туреччині війну, в якій вона втратила Македонію й західну Тракію по річку Марицу.

Під кінець війни розпочинався в східній Тракії та Малій Азії перші систематичні переслідування християн. Молодотурки, які поставили собі мету потурчити християнські національности в межах держави, на основі дотогочасного досвіду побачили, що методами пристосовуванням від 1908 року (тобто від проголошення конституції), свого плану не здійснить. Албанське повстання, війна з Італією в Триполіс, а перше над усе балканська війна повчили їх розумити, якою небезпекою є для їхніх планів факт, що Туреччина має на своїх окраїнах великі простори з християнським населенням.

В додатку: після балканської війни турецькі військові кола розпочали бити в дзвін на тривогу, звертаючи увагу уряду й турецької суспільности на близькість грізнині від столиці держави, на симпатії чисельного християнського населення в східній Тракії до Греції та Болгарії, на вплив грецького населення островів Хіос і Мітілліне, прилучених після війни до Греції, на Греків Малозазійського побережжа.

Молодотурки вирішують змінити етнольогічний характер східної Тракії і західнього побережжа Малої Азії при помочі масового винищування християнського населення і заселювання сих областей Турками, еміґрантами з балканських держав.

Терністою дорогою.

Розпочинаються масові арешти християн; уряд потайки організує банди Курдів та Албанців, які по ночах нападають на християнські села, грабять майно, вимордовують населення; від християн відбирається зброю, Турків узброюється і т. д.

Нічого не помагали протести патріярха перед турецьким урядом і султаном. Нічого не робили собі молодотурки в обурення, яке викликали переслідуванням християн у християнському світі. Понад 130,000 Греків втікає зі східної Тракії, понад 150,000 Греків прогнюють Турки з західної Малої Азії. Різанське населення майже поголовно (крім більших міст — Смирни і Айвалі).

В шість місяців після вибуху сих переслідувань у великих розмірах вибухла світова війна. Переслідування на якийсь час припинилися. Але повновлено їх ще з більшою жорстокістю після вступу Туреччини по стороні центральних держав!

(„Неділя") **П. Михатинський.**

ЗАПОВІТ КНЯЗЯ ВОЛОДИМИРА МОНОМАХА.

На Київський княжий престол в році 1113 Київне запросили князя Володимира Мономаха. Слава про сього українського князя розкотилася по чужих землях. Легенда переказує, що один з грецьких імператорів прислав йому на знак своєї поваги царські знаки і клейнод, що носив їх грецький імператор Костантин Мономах: вінець з кованого золота, з дорогоцінними камінями і хрестом зверху. З того часу і засвоїлась йому назва Мономаха. А що сей вінець завався „шапкою Мономаха" і був досить тяжкий, то й склалась приявка: „Тяжка ти, шапко Мономаха". Князь Володимир Мономах помер 31 травня, 1125 р. Дітям своїм лишив він заповіт, що зветься поученням мономаха. Між иншим в ніім говориться:

„Більш понад усе майте страх Божий, не лінуйтесь, не покладайтеся на бояр та воєвод, самі дотягайте за усим, шануйте старого молодика, як батька, а молодого, як брата; будьте праведними суддями; присяги не ламайте, гостей і послів витайте як не подарунками, то напоєм і їдою; не забувайте того, що знаєте, а чого не знаєте, навчайтесь."

* * *

ТУРЕЦЬКА ДОТЕПНІСТЬ.

До одного Турка приїшов його сусід і просив його позичити йому на якийсь час осла. Турок відмовив, сказавши, що осла нема дома. Але в тій хвили осел за стіною заревів і голосно звернувся з докором до старого Турка:

— Якже говориш, що осла нема дома, коли він сам про себе говорить, що є.

— Стидайся, сусідо, — відповів Турок. — Я чоловік старий, з сивою бородою і всі мене поважають, а ти мені не віриш, тільки повіриш дурному ослови.

ОБРАЗИ! ОБРАЗИ!

Маємо такі образи на продаж:
1. Ісус Христос з терновім вінці.
2. Тайна Вечеря
3. Пресвята Тройця.
4. Матір Божа безнастанної помочі.
5. Св. Апостол Петро.
6. Св. Апостол Павло
7. Св. Архангел Михаїл.
8. Гріб Ісуса Христа.
9. Гр.б Пречистої Д'ви Марії.
10. Св. о. Николай
11. Свята Родина
12 Матір Божа терпляча.
13. Свята Анна з маленькою Марією.
14. Ісус Христос в Оливнім Городі.
Величина образів 15½ через 20 цалів.
Образи виключені в дуже гарних кольорах і на добрім папері.

Ціни:
Один образ, з пересилкою 40ц.
Два образи, з пересилкою 75ц.
Три образи, з пересилкою 1.00
Пять образів, з пересилкою 1.50
Десять образів, з пересилкою 2.75
Замовлення і гроші слати на адресу:
THE HERALD,
Box 3684, Winnipeg, Man.

„ВІСТНИК"
Релігійний часопис для Українців в Канаді. Виходить 1-го і 15-го кожного місяця.
Видає Українська Православна Видавнича Спілка.
Передплата: В Канаді — $1.50 на рік.
За границю — $2.00 на рік.

THE HERALD
Published semimonthly by the Ukrainian Orthodox Publishing Company
Subscription per annum.
In Canada — $1.50 — Foreign — $2.00.

Адресуйте: — Address
The HERALD, Box 3884, WINNIPEG MAN.

ВЕЛИКОПОСТНЕ ПОСЛАННЯ

ВИСОКОПРЕОСВЯЩЕННОГО ІОАННА ТЕОДОРОВИЧА АРХІЄПИСКОПА АМЕРИКАНСЬКОГО І КАНАДІЙСЬКОГО.

„Та, тепер ще говорить Господь: Обверніться до Мене всім серцем в пості, в плачу і у жалю."
Іоіль II: 12.

Мої Браття і Сестри,
Духовні Дити Рідної Церкви!

Надійшли дні святого часу для всіх нас. Це дні Великого Посту. Свята Церква положила для нас ці дні на кожен рік. Ці дні дані для того, щоб через все наше земне життя ми мали щорічно особливий час звертатись до Бога з смиренним каяттям в своїх гріхах. Ці дні дані для того, щоб ми мали змогу щорічно переглянути своє життя, дати новий обіт Богу жити чисто, чесно, в любові, взятої по Божому. Нарешті, ці дні дані для того, щоб ми мали кождорічно час оновити духовно свою душу, воскресити її для добра, отримати від Бога прощення наших провин і освячення наших духовних сил.

Свята Церква, передрушивши нас духовно для добра в тайні Святої Сповіди в ці дні Великого Посту підводить нас до Святої Чаші Причаста. Приймаючи Пречисте Тіло і Кров Господа нашого Ісуса Христа під видами хліба і вина, ми тісно, нерозривно лучимося з нашим Спасителем Господом. В святі, покаянні дні Великого Посту, стримуючи себе в їді, у всяких розкошах, споминаючи з каяттям свої гріховні падіння, ми розпинаємо свою душу на хресті нашої скрухи, наших щирих жалів. Це ми робимо для того, щоб перейшовши достойно це каяття, це самобичування і самопоятття, ми могли духовно в добрі і правді воскреснути для нового, кращого життя.

Коли, як не перед великим святом Господнього Воскресіння повинні ми перейти через таке каяття і духовне обновлення? Скінчиться Великий Піст, одійдуть святі спомини Страстей Божих, і ми зберемось зустрічати воскресшого Господа. Господь воскрес для нашого спасіння, для нашої певности в чекаючій нас вічности. На зустріч Йому, воскресшому для нас ми повинні вийти духовно воскресшими для Нього. Наші оновлені серця, повні правди і любови, наші уста, які ми дали обіт хоронити в правді, такі серця, такі уста будуть дійсно достойні славити страдавшого і воскресшого для нас нашого Господа.

„Та, тепер ще, говорить Господь: Обверніться до Мене всім серцем в пості, в плачу і у жалю". Так, що тепер, в цей поки час нашого життя, кожному з нас говорить це Господь. В дні святого Великого Посту Церква з особливим натоєнням подає нам це слово Господа. Всі ми ходимо під Богом. Ніхто не знає, коли його чекає смертна хвилина, а за нею лице Бога, нашого Судді. Не відкидайте-ж цеї, може не для одного і одної з нас останньої нагоди покаятись перед Богом. Прийдіть всі в ці святі дні до Божого милосердя з щирим каяттям, з святими обітами направлення. Користаймо з Божої ласки, доки ще Господь терпить нам і тримає нас при цьому житті. Нехай не буде ні одної християнської душі в нашій Церкві, якаб залюбала тепер свій обовязок звернутись до Бога з каяттям і не оновилась духовно.

„Я визнав перед Тобою, Господи, гріх мій і не втаїв від Тебе провини моєї. Я ска[зав]: визнаю перед Господом провини мої, і Ти зняв з мене кару за гріх мій. Тому нехай помоляться до Тебе кожний побожний у слушний час". Св. Псалмоспівець Давид ділиться з нами радістю душі, що покаявся щиро перед Богом, не втаїв перед ним своїх провин і знайшла прощення. Він запрошує кожну побожну душу зробити так, переживши ці радости духовного оповалення, радости Божого прощення. Невжеж в ці святі дні Великого Посту ми не захочемо тих чистих і святих радостів, які так підносять і освячують душу вірующого?

Господь по своїому милосердю обдаровує нас ще більшою ласкою, якої не знав св. Пророк і Псалмоспівець Давид. Господь не лише нас прощає і тим облегчує наше сумління від гріховних докорів, Господь Сам оселюється в нас, освячує нас і веде з Собою у вічне життя. По Святій Тайні Сповіди Церква підводить нас до Найсвятішої Тайни Причаста. В Причасті ми приймаємо Тіло і Кров нашого Господа, в Ній сказав: **„Хто їсть Тіло Моє і пє Мою Кров, має життя вічне і Я воскрешу його останнього дня... Хто їсть Тіло Моє і пє Кров Мою в Мені пробуває і Я в ньому".** (Іоан VI: 5-6) Невжеж ми будемо остільки байдужі, недбали до свого спасіння, що минемо Господню Чашу, яку Його рука так ласкаво простягає нам Ві. Як святі Апостоли на Тайній Вечері, ми побожно підійдемо до Святої Чаші, приймемо Господа, щоб Він в нас перебував, а ми в Ньому, щоб Він воскресив нас останнього дня і дав нам життя вічне.

Якже нам підходити до нашого хотя до Святої Сповіди, до Найсвятішого Причаста? Як нам достойно постити?

В старім завіті на знак посту роздирали бережу свою. посипали голову попелом, тримали лице сумним, навіть, ненавитим. Пости сим всім часто так бувало, що життя не жінали, продовжували гріхами. Пости вирождись в пусту форму у вивих дицемірів. Господь осудив такий показний, для людського ока піст. Господь наказує постити так, щоб не лише, перше всього, а Бог бачив і оцінив піст і каяття чоловіка. Син Божий сказав: **„Ти-ж, коли постиш, намасти голову твою, вмий лице твое, щоб не був ти для людей посиком, а для Отця твого що в тайні"** (Мат. VI: 17-18) Піст мусить бути лійсним для Бога, а не показним для людей.

Свята Церква в піст забороняє уживання мяса. Добре, де можливо, дотримати сеї заборони. Взагалі-ж Церква радить у дні пость смирити своє тіло і його гріховні страсти, відмовляючи йому, скільки можливо, розкошів, насолод. Добре, наприклад, на час посту відмовитись від опянюючих напитків, які є великим злом для чоловіка. Так смиривши своє тіло, ми з більшою легкістю зможемо творити лійсні подвиги святого посту. Обмеження в їжі і в других виглодах тіла лише підготовляє нас до духовних подвигів каяття.

В чому перше всього мусить полягати дійсний піст. Яких подвигів каяття сподіється від нас Милосерний Господь?

Звертаючись до Господа зі словом каяття, ми також мусимо обернутись до Бога своєю істотою, всім своїм життям. Ми повинні в сі свяді дні посту старатись всяку неправду, нами заподіяну, направити, всякий гріх перемогти і намісць него поставити доброчинність. Місце ненависти нехай заступить любов, місце зависти — доброзичливість. Язик, який скверняв себе пустою лайкою і брудною лайкою, нехай приучить себе до правди, до скромности в висловах. За кривдою кому небудь мусить слідувати перепрошення і направлення. Так, в такий спосіб треба перебороти свої гріхи. Це буде дійсний піст, тіснє каяття. Такої спокути гріхів Господь від нас чекає і по такій спокуті нас пустить. **„Чому воно так,** (питають грішні люде, так пише пророк Ісаія), що ми постимо, а Ти (Боже) не бачиш свого?" Господь, словами пророка Ісаії відповідає: **„Ось, бо в день вашого посту ви вволяєте волю вашу... Ви постите хіба на те, щоби сваритись і правувались і немилосердною рукою кулакувати других. Ви не постите так, щоб голос ваш було чути вгорі, на небі... Ось піст, який я люблю: зніми кайдани несправедливости, розвяжи ярмо звязаному, відпусти придавлених на волю...** подпись **із голодним хлібом, введи в хату бездомних, як побачиш нагого, прикрий гаготу його... Тоді світло твое зорею засвітить... справедливість твоя буде попереду тебе ходити, тай провожати тебе буде слава Господня. тоді ти покличеш і Господь почує тебе, заголосиш і Він скаже: Ось Я. Коли-ж ти... перестанеш підносити грізно палець та зневажливо говорити і голодному відласи серце своє тоді в тьмі у тебе засяє світло, тьма твоя стане мов полудень і Господь буде провічним провідником Тобі"** (Іс. LVIII 3-11)

Приходіть же до милосердя Божого Ви всі, Старі, Дорослі і Діти. Зверніться до Бога не лише з словами каяття молитви о прощення, а оберніт[ь] Йому цілим життям своїм, вирвіть[ся] з цілим життям своїм, вирвіть[ся] з того життя, поставте себе і Божу путь правди. Тоді Господь дасть Вас, оселиться в Вас і осеї Р життя тихим неземним щастям. Коли приїде час і Він покличе кожного з [вас] до Себе, ми приступимо до Н радістю і довірливо, не як до Судді, а до Благого в Своїм милосерді і пр ставного нас Отця

З ласки Божої, волею Церкви
Архиепископ Американський
і Канадійський

Іоанн Теодорович

НАЙБІЛЬШИЙ СКАРБ.

Віртемберський герцог Ебергард від в дар одного разу князя Флоренція Ґ. ренція де Медічі в його палаті, повн дорогоцінностей. Водячи гостя по своїх багато прибраних кімнатах, господар що раз показував йому все кращі й ци річи. Нарешті озвався до гостя ар показавши де Медічі, кажучи:

А тепер покажу вам свої найкращі дорогоцінности, – і з сими словами від чинив двері своєї мешкальної кімнати Тут сиділи два його синки і три дочки які під доглядом матері вчилися

— се мої діти, — каже архиєпископ се моє найбільше добро, найцінніший скарб.

Звочувший герцог Ебергард стиснув щиро руку щасливому батькові.

НА РОЗУМ „КАНАДІЙСЬКОМУ ФАРМЕРОВІ"

Одна з головних різниць між церквами римською і православною є в тім, що в римській церкві прийнявся погляд, що християнська церква повинна мати одного видимого голову на земді, папу, а в східних церквах панує первісна думка, що головою церкви є Христос на небі, а на земді повинна кожда народність мати свою власну церкву під таким проводом, який вважати-ме за відповідний. Таким робом в православним світі можна говорити тільки про єдність віри; зрештою православна церква завсіди складалася і нині складається з більшого числа майже окремих церков, які самі порядкують своїми домашними справами під проводом своїх синодів, патріярхів, чи митрополитів, але без якогось одного спільного зверхника, котрому будуб обовязані корити. На скільки відомо, тепер є тринайцять ріжних православних церков, що сами собою управляють, а саме: царгородська, александрийська, антіохійська, єрусалимська, кипрська, синайська, російська, грецька, болгарська, румунська, сербська, українська і польська. Кожда з них вважає себе за грецька автокефальною, тоб то власноголовною (від слів „авто" — сам і „кефалос" — голова) і одна автокефальна церква не має над другою більше власти, чим одна держава над другою. Як примером премієр одної провінції в Канаді не може розпоряджатися премієром другої провінції або його підвладними, так само не може примірром царгородський патріярх розпоряджатися патріярхом антіохійським, або його підвладними.

Одна з найновіших православних автокефальних церков є польська. Повстала вона завдяки тому, що Поляки, хоч католики, не є такі слині, як деякі Українці. Поляки побачили велику користь, для своєї держави в тім, щоби православна церква в границях Польщі була незалежна від зверхників нова границями Польщі. Побачивши се, вона постаралася відокремити православну церкву в Польщі від зверхности Москви, а щоби забезпечити собі те відокремлення ще більше, постаралася здобути від царгородського патріярха признання для сего відокремлення якраз на основі старого права про те, що церква одної народности не сме залежати від церкви другої народности. Так і повстала польська православна автокефальна церква, дарма, що в тій церкві Поляків стільки, що кіт наплакав (хоч нема тепер, то Поляки раз хочуть, що колись найдуться і то саме на те, аби захопити в ній самі провідні місця!). Очевидна річ, що з польською автокефальною церквою Українська Православна Автокефальна Церква не має більше спільного, чим з церквою московською, румунською, або сінайською. Факт, що в польській автокефальній православній церкві опинилися многі православні Українці проти своєї волі так само не робить Українців відповідальними за сю церкву, як не робить їх відповідальними за церкви російську, або румунську, в яких також опинилися не зі своєї волі

В Канаді Українська Православна Церква творилася в пору, коли нікої допомоги від українських церковних діячів не могла дістати. З сеї причини ся Церква через пару літ послугувалася допомогою православної церкви сирійської, головно тому, що годі комусь підозрівати, що Сирійці можуть мати якісь пляни на шкоду Українців. Допомога обмежувалася до того, що сирійський митрополит Германос, присланий до Америки своїм патріярхом, антіохійським, висвятив кількох Українців на священників. Головою української церкви в Канаді чи Злучених Державах він ніколи не був, а тільки тимчасово заступав єпископе.

Все те є річи загально відомі всім людям, котрі церковними справами інтересуються і хоч що то на них розуміються. І ми всього того навіть не приглядувалиб мині, як би не те, що досі находяться між Українцями люде, що не можуть в своїх головах змістити тих кількох фактів і не тільки говорять, але й пишуть нісенітниці, за які приходиться соромитись не тільки їм самим, але й всім Українцям взагалі, бо сі нісенітниці показують, який є низький культурний рівень Українців, коли вони можуть такі нісенітниці як не приймати, то хоч терпіти.

В сім случаю маємо на думці нісенітниці, які повиписував в 9 числі з 4 березня на своїй редакційній стороні „Канадійський Фармер" під з. „Митрополит Германос і Галіція". А ім'яно пише він, що „у Польщі перебував недавно сирійський архиєпископ Германос як представник царгородського патріярха" і що він описав мав висловитися позвано про польський уряд за його „приязність" до православної церкви в Польщі. Дальше „Канадійський Фармер" твердить, що згаданий архиєпископ Германос се „той самий Германос", що „був колись головою теперішньої української автокефальної церкви в Канаді", хотячи мабуть в сей спосіб „доказати", що й Українська Православна Церква в Канаді відносяться прихильно до Польщі. Такі самі нісенітниці писав недавно „Канадійський Українець" — рідний брат „Канадійського Фармера". Наше пояснення в сій справі було надруковане в „Вістнику" з 15 січня, 1931, отже злишним булоб повторювати ще раз те саме. Скажемо тільки, що архиєпископ Германос, який був представником царгородського патріярха в Польщі, не є тим митрополитом Германосом, який свого часу був духовним покровителем Української Православної Церкви в Канаді. Митрополит Германос є Сирієць по народности, а не Грек; він же в Брукленд (передмістя Нью Йорку), в Злучених Державах, а не в Польщі чи Царгороді, і є з під юрисдикції антіохійського патріярха, а не грецького Ми є певні, що все се є добре звісне „Канадійському Фармерові", а коли він пише що инше, то хіба тільки на те, щоби пошкодити Українській Православній Церкві. Але даремні його заходи, бо люде на таких писаннях вже давно пізналися.

СПОВНІМО ОБОВЯЗОК.

Сповнім обовязок доброго християнина і проведім великий піст після приписів св. Церкви. Час Великого посту є дуже важний. Бо в тому часі кличе нас св. Церква подбати про кращу часть людини — про душу, а се через відмовлення собі деяких приємностей тіла і через поєднання через св. Сповідь і св. Причаста з Господом Богом.

Як богато є християн, які легковажуть пісту і провадять його так, „як инший час. Нерідко можна подибати таких, які уважають себе за віруючих християн, а які через ціле життя своє йдуть за покликом свого апетиту. Для них пісте істнує. Коли-ж їм важко заглядати під своїм апетитом, то не можуть запанувати взагалі над спокусами?

Добрий християнин є послушний Церкві, бо знає, що вона бажає йому лише добра. Він отже і в справі посту поступає після її вказівок.

Добрий християнин в часі посту іде до святої сповіди. Він не занедбує сього обовязку. Сповідатись — се похвальне діло; чоловік, визнаючи свої гріхи перед Господом, кається за них та прикрає поправитись

Тимчасом дуже богато християн цілими роками не сповідаються. Деякі не сповідаються тому, бо уважають себе „поступовими". Инші не ідуть сповідатись, бо кажуть, що не хочуть сповідатися, в знакомого священика.

Богато знов є таких, які уважають себе праведними, без гріха і тому не уважають за потрібне приступати до сп Сповіди. Однак най вони знають, що не можливо є чоловікові жити а не грішити — словом, ділом, думкою. Вистарчить застановитися над заповідями Божими, церковними правдами віри, головними гріхами — щоби переконатись, що навіть найправедніший з нас не жиють так, як повинні. Колись були великі праведники, святі люде, а й вони сповідались.

Коли ми є православні християне, то мусимо вірити в те, чого учить нас свята Православна Церква, а також мусимо виконувати те, що вона наказує

Після великого посту наступає велике свято Воскресення Ісуса Христа. Се свято є понад всі свята, але инше тоді, коли приготовимося до него як слід, коли проведемо у відповідний спосіб піст, який є підготованням до того величного свята

Не можна собі увяжити, як годен чоловік бути вісні веселим на Великдень, коли він весь час посту грішив і не поминався з Богом. Коли Син Божий воскрес, то сим раділи лише ті, які Його любили — побожні, вірючі. Не раді були Христовому воскресенню вороги Його,

ті, які Його судили, розпинали, які не вірили в Нього. Не можуть радіти і в нинішніх часах сим святом ті, які Спасителя нехтують, зневажають, не наслідують Його

Був такий випадок. Було Навечерія Богоявлення. Знаємо, що в той день є установлений піст. Люде побожні чекають на свячену воду. Аж тоді децо перекусить, скоро покушають свяченої води. А скоро зайде сонце, сідають всі до вечері. Вечеря складається з пісних страв. Але яка вона смачна! Який святочний настрій у людей Та був чоловік, який в Навечерія не узнавав нинішнього посту. Наївся мяса і рано і в полудне. А коли жінка подала вечеру, та ще й пісну, він не хотів навіть дивитись на неї. Для нього той вечер не був инакшим від звичайних вечорів.

Подібними до того чоловіки є всі ті, які проводять великий піст без ніяких приписів. Вони в час Христового Воскресення не відчувають той радости, яку відчувають ті, які до того свята як слід приготовляються. Вони хоч споживають свячене, хоч і чують величні пісні радости, то не відчувають той радости, бо чують за собою провину.

Не дивниця, що такі люде наріжають на все. Вони все незадоволені. Все чогось їм бракує. Бо вони живуть тільки для тіла. А важнійшою від тіла є душа Не лінуймося сповнити наш християнський обовязок. Проведімо час великого посту так, як навчає свята Церква Дітей до того приучуймо і другим дамо гарний приклад. Бо задоволення осягається через сповнення обовязку; також через сповнення обовязку осягнеть-ся нагороду.

о. Є. Г.

Поширюйте „Вістник" помід своїми сусідами і знакомими.

НЕДІЛЬНА ШКОЛА

КАТЕХИЗМ
або
В ЩО ВІРУЄ ПРАВОСЛАВНИЙ ХРИСТІЯНИН.

(Дальше).

З кого складається Церква Христова.

За життя на землі Господа Ісуса Христа Церква Його складалася з Нього Самого, як голови, з найближших учеників Його, або Апостолів, і потім з инших віруючих. Апостолів Ісус Христос часом навчав окремо від народу, а потім післав їх на проповідь замість Себе. **„Як післав Мене Отець, так і Я посилаю вас"** (Іоан, XX: 21), сказав Христос по воскресінню Своїм. Апостоли, на підставі сього посольства, далі провадили діло поширення науки Христової й приєднання до Церкви нових членів, а перед смертю своєю й самі також вибрали й поставили наступників по собі. Таким чином се тягнеться й по сей час: Церква Христова й тепер складається з наступників по святих Апостолах, що проповідують науку Христову та додержують переданий й встановленого Апостолами порядку в Церкві, та й з людей, що слухають науки, або инакше кажучи, з пастирів і пасомих.

Власть, яку дав Христос Своїй Церкві.

Про власть Церкви Ісус Христос навчав так: **„Коли погрішить супроти тебе брат твій і коли після переконування його на самоті й при двох свідках не послухає тебе, то скажи церкві; а коли й церкви не послухає, то нехай буде він тобі як невірний і митар** Мат. XVIII: 15—17).

На засаді сих слів Господа стверджуємо, що Церкві дано власть — відлучати від себе тих, котрі не слухають її. Проте кожда людина, що шукає спасіння, повинна вірувати і життя своє провадити згідно з тією наукою, яку передано Христом усій Церкві, а хто сього не хоче виконувати, той вважається за виступившого з Церкви. Такі є усі, що переіначують на свій лад науку Христову, як от католики, уніяти та всі инші, що відкидають приписи Церкви.

Вірую в єдину Церкву.

У притчі—про доброго пастиря Господь Ісус Христос сказав: **„І инші вівці маю, що не з сього двора, і ті повинен Я привести: і голос Мій почують, і буде одно стадо і один Пастир"** (Іоан, X: 16). Із сих слів Спасителя видно, що Христос має заснувати одну Церкву. І в дійсности так сталося: помножилося число віруючих в Христа, але всі вони не становили окремих нових церков, але приключалися до Церкви, котра спочатку складалася тільки зі святих Апостолів і учеників Христових. Таким чином повстали християнські громади в Греції, Римі, Єгипті. Але де-б вони не були, все додержувалися тієї самої Христової науки, й були підлеглі тим самим установам, що перейняли наступники святих Апостолів від своїх попередників. Отже ці християнські громади не становили якихсь окремих Церков, а були тільки частинами єдиної Церкви Христової — будь місцевими Церквами, а разом складали єдину Всесвітну Церкву.

Найстарші місцеві, або краєві Церкви от: Царгородська, Александрійська й Єрусалимська, а до XI століття і Римська. Пізніше повстали Православні Церкви в Греції, Південнославії, Болгарії, на Україні й в Росії, Грузії, Румунії, Польщі й инші. На чолі чотирох перших наведених церков стоять головні **епископи**, що називаються **патріярхами**. На чолі инших Церков також стоять або патріярхи (Південнославія, Росія), або **митрополити** (Греція, Польща), або **архиепископи**. Кожда краєва Церкви ділиться на менші частини, котрі називаються **епархіями** й підлягають владі своїх окремих епископів; а кожда епархія ділиться на окремі **парафії** зі своїми **парафіяльними священиками-намісниками**.

Від єдиної **Всесвітної Церкви** в XI столітті відкололася Церква Римська, на чолі з своїм патріярхом, котрий зветься тепер папою. Ся церква досі ще несправедливо називає себе католицькою, бо від XI століття втратила однаковість віри з Церквою Апостольською, що є найважнішою ознакою католицтва, себто „всесвітности". До католицької Церкви в XVII столітті прилучилася частина нашого українського народу в Галичині, спершу під назвою „уніятів" або „греко-католиків".

Вірую в Церкву святу.

Церква Христова, як громада віруючих, складається з людей, а люде, відомо, грішні — бо-ж нема чоловіка, котрий би жив і не грішив. Однак Церква Христова справедливо називається святою й ось в якім значінню. Кожда громада людей обовязково має якусь мету свого бутя й діяльности. Церква Христова заснована для того, щоби навчати людей жити свято й допомагати їм у сьому. Ісус Христос дав Церкві Свій науку святу, чи то таку, котра провадить до святого життя; потім за гріхи всіх людей Він Сам перетерпів муки й тим заслужив людям відпущення гріхів від Господа; і, нарешті, Він післав Церкві Духа Святого й дав їй право й власть очищати людей, котрі согрішать, від гріхів їх.

(Дальше буде).

ІСТОРІЯ ЦЕРКВИ.

(За Е. Семакою).

(Дальше).

Маніхеї. В половині III століття постала инша ересь, звана ересею маніхеїв, котрої основателем був учений Перз Мані або Маніхей. Свої фантастичні науки проповідував спершу в Персії. Прогнаний ворожбитами, подорожував в богатьох краях Азії, та не найшов ніде пристановища і тому вернувся до Персії. Тут розодерто його живцем, як ворога перської релігії, року 277. По смерти Маніхея розпростерлася його ересь зі Сходу на Африку, а звідси на Сицилію і Італію, утримуючися до VI. століття.

Розколи.

Розкол Монтанистів повстав в другій половині II століття через Монтана з Пепузи в Фрігії. Наверпувшися з поганства до християнства, був він не задоволений строгістю церковної карности й домагався далеко більшої строгости. Казав, що постити треба твердше й довше, як тоді було в звичаю; також, що друге супружество се беззаконність, що утеча зі страху перед переслідуванням не простима і що всі ті, що раз відпали від християнської віри, остають відступниками від церковної єдности на все. Наконець маловажив Монтан все земське, не виключаючи і науки.

Монтанистів поборювали і засудили кілька соборів Мало-Азійських, через що відлучилися вони від православної церкви, і завели собі власну єрархію. По часі розпалися монтанисти на кілька сект, з котрих поодинокі задержалися до кінця шестого століття.

Розкол новаціянів, званих і катарами (то є чистими), викликав презитер Новаціян. Він учив в Римі в половині III століття, що не годиться назад приймати до християнської суспільности тих, що раз відпали від Христа. Коли ж тим вибрано в Римі на єпископа священство єпископом презвітера Корнилія, противника Новаціяна, сей не хотів признати його за благочестивого єпископа і відступив від церкви враз з своїми сторонниками, постаравшися о те, щоби його хіротонували на єпископа три італійські епископи. Сим викликав Новаціян розкол в церкві, що протягнувся аж до пятого століття. Новаціяни казали, що православна церква згинула, бо пізнав приймає відступників від християнської віри, а тих слідувало би виключити на все, і наконець, що вони вірні затримали церковну чистоту. Тому по раз другий хрестиан християнин, що до них переходив.

в) Святі Отці і церковні писателі.

„Святими Отцями" називаються ті учителі християнської церкви, що жили в часі від Апостолів аж до семого вселенського собору і визначалися святим життям і високим образованням, оборонили словом і письмом правдиву віру перед єретиками й невірними. Святі Отці є неоцінимими свідками чистоти християнської віри і тому вони є для нас найбільшого значіння. Ті з межи святих Отців, що були безпосередними ученіками Апостолів, називаються **„Отцями апостольськими"**. А ті з церковних учителів і писателів, що жили від сего вселенського собору, або й ті, що хотяй походить з давнійших часів, але мають якусь хибу відносно святости життя, або правовірности науки, називаються **„звичайними церковними писателями"**, або коротко **„церковними писателями"**.

(Дальше буде).

МАТІРНЯ ОБОВЯЗОК.

Один американський державний муж одного разу сказав:

— Я був би атеїстом, як би в мене не залишилось одно дитяче вражіння — спомин про те, як покійна моя мати брала мою руку в свою і, поставивши мене на коліна, прокazувала: „Отче наш, що єси на небі..."

Православні Українці! Старайтеся, щоби Ваш суєід також став передплатником „ВІСТНИКА". Сим Ви поможете своєму релігійному часопису.

ЗВІТ ШЕСТОГО СОБОРУ УКРАЇНСЬКОЇ ГРЕКО-ПРАВОСЛАВНОЇ ЦЕРКВИ В КАНАДІ.

(Дальше).

Наради вечірної сесії почались о годині 9-ій вечером. Председник Собору, о. С. В. Савчук, отворив наради і поясніе деякі поправки відносно статута. Після дискусій, які пізнійше виявились, вносить п. Мир Стечишин і п. Козак, щоби статут принити. За сим внеском голосували всі члени Собору, крім одного. Після голосования, о. Уман і п. Мир Стечишин, вносять, щоби статут був надрукований для вжитку громад. Внесок принято одноголосно

Після сього відчитує о. председник принятні листи і телеграми, які надійшли на Собор

ТЕЛЕГРАМИ

Від української православної парохії в Форт Вільям, Онт

Члени вашої парохії пересилають Соборові щирі желания та жичуть як найкращих успіхів

А. Мощук, В. Григорик.

Від української православної церкви в Геффора, Саск..

Хай Всемогучий провадить Вас у Ваших нарадах для добра нашої Церкви. Нам неможливо прибути на Собор, але приключаємо до всіх Вого узвал. Молимо Бога, щоби Його милість спочила на Високопреосвященого Архиепископа і всіх учасників Собору

Свящ. П. Мельничук,
Іван Габрись

Від української православної парохії в Монтреалі

Парохія св. Софії в Монтреалі желає освяченому Соборові як найкращих успіхів в нарадах для добра нашої Церкви та українського народу

Від Централі Союза Українок Канади

Жел ємо Соборові як найкращих успіхів

Від Консисторії Української Православної Церкви в Америці шле як найсердечнійший привіт Соборови Української Православної Церкви в Канаді й бажає як найкращих успіхів в нарадах.

Най Господь Наш Ісус Христос, що зіслав був Свого Учителя на Апостолів, не відмовиться виділити присутність того самого Святого Духа Собор Канадійської Української Православної Церкви. Най від невидимим Його керівництвом Канадійська Церква на сьому Соборі відсвяткує і скличе свої сили до дальшої тяжкої праці в будованню Божого Царства між нашим Народом Най Вона переможе всіх противників, які стоять на дорозі до здійснення того Царства, і пошириться й закріпить між Українським Народом в Канаді, та стане його Єдиною Церквою.

Сього бажає своїй Посестрі Американській Українська Православна Церква і молить Господа Бога о благословіння для всіх Пастирів і Робітників-братньої Церкви в Канаді

Архиепископ Консисторії Української Православної Церкви в Америці

Прот. К. Кирстюк, председатель
Свящ. А. Іванишин, секретар

Від Українського Жіночого Товариства при Українській Православній Церкві св. Іоанна в Едмонтові, Алта

Жіноче Товариство при Українській Православній Церкві в Едмонтоні, щиро і сердечно витає святий Собор Рідної Церкви.. Молимо Всевишнього, щоби зіслав Свою ласку і благодать на учасників Собору і дасть нарадам сього церковного парламенту вийнати на славу нашій Рідній Церкві і на користь Українського Народу.

П. П. Р. Галюк, председиця

Привіти від поодиноких людей:

Складаю — від себе та від обслугуючих мною парохій: Прілейт, Іроне і Кенора, яким тяжко писати делегатів на Собор, — поклін Вам, Високопреосвященній Отче Владико, та братній привіт усім духовним та вірним — учасникам Собору.

Хай Дух Святий, що просвіщує й освячує, поможе Соборові у праці над поширенням й утвердженням православної віри в серцях українського народу нашої прибраної Батьківщини на славу Богу і на спасіння України!

Свящ. Т. Л. Волохатюк

Сердечно витаю Шестий Собор Української Православної Церкви в Канаді і щиро бажаю Соборови успішної діяльної праці в ділі святій роботі на користь нашої рідної Церкви та нашого поневоленого народу

Сим братній привіт виділяю Найпреосвященому Владиці Архиепископу Іоанну Теодоровичу, всім пастирям, та всім учасникам Святого Собору

Ваш брат в Христі Ісусі
Свящ. Петро Білоус
Монесеп, Па

Світлий Соборе!

Не маючи змоги особисто бути і брати участь в таких важних нарадах для добра нашої Церкви, пересилаю Вам щирий привіт і побажання найкращих успіхів. Хай живе Українська Православна Церква!

Григорій Бутєра,
Дуфрост, Ман.

Світлий Соборе! — Витаю Вас братерським привітом і жалю Вам як найкращого успіху у ваших нарадах для добра нашої Рідної Української Церкви і Українського Народу. Хай за других однайдають ліг Українська Православна Церква обійме під свій покров весь поневолений український нарід. Будьте бодрі а нарід ідіте з Вами!

Николай Ілюк, Арбакка, Ман.

Після сього о. председник позвичує до слова п. П. Зварича, делегата з Ветчвел, Алта., котрий в коротких словах взиває присутних до жертв на покриття коштів, які є потрібні з скликанням сего Собору. На його заклик відізвались слідуючі:

По 10 дол.: Петро Зварич, Вегрвіл, Алта., Онуфрей Дидик, Сенди Лейк, Ман.

По 5 дол.: Андрій Стефанів, Шортгеїл, Пан.; Мих. Зиборак, Саскатун, Саск.; Антін Івачевський, Лавфін, Ман.; о. С. В. Савчук, Вінніпег, Ман.; о. В. Кудрик, Саскатун, Саск.

По 1 доларі: Дмитро Романчук, Кочін, Ман.

По 3 дол.: Григорій Кравчук, Пайн Ривер, Ман.; о. Л. Лешишин, Лавфін, Мчн.; о. А. Берик, Менкі, Ман.; о. П. Сімець, Едмонтон, Алта.

По 2.50 долярів: П. Богонік і Мир. Стечишин, Вінніпег, Ман.

По 2 дол.: Василь Козак, Різжайна, Саск.; Г. Гаврасим, Ярославон, Саск., І. Кушавій, Гудіз, Саск; Ф.Кушнір, Гудіз. Саск.; Іван Костишин, Мелвіл, Саск. Ів. Бойнарук, Едмонтон, Алта., Іван Осмак, Йорктон, Саск.; о. І. Киретюк, Тідор, Саск.; о. Д. Ф. Стратійчук, Шіро, Саск.; П. Гетьман, Ветчей Ривер Ман

(Дальше буде)

ЯК МИ ПОВИННІ ВІДНОСИТИСЯ ДО НАШОЇ ЦЕРКВИ.

(І ефора, Саск.)

Хоч дещо написати про те, що чи робимо і як поступаємо взглядом Української Православної Церкви Ми читаємо в історії, як нашу Православну Церкву і православну Україну наші предківці дорого переплачували і як ополчались козаки заборонявши боронити тую рідню Церкву від злих ворогів Татарів, Поляків і Москалів. Та сама історія повторяється і тепер, в двадцятім віку Постоїть те саме, що колись було, а може і гірше. Мичитаємо в часописі і книжки і отримуємо зі сторого краю листи про те, що роблять московські і жидівські большевики. Вони Церкву нашу зліквідували, мучать по тюрмах її провідників і віруючих, розстрілюють, засилають на Соловецькі Острови лиших владик, і священиків і там їх мучать.

А приглядімся тепер, що роблять Поляки? Вони перетворюють православні церкви на костьоли, і хотять з греко-католиків поробити Поляків. А папа видить те тай не чує, що українських греко-католицьких" священиків мордують по тюрмах, знущаються над ними. Не видить він того, що кілька мілійонів Українців горіють великі муки від Ляхів-Таліян. Він в пастирськім листі благословить Польщу, благословить Пілсудського, який своїм розпорядженим позволив мордувати український безборонний нарід.

Мимо православні Українці в Канаді і Америці будьмо горді з того, що ми відносимо свою традиційну святу Православну Українську Церкву, бо инші брати і сестри на заклдних українських землях неможуть відвернути своєї церкви, бо зелізна рука ката окупанта на се не позволяє. Нам Бог дав пізнати сайбо правдивість, ми прийняли Духа небесного, зміцнили віру істинную, отже можемо Бога, щоби і наші брати увійдуть досягнули сього. Будьмо вірні сини і дочки нашої Церкви. Так само до наших настоятелів духовних — до Високопреосвященого Владики і до священників наших, най у нас буде пошана, любов і довіріе. Бо як ми не пошануємо своїх священиків, духовних провідників, то й сами не здобудемо пошани від чужих людей. Любов правдива бути до наших духовних пастирів щира, правдива, незмовлюсня ні лицемірія. Довіря повинно тяжати бути до священників. Коли наш священик говорить,, щоби ми давали на цілі нашої Церкви, на Консисторію чи на утримання єпископа, чи на нашу газету, „Вістник", або щоби купити молитвенник „Добрий Пастир", щоби в церкві не стояти з порожніми руками, а хто уміє читати, то щоби співав у церкві — то треба послухати порадн душпастирів і так зробити. Бо священик на то є, щоби вказувати нам наші помилки і звертав на добру дорогу.

Бувае часто, що ми на жогось загніваємося і завдяємо йому таку кару, що не підемо до церкви. В нас не повинно такого бути. Ми повинні підтримувати нашу Церкву і наших духовних пастирів як моральво так і матеріяльно. Коли хто завважає нашу Церкву і наших пастирів, то ми повний стати в їх оборонї. Як злетить святої Церкви, ми не повинні позволяти лєда якому большевикови-безбожникови, ни кацелови, що хлопився на московську вудку, ни якому нашому зрадникови, очерняючи нашу Церкву, бо наша Церква для нас свята і дорога і ніхто не сміе нам її зневажити

Православний.

ПРО НОВУ ЦЕРКВУ І ЩЕ ДЕЩО.

(Вайтя, Ман.)

Писалося колись богато дечого про нашу оказицю Вайтя. Се оказиця заселена свідомійшими хрлхцьми, то все є вкупі рух чи то на полі просвіти, чи релігійні. Та сим разом я хочу повідомити читачів „Вістника" про те, як в нас дотепер стоїть церковна справа.

В нас не так але стоїть церковна справа. Я сміло можу сказати, що хотяй ми вземо не малі перешкоди, то все йдемо вперед. Тому, вдруз рік мінае, як ми рішились побудувати на Вайті гарну нову православну церкву. Ну, і довго не вагались, а зараз взялись возити дерево, а з весною камінь і цугтер. Так, що в короткім часі на Вайті показались здобмлені стіни нової церкви. Мені приглядаеться той перший теплий весінний день, котрого ми почали роботу. Було около 20 пар коней, котрі возили цугтер, а до 25 людей, які міщали цемент і вкладали мур, котрий рік ніче та роспинка весняна від тепдого маємого дощу. І будучи в такім гурткy, думав я собі: коли то вже раз і весь український нарід стане гуртом? Коли стане одною громадою Рідної Церкви? А тоді з певністю скоро збудуєм би собі і державу.

От такі то були початки нашої церкви. І хотів, як я вже згадав, були серепини від чужих і таки від деяких своїх, то діло довершили як слід. А найбільше болюче доторкнула нас та кризи економічна, якуж-то перебуває так фармер, як і робітник. Поминаючи того всього наша церква з Божою гарно викінчена, навіть помальована. Правда, що в середині є ще трохи роботи, одним з вірників нездовго буде і те все викінчено, лиш треба доброї волі. А найліпше буде залежати від тих, котрі

виповнили своїх зобов'язань,

як виповнили своїх деклярацій. А ще трохи і таких членів, що дуже маленько до сеї пори причинялися до будови. Я тут ще скажу і те, що наша церква буде коштувати не менше як 5 тисяч доларів. Одним, як кождий член виповнить те, що приобіцяв, так довгу не буде ніц. А я не вірю в те, щоби знайшовся хто такий, що не додержав би слова.

Цілі я хочу порушити загальні справи нашої Церкви. Я думаю, що тепер, зимовою порою робити такої нем.., то варто би завести дискусію на деякі теми. От хоч би і таке: Отець парох, то є священик, обслуговує одну цілу округу, то є священик, обслуговує одну цілу округу, то є священик, обслуговує одну цілу округу

Богдан Лепкий.

ПІД ВЕЛИКДЕНЬ.

Страсти...

Бачу газдів, поважних, у святочному убранню, і газдинь зажурених, мов би з роду-віку радости не знали, бачу хлопців з калаталами, такими голосними, як вони самі, і дівчат до весняних квіток подібних, — всіх їх бачу очима душі.

Довгим цвіком тягнуть з села до церкви.

Тихий вечір окутує їх тінями, а струмочки весняних від глушать їх розмову. На деревах свіжі листки, в ровах лежать останки торішнього снігу: дві скрайности межують з собою, як звичайно в житію.

Газди дивляться, чи гарно сходить сіжка, газдині говорять про посаду, дівчата думають о гаґілках.

Пахне свіжо зорана земля, з доброви повіває вітер, а далеко десь, крізь імли, чути радісний крик птахів. Витають рідну землю. А з поміж лип, набрелих свіжими сохами, визирає копуляста церква і моргає ясно освітленими вікнами і ніби кличе своїх вірних до себе.

Страсти...

Чую дрижучий голос старого пантофлія, як з полинялих листів читає страсти Христові, чую зітхання муцин, жінок, дітей, ніби се не євангельські слова здіймають в їх душі, а камінна летять у криницю болю. Здається сей біль розсаджує стіни церкви.

Читають свічки в мосяжних руках ніби спомин червоних пожеж. Голота церкви стиснула пригадати Христового терпіння — і Пилат і Петро і Юда Воїни нічною сичуть. Його тіло, а товпа реве „Распни! Распни!" Та чого-ж всі вони не такі, як на образах малюють, а ніби нинішні, ніби кождий їх бачив, і не одного, а богато, богато? Богато Юдів, богато книжників і фарисеїв, розбійників і воїнів жорстоких. Богато, богато, богато.

А на цвинтарі дерева дух у собі пригинули, бояться, щоб котрого з них посіпаки царські не зрубали на хрест, або на копіє, котрим пробито бік Христа.

Тихо, лиш пан-отець дріжучим голосом читає, лиш народ зітхає глибоко, лиш далеко десь кигикають, вертаючи з чужини птахи.

Бачу, і нема мабуть між нами такого, щоб не бачив якоїсь церкви і знайомих людей і не питався, маючи серце повне страстного настрою, як ви там сього року годні були висхухати отих повістей жахливих про муки Христові? Ви, що перебули ночі люті страсти катованого народу, ви, котрих били, різали, палили, котрим плювали в лице а ворожа товпа кричала: „Распни! Распни!" Як перебули ці страсти?

Тимлю, як малим хлопцем біг я у живий четвер під лєвінцю, де парубки розкладали вогонь.

За мною бігла моя тінь, а з корчів вискакували страхи.

Я дрожав, не знаю, чи від холоду весняного, чи від зворушливих настроїв. Тимлю, як високо знімалися кучеряві клуби диму, як вилися червоні гадюки вогню, як кріваний блеск обмивав дубовий пирлач.

Нині дімами окутаний весь край і весь він в огні, весь у багрянці муки...

Страсти.

Парубки зносили з усіх сторін, хто ворота, хто голови з розбитих коліс, хто порохняві колоди з під вітової комори; зносили і метляк в жар.

Не вітру, а костир розпалили вороги наші на нашій прадідній землі, і метали в огонь не порохняві колоди, а здорове добро, живих людей.

Вогонь тріщить, полуми сичить, як гадюка, ніби жалується, що не дають йому зжерти самого себе до останка.

— Яка тепер година?

— Не чув? Недавно другі півні піли.

В сій порі привели Христа перед варту й питалися: „Коли ти цар, то де твоє військо?" — А Христос каже до них: „Коли-б я хотів, то злетілось би війська, як листя у лісі, але я хочу умерти за вас

— А знаєте, чому осика дріжить?

— Кажи!

— Як прийшли у ліс посіпаки, щоб дерево на хрест зрубати, то дуб і ялиця і явір мочки стояли, мов мертві, із болю, а осика дріжала й просила, щоб її не рубали, бо боїться кари. Так вона і дрижить з того час.

— Між людьми теж тепер одні зазбіли, а другі мов трепета тремтять. А я вже нічого не боюся, хоч мене на муки беріть. Я тепер сам як палець, нікого мені вже не вбють, не знасилують, не зневажать і гіркого, як бачив, не побачу. Та я ще хочу бачити, як прийде покаяння. А воно прийде, о, прийде!

Тільькі кривди пулюю не затулив. І Христа мордували та Він воскрес, а ми-ж що, не христяне?

— А про писанки чули?

— Чули, не чули — кажи!

Як вели Христа на Голгофту, то хлоп якись не покладки в кошелику на продаж. А як побачив, що Христос під тяжким тягаром упалає, то кошелик поклав на землю, взяв хрест і поніс; звичайно, хлоп до тягару привик. Вертає, дивиться, а покладки розмальовані одне від другого краще, в різні краски, і в різні узори.

— Нам би тепер писанки лиш на чорно малювати і чорні хрести і білу терницю на них писати.

— А мені покійний батько казав, що як почалася війна, то Христос відірвався від хреста і знав на землю, в траву, долі лишь. А як люде хотіли його знов посвятити і цвяхами стали руки й ноги прибивати, то з цьвяхів капала кров

— Тепер весь світ у крові, з кожнього серця капає кров

— Гей! Гей!

Говорять, а ватра дотліває. Сірий туман окутує церкву і липи і дзвінницю і парібків, що потомлені кругом вогнища лежать. Лиш хрести на гробах бовваніють. Ніби духи предків повиходили з могил і слухають розмови... Богато їх, богато

В пятницю плащениця.

„Благообразний Іосиф, з дерева знявши пречисте тіло Його, плащеницею чистою обвив і пахощами намастивши, на гробі новім покрив, положив."

Так лежав Той, що побідив побідою з за гробу

І весь день люде ішли, щоб поклонитися Йому

Аж темрява загородила дорогу до церкви.

В церкві дяк читає півголосом псалтир

Чим-раз рідше й тихійше падуть його слова. Чим-раз нище хилиться його голова лиса над пожовклу книгу, — засинув. Лиш масло у лямпах скверчить, лиш дими снуються поміж образами

І тоді стежкою від цвинтаря до церкви наближається похід.

Без рук, без ніг, в пошарпаній одежі ідуть, у маєстаті терпіння. Вже переступили поріг, уже в притворі, вже до знятих плят припадають. Ти, що претерпів за нас страсти, Ісусе, Сине Божий, помилуй нас!... Помилуй тих, що остались в пограбованих хатах наших під столою ворога тяжкого. Помилуй поля кровію политі, а тепер наїздниками чужими зайняті. У тих полях праця наша і кости предків наших — не відбирай їх від дітей і внуків, що лишилися по нас. Ми погибли, щоб вони могли жити, щоб рідною мовою своєю тішились і сумували, щоб Ти Христе, з дерева хрестного снятий, по прежньому звичаю у церкві нашій спочив і воскрес. За все, що нам рідне, дороге, сердцю близьке — ми боролися чесно до останка, не жалуючись ні мук, ні смерти, — Ісусе, Христе, Сяне Божий, помилуй, помилуй, помилуй нас!

Крізь весняні шуми рік і лісів, крізь гомір торговищ світових, крізь невгавний рев ненажерливости людської чую тебе, свята велика моя во безталанного нашого народу.. Помилуй нас!

А як в неділю в перве заграють в ликові дзвони і священик тричі зверне хрест у гору і тричі возвістить: „Христос воскрес!" — то чую, як з грудей моїх вихопиться один великий стон, од червоний крик, один невгавний: „І нам належиться життя!"

Ріки скинули з себе ледяні окови свобідно плинуть в Чорне море, а малиб у соромних кайданах ходити з суду-віку? Дерева сохами новими наділи і в земну вбіраються одежу, малиб у жебрачому лахмітю на суді роду стати?

Земля родюче зерно із долонь сіячевих приймає і зелене і зростає по го на поживок, а ми малиб своїм о витися, як ворог і поміж себе шматує як і знеславлюю стопою толочить корно наше у свої пасіки несе?

Птахи з далеких вирій вертають жалібно кричать побачивши згорища рунки, а нам хіба ніколи не доводить, щоб брати і сестри наші верн ще на сильну радість і на спільне го не побачить Крити. І дійсно на сучасному острові Ерисо серед молитви відав він Богові свою душу.

Христе, Ти мукі приняв за нас гр ник, і на дереві сорому повис, а тіти день во славі піднявся, а наші ки, мужі і брати на марне малиб с дати і конати?

Не вжеж не марне лилася людська кров і душі, як осінне листя летить край цілий стогнав, як велика Го фієт

Ні, ні, і — ні!

Як ісчезне дим — най і змеленуть ра так вік від лиця огня, так нам про дать во віки вороги воскресення народу!

ПРАВДА НЕ ОБРАЗА.

Король Фридрих Великий був людиною дуже гарячою та острою на язик. Однакож він ніколи не ображався, як хто сказав йому правду в очі.

Оповідають, що раз він їхав в місто повозкою, при чому фірман, задивившись на щось там в бік, вивернув його на брукованій вулиці. Король, розлютившись, почав страшенно кричати и гомати на фірмана. Фірман-же довго спокійно відповів йому.

— Цитьте, не кричіть, та не смішіть людей! Бач, яка страшна біда, що повіз перевернув. А хіба вам не лучалось програвати бої?

Почувши се, король зараз замовк. сів до повозу й поїхав далі, не обзиваючись до фірмана ні словом

Поширюйте „Вістник" поміж своїми сусідами і знакомими.

СВЯТИЙ АНДРЕЙ КРИТСЬКИЙ.

На „Поклонах", які обходимо в середу вечер, пятої неділі великого посту, співається великий, з 250 тропарів зложений канон покаяний (канон — се те саме, що пісня зложена з тропарів чи стихів). Канон сей уложив св. Андрей, епископ Крити, чого й називається Андрей Критський.

Святий Андрей уродився в Дамаску, в богатих родичів. Переданни говорить, що через перших сім літ його життя він був німий і почав говорити аж тоді, коли приступив до першого сь. Причастя.

Св. Андрей відзначався великою побожністю вже змалку. На 14 році життя вступив в Єрусалимі до монастиря імени св. Сави Освященого і там святісто свого життя звернув на себе увагу тодішнього управителя Єрусалимської церкви, Теодора (Єрусалим був в тих часах в руках магометан і тому Теодор не міг бути поставлений патріярхом).

В часі Шестого Вселенського Собору в Цареграді, який відбувся в 680 р., св. Андрей, вже як архидіякон, був заступником Теодора на Соборі і звернув на себе увагу всіх Отців Собору своїм глибоким знанням Святого Письма. По Соборі св. Андрей повернувся до Єрусалиму і онікувався там убогими і опущеними, для яких збирав милостиню та взагалі доглядав їх.

По якімсь часі був покликаний до Цареграду і там був назначений опікуном сиріт при церкві св. Софії. За цісаря Юстиніяна II-го, який панував від 685 до 711 р., св. Андрей був поставлений епископом на острові Криті.

Тут його життя засяяло побожністю і святістю, тут він і писав свої прекрасні пісні. Коли-ж Сарацени облягли на Криті місто Друмеос, в котрім був св. Андрей, то за його молитвами Бог спас місто, бо вороги самі від себе в замішанню відступили від облоги.

Десь коло 713 р він вертався з Цареграду, куда їздив в справах своєї церкви, і при острові Митилині заслаб та сказав до окружаючих його, що він вже більше не побачить Криги. І дійсно на сусіднім острові Ерисо перед молитви відав він Богові свою душу.

Що-ж сказати про його канон, про котрий згадано повище? — Коли е щось що може зворушити найбільш закаменілу душу і витиснути слези покаяння, то лише той канон. Ціла злість гріха, ціла нужда душі, що утратила ласку Божу, ціла наша невдячність зглядом безконечної доброти Божої — все в тім каноні описане. Описані в ньім всі доброділства Божі — Його безконечна любов і справедливість — і кари, якими Він карає за гріх. Бачимо в ньім, як тяжко ми прогнівили Бога і бль іза того пробіжне нашу душу. Та серед болю тут сне нам хрест спасення, надія прощення, жерело невисказаної ласки і прощення.

Світ читає много гарно написаних книг і прославляє їх авторів. Але тяжко увити собі, щоби міг ум людський написати щось кращого, щось більш взнесеного, як канон св. Андрея Критського. Церква співає канон сей вже віками, гомати на фірмана. Фірман-же довго спокійно відповів йому.

— Цитьте, не кричіть, та не смішіть людей! Бач, яка страшна біда, що повіз перевернув. А хіба вам не лучалось програвати бої?

Почувши се, король зараз замовк. сів до повозу й поїхав далі, не обзиваючись до фірмана ні словом

Постарайтеся, щоби Ваша передплата була вирівняна та відновлена на слідуючий рік.

ОСУДЖУЄ СПІРІТУАЛІСТІВ.

З Англії доносять, що в Лондоні вигуплив проти спіритуалізму (викликування духів, — розмова з духами і т. п.) священик англіканської церкви Ф. С. Бейкер, який донедавна був членом спіритуалістичної організації — Товариства Психічних Дослідів. Бейкер заявляє, що спіритуалізм повстав з незнання. Спіритуалізм і забобонність — се близнюки, говорив він в церкві св. Стефана.

Дальше він сказав, що викликування духів і розмова з ними є обманом.

Зпов з Парижа доносить, що Медична Академія дуже рішуче виступила проти спіритуалістичних сеансів і домагається, щоби уряд їх заборонив. Знатоки говорять, що ріжні спіритуалістичні явища опираються на гіпнотизмі і спричинюють богато випадків божевілля поміж легковірними людьми, які дались обдурити і натягнути ріжним нечесумлінним шарлятанам

Варто, щоби над тим застановились наші бідні люде, які знаходяться на дорозі до страчення здорового розуму через ріжних штукарів, які ніби то „розмовляють" з духами батьків, дідів і прадідів, ворожать, обіцюють успіх і добре поводження в бізнесі і в роботі

Спіритуалістичні сеанси є нічим иншим, як ворожбитством і забобон найгіршого сорта.

ПЕРША РУТНА КИЇВА ТАТАРАМИ.

Воєвода Менту 1239 р. підійшовши до Київа з військом, щоби взяти його, зачерувався ним і не захотів руйнувати його. Він виправив послів до Київ, щоби вони добровільно здали город. Але Кияне за краще вважали смерть, ніж страшну неволю і побивали послів, а Менту залишив Київ.

Через рік присунув сам Батий. За ревом верблюдів та іржанням коней, за гомоном і гласом Татар не можна було й балакати. До вечера Татари взяли місто. Татари порізали й побивали усіх жителів, а город спалили. Зруйнували церкву Василія, Десятинну та Київо-Печерський монастир, бо по сих церквах позамикалися люде й оборонялися. Та про,те Татари над святинями не знущалися, бо вони уважали на чужу віру, казали, що кожда віра веде до Бога. Вони говорили: „Як пальці на руці однакові для руки, так і віри, хоч і ріжні, усі однакові для Бога". У самій Орді, у Сарая, недалеко ханського стану, була поставлена християнська церква і в ній правилась Служба Божа.

ОТЧЕ НАШ.

Отче наш! На крилах, мов той птах,
(до Тебе
Лине з уст діточих сей благальний зов:
Най святиться Ім'я Твоє в нас і в небі,
О, засій нам в душах братню любов!

Ти з висот небесних бачиш наші труди,
Знаєш біль народу чуєш плач дітей,
О, най Твое Царство, Господи, прибуде,
Царство мира й ласки, Господи Святий!

О, най тільки буде всюди воля Твоя,
Будь нам милостивий, Отче, в кождий
(час,
Будь нам у недолі поміч і остоя,
Заступи від лиха і недолі нас!

О, прости провини, як і ми прощаєм, —
Як карати вволиш, то блудних спиш,
Тільки зглянься, Боже, нам над рідним
(краєм, —
Люд спаси від злого і від ворогів!

(„Гл. Д.") Ю. Ш.

ВЕСЕЛЕ.

ХТО КОРОЛЬ?

Один король їхав одного разу на полювання, але передтим, нім доїхав до лісу, відбився від свого товариства і їхав один. Коли доїхав до ліса, здибав там селянина, який сидів під деревом і дожидав побачити там короля, якого ще ніколи не бачив. Довідавшись про се король, каже селянинові:

Ходи зі мною і я проведу тебе до того місця, де збираються мисливці, а між зими буде й король.

Но дорозі питає селянин:

А по чім я пізнаю короля?

— А по тім, що всі люде, які будуть там, скинуть шапки, один тільки король буде в шапці.

Коли-ж дійшли на місце, то всі, що там були, дійсно скинули шапки. Тоді король питає селянина

Ну, що-ж, тепер знаєш, хто король?

Та не зовсім, каже селянин, — але виходить, що один з нас двох, — або ти, або я, — бо тільки ми оба в шапках

Питай по мудрому.

— Куме,куме! — гукав один чоловік на другого, що біг сутьмами

— Не маю коли, кумуню, бо десь біжу!

— Та лиш на одно слово

Та кажіть-же!

Що ви лавали оноді вашим коровам від напасту?

Товченого цвіта

І неділю здніб тиця зноз оба куми коло церкви.

— О, куме, лихо ми мені нарадили, мимлась моя корова!

Або-ж і мої ні!

А чомуж ви мені так не сказали?

— Хіба ви мене про се питали? Було не питати, що я своїй корові давав, а не помогло

Щоби вістка скорше розлеглася...

Один пропойдиць князь одної неділі на пропойдзі

— А знаєте ви, люди мої, чому то Спаситель наш по славнім своїм воскресенню явився перший раз жінці, а не чоловікові? — То тому, дітоньки, щоби вістка про се скорше по світі розлеглася!

ОБРАЗИ! ОБРАЗИ!

Маємо такі образи на продаж:

1. Ісус Христос в терновім вінці.
2. Тайна Вечеря
3. Пресвята Трійця
4. Матір Божа безпереставної помочі.
5. Св. Апостол Петро
6. Св. Апостол Павло
7. Св. Архангел Михаїл.
8. Гр. б Ісуса Христа
9. Гр. б Пречистої Д ви Марії.
10. Св. о. Миколай
11. Свята Родина
12. Матір Божа терпляча
13. Свята Анна з маленьким Марією
14. Ісус Христос в Оливн м Городі.

Величина образів 15½ через 20 цалів. **Образи викінчені в дуже гарних кольорах і на добрім папері.**

Ціни:

Один образ, з пересилкою	40ц
Два образи, з пересилкою	75ц
Три образи, з пересилкою	1.00
Пять образів, з пересилкою	1.50
Десять образів, з пересилкою	2.75

Замовлення і гроші слати на адресу:

THE HERALD,
Box 3684, Winnipeg, Man.

„ВІСТНИК"
Релігійний часопис для Українців в Канаді.
Виходить 1-го і 15-го кожного місяця.
Видає Українська Православна Видавнича Спілка
Передплата: В Канаді — $1.50 на рік.
За границю — $2.00 на рік.

THE HERALD
Published semi-monthly by the
Ukrainian Orthodox Publishing Company
Subscription per annum.
In Canada — $1.50 — Foreign — $2.00

Адресувати: — Address:
The HERALD, Box 3684, WINNIPEG MAN.

ГРОШОВА СПРАВА.

Переживаємо тяжкі часи. В наслідок низьких цін на фармерських продуктах і безробіття, наступила економічна криза, яка досягнула всіх — фармера, робітника, бізнесмена. А разом з ними досягає і рживі культурних, добродійні і релігійні організації та інституції, які в своїм істнуванню та дїяльности є залежні від матеріяльної підтержки своїх членів та прихильників. І се чи не найгірша сторона економічної кризи. Бо ціни на продуктах можуть розмірно скоро піти вгору, безробіття може в скорім часі пройти, матеріяльний добробут може скоро поліпшитися — але духовний та моральний занепад загалу, який наступає в наслідок упадку або ослаблення впливів культурних та релігійних інституцій, не так легко дається побороювати. На те треба довгих років праці, богато зусиль та великих коштів. Отже нашим святим обовязком є незабувати за наші організації та інституції навіть в часі найбільшої матеріяльної скрути. Бо від їх істнування та розвою залежить наша будучність, загалом.

Українська Греко-Православна Церква в Канаді від самого початку свого істнування в справах фондів опирається виключно на своїх членів. Ми завжди вірили й віримо, що тільки та церква може виконувати як слід свої обовязки супроти своїх вірних, яка ничим, отже й фондами, не є звязана з чужими людьми і організаціями. Ми вірімо, що не може бути більшого сорому для людей, як той, щоби хтось з боку, хтось чужий утримував для них церкву. Бо тоді вони є жебраками, чужими наймитами; тоді вони не є господарями в своїй церкві.

Українська Греко-Православна Церква в Канаді служить для добра своїх вірних, вона дбає про їх моральний і культурний добробут, вона провадить їх до кращого, взаємнішого життя. А в замину за се вимагає, щоби її члени і прихильники помагали своїй Церкві.

Така поміч повинна бути двоякa — моральна і матеріяльна. Моральна поміч полягає в тому, щоби вірні заховували як слід заповіди Божі, щоби жили згідно з її наукою і постановами, щоби добрим, примірним життям як і агітацією приєднували для неї нових членів і прихильників. Матеріяльна-ж поміч полягає в тому, щоби жертвували на загальні церковні потреби певні суми грошей, які є потрібні для того, щоби Церква могла істнувати й поширювати свої впливи та як слід виконувати свої завдання.

Щодо матеріяльних зобовязань православних Українців супроти їх Церкви — то вони аж надто малі, отже і легкі до виконання. Твердимо смілo, що сі зобовязання є менші, чим зобовязання членів будь якої іншої християнської церкви в Канаді. Бо зобовязання православних Українців супроти загальних потреб їх Церкви зводяться ось до чого: кождa громада повинна платити на діецезіяльний фонд одного долляра на рік від кождого Богослуження, яке в ній правиться, а кождий член чи членкиня повинен платити на ту саму ціль на рік також одного долляра. Отже, як бачимо, такі зобовязання, які навіть найбідніші громади та найбідніші члени годні виконати. Треба тільки доброї волі та розуміння ваги справи.

Саме тепер дуже потрібні фонди. Економічна криза відбилася також на матеріяльнім стані нашої Церкви. А обставини так складаються, що саме тепер треба більших фондів як звичайно (про се напишеться колись обширніше). Отже проситься всіх православних Українців, щоби вони не легковажили сим обовязком супроти своєї Церкви і сповнили його як найкорше. Одного долляра на члена навить в сих тяжких часах не є така велика сума, а колиб бодай половина членів зложила свої жертви, то для Церкви булоб велика поміч. Гроші можна зложувати на руки священиків, або висилати впрост до консисторії. В обох випадках будуть видані урядові поквитування. Крім священників по кольоніях можуть занятися такою збіркою активнійші члени громади або округа.

Отже нам всі члени й громади внесуть свої вкладки на дієцезіяльний фонд найдалі до Великодних Свят і най в сей спосіб виконають свій святий обовязок супроти своєї найважнішої інституції — Церкви.

З РЕЛІГІЙНИХ ДИСПУТІВ БОЛЬШЕВИК.

Коли большевики дебудь наступали й опановували громадське життя, то в той сам час звертали окрему увагу на винищення релігії серед населення. Нема не відважувались нищити Церкви силою, як се роблять нині, то нищили релігійність своїми протирелігійними бесідами, насмішками, диспутами. А перед в такій роботі вели большевицькі Жиди.

Харківський „Сеятель" оповідає таке: В місточку Шелюженку, Томської губ. і повіту, задумали були большевицькі комісарі видати диспут (дебату) з представниками релігій. Післали отже запрошення до православних, католиків, мазурських баптистів.

Більшість того народу. Однакож з тих всіх, крім баптистів й адвентистів (субботників) не було нікого.

Всі знали, що комуністам ходить не о релігію правди, але о винищення релігії, тому не прийшли.

Жидівсько-комуністичні дискутанти були вдоволені і щоби показати добру міну, почали:

Бачите, що з учителя релігій ніхто не прийшов. А чому? Тому, що вони свою слабість. Тому, що боялися сорому, коли не будуть мати що відповісти. А для нас се доказ нашого сильного становища. Ми їх і без боротьби перемогли.

Потім хто надумався відповісти, підіймались старенькі магометанин і пи-

Бачка, можна що сказати?

Просимо, просимо! відповіли панів з глумом комісарчуки. Тут кождий може свобідно висказувати свою думку.

Бачка! Я вже старий і не маю чого боятися. Ти кажеш: православний віп настрашився і не прийшов. Магометанський мулла не прийшов. Кльондз не прийшов. А я скажу тобі, чому вони не прийшли — не прийшли тому, що не хотіли з таким дурним і поганим чоловіком, як ти, говорити. Вот як!

Наразі кругом розлялися оплески зі сторін, а се був знак, що большевики з дурних зостались

Інтересна диспута вийшла в місті Більську. Між иншим запитує большевик зібраних:

— Кажете, що Бог є. Так покажіть мені його! Хто покаже?

Ніхто зі зібраних:

— Позвольте і вам задати питання. Чи є в вас совість?

Комуніст не знав хвильку, що сказати. Скаже, що нема — відпаде від себе довіри. А сей допитується:

— Есть, чи нема? Кажіть!

Есть! — відповів комуніст, думаючи, що так вийде краще

Ну, то покажіть нам її, а тоді ми покажемо вам Бога! — була відповідь.

КИЇВСЬКИЙ МИТРОПОЛИТ ВАНАТОВИЧ.

Головний Український Православний Церкву від московського патріярха Москви взяласи цілою силою обмовляти українську Церкву, [illegible] в Україні не стало

В 15-ю році через Україну і Київ [illegible] большевицькі [illegible] дини некультурна, майже неграмотна [illegible] ординари, а вернувши до [illegible] написав на Україні дуже [illegible] ких виведено богато „трьох-[illegible] ництва: у церквах [illegible] [illegible] [illegible]

НЕДІЛЬНА ШКОЛА

КАТЕХИЗМ
або
В ЩО ВІРУЄ ПРАВОСЛАВНИЙ ХРИСТІЯНИН.

(Дальше).

Вірую в Церкву соборну.

Господь Ісус Христос приривнив раз Царство Боже на землі, себто Церкву Свою до зерна гірчиці. Як зерно гірчиці, в своїй малесенькі, вирослає у великих розмірах, так і Церква Христова, спочатку нечисельна, поширилась потім по цілій землі (Мат. XIII 31-32. Слово **соборна** вказує на Церкву Христова передназначена Христом не для одного якогось народу, не для одного краю, а для всіх народів, в усіх краях на землі.

Сам Ісус Христос говорив, що є в Нього **і інші вівці**; під іншими вівцями Він розумів віруючих з поміж усіх інших народів, окрім Жидів. Після воскресіння Свого Ісус Христос наказав Своїм Учителям: **„Ідіть же, навчайте всі народи"** (Мат. XXVIII 19).

У книзі Діянь святих Апостолів оповідається, як з самого початку розповсюджувалась віра Христова, а саме: в день Пятидесятниці, коли зійшов Дух Святий на Апостолів, апостол Петро почав проповідувати народові. Народ сей був не з одної тільки Юдеї, а з різних країн: **Перебували-ж у Єрусалимі Юдеї, люде побожні з усякого народу під небом й Єврей та прозелити** (Діян. II. 2, 5, 10). З тої самої книги видно, що навертались до Христа як Жиди, так і погани: Римляне, Греки і інші. **Християнами** почали називатися віруючі во Христі перше всього в місті Антіохії в Сирійській землі.

Отже Церква називається **соборною** в тім розумінню, що вона не обмежена ні народом, ані місцем, ані часом, а заснована Христом на всі часи, для всіх народів, для цілого світа. Церква Христова ще називається **кафолічною**, бо це слово грецьке й на Заході вимовляється католицька, а означає по нашому: **1) вселенська, всесвітня**, соборна, себто така, що має призначення пробувати по цілому світі, і **2) сущільна**, себто така, що завжди й всюди однакова. Такою Церквою й є наша Свята Церква Православна, котра одна тільки перехувує однаково й незмінно науку Христову й установи Апостолів від найперших часів аж до тепер. Правдива наша Церква Православна називається ще **Східньою**, бо зі Сходу — з Єрусалиму й Палестини — вона поширилася по всій землі.

Вірую в Церкву апостольську.

Господь Ісус Христос роскрив Свою науку перед Своїми Апостолами; після обрання свого на апостольство, вони безперестанно ходили з Господом Ісусом Христом і чули науку Його, що Він подавав не тільки приладно, але й окремо від народа, одним тільки Апостолам. В молитві до Отця Небесного перед своїми страждяннями Христос говорить: **„Я дав їм слово Твоє... як Ти післав Мене в мир, і Я післав їх у мир"** (Іоан. XVII: 14, 18). Науку Христову від Апостолів ми повинні приймати, як науку Самого Христа. **„Хто слухає вас, той Мене слухає, і хто цурається вас, той Мене цурається"** (Лук. X: 16), сказав Христос Апостолам, посилаючи їх на проповідь. Отже Церкві Христовій належиться назва **апостольська** тому, що в ній переховується наука Христова так само, як передали її людям Апостоли, й що на Церкву, на пастирів її, Христос поклав обовязок **апостольства**, себто поширення й розповсюдження віри Христової по всій землі.

Ісус Христос, коли повірив Свою науку Апостолам, як же першим для всіх хрестити всіх, що приняли віру в Нього, та відправляли Тайну вечерю; а також владу їм прощати гріхи каючимся; нарешті, Апостоли-ж ставили собі помічників і наступників як на дво проповіді, так і на инше всяке служіння. Отже Церква Христова **апостольською** для того й є, що — що пастирі, поставлені в ній навчати народ і правити службу, ведуть свій початок без перерви від Апостолів через їх наступників. Тому то, на противо Церква не може бути названа апостольською, в котрій: 1) наука віри подається не чисто апостольська, а перемінена; 2) пастирі виводять свій початок не від Апостолів, і котра 3) не виконує свого обовязку, ухиляючись від **апостольства.**

Отже кожний людин, коли вона шукає спасіння в віри Христовій, безумовно треба увійти в склад єдиної Церкви Христової, бо в ній тільки переховується правдива наука Христова, й одній дано Духа Святого, котрий очищує від гріхів, і нарешті, від самих Апостолів ведеться в ній весь пастирський порядок.

(Дальше буде).

ІСТОРІЯ ЦЕРКВИ.
(Б. Е. Семашко)

(Дальше)

Святі Отці апостольські.

З поміж Отців апостольських значійший отсі: Варнава, Клементій Римлянин, Ігнатій Теофор і Полікарп Смирнянський.

1. Святий Варнава був товаришем апостола Павла на перший місійній подорожі його Апостола. Ім Варнави ісить одно послання, зване соборним, де находиться оборона христіянської віри і моральна наука.

2. Святий Климентін Римлянин був також учеником апостола Павла і одним з перших епископів Риму. Умер мученіком около р. 100. З його писем маємо послання до Коринтян.

3. Святий Ігнатій-Теофор був учеником апостола Івана і другим епископом церкви Антіохійської, котрою управляв з правдивою апостольською ревністю через 40 літ. Коли цар Траян прибув до Антіохії під час свого, яку провадив проти Вірмен і Партів, привели Ігнатія перед царя. В розмові, яку мав з ним, обвинив його Траян, що він безбожник. Ігнатій відповів, що не заслуговує на імя безбожника, тому що носить в своїй душі Христа. „Чи вірш, що в нашім нутрі не мешкають боги?" додав цар. „Помиляєшся", — відповів святий, — „бо істине тільки один Бог, що сотворив небо і землю, і тільки один Христос, котрого царство є моїм наслідством". Цар, скінчивши розмову, вивів слідуючий засуд: „тому, що Ігнатій визнає, що носить в своїм нутрі розпятого, приказуємо повести його звязаного до Риму на жир львам в амфітеатрі". Подорож Ігнатія до Риму подібна на побідоносний похід. З всіх сторін, де тими переходив Святий, виходили християне тому на зустріч, щоби його побачити і з ним поговорити. А він з дорогою, як і письмом (в 7 затриманих ся посланнях) припоручив християнам, щоби твердо держались Христової віри і жили в братній любві. Прибувши до Риму, зараз повели його до амфітеатру де його роздерли львы в пух 107

4. Святий Полікарп був таким Івана і епископом Смирни (около 166 року). Підчас гоніння Марка Аврелія піймали Полікарпа й повели перед римського проконзула, який казав йому, щоби відступив від Христа і жертвував богам. Полікарп відповів: „Вісімдесять і шість літ служу Христові і Він не наніс мені ні одного зла, як же можу безчестити Того, Спасителем?" — „Ми маємо звірів, — сказав проконзул, — маємо вогонь, як не піддасися", додали инші. Епископ відповів спокійно: „Страшите мене вогнем, що хвильку горить, а нічого не знає про будучий суд, що же грішників!" Жили і погане люто закривають: „Се учитель Азії, отець християн, вождь цього жіжцев!" Тоді засудив його проконсул на вогненну смерть, в якій згорів. Після останки Полікарпа, що не згоріли, і стерегли як неоцінений скарб

(Дальше буде)

ПСАЛЬМА 1.

Блаженний, хто туди не ходить
де раду радять нечестиві
хто стежку грішників минає,
серед злоріків не сідає;

а прихиляється до Бога,
всім серцем, до Його закону.
Про заповідь Його святую
і день і ніч собі міркує.

І буде він — як добре древо,
посаджене коло криниці,
що в пору плодом процвітає
і лист його неопадає:
Що він не робить, про що творить
Господь йому допомагає

Не так, не так ледачим буде:
почезнуть, як пилина в полі,
як вітер нил з землі змітає,
так слід їх марно погибає

Ото-ж не встоять нечестиві
проти благих людей на суді,
і сила грішних пануватн
у раді праведних не буде

Господь бо праведних дорогу
їз Неба бачить — назирає,
а путь ледачий нечестивих
на віки вічні погибає.

П. Куліш.

Православні Українці! Старайтеся, щоби Ваш сусід також став передплатником „ВІСТНИКА". Сим Ви поможете своєму рідній ному часопису.

ЗВІТ ШЕСТОГО СОБОРУ УКРАЇНСЬКОЇ ГРЕКО-ПРАВОСЛАВНОЇ ЦЕРКВИ В КАНАДІ.

(Дальше).

По збірці на покриття коштів Собору ухвалив промову прот. В. Кудрик (зміст промови буде подавий в слідуючім числі), по чім вечірня сесія Собору закінчилася о 11 год. вечером.

Рання сесія третього дня Собору, 27 листопад, 1930, почалась о годині 10-тій рано відспіванням молитви „Царю Небесний". По молитві председник Собору здвиг голову до Ст. Стефановому, делегатові з Шортдейл, Мян., котрий приступив до обговорення відношення членів до громади і заявив, що треба робити з такими членами, які не хочуть платити своїх членських вкладок як також з такими, які не можуть вкладок платити. Підчас гадку, що будь-той добре председатели се в статуті, вибрає слов п. Рудачек, з Гнес, Саск., і говорить, що в них зачалась випадки, в яких члени не хотіли або не могли платити членської вкладки, але в кождім випадку справу вдося залагодив в мирний спосіб. Він і підчас думку, щоби в подібних випадках перше всього старатися полагодити сю мировою дорогою і лиш тоді поступити рішучо, коли можеться, що член не має доброї волі. Прот. Савчук додав від себе, що бувають випадки, де жадий уклад не поможуть, як нема доброї волі до сторичних сторін. Отже всякі спори треба старатися полагоджувати в дусі науки Христа. Після довших дискусій, які виявлялися над сею справою, приступлено до вибору членів різних урядів Української Православної Церкви в Канаді в Комітету. Статут сей Церкви предкладуже такі уряди

Архієпископ і голова Консисторій, Члени Консисторій, Члени Церковної Судової Комісії, Члени Управи Головного Братства і Члени Української Православного Колегії.

В склад згадових урядів увійшли слідуючі:

1. Адміністратор Української Православної Церкви в Канаді і голова Консисторій — Прот. С. В. Савчук, Віннінег.

2 Члени Консисторій: Прот. В. Кудрик, Саскатун, місто-голова.
Свящ. Д. Ф. Стратійчук, Шіго, Саск., секретар.
Гром. Мпр. Стечишин, Віннінег, зст. секретарь.
Гром. Йосиф Богоніс, Віннінег, касієр.

4. Члени Церковної Судової Комісії: Свящ. В. Слозар, Монтреал
Свящ. П. Самець, Едмонтон. Гром. П. Зварич, Вегревіл.

4. Члени Контрольної Комісії: — Свящ. П. Мельничук, Геффорд, Саск. Свящ. Л. Киреюк, Тідор, Саск. Гром. М. Зюбрак, Саскатун, Саск. Гром. І. Бодлярук, Едмонтон. Гром. Л. Романчик, Косіо, Мян.

5 Члени Головного Уряду Братства Гром. П. Зварич, Вегревіл. Гром. Ю. Стечишин, Саскатун, Саск. Гром. В. Козак, Ріджайна, Саск. Гром. Гр. Кравчук, Пайн Ривер, Мян. Гром. М. Кунцай, Гчлів, Саск.

6. Перші Члени Української Православної Колегії: Прот. С. В. Савчук, Прот. В. Кудрик, Свящ. П. Самець.

(Вибір членів Колегії відбувся ще по принятю резолюцій).

Після вибору урядів приступлено до вічитання резолюцій, котрі виготовила Резолюційна Комісія. Слідуючі резолюції були приняті одноголосно

Ф. Кушнір, Гудзь, Саск. — Г. Кравчук, Пайн Ривер, Мян. — Собор під чорку священиком обовязок навчати дітей при кождій з год релігії та катехизму.

Прот. С. В. Савчук — П. Герман, Елвіна, Мян. — Собор вважає за відповідне залишення чину православного Сестер-Служебниць для добре дійш і роботи і уповажнює Консисторію, в порозумінню з Високопреосвященим Архиепископом Іоаном Теодоровичем поробити заходи до заложення такого чину.

П. Герман, Елвіна, Мян — Антін Вычмельний, Дафін, Мян: — Собор припоручає громадам, щоби старалися мати власні церковні хати та свої проти

Д. Романчик, Косіо, Мян — Гр. Кравчук, Пайн Ривер, Мян — Собор припоручає Консисторії перестерігати рилашую молоді по містах і далю держати на ціл під того орган і защіта.

Мир. Стечишин, Віннінег, Мян — п. Н. Запарнюк: Соб р приз руха новоприбулому урядови Українського Православного Братства, в порозумінню з Консисторією приступити негайно до уложення нового статуту Братства згідно з духом часу та загальним статутом Української Православної Церкви в Канаді і зреорганізування Брат ва згідно з тим статутом того статуту.

Прот. С. В. Савчук — А. Стефанюк, Шортдейл, Мян.: Собор вважає потребу заложити священиків-місіонерів і припоручує Консисторії як найскорше се зділяти

Свящ. Л. Д. Лещишин — Іван Нарух, Едмонтон, Алта. Собор приповідає Консисторії подбати про доложення двійських курсі

Свящ. Є. Гринцина — Н. Кончар, Гудзь, Саск.: Собор приз ч. і радячих авторитетів в себе при священиків наклади відповідно з ст. ковного стану їх членів.

Свящ. Є. Гринцина — Стечишин Сас. п. П. Зварийюк

Собор вважає потребу ознайомлення робітників згадом українськи ми студентами і припоручує Консисторії підприняти кроки, щоби в протягом місяця були назначені особи, які в порозумінню з Консисторією провадитимуть сю роботу. Консисторія повинна, а сділи се в й ст ках, давати їм всяку моральну та матеріальну допомогу.

Свящ. Є. Гринцина — Свящ. Л. Лещишин. — Собор плекаючи в душах як членів Церкви, любов до рідних звичаїв „Вістника" за цьому припоручає Богу при кождій нагоді, а також, щоби підтримували резідній чий між инших читальні.

Прот. С. В. Савчук — о. Т. Д. Гуменюк — Школи Сестер Служебниць Української Греко-Православної Церкви в Канаді вважає за потрібне і конечне для Української Православної Церкви в духовенства і світських людей, щоби в справах доктрини обрядів, виданні і висповідання релігійних питань. Собор приповідає с в членам, які беруть в нім участь вибрати перших трох членів Української Православної Колегії. Собор рішив, що дальше добирання членів Колегії лишається членам Колегії — вибраним правлячого єпископа, в який являється почесним головою Колегії.

П. Зварич, Вегревіл, Алта. — В. Козак, Ріджайна, Саск.: — На утримання Епископа і Консисторії та на инші цілі в дарі з адміністрацією Української Греко-Православної Церкви в Канаді, Шестий Собор тобж Церкви постановив створити дисциплінарний фонд, який має повставати з таких жерел: 1) річних вкладок по 15 доларів від кождого священика, 2) по 1 долярові річно від кождої родини Гроші на цілі дисциплінарного фонду мають бути зібрані на час і місцевий священиком до Консисторії, на випадок невикопання свого обов'язку. Членом дисциплінарного фонду будуть суспендовані так самі, як і громади до часу, поки не сплатять такого свого обовязку. Що дальше рішає, що всі залеглості самостоя так з боку громад як і священиків мають бути вплачені до 1 липня, 1931 р. Собор рішає, що в випадках потреб і спірнихних у справах, Консисторія може пізнести з фонду дисциплінарний фонд від одного до трох доларів від кождого Б.

Б. Кожак — І. Романчик: — Собор рішив, що часто перенесення священиків відбивається шкідливо на матеріальнім житю, тому давав приписи Консисторію бути обережним при перемещуванню священиків.

Мир. Стечишин — о. Д. Д. Лещишин — Шестий Собор Української Греко-Православної Церкви в Канаді рішучо протестує проти не справедливих арештів урядом Радянського Союза і бажає сподіятись вирятувати з Радянських Росії всіх священиків, які надали життя в о. ... ці віри і свого народу.

І. Киреюк — Собор приключається до пр ... ти польського терору в Г ... ині і виявляє одобрює її резолю ... ції, яка була принята на протестацій. ... ому зібранні в Вінніпегу, Мян., дня 4 жовтня, 1930

Свящ. Л. Д. Лещишин — о. А. Берик: — Собор Української Право ... ... Церкви в Канаді здавлює ... ...

так поступати і світським греко-католикам.

Але се желання могло бути також на те, щоби задвати собі православних і перетягнути до себе. Може. Та чи се вдасться? Вірю, що ні!

Кажуть, що шлюб неважний давній православним священиком. Стара пісня Неважний, а сильно разів сильними себе греко-католицькі духовники через се самі. Оповідав мені недавно один чоловік, як то трафився случай, що дівчину присилували вийти замуж. Сейчас по шлюбі вона втікла. По часі пішла з нашим хлопцем до католицького священика. Представили справу, що дівчина була звівчана з нашим хлопцем православним священиком. А тепер хочуть дістати шлюб, бо чули, що шлюб православний неважний. Католицький священик відмовився дати їм шлюб, а сказав, що може такий потвердити. Тоді багато людей переконались, що говорення про неважність православного шлюбу — се тільки балакутино і обман. Більше нічого.

Знаю також чоловіка, якому дався шлюб православний священик потвердив греко-католицький. Чоловіка того покинула жінка. Пішла світами, а він бідує. Каже той чоловік: — Мабуть мене Бог покарав, що я погодився „потверджувати" шлюб бо се карута над святою Тайною, яку Христос Ісус Христос. Але я був би сего не зробив, як би мене до сего не намовили".

Багато є ще справ, про які варто би знати загалом, та про се іншим разом.

Може уважають греко-католицькі священики, щоб їх вірні не читали „Українського Голосу", а вокрем „Вістника", щоб не довели Господи, не научились як ширше на світ глядіти

Наша народна справа через таку політику терпить. Наш нарід в Канаді і Америці не має тої сили і знання, які йому прислугують, бо духовна інтелігенція чужих церков паралізує народний розум. Народ не розуміє. Служить інтересам Риму, Москви, Варшави. Не дивно, коли неділю служать чужим, а лишень чому свідомі і „патріоти" віддають народну справу за миску сочевиці.

В. Б.

СЛУГИ МОСКВИ.

(Арбакка, Ман.)

Наш український нарід розбитий по різних землях, але й тут у вільній Канаді з ним не краще. Вороги може бути наша околиця. Малий гурток нас стоїть на чисто-українському становищі. Решта не хочуть і чути про наші народні справи чи потреби.

Найбільше є тут приятелів Москви, які їй хочуть дуже прислужитися. Звичайно вони оправдуються тим, що вони про Москву ані що думають, але їх діла доказують що инше.

Одні збудували церкву „на свяч倩ці", до якої запросили собі священика з російської місії еп. Арсенія. Був час, коли вони себе називали українською громадою, але він вже проминув. Тепер вони русскі. Для народної нашої справи нічого не роблять. Дехто подумкнеться, що там є бодай один правдивий Москаль. А то ані одного. Члени громади — се виселенці з Буковини та Галичини. Нашим життям вони цікавляться аж тоді, коли треба покликати.

Инші в Арбакка Український Народний Дім ім. Ю. Федьковича. Стоїть близько Української Православної Церкви. Коло нього велась боротьба, бо ворота хотіли забрати і його в свої руки, а члени Україні не давали. Минувшого року вирішили члени перетягнути Народний Дім в инше місце, доцільніше для спільної праці, — а також для догляду. Вже не богато бракувало, щоб будинок став на місці! Та якобна ворожа рука запалила його. Згорів Народний Дім, бібліотека, гардероба і образи. Тепер радіють вороги українського народу. Та які то вороги, то свої відступники, намовлені Юдами

Другі, червоні приятелі Москви є тут також. Вони ставляться ворожо до всіх инших справ. Коли дуть до церкви, то ні те, щоб там грішити, то ще й тутих вести до гріха. Вони самі безбожники, а їх поведення таке, як біспутних в часах Ісуса Христа.

Вони злісні, лихі. Нарікають на Бога, церкву, священиків. Критикують, злобні. Очікують, коли їм подадуть гроші і комісарські крісла. Був тут їх „пророк", який утверджив їх, що скоро настане комуна, в якій лінюхи і пройоби будуть жити разом з працьовитими людьми і будуть жити їх коштом. Бо до тепер вони завдяки чужинства не мали нагоди розбагатіти.

Вони українську справу не поважають. Вони думають, що большевицькі безбожні, часописи — то українські. А се неправда. Большевицькі газети — се московські, инші друковані українською мовою на те, щоб безсумутни наших бідних людей. Всі редактори большевицьких газет, се зрадники українського народу, піддатні червоної Москви. Хто годиться з тими найматами відвічного ворога і ката нашого народу, той сам стає ворогом і зрадником українського народу. Большевицькі газети не боронять інтересів бідних людей, а боронять інтереси червоних тиранів-большевиків. Москалі кажуть тим газетам плювати на наші святощі, розділювати наш нарід, підтримувати серед нас ненависть і ті се роблять за московські оплати!

Одних їх не повинні слухати українські робітники і фармері. Ми всі повинні працювати для свого добра, для нашого народу. Ми повинні боронити нашою вірою, церквою, піснею, культурою і історією. Служити своєму народові, а не ворогам.

Треба згадати і ще одних, греко-католиків. Довгі роки вони гуртуються коло своєї каплички. Їх духовні провідники не осьідомити їх в справах народних. За те знають, що вони католики. Народні справи їх не обходять.

Найбільшийші се ті, які належать до української православної громади. Богато їх вимігрувало звідсе-тде всюди, де остіли, почувають се членами українського народу і працюють на його користь

Читач „Вістника".

ВСІ РІЧИ ЦЕРКОВНІ НАШОГО ОБРЯДУ,

дістанете тільки в нашім українськім підприємстві.

Пишіть по інформації і цінники до

PROVIDENCE CHURCH GOODS
824 Main Street
WINNIPEG. — MANITOBA.

ПОРЯДОК БОГОСЛУЖЕНЬ
о. Є. Гришком.
Березень.

22. Неділя — Гардентон. Великдень Сповідь
29. Неділя — Вайта Вел. Сповідь
Адреса: Толстой, Ман

ПОРЯДОК БОГОСЛУЖЕНЬ
о. П. Запарінюка.
Березень.

22 неділя — Тимдал. — Великдень Сповідь
23. повед — Септон — Великодна сповідь
29. нед. — Малантон. — Великодня сповідь

Квітень.

1 Пятниця в 6-ій годині вечорем сповідь дітей і молодіжи в Брендон
4 Суб. — 10 годині рано Служба Божа, церкву, священиків. Красний, злобні. Очікують, коли їм подадуть гроші і комісарські крісла. Був тут їх „пророк", який утверджив їх, що скоро настане комуна, в якій лінюхи і пройоби будуть жити разом з працьовитими людьми і будуть жити їх коштом. Бо до тепер вони завдяки чужинства не мали нагоди розбагатіти
5 понеділок — вечером 8.30 сповідь дітей і старших. —Ст. Мартин
7 вівт. Благовіщення П. Д. М. Ст. Мартин
9 четвер у 7-ій рано сповідь дітей і старших — Ледвін По Богослужебній сповіщенні в с. Б. У 7-ій год. вечером страсти.
10 Велика Пятниця, у 9-ій рано вечірня і свячення паски — Мелантон В 4 год. пополудні вечірня і свячення паски — Тимдал
В 7-ій год. вечером свячення паски — Септон.
11 субота — 11-ій год. рано свячення паски — Поплар Парк. — 4ій по полудні Ісус Сеґайєк.
12 Великдень — 4-ій годині точно Воскресна Утреня — Брендон 10-ій Портедж ля Прейрі
13 Святий Понеділок Поплар Парк.
19 неділя — Сезмінь
26 неділя — Ледвін
Адреса:
745 College Ave., Winnipeg, Man

ПОРЯДОК БОГОСЛУЖЕНЬ
о. А. Беника
Березень.

22 неділя — Сент Лейк Вел Сповідь
29. неділя — Розбори Вел. Сповідь

ЦЕРКОВНИЙ УСТАВ. НА 1931 РІК.
БЕРЕЗЕНЬ.

22 **4 Неділя Посту.** Голос 8. Утр. Єван. Іоан. XX: 11-18. Лк. Все Вечерня по Хв. Жит VI: 13-20. Єв. Мар. IX: 17-31
22 Середа — Поклони:
29 **5 Неділя Посту.** Гол. 1. Утр. Єван. Іоан. XX. 19-31. Лк. Все Вечерня. Ап. Жит IX. 11-11 Єван. Мтрвст. X. 32 45

КВІТЕНЬ

5 **Неділя Цвітна:** Голос 2. Всенощне. Утр.: Єван. Мат. XXI: 1-11 і 15-17.

ЦЕРКОВНИЙ КАЛЕНДАР НА 1931 РІК.
БЕРЕЗЕНЬ:

22 Н **4 Нед. Посту**
23 П Конкордія
24 В Софронія
25 С Теофана ісп (Полтава)
26 Ч Никифора
27 П. Венедикта пр.
28 С Агапія муч

29 Н **5 Нед. Посту**
30 П Алексія чол. Б
31 В Кир Єрус.

КВІТЕНЬ.

1 С. Хрисанта і Дар
2 П Пр. Мар. Єг. Сафр
3 В Як. в Іспі
4 С В пам'ять

5 Н. **Неділя Квітна**
6 П Сав. Осв.
7 В Іларіон, Н. Д. М.
8 С Пр. Арх. Гавр. Вст. Пятниця
9 Ч Мирон
10 П
11 С

12 Н **Великдень**
13 **Святий Понеділок**
14 В. Святий Вівторок
15 С

16 Н Утреня свят. Кир. і Улит. Літургія свят. Іоан. Злат. Вечірня
17 П
18 В
19 С

20 Н **Велика Пятниця:** Літургія в 2 годині по полудні
21 П
22 В
23 С

24 Н **Велика Субота:** Літургія
25 П
26 В
27 С

28 Н **Великдень**
29 П
30 В

ТРАВЕНЬ.

1 С Пр. Мар. Єг.
2 П Атан. і Кир.
3 В Єв. Фом.
4 С Пр. Мар. Єг.

5 Н **Неділя Вайї**
6 П Іоан. Ліств.
7 В Благовіщення П. Д. Марії
8 С Арх. Гавр.

9 Н **Страстний Четвер.** Літургія свят. Василія Вечірня
10 П Літургія свят. Іоан. Злат. Вечірня
11 В Літургія свят. Василія Вечірня
12 С Літургія свят. Іоан. Злат. Вечірня

13 Н **Великдень:** Христос Воскрес!
14 П Світлий Понеділок
15 В Світлий Вівторок
16 С Світлий Середа

17 Н Утреня свят. Кир. і Улит. Літургія свят. Іоан. Злат. Вечірня
18 П
19 В
20 С

21 Н **Неділя Томина:** Літургія свят. Василія Вечірня
22 П
23 В
24 С

25 Н **Неділя Мироносиць:** Літургія свят. Іоан. Злат. Вечірня
26 П
27 В
28 С

29 Н **Неділя Розслабленого:** Літургія свят. Василія Вечірня
30 П

ЧЕРВЕНЬ.

1 В Іоан. Бог.
2 С Пр. Мар. Єг.

3 Н **Неділя Самарянки:** Літургія свят. Іоан. Злат. Вечірня
4 П Літургія свят. Василія Вечірня
5 В Літургія свят. Іоан. Злат. Вечірня
6 С Літургія свят. Василія Вечірня

7 Н **Неділя Сліпого:** Літургія свят. Іоан. Злат. Вечірня
8 П
9 В
10 С

11 Н **Неділя Апостольська:** Літургія свят. Василія Вечірня
12 П Апостолів Петра і Павла
13 В Літургія свят. Іоан. Злат. Вечірня
14 С Літургія свят. Василія Вечірня

15 Н **Неділя Всіх Святих:** Літургія свят. Іоан. Злат. Вечірня
16 П
17 В
18 С

19 Н **Неділя Всіх Святих:** Літургія свят. Василія Вечірня
20 П
21 В
22 С

23 Н **Неділя Всіх Святих:** Літургія свят. Іоан. Злат. Вечірня
24 П Різдво Іоан. Хрест.
25 В
26 С

27 Н **Неділя Всіх Святих:** Літургія свят. Василія Вечірня
28 П
29 В
30 С

Український Релігійний дво-тижневик в Канаді.

ВІСТНИК
THE HERALD

THE HERALD
Box 3684
WINNIPEG, MAN.

РІК VIII. ВІННІПЕГ, МАН., 1-го КВІТНЯ, 1931. WINNIPEG, MAN., APRIL 1st, 1931 ЧИСЛО (124) 7

ХРИСТОС ВОСКРЕС!

ВСІМ ПЕРЕДПЛАТНИКАМ І ПРИХИЛЬНИКАМ ТА ВСЕМУ УКРАЇНСЬКОМУ НАРОДОВІ РЕДАКЦІЯ „ВІСТНИКА" ЖЕЛАЄ ВЕСЕЛИХ СВЯТ

Воскресения Твое, Христе Спасе. Анголи прославляють на небі, і нас на земли вчини достойними з чистим серцем Тебе славити!

Христос воскрес із мертвих, смертію смерть здолав, і тим, що в гробах, життя дарував!

Сей день, що вчинив Господь, єдиний день! Господь, свято із свят, і торжество із торжеств і в сей день хвалімо Христа по віки!

Н. Нечуй-Левицький.

БОГ ЗНЕВАЖЕНИМ НЕ БУВАЄ.

Я знов чую ці радісні, побідні слова: Христос Воскрес! Скільки невимовної радости вони колись давали мій дитячій душі! Колись я боявся більше чим захоріти, спізнитися до ранньої відправи, щоби лише почути перше Христос Воскрес, що урочисто вимовляє старенький священик, серед тисячного натовпу народу. Цепотіння богатьох молящихся пронесеться людською масою, мов шелест нічного вітерка, а потім звінкі голоси співаків хору підхватять сі радісні слова. Порозкидають їх по церкві, перейнятій вщерть і далі вони мов луна, покотяться на погост тек повний народу. Стоїш мов зачарований і зрушити з місця не можеш. Серце мліє від незрозумілої радости, а тремтячі губи палко просять у воскресшого Господа, щоби гарно склав шкільні іспити, щоби здоровля й щастя Бог послав батькам, щоби успішні були всі мої почитання і ще, і ще щось, що я не міг зрозуміти, але відчував серцем.. Кажуть-що в сю хвилину подолавший смерть Спаситель вдоволяє кожду просьбу віруючого, що звернувся до нього з щирим серцем. Втомлений йдеш рашом до дому, але душа повна того щастя, що кажеж любити цілий світ. Після розговін заспокоєний лягаєш спати на пару годин. Свідомий того, що не пропустив першого Христос Воскресе і удача тобі подорожувати-ме цілий рік аж до другого Великодня.

Пригадую собі, що якось одного разу я прослав Світлу Ранню відправу і який одчай заволодів моєю душею! Мов би тряпилася ненаправима біда і люті біди чекають мене в майбутньому. Усі веселяться, а я не міг відігнати від себе надобливих мов осінні мухи думок, що я проспав щасливі хвилини, які трафляються лише раз. Батьки робили вигляд, мов би не помічали се і намагалися всіми силами розвяти мій сум. Не знаю, моральне придушення, чи може я се в себе вмовив. І дійсно я не склав одного шкільного іспиту і мусів вчитися цілі тіто; чарівний літний відпочинок був для мене попсований.

Але ось пригадується мені ще один Великдень, — а саме 1918 року. Тоді змінялися перші большевики і лилася ще кров. Я тоді саме скінчив науку в гімназії, скінчив на два місяці раньше чим се в звичайну пору. Я вже виріс з дитячих мрій і дух безвірства, мов земляний хробак, копався в моїй душі.

Наближався Великдень, але радощів я не відчував. В мені вмерло те, що горіло пересуває і робить змістовним життя людей. В воскресення Христа я не вірив і релігія здавалася мені сміховин. Світ, що озарив мої дітячі роки промінями радощів, погас для мене, бо я мав сумнів до всього... Мудрования дукаві виновляв мій язик, бо тоді се було модно, а я був молодий і збирався вступати до університету. Я не хотів здаватися відсталим.

Жив у нас один матрос чорноморської фльоти, що називався Петро. Подібно мені він всіма силами намагався бути передовим і аж зі шкіри ліз, щоби підтвердити почесне прізвище „краса і гордість російської революції". Коли ще я міг мати надію, що своїм безмістовним базікацтвом про революцію та соціялізм зверчув увагу на себе людей, то Петро своїм дубовим язиком сього зробити не міг. Але йому за всю ціну хотілося зробити таке, щоби стяти помітний і здавався зразу про себе балакати. Ще перед Великоднем він похвалявся „зробити таке, що навіть сам піп з хрестом в руках навприсядки танцювати-ме".

Наступила свята ніч. Час тоді був тривожний. Десь далеко сердито гуркотіли гармати... Придушений люд хвилювався. Над Домом вже блимала кріваво заграва, а Кубанщина розправляла скручені руки... Під Черномором (Катеринодаром) починалася жорстока боротьба. Мені було якось нінкого. Чогось бракувало для внутрішнього спокою. В душі була порожнеча і думки були розірвані. Щось казало мені, що незабаром хуртовина вирве мене з рідного закутка і вкине в бурхливій казан боротьби. Байдуже дивився я на те, як моя нена готувала святкове і мені було сороміно. Мати була сухорлява і хоровита, але стійко витримала цілий піст без скоромної ижі, а я молодий і здоровий, навіть в страсну пятницю не раз їв, що мені лише забагалося. Захотілося очистити свою душу, бо відчував осад болота

І пішов до церкви і намагався молитися, щоби викликати в собі світлі образи пасливих дитячих років, але слова виходили сухі і не щирі і не запалювали мойого серця. Відчувалося, що буде щось гріхе... Жіночя половина церкви молилася палко, як ніколи... Чоловіків було мало. Тричі обійшли довколо церкви і священик. проголосив: Христос Воскресе із мертвих!..:

Майже в ту саму мінуту заримпла гармоніка і пяний конячий голос заспівав:

Ах яблочко, та на тарілочці...

Мов блискавка вдарила молниєю. На мить всі мов завмерли, але потім зі всіх сторін почулися протестуючі голоси. Се пяний Петро зробив общинний виброк... За широким поясом видно було пістоль; шапка зіхала на потилицю, туне обличча нахабно ухмилялося свідоме своєї безкарности...

— Петре, бійся ти Бога! Хіба можна таке робити на Великдень... — казали хуліганові жінки.

— Я вашого Бога...! — хрипло крикнув матрос і почавши знов грати на гармоні, пішов до виходу з погосту

Старенький священик хвилини дві мовчав, а потім загрожуючо підняв хрест і крикнув йому навздогін:

— Терпеливий і многомилостивий Господь, але страшний Він в гніві Своїм! Ібо відкривається гнів Божий з неба на всяке нечестіе

У відповідь почулася брудна московська лайка і Петро зник.

Священик знов заспівав Христос Воскрес і відправа продовжувалася, в звичайній величавости вже не було. Жінки увесь час шепотіли, а збентежений священик робив помилки. Мені чомусь було сороміно за вчинок матроза, мов би я сам був винуватий в сьому. В голові клином засіла думка: Господи, коли Ти дійсно істнуєш, нему Ти не покажеш чуда і не знищиш плугавого святотатця? Мені було болюче за старенького священика, котрий не мав дару красномовности, і замість того, щоби обрушитись на богохульного матроза, вогнем промовіда, обмежився лише коротенькими реченнями зі Святого Письма. Мені хотілося бачити чудо, щоби Петра було покарано, щоби зневажений Господь засєив в цілій своїй Величности і щоби всі наочно впевнилися, що є щось Вище над нами... Хотів все се я не для других, а для самого себе, бо вже кілька років душу мою шматували сумніви.

Минув перший день Великодних Свят, минув і другий. Знайомі відвідували нас, і ми теж ходили до них, а третього дня зайшли ми до священика. В него була племенниця, з котрою я разом вчився в місті. Я балакав з о. Дометіем про все, вимнав лише говорити про сумний випадок з матросом. Мені здавалося, що в добрих очах старенького священика я бачу докір до себе, бо в останні роки я рідко коли був в церкві

Вже майже над самий вечір, до двору влетіла фіра і до хати вскочив схвильований брат Петра, того самого матроса

Пан-Отче, Петро вмирає.. Хоче висповідатися... Швидше, швидше, в то поме, — схвильовано казав він і против священника поспішити.

Той здивовано дивився на нього, але не сказав ні слова і пішов до хорого, а ми всі присутні губилися в здогадах, що могло приключитися з матросом, що мав воловиче здоровля

Коли повернувся отець Деметій. то його пізнати не можна було. Ніколи в рапиц не бачив в нього такого святого обличча. Оказалося, що Петро всі сі дни пичив. Сьогодня завів він сварку з одним козлом, з котрим вже давно ворогував. В запалі матрос хотів виконати пістоля і застрелити свойого противника, але пінними руками се вже зр ги не міг і спустив лише спуск. Пістоль вистрілив і кулі розмерщала ному ру. алює. Цілу ночі він тяжко мучився і ранком причастився і тихо відпи

Вічність.

Я не заббобонний, а религіпни ще рідко, але сей випадок, котрий не є в виявом моєї фантазії, зробив на ме ничезне вражіння, і я тепер до пр вірн підходжу дуже обережно !! сього випадку я кілька разів с о. Деметіем балачку про се, і він ги боко певним голосом відповідав все о тно и те саме

Я пастир, не можу перелати вам того, що було сказано мені на сповід. Одно тільки скажу, що Петро н добрий християнин, покаявшись в х грехах і благав мене похоронити ого з християнському обряду, обовязково одовини. Запамятайте, що і осо зневажением не убуває... Будемо лише мітися за спокій його душі..

Вже коли я був на фронті, бився з большевиками, то чув, що большевики того покарали о. Деметія за те, що той часомінявся похоронити по християнському звичаю партійного комуніста

(„Вільне Козацтво"

ОБРАЗИ! ОБРАЗИ!

Маємо такі образи на продаж:

1. Ісус Христос в терновім вінці
2. Тайна Вечеря
3. Пресвята Тройця.
4. Матір Божа безнастанної помочі
5. Св. Апостол Петро.
6. Св. Апостол Павло
7. Св. Архангел Михаїл.
8. Гр'б Ісуса Христа.
9. Гр'б Пречистої Д'ви Марії.
10. Св. о. Николай.
11. Свята Родина.
12. Матір Божа терпляча.
13. Свята Анна з маленькою Марією.
14. Ісус Христос в Олив'нім Городі

Величина образів 15½ через 20 цалів.

Образи виключені в дуже гарних кольорах і на добрім папері.

Ціни:

Один образ, з пересилкою	40ц.
Два образи, з пересилкою	75ц
Три образи, з пересилкою	1 00
Пять образів, з пересилкою	1.50
Десять образів, з пересилкою	2.75

Замовлення і гроші слати на адресу:

THE HERALD,
Box 3684, Winnipeg, Man.

ПРАВОСЛАВНА ВОЛИНЬ.

Не від вчорашнього дня в православній церкві на Волині ведеться боротьба поміж народом з одного і духовенством з другого боку. Історія поясне причину сього явища.

Ще давна Росія прибрала українську церкву до своїх рук. Першим її кроком було перенесення митрополії з Києва до Москви. До Святійшого Синоду введено царського оберпрокурора, який мав дбати про те, щоби через церкву будувати й зміцнювати в окупованих краях авторітет „Великої Рассеї". На українські єпархії призначувано єпископів-Москалів. Духовні семінарії мали дати для української пастви москвофілів-пастирів. Наслідок був той, що з церковної проповідниці вихвалювано царів, як опікунів „верри русской", голошено „за веру, царя і отечество" та викликано тих, що відважувались ставити опір наказному „отечеству".

Таким способом з бігом часу на Україні церква була зовсім змосковщена. Тоді, як в инших народів церква все йшла в парі з національними інтересами, на Україні церква під кождим оглядом здержувала народній розвиток, що гірше ще — була знаряддям поневоління, а духовники були урядовцями російської держави.

На Волині церковна справа не представлялась краще, як на инших українських землях. Тут також успів розгосподарюватись инший україножер владика Антоній. Тут ще й досі памятають, як дли підсилення московського духа ходила від села до села процесія під проводом архимандрита Паісія. А якщо й тепер де-неде по волинських селах можна зустрінути таких, що звуть себе „русскіми" (а то й царя-батюшку згадують), то се завдячуємо передовсім внародовлюючій роботі чужого духовенства. Тому то і в нашій визвольній боротьбі Волинь брала лиш таку слабу участь.

Коли доля перекинула нас за ржські кордони, ми православні позбулись опіки московських патріярхів, але на жаль, не позбулись місцевих обрусителів, священиків-Москалів, або русофілів, що ніяк не могли розучитись з надіями на відновлення „едіной неделімой".

Православне духовенство в Польщі зачало будувати церковний лад на зразок московського. Опертя шукало воно не в народі, але в польському уряді. Новоутворена вища церковна влада була далека від інтересів своїх вірних і їх перед урядом не боронила, навпаки, вона намагалась перед населенням малювати уряд рожевими красками. І так та бездонна, що була поміж духовенством і народом під Росією, не зникла й під Польщею. Вона ще поглибилась, бо польський уряд зачинив православні церкви, відбираючи від православних парафій землю та насаджував „рондзовy" унію.

Та час робив своє. Зі зростом свідомости стала актуальною справа українізації богослужения. Однак тут народня воля зустрінулась із завзятим опором духовенства, обєднаного в РНО („Русское Народное Обединение — давній „Сояз Русскаго Народа). Духовенство всіми можливими й недопустимими засобами приступило до боротьби з „мазепинством". Москалі-священики виганяли з церков українські хори, а навіть проповідували, що українізація — се ересь, і що за неї треба буде покутувати в смолі в пеклі. В сій боротьбі з селом священики показали свою низькість, упадок. Тай не дивно, бо церковна влада на ділі не вимагала від священиків, щоби вони стояли на висоті свого пастирського становища. Від священиків вимагалося і вимагається лише-правильного вноження численних податків, підтримки „русскаво" духа і безглядного посуху. Цікаво між иншим те, що часто найбильшими україножерами ставють таки місцеві молоді священики з селян, бувші Українці-самостійники, що дістали ряску й добрі парафії завдяки протекції вливових чинників.

Головою православної церкви в Польщі в теорії є митрополит Денис, але в практиці справа виглядає дещо инакше. Митрополит Денис є человіком слабої волі і легко піддається зовнішнім впливам. Тому всіми внутрішними справами церкви керують не безінтересовні двайлні провідники, але хитрі матеріялісти, такі як Борецький і йому подібні. Вони-то, повисувавши на найчільніші місця своїх прибічників, завзято боряться з українством і переслідують тих нечисленних священіків, що йдуть з духом часу і з народом. А що слабохарактерний митрополит е з усіх боків оточений дівчами з РНО, то й не дивно, що він підписує кождий зредагований ними наказ, звернений проти Українців.

Такий ненормальний стан церковного життя є шкідливий понеріе для самої церкви, бо підриває її світогляд, поперше для народу, бо гальмує його культурно-національний розвиток. Церковні відносини треба було управильнити шляхом розумних реформ, чого церковна влада не хотіла бачити. Тому справа опинилась в руках світських людей. Почалося з прохання у церковної влади дозволу на переведення українізації богослужения. Митрополит Денис, що будучи Архиепископом Волинським, дозвіл і свое благословенство дав. Коли-ж він став митрополитом, шовіністичне московсько-російське духовенство, оточивши його, боротьбі Волинь брала лиш таку слабу участь.

Коли доля перекинула нас за ржські кордони, ми православні позбулись опіки московських патріярхів, але на жаль, не позбулись місцевих обрусителів, священиків-Москалів, або русофілів, що ніяк не могли розучитись з надіями на відновлення „едіной неделімой".

Православне духовенство в Польщі зачало будувати церковний лад на зразок московського. Опертя шукало воно не в народі, але в польському уряді. Новоутворена вища церковна влада була далека від інтересів своїх вірних і їх перед урядом не боронила, навпаки, вона намагалась перед населенням малювати уряд рожевими красками. І так та бездонна, що була поміж духовенством і народом під Росією, не зникла й під Польщею. Вона ще поглибилась, бо польський уряд зачинив православні церкви, відбираючи від православних парафій землю та насаджував „рондзовy" унію.

Та час робив своє. Зі зростом свідомости стала актуальною справа українізації богослужения. Однак тут народня воля зустрінулась із завзятим опором духовенства, обєднаного в РНО („Русское Народное Обединение — давній „Сояз Русскаго Народа). Духовенство всіми можливими й недопустимими засобами приступило до боротьби з „мазепинством". Москалі-священики виганяли з церков українські хори, а навіть проповідували, що українізація — се ересь, і що за неї треба буде покутувати в смолі в пеклі. В сій боротьбі з селом священики показали свою низькість, упадок. Тай не дивно, бо церковна влада однак не звертати на нього увагу і не цікавитись настроями, що панують в народі, було годі. Щоби втихомирити щораз голосніші голоси незадоволення, Денис вводить до Митрополитальної Ради Українців і обіщає на кінець грудня 1929 р. скликати Церковний Собор, що мав би занятись упорядкуванням відносин в церкві. Вибрано навіть перед-соборову комісію і то в складі 5 Українців, 5 Білорусинів і 1 Чеха. Справа була би може наладилась, коли б не оберула винвець нестінність митрополита, бо, знову завтаковний виновними, він перекреслив попередні постанови і, на домагання чорної сотні, відлучив від церкви д-ра Річинського, який керував акцією боротьби з москвофільством. Хоч се сенсаційне відлучення було небаном зняте, воно є зайвим доказом того, яких середньовічних засобів вживають москвофіли до поборювання українства. На руку Москалям пішла й цивільна влада, бо на другий зізд (передоложення Луцького) Українцям дозволу не дала.

Через декотрий час чинники римо-католицької церкви, хотячи відібрати у православних півтората церков, витворили процес. По декотрих місцевостях Волини силомиць вганяють т. з. „рожондову" унію. Правне становище православної церкви в Польщі стало явно дуже невиразне. Запеокоєними сими обставинами митрополит зрозумів нарешті, що уморувати відносин є кінечне та, що його авторітет залежить від того, чи буде він мати поперти в народі. Тепер зачав митрополит поважно думати про скликання Собору. Хоч як довго цивільна влада відтягалась з дозволом на Собор, дозвіл нарешті отримано і підготовчі праці до Собору розпочато. Як все, так і сим разом, прибічники митрополита хочуть заховати засадниче спротивлення і не допустити до скликання Собору, а якщо він не минучий, то болій відтягнути річницю його скликання. Про курс церковної політики на будуче скаже нам найкраще Собор, що змусить обидві сторони поділитися дійсно.ся в очі. Він буде дороговказом для церковного проводу, або для нас. Для церковного проводу — коли покаже йому нову, подибну дорогу, для нас — коли провід піде старою дорогою.

Є и така думка, що Собор не відбудеться. Колиб так було, то се булоб доказом, що хтось бійтеся зустрінутись з тим, що, скоріше чи пізніше, мусить прийти. Боятись може чуже духовенство і горстка рионців, але ми не боїмось глянути на дійсність і побачити, куди вказує стрілка дорогоказу

(„У. Г.").

Око.

ХТО В АНГЛІЇ МАЄ ПРАВО ВИДАВАТИ БІБЛІЮ.

Право видавання (друку) біблії в англійській мові має донедавна лише англійський король. Се право відступив він недавно університетам у Кембрідж й Оксфорд та королівській друкарні в Лондоні. Тронилось однак таке англійську виданні, що хтось бійтеся зустрінутись з тим, скоріше чи пізніше, мусить прийти. Боятись може чуже духовенство і горстка рионців, але ми не боїмось глянути на дійсність і побачити, куди вказує стрілка дорогоказу

(„У. Г.").

Око.

ХТО В АНГЛІЇ МАЄ ПРАВО ВИДАВАТИ БІБЛІЮ.

Право видавання (друку) біблії в англійській мові має донедавна лише англійський король. Се право відступив він недавно університетам у Кембрідж й Оксфорд та королівській друкарні в Лондоні. Тронилось однак таке англійську виданні, що хтось бійтеся зустрінутись з тим, що, скоріше чи пізніше, мусить прийти. Боятись може чуже духовенство і горстка рионців, але ми не боїмось глянути на дійсність і побачити, куди вказує стрілка дорогоказу

(„У. Г.").

Око.

Поширюйте „Вістник" поміж своїми сусідами і знакомими.

„ВІСТНИК"
Релігійний часопис для Українців в Канаді, виходить 1-го і 15-го кожного місяця.
Видає Українська Православна Видавнича Спілка.
Передплата: В Канаді — $1.50 на рік.
За границю — $2.00 на рік.

THE HERALD
Published semi-monthly by the Ukrainian Orthodox Publishing Company.
Subscription per annum:
in Canada — $1.50. — Foreign — $2.00.

Address: — Адреса:
The HERALD, Box 3684, WINNIPEG MAN.

ВЕЛИКОДНЕ ПОСЛАННЯ

ВИСОКОПРЕОСВЯЩЕННОГО ІОАННА ТЕОДОРОВИЧА АРХІЄПИСКОПА Американського і Канадійського.

Христос воскрес із мертвих,
смертію смерть подолав, і тим,
що в гробах, життя дарував.

Любі во Христі Отці Сопастирі,
Браття і Сестри!

ХРИСТОС ВОСКРЕС!

Кинчились, відійшли в минуле свяТі, але так сумні спомини страждань і смерти нашого Господа. Минув Страсний Тиждень, коли Церква обходила ті, так дорогі нам спомини.

Переживаючи ті спомини, ми всім серцем мусіли переболівати муки нашого Господа. Ми були з нашим Господом на Його суді, ми були присутні в час Його безжалісних биндувань від римських воїнів, в час їх знущань над нашим Спасителем. Переживаючи ті спомини, як їх для нас захоронило Святе Євангеліє, ми чули дикі крики озвірілої фанатичної юрби юдеїв, що на підмогу своїх книжників і священиків, кричали: „Розпни Його!" „Кров Його на нас і на дітях наших!" Ми далі були присутні при хресті смертельних мук і кончини Сина Божого. Ми, слухаючи оповідань Святої Євангелії, мусіли болюче переживати ці всі муки нашого Господа. Нарешті Свята Церква зробила нас побожними свідками і учасниками зняття Пречистого Тіла нашого Господа з хреста і Його погребання. Ми перенили через всі ці спомини. З затаєним віддихом, з тремтінням нашого віруючого серця ми були свідками і учасниками сих споминів.

Не один з нас в ці святі хвилини споминів, по силі свого відчуття, хотів бути віданим Господу Петром, вірним Йому Іоанном, послужившим Господу Іосифом з Арімафеї, чи Никодимом. Не одна з нас, слухаючи святих оповідань Євангелії, маючи віруюче, уболіваюче серце, хотіла бути поєднеє тих плачучих жінок при хресті Господньому. Любов тих жінок не знала страху і в час озвірілих натовпу, що ревтівся і знущався над Господом-на хресті, вони були з ним і очікували Його. Не одна віруюча в час святих споминів смерти і погребання Господа, хотіла бути присутньою при Жінок Мироносиць, любов яких перемогла смерть нашого Господа, які і по смерти Його хотіли послужити Йому.

Ми всі перебили через ці спомини у днях Страстного Тижня. Спомини ці для всіх нас дорогі, святі і незабутні. По силі своєї віри ми співстраждали страждальчому Христу, але сьогодні ми маємо день нашої радости, день перемоги нашого Господа над смертю, бо Христос воскрес, Христос воскрес, Христос воскрес!

Радісно і певно чується Ваша відповідь: „Воістину воскрес!" Так. Христос дійсно воскрес. Воскресіння Його принесло нам радости нашого Великодня, нашої Нової Христіянської Пасхи. Стародавня Пасха святкувала перехід, дивними перехід юдеїв через Червоне море, перехід з країни Єгипту, країни неволі, до країни обітованої, до країни нового, вільного життя. І ми в день нашого Воскресіння, рівно нову Христіянської Пасхи — святкуємо запевнення нашого переходу з сієї земної країни суму і печалі, до країни вічного і блаженного життя. Воскресший Христос „первістком між мертвими був", що Своїм воскресінням переміг смерть, проложив нам дорогу до нашого Небесного Отця і вічного життя з Ним (Кор. XV: 20).

Як не велика наша радість сьогодня, вона все-ж лише відгомін незмірної, неземної радости, яку мала перш Церква Христа, Церква Святих Апостолів і Святих Жінок Мироносиць в перший день по Воскресінню Господа. Перенесіться думкою за 19 віків в минуле, перенеситься туди, на вулиці Єрусалима. Ще ніч рівним рядком, на світанку, спішать до саду Іосифа з Арімафеї Святі жінки Мироносиці. Вони довідають до саду, вони вже при могилі Сина Божого. Сталося за тими жінками і Ви продумуєте їх боязнь і здивування: камінь від гробу відкинуто, гріб пустий. Ся боязнь і здивування поволі переміняються на неземную радість. Перед жінками світлі небесні вісники — ангели, які в білосніжних одежах радости запитують жінок: „Чого шукаєте живого між мертвими. Нема Його тут, а встав" (Лука XXIV: 5-6). Ідучи одна-за другою оживають перед Вами постаті всіх дівочих осіб того незабутнього дня Воскресіння. Мара Магдалина, Свята Жінок Мироносиць, Апостолів Петра і Іоанна, учеників Клеопи і Луки, що йдуть в Емаус і нарешті образ цілої першої Церкви Христової під вечір в день Воскресіння.

Всі члени першої Церкви нашого Господа, за виключенням апостола Томи, ще в перший день по рідному отрима-ли благовість про Господнє воскресіння. Чия дані наших день, сумів знавав, самість його народилась радість загоїлась віра в Христове воскресіння. Все чистий і чистий чулись вони:

„Христос воскрес!" і в відповідь на це слось перекликнне: „Воістину воскрес!" Нарешті в вечір першого Великодня Сам воскресший Господь явився Своїй вірній Церкві з благословіи й привітом: „Мир вам!"

Витаймо-ж сьогодні один другого зо вітанням дерішого Великодня: „Христос воскрес!" „Воістину воскрес!" Нехай радість Святих Апостолів і Святих Жінок Мироносиць, передається нам. Воскресший Господь сказав: „Гось Я з вами по всі дні до кінця віку" (Мат XXVIII: 20). По силі сього обітування Воскресший Господь і тепер з нами і кождому віруючому серцю він шепче: „Мир тобі".

Не треба подвірних турбот, не треба

[illegible]

За тим ціла церква, разом з кором співала радісні пісні Воскресіння

О, святі пісні, кождому знані, кождому милі! Хто з православних не співає вас і не відкликається на вас цілим своїм серцем! І діти, перший раз почувши вас, відчувають велику радість; і старі, які вже не раз на своїм віку стрічали Великдень, коли почують вас, немов молодіють, стаються дітьми й радуються Святом Воскресіння.

Коли-ж не почуло вас моє вухо, коли-ж не співатиме в Великодню Ніч, у дуні моїй родинна радість, щасливі почування. І дитинство миле, давно минуле дитинство, — пригадається мені, з новою силою повстають у душі моїй ті почуття і надії, якими воно жило і радувалося у ту, щасливу пору.

Христос воскрес, щоб упевнити нас смерти нема і ми наслідники вічности

Нехай же та, чекаюча нас вічність в сей великий день Воскресіння зомкне перед нашим духовним очим, окрім нас перед чуттям небесних радостів.

В сій вірі нашій, в сім святім нашім заповненню нехай голосно і переможно лунають і лунає з наших уст гимн цього свята Воскресіння Господа — пустить він цілому світу, часом так [illegible] дужому, часом невірному, що Христос воскрес із мертвих — смертю смерть [illegible] зотлав і тим, що [illegible] гробах, життя [illegible] вав.

†

З ласки Божої, волею Церкви
Архиепископ Америки
і Канадійський

Іоанн Теодорович

Ґрецька Дібстрона.

ВОСКРЕСЕННЯ.

Було колись...
В городі гетсеманськім нарід
З силу темноти увязнути Хри
Привели перед Кайфу
Привели перед Пилата
Пилат, не бачучи про
Його свій, та не с
в оборони Його.
Навіть ученики вірніші
го, і боялись признавати
Теровим вищем вс
обливались і плакали...
Він хрест свій від
ругу там розпнуть [illegible]
Не помогли печаті, не ус
Ударив грім до земли сторо
Бо Він воскрес в третій
писано, і засяв в слові
І слово стало істиною
дівом

Було колись
На вязкій козацькій земли поне
лили б. На кусники розділили
Україну, котра бу
Хорони перед дичою злобити, постави
перед суд свавільників і судити
Москва, Лящина та Румин кри
Розпни Її!
Під
Ще
Були свої пити, що вирядились в
Розпни Її!

І сталось мені...
Зібрались сини Її. Умом своїм
мували кроки свої. Серцем своїм від
чили любов до Неї. Сильною силою
відгорнули камінь з гробу Її. Не чекая
на поміч сусідів своїх

І, о диво! Вона воскресла по словам
пророків своїх і засіяла в золотоверхім
Києві, на дужому Дніпрі, на Чорном
Морю

І була радість. Люде співали про зо
ких дзвонів: Христос Воскрес, — Укра
на Воскресла!

ВЕЛИКОДНЯ НІЧ.

Перша служба у Великодню Ніч Боже, як бійся моє серце, коли мама сказала, що першим раз у моім життю візьме мене з собою до церкви Великодної Ночі. Кладуся спати, але спати не хочеться і тільки чекаю, коли наступить той ожиданий час. Так ось він приїшов!

Після тишини, яка з вечера запановувала на якийсь час у хаті, у рухих її кутах чути шелест збиранця до церкви.

Одягнені по святочному, ідемо в ночі по темній вулиці. Ще не дзвонили церква ще на половини темна, але вже заповнена народом. Кождий старається протиснутись до церкви, боючись, що описли не зможе і буде змушений стояти на дворі.

Всі стоять, одягнені по святочному, з новими свічками в руках. По церкві несеться тихий, придушений шепіт.

Заповнило святиню... Як тоже зробилося, як закружляились люде, якими радісними настрою, як весело і радісно глядати на всіх!

Нараз, півніть не дастановляючись над ним, перекрестився, потушив перший звук дзвону. Зараз вдарив-другий дзвін і третій і понесених хором їх чудові, тихі звуки. І там і наївбільший дзвін обізвався і своїм сильним та дужим гудінням заповнив церкву і залунив всі вишні звуки.

Боже, яка радість! Як радісно і мило стоїть разом з батьком і сестрою коло мами, в хвилині в тихій, таємній молитві, тихо дякуючи і прохаючи Бога, щоб всіхнім своїм дорогим і милим

Чим довше живеш, тим серйозніше відносишся до окружаючого тебе світа. До життя ідеш таке повне протилежностей, здо так часто перемагає добро, почуття власної слабосильности є таке.

У тих надіях — міститься світло у сього життя, відгук вічного світа, відблеск навечернього дня у царстві Христовім.

Нехай, що не сповилося те, чого чекало серце!

Нехай, що те, про що я сподівати та подумати страшно, остається в житті — нехай воно стоїть навіть тут коло мене!

Нехай, що те, що було для мене дороще від мого життя, покинуло життя!

Нехай, що-не-здавалось, що правдою, справедливістю й світлом — було тем-рявою, обманом і облудою.

А ти, життя, — ціле, яке ти є, з усім, що в тобі є — навіть з усіма нещастями — не страшне нам більше, бо з тим-ридном дзвона прокляття спало з тебе. У гую хвилю благословіння Боже очистило тебе знову і ти сіяєш і красуєшся, і прятиш від обнови любовю Божою! Любе, світле, ласкаве життя! Ти все покрите росою Божою, усе обмите кров'ю нашого Спасителя. Світло Воскресіння Христового освятило твою правду, і будучинну твою злучило з сучасним і минулим у одному почутті безмежного щастя. Ох, колиб можна той момент затримати! Ох, колиб можна тій момент затримати! Ох, колиб можна затримати у душі тую гармонію і почати та ніколи не перестравати жити з одним тим ключем, з одним тим почуттям: „Христос Воскрес!—Воістину Воскрес!"

(д.В. 3').

РАДІСТЬ ВОСКРЕСІННЯ ХРИСТОВОГО.

Христос Воскрес!

Чиє серце не наповняється радістю, чию душу не освітлюють промині надземного світла при сих словах? Направду та ніч воскресіння була „світозорною ночю світоносного дня", як співається сьогодні в церкві! Направду сьогодні усе наповнилося світлом: небо, і земля, і пекло. Усюди світло, ясність — бо направду воскрес Христос!

Один з святих праведників так каже про Воскресіння Христове:

„Він воскрес, — і як зникає темнота перед лучами сходячого сонця, утікає нічний холод перед сонячним теплом, так зникають перед вісткою про Воскресіння весь страх і сум; Він воскрес і наповнив Своїм воскресінням весь світ такою радістю, бадьорістю, вірою і життям, що перед ними ослабла міць смерти і лежачі в гробах, — повставали! Як зникає дим, як так віск від вогню, так зникають з душі, вірующої у воскресіння, сумніви і гнітючості, а всі змагання ворога Правди ідуть нанщо..."

Ми радуємось Воскресінням Христовим, бо воно — життя, воно запевнення вічного життя і радости. Він воскрес... О, радісна, все оживляюча вістка! О, світлая, всерадісная ночі воскресінні! У хвилях цілющого життя, коли глядиш на тебе здалеку, ти видаєшся звичайною серед інших ночей року. Але прийшла ти, світлая, заглянула у душу, і все освітила, усім заволоділа у глибині серця, і вигідне від того впливу не найбільше закінчила у нещо душа!

Не дарно пісно-співці усіх часів і народів зложили на хвалу Воскресіння Христового такі чудесні пісні; не дарно так много людей вперше пізнали і увірували в Бога той таємничої, прекрасної, сві-лої ночі!

Чим довше живеш, тим серйозніше відносишся до окружаючого тебе світа. До життя ідеш таке повне протилежностей, здо так часто перемагає добро, почуття власної слабосильности є таке.

У тих надіях — міститься світло у сього життя, відгук вічного світа, відблеск навечернього дня у царстві Христовім.

Нехай, що не сповилося те, чого чекало серце!

Нехай, що те, про що я сподівати та подумати страшно, остається в житті — нехай воно стоїть навіть тут коло мене!

Нехай, що те, що було для мене дороще від мого життя, покинуло життя!

Нехай, що-не-здавалось, що правдою, справедливістю й світлом — було тем-рявою, обманом і облудою.

А ти, життя, — ціле, яке ти є, з усім, що в тобі є — навіть з усіма нещастями — не страшне нам більше, бо з тим-ридном дзвона прокляття спало з тебе. У гую хвилю благословіння Боже очистило тебе знову і ти сіяєш і красуєшся, і прятиш від обнови любовю Божою! Любе, світле, ласкаве життя! Ти все покрите росою Божою, усе обмите кров'ю нашого Спасителя. Світло Воскресіння Христового освятило твою правду, і будучинну твою злучило з сучасним і минулим у одному почутті безмежного щастя. Ох, колиб можна той момент затримати! Ох, колиб можна затримати у душі тую гармонію і почати та ніколи не перестравати жити з одним тим ключем, з одним тим почуттям: „Христос Воскрес!—Воістину Воскрес!"

(д.В. 3'').

ОСУДЖУЮТЬ ПОЛЬСЬКІ БРЕХНІ.

Нюйоркський Комітет Міжнародного Товариства Оборони над Політичними визнали оголосив у пресі свій лист до польського амбасадора при уряді Зручених Держав, Тита Филиповича, у справі погромів у Галичині та польського крутійства. Лист нагадує, що польська амбасадора брехала спершу перед комітетом, видано вістки про погроми в Галичині є „дійком неправдиві" та потім не задержала своїх обіцянок Комітетові, що дасть йому відповідь на його запити в тій справі. Лист осуджує далі безчинне становище, яке зайняв польський уряд і сойм у справі пацифікації Галичини.

НЕДІЛЬНА ШКОЛА

КАТЕХІЗМ
або
В ЩО ВІРУЄ ПРАВОСЛАВНИЙ ХРИСТІЯНИН.
(Дальше).

ДЕСЯТИЙ ЧЛЕН.

Визнаю одно хрещення на відпущення гріхів.

Істоту сього члена можна передати так и згодуюсь і визнаю, що кождому чоловікови, щоб отримати відпущення гріхів, конче треба один раз в житю принятн хрещення

Хрещення.

Від часів Авраама в нього родини, а потім серед цілого єврейського народу був установлений Богом обряд обрізання, обряд сей виконувався над хлопцями восьмого дня по народженю кождим. Хто був обрізаний, належав до народу Божого, а хто зістався від сього обряду, той вважався за чужого, а до народу єврейського не належав. Отже обрізаннє, за допомогою котрого можна було вийти у склад Старозавітньої церкви, ані то єврейського народу Божого, був обряд сердешний і **обмивання**, але обмивання, проч чистки тіла, служило тільки яким-небудь знаком.

Нетільки раз і обмиванням у воді сполучене каяннє в гріхах Іоан Хреститель. Про те хрещення в евангелії згадано ось що: **„У ті дні приходить Іоан Хреститель... І каже: покайтеся, бо наблизилось Царство Небесне... І хрестились від нього в Йордані, сповідаючи гріхи свої"** Мат III 1, 2, 6. Се вже хрещення і не подоблене тим, **„Я хрещу вас отсе водою на покаяннє, а Той, що йде за мною, дужчий від мене... Той хреститиме вас Духом Святим і вогнем"** (Мат III 11). Про котре хрещення казав Іоан Предтеча в словах вищих, ясно не видно. Своїм хрещенням Іоан хрестив водою тих, що каялися в гріхах, між іншими й тих, що обіцяли стати учениками Христовими. Нарешті, в Сам Ісус Христе, на знак Своєї чистоти, приняв хрещення від Іоана в ріці Йордан. Під час сього хрещення з води на Ісуса Христа, на людину, лишився Дух Святий в подобі голубя. Після хрещення Христового Іоан Хреститель дав хрещення ще й тим, також з учеників Христових почали по Його хрестити, хоч **Ісус Сам не хрестив** (Іоан IV 2).

Хрещення, котре встановив Господь Ісус Христос.

У розмові з Никодимом Ісус Христос сказав йому **„Істино, істино кажу тобі: коли хто не родиться з води і Духа, не може увійти в Царство Боже"** Іоан III 5). Духа Святого і віруючих Христа Господа і жадали приняти, але Його ще не було на них, бо Ісус не був ще **прославлений** (Іоан VII 39).

Виразніше і ясніш про хрещення Ісус Христос дав Своїм ученикам після Свого воскресіння, коли в останнє раз явився своїм ученикам. Він так говорить тим тоді: **Ідіть же, навчайте всі народи, хрестячи їх во ім'я Отця, і Сина, і Святого Духа нгвчаючи їх держати все, що Я заповідав вам"** (Мат XXVIII 19, 20).

П'ятьдесятого дня після воскресення Христового вишов на Апостолів Святий Дух, і тоєї ж апостол Петро проповідує до збірного народу, і на питання **що маємо робити?** говорить **„Покайтесь, і нехай охреститься кождий з вас в ім'я Ісуса Христа для прощення гріхів, і приймете дар Святого Духа"** Дїян II. 38. Звідси стає ясною різниця хрещення, встановленого Ісусом Христом, від хрещення Іоанового, хрещення Іоана доказувалось тільки на знак покаяння и віри в маючого прийти Ісуса Христа, Спасителя, але не давало тим, що хрестився, дорівнявся до учеників і братів, в хрещенню Христовим полягається відпущення гріхів і дар Святого Духа, котрий поповнює людину.

Отже хрещення встановив Сам Ісус Христос для всіх, що увірували в Нього, і служив з ним хрещенню силу, котра не від гріхів, знов народжує людини для царства Божого

(Дальше буде)

ІСТОРІЯ ЦЕРКВИ.
(За Е Семакою)

(Дальше)

Проч святі Отці II і III століття.

Звичайними з поміж прочих святих Отців II і III століття отці

1 Святий Юстин-Філозоф і Мученик. Родився в Фівеї Неаполітанській (Сам. м., в Палестині. На початку II століття, і вважався в молодости ревно студіював філософію. Але з жадною тодішньою філософічною системою не міг собі знайти задоволення і душевний спокій. Якийсь Юстин (ім'я студіях християнської релігії. Дізнавшись від нього про Христа, і пізнавши, що в Христі Ісусі знайшов те, чого так довго шукав, Юстин перейшов на сторону Христа. Через пізнання Христа і Його науки, Юстин пізнав не лише Христа, але також дуже різнився від християнства Маркіона, Валентина, Василіда і інших. Він був переконаний, що Христос Спаситель Марк Аврелія, Антонія Пія, Адріяна, Юстин був в студіях християнської релігії. Для чого і задумав тому один пожалувати, що Христа Господа і Спасителя всього світа, Христа Царя Небесного, Христа Сина Божого, Христа Бога Отців, Христа Судію живих і мертвих

...ного Товариства „Дім... України", котре віддало для ... церковної справи стільки труду ... праці, заряд з минулого року скла... ...ає на цім місця щире спасиб...

...ву працю У... ...ому, яку він ... в братерський ... року скл... ...ире спа...

...Вчорні, яке давали студенти з ... ...ь, а також із теперіш... ...жертвували: К. Подлісь... ...Ф. Бодак, Дмсь. Фостик, ... Я. Процюк, П. Бинк, Пи... ...ський, Ф. Бо...рук, Л. ... польська, С. Ф...друзь, ... Мих. Мацко, Марія Сни... ...Кобрин, С. ... ...Письменний, Смоки Лейк, Алта. .50

Комітет
Укр. Прав. Церкви в Вайт.

...в голови Н. Мар... ...р фінансовий Ф. Тите...

КОЛЯДА НЕДІЛЬНОЇ ШКОЛИ ПРИ СОБОРІ СВ. ПОКРОВИ.

...коровайців ... ...ядів з ... ...ядів з ...

...ядів з ...

...ядів з ...

П. Зайвенко.

ПОКУТА.

Над західніми воротами Святої Лаври в Києві, в малій каплиці церкви [illegible] останньою [illegible] прислужник [illegible] Ставши [illegible] Ставши [illegible] Ставши

СЛОВО ПРО ХРАМ БОЖИЙ.

Коли Спаситель мав 12 літ, то з Матірю своєю пішов до Єрусалиму, де був храм. Як скінчилось свято, Божа Матір пішла до дому, міркуючи, що Син Її йде зі знайомими. Але Христа не було. Божа Матір мусіла вертатись і шукати Сина. Коли знайшла Його в храмі, то з докором закинула Йому, що зробив. Христос відповів їй: „Чи ви не відаєте, що Мені подобає бути в Домі Отця Мого?"

Як Христос проповідував, то раз вигнав торговців із храму й сказав: „Дім Мій — домом молитви звагметься у всіх народів" (Мар. XI: 17). Отже, маємо два приклади того, як Сам Господь дивився на храм. І ми храм звемо Домом молитви, бо так навчив нас Христос. Хоч в Євангелії оповідається про храм Старого Завіту, та Христос не прийшов знести закон або пророків, але доповнити їх. (Мат. V: 17). Тому то старозавітна наука про храм позістається однаковою і для наших часів. Святі Апостоли се добре знали, й вони завжди ходили до храму.

Перші християне молились у храмах, правда, се було в підземеллях, бо їх переслідували, але молились у храмі й храму ніколи не цурались. Подивімось на всі віки минулі: во всі віки були храми. Кожний бо храм — се Дім Божий, як казав патріярх Яков, се є школа побожности: тут кождий навчається високої науки. Храм — се корабель. Чоловік у житті своїому наче пливе на човні по морі: як на звичайному морі чоловік не пливе без човна, — так і на морі життєвому чоловік не обійдеться без човна-храма. „Не самим хлібом живе чоловік, а кождим словом, що виходить із уст Божих" (Мат. IV: 4). А де-ж ти почуєш се слово? — тільки в храмі Божому. Ідн сюди з чистим серцем, з любовю, йди й неси сюди своє серце. І куди ти його понесеш, як не до храму Божого? Серце людське буває часто-густо каміне: треба його зробити мягким, а се ти зробиш в храмі, під впливом ділання науки Божої. Серце часто заростає бур'янами: треба виполоти, а се ти зробиш в храмі, в церкви, де сам Бог допомагає тому. Тебе в житню навіщає горе, печаль, біда, нужда, — де ти шукати-меш утіхи? — тільки в храмі, в церкві. Тут є утіха, тут ожне твоє стомлене серце, тут знайдеш підтримку духа, тут набудеш радісний, світлий погляд на життя, через храм зменшаться спокуси до гріха.

Колись перші християне ховались від поганів, бо заборонили їм молитися по християнськи. Ховались у підземеллях, бажаючи стати з Богом, спомянути Його Голгофту, почути про любов, що пливе від Христа. Та, на жаль, і тепер є не мало поганів, що працюють над тим, щоб пошкодити основам чистого християнства. Над сим працюють вороги Церкви Христової а свою проповідь розпочинають з балачок проти св. храму.

Сі вороги, як старі погане, своєю наукою вносять сум у душу й серце побожного чоловіка... Падаючи в спокусу, пригадай: тебе підтримує святий храм. Він покаже тобі правдивий шлях життя. Молись в церкві, як твої діди; слухай уважно тут святе Письмо, — ворог тебе не торкнеться. Коли-ж позістанеш святий храм, коли храм для тебе перестане буде домом Божим, втратиш ти й Бога в небі, втратиш все й підеш блукати по розпуттях грішного світа. Тоді не допливеш до берега спасіння, зостанешся голодним духовно, убогим і скаліченим, ворогом Христа, а кінець твій буде страшний.

У всі часи святий храм був і буде для православних лікгарнею, що світить у темряві. Стид нам признаватися, але то правда: є в нас одна слабість погана, слабість ся в тому, що ми будучи християнами, мало ходимо до храму. Ми виправдовуємо себе все у той спосіб, що — то в нас часу нема, то худобу треба оглянути, то відпочитися нема в що. Але треба памятита більше за душу, ніж за худобу, бо душа одна: коли її згубиш, то другої тобі не дадуть. Рік має 365 днів: дай Богові — 60, а в 5 разів більше позістав для своєї роботи й худоби, — досить буде. Не приучуй і не примушуй свою душу жити лише думкою про худобу та жолудок власний; не подавай їй лише холоду, бо вона й тепла хоче, життя з Богом прагне. Виведи душу свою з вязниці й поведи її до храму Божого.

Справжній християнин не може бути без церкви. Музикант не може грати без інструменту, співак не може обійтися без голосу, мистець вимагає фарби чи різця, коваль не кувати-ме без молота, учитель не буде вчителем без школи та учнів, а християнин не є християнином без храму, без церкви. Християнин без храму — се кериця без води, се пуста ріка. Шукай же в храмі ласки Божої й тут лише її ти знайдеш. Люби святий храм, шануй церкву, пожертвуй, що можеш на неї, і Господь нагородить тебе, як ту бідну вдовицю. Поспішай до храму сам і веди своїх діток.

Памятай, що як покинеш синові господарство, а не навчиш його страху Божого, то змарнує він господарство, великою працею придбане. Ти вчиш по школах сина, але як він не буде виховний в любові до Христа й його Церкви, то не дасть йому добра наука.

Всі великі угодники Божі вчились побожного життя коло святого храму. Пречиста Діва Марія від трох літ була при святім храмі, — берім же приклад з них. Виховімся-ж святому храмові, та хай він стане назавжди для нас рідною хатою нашою. І прийде з дому Божого ласка Божа на тих, хто не цурається храму святого та додержує серце своє в чистоті й правді Божій, бо тільки Дім Божий учить нас сеї правди, без котрої й свого життя неможливе.

(„Духовний Сіяч").

СКРОМНЕ ОДІННЯ.

Доводиться мені часто бувати поміж людьми, отже нераз бачу як люде стають невільниками „моди". Але що чоловіки менше „модно" одягаються, то й менше про них буду говорити. За те жінки нераз не „модно", а скорше дивачно виглядають.

Бачив я одного разу, як одна жінка пишалась мужеським одягом. На ногах мала мешти і шовкові кольорові панчохи. На голові жіночий капелюх та торбинка в руки. Що то за така „мода" — не знаю. Але бачив, що жінка була з себе дуже вдоволена. Поглядала то на свій стрій, то на людей, чи дивляться на неї.

Іншим разом їхав я поїздом До нагону на одному дворі всіла женщина, Хоч ще більше сіяло женщин у поїзді, то ся одна звертала на себе увагу дуже дорогим одягом. Він був з найдорощої матерії і наймодніше вшитий. До того жінка була намальована та наперфумована понад міру. На шиї, ухах, руках, пальцях і одежі — повно всяких прикрас. Але вистручало тільки раз не поїгнути, щоби побачити, що все те не для неї, що вона вбирається попад стан, що навіть не знає, як зі всім тим поводитися.

Люде дивилися на неї — а деякі шептали всячину. Деякі, які сиділи подальше, говоряли голосно. Вони осуджували її за її марнотравність. Говорили, що вона за дурно викидає гріш, що лише за модою слідить тощо.

Сі два примірки я завів на те, щоби показати, що одяг нераз не прикрашує людину, а радше опоганює її. Що з того, що жінка перебереться по „модному" або девернаньки (в мужеський одяг) — коли се не додає їй ні новаги, ні краси, ні розуму.

Найкраще є вбиратися скромно, відповідно до своєї сили і стану. Уникати всього, що могло викликати гордість; а одежа нераз робить людей гордими Уникати і одежі невластивої, бо у світі все має своє призначення. Птиці мають піря. Звірята шерсть, або вовну. А люде мають одежу відповідну не тільки до клімату, але й до становиська та полу

Неприродним виглядалоб, якби звір появився в перю. Неприродним виглядає, коли чоловік вдягне жіночий одяг, а жінка мужеський. Правда, що деколи жінки у фабриках, чи при роботах на фармі при рижій машинерії, з огляду на безпеку, одягаються в практичне убрання. Вони є оправдані. Але ті, які зодягаються тільки на те, щоби звернути на себе увагу, не є оправдані

Знаю одну бідну родину. В хаті не було хліба. Ціла родина була гола і боса Але була у них одна донька. І родичі її убирали так, як убирають своїх доньок лікарь, адвокати, взагалі люде маючі. Минали літа. Донька постаралася і здобула. Родичі заглядали за женихом для доні, але дарма. Богаті не старались о її руку, бо знали, що вона не тільки бідна, але й без виховання, а бідні боялись до неї підступати.

Найкраще таки убиратися скромно. Скромна одежа прикрашує чоловіка. А що важнійше — люде, які вірять, що одяг є найважнійшою річчю в господарстві, звичайно на старші літа бідніють та живуть у нужді.

Добре є поставити собі питання: Як я хочу жити на старість? Чи тепер чепурись і прибиратись, а відтак бідувати, чи нині скромно одягнутись, а лишний гріш зашадити, та й на старість жити без горя і журби?

Всякий розумно думаючи чоловік скаже собі: Одяг не є правдивою прикрасою людини. Бо правдивою прикрасою людей є характер: як людяність, побожність, покора, любов ближнього, жертвенність і т. з. Дякого скаже собі: Я буду так зодягатись, щоб було добре, та практично, а за те буду дбати про характер та про свою родину і її будучність

Нераз на фармах доводилось бачити наших людей скромно одітих, деколи навіть в народній ноші. Сі люде нині господарями. Вони є властителями земді, мають досить майна та й на нікого не нарікають. Ім добре. Вони вдоволені Коли мали гроші, вкладали в господарство, що спричинилось до їх добробуту.

Живемо в чимраз тяжких часах, тб й повинні вільно слідити, щоби жити розумно. Праця, розум і ощадність дадуть нас до щастя і спокою.

о. Є. Г.

Православні Українці! Старайтеся, щоби Ваш сусіл також став передплатником „ВІСТНИКА". Сим Ви поможете своєму рідній цому часопису.

НЕДІЛЬНА ШКОЛА

КАТЕХИЗМ
або
В ЩО ВІРУЄ ПРАВОСЛАВНИЙ ХРИСТИЯНИН.

(Дальше)

ДОДАТКОВІ ВІДОМОСТІ

Хрещення водне.

Що хрещення повинно відбуватися в воді, а не якимсь іншим способом, се ясно видно з того, Дане Христ[ос] самий, в праздн[ик] Хр[и]ст[ов]ого Хрещення, мусив ... Йордан, де проповідував Христос ... Христа книга ... Філіпа, хрещ[ений] ... міка, де проповідує ... моїй Христ[ос] (Ів. III, 5 ... до євнуха, хрещ[ен] ... Філіпа ... євнух ... Христ[ос] ... Христ[ос] ... Філіпа ... Христ[ос] ... Христ[ос] ... Христ[ос]

PROVINCE OF MANITOBA INCOME TAX

FORM 1. Особи інші чим фермери.
FORM 2. Фермері і Ренчері.
FORM K. Корпорації.

Літа:

Жонаті і вдівці особи	$3.000
Властителі дому	$3.000
Інші особи	$1.000
Залежні діти менше 21	
Інші залежні так на утриманні в Доходовім По-	
	$1.000

D. C STEWART
Administrator of Income Tax.

ДЛЯ РІДНОЇ ЦЕРКВИ

Нехай Ім. Світло ваше перед людьми, щоб вони бачили ваші добрі діла й прославляли Отця вашого, що на небі. (Мат. V. 16)

Українська Греко-Православна Церква в Канаді є українською церквою. [illegible] Її єпископ, священики й віряни — все Українці, вони служать для добра Українського Народу, вони й в справах фондів опираються ВИКЛЮЧНО на Українців.

Щодо матеріальних зобов'язань православних Українців в Канаді супроти їх Церкви — то вони дуже, чи-ні і легкі до виконання. Сі зобов'язання зводяться до того, що кожда українська православна громада повинна платити на діецезальний фонд одного долляра від кождого Богослужіння, яке в ній правиться, а кожний член чи членкиня повинен платить на ту ціль від ра́зу таки́м одного долляра. Отже як бачимо — зобов'язання дуже легкі — тим, які при добрій волі і охоті кожда громада та кождий член чи членкиня годні виконать. Щоде священик, то кождий з них платить на згадливий фонд 13 доляріз річно.

На пропозицію деяких священників і членів Української Православної Церкви в Канаді отворено сей журнал, в якім будемо повідомляти вісти тих православних Українців, які захотять своєю річчю ласкаво чи будуть жертву на ціль Української Православної Церкви і в сей спосіб причинятися до тої великої роботи, яку Рідна Церква нам нашим народом

Найде всі члени, які ще не зложили своєї жертви на бі́жучий рік, постараються вони їх вести повищими в сім журналі.

Гроші можна зложити на руки священників або висилати просто до Консисторії. В обох випадках жертводавці отримають урядові по-

Іван Кононул, голова.
Лев Ясінчук.

Др. Мирон Кононенко.

ЖЕРТВИ НА УКРАЇНСЬКИЙ ПРАВОСЛАВНИЙ СОБОР

ВІЙБКА В БІРМІНГЕМ, САСК.

В Завалю, Алта.:

Ілько Пилипів.

ВСІ РІЧИ ЦЕРКОВНІ НАШОГО ОБРЯДУ,

істнаєте тільки в нашім українськім підприємстві.

Пишіть по інформації і цінники

PROVIDENCE CHURCH GOODS
824 Main Street
WINNIPEG — MANITOBA.

В Сучилі, Алта.:

Конзисторія Української Греко-Православної Церкви в Канаді.
Прот. С. В. Савчук, голова.
Winnipeg, Man.

ЦЕРКОВНИЙ КАЛЕНДАР НА 1931 РІК.

КВІТЕНЬ.

16 Ч. Никити прп.
17 П. Ярославна
18 С. Теодула, Агат

Неділя Томина
Святої Єлиса
Ярослава
Теодосія з Гав
Євпсихія Свят.
Василія прп.

Нед. Мироносиць
Марії
Архидиякона
Климентія
Симеона Дивн

ТРАВЕНЬ.

Нед. Розслабленого

Нед. Самарянки

ПОРЯДОК БОГОСЛУЖЕНЬ о. Д. Д. Лещишина.

Квітень.

ПОРЯДОК БОГОСЛУЖЕНЬ о. П. Зелінченка.

Квітень.
Травень.

Червень.

Адреса:

ПОРЯДОК БОГОСЛУЖЕНЬ о. А. Бернія.

ПОРЯДОК БОГОСЛУЖЕНЬ о. Є. Гринюка.

ЦЕРКОВНИЙ УСТАВ НА 1931 РІК.

ЧЕРВЕНЬ

Ж. Неділя Мироносиць

Гриня.

Неділя Самарянки.

Український Релігійний [illegible] в Канаді.

ВІСТНИК
THE HERALD

THE HERALD
Box 3684
WINNIPEG, MAN.

РІК VIII. ВІННІПЕГ, МАН., 1-го ТРАВНЯ, 1931. WINNIPEG, MAN., MAY 1st, 1931. ЧИСЛО (126) 9

ЛАДИКА ПІДЧИНИВ ГРЕКО-КАТОЛИКІВ РИМО - КАТОЛИЦЬКОМУ КСЬОНДЗОВІ.

Англійський часопис „Ді Содбрі Стар", з дня 2 травня, 1931, доносить, що греко-католицький епископ Ладика забрав о. Бартиана з Содбрі, Онт., який обслуговував там греко-католиків через довший час, а його бувших парохіян підчинив юрисдикції римо-католицького ксьондза Томаса Трейнора, при чім юрисдикція Трейнера розтягнеться не тільки на греко-католиків в місті Содбрі, а також і на тих, які живуть в доокольичних місцевостях.

Трейнор також має уповноваження брати собі до помочі других римо - католицьких ксьондзів. Перше богослуження в греко-католицькій церкві в руки Трейнора мало відбутися в неділю, 3 травня.

„ЧЕРВОНІ" ХРЕСТИНИ ТА ПОХОРОНИ.

„Союз безбожників" в Совітських Республіках хоче замінити старі церковні обряди новими — большевицькими. Видимно вже „червоні хрестини".

Дитину приносять до місцевої ради, де секретар надає новонародженому ім'я. Потім завивають немовля в червоне покривало, при чому секретар завішує йому на шию відзнаку комуністичної молоді. Все закінчується промовами, музикою і бенкетом.

„Червоні похорони" виглядають знов так: на передї походу — червоні прапори. На червоно помальований і прикрашений совітськими відзнаками караван, а за ним оркестра. Підчас таких похоронів відбуваються промови, що обиджують та висміюють відповідний церковний обряд.

КАРАЮТЬ ЗА ВЖИВАННЯ УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ.

На о. Боднаря, пароха у Борщові, переминілського повіту, наложено кару у висоті 100 золотих, або в переміні на 5 днів тюрми за писання церковних метрик українською мовою.

ЗЕМЛЕТРУС У ВІРМЕНІЇ.

Около 400 осіб згинуло, а 2,000 було покалічених в землетрусі, який навістив Вірменію в понеділок 27 квітня. Легко побудовані хати у вірменських селах попадали, в деяких селах та містах не остало ні одного будинку. Московське правительство вислало на допомогу потерпілим два мілїони рублів.

УЧИТЕЛЬ ПОБИВ ДІТЕЙ, БО НЕ ХОТІЛИ МОЛИТИСЬ ЗА ПІЛСУДЬСЬКОГО.

В селі Добрянин, брідського повіту, учитель Сліза побив різками 12 дітей від 8 до 10 років і дав кождому з них по 25 ударів пальцею за те, що вони не прийшли на службу Божу в день Іменин Пілсудського. Одна з дівчат після побиття захорїла і вмерла. Селяне, довідавшись про се, що сталося, хотіли вчинити самосуд над учителем, але йому вдалося втікти.

ПРОТИРЕЛІГІЙНІ КАРТИ ДО ГРИ НА РАДЯНЩИНІ.

Московський союз безбожників видав протирелігійні карти до гри, що представляють карикатури священиків різних релігій. Карти є зроблені з кращого матеріялу як звичайні й продаються для пропаганди за дешевшу ціну.

Кожда краска є присвячена одній з релігій. І так трефи представляють православних священиків і монахів, кери — католицьких, каро — еврейську релігію, а піки — буддизм, шаманізм і т. д.

ЗАБИТО НАЙЛЮТІШОГО КАТА УКРАЇНИ.

У Москві забито чекістку Ельзу Грундман. Сього ката в сподвижі Ленїна призначив був емісаришою чрезвичайки на Україні. Чекістка Ельза Грундман немилосердно жорстоко катувала в чрезвичайці на Україні Українців селян, робітників та інтелігентів; виколювала їм очі, вирізувала пасма на тілі, пекла горячим залізом, розстрілювала й т. д.

Головний кат-чекіст Фелікс Дзержинський надав їй назву „почесної" чекістки й відзнаку „Червоного прапору" за катування Українців. Хто забив Ельзу Грундман, невідомо.

„РУТЕНСЬКІ ГРЕКИ" ДІСТАЛИ ЛИШЕ $23,300.32.

В часописі „Католик Реджістер" з 30 квітня, 1931, подає президент Товариства Поширення Католицької Церкви, о. Блейр, річне звідомлення, з якого деякі числа є інтересні і для Українців. Показується з того звідомлення, що найбільшу часть своїх фондів у жило Товариство для підтержки „рутенських Греків", а саме $23,300.32. В сю суму не є включені жертви, призначені згори на місійну роботу між Українцями, ані гроші „на Службу Божу", які переходять через те саме Товариство, а таких грошей мало Товариство в протягу року — $44,847.80.

АРЕШТУВАННЯ УКРАЇНЦІВ В ЛЕНІНГРАДІ.

Недавно відбувся в Ленінграді концерт в 70-ту річницю смерти Т. Шевченка. Театральна орхестра, яке виступала на концерті, мала після заключний, якої являють Московські, Українці, Білоруссини, Болгари і Македонці.

Українські установи на радянській Україні виступили проти латинки, але як Москва цю справу ліквідує, то вона певно прийме її й Україні.

ЛАТИНСЬКА АЗБУКА.

Большевицькі газети доносять, що в совітських Республіках, від нового року (1932) мають завести латинську азбуку, на місце „гражданки", якої являють Московські, Українці, Білоруссини, Болгари і Македонці.

Українські установи на радянській Україні виступили проти латинки, але як Москва цю справу ліквідує, то вона певно прийме її й Україні.

УРЯДОВІ ПОВІДОМЛЕННЯ.

I. ПРИЗНАЧЕННЯ ПАРОХА.

Подається до відома всіх інтересованим, що Консисторія Української Греко-Православної Церкви в Канаді, Шестий Собор тої-ж Церкви постановив створити діецезіяльний фонд, який має повстати з таких жерел: 1) річних вкладок по 15 доляріз від кождого священика, 2) по 1 долярові від кождого Богослуження від церковних громад та 3) по 1 долярові річно від кождої родини. Гроші на ціль діецезіяльного фонду мають бути зібрані на час і вислані священником до Консисторії. . . Собор дальше рішає, що всі залеглі належитости так з боку громад як і священників мають бути вплачені до 1 липня, 1931. Собор рішає, що в міру важних потреб і сприятних умовин, Консисторія може піднести оплату на діецезіяльний фонд від одного до двох доляріз від кождого Богослуження".

З огляду на те, що фонди під сю пору є дуже потрібні, проситься Всечесних Отців Духовних і їх громад, щоби вони якнайскорше виконали свій обовязок згляду діецезіяльного фонду і поступили згідно з вимогами повище наведеної ухвали Шестого Собору.

Дано в Вінніпегу, Ман., дня 5 травня, Р.Б. 1931.

КОНСИСТОРІЯ УКРАЇНСЬКОЇ ГРЕКО-ПРАВОСЛАВНОЇ ЦЕРКВИ В КАНАДІ,
Прот. С. В. Савчук, голова.
479 Andrews St.
Winnipeg, Man.

II. АРХИЄРЕЙСЬКІ ВІДВІДИНИ.

Сьогорічні архиєрейські відвідини парафій Високопреосвященим Архиепископом Іоанном Теодоровичем в Канаді почнуться в першій половині липня, отже церковні громади, які бажають вистати в себе Високопреосвященого Архиепископа Іоанна, зволять якнайскорше зголошуватися до Консисторії, на поднище подану адресу.

III. В СПРАВІ ДІЕЦЕЗІЯЛЬНОГО ФОНДУ.

Отсею дорогою пригадується Всечесним Отцям Духовним і громадам Української Греко - Православної Церкви в Канаді про слідуючу уховлу, яку принив Шестий Собор тої-ж Церкви і яка частинно звучить як слідує:

„На утримання Епископа і Консисторії та на инші ціли

Молитвенник „Добрий Пастир" вже розійшовся!

Подається до відома всіх інтересованих, що перший наклад молитвенника „ДОБРИЙ ПАСТИР" вже розійшовся. В розмірно коротшім часі вийде з другу другий наклад, в поширеній формі щодо змісту, отже проситься до того часу замовлень не присилати.

ТРЕБА ТРИМАТИСЯ ПРАВОСЛАВНОЇ ВІРИ.

[illegible] цар Навуходоносор [illegible] Вавилоні [illegible] золотий [illegible] на славу [illegible] [illegible] [illegible]

„ВІСТНИК"
Релігійний часопис для Українців в Канаді.
Виходить 1-го і 15-го кожного місяця.
Видає Українська Православна Видавнича Спілка.
Передплата: В Канаді — $1.50 на рік.
За границю — $2.00 на рік.

THE HERALD.
Published semi-monthly by the Ukrainian Orthodox Publishing Company.
Subscription per annum:
in Canada — $1.50. — Foreign — $2.00.

Адресувати: — Address
The HERALD, Box 3684, WINNIPEG MAN.

ШЕПТИЦЬКИЙ СПОВІДАЄТЬСЯ.

Недавно у Львові обладнали приста-
[illegible]
Митрополит Шептицький [illegible]
[illegible]
[illegible]
[

НЕДІЛЬНА ШКОЛА

КАТЕХИЗМ

[redacted]

ХРИСТИЯНИН.

Дальше

МИРОПОМАЗАННЯ.

Помазання царів у Старому Завіті.

Початок помазання людей миром, я миром помазать в Старім Завіті. Так, рік самуїл взяв ріжку з [illegible] Давида на Сауда. Давид помазав мирром Соломона на царство. Єлисей помазав царя Ізраїльського Єгу царем. В цих та інших [illegible] Дух Божий відходив від Сауда і [illegible] Давидом. Помазання мирром [illegible] Давидом. Помазання мирром [illegible] Давидом. Помазання мирром

[illegible]

СВОЇ ПРІТИ КУДИХ.

[illegible]

ВОЛИНЯКИ ВІДГУКНУЛИСЬ!

[illegible]

ЖЕРТВИ НА УКРАЇНСЬКИЙ ПРАВОСЛАВНИЙ СОБОР

[illegible]

ДЛЯ РІДНОЇ ЦЕРКВИ

[illegible]

„ВІСТНИК".

[illegible]

ЦЕРКОВНИЙ КАЛЕНДАР НА 1931 РІК.

[illegible]

ПОРЯДОК БОГОСЛУЖЕНЬ

[illegible]

ЦЕРКОВНИЙ УСТАВ НА 1931 РІК.

[illegible]

Український Релігійний [illegible] в Канаді.

ВІСТНИК
THE HERALD

THE HERALD
Box 3684
WINNIPEG, MAN.

РІК VIII. ВІННІПЕГ, МАН., 15-го ТРАВНЯ, 1931. WINNIPEG, MAN., MAY 15th, 1931 ЧИСЛО (127) 10

ЕП. ХОМИШИН ЗА ЗЛАТИЩЕННЯМ ГРЕКО-КАТОЛИЦЬКОЇ ЦЕРКВИ.

Недавно митрополит Шептицький видав пастирський лист проти латинщення грецького обряду в уніятській церкві. Та не вспівши ще натішитися його листом деякі українські часописи в Галичині, як в пресі появляються вісти про інший пастирський лист, цілком противний листови митрополита. Звичайна річ, новий пастирський лист написав не митрополит, а підчинений йому станиславівський епископ Хомишин. Пастирський лист Хомишина є щось неков відповідь митрополитови. Хомишин, відомий з того, що лише пару тижнів перед тим в нишім пастирськім листі звернувся до галицьких Українців з зазивом бути льояльними горожанами Польщі та старатися зробити польську державу найспільнішою, тепер боронить латинізацію уніятської церкви і всі инші сеї церкви приписує візантійству, але, як каже львівський „Новий Час", „наводить такі докази, які читача ніяким чином не можуть переконати. Підбираючи свої докази з упадючої епохи Візантії, він забуває, що захід (тоб то Рим) мав їх не лише в тому часі, але також і пізнійше, не менше". Навіть початки большевизму добачує автор у візантійстві, але, як „Новий Час" слушно замічує, так само добре можна би добачити початки французської революції — в Римі!

НУЖДА НА ВЕЛИКІЙ УКРАЇНІ.

Виконавчий комітет Харкова заборонив продажу споживчих продуктів. Селян, котрі привозять на торг сільські продукти, арештують. Ще недавно можна було дістати в кооперативах обуву по 22 рублів за жіночу і 35 рублів за мужеську. Тепер вже нема. Зникло також мило, котре ще недавно можна було купити по ціні 6—8 рублів за кусень. Тепер вже не можна його дістати взагалі. Не можна також купити йодини, борового квасу і бандажів.

ВИДАЛЯТЬ З ЕСПАНІЇ ЄЗУІТІВ.

Республиканське правительство Еспанії готується до видалення з Еспанії чільнійших провідників ордену Єзуітів. Деякі визначні церковні провідники поспішають вийхати з Еспанії, бо вже досить наслухані останніми нападами на церкви.

КЛОПОТИ НОВОГО ЕПИСКОПА.

Як відомо, кілька літ тому Польща підписала угоду з Римом, точно говорячи з папою римським. Угода називається конкордат. Одна з точок конкордату була, що юрисдикція грекo-католицьких епископів обмежується тільки до давнійшої Галичини; коли які уніяти опинялися поза Галичиною, тоді вони мають залежати безпосередно від найближших римо-католицьких епископів. Тому, коли недавно розійшлася вістка, що Рим рішив висвятити епископа для уніятів в Польщі поза Галичиною, то вона викликала навіть здивування. Виходило з неї, що або Польща попустила для уніятів поза Галичиною, або що Рим перехитрив Польщу, бо нібнби для уніятів поза Галичиною окремого епископа і удержиних точку конкордату, яка недопускала до розширення впливів галицьких епископів поза Галичину. Епископа висвячено. Став ним монах Редемптурист, Микола Чирицький, уроженець Галичини, але замешканий вже на Волині в одним з тамошних римо-католицьких монастирів. Коли однак Чирицький вибрався вже по висвяченню з Риму до Польщі, сталася несподіванка. Польський уряд заборонив новому епископови вступ на Волинь, Холмщину та Поділся. Чирицький так і не побачив місця своєї епископської діяльности і вернув назад до Риму. Рим придбав собі ще одного епископа, що лишається без заняття (перший є епископ Будка, який перебуває в Галичині без посади). Найновійші вісти доносять, неначеб Чирицький вже вийхав до своєї епархії, але вони не стверджені

ОСУДЖУЮТЬ ЕПИСКОПА ХОМИШИНА.

На зїзді „Рідної Школи" у Львові в дебатах гостро нападали на станиславівського епископа Хомишина й критикували його за останній пастирський лист, який направлений між иншим і проти Рідної Школи.

КОМУНИСТИЧНИЙ ЧАД У МОЛОДІ ПРОХОДИТЬ.

Молодий комуністичний інтернаціонал, до якого входять комуністи в віці між 18—22 роками, зробив звіт до III інтернаціоналу в Москві про свою діяльність. З того звіту виходить, що богато комуністичної молоді кидає партію, особливо в Америці, Англії, Франції, Італії, Швеції, Югославії та Фінляндії.

НЕМА КІНЦЯ ПОЛІЦІЙНОМУ ТЕРОРОВІ.

Ревізії й арештування Українців на Волині тревають далі. Серед Українців переводять ревізії, виглядаючи ріжні обвинувачення проти них. Арештованих поліція забирає й десь так ховає, що навіть найближчі рідні не можуть довідатися про те, де вони знаходяться.

Ось, наприклад, у ночі на 24 квітня поліція перевела ревізію в мешканю Володимира Волинського, Бориса Пашкевича. Полїція нічого не знайшла при ревізії, але всеж арештувала Пашкевича ніби за приналежність до УВО. Тепер навіть свояки Пашкевича не знають, куди полїція відвезла арештованого.

АТЕНТАТ У СИНАГОЗІ.

До головної синагоги в Будапешті підчас свята пасхи вайшов [illegible] чоловік, Мадяр Садьога, і на очах розмоленої товпи стрілив кілька разів до рабіна Гевезі та його сина. Рабін і син впали ранені на землю. Серед Жидів счинився переполох, кілько жінок зімліло з перестраху. Замаховця Садьога арештовано, і він признався, що хотів убити рабіна, бо, на його думку, Жиди винні в тому, що тепер на світі така нужда, і що він без праці і хліба. Признався також, що перед виконанням замаху він 48 годин постив.

ВАЖНА НАУКОВА ЗНАХІДКА.

Спеціальна археольогічна комісія египетського уряду, що веде розкопи й досліди серед фараонських пірамід, зробила дуже важну наукову знахідку. В одній піраміді, де похована жінка фараона Хеопса II, на стінах знайдено девятьсот рядків египетських написів.

В тих написах розповіджено богато фактів з найстаршої історії Египту, про які вчений світ ще нічого не знав. Отже тепер учені мають богато роботи до відчитання всіх написів та до ревізії поглядів на старо египетську історію й поповнення тих її сторін, які залишаються ще невідомими.

ПРАВОСЛАВНІ УКРАЇНЦІ В ВІННІПЕГУ!

В неділю, 24 травня, 1931, в Соборі св. Покрови в Вінніпегу, після Служби Божої, в год. 12.15, відбудеться Панахида по бл. п. Симоні Петлюрі, який впав від ворожої кулї дня 25 травня, 1926, в Парижі, Франція.

УРЯДОВІ ПОВІДОМЛЕННЯ.

І. АРХИЄРЕЙСЬКІ ВІДВІДИНИ.

Сьогорічні архиерейські відвідини парафій Високопреосвященим Архиепископом Іоанном Теодоровичем в Канаді почнуться в першій половині липня, отже церковні громади, які бажають витати в себе Високопреосвященого Архиепископа Іоанна, зволять якнайскорше зголошуватися до Консисторії, на пониже подану адресу.

ІІ. В СПРАВІ ДІЄЦЕЗІЯЛЬНОГО ФОНДУ.

Отсею дорогою пригадується Всечесним Отцям Духовним і громадам Української Греко - Православної Церкви в Канаді про слідуючу ухвалу-яку прийняв Шестий Собор тої-ж Церкви і яка щастливо звучить як слідує:

„На утримання Епископа і Консисторії та на инші цїли в зв'язі з адміністрацією Української Греко-Православної Церкви в Канаді, Шестий Собор тої-ж Церкви постановляє створити діецезіяльний фонд, який має повстати з таких жерел: 1) річних вкладок по 15 долярів від кождого священника, 2) по 1 долярови від кождого Богослужения від церковних громад та 3) по 1 долярови річно від кождої родини. Гроші на цїль діецезіяльного фонду мають бути зібрані на час і вислані священником до Консисторії. . . Собор дальше рішив, що всі залеглі належитости так з боку громад як і священників мають бути вплачені до 1 липня, 1931. Собор рішив, що в міру важних потреб і сприятних умовин, Консисторія може піднести оплату на діецезіяльний фонд від одного до двох долярів від кожного Богослужения".

З огляду на те, що фонди на сю пору є дуже потрібні, проситься Всечесних Отців Духовних і їх громад, щоби вони якнайскорше виконали свій обовязок зглядом діецезіяльного фонду і поступили згідно з вимогами повище наведеної ухвали Шестого Собору.

Дано в Вінніпегу, Ман., дня 5 травня, Р.Б. 1931.

КОНСИСТОРІЯ УКРАЇНСЬКОЇ ГРЕКО-ПРАВОСЛАВНОЇ ЦЕРКВИ В КАНАДІ.

Прот. С. В. Савчук, голова.

479 Andrews St.
Winnipeg, Man.

ЗІ СВЯТОЧНИХ ВРАЖІНЬ.

Проминули Великодні Свята. Великдень був теплий, гарний і веселий. Раділи люде, що діждались Свят. Рідні люде рижно свою радість виявляли.

Одна громада зібралась коло своєї церкви вже вечером в суботу, під Великдень. В церкві горять світло. Дяки читають з книжок. Старші братти приготовляють все для відправи. Люде приходять з пасками, кладуть їх в кутку. Самі моляться, а по кончинині Спасителеві у гробі, в одчуванні тої „сонної" виходять, тихо на двір.

На дворі темно. Дитячий вереск потягає з поодаль. Н[illegible] димарями. Ніз[illegible] вогонь. Тріщать [illegible] летять в гору вис[illegible] народу. У всіх лиць [illegible]

Про всяк случай [illegible] лекцію до пів[illegible] радістю всі кинулись до церкви.

Незабаром [illegible] церкви. Громада [illegible] ється за співами. Св[illegible] ко Каплиці в[illegible] хрестів їх.

Після трьох [illegible] виявляється при дверях [illegible] ви[illegible] виявляють [illegible] ти[illegible] жаю. Христос [illegible] ни подають [illegible] радістю всі кинулись до церкви. Свят вісті про воскресіння Ісуса. Нещо [illegible] повні і гордо [illegible] Христос В[illegible]

Відслужив [illegible] церкви. Церк[illegible] до молодих [illegible] ти[illegible] середині у [illegible] жественно Христос [illegible] ни подають [illegible] радістю всі кинулись до церкви. Свят вісті про воскресіння Ісуса. Нещо [illegible] повні і гордо [illegible] Христос В[illegible]

Відслужив [illegible] церкви. Церк[illegible] до молодих [illegible] ти[illegible] середині у [illegible] жественно Христос [illegible] ни подають [illegible] радістю всі кинулись до церкви. Свят вісті про воскресіння Ісуса. Нещо [illegible] повні і гордо [illegible] Христос В[illegible]

Все відбувалось [illegible]

В дорозі [illegible] ставляти [illegible] свячене [illegible] ви [illegible] Великодні [illegible] громадах Бог[illegible] чий. [illegible] або повільні [illegible] вляється.

Коло [illegible] ставити [illegible] ставляють в [illegible] ставляють [illegible] свячень [illegible]

[illegible] вас свячень [illegible] вас. [illegible]

З нього висів священик. Люде рушили в церкву. Почалась відправа. У всіх радість. Співають [illegible] грудьми співають. Дзвони [illegible] гордовно [illegible] Великдня.

По [illegible] Як [illegible] люде в [illegible] мо. Там [illegible] ся [illegible] радість [illegible] дзвони не вгають.

Над вечір [illegible] були [illegible] висувати Богослужіння [illegible] вов забави [illegible]

По домах [illegible] родинному гуртку, [illegible] знайомих до себе.

Святий Понеділок.

На дворі тепленько, як справді під весну. Травичка зеленіє, а дерева пускають гони, пучки отвираються. І совсе гарно велично святить. В природі видядає теж на свято.

Мала церковця над рікою, на березі високому, в сей день стає осередком руху. Тут має бути сьогодня відправа. Тому на означений час заметушилось коло неї. Авта, вози, брички появились, як би з під земли виросли. Там пішки зійшлось люде[illegible]

[illegible] Навіть [illegible] співають. Ніхто [illegible] "Христос" [illegible] вірою [illegible]

[illegible] Перестаньте кричати [illegible] живете до 70 лет [illegible] Немає[illegible] жите[illegible]

[illegible] Чому неможливо? Я [illegible] Неможливо бо м[illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] [

„ВІСТНИК"
Релігійний часопис для Українців в Канаді.
Виходить 1-го і 15-го кождого місяця.
Видає Українська Православна Видавнича Спілка.
Передплата: В Канаді — $1.50 на рік.
За границю — $2.00 на рік.

THE VISTNYK
Published semimonthly by the Ukrainian Orthodox Publishing Company
Subscription per annum:
in Canada — $1.50. — Foreign — $2.00.

Адресуйте: — Address
The HERALD, Box 3684, WINNIPEG MAN.

ХИТРА ПОЛІТИКА РИМУ.

Католицька церква все хвалиться своєю строгою дисципліною, якій підлягають не тільки вірні, себто світські члени церкви, але також клер, духівництво.

Однак в греко-католицькій церкві добачуємо в сих часах щось таке, що зовсім не відповідає ані устроєві, ані засадам католицької церкви. Таке, що на перший погляд подобає на дисорганізацію, на відсутність тої засади послуху, яка зобовязує навіть найвищих достойників церкви.

Найвищим достойником, головою греко-католицької церкви в Галичині є митрополит Шептицький. Він в своїй діяльности підлягає Конгрегації для Східної Церкви, а йому підлягають двох греко-католицьких єпископів. — Кониловський в Перемишлі і Хомишин в Станиславові.

Однак відносини між Шептицьким і його двома єпископами не є такі, яких в звичайних випадках можнаб сподіватися. Се тому, треба знати про відносини між Шептицьким і Хомишином. Між ними від якогось часу існує ворожнеча. І то не таїна, а явна. І не на тлі особистих чи якихсь менше важних непорозумінь, а на тлі питання життя або смерти греко-католицької церкви, як такої. Бо Хомишин цілою силою пре до латинізації греко-католицької церкви, а Шептицький ніби то опирається сему. Хомишин пробує ввести зміну календаря, а Шептицький є ніби проти того. Хомишин заводить культ римських святих, а Шептицький йому у відповідь підносить заслуги східних Отців церкви. Хомишин заводить целібат, а Шептицький ніби непогоджується. Хомишин вживає латинський обряд і живцем заводить його в свій епархії, а Шептицький видає пастирський лист проти того, і не взявши проти всього того, що заводить латинським духом.

Одним словом між Шептицьким і Хомишином немов війна. Війна, в якій Шептицький на кождім кроці ніби програє, а Хомишин виграє. Бо помимо спротиву Шептицького, Хомишин завів в целібат і латинських святих, і годзінки і шкаплярі. Більше-ще де чого такого, чим наближив греко-католицьку церкву до римського костела.

А греко-католики дивляться на те все той жалують Шептицького. Жалують, що Хомишин його не слухає, не поважає, клопіт йому робить. Вони кажуть: Шептицький добрий, він патріот він церкві й народові тільки добра бажає, але Хомишин який-такий його не слухає, проти його волі в обрядах змін заводить. Полякам вислуговується, на його батьківське слово не зважає. Бідний Шептицький, тай тільки. Шкода чоловіка, шкода українського патріота шкода князя церкви, що йому така крива від підвладного єпископа діється!

Одного тільки не добачують ті оборонці Шептицького, а то отсего: Коли Шептицький дійсно противиться всяким змінам обряду, всякій латинізації, то чому він на такі зміни і в своїй дієцезії, — в львівській, в якій Хомишин не має жадної власти — позволяє? Чому завів в ній і целібат, і Божого Тіла, і зиму у вигілії при великім вході — і богато ще де чого з того, що завів в своїй дієцезії Хомишин? Тай ще одного оборонці Шептицького не добачують, а то отсего: В католицькій церкві є строга дисципліна, там кождий зобовязаний старшого шанувати і слухати, чому отже Рим позволяє на те, щоби Хомишин Шептицького, свого митрополита, не слухав, робив проти його волі, заводив такі зміни, на які Шептицький не позволяє і взагалі поводився так, як певно жадний инший католицький епископ супроти свого митрополита не поводить-ся? Чому Рим не покарає Хомишина за непослух? Чому не стане в обороні Шептицького, який так вірно Римові служить? Чому?

А ось чому: Бо та ніби ворожнеча між Шептицьким і Хомишином, той ніби непослух з боку станиславівського епископа супроти свого митрополита, той ніби патріотизм та византинізм (любов до східного обряду) Шептицького, — се все одна комедія для того, щоби звеселити людям очі, щоби приспати їх чуйність, щоби зробити їх сліпими на те все, що довкола них, в їх церкві, діється. Робота Хомишина і робота Шептицького, се є ні більше, ні менше — тільки поділ ролі. Рим наказав Хомишиному переводити латинізацію, а Шептицькому ніби проти неї виступати. Бо колиб роботу Хомишина явно перебрав на себе Шептицький, так зовсім певно, що нарід обурився б, запротестував би, порвав би з Римом всякі звязки. А так нарід вірить, що в особі Шептицького він має свого оборонця і заступника, який не дозволить, щоби Рим скривдив греко-католиків і їх церкву.Ся сліпа і безпідставна віра настільки приспала народню чуйність, що Рим, руками Хомишина, тай таки самого Шептицького, вже раз більше обмежив права й привілеї греко-католицької церкви, а її вірні цього не добачують. А хоч і добачують, то так вірять своєму „князеві" церкви, Шептицькому, що не реагують відповідно на кождий крок Хомишина аш Римських. Се вже є доказом якогось незвичайного отупління й безрадности Рим дотеребив греко-католиків своєю хитрою політикою, на якій на жаль так мало Українців розуміється. — політикою, в якій Шептицький відограє важну ролю.

Папі Язик ще не Розвязався.

Вже мій мозок минає від часу, як [illegible] вірні і любі діти папи римського [illegible] пали на безборонне українське населення в Галичині і в такий лютий та брутальний спосіб його „пацифікували", що весь культурний світ запротестував проти Польщі за її звірства. Ті протести не втихають і досі, доказом чого може послужить хоч би той факт, що дня 5-го травня канадійський парламент цілком заставновлявся над положенням Українців в Польщі, при чому премієр Бенет заявив, що канадійське правительство зробить все можливе, щоби Ліга Націй перевела основну інвестигацію українських жалоб на Польщу.

Однак досі не виявив ще ані одного словечка протесту проти польських звірств в Галичині той, котрий перший повинен був запротестувати, — а се папа римський. Папа, на якого греко-католики так богато покладають, на якого надіються, до якого моляться. Папа, який міг був запротестувати хоч як голова церкви, до якого належать так Поляки, як і жертви їх варварства, хоч як світський володар своєї держави — Ватикану. Папа, якого всі католики, отже й греко-католики, уважають за наслідника апостала Петра та за заступника Христа, отже заступника й оборонця Правди і покривджених. Папа, який як голова церкви, не повинен тримати з розбійниками і злодіями, не повинен допустити Правду, не повинен закривати польські злочини. Папа, який цілому світові диктувати про віру, мораль.

От той папа повинен був хоч словечко сказати в обороні [illegible] греко-католиків, які впали жертвою дикої Польщі. Але він не сказав. Він [illegible] му й досі в сій справі не розвязався, певно, що неровязжеться. Бо п[illegible] хий і німий на всі крнди, які [illegible] поносять від Поляків. Так був [illegible] так є тепер, так буде завжди. Ад[illegible] доки Українці не плюнуть на т[illegible] ька веде до Риму і не завернуть [illegible] дорогу.

ГЕРБ УКРАЇНИ.

Кожда держава й нарід мають [illegible] герб, з відповідним малюнком [illegible] ми. Українці рідко вдавнину об[illegible] лись в одну державну [illegible] землю, по більшій части [illegible] товані на кілька князівств [illegible] над нами князі, а ся кнігу мали [illegible] герби. що определювали [illegible] ство, як державну одиниц[illegible]

За часів гетьманщини, коли [illegible] творило те-ж свій герб; був ним коза на малиновому полі. Отже и [illegible] Україні мають кількадцять [illegible] ферів від різних від [illegible] Рима, а дехто навіть Україн[illegible] до прибрав собі справу витв[illegible] того або иншого всеукраїнськ[illegible] Се ще не видумало таких [illegible] Україні. Центральна Рада [illegible] ших пішла на віки вічні устано[illegible] вій знак, який знаходимо [illegible] Князя Володимира Велик[illegible] ва й Святополка, котрий пр[illegible] був тоді герб обединеної У[illegible] Держави. Сей герб — се хвіст [illegible] зуб на голубому полі. Барвами [illegible] ками України визнано жовту й блакитну як вираз жовтого-золотого сонця й [illegible] тубого неба. або жовтого колосся збіжжа й синього над ним неба.

З НАРОДНІХ ПРИПОВІСТОК.

Еспанські:

Мудрець шукає не наслоди а [illegible] відсутности болю в житю.

Кождий день — се в мініятю [illegible] життя наше: пробудження й вставання — се наше народження; кождий [illegible] ранок — се наша молодість; заснення — се смерть

Мозок чоловіка є безумовно більше грізний, ніж пазурі льва.

Хто довго живе, бачить богато зла.

Будійські:

Як чоловік говорить що, або с[illegible] бить зі злою мислею, то муки і страждання слідкують за ним, як колесо за [illegible] воля, що тягне воза.

Наше життя — наслідок наших [illegible] мок: воно народжується в нашім серці і виходить з наших думок.

Поширюйте „Вістник" поміж своїми сусідами і знайомими.

ЧОЛОВІК З ГОСПОДАРСЬКОЮ ДУШЕЮ.

Чи думав ти, читачу, що дійсного господаря творить господарська душа — душа, а не коні, ані корови, ані поле, ані гроші.

Чоловік, як чоловік, може мати або душу наймита, або душу господаря. І відповідно до якости душі він є або господарем, або наймитом.

Є люде, які служать в других, але в них є господарська душа, отже з боку морального, з боку людської гідности вони є господарями.

А бувають господарі, властителі майна, однакож душа в них наймітівська. Вони наймити!

Ознаки господаря такі: Він ставить високо свою людську гідність. Він цінить і поважне працю. Він має точно означені цінности і святощі життя. Він має ясні і твердо поставлені принципи життя, що творять його Життєвий Закон. В нього є сильне почуття моральних обовязків. Словом — він має свое широке морально-культурне господарство і воно є тою скалою, на якій його людська гідність і сила засновується.

А знов-же ознаки наймита такі: Він не дбає про свою людську гідність. Він працює лише під примусом конечности і ненавидить працю. Він не має ніяких моральних (культурних) цінностей, ні святощей життя. Він ненавидить моральні обовязки. Він не має ніяких виразних принципів, ні закону життя. В нього нема ніяких великих цілей ани ідеалів, для яких він труди свого життя віддавав би. Неробство і вигоди — се остаточні цілі і бажання наймита. Ніякого морально-культурного господарства наймит не є властителем. Він не цінить такого господарства, не дбає про нього і не має його. Тому він наймит!

Появилася в жидівських часописах вістка, що настоятелем жидівського відділу в папській бібліотеці в Римі став Жид, Нафталі Фрід. З сього приводу серед Жидів вчувається втіху.

— В часах наших батьків се було би неможливим, — читаємо в їхніх часописах, — щоби Жид осів на стало в Ватикані і міг там мати всі можливости виконувати точно всі свої релігійні обовязки.

Фрід є купцем і жидівським ученим і взяли його до Ватикану, як дорадника й інформатора про жидівські справи, які йому, як Жидови, краще відомі.

Та ось що звертає на себе нашу увагу: Фрід згодився піяти до Ватикану тільки на таких условях, що він буде мати там жидівську „кошерну" кухню, буде міг святкувати всі свої сабаші і свята і що буде мати потрібне число Жидів для богослужения, себто ще 9 Жидів крім себе. І папа на все те вповні згодився.

Звертає на себе увагу те, що Фрід йдучи на чужу службу, пішов як рівний до рівного. Він пішов туди, як самостійний господар, щоби там і дальше бути самостійним господарем. Він не зріка своїх жидівських прав, своїх святощей, своєї культури, своїх моральних обовязків. І не тільки не зріка, але підніс їх високо перед очима всіх — вивісив свій самостійний жидівський прапор в царстві Ватикану.

Фрід сказав: Ви мені заплатите, а я вам зроблю, що ви хочете, однакож зроблю вам, не як наймит, але як найбільше правовірний і самостійний Жид.

Йдучи до Ватикану, Фрід понїс туди ціле своє жидівство, ціле своє культурне господарство, щоби там серед того свого господарства жити найповнійшим жидівським життям.

Ось що звертає на себе увагу думаючих людей!

Побіч наведеного факту стає питання: Хто з нежидівських вчених поставив би в даному випадку такі условія, як поставив Фрід? Хто згадав би, що в нього є релігійний закон, якому він хоче остати завсігди вірним? Хто згадав би про обовязок посту, святкувань, молитви? Учепість і Молитва хіба може таке побіч себе істнувати в уяві пересічного нежидівського вченого?

Найбільше вчених, йдучи на місце, яке занів Фрід, йшли би, як „академіки" — отже ремісники даного фаху. Не як люде з людською національною гідністю. Не як властителі моральних вартостей, не як властителі великих рідних життєвих святощей. Не як репрезентанти культури свого народу. Не як господарі, але — як наймити! Як наємні робітники Своєю широкого культурного, національного майна вони туди з собою не понесли-б. Свого власного прапору вони там не поставили би.

Вони сказали би: Що скажуть робити — зробимо. Добре зробимо. А позатим буду достроюватися до їхніх звичаїв, до життя. Пійдуть вони до своєї церкви, пійду і я, а не пійдуть, отже і я не пійду. Живучи між ними я мушу в усім бути впарі з ними, коли не схочу показати себе диваком, або не культурним.

Ось примір, який наглядно показує, що значить бути господарем, а що бути наймитом. Що значить бути самостійним — гідним чоловіком, а що наємним ремісником.

Людська гідність і самостійність починаються від гідної і самостійної душі одиниці, а не від держави. В душі жде всякої творчої сили, а не в механічній державній будівлі.

Де є великі гідні душі; де є люде з моральними принципами, з широким моральним Законом Життя; де людська гідність основується на моральних основах, там доперва може витворюватися та вічна сила, що все перемагаючи, світ здобуває.

ЗДОХЛА ЯК СОБАКА.

Один священик проповідував між неділками. І один чоловік в своїй безличності сказав з насмішкою:

— Коли ми умираємо, то ми здихаємо як собаки, нас закопують і на тім все кінчиться. Моя мати вічно носилась з Святим Письмом і нераз як плакала тому, що я не хотів вірити в те, що там написано.

І священик запитав його:

— Чи твоя мати ще живе?

— Ні! — відповів той, — вона померла вже давнійше.

— О, так, — відповів священик, — се значить, що вона здохла, як собака, й закопано і все знею скінчилося.

— Що! — визвірився чоловік, — то ви кажете, що моя мама здохла, як собака?

— Не я се говорю, а ти! — відповів священик.

Тоді безвірник опамятався і каже:

— Моя мати умерла як свята і тепер перебуває в небі з Богом.

— Отже бачиш, сказав йому священик, — що ти сам не віриш в те, що передше говорив.

Чоловік засоромився і відступив від священика.

Положення Церкви в Росії.

Недавно Рада Російського Центрального Обєднання видала звіт про положення церкви в Росії, з якого показується, що вірующе населення Росії жне прямо в страшних відносинах. Згаданий звіт між иншим виказує також:

Всі священики в Росії (як і в цілій совітській державі) є поза законом. Вони є позбавлені не тільки горожанських прав, себто права голосу, але також права працювати і права на харчеві картки, без яких же можна купити ні одежі, ні иншої поживи. Отже священиків кормлять в селах селяне, а в містах робітники. Робітники є упривілейованою класою і їм лекше живеться, як другим, отже вони й церкві та духівництву можуть дати більшу поддержку.

Діти священиків є позбавлені права вчитися в школах, а також робити і служити. Щоби прийти духівництву в поміч, селяне приймали священичих дітей за своїх і всі способи здобували для них права. Але се дуже не треба, бо уряд ночав карати за се строго, висилаючи винуватців — себто і священиків і тих, що їм помагали в сій способі, на заслання.

Переслідування церкви й духівництва не припинене, а тільки змінено його форму, спосіб. Були, приміром, випадки, де засуджували священиків на висилку за те, що ті не хотіли вінчати безбожника з віруючою дівчиною, яка не погоджалася на цивільний шлюб.

В Петербурзі при церквах служить по кількох священиків — при декотрих по 8—9. Служать одночасно по дві служби, служать кождоденно, рахуючись з пятиднівкою (большевики завели пятиденний тиждень). Але священики живуть поза містом: священикам заборонено жити ближе як 60 кільометрів від Петербурга і священики, які служать в день, приїзджають до міста рано, а вечером відїзджають, оскільки не відправляють цілонічної служби.

В Петербурзі же тільки митрополит Серафим (Чичачев).

Одного часу в Петербурзі істнувала богословський інститут. Але большевицькі власти його закрили. Двох священиків поїхали до Москви і внеслали позволення інститут відкрити, але коли повернули до Петербурга, їх арештували а інститут далі остає закритий.

З НАРОДНІХ ПРИПОВІСТОК.

Перська:

Не вчити свого сина будь якого ремесла, все одно, що приготовляти його до грабіжі

Єврейська:

Великої мудрости навчаємось від своїх учителів, ще більше від своїх товаришів, а найбільше від своїх учеників.

Українська:

Тільки й правди на світі, що смерть.

ЧИТАЙТЕ І ПЕРЕДПЛАЧУЙТЕ

„ДНІПРО"

орган Української Православної Церкви в Злучених Державах,

який виходить 1 і 15 кождого місяця і який коштує на рік $2.50.

Передплату висилати на адресу:

"DNIPRO"

1851 Germantown Ave., Philadelphia Pa. U.S.A.

НЕДІЛЬНА ШКОЛА

КАТЕХИЗМ

В ЩО ВІРУЄ ПРАВОСЛАВНИЙ ХРИСТІЯНИН.

(Дальше).

ПОКАЯННЯ, АБО СПОВІДЬ.

Від самих найперших часів, як тільки люде согрішили, Господь покликував їх до покути й каяття. Люде, котрі слухали голосу Божого, молились Йому й просили Його, щоб простив їм гріхи їх, і приносили вони Богові жертву за гріхи свої.

По закону Мойсея, той чоловік, що приносив жертву за гріхи, клав на сю жертву свої руки й тоді визнавав свої гріхи перед Богом. Раз на рік первосвященик складав жертву за гріхи всього народу жидівського; день той називався **день очищення** (судний день). Але в Старім Завіті покаяння такого, як тепер є в Православній Церкві, не було; був тільки жаль самого чоловіка за гріхи, відпущення-ж гріхів, що одержує тепер людина через священика, тоді грішники не одержували.

Господь Ісус Христос не тільки заклик ав людей до покути, але й дав силу й власть прощати гріхи тим, що щиро каються. Сам Він, сцілюючи хорих, не раз говорив: **„Дитино, прощаються тобі гріхи твої".** Книжники й фарисеї тоді саме поставили питання Господу Ісусу: **Хто може, крім Бога, прощати гріхи?** І на се питання Господь Ісус Христос відповідав, що Син Чоловічий має власть на землі відпускати гріхи. Опісля сю власть — відпускати гріхи — Він передав святим Апостолам, сказавши: **„Істинно кажу вам: що ви зв'яжете на землі, буде звязано на небі; а що розвяжете на землі, буде розвязано на небі"** (Мат. XVIII. 18). Після воскресення Свого Господь Ісус Христос явився перед Апостолами й сказав їм: **„Прийміть Духа Святого. Кому відпустите гріхи, тим відпустяться, в кому зоставите, зостануться"** (Іоан XX: 22—23).

Отже Ісус Христос, як Син Божий, мав власть прощати гріхи людям, і сю власть Він передав Апостолам, а Апостоли передали її своїм наступникам.

Покаяння, або сповідь, в Православній Церкві.

Таїнство покаяння, або сповідь, відбувається ось як. Перед сповіддю християнин відбуває **говіння**, себто цілий тиждень, або принаймні три дні, ходить на всі служби церковні до храму Божого, занехаючи на ся дні всі життєві турботи; звертає пильнійшу увагу на стан своєї душі, розбираючи докладно всі свої думки й діла; завдає собі й серцю своєму жалю й скрухи за гріхи. Відбувши говіння, підходить християнин до священика-сповідника й, ставши на коліна перед святою Євангелією й Святим Хрестом, кладе на себе знак хреста й каже: **„Сповідаюся Господу Богу всемогучому, в Трійці святій єдиному, перед тобою, отче духовний, всіх гріхів моїх, котрими прогнівив я Господа Бога мого від святого хрещення, відколи прийшов я до розуму, а найбільше від останньої сповіди: ділом, словом, думкою і всіми моїми почуттями. Боже, милостивий будь до мене, грішного; Боже, очисти гріхи мої і помилуй мене, без числа согрішив я, прости мені, Господи!"** По сім каже християнин, коли був останній раз у сповіді, чи відправив наложену покуту, чи якого гріха не забув, чи не затаїв. Після сього визнає всі свої гріхи,так, як собі був їх пригадав і розібрав в часі говіння. По визнанні гріхів християнин збуджує в собі щирий жаль і скруху и, даючи тверде слово поправи, каже: **За отсі й за всі мої гріхи, відомі й невідомі, жалую з цілого серця й постановляю собі твердо більше не грішити й стерегтися всіх спокус до гріха. Прошу, отче духовний, про спасену покуту й про прощення гріхів".** По вислуханню щирої сповідниця християнин приймає сокрушенним серцем розгрішення, що сповідник вділяє йому словами: **„Я, недостойний ієрей, прощаю і розгрішаю тебе від всіх гріхів твоїх во імя Отця, і Сина, і Святого Духа, амінь."** Коли священик дав розгрішення й сказав: **„Йди в мирі і більше не согрішай!"** тоді християнин цілує святу Євангелію й Хреста, просить благословення від священика й відходить дякуючи Богу за отриману ласку.

Причастя, або таїна Святої Євхаристії.

Слова: **я причастив, я причащаюся,** є новість: що й причасний до чого, маю в чім част. тут розуміється причастя Тіла і Крови Христових, себто причастість х муках і смерти Христових

(Дальше буде).

ІСТОРІЯ ЦЕРКВИ.

(За Е. Семакою)

(Дальше).

Завідування прочих Святих Тайн.

Кромі святої Євхаристії, котра совершалася підчас святої Літургії, належали до богослужения и прочі 6. Святі Тайни Нового завіту а именно.

1. Хрещення, котре з самого початку уважали за конечне условя до принятя в число вірних, як також до того, щоби стати учасником спасення, котре дав нам Господь наш Ісус Христос муками і смертю Своєю на хресті. Тому то церква христила хрещення вже з самого початку, не тільки дорослим, а також і дітям. Що до дорослих, то удільна їм хрещення, почавши від другого століття після строгого христ. вання, звано катехуменатом, котрий тревав два або и три роки. Катехуменат обнимав три степени катехумени першого степеня вчились основ религії та моляли слухання и проповіди задля чого звались також слухаючими", катехумени другого степеня учились докладнійше християнської віри і звались „кличучими", бо беручи участь в Літургії оглашених, клякали перед епископом або презвітером, що давав им молитву; катехуменим третього степеня, званим „просвіщаючимся" (маючим охреститися), викладали вищі науки християнства і вони приготовлялися до принятя хрещення ще постоєй і молитвою Хрещення відбувалося відтак в ночі перед святою Пасхою, або в ночі перед днем П'ятьдесятниці. Той, що приступав до святого хрещення, зрікався сатани і визнавав віру в Христа. потім помазував себе священою оливою а наївець занурявся три рази в свячену воду, а епископ або священик проголошував слова: „Хреститься раб Божий (імя) во імя Отця, амінь, і Сина, амінь, і святого духа, амінь". У випадках нещаєть, під час недуги, або в вязницях, уживали й заливання води на того, що хрестився. Одрещений діставав довгу білу одіж, котру надівав через вісім днів на знак чистоти і приготования до вічної слави. Від другого століття брали участь при хрещенню дітей і свідки „куми", що виголошували символ віри в імени дітей і ручили за їх виховання в християнський релігії

2. Святу Тайну Миропомазання удільяли після хрещення, щоби скріпити охрестившогося в визнанню віри і уставити до духовної боротьби проти ворогів віри і праведного життя. Сю святу тайну удільяли зараз по хрещенню лиш дорослим, але й дітям. і то так скопи, як і презвітери

3. Святу Тайну Покаяння удільяли тим що попали в тяжкі гріхи й просили Ь та відпущення їх з приреченням, будуче будуть їх внетерігатися. Ьгріхи визнавали деколи й перед зборами вірних, а епископ розрішав їх молитвою і вкладанням рук а таїні гріхи с. дали в тайні перед епископом або пре тером, котрому епископ надавав в до вислухання сповіди

4. Святу Тайну Брака або вінчання уділяли молитвою і благословенням епископа презвітер тим християнам, що вступали в супружество. Перед вінчанням відбувалося обручення, що доконьв ло це вінчанням благословенням, а після обряду Римляни ще й обміною перстенів

5. Святу Тайну Єлеопомазання ли недужим при молитв. священик в тимчасовію священою отливою для ... щення гріхів і уздоровлення тілесної немочі згідно слів апостола Якова. Коли хто ... мучає між вами, нехай приклике ... пресвітерів церкви і нехай молитву ... ним ном з вірою його спасе хорого ... дне молитва віри спасе бо ... ійшие його Господь; а коли гріхи ... ив відпустяться йому. Якова V: 14-15)

6. Святу Тайну Священства здо ... ували тільки епископи ... молитву і положення рук на тих ... ли призвав до богослужения Христос ... ли свого на доконували ... одночасно два епископи, а кирилличних клирів доконував тільки епископ діючого клирика

Святі місця: З разу правили богослужения в приватних домах. Коли потім почалися переслідування зі сторони Жидів і поган, були християне примушені збиратися на скритих місцях, по лісах, в печерах і катакомбах або підземних вертепах, призначених для похоронення умерлих, відправляючи богослужения звичайно в нічну пору. Але коли переслідування устали, і християне смілі виступати свобідніше, почали вони строїти, особливо на гробах мучеників, доми призначені умисне на богослужения, звані святими обителями домами Божими, домами Господніми, або церквами. В сих домах мали мущини, женщини, оглашені і каючися особні місця. З кінцем третього століття поднесено на многих місцях гарні церкви, особливо в Нікомедії і Римі. Вигляд церков був звичайно подовгастий, подібний до корабля або до хреста звернено го на схід

НАГОДА ДЛЯ ПОСІДАЧІВ ВЧАСНО РЕЧИНЦЕВИХ

БОНДІВ КАНАДІЙСЬКОГО УРЯДУ

ДЛЯ ПРОДОВЖЕННЯ РЕЧИНЦЯ ІХ ІНВЕСТИЦІЇ У

ПЕРШУ ПОРУКУ В КАНАДІ

ПРАВИТЕЛЬСТВО

ДОМІНІЇ КАНАДИ

РОЗПИСУЄ 1931. ЗАМІННУ ПОЗИЧКУ

Міністер Фінансів Домінії Канади предкладає посідачам нище поданих Домініяльних випусків привілей вимінн їх бондів на дальше платні випуски, у таких ратах і під такими услівями:

Ся оферта дає посідачеві здатних до заміни бондів, такий самий процент і звільнення від податку, як відносно теперішніх бондів, як також нагоду продовження речинця своєї інвестиції на 4½%.

5% БОНДИ ВОЄННОЇ ПОЗИЧКИ, ЩО МАЮТЬ БУТИ ЗАПЛАЧЕНІ 1-го ЖОВТНЯ, 1931.—Власники сих бондів мають привілей вимінити їх на бонди платні 1-го ЛИСТОПАДА, 1933—Власники сих бондів мають привілей вимінити їх на бонди, з датою 1-го листопада, 1956, які будуть процентуватися від 1. квітня, 1931. Перший купон буде піврічний процент, вільний від податку, у висоті 5% на рік, платний 1-го жовтня, 1931: другий купон буде за сімсячний процент у висоті 4½% на рік, платний 1. травня, 1932; опісля аж до остаточного речинця процент буде платний півріччо по 4½% на рік.

ВІКТОРІ БОНДС НА 5½%, ПЛАЧЕНІ 1. ЛИСТОПАДА, 1933—Власники сих бондів мають привілей вимінити їх на бонди платні 1-го листопада, 1958, з датою 1-го листопада, 1933, включно, будуть вільні від податку. До сих бондів також будуть долучені пять вільних від податку „еджостмент" купонів, платених на 1. листопада, 1931, і 1. травня та листопада, 1932 і 1933, з додатковим процентом у висоті 1% на рік.

5½% БОНДИ, ВІДНОВЛЕНОЇ ПОЗИЧКИ, ЩО МАЮТЬ БУТИ ЗАПЛАЧЕНІ 1. ЛИСТОПАДА, 1932—Власники сих бондів мають привілей вимінити їх на бонди, платні 1. листопада, 1957, з процентом 4½ на рік, платний піврічно почавши від 1. травня, 1931. До сих бондів будуть долучені три „еджостмент"—купони платні 1. листопада, 1931, і 1. травня та листопада, 1932, за додатковий річний процент у висоті 1%.

ВІКТОРІ БОНДС НА 5½%, ПЛАЧЕНІ 1. ЛИСТОПАДА, 1934—Власники сих бондів мають привілей на виміну на бонди платні 1-го листопада, 1959, з 4½% процентом, платеним що пів року від 1-го травня, 1931. До сих бондів буде також долучено сім „еджостмент" купонів, плачених на 1-го листопада, 1931 і 1-го травня та листопада, 1932, 1933 і 1934, з додатковим процентом у висоті 1% на рік.

Проситься вносити зголошення на заміну позички в сумі $250,000,000 на вище поданих услівях. Однак міністер фінансів має право побільшити або зменшити сю суму після його оцінки.

Підписки буде приймати і покватування видавати кожний бренч чартерованого банку в Канаді і визначні канадійські торговці бондами та „стак брокерс", від яких можна одержати аплікаційні формуляр і копії офіціяльних проспектів, в яких находяться подробиці про позичку. Аплікація не буде важною на инших формулярах, чим на формулярах друкованих через „Кінгс Принтер".

Випис субскрипцій на сю позичку зачався від 11. травня, 1931, а буде замінений около або на 23-го травня (мая) 1931. Після рішення Міністра Фінансів.

DEPARTMENT OF FINANCE
Ottawa, 11th May, 1931.

Український Релігійний дво-тижневик в Канаді.

ВІСТНИК
THE HERALD

THE HERALD
Box 3684
WINNIPEG, MAN.

РІК VIII. ВІННІПЕГ, МАН., 1-го ЧЕРВНЯ, 1931. WINNIPEG, MAN., JUNE 1st, 1931 ЧИСЛО (128) 11

200 ТИСЯЧ БЕЗДОМНИХ ДІТЕЙ.

Німецькі часописи пишуть, що в Радянських Республіках є тепер 200,000 бездомних дітей. Є вони морально і фізично зовсім занедбані. Протягом останніх 9 місяців совітські власти придержали 45 тисяч тих бездомних дітей по залізничних двірцях та поїздах. Між тими дітьми є й такі, що мають більше як 15 літ. Ся маса бездомних радянських дітей жие або з крадіжей, або з грабіжницьких нападів.

УКРАЇНІЗАЦІЯ НА УКРАЇНІ.

„Пролетарська Правда" подає, що з українізацією „не все гаразд". „На Київщині, прикладом, є ще чимало підприємств, установ, культурних та навчаючих закладів, де темпи українізації недостатні. У великих підприємствах досі всі наради, збори, розмови в заводоуправі, в партійному та КМС осередках провадять російською мовою. Тут не створюють належних умов для українізації робітників. Навпаки, навіть ті робітники, що прийшли з села, попавши в таке оточення, русифікуються".

В управі південно-західних залізниць зовсім ігнорують постанови партії та уряду про українізацію адміністративно-інженірно-технічного персоналу. Депо перше, кабельний завод, цивільзавод, перша фабрика взуття та Вокзалбуд нічого не роблять, щоб перевести навчальну роботу в рідних робітничих виробничих та політгуртках на українську мову.

На „Червоному Двигуні" окремі комсомольці нарікували з тих, що розмовляють українською мовою.

ПІД РУМУНСЬКИМ ПОСТОЛОМ.

На святі в честь Шевченка в Вижниці говорив промовець про незалежну українську державу, до якої входила б і Буковина. Тепер читальню замкнули за те, що веде протирумунську агітацію.

БЕЗБОЖНИЙ БАТАЛЬОН.

Союз войовничих безбожників узявся попри всі його дотеперішні заходи для поборювання віри і до створення безбожного батальону в Ленінграді за допомогою широких мас членів у большевицькій сіті. Всі, хто вступить у той батальон, відбудуть систематичний вишкіл. Вертаються часи Нерона. Проти релігій творять окреме військо.

В ЕСПАНІЇ БУДЕ СВОБОДА ВІРОСПОВІДАНЬ.

Республіканський уряд Еспанії видав 22 травня декрет абсолютної свободи для всяких віроісповідань в Еспанії. Декрет не означає ще відділення церкви від держави, але є поважним кроком в тім напрямі. Саме-відділення церкви від держави через відкинення конкордату з Ватиканом лишається до ухвалення національним зборам, що мають ухвалити конституцію республіки і вирішити всі її найважнійші питання.

БОЛЬШЕВИЦЬКА КАТОРГА.

Газета „Ди Лондон Таймс" закінчила друкувати серію статтей про примусову працю на радянських лісних роботах, а разом з тим газета подавала також матеріял про працю арештантів у радянських вязницях та в рідних спеціяльних каріях таборах. Газета стверджує, що ні разу, навіть у найгірші часи царату, не було так богато увязнених робітників та селян у російських вязницях, засланих на Сибір, чи в инші місця на каторжну працю, як тепер.

Система большевицької визиничої праці та праці в рідних таборах концентраційних — або навіть „вільна" в місцях заслання, ведеться в страшний, виснажуючий темпо, ні людські сили спосіб. Крім того газета подає, що останніми часами скількість вязнів у радянщині без перерви збільшується.

РОЗСТРІЛ „ШКІДНИКІВ".

В Дніпропетровську відбувався суд в справі викриття „шкідницької організації" в конторі Союзхліба. Ці „шкідники" зривали хлібозаготівлю, „допомагаючи запеклому класовому ворогові — куркулеві в його боротьбі проти заходів партії і уряду". Десять осіб присуджено до розстрілу з конфіскацією всього їхнього майна. Двайцять шість осіб засуджено кождого по 10 літ позбавлення волі в „далеких концентраційних тягерах". Трийцять одну особу засудили до позбавлення волі від 2 до 10 літ кождого.

ГЛУПИЙ ЗАКЛАД.

В селі Бродницка, на Виленщині, якийсь Микола Леончук заложився з одним добродієм, що він сам зовверне собі живіт. І справді виграв заклад, але по кількох годинах помер, бо зоперовний живіт зашивав зарджавленою голкою, наслідком чого дістав витруєння крови.

СВЯЩЕНИКИ В МАНІТОБІ МУСЯТЬ РЕГІСТРУВАТИСЯ ЗГІДНО З ВИМОГАМИ НОВОГО АКТУ.

Підчас послідної сесії, манітобський парлямент ухвалив новий акт, а зглядно поправку до акту дотично вінчань. Сей акт між иншим предвидже, що тільки ті священики будуть мати право вінчати, які будуть зарегістровані в департаменті здоровля та які будуть мати з департаменту відповідні посвідки. В сій справі департамент порозсилав до священиків відповідні листи. Акт дальше забороняє особам, які мають право вінчати, доконувати вінчання в годинах між 10 в ночі і 6 рано, як рівнож забороняє вінчати скорше, як 24 годині після вибрання лайсенсу.

В ЕСПАНСЬКИХ ШКОЛАХ НЕ ВЧИТИМУТЬ РЕЛІГІЇ.

Еспанська рада міністрів ухвалила припинити обовязкове навчання релігії в усіх еспанських школах. Лише ті діти вчитимуться релігії, яких батьки сього зажадають.

ЗНАЙШЛИ РИМСЬКИЙ ОРГАН.

Підчас розколпки руїн старовинного римського міста недалеко від Будапешту (Угорщина) знайдено в одній згорілім домі римський орган. Сей старовинний музичний прирад добре зберігся, бо підчас пожежі дому провалився крізь підлогу в пивницю. Він є 6 стіп високий і 6 стіп довгий. Має добрі металеві, сріблом прикрашені голосові труби.

З прибитої на органі таблички видно, що він збудований біля 228 року до Різдва Христа, отже має понад 2,000 років віку. Зроблений він на замовлення магістра міста Аквінум, Кая Юлюса Вікторіянуса, який подарував його Вульовій Університеті. Професор Надь, що переводить розкопини, каже, що се був характер від Вікторіянуса за вибори його магістром міста.

ПРАВОСЛАВНИМ УКРАЇНЦЯМ В ВІННІПЕГУ.

Подається до відома членам Собору св. Покрови в Вінніпегу, що в перший день Зелених Свят, в неділю, 31 травня, парох Собору, о. С. В. Савчук буде правити панахиди на українськім цвинтарі „Риверсайд" — 8 миль на північ від міста Вінніпегу. Початок в 3-ій годині пополудні. Співати буде хор Собору.

УРЯДОВІ ПОВІДОМЛЕННЯ.

І. АРХИЄРЕЙСЬКІ ВІДВІДИНИ.

Сьогорічні архиерейські відвідини парафій Високопреосвященим Архиепископом Іоанном Теодоровичем в Канаді почнуться в першій половині липня, отже церковні громади, які бажають витати в себе Високопреосвященого Архиепископа Іоанна, зволять якнайскорше зголошуватися до Консисторії, на повище подану адресу.

ІІ. В СПРАВІ ДІЄЦЕЗІЯЛЬНОГО ФОНДУ.

Отсею дорогою пригадується Всечесним Отцям Духовним і громадам Української Греко - Православної Церкви в Канаді про слідуючу ухвалу, яку приняв Шестий Собор тої-ж Церкви і яка частинно звучить як слідує:

„На утримання Епископа і Консисторії та на инші цілі в звязі з адміністрацією Української Греко-Православної Церкви в Канаді, Шестий Собор тої-ж Церкви постановив створити діецезіяльний фонд, який має повставати з таких жерел: 1) річних вкладок по 15 долярів від кождого священика, 2) по 1 долярові від кождого Богослужения від церковних громад та 3) по 1 долярові річно від кождої родини. Гроші на цілі діецезіяльного фонду мають бути зібрані на час і вислані священиком до Консисторії. . . Собор дальше рішає, що всі залеглі належитости так з боку громад як і священика мають бути вплачені до 1 липня, 1931. Собор рішає, що в віру важних потреб і сприяючих умовин, Консисторія може піднести оплату на діецезіяльний фонд від одного до двох долярів від кождого Богослужения".

З огляду на те, що фонди під сю пору є дуже потрібні, проситься Всечесних Отців Духовних і їх громад, щоби вони якнайскорше виконали свій обовязок згідно з вимогами повище наведеної ухвали Шестого Собору.

Дано в Вінніпегу, Ман., дня 5 травня, Р.Б. 1931.

КОНСИСТОРІЯ УКРАЇНСЬКОЇ ГРЕКО-ПРАВОСЛАВНОЇ ЦЕРКВИ В КАНАДІ,

Прот. С. В. Савчук, голова.

479 Andrews St.
Winnipeg, Man.

КАТОЛИЦЬКА АКЦІЯ ПОСЕРЕД УКРАЇНЦІВ.

І

Католицька Акція — се назва організації створеної Римом яка має на меті здобути політичну потугу в тих країнах, де переважає число католиків а як найбільші політичні впливи в тих країнах здобувають ті партії, що являють себе неполітичними організаціями. В практиці воно виглядає так, що Папа на якийсь час заборонює політичні партії, держави посередництвом Ватикану заключають конкордати, при помочі яких католицькі партії поширюють свої впливи на цілий світ.

Католицька Акція [illegible] Папи Пія XI, щоб довести до кінця [illegible] Католицької Церкви. Вона

„ВІСТНИК"
Релігійний часопис для Українців в Канаді.
Виходить 1-го і 15-го кожного місяця.
Видає Українська Православна Видавнича Спілка.
Передплата В Канаді — $1.50 на рік.
За границю — $2.00 на рік.

THE HERALD
Published semi-monthly by the
Ukrainian Orthodox Publishing Company
Subscription per annum
In Canada — $1.50. — Foreign — $2.00.

Manager. — Адрес
The HERALD, Box 3684, WINNIPEG MAN.

БОРОТЬБА І МИР.

Нам, православним Українцям, дуже часто доводиться чути різні закиди в бік наших противників в церковних і не церковних справах. Ми не дуже любимо перелічувати ці закиди, бо вони не конструктивні. Вони не допомагають нам в нашій праці, а тільки ще більше ускладнюють наші відносини з нашими противниками. Ми не дуже любимо говорити про ці закиди, бо вони не конструктивні. Вони не допомагають нам в нашій праці, а тільки ще більше ускладнюють наші відносини з нашими противниками. Ми не дуже любимо говорити про ці закиди, бо вони не конструктивні. Вони не допомагають нам в нашій праці, а тільки ще більше ускладнюють наші відносини з нашими противниками.

НЕДІЛЬНА ШКОЛА

КАТЕХИЗМ

або

В ЩО ВІРУЄ ПРАВОСЛАВНИЙ ХРИСТІЯНИН.

(Дальше).

Жертви в Старім Завіті й пасхальний агнець.

У Старім Завіті, коли люде согрішили, Господь навчив їх заколювати звірят у жертву Йому за гріхи; й за давніх часів всі народи приносили Богові жертви. Жертви в Жидів були від самого початку, але докладний закон, як треба приносити ці жертви, дав Господь через пророка Мойсея. Тут до речі буде спомянути за пасхального агнця. Пасхальний агнець вибирався з найліпших, цілком здорових, молодих ягнят самців; сих агнців Жиди кололи, однак костей їм не перегрубували, але цілих пекли на вогні й споживали в пасхальну ніч. Закон про пасхального агнця видано Богом через Мойсея перед виходом Жидів з Єгипту; в ніч виходу з Єгипту Жиди повинні були кровю сього агнця помазати одвірки дверей своїх домів, щоб Ангел Божий, що поражав первенців єгипетських, не входив би до домів жидівських.

При инших жертвах кров звірят священики збирали в посуду і сією кровю помазували краї жертвенника, а також кропили ріки, які хотіли посвятити, решту кровю виливали перед жертвенником на землю.

Коли при горі Синайській Бог дав народу жидівському через Мойсея заповіди, то Мойсей кровю принесеної тоді жертви покропив увесь нарід жидівський і сказав: **„Се кров заповіту, що вчинив Господь із вами у всіх сих словах"** (Ісх. XXXIV: 8).

Перші вказівки на муки Христові й на пожинання Тіла і Крови Його.

Іван Хреститель назвав Ісуса Христа, коли Він перший раз об'явився народові, **Агнцем**, котрий бере на Себе гріхи всього світа. Вже по сих словах Хрестителя можна було догадуватися, що Ісус Христос має прияти муки, як жертва за гріхи людей.

Коли Ісус Христос наситив нарід у пустині й після сього мав слово до народу в Капернаумі про манну й хліб небесний, то сказав: **„Хліб, що Я дам, є Тіло Моє, котре віддам за життя світа... Тіло бо Моє справді є їжа і Кров Моя справді є пиття. Хто їсть Моє Тіло і пє Мою Кров, той у Мене пробуває і Я в ньому"** (Іван VI: 51, 55, 56). Сих слів деякої ученики тоді зовсім не зрозуміли і казали: **„Жорстоке се слово; хто може Його слухати".** І справді, для людини се не природно і не випадає споживати тіло і кров людську; отже сі слова Христові, наколи розуміти їх дослівно, справді будуть не зрозумілі. Але як спробуємо зрозуміти їх не дослівно, то вийде, що хто почав би завдавати Господеві Ісусу Христу більше всякої шкоди й прикрости (споживати тіло Його, й пити кров Його), той саме отримав би спасіння. Отже мова Ісуса Христа в Капернаумській школі про споживання тіла й крови Його зовсім тоді ще була незрозуміла, й треба було, щоби Сам Господь дав пояснення сих своїх слів.

Як установив Ісус Христос Причастя.

Пояснення Своєї Капернаумської науки про споживання тіла й крови Христових Господь Ісус Христос дав на Тайній вечері. На ній Він взяв хліб, благословив його й подав ученикам, кажучи: **„Прийміть, споживайте: се є тіло Моє** (Мат. XXVI: 26), **що за вас дається"** (Лук. XXII: 19); потім взяв чашу з вином, благословив і подав ученикам, кажучи: **„Пийте від неї всі, се бо є кров Моя нового завіту"** (Мат. XXVI: 27). Отже Самого Себе Господь Ісус Христос віддав на муки за людей, а в поживу людям дав Своє тіло й Свою кров, але не в натуральній їх постаті, а в постаті хліба й вина, які Він поблагословив і про які сказав: **„Се є тіло Моє й се є кров Моя"**. Апостоли так і споживали сі, подані Христом, хліб і вино, як правдиве Тіло й правдиву Кров Христа, бо такими хліб і вино, по слову Спасителя, сталося. Потім Ісус Христос додав: **„Отсе чиніть на спомин Мене"** (Лук. XXII: 19), удільнюючи тими словами Апостолам права й силу те саме чинити.

Отже Святе Причастя, — а докладнійше сказати, споживання Тіла й Крови Христових в виді хліба й вина, — встановив Сам Ісус Христос.

(Дальше буде).

ІСТОРІЯ ЦЕРКВИ.

(За Е. Семакою).

(Дальше).

Часи святкування і посту.

В апостольських часах був кождий день посвячений богослуженню, а особливо день воскресення Христа, званий днем Господнім або неділею, що зараз на початку стала святочним днем для всіх християн. Її святковано не лиш молитвою, але також роздаванням милостині між убогих, що запорядив апостол Павло в своїх посланнях до Галатів і Коринтян.

Кромі неділі святкували християне ще й певні дні через рік на спомини важнійших хвиль з життя Господа нашого Ісуса Христа, а Іменно:

1. Богоявлення, 6 січня, як спільне свято на памятку того, що появився на світ і то прилюдно Ісус Христос, або на памятку рождаства і хрещення Господнього.

2. Свято Пасхи на спомин мук, смерти й воскресення Христового. Свято се ділили християне на „Пасху хрестну" на спомин мук і смерти Христа на хресті, і на „Пасху воскресну". „Пасху хрестну" обходили через один або кілька днів постом, смутком і клячінням; а „Пасху воскресну" через вісім днів похвальними і радісними напівами, виключаючи всякий піст і клячання.

Що до часу святкування Пасхи, то инший звичай був в церквах Малої Азії, а инший в Римі і прочих церквах. Азійці іменно святкували Пасху хрестну 14 дня жидівського місяця Нізана, котрого то дня в вечір починалася Пасха Жидів, роблячи перед тим угощення на спомин послідної Вечері Господньої, а третього дня по сім обходили воскресення Господне, без огляду на то, яка то була днина в тижни. Инші знов обходили Пасху хрестну все в пятницю, а воскресення все в неділю, що наступала по 14 дни місяця Нізана. Щоби оправдати і підтримати свій звичай, покликувалися одні і другі на апостольське передання: в Римі на апостола Петра і Павла, а в Азії на апостола Івана, і як здається, справедливо, бо ся ріжниця не відносилася до віри, а тільки до внішнього церковного порядку, згляднм котрого була єдність конче пожадана, хотяй не необходимо потрібна. Наконець, з початком II-го періоду, розпорядив І. вселенський собор (325 р.), щоби всюди в християнській церкві обходити Пасху воскресну першої неділі, яка слідує по повні весняного зрівнання дня з ночю.

3. Пятьдесятницю, то є пятьдесятий день до воскресенню, на спомин Зіслання Святого Духа на Апостолів.

4. Дні смерти мучеників, котрі обходили Літургією, похвальними напівами і проповідями на їх гробах, відтак розділюванням милостині між убогих, недужих і уважених.

Часи посту. — Вже в старім завіті було звичаєм постити і піст уважали частиною богослуження. Господь наш Ісус Христос постив 40 днів, ним розпочав свою месійну діяльність, а приручаючи пист своим ученикам научив їх, щоби не постили лиш про людське око, як то робили фарисеї. Після приказу і науки Спасителя і Апостолів постила в християнстві перших віків. Піст був двояний, іменно повний, коли нічого не їли до вечара (деколи и через кілька днів) і неповний, коли нічого не їли до деякої (в нас третя по полудні) години дня а потім їли або всячину або лиш ярину, або лиш сухе, або лиш сире. Пости були або случайні, або постійні. Случайні держали добровільно оглашені і каючі, відтак під час нужди і прилюдного або приватного нещастя, як також на початку якогось важнійшого діла, після евангельської науки, що великі діла можна перепровадити тільки постом і молитвою. Постійні пости були: Піст перед Пасхою, що спершу тревав може тільки 40 годин, але пізнійше протягувався на 40 днів, і звався „четиридесятницею", наслідуючи 40-денний піст Господа нашого Ісуса Христа; піст в середу на спомин постанови Жидів убити Ісуса, і піст в пятницю, на спомин смерти Христа

З другої сторони установлено і часи коли піст був заборонений, як час від Пасхи аж до Пятьдесятниці, потім всі суботи і неділі, кромі страстної суботи

(Дальше буде).

ПРИТЧА.

Дощу каплина впала
На травку в раній час
І промінням засяла
Під сонцем, як алмаз.
Дощу каплина впала
В пустині на пісок,
І щезла в мить, пропала
Немов ізмаї димок.
Так всі діла, всі страсті —
Раз дим, а раз алмаз;
Блищать при добрій власті,
При злій їх блеск погас.

Василь Шурат.

Поширюйте „Вістник" помік своїми сусідами і знакомими.

До Посідачів Бондів Воєнної Позички і „Викторі Бондс"

Заява Міністра Фінансів

У ТЕМНІ дни Війни Канадійці позичали домініяльному Правительству богато соток мілионів доларів, щоби дати змогу аліянтам продовжати воєнні операції аж до успішного закінчення.

Коли Канадійці позичали Правительству свої гроші, вони одержали бонди, які містили обітницю, що визначена сума буде їм звернена з процентом у висоті 5 і 5½ на рік. На 1-го жовтня с. р. мають бути сплачені ці бонди на суму $53,000,000; на 1-го листопада, 1932, треба буде сплатити $73,000,000; на 1-го листопада, 1933, $446,000,000; а 1934 році треба буде подбати про $511,000,000.

Не булоб розсудним, чи то в інтересі посідачів бондів чи то самої держави чекати до часу, коли сі позички треба сплатити, не приготовившися заздалегідь до їх сплати або заміни. Треба повзяти акцію далеко перед тим, заким прийде час сплатити, щоби забезпечити кредит держави. Правительство вірить, що теперішний час дає якраз нагоду замінити бонди, які Канадійці мають у себе, й які мають бути викуплені в протягу кількох найблищих років, на нові бонди Домінії Канади з процентом 4½ від сотки, що є дуже привабним доходом. Перед річницевою датою теперішних бондів, ті, що приймуть сю оферту, будуть очевидно дальше одержувати такий процент, предвиджено в бондах, які вони заміняють.

Канадійця, які завше оказували довіря до свого краю, щиро запрошується до вимінки тих бондів, які вони тепер мають у себе, на бонди нового випуску. Роблячи се, вони зменшать трудности в набуттю будучих фінансів краю, піднесуть його кредит а також богато поможуть правительству в теперішній періоді світових перемін

Не будемо жадати тепер пінких грошей ані не будемо продавати нових бондів. Нашою ціллю є ограничити теперішню заміну до суми $250,000,000, але Правительство має право після його оцінки побільшити сю суму, коли Канадійці вдоволять загально своє бажання, щоби продовжати їх вклад грошей у вартісних паперах своєї Домінії. Заміні бонди будемо приймати до 23-го травня включно

Я повважно числю на активну піддержку з боку моїх співгорожан у перепровадженню сеї заміни, яка являється одною з найбільших фінансових операцій, підприйнятих останніми часами нашою державою на яку може бути гордою зарівно Канада як і її горожане.

Minister of Finance.

В МОСКВІ КІЛЬОГРАМ МАСЛА КОШТУЄ 10 ДОЛЯРІВ.

Сповіщають з Москви, що там устаткли ціни на продукти першої потреби. І так: кільграм масла (трошки більше чим 2 фунти) коштує тепер у Москві 10 американських доларів, одно яйце — 50 американських центів, кільограм швайцарського сира — 5 доларів. Ось і рай!

НЕПИСЬМЕННІСТЬ НА УКРАЇНІ РОСТЕ.

Большевики та їх слугы голосять, що радянська влада викоренила неписьменність на Україні. Але зі звіту комісаря народної освіти Скрипника довідуємося, що в 1928 р. було на Україні 105 тисяч неписьменних, а 1924 р. 146 тисяч, а в 1920 р. аж 543 тисяч.

ПАПА ХВАЛИТЬ ПОЛЬЩУ.

Варшавські часописи доносять, що до Риму прибули польський кардинал Гльонд і епископи Пшездзєцкі, Новак і Адамскі. Папа подякував їм що прибули, а дальше сказав, що любить Польщу, бо з нею лучить його приятельство і се, що будучи в Польщі дідався бути „батьком християнства" (чи не значить се, що Польща сипнула гріхами і допомогла йому бути папою).

ВІСТИ З БРЕНДОНУ, МАН.

Здаєсь, що ще ніколи не був так переживний наш аматорський гурток взродовою працею, як сих кількох місяців

З приходом учителя Рідної Школи, п. Метельського, взялись всі товариства, які існують при місцевім Українськім Народнім Домі спільно до праці

Та чи не найбільше напружувався аматорський гурток. Від листопада минулого року до тепер, ані одної неділі не опустили, щоби не виступали. Відграно кілька драматичних штук, а кождої неділі відбувалися концерти, на яких виступав хор та мандолінова оркестра Рідної Школи під управою нашого учителя п. Метельського.

Наш аматорський гуртоко робив роботу не тільки між Українцями, але також познакомив Брендонських Англійців з українською піснею та танком.

Перший раз за свого істнування аматорський гурток в місяці березні виступав з концертом через радіо, при чім гарно попасався. Пізнійше на запрошення визначнійших місцевих Англійців виступали ми через три вечері в міській салі. Про наш виступ дуже широко писали і гарно висловлялись Англійці в своїх денниках

Недавно Брендонці відсвяткували пятьлітню річницю заснования Вго відділу „Взаїмної Помочі". Се свято залишиться довго в памяти Брендонців. Дня 17-го травня шкільна молодь дала концерт в честь Матері Свято вийшло дуже гарно

СВЯТО МАТЕРІ.

(Повлар Парк, Ман.)

В неділю, 24 травня, відсвятковано в нашій околиці свято в честь Матері. Теро самого дня відправив

в нашій церкві Богослужіння наш парох о. П. Запарнищо в вечером відбувся концерт. Вечером, около 9-ої години, Народний Дім був майже переповнений гостями, бо кожний був вдячний знати, як відзначовано се свято, бо такого свята в нас ще не було.

Коли взяв. підсілась, велике ... жання зробила ... присутніх ... ... з назвами буквами на сцені ... „Ліси для Мами". Сцена була ... барвних квітами і вазонками.

Програм концерту не був дуже ... бо за мало було часу, щоби ... Були ... гарно.

Вступне слово виголосив голова ... Комітету Дому ... Марко ... трий ... ... Опісля ... ...

ПРО ДІЄЦЕЗІЯЛЬНИЙ ФОНД.

Яко референт і виконавець в справі діецезіяльного фонду на минувшім Соборі, я почуваюсь тепер до не зовсім приємного обовязку знов порушити сю справу і довести її до побажаного успіху на добро Української Православної Церкви в Канаді.

Українська Православна Церква є найноважнійшою організацією серед канадійських Українців, що взяли на себе задачу піднести наш нарід з душевної і національної неволі. Вона основується на засадах демократичних; се значить, що самі вірні управляють нею разом з духовенством. При ній згуртувалася найсвідомійша частина українського народу, що вірно ісповідує православну доктрину і щиро попирає свою церкву так морально, як і матеріяльно. Та на жаль треба признати, що під її омофором підшлося певне число і таких, які забагли таким коштом бути православними та мати гонор, що вони також поступові. Вони раз симпатики, раз ніби то члени, часом гості, передовсім пічас архиерейської візитації, приносять до хресту, ідуть до цілобу, кинуть їм похорон, але про членські вкладки до церкви громади або на діецезіяльний фонд не дають і нема відвати їх за се чіпатися, бо се булаб образа. Вони власне й тому відпали від католиків або русско-православних, аби не платити, а лучаться з православними Українцями, аби бути в моді таким коштом. Вони ані гадають помочи сій організації, а своїм поведенням ще й шкодять, бо знеохочують добрих членів і деморалізують їх. З них жадна організація не мала й не буде мати користи, бо вони не з тих, щоби давали.

Заводячи церковний податок, який маємо нагоду переконатися, кільо маємо таких коміучників в Українській Православній Церкві. Діецезіяльний фонд, се не є добровільні датки на народню ціль, як приміром на голодуючих, політичних визнів і т. д., а є се сталий релігійний податок, який кождий член Української Православної Церкви є обовязаний точно і на час заплатити, бо в противнім разі буде суспендований, а в крайнім случаю виключений. Ми гаразд знаємо, що слідує, коли не заплатиться муніципального або шкільного податку, яких сума виносить десятки а то й сотки доларів. Ми спішимось їх як найскорше заплатити, щоби не було процентів, кошгів і не-стратити права до маєтку, а коли заплатимо, то ніхто не дає до газети, кільо і хто дав. Але як хто не дасть до певного часу, то його земля і його імя іде до газет, що за податок має бути продана.

Ми перед свіцьким законом маємо респект, бо його значіння підтримують кари, які слідують за невиконання сих законів. Закони ці ухвалюють наші посли, радні, тростіси і ми їм повинуємося. А тепер запитаю: Чому не мають члени Української Православної Церкви респектувати і повинуватися ухвалам і законам, які уложили на Церковнім Соборі **вибрані ними делегати**, які мають на цілі добро і розвій Церкви? Коли фармер мусить знайти 100-200 доларів на державні податки, то вже його не стати на 1 доляр на церковний? В кождім шкільнім дістрікті збирається найменше 2000 доларів на шкільні видатки, а таку-ж майже суму на муніціпальні, а запитаймо себе, кільо в міру сего в сім самім дістрікті ті самі люде платять на справи церковні — релігійно моральні, — які мають більшу вартість від попередніх? Але ми привикли платити цивільні податки, бо мусимо, а церковні то нам байдужні, бо ту не грозить нам страта маєтку, хіба чести, совісти, людської гідности. Я знаю, що є богато таких, що дають сего нещасного доляра на „відчиного", бо священики просять, домагаються, турбуються, а то й обіцяють, що їх імена будуть в газетах. Я ніколи не бачив в чужих часописах, кільо хто дає на політичні чи церковні цілі, ані кільо хто податку дає, аж у нас се заводиться, бо навчилися давати на гонор, а не на користь спільну. Воно добре і розумно публікувати імена перед громадою, де збірку переводиться, щоби всі знали, хто і кільо дає, чи так як годен і повинен, а до часопису то виструнчить податн. що в тім а тім місті чи дістрікті зібрано прим. 65 доларів на сю ту ціль.

Коли член платить 10 до 15 доларів річно до церковної громади, або коли член „Взаімної Помочи" платить свою вкладку, то сего в часописі не оголошується, отже чому треба оголошувати 1.00, 50 ц., чи 25 ц. на діецезіяльний фонд? Я думаю, що через таке оголошування не спонукується ні не приспішується збірок, бо тоді дають ті і тому, що хочуть бачити своє імя в газеті, а другі з них шуткують, що дають на гонор. А тимчасом всі як один повинні дати і то щиро й на час, бо гроші конечно потрібні на спільні видатки цілої організації, яка, як кождa инша, без фондів не годна існувати. Ми повинні вже раз затямити собі і знати, що кождa організація нам лише тільки користи може дати, кільо ми й даємо чи помагаємо, а не більше ні менше

Коли-ж розходиться о принцип, що до збирання церковного податку на діецезіяльний фонд — себто по 15 доларів від священників. 1.00 від громад за кождy відправу, а 1.00 від кождої родини або члена (самітного) — то я пропоную слідуючий плян і звертаюсь з просьбою до Консисторії, щоби вела його в життя, а я вірю, що він покажеться практичним і помічним в збірці кождого року. Плян сей такий: Цілу послідну сторінку „Вістника" призначити на цематичний виказ і там після найновійших статистичних дат подати поазбучний виказ священників, а під їх іменами спис громад, які вони обслуговують. число членів кождої громади і число відправ в кождій громаді

Для приміру наведу наш округ, зі станом якого я є близше познакомлений і який обслугує Всеч. о. Майба. Такий виказ мав би виглядати, як пониша таблиниця:

Виказ в першій таблиниці свідчить, кільо можна сподіватися на діецезіяльний фонд річного податку і з яких жерел, а в примежній колюмні виказується, кільо вже на сей рахунок заплачено.

Довжність	Заплачено.
Свящ. Іван Майба, Вегревід, Січ-Коломия (членів 35 — Богослуж. 14)	$15.00
Вегревід (членів 20 — Богослужень 12)	Члени $27.00 — За Богослужения —
Мусідора (членів 40 — Богослужень 8)	„ 20.00 „ —
Мирнам (членів 25 — Богослужень 6)	„ 10.00 „ $8.00
	„ 15.00 „ —
	„ —
	П. Зварич.

Отже довідуємося з поницого виказу таке: о. Майба заплатив свою належитість в сумі $15.00. В громаді Січ-Коломия 27 членів заплатили свою вкладку, в громаді Вегревид 20 членів (отже всі), в Мусідора 10, а в Мирнам 15 Щодо оплат за Богослужения, то зі згаданих громад тільки громада Мусідора заплатила свою накежитість, решта ще ні. Колиж будь котра з повищих громад прищле гроші, то вони будуть виказані в слідуючім числі. Виказується доти, доки все не буде заплачено до речинця

Ся система може на перший погляд виглядати занадто на драстичну, бо виглядалоб, неначеб ми хотіли компромітувати свою організацію, священників, парафій, членів. Або може дехто сказати Нащо показувати нашим противникам, як слабо деякоті наші члени та громади виконують свої обовязки, пощо пхтувати свої слабі сторони? Та на сі закиди у мене скора і легка відповідь \ іменно: коли хто наробить зла сей системи крику, то се будуть ті „комірники що не платять ренту, про яких я з початку згадував, а з ними годі числитися, бо з них ані Бог, ані люде потіхи не мають. Большевикам, як все так і тепер не подивляємось, бо вони непочитали з братам католикам скажемо, що у них під сим зглядом справа ще гірше стоіть як у нас православних. В сім власне ві недомагання, що більшість з них дістали таке католицьке виховання чині нам так тяжко сміло і тверд ти на свої ноги і самим собі дати рад Бо ми все спускалися на чужу поміч, з помогу, дурничку, дарунок. А чи тре помочи давали Поляки, чи Австрія Рим чи Французи або пресбитеріяне для нас се не робило рішниці, добре, що давали Таким чином ми так розвели чися і заледачили, що куди глянь то ми безрадні, бо гроші треба всюди дати та а ми до того не привикли.

Щоби комусь не здавалося ... система занадто драстична, то поясню що лиш для нас вона нова і страшна, бо я чув не в одних католиків і англіканським костелі, як священник чи секретар церковний публічно виголошував, кільо хто ще винен церковного податку і крім того я бачив дісти в церкві прибиті на стіні, де були імена тих, що заплатили свій членський податок

Моя найліпша рада є перечитати собі ще раз статтю о. Єр. Г. про „Кризу", в 11 ч. „Вістника" і як найскорше сповнити свій обовязок згадом Церкви, в тоді певно що ся нова система не народить нам встиду, а принесе честь, на яку собі справді заслужимо. Инакше годі. Коли ми, Православні Українці уважаємо себе за найсвідомійших, то тепер маємо нагоду доказати, що ми є здібні до посвяти для своєї ідеї

„ДНІПРО"

орган Української Православної Церкви в Злучених Державах,

виходить 1 і 15 кождого місяця і який коштує на рік **$2.50.**

Передплату висилати на адресу:

"DNIPRO"

1851 Germantown Ave., Philadelphia Pa. U.S.A.

„Духовний Сіяч"

Передплата $2.50 на рік

церковно-народний ілюстрований часопис, виходить два рази на місяць.

Адреса:

„DUCHOWNY SIJACZ",

Krzemieniec na Wołyniu, Kolasytors Duchowny.

СУЧАСНЕ УКРАЇНСЬКЕ СЕЛО.

Один зі студентів чеської політехники, Українець, Павло Котовнч, повірив, що під теперішніми червонними окупантами все-ж можна проведити деяку культурну й національну працю і поїхав до дому. Пробувши там пару років, він мусів вторік тікати через румунський кордон назад на еміграцію. Подаємо його опис сучасного українського села, який він помістив в журналі „Село". Опис слідує:

Серед нашої еміграції я зустрічав дві протилежні думки: один твердять, що на протязі 12 років село мусіло значно змінитися, підпасти всеруйнуючому розкладницькому впливові комінтерні, мала би занникнути родина, релігія, традиція. Припускають, що українська школа могла дещо вплинути на національну свідомість, але що сі всі зерення здорового ядра гинуть в багні комуністичної агітації, морального занепаду, радянської роспусти.

Знову другі такої думки, що наше село є взагалі консервативне, неписьменне; отже большевицькі спроби, їхня агітація, життя всяких комсомолів з їх роспустою, моральним занепадом, — все се зовсім не відбилося на нашому селі. Воно мовляв, таким же й лишилося селом „медлітельним в своїх дверех Милоросом"

Хто-ж має рацію? Як же справді виглядає українське село? Мені, як очевидцеві, нехай дозволено буде сказати в сій справі декілька слів

Як тільки скінчилася революційна заверюха, пройшла „залізна мітла". В роках 1920-21 по українських селах ходили московські відділи „продовольственних отрядов" й забирали в селян буквально все збіжжа й муку. Їх шлях був густо усіяний трупами наших селян. Минулися жахливі картини революційної боротьби. Як тільки відновився сякий-такий порядок, завязалась торговля. Визначеним фінансово большевики оголосили нову економічну політику, бо як назвають НЕП. Селяне похапцем з нечуваною енергією взялися до творчої праці, до відновлення свого господарства, до піднесення свого добробуту.

Безправне, переможене в боротьбі за класове самоозначення й за свою державу, та все-ж непереможне в творчому гоні своєї працьовитости, стремлінням до кращого буття наше селянство стало економічною підвалиною „соціялістичних" експериментаторів, хоч в той же час непримиримим ворогом „колективістичних" наїзгань влади.

Нова економічна політика стремліла дати полекшу селянинові, щоби він міг загосподарюватися, але одночасово робила такі умови, що все більше багатство спливало на місто. Хоч сі ножиці його й дошкульно стригли, бо приміром, за пару чобіт він мусів платити 25 пудів пшениці (до революції 5 пудів), то все таки панувала основи власности, селянин міг продати свій крам, де хотів і коли хотів, купити собі, що хотів, і як хотів. Селянин обмежував своє споживання до мінімуме, витрачаючи радше свої заощадження на купівлю знаряддя та худоби.

Село почало розвиватися й богатіти на нових підвалинах, на підвалинах чорного переділу, на підвалинах переможної аграрної революції. Заможні верстви, що втратили на чорному переділі, з сим помирилися. Зрештою сих селян було дуже мало, бо за добу революції всі сини заможних господарів відокремилися в самостійні господарства й окремо одержали земельну норму, так, що в деяких випадках навіть богаті селяне виграли від загального переділу землі.

Коли й були які непорозуміння між окремими групами села, то лише на грунті якости земельних дільниць. Практикувалося, що бідніїшим селянам давали близшу й кращу землю, а заможнійшим гіршу й дальшу. В богатьох селах, мимо всіх зусиль земельних органів, селяне поділили землю полюбовно, без большевицької псевдолясовности.

Почали заводити в селах правильні тепзивного господарства. Словом завдяки творчому вливові української агрономії, що непомірно зросла й кількістю й якістю, село побіжно проступало до розквіту й добробуту.

Торговельна буржуазія в місті, в союзі з сим новим, „куркульом", а стежки до сього союзу вже протоптялися, зросла остільки за НЕП-а, що загрожували вже істнуванню „диктатури" „пролетаріяту".

Увільнившись від конкуренції поміщицьких господарств, посівши його землю, український селянин запалився жадобою збогатіти .Нашим соціялістам хочу сказати, що з сією „жадобою" марно боротися: се здорове стремління цілого селянина власника. Знайшовши доброго наприклад в особі українського агронома, він пішов правильним шляхом, — йому вже дано знання — інтенсифікації сільського господарства.

Рідко коли сим шляхом йшло село в цілій своїй масі. Здебільшого відомі мловалися групи більш свідомих селян, творили „машинно-тракторні товариства", набували ремянент, трактори, молотарку, закладали виноградники, сіяли чисто-сортну пшеницю „Українку" або „Земку", чи кукурузу „Мінесот №23", тим на очах своїх однoсельчан підносили своє господарство й тягнули за собою все село.

В сей саме час, в час НЕП-а (1923—1928 рр.) поширилась всюди на Україні ідея організації селян в професійну „Селянську Спілку", яка мала би боронити класових інтересів селянства.

Селянство почало класово самосвідчуватися, величезна маса селян, зрівняних поміж собою аграрною революцією, почулися ще більш як за часів революції, чимось єдиним, монолітним і почали виразно домагатися своїх прав. Наприклад всім „науковим догмам 85% націй не хотіли миритися з тим місцем, яке давали соціялісти.

Ся величезна більшість — кляса хліборобів — владно домагалася свого місця, хоче бути паном, а не лише слугою політики, влади. До сього неминуче прийде, незалежно від того, чи вступить погодитися з сим соціялісти, чи ні.

Наскільки ся селянська спілка є популярною на селі, свідчить той факт, що її оборонними стають деякі комсомольці й навіть партійці. В селі Новій Воронівці, на Херсонщині, де я вчительював до весни 1930 року, було вилучено з комсомолу цілу групу комсомольців за приязність до „Селянської Спілки", при чому було подано саме сю причину їх вилучення; здебільшого „селянофілів" викидають з партії чи комсомолу під иншими закидами

Рівночасно з класовим усвідомленням селянства зростає й національна свідомість. Колись наше селянство, завдяки несвідомости національної окремішности, вважало свою мову за мову „мужицьку", гіршу від „панської" — російської, — тепер сі часи далеко за нами.

Весною, 1926 року, на окружному зїзді рад в Одесі, коли представник Харківського уряду Петровський говорив по російськи, один селянин виступив з острою критикою харківського уряду, як уряду чужонаціонального, й домагався безглядної українізації державного апарату

В грудні 1926 року, підчас всесоюзного перепису, — як розповідали мені участники сього перепису — не було видно, аби селянин неправильно назвав свою національність, всі казали й писали, що вони Українці

(Докінчення буде).

ВЕСЕЛЕ.

Один англійський епископ чекав в Лондоні на рові вулиці на стріткару. На тім самім рові робітники направляли електричні дроти, отже щоби пожартувати собі з епископа, один з них каже:

— Що зроолю в ран з своїми ангельськими крилами, себто як буду вдягати ковт поверх них.

— Не журись сим, - каже до нього епископ, — радше журися, як ти будеш вдягати штани поверх хвоста.

Чому море сіяженіло.

Поет: Недавно я сидів на березі в часі бурі і писав вірш про те, як грізно хвилюється море. В часі писання, море зробилося ще грізнійшим і прямо скаженіло.

Приятель: Нічого дивного. Хто будь скаженів би, коли-б ти писав свої вірші біля нього.

Котра година.

Сидять двох в арешті, один за крадіж годинника, а другий за крадіж корови, тай досолюють один другому:

— Скажи, будь ласка, котра година? — дрочиться з першим той, що вкрав корову.

— А вже пора корову доїти, — відповів спокійно другий

ОБРАЗИ! ОБРАЗИ!

Маємо такі образи на продаж:

1. Ісус Христос в терновім вінці.
2. Тайна Вечеря.
3. Пресвята Тройця
4. Матір Божа безнастанної помочі.
5. Св. Апостол Петро
6. Св. Апостол Павло
7. Св Архангел Михаіл.
8. Гріб Ісуса Христа.
9. Гріб Пречистої Діви Марії.
10. Св. о. Николай
11. Свята Родина.
12. Матір Божа терпляча
13. Свята Анна з маленькою Марією.
14. Ісус Христос в Отнім Городі.

Величина образів 15¼ через 20 цалів.

Образи виднчені в дуже гарних кольорах і на добрім папері.

Ціни:

Один образ, з пересилкою	40ц.
Два образи, з пересилкою	75ц.
Три образи, з пересилкою	1.00
Пять образів, з пересилкою	1.50
Десять образів, з пересилкою	2.75

Замовлення і гроші слати на адресу:

THE HERALD

Box 3004, Winnipeg, Man.

„ВІСТНИК"
Релігійний часопис для Українців в Канаді
Виходить 1го і 15го кождого місяця.
Видає Українська Православна Видавнича Спілка.
Передплата: В Канаді — $1.50 на рік.
За границю — $2.00 на рік.

THE HERALD
Published semimonthly by the
Ukrainian Orthodox Publishing Company
Subscription per annum:
In Canada — $1.50. — Foreign — $2.00.

Адресуйте: — Address:
The HERALD, Box 3684, WINNIPEG, MAN.

ЦЕРКВА І ПОЛІТИКА.

Одним з улюблених закидів проти Української Православної Церкви з боку її противників є той, що ніби вона забагато політикою интересується. Вони кажуть: Українська Православна Церква може булаб й добра, як би тільки свого діла пантрувала, а то вона більше політикою займається, чим словом Божим. А її провідники, то тільки й роблять, що политикують.

Такий закид проти нашої Церкви висувають двоякі люде: такі, які свідомо говорять неправду, і такі, які повторяють ту саму неправду несвідомо. Перші роблять се на те, щоби нам шкодити, а другі — через свою несвідомість.

Говорячи про політику, треба сказати, що в нас політику розуміють в першій мірі як вибори. А там дальше все те, що з виборами звязане: агітація, лайка, купівля голосів, горівка, ковбаси, політичні джаби. І тому, коли в нас почують, що хтось там „бавиться політикою", то так і розуміють, що він агітує за кимсь там, купує голоси, займає виборчі дринглі. Отже не диво, що люде з таким острахом згадують про саму можливість Церкви заниматися політичними питаннями.

Але дійсна політика, се не самі вибори, се не агітація за кандидатами, не боротьба між партіями. Політика — се спосіб, штука правління державою. А дійсні політики — се не агенти, які скуповують голоси, як в нас звичайно думають, а люде, які управляють державою, або які вчаться, студіюють, як державою управляти, щоби забезпечити її добробут. Отже політика — се дуже поважна справа. Бо від мудрої політики, від мудрого правління державою залежить добробут і щастя тої держави та її горожан. Отже Церква, яка є обовязана дбати про добро своїх вірних — і то не тільки про добро вічне, але й дочасне —не тільки може, але повинна интересуватися такою важною справою, якою є дійсна політика, себто управа держави, і від якої залежить не тільки матеріальний, але також і моральний добробут її вірних.

Розуміється, що Церква мусить бути дуже обережна, в яких саме політичних питаннях і серед яких обставин та до якої міри вона може і повинна забирати голос. Ось приклад: В Канаді, в доминіяльній політиці, є дві головні політичні партії — ліберальна і консервативна — ті дві менші: фармерська і робітничa. Сі партії рівняться між собою в дечім, але всі вони мають одно спільне. всі вони бажають добра своїй державі, всі вони є льояльні (вірні) її законам, всі клоночуться добробутом краю і його жителів, а рівняться тільки своїми поглядами на те, в який спосіб такий добробут можна найкраще осягнути. Коли отже надходять вибори, то Церква не має жадної причини і не повинна пополирати якусь одну з сих партій, а проти поборювати. А се тим більше, що жадна з тих партій не відноситься до Церкви ворожо, ані не має в своїй програмі планів її нищити. Що більше — члени всіх згаданих партій є членами Церкви.

Але від якогось часу в Канаді появилася ще одна партія, оскільки партією її можна назвати, а се — партія комуністична. Партія, яка явно поборює віру в Бога, яка відноситься скрайно ворожо до Церкви, яка не визнає християнської моралі, яка не вірить в шлюб і родинне життя, яка ворожо ставиться до конституції сього краю і яка, на кінець, є контрольована чужою державою, — совітською Росією.

Скажім отже, що надходять вибори, в яких крім инших партій, ставить своїх кандидатів також партія комуністична. Яке тоді має бути відношення Церкви до комуністичних кандидатів? Чи вона має трактувати їх на рівні з другими кандидатами, і „не вмішуватися в політику", чи противно має виступити проти цих і напоминати своїх вірних, щоби не голосували на ворогів віри і Церкви і ворогів своєї держави, а противно, щоби поборювали їх і недозволили увійти в силу? — Відповідь на се може бути тільки одна: Церква повинна рішучо виступити проти комуністичних кандидатів, явних ворогів Церкви, релігії та моралі. І такий виступ з боку Церкви не буде „вмішуванням в політику", тільки виконанням свого обовязку: оборонною віри і моралі, для підтримання і поширення яких Церква є покликана.

Се, що досі сказано, сказано про Церкву взагалі, а тепер кілька слів про Українську Православну Церкву та про закиди проти неї, що вона „бавиться политикою". В нас часто говориться про українські політичні партії в Канаді, але в дійсности строго політичних українських партій в Канаді нема. Справи, які дають Українців в Канаді на групи, не є строго політичного характеру. Ми, приміром, не сперечаємося про те, який устрій має бути в Українській Державі, а про те, як ту державу здобути, та чи вона взагалі повинна і має бути. Є в Канаді група Українців Самостійників, до якої православні Українці належать, яка остоює, що український нарід має бути цілковито самостійний, від нікого не залежний. Є комуністи, які є проти самостійности українського народу, а за тим, щоби він був під панчуванням Москви. Є москвофіли, які хоч не є комуністами, то так само як комуністи хочуть, щоби український нарід був невільником народу московського. Є люде, які поза Римом світа Божого не бачуть і за папу римського віддають все, людську гідність, національну честь, самостійність українського народу. Є дальше типи, які за похвалки у формі чужих чеків та концесій рідну маму продадуть, не то українську справу.

Українська Православна Церква, дбаючи про добро українського народу не може дивитись байдужно на те, як чужі агенти баламутять людей, як заводять їх на манівці, як запроваджують до чужої кошари. Вона отже освідомляє їх національно, чикикає до рідного життя, остерігає перед вовками в овечих скірах.

Але що робиться? Ті власне вовки в овечих скірах, а також їх темні, або замучені жертви, давай кричати: Українська Православна Церква сяка-така. Вона політикою занимається! Та православні Українці не зважають на такі закиди. Вони кажуть: Українська Православна Церква, як Церква українського народу, інтересується всім тим, що відноситься до життя того народу. Інтересується справами душевними, интересується справами просвітними. Для неї нема нічого забороненого, вона підтримує все те, що приносить добро її вірним — добро вічне і дочасне, — і поборює все те, що наносить шкоду.

Коли хтось хоче називати се „політикою" і казати, що Українська Православна Церква „політикою бавиться", так що-ж, нехай і так. Але для нас се не ніяка політика. Се є виконання свого обовязку, який на Церкву наложив Сам її Основатель — Ісус Христос. Обовязок — бути світлом світу і по давати людям істину життя.

ВІДОМИЙ ВЧЕНИЯ ПРО ПОЗАГРОБОВЕ ЖИТТЯ.

Один з найславнійших французьких астрономів проф. Моро в одному французьких часописів пише про позагробове життя ось що: людина, яка в усяке можливости дальшого життя по смерти є в суперечености з висновками відомих природничих наук. Коли я думаю, що в се вірю, то довели мене до сього льогічні висновки наук вих слідів...

Безумовно є такі, що мені скажуть Як ви можете говорити такі нісенітниці! Адже ніхто не вернув ще з сеї невідомої країни!

Але сей доказ є дітвацький і смішний. Чи бачив хто коли електричність? Ні. А нема мабуть такої людини, якаб не вірила в істнування електричного току. Оглядав хтось колись атом? Ні. А вже ж десне — смерть, а думаючи духовне життя і спокій" (Кол. III: 2; Рим. VIII: 6

Розважмо, чи було в нас у момент народження яка-будь здібність до підтримування життя нашого? Хто защепив в родичах наших такий нахил, що вони не жалкують не тільки маєтку свого, але і здоровля і самого навіть життя, щоб годувати нас; стараються за нас, щоби утримувати нас у всякому достатку? Чи не Бог? Хто наповнив груди матері молоком, коли потрібним для життя немовляти? Чи могла вона сама се зробити? Хто змушує й землю, й воздух, і воду, й сонце служити до зростання всякої рослини на користь людям?

З того бачимо, що ми живемо на сьому світі не для того, щоб мати що їсти і пити, але для того, щоб старатися про найскорше, заснованим і здисперим цар ствия Божого межи людьми, щоб царствие правди, любови, спокою, про що просимо день у день: „нехай прибуде царство Твоє" (Мат. VI: 10). Бо тільки ті люде, котрі пізнають царство Боже на землі, мають надію осягнути і царства небесного. Страшно-ж і напинок додасть нам Господь Бог, коли причинок. Служім тільки вірно Господу і Богу своєму, то не будемо потребувати журитися про те ніколи ,бо слуга не журиться про те, що їсти й пити: він лише має виконувати волю свого господаря, а господар сам старається про те, щоб слуга його мав що їсти і в чім ходити. Отже й ми, яко слуги Божі, маємо чинити тільки волю Господню — шукати царства Божого і правди його, — а всю иншу журбу віддаймо в руки Господа і Бога, а Він, яко Господь найзможнійший і добрий, не дасть нам, слугам Своїм, загинути марно, але про нас все старатися буде і всім, що потрібно нам для виконування Його святої волі, гойно нас забезпечить. Задючи всяку журбу на Господа Бога, майже завжди в памяти отсю правду непорушну: хто старається більш про земне, ніж про небо — тратить немилість і небо й землю; а хто передовсім старається тільки про небо, той осягне і небо і землю.

„Розумні від віку Богові всі діла Його" (Діян. - V: 18), і Він у такий, а не инший спосіб спорядив цілий порядок поступування людського і таким промислом Своїм керує все на найліпший і на найдогідний для нас кінець. Ми маємо старатися лише про учтивість, а все инше дасть нам Той, Що нас сотворив. Що нас при житті дасть досить утримував буде, а Котрому за те належить від нас честь і хвала тепер і завжди і на віки вічні. Амінь.

Прот. Динько-Никольський.

Православні Українці! Старайтеся, щоби Ваш сусід також став передплатником „ВІСТНИКА". Сим Ви поможете своєму релігійному часопису.

ДВЕРІ БОЖОГО МИЛОСЕРДЯ.

Одної неділі підчас Богослужения до церкви зайшла черезо отворені двері пташка. В перелякану воно почало літати попід стелю й шукати виходу на двір, але дарма. По часі, в наслідок сильного змучення, присіла на хвильку на римських образа. Вона побачила отворені двері й вилетіла ними на волю.

Один з присутних в церкві, який мав на совісти тяжкий гріх, подумав сам про себе: „Чи я не поводився так глупо, як та пташка, яка в наслідок переполоху кидала собою з кута в кут, немаючи навіть змоги поглянути, де двері? Чи я не кидав собою під тягаром гріха, не знаючи, де мені знайти поміч? А весь час двері Божого милосердя стояли отворені. Крізь ті двері я можу вийти на волю"

Сказав Ісус: „Я є двері і ніхто не годен здійти до Отця, як тільки через Мене".

НАУКА НА ТРЕТЮ НЕДІЛЮ ПО СВ. ТРОЇЦІ.

„Не журіться життям вашим, що вам їсти або пити; ані тілом вашим, чим зодягатися... бо Отець ваш небесний знає, що вам усього того треба, а шукайте перш царства Божого та правди його; се-ж усе додасться вам" (Мат. VI: 25, 32, 33).

Яка е велика радість, яка втіха чути ці упевнення від Спасителя нашого! Від сих щирих слів наше серце повинно заспокоїтися—бо не хто инший, а сам Бог Всемогучий знає всі наші потреби, Бог, Який все може зробити. Який з небуття все викликав одним тільки словом: „сказав і сталося", Бог, Який є безконечною любовю і ласкою, а овочем і наслідком сеї ласки є весь світ видимий і невидимий і всі користи від усього твору, що служать для блаженства нашого! Ще більше того: Він, Сам Бог, є так близько-близько до нас, щоб у кожду хвилину життя нашого заразі же являти нам свою благість і добродійство. Задля того-то відкриває він нам Себе під іменем в постаті Отця, отця нашого, що пильно не придивляється до всіх наших потреб, або ліпше буде сказати, передбачає їх: „Знає Отець небесний, чого потребуєте! Не журіться про те, все для вас приготовано і дасться вам, бо воно належиться вам, вже сам ніщо-тінько не можете порадити, і одної люди зросту прибавити — се не ваша річ, а ваше завдання — шукати, старатися про царство Боже і правду його: „Про гірне думайте, а не про земне; бо думання тілесне — смерть, а думання духовне життя і спокій" (Кол. III: 2; Рим. VIII: 6

Розважмо, чи було в нас у момент народження яка-будь здібність до піддержування життя нашого? Хто защепив в родичах наших такий нахил, що вони не жалкують не тільки маєтку свого, але і здоровля і самого навіть життя, щоб годувати нас; стараються за нас, щоби утримувати нас у всякому достатку? Чи не Бог? Хто наповнив груди матері молоком, коли потрібним для життя немовляти? Чи могла вона сама се зробити? Хто змушує й землю, й воздух, і воду, й сонце служити до зростання всякої рослини на користь людям?

З того бачимо, що ми живемо на сьому світі не для того, щоб мати що їсти і пити, але для того, щоб старатися про найскорше, заснованим і здисперим царствия Божого межи людьми, щоб царствие правди, любови, спокою, про що просимо день у день: „нехай прибуде царство Твоє" (Мат. VI: 10). Бо тільки ті люде, котрі пізнають царство Боже на землі, мають надію осягнути і царства небесного. Страшно-ж і напинок додасть нам Господь Бог, коли причинок. Служім тільки вірно Господу і Богу своєму, то не будемо потребувати журитися про те ніколи ,бо слуга не журиться про те, що їсти й пити: він лише має виконувати волю свого господаря, а господар сам старається про те, щоб слуга його мав що їсти і в чім ходити. Отже й ми, яко слуги Божі, маємо чинити тільки волю Господню — шукати царства Божого і правди його, — а всю иншу журбу віддаймо в руки Господа і Бога, а Він, яко Господь найзможнійший і добрий, не дасть нам, слугам Своїм, загинути марно, але про нас все старатися буде і всім, що потрібно нам для виконування Його святої волі, гойно нас забезпечить. Задючи всяку журбу на Господа Бога, майже завжди в памяти отсю правду непорушну: хто старається більш про земне, ніж про небо — тратить немилість і небо й землю; а хто передовсім старається тільки про небо, той осягне і небо і землю.

„Розумні від віку Богові всі діла Його" (Діян. - V: 18), і Він у такий, а не инший спосіб спорядив цілий порядок поступування людського і таким промислом Своїм керує все на найліпший і на найдогідний для нас кінець. Ми маємо старатися лише про учтивість, а все инше дасть нам Той, Що нас сотворив. Що нас при житті дасть досить утримував буде, а Котрому за те належить від нас честь і хвала тепер і завжди і на віки вічні. Амінь.

Прот. Динько-Никольський.

ДО ІСТОРІЇ РОЗВОЮ УКРАЇНСЬКОЇ ГРЕКО-ПРАВОСЛАВНОЇ ЦЕРКВИ В КАНАДІ.

СПРАВА ЦЕРКОВНОГО ЧАРТЕРУ НА ПРОВІНЦІЮ КВЕБЕК.

(Дальше).

На означений час перед отворенням квебекського парляменту, Консисторія вислала формальну просьбу о чартер та вложила означену оплату в сумі около 900 долярів. Законопроект як рівнож всі инші потрібні папери приготовив адвокат. Він також заангажував посла, в особі генерала Смарт-я, щоби той вніс в парляменті наш законопроект та щоби зопікувався ним в часі дебати. Генерал Смарт є послом вже через 18 років з одного й того самого округа (з під Монреалю) і хоч офіціяльно не є звязаний з жадною політичною партією, то в політичних кругах тішиться доброю славою, а се не аби як помогло нашій справі. Добру славу ген. Смарт здобув собі також на фронті підчас послідної війни.

Коли вже всі формальности були поробленні, наш легальний представник, будучи добре знакомий з премієром Тешеро, вдався до нього і поінформував його про заходи Української Православної Церкви в справі чартеру. Він також просив його, щоби так він як і його правительство відносилися до просьби України прихильно та щоби не сталося таке, як в 1928 році, коли то наш законопроект не відомо чому був відкинений.

Премієр Тешеро відповів, що ані він особисто, ані його уряд не будуть мати нічого проти того, щоби Українська Православна Церква дістала провінціяльний чартер, але мусить дістати на се згоду монтреальського рімо-католицького епископа Гуїдіе. Инакше на успіх числити не можна, бо і в 1928 році справа чартеру перепала тільки тому, що проти неї був виступив згаданий архієпископ. Правда, проти чартеру були протестантські круги, але їх спротив не так богато значив.

Довідавшись про зміст розмови легального представника Церкви з премієром Тешеро, управа Церкви зорозуміла, що [illegible] справа чартеру не подається і тому вирішила вислати до Монтреалю і Квебеку о. Савчука, приповручивши йому підприняти на місці такі кроки, які буде уважати за відповідні, щоби не допустити до того, аби вороги в Українській Православної Церкви повикидали її в справі чартеру ще раз.

Прибувши до Монтреалю, о. Савчук, при співучасти о. Слюзарa, відбув з адвокатом довгі наради, на яких обговорено плян акції. Адвокат пояснив, що з огляду на велике число французьких голосів, які католицька церква в провінції контролює, тільки та політична партія може остати при силі, або увійти в силу, яка здобуде собі поперти католицького духовенства. Досі католицька церква попирала ліберальну партію, яка є в силі вже більше, як тринадцять років. Сього року заноситься в провінції на вибори, отже так правительственна партія як і партія опозиційна (консервативна) заповідають ласки в католицькій церкви. А тому, що проти правительства Тешеро від якогось часу почалася сильна кампанія між самими Французами, Тешеро старається остати в як найлучших відносинах з монтреальським архієпископом, а се значить, що він нічого не зробить такого, чим мі би дразнити собі архієпископа, хоч би слушність не була на стороні того католицького достойника. Тому то Тешеро і пропонував дістати згоду архієпископа. Та наші представники знаючи як католики відносяться до нашої Церкви, і не думали просити Гуїдіе, а натомість рішили повести справу так, щоби премієр Тешеро і його правительство були примушені дати нам чартер без згляду на те, чи се буде подобатися архієпископові, чи ні. Що більше, повести справу так, щоби сам Гуїдіе побачив, що його приятель, Тешеро, мусить задовольнити домагання Українців, коли не хоче пошкодити собі в очах публичної опінії.

В тій цілі представники Української Православної Церкви почали уладжувати в Монтреалі побічення з рішними визначними людьми та інформувати їх про Українців і про Українську Православну Церкву, при чім пояснювали, що церква в Монтреалі не може як слід виконувати свої завдання, бо ще не має чартеру, а чартер тяжко дістати, бо се му противиться католицька церква. Такі відомости дуже дивували тих людей, з якими представники бавилися, і вони запитували, чому архієпископ Гуїдіе має противитися тому, щоби наша Церква отримала чартер, та взагалі, яке право він має в такі справи вмішуватися. Коли-ж дістали пояснення, то висказували: „Се-ж противитися засадам релігійної свободи! Ми-ж живемо в Канаді, а не в совітській Росії! Ми не можемо позволити на таке допускання прав. Домагайтеся свого, а ми вам поможемо. Коли правительство послухає голосу католицької церкви і не здоволить вашої справедливої просьби про чартер, то ся справа вибере розголосу на цілу Канаду! А се не вийде на користь, ані самій католицькій церкві, ані правительству. Отже - не піддавайтеся!"

(Дальше буде).

ЧЕСНА СМЕРТЬ.

Коли лютий імператор, Клявдій засудив Петуса на смерть, жінка засудженого пробила своє груди ножем і, подавши своєму мужеві ніж, промовила

— Мужу, се не болить!

„І дійсно смерть не болить, коли хто вмирає за правду

ХРИСТОС НАЙБІЛЬШИЙ УТІШИТЕЛЬ.

„Я е Воскресення і Життя; і кождий, хто віруе в Мене, хоч би і помер, буде жити; а хто жие і віруе в Імя Моє, той не вмре повік."

НЕДІЛЬНА ШКОЛА

КАТЕХИЗМ
або
В ЩО ВІРУЄ ПРАВОСЛАВНИЙ ХРИСТІЯНИН.

(Дальше).

Причасти в Православній Церкві й загальний склад Літургії.

По повелінню Господньому, ученики Христові, де тільки були християне, чинили і доконували те, що було на Тайній Вечері. А що на Тайній Вечері, крім споживання Тіла й Крови Христових в постаті хліба-й вина було ще обмивання ніг по обряду єврейському, бесіда — або наука Христова, співи псалмів, — то й Апостоли також приключили до благословення хліба й вина деякі святі обряди: молитви, співи псалмів і науку Слова Божого. Про благословенний хліб і вино Апостоли навчали вірувати, як вірували самі, себто — що сей хліб і вино є правдивим Тілом і Кров'ю Христовими. Ся Тайна вечеря, безперестанку поновляється в Церкві Православній, називається **Службою Божою**, по грецьки **Літургією**.

Від часів апостольських Служба Божа правиться безперестанку дотепер, і в правдивій Православній Церкві Христовій буде правитися до кінця світа. Кажемо **безперестанку**, бо так справді є. Приміром, прилуступимо, що по всіх православних церквах кождого дня Служба Божа розпочинається в 9-ій годині перед полуднем Таким чином, коли на Волині в годині 11 Служба Божа буде кінчитися, то майже в сю пору росийється відправа Служби Божої, приміром в Парижі, де буде тоді 9-та година. А скінчиться в Парижі Літургія, то родпічається в Америці, й всюди в годині 9-ій. Таким чином цілу добу де-небудь правиться Служба Божа, і виходить, що вона правиться без перестанку.

У Православній Церкві Служба Божа правиться по обряду, як записали з переказів апостольських святителі: Василій Великий, Іоан Золотоустий і Григорій Двоеслов

Склад Служби Божої коротко можна подати так: 1) спочатку приносяться й приготовляються хліб (проскура) і вино для сьої тайни (**принесіння по грецьки проскомідія**); 2) потім відбуваються спільні молитви, співи псалмів і читання Слова Божого, себто читання з книг апостольських і Євангелії. Після Євангелії обовязково повинна бути проповідь, або наука церковна. При тих молитвах, співах і науці, давнійше, звичайно, бували й ті, що цавчались віри Христової й мали приступити до хрещення; сих людей називали **оглашенними**; відсіль і вся ся друга частина Служби Божої називається **Літургія оглашенних**; 3) пересті, відбувається саме посвящення хліба й вина й принятя їх самими тільки вірючими во Христа. Се третя частина Служби Божої, або **Літургія вірючих**, себто правдиво вірючих в Христа.

Посвящення хліба й вина відбувається так. Священник покликує всіх зібраних в церкві дякувати Господу Богу, й сам в тайній своїй молитві дякує Йому за всі добродійства й милости людям. Потім споминає про Тайну вечерю й, наречешті, взиває Духа Святого, щоб Він причинився до посвящення хліба й вина й перетворив їх на правдиве Тіло й правдиву Кров Христові. Декотрі слова з тієї тайної молитви священик виголошує голосно, напр.: **Прийміть, споживайте й пийте з неї всі.** На час посвящення Дарів хор співає: **„Тобі співаємо, Тебе благословимо, Тобі дякуємо, Господи, й молимось Тобі, Боже наш".** І як навчени ми від Апостола, так і віруємо, що через те благословення й посвячення хліб і вино становляться правдивим Тілом і правдивою Кровю Господа Ісуса Христа, Спасителя нашого

Закінчення.

Таким чином тайна святого Причасти складається з наступних обрядів. Священник бере хліб і вино, молиться й благословляє їх, а в той самий час Дух Святий перетворює хліб і вино й робить їх правдивим Тілом Христовим і правдивою Кровю Його. І через споживання їх люде причащаються, стають причасними Тіла й Крови Христових, а через те, здіваються з Ним, набувають життя вічне.

Коротко сказавши, Причасти — по повелінню й обіцянню Спасителя — є споживання Тіла й Крови Христових, в поставі хліба й вина, на память про муки і смерть Його для життя вічного.

(Дальше буде).

ІСТОРІЯ ЦЕРКВИ.

(За Е Семакою).

(Дальше).

Релігійно-моральне життя християн. — Початок монашого життя.

Християне перших віків християнства були перенятї живим почуттям релігійности і моральности, так, що життям своїм оправдували слова Спасителя: „Нехай так засвітить світло ваше перед людьми, щоби видячі ваші добрі діла, прославляли Отця вашого, що на небі". Обовязки свої до Бога сповняли християне дуже докладно. Подібно сповняли вони і обовязки супроти себе самих, відзначаючи чесностю мірности, скромности, терпеливости, поважливости, моральної чистоти Таксамо ревними були християне і у виповнюванню обовязків проти ближніх. Зновідь Господнин „Любіть один одного, як Я полюбив вас", була для християн святою. Один перенесивши другчих в ділах милосердя, опікуючися убогими і хорими, сиротами й подорожними.

Прекрасно описує релігійно-моральне життя християн перших віків християнства святий Юстин-Мученик, кажучи: „Тим, що колись віддавалися пороками, тепер подобає ся моральна чистота; ті, що колись занималися беззаконствами, тепер поклоняються одному правдивому Богові; ті, що колись ненавиділися взаїмно, тепер живуть разом в любові, бо що більше, вони моляться і за своїх ворогів і намагаються приєднати тих, що їх безправно переслідують".

Коли до сих християнських чеснот віри, любови, милосердя і моральної чистоти дочислимо ще й геройство, з яким зносили християне під час переслідувань пірути, всілякі муки і навіть смерть за свою віру в Ісуса Христа, то не можна не сказати словами святого Кипріяна: „О, як щаслива наша церква, котру просвічує божественний дар і прославляє так гарно кров мучеників! Вперед була церква біла від діл братів (християн), тепер вона багряна від крови мучеників: в ній винці не бракує ані лелій, ані рож".

Богато християн не вдоволялося виповнити тільки християнські заповіди, але, щоби осягнути вищий степень моральної совершенности, вони намагали ся послідувати евангельської науці повздержливости і самовідречення, стримуючися навіть від дозволених розрад. Ся повздержливість зявилася „всякезою", то є вправою в чесноті. В третьому столітті почали поодинокі аскети віддалятися від людського товариства і проживати в пустинях, називаючи себе „анахоретами", або „еремітами". Перший славний анахорет є Павло Тебейський з Єгипту, про котрого оповідають, що в половині третього століття 14-літнім молодцем пішов в пустиню, де, ніким не знаний, перебував через 90 літ, живлячися пальмовими овочами і пючи воду з поблизької нори. Аж близько перед смертю (340 р.) знайшов він — як оповідають — другого славного пустельника Антонія Великого. Відтак після їх приклад стало богато инших християн жити на лад пустельників, а з їх спільчення витворилося потім правильне монашє життя

(Дальше буде)

НЕ ТАК ДУЖЕ ПОМИЛИВСЯ.

Один священик відправляв в церкві похорон. Церква була пряна людей, а же священик рішив говорити проповідь в церкві. Він вийшов на амвону й прочитавши уступ з євангелія, почав

Сей уступ учащав до нашої церкви через десять років...

Наразі завважав, що дехто з присутних усміхнувся. Він отже прибрав грізнійшу поставу і промовив ще голосніше.

Як я вже сказав, сей труп у нас до нашої церкви через десять років!

В церкві сим разом почувся голосний сміх і священик похопився, що він сказавсь щось не так, як треба. Але він скоро зорієнтувався і промовив:

Не смійтеся, я й не так дуже помилився. Я бачу між вами богато таких, які вже двайцять років ходять до сеї церкви, але нічим не ріжняться від сего трупа: і розум вши і серця — мертві!

Чи не можна сього сказати про богатьох людей?

ЩО МАЮ РОБИТИ.

В часі домашньої війни в Злучених Державах, один жовнір згубився від своєї компанії. Він підійшов до генерала Шерідана і спитав несміло, що він має робити.

— Де ти маєш робити?! — промовив грізно генерал. — Цілий фронт у вогні, а він не знає, що має робити! Ставай де будь і бий ворога!

Чи мало є таких людей в організаціях, що стоять із зложеними руками тоді, коли другі працюють, і питають що їм робити? Роботи довкола них — а вони її не бачуть. Або не хочуть бачити

ОБКИДАЛИ КАМІННЯМ КАТОЛИЦЬКУ ПРОЦЕСІЮ.

Підчас католицької процесії в Ланкаширі, Англія, було кілька осіб покалічених каміннями, яким натовпи антикатоликів обкидали процесію. Таксамо в Мосенді велику католицьку процесію обкидано камінними й розбито статую Богородиці, яку несли в процесії. В Белширі кілька соток людей напали на католиків і вчинили бійку.

Десять-тисячну католицьку процесію в Галовгейт товпа завтакувала й обкидала камінними. Кількасот людей розпочали бійку, яку з трудом припинила поліція та кінна поліція. В усіх випадках поліція з трудом приверула порядок.

БОЛЬШЕВИКИ СВЯТКУЮТЬ ПОЛЬСЬКІ СВЯТА.

Як доносять большевицькі часописі дня 3 травня (історичний день польської конституції) давши польський посол в Москві великий прийом, на якому були присутні також визначні большевики, як Литвінов, Ворошилов і другі. Сипались промови та побажання розвитку Польщі і Большевії „Ідкреслюючись дружні відносини між Польщею та большевиками, як сусідними державами

Все йде найкраще кождого українських та білоруських земель

НОВІ РОЗКОПКИ В ЕГИПТІ.

В Єгипті в т. зв. долини королівських гробів відкопали дві могили двірських співаків могили походять з часів XIX династії фараонів. В могилах знайшли золоті бранзолети, дорогі пашийники та гарні вази.

САМА СОБІ ВИКОПАЛА МОГИЛУ.

На передмістю Лодзі Доли дозорець цвинтаря побачив свіжо викопаний гріб, а в ній мертву жінку. Виявилось, що се трун 30-літньої Станислави Шепанської, яка через нужду викопала собі гріб, потім лягла на нього і отруїлась. Жахливе самовбийство безробітньої викликало в Лодзі велике пражвіння.

НЕЩАСТЯ УЗНАЛИ ЗА ЩАСТЯ.

Недавно на людній вулиці в угорській столиці, Будапешті, переїхав автомобіль жебрачку, наслідком чого вона страгила око й скалічила на ногу. Шофера арештовано й жебрачка домагалася на суді відшкодування. Оборонець шофера зробив велику користь для жебрачки, вибивши їй остаточно з голови ногу, бо ся принастиме їй велику користь та в її професії. Сей оборонець так вміло представляв користи для жебрачки з по каліченнї, що не лише жебрачка, але й судля повірив у те й признав, що шофер не зробив каригідного вчинку, лише добродійство для жебрачки та звільнив його від вини й кари.

АМЕРИКАНСЬКІ КОМУНІСТИ ТІКАЮТЬ З „РАЮ".

З Гельсінгфорсу (Фінляндія) доносять, що американські комуністи, які переїхали через Фінляндію до Росії, тепер стараються звідти вирватись. Богато з них Москва призначила для переведення колективізації господарства селянського в Карелі, або нагляданти за лісними роботами

Останнього тижня 22 американські горожани-комуністи, що недавно в групі сорок осіб переїхали до Росії, просять фінський уряд дати им візи для переїзду до Америки Всі вони незадоволені з того, що побачили в Росії й знеохотилися в комунізмі. Американські й канадійські фармері, які попродали свої фарми й приїхали до Росії, тепер стараються звідти вирватись і жалують свого необдуманого кроку, стратинши все, що мали

ФРАНЦ. ПРЕЗИДЕНТ НАД МОГИЛАМИ СИНІВ.

Новообраний президент Франції Думер підчас світової війни вислав до війська 4 синів і всі чотири сини згинули в боротьбі з Німцями Тепер, коли Думера вибрали президентом, він зараз-же пішов зі своєю жінкою на спільну могилу своїх синів і довго молився за них. Як бачимо, французькі політики вміли бути патріотами не лиш на словах, але не жаліли для вітчизни навіть своїх синів і то аж чотирох. У нас не все воно було так. Не диво, що Франція побідила у війні й обладала свої землі.

ГІНДЕНБУРГ ХРЕСНИМ БАТЬКОМ 14 ТИСЯЧІВ НІМЦІВ.

Кілька літ тому вислав в Німеччині звичай, що президент держави є хресним батьком семої дитини в кождій німецькій родині Обчислили, що нині Гіндербург є хресним батьком 14-ти тисячів малих Німців.

МЕРТВА ДИТИНА ПЛАЧЕ.

На передмістю Липська померла дволітня дитина Більшого німецького робітника і родичі приготовляли похорон. Коли мати повернула від священника, якого просила похоронити дитину, побачила, що „небіщик" сидить на катафальку між свічками і плачучи, протирає заспані оченята Мати навіть не злякалась тільки з радістю привала до дитини й обцілувала її. Хоч смерть був стверднв лікар, то се був тільки летарг і за дні небщик бавився весело на подвірю

ЗАМОВИЛИ 110,000 БІБЛІЙ.

Фірма „Вилем Колинс Сонс", з Нью Йорку одержала телеграфічне замовлення з Лондону на виснаку 110,000 Біблій Колинс каже, що є тільки одна на світі книжка, яка може надіятися такого великого замовлення. Є нею — Біблія.

ДОВКОЛА УКРАЇНСЬКОГО ПРАВОСЛАВНОГО СОБОРУ В ВІННІПЕГУ.

Два роки тому у „Вістнику" часто появлялися дописі під повисшим заголовком, в яких писалося про роботу Братств та в Товариствах, які містяться при Соборі. Такі дописі мали велику вартість, бо з них члени і приятелі Собору поза Вінніпегом мали нагоду довідатися, що і як в нас робиться. А коли такі дописі перестали появлятися у „Вістнику", то не тому, що не було про що писати, а тому, що не було кому. Бо колишній дописувать, який підписувався псевдонімом „Скромний", має тепер богато иншої громадської роботи, що час йому не позволяє на те, щоби ще й дописувати. Отже й пости вони дуже дбе що написати про те, щоб нас роблячих минулого зимового сезону, щоби наші приятелі по за Вінніпегом могли переконатися, що ми не підступаємо аїв той про грамі, яку присвоїли собі під самий кінець існування Собору

Відчити і Концерти.

Перше, про що треба згадати по за Богослуженнями, то про відчити і концерти, які в нас відбувалися минулого зимового сезону так, як і попередніх років. Вони відбувалися кождої неділі вечером

Концерти устроювало Товариство „Сокіл" В програмі концертів виходили музикальні точки, співи і деклямації А також одноактівки, які відбувалися по відчитах. Час від часу й приїжджав співак хор „Бояна". Спеціально треба згадати про Шевченківський Концерт, який був дуже гарний.

Відчити були взяті з рамени Просвітної Секції. Вони були на різні теми. Сьогорічні відчити рожилися від відчитів з попередніх років тим, що було їх менше по теми строго політичні, а більше на теми інформаційні та виховавчі. Зацікавленість на відчитами було як звичайно великє. Просвітна Секція повинна і на слідуючий рік подбати про відчити на теми інформаційні. Таких відчитів люде радо слухають, бо вони не є такі важкі для пересічного слухача

Виступи на Радіо.

В минулому році ми мали кілька виступів на радіо. А то одно Богослужения і три концерти. Виступи виявали дуже успішно, за що прихильники належаться в першій мірі хорови „Боян" і його дирігентови, п. Пасічникові. За всі виступи ми отримали богато похвал і подяк, так від своїх людей, як і від Англійців. З боязких сторін писали люде, щоби частіше передавати Богослуження через радіо і давати проповіди, але на жаль цього не можна було зробити, бо передавання Богослужения через радіо є завзяне з великими коштами, на які наша парафія не може собі позволити. Тим більше в сих тяжких часах. Може дасть Бог, що як нас мать теші часи, то частійше можна буде передавати Богослужения через радіо, в тим самим більше число людей можна буде звінте ресурзати нашою справою

Права над дітьми.

При Соборі дасьше існують Недільна Школа і Рідна Школа. Обі школи виконують свою працю як слід. Правда, є деякі родичі, які тепер дозволяють своїх дітей до Рідної Школи, але цього не роблять. Чому сими, також сказати. Мабуть тому, що недозволять такою важною справою. Колиб їх діти вчилися дома по українськи, так се ні чого б, то вони їх і дома не мать і до Рідної Школи не посилають. Для них нема жадного оправдання

Уходом обох шкіл при Соборі устроєно один дітячий концерт в залі з вільною Концерт вийшов дуже гарно і всі були задоволені

Старші молоді при Соборі також не дармує Бере активну участь в Товаристві Боян" та в инших спорах причинюється до тої роботи, яку провадять при Соборі їх батьки

Говорячи про молодь треба сказати, що в нас зчаться дуже відчувати брак сали, в якій чрез Рідної Школи можнаби відбувати всякі театральні сходини та провадити працю над виховинням молоді. Була середіша думка приступити до будови такої сали ще сего року (вже навіть почали) але треба було з тим закінчити, бо дуже тяжкі часи теперь настали і не знати, коли поправляться

(Докінчення буде)

Один з членів.

РИМСЬКИЙ СЛУГА ПРИ РОБОТІ.

(Вайта. Мак.)

Старшу учительську духовними православного України, ку і розумієтся, хотіть його „освідомити", та повернути до Риму. Отже так йому вітають питань і повістень

„Чого ви стали православними? Чим ви були в кріпі? В краю православ'ї тобі нем? За кільки літ воно (православіє) піде Бог знає куда."

Вже „отець доктор", що ніби не знав, чому богато сільських України ніс стали православними Вони стали православними тому, бо зрозу

КУПУЙТЕ НОВІ КНИЖКИ.

Видавництво „Вістник" що тільки видало ось такі книжки, які повинні знаходитися в кождій християнській хаті:

Оповідання з життя Ісуса Христа, написав прот. С. В. Савчук. — Ціна з пересилкою ..... 25ц.

Десять Біблійних оповідань — написав прот. С. В. Савчук. — Ціна з пересилкою ..... 20ц.

Азор, оповідання з часів Ісуса Христа для молоді, — написав прот. С. В. Савчук. — Ціна з пересилкою ..... 15ц.

Свята Христина (її життя та діла) — написав Наталя Королева. — Ціна з пересилкою ..... 05ц.

Хто прищле 60 центів, отримає всі книжочки з пересилкою.

Замовлення і гроші слати на адресу:

THE HERALD, — Box 3684, — WINNIPEG, MAN.

Український Релігійний дво-тижневик в Канаді.

ВІСТНИК
THE HERALD

THE HERALD
Box 3684
WINNIPEG, MAN.

РІК VIII. ВІННІПЕГ, МАН., 1-го ЛИПНЯ, 1931. WINNIPEG, MAN., JULY 1st, 1931 ЧИСЛО (130) 13

ДАЛЬШІ РОЗСТРІЛИ УКРАЇНЦІВ.

Знову принесли нам радіо-телеграми про розстріли у Харкові цілої низки українських старшин. Їх розстріляно по присудах верховного військового трибуналу за-те, що вибито стрілів на чолі групи військових робітників-спортсменів, котрі нібито готовлювали повстання в армії на Україні.

Прізвища розстріляних таки: І. Морабо і Бабурін з 45-ої стрілецької української військової округи, Б. Кручинське, Синченко, командант полку, Іванов, начальник кавалерійської школи, Шепс-Шейкін, командант полку, і Мороховський, командант кулеметного батальону.

КАТОЛИКИ НАПАЛИ НА ПРАВОСЛАВНОГО СВЯЩЕНИКА З РЕВОЛЬВЕРАМИ.

„Українська Робітнича" виходить в Харкові, знову приносить в числі 117 з 9 червня ц. р. статейку

„Дивіться набирати в комсомол". Наслідком такого гнилого сенсаційного писання проти православних Харківщини на Івасемі вчинено цілий „акт терору". Ось як про це пише „Вісті ВУЦВК": В ґрет в голові в Івасемі, в Харківщині, в Сумщині, в Полтавщині, в Київщині, в Одещині, в Вінниччині, в Волині, в Поділлі, в Галичині, в Буковині, в Закарпатській Україні, в Холмщині, в Підляшші, в Лемківщині, в Надсянщині, в Посянщині, в Підгір'ї, в Бойківщині, в Гуцульщині, в Покутті, в Бессарабії, в Таврії, в Криму, в Кубані, в Донщині, в Слобожанщині, в Запоріжжі, в Степовій Україні, в Придніпрянщині, в Чорноморщині, в Приазов'ї, в Сіверщині, в Поліссі, в Лівобережній Україні, в Правобережній Україні, в Наддніпрянщині, в Наддністрянщині, в Надбужанщині, в Надсанщині, в Надпрутщині, в Надчорномор'ї, в Надазов'ї, в Надсіверщині, в Надполіссі, в Надлівобережній Україні, в Надправобережній Україні, в Наддніпрянщині, в Надчорноморщині, в Надпри

ЦЕРКВА І ДУХІВНИЦТВО НА УКРАЇНІ.

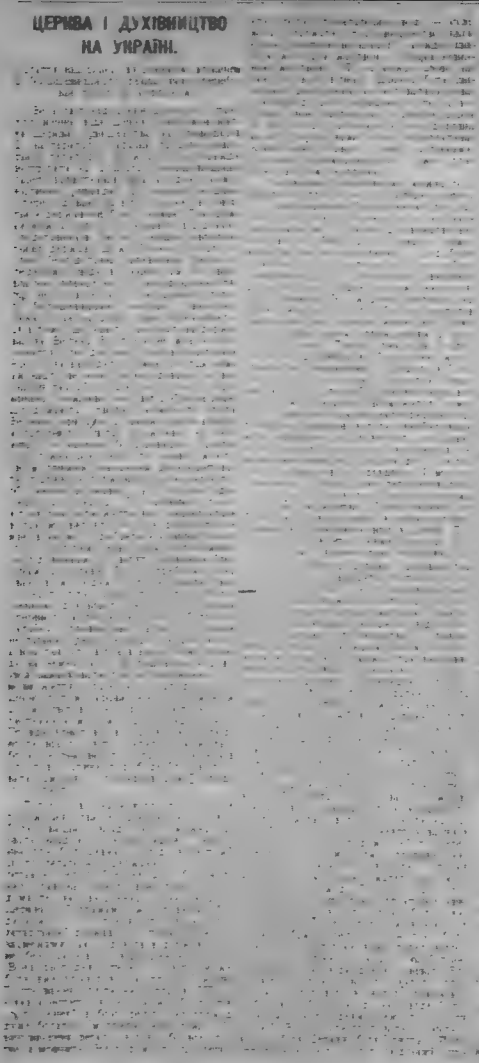

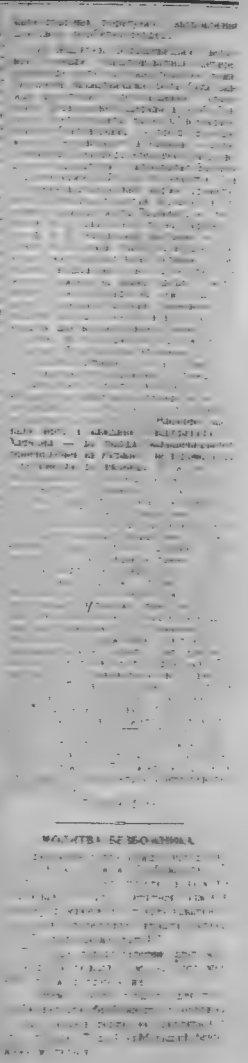

СУЧАСНЕ УКРАЇНСЬКЕ СЕЛО.

(Докінчення).

В Криворіжжу в 1929 році мені довелось бути на селянському весіллі. Підпивши хлопці, жаден з них не був учасником нашої збройної боротьби, запропонували відспівати „Ще не вмерла Україна", але я, не бажаючи „опохвіловатися" в льосі чрезвичайки, запропонував „Заповіт", „Не пора", „Ой видно село", і инше. Характерно, що оставили дві пісні, не кажучи вже про „Заповіт", настільки популярні, що большевики змушени були їх нереробити. Замість „Москаля" там фігурують „буржуї", замість „січових стрільців" — червоні стрільці.

Релігійні й народні звичаї лишились тими самими, що й були: так само хрестять дітей, вінчаються, святять воду на „Йордані", колядують. На Великдень хлопці роблять гойданку, дити граються крашанками. Святкують Іванн Купала, теплого Олексу, святять яблока, мід на Спаса... Весілля відбувається з традиционими піснями.

Народні звичаї коли и занікають, то мабуть чи не повільнійше, аніж перед вийною.

Перед вінчанним реєструються в сільраді, инакше священік не буде вінчати. Рівнож він не сміє хрестити дитину, яка не записана до сільради. Через те, що при запісі дають імя дитині, остаточно зникає звичай, коли мати и батько з нетерпеливістю чекали кумів від хресту, аби врешті довідатись, як зветься їх немовля. Імя дитини батьки тепер дають самі, що було колись привілеєм лише „панів".

Зовнішний вигляд села дещо змінився: богато звалилося, инколи на колишніх помищицьких землях, нових хат, здебільшого бідних, маленьких, біля яких зовсім нема господарських будов, комиша соломи, трохи хворосту, часом клівець критий бадиллям, ось і все, що біля хати З „кудоби" здебільшого можна бачити одні кури. В старих селянських дворах — а так само, що походять з перших часів НЕП-а, будови світять зрожавіли, розвалюються і вони тепер никому непотрібні, їх навіть небезпечно ремонтувати, бо се свідчило би про заможність господаря, що в найлішому випадкові відбіється на податках.

А все таки хати лишаються бідненькими, чепурненькими, як було й перед большевиками.

Одяг лишився таким, як і був, може за браком мануфактури, в дечат дещо европейзувалося (вузькі спідниці); якість мануфактури й мішність фарб инкість всякої критики. Останніх два роки, коли відсутність промислових товарів дійшла до небувалих ще розмірів, купували все, що попало, а вже дома радилися, чи пошити з того штани, чи кофту чи може яку сорочку.

Стан здоровля на селі значно підупав: пошести викликані особливо винною підточили народне здоровля. Голод, хронічне недоїдання, як наслідок надмірного большевицького визиску села, постійний брак медикаментів й заміна їх сурогатами „власного виробу", недостача медичного персоналу, та загалом знищення життевого рівня, — не могло не відбитись негативно на стиові народнього здоровля.

Правда, як за світової війни хірургія значно розвинулася, бо було надто богато матеріялу для досвідів, так і тепер на Україні посунулась наперед терапевтика. Се єдина „компенсація" за сумний безрадний стан народнього здоровля. Що большевицька преса з гордістю підкреслює „свої" досягнення на полі терапевтики, се цілком зрозуміло. Сумно, що деякі ніби поважні українські органи, як наприклад „Діло" так само не від того, аби часом не козирнути сими „досягненнями".

Так в коротких рисах виглядало село за доби НЕП-а та на передодні колективизації. Перший ґін села до піднесення добробуту, був брутально спинений владою: несподівано зріс податковий тягар більше, як в трое.

Податкова система набрала невиразних хаотичних форм. Крім „единого" податку брали „самообкладання" вдвічі за „единий" податок, податок на телефонизацію району, на радіофікацію, до сього долучалися примусові „позички". Виписуванни силоміць до державних кооперативів та здирання грошей на пай Ніхто не знав, чи він вже розрахувався з державою і скільки він мусить платити. Залежало все від того, що захоче „лиха нога" того, що збирав податок

Катастрофа настала щойно на початку 1930 р., в добі колективизації

Цілий південь України належав до смуги суцільної колективизації. В кожде село призав спеціяльний комісар, який перебрав фактичну владу в свої руки Сільрада разом з головою стали немовби десятниками при комісарові. Селян всіх записали в колективи, комсомольці ходили з хати в хату й списували маєток. На селі почали нищити маєток: селяне вирізали буквально всіх свиней, телят, взагалі, майже всі вівці. Різали и диних корів

Коней всі кинулися продавати, але ихто їх не купував Ціна коней була 3 до 5 карбованців, а шкіра коштувала 15 20 карбованців. Нищили богато коней і продавали шкіру. Я к би не любов то своєї худоби, яка властива всім селянам, в часі сієї „колективизації" все було знищено. Знищено й так мабуть більше половини всієї тяглої сили, дого посівна площа катастрофічно зменшилась на переоранні родовищах маси харчів... Словом Украина тепер зруйнована більше, як після революції.

Поруч з колективизацією переводиться нечуваний терор. З України аніше чез Харків й Київ вивезено було на каторгу понад 220,000 селян, так званих куркулів.

Село тепоризовано грабунками серед білого дня „розкулачки", висилками на каторжні роботи воно цілком обезброєне, але мимо того доведене до роспуки хапається за терор, бо инчим, як на Кубанщині, відіймаються повстання.

Цікаво, що большевики забрали в селян навіть инсилську збрую; в порівнанню з новітніми досягненнями в галузі військової техніки, инсилська збруя не є збруєю, але вона могла стати організуючим чинником всяких заворушень, і їх волили забрати

Між горстокою здеморалізованих большевиків і масами терорізованого села ведеться жорстока війна, війна на знищення ворога. Не трудно передбачити й висліл: селян знищити не можна, тож будуть знищені большевики.

Війна се ведеться на господарському полі, але спорадично, особливо за останній рік все частійше й частійше набирає характерного забарвлення громадської війни.

Можна з певністю твердити, що з уладком большевиків на Україні буде не можливою жадна чужонаціональна влада.

І щойно тоді українське селянство в своїому ентузіязмі переможе руїну, забуде часи инхолїття, діждеться доброго бутту.

Поширюйте „Вістник" поміж своїми сусідами і знакомими.

ВІДЛЕЛЬ.

ЗАПОРОЖЦІ ПОСЛИ В КАТЕРИНИ НА ОБІДІ.

Коли рознеслася вістка, що царица Катерина задумує знищити Січ, то Запорожці, стараючись залобйчи сьому, вислали до царици послів з дорогими дарунками. А в Петербурзі з козацьких послів чимало глузували. І так на обід, котрий звелла справити послам царица, їм дали ложки з такими довгими ручками, що инши вівк не можна було їсти одному. Але Запорожці не в тіма були биті і давай годувати один одного, самі з того глузуючи. Дальше, якісь два царедворці проходжаючи між столами, спинились побіч козаків і почали говорити про них по французськи, думаючи, що козаки французької мови не розуміють:

І де сей дурний нарід родиться?
питає один дворинин другого.

Звісно де, у їх дурацькій хохляндії, відказав другий

Почули Запорожці сю розмову тай давай і собі говорити по французьки, та так, щоби і пани чули:

Ой, ой, брате мій, каже один.— Бай пани тут яка сила

Еге-ж, а всі які грубі та великі.

А де-ж вони родяться?

Звісно де: в Петербурзі

Ну, а де вимрають?

Вимирають на Сибірі та на Камчатці, куда їх царица засилає!

В такий спосіб Запорожці глузували з панів, що хоч вони і пани, то не мали своєї волі і царица робила з ними, що захотіла

Нащо лямпи.

Темної ночі ішов до міста сліпець. Він ніс на плечах гілочки, а в руці засвічену лямпу. Зустрів його чоловік тай почав сміятися з нього

— Який же ти дивак, — каже він йому. — Нащо тобі лямпа, коли для тебе і ніч і день однакові.

Сліпий усміхнувся тай каже.

— Я не несу лямпи для себе, а для такого туману як ти, щоби не наліз на мене в пітьмі та не розбив гілочки, який я несе на плечах

ОБРАЗИ! ОБРАЗИ!

Маємо такі образи на продаж:

1. Ісус Христос в терновім вінці.
2. Тайна Вечеря
3. Пресята Трійця
4. Матір Божа безнастанної помочі.
5. Св. Апостол Петро
6. Св. Апостол Павло
7. Св. Архангел Михаїл.
8. Гріб Ісуса Христа
9. Гр б Пречистої Діви Марії.
10. Св. о. Николай
11. Свята Родина
12. Матір Божа тернична
13. Свята Анна з маленькою Марією.
14. Ісус Христос в Отиві м Городі.

Величина образів 15¼ через 20 цалів.

Образи виконені в дуже гарних кольорах і на добрім папері.

Ціни:

Один образ, з пересилкою	50ц.
Два образи, з пересилкою	75ц.
Три образи, з пересилкою	1.00
Пять образів, з пересилкою	1.50
Десять образів, з пересилкою	2.75

Замовлення і гроші слати на адресу:

THE HERALD
Box 3084, Winnipeg, Man.

„ВІСТНИК"
Релігійний часопис для Українців в Канаді
Виходить 1го і 15-го кожного місяця.
Видав Українська Православна Видавнича Спілка.
Передплата: В Канаді — $1.50 на рік.
За границю — $2.00 на рік.

THE HERALD
Published semimonthly by the
Ukrainian Orthodox Publishing Company
Subscription per annum:
In Canada — $1.50. — Foreign — $2.00.

Адресувати: — Address:
The HERALD, Box 3684, WINNIPEG, MAN.

СТАТУТ ЦЕРКВИ.

Як вже було проголошено в послідніх числі нашого органу, Консисторія Української Греко-Православної Церкви в Канаді видала друком Чартер і Статут тої-ж Церкви. Чартер, який Церква отримала в 1929 році, надруковано в двох мовах — в англійській і українській, — а Статут, який був затверджений Шестим Собором Української, Греко-Православної Церкви в Канаді, що відбувся в днях 25, 26 і 27 листопада, 1930, в Йорктоні, Саск., надруковано тільки в українській мові. Загальний Статут Церкви містить в собі також статут української православної громади.

Потреба церковного статута давалася вже давно відчувати, отже нема сумніву, що так поодинокі члени як і громади Церкви повитають появу Статута друком з великим задоволенням. Усім всім слушно. Бо так як підставою порядку в державі є її закони, підставою порядку в будь якій організації, отже і в організації церковній, є її постанови і регуляміни, або, коротко кажучи, статут. Дальше, дуже важливо, коли не найважнійшою підставою істнування і розвою будь якої організації, отже й Церкви, є дисципліна, порядок. А щоби дисципліну можна завести і утримати, що те потрібно, щоби члени між иншим знали, які права і привілеї вони в організації мають, та чого від них організація, як від членів, вимагає, себто, які обовязки вони супроти неї мають. Одним словом — вони повинни бути добре познакомлені зі статутом організації і глядіти, щоби у всьому повязуватися згідно з його вимогами. Отже Статут Української Греко-Православної Церкви в Канаді є потрібний не тільки для церковних громад, як таких, але також для кождого члена громади, для кождого вірного Церкви, і тому вони повинні як найскорше його набути, познакомитися з його змістом і придержуватися його постанов.

Як згадано повище, Статут був ухвалений Шестим Собором Української Греко-Православної Церкви в Канаді, отже як такий, він зобовязує всіх вірних поодиноко і всі церковні громади, бо то вони, устами своїх представників на Соборі, його для Церкви ухвалили. Для того-ж, щоби дати нагоду членам громади блище познакомитися зі змістом Статута, кожда громада повинна прочитати Статут на своїх зборах (звичайних, або надзвичайних, в сій цілі спеціяльно скликаних) і його прияти. Блищі інформації про се, як рівнож потрібні друки, можна набути в Консисторії.

Треба додати, що згідно з вимогами Чартеру, кождa українська греко-православна громада має отримати від Консисторії грамоту (свідоцтво), на доказ того, що вона є дійсно частиною Української Греко-Православної Церкви в Канаді і що її прислугують всі ті права і привілеї, які є забезпечені для громади Чартером і Статутом Церкви. Такі грамоти є вже надруковані і деякі громади їх вже отримали. Консисторія постановила видавати їх громадам в такім порядку, в якім громади будуть приймати Статут і по них зголошуватися.

ПООДИНОКІ РОДИНИ И ОСОБИ МОЖУТЬ ВХОДИТИ В СКЛАД ЦЕРКВИ.

Богато українських православних родин і осіб живуть в таких місцевостях, де нема українських православних громад, отже щоби дати їм змогу формально належати до Української Греко-Православної Церкви в Канаді, Шестий Собор тої Церкви ухвалив такі точки Статута:

„§2. В склад Української Греко-Православної Церкви в Канаді крім громад, парафій і місій можуть також входити поодинокі родини або особи, які живуть в місцевостях, де нема таких українських православних громад, парафій чи місій і які визнають науку Української Греко-Православної Церкви в Канаді і підчиняються її проводові та поступають згідно з постановами чартеру, сего статута і Соборів Української Греко-Православної Церкви в Канаді".

„§3 (а). Особа чи родина, яка живе в місцевости, де нема української православної громади, парафії чи місії, і яка бажає належати до Української Греко-Православної Церкви в Канаді, повідомляє про се Консисторію Української Греко-Православної Церкви в Канаді, яка може, коли буде уважати за відповідне, прияти її в склад вірних Української Греко-Православної Церкви в Канаді і приписати до одної з українських православних громад. Так прията особа чи родина, щоб бути повноправним членом Української Греко-Православної Церкви і членом дотичної громади мусить платити таку річну членську вкладку до Консисторії і до громади, яку Консисторія в порозумінню з громадою призначить."

До повищого треба додати, що такий поодинокім родинам чи особам, які будуть на їх бажання приписані до одної з українських православних громад. Консисторія видасть відповідні членські посвідки, на підставі яких вони зможуть дістати духовну обслугу в церквах Української православної парафії, як повноправні її члени, на таких самих услівях, як її місцеві члени.

В виду вище наведеної ухвали Шестого Собору, ніхто вже з православних Українців не зможе подати доброї причини, чому він формально не стане членом Української Православної Церкви в Канаді і чому не користає з тих благ, які вона дає своїм вірним, та чому не помагає в тій роботі, яку вона між нашим народом робить.

ЩЕ ПРО ДІЄЦЕЗІЯЛЬНИЙ ФОНД.

Ми вже неразз згадували про вагу і потребу дієцезіяльного фонду, але не зашкодить згадати ще раз, бо є люде, які відзиваються на перший поклик, ний ці десятий, а ще инші аж на сотий. А що ми не хочемо обминути нікого, навіть тих, які відзиваються аж за сотим покликом, то будемо так довго писати, аж доки вони нас вкінці не почують і будуть з відмінного не сповнять свого обовязку. Нам приходиться йти за прикладом малого Івася, який, пробудившися серед ночі, почав кликати маму, щоби встала й подала йому води. Мама відповіла, щоби він положився на другий бік і спав дальше, але Івась не переставав просити. Тоді мама каже: „Як ти ще раз обізвешся, то я встану і дам тобі такого прочухана, що й вода тобі відхочеться!" Івась якусь хвилину мовчав, а там каже: „Мамо, як встанете, щоби дати мені прочуханця, то подайте за одним заходом воду!" Отже й нам прийдеться згадувати про справу дієцезіяльного фонду так довго, аж доки навіть найбайдужнійшим та найскупішим не вприкритись слухати про се й вони вирівнають свою залеглість на дієцезіяльний фонд, хоч би при тім нам і дісталося від них кілька словесних штуханців.

Згадуючи про дієцезіяльний фонд не можемо не згадати про статтю пром. п. Зварича на сю тему, яка появилася в минувшім числі „Вістника". Радимо тим, які сею справою більше інтересуються, в першу чергу священикам, щоби вони добре застановилися над пропозицією добр. Зварича і написали свої думки й завваги, будь до редакції „Вістника", будь до Консисторії. Справа сія на стільки є важна, що заслуговує на нашу серіозну увагу.

Уніяти Приймають Назад Православний Обряд.

В львівській „Ниві", ч. 5, у „відповідях редакції на запити в обрядових і літургічних справах", читаємо таку відповідь на запит, чи можна приступати до св. Причасти стоячи: „Приказувати приступати стоячи священик не повинен, але повинен дати св. Причасть тому, хто стоячи хоче його приймати".

Про те, чи обхід довкола церкви має відбуватися до сонця, як в православних, чи за сонцем, як в рімо-католиків і уніятів, читаємо таке:

„Щодо обходу довкола церкви, то справа мається так: Коли візьмемо на увагу се, як обходимо св. трапезу (престіл) підчас богослужения, то вначально треба би робити в сей спосіб/обхід довкола церкви. Так воно практикується на Сході (себто в православних). Та в наших сусідів латинського обряду робить обхід довкола церкви в противну сторону, а від них перейшов сей звичай у многих місцях і до нас (однак не всюди).

Хочуть Перетягнути Шевченка на Католицизм.

В 20 ч. „Нової Зорі", органі еп. Хомишина, якого редагує знаний канадійський Українцям др. Назарук, читаємо таке про Т. Шевченка:

„В пору, коли обходимо 70-ту річницю смерти найбільшого поета України, чи би також поважніше застановитися над видинним творів Тараса Шевченка з католицького становища... Бо чи не вільно нам Українцям-католикам мати видання Шевченкових творів з яснити необламутними замітками? І чи не можнаб тих творів, які Шевченко писав під впливом православія і які не годяться з нашим католицьким світоглядом, пропустити в такому видинню?..."

Чи не найлекше булоб католикам оголосити, що Шевченко перед своєю смертю перейшов на унію? Подібне католицька церква вже не раз робила.

Православні Українці! Старайтеся, щоби Ваш сусід також став передплатником „ВІСТНИКА". Сим Ви поможете своєму релігійному часописи.

ЯК ТРЕБА МОЛИТИСЯ.

І відпустивши народ, взійшов на гору, щоб молитися на самоті (Мат. XIV: 23).

Який приклад для нас дедечих до молитви! Господь Бог Ісус Христос молився. Сам все міг зробити, а просить Бога Отця. Коли Сам Ісус Христос молився, як же нам не молитися? З праведників праведник удається з просьбами до Отця Небесного; якже то ми з грішників грішники ні про що не хочемо просити Бога? Спаситель плакав за наші гріхи, а ми за свої і подумати не хочемо. Правда, не можна сказати, що ми зовсім не молимось, тільки часто наша молитва не така, як повинна бути. Бо ми часто тільки устами молимося, а душею одні з нас пішли на роботу, другі на гуляйку, треті на дідні діла. Не видно в нас горливости до молитви, нема покори, побожности. І як ми хочемо чекати, щоб такі молитви наші були вислухані Богом і принесли нам спасіння? Тільки добра, щира, сердечна молитва підносить чоловіка до Бога, навязує між ним і Богом звязок, додає чоловікові сили, одушевляє його до доброго, дає потіху в смуткові, проганяє спокуси, добиває прощення гріхів і помочі в кождій потребі, бо тільки така молитва доходить до Бога.

Ми дивуємося, що Господь Бог не вислухує нашої молитви, а тимчасом у нас повно гріхів, котрі, як грубі хмари, не дадуть перебитися молитві до неба. Але відкиньмо перепону, поправмося, в годі вислухає нас певно, бо тільки з невинного, чистого серця може вийти добра молитва, яку Бог приймає. Каїн і Авель принесли Богу жертву і Авелеву жертву Бог прийняв, а Каїнову ні. Чому так? Бо Каїн був грішник. Але коли грішник наверпеться зі злої дороги, покається, Господь прийме його молитву, як прийняв молитву Ніневитян.

Молитися треба з покорою, тому то в часі молитви треба докорче відчувати, що ми слабі, безпомічні та грішні, а Господь без краю великий, що ангели в небі служать Йому зі страхом

„Подумаймо, — говорить св. Іван Золотоустий, — до Кого ми приступаємо? І пощо? Що хочемо дістати? Ми приступаємо до Бога, на Котрого дивляться, серафими відвертають лице, не маючи сили зносити сяяння, від лиця Котрого тремтить земля, до Бога, Котрий живе в світі неприступнім; і приступаємо для того, щоб Він вибавив нас від загибелі, простив нам наші гріхи. Отже припадаєм до Нього і тілом і думкою, будемо бесідувати з Ним з кротістю й покорою".

Молитися треба щиро і з витревалістю. Щоб навчити нас, як маємо молитися, Ісус Христос сказав таку притчу:

Коли до кого прийде його приятель опівночі і скажу йому: Приятелю, позич мені три хліби, бо прийшов до мене друг з дороги і не маю чим прияти його. А той з хати відповідає йому. Не труди мене, двері вже зачинені, діти мої разом зі мною в постелі, не можу встати і дати тобі. Але коли той відзьме стукати дальше, то кажу вам, що він встане і дасть йому, ще задля його неуступчивости дасть йому.

Другий раз Спаситель так учив: Був в одній місті судія, що не боявся Бога і не встидався людей. А в тім самім місті була і одна вдова, що їй якийсь ворог зробив кривду. Отже та вдова ходила часто до того судді й просила, щоб видав справедливий вирок. Судія довгий час не хотів, а дальше каже сам до себе: Що-ж, ані я не боюся Бога, ані не встидаюся людей, але та вдова не дає мені спокою, то я поможу їй, щоб вона не приходила більше докучати мені. До того Спаситель додав: Чуєте, що говорить судія неправедний? А чи Бог не мав би зробити правди Своїм вибраним, що кличуть до Нього день і ніч? Тими словами Господь общяє вислухати кожду молитву, аби вона була щира. Так поступає Бог зі своїми найвірнійшими слугами. Великим праведником та вірним Божим слугою був Мойсей, але Бог не хотів дати йому побіди над Амаликитянами як доки він у щирій молитві не видержав до кінця бою. Двайцять літ видержав Ісаак в молитві і благанних до Бога, аж вкінці одержав те, про що просив. А ми слабі грішні люде хотілиб, щоб Бог зараз вислухав нас. Як страшно перечиняємо ми вартість нашої молитви.

Щоб наша молитва була вислухана Богом, треба молитися з твердою вірою, щоб Господь дав нам те, про що Його просимо. Святий апостол Якив каже: Най чоловік просить з вірою, най не сумнівається, бо хто сумнівається, той подібний до морської хвилі, що її жене і розбиває вітер. Сам Христос каже: Просіть і дасться вам, шукайте і знайдете, стукайте і відчиниться вам. Бо кождий, хто просить, той добуває хто шукає, той знаходить, і хто стукає, тому відчиняють. А дальше говорить: Коли вже ви, справді, люде не добрі маєте стільки серця, що даєте своїм дітям тільки те, що добре, то тим більше Отець Ваш Небесний дасть добра тим, що просять у Нього. Христос так урочисто з такою рішучістю заповідає, що Бог вислухає наші просьби, що каже навіть, що колиб ми просили про чудо, там де воно потрібне для нашого вічного добра, то Отець Небесний вислухає нас, коли молитва буде плинути з віри і буде висловом нашого необмеженого довіря до Бога

Нарешті, молитва повинна бути горяча. Треба молитися і умом і серцем і всіма силами Тому одно „Отченаш", вимовлене горячо, з жаром, може мати більше значення ніж весь молитвослов відмовлений неуважно. Коли ми язиком і устами молимося, а думаємо про щось иншого, а не про молитву, то така молитва не спасительна для нас і не приємна Богу. Про таку поверховну, зимну, бездушну молитву Спаситель сказав: „Люде ті наближаються до Мене устами своїми і шанують Мене язиком, а серце їх далеко від Мене, та марно шанують Мене" (Мат. XV: 8)

Христіне! Господь все вислухає нас, допоможе нам. Нема нещасть, з якого не могливб вирватувати нас молитва, коли тільки будемо молитися з невинного серця з покаянням, коли будемо молитися покірно ,витревало, з вірою в Бога, і горяче будемо благати Його про милосердя. Такої молитви не здержить ніяка сила, — вона мусить дійти до Господа Бога. Амінь.

Прот. С. Грушко.

ЧОГО ВИ ПОВИННІ ВЧИТИСЯ.

Вчіться сміяти. Ширий сміх, се найлїпше лікарство. Коли ви сміється, або навіть тільки всміхаєтеся, то в той час забуваєте на ваші клопоти.

Вчіться тримати ваші клопоти для себе. Світ не має часу журитися вашими клопотами, що більше, люде мають досить своїх власних клопотів.

Вчіться перестати відказувати на всіх і вся. Коли ви не бачите нічого гарного і корисного на сім світі, а само тільки зло, то тримайте його для себе.

Вчіться стрічати ваших приятелів з усміхнюю. Їх серця переповнені їх власним смутком, отже не давайте їм ще й свого

БРАТСЬКУ ЦЕРКВУ В ОСТРОЗІ ПЕРЕДАНО КАТОЛИКАМ.

У місті Острозі над Горинем на Волині адміністративна влада зарядила ліквідацію місцевого Братва Православного імени св. Кирила і Методія, замикаючи одночасно церкву, що належить Братству. Курій Католицька ще передтим внесла позов на названий церковний будинок. Передсоборне Зібрання літом минулого року звернулося до президента міністрав з просьбою відмінити розпорядження про ліквідацію Братства, а найвисший трибунал адміністраційний на внесок митрополита Діонізія, дав розпорядження про стримання ліквідації. Не зважаючи на повище, місцева адміністративна влада передала спірну церкву католицькому духовенству, при чому разом із церквою відала тому духовенству значну частину внутрішнього уладження и церковних предметів, а то: три іконостаси, значну скількість ціних образів, свічників, меблі і т. п. Місцева православна людність є прикро схвильована тим фактом.

З ДУМОК ВЕЛИКИХ ЛЮДЕЙ.

Богато шкоди можна наробити необережною похвалою і осудом; але головним чином шкода спричиняється осудом.

Не стільки обманюють нас люде, як власні думки.

Чоловік ніколи не є побіджений, аж доки сам не признає себе за побідженого

Бог помагає тим, які самі собі помагають.

Чоловік ніколи не вийшов побідником в битві зі своєю совістю

Не пробуй піднестися понад других людей; пробуй піднестися понад себа самого

Є одна особа, з якою ми мусимо жити ціле своє життя. Тою особою є ми самі. Отже чи не слід нам поводитися так, щоб не бути соромом для себе самих

НЕ СУДИ ДРУГИХ.

Один славний персійський письменник розповідає-таке про себе:

Коли я був молодий, я кожної ночі вставав в означений час, щоби розмишляти над моїми гріхами і молитися. Одної ночі, як я так молився, мій батько прийшов подивитися, що я робило серед ночі. Тоді я йому сказав:

— Глянь, другі твої діти сплять сном грішних, лише я один не забуваю на Бога і молюся

На се промовив мій батько:

Сину, богато краще є спати, чим пробудитись на те, щоби судити других.

Сих слів мойого праведного батька я не забуду до самої смерти.

„ДНІПРО"
органа Української Православної Церкви
в Злучених Державах,
виходить 1 і 15 кожного місяця і
який коштує на рік $2.50.
Передплату висилати на адресу:

"DNIPER"
1851 Germantown Ave., Philadelphia, Pa.
U.S.A.

НЕДІЛЬНА ШКОЛА

КАТЕХИЗМ
або
В ЩО ВІРУЄ ПРАВОСЛАВНИЙ ХРИСТІЯНИН.
(Дальше).

СВЯЩЕНСТВО.

Хто спочатку приносив жертви Богу.

В давні часи, починаючи від Адама аж до Мойсея, жертви Богу приносили в кождій родині свої старші: батько, дід, старший брат, взагалі найстарший в роді. Так, приносили жертви Богу Ной — в імени всієї своєї родини, Авраам, Яків; Йов приносив жертви не тільки за свою родину, але й за своїх приятелів, коли вони обидили й погрішили проти нього. Отже окремих священників, як особового стану, в первісні часи не було.

Священство, встановлене за Мойсея.

За пророка Мойсея, з наказу Божого, обрано було цілий рід Левія, третього сина Якова, для служення в скинії. З того роду Аарон був поставлений на первосвященика, а сини його на священиків; усі-ж инші з роду Левія — левити - були служителями при скинії. Поставлення Аарона на первосвященика відбулось через помазання миром і одягнення в посвящені ризи. Таким чином почалось священство по закону Мойсеєвому. Се священство переходило з покоління на покоління, від батька на сина, й так дійшло до часу Ісуса Христа.

Пістеречальних Христос і встановлення через Нього священства.

Коли Господь наш Ісус Христос прийшов на землю, то Сам став першим Пастирем. Він не тільки приніс на землю Свою науку, але й приніс нову жертву - віддав Себе Самого на смерть хрестну за людей Тому Себе Він називає **єдиним Учителем, єдиним Наставником і Пастирем добрим.**

Після Свого воскресення Господь Ісус сказав Апостолам: **„Як післав Мене Отець, так і Я посилаю вас"** (Іоан. XX: 21), і повелів їм проповідувати людям науку й хрестити їх.

Отже в Новім Завіті священство встановив Господь Ісус Христос. Він був першим Пастирем, або Первосвященником; і виконання священства доручив по Собі Апостолам.

Дальша історія священства за Апостолів.

Апостоли зараз, як тільки число віруючих збільшилося, й самим їм стало трудно нести все своє **служення**, проси хрістіян, щоб вони вибрали помічників для них. Таких помічників спочатку обрано було сім; Апостоли, **помолившись, положили руки на них** (Діян. VI: 6); сих семеро поставлених мужів називали діяконами. Діякони спочатку були доглядачами за спільним майном хрістіян і відали справами доброчинними, а почасти й проповідували науку Христову; однак повної власти апостольської ті не було дано.

Віруючих во Христа з бігом часу збільшувалося. Тоді Апостоли поставили инших помічників собі на инші діла **служення**; сі помічники називалися **пресвітерами**, або священиками. Пресвітерам дано владу, хоч і не цілком апостольську, але значно більшу, як діяконам. Так, коли Апостоли відходили з якоїсь місцевости, де були хрістіяне, то доручали опіку духовну над ними власне пресвітерам, і пресвітери не тільки далі навчали їх віри Христової, але провадили й все инше служення, потрібне для віруючих. Вибрань на пресвітерів Апостоли наставляли також через положення рук. Наприклад, про Апостола Павла й Варнаву записано в книзі Діянь, що вони по містах Малої Азії, коли відходили звідтам, до кождої церкви рукоположили пресвітерів (Діян. XIV: 23).

Через апостольську проповідь хрістіянські громади, або церкви, поставали в богатьох краях, але число Апостолів що далі, то ставало менше. Ясно, що виникла потреба поставити таких заступників апостольських, що одержували би від них повну власть апостольську. Апостоли так і вчинили, себто вони вибрали й поставили по собі заступників. Сі заступники по Апостолах називались єпископами, або архіереями; им передано всю власть апостольську: навчати віри Христової, відправляти всякі Богослужения та давати провід всьому жертву духовному в Церкві. Титов, єпископові Критському, святий апостол Павло так пише: **„На те зоставив я тебе в Криті, щоб решту довів до ладу і поставив по всіх городах пресвітерів, як я тобі повелів"** (Тит. I: 5). Як на пресвітерів, так і на єпископів Апостоли клали вибраних людей через положення рук. Той самий Апостол инше Тимофеєві, що Його він поставив єпископом у місті Ефесі: **„Нагадую тобі; щоб ти підгоївав дар Божий, що маєш у собі через положення рук моїх"** (2 Тим. I: 6). Звідсіля видно, що коли Апостоли клали свої руки на ставленників, Дух Святий невидимо діяв і подавав їм Свої особливі дари.

Так передається та заховується тайна священства в Церкві Православній і доднині, бо й тепер є в ній посвящені особи трох степенів, а саме: діякони, священики і архиереї.

(Дальше буде).

ІСТОРІЯ ЦЕРКВИ.
(За Е. Семякою).

(Дальше).

ПЕРІОД II.

Від царя Константина Великого до VII вселенського собору (323—787).

РОЗДІЛ І.

Ширення і переслідування церкви.

Цар Константин Великий і матн його Єлена.

Коли цар Константин побідив (323 р.) Лициния, що давно почав переслідувати хрістіян, предложено йому, щоби ширив і укріплав хрістиянство в своїх краях великої своєї держави. Він сам з цілим домом перейшов на хрістиянство і виразив бажання, щоби всі його піддані стали хрістіянами.

Але проти поганства Константин не уживав насильних средств, і нікого не силував покидати поганство. Заборонив лиш потайні жертви і неморальні торжества і приказав знищити тільки ті їх храми, що мали злу славу задля деморалізуючого богослужения.

З другого боку поширав хрістиян і видав багато законів в користь церкви. А все те робив в порозумінню з єпископами, на котрих дуже уважав, маючи їх все при собі.

Константин перестроїв відтак законодавство і управу держави після засад хрістиянського закона, через що найвисші державні уряди після можливости поручав тільки хрістіянам.

Коли цапувало ще поганство в Римі то у Византії, куди Константин перенес столицю (329 р.), стало вже виключно панувати хрістиянство. Місто се украсив Константин многими церквами і великими памятниками, надаючи йому вигляд чисто хрістіянський. 11 травня 330 року посвячено нову столицю дуже свято і надано їй ім'я Нового Рима — Константинополя, в честь Константина.

Після кінчаю многих тогочасних хрістіян остав Константин катехуменом цілий, єпископ Никомидії, і він помер опівгий в білу хрестну одіж в замку Ан... (21 травня 337 р.). Його тіло от... похоронено в церкві святих Апостолів в Константинополі, як того бажав ще перед своєю смертю.

Велике віддали Константина для хрістіянської релігії і приклад, який з своїм підданим, мав той наслідок, що хрістиянство розширилося скоро за межі найдальших границь римського царства і так з релігії переслідуваної і переслідуючої, стало релігією пануючою, якою воно перед тим. Задля сих великих заслуг церква зачислила Константина через хрещення, прийняте при кінці свого життя, очистивши від всіх гріхів до своїх Святих і рівних його з Апостолами, а історія дала йому прізвище Великий".

Крім царя Константина коло зміцнення хрістиянства причинялася і його мати св. Єлена. Вона построїла на многих місних гарні церкви і відвідала також богомільну подорож до Єрусалиму, де відтак осіла при кінці свого життя. З її почуття збудовано храм Венери на Голгофі, що був збудований на тім місці, де тепер стоїть церква св. Єлени. Так само й розвалини перенято, як оповідають, по Голгофту, де на великку радість пригі хрістиян найдено три хрести. Правдивий хрест, на котрім був розпятий Ісус Христос, пізнали вони через одно чудо по чім з великою радістю занесли його до великої церкви єрусалимської, і тота вили його на амбоні, щоби всі хрістіяне могли його оглядати.

Свята Єлена померла в Палестині в 80 році життя, а відси перенесено її мощі до Константинополя й похоронено в церкві святих Апостолів.

(Дальше буде)

ЩО КРАЩЕ?

Кождий з нас має якусь хибу, кождий має якісь слабі сторони, але помимо того ми мусимо жити разом, любимо себе ми ні. Отже що краще: чи шукати в наших ближніх за їх слабими сторонами, чи радше звертати увагу на їх добрі сторони і так жити з ними в любові і спокою?

Від того, як ми живемо з другими людьми, до великої міри залежить наше щастя. А те, як ми живемо з людьми, залежить тільки від нас самих.

Як Автори Унії Робили з Козаків Катів.

В 6 числі „Ниви", органі греко-католицького духовенства, яка виходить у Львові, читаємо статтю о. Церковського про мучей митрополита Шептицького у Львові. Автор, перечислюючи деякі старинні памятки, які в тім музею знаходяться, між иншим каже:

„Або возьміть другий образ: мученик св. Апостолів св. Петра і ... ада.

Кількох козаків у ро... тів. В щорічних парадах із нагоди ... ою в руці, з чубом на голові **стинають голову** Апостола св. Павла. А осьде инші козаки також не дармують: другого Апостола св. Петра до хреста **стрімголов прибивають**.

Як богато сей образ нам говорить про часи релігійної боротьби „Руси з Руссю" (в часах уніі, тільки то не була боротьба „Руси з Руссю", а Руси з Польщею і Римом. „В.."). Вже кілька сот літ тому назад залежав **комусь** (і нам, щоби наші виздолили змагання у варінах, які приндуть до церкви, що ...ились. Із **чийогось** приказу малярі ко... такі, які були виразниками свободи українського народу, казав бути катами Апостолів (Підчеркнення наше).

Ось в иншому місці за склонно... шною архієрейські рази св. Посафата. Скільки почувань ворушилось з ... ній душі, поглядаючи на них!"

Каже автор згаданої статті, що ...же кілька сот літ тому назад ... **комусь** на тім, щоби наші ... ганим у віруючих, ... які приндуть до церкви, повинятні". Але не каже, **кому** ... не сього хотілося, так, немов би не ... А тим часом досить не тільки відгадати, на чиє то замовлення малюю малював ті ... ображи, на яких козаків ... найбільших оборонців хрістиянства, яких світ бачив представни як катів Апостолів. Робиться то на прикрочення Ельогія ... Риму, Польщі, Баторія та їх слуг, таких як Куцевич.

Згадуючи про ризи Посафата Куцевича, автор каже: „Скільки почувань ворушилось у нашій душі, поглядаючи на них!"

Вартоб знати, які то саме почування ворушились в душі автора і його приятеля на вид ризи того, який і ріки бився, гірш Турків і Татарів переслідував православних, який своїм диким переслідуванням православних записав своє ім'я в історії православ та в історії українського народу на вічну ганьбу і вічність.

А також, чи не приходило на думку авторови, що ті образи, на яких козаки представлено як катів Апостолів були змовлені такими власне, як Куцевич а може навіть ним самим?

Британське товариство поширення Біблії розповсюдило досі 84 мілліонів Біблій в 311 рижих мовах

Постарайтеся, щоби Ваша передплата була вирівнана та відновлена на слідуючий рік.

„Духовний Сіяч"

Передплата $2.50 на рік церковно-народний ілюстрований часопис, виходить два рази на місяць

Адреса:
„DUCHOWNY SIJACZ".
Krzcendenice na Wolynie, Kolnatorg
Duchowny

Червона Мантія і Білий Клобук.

Яким підступом Рим думає поширювати унію між православними в Польщі, видно з того, що унитський епископ на Волыцу, Чарнецький має на увазі вживати церковні шати зразку рис православних епископів. Між иншим, особи із оточення львівського митрополита унитського Шептицького замовили для епископа Чарнецького білий клобук, що, як відомо, спеціальною відзнакою митрополитів Православної Церкви. У Варшаві епископ Чарнецький показувався в червоному плащі а в червоній скуфі. Перед православними-ж і ... ськими має намір підтримувати акцію ... епископа Чарнецького, й що попередні ... носки про його негативне до тої ... ... ніши, а навіть до особи Чар... кого, є позбавлені підстави.

ЕМІГРАНТСЬКУ РОСИЙСЬКУ ЦЕРКВУ ПРИЙНЯТО ПІД БЕЗПОСЕРЕДНУ ЮРИСДИКЦІЮ ВСЕЛЕНСЬКОГО ПАТРІЯРХА.

Після того як митрополит Ельогій, ... ший російських православними ... ами в Західній Европі, відмовився ... ... ння розпорядженим Москви й не ... передати управління своєю Ме... ... ропольією архиепископові Елевферію, ... місце митрополита Ельогія призначив патріарший трон у Москві митрополит Сергій, — ми... ... ит Ельогій звернувся з прохан... ... до Константинопольського патріяр... ... ізнати над російськими церквами ... ... ідній Европі провід до часу при... ... ення нормального положення в Мо... ... На просьбу митрополита Ельогія ... Риму, Польщі, Баторія та їх слуг, таких як Куцевич

... Вселенський Патріярх ... ...

ДОВКОЛА УКРАЇНСЬКОГО ПРАВОСЛАВНОГО СОБОРУ В ВІННІПЕГУ.

(Закінчення)

Жіноче Товариство при Соборі.

В минулих числі „Вістника" було надано про Товариство „Воля", яке існує при Соборі, та про його діяльність в минулім зимовім сезоні. Тут же треба згадати про друге світське товариство, яке міститься при парафії від самих початків її існування, а імено Жіноче Товариство, яке є також відділом Союза Українок Канади. Се товариство дуже а дуже богато причинилося до нашої праці, так матеріяльно, як і морально. Воно устроює базарі, обіди та инші підприємства, а якись досіл йде на цілі Собору, і всеж таки зкрасувати всі гроші, які не рещили вже через касу Жіночого Товариства ці цілі Собору, то вийдуть дійсно дуже повожна сума. Я й підряд надію, щоби товариство зробило такий образунок, — я се бувби найкращим доказом, кількоб Жіноцтво може зробити для организації, як тільки є охота і розуміння справи. Правда, я не сказавби, що наше Жіноче Товариство в досконале, та що воно зробило вже-все, що тільки зробити, але взявши під увагу її обставини, серед яких йому приходилось працювати, то треба признатись, що воно зробило дуже богато.

Брацтво й Сестринство.

Крім Товариства „Воля" й Жіночого Товариства, при Соборі існують ще Брацтво св. Андрея й Сестринство св. Ольги. Ці організації рівняться від двох попереднє згаданих тим, що їх обсяг діяння є ограничений до нагляду за порядком в церкві. Вони співпрацюють коштовно з церквою, збирають про приношення церкви, обслуговують требиє Богослуження, та дбають про те, щоби справити до церкви потрібні богослужебні річи. Але помимо того, що їх повне діяння є так ограничене, вони проте мають церкві великий вклад. Їх помічі для церкви є необхідна, бо навіть не можна уявити собі, як відбувалиби Богослуження, коліб не було в церкві инших братчиків і сестрин. Коли сего Брацтво й Сестринство устроїли за минувший рік два обіди й один пікнік, дохід з чого відшов на цілі Собору, головно на справлення богослужебних річей. Брацтво й Сестринство також причиняються до инших підприємств, які парафія устроює.

Богослуження.

Про Богослуження, які відбуваються в Соборі, можна сказати, що вони відбуваються дійсно гарно. До сього причиняються відповідні проповіди і чудовий хоральний спів. В часі великого посту відправляється Богослуження також вечорами пятничні. І не заволокою на те, що відбуваються в будень, на них учащало сторе число вірних. Головно треба згадати про Страст Тиждень, в часі котрого Богослуження відбувалися, кождого дня, на яких також не бракувало вірних. Взагалі треба сказати, що минувшої зими дійсно богато людей учащало на Богослуження і требиє. Лишки побажати, щоби се продовжалося і в літі, а то тимбільш бувае, що літом може менше ходять до церкви, як зимою. Се не лишки між Українцями, але й між Англійцями, бо тоді літом виїзджають то на вакації, то до парків, то над озеро. Але се людей не оправдує і вони навіть в літі повинні відати Богові, що Йому.

Один з членів.

ПРО ОБРОБЛЕНЕ ПОЛЕ.

(Калієнто, Ман.)

На нашу околицю надала греко-католицька місія нового свого духовника. Значайно нового чоловіка, то має щось цікавого розказати. Так і в нас розказав нам про оброблене поле. Се гарна притча.

Був собі фармер, який пришпов у лісову пущу. Викорчував її, зробив ланчик, і почав сіяти. А тут прийшов другий, (властитель) чоловік і вже готову виробленну землю забрав. І чи се справедливо?

Фармер — то ніби греко-католицькі вспископи, Рим — се люде, народ. А той другий чоловік — се Україна Православна Церква, яку греко-католики часто инакше називають. Нічого дивного, коли Українська Православна Церква забрала собі наш свіжий загін до себе. Се природна Греко-католицька церква, се заїда на українську землю, чи рідко. Хто її завів між наш нарід? І чому? Ось на се питання перше треба відповісти, а відтак говорити про оброблене поле, рідко.

І несміємо говорити про Українську Православну Церкву можемо лише зрадник українського народу, бо безбожник. Бо вона своїми ділами працює в користь вірних і нашого народу зрадників се буде, же не вільне се. І безбожників.

Чи добре так учити людей, як учать греко-католицькі духовники? Сьвітяся відчас проповіди з найпершої української інституції — се не погляне на жарт. Одних сьвітся, та не забувайте, що сьвіться найлішше той, хто сьвіться послідній.

Читаючи уважливо до нашого народа бачу жись до церковних справ.

До безбожників? Причину дали ті духовні провідники, які не були до брами пустили (і инші не є) спокійні спали, які місто учити наш нарід, де його небезпека, учать сьвітися з своєї рідної Церкви.

В своїй слінній ненависти сей греко-католицький духовник посилає Українську Церкву до Онтеріо, „у гори", не зважаючи, що вона вже дещенько там є. Так, а звідтам і далі підає — на гори, за моря, за ріки, за ліси — всюди для вовка, як рідня мати до своїх дітей. Куда учити їх з нами нарід — любити Бога, свою православну віру, свій український нарід. А також покаже народови, що католицизм шкідливий для нас! Що цінні ніші стоїлиге школу вимогсть України. Воно можне, хто правник і ворог наш; зложить до боротьби зі злом, бо обовязком прилірного християнина є боротися проти зла.

Я бун греко-католиком так довго, як довго не пригляпався Української Православній Церкві. Я бачу, що там є сила, там сьвідомість, і праця для нашого народу. Там краса, якої своїм мізерним силами ще можуть чакати ніякі греки, чи то Рим, чи Москва. Нині я вже чував з уліси я стаю в ряди тої Церкви, яка в своїх рядах мала великих людей, за писаних добре в нашій Історії.

М. К.

ПІД РОЗВАГУ ГРОМАДАМ В ОКОЛИЦІ ДАВФІН

(Сифтон, Ман.)

Один з наших членів, в розмові зі мною, підав думку, щоби представники всіх українських православних громад в околиці Давфін, Ман., (які обслугує Вепк. о. Л. Лепишин) зїхалися на спільні наради і спільно, при участи нашого пароха, порадилися, в який спосіб можна би найкраще поширити вплив Рідної Церкви в нашій окрузі. Мов от же проголосив я, щоби кождо громад вислало по 2 делегати і щоби такі наради відбувись в Сифтон Ман., бо сей середовік і дороги сама добра.

Най хтось з других членів забере в сій справі голос і скаже, що він думає про таку пропозицію.

Вислав Спиридон.

Збірка о. Т. А. Горбаня:
Смокі Лейк, Алта.

І. Іванчук	$5.00
І. Горецький	2.00
В. Чумер	2.00
П. Мусяк	1.00
Ф. Дмитрів	1.00
С. Костинюк	1.00
К. Романюк	1.00

Ріввей, Алта.

І. Семенюк	2.00

Збірка о. Д. Кирстюка:
Канора, Саск.

Пр. Стрільчук	1.00
Іван Синецько	1.00
Іван Кедер	1.00

Брокстон, Саск.

Іван Павчук	5.00
Іларіон Павчук	2.00
Олекса Кондрацюк	2.00
І. Бендер	.50

Сандовн (Коло Канори):

Збірка о. Т. Кисілюка
Сочаки, Алта.

І. Шпур	1.00
Ів. Гоманн	1.00
Василь Ягелів	1.00
І. Гриців Жулавський	1.00
Теодор І. Фрох	1.00
Олекса Олександрович	1.00
Георгій Танасюк	.50

Збірка о. І. Дмитрова:
Калмер, Алта.

Стефан Мригтод	1.00
Іван Хомин	1.00
І. и Бендер	

Збірка о. Є. Гримнюк:
Толстой, Ман.

Андрій Новосільський	1.00
Йосиф Бендрик	1.00
Степан Кузьок	1.00
Олекса Ярема	.50

Гарденгтон, Ман.
Кость Мамій 1.00

Збірка о. А. Бернка:
Менкі, Ман.

П. Тупталь	1.00
В. Іванюк	1.00
П. Зайцик	1.00
Іванн М. Коссуль	1.00
А. Тесловський	1.00
О. Гемпнк	1.00
Ол. Дерлук	1.00

Збірка о. П. Запарінюка:
І. Кисілюк Брендон Мен
М. Мочко. Поплар Парк Ман
А. Л. Рудик. Ст. Мартин, Ман

Томаш, Ман.

А. Панчун	1.00
М. Гнатюк	1.00
Ст. Панчун	1.00
В. Фіцгальд	1.00
Т. [illegible]	1.00
П. Пилип	1.00

Всіх жертвователів щира подяка парохіянам за те, що пожертвували на [illegible] храмову Ризу і Церкви.

Консистория Української Греко-Православної Церкви в Канаді.
Прот. С. В. Савчук, голова.
679 Andrews Str., Winnipeg, Man.

ЦЕРКОВНИЙ КАЛЕНДАР НА 1931 РІК.

ЛИПЕНЬ.

1 С. Леонтія мч.
2 Ч. † Юди Таддея ап
3 П Методія сьвич.
4 С Юлияни Тарс. мч

5 Н **Нед. 5 по З. С. Д.**
6 П. Агрикпнк.
7 В. **Рівдво Іванна Хрестителя**
8 Середній мч
9 Ч Давида Сел. прп
10 П. Самсона прп
11 С. Пер. м. Кира і Ів

12 Н **Нед. 6. Петра і Павла**
13 П Собор 12 Ап.
14 В. Космн і Дамнана
15 С. Пол. Р. Пр. Й
16 Ч Якинта мч
17 П Андрія Крит
18 С. † Кир. і Методія

19 Н. **Нед. 7 по З. С. Д.**
20 П Теоп пр. Аквіля
21 В Прокопа мч
22 С. Панкратія
23 Ч. **Антонія Печерського.**
24 П. Ефимій мч.
25 С Прокопа і Іларія

26 Н. **Нед. 8 по З С. Д.**
27 П Онисима
28 В † Вол. укр. князя
29 С. Апостолів
30 Ч Мокрини мч
31 П. Якинта і Емм.

ПОРЯДОК БОГОСЛУЖЕНЬ,
о. Є. Гримнюк.

Липень.

5 Неділя — Гарденгтон
[illegible] — Райта
12 Неділя, св. Петра і Пав. — Чом
[illegible] — Хочу Дерлук
19 Неділя — Арбакка
26 Неділя. Толстой
Чорас: Толстой Мен

ПОРЯДОК БОГОСЛУЖЕНЬ
о. П. Запарінюка.

Липень.

4 нед — Поплар Парк
10 неділя — Селкірк
26 нед. — Порожде ля Прейрі
Нове місто служе
Міддлпорт Ві., Winnipeg Man

ПОРЯДОК БОГОСЛУЖЕНЬ
о. Д. Л. Лещишина.

Липень.

5 Нед. — Пайн Ривер
7. Вівт. — Гілмі — Мерідел
Храм
12 Нед — Роблін — Клеін Храм
19 Нед — Шортедей
26 Нед Ріджетон, у Лутчаїс —
Вечерня пілгн
Box 318, Давфін, Ман

ЦЕРКОВНИЙ УСТАВ НА 1931 РІК.

ЛИПЕНЬ:

5. Нед. 5 по Зіск. Св. Духа: Голос 4. Утр: Єван. Лук XXIV: 12—35 Лїт., Ап. Рим. X: 1—10 Єван Мат XII: 24—34 Л. І.

7 Вівторок **Різдво св. Івана Хрестителя** Утр 6 м Лук I 24—25, 57—76 І 80. Лїт.: Ап. Рим. XIII: 11—14 І XIV: 1—4; Єв. Лук. І: 1—25, 57—76 І 80.

12. Нед. 6 по Зіск. Св. Духа, Петра і Павла. Гол 5. Утр.: Єв. Лук XXIV: 36—53. Літ. Ап. Рим. XII: 6—14; 2 Корин. VI 21 XII VII 1 Єван Мат. IX: 1 я і Мат. XVI: 13—19

19. Нед. 7. по Зіск. Св. Духа: Гол 6 Утр: Єван. Іоан. XX: 1—10 Літ. Ап. Рим. XV: 1 -7: Єван Мат IX 27 —35.

23. Четвер. **Антонія Печерського** Утр: Єван Мат XI:27 30 То Ав І літ: V: 22—26 І VI 1 Єван Лк. VI 17 -21

26. Нед. 8. по Зіск. Св. Духа: Гол 7 Утр Єван Іо XX: 11 18 Літ Ап І Коринф. І 10 18 Єван Мат XIV 14 22

28 Вівторок. **Св. Володимира** Великого Утр: Єван. Іоан. X: 9—16 Літ. Ап Галат І 11—19 Єван Іоан X 1—9

Український Релігійний в Канаді.

ВІСТНИК
THE HERALD

THE HERALD
Box 3684
WINNIPEG, MAN.

РІК VIII. ВІННІПЕГ, МАН., 15-го ЛИПНЯ, 1931. WINNIPEG, MAN., JULY 15th, 1931 ЧИСЛО (131) 14

БОРОТЬБА ЛЯХО-ТАТАРІВ З МОГИЛАМИ.

У Липиці Горішній (пов Рогатин) вибудувала громада полягли на війні памятник у виді могили. Що могилу мусіли громадяни розкинуто армусово минулої осени, а тепер насипали її знову. Мабудь сей факт вивів із рівновагн „стшелців", які в числі 80 осіб прийшли на Зелену Свята під читальню й на знак свистка вибили вікна, поламали рами, вліали через побиті вікна до середини й ушкодили внутрішнє уладження.

Сим не вдоволилися, бо в ночи розкинули памятковану могилу до самих основ.

ВІЙНА З ПАНЦИЗНЯНИМ ХРЕСТОМ.

У Суцині (пов. Тернопіль) стоїть недалеко церкви хрест, поставлений на памятку знесення панщини, коло якого що річно моляться громадяни дня 16 травня. Сего року дівчата побілили й розмалювали хрест та прибрали цвітами. Але 18 травня прийшов комендант поліції з Гроновн з постеруконами та розпитували, хто прикрасив хрест. Вкінці постеруконі зібрали місцевих Поляків, які на приказ поліції обскребали хрест рискалями й перебілали. На запит місцевого пароха відповів комендант постеруку, що дістав такий приказ телефоном із тернопільського староства.

ПРОТИ УЧАСТИ В КАТОЛИЦЬКИХ ОРГАНІЗАЦІЯХ.

Непорозуміння між Італійським правительством та Ватиканом ще більше загострилися після того, як фашістівські організації заборонили свопм членам бути учасниками у католицьких політичних організаціях.

НОВИЙ КЛЕРИКАЛЬНИЙ НАБУТОК.

На місце розвязаної української гімназії відкрито в Рогатині від березня сього року так звану „Архиепархіяльну Гімназію" під догядом греко-католицької церковної адміністрації. Учні проходити будуть науку по планом, що приспособляти будуть їх передовім до священичого

ШЛЯХТА У ВАТИКАНІ.

Римський папа рішив поблизнити свою придворну сторожу на 30 старшин. Їх доберуть виключно з членів католицьких шляхоцьких родів. Нешлякотні католики не матимуть до сеї „гвардії" вступу.

ПАПСЬКОГО АМБАСАДОРА ВИДАЛЕНО З КОВНА.

Ватикан заматвився в новий фронт. Розбив, сам разом у фронт ввязався. Вже відавно напружені взаємини з Литвою покинули й явно розривом Конкордат, заключений 1927 р. Тепер насипали ті знову. Мабудь сей факт вивів із рівновагн „стшелців", які в числі 80 осіб прийшли на Зелену Свята під читальню й на знак свистка вибили вікна, поламали рами, вліали через побиті вікна до середини й ушкодили внутрішнє уладження.

Сим не вдоволилися, бо в ночи розкинули памятковану могилу до самих основ.

По упливі 24 годин примусила ковенська поліція спакувати речі, які [illegible] і вислати до Риму.

ЗАМКНЕННЯ ЦЕРКВИ.

З нак. [illegible] [illegible] [illegible]

ДОВКОЛА УКРАЇНСЬКОГО ПРАВОСЛАВНОГО СОБОРУ В ВІННІПЕГУ.

(Доконечення)

Жіноче Товариство при Соборі.

В минувшім числі „Вістника" було подано про Товариство „Боні", яке існує при Соборі, та про його діяльність в минувшім зимовім сезоні. Тут же треба згадати про другє світське товариство, яке містяться при парафії від самих початків її істнования, а іменно Жіноче Товариство, яке є також відділом Союза Українок Канади. Се товариство дуже а дуже богато причиняється до нашої праці, так матеріяльно, як і морально. Воно устроює базари, сходіни та инші підприємства, з яких весь дохід йде на ціль Собору, і коли так зрахувати всі гроші, які перейшли вже через касу Жіночого Товариства на ціль Собору, то видилась дійсно дуже поважна сума. Я й надалю гадку, щоби товариство зробило такий обрахунок, — а се було б нагадним доказом, якажно жіноцтво може зробити для організації, як тільки є охота і розуміння справи. Правда, а не складно, що наше Жіноче Товариство є досконале, та що воно зробило вже все що годно зробити, для взяшня під увагу ті обставини, серед яких йому доводилось працювати, то треба признати, що воно зробило дуже богато.

Братство й Сестринство.

Крім Товариства „Боні" й Жіночого Товариства, при Соборі існують ще Братство св. Андрея й Сестринство св. Ольги. Ці організації рівняться від двох попереднє згаданих тим, що їх обов'язком є ограничений до нагляду за порядком в церкві. Вони занимаються колектою в церкві, дбають про прикрашення церкви, обслуговують підчас Богослужень, та дбають про те, щоби справити до церкви потрібні богослужебні річи. Але помимо того, що їх поле діяльне є так ограничене, вони приносять церкві неоцінену користь. Їх помічі для церкви є необхідні, бо навіть не можна уявити собі, як відбувались би Богослуження, коліж не було в церкві наших братчиць і сестрінь. Крім того Братство й Сестринство устроїли за минувший рік два обіди й олівейки, коліж з того, що їм дали, Собору, голово на справлення богослужебних річей. Братство й Сестринство також приучаються до инших підприємств, які парафія устроює.

Богослуження.

Про Богослуження, які відправляються в Соборі, можна сказати, що вони відбуваються дійсно гарно. До сього причиняються відповідні проповіді і чудовий хоральний спів. В часі великого посту відправлялися Богослуження також кождої п'ятниці, і не зважаючи на те, що відбувалися в будень, на них участало сторе число вірних. Голово треба згодити про Страст Тиждень, в часі котрого Богослуження відбувались, кождого дня, на яких також не бракувало вірних. Взагалі треба сказати, що минувшої зими дійсно богато людей участало на Богослуженнях і треба тільки побажати, щоби се продовжалося і в літі, в то звичайно буває, що літом люде менше ходять до церкви, як зимою. Се не тільки між Українцями, але в між Англійцями, бо тоже літом відзначають то на вакації, то до парків, то над озеро. Але се лихідей не оправдує і вони нашій в літі повинні відвати Богові, що Боже.

Один з членів. (кінець)

ПРО ОБРОБЛЕНЕ ПОЛЕ.

(Кінець, Ман.)

На нашу околицю недавно греко-католицька місія нового свого духовника. Звичайно новий чоловік, то має щось цікавого розказати. Так і в нас розказав нам про оброблене поле. Се гейби притча.

Був собі фармер, який прийшов у лісову пущу Вікторчував її, вирубав, вичистив. А тут прийшов другий (властитель) чоловік і вже готову вироблену землю забрав. І чи се справедливо?

Фармер — то ніби греко-католицькі вельонди. Ріля — се люде, народ. А той другий чоловік — се Українська Православна Церква, яку греко-католики часто инакше називають. Нічого дивного, коли Українська Православна Церква забрала собі наш свідомий загал до себе. Се природно. Греко-католицька церква, се зайда на українську землю, чи ріню. Хто її запів між наш народ? І чому? От на се питання перше треба відповісти, а відтак говорити про оброблене поле, ріню.

З цим мислю хочу говорити про Українську Православну Церкву може, инше зрадник українського народу, або безбожник. Бо вона споконе гідно праць в користь вірних і нашого народу. Зрадником се бійдуже. Не можне се і безбожником.

Чи добре так учити людей, як учать греко-католицькі духовники? Сміятися підчас проповіди з найповажнійшої української інституції — се це виглядає на жарт. Одних сміється, та не забувайте, що сміється найлішше той, хто сміється послідний.

Зійшли зарадсь до нашого народу бойдужність до церковних справ, або бездіяльність? Причину дали ті духовні провідники, які не були добрими пастирями (і инші не є) свого стада, які місто учити нашу паству, де його небезпека, учать сміятися з своєї рідної Церкви.

В своїй слінії немощи свій греко-католицький духовник посилає Українську Церкву до Онтеріо, „у гори", не зважаючи, що вона вже давненько там є.Так, а забігам і далі ніде — за гори, за моря, за ріки, за ліси — всюди ліде воля, як рідна мати до своїх дітей і буде учити їх — нам наріа — любити Бога, свою православну віру, свій український народ. А також покаже народоам, що католицизм шкідливий для нас; що він цілі століття шкоду наносить Україні. Вона покаже, хто зрадник і ворог нам; навчотить до боротьби зі злом, бо обовязком примірного християнина є боротися проти зла.

Я був греко-католиком так довго, як довго не приглянувся Українській Православній Церкві. Я бачу, що там є сила, там сидомість і праця для нашого народу. Там краса, якої сьогодні масиони словами не можуть закрити ніякі ягенти, чи то Риму, чи Москви. Ніні я вже зірвав з цією і стаю в ряди тої Церкви, яка в своїх радах мала великих людей, записаних добре в нашій історії.

М. К.

ПІД РОЗВАГУ ГРОМАДАМ В ОКОЛИЦІ ДАВФІН.

(Сифтон, Ман.)

Одним з наших членів, в розмові зі мною, підала думку, щоби представники всіх українських православних громад в околиці Давфін, Ман., (які обслугує Всеч. о. Л. Лемішка) зїхалися на спільні наради

ДЛЯ РІДНОЇ ЦЕРКВИ

НЕХАЙ СЯЄ СВІТЛО ВАШЕ ПЕРЕД ЛЮДЬМИ, ЩОБ ВОНИ БАЧИЛИ ВАШІ ДОБРІ ДІЛА І ПРОСЛАВЛЯЛИ ОТЦЯ ВАШОГО, ЩО НА НЕБІ!

(Мат. V: 16).

Збірка о. Т. А. Горбаш

Свіжі Лейк, Алта.

Н. Гайнчук	$3.00
Ів. Горецький	2.00
В. Чумер	2.00
Ів. Яремі	1.00
Ф. Дмитрів	1.00
С. Костинюк	1.00
К. Романюк	1.00

Радвей, Алта.

І. Семенюк	2.00

Збірка о. Д. Карстюма:

Калдер, Сесх.

Ник. Стратійчук	1.00
Гавр. Сліченко	1.00
Іван Келер	1.00

Вроктон, Сесх.

Іван Пачук	5.00
Дмитро Пачук	2.00
Олекса Болнарчук	2.00
Ніз. Водпар	.50

Свидова (Коло Канори):

І. Цісчук	1.00

Збірка о. Т. Кисілюка

Сочаль, Алта.:

Іван Пагур	1.00
Ілія Гоцюк	1.00
Василь Яремій	1.00
Гавриил Жубінський	1.00
Теодор Слічук	1.00
Олекса Вохацецький	1.00
Георгій Танасюк	.50

Збірка о. І. Дмитрова:

Калмер, Алта.

Стефан Мригляд	1.00
Іван Харин	1.00
Іван Захарко	.50

Збірка о. Є. Гошилюка:

Толстой, Ман.

Андрій Подольський	1.00
Никола Кедрик	1.00
Стефан Кутрик	1.00
Олекса Яремій	.50

Гарфентон, Ман.

Кость Малий	1.00

Збірка р. А. Бернак:

Мекгі, Мап.

П. Тутканюк	1.00
В. Іванко	1.00
М. Чибляк	1.00
Пінко М. Король	1.00
А. Тесінський	1.00
О. Глоцюк	1.00
Ом. Лучь	1.00

Збірка о. П. Запарнюка:

І. Кисілюк Бредон. Ман	1.00
М. Мариво, Поплэр Пірк, Ман	1.00
А. Л. Рудик, Ст. Мартин, Ман.	1.00

Тишдел, Мап.

А. Прічук	1.00
М. Гнатчук	1.00
Ст. Прічук	1.00
В. Фімчинчук	1.00
Ів. Чучелюк	1.00
Н. Прічук	1.00

Ведь жертвователям цього подяку приносимо за те, що сповнили свій довголи згляном Різної Пєчки.

Консисторія Української Греко-Православної Церкви в Канаді.

Прот. С. В. Савчук, голова.

678 Andrews Str., **Winnipeg, Man**

і спільно, при участи цілого парохія, порадилися, в який спосіб можна б найкраще поширити вплив Церкви і Церкви в нашім окрузі. Моя гадка проповіднів є, щоби кожда громада післала по 2 делегати і щоби такі наради відбувались в Сифтон Ман., бо се осередок і дороги сюди добрі.

Най хтось з других членів заверне в сій справі голос і скаже, що він думає про таку пропозицію.

Василь Стандрик.

ЦЕРКОВНИЙ КАЛЄНДАР НА 1931 РІК.

ЛИПЕНЬ.

1 С. Леонтія мч.
2 Ч. † Юди Тадея ап.
3 П. Методія сміч.
4 С. Юліяни Тарс. мч.
5 Н Нед. 5 по З. С. Д.
6 П. Агрипини
7 В. Різдво Івана Хрестителя
8 Февронії мч.
9 Ч. Давида Сел. прп.
10 П. Самсона прп.
11 С. Пер. м. Кира і Ів.
12 Н Нед. 6. Петра і Павла
13 П. Собор 12 Ап.
14 В Косми і Дамяна
15 С Пол. Р. Пр. Ф
16 Ч. Якинта мч.
17 П. Андрія Крит.
18 С. † Кир. і Методія
19 Н. Нед. 7 по З. С. Д.
20 П. Томи пр. Аквіля
21 В. Прокопа вич
22 С. Панкратія
23 Ч. Антонія Печерського.
24 П. Єфимії мч.
25 С Прокла і Іларія
26 Н. Нед. 8 по З С. Д.
27 П. Онисима
28 В † Вол. упр. князя
29 С. Атиногена
30 Ч. Мирини вчч
31 П. Якинта і Еміл.

ПОРЯДОК БОГОСЛУЖЕНЬ.

о. Є. Гошилюк.

Липень.

5 Неділя — Гарфентон.
7 Вівторок. Різдво св. Івана Хрестителя. — Вайта
12 Неділя, св. Петра і Павла. — Пем
19 Неділя. — Арбакка
26 Неділя. — Толстой

Адреса: Толстой Ман

ПОРЯДОК БОГОСЛУЖЕНЬ

о. П. Запарнюка.

Липень.

5 нед — Поплар Парк
19 неділя — Сеніфк
26 нед. — Портедж ля Прейрі

Найновіша адреса:
434 Minto apts St., Winnipeg, Man

ПОРЯДОК БОГОСЛУЖЕНЬ

о. Д. Лещишина.

Липень.

5 Нед. — Пайн Ривер
7. Вівт. — Газич — Мерідейл Храм
12 Нед. — Робшін — Косін — Храм
19. Нед — Шотледі.
26. Нед. — Рорктон, у Дучачах. — Вечорні віччит.

Box 315, Давфін, Ман

ЦЕРКОВНИЙ УСТАВ НА 1931 РІК.

ЛИПЕНЬ:

5. Нед. 5 по Зісл. Св. Духа: Голос 4. Утр: Євап Лук. XXIV: 12—35 Літ.: Ап. Рим. X: 1—10. Євап. Мат. VIII: 28—34 і IX: 1.

7. Вівторок. Різдво св. Івана Хрестителя: Утр. Єв. Лук. І: 24—25; 57 65, 76 і 80. Літ.: Ап. Рим XIII: 11—14 і XIV: 1 4; Єв. Лук. І: 1—25; 57 66; 76 і 80

12. Нед. 6 по Зісл. Св. Духа, Петра і Павла. Гол. 5. Утр.: Єв. Лук. XXIV: 36. 53. Літ. Ап. Рим. XII: 6—14. 2 Корин. XI: 21—33 і XII: 1—9 Євап. Мат. IX: 1—8 і Мат. XVI: 13 -19

19. Нед. 7. по Зісл. Св. Духа: Гол 6. Утр: Євап. Іван. XX: 1—10. Літ. Ап. Рим. XV: 1—7; Євап Мат. IX: 27 35

23. Четвер. Антонія Печерського: Утр. Євап Мат. XI:27—30. Літ. Ап Галат. V: 22—26 і VI: 1—2. Євап Лук VI 17 - 23

26. Нед. 8. по Зісл. Св. Духа: Голос 7 Утр: Євап. Ів. XX: 11—18. Літ Ап. І Корин. І: 10—18; Євап Мат XIV: 14—22

28. Вівторок. **Св. Володимира Великого:** Утр: Євап. Іван. X: 9—16 Літ. Ап. Галат. І: 11—19 Євап. Ісаіе X: 1—9.

Український Релігійний [illegible] в Канаді.

ВІСТНИК
THE HERALD

THE HERALD
Box 3684
WINNIPEG, MAN.

РІК VIII. ВІННІПЕГ, МАН., 15-го ЛИПНЯ, 1931. WINNIPEG, MAN., JULY 15th, 1931 ЧИСЛО (131) 14

БОРОТЬБА ЛЯХО-ТАТАРІВ З МОГИЛАМИ.

У Липнці Горішній (пов. Рогатин) вибудувала громада полягли на війні памятник у виді могили. Сю могилу мусіли громадяни розкинути примусово минулої осени, а тепер насипали її знову. Мабудь сей факт вивів їх рівновагу „стшельців", які в числі 50 осіб прийшли на Зелені Свята під читальню й на знак свистка вибили вікна, поламали рами, вилізли через побиті вікна до середини й ушкодили внутрішнє уладження.

Сим не вдоволнялися, бо в ночи розкинули памятникову могилу до сами основ.

ВІЙНА З ПАНШИЗНЯНИМ ХРЕСТОМ.

У Сущині (пов. Тернопіль) стоїть недалеко церква хрест, поставлений на памятку внесення панщини, коло якого що річно молилися громадяни дня 16 травня. Сего року дівчата побілили й розмалювали хрест та прибрали квітами. Але 18 травня прийшов комендант поліції з Прошовні з постеруночовни та розпитували, хто прикрасив хрест. Вкінці постеручкові зібрали місцевих Поляків, які на приказ поліції обскробали хрест рискалями й перебіли. На запит місцевого пароха вказано комендант постеруночок, що дістав такий приказ телефоном із тернопільського староства.

ПРОТИ УЧАСТИ В КАТОЛИЦЬКИХ ОРГАНІЗАЦІЯХ.

Непорозуміння між італійським правительством та Ватиканом ще більше загострилися після того, як фашістівські організації заборонили своїм членам бути учасниками у католицьких політичних організаціях.

НОВИЙ КЛЕРИКАЛЬНИЙ НАБУТОК.

На місце розвязаної української гімназії відкрито в Рогатині від березня сього року так звану „Архієпархіяльну Гімназію" під доглядом греко-католицької церковної адміністрації. Учні проходити будуть науку по пляном, що приспособляти будуть їх передовсім до священичого уряду.

ШЛЯХТА У ВАТИКАНІ.

Римський папа рішив побільшити свою придворну сторожу на 30 старшин. Їх доберуть виключно з членів католицьких шляхоцьких родів. Нешляхотні католики не матимуть до сеї „гвардії" вступу.

ПАПСЬКОГО АМБАСАДОРА ВИДАЛЕНО З КОВНА.

Ватикан замотався в новий фронт боротьби, сим разом у фронт литовський. Вже від давна напружені взаємини з Литвою покінчилися недавно розривом. Ковно заждало відкликання папського нунція (а властиво інтернунція) Бартолькі. Папа відмовився від сього домагання. В наслідок того литовський уряд дав наказ інтернунцієві покинути границі Литви до 24 годин. Інтернунцій Бартольоні сказав, що добровільно не покине Литви і запротестував проти сього кроку литовського уряду.

По уплині 24 годин примусила ковенська поліція спакувати річи, заладувати їх на сани походи і вийхати в напрямі до німецької границі. Тоді нунцій послухав приказу поліції і зробив то, що йому веліли. В осени поліції з речами, возами, та-кожними на 6 саньходів, покинув інтернунцій границі Литви і через Німеччину поїхав до Риму.

ЗАМКНЕННЯ ЦЕРКВИ.

З наказу військової влади замкнена й має бути зліквідована православна церква в Ріґіним на так званій Сухарній Внутрішнє уряджения й рухоме майно передано місцевим парохіянам, які все сє придбали за свої гроші.

ПРИ РУМУНСЬКІМ ВІЙСЬКУ МУЧАТЬ.

Буковинський „Час" з дня 18 червня с. р. подає слідуючу вістку: З Галичу вийшло один вояк, що від коли прийшло до керми нове правительство, від тоді служба військова стала невиносимою. В тих полках, у котрих служають Бесарабці й Буковинці катують вояків немилосердно і називають їх большевиками та комуністами.

СРІБНІКИ ЮДИ.

Американське Товариство подарувало „Лондонському Географічному Товариству" рідку монету палестинську. Є се т. зв. шекель, срібняк, яких 30 одержав Юда за зраду Спасителя. Вага його виносить 14.5 гр. і він є менший від чвертьдоларової монети.

ТРАГІЧНА СМЕРТЬ КАТОЛИЦЬКОГО МІСІОНАРА.

Китайські комуністи злоязичні в місті Кін Нінг католицького місіонаря з Німеччини, Мельхіора Гезера, й убили його в жорстокий спосіб. Вони приязали його до дерева, довго знущалися над ним, а потім порубали ножами.

ІТАЛІЯ З ВАТИКАНОМ НЕ МОЖУТЬ ДІЯТИ ДО ЛАДУ.

Переговори між Італією та Ватиканом зайшли в слїпу вулицю. Ватикан домагається відкрити католицьких клюбів, які закрило фашистівське правительство. Уряд Мусолїні стоїть на тім, що замкнення тих клюбів є остаточним, бо вони провадили політичну працю проти фашістів.

Ватикан уважає, що італійське правительство порушує підписаний з ним конкордат, а Італійці думають навпаки. Отже уся справа точиться біля питання, хто з них правдиво трактує конкордат.

ПРОТИКАТОЛИЦЬКІ ЗАКОНИ В МЕКСИКО.

Мексиканський стейт Вера Круз видав закон, який обмежує число священиків у відношенню 100.000 душ на одного священика. Церковна влада остроти такого рішення постановила запереститися всяку духовну працю, котра й так була-б неможлива після нового закона.

Вера Круз числить 1,100,000 жителів Після нового розпорядження в стейті могло залишитися тільки 11 священиків і вони мали-б обслуговати 2.220 церков.

Папський нунцій заявив, що він не займеться 11 священиків, які згідно з постановами нового закона мали-б залишитися в стейті. Се рівнялося замкненю всіх церков Покинуте священики мають залишитися до становищах, доки уряд не усуне їх силою

ЛЕВ ЗАБАВЛЯВ ДИТИНУ.

В одній мандрівній цирку львовена львиця бавилася часто з малим ведмедиком. Недавно цирк зайхав до ярослав-ського міста. Львиця там знов вирвалася з огорожі, знайшла в кліткі сім-місячну дитину і в злобі вірі, що моє до діла з ведмедиком, зачала бавитися дитиною і зубами пошкідала нею до горя. Не чинати, чим була-б скінчилася та скрипалька забава, як би дрогодадач звірів був не опанував львиці. Дитина була легко поранена на голові; її мати зімліла.

НОВИЙ УНІВЕРСИТЕТ БЕЗБОЖНИКІВ.

„За Свободу" подає, що в Тамбові большевики відкрили антирелігійний університет, у якому виховують два 200 агітаторів безбожників.

УРЯДОВІ ПОВІДОМЛЕННЯ.

І. ЗАСІДАННЯ КОНСИСТОРІЇ

Подається до відома всїм інтересованим, що слідуюче засідання Консисторії відбудеться в днях від 4 до 6 серпня, 1931, в місті Вінніпег, Ман.

В програму нарад Консисторії входить між иншим також справа призначення священиків на необсяжні округи та зміни парохій, отже священики і громади, які бажають предложити перед Консисторією свої прохання в сій справі, повинні написати до Консисторії не пізнійше, як до дня 4 серпня. Се відноситься також до прохань у всїх инших справах, які входять в компетенцію Консисторії.

II. ПОРЯДОК

Архиерейських Візитацій

Вирюсь. Архиепископа ІОАННА ТЕОДОРОВИЧА.

ВАЙТА, МАН.:
в неділю, 2 серпня.

МАЗЕПА (коло Мікадо) САСК.:
в неділю, 9 серпня.

ЕДМОНТОН, АЛТА.:
в неділю, 16 серпня.

ЕГРЕМОНТ, АЛТА.:
в середу, 19 серпня, — Преображення Господа Нашого Ісуса Христа.

ЗАВАЛЄ, АЛТА.:
в неділю, 23 серпня.

СІЧ—КОЛОМИЯ, АЛТА.:
в пятницю, 28 серпня.—Успення Пр. Богородиці. (Храм.)

СУЧАВА, АЛТА.:
в неділю, 30 серпня.

ВЕГРЕВІЛ, АЛТА.:
в неділю, 6 вересня.

КОНСИСТОРІЯ
Української Греко-Православної Церкви в Канаді.
Прот. С. В. Савчук, голова

С Т А Т У Т

Української Греко-Православної Церкви в Канаді вже вийшов друком.

Подається до відома всїм інтересованим, що чартер і статут Української Греко-Православної Церкви в Канаді вже вийшли друком, у формі книжочки, яку можна набути в Консисторії по ціні 25 центів.

З окрема повідомляється тих, які вже замовили статут, що він буде їм висланий по отриманню від них грошей.

Замовлення і гроші висилати на руки голови Консисторії.

Прот. С. В. Савчук, голова.
679 Andrews St.
Winnipeg, Man.

ЦЕРКВА І ДУХІВНИЦТВО НА УКРАЇНІ.

(Продовження).

Вертаюсь назад. Мета сих релігійних диспутів — повне знищення релігії в серцях народніх. Мушу зазначити, що безбожно-казенні фактори були в диспутах завжди побиті, в той час, коли їх пряме було завдання — відірвати народню товпу від Церкви. Через деякий час вони побачили свій ганебний провал перед лицем культурно-широких мас міста і не забарились навіть декретувати про нову тактику і діяння по відношенню до Церкви, в розумінню знищення ідеї про Бога, взявши новий курс знищення і прийнявши до висновку: Церква — остання загорода на шляху до знищення їх ідеї — соціялізму! Церква

се решітки капіталістичних елементів, а тому по черзі державних законів, що санкціонувались певними умовами Раднаркомів (Рада Народніх Комісарів) відносно остаточного і категоричного знищення віри і Церкви, одночасно утворюючи кадри відірваголів — безвірників, — Церкву треба знищити.

Се остання частина двацять семого двацять восьмого, двацять девятого і початок трийцятого року. З сього часу (вони і ранійш були, але менше активними до санкціонування радянського закону) збільшуються прямі агентом по знищенню Церкви і духівництва, що офіційно почали обєднуватись в безвірницькі осередки, які під гаслами, насильствами і репресіями втягували робітників і службовців до свого табору під загрозами викидання з місць праці і служіння, чванячися врещті фіктивно-фальшивими числами про збільшення своїх безвірницьких кадрів. Наступила пора ражих приневолювань і насильств під виглядом добровільности, а се були: адміністративні, економічні, політичні, навіть соціяльні утиски на Церкву і на службовців Церкви і на рядових вірників-офіційно і неофіційно. Шкоґа від початку до кінця стала провідницею безвірних навчань в самих зародках дитячої душі. Не кажучи про дорослих. Діти калічаться, стають вимуштруваними звірятами, готовими закинути на своїх рідних своїх, навіть, батька і матір по наказу учителя-муштрувальника. Примітивний матеріял дїточої душі став здобутком „большевицької культури". Учительство тим стало мати марку не вчителя-вихователя, а учителя-агента і зразника тому, що крім учительських обовязків йому належить ще інші чинности громадсько-політичної праці: виділяти органам ГПУ тих ненадійних елементів, що мають опозиційний погляд стрій до радянської влади. І так учитель чотирох-літки. Лопотько, в селі Рудьківці, Ніжинської округи, продав таким чином більше трийцяти селян, яких заслали на Соловки, як противників влади, а його нагородили за сю „відважність": дали йому посаду завідувача семи-літки в селі Ярославці. Бобровицького району, Ніжинської округи. Подібних фактів і прикладів дуже богато тому, що після здобутків учителя Лопотька, в своюж-ж селі, став посідовником учитель Петровський, з університетською освітою, який також продавав батьків своїх учнів ГПУ за рахунок майбутньої уваги і нагороди владою.

Дітям апочатку революції (тільки однокласових шкіл), була можливість один раз на рік, у Великий піст, приступати до Св. Причасть, в потім, особливо в останній час було все се категорично заборонено, а коли хто смів порушувати такі заборони, таких дітей виганяли зі шкіл, а імя батьків вивішували на чорних дошках, на показ всім, біля громадських місць, як ознака червоної ганьби. Кождий віруючий, коли не рахувався з сим, а був завжди вірним сином Церкви, часто відвідуюм храм Божий, завжди був гнаний, зневажений і опльований проводирями радянізації включно до заслання на Соловки. При державних податкових комісіях завжди се ставилось в мінуси, а врозумінню податків ставились плюси і в небагатодійність до большевицької влади (се відношення було в цілій Ніженській окрузі і по всій Україні). Духівництво стало та обєкт немилосерного визискування. Приписувались гіперболічні числа прибутків, в дійсности священство перебуває на положенні убогих на сумлінні подарунки своїх парафіян, не дивлячись на те, що самі віруючі увязнюють із себе голодних і жадних. Мені особисто на 28-29 бюджетний рік було накладено гуртової доходности 3000 карбованців. Звичайно з поміж вірни беруться таки числа, а із сієї суми було нараховано відсотків до виплати в розмірі 240 карбованців, а також 50% із сієї суми „самообкладання". Се так зветься на большевицькому язиці, кібито кождий громадянин сам себе обкладає і дає гроші на місцеві потреби, а в дійсности — се самонакладання влади по наказу. Духівництво особисто мусило виплачувати се „самообкладання" в двацять чотири години, а той скорійше, се залежало від місцевих бандитів. (Так було зі мною в 1928 і 1929 роках в селі Петріаці, Новобасанського району, Ніженської округи). Коли подібний платник не мав змоги заплатити подібної суми готівкою, забиралось негайно все те, що у нього було в його господі до останньої ганчірки. звичайно продавалось, за безцінь. Коли трафлялося, що з такої категорії „платника" не було чого витягнути, так його безсоромно забирали до вязниці, як злісного неплатника. Крім того священик позбавлений громадських і виборчих прав, розуміється з дружиною, також платить податків від 10 до 20 карбованців на рік за особу. Потім різні громадські праці місцевого характеру, також виконуються натурою і безоплатно. За сим слідує неоправдано безліч різних назв облігацій — імя їм легіон: перша, друга, третя — почини індустріялізації, для зміцнення сільського господарства, також облігації, до 4-го випуску по порядку: внутрішня, зовнішня і інші позики.

Мені надали в серпні місяці 1929 р. сієї індустріялізації 3-ої позики на триста карбованців з зауваженням: „не приємсово, а обовязково". Гроші слід внести одноразово на третій день після оповіщення. Кождий письменний мусить вичити двох неписьменних, згідно декрету, а так як священик не має права на се, щоб була не посіяв релігійного зерна в душі свого учня, так він мусить заплатити певну суму репетитору за право навчання своїх двох учнів...

По відношенню до релігійних громад з боку влади взятий новий підхід поступового знищення, посилаючись на не виконання статутних, договірних умов релігійними громадами. Перше — ремонт (направа). Виїздже техніка комісія на чолі з рабочим техніком, складає кошторис на декілька тисяч карбованців, а сей ремонт коштує тільки сюлька соток, робить дату виконання ремонтування; в разі невиконання ремонту до зазначеного часу, значить, релігійна громада закривається тому, що згідно умови громада ремонтує будинок храму і взагалі зберігає його від всяких ушкоджень. Звісно, що релігійна громада направляє всі сили на те, аби виконати її всі зобовязання по умові з владою, але на дорозі до виконання стоїть перешкода, а саме: здобуття необхідного матеріялу для ремонту.. Приватника не існує, а державно-кооперативні уставови при відпускають потрібних матеріялів, бо в них все забронйовано задля їх власних потреб, а се, мов, приватна ваша справа — шукайте... Такім чином, нема ніякої можливости ізза обекивних умов, виконати ремонт в сій час і релігійну громаду „правно" ліквідують.

Ще більше страшні для існування Церкви се останні „досягнення" — справування будинків-храмів релігійних громад. Нараховується се в сотнях і в тисячах, бють і так по знеможеному, ще силному матеріяльно і морально бідному народові, що те-ж врещті веде храми Божі до закриття тому, що всякі збірки мусять провадитися лише в стінах храму, а дальше ні кроку, бо й се також „нарушення" закону, а за се — штраф. Виходить, що одна надія на релігійні громадську свідомість, на християнську почутя. Алже не завжди і не всі ми бо гати на сю переконаність і свідомість тим більше, коли нас гонять, переслідують. Богато є такого, що трудно приятдати, що тільки веде до закриття храмів і офіційно. Посилаючись на се явище і послідовне і по певному плянові знищення Церкви і віри в Бога, як решток надобитого капіталізму, большевицька зграя в двацять девятому році, кинулась число: знищити останню фортецю Церкву в котрих роках по пятилітньому плянї индустріялізації. Намічено повне знищення старої побутової жизни і перебудування на новий комуністичний лад, а першим кроком до здійснення сього: покінчити дїло з вірою і Церквою рїжних віровизнань, напрямків і толків.

Перша і остання ставка — на духівництво православного віроісповідання України Церкви. як провідників Церкви. як провідників духа людського; до магометян вони більше стримані і послідовні, боячись визвати хвилю обурення. Особисто большевики боялись магометан середньої Азії (се мої спостереження в часи моєї утечі), де в великому достатку культивується баговіння до споруджування московським фабрикам. Хоча не без того, щоб страшних вірнійш впливових представників магометанства на товщу народню, витягували поодинці, але при меншій демонстрації в очах нафанатизованої магометанської гущі. **Жидівське духівництво — се виняток, як є виняток ціла жидівська нація, яка при всякому устрою уміє пристосатися і захищати свої інтереси, але їх інтереси завжди на шкоду „гоям"..** З сього часу духівництво християнського віровизнання попадає під буквальний гніт, знову пішла вибірка серед духівництва, знову забрязчали кайдани, знову звявились суди і пересуди. Духівництво з появленням пятилітки оповіщено явно контрреволюційним елементом. На кождому кроці пильна сліжка остороження і нарути. Приходить священик поміж юрбу неможливо, бо для нього се — інквізиція, особливо при їзді залізницею. се повне моральне убивство. Кождий священик думає про те, як би краще зазтодну і коли се вивляється, так ціле нещастя. Так що священик-відмовник завжди знаходиться у своїй хаті де не будь закинутій на окоплиці села через те, що церковний будинки давними давно забрані владою, а в церковних сторожках священику також не дозволяється жити мусить зречися і себе самого, не тільки Колиб погодився парафіянин здати свою квартиру для священика, то вкінці кінців

(Продовження на сторонї 3-ій).

СМЕРТЬ ГЕТЬМАНА ІВАНА МАЗЕПИ.

Здається нікого так не зненавиділа Москва, як нашого славного гетьмана Івана Мазепу. Останніми часами сю ненависть перебрав бл. п. С. В. Петлюра. Московська церква, яка була оружжям в руках царя, лицемірно проклинала гетьмана Мазепу, та звязану з його ім'ям ідею Незалежної Української Держави. Чому-ж вони не проклинають гетьмана Богдана Хмельницького, що перед смертю склав угоду з Семигородським князем Ракочієм та шведським королем Густавом Х. Після тої угоди мусіли вони ворювати разом проти Москви за Самостійну Україну.

Гетьман Мазепа підніс Київську Академію на рівень західно-европейських університетів та перетворив чернігівський лїцей у високу школу. Власним коштом побудував аж шість церков, обдарував щедро православні монастирі, що тоді були огнищами національної культури, складав жертви на Гріб Господень.

Про глибину його патріотизму може служити його присяга, котру він склав перед своїм довіреним і другом Пилипом Орликом на хресті з частюю животворного дерева:

„Я кличу Всемогучого Бога за свідка і запрясягаюся, що не ради своєї корисги, не ради високої пошани, не задля балакучтва або инших прямх, а за ради усїх вас, що під моїм урядом і регементом єсьте і для жінок і для дітей ваших, для загального добра матері нашої — білної України, для користи усього війська запорозького і народу українського, для збільшення і розвитку військових прав і вольностей, хочу я за помічю Бога так зробити, щоби ви з вашими і дітьми вашими і край рідний наш і військо запорожське не загинув ані від Москви, ані від Шведами."

Отся присяга всїсидесять-літнього старця, що одною ногою вже в могилі стонв, свідчить про його дійсні заміри лише, ніж які будь теперішні міркування яких будь істориків.

По нещасливому Полтавському бою гетьман Мазепа разом з шведським королем Карлом XII після довгої й тяжкої дороги знайшли притулок в турецькій твердині Бендери. Турецький генерал Сераскер, що командував бендерською округою, зустрів їх з пошаною. Гетьман Мазепа оселився в передмістю, що звався Варницею і зразу захорів. Спочатку деколи що міг він відвідувати короля, але потім не міг вже виходити.

Тимчасом післанник царя Петра став пропонувати королеві Карлові мир і обіцяв богато вигод, але ставив умовою видачу гетьмана Мазепи. Той з огидою відмовився се зробити. Тоді кинулися Москалі до Царгороду до самого султана та за помічю величезних хабарів хотьми добитися свого. Але там гетьмана Мазепу обстоював французький посол та представник короля Карла і Москалям було відмовлено.

Вкінці вересня гетьман вже так занедужав, що стало ясно, що він не виживе. З Галичу привезли православного священика і хорий висповідався й запричащався. Король Карло прислав до недужого, по його просьбі, Шведа Содана, що вмів гарно говорити українською мовою.

Біля постелі вмираючого стояла скринка з паперами й два барильця зі золотими дукатами, під подушкою мішочки з самоцвітними камінцями. Гетьман не спускав очей зі скринки. Там переховувалася угода, котру гетьман з запорожцями підписав з шведським королем в Вудицах. Після сієї умови Україна мала творити незалежну державу під протекторатом Швеції. З кождим днем ставало все гірше та гірше. Вже непритомний хорий оповідав увесь час про якісь бої та виновлял незрозумілі слова. Де скільки раз повторив: „Скринка! Треба берегти скринку!" При моїму часі часто невідомо було чи священик, Орлик, Войнаровський та Солдан.

2-го жовтня 1709 року в 4 годині по полудні прийхав король Карло попрощатися з умираючим. Падав хлинний дощ. Під вікном зібрався мовчазний гурт. Під вікном зібрався мовчазний дощ. Під вікном зібрався мовчазний гурт. Під вікном - що складався з козаків, Шведів, Турків та Румун. Під гуркіт грому та плеск дощу в 10 годині вечера гетьмана Мазепи не стало.

Коли Орлик звився на порозї дому не дивлячися на непогоду, його чекав великий натовп.

— Панове козаптво! — промовив Орлик. — Найсвітлійший гетьман Мазепа вмер!

Всі взяли шапки в руки і почали хреститися. За кілька хвилин загремали гармати бендерської твердині, що возвіщали смерть великого гостя, якому Турки дали захист.

Через день відбулся похорон. Домовину було відправлено до маленької сільської церкви. Під звуки шведських фанфар й українських сурм, похоронний похід рушив в дорогу. Труну було вкрито червоним оксамітом і возили шестеро білих коней. Спереду несли гетьманські відзнаки — булаву й бунчук. Король Карло та всї чужинецькі посли, що були при ньому, йшли в поході. За призначені при вмерлому, йшли в поході. За ними було богато козаків. Турків та жінок, що голосили по вмерлому. По закінченю Служби Божої Орлик склав кінченю Служби Божої Орлик склав латинською мовою, похвальне слово небіщикові. Першим вклонився король Карло, своїому безталанному приятелеві та союзникові. Потім залунали стрільи та туземців. Загреміли гармати на туземців. Загреміли гармати на туреньку твердиню, віддалюй останню поклін віддлу козаків відпроваджено було до і валацу, де в старовинному Юревському монастирі було приготовлене місце останнього спочинку. Звичайна кам'яна плита з коротким написом та гетьманським гербом означала місце склепу.

Минали роки. За часів російсько-турецької війни сюди приїхали московські воїяки зі своїм попом. Могилу відкрили і шукали скарбів, які на їхню думку мусіли бути там, але не знайшли і зі злости викинули останки гетьмана до дїлницю. Але їх знищили мазепинці, тобто козаки, що бїлися по стороні Турків проти Москалів і поклали назад до моїли.

З бігом часу напис на плиті стерся і не знав вже нихто, кого там поховано. Монахи року 1835 відкрили плиту і поховали над домовиною гетьмана якогось румунського боярина. Але в кілька літ описи церковна влада заборонила ховати в церквах і родина того боярина винїала труну новопохованого а разом і труну гетьмана і перенесла невідомо куди. Розбита надмогильна плита деякий час переховувалася в князя Гіки, брата молдавського владики, але описи десь безслідно зникла.

Мудрий гетьман Мазепа ще пару років перед полтавським боєм запрошував до себе шведського короля і наготовив для нього всякої всячини. Не його вина, що той пізно прийшов, аж тоді, коли цар Петро вже гарно зорганізувався і був готовий до бою.

Кождий нарід має свої сумні сторінки. Колись Німці вбили Француів під Седаном, але ті увесь час готовилися й мріяли про відплату і небідили Німців на Марні. Чехи втратили самостійність по бої на Білій Горі. Були в не менше гіршому стані як ми, але невтомною працею здобули те, що мають тепер свою державу. Мусимо й ми вірити в побіду за Полтаву. Хоч Француз і побідили Німців, але признають і сьогодня, що Німці є духовно озброєні.

На протязі богатьох років наші очікуки намагалися виховати з нас слухняних рабів, таких подібних до наших волів кутрогіних. Недобїних самим собою порядкувати і лише дїдичі по вказівці пгрогичча. Ми дуже виносливі й працьовиті, але нам бракує тої витривалости, що в инших народів є і здібности жити й працювати гуртом. Се почуття виробляє в вас лише Рідна Церква, бо ожившле нас завіреній мазепинський дух, який зробить нам нарід не рабами, а вільними рівноартісними з иншими народами. Тому лише той помагає українській справі, хто йде за гаслами Рідної Церкви. Англійці кажуть, що життя належить лише тому, хто вміє виборти собі право на нього, а наші предки запорожці казали, що не той козак, що поборов, а той, що викрутився.

Вик. Д. Савкевич.

СПОСТЕРЕЖЕННЯ.

Як мовчати значить навіть розумним, то тим більше дурням.

Краще чоловікови, коли йому кажуть: „Ідіїмись лише", ніж „Йди лише".

Не згадуй кающомуся про його перші провини.

Не шукайте слави в несдасі других.

„ДНІПРО"
орган Української Православної Церкви в Злучених Державах,
виходить 1 і 15 кождого місяця і який коштує на рік $2.50.
Передплату висилати на адресу:
"DNIPRO"
1851 Germantown Ave., Philadelphia Pa. U.S.A.

„ВІСТНИК"
Релігійний часопис для Українців в Канаді
Виходить-1го і 15-го кожного місяця.
Видав Українська Православна Видавнича Спілка.
Передплата: В Канаді — $1.50 на рік.
За границю — $2.00 на рік.

THE HERALD
Published semimonthly by the
Ukrainian Orthodox Publishing Company
Subscription per annum:
In Canada — $1.50. — Foreign — $2.00.

Адресуйте: — Address:
The HERALD, Box 3684, WINNIPEG, MAN.

НАЙБІЛЬШЕ ЛИХО НЕ ВІД ЧУЖИХ, АЛЕ ВІД СВОЇХ.

ХОМИШИН І ХИТРІ МАЛОРОСИ.

Станиславівський єпископ Хомишин, відомий від давна як польський наймит. Згадати хочби, що він то силувався своєчасно завести в греко-католицькій церкві латинський календар для себе і прикладом Великдень святкує разом з Поляками. Дальше справа цілібату...

Недавно видав Хомишин пастирський лист, де закликає Українців для співпраці з Поляками коло збудування сильної Польщі.

Поляки прийняли згаданий лист радо. Знов же українська позацерковна преса лист Хомишина осудила,— звичайно поверховно, здалека, але осудила. Мовляв - - се робота протиукраїнська.

Та коли взяти Хомишину, як його жива ще історія пам'ятає, то Хомишин не зробив своїм листом несподіванки. Се лише дальший хід тої роботи, яку він завсігди і постійно провадить.

І виступ позацерковної преси та загалу проти роботи Хомишина, се також нічо инше, як дальший хід тої роботи „хитрих Малоросів", яку вони постійно ведуть.

Висунеться Хомишин (чи хто другий подібний) з хрунівською роботою за далеко наперед, от вони трошки гукнуть на нього. Гукнуть так, що Хомишинови не буде шкоди, а українській справі користи.

Гукнуть, але зараз замовкнуть. І все обовязково забувають. Мине хвилька часу і вже не знайдете сліду з того, що було.

Однакож Хомишин своє зробив. Де висунувся наперед, там вже і зостався. Що здобув, те задержує. І так крок за кроком!

А „хитрі Малороси" з фактом зараз спокійно годяться. На те-ж ви факт і на те вони „Малороси"!

Тиждень по цілій тій історії дасть Хомишин 500 золотих на „Рідну Школу". чи щось подібне і вже повно похвал: Шедрий наш владика!.. Гідний представник церкви...

Звичайно „хитрі Малороси!"

Що політика Хомишина хрунівська, се від давна відоме. І сам Хомишин з тим не криється.

Однакож є деякі риси в політиці Хомишина, що ставлять його вище „хитрих Малоросів".

Хомишин має точно означену ціль, до якої стремить на протязі богатьох літ. Лінія його праці не йде викрутасами, але просто-найпростіше. Він має точно означені принципи і весь час ними руководиться. Він знає своїх папів і знає своїх противників і відношення його до одних і других незмінне. Що підносив колись, те підносить нині; що нівечив давно, те і нині нівечить. Чорне є в нього завсігди чорним, біле білим, зелене зеленим. В нього є точно означені цінности — які б там вони не були. Кого бе, то бе завсігди, кому кланяється, то кланяється завсігди.

Отже в Хомишина є якраз те, чого недостає „хитрим Малоросам". В них ніяких тревалих цінностей (окрім насущного), ніяких принципів, ніяких світоглядів. Лінія їх політики ходить хто зна якими викрутасами. Їх ідеційність грубо матеріялістична — з чого є зараз матеріяльний хвилевий зиск, те добре. А по-за тим нема нічого. В них мораль — чесність з собою. Їх життєва система — свобода віри, релігій, совісти, слова, думки, національности... Себто анархія! І Бог — молекуа, атом, електрон. Їх моральним провідник Дарвін, так що в точно людиному розумінню, яке вони собі витворюють. Замість Церкви в них театри, кабарети, фестини, прогулянки, спорт, цирк. Словом — нічого певного, нічого строго означеного, нічого тревалого, нічого святого. Все диктується примхами, модою, забаганками, вуличними корінними для матеріяльних добутків можливостями. А остаточна ціль життя — їсти, щоби жити, а жити — щоби позбуватися моральних принципів й обовязків, шукати за хвилевими „насолодами".

Правда, є в „хитрих Малоросів" ідея української державности, однакож та ідея з одної сторони такаж безідейна, як і „Малороси". Держави треба — але лише на те, щоби вона охоронила їх моральних анархізм — чесність з собою, свободу віри, совісти, церкви, моралі і взагалі кожду свободу, якої кому в кожний хвилевий забаганці. Держави, яка заводила б моральну систему для життя, вони не потребують. Як дезертири не потребують такої армії, яка втягала би дезертирів в дисциплінованих військовий

Політика Хомишина основується на церковним підкладі. Його головна ціль — винищити між Українцями Церкву і засісти костел, а вже за костелом Україну перейдуть в польський табор.

Та коли Хомишин Церкву винщить, то зтаються до Церкви „хитрі Малороси"?

Беру з „Нової Зорі" такі два факти:

1. Була в одному місці релігійна місія. І саме в недалю підчас місії місцева кооператива мала свої наради в 10-ій годині рано. Тай ще оголошення про збори дибили надеревяним хресті.

2. Окружний Відділ Т-ва Взаємної Помочі Українських Учителів в Рогатині рад слала запросини на сходини членів у Бурштині на день 21 травня (мая) на нашне Господне Вознесення. І народи були в читальни в Бурштині в 10-ій годині рано, коли в церкві було богослужение. Читальня-ж побіч церкви. — Мало свої сходини і польське т-во „Огнісько", але не на свое Вознесення, тільки на українське і додає „Нова Зоря": „Такий приклад пошанування своїх свят дає нашому народові наше учительство, та ще до того з „Рідної Школи". Польське учительство шанує Церкву (свою — костел), основу моралі суспільности, а наше по-шанує".

Хтось може сказати: А чому то „Нова Зоря" про цьому пише? Тай може оба згадані випадки виглядають в дійсности инакше, ніж їх „Нова Зоря" представляє. Може...

Такі Только-ж инші часописи подібних фактів цілком не потують, будь їх не два, а двіста на протязі двох місяців. Для них же „релігія — справа приватна" Тай свобода совісти. Отже від них про подібне ніяк не можна довідатися

Але що там таке можливе, про се нема сумніву. „Нова Зоря" подає подібного матеріялу мало в порівнянню з тим, що подає поміж рядками позацерковна преса і позацерковна робота взагал. Загальна байдужність до питань релігії і моралі, тай до Церкви, як моральної інституції і в Галичині і на еміграції; принагідні вислови в пресі про релігію, як про річ безвартну, засуджену на загибіль; а ще дальше вислови „хитрих Малоросів" в бесіді, де вони ще свобідніше розкривають свої погляди на релігію і церковні справи, все те разом взяте дає ще чорнійше свідоцтво, ніж його випише „Нова Зоря".

Хомишин хрунь... Але хіба відношення „хитрих Малоросів" до Релігії і Церкви не таке-ж саме хрунівське і злочинне? І їх безбожність їх байдужність... Хомишин на місце Церкви хоче завести костел, а „хитрий Малолос" на місце Церкви рад завести **театер, цирк, менажерію...**

Чи далеко се відходить від большевицької політики в відношенню їх до моралі, Релігії і Церкви?

В принціпі те саме! Різниця лише в тому, що большевики можуть свобідно розперезатися в протирелігійній роботі, а „хитрий Малорос" лише обережно і випадково може дозволити собі на протирелігійний виступ. Та нехай би він, як турист, опинився в Київі, то тіном і душею машерував би в протирелігійним поході. І протирелігійний прапор ніс би.

А може се за острий осуд... Може переборщене... Може не таке воно чорне, як змальоване ..

Таке дехто скаже. Однакож перебільшень нема. Зле воно і з кождим днем йде до гіршого. І не Хомишин веде перед в лиху, але **„хитрі Малороси"**, яким здається, що їм вдасться легкованеженням Церкви досягнуть великих здобутків.

Хомишин своє хоче заступити чим, а свої „Малороси" нищать своє, щоби лишити порожнечу серед життя, поки той порожнечі не заповнять своїм змістом і ті, для яких Хомишин працює.

Хомишин явний ворог українського народу — остільки воно краще. А „хитрі Малороси" приготовляють грунт для ворожої сили, від тої-ж сили словами відхрещуючись. Остільки воно — гірше і остільки тяжший осуд мусять прийняти за свій вчинок.

БОГ ЗНАЄ, ЧИ НАША МОЛИТВА ПОВИННА БУТИ ВИСЛУХАНА.

Одного разу жив побожний чоловік, який мав трох синів. Найбільшим його смутком було те, що ані один з синів не був релігійним чоловіком, отже він часто молився, щоби Бог післав йому спокійну смерть і щоби в сей спосіб покликав його синам, як то добре бути віруючим чоловіком. Але коли прийшла година його смерти, його муки були такі страшні, що не може було на нього дивитися. Коли-ж він вкінці помер, один з його синів сказав до своїх братів:

— Коли наш батько, що був таким побожним і праведним чоловіком, так тяжко вмирав, то якою страшною мусить бути смерть грішника?

І від того часу вони всі стали віруючими людьми

Православні Українці! Старайтеся, щоби Ваш сусід також став передплатником „ВІСТНИКА". Сим Ви поможете своєму релігійному часописо.

БУРЯН.

Бачили ви поле? Так. І бачили певно збіжжа, а поміж ним бурян, холту. Всякий, коли дивиться на збіжжа, радіє. Але буряном ніхто не тішиться. Не тішиться фармер, який сіяв збіжжа, не тішиться ним і той, хто не сіяв поля. Не тішить він нікого. Бурян — шкідник, тому викликає ненависть до себе.

Та й між людьми є такі, яких можна порівняти до доброго збіжжа, а е і такі, які лише дорівнюють бурянові.

У нашій околиці давно вже живе Максим Полатайко. Не богатий він, але й до бідних не можна його зачислять. Має фарму, гарні будинки, знаряддя в доброму стані, худобу і коні. Є у нього жінка і кількоро дітей. Живе він собі незгірше, а порівнятн до життя у селі в горішньому повіті — то таки добре.

Домашне його життя ще ніхто не виглядає. Зате до громадського життя він незвичний Він, мов той бурян: має, принесли до всіх, лише нихто до нього не повинен їх мати. Зовсім як бурян, який черпає соки з повік корінця сусіяних ростин, але сам нікому нічого не дасть, тільки шкоду робить.

Таке з нашим Максимом Хоч тут є дві церкви, православна і єпископська, а навіть є костел, хоч тут є Народний Дім і инші організації, він до жадних не горнувся і не горнеться Жне сам про себе. І хто сам про себе же, - дичіє і нераз таке вистроїть, чого ніколи не зробить розважна людина

Був колись Максим на відпрасі. Приклав гарними кіньми А що уважає себе за небін якого господаря, то коні привязав на видному місці, перед церквою.

Сталося, що старший брат звернув йому увагу, що коней не годиться привязувати перед церквою. І через те Максим відпрягнув церкви. Пішов до церкви лише на Великдень або Різдво, а також тоді, коли треба хрестити дитину

Має він маму. Була газдиня Добра Доглядала дітей і господарки. Лишила синові гарний маєток, який придбала за своїм покійним чоловіком за довгі роки мозольної праці.

Зимою, на початку великого посту, умерла мати. А чи син похоронив її як слід, як маму годилось похоронити? Де там! Він не такий. Він так робив, щоб коштувало якнайменше обійшлося, танше коштувало.

Мав він сестру на другій околиці. Треба було її повідомити на час. А він не бажав, щоби вона приїхала на похорон, бо боявся, що готова поставити на тому, щоби похоронити маму, як закон велить, при Службі. Для того він постарався, щоб сестра дізналася про смерть мами за пізно Залізниця відходить з місцевости, де живе його сестра, в 10 годині рано, а він точно в 10-ій годині пішов до телефону говорити до сестри. Він був вже в годині 6-ій рано в місточку, але до сестри зателефонував аж в 10-ій годині.

Сестра не приїхала.

Він знав, що треба світла коло мерця. Колись належав до православної церкви, але що не платив вкладок, то відразу пішов до другіх, думаючи, що вдасться йому штука дістати обслугу за дурно, хоч і не належав до церкви.

Пішов до греко-католиків, до церковного заряду. Привітався, поздоровив ліхтарів вдвоє і почав приниженим голосом:

Знаєте, мої мама умерли і я прийшов просити вас, щобисьте дали мені з церкви ліхтарів та світла.

— Ні, пане Полатайко, не можемо вам дати нічого з нашої церкви. Ви належите до православної парафії, а там є і світло і ліхтарі. Також є і священик. Чому-ж ви до нас ідете?

Так сказали церковні трости.

Максимови повинно було се вистерчити! Було сказано так, як належалось. А він колись думав собі, що як що буде буде йому треба, то всі будуть навперегонки служити йому! А то не так. Погані...

Отже пішов Максим до римо-католиків. „Хоч се чужі, однак зрозуміють моє горе", — думав собі. — „Вони поможуть мені. Тимбільше, що один з урядників римо-католицького костела кував. Йому нерза я давав роботу. Він не відмовиться. Він добрий чоловік.

Приходить.

- - Слава Ісусу Христу!

Славу на віки. А що скажете, Максиме?

— От прийшов до вас просити ліхтарів і світла, бо мої мама умерли.

- Якто, ваші парохіяне не мають світла і ліхтарів? Таж у вас є церква.

Та е. Лише нема ключів від церкви, — замявся Максим.

Нема ради. Якби ви були захожий, мігрант, то може б ще якось помогли. Але ви маєте церкву, де є все, що до похорону треба, є і священик дома. Туди ідіть, а не до нас.

Засоромився Максим, а в дусі заклявся злости. Він думав перехитрити людей, а воно не так легко, і пішов до православних. Вернувся до своїх. Та не до урядників пішов, лиш до того чоловіка, якии передержував ключі від церкви. Привитався.

- Дайте мені ключі від церкви, бо мені треба ліхтарів і світла. Мама умерли, треба ховати, — каже.

Похвати померлу належиться, бо то наш обовязок, — відказує чоловік.— Але ключів не можу вам дати, хіба дістану дозвіл від наших тростів на се. Підіть до них і дістаньте карточку, або вам вони самі прийдуть та видадуть вам потрібні річи.

Змикував Максим, що недобре, але, чодумав, ано й добре виходить. Всі відмовляються, тяже будуть мати гріх. Не моя вина... Отже чимскорше вертав до дому. Там всім розказав, скільки то він находився, а потрібних річей не дістав. Не сказав, тільки того, що вкладок він не платив ніколи, фактично до жадної церкви не належав. Але пощо се комусь знати?

Були там сусіди, звичайно зійшлися на похорон. Прийшов також провідник баптистів, який сусідував з Максимом. А був і люде легкодушні, вірсовані. Зіповіних і послухав Максим. Вони йому порадили не старатись о віщо.

— Матір поховаєш так, як ми тобі кажемо. На що мамі пісень, дзвонів, світла і т. д.? — підшептував злий дух через безбожників. — Що то мати? Тільки труп. То вже не людина. П ічо вже не поможе.

Люде дніше пригледівись, що то зробить Максим! А мати, як жила, так його шанувала. Доглядала, о, доглядала. Сама не їла, а синови мало було! Працювала як ніч так день. Собі жалувала, все згорталя для Максима.

А Максим забув за все. Ще й оправдується „Я все зробив бн для мами, але через людей не можу. Люде недобрі".

Не добрі, бо кажуть одно і те саме: де належить, там тримайся, там іди. Де-ж йому тепер ітн, як він нігде не належав?

Час не стоїв. Зближалася пора хоронити тіло. Замнялся сни. Без відправи, без пісень не виглядає добре. Гей би худобину яку притягти. Побачив, що поставив себе погано. Люде инше приглядались тому всему та й похитували головами. Були дихі на него. Говорили по тихо про те, що така добра мати, як остся, що умерла, варта гідного похорону, і не сподівались, що син аж так погано поведеться. Між людьми був провідник баптистів. В последній хвилі до нього приступив Максим з просьбою, щоби той відправив похорон. Проповідник також знав Максима, знав, що він хотів би жити без видатків і труду. А воно так не годиться. Тому сказан Максимови:

— Якби ти був пішов до своєї православної громади і взив те, що належиться до похорону, якби ти був з священником, а він не мав часу, то я був би тепер згодився щонебудь тобі помогти. Але ти сього не варт.

Похнюпив Максим голову. Не було ради инші, як хоронити матір сумно, сумно, як на відлюддю, де нема церкви, ні священика.

І похоронили. Розійшлися люде. Максим Полатайко радів, що без видатків обійшлося, а то може й тепа требав було продать. Та люде сміялися з нього. Сміялись, бо було з кого. Мама Його виховала, оставила йому фарму,, не одну телят, а чреду худоби йому подарувала, а він жалував похорон своїй матері справити і віддати памяти ні честь, яка ни належалася.

Та ще й тепер говорять люде про нього: „Виріс Максим, гей бурян в полі. А що він варта? Не варта на нього й глянути. Неждячий."

І слушно говорять. Якто добре стояти з людьми в громаді і не виставляти себе на посміховисько. - - о. Є. Г.

НЕ ЗБОГАЧУЄТЕСЯ КОШТОМ ДРУГИХ.

Один богатий праведний чоловік хотів набути землю, яка сусідувала з його полем. Він виявив свое бажання своєму управителеви і післав його добитн горгу. По якімсь часі управитель вернув радий та веселий і сказав, що поле купленне. —„А що властитель знаходився в дуже скрутним положенню, то приняв три сотки менше, як поле в дійсности варта." На се відповів його господар: „Я не хочу збогачуватися коштом мого ближнього. Візьми з каси три сотки і зараз відчеси їх тому чоловікови" — Так поступають добрі, чесні люде.

ОБРАЗИ! ОБРАЗИ!

Маємо такі образи на продаж:

1. Ісус Христос в терновім вінці.
2. Тайна Вечеря.
3. Пресвята Трійця
4. Матір Божа безначатанної помочі
5. Св. Апостол Петро.
6. Св. Апостол Павло.
7. Св. Архангел Михаїл.
8. Гріб Ісуса Христа.
9. Гріб Пречистої Дівн Марії
10. Св. о. Николай.
11. Свята Родина
12. Матір Божа терпляча.
13. Свята Анна з маленькою Марією
14. Ісус Христос в Оливнім Городі.

Величина образів 15½ через 20 цалів.

Образи виключені в дуже гарних кольорах І на добрім папері.

Ціни:

Один образ, з пересилкою	40ц
Два образи, з пересилкою	75ц
Три образи, з пересилкою	1.00
Пять образів, з пересилкою	1.50
Десять образів, з пересилкою	2.75

Замовлення і гроші слати на адресу:

[redacted]

Box 3684, Winnipeg, Man.

НЕДІЛЬНА ШКОЛА

КАТЕХИЗМ
або
В ЩО ВІРУЄ ПРАВОСЛАВНА ХРИСТІЯНИН.
(Дальше).

Таїнство Священства.

Отже священство є то священне діяння, при котрім архиерей з молитвою на устах кладе руки на мужа достойного. Дух же Святий невидимо подає свою ласку тоді сьому мужеві провадити служіння, на котре він поставляється. Рукоположення на єпископа совершається не одним архиереєм, а обовязково кількома.

ШЛЮБ.

Історія першого шлюбу.

Першими подружжям звязані були прародичі наші Адам і Єва в раю. У святім Письмі читаємо, що коли Бог сотворив Адама, то сказав: **„Не добре чоловікові бути самому; сотворімо йому таку поміч, щоб до пари була йому"** (Бит. II: 18). І сотворив Господь жінку, котру привів до Адама, і, благословивши обох їх, сказав: **„Плодіться і розмножуйтесь і сповніть землю"** (Бит. I: 28). Таким чином перше подружжя побласловив Сам Господь Бог і показав, якщо встановляється подружжя, а саме: щоби чоловік і жінка були пособниками один одному, і щоби через подружжя множилися на землі люде.

Наука Ісуса Христа про шлюб.

Господь Ісус Христос високо ставить подружжя. Він, наприклад, не тільки приняв запросини на весілля в Кані Галилейській і був там з ученіками і Матір'ю, але навіть на тім весіллі сотворив перше Своє чудо підтвердив Свою науку і заповідь про подружжя, що дано в раю, доповнив її ще такими словами: **„Що Бог спарував, чоловік нехай не розлучає"** (Мат. XIX: 6).

Наука Апостолів про шлюб.

Святий апостол Павло називає подружжя **тайною великою** (Еф. V: 32) і прирівнює звязок шлюбний до звязку, що мається поміж Господом Ісусом Христом і Церквою. А звязок Христа з Церквою скріплено і держиться ласкою Божою, щоб збільшувався число вірних. Отже й при вязанню руку подається подружжям ласка Божа на родження і виховання дітей. На тім і полягає **велика тайна** подружжя. Далі, той самий Апостол наказує, щоби браття шлюб брали **тільки в Господі** (1 Кор. VII: 39), себто — тільки за благословенням Божим. Се благословення на шлюб подавалось у Церкві Христовій від часів апостольських і завжди епископами й священиками. Ось як Ігнатій Богоносець, муж апостольський, пише: **„Подобає тим, що женяться, й замужні (дуть, щоби вінчання їх відбувалося з благословення епископа, — нехай буде подружжя їх в Господі".**

Шлюб у Православній Церкві й обряди при ньому.

Шлюб у Православній Церкві відбувається в храмі. При шлюбі, крім відповідних молитов і співів, виконуються також і деякі обряди. А саме: 1) обряд обручення й накладання перстенів, який означає, що молоді обіцюють обопільну повік вірність, любов і поміч; 2) стояння з запаленими свічками й ходіння навколо аналою, на котрім лежать Хрест і Євангелія, що означає духовну радість; 3) царські вінці кладуться на на голови молодих, на знак їх чистого життя і перемоги над спокусами, й 4) подавання молодим з одної чаші вина означає, що молоді обіцюються ділити все, що Господь пішле їм в житті то — радість і горе.

Найважніше в обряді вінчання є тринкратне благословення священиком молодих з молитвою: **„Господи Боже наш, славою і честю вінчай їх"**; воно бувае зараз після положення на молодих вінців.

Закінчення.

Тайна шлюбу, коли оповісти про неї докладніш, — складається ось з чого. Молоді заявляють священикові в присутности Церкви, вірующих, про свое обопільне бажання вступити в шлюб. Священик молиться разом з ними й благословить їх, а в сей час невидимо благословне їх Сам Господь Ісус Христос і злучає їх тією ж самою ласкою Божою, котрою злучені в вірующі християне з Ісусом Христом, — щоб молоді стались чоловіком і жінкою й, в разі народяться в них діти, виховувалиб їх по Божому.

Сказавши коротко, — тайна супружества полягає в тім, що молодим, разом з благословенням священика, невидимо подається ласка Святого Духа на право подружого життя й християнського родження й виховання дітей.

(Дальше буде).

ІСТОРІЯ ЦЕРКВИ.
(За Е. Семакою).

(Дальше).

Реакція поганства за царя Юліяна, званого Апостатом.

По Константинові Великого панували його сини, іменно: Константин на Сході († 361), Констанс в Італії й Африці († 350), і Константин II. на прочім Заході († 340). По смерти обох послідних, над цілою римською державою запанував один Констанций.

Всі ті сини Константина Великого були, як царі, проти поганства, особливо Констанций, що під дуже строгими карами заборонив жертвувати поганським божкам.

По Констанциїю панував його внук Юліян (361—363), котрий, ставши царем, відступив від християнської релігії, в котрій зріс, а пристав до поганства, через що дістав імя „Апостат". Ще будучи молодцем мав Юліян непримиренну відразу до християнства. Головними причинами сего було з одного боку лихе виховання, яке дістав, будучи потайно від впливом фанатичних поганських фільозофів, а з другого боку і деякі недасливі випадки, які пережив в незрілій молодости.

Коли йому було заледви 7 літ, убито його тата і старшого брата враз з иншими його сьоякими. Глубоко діткнуло його се нещастя і в його душі загніздилася страшна відраза до свого вуйка, царя Констанция, з тої причини, що той не тільки що не пімстив сего злочину, але навіть, як здавалося, був віддичний за него.

З сего молодий Юліян переніс свою ненависть і на християнство, котре підпирав Констанций. Але зі страху перед царем не тільки що не видавав себе за поганина, а противно показував так прихильним цареві й християнській релігії, що Констанций, заспілений його удолиним поведенням, іменував його кесарем в Галлі і повірив йому ще й провід військ проти Германів, що під той час безпокоїли провінцію Галію. Почувши силу, почав Юліян зараз підбурювати військо проти Констанция і проголосив себе царем. Лише передчасна смерть Констанция відвернула домашню війну, що мала скоро вибухнути.

Ставши царем, перейшов Юліян зараз на сторону поган, а замірюм відновити поганство, а знищити християнство. Він приказав відновляти храми богів і завізвав поган, щоби знов обходили давні торжества й приносили приписані жертви. Він сам приносив що дня тілько жертв, що, як завважав насмішливо поганин Амінь, коли-б був довше жив не стало булоб звірят на тільки жертви.

До поганського богослужения вправодив Юліян спів і проповідь, приписані для грішників порядок покути, построєння домів для хорих і бідних, наслідуючи заведення християнської церкви, ли щоби підвести й облагородити поганську релігію і богослужения. Поганським священикам надавав великим привілеями і доброчинностями, але в замін вставав на те, щоби оминали театри й корчми і старалися провадити життя моральне після прикладу християн.

З другого боку, щоби знищити християнську церкву, не ужинав Юліян сили, а лиш хитрости і лукавства. Називаючи християн насмішливо „Галилеянами", старався всякими способом їх понижати, забороняв їм школи й академії, нілько мога усував їх зі всіх державних урядів; а духовенству відобрав всі права і привілеї, які воно мало від його попередників. Відтак попирав спори, розколи і єреси в церкві, щоби в той спосіб хистливство чимраз більше підупадало й вищилося. А щоби осміяти пророцтво Спасителя зглядом храму в Єрусалимського, що мав в розвалищах остатися по всі часи (Мат. XXIV: 2), Юліян завізвав Жидів, щоби відбудували храм, і пінробіцяв їм до сего діла свою царську поміч. Жиди, напливаючи зі всіх сторін до Єрусалиму, кинулися з великим одушевленими до обнови храму; але чс встигли перевести свій намір в діло, бо роботу їх спинило землетрясение, бурі й полумінь, що вибухали із землі, як чорти до християнства. Головними причинами сего було з одного боку лихе виховання, яке дістав, будучи потайно від впливом фанатичних поганських фільозофів, а з другого боку і деякі недасливі випадки, які пережив в незрілій молодости.

Коли йому було заледви 7 літ, убито його тата і старшого брата враз з иншими його сьоякими. Глубоко діткнуло його се нещастя і в його душі загніздилася страшна відраза до свого вуйка, царя Констанция, з тої причини, що той не тільки що не пімстив сего злочину, але навіть, як здавалося, був віддичний за него.

З сего молодий Юліян переніс свою ненависть і на християнство, котре підпирав Констанций. Але зі страху перед царем не тільки що не видавав себе за поганина, а противно показував так прихильним цареві й християнській релігії, що Констанций, заспілений його дволичним поведенням, іменував його кесарем в Галлі і повірив йому ще й провід військ проти Германів, що під той час безпокоїли провінцію Галію. Почувши силу, почав Юліян зараз підбурювати військо проти Констанция і проголосив себе царем. Лише передчасна смерть Констанция відвернула домашню війну, що мала скоро вибухнути.

Ставши царем, перейшов Юліян зараз на сторону поган, а замірюм відновити поганство, а знищити християнство. Він приказав відновляти храми богів і завізвав поган, щоби знов обходили давні торжества й приносили приписані жертви. Він сам приносив що дня тілько жертв, що, як завважав насмішливо поганин Амінь, коли-б був довше жив не стало булоб звірят на тільки жертви.

До поганського богослужения вправодив Юліян спів і проповідь, приписані для грішників порядок покути, построєння домів для хорих і бідних, наслідуючи заведення християнської церкви, ли щоби підвести й облагородити поганську релігію і богослужения. Поганським священикам надавав великим привілеями і доброчинностями, але в замін вставав на те, щоби оминали театри й корчми і старалися провадити життя моральне після прикладу християн.

З другого боку, щоби знищити християнську церкву, не ужинав Юліян сили, а лиш хитрости і лукавства. Називаючи християн насмішливо „Галилеянами", старався всякими способом їх понижати, забороняв їм школи й академії, нілько мога усував їх зі всіх державних урядів; а духовенству відобрав всі права і привілеї, які воно мало від його попередників. Відтак попирав спори, розколи і єреси в церкві, щоби в той спосіб хистливство чимраз більше підупадало й вищилося. А щоби осміяти пророцтво Спасителя зглядом храму в Єрусалимського, що мав в розвалищах остатися по всі часи (Мат. XXIV: 2), Юліян завізвав Жидів, щоби відбудували храм, і пінробіцяв їм до сего діла свою царську поміч. Жиди, напливаючи зі всіх сторін до Єрусалиму, кинулися з великим одушевленими до обнови храму; але чс встигли перевести свій намір в діло, бо роботу їх спинило землетрясение, бурі й полумінь, що вибухали із землі, як чорти до християнства. Головними причинами сего було з одного боку лихе виховання, яке дістав, будучи потайно від впливом фанатичних поганських фільозофів, а з другого боку і деякі недасливі випадки, які пережив в незрілій молодости.

Коли йому було заледви 7 літ, убито його тата і старшого брата враз з иншими його сьоякими. Глубоко діткнуло його се нещастя і в його душі загніздилася страшна відраза до свого вуйка, царя Констанция, з тої причини, що той не тільки що не пімстив сего злочину, але навіть, як здавалося, був віддичний за него.

З сего молодий Юліян переніс свою ненависть і на християнство, котре підпирав Констанций. Але зі страху перед царем не тільки що не видавав себе за поганина, а противно показував так прихильним цареві й християнській релігії, що Констанций, заспілений його дволичним поведенням, іменував його кесарем в Галлі і повірив йому ще й провід військ проти Германів, що під той час безпокоїли провінцію Галію. Почувши силу, почав Юліян зараз підбурювати військо проти Констанция і проголосив себе царем. Лише передчасна смерть Констанция відвернула домашню війну, що мала скоро вибухнути.

Ставши царем, перейшов Юліян зараз на сторону поган, а замірюм відновити поганство, а знищити християнство. Він приказав відновляти храми богів і завізвав поган, щоби знов обходили давні торжества й приносили приписані жертви. Він сам приносив що дня тілько жертв, що, як завважав насмішливо поганин Амінь, коли-б був довше жив не стало булоб звірят на тільки жертви.

До поганського богослужения вправодив Юліян спів і проповідь, приписані для грішників порядок покути, построєння домів для хорих і бідних, наслідуючи заведення християнської церкви, ли щоби підвести й облагородити поганську релігію і богослужения. Поганським священикам надавав великим привілеями і доброчинностями, але в замін вставав на те, щоби оминали театри й корчми і старалися провадити життя моральне після прикладу християн.

З другого боку, щоби знищити християнську церкву, не ужинав Юліян сили, а лиш хитрости і лукавства. Називаючи християн насмішливо „Галилеянами", старався всякими способом їх понижати, забороняв їм школи й академії, нілько мога усував їх зі всіх державних урядів; а духовенству відобрав всі права і привілеї, які воно мало від його попередників. Відтак попирав спори, розколи і єреси в церкві, щоби в той спосіб хистливство чимраз більше підупадало й вищилося. А щоби осміяти пророцтво Спасителя зглядом храму в Єрусалимського, що мав в розвалищах остатися по всі часи (Мат. XXIV: 2), Юліян завізвав Жидів, щоби відбудували храм, і пінробіцяв їм до сего діла свою царську поміч. Жиди, напливаючи зі всіх сторін до Єрусалиму, кинулися з великим одушевленими до обнови храму; але чс встигли перевести свій намір в діло, бо роботу їх спинило землетрясение, бурі й полумінь, що вибухали із землі, як чорти до християнства.

Постарайтеся, щоби Ваша передплата була вирівнана та відновлена на слідуючий рік.

ПОКЛИНАННЯ СВ. АНДРЕЯ.

І йдучи Ісус попри море Галилейське, побачив двох братів, Симона, званого Петром, та Андрея, брата його (Мат. IV: 18).

Свято св. Андрея, се перше, котре находимо в початках історії Церкви. Початок сього свята сягає половини 4-го століття. Зарязом є воно початком пізніших свят, як також св. Андрей являється першим учеником-Апостолом Ісуса Христа.

Св. Апостол Андрей, званий „Первованним", мав проповідувати слово Боже на побережу Чорного Моря, також в Скитії, і займов аж в сторони нинішнього Києва, а пізніше в Тракії Оснував церкву в Византії і умер мученником в місті Патрі в Ахаї, розпятий на хресті, що виглядав як буква „Х".

„Ідіть за Мною, то зроблю Вас ловцями людськими" (Мат. IV: 19). Перші послідователі Христа були люде, що занимались ловлею риб. Христос прийшов до них і промовив: **„Ідіть слідом за Мною"**. Він бачив їх при продуктивній праці. Вони вповні вивязувались зі своїх завдань і такого роду людей потребував Христос для висших і взнеслих цілей. На Його заклик вони без вагання покинули своє щоденне заняття і пішли для праці і служіння найвищим і найблагороднійшим цілям.

Люде незначайно клопочуться тим, якими фах вибрати для себе, чи своїх дітей. Для сеї цілі істнують навіть ріжні інституції, які подають поради. Се все запопадливість людська, щоби забезпечити собі істновання, кавалок хліба, посада, чи що инше. Шкода тільки, що часто забувають, що при виборі фаху треба також уважати і на покликання.

Найбільшим фахом або професією уважають професію тікаря-хірурга. Але найбільшим і найвеличайшим покликанням є священство, служіння Богові. Такого покликання був ім св. Апостолів.

Стунати слідами Ісуса, приймаючи Його як свого Спасителя, значить підтаиси **самовідречению**. Ми бачимо, що св. Апостоли, лишаючи свое заняття, на поклик Ісуса, пішли слідом за Ним. Бути учитним на поклик Небесного Спасителя, значить відречи многих речей, котрі не лише не потрібні, але також і шкідливі в Новім Життю з Христом.

„Ідіть за Мною", се не поклик до нежальництва, се поклик до щасливого життя з Ісусом. Чи застановляємось над тим, чи розуміємо, що коли ми йдемо за покликом Ісуса, то Христос є в нас самих, то Він занимає місце в серцях наших? О, коли-б ми могли зрозуміти, що значить бути слідом за Ісусом!

Сей заклик є безпосередно зверненний до кождого з нас. Христос йдучи мимо рибалів, сказав їм: **„Ідіть слідом за Мною"**. Він знає кождого з нас особисто. Він Самий говорить до нас, кличе нас стати Його ученіками і вічно в любові служити Йому.

Христова присутність є все з нами. В часі світової війни один з полководців знайшовся зі своїм відділом в гірській небезпеці. Він звернувся до жовнірів і сказав: **„Я не можу сказати вам, в якім положенню ми находимося, але я буду разом з вами до послідної хвилі"**. Христос, покликуючи нас за Собою, рівночасно запевнює, що буде завжди з нами. Отже вдімо слідом за Ним.

ОАБ.

ЯК УКРАЇНЦІ ПОПИСУВАЛИСЯ.
(Брендон, Ман.)

В недїлю, 7 червня, в Брендоні від бувся **„Декоративний день"** себто пошанування памяти полеглих жовнірів канадійської армії В тім святі українська православна громада взяла повну участь. Може дехто подумати: — Та навіщо нам Українцям, як так далеко заладити, щоби ще нашу релігію і богослужіння. Поганським священикам надали великими привілеями і доброчинностями, але в замін вставав на те, щоби оминали театри й корчми і старалися провадити життя моральне після прикладу християн.

З другого боку, щоби знищити християнську церкву, не ужинав Юліян сили, а лиш хитрости і лукавства. Називаючи християн насмішливо „Галилеянами", старався всякими способом їх понижати, забороняв їм школи й академії, нілько мога усував їх зі всіх державних урядів; а духовенству відобрав всі права і привілеї, які воно мало від його попередників. Відтак попирав спори, розколи і єреси в церкві, щоби в той спосіб хистливство чимраз більше підупадало й вищилося. А щоби осміяти пророцтво Спасителя зглядом храму в Єрусалимського, що мав в розвалищах остатися по всі часи (Мат. XXIV: 2), Юліян завізвав Жидів, щоби відбудували храм, і пінробіцяв їм до сего діла свою царську поміч. Жиди, напливаючи зі всіх сторін до Єрусалиму, кинулися з великим одушевленими до обнови храму; але чс встигли перевести свій намір в діло, бо роботу їх спинило землетрясение, бурі й полумінь, що вибухали із землі, як чорти до християнства. Головними причинами сего було з одного боку лихе виховання, яке дістав, будучи потайно від впливом фанатичних поганських фільозофів, а з другого боку і деякі недасливі випадки, які пережив в незрілій молодости.

Коли йому було заледви 7 літ, убито його тата і старшого брата враз з иншими його сьоякими. Глубоко діткнуло його се нещастя і в його душі загніздилася страшна відраза до свого вуйка, царя Констанция, з тої причини, що той не тільки що не пімстив сего злочину, але навіть, як здавалося, був віддичний за него.

З сего молодий Юліян переніс свою ненависть і на християнство, котре підпирав Констанций. Але зі страху перед царем не тільки що не видавав себе за поганина, а противно показував так прихильним цареві й християнській релігії, що Констанций, заспілений його дволичним поведенням, іменував його кесарем в Галлі і повірив йому ще й провід військ проти Германів, що під той час безпокоїли провінцію Галію. Почувши силу, почав Юліян зараз підбурювати військо проти Констанция і проголосив себе царем. Лише передчасна смерть Констанция відвернула домашню війну, що мала скоро вибухнути.

Ставши царем, перейшов Юліян зараз на сторону поган, а замірюм відновити поганство, а знищити християнство. Він приказав відновляти храми богів і завізвав поган, щоби знов обходили давні торжества й приносили приписані жертви. Він сам приносив що дня тілько жертв, що, як завважав насмішливо поганин Амінь, коли-б був довше жив не стало булоб звірят на тільки жертви.

До поганського богослужения вправодив Юліян спів і проповідь, приписані для грішників порядок покути, построєння домів для хорих і бідних, наслідуючи заведення християнської церкви, ли щоби підвести й облагородити поганську релігію і богослужения. Поганським священикам надавав великим

іну не спінуся з бесідників ніхто ані слова.

Треба сказати, що кожного свідомого Українця мусіло обурити те, що Москалі потрафать в Українських Народніх Домі ані словечком не згадати про Українців. Коли вони не признають Українців, так нехай лишуть з братанами в сербський, грецький, китайський табор. Бож наведені народи також православної віри. Нехай так Москалі з тими народами братаються, а не з Українцями, бо нам їх не треба! „Не пора Москвалеи, Лихови слугувать". Проч з такими гостями! —

Хто знає історію українського народу, тому ясно, як Ляхи і Москалі знущались над українським народом і як знущаються по нинішній день. Нам не з вами по дорозі, а вам на нами, бо ми примусово на Київ, а вам на Москву

Український народе! Стій твердо на своєм грунті, а непрошених гостей гони проч!

Греко-православний член церкви, буковинський Українець.

В СПРАВІ ДІЄЦЕЗІЯЛЬНОГО ФОНДУ.

Відомо нам всім, що Шестий Собор Української Православної Церкви в Канаді, який відбувся в Йорктоні минулого року, ухвалив певні оплати на дієцезіяльний фонд від громад і від поодиноких членів. Сей фонд є великої ваги і тому його може не сміє занедбувати. Кожний член Церкви повинен дати на рік однього доляра від своєї родини, а кождо громада одного доляра від кождого Богослужения. Сей фонд не є ніякою „новолею", ані „ярмом" Новолею є те, як поліція витрясе в кого пятьдесять „лазур". І ніхто мусить заплатити 200 доларів і вопити, а дехто не дасть ані доброї цілої так мало, се не є ніяка неволя, ані ярмо.

Член громади є зобовязаний виповнити свої членські обовязки в громаді, котрі громада на своїх членів накладе. Він має отже заплатити членську вкладку за священика, на асекураційо, на світло і т. п. До сего він не повинен давати місячного доляра на дієцезіяльний фонд. Хіба се така велика сума, щоби ми не могли її заплатити? Ніхто, що ні. А коли є знайдеться хтось такий, що не хіє би тепер заплатити, то ніхто йому не відьме того за зле, бо він заплатить пізніше, як буде мати. але відмовить за зле тому, що годен платити, а не хоче.

Отже най кождий член сповнить свій обовязок супроти своєї Рідної Церкви, бо то є приємністю відмагати рідне діло.

Тимко Гергиш,
член громади в Етвінь, і делегат на Шестий Собор.

МОЯ ДУМКА.

(Вехей Ривер, Ман.)

Хочу подлитися з думкою п. Б. Стандрика з Сифтону, що до церковних нарад. Отже мои пропозиція є така, щоби всі громади вибрали відповідних двох або і трох людей як делегатів, і делегати щоби приїхали на Сифтон в місяці серпни, як буде мати Всеч. о. Д. Лещишин Богослужения і щоби тоді спільно обговорили справу Рідної Церкви в сій околиці. Нам бо треба знати, кільки кождая громада має певних членів, бо ми до сеї пори не знаємо своїх сил, а до того кождая громада робить як сама знає, в чого стає нераз велике замішання. Тож думаю, що кому лежить на серці добро своєї Рідної Церкви, той доложить всіх сил, щоби ніхто з наших братів не оставав в багні російськім чи римськім, а щоби наверкувся до своєї Рідної віри, бо свое то вічне а чуже дочасне.

Не хочу забирати богато місця, бо думаю, що ще хтось забере слово в сій справі

А. Герман, член громади в Етвінь

ДАЛЬШИЙ ПОСТУП УКР. ПРАВОСЛАВНОЇ ГРОМАДИ В ТОРОНТО, ОНТ.

Треті збори членів відбулися дня 30 червня. 1931. На тих зборах показалося, що число членів, які платять свої належитости, зросло до 76, між ними 50 мущин а 26 женщин.

Загальний приход від 15 лютого до 1 липня $432.48

Розход за той самий час, читаючи на зборах

В касі остало з кінцем червня $382.98

В загальних приході включено $106.25 з членських вкладок і $279.50 жертв зложених готівкою. Сі жертводавців представляється слідуючо:

По день 16 травня. 1931. оголошено на $215. а від тоді вплинуло до руки Комітету додаткових $64.50 від слідуючих:

По 5 дол.: Юсипчук Семен. Шевчук Петро, Гаврилюк Юрій Івиць Гуменюк Онсена, Романко Петро.

По 2 дол.: Бойко Василь, Ясенівський Николай, Шиян Стефан, Кравецький Николай, Голота Дмитро, Черепюк Михайло, Феськів Стефан. Гуска Петро, Манич Михайло

По 1 дол.: Юрійчук Василь, Вяпинський Петро, Затилок Василь, Надорожний Іцько (з Порт Колборн, Онт.), Гвозік Іван, Галятовський Іван. Блаженко, Никола, Ковальчук Яків. Друлик Дмитро, Васильовський Николай, Володушківьо, Володушук Анна,Стасів Катерина, Загородний Григорій. Друлик Параска. Романів Петро, Атаманюк Іван, Зенчук Антін.

По 50ц.: Скоробогатий Антін, Угринюк Теодор, Лящук Вол., Гуменюк Іван, Латчев Іван, Буковинка Николая.

По 25ц.: Николайчук Кирило, Гураль Іван.

Приниманя нових членів і збірка жертв поступають дальше і всіх приходящих, які захочуть готовість стати членами або жертвувать, проситься заповнити свої деклярації що до кінця липня.

З жертвами, оголошеними в члени, з передплатою на часопися (які повідомить який завіт), за статутами, які тільки наспіли з другу і за усяких инших справах відносно нашої Громади можна відноситися на нашище полсну адресу.

За Комітет Укр. Прав. Громади в Торонто

Т. Гуменюк, М. Фушинський,
М. Материн.
614 Bathurst St.
Toronto 4, Ont., Canada.

ПОРЯДОК БОГОСЛУЖЕНЬ.

о. Є. Гриндин.

Липень.

19. Неділя. — Арбакка.
26. Неділя. — Толстой.

Адреса: Толстой Man.

ДЛЯ РІДНОЇ ЦЕРКВИ

ПЕХАЙ СЯ СВІТЛО ВАШЕ ПЕРЕД ЛЮДЬМИ, ЩОБИ ВОНИ ВИДІЛИ ВАШІ ДОБРІ ДІЛА І ПРОСЛАВЛЯЛИ ОТЦЯ ВАШОГО, ЩО НА НЕБІ. (Матт. V: 16).

Збірка о. Є Гриндин.

Микита Чубей, Роза, Ман.	$1.00
Николай Тофан, Толстой. Ман.	1.00
Вас Кропивницький, Орвінс, Мінн. Заучені Дерюжки	1.00
Николай Писміструк, Вайта, Ман.	1.00
Іван Махній, Гарвентон, Ман	1.00
Николай Ілюк, Арбакка, Ман	1.00
Михайло Онисько. Арбакка	1.00

Збірка о. А. Т. Горбан.

Сисові Лейк, Алта.

Іван Мегдей	1.00
Нік Войценко	1.00

Рязвей, Алта.

Іван Прийма	1.00
Іван Рудик	1.00

Збірка о. І. Майбн:

Січ—Коломия

Дмитро Саламандюк	1.00
Дмитро Щербанюк	1.00
Василь Панчишин	1.00
Гром Онищук	1.00
Дмитро Федчук	1.00
Петро Шевчук	1.00
Петро Татарчук	1.00
Іван Фатина, Вегревил а	1.00
Осип Кінбаюк, Вегревил а	1.00
Панна Ганка Романюк, Вегревил, Алта.	1.00
Тимотій Шефаюк, Гемлін, Алберта.	1.00

СПРАВКА: Поперелно було оголошено що попереднього збірком до Січ Коломия зійшло грош. Пізно Завірч. Мало бути, що грош Завірч початив перепрадживати збірку в часі свяшенти о. Майбн

Збірка о. П. Мельничука:

Реджіна, Саск.

Василь Федейко	1.00
Фесів Андрущак	1.00
Іван Свистун	1.00
Олександер Олексюк	1.00

Вітнів, Саск.

Семен Никифорук	1.00
Никола Никифорук	1.00

Сівер Гил, Саск.

Никола Горбай	1.00

Прислали вірост до Консисторії:

І. Лапчевич, Етвінь, Ман. 1.00
П. Германн, Велий Ривер Ман 1.00

Збірка о. П. Залєщикова.

Пляпар Парк, Ман.

Іван Марко	1.00
Федь Семенюк	.25
Василь Онисько	.50
Іван Кипілюк	1.00
Іван Лешсюк	1.00
Гриць Лисайчук	1.00
Дмитро Гитюкевич	1.00
Дмитро Черненький	.50
Тимко Вуєлий	1.00
Пилі Парапька Марко	1.00
Ріхард Лучко	.25
Н. Н.	.25

Брендон, Ман.:

Дмитро Варжихов	.50
Григорій Сосник	.25

Всім жертводавцям щире подяка і признання за те, що сповнили свій обовязок вглядом Рідної Церкви.

Консисторія Української Греко-Православної Церкви в Канаді,

Прот. С. В. Савчук, голова.
479 Andrews Str., Winnipeg, Man.

ПОРЯДОК БОГОСЛУЖЕНЬ.

о. Д. Юрістюк.

Липень.

19 нед. — Арран, Саск.
29 нед. — Мавета, Саск.

Серпень

2 нед. — Брокстон. Саск. Храм.
9 нед. — Рама, Саск.
16 нед. — Канора, Саск.
30 сер. — Сандова (Могила).

Всюди по Богослуженню збірка на дієцезіяльний фонд і відчит.

Вакс 54, Канора, Саск.

ЦЕРКОВНИЙ КАЛЕНДАР НА 1931 РІК.

ЛИПЕНЬ.

15 С. Пол. Р. Пр. Б.
16 Ч Являтв мч.
17 П. Андрія Крит.
18 С. † Кир. і Методія

19 Н. Нед. 7 по З. С. Д.
20 П. Томи пр. Аканія
21 В. Прокопа вмч.
22 С. Никократія
23 Ч. †Антонія Печерського.
24 П. Ефимії мч.
25 С Пророка і Ілярія

26 Н. Нед. 8 по З. С. Д.
27 П Онисима
28 В † Вол. укр. князя
29 С. Атиногена
30 Ч Марини мч
31 П. Якинта і Еміл

СЕРПЕНЬ.

1 С. Макрини пр

2 Н. Нед. 9. по З. С. Д.
3 П. Семена пророка
4 В Марії Магдалини
5 С. Трофима мч
6 Ч † Борися і Гліба
7 П. † Успення св А
8 С Ермолая свяш

9 Н Нед. 10 по З. С. Д.
10 П. Прохора, Нікон
11 В Калиника мч
12 С Сили, Андроника і
13 Ч. Василиска прав
14 П. † Пох. Ч. Хр
15 С Пер. ч. св. Стефана

ПОРЯДОК БОГОСЛУЖЕНЬ

о. П. Затварницка.

Липень.

19 неділя — Селкірк
26 нед — Поперек ла Прейрі

Серпень

2 нед. — Брендок, Ман
9 неділя — Сентон, Ман
16 неділя — Поплар Парк
23 неділя — Нінкінінна ланчез
24 Winnipeg St., Winnipeg, Man

ПОРЯДОК БОГОСЛУЖЕНЬ

о. Д. Л. Лещишина.

Липень.

19 Нед — Шортлейд.
26 Нед — Рорестон, у Летчвея - Вечерні відчит.

Серпень.

2 неділя — Сифтон
9 неділя — Данфін
16 неділя — Вендон
19 середа — Пайн Ривер — Храм
23 неділя — Етвінь, Ман
24 пятниця — Богани — Храм
30 неділя — Роблін, Ман.

Вох 315, Данфін, Ман

ЦЕРКОВНИЙ УСТАВ НА 1931 РІК.

ЛИПЕНЬ:

19 Нед. 7. по Зісл. Св. Духа: Гол 6. Утр: Євав. Іван XX: 1—10 Лт: Ап. Рим. XV: 1—7; Євав Мат IX: 27 —35

23. Четвер. Антонія Печерського: Утр: Євав. Мат. XI:27—30. Лт. Ап Галят. V: 22—26 і VI: 1—2. Євав Лук. VI: 17—23.

26. Нед. 8. по Зісл. Св. Духа: Голос 7. Утр: Євав. Ів. XX: 11—18. Лт: Ап. І. Коріят І: 10—18; Євав. Мат XIV: 14—22

28. Вівторок. Св. Володимира Великого: Утр: Євав Іоан X: 9—16 Лт: Ап. Галят. І: 11—19. Євав. Іоанн X: 1—9.

СЕРПЕНЬ.

2. Нед. 9 по З. С. Д. Ілії Пророка. Голос 8 Утр: Євав. Іоанн XX: 19—31 Лт: Ап.: І. Коріят II: 6—17 і Коолп V. 16—20. Євав.: Мат. XIV: 22—34 Лук. IV: 22—30

8. Неділя 10 по Зісланню Св. Духа. Голос 1. Утр. Єв. Із. XXI: 1—14. Лт. Ап. І Коринт. IV: 9—16; Єв. Мат XVII. 14—23.

16. Нед. 11 по Зісланню Св. Духа. Голос 2. Іоан XXI: 15—25. Лт: Ап І Кор. IX: 2—12. Єв. Мат. XVIII 23—35.

Український Релігійний дво-тижневик в Канаді.

ВІСТНИК
THE HERALD

THE HERALD
Box 3684
WINNIPEG, MAN.

РІК VIII. ВІННІПЕГ, МАН., 1-го СЕРПНЯ, 1931. WINNIPEG, MAN., AUGUST 1st, 1931. ЧИСЛО (132) 15

ПРАВОСЛАВНІ СТУДЕНТИ ПРОТИ МИТР. ДІОНІЗІЯ.

Старокраєві часописи оголосили „отверитий лист", який українські православні студенти в Польщі написали до варшавського митрополита Діонизія. Лист, написаний в дусі терпкы тоні, звертає увагу митрополита на нездорові відносини в православній церкві в Польщі та критикує русифікаційну політику митрополита. Кінчиться лист домаганнями: 1) Відновити правильний адміністраційний поділ епархій ,себто дати негайно єпископа для Волині, України з походження, 2) Перевести нові справедливі вибори духовенства і мирян до епархіяльних зїздів для реорганізації церковного правління і для поклякання до відповідальности всіх винних у різних зловживаннях, 3) Припинити негайно русифікаційну політику митрополії. Після лого речення листа каже: Перед Вами дві можливости: бо Ви для добра церкви переведете конечні реформи еволюційною дорогою, або переведуть їх маси самовільно. Лист підписали представники православних українських студентів з міст Львова, Варшави, Кравова і Вильна.

СТРАШНА ПОЖЕЖА В ЗАРВАНИЦІ.

В середу, 8-го липня, в день числя великого відпусту на св. Івана в Зарваниці, пов. Підгайці запалилася в 2-ій годині в ночі стайня коло млина (власність ос. Студитів). Від стайні занялся млин, а що громадська сикавка не функціонувала, вогонь при вітрі швидко і в короткому часі погорілю 63 господарських загород, у сьому поверх 200 будинків.

Зарваниця такої пожежі не памятає. Щастя в нещастю, що се не було в дні самого відпусту при здвизі народу і що пожежа вибухла в день а не в ночі, до того перед жнивами. Шкоди величезні, лише в части асекуровані.

ДОЧКА ТОЛСТОГО МУСИТЬ ВЕРНУТИСЯ ДО РОСІЇ.

Дочні Толстого, що знаходиться тепер за кордоном, наказало совітське правительство повернути назад до Росії, бо в противному разі погрожувать їй совітського горожанства. З Москви доносять, що совітські власти арештували відомого ученика Толстого, Александра Тригубова, за те, що він критикував переслідування віри в Росії.

ПРОФЕСОР ДЮІ ЗАКЛИКАЄ ДО БОРОТЬБИ ПРОТИ БОЛЬШЕВИЗМУ.

Джан Дюї, відомий американський психолог і педагог, професор Коломбійського університету, видав заклик до боротьби проти большевизму. В своїм заклику професор Дюї остро критикує другий подібний заклик, виданий Мелою Волом, віцепрезидентом Американської Федерації Праці. Вол, на думку Дюї, пробує знищити большевизм, щицаючи большевиків, тоді як Дюї думає підривати ті умови, на котрих зростає большевизм. З Дюї підписали заклик сто лібералних Американців

ЧИ ВІЛЬНО ЗБИРАТИ ГРОШІ НА БОГОСЛУЖЕННЯ?

Члени церковного брацтва в Сущині, пов. Тернопіль, зібрали 16 травня с. р. з на один памятки знесення найцінни складку на Службу Божу. На донос поліції з Прошовн терноп'льське старостве укарало пятьох членів брацтва гривною по 15 золотих або 3 дневни арештом за „збірку без дозволу влади". Внесено відклик.

ЖИВИЙ ТРУП.

На варшавському цвинтарі найшли свіжу незакопану могилу, а в ній живу жінку Була се 31-літня Шенанська, що хотіла отруститися, і коли се не вдалось, вибовала біля гробу своєї матері яму і положившись у ній, не збувала присипати себе землею Не хотіла жити на світі, який, як каже, втратив для неї вартість

ЖІНКИ ПОВІСИЛИ БОГОХУЛЬНИКА.

В місті Морелос, у Мексику зайшов у церкві німецький комуніст, який на проповідницю й зачав виголошувати богохульну промов. Присутні в церкві жінки так тим розгнівалися, що стягнули його з проповідниці, ввели з церкви й повісили таки на цвинт гі.

РОЗБИЛИ ЦЕРКОВНУ КАСУ.

Якісь „специ" від залізних кас думали, що в часі загальної господарчої й фінансової скрути найпевніше можна „зарятуватися" в церковній касі. Тому зібраним ключем отворили в ночі на 8-го липня церкву в Колодениці. повіт Жовква і розбили касу Однак сей труд не принїс їм найменшої користи, бо каса була цілком пуста

ЦАРСТВА БОЛЬШЕВИЦЬКОГО ТИРАНСТВА.

Щоби бодь на антирелігійному фронті здійснити пятилітку, наложили большевики на конфесійні громади такі величезни податки за користування церквами, що їх вірники не вспіли заплатити Через те автоматично замикаються церкви та оголошуються, що сама людність їх „добровільно" замикає

І на гроби мерців наложено податки, по 10 рублів від кождого трупа, Коли дана родина не заплатить податку за свого мерця, то й будуть викопувати труна і палить. Таким способом дожили большевики розбудити всесвітню огиду і податки свої фінансу-

ХОТІЛИ СПАЛИТИ ДВІ ЦЕРКВИ.

Невідомі злочинці захотіли спалити православну церкву в селі Свіжі на Волинщині. Злочинці облили нафтою дерев'яні стіни церкви, підклали під церкву клочча. змочене нафтою, і пачку сірників та підпалили від клочча протягнутий гніт. Тому що день був мокрий, гніт погас. Рано церковний сторож знайшов згадані предмети і дав знати поліції.

Знову в селі Свірі, Холмського повіту невикриті злочинці хотіли спалити церкву змочивши стіни нафтою. Вогонь погашено в самому зародку.

КОМУНІСТИ РЖУТЬ СІОНІСТІВ.

В Томашеві Замовецькім побивався гуртом сіоністично-реві зіоністичної молоді з комуністами. Комуністи вивісили біля синагоги червоний прапор, а коли сіоністи хотіли ім відобрати, прийшло до бійки, в якій комуністи закололи ножем на смерть одного жида Поліція арештувала кількох антагоністів.

ДОБРИЙ ДІДИЧ.

В Хомякові дідич Арон Хребет побачив, що селянин Михайло Іванюк забирає з його лану сіножать траву для своїх корів. Се так розсердило дідича, що він стрілив до селянина з криса і розторощив йому руку так, що селянин за весь травм буде калікою на ціле життя

Чи Ви вже відновили свою передплату за „Вістник" на 1931 рік?

УРЯДОВІ ПОВІДОМЛЕННЯ.

І. ЗАСІДАННЯ КОНСИСТОРІЇ

Подається до відома всім інтересованим, що слідуюче засідання Консисторії відбудеться в днях від 11 до 14 серпня, 1931, в місті Віннінег, Ман.

В програму нарад Консисторії входить між иншим також справа призначення священика на необсаджені округи та зміни парохій, отже священики і громади, які бажають предложити перед Консисторією свої прохання в сій справі, повинні написати до Консисторії не пізнійше, як до дня 4 серпня. Се відноситься також до прохань у всіх инших справах, які входять в компетенцію Консисторії.

II. ПОРЯДОК

Архиерейських Візитацій Вирсоп. Архиепископа ІОАННА ТЕОДОРОВИЧА.

ВАЙТА, МАН.:
в неділю, 2 серпня.

МАЗЕПА (коло Михайло) САСК.:
в неділю, 9 серпня.

ЕДМОНТОН, АЛТА.:
в неділю, 16 серпня.

ЕГРЕМОНТ, АЛТА.:
в середу, 19 серпня. — Преображення Господа Нашого Ісуса Христа.

ЗАВАЛЄ, АЛТА.:
в неділю, 23 серпня.

СІЧ—КОЛОМИЯ, АЛТА.:
в пятницю, 28 серпня.—Успення Пр. Богородиці. (Храм.)

СУЧАВА, АЛТА.:
в неділю, 30 серпня.

ВЕГРЕВИЛ, АЛТА.:
в неділю, 6 вересня.

КОНСИСТОРІЯ
Української Греко-Православної Церкви в Канаді.
Прот. С. В. Савчук, голова.

СТАТУТ

Української Греко-Православної Церкви в Канаді вже виїшов друком.

Подається до відома всім інтересованим, що чартер і статут Української Греко-Православної Церкви в Канаді вже виїшли друком, у формі книжочки, яку можна набути в Консисторії по ціні 25 центів.

З окрема повідомляється тих, які вже замовили статут, що він буде їм висланий по отриманню від них грошей.

Замовлення і гроші висилати на руки голови Консисторії.

Прот. С. В. Савчук, голова.
479 Andrews St.
Winnipeg, Man.

ЦЕРКВА І ДУХІВНИЦТВО НА УКРАЇНІ.

(Докінчення).

Тепер можна судити про життя серед большевиків, можна бачити наївно, як можна працювати духівництву і благовістувати про ім'я Боже, коли найчистіше слово Христа Спасителя підхоплюється агентурою, що буває при службі Божій синецинка і тлумачиться, розшифровується в протилежному дусі, значить, контрреволюційному, а проповідник попадає в кігті ГПУ і більше своєї отари і церкви він небачить.

Тепер скрізь полих загально мовчання, рідко хто насмілюється промовляти Святі Христові слова до своїх духовних дітей, бо кожде євангельське слово чисте як кришталь, контрреволюційне тому, що воно по їх переконаннях паралізує волю, убиває енергію, створює кадри в дусі лагідности, кротости і милосердя; виховує людність в християнському дусі, се значить — ти проти комуністичних „дней", а раз проти комуністичних ідей, значить, кождий проповідник християнської моралі мусить підлягати пактам законів відповідальности перед державою.

Нігде ще не було випадків, щоб сам нарід відмовлявся від церкви через відкидання Бога, се мусіли брехні большевицько-безбожницькі, бо їх ідея брехня. Знало лише одне, що скрізь, де незачинялися храми, тільки під рядними підлими соусами атеїзм з боку ГПУ владою не наївно, бо їх влада ГПУ і катування. Примером, в Наєнській окрузі в місті Івангородці був недорід, ви стихійно-радісніше будування. Під виглядом хліба і насіння, що селянство получало, брались при своїм підписи, вредіт знищ.а офіціяльні протоколи загальних зборів на закриття церкви, а храм Божий кооперативно за всім священим начинанням, а після руйни все продали і стерли на паровий млин, мука з якого в 1930 році пішла на закордонні гнівки, а голодування у своєму „раю" збільшується з кождим днем. Тепер напоготовлює газло на Україні-матері усіх земних богів большевицького раю: Дайте кусочок нашого-ж хліба!

Аналогічний факт в селі Сальному сніжк окрузі. В селі Красному, Прилуцької округи, Полтавщина, було хвалебно громадою селян про будування селянського будинку для культурних потреб. Наслідки — протокол про закриття церкви, а дзвони пішли на індустріялізацію країни, а горлянці і ніжці, щоб підняти червоний прапор на всьому світі, себто на утворення всесвітної революції. Священика кинули до вязниці за контрреволюцію і звязок з гангстами (богачами. В селі Вонтові сіет Округи потребы в школьному помешканні; правда, всі прийшли до висновку, що слід збудувати таке, а протокол став на закриття церкви. Священика заслали. В місті Кобижчи, Ніженської округи, Чернігівщина, немовлятко служили в Св. Покровській церкви тому, що радом з церквою стоїть семирічка (школа) і коли хто появиться в храмі, так зараз з усіх боків у вікна летить камінь, се робить учні за намовою, чи вказівками учителів; служити неможливо, а будинок храму закрили через „невідвідування" вірючих.

В Ростові над Доном соборний храм також закрили (спостереження по дорозі), потрібно було у тащитувати музей большевицьких „досягнень", а на головно-престольному місці треба було поставити кота — Леніна. В місті Ашхабаді (Туркменія) теж само собор закрили бачте, стоїть в центрі міста і недалеко від трибуни, а там гарне місце для клюбу — централ, на стіні бувшого храму, де красувалась храмова ікона, потрібно було повісити того-ж самого провокатора і убивцю мільонів людей. Так і зробили, звичайно, „по закону". В Харкові стоїв український православний Микільський Собор, бачте, також в центрі і проти Центрального Виконавчого Комітету, потрібно було його вигадати в помпезі (дармарці), а віри ми сим не переслідуємо і не гонимо, Собор був збудований не на місці, а проти новозбудованого „ЦВК-а", значить, геть його!

В Києві стоїть предковічна святиня,— святиня із святинь на Україні, — Київо-Печерська Лавра, що була красою, втіхою духовною і заспокоєнням, в часи гіркої недолі, розбитого, розвіяного по всьому світі українського народу, майже до тисячі років; давай закриємо остаточно, щоб ніг не було сього чорнозему духу тому, що один із монахів Чехуни зробив трохи-християнські висти на школу Церкви, а на користь диявольщо большевизму, закрили і свяг Лавру, зробивши місцем „городком" жидівських ідолів і нового пасхудства, а також створили музей безвірників. Мощі будуть предметом не поклонінія, а знущання, осуджения і глумління і одночасно розсадником безвірницьких ідей а ми будемо на своїм дні потихеньки заробляти грошики і будемо бронювати їх в своїх власних пролетарських кармашках. Монастир св Флора і Лавра в Києві зробили місцем (городком) металістів, на бажання більшости, кілька років тому назад, а в 29-30 році в місті грудні місяця і на початку січня всіх чернець, вигнали на вулицю безвинних старечих, плавть глухих, кривих і сліпих, всі опинились серед зими на вулиці (сам був свідком) а їх було ще поверх півсотні душ, се напевно, а то і до тисячі. Храми всі монастирські закрит та винищ.ком одної теплої церкви, а їх було до десяти, за останній час були направлені всі зусилля в часи ще мого пробування в Києві в перших днях місяця лютого 1930 року, щоб забрать і сей останній черленчик хлопців. Се був єдиний монастир, що трудно було сим червоним нахабним підкопатися тому, що він і в старі часи істував без жадної субсидії державної, а на самоокупаційних зачатках, та своїх власних молодистих черничок рук. На площині Києво-Печерської Лаври маються великих розмірів годинник, що по носить потужний дзвоновий звук. Постійним вартовим-доглядачем і керівником сього годинника був один старечий черниць, котрий більше трийцяти років вірно служив і виконував свої свящ. службові зобовязання, оглядаючи його і вірно святині Лаврські, пробуджуючи вірних дітей святині і їх окопишь до своєчасної молитви і щож? В 1929 році в вересні місяці червоноармійці „дичего не устмінся", скинули з сієї високої дзвиниці, яка красується за 40 верст, коли підїжджати з південного боку до Києва, сього вірного вартового, який перетворився в безформений кусок мяса Кати нігде і не писнули про сю подію — видно і се по закон.

Перед вашими очима проходить ціла серія дінь і фактів большевицького терору і жаху, котрих в загальному обсязі неперечислити, бо для опису всього потрібно ціле оповідання. Можна пригадати свідок із кампаній здіймання дзвонів на індустріялізацію країни, коли вірнуючі „добровільно" віддавали дзвони із своїх храмів, а вони добровільно стріляли в ряди вірних. Села: Іллінці, Прохори комарівського району, ніж окр., Київський Володимирський Собор так-ож закрили, а дзвона головного, який важив більше як тисяча пудів, зняли, хоча, правда, ранійш зруйнували дзвинницю, що инакше не могли зняти Собор, багатий архітектурою і мистецтвом руйнується на послугах большевицького мерзотности, яка не заслугує назви навіть мирної тварини.

Настав вже час подумати, прорахувати все се, настала година подивитися культурному людству і всьому християнському світові на ту правдиву, але жорстоку дійсність, що творяться в большевицькому „раю" в розумінні віри і Церкву і все те, що осяяувалось довгими сторічними Настав час щоб кождо людина зрозуміла, що гра має в серці Бога, відкрила свої очі, побачила всю ту неправдивість, брехливість і лицемірство, обдудника, що звуть його загально — комунізм, який своїм центрчалним в житті і діяльності ставить відкидання невинність, церкви Слід уже всім дивитися своїми власними очима розплющити їх, а не через окуляри большевицьких найнят в отверто дивитися правді в вічі, не вірити нашим авторитетам без авторитету тим це гонінія продовжується збільшенням безмилосерним темпом Таким авторитетом служить митрополит Сергій, що для большевиків, щоб сим старим і тлустим маневром прикривати антихристиське діло Митрополит Сергій виявився престільником тиховської орієнтації, але в дійсности се частина, бариста для відомого шістяк большевизм в фронті роліги, се тільки випродажне не себе перед останнім культурним світом шістяним зміном митрополит.

Мабуть не всі знають за кордоном що митрополит Сергій не може в ніяк своєї особи представити цілої решти сього церкви, не торкаючись Українсько Церкви, бо він з українців свою церкву відвалу, а тому й не може бути для нас російського патріярха з родинних відносин під диктатурою ГПУ — Немає нет і не було — в своїх „знаменитих интервю, се тешеться... що не видержав критики, се нічайна торгівля людськими душами на безвірно-большевицькому комарком Демало, що не всі знають митрополитів декларацій відомі... і відрвна від православних", котра перебільше всяких здогадність до большевиків плавть обновленців, що випустили свою декларацію десять років тому назад зразки й говорити нічого, бо з роду вимерли чого потомки розкол серед християнства тихонівської орієнтації

В Києві не видали митрополита Сергія — пастирять Св Борисо-Глібський церкви, Притисько-Микільської церкви з Глаголем (проф богословія) На сім підставі є невдоволення взагалі єпископів, як наприклад о Леонід (Лабенський), настоятель Св Покровської церкви в на Подолі в Києві.

З сього всього видно, що церква і духовництво ряних напрямків стоїть перед дилемою жити або вмерти тому що вступи папи римського з архієпископом кентерберійського не більше успіхів дало гонінія своїм голосінням а не реальним захистом Большевизм в своїх побічних чисто соціяльних суть, отверто висти буржуазії під маскою християнства, яка і не думала про ніякий висту. тлумачить в народній товщі в надежимий потрібному їм вигляді, міряють все се, хоча і дуже, на свій теперішній матеріялістичний метер Знову полився не заслужений бруд на чистоту і світлу невісту Церкву Гонінія ще більше здеконалилось викристалізувалось і по-

(Продовження на сторінці 3-ій).

ЮЛИСЬ, А ТЕПЕР.

Не посилає тебе жадне нещастя і жадне лихо не повбазиться до дому твого.
(Псал Давида 91 стих 10)

Поведений, як пальмове дерево розпусть пала своє, як кедр Ліванський росли ме в тому
(Псал Дав. 92 стих 12)

Теперішний час відзначається всесвітною кризою. Куда ми і до кого не зайшлиб, то почуємо один нарікання. Слово „біда" стало найбільш вживним словом і не знати, як довго воно буде щемонити. По правді сказавши, як Бог дав добрі літа, то нема такого розголосу про гаразди, як тепер про біду. Звичайно добра недоцінюємо, але як нелькі стане тяжче, то найстеся сила-силенна слів до нарікання більшим

„ВІСТНИК"
Релігійний часопис для Українців в Канаді
Виходить 1го і 15го кожного місяця.
Видає Українська Православна Видавнича Спілка.
Передплата: В Канаді — $1.50 на рік.
За границю — $2.00 на рік.

THE HERALD
Published semimonthly by the
Ukrainian Orthodox Publishing Company
Subscription per annum:
In Canada — $1.50. — Foreign — $2.00.

Адресуйте: — Address:
The HERALD, Box 3684, WINNIPEG, MAN.

ЯК ХОДИВ РИБАК МАЛУ РІКУ ДО ВЕЛИКОЇ ПОЗИВАТИ.

Є така байка віршом складена:

— Ловив рибак в річці рибу. Та впали дощі, вода прибула і річка забрала ятір(сітку) рибака і понесла. Досадно стало рибакови і пішов він малу річку до великої ріки позивати.

— Всяке думав ідучи, але якже здивувався, коли побачив, що по великій ріці пливуть хати, хлівці, стіжки... Тай свій ятір в її филях побачив.

І вічна та байка пригадується, коли дивишся на роботу деяких людей.

Буде тому кілька літ, як заводився конкордат між Римом і Польщею. І тоді-то писали галицькі українські часописи, що конкордатом **„Рим Українців так, якби копцув і віддав на потаду заробіть"**.

Отже перед кількома роками Рим був помічником наших ворогів Поляків.

Від того часу не забула ніяка зміна - ані в відношенню Риму до нас, ані в відношенню до Поляків. Лишився конкордат. І Рим лишився, чим тоді був і для нас і для Польщі.

При тому ви Українцям і стоятн. Та ба! . . .

Коли почалися минулої осени польські погроми в Галичині, то Українці висдали до папи просьбу, щоби від обороняв їх від Поляків. Щоби обороняв Українців, яких давнійше копцув, а обороняв від тих, яким віддав Українців на потаду.

Таку просьбу висдали вони ще в жовтні. Висдали і певно чекали таких наслідків, яких їм бажалося.

Однакож баждних наслідків не було. А як були, то хіба такі, що Поляки подвоїли погроми. Та ще интересне ось що:

Просьбу висдано в жовтні 1930 року. А за ним листопад, грудень...

Прийшов рік 1931-ий. Січень, лютий... Аж з початком березня (марта) зявляється відповідь Риму в „Львівських Архієпархіяльних Відомостях" (1-го березня).

А вже з тих „Архієпархіяльних Відомостей" перебрала щиро греко-католицька „Нова Зоря", повідомивши про відповідь Риму греко-католицький загал в числі з 7-го червня, 1931.

А що відповідь Риму має дату 2-го листопада, 1930, отже аж по чотирох місяцях звістка появилася в виданню доступнім для малесенького гурта людей, а по більше, ніж 7 місяцях в часописі для загалу, що руками і ногами боронять Риму і католицизму, отже ніби й Українців греко-католиків.

Себто відповідь Риму прийшла до українського загалу тоді, коли вже рапи від польських побоїв погоїлися. Раком лізла! І тільки було всеї папської помочі, що по 7 місяцях оголошена папська відповідь. Та греко-католикам і се лучше, ніж нїщо.

. Відповідей було дві — від папського Секретаріяту і від Конгрегації для Східної Церкви. Що-ж в тих відповідях сказано?

— В першій найважнійше місце хіба отсе, що папа:

— З пильною увагою духа і зі щирим смутком прочитав вісти одержані від українського епископату і Святість жагуче бажае запевнити, що Апостольський Престол не занедбае, а з найвищим зусиллям буде старатися інтервенювати за правду і справедливість.

В другім рівнож те саме — з смутком довідалися, лучаться з болем, **„а особливо Конгрегація приєднюється до молитви", „і старається і буде старатися зробити і не перестане пробувати жадної дороги, щоб можна було зарадити лихови в найкращий спосіб".**

Відповіли так, як на протязі століть упитам-Українцям відповідали — ми з вами, ми вам співчуваємо, будемо старатися.. зробимо, що зможемо... ми за вас молимося...

Але на ділі те, що завсіди — Українцям співчуття на папері, а Пілсудському в той же час папське благословення і всяка можлива поміч для Польщі.

А що-ж на те греко-католики? Нїщо! Словники обовязок, поскаржились. Їм не помогло, але добре, що папі не пошкодило. Се найважнійше! Ані папі, ані Польщі.

І як не має той безглуздий рибак пригадуватися?

Яку Присягу Греко-Католицькі Епископи Зложили Польщі.

Коли хто може сумніватися про те, о скільки греко-католицькі епископи в Галичині, то є Шептицький, Хомишин та Кощловський, є на службі Польщі, так хай прочитають собі ту присягу, яку кождий з них зложив на вірність польської держави. Та присяга звучить дословно так:

„Перед Богом і на Святе Євангеліе присягаю і обіцюю так, як се епископ повинен зробити — вірність Польській Республиці. Присягаю і обіцюю, що з повною льояльністю буду шанувати уряд установленій конституцією і що постараюсь о се, щоби і моє духовенство його шанувало. Присягаю і обіцюю, що не буду брати участи в нїкому порозумінню, ані що не буду присутній на нїяких нарадах, котрі би могли принести шкоду Польській Державі, або публичному порядкови. Не позволю також і моему духовенству брати участи в таких підприняттях. Дбаючи про добро й інтерес держави — буду старатися о відсунення від неї всяких небезпек, про котрі я би міг довідатися, що грозять їй."

Таку присягу можуть складати хіба олні Хунхузи — ну і „русінські" епископи.

ДИСНА ПОСВЯТА.

Цар поганин, будучи смертельно раненний в битві, покликав до себе свого вірного слугу й сказав:

— Ідн і скажи помершим, що я приходжу до них!

Слуга без надуми і без вагання вистяг меч з піхви і пробив своє серце, щоби в сей спосіб скорше вмерти від свого пана і сповістити мертвих про його прихід.

Який добрий і вірний був би сей світ, коліб люде були так готові слухати Царя царів, як той вірний слуга слухав свого царя.

Вибирай те, що Можеш Стравити.

Приходить до священника його парафіянин і звертає йому книжку, Святе Письмо зі словами:

— Жалую, пан-отче, але я там знайшов так богато трудних до зрозуміння місць, що мусів перервати читання, бо шкода мучитися, коли человік всього не розуміє,

— А чи ви любите їсти рибу, — спитав його священик.

— Так, люблю, — відповів той, — але що тут має риба спільного.

— А чи ви їсте рибу з остяками? — питав дальше священик.

— О, ні! Їх я гарненько вибираю і відкладаю збоку коло тарілки.

— Значить, поза остяки, ви знаходите ще богато смачної риби, — сказав священик. — Те саме я роблю з читанням Святого Письме. Я відкладаю всі трудні до зрозуміння місця на бік, а по за тим знаходжу ще дуже богато доброго, гарного, поучаючого для мене матеріялу.

Засоромився парафіянин, перепросив священика, взяв книжку і відійшов

НЕНАВИСТЬ — СИЛЬНЕ ОРУЖЖЯ.

Управитель одної держави наложив на одну її частину дуже великий податок. Уповноважений тої частини, человік дуже смілявий, обороняв інтереси своїх громадян, які його до управителя вислали, так завзято, що аж загрозив управителеви, що коли він не зменшить податку, то зле на тім вийде. Обуренний його мовою управитель сказав:

— Адже-ж ви грозите мені. Яку-ж ви силу маете? Що ви можете мені зробити?

— Коритися й ненавидіти! — відповів сміло уповноважений.

Управитель застановився добре над його відповіддю — і зменшив податок.

Так, ненависть до гнобителя — се сильне оружжя.

З ЧУЖОЇ МУДРОСТИ.

Нехай буде в людях страх такий же великий і перед Небом, як перед людьми. Адже, коли человік робить злочинство, він тільки й думає, як би то не побачили його люде.

Хто робить з молитви привичку, того молитва не щира.

Так само, як при світлі свічки, яка коштує пять центів, відшукується золотий гріш, або дорогоцінна перлина, так при допомозі притчи пізнається істина

Коли було створено залізо, тремтіння страху пройшло всі дерева. Але залізо сказало: „Не давайте себе на топориска до сокир, то вні одно не буде зрубане з вас".

Жиди вірять, що Бог визволив їх з єгипетської неволі за чотири заслуги, а то: за те, що вони не міняли своїх прізвищ; зберігали рідну мову; не розголошували своїх таємниць і не залишали своїх релігійних обрядів.

Православні Українці! Старайтеся, щоби Ваш сусід також став передплатником „ВІСТНИКА". Сим Ви помножите свому релігійному часопису.

ТАКИ ТРЕБА ГРЕКО-КАТОЛИКАМ НАД ТИМ ПОДУМАТИ.

Треба звернути увагу на оден факт, над яким треба застановитися. Факт такий:

В греко-католицьких Народних Домах, чи взагалі того роду будинках, виставляються театральні штуки з повоєнного часу, де виводиться боротьбу Українців з Поляками і насильства Поляків над українським народом.

Та не про самі штуки ходить, але про те, що греко-католики не думають, що робять.

Вони не думають, що коли показують злочинну роботу Поляків, то рівночасно показують злочинну роботу католиків.

Позатим-же знаємо, як папа опікується ревно Поляками, як дуже добрими католиками. А Українцями греко-католиками не інтересується.

Показуючи отже роботу Поляків, греко-католики рівночасно показують, що католицизм не є ознакою доброти, гідности, побожности, або кращої віри. Навіть противно — вони показують, що римська церква разом з папою виховують і піддержують злочинність в своїх вихованців — Поляків.

Коли папа Польщу і Поляків благословить і на всі лади ім помагає, то чим, що він не кращий від Пілсудського, чи якого будь польського мандарина або поліцая, який прозиває Українців (таки греко-католиків) мудими, ганчірками, кабанами. Сей Українців проклинає (тай не тілько прозиває!), а папа — то благословить, як доброго.

Се те саме, що — Поляк мене б'є, а папа йому буки подає тай заохочує, щоби добре бив. А я Поляка уважаю ворогом, а папу добродієм.

Колиб люде думали, то сказали би

Або католицизм є добрий, тільки нього нема ані в Поляків, ані в нами (є тільки в греко-католиків), отже ми ані Поляків, ані папи католиками не уважаємо. Вони для нас погане! Гірш! Погані!

Однакож греко-католики нїчого не кажуть, а се знак, що нїчого не думають

Щоби хвалитися католицизмом і боронити його, то треба бачити і людим показати, що той католицизм кращий від нєкатолицизму.

А що віру по ділах пізнається, отже треба сказати:

От ми католики краще жнемо, краще поводимось, наше життя праведнійше, ніж тих, які не є католиками. А на таких виховав нїс ніяка католицизм

Тимчасом же справа стоїть так, що менші католики — себто греко-католики, — показують діла більших католиків, — себто римо-католиків, — як найбільше злочинні діла — крайно варварські, звірські. І рівночасно ті менші католики тримаються пошось католицизму, немов кращої віри (без діл!), немов якоїсь гідности.

Осуджувати тих Поляків, яких найвисша католицька власть хвалить, се те саме, що осуджувати католицизм з його найвищою властею. Так всі розумні люде на світі мусять се розуміти

Однако-ж греко-католикам се не зрозуміле.

І коли вони виставляють штуки, де показують польські злочини, то кождий розумний человік може їм сказати:

— Тими штуками ви показуете свій нерозум. Бо коли папа Поляків має за добрих, а ви уважаете його своїм добрим батьком, провідником і спасителем, тоді греко-католики в Галичині злі і варті того, що їм Поляки дають. Вони заслужили на те, щоби їх бити. А коли ви думаете, що греко-католики невинні, а католики-Поляки їх мучать і папа Поляком помагає, то хіба розумні ви, коли тримаєтесь католицизму і уважаєте папу Божим человіком? Самі над тим застановіться, а побачите, чи не так воно'

Так сказав би кождий розумний человік. А знов кождий греко-католик, коли щиро застановиться, то побачить, що так справа сама собою мається, а не инакше.

Дивні Звичаї при Хованні Мерців.

У кождого народу є свої відмінні звичаї, які виявляють люде при рижних життєвих народних зрестинах, весілах, похоронах і т. п. Чим народ культурнійший, тим і форма тих обрядів є гарнійша

Ири похоронах у деяких диких народів практикуються нераз дуже жорстокі, а навіть і смішні обряди. Приміром, разом з помершим членом родини накопують невільника, а у деяких племен до товариства помершого дають якесь звірятко, як примірком нса, що має вірно товаришити небіщикові, або свиню, у яку, по вірзванню деяких африканських племен, переміняться померший і в такій постаті зявиться живим людям. У деяких племен, що живуть на далекій півночи в дуже зимних околицях, як примірком у Самоядів, ховають мерців в домовинах, які привязують до високих дерев. Так висять небіщики у воздусі, киваючися від вітру то в оден, то в другий бік.

Рівно також люде носять жалобу по померших. Примірком, у богатьох індійських племен є розповсюднений звичай відтинання собі одного пальця по смерти кождого блищого кревного. Отож старші мами, чи батьки, що позбавили не одну дитину, чи свояки, мають ледви по одному чи два пальці на руках. У деяких народів на знак жалобн вирізують собі живі люде паси на тіл.

Знову деякі племена, примірком в полуденній Африці, не виявляють свого жалю в так жорстокий спосіб, а роблять се примірком так: Голять собі голову і малюють ціле своє тіло жовтим болотом на жовто; на їх думку, се зовсім вистарчає, щоби небіщик повірив у приязність і любов залишених членів родини.

„Н. С."

РІЖНІ ДУМКИ.

Цілковите підданіяся волі Божій є досконалою свободою.

Слава без внутрішнього задоволення, без щастя — не представляє нїякої вартости. Яка користь спрагненому з того, що його горнятко з золота чи срібла, коли він не має де начерпнути ним води?

Коли ви віднайшли ціль життя, ви віднайшли всю правду.

Рани від ножа гояться, та не, так легко гояться рани спричинені словами.

Перенеси своє богацтво з кишені для голови, а тоді нїхто тебе не обкраде.

Той герой, що робить з ворога приятеля

Постарайтеся, щоби Ваша передплата була вирівнана та відновлена на слідуючий рік.

Дещо з Бразилії.

Клімат Бразилії не всюди є однаковий. Стейти Парана і Санта Катарина є одні з найкращих, а решта мають горяче підсоння, в декотрих панує пропасниця, малярія, в других велике непроходимі лїси, до котрих нема змоги дістатись так поперепліталі вони лїянками. Там виводяться хижі звірі: львн, тигри, ягуари, і величезні гади. Рістня всюди буйна і різноманітна.

В горячих місцевостях росте бурян, на котрім цвитуть сині квіточки на подобу дзвінків. Дуже зрадливі ті квіточки, бо коли лише пчола, чи яка друга муха дістанеться в середину, то квіточка зараз кривається, убиває муху, висисає її і після розкрившись викидає її.

Друга рослина, на подобу буряну, цвіте жовто, має чутте дотику. Коли вколоти її голкою, то зараз цила ростина затремтить, затрясеться.

В стейті Парана є дерева Бугри, коли з них роса впаде на человіка, то на тілі виростають болячки.

В ріці Ігвасу водяться малі рибки, котрі плівають табунами і коли необережний человік увійде у воду, або встромить ноги то в одній хвилині ноги будуть обїджені до самих кісток.

В долинах ріки Амазонки водиться риба, котра підпливає до берега, очікуючи поживи і наколи до берега підійде напитись води яке звірятко, до риба випускає з него електричну искру і убиває.

Водяться також великі пауки, укушення котрих є смертельне. Коли вдарити такого павука, то він зараз стрикає з себе мохнате волосся і наколи хоч оден волосок впаде на тіло то человік терпить страшні болі

Стрічається також сліпа гадина, вона коротка і тяжко пізнати, де її голова, а де хвіст, укушення якої є смертельне.

Рівнож є дерева тріїльні і коли біля того дерева перейти близько, то зараз запухнуть очі.

Отсе одні з бразилійських приємностей. Як побуду довше то напишу більше, коли лишень самому не стрінути якої неприємности, бо тоді вже не я, але за мене напишуть.

(„Н. С.")

Дмитро Тягнигоре.

ОБРАЗИ! ОБРАЗИ!

Маємо такі образи на продаж:

1. Ісус Христос в терновім вінці.
2. Тайна Вечеря.
3. Пресвята Тройця.
4. Матір Божа безпастанної помочі
5. Св. Апостол Петро.
6. Св. Апостол Павло
7. Св. Архангел Михаїл.
8. Гр:б Ісуса Христа.
9. Гр.б Пречистої Діви Марії.
10. Св. о. Николай.
11. Свята Родина.
12. Матір Божа терпляча
13. Свята Анна з маленькою Марією
14. Ісус Христос в Оливнім Городі.

Величина образів 15½ через 20 цалів

Образи виключені в дуже гарних кольорах і на добрім папері.

Ціни:

Один образ, з пересилкою	40ц.
Два образи, з пересилкою	75ц.
Три образи, з пересилкою	1.00
Пять образів, з пересилкою	1.50
Десять образів, з пересилкою	2.75

Замовлення і гроші слати на адресу:

[illegible]

Box 3684, Winnipeg, Man

НЕДІЛЬНА ШКОЛА

КАТЕХИЗМ
або
В ЩО ВІРУЄ ПРАВОСЛАВНИЙ ХРИСТИЯНИН.

(Дальше).

ЄЛЕОПОМАЗАННЯ АБО МАСЛО-СВЯТТЯ.

Перші відомости про помазання оливою недужих.

Із притчі Ісуса Христа про милосердного Самарянина (Лук. X. 30-37) видно, що в давні часи лили хорю на рани оливу й вино. Коли Ісус Христос посилав Апостолів на проповідь, то дав їм повеління й силу сціляти хорих: в Євангелії записано, що коли Апостоли проповідували, то **богато недужих намащували оливою, й вони одужували** (Мар. VI: 13).

Апостольське повеління про намащування оливою.

Апостол Яків, родич Господа Ісуса, перший єпископ Єрусалимський, пише у своїм листі так **„Хто недужае між вами, нехай призове пресвітерів Церкви, і нехай моляться над ним, помазавши його оливою в Ім'я Господне"** (Як. V: 14). В дальших словах Апостол Яків зазначує, що при сім помазанні з молитвою подається від Бога підкріплення тіла й відпущення гріхів.

Єлеопомазання в Православній Церкві.

Повеління апостольське — намащувати хорих оливою — в Православній Церкві виконується й дотепер. Для того до слабого приходять кількох священників, звичайно сім, а коли нема стільки священників, то й менше число, котрі правлять **собором** молитву за недужих. Загальний зміст співів і молитов при сьому складається із просьби до Бога про уздоровлення хорого й про відпущення ному гріхів. Олива мішається з вином і посвящується читанним приначеном для того молитви; Тому єлеопомазання називається ще **маслосвяттям.** Посвященою оливою священики сім разів помазують хорому головні части тіла. В час відправи маслосвяття читається по сім розділів із Апостола й Євангелій; читання сі вибрані так, щоб підкріпити надію хорого на милість Божу наукою, яка міститься в тих читаннях. Відпущення гріхів в елеопомазанні подається хорому при тайнім або явнім перед Богом

Тайна елеопомазання.

Тайна елеопомазання полягає в тім, що до хорого християнина приходять кількох священників (звичайно-ж один), моляться разом з ним, щоб Господь відпустив йому гріхи і силою його від недуги. Потім благословляють оливу, змішану з вином, і тією посвященою оливою помазують хорому головні части тіла сім разів. Неминуче в той час Господь прощає гріхи хорому і дає йому здоровля, або підкріпляє його, щоб міг умерти мирно й без страху. Коротко сказавши: в тайні елеопомазання хорому благається в молитві і подається при помазанні посвященою оливою поміж благодатна від святого духа для підкріплення тілесних сил і разом відпущення гріхів.

Пояснення всіх сімох тайна: Хрещення, Миропомазання, Покаяння або Сповіди, Причасти, Шлюбу, Священства і Єлеопомазання, показують, що в кождім споміж них є своє сповидне, святе діяння, котре викликують частини Церкви, й є невидиме, тайне діяння, котре того-ж самого часу виконує Дух Святий; тому-то описані священні діяння й називаються тайнами.

Зі всієї науки про Церкву Христову і церковни тайни видно, що Церква Христова справді є жива, спасаюча інституція. Вона стрічає людину при народженні й дарами Хрещення, вона подає їй поміч від Святого Духа для християнського виховання — в Миропомазанні. Церква Христова в Причасті зелнує дітей своїх з Самим Господом Ісусом Христом. Для збільшення дітей своїх духовних в ній є пастирі, від Христа поставлені. В Шлюбі Церква благословляє природне розмноження людей. Для хорих душею, себто для тих, що грішать, але вона від Христа силу очищаючу — в Покаянні та нарешті, болячим тілесно подає потіху і підкріплення в Єлеопомазанні

ІСТОРІЯ ЦЕРКВИ.

(За Е. Семакою).

(Дальше).

Юліян писав також проти релігії християнської книги, а філософи і учителі красномовности, стрічаючи в його слідні в переконливих християн, рішили за всяку ціну обвинявити християн, що то вони є винною упадку римського царства, тому що не хотять поклонятися богам, а Христови.

Клевети сі відпирали церковні писателі рідко і тільки в своїй оборонній боротьбі дуже пізну літературну діяльність.

Цілковито побіда христіянства в римськім царстві.

Цісарі Йовіян († 364), Валентіян I. († 375) і Валенс († 378) попирали знов християнство, але були терпимі й проти поганства.

Граціян († 383) був першим цісарем, що відкинув назву „понтіфекс максімус" як гідність нехристиянську. Усунув також статую Виктори з салі засідань римського сенату (382).

Крок вперед ступив в сім напрямі цісар Теодосій I († 395), оголосивши християнство державною релігією (391). Він також заборонив під тяжкими карами перехід на поганство, а поганські жертви узнав за провину, подібну до образи Величества.

На Теодосієві панували його сини, Аркадій на Сході († 408) і Гоноріх на Заході († 423). Сини пановники й загострили закони, давні їх батьком, через сторонників проживали вже лишня селах що упадало поганство очевидно, а його (in pagis), відки дістали й свою назву (pagani).

Наконець зніс Юстиниян (527-565) фільозофську поганську школу в Атенах (529), і сим дістало поганство послідний смертельний удар в римськім цісарстві.

Ширення як і переслідування християнства поза римськими цісарством: в Азії й Африці.

Не лиш між народами римського царства, але також поза границями панувалося християнство по всіх сторонах світа.

1. В Персії, особливо в її західних сторонах, ширилося християнство вже в перших християнських століттях. ... І Вселенським Соборі був присутний і один єпископ з Персів. Відрадний поступ зробило християнство в Персії за часів царя Константина Великого, що получив христіян опіці короля Сапора (309-381). Але коротко по смерти Константина (... ко по 342 р.) Сапор, підоджений ... ... бітьми й Жидами, почав дуже кр... ... переслідувати христин. Пусто... ... нищено церкви, а священників і непочитних христин убивано немилосерно Так загинуло мученіками близько 16,000 христин, між ними Симеон, архієпископ Селевки. Після смерти Сапора христіне мали спокій аж до року 418, коли то наново вибухли переслідування, а то за часів короля Ездигерда (401-420) і Бараома V. (420-438). Переслідування сі були такі люті, що знищено майже ... ковитого церкви в Персії, а останок христіян перейшов опислю до ереси Нестора

Року 614 король Персів, Хозрой, напав і на палестинських христіян і при тій нагоді зрабував в єрусалимської церкви хрест Спасителя, пісчи и ... ...

Представляють себе як то вони боролись за Україну, та взагалі виголошували проти Лехів і тому не можуть вертати назад на свої парафії, бо за те чекає їх кара від Лехів.

Але коли приглянутись ближше їх роботі та поведінці, то побачимо, що вони ніяки не різняться від тутешніх унятських ксьондзів, котрі виховані в французьких семінарях.

Недавно стрічав одного новоприбувшого грекo-католицького духовника, що і капелана У. С. С., котрий і початку грав великого українського героя, строго виступав проти Лехів та римо-католицьких ксьондзів перед своїми парафіянами. Строго рисував проти тих, котрі казали йому, що грекo-католики а римського Папи.

Та не довго треба було чекати, щоби він обернувся зі своєю бесідою в противну сторону, щоби хвалити Поляків та казати, що грекo-католики і римо-католики а дійсно „єдиною єдиною", бо то один „палюх" для нас всіх.

За кілька тижнів той сам духовник польських польському ксьондзові на Богослужения своєї церкви, а навіть показував своїм парафіянам, щоби шли на його Богослужения, бо то все одно.

От який з него український герой та патріот! Таких патріотів є в Канаді і в Старім Краю багато. Вони не фачуть пова Рим і пишу добра для України.

Не давно в нашій окрузі обїздив римо-католицький єпископ польські костьоли. Асистували йому не лиш польські римо-католицькі ксьондзи, зе і не бракувало „рутенського" духовника нашого округа, виходили на зустріч єпископові не лиш польські процесії, але і наші грекo-католицькі.

Отже чому той унятський ксьондз ніби каже що грекo-католицизм не є для него „єдиною єдиною". На що називати собі самому в лице, та говорити неправду, коли він з Лехами обертається?

Для него, приятелі Ляхи-кровопійці, котрі знівечили „пацифікацією" український нарід в Східній Галичині, та спиячили кровю сполячити нашу землю?

Коли ж то прозрить, український Народе, коли перестанеш брататися з ворогами?

Рим — Польща, то Твій вічний ворог. Він не бажає Тобі добра. Церква Твоя не римська, а Українська Грекo-Православна, котра стоїть на сторожі українського народу і пильнує від польських, французьких, айришських та бельгійських піпів.

Грекo-католик.

З ЦЕРКОВНОГО Й НАРОДНОГО ЖИТТЯ.

(Роза, Ман)

Нашу околицю замешкують українці, в більшости заїзді з Галичини. Тут є також Українці з Буковини і з инших українських земель. Народне життя у нас проявляється досить живе. Маємо Народний Дім. Се товариство досить живо інтересувалось народними й організаційними справами і дійшло до гарних успіхів. Побудувало будинок. Робота йшла гарази. Але инші Народний Дім занедбав. Католицький вплив обмазують його. На нещастя він стоїть через дорогу инторк католицької церкви Корпорації римсько-

го єпископа давно лаєм оком гладить на той Народний Дім. Найшов підмінників, а ті вже славно, вже стремлять до заїзду на корпорацію.

Був час, що в Народному Домі гуртувались всі Українці, але нині там православним нема місця. Нема місця і Жіночому Товариству, яке є найбільше рухливе у околиднім Манітобі. Православні працювали і вели дійсно гарну народну роботу в сій околиці. Се хотіли потрафити грекo-католики. Та не так то легко робити від рукавь, як взимком. Чи не найлекше для них буде запасти народне майно чужим, чужій римо-католицькій корпорації, а ті вже поведуть роботу. Сим також деякі місцеві „Русини" заслужать собі нагороду у папи. В тому діві бого помагають несвідомі, або свідомі, але з хоробливою вибійною, Українці. Пора пізнати сю стору і показаму правду. що католиками не ходять ані добрі нашого народу, а о папу. Тому сайдові Українці повинні ще других перестерігати, а не продавати себе за солодкий цукорок, або за пару зацінних орішків (пізніше) і в шторі римського запролянця

Жіноче Товариство, якої головою через кілька літ є пані М. Таячак, дуже рухливе. Богато помагає воно народним Інституціям фінансово. а в місцевих потребах воно завсігди перше. Особливо воно бажало стоїть Української Православної Громади, і в відділом Союза Українок Канади. Товариство устроїло ряд концертів в честь Т. Шевченка, Л Українки, свято Матери, кілька свят-вечорів, щоби пізнать і т. д., провадячи Рідну Школу і вивчило богатьох дівчат сарини ручних робіт.

Наша церковна громада тут невелика, але організаційно сильна. Боротися за свої інтереси, бо тих часів, а також мусить побороватись колоди, ставлені їй русинами-католиками. А ті колоди, то брехні, сплетні, злоба і т. п. Мимо того громада скріпилась, дістався в свої ради нові, молоді, гарні сили. Громада себе дома і устоїться, мимо наїздів несвідомих людей, які замість щось доброго робить, пробують свої сили в боротьбі проти Української Церкви. Забувають, що коли хочуть знищити нашу Церкву мусять знищити український нарід. А чи се можливе? Ні, і ще раз ні!

На 10 травня церковна громада вряз Жіночим Товариством святкували „День Матері". Рано було Богослужения, а після обіду концерт-свято в честь матери.

Концерт складався з промов, співів і деклямацій. Промовляли: пані Таячак, о. Гришина, пром. Гр. Бугера з Дуфорст, пром. Петро Таячак і пані М. Гришина. Промови були дуже інтересні, рідкі що до змісту, але відносились до одної справи

Деклямували шкільні діти, а співали молоді хлопці і дівчата, в чому перед вели місцева учителька — пані Ганя Брацун.

На загал свято „День Матери" випало дуже гарно. Було досить старшина, молоді і дітей. Школа була заповнена. Всі чулись задоволені.

Треба згадати, що місцеві учителі — ви пром. І. Таячак і панна Брацук, беруть живу участь в церковному й народному житті. Все бувають на Богослуженнях, а панна Брацук бере участь в співі підчас Служби Божої. А коли є відправа у Семьях, сусідній громаді, вони і там учащають.

Взагалі инше церковно-народне

Український Релігійний дво-тижневик в Канаді.

ВІСТНИК
THE HERALD

THE HERALD Box 3684 WINNIPEG, MAN.

РІК VIII. ВІННІПЕГ, МАН., 15-го СЕРПНЯ, 1931. WINNIPEG, MAN., AUGUST 15th, 1931 ЧИСЛО (133) 16

В ЧИТАЛЬНИ НЕ МОЖНА ЧИТАТИ ЧАСОПИС НА ГОЛОС.

Після розвязання польською поліцією „Свята „Рідної Школи" в Жукотині біля Коломиї — народ виїшов зі саль і порозходився по домах, деякі господарі вернули до читальні, щоби прочитати часописи. Тоді увійшов до салі остерунковий Ніканюк і почав виганяти людей, кажучи, що не можна читати часописів голосно, тільки кожний повинен читати для себе. Один господарів, чи запитав господаря, чи не чув слухати, як хтось читає, то, що не вміють самі читають, постерунковий Ніканюк заповів: „Хто не вміє читати, хай не йде до читальні.

ЧЕКА РОЗСТРІЛЯЛА ТРОХ СВЯЩЕНИКІВ.

„Дзенник Віденський" доносить, що чека розстріляла в Миньску 3 католицьких священників, котрі від року перебували в тюрмі під закидом контрреволюційної діяльности.

В минській тюрмі находиться 14 духовних — 6 католицьких і 8 православних.

ЗА УРЯДУВАННЯ В РІДНІЙ МОВІ — ДО КРИМІНАЛУ.

В Львові біля Львова тамошнього пароха о. Михайлишевича арештовано для видання кари кількох парохіян, належно на нім та те, що все урядування свій канцелярії він в українській мові

РОЗГРОМ ОРГАНІЗАЦІЙ.

Чернопільський воєвідський дневник оголосив розвязання товариств „Сокіл" в тих селах: Конюбинці, Кобилянці Іванів Горішній, Ходаків малий, Грабовець, Кабанівці, Маяниці, Торгів, Хмільник Березовиця великий. На прожнів.

ВИВЛАСНЕННЯ ЦЕРКОВНИХ МАЄТКІВ В ЕСПАНІЇ.

Парламентарна комісія, що займається проектом конституції для еспанської республики, ухвалила представити установчому зібранню проект закона про вигнання релігійних орденів з території Еспанії та про конфіскату церковних маєтків

Комісія ухвалила далі в 1 разовій назві означити еспанську державу „демократична республіка". Одною з найбільших справ, якою має зайнятися еспанська конституанта, буде аграрна реформа

БОЛЬШЕВИКИ РУЙНУЮТЬ НАЙБІЛЬШУ ЦЕРКВУ.

З серпня зачали большевики в Москві руйну найбільшої і найвеличавішої церкви в тім місті, Собору Спасителя, або на тім місці збудувати велику галю на кажду, яка буде називатися Палатою Совітів.

Послідне Богослужения в цій церкві відбулося 1 серпня і зараз зачалося дило руйни. В ночи здубовано довкола церкви пліт, висовий на 20 стіп, аби ніхто не міг з чимсь ввійти, як поступає робота. Всередині пліт не може заступити ціної церкви і з улиці видно, що робітники здирають золоту баню з головної церковної бані. Баняу вважають дуже вважно, бо, як кажуть, на ню ужито свого часу 70 фунтів золота Криш Собору, що буде зруйнованих кільках міських блокіїв з недрапами та мавзолею Леніна.

Ще церковницю, що має бути відставлено в Москві, або тро-ки подостатком місця на цвинтарі, а який мають відбувати ся совітських дісеїць

„МЛОДЗЕЖ ВЕРСКА".

Користаючи з того, що в богатьох місцях на Волині нема Просвіти ані инших українських організацій, пользуються ці ... вають у таких селах так звані „молодежи вейскові", до яких загинають і нашу українську молодь.

... ського повіту, і ... ського не мають хіба що в ... та те, що все урядування ... канцелярії від в ... кій мові

... ...

ЧИМ Є ЦЕРКВА, А ЧИМ НАРОДНІЙ ДІМ.

Хата і друг! будинки.

Богатьом людям неясно чим є Церква, а чим Народний Дім і ту неясність використовують злі люде для злочинної роботи.

Немало людям, що **Церква є і мусить бути в житті народу тим, чим є Хата в господарстві, а Народний Дім тим, чим инші будинки в господарстві, як комора, шопа, стодола і др.**

Хата, се Дім, се **Родинна Інституція.** В Хаті виховуєсь родина, тут молоде покоління набираєсь тих прикмет, яких треба дорослим людям Тут є способи і форми життя – форми народної культури Тут є постійний, поколінний виробленний лад життя.

В Хаті є **колиска** і є **домовина,** себто тут замикаєсь ціле життя від дитинства чоловіка до його смерти.

Побіч Хати є инші будинки, але вони не рівня Хаті Вони потрібні, як додаткові місця, де роботу Хати виконується.

Стаття, шопа, комора, шпихлір, курник, ніколи не стануть самостійними від Хати, незалежними домами, чи інституціями.

Бо Дім, се жива, творча, рішаюча Інституція Тут постійно є живі люде, є постійний лад життя; тут зладжесь минуле і робиться плани для будучого. Звідси йде контроля над стайнею, над коморою, над шопою, над курником

Всі други будинки поза Хатою, се **мертві будинки,** до яких життя переноситься на хвилину з Хати Тай то не ціле життя

Не будь Хати, а в других будинках не було би життя Вони були би хібі пристановищем для злодіїв, розбійників, та волоцюг

Церква, а Народний Дім.

Церква се виховна всеобіймаюча Інституція. Вона стоїть на сторожі морального життя людей Вона вчить словом, вона ставить перед очи гідні приміри до наслідування, вона будить совість, вона зворушує серце. З Церквою вяжуть си найкращі форми народної і взагалі людської культури, входячи як складові части того житевого ладу (системи), який Церква обнимає.

Церква, а широкім розумінню, се громада вірних — отже людей, що мають один світогляд, одні моральні закони, одні святощі, одні стремління. Отже та громада вірних має свою Церковну Інституцію, яку зве Церквою.

Але як Хата потребує додаткових будинків, так додаткових будинків, чи додаткових місць потребує також Церква

І тому власне серед церковних громад повставали і повстають Народні Доми. Читальні, Кооперативні, Громадські шпихлірі, Заможної товариства, Рідні Школи, Співацькі й Аматорські гурти і т. п. **Повстають, як додаткові гуртки, організації, доми, інституції.**

І тому, що всі вони є власністю вірних Церкви, вони роблять роботу лише в тих межах, в яких система (лад) релігійного життя громад дозволяє Значить Церква є господарем і тому з нею і її ладом додаткові організації й інституції числяться.

Народні Доми як окремі Інституції.

Народні Доми повставали в Канаді здоровим природним способом Була **одноцільна, релігійна громада** (що мала, або готовилась мати церковний будинок) і така громада будувала для себе Народний Дім. Се був дім для громадських потреб — на наради, для Рідної Школи, для драматично-співацької роботи і т. п. Коли-ж не було Церкви, то Народного Дому уживали для Богослужень поки Церква побудується.

Так було, доки життя стояло на здоровим природнім грунті. Доперва пізнійше почато заявлятися стремління відокремлювати Народні Доми в окремі, від церковних громад незалежні Інституції, що ніби мають на власну руку робити „народну роботу". А на ділі таке відокремлювання було знаком, що життя псується і дробиться; що нерозум бере верх над здоровим розумом.

Автономна стайня.

Уявімо собі, що господар має шестеро дітей Але двоє дітей не хочуть батька слухати отже хочуть стати від батька незалежними і з того хочуть стайню робити для себе осередок самостійного життя Тому перестають вони на Хату, на батька-матір, на родинний провід оглядатися, вони кажуть, що **Хата — се щось одно, а стайня — се щось друге,** окреме і батько не має права мішатися до того, що в стайні робиться Кажуть, що вони відокремившись будуть таксамо, а може і краще господарську роботу робити

Однакож наперед можна знати, що з такого поділу ні Хату і стайню виходили Батько старий господар, за ним досвід а діти собі діти. В них ані більшого розуму, ані досвіду, ані свідомого почуття відвічальности

Увільнившись з під батьківського нагляду такі діти разом з найманими зависні би те, що дітям і найманим до смаку: карточайство, танці, крики, пияцтву А щоби мати більших громадських стягнень би до стайні всіх відомих їм картежників, пияків та всяких волоцюг, аж поки стайню не завоювали би хитрі приватні волоцюги.

Чим була би тоді така стайня? Чи господарським будинком? Господарським склепом! Ні! **Вона буде пристановищем всему ледачому.** Сюди будуть збиратися пияки, злодії, розбійники, авантурники Тут будуть ночуватися і ті добрі діти, яких зі до такої стайні затянуть.

Господарство, в якім таке заводилося-би, заслуживає на катюбль І ніби се ще ратувати, мусів би господар дробити одно з двох: або відобрати стайню і „автономію" (самоуправу), або отосити громаду.

Знайте, люде, що відтепер я не відповідаю за те, що в стайні робиться!

Розуміється, що по таких заявах стайню звертала би увагу поліція

Як Народний Дім стає самостійним.

Громада, се велика Родина. Вона має також дітей, що ради з під громадської контроли увільнитися.

Таким дітям треба рівнож якогось пристановища де вони могли би робити „народну роботу" на наряд не оглядаючись.

Увага таких зупиняється на громадських Народних Домах.

Зрозумість йде воно поволи. Починаєсь від поняття, що **се Церковний будинок,** а се **Народного Дому,** отже ніби дві окремі Інституції А пускаєсь з під уваги найважнійше —себто те, що оба будинки мають і повинні мати одного Господаря — одну Громаду, як властителя

Через те, що оба будинки мають окремі заряди, те поняття набирає сили, Народний Дім. Се був дім для громадських потреб — на наради, для Рідної Школи, для драматично-співацької роботи і т. п. Коли-ж не було Церкви, то Народного Дому уживали для Богослужень поки Церква побудується.

Так було, доки життя стояло на здоровим природнім грунті. Доперва пізнійше почато заявлятися стремління відокремлювати Народні Доми в окремі, від церковних громад незалежні Інституції, що ніби мають на власну руку робити „народну роботу". А на ділі таке відокремлювання було знаком, що життя псується і дробиться; що нерозум бере верх над здоровим розумом.

Автономна стайня.

Уявімо собі, що господар має шестеро дітей Але двоє дітей не хочуть батька слухати отже хочуть стати від батька незалежними і з того хочуть стайню робити для себе осередок самостійного життя Тому перестають вони на Хату, на батька-матір, на родинний провід оглядатися, вони кажуть, що **Хата — се щось одно, а стайня — се щось друге,** окреме і батько не має права мішатися до того, що в стайні робиться Кажуть, що вони відокремившись будуть таксамо, а може і краще господарську роботу робити

Однакож наперед можна знати, що з такого поділу ні Хату і стайню виходили Батько старий господар, за ним досвід а діти собі діти. В них ані більшого розуму, ані досвіду, ані свідомого почуття відвічальности

Увільнившись з під батьківського нагляду такі діти разом з найманими заведи

„ВІСТНИК"
Релігійний часопис для Українців в Канаді
Виходить 1го і 15-го кождого місяця.
Видає Українська Православна Видавниче Спілка.
Передплата: В Канаді — $1.50 на рік.
За границю — $2.00 на рік.

THE HERALD
Published semimanthly by the
Ukrainian Orthodox Publishing Company
Subscription per annum:
In Canada — $1.50. — Foreign — $2.00.

Адресуйте: — Address:
The HERALD, Box 3684, WINNIPEG, MAN.

ЦЕРКОВНІ ПОДІЇ В ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВАХ.

Вже давнійше деякі греко-католицькі священники відступили від еп. Богачевського й оголосили, що заснують **„Українську Православну Греко-Католицьку Церкву"** незалежну від Риму.

Як бачимо, то до назви „Греко-Католицька" додано ще назву „Православна", отже неясна комбінація, а з нею загадочність відносно сеї нової групи чи церкви. Які були причини постання нової групи, а вже головно, які гідні і ясні цілі ставить перед собою нова група? Таке питання вирнає само собою.

Нова група почала видавати свій орган „Дзвін" (місячник) і від того нову групу звичайно звуть „дзвонарями". Се тому, що нишої короткої назви не дала сама група.

Щоби розбиту силу збирати в одно, явилися заходи приєднати священників нової групи до Української Православної Автокефальної Церкви. З того приводу відбувалися переговори представників нової групи й Української Православної Церкви — в жовтни 1930 і березні 1931

Однакож переговори не привели до бажаного висліду. І не тільки се, бо між Української Православною Церквою і „дзвонарями" прийшло до суперечки на сторінках їх органів. А крім того двох православних священників — Гуцуляк й Іваницин перейшли до „дзвонарів".

Загально беручи, то в Злучених Державах є більше місця на всякі несподівани в громадському, отже й церковному житію. Сьому сприяють обставини, тай самий настрій життя загалу на таке дуже податливий. Слід пригадати, що наш о. Владика мусів за кілька літ видалити зі складу православного священства кількох священників, а згодом два самі відійшли.

Закиди, які роблять „дзвонарі" Української Православній Церкві між иншим такі:

1. Вона „неканонічна", отже каголики тай Москалі з боку канонічности її атакують.

2. Нам конче треба звязків з царгородським патріярхом, бо від сього буде залежати наша церковна сила і вдома і перед ворогами і цілим православним світом.

Слаба сторона тих закидів та, що вони висувають наперед другорядні справи, а першорядні відводять назад.

Вони пускають з-під уваги, що будівничими Української Православної Церкви є не чужі люде і не патріярхи, не вороги і не товариші — **ще сам український нарід.** Він є найвищим авторітетом, що рішає, буде рішати і мусить рішати про свою церковну справу тоді коли хвиля буде найповажнійша — коли чужі, папи, а навіть патріярхи можуть стати проти неї.

Догоджувати католикам, чи Москалям, се не самостійна, не творча робота. Бо той, хто стоїть нині проти Української Православної Церкви, буде стояти і завтра. Хто шкодить Українцям нині, той і завтра схоче шкодити.

Для католика ціла Православна Церква з усіми канонами (церковними законами) і всіми патріярхами не е канонічною. Не краще і з Москалями. Бо хіба Москаль на канони оглядався, коли 1686 року Українську Православну Церкву злочинним способом забирали. Українців не питаючи і на їх протести, що були до того часу, не оглядаючись? Отже чи не буде се марнованим сили доказувати свою „канонічність" тому, кому на ділі ходить не про канонічність. але про панованим над нами?

Що до звязків з патріярхом, то ті звязки не конче мусять ще рішати для нас так, як ми хочемо. Адже-ж до 1686 року Українська Православна Церква була залежна від патріярха. А те хіба не патріярший рішенням піддано її Москві? Або хіба хтобудь дбав про увільнення Української Православної Церкви з-під чужого панованя, доки самі Українці не прикладали до того своїх рук?

Коли ходить про силу голосу України серед православного світа, то та сила буде лише в дійсній силі — в їх здуді, в їх розумі, в роботі Українців, а не в їх „канонічности" без дійсної сили.

Слаба сторона закидів „дзвонарів" та, що вони бачать найперше канони, а справу аж пізнійше, так немов життя і його справа є для задоволення канонів, а не канони для управильнювання життя. І тому (свідомо чи несвідомо) вийшло в „дзвонарів" таке, що вони в закидах „неканонічности" стали побіч католиків і Москалів, отже побіч ворогів українського народу. Стали тоді, коли самі патріярхи досі ще не робили Українській Православній Церкві закидів неканонічности. Отже повторяється на новий лад фраза: Більший папіст, як папа! Доси українська церковна робота провадилася на життевім українським ґрунті, сильною потреб самого життя народу. І потреби диктували, що треба робити, а не церковні канони, які чужі пова Українцями люде. І не тільки се — бо московські канонічні єпископи були і є навіть завзятими ворогами православних Українців. І вони-то робили заходи, щоби не допустити до Українців „канонічности"! Мовляв — в нас канонічність є, а Українці не дочекають її мати! Не дамо!

Се були би покищо ті загальні уваги, які тепер треба зробити. Але сим ще справа не вичерпується. Треба би заторкнути питання розглянути основно — вимоги життя українського народу, значіння і силу канонів, становище, силу і права патріярхів у відношенню до Українців, значіння канонічних звязків й обовязки нашої відношенню до цілої Православної Церкви. Зокрема-ж наше відношення до Києва, як історичного осередку українського релігійного життя. Тай ще деякі звязані з усім тим справи.

Старі дороговказки добрі, але не всі по дорозі життя займаються. Старі вікні добрі, але лише остільки, оскільки є благословенним для життя. А нові життєві вимоги вимагають нових додаткових правил, нових канонів, нових способів потребам життя відповідати.

І такий погляд і така робота не є неканонічною, не є нортканонічною. Якраз противно. Тільки треба таку роботу робити йдучи по тій лінії, по якій ідуть канони. От що...

Постарайтеся, щоби Ваша передплата була вирівнана та відновлена на слідуючий рік.

СВОЇ СВОЇХ ПІЗНАЛИ.

Під таким заголовком „Український Хліборобъ", що виходить в Бразилії, між иншим пише:

„Нераз ми вже писали, що вся робота „наших" духовних з католицького стану, то є робота, яка точно дотримується постанов, котрі находяться в „Проекті на знищене Русі"; не допустити Русина до освіти, ставляти йому перепони коли він хоче набути маєток; особливо коли такий „Русин" їм не кадить.

Ось маємо свіжий доказ:

Як заповіли польські часописі, то має приїхати з Ріо Іхіїв амбасадор якийсь Тадеско Грабовскі. Якого принятя ми сподіваємся від Українців представник катівської нації? Та сей-ж приїхав, мий, що в „Естадо де Сан Павло" повідаючи на статтю бувшого польського міністра Нітті, виблював прадував усю підлість і жорстокість польського уряду.

І ось той представник „валечних" ти українського мужика приїздить на Мілеті і заїздить в гості до.. пожонди**го руского ойца Ашневіча! А зпіаси до не менше „пожондних русіх матечек"** (сестрись).

Що-ж ви думаєте, українські патріоти? ви, що протестували перед ... Ніцій? Руський ксьондз може по двері польському наказівкові? Може його „українське" патріотичне сер загорілося пустою, що скочив та... гриз гортанку катові українських ... Може матечки випарили очі тому од церкві, який їздив з Таденком?

Не бійтеся: нічого не сталося! На практиці переводить у життя „Проект на знищене Русі", той не підпи... вить голосу, не то руки, проти в того проекту.

Раби приймили пана, може ще й ... руку поцілували; певно покаліпо... ту, де сиділо повно будучих „пожондних Русіньф", котрі колись будуть бити від Бразилян Пацину, або польською республікою!

Чому ні?! Коли можна приймати себе такого „достойного" гостя, не брав участи в пацифікації тільки рез те, що був далеко, але котрий правдував й усім своїм плитким розумом, — то чому-ж не принустити, ... „наші" матечки не похвалилися о... ка росте в їх школах на славу Пол... Може Лящок в офіцерськім уніф... привід і нагайку на показ, яка ... вала тіло українських селян? Т... представить валечних катів і муси... чимсь показати свою славу!

Отак, брати Українці: 35 літ ... вас за ніс виховники польської катів вживають усіх способів, аби ви не ... росли на людей, а були все рабою ... ще й дорогу вам показують: отак ... бить: приймить у себе „гідних" гост... поклоніться катам, як ксьондз Аншв... вич поклонився, обліжіть їх „достойні руки, на котрих ще не висохла кров в... їних братів.

Се є пряма дорога до... українсько... патріотизму, який бухає з руських ... мостів!

ЗОЛОТІ ДУМКИ.

Молитва є першою річчю, що ... бить чоловіка релігійним. Хто вимовив релігію з своєго життя, той почав уже йти дорогою безрелігійности. А хто не навчив дітей молитися, той вирободив їх на дорогу безрелігійности.

Св. Василій Великий

Хто є гідним християнином? Той, в кого серце ніколи не каменіє, щирість ніколи не засипле і дотик, який принесить полекшу тому, чого дотикаєтьсу

Св. Августин.

НАУКА ПРО ПРЕОБРАЖЕННЯ ГОСПОДНЕ.

Господь наш Ісус Христос, бажаючи славу Свого Божества явно відкрити перед очима Апостолів, взяв трьох з них: Петра, Якова і Івана з Собою на гору високу Тавор і преобразився перед ними: лице Його засяяло як сонце, а одежа Його стала біла, як сніг; і явилися Йому Мойсей та Ілія й розмовляли з Ним. Коли оттак Апостоли насолоджувалися сим Божественної слави Ісуса Христа, ... них опустилася ясна хмара й заслоні... их, і почувся голос з хмари, що говорив: „Се Син Мій улюблений, в Ньому Я благовоління. Його слухайте!"

Господь наш Ісус Христос нічого не ... бив і не говорив даремно. Кожде ді... Його, кожде слово має для нас, для ... ського спасення вельке значіння. Чо... ... учить нас Преображення Господ...

Воно нагадує нам, що й ми повинні ... тися про своє преображення, про ... нування заповідей Божих, жити по ... Божій, бо тільки заповідя Божі по... ть правдиву дорогу до щастя земн... і до блаженства вічного. Заповіді ... укріплюють чоловіка в нещастю, ... ять йому, подають раду в кож... силу в роботі і приводять до жа... цілі.

Але чи ми дбаємо про те? І тепер ... ємося виконувати свою злу волю, ... олю Божу, як то було і раніше і ... як і раніш, ми живемо тільки ... і себе, а не думаємо помагати і ... ктові нещасливим бр... ... ект на знищене Русі", той не підпи... вить голосу, не то руки, проти в того проекту.

Раби приймили пана, може ще й ... руку поцілували; певно покалі... ту, де сиділо повно будучих „пожондних Русіньф", котрі колись будуть бити від Бразилян Пацину, або польською республікою!

Чому ні?! Коли можна приймати себе такого „достойного" гостя, не брав участи в пацифікації тільки рез те, що був далеко, але котрий правдував й усім своїм плитким розумом, — то чому-ж не принустити, ... „наші" матечки не похвалилися о... ка росте в їх школах на славу Пол... Може Лящок в офіцерськім уніф... привід і нагайку на показ, яка ... вала тіло українських селян? Т... представить валечних катів і муси... чимсь показати свою славу!

Отак, брати Українці: 35 літ ... вас за ніс виховники польської катів вживають усіх способів, аби ви не ... росли на людей, а були все рабою ... ще й дорогу вам показують: отак ... бить: приймить у себе „гідних" гост... поклоніться катам, як ксьондз Аншв... вич поклонився, обліжіть їх „достойні руки, на котрих ще не висохла кров в... їних братів.

Се є пряма дорога до... українсько... патріотизму, який бухає з руських ... мостів!

ЗОЛОТІ ДУМКИ.

Молитва є першою річчю, що ... бить чоловіка релігійним. Хто вимовив релігію з своєго життя, той почав уже йти дорогою безрелігійности. А хто не навчив дітей молитися, той вирободив їх на дорогу безрелігійности.

Св. Василій Великий

Хто є гідним християнином? Той, в кого серце ніколи не каменіє, щирість ніколи не засипле і дотик, який принесить полекшу тому, чого дотикаєтьсу

Св. Августин.

Бачить неправедні діла наші Бог справедливий, бачить, як ми негідні, чинимо кривду, загортаємо під себе чужу власність, як несправедливо обріхуємо й судимо наших братів; те все бачить і зиве Господь Бог, але терпить ще до якогось часу, чи не поправимось; і горе нам, коли не діждеться від нас нінкої поправи Той, що є сама свята Правда і Справедливість!

Кривда чоловіка нещасливого тяжіти буде нам на серці через все життя наше, а особливо в годину смерти і свідчити буде проти нас на страшному суді Христовім. Там відверне Господь Бог лице Своє від нас, як ми тут очі свої відвертаємо від нещастя ближнього, а як тут рука наша ближньому помочі не подала. але його ще скривдила, так і нас з руки божої не ожидає помічі ратунок, тільки тяжкі вічні муки. Потіхаж без міри, щасти без кінця жде там лише того, хто тут в нещастю підтримує ближнього і в усякім випадку зі щирою охотою спішить йому на поміч і в кождій біді не оставляє його самого. Для того то в усякому нещастю допомагаймо ближньому нашому. А любов та... кан виявляється не тільки в словах, ... і в ділах, як учить святий апостол ... ан: „Не любіть, говорить він, словом, ... ником, „ле ділом і істиною". І хоч може не віддячитися нам ближній, та ... же з тамтої сторони гроба не мине нас нагорода безконечна.

Кождому прислугу, яку другим зробимо, обіцяв Господь так приняти й так нагородити, як би ми Йому самому зробили. Памятаймо-ж про те, що все, що робимо другим, робимо для Господа. Потребує ближній твій одежі, а ти маєш дві, дай йому одну; потребує хліба — ... діли йому, а Бог тобі все віддасть, все нагородить. Потребує ближній твій, щоб ти його з дороги погибелі на дорогу спасіння навів, тоді й душу твою полоди, віддай за нього, як Ісус Христос душу свою віддав за тебе. Амінь.

Прот. Ґ. Грушко.

ЇЖА І НАПИТКИ УКРАЇНСЬКІ В СТАРОВИНУ.

У старовину Українці вживали кислий житній або пшеничний хліб. Коли-ж був несрожай, то домішували до хліба ще й лободу. Варили каші й куліші з гречки й пшона; пекли солодкі пиріжки з медом, молоком та маслом; варили киселі і їли їх з розведеним медом. Богато тіи мяса, бо було богато дикого звіря. Пили тоді мабуть більше, чим тепер. Пили і з горя і з радощів і на весілю і на поминках, пили і так — без причини. Пили більше мід та пиво, бо вина на Україні не було.

Православні Українці! Старайтеся, щоби Ваш сусіда також став передплатником „ВІСТНИКА". Сим Ви поможете своєму релігійному часопису.

ДНІ СВЯТІ, А ДНІ БУДНІ.

Недавно палестинські власти звернулися до жидівських інституцій в Палестині з закликом, щоби ті повздержали зі службн тих Жидів, які в суботу беруть участь в яких будь забавах. Окремо звернулися до уряду, щоби той заборонив в суботу всякі забави. (В Жидів Субота — Святий День, що в християн Неділя).

В Ірландії давнійше видавав дехто недільні часописи заповнені самими витріщками, спортом і забавами. Отже Ірландці, як релігійні люде, почали бойкотувати такі часописи, як деморалізуючі і на їх місце видавали дійсно недільні — зі змістом розумним, поважним, моральним, релігійним.

Так розумні релігійні люде стоять на сторожі Святих Днів, дбаючи, щоби нерозумні і злочинні люде не тягнули до святині вуличної буденщини.

Як же подібна справа стоїть між Українцями?

Богато Українців думає, що Неділя, чи Свято, се час для забав, для витріщків. Не для совісти, не для душі, не для морального піднесення й облагородження; не для Бога, тільки для приємних, для забагнок, для хвилевого дріботу апетиту.

Та се знак, що в нас замало релігійної свідомости.

Се знак, який пригадує, що нам треба подбати про релігійне освідомлення, про релігійне піднесення, про внесення більше релігійного матеріялу в свій розум, в душу, а тимсамим в наше життя

Вузко релігійний чоловік скаже:

— Хіба-ж Релігія може дати тільки інтересного матеріялу, щоби ним можна відповідньо заповнити цілий Недільний День чи Свято?

Так! Можна!

Для приміру може послужити весільна забава. Зійдуться дуже темні, розпинчені люде, так вони не можуть весільної забави заповнити нічим иншим, як безконечною пиятикою, дикими крі ками, вигуками, вівканнями, а то й війною. Се все, з чого в їх понятію забава одинако може складатися, І такі сказали би:

— Хіба-ж можна знайти инший, кращий матеріял для забави?

А свідомі люде справляють забави на кращий лад. Вони тішаться тим, що зійшлися. Вони заводять розумну балачку, яка неможлива без таких більших сходин. Вони вимоть розумно заспівати, пожартувати. А виятки, дких криків і безконечних танців уникають, як винів нерозуму.

Те саме з релігійним життям. В кого е великий звіс релігійного матеріялу, в кого е широке релігійне виховання, релігійна оглада, релігійні способи життя, той з найбільшим задоволенням проведе Неділю чи Свято, не потребуючи заповнити Святого Дни дитинячою, нераз крайно дикою і деморалізуючою буденщиною.

„ДНІПРО"
орган Української Православної Церкви в Злучених Державах,
виходить 1 і 15 кождого місяця і який коштує на рік $2.50.
Передплату висилати на адресу:
"DNIPRO"
1631 Germantown Ave., Philadelphia Pa. U.S.A.

НЕДІЛЬНА ШКОЛА

КАТЕХИЗМ

або

В ЩО ВІРУЄ ПРАВОСЛАВНИЙ ХРИСТИЯНИН.

(Дальше,

ОДИНАЙЦЯТИЙ ЧЛЕН.

Чекаю воскресення мертвих — себто, очікую і маю надію, що померші воскреснуть.

Як треба тут розуміти воскресення мертвих.

У сповидній природі кождої весни буває так, що завмерле дерево знов починає оживати й знов росте. Так само посіяне в землю зерно спочатку наче-б згинває в ній, а потім дає паросток і росте. Все се чиниться згідно самої природи, що їх дав Господь-Творець природі при сотворенню світа. Не так проте буває з людиною. Коли людина вмирає, тіло її розкладається на свої складові частини, вертається в землю, а сама людина при тому вже не оживає.

З Євангелії ми знаємо про три чуда воскресення мерців, а саме: за свого життя на землі Господь Ісус Христос воскресив сина вдови в Наїні, доньку начальника синагоги Ірод і Лазаря з Вифанії. Всі ті люде, котрих воскресив Ісус Христос, поживши на землі якийсь час, знову повмирали. В одинайцятім члені говориться не про таке воскресення, яке спостерігаємо навколо в природі що року, й не про такі окремі випадки, якими були три згадані воскресіння за життя на землі Господа Христа, а зовсім про инше. Тут треба розуміти загальне воскресення людей померших, яке станеться за повелінням Божим в останній день світа.

Чи була в Жидів віра в воскресення мертвих.

У Святім Письмі Старого Завіту про воскресення мертвих нема ясної науки. Однак всі Жиди вірували в воскресення мертвих. Так, коли Ісус Христос сказав Марті, сестрі Лазаря: **„Воскресне брат твій"**, вона відказала йому: **„Знаю, що воскресне у воскресення, в останній день."** (Ів. XI: 23-24). Тільки невелична частина Жидів, так званої садукеї, навчали, що не буде воскресення мертвих, і Господь Ісус Христос докоряв ім і сказав: **„Помиляєтесь, не розумієчи Писання, ані сили Божої"** (Мат. XXII: 29).

Наука Ісуса Христа про воскресення мертвих.

В розмові Своїй з Жидами після сцілення сліпородженого, Господь Ісус так сказав: **„Бо настав час, коли всі, що у гробах, почують голос Сина Божого, і вийдуть ті, що чинили добро увоскресення життя, а ті, що чинили зло, у воскресення суда"** (Ів. V: 28-29). Отже воскресення мертвих буде поділяти в в тому, що душі померших злучаться з їх тілами, похованими колись. Настане се воскресення з повеління Сини Божого. Воскреснуть тоді не одні добрі, але й зли, бо воскресення буде загальне. Коли наступить се воскресення померших, Господь Ісус Христос повсіяв в инший розмові з учениками, що провадив її Він на горі Єлеонській. Ось слова Його: **„Як же прийде Син Чоловіческий у славі Своїй, і всі святі Ангели з Ним, тоді сяде на престолі слави Своєї; і зберуться перед Ним усі народи"** (Мат XXV: 31-32), З тих слів Христових виникає, що воскресення мертвих наступить при другім приході Христа, а потім буде загальний страшний суд. Отже вирушить, що буде воскресення мертвих навчив нас Сам Ісус Христос.

Для чого власне є необхідне воскресення мертвих.

Авраам, в притчі Господній, так відповів богачеві, що був у муках **„Сину! згадай, що ти прийняв добре своє за життя свого, а Лазар так само лихе; тепер він тут тішиться, а ти муку терпиш"** (Лук. XVI: 25). В житію справді частогусто можна бачити, що люде грішні доживають спокійно до смерти, а праведні дуже страждають в житію. Навіть Апостоли Ісус Христос обіцяв на землі одні тільки страждання й переслідування з словах. **„От Я посилаю вас, як овець проміж вовків,** — говорив Він ім, — **і будуть вас ненавидіти всі за ім'я Моє"** (Мат. X: 16, 22). Правда Божа така: Господь, Найсправедливіший Суддя, не залишить без нагороди праведників і спровадить на беззаконних безаконства їх. Отже воскресення померших необхідне, щоб Господь явив всім людям Своє правосуддя.

(Дальше буде).

ІСТОРІЯ ЦЕРКВИ.

(За Е. Семакою).

(Дальше).

В Арабії християнство дуже нинино ширилося задля великого числа Жидів. Около року 350 инренним християнства займався епископ Теофіль, а в першій половині пятого століття монах Симеон Стовник і преподобний Єфтимій, що тішилися великим поважанням в Арабії.

Коли-ж на арабійським престол засів року 522 Жид, він почав переслідувати християнську церкву, убиваючи тисячі християн в місті Негранн. Християном в помічі прийшов король Абесинців Єлесбаан; жидівського короля побито і християне дістали знов князівство християнське, що залежали від Етіопійців Року 616 здобув король Персів Хозрой і майже цілу Арабію і за його панованя тут розширився й неторкнутим з Персії. Наконець магометанство знищило майже цілковито християнську церкву в Арабії. З Арабії і Персії дійшло Євангеліє аж до Індії і Хін, та християнські громади в Хінах не могли довго устоятися, бо були завидно віддалені від осередку церкви і надто змішані з поганами, на коли останки християнства в Індії задержалися між так званими „християнами святого апостола Томи", що попали в несторіянізм.

II В Абисинії Євангеліє проповідували за Константина Великого два молодці з міста Тира, Фрументій і Едесій, що дістались туди в товаристві одного ученого, що йому була на ім'я Мерон. Відтак повернувши до дому, Едесій висвятився на священника і остав в Тирі, а Фрументій, котрого хиротонував на епископа св. Атанасій, архиепископ александрійський (329), вернувся назад до Абисинії, де з великим успіхом продовжав місіонарську роботу Християнство утрималося тут аж до наших часів, але обезображене монофізитизмом, не задержало своєї первісної чистоти з Абисинії перейшло се обезображене християнство в VI столітю і на Нубію

Ширення християнства в обох Даків.

Дакія Траянська позістала римською провінцією тільки до року 271, коли цар Аврелиян, через чимраз частиші напади Готів, чувся приневоленим її покинути й перенести легіони по Дунаю, де задля оборони цісарств нову Дакію, звану „Аврелію". А Дакія Траянська, утрачена для Риму, попала зараз в зависимість Готів. Римські осадні, позостали краю, уступили перед Готами в сторони краю, де християнська віра затримали прадіду мову і християнську віру, а причиною цього явленим прояких осадників з якого племени. Дідо се прискорили християне, котрих привели Готи с нападів на північні сторони М.

Року 322 побідив Константин Великий Готів і заняся устроєм церкви. На першім вселенськім соборі в Никеї взяв участь і єпископ Дакії, Наслідником Теофіля був Вас... дом з Кападокії. Сей, будучи ученим, дбав много для скріплення християнства між Готами, для котрих переклав і Біблію на готицьку мову.

За короля Готів Атанаріка року 370 дуже люте переслідування християн, з його жертвою видно мученики, Сава і Никита; перший потоплено в ріці Мусеоні, другий зараз з иншими християнами

(Дальше буде)

ВЕЛИКІ І МАЛІ ГРІХИ.

Люде часто говорять: „Я не маю таких гріхів. Мої гріхи самі маленькі".

Індуси мають пословицю, яка говорить: „Говорячи про змій, ми не думаємо, про які говоримо: про великі. Бо всі вони — змії".

Те саме треба сказати про гріхи: дрібні чи малі, — вони все гріхи, в яких гинемнть.

ДО ПРЕЧИСТОЇ ДІВИ МАТІЇ

Все упования мое
На Тебе, мій пресвітлий рай
На милосердя Твоє.
Все упования мое
На Тебе, Мати, возлягаю
Святая сяло всіх святих.
Пренепорочная, благая!
Молюся, плачу і ридаю.

Т. Шевченко

Поширюйте „Вістник" поміж своїми сусідами і знакомими.

„Духовний Сіяч"

церковно-народний ілюстрований часопис, виходить два рази на місяць

Передплата $2.50 на рік

Адреса:
„DUCHOWNY SIJACZ",
Krzemieniec na Wołyniu, Konjastor
Duchowny

З ЦЕРКОВНОГО ЖИТТЯ В БРАЗИЛІЇ.

23 червня с. р. около 5 години вечер... м. з приїздом поїзду, з Куритиби, ко... української церкви розлались стріли ...кетів; се був умовлений знак своїм ... ським, що приїхав до нас священик ... отоєрей Дмитро Сіделецький, (який ...недавно приїхав зі Злучених Держав на ...мсько в Бразилії), який був запрошений ...Говаристом „Просвіта" привітати на ...нику св. Івана, патрона нашої церкви.

Стрільа — більші й менші, — неустанно вибухали коло церкви, і по семій годині вечером зачалась відправа в церкві. Церква була повна чужими й своїми людьми, а величезна ватра була о... кинути й перенести легіони по... Дунаю, де задля оборони ... строїв нову Дакію, звану „Аврелію". А Дакія Траянська, утрачена для Риму, попала зараз в зависимість Готів. Римські осадні, позостали краю, уступили перед Готами в сторони краю, де християнська віра затримали прадіду мову і християнську віру, а причиною цього явленим прояких осадників з якого племени. Дідо се прискорили християне, котрих привели Готи с нападів на північні сторони М.

Року 322 побідив Константин Великий Готів і заняся устроєм церкви. На першім вселенськім соборі в Никеї взяв участь і єпископ Дакії, Наслідником Теофіля був Вас... дом з Кападокії. Сей, будучи ученим, дбав много для скріплення християнства між Готами, для котрих переклав і Біблію на готицьку мову.

За короля Готів Атанаріка року 370 дуже люте переслідування християн, з його жертвою видно мученики, Сава і Никита; перший потоплено в ріці Мусеоні, другий зараз з иншими християнами

(Дальше буде)

ВЕЛИКІ І МАЛІ ГРІХИ.

Люде часто говорять: „Я не маю таких гріхів. Мої гріхи самі маленькі".

Індуси мають пословицю, яка говорить: „Говорячи про змій, ми не думаємо, про які говоримо: про великі. Бо всі вони — змії".

Те саме треба сказати про гріхи: дрібні чи малі, — вони все гріхи, в яких гинемнть.

ДО ПРЕЧИСТОЇ ДІВИ МАТІЇ

Все упования мое
На Тебе, мій пресвітлий рай
На милосердя Твоє.
Все упования мое
На Тебе, Мати, возлягаю
Святая сяло всіх святих.
Пренепорочная, благая!
Молюся, плачу і ридаю.

Т. Шевченко

Поширюйте „Вістник" поміж своїми сусідами і знакомими.

„Духовний Сіяч"

церковно-народний ілюстрований часопис, виходить два рази на місяць

Передплата $2.50 на рік

Адреса:
„DUCHOWNY SIJACZ",
Krzemieniec na Wołyniu, Konjastor
Duchowny

ЛУГОВИЙ ПОПИС У ЛЬВОВІ.

В неділю, 26 червня, с. р. відбувся у Львові Луговий попис, на якому виступали лише львівські Луги, а саме Луг II і Луг IV. Досі відбувались у Львові лугові свята, на які з'їджалися Луговики з провінції. Сього року влада заборонила луговикам виступати на пописі в одностроях. Тому на сьогорічнім пописі виступали луговики в гімнастичних строях, а луговички і в гімнастичних і народних строях.

В пописі взяли участь 160 луговиків і луговичок. На програму лугового попису складалися: вільноручні вправи луговиків, вправи на поручах, конї, дручку, трапезі й перстенях та будова веж.

Луговики виконували на пописі ритмічні вправи до народних пісень.

Одною з найцікавіших точок програми попису були народні гагіки до пісень: „Ой зацвіли фіялочки", „Ой вже весна воскресла", „Молода ворітинце", „Ходить жучок", „Ми кривого танцю йдем", „Заєньку", „Питалася мати сина". Гагіжки, якими проводив дир. Баріляк, були ведені дуже стильово та дуже подобалися глядачам.

На закінчення попису 160 луговиків і луговичок виставили одну величавську вежу.

Луговий попис скінчився пізно вечером. Сей луговий попис був одним з доказів, що Лугова Організація, не зважаючи на всякі перепони та важкі переживання, не підупала; навпаки, як сама виконує свою статутову, громадянську працю.

Жінки сотворені на те, щоби бути представницями краси на світі — краси зверхньої і краси душевної. Одинаково богато з них не знають свого призначення і стають представницями погани — зверхньої і душевної.

Русо.

...ЛИТ І ДІЯЛЬНІСТЬ УКРАЇНСЬКОЇ ...РЕКО-ПРАВОСЛАВНОЇ ГРОМАДИ В РІДЖАЙНІ, САСК

Не багато часу пропливло від ча... ... було показано (із „Вістник" ... ... ві відома читачам „Вістника" ... ... містеч Української Греко-Пра... ... ської Громади в Ріджайні, Саск... ... на місці буде і тепер подати ... ... всіх читачам „Вістник" ... ... парохія Св. Духа в Ріджайні ... ... і тепер підчас такої велики... ... не зупинялась в своїй роботі ... ... яких ще більше поправлень, ... ся уладити нелегкі справи ... ... всіх членів церковної гром... ... членів другого товариства ... римерно Українського Народного ... Тому-ж Товариство „Просвіта ім. Івана Франка" в Ріджайні, Саск., ... ніщо довідатись, щоже то ми зро... ... ся, отже наші досягнення пре... ... називаються так:

По поладнанні обчислення робота ... нашої парохії на протязі 6 місяців ... ... починалася, а точки матеріального ... ... ду, зібрано $543.95 чистого при... ... ходу, яка то сума підчас теперішньої ... ... пов, в порівнянню до числа членів, ... ібністю показує старанну працю ... ... і членів церковної громади та її ... ... прихильників. З вище згаданої су... ... ми було тяжко певну суму на спла... ... ду, який ще тяжить на церкві, ... решту було ужито на конче потрі... ... бні церковні річи.

На отім місці зараз церковної ... громади має велику честь здложити ... ... ширу подяку для всіх членів Україн... ... ського Народного Дому за та ширу ... працю, яку вони віддали для цер... ...ими грами й піснями, переносячи нас до Європи на Івана Купалу. Видно що й нашим нагадався старий край, бо влаштувався порядний гурток співаків і співачок і появилась українська пісня компанією бразилійських... А публіка бразилійська прислухувалась, а були ... що не вірячи собі — присупили ... співати і приглядались.

Шкільний інспектор ... Інтендант міста, Йосиф Нортес, позайомившись з о. протоереєм Сіделецьким — розмовляв ... іспанськи, а решту при помочи ... перекладчика.

Коли протоерей Сіделецький був вже ... дорозі, прибула депутація з поблизької кольонії Тігре, щоби запросити його ... ... на жаль було пізно. Тому ... ... ано лист до Куритиби з новим запрошенням прибуту.

Се буде коротенько списана наша ... ... національна феста.

Не пошкодить тут згадати противне ... ... наших людей: де не треба, ... багато сміл, а як треба було ... ... ркви, то богато сороми...

Учасник.

... ...ників, щоби нам відкрити, ...ведність. — **М. Аркоя.**

... ...лумне своєї можности. ... ...ється широ за вико... ...ла.

... ...на вартість чоловіка не в ... ...ім богато знати, а в тім, щоби ... ...ність. А найбільша мудрість, ...ке розуміння життєвих обовязків ... ...ковцькими.

... ...як і вода, не збирається ... ...ах вині, не буває в гордих, і те й ... ...ького земельного місця.

Ніколи не турбуй другого тим, що ... ... зможу зробити сам.

ЖИТТЯ І ДІЯЛЬНІСТЬ УКРАЇНСЬКОЇ ГРЕКО-ПРАВОСЛАВНОЇ ГРОМАДИ В РІДЖАЙНІ, САСК

... ...ня для горожан Ріджайни і Українського ... ...ого Дому, де виголосив ... ...ий відчит, на тему „Поступ ... ...ий відчит був перший раз вигото... ... ...ований в Ріджайні.

... ...місці заряд Української ... ...парохії та Народного Дому, ...кож складає щиру подяку членові ... ...ому Ол. Мисковичу, який пе... ...ваних труднощів, богато при... ...ував праці для збільшення пер... ...ової справи і який також виголо... ...ив ряд відчитів в Українськім На... ...родним Домі на релігійні теми, а ... ...их то відчитів приступні також бо... ...ім сторонництвам.

Також низький обовязком заряду є ... ...ложити найщирішу подяку членам ... ...ого парохіяльного Комітету, ...ому Уляні був в Ріджайні і не ви... ...голосив відчиту в Українськім На... ...родним Домі, за що мало коли так було, ...ід нами. Бо мало коли так було, ...ід нами. Бо мало коли так було, ...ід нами. Бо

ЗІ СТОРІНОК ЦЕРКОВНОЇ ІСТОРІЇ

ЧИМ Є ЦЕРКВА, А ЧИМ НАРОДНИЙ ДІМ.

(Докінчення)

Чим буде самостійний Народний Дім.

Та скажімо, що покинув буде в околиці побіч Церкви лише незалежний від Церкви, самостійний Народний Дім. Пощо-ж він там буде? Яку ціль буде він мати перед собою? Яку силу?

Найперше — такий Народний Дім буде завсіди дуже безконтрольним. Його робота буде завсіди залежа від кождорізового заряду, від якости його розуму, досвіду, нахилів, політичних чи партійних красок того-ж заряду, а часто й одної одинини.

Друге — вищого проводу, вищого розуму, вищого авторитету такий Народний Дім признавати не буде і в кождім разі буде він спиратися лише на ту маленьку свою силу, яка в нім знаходиться.

Трете — до такого Народного Дому мають завсіди доступ всякі хрині і вороги наші погані і ворожі люде, яким не було би місця, або свободи в Церковній Громаді.

Четверте — церковні громади мусять мати свої власні світські будинки, від Читальень, чи Народних Домів і подібною роботою — для кого отже тоді окремий, самостійний Народний Дім має існувати? Він буде без громадського грунту, без основ, без жодного зв'язку з життям, без жодного підрожжя, він буде лише приставницю всяким партійним вискокам і злочинцям.

„Без уваги на рїжниці переконань"...

Дехто з вас, може, і щиро, але недосить добре людей каже.

Незалежний від Церкви Народний Дім зможе єднати всіх Українців без уваги на рїжниці їх релігійних переконань, поглядів і приналежности.

Єднати і поєднати людей без уваги на їх релігійні переконання, це є [illegible] від початку світу до тепер, отже воно не вдасться. Це [illegible] така робота нездійсненна, отже проторчите ви дурно.

Релігійні переконання, се дійсні, сильні, тривалі і постійно діяльні переконання. Се закони життя!

В кого отже є релігійні переконання, той єднається тісно і виключно лише з людьми своїх переконань і якогось сорокатого збіговиська не потребує. Православний вважається з православним, католик з католиком, баптист з баптистом, адвентист з адвентистом і тільки кожда група витворює собі тривалу повноту життя — отже буде власний будинок і заводить в ній і круток не всяких наймовірніших робіт, [illegible] може стати [illegible] відповідає житлям своїм релігійним переконанням.

Будинок, де є люде різних переконань, не може існувати, тому він може лише збіговиско задоволяти. **А збіговиско не має жадних дійсних тривалих переконань, ні поглядів — ані релігійних, ані позарелігійних.** Хоч воно може казати, що має. Чого воно не скаже! Серед збіговиска можна нарід підмазати до суперечок собі сподобливий, можна робити бої, [illegible] гармидер, сварок, агітацій, [illegible] творюється там ніколи ані прочитана нумна сила, ані не буде створена [illegible] своїй роботи.

Тому для збіговиска шкода [illegible] без окремих будинків, де він [illegible] до скочу розперізувалося. **Збіговиско треба втягати до тих істнуючих інституцій та організацій, в яких зібрані люде одних релігійних, а там і позарелігійних здорових поглядів і переконань. Збіговиско до Церкви тягнути, а не Церкву до збіговиска. Се доперва буде дійсна і творча народна робота!**

Одноцільна громада, одноцільна сила.

[illegible] громада була єдиною, доцільною, вона мусить бути своїм світоглядом одноцільною. Вона мусить [illegible] Церковна Громада.

[illegible] Церковна Громада, [illegible] Церковний Дім, [illegible] Церковний Дім, [illegible] Церковний Дім

„ВІСТНИК"
Релігійний часопис для Українців в Канаді
Виходить 1го і 15го кожного місяця.
Видає Українська Православна Видавнича Спілка.
Передплата: В Канаді — $1.50 на рік.
За границю — $2.00 на рік.

THE HERALD
Published semimonthly by the
Ukrainian Orthodox Publishing Company
Subscription per annum:
In Canada — $1.50. — Foreign — $2.00.

Адресуйте: — Address
The HERALD, Box 3684, WINNIPEG, MAN.

ЛІКВІДАЦІЯ ГРЕКО-КАТОЛИЦЬКОЇ ЦЕРКВИ ПРОДОВЖУЄТЬСЯ.

Сліди ліквідації.

Коли свого часу з боку православних Українців було зроблено заяву, що римські власти стараються греко-католиків в Канаді перевести на римо-католицизм, а їх церкву зліквідувати, то з унитських кругів посипалися з одного боку тяжкі громи на православ... за те, що вони таке проти Риму видумують, а з другого боку запевнення, що папа римський унитів над все любить та все за них вступається. І се тоді, коли кождий здоровомислячий чоловік мусів бачити, що заходи православних були оперті на певних, незбитих фактах.

От хочби „Тайні Правила" єпископа Будки, в яких так ясно говориться про те, як треба греко-католика латинізувати. Згідно з тими „Правилами" греко-католицькі священики почали призвичаювати своїх вірних до римо-католицьких обрядів. Почали причащати тільки на видом хліба, правили в ризах латинського кроя, видавали римо-католицькі посвідки слюбів, мотивуючись до латинських ... ... і в різні інші способи призвичаювали греко-католиків до костела. На сім не кінчилося. Епископ Будка і його священики ніяк і чинно проводжували ідею „єдинство едно". Між Англійцями та всіма ними чужинцями єп. Будка був знаний, як **римо-католицький** єпископ для Українців. Відвідуючи греко-католицькі парафії в місцевостях, де були також римо-католицькі костели, він завжди повертав до них і то часто скорше, чим до церкви і греко-католикам казав виходити з процесією проти латинського бискупа. На греко католицьких місях брали участь польські ксьондзи. В церквах почали заводити органи та стасії, на такий лад, як в костелах.

Дивились люде на таку роботу і дивувало и розумли. Одні, які дивились отвертими очима, осуджували її часто-густо, так для самої греко-католицької церкви, як і для українського народу. Зате другі, ті, що щиро приймали за добру монету все те, що їм чужі наймити підсували, не добачували в такій роботі нічого злого, ні шкідливого. Але чим раз далі, люде почали все більше і більше пізнавати на роботі Риму, і вкінці навіть деякі найбільш заслінені слуги Ватикану переконалися, що неліпка Рима супроти греко-католицької церкви - зводиться до нічого іншого, тільки до її ліквідації. Зрозумів се нівіть сам Шептицький і недавно тому, в одній промові, яка описи була надрукована в „Ниві", виступив остро проти латинізації греко-католицької церкви. Він, дивлячись над тим, як то унитське духовенство не тільки, що потрапе... ... ...

НЕДІЛЬНА ШКОЛА

КАТЕХИЗМ

або

В ЩО ВІРУЄ ПРАВОСЛАВНИЙ ХРИСТИЯНИН.

(Дальше)

Молитва за померших не безплідна для них.

[illegible]

[illegible] дуть і неба, і сили небесні порушаться" [illegible]. Отже весь сей спо- [illegible] ясняється, ні замір не ви- [illegible] ходить, а жнуть як ангели Божі на небі [illegible]

[illegible] вічний [illegible] ...ві [illegible] ...ві [illegible] ...ві

НА ЧУЖИМ ВОЗІ.

Каже українська пословиця: „На чиїм возі їдеш, того й пісню співаєш". І хоч се відомий річ, що пословиці висловляють життєвий досвід многих людей, а зокрема українські пословиці висловляють досвід многих поколінь українського народу, то все таки сваві Українці досвід свого власного народу дуже часто ігнорують. Ігнорують і той досвід, що як чужим возом їдеш, то чужу пісню співаєш. В „Кетолик Реджістер", органі римо-католицького Товариства Поширення Католицької Церкви, в ч. з 27 серпня вміщений лист від о. Н. Копиківського, Редемпториста, в якім той просить вісше згадане Товариство, щоби позичило на пять літ тисячу пять сот доларів на будову „католицької церкви грецького обряду" в Інсінгер, Саск.

ХРИСТІЯНКА ГИНЕ НА ГРОБІ ЖИДА.

Гарна 22-літна служниця Анастазія Чапій в Станіславові зголовилася в приватному урядничу Михайлі Урмані. Жидій, й обоє мали навіть побратися. Недавно Урман захорів і вмер. Коли після похорону на жидівському цвинтарі люди розійшлися, Настуня дажи ще якось сильної отруї і кинулася на свіжу могилу. Відвезена до шпиталю, вона вмерла.

ПОХОРОН НОГИ.

Одному чоловікови, на ім'я В. Т. Смит, в місті Савана, Джорджія, Злуч. Держави, відрубали в цинтарі ногу. Смит постановив відрубану похоронити на цвинтарі і дав сего дістав від департаменту здоровля спеціальний дозвіл, який звучав: „Отсим позволяємо В. Т. Смитови похоронити його ногу на цвинтарі Лорел Гров".

Рідне буває на світі, а головно в Злучених Державах.

"КОСТИ З ПЕРЕД СТО ТИСЯЧ ЛІТ.

В селі Трійчиця, біля Перемишля при копанню ставу на гранті господаря Василя Галузки знайдено два людські черепи й кости в глибині трох метрів у землі. Черепи є зі сильно похилим чолом та гузами на чолі.

Крім сього знайдено кости печерного пса й дика. Вчені кажуть, що знайдені людські кости походять з часу з перед сто тисяч літ. Черепи заховано в „Народнім Музею Перемиської Землі".

НЕЧЕСНІ ЛІКАРІ.

В Шікаго оскаржено 6 лікарів за нечесне лічення рака. Установлено, що медицина, яку лікарі давали своїм пацієнтам, не тільки не помагала, а — ще більше побільшала хоробу.

ЧЕКАЮТЬ КІНЦЯ СВІТА.

На Московщині селяне вірять, що в 1932 році буде кінець світа. В сім часі зявиться на Московщині Христос.

Так селян научають нові „пророки".

Під іговом „пророки" взивалу селян, щоби не збирали з поля збіжжа. Так і коло Ушенська.

Над Волгою розкидають між селян „божі листи", взиваючі селян до покути за большевицькі гріхи, бо зблизається „страшний суд".

КАТОЛИЦЬКА НАУКА.

В околиці Арбакка в маленька українська церква, до котрої доїжджає священик 2 — 3 рази на рік, а що церква носить ім'я св. Апостола Пе тра і Павла, то кождого року в те свято сповідають правник. Отже і сего року таке було. Ще за здаленість повідомив їх пароx, щоби бо то добре чим людей приймати. Ко ли прийшов день празнику, люде по чинялись до церкви. А було там вже кількоро православних хрося. Богослужения відслужив священик з тома доктрини. Перше, що дало людям до думання, то те, що зараз по Евангелію не було науки, а друге, що по сьвяченю Служби Божої не було обходу довкола церкви, як ото звичайно бувае в день праздника. Дальше обходу, була 15 минутова нава, а по цій почалась наука, як належить й можна научок вимовляти. Розповів не свою науку, ну тільки тодішню для людей, щоби ся ним занялися так, щоби ним їх всіх дитів.

Нака почалась про еміграцію від 1909 року до 1913 року. Розказав той сей духовник як люде емігрува ли з краю до Канади, як продавали свої земді і хати з соломяною стріхою, як ніч, бо будучи тоді в Відні паровозом, відпроваджували сотні тисяч людей до Канади, котрі то перед двадцять через Відень, як ніч їх було людовиць, які то люде йшли бідні, а особливо дівки не були в праці тих сиданцях, але в магазинах як то одна жінка на спомідки питалась Бога: „Отче, скажіть, чи то грих, чи ні, що я взяла грудку земді в пазуху і везу до Канади, як умру, щоби кинули ту землю в гріб". І сказав що він також має з собою грудку зе мді, і кождого других подібних річей говорив, а все про імграцію. Аж перенісши своїх слухачів на Сасатчуень ську територію і сповідаючи дальше, як то наші люде прийхали до Ст. Джон, Квебеку, і до Монтреалу і які то тоді були ревні греко-католики. Ко ли вони ввійшли з цілим, так зараз шукали церкви, і зайшли до церкви і почали хреститись, як тут глянь, а то ані образа, ані хреста нема, хоть ще ішли до другої, а в другій ім про тестанти сказали: „Ю герант". Аж прийхали люде на фарми і побудували собі церкви католицькі і вже їм було дуже добре. Аж тут приходить дорогі церкви у Сасатуну зі своєю церквою і словами „Сасхатунами", але не з тими, що їх їсться а з тими, що вміють до полювини отченню, і вони розбили греко-католицьку церкву на полювині і то спільь усяда.

Я так і подумав: Як тоті Сасхатуни ті потрафили такий, докторів, як отець в кут загнати і греко-католицьку церкву на двоє розбити, коли вони навіть цілого отченшу не вміють, але видно, що б. доктор не думає, що говорить.

От такого і подібного отношення до говорив чоловік, що міг і читався, і писав, а як вже його добре хоть чи що там розібрав, тоді дав вивод, що як є в церкві хто з Сасхатунів, так най зараз до него обізветься, бо він буде його питати, чи він знає, хто їх священиків висвятив, але не слухав своїх проніх, чи вони знають, хто його висвятив.

Дальше каже ещі отмосить, що він може лише одного господаря церкви в то папу римського. Се то правда, кождий раб і найвищ і кождий фор пасть не знає нікого і нікого вищого, крім свого пана, хоч той пан може бути Жидом чи магометанином, а рівночасно ворогом його рідного народа. Раб його любить, чи ненавидить, бо мусів любити, але терпер на вільній земді рабом нікого не мусить бути. Пана не може бути господарю, чи господарем Христової Церкви, бо головою церкви є сам Ісус Христос. Так вчить кожда православна церква, отже і Українська Православна Церква, але унійський духовник серб не знає, никода, що звязаться своїм науками.

Гість.

ДЛЯ РІДНОЇ ЦЕРКВИ

ПІСЛЯ СИХ СЛУГІТЬ ВАШІ ПЕРЕД ЛЮДЬМИ, ЩОБ ВОНИ НАЧІЛИ ВАШІ ДОБРІ ДІЛА І ПРОСЛАВЛЯЛИ ОТЦЯ ВАШОГО, ЩО НА НЕБІ.

(Мат. VI 16).

Збірка о. І. Дмитріва.

Резютер, Алта.

По 1 дол.: Теодор Мирун, Михайло Сапкара, Теодор Хаба, Микола Вінюк, Петро Лукаш, Михайло Тимош, Михайло Попель

По 50ц. Никола Бодьнарчук

Біофорд, Алта.

По 1 дол.: Никола Бабяк, Михайло Терелецький, Василь Сташко, Теодор Мисць Іван Мирко, Антін Фарашук, Михайло Фарашук, Никола Фарашук, Адарій Палотко.

По 50ц. Петро Адамець, Григорій Медицький, Петро Шимановський.

І зох. Антін Тимовий, Брудерхайм, Алта.

Збірка о. Е. С. Уляна.

Рідкайна, Саск.

По 2 дол.: М. Краковецин

По 1 дол.: С. Загарюк, М. Шевчук, І. Гавалюк, І. Бойчук, П. Демчук

По 50ц. В. Весоловський В. Пе хайло, І. Назаревич, пан М. Корчин, М. Назаревич.

По 30ц.: Й. Бульковський, В. Мурний.

По 25ц.: Н. Марусин, О. Перепечин, І. Кройтор, Ф. Титенич, І. Кандрацюк, Ю. Марчук, Н. Бучковський, О. Самчук, Тимольницький, Е. Коник, В. Мойсей, М. Марусин, Шпенюк.

По 10ц.: М. Заплинко, Гавриляк І. Чорний Отекса Лапшовчук, Новий Сель

Збірка о. П. Запарінюка.

По 1 дол.: Василик А. І. Порегза на Прейри, Іван Петро, Робілін, Ман. Ст Пронек, Робілін, Ман. В. Ганцяк, Брендон Ман.

Всім жертвователям щира подяка приємним за те, що спонукли свій обовязок згадом Рідної Церкви

Консисторія Української Греко-Православної Церкви в Канаді.

Прот. С. В. Савчук, голова.

479 Andrews Str., Winnipeg, Man

ЦЕРКОВНИЙ КАЛЕНДАР НА 1931 РІК.

ВЕРЕСЕНЬ:

1 В. Андрія страт.
2 С. Самуїла пр. . .
3 Ч. Тадея ап.
4 П. Агатоніка і т. мч
5 С. Лупа муч.

6 Н. **Нед. 14 по З. С. Д.**
7 П. Тита, Вартоломея
8 В. Андрійка і Нат. мч
9 С. Йоакима прп
10 Ч. Мойсея прп
11 П. † Усп. Год. І. Хр.
12 Сѣ Александра Нев

13 Н. **Нед. 15 по З. С. Д.**
14 П. Симеона
15 В. Мамапта мч
16 С. Хрисима сщмч
17 Ч. Боянія сщмч
18 П. Захарія пр
19 С. Чуд. Арх. Михаіл

20 Н. **Нед. 16 по З. С. Д.**
21 П. Рівдона Пр. Богородиці
22 В. Фомаіди. Алта.
23 С. Миноторія мч
24 Ч. Теодора пр
25 П. Автонома с
26 С. Віднов Хр

27 Н. **Нед. 17. В. Ч. Хреста**
28 П. Никити, Порф
29 В. Ефѳмія мч
30 С. Софії і 3 дои

ПРИМІРНІ ХРЕСТИНИ

(Хрестини М

Обіцяючи Господ раків малих синовом і сьвяту, дня 8го серпня їх домі хрестини с парох, о. П. Запарінюк промови предста ... стуги релігійного плану „Вістника" і поранок би можли все ... по видавництві в фі ... збірки на пресовий фон

Збірков заявся учи Школи в Брендоні ... ський, збираний ... домом

... ...

ЗА СХІДНИЙ ОБРЯД.

Як відомо, рух за латинізацією грекo-католицької церкви в Галичині продовжується дальше, підтримуваний самими греко-католицькими єпископами та нашими слішними обожателями Риму з кругів унїятського духовенства. Свідомий світський елемент в унїятській церкві бореться проти латинізації, знаючи добре, яку шкоду вона наносить так самій греко-католицькій церкві, як і українській справі. Львівське „Діло" помістило в чч. 125-130 дуже інтересну статтю під повищим заголовком з під пера А. Свенціцкої, в якій авторка підносить велику красу і значіння православного церковного обряду, отже щоби дати нагоду читачам „Вістника" довідатися, як свідомі грекo-католики відносяться до нашого обряду, передруковуємо згадану статтю з певними скороченнями. — Редакція.

Голос світських у церковних справах. — Віковий спір. — Культурна спадщина.

Світська людина навіть повинна іноді висказати свої міркування в одній, чи другій церковній справі, бо вона як жива частина живого тіла церкви, своїм свобідним словом тільки закріпляє живий звязок взаїмного розуміння між вірними церкви та її провідниками. Щире свобідне слово в певних справах церковних виповняє всі прогалини та прірви, що істнують через між- духовними та світськими, між церковною єрархією і народом з його потребами духа та серця. Тепле живе слово світської людини у справах церковних є найкращим засобом проти взаїмного охолодження

Схід чи Захід? Византія чи Рим? — Ось вічно болючі питання, що з самого світанку історичного життя України виступають з різних видах перед Українцями. І питання се готово стати дійсно трагедією українського народу, коли він не вміє знайти справжньої синтези сих двох світів з глибинах свого національного духа.

Україні не можуть відректися від культури, що вони її дістали зі Сходу і в яку вони вросли глибоким корінням і тонісінькими нитками свого тисячолітнього культурно-національного життя, так велично виявленого в письменстві, мистецтві та побуті українського народу. Володимирові після дійсно від імені свого народу заявили князеві після повороту з Константинополя про велич византійського обряду, як про річ не земної а просто небесної краси. Від тридцяти тисяча літ культурного та релігійного життя нема якої потреби, а тим менше можливости відмовлятися.

Зрештою, не тільки для культури українського народу, але й для культури всіх народів Заходу Византія та Схід дали такий великий вклад, якого ніхто не зможе подбутися без страти значних цінностей. Чимало сучасних мислителів стверджує головну причину зубожіння та завмирання релігійного життя, механізування культури та творчости саме через недосяжу запліднюючого впливу Сходу.

Всього того можуть не знати ті, що захоплюються одностороннью тільки ідею латинізації української церкви (себто греко-католицької). Для таких факти внутрішнього та внішнього культурного життя Византії можуть видаватися маловажними, нєсуттєвими. Очевидно, що в такому разі ніхто їх не переконає про иніше. Одначе в нашому осуді народу та його церковно-релігійного життя ми мусимо руководитися евангельським висказом про скалку в оці брата і про тріску у власному. Не по гріхах вольних і невольних не по упадках і простулках маємо народ судити — тільки по його летах під небеса та входах на вершини. Отсі найвищі щаблі своєї культури передала українському народові Византія, а завдяки ним український нарід стільки часу міг линути духом стільких поколінь і до Бога і до вісот вселюдського творчого генія. Тільки вдяка та пошана належиться від Українців византійщим. А в сій подяці та пошані виявиться саме найвищий ступінь національної самосвідомости та самопошани.

Світові вчені та византійська культура. — Обряд, церква та віра. — Обряд і догма. — Скритий змисл мови.

Найкращі світові вчені працюють над вивченням і розкриттям змісту та потенцій византійської культури в житті народів у різнородних ділянках творчости їх генія. Зрозумів се дуже добре і Рим папів, що — без огляду на вікові непорозуміння з Византією — чи не найбільше причинився до винснення сього питання. Католицькі дослідники з поручення поодиноких папів досліджують не тільки византійський церковний обряд, але й саму суть византінізму, як **творчу силу християнської церкви.**

Византійський обряд... на Заході що раз більше притягає увагу учених католиків і католицьких орденів-чинів. Сей обряд находить навіть на верхах католицького світа серед світських прихильників унїоністичної праці глибоке зацікавлення не тільки для своєї величавої форми, але й для ідеольогічних основ його змісту.

Католики Бельгійці та Англійці англіканки виявили дотепер чи не найбільше зацікавлення для сього обряду. Є й чимало і приватних домашніх римо-католицьких каплиць, де на бажання власників відправляють службу священики за сим обрядом. І діється все те тоді, коли у східних католиків (в грекокатоликів) сей обряд занепадає. Можливо, що згодом доведеться східним католикам вчитися давнього східного обряду на Заході. Треба надіятись, що український народ збереже свято та вилискає свою так богату, вікодавню церковну спадщину та найде в ній творчі потенції для будучини.

Чи дійсно такий важний обряд для церкви та віри? Пощо так багато говорити про таку дрібницю? — спитає може неодин світський та духовний, коли не явно, то певно в душі. Так, значіння обряду для нашої церкви дуже велике і ми повинні придавати йому ту саму вагу, яку придавали йому його творці. Византійський обряд — се тіло й кров сильно розвиненого византійського християнського культу. Для тих, що не відчувають і не розуміють східного культу, обряд сей буде мертвий. І в сьому відношенні до східного обряду зійдуться і протестанти, і раціоналісти-послідовники Толстого, і всі ті, що дослівно захотять розуміти висказ про „царство боже внутрі нас".

Завдяки контеплятивному темпераментові і буйному естетизмові Сходу, византійська церква дала своєму обрядові богату силу почувань і переживань. У символізації асоціяцій глибинних частин обряду старалася східна церква виразити повноту християнської правди і придала йому характер незмінної вічности — монументальність і статику. На порівняння обряду, іконописи, будівництва і мельодики співів византійської церкви виходить, що всіменно разом узяті як церковне мистецтво стараються виявити незмінність і ідеалізм вічного світу. Дух великої та глибокої філософії Платона греє византійську східну церкву царюе і по сьогодні в українській культурі.

Обряду не можна протиставляти догмі. Догма — се поняття і суха формула віри; а обряд — се її образ, се око і слух віри, се її жива мова, якою зрозумію можна вповісти та окреслити емоціональну та ірраціональну правду. Живий обряд передається безпосередньо від одного виконавця до другого і легко переймається, коли не затратилися його кільця і його внутрішня льогіка.

При всьому богатстві східного обряду, в ньому нема нічого зайвого; все тут льогічно випливає одне з одного, наповнене високою символікою. Тимто він дуже чутливий на всяку внішню механічну зміну і не терпить асоціяцій з нішого, чужого порядку. Мішанина різних льогік і різних стилів не тільки враже нас неприємно з естетичного боку своєю дісгармонійністю, але й відбиває змісл обрядові.

Правда, різними мовами і різними обрядами вільно людині почитати славити Бога. Але в византійському обряді та своїй рідній вимові богослужіння слова український соборноправності скритий змисл, якого ви ніколи відчуве в чужому обряді та в чужій мові як повний, йому мові. Византійський обряд є висловом релігійного чування і випливом (еманацією) волі українського народу.

Здається, що в кождого вірного може ще в дитячих літах в хвилині релігійного захоплення появилася свідомість того, що здавна предки його моляться так само як молиться і він, та що ці сотні та тисячі літ будуть його наслідники так само молитися! І тоді то перед духовними очима людини стіни храму розступаються і людина відчуває разом по невидимій вічність свого народу і її віри.

Культура здавна виражається в формах релігійного життя. Ясно, яку тривку візантину покладе християнська церква в душі українського народу. Византійський обряд заснував ся на перших драматичних мистерія, а з ним тісно звязалися й інші роди мистецтва — малярства, музики, співу та поезії. Завдяки отсій традиції сього обряду, підтержувався та зберігався для національна свідомість в самім середині українського народу, на якої самобутність сотки віків задавали тяжкі удари, політично та економічно багатші.

(Доякення буде).

НЕ ВЖИВАЙТЕ ІМЕНИ ЙОГО ЛЕГКОВАЖНО.

Старенька бабуся була свідком, як два пяхарки на потязі сварилися. Вони при тому кляли дуже тяжко, вживаючи імени Ісуса Христа. Бабуся по часі підійшла до них і промовила:

— Чого ви в сварці вживаєте ім'я мого найбільшого приятеля? Ісус Христос був моїм приятелем через пятьдесять років, отже я не можу слухати, — ви певнино ображаєте Його.

Почувши такі слова, ті два засоромилися, а один, подаючи руку бабусі промовив:

— Свят був би богато кращий, коб в ньому було більше таких християн, як ти бабусю. Ось моє слово, що так довго доки буду жити, не буду вживати імени Бога на даремно.

ПОХОДЖЕННЯ ЕПИСКОПАТУ

в звязку з питанням про благодатність Єрархії Української Православної Автокефальної Церкви.

Життєве значіння питання.

Питання про епископат і його походження пить*) літ тому назад нанесно не звернулось на себе жадної уваги; написання на сю тему розвідка могла зацікавити хіба тільки богословів. Але тепер си справа набрала прищільного значіння для всього українського народа, для його духовної культури та послідуючої історії. Тепер не знайдеться ані одного свідомого українського громадянина, який не передумав би той справи і не виробив соб певного погляду на неї лічни

Як повстала Єрархія Української Православної Автокефальної Церкви.

Ось які поди надали сьому питанню нериородне життєве значіння для українського народу. Одночасно з політичною і социяльною революцією почалося на Україні визволення від чужих привнесених форм і в церковне життя. Хотий церковно-визвольний той рух опирався на непохитним узнаванню Православної Христіянської віри, запровадженої на Україні Святим Недяким Князем Володимиром; хотий він взагалі відзначався скромною поступовістю і укладався в чотирох завданнях: церковної автокефалії, українізації, соборноправности і незалежности від держави, — але до того руху виразу-ж поставлялися ворожо епископи, що стояли тоді на чолі Української Церкви. Всі вони були переважно Росіянами з походження, або зросійщеними Українцями; всі були вихованці і ласкавці московського цезаризму і в більшости москвофіли, на революцію дивилися, як на тимчасову забуну народа і щиро вірили в перемогу реакції, бо її хотіли. Через те вони українському церковному визволенню противилися жорстоку боротьбу. Провідники українського церковного руху вживали різних виходів до порозуміння з тим чужинецьким епископатом, але всі ті старання були безрезультатні.

При таких обставинах в році 1921 року зібрався в Київі Всеукраїнський Церковний Собор. Запрошений Собором на порозуміння російський епископат рішучо відмовився від участи на ньому в порожував участникам його відмовою благословення. Тоді ставши перед питанням життя і смерти, Собор у жовтні 1921 р. вине слідуючу постанову, що лягла в основу сучасної Української Православної Автокефальної Церкви

„6. Здійснюючи волю Основателя і Голови Церкви Господа Ісуса Христа, Сина Божого, Всеукраїнський Православний Церковний Собор священнодействуючих в ім'я Отця і Сина і Святого Духа висвячує двох єпископів на єпископів осіб із священників

7. Священний чин хіротонії єпископів для відбудування єпископату виконується, згідно з основами чину принятого у Вссвятій Церкві

8. Надали священний чин хіротонії єпископів в Українській Церкві Христовій виконується з участю двох і більш єпископів по чин. Вссвятішого Собору Церкви" (Діяння Всеукраїнського Собору в Київі православного Церковного Собору в Київі 14 30 жовтня, 1921 року. Стор. 10).

Здійснення тої постанови наступило 23 жовтня. В Соборі Святої Софії, Божої Мудрости, при молитовній участи всіх звиж чотирьохсот членів Собору, які висповідались і Святих Тайн Христових причастились, присутніми на Соборі 30 священиками був рукоположений в епископи Протоерей Василій Липківський, а 25 жовтня епископом Василієм Липківським та всім пресвітерством висвячено на епископа Протоерея Нестора Шараївського. Після сього новопосвячені епископи стали рукополагати инших Святителів, і становище Української Церкви зразу ж виступили проти Української Єрархії, завкидаючи їй у своїх поглядах самовластво, безблагодатність, неканоничність і т. д. Звичайно, се не мало наслідків...

Чи єн єрархія справді самочинна, неканонична і безблагодатна?

Чи духовне визволення українського народу будується на фальшивому грунті, як се твердить його вороги?

Чи в їхніх закидах є щось правдивого?

Відповідь на сі питання можнаб обмежити словами відомого православного вченого і богослова — проф. В. В. Болотова, який висловився так:

„Канонічне" в найвайжому уживку слова значить те саме, що й поняття згідне з пізнішою практикою Константинопольської Церкви: се „канонічне" попереджувало давнішій устрій иншого типу; давня Церква не боялася й таких реформ, які були дуже радикальні (хто був хоронєпископи?) Гадаю, що немає більшої несправедливости, як репрезентувати форми давно-минулого, коли цілковито змінився побутовий устрій... Та реформа, що дійсно відповідає вимогам даного часу і оправдала себе гарними наслідками — і е реформа істинно канонічна, хотяй би не мала за собою навіть жадного прикладу. Історія є тільки корисний архів, але зовсім не збір законів. Субота сталася для чоловік, а не чоловік для суботи". („Епархія в древній Церкви. „Церковныя вѣдомости". 1906, № 3, ст. 100).

Що таке епископат по науці Святого Письма?

Відомо, що Церква Христова складається з двірні і священства; священство-ж істнує в трьох окремих ступінях: діяконство, пресвітерство та епископство. Без суміну священство повстало за часів апостольських, і має авторітет установи Господньої (Ефес. IV: 11—12); поволі-ж дійшло в основу сучасної Української Православної Автокефальної Церкви

Цілком инакше стоїть питання про пресвітерство та епископство. Близше ознайомлення з давними Святого Письма показує, що наші сучасні поняття про сі установи зовсім не покриваються нашою Святого Письма та відомими фактами первісної Церкви апостольської, а виникли в наслідок повної історичної еволюції; инші вони означають децо инші річи, ніж за часів апостольських і в устах апостолів.

Слідуючі данні звертають тут на себе увагу.

1. Нігде в Святім Письмі не називаються одночасно, одні побіч других, епископи та пресвітери, а всюда говориться або тільки про епископів, або

2. Кілька разів і цілком виразно пресвітерів названо епископами і навпаки. Напримір — „в Милеті ж, від (ап. Павло) послав до Ефесу, покликав пресвітерів церковних і... сказав їм... глядіть себе і всього стада, в якому Дух Святий поставив вас епископами, щоб пасти Церкву Господа Бога" (Діян. XX: 17, 18, 28).

„Й залишив тебе в Криті, щоби ти завершив недокінчене і поставив по всіх містах пресвітерів, як я тобі наказував: коли хто непорочний, муж одної жінки, дітей має вірних... бо епископ повинен бути непорочний" (Тит. I: 5, 7);

„пресвітерів ваших благаю я, співпресвітер (пресвітер, як і вони)... пасіть ваше стадо Боже, бувши епископами не з примусу, а з охоти" (1 Петр. V: 1—2).

3. Круг епископського служення визначено тими-ж самими завданнями, що належать і до діяльности пресвітерів. Епископ має „діклуватися Церковю Божою" (1 Тим. III: 5) чи, по розумінню текста, управляти нею; він є поставлений Божим управитель Церкви (Тим. I: 7); він повинен мати потрібні для сього властивости — повинен бути освіченим у вірі та володіти добре словом, щоб повчати людей, в противників доводити їх неправду (Тим. I: 9 . Тими-ж рисами характеризується роля і завдання пресвітера: він має „пасти Церкву Божу" (Діян. XX: 28; 1 Петр. . V: 2); себто „настановляти людей в вірі, побожности та добрих ділах" (катех. пис Митр. Филарета); він повинен проповідувати Слово Боже і вчити людей віри (1 Тим. V: 17); він є „ігроєстос" Церкви Божої, тоб-то особа, що стоїть на чолі Церкви (1 Тим. V: 17).

4. Діякон, добре сповнивши свої обовязки, готує соб прекрасний ступінь у велику відвагу в вірі (1 Тим. III: 13), — себ то сан епископський, який в апостола називається „прекрасне ім'ям" (1 Тим. III: 1). Між тим для пресвітера, що добре сповнив свое служення, немає вищого ступня, а тільки подібна пошана (Тим. V: 17)

(Дальше буде).

*) Ся розвідка написана в 1926 р

Православні Українці! Старайтеся, щоби Ваш сусід також став передплатником „ВІСТНИКА". Сим Ви поможете своєму релігійному часопису

ОБРАЗИ! ОБРАЗИ!

Маємо такі образи, як малює:
1. Ісус Христос в терновім вінку.
2. Тайна Вечеря.
3. Пресвята Трійця.
4. Матір Божа без гріхоначальної.
5. Св. Апостол Петр
6. Св. Апостол Павло.
7. Св. Архангел Михаїл.
8. Гр. Ісус Христос.
9. Гр. Пресвятої Тої Марії
10. Св. о. Николай.
11. Свята Родина.
12. Матір Божа теплинська.
13. Свята Анна з малим Ісусом Марією
14. Ісус Христос в Оливи м Городі.

Величина образів 13½ через 20 цалів

Образи виключені в дуже гарних кольорах і на добрім папері

Ціна

Один образ, з пересилкою 50с
Два образи, з пересилкою 75с
Три образи, з пересилкою 1.00
Пять образів, з пересилкою 1.50
Десять образів, з пересилкою 2.75

Замовлення і гроші слати на адресу:

THE HERALD
Box 3684, Winnipeg, Man.

„ВІСТНИК"
Релігійний часопис для Українців в Канаді
Виходить 1го і 15-го кожного місяця.
Видав Українська Православна Видавнича Спілка.
Передплата: В Канаді — $1.50 на рік.
За границю — $2.00 на рік.

THE HERALD
Published semimonthly by the
Ukrainian Orthodox Publishing Company
Subscription per annum:
In Canada — $1.50. — Foreign — $2.00.

Адресуйте: — Address
The HERALD, Box 3684, WINNIPEG, MAN.

ВИСТУПЛЕННЯ ГУНДЯКА Й ІВАНИШИНА.

В передпослідніім числі „Вістника" ми писали про те, що двох священиків Української Православної Церкви в Злучених Державах, а именно о. Гундяк, бувший редактор „Дніпра" і о. Іванишин, бувший секретар консистори, виступили й згадаюй Церкви і приключився до групи греко-католицьких священиків, на чолі яких стоїть о. Жук, а які вже давнійше відстрілили від сп. богачевського і оголосили, що засновують „Українську Православну Греко-католицьку Церкву, незалежну від Риму. З приводу виступлення згаданих двох священиків, між Української Православною Церквою з одного боку і групою незалежних греко-католицьких священиків з другого боку, вивязалася горяча боротьба, яка своїм запалом звернула на себе увагу навіть незаінтересованих в самій суть боротьби людей.

Ми про сю справу блище і ширше тоді не писали з двох причин. По перше тому, бо вважали, що так саме виступлення Гундяка й Іванишина, як рівнож кроки, підприняті супроти них за се церковними властими Української Православної Церкви в Злучених Державах, - се домашня справа американських діячів і нам до неї, як такої нема діла вмішатися. А по другє ми не мали більших інформацій про те, що і як там робиться, які причини та оправдання Гундяк й Іванишин подадуть на свій виновок, до якої цели їх група стремить, та якими дорогами думає до неї дібратися. Одним словом ми замало знали про справу, щоби могли видати про неї свій осуд, чи подати висловити свою думку. Тепер-же, прочитавши вже після „Дніпра" і „Українського Вістника", органу групи о. Жука, як рівнож „Нашу відповідь", написану Гундяком і Іванишином і бачимо справу богато ясніше і вже можемо сказати про неї своє слово.

Виступивши з рядів українських православних священиків Гундяк й Іванишин бажали надати своїому крокові певного значіння і взялися пояснювати його тим, що ніби то Українська Православна Церква не є канонічною а кром того підлягає большевицькім властим, отже вони, як правдиві православні(?) та українські і американські патріоти до такої Церкви належати не можуть.

Щодо закиду, немов то Українська Православна Церква в Канаді і Злучених Державах підлягає большевицьким властим, то се така очевидна неправда, що годі-нею навіть нема причини довше затримуватися. Наша дотеперішня діяльність, наші протести проти переслідувань большевиками релігії взагалі, а Української Автокефальної Православної Церкви зокрема, протибольшевицькі новинки в церковній статті, які органи Рідної Церкви в Канаді й Злучених Держав містить і містили, - все се аж надто ясно показує, що на заяву большевицького міністерства, Української Православної Церкви в Злучених Державах і Канаді, який робить Гундяк й Іванишин, нема найменшої основи.

Щодо другої причини, через яку Гундяк й Іванишин мали покинути Українську Православну Церкву і перейти до групи незалежних греко-католицьких священиків, то вона така безосновна, як і перша. Кажуть вони, що тому покинули Рідну Церкву, бо вона „некановична" — себто не признала другими православними церквами. Над питанням канонічности, чи неканонічности нашої Церкви тут розводитися не будемо. Про се в нас вже вераз писалося і як найдокладнійше доказувалося, що Українська Православна Церква є така канонічна і така православна, як і всяка инша православна Церква, приміром російська, румунська, грецька. А що російська православна церква, чи й католицька церква нас не признають, то не тому, що наша церква „неканонічна", а тому що вони є ворогами українського народу, отже і нашої Церкви. І тому, що наша Церква мала не одно а пять патріярших признань, то все одно вні російська, ані католицька церква не будуть нас признавати. Не треба говорити, що й нам про таке признання і не ходить.

Не маємо сумніву, що не ходить про се також Гундякові й Іванишиному. Бо ніхто инший, а якраз Гундяк був до недавна в Злучених Державах як найбільшим обороннем канонічности Української Автокефальної Православної Церкви. Він оборонив ту канонічність і словом і ділом. Він громив всіх тих, які або ту канонічність сумнівалися. Нараз він робить оборот і плює на те, що перше цілував, а цілує те, що до недавна обовязав. Людей, яких до недавна підсовав попід небеса, тепер обкидує болотом, а тим, яких обкидував болотом вчора повславляється. А щоби чимсь оправдати свою поступованим, каже, що Українська Православна Церква неканонічна! До вчера сама не канонічна, а нині вже ні і то не тому того, що нового такого не зайшло, що могло дробити її вироткий короткого часу з канонічної неканонічною. Як зайшла якась зміна, яка примусила Гундяка й Іванишина до такого кроку, то та зміна зайшла рішучо не в Церкві, тільки в них самих.

[illegible] де причина такого їх кроку. Причин на нашу думку є три. [illegible] проявляються в „Нашій відповіді" Гундяка й Іванишина Перша і найважнійша причина — се неспокійне духа відступників, який ніколи не може заспокоїтися будованим, а мусить такого руйнувати. І то руйнувати не чуже, то своє, щоби тільки руйнувати. Гундяк руйнував колись як сотрудник „Дніпра" і нині, вже як православний священик, руйнував Українську Православну Церкву.

[illegible] е нинішнє, вже як православний священик Української Церкви, а тепер, як незалежний греко-католик руйнує Українську Православну Церкву. Іванишин відомий також з того, що перебіров вже всі церкви, які є між Українцями в Злучених Державах.

[illegible] причина виступу Гундяка й Іванишина — се очевидна особиста неприязнь до архиепископа Теодорвича. Ся неприязнь рідко пробивається в „Нашій відповіді". Не є се ненависть до архиепископа, як до зверхника Церкви, як до голови її, а просто як до особи. Через сю ненависть вони рішилися порішати все те, що і виявили святим, і пити в ряди тих, яких довгі довгі роки поборювали. Коли вони дійсно щиро думали і поводилися, то поступили би були цілком инакше. Коли-б вони дійсно мали важні і на правді основані закиди проти Архиепископа, як голови Церкви, то могли вийти з ними, приміром, на Соборі, якому навіть архиепископ підлягає, і віддати справу під суд Собору. З того, що вони сего не зробили, видно, скільки вони самі надають ваги своїм закидам. Вони боялися виходити з ними перед думаючих і щирих людей.

Ще одно. Чесний, совісний чоловік, коли дійсно змінить свої погляди, і переїде до противного табору, то ніколи не робить сего в такий спосіб, як зробили се Гундяк й Іванишин. Він задоволяється тим, що знайшов правду, що заспокоїв свої душевні прагнення, що знайшов спокій совісти. Та сього для Гундяка й Іванишина було за мало. Вони мусили ще й побабратись болотом та обкидати ним других невинних людей. Вони послуговуються листом читачів „Дніпра" (бо згадують, що висилають „Нашу відповідь" всім читачам „Дніпра"), дрібними чужими листами, отже послуговуються чужими рішеннями, які з певністю присвоїли собі в сумнівний спосіб. Чи чесні моральні люде так поступають, нехай, що в боротьбі, про се нам судить сам читач.

Не маємо найменшої охоти заходити з кимсь в полеміку, або втручуватися в справи американської дієцезії. Але що деякими нашими читачами надіслано „Нашу відповідь", як рівнож деякі числа „Українського Вістника", ми знаважли свою обовязком сказати свою думку про [illegible] в Злучених Державах.

Дійсна Освіта.

Дійсної освіти не можна здобути в наших школах і університетах, а людина покинувши найвисші школи, але не з вченими, а є люде, яких треба вважати до одиниць поміжно того, що вони не мають великих шкіл. Генрі Форд, який виробляє авта, в свої бюджетні кляс

„Освічений чоловік є той, який може творити. Чоловік, який не може самостійно думати, не є освічений чоловіком, хоч би він не знати нілько мав шкільних дипломів. Ціль освіти не є поповнити память чоловіка різними фактами, а навчити його думати "

В сих словах криється велика правда

Навернений Грішник.

Жена одного атеиста навернулась до Бога і почала читати святе Письмо кождого дня. Чоловік її, бачучи з якою то насолодою се робить, висміяв її, а нім одного разу сказав

Все те пустяки, що ти читаєш. Давай, я буду для тебе читати святе Письмо кождого дня, а руку, що тобі дуже скоро навчиться служати тих писнят

Жена погодилася і від тоді її муж чи в дни неї кождого вечера по одному [illegible] св. Евангелія. Чим довше се тривало, тим менше він висміював се Письмо та релігію взагалі, аж одного вечера, прочитавши третій розділ Евангелія від Івана, він впав на коліна, схована обличчя в руки і заклинав голосом повним покаяння

Господи, прости мені грішному

Його жена клякнула біля нього і [illegible] обоє довго молились, аж доки на душу наверненого грішника не найшов спокій.

ЗАНЕПАД ВІРИ.

„І дивувались люде, кажучи: що ніколи не явилося такого в Ізраілі. Фарисеї-ж казали, виганяє він біси князем бісовським" (Мат. IX: 33-34).

Коли самого безгрішного Сина Божого судить, напасті роблять на Нього, - як же нам, людям грішним, не мати сумніння? Читаємо в святій Евангелії, що Христос тільки одним дотиком руки з'ціляв те, що два слінних дарма пробували вигнав біса з чоловіка німого і сліпого і вернув йому дар мови. Бачили таки чудеса, дивувались фарисеї, які лицемірно удавали великих, отці вселенські і невидані перед діла, що свідчили про Божу чудо- ну силу во Христі, називали дивовижними. Дивлячи ви ціх книгах о сих ви". Яка страшна обдуда і пильність, і впертий і глубокий опір своєм вони не вірять! І чим більше Господь творив чудес і давав доказів своє Божества, то та заслінена тим міцніше ховалися в своєм опорі, де- ними, росплялі Христ...

...покійно фарисеїв ...ще рим с... а себе. Покійно з ропалами, що ми в нас і никого нас ось перед ві совітська Росія. В ній науки і наук кости там обрані, змозолювали ці, і всі зброї зі сховища проти шт духовних основ. Господа! ... ми не видавать. Ось і ... ...ними Бога і вони прагнуть згладити ...і моїй людській. Вороги ху- христового помина ... ...ме ... ...ромадянство. Се жорстока вій проти неба недбасть і в житті і в ви- мості. Вороги віри православної ...вочинствами і переступами за- ...Господнів і Того церкви святої ...ечинють всі знані в історії люді- ...порядку. Межи людьми, що про- ...вать, лищать, побивають світ, ь внутрішня злоба, порождження ...ід таємниці мови: вони пізнають ...одного і помагають собі взаємно ...лах на Господа Ісуса Христа і Ві- ...вату Церкву. Ся навала безвір- ...вал, плятка, але широка: вона ве- ...я, кружиться вилиться і з страшним ...м і шумом гримне, бється в непохит- ...гранітовий камінь, віру Христову. Тепер всюди на сити бурхнить мор- ...вірря. На всі сторони розливаються ...мутні потоки тієї нескольної отрути ...вож тут дивного, що струмок вли- ...то моря, проник і в наш нарід? Ос- ...ни обивали, що вони не забивають ...них вищих моральних і основних ...нтинь, бо на їх думку вони не варті ...якої уваги, другі знова відважують ...ничку, немилну правду віри зводити ...вульгарного звичайного розумування і ...кують понизити її до ходячих по ...ь світа слоєї. Віру вони змішали ...ободомним, свободу з свавіллєм, само- ...бство признали правилом морально- ...ти, право виводять з особистої корис- ...ти і суспільних змовин.

Що-ж се значить? А те, що в тих людях припинилося, перевелось внутрішнє життя серця, що в них зник дух ...ри, що в них задушена сама сила, моя- ...ність її: питання віри тяжить їх, обме- ...жають їх вільнодумство і сваволю — і вони як найвищедше і відразу хотіли-б ...розмовляти з ними, як з доклами тве- ...зового і докучливого сумління

Бо, що значить, наприклад, се охо- ...лодження до Церкви, се нехтування її ...установ, її матерях благостинних нагля- ...дань. Що значить, що стільки людей ...совісім не ходять до церкви і стільки ...приходять тільки в особливо урочисті дні, або коли сусід, чи своєк попросить на Службу Божу? Що значить, що той чоловік нас, що має достатки, шкодує гроша на церкву — а бідний нуждар, кривавим потом добувши собі трохи грошей — частину уділяє на потреби церкви святої?

Ся збоїстість духа віри і святих і поглядів — не наша рідна, а принесена, накинута нам болячка, то хороба не стільки нашої волі, скільки нашої несвідомості, темряви — і тільки Ти, Милосерний Боже і Спасителю наш, Який відчинив очі евангельським сліпцям, можеш спасти нас від тієї заразки і моральної пошести, яка вбиває все, що є божеського в людині.

Ось перед нами нарід наш православний, — та свята Русь-Україна, для кого віра, то все: і світло, і сила, і мудрість: з вірою нарід наш повставав і зайняв місце між иншими народами, вірою він жив і й завдячує свій розвиток, в вірі й православній криється все величчя й слава. Від тієї пори, як віра православна ...земля наш нарід своїм світлом, ...ни почав розуміти себе, як одну велику родину під опікою Христа й Пречистої ...ньої небесного Отця і небесної Матері. Віри православна зєднала всіх, і в ...встав один великий український нарід ...ю честю старожитної, соборної всеєдиної Церкви стала власністю великого українського духа, і право моральної ...ності — стало духовим природнім правом історичного життя нашого народу. Хто инакше дивиться і розуміє наш ...ій — той не має тієї досвідченої, внутрішньої, сйдомости народньої, що дається не наукою, а самим життям з ...лодом і дня народа

Тисячу літ двигне на собі тяжкий хрест Христовий наш нарід — і весь його дивне є тим письмом пророка Іезекіїля на котрому написано тільки: „плач, жалість і горе". (Езек. II: 10). Тисячу літ він із хліб з сльозами — і сльозами змивав він ложе своє. А деж знаходив він свої сльози? Деж знаходив він відраду і втіху для свого збольілого серця? Храмові престольні празники, чудотворні місця і монастирі давють нам відповідь і ся питання. Жива віра в Бога і Спасителя, жива і горяча спільність з мучениками, яка кружиться вінцями ціни Церкви незнищима предмогами, — ось що полекшувало тяжкі терпіння його грудей, ось що вливало силу і мужність в його серце! А хто инакше вияснє те все, той - ...ивіді можуть сказати, ніколи не розуміє ...ь радощами народи й не вспіли його ...скорботами

Історія й життя нашого народу розвивалися і складалися під виливом віри православної, котру ви завжди уважав ...ідкий дар, дрогі знова відважують ...ь великий дар себе заново від старо- ...давньої вселенської Церкви Христової в

НЕДІЛЬНА ШКОЛА

КАТЕХИЗМ
або
В ЩО ВІРУЄ ПРАВОСЛАВНИЙ ХРИСТИЯНИН.

(Дальше).

У чому полягати-ме щастя праведників і муки грішників.

У чому буде в майбутньому щастя праведників і муки грішників, це можна пояснити почасти так. Злий дух, дізнавшись спочатку одним із самих найвищих ангелів перед Богом. Коли-ж він згордив, Господь позбавив його Своєї любови, відділив від Себе, скинув з неба як його, так і инших відпавших духів. І у тому відділенні від любови Божої, в злобі на Нього і на самого себе, є головнійша мука злих духів. Така сама, значиться, буде мука й злих людей, грішників.

Блаженство, щастя праведних, навпаки, буде власне в тім полягати, що Господь явить їм любов Свою: **„Тоді праведники засяють, як сонце, в Царстві Отця їх".** (Мат. XIII: 43), по слову Господа.

У Нагорній бесіді Ісус Христос навчає, що людським чеснотам буде відповідати і нагорода Божа в царстві небесним. Плачущим о гріхах дано буде потіху; тіх, що шукають правди, знайдуть її; чисті серцем бачитимуть Бога. **„У домі Отця Мого осель богато"** (Ів. XIV: 2), пояснює Христос Апостолам в останній бесіді перед муками.

Отже, після суду Божого чекає на чоловіка або блаженство, щастя або муки, і від самого чоловіка залежить, до чого прямувати: до вічної погибелі, чи до вічного блаженства

Прославлення праведників ще до страшного суду.

На питання апостола Петра: **Що-ж буде нам?** Ісус Христос сказав; **„Істинно кажу вам: ви, що пішли за Мною, в новім життю, як сяде Син Чоловічеський на престолі слави Своєї, сядете також на дванайцяти престолах судити дванайцять колін ізраїльських"** (Мат. XIX: 28). Перед Своїми муками Господь Ісус Христос знову говорить Апостолам: **„У домі Отця Мого осель богато. А як би не так, Я сказав би вам; іду наготовити вам місця. І коли піду та наготовлю вам місце, то знов прийду і візьму вас до Себе, щоб, де Я, і ви там були"** (Ів. XIV: 2 -3). На хресті говорить Христос знов до покаявшогося розбійника: **„Істинно кажу тобі: сьогодні зо Мною будеш у раю"** (Лук. XXIII: 43).

Зі всіх наведених слів Спасителя ясно видно, що у волі Божій лежить прославити праведників ще до загального страшного суду, і при тім так високо, що розбійник уводиться в рай за своє покаяння, а апостолів-людей вчинено достойними престолів, щоби судити з Ним разом увесь світ.

Сила молитви праведників перед Богом і любов їх до своїх братів.

Архангел Гавриїл сказав священикові Захарії: **„Я Гавриїл, що стою перед Богом і послано мене говорити з тобою і благовістити тобі про се"** (Лук. I: 19). Сам Господь Ісус Христос говорить про ангелів-охоронителів, що вони **„на небесах повсяк час бачать лице Отця Мого Небесного"** (Мат. XVIII: 10). **„Ви други Мої,** — говорив Христос на Тайній вечері Апостолам, **чого ви ні попросите у Отця в Ім'я Моє, дасть вам"** (Ів. XV: 14, 16). Отже, святі праведники, як і Ангели Божі стоять перед Богом.

До якої міри велика є любов праведників до братів своїх, людей, навчають нас пророк Мойсей і апостол Павло. Пророк Мойсей так молився за народ жидівський: **„О, Господи, великий гріх учинили сі люде. Прости їм гріх їхній коли-ж ні, то викресли й мене з книги Твоєї, в котру записав єси"** (Ісх. XXXII: 31, 32). **„Бо я сам бажав би бути відлученим від Христа за братів моїх, рідних мені по тілу"** (Рим. IX: 3). Ось яку велику жертву готов був принести апостол лише для спасіння собратів своїх.

Як други Божі, праведники, розуміється, не будуть молити Бога уневинити неправду. Але любов їх до братів і країни, значимість і прихильність до них порушують їх молитви милосердного Бога про милість до грішників, що каються. І ми, православні християне, віруємо, що Господь Ісус Христос, коли Отець суд увесь дав (Ів. V: 22), приймає сю молитву нашу, що заносимо до Нього через улюблених Ним приятелів Його **„Чого ви ні попросите у Отця в Ім'я Моє, дасть вам"** (Ів. XV: 16), сказав Христос. Отже святі Божі праведники, за любови своєї до братів-людей, не тільки завжди готов є передстоять перед Богом за них, але завжди й молитву їх, як **других Своїх,** приймає Господь.

Кінцеве слово „амінь".

Символ віри закінчується, як і богато молитов, словом **амінь.** Слово „амінь" має два значини: „так" і „нехай буде так". Отже тим словом „амінь" правдивий християнин підтверджує свою віру в Бога, в Святу Трійцю, в Святу Божу Церкву з таїнствами її, котрі Він дав їй, і молить Бога правосудного про воскресення і життя вічне перед лицем Божим.

(Дальше буде).

ІСТОРІЯ ЦЕРКВИ.

(За Е. Семакою)

(Дальше)

Бургунди осіновали в V столітю королівство в Галії з столицею Лионом. В VI столітю вони вряз з своїм королем Зігісмундом відділи від ереси Арія.

Франки, нападаючи на Галію (486), були ще поганами. Хльотильда, жена короля Хльодвіга, будучи примірною християнкою, сперщу намагалася даремно наклонити свого мужа, щоби прийняв християнську віру. Але пізнійше прирік Хльодвіг, що стане християнином, коли побідить Алеманів (496 р.). Коли-ж їх побив, охрестився в Реймсі вряз з 3000 Франків. В слідь короля вступив відтак весь нарід.

Апостолом Ірландців є святий Патрикій. Шіснайцятилітнім молодцем попав в руки морських опришків, що завели його до Ірландії, де в одного ірландського князя перебув через шість літ пастухом. Відтак втік до Галії і вступив до монастиря в Турс. Року 432 хиротоновано Патрикія на епископа і він вернувся до Ірландії, де проповідував евангеліє з великим успіхом, і основав кілька монастирів і шкіл. Умер року 465.

З Ірландії розійшлося християнство і на Шкоцію. Апостолом Шкотів є Колюмбан (помер 597 р.), ірландський монах.

В Британії (нинішній Англії) християнство запанувало ще за Римлян, а його знов винищили в V столітю погани Англо-Саксонці, що їх бранці-християне, втративши опіку Риму, закликали на поміч проти Піктів і Шотландів. Англо-Саксонці, вместо щоби бути Британців, самі заняли край (449), і основали англо-саксонську церков, а Британців витіснили в гори Валлісу.

Коли Христос ім. Папи Римського заглянув до ним, що від ... ...

ГІНДЕНБУРГ ПОДЯКУВАВ ДИТИНІ.

Як газети донесли, що Німеччина знайшлась у важкім економічним положенню, яке могло скінчитися катастрофою, Еліта Дорота Гут, дочка німецьких родичів у Нію Йорку вислала до німецької нюйоркської газети $1, з призначенням на ратунок Німеччини

Той долар вислано до краю, а про дарунок дитини донесено президентови Гінденбургові, котрий вислав їй спеціяльну подяку зі своїм власноручно підписаним портретом

МАТЕРИНСЬКА ЛЮБОВ.

У Вілні 24-літня Анна Урбаи, жінка шофера, вбила свою кількамісячну дитину, о-писла сама хотіла відобрати собі життя при помочі світляного газу. Матір урятували. Причиною тої родинної трагедії була невиліковна серцева недуга дитини. Мати, що туже любила свою дитину, не могла дивитися на її терпіння та вбила її. Матір арештували

НЕЛЮДЯНІ РОДИЧІ.

Під Варшавою викрила полїція, що родичі вигнали свого хорого сина. Зробили рішення на подвір Курки і в сінях на палях найшли скриню 2 метри довжини, пів ме-тра ширини і висоти, а в ній 12-літнього Петра Курка

Через 18 ит вийшли ноги в тій скрині нелюдяні родичі мали свої гроші на лічення хлопця-хорого

БЖЕ Й „МНОГАЯ ЛІТА" НЕ ВІЛЬНО СПІВАТИ.

Що в церкві с р відбулося в селі Серафинцях, пов. Гор-ностаю, свято матері Бо-жа-ницею свята хор заспівав всім українським матерям, бо ці-єю свято матері многая літа" Та десь в півтора місяця виділив городенське старо-ство пакарано голову Со-за Українок" в Серафинцях, виходом якого се свято від-бувся, гривною 5 золотих ка-ри за те, що хор співав „мно-гая літа", і що, мовляв, не бу-ло в програмі, отже як „ще-кроченє програмы" підлягає карі.

ПОДЯКА

Складаю щиру подяку Високопреосвященному Архієпископу вер. о. Іоан Теодорович, Ст. Фет ієфи і Голові Консисторії Української Гре-ко-Православної Церкви в Канаді, як рівно ж С. В. Савчуку за Та-ку-Ізчу-ся-тилися, що до справа-ження мене з Київа до Канади для священицької праці в нашій рідній Церкві.

Також дякую всім тим, що при-прихилили-ми самопомощі на ста-ні. Тож добро рідної Церкви і користь нашого народу. Все хай вам дозволить за ці ваші добрі діла

16-го вересня 1931

Слава Ук. Гр. Прав. Церкви

о. Петро Ваверський.

Поширюйте „Вістник" поміж своїх сусідів і приєднуйте нових передплатників.

ЗНАЙШЛИ МУМІЮ В ЕВРОПІ.

За весь час дотеперішніх археольогічних дослідів у-перше найдено в Европі му-мію в одній з римських гроб-ниць біля Будапешту, в місце-вости Жаботарках. Мумія представляє добре вдержане тіло жінки з королівського роду. Одяг і прикраси найде-ні в гробниці а також монети, показують, що та жінка жила біля 225 р. перед Христом. Найшли біля неї пудер і по-маздку до уст, зовсім подібні до сьогоднішніх.

ЗНАЙШЛИ СОДОМУ І ГОМОРУ.

Археольогічна комісія на-трапила на сліди розвалин бі-блійних міст Содома і Гомо-ри, знищених землетрусом 2,000 до Христа. Серед зва-лищ, знайшли дощинку з на-писами — невідомими доси пи-сьмом і й досі не відчитали.

ЗГОРІЛО ТРОЄ ДІТЕЙ.

Один фармер в Марлборо, Масачусетс, вийшов в пятій годині вранці доїти корови і тишив в хаті пятеро дрібних дітей перед відходом запа-лив нафтову пів. По хвилині при роботі оглянувся і поба-чив що дім стоїть у вогні На-фтова піч експльодувала і де-ревяний будинок станув від-разу в полумені. Злий батько тобі до хати, троє дітей згоріло. Двоє вдалося вирятувати

ЗАБОРОНА ТОВАРИСТВА ЛІГИ НАЦІЙ.

Львівське воєвідство відки-нуло статути організації „У-кранське Товариство Приятє-лів Ліги Націй", що засну-вала у Львові. В розправі воєвідства сказано, що подібне товариство вже засновано в Луцьку та Волині (засну-вали його волинські угодов-ці) і тому основником дівіз-ського товариства виступить зорганізувати собі філію во-линського товариства

КРИЛЯЧЕ ЦАРСТВО.

Деннік „Ізвестія" в Москві написав величезну статтю про те, як безумно витрачаються в Росії марно гроші в совіть-ських господарствах Опові-дається там, як на кожній Укєаїні зорганізовано совхоз (совєтське хазяйство) з кріляч-чою фармою. Для кріляків побудовано білі теплярні з вентиляторами Але ще кра-ще поступив собі совхоз Ме-тське близько Москви. на котрого удаження видано, поверх два мільони рублів. Довкола плота, де побудова-но критячі стайні, посаджу-вано овочеві дерева, щоби бу-ля для кріляків тінь, а для адміністраторів овочі Там поприсаджувано садки і робіт-ники переносять кріляків обе-режно з травки на травку, з місця на місце „Ізвестія" ка-жуть, що такі фарми є хіба на те, щоб показати, як не кріляк годує людей, а люди коло кріляка проголодуються Держава платить.

Толстой, Ман.
Збірка о. Грушки

Мої іменини у вівці жертв на дієцезальний фонд в послідню чу-ся „Вістника" є вельми родані ві-на: Антін Бесарський кошець Те-карський; Роман Мисюк з має бу-ти Роман Лисак

Гарденток, Ман.

Дмитро Воронюк	1.00
Іван Середюк	1.00
Георгій Онисько	1.00
Іван Ковалюк	1.00
Іван Бобик	1.00
Георгій Сідорський	1.00
Василь Крилатий	1.00

Збірка о. Д. Стратійчука: Шіго, Саск.

М. Сабух	1.00
Ст. Сабух	1.00
І. Гумен	1.00
І. Балінський	1.00
Н. Корпяк	1.00
І. Кобашинський	1.00
І. Мороз	1.00
Ю. Федик	1.00
І. Фосин	1.00
М. Іваш	1.00
І. Гирин	1.00
І. Стоянівська	1.00
Ю. Лис	1.00
І. Петро Іванів	1.00
І. Петро Харитон	1.00
Стефан Гуменюк	1.00

Збірка о. Д. Лещишина: Давфін, Ман.

Макс Богатський	1.00
А. Яцковський	1.00
І. Семчук	1.00

Шортедейл, Ман.

Юрко Василенчук	1.00
Матвій Бутерр	1.00
І. Перестюк	1.00
І. Матвіїв	1.00
І. Лис	1.00
М. Іваш	1.00

Сифтон, Ман.

В. Перестюк	1.00
І. Стецюрів	1.00
І. Стецюрів	1.00

Робзін, Ман.:

Н. Чижик	1.00
С. Новак І.	1.00
І. Лупак	1.00
І. Новак І.	1.00
І. Бурда Вендел.	1.00
Р. Соломон Гарнет.	1.00
І. Бурда І.	1.00

Косьо, Ман.

І. Гаврилюк	1.00
В. Коваленський	1.00
А. Гаврилюк	1.00
І. П. Семчук	1.00
Андрій Стефанів Шортедейл	1.00

Егремонт, Алта.:
(Гроші прислав п. Штепенко.)

Д. Ковальчук	1.00
І. Ковальчук	1.00
І. Шевченко	1.00
І. Ковальчук	1.00
І. Загай	1.00
К. Радомський	1.00
Т. Пашек	1.00
М. Бачун	1.00
М. Яхемен	1.00
Г. Хлопці	1.00

Збірка о. Кисілевич
Григорій Воробець, Сочава 1.00

Збірка о. Д. Кирстюка:
Андрій Іванів Сенчів Саск. 50

Всім жертводавцям щира подяка і признання за те, що сповнили свій обов'язок згідно Рідної Церкви.

Консисторія Української Греко-Пра-вославної Церкви в Канаді,
Прот. С. В. Савчук, голова.
670 Andrews Str. Winnipeg, Man.

ЦЕРКОВНИЙ КАЛЕНДАР НА 1931 РІК.

ВЕРЕСЕНЬ:

16 С. Антипа свяш
17 Н. Ювеля семч
18 П. Лукіяна пр
19 С. Чудо Арх. Михаіла
20 Н. **Нед. 16 по З. С. Д.**
21 П. **Різдво Пр. Богородиці**
22 В. Трохима і Анни
23 С. Миноферія ми
24 Ч. Теодори пр
25 П. Антонія семч
26 С. Відмов. Хр.
27 П. **Нед. 17. В. Ч. Хреста**
28 П. Никити Ісорф
29 В. Рафаїла мч
30 С. Софії і 3 дочк

ЖОВТЕНЬ.

1 Ч. Ремения ен
2 П. Трофима мч
3 С. Кипріяна і Ю.
4 Н. **Нед. 18 по З. С. Д.**
5 П. Фоки Пуш
6 В. Євтихія Константи
7 С. Тихон пр
8 Ч. Пелагії пок
9 П. Іоакима пр
10 С. **Покрови Пр. Богородиці**
11 Н. Конрада с

ПОРЯДОК БОГОСЛУЖЕНЬ о. Д. Л. Левицина.

Вересень:

[illegible]

Жовтень:

[illegible]

ПОРЯДОК БОГОСЛУЖЕНЬ о. П. Затишняка.

Вересень.

[illegible]

Жовтень:

[illegible]

ЦЕРКОВНИЙ УСТАВ НА 1931 РІК.

ВЕРЕСЕНЬ.

20 **Неділя 16. по Зілюнні** (з Б-ки: Іо 7 Утр. Єв. Лк XVI 19 Лит. Ап 2 Кор IV 1 Ів 10 Єв. Мт XXI 18
21 **Понеділок Різдво Пр. Богородиці** Утр. Єван. Лк 1 39 Ів Ап Филип. II 5 11 Єв. Мт 1 1 25
22 Вівторок Ап. Фоки Ап Тит II 1 Єв. Мт VIII 28
23 Середа Ап. Тихона Ап 1 Кор XI 16 Єв. Мт XXI 28 33
24 **Возвищення Честного Хреста!** Утр. Єван. Лк XXI 36 Ап 2 Кор VI 16 Єв. Мт XXI 21 43
25 П'ятниця Ап. Мат XXI 23 Єв. Мт XIX 16 11, 13-20, 25 30 35

Жовтень:

4 **Неділя 18 по Зілюнні** (з Б-ки: Утр. Єван. Іоанн XX Ап Гал 2 Кор IX 6 11 Єв. Лк XI 29
11. **Неділя 19 по Зілюнні** (з Б-ки: Утр. Єван. Лк 2 Коринтян XI 19 Ап Гал 3 Єван. Лк VI 31
14. Середа. Покров Преся. Богородиці. Утр. Єван. Лк 1 39 Ів Ап Євр XI 11 Єв. Лк X 38 42 Ч XI 27 28

ПОРЯДОК БОГОСЛУЖЕНЬ о. Д. Лещишина.

Вересень:

[illegible]

Жовтень:

[illegible]

ПОРЯДОК БОГОСЛУЖЕНЬ о. Д. Лещишина.

Вересень:

[illegible]

Жовтень:

[illegible]

Український Релігійний дво-тижневик в Канаді.

ВІСТНИК
THE HERALD

THE HERALD Box 3684 WINNIPEG, MAN.

РІК VIII. ВІННІПЕГ, МАН., 1-го ЖОВТНЯ, 1931. WINNIPEG, MAN., OCTOBER 1st, 1931 ЧИСЛО (136) 19

ЯК БОЛЬШЕВИКИ ХОТЯТЬ ЗНИЩИТИ ДО РЕШТИ ЦЕРКВУ В СРСР.

Як подають „Ізвестія", „народній" комісаріят фінансів виначили загальні напрями для оподаткування церков, капличь і домів молитви, духовенства і прочої церковної прислуги.

Дотепер висота того оподаткування залежала від доброї чи злої волі дотичних місцевих властей. Однаке виявилось, що місцеві власти бут і там числились з духовенством, бо за ними стоїв на-

Новий правильник предписує таке високе оподаткування за виявлення церков, а також від доходів духовенства і церковної прислуги, що вона вдвоє перевищує всі нинні ставки економічного по-датку.

Церковні громади ще дотепер мали яку-таку спромогу істнувати офіційно. Та новий податковий совітський закон, се остаточний удар для релігійної організації і видимого істнування церкви в Росії, яка від тепер мущена скрити [illegible] так як колись перед століттями, тайно і контром крайної самопомочи голдувати народови Христові правди, які ділимуть нинішнім огнем у темряві большевицької ночі.

РУСИФІКАЦІЯ ЗАКАРПАТТЯ.

„Русский Вістник", офіціяльний орган москвофільського „автономного союзу", в ч 34, з 20 серпня, під наголовком „Кінець українізації в пряшівській учительській семінарії" повідомляє, що єпископ Павло Гойдич звільнив потепенійного директора галицького України, Маніевича, а призначив директором всеї семінарії відомого москвофіла, дра Степана Гойсьофіла, дра „Русский Голос" радіє з того приводу і жалію, що сталося се трохи пізно, бо звільнений Маніевича давно домагалися священики, учителі і громадяне(?).

ЛИТВА І РИМ.

Литва католицька держава, але коли Рим зачав зонадто висувати наперед свої справи і відсувати на бік литовські, литовський уряд поставився рішучо проти Риму. Бачить він, що Рим йому не помагає, а тільки шкодить. А литовська держава невелика Її населення обчислено з початком року на 2,367,042 осіб, отже менше, ніж є Українців в Галичині.

РОБІТНИКИ ПРОТЕСТУЮТЬ ПРОТИ БОЛЬШЕВИЦЬКОГО РАЮ.

Недавно було кілька терористичних замахів на Українських комуністичної бригали, Михайленка. Кількох робітників вивезли до поменкання Михайленка і вбили його заліз-ними дрючками. Той самої ночі тако ж нарешті председника грибунаду, Горянова. Як відомо, промислові трибунали виділено по відомій процесі Сталина.

В Україні замордовано десятки комуністичної партії, Рєкса, в хвилині, коли всіх їх до сажалку, щоби пойхати на вічне, до мав виголошувати антиаглійську промову.

ПРИГОТОВЛЯЮТЬ ЛІКВІДАЦІЮ ГР.-КАТ. ЦЕРКВИ І НА О ЗАКАРПАТТЮ.

„Нова Зоря" подає, що єпископ о. Бурачук, має заложити монастир с чотів „східного обряду" на Словаччині, а кандидатів сподіється з „Прикарпатської Русі".

Се видно приготовання до ліквідації „східного обряду" на місце греко-католицької церкви на Закарпатті. А це значить, прийде черга на Галичину. Значить робиться, що всі бої приготовання до ліквідації гр-кат. церкви. А [illegible] обряд", се інше фірмений речі се латинський костел.

НАПАД НА ЧИТАЛЬНЮ В ГАЛИЧИНІ.

В Гостеві (пов. Товмач) був недавно Шевченківський концерт, в якім помагали сестри Закровель Були співаки, а один, Петро Савчин, виголосив вступне слово. По концерті дехто лишився, щоби погостити посторонніх гостей На подвірю обсковичів за їх була польських забиків „Стражи огньовей" і почала бити колами, боксерами і ножами. Найтяжше побили Савчина, бо покололи ножами, рукоять з боксером покололи ногою.

КОПАЛЬНЯ ЗОЛОТА НА... СОБОРІ.

З бань соборів Збавителя у Москві здерли золоту бляху і тим чином здобули більше-ники 200 кільограмів чистого золота, вартости 4,000,000 золотих. На місці сього собору виставленого на памятку побіди Росії над Наполеоном, стане Дім Совітів, призначений на збори.

АРАБИ ХОТЯТЬ МАТИ СВОГО ПАТРІЯРХА.

Недавно відбувся в Єрусалимі зїзд провідників православних Арабів. На сім зїзді загадні провідники рішили, щоби дан Арабів (православних) був патріярхом Араб, а не щоби ними заряджував патріярх грецький. „Нехай наш чоловік нами рядить!", викликали провідники. „Не хочемо Грека!". Сей клич лунає тепер по цілій православній Арабії.

На сім зїзді вони й загрожали, що коли би їх домаганню спротивився грецький патріярх, то відступають від православної церкви.

Араби, хоч немині числом від Українців, то все таки не хотять чужим богам служити і їм поклонятися.

НОВИЙ АРХИМАНДРИТ — РИМ І МОСКВА.

Василіяне вибрали для себе найвисшого настоятеля — архимандрита, в то о. Діонізія Ткачука. Се стало ся 27 червня 1931 Він має управляти василіянськими монастирями в Галичині, Закарпатті, Угорщині, Румунії, Канаді і Бразилії. Мешкати буде в Римі, зразу зі своєю радою і секретарем. Прототгумено (найстарший ігуменом) став о. Ретинтило, дотеперішній парох гр.-кат. церкви в Варшаві.

Чужа політика на наших грунті всюди однакова Під большевиками про українські справи рішають в Москві, а вже через їрків чи і без нього рішення йдуть на Україну. Під Польщею уряд „українських" василіянських монастирів в Римі. А у Риму до Галичини все важніше мусить йти через Варшаву, бо інтереси Польщі того вимагають. Та і без Варшави те саме. В Римі знають, як рішати! А для України „однаково—чи їх „українізує" Рим. Чужі для себе роботу роблять.

УКРАЇНЦІ ПОКИНУЛИ КОНГРЕС ЕСПЕРАНТИСТІВ.

В штучна мова, т. зв. есперанто. Дехто думає, що коли-б всі люди на світі мали мову крім своєї, то цілий світ легко порозумівся-б з собою. В серпні був в Кракові міжнародний конгрес есперантистів, на якім було трох Українців — проф. Кузьма і ще двох. Вони хотіли привитати конгрес від України, але їм не позволили, бо, казали, „нема української держави". Українці внесли протест і забралися з конгресу.

ПОСВЯЧЕННЯ ЦЕРКВИ В МОНТРЕАЛІ.

В неділю, 27 вересня с. р., відбулося архиерейське посвячення Української Православної Церкви св. Софії в Монтреалі. Чину посвячення довершив Впреосв. Архиепископ Іоанн Теодорович, який приїхав в тій цілі з Филадельфії, Злуч. Держави. Йому асистували о. С. В. Савчук, адміністратор Української Православної Церкви в Канаді, і о. В. Слюзар, парох монтреальської громади. По посвяченню відбулася архиерейська Служба Божа, підчас якої о. Владика мав проповідь про значіння церкви так в житю одиниці, як і в житю народу.

По богослуженню відбувся спільний обід в парохіяльній салі під церквою, підчас якого були виголошені відповідні промови такими гостями, як Впеосв. Архиепископом Іоаном, прот. Савчуком, п Гречуком, п. Т. Гуменюком з Торонта, п. Материнам з Торонта і иншими. Господарем обіду був р. Гукало.

Вечером в парафіяльній салі відбувся святочний концерт, який вийав дуже гарно.

Се свято монтреальських православних Українців випало дуже врочисто. Місцева французька і англійська преса довольна, що в святі взяло участь около 2000 людей.

ЧЕРГИ ПО ХЛІБ І ГОРОДИНУ.

В Київі великий брак хліба і городини. Коло хлібних та овочевих крамниць вже від 6 годин ранку стоять великі черги

УРЯДОВЕ ПОВІДОМЛЕННЯ.

Отсим повідомляється всіх священників і всі громади, що почавши з днем 10 жовтня с. р. всі гроші для Консисторії, — як внески на дієцезальний фонд від громад, річні вкладки від священників і вірників, оплати на групову асекурацію від священників та всякі пожертви на ціль Дієцезій — треба висилати на руки КАСІЄРА КОНСИСТОРІЇ, п. Иосифа Богонося, при чому листи треба адресувати так:

Mr. Joseph Bohonos,
683 Anderson Ave., Winnipeg.

У всяких иншіх церковних справах треба писати до голови Консисторії, прот. С. В. Савчука.

Дано в місті Winnipeg, Ман., дня 1 жовтня, Р. Б. 1931.

КОНСИСТОРІЯ УКРАЇНСЬКОЇ ГРЕКО-ПРАВОСЛАВНОЇ ЦЕРКВИ В КАНАДІ.
Прот. С. В. Савчук, голова.

ЗА СХІДНИЙ ОБРЯД.

(Доказування).

Що таке унія? — Елементи насильства. — Дрібничковість і політиканство. — Нема евангельських чеснот.

Що таке унія? Яку ролю вона грала в історії українського народу? Чим вона повинна бути? Питання ці насуваються самі собою. Тут можуть бути тільки два погляди: або унія з скритою формою латинізації і необхідним шляхом до римо-католицтва, або вона є символом далекого ідеалу справжнього об'єднання у Христі двох церков: Православної-східної і католицької західної.

Для латинізаторів правдивою церквою є тільки римо-католицтво, правдивим обрядом є тільки обряд римський. Східне католицтво вважають вони нищою формою церкви, а східний обряд тільки забавкою для неросумного та неосвіченого люду, що не розуміється на правильній вірі. Латинізатори певні того, що люд згодом зрозуміє виключну правдивість римської церкви і „добровільно" покине свою віру. Сьогодні ми добре знаємо, як ся добровільність виглядала у XVII і XVIII вв., та й не так ще давно було Жабче, та почався може одинокий в історії монстрпроцес за реабілітацію сотень і сотень церков на православній Волині.

Нам довбдитись навіть читати покірливе письмо митрополита православної автокефальної церкви у Польщі до уряду в справі охорони православної шкільної дітвори перед ріжними насильними способами над свободою їхньої віри та перед систематичним понижуванням їх релігійного почування. І в сих випадках говорить таки про акти „добровільного" переходу з православія на латинство.

(Наступний уступ був польською цензурою сконфіскований).

Двайцять літ тому князь Макс Сапсонський, горячий прихильник ідеї справжнього обєднання обох церков, з великою відвагою заговорив про те, що полрження східних унітів далеко від того, щоби взагалі піддержувати ідею злуки церков, та що бажаним булоб видіти їх обєднаними з Римом деяк докональними способами, що відповідають повазі східних церков. Особливо вказував він на заслуги східної церкви та на неправильність і недоцільність латинізації унітської церкви з вищого релігійного погляду.

Дійсно треба сказати, що досі в унійній праці не проявили ані ширшого розмаху, ані творчого духа. Дрібничковість та побічні політичні цілі, що скривалися поза формою церковних справ, мали більше впливу на хід унії, як щире бажання зєднання себе в Христі. З історії знаємо, що були часи, коли унію поширяли з ненависти, а не любовію до народу, та часто причиняли йому глибоку кривду.

(Наступний уступ був польською цензурою сконфіскований).

До чого йде латинізація? — Потреба відновн народньої форми. — Затрачений обряд.

Зовсім природно, що ще більша ріжниця буде між сією-ж галицькою унією та церквою України, з якою Галичина так сильно розділена політично! І так — латинізація галицької церкви в инший спосіб прямує до поглиблення сієї прірви між поодинокими частинами одного народу. Очевидячки, що вслід за латинізацією церковного обряду може прийти до повного злиття церкви з кождим столом, з одним спільним духовенством, а за сим відбір земель унієтської церкви в користь польського костела, отже збільшення польського земельного фонду. І в даному випадку така політика римського костела доведе до ще більшого обїднїння українського населення в Польщі.

Механізувати та нівелювати людину не може бути завданням християнської науки, якої основник підніс людину до образу Божого. Тому то католицька церква повинна цукати в унії єдинства як синтези двох церков і сим робом осягати творче збогачення людського духа, а не доводити одну частину через понижування та сліпе наслідування до зубожіння. Богатство та рїжновидність життя є славою Бога і Його світа. А для народу церква є його захистом, його надією та покровительською. Тільки зла воля може мати на меті перемінити церкву з ворожку для народу силу.

Византійський обряд се не механізм, се не бездушна форма, які можна по власному бажанню змінити. Византійська форма є в даному випадку народньою формою української церкви. Шукати та відновляти ся форм се завданнє галицького духовенства, що силою обставин кинсне на шлях праці по лінії найменшого спротиву. А лінія ся веде поневолі до латинізації.

Роз затрачений обряд дуже тяжко привернути назад, бо кождa його частина як живий нерв звязана з цілістю і коли вони часто рвуться, тоді нарушується цілість. Ось чому, щоби найти загублені кільця звязку із церковним життям українського народу треба великого духовного та творчого захоплення і серед духовенства і серед народу унієтської церкви.

За джерелами. — Роля православної церкви. — Старообрядці. — Чар монастирів.

Галицьке духовенство, що навіть щиро хотіло би привернути старий византійський обряд, завсїди можна занепокоїти питанням: де шукати за зразком сього обряду? Хіба не у сизматиків сиподальної російської церкви!"

Передовсім рідна старовина повинна бути основним джерелом для тої великої праці. Рукописи требники та служебники XV і XVI віків галицького походження, що находяться в книгозбірнях василіянських монастирів у Лаврові та Крехові, в капітульній бібліотеці в Перемишлі та в книгозбірнях українських музеїв у Львові, Ставропігії і Народнього Дому по словам дійсного знавця літургіки та византійського обряду покійного о. Йосифа Божина бережуть у собі великі богатства галицької обрядової старовини. Чимало тої обрядової мистецтвини находиться і в друкованих требниках і служебниках львівських єпископів Гедеона Балабана 1604—1606, Арсенія Желиборського 1645—1646 та київського митрополита Петра Могили 1629—1646.

А наглядний вираз сходнього обряду чому-ж би не пошукати в православній церкві? Слід постійно памятати, що в організації життя православної церкви в Росії брали дильну участь і византійські елементи. Бож спершу була організація київської та галицьволинської православної церкви, а тільки згодом на її зразок і при її допомозі організувалася православна церква Московщини. Найстарший обряд Київо-Печерської Лаври став зразком обряду Великого Новгороду та Москви. А обрядові зміни половини XVII віку на Московщині були переведені патріярхом Нїконом за визначною допомогою дїячів Київської Могилівської Академії.

Коли-ж діло в зразках найстаршого византійського обряду, то їх можна найти і треба шукати у старообрядовців, що ніколи не підчинялися Синодові православної церкви, тільки мали управу в соборі єпископів, а традицію обряду зберегли свято незміненою. Найкраще свідчать про се старі богослужебні книги зперед XVII віку самої Галичини і Волині.

Врешті вікові православні лаври та монастирі на Україні та Волині, де вплив світської влади та світських потреб був завсїди найменший, зуміли охоронити в незмінній формі чар давнього византійського обряду.

У них сей обряд лишався до нині не механічною злуюю форм, тільки живим переданням заповітів одного покоління черців другому. Від молодих літ, коли з житких вражінь складається світогляд людини, церковний обряд стає для черця живим тілом його віри. Тимто кождий справжній православний черниць служить завсїди краще за світського священика. У тому може й міститься головне жерело чару, чому монастирі завсїди притягали стільки прочан до себе. І сьогодні відношення православних черців до давнього обряду не змінилося. А привернути давну величність византійського обряду в унієтській церкві — се значить для Галичан виявити в цій свої українське національне обличчя

А. Свенціцка.

Вплив Запаху Квіток на Людину.

З давних давен помічено, що пахущі квіток не впливають добре на людину. Лікарі всїх часів стоять на одному, що запашні квіти, особливо фіялки, конвалїя, гвоздики і без дуже бентежать нерви та знеслюють голосові звязки, а через се перестерігають дерматти їх в своїх спальнях. Завідуюча жіночим хором театру паризької опери, Рішар, строго заборонала своїм ученицям вживати перфум. Лікарі Вертран і Галяр богато разів звертались до театрального начальства з перестороги що до доволї тримати квіти в кімнатах артистів, обявляючись на тім, що богато артистів потратило голос, напахавшись пахощів з піднесених їм букетів. Подібний случай мав місце з відомою в свій час співачкою Марією Зас, яка на сцені оперового театру, припавши лицем до китиць з париських роз, стратила голос на стілки, що не могла докінчити своєї партії. Навіть на людей здорових і в здоровими нервами пахощі квіток впливають шкідливо, як що їх нюхати без перерви 10 до 15 хвилин

ЗОЛОТІ ДУМКИ.

Є люде, котрі надіють собі право вирішувати за других свое відношення до Бога й до світу, і е люде, — переважна більшість, — котрі віддають се право иншим і наосліп вірують у те, що кажуть їм

Коли людина не може пробачити братові, то вона не любить його. Правдива любов безмежна, і немає числа тим образам, котрих вонаб не подарувала, коли вона дійсно любов

Головна підвалина недобрього устрою життя — се неправдива віра.

Нїщо так не змякшує серця, як свідомість своєї провини, і нїщо так не окаменює його, як свідомість свое безвинности.

Виконання Божого закону — се суть життя.

ПОХОДЖЕННЯ ЕПИСКОПАТУ

в звязку з питанням про благодатність ієрархії Української Православної Автокефальної Церкви.

(Продовження)

5. Нарешті, право рукоположення на ієрархічні степені тепер приписується звичайно єпископам, хотяй Святе Письмо нігде не стверджує сього привілею (— звичайні посилання на Тит. 1: 5 і 1 Тимотея V: 22 нічого не доводять, бо ієрархічний степень Тита і Тимотея у Святім Письмі не посвідчений). Те-ж саме право у Святім Письмі виразно надається і пресвітерам: „не занедбуй твого дарования, даного тобі... через положення рук пресвітарства", — каже до Тимотея Апостол Павло (1 Тим. IV: 14).

Обєднуючи всі ся дані, приходимо до того висновку, що єпископи єпископське і пресвітерське у Святім Письмі не відокремлюються, а виявляють одною і тою-ж річчю, чи — двома назвами той-же самої речи. Філольогічне значіння сих термінів характеризує як особи, котра виконує се служення („пресвітер" значить — старшина), або вказує на самий характер служення (незалежно від віку особи („єпископ" значить — догляднук, управитель). Як би старанно ми не шукали у Святім Письмі доказів окремішности служення єпископського і пресвітерського, — подібно як ми знаходимо для служення дияконського з одного боку і єпископського чи пресвітерського з другого боку — ми знаходимо, то не знайдемо. Се значить, що таке відокремлення єпископів і пресвітерів наступило вже за часів пізніших, після-апостольських. Таким чином, по точному розумінню Святого Письма, єпископством називається встановлене Апостолами найвище служення, яке уповажнювало певну особу управляти Церквою; з огляду на те, що се служення доручалося звичайно старшим осонам, воно називалося инакше пресвітерством; обидві ся назви цілком рівнозначні і взаємно заступали одна другу.

Між особливостями церковної організації за часів апостольських треба зазначити, що на чолі кождої громади вірних стояв звичайно не один пресвітер (єпископ), а їх кілька — пресвітерська (єпископська) рада. Так було, наприклад, в Єрусалимській Церкви (Діян. XI: 30; XV, XXI: 18), Ефеській (Діян. XX: 17), Филипійській (Фил. I: 1), у церковах малоазійських, заложених апостолом Павлом підчас першої місіонарської подорожі (Діян. XIV: 23) та в инших церквах (1 Як. V: 14).

Чи були тоді церковні громади з одним лише пресвітером (єпископом) на чолі? — Істнували таких громад безперечно не засвідчено у Святім Письмі. Були за те трудно сумніватися в сьому. Були за вірних складалася з кількох десятків, або й того менше (Діян. XVI: 15, 33, 40; XVII: 34; XXI: 4), — для таких громад цілком вистарчало одного предстоятеля. Наприклад, із напімення, яке Апостол Павло робить Архипові, що прийняв на себе церковне служення, можна догадатися, що то був пресвітер, і що в Колоссах він був один (Колос. IV: 17; порів. Филим. 1: 2).

Епископат за часів мужів апостольських.

Так звані „мужі апостольські" були молодшими сучасниками Апостолів, були з ними у тісних особистих звязках, училися від них Слова Христового, а з їх життя і діяльности знаємо досить докладно, як вони поділяли з ними місіонарські труди і були продовжателями служення Апостолів і наступниками літературної діяльности своїх учителів. Не диво, що їхні твори мають особливий відпечаток, виявляючи ентузіязм первісних христіян, — але в них змальовано і характер первісної церковної організації, з окрема ієрархічної.

В писаннях „мужів апостольських" ми знаходимо два факти. В одних церквах єпископство залишалося в тій самій формі, що й за часів апостольських та як зазначено в Святім Письмі, — себто, як служіння однозначне з пресвітерством. В инших церквах завдяла вже формальна, але важна реформа, і єпископство відокремлюється від пресвітерства.

Перший напрямок — однозначности єпископів і пресвітерів — посвідчується анонімним памятником, відомим під назвою „Науки 12 апостолів". Не підлягає сумнівам, що сей твір повстав на основі ще ранніших часів „мужів апостольських". „Поставляйте собі **єпископів і дияконів**, гідних Господа", говорить сей памятник (стор. 15). Не всі однаково розуміють слово „поставляйте", але вже-б йому значіння не надати, ясно, що церковна ієрархія окреслена тут инше дволика степенями Мовлячу про третій степень ієрархії тим більш тут звертає увагу, що Климент зокрема перечисляє членів ієрархії старозавітної церкви — перво-священників, священників і левитів, — і знаходить у ній аналогію для церковно-християнського устрою, та лише з погляду непорушности устаелих ієрархічних порядків і їх вищого авторитету (стор. 40, 41, 43) — але не ієрархічного склад

Слідуючи новозавітній терминології, Климент називає єпископів також „пресвітерами", відокремлюючи їх від дияконів. „Не малий буде гріх на нас, — пише він, коли позбавимо **єпископства** тих, хто бездоганно і свято приносив Дари Шдсліні **пресвітеры**, що нас попередили, що пожиточний і прекрасною поверли смерти. Бо вони не боялися, щоб хто зрушив їх з визначеного їм місця. Однакож бачимо, що тих, котрі добре сповняли обовязки Служби Божої, ви якраз позбавили служення" (стор. 44). Тих покривджених Коринтянами осіб автор в инших місцях називає „установленими пресвітерами" (стор. 54): „щоб стадо Христове жило в спокої з установленими пресвітерами") або просто „пресвітерами" (стор 57; „а тому ви, що пізнесли розрух, підлягайтесь пресвітерам") і тим указує, що єпископське служення в Церкві проходилось особами старшого віку.

(Дальше буде).

Православні Українці! Старайтеся, щоби Ваш сусїд також став передплатником „ВІСТНИКА". Сим Ви поможете своєму релігійному часописеви.

„ДНІПРО"

Орган Української Православної Церкви в Злучених Державах,

виходить І і 15 кождого місяця і який коштує на рік $2.50.

Передплату висилати на адресу:

"DNIPRO"

1851 Germantown Ave., Philadelphia Pa.

„ВІСТНИК"
Релігійний часопис для Українців в Канаді
Виходить 1-го і 15-го кожного місяця.
Видає Українська Православна Видавнича Спілка.
Передплата: В Канаді — $1.50 на рік.
За границю — $2.00 на рік.

THE HERALD
Published semimonthly by the
Ukrainian Orthodox Publishing Company
Subscription per annum:
In Canada — $1.50. — Foreign — $2.00.

Адресувати: — Address:
The HERALD, Box 3684, WINNIPEG, MAN.

„ДЗВОНАРІ", ЯКИМИ ІХ БАЧИМО.

І.

Від часу, як почалися спори між нашою Церквою в Стейтах, а „дзвонарями", пройшло трошки часу і вже стало цілком видно, хто се „дзвонарі" — які вони, що думають, як на світ дивляться і чого хочуть. Отже нині можна оглядати „дзвонарів" не в світлі здогадів, але в світлі їх власної думки, як вони її в своїм органі висловлюють.

Перше число їх органу „Українського Вістника" таке богате матеріялом, що з нього одного можна виробити собі досить ясну думку про якість „дзвонарів" з їх роботою.

Зачнімо від переходу Гундяка й Іваншина до „дзвонарів". Виразці подія не найбільшої ваги, але всеж треба і про неї виробити собі ясне поняття.

Гундяк й Іваншин кажуть тепер, що вони відійшли через те, що поведення архиєпископа не було як треба; через те що Митрополит з України приказував підержувати большевиків і др.

Припустімо, що так воно було. Що-ж тоді треба розумним людям робити? Розумний скаже:

-- Коли в єпископа є недостачі; коли в України приказують підержувати большевиків; коли є інші подібні справи, то треба злагодити їх в межах самої Церкви. Єпископови можна звернути увагу на його слабі сторони. Большевицькі домагання обговорити і оставити свое рішення ім'я відповідь. Колиб же потрібно, можна домагатися скликання Собору... Словом -- поступати по науці Христа: Согрішившому братови скажи в чотири очи; коли не поможе, скажи при свідках; коли і се не поможе — скажи при Церкві. Як тоді будуть тобі руки розвязані.

Та не так зробили Гундяк з Іваншином. Вони перейшли до иншої Церкви, в тоді вже підіймають галас в сторону тої Церкви, яко доставили Хіба можна їх поступок инакше назвати, ніж авантура?

ІІ.

Перейдімо до самої роботи „дзвонарів".

В липні 1931 мали вони Собор в Ню Йорку, де назвали свою Церкву „Українська Православна Церква в Америці". На Соборі були і Греки — представники грецького архиєпископа. Кандидатом на єпископа вибрали о. Жука.

З приводу всеї тої роботи „дзвонарі" голосять свое „Вірую" і з нього можна бачити хто перед нами стоїть.

Берімо „Український Вістник" з липня-серпня, ч. 7-8, 1931. Перегляднувши його бачимо, що-всю вагу своєї роботи привязують вони не до справи Українського Народу, не до своєї національної слушности, не до свого розуму, не до своєї праці, тільки до другорядних канцелярських формальностей -- до печатки. Мовляв — коби печатка, а все решта мусить бути добре

В їх бесіді чується великих фраз велику силу, але ясної, глубокої, живої думки не видно. Зрештою нехай їх власні слова за них говорять.

Перевагу своєї Церкви над Українською Православною (Автокефальною) Церквою бачить вони в тім, **що їх Церква канонічно признана Патріярхом.** І з тим признанням вижуть вони необмежені надії і такі-ж можливости. Ось що говориться в органі „дзвонарів" — „Української Вістнику":

— **До сего часу український нарід не мав ані права, ані голосу, ані представництва у Вселенській Православній Церкві. Вселенська Церква Христова складається з самостійних церков різних народів. Але наш відучий нарід був таке до сего часу зарепрезентованний чужинцями, які не розумівсть ані його душі, ані його потреб.**

Доперва тепер український побожний нарід здобув голос і вплив у Вселенській Православній Церкві, який йому давно належавсь. Сталось се з хвилею, коли тепенний св. Патріярх Царгородський Фотій признав до канонічної вдности у святій Христовій Вселенській Православній Церкві нашу Українську Православну Церкву в Америці. Патріярший Престол надав нашій Дієцезії всі права самостійної і повноправної Церкви.

Виходить -- величезна подія в Історії Українського Народу. „Український Вістник" називає собор в Ню Йорку епохальним. Та на ділі нема в усім тім нічого епохального, ни величезного. Можливо, що і навпаки.

Досить пригадати, що перед повною „дзвонарів" осмувалася буда в Америці Українська Православна (Автокефальна) Церква, якої єпископом був Митрополит Германос, відпоручник антіохійського Патріярха. В чім же рїжниця? Тоді Патріярх Антіохії, нині Царгородсу. Чим тоді справа була менше важна ніж тепер? Тоді-ж була піонірська робота, а нинішні „дзвонарі" може ще і не думали тоді відходити від Риму. Може і нині Рим бачили спасіння для Украинцїв

Казуть „дзвонарі", що досі Українці не мали ані права, ані голосу, ані представництва в Вселенській Православній Церкві, а нині мають — „дзвонарі" їм здобули. Аль є ще така приповідка: З великої хмари мілий дощ...

Все те, що „дзвонарі" здобули, замикаєсь в тоїм „Українськім Вістнику" і поза його межі не далеко виходить. Бо правда, же хтось в другого випрошує, а другий йому дарує, є право на папері. Коли не буде відповідної сили, то право лишиться мертвою буквою. А в кого сила, той право собі здобуває, творить буде. Йому не дають — він сам бере, навіть проти чужої волі.

Аджеж відомо, що Українці (не гірші від „дзвонарів") висилали до Царгородського Патріярха письма вже давно перед „дзвонарями", а серед новітніх Українського Православної Церкви на Україні. Вдавався дехто також лично до Патріярха, однакож нічого великого з того не вийшло. Патріярх приняв до відома, відписся прихильно.. і на тім скінчилося. Бо Українці не були треба організованою силою. Тимчасом-же Польща — хоч вона є ворогом Православія — здобула для Православної Церкви від її панованим право автокефалії Бо вона була зорганізованою силою.

А те, що Патріярх приняв в Америці грудку людей, на ваші патріярші політики не богато важають. Бо зараз лишається питання: яку силу та група має — з тих рїжних сил, з якими можна числитися і на них спиратись? А в самім „Українськім Вістнику" замісць сили видно безсилля ..

Каже „Український Вістник", що Українці були в Вселенській Церкві зарепрезентовані „чужинцями, які не розуміють ані його душі, ані його потреб" — і вже з такого висказу видно брак сили, брак волі, брак відваги, брак почуття обовязку, коли не щось гірше Се виправдування ворога.

Лихо Українцям не від того, що їх репрезентували чужинці, але від того, **що ті „чужинці" були і є смертельними ворогами українського народу.** А будучи ворогами, себто злочинцями, вони не мали ніякого морального права на репрезентувати. Вони самозванці. Як вороги, вони не повинні бути навіть в християнській громаді, а не то в представництві.

Так ми мусимо се розуміти і при тім стоятн. І таке розуміння людям перед давати

Сяме те, що хтось є „чужинцем", — ще не приносить. От і на Соборі „дзвонарів" були чужинці Греки, але з того нїяке лихо не вийшло І самі „дзвонарі" їх запросили. Тай Патріярх „чужинець Видно, що „дзвонарі" говорять і не до говорюють дно.

Ворог є ворогом! І казати, що він не розуміє душі і потреб нашого народу се виправдування ворога. Нїчим воно не рїжниться від виправдування Риму чи пани, що мовляв — вони нас не розуміють Його і Хочуть прощати Його гріхи. Коли не ті, що просьбою з покорою і вірою. Він не простить, промовив він, — не заслуг я того, щоб ти вийшов від мою ва, а лише промов одно слово, і я рдо вірю, що видужає слуга мій", відповів йому Ісус, — і він вирвеся, станься тобі". І здобув тієї ... явлини видужав

І так сотник, невірний чужинець, мо ся Христу і зараз одержує, чого ... ить. А ми, християне православні, чужі і закожді, а товариші святим і маший Божі" (Еф І., 19), як називає ... апостол Павло, „браття" Христо- (в XX: 17), родячи і виховані в По- Церкві, просячи Його святою ві- православною - просимо в Нього одної, то другої милости, але отри- емо її або не так хутко і то з великим ... труднощами,або й зовсім її не одер- ... емо. Що-ж се значить? Господь ... ємо. Що-ж се значить? Господь ... сподь наш, а чом же нас не слухає? Він Сам наказав нам, щоб ми просили. Чо- ... ж не подає нам того, про що Його просимо? Він Сам обіцяв, чому ж не до- ... ержує свого Божого слова?

А тому, що ми не знаємо, чого має- ... ся просити, і тому не одержуємо того, ... ро що просимо. Отже розважмо пильно ... о ся важну для нас справу: про що маємо звертатися до нашого всепремудрого, всесильного, вседобрего Отця небесного з просьбою і молитвою, коли хочемо, щоб він напевно вислухав нас.

Найрозумнійше в тій справі до речі говорить св. Іван Золотоустий, а саме: „Коли просиш, проси тільки того, що і тобі що користь і що рівночасно гідне тієї особи, до котрої просьби заносиш". Значить, маємо просити в Бога тільки того, що і нам приносить певну користь і що рівночасно будов до вподоби найвищому Богові.

Але перш за все, ми не знаємо, що служить нам на користь: „Про що молитися нам, як треба, не знаємо" (Рим. VIII: 26). І з тієї то причини упершині віках Господь ні одного з перших християн особливу ласку Святого Духа, яка називалася „духом молитви". Ся благодать просвічувала натхненого, він вже просив про загальні потреби віри. Його молитва завжди була вислухана. Тепер в Церкві православній, замість того натхненого, є диякон і священик, що при відправі богослужения

зано сить до Бога молитви в імени людини

Звичайно ми тримаємось тієї думки, що більшість річей служить нам на користь, а в дійсности вони якраз бувають шкідливі. В тім випадкові з нами бувае подекуди щось подібне до того, що спостерігаємо серед хорих. Слаб людина, де кілочки нездоровий, знаходить тут смак, часто просить їсти те, що їм до смаку - гидке.

Іноді, наприклад, просимо слави, чести, не маючи задоволення з того стану, в якім нас Господь поставив. Просимо ... ших річей, але часто-густо, замість ... здоровлення, знаходимо тут ... ни клопоти, злидні, неспокій і смуток. Просимо золота, богацтв, світу, а те богацтво паражає нас на подвійну небезпеку смерти, бо, з одного боку, турботами і різними загрозами шкодить здоров'ю і скорочує життя, а з другого боку, людськими, неправдою, ненажитість мучить душу. Таким чином і виходить, що не знаємо, чи справді на користь нам те, чого в Бога собі просимо, як то і заявляє святий Апостол: „Бо про що молитися, як треба, не знаємо" (Рим. VIII: 26).

Браття улюблені! Хочете просити в Бога річей справді корисних і пожиточних, то просіть того, чого просили собі ті перші християне за поміччю правдивого „духа молитви", який як навчає св. Апостол: „Заступиться за нас стогнанням" (Рим. VIII: 26).

Просіть загального добра для всіх православних християн, просіть спокою, утвердження і розширу святої Церкви православної. Просіть благословенства Божого на завтрі і дня, згідні з Його святою волею; просіть відпущення гріхів своїх і прощення ворогам вашим. Просіть доброї покути і християнської, безбоязної кончини життя нашого, просіть доброго оправдання і чистого сумління в день страшного суду Христового. Сі річи пожиточні і корисні, бо духовні і віковічні...

Коли-ж потребуєш чого-небудь з річей дочасних, то послухай Псальмоспівця, який подає найлїпшу раду: „відкрий перед Господом дорогу твою і надійся на Нього, а Він все застокоїть" (Псалом XXXVI: 5). О, які богодухновенні і потішні слова Святого Духа! „Відкрий Богу замір твої" — Він тебе просвітить і навчить, бо є всепремудрий. „Надійся на Нього, а Він все застокоїть" — Він тебе помилує, бо є всеправедний. „Він все заспокоїть". Він все справедить, бо всемогутній.

Нехай не доломагають приятелі,, нехай рвуться вороги — Він все заспокоїть. Він доведе до щасливого кінця усі твої починання, Він відверне всі нещастя, Він допровадить тебе безпечно, куди ти примучеш; Він захистить і збереже тебе від злодрости людської, від зміни щастя, від хороби і навіть смерти: Він „утвердить долю твою, мов ту гору серед моря". (К. Пс. 66). А ти стверджувать маємо просити в Бога тільки того, що і нам приносить певну користь і що рівночасно буде до вподоби найвищому Богові.

Але перш за все, ми не знаємо, що служить нам на користь: „Про що молитися нам, як треба, не знаємо" (Рим. VIII: 26). І з тієї то причини упершині віках Господь ні одного з перших християн особливу ласку Святого Духа, яка називалася „духом молитви". Ся благодать просвічувала натхненого, він вже просив про загальні потреби віри. Його молитва завжди була вислухана. Тепер в Церкві православній, замість того натхненого, є диякон і священик, що при відправі богослужения

ПРО ЩО ТРЕБА ПРОСИТИ ГОСПОДА БОГА

Сказав Ісус до сотник[а], і як чоловік еси, сотнич[ий], і віднайшов віри Його ані самої [в Ізра]їлі". (Мат. VIII: 10)

Ніщо не свідчило про те, що сотник був народини в поганстві, виховався в забобонах і через все своє життя був поганським блудним ходив, ніколи Христа особливої для себе милости. Навпаки, чував і терпів так, що часом-таки й сподівався, то сотник той зараз, коли вступив Ісус до міста, звернув до Нього і Хочав просити Його, щоб Він Його просьбою з покорою і вірою. Він промовив він, не заслуг я того, щоб Ти вийшов від мою ва, а лише промов одно слово, і я рдо вірю, що видужає слуга мій", відповів йому Ісус, — і він вирвеся, станься тобі". І здобув тієї ... явлини видужав

І так сотник, невірний чужинець, мо ся Христу і зараз одержує, чого ... ить. А ми, християне православні, чужі і закожді, а товариші святим і маший Божі" (Еф І., 19), як називає ... апостол Павло, „браття" Христо- (в XX: 17), родячи і виховані в По- Церкві, просячи Його святою ві- православною - просимо в Нього одної, то другої милости, але отри- емо її або не так хутко і то з великим ... труднощами,або й зовсім її не одер- ... емо. Що-ж се значить? Господь ... сподь наш, а чом же нас не слухає? Він Сам наказав нам, щоб ми просили. Чо- ... ж не подає нам того, про що Його просимо? Він Сам обіцяв, чому ж не до- ... ержує свого Божого слова?

А тому, що ми не знаємо, чого маємо ся просити, і тому не одержуємо того, ро що просимо. Отже розважмо пильно ... о ся важну для нас справу: про що маємо звертатися до нашого всепремудрого, всесильного, вседобрего Отця небесного з просьбою і молитвою, коли хочемо, щоб він напевно вислухав нас.

Найрозумнійше в тій справі до речі говорить св. Іван Золотоустий, а саме: „Коли просиш, проси тільки того, що і тобі що користь і що рівночасно гідне тієї особи, до котрої просьби заносиш". Значить, маємо просити в Бога тільки того, що і нам приносить певну користь і що рівночасно будов до вподоби найвищому Богові.

Але перш за все, ми не знаємо, що служить нам на користь: „Про що молитися нам, як треба, не знаємо" (Рим. VIII: 26). І з тієї то причини упершині віках Господь ні одного з перших християн особливу ласку Святого Духа, яка називалася „духом молитви". Ся благодать просвічувала натхненого, він вже просив про загальні потреби віри. Його молитва завжди була вислухана. Тепер в Церкві православній, замість того натхненого, є диякон і священик, що при відправі богослужения

Се конечне! А „дзвонарі" хвалять, що вони вже здобули собі голос і вплив у Вселенській Церкві. Покажіть той вплив і голос! Тай не тільки для добра України треба усунути Діонізія, але і для добра цілої Вселенської Церкви Се-ж зрозуміле. Бо такі Діонізії Церкви не будують, тільки руйнують. А коли

Митрополит, людина чужого походження, людина слабої волі, оточена гвардією старих московських карнстів — він покірно клониться перед польським урядом. Своєї пастви він не розуміє, не відчуває її болїв і терпінь, не може гоїти її ран, не може дати їй того проводу, якого вимагається від батька і пастиря. Він також залежний від польського уряду і його бажання політики.

Виходило би, що Діонізій і випускати не дуже можна. Чужинець, слаба воля, царист, Польща... Його можна хіба жалити, тай тільки.

Однакож на ділі справа стоїть цілком инакше, ніж „дзвонарі" кажуть. Діонізій і його Москаль-ж ієї царизм свідомо робить, що робить. Він проволїкує роботу, яка тягнеться від Андрея Боголюбського, від Петра, від Катерини. Він робить те, що робили 25 єпископів на Україні до революції. Та так би сказати — а вже повинні так сказати ті, за якими канонічність, право на представництво, право голосу...

І ще не те. В самім описі „дзвонарів Діонізій виходить незгірше, отже вони (як ті, що се певно знають) повинні зажадати від Патріярха, щоби усунув Діонізія разом з тими московськими священиками, які стоять разом з ним, а на їх місце нехай поставить гідних Українців.

Се конечне! А „дзвонарі" хвалять, що вони вже здобули собі голос і вплив у Вселенській Церкві. Покажіть той Вплив і голос! Тай не тільки для добра України треба усунути Діонізія, але і для добра цілої Вселенської Церкви Се-ж зрозуміле. Бо такі Діонізії Церкви не будують, тільки руйнують. А коли

Про митр. Діонізія (під Подьонєпищуть „дзвонарі" в „Українськім В тнику":

Митрополит, людина чужого походження, людина слабої волі, оточена гвардією старих московських карнстів — він покірно клониться перед польським урядом. Своєї пастви він не розуміє, не відчуває її болїв і терпінь, не може гоїти її ран, не може дати їй того проводу, якого вимагається від батька і пастиря. Він також залежний від польського уряду і його бажання політики.

Виходило би, що Діонізій і випускати не дуже можна. Чужинець, слаба воля, царист, Польща... Його можна хіба жалити, тай тільки.

Однакож на ділі справа стоїть цілком инакше, ніж „дзвонарі" кажуть. Діонізій і його Москаль-ж ієї царизм свідомо робить, що робить. Він проволїкує роботу, яка тягнеться від Андрея Боголюбського, від Петра, від Катерини. Він робить те, що робили 25 єпископів на Україні до революції. Та так би сказати — а вже повинні так сказати ті, за якими канонічність, право на представництво, право голосу...

І ще не те. В самім описі „дзвонарів Діонізій виходить незгірше, отже вони (як ті, що се певно знають) повинні зажадати від Патріярха, щоби усунув Діонізія разом з тими московськими священиками, які стоять разом з ним, а на їх місце нехай поставить гідних Українців.

Се конечне! А „дзвонарі" хвалять, що вони вже здобули собі голос і вплив у Вселенській Церкві. Покажіть той Вплив і голос! Тай не тільки для добра України треба усунути Діонізія, але і для добра цілої Вселенської Церкви Се-ж зрозуміле. Бо такі Діонізії Церкви не будують, тільки руйнують. А коли

Се конечне! А „дзвонарі" хвалять, що вони вже здобули собі голос і вплив у Вселенській Церкві. Покажіть той Вплив і голос! Тай не тільки для добра України треба усунути Діонізія, але і для добра цілої Вселенської Церкви Се-ж зрозуміле. Бо такі Діонізії Церкви не будують, тільки руйнують. А коли

Се конечне! А „дзвонарі" хвалять, що вони вже здобули собі голос і вплив у Вселенській Церкві. Покажіть той Вплив і голос! Тай не тільки для добра України треба усунути Діонізія, але і для добра цілої Вселенської Церкви Се-ж зрозуміле. Бо такі Діонізії Церкви не будують, тільки руйнують. А коли

Се конечне! А „дзвонарі" хвалять, що вони вже здобули собі голос і вплив у Вселенській Церкві. Покажіть той Вплив і голос! Тай не тільки для добра України треба усунути Діонізія, але і для добра цілої Вселенської Церкви Се-ж зрозуміле. Бо такі Діонізії Церкви не будують, тільки руйнують. А коли

НЕДІЛЬНА ШКОЛА

КАТЕХИЗМ
або
В ЩО ВІРУЄ ПРАВОСЛАВНИЙ ХРИСТИЯНИН
(Дальше).

ЧАСТИНА ДРУГА.

ПРО НАДІЮ.

Що таке християнська надія та на чому вона опирається. Її предмет і способи, що провадять до набуття спасаючої християнської надії.

Християнська надія є то спокій серця нашого в Бозі зза певности, що Він неминуче має старання про наше спасіння й подасть нам, як обіцяв, блаженство вічне.

Таким чином найголовнійшим змістом і предметом християнської надії є **блаженство й щастя** майбутнього життя. Але й всяке добро і теперішнього, дочасного віку, як приміром: здоровля, достатки, згода й мир поміж людьми то-що, також може бути предметом християнської надії, оскільки сі минущі блага не стоять на перешкоді, а навпаки - причиняються до осягнення головної мети й завдання християнина — спасіння душі і Свята наша Церква не нехтує тими дочасними благами, а щоденно молиться й просить Бога, щоби дав Він урожай на хліб, згоду й мир поміж людьми, здоровля та успіх в ділах; щоби охоронив від голоду, мору, труси, потопу, нападу чужоземців та иншого.

Опирається надія християнська на Самому Господі нашому Ісусі Христі, Котрий, по словах Апостола, є **надія наша** (1 Тим, І: 1), а способами до набуття сієї спасаючої надії служать **молитва й наука Господа Ісуса Христа про блаженства.**

МОЛИТВА.

Що таке молитва.

Кожда людина, поки вона живе на сім світі, живе в загалі з иншими до себе подібними людьми, та в жадеи спосіб не може обійтися без того, щоби не мати нічого спільного з другими людьми. Ніхто не може без того жити, щоби не поділитися з близькими, що його оточують, своїми думками, почуваннями, бажаннями та замірами. Але найбільше часто та охоче єднаються люде з близькими та дорогими для себе, з котрими їх вяже щира любов або приязні стосунки; котрі спочувають їм у горі й нещасті, а в біді й потребі не відмовляються поради дати, вдіяти помочі, достарчити піддержки потрібної.

Християни Бога має за найдобротливішого й найчудрішого Отця, повного ласки й милосердя. До Бога живить християнин високі й чисті почування пекучої ревности, щирої любови й глибокого пошанування Його звёрхности, через що не може обійтися без того, аби не виказати сих своїх почувань, у той чи инший спосіб. Крім сього, християнин завжди памятає, що Бог є всемогучим Владикою, від Котрого залежить власна його доля, Котрий справді може помогти йому в потребі, визволити його з біди, охоронити від нещастя. Будучи-ж істотою слабою й обмеженою, християнин не може обійтися без того, щоби не звертатися за помічю до милосерного й всесильного Бога и свого Отця. Нарешті, християнин на собі самім та на своїх близьких бачить і переконується в дорбодіяствах і милости Божій, і знає, що не може обійтися без того, щоби не дякувати за отримані від Нього ласки й дари.

Отже такий вияв наших почувань, жадань і просьб через устну, або в думках лише бесїду нашу з Богом, коли ми прославляємо до нас ласкавого й щедрого Бога, або просимо Його про щось, або записуємо подяку Йому за Його ласки й дари, називається молитвою. Коротше, — молитва є знесення умислу і серця нашого до Бога, що виявляється в побожній бесїді з Богом.

З вище сказаного видно, що молитви з боку свого змісту бувають: **хвалебні, благальні й подячні.**

(Дальше буде).

ІСТОРІЯ ЦЕРКВИ.
(За Е. Семакою).

(Дальше).

Переслідування Церкви зі сторони магометанства.

Коли християнська церква ревно занималася упокоренням варварських народів, що йшли навіком на римську державу, отвираючи їм дорогу до правдивої культури, то християнство получило непріятеля могучого і грізного в ісламі, основаним Арабом Могаметом.

Могамет родився в Мецї, в Арабії, року 570. Походив з роду Корейшитів, именно з касти священиків Кааби*), національної святині Арабів**). Втративши заранів родичів, одержав Могамет виховання в свого вуйка Абу Талєба, що призначив його до купецтва. Від двайцяти пятого до сорокового року провадив він самобідно купецькі справи одної богатої вдови, що відтак вибрала собі його за мужа і віддала йому своє майно. На купецьких подорожах в далекі краї, обізнався він з релігією християнською і з законом Мойсея. З часом втратив замилування до купецтва, покинув його і удався на самоту, занимаючися релігійними роздумуваннями. Поганську віру, в котрій зріс, уважав за пісенітницю. Тому рішився основати нову релігію, котра відповідала би лїпше вдачі його народу. Отже вистулив прилюдно як Божий пророк, заявляючи, що йому явився Архангел Гавриїл і обявив, що він вибраний Богом, аби основав нову релігію.

Спершу не дуже зважали на фантастичні науки Могамета. Коли-ж відтак його поклонники зростали день в день чимраз душе, і Корейшити побачили небезпеку для давної арабської релігії, то постановили його убити. Могамет втік з своїми сторонниками з Мекки до міста Ятреба, де його радо приняли. Місто се получило відтак ім'я „Медіна ал Наб", то є „місто пророка". Від тепер почали змагатися сила Магомета, а від утечі його, що припала на 16 липня 622 і звалася Геджюю, Могаметане почали числити роки

*) Кааба був старий чотирокутний будинок, де по середині находився великий чорний камінь, обвезений 360 ідолами.

**) Як бо були потомками Ізмаїла сина наложниці Агари котру Авраам прогнав з сином з дому, в пустиню.

З Медини Могамет з своїми сторонниками неустанно нападав на сусідні сторони, полоняючи і рабуючи, і наконець здобув місто Мекку і покорив всіх, що воювали проти него (630 р.). Потім завоював за короткий час цілу Арабію, розповсюджуючи релігію свою огнем і мечем. Звоюваний сими здобутками, вислав Могамет послів до короля Азії, а навіть до византійського царя, завиваючи їх під погрозами, щоби його уважали за божого пророка. Завівши по всіми приготованими вже, Могамет, строєний одною Жидівкою, що хотіла переконатися о божественній мані пророка (632 р.).

Коли вмер, науки його зібрав тесть і наслїдник його, халіф Абу-Бекр (632-634) в книзі Коран. Вона складається з 114 глав (сурів), а кожда глава подїлена на стихи.

Релігія Могамета, се сумішка наук, взятих з релігії християнської жидівської і поганської, і називається ісламізм, то є спасення, а його визнавці мослими, то є вірні.

Коран вчить, що існує один Бог, а його найбільшим пророком є Могамет; що є добрі і злі ангели; що люде воскреснуть в день послїдний і стануть на суд, після котрого вірні підуть до неба, де зазнають різнородних плотських розкошей, а невірні будуть вкинені до пекла.

Наука моральна ісламу містить ось головні заповіди: молитися пять разів на день з лицем звернеим встороні Мекки; давати милостиню і постити особливо в місяцю Рамадені, коли то дано Коран з неба; що найменше раз в рік подорожувати до Мекки; але найбільшою заслугою і ділом приписаним, се боротьба проти невірних. З другого боку дозволено магометанам многоженство, а дїм святочним в тижни є пятниця.

Коли християнство шириться лише правдн, то ісламі розповсюднюється тільки силою оружжа. А щоби мав ся сміливий і охотливий до боротьби з ними, що належать до иншої віри, обіцяє Коран, що життя кождого впереді означене невиспівними приписами, від котрого ніхто не може визволитись (фаталізм), так що ні геройство, ні осподість, ні в силі життя людське продовжити, або зменшити, але тим більші будуть радости, що ожидають в раю всіх тих, що умерли в боротьбі за вишрення ісламу.

Наслїдники Могамета, звані халіфами, здобули за короткий час Сирію (р 639), Палестину і Єгипет (р. 640), Персію (р. 651) і північну Африку (р. 707)

(Дальше буде).

ЧЕСТЬ ЛЮДИНИ ЗАЛЕЖИТЬ ВІД СКОТИНИ.

Відомий Кавказький герой генерал А. П. Ермолов був не аби який остряк словець. Раз, коли ще він був командантом якоїсь артилерійської части, на оглядинах сьої части прибув Аракчеєв і зїдливими, що коні в ній досить худі зауважив Ермолову, що від того стану, в якому знаходяться доручені йому коні, залежить вся його честь і кар'єра:

Знаю, знаю, — похмуро відповів Ермолов, — що кар'єра і честь людини часто залежать від скотини.

Яка Рїжниця між Католицизмом, а Большевизмом.

В селї Корхів, Білоґрайського повіту на Холмщині була стара Церква, побудована ще перед заведенним уніі 1595 року. Церква має старі документи, які доказують, що се була завсїгди церква православна. В 1868 р. церкву розібрали і побудували другу- замість неї православну церкву. Війна село досить знищила. А Поляки церкву замкнули і доси не відмикають. Населення села українське, убоге, а до того позбавлене навіть церкви, дорогих культурно убожіє.

В місті Коденю на Підлясю було три православні церкви. Поляки по вони всі церкви замкнули і — з одної зробили костел, з другої театр, а третю цілком скасували. А згадати-б, що католики мають в Коденю свій давній великий костел. Так 3000-на українська православна людність залишилася без церкви.

Православним лишився ще цвинтар. А католики мають цвинтар свій і не ховалися ніколи на православнім. В 1929 р. православні свій цвинтар огородили.

Та цілком несподівано польські власти Облїти забрали цвинтар право-славного цвинтаря. Давнїйше купили місце поруч цвинтаря, отже цвинтарем те місце поширили. Під напливом ксьондзів робітники розкинули огорожу від сторони облятської площі і зробили з неї плїт крутом свого дїлниць.

При тім цвинтар позначили хрестів порубано і спалено, часть розлано робітникам на паливо. З непотрібних хрестів поробили стовпи до плїтів, могили куди ставили плїт, розкопано.

Православні вдалися до посторонку, але нікого не застали. Пізнїйше одні жандарм спокійно приглядався роботі на цвинтарю. Зато по кількох тижнях стався й вселюдський... скандал.

Митрополит Діонісій вдався тоді до поводи, але той відповів: Облати повіломили старосте, цвинтар заседбаний, отже тепер зробили подїлку. Бо се цвинтар рїмо-католицький... Звів же

Ось що пише до Відомостей Православія Схїматицького", де повідомляють цілий процес цїй несправедливости, що вчинили:

Що на все те скажеш? Чим робота Поляків обїжиться від робіт більше-менших безбожників. Адже се одно і те саме. Одні другими можуть заступитися.

Але Рим на все те мовчить. Папа мовчить. Католицький світ мовчить. Знає всі вони не кращі.

А наші греко-католики радіють, що вони з таким Римом і католицизмом звязані. Велика честь до таких себе причислити!

ВЕСЕЛЕ.

Парубок, зібрався женитись і перед шлюбом прийшов до сповіди Духовник, вислухавши усї його гріхи, дав йому розрішення і відпустив без жадної покути. Сповідник же, уважаючи свої гріхи дуже тяжкими, здивований з такої добродушности духовника, запитав.

— Чи не буде се справедливим завдати мені якусь покуту?

Бог з тобою, сину мій! — відказав йому духовник. — Адже ти сказав мені, що збираєшся женити. Більшої для тебе покути не треба.

Постарайтеся, щоби Ваша передплата була вирівняна та відновлена на слїдуючий рік.

Чого Домагаються Греко-Католики з Закарпаття

В Пітсбургу, Па., відбувся 1-го вересня 1931, собор закарпатських греко-католиків (підкарпатських, Угрорусів). Собор скликав єпископ Такач. Присутніх на Соборі священників було 104.

Інтересне, що рішення Собору випередили далеко якїбудь рішення галицьких греко-католиків. До папи висилав Меморіял, в якім між иншим:

1. Заявляються **проти целібату.**

2. Домагаються, щоби одного з підкарпатських єпископів було поставлено кардиналом і головою „Східної Конгреґації" в Ватикані

3. Щоби митрополит Шептицький став патріярхом греко-католицької Церкви.

4. Щоби на Підкарпатію назначено трох єпископів, а єпископ в Мукачеві, щоби був митрополитом.

5. Щоби для Америки, Канади і Бразилії назначено ен. Такача митрополитом, а єпископа помічника в Шікаго для західної части Злєдєй.

Взагалї домагаються вони приверненя прав греко-католицькій Церкві

Чи з тих домагань щобудь вийде, покаже час, але одно треба підчеркнути епископ Такач з своїм духовенством показали себе людьми з самостійною думкою, з ініціятивою. Можна навіть доказати, що за тим, що публично відомі, криються далекосяглі плянн. В своїй праці поставились вони не так, як ставиться еп. Бучачевський, або і канадійські греко-католики, які про деякі з наведених справ не відважилисяб навіть подумати.

Православна Церква в Грузії.

В кавказьких горах, межи Чорним і Каспійськими морями знаходиться невеличкий, але хоробрий нарід Грузини. Він з давних даней християнський православний. В цій землї все споконвіку всї всіх сторін фанатиками магометанами, Черкесами, Чеченцями Кахетинцями, Імеретами і другими, ані сеи невеличкий нарід мужньо відбивав всїх напади і вспів розвинути у собі високу свою національну культуру. Церкву їх заснувала Свята Рівноапостольна Нина, Просвітительниця Грузії. Церква та, навіть під російським Синодом, мала певні привілеї і єпископ її завжди носив титул „Екзарх Грузії". Церква та тепер перезвичайно разом з иншими Церквами в Совітському Союзі сей час розвиває. За минулих 10 літ, по офіціальними відомостям органу „Безбожник", в тій церкві було арештовано і депортовано 1280 священників. Частина з них мусїла відречися від священичого сану під примусом большевицького терору, який священство поставив поза законом. Тепер ся Церква числить лише 312 священників. Коли таке знищення доверщено в так маленькій країні Грузії, то тиме можемо догадуватись, які знищення доверщені в нашій Рідній Церкві на Україні.

МОЛИТВА.

О Господи, нехай рука Твоя піддержує нас на кождім кроці нашого земного перебування! А коли дорога нашого життя скінчиться і світло дня згасне для очей наших, прийми нас, о Милостивий, в благословенну країну світла і спокою. Бо милосерди Ти Всеблагий Господи і Твоє царство, в пересилюю 2.75

Замовлення і гроші слати на адресу:

THE HERALD

Box 3694, Winnipeg, Man.

Десять Заповідів Ганді.

Відомий провідник Індійців в Азії в їх боротьбі за національне визволення, який Індійцями вважається святим і називається „Магатма", що значить в перекладі „Велика Душа" подає свої десять заповідів.

1. Правда
2. Агисма, що може бути переложено: Любов.
3. Брамачарія, що можна подане приблизно як чистота, непорочність.
4. Умірковапість в їді. Ганді сю заповідь доводить до того, що їсти треба тільки для підтримання життя.
5. Не мати річей для себе, як свою власність.
6. В поті чола заробляй свій хліб.
7. Суадезі. Віра, що перший обовязок чоловіка є послужити своїому ближньому
8. Віра в рівність всіх людей, рас, націй.
9. Віра в рівність всіх великих релігій людства
10. Відвага

ВЕСЕЛЕ.

Звідки-ж шкіра?

Хвалько, бажаючи повеличатись своєю країною, казав, що в їх країні є такий великий барабан, що його-на пересилку силу обійме 10 чоловік, а товсте його дно аж на 50 верстов, як тільки в нього ударять. Один же з слухачів не бажаючи йому казати, що він бреше, почав замість сього вихваляти й свою країну, розказуючи про ту велич, що в ній родиться: Ви казав:

— У нас є така корова тучна та велика, що ноги її будуть з по 10 верстов завдовжки

Перший же оповідач, почувши се, ніяк не міг стриматись, щоб не заперечити йому, що сього не може бути, тоді оповідаючий про корову сказав йому.

— Ну нехай буде по вашому! Але скажіть мені в такому разі, де-б ви взяли шкіри на той барабан, про який ви нам розказали, як би не було й такої корови про яку я оповідаю?

ОБРАЗИ! ОБРАЗИ!

Маємо такі образи на продаж

1. Ісус Христос в терновім вінці
2. Тайна Вечеря
3. Пресвята Тройця
4. Матір Божа безпастанної помочі
5. Св. Апостол Петро
6. Св. Апостол Павло
7. Св. Архангел Михаїл
8. Гр-ді Ісуса Христа
9. Гр-ді Пречистої Діви Марії
10. Св. о. Николай.
11. Свята Родина.
12. Матір Божа терплича
13. Свята Анна з маленькою Марією
14. Ісус Христос в Отчім'ю Городі.

Величина образів 15½ через 20 цалів

Образи виконані в дуже гарних кольорах і на добрім папері.

Ціни:

Один образ, з пересилкою	40ц.
Два образи, з пересилкою	75ц
Три образи, з пересилкою	1.00
Пять образів, з пересилкою	1.50
Десять образів, з пересилкою	2.75

Замовлення і гроші слати на адресу:

THE HERALD

Box 3694, Winnipeg, Man.

РЕВІЗІЇ И АРЕШТОВАННЯ В ГАЛИЧИНІ.

Польське насильство в Галичині не переривається. Поголи минулого року тягнуться дальше, хоч назверх в легчій формі. В серпні і вересні було богато ревізій й арештовань в цілій Галичині - в Перемишлі, Львові, Сокалю, Комарні й околицях.

В Перемишли арештували 5 осіб

В Сокальщині 40 осіб.

В Винниках і дооколичних селах наложили домашний арешт люде мають зголошуватися що кілька годин

Кілько е всіх арештованих не знати, але польські газети кажуть з початком вересня, що 900 осіб.

Дальше Поляки розвязують українські организації один силою „волиї", другі так, що Українці „добровільно" свої организації розвязують. В тернопільськім воєводстві розвязали

„Добровільно"

Ізраіл, пожарне товариство „Дуг" в Шумлянах (пов. Бережани)

Т-во „Відродження" в Галичиківцях (Копичинці)

Т-во „Луг" в Плесківцях (Тернопіль)

Сільський Господар" в Доброводах (Збараж)

Вивіз сіна зі міста (заборонено постановою).

Ігнатівка в Сяні (Ярослав), в Озерцах (Бучач), в Ягольниці Великім, Байках, Черниховім, Дичкові (пов. Городенка), в Ромашівці (Тернополь). Читальню „Просвіта" в Козові (Бережани), Т-во „Сокіл" в Товстолузі (Тернопіль). Се все як подовольнення Польщі з розвязання.

Тяжко католицьких священиків любить Поляки день-денно на українських землях. Вже понад 10 літ. І за те ім благословення від папи і Риму

КОНФІСКАТА КНИЖКИ.

Адвокат з Грималові, Г. Очинник, позбирав деякі документи й матеріяли, що знаходилися до Грималова й склав суд. Історія Грималова й сіл суд. Польські книжку конфіскували і спалили 3000 примірників. Вина книжки була те, що згадувалося в ній також шкільні вогні з 1925 року, а також була згадка про погиблих чотирох парубків з села Панки

АТОНСЬКУ ГОРУ МОЖНА ЗВИДЖУВАТИ.

Атенський кореспондент газети Сан доносить, що до довгих заходах грецького національного туристичного бюра атонські черці остаточно згодилися на те, що чужі подорожні будуть могли звиджувати ску черненку республіку коли небудь, однак в числі не більшим, як 10 осіб нара. Але не вільно заходити там туди женщин.

Мущини мусять дістати наперед дозвіл міністерства закордонних відносин за 6 платою 100 драхмів (около півтора долляра), а потім цей окремий дозвіл настоятеля черненої республіки. При вході і виході кождого подорожнього докладно ревідують.

На горі Атос зберігаються старинні й дуже цінні памятки византійських імператорів і патріярхів. Відтам реалізується також прегучний вид на долину Трої і на гору Олімп

Надіються, що з часом будуть лінії загальними дозвіл звиджування атонської гори, особливо коли таке звиджування зачне приносити значний дохід

ДРІБНІ ВІСТІ.

З Риги доносять, що до Сталіна стрільна два рази приїдверний сторож, Чайнікідзе, що сам е Грузином. Сталін мовив, удавочи постріляється, а Чайнікідзе себе застрілив. Тепер большевицького диктатора стережуть німецькі комуністи

У Львові почали виходити український щоденник „Час". Редактором е Микола Голубець

В Сокалі в половині липня почав виходити двотижневик „Змагання". Се безпартійний ілюстрований часопис, при виданні для Сокальщини й Волині

ЧИСЛО БОЖЕВІЛЬНИХ В БОЛЬШЕВІЇ.

В большевицькій статистика подає, що в большевії є два мілюни божевільних. Половина з того інтелігенти. А що населення в большевії є коло 150 мілюнів, то виходить, що на кождих 75 людей припадає один божевільний. Се вже показує ту страшну нужду, яка панує в большевії.

Поширюйте „Вістник" поміж своїх сусідів і приєднуйте нових передплатників.

ВСІ РІЧИ ЦЕРКОВНІ НАШОГО ОБРЯДУ,

ЗАМОВЛЯЙТЕ ТІЛЬКИ В НАШІМ УКРАЇНСЬКІМ ПІДПРИЄМСТВІ.

Пишіть по інформації і цінники до

PROVIDENCE CHURCH GOODS
824 Main Street
WINNIPEG. MANITOBA.

ДЛЯ РІДНОЇ ЦЕРКВИ

ВИХАЙ СЯЄ СВІТЛО ВАШЕ ПЕРЕД ЛЮДЬМИ, ЩОБ ВОНИ БАЧИЛИ ВАШІ ДОБРІ ДІЛА І ПРОСЛАВИЛИ ОТЦЯ ВАШОГО, ЩО НА НЕБІ

(Мат. VI 16).

Сеньків, Ман.

Тимко Чубей	1 00
Іван Саламандик	1 00
Микола Дідийчук	1 00
Степан Гаврилюк	50
Василь Танчик, Роза, Ман	1 00
Павло Вишівський, Калгеро, Ман	1 00
Степан Жаровський, Арбакл,	1 00
Михайло Якубовський, Толстов,	1,00

Всім жертводавцям щира подяка признання за те, що спомогли свій Церковом згідком Різдві Церкві.

Комісторія Української Греко-Православної Церкви в Канаді,
Прот. С. В. Савчук, голова.
479 Andrews Str., Winnipeg, Man

ПОМАГАЮТЬ МАТІР КАТУВАТИ.

В Пінську був в днях 1—3 вересні польський зїзд, на якім Поляки радили, як би православних Українців від Польщею переводити на „уджендову" унію з Римом. З Поляків були: еп. Лозинський, ерх. Ропп, еп. Пшездецкий, еп. Лукомський та еп. візитатор еп. Чарнецький

З галицьких гр. кат. духовних були: о. Слюзар (ректор), о. др. Іщак і о. Хомин (редактор „Ниви"), двох осо Василіян, о. Зячківський (ігумен з Дрогобича) і о. Т. Гагуцинський, ігумен зі Львова

Крім того було 14 духовних східно - славинського обряду" (уджендова унія), між тими трох езуїтів, та около 40 польських ксьондзів

На таке сходить і туди йде гр.-кат. церква! Де вороги надіжаються, як би український нарід знищити, там представники гр. кат. церкви з собі сунуть, щоби ворогам помагать. Се вже хрунівда в живі очи, що вироставе підтиває руками Польщі і Риму

НЕМА УКРАЇНЦІВ ШКОЛИ

Урядова польська статистика виказує, що на Волині у 1929-30 шкільному році 97 тисяч дітей не ходило до школи. В 1930 р. до школи не ходило 116,000 дітей. А недовно число шкіл й учителів ще зменшать. Пригадати, що на Волині е ледво кілька шкіл, де вчать українською мовою, отже до чого воно йде?

АДРЕСА КОНСИСТОРІЇ.

Осідок Консисторії Української Православної Церкви в Канаді е в Вінніпегу. Всі листи до Консисторії треба надсилати на руки голови Консисторії, протоієрея С. В. Савчука, на адресу:

Rev. S. W. Sawchuk
479 Andrews St.
Winnipeg, Man.

ЦЕРКОВНИЙ КАЛЕНДАР НА 1931 РІК.

ЖОВТЕНЬ.

1 Н Ермея сп
2 П. Трифіма мч
3 С Евстахія, ж. і д

4 Н. **Нед. 18 по З. С. Д.**
5 П. Фоки, Рими
6 В. Зачатія Ів. Хрестителя
7 С Текли пр
8 Ч Євфросинії пр
9 П. † Івана Богослова
10 С. Каліграта мч

11 Н **Нед. 19. по З. С. Д.**
12 П. Кирияка
13 В. Григорія сміч
14 С **Покрови Пр. Богородиці**
15 Ч Кипріяна сміч
16 П Ігнатія сміч
17 С. Єротея сміч

18 Н **Нед. 20. по З. С. Д.**
19 П. † Ап. Томи
20 В. Сергія і Вакха м
21 С Пилипії пр
22 Ч † Якова Ап.
23 П. Еллодія мч
24 С. Филипа ап.

25 Н **Нед. 21 по З. С. Д.**
26 П. † Карпи мч
27 В. Параскеви пр
28 С. Єлпидія пр
29 Ч. † Анастасії мч
30 П. Олія пр

ДІТИ З ЗАГРАНИЦІ

З початком ... шкільних виїхали до Г... з заграниці ... і Німеччини 10,000 ... дітей. Іх розмістили ... них околиціях і здають ... дітей перепилися ... русом

ПРИМІРНА ТВЕРДІСТЬ

Мешканці Дани пють ... одну шесту ... рівки, що іх пили 20 літ тому ... чом нема протидії ... високими податків на ...

ПОРЯДОК БОГОСЛУЖІНЬ о. П. Запорожець. Вересень.

Жовтень:

1 нед. Покрови Пр. Богор.
18 нед. Дуброві
24 суб. Служба Божа в 7:30 ...
25 нед. — Служба Божа — Деснє
25 нед. — Ледяни — Храм Преображення Господня ...
434 Minnipegaffe St. W.

ПОРЯДОК БОГОСЛУЖЕНЬ о. Є. Гриценко.

Жовтень.

4 Неділя - Гарденеон
11 Неділя - Толстой

ЦЕРКОВНИЙ УСТАВ НА 1931 РІК.

ВЕРЕСЕНЬ.

Жовтень:

1 Неділя 18 по Зісланню с. Духа: Голос 2. Утр. Єв. Івана XX. 19 Мт. Ап. 2 Кор. IX 6—11; Єван Лк. V 1. 11.

11. Неділя 19 по Зісланню сь. Духа: Голос 2 Утр. Єв Івана XX. 19 Лит.: Ап 2 Коринтян XI. 21 і XII. 1—9. Єван. Лук. VI. 31—36.

14. Середа. Покров Пресв. Богородиці. Утр. Євав.: Лук. І. 39—49 і 56 Лит.: Ап. Жит. IX. 1—7. Лук. X. 38—42 і XI. 27—28

18 Неділя 20 по Зісланню св. Духа: Голос 3. Утр. Єв Івана XX. 19 і Ап. Галат I. 11—19. Єван. Лук. VII. 11—16.

25. Неділя 21 по Зісланню сь. Духа: Голос 4. Утр. Єв Івана XVI. 1 14 Лит.: Ап. Галат II. 16—20. Єван Лукн VIII - 5- 15

Український Релігійний дво-тижневик в Канаді.

ВІСТНИК
THE HERALD

THE HERALD
Box 3684
WINNIPEG, MAN.

РІК VIII. ВІННІПЕГ, МАН., 15-го ЖОВТНЯ, 1931. WINNIPEG, MAN., OCT. 15th, 1931 ЧИСЛО (137) 20

БОЛЬШЕВИЦЬКЕ СТРАХІТТЯ.

До чого довів страшний нелюдський большевицький терор, постійні злидні й нужда, говорять самі большевицькі статистичні дані: в цілому большевицькому „сорай" нараховують тепер два мілюни божевільних. з чого половина сього числа припадає на інтелігенцію. Всього населення в СРСР буде тепер біля 150 мілюнів. Значить, на кожних 75 людей припадає один божевільний Ось такий „рай" створили большевики!

З ЧЕРВОНОГО РАЮ.

В Краматорську на Радянській Україні закінчився процес 62 урядовців організації харчового постачання за саботажі, сбето за „шкідливе викликування голоду". Пятьох головних обвинувачених, Єлатова, Старинченка, Дарита Дукина і Ліферова, засудили на кару смерти, решту обвинувачених на довговічницьку тюрму.

З СЕЛЯНСЬКО-РОБІТНИЧОГО „РАЮ".

В останньому часі рад-урядовці тікають селяни з селянсько-робітничого „раю" за рязьким кордоном і оповідають про сей „рай" дуже цікаві річи. Недавно втік звідти селянин з села Цінц, медвежої волости, на Луччин. Оно видає ви, що селянського без права, мук, голоду і пониження він не міг довше стерпіти і тому, рискуючи життям, утік

ПРИХАВ ДЕЛЕГАТ „РІДНОЇ ШКОЛИ.

На кораблі „Бремен" приїхав до Америки делегат „Рідної Школи", Лев Яєінчук. Делегат має відвідати українські колонії в Америці та в Канаді, щоби пойнформувати український загал про стан „Рідної Школи" та взагалі про шкільництво й культурно-просвітну справу на рідних землях.

НУЖДА ВИЙДЕ НА ДОБРО — КАЖЕ ФІЛЬОЗОФ.

Ернест Діме, французький фільозоф, що прибув щойно з Парижа, каже, що теперішня економічна нужда, се укрите благословення

На його думку з теперішнього економічного замішання повстануть великі уми, які поведуть ціле людство до високих ідеалів. Нещастя отверезить людей, а сего якраз потребує теперішній світ

СКАРГИ ГРЕКО-КАТ. ДУХОВЕНСТВА ДО ЛІГИ НАЦІЙ.

До Ліги Націй вплинуло поважання української меншини в Польщі, що торкається трактування українського греко-католицького клиру в Галичині.

Із Женеви повідомляють, що секретаріят Ліги Народів у Женеві відкинув ту скаргу.

БУРЕВІЙ У ЛЮБАЧІВЩИНІ.

Любачівщину навістив страшний буревій, головно село Олешичі. На фільварку Саліги завалилася стіна муровані стайні та потовкла 5 людей, а 4 коней вбила.

Буревій порвав кріві з фільварських будинків і повирвав стари дерева з коріннями. Також в інших місцевостях повіяв заподіяв буревій великі шкоди.

ПОТОНУВ ІЗ КІНЬМИ І ВОЗОМ.

В ріці Пруті потонув 18-літній Петро Футуляйчук із Кіяждора. Він переїздив вже ном тою рікою, вертаючись з Томашпіля.

Вир схопив віз і хлопець потонув з кіньми й возом.

МАМА ПРОДАЛА ДИТИНУ.

Недавно бразилійська поліція заарештувала сумний випадок Властитель одного цирку купив собі 3-літню дитину від убогої матері за невелику суму. Мати продала дитину, щоб могла чим жити. А власник цирку дитину держав у клітці разом з малпами, били, катували, їсти не давав, поволі вигнав руки, ноги, щоби була дитина здібною скакати заробляти на цирк.

ДЕСЯТЬЛІТНІЙ СИЛАЧ.

Єдин німецький хлопчина Герман Ліхтерфільд, котрий мимо свойого молодого віку має таку силу, що розриває ланцюхи і гне залізні штаби. Лікарі, що оглядали того хлопця, кажуть, що причиною його надзвичайної сили є рід хороби, яка витворює ненормальні желези. При сій силі хлопець дуже ніжний і довсім не похожий до бійки.

ХОТІЛИ-Б ВИСУШИТИ МОРЕ.

Італійські інженіри виробили проект, по якому можна-б осушити велику частину Середземного Моря. Вони кажуть, що се море само висохлоб-б, як би не діставало води з Атлянтійського Океяну. Тому вони радять, щоб загородити великими гребляими Гібралтарський Пролив і допускати в Середземне Море менше води.

ЖАХЛИВИЙ МОРД В БРУКЛИНІ, ЗЛ. ДЕРЖАВИ.

Недавно тому звірюків на себе увагу в Брукліні автомобіль, що стояв цілу ніч і ранок з засвіченими світлами перед одним домом при 66 вулиці. Коли його відчинено, найдено в середині два старі мішки, а в них трупи двох замордованих нюйорських генгстерів.

Обидва були замордовані пеїмірно звірським способом.

Одним з них, Біл Прайс, мав скований ззаду руки і уста заткані бавовною. У другого, Едварда Фленагена, руки були зашнуровані на плечах дротом і рот заліплений пластром.

Обезвладнені тим способом жертви було холоднокровно заколені ножем. Прайс мав три рани в серці, а Фленаген десять ран, всі довкола серця. Коли жертви були замордовані, іх завито в газетний папір, запаковано в мішки та лишено в автомобілі. Автомобіль був зареєстрований на особу і таку адресу, яких нема в Брукліні.

Обидва замордовані „генгстери" належали до бутлегерської шайки і були вже карані. Правдоподібно впали тепер жертвою війни між двома бандами.

ПІДОЗРІВАЮТЬ УНІВЕРСИТЕТСЬКОГО ПРОФЕСОРА У ВБИВСТВІ.

В Гемптон, Вірджінія, обжалювано університетського професора з Теннеї, Кеннз, за вбивство власної жінки. Жінка професора втопилася перед місяцем в Гренд Вю-Біч. Тепер обвинувачують професора, що він держав жінку обіма двома руками під водою, поки вона не утопилася.

ВЕЛИЧЕЗНИЙ ГРАД.

Дня 5 вересня перейшла над Вилепщиною величезна градова буря, така, що найстарші люде не памятають подібної. Над селом Жировці впав град в кусинках пів кільограма ваги. У всіх хатах повибивав шиби. Люде втікали перед ним, бо мір він їх пострашити дуже небезпечно.

В Шилковицях впав град у кусинках, що важили подекуди один кільограм.

Найбільшої величини град упав на дорозі між Сдоніком і Якимовичами. Деякі кусинки леду доходили в промірі до 15 центиметрів.

Є богато покалічених людей та вбитої звірини, домашної і дикої. В самім місті Слонімі упав град величини малого горіха. Все те звищення тревало всього 10 хвилин.

ПРИЗНАЧАЮТЬ МІСЦЯ В ЦЕРКВІ ПІСЛЯ ЛІТ ЧЛЕНСТВА.

В мілюнерській церкві — Рокефелера на Ривер Сайд Драйв в Ню Йорку упорядковано сидження після того, як довго хто е членом церкви

На передні сидять найстарші літами приналежности, а за ними сидять члени. Щобно за членами може сідати пересічна публіка, яка приходить сюди з цікавости

ВІНЧАННЯ НЕВІЩИКІВ.

В Китаю захована звичай святати невіщиків. Як умре член родини що не женатий — парубок, батьки й родина покійника журяться, згадавши, що він і поза гробом зауважений на самоту і стараються сьому зарадити. Вони вишукують другу таку сімю, в якій в той сам час померла дівчина, цуть до її батьків і починається святання, немов се живі жених і невістка. Коли переговори між батьками закінчені, приносять врочисто домовину дівчини до труни парубка і тут відбувається повний обряд вінчання в прияві своїхів і приятелів обох родин. Китайці вірять, що так повінчані покійники живуть і поза могилою як подружжа.

21-ЛІТНЄ НЕМОВЛЯТКО.

В Лукові біля Бидгощі живе 21-літній хлопець Паперовський, що ставав сього року до військової бранки. Принесли його в колиски, бо „новобранець" має неровинене тіло: виглядає як однорічна дитина, а не вміє говорити.

УРЯДОВЕ ПОВІДОМЛЕННЯ.

Отсим повідомляється всіх священників і всі громади, що почавши з дня 10 жовтня с. р. всі гроші для Консисторії, — як внески на діецезальний фонд від громад, річні вкладки від священників і вірних, вплати на групову асекуровацію від священників та всякі пожертви на цілі Діецезії — треба висилати на руки КАСІЄРА КОНСИСТОРІЇ, п. Йосифа Богонося, при чому листи треба адресувати так:

Mr. Joseph Bohonos,
683 Anderson Ave., Winnipeg.

У всяких иншим церковних справах треба писати до голови Консисторії, прот. С. В. Савчука.

Дано в місті Вінніпегу, Ман., дня 1 жовтня, Р. Б. 1931.

КОНСИСТОРІЯ УКРАЇНСЬКОЇ ГРЕКО-ПРАВОСЛАВНОЇ ЦЕРКВИ В КАНАДІ.
Прот. С. В. Савчук, голова.

ДУМКИ И СПОСТЕРЕЖЕННЯ.

Греко-католики в Канаді мають богато лечого такого, за що повинні дякувати православним Українцям. От хоч би за те, що мають тепер менше французьких „пінів", як колись мали; що деякі з їх целебів вже бодай по людське око заховують обіт безженства; що дістали нового епископа (чи лішого, як його попередників, в те не входимо). Ну, і богато ще де чого.

Коли вперше почався рух за Українську Православлюю Церквою в Канаді, католицькі власти цідняли як найзавзятійшу боротьбу проти всіх прихильників руху. А щоби не допустити своїх вірних навіть приглядатися тому рухові, то представляли православних як поган, як єретиків, як ворогів християнства, з якими правовірним католикам не то що, а по сусідськи жити не можна. Коли-ж хто з греко-католиків відважився бодай глянути ласкавим оком в сторону православних, того піддавали найстрогійший кари: відправляли від сповіди Хто-ж вмирав без сповіди, того не дозволяли ховати на католицькім цвинтарі, хочби померший і був членом католицької громади, отже і співвластителем цвинтаря

Щоби як найбільше відгородити греко католиків від православного руху, славної памяти еп. Будка, на місії в Йорктоні, Саск. сказав. що він накаже католицьким громадам мати два окремі цвинтарі, з двома окремими написями На одним буде написано „Се цвинтар для людей", а на другім „Се цвинтар для свиней" На перший будуть ховати практикуючих греко-католиків, а на другім ну, вже знаєте кого

Таку заяву зробив еп. Будка чи не в 1918 році. А шість літ пізнійше приїхали представники від греко-католицького цвинтаря в Віннінегу до православних Українців, тай кажуть: „Ми чули, що ви хочете купувати цвинтар. Пощо вам се робити? В нас цвинтар великий — е де ховати. Отже ховайте своїх покійників на нашім цвинтарі". Кажуть православні: „А що ваш еп. Будка на те?" Він є тростом вашого цвинтаря". Кажуть греко-католики: „Ви тим не журіться. Ми вам ручимо, що все буде добре, тільки ви не купуйте свого окремого цвинтаря. Не досить того, що дізнаємося за життя, то ще й по смерти будемо дізнатися?"

Послухали православні ради греко-католиків й не купили цвинтаря. Почали ховати своїх померших на греко-католицькім цвинтарі і ховають доси

Яка з сього наука, най самі читачі тогадаються. А коли хто в Канаді знає про другий такий випадок, де би католицькі власти позволяли православним ховатися на католицькім цвинтарі, най нам про се напишуть Бо хіба не варто відмітити такий гарний примір християнської любови і виросумілости?

Говорячи про цвинтарі, треба зареєкордувати ще й такий факт:

Католицька церква забороняє своїм вірним хоронити померших на некатолицьких цвинтарях, отже католицькі священики відмовляються відправляти похорони на такім цвинтарях. Але заходять випадки, коли католицька церква мусить уступати зі свого становища і йти на уступки. Таке сталося недавно в Брукленде, Ман (місточко під Віннінегом).

Є в Брукленде споре число греко-католиків. Мають своє запомогове і просвітне товариство і почали організувати церкву. Під мандат від місточка є англійський цвинтар, на якім однак католикам не дозволено ховатися, бо він — некатолицький. Тому, що до греко-католицького цвинтаря їм не блище чим 15 миль, то греко-католики в Брукленде волюють ховатися на англійськім цвинтарі, а що їх священики не хотіли на згаданім цвинтарі ховати, так вони почали кликати українського православного священика. Похован той одного мерця і другого (членів місцевих греко-католицьких товариств та членів греко-католицьких церков в Віннінегу), вподобаєся людям священик і його відправа — і зродилася думка про зорганізування української православної громади.

Почули про се греко-католицькі ксьондзи і давай бити в дзвін тривоги. Пішли до епископа Ладики і той, всім на чудо та на диво дозволив своїм священикам ховати греко-католиків на Брукленде на англійськім, отже протестантськім цвинтарі

А греко-католики тепер говорять „Що се має значити? Колись було не можна, а тепер вже можна. Колись був гріх, а тепер вже нема гріха. Дай Боже здоровля тим православним, що нам таке добро для нас зробили, та що нашого епископа на розум навели!"

Так, не за одно греко-католики поклонині дякувати православним Українцям.

В одній місточку під Віннінегом згорів косьол. Згорів до тла, тільки 175 гальонів вина, що було в салері під косьолом, не згоріло, бо ревні члени завчасу бочки на двір викотили Кажуть, що колиб були не так ревно вино викочували, то могліб були деякі церковні річи виратувати. А так погоріли

Подумають цікаві: А що те вино робило під косьолом? На се відповіди не маємо, але пригадуємся нам, що в книжці про життя Йосафата Кунцевича, автор книжки такий страшний гріх против православних наводить: Схизматики, — каже він, — не тільки, що вбили святого Йосафата, вони в своїй скаженій ненависти до Риму і папи римського напали на пивницю святого Йосафата і викотивши бочки з вином і пивом на двір, повидливали дорогі напитки на землю!

Отже — чи можна уявити собі більшу ненависть до папи римського чим ту, через яку проклятії схизматики змарнували стільки дорогого напитку? Мабуть, що не можна

„Вшистко едно" в греко-католицькій церкві в Канаді продовжується дальше. Недавно одна польська громада недалеко від Віннінегу посвячувала угольний камінь під римо-католицький косьол. На святі були ріжні католицькі і польські достойники, а між ними також бувший русско-православний, а тепер греко-католицький священик о. Божик. Репрезентував на тім святі, як доносила одна англійська газета, маніторських греко-католиків

Посвячували колись греко-католики угольний камінь під церкву в Віннінегу, — то на святі ,були також польські ксьондзи. Посвячують Поляки угольний камінь під свій косьол — і в святі бере участь греко-католицький священик.

„Вшистко едно" в повній своїй славі

В кілька місяців по своїм висвяченню греко-католицький епископ побудував собі палату, яку обчислюють на 35,000

А тепер кажуть, що греко-католики тільки податку платить річно около 800 долярів.

А епер кажуть, що греко-католики оглядають палату зі всіх сторін, тай говорять між собою: „Звідки він взяв стільки грошей? Ми йому не дали, отже хтр дав? І чий він тепер епископ, ми наш, чи тих, що дали гроші на палату? Щось тут не тее"...

Під Католицьким Правлінням Польщі.

Перед роком Поляки поарештували були українських послів і деяких Поляків І що-ж? Польські вязні, що були в берестейській тюрмі, давно на волі, а бувший український посол Вислоцький сидить досі. Бувший посол Палій не може діждатися ані акту обжалування, ані увільнення за запорукою і доси не знає, за що його арештовано і за що вже рік сидить в тюрмі. Є в берестейській тюрмі вязні Українці, що сидять від кінця 1930 року (як Стефан Сенишин з Рівного), що аж голодівкою добиваються акту оскарження

В Гродні арештували ученика ремісничої школи, Жидка Женакера. Як таке було, не знати, але аж коли перевезено його тіло на жидівський цвинтар, повідомлено матір про смерть сина. Очевидно хлопця замордували.

Минувшого року в польській „Газеті Бидгоській" була стаття про страшні відносини в берестейській тюрмі. Стаття мала заголовок „Моральне здичіння". Редактора заскаржили і він хотів доказати свою слушність зізнаннями тих, що в тюрмі сиділи. Польські власти почали справою крутити, вкінці свідків не допущено до зізнань, а редактора засуджено на три тижні арешту.

Найновійші вісти подають, що богато Українців арештували Поляки — в Кушновичах, в Комарні, в Бібрці, в серніку, Городищу, в Борисаві в Мразинці, в Губичах, в Попелях, в Тустановичах, в Дрогобичі, в Белзі в Підлютім, в Сколім Отже вже маємо 14 місцевостей в кождій арештовано від кількох до кількайцятьох

В селі Бербіжі, коло Белза, самі Українці крім трох колоністів Мазурів і зайдя тих трох Мазурів Польща примушує українських дітей, щоби вчили-ся лише по польськи. Української мови з школи викидає

Все, що тут розказано, се лише кілька примірів тої злочинної польської роботи, яку вона виконує день денно і на всіх просторах української землі. І не сміємо забути, що та Польща, се рідна дочка Риму і католицизму. Рим її величає. Рим їй помагає, Рим її благословить. А хто помагає нашому ворогови, той таксамо є нашим ворогом

ПЯТЬСОТ УНІВЕРСИТЕТІВ.

Обчислюють, що в цілім світі є около пять сот університетів, а в тринайцятім столітю було тільки 77. В Америці одна особа на кождих 125 отримує університетське образования, в Німеччині одна особа на 650, в Франції одна на 700, а в Англії одна на 1000. З того однак, який є загальний стан культурно-освітний кождого з повище вичислених народів, треба вносити, що університетське образования не є конечною вимогою освіти та поступу. Найбільшу ролю в житю людей відграють школи народні і середні

ПОХОДЖЕННЯ ЕПИСКОПАТУ

в звязку з питанням про благодатність Ієрархії Української Православної Автокефальної Церкви.

(Продовження)

Отже Климент свідчить, що в першому столітю в Церкві Римській і Коринтській (до повстання розрухи церковної) церковний устрій спирався на тотожність пресвитерів та епископів. У Римській Церкві такий устрій залишався і на початку II століття. Се підтверджується слідуючим фактом. Святий Ігнатій Антіохійський, пишучи перед своєю мученичою смертю (107 р.) послання до Церкви Римської, ані словом не згадує про її епископа, навіть не витве його і взагалі не торкається питання про епископат. Між тим у кождому з інших шести своїх послань, писаних до інших Церков, він постійно вертає до сього питання, виносне цього епископату, як вищого ієрархічного стану, окремого від пресвитерства, і закликає вірних до послуху своєму епископові. Се показує, що Римська Церква тоді ще залишалася при первісному ієрархічному устрою та управлялася радою пресвитерів — епископів; окремого-ж епископа, як вищого достойника, що не мала. Святий Ігнатій не співчував такому порядкові, а тому обійшов його мовчанкою

Проте Римська Церква держалася такого устрою ще й довший час по смерти Святого Ігнатія, котрий, як бачимо, був горячим прихильником відокремленості епископського служения від пресвитерського. Се-ствердженє писаний за часів „мужів апостольських" у Римського пастиря, що має назву „Пастиря". Автор-ство його приписують Гермові — по словах Оріґена (до Рим. XVI: 4) та Евсевія (Ист. Церк. III: 3), тому самому, якого згадує Апостол Павло у посланні до Римлян (XVI: 14). Сей документ в цілому датують половиною другого століття. Але-ж як приглянутися до його внутрішнього змісту та до зовнішньої форми оповідання, то нетрудно помітити, що він повстав не відразу, а був писаний послідовними частинами на протязі сорока літ, і через те на якому відбилися особливости церковного життя римських християн у ту пору.

Зокрема, в „Видіннях" (частина „Пастиря") маємо памятник тодішніх ієрархічних взаємовідносин у Римській Церкві. На чолі її стоять предстоятелі, чи пресвитери (Вид. II, 2; „скажи предстоятелям Церкви", Вид. II, 4: „прийшла Матрона і запитала мене, чи я вже доручив книгу пресвитерам... Читай її сіємо місці разом з пресвитерами, що стоять на чолі Церкви"). До складу ієрархії автор устами Матрони — фігуральний образ Церкви відносить апостолів епископів, учителів і діяконів; з них одні вже померли, інші ще живуть (Вид. III: 5). Апостоли та учителі належали до надзвичайних служень перші сної Церкви, не зв'язаних з певною церковною громадою, унаслідування від чадових апостольських (Ефес. IV: 11-12) і відомих з т. зв. „Науки 12 апостолів" (с. 11, 13 15). Звичайними-ж ієрархічними членами являються епископи та діяконики, із котрих перші названі тут „пресвитерами, що стоять на чолі Церкви".

Нарешті, і в IX притчі (частина „Пастиря") Герм відносить до церковних служень — Апостолів і учителів, котрі навчали по цілому світу, діяконів та епископів (с. 25—27). Відсутність упоминання про пресвитерів і тут означає лише те, що вони не становили окремого ступня ієрархії, а були особами, однозначними з епископами.

Цікаві вказівки дає також післання Св. Полікарпа Смирнського до Церкви Филиппійської, писане в рік мучеництва Святого Ігнатія Антіохійського († 107 р.). З порад; удалених автором для вірних Церкви Филиппійської, видно, що на чолі її стояли пресвитери з найвищою епископською владою. Так, миряним ставиться в обовязок „підлягати пресвитерам і діяконам, як Богові та як Христові" (с. V: 3); пресвитерам рекомендується бути милосерними, до всіх щирими, уникати несправедливих судів, не вірити обмові та не видавати вироків суворих (с. VI: 1) і т. н. Сі обовязки характеризують пресвитерів филиппійських, як вищих предстоятелів і управителів Церкви (тоб то в розумінні Новозавітнього Святого Письма). В кождім разі, коли би в сій Церкві були крім них епископи, то напевно були би вказані також обовязки миряй і пресвитерів перед їх епископом, було уділено йому певної поради, або принайміні як то все водиться, було би згадано його імя.

Нарешті звернімося ще до одного памятника, який, що правда, відомий нам у пізнійшій редакції (від V-го віку), але в основній частині належав до часів апостольських; се грецький текст літургії Святого Апостола Якова. Тут в сирійській молитві читаємо „Помяни, Господи, і її (св. Соборної Церкви) святих отців і братів наших і епископів по всій вселенній, що правдиво проповідують слово істини". Дальше дуже докладно перечислено різні стани вірних. Не згадуючи одначе про царів і світську владу, чтеців, іподіяконів, про пустинників та монахів, а навіть двічі священиків, — чим доказується велика давність сієї молитви; після того слідує молитва священодіючого за себе і діяконів: „Помяни і мене, о, великий и великої милости Твоєї, недостойного Твоїх, і мене смиренного і недостойного раба Твого, і діяконів, що стоять навколо святого Твого жертвника"... Про пресвитерів зовсім не згадано, хоч молінія за них знаходиться у всіх відомих нам літургійних текстах а навіть і в пізніших текстах літургії Св. Якова. Отже й тут відсутність молитви за пресвитерів указує лиш на те, що за раннїх часів Церкви пресвитери ще не становили окремого ієрархічного ступня, а звалися одночасно епископами, і були ними.

Ієрархічна реформа.

Таким чином, на підставі різноманітних даних можемо вважати безсумнівним фактом, що у добу „мужів апостольських" епископи значили те-ж, що й пресвитери, і ставили з ними одну ієрархічну ступінь. Се ствердження для церков Палестинської (Наука 12 апостолів), Антіохійської (Посл. Ігнатія до Римлян; послання Климента до Коринтян (с. Гермо) і Филиппійської (зист Полікарпа); такий самий лад істправити евхаристію та скликати вірних на молитовні зібрання, які виключали з громади вірних тих, що провинилися проти віри чи моралі; тому вони втратили назву епископів і залишилися пресвитерами — як старші в громаді. Одночасно їх предстоятель залишався вже з іменем тільки епископа, хоч і був також пресвитером (по віку), як сього вимагав характер нових ієрархічних взаємовідношень.

Місцем, де ся реформа зародилася й звідки поширилася по всій Церкві, був Схід, а саме — славне місто Антіоха Епіфана над рікою Оронтом, — а творцем і горячим апольогетом її був епископ Церкви Антіохійської, св. Ігнатій Богоносець. Церковні перекази дають взагалі мало даних про часи „мужів апостольських", а через те — крім автобіографичних матеріялів у листуванню єдиним безперечним являється факт мученицької смерти св. Ігнатія в Римі, занесений до календаря під 20 грудня і датований звичайно 107 р. (хоч і без певних даних). Правдоподібно йому-ж належить почин антифонних співів у церкві на честь Пресятої Трійці, за яким — кажуть — потім слідував Святий Федір Студит у своїх „стеpенних антифонах".

Осуждений на смерть від диких звірів у римському амфітеатрі, Святий Ігнатій по дорозі до Риму пише сім посланій, у котрих якраз вистає за його тривога за цілість Церкви, загроженої з боку юдаїстичного гностицизму. Він вказує способи, якими треба зберігати церковну єдність та уникнути шкідливих єретицьких впливів. По перше, се — як найчастійші збори християн для богослужения. „Старайтеся — пише він до Ефесян — частійше збиратися для Євхаристії Божої і молитви хвалйння. Бо коли часто сходитесь, слабкість сили сатани, і згубна сила його ниціється єдністю віри вашої" (XIII) „Збірання нехай відбуваються частійше", радить він Полікарпові (IV: 2). (Напевно в звязку з сим, як зовнішній спосіб заохотити вірних на церковні збори, було запроваджено церковні співи, як то робили пізнійші церковні діячі)

Друге, до чого горяче закликав Святий Ігнатій, се - єдність богослужбових зборів. „Старайтеся, щоб тільки одну мати Евхаристію, бо одне тільки є тіло Господа нашого Ісуса Христа і одна тільки чаша в єдності крови Його, один жертівник" (до Філадельф с. IV): „найбільш уникайте розділень, як початку всякого зла" (до Смирн. с. VIII: порівн. до Ефес. IV, V, 2; Магн 6, 7)

(Дальше буде).

ОДНІ СЮДИ, ДРУГІ ТУДИ.

З нагоди відкриття „Східних Торгів", позиція арештувала велике число Українців у Львові Се одно! А знов вечором 5-го вересня відбувався у воєводи забава, на якій були: о. митрат Войнаровський, о. каноник Ковальський, о. каноник Лопатинський, голова Українського Католицького Союза през. Децикевич, дир. Мик. Заячківський, дир Земельного Банку Кривуцький і ін. Константинович. Се друге! Що-ж се все показує? Показує воно, що українська церква опинюється шорах більше в руках польських найманців.

„ДНІПРО"
орган Української Православної Церкви в Злучених Державах,
виходить 1 і 15 кождого місяця і
який коштує на рік $2.50.
Передплату висилати на адресу:
"DNIPRO"
1851 Germantown Ave., Philadelphia Pa. U.S.A.

„ВІСТНИК"
Релігійний часопис для Українців в Канаді
Виходить Ітго і 15-го кожного місяця.
Видає Українська Православна Видавнича Спілка.
Передплата: В Канаді — $1.50 на рік.
За границю — $2.00 на рік.

THE HERALD
Published semimonthly by the
Ukrainian Orthodox Publishing Company
Subscription per annum:
In Canada — $1.50. — Foreign — $2.00.

Адресуйте: — address
The HERALD, Box 3684, WINNIPEG, MAN.

„ДЗВОНАРІ", ЯКИМИ ЇХ БАЧИМО.

II.

Пишуть „дзвонарі"

На Великий Укр. з'єднались в 1921 р Українська Автокефальна Церква Через російсько-большевицьку годинних владик, Українська Автокефальна Церква відмовила від Вселенської Православної Церкви й Митрополичої Київської, людина великої віри і християнського характеру, не мав признання у Вселенській Православній Церкві, як того признання не мали і всі її єпископи

Розсудні люде читаючи таке, скажуть:

Коли справа так стоїть, то з цього з московськими єпископами. Але з тими, що мають патріярше признання, мають за собою формальну канонічність, а на ділі, роблять таку погану роботу — добрих людей від Церкви відганяють. Се-ж протиканонічна робота, проти-християнська! Проти-церковна!

Так! **Українська Православна Церква не відійшла, а тільки її відогнали, відсунули московські єпископи.** Ми вирішуємо: **Хотіли відсунути і так її ослабити і поневолити — отже злочинна робота!** Та так би й казати

Дальший льогічний висновок такий, **що Українська Православна Церква цілком права, безвинна, а вся вина за московськими єпископами.** І тому їх, як кривдителя, треба осуджувати і тягнути на суд до відвічальности

В „дзвонарів" же немов виходить, що вина за Українською Православною Церквою, бо вона „неканонічна, не має признання" Не має канцелярійних печаток. Тому в цілій їхній писанині впадає в очи, що вони оборонця не слушности, тільки канцелярійної канонічности Коли дістали патріярше признання, то все рівно вони мають змогу з Вселенської Православній Церкві, і право голосу і репрезентації Словом — патріярше признання підносить їх понад усіх дотеперішніх працівників українського народу, понад його мучеників, понад тих, яких вони (хоч би таки московські єпископи) переслідували та переслідують

Та се претенсії як великі Нерозумні Слабе свідоцтво для тих, що такі претенсії в своїй уяві будують

Саме патріярше признання другорядна справа Першою справою мусить бути слушність, справедливість І патріярхи не встоїться, коли не стануть на безсторонній слушности Патріярше признання було з московськими єпископами, але яка з того користь і кому?

Казати, що Православна Церква невдала, богопротивна, грішна, бо не має канонічного признання се висліп нерозумі Се зводилосяб до того, що побитий (в Притчі о милосердним Самарянині) належить до винних Канонічність була би виправдування злочину. Се зводилосяб до оборони „апостольського наслідства" папіїв — тих папіїв, які (по словам кардинала Баронія) не мали і волоска епископського.

Канонічність, патріярше признання стоїть в „дзвонарів" вище праведности. Бо недармо-ж зазначують вони, **що митрополит Липківський хоч і дуже праведний чоловік і великої віри, але при всім тім не мав признання Вселенської Церкви.** Виходило би, що праведність для Церкви є другорядною справою. Праведним не дає вона признання тоді, коли дає московським єпископам (які, беручи на міру канонів, самі не є канонічними). Таке з писання „дзвонарів" виходить. Вони немов забувають, що праведність, се душа Церкви, остаточна ціль її стремлінь, її істнування.

Так, як „дзвонарі" се пишуть, можна би навіть висновувати, що вони шукають напасти на Вселенську Православну Церкву. Може не свідомо, але шукають. Бо подумайте: переслідуваний предвик Липківський не має її признання, а московські єпископи, які його переслідують, мають признання... Що про таку Церкву казати? Та мабуть „дзвонарі" не було вдома, коли вони все те писали

В розумних людей праведникам признання непотрібне, бо праведність сама за себе рішає. Вона без формального признання (коли хтось не хоче його дати) любисько може обійтися. Бо гідні люде і щирі християне праведности кланяються, а не признанню І той, хто дає признання, повинен також праведности кланятися

Щоби показати, що з Українською Православною Церквою на Україні не можна їм стоятн, переховують „дзвонарі" її гірке переживання **На приказ большевиків мусіла вона скинути митрополита Липківського, а потім Боревського. На приказ большевиків** „сама се розвязала" А тепер митрополит Павловський **на приказ большевиків** приказує Автокефальній Українській Церкви в Америці піддержувати большевицьку владу. Як, мовляв, з такими вязатися? Хто вони? Де? Які? Вязатися треба з чимсь певним..... З готовим...

Такі міркування, се хід по лінії найменшого опору. Практичні люде розумують справу на инший лад. Вони скажуть

1. Дійсні дяльні християне є будівничими Церкви навіть там, де її нема, де її доси не було. Вони не вдовольняться готовим. Не шукають за готовим

2. Що Українці в большевії (чи і де инде) роблять під примусом, те береться на рахунок того, хто примушує, а не тих, котрих ворог примушує

3. Коли усунення Липківського хотіли большевики, то се їх справа. Українців воно не обходить. В Україні він і тальше є їхнім митрополитом.

4. Те саме з Боренським Большевики його не ставили, отже він не їх, не для них. А що вони його не любять, то се їх справа. Вони можуть його обмовляти, за ним кричати, його переслідувати, його перегнати з місця на місце, поробляти його становища, рішати про нього на ріжні лади, але все те є чисто большевицьку справою. Воно може й не-поч відбиватися на Українців, як чужий лишесь митрополитом, як довго вони його поважають.

5. Те саме з розвязанням Церкви. **Большевики можуть розвязувати свою большевицьку Церкву, а чужу можуть лише переслідувати.** Вони можуть вибробляти всякі комедії, щоби викликати вражіння, що се Українці розвязали свою Церкву, можуть примушувати Українців підписувати ніквідаційні заяви і т. д., але все те не є українською роботою. Українська Церква для Українців не є зліквідована. Вона лише переживає тяжкі часи! Павловський може десять разів денно підписувати большевицькі диктати, однаком колиб він був гідним православним Українцем, він при кождім підписі буде думати: „От кодло гадюче"! А при кождій нагоді шепне українському народові:

Робіть не те, що з моїм підписом до вас приходить, але те, що диктує ваша українська слухність й наша українська справа! А те, що я роблю під примусом, не уважайте моєю роботою се робота ворога Так ви й розумійте і так приймайте! І так на неї відповідай те!

Лише з тими, що на такий лад справи будуть толкують, мають свій повадний чисдитися

— — —

На радощах забули „дзвонарі", що з радощі мусять мати межі забути й давай себе вихвалювати:

Наша Дієцезія незалежна від ворога Наша Дієцезія є теперешній час єдиною, що має канонічну лінію і признання у своїй Вселенській Православній Церкві і лучиться тим самим Патріярхиним Престолом, від якого нам було дано Христової віри прийняти її у цілости

Наша Дієцезія є одинокою Українською Церквою, яка має повне правний голос у Вселенській Христіянській Церкві

І на Дієцезія є одинокою самостійною Українською Церквою, яка не стоїть в найменшій залежности від будь-якої ворожої держави

Ані Польща, ані большевицька московська державна влада, ані Румунія не можуть назвати своїй Українській Православній Церкві в Україні своєю, ані не можуть її розвязувати.

Зробімо до наведеного уваги

1. Дієцезія „дзвонарів" незалежна від ворогів Але так само незалежна і Українська Православна (Автокефальна) Церква в Стейтах і Канаді. Точнісько таксамо! Тай усі инші Церкви, які тут є незалежні від тих ворогів, що живуть в Европі, Азії, Африці

2. Дієцезія „дзвонарів" є одинокою Ну, а що сказати про Православну Церкву, в якій є Україні під Польщею? Канонічний звязь має! Лучність з Патріярхом має! Канонічного голову має А що Діонізій Москаль, се в канонічне питання не входить Чим є вона сама собою? Чим є вона для Українців? Чим для патріярха?

Звязь з тим Престолом Так! Тільки вже від того самого Престола вийшло і підчинення Української Православної Церкви Москві 1686 року. А тепер Польщі Себто — хвали, та не перехвалюй!

3. Одинока Дієцезія, що має повноправний голос Ну Хто має право дати „дзвонарам" голос, той має право й відобрати, колиб захотів І що тоді буде? Що инше, коли „дзвонарі" мали свій власний голос, не зарожний.

1. Дієцезія „дзвонарів" незалежна від якої будь ворожої держави Раціїй! Але таксамо незалежна й Українська Православна Автокефальна Церква в Стейтах і Канаді Точнісько таксамо! Ба ніколи не менше

Ані Польща, ані большевиків, ані Румунія (посестра „дзвонарів", бо сама-ж вона канонічна!) не може накидати „дзвонарам" своєї волі, або їх Церкву розвязувати Се мовляв тому, що вона нині канонічна, має патріярше признання.

Колиб не те, що „дзвонарі" прийхали недавно з Африки, то вони знали би, що Польща, большевія і Румунія не можуть таксамо накидати своєї волі Українській Православній Автокефальній Церкві, ані її розвязувати. А то вже розвязали би Вони не можуть того самого робити і з церквами сектанськими, ані з жидівською церквою на американськім континенті. Не можуть, тай годі! І плач їм не поможе.

Але нехай „дзвонарі" перенесуться з своєю дієцезією до Польщі, до большевії, чи Румунії, а побачать чи на патріярше признання буде ворог оглядатись. Та що „дзвонарі"... Нехай поїде і сам Патріярх, а „дзвонарам" аж волос дубом на голові стане, як побачуть, як там його приймуть, коли схоче за правдою стоятн.

Наша земля з цим центром Престолом чисто духовна. Инших „дзвонарі" — Вона належить правно всім своїх представників на Вселенським Соборі, до якого недавно Два можність звертатись до всіх вірних українським народом Наша Церква... має після свого Христа дім України в Америці, в Канаді, в Бразилії; вона має заступатись у своїй Вселенській Православній Церкві за увесь вірний український нарід...

Коли на словах не скінчиться, то вічесний здобуток для українського народу. Зі сказаного виходило би, що на Собор не впустять ані тих автокефалів, яких кривдила Москва і її єпископи; не впустять мабуть і тих Українців, яких кривдить Діонізій Кривдителів впустить, кривджених ні. Нехай знають! А колиб і впустили, то не дозволять говорити — на кривдителів скажуться. Високо-ж — некаторичні

Впустить лише людей невинних і засуджених Впустить Діонізій, впустить московських єпископів, впустить румунських... І ті засівши поруч „дзвонарів" будуть говорити до схочу, що здобажають. Дивний буде той Собор, коли буде таким, як дзвонарі" собі уявляють.

Понесуть „дзвонарі" світло по Америці, Канаді, Бразилії... Ну, а що з Україною? З Київом? Чому би і туди не понести? Та... коли се буде те саме світло, що при ньім пишуть „дзвонарі" те, що пишуть, то — не богато вони темряви проженуть.

Вселенський Патріярх не віддав нашої Церкви на власть варшавського митрополита Діонізія... кажуть „дзвонарі"

Та така є правда. Де ким, а де коровай! Де вони, де патріярх, а де Діонізій! Вони в Стейтах, патріярх в Греції, а Діонізій в Польщі. Але нехай перенесуть „дзвонарі" свою дієцезію до Польщі, то побачать, що буде.

Кажуть „не віддає від власть Діонізія" ... Кажуть і не доказують. Чому було не сказати до кінця, що мовляв:

Не віддає від власть Діонізія так, як віддав православних Українців під Польщею.

Доси розглянули ми лише одно число „Українського Вістника", а кілько ніт цікавого. А що було би, колиб другі число подібно розглянуть.

Однаком досить і того. З наведеного вже можна догадуватись, яка в „дзвонарів" сила і якої роботи сподіватися. Не дуже велика і не дуже великої.

Для нас виглядає, що в їх роботі є богато звичайного авантурничого елементу. Чи вони про те знають, або думають, се инша справа Так воно є і се може довести до того, що „дзвонарі" стануть „притчею во язиціх". Така наша думка.

Канцелярська формальна канонічність має бути тою скалою, на якій вони зважують свою будівлю збудувати. Та чи така канонічність видержить напір життя?

Ми також поважаємо канонічність, але вона в нашім розумінню не виглядає ані так як „дзвонарі" її розуміють, ані так, як Москаль, ані так як дехто думає, що Патріярхи мусять розуміти. Ми маємо своє власне розуміння, збудоване на Божественній науці Православної Церкви, на її Канонах, на власнім розумінню, а що важне — на болючім досвіді Минулого і Нинішнього Української Церкви й Українського Народу.

Для нас Канони, се животворний чинник, закони праведности, якими не можна до схочу торгувати, давати, відбирати, тай для поганої справи ними послуговатися.

От як ми канони розуміємо!

ДО КОГО ПОДІБНИЙ ПЯНИЦЯ.

„Зустріло Його двох біснуватих, що вийшли з гробів, вельми лютих, так, що ніхто не важився ходити дорогою тією".
(Мат. VIII: 28).

О, який страшний стан тих двох біснуватих, про котрих читаємо в святім Євангелію Які вони люті, який жах вони наводять на всіх! Ніхто не тільки не міг, але навіть не важився „ходити тією дорогою". Стан, справді, жалібний і всякого убоління гідний! Але є безаконства і гріхи між нами, які не менше, а може більше перевертають натуру чоловіка, чим божевілля, — а першим з тих гріхів — се пянство.

Як той біснувався, — так лютує й той пяниця. Пяник не вважає на просьби жінки, на плач дітей, на науку церкви, на перестороги старших; ні батькова погроза, ні матерні просьби — нічого не вдіють з таким запроданцем свого бридкого нахилу.

І як страждає біснуватий, так страждає і пяний. Так само хитається й заточується, так само тратить свідомість, так само падає, вивертає очі, так само корчиться і трясеться, валюючися по землі. З уст його так само слина з пінною тече. Пяниця і для приятеля неприємний і для ворога посміховисько; для власної жінки немилий і для дітей страшний.

Пяниця гірший за всяку нерозумну скотину. Святий Василій Великий, зістановляючись над пяницею й порівнюючи його з скотиною каже:

„Чим пяник мудрійший від осла? Чим він лишний від собаки? Ніяке сотворіння не не пошпа мірх, хоча би його силувалась до свого ціла тисяча людей, а пяник не знає міри своєму лакимству"

Отже бачите, що пяниця більш окаянний, ніж біснуватий, більш нерозумний, ніж звірята. Св. Василій Великий каже: „Пянство, се дявол, в якого перемінюється сяюхоть сам чоловік; воно є матірю всякого беззаконства і ворогом чесноти"

Пянство — то не що иншого, як не-ім'ять розуму, несамовитість серця, забуба волі. Пяниця не знає, що треба говорити, про що розмовляти. Уста його завжди відчинені, й жадного запору на них нема Пяний не тямить, що треба сказати, а що можна тратити, але все хоче змарнувати, перевести і на вівець повернути.

Апостол Павло каже: „Не обманюйте себе: ні блудники, ні ідолослужителі, ні перелюбники, ні пещені, ні чужеложники, ні злодії, ні зажерливі, ні пяниці, ні непристойноморді, ни хижаки царства Божого не наслідять" (І. Кор. VI: 9-10). Чи чуємо, до якого товариства Апостол Павло пяницю зачислив? Пяниця і скверноділ однакові; пяниця і ідолопоклонник рівні; пяниця від злодія не ліпший. Так каже Апостол Павло.

Розважте, чи є що тяшого, як бути прикрим для Бога, зробитися ненависним і презирством для людей і злочинцем для самого себе. Пяниця невгоден Богу, бо він губить розум і добрі нахили серця, що даровані йому від Бога, бо він йде всупереч всьому, що Господь наказує.

Пяниця невгоден для людей, бо він своєю гидотою спричиняється до того, що всі ним гидують, а то і боятся. Чи можна довіряти чоловікові, про якого знаємо, що він на всяке лихе діло є здібний? Чи-ж не пянство являється причиною лайки, сварки, бійки, злодійства і всякої роспусти? Для кого же може бути приємна людина з нахилами до таких діл? До чесної справи вони не здібні. Допручить хто такому пропащому пяниці яку справу чи урядування, — він не виконає, довіритъ хто йому маєток — він змарнує, візьме хто його до якої услуги — нарazиться не тільки на неприємність а і стрaту. А щодо побожности, чесности, гідности, моральности, — то і сподіватися від такої людини не можна. В поморочений пянством душі не може бути ні розуму, ні совісти, ні статочности, ні віри, ні закону. Такий чоловік непридатний ні до чого і нікому не потрібний: він для суспільства як страховище, лютійше за всякого звіря.

Таким злочинцем пяниця є й для себе самого: бо чи може бути більше злочинство, як позбавити себе розуму, відібрати спокій сумління, позбавити всіляких способів до осягнення і поможення доброботу, навести на себе загальну ненависть, призирство і погорду, укоротити собі віку, позбавити щастя і долі, зачинити перед собою двері царства небесного, вкинути в безнадійну і страшну муку вічну в пеклі? Мабуть ні.

Любі браття! Треба нам зрозуміти, що пянство — то найстрашніший і найлютійший наш ворог, який псує і нищить і розум, і серце, і тіло наше, який вбиває сотні тисяч людей. Ворог сей страшніший за диких тиранів, небезпечніший він від моровой пошести, він чисто є жерелом нечистимих шкід і страти. Він обдирає людей з майна, руйнує їх господарства. Ворог той позбавляє його жертви доброї слави в людей і в світа А щоб доповнити міру своєї злоби, він в ненависти своїй вдирається в хати і родини, щоб там підірвати посвячені вузли згоди і любови подружої

Але що вже переходить всяку міру, то те, що він не тільки старається видерти все те, на чім можнаб заснувати всяке щастя і добробут на землі — він ще хоче і в другім розгробовим життю вкинути тих, які піддадуться йому, в безодню скорбот без міри і кінця в безодню вікового осудження

Ворога свого треба як найбільш стеречися, бо хто раз йому піддасться, тому вже тяжко від него увільнитися

СЛОВА МУДРОСТИ.

Обовязком кождого чоловіка є бути корисним для людства. — Сенека.

Не спішися вибирати приятеля, а ще менше спішися заміновати їх на других. — В. Франклін

Є тільки один спосіб боротьби проти спокуси — а то втікати від неї. Хто починає з спокусою переговори, той пропащий.

Коли чоловік перестане шукати відповіди на певні питання, які стають перед ним—тоді кінчиться його душевний розвій, а починається занепад

Жертви, які приносимо з любови, роблять нас богатшими, не бідніїшими.

Перла остає перлою, без огляду на те, де знаходиться — за циклом, на виставі, чи загублена на смітнику

НЕДІЛЬНА ШКОЛА

КАТЕХИЗМ

або

В ЩО ВІРУЄ ПРАВОСЛАВНИЙ ХРИСТІЯНИН.

(Дальше).

Молитва надає надії певности.

Господь Ісус Христос в останній Своїй прощальній науці так сказав Апостолам: **„Чого-б ви не попросили в Отця в Ім'я Моє, те сотворю, щоб Отець прославився в Сині"** (Іван: XIV: 13).

З тих слів Господа нашого видно, що християнин, коли молиться, повинен мати непохитну певність, що безумовно отримає те, чого просить і жадає собі від Бога. Отже молитва спричиняється до надання християнській надії певности й сили.

Молитва духовна й устна.

Можна молитися, не проказуючи слів своєї молитви вголос, а мовчки, в мислях, через утворення в умі й серці, в самій глибині свойого духа, певного молитовного настрою. Так, приміром, молився пророк Мойсей над Червоним морем, благаючи Бога про ратунок і визволення з рук фараона (Ісх. XIV: 15). Така молитва безмовна називається духовною або **сердечною.**

Коли-ж сей внутрішній молитовний настрій виявляється словами, або відповідною поставою тіла, або якимись якими чинами й зовнішніми знаками, то така молитва називається устною, або словищною.

Але одної устної молитви без духовної мало, инакше кажучи, коли людина устами лише вимовляє слова молитви, а розум й та серце несвідомі сього, — не тільки що сього не вистарчає до отримання ласки від Бога, але навпаки - відвертає ще й від нас, бо являється образою й зневагою для Бога. Про те виразно і Святе Письмо свідчить у словах: **„Люде сі наближаються до Мене устами своїми, і шанують Мене язиком, а серце їх далеко від Мене; та марно шанують Мене"** (Мат. XV: 8—9).

Сама-ж знов духовна молитва без устної може бути вгодною й приємною для Бога. Але що людина складається з душі й тіла, то ми повинні, згідно заповіту Апостола, **„прославляти Бога в тілі нашому й в душі нашому, бо вони Божі"** (1 Кор. VI: 20).

Сам Господь Ісус Христос, хоч і був духовним більш за всіх і за все, молитву Свою однак виявляв і словами й побожною поставою та відповідними рухами Свойого тіла; так Він зносив очі Свої до неба, стоячи навколішках, припадав до землі. Він же й сказав: **„Від повности серця уста промовляють"** (Мат. XII: 34), підкреслюючи тим, що глибші почування й зворушення душі вимагають конечне відповідного зовнішнього виразу.

Про молитву Господню.

Спільною для всіх християнів молитвою й взором для всіх молитов є **молитва Господня,** котрої навчив Апостолів Сам Господь Ісус Христос, а Апостоли переказали її всім християнам. Ось вона:

Отче наш, що єси на небесах!
Нехай святиться Ім'я Твоє;
Нехай прийде царство Твоє;
Нехай буде воля Твоя, як на небі, так і на землі.
Хліб наш щоденний дай нам сьогодні;
І прости нам провини наші, як і ми прощаємо винуватцям нашим,
і не введи нас у спокусу,
Але визволи нас від лукавого.
Бо Твоє є царство, і сила, і слава, Отця, і Сина, і Святого духа, нині і повсяк час, і на віки вічні, амінь.
Передне зазивне слово молитви Господньої.

Звертаючись до Бога з молитвою, називаємо Його Отцем нашим. Хоч Бог є Отцем всіх людей уже для того, що Він створив їх, але ми, православні християне, маємо найбільше права називати Бога своїм Отцем, бо, як дітей своїх, Господь **відродив нас і всиновив** ласкою Своєю через таїнство хрещення. **„Котрі-ж прийняли Його, дав їм силу дітьми Божими стати, тим, що вірують в ім'я Його, що не від крови, не від хотіння тіла, ні хотіння чоловічого, а від Бога родилися"** (Іван,: 12-13), навчає св. апостол Іван Богослов.

З християнської братерської любови ми повинні молитися не тільки за себе, але й за всіх людей. Отим бо то й повинні ми звертатися до Бога з словами **„Отче наш"**, а не **„Отче мій"**, навіть тоді, коли молимося насамоті.

Словом же **„небесний"** молитва Господня має на мені відвернути мисли наші від всього земного й мирського та спрямувати їх згору до Бога.

(Дальше буде).

ІСТОРІЯ ЦЕРКВИ

(За Е. Семакою).

(Дальше).

Року 711 кілька відділів Арабів під проводом Тарика напало на Еспанію і вони здобули за короткий час сей гарний край, задержуючи його під своїм ярмом по части до року 1492. Араби дістались через Піринеї і до Франції, але тут замість їх коробрий князь Франків, Карол Мартель (року 732), що сею побідою заслугу Европу, кромі Еспанії, спас від панування магометан.

Ширення ісляму для церкви християнської мало як найлихіші наслідки в Азії й Африці, бо всюди, де він дістався, підупадало в перестрашаючий спосіб число християн і церков. Патріярхи Антіохії, Александрії і Єрусалиму стали тільки тінню колишньої величности, не споминаючи про церкву Африки, де давне християнство цілковито завмерло

РОЗДІЛ II.

Устрій Церкви.

Церковна власть у відношенню до державної власти, а царстві римськім.

Коли від часів Константина Великого римська держава почала перетворюватися на царство християнське, перемінилися також цілковито церковні відносини до держави. Між державою а церквою настали чимраз приязнійші взаїмні відносини, в наслідок чого церква здобула великі користи й много привілеїв. Держава звязувалася не лиш построюнням церков, а також утриманням духовенства. Церква була управнена приймати данини й ріжнородні записи, яких уживала на догляд хорих і на утримання сиріт і немічних. Маєток церковний не можна було під ніяким условинам продати, і він був по части вільний від державних податків. Духовенство увільнено від державної судейської власти, а підчинено під церковну судейську власть, відтак увільнено його від якої небудь особистої служби. Право пристановища, яке мали перед тим деякотрі святині поганські, перейшло тепер на християнські церкви.

В зміну за сі і инші права і привілеї, надані церкві державною властию, римські царі мали великий вплив на внішніми церковними справами. Вже Константин Великий заявив епископам, що він їх уважає епископами у внутрішних церковних справах, себе-ж епископом у внішних справах церкви. Умірковано вплив державної власти на внішні церковні справи не противився релігійним інтересам, а якраз спомагав і боронив церкву та причинявся до поширення християнства; але-ж з другої сторони безмірне вмішування того впливу заподіювало церкві і вірі також много лиха

Епископат. Катедральне духовенство.

Наслідком прав і привілеїв, які признала держава церкві, піднеслася повага і власть епископів. Вони стали настоятелями великого числа вірних і духовенства, розпоряджали значними матеріяльними средствами й получили судову власть в справах горожанських і уголовних.

Порядок вибору епископів поязав в II. періоді той сам, що був в уживанню в перших столітніх христіянства Єпископа вибирав собор епископів одної провінції, після предложення зі сторони духовенства і народу, а митрополит потверджував вибраного і хиротонував його звичайно враз з двома иншими епископами.

Виключними правами і обовязками епископів були: 1. совершати святу тайну священства, 2. посвячувати святе миро і церкви, 3. наглядати над парохиями і монастирями, 4 виконувати власть судейну в своїх епархіях, 5 виконувати право голосования на соборах. Після давнього правила епископові не було дозволено доконувати дійства свого звання в иншихъ епархіях, або хиротонувати чужих священиків без дозволу достичного епископа

(Дальше буде).

ПРИЧИНА СВАРКИ.

Мама поклала Марусю й Анну спати, аж чує, а Маруся плаче.

— Чого плачеш? — кличе до неї ма

— Бо Анна не хоче дати мені горішків.

Але-ж вона не має горішків.

— Я знаю, що не має,, — відповідає крізь плач Маруся. — Але вона каже, що не далаб, хоч би і мала.

Чи не бувають в більшости такими безпідставними сварки і між дорослими людьми?

Поширюйте „Вістник" поміж своїми сусідами і знакомими.

Хто Мав Інтерес на Розпоюванню Людей.

Передвоєнна Галичина була славна на весь світ з того, що тут було окреме право до розпоювання людей. Се славетне „право пропінації", котре мала шляхта за панщизняних часів. Те право полягало на тім, що громадяне певного села чи міста не сміли купувати горівки нігде як тільки в свого пана. З того права пропінації тягнула шляхта величезні зиски. Щоби ті зиски були ще більші, то всякими способами розпоювали людей, аби тим більше горівки купували.

Права пропінації не зрікався шляхта навіть по знесенні панщини. Щойно незадовго перед війною викупив край се право від шляхти за величезну суму грошей, котру стягнув з податків.

Так шляхта ще раз з розпоювання людей дістала — відшкодування.

Але й потім пани, вже без права пропінації, дальше мали великий прихід з людського пияцтва. Вони удержували гуральні і на тім заробляли. Крім того вони добилися такого закону, що держава виплачувала їм окрему допомогу з державного податку. Та допомога виносила 27½ сотиків за кожду виробленну літру горівки. Таким чином люде через пиття горівки давали заробок панським гуральням та ще з податку ті гуральні діставали „допомогу". Та „допомога" се були величезні суми грошей. Ось в році 1913 дістали за гуральні пани такку „допомогу" за один рік: граф Бадені — 364,000 корон, гр. Бавоpовскі — 346,000, гр. Голуховскі — 321,000, гр. Дзедушицкі — 305,000, гр. Борковскі — 182,000, гр. Тарновскі — 161,000, гр. Мнішельскі — 90,000, князі Любомірскі — 187,000, кн. Сапіги — 163,000, кн. Чарторирскі — 94,000, кн. Карло Стефан — 102,000, кн. Пузини — 66,000, граф Потоцкі — 444,000 корон і т. д. Разом вся галицька шляхта побирала сеї „допомоги" в рік 9,777,000 корон

Але цікаве приходить ще в додатку таке: Ще в 1913 році галицькі епископи і монастирі мали 10 гуральень і побирали 171,000 „допомоги" за горівку з державного податку!

І чи можна дивуватися, що боротьба з пияцтвом і алькоголізмом була така тяжка, коли в тім були заінтересовані „найкультурийші" верстви суспільства?

В ЧІМ РІЖНИЦЯ.

Місіонар проповідував на ринку в одним містечку в Північній Індії. Коли скінчив говорити, підійшов до нього один магометанин і каже:

— Мусите признати, що ми, поклонники Магомета, маємо одно, чого ви, христіяне, не маєте і що є найбільше, над все, що ви маєте

- Що-ж воно таке? — запитав місіонар всміхаючись приязно до магометанина, радіючи в душі, що своєю проповідю побудив в ньому заінтересованя.

— Коли ми підемо до Мекки (святе місто магометан), — каже магометанин, то бачимо бодай трумно, в якім похоронене тіло Магомета, а як ви підете до Єрусалиму, який є вашою Меккою, то не побачите там нічого, крім порожнього гробу.

— Так, — каже місіонар, — і в сім власне рінниця між нами і вами Магомет помер; Магомет похований в трумні. А Ісус Христос воскрес! Смерть сили над ним не мала. І в сім власне криється наша віра і наше спасіння!

Як Так Можна Робити?

З кінцем червня 1931 р. по наказу митрополичих властей в Православній Церкві в Польщі, в Варшави, перестав виходити двотижневик „Духовний Сіяч", який видавався в українській мові в Кремянці. На місце його в Варшаві завелось нове видання „Слово" в мові російській. „Слово" має завданням поборювати сектанську і католицьку пропаганду серед православного українського населення, і також білоруського. З закриттям „Сіяча", який завдяки синодальній митрополичій цензурі і так був змістом біденький і не впливовий, Православна Церква в Польщі, яка складається з 70 процент Українців і 28 проц. Білорусинів не має тепер жадного органу в сих мовах. Треба дивуватись короткозорости церковних властий згаданої Церкви, яка проти сектанського і католицького походу, не вважає потрібним видання органу зрозумілого місцевому населенню і здібного захистити діло православія. Церква там поневолена інтересами московського вінародовлення, яке підтримується московським епископатом і здебільшого московськими священством. Українського населення на протязі віків, як і білоруського, не дивлячись на всі зусилля, ще московським не зроблено. І тепер сього населення зробити московським не буде можливо, особливо під панованим Польщі Для чогож так робиться? Хто за се має платити? Платить за се, і то платить дорого, своїм розвалом Православна Церква. Її провід не вміє, чи не хоче знайти природного і близького приступу до серця і душі своїх духовних дітей. Вона відвертається з погордою від їх мова. Зате, се знаходять всякі сектанти і войовничий католицизм. Приходиться лише розвести руками і щиро пожаліти наших нещасних братів по вірі і крові, яких хиченько і явно продають на розсій, на розвал

МУДРА ПОСТАНОВА ХІНСЬКОГО СУДДІ.

Молодий Хінець подався в далекі край шукати щастя. Через богато літ він вернувся до дому, а на другий день його знайшли задушеним на постелі. Батьки благали суддю винайти вбивника. Він арештував сім чоловіків, але, не вважаючи на всі муки тортурів, ніхто себе з них винним не признавав. Але приїхавший суддя ревізував місцевий суд, познакомившись з сим ділом, сказав привести перед себе арештованих, і сказав їм:

— Сю всю ніч ви проведете разом з здолом роздягнені і всемогучий зробить на спині винуватця знак, а решта дістануть свободу

Вечером всі сім арештованих були переведені в підземілля, в котрім окрім стоячого на підвисшенню ідола по середині нічого більше не було. Досвіта в підземіллю прийшов суддя і приказав їм всім стати в ряд спиною до ідола Поки же їх привели в підземілля, суддя казав намастити стіни його салжею. Коли вони станули в ряд, то він побачив, що спина одного з них була замазана салжею, бо він будучи винним, весь час стояв, опершись в стіну плечима, щоби ідол не міг зробити йому знака на спині. Так то виновательо сам себе виявив, а властиво виявила його неспокійна совість

Постарайтеся, щоби Ваша передплата була вирівнана та відновлена на слідуючий рік.

ЖИДИ В ЕВРОПІ.

Жидівська недавна статистика подає число Жидів в Европі так:

В цілій Европі є 9,785,000 Жидів. З того:

В Польщі	3,125,000
Европейська большевія	2,970,000
Румунія	800,000
Німеччина	585,000
Угорщина	473,000
Чехословаччина	380,000
Австрія	220,000
Литва	167,00
Франція	160.000
Голяндія	120.000
Латвія	96,000
Греція	73,000
Югославія	67,000
Европейська Туреччина	50,000
Болгарія	50,000
Белгія	45,000
Італія	45,000
Швайнарія	18,000
Гданськ	9,000
Швеція	6,000
Данія	5,550
Естонія	5,000
Сварська сторона	4,500
Еспанія	3,000
Португалія	2,500
Фінляндія	1,800
Люксембург	1,750
Норвегія	1,450

З повисшого бачимо, що найбільше Жидів має Польща, хоч сама менша від иншних держав. Коли взяти, що Польща має 30 міліонів населення, то вийде, що кождий десятий чоловік в Польші є Жидом

ГУМОР.

Оборонці горівки.

Ви пете горівку?

— Пю... перше не пив, бо дурний був, тепер пю.

— Як же се і через що се сталось?

— Горівка мое життя врятувала... Якось я налагодився їхати до міста і на прощання добре випив з товаришами так, що я на поїзд опізнився. А з сим самим поїздом сталася катастрофа... О, ні, ні... не кажіть: горівка дуже корисна річ...

ОБРАЗИ! ОБРАЗИ!

Маємо такі образи на продаж.

1. Ісус Христос в терновім вінці
2. Тайна Вечеря
3. Пресвята Трійця
4. Матір Божа безнастанної помочи
5. Св. Апостол Петро
6. Св. Апостол Павло
7. Св. Архангел Михаїл
8. Гр'б Ісуса Христа
9. Гр'б Пречистої Діви Марії
10. Св. о. Николай
11. Свята Родина
12. Матір Божа терпляча
13. Свята Анна з маленькою Марією
14. Ісус Христос в Оливній Горолі

Величина образів 15½ через 20 цалів

Образи виконані в дуже гарних кольорах і на добрім папері.

Ціни:

Один образ, з пересилкою	40¢
Два образи, з пересилкою	75¢
Три образи, з пересилкою	1.00
Пять образів, з пересилкою	1.50
Десять образів, з пересилкою	2.75

Замовлення і гроші слати на адресу:

Box 3684, Winnipeg, Man.

ВІДЧИТ о. ПЕТРА МАЄВСЬКОГО.

(Тиндал, Ман.)

В неділю, дня 20 вересня с. р. наша українська православна громада мала Соборну Службу Божу, яку відправляв два священики, наш парох о. П. Запарнюк, і о. П. Маєвський, який прибув зі старого краю.

Хотяй слабо було оголошено і дощ падав, то було споре число людей і на Богослуженню і на відчиті. Проповідь на Богослужению виголосив о. Маєвський. Говорив так зворушливо, що майже всі присутні виступили сльози в очах. Проповідь була про переслідування християн в початках християнства та про також переслідування в 20-тім столітю в Радянській Союзі.

Зараз по Богослуженню був виголошений о. Маєвським відчит на тему „Життя робітництва і селянства в теперішний час на Великій Україні".

Священик П. Маєвський був очевидцем тих страшних подій під большевицького владою, бо сам він перебув від 1914 до 1929 р. на Україні. У відчиті о. Маєвський представив життя робітників та селян за царського влади та часів Української Народної Республики та вкінці за час большевицької влади. О. Маєвський порівнав життя селянина в минувшині, а тепер. Представив, як большевики стягають послідне зерно збіжжа за податок, як забирають від селян землю та приучують до колгоспів і творять комуністично-буржуазні великі господарства на чолі з комісарем, котрий і також є то й першим катом, як був пан в минувшині. А хто зі селян не повинується приказом комісара, того часо виводять на Сибір чи на Соловки, звідки не вертає вже нікого.

Дальше в відчиті представив цивільний бесіланик, як живеться робітникови в большевицькім раю. Представив, скільки робітник заробляє на свою працю, що може купити за свій заробіток, та якими є робітники невільниками в робітничій державі. Представив о. Маєвський, як живуть робітники або його живі висловлювали в черзі від двайцятної години в півночи до 7-мої години рано, як пекарня отворюється, щоби дістати два фунти хліба. А бувае і таке, що стоять кілька годин і нічого з того не вийде, бо хліба для всіх не стане. Так само вистоюють в черзі коло бластних (сукенок) крамниць за сукном на убрання, котрого дуже мало і дуже тяжко його дістати.

Одним словом можна сказати, що життя робітництва та селянства на Радянській Україні дуже в дуже різниться від життя канадійського робітника і фармера

Бо канадійський фармер має право, що хоче робити зі своїм збіжжам та землею. Ніхто йому не забере, ніхто не має права до того, що він придбав, то ніхто не може присвоювати його стоять в черзі, щоби дістати якраз те, що власними силами собі здобув.

Між робітниками канадійськими а радянськими також велика різниця, бо канадійські робітники не требують вистоювати в двостах за хлібом, або убранням, чи за иншими потрібними річами. Дальше, канадійські робітники мають це вигідно мешкати. Не так, як в большевицькім раю, що в пять або шість-кімнатовій хаті живе по чотири або пять родин, або о одній великій кімнаті, передтиній папером або полотном (ні) або три родині

Так, то вигляди в для робітників та селян в большевицькім раю

Кажуть наши канадійські большевицькими агентами, як Колесниченко, Поповичем, Нашлюським, Шашульським. Приєднався. Любими та нашими, вже раз на все до того раю виїхати та покупити того диво, яке описують в своїх комуністичних шматах і яке обіцюють нашим канадійським робітникам та фармерам. Щоби вони самі, або їх жінки постояли в черзі за хлібом та иншим, що потрібне до життя. Певно, що вони там не виїхали свої дні ще як корова і не отелиться назад та не возили пива на фірмі (як се робив один комуністичний лідер в м. серпні) і не неволять з тяжкою працею в копальнях.

А вони в рідни виходи та буржуазне життя. Тому не хочуть чуєти нашим українським робітникам та фармерам крилатим за нерви.

Таких відчитів повинно бути більше щоби розкрити ту таємну роботу московських клік на нашій українській землі та їх нашкодження в Канаді.

Священик Маєвський обіцяв відбути ще один відчит в Вінніпегом о. Запарнюком і заохотив відчити та возьмання людей з життям в большевицькім раю.

Вірю, що такі відчити отворять очи нашим робітникам і фармерам, котрі також хочуть в большевицький рай, та не слухають їх закличкам, котрий ведуть на услуги жидсько-московських хлібах на Україні

Присутний.

СПРАВОЗДАННЯ Комітету Української Православної Громади в Торонто.

Організування нашої Громади постуле вперед повсюди, але менше від попереднього зведомлення вписалося 30 нових членів а ввесь збільшилася о $205.25. Так, що з днищем вересня, 1931, Українська Православна Громада в Торонто числила 106 членів, а в касі мала $584.23

Між 106 членами є 37 женщин а 69 мущин Щоби до приходів, то в сумі $205.25 включені є жертви від слідуючих:

Романко Іван $15.00

По 10 дол.: Скрипник Антін, Пласавський Б.

Феськів Стефан $8.00

По 5 дол.: Шейор Василь, Целенда Олекса, Остапчук Михайло, „Оренджк Деван", Стасів Тимко, Гукало Андрій (Монтреал), Диниляк Петро (Монтреал)

4 долярн: Мех Григорій (Монтреал) $2.50 - Козак Михайло (Вест Іс.)

По 2 дол.: Юрійчук Стефан Іванд, „Мейпл Ліф Крімері", Томашівський Семен, Др. Ілія Вакиз

По 1 дол. -- Додик Михайло, Богуцький Йосиф, Сотник Мих., Дяк Петро (Скарборо Джонкшен), Розанн Петро

По 50ц - Кавецький Стефан (Тіобьонк Тавншнд, Онт.), Петришин Василь, Казічак Іван, Ясінський Григорій, Радечий Кіндрат - Сільчук Анни Большин Григорій, Петрикавин Микола, Кремпулець Іван, Бійко Олекса, Захарук С Юрійчук Дмитро, Блюк Василь

По 25ц: Біленька Марія Іванько Матвій, Іванець Теодор, Скіцько Василь, Романюк Стефан

Одним з головних жерел доходів нашої Громади є плачення членських вкладок Фінансові книги вказують, що по кінець вересня з цього боку вплинуло до каси $217.25 Комітет поставив собі вкладки по кінець сего року від всіх тих, які можуть зложити свої належитости наперед Спанійщість членів виразно вже свої належитости до кінця грудня і се зробить Комітетові багато часу Всіх прочих членів просимося вирівнати свої вкладки як можности не сего місяця та дати Комітетові спромогу обернути ще на поширення організації та-ліжень постійно приглядати про вкладки)

На отім місці уважаємо зробити заявити, що Українська Православна Громада в Торонті не має ніяк ні якої потребн бти в порозумі з иншими українськими народними організаціями в Торонто Комітет вірить, що з богато роботи за яку існуючої укр організації в Торонто ніхто не могли або не хотіли брати і яка повинна робитися, коли Україні мають поступати враз з другими

Щоб до цього часу не було ніяких непорозумінь, до жадної організації не належить і ніхто про них не знає

Т. Гуменюк, Н. Фукшанський,
Мих. Материн.

ПОРЯДОК БОГОСЛУЖЕНЬ, о. Є. Гриценка.

Жовтень.

18 Неділя Ешнот
25 Неділя - Пайн Ридер

ЛИСТОПАД

1 Неділя Денфон
8 Неділя Св. Великомученик Димитрій.
15 Неділя Сифтон
21 Субота Собор св. Михаїла
Ревзан Храм
22 Неділя Ешнот
29 Неділя Богдан

ЦЕРКОВНИЙ КАЛЕНДАР НА 1931 РІК.

ЖОВТЕНЬ.

16 П. Діонісія свяч.
17 С. Єротея свяч

18 П. **Нед. 20. по З. С. Д.**
19 П. † Ап. Томи.
20 В. Сергія і Вакха м.
21 С. Пелагії пр.
22 Ч † Якова ап
23 П. Евлампія мч
24 С. Филипа ап

25 П. **Нед. 21 по З. С. Д.**
26 П. † Карпа муч
27 В. Параскеви пр
28 С. Євтимія пр
29 Ч. Льонгіна сот. мч
30 П. Олія пр

ЛИСТОПАД.

1 П. **Не. 22. по З. С. Д.**
2 П. Артемія
3 В. Іларіона пр
4 С. Акиндія єп
5 Ч † Кирила ап
6 П. † Арети і ін. муч
7 С. Маркіяна мч

8 П. **Нед. 23. Димитрія**
9 В. Нестора
10 В. Параскеві мч
11 С. Анастасії мч
12 Ч. Зиновія і Зин
13 П. Єлпідія і Акіліна
14 С. Косьми і Дамяна

15 П. **Нед. 24 по З. С. Д.**

ПОРЯДОК БОГОСЛУЖЕНЬ о. П. Запарнюка.

Жовтень:

18 нед. — Дуфферт
24 суб Спомин дітей у 7-ій год ра но і Служба Божа — Ледвин
25 нед. — Ледвин — Храм

Товариство Українців хлоп чаться

Листопад.

1 неділя — Брендон
8 неділя Поплар Парк
15 неділя Мілантон
21 субота Собор св Мих - Сел кірк Храм
22 неділя Тиндал
434 Minnipegaffe St Winnipeg

ПОРЯДОК БОГОСЛУЖЕНЬ на округ Толстой.

Повідомляється всіх інтересованих що о. Петро Маєвський відправе церковні громади в окрузі Толстой в такім порядку

ЖОВТЕНЬ

25 Неділя Вайта

ЛИСТОПАД

1 Неділя Арбакіка
8 Неділя Толстой
15 Неділя Вайта
22 Неділя - Роза
24 Субота -- Гарденгон Храм
29 Неділя Сенькін

Консисторія Української Греко Православної Церкви в Канаді
Прот. С. В. Савчук, голова.

ЦЕРКОВНИЙ УСТАВ НА 1931 РІК.

Жовтень:

18 Неділя 20 по Зісланню св. духа: Голос 3. Утр. Єв Івана XX 19-31 Лит. Ап. Галат. I: 11—19. Єван Луки VII. 11 –16.

25. Неділя 21 по Зісланню св. Духа: Голос 4. Утр. Єв Івана XXI: 1-14: Лит. Ап. Галат II.: 16- 20. Єван Луки VIII.: 5—15

ЛИСТОПАД.

1. **Нед. 22 по Зісланню св. Духа:** Гол. 5 Утр. Єв. Івана XXI 15- 25. Лит Ап. Галат. VI 11— 18; Єван. Луки XVI 19 -31

8. **Нед. 23 по Зісланню св. Духа і св. Димтрія** Гол. 6. Утр.: Єван Матея XXVIII. 16—24 Лит. Ап. Ефесян II. 4 -10; 2 Тим. II. 1- 10 Єв Лук VIII: 26 —39, Іван XV: 17—27 і XVI 1 -2

15. **Неділя 24 по Зісланню св. Духа:** Гол. 7. Утр. Єван. Марка XVI 1 -8. Лит. Ап. Ефесян II: 14—22 Єван. Луки VIII: 41—50.

ВСІ РІЧИ ЦЕРКОВНІ НАШОГО ОБРЯДУ,

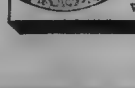

дістанете тільки в нашім українськім підприємстві.

Пишіть по інформації і цінники до

PROVIDENCE CHURCH GOODS
824 Main Street
WINNIPEG. — МАНІТОБА.

Український Релігійний дво-тижневик в Канаді.

ВІСТНИК
THE HERALD

THE HERALD
Box 3684
WINNIPEG, MAN.

РІК VIII. ВІННІПЕГ, МАН., 1-го ЛИСТОПАДА, 1931. WINNIPEG, MAN., NOV. 1st, 1931 ЧИСЛО (138) 21

ЗНОВУ ВИСАДИЛИ МОГИЛУ.

У Вівсю, підгалицького повіту, стояла серед села висока могила українських січових Стрільців, які впали в боях з Москалями и чест свого ім'яни На могилі ти відправлялося рік річно богатьох ся за полеглих при сво участі довколишнього населення

Дня 7 жовтня с. р. около 10 годині вечером якісь сусідніх селян Вівся страшний ух Коли селяни вибігли на ос вибуху, побачили, що могила з хрестом висіла в ух, а камінні з хреста в гили лежало у видалі від мо гили на яких 100 метрів в ширину рвуки в вони в до моїли пі ходили до бомбу, якої вибух спричи цьковите знищення моги ною дорожньо цілості

РОЗБИШАЦЬКА НАТУРА.

Чернівецький „Ч ... сить, що в Старій Жучі ко ... ждого року в битого убитих, або „випадкі ... бійці між по цілих селах. Ус ... ного не вдяки справи, не ... ного, тільки рідними ... натура. Коли треба ... на війну, то ... ні ... ні ... ні

ДО ІСТОРІЇ РОЗВОЮ УКРАЇНСЬКОЇ ГРЕКО-ПРАВОСЛАВНОЇ ЦЕРКВИ В КАНАДІ.

СПРАВА ЦЕРКОВНОГО ЧАРТЕРУ НА ПРОВІНЦІЮ КВЕБЕК.

(Вступні розділи сеї статті були друковані ще в 9, 11 і 12 числах „Вістника", але що з важних причин продовження треба було відложити на пізнійше, то друкуємо його тепер. — Редакція)

(Дальше).

Устрююючи побічення з визначними людьми, представники Церкви скоро переконалися, що було би добре знати, чим архиепископ Гуціє умотивовує свої домагання, щоби правительство не дало Українській Православній Церкві чартеру. Дійсна причина була нам добре звісна Вона крилася в ненависти до всього, що не католицьке, а тим більше до Української Православної Церкви, яка своїм розвоєм не мало пошкодила католицькій церкві. Але, що ви дійсної причини не міг виявити, бо сим наразився би на строгий осуд публичної опінії, то хотілося знати, якою саме причиною він буде закривати. Отже рішено піти за порадою премієра Тешеро до архиеп. Гуціє. Пінов тідьки сам адвокат. Гуціє прийняв його як слід і заявив, що в справах, які відносяться до Українців, він здається на своїх руських (Ruthenian) місіонарів, якими є о. Жан і о. Григорійчук. Він отже заєзяне від них потрібні інформації, а опісля припоручить їм піяти до него (адвоката) і передати йому його (Гуціє) рішення. Адвокат подякував за побічення і вийшов

Після того представники Української Православної Церкви нетерпеливо чекали, коли то „руські місіонарі" зголосяться до адвоката та відкриють перед ним свої карти. Та нетерпеливість була тим більша, бо парлямент вже нараджувався і наш законопроект будь котрого дня міг був бути поставлений перед комісію, а ми ще не знали, з якого боку представники Гуціє думають його зазвакувати

О. Жан в адвоката Роса.

Проминуло кілька днів від часу, як адвокат Рос бачився з архиепископом Гуціє, однак руські місіонарі до него не голошувалися. Ті дні для наших представників видавалися тижнями. Аж в якого шестого або семого дня адвокат Рос Інтелефонував, що на другий день, в 2-ій годині пополудні, має прийти до нього о. Жан, отже ані наші представники пізнійше о яку годину пізнійше. Вже перед тим було рішено, що з руськими місіонарями, коли що вони приїдуть, буде говорити тільки самий адвокат, щоби наші представник не стісняли їх своєю присутністю

Коли о. Савчук і о. Слюзар прийшли до канцелярії п. Роса, то застали в нечекальни також о. Жана. Не будучи з ним знакомі, вони не могли почати з ним бесіди, хоч і знали, хто він такий. Зовсім певно, що й він знав, хто такі о. Савчук і о. Слюзар, одних також не починав бесіди.

І мимоволі думалось: Чому так доля судила, що український нарід мусить безнастанно боротися проти ворогів, проти чужих людей? Що мусить боротися й свое життя-буття? Мусить боротися навіть за те, до якої церкви йому належати, як до Бога молитися? Ось, хочби сей монах, о. Жан. Він француз. Його нарід має все, що для народу найдорощe, і свою державу і свою церкву і свободу. Не тільки в Франції, але навіть в Канаді, в провінції Квебеку, має свое самостійне, вільне життя Чого-ж йому більше хотіти? Чого він сидить онде на лаві і вовком дивиться на представників Української Православної Церкви? Що вони йому зробили? Чим заслужили на таку ненависть з його боку? Хіба вони не мають права так любити свій нарід, як він свій любить? Мати свою рідну церкву, як він має свою? Молитись до Бога так, як їм хочеться? Чого-ж він проти них? Вони ніколи в житті перед тим його не бачили, нічого злого йому не зробили, нічим на його ненависть не заслужили

А все таки він проти них А все таки він проти українського народу і його Церкви І то помимо того, що сам працює між Українцями греко-католиками, між них, голосить їм науку Спасителя. Так немовби наука Ісуса Христа про любов йшла в парі з тою ненавистю, яку він показав до Української Православної Церкви Немовби слова Спасителя про братерство йшла в парі з поневоленням та пониженим його братів у Христі Немов би лож і обман йшли в парі з тою Правдою, яку Христос проповідував

Отворились двері і в них показався архиєп Він кивнув до чекаючих на нього головою і покликав до себе о Жана Через пів години, або трохи довше, о Жан вийшов від адвоката, надів нервово шапку і з поспіхом вийшов Вслід за тим Рос покликав до себе оо Савчука й Слузаря. Як на старшого, поважного і не дуже холоднокровного чоловіка, Рос був видимо зденервований. Він перейшовся кілька разів по офісі, повторив сам про себе, кілька разів слова „Шо за імпертиненція" (зухвальство) і вкінці переповів зміст його розмови з о Жаном

О Жан сказав, що він прийшов сам, бо о Григорійчук відіхав на захід і ще не вернув Але те, що він сказав, було висловом таких думок і поглядів о Григорійчука Архиепископ Гуціє не може дати своєї згоди на те, щоби правительство провінції Квебек дало Української Православній Церкві провінціальний чартер, бо та церква є — безголовницька! І архиепископ з нашим, як большевик, він поміхав з большевицького краю і робить большевицьку роботу Крім сего Українська Православна Церква шириться між Українцями заколот, відтягає від католицької церкви вірних та в инший спосіб наносить їй шкоду

Щодо другого закиду, що Українська Православна Церква приєднує до себе також греко-католиків, адвокат Рос признав, що се правда, але се ще не так архиепископові Гуціє моральному права непогодитися на ті самоправорозвання Та ж і протестантська церква переганге до себе чимало католиків, однак ніхто не забороняє її в провінції Квебек істнувати Чи-ж треба думати, що архиепископ Гуціє та взагалі католицька церква є така неотерпима, що силою хотіла заблокувати істнування других церков? Я в се — каже п. Рос. — не вірю І я певний, що архиепископ Гуціє ніколи не погодився на те, щоби в такий не-християнський спосіб боронити некатолицькі церкви Що-ж до заходу большевизму, то ви, — каже адвокат — зуже помиляєте Власне, що Українська Православна Церква як найбільше боротьба проти большевизму Те саме треба сказати і про її архиепископа Бо нема найменших доказів на те, що вони є большевиками Не вірте, — каже о. Жан, — то самі большевики. А як не большевики на столі, то большевики під столом. (Точні слова If they are not bolsheviks on the table, then they are bolsheviks under the table) Се значить, що православні Українці і їх Церква та архиепископ є потайно большевиками, а коли сього по собі не показують, то тільки тому, щоби тим лекше провадити свою погану, то є большевицьку роботу.

Така зрана о. Жана адвоката Роса дуже обурила і він сказав: Коли ви думаєте такими аргументами воювати, так я не маю що з вами більше говорити В такий спосіб ви можете „доказати", що будь хто є злодій, або який инший злочинець. Бо коли не маєте на те доказів, так дуже легко можете сказати А, так, доказів нема, але хоч він не є злодієм на столі, то є ним під столом

Тоді о. Жан поднявся на адвоката виливаючи з питає: Скажіть мені, чого ви так заступаєтеся за ними? Що вони для вас? Такє питання обурило Роса і він відповів: З двох причин так заступаюся за ними. По перше тому, що вони є мої клієнти. Спитайте, кого хочете з тих, що мене знають, то вони вам оказують, що я своїх клієнтів завжди чесно боронив і ніколи їх інтересів не зраджував по другє тому, бо я чесно переконаний, що за ними є слушність, за ними правда. Отже ті правди будемо боронити. Ми, — каже о. Жан, — не боїмося Ми є готові до боротьби („файту"). Гаразд, каже наш адвокат, — будемо боротися

З тим о. Жан пустився до відходу, а коли вже був коло дверий, сказав: Як о Григорійчук верне з Заходу, ми ще зайдемо до вас. Він вам докаже, що ті люде не заслугують на те, щоби ви ним так клопоталися. Рос відповів: Я бу ду радий його бачити Але коли він для них доказів, як вони, не має, то мене не переконає. З тим о. Жан вийшов

Отже стало ясно: Католицькі круги будуть побоювати заходи Української Православної Церкви дістати чартер на Квебек, висуваючи проти неї закид большевизму. О. Жан зробив нам дійсно ве лику прислугу. Бо знаючи, з якми оружжям католики проти нас в квебекськім парляменті виступлять.

(Дальше буде)

КЛОПІТ З ДИТИНОЮ.

Жінка власника готелю в районі „Зібен Гебріге" над Районом породила дочку. Батько пойхав до найблизшого села Кенігсвінтер, щоб зареструвати дитину. Одначе там сказали йому, що його готель положений вправді коло самої границі території села, але знаходиться вже на території громади Доленгорф. Батько поїхав до Доленгорфу, але там сказали йому якраз навпаки. По довгих переговорах представники обох громад зложили окрему комісію, котра виїхала до готелю, щоб на місці стверднти, куди переходить границна лінія. Члени комісії взяли зі собою мапи й докладні геодезійні інструменти і на своє здивовання стверднли, що границна лінія переходить не тільки через сам готель, але точно через спальню і перетинає на дві рівні половини ліжко, на котрім уродилася дитина! Прийшлося переслухувати акушерку, котра зізнала, що дитина вродилася на тій частині ліжка, котра стоїть на території Кенігсвінтера, куди й приписано дитину. — Справа стала така голосна, що нею зацікавилося навіть прусське міністерство внутрішніх справ. Нема то як німецька докладність!

ПОХОДЖЕННЯ ЕПИСКОПАТУ

в звязку з питанням про благодатність ієрархії Української Православної Автокефальної Церкви.

(Продовження).

Третій і самий важний спосіб — се сильна ієрархічна організація на основі монархічній. Намовляванні тримаїися самє такої організації становить видатніщу частину ігнатіївих листів і дишуть горячою силою переконання. „Старайтесь усе чинити в Божій однодушности, під керуванням епископа — як Божого намісника, пресвитерів — як сонма апостолів, та любих дїяконів — що сповнюють доручене їм служения Ісуса Христа". (Магн. 6). „Коли ви підлягаєте епископові, як Ісусові Христові, то ви жите не по поглядах людських, а по засадах Ісуса Христа... За сим рич конечна, щоб ви... нічого не робили без епископа, а підлягали також і пресвитерам, як Апостолам Ісуса Христа... І є рівнож річю неодмінною, щоб дїякони Тайн Ісуса Христа подобались всім у всїх відношеннях" (Трал. 2). „Всі будьте послушні епископові, як Ісус Христос Отцеві, пресвитерам — як Апостолам, а дїяконів поважайте, як заповіди Божі. Без епископа нехай ніхто не чинить нічого, що відноситься до Церкви. Вважайте тільки ту Євхаристію істинною, котра відправляється від головування епископа або того, кому доручив епископ. Де буде епископ, там мусять бути всі.. Без епископа не можна ані хрестити, ані справляти тайн, тільки те, що він визнає конечним, миле є для Бога. Добре робить, хто з очей не спускає Бога і епископа. Хто поважає епископа, того поважає Бог; хто чинить щось без відома епископа, то служить дїяволові" (Смир. VIII, 9). „Нехай нїщо не твориться без твого уповноваження", — пише він до Полікарпа, — „а ти нічого не чини без Бога. Навіть перед вічним цїлюбу треба радитися з епископом, бо цїлою мусить опертися на волі Божій" (V). „Стійте біля епископа, щоб Господь стояв біля вас" (VI; почин Ефес. IV; VI; Магн. 13).

В усій християнській літературі нїхто з таким жаром не писав про авторітет епископської власти і необхідности її, як св. Ігнатій. Звідки-ж сей його запал? Звідки те переконання в епископськім авторітеті? - В любові до Церкви і в переконанні, що тільки в мицній ієрархічній організації, опертій на монархічну основу, Церква може знайти відпорну силу проти своїх ворогів еретиків. Але св. Ігнатій був не тільки натхненим апольогетом монархічного епископату: він був його творцем. Се ви сам признане в посланні до Филадельфії: „Я зокликав, коли був між вами, голосом великим, голосом Божим: тримайтесь епископа, пресвитерів і дияконів... Свідком для мене Той, ради Котрого я в кайданах, що я довідався про се не з людських уст. Був то Дух, що мені вскликав і так сказав: без епископа нїчого не чиніть... Старайтесь усе єдности, уникайте роздлень... Я справді зробив, що належить до мене, бо розумію, що значить єдність. Отже там, де панує розділення й гнів, Бог не перебуває" (VII--VIII) Сими словами св. Ігнатій сам свідчить, що у своїй проповіді монархічної епископської власти він був не тільки натхненим, але й переконаним. Він уживає иншого пояснення: епископ, на його думку, виступає, як образ Бога Отця, а дияконн - Ісуса Христа. „Шануйте всі дияконів, як Ісуса Христа; так само епископа — як образ Отця, і пресвітерів, як раду божественну і собор апостольський" (Трал. III: 1). - „Старайтесь усе чинити... під головуванням епископа, як намісника Божого; пресвітерів, як собору апостольського також... дияконів, сповняючих доручене їм служіння Ісуса Христа" (Магн. VI: 1). „Всі будьте послушні епископові, як Ісус Христос Отцеві, пресвитерам же, як Апостолові; дияконів поважайте, як заповідь Божу" (Смирн. VIII: 1). Такими аналогіями — зазначимо тут же — сам Ігнатій стверджує, що за наступників апостольських треба вважати тільки пресвитерів, та що авторітет єдиноособного епископа виріс уже пізнійше.

Хоч як високо Церква поважала творчі сього мужа за висловлені в них думки, але його погляду на епископа, як образ і заступника Бога Отця, вона не прийняла. і його, здається, ніхто в православних церковних письменників не повторяв. Тільки в „Дидаскаліях" — апокрифі з половини III віку — знаходимо думку, що епископ предсидить на місці Бога. За Дидаскаліями слідують також і так звані „Постанови Апостольські", але-ж обидва ці памятники неправославного походження. Слідуючи Святому Письму і церковному переданню, сучасна Православна Церква за уставну, в якій зберігається наступництво апостольського служения, визнає всю взаємність ієрархію (у сучасному трьохчленному складі; гляди катехизис М. Філарета, IX член)

В ієрархічній реформі запровадженій Святим Ігнатієм, була ще одна особливість, на яку звичайно звертається мало уваги, між тим як вона дуже характерна; се — особливість взаємовідношення між пресвитерами та епископами. Инші відношення пресвітерів до їх епископа по суті нічим вже не відріжняється від відношення до нього дияконів і народу; для всіх їх він є отець, якому всі обовязані слухняністю. Зовсім инакше думає про се Св. Ігнатій. Вправді він закликає нарід і дияконів до покори й послуху епископові; він вимагає від них також покори і по відношенню до пресвітерів (Ефес. II: 2о; Магн. II; Трал II: 13; Смирн. VIII). Але говорячи про відношення пресвитерів до епископа, він ані разу не вживає виразів „покора" чи „послух", а тільки говорить (про взаїмну „згоду" (Ефес. -VI) або „гармонію" (Магн. III). Се вказує, що навіть заповажаючи в пресвитерську коллегію нові порядки, Св. Ігнатій не усував поняття про первісний авторітет пресвитерів, не робив їх синами чи слугами старшого їх колеги — епископа, не зводив між ними рїжниці абсолютну і лише формально-правову. Натуральна таке поняття не могло задержатися довго. Реформа Ігнатія з сьому пункті не втрималася, і авторітет епископа розвинувся цїною й на шкоду авторітету пресвітерського

На поглядах Св. Ігнатія ми зупинимося довше, бо вони вказують не тільки на суть і характер ієрархічної реформи, але й на її виновника та її історичні причини. Тепер перейдемо до нового питання.

(Дальше буде).

НЕ ДОСИТЬ ПОХВАЛЯТИ ДОБРЕ ДІЛО, А ТРЕБА САМОМУ ДОБРО ЧИНИТИ.

В одній старинній книзі мудрости читаємо такий примір про те, що не досить похвалятя добре діло, а самому треба добро чинити.

В часі олимпійських змагань в старинній Греції старенький чоловік прийшов пізно на місце змагань і застав всі місця для сидження заняті, Шукаючи за вільним місцем, він проходив попри Атенців, але ті не тільки, що не зробили йому місця, але ще й жартували з нього, що пізно прийшов. Збліжився старик до Спартанців і ті всі, як один піднеслись з місць на знак пошани перед старістю, та посадили його на вигідне місце. Побачили се Атенці і всі, як один піднесли окляк похвали для Спартанців за їх вічливість. Побачив се старушок тай каже:

- Ось воно, як: Атенці похвалюють добре діло, але Спартанці самі добре роблять, отже й заслуга їх без порівнання більша, як заслуга Атенців

Так, не досить похвалятя добру роботу. Треба самому робити добре

„ВІСТНИК"
Релігійний часопис для Українців в Канаді
Виходить 1го і 15-го кожного місяця.
Видає Українська Православна Видавнича Спілка.
Передплата: В Канаді — $1.50 на рік.
За границю — $2.00 на рік.

THE HERALD
Published semimonthly by the
Ukrainian Orthodox Publishing Company
Subscription per annum:
In Canada — $1.50. — Foreign — $2.00.

Адресуйте: — address
The HERALD, Box 3684, WINNIPEG, MAN.

ПЕРШИЙ ВСЕУКРАЇНСЬКИЙ ПРАВОСЛАВНИЙ ЦЕРКОВНИЙ СОБОР.

Життя нашої Нації і її Церкви определяються головними подіями їх історії. І люди стоять в житію Церкви і Нації як великі монументи минулого і дороговкази будучим поколінням. Вони говорять, що робили наші батьки і діди, за що вони бились, яка доля і недоля були в житію Нації і Церкви. Вони промовляють і до нашого серця і до нашого розуму. Серцю вони дають ніжність чуття любови до свого рідного. Розуму вони вказують, якою дорогою ішли батьки і діди, куди ся дорога веде, як спадщину здобули вони нам.

Ні місяць жовтень с. р. припадало рівно десять літ з часу Всеукраїнського Православного Собору. — Собору, який відродив нам наші Рідні Церкву. Собор сей на всі часи життя Українського Народу буде світити, як вища воля до життя нашої Нації, яка в найвідчайніших своїх стремліннях до Бога й Його правди, до спасіння наших душ, до одвічної вічності, відшукала нашу віру Божу нам в рідних стежку, - стежку і ціль народної мови наших молитов, пісень. Наша Нація продовжила своє життя, своє державне відновлення, своє церковне перенесла на всі ділянки

[illegible]

Церкві. З того [illegible]

[illegible]

Собор, який дав [illegible]

[illegible]

Церкві. Собор вічних сил всепереможної [illegible]

[illegible]

Собор вічних сил всепереможної Церкви, Собор вічних сил всепереможної Церкви, Собор вічних сил всепереможної Церкви,

НЕДІЛЬНА ШКОЛА

КАТЕХИЗМ
або
В ЩО ВІРУЄ ПРАВОСЛАВНИЙ ХРИСТИЯНИН.

(Дальше).

МОСЬБИ МОЛИТВИ ГОСПОДНЬОЇ.

Перша просьба.

У першій просьбі молитви Господньої ми просимо Бога, щоб ім'я Його святим було

Ім'я Боже свите безумовно вже само з'себе, **як про те свідчить Святе Письмо „Святе Ім'я Його"**, сказала Пресвята Діва, відказуючи на привітання праведної Єлисавети (Лук. I: 49). Але треба нам і повинні просити, що ім'я Боже святилось, чи то прославилось через нас і в нас. А воно прославляється одним тоді, 1) коли ми, маючи в серці й думках ім'я Боже, так життя своє провадимо, як того вимагає Його святість. Коли отже вчинками своїми виявляємо, що ми шануємо святість імени Божого й стараємось з честю носити високе звання християнина; 2) коли люде, що нас оточують, бачучи наше добре й побожне поводження, прославляють нашого Бога й самі навертаються до Нього за нашим прикладом

Православні Християне своїми чеснотами й тихим доброчинним життям повинні привабливати до своєї віри чужовірних, а принаймні змусити їх до шанування православної віри, й через те прославляти ім'я Боже. **„Так нехай світить світ ваш перед людьми, щоб вони бачили добрі діла ваші й прославляти Отця вашого Небесного"** (Мат. V: 16), навчає Спаситель наш

Друга просьба.

У другій просьбі молитви Господньої ми просимо, щоб наступило **царство Боже,** й розуміємо, що воно є тим **благодатним** Його царством, котре, за нашою апостольською, є **правда й мир, і радощі в Дусі Святім** (Рим. XIV: 17

Господь Ісус Христос прирівнює царство Боже до розчини, котру жінка поклоїла в тісто, і котра ступнево заквасила все тісто. Сим Христос хоче показати, що Його наука, коли людина приймає її, потрохи змінює її розум, серце й волю, підносить їх вище й помалу вдосконалює людину. Тому повсякчасно поміж християнами знаходяться люде ріжного духовного зросту, ріжного стану морального. Одні, з свого боку, стоять вище, інші нижче; для одних царство Боже не настунило ще в повній силі, для других воно ще й зовсім не показалося, поки **шарюе гріх у смертному тілі їхньому, так щоб коритись йому в похотях його** (Рим. VI: 12)

Отже коли просимо, щоб наступило благодатне царство, можемо мати на увазі найперше - - свої одновірців, православних християн, та просити, щоб ці наших душах цілком запанував і почав царювати дух Христової науки, і кріпив би Він нас в богоугодній і богоприятним святім житті, **в правді, мирі й радощах в Дусі Святім.** Нарешті уже можемо мати на думці й тих, до кого се царство Боже зовсім ще не прийшло, прийшом, невірних, або тих, котрі тільки називають себе християнами а живуть як погани

Третя просьба.

У третій просьбі молитви Господньої ми просимо, щоби все, що ми самі робимо, й що з нами стається в житті, робилося не так, як би нам хотілось, а як подобається й угодно Богові. Свого просити необхідно, бо ми найбільше погрішаємо в своїх бажаннях і хочемо часом того, що бувае для нас не лише не корисним, а навіть часто-густо и шкідливим. А що Господь лише за нас більше, що для нас пожиточне, і що з любови и милосердя Свого до нас Він зичить нам тільки добра, то ми зробимо послушнішими и вдячніше, коли виконаємо наших бажань здамо на волю Божу.

Апостол Павло навчає, що Господь **по сні, яка ділає в нас, може зробити богато більше того, чого просимо, або про що думаємо** (Еф III: 20)

До слів **„нехай буде воля Твоя"** Господь Ісус Христос додав: **„як на небі, і повинні просити, щоб ім'я Боже святилось так і на землі"**, щоби підкреслити нам приклад ненизького й повсякчасного виконування волі Божої на небі ангелами и святими

(Дальше буде).

ІСТОРІЯ ЦЕРКВИ
(За Е. Семакою)

(Дальше).

Духовенство катедральне. Коли обсяг діяльности єпископів все більшав і число духовенства єпископських або катедральних церков в сім періоді, звано то в давни церкви „пресвітерію", а в нинішни мові „катедральним клиром", простало, розвивалися в одніхся христіан і ряди занять, які були поверен в давніших часах пресвітерам і дияконам, як також нижшим клирикам з округа єпископа. Значнішими єпископськими урядниками в II періоді були

1. Протопресвітер або архипресвітер, то є перший між пресвітерами катедральної церкви. Він заступав єпископа в справах цивільних єпископства

2. Синкелл, спершу монаш співмешканці и сидки життя єпископа, стали вдтак його довірочними радодніками Перший з межи них знався пізнійше протосинкелом

3 Економ, що мав відбувати церковним маєтком

5. Періодевти, звані також священиками-наглядачами, наглядали, як властви комісар єпископа, сільські церкви

6. Нотарі і архіварі, що провадили єпископську канцелярію.

7. Апокрізіярі, то є відпоручники єпископів на царському дворі і на инших вищих місцях

На Заході, де целібат або безженне життя стало законом для всього духовенства від підіякона в гору, случилося катедральне духовенство, з кінцем сего періоду, з єпископом до спільного життя в єпископськім домі, або як воно від тоді називалося, до життя каноніного. Звідси дістали члени катедрального туховенства назву „каноніків", а їх кружок, що становив рівночасно кружок дорадників єпископа, дістав назву „капітули", бо збирався що дня, щоби читати спільно один розділ святого Письма. Пізнійше одержали капітули право вибору єпископа. Се спільне життя прибрали й инші церкви, при котрих існувало більше число духовенства, або кружок духовенства і ті церкви звалися задля того „колегіяльними церквами. Так повстала институція каноників і при церквах колегіяльних, а каноники подіялися на каноників катедральних і колегіяльних. Але пізнійше, коли каноники многих церков не придержувалися точно правила каноничного життя, подіялися каноники ще на каноників секулярних, що не придержуються точно правила каноничного життя, і на каноників регулярних, що придержуються того правила

Дальший розвій митрополитальної системи. Митрополити, екзархи і патріярхи.

Митрополитальна система, що її ся розвивала в минувшим періоді, дійшла в протягу IV і V століття до повного розвитку на підставі політичного устрою римської держави. Кожда з великий подділ именно цілі парафії, котрими префектури: Схід, Ілірик, Італію. Відтак поділив кожду пребуру на дієцези, кождий дієцезію на провінції або провінції, а провінції на округи. Як отже в політичній адміністрації на чолі округів, провінцій, дієцезій і префектур управителі з властю чим раз вищою, так дістали і єпископи чим раз вищу ієрархічну власть, коли стояли на чолі округа, або провінції, дієцезії або одної або кількох церковних дієцезій. Єпископи окружних міст були єпископами звичайними; єпископи столичних провінцій дістали митрополитами, а ті, що стояли на чолі одної або кількох дієцезій архиєпископами, сказаними по-гречески. Такими вищими митрополитами були на Сході: епископ Александрії, Антіохії, Кесарії Каппадокійської, Ефезу і Єрмісту в Трації; а на Заході епископи Риму, Картагени і инших. Але з межи всіх наичільнійшими або найвищими були. епископ Риму, Александрії і Антіохії, котрий права і почесті першенства потвердив перший вселенський собор (через 6 канон)

(Дальше буде).

ВЧИСЯ РОБИТИ ДОБРЕ.

Вчитйся робити будь що добре, є подібне до науки плавання. Зразу пробуєш плисти, але навіть не можеш втриматився на воді. Пробуєш ще і ще, і по якимсь часі вже не так скоро потопаєш на дно, а там вже й посуваєшся вперед. Кождий крок вперед в науці пливання коштує тебе богато зусиль і неприємностей: не мало води за той час проковтнеш, не мало води наллється в ніс і вухо. Але ти на те не зважаєш, а пробуєш доти, доки пливання не стане для тебе звичайною річчю і ти без труду посуваєшся по поверхні води

Так треба поступати з кождою справою, в якій хочеш досягнути досконалости. Чи то в читанню, чи в говоренню, чи в будь якім фізичнім занятю треба справлятися аж доти, доки не опануєш всіх трудношів.

ДУМКИ Й СПОСТЕРЕЖЕННЯ.

Писали недавно часописи, що в Польщі живе 21-літній хлопець, який ставився сього року до військової бранки і нікого принесли в колиски, бо „новобранець" має неробиме тіло і виглядає як одиначна дитина. Навіть говорити не вміе

Та се нічого. У Вінніпегу є ще не таке диво. Є „Ліга Британських Українців", яка вже кілька років тому на світ появилася, але ще й досі з пелюнок не видосла Говорити не говорить, ходити не хоче, тільки лежить та дитячими дзвінками на своїх родичів. Як ті не долюбають, як не вигрівають, так нічого не помагає. Вже і в вола з „богарнос фолс" купали, і з намулу „Гайят мод фолс" окладки робили, і в ленята з цементу Бервбрушка вбирали, так все дарма. Та лише се. Ті, що до її батьків захочуть, кажуть, що вона з кождим днем все-маліе і вже тільки тінь з неї остала

Отже яке там диво той 21-літний новобранець, якого в колиски до бранки принесли. Він один в тут ціла „Ліга"

Бувші православні священики Іванишин перейшли до завоїдів і нер видзвонюють, що воні тому покинули Українських Православних Церкву в Злучених Державах, бо вона „не канонічна", — себто, не придержується всіх старих канонів (церковних законів)

Виходиловб, що для них та для других дзвонарів канони, се така свята річ, якої під ніяким оглядом не можна рушити ані змінити. А ще дивніше, що вони про це говорять, ніби вони не були ніколи священики, ніби їх ніхто старими церковними канонами, бо старі церковні канони говорять, що священики можуть женитися лише перед висвяченням, а ніколи по висвяченню. Отже, по їх власних словах, — некановично було їх висвячувати, а вони характеризували їх „Некановичні каноніки"

Дзвонарі проголосили себе апостольськими церковних канонів. Це добре, що вони так дбають про свою церковність, але чи не було на широке море, та все-ж не по-українськи думок. І ось вин завзялися, а морським березі дитину незвичайної краси (а був то ангел), яке неземлечкою водою черпала воду із моря і виливала в маленьку ямку. Така дитина забавка і виливала блаженного Августина, але таке почуття спонукало його наблизитися до дитини

І що ти тут робиш?

Тягнина відповіла

Хочу вичерпати се море і перелити і до сю ямки

Але-ж се неможливо сказав Августин

Звичайно неможливо, — відповіла дитина, але скорше я вичерпаю моєю ямкою се море і ямку його в сю ямку, ніж ти своїм умом пізнаєш незбагненну тайну святої Трійці і вместиш її в твою книгу

„ДНІПРО"

Орган Української Православної Церкви в Злучених Державах,

виходить 1 і 15 кождого місяця і коштує на рік **$2.50.**

Передплату висилати на адресу:

"DNIPRO"

1851 Germantown Ave., Philadelphia Pa. U.S.A

„Канадійський Фармер" аж плаче бути церковним органом. Байдуже, яко саме, аби тільки церкви. А що епископ Ладика замість нього вибрав собі за орган „Західні Вісти", то „Канадійський Фармер" пробує зорганізувати свою власну церкву. Але якось не йде. Пробував зорганізувати буковинсько - румунську церкву при помочи буковинського священика о. Нагірняка — так не повезло. Нагірняк мусів з Канади тікати, а „Канадійський Фармер" остав далі без церкви. Приймив він собі надвірного капелана, в особі одного суспільного українського священика, думаючи, що за ним прийдуть другі, — так і тут зависе. Почав залицятися до групи вінніпегських Буковинців, які відірвалися від своєї громади, думаючи, що може бодай для них стане органом, але для них, їх обмеженими цілями та програмою навіть такого органу не треба, як „Канадійський Фармер". Отже він звернув свої очі в инших сторону і почав залицятися до американських дзвонарів. Почав з того, що представив їх як „дивних православних (людей, які навіть не знають, що то таке православіе), а їх кандидата на епископа, о. Жука, вже в цілковито епископа хотяй він епископом не є і навряд чи коли буде. Але що „Канадійського Фармера" обходить? Вони або церковним органом став...

Бувші православні священики Іванишин перейшли до завоїдів і нер видзвонюють, що воні тому покинули Українських Православних Церкву в Злучених Державах, бо вона „не канонічна", — себто, не придержується всіх старих канонів (церковних законів)

Виходиловб, що для них та для других дзвонарів канони, се така свята річ, якої під ніяким оглядом не можна рушити ані змінити. А ще дивніше, що вони про це говорять, ніби вони не були ніколи священики, ніби їх ніхто старими церковними канонами, бо старі церковні канони говорять, що священики можуть женитися лише перед висвяченням, а ніколи по висвяченню. Отже, по їх власних словах, — некановично було їх висвячувати, а вони характеризували їх „Некановичні каноніки"

Дзвонарі проголосили себе апостольськими церковних канонів. Це добре, що вони так дбають про свою церковність, але чи не було на широке море, та все-ж не по-українськи думок. І ось вин завзялися, а морським березі дитину незвичайної краси (а був то ангел), яке неземлечкою водою черпала воду із моря і виливала в маленьку ямку. Така дитина забавка і виливала блаженного Августина, але таке почуття спонукало його наблизитися до дитини

І що ти тут робиш?

Тягнина відповіла

Хочу вичерпати се море і перелити і до сю ямки

Але-ж се неможливо сказав Августин

Звичайно неможливо, — відповіла дитина, але скорше я вичерпаю моєю ямкою се море і ямку його в сю ямку, ніж ти своїм умом пізнаєш незбагненну тайну святої Трійці і вместиш її в твою книгу

ТАЙНА БОЖЕСТВА.

Блаженний Августин писав свою славну думку книжку про св. Трійцю. Від великого напруження ума, — великий письменник був в останьки стомлений, що вийшов на морський беріг відпочати

Ходячи задумчиво чудовим вечірним повітрям, Августин направив свій зір то в небо, то на широке море, та все-ж не полишав своїх думок. І ось він завважив серед берегу дитину незвичайної краси (а був то ангел), яке неземлечкою водою черпала воду із моря і виливала в маленьку ямку. Така дитина забавка і виливала блаженного Августина, але таке почуття спонукало його наблизитися до дитини

І що ти тут робиш?

Тягнина відповіла

Хочу вичерпати се море і перелити до сю ямки

Але-ж се неможливо сказав Августин

Звичайно неможливо, — відповіла дитина, але скорше я вичерпаю моєю ямкою се море і ямку його в сю ямку, ніж ти своїм умом пізнаєш незбагненну тайну святої Трійці і вместиш її в твою книгу

Успіхи Рідної Церкви в Бразилії.

„Український Хлібороб, який виходить в Бразилії, в ч. 38, з 26 вересня с. р. пише:

Наше місточко, Трес Барраз, 20 вересня, 1931 пережило хвилі підйому від повсденвних турбот о насущний. Переїздом до Вера Вварані, загостив на запрошення громадян, свящ. о. Д. Сідлиський, та випадково завитав і о. П. Петрицький, а се вже велика радість, що у нас зібралося аж двох священників. Погода сприяла, бо дощ перестав падати по перед тим, ще, дороги підсохли а кольоністи, що мешкають в віддалені яких 15 кільометрів, змогли приїхати возами, а кому близько — все поприходило на пихоту і наша церква наповнилась вірючими) на сей раз майже самими нашими, хоч було досить і латинників, котрі, зв кою ім сердечна подяка, щиро помагали співати нашим дяком

Відправа відбулась в асисті старця о. Петрицького Коли ж Сідлиський виголосив проповідь і коли він молився за нашу родину Україну і її нещасливих дітей, котрих переслідують та вимнують, — то майже всі плакали, хіба деякі Бразилянке, що не розуміли нашої мови

то не плакали Видлось сльози на зних присутніх Поляків, котрих рівнож було пару

Як нарід вийшов з церкви, то одна жінка латинського обряду, казала перед всіма, що се перший раз вона чує таку проповідь і, що, як би наші священики все так говорили, то вона не ходилаб на відправи латинських священиків, бо так розуміло, як о. Сідлиський ніхто другий проповідей не каже!

ГУМОР.

Порада для пяниць.

В одній газеті зроблена була така нарада: „Хто заживає горівки і має вже червоного носа, той легко може змінити сю кольору, але для сего треба лічитися після нашої рецепти, приславши на се одного доляра та свою адресу". Коли редакція по сій заяві стала отримувати доляри та адреси бажаючих лічитися, то висилала їм рецепту такого змісту: „Пийте, поки ніс ваш не посиніє"

ОБРАЗИ! ОБРАЗИ!

Маємо такі образи на продаж:

1. Ісус Христос в терновім вінці
2. Тайна Вечеря
3. Пресвята Трійця
4. Матір Божа безнастанної помочи
5. Св. Апостол Петро
6. Св. Апостол Павло
7. Св Архангел Михаїл
8. Гріб Ісуса Христа
9. Гріб Пречистої Діви Марії
10. Св. о. Николай
11. Свята Родина
12. Матір Божа терпляча
13. Свята Анна з маленькою Марією
14. Ісус Христос в Оливи м Городі

Величина образів 15½ через 20 цалів

Образи виключені в дуже гарних кольорах і на добрім папері.

Ціни:

Один образ, з пересилкою	40ц
Два образи, з пересилкою	75ц
Три образи, з пересилкою	1.00
Пять образів, з пересилкою	1.50
Десять образів, з пересилкою	2.75

Замовлення і гроші слати на адресу:

THE HERALD

Box 3684, Winnipeg, Man.

ВІДПОВІДЬ ЧЕРВОНОМУ ЗАПЕЦІ.
(Арборг, Ман.)

В числі 37 „Фармерського Життя" з 16 вересня с. р. появився допис підписаний Петром Запеком, котрого я нашим окрузі навіть нема.

Допискувач в своїм довгім памфлеті городу з капустою так, що навіть заголовок його допису не назветься.

Пише бідняга, що з Арборг до Ривертон прибув п. Стит, комісійний посол нашого округа, і дав 20,000 долярів на міст пивоні Толвардсонові, не радившися фармерів, чи потрібно того моста, чи ні. Тут червоний товарищ порядно бріхнув. Бо правда, що п. Стит дав гроші на міст, але не 20,000 дол. тільки 8,000. Також „правдою", як ся про міст, червоні агітатори все воюють.

Згадує Запека, що нібн він з Арборг, то знов з Ледяни, а почту бере на Шорекліф, та що заслали радні муніципалу і некотріи радити, щоби не знали фармері, що будуть радить отже радили як візнайше. Але не згадує Запека, що на нарадах муніципалу не можливо нічого читатіи ,бо там є радниі окни червоний, отже він все чуває, що там радять. В допису згадує Запека, що там радяться панські льокаї. Виходить, що він і червоного радного називає панськи льокаєм. А коли він не каже вам, що на засіданнях радять, то виходить що він не є вашим товаришем, лише натягнув червоні маски і водить вас, та ніс, а ви йдете за ним, в вічі на зарід

Дальше згадує Запека про звіт тов Капусти з Радянського Союза, який він виголосив в Ледяни Пише, що звіт сий т Капуста дав взучно. Це що ми всі вповнині, що Капуста молодий, гарні та обчитані і вибрані промовці.

Здаєсь, що нібнти Москви нічого більше чіт Капусти не бачили. Що він дізнався що сказати добного, коли сам нічого не бачив і не чув. Та він таких дурниць наплів, що як бись би тої хтось з комуністів в Вінніпегі чи з Радянського Союза, то бисбн сейчас запречив йому говорити більше не позволив би дальше пити.

Кождий з нас тут знає, хто є т. Капуста, який він сьігодні, та який з него промовець.

Навів дещо зі звіту товарища Капусти: 1) Казав, що до робітників сить ним чоловік і жінка, разом заробляють 12 карбованців, а коли мають дітей то відають їх під опіку до „телятника". Що таке „телятник". Капуста не пояснив, але виходить, що він в більшості се хто, коли „телятники" женуть. Казав, що робітники гарно собі живуть і гроші складають. Коли в більшості так вже добро і так богато грошей робітник заробляє, то пощо їм ще жінці працювати чи вона не може робити коло своєї хати, та чи вона сама не могабо своєї дїти виховувати, а не давати до „телятника"? Виходить, що робітник не в силі вимити ні свого заробітку, тому мусить і жінка їти до роботи а дітей своїх лишати без моякної опіки

2) Казав Капуста що й таке. „Товариші і товаришки, коли тут в Канаді робітник десь виїджже, то мусить журитися домоч, а в Росії, коли він таки робітник край світа, то не журиться". Тай ніби чим буде журитися? Що він має, хіба те, що на ньм, та в ньм, тай того не богато. Таж робітник в Росії не має мати нічого своєго власного. Сего т. Капуста мабуть не лише. То не Канада, де робітник має свою гарну, умеблювану хату і різні вигоди.

3) Дальше казав т Капуста: Теперь робітник в Росії працює в годин, бо за мало машин, але коли буде більше, то буде працювати лиш 5 годин, а навіть дївда до того, що буде лиш одну годину працювати. Цікава б.іоб-нам знати, чи як не буде робітник працювати, то чи буде брати платню? Виходить з звіту, що Росія недовзі не буде робітничою державою, але буржакновою, бо ніхто там не буде працювати.

4) Каже т Капуста: „Був я в Києві в одній церкві, та бачив обряд Пйвчиної Діви Марії, що колись сльози лилісь й очей, а за стіною сміялі попи і ще жуги і плювали з кости продавали за святі мощі" Тепер одни з присутних питає то що, тоде в Київі такі дурні. що не можуть пізнати, що то місць з кости чи іншої, а не з святого? (на сміх сміх) Отсь, ві мудрощі т Капуста привіз з больщевії

Пише Запека, що тоде ставили Капусті дурненькі питання. А чого Капуста не відповів ані на одно таке питання, на котрі деякто з вас, хто сам нічого не бачив і не чув. Та він таких дурниць наплів, що як бись би тої хтось з комуністів в Вінніпегі чи з Радянського Союза, то бисбн сейчас запречив йому говорити більше не позволив би дальше пити.

Кождий з нас тут знає, хто є т. Капуста, який він сьігодні, та який з него промовець.

Навів дещо зі звіту товарища Капусти: 1) Казав, що до робітників сить ним чоловік і жінка, разом заробляють 12 карбованців, а коли мають дітей то відають їх під опіку до „телятника". Що таке „телятник". Капуста не пояснив, але виходить, що він в більшості се хто, коли „телятники" женуть. Казав, що робітники гарно собі живуть і гроші складають. Коли в більшості так вже добро і так богато грошей робітник заробляє, то пощо їм ще

КУПУЙТЕ НОВІ КНИЖКИ.

Видавництво „Вістник" що тільки видало ось такі книжки, які повинні знаходитися в кождій християнській хаті: Оповідання з життя Ісуса Христа, написав прот. С. В. Савчук. — Ціна з пересилкою ..... 25ц.

Десять Біблійних оповідань — написав прот. С. В. Савчук. — Ціна з пересилкою ..... 20ц.

Азор, оповідання з часів Ісуса Христа для молоді, — написав прот. С. В. Савчук. — Ціна з пересилкою 15ц.

Свята Христина (її життя та діла) — написала Наталя Королева. — Ціна з пересилкою ..... 05ц.

Хто прішле 60 центів, отримає всі книжочки з пересилкою.

Замовлення і гроші слати на адресу:
THE HERALD, — Box 3684, — WINNIPEG, MAN.

ДЛЯ РІДНОЇ ЦЕРКВИ

ВІСКАН СИН СВІТЛО ВАШЕ ПЕРЕД ЛЮДЬМИ, ЩОБ ВОНИ БАЧИЛИ ВАШІ ДОБРІ ДІЛА І ПРОСЛАВЛЯЛИ ОТЦЯ ВАШОГО, ЩО НА НЕБІ

(Мат. VI 16).

Збірка о. Самця.

Едмонтон, Алта.

Павло Мельник	$1.00
В. Чоботар	1.00
І. Шпаконіс	1.00
Т. Павуляк	1.00
В. Апонюк	1.00
Св. Здрій	1.00
І. Мельник	1.00
П. Волошиновський	1.00
М. Малинчук	1.00
Ів. Лазарук	1.00
І. Проценк	1.00
Андрій Батюк	1.00
П. Лазарович	1.00
І. Балко	1.00
Св. Нечкас	1.00
Н. Галик	1.00
Гр. Шевченюк	1.00
Т. Козицький	1.00
Антін Бит	1.00
Св. Марусик	1.00
Мих. Сеньни	1.00
П. Ткачук	1.00
І. Четайни	1.00
Н. Будник	7.00
Гр. Ф. Гевда	7.00
Др. І. Верхомин	1.00
Н. Романюк	1.00
М. Сарамага	1.00
П. Головач	1.00
І. Бодирук	1.00
Т. Томашевський	1.00

Збірка о. Гриценк.

Нейта, Ман.

Мих Калинюк	1.00
Йосиф Кузичковський	1.00

Арбакся, Ман.

Мих. Ковалюк	.50
Мих Онисько	.70
Йосиф Виницький	1.00

Гардентон, Ман.

Василь Крішка	1.00

Збірка о. Горбая

Сноні Лейк. Алта.

І. Сухолт цький	1.00
І. Попович	1.00
І. Павлик	1.00
П. Фариза	1.00
М. Павлишин, Брендон Ман.	.50

Конзистория Української Греко-Православної-Церкви в Канаді,
Прот. С. В. Савчук, голова.
479 Andrew's Str., Winnipeg, Man.

ЦЕРКОВНИЙ КАЛЕНДАР НА 1931 РІК.

ЛИСТОПАД.

1 П. **Нед. 22, по З. С. Д.**
2 П. Артемія
3 В. Іларіона пр.
4 С. Аверкія еп
5 Ч. † Якова ап.
6 П. Арети і ин. муч.
7 С. Маркияна м

8 Н **Нед. 23.** Димитрія
9 П. Нестора
10 В. Параскеві мч.
11 С. Анастз зії мч.
12 Ч. Зиновія і Зин
13 П. Стахія і Амплія
14 С. Косми і Дамяна

15 Н. **Нед. 24 по З. С. Д.**
16 П. Авдакл, Ігнатія
17 В. Іоанніка пр
18 С. Галактіона мч
19 Ч. Павла еп.
20 П. Єроиа мч
21 С. **Собор св. Мих.**

22 Н. **Нед. 25 по З .С. Д.**
23 П. Єлевф, Орести
24 В. Мини, Вікгора мч
25 С Іоанна Милост. пр.
26 Ч † Іоанна Золотоустаго
27 П. † Филипа ап
28 С. Самсона, Гурія мч

29 Н **Нед. 26 по З. С. Д.**
30 П. Григорія нек

ПОРЯДОК БОГОСЛУЖЕНЬ.
о. Є. Гриценк.

ЛИСТОПАД

1 Неділя — Лавдійс
8 Неділя — Св. Велик. Дмитр Роблін.
15 Неділя — Сифтон
21 Субота — Собор св Михаїл
— Неділя — Храм.
22 Неділя — Ешнкл
29 Неділя — Богдан

ПОРЯДОК БОГОСЛУЖЕНЬ
о. П. Запорожець.
Листопад.

1 неділя — Брендон
8. неділя — Поплар Парк
15 неділя — Міллвуді
21. субота — Собор св. Мих. — Сев кірк. — Храм
22. неділя — Тінідад
624 Minninggffe St Winnipeg.

ПОРЯДОК БОГОСЛУЖЕНЬ
на округ Толстой.

Повідомляється всіх інтересованих, що о. Петро Маєвський відправе церковни громади в окрузі Толстой в такім порядку:

ЛИСТОПАД

1 Неділя — Арбакся
8 Неділя — Толстой
15 Неділя — Вайта
22 Неділя — Рота
21 Субота Гарденгтон Хрич
29 Неділя Сенкайн

Конзистория Української Греко Православної Церкви в Канаді
Прот. С. В. Савчук, голов

ЦЕРКОВНИЙ УСТАВ НА 1931 РІК.

ЛИСТОПАД.

1 **Нед. 22 по Зїслянню св. Духа:** Гол. 5 Утр. Єв. Івана XXI 15—25. Лн. Ап Галат. VI: 11—18: Єван. Лук XVI: 19—31
8. **Нед. 23 по Зїслянню св. Духа і св. Димтрія:** Гол. 6. Утр.: Єван Матея: XXVIII: 16—24. Лт. Ап Ефесян IV. 4—10; 2 Тим. II. 1—10 Єв Лук. VIII; 26—39, Іван. XV: 17—27 і XVI: 1—2
15 **Неділя 24 по Зїслянню св. Духа:** Гол. 7. Утр. Єван Марка XVI 1—8: Лт. Ап. Ефесян II: 14—22 Єван. Лукн VIII: 41—50.
21. Субота: **Собор св. Арх. Михаїлаз** Утр.: Єван Мат. XIII: 24-30 і 36-43. Лн. Ап. Жид II: 2-10. Єван Лук. X: 16-21
22 **Неділя 25 по Зїсл. св. Духа:** Голос 8. Утр. Єван. Марка XV: 9-20 Лт. Ап. Еф IV: 1-6 Єван. Лука X 25-37
29. **Неділя 26 по Зїсл. св. Духа:** Голос 1. Утр. Єв. Лук. XXIV: 1-12 Лт. Ап. Еф. V: 9-19. Єв. Лук. XII 16-21

Український Релігійний в Канаді.

ВІСТНИК
THE HERALD

THE HERALD Box 3684 WINNIPEG, MAN.

РІК VIII. ВІННІПЕГ, МАН., 15-го ЛИСТОПАДА, 1931. WINNIPEG, MAN., NOV. 15th, 1931 ЧИСЛО (139) 22

СТАВЛЯТЬ ПІД СУД ЗА ПРОПОВІДЬ.

Перед чортківською лявою присяглих відбувся 14 жовтня суд над українським священиком, о. Теодором Раченком, пароxом з Гусятина. Його поставила польська влада на суд за проповідь, яку він виголосив в церкві про українській визвольні змагання в минувшині.

В своїй проповіди о. Раченко закликав до дисциплини, національної єдности й до готовости стати знову до боротьби у відповідний момент. Лава присяглих, не зважаючи на всі старання прокуратора й суддів, звільнила від вини о. Раченка.

ПОКАРАЛИ ЗА РУБАННЯ У СВОЇМ ЛІСІ.

Дня 28 вересня с. р. перед карним судом у Рівному відбувався розправа проти селян з Курузвани, повіт Рівне, Сидора Закотюка, Сергія Порина і Костя Ковальчука, за те, що вони порубали свої стоятя у власнім лісі на дрова.

Першого старостно покарало гривнюю в сумі 330 золотих, а суд зменшив на 179 золотих, другого 500 золотих, а суд зменшив на 146 золотих, і третього на 350 золотих а суд зменшив на 178 золотих.

З тогож села Ілька Подлесного старостно покарало на 160 золотих, а суд зменшив ту суму на 80 золотих і Хому Покальчука на 62 золотих. А суд зменшив на 31 золотих. Справу инших селян з того-ж села відложено для переслухання свідків.

ВЛАСНА ДРУКАРНЯ „ЧАСУ" В ЧЕРНІВЦЯХ.

Черновецький український щоденник „Час", щоби забезпечити істнування газети рішився придбати власну друкарню. Заходи видавництва увінчалися успіхом і тепер підготовна праця для заложення власного друкарського заведення в повнім ході.

Заложення друкарні викінчується, письмо-черенки в дорозі, приміщення приводять до порядку, так що якорось „Час" друкуватиметься у власній друкарні.

НА СВІТІ Є 5 МІЛЬОНІВ НЕВІЛЬНИКІВ.

При Лізі Націй одна комісія, котра занимається питанням невільництва, ствердила, що помимо праць міжнародного протів-невільничого комітету остається на світі ще поверх 5 мільонів невільників.

„З БОЛЬШЕВИЦЬКОГО ПСА ОСТАВСЯ ЛИШЕ ХВІСТ".

У львівському „Ділі" читаємо:

Польські газети розписуються про те, що недавно був у Львові спеціяльний висланник комісії „Про Руссію" з Ватикану князь Волконський, (Москаль, греко-католик з Ватикану), котрий мав кілька розмов з митрополитом Шептицьким в справі реорганізації греко-католицької церкви в Галичині, в тім напрямі, щоби вона підлягала юрисдикції комісії „Про Руссію", замість Конгрегації „Про Еклезіи Оріенталі". Тепер мовляв у ватиканських кругах широко обговорюють заїдом лення у сій справі князя Волконського.

На основі того рапорту князя Волконського заходи в тім напрямі приняв епископат греко-католицького обряду неприхильно. Відповідь на дорічну анкету греко-католицькі епископи дали відмовну. Наслідком того - пинуть польські часописи - теперішний голова комісії „Про Руссію" архиепископ д'Ербінї Його найблизший помічник князь Волконський уважають за головну свою задачу вернути під свою юрисдикцію місійну акцію епископа Марчельского на північно-західних землях

КНЯЗЬ ВОЛКОНСЬКИЙ У МИТР. ШЕПТИЦЬКОГО.

Кореспондент „Нью Йорк Геральд Трібюн", Дж. Н. Дерлінг, який довгий час подорожував по містах і селах в совітській Росії, описує тепер в тій газеті свою подорож. Найцікавіше з тих описів — се характеристика теперішніх большевицьких урядовців: чоловік, який ще недавно розпаловав в кухни — тепер управителем банку. Його помічник - бувший нічний сторож, касіер - бувший замітач.

Розуміється, що господарка тих урядовців доводить до банкрутства всяке підприємство, а тисячі тої большевицької бюрократії тягнуть комуністичний віз з пропасть. Чи то капіталіст, чи робітник, побачивши такий лад, зі страху утікає. Зі страшного большевицького пса остався тепер лишо обскубаний хвіст.

ВАРШАВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ЗАМКНУЛИ.

Університетський сенат у, звалив замкнути на три дні університет Причиною до сього послужило те, що студенти Полякн ведуть агітацію за погром Жидів і вже кілька бійок з жидівськими студентами.

Протижидівський рух серед студентів і польського „патріотичного" населення ширився в цілій Польщі. Демонстрації й напали на Жидів відбувалися вже не лиш у Варшаві, але й у Кракові та в инших польських містах.

РАКЕФЕЛЕР ДАВ $1,00.000 ДЛЯ БЕЗРОБІТНИХ.

Джан Д. Ракефелер мол. пересилав в імени своїм і свого батька до „Емерджесі Онемплоймент Реліф Комітет" 1 мілйон долярів на фонд допомоги безробітним та заявив, що є задоволений із збірковой акції комітету, яка досі принесла $7,631,134. У тім самім дні зложив Едвард Гаркнес на ту саму ціль 750 тисяч долярів. Було теж кілька жертв по 50 тисяч долярів.

Комітет подає, що треба буде зібрати для безробітних у Ню Йорку 18 мілйонів долярів, бо сеї зими потреби далеко більші, ніж минувшого року.

НЕ ЗНАЛИ, КОЛИ НАРОДИВСЯ КОРОЛЬ.

Румунська президія міністерства оголосила такий комунікат: Уродини короля святкуються 6 жовтня, а не 3 жовтня, як се святкувало румунське посольство в Римі.

НЮЙОРКСЬКІ ЖИДИ ЗІБРАЛИ 1 МІЛЬОН ДОЛ. ЗА МІСЯЦЬ.

Федерація для піддержки Жидівських Чоловіколюбних Товариств в Ню Йорку зібрала повна мілйон долярів. Ціла збірка, згідно з планом, має виносити 2,230.000 долярів, щоби заспокоїти потребуючих 91 ріжнородних жидівських інституцій

Бувший говернор Смит звернув збірками всім організаціям увагу, що надходча зима буде одною з найтяжших для добродійних збірок

ГРЕКО-КАТОЛИЦЬКЕ ДУХОВЕНСТВО В ПОЛЬЩІ.

Статистика польського уряду за буджетовий рік 1930—31 подає між иншим, що під Польщею є 2,428 осіб греко-католицького духовенства, в тому: митрополит 1, епископів, що правлять діецезіями і їх помічників 6, один без діецезії, членів капітула 23, консисторських урядників 17, професорів духовних семинарій 14, парохів 1,849, адміністраторів філіяльних церков 72, сотрудників 158, студентів в духовних семинаріях 290.

ГАНДІ НА ВЕЧЕРІ В КОРОЛЯ АНГЛІЇ.

Лідер индійських националістів, старий Магатма Ганді, був 5 листопада в королівськім палаті на вечері.

Ганді мав на собі тільняне простирадло і на шиї бітий новинний шиль. Він поздоровив короля і королеву складенними руками на гиндуський спосіб благословення.

Відтак розмовлив з королевою, королевою і наслідником престола Едвардом.

На вечері вживав тільки склянку молока і зараз пішов з дому, не дожидаючи кінця вечері.

Виходячи сказав, що король, королева, і їх сини милі люди, але не мит так довго сидіти із 600 гістьми на вечері, бо товариство не интересне і нудне

ПО 17 РОКАХ ПОВЕРНУВ З СИБІРУ.

Недавно повернувся з російського полону селянин із Кулачковець (Станиславівщина, Галичина), Михайло Москалюк, що в 1914 р. попався як австрийський вояк у російський полон під Галичем. Вивезли його тоді на Сибір в околиці Омська. Там перебув він цілу російську революцію, часи Керенського, Колчака, Юденіча, Троцького й теперішнього самодержця Росії Сталіна.

Між иншим оповідає, що голод і нужда тепер є всюди, а на кождому кроці біда. Ремігії нема ніякої. Церковний дзвін стоїть, та там містяться кіно, театр, або публичний дім. Хто женився в пості, дістає одяг за дурно, а хто инше святий образ з хати, дістає грошеву нагороду. Вінчанин дає там громадський писарі і вільно женитися і розводитися, кілько разів хто захоче. Розпуста страшна. Мати, як народить дитину, може держати в себе тільки шість місяців, а потім відає її до спільного захисту й уряд виховує її для себе. Москалюк каже, що як вернув до дому, то моя инюня на свят народився.

ПАПА ДАСТЬ МУССОЛІНІ ПЕРСТЕНЬ.

Римський папа запросить Муссоліні до свого палати на гостину. І тут подарує йому перстень з діямантом на знак святої згоди.

БОГАТІ ЖЕБРАКИ.

В Мілано помер жебрак Спіноделі й лишив 30 тисяч лір спадщини

В Англії помер адвокат Стон, який що року виїздив до Еспанії на жебранину

ДО ІСТОРІЇ РОЗВОЮ УКРАЇНСЬКОЇ ГРЕКО-ПРАВОСЛАВНОЇ ЦЕРКВИ В КАНАДІ.

СПРАВА ЦЕРКОВНОГО ЧАРТЕРУ НА ПРОВІНЦІЮ КВЕБЕК.

(Дальше).

Коли наші представники довідалися, з якими закидами проти Української Православної Церкви римо-католицькі власти в квебекським парляменті думають виступити, а саме з закидами большевизму, о. Савчук зараз телеграфічно порозумівся з певними нашими членами в Вінніпегу, Саскатуні і Едмонтоні і приручив, щоби вони попросили впливових та визначних горожан англійського походження, які є обзнакомлені з нашою роботою і цілями, щоби вони написали від себе листи до премієра Тешеро та запевнили його, що вні наша Церква як така, ані її провідники нічого спільного з большевизмом не мають. Крім сього наш адвокат поінформував посла Смарта про те, що довідався від о. Жала, як рівнож написав листи до пару впливових послів нищої і вищої палати, яких знав особисто.

Чекаючи на листи з заходу та на повідомлення від посла Смарта, коли наш законопроект буде взятий під обради, о. Савчук приготовляв відповіді матеріяли та дальше робив з о. Слюзаром побачення з такими людьми, яких слово, здавалося, могло завважити перед правительством в нашу користь.

Тут слід згадати, що крім нас в той сам час подавалися о чартер російської епископ Іоасаф і російська церква в Лєшин, Кве. — близько Монтреалу. Проти найкорпорування церкви еп. Іоасафа дуже сильно виступав еп. Арсеній і його монтреальська громада, при чому помагав їм також англіканський епископ, бо так еп. Арсеній, як і митрополит Платон мають з англіканською церквою дуже тісні звязки, — звязки, які відбисити підчаються приналежности. Бо англіканська церква дає Платонові не тільки моральну, але й грошеву поміч.

Отже перед квебекськими парляментом було три церковні законопроекти — всі три православні, хоч і не з одного табору. Найменші шанси на успіх мав відразу наш законопроект. Ті шанси з часом ще більше погіршали, бо против нас почав агітувати крім римо-католиків також еп. Арсеній, а головно його монтреальський священик. Він доказував, що в Монтреалю вже є російська православна церква, отже православні Українці годні задоволяти свої душевні потреби в ній.

Посол Смарт мав повідомити нашого адвоката, котрого саме дня наш законопроект піде під обради, отже так адвокат, як і представники чекали спокійно на таке повідомлення. Який отже великий був удар для о. Савчука, коли він одного дня прочитав в вечірній виданню одної монтреальської газети, що всі три православні законопроекти були взяті під обради того дня і були відкинені! З сильно бючим серцем він купив другу газету, „Монтреал Стар" — і відтяжів трохи дешше. Там було сказано, що над проектами дійсно паражувалися і деякі посли були за тим, щоби їх відкинути, бо всі вони православні, отже російські, а раз російські так большевицькі, але на домагання тих послів, які ті законопроекти вносили, остаточне вирішення їх долі відложено до слідуючого дня. О. Савчук зараз порозумівся з адвокатом оРсом і той не менше здивувався та налякався, як і о. Савчук та о. Слюзар. Рішено отже зателеграфувати до посла Смарта, що вони тої ночі відїжджають до Квебеку, отже най на них чекає на другий день рано та най подумає над тим, що зробити, аби наш законопроект не пропав так легко. Дальше о. Савчук взяв на себе поговорити через телефон з тими місцевими впливовими людьми, які обіцяли написати листи до премієра Тешеро, але ще не написали, і просити, щоби вони зробили се тепер та передали листи через наших представників. На о. Слюзара припав обовязок пітн до тих людей і повідбирати листи.

Треба сказати, що в тих кількох годинах, які остали були від прочитання новинки в газеті про відложення законопроектів до відзду поїзду, наші представники стільки пережили, що в звичайний випадку не переживається і за кілька днів бо не тільки, що треба було до богатьох людей говорити через телефон, а опісля бачитися з ними, але ще й хвилювання було велике, бо так і бачилось, що всі наші заходи, всі труди і кошти могли обернутися в півець і наша справа могла раз на все пропасти. До хвилювання причинялось ще й те, що, як звичайно в таких випадках буває, тяжко було на так скору руку порозумітися з потрібними людьми, — одного зовсім не було дома, другий вибрався на собрание, третий був на якімсь мітингу.

Вечером годинн перед відїздом потягу о Савчук прибув на двірець і почав шукати за адвокатом і о. Слюзаром, бо було вмовлено, що там мають зійтися. Їх ще не було. Тоді підступає до о. Савчука один урядник і питається, чи він такий то. На відповідь, що так, той сказав, що перед хвилею телефонував один п. Рос і просив, щоби о. Савчук зателефонував до нього до дому (слід додати, що Рос мешкає далеко на передмісті). О. Савчук догадався, що Рос мусів отримати від посла Смарта якусь відомість, — але якусь? Аж-ж той повідомляє, що вже все пропало, що нема потреби тудитись до Квебеку? Але ні. Рос сказав, що перед якої пів години Смарт телефонував, що наради над законопроектами відложено не до слідуючого дня, а до слідуючого тижня, отже не потребують нині їхати. Рівнож запевнив, що справа не представляється так зле, отже нема причини так дуже журитися. Коли-ж довідався, що ми сподіємося помочі з заходу, так сказав: що все буде добре, бо Тешеро не відважиться відкинути нашу просьбу в обличчі попертя від таких людей, як ми сподіємося

На кілька хвилин перед відїздом потягу прибіг на двірець о. Слюзар, а коли о. Савчук переповів йому зміст його розмови з адвокатом, радість його була дійсно велике. Бо надія на успіх, яка в останніх кількох годинах була майже завмерла, знов ожила.

До відїзду були приготовились також представники і їх адвокати двох російських церков, отже вони також не поїхали, тільки вернулись до дому

На протягу слідуючого тижня о. Савчук отримав з заходу листи від многих визначних людей, які повідомляли премієра Тешеро, що заважі большевизму проти Української Православної Церкви в Канаді є цілком безпідставний, що православні Українці належать до найкращих горожан Канади та що вони, вповні заслуговують на попертя в їх доброї роботі. Між иншими листи надіслали таврієр Манітоби — Брекен, премір Альберти — Правіл, мейор міста Вінніпегу — Вуд, президент Саскачеванського університету — Морей, мейор міста Едмонтону, кількох визначних професорів, бувший посол до парляменту в Отаві — Горсен, архієпископ Метесон, чіф поліції в Саскатуні, один визначний офіцер канадійської кінної поліції і богато иншних. А з окрема треба згадати одного адвоката в Саскачевані, який хоч сам римо-католик і член та бувший урядник сильної католицької організації „Рицарів Колюмба", дав нам найкращі рекомендації і запевнив премієра Тешеро, що робота Української Православної Церкви заслуговує на повне признання і тому було великим гріхом робити їй перешкоди. Що-ж до закиду большевизму, то він такий безпідставний, що його може робити тільки людина неабияка за свої вчинки, або людина скрайно несовісна

Зоружившись в такі рекомендаційні листи, наші представники з легким серцем чекали дня відїзду до Квебеку

(Дальше буде)

ПОРОЖНИЙ І ПОВНИЙ КОЛОС.

Один міський хлопець був в гостях у свого вуйка на фармах. Одного дня, гуляючи дан достиглої пшениці, він завважив, що деякі колоски стоїть прості просто вгору, горде зі свого вигляду і своєї ваги

Мало ти що знаєш про збіжжа, каже йому вуйко, власне, що се колос ся нічого не варта. Таке буває і між нами. Ті, що дійсно богато знають і мають за собою великі заслуги, є завжди скромними, чим ті, які нічого не знають.

(Одною з головних ознак велично — є скромність

БОГ Є ЛЮБОВ.

Одного разу один місіонар відвідував свого приятеля і завважив, що той ставив на хоті млинок, який мав показувати, з котрої сторони віє вітер. Місіонар зацікавився тим приладом більше і почавши оглядати його, замежав, що його приятель написав на крилах вітряка слова „Бог є любов".

Що се має значити? — спитав місіонар. — Чейже не те, що любов Бога є така змінчива, як вітер

О, ні, — відповів його приятель се значить, що Бог є любов без згляду на те, з котрої сторони віє вітер

ЩО ЗНАЧИТЬ ВИХОВАННЯ З МАЛКУ.

В домі одного священика, на стіні над піччю лежача, в якім спав їх малий синок, висів гарний образець Ісуса Христа Коли тільки хлопчина дано отвирав очі, перше, що він завважував, то був образ Ісуса. І перші слова, які хлопчина промовляв кождого дня, були власне до того образа. Він говорив: „Добрий день, Ісусе"

Той образець Ісуса остав на завжди в його памяті і був провідною зорею в його цілім житю

ПРО СВАРКУ.

Один розумний чоловік, що жив в минувшім столітю, таке каже про сварку: Сваритись зі старшим позицією від себе — се шкідливо. Сваритись з рівним собі — нецікаво. Сваритись з низшим від себе — гидко. Отже найкраще зовсім не сваритись!

ПОХОДЖЕННЯ ЕПИСКОПАТУ

в звязку з питанням про благодатність ієрархії Української Православної Автокефальної Церкви.

(Продовження)

Як церква зустріла ієрархічну реформу?

Підносячи в ієрархії авторітет одної особи — епископа, та підпорядковуючи йому його собратів, Святий Ігнатій безумовно заводив новину. Але в дійсности сей новий лад не торкався суті ієрархії — тільки її форми, та дисциплінн в ній. Кождий пресвітер залишався тим, чим він був, — тільки мусів тепер у своїй діяльности давати відчит і забезпечити собі згоду старшого свого товариша — епископа. Останній по своїм харизмам (благодатних дарах) не був вищий від своїх братів, але виконував над ними адміністративний нагляд. Таким чином епископ є особа не з окремим благодатним уповноваженням, а лише адміністративним. Баязьку анальогію до сього дає положення настоятеля многочленного причта у теперішні часи: ієрархічно він рівний зі всіми иншими пізнішими монахами, що свящеиствують, [illegible] церковно-парохіяльної громади. він одним головує на церковних збораннях і на соборних богослужебних свят. парафії, голядає за виконанням обовязків його товариша і т. д. Ще кращу анальогію подають [illegible] до иншних підпомічників в монастирі, що вибираються з-поміж всього братерства у монастирі.

Мало ті що знають про збіжжа, каже йому вуйко, власне, що се колос ся нічого не варта. Таке буває і між нами. Ті, що дійсно богато знають і мають за собою великі заслуги, є завжди скромними, чим ті, які нічого не знають.

(Одною з головних ознак велично — є скромність

Чи була в церкві [illegible] реформа конечна потребна? На се відповідає сам життя. Перші за всі дисциплінованим і порядки краще доспівчували спокій і лад в церковній громаді. Хоч [illegible] було спірна було „живлющим духом" (с. 1,), повстанням [illegible] проти поважних, знеславлювання [illegible] проти славних, неорізумних проти мудрих, молодих проти старших, — при [illegible] кождій втратив страх Божий, замість світло віри, не йде шляхом заповідей Божих, не є достойним Христа громадянином і т. д. (с. 3, 4). І врешті посилано Коринтянам єдиний вихід. підлягати пресвітерам, принести покаяння перед слухняними, залишити [illegible]

Мовлено, в чому полягала суть розрухів в Коринті: там було запроваджено реформу св. Ігнатія і підпорядковано пресвітерів особі одного епископа. Пресвітери, звичайно, були недовольні тим; у нових порядках вони помітили [illegible] обмеження їх епископських прав і [illegible] по собі прихильників серед вірних, звідки й повстали розрухи. Римська Церква, яка тоді ще управлялася [illegible] згідно церковній традиції — колегіяльно, архиєпископами, і не дивила ще [illegible] зрозуміння необхідности реформи взагалі, поставилася до тої реформи нейтрально, і звідси виникло послання Климентове. Всяке инше пояснення Коринтських подій залишає суть їх незрозумілою.

Що дало йшло тут про запровадження одноособного епископату, видно ще з того, що заключаючи Коринтян до послушня і послухи пресвітерам. Римська Церква однаково звертається до деяких [illegible] з більшою пошаною і мягко умовляє їх: „А хто з вас є благородний, хто милосердний, хто новий любови, нехай скаже якщо для мене має бути [illegible] ягода й подія, то я уступлю; піду, куда захочете, вчиню, що скаже громада, аби тільки стадо Христове жило в спокою разом з установленими пресвітерами Хто так зробить, великою славою покриється в Христі і вісда буде принятий" (с 54). Але тих осіб, за яких повстала незгода, було небогато: одна чи дві (с. 47,). Позбавлення ради них епископства осіб безпорочних і раніше поставлених; апеляція до благородства сих виновників незгоди; просьба — уступитися зі свого становища — все се доводить, що причиною заколоту було нечуване дотн визнання епископства тільки за сими особами. Згадка-ж про двох таких осіб, здається, містить у собі цілковиту на те, що разом з Коринтською Церквою розуміється тут і сусідня (Кенхрійська?).

Які наслідки мала тоді ся оборона Римською Церквою епископських прав пресвітерів — невідомо. Але Римська Церква, що так горячо тоді відстоювала ті права, потім сама зрікалася їх і пішла за прикладом инших Церков у організації свого клира. Коли Герм писав свої „видіння", на чолі Римської Церкви ще стояли пресвітери, але ширилися вже й нові погляди, які потім прийняла Церква: влада пресвітерів почала вже обмежуватись. Цікава, напр., така дрібниця у „видіннях". Матрона (Церква) запропонувала Гермові сісти разом з нею. А він просить її: „Пані, дозволь, щоб перше сіли пресвітери".

— „Робн, що тобі кажу", — відказа та: „сідай!" (Вид. Ш: 1). В другому місці Матрона підкреслює згоду, спокій і взаємне порозумінна давніх пастирів (Вид. Ш: 8), а до сучасних пресвітерів стається уже суворо: вона закидає їм взаємну незгоду, що діває, як отрута. І відсутність дисциплін, „Звертаюсь до вас, правителі Церкви, і ви, що на перших місцях! Не будьте подібними до труїтелів — вони носять свою отруту, замкнену в посуді, ви-ж свою отруту й свою ідь замкнули у своїм серцю... Як ви хочете повчати дисциплінн обраних Божих, коли самі не знаєте дисциплінн?" (Вид. Ш: 9). Отже Церква (Матрона) осудила той розбрат поміж пресвітерами й висловилася устами Гермя за обмеженим їх волі, запровадженим поміж них дисциплінн та підведення їх під важність одної особи

(Дальше буде)

Православні Українці! Старайтеся, щоби Ваш сусіда також став передплатником „ВІСТНИКА". Сим Ви повсюдите своєму релігійному часопису.

ОБРАЗИ! ОБРАЗИ!

Маємо такі образи на продаж.

1. Ісус Христос в терновім вінці.
2. Тайна Вечеря
3. Пресвята Трійця
4. Матір Божа безпастанної помочі.
5. Св. Апостол Петро
6. Св. Апостол Павло
7. Св. Архангел Михаїл
8. Гріб Ісуса Христа
9. Гріб Пресвятої Діви Марії
10. Св. о. Миколан
11. Свята Родина
12. Матір Божа терпляча
13. Свята Анна з маленькою Марією.
14. Ісус Христос в Оливи в Городі.

Величина образів 17½ через 20 цалів.

Образи виключні в дуже гарних кольорах і на добрім папері.

Ціни:

Один образ, з пересилкою	40ц.
Два образи, з пересилкою	75ц.
Три образи, з пересилкою	1.00
Пять образів, з пересилкою	1.50
Десять образів, з пересилкою	2.75

Замовлення і гроші слати на адресу:

THE HERALD
Box 3684, Winnipeg, Man.

„ВІСТНИК"
Релігійний часопис для Українців в Канаді
Виходить Іто і 15-го кожного місяця.
Видає Українська Православна Видавнича Спілка.
Передплата: В Канаді — $1.50 на рік.
За границю — $2.00 на рік.

THE HERALD
Published semimonthly by the
Ukrainian Orthodox Publishing Company
Subscription per annum:
In Canada — $1.50. — Foreign — $2.00.

Адресувати: — address.
The HERALD, Box 3684, WINNIPEG, MAN.

ЦЕРКВА ОДНО, А ОСОБА ЕПИСКОПА ДРУГЕ.

В кількох останніх числах „Вістника" ми спинялися над деякими питаннями, які виринули в звязку з церковними непорозумінями в Злучених Державах, а именно в звязку з виступленнями о. Гундяка й Іванишина з Української Православної Церкви і прилученим до церкви о. Жука. В нас зовсім не було охоти втручуватися в ті непорозуміння, бо як ми вже раз згадували, уважали їх домашнею справою американської дієцезії, коли-ж вкінці нам таки прийшлося про справу заговорити, то виключно тому, що примусили нас до того самі згадані священики. Вони порозсилали на відомі їм адреси в Канаді „Нашу Відповідь", в якій в поганий спосіб очернюють не тільки Впереєв. Архиепископа Теодоровича, але й саму Українську Православну Церкву закидуючи їй більшевизм та неканонічність. — а тепер о. Гундяк виливає свою ненависть до нашої Церкви на сторінках одної вінніпегської газети, яка, мимоходом кажучи, мае стільки спільного з українством, що українськими черепками друкується.

Наші здвиги і міркування, які ми подали на сторінках „Вістника" з приводу цілої немилої справи, о. Гундякові, розуміється, не подобалися. Не подобалося і те, що ми відважилися стати в обороні нашої Церкви і спонкинути його закиди про її мнимо більшевицьку підлеглість і неканонічність. І він почав грозити, що коли ми не перестанемо боронити Церкви перед його напалами, то він ще більше вилле болота так на особу Архиепископа Теодоровича, як і на саму Церкву та її орган „Вістник". Що-ж, можливо, що він се й зробить. Але коли хтось думає, що погрозами заставить нас мовчати і не стати в обороні Церкви, той дуже помиляється! Коли ми вкінці й перестанемо писати Про сю справу то запевняємо, що зробимо се не з боязни перед погрозами, а едине тому, що будемо уважати за відповідне се зробити.

Сварка о. Гундяка з Архиепископом Теодоровичем, без огляду на те, що говорить про се в своїм оправданню сам о. Гундяк, е приватного характеру і повстала з особистих причин. В причини й не входимо, бо се не так важне. Більш важне те, що вона заставила о. Гундяка зробити ще один скок в його мандрівці від одної церковної приналежности до другої і він, відступивши від Української Православної Церкви, прилучився до церкви о. Жука. Особиста ненависть пробивається в кождого його слова. Архиепископ і єпископ і такий. І французької мови вчиться, і погано співає, і погану скрипку носить, і дорогі ризи має і обрядів не знає. Одним словом, — нема нічого доброго в нім. Треба дійсно великої ненависти, щоби нелобачувати в своїм противникові бодай одної, хочби і найменшої доброї прикмети.

Та о. Гундяк старається надати своїй сварці з Архиепископом принципіяльне значіння, або в той спосіб виббити чорну зраду, яку заподіяв Церкві через особисту ненависть до її зверхника. Бо він добре знає, що здорово думаючої людини ніколи не переконає, що Архиепископ Теодорович, єпископ Канади, є ворогом Церкви, що він не становить Церкви, що хоч можна нелюбити єпископа, як особу, можна в дечім непогоджуватися з ним, — то се ще не значить, що через се можна виступити з Церкви, а що більше, — нищити її, плюгавити. Через такі речі так не роблять. Отже о. Гундяк, щоби відвернути від себе такий суд та щоби надати своїй сварці більшого значіння, виступає проти Української Православної Церкви з негідними обвинуваченнями: „Вона большевицька! Вона неканонична!" А сі обвинувачення тим більше негідні, що о. Гундяк добре знає, що вони неправдиві.

Ненависть о. Гундяка до особи Архиепископа можнаб ще пояснити, — і ми й3в самої такої особистої ненависти не заховали до суперечної з о. Гундяком. Але зовсім инакше мається справа з його виступом проти самої Церкви. Такого виступу не можна мовчанкою збувати; Неможна мовчати, як несовісні люде ради особистих порахунків топчуть нашу святість, якою безсумніву для кождого чесного і щирого православного Українця є його Церква.

Що-о. Гундяк в своїм поході проти Української Православної Церкви руководиться ненавистю до особи Архиепископа, показує хочби те, що на наші статті про канонічність Української Православної Церкви, в яких навіть не порушувалося особи Архиепископа Теодоровича, о. Гундяк відповідає тим, що дальше дає „докази" на те, що Архиепископ і сякий і такий. Що його ніхто не любить та що навіть в Канаді в люде, які звертали бувшу увагу про його поведення і т. п. А для потвердження сього, о. Гундяк наводить вже в друге лист одного „із найзначніших провідників Української Греко-Православної Церкви в Канаді", і питає „чи може і про се редакція „Вістника" нічого не знала?" — Не знаємо, нащо сього о. Гундякови знати. але можемо совісно запевнити його, що ані редакція „Вістника", ані його читачі про змісг згадаиого листа нічого не знав, аж доки не прочитав його в „Нашій Відповіді"

Але що хоче сим о. Гундяк доказати? Ми-ж зовсім не перечимо, що такого листа не міг хтось написати. Ми зовсім не є ремоки доказувати, що в Канаді нсі без винятку особу Архиепископа люблять. Ми допускаємо, що є люде в Канаді, може навіть між священниками, які хотілиб бачити Архиепископа инакшим, як він є: чи то виглядом, чи поведенням, чи вдачою. На радість та на втіху о. Гундяка скажемо, що Консисторія отримала вже досить велику просьбу від одної громади, і то складаючійся з Галичан, щоби Архиепископ носив бороду. Але хоч Архиепископ бороди не запустив (чи не тому, що в Злучених Державах проти бороди), то громада ще їзва того від Української Православної Церкви не відступив. Один священик зносив терпіливо домагання, щоби Архиепископ при стрічі зі священиками не цілувався, як се водиться на Україні, бо тут се дивно виглядає; але хоч Архиепископ дальше так зі священиками витається, то згаданий священик Церкви не покинув. Були й инші випадки подібного характеру, але ані автор цитованого о. Гундяком листа, ані згалана громада, ані згаданий священик, ані нихто инший з визначних православних Українців в Канаді не появся так негідно супроти Української Православної Церкви, як появся о. Гундяк.

Чому? Бо і автор листа і та громада і той священик инакше розуміють Церкву, як о. Гундяк. Вони инакше розуміють і ролю єпископа, як він розуміє. Вони знають, що єпископ не становить Церкви. Вони знають, що нині є головою дієцезії Архиепископ Теодорович, по нім буде другий, там третий, — один буде слабший, другий сильнійший, — але Церква остане та сама. Святість Церкви, святість Справи — не залежить від одної чи другої особи. Благодатність Церкви не залежить від того, чи її єпископ носить бороду, чи ні; чи він вчиться французької мови, чи ні; чи подобається людям менше, чи більше. Благодатність Церкви, її канонічність, залежить в першій мірі від її роботи й від її цілей.

В цілому християнському світі нема мабуть ані одного такого єпископа, який задоволявби в цілости всіх священників і всіх вірних своєї епархії. Не задоволить, приміром, і о. Жук, коли б став єпископом. Ми певні, що самого о. Гундяка не задоволить. А що тоді? Тоді щоб бути последовним, о. Гундяков прийдеться виступити з його церкви і поборювати не тільки о. Жука, але і його церкву, хоч тепер її о. Гундяк помагав організувати. Се не є таке неімовірне, як дехто міг би подумати. Бо вже був час, коли о. Гундяк збирався инти про о. Жука і його життя в Відні.

Отже коли о. Гундяк, оборонивши свою зраду Церкви, яку сам помагав організувати, покидає на Канаду, що мовляв і в Канаді є одиниці, які з Архиепископа не задоволені, то він сим тільки побиває себе. Именно показує, що ті, яких покликається, поводяться супроти своєї Церкви инак противно, як він поводився. Бо врни (коли такі дійсно є) хоч і незадоволені з особи Архиепископа, то знають поставити Церкву понад особистість, і її не відрікаються, болотом не обкидають. А колиб і дійшло до того, що ціла Церква булаб незадоволена з свого єпископа, так і на те є рада. Є Собор, який має право єпископа вибирати і має право його усувати. Задля того, що нам, як одинцям, може не подобатися один, чи другий єпископ, Церкви нищити не будемо. Ми ставимо Церкву понад особистість, ставимо її навіть понад єпископа. Во особа єпископа дочасна, а Церква Христова вічна!

Хто-ж через ненависть до особи підкопує справу, той робить шкідливу, не християнську роботу. Проти такої роботи ми виступаємо і будемо виступати коли би не знати, які погрози сипалися на нашу адресу.

НАЙКРАЩА УТІХА В ЖИТТЮ.

Один дуже богатий і вельмиповажний поганець прийняв християнство. І за се від нього відібрали всю землю, всі його богацтва. Навіть жінки і діти покинули його. Залишений всіма він тинявся по світу не маючи ні хліба, ні притулку. І ось питають його:

— Як у тебе хватає сили терпіння, переносити стільки горя, образ, неправди людської?

На те відповів він так:

— Моя радість, моє щастя від того, що я пізнав Христа Спасителя так великі, що при них я не відчуваю ані горя, ані образ, ані жалю.

Поширюйте „Вістник" поміж своїми сусідами і знакомими.

Митр. Василь Липківський.

МИЛОСЕРНИЙ САМАРЯНИН.

Господь Спаситель наш навчав нас сьогодня притчею про милосерного Самарянина, який допоміг своєму ворогові, що був побитий та пограбований розбійниками після того, як і священик і левит не допомогли. Сей вчинок милосерного Самарянина Христос ставить нам, як взірок того, як нам поводитись з иншими ближніми, і хто наш ближній.

Дорогі брати і сестри. Всі притчі Христові, як і всю Христову науку, щоб вона була цілючою оливою і вином для нашої душі, ми повинні до себе прикладати, до свого життя, до життя нашого народу. Хто-ж се той нещасний побитий розбійниками, що подорожував в Єрусалиму до Єрихону, на якого напали злодії, пограбували, покинули в дорозі ледви живого? Се наш ближній, нещасний український народ. Він правде никуди не подорожував, він спокійно сидів на своїй рідній землі і чесно працював у себе дома. Але і в його рідній землі, в його господі напали на нього жорстокі польські та католицькі навали. Може і піднявся-б, та на велике його нещастя проходив через його землю Самарянин. Хто-ж він був такий? Се був московський цар, який йшов через Україну, щоб воювати з Польщею. Побачив він знесиленого, побитого, ледви живого свого брата — український народ і змилувався над ним, став говорити: Ци, брате, до мене; будемо жити разом, я тебе і догляну, і за тебе западчу і вилічу твої рани, під моєю опікою ти зовсім поправишся... Повірив український народ, погодився, пустив в свою землю, в свое господарство сього Самарянина для допомоги. Ой, що-ж витворив сей Самарянин над ним, став говорити: Ци, брате, ти мене; будемо жити разом, я тебе і догляну, і за тебе западчу і вилічу твої рани, під моєю опікою ти зовсім поправишся... Повірив український народ, погодився, пустив в свою землю, в свое господарство сього Самарянина для допомоги. Ой, що-ж витворив сей Самарянин над нашим народом, яким олїем і вином поливав його рани, в які гостинниці його позвозив?.... Найкращих синів його він розвіз по московській землі, забрав від нашого народа його духущих очей, духівників, забрав на свої роботи вільних козаків, став поливати рани нашого народа олїем і вином обмосковлення, московської мови, звичаїв, а на все рідне українське наклав тяжку заборону.

Для тих же, хто ще мав в собі вогонь любови до свого рідного, хто ще хотів тим вогнем заспокоїти рани свого нашого, царь московський настрой скрізь гостинниці, се ті відомі т. зв. „романівські гостинниці", підбив під свое панування, під зверхність свого патріярха, і вишу вільну церкву українську і її зробив засобом поневолення нашого народа. І знесилався, зовсім підупав наш народ, ледви животів від під опікою сього „милосердного Самарянина", що дав своєї власної користи підбив його під себе, лежав, як спала колода, лежав під сією тяжкою опікою, лежав більш нещасний, пограбований і пораненний ніж від навали розбійників.

Чи проходив же через нашу сторону священик? Проходили, тай багато їх, і ще всі не перейшли, ще проходять. Але всі вони дивляться на нежачого, що йому трохи притоптують і ідуть мимо до Москви. Між ними багато тех Українців. І от тепер іменно і тяжко здійснюється над нашим пораненим народом, над нашою побитою церковою притчя Христова: весь єпископат на Україні, велика більшість духівництва—всі вони не тільки не допомагають визволенню українського народу, не тільки являються простими глядачами його бід та нещастя, а ще навіть стали ворогами його визволення... Ні, і тепер не від священників, не від левитів, що проходять мимо може народ наш чекати собі полекшення і визволення. А чекати нам знову „милосерного Самарянина". Ой, Бог з ним, з тим Самарянином. Народ наш вже дочекався одного і то ніяк не може вивволитись від його послуг...

Дорогі браги і сестри. Не будемо-ж чекати, поки прийде до нас ще якийсь Самарянин, не для нас а для себе він прийде. Будемо самі своїми силами, за допомогою Христа визволятися з біди. Христос Спаситель — сам Він нехай буде нашим милосерним Самарянином, нехай поливає Він сам олій і вино Своєї божественної науки на нашій рідній мові, на наші поранені душі, нехай показує нам найкращі шляхи до життя. Свята православна наша українська церква воїна і є той вірний слуга Христа, що підійме тепер народ наш від його сумного занепаду. Ідіть же до Христа, горніться до нашої святої церкви, нехай Христос буде єдиним нашим милосерним Самарянином і Отцем, а наша церква — єдиною нашою матірю, бо тільки за їх захистом і допомогою народ наш визволиться від своїх історичних ворогів і ґнобителів, і найде сили в собі до відновлення свого рідного світлого і вільного життя. Амінь.

ВІРНІСТЬ.

Один іноземний цар прихиляв до себе християнського Єпископа і вимагав від нього, аби він відмовився від своєї християнської віри. На се Єпископ коротко і спокійно відповів йому:

— Сього я не можу зробити.

Цар розгнівався і сказав:

— Хіба ти не знаєш, що твоє життя в моїй власти, одно моє слово — і тебе не буде на світі.

— Знаю, знаю се, — відповів Епископ, але дозволь мені, государю, задати одно питання на твоє рішення. Уяві собі, що твій найкращий слуга попав в руки ворогів твоїх. Вороги весь час примушували слугу твого, аби зрадив тобі, але він був непохитний в своїй відданости і вірности до тебе. Тоді вороги твої зняли зі слуги твого одежу, почали глузувати з нього, а далі прогнали його. Тепер скажи государю, коли той вірний слуга, голий, босий, прийде до тебе, чи ти не нагородиш його честю та славою за всі ті наруги і чи не дасн йому кращої одежі, аби покрити його наготу?

— Безумовно, так! — відповів цар, але на що се ти питаєш?

Тоді побожний Епископ відповів:

— Государю, ти можеш зняти з мене отсю земну одежу, себто позбавити мого життя, але Господь мій одягне мене в нову кращу одіж.

Вислухав се цар, задумався тай відпустив Епископа і більше не вимагав від нього відступлення від християнської віри.

Постарайтеся, щоби Ваша передплата була вкрівнана та відновлена на слідуючий рік.

„ДНІПРО"
Орган Української Православної Церкви в Злучених Державах,
виходить 1 і 15 кождого місяця і
який коштує на рік $2.50.
Передплату висилати на адресу:
"DNIPRO"
1851 Germantown Ave., Philadelphia Pa. U.S.A.

НЕДІЛЬНА ШКОЛА

КАТЕХИЗМ
або
В ЩО ВІРУЄ ПРАВОСЛАВНИЙ ХРИСТИЯНИН.
(Дальше).

Четверта просьба.

У четвертій просьбі молитви Господньої прісно ми, щоби Господь дав нам хліба, котрого потребуємо на прожиток сьогоднишнього дня.

Господь навчає нас, що ми повинні просити тільки хліба щоденного, себто тільки справді потрібного нам на прожиток, а заразом потрібної для нас одежі й житла. Те-ж, що служить не для задоволення необхідних потреб наших, а для приємности лише бажань, те злати за волю Божу, й як Господь подасть, дякувати Йому, а як не дасть не обвинувачувати Провидіння, не ківкувати ними, коли кому дано більше, та не нарікати за те на Бога. А крім того, навіть конечно потрібного ми повині просити тільки на день сьогоднишній, і не повинні надмір журитися та старатися про майбутнє, покладаючись на Бога.

„Так не журіться-ж про завтра, бо завтра само про себе журитиметься. Доволі кождому дневі свого лиха, бо Отець небесний знає, що всього того вам треба" Мат. VI :34 :32)

А що людина складається не з одного тіла, але й з душі, котра важнійша від тіло, то просити повинні ми й пожиткив для тіла, ми повинні просити повинні також і для душі.

Кормом для душі служить Слово Боже, а також Тіло и Кров Христови

„Не самим тільки хлібом жити-ме чоловік, а всяким словом, що виходить з уст Божих" (Мат. IV :4

„Тіло бо Моє справді є їжа і Кров Моя справді є пиття" (ів. VI: 55), говорить Спаситель наш.

Пята просьба.

У пятій просьбі ми просимо Отця небесного, щоби Він відпустив нам наші довги, себто гріхи, викликані одночасно ними простити своим довжникам

Слово **довг** в ширшим розумінні означає сей або иншій обовязок наш, поки ми його не виконали. Хто позичив в кого гроші є довжником, поки не заплатить позичок; хто общине своєму знайомому навідався до нього, той буде довжником його, поки не виконає своєї обовязки

І у відношенні до Бога маємо свої обовязки ми повинні чинити волю Його, виконувати приказання Його. Коли сього або иншого приказання Божого християнин не виконує, або що наперекір Йому робить, се і буде незалічений довг у відношенню до Бога, або гріх Таким чином грішник є довжником Божим

Одночасно приними довжниками являються ті спосіб наших ближних, котрі не виконують своїх обовязків у відношенню до нас, примірком, коли завдають нам жалю, кривди, наговорюють на нас ошкують нас

Справедливість вимагає, щоби гріхи було пожарано, щоби ці люде отримали належну їм заплату за їхні злочинства А коли так, то чи може православний Господь залишити без кари наші гріхи? І чи не було би то зухвальством з нашого боку просити Бога про відпущення гріхів і беззаконість наших? Ми не мали би жадного морального права звертатися до Бога з такою просьбою, коли-ж ми всі наші гріхи не зне кари Господь Ісус Христос, коли Він своїми муками не задоволив Божого правосуддя. І тільки тому, що Спаситель се виконав і став Посередником поміж грішною людиною и Богом, — ми можемо звертатися до Бога з просьбою про відпущення наших гріхів. Апостол Павло називає **єдиним Посередником між Богом і людьми чоловіка Ісуса Христа, що дав Себе на викуп за всіх** (1 Тим. II. 5-6).

Але коли ми самі бувамо злими и безсердними, та просячи відпущення гріхів, не хочемо прощати своим довжникам, то через те саме ми вдаємо від себе ласку и милосердя Божого і не можемо отримати відпущення своїх власних гріхів.

„Бо коли, говорить Спаситель, **— пращатимете людям провини їх, то простить і вам Отець ваш Небесний; а коло не прощатимете людям їх провин, то й Отець наш Небесний не відпустить вам провин ваших"** (Мат. VI. 14-15)

Звідсіль видно, що християнин просячи про відпущення своїх гріхів, не повинен мати в серці злоби на ближнього свого, а й всіма бути в мирі і згоді.

Коли принесеш дар свій до олтаря й тут згадаєш, що брат твій що-небудь має проти тебе, лишав тут дар свій перед олтарем і піди, помирись перше з братом своїм, і тоді прийди й принеси дар свій" (Мат V 23-24)

Христос вимагає, щоби перше, ніж з'єднати жертви Богу, примирився з ближнім, і ми повинні вчинити для цього все, що тільки від нас залежить. Але коли сей наш ближній буде далеко, або не схотів би миритися з нами, тоді вистарчить примиритися з ним в серці.

„Коли можна, як що се від вас, з усіма людьми майте мир" (Рим. XII: 18).

(Дальше буде).

ІСТОРІЯ ЦЕРКВИ
(За Е. Семакою).
(Дальше).

Другий веселенський собор вивисшив відтак і царгородського єпископа на підність архиєпископа з перщенством, а пізнійше вселенський собор халкедонський (451 р.) потвердив то перщество царгородського архиєпископства і підчинив йому не тільки цілю понтійську і мало-азійську (канонок 28). Так само вивисшив вселенський собор на підність архиєпископа з перщенством і єпископа єрусалимського, надаючи йому юрісдикцію над всею Палестиною

Сих пять чільних архиєпископів або екзархів визначено перед прочими архиєпископами почесним імєнєм патріярхів (єпископи найвисшої гідности, а архиєпископами братів, Ефесу і Кесарії, що були вперед не єпископи, а тільки в чинені юрісдикції царгородського патріярха, як його вікарі, надано загальний титул екзархів Позібно назився екзархами або вікаріями апостольського престола (римського) на Заході ті примаси або архиєпископи, що з часом стали визнані від юрісдикції патріярха Риму, що називав себе пізнійше „папою Риму", або „папою"

Всі пять патріярхів мали однакові права, що потвердив і четвертий вселенський собор (451 року). Патріярхи мали право потверджувати й рукоположати митрополитів своїх дієцезій, скликати і проводити собором дієцезальним, як також приймати апелиції проти рішень соборів митрополичих з їх дієцезій.

Митрополити мали право потверджувати й рукоположати єпископів своїх провінцій, скликати і проводити провінціальним собором, як також приймати апелиції проти рішень єпископів їх провінцій.

Декотрі звичайні митрополити позістали й тепер независимими від архиєпископа або патріярха. Таким митрополитом автокефальним, то є независимим був митрополит острова Кипру, котрого незалежність від патріярха Антіохийського потвердив р 431 III вселенський собор Навколишні єпископи й деякі звичаєві єпископи поставними митрополитами поодиноких типу і достоїнства, а не з яко юрисдикцию митрополита

Але хоч які великі були права патріярхів і митрополитів з юрисдикцією в ділі всіми церковними єпископами — церковної управи, то в ділі догматичнім, якщо було до їх духовної власти єпископів єрархи ріжні Готовими приймати цілим вам єпископам було змінювати догмати, постанови, предписи і єпископів, освячені цілою церквою, а не тільки на соборах і єпископським голосом.

Збільшення власти патріярхів Риму або папів.

В протягу сего періоду кілька обставин причинилося до підвисшення власти патріярхів або папів Риму, імєнно:

а) Перенесення столиці римських царів з Риму до Царгороду, через що патріярх Риму став першою особою в Римі, давній столиці світа, а особливо великій столиці-Заходу.

б) Боротьби і спори догматичні, ведені на Сході з великою завзятістю, від чого котрих сторонництва, що себе побороювали, звертались особливо до церков на заході, а що на чолі їх всіх стояла церква римська, а більшість їх була навить підчинена юрісдикції патріярха Риму, то через него провадилася і всі переписка сходу з заходом

в) Крім величезного маєтку, який пожертвували патріярхи Риму, як єпископи найбогатшої церкви, здобув він в другій половині VIII століття також незвичайну територию наслідком кількох дуже щасливих випадків. Коли імєнно в могучім королівстві Франків Піпін Малий скинув з престола короля Хільдерика III і сам зайняв його місце за помічю папського престола (751 р.), подарував він папі (754 -756) Рим і велику територию коло Риму, кладучи сею дарівною підвалини до так званої „держави церковної" Року 800 папа Лев III коронував на цісаря римського сина і наслідника Піпіна, Карола Великого, котрий 774 р. не тільки що потвердив єпископам Риму дарівнии зроблені його батьком, але подарував їм ще й инші нові території.

(Дальше буде).

ДУМИ И СПОСТЕРЕЖЕННЯ.

Коли в Канаді большевики роблять який будь публичний виступ, як прим. демонстрацію і т. п., то українські большевики вдуть звичайно на передї. А головні агітатори ховаються тоді до задних рядів. Вони-ж генерали — і коли вони їх вибрали і випровадили в похід армію, то ім треба сидіти в безпечним місці

В передньім ряді нема генералів большевизму Нема також богато комуністів з инших народів Зате українських большевиків найбільше Чому-ж? Чи тому, що вони найумнійші? Ні Тому, що ні, Геделітер так разом з жінкою найбільше темних недумаючих і загуломаних

Давнійше европейські часописи писали, що в Варшаві арештували якийсь большевицький комітет, мабуть репрезентуючий Західну Україну і всі члени комітету були Жиди.

Знов з Львова одного в маю 1930 року 4-ох комуністів з трох инших ділянок — і знов всі вони були Жиди. Тоді-то „УРВісти" накликали навіть українських робітників і фармерів, щоби скинули для оборони нещасних Лише не казали, що заслання се Жиди

Ним вони вдуть. В Варшаві вже кріпко недавно дв. большевицьких таємних друкарень, де друкувалися газети для західньої України і достоїнство, а не з яко юрисдикцию митрополита

Але хоч які великі були права патріярхів і митрополитів з юрисдикцією в ділі всіми церковними єпископами — церковної управи, то в ділі догматичнім, якщо було до їх духовної власти єпископів єрархи ріжні Готовими приймати цілим вам єпископам було змінювати догмати, постанови, предписи і єпископів, освячені цілою церквою, а не тільки на соборах і єпископським голосом.

Збільшення власти патріярхів Риму або папів.

В протягу сего періоду кілька обставин причинилося до підвисшення власти патріярхів або папів Риму, імєнно:

а) Перенесення столиці римських царів з Риму до Царгороду, через що патріярх Риму став першою особою в Римі, давній столиці світа, а особливо великій столиці-Заходу.

б) Боротьби і спори догматичні, ведені на Сході з великою завзятістю, від чого котрих сторонництва, що себе побороювали, звертались особливо до церков на заході, а що на чолі їх всіх стояла церква римська, а більшість їх була навить підчинена юрісдикції патріярха Риму, то через него провадилася і всі переписка сходу з заходом

в) Крім величезного маєтку, який пожертвували патріярхи Риму, як єпископи найбогатшої церкви, здобув він в другій половині VIII століття також незвичайну територию наслідком кількох дуже щасливих випадків. Коли імєнно в могучім королівстві Франків Піпін Малий скинув з престола короля Хільдерика III і сам зайняв його місце за помічю папського престола (751 р.), подарував він папі (754 -756) Рим і велику територию коло Риму, кладучи сею дарівною підвалини до так званої „держави церковної" Року 800 папа Лев III коронував на цісаря римського сина і наслідника Піпіна, Карола Великого, котрий 774 р. не тільки що потвердив єпископам Риму дарівнии зроблені його батьком, але подарував їм ще й инші нові території.

(Дальше буде).

Ева Керман,
Йосько Ізраель Шнейбум,
Мошко Біттер,
Меника Гоберська,
Бенціон Розенблюм,
Гедале Мокотов,
Хая Ракиан,
Вінценти Рудкевіч,
Станислав Маньковскі
Адам Горшевскі,
І Бжезінскі,
Х Розенштайн,
Лейба Гольдман.

А властитель дому, де була друкарня, Геделітер так разом з жінкою

Отже 17 імєн Жидів та Жизнюк, а 4 імєна ніби по польськи, о цільком можуть бути вони таксамо жидівські

Так захованівшись від людського зору, десятки Жидів вилає відозви і заклики до українського і білоруського народу, підсуває йому своїм думки і плани наїкнайце до нищення української і білоруської справи : до будования сили отих Рахель, Ельок, Сурів, Ноєків та Рехмів...

Таке там, таке тут. Коли тутешний український большевик кричить, грозить, вичитує справу свого народу, то вже робить тише те, до чого настроїли його Сури, Ноєки, Рахми Йоськи, Хаїм, Шнейбум, Лейби і т. п. „товариші" Те саме і з „українськими" большевиками.

Инше біда, що темний чоловік має очі, і не бачить А коли й бачить, то не чує мих на стіни, але не бачить стіни Хто й чує ноги стіною щось може бути, але тому і по гадку не приходить

Тим 1-го листопада святкують Україну в тих всіх сторонах де є зорганізована найсильніша українська громада Бо тим 1-го листопада се день проголошення в 1918 р Української Держави на теренах українських земель

Спитаєшся: ті українці що є Спілки Товариства Українського Народу Ті, які є разом з Братами і Сестрами

Але є також такі Українці, що відійшли від свого народу — Вуздні Сини

ПОСВЯЧЕННЯ УКРАЇНСЬКОЇ ЦЕРКВИ СВЯТОЇ СОФІЇ В МОНТРЕАЛЮ.

27-го вересня с. р. [illegible] Монтреалю відбулося посвячення і відкриття нової церкви Св. Софії. Церква ця була збудована з великими труднощами і коштами, але насамперед з великими непереможними труднощами, які мали перемогти українці, щоби збудувати собі церкву. Ці труднощі були не лише матеріяльні, але також і моральні. Українці-католики, що живуть в Монтреалю, належать до парафії Непорочного Зачаття Пресвятої Богородиці, якою управляють о. о. Василіяни. Ці о. о. Василіяни, хоч і є в теперішній час дуже добрими людьми, але в минулому, коли вони тільки приїхали до Канади, не розуміли добре українських відносин і не вміли з ними обходитися. Вони не розуміли, що українці-католики, що приїхали до Канади, не можуть бути латинниками, бо вони мають свій обряд, свої звичаї, свою мову, свою історію, свою літературу, свою церковну музику, свої церковні пісні, свої церковні книги, свої церковні одежі, свої церковні прапори, свої церковні хоругви, свої церковні образи, свої церковні ікони, свої церковні хрестики, свої церковні медальйони, свої церковні свічники, свої церковні кадильниці, свої церковні ризи, свої церковні орари, свої церковні епітрахилі, свої церковні поручі, свої церковні покрови, свої церковні воздухи, свої церковні антимінси, свої церковні дарохранительниці, свої церковні престоли, свої церковні жертовники, свої церковні ковчежці, свої церковні чаші, свої церковні дискоси, свої церковні звізди, свої церковні ріпіди, свої церковні лжиці, свої церковні кадила, свої церковні кропила, свої церковні кропильниці, свої церковні кропильниці, свої церковні кропильниці

Вареоса. Владика мав проповідь, видно був схвильований так великою присутністю народа і радістю довершити так велике діло. Нарід уважно слухав середніших слів своєго о. Архипастиря. Богато з народу мали щастя перший раз його бачити. При Службі був заховний чин звичай запорожка: кожен раз, коли Архипастир благословляв, наші співочики з запорожських одягах виносили свої шаблі в салюті готовости стати на оборону своєї Віри і Нації! Почувалось живокіть: жива ще наша віра, ще не гнеться козацька сила. Так дійсно в се легко вірити, коли приходиться бути на таких взносних святах.

По Св. Божій Службі, перед якою був також урочисто виконаний обряд архієрейського взнесення Св. Хреста, по якім було помазання освяченим єлеєм віруючих, в низу на галі був спільний обід. Громада могла повеличатись справді і богатим обідом і численними тістами, які прибули навіть так далеко, як з Торонто. Були також представники з англійської і французької преси. „Ля Пресс", французький часопис, подав уместно довгий опис свята. Були описи і в других часописах і фінських і англійських. Обід супроводились бесідами на теми дня і взагалі наших завдань. Сі бесіди увершив своєю промовою наш о. Владика Радісно розходились гості. Всі почували, що сей день не пропаде для них даром.

В вечері відбувсь концерт, який провадив Всев. о. наш парох В. Сласкар. Треба було подивитись вишколеність і техніку хору. Всі пісні виконані були взоркайрце. Видно Всев. о. дірігент і співаки не мало потрудились, щоб достойно приготовитись до сього свята. Вся галя на концерті була по беріги заповнена, одним порядок був чудово затримний. Дай Бог, щоб наші нарід мі частійш тішитися такими святами На них виростає сила нашого народу.

Учасник.

УКРАЇНСЬКА СПІЛКА ІМ. МАЗЕПИ.

Шановний Отче Редакторе!

Прошу ласкаво не відмовитися вмістити на сторінках Вашого Шановного Журнату слідуючого листа

Відомий нам діяч Др. Василь Кисіль-Старий писуже думку заснування „Української Спілки Імени Мазепи" для пізнання і поширення його ідей визволення України з лабет того народу, що устами генерала Денікіна заявив „Большевиков росстрелять, а тих инзвержим Українцев вешать надо".

Буковинські Українці повірені замінити ту хату, де провів останні часи великий наш патріот, і зробити в ній музей та відзначити те місце, де його було поховано.

Українська еміграція у Франції мають намір скласти вінок у вигляді срібної пальмової галузки, як могли шведського короля Карла XII, великого приятеля нашого народу, в вірного союзника гетьмана Мазепи з надписом „Королеві Карлові — Мазепині потомки". Шведський уряд дав на це свою згоду.

Треба що небудь зробити і нашим людям сущим по той бік океану. Зі своїми словами я звертаюсь до сотих молодих товаришів, що вчаться в англійських школах та виховуються в українських бурсах.

Наш великий письменник Богдан Лепкий написав велику трилогію в шести томах, що називається „Мазепа" і змальовує часи коли Україна була поневолена, але духом европейська і боролася всіма силами з московською Лєбєю

Чужинцям сі часи мало відомі. Пропоную заклясти Спілки (УСІМ) „Українська Спілка Імени Мазепи" для перекладу на англійську мову сього твору, що матиме велику пропагандивну вагу не тільки між Англійами, але і між тими легкодухами, що зрекшися свого народу і приділюючись до другого, бо не хотіли належати до мужицької нації! Можна подібити працю так, що одна спілка спілка перекладатиме один том, а другу другій. В справі виданна та переговорів з автором виступати спільно

Українські вчителі, що доля закинула до прилісів Бразилії в українські оселі, тоже могли перелатись сей твір португальською мовою. Спільними силами все можемо зробити. Бог Вам на поміч! Розпочинайте добру й патріотичну справу

Інж. Дмитро Савкевич.

Люн, Франція

КОЛЯДИ.

Маємо всього кілька примірників збірок колядок для мішаного хору. В збірці уміщено 30 найкращих колядок в обробці різних українських композиторів. Видання Київське — 100 сторінок друку.

ЗМІСТ:

ЧАСТИНА І:

1. Ой, з-під Києва та й до Почаєва
2. Ой, на горі та женці жнуть
3. Ой, на Івана, на Купала
4. Ой, у полі криниченька
5. Ой, у лісі при дорозі
6. Ой, у лісі при дорозі
7. Ой, у лісі при дорозі
8. Ой, у лісі при дорозі
9. Ой, у лісі при дорозі
10. Ой, у лісі при дорозі

ЧАСТИНА ІІ:

1. Ой, у лісі при дорозі
2. Ой, у лісі при дорозі
3. Ой, у лісі при дорозі
4. Ой, у лісі при дорозі
5. Ой, у лісі при дорозі
6. Ой, у лісі при дорозі
7. Ой, у лісі при дорозі
8. Ой, у лісі при дорозі
9. Ой, у лісі при дорозі
10. Ой, у лісі при дорозі

ЧАСТИНА ІІІ:

1. Ой, у лісі при дорозі
2. Ой, у лісі при дорозі
3. Ой, у лісі при дорозі
4. Ой, у лісі при дорозі
5. Ой, у лісі при дорозі
6. Ой, у лісі при дорозі
7. Ой, у лісі при дорозі
8. Ой, у лісі при дорозі
9. Ой, у лісі при дорозі
10. Ой, у лісі при дорозі

Ціна одного примірника в оправі $3.00

Кожна колядка окремо 15 центів.

Повні збірки набувати в Редакції „Вістника", в окремі колядки у о. Петра Мавсьового. Толстой, Man.

КУПУЙТЕ НОВІ КНИЖКИ.

Видавництво „Вістник" що тільки видало ось такі книжки, які повинні знаходитися в кождій християнській хаті:

Оповідання з життя Ісуса Христа, написав прот. С. В. Савчук. — Ціна з пересилкою ..... 25ц.

Десять Біблійних оповідань — написав прот. С. В. Савчук. — Ціна з пересилкою ..... 20ц.

Азор, оповідання з часів Ісуса Христа для молоді, — написав прот. С. В. Савчук. — Ціна з пересилкою 15ц.

Свята Христина (її життя та діла) — написала Наталя Королева. — Ціна з пересилкою ..... 05ц.

Хто пришле 60 центів, отримає всі книжочки з пересилкою

Замовлення і гроші слати на адресу:

THE HERALD, — Box 3684, — WINNIPEG, MAN.

ДЛЯ РІДНОЇ ЦЕРКВИ

ПІСНЯ СИЯ ОВІТУЛО ВАШЕ ПЕРЕД ЛЮДЬМИ, ЩОБ ВОНІ НАЧУЛИ ВАШІ ДОБРІ ДІЛА І ПРОСЛАВИЛИ ОТЦЯ ВАШОГО, ЩО НА НЕБІ.

(Мат. V: 16).

Збірка о. І. Дмитріва.

Михайло Коцуч, Рендгтн. Алта. 2.00

Шіго, Саск.

Іван Коропатницький 1.00
Василь Коропатницький 1.00

Збірка о. Д. Ф. Стратійчука.

Теодор Коропатницький 1.00
Михайло Гарас 1.00
Л. Соколов з Парквю .50

Збірка о. Д. Кірстюка.

М. Курковський, Гвес, Саск. 1.00

Свидова, Саск.

В. Лесик 1.00
Гр. Ревакевський 1.00
П. Перик 1.00
Я. Ревакевський 1.00
Л. Данилюк 1.00
В. Гудей 1.00
Д. Майданик 1.00

Збірка о. П. Мельничука.

Гефорд, Саск.

Іван Габрись 1.00
Іван Походжіло 1.00
Василь Іванишин 1.00
Софія Яківчук 1.00
Петро Нікіфорук 1.00
Мих. В. Сичич 1.00
Гнат Бартко 1.00
Григ. Іларович 1.00
Іван Габрись 1.00
Дмитро Сичич 1.00
Іван Візанс, Ричард, Саск. 1.00

Прислав Юрко Кухта.

Тарнополь, Саск.

Микола Романко 1.00
Федько Сичиша 1.00
Юрко Кухта 1.00
Володимир Войціховський 1.00
Гриць Стельмащук 1.00
Микола Войціховський 1.00
Олекса Ткачук 1.00
Василь Савчук 1.00
Володимир Борса 1.00
Федько Бутник 1.00
Михайло Лисиця 1.00
Стефан Сеголовіка 1.00

Конгрегація Української Греко-Православної Церкви в Канаді.

Pl. Богомік, касієр

682 Anderson Ave., Winnipeg, Man.

Нова Радість стала
Бог за радість
Сегодня співайте
Що то за предивна
Вифлеємські вісти
Преславний родовід

ГАЛДАЙ М
Й Вифлеєм гралі
Ой, хитить Бог

ГОНЧАРОВ П.

Не жалі вівця
Поспішіть вістку
Вифлеєм на Різдво
На небі вірна ґвіздка

ЩЕПОВИЧ Я

Сяє миленький
Лар дар пробігаїв
Там на Орієні

ЦЕРКОВНИЙ КАЛЄНДАР НА 1931 РІК.

ЛИСТОПАД.

15 Н **Нед. 24 по З. С. Д.**
16 П. Аїталя, Йосифа
17 В. Йоакіма прп.
18 С. Галактіона мч.
19 Ч. Павла еп.
20 П Єфрема мч.
21 С. **Собор св. Мих.**
22 Н. **Нед. 25 по З. С. Д.**
23 П Ґрегса, Ореста
24 В. [illegible], Віктора мч
25 С. [illegible] Мюсост. пр.
26 Ч. [illegible] Златоустого
27 П. [illegible] Якима ап.
28 С. Самсона, Гурія мч.
29 Н **Нед. 26 по З. С. Д.** 30 П. Григорія нек.

ГРУДЕНЬ.

1 В Платона мч.
2 С. Авакія прп
3 Ч Григорія прп
4 П **Введ. в храм Пр. Богородиці**
5 С Филимона ап

6 Н. **Нед. 27 по З. С. Д.**
7 П Катерини вмч.
8 В. Климента свящ.
9 С Акиндія і Якова
10 Ч. Якова вмч.
11 П. Стефана прпч
12 С. Парамона мч.
13 Н. **Нед. 28 по З. С. Д.**
14 П. Наума, Фівврета
15 В. Аввакума пр.

ПОРЯДОК БОГОСЛУЖЕНЬ.

о. Є. Гриценка.

ЛИСТОПАД

15 Неділя — Сефтон
21 Субота — Собор св. Михаїл.
Вевлав. — Храм
22 Неділя — Ешнел
29 Неділя — Богдан

ПОРЯДОК БОГОСЛУЖЕНЬ

о. П. Зеленського

ЛИСТОПАД

15 неділя — Мавентон.
21 субота — Собор св. Мих. — Сер віра. — Храм.
22. неділя — Тьндал
434 Minningalle St Winnipeg

ПОРЯДОК БОГОСЛУЖЕНЬ

на округ Толстой.

Повідомляється всіх інтересованих, що о Петро Мавськи, візве церковні громади в окр. Толстой в такім порядку:

15 Неділя — Вайта.
22 Неділя — Рода
21 Субота — Гарденгтон Храм
29 Неділя — Семьйн

Консисторія Української Греко Православної Церкви в Канаді.

Прот. С. В. Савчук, голова

ЦЕРКОВНИЙ УСТАВ НА 1931 РІК.

15 Неділя 24 по Зісланню св. Духа: Гол. 7. Утр. Євап. Марка XVI 1—8: Літ. Ап. Єфесіян II: 14—22: Євап. Луки VIII: 41—50.

21. Субота: Собор св. Арх. Михаїла: Утр.: Євап. Мат. XIII: 24-30 і 36-43. Літ. Ап. Жид II: 2-10. Євап Луки X: 16-21.

22 Неділя 25 по Зісл. св. Духа: Голос 8. Утр. Євап. Марка XV: 9-20 Літ. Ап. Єф. IV: 1-6. Євап. Луки X 25-37

29 Неділя 26 по Зісл. св. Духа: Голос 1. Утр. Єв. Лук. XXIV 1-12 Літ. Ап. Єф. V: 9-19. Єв Лук XII: 16-21

Грудень.

4 Пятниця Введення в храм Пр. Богородиці: Утр. Єв. Лук І: 39—49 і 56. Літ. Ап. Жид. IX 1—7: Єв Луки X: 38—42 і XI: 27—28

6 Неділя 27 по Зісланню св. Духа: Голос 2. Утр. Євап. Луки: XXIV. 12 35. Літ. Ап. Єф VI: 10—17. Єв. Луки XII: 16—17.

13. Неділя 28 по Зісланню св. Духа: Голос 3. Утр: Євап Луки XXIV 36—53. Літ: Ап. Колосян I: 12—18 Євап Луки XIV: 16—24.

Український Релігійний дво-тижневик в Канаді.

ВІСТНИК
THE HERALD

THE HERALD Box 3684 WINNIPEG, MAN.

РІК VIII. ВІННІПЕГ, МАН., 1-го ГРУДНЯ, 1931. WINNIPEG, MAN., DEC. 1st, 1931 ЧИСЛО (140) 23

СОБОР ПРАВОСЛАВНИХ ЦЕРКОВ.

10 червня 1932 року зберється на Атонській горі собор всіх православних церков світа Кожду церкву будуть заступати два єпископи. Собор має, між иншими вирішити справу скликання 8-го Вселенського Собору Православної Церкви Від 325 до 787 року було сім Вселенських Соборів, а від 787 року досі не було ні одного. Розуміється, що до сього були рішаючі причини, які не дозволяли на скликання соборів. Однакож справи життя православних народів потребували соборних збірань і їх брак болюче відбився на житію Православної Церкви. І коли збереться 8-ий Вселенський Собор, то кілько важних справ до розглядання можуть поставити самі Українці. А, певно, що всі инші народи мають свої церковні справи до обмірковання і полагодження

РЕЛІГІЯ В КОМУНАХ.

„Безбожник" казиться, що серед робітництва на Радянській Україні инше релігійний рух. Дійшло до того, що робітники Донецького басейну творять релігійні громади і бойкотують рознорядки большевицької влади Серед робітництва поширені видовзи, в яких заключається до вірности Христовій, науці У Дніпропетровському робітники утворили окрему організацію для оборони християнської віри та боротьби з безбожниками. В кількох містах робітники на мітингах домагалися, щоби комуністи припинили боротьбу з релігією. Релігійний рух ширитьси й у рільних комунах; деякі члени тих комун не хотять працювати у свята та запрошують священників відправляти в комунах богослужіння.

Звичайно комуністи винять у сьому „попів і куркулів", а проте самі добре знають, що душа людини просто шукає спасіння від сатанської влади.

НОВИЙ ПРОЦЕС.

Большевики приготовляють знов великий процес проти професорів й учителів „Товариства для поширювання природничого знання". Кажуть, що професори не вчили в большевицькім дусі. В процесі є професор педагогічного інституту Райков, а дальше Уланівський, Ягодовський, Наталі, Беляков, Калашніков, Гордон і др.

ПРОФ. М. ГРУШЕВСЬКИЙ НА ЗАСЛАННЮ.

З Праги, Чехословаччина, доносять, що там одержано відомости, які підтверджують висилку члена Всеукраїнської Академії Наук, професора Михайла Грушевського, за межі України. Старого професора комуністична влада обвинувачує в націоналістичнім ухилі, що він ніби проявив у своїх історичних працях про минуле України. Ся висилка професора М. Грушевського унеможливлює його дальшу працю над історією України та історією української літератури, а зокрема проф. М. Грушевського позбавлено можливости керувати при Всеукраїнській Академії Наук роботою, що велася рядними молодими вченими під його керовництвом.

Особистого секретаря професора М. Грушевського заслано в Соловецький монастир на каторгу.

„УКРАЇНІЗАЦІЯ" КИЇВА.

В Державному Музично-Драматичному Інституті Лисенка в Київі наука ведеться українською мовою лише „здебільша". Позатим всюди мова московська. В бібліотеці про українські книжки не дбається. Всі позашкільні студентські гуртки провадять роботу московською мовою. Так Москва українізує Київ!

ГОЛІ СТРАЙКИ.

Кореспондент „Днів" доносить з Москви, що на Україні є „голі страйки". Робітники приходять до фабрик в обривках з старих мішків і кажуть: „Все ми зносили, все подерли на вашій роботі дальше нема вже що дерти". З робітників ніхто не вірить, що треба ще терпіти голод, мовчки, бо ніби то невдовзі буде легше

ЗАНЕПАД ЗАЛІЗНИЦЬ.

Стан залізниць на Радянській Україні поганий. Нема подостатком вагонів. Нема подостатком нафти, щоби на стаціях світити при нічній роботі. Так напр. на стації Ярмолинці робітники три місяці не одержали ні крупиці, ні жиру, ні цукру, ні подостатком чобіт. А коли тут таке, то не краще і деинде.

РОЗКОПАЛИ МОГИЛИ.

На цвинтарі у Славську, біля Сколього, невідомі справники розкопали кілька могил та поздирали з небіщників одіж та обуву. Поліція шукає за тими цвинтарними гієнами.

РОЗВЯЗАННЯ ПОВІТОВОЇ РАДИ ЧЕРНОВЕЦЬКОГО ПОВІТУ.

Чернівецький „Час" пише: Міністерство внутрішніх справ розвязало повітову раду чернівецького повіту, встановивши інтеримарну комісію, в якої склад входять: Ромвальд Шимонівіч, о. Авраам Іван, Кілінгер. Кароль, Поповіч Георгій, д-р Готліб Йосиф, полковник Карабеш Олекса, Юрій Серебенюк і поляк Василь Мицюрон. По національностям входять до інтермарної комісії 4 Румуни, 1 Поляк. 1 Німець, 1 Жид і один Українець.

НЕЩАСТЯ В ВЕРЕНЧАНЦІ, НА БУКОВИНІ.

В каменоломі в Веренчанці сталось нещастя: велика скала звисала 5 людей, з яких 4 згинули, а один ранений. Згинули: Митро Мацикевич, Митро Дідун, Митро Совик і Іван Яєюк. Ранений Юрій Узинський. Убитих зараз не витягнули, бо присипало їх може 20 вагонів каміня.

Місце, де се сталось, було небезпечне і заборонено було тут лупати камінь. Убиті працювали коло каміня, а двох прийшло було до них дістати огню. Узинський працював трошки дальше.

ЗАКРИЛИ „ЖИТТЯ И РЕВОЛЮЦІЮ".

На домагання цензи арештовано в Київі відомого поета Максима Рильського, який був прихильником наближення українського письменства до літератур західної Европи. Одночасно закрито журнал „Життя й Революція", біля якого гуртувалися найкращі письменники Радянської України.

БАНДИТИЗМ В БЕСАРАБІЇ.

Недавно села Яніваї (пов. Хотин) напали чотирі озброєні бандити на селян, що їхали шістьма возами з Хотина. Бандити ограбили до нитки 16 селян, розібрали їх до нага й повязали до возів. Жандармерія доспішала, що зробила банда Прокола Бурди, спільника арештованого Поліщука.

ТРИЛІТНИЙ СВІДОК ПРОТИ МАТЕРІ.

У Вінер Найштат, в Австрії, стане незабаром перед судом одна жінка, Йозефа Бер, обвинувачена в убивстві двоїтнього сина. Обвинувачення опирається на свідоцтві трилітнього сина, який на похороні похвалявся, що його мама кинула молодшого брата до ка-

ПОДЕШЕВІЛА ЛЮДСЬКА КРОВ У ВАРШАВІ.

До лічниці св. Духа у Варшаві зголошується дуже богато осіб, що бажають продати свою кров для лікарських цілей. Тому, що з нужди зголошується все більше людей, то платять за кров менше ніж досі.

КСЬОНДЗ ЗАБИВ ЖІНКУ.

В Варшаві шістьдесять-літній ксьондз Францішек Вавшук застрілив свою 30літню господиню Антоніну Ругову. Опісля відобрав собі життя. Причина тої жахливої трагедії невідома. Кілька днів перед тим він продав свій дім за 350 тисяч золотих

ПІДПАЛИВ СУСІДА И ПОВІСИВСЯ.

Михайло Копець, селянин з Жулина, повіт Станиславів, підпалив шопу свого суседа Василя Ковала. Пожежа знищила мешкальний дім і кілька господарських будинків. Після підпалу Копець повісився. Причиною підпалу були суседські непорозуміння.

ЗБОМБАРДУВАЛИ СЕЛА.

Тому, що мешканці сіл у кременчуцькому районі на Радянській Україні відмовилися збирати скошене збіжжа, відділи чеки при помочі літаків і гармат збомбардували три села. Мешканцям не вдалося втекти, тому що села були окружені відділами чеки.

ЗАНАДТО ОПЛЕСКУВАВ ФРАНЦА ЙОСИФА.

В Чехословаччині грають тепер оперетку „Коршма під Білим Конем", у якій представлений, між иншими, теж бувший австрійський цісар Франц Йосиф.

На одному представленню редактор Фінер дуже оплескував ті місця, де Франц Йосиф появлявся на сцені. Рівно з тим арештували і покарали грівною 500 корон, хоча він оправдувався, що він оплескував не Франца Йосифа, але актора, котрий грав сю ролю. Поліція таки рішила, що тих оплесків було за богато

ЗАБЕЗПЕЧИВСЯ.

Гарри Файф з Варрен, Онтаріо, сварився зі своєю дружиною. Видно, що ій вже було надокучила та сварка, бо зателефонувала на поліцію, щоб арештувала його Як прийшов поліцай, побачив посеред подвіря Файфа, а біля його горючий автомобіль На запит, що сталося, відповів Файф: „Я запалив свій автомобіль, щоби моя жінка не виїзджала нікуди, як я сидіти-му в арешті".

ДО ІСТОРІЇ РОЗВОЮ УКРАЇНСЬКОЇ ГРЕКО-ПРАВОСЛАВНОЇ ЦЕРКВИ В КАНАДІ.

СПРАВА ЦЕРКОВНОГО ЧАРТЕРУ НА ПРОВІНЦІЮ КВЕБЕК.

(Дальше).

Проминув тиждень, — тиждень нетерпеливого чекання, — і наші представники з адвокатом відїхали нічним потягом з Монтреалю до міста Квебек. Тим самим потягом їхали також представники і адвокати двох вище згаданих російських церков, між ними сам єпископ Йосаф. В спальнім вагоні о. Савчук познайомився з адвокатами російських церков, — один з них Англієць, а другий Жид. О. Слюзар і адвокат Рос пішли спати, а о. Савчук ще якийсь час розмовляв з двома адвокатами. Розмова, природно, війшла на тему справи, в яку їхали до Квебеку, а там і на загальну українську справу так в Канаді, як і в Европі. Співбесідники о. Савчука дуже дивувалися, що в Західній Канаді живе так богато Українців, та що вони здобули собі там в громадськім житті таке поважне місце. Тї листи билиб його приголомшили (дослівно: „вуд нак гим колд"), — каже. На те о. Савчук відповів: Він сьогодня бесіду на ту тему, отже я не уважав за відповідне силою накидатися йому з нею. Пощо мало настроювати його проти справи своєю влізливістю? — Як пізнійше показалося, — така тактика була на місці. Згаданий адвокат не тішився симпатіями ні між своїми знакомими, ні між урядовими кругами власне через свою велику влізливість і се була одна з причин, чому той посол так холодно відніся до нього, коли він почав говорити з ним про справу чартеру. За те на другий день рано, вислухавши з потягу на дворці в Квебеку, згаданий посол дуже привітно привитався з о. Савчуком та на відході сказав, як здавалось пільком тихо: „Живу вам найкращого успіху у вашій справі і маю надію, що ви той успіх осягнете". Так і сталось, що він був вдячний за те, що о. Савчук звільнив його попередньої ночі від розмови на тему, яку він поза нарадами комісії не хотів обговорювати.

„В місті Квебеку, яке числить яких сто двайцять тисяч населення, є декілька готелїв, але для богатших людей, або для людей, які мають справу до богатших і визначнійших людей, — є тільки один готель, в то єпіскопський, який називається Шато Фронтенек, в скороченню „Шато". Побудований на високому березі ріки Св. Лаврентія (Ст. Лоренс), він представляє собою вершок готелевої обслуги та вигоди, за що, розуміється, треба солоно платити. Ґенерал Смарт, посол, який вносив наш законопроект в парляменті, живе підчас парляментарних сесій в тім власне готелї, отже наші представники прибувши до Квебеку, вдалися туда, щоби побачитися з ним.

Було ще досить рано. Ґен. Смарт ще не зійшов на долину, отже нашим представникам прийшлося якої пів години чекати. Але того часу не змарновано. Адвокат Рос, маючи широке знакомство, стрічав на кождім кроці знакомих послів, адвокатів і инших людей, які прибули до Квебеку в подібній справі. що й наші представники, себто наглядати над справами одного чи другого законопроекту, з якім були заінтересовані, отже він здоровись з ними і знакомив їх з нашими представниками. І то в спеціяльний спосіб. Представляючи о. Савчука, він говорив приблизно так: Маю велику приємність представити о. Савчука, адміністратора Української Православної Церкви в Канаді, яка числить пойад сто пятьдесять громад і яка поширяється о чартер на провінцію Квебек О. Савчук, виховавий в Канаді, покінчив тутешні школи і живо інтересується канадійським суспільним життям. Українців в Канаді є понад 350,000, які є знані з своєї працьовитости, ощадности та заможування до науки. На Заході мають сотки своїх учителїв, послів, мировых судїв, виховавчі інститути — взагалї в них чудесні Канадійці („вондерфул Канедінне"). Їх брати на Україні понесені большевиками, отже вони сильно настроєні проти комуністів.

Представляючи о. Слюзара, говорив подібно: „О. Слюзар, бувший офіцер української армії, сім лїт тому прибув до Канади, прийняв канадійське горожанство і від пяти лїт працює як парох української православної громади в Монтреалї, яке є власне дуже звінтересований справою чартеру Української Православної Церкви, на провінцію Квебек. Його парохіяне є часті, тверезі та працьовиті люде, а їх церква робить велику моральну роботу, яка має значіння не тільки для них, а для цілого міста. Так, вони є чудесні люде, дуже чудесні люде („вондерфул піпл"). І сильно настроєні проти комунізму!

Се він говорив з такою певнінною мінною, що ніхто б і не подумав, що він провадить пропаганду за чартером Української Православної Церкви, але як пізнійше показалося, такий спосіб пропаганди був дуже успішний. Хто справою зацікавлювався, то по такій вступній мові Роса починав докладнійше розпитувати і про Українців і про їх життя-буття на Заході і про їх Церкву та законопроект. а там і про українське питання взагалї. Хто-ж справою відразу не заінтересовався, то до того його і не спитувалось. Лишалось його в спокою і чекалось догідийної хвилї. А були й такі, які відразу обіцяли поміч і то не тільки від себе, але і других послів обіцяли познакомити з нашою справою та прихильних їх на наш бік.

Тут, в Шато Фронтенек, та в Квебеку взагалї, наші представники мали нагоду по чи-кимитися з богатьома визначними лю-ьми — приміром з одним суддею, який походить з дуже визначної французької родини і про якого тільки з імени знали, з провінціяльним і заступником провінціяльного опозиційного партії, кількома міністрами, визначнійшими послами, спікером і деякими членами висшої палати послів і др. Правда, побачення з сими людьми були, так з конечности, як і тактичних зглядів, дуже короткі — вони тривали кілька, найбільше кільканайцять, мінут одно, і коли так справа з чартером була гладко, нема сумніву, що ті особи, з якими наші представники бачилися, не мали б були причини їх довго памятати, але тому, що наша справа набрала була розголосу на стільки, що говорили про неї не тільки на коритарах парляментарної палати, але і в готелї, то наші представники звернули на себе загальну увагу, а тим самим вбилися більше в память і тим, з якими мали спеціяльні побачення. Треба сказати, що як показалось пізнійше, наші справі дехто надавав дійсно великого значіння, про

НЕДІЛЬНА ШКОЛА

КАТЕХИЗМ

В ЩО ВІРУЄ ПРАВОСЛАВНИЙ ХРИСТІЯНИН.

(Дальше).

Четверта просьба.
Шеста просьба.

В шестій просьбі молитви Господньої ми просимо, щоби Господь не допустив нас до спокуси.

Спокусою називається такий збіг обставин, коли виникає певна небезпека згубити віру, або впасти в який такий тяжкий гріх. Голодний людині трудно витримати перед спокусою, щоби не вхопити чужого для заспокоєння свого голоду, — се спокуса від власного тіла. Приклад инших людей, що зробили собі кар'єру лестощами, підкупством та иншими неморальними способами; докоряння близьких, або домашних у тому, що неуважні до їхніх потреб; нехтування їх тощо — все се може статися великою спокусою й довести до того, що й сильна морально людина, за прикладом инших, буде готова поступитись у своїх переконаннях та відважитись на якийсь безчесний, з морального погляду негарний вчинок для полишення свого життя й становища. Се — спокуса з боку світу, себто инших людей. Нарешті, як на те воля Божа, дияволо може впливати на нашу душу й викликати в ній нечисті думки, гидкі, гріховні почування й бажання.

Боротьба з спокусами конечно потрібна для укріплення волі нашої в доброму, але проте спокуси і потрібні та корисні для нас, і ось чому.

Звертаючись до Бога з молитвою, щоби не допускав Він нас до спокуси, ми повинні просити про визволення від спокуси, що не по силі для нас, а також і про те, щоби Господь, допускаючи нас до спокуси, подав би нам і поміч Свою для боротьби з ними й не допустив би до занепаду морального.

Сема просьба.

У семій просьбі молитви Господньої ми просимо про збавлення від злого, себто від усякої взагалі прикрости, що може стрінути нас на світі, котрий від часів першого гріху **весь у злі лежить**, як свідчить апостол Іван (1. Ів. V: 19). Найбільше-ж від зла гріху і від впливу й памови духа злоби — дияволо.

Хвала Богові в молитві Господній.

До молитви Господньої додається хвала Богові: **бо Твоє є царство й сила, й слава на віки, амінь.**

Се потрібно найперш для того, щоби ми, коли просимо в Бога милости, одночасно віддавали Йому належну пошану. Потім, щоби через те саме скріплялася наша надія на те, що наші просьби буде вислухано. І справді, нагадування про те, що Богові належить царство й сила, саме наводить на думку, що Бог може справдити наші просьби. А згадка про славу ще більше скріпляє сю нашу надію, бо дарування нам того, про що просимо, спричиняється власне до помноження Його слави. Словом же останнім „амінь", що значить так, підтверджуємо віру нашу, з якою вимовляємо молитву.

(Дальше буде).

ІСТОРІЯ ЦЕРКВИ

(За Е. Семиком).

(Дальше).

Від тоді уходили епископи Риму не лиш за світських володарів побіч цісарів і королів, але й за тих, що управління розділяли цісарські и королівські корони. Через ці щасливі випадки дуже зросла повага патріярхів Риму в відношенню до прочих їх товаришів, і вже від V століття почали вони вимагати права найвищої власти над всими християнськими церквами. Але отці, зібрані на соборі в Халкедоні (451 р.), відповіли на ці домагання каноном 28, що поставив повну рівність між епископом Царгороду а епископом Риму. Сю новину рішись повно узнав і потвердив п'ятий вселенський собор, або трулянський (692 р.), в 36 канонї, а пізнійше також і 7-й вселенський собор (787 р.).

Собори.

Рівнобіжно з митрополитальною системою розвинулася в сім періоді и інституція соборів. На найнижшім степени стояли **собори провінціяльні**, що відбувалися два рази до року під проводом дотичного митрополита, згідно з 5 каноном никейського вселенського собору (325 р.). Другий, вищий степень занимали собори **дієцезіяльні** і **патріярхальні**, у котрих брали участь епископи й митрополити одної або кількох дієцезій під проводом екзарха або патріярха. Степень третій і найвищий в устрою соборів становили **вселенські собори**, де являлися епископи цілого християнського світа, або принаймні тільки їх, щоби могли представляти цілу церкву. Ці собори представляли найвищу судову і законодатну власть у всіх церковних справах.

Вселенські собори скликали царі в порозумінню з патріярхами. Провід мав один, або кілька епископів з межи чільнійших. Орудія вселенських соборів, коли їх предметом була віра церкви, називалися „дефініціями догматичними" або коротко „догматами"; дефініції установлені й видані в формі исповідання, називалися **„символами"**, а постанови щодо устрою церкви, богослужения і дисциплини називалися **канонами**. Для догматів і символа треба було все одноду шности голосів, для канонів тільки більшости їх. Вселенських соборів було, як то побачимо нивше, всего сім

З межи частних соборів, що відбувся в протягу сего періоду, є значнійшими: собор в Анкирі в Галатії (314 р.), Ново-Кесарії в Понті (315 р.), Антіохії (341 р.), Лядикеї в Фрігії (між 360 375 рр.), Гангрі в Пафлягонії (между 360 і 370 рр.), Сардиці в Мезії (343—344 р.), Царгороді (394 р.) і Картагені (418 р.), котрих канони потвердив 2 канон п'ятого вселенського собору або трулянського з року 692, як канони обовязуючі цілу церкву.

РОЗДІЛ III.

Єреси і розколи.

Множество єресів, що появилися в протягу сего періоду, дали церкві повід до пояснювання основних наук християнської віри і їх докладнійшого означення так в символі, уложеним на I і II вселенськім соборі, як також в догматичних дефініціях слідуючих вселенських соборів і кількох частних соборів, як також в церковній літературі. При котрих точках віри і в який спосіб то робилося, показує історія єресів і розколів, як також історія науки й літератури церковної.

Розкол донатистів в Африці.

Сей розкол появився в Африці за царя Константина Великого. Коли именно помер (311 р.) епископ Мензурій з Картагени, вибрало столичне духовенство епископа в особі Кекиліяна, не зважаючи приходу епископів Нумідії, що звичайно брали участь при виборі й рукоположению епископа Картагени.

Тоді епископи Нумідії, підбурені о дним сторонництвом картагенським, на чолі котрого стояли два священики, що сподівалися стати епископами, не хотіли признати вибору Кекиліяна, але зібралися в Картагені (312 р.), скинули його й заявили, що його рукополагав зрадник християнської віри, і вибрали наместь него епископом чернця Майорина. Коли-ж сей небавом опісля умер, вибрано Доната епископом (313), і тим розділено африканську церкву на два сторонництва, з котрих одно стало по стороні Кекиліяна, а друге по стороні Доната. Справу Кекиліяна провірено на соборах в Римі (313 р.) і Арелятї (314 р.) а наконець в Медіолянї в присутности самого царя (316 р.). На підставі докладного розслїду признано Кекиліяна законним епископом. Але донатисти не хотіли помиритися з православною або соборною церквою, з тої причини, немов вона не є вже правдивою церквою, бо терпить в своїм лоні зрадників і взагалі грішників. Правдивою, — казали донатисти, — є тільки їх церква, тому хрестили по раз другий тих, що переходили до їх табору.

Секта донатистів стала пострахом не лиш для церкви, але й для держави, бо підбурювала народ до бунту проти царя. Фанатичними четами донатисти безпокоїли край, рабуючи й спустошуючи церкви і мешкання православних. Для того повзяла держава проти них дуже строгі міри. Сто літ від появи секти удалося св. Августинові богословськими доказами велику часть сих сектярів приєднати православній або соборній церкві (411 р.), а решту знищило разом з цілою африканською церквою магометанство.

(Дальше буде).

Православні Українці! Старайтеся, щоби Ваші сусіди також стали передплатниками „ВІСТНИКА". Сим Ви поможете своєму релігійному часописи.

ЯКА РІЖНИЦЯ.

Один вільнодумець говорив проти церкви, а щоби дати наглядний доказ, якою непотрібною є церква, сказав:

— Яка там користь з церкви? Я вже пять літ не був в церкві і нічого мені не сталося. Здоров, як оріх, двіста фунтів важу!

— Що там двіста фунтів, — каже молодий фармер, — я маю бика, який ногою не був в церкві, і важить тисячу фунтів!

УРЯД ДОМІНІЇ КАНАДИ

Позичка Національної Служби

Міністер Фінансів предкладає для публичної підписки

$150,000,000

В 5 ПРОЦЕНТОВИХ БОНДАХ ДОМІНІЇ КАНАДИ

Приносять процент від 15 листопада, 1931, а оферуються їх у двох речинних дозрілости (вибір яких залишається для підписчика) як слідує:

5-ЛІТНІ 5% БОНДИ, ДОЗРІВАЮЧІ 15 ЛИСТОПАДА, 1936
10-ЛІТНІ 5% БОНДИ, ДОЗРІВАЮЧІ 15 ЛИСТОПАДА, 1941

Істнна має бути виплачена без оплат в законних грошах Канади в канцелярії Міністра Фінансів та Генерального Ресівера Канади в Оттаві, або в канцелярії Асистента Генерального Ресівера в Галіфаксі, Сейнт Джан, Шарлоттавні, Монтреалі, Торонто, Вінніпегу, Келгарі і Вікторія.

Процент платний що пів року, 15 травня і 15 листопада, законними грішми Канади, без оплат, через яку небудь галузь якогонебудь чартерованого банку Канади.

Деномінації:
5-ЛІТНІ БОНДИ $100, $500 і $1,000
10-ЛІТНІ БОНДИ ..... $500 і $1,000

Гроші, зібрані сею позичкою, будуть ужиті на піднесення економічного і фінансового добробуту Канади.

ЦІНИ ПРИ ВИДАННЮ: 5-ЛІТНІ БОНДИ, 99¼ і припадаючий процент
10-ЛІТНІ БОНДИ, 99 і припадаючий процент

Заплатити треба повну ціну в хвилі аплікації.

Підписні листи на повищу позичку отвираються 23 листопада, 1931, і замкнуться на або перед 12 грудня, 1931, за попереднім повідомленням, або без повідомлення, після дискреції Міністра Фінансів. Субскрипції буде приймати і посвідки видавати яка небудь галузь якого небудь Чартерованого Банку Канади, або призначений торговець. Тимчасові цертифікати будуть доручені через банк, або торговця, вибраного підписчиком на аплікації, по зверненню посвідки.

НЕХАЙ ВАШІ ДОЛЯРИ СЛУЖАТЬ КАНАДІ!

Департамент Фінансів,
Оттава, 23 листопада, 1931

ДІЯЛЬНІСТЬ КАТОЛИЦЬКОГО ДУХОВНИКА.

Нераз писалося в нашій релігійній часописі „Вістник", чи „Українськім Голосі" про відчити наших українських греко-православних священиків в своїх громадах. Побачили ся греко-католицькі духовники, давай і собі наслідувати православних.

Але про що будуть говорити? Про історію України якось не хочеться, бо треба своїм вірним сказати правду в очи, а як скажуть правду, то на другий раз не буде до кого приїздити.

Отож думає собі один духовник: Хіба зачну про „свою" віру, то дещо про своє життя.

А він обїздив майже всі католицькі громади в Канаді і недавно приїхав до одної місцевости, недалеко від Вінніпегу, і замешкав в одній місточку, де в греко-католицьких і українська православна церква. Побачив, що в українській православній громаді є гарний хор, який співає в церкві і в Народнім Домі, отже давай починати похід проти православних. Проголошує проби співу (я сам тих розуміється на співі і нотах, як вовк на звіздах) і відчити.

Проби співу відбувались в хаті, або церкві, але побачив духовник, що нічого не вдіє і рішився в залі зі до відчиту.

Тема відчиту була: „Про католицизм і про православіє". А наговорив, що пожалься Боже. Православні єкві і такі. То ми, католики, православні, тільки ми правдиві християни, лиш ми маємо папу римського, наслідника Христа, йому тільки ся Петро дав ключі, він тільки має в Римі таку церкву, що вміщає 80.000 людей. Чуєте? То не 80 або 400, але 80,000. Ану, хто з вас годен порахувати, до ісїдесять тисяч? Прийшла, що ні? А бачите, який наш папа великий. Тому ми його тримаємся в старім краю, тримайтеся і ту.

А дальше духовник каже: Знаєте, як в бук клясі на парафії на сході (в Канаді), тоді, коли православні організувались, то мене в своїй газеті проголосили за свого епископа і то без мого відома. Чи ви гадаєте, що я пустив то мимо? Ні, а пішов до адвоката, він написав острого листа до них, і вони заплатили мені 2000 толярів. Чуєте?

Я не вдержав і запитав духовника, в котрій то газеті було таке проголошеніе і що заплатив, але відповіди не дістав. Думаю собі: Говори собі, голуй своїх людей неправдою, хоч тобі се не лицює

Дальше каже духовник: Знаєте, що недавно був від амбасадорія від всіх вір, а православних не було. Тоді я не вдержав і сказав: Вибачте, отче, але то вже напрасна, бо амбасадорія мають держави, а не віри.

Єпомість почервонів і каже тихо тихо: То нехай буде так, як ти сказав

Подумав я собі: Пастеш небилиці, а ти бідні рутенці милкете головами От, яка у вас мудрість

Католицький духовник наговорив таких нісенітниць, що ніхто нічого не розумів, хотяй добре уха пащупав.

По відчиті духовник зачав витягчащіко з дітьми, але по англійськи Але коли побачив на бесіді двох дітей, то спитав Ти, чому вони не в церкві. Вони відповіли, що вони римо-католики. Тоді єгомость обізвався (греко-католицьких дітей) зачав учити римо-католиків Наші діти постоїли хвіля і розійшлися домів.

Той самої неділі, як був відчит духовник дуже тішився одним немовлятком — 18 літнюю дівчиною, котру перехрещував, бо вона була окрещена православним священиком(8 літ тому назад З нагоди перехрещення духовник купив новохрещеній гарний дарунок. Цікавий я знати, чи духовник нашим хрестом хрестив від православного?

Та не мінець сему, Єгомость говорить такі слова між молодіжею, що йому не личило. Та не можна мати наїздоні, бо для них не місце в церкві. Духовник повинен над сим засвоюватись, бо ані не звичайний чоловік, але духовна особа

За такі „поучачкі" відчити те за такий „гарний" повідінку духовника, вірні недавно справляли йому Іменини

Кождий його вірний обовязково мусїв бути. І то з приносом: Для кого чі і що шось там, що на ялинку вигладь. На свято Тахи разом ко- новіки з женками і з дітьми гуйнись, так, що жінки верпули до дому вечером, а чоловіки аж рано

Пірш, що ті, котрі були на Іменинах, будуть їх довго памятати, і другим вже не сдинуть справляти

Присутній.

ПОСТУП В ЦЕРКОВНІМ ХОРІ!

(Ельфістон, Ман.)

В неділю, дня 22-го листопада, відбулось в нас Богослуженіе, котре відправив священик Української Православної Церкви о. А. Берик Богослуженіе відбувось в пильнім будинку, а то тому, що наша громада ще не має свого власного церковного будинку. Коло години 10-ої прибув о. парох, в рівночасно дотиснув великої число парафіян зустріч з громад Сендзилейк і Менкі.

Богослуженія почалось Утренею, по скінченню почалась св. Літургія. По читанню св. Євангелія, поучаючу проповідь вислухали всі з незвичайною увагою. Тема проповіди було о милосерію Самаринні. По Службі Божій відправив о. Берик Панахиду за померших Борців Української Армії. Коротка пояснення заслуг Українських Героїв, після чого присутніх до ще більшого пістинку.

Через цілий час Богослуженія співав хор з Сендзилейк. Кінцеве „Со святими і вічная память", зворушило кождого.

По Богослуженню відбулись конституючі збори Української Православної Громади. По зборах обговорювано ряд питань відносно дальшої праці і остаточного полагодження справи цвинтаря.

Наша громада мала числом, але багата вірою на ціні Христовій. Терпить вона рівнї нападки зі сторони рівнїжа „блюдчих", однак се не пістрашує нас до дальшої праці і доступу.

Ельфістонець.

КОЛЯДИ.

Мало всего кілька прирічників збірки колядок для мішаного хору. В збірці умішено 50 найкращих колядок в обробці різних українських композиторів. Видання Київське — 100 сторінок друку.

ТРЕНІНКО К:
А. ...шавдом ангели
На Орданській річці.
По вільному світу—
Пісня радість стала
Нова радість стала (Вста родянія).
Об чистого народження
Об видять Ног
Тихо-тихо, помирайте
Тихо, помирай
Що то за предіво
Пісня гімн породила
Дивная новина
Нова новина (І-ша редакція)
Небо і земля
Об зелені вірвдва
Гй, в Вифлеємі
Добрий вечір тобі
Об на вічні
Рождество Христове
Що за нивий парадіз
В Вифлеємі граді
Ще вчора чудне
Дівчі денно-
В Фейсчий граді

КОЦІНЬ О.
По зимі на продвесни
Нова радість стала
Тихо тіхо пері

СТУПНИЦЬКИЙ Й
Об, рано, рано.

ЛЮПТОВИЧ М.
Прочесте Діва
В полі поле!

ЯЦКІВНИЧ Я
Сяйу младенцій
Дав днесь пребесний
Так на Орданї
Нова Радість стала
Ось у вифлеїм
Сягнувши, сягнувши
Що то за предіво
Пастирі чували
Предівний радісне

ГАЙДАЙ М.
Добрий вечір тобі
Об видять Ног

ГОНЧАРОВ Й
На небі зірка
Господить міжду
Трикрат на Різдво
На небі зірка (ряд)

Ціна одного примірника в оправі $3.00

Кожне кількість окремо 15 центів.

Гроші збірки надсилати в Редакції „Вістника", а окремі колядки у с. Петра Мавеького, Толстой, Ман.

ПОРЯДОК БОГОСЛУЖЕНЬ

о. П. Запарнюка.
Грудень.

4 пят. Введ. в Храм Пр Богородиці. Малятин.
6 нед. — Брендон.
13 нед. — Поплар Парк.
19 суб. Николая — Портедж — ірам.
20 нед. — Сарто.
27 нед. — Сентон.

434 Mintenglle St., Winetpeg, Man.

ЦЕРКОВНИЙ КАЛЕНДАР НА 1931 РІК.

ГРУДЕНЬ.

1 Ї. Платона мч
2 С. Анзіи пр.
3 Ч. Григорія пр.
4 П. Введ. в храм Пр. Богородиці
5 С. Филимона ап.
6 Н. Нед. 27 по З. С. Л.
7 П. Катерини вмч
8 В. Климента свмч.
9 С. Аліпія І Якова
10 Ч Якова вмч
11 П. Стефана вримч
12 С Парамона мч.
13 Н. Нед. 28 по З. С. Л.
14 П. Науки, Єлизарета
15 В. Аввакума пр.
16 С Софронія пр.
17 Ч. † Варлаам вмч
18 П. Сави Освящ. пр
19 С Миколая чудотворця.
20 Н. Нед. 29 по З. С. Л.
21 П. Пилаїв
22 В. Зачаття св. Анни
23 С Мини, Єрмогена
24 Ч. Даниіла Ст пр
25 П. Спиридона пр
26 С. † Евстратія мч.
27 Н. Нед. Прот'отів
28 П. † Ігнатерія свмч
29 В. Артем свмч
30 С. Анфіма пр
31 Ч Севастіна мч.

ПРЕСОВИЙ ФОНД „ВІСТНИКА".

Н В. Гавінчук, Смокі Лейк, Алта 1.00
Роза Кінер, Вонда, Сиск .50
Петро Пазун, Смокі Лейк, Алта .50
Іван Поводзіло, Гефорд, Сиск. .50
Павло Самець, Давфін, Ман. .25

ПОРЯДОК БОГОСЛУЖЕНЬ:

о. С. Гринець.
Грудень.

1. Пятниця Різдвення в храм Пр Богородиці — Гавленд
6. Неділя. — Пайн Ривер
13. Неділя — Давфін
19. Субота. Св. Миколая — Галич
20. Неділя — Давфін
22 Вівторок — Зач. св. Анни — Шортлейд
27. Пятниця — Петлюра
Пот 4Ф4 Dauphin, Man

ПОРЯДОК БОГОСЛУЖЕНЬ:

о. А. Берика.
Грудень.

4. пятниця, Введення в храм Пр Богородиці. — Менкі
6. неділя. — Сендзилейк. Збори грош
13. неділя — Вінсті.
19. субота. Миколая чуд. — Розборн
20. неділя. — Розборн
22. вівторок, Зач. св. Анни. — Менкі
27. пятниця — Косів. Збірка ліквідаційного фонду.

Адреса:
Менкі Ман

ЦЕРКОВНИЙ УСТАВ НА 1931 РІК.

Грудень.

4 Пятниця **Введення в храм Пр. Богородиці.** Утр. Єв. Лук. І: 39—49 і Єв. Лт. Ап. Жид. IX: 1—7: Єв. Лук V. 38 -42 і XI 27—28

6. **Неділя 27 по Зїслянню св. Духа:** Голос 2. Утр. Єван Лук: XXIV: 12 —35. Лт: Ап. Єф. VI: 10—17. Єв Лук XIII: 10—17.

13. **Неділя 28 по Зїслянню св. Духа:** Голос 3. Утр: Єван Лук. XXIV: 36—53. Літ: Ап. Колосян І: 12 -18 Єван. Лук. XIV: 16—24

19. Субота. **Св. Миколая чудотворця.** Утр. Єван Іоанн X 9 16 Лт Ап. Жид. XIII: 17—21: Єван. Лучи VI: 17 -23

20 **Неділя 29 по Зїслянню Св. Духа:** Голос 4 Утр Єван Із XX 1—10 Лт. Ап. Колосян II 4 11. Єван Лук XVII 12—19

22. Вівторок: **Св. Анни:** Утр. Єван. Лук. VIII: 16—21. Лт. Ап. Галят VI: 22—31 Єван. Лук VII: 16—21

27 **Неділя Праотців:** Голос 5 Утр. Єван XX: 11—18. Літ: Ап. Колосян III: 4 —11. Єван. Лук XIV: 16—24.

Український Релігійний дво-тижневик в Канаді.

ВІСТНИК
THE HERALD

THE HERALD
Box 3684
WINNIPEG, MAN.

РІК VIII. ВІННІПЕГ, МАН., 15-го ГРУДНЯ, 1931. WINNIPEG, MAN., DEC. 15th 1931 ЧИСЛО (141) 24

БОРОТЬБА З РЕЛІГІЄЮ В РАДЯНСЬКІМ СОЮЗІ.

В звязку з 14-літтям большевицької революції часопис „Безбожник" містить цікаві дані в справі протирелігійної акції в Радянськім Союзі. На цілій території Радянського Союзу істнує 50 тисяч організацій безбожників, які числять 3 і пів міліона членів (в сьому півтора міліона на Україні). Крім сього до союзу безбожників належить біля 2 міліони дітей і молоді. В Радянськім Союзі є біля 40 так званих атеістичних університетів і понад 60 протирелігійних музеїв.

БОЛЬШЕВИКИ РОЗСТРІЛЯЛИ ЕПИСКОПА, ЩО НЕ ХОТІВ ПРИЗНАТИ ПАТРІЯРХА.

Папська місія у Ватикані одержала звідомлення із Совітського Союзу, що большевицька влада розстріляла в Серпухові православного епископа.

Розстріляля його за те, що не хотїв признати православного патріярха з Москви, митрополита Сергія.

Як відомо, большевики оставили в Москві царський святейший синод, який править православною церквою в Росії і в окупованих нею краях, під проводом патріярха. Вони синодальну церкву назвали „живою церквою" і за те, що вона зовсїм повинуєтьсе урядовим приказам, признали тільки її одиноку митрополита Сергія, якого самі назначили

В Америці представляе Сергія епископ Іван Кедровський в Нью Йорку.

ПРОТЕСТ ЕПИСКОПІВ ПРОТИ ЦИВІЛЬНИХ СЛЮБІВ.

Польський сойм має ухвалити, як правні цивільні слюби Проти сего протестують польські епископи. Епископ Сапіга візвав Поляків католиків, щоби молилися, відправляли додаткові Богослуженія, щоби до такої ухвали не прийшло.

БЕЗПРИТУЛЬНІ ДІТИ В МОСКВІ.

Як подають газети, до Москви, під упливом морозів, прибилося з дооколичних піль і лісів до 30,000 безпритульних дітей, які позамикували порожні будинки, барабани, канали і т.д. а займаються вони крадіжками та грабунками.

Московські комісарі міліції, приспівтаючи питанню безпритульних окрему нараду, щоби забезпечити від них бодай середмістя, де бувають чужинці.

СТІННІ НАЛЄНДАРІ В ПРЕМІЇ!

З нагоди надходячих свят Різдва Христового, адміністрація „Вістника" проголошуе слідуючу оферту:

I.

Хто прише цілорічну передплату на „Вістник" (в Канаді $1.50, а за границю $2.00), той отримае в премії гарний український стінний календар на рік 1932.

Хто прише $3.00 або більше залеглої передплати (поза Канадою $4.00 або більше), той також отримае згадану премію.

Хто завинив за передплату за рік 1931, а хоче дістати премію, той най вирівнає залеглість і вдодатку най прише передплату на рік 1932.

II.

Є гарний і похвальний звичай в часі Різдвяних Свят обмінюватися з приятелями і рідними дарунками. Коли отже маете когось, кому хочете зробити різдвяний дарунок, а хто ще не є передплатником „Вістника", то най Ваш дарунок буде в формі передплати на „Вістник". Пришлїть отже передплату (в Канаді $1.50, поза Канадою $2.00) і імя того, кому маємо „Вістник" вислати, а ми зі свого боку зробимо ось що: 1) Вишлемо Вам в премії вище згаданий календар. 2) Повідомимо Вашого приятеля, що Ви запренумерували для нього „Вістник" як різдвяний дарунок. 3) Поставимо його через цілий рік.

Ся оферта кінчиться 30-го сїчня, 1931.

Хто не бажае календаря, той може вибрати собі один з тих образів, які є оголошені на 2-ій сторонї сього числа.

АДМІНІСТРАЦІЯ „ВІСТНИКА"

БОРОТЬБА СЕЛЯН З ПОДАТКОМ.

До Лозок, ковельського повіту, Полїсся, приїхав недавно новий екзекутор. При допомозі війта й двох поліцаїв заманфтував він у одного селянина ведрика. Юрба із 400 селян кинулася на віз і відібрала заняті за податки річи. Поліція арештувала 7 осіб, приміщена їх тимчасом в одній з місцевих хат. Зібралася знову юрба й силою увільнила арештованих. В ночі підпалив хтось хазяйство війта Рубця.

Другого дня приїхала з Ковля поліція й арештувала кількайцять осіб під замком підбурюваних та пітьмах.

РОЗСТРІЛ ЗА СНІП.

На Волині, на радянській Україні, над „рискою" границею (близько західної Волині під Польщею) дві селянки хотіли взяти собі пару снопів збіжжа з тамошнього большевицького „колхоза".

Та помітили їх агенти чеки і убили вистрілом з крісів на місці.

Так то там збіжжа „до всіх належить". Коли голодна жінка скличеться по той нібито „спільний" для всіх колосок, або кукіля у спину і смерть на місці.

Може дітям з голоду вимирати питанню безприютних дітей, ані і мати пішла шукати дрібку зерна, щоби змолоти на жорнах, а їм голодним принесли мертву маму.

ЧОМУ НА УКРАЇНІ НЕМА МАСЛА.

Такої речі як масло тепер нема цілком на радянській Україні. Не тільки від подорожних, але й з приватних листів уже на світі добре знають що від кількох літ люде на Україні вже забули як масло виглядає.

Але-ж масло там ще виробляють, тільки його забирає уряд. . .

А що уряд робить з тим маслом, то довідуемося з лондонських газет, які подають що за 2 тижні в жовтні сего року привезли большевики з Одеси до Англії понад три мілїони фунтів масла. А вони возили також і до инших країв Як відомо, совіти не мають грошей і граблять в цілім світі все, що можуть, щоби вивезти закордон і добути грошей

ВЯЗНІ В ЧЕРНІВЦЯХ ПРОКЛЯМУВАЛИ СТРАЙК.

Вязни центральної вязниці в Чернівцях проклямували страйк і не хотіли вийти до роботи у варстаті вязниці. Прокураторови Александру заявили вони, що тюремні доглядачі дуже зле з ними обходяться, переслідують їх, а їжу дають мало й лихої якости

Прокуратор обіцяв, що займеться долею вязнїв і спонукав їх, що вони пішли до роботи

ДІТИ НА РІЗДВЯНИЙ ДАРУНОК.

Суд для малолітніх в повіті Бибс в Джорджії видав слідуюче оголошення: „Коли хоче дитину на різдвяний дарунок — зайдіть до нас"

Цікавим судові урядники і оказали, що богато батьків готові віддати свої дїти другим людям і зголосили се в суді, так що там можна довідатись більше про вік, пол і вигляд тих живих „дарунків"

РОЗВЯЗАНІ ОРГАНІЗАЦІЇ.

Дрогобицьке старостко розвязало читальню Просвіти в селі Найдорф. За причину розвязання старостко подало те, що голова читальні Василь Жирик на Шевченківським святі мав протидержавну промову, в якій мав взивати присутних, щоби „будувати Україну"

УБИВ СОКИРОЮ БРАТА.

В Тушовицях, повіт Добромиль, Іван і Степан Яниші сварилися від довшого часу за кусень землї. Недавно знов дійшло між ними до сварки, що замінялася в бійку. Підчас неї Іван Якимець вхопив за сокиру та убив нею брата Степана Вбійника арештували

ЖЕБРАЦЬКА ОРГАНІЗАЦІЯ В ЧЕРНІВЦЯХ.

В Чернівцях істнувала досі організація жебраків. Урядує жебраки Рінслер і Гакер надрукували собі картки, подібні до карток абонентів у фризєрних. Кождий жебрак дістає одну таку картку й був обовязаний платити тижнево до каси Рінслера і Гакера по 50 левів. Якщо поліція піймала якого жебрака, то передавала його спеціяльному урядовцеві поліції. Але з поміж випускали зараз на волю тих жебраків, що мають з собою картку

Кажуть що урядовець даного поліційного реферату діставав від Рінслера і Гакера хабар і випускав „організованих" жебраків на волю. Поліція арештувала тепер обох згаданих жебраків, а поліційного урядовця переслали до другого бюра

РОЗВІД К ИТАЮ.

Розвід в Китаю так легко дістати, як і в большевії. Чоловік і жінка, які хочуть розвестиси, потребують тільки написати се на папері і підписати при двох свідках. при чому свідки підписуються також. Коли-ж тільки одна сторона погоджається на розвід, а друга ні, тоді справа йде перед суд

КУПУЙТЕ НОВІ КНИЖКИ.

Видавництво „Вістник" що тільки видало ось такі книжки, які повинні знаходитися в кождій християнській хаті: Оповідання з життя Ісуса Христа, написав прот. С., В. Савчук. — Ціна з пересилкою ..... 25ц.

Десять Віблійних оповідань — написав прот. С. В. Савчук. — Ціна з пересилкою ..... 20ц.

Азор, оповідання з часів Ісуса Христа для молоді, — написав прот. С. В. Савчук. — Ціна з пересилкою 15ц.

Свята Христина (її життя та діла) — написала Наталя Королева. — Ціна з пересилкою ..... 05ц.

Хто прише 60 центів, отримае всї книжочки, з пересилкою.

Замовлення і гроші слати на адресу:

THE HERALD, — Box 3684, — WINNIPEG, MAN.

ДІЯЛЬНІСТЬ КАТОЛИЦЬКОГО ДУХОВНИКА.

Нерея писалося в нашій релігійній часописі „Вістнику", чи „Українських Голосі" про відчити наших українських греко-православних священників в своїх громадах. Побачили ся греко-католицькі духовники, лякай і собі наслідувати православників.

Але про що будуть говорити? Про історію України якось не хочеться, бо треба своїм вірним сказати правду в очи, а як скажуть правду, то на другий раз не буде до кого приїжджати.

Отожі думає собі один духовник: Хіба зачну про „свою" віру, та дещо про своє життя

А він обїзав майже всі католицькі громади в Канаді і недавно приїхав до одної місцевости, недалеко від Вінніпегу, і замешкав в одній місточку, де в греко-католицьких і українських православних церква. Побачив, що в українській православній громаді є гарний хор, який співає в церкві і в Народнім Домі, отже давай починати похід проти православників. Проголошує проби (в сам так розуміється на співі і нотах, як вовк на звіздах) і відчити.

Проби співу відбувались в хаті, або церкві, але побачив духовник, що нічого не вдіє і залишив, а взявся до відчиту.

Тема відчиту була: „Про католицизм і про православних". А наговорив, що пожалься Боже. Православні свої і такі. То ми, католики, православні, тільки ми правдиві християни, лиш ми маємо папу римського, наслідника Христа, йому тільки ся. Петро дав ключі, він тільки має в Римі таку церкву, що містить 80-000 людей. Чуєте? То не 80 або 900, але 80,000 Ану, хто з нас годен порахувати, до вісімдесять тисяч! Правда, що ні? А бачите, який наш папа великий. Тому ми його тримаємся в старім краю, тримаймося і тут.

А дальше духовник каже: Знаєте, як я був козись на парафії на сході (в Канаді), тоді, коли православні організувались, то мене в своїй церкві проголосили за свого єпископа і то без мого відома Чи ви гадаєте, що я пустив то мимо? Ні, я пішов до адвоката, він написав острого листа до них, я вони заплатили мені 2000 долярів. Чуєте?

Я не вдержав і запитав духовника, в котрій то газеті було таке проголошення і хто заплатив, але відповіди не дістав. Думаю собі: Говори собі, годуй своїх людей неправдою, хоч тобі се не лихо

Дальше каже духовник: Знаєте, що недавно був їздв амбасадорів від всіх вір, а православних не було. Тоді я не вдержав і сказав: Вибачте, отче, але то вже неправда, бо амбасадорів мають держави, а не віри.

Єгомость почервонів і каже тихо — тихо: Та нехай буде так, як ти сказав.

Подумав я собі: Плетеш небилиці, а ви бідні рутенці мажете голодними. От, яка у вас мудрість.

Католицький духовник наговорив таких нісенітниць, що ніхто нічого не розумів, хотяй добре уха нащулювали.

По відчиті духовник начав катехизацію з дітьми, але по англійськи. Але коли побачив на бокі двоє дітей, то спитав їх, чому вони не були вповідзіни, що вони православні-католики. Тоді єгомость дістали греко-католицьких дітей і начав учити римо-католиків Наші діти постояли трохи і розійшлися домів.

Той самої неділі, як був відчит духовник дуже тішився одним немолядтком — 18 літню лічничною, котру перехрещував, бо вона був охрещена православними, священиком18 літ тому назад. З нагоди перехрещення духовник купив новохрещеній гарний дарунок. Цікавий я знати, чи духовник вишив хрестом хрестик від православного?

Та не кінець сему. Єгомость говорить такі слова між молодіжю, що йому не вільне. Їх не можна нікуть плювати, бо для них-не місце в церкві. Духовник тепшився над сим заставовність, бо він не звичайний чоловік, але духовна особа.

За такі „почуваю" відчити та за таку „гарну" поведінку духовника, вірні недавно справили йому Іменини.

Кождий його вірний обовязково мусів бути. І то з приносом: Два кочачі і ще щось там, що не пляшку виглядно. На свято їхали разом чоловіки з жінками, а з іменин губились, так, що жінки верщали до другу вечором, а чоловіки вже рано.

Вірю, що ті, котрі були на Іменинах, будуть їх довго памятати, і других вже не схочуть справляти.

Присутний.

ПОСТУП В ЦЕРКОВНІМ ЖИТТЮ.

(Елфінстон, Ман.)

В неділю, дня 22-го листопада, відбудось в нас Богослуження, котре відправив священик Української Православної Церкви о. А. Берик. Богослуження відбулось в тимчасім будинку, а то тому, що наша громада ще не має свого власного церковного будинку. Коло години 10-ої прибув о. парох, а рівночасно достало повнісіньке число парафіян сусідніх громад Сендилейк і Менні

Богослуження почалось Утренею, що свинчено почалась св. Літургія. По читанню св. Євалгелія, поучаючу проповідь висували всі з великим увагою. Тема проповіди була о милосердній Самаринові. По Службі Божій відправив о. Берик Панахиду за померших Борців Української Армії. Коротке пояснення заслуг Українських Героїв, відносно присутніх до ще більшого пістнему.

Через цілий час Богослужения співав хор з Сендилейк. Кінцеве „Со святими і вічная память", зворушило кождого.

По Богослуженню відбулись конференції збори Української Православної Громади. По зборах обговорювано ряд питань відносно дальшої праці і остаточного полагодження справи цвинтаря

Наша громада мала числом, але богата вірою на нині Христовій Терпить вона рідні наклепи зі сторони рідних „ближніх", однак се не відстрашує нас до дальшої праці і поступу

Елфістонець.

КОЛЯДИ.

Мабуть всього кілька примірників збірок колядок для мішаного хору. В збірці уміщено 50 найкращих колядок в обробці рідних українських композиторів. Видання Київське — 100 сторінок друку.

ЗМІСТ:

СТРІЛЕЦЬКО К:
4. миколаївська легенда
На Одинадцяв дівиці
Цо-годину світу —
Нова радість стала
Нова радість стала (8-ма редакція)
Об зоряна передвістка
Об видять Ноє
Ликнуть, повергайно
Дівчі дощо
Що то за пригідно
Панна Свята породила
Дивная новина
Нинішня новина (3-ма редакція)
Небо і земля
Об, вечір віровідна
Об в Вифлеємі
Добрий вечір тобі
Об ва різдві
Рождество Христове
Що на нашій парафії
В Вифлеємі граді
Це нічна чудна
Дівчі новина
В Вифлеємі граді

КОЦИПОВ О
Об, вечір віровідний
Нова радість стала
Тоцім три пані

СТУПНИЦЬКИЙ В
Об ранко, ранко

ТВОРТОВИЧ М
Прочится Діва
В полі, полі

ЯШНЕНКО Я
Світ миролюбний
Дав звізду прекрасну
Так на Оранні
Нова радість стала
Все се радість
Сьогодня співайте
Що то за пригідно
Пресвятейшої матери
Пречистій родівці

ГАЛДАЙ М
Добрий вечір тобі
Об, щастя Вог

ГОНЧАРОВ П
На небі вірна
Тодосить звізду
Трогай ся Різдво
На небі вірна (ган)

Ціна одного примірника в оправі $3.00

Комплєт колядок окремо 15 центів.

Повні збірки набувати в Редакції „Вістника", а окремі колядки у о. Петра Маєвського, Толстой, Ман.

ПОРЯДОК БОГОСЛУЖЕНЬ

о. П. Запарінюка.

Грудень.

4 пят. Введ. в Храм Пр Богородиці.
6 нед. — Брендон
13 нед. — Поплар Парк.
19 суб. Николая.— Портедж — храм.
20 нед. — Сарто.
27 нед. — Селтон.

484 Minnesota St., Winnipeg, Man.

ЦЕРКОВНИЙ КАЛЕНДАР НА 1931 РІК.

ГРУДЕНЬ.

1 Н Платона мч
2 С Авдія прп
3 Ч Григорія прп
4 П. **Введ. в храм Пр. Богородиці**
5 С. Фотинона ап.

6 Н. **Нед. 27 по З. С. Д.**
7 П. Катерини вмч
8 В. Климента свяч.
9 С. Аввнія і Якова
10 Ч Якова вмч
11 П Стефана прпмч
12 С. Парамона мч

13 Н **Нед. 29 по З. С. Д.**
14 П Науко, Філярета
15 В Аввакума пр
16 С Софронія пр
17 Ч. † Варвали вмч
18 П. Сави Освяш пр
19 С **Миколая чудотворця.**

20 Н **Нед. 29 по З. С. Д.**
21 П. Юлагия
22 В **Зачатія св. Анни**
23 С. Мини, Єрмогена
24 Ч. Даниїла Ст. пр
25 П Спиридона пр
26 С † Евстратія мч

27 Н **Нед. Praotців**
28 П. Елевтерія свяч
29 В Аггея свяч
30 С. Даниїла пр.
31 Ч. Севастина муч

ПРЕСВИЙ ФОНД „ВІСТНИКА".

Н В Гавінчук, Смокі Лейк, Алта	1.00
Іван Кінер, Вонда, Саск.	.50
Петро Пауш, Смокі Лейк, Алта	.50
Іван Полодзіло, Гефорд, Саск.	.50
Павло Самець, Давфін, Ман.	.35

ПОРЯДОК БОГОСЛУЖЕНЬ:

о. С. Гриньох.

Грудень.

4 Пятниця. Введення в храм Пр Богородиці — Гарленд
6. Неділя — Пайн Ривер
13. Неділя. — Давфін
19. Субота. Св Миколая — Галич
20. Неділя. — Ешлнд
22 Вівторок. — Зач. св Анни. — Шерідеп
27. Неділя. — Петлюра

Box 684. Dauphin, Man

ПОРЯДОК БОГОСЛУЖЕНЬ:

о. А. Берика.

Грудень.

4. пятниця, Введення в храм Пр Богородиці. — Менні
6. неділя. — Сендилейк. Збори гром
13. неділя. — Виста
19. субота. Миколая чуд. — Розбори
20 неділя. — Розбори
22 вівторок. Зач. св. Анни. — Менні
27. неділя Косів Збірка діверзаційного фонду

Адреси: Менні Ман

ЦЕРКОВНИЙ УСТАВ НА 1931 РІК.

Грудень.

4. Пятниця. **Введення в храм Пр. Богородиці:** Утр Єв Лук І: 39—40 і 56 Лт Ап Жид. IX: 1—7: Єв. Луки V: 33 42 і XI: 27—28

6. **Неділя 27 по Зісланню св. Духа:** Голос 2. Утр. Єван. Лук. XXIV: 12 35. Літ. Ап Єф. VI: 10—17. Єв Лук XIII. 10—17.

13. **Неділя 28 по Зісланню св. Духа:** Голос 3. Утр: Єван Лук. XXIV: 36—53. Літ: Ап. Колосян І: 12—18 Єван. Лук XIV: 16—24

19. Субота. **Св. Миколая чудотворця:** Утр. Єван Іоанна X: 9—16 Літ: Ап. Жид. XIII: 17—21: Єван. Луки VI: 17—23

20. **Неділя 29 по Зісланню Св. Духа:** Голос 4. Утр. Єван. Іх. XX: 1—10 Літ Ап Колоссян III: 4—11. Єван Лук XVII: 12—19

22. Вівторок: **Св. Анни:** Утр. Єван Лук. VIII: 16—21 Літ Ап. Галат VI: 22—31. Єван. Лук. VIII: 16—21.

27 **Неділя Praotців:** Голос 5. Утр. Єван XX: 11—18. Літ: Ап. Колоссян III: 4—11 Єван Лук. XIV: 16—24.

Український Релігійний дво-тижневик в Канаді.

ВІСТНИК

THE HERALD

THE HERALD
Box 3684
WINNIPEG, MAN.

РІК VIII. ВІННІПЕГ, МАН., 15-го ГРУДНЯ, 1931. WINNIPEG, MAN., DEC. 15th 1931 ЧИСЛО (141) 24

БОРОТЬБА З РЕЛІГІЄЮ В РАДЯНСЬКІМ СОЮЗІ.

В звязку з 14-літтям большевицької революції часопис „Безбожник" міститъ цікаві дані в справі протирелігійної акції в Радянськім Союзі. На цілій території Радянського Союзу істнує 50 тисяч організацій безбожників, які числять 3 і пів мілюна членів (1-сьому півтора мілюна на Україні). Крім сього до союзу безбожників належить біля 2 мілюни дітей і молоді. В Радянськім Союзі є біля 40 таких званих атеістичних університетів і понад 60 протирелігійних музеїв.

БОЛЬШЕВИКИ РОЗСТРІЛЯЛИ ЕПИСКОПА, ЩО НЕ ХОТІВ ПРИЗНАТИ ПАТРІЯРХА.

Папська місія у Ватикані одержала звідомлення із Совітського Союзу, що большевицька влада розстріляла в Сергієві православного епископа.

Розстріляла його за те, що не хотів признати православного патріярха з Москви, митрополита Сергія

Як відомо, большевики оставили в Москві царський святейший синод, який править православною церквою в Росії і в окупованих нею краях, під проводом патріярха. Вони синодальну церкву назвали „живою церквою" і за те, що вона зовсім повинувається урядовим приказам, признали тільки її одиницю і митрополита Сергія, якого самі назначили.

В Америці представляє Сергія єпископ Іван Кедровський в Ню Йорку.

ПРОТЕСТ ЕПИСКОПІВ ПРОТИ ЦИВІЛЬНИХ СЛЮБІВ.

Польський сойм має ухвалити як правні цивільні слюби. Проти сего протестують польські епископи Еписком Сапіга візвав Поляків католиків, щоби молилися, відправляли додаткові Богослужения, щоби до такої ухвали не прийшло.

ПЕРШИЙ ЗАЛІЗНИЧНИЙ ПОЇЗД ПІД ЗЕМЛЕЮ.

Перший залізничний поїзд під землею пустили в Лондоні. Довжина тунелю 17 миль. Поїзд їде 40 миль на годину.

ПОЛЯКИ ЗАБРАЛИ ЗЕМЛЮ ЧЕХАМ.

Польський сойм ухвалив закон, на основі котрого 1,000 чеських родин на Волині, Поліссю і Підляшу мусить опустити свої господарства. Чехи мають право забрати з собою рухомість, але не землю.

СТІННІ КАЛЕНДАРІ В ПРЕМІЇ!

З нагоди надходячих свят Різдва Христового, адміністрація „Вістника" проголошує слідуючу оферту:

I.

Хто прищле цілорічну передплату на „Вістник" (в Канаді $1.50, а за границю $2.00), той отримає в премії гарний український стінний календар на рік 1932.

Хто прищле $3.00 або більше залеглої передплати (поза Канадою $4.00 або більше), той також отримає згадану премію.

Хто звявив за передплату за рік 1931, а хоче дістати премію, той най вирівнає залеглість і вдодатку най прищле передплату на рік 1932.

II.

Є гарний і похвальний звичай в часі Різдвяних Свят обмінюватися з приятелями і рідними дарунками. Коли отже маєте когось, кому хочете зробити різдвяний дарунок, а хто ще не є передплатником „Вістника", то най Ваш дарунок буде в формі передплати на „Вістник". Пришліть отже передплату (в Канаді $1.50, поза Канадою $2.00) і ім'я того, кому маємо „Вістник" вислати, а ми зі свого боку зробимо ось що: 1) Вишлемо Вам в премії вище згаданий календар. 2) Повідомимо Вашого приятеля, що Ви запренумерували для нього „Вістник" як різдвяний дарунок. 3) Поставимо його ім'я на листу передплатників, і будемо висилати йому „Вістник" через цілий рік.

Ся оферта кінчиться 30-го січня, 1931.

Хто не бажає календаря, той може вибрати собі один з тих образків, які є оголошені на 2-ій стороні сього числа.

АДМІНІСТРАЦІЯ „ВІСТНИКА".

БОРОТЬБА СЕЛЯН З ПОЛІЦІЄЮ ЧЕРЕЗ ПОДАТОК.

До Лозок, ковельського повіту, Польща, приїхав недавно новий екзекутор. При допомозі війта й двох поліцаїв заарештував він у одного селянина веприка. Юрба із 400 селян кинулася на віз і відібрала занятий за податки річ. Поліцію арештувала 7 осіб, примістила їх тимчасом в одній з місцевих хат. Зібралася знову юрба й силою увільнила арештованих. В ночі підпалив хтось хазяйство війта Рубця.

Другого дня приїхала з Ковля поліція й арештувала кільканайцять осіб під замок. Під підозрівання тд підпалу

РОЗСТРІЛ ЗА СНІП.

На Волині, на радянській Україні, над „рискою" границею (близько західної Волині під Польщею) дві селянки хотіли взяти собі пару снопів збіжжя з тамошнього большевицького „жолхоза".

Та помітили їх агенти чеки і убили вистрілом з кріса на місці.

Так то там збіжжа „до всіх належить". Коли голодна жінка схилиться по той нібито „спільний" для всіх колосок, їй кулю у спину і смерть на місці.

Може дітн з голоду вмирали і мати пішла шукати дрібних зерна, щоби змолоти на жорнах, а їм голодним приніс ся мертву маму.

ЧОМУ НА УКРАЇНІ НЕМА МАСЛА.

Такої речі як масло тепер нема цілком на радянській Україні. Не тільки від подорожих, але й з приватних листів уже на світі добре знають що від кількох літ люде на Україні вже забули як масло виглядає.

Але-ж масло там ще виробляють, тільки його забирає уряд.

А що уряд любить з тим маслом, то довідуємося з лондонських газет, які подають, що за 2 тижні в жовтні сего року привезли большевики з Одеси до Англії повні три мілюни фунтів масла і вони возять також і до инших країв. Як відомо, совіти не мають грошей і грабліть в народу все те, що можуть, що ви бачать закордон і добувають грошей.

ВЯЗНІ В ЧЕРНІВЦЯХ ПРОКЛЯМУВАЛИ СТРАЙК.

Вязні центральної вязниці в Чернівцях проклямували страйк і не хотіли вийти до роботи у варстаті вязниці. Прокураторові Александру завважили вони, що тюремні доторі дуже зле з ними обходяться, переслідують їх, а їжі дають мало й лихої якости.

Прокуратор обіщав, що займеться долею вязнів і спонукав їх, що вони пішли до роботи,

ДІТИ НА РІЗДВЯНИЙ ДАРУНОК.

Суд для малолітних в повіті Биб в Джорджії видав слідуюче оголошення: „Коли хочете дитину на різдвяний дарунок — зайдіть до нас".

Цікавим судові урядники пояснили, що богато батьків готові віддати свої діти другим людям і зголосили се в суді, так що там можна довідатись ближче про вік, пол і вигляд тих живих „дарунків"

РОЗВЯЗАНІ ОРГАНІЗАЦІЇ.

Дрогобичьке старостко розвязало читальню Просвіти в селі Найдорф. За причину розвязання старостко подало те, що голова читальні Василь Жирик на Шевченківськім святі мав противдержавну промову, в якій мав взивати присутних, щоби „будували Україну".

УБИВ СОКИРОЮ БРАТА.

В Тушовицях, повіт Доброволь, Іван і Степан Якимці сварилися від довшого часу за кусень землі. Недавно знов дійшло між ними до сварки, що замінялася в бійку. Підчас неї Іван Якимець вхопив за сокиру та убив него брата Степана. Вбійника арештували

ЖЕБРАЦЬКА ОРГАНІЗАЦІЯ В ЧЕРНІВЦЯХ.

В Чернівцях істнувала досі організація жебраків. Хитрі жебраки Рінслер і Гакера надрукували собі картки, подібні до карток абонентів у фризієрях. Кождий жебрак діставав одну таку картку й був обовязаний платити тижнево до каси Рінслера і Гакера по 30- 50 левів. Якщо поліція підмала якого жебрака, то передавала його спеціальному урядовцеві поліції. Але з поліції випускали зараз на волю тих жебраків, що мають з собою картку.

Кажуть, що урядовець старого поліційного реферату діставав від Рінслера і Гакера хабар і випускав „організованих" жебраків на волю. Поліція арештувала тепер обох згадавих жебраків, а поліційного урядовця переслали до другого бюра

РОЗВІД В КИТАЮ.

Розвід в Китаю так легко дістати, як і в большевії. Чоловік і жінка, які хочуть розвестися, потребують тільки написати се на папері і підписати при двох свідках, при чому свідки підписуються також. Коли-ж тільки одна сторона погодиться на розвід, а друга ні, тоді справа йде перед суд

КУПУЙТЕ НОВІ КНИЖКИ.

Видавництво „Вістник" що тільки видало ось такі книжки, які повинні знаходитися в кождій християнській хаті: Оповідання з життя Ісуса Христа, написав прот. С. В. Савчук. — Ціна з пересилкою ..... 25ц.

Десять Біблійних оповідань — написав прот. С. В. Савчук. — Ціна з пересилкою ..... 20ц.

Азор, оповідання з часів Ісуса Христа для молоді, — написав прот. С. В. Савчук. — Ціна з пересилкою 15ц.

Свята Христина (її життя та діла) — написала Наталя Королева. — Ціна з пересилкою ..... 05ц.

Хто прищле 60 центів, отримає всі книжочки в пересилку.

Замовлення і гроші слати на адресу:

THE HERALD, — Box 3684, — WINNIPEG, MAN.

ДО ІСТОРІЇ РОЗВОЮ УКРАЇНСЬКОЇ ГРЕКО-ПРАВОСЛАВНОЇ ЦЕРКВИ В КАНАДІ.

СПРАВА ЦЕРКОВНОГО ЧАРТЕРУ НА ПРОВІНЦІЮ КВЕБЕК.

(Дальше).

Ген. Смарт показався людиною дуже симпатичною.

Він в початку погодився був внести наш законопроект тільки на просьбу адвоката Роса, його приятеля, але чи законопроект перейде, чи перепаде, се його мало що обходило. Се б зрозуміло, бо справа була для-нього чужа. Коли-ж він заглянався з нашими представниками ближе і довідався від них, скільки нам на тім залежить, щоби законопроект перейшов, а до того яких способів противники уживають, щоби його повалити, то зайтересувався справою ближе і зараз взявся енергійно до пропаганди між другими послами, переконуючи їх, що вони повинні голосувати за нашим законопроектом. Його заінтересованість справою не устало, аж доки вона не була довершена успішно до кінця.

Для того, щоби читачам був ясний дальший хід справи, на місці буде пояснити коротенько процедуру, яку законопроект має перейти, щоби стати законом в провінції Квебек.

Законопроекти бувають двоякі: приватні, які вносить приватні посли, як приміром наш законопроект, і законопроекти публичні, або урядові, які вносить сам уряд. Коли будь який законопроект є внесений, його перший раз розглядає комісія, яка складається з певного числа послів і яка має право його перепустити, відкинути, або перепустити з деякими змінами Таких комісій є дві, — комісія для приватних законопроектів і комісія для законопроектів урядових. Перша називається Private Bills Committee, а друга Public Bills Committee

Коли законопроект перейде комісію, тоді його ставиться під дискусію і під голосування в нищій палаті послів, де всі посли можуть брати участь в дискусії і можуть голосувати за, або проти. В нищій палаті послів над законопроектом голосують три рази і можуть також його відкинути, або принять, хоч в цілости, хоч зі змінами. Коли законопроект прийде нищу палату послів, тоді йде перед комісію вищої палати послів, яких то комісій знов є дві: для приватних законопроектів і для урядових.

Ся комісія вищої палати послів має також право відкинути законопроект, або принять його чи то в цілости, чи зі змінами. Коли-ж законопроект перейде і сю комісію, тоді йде перед вищу палату послів, де над ним так само відбувається дискусія і три разове голосування, як в нищій палаті послів, і де так само можуть його відкинути, або принять зі змінами, чи без змін. Коли і вища палата послів одобрить законопроект, тоді його підписує поручник - губернатор (представник корони) і так законопроект стає законом.

Як бачимо, законопроект мусить перейти дуже важку дорогу, щоби стати законом. І противники такого законопроекту мають всяку нагоду, щоби не допустити до його ухвали. Ту тяжку дорогу мусів перейти також і наш законопроект.

Комісії для розглянення законопроектів мають своїх председників (чермен), які проводять нарадами комісій. Председником комісії для урядових законопроектів при нищій палаті послів був сам премієр Тешеро.

В звичайнім випадку наш законопроект мав би був розглядатися комісією для приватних законопроектів, але що премієр Тешеро бажав особисто провадити нарадами над церковними законопроектами, він включив їх в програму нарад комісії для урядових законопроектів. Се між иншим показує, яку велику вагу уряд церковним законопроектам приписував. На куритарах парламентарного будинку явно говорилося, що се тому, бо уряд згори постановив згадані законопроекти відкинути. Такі твердження, розуміється, душевного спокою нашим представникам не додавали

Перед десятою годиною рано оо. Савчук і Сьвозар, з адвокатом Росом і послом Смартом подалися до будинку парляменту. Ришли крутою, гористою вулицею, при чому посол Смарт показував на деякі історичні місця й пригадував, що місто Квебек є богате і які були свідками подій, про які знаємо тільки з історії Канади. Станувши на широких сходах парляментарного будинку і поглянувши на місто, яке простягається від парляменту в сторону ріки і яке лежить дещо вдолині, о. Савчук завернувся до Роса і каже: „Підчас від готелю сюди, ми бачили богато історичних памяток. Чи не думаєте, що ми сьогодні є творцями історичної події?" Рос поглянув запитавчо на о. Савчука, подумав хвильку і каже: „Так, справді. Сторінки історії сього старого міста є заповнені подіями з життя Канадців французького і англійського походження. А сьогодні черга на Канадійців українського походження Чи наша місія удасться, чи ні, ми все одно запишемо імя канадійських Українців на сторінках історії сеї найстаршої частини Канади і найстаршого міста в Канаді" — „Так, так, — втрутився до розмови посол Смарт, — а коли я не помиляюся, то також імя російських комуністів, бо на сьогодні мої інформації вірні, члени нашого правительства переконані, що Україниці а комуністи, — се одно і те саме" . — „Ми сим не журимося — каже адвокат Рос. — Нашої місії буде сорок десять минут часу ми скорше в нашому погляду, а я рук, що буде сорому, що вони повернули на глупу байку"

Приїшовши до сали де мають засідати комісії, наши представники дізнали, що засідання комісії відложене на пів години Тої пів години зужито для пропаганди: Зроблено побачення з кількома послами і одним міністром. а також внесено назначення на побачення зі спікером вищої палати послів Крім сего ген. Смарт доручив премієрові Тешеро рекомендаційні листи, які наспали з Заходу в нашій справі.

Пів до одинайцятої години перед полуднем комісія почала свої наради. Наши представники заняли свої місця, приготовилися до якої пів до години тих засідань представники церков, а їх адвокатами, а між ними сам епископ Іосаф в монашім одязі, з довгим волоссям. Коли о. Савчук до того, хто того ранку звернув на себе найбільше уваги, то треба б сказати, що еп. Іосаф. Але чи се його справі вийшло на користь, треба сумніватися. Бо від нього так і віяло чужим, для Канади і для її життя, духом.

На велике розчарування наших представників церковні законопроекти не були взяті перші під обраду. На першу чергу прийшов урядовий законопроект, який відносився до жіночих прав в тій провінції, і який дуже попирала одна найбільш впливова організація жіноцтва в провінції Квебек. Але хоч як наші представники бажали як найскорше почути вирок комісії про наш законопроект, то якісь признали, що добре сталося, що він не прийшов перший під обради, бо се дало їм нагоду приноровитися до окружения, як також пізнак зимається з процедурою, яка такі наради зобовязує. Одно було лихо, а то те, що майже виключно дискусії провадилися англійською мовою (по англійськи говорив тільки посол Смарт, який був членом тої комісії і один жидівський посол з Монтреалю), які наші представники не розуміли. Але що законопроект є друкований в двох мовах, — англійській і французькій, то вони могли досить добре орієнтуватися про зміст дискусії. Треба сказати, що жіноцтво провінції Квебек було дуже добре зарепрезентоване того ранку. Їх представниці так вміло аргументували, що їх пропозиції майже всі проходили. Пару разів прийшло було до острої суперечки між одною делегаткою і одним міністром (чи не дорід) і треба сказати, що делегатка кождий раз виходила в аргументації героєю Так і думалось, коли то українське жіноцтво доросте до того, щоби могло брати таку поважну участь в публичнім житті. Та не тільки само жіноцтво а український загал взагалі.

(Дальше буде).

ЗАБОБОН ПРО ПІДКОВУ.

Між Англійцями, хоч які вони культурні, є чимало забобонів. Дуже поширеним забобоном є віра, що підкова приносить щастя. Дехто приписує сьому „символові" лікові задля її сім дірок від цвяків. Інші вірять, що підков боятся відьми. Як би там не було, богато вірять в добру силу підкови і тому звичайною річчю є бачити між Англійками прибиту підкову до верхнього одвірка, з надовру

ЯК НЕ ВІРИТЕ, ТО ПОЧИСЛІТЬ САМІ.

Ботаністи вирахували, що один буковинця числить 556 тисяч зерен. Кущель жита 888 тисяч, а бушель кукурудзи 16 мілїонів і чотирнаста тисяч

ОБРАЗИ! ОБРАЗИ!

Маємо такі образи на продаж

1 Ісус Христос в терновім вінці
2 Тайна Вечеря
3 Пресвята Тройця
4 Матір Божа безнастанної помочи
5 Св. Апостол Петро
6 Св Апостол Павло
7 Св Архангел Михаїл
8 Гроб Ісуса Христа
9 Гроб Пречистої Діви Марії
10 Св. о. Николай
11 Свята Родина
12 Матір Божа терпляча
13 Свята Анна з маленькою Марією
14 Ісус Христос в Оливнім Городі.

Величина образів 15½ через 20 цалів

Образи виконані в дуже гарних кольорах і на добрім папері.

Ціни:

Один образ, з пересилкою 40ц.
Три образи, з пересилкою 75ц
Сім образів, з пересилкою 1.00
Пять образів, з пересилкою 1.50
Десять образів, з пересилкою 2.75

Замовлення і гроші слати на адресу

Consistory of the Ukrainian Greek-Orthodox Church of Canada,
479 Andrews St. — Winnipeg, Man.

ПОХОДЖЕННЯ ЕПИСКОПАТУ

в зв'язку з питанням про благодатність Ієрархії Української Православної Автокефальної Церкви.

(Продовження).

Історичні пережитки первісного ієрархічного устрою в Церквах Єгипетських.

Подібні пережитки мають все великий інтерес, даючи безсумнівний памятник минулого життя, його укладу і порядків. З сього погляду для нас особливо важні пережитки давніщих ієрархічних взаємовідносин, які ми пізніще стрінемо у Церкві Єгипетській. Ті найвищий представник — епископ міста Олександрії — як до IV століття звичайно рукополагався пресвитерами. Сей факт ствердженого рижимами оо. Савчука і Сьвозара, а адвокатом Росом і послом Смартом подалися до будинку парляменту. Ришли крутою, гористою вулицею, при чому посол Смарт показував на деякі історичні місця й пригадував, що місто Квебек є богате і які були свідками подій, про які знаємо тільки з історії Канади. Станувши на широких сходах парляментарного будинку і поглянувши на місто, яке простягається від парляменту в сторону ріки і яке лежить дещо вдолині, о. Савчук завернувся до Роса і каже: „Підчас від готелю сюди, ми бачили богато історичних памяток. Чи не думаєте, що ми сьогодні є творцями історичної події?" Рос поглянув запитавчо на о. Савчука, подумав хвильку і каже: „Так, справді. Сторінки історії сього старого міста є заповнені подіями з життя Канадців французького і англійського походження. А сьогодні черга на Канадійців українського походження Чи наша місія удасться, чи ні, ми все одно запишемо імя канадійських Українців на сторінках історії сеї найстаршої частини Канади і найстаршого міста в Канаді" — „Так, так, — втрутився до розмови посол Смарт, — а коли я не помиляюся, то також імя російських комуністів, бо на сьогодні мої інформації вірні, члени нашого правительства переконані, що Україниці а комуністи, — се одно і те саме" . — „Ми сим не журимося — каже адвокат Рос. — Нашої місії буде сорок десять минут часу ми скорше в нашому погляду, а я рук, що буде сорому, що вони повернули на глупу байку"

Приїшовши до сали де мають засідати комісії, наши представники дізнали, що засідання комісії відложене на пів години Тої пів години зужито для пропаганди: Зроблено побачення з кількома послами і одним міністром. а також внесено назначення на побачення зі спікером вищої палати послів Крім сего ген. Смарт доручив премієрові Тешеро рекомендаційні листи, які наспали з Заходу в нашій справі.

Пів до одинайцятої години перед полуднем комісія почала свої наради. Наши представники заняли свої місця, приготовилися до якої пів до години тих засідань представники церков, а їх адвокатами, а між ними сам епископ Іосаф в монашім одязі, з довгим волоссям. Коли о. Савчук до того, хто того ранку звернув на себе найбільше уваги, то треба б сказати, що еп. Іосаф. Але чи се його справі вийшло на користь, треба сумніватися. Бо від нього так і віяло чужим, для Канади і для її життя, духом.

На велике розчарування наших представників церковні законопроекти не були взяті перші під обради. На першу чергу прийшов урядовий законопроект, який відносився до жіночих прав в тій провінції, і який дуже попирала одна найбільш впливова організація жіноцтва в провінції Квебек. Але хоч як наші представники бажали як найскорше почути вирок комісії про наш законопроект, то якісь признали, що добре сталося, що він не прийшов перший під обради, бо се дало їм нагоду приноровитися до окружения, як також пізнак зимається з процедурою, яка такі наради зобовязує. Одно було лихо, а то те, що майже виключно дискусії провадилися англійською мовою (по англійськи говорив тільки посол Смарт, який був членом тої комісії і один жидівський посол з Монтреалю), які наші представники не розуміли. Але що законопроект є друкований в двох мовах, — англійській і французькій, то вони могли досить добре орієнтуватися про зміст дискусії. Треба сказати, що жіноцтво провінції Квебек було дуже добре зарепрезентоване того ранку. Їх представниці так вміло аргументували, що їх пропозиції майже всі проходили. Пару разів прийшло було до острої суперечки між одною делегаткою і одним міністром (чи не дорід) і треба сказати, що делегатка кождий раз виходила в аргументації героєю Так і думалось, коли то українське жіноцтво доросте до того, щоби могло брати таку поважну участь в публичнім житті. Та не тільки само жіноцтво а український загал взагалі.

(Дальше буде).

ЗАБОБОН ПРО ПІДКОВУ.

Між Англійцями, хоч які вони культурні, є чимало забобонів. Дуже поширеним забобоном є віра, що підкова приносить щастя. Дехто приписує сьому „символові" лікові задля її сім дірок від цвяків. Інші вірять, що підков боятся відьми. Як би там не було, богато вірять в добру силу підкови і тому звичайною річчю є бачити між Англійцями прибиту підкову до верхнього одвірка, з надовру

ЯК НЕ ВІРИТЕ, ТО ПОЧИСЛІТЬ САМІ.

Ботаністи вирахували, що один буковинця числить 556 тисяч зерен. Кущель жита 888 тисяч, а бушель кукурудзи 16 мілїонів і чотирнаста тисяч

Історичні пережитки первісного ієрархічного устрою в Церквах Єгипетських.

Подібні пережитки мають все великий інтерес, даючи безсумнівний памятник минулого життя, його укладу і порядків. З сього погляду для нас особливо важні пережитки давніщих ієрархічних взаємовідносин, які ми пізніще стрінемо у Церкві Єгипетській. Ті найвищий представник — епископ міста Олександрії — як до IV століття звичайно рукополагався пресвитерами. Сей факт ствердженого рижимами оо. Савчука і Сьвозара, а адвокатом Росом і послом Смартом подалися до будинку парляменту. Ришли крутою, гористою вулицею, при чому посол Смарт показував на деякі історичні місця й пригадував, що місто Квебек є богате і які були свідками подій, про які знаємо тільки з історії Канади. Станувши на широких сходах парляментарного будинку і поглянувши на місто, яке простягається від парляменту в сторону ріки і яке лежить дещо вдолині, о. Савчук завернувся до Роса і каже: „Підчас від готелю сюди, ми бачили богато історичних памяток. Чи не думаєте, що ми сьогодні є творцями історичної події?" Рос поглянув запитавчо на о. Савчука, подумав хвильку і каже: „Так, справді. Сторінки історії сього старого міста є заповнені подіями з життя Канадців французького і англійського походження. А сьогодні черга на Канадійців українського походження Чи наша місія удасться, чи ні, ми все одно запишемо імя канадійських Українців на сторінках історії сеї найстаршої частини Канади і найстаршого міста в Канаді" — „Так, так, — втрутився до розмови посол Смарт, — а коли я не помиляюся, то також імя російських комуністів, бо на сьогодні мої інформації вірні, члени нашого правительства переконані, що Україниці а комуністи, — се одно і те саме" . — „Ми сим не журимося — каже адвокат Рос. — Нашої місії буде сорок десять минут часу ми скорше в нашому погляду, а я рук, що буде сорому, що вони повернули на глупу байку"

Приїшовши до сали де мають засідати комісії, наши представники дізнали, що засідання комісії відложене на пів години Тої пів години зужито для пропаганди: Зроблено побачення з кількома послами і одним міністром. а також внесено назначення на побачення зі спікером вищої палати послів Крім сего ген. Смарт доручив премієрові Тешеро рекомендаційні листи, які наспали з Заходу в нашій справі.

Пів до одинайцятої години перед полуднем комісія почала свої наради. Наши представники заняли свої місця, приготовилися до якої пів до години тих засідань представники церков, а їх адвокатами, а між ними сам епископ Іосаф в монашім одязі, з довгим волоссям. Коли о. Савчук до того, хто того ранку звернув на себе найбільше уваги, то треба б сказати, що еп. Іосаф. Але чи се його справі вийшло на користь, треба сумніватися. Бо від нього так і віяло чужим, для Канади і для її життя, духом.

На велике розчарування наших представників церковні законопроекти не були взяті перші під обради. На першу чергу прийшов урядовий законопроект, який відносився до жіночих прав в тій провінції, і який дуже попирала одна найбільш впливова організація жіноцтва в провінції Квебек. Але хоч як наші представники бажали як найскорше почути вирок комісії про наш законопроект, то якісь признали, що добре сталося, що він не прийшов перший під обради, бо се дало їм нагоду приноровитися до окружения, як також пізнак зимається з процедурою, яка такі наради зобовязує. Одно було лихо, а то те, що майже виключно дискусії провадилися англійською мовою (по англійськи говорив тільки посол Смарт, який був членом тої комісії і один жидівський посол з Монтреалю), які наші представники не розуміли. Але що законопроект є друкований в двох мовах, — англійській і французькій, то вони могли досить добре орієнтуватися про зміст дискусії. Треба сказати, що жіноцтво провінції Квебек було дуже добре зарепрезентоване того ранку. Їх представниці так вміло аргументували, що їх пропозиції майже всі проходили. Пару разів прийшло було до острої суперечки між одною делегаткою і одним міністром (чи не дорід) і треба сказати, що делегатка кождий раз виходила в аргументації героєю Так і думалось, коли то українське жіноцтво доросте до того, щоби могло брати таку поважну участь в публичнім житті. Та не тільки само жіноцтво а український загал взагалі.

(Дальше буде).

Єпископ міста Олександрії — як до IV століття звичайно рукополагався пресвитерами.

„ВІСТНИК"
Релігійний часопис для Українців в Канаді
Виходить 1го і 15-го кожного місяця.
Видає Українська Православна Видавнича Спілка.
Передплата: В Канаді — $1.50 на рік.
За границю — $2.00 на рік.

THE HERALD
Published semimonthly by the
Ukrainian Orthodox Publishing Company
Subscription per annum:
In Canada — $1.50. — Foreign — $2.00.

Адресувати: — address:
The HERALD, Box 3884, WINNIPEG, MAN.

РЕЛІГІЙНА ТОЛЕРАНЦІЯ ЧИ АНАРХІЯ.

Недавно (число 241) була в „Свободі" редакційна стаття п. з. „Релігійна свобода, а не боротьба", де читаємо:

— З деяких громад пишуть, що є застій у народній роботі з приводу релігійних спорів... Ми живемо в краю релігійної свободи... Може один з нас належати папі римському, другий ні. Це наша особиста справа. І може одна громада бути католицькою, а друга православною. Або й одна й та сама громада може бути поділена на католиків, православних, а то й протестантів. Але ще не повинно й не сміє дійти нас як Українців. Тому у всіх народніх справах ми повинні стояти разом, бо всі ми Українці й усіх нас разом лучить одна й та сама наша історія й боротьба за наш спільний національний ідеал...

З наведеного, і з цілої статті, зібравши взятий виривок, видно, що редактори „Свободи" не мають ясного погляду про те, яке значіння для життя народу мають релігійні і церковні справи і тому так скрайно необдумано висловлюються про них. Бо те, що виглядає на проповідь релігійної толерації (терпимости, попуску), є проповіддю релігійної анархії (безладдя). **Саме-ж вговорювання в читачів, що релігійна приналежність, се річи маловажні, ненародні, негідні пильнійшої уваги — се ніщо инше, як приготовляння грунту для протирелігійного походу большевиків, чи протицерковного походу польського, чи латинського костела, або протестантів на український грунт.**

Сего редактора „Свободи" мовте не добачають, але так воно є. І думаючі люде мусять і повинні таки поважно застановитися, **чому і від коли церковна справа стала для „Свободи" ненародною справою.**

Всяка справа стає зрозумілою, коли й розглянеться з різних сторін і прикладеться до неї практичні приміри.

Візьмімо вислів: **„Може один з нас визнавати папу римського, другий ні".** Доки сказане лишиться на словах, то все добре. Але коли схочемо з наведеного висказу зробити практичне правило для життя, то вийде що инше. Бо правило з наведеного виходить таке:

До якої церкви ви віри Українець не належав би, се не має для української справи ніякого важного значіння. Бо релігійна справа не є справою народною — се особиста справа.

Візьмімо тепер практичний примір:

Є українська православна громада. І по прочитанню статті в „Свободі" почалися в тій громаді міркування, що українська справа не вимагає, щоби члени громади лишилися православними. А наслідок міркувань був такий:

Дехто з громадян пішов до польського костела.

Дехто до греко-католиків.

Дехто до церкви московської.

Дехто до румунської.

Дехто до протестантів — пребитеріян, баптистів, суботників... Дехто до мормонів.

Дехто до досвідників Біблії (руселистів).

Дехто до большевицького безбожного гурта.

На міру „Свободи" не сталося тут нічого злого. Громада може і дальше дишпитися однодушно українською громадою. Але коли взяти на здоровий розум (подиктований живим життям, а не розумовим лінивством!), то сталося тут таке лихо, якому ніяка толерація не поможе.

Хто зв'язався з польським костелом, **той пішов під вплив і провід ворогів українського народу.** Він зобов'язався піддержувати ворожу справу, став вояком чужої армії. Він піддав себе під карність чужого авторітету. Він мусить держувати грішми і працею польську релігійну роботу, витати польських ксьонсів, співати їм „Многая Літа".

Хто пішов до греко-католиків, той зобов'язався шанувати Йосафата, якого папа признав польськими святим; зобов'язався виправдувати протиукраїнську роботу Хомишина, Кошиловського і до і звати папу спасителем Українців. (А проти них таки в „Свободі" була недавно „нетолерантна" стаття!)

Хто пішов до церкви московської, мусить бути за панованням московських церкви над українською.

Хто з Румунами, той мусить нти з лінії їх протиукраїнської церковної політики.

Хто з пребитеріянами, чи баптистами, той буде підчити Церкву Українську (як вони всюди підчать!), підде жувати протестантську місійну роботу між Українцями, розбивати українські громади, деморалізувати народ.

Хто з руселистами, той буде потаки вати за тим, що: „Большевики мають вирізати всіх богатїв на світі; Жиди мають запанувати над світом, а ми не повинні інтересуватися ані народними справами, ані політикою взагалі". (Слова Українця-руселіста).

Хто з мормонами, той буде ширити мормонізм між Українцями.

Хто з большевицьким безбожницьким гуртом, той буде кричати на ріґію тоді, коли віруючі будуть співати „Рождество Твое"... чи „Христос воскрес"

Бо кождий мусить робити так, як диктує йому та Церква чи безперковність, з якою він себе звязує. На те-ж він тудіпшов!

А редакторам „Свободи" здається, що люде йдуть до чужих церков і пр лише на празник, щоби зісти і випити А там знов до свого українського дом вертатися

Та візьмімо ще таке принцип прийде Великдень, а українські проте станти, мормони і безвірники будуть день Великодня святкувати велике укр їнське патріотичне вікце, що має почи натися дуже рано. Що тоді православ ним і греко-католикам робити? Йти до церкви (яка для „Свободи" не є наро ною справою), чи йти на народне вне занехуючи Великдень? Яку пораду м ють на такий випадок редактори „Сво боди"?

Релігія і Церква для розумних, діяльних і совісних людей не є театром Се система, обовязок, дисципліна, пра ця. Се Закон!

До театру можна ходити, де завгодно. Та і тут є межі. Хто поставить польський чи московський театер нарівні з українським і буде чужі театри піддержувати на школу свого, той сповнив би протинародний злочин.

(Докінчення буде)

ЩИРІ БАЖАННЯ.

Читачі „Вістника", які читають його від початку його появи, або досить довго і через те знають його вартість, виславлюють принагідно такі бажання.

Добре було би, щоби „Вістник" видавати тижнево.

Щоби побільшити його на 16 сторін

Щоби поширити зміст церковний, а побіч нього обговорювати справи, яких звичайно инші часописи не зачіпають, або зачіпають лише випадково. Своєвом, — поставити „Вістник" так, щоби він широко обнімав своїм змістом всі практичні питання життя.

Щоби давати богато образків (ілюстрацій).

Щоби розсилати його у всі части світа, де лише живуть Українці і так стреміти до того, щоби він став обов'язуючим органом усіх Українців, коли вже не на Українській Землі, то бодай поза нею..

Святі бажання! І щирі люде їх вислоняють!

Однакож такі бажання може перевести в діло не сама Редакція, ні Конси торія, але весь наш кращий, щирійшти більше думаючий загал. Від нього залежить менша, більша, чи ще більша робота „Вістника". Кращий загал мусить взяти на себе такі обовязки:

Не відкладаючи слати передплату свою і суседів і знакомих і тих, які досі і не знали, що „Вістник" є на світі, поширюючи „Вістник" в кождій українській хаті.

Поза передплатою додавати і збирати по змозі на „Пресовий Фонд Вістника", себто на поширення його роб ни.

Посилати його до знакомих; давати в руки до рук; звохочувати людей до чи тання „Вістника"

Письменнійші повинні присилати матеріял до друку, порушуючи ті справи які вважають за конечні

Перед нами образи великої роботи Розум і життя диктують нам великі діла ни. Ми бачимо великі можливости Та було би добре... і так... і так,

Але роботу виконують здорові ру ки. І щирі серця. І благородні душі. І почуття обовязку. І бажання досягти вельких здобутків. І непохитна віра в успіх. І витревалість.

Більше таких рук; таких сердець, та ких душ; таких почувань; таких бажань такої віри — то більша і краща і більше далекосягла буде робота.

Отже — хто в полі... озовися!

ЛУРНІ НЕ ОРГАНІЗУЮТЬСЯ.

Гість, оглядаючи заведення для божевільних, питає доглядача:

— Чи ви не боїтеся, щоби божевільні часом не зорганізувалися і не кинулися на вас та не дістанися на волю?

— Ні, — відповів той, — бачите, дур ні ніколи не організуються.

Чи не кидає се світло на тих людей, які не належать до жадної організації?

ЖИТТЯ В ХРИСТІ ІСУСІ.

Я роспятий з Христом; але все-ж я живу; та ні, не я живу, а живе Христос у мені. А що живу тепер у тілі, то живу вірою в Сина Божого, що полюбив мене і віддав Себе за мене. (До Галат, II: 20)

Православні Українці! Старайтеся, щоби Ваш сусід також став передплатником „ВІСТНИКА". Сим Ви поможете своєму релігійному часопису.

ДУМКИ Й СПОСТЕРЕЖЕННЯ.

Чим є сектанство і безвірство.

Загально зрозумілий в нас факт, що сектантство се для Українського Народу руйнуюча сила. Всеодно, чи сектантство виявляється баптизмом, чи пресвітеріянізмом, чи пятидесятництвом, чи якою иншою назвою.

Безбожність (атеїзм) і релігійна байдужість (індеферентизм), се також секта — **секта безвірників.** Який де погляд панує нині відносно сеї секти?

Найперше — безвірників мало береться під увагу. Не уважаєсь їх діяльною силою. І через те не звертаєсь на них уваги до тої міри, щоби мати ясний погляд, чим саме безвірники є в народньому життю.

На ділі — сектанти і безвірники є для Українців однаково руйнуючою силою. Сектанти силуються викинути з нашого життя наш релігійний зміст і завповнити життя чужим змістом. Безбожники викидають з життя релігійний зміст взагалі і лишають порожнечу. Одні нищать життя і другі нищать життя.

Ми бачимо, що сектанти йдуть проти української життя вже зорганізованою силою. Шлють проповідників, напихають свої часописи і книжки. Затягають в свої гурти. А раз чоловік пійшов за ними — він вже перестав бути членом свого народу. Між народом є він тоді агентом тих, з якими звязався. Головною його ціллю є тоді — відривати від народу податні одиниці і творити свій сектантський гурт.

А безвірники (атеїсти) виходять наверх ніби крадіжками, бо зорганізованої сили ще не виставляють. Наступу на релігійність народу не роблять. Таке виглядає. Бодай ті безвірники, які жнють серед загалу і релігійних звязків з народом ще рішучо не порвали.

На ділі безбожність (атеїзм), се така-ж сама, або ще більше жорстока смертоносна сила. Поки вона формується, то має дуже скромний, невинний вигляд. Всюди виставляє скромний порочик особистих перекопань, згоди, толерації, вибачання. Але коли скріпне, зорганізується стає жорстокою і руйнує все до основ. Тоді претьсся вона до крайностей — і руйнує не тільки Релігію, як зорганізовану систему, але також особисту мораль. Що лише нагадує релігійність, вона кріваво рукою винищує.

Предки нинішних большевицьких воєвників безвірників були скромненькими безбожниками. Безбожність, безрелігійність, зароджувалася найперше дуже тихо в душі одиниць; опісля підростала в родинах; набирала відвагу в зорганізованих гуртках і там ставила частинною політичної програми гуртків чи партій; а якийсь загальний клич: Геть з релігіями! Геть з церквами! Геть з Богом! Геть з моралю! Геть з праведністю! Геть з релігійною системою життя! Геть з релігійною культурою!

І пійшов варварський похід через життєве поле. Запереченно людську гідність. Потоптано совість. Понівечено Закон Божества. Осміяно святі почування душі. Закидано болотом святощі людського життя. Засуджено на загибіль все, що чутливе, взнесле, свяге, благородне.

Нинішні тихі і скромні безвірники (атеїсти, безбожники), що не вяжуть себе формально з большевицькими „протирелігійними ударниками", се дбалі батьки і вихователі дальших ударників. Се збирачі і будівничі руйнуючої протирелігійної сили.

Сектант не хоче бути сам — він вербує до себе других. І безбожник не хоче бути сам — він таксамо витворює для себе гурт. Такий гурт потрібний для виправдання, що мовляв — не сам же я такий. А коли нас богато, то ми загал і маємо право робити, що робимо. Такий гурт потрібний для відпору. А коли такий гурт набере сили, то вживає її для безоглядного дикого наступу, який бачимо нині в большевії.

Сектанство — се чужа, руйнуюча сила.

Безбожництво — релігійна байдужість, се також сама, або й гірша руйнуюча сила, як і сектанство.

І коли одно чи друге до життя дістанеться, стає прокляло, що розідає народну силу.

Се повинен мати на увазі загал і відповідно себе забезпечувати.

Се повинні поставити собі перед очи ті короткозорі люде, заражені сектантством, та безвірством (чи релігійною байдужістю), які в розумовій своїй сліпоті виховують власними руками ту дику силу, що знає тільки руйну.

Звязь безбожника з своїм народом.

Питання: Що може вязати з народом того, хто стоїть поза Церковю свого народу? Хто стоїть поза Релігією, яку народ має?

Можна відповісти: Народна справа! Але знов питання: Кілько тої „народної справи" для чоловіка лишиться, коли він стане поза Церковю свого народу?

Народ сходиться неділями і святами до Церкви — а безбожник стоїть тоді далеко від народу. Народ святкує, а безбожник є чужинцем для свята.

Народ має такі великі хвили, як Різдво, Йордан, Великдень, Зелені Свята — а безбожник не має нічого.

Народ має релігійно-моральний Закон — безбожник такого Закону не признає.

Народ має широку релігійно-народну культуру, обрядн, звичаї і т. п. — для безбожника все те чуже.

Народ вчить змалку дітей релігійности — безбожник своїх дітей не вчить в тому місці нічого.

Народ має релігійно-моральні святощі, має релігійні ідеали — безбожник на їх місце не має нічогісенько.

І так на цілій лінії. Всюди на місці релігійности в безбожника порожнеча, закидана зневагою до Святощей Народу.

Де народ в релігійній області життя сходиться, правує, думає, творить, там нема тих, які стоять поза Церковю і Релігією. Вони стоять поза народом. І коли того часу не заповнять порожнечею, то заповнять злочином.

Що доброго може мати в себе безбожник, те може мати в повнім змісті глубоко релігійний чоловік. Релігійність не стає йому в дорозі. Але безбожник не може мати всіх тих вартостей, які має чоловік релігійний.

Найбільша **Народня Справа**, се — **Народ.** А коли хтось не сходиться з Народом там, де Народ сходиться, то хіба він є живою частию Народу?

Хто не стоїть з народом при Церкві, тому хіба лишається всяка „політика". Але в політиці не можна з народом часто сходитися. Вибори бувають рідко. І взагалі нагоди і потреби для частих „політичних" і т. п. сходин нема богато. Дотого-ж такі сходини не обнімають всього загалу. Прийдуть чоловіки самі, або старші самі, або податковці самі, а мішаний загал не сходиться. Для нього нема там інтересу.

Уявімо собі інтелігента, що стоїть поза Церковю, отже такого, що на релігійним ґрунті з народом не сходиться. В чім же иншім він відрізняється? Два чи чотири рази в році виступити перед народом з промовою, се ніяка звязь. Колиб цілий Нарід був лише такими звязками між собою звязаний, то не було би народу.

Сама мова, хоч яка велика народна справа, ще не звяже, коли поза нею не буде инших широких постійних практичних звязків. Хто від Церкви свого народу відійшов, той легко відходить також від мови, як тільки чужої мову навчиться. Відійшов в одним відходить в другім.

Що може такого чоловіка вязати з Народом? Скаже він: „Маю я шкільне фахове виховання і коли мій нарід дасть мені місце для праці, я щиро буду для нього працювати. Коли-ж не знайду роботи серед свого народу, йду на службу чужих і там працюю".

Отже нінки звязків тут нема. Культурних звязків. Тут відносини господаря і наймита, годин праці, висоти платні. Отже чисто матеріяльний інтерес.

За платню і чужий буде працювати. А дійсні, широкі культурні звязки вяжуть чоловіка і поза питанням праці і платні — вони вяжуть цілий час. Вяжуть і того, хто за платню для чужих працює. Зароблений досвід він складає на Вітчар свого народу.

Отже висновок: Коли чоловік стане поза Церковю і Релігією свого народу, то культурних звязків з народом лишається в нього дуже мало. Він стоїть далеко поза народом і для народу мусить пропасти.

СЛІПЕ НАСЛІДУВАННЯ.

Є рід хробаків-гусільниць, які є знані з того, що переслуховуючись з місця на місце, повзають одні за другими. Бувае, що так збереться їх велике число і повзаються вперед. При чому задача гусільниця придержується точно слїду того, що попереду неї. Одни природознавець пише, що він одного разу направив похід таких гусільниць довкола круглої грядки так, що вони обвели її нерозривним вінком. І так вони посувалися довкола грядки, повзаючи одна за другою через цілий тиждень, при чому покрили цілу милю дороги.

Чи нема між людьми богато таких, які нагадують собою сих гусільниць? Вони наслідують сліпо других, приміром в моді, не застановляючись над тим, що таке наслідування заведе їх куда, чи ні і найчастійше буває, що воно не заведе їх никуда, тільки наставляє крутитися довкола одного місця.

ХТО ВАРТНІШИЙ — СИН, ЧИ КІНЬ.

Поліція прилапала молодого хлопця при крадіжи і покликала на переслухання його батька. Тут показалось, що батько не знав, як і де його син проводив вечері та з ким товаришував. Суддя звернувся тоді до батька й питає:

— У вас є кінь?

— Є, — відповідає той

— А де він тепер?

— В стайні.

— Ви не боїтеся, щоби його хто не вкрав?

— Ні, бо я стайню кождої ночі замикаю.

— А що ви думаєте є вартнійше для вас: ваш син, чи кінь?

— Та син, — відповідає засоромлений батько.

— Отже беріть його до дому і доглядайте добрі так, як доглядаєте коня, — сказав на кінець суддя.

НЕДІЛЬНА ШКОЛА

КАТЕХИЗМ

або

В ЩО ВІРУЄ ПРАВОСЛАВНИЙ ХРИСТІЯНИН.

(Дальше).

НАУКА ПРО БЛАЖЕНСТВА.

„Що ви зовете Мене: Господи, Господи, а не робите того, що Я кажу?" — докоряє Господь Ісус Христос блудним своїм слухачам (Лук. VI: 46). **„Не всякий, хто каже Мені: Господи! Господи! увійде в Царство Небесне, а той, хто чинить волю Отця Мого, що на небесах"** (Мат. VII: 21).

Сими словами розясне Христос, що для осягнення спасіння душі, головного завдання християнина, не вистарчить сповідання християнської віри, не вистарчить слів молитви. Конечне вимагається тут власна праця над собою й подвиги, чи то життя, згідне з вірою, й добрі вчинки, через виконування котрих християнин скріпляє свою надію на спасіння.

Найліпший провід до такого подвигу й доброго та побожного життя може дати нам **наука Господа Ісуса Христа про блаженства.**

Ся наука складається з девяти слів, або **заповідей блаженства:**

1. Щасливі убогії духом, бо їхнє є Царство Небесне.

2. Щасливі ві, що плачуть, бо вони втішаться.

3. Щасливі тихі, бо вони наслідять землю.

4. Щасливі голодні і жадні справедливости, бо вони задоволяться.

5. Щасливі милостивії, бо їх помилувано буде.

6. Щасливі чисті серцем, бо вони Бога побачуть.

7. Щасливі миротворці, бо вони синами Божими назовуться.

8. Щасливі переслідувані за правдивість, бо їхнє є Царство Небесне.

9. Щасливі, коли вас ганьбитимуть і проганятимуть, і наговорюватимуть всяку неправду та наклепи через Мене. Радуйтеся і веселіться, бо заплата ваша велика на Небесах!

Сю Свою науку дав Господь людям, яко провід на шляху земного життя для осягнення щасливої вічности. Але будучи серцем — лагідны і смиренни, дав Він нам сю науку не в формі наказу, а в формі заохоти до виховання себе в християнських чеснотах, обіщаючи людину нагороду тим, хто добровільно прийме Його науку й буде наслідувати її. Тому в кождій заповіді блаженства необхідно розрізняти науку, або пораду, та убляжання, або обітницю нагороди.

Перша заповідь блаженства - називає **щасливими вбогих духом.**

Перший, початковий ступінь і необхідна умова до дальшого морального поступу й самоудосконалення є то свідомість своїх вад, свойого слабосилля й нікчемности, — в се й є вбогість духа. Там, де нема сієї свідомости, не може бути самої поправи. Поки людина почуває в собі силу, не буде звертатися до лікаря, не буде вживати ліків; поки ми не почуваємо голоду, не стараємось про насичення.

Святий Іоан Золотоустий, пояснюючи сю чесноту, назвав її **смиренною-дріяк.**

Але тут виникає питання. Чи люде, що провадять своє життя по заповідям Божим, що вже досягли високого щабля моральної досконалости, чи и вони повинні й можуть бути вбогими духом? — Розуміється, що так. Адже ж ми нічого свого не маємо, а що маємо, не маємо від Бога; нічого доброго сами не можемо чинити, коли Сам Господь не допоможе нам ласкою Своєю. Крім того, — ідеал християнина є високий без кінця! Через те, якби високо не піднявся християнин по шаблях морального самодосконалення, він буде завжди тільки в дорозі по шляху до осягнення ідеалу, та осягти його ніколи не зможе.

Апостол Павло оповідає, що він **працював більше за всіх Апостолів,** але зараз і додає, що **не я сам, а благодать Божа, що зі мною** (1 Кор. XV: 10).

Як убогість і бідність матеріяльна не роблять людини вбогою духом, так і навпаки. Богатво й заможність не стоять на перешкоді до осягнення убогости духовної, коли богатий правильно цінить своє богацтво, а власне: вважає його за щось тимчасове, минуче, що не може замінити собою благ духовних, а що більше вживає його розумно і на добрі цілі.

„І що поможе чоловікові, коли він цілий світ придбає собі, — говорить Спаситель, — **а душу свою занапастить, або який викуп дасть чоловік за душу свою?"** (Мат. XVI: 26).

Коли людина добровільно, ради Бога бере на себе подвиг убогости матеріяльної, то се справді може причинитися до осягнення вбогости духовної, як і навпаки, коли богатий правильно цінить своє богацтво, а власне: вважає його за щось тимчасове, минуче, що не може замінити собою благ духовних, а що більше вживає його розумно і на добрі цілі.

„І що поможе чоловікові, коли він цілий світ придбає собі, — говорить Спаситель, — **а душу свою занапастить, або який викуп дасть чоловік за душу свою?"** (Мат. XVI: 26).

Коли людина добровільно, ради Бога бере на себе подвиг убогости матеріяльної, то се справді може причинитися до осягнення вбогости духовної, як і навпаки, коли богатий правильно цінить своє богацтво, а власне: вважає його за щось тимчасове, минуче, що не може замінити собою благ духовних, а що більше вживає його розумно і на добрі цілі.

Сам Христос сказав одному богатому юнакові: **„Коли хочеш бути звершеним, то йди, продай все добро своє і роздай убогим, і матимеш скарб на небі, і приходь та й їди за мною"** (Мат. XIX: 21).

Убогим духом Господь общие царство небесне, котрого вони вже почасти запричастилися навіть за теперішнього віку, а саме — внутрішньо та зачатково — через віру й надію. В житті-ж майбутнім їхня віра й надія справдяться, і вони будуть разом із тими, що осягнуть вічного блаженства й щасти праведних.

(Дальше буде)

ІСТОРІЯ ЦЕРКВИ

(За Е. Семаком)

(Дальше)

Єресь Арія.

Перший вселенський собор (325 р.).

Підчас коли спори донатистів в Африці прибрали ширші розміри, повстала в Александрії єресь Арія, що також завдала довгі боротьби. Арій, пресвітер александрійської церкви, подав (318 р.) вчити проти святого письма і віри цілої церкви, що Син Божий, Господь наш Ісус Христос, не є одного і того самого походження з Отцем, а його сотворіння, є отже менший від Отця і ограничений в своїм пізнанню.

Спершу намагався патріярх Александер до доброму відвернути Арія від його блудження, але коли заходи його оказалися даремними, відлучив його від церкви. Арій покинув Александрію і удався до Азії, де найшов прихильників.

Так настали завзяті спори й боротьби між аріянами і православними християнами. Щоби їх застановити, скликав Константин Великий **перший вселенський собор до Нікеї, року 325.**

Про сей собор, на котрім явилося 318 епископів, оповідає Теодорет, що можна було його назвати зібранням мучеників, бо на многих присутних можна було бачити знаки мук, понесених за Христа в переслідуваннях Діоклеціана; многі також визначалися глубоким своїм богословським знанием, як напримклад александрійський патріярх Александер і його дякон Атанасій.

Собор розбираючи заблудження Арія, засудив його на підставі святого письма і святого передання і установив віру правдиву, що учить нас визнавати, що Ісус Христос є Сином Божим, Бог правдивий від Бога правдивого, рожденний перше всіх віків, несотворений, односістоятий з Отцем, через котрого все сталося". Собор высказав відтак православну віру в перших семи уступах символа віри.

Всі епископи підписали се рішення собору, кроме Арія й двох його сторонників ,котрих тому вигнано з наказу царя Константина. Кроме сего установив собор ще й 20 канонів або церковних законів.

Та проте пожаданого спокою не можна було привернути церкві, бо сторонники Арія потайно прикладали всіх сил доки не встигли визволити Арія із заслання. Від тепер зумыли вони через ріжні очерняння й обмани прогнати богато епископів православних, між ними Евстатія, антіохійського патріярха і Атанасія, патріярха александрійського. Всюди здобули собі аріяне прихильників, між ними й царя Констанція (337—361) і Валенса (364—378 р.).

Щоби скріпить аріянство й на заході, де воно не могло вкорінитися, доки там панував Константин II і Констанс, склікав Констанцій по смерти своїх братів два собори: один до Ареляте в Галії (353), другий до Медіолянну (355). На обох сих соборах цар намагався ріжними погрозами наново засудити Атанасія, оборонця і чільного представителя православія. Всіх епископів, що опиралися Констанцієві, відділено й заміщено аріянами. Так побідило аріянство майже в цілій римській державі, а православіє немов запропастилося. Але тепер побідоносні аріяне почали розділятися на кілька сторонництв а в тим підупало і їх сила, особливо по смерти Констанція (361 р.), за Юліяна (361-363 р.), що аріянів позбавив царської помочі і позволив всім вигнаним православним епископам повернути до своїх церков.

Надармо заполіжувався аріянством вже прихильно також цар Валенс, бо його побарювали успішно Василій Великий, Григорій Назиянський, Григорій з Ніси, Кирило Єрусалимський і инші. Але до слідний удар завдав аріянству цар Теодосій Великий (379—395), що з приходом до Царгороду прогнав аріянського патріярха Демофіла, і замістив його Григорієм Назиянським (380). Тільки між германськими народами, наверненими ним під впливом аріянства, задержалося воно довший час, виявляючи велике тиранство проти церкви православної, й загинуло відтак між Західними Готами аж при кінці VI століття, між Льонгобардами аж в половині VII століття.

ВСІ ЗА ОДИН СТІЛ.

Перед яких 10 літами, хтось з москвофілів розіслав був летючку, чи дві, з заголовком: „Всі за один стіл". Наклікалося там, щоби Українці засіли до стола разом з москвофілами, себто, щоби перейшли на москвофільство.

Але що важне, то не було імени того, хто летючку розіслав. Чути було голос, але лиця не було видно.

На подібний лад появилася ніщо в Вінніпегу нова газета і нова церква. Газета звесь „Слово Правди", а церква „Українська Греко-Католицька Православна Церква".

Газета, се місячник. Дата 1-го числа жовтень, 1931. Зазначено, що се „Українська церковно - народний місячник в Канаді". Сторін 8. Формат (величина) „Точила", та видно що і в друкарни „Точила" друкується.

Зміст — що хочете.. Є там греко-католикам в Стейтах і Канаді. Є московській церкві, є Українській Православній, є русселітам, є двоюрам. Все але, всюди нелад, анархія і для Українців є лише „Ісус Христос є Сином Божим, Бог правдивий від Бога правдивого, рожденний перше всіх віків, несотворений, односістоятий з Отцем, через котрого все сталося". Собор высказав відтак православну віру в перших семи уступах символа віри.

Всі епископи підписали се рішення собору, кроме Арія й двох його сторонників ,котрих тому вигнано з наказу царя Константина. Кроме сего установив собор ще й 20 канонів або церковних законів.

Та проте пожаданого спокою не можна було привернути церкві, бо сторонники Арія потайно прикладали всіх сил доки не встигли визволити Арія із заслання. Від тепер зумыли вони через ріжні очерняння й обмани прогнати богато епископів православних, між ними Евстатія, антіохійського патріярха і Атанасія, патріярха александрійського. Всюди здобули собі аріяне прихильників, між ними й царя Констанція (337—361) і Валенса (364—378 р.).

Щоби скріпить аріянство й на заході, де воно не могло вкорінитися, доки там панував Константин II і Констанс, склікав Констанцій по смерти своїх братів два собори: один до Ареляте в Галії (353), другий до Медіолянну (355). На обох сих соборах цар намагався ріжними погрозами наново засудити Атанасія, оборонця і чільного представителя православія. Всіх епископів, що опиралися Констанцієві, відділено й заміщено аріянами. Так побідило аріянство майже в цілій римській державі, а православіє немов запропастилося. Але тепер побідоносні аріяне почали розділятися на кілька сторонництв а в тим підупало і їх сила, особливо по смерти Констанція (361 р.), за Юліяна (361-363 р.), що аріянів позбавив царської помочі і позволив всім вигнаним православним епископам повернути до своїх церков.

Надармо заполіжувався аріянством вже прихильно також цар Валенс, бо його побарювали успішно Василій Великий, Григорій Назиянський, Григорій з Ніси, Кирило Єрусалимський і инші. Але до слідний удар завдав аріянству цар Теодосій Великий (379—395), що з приходом до Царгороду прогнав аріянського патріярха Демофіла, і замістив його Григорієм Назиянським (380). Тільки між германськими народами, наверненими ним під впливом аріянства, задержалося воно довший час, виявляючи велике тиранство проти церкви православної, й загинуло відтак між Західними Готами аж при кінці VI століття, між Льонгобардами аж в половині VII століття.

Правда — не так воно дуже але, як кажеться. Бо от на 4-ій стороні „Слова Правди" читаємо:

Ми, котрі видаємо отсю газету і є на чолі сего церковно-народний руху, — ми є православні греко-католики України походженим з України Великої, з Буковини і з Галичини, священики і миряне. Ми є у повній духовній і канонічній злуці і сполученю з Вселенським Православним Патріяршим Престолом. Нічого нового ми не приносимо вам... І т. д

Отже интересне. Тепер бодай ясно дізнаємо, що се за нарід той звідки він. Се, бачите, Українці, православні греко-католики і в усіх усюдах Української Землі, себто — звідки хочете. Видно, що мусить їх бути дуже богато. Є між ними і священики і миряне. Тай стоять вони і в **духовній і канонічній (як подвійній!) злуці і сполученю** (знов подвійно!) з Патріяршим Престолом — лише біда, що не подають, з котрим Престолом. Бо патріярхів є більше.

Ну, але видно, що люде мають таки голови на карку. Вникають все за перщину разом, то на другий раз не буде що казати. І мабуть не без причини не подають вони ніяких імен зі своєї громади Звісно, що народу того в них богато, але люде людьми. Всіх імени подати годі, а подай лише деяких, то другі будуть гніватися. Отже не подають ніяких імен взагалі — ані передових своїх миряни, ані священиків, ані епископів, ані патріярхів. На місце всего того подають вони лише **Юліяд сенно,** отже імя вулиці, чим очевидно жадна друга вулиця не повинна образитися. Виходить — знають, що роблять!

Кажуть видавці „Слова Правди", що: нічого нового ми не приносимо вам". Але все-ж таки є дещо нове. От хочби 4-ий параграф Статута тої нової церкви. Говориться в нім таке:

Членом церкви може бути всякий чоловік без ріжниці національних переконань, исповідуючий св. греко-католицьку православну віру.

Що не кажіть, а се вже **нове,** дуже нове. Бо лише подумайте: Церква **Українська,** отже з виразним національним характером, але членом її може бути **„всякий чоловік".** Себто членом тої парафіяльної церкви може бути коли Українець також Поляк, Німець, Француз, Англієць, Москаль, Румун і т. п. Певна річ, що мусить він заявитися православним греко-католиком — хоч би так, як Сабурівни, чи Боскі заявлялися греко-католиками

Цікаво також, якої мови буде вживати така церква, де зберуться люде з ріжних народів

Але ще інтереснійше отте **„без ріжниці національних переконань".** Що з цього можна висновувати? Нічо инше, як те, що чоловік (головно коли він Українець!) може бути свідомим до свого народу, може бути ярим, зрадником, яничаром, з боку національних переконань, але новій „українській" церкві буде все те байдуже. Вона, хоч сама не носить національну назву, національними переконаннями своїх членів не буде хлопотатися

Се все нове, дуже нове. Доси небувале, нечуване, невидане в релігійним життю людей

Параграф 14-ий Статута каже ще:

„Священик має бути української національности"... Дальше про національні переконання священика не згадусь, але з того, що в 4-ім параграфі сказано, треба розуміти, що і священик може мати такі національні переконання, яких забагне або жадних. Отже може він уважати себе Українцем, малороссом, або такі собі чоловіком. Може звати український нарід окремим народом; або частиною народу московського; або зукраїнщенним Поляками... Може бажати Українщим повної свободи, або може вважатися за плановання Москви чи Польщі над Українщими. Се для нової церкви байдуже.

Лібералізм аж до меж крайного хрущівства!

„Слово Правди" звертає на себе увагу також тим, що мова в нім така, як в „Точилі", вислови такі, якими „Точило" богате, Прозвища, пасмики, перекручування.

З того можна висновувати, що се „Точило" з своїми устроюють комедію, організуючи ніби нову церкву. Коли-б же ні, то все-ж нема сумніву, що „Слово Правди" з своєю церквою „Точилі" якась таки рідня — куми, свати, а може і рідні брати.

МОЛИТВА МЕШКАНЦЯ ПОЛУДНЯ.

Мешканець островів полудневого моря, після недільшньої відправи так молився: „О, Боже, ми вже розходниося по наших любих домах. Не позволь словам, які ми чули, бути ніяк та гарна святочна одіж, яку ми нині носимо, і яка буде гарненько вложена та схована до слідуючої неділі. Радше нехай Твоя правда буде наче татуювання (рисунки) на нашім тілі, що ніколи не стирається"

ГУМОР.

Ось, як воно було.

Касіер: — Та як вони сміють не вірити мені, — чесному чоловікові!

Голова: — Та як вірити, коли контроля виказала, що в касі бракує грошей.

Касіер: Так, бракує, але хто сему винен? Як би були довірили мені, то був-ліб не зарядкували контролі. А не був-ліб контролі — так і грошей не бракувалоб... чи ні?

Сила слова.

Стефан до Івана (у мирового судді в перелипкою): — І треба було тобі за таку дурницю позвватись? Публіка! Подумаєш — чи не аристократ, що свинею не можна назвати? 20 років ми з тобою приятелюємо. І після того, ти, скотино, йдеш ще позиватись. Тепер тільки я бачу, який ти осел і падлюка!

Іван до судді: — Пане судне: Прошу залишить розправлення моєї скарги, бо я вже йому простив. Він у передпокою вашому наговорив мені таку силу розумних та переконуючих слів, що я знайть всі судові кошти прийшо на себе

Князь А. Меньшиков.

При дворі Миколая І Меньшиков безперечно займав перше місце острослов. Він дуже не любив бувшнього Миколаївської залізниці графа Клейнміхеля. І от одного разу він посадив собі на шию маленького хлопчика, що звався Міша і почав з ним проходжуватись На питання знакомих, що се йому приїшла в голову за фантазія носити на шиї маленького хлопчика, він всім відповідав, що се у нього на шиї сидить, як і у всіх русских людей, Клейн-міхель. Бо по німецьки маленький кажеться клейн а Міша — Міхель.

Коли-ж цей Микола І подарував Клейнміхелові палку, оздоблену дорогоцінними камінними і всі позаздровали його з царською милістю, то розумієте, що і Меньшиков приймав тут участь. Тільки позаздровляючи його, він сказав що ся нагорода не відповідає його заслузі. „На місці царя я-б не дарував вам сю палку, а просто казав би всилати вам сто палок"

ВІДРОДЖЕННЯ
Української Православної Церкви на Буковині, а румунська окупація.

На повищу тему виголосив свій відчит п. Іван Пігулик, автор книжки „Українська Православна Церква в Румунських землях і Буковинці в Канаді" дня 22-го листопада, 1931 р. для членів і прихильників Української Православної Церкви в Торонті.

Відчит тривав поверх 2 годині і вповні та заключення промовця були оперті по більшій части на історичних та статистичних відомостях. На самім вступі предложив поясніть, що велику часть культурних надбань зведучує инакший українській світ церквам та людям згуртованим при церквах в різних часах та місцях.

І український нарід мусить завдячувати розвиток своєї культури та поширення освіти у великім степени своїй рідній церкві, в тих часах коли та церква знаходилася в руках самого українського народу. З переходом Української Церкви в чужі руки занепадало молодий раз не тільки життя церковне, але занепадало просвіта, нарід тумане і затрачував поступенно силу відпорности супроти своїх ворогів.

За книжих часів була український нарід на Буковині підчинений православному митрополитом в Київі. З упадком Київської, а постаннім Галицько-Володимирської Держави підлягали православні Буковині митрополії у Львові. З приходом Польщі і Литви на Україну в 1340 році православне населення на Буковині перейшло під опіку православного архиепископа в Острозі а Волгорії. Опісля, в 14, 15, 16 та 17 столітях митрополія православних Українців на Буковині знаходилася то в Сучаві, то в Ясах.

Відродження Української Православної Церкви на Буковині починається, як заявив промовець, після переходу Буковини під Австрію. В році 1873 містала буковинська дієцезія підвесена до степения митрополії і тоді еп. Гакман став першим митрополитом Буковини. Митрополія та проіснувала аж до року 1917, коли то австрійський цісар Карло дав розпоряджения подінти православну консисторію на дві національні з своїма владиками, одним для Українців а другим для Румунів. Для Українців був іменований епископом пок. Тимінський, а для Румунів еп. Воробкевич (родом Українець). Митрополитом в Чернівцях мав бути на переміну через 6 років Українець, а через других 6 Румун. Серед таких обставин частина православних Українців на Буковині румунська окупація в 1917 році.

Здобутки, яких українська Буковина дійшла за Австрії, не приймли без вусил зі сторони Українців. Вже тоді старалися Румуни при помочи різних штучок спинити український дух та все румунізувати. Не менший утиск був і на полі церковнім. Щоби успішно румунським шовіністам протидіяти, попав владика Гакман (з роду Українець) на гадку заснувати товариство „Руську Бесіду" та згуртувати таким способом толпину українську інтелігенцію на Буковині проти Румунів.

З заснованням „Руської Бесіди" відчули Українці на Буковині більше як коли свою відробленість і стали свідомими, що сама приналежність до православної церкви ще не робить їх Волохами. Але та свідомість приналежности до українського народу зі сторони української інтелігенції приходила поступенно. Треба було перше побутися провідників, що стояли під впливом російських агентів та галицьких кацапів. Аж в році 1885 управа товариства перейшла в руки молодших людей і товариство почало скорше розвиватися. Звязаних з товариством бачимо таких людей, як Федькович, Воробкевич, Попівич, Пігулики Смаль-Стоцький, Василько та другі. Почалися боротьбе у віденському парламенті, почав посол Василько виголошувати 9-годинні промови, а посол Пігулик 6-годинні промови, почалися засновувати українські школи, читальні „Руської Бесіди", Січи, банки, кооперативи. По 40 роках боротьбе засновано було 3 катедри при чернівецькім університеті для українських богословів, 4 у-українські гімназії, 3 державних семинарії, в школах було 80.000 українських дітей, 60 богословів, 400 студентів на університетах, 3,000 в середних школах, було 126 священників, а з вибухом війни українська Буковина дала 575 військових старшин, які знали німецьку мову. Українська мова провадилася в церквах, школах, на почті, урядах і судівництві.

Всі ті здобутки зістали перечеркнені румунським нападом в 1918 році. Тепер не то що поширювали або піклувалися українські школи, але навіть по церквах приказали Румуни відправляти або проповідувати по румунськи, де тільки зголоситься за тим з Румуни. Діти, які виходять з публичних шкіл не знають достаточно ані по українськи, ані по румунськи. Нагадується дуже, як за мітка бесідник, часи Йосафата Кунцевича під Польщею та Унія, яка доправдила до того, що тепер після самої польської статистики є 4000 українських латинників, які признають себе Поляками.

Відчит був дуже поучуючий і забавляючий, бо присутні вислухали його до кінця. Шкода тільки, що не було більше відчиту власне, як на 4 годину. І що не в знаны більше місці, а то на запасні і на заповіжений звіт Комітету, який зараз відчит, не стало шасом часу. Так сталося помимо того, що сам добре знаного українського товариства в Торонто стоїли через ціле те попудне не занятті. Право горожанства мусить Українська Православна Громада в Торонто виборювати не тільки між чужими, але і між своїми і се очевидно спонукало промовця при кінці його відчиту закликати Українців в Торонто, головно тих, які ще до Православної Громади не належать, щоби горнулися до організацій та приєднували, а таким вимогам місці як Торонто, започаткування рідної церковної роботи.

Мих. Кропива.

КОЛЯДИ.

Маємо всього кілька примірників збірок колядок для мішаного хору. В збірці уміщено 50 найкращих колядок в обробці різних українських композиторів. Видання Київське — 100 сторінок друку.

Ціна одного примірника в оправі $3.00

[redacted]

BOX 3004, WINNIPEG, MAN.

ДЕЩО З ТИНДАЛ, МАН.

Давно був допис в нашій часописі „Вістнику" про нашу околицю. Дорогі читачі подумають, що наша околиця певно заспала і робота в ніщо на полі релігійнім приймалася.

Однак противно, бо хотяй ми маленька громадка, але поступаємо вперед, стараючись зібрати чимраз більше фонда, бо думаємо про будову своєї рідної святині.

Віякоси приїхав до католицької церкви католицький духовник Русин, думали грекo-католики, що певно він гетъ розібе нашу громаду. Однак вони дуже помилялись. Хотяй він (духовник) кричав, називав рікно нас, се нічого нам не зашкодило, але помогло.

Від коли він почав притягати і дальше притягає своїх членів до присяги, що до смерти будуть католіками, то від тоді зачали його чимраз троха краще дивитись на роботу української православної церкви.

Наша громадка хотяй мала числом, але пробує робити все, що в її силі. Сего літа ми мали пару відчитів, які виголосили п. І. М. Ковтасюк, о. П. Маєвський, п. Тимук та о. П. Запарнюк.

Відчити дуже впливобатись нашим грекo-католикам, і застанили їх приїхати, що таки коло Української Православної Церкви кращі „Русскіе", як називає їх духовник Р., котрий знать не вміє говорити по українськи. А як править Службу Божу, то ніхто не розуміє.

О Ру хвалиться, що він є німецький Українець, а вони католики в серці, що в Німеччині а Україні. Але Ти і те увійде. На 21-го листопада відбувся базар на ціль Української Православної Церкви, котрий вилав дуже гарно

Щира подяка належиться нашому пильному жіноцтву, котре дуже завзято працювало, щоби базар вийшов успішно.

На 22 листопада відбулося Богослужения, котре відправив наш парох а по Богослужению плакали за наших борців, котрі положили свої буйні голови за український нарід і рідний край.

Дуже гарну проповідь виголосив о. парох в честь борців. І не одному з присутніх виступили сльози [redacted]

Присутній.

[redacted]

ПОРЯДОК БОГОСЛУЖЕНЬ:
о. П. Запарнюка.
Грудень.

19 суб. Миколая — Портедж — храм.
20 нед. — Сарто
27 нед. — Септон
484 Mineglia St., Winnipeg, Man

ПОРЯДОК БОГОСЛУЖЕНЬ:
о. П. Маєвського
Грудень:

13 неділя — Гарденттон.
19 субота, Св. Чуд Миколая — Арбакка — Храм
Толстой Ман

ПОРЯДОК БОГОСЛУЖЕНЬ:
о. Є. Гришина.
Грудень.

19 Субота. Св. Миколая. — Гадлі
20 Неділя. — Ешава.
22 Вівторок. — Зач. св Анни — Ніагтлеф
27. Неділя. — Петлюра.
Box 804, Dauphin, Man.

ЦЕРКОВНИЙ КАЛЕНДАР НА 1931 РІК.

[redacted]

15 В. Авакума пр.
16 С. Софронія пр.
17 Ч. † Варвари вич.
18 П. Сави Освящ. пр.
19 С. **Миколая чудотворця.**
20 Н. **Нед. 29 по З. С. Д.**
21 П. Пятапія
22 В. **Зачатія св. Анни**
23 С. Мини, Ермогена
24 Ч Даниїла Ст. пр.
25 П Спиридона пр.
26 С † Евстратія муч.

27 Н **Нед. Praotців**
28 П. Елевтерія свич
29 В. Агтея свич
30 С. Даниїла пр.
31 Ч. Севастина муч

1 П. **Груд. 1931. Боніфатія муч**
2 С. Муч. Ігнатія Бог
3 Н **Св. Отців. Юл. муч.**
4 П Вич. Анастасії
5 В. 10 муч. на Криті
6 С Навч. Різдва Евгенії
7 Ч **Різдво Христове.**
8 П. **Собор П. Б. Йосифа.**
9 С **Стефана прич.**
10 Н **Н. по Різдві. 20 тис. м. в Н**
11 П. 14 тис. уб. у Ефа
12 В Анній. Аот.
13 С Мелянії
14 Ч **Новий Рік. Об. Госп. Вас. Вел.**
15 П Сильвестра

ПОРЯДОК БОГОСЛУЖЕНЬ:
о. А. Берика.
Грудень.

19 субота. Миколая чуд. — Розборн
20. неділя. — Розборн
22. вівторок, Зач. св Анни. — Менві.
27 неділя — Косів Збірка дієцезіального фонду.
Адреса:
Менві Ман

ЦЕРКОВНИЙ УСТАВ НА 1931 РІК.

[redacted]

19 Субота **Св. Миколая чудотворця:** Утр. Єван Іванн Х: 9—16. Лт. Ап. Жид XIII: 17—21: Єван Луки VI: 17—23

20 **Неділя 29 по Зісланню Св. Духа:** Голос 4. Утр. Єван. Ів. XX: 1—10 Лт Ап Колоссян III: 4—11. Єван Луки XVII. 12—19

22 Вівторок: **Св. Анни:** Утр. Єван Лук VIII: 16—21 Лт. Ап. Галят VI: 22—31. Єван Лук. VIII: 16—21

27 **Неділя Praotців:** Голос 5. Утр. Єван. XX: 11—18. Лт: Ап. Колоссян III: 4—11. Єван. Лук XIV: 16—24.

СІЧЕНЬ. 1932.

1 **Нед. Святих Отців:** Голос 6. Утр Єван. XX. 1—10 Лт.: Ап. Жид. XI: 9—10 I 17—40. Єван. Мат. I: 1—25

6. **Середа. Святой Вечір:** Канон Різдва. Царські часи Лт. Вас. Великого в Вечірнех. Ап Жид. I: 1 12 Єван Луки II: 1—20

7. Четвер **Різдво Христове:** Всенощне яке починається великим вечерням, на якому співається „З Нами Бог". Утр: Єван Мат "I: 18—25. Лт св Івана Золотоустого. Замість „Святий Боже" — „Всі ті, що у Христа охрестилися". Ап. Галят IV 4 -7 Єван Мат. II: 1 -12

8. Пятниця. **Собор Пресв. Богородиці:** На Утр. Служба празника, крім Полелеея Лт. Ап. Жид. II: 11—18. Єван Мат II: 13—23

9 Субота. **Стефана Первомученика:** Утр. Єван. Іванн. XV: 17 —27 і XVI: 1—2 Лт. Ап. Лінія VI: 8—15. VII: 1—5 і 47—59. Єван. Мат. XXI: 33 43

10. **Неділя по Різдві:** Гол. 7. Утр Єван XX: 19—31. Лт. Ап. Голос II: 11 19. Єван Мат. II: 13—23

14. Четвер **Новий Рік. Обрізання Господне. Св. Василя Великого:** Всенощне. Утр. Ів. X: 9—16. Лт. Василя Великого: Ап. Колосеян II: 8—12 і Жид VII: 3—6. Євангелія Луки II: 20—21, 40—52 Лук VI: 17—23.

Український Релігійний
дво-тижневик
в Канаді.

ВІСТНИК
THE HERALD

THE HERALD
Box 3684
WINNIPEG, MAN.

РІК IX. ВІННІПЕГ, МАН., 1-го СІЧНЯ, 1932. WINNIPEG, MAN., JAN. 1st, 1932 ЧИСЛО (142) 1

ХРИСТОС РОДИВСЯ! - СЛАВІТЕ!

Всім Нашим Читачам і Приятелям Желаємо Веселих Свят Різдва Христового і Щасливого Нового Року! — РЕДАКЦІЯ

АРХИПАСТИРСЬКЕ ПОСЛАННЯ

ВИСОКОПРЕОСВЯЩЕННОГО АРХИЕПИСКОПА АМЕРИКАНСЬКОГО І КАНАДІЙСЬКОГО ІОАННА ТЕОДОРОВИЧА З НАГОДИ НАРОДЖЕННЯ ГОСПОДА НАШОГО ІСУСА ХРИСТА.

Благовоління Милосерного Господа, що воплив народитися на землі, як Богочоловік, щоб викупити нас від гріха і смерти, щоб дати нам всиновлення Богу, як Отцю, для вічного життя, нехай буде над всіми Вами!

„Як-же надійшла повнота часу, послав Бог Сина Свого, щоб народився від Жени і був під законом, щоб викупив тих, що під законом, щоби ми приняли всиновлення". (Гал. IV: 4-5)

„Усьому під небом свій час і всякому ділу своя пора" (Екл. III: 1), так каже премудрий Екклезіяст. Так, для всього є своя пора, своя повнота часу, бо все в світі керується премудрою Волею Божою. Надійшла також, як каже Святий апостол Павло, „повнота часу" для того, щоб, як висловлюється пророк Даниїл, „були спокутовані проступки (людства), запечатані гріхи і беззаконня прощені", щоб була „приведена вічна справедливість і були затверджені видива і пророцтва" (Дан. IX: 24).

Коли прийшла „повнота часу", з веління премудрого Божого Совіту, друга Іпостась Святої Трійці, предвічний і соприсущий Отцю і Духу Святому Син Божий народився від невинної і пречистої Діви в місті Вифлеємі, в Палестині. Він народився посеред Богом обраного народу, якому, не дивлячись на його гріхи і невірність, було дано від Бога пронести через віки духовної темряви людства єдине і вічне світло правдивого Боговідання.

Віки покотились з часу народження Сина Божого. Бурливо пронеслись вони в людських війнах, в розвалі, в руїні. Розвалені і забуті великі цивілізації Єгипту, Греції і Риму. Як бурливі хвилі всезатоплюючої повені, на зміну тих народів і їх цивілізацій, надбігли в нестримнім русі нові народи, змели своїх попередників з лиця землі і заняли їх місце. Але і нові народи цілковито не встоялись. По добі великого переселення народів, по тій великій катастрофі в історії людства дальші віки, також, приносили свої зміни. Ці зміни докотились до нас, переходять вони і через наш час.

(Продовження на стор 2-ій)

АРХИПАСТИРСЬКЕ ПОСЛАННЯ

(Продовження зі стор. 1-ої).

Життя людства, всі його здобання кількаразово і майже безслідно змінялись: світогляд людства перейшов дивні зміни. В бурливім потоці сих безперестанних змін несеться худись, до Богом определених цілей людське життя на землі. Однак, посеред сього, так мінливого і бурного потоку історії людства, що зносить все в таємниче минуле, в могилу перейдення і забуття, посеред сього всезмітаючого потоку — нерушимою лишається віра в Бога определяющого по Своїй правосудності свою кару за людські гріхи і, „коли прийшла повнота часу", зійшовшого на землю, ставшого Богочоловіком, щоб Самому, по Своїй безмірній Божій любові і милосердю, але злучене також з людською безвинною, оправдати людей сею Своєю жертвою і знов взяти з Собою, але вже не законом прокляття за гріх, а законом вспокоєння до всепростивший, самопожертвений Божій любові. Віра ся єдина, як нерушима скеля, залишилась непорушною у всезмітаючому потоці змін людської історії. Віра ся з початків існування роду людського все була таж сама: в Старім Завіті Богообраний нарід вірив в Бога-Іскупителя грядущого, в Новім Завіті все християнське людство вірять в Бога-Іскупителя прийшовшого.

Свято народження Сина Божого віками вже світить людству тихим світлом любови, яка всім промовляє до серця. Різдво Христове, ся свята подія, говорить нам, як говорило і минулим поколінням і народам, що при всіх наших змінах, рубіжах, розвалі, ми не самі. Нами опікується Вища Воля і кудись веде нас. Різдво Христове говорить нам також, що та Вища Божа Воля не далеко від нас, не безжалісна до нас, не холодна до всіх наших бід і потреб, що є вона Всемилосердного, Самого Себе, по Своїй любові Жертвуючого за нас Бога.

Куди-ж Господь веде нас? Для чого Він народжується, як Богочоловік на землі? Нам треба ровумїти се, треба се ясно бачити. Тоді лише, з таким ясним розумінням, радість Свята Різдва Христового стане духовною, повною, не буде лише радістю певних народних звичаїв і традицій злучених з сим великим святом, а буде радістю, достойною Господа в сей день спомину Його народження, як Богочоловіка.

Святий апостол Павло ясно нам говорить, для чого народилась на землі син Божий: „Якже надійшла повнота часу, послав Бог Сина Свого, що родивсь від Жени і був під законом, щоб викупив тих, що під законом, щоб ми прийняли всиновління".

До приходу Сина Божого на землю, коли була ніка звязь межи Богом і людством, звязь се була в законі несення кари определеної Богом за первісний гріх і всі після нього гріхи. Людство могло бачити перед собою лише Бога карающого по Своїй праводушности. Всяка праведність, чисто людська, не могла підвестись до цілковитої загади нашої зіпсутої гріхом природи, до безпорочної святости. В очах правосудного Бога люде були лише павші в гріх, лише винуваті. Було потрібне Боже милосердя, але злучене також з Божою правосудністю, була потрібна так велика жертва, якаб могла своєю великістю і святістю покрити все зло, всі неправди світа, щоб дійсно, по виразу пророка Даніїла, могли бути „запечатані гріхи і прощені беззаконня". Боже милосердя хтіло бачити в людях своїх дітей, а не лише віддалених, негідних близкости провидіння.

Син Божий народився принести Своєю Божественною Саможертвою викуплення всіх наших гріхів, показати нам путь своєю наукою, дати сили і дивні сили Духа Святого, щоб ми могли побарювати гріх, і, нарешті, всиновити нас Богу, як нашому любящому і милосерному Отцю. Задля того всього Син Божий народився на землі, як Богочоловік.

Знов питання: Для чого нам потрібні викуплення наших гріхів, допомагаюча нам в добрі благодать Святого Духа і наше всиновління Богу, як Отцю?

Ми живемо в земній сфері, наш розум може пізнавати, наші очи можуть бачити лише те, що є на земнім пляні нашого життя. Дальше проглядіти ми не можемо. Господь же всевідущий, очи Його бачать в безконечності простору і в вічності часу. Господь бачить ту вічність, яка безмежно стелиться по нашій землім, так коротким життю. Ми на землі бачимо і маємо свої, але здебільшого земні цілі, цілі хінцеві. Перед Господом стоїть начертана в Його божественній свідомости вічна ціль. Для вічности, для досягнення сеї невідомої нам вічної цілі потрібні нам Божа ласка, Боже прощення, Боже всиновлення Господь знає, що без Його допомоги дух наш буде безконечно нещасним в тій безмежній вічности, яку одчинить перед всіма нами ворота тілесної смерти.

Сподівани вічности ми приймаємо вірою. Віра-ж наша часто так слаба, що навіть се велике свято Різдва Христового, яке так богато говорить нам про Боже милосердя, готуюче нас до вічности, ми святкуємо більше, по земному, коханочись в наших традиціях і звичаях, злучених з сим святом, а не в дійсній його духовній радости, розумінюи, що Господь приходить на землю, щоб знов наблизити до нас втрачене нами насліддство блаженної вічности.

Станьмо-ж дійсними духовними учасниками великої радости свята Різдва Христового. Покланяючись народженому Богочоловіку, славлячи Божественне Дитя в Вифлеємських Яслях ні на хвилину не забуваймо: перед нами знов відкрита блаженна вічність, для якої ми предуготовані. Син Божий народився, щоб всиновити нас Богу Отцю, щоб примирити з Його правосудністю і, коли ми будемо переступати останній з земних порогів — смерть — Син Божий Своїм народженням запевне нас, що нас зустріне рука не карающого Бога, а Бога Отця, прощаючого і милосердного, бо народжений Син Божий нас до Нього підводить і нас Йому всиновляє.

Христос, наш Спаситель і Іскупитель народився.

В святій духовній радости, всім серцем славмо Його!

З дяки Божої, волею Церкви Архиепископ Американський і Канадійський —

Іоанн Теодорович.

УКРАЇНСЬКИЙ ПРАВОСЛАВНИЙ СОБОР СВ. ПОКРОВИ У ВИННІПЕГУ

ЖЕЛАЄ

ВСІМ СВОЇМ ЧЛЕНАМ, ПРИХИЛЬНИКАМ І ЖЕРТВОДАВЦЯМ ТА ВСЬОМУ УКРАЇНСЬКОМУ НАРОДОВІ

ВЕСЕЛИХ СВЯТ РІЗДВА ХРИСТОВОГО

І

ЩАСЛИВОГО НОВОГО РОКУ!

Мильна Оцінка Життєвих Справ.

Пригадаймося, як чоловік відноситься до справ тіла і справ душі. Візьмім за приклад бізнесмена, сторінка. Він дозріває стору кождого дня, не зважаючи від того, чи на дворі тепло чи вимно, дощ чи погода. Часто чується корей — болить голова, чи зуб, чи кости ломлять, але він не зважає на се, а збирає останки сил і йде на час до склепу, щоби часом не втратити якого костумера.

А погляньте, як той самий чоловік відноситься до справ душі. Працював в суботу трошка довше, — так в неділю до церкви вже не йде, бо змучений. Болить голова, — також не піде, бо хорий. Хвариться, — і тоді ні, бо може впасти дощ і змочить його новий капелюх, або плащ. А гарна погода і нічого не болить. — так тоді годі їти до церкви, бо треба в гості піти, куми чи свати відвідати.

А коли люде пізнаються на ньім і починають обминати, він відказує, що йому робиться кривда, не знаючи, що він сам себе скривдив.

ПЯНИЙ І БЕЗБОЖНИЙ.

Одного разу пяний спинився біля дверий, на яких видніла мідяна таблиця з написом, і почав її глупо пригладжатися. Опісля вийов хустину з кишені і почав сильно терти нею по мідяній таблиці. Прохожі звернули на нього увагу і спитали, що він робить, а він відповів по пяному:

— Я не люблю тої написи, що на таблиці, отже хочу її замазати.

Прохожі почали голосно сміятися, бо добре знали, що чим довше він буде таблицку натирати, тим яснійшою і читкійшою буде напис. Але пяний сього не знав.

Чи не подібними до того пяного є всі ті безумні, які своїми глупими насміхами та критикою стараються затьмити імя Ісуса Христа? Бо чим більше вони накладаються на Нього, тим яснійше світить імя Його і голосніше звучить слово Його!

БОГ СПІЛЬНИК.

В одній місцевости пятьох приятелів задумали зорганізувати церковну громаду. Вони зложили між собою двайцять пять долярів і почали радитися, що і як їм зробити. Один з них, трохи славний духом, почав сумніватися той каже:

— Чи не залишити нам сеї справи? Бо що нас пятьох з двайцятьпять долярами годні зробити?

На се відповів другий:

— Так, ми самі з такою малою сумою нічого не годні зробити. Але як попросимо до спілки Бога, то я певний, що зробимо дуже богато!

Його слова сподобались. Пять років пізнійше та місцевість пишається прекрасною новою церквою, яка пічає кождого Богослужения заповняється по береги молячимися.

СЛОВА МУДРОСТИ.

Острий язик часто сам себе ранить

Не можемо сіяти ниві вітер, щоб не збирати завтра бурі.

Жиемо на світі тільки один раз. Коли отже маємо нагоду зробити щось доброго, зробім його, бо друга нагода вже може не лучитися.

Ті, що пізнали Бога, є покірні. Ті, що пізнали себе, не можуть бути гордими.

Підчиненяся волі Божій є одинокий лік на кару, яку Він на нас зсилає.

ПОХОДЖЕННЯ ЕПІСКОПАТУ

в звязку з питанням про благодатність ієрархії Української Православної Автокефальної Церкви.

(Продовження).

Відсутність абсолютної рівниці між епископатом і пресвітеріятом у церковних правилах.

18 правило Антіохійського Собору дозволяє, щоби епископ, який не може вступити в управління своєю епархією з причин від нього незалежних, користався честю і служінням епископським. А 29 правило IV Вселенського Собору говорить: „Переводити епископа на ступінь пресвітерський є святокрацтво Якщо правдива вина забороняє йому служення епископське, то він не повинен займати і пресвітерського місця; коли його віддалено від його достойности без жадної вини, то нехай до епископської достойности поверне."

Сі правила могли-б доводити істотну рівницю між достойністю епископською та пресвітерською, коли-б не було тверджень противних. Приміром, Анкирський Собор (311 р.) постановив, що — і почав сильно терти нею по мідяній таблиці. Прохожі звернули на нього увагу і спитали, що він робить, а він відповів по пяному:

— Я не люблю тої написи, що на таблиці, отже хочу її замазати.

Прохожі почали голосно сміятися, бо добре знали, що чим довше він буде табличку натирати, тим яснійшою і читкійшою буде напис. Але пяний сього не знав.

Чи не подібними до того пяного є всі ті безумні, які своїми глупими насміхами та критикою стараються затьмити імя Ісуса Христа? Бо чим більше вони накладаються на Нього, тим яснійше світить імя Його і голосніше звучить слово Його!

БОГ СПІЛЬНИК.

В одній місцевости пятьох приятелів задумали зорганізувати церковну громаду. Вони зложили між собою двайцять пять долярів і почали радитися, що і як їм зробити. Один з них, трохи славний духом, почав сумніватися той каже:

— Чи не залишити нам сеї справи? Бо що нас пятьох з двайцятьпять долярами годні зробити?

На се відповів другий:

— Так, ми самі з такою малою сумою нічого не годні зробити. Але як попросимо до спілки Бога, то я певний, що зробимо дуже богато!

Його слова сподобались. Пять років пізнійше та місцевість пишається прекрасною новою церквою, яка пічає кождого Богослужения заповняється по береги молячимися.

СЛОВА МУДРОСТИ.

Острий язик часто сам себе ранить

Не можемо сіяти ниві вітер, щоб не збирати завтра бурі.

Жиемо на світі тільки один раз. Коли отже маємо нагоду зробити щось доброго, зробім його, бо друга нагода вже може не лучитися.

Ті, що пізнали Бога, є покірні. Ті, що пізнали себе, не можуть бути гордими.

Підчиненяся волі Божій є одинокий лік на кару, яку Він на нас зсилає.

Отже обединюючи все, що нам відомо про хорепископів, мусимо прийти до того висновку, що се були пресвітери з епископськими функціями, чи епископи з пресвітерською компетенцією,—инакше, епископи-пресвітери. Хорепископ управляв на правах епископа підлеглою йому округою, осередком якої було село, мав право mutu proprio висвячувати собі нижчих клириків — четців, іподіяконів та заклинателів; рукополагати-ж вищих клириків — дияконів і священників — хорепископи могли за згодою епископа міста (епархіяльного), якому вони підлягали (Анкир. прав. 13 і Антіох. 10). Одначе Василій Великий наказав хорепископам, йому підлеглим, щоби при зачисленню в клир церковно-служителів, вони робили йому відповідне представлення (посл. до хорепископів. Порівн. 14 прав. VII. Всел. Собор). Нарешті хорепископ як і епископи, мав право видавати мирні грамоти (8 прав. Антіох. Собор).

Як вище зауважено, були хорепископи з рукоположенням по чину епископському, були й без нього. Але се зовсім не впливало на їх правоздатність, бо напр. Антіохійський Собор трактує їх нероздільно. Навіть тоді, коли вже встановилося висвячування хорепископів по чину епископському, вони не відразу посаду хорепископа. Нарешті, і Трудський Собор (прав. 20) для епископа, що виступив з церковною проповіддю в чужому місці, призначає за кару: „Нехай перестане бути епископом, а справляє діла пресвітерства".

Цитовані три останні правила очевидно свідчать, що рівниця між епископом і пресвітером полягає не в особливостях їх духовних дарувань, а тільки в їх правовій компетенції; коли епископ позбавляється можливости виконувати свое служення, він залишається в достойністю пресвітера. Між тим нічого подібного не відомо відносно пресвітера, щоб він міг повернути до стану діяконського.

Епископські права за пресвітерами почасти ствердив і VII Вселенський Собор (прав. 14), який заборонив надалі читання з амвону тим особам, які не одержали ще архиерейського рукоположення на тчеця. Одначе при тому дозволено було кождому ігуменові (коли він має звання пресвітера і поставлений на ігумене епископом) рукополагати чтеців для свого монастиря. Правда, е різниця між висвяченим на чтеця чи іподіякона, та діякона чи священика — і в обряді, і в суті; перше зветься хіротесією і е лише знаком благословення, тоді як друге ввається хіротонією і е вже висвяченням, — але хіротесія так само належить до епископської влади, як і хіротонія.

Хорепископат.

Одним з найбільш цікавих пережитків колишніх ієрархічних відносин е т. зв. хорепископат. Походження сієї установи губиться десь у глибині віків, — хотяй згадку про хорепископів стрічаємо тільки почавши з IV віку (перший раз у прав. Анкирського Собору). „Хорепископ" власне значить — сільський епископ, чи — епископ сільської церковної громади. Звичайно, сей термін міг вітя в звязку з питанням про благодатність ієрархії Української Православної Автокефальної Церкви.

(Продовження).

Відсутність абсолютної рівниці між епископатом і пресвітеріятом у церковних правилах.

18 правило Антіохійського Собору дозволяє, щоби епископ, який не може вступити в управління своєю епархією з причин від нього незалежних, користався честю і служінням епископським. А 29 правило IV Вселенського Собору говорить: „Переводити епископа на ступінь пресвітерський є святокрацтво Якщо правдива вина забороняє йому служення епископське, то він не повинен займати і пресвітерського місця; коли його віддалено від його достойности без жадної вини, то нехай до епископської достойности поверне."

Сі правила могли-б доводити істотну рівницю між достойністю епископською та пресвітерською, коли-б не було тверджень противних. Приміром, Анкирський Собор (311 р.) постановив, що — і почав сильно терти нею по мідяній таблиці. Прохожі звернули на нього увагу і спитали, що він робить, а він відповів по пяному:

— Я не люблю тої написи, що на таблиці, отже хочу її замазати.

Прохожі почали голосно сміятися, бо добре знали, що чим довше він буде табличку натирати, тим яснійшою і читкійшою буде напис. Але пяний сього не знав.

Чи не подібними до того пяного є всі ті безумні, які своїми глупими насміхами та критикою стараються затьмити імя Ісуса Христа? Бо чим більше вони накладаються на Нього, тим яснійше світить імя Його і голосніше звучить слово Його!

БОГ СПІЛЬНИК.

В одній місцевости пятьох приятелів задумали зорганізувати церковну громаду. Вони зложили між собою двайцять пять долярів і почали радитися, що і як їм зробити. Один з них, трохи славний духом, почав сумніватися той каже:

— Чи не залишити нам сеї справи? Бо що нас пятьох з двайцятьпять долярами годні зробити?

На се відповів другий:

— Так, ми самі з такою малою сумою нічого не годні зробити. Але як попросимо до спілки Бога, то я певний, що зробимо дуже богато!

Його слова сподобались. Пять років пізнійше та місцевість пишається прекрасною новою церквою, яка пічає кождого Богослужения заповняється по береги молячимися.

СЛОВА МУДРОСТИ.

Острий язик часто сам себе ранить

Не можемо сіяти ниві вітер, щоб не збирати завтра бурі.

Жиемо на світі тільки один раз. Коли отже маємо нагоду зробити щось доброго, зробім його, бо друга нагода вже може не лучитися.

Ті, що пізнали Бога, є покірні. Ті, що пізнали себе, не можуть бути гордими.

Підчиненяся волі Божій є одинокий лік на кару, яку Він на нас зсилає.

Отже обединюючи все, що нам відомо про хорепископів, мусимо прийти до того висновку, що се були пресвітери з епископськими функціями, чи епископи з пресвітерською компетенцією,—инакше, епископи-пресвітери. Хорепископ управляв на правах епископа підлеглою йому округою, осередком якої було село, мав право mutu proprio висвячувати собі нижчих клириків — четців, іподіяконів та заклинателів; рукополагати-ж вищих клириків — дияконів і священників — хорепископи могли за згодою епископа міста (епархіяльного), якому вони підлягали (Анкир. прав. 13 і Антіох. 10). Одначе Василій Великий наказав хорепископам, йому підлеглим, щоби при зачисленню в клир церковно-служителів, вони робили йому відповідне представлення (посл. до хорепископів. Порівн. 14 прав. VII. Всел. Собор). Нарешті хорепископ як і епископи, мав право видавати мирні грамоти (8 прав. Антіох. Собор).

Як вище зауважено, були хорепископи з рукоположенням по чину епископському, були й без нього. Але се зовсім не впливало на їх правоздатність, бо напр. Антіохійський Собор трактує їх нероздільно. Навіть тоді, коли вже встановилося висвячування хорепископів по чину епископському, вони не відразу посаду хорепископа. Нарешті, і Трудський Собор (прав. 20) для епископа, що виступив з церковною проповіддю в чужому місці, призначає за кару: „Нехай перестане бути епископом, а справляє діла пресвітерства".

Цитовані три останні правила очевидно свідчать, що рівниця між епископом і пресвітером полягає не в особливостях їх духовних дарувань, а тільки в їх правовій компетенції; коли епископ позбавляється можливости виконувати свое служення, він залишається в достойністю пресвітера. Між тим нічого подібного не відомо відносно пресвітера, щоб він міг повернути до стану діяконського.

Епископські права за пресвітерами почасти ствердив і VII Вселенський Собор (прав. 14), який заборонив надалі читання з амвону тим особам, які не одержали ще архиерейського рукоположення на тчеця. Одначе при тому дозволено було кождому ігуменові (коли він має звання пресвітера і поставлений на ігумене епископом) рукополагати чтеців для свого монастиря. Правда, е різниця між висвяченим на чтеця чи іподіякона, та діякона чи священика — і в обряді, і в суті; перше зветься хіротесією і е лише знаком благословення, тоді як друге ввається хіротонією і е вже висвяченням, — але хіротесія так само належить до епископської влади, як і хіротонія.

Хорепископат.

Одним з найбільш цікавих пережитків колишніх ієрархічних відносин е т. зв. хорепископат. Походження сієї установи губиться десь у глибині віків, — хотяй згадку про хорепископів стрічаємо тільки почавши з IV віку (перший раз у прав. Анкирського Собору). „Хорепископ" власне значить — сільський епископ, чи — епископ сільської церковної громади. Звичайно, сей термін міг вітя в звязку з питанням про благодатність ієрархії Української Православної Автокефальної Церкви.

(Продовження).

Відсутність абсолютної рівниці між епископатом і пресвітеріятом у церковних правилах.

18 правило Антіохійського Собору дозволяє, щоби епископ, який не може вступити в управління своєю епархією з причин від нього незалежних, користався честю і служінням епископським. А 29 правило IV Вселенського Собору говорить: „Переводити епископа на ступінь пресвітерський є святокрацтво Якщо правдива вина забороняє йому служення епископське, то він не повинен займати і пресвітерського місця; коли його віддалено від його достойности без жадної вини, то нехай до епископської достойности поверне."

Сі правила могли-б доводити істотну рівницю між достойністю епископською та пресвітерською, коли-б не було тверджень противних. Приміром, Анкирський Собор (311 р.) постановив, що — і почав сильно терти нею по мідяній таблиці. Прохожі звернули на нього увагу і спитали, що він робить, а він відповів по пяному:

— Я не люблю тої написи, що на таблиці, отже хочу її замазати.

Прохожі почали голосно сміятися, бо добре знали, що чим довше він буде табличку натирати, тим яснійшою і читкійшою буде напис. Але пяний сього не знав.

Чи не подібними до того пяного є всі ті безумні, які своїми глупими насміхами та критикою стараються затьмити імя Ісуса Христа? Бо чим більше вони накладаються на Нього, тим яснійше світить імя Його і голосніше звучить слово Його!

БОГ СПІЛЬНИК.

В одній місцевости пятьох приятелів задумали зорганізувати церковну громаду. Вони зложили між собою двайцять пять долярів і почали радитися, що і як їм зробити. Один з них, трохи славний духом, почав сумніватися той каже:

— Чи не залишити нам сеї справи? Бо що нас пятьох з двайцятьпять долярами годні зробити?

На се відповів другий:

— Так, ми самі з такою малою сумою нічого не годні зробити. Але як попросимо до спілки Бога, то я певний, що зробимо дуже богато!

Його слова сподобались. Пять років пізнійше та місцевість пишається прекрасною новою церквою, яка пічає кождого Богослужения заповняється по береги молячимися.

СЛОВА МУДРОСТИ.

Острий язик часто сам себе ранить

Не можемо сіяти ниві вітер, щоб не збирати завтра бурі.

Жиемо на світі тільки один раз. Коли отже маємо нагоду зробити щось доброго, зробім його, бо друга нагода вже може не лучитися.

Ті, що пізнали Бога, є покірні. Ті, що пізнали себе, не можуть бути гордими.

Підчиненяся волі Божій є одинокий лік на кару, яку Він на нас зсилає.

установах первісного християнства, а саме — в характері первісної ієрархії. У перші часи свого істнування Церква Христова складалася з окремих громад кожда зі своєю ієрархією. Були громади так чисельні, що на чолі їх стояли цілі пресвітерські ради, — але були й такі невеличкі, для котрих досить було одного пресвітера чи діякона. Істнування таких громад у перші часи не підлягає сумнівам з огляду на категоричні свідоцтва для часів пізнійших (напр., у канонах Ельвірського Собору; 1 прав. Антіохійського Собору: „коли кто в предстоятель Церкви — епископ, чи пресвітер, чи діякон"; прав. 6 і 12 Сердикського Собору). Такий стан справи не міг не вплинути на успіх ієрархічної реформи. Коли почали її заводити, то значіння нових порядків найбільше виступало в тих містах, де істнували християнські громади з пресвітерськими радами: там підносся авторітет одного пресвітера, який затримав за собою переважно назву епископа; натомість обмежилося авторітет решти пресвітерів, що позістали тільки з цією назвою і з бігом часу забули про свою первісну рівність з епископом. Инакше мусіло статися у сільських громадах, де нижчий клир був під головуванням лиш одного предстоятеля — пресвітера. Там пресвітер не поступався своєю давнійшою компетенцією; навпаки, там укорінився погляд на нього, як на рівного не пресвітерам міським, а епископові. Тому по старій традиції сільські пресвітери догладали за церковними життям своєї парафії, висвячували собі чтеців, співців, заклинателів і діяконів; висвячували і пресвітерів, якщо підлегла їм громада виростала настільки, що мала в них потребу.

Так було з предстоятелями тих сільських церков, що виникли перед завершенням ієрархічної реформи. Инакше робилося там, де сільська церква поставала пізніше, коли вже вкорінилася ріжниця між епископатом і пресвітерством. Тоді вона діставала собі пресвітера від епископа міста чи хорепископа; пресвітер не міг рівнятися з авторітетом хорепископа і рахувався тільки пресвітером; при тому як сільський, він стояв навіть нище міського пресвітера.

Зріст влади міських епископів, натурально, обмежував діяльність хорепископів, як то свідчать 13 прав. Анкир., 10 прав. Антіохійського і послання Василя Великого (до хорепископів). Звичайно, хорепископи боронили своїх прав. Сим пояснюється, що І Вселенський Собор, де хорепископи були представлені досить добре, не видав проти них жадного обмежуючого правила, — тоді, як се зробили Собори Анкирський та Антіохійський, на яких хорепископи не мали своїх представників. Але ся змагання були вже в зародковім: коли зайшла гармонія між Церквою і державою, життя ієрархії пішло в напрямку надбудови централізації. Хорепископат через те мусів згодом упасти, і упав.

(Дальше буде).

Зложіть кольду на Релігійний Фонд Української Православної Церкви в Канаді.

„ДНІПРО"

орган Української Православної Церкви в Злучених Державах,

виходить 1 і 15 кождого місяця і який коштує на рік $2.50.

Передплату висилати на адресу:

"DNIPRO"

1851 Germantown Ave., Philadelphia Pa.

„ВІСТНИК"
Релігійний часопис для Українців в Канаді
Виходить 1го і 15-го кожного місяця.
Видає Українська Православна Видавнича Спілка.
Передплата: В Канаді — $1.50 на рік.
За границю — $2.00 на рік.

THE HERALD
Published semimonthly by the
Ukrainian Orthodox Publishing Company
Subscription per annum:
In Canada — $1.50. — Foreign — $2.00.

Address: — address:
The HERALD, Box 3684, WINNIPEG, MAN.

СВЯТО РІЗДВА ХРИСТОВОГО.

„Приношу вам радість велику, що буде всім людям" (Лук. II- 10).

Різдво - се свято радости.

Сповіщаючи пастирів про народження Ісуса, Ангел промовив: „Не бійтесь, ось бо приношу вам радість велику; що буде всім людям Бо народився вам сьогодні Спас, що є Христос Господь" (Лук. II: 10-11). Не бійтесь, а радійте, бо народився Той, Котрий відкупить вас від гріха та від загибелі.

Отже ви, що сумуєте — най лице ваше проясниться, а ви, що плачете — най сльози ваші просохнуть. Бо народився Утішитель, перед Котрим ніякий смуток не устоїть, народилось Дитятко, Яке весь світ звеселило.

*

Різдво — се свято Любови!

Євангелист Іван говорить: „Так-бо полюбив Бог світ, що Сина Свого єдинородного дав, щоби кождий віруючий в Него не погиб, а мав життя вічне"

Так полюбив Бог світ... Любовю всесильною, всеохоплюючою, всеосвящаючою. Любовю, перед якою все уступає, навіть найбільша провина. То-ж все літесь нині, бо Любов Божа, яка стала тілом і народилась від Діви Марії, зжила з вас провини ваші.

*

Різдво — се свято Спасіння.

Читаємо в Письмі Святім, що „Бог послав Сина Свого на світ,.. щоби спасся Ним світ..." Читаємо: „І хто вірувати-ме в Него, та охрестився, — той спасеться". То-ж веселіться нині всі віруючі, з чистим серцем припадайте перед Новонародженим Спасителем світа, бо Він дарує вам нині ласку велику, дарує — Спасіння!

*

Різдво — се свято Життя, — життя вічного!

„Я прийшов на світ, щоби кождий, хто вірує в Мене, мав Життя вічне". каже Христос „І кождий, хто вірує.. в Мене, не вмре ніколи, бо я жерело Життя!" Ото-ж веселіться всі ви, що боялись Смерти, бо народився Той, Хто Смерть подолав і поставив над нею Ангела Життя!

*

Звинившись пастирям Різдвяної Ночі, Ангел промовив: „Не бійтесь, ось бо приношу вам радість велику!"

Дорогі Браття і Сестри! То Ангел не тільки пастирям тим приніс ту радість велику. Він приніс її і нам — кождому з окрема і всім разом Приніс її і нашому Народові, який так прагне світла Правди і Справедливости, світла Волі. То для нашого Народу Ангел кличе: „Не бійтесь, як, що поневолені і понижені, ограблені і осміяні, обсуджені і скривджені, - не бійтеся, бо народився ваш Захистник і Утішитель. Він виведе вас з неволі, Він скине з наших рук кайдани!

Та щоб-б се сталося, мусимо спішити на стрічу Новонародженому, як зробили се пастирі вбогі, мусимо іти за Його звіздою, як зробили се три мудреці із Сходу.

Мусимо поклонитися Йому і зложити дари.

А найцінніший дар — се серце чисте, серце повне Любови і Братолюбія, серце необлудне.

Най отже сьогорічне Різдво Христове буде для нас всіх святом душевного відродження. Най Спокій, Любов і Братерство запанують між нами. Най віра в краще майбутнє наповнить наші серця.

*

Христос Раждається!

РІЗВЯНІ ЗВИЧАЇ.

Свята — більші рокові свята мають в житті народу велике моральне і культурно-національне значіння. Свята - се велика частина націоналізму Гідне святкования свят, се національний патріотичний обовязок. Розуміється — побіч обовязку чисто морального, колиб хтось хотів мораль ставити поза „народні справи".

Берімо велике Свято Різдва Христового. В уяві кождого здорово думаючого гідного України вже довгий час перед Святами формується та величавість, яку Свята завсіди з собою приносить. Він нагадує те, що:

1) Свята нимагають від кождого України й Українки широго виконання святочних обовязків, і

2) Коли ті обовязки будуть гідно виконани, тоді доперва святочний настрій буде великий і кождий чоловік відчує, що ми маєправо співати: „З нами Бог, розумійте народи".

Нині треба би пригадати, яку звичаї вжиються з Різдвяними Святами, отже які обовязки стоять перед кождим гідним Українцем й Українкою.

Різдвяні звичаї є двоякі — церковні і домашні, отже так бодай загально їх пригадаємо.

Богослуження на Різдво правиться дуже рано, о 3, 4, 5, 6 годині. Так воно і повинно бути! Велике Свято повинно вимагати вірних великої щирости, великого обовязку, велико посвити Напереді гідно приготовитися, истати рано-сенько, піяти до Церкви на означений час — се святочний обовязок. І Свята будуть тоді Святами А довгим спанням, безконечними леганнями, приходом до Церкви по всіх людях Свято не твориться Ани релятійне, ани святсько-національне, ані ніяке

Та головний зміст Свята, се домашне святкованя Український звичай має тут такі форми:

На Святий Вечір приготовляють 12 страв Між тими перша кутя (часоло. пшениця) і риба.

На стіл стелять сіно і покривають його настільником (скатертию). Трошка сіна стеліться деколи і на лави (де є), або і на крісла.

На землі розстелюють „дідух". До хати вносить велику в'язку сіна, або соломи з словами: Добрий вечір!, або Христос раждається! і розстелюють по землі. Се роблять перед Вечерою. Давний звичай є, щоби в кутї ставити сніп вівса, чи пшениці. - В містах. де за сіно чи солому тяжше, кладуть трошка сіна під стіл замість великого дідуха.

Дідух другого дня Свят дуже рано палять врочисто на дворі Тоді виходять всі з хати і збираються коло вогню Се незвичайно інтересує дітей і молодіж і лишається в їх памяти,

На одно хіба треба звертати увагу — щоби дідух в хаті не запалився від печі, чи чого. Хоч таке випадки майже невідомі.

Різдвяну Вечеру починають дуже врочисто. Всі миються й одягаються по святочному. Давний український звичай приказує обкажувати страви на столі. Діятого заздалегідь дістають з Церкви чи звідки, ладяну й перед Вечерою набирають в мисочку, чи яку посудинку жарючого вугли, сиплять на неї ладан і батько родини, чи хтось взагалі старший обкажує страви. (Хоч були сторони, де такою звичаю тепер не буває до мабуть він був, та почали занедбувати і він забувся).

Коли всі зібрялися кругом столя, то старший з родини говорить голосно молитву

Ідять найперше кутю — звичайно з одної миски набирають всі в ложки і старший з родини бажає всім з нагоди Різдва Христового здоровля і всякого добра. Тоді ідять

Буває (і так би повинно бути!), що перед Вечерою по молитві співають Тропар три рази: „Рождество Твое Христе Боже наш", а тоді вже починають Вечеру.

По Вечері колядують.

Про коляди треба подбати, коли ще далеко до Різдва. Треба їх підучувати дітей і молодших -- підучувати вдома, в Церкві, в Народних Домах і де тільки можна.

Колядують звичайно найперше „Бог предвічний", а дальше инших. Деколи дбають, щоби всі відомі коляди переколядувати, то колядують потрошки кождої.

Вечерають при свічці, якої не гасять і по Вечері. І взагалі світла в хаті на Святий Вечір (Вечір від Різдво) не гасять до самого ранку

Коли покolядують, то діти несуть, або везуть „вечеру" до своїх дідусів та бабинь, або і до хрестних батьків та матерей, як буває звичай.

Се головніші з різдвяних звичаїв. Є ще менші звичаї, які тут не згадані. то вже нехай батьки і матері подбають, щоби їх також точно виповнити, та нехай розкажуть молодшим як і що повинно бути.

*

Всі ті звичаї, се наша культура. Се душа наших Свят. Се те, що вяже нас з нашими предками і що цілий нарід вяже в одну цілість Се те, що підносить душу кождого до святочного настрою — підносить понад буденщину

Та бувають люде лінивої натури і ті починають святочні звичаї занедбувати Недогода, що треба на Різдво рано вставати. Тай пощо богато страв? Захочемо богато!... Тай з дідухом порох наноситься до хати. .

Так говорять і роблять люде лінивої до думки і до праці. Так роблять люде байдужі Так роблять також ті, що вдають мудрагелів і хочуть доказати, що: „того непотрібно , без того можна обійтися... а те з тим, то заболонки.."

А назвавши святочні звичаї „заболонами", чоловік робить з Свята щось гірше, ніж найбільше понурий будний день. І хоче, щоби всі його наслідували.

Таким отже треба пригадати:

Святочні звичаї не є заболонами. Се культура! Се ті форми, що надають життю принаду; що викликають кращі настрої; що облагороднюють душу.

А чи без них можна обійтися?

Можна! Але з того ще не виходять, що вони непотрібні.. Можна обійтися без чистої, нової, примічної одежі. Без співу, музики, образів; без громадських організацій й інституцій... Словом — без всего можна обійтись.

(Продовження на стор. 5-ій)

Митрополит Василь Липківський.

ПРОПОВІДЬ НА НЕДІЛЮ ПЕРЕД РІЗДВОМ.

В неділю перед Різдвом Христовим споминяємо рід Христа Спасителя Христос, як Син Божий, запевне не має предків на землі, бо Він вічно перебуває у Бога. Але коли Христу Спасителю задля спасіння світу треба було родитися на землі, як чоловікові, то й в Нього безумовно повинні бути предки. Святий евангелист Матей досить докладно перечисляє всіх предків, починаючи з Авраама патріярха єврейського народу і кінчаючи Йосифом обручником Пресвятої Діви Марії.

Звідки-ж святий евангелист знає сих предків? Єврейський народ дуже шанував взагалі своїх предків І до Бога він звертався не инакше, як з такими словами: Господи, Боже отців наших Авраама, Ісаака, Якова і роду їх праведного. І в книгах старого завіту досить часто ми зустрічаємо перелік предків тих, чи инших родів. З особна Євреї шанували і в своїх книгах записували роди царські та первосвященицькі. А Господь Ісус Христос був з роду царського і первосвященицького

Любі брати і сестри! Велике значіння має для кождої людини хто були його предки, о скільки вони були люде високого життя, чистої душі, твердих переконань Але безумовно ще далеко більше значіння має для цілого народу, хто його предки Предки се є то зерно, з якого росте і розвивається, з якого народжується те родословне дерево, що називається народ. Предки — се є той корінь, з якого народ росте і ширяться по землі. А який корінь, такі і віття, такі і плодм. З другого боку, шанувати своїх предків, їх віру, їх життя, з ними духовно єднатись, підтримувати те, на що вони працювали, за що вони страждали, а може й життя своє поклали на землі, — се велике, се може саме найбільше достоїнство народа, сама найбільша його сила.

Через що Христос Спаситель благоволив народитися серед єврейського народу? Безумовно, через те, що той народ мав великих, достойних, твердих вірою і любовю предків Святий Апостол Павло свідчить, що предки єврейського народа були зразком віри для всіх народів, що вони вірою перемогли царства, затулили уста левів, чинили правду, гасили силу вогню. Другі-ж наруги та рани зазнали, та ще й кайданів і темниці, камінням їх побивали, розпиловували на двоє, катували, мечем вбивали, тинялись вони в овечих та козиних шкурах, бідуючи, горюючи, страждаючи по пустинях, та по вертепах і проваллях земних (Єв. XI: 33-38). Отся велика віра, ся непохитна твердість і страждання, ся любов до Бога і свого народу, любов і до правди вічної звернули на себе ласку Божу і зробили сих ісповідників віри достойними бути предками Христа. Але не тільки сі поодинокі великі люде єврейського народу, а й весь єврейський народ мав і мусів мати велике достоїнство, що Христос именно серед сього народу народився, побічив сей світ і здобув своє визволення на землі.

Яке-ж це достоїнство? Перш, за все те, що єврейський народ дуже шанував своїх предків, твердо й непохитно тримався їх віри, їх життя, духовне єднання з ними вважав для себе найбільшим своїм обовязком і найкращою запорукою своєї сили, і переможности. Часто страждав єврейський народ і терпів навіть чужу неволю. Але тільки духовною єдністю зі своїми предками він і в сами найтяжші часи не тратив своєї духовної сили, бадьоро дивився на своє майбутнє і під час свого занепаду вірив в своє відродження Одчиняться ворота твої, Єрусалиме, говорив пророк Ісаія, одчиняться ворота твої і вже не будуть зачинятись ні в день. ні в ночі, щоб достатки народів, до тебе прибували і царі їх приходили Піднеси очі твої і подивись кругом, всі вони громадою прибувають до тебе . Сини твої з далека прибувають й дочок твоїх на руках несуть. Поглянеш і зрадієш, і забється і розмякне серце твое (Іс. LX: 4-11). Той-нарід, який єднанням з своїми предками мав в собі таку силу духа, що в самі сумні часи завіщаду не втрачав твердої віри в своє визволення, відродження, достоєн був виховати серед себе Нашого ника всіх народів Настали такі часи, коли народ єврейський все втратив, — втратив землю, державність, втратив волю, стинався на всім світі, розсіяний поміж усіма народами, але одного він не втратив — духовного єднання з своїми предками і се єднання дає йому збе-рігати свою народну єдність, не дивлячись на розсіяння.

Любі брати і сестри, Українці! І ми маємо велике щастя в наших предках. Тяжке життя було нашого народу, але ми маємо приємність вказати, що предки наші були достойні проводирі нашого народу, що вони теж були люде непохитної віри, великої любови до свого народу, страдниками за його волю. І ми маємо велику радість сказати про своїх предків те, що говорив апостол Павло про предків єврейського народу. В добу тяжкої неволі татарської, турецької та польської і наші предки — славне козацтво—вірою перемагали царства, чинили правду, були міцні в бою, обертали в ростіч полки чужинців (Евр. XI: 34). Як богато й наші предками були й таких, яких мечем вбивали, вогнем палили, які наруги і рани зазнали, кайданів та вязниці, які скитались по горах та вертепах, та провалах земних Але ім'ямено з своєю твердістю, своєю непохитністю і своїми стражданнями вони здобули собі і своєму народові такої слави, такої сили що, як каже наш поет, наша слава, наша сила не вмре, не пропаде, вона всім роскаже, чия правда, чия кривда і чиї ми діти.

Отже духовне єднання наше з нашими предками се є той найбільш твердий і непохитний грунт, на якому ми тільки і можемо відродити свое славне вільне життя Велика наша біда, що за часи довгої своєї неволі під московським царем та патріярхом, ми втратили єднання з нашими предками, відірвались від того грунту, який єдиний може вернути нам вільне життя Ми розбились, поділились і не знаємо своїх предків Одні з нас радують себе „Славянами", вважають за рідну собі слав'янську мову, другі „малоросами", прагнуть до зросійщення, а инші це десь дані, як се так натхненно зясував наш батько Тарас Шевченко (в своїому листі „До живих і мертвих і ненароджених земляків в Україні і не в Україні сущих"..). „Колись будем і по своєму глаголати", кажуть сі земляки, як Німець покаже, а до того й історію нам нашу роскаже". Не має предків Безбатченки, сидоти наші земляки. Скоро одзиваються, шукають, хтоб їм сказав, чиї вони діти. От які ми тепер стали ми Українці, за яких так плакав, так побивався Т. Шевченко. Не знаємо предків своїх, своїх батьків. От через що і наша матір Україна так довго була „заплакана мати"...

Любі брати і сестри! Єдиний спосіб відновити в нашім народі силу до свого рідного вільного життя, любов до своєї вітчини Україні се згадати, знати своїх предків, увійти з ними в духовне єднання, раз на завжди твердо і ясно зрозуміти „чиї ми діти" Отсе духовне єднання з нашими предками відновляє наша свята українська церква. Наша церква повертає наш народ до тих славних часів, коли він жив своїм вільним церковним життям, коли його церква не була під пуком неволею, коли народ наш добре знав і памятав своїх предків, єднанням з ними здобував собі велику силу до перемоги над своїми ворогами. Відновлення сього духовного єднання з нашими предками, се і е відновлення нашої рідної церкви.

Не нову церкву для нашого народу ми утворюємо, ми відновляємо ту рідну церкву, за яку предки страждали, за яку життя свое покладали, могилами матір Україну покрили І в час своїх лютих страждань за свою віру, за Україну, за свій розсіяний по всім світі народ, вони як і предки єврейського народа, не втрачали своєї віри, вони вірили, що настане час, коли відчиняться ворота нашого Єрусалиму і вже ніколи зачиняться не будуть, коли сини України здалеко прибувають і дочок її на руках несуть.

От се і бачимо тепер, коли єднається наш народ по всьому світі розсіяний, єднається в свою рідну церкву Хто-ж відчинив нам сі двері? Відчинив нам їх єдиний Визволник всіх народів — Христос, якого народження ми будемо святкувати Христос народжується, прославляйте Його, Христос з небес, виходьмо на зустріч Йому Амінь.

РІЗВЯНІ ЗВИЧАЇ.

(Продовження зі стор. 4-ої)

коли його нема Калика не має руки чи ноги й обходиться без неї. Світ без нас має би любісько обійтися .. Але коли ми є, то ми уважаємо себе важними.

Головне питання не в тім, чи можна без чогось обійтися, тільки в тім, чи життю краще з чимсь, чи без чогось?

*

Бувають також люде, що хоч цінять святочні звичаї, то через байдужість і лінивство потрошки занедбують одно за другим. Тепер занедбали одну річ, на другий рік друге.. А вкінци приходить до того, що вже мало що зостається.

На закінчення висновок:

Святкуймо гідно, додержуючи до найможливійшого наші святочні звичаї і передаваймо їх молодшому поколінню. Бо всі ті звичаї, се наш „талан" від Бога — отже не закопуймо його Се наша культура наше культурне майно.

Не тягнім чужих звичаїв в наші Свята Не будьмо культурними жебраками, що вдягають те, яке їм хто подарує. Ані не будьмо нерозумними, що міняють своє за кужде.

Приготовляймося до Свят наперед, поставивши собі ясно перед очи, як нашої Свята повинні виглядати.

Святкуймо поважно, цирo, споминаючи гідно ті обовязки, які з Святами вяжуться.

Запитаймо себе: чи належимо до тих лінивих і байдужих, чи до розумних, щирих і діяльних? До тих, що стоять в першім ряді, чи до тих, що в послідним?

А тільки на тих людях, що найщирійше вміють сповнити обовязки, основується слава народу На них, а не на лінивих, не на байдужих і не на мудрагелях.

Будьмо отже тою дійсною силою!

НЕДІЛЬНА ШКОЛА

НАТЕХИЗМ
або
В ЩО ВІРУЄ ПРАВОСЛАВНИЙ
II

(Дальше).

Друга заповідь блаженства обіцяє щасти плачущим.

Під словом „плач" розуміється тут смуток і скруха серця, а також і справжні сльози в тієї причини, що ми замало й нещиро служимо Богу, та навіть нашими гріхами звертаємо на себе гнів Його.

„Смуток ради Бога нероскаяние покаяния та спасіння робить", навчає апостол Павло (2 Кор. VII: 10).

Щоби сей жаль і смуток від свідомости своїх гріхів не доводив до роспуки, Господь обіцяє плачущим благодатну потіху через відпущення гріхів, що сповідує спокій сумління.

Третя заповідь блаженства обіцяє покріпним, що вони оділічать землю.

Покірливість, або кротість, є то тихий та лагідний стан душі, сполучений зі старанням, щоби нікого не роздрочнити та не робити нікому жодної прикрости й самому також нічим не роздрочнитися. Найбільше таке старання й осторожність потрібні бувають в тих випадках, коли приключаються щось напереки нашим бажанням. Тоді особливо ми повинні стерегтися, щоби не нарікати не тільки на Бога, але й на людей, і не допускати до гніву й злости. А як випаде нам яке щастя й буде нам поводитись добре, то не повинні ми занюситись, щоби не будяти в ближніх наших заздрости й внеохоти до себе.

Покірливим Господь обіцяє, що вони оділічать землю. Здавалося би, що кротість, лагідність, старання не дрочити нікого та податливість — ніяк не можуть допровадити до осягнення того, що обіцяє Христос. Скоріше можна боятися, що при податливости згубимо й те, що маємо, а не помножимо своїх достатків новими здобутками. Однак історія життя перших християн виразно свідчить, як безумовно справедливість обіцянка Спасителя нашого. Горсточка християн —людей тихих та податливих — посеред лютих ворогів-Жидів і поганів — не тільки не загинула, а навпаки: християне насправді заволоділи земляими поганів, бо погане самі стали християнами, й землі, що давнійше належали до поганів, тепер зробилися власністю християн.

Але загорода, котру обіцяє Христос покірливим, можна розуміти ще инакше: покірливі отримають блаженне наслідка світі між живими, по слову псалмопівця (Пс. XXVIII: 13), себто — щасливість вічну в житті майбутньо.

Четверта заповідь блаженства називає щасливими голодних і прагнущих правди.

Хоч за правду можна вважати тут кожду чесноту, якої християнин повинен жадати, до котрої він повинен примушати, про котру він повинен найбільше старання мати, бо вона так же потрібна для душі його, як хліб і вода для тіла — однак тут треба розуміти, що особливу правду, на яку вказує нам пророк Даниїла в словах: **Приведено буде правду вічну" (Дан. IX: 24)**, тобто оправдання й помилування людей Богом. Про сю правду апостол Павло пише, що вона через віру в Ісуса Христа поширюється на всіх віруючих без жадної рьнниці, всі бо згрішили й позбавлені слави Божої. Оправдаються-ж дурно благодатію Божою, викуплені Ісусом Христом, Котрого предложив Бог на вблагальну жертву через віру в Кров Його, щоби явсувати правду Свою відпущенням попереднїх гріхів у довготерпінні Божому" (Рим. III: 22—25).

Голодні й прагнущі правди — то ті, котрі мило й охоче чинячи добро, не покладаються на свої добрі діла, але мають себе за грішних та винуватих перед Богом і жадають і прагнуть, як хліба й води, благодатного оправдання через Ісуса Хрдста.

Як насищення тіла гамує почуття голоду, а потім споводує збільшення тілесної сили, так і насищення душі видначає: 1) спокій серця помилуваного грішника і 2) набуття сили для творення добра й поступу в чеснотах, за ласкою Божою, що подаються для нашої підтримки. Але цїлковите насищення душі наступить доперва в житті майбутнім, вічнім, бо створено її для роскошування в добрі безконечнім і досконалім.

(Дальше буде).

ІСТОРІЯ ЦЕРКВИ
(За Е. Семакою).

(Дальше).

Єресь Македонія. — II вселенський Собор (381).

В анальогії з заблуканнями Арія о существі Сина, почав учити Македоній, що був вперед (341—360) єпископом царгородським, що Дух святий не є одного і того самого существа як Отець і Син, але менший від Сина і Його сотворіянним. Щоби розібрати і сей погляд та привернути церкві мир і єдність віри, скликав Теодосій Великий другий вселенський собор до Царгороду, року 381.

Провід на соборі мав спершу Мелетій патріярх антіохійський, а коли помер під час собору, перебрав провід Григорій з Назянзу, патріярх царгородський, коли-ж сей зложив гідність партіярхальну, тоді головою став Нектарій, наслідник Григорія на патріярхальнім престолі.

Розбираючи заблукання Македонія, засудив Отцї собор і установив апостольську віру, котра нас учить, що „Дух святий походить від Отця" і в Богом правдивим, що Ріому з Отцем і Сином однаковий поклін"; потвердив відтак символ віри, установлений святими Отцями, зібраними на першому вселенському соборі нікейським і доповнив його дальшими пятьма уступами. Сей символ званий „Символом Нікейсько-царгородським", позістав від тоді аж по нинішній день незмінений в православній церкві як правило віри. Другий вселенський собор видав ще й сім канонів, з поміж котрих канон 3 признає царгородському патріярхові перше місце після патріярха римського.

Єресь Пелягія.

Сю єресь спонукав був британський черниць Пелягій, що вряз з своїм приятелем Келестієм почав розповсюднювати в Римі більо року 400 хибні науки що до первородного гріха і божественої освячуючої благодати. Заперечив іменно істнованнія первородного гріха разом зі всїми його наслідками і твердив, що гріх, сповнений Адамом в разі, був згубою едино тільки для него, а не також для його потомків, і що тому не треба хрещення для відпущення сего гріха; рівно-ж зовсім непотрібна освячуюча божественна благодать для справдання і спасіння чоловіка, бо сей в стані й без помочі божественної благодати жити без гріха і святого і таким чином статися щасливим.

В Римі сї науки розширилися незмітно. Колїн-ж Пелягій і Келестій удався (410 р.) до Африки, щоби й тут ширити свою ложну науку, найшли тут дуже відважного противника в особі святого Августина, епископа Гіпо, що викладав глубокоучено православну церковну віру про первородний гріх і про потребу освячуючої благодати Божої для спасіння чоловіка. Один собор, що відбувся в Картагені (412 р.), відрішив від церкви Келестія, що ще там перебував, а Пелягія, що вже від давнійше находився в Палестині, потягнено до відвічальности на двох соборах, в Єрусалимі й Діосполісі. Але орієнтали, незнаючи добре латинської мови, в якій пояснювано їм науку Пелягія, і так як сей боронився в хитрий спосіб, не рішили проти него нічого. Августин добачив се й зганив в одним письмі ложну науку Пелягія, і коли наново над нею застановилися, засуджено її ще раз на двох африканських соборах (416 р.). Пелягіяне відкликнулися тоді до римського єпископа Зосима, що спершу, приєднаний в користь Пелягія, не прихилявся до погляду Африканців. Та коли й третий собор, що відбувся також в Картагені (418 р.), відновив засуд Пелягія, та потвердив сей засуд не инші Зосим, але також і третий вселенський собор в Ефезі (431 р.).

(Дальше буде)

СТОР — НЕ ЦЕРКВА.

Двох малих хлопців бавилися в сторівсь був сторником, а Петрусь костумером. Петрусь входить до стору, кладе на ляду цента і каже, наслідуючи дорослого чоловіка:

— Прошу дати мені за доляра цукру!

Івась поглянув на цента, тай відповідає:

— Гей, а ти що собі думаєш, що се церква? То тато тільки в церкві замість доляра кладуть на тацу цента. В сторі цент є центом, а доляр — доляром! Хоч за доляра цукру, так давай доляра!

ВПЛИВИ МАТЕРІ.

Все, що я осягнув в життю, я завдячую моїй мамі. — Муді.

Поцілуй моєї мами зробив мене артистом. — Бенямин Вест.

Все, що я є, або чим сподіюся бути, — я завдячую моїй мамі. — Лінколн.

Моя мама померла, коли я ще був хлопцем, але її впливи остали в моїм житю досі. Я мав наказ до неточности і непорядку і коли моя мама була не вичила мене з того нахилу, я не думаю, чи я став би був винахідником... Память про неї буде завжди благословенством для мене. — Едисон.

РЕЛІГІЙНА ТОЛЕРАНЦІЯ ЧИ АНАРХІЯ.

(Докінчення).

Хто в Українців належить до нашої, той купить нашу книжку і випарцькує папську проти-українську роботу. Мусить нам помагати. Мусить будувати в Полянки, як папським любиться.

Подібні відношення ві книжків в Москалїв, Румунів, Протестантів, безвірників. Неділюці до них — ворогі! Ніт в їх поході! Є їх членом — роби їх роботу!

Тому зговорювання в Українців якось ніби толеранції (чи релігійної байдужости) в відношенню до тих своїх, що розходяться до чужих вір, се нищення громадської карности, се розбивання почуття національного обовязку. Се значення людей на манівці — коли вороженість в них те, що противиться здоровому розумові. Се в вірі проти-народня робота!

А толеранція до чужих вір і церков, се вже точно те, чого хочуть вороги України. Во ніщо новгго можуть Українцям казати!

Розбється ваша громада на дять релігійних гуртів — се дурниця. Будьте толерантні один для другого! Відтякнено від нас людей до нашої церкви не ставайте нам в дорозі, а їх не спиняйте! Беремо вас під чужу релігійну зверхність. Беремо вас під чужу релігійну зверхність. Беремо вас під чужу релігійну зверхність.

СТІННІ КАЛЄНДАРІ В ПРЕМІЮ!

З нагоди наближаючих свят Різдва Христового, адміністрація „Вістника" проголошує слідуючу оферту:

I.

Хто прише цілорічну передплату на „Вістник" (в Канаді $1.50, а за границю $2.00), той отримає в премію гарний український стінний календар на рік 1932.

Хто прише $3.00 або більше залеглої передплати (поза Канадою $4.00 або більше), той також отримає згадану [illegible].

Хто заплатив за передплату за рік 1931, а хоче дістати премію, той най вирішає залеглість і вдодатку най прише передплату на рік 1932.

II.

Є звичай з нагоди Різдвяних Свят і Нового року обмінюватися з приятелями і рідними дарунками. Коли отже маєте когось, кому хочете зробити такий дарунок, а хто ще не є передплатником „Вістника", то най Ваш дарунок буде в формі передплати на „Вістник". Прищліть отже передплату (в Канаді $1.50, поза Канадою $2.00) і ім'я того, кому маємо „Вістник" висилати, а ми зі свого боку зробимо ось що: 1) Вишлемо Вам в премії вище згаданий календар. 2) Повідомимо Вашого приятеля, що Ви запренумерували для нього „Вістник" як різдвяний дарунок. 3) Поставимо його ім'я на листу передплатників і будемо висилати йому „Вістник" через цілий рік.

Ся оферта кінчиться 30-го січня, 1931.

Хто не бажає календаря, той може вибрати собі один з тих образків, які є оголошені на 2-ій стороні сього числа.

АДМІНІСТРАЦІЯ „ВІСТНИКА".

ПРИГАДКА НА СВЯТА.

В часі Різдвяних Свят не забувайте ні Ваш обовязок супроти Рідної Церкви і зложіть колядну на тіль РЕЛІГІЙНОГО ФОНДУ Українсько-Православної Церкви в Канаді, як рівнож закохайте до сього Ваших сусідів і знайомих, памятаючи, що жертва на Релігійний Фонд Рідної Церкви, се жертва на найкоштовніші потреби Українського Народу.

Гроші висилати на ім'я касієра Консисторії, на таку адресу:

Joseph Bohonos,
683 Anderson Ave., Winnipeg.

ПОРЯДОК БОГОСЛУЖІНЬ:
о. В. Гриньох.

3. Неділя. — Рождество.
7. Четвер. Різдво Христове. — Івафони
8. Пятниця. Собор Пр. Бог. — Еннеда.
9. Субота. Св. Стефана. — Пайп Ривер, Ман
10 Неділя — Пайп Ривер
14 Четвер — Новий Рік. Сифтон.
Box 604, Dauphin, Man.

ПОВІДОМЛЕННЯ ПРО ЗБОРИ.

Подається до відома всім членам-членкиням з осіб парафіяльних Української Православної Церкви в Едмонтон, що загальні річні збори церкви відбудуться 17 січня, 1932 р. в год. 2.30 пополудни, в салі при церкві. Проситься всіх взяти ти найбільшу участь.

За Зарад. Громади сь. Іванн
А Ватюк, предс. — Ф. Сабо, секр.

Церковні Вісті

Української Греко-Православної Церкви св. Трійці в Тарнополь, Саскатчеван, відбудуться дня 24 січня, 1932 о 1-ій годині пополудни.

На зборах буде даний цілорічний звіт з діяльности заразу. Обовязком всіх членів є прибути на збори, бо дуже важно буде рішені важні справи на 1932 рік.

Нурман Романко, голова. Юрко Кулик, секретар.

ПОРЯДОК РІЗДВЯНИХ БОГОСЛУЖЕНЬ В СОБОРІ СВ. ПОКРОВИ В ВІННІПЕГУ.

7 січня — четвер. Різдво Христове: Вечернє, Утреня, Літургія — початок Вечернього точно о 6 годині рано
8 січня — пятниця. Собор. Пр. Бог.: Утреня — в 9.30 год. рано. Літургія — в 11.00 год. рано.
9 січня — субота Стефана Первомч.: Утреня — в 9.30 год. рано. Літургія — в 11.00 год. рано.
10 січня — неділя. Неділя по Різдві: Утреня — 9.30 год. рано Літургія — 11.00 год. рано.

Собор знаходиться на розі вулиць Борроу і Сінклер.

ПОРЯДОК БОГОСЛУЖІНЬ
о. П. Маєвського.
СІЧЕНЬ

Неділя - Найв.
Четвер — Різдво Христове:— Шістий — 7 год. рано Повеч. Сеньків — 10 год. рано Св. Б.
8 Пятн Собор Пр. Б. — Гарасимів
9 Суб., Св. Вич. Стефана — Найв.
10 Нед. — Арбакіх.
14 Четвер Новий Рік. — Толстой.
17 Неділя — Найв.
18 Понед. — Навеч. Богояв. —
Освячення води:
9 год. рано — Найв.
11 год рано — Арбакіх.
19 Вівтр. — Богоявленіє: —
Освячення води:
7 год. рано — Сальків.
9 год. рано — Толстой.
10 год. рано — Гарапіпов.
24 Неділя — Толстой.
31 Неділя — Рова.
Адреса' Толстой Ман.

ПОРЯДОК БОГОСЛУЖЕНЬ
о. П. Залєщенюка.

7 четвер. Різдво Христове — точно в 6-тій год рано: Іст Сендіпк; 10-тій год рано Поплар Парк.
8 пят. Собор Пресв. Бог. — Сентуд.
9 суб. Стефана прмуч. — Портедж ля Прейр.
10 нед. — Дуфрост
14 четв. Новий Рік - Малентон
17 нед. — Лєдяни — свячення води.
18 понед. Навечерє Богоявленія.
о 10-тій рано. Поплар Парк
в 4-тій по полудни, Іст Сендінг.
в 6-тій веч. Тундал
19 вівт. Йордан. Учня год. рано — Брендон
24 нед. — Іст Сендінг.
30 нед. — Поплар Парк.

ДЛЯ РІДНОЇ ЦЕРКВИ

[illegible]

Збірка о. Д. Кристюка.
І. Д. Стратійчук, Каморе, Саск. 1.00
Ів. Лисейчук, Інсінгер, Саск. 1.00

Вінніпег, Ман.

Григорій Кудрик,	1.00
[illegible]	1.00
Тонко Ксьонжин	1.00
Микола Франко	1.00
Іван Шишлянний	1.00

Збірка о. К. Гриценюка:

Толстой, Ман.

Марія Косован	1.00
Наталія Подольська	1.00
Петро Палецюк	1.00
Володимир Кисельницький	.50

Гілес, Ман.:

Яків Горбунюк	1.00

Богдан, Ман.

Никола Бурдейний	.50
Никола Бурденюк	.50
Петро Бурдейний	1.00
Ігнатій Макарик	1.00
Михайло Мирошник, Сифтон,	1.00

Збірка о. П. Залєщенюка.
Брендон, Ман.

Олекса Петрій	1.00
Павло Шпігальський	.50
Прокіп Ярема	1.00
Олекса Федорук	1.00
Михайло Седлик	2.00
Григорій Сокик	.75
Дмитро Барилюк	.50
Василь Кида	1.00
Стефан Мадар	1.00
Никола Мельник	.50
Дмитро Шурко	.50
Іван Аморгович	1.00
Фель Семенюк, Поплар, Парк.	.75

Арран, Саск.

Семен Сакчук	51.00
Василь Федчук	1.00
Павло Сарамчук	1.00
Стефан Савченко	2.00
Ярослав Пекана	1.00
Василь Нестерук	1.00
Іван Нестерук	1.00
Михайло Гавриляюк	1.00
Олекса Жабінський	1.00

Збірка о. А. Вернна.
Сент Лоїс, Мин.

Ф. Мушій	1.00
Д. Дмитрів	1.00
Ф. Федорів	1.00
Ю. Чайковський	1.00
І. Ярема	1.00

Розбори, Ман.

П. Сторожук.	1.00
Г. Оланський	1.00
М. Андрєв	1.00
А. Карпюк	1.00
І. Палагон — Манві, Ман.	1.00
К. Тучкалюк — Стретлер	.50

Консисторія Української Греко-Православної Церкви в Канаді,
М. Богонік, касієр.
683 Anderson Ave., Winnipeg, Man.

ПОРЯДОК БОГОСЛУЖЕНЬ:
о. А. Бернк.

3 неділя — Мелві
7 четвер. Різдво Христове — Вистя.
Клатенкіа. Соб. Пр. Богородиці — Сенкя Лейк.
9. субота. Стефане прич. Розбори.
10 неділя. — Розбори
14 четвер Новий Рік Елфінстон
17 неділя. — Мелві
19 вівторок Богоявленіе Господня — Сенкя Лейк.
24 неділя — Розбори.
31 неділя. — Ізгейк.
Адреса' Мелві. Ман.

ЦЕРКОВНИЙ КАЛЄНДАР НА 1931 РІК.

СІЧЕНЬ, 1932.

1 Н. Груд. 1931. Богобитіе мч.
2 С. Мч. Ігнатія Бог.
3 Н. Сь. Отців. Юл. мч.
4 П. Вич. Анастасії
5 В. 10 мч. на Критї
6 С Навеч Різдва Евгапії
7 Ч. Різдво Христове.
8 П. Собор П. Б. Іосифа.
9 С Стефана прмуч.
10 Н Н. по Різдві. 20 тис. м. в М.
11 П. 14 тис уб. у Вифх.
12 В. Анпії, Іог
13 С. Мелапії
14 Ч Новий Рік. Об. Госп. Іис. Хр.
15 П. Сильвестра
16 С. Малахії
17 Н. Н. пер. Просв. Собор 70 ап.
18 П. Напеч Богояв. Тезо
19 В. Богоявленіе Господне
20 С. Св. Івапна Хрестителя
21 Ч. Юрія, Евпатія
22 П. Полієвкта
23 С. Григорія Ніс.
24 Н. Н. по Просв. Тоод. В.
25 П. Мч. Татіани
26 Мч. Ермія, Строт
27 С. ОО. в Сінаї.
28 Ч. Павла Т., Іоапа.
29 П. Покл. ок. св. Петра
30 С. Антонія Вел.
31 Н. 36 Н. по С. Атан і Кир. св.

ПРЕСОВИЙ ФОНД „ВІСТНИКА".

Ю. Бутера. Дуфрост, Ман. .50
Нік. Лирбалюк, Дуфрост, Ман .25
Грит. Шевчук, Вишкра, Саск .25
Мих. Гринюк, Едмонтон, Алта. .50
Тома Будейко, Вал Сусп, Алта .50

ЦЕРКОВНИЙ УСТАВ НА 1931 РІК.

СІЧЕНЬ, 1932.

3. Нед. Святих Отців: Голос 8. Утр. Євап. ХХ: 1—10. Літ: Ап. Жн. XI: 9—10 і 17—40. Євап. Мат. І: 1—25.
4. Понед. Святий Вечір: Царське Різдва. Царські часи. Літ. Вас. Великого з Вечірнею. Ап. Жид. І: 1—12. Євап Луки II: 1—20.
7. Четвер. Різдво Христове Вечпошпя, яка покликається великою вечернрею, на якому співається „З Нами Бог" Утр - Євап Мат. І: 18—25 Літ св. Івана Золотоустого. Замість „Святий Боже" — „Всі ті, що у Христа охрестилися". Ап. Галат. IV: 4—7: Євап Мат. II: 1—12.
8. Пятниця. Собор Пресв. Богородиці На Утр Служба правнику, яка Полієлея Літ Ап Жид II: 11—18 Євап Мат. II 13—23.
9. Субота. Стефапа Первомученпка: Утр Євап Іван. XV: 17 —27 і XVI: 1—2 Літ. Ап. Дівпчи VI: 8—15. VII: 1 5 і 47 -59. Євап. Мат. XXI: 33—42.
10 Неділя по Різдві Гол. 7. Утр Євап. XX: 19—31. Літ. Ап. Голос II: 11—19. Євап. Мат. II: 13—23.
14. Четвер Новий Рік. Обрізапня Господня. Св. Василя Великого: Вспошпя. Утр. Іс. X: 9—16. Літ. Василя Великого: Ап. Колосеян II: 8—12 і Жид. VII: 5—8. Євангелія Луки II. 20—21, 40—52 Лук VII: 17—23.
17 Неділя перед Просвіщенієм: Голос 8: Утр. Єв. Івана XX: 19—31: Ап 2 Тим IV- 5 8; Євап Мар І 1—8.
18. Понеділок Другий Святий Вечір (Шедрий Вечір) Піст. Царські часи. Літ. Вас. Великого з Вечірнею. Ап. І Тим. III: 14—16; IV: 1—8; Євап Матея III: 1—11. На вечірні, як правиться окремо, о 2 годині вечеться 13 паремій. Ап. І. Кор. IX: 19—27. Євап Лук. III: 1—8. Велике освячення води. (Водосвята нашими тепкак докопують після звичайної молитви на вечірні).
19. Вівторок Богоявлення Господне (Йордан): Повечерря велике і вспошпя. Утр Євап Марка 1: 9—11 Літ із Золотоустого. Всі ті, що у Христа охрестилися" Апс Тит. II, 11—14 і III 4—7 Євап. Мат. III: 13—17. Водосвятє.

Український Релігійний дво-тижневик в Канаді.

ВІСТНИК
THE HERALD

THE HERALD
Box 3084
WINNIPEG, MAN.

ВІННІПЕГ, МАН., 15-го СІЧНЯ, 1932. WINNIPEG, MAN. JAN. 15th, 1932 ЧИСЛО (143) 2

СТУДЕНТИ ОРГАНІЗУЮТЬСЯ ДЛЯ ПОВОРОТНЯННЯ ВЕЗБОЖНОСТИ.

Католиків, протестанти і Жиди, студенти Нюйоркського університету, зорганізувалися в одно тіло для побоювання атеїзму.

Професор Самуїл Гемьлтон, голова Департаменту Релігійного Виховання в тім університеті, допомагає сій організації по своїм силам. Вона називається „Між-віросповідною Радою".

Її головним завданням буде в першій мірі обстоювати право свобідно ісповідувати релігію і боронити студентів з релігійними переконаннями перед всякого рода новомодними безбожниками.

Є І МІЖ КОМУНІСТАМИ В РОСІЇ ПОБОЖНІ ЛЮДИ.

Проти-релігійна агітація в Совітськім Союзі не всюди осягає успіхи. Большевицькі газети повідомляють про численні факти, що члени „комсомола" виконують релігійні обовязки.

У Ворохіцькій окрузі „комсомольці" не тільки ходять на богослуження по церквах, але зорганізували навіть церковний хор

В Сталінграді „комсомольці" женяться не на основі большевицьких приписів, але після церковного обряду. В делегеївському повіті „комсомольці" удавали подомництво до чудотворної Матери Божої.

Наслідком того центральний комітет „комсомольської" організації переходить строгу „чистку" своїх рядів і викидає всіх релігійно настроєних членів.

ПОЛЬСЬКИЙ КСЬОНДЗ ПРО УКРАЇНЦІВ.

Газета „Пшеджонж Католіцкі", якої редактором є ксьонда Буйновскі, польський парох в Нов Брятен, Кон., пише про польську республіку таке:

„Дехто питає нас, чи їхати до Польщі і чи там буде краще після приходу берестейських виннів. Знаючи добре відносини в Польщі і в Америці, радимо, щоби нікто не їхав на стале в Польщу. Біда в Америці, але в Польщі не краще. Коли-б сьогодня було вільно кождому виїхати в Польщі до Сполучених Держав, то цілком певно яких 10 міліонів Поляків скористало з такої можливости. Коли в справі берестейських виннів адвокати питали, що кажіть думає, то деякі свідки відповіли: „Ой в пекла не віддавать той, хто видумав тяку Польщу".

ОФЕРТА ПРОДОВЖЕНА ДО КІНЦЯ МІСЯЦЯ ЛЮТОГО, 1932.

Щоби дати нагоду якнайбільшому числові з наших читачів і передплатників скористати з попищої оферти, ми продовжуємо її по кінець місяця лютого, 1932.

I.

Хто прише цілорічну передплату на „Вістник" (в Канаді $1.50, а за границю $2.00), той отримає в премії гарний український стінний календар на рік 1932.

Хто прише $3.00 або більше залеглої передплати (поза Канадою $4.00 або більше), той також отримає згадану [illegible].

Хто заплатив за передплату за рік 1931, а хоче дістати премію, той най вирішає залеглість і вдодатку най прише передплату на рік 1932.

II.

Є звичай з нагоди Різдвяних Свят і Нового року обмінюватися з приятелями і рідними дарунками. Коли отже маєте когось, кому хочете зробити такий дарунок, а хто ще не є передплатником „Вістника", то най Ваш дарунок буде в формі передплати на „Вістник". Прищліть отже передплату (в Канаді $1.50, поза Канадою $2.00) і ім'я того, кому маємо „Вістник" висилати, а ми зі свого боку зробимо ось що: 1) Вишлемо Вам в премії вище згаданий календар. 2) Повідомимо Вашого приятеля, що Ви запренумерували для нього „Вістник" як різдвяний дарунок. 3) Поставимо його ім'я на листу передплатників і будемо висилати йому „Вістник" через цілий рік.

АДМІНІСТРАЦІЯ „ВІСТНИКА".

„УКРАЇНСЬКИЙ БУКОВИНСЬКИЙ ГРЕКО-ПРАВОСЛАВНИЙ СОБОР СВ. ІВАНА СУЧАВСЬКОГО".

В Вінніпегу зорганізувалася під повищим іменем нова церковна громада. Що саме ся громада собою представляє, на разі тяжко зрозуміти, чим більше людям з-поза Вінніпегу, які не є ані слід обзнайомлені з відносинами, що панують серед вінніпегських Українців з Буковини.

Організаторами і провідниками сеї громади являється духовіщ, який до недавна виступовав російський місії і то як до того міри, що коли свого часу зайшов був спір між Українцями і канапами в громаді народної православної церкви св. Михайла на Дізраелі вулиці, і той спір опинився в суді, то згаданий добродій був одним з визначніших провідників канадської сторони. Дещо пізнійше він захопився започаткувати в Канаді румунську православну акцію для Українців з Буковини, а коли і се йому не вдалося, то звернув в иншій бік і досить хитро зумів відірвати від парафії св. Михайла людей, що до того часу були відомі, як канапи, і з них зорганізувати вище згадану громаду, яка дивним дивом по пробах дійти до порозуміння з російським єпископом Йоасафом, а відтак з Арсенієм, придумчивій до громад в Злуч. Державах, які хочуть мати епископом о. Жука. Помимо сего хитрість чутки, що організатор громади двацять років старання підчинити її румунському партіярхови.

Парохом сеї громади є о. Хрустовка, що до сего часу був священиком під юрисдикцію еп. Арсенія і давнійше був відомий з канадської („русской") діяльности серед Буковинців на заході. Він родом свого часу старання о прийняття до Укр. Прав Церкви, але без успіху, а тепер мабуть відмовчується за се в той спосіб, що на проповіди грубо накидається на згадану Церкву. Цікаве світло на характер о. Хрустовки дидає факт, що тоді, як він був вже канадським священиком, свого сина виховував в католицькій колегії св. Йосифа в Йорктон, Саск. Той син є тепер канадським священиком в Аліберті. Оповідають про теперішнього пароха „українського буковинського греко-православного собору св. Івана Сучавського", що підчас великого вихру він споминав вселенських патріярхів, а відтак мимрить щось нескорозно, так що нікто не чує, чи він споминає ще й якого епископа, чи ні.

На спільній вечері, яка відбулася з нагоди першого богослужіння в згаданій громаді, між иншими були присутні також такі менше, або більше відомі одинці: д-р Г. Смегар з Шікаго, кореспондент „Точила", д-р Мигайчук, дентист, п. Герич, відомий провідник місцевої „Стрілецької Громади" в Вінніпегу, п. Олеро, адвокат, п. Бібермич, редактор „Канадійського Фармера", пані Дяків, ново-вибрана членкиня шкільної ради і п. Фермей, ново-вибраний член міської ради.

Як бн після повищих людей і їх релігійних та національних переконань судити про ціль канадійських членів громади з їх релігійними і національними переконаннями, то можна би сказати, що новозорганізована церковна громада одиначе людей без згляду на їх релігійні, національні та політичні погляди і як така, вона є одиноким того рода церковною громадою на цілому світі.

ПРОЦЕС ЕПИСКОПА ТАКАЧА.

„Народне Слово" з Пятсбург, Злучені Держави, доповідає:

У самий різдвяний тиждень був в пітсбургськім суді процес проти греко-католицького єпископа Такача (для Українців із Закарпатської України, а якого осідок є в Гомстед, Па.) з парафіянами греко-католицької церкви св. Івана Хрестителя в Гомстед, Па.

Згадані парафіяни приняли до своєї церкви о. Молчана, а проти сего був еп. Такач і вибрав в суді заказ на відправу в церкві сему священикови.

Процес скінчився тим, що суд станув по стороні о. Молчана і парафіяни і уневажнив видний заказ. Отже єпископ Такач програв справу.

Цікаві епізоди були на сім процесі: Адвокат еп. Такача доказував, що згадані парафіяне римо-католики грецького обряду, на що сі відповіли: „Ні!"

Дальше: Еп. Такач заявив, що нічо не зиає про се, що проти него є заведена (протести проти цезібату), та що згадані парафіяне домагаються від него, щоби їх парафію услугував о. Молчан.

Також в суді було висвітлено документ: „Правила для духовної управи гр-кат. Русинів в Америці. — Там в параграфі 15 написано, що які постановні парафій не можуть бути усунені без справедливих причин.

Сей процес є епізодом написаний Епископом Такач, як учеником Христа, котрий уродився Христа в суді, а не серед ніччої тиші в серцях добрих людей!

ІСТОРІЯ РОЗВОЮ УКРАЇНСЬКОЇ ГРЕКО-ПРАВОСЛАВНОЇ ЦЕРКВИ В КАНАДІ.

СПРАВА ЦЕРКОВНОГО ЧАРТЕРУ НА ПРОВІНЦІЮ КВЕБЕК.

(Дальше).

Наради над згаданим законопроектом простягнулися аж до пів до першої години по полудні, а там рішено, щоби продовження засідання і нарад комісії відложити до 8 години вечера.

Коли прийшла назначена година, наші представники сиділи на своїх місцях. Ще яку годину провадилася дискусія над висше згаданим жіночим законопроектом, а там приступлено до обговорення церковних законопроектів.

„Почалось з того, що преміер Тешеро, як председник комісії, заявив, що всі три церковні законопроекти, себто наш і двох російських церков, можна і треба обговорювати разом, бо всі вони відносяться до православних церков і всі „російські". Тут посол Смарт підвівся і виїс протест проти такого трактовання нашого законопроекту. Вкоротці він сказав: Український нарід є окремий від російського народу, отже не можна казати, що він і російський, се р... одно. В Канаді в поверх 250 тисяч Українців, які мають свої інституції, своїх послів, учителів та инших професіоналістів і які беруть повну участь в житію Канади, як й повноправні горожане. Вони також мають свою церкву, яка має домінійський чартер і яка тепер подалася о чартер на провінцію Квебек. Вона є Українська Православна Церква і її не можна славною церковю так само, як не можна ідентифікувати українського народу з народом російським. То є два окремі народи і дві окремі церкви, отже я домагаюся, щоби український законопроект трактувати окремо від других двох церковних (російських) законопроектів.

Тут встає міністер доріг і починає щось до французьки дуже скоро і дуже схвильовано говорити, при чому наші представники довлять такі слова, як: „комуністи", „Біннінег", „Робітничі Вісти", „Курдиндик". Сусід о. Савчука, адвокат російської церкви, який розуміє французьку мову, поясняє о. Савчукові, що міністер закидує, що всі Українці є комуністи, що вони в Вінніпегу видають комуністичну газету, „Українські Робітничі Вісти", що Українська Православна Церква є також комуністичною організацією, та що членом Консисторії тої Церкви є один Курдиндик, який є добре звісний в Монтреалі. (Тут треба пояснити, що міністер помішав імя о. Кудрика, члена Консисторії, з іменем Курдиндика, котрий до недавна був звязаний з вавилонською спілкою „Нешивая Прес").

Міністер кінчить тим, що закликає членів комісії відкинути всі три законопроекти і непозволити в Канаді поширюватися большевицьким впливам.

По нім говорять ще кількох послів по них знов посол Смарт, а там сам Тешеро. В салі оживлення. Міжгляданими, які є споре число, починається також оживлена дискусія — за і проти. Підносяться адвокат російської церкви (Жид) і починає обороняти своїх клієнтів, доказуючи, що вони не є комуністами і що після справедливости їм належиться чартер. По нім встає говорити адвокат другої російської церкви (Англієць). Він нервується, говорить дуже голосно і домагається справедливого трактування його клієнтів. Скінчивши, він звертається до о. Савчука і схвильовано каже: „Ради Бога, говоріть щось бо справа пропаде. Кажіть, най ваш адвокат щось говорить, або говоріть самі, а то вони задумають всі законопроекти відкинути". Прот. Савчук звертається до нашого адвоката, але той радить не говорити, а лишити все для посла, ген. Смарта. Бо як він (посол) буде уважати за відповідне, щоби ми говорили, він дасть нам про се знати. Отже не тривожитеся, не хвилюйтесь!

Але як ту не хвилюватись, як не тривожитись, коли ось-ось — і все готово пропасти. Тим часом посли говорять між собою по тихо, подізвишись на кілька менших і більших груп, ген. Смарт говорить щось заступникові провідника опозиції, міністер доріг говорить щось заголовно до премієра Тешеро, розмахуючи широко руками. До о. Савчука й адвоката Роса підбігає дє хто з публики і одні радять забирати голос, другі ворожать добрий вислід, треті майже ответсто висказують їм свої симпатії, бо уважають, що справа програна.

Нараз встає знов адвокат російської церкви (Жид) і говорить, проте. Зараз ним встає другий адвокат (Англієць) і також говорить, ще більш хвилюється, спокійно і нільно глядить за рухами посла Смарта...

Нараз премієр Тешеро дає рукою знак і члени комісії втихають. Він промовив кілька слів, поставив під голосування якийсь внесок, члени комісії кримнули по провінціяльни „Так!" — і нарали скінчились. До наших представників біжить ген. Смарт, хапає за руку о. Савчука і гратулює. Підходить один посол (Жид) і також гратулює. Підступає одна пані і також хоче взяти участь в нападах над жіночим законопроектом, і собі гратулює.

Що сталося?

Два російські законопроекти відкинено цілковито, а продовження наряд на українськім відложено до завтра рано.

Те все? — питають наші представники, з видимим розчаруванням.

Або то мало? — кажуть їм. — Се є найлішний знак, що ваш законопроект має нагоду перейти. Преміер Тешеро не відказав би його до завтра, коли-б не хотів мав ясно вироблену думку, що його треба відкинути. Отже — радійте! Все скінчиться добре!

Але доля нашого законопроекту не була вирішена і на другий день, бо комісія взяла під обради зовсім новий законопроект і нараджувалась над ним аж до обідної пори. Тоді преміер Тешеро проголосив, що засідання комісії переривається і відложується аж до слідуючого тижня, а тим самим і нашу справу відложено ще на один тиждень. По відложено ще на один тиждень. По-вів відложено ще на один тиждень. Посол Смарт заявляв, що Тешеро зробив се планово для того, щоби мати нагоду через неділю потворити про справу з архієпископом Гуціє, а що більше, показати йому ті рекомендації листи, які мім з заходу отримали. Як пізнійше показалося, ген. Смарт не помилявся.

Прот. Савчук і о. Слюзар вернули з важким серцем до Монтреалю, а слідуючого вівторка були знов в Квебеку. Адвокат Рос, розуміється, приїхав з ними також.

Була надія, що комісія візьме наш законопроект на перший вогонь, отже наші представники вже годину наперед почали пригоговання до оборони нашої справи, бо нікому й на думку не приходило, щоби могло обійтися без такої оборони. Однак сим разом сталося те, чого ніхто не сподівався. А іменно, так скоро, як комісія засіла за стіл, преміер Тешеро заявив, що він через неділю буде в Монтреалі і бачився з архієпископом Гуціє, а що Гуціє, розваживши над цією справою добре, не має вже нічого проти того, аби Українська Православна Церква отримала провінціяльний чартер на Квебек. В виду сього і він, Тешеро, погоджується на те, щоби український законопроект перейшов, — а що скажуть на се прочі члени комісії? Так чи ні? Всі члени одноголосно сказали: „Так". — і наш законопроект, по великих труднощах і клопотах, перейшов комісію инші палати послів. Почувши такий вирок комісії, наші представники мов на світ народилися. Бо вони за тих кілька тижнів пізнали краще, чим хто инший, якого сильного противника ми маємо в особі католицької церкви, отже вимагали над таким противником побіду — се дійсно велика побіда.

Перед сим відїздом в Квебеку, наші представники зробили ще побачення з кількома членами вищої палати послів, щоби ще раз підняти голос, другі і одні радять забирати голос, другі ворожать добрий вислід, треті майже ответсто висказують їм свої симпатії, бо уважають, що справа програна.

Нараз встає знов адвокат російської церкви (Жид) і говорить, проте. Зараз ним встає другий адвокат (Англієць) і також говорить, ще більш хвилюється, спокійно і нільно глядить за рухами посла Смарта...

Нараз премієр Тешеро дає рукою знак і члени комісії втихають. Він промовив кілька слів, поставив під голосування якийсь внесок, члени комісії кримнули по провінціяльни „Так!" — і нарали скінчились. До наших представників біжить ген. Смарт, хапає за руку о. Савчука і гратулює. Підходить один посол (Жид) і також гратулює. Підступає одна пані і також хоче взяти участь в нападах над жіночим законопроектом, і собі гратулює.

Що сталося?

Два російські законопроекти відкинено цілковито, а продовження наряд на українськім відложено до завтра рано.

Те все? — питають наші представники, з видимим розчаруванням.

Або то мало? — кажуть їм. — Се є найлішний знак, що ваш законопроект має нагоду перейти. Преміер Тешеро не відказав би його до завтра, коли-б не хотів мав ясно вироблену думку, що його треба відкинути. Отже — радійте! Все скінчиться добре!

Але доля нашого законопроекту не була вирішена і на другий день, бо комісія взяла під обради зовсім новий законопроект і нараджувалась над ним аж до обідної пори. Тоді преміер Тешеро проголосив, що засідання комісії переривається і відложується аж до слідуючого тижня, а тим самим і нашу справу відложено ще на один тиждень. По-вів відложено ще на один тиждень. Посол Смарт заявляв, що Тешеро зробив се планово для того, щоби мати нагоду через неділю потворити про справу з архієпископом Гуціє, а що більше, показати йому ті рекомендації листи, які мім з заходу отримали. Як пізнійше показалося, ген. Смарт не помилявся.

Прот. Савчук і о. Слюзар вернули з важким серцем до Монтреалю, а слідуючого вівторка були знов в Квебеку. Адвокат Рос, розуміється, приїхав з ними також.

Була надія, що комісія візьме наш законопроект на перший вогонь, отже наші представники вже годину наперед почали пригоговання до оборони нашої справи, бо нікому й на думку не приходило, щоби могло обійтися без такої оборони. Однак сим разом сталося те, чого ніхто не сподівався. А іменно, так скоро, як комісія засіла за стіл, преміер Тешеро заявив, що він через неділю буде

ОБРАЗИ! ОБРАЗИ!

Маємо такі образи на продаж:

1 Ісус Христос в терновім вінці.
2 Тайна Вечеря.
3 Пресвята Трійця.
4. Матір Божа безпастанної помочі.
5 Св. Апостол Петро.
6 Св. Апостол Павло.
7 Св. Архангел Михаїл.
8 Гріб Ісуса Христа
9 Гр б Пречистої Дїви Марії.
10. Св. о. Николай
11. Свята Родина.
12 Матір Божа терпляча.
13. Свята Анна з маленькою Марією
14 Ісус Христос в Оливнім Городі.

Величина образів 15½ через 20 цалів

Образи виключні в дуже гарних кольорах і на добрім папері.

Ціны:

Один образ, з пересилкою	40ц.
Два образи, з пересилкою	75ц.
Три образи, з пересилкою	1.00
Пять образів, з пересилкою	1.50
Десять образів, з пересилкою	2.75

Замовлення і гроші слати на адресу:

Consistory of the Ukrainian Greek-Orthodox Church of Canada,
470 Andrews St. — Winnipeg, Man.

ПОХОДЖЕННЯ ЕПИСКОПАТУ

в зязку з питанням про благодатність Ієрархії Української Православної Автокефальної Церкви.

(Продовження).

Границі епископської влади по канонічних джерелах.

На доказ того, що епископат виник із пресвитерської установи, можемо ще зазначити неоднаковість прав епископа у різних місцевих Церквах. Се виказують навіть канонічні правила, які складалися тоді, коли вже різниця між епископатом і пресвитеріятом набрала абсолютного значіння. Найдалі ся різниця пішла в Африці: там епископ не тільки виконував хиротонію, але постановою Картагенського Собора (прав. 6) йому надавалося виключне право відправляти миропомазання, постригати дівственниць та приймати від каючихся публичне покаяння. Ще більше відокремився потім епископат у Церкві Римській, не тільки засвоївши собі привілеї африканського, але й створивши теорію папства.

На Сході розріст епископських привілеїв був дещо затриманий опозицією (переважно з боку пресвитерів). Ми вже говорили, примірок, про компетенцію пресвитерів в Єгипті, де вони могли мирянина відлучити від церкви, низшого клірика позбавити його звання, де без їхньої згоди епископ навіть не міг змінити церковного економа.

Середнє положення займав епископат Греції і Сходу, але-ж і там йому не вдалося увільнитися від впливу пресвитерів. Особливо се виступає у способах провадження церковної господарки.

Правило 24 Антіохійського Собору обовязує епископа провадити точну рахунковість церковного господарства, відкритну для пресвитерів і діяконів, аби церковна власність не терпіла школи то щоб приватна власність епископа не була потурбована, також і правило 25 нїдае епископові владу над церковною господаркою, одначе під умовою, щоб „він розпоряжався нею з усякою обережністю і страхом Божим", і давав справоздання Обласному Соборові, коли вимагає церковні прибутки „не за згодою пресвитерів, або діяконів". Обидва ці правила намагаються зробити епископів повновладними розпорядчиком церковного господарства, але свідчать, що він був обмежений каноном. „Правила Апостольські", перефразуючи сі правила Антіохійського Собору, вже зовсім усувають контролю низшого клира над церковною господаркою, і висловлюються в дусі епископського абсолютизму: „Епископ нехай піклується про всі церковні річи, й нехай порядкує ними, як би під доглядом Божим" (Прав. 38). „Наказуємо епископові мати владу над церковними маєтком. Бо коли дорогоцінні людські душі йому мусять бути доручені, то тим більше про гроші треба казати, щоби він розпоряджався всім по своїй владі" (Прав. 41).

Сі „правила апостольські", хоч і були зредаговані в тоні авторітетнім і від імени Апостолів, на ділі не могли перемогти традиції; від епископів вимагалося давати стислі справоздання, і се їм дуже не подобалося. „Благочестивійших епископів, по всій землі сущих", — писав Кирил Олександрійський (до Домна Антіохійського у своїм канонічним посланню, правило 2), — „дуже турбує і доводить до крайнього незадоволення вимога відчиту у видатках, які вони роблять як із прибутків церковних, так і з пожертв. Бо кожний з нас за свій час дасть віхтак відчить Судді всіх" — тому автор радить берегти непорушно в церквах посуд і нерухомі маєтки, але дати волю епископам розпоряджатися видатками.

Але й сей погляд не вкорінився. Бо по усуненню від церковної господарки пресвитерів і діяконів влада епископа обмежена була економами. IV Вселенський Собор наказав завести економів по всіх епископіях, де їх ще не було, і за ними визнав право розпоряджатися церковним майном по волі епископа, — „щоб церковна господарка не провадилася без свідків, щоб не марнувався через се її маєток, і не було нарікань на священне звання" (Правило 26). Те-ж саме пізнійше повторив VII Вселенський Собор (Правило 11). Таким чином спроба емансипації епископів від впливів низшого клиру та мирян в сфері церковної господарки скінчилася все-ж таки обмеженням прав епископа участю економів.

Коли навіть у господарчих справах епископат стремів до усунення низшого клиру (й народу), то тим більше ся тенденція виступала у ділах вищого управління Церквою. Отже всі правила, що торкаються напримір організації церковного Собору, говорять власне про епископів, як його членів, ані словом не згадуючи про иних, — останні допускалися тільки в ролі позовників. Але й ся тенденція залишалася тільки на папері; в дійсности низші клирики — пресвитери і діякони — а також і миряне брали участь на Соборах разом з епископами. Так, на Антіохійськім Соборі проти Павла Самосатського були присутні епископи з пресвитерами і діяконами (Евсевія Церковна Історія VII: 28', 30'). Пресвитери та діякони були на І Вселенському Соборі, при чому найбільшу ролю відіграв тоді діякон Атанасій. З присутніх на II Вселенському Соборі не-епископів відомий святий Ісаакій, а на III Вселенському Соборі Далмат і Фавст. — останній в церковній службі зветься „столп предїдній Божественного Собора". Відлученим Єлтикія на IV Вселенському Соборі підписане 32 епископами та 23 архимандритами, і т. д. З огляду на те, що наші відомости про склад Соборів дуже неповні, трудно сказати, чи відбувся взагалі хоч один із них при участи тільки епископів, без низших клириків. Отже, навіть у справах вищого управління Церквою і то підчас повного розвою епископських прерогатив, епископат одначе ніколи не міг висвободитися цілком від участи низшого клира.

Пізнійший розвиток епископської влади.

Зріст влади епископів спричинився до повстання т. зв. епископської соборности, а се знову, в свою чергу, повело до підношення авторітету одного епископа серед цілого епископату даної місцевости. Звичайно се був або старший віком, як се було на Сході в давнійші часи, то тим більше про гроші треба казати, щоби він розпоряджався всім по своїй владі" (Прав. 41).

Сі „правила апостольські", хоч і були зредаговані в тоні авторітетнім і від імени Апостолів, на ділі не могли перемогти традиції; від епископів вимагалося давати стислі справоздання, і се їм дуже не подобалося. „Благочестивійших епископів, по всій землі сущих", — писав Кирил Олександрійський (до Домна Антіохійського у своїм канонічним посланню, правило 2), — „дуже турбує і доводить до крайнього незадоволення вимога відчиту у видатках, які вони роблять як із прибутків церковних, так і з пожертв. Бо кожний з нас за свій час дасть віхтак відчить Судді всіх" — тому автор радить берегти непорушно в церквах посуд і нерухомі маєтки, але дати волю епископам розпоряджатися видатками.

Але й сей погляд не вкорінився. Бо по усуненню від церковної господарки пресвитерів і діяконів влада епископа обмежена була економами. IV Вселенський Собор наказав завести економів по всіх епископіях, де їх ще не було, і за ними визнав право розпоряджатися церковним майном по волі епископа, — „щоб церковна господарка не провадилася без свідків, щоб не марнувався через се її маєток, і не було нарікань на священне звання" (Правило 26). Те-ж саме пізнійше повторив VII Вселенський Собор (Правило 11). Таким чином спроба емансипації епископів від впливів низшого клиру та мирян в сфері церковної господарки скінчилася все-ж таки обмеженням прав епископа участю економів.

Коли навіть у господарчих справах епископат стремів до усунення низшого клиру (й народу), то тим більше ся тенденція виступала у ділах вищого управління Церквою. Отже всі правила, що торкаються напримір організації церковного Собору, говорять власне про епископів, як його членів, ані словом не згадуючи про иних, — останні допускалися тільки в ролі позовників. Але й ся тенденція залишалася тільки на папері; в дійсности низші клирики — пресвитери і діякони — а також і миряне брали участь на Соборах разом з епископами. Так, на Антіохійськім Соборі проти Павла Самосатського були присутні епископи з пресвитерами і діяконами (Евсевія Церковна Історія VII: 28', 30'). Пресвитери та діякони були на І Вселенському Соборі, при чому найбільшу ролю відіграв тоді діякон Атанасій. З присутніх на II Вселенському Соборі не-епископів відомий святий Ісаакій, а на III Вселенському Соборі Далмат і Фавст. — останній в церковній службі зветься „столп предїдній Божественного Собора". Відлученим Єлтикія на IV Вселенському Соборі підписане 32 епископами та 23 архимандритами, і т. д. З огляду на те, що наші відомости про склад Соборів дуже неповні, трудно сказати, чи відбувся взагалі хоч один із них при участи тільки епископів, без низших клириків. Отже, навіть у справах вищого управління Церквою і то підчас повного розвою епископських прерогатив, епископат одначе ніколи не міг висвободитися цілком від участи низшого клира.

Пізнійший розвиток епископської влади.

Зріст влади епископів спричинився до повстання т. зв. епископської соборности, а се знову, в свою чергу, повело до підношення авторітету одного епископа серед цілого епископату даної місцевости. Звичайно се був або старший віком, як се було на Сході в давнійші часи, то тим більше про гроші треба казати, щоби він розпоряджався всім по своїй владі" (Прав. 41).

Сі „правила апостольські", хоч і були зредаговані в тоні авторітетнім і від імени Апостолів, на ділі не могли перемогти традиції; від епископів вимагалося давати стислі справоздання, і се їм дуже не подобалося. „Благочестивійших епископів, по всій землі сущих", — писав Кирил Олександрійський (до Домна Антіохійського у своїм канонічним посланню, правило 2), — „дуже турбує і доводить до крайнього незадоволення вимога відчиту у видатках, які вони роблять як із прибутків церковних, так і з пожертв. Бо кожний з нас за свій час дасть віхтак відчить Судді всіх" — тому

„ДНІПРО"

орган Української Православної Церкви в Злучених Державах,
виходить 1 і 15 кождого місяця і
ціна кошторе на рік $2.50.

Передплату висилати на адресу:
„DNIPRO"
1851 Germantown Ave., Philadelphia Pa.
U.S.A.

ПЕРЕЯСЛАВСЬКА УГОДА.

21 січня, 1654 р. гетьман Б. Хмельницький підписав умову з Московщиною. Сю умову Москва по' не довгому часі самоправно зламала, починаючи з Андрусівської угоди з Польщею і закінчивши зруйнованням Запорожської Січи. Услівія Переяславської угоди були такі:

1) Україна має самоуправу і незалежність від Московщини.

2) Має право власного законодавства і судівництва.

3) Право вибирати вільними голосами всю старшину.

4) Приймати послів і умовлятись з чужими державами.

5) Москва не має права тамати давніх прав селян, козаків, міст, церкви та духовенства; Українська Церква незалежна від московської.

6) Україна має своє військо.

7) Україна має приймати Московщини, а Московщина У... піднає війни, військом.

ДОБРА ВІДПОВІДЬ.

На Трідентському соборі один французький епископ міста Нердуна дуже нападав на римську канцелярію. Ображений його промовою італійський епископ перервав йому, крикнувши:

— Занїма французький когут!

Але зараз же почув відповідь другого французького епископа:

— Дай Боже, щоб се півня когута збудило святого Петра і щоби він, збудившись, запанував ті ними своїми над ділами Риму.

ЦЕРКОВНА СЛАВА НА ЗАПОРІЖЖІ.

У Січі була одна церква Святої Покрови, 14 церков по зимівниках, 2 походні і Самарський монастир. Усі вони були підвладні тільки Київському Межигірському монастирі. Разом з ним київським митрополитам і члени Межигірського Спаса висилювали до Січової церкви священників, а біле духовенство до церков по зимівниках висилав епископ Кошової церкви святої Покрови, котрий почитався звичайно духовним отцем Запорожського духовенства. При кождій церкві був свій ... а, в яких учителі були або з вищою освітою з Київської Академії, або з духовних семинарій. О...

„ВІСТНИК"
Релігійний часопис для Українців в Канаді
Виходить 1го і 15-го кожного місяця.
Видає Українська Православна Видавниче Спілка.
Передплата: В Канаді — $1.50 на рік.
За границю — $2.00 на рік.

THE HERALD
Published semimonthly by the
Ukrainian Orthodox Publishing Company
Subscription per annum:
In Canada — $1.50. — Foreign — $2.00.

Адресувати: — Address:
The HERALD, Box 3034, WINNIPEG, MAN.

ПОЧУТТЯ САМОПОШАНИ І ПОЧУТТЯ САМОЗНЕВАГИ.

В людей може бути двоякий погляд на свою людську і народну вартість. Чоловік може думати, що:

1. Він, його нарід і все, що до його народу належить — гідне, гарне, вартне; або що:

2. Він, його нарід і все, що його нарід має — погане, нікчемне, недобре.

В першім випадку в чоловіка є душа господаря.

В другім випадку душа нікчемного раба.

Господар на першім місці ставить себе і своє господарство. Найважнійше в нього те, що є його власністю. Він каже: „Лучша моя хата, ніж чужа палата". Про що він може сказати: „Се моє! Се наше!" — те він поважає, хоронить, зберігає, для нього працює, ним журиться. Все те є його господарством, його цінностями. Він це найміт, не раб — він властитель культурного майна.

Господарська душа, се та душа, в якій є почуття власної гідности, власної самопошани. Чоловік з такою душею поважає все своє — своїх батька-матір, свою родину; він поважає Свій Нарід й Історію Свого Народу; поважає Церкву, Мову, Звичаї Свого Народу; поважає Ім'я Свого Народу і взагалі все, що з його народом вяжеться, як національна власність народу.

Таке широке поле обнимає почуття власної гідности, почуття самопошани.

Але душа господаря може перемінитися в душу наймита-раба, коли стратить почуття самопошани. Коли ним опанує почуття власної нікчемности.

А почуття власної нікчемности, се страшна душевна порожнеча — дух пропасниця. Опанувавши раз чоловіка, він переслідує його на кождім кроці і безнастанно кричить:

— Кого стрінеш на дорозі, падай перед ним ниць до землі! Бо ти нікчемний і поганий! Запитає тебе хтось про твоє ім'я — не скажи його. Бо воно погане Щоби оминути насміху, ти своє ім'я перекрути, або заступись чужим іменем! Запитає тебе хто про твого батька-матір, про твою рідню, про твій нарід — ти відкинься їх, бо вони погані. Не признавайся, що ти знаєш мову твоєї матері і мову народу твого. Занехуй звичаї, які має твій нарід. Затирай по собі всі сліди свого походження і натягай на себе все, що зарвеш від чужих. Чи воно тобі до лиця, чи ні; чи знаєш йому лад, чи ні — але натягай! Бо все чуже добре і гарне, а все твоє погане. Всім чужим можеш похвалитися, а всім своїм мусиш соромитися.

Так говорить, так кричить почуття власної нікчемности. На такий лад дух-пропасниця душу нікчемного раба. Таке диктує чоловікови його дурнота.

А тепер перейдімо до прикладів.

Виставляють Українці драматичну штуку (представления). Автори повибирались в українські народні одяги, щоби точно представити те життя, яке штука малює. Однаков знаходиться чоловік, що обурюється.

— Що вони скиі-такі мають нас висміяти — каже він — що вони мають показувати, в чім ваш нарід ходить

Чоловік думає, що старокрасва наша буда дуже погана і не рад її навіть бачити. Він хоче слід за нею затерти. Але зберіть ваторів в фраки, в циліндри, в фези, в турбани, він буде тішитися. Бо се чуже. Дарма, що з людей вийде карикатура. Але вони йому таки подобаються. Бо вони в чужім. В нього така міра: що чуже, то мусить бути добре, що своє, то мусить бути погане. Так йому диктує його покаліченний розум.

Другий приклад: Пятає в місті Англієць купець людей, хто вони такі. А ті замість сказати: „Ми Українці", кажуть: „Ми Мадяре!" Купець заключає робітника Мадяра, який робив в него і так виявляється, що люде по мадирськи і слова не вміють.

Зрозуміло, якого сорому люде набрались за те, що самі себе встидалися. Що не мали почуття самопошани.

Чоловік, що стратив почуття власної гідности, се чоловік перестрашений. Він сам себе боїться і силується від себе тікати. І той страх день і ніч пригадує йому:

— Чоловіче! Ти поганий. Твоє ім'я погане. Твоя мова погана. Твій нарід поганий. Всім кажи, що ти не ти. Що твій батько не є твоїм батьком. Що твоє ім'я не є твоїм іменем. Що твоя мова не є твоєю мовою. Що твій нарід не є твоїм народом. Кажи, що ти Мадяр, Поляк Німець, Москаль, Француз, Італієць Татарин, Циган, Джим, Джек, Вуліґ . . Тільки не кажи, що ти Українець! . . Так говорить почуття власної нікчемности.

Третий приклад: Зявиться в українськім товаристві оден Мазур, от вже й починають до нього по польськи говорити. Замість він має достроюватися до громади, то громада до нього достроюється. Не він громаді кланяється, тільки громада йому.

Четвертий приклад: Оженився Українець з Полькою — польщиться. Відрадся Українка за Поляка — також польщиться. Звичайно — рабська душа мусить падати ниць перед другими.

Мимоходом треба підчеркнути, що Українець, в якого господарська душа, не буде дружитися з чужими. Бо се против здорового розуму. Проти власної гідности. Проти особистого і народного добра.

Пятий приклад: Молоді не хочуть поміж чужими до батька-матері по своєму заговорити. Думають: заговорімо, то світ подумає, що ми такі нікчемні, як наші батьки. Отже треба себе змаскувати, то люде не довідаються, хто ми такі.

Шестий приклад: Молоді поміж собою говорять тільки по чужому. Звісно — чужа мова гарнійша, отже й вони гарнійші від неї стануть. В дурного все чуже гарнійше.

Семий приклад: батько-матір радіють, коли бачать, що їх дітки своєю мовою не хочуть говорити. Радіють, що дітки своє нівечать. Що стають зрадниками свого.

Осьмий приклад: чужі на Різдво мають яндика, отже і собі треба мати. Чужі мають святочні „келіки", отже і в нас повинні вони бути. Що то був би за найміт, коли-б він до господарів не достроювався.

Девятий приклад: святкують чужі Різдво по новому календарю, отже й собі за чужими. Чому би не разом з чужими?... Дарма, що чужі не питають: Чому би не з нами?

Десятий приклад: говорять діти поміж собою тільки чужою мовою, а старшим байдуже. Мов би не чули. Мов би глухі були. Але вони патріоти, націоналісти. Державу будують. Тільки не вміють власного дому збудувати.

Таких прикладів можна наводити ще кілька разів по десять. Їх стрічаємо на кождім кроці.

Всюди приклади нерозуму. Всюди брак почуття власної гідности. Всюди осоромлювання себе в очах розумних людей. Бо хто сам себе соромиться, того ніхто не поважає. Його хіба використовують, як раба, як робітника, але поза тим за чоловіка його ніхто не має. І не повинен мати так довго, доки раб не навчиться шанувати своєї людської гідности.

К. П.

НАЙКРАЩИЯ ДОКАЗ.

Один атеїст викликав священика на публичну дебату на тему, чи віра в Бога помагає людям, чи ні. Атеїст, розуміється, мав пояснювати, що релігія непотрібна та що чоловік і без неї годен вести гарне життя та знайти задоволення. Священик погодився на дебату, але сказав:

— Тому, що звичайна дебата не доводить до нічого конкретного, ми сю дебату устроїмо ось як: Я приведу з собою сотню наверенних грішників, які виявлять публичню, що зробила для них релігія, то є віра в Бога, а ви зможете ставити їм всякі питання та робити свої докази. Але за се і ви маєте привести з собою сотню людей, які мають зізнати, скільки душевного добра для них зробила ваша атеїстична наука, себто кілько з них стрималися від грішного, поганого життя силою атеїзму.

Атеїст почувши таку пропозицію з боку священика замявся і сказав, що подумає над нею і на другий день дасть свою відповідь. Не треба й казати, що та дебата не відбулася, бо атеїст не зголосився до неї.

Найкращим доказом про велику вагу релігії є наверенні грішники.

НІЧОГО НОВОГО ПІД СОНЦЕМ.

Бачучи теперішну проти релігійну боротьбу большевиків, буде інтересно знати, що в часах французької революції також проводилась боротьба за викиненням всього того, що нагодувало людям Бога.

Одного гарного вечера один з таких безбожників сказав старенькому селянинові, що все повинно бути закинене — Церква, Святе Письмо, а навіть і слово Бог.

— Ми все те знесемо, — сказав безбожник гордо.

Старець подивався на міверну тварину перед собою і сердечно засміявся.

— Чого ти сміешся? — спитав безбожник несміло.

— Чого? Мені дивно, яким способом стягнете ви тих на долину, — відповів старець, показуючи на звізди.

МАЄ БЛИЗЬКОГО СУСІДА.

Одного разу спитали пустельника, чи йому не вкучається жити на самоті:

— Я не жию на самоті, — каже він.

— Я маю дуже близького сусіда.

— Кого? — запитали цікаві.

— Бога, — відповів пустельних слоскійно.

(Зі споминів М. Жученка).

Було се в часі недавної війни — роки 1914 до 1918. Автор опису Петропавловського монастиря, киданий долею по різних українського життя, бачить, як воєнне лихолітя нищить дорогоцінну культурну спадщину українського народу.

Ще донедавна пишалися величні руїни князівських замків — живі свідки нашої бувальщини на нашій українській земли. А серед народу зберігалося ще тільки цінностей нашої старої культури...

Та прийшла війна... Все горить, топчеться, кровю поливається. Все перемінюється в нові руїни — і матеріяльний добробут, і культуру і саме життя народу.

Скільки загинуло неоціненого добра, поза самим життям, скільки втрачено моральних цінностей — все те сповине душу смутком глубоким того, хто все те бачив, їздячи по Волині та иних сторонах Української Землі.

Ціла Західна Україна вкривалася попелом знищення. Луцьк, Кременець, Збараж, Тернопіль, Теребовля, Бучач, Галич . . . На твоїх очах гине і вироджується цілий народ.

Наш народ... На нашій землі... Не дивно так радо воювали наші завсманські сусіди (Москалі) і вигукували про війну до „побідного конца". Усяк-ж та руйнація робилася не на їхній землі. Легко на чужій землі воювати. Та може подумають-би, коли довелося зазнавати всього того їхнім Новгородам, Владимирам на Клязмі та Суздалям...

Такі думки ворушаться й голові автора опису одного місця, а саме — Петропавловського Монастира, в Глухівщині.

Так починається його оповідання.

Та ось доля привела мене на другий куток широкої України, на її східну границю, в Глухівщину, туди, де якийсь час був осередок політичного життя старої Гетьманщини і замилулося мені відвідати один старий тихенький хуторок, куди навіть серед невпинного клопоту революції, яка заворушила навіть самі глухі провінціяльні закутки, — ледви-ледви долітає гомін життя. Захотілося хоч на часинку відірватися від невеселих і тривожних вражінь — военного життя й пірнути споминами в давню-давнину, яка оживає в памяти в такому богатому на спомини куточку, як стародавній глуховський Петропавловський монастир.

Звуть його глухівським, хоча він стоїть аж 22 верстви від міста Глухова. Свідомо вибрали фундатори монастиря сей чудовий закуток, де сама природа — сплела роскішну відправу, в яку людина поставила діло рук своїх — гарні муровані будівлі монастиря.

На високій горі понад річкою Клевенню, яка відділяє українську Глухівщину від московської Путивльщини, весь в зелені, наче намальований монастир з трох банною стружкою церковою, оточеною кутою струнких топіль і лип, муравами й будинками. З права й з ліва дубовий ліс. Гарний вид на монастир з низу, від Клевені, а ще кращий, коли станете в малій деревляній альтанці над самою кручею. на трийцять верств стелиться перед нами зелена долина, на близькому фоні которої срібною змійкою вється Клевень. В далечині мріють села з білими церквами й синіють гень далеко на обрії надсеймеські гаї

Хтось з великим художнім смаком обібрав це місце для тихого монастирського життя. Далеко від людних городів серед величної й принадної природи в спокою зеленої діброви можна було дійсно відійти від суєти житейської і віддатись життю духа.

Малолюдний, вбогий і тихий монастир мало хто знає і відвідує, а хто і бував тут, чи богато в них знають, що ся місцевість звязана з цілим рядом визначних діччів Гетьманського періода нашої минувшини. Знають монастир і відвідують здебільшого самі селяне околичних сіл, та і то хіба по більших святах. Людно бувае в монастирі раз на рік, в день Петра і Павла влітку, коли на мйдані коло монастиря відбувається великий ярмарок, на якому ведеться жвавий торг вівцями і всякою инщою худобою.

Монастир не має дуже давних споминів. Коли саме його засновано — невідомо. Перший раз згадується він по документах в році 1593, але справжній його розвиток належить уже до часів по Хмельниччині. Він тішився особливою ласкою гетьманів і майже кождий з них, починаючи з Виговського, давав йому универсали на грунти, млини, на цілі села і скоро Петро-Павловський монастир зробився одним з найбогатших на цілу Гетьманщину.

Вже року 1658 Виговський видае универсал:

„Поглядаючи на убозтво монастира св. апостолів Петра і Павла і братії при нем зостаючей, теж і на щоденній їх працї, которій за нас і все войско запорожское Господа Бога благають, чого і далі від них жадаючи, надалисмо їм села Холопково і Бавичі і млинок на ріці Клевені стоячий".

Брюховецький року 1664 підтверджує володіння тими маетностями. Але скоро року наліте на тяку Глухівщину хуртовина: сам польський король Ян Казимир прийшов з військом зза Дніпра, щоб повернути назад до Польщі лівобережну Україну. Він обложив Глухів, але не міг його добути і під глухівськими валами поліг славний полковник Богун, звісний ворог Московщини, який заучився з Поляками, аби тільки Україна не була під царською рукою.

Своє останне пробування на лівобережній Україні позначили Поляки руйнованим краю; спалено тоді було й Петро-Павловський монастир.

Але як тільки прийшла чутка, що тогобічна і сьогобічна Україна знову зучилися в одних руках у гетьмана-дорошенка, монастирські отці зараз же вдалися до нього і він видав їм универсал на попередні монастирські грунти „не нарушаючи привілеїв від монархів і универсалів від антецесорів наших, але оними сим универсалом опробовуючи".

Та не довго панував Дорошенко на лівобережу: Демко Многогрішний відірвав від нього з початку Сіверщину, а тоді й увесь лівий беріг Дніпра. Прочувши про нового пана, ченці вдаються зараз до нього і він „вглядаючи на утрапленне ігумена о. Биковського і всіх законників, которії сих часів военних за наїступленієм под Глухов войск і междоусобние брані зовсім монастирських добр і достатков вниищені зостали", — надае монастиреві окрім попередніх маєтностей ще й нові.

Щедрою рукою надае грунти монастиреві Самойлович, а особливим добродієм стае Мазепа.

Року 1694 прибуває в Петро-Павловський монастир новий ігумен, не старий ще, але відомий вже своїми літературними працями — Дмитро Туптало (пізнійше звісний під іменем Дмитра Ростовського). Він заходився відновляти монастир ушкоджений війною; він збудував камянний Собор, прекрасна українська архітектура, котра так гармоніюе з оточенням природи, являється тепер головною оздобою всеї монастирської будівлі.

В монастирі й досі показують старе евангеліе 1681 року, в якого вліплено власноручну умову святителя Димитрія з підрядником на будовання церкви.

Але не тільки господарськими справами клопотався вчений ігумен. Верстав зо три від монастиря понад Клевеню й досі росте густий дубовий ліс. Він належить до монастиря. Тут збудував собі св. Димитрій келію й на самоті віддався літературній праці, пишучи про славетні Четі-Минеї (Життя Святих).

Монастирський „Скиток", з маленькою церковцею, двома хатинами й пасікою, вартий того, щоб відвідати його, бувши в Петро-Павловському монастирі. Його краса — чудова алея з спуском до Клевені, де внизу в яру криниця.

Не довго пробув св. Димитрій в Петро-Павловському монастирі. Він переїшов до Чернигівського Єлецького монастиря.

Вчеиого дослідника замінив новий ігумен Мелетій Трофимович, людина зовсім иншої вдачі. Се також був дуже діяльний ігумен, але діяльність його обернута була на справи господарські. Дбав, віи і про нові грунта й ґаїлки, про заїиси на монастир, будував нові будівлі. Мелетій правив монастирем на початку XVIII століття.

Мінялися часи, мінялися люде. Серед галерії маловідомих і звичайних радовних ігуменів на прикінці століття в Петро-Павловському монастирі стала на чолі знов яскрава фігура. Се був Мелхиседек Значко Яворський, знаменитий діяч православежної України.

Він був ігуменом в Мотринииському монастирі, що заховався серед густого лісу в Чигиринщині.

Мелхиседек боровся за волю православної віри і пробував з початку легальних шляхів. Оббивав пороги у Варшаві, випрохував у короля грамоти й наказ про свободу віри. Їздив і в Петербург до Катерини. Але на далеких „кресах" польська шляхта й польська адміністрація не дуже слухала королівських

Мелхиседека, як провідника православної опозиції на Україні, хапають, заковують в кайдани і везуть на суд в Київське Полісся. Тут постановляють його живцем замурувати. Але він і без того був мертвий від тяжкої неволі Страшну кару приплинали.

На щастя серед сторожів знайшлася добра душа, свій же Українець, козак Лещенко. Він добував і крадькома передае вязневі папєру, замість чорнила товче порох з водою і писаний таким чорнилом лист кожа везе в Переяслав до епископа Гервасія Линцевського.

„Владико святий! — пише Мелхиседек, — бідно стражду. Смертно болен, в зелізах жестоких, не маю нічого."

За допомогою своїх людей удалося втечи з тюрми.

І Мелхиседек їде до свого монастиря, де на той час серед послушників перебуває Максим Залізняк. Вибухае гріэна Гайдамачина і в народі йде чутка, що отець ігумен благословив гайдамаків на повстання. Звідси повстала апостизована Шевченком легенда про вози з „священими" ножами.

Останній народний рух за волю скінчився трагічно. Під Кодню недалечко Житомира замордовують сотні гайдамаків.

(Доказчення на сторові 6-ій).

НЕДІЛЬНА ШКОЛА

КАТЕХИЗМ
або
В ЩО ВІРУЄ ПРАВОСЛАВНИЙ ХРИСТИЯНИН.
(Дальше).

Пята заповідь блаженства — обіцяє помилування тим, хто сам милосердя має до ближніх.

Діла милосердя можуть бути дуже різні. Отже св. Іоан Золотоустий пояснюючи сю заповідь, говорить: **„Широки заповідь ся"** (На Мат. бесіда 15).

Розрізняємо діла милосердя для тіла й для душі.

Для тіла будуть ділами милосердними наступні: 1) голодного нагодувати, 2) прагнущого напоїти, 3) голого одягнути; 4) хорого відвідати, щоб потішити його та спричинитися до полекшення його слабости і повготовити його до християнської смерти; 5) подорожнього в дім прийняти; 6) небішика вбогого поховати; 7) невільника з неволі визволити.

Діла милосердя для ближнього: 1) грішника наверунти від блудної дороги його (Яков V. 20); 2) неука навчити правди й добра; 3) перестерегти ближнього перед небезпекою, або дати йому пораду, як визволитися з нещастя й біди; 4) сумуючого в печалі потішати; 5) кривду терпеливо зносити; 6) не відплачувати злом за зло і від щирого серця прощати образу; 7) за живих і померших Богу молитися.

Заповіді про милосердя до ближнього не перечить випадок, коли суд кара винуватого, маючи при тім на увазі поправу злочинця, або забезпечення людей від можливих нових його злочинств.

Помилування, що обіцяється милостивим, означає, що їх буде помилувано на останнім справедливім суді Божім і визволено від кари вічної за гріхи

Шеста заповідь блаженства — обіцяє чистим серцем, що вони Бога уздрять.

Чистота серця, або **світле око**, означає те, що людина завжди, словом і ділом, виявляє справді тільки те, що вона має на душі й в серці, та ніколи не приневолює сама себе говорити не те, що думає. І така чистота серця, або цнірість, є вже безумовною чесноТою. Але в шестій заповіді блаженства за чистоту серця вважається не одна тільки цнірість та непричасність до хитрости й лукавства, а щось і більше того. Адже-ж і зла людина, що носить у серці своїм гнів і злобу на ближнього свого, також може бути цирою, в разі не таїть сих своїх почувань. Одиак же ніхто не скаже, що серце такої людини є чисте, а око її світле, бо душа такої людини забруднена гріховними, нечистими, злими почуваннями.

Чистота серця, або світле око, про які нагалується в шестій заповіді, є то постійний, неослабний подвиг сліджування за самим собою та обережність, щоби не допускатися серцем нічого нечистого, гидкого, гріховного. Є то постійна память про Бога, та свідомість того, що Він знає й найглибші тайни серця людського.

Чистим серцем обіцяно, що вони Бога уздрять.

Очима оглядати Бога не можна. Отже чисті серцем не очима будуть оглядати Бога, а власне сим своїм чистим серцем. Подібне пізнається через подібне. Людина з цілковитою чистою душею легко розуміє та оцінює в належній спосіб якийсь шляхетний, високоморальний чин другої людини. Людина з низькою, зрадливою душею не в ядатна до розуміння самовідданности й шляхетности инших людей, а завжди буде в їх поступках дошукуватися низьких, корисних мотивів, що для неї лише й зрозумілі. Ось чому найдосконаліша й найчистіша істота Божа є найбільш доступна та зрозуміла для людини з чистим серцем. У чистім серці ясніше й виразніше відбивається образ Божий, ніж в серці гріховнім та лукавім. Се так само як у воді, чистій і прозорій все відбивається ясніше й виразніше, ніж у воді замулений і мутний.

А що пізнанни Бога серцем, або, як називає се Святе Письмо, оглядання обличчя Божого є джерелом найбутнього блаженства, то обіцянка шестої заповіді, що чисті серцем Бога уздрять, рівнозначна обітниці вічного блаженства.

Сема заповідь блаженства — обіцяє миротворцям, що їх буде названо синами Божими.

Бути миротворцем се визначає: обходитися зі всіми лагідно й всім зичити добра; не подавати причини до негоди, а вже повставшу негоду намагатися всіма силами залагодити; бути завжди готовим оступитися власними правами й вигодами, як що се не перечить обовязкові й никому не шкодить; не тільки жити зі всіми в ладі та в згоді, але прямувати та докладати розумної праці й серця, щоби також і віруючих поміж собою — мирити. А як не маємо для того способу й можливости, то принаймні — Богу молитися про примирення й поєднання ворогів.

(Дальше буде).

ІСТОРІЯ ЦЕРКВИ.
(За В. Семакою).
(Дальше).

Ересь Нестрія. III. Вселенський Собор (431 року).

Несторій, спершу черця, потім пресвітера в Антіохії, вибрано задля його визначної красномовности на патріярха царгородського (428 року). На тім високім становищу відносився він дуже нетерпеливо проти еретиків; але поборюючи їх, попав сам в велику похибку. Коли внаслідок один з межи його пресвітерів, Анастасій, в своїх проповідях учив що пречиста Діва Марія має називатися тільки Матірю Христа, а не також Матірю Божою, бо инший є чоловік Ісус а инший Бог Син, що злучився з чоловіком Ісусом, то проти сего погляду підялося духовенство, як і нарід. Але Несторій заступився за Анастасія, научаючи також, що в Христі треба розрізняти не тільки дві природі, але також і дві особі, іменно одну божественну, а другу людську, що Син Божий не стався правдивим чоловіком, а тільки замешкав в чоловіці Ісусі, як у святині. Тому й пречиста Діва має називатися тільки Христородницею, а не Богородницею.

Проти сих хибних поглядів підняв свій голос насамперед александрійський патріярх Кирил, відтак римський патріярх Келестин, Ювенал з Єрусалиму і Мемнон, епископ Ефезу.

Кирил скликав собор до Александрії (430) і засудив науку Несторія, виготовивши 12 анатематизмів, котрі вислав до Несторія, щоби їх підписав. Несторій з своєї сторони виготовив 12 противних анатематизмів і вислав їх як відповідь Кирилови до підпису. Коли спір так заострився, тоді Теодосій II для його закінчення скликав 431 року до Ефезу III вселенський собор.

Собор сей, під проводом патріярха Кирила, засудив ложну науку Несторія і установив апостольську науку, котра учить нас пізнавати в Ісусі Христі: дві природі, то є божественну і людську, але тільки одну особу, іменно особу божественної Сина Божого, що, беручи на себе тіло людське, приймив до своєї божественної природи також і природу людську, через що й Пречиста Діва Марія називається зовсім справедливо „Богородицею".

Несторія відрішено від церкви і він помер на заслану 440 року, а приклонники його перейшли до Персії, де затримався по нинішній день під іменем „халдейських христіян" (після первісного округа, де осіли й котрим є дав на Халдея).

Третий вселенський собор установив ще 8 канонів, змеж котрих канон 7 дуже важний, бо приписує, що никому не дозволено уложувати або вчити иного символа, як тільки символ віри, установлений на вселенських соборах в Нікеї й Цариороді.

(Дальше буде).

СТАРОДАВНИЙ ПЕТРОПАВЛОВСЬКИЙ МОНАСТИР.
(Продовження зі сторони 5-ої).

ків, а головного ватажка Гонту карають страшними до краю муками. Медведєва Значко-Яворський втікає на лівий берег і тут в тиші Петро-Павловського монастиря доживає віку. Він буде мурувати келії, браму з церковницею, кругом монастиря замість старої деревляної стіни камяну стіну. Від брата й вимагає строгого життя по уставу, лічить народ який сходиться до нього з усіх усюд.

Похована Медвисдєва р. 1800 в головній церкві біля південного входу. В ігуменських кімнатах висить його портрет: огрядна постать, з петрицею в руках, в невеличкій черненій шапці. Обличча суворо-спокійне й поважне.

Тепер монастир не має вже ні грунтів, ні маєтків. Не має він ні таких спогадів, якій приваблювали богомольців Монастирі убогий, малолюдний. Брати мало, життя тихе. Ігумени подавлені господарськими клопотами і ніхто в монастирі не цікавиться тим, що так прекрасно археольога й туриста.

Самітно шумлять своїми широкими вітами клени й дуби в „Скитку" і стає зрозумілим, чому саме сей затишний закуточок вибрав Дмитро Ростовський, щоб у повній самоті й спокою складати свій грандіозний твір, який придбав йому таку широку славу по всій Україні й Московщині.

Зложіть коляду на Релігійний Фонд Української Православної Церкви в Канаді.

ДУМНІ Й СПОСТЕРЕЖЕННЯ.

Два типи Українця.

Недавно їхав з Форт Вілліям молодий чоловік, М. К. — їхав до західної Канади відвідати свою рідню. А по дорозі зупинився по визначніїших місцях, щоби їх оглянути і впершу чергу познайомитися з життям православних Українців в тих місцях.

Та важне от що: виїзджаючи з Форт Вілліяму взяв він з собою лист від свого парафіяльного уряду, в якім поручається його як гідного члена української православної громади в Форт Вілім.

Се один тип Українця. Приходить він до православних Українців в якімсь місці і каже:

— Щоби ви були певні за мене, то ось вам лист від тих, між котрими я жию. Я член такої-то громади, я стою ним тій справі, яка для нас усіх спільна...

І певна річ, що такого всюди приймуть, як свого найбільшого. Словом, — як свого!

Коли знаємо церковну приналежність чоловіка, то вже загалом знаємо основні напрями цілого його світогляду. Вже знаємо основний зміст його душі, отже приймаючи його, не ставимо до нього ніяких сумнівів.

Бо церковна приналежність краще і виразніше означує якість Українця, ніж може яка будь инша приналежність означити.

Другий тип Українця, се тип, що стоїть поза Церквою. Щоби означити сюнайбільше такий тип, можна навести такий дійсний факт...

Бесіда двох Українців сходить на церковні справи й один з бесідуючих каже:

— Яке тут у вас завелося... Я приїхав до одного міста, заходжу до Народного Дому і там зараз мене питають, до якої церкви я належу. Хіба се не напасть? Яке кому діло, до якої Церкви я належу, чи не належу? Се моя приватна справа! Хіба того, що я Українець, не досить?

Кождий дійсний Українець має на таке питання одну відповідь: „Не досить"!

Перший тип — се тип ясний, гідний, отвертий, щирий, широкий. „Знайте: я так думаю — каже він — я те і те поважаю, я до такої громади належу, я при такій справі стою, я поважаю такі-то святощі і такі ідеали ." І ви відразу знаєте, хто перед вами стоїть.

Другий тип нерішучий, понурий. Вдоволяйтесь тим, що я зву себе Українцем — каже він — а решта не повинна вас обходити. І не допитуйтесь, бо тим мене ображаєте".

Один розкриває перед нами свою душу, другий дає голе імя, яке не може бути запорукою його гідности.

Одни ясно показує свое відношення до народної справи, другий ображується, коли його відношення до справи запитують.

Що один уважає законом української гідности, те другий уважає для себе пастею.

Перший — се тип певний і гідний довіря. На таких держалася стоїть здоровля і сила народу. Другий — се тип непевний і завсігди підозрілий. На таких лише приналежність опирається сила народу. За них ніхто не може бути певним, якою стежкою вони пійдуть завтра-позавтра.

Саме імя „Українець" говорить дуже мало. Подібно, як дуже мало говорить імя Степан, Іван, Петро, Тарас, Богдан, Володимир... Доперва приналежність до ясно означеної групи до відомої справи, до ясної ідеольогії (до погляду, до світогляду), до певного ідейного напряму означує якість чоловіка і здобуває для него довіря людей.

Чоловік „українського походження".

Нераз можна почути, я ще частійше прочитати, що хтось є „українського походження". Ним може бути вченій, співак, музикант, борець, маляр і т. п.

Що-ж та фраза „українського походження" нам говорить?

Вона говорить, що чоловік, про якого йде бесіда, **цілком не є нині Українцем.** Се не Українець, але щось инше — Німець, Поляк, Француз, Румун, Москаль, Чех, Мадяр — тільки не Українець.

Фраза „українського походження" типе пригадує, що чоловік, або його родина, були колись Українцями, одначож перестали ними бути — відійшли від українства.

Богато нинішної шляхти, се люде „українського походження". Її предки були Українцями. Але вона сама тепер є смертельним ворогом Українського Народу. А те, що вона є „українського походження" ще в чорнійшім світлі її показує.

Тому бути чоловіком „українського походження" не є для нього честю, ані втіхою для Українського Народу". Для чоловіка се осуд, а для народу — болюча рана.

ДОБРІ ПОСТАНОВИ.

Одия праведний чоловік в своїм моліві віці зробив такі постанови, яких додержувався до кінця свого життя:

Жити повним життям і не уникати життєвих обовязків.

Не стратити ані одної хвилини в житті, в якій би не старатися поправити своє духове або фізичне життя.

Не робити нічого такого, чого-б я не любив бачити в другім.

Не робити нічого з пімсти.

Не робити нічого такого, що я боявсь робити в послідній годині мого життя.

РАЯ ДЛЯ ЖІНОК.

Край Бурма є дійсним раєм для жінок на землі. Кажуть, що в жадніім инши краю жінки не мають таких рівних прав з чоловіками, як там. В Бурмі від найдавнійших часів жінки занимали високі позиції в соціяльнім, економічнім і політичнім житті. Щодо супружого життя, жінка має абсолютно рівне право зі своїм чоловіком щодо маетности. Шлюби в Бурмі є цивільні, в формі контракту між побираючими.

ПРО РОСЕЛІСТІВ.
(Гілнг, Ман.)

В нашій околиці жили собі люде не зле. Сходилися, радилися, помагали один другому. Не було роздору. Всі були одні. Аж приїхали до нас з Саскачеваиу кревники кількох наших сусідів. Ті кревники, се баптійники. Вони „перекопали" наших слабодумів, що Росел був важнійший, чим Ісус Христос. В се повірили несвідомі і перевернувсь собі на баптійників.

Як вони тепер живуть? Замкнулись самі в собі і нічого не хочуть знати инше „студіюють" Біблію. Не належать до ниших народних організацій, не приходять до Народного Дому, вирекися всього, що нашс рідне, а стали мовби відлюдкими. А деякі більше ревні баптійники вже святкували суботу, як Жиди, а не неділю.

Самі вони дуже напастливі люде. Найменшу справу критикують, всякого чоловіка коли стрінуть стараються зробити зим, чим вони стали.

Одного разу і я зайшов до сусіди баптійника познчити собі потрібну річ. Зараз одержав ету річ, ми мусіли трохи побалакати собі.

— Завтра ми сходимось бавити св. Письмо — каже він, — прийдіть і ви. Будете вдоволені.

— Не думаю, — відповів я, — щоб я мав вдоволення в тому, що буду бавити з вами св. Письмо. Де мені до бавлня того, що до мене не належить. Я вашу бавлти те, що чому я розуміюся, але не св. Письмо. Най сим занимаються духовні люде, а я вже прийду на Богослужіння до Української Православної Церкви, то й мене почуєте. Так тих.

— Де тим ви шось навчитесь — каже баптійник. — То в нас науч, коли ми зійдемось на спільне студіювання Божого Письма. А у вашій церкві що за наука? Там зрестіться, моляться і співають. Священик вбирає ризи — а про се нема і згадки в св. Письмі.

— Я не думаю, що ви чогось дорого достукаєтесь. Хіба я не знаю вас всіх що студентами Біблії зовсім? Таж кождий з вас лепим що вміє зложити бувши до купи. З історії світа нічого не знаєте. Не знаєте про реалійні секти, ані не знаєте, хто основав секту баптійників та для чого. В нашій церкві нам дають велику моральну науку священики. Вони пояснюють на те школи, вони студіюють життя людини і є підготовані до свого покликання. А хто фармерує, повинен дещо знати фармерства. Ви певно чули в нашому селі врачителіку: як ти шануєш, то до врачителів не ідеш. Так воно і є. Шлюк до хрещення — се инше християнка, дійсного православного. Чим ви біблійники різнитеся від Жидів? Хіба тим, що не кричите, коли сходитеся на свої сходини, але будете неділю вайбатувати до вже в суботу святкуте. Поволи, поволи будете зрадливими Жидівськ, і зишлете свій нарід. Ви прийняли до Жидів в Старому Краю, то й тут їх не цуратесте. Так так.

Також кажете, що нема нігде в св. Письмі згадки про „хрещення, про коли ми зійдемось на спільне студіювання Божого Письма. А у вашій церкві що за наука? Там зрестіться, моляться і співають. Священик вбирає ризи — а про се нема і згадки в св. Письмі.

Вийшов я з його хати. Пішов до дому та й роздумував над тим біблійником. А щоб було, якби так їх було стільки, що нас православних? Не дивій і дивуйте нам. От християне з пророком Роселом на верху! Та де то християне!

Та се для мене і науки. Біблійники показали мені дорогу. Колиб я їх спомагав, їм дораджував, з ними сходився, та й не що, то хіба ноказуваби, що не вмію їх трактувати як слід. Мушу їх уникати, бо вони не мають розуму, а вдають мудрійших, хоч богато з них в Саскачевані окінчили з Бетафора. Вони не наші, бо кинули нашу мову, пісні, звичаї, обичаї і віру; вони наші вороги, бо не сприяють нам.

Вернувши до дому, я розказав те все моїй жінці, як той біблійник пробував мене навернути і як гам вихвалив дещо.

— Е, ти де я голен переговорити вашого священика, коли вас не може втворити. Ви всі православні розумієте богато справ, а ми знаємо лише те, що нише св. Письмо. Не думаю ставати на бесіду з вашим священиком. І все.

Так ми собі говорили. Говорили ще більше, але я не можу всьо запамятати. По всьому мажу біблійників можити ложити головоа. А він злостно відповів мені, що не дасть, бо я не біблійник.

— -

Вийшов я з його хати. Пішов до дому та й роздумував над тим біблійником. А щоб було, якби так їх було стільки, що нас православних? Не дивій і дивуйте нам. От християне з пророком Роселом на верху! Та де то християне!

Та се для мене і наука. Біблійники показали мені дорогу. Колиб я їх спомагав, їм дораджував, з ними сходився, та й не що, то хіба показуваби, що не вмію їх трактувати як слід. Мушу їх уникати, бо вони не мають розуму, а вдають мудрійших, хоч богато з них в Саскачевані окінчили з Бетафора. Вони не наші, бо кинули нашу мову, пісні, звичаї, обичаї і віру; вони наші вороги, бо не сприяють нам.

Вернувши до дому, я розказав те все моїй жінці, як той біблійник пробував мене навернути і як

нас критикували. Вважає я теж свій закід що до уживання біблійників.

— І добре, — сказала жінка — Так треба було тобі давно зробити.

Фармер.

ЩОСЬ ВОНО НЕ ТАК.

(Богдан, Ман.)

На захід від сивого Етельберту, майже під горами розложилась ціла колонія. Коли ми довідались про Церкву, яка в дійсно на услугах цього народу, то постановили до неї приєднатись. Українські православні священики помогли нам порадою і працею після своєї служби — а як вже зробили решту. Немічне чуком виросла у нас гарна, як писанка, церква. Нам мило у ній. Душа радується, коли відчинося до церкви молитись. Відчуваємо, що молимось до Бога! Ми задоволені.

Тай грекo-католики побудували собі церкву. Довго думали. Аж коли побачили, що ми кінчимо будувати свою церкву, їх духовний провідник піклівальник їх, і вони також скінчили свій будинок.

Але римський наставник не вдоволявся своїми вірними. Йому не в смак наша церква. Він боїться Української Православної Церкви. Тому пробує викликати у своїх овечок пісками до нашої церкви. Він сказав одного разу, що наша церква гарна, лише не має доброго фундаменту.

Ми, коли будували церкву, дали фундамент такий, як треба. Але коли грекo-католицький ксьондз се сказав то тому, що він уважає, що церква добра лиш тоді, коли має римський фундамент. Треба церкву записати Французам, то вже й фундамент вона має, хочби стояла і на ковбасах.

Ми одним тим не журилися. Бо коли наша церква не має римського фундаменту, то за те має нашу український фундамент. А що ми є Українцями, то й цілком задоволяємося українським фундаментом.

Дась колись буде суперечки, що грекo-католицькі священики не дбають про свій нарід. Ми й переконуємося, що так воно є. Бо як покинути тілі каснази, як той про фундамент? Чи часть дасть скористав на тому, коли запише свою працю Римові і Французам? Певно, що ні!

Знаємо, що грекo-католицький ксьондз сам не вірить в те, що говорить про нашу церкву. А коли говорить, то лише на те, щоби дослужитись своїм верховодам. Та чи дослужились чого, побачимо.

Ми вірили, від коли нас обслуговують священики Української Православної Церкви. Все більше зростаємося з своїм рідним. Більше знаємо про наші справи, більше чуємо про життя нашого народу, більше живемо життям нашого народу. Кожись нас вчили лише католицизму, а тих, що хотіли до російської церкви, вчили про „русский" народ і „русскую" віру. Ми чули се все, але не радувалися. Ніхі ми ради, задоволені. Нам добре. Ми вийшли на правий шлях.

Ми раділи би чужим агентам казали не клопотатися. Наш фундамент сильний і добрий на боки.

С. Г.

З ДІЯЛЬНОСТИ УКР. ГРЕКО-ПРАВ. ЦЕРКВИ В Ф. ВІЛЬЯМ.

Вже довший час проминув, як наше церковне громада давала про себе чути лише сю місцевість. Отже не зашкодить, коли дамо до відома загалу про нашу роботу, яку ми провадимо по своїй змозі. Нашу громаду обслугує священик С. Гребенюк, якому належиться велика подяка за його невсипущу працю, яку він веде для добра тих, які хочуть і вміють її оцінити. Поза церковну о. Гребенюк робить і просвітну роботу. Бо, що правше в Тов. „Просвіта" як ініціятор хору. Також помагав і в театральних виставах, як рівнож учить Рідну Школу при Тов. „Просвіта". Також треба подякувати о. Гребенюкові за те, що за його ініціятивою заснувалось дівоче товариство під ім. Софії Галичко. Се товариство існує при товаристві „Просвіта" і числить около 30 членів. Згадане товариство гуртує у себе тих дівчат, які хочуть працювати на користь своєму народові. При нашій громаді існує рівнож Недільна Школа, до якої учащає богато дітей. За тих 16 місяців, від коли о. Гребенюк до нас приїхав, відотворилось кілька представлень і концертів як лише у Форт Вілліям, так і у Порт Артурі. Також вже відбувся другий бізар, який лишив дуже вдоволяючо як на теперішній час.

Наша громада як що року, так і цього святкувала храм нашої церкви — Успення Прес. Богородиці при участи поважного числа гостей, які прибули, щоби разом відсвяткувати сте велике свято. Промови на вечері виголосили слідуючі: о. Гребенюк, С. Пуляк і В. Григорець. Вечера відбувався у церковній салі, а забава в брижі місця у церковній салі, відбувся у салі Тов. „Просвіта". За старанними наших рукляних і працьовитих сестриць при церкві, а порозумінню їх о. Гребенюком, ми дістали від міста позволення на „тегаєй", а який продавали цвіти на вулицях міста, на удержання Недільної Школи. Належиться велика подяка нашим щирим сестрицям і дівчатам, котрі ночами не спали, а робили цвіти, щоби піддержати Недільну Школу. Рівнож належиться подяка о. Гребенюкові, що не мало таких находиться в сій справі. Щира подяка і честь належиться —кождому Тов. Софії Галичко, що не тільки робили цвіти, але і продавали цвіяй день-не улицях міста, як рівнож належиться подяка панові Ш. Галяновичу, що цілодневого дня також своїм автом, куди було потрібно. Рівнож і тим дякуємо, що жертвували від себе у той день, хто тільки міг. Дальше наше сестринство найпаче Собору Службу на третю помиральну суботу, у котру приїхало сп. Маєвайло. А вечером того дня уладували спільну вечерю, на котрій було поважне число членів і гостей. Під час вечері о. Гребенюк виголосив промову про те, яке значіння має така вечера, на яку ми вібшли.

З сего, що я описав, Шановні Читачі можуть довідатися, що наша громада у Форт Вілліяі робить. За ту роботу треба дати о. Гребенюкові, зарядові, як рівнож членам і прихильникам належите признання.

Наша громада дає певним темпом вперед, гуртує коло себе найсвідоміший елемент, який є сильний сього завдання. — Щоби ми осягнули свої завдання, свої цілі, нам треба пакнути любов, згоду і братерство, частійше сходитись, обдумувати і дискутувати, щоб дальше все краще провадити нашою церковною організацією. Не будемо тими сліпцями, що ті нічого не треба, як будемо тими, що чекають на чужу ласку. Не будемо тими, що перестали не тільки у Бога вірити, але і самі собі не вірять. А будьмо тими, що будуть добро, що належать всі коли церкви, що вірять, що в єдності сила, а тоді певно нас нічим розірвати не розіб.

На добро свідомости нашої громади, наш посильний слідуючі імена людей, які вложили на мої руки 26 доларів на дівочальний фонд Української Православної Церкви в Канаді:

По 2 дол.: А. Мокан, І. Бакн, Г. Шкалин, М. В. Четенюк, І. Мигулин.

По 1 дол.: І. Шапка, М. Сачун, К. Чеховий, С. Гунчак, А. Пилипюк, О. Шкапюк, М. Бекгер, Л. Кощинин, Гаячерин, Г. Иванстюк, Г. Войко.

По 50ц.: М. Микпак, Ю. Лигінський, С. Цибульський, Т. Крищук, К. Паламарюк, М. Коладин, І. Костюк, С. Сафронік, О. Ковко, Гриць Стецюк.

Александер Мокан.

ПОРЯДОК БОГОСЛУЖЕНЬ: о. Є. Гребенюк.

Січень

24 неділя. — Робіть.
31. неділя. — Богдан.

Printed in Winnipeg, Man.

ДЛЯ РІДНОЇ ЦЕРКВИ

НИКАЯ ОНА СВІТЛО ВАШЕ ПЕРЕД ЛЮДЬМИ, ЩОБ ВОНИ НАЧИЛИ ВАШІ ДОБРІ ДІЛА І ПРОСЛАВИЛИ ОТЦЯ ВАШОГО, ЩО НА НЕБІ.

(Мат. VI 16).

Збірка о. Т. А. Горбан:

І рит. Кущік, Смоленківік, Акта. $1.00
Вільям. Акта.

Іван Дребет 1.00
Мирон Осадчук .50
Петро Сенюкюк .25
М. Подулак .25

Васюл:

Георгій Фуштей 1.00
Параска Фуштей 1.00
В. Міхальчук, Дівнір. .50
Микола Віак, Гекдени. .25

Збірка о. Д. Кристюка:

Александер Ягольницький, Алекс 1.00
Гасс, Сесь.

О. Рудачек 1.00
В. Охітва 1.00
Іван Юстьянський 1.00
М. Ковальчук 1.00

Норвей, Сесх.

Т. Охітва 1.00
Пр. Охітва 1.00
Лм. Бобюк 1.00

Збірка о. Григорця.

Евінгз, Ман.

Степан Гаря 1.00
Федір Вейко 1.00
Василь Гаря .50
Василь Соломон .25
Василь Гродзік 1.00
Никола Дівнібда 2.00

Гадлз, Ман.

Петро Гущулик 1.00
Павло Дроздовик 1.00

Шортуайд, Мая.

Данило Тизьк 2.00
Андрій Коляда .75
Петро Гаврилюк .50

УВАГА! Збір з колекти на Різдвяний Фонд Української Православної Церкви в Канаді ще не зібрано. о. П. Мольничука в Аллорті просить друкувати у слідуючій числі.

Конспкторія Української Греко-Православної Церкви в Канаді.
Rt. Boronic, касір.
683 Anderson Ave., Winnipeg, Man.

ПОРЯДОК БОГОСЛУЖЕНЬ: о. А. Бернад.

Січень

24 неділя. — Роборін.
31 неділя. — Ігнатс.
Адреса:

Manst. Man.

ЦЕРКОВНИЙ УСТАВ НА 1931 РІК.

Січень.

24. Неділя по Просвітленню: Голос 1. Утр.: Євап. Із. XXI: 1—14. Літ. Ап. Ефесян IV. 7—13. Єванг. Матея IV. 23—17.

31. Неділя по Різ. Св. Дружб. — Голос 2. Утреня Євап Із. XXI: 15—25. Літ. Ап І Тимотея IV: 9—15. Єванг. Луки. XVII: 26—30.

Лютий.

7 Нед. 31. по Зіск. Св. Дружб. — Голос 3. Утр: Євап. Мат. XXVII: 16—20. Літ. Ап. І. Тимот: 1: 15—17. Єванг Луки XVIII: 35—43.

12. Пятниця. Трох Святителів: Утр: Єван: Івана X: 1—16 Літ. Ап: Жид. XIII. 17—21 Єван. Мат V: 14—19.

14. Нед. 32 по Зіск. Св. Дружб: Голос 4. Утр. Із. XX: 11—18; Літ. Ап. І Тим. IV: 9—15. Єванг. Луки. XIX: 1—10.

15. Понеділок. Стрітення Господня: Всеночне. Утр. Євап Луки II: 25—32. Літ: Ап. Жид. VII: 7—17; Єванг Луки II: 22—40.

ЦЕРКОВНИЙ КАЛЕНДАР НА 1931 РІК.

Січень, 1932.

16 С. Малахії

17 Н. Н. пер. Просв. Собор 70 ап.
18 П. Навч Богояв. Теоф.
19 В. Богоявлення Господнє
20 С. Св. Івана Хрестителя
21 Ч. Юрія, Евтихія
22 П. Полієвкта
23 С. Григорія Нис.

24 Н. Н. по Просв. Теод. В.
25 П. Мч. Татіяни
26 Мч. Ераіда, Страт.
27 С. ОО. в Сінаї.
28 Ч. Павла Т., Івана.
29 П Похв. ок. ср. Петра
30 С Антонія Вел.

31 Н. 80 Н. по С. Атан. І Кир. св.

Лютий.

1 П. Макарія вел.
2 В. † Євтимія Великого
3 С. Максима, Неоф.
4 Ч. Тимотея, Атанасія
5 П. Климента
6 С. Пр Ксенії

7 Н. 81 Н. по С. Григорія Бог.
8 П. Ксенофонта й жн.
9 В. † Пер. мощ. Іоана Золотоустого
10 С. Єфрема, Сир.
11 Ч. Ігнатія
12 П. Трох Святителів
13 С. Кира і Івана

14 Н. 82 Н. по С. Трифона м.
15 П. Стрітення Господня

ПОРЯДОК БОГОСЛУЖЕНЬ о. П. Макевського.

СІЧЕНЬ

7 Неділя — Толстой.
31 Неділя — Рова.

Шортуайд, Мая.

7 Неділя — Гардентон
12 Трьох Святителів — Толстой.
14 Неділя — Вейк.
18 Стрітення — Арбакка.
21 Неділя — Сельвін.
28 Неділя — Толстой.

Адреса: Толстой, Ман.

о. П. Зелерчинець.

24 нед. — Ісг Сагейр.
30 нед. — Полгар Парк.

ВІСТНИК
THE HERALD

Український Релігійний дво-тижневик в Канаді.

THE HERALD
Box 3584
WINNIPEG, MAN.

РІК IX. ВІННІПЕГ, МАН., 1-го ЛЮТОГО, 1932. WINNIPEG, MAN., FEB. 1st, 1932 ЧИСЛО [illegible]

ОФЕРТА ПРОДОВЖЕНА ДО КІНЦЯ МІСЯЦЯ ЛЮТОГО, 1932.

Щоби дати нагоду якнайбільшому числові в наших читачів і передплатників скористати з поданої оферти, ми продовжуємо її по кінець місяця лютого, 1932

Хто прише цьвірочну передплату на „Вістник" (в Канаді $1.50, а за границю $2.00), той отримає в премії гарний український стінний календар на рік 1932.

Хто прише $3.00 або більше залеглої передплати (поза вимогою $4.00 або більше), той також отримає згадану премію.

Хто зявиниь за передплату за рік 1931, а хоче дістати премію, той най вирівнає залеглість і вдодатку най прише передплату на рік 1932.

Є звичай з нагоди Різдвяних Свят і Нового року обмінюватися з приятелями і рідними дарунками. Коли отже маєте когось, кому хочете зробити такий дарунок, а хто ще не є передплатником „Вістника", то най Ваш дарунок буде в формі передплати на „Вістник". Прищліть отже передплату (в Канаді $1.50, поза Канадою $2.00) і ім'я того, кому маємо „Вістник" висилати, а ми зі свого боку зробимо ось що: 1) Вищлемо Вам в премії вище згаданий календар, 2) Повідомимо Вашого приятеля, що Ви запенумерували для нього „Вістник". 3) Поставимо його ім'я на листу передплатників і будемо висилати йому „Вістник" через цілий рік.

Хто не бажає календаря, той може вибрати собі один в тих обрадів, які є оголошені на 2-ій сторині сього числа.

АДМІНІСТРАЦІЯ „ВІСТНИКА"

300 ЛІТ МОГИЛЯНСЬКОЇ АКАДЕМІЇ В КИЇВІ.

Дня 12 січня, 1932, минуло 300 літ від хвилі, коли в 1632 році створено в Київі за почином архимандрита, а пізнійше митрополита Петра Могили, колегію, яка з часом стала духовною академією.

Академія повстала перед Богданом Хмельницьким, а відтак мала його щире підпертя і там учився між иншими і його син Юрій.

Серед чужих мов яких вчили в Академії, до 1765 року (отже 111 літ після злуки з Москвою) не вчили там зовсім російської мови. Се було тому, що російська мова до того часу була дуже слабо розвинута і Могилянська Академія давала учених до Москви, які навіть перенесли українську церковно-словянську мову (македонську).

Щойно при кінці 18 століття Росія запустила свої кігті в київську Могилянську Академію. Вони старалися її змосковщити, але се було дуже важко, бо не зважаючи на московську мову дух серед студентів панував український. І власне з тої Академії вийшло богато щирих українських патріотів нового часу.

За української влади Академія була стала цілком українською. Але большевики її скасували.

ЩЕ ЖЕРТВИ ЛЯЦЬКИХ ПОГРОМІВ В ГАЛИЧИНІ.

Старокраєві газети приносять вістку про смерть Андрія Литошинського, 32-літнього селянина з Дрогомишля

Покійний хворував тяжко від осени 1930 р., в наслідок побиття підчас „пацифікації", а смерть увільнила його від важкого терпіння.

Покійний осиротив трое дітей та лишив жінку і стареньку матір. Похорон відбувся при масовім участи народу з усіх околичних сіл.

ЧЕСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ВІДЗНАЧИВ ПРОФЕСУРА І. ОГІЄНКА.

Чеський університет в Берні тостановив надати українському вченому, професорові І. Огієнкови, степень доктора фільософії. Се має бути ознакою признання університетом великих заслуг проф. І. Огієнка перед наукою.

НОВИЙ ХОР КОШИЦЯ.

Славний дірігент Олександер Кошиць організує новий український хор в Ню Йорку. Сей хор буде виступати по всіх більших містах Америки.

ХОМИШИН ДБАЄ ПРО ПОЛЬСЬКЕ ВІЙСЬКО.

Український часопис „Новий Час" доносить:

Французький премієр, Ляваль, поручив висипгнувати французькому спортовому уряд. ові більшу суму грошей на будову 1,200 спортових стадіонів в цілій Франції. А у нас?

Станиславський владика Хомишин дбає також про „фізичне виховання молоді". Останніми днями жертвував владика 5 морґів поля на стадіон, дає станиславському „пшеспособенію войсковому". Зате наші кліри мусять сплатити по загумінках.

ПО 20 ЛІТАХ СЛІПОТИ ПРОЗРІЛА.

В одній французькій місцевости біля Ліону трапився недавно випадок, що була дуже великою сенсацією для лікарів. В Свангінен мешкає старушка, що тому 20 літ осліпла й всі старання навіть найкращих окулістів, щоби старушку вилічити зі сліпоти, були безуспішні. Як нагло одного дня старушка прозріла без нінкої лікарської помочі. Ся подія зробила на мешканців Сантцієну велике враження. Як бачимо, то правдою є, що „на землі й на небі трапляються іноді події, які не снилися навіть фільософам".

ВИВЕЗЛИ ЕПИСТ З МЕКСИКИ.

Католицького ел... в — Франціско Орозко менес арештовано в Гвадал... а. Посадили його на літак вивезли на американську границю, висадили і сказали: „Забирайся! Тебе в Мексику не треба!"

Його були прогнали з Мексики 1917 року ,а відтак 1926 року, а тепер вже третий раз.

ПРОГАНЯЮТЬ ЄЗУЇТІВ З ЕСПАНІЇ.

Президент Еспанії, Замора, підписав указ, силою якої розвязується орден Єзуїтів, а майно його забирається на власність держави. Майно Єзуїтів оцінили на 30 мілюнів. Крім сего Єзуїти мають цінних паперів на 70 мілюнів доларів. Але ці папери не записані на орден Єзуїтів, тому еспанський уряд не може їх сконфіскувати.

ВБИВСТВО СВЯЩЕНИКА.

У селі Ферескулі, повіт Косів, на румунській границі, невідомі опришки вбили місцевого пароха Степана Антимовича і забрали 20 тисяч злотих, які були при ньому на будову церкви. Антимович сидів в парохіяльній канцелярії, коли увійшли бандити і завдали йому три смертельні удари топором в голову. Важко раненій прожив ще вісім днів, одначе не мав змоги сказати нічого про напад.

НЕ БРЕШИ, БО БУДЕШ ХОРИЙ.

Комісар здоровля в Мілвокі, доктор Келер, сказав в виклді перед молодию, що брехати і клясти шкодить здоровлю. Людина, що говорить неправду, або клене, попадає в непривдне напруження, яке може викликати забурення в травленню, туберкульозу й инші недуги.

І ПРОШАКІВ ТРЕБА БЕРЕГ...

В Лодзі до хати 50-літньої Черникової застукала прошачка. Коли Черникова давала прошачці гроші, са молотком вдарила Черникову вголову, а потім пожем пробила шию.

Коли вже прошачка з нагородженим добром хотіла вийти, надійшла дочка Черникової, задержала прошачку та передала її поліції

АДРЕСА КОНСИСТОРІЇ.

Листи до Консисторії треба надсилати на руки голови Консисторії, протоерея С. В. Савчука, на адресу:

Rev. S. W. Sawchuk
470 Andrews St.
Winnipeg, Man.

ДО ІСТОРІЇ РОЗВОЮ УКРАТН-СЬКОЇ ГРЕКО-ПРАВОСЛАВНОЇ ЦЕРКВИ В КАНАДІ.

СПРАВА ЦЕРКОВНОГО ЧАРТЕРУ НА ПРОВІНЦІЮ КВЕБЕК.

(Докінчення).

Перейшовши комісію нищої палати послів, наш законопроект вже не стрічав поважної опозиції, хоч і був предметом досить основної дискусії так в нищій палаті послів, як і в комісії вищої палати. Ті вислів в самій вищій палаті послів В наслідок сих дискусій було зроблено навіть нарУ малих змін в законопроекті, які однак були зроблені тільки для того, щоби задоволити певні легальні вимоги — і змісту законопроекту нічим не змінили.

Перейшовши повисше описану процедуру, законопроект був підписаний губернатором провінції Квебек, і з тим став законом. Що-ж відносилося до монтреальської громади, то не треба було проголошувати в часописах через три місяці, що Українська Православна Церква отримала провінціяльний чартер на Квебек і вже по тім громада св. Софії в Монтреалі отримала право провадити метрики хрестів, слюбів і похоронів та видавати провадити свою роботу, як узаконена парафія.

Ось така в коротці історія боротьби Української Православної Церкви в Канаді за її правне істнування в провінції Квебек. В ній подано тільки важнійші фази з тої боротьби, бо на дрібні переживалось богато більше, як тут описано. Ми, приміром, не дотикались справи фінансової — скільки грошей те все коштувало, як тяжко було ті гроші на час роздобути, який великий тягар в сім зглядні понесла не тільки ціла наша організація, але також монтреальська громада та деякі одиниці. Не застановлялись докладнійше і над тим, скільки журби та душевного терпіння довелось декому зазнати не тільки через самі клопоти, які були з справою пов'язані, а ще більше через неевність результату: чим те все скінчиться? А як скінчиться невдачою — то що тоді? Чи знайдуться в нас грошеві засоби і душевна сила пробувати третій раз? А також: Коли-б католицькому церковним властим вдалося шкодити нам другий раз, то що стоялоб їм на дорозі пошкодити і третий раз і четвертий?

Не спинялись ми в сім описі також над тим, яким радісним, яким повним віри і надії на будуче був дня монтреальської громади Великдень 1931 року: бо того дня члени громади вперше довідались з уст свого пароха про те, що чартер остаточно отримано та що їх громаді вже не грозить небезпека, яка грозила від самого початку її істнування та спинила її розвій. Все се входить в історію монтреальської громади, і треба сподіватися, що буде громадою як слід зареклодоване та збереження для майбутнього вжитку. До історії громади належить також та некристиянська робота, яку провадили проти православних Українців греко-католицький священик в Монтреалі. В своїм поході проти православних він не вибирав в способах, придержуючися тої вигідної для катрлика засади, що „ціль освячує средства". Се все православні Українці в Монтреалі повинні занамятати не зі злоби, ані не для того, щоби, борони Боже, в такий самий спосіб відноситися супроти католиків, а для того, щоби памятати, яких нечесних та некристиянських способів боротьби вживають проти нашого народу його відвічні вороги — Рим та Польща.

Не згадували ми також обширнійше і про те, в який спосіб шкодив нам монтреальський русский батюшка. Він поширював про нас стару байку „некомпетентности" та запевнив урядові круги, що він та його церква є вповні компетентні обслуговувати православних Українців і тому для них окремої церкви не треба. Такий „аргумент" проти Української Православної Церкви він висловив навіть в телеграмі до премієра Тешеро саме перед тим, як мала відбутися перша дискусія над нашим законопроектом в присутности наших представників. Ту телеграму премієр Тешеро передав нашим представникам через посла Смарта.

Повторяємо, богато ще дечого не порушено в повисшім описі, — або тому, що переочилось, або тому, що не сила ще всього говорити, — але й те, що сказано, — дасть читачеві ясний образ з того, скільки нашій Церкві прийшлося пережити, скільки трудів і коштів перенести, щоби вибороти те, що після справедливости й від разу належалося. А все се маємо завдячити римо-католицькій церкві, зглядно деяким в її дичів, які всіх сил доложили, перед нічим не спинялися, щоби тільки перешкодити Українській Православній Церкві здобути собі горожанство в провінції Квебек. Вони пішли так далеко, що устами о. Жана, а може й ще кого, представляли нас як комуністів, а Українську Православну Церкву як комуністичну організацію. Дальше в своїй ненависти до нас вони ніти не могли. І сего ми Україні — не тільки православні, але й греко-католики — не сміємо ніколи забути. Се нам показує, яких підлих способів вороги укр народу вживають в поході проти нього. Вони не спиняються ні перед чим, вони не цураються навіть найбільш гнебних средств, щоби тільки дійти до своєї цілі. І тому римські слуги не побоялися ні Бога, ні людей і преспокійно завидали Українській Православній Церкві комунізм, хоч добре знали, що їх заявди цілковито безпідставні, що вони — найчорнійша лож.

Ми дальше переконалися, що похід проти Української Православної Церкви з боку її противників не устає ані на хвильку. Він не мусить бути голосний, ми можемо його на перший погляд не добачити, але се ще не значить, що його нема. Вороги знають вартість тихої скритої акції і вони її проводять. Дальше — вони йдуть проти нас спільним фронтом. Ніхто не скаже, щоби католицька церква відносилася з пошаною чи любовію до російської православної церкви. Але помимо свого католицькі ксьондзи дуже часто радять Українцям, що коли вони хочуть бути православними, так хай же йдуть до російської православної церкви, тільки не до української. Чому? Чи тому, що може католицька церква російське православіе вважає, а українське ні? Ні, не тому. Вона жадного православія не визнає. Але вона чує, що російське православіе розбиває українську єдність, вбиває в його вірних національну свідомість, полегшує їх душевно. А се Римові як і всім нашим ворогам, на руку. Бо чим більше український нарід буде розбитий, чим більше буде поділений, тим легше буде чужим над ним панувати. І тому ми через бачимо, як римо-католицька, російська та навіть протестантська церкви йдуть проти нас разом, спільним фронтом, немов би вони не знали які собі ближні. І в тім випадку вони справді собі близькі: їх зближає спільний інтерес — перемоги спільного противника, який загороджує їм дорогу до дальшого душевного поневолення українського загалу в Канаді. А тим спільним для них противником є власне Українська Православна Церква.

Се, що вороги наші лучаться з собою проти нас, нас не лякає. Противно, воно додає нам відваги боротися проти них, бо запевнює нас, що ми на слушній дорозі, що наша робота є немила та небезпечна для ворогів. А раз вона небезпечна для ворогів, то корисна і повстрібна для нас, отже ми сміло й отверто продовжаємо її, не зважаючи на жадні перешкоди з боку наших противників.

Ми свято віримо, що наші труди увінчаються успіхом і що прийде час, коли український нарід скине з себе всякі признаки чужого поневолення так душевного, як і політичного, і зажне своїм власним життям Богові на славу, а собі на честь і користь.

С.В.С.

КОЛИ МАЄШ ЛІПШЕ — ТАК ПРОШУ.

Один атеїст післав молодому чоловікові пачку проти-релігійної літератури з припорученням все те перечитати і поділитися зі Святим Письмом. На се молодий чоловік відповів атеїстові так:

„Добродію, — Коли у вас є щось більшого від Нагорної Проповіді, чи від Притчі про Блудного Сина, чи Милосердного Самарянина, або коли у вас є моральні засади ліпші від Десять Заповідей Божих, або щось більше взнесеного та кращого, як 23 псалом Давида, або загально сказавши, все, що дає більше світла на будучину і дасть мені Отця більше милосерного, чим дає мені Новий Завіт, так прошу прислати."

ОБОВЯЗОК.

Казав одного разу один: „Я ненавиджу слова „обовязок". Я наслухався його ціле своє життя і був би щасливий, коб ми ніколи більше його не чув". Чому так? Бо для чього „обовязок" означало щось таке, що наложували на нього другі, без його згоди. Але правдивий обовязок не є те, що на нас другі накладають, а те, що ми накладемо на себе самі з власної волі. І як такий — обовязок в правдивій його природі не може бути немилим, осоружним.

ОБРАЗИ! ОБРАЗИ!

Маємо такі образи на продаж:

1. Ісус Христос з терновім вінці.
2. Тайна Вечеря.
3. Пресвята Тройця.
4. Матір Божа безпастанної помочі.
5. Св. Апостол Петро.
6. Св. Апостол Павло
7. Св. Архангел Михаїл.
8. Гр. б. Ісуса Христа.
9. Гр. б. Пречистої Д. ви Марії.
10. Св. о. Николай.
11. Свята Родина.
12. Матір Божа терпляча.
13. Свята Анна з маленьким Марією.
14. Ісус Христос в Оливнім Городі.

Величина образів 15½ через 20 цалів

Образи виконані в дуже гарних кольорах і на добрім папері.

Ціни:

Один образ, з пересилкою 40ц.
Два образи, з пересилкою 75ц.
Три образи, з пересилкою 1.00
Пять образів, з пересилкою 1.50
Десять образів, з пересилкою 2.75

Замовлення і гроші слати на адресу:

Consistory of the Ukrainian Greek-Orthodox Church of Canada,
479 Andrews St. — Winnipeg, Man.

ПОХОДЖЕННЯ ЕПИСКОПАТУ

в звязку з питанням про благодатність Ієрархії Української Православної Автокефальної Церкви.

(Продовження).

Нарешті, захоплена централістичними тенденціями ієрархія почала працювати над створенням одної найвищої інстанції, яка обєднувала би всіх патріярхів, — стремліла поставити голову цілої Вселенської Церкви. Ці заміри виступили зараз же, як тільки організувалися патріярхати, — в ускорому разі вже під кінець IV століття. Але фатальною перешкодою сьому стало суперництво між двома тодішніми політичними центрами — Римом і Константинополем, які претендували на значіння церковного осередка; при тому Рим покликався на блискучу традицію свого минулого, на сфальшовані передання і такі-ж документи (Правила І Вселенського Собору, Псевдо-Ісидорові декреталії; donatio Constantini), а Константинополь — на свою фактичну ролю і силу.

Не місце тут спинятись на теорії папістів, які доводять, що епископові Римському належало головування над цілою Вселенською Церквою, почавши ще від Апостола Петра. Зазначимо тільки, що права патріярха Заходу признав за епископом Риму Сердикійський Собор 343 року (пр. 3—5), доказуючи текстом постанови, що до того часу такого права за ним формально не не було ствердженого. Претенсію на головування виразно заявив папа Целестин (422—432 рр.), опираючись на постанову І Вселенського Собору, за яку він вважав питовані правила Сердикійського Собору, — але себ святитель зустрівся такий опір і таку відповідь Картагенського Собору, що безпідставність його претенсій не може підлягати сумнівам (канонічне послання Африканського Собору до Целестина).

У Константинополі папістичні тенденція зявилася дещо пізнійше, ніж у Римі. Доперва на початку VI століття Константинопольський епископ присвоює собі титул „Вселенського Патріярха", коли один із скликаних патріярхом Іованом Каппадокійцем Соборів 4-й — від підлеглих йому епископів, подякує йому свої укази, назвав його „найсвятійшим і найблаженійшим отцем отців архиепископом і вселенським патріярхом". А в Епанагозі — памятникові IX століття (складеному, як думають, при участи патріярха Фотія) — вселенському патріярхові вже просто надається право доглядну і суду в усіх иншим патріярхатах (про Епанагогу див. проф Соколовського. Византійский Временник вид. при Академії Наук. т. І вип. 1. СПБ. 1894).

Врешті решт ся боротьба між Римом і Константинополем розгорілася на довший час: усі спроби зліквідувати її чохи установлення (на Соборі Константинопольському 879 р. чи т. зв. VIII Вселенському) паритету між обома сими епископами — залишилися без успіху. Сьмічилося, як відомо, поділом Церкви. Пізнійше упадок християнського Константинополя зрівнював усі надії на те, що його епископ стане зверхником усього православного світу. Одначе, не зважаючи на всю мізерність свого положення, патріярх Константинопольский не й досі в теорії визнає себе „Вселенським" та силкується претендувати на головування в Православній Церкві. На ділі се тільки абстрактне гасло поноть і бездадія у церковнім житті, як доводять приклади передачі Київської Митрополії під зверхність патріярхату Московського 1687 р., або затвердження автокефалії Православної Церкви в Польщі 1925 р.

Основні висновки.

Наведена вище історія розвитку епископської установи приводить нас до слідуючих головних тверджень, проти яких може виступати хіба тільки той, для кого церковна історія і документально стверджені факти не мають обовязуючого значіння.

І. Богоустановлене через Апостолів ієрархічне служення в Церкві складалося з двох станів: низшого, помічничого чи дїяконського, і вищого, начальницького чи епископського, званого однаково пресвитерським. Ці два стани надслідовано Христіянською Церквою від Апостолів; тільки вони догматично нас обовязують, бо з утратою їх (або одного з них) втрачується і характер Православно-Христіянської Церковної Організації, заповіданий апостолами Другий з тих двох станів є повновладним наступником апостольського служення і носієм благодатних дарувань.

ІІ Розвій і ускладнення церковного життя, рїжні географічно-історичні умови істнування Церкви породили силу рїзноманітних відмін (модифікацій) другого ступня ієрархії, — зокрема: пресвітерство в тісній шому значінню слова, ігуменство, архимандритство, епископство, архиепископство, митрополитство та патріярше ство, а в Західній Церкві ще й папство. **Але по своїй внутрішній, благодатній і догматичній суті всі ці форми є одно й цілковито рівні помиж собою,** так що в сьому відношенні пресвитер — настоятель самої убогої сільської парафії — нічим не нижший від святителя Царгороду чи Риму, одобрених золотими мітрами і тіарами. **Всі вони є тільки рїжні ефекти чи прояви одного служіння, наділені лише неоднаковими зовнішніми правами** — ширшими чи вузшими — і відповідно до тих неоднакових адміністраційно-формальних прав прибрані і неоднаковим авторітетом і пошаною.

ІІІ Всі відмінні форми пресвитерського служіння зявилися пізнійше; первісна Церква Христова їх не знала; створення їх обусловлене було почасти волею Церкви (пресвитерство, епископство, митрополитство), почасти силою окрємих її чинників — духовної або цивільної влади (патріярше ство, папство). **Через те вони істнуватимуть лише доти, доки в них буде потреба, або — доки житимуть ті сили, що викликали їх до життя.** В той час як два первісні ступні священства (дїяконство і пресвитерство) мають для нас догматично-обовязуючу силу й повістачують на віки незмінними, — навпаки, рїжні форми пресвитерства мають значіння умовне і змінне. **Церква Христова нічого не стратила-б у своїй благодатній суті, коли вона під впливом певних змін історичного життя повернула до первісного стану, коли епископ нічим не відрізнявся від пресвитера, а пресвитер — від епископа. Се було-б тільки відновленим двох основних ієрархічних ступнів в їх давнійшому вигляді. Се був би тільки поворот до того стану і тих умов, в яких жила й зросталася по-апостольська Церква у перші віки христіянства.**

(Докінчення буде).

ХРИСТІЯНЕ В КИТАЙСЬКІМ ПРАВИТЕЛЬСТВІ.

Богато з членів теперішнього правительства Китаю є христіянами і більшість з них покінчили свої студії в місійних школах і колегіях.

Франко і Унїятське Духовенство.

В нас вже нераз писалося про те, як унїятське духовенство, вірне Римові, відноситься до українських справ, а з окреме до памяти наших великих людей Шевченка, Франка і др. Поминаючи наводимо уривок з статті „Анатема", яка появилася в перемиськім „Українськім Голосі", з дня 19 січня, 1932 р.:

Задумав один громадянин у Сяноці уладити при допомозі товариств свято у 15 літні рокодини смерти Франка. Почав робити заходи коло влаштування того свята, та — свято треба буде відсвятковати хіба може на селі. Сяніцький упор не бере участи в тому святі, бо всі „духовні отці" відмовилися співати у хорі, хоч звичайно в тому хорі співають. Відмовилися, бо то свято в честь Франка. Певно що Духові Великого Покійника подобається краще, як свято відбудеться на селі, селянськими силами.

Але хай нікто потому не дивується, що в нас зникнуть православіе, що громади гуртом покидають унію, що в часі виборів на комунїстичні лісті пале в Ордехівці 324, в Сяніку 146, в Костарівцях 128, в Сторожках 127, в добрій 179 голосів, що народ від туховенства відсувається Не поникають тільки радикальний, чи навіть сотрябський часопис, як один такий (назвім делікатно) немудрий крок.

Геніяльні письменники Польщі то Міцкевіч та Словацкі. Тому нікто не заперечить

А той Міцкевіч писав: Так, пішта на ворога, з Богом, а нїколи і без Бога!"

А Словацкі писав: Лучше! Загуба твоя в Римі!"

Тлінні останки й одного й другого перенесли із великими почестями в сучасности найвизшого польського духовенства із чужини в рідний край

І людей, що колись на них анатеми кидали і сліду не стало з гробів Словацкого та Міцкевіча нарить над духовим життям Польщі

А в нас? Зі кілька тих загине слід Франкової могили, а нині — над його памятю чорний ворон кряче анатему.

МАЛОВАЖНА СПРАВА.

Недавно тому в Г ли зявилися великий, дорогий хрест при чому страшило життя кількох людей, як рїзно-ж властителі будь-чого не хотіли по величному шкоду Комісія приїхала для того, щоби розслідити причини такої катастрофи, узнала, що бічний хрестовий священства (дїяконство і пресвитерство) мають для нас догматично-обовязуючу силу й повістачують на віки незмінними, — навпаки, рїжні форми пресвитерства мають значіння умовне і змінне. **Церква Христова нічого не стратила-б у своїй благодатній суті, коли вона під впливом певних змін історичного життя повернула до первісного стану, коли епископ нічим не відрізнявся від пресвитера, а пресвитер — від епископа. Се було-б тільки відновленим двох основних ієрархічних ступнів в їх давнійшому вигляді. Се був би тільки поворот до того стану і тих умов, в яких жила й зростала по-апостольська Церква у перші віки христіянства.**

(Докінчення буде).

„ДНІПРО"

орган Української Православної Церкви в Злучених Державах,
виходить 1 і 15 кожного місяця і
який коштує на рік $2.50.

Передплату висилати на адресу:

"DNIPRO"
1851 Germantown Ave., Philadelphia Pa.
U.S.A.

„ВІСТНИК"
Релігійний часопис для Українців в Канаді
Виходить Тго і 15-го кожного місяця.
Видає Українська Православна Видавнича Спілка.
Передплата: В Канаді — $1.50 на рік.
За границю — $2.00 на рік.

THE HERALD
Published semimonthly by the
Ukrainian Orthodox Publishing Company
Subscription per annum:
In Canada — $1.50. — Foreign — $2.00.

Адресувати: — Address:
The HERALD, Box 3684, WINNIPEG, MAN.

БЕЗ РІЖНИЦІ ПОГЛЯДІВ.

Заклики до загальної народної тісної злуки виглядають звичайно так: „Єднаймося без різниці поглядів релігійних..." Деколи додається ще погляди політичні, але на першім місці завсіди мусить „релігійні погляди" стоятн.

Висувається таке правило:

- Є в життю справи, через які люде не годяться між собою, отже треба ті справи з життя виключити, а між людьми настане братня згода.

А перший практичний висновок роблять люде такий:

— Через релігійні різниці було і є на світі богато спорів між людьми, отже треба Релігію знищити, а тоді всі люде поєднаються.

Однакож і правило і висновок неровзумні.

Людські спори і всяка людська боротьба провадилася за великої ваги справи. За великі вартости. За такі вартости, що люде ставляють їх нераз вище самого свого життя, а не то вище згоди.

І самі людські „погляди", се розумінця тих великих вартостей. Се свідомість їх посідання. Погляди, се те саме, що ідеїність, Принципи, Закон, Віра, Бажання, Системи, Святощі, Цілі, Стремління. Культурне майно. Хіба-ж можна казати, щоби люде все те закинули, як безвартне, а на його місце будуть мати голу згоду?... Згоду безідейних людей?

Через різницю релігійних поглядів люде сперечаються. І сперечаються. Але з того цілком не виходить, що Релігія безвартна.

Люде сперечаються за людську гідність, коли хтось її нівечить, але з того не виходить, що людська гідність річ маловажна.

Люде сперечаються за свої родинні імена. За родинну честь. За матеріяльні вартости. За право на свобідне життя. За своє землю. За свою державу. Люде сперечаються за самих себе, коли один хоче поневолити другого, а той не дається.

Та хіба-ж можна казати, що все те річи маловажні і треба людям їх зречися, а зараз настане свята згода? Люде сперечаються якраз за те, що для них важне, що їм потрібне, що дає їм силу, повагу. вдоволення, а не за те, що не має для них вікопого значіння (поминувши спори, що повстають з простої дурноти — не з свідомости).

Позбутися поглядів релігійних, а зараз прийде свята згода. Так кажуть. Але чому не ідіти дальше і не сказати:

— Є політичні партії і групи. Всі вони мають свої партійні Програми, а ті Програми, се їх „політичні погляди". І через те, що кожда партія має окрему Програму, провадиться партійна боротьба. Тому всі партії повинні свої Програми повикидати, стати безпрограмовими, а між партіями настане свята згода. Нехай кожда партія огодосить, що партійна політика, яка в програмі міститься, се „особиста справа кождого чоловіка", а всі партійні спори одного дня скінчаться.

Ніхто розумний так не каже. Подібного навіть не подумає. Бо се не буде би розвязка справи.

На подібний лад голосять свої проповіди інтернаціоналісти. Вони кажуть:

— Тому, що люде поділені на народи, є спори, війни, кровопролиття. Отже треба понищити народи, поробивши людські культурні звязки, зробити в усіх народів одну всесвітну череду, а на світі наступить рай. Ніхто не буде тоді нічого свого мати, отже не буде за що спорів проводити.

Ціла трудність в тім, що люде провадять боротьбу за право посідання. За те, що мають і хочуть мати. І як довго вони щобудь мають, так довго вони чують себе гіднішими людьми; а хто нічого не має і не може мати, той стоїть на нижчих безпомічного жебрака, який жне чужою ласкою і гине в голоду серед дороги.

Одинокою розвязкою в людських спорах може бути — вищза ідеїність, вищий розум. Мала ідеїність мусить уступати перед більшою; менший розум мусить переродитися в вищий; над меншою свідомістю мусить запанувати свідомість більша.

І так — оскільки більше люде піднесуться по степенях свідомости, остільки ближше будуть вони до своєї цілі. Коли збогатять в сотеро свій розум, то при повнім посіданню життєвих вартостей в сотеро зменшаться людські непорозуміння.

Се буде одинока розвязка.

Лист Старого Жида до Сталіна.

В російській емігрантській пресі зявився лист неназваного старого Жида до Сталіна в обороні „переслідуваного Бога". Той лист ніби то мандрує у відстоях по Радянщині, а в останньому часі вереконував за кордон. Може він був оригінальний, може бути збірним фабрикатом чи фальсифікатом, але без сумніву — зроджений на підкладі протирелігійної боротьби й робить він сильне вражіння

Сей дійсний чи мітичний старий Жид каже:

„І ось — 30 літ не був я в синагозі, а тепер ходжу до осинагоги. Почав я туди ходити, коли від наших Жидів у тій частині міста, в якій живу, відібрано синагогу. То мав бути клюб для жидівських робітників, але виявилося, що клюбу не можна там помістити. Отже, порубано стелю і підлогу на дрова, а в стінах улаштовано обору для худоби. І коли того гоколна ці моїх очах наша влада, товаришу Сталіне, я, непіручний безбожник, пішов від хати до хати, кажучи: „Жиди, мусите себе шанувати, зберім гроші на нову синагогу". І ми зібрали гроші і маємо тепер нову синагогу, і я ходжу до неї. І коли 16-літні хлопці питають мене про Бога, я їм кажу: почитайте християнського. Почитайте магометанського Бога. Можете вірити або не вірити, але „переслідуваного Бога треба почитати".

„Маю богато знайомих Росіян, які не вірять, які до церкви не ходили і свого Бога не шанували. Але тепер ходять, як я ходжу до синагоги, дають на церкви гроші, виявляють пошану своїм духовникам.... Инакше не може бути."

ДОБРІ ЛЮДИ.

Добрими людьми звуть звичайно тих, що зла не роблять, нікого не скривдять, нікого не зачеплять, лихого слова нікому не скажуть і все терпеливо зносять, що їм лихого хто заподіє. Кажуть: се добрі люде!

Однакож Життя каже, що вони не добрі

Добрі люде, се люде думаючі, діяльні. Ті, що богато працюють для загального добра, дають, загальним добром журяться, оберігають його, піддержують, будують.

Перші — се мертві люде. Не роблять зла, та і добра не роблять. За життя мертвими доживають віку.

Другі — се люде живі. Вони думають, працюють, дають, журяться, виробляють плани, гонять других до роботи Се добрі люде!

Будь в нас богато тих дійсно добрих, в кожда наша справа стояла би добре і давала би силу всьому народньому життю

Недавні ще часи, коли Евген Чикаленко та Василь Симиренко давали десятки тисяч на піддержання народньої роботи. І ті гроші перемінялись в на родну свідомість, в народну силу.

Кілько давали два богаті Українці тільки може дати цілий український загал при дійсній щирости — може зложити річно десятки тисяч, і ніхто не від чув би жадного тягару. Тай робота ветика робилаєбо, що підносила-б силу значіння того-ж загалу і всього народу

Пригадуються великі слова поета:

Жадних валів, жадних мурів...
Сам собою кождий будь!
Твердь найтвердша серед бурі —
Се залізна, мужня грудь.
Хочете не в ярмах жити —
Нуже в полє! В блиску зброй!
Кождий жінка — Амазонка!...
Кождий хлопчик — будь Герой!

Амазонки, се рід жінок в старинних оповіданнях, що були великими воєнними чками.

Таких потребує наш народ нині. Амазонок і Героїв. Гідних жінок і гідних мущин! Відважних, щирих душ і чистих характерів.

Будуть такі, то і „Вістник" зробить велику роботу. Стане світлом для не ярих; розумом для немудрих; відрадою для стомлених; надією для опущених; голосом взивання для блукаючих і розсіяних.

Бо в нім буде тоді збиратися щира праця і добра воля широкого свідомого і здільного загалу. Його голос буде голосом всякої громади добрих людей І такий голос почують далеко і широко по світі Сини і Дочки Українського Народу.

МОЛИТВА.

О, Боже мій, дай мені сили
Життя своє чесно прожити,
Дай сили весь вік до могили
Боротись, терпіти, любити.

За край свій, сльозами политий,
Всю душу, весь розум віддати,
Свій народ в кайдани забитий,
Від мертвого сну підбивати.

Дай сили надій не губити
І міцно свій прапор тримати
За правду і волю життя положити
І сліз нечеснлля не знати.

Дай сил, о, Боже! всі муки,
Весь сум свій від світу ховати
І в чорній хвилинн розпуки
Дай сили спокійно страдати.

Н. Водошка.

МИЛОСЕРДЯ БОЖЕ.

Одного разу Ісус Христос, навчаючи про милосердя Боже, сказав притчу про одного царя і його слугу. А іменно, що один слуга зявився цареві десять тисяч талентів, а коли не міг віддати довгу, то цар за се хотів продати його і його жінку і дітей в неволю, а гроші за них оберпути собі за довг, але слуга просив його так дуже дарувати йому його довг, що цар вкінці змилосердився над ним і вчинив його просьбу. Коли слуга вийшов втішний від царя, він стрітив свого приятеля, який був винен йому сотню денарів, отже кримув до нього: „Віддай мені мої гроші, а ні, то я жину тебе і твою жінку і твоїх дітей до вязниці і не випущу, аж доки не віддаш мені грошей". Його приятель просив його, щоби змилосердився над ним, але той навіть не хотів слухати.

Коли-ж цар довідався про се, закликав до себе свого немилосерного слугу і сказав: „Ти слуго нечесний! Я дарував тобі весь довг, який ти був мені винен; чи не слід тобі було помилувати товариша твого, як я тебе помилував?" І казав тоді цар вкинути слугу того до вязниці, аж доки він не віддасть свій довг (Матт. XVIII: 23-34). Сказавши сю притчу, Ісус Христос промовив: „Так і Отець мій небесний буде робити з вами, коли не будете прощати провин ближньому вашому".

Ся притча містить у собі немало втішного для нас усіх: в особі того царя в притчі, що дарує свойому слузі весь його великий довг, Спаситель зображає Небесного Отця, що ласкаво перебачає нам усі наші гріхи, які-б великі вони не були, коли ми щиро в них каємося. Але ся сама евангелія одночасно й остерігає нас, указуючи, що той самий цар, що так ласкаво дарує великий довг, суворо карає того, хто сам не має милосердя до свого довжника. Таким чином ся притча навчає нас, що милосердя Боже, будучи само з себе великим, одначе, в залежности від поведінки людини, має свої границі.

Дійсно, ласка Божа безмежна, бо Господь завжди є готовий простити гріхи всіх грішників, як би довго, тяжко й часто не грішили вони. Отак Господь против навіть розбійникові на хресті, який протягом довгих літ доконав численних злочинів

Крім сього, Бог прощає швидко, не так, як люде. Ми ображаємося дуже легко й швидко. Ми маємо великий нахил до гніву, але до перебачення ми тяжкі й неквапливі. Хоча той, що скривдить нас, не раз щиро кається й з покорою просить перебачення, ми йдемо йому назустріч неохоче й нешвидко. Зовсім инакше ставиться до нас Господь Бог. Святий Іван Золотоустий каже про се дуже гарно: „Візьми іскру й кинь її в безмежне море, — вона зараз згасне. Так само буває й з гріхом, коли ти його щирим покаянням і скрухою кинеш в безмежне море Божого милосердя".

Бог перебачає нам охоче, з радістю. Не так, як люде. Коли ми врешті й схиляємося перебачити нашому ближньому, то робимо се звичайно не радо. Разу-раз ми випоминаємо йому, як тяжко він нас скривдив. І якому инакше ставиться до нас Господь. Він прощає нам з такою радістю, неначе-б Він один мав від сього користь. Се зворушливо змалював нам Спаситель у притчі про блудного сина.

Нарешті, Бог прощає цілковито. Ми сього не вимемо. Ми хоч і перебачаємо, але вже не довіряємо тому, хто нас скривдив, буваємо з ним обережними й стриманими. Бог є для грішників инакший. Про минулі гріхи наші, коли ми р ними щиро покаємось, Він більше не памятає й поводиться з нами так, як бо ми завжди були найслухняніїшими Його дітьми.

Отже, ласка Божа до грішників — величезна. Памятаючи се, грішники повинні старатися не ображати більше так ласкавого й милосердого Бога й тим більше, що се милосердя Боже, коли грішник ним довго зловживає, може мати для нього свій край.

Особливо-ж ми не повинні забувати, що Боже милосердя має свої межі напрямні нашого життя. Як скінчилося наше земне життя, то настає для нас ніч, коли вже нікто не може робити (Іван IX: 4). Коли ми вирємо, то повинні будемо явитися на суд, який вирішить нашу долю в залежности від того, що доброго чи злого ми зробили в житгю (Кор. V: 10). Тоді минув вже час сівби, а настав час жнив. Тоді вже нема часу на каяння й навернення, тоді настає час вічної розплати. Коли відійшов у вічність грішник без покаяння й перебачення, тоді нема для нього вже жадного милосердя: він згинув на віки. Яку-б він скруху не мав і як би не каявся в пеклі, Ісус Христос промовив: „Так і Отець мій небесний буде робити з вами, коли не будете прощати провин ближньому вашому".

Ся думка повинна нас змушувати, коли ми впадемо в гріх, як найшвидше примиритися з Богом і відбути щиру спо відь. Ми-ж не знаємо, коли прийде час нашої смерти, — можливо, що ще не цвинтько, але може бути, що вже сього року, сього місяця, а може ще й сього дня Амінь.

ЧИ НЕ ТАК І МИ РОБИМО?

В одній селі жив один бідак, якого всі уважали за умово хорого. Його верхня одяг була покрита латками рїжних кольорів і рїжної величини. Коли його питали, що ті латки означають, то він казав: Вони представляють гріхи всіх моїх знакомих. Ось ся латка представляє такий то гріх такого то чоловіка, а ся того другого, а ся третього. І так він міг пояснити „значіння" кождої латки.

А що представляє та малесенька латка на плечах? — питали його цікаві.

Вона представляє мій власний гріх. Але я його не бачу!

Чи не поводимося і ми так супроти наших ближніх, як той умово хорий? Ми бачимо гріхи наших ближніх і ще побільшуємо їх, але в той сам час зменшуємо до непізнання наші власні провини і навіть не хочемо їх бачити

ДО КОГО АПЕЛЮЄ РОСІЙСЬКА ЦЕРКВА.

В Торонто є російська православна церква, парохом якої є галицький канцп. З нагоди Різдва згаданий батюшка розіслав на відомі українські адреси запрошення, прибуті до його церкви на Богослужения. В згаданім запрошенню між иншим говориться так:

„Одна тільки Православна церква на ціле Торонто, і то на пів пороженна... Дорогі брати і сестри; **православні Лемки, буковинці, Карпатороси, Українці і Русі** прохиться в святу різдвяну ніч, прийдіт і всі разом поклонимся Христу в православні Церкві".

Ось, які нові „народности" відкрив канадський батюшка в Торонто: „Лемків", „буковинців", „Карпаторосів".

Чи може бути щось більше безглуздого, чим се? А помимо того знаходяться такі малосвідомі люде, що вірять таким батюшкам.

Як Василіяне Воюють Проти Української Православної Церкви в Бразилії.

В бразилійськім „Українськім Хліборобі" з дня 31 грудня, 1931, в статті п. заг. „Як вилазить шило з мішка", між иншим читаємо:

Дня 28-го жовтня (1931) о. Шкіпран скликав свою вірну рутенінду „на раду нечистивих". Що то була за рада — не знати; але фактом є той, що на другий день, 29-го, о. Шкіпран, забравши з собою церковний комітет, поїхав до Ірагі, просто до польського «сьонізя, який є запеклим ворогом українського народу.

Поіхали до сего україножера наші рутенці, церковні комітетчики, і, вложивши йому рабський поклін, просили його, щоби він ужив всіх можливих способів перед іратійськими урядовцями, щоб заборонити о. Сілецького візд на кільоніо Ірати.

Діставши, розуміється, певну обіцянку в сій справі, і, облизавши руки „пожонденого капдана", які ще червоніють кровю українських героїв — Січових Стрільців (бо ксьондз Варгоч. ек опосвідають, був польським офіцером в часі українських визвольних змагань), вірні рутенці повернулись до дому, а о. Шкіпран востався у „свого пшнящеля" аж до суботи.

Оттакто, дорогий читачу, діється між нашим народом! Хочеш знати, любий читачу, як сі рутенці з кольонії Ірагі, які ідалали до польського „войчухи" просити, щоб він добився в поліції, арештования о. Сідлецького, його представляли?

Представляли його, як большевицького агента, який їздить по кольоніях для заснования большевицької організації! Ніби роскидає скрізь, де тільки появиться, большецькі летючки, в яких поучується приготования вибухових матеріялів! Такі летючки мали-б, нібито, чоловитися й на кольонії Ірагі, зараз же по першому приїзді на кольонію о. Сідлецького і т. д.

Але сих летючок не тільки, що ніхто не бачив, а навіть не бачило їх „всевидюче око" тих католиків, що робили такий донос!

Що-ж у свою чергу робив о. Шкіпран на Ірагі?

Як пізніше ми довідалися, то він, з польським „пожондним капланем" ходив до делегата поліції з просьбою, щоб сей арештував о. Сідлецького, бо мовляв, він не є жадний священик, а большевик в попівській реверенді. Крім сего додав Шкіпран: „Отой Сідлецький хоче мене убити, а тому не можна його пустити на кольонію Ірагі, де я матиму вдержку, а противників разі, п. делегат, мвете гварантувати моє життя"!

От яких аргументів вживають „слуги Божі", щоб побити свого противника, який відбирає їм поживний крок за кроком!

Сі „заступники" Христа не тільки не числяться з християнською моралью, а навіть з елементарною гідністю звичайної людини.

Для оборони своїх власних інтересів вони не загаються вжити найогидніших способів, яких не вживала-б людина найнизшої категорії.

Отже католики і в Бразилії, так як в Канаді, воюють проти православних Українців закидом большевизму.

Поширюйте „Вістник" поміж своїми сусідами і знакомими.

НЕДІЛЬНА ШКОЛА

КАТЕХИЗМ

В ЩО ВІРУЄ ПРАВОСЛАВНА [illegible] ЦЕРКВА.

(Дальше).

Миротворцями Господь обіцяє, що вони синами Божими будуть названі. Се так тому, що своєю діяльністю миротворці наслідують Сина Божого, котрий прийшов на землю, щоби примирити грішників з Богом і запровадити на землі мир, між людьми благословіння (Лук. II: 14).

Благодатному імени синів Божих безумовно відповідає й достойний свого імени ступінь блаженства.

Восьма заповідь блаженства — вимагає від блаженних блаженства, щоби вони готові були терпеливо зносити переслідування за правду.

Готовим терпеливо зносити переслідування за правду буде той, хто любить правду до самозаперечення, до готовости себе самого віддати за правду. Без такої бо любови не може бути ні тільки відваги зносити переслідування, але й охоти наразитися ні якусь прикрість за правду. Отже, щоби терпеливо зносити якусь біду за правду, треба виробити в собі 1) непохитність в чеснотах та 2) мужність і терпеливість у нещастях і напастях, що обертаються на нас, коли не хочемо зрадити правду й честноту.

Як би в нагороду за те, що терпіють тут, на землі люде, котрих гонять за правду, — Господь обіцяє їм царство на небі.

Девята заповідь блаженства — обіцяє велику нагороду на небі тим, котрі не тільки що готові радо в неславі бути нещасти понести, муки й саму смерть понявши за ім'я Христове й святу віру православну, себто готові на подвиг мучеництва, — але й справді несуть сей подвиг: терпіють переслідування, знущання й муки за правду й віру православну.

ЧАСТИНА ТРЕТЯ.

ПРО ЛЮБОВ.

Відношення поміж вірою й любовію.

Віра навчає християнина, що Бог є Отцем всіх людей і любить їх любовію безмежною; що єдиною любов'ю Господь виявив, коли для спасіння людей віддав Свойого Сина єдинородного на муку й смерть на хресті. Ясно, що на таку любов Божу людина повинна відповідати такою самою любов'ю й вірністю Богові.

Далі, віра навчає, що всі ми, люде, — діти одного Отця, Бога, отже брати один одному, а тому повинні любити один одного. Мало того, хоч усі взагалі люде на землі мають поміж собою однаковість і єдність своєї природи, однак ми, православні християне, маємо поміж собою ще близшу й тіснішу єдність благодатну: Єдинство Боже по вірі в Господа Ісуса Христа. Всі ми викуплені одною Кров'ю Христа Спасителя, всі ми — одне в Христі Ісусі (Гал. III: 28). А тому ми, християне православні, повинні й тіснішою, як з нехристиянами й чужовірними, з собою любов'ю більшою вірними.

Отже чинем правилої віри є любов Бога й ближнього, а овочем її — відповідні та гідні тої любови — добрі діла.

Апостол Павло навчає, що одиначе но з приходом Христа на землю й початком Нового Заповіту втратило свою силу й не має ваги ані обрізання, [illegible] вимагається законом Мойсея, ані необрізання. А має силу й вагу одна тільки віра, котра виявляється в любові, себто в добрих ділах. В Христі Ісусі ні обрізання ні нічого не може, ні необрізання, а віра, любовію сильна (Гал. V: 6).

Любов так тісно звязана з вірою, що без любови й добрих діл віра бувае безрідьною, мертвою й не може допровадити нас до життя вічного. „Хто не любить брата, пробуває в смерті" (1 Іоан. III: 14), навчає апостол Іоан Богослов. Апостол же Яків, близький родич Господа, пише: „Яка користь, брати мої, коли хто каже, що віру має, та діл не має? Чи може віра спасти його?... Як бо тіло без духа мертве, так і віра без діл мертва" (Яків II: 14, 26).

І навпаки, любов і добрі діла без віри також не можуть спасти людини, бо І) не може бути, щоби той, хто не вірує в Бога, любив Його; 2) людина, котрої природа ушкоджена гріхом, не може чинити діл правдиво добрих, коли не отримає через віру в Ісуса Христа благодатної помочі до того. Чеснота є тяжким подвигом, котрий вимагає деколи надзвичайних зусиль волі, вимагає завзятої боротьби з тяжкими до поконання спокусами, що сваволіць тягнуть людину в бік зла. В подібних випадках для подання потрібна є безумовно для безсилої волі людської надприродня благодатна поміч. А ласка такої помочі Божої подається тільки через віру, що тому й буває конечне потрібною для кожнобічного християнського життя. „Без віри не можна вгодити Богу, — каже Ап. тол Павло, — вірувати мусить бо, хто приходить до Бога, що Він є, і що Його шукає, тих нагороджує" (Жид XI 6).

Старозавітній закон Мойсея подавав Жидам широкі та докладні вказівки, але не давав благодатної сили для виконування Божих наказів. Тому старозавітна людина була безпорадною та безспівчною, не будучи в стані виконувати всіх приписів закону й відвічни, що за кожде порушення закону чекає її прокляття. „Котрі від діл закона, ті під клятьбою, писано бо: проклят, хто не встоїть у всьому, написаному в книзі закону" (Гал. III: 10).

(Дальше буде).

ІСТОРІЯ ЦЕРКВИ.

(За В. Семакою)

(Дальше).

Ересь Євтихія (монофізитизм). — IV і V Вселенські Собори.

Одним з найзавзятіших противників еретика Нестория був Євтихій, архімандрит царгородського монастиря. Але він, поборюючи Нестория, попав в іншу похибку. Визнавав Іменно, що в Ісусі Христі божественна природа змішалася з людською, так що в Нім поістала тільки одна природа, іменно божественна, котра терпіла за нас і нас спасла. Тіло Христа було людське лиш дотично його зверхної форми і не повір, а не й дотично матерії.

Щоби розсіяти сю ересь, звану монофізитизмом, скликав царгородський патріярх Флявіян місцевий собор (448 р.), де Євтихія засуджено. Але александрійський патріярх Діоскор боронив Євтихія, в чого повстали нові спори і боротьби. Цар Теодосій II скликав инший собор до Єфесу (449 р.), що, стоячи під проводом і впливом Діоскора, засудив Флявіяна, а Євтихія орік православним. Флявіяна потім так лютo мучили, що він по трох днях помер. Зовсім справедливо названо сей собор „розбійничим". Коли Теодосій II помер (450 р.), скликав його наслідник, цар Марціян, четвертий вселенський собор до Халкедону (451 р.).

Сей собор, на котрім явилося около 600 єпископів учеважився всі постанови попереднього собору, а потвердив торжественно стародавну церковну віру, що Ісус Христос є Богом правдивим і чоловіком правдивим; що Він після Свого Божества уродженний від Отця перед всіми віками, а після Свого чоловіцтва уродженний від пречистої Діви Марії і нам у всім подібний кромі гріха, і що божество і чоловіцтво злучені в Ісусі Христі незмішано й немінено (проти Євтихія), нероздільно й нероздучно (проти Нестория).

Кромі сих догматичних постанов, вроблених собором на основі Святого письма і святого передання апостольського, установлено ще й 28 канонів, в межи котрих 28 канон патріярхови царгородському признане ті самі права й привілеї, які мав і римський патріярх, місце зараз за сим і юрисдикцію над трома діецезіями.

Цар загрозив тяжкими карами тим, котрі вчили би ереси Євтихія, а не підчинялися постановам собору. Але розріст ереси монофізитської все таки не можна було спинити, особливо в Єгипті, Сирії й Вірменії, де вона зберігалася по нинішні часи. В Єгипті монофізити називаються коптами (єгиптянами), в Сирії якобитами (після свого організатора Якова Барадая, 541—578), а в Вірменії „Вірменськими християнами" або „григоріянами" (після Григорія Просвітителя, що навернув Вірмен).

Як продовження ереси Євтихія уважають і спір о „три глави". Під ними розуміли письма в несторіянськім дусі єпископів: Теодора з Мопсвестії, Теодорета з Кіру й Іваса з Едесси, в яких котрих перший був учителем, а два послідні приятелями Нестория. Коли монофізити зажадали засудження й сих писем, цар Юстиніян (527—565), що рад був примирити монофізитів з православною церквою, скликав року 553 пятий вселенський собор до Царгороду. Соборови сему, в котрім римський патріярх Вігілій не хотів брати участи, хотяй був присутний в Царгороді, проводив Євтихій, патріярх царгородський. Собор, переглянувши згадані письма, засудив їх. А Вігілій, що якийсь час опирався сему засудові, підчинився йому наконець.

(Дальше буде).

Постарайтесь, щоби Ваша передплата була вирівнана та відновлена на слідуючий рік.

КЛЕВЕТНИКАМ ПО ЗАСЛУЗІ.

17 грудня відбувався в місті Володимирі судова розправа поміж др. А. Річинським, бувшим головою Українського Церковного Комітету і Евгеном Комаревичем, головою церковної секції РНО (Російського Народного Обединання.) Підчас виборчої кампанії 1928 р. Комаревич на вічах говорив, що др. Річинський ніби то дістав поверх 30 тисяч золотих „на разрушенія Православной Церкви". За се др. Річинський притягнув Комаревича до суду, а повітовий суд укарав його навідни місяць вязниці за клевету.

Справа пішла на апеляцію, перейшла навіть через найвищий суд, опинилася знову в Володимирі, і сим разом зновуж затверджено присуд першої інстанції, себто Комаревичеві присуднли 1 місяць вязниці. На суді Комаревича боронив також Росіянин з Луцька, адвокат Забродський, а-ра Річинського заступав бувший український посол, адвокат Самійло Підгірський з Ковля, який виголосив дуже гарну промову в оборонї чести ідейних борців за українську церкву. Промова та зробила помітне вражіння на суд і особливо на численне зібрання громадянства там з української, як і москвофільської сторони.

ЛЮДНІСТЬ У ФРАНЦІЇ ТАКИ ЗМЕНШУЄТЬСЯ.

Часописи доносять, що Франція в 1931 р. нараховує 41 мілїонів 834,902 мешканців Але в сій цифрі находяться 2 мілїони 890,293 чужинців. Порівнуючи статистику людности Франції з 1926 р. і з 1931 р. приріст населення збільшився на 1 мілїон і 91,020, а в сім числі міститься 695,745 французів і 395,281 чужинців. З сього виходить, що приріст чужинецького населення є вищий ніж французького. Рівночасно статистичне бюро виказує застрашуюче число розводів, що йде рівнобіжно з упадком уродин. І нічого не помагають ні премії грошеві й гонорові для тих родин, що матимуть більше дітей, як звичайно. Бо у Франції уявилося в звичай, що не треба більше дітей як одно — два. Ось спричиняє упадок народни, а тим самим і упадок нації.

ІНТЕРЕСНІ ВІДКРИТТЯ В КИТАЮ.

Научна експедиція американських дослідників Г. Едгара. і Гордона Боулса відкрила в китайській провінції Сечуан слідн прадавної людської культури, котра здається старша ніж всі дотепер відомі. Кам'яне і ніше знаряддя, найдене, там, неподібне до ніяких відомих находок. Крім того на границі Китаю і Тибету найдено інтересні людські племена. Одне з них, племя Чіян, має обряди, котрі вказують на правдиві звязки сього народу з Жидами чи Арабами.

Недавно від Чіянів учені просідлили оселі людей, котрі мають дуже богато малячих, ціх. В них особливо довгі руки, котрі у відношенні до їх висоти, нагадують довжину передніх лаб у горилів.

СПІЛЬНА ВЕЧЕРА.

(Давфін, Ман.)

Церковна громада в Давфіні уладила спільну вечеру в Укр. Народному Домі в вівторок, дня 1 грудня 1931. Ціль вечері був познайомитися ближше з своїм новим священиком о. Гришиною, який перед місяцем обняв обовязки у Давфіні і околиці. Кромі сего були ним ціли, а то спільні сходинки, вимінь думок і здобуток деяко фондів на потреби організації.

Треба сказати, що ціни осягнув громада цілком успішно; а члени і гості чулися в гарнюм настрою і певно довго будуть згадувати той гарний спільно проведений час.

Вечеря почалась пізнім вечором по годині осьмій вечором спільною молитвою. Сіла обідати члени і гості з дамами околиць. Приємно було бачити так гарне товариство людей. З околиць були п. С. Новосяк з Робілв, п. Городяк і п. Камфолін з родинами з Ешвіна, п. М. Григорчук з Етельберт. З околиць було запрошено більше, та певно вина і пізня година не дозволили многим охочим прибути до Давфіну.

Коли вечеря скінчилася, почались промови. Порядок тримав головa церковної громади п. А. Івачевський.

Першим бесідником був п. С. Новосяк. Висказав задоволення, що мав честь бути в одному гуртї з громадою в Давфіні, і що та громада живе і скріпляється; що наша справа іде вперед. Поставив присутним обовязок нашої громади в Робілв, де вже збудовано церкву і виплачено

[illegible]

Відтак говорив др. Потоцький. Як завсіди, Др. Потоцький свою промову виголосив в легким гумором, але пятих ліпе не те, що релігія є фундаментом морального і самого життя. Тому не треба легковажити релігії, а церкву належить поважати, бо вона підносить людей до добра і краси. Навів один жарт з життя мешканців Жида, як той остав Жидом і закінчив, що Українцем треба тямити що вони Українці, серед якихбито обставин вони не знаходилися.

Опісля говорив адвокат в Етельберт п. М. Григорчук. Гарно говорив. Висказав приязність бути в гурті з церковниками, бо церковники стремлять до ліпших ідеалів людського життя. Мемо народу, — говорив він, — який не мавби релігійного чуття, а коли ми його розвинули в високий міра, то треба бути нам заволеними.

Відтак звернувся до о. Гришини вітаючи і бажаючи йому успіхів на новому місці. Побажав поширення виливів нашої церкви, а громаді в Давфіні зійтися за рік у новозбудованій церкві.

Говорив також п. Маковський член громади в Давфіні. але зимовий на фірмах. Не спізнався, що так гарне число членів є у Давфіні. Се його крінить на дусі і утверджує в вірі, що ми годні домагати чимсь. Не тратити нам лише духа і енергії а ітиснло вперед під проводом Української Православної Церкви, яка служить народові з посвятою.

Опісля забрав слово п. Ковтун. Сказав, що ми не повинні чекати ні чужу поміч ані спочівати, що хтось нам має щось дати. Мусимо самі собі помагати, поборювати тяжкі часи і кріпитись духово, бо скоро настане час кращий для нас. Наша громада потребує церкви, бо Українці в Давфіні не мають своєї церкви і скоро почнеться будова її; він щирий зложить відповідну жертву на початок.

Говорив також п. Городяк в Ешвіна. Значіння спільної вечері є не мале. Підчас неї витворюється спільний дух. єдність. А коли є єдність тоді легко доконати великих діл. Побажав давфінській громаді згоди, єдности та розвою.

По нім говорив п. Камфолін, теж з Ешвіна. Вказав на громаду в Ешвіна, яка була неаежайною, але нині здобувши сильно держиться. Здивувалась вона згодою і єдністю, так само і громада в Давфіні хоч чисельна, то ще здобувається, бо всі Українці прийдуть до своєї церкви, чого бажав він, щоби сталося як найскорше. Висказав певність, що коли громада в Давфіні возьметься до діла, то до року виплатить церкву.

Дальше говорив п. Білозуб. Повстання різнищо своїх поглядів в Старому Краю а в Канаді. Уважає змагання православних за приявлині. Доказом того є те, що деякі Українці хоч зійдуть з православного шляху, то гонені совістю перед смертю вертають на дорогу своїх предків — до православія.

Вкорочив потому п. Трендак. Розказав кількі слова з Давфіні. Радів, що тут іде праця нашої церкви. Сказав, що хотяй є перешкоди, то ми їх поможемо в боротьбі, щоб якнайскорше вирости у Давфіні нашій церкві. Бо ті церкви, які є в Давфіні, ні католицька ні баптистська не трохили для нашої народної справи нічого доброго, а злого богато.

Після нього говорив о. Гришина, парох Української Православної Церкви в Давфіні. Висказав свої вражіння з побуту у окрузі і в самому Давфіні, та подякував з присутними відомостями і поступом наших громад в Толстой і околиць. А відтак дав промову на тему: Релігія — основа здорови народу. Показав, чим кріпиться нарід, що релігія витворює людей на чеених, добрих характерних людей. Релігію не треба легковажити; в релігійному дусі виховувати молоде покоління; поширяти релігію. Відтак дав приклад Англії наш народ на протязі історії і нині додає сили в змаганнях за краще завтра.

Присутні зразумів а відчуту вартість релігії. Відчув бо перехідний фактизм з нашого теперішнього життя і инших народів

Програму замінчено родовою тинтеів і розігравою ві- доків гарної. Чистого доходу прийшло спільної вечери $43.00.

Належить згадати, що п. Івачевський незвичайно гарно повів програму того вечера. І успіх в части йому треба приписати. Шів довго велись потому бальки, що вечер буть оконо в найкращим у Давфіні. Рев-Ніпіпгь учасники вечері, підбадьорені в переконанню, що скоро наступна будова церкви в Давфіні і що живе в релігійній громаді заговть своїй рани, завдані Їм ворогами через довгі часи.

РІЗДВЯНА ВЕЧЕРА.

(Брендон, Ман.)

Третій день Свят Рождества Христового лишається на довго в памяти православних Українців в Брендоні тим, що вони відсвятковали його спільно, в святочнім настрою, при чім відбулася спільна вечеря по українськім звичаю. Членкиня Жіночого Товариства пожертвували смачних українських страв, а також були і кути. На столі виднілись ялиці на прибрання гіркими прибором, що чарувало собою присутніх. Господарем вечері був п. Іван Кисіран. Коли члени поскодилися, господар попросив, щоби сідали до вечері. Коли помолилися, господар мав коротку промову, в при нагоді чому сказав: „Сего вечера в нас великих свято. Ми святкуємо нині, як одна українська родина, а щоби ся вечера була для нас лійно святою, встаньмо і помолимось Всевишньому, дякуючи йому, що дочекали Різдва Христового і можемо спільно засісти до святої вечері". Гості підчинились з місць, а зор під управою п. Семена Рутковського відспівав „Отче наш" і „Рідво Тасе".

Потім почалась вечеря. Святкова була куть. Тут може було завикнути, як кожний побожно брав кисочку з кутею під свого сусіда, брав собі ложку куті і подавав дальше. Чому се так? Тому, бо се його рідний обряд, він бачив са в своїх батьків, як ще був малйо дитиною. Тех робили його діди, й прадіди, се його традиція, се частина української культури. Сіла бук заповнений всячино. Пані і панночки приготовували. коложали до стола, щоби нічого не бракувало, а співець оркестра під управою учителя Рідної Школи, п. Д. Метельського, приграваз родичам своїм до вечері коляди та гарної української патріотичної пісні через цілий час.

По вечері була концертова програма, на котру складалися гарні соля, куплети, та хорові пісні. Були також гарні промови, англомовні членами. Господар вечері, п. І. Кисіран, поклада передову до слова голову Українського Народного Дому, п. Василя Яндуу. П. Яндз сказав пару слів на тему свята, подякував всім зарядам та їх членам за спільну працю в Народнім Домі і побажав як найкрашого успіхів на дальше. Другим бесідником був наш вопний і гілий громадянин Семен Войцик. В своїй тагідній промові він представив значіння таких вечерів, схарактеризував життя людини широї і самовідомої. а також їх вплив, та посвятив спомивами про них, при тім спінуки з меня тих наших членів та членкинь, що урокляють. Між ними перший, ніколи незабутній наш брат пок. Олекса Жовтяк, а там бл. п. Іван Батицький, Микита Очкар, Юстина Кучарівщина, та Агафія Осьмук. Тут присутні встали з місць і відсіяли Вічна Пам'ять.

„Чийо ми устройня зимнішне Свято? — питав бесідник — На тв дорогі брати і сестри, бо як тут сего вечера не можно своїх дітей в собою. І вони приглядаються нашій роботі: А можеть, як ми не стане між нашими

щоб наші діти і нас спіткали не злим тяжким словом".

Третім бесідником був учитель Рідної Школи, п. Д. Метельський. Се молодий ще молодь, заповнений неспокійною силою кілька цінних слів про значіння такої вечері і подбав присутнім всього найкращого. Четвертим бесідником була голова Жіночого Товариства, пані Марія Столова. В своїй промові вона закликає всіх ще до більшої солідарности, як до тепер, а зокрема звертають до мінок, щоб жили в згоді і працювали для добра українського народу. Пятим бесідником був п. В. Бобик, як голова Драматично-Співацького Товариства. Говорив більше до молодіжи про значіння української пісні, штуки та музики, закликав всіх ще до більше культурно-освітньої праці, бо тільки працею має вкінчуватися краща доля українському народови. Шестим бесідником був п. Микола Галайко. Він говорив про загальну роботу, яка робилась до тепер, але також апелював до старших, щоби брали ще живійшу участь в громадській праці, бо теперішні обставини від нас сего вимагають. На закінчення побажав присутнім всього найкращого. Кінцеве слово мав господар вечері. Він між иншим перечитав листа від української Греко-Православної Консисторії з Вінніпегу в справі коляди на релігійний фонд. Присутні, відкликнувши на лист і зложили $7.15. Господар по сім подякував гостям за жертви, а тим цікавий оркестр за те, що приграваля до вечері, дирігентам і співакам за пісні, бесідникам за промови, гостям за прибуття, а жінкам за смачну вечерю. В ній хвилі помилось грішне многолітя для жінок, а відтак для всіх присутніх. На закінчення всі заховляндували останню стрічку з коляди „Во Вифлеємі".

„Глянь оком щирим, о Божий Сину". По сім старші розходились по відпочинок, а молодші ще забалакались, тільки не думайте, що танцювали. Ні, се були товариські забави, тай як кіт та мишка і т. п. Забавлялись до пізної ночі.

Васько Бобик.

ДЛЯ РІДНОЇ ЦЕРКВИ

НЕХАЙ СИЯ СВІТЛО ВАШЕ ПЕРЕД ЛЮДЬМИ, ЩОБ ВОНИ БАЧИЛИ ВАШІ ДОБРІ ДІЛА І ПРОСЛАВЛЯЛИ ОТЦЯ ВАШОГО, ЩО НА НЕБІ. (Матв. гл. 5).

Збірка о. П. Запарнянин.

Повалр Парк, Ман.:

Андрій Вакшинський	1.00
Василь Одесько	.50
Дмитро Черешкевський	.50

Брендон, Ман.

Теодор Пендежинський 1.00

Ст. Джуліен, Саск.

Українська Прав. Громада св. Покрови, Ст. Джуліен, Саск.; жертва на дяківський фонд Укр. Прав. Церкви в Канаді, частина збірки з листопадового свята, 1931 р. $22.00.

КОЛЯДА
на Релігійний Фонд Української Православної Церкви в Канаді.

Редактор, Англ.

Збірка о. І. Дмитрів.

Поіменний виказ жертводавців.

По $1.50: Пахота Михайло.

По 1 дол.: Хаба Теодор, Лукаш Петро, Никола Богдарчук, Савка Михайло, Худа Іцько, Павленко Василь, Хаба Володислав, Горбаль Никола, Зінюк Никола, Магера Корнило, Пасчний Олексо, Кравчий Іван, Пончак Василь, Попель Михайло.

По 50ц.: Ковбасюк Іцько

По 50ц.: Солєвчик Михайло, Письменний Федор, Мельник Тетяна.

По 35ц.: Дорош Петро, Худа Настя

По 25ц.: Мельник Анна, Зінюк Анна, Хаба Анна.

По 20ц.: Лучєта Анна

По 15ц.: Іосівчук Марія.

По 10ц.: Письменна Христя

Калнер, Англ.

Збірка о. І. Дмитрів.

По 1 дол.: Адамець Василь, Василь Фещенко, Пирч Анна, Щурко Ф.

По 50ц.: Сікора Петро, Карбанюк В., Янцьо Василь, Захарко Іван, Оделицький С., Харщо Іван, Сікора Марія, Сікора Олексо.

По 25ц.: Феноцький Іван, Сич Іван, Кобзистка В., Федан Ник. Сич Никола, Сич Марія, Криса Іван, Мригліса С., Васюта Сікора Катерина, Адамець Анна, Васюта Катерина, Слєзький Ева, Щурко Катерина, Сікора Олексо

По 20ц.: Бодиарович А., Щурко Ева.

По15ц.: Федан А.

По 10 ц.: Криса М., Бабєк Кат.

По 5ц.: Федан М., Янцьо М.

Зимне, Англ.

Прислав о. Т. Кисілюк.

Збірка в домі п. Сікора Остафійовича з у нагоди хрестин. Зложили слідуючі:

По 25ц.: Михайлів Остафійович, Дмитро Ферфель, Миколай Іванович, Георгій Гавришук.

По 10ц.: Георгій Коланевич, Іван Романюк, Іван Іванчинко.

По 5ц.: Тапацко Трофаненко

Сучева, Англ.

По 1 дол.: Василь Фроничук, Остафій Гунька, Василь Яремій, Гаврилко Мухівський.

По 75ц.: Анна Романюк

По 50ц.: Ірина Шарган, Георгій Тапацко, Фроничка Фроничук

По 45ц.: Марія С. Воробець.

По 30ц.: Марія Гнілан.

По 25ц.: Григорій Войценко, Григорій Воробець, Дмитро Шарган, Анна Воробець, Василь Гачалюк, Георгій Пилюк, Ілія Гоман, Стефан С. Воробець, Іван Гунчак.

Іспас, Англ.

Збірку передповяли в церкві по Богослуженню старший брат, п. Дмитро Рабашівський.

По 25ц.: Григорій Наханко, Николай Вакарук, Андрій Федорук, Василь Лакуста, Николай Федорук, Прокоп Кияк, Евдокія Лакуста, Олесь Кияк, Дмитро Гунчак, Георгій Гамаль, Савка Радашська, Георгій Бужак, Николай Мицканюк.

По 10ц.: Анастасія Онішук, Елена Федорак, Іван Гунчак, Анастасія Дубець, Николай Дубець.

По 5ц.: Георгій Федорак, Іван Федорак.

Брисбейн, Англ.

По 25ц.: Николай Сторощук, Іван Онішук.

По 10ц.: Елена Сторощук, Елена Федорак.

Дизер Лейк, Англ.

По 25ц.: Танасій Іванчук, Микита Лелюк.

Андрій Іваняк, Шандро, Англ. 25ц. Збірка в церкві Успення Пресв. Богородиці (коло Повозки), Тідор, Саск. — Гроші прислав о. Д. Стратійчук:

По 1 дол.: Стефан Прокопюк.

По 50ц.: Пані М. Черепіта, Василина Черепіта.

По 25ц.: В. Іскр, Василь Данчук, Іван Гнатюк, Николай Гунька, Михайло Ісір, Стефан Половик, Іван Ісар, Василь Кіщук, Іван Костюшко, Пані Марія Гарасим, пані О. Біокрацка, пані Евгінія Кіщук, пані Анна Король, Анна Ісар.

По 10ц.: Николай Вилазик, Н. Гнариза, Василь Біокрацкий, Ник. Ісар, Тарасий Гунда, пані Марія Кіщук, Маранда Кіщук, Анна Павчук

Соловф, Саск.

Укр. Прав. Церква св. Дмитрія.

Гроші прислав п. С. Балан.

По 1 дол.: А. Балан, П. Галущяк, 60ц.т.: Я. Мамотюк,

По 50ц.т - М. Галущяк, М. Кушнірчук.

40ц.т.: З церковної каси.

По 25ц.т.: С. Балан, І. Коловозький, Н. Пахулак, І. Гудак.

Збірка в Брускей, Саск. Гроші прислав п. С. Возняк.

По 1 дол.: Микола Кеверега, С. Возняк, Іас. Орєбко, о. П. Галущяк, Ант. Нарнянський, Ів Кеверега, Андрій Шипільнік

По 50ц.: Яків Бурдейний, Іван Натташак, Петро Кеверега, Пант. Шпильник, Григорій Яремій, Петро Яремій, Андрій Козак, Анна Ясінчук, пані Завінець, Василина Кравчик.

По 40ц.: пані А. Шпильник.

По 30ц.: пані К. Возняк, пані А. Шпильник.

По 25ц.: Василь Антонійчук, Микола Ткачук, Микола Натташак, Василь Павчук, Мих. Ткачук, Настя Оробко, пані С. Бурдейна, пані С. Натташак.

По 15ц. Юстина Антонійчук.

По 10ц.: Домка Бурдейна. Настя Шпильнік, Марія Антонійчук.

Брендон, Ман.

Укр. Прав. Церква в Брендон, Ман.: колекта після співаної вечері. Гроші прислав о. П. Запарнянин $7.45.

ЗБІРКА НА ПОКРИТТЯ КОШТІВ ЧАРТЕРІВ УКР. ПРАВ. ЦЕРКВИ В КАНАДІ:

Збирав о. Петро Мельничук.

Вегрвіль, Альта.

По 10 дол.: Петро Зварич, Павло Федорків.

По 5 дол.: Емель Засібіда, Василь Кирилюк, Федор Кіндюк, Андрій Зварич, Іван Фариш, Григорій Шевчук, Михайло Харук, панна Ганка Романюк, Василь Зарубій.

По 3 дол.: Ілія Порайко.

По 2 дол. Йосиф Кінелюк, Мих. Лучка

По 1 дол.: Юрій Фіпчук, Федір Музика, Павло Федчук.

Колонія, Альта.

По 10 дол.: Григорій Вишничук, Василь Панушинт

По 5 дол.: Василь Харук, Никола Черешковський, Тимофій Воробець, Ник Семотюк 15\5 20) Н Харук, Василь Петрук, Василь Салямендик.

По 3 дол.: Митро Пухлий, Василь Пилипчак, Николай Мирацюк.

По 2 дол.: Дмитро Никифорук, Семен Григорій, Николай Салямендик, Федір Косташ.

ЦЕРКОВНИЙ КАЛЕНДАР НА 1931 РІК.

Лютий.

1 П. Макарія пр.
2 В. † Евтимія Великого
3 С. Максима, Теоф.
4 Ч. Тимотея, Атанасія
5 П. Каменітія
6 С. Пр. Ксенії

7 П. 31 Н. по С. Григорій Бог.
8 П. Ксенофонта й ин.
9 В. † Пер. моч. Івана Золотоустого
10 С. Єфрема, Сир.
11 Ч. Ігнатія
12 П. Трох Святителів
13 С. Кира і Івана

14 Н. 32 Н. по С. Трифона м.
15 П. Стрітення Господнє
16 В. Симеона й Анни
17 С Ізидора
18 Ч. Мч Атефії
19 П. Вукола. Юлієнія
20 С. Пр. Партенія

21 Н. Мит. і Фарисея Теод. Стр.
22 П. Мч. Никифора
23 В. Харалампія, Порфирія
25 Ч. Власія
24 С Мегетія, Маркіяна
25 П. Прч. Мартеміяна
27 С Прп Анксентія

28 Н. Блудного сина. Опис ап.
29 П Памфила мч.

Гімлан, Альта.

2 долярі: Іван Котик.
1 долар: Мих Сташин.

Едмонтон, Альта.

По 10 дол.: Васнль Чеделин, Д. С. Ферфель.

По 5 дол.: Петро Лазаровнч, Василь Чоботар, Георгій Лазарук, Др. І Верхомин, Др Ф М Говза

По 2 дол.: Павло Мельник, Василь Школьний, Павло Ткачук, Василь Фіфовнч, Стефан Васкан.

По 1 дол.: Теча Пачулик, Л. Прокоп, Грин Михайлишин, Григорій Сайк, Адам Стахів

По 35ц: Я Г Мельник

М С Ферфель. Федора, Алта 1 дол

Консисторія Української Греко-Православної Церкви в Канаді,
Пі. Богоніс, касієр.
683 Anderson Ave., Winnipeg, Man.

ПОДЯКА.

Українська Греко-Православна Громада св. Петра і Павла в Малантон, Ман., отсею дорогою складає сердечну подяку членам Українських Православних Громад в Брендон Полевп Парк, Дуфорст, Сентон і Тимлан за їх грошеву допомогу на цілі будови нашої церкви, яку вони вложили на руки нашого пароха, Всеч о. П Запарнянина Най Милосердний Господь винагородить Вас стократно за Вашу жертвенність і най Його ласка буде завжди з Вами.

Українська Греко-Православна Громада св Петра і Павла в Малантон, Ман

Дмитро Максимик — голова.
Іван Гелюх — касієр

ЦЕРКОВНИЙ УСТАВ НА 1931 РІК.

Лютий.

7. **Нед. 31. по Зіск. Св. Духа.** Голос 3. Утр. Євап Мат. XXVII: 16—20 Лт. Ап: І. Тимот: 1: 15—17. Євап Луки XVIII: 35—43.

12. **Пятниця. Трох Святителів;** Утр Євап Іоанн X: 1—16. Лт. Ап: Жид. XIII: 17—21. Євап Мат. V: 14—19.

14 **Нед. 32 по Зіск. Св. Луки:** Голос 4. Утр. Із XX: 11—18; Лт. Ап І Тим IV: 9—15. Євап Луки, XX: 1—10

15. **Понеділок. Стрітення Господнє:** Вечірнє. Утр. Євап Луки II: 25—32. Лт. Ап. Жид. VII: 7—17; Євап Луки II 22 -40

21 **Нед. Митаре і Фарисеї:** Голос 5 Утр. Єв. Мат. XXVII: 15—20 Лт. Ап. 2. Тим. IV: 10—15 Євап Луки XVIII: 10—14

28 **Неділя Блудного Сина:** Голос 6 Утр. Євап. Марка XVI: 1—8. Лт. Ап. І Коринтян VI: 12—20 Єв. Луки XV: 11—32.

Український Релігійний дво-тижневик в Канаді.

ВІСТНИК
THE HERALD

THE HERALD
— 1934
WINNIPEG, MAN.

РІК IX. ВІННІПЕГ, МАН., 15-го ЛЮТОГО, 1932. WINNIPEG, MAN., FEB. 15th, 1932 ЧИСЛО (145) 4

ПРИЧАСТЯ НА ЛАТИНСЬКИЙ СПОСІБ.

Орган греко-католицького духовенства „Нива" подає ряд дискусійних статъ в справі зміни способу причасти із двох видів на один вид. Деякі греко католицькі священики вважають причасти під двома видами за невигідне, а навіть за противне деяким вірним. Тому вони пропонують перебрання рим-о-католицької форми причасти, а саме в виді хліба, говорячи, що ся форма і тепер не є чужа греко-католикам, бо підчас недуги а нераз і підчас відпустів причащають тільки під одним видом.

О. СТЕК ДІСТАВ ХРЕСТ ВІДРОДЖЕННЯ ПОЛЬЩІ.

„За заслуги на полі суспільної і самовладної праці й за вимкнову ревну та пільну працю в службі державі" між иншими старостами та посадниками міст одержав Хрест Відродження Польщі кришоваш греко-католицької станіславівської епископської капітули о. Дмитро Стек.

Прияяти Хреста Відродження Польщі виключало в станіславівській епископській капітулі негодування і в населюк сих непорозумінь о. Стек мабуть перенесеться до иншої епархії.

НОВИЯ ЕПИСКОП ДЛЯ ПІДКАРПАТТЯ.

Старокраеві газети повідомляють:

Як відомо, Мукачівська греко-католицька епархія, осиротіла після смерти епископа Гебея, і досі не обсаджена. Хто буде наслідником не не знати. Заходиться в сій справі доволі зручно каноник Мукачівської епархії Стойка, відомий мадяром, що зеднав собі ще чеських аграрників, а в останньому часі і чеську християнсько-людову партію.

Він заявив перед ними, що є противником однаково як українського так і русофильського курсу, а зате проводитиме у практиці місцения „дійлект", иншими словами: вести-ме нібито автокгонську політику.

Хоч така політика веде поволі до неминуче до орієнтації на Мадярщину, то проте каноник Стойка, завдяки підтримці обох названих вплівних чеських партій, має, кажуть, найбільші шанси засісти на епископському престолі Мукачівської епархії.

ОФЕРТА ПРОДОВЖЕНА ДО КІНЦЯ МІСЯЦЯ ЛЮТОГО, 1932.

Щоби дати нагоду якнайбільшому числові з наших читачів і передплатників скористати з попищої оферти, ми продовжуємо її по кінець місяця лютого, 1932.

І.

Хто прищле цілорічну передплату на „Вістник" (в Канаді $1.50, а за границю $2.00), той отримає в премії гарний український стінний календар на рік 1932.

Хто прищле $3.00 або більше залеглої передплати (поза Канадою $4.00 або більше), той також отримає згадану премію.

II.

Хто заванив за передплату за рік 1931, а хоче дістати премію, той най вирівнає залеглість і вкодатку най прищле передплату на рік 1932.

III.

Є звичай з нагоди Різдвяних Свят і Нового року обмінюватися з приятелями і рідними дарунками. Коли отже маєте когось, кому хочете зробити такий дарунок, а хто ще не є передплатником „Вістника", то най Ваш дарунок буде в формі передплати на „Вістник". Прищліть отже передплату (в Канаді $1.50, поза Канадою $2.00) і ім'я того, кому маємо „Вістник" вислати, а ми зі свого боку зробимо ось що: 1) Вишлемо Вам в премії вище згаданий календар. 2) Повідомимо Вашого приятеля, що Ви запренумерували для нього „Вістник". 3) Поставимо його ім'я на листу передплатників і будемо вислати йому „Вістник" через цілий рік.

Хто не бажає календаря, той може вибрати собі один з трьох обрязів, які є оголошені на 2-ій стороні сього числа.

АДМІНІСТРАЦІЯ „ВІСТНИКА".

ДИКУНСТВО ЦИГАНСЬКИХ ЖАНДАРМІВ.

В селі Онишківбах (Буковина) трафилися поділ, які нас навіть і на тамошні балканські відносини за яркі. Румунський жандар Дімі і його два помічники, набувть пяні, озброїлися в буки тай билн без розбору кожного, кого стрінули на дорозі. Вони побили до крови кількадесять людей, хлопців і дітей. Деякі в них лежать хорі, деякі були в лікарні, що описав їх рани. Одного хлопця, що ішов до скелю по сіль, зловили на дорозі, побили, а відтак скували так жалали тютюну Та хлопчина не мав тютюну, тож його зівели до стайниці і, побивши до крови, випустили. Господаря Руснака, скували і замкнули до трупарні.

НЕ МОЖНА ІХАТИ В ЛАТИНСЬКІ СВЯТА.

В перший день латинських різдвяних свят їхав господар з Ячча (пов. Рогатин) ще з одним чоловіком до свого ліса по дрова. Як переїздив нубличною дорогою попри лісничівку Аксіянка, вийшли з лісничівки два полуднани, при ступили до саней, а один з них став кричати, що тут польська земля і не вільно їхати в польські свята. Не помогли вговорювання господаря, що він не може святкувати всіх свят; його завернули.

НОВЕ ПРОТИБОЛЬШЕВИЦЬКЕ ЦЕРКОВНО ІНФОРМАЦИЙНЕ ВИДАННЯ.

В кінці минулого року типографічна рада православної російської церкви в Женеві на чолі з своїм о. настоятелем протопресвітером Сергієм Орловим видала на французькій мові дуже корисну і чедурну книжечку проф. Івана Ілліна п. з. „Боротьба совітської влади проти релігії". Се є переклад з німецького прекрасно зробленої проф. Альбі і має 46 сторін. У передмові видавнича комісія констатує цілком слушно, що „автор сеї книжки є православний, переходячик католик, видавці протестанти, а кошти зібрані серед усіх без винятку вроісповідань". Приклад дійсно достойний наслідування! Бажано, щоби се видання розповсюджували і Україні, евентуально видали-б на англійській мові з додатком про переслідування українських церков на Радянщині. (Еклезія.)

СВЯЩЕНИК В ОБОРОНІ ПОЛІЦІЇ.

На богослуженню за погибших полісменів в Ню Йорку, виголосив о. Джан Гілі проповідь, в якій взивав до бойкоту ті часописі, котрі нападають на полісменів і розповідають про них історії, які не тільки шкодять полісменам, але приносять ганьбу репортерам і часописам.

„ТЯЖКІ ЧАСИ В ЗАХІДНІЙ КАНАДІ".

Під таким заголовком находимо зі здивованням в „Католик Реджістер з 11 лютого, чергову подяку епископа Абадосу (т. е еп. Василя В. Ладики) за чек ч 360 від рино-католицького Товариства Пошарення Католицької Церкви. Як звичайно від якогось часу, в подяці не згадується, на яку суму був чек; говориться в ній лише те, що се на Служби Божі. Звичайна річ, що чек тяжко погодити з тяжкими часами, але епископ у своїй подяці згадує, що тяжкі часи даються що раз більше відчувати в Західній Канаді. Що тяжкі часи дають ся що раз більше відчувати, се правда, але в інтересі ясности варто би додати, кому ті тяжкі часи даються відчувати. Чейже не тим, що дістають чеки.

ПОЛЬСЬКА ПРОПАГАНДА ПАСТИРСЬКИМ ЛИСТОМ ЕП. ХОМИШИНА.

Львівські часописі пишуть, що пастирський лист, видавний станіславівським епископом Хомишином, так подобався польському міністерству закордонних справ, що воно видрукувало його в кількох чужих мовах і уживає за кордоном для оборони своєї політики супроти Українців

АРЕШТОВАНО ЄЗУІТА В ЕСПАНІЇ.

В еспанському місті Аранхуез арештувала поліція трох єзуітів, які ладувяли на вози обтягнівку з єзуітської школи На основі недавного розпорядку про розвязання ордену єзуітів в Еспанії все майно ордену перейшло на власність держави.

ЩЕ ОДНА ХРУНІЯДА.

Бувший посол з радикальної ліети, І. Власовський, почав видавати з відомим Петею Певнии московсько-малоросійський церковний часопис „За соборність". Часопис сей видають у Луцьку і дарємно розсилають разом з газетою Певного. „Українська Нива".

АДРЕСА КОНСИСТОРІЇ.

Листи до Консисторії треба надсилати на руки голови Консисторії, протоерея С. В. Савчука, на адресу:

Rev. S. W. Sawchuk
679 Andrews St.
Winnipeg, Man.

ПОРЯДОК БОГОСЛУЖЕНЬ о. П. Мамєського.

Лютий.

7 Неділя — Гадаренеи
12 Трьох Святителів — Толстой.
14 Неділя — Вайта.
15 Стрітення — Арбавка.
21 Неділя — Семьйя.
28 Неділя — Толстой.

Адреса: Толстой, Ман

ПОРЯДОК БОГОСЛУЖЕНЬ о. Є. Грешюк.

Лютий.

7. Неділя. — Пайн Ревер.
12. Пятниця. Трох Святителів. — Гарленд
14. Неділя. — Дявфин.
15. Понеділок. Стрітення Господне. — Еннніз
21 Неділя — Гадич.
28. Неділя. — Шортделів.
Box 404. Dauphin, Man

ПОРЯДОК БОГОСЛУЖЕНЬ о. А. Бернав.

Лютий.

7. Неділя — Шелвелд.
12. Четвер. Трох святителів — Менз.
14. Неділя — Розборн.
15. Понеділок Стрітення Господне. — Розборн.
21. Неділя — Вистя. в домі п. М. Бевзи.
28. Неділя. — Сандділейк.
Адрес: Менз. Ман

Свиня Вавилов.

ЧУЖИЙ БОГ.

(Правдива подія бувальщина, що була на Донеччині).

— Підсудний Яків Мотузків! — голосно викликав судця і подивився через окуляри на лаву підсудних.

З трох підсудних підвівся один. Великого росту, кирпатий, з обвинчаи похилими висяниками, з копицею рудого волосся на голові. Басом відповів:

— Се я, Яків Мотузків!..

— Першого травня сього року в годині однайцятій в ночі, ви прийшли до старшого поліцая села Мартиніки Василя Біляєва, признялися йому в злочинах заподіяних вами і вашими товаришами і просили його завертувати вас. Се правда? — спитав судця.

— Так, се все правда, пане судця, дозвольте вам розповісти...

— Почекайте Мотузків. Другого дня, згідно вашого зізнання було заарештовано ваших спільників по злочину: селянина села Денисовського Сидора.Савельчука і селянина Гарбузівки Арсена Михайлова.

— Так, пане судця! — відповів Мотузків.

— Тепер розкажіть судові про ваш злочин, все докладно, як було, не хвилюйтесь і не поспішайте, — сказав судця.

Яків Мотузків відкашлявся і почав.

— Господи ісусе Христе, Сине Божий наш... (підсудний поволи перехрестився). Панове судді і ви почесні присяглі! Грішний я і щиро каюся, як перед Господом Богом і судіть мене судом Божим і людським. Скоро рік мине, як прийшов до нас Мирон Гвоздьов, що мешкав в місті Броварах, що він родом из Москви. Сей кацап за місяць зробив з мене злодія та душогуба. Все намовляв мене, щоби я йому допоміг обрабувати богатих калмиків, що мешкали на сусідних хуторах. Я спокусився бажанням швидко збогатити і пристав до нього. Потім він їздив со два тижні і намовляв Сидора, Арсена та Данила. Зібравши нас пятьох Мирон зробився в нас за отамана, а я був за візника, бо мав гарні коні та бричку.

— В осени ми почали перше своє злодійство. Головна вина на мені, бо я їм показав богатого калмука, в якого служив три роки за наймита. Ніч була темна (поволі підсудний заспокоївся і став оповідати до ладу), так що за два кроки нічого не було видно. Опівночі підїхали ми до Баглайового хутора. Двір того калмука був окремо від хутора на краю балки. Я повинен був лишитися біля воза, але хлопці вирішили, що мені треба йти, бо мене собаки знають, та й господар мені двері відчинить. Так воно і сталося. Пси було кинулися, але коли я відізвався до них, то вони стали до мене ластитися. Син його разом з жінкою мешкали в дворі в земляній і біля тих дверей став Арсен зі залізною штабою, а я Мирон та Сидір підійшли до старого. Данило залишився біля брички. Постукав я до дверей а з середини грозний господар питає по калмуцьки — хто се такий і чого мені треба. Я йому відповідаю: „Джуальджуза Мангатин", тобто пусти мене переночувати, бо я спізнився до дому і заїхав до тебе — се я Яківі" „А!... Яків, дуже радий тобі, прошу, ночуй!" — відповів він і відчинив двері. Ледви він се зробив, як Сидір вдарив його залізом по голові. Навіть і не крикнув старий. Гарна була людина.

Підсудний опустив голову і тяжко зіткнув, очевидно знов переживь ту картину, потім похивав головою і продовжував:

— Потім пішли далі до старої. В ній горіла лямпа. Коли вона побачила Мирона з пістолем, то почала кричати. Тоді Мирон холоснув її ножем по горлі. На крик матері вибігла донька. Вже велика, нареченою була, і як закричить: „Якове!... що робиш!" В мене розум помутився, я хотів її заколоти ножем, але Мирон відвів мою руку. „А хто, — каже, — гроші нам покаже?" Стали розшукувати про гроші. Нічого не говорить дівчина, мов та риба мовчить. Стали її колоти кінцем ножа, мордувати, щоб казала. Мовчить і лише стиснувши нижню губу, мачить з болю. Нарешті, коли вона втратила богато крові і стала вмирати, Мирон сказав: „Коли не скажеш де гроші, то підемо в земляную і забемо твого брата разом з жінкою". Дівка до, чиста все розповіла. Тоді ми її забили, а гроші забрали і пішли. Ніхто про нас не подумав.

— Грошей забрали богато. Були сотні паперові, було й золото. Дав нам Мирон по тисячі карбованців, а решту забрав собі. Нам було й сього досить, бо тисяча карбованців, се гроші. Почали ми мовчки жити та хазяйнувати. Думали — хоч і загубили душу, та не даремно. Але не так сталося. Поїхав Мирон кудись на цілий місяць або й два й вернувся без шелега і почав нас вдруге підбивати. „Тут, — каже він, — така країна, що щодня можна грабувати, а в не вже грошей біс ма". Сього разу задумав він ось що. Довідався він, що в калмуків є богатий Лама, тоб то будійський священик, що грошей до банку не відвозить, а тримає біля себе. Ось він і задумав ограбити сього Ламу.

— Як же так можна робити, Мироне, — кажу я, — він в калмуків ніби як в нас за святого хоч і другої віри, але гарно людина і всім бідним помагає, навіть і християнам. Всі його поважають і люблять. Хіба можна його чіпати?

— Дурню, — відрізав Мирон, — хіба він християнин? Хіба між бісурменами святі можуть бути, а ти кажеш — гріх!... Чужий Бог для нас не приклад.

Ну і ми порішили відвідати калмуцького Ламу. Мирон зарядив Арсеної наперед поїхати до того села, де жив Лама та все гарно вивідати. Ніби роботи шукають між калмуками. Був там Арсен біля місяця. Навідувався до монастиря-хуруля, де живе Лама, бо служив він за візника в будійського священика-гамона. Вернувся тай каже, що ограбувати Ламу чиста дурниця, Ніхто його не оборонях а грошей то ціла стирта. Радить, що се треба зробити „чорної ночі", коли вони вірують, що старий рік залишає світ і приходить новий. Сеї ночі ніхто не виходить на двір. Так і порішили.

Дочекалися сього дня і вечером виїхали. Все було гаразд. Счинилася така метелиця, що світа Божого не видно було. Саме добре було нам, бо заїзжало снігом слід. Підїхали ми до хуруля Я залишився при конях, готовий скіжу на бричці, а вони пішли. Здавалося, ще я не довго чекав, але тільки бачу — їде троє і щось несуть. Неже стільки грошей, — думаю, — набрали, а вони підходять тай кладуть трупа до воза, самі сідають, так кажуть — гони Якове, бо не пощастило! Бачу я, що щось погане стало, я й заняв кіньми... А справа, як виявилося, ось як обернулася: Спочатку зайшли наші до хліва, постояли там, а потім Мирон пішов до дверей попробувати ключі (у нього ціла в'язка їх була), а ті тихенько стоять тай перешіптуються біля дверий хліва. Один ключ Мирон підібрав, двері відчинив і пішов за товаришами, щоби починати справу. А ті чи може не чекали його так скоро, чи що, яке тільки як явився він в дверях, то Данило хвиснув його залізною по голові. Ну і розколов голову мов кавун. А потім, коли обмацали та присвітили сірником, то й побачили, що забили свого отамана. Так справа скінчилася ніччим. Мирона спустили в річку Сал під лід та розійшлися по хатах, а що рідші в небщика не було, людина він був лакома, то й питати не було кому.

— На провесні виїхали орати та якось забули тай заспокоїлися, але справа сим не скінчилася. Став Арсен нам підбивати — знов поїхати до Лами. — „Дурниця, — каже він, — тепер в нас не вийде так по дурному, поїдемо та й поїдемо. Ми й поїхали. Тільки сього разу сталося так, що Данила прийшлося трупом везти назад. Пішли сього разу всі разом до дверей, щоби ломити, Мироновим ключів тепер не було, тоді ще вони залишилися на місці вбивства, а при коняхи залишили Данила. Ніч була темнюща, а було се саме на провесні по оранці, коли вже тепло. Підійшли ми до дверей тай почали їх ломати. Робили ми все тихенько, щоби не було чутно. Але нараз я оглядаюся — людина в довгому одязі до мене підходить. „Гемон" — промайнуло в моїй думці; і я зуснув його залізом по голові. Поглядів опісля, а се — наш Данило.

Тут всіх нас страх огорнув. Кинулися ми тікати до воза, мало — мене не покинули. Всю ніч і день цілий ломив я голову над сею справою, але в ночі другого дня пішов я до поліцая. Зрозумів я, що е Бог, котрий одня і для калмука і для християн. Все Господь Бог карає зло і нічию кров даремно лити не можна. Ось я й вирішив тоді і ни Арсена і Сидора показати, щоби вони спокутували свій гріх душогубства перед Господом Богом. Виноватий я перед всіма і нема чого мене жалувати. Більше я не маю нічого сказати.

Підсудний глибоко зітхнув, рукавом обтер піт з обличча і стоїдений опустився на лаву. В переповненій судовій салі панувала мовчанка. Оповідання злочинця вразило всіх. Тільки один спокійний судця продовжував:

Підсудний Сидір Савельчук, що ви можете сказати в сій справі?

— Я нічого не скажу, бо все, що Яків сказав чиста правда.

— А ви Арсен Міхайлів?

— Виноваті ми, панове! Все так було. З кінця хвилин присяглі пішли на нараду.

„Вільне Козацтво".

БОГ НЕ СЛУХАЄ БЕЗУМСТВА.

Розкричався безвірник на базарі, визиваючи Бога, щоб той показав йому свою силу і положив його мертвим в пять мінутах. Пять мінут перейшло в нетерпеливім ожиданню і безвірник був живий. І він каже до слухачів:

— А що я вам говорив?...

Близько него стояла старенька жінка. Вона приступила до него і спитала:

— Чоловіче, а чи у вас є діти?

— Так, — відповів безбожник. — Але пощо таке питання?

— Нате, — сказала старенька жінка. — що колиб одно з ваших дітей, подало вам ніж зі словами: тату заріжте мене, то чи ви зробилиб те?

— Розуміється, що ні, — відповів безбожник. — бо я їх забагато люблю.

— Отсе власне і я, чому Бог не положив тебе мертвим, — сказала жінка. — бо Він забагато тебе любить.

ЖИВІ ОБРАЗКИ.

В жовківськім Місіонарі за лютий 1932 є фотографія „членів-мущин Ап. Мол. в Біляцях, пов. Броди". Се група передовсім молодших мущин і хлопців. Між ними священик.

Коли ви приглянетесь на тварі цілої тої групи, то вас вразить ось що: на жадних лиці не видно слідів живої людської думки. Се тварі пригноблених, загулюканих, темних рабів. Не видно в них ясного поглядy, не видно широкої свідомости: не видно того, що підносить культурного чоловіка понад дикуна. Тварі молоді, але покорчені — се знаки пригноблення, несвідомости, непевности, перестраху. Се тварі сиріт, що попалися в руки лютій мачусі.

Не видно слідів думки і на лиці священика. Вдоволений собою чоловік, може щирий в тій роботі, яку робить, але не мислитель. Не той, що думає і других до думки заставляє.

З подібних недумаючих тварів складаються в переважаючій більшости грекокатолицькі громади всюди. Риси тої самої вузькоглядности, оспалости, темноти на їх лицях. В їх очах.

З таких людей можуть бути дуже добрі члени „Апостольства Молитви", але не будуть поважні люде, не будуть свідомі громадяне, ані добрі члени свого народу. З них не будуть гідні християне. З них можуть бути добрі раби-невільники.

Молитва важна справа, але молитва не все. Поза молитвою в також инші важні справи, яких молитвою заступити не можна.

Молитва — се справа праведної душі. Се справа щирої совісти. Але в чоловіка е також справи, які належать до потреби тіла, до розуму, до свідомости, до знання. Народна приповідка каже, що можуть бути люде „в щирим серцем, а чорним розумом". Себто — люде з щирим серцем, але порожнею головою.

Христос сказав в одним місци: Будьте розумні, як змії, а лагідні, як голуби. (Тоді змій вважали люде дуже мудрими).

Так Христос поклав за обовязок дві справи:

1. Дбати про великий, здоровий розум. і

2. Дбати про добре, лагідне серце.

Буде здоровий розум, то буде широка свідомість, будуть очи, які скажуть, куди йти і як та що робити.

А буде лагідне серце, то буде молитва — буде та благодійна сила, що з щирого, лагідного серця виливаєе.

Казав також Апостол Павло: Всього досліджуйте, доброго-ж держіться — (1 Сол. V: 21).

Всего досліджуйте — се те саме, що: розвивайте, поширюйте свій розум, свое знання, свій світогляд.

Поляки завели між Українцями Унію з Римом на те, щоби при помочі унії держати їх в темноті, як слїпий инарад для своєї справи.

Для тої самої цілі взяла була Московщина Українську Церкву в свої руки.

Унія з Римом вже істнує 336 літ, бо від 1595 року.

Московське панованнь над Українською Церквою тревало без перерви до 1917 року, отже 231 років.

Унія з Римом.. Унія в Московщиною...

Над частинною Православних Українців панує вже 336 літ чужий Рим, чужа Польща, чужий католицький світ.

Над другою частинною Православних Українців панувала без перерви чужа Московщина 231 років.

Довгі часи! Сотні літ і кільканайцять поколінь! В тім часі творилися на світі великі події. Япан на протязі кількадесять літ з незначного закутка піднісся до сильної держави...

А що зробили Українці на протязі тих сотень літ чужого пановання? В чім піднеслися? Чого їх ті чужі пануючі — Рим і Москва — навчили?...

Перед нами факт, якого ніколи не можна забути, а то:

Що ані унія з Римом, ані унія в Московщиною не виховала на протязі сотень літ ані одного такого, що був би гідним сином Українського Народу!

Коли Український Народ має Гідних Великих Синів, то се були ті, що не були ані за римською унією, ані за московською. Ті, що були і проти Риму (з його Польщею) і проти Московщини. Ті, що бажали цілою душею лише Уні Українців з Українцями, а більше з ніким.

Чуже панованнь не на те е, щоби витворювати для нас розум і силу. Воно е на те, щоби наш розум нищити, а нашою силою і нашим майном будувати свою справу.

Фотографія селян — се фотографія тих вірних церкви, що стоять на долині. І така вона, що над нею треба милосердитися, над нею треба тремтіти. Се фотографія поневолених наших братів. Поневолене тіло, поневолений дух...

Але уява не може не бачити фотографій тих, що стояли, чи стоять на верхах — а ласки Риму, чи з ласки Москви. Якими рисами вражають нас їх тварі?

Хомишин... Кошіловський... Шептицький... Богачевський... Діонісій тай всі 25 московських єпископів, що до революції 1917 року на Україні правили... Які їх лиця? До кого вони подібні? Хто ім братія?

Одні наїздники, а другі наймити. І на їх тварах видно лише двоякого роду риси — наїздника і наймита.

Чуже панованнь над нашою Церквою і над нашою душею не виховувало Великих Синів для Українського народу. Воно таких убивало. Се один факт!

А побіч нього факт другий — воно виховувало цілі череди зрадників народу — хрунів, яничарів, мучителів Українського Народу.

За тими не треба довго шукати по історії — їх бачимо на кождим кроці. В кождім місци. В кождім десятиліттю. Рука чужих пануючих була для таких завсігди дуже щедрою.

Отсе ті образки і ті факти, які кождий Українець повинен розуміти!

Постарайтеся, щоби Ваша передплата була вирівнана та відновлена на слідуючий рік.

„ДНІПРО"

орган Української Православної Церкви в Злучених Державах,

виходить 1 і 15 кождого місяця і який коштує на рік $2.50.

Передплату висилати на адресу:

"DNIPRO"

1851 Germantown Ave., Philadelphia Pa. U.S.A.

Каже, Що Російський Цар Николай Жис.

В Канаді е епископ Іоасаф, який доказує, що він е правовим головою тутешної російської місії. В половині минувшого місяця епископ Іоасаф гостив в Торонто і з тої нагоди появилося його інтервю в „Торонто Стар". Між иншим він заявив, що на його думку цар Николай II, якого то большевики ніби замордували, — в дійсности жив і е на волі, хоч і вкривається та чекає нагоди повернути назад на царський престол по розгромі комуністів.

Епископ Іоасаф заявив, що він переписується з одним священником в Франції, який повідомляе його що місячно про те, що цар робить і де перебуває. Іоасаф не хотів виявити, де цар тепер перебуває, але за те дуже радо показав лист від священника, який колись був духовним дорадником царя. Коли репортер запитав його, чи він приписує тим листам яке значіння, еп. Іоасаф заявив, що так, бо „вони написані генієм російської православної церкви".

Дальше він сказав: Є дві версії про те, що сталось з царем Одна говорить, що він був застрілений комісарем Юровським, в Уральських горах, та що його тіло було спалене, а попіл був взятий епископом Інокентієм до Пекіну і там похоронений. Друга-ж версія говорить, що цар був в чудесний спосіб врятований і тепер перебуває в безпечнім місці. І в сю другу версію я вірю — закінчив епископ Іоасаф, додаючи: Ви довідаетеся про все пізнійше... у свій час.

Нема що дивуватися, що між нашими людьми е ще такі, які вірять, що архикнязь Рудольф жие

ВІРА В БОЖЕ СЛОВО.

Двоє дітей бавилися на полі і не спамятялися, що сонце вже схилилось до заходу.

— Поглянь, — сказало одно з дітей, — де сонце вже зайшло. Не богато часу минуло, як воно було ось тут коло того дерева, а тепер вже гість, геть, далеко.

— Се не сонце їде, а земля. — каже друга дитина, - бо мені тато таке говорили

— Ні, — заперечило друге. — То сонце їде, бо ми те бачимо, а земля і не рухається, бо-ж ми стоїмо на ній весь час. Я знаю те, що бачу, — сказав він з трюмфом.

— А я вірю в те, що мені говорив батько, — сказала друга дитина.

Таке е і між людьми. Одні вірять в те, що собі в своїй несвідомости викомбінують; инші-ж вірують у слово Боже.

НЕ ПРИСПІШУЙТЕ ПРИРОДНОГО РОЗВОЮ.

Маленька дівчинка задержалась довше на дворі, як звичайно. Коли вона повернула до хати, спитала її мати, де се вона забарилась.

— Я була в городі, сказала дівчинка.

— А тя що там робила? — спитала мати.

— Я помагала Богові, — відповіла дівчинка.

Опісля вона пояснила, що вона побачила розвивточого пожі і помогла їм розвинутися, поротвираши їх. Вона не розуміла сего, що вона сим їм пошкодила.

Так само робять богато людей, які стараються приспішити те, що сповіняться, що Бог повинен для них зробити.

„ВІСТНИК"
Релігійний часопис для Українців в Канаді
Виходить 1го і 15-го кожного місяця.
Видає Українська Православна Видавнича Спілка.
Передплата: В Канаді — $1.50 на рік.
За границю — $2.00 на рік.

THE HERALD
Published semimonthly by the
Ukrainian Orthodox Publishing Company
Subscription per annum:
In Canada — $1.50. — Foreign — $2.00.

Адресуйте: — Address:
The HERALD, Box 3634, WINNIPEG, MAN.

ЯК ІДЕ ЗАНЕПАД ЗДОРОВОГО ЖИТТЯ В РОДИНІ.

В давних часах християне мали в домах окремі кімнати призначені лише для молитви. Видноділи прибрані — вони були родинними церквами чи каплицями.

Се була родинна Святиня. Побіч буденщини родина мала святочне місце. Родинне життя обнимало тоді наразі і справи тіла і справи душі; справи людські і справи Божі; справи землі і справи небесні.

Коли уважно застановимось, то зрозуміємо, яке велике значіння мали для зрівноваження родинного життя такі домашні святині. Кількість добродійного впливу мали вони на виховання молодого покоління. Як легко було тоді батькові-матері вщепляти в дітей релігійну науку, як легко звертати їх увагу на християнські чесноти й обовязки.

Опісля, коли вже не було окремих домашніх капличь, то звичайні домашні кімнати, чи світлиці прибрали релігійними образами. Прибирали на церковний лад. Для чужинця такі кімнати мусіли увязнятися якоюсь церквами.

Бо уявіть собі рад гарних, звичайно дібраної величини образів кругом світлиці. А кожний образ, то окрема історія з християнського життя — в житті Христа, Діви Марії, великих святих правеників; кожний образ, то окрема наука, примір, закон.

Поміж иншими образами оден найповажніший. Перед ним завсіди горить, або в важнішу пору засвічується оливна лямпа. І та лямпа, се релігійна святя лямпа, що кидає святі промині на ціле родинне життя. Се лямпа християнства, лямпа релігійного життя, лямпа Божого благословення.

А на середині під образами, се найповажніше місце в кімнаті. Тут саджають почесних людей.

Чайковський в своїй книжці „До Слави", оповідаючи прихід Сагайдачного на Січ, каже:

— Пугач пішов з Петром Конашевичем до кошового. В світлиці під образами сидів кошовий батько, Богдан Микушинський з генеральним суддею...

Отжеж навіть урядова світлиця козацької старшини була прибрана образами остільки, що ними означується почетне місце.

Не треба забувати, що перед кожним важнійшим святом жінки і дівчата окремо клопоталися прикрасою образів. Обтикали їх живими, або сухими, або штучними цвітами, або вишиваними платками полотна.

Таке релігійні образи були для життя найбудничішого навіть чоловіка не тільки релігійними святощами, але також тим, що є однакою ширшої культури — були „штукою", або як тепер кажуть „мистецтвом".

Релігія поширювала серед життя благородні, вznесені ідеї (поняття, думки), а рівночасно поширювала також смак краси, що рівнож облагороднює людську душу.

Що-ж сказати про нинішну хвилю, та ще в Канаді?..

Родинна релігійність занепадає. Число образів в хатах зменшається. Дехто каже:

— А хіба їх треба тільки, як було в старім краю? Пощо їх тільки? Один, два, тай досить...

Так говорять лінива людська думка. Так говорить байдужість тих людей, що почали йти до релігійного занепаду.

Оден релігійний образ, або два, тай досить... І так воно буває. Один, чи два якбудь повішені образи, а побіч них календарі всяких компаній, крамниць, та фабрик — Дірінга, Месей Гєріса, Мекгорника і ще кого хочете.

А буває, що релігійного образа цілком нема, а за те на їх місци повішені величезні фотографії членів родини. А бо бачить образ Христа, а побіч такої-ж величини фотографія когобудь з домашніх.

Що-ж до людей з якбудь вищою книжною освітою, то в їх поняттю релігійний образ в хаті уважають за ознаку дуже малої культури. І тому в їх хатах ви побачите образи гарбузів (се однака вищої культури); образи кошиків з яблоками (кориті), образи собак в циліндрах, що ніби грають в карти (також однака чогось), образи так собі дівчат в великих капелюхах, подібних деколи до англійських „флеперс", а загалом дівчат без якого будь духового виразу (те пер вже на духовий вираз не пора!); деколи, що правда, образ Шевченка і Драгоманова (націоналіста побіч інтернаціоналіста! однака світогляду культурного Українця!); образи так собі краєвидів, складених фантазією, чи рукою ріцівника . .

Як би хто не старався виправдувати того, що є, але все те є однакою релігійного (отже морального!) і культурного занепаду. Се все показує, що система життя пинається і життя родини виходить на гуляй поле. На вулицю.

На місце давних обовязків приходить лінивство. „А пощо єдого та того — каже воно — хіба без того не можна обійтися?" Й обходиться, стаючи щораз більше а моральної сторони голе і босе. І нерозумне.

На місце давніх святощей, на місце моральних вартостей приходить оголошення фабриканта чи крамаря...

Релігійний образ пригадував, що треба бути гідним чоловіком. Календар фабрики чи крамниці пригадує, де можна купити плуг, чи полотна... А їх же і без того можна всюди купити.

На місце давної релігійної світлиці приходить комора, в якій можна що хоч по стінах поровішувати.

На місце давної родини звязаної родинними святощами і вимівлюючими з них почуттями та обовязками, знаходимо гурток людей звязаних з собою дуже поверховно, бо лише вимогами нежиночої конечности.

А на місце точно означеного релігійно-культурного світогляду, приходить світогляд безладдя, хаосу, анархії.

Словом — занепад на цілій лінії. Занепад в звичайного чоловіка, занепад в інтелігента. Поворот до безкультурности і некультурности.

Коли-ж занеладе релігійність родини, то занепаде релігійність і моральне здоровля цілого народу. Занепадуть люде! Занепаде їх щастя, їх згода, їх гідність. Все занепаде!

Ось чому треба над сим пильно застановитися!

А хто застановиться і зрозуміє, той сам стане на добру стежку і другим вкаже куди йти. Він стане добрим примірром і провідником для короткозорих.

ЦЕРКОВНА СПРАВА НА БУКОВИНІ.

Двоякa міра.

В черновецькім „Часі", ч. 937, 1931 р., є стаття під заголовком „Двоякa міра". Говориться там, що митрополит (резиденція Румун) порозсилав до священників відозви, щоби збирали гроші на будову румунської церкви в Єрусалимі. Кождого року до Єрусалиму їздять румунські паломники (відпустовці), але не можуть там чути богослуження своєю рідною мовою.

Автор статті зупиняючись над сею справою, каже:

— І подумав я: ціль благородна. Треба помогти їм... Але з другої сторони погадав я як ті сотки тисяч наших православних Українців, в яких долях приходиться жити на своїй землі в Румунії і які побудували собі церкви своїм власним коштом.

Якже та Румунія відноситься до Українців в боку релігійного? Автор тої статті каже:

— Окрім більше мусять терпіти Українці коли видять, що їх дітей учитель Слова Божого і молитов не в їх рідній мові, а по їх церквах (на Буковині) відправляється дуже богато в мові їм чужій (румунській), як примірок се діється по всіх чернівецьких православних церквах і по дуже богатьох селах в українськом православнім людністю.

Автор бачить переслідування Українців Румунами на кождім кроці. Бо ще є і така справа.

— Як прикро мусить вражати всіх православних Українців, що ваш владика не приймає у українських студентів до семінарії і не думає подбати про приріст українського духовенства, щоби ми мали наших українських священників, які могли би до нас говорити і нам проповідувати Слово Боже в нашій прекрасній і милій мові.

І се ще не все, бо:

— Як пригноблюючо впливає на душевний стан українських православних вірних, коли наш владика видає ще українські сала і місця рукуположень священників, котрі навіть не вставі добре сказати кілька речень/а українській мові. Чи-ж сватий Павло не казучи, щоби вчити Слова Божого в рідній мові слухачів? І відже на видолимо, щоби Апостоли учили людей небесної правди лише в арамейській мові, якою проповідував Христос, але всюди проповідували в мові тих людей, до яких їх наука була звернена. На те вони і дістали дар, щоби говорити в рідних мовах.

По тім автор запитує:

— А чому-ж наш владика так дбає про те, щоби в далеких Єрусалимі мали православні Румуни-Богомольці свою церкву?.. А чому не хоче дбати, щоби по всіх місцевостях з українськими населенням були українські пастирі, щоби українській народ міг почути Службу Божу і проповідь в своїй рідній мові? Чому наш владика не постарається, щоби наших дітей учили релігії в українській мові?.. Не хочеться вірити, що наш митрополит став орудам сатани, як се твердить „Луптитороул" (часопис ч. 10, 1931).

Переповівши все те, автор приходить до такого гідного висновку:

— Однак коли наш владика так далі буде поступати не по християнськи суворо проти нас православних Українців, то нам нічого иншого не лишиться, як покинути нашого владику, відорватися від него і заснувати собі самостійну українську церкву, яка би працювала для духовного добра українського народу, а не служила би румунізаційним цілям безбожних політиків.

Здоровий голос думаючих людей! Коли ви проти нас, то ми без вас обійдемося! Ви нам тоді не провідники!

Поширюйте „Вістник" поміж своїми сусідами і знакомими.

Митрополит Василь Липківський.

СТРАШНИЙ СУД.

(Проповідь на неділю мясопустну).

Сьогодня свята Євангелия подає нам велику науку про страшний суд Христовий. Се сам Господь Спаситель наш малює перед нами, як на картині, образ свого страшного суду, щоб сей образ завжди був перед нашими очима і застерігав нас від гріхів, лінивства, байдужости в своєму житті, бо, як каже святе письмо, „памятай останнє, що має бути з тобою і по віки не згрішиш". Бо хто не боїться страшного суду Христового? Хіба той, хто зовсім Бога не боїться. Його не визнає. Але й тому мабуть моторошно стає, коли про Божий суд згадає, бо, як каже святий апостол: „і біси не вірують, але тремтять (Яков. II: 19). А та душа, що має в собі хоч трохи страху Божого — як її не боятися страшного суду Божого? Бо Господь все знає — і наші діла, і слова, і навіть думки і ва все нас судити-ме. Від нього ніхто не втаїться — всі мусять стати перед Ним на суд. А хто чистий від гріха, як каже святе письмо, коли-б навіть і один день був життя його на землі?

Але поглянімо на образ страшного суду, який малює перед нами Христос. От „як прийде Син Чоловеческий у славі своїй і всі святі янголи з Ним, тоді сяде на престолі слави своєї і абсолютно ся перед Ним усі народи" (Мат. XXV: 31, 32). Слухайте, браття, слухайте, хто се збереться перед престолом Сина Божого? Зберуться, каже, перед Ним всі народи. Не кожда-ж окрема людина стане на страшний суд, не кожда людина стане де сама зяхоче. Збереться вся людність по народам. І Господь на страшному суді свому буде судити перш за все не кожду окрему людину, а кождий окремий народ. Кожду окрему людину Господь судить тоді, коли вона прикличить після смерти на той світ. Але людина помирає, а народ живе до віку. Ми вірімо, що Господь може полекшити долю помершого до страшного суду. Чому? Тому, що завдяшається ся молитва народ, в якого відійшов він, залишається Христова громада — церква, яка ва нього молиться. А от, як настане кінець світу, як скінчиться життя на землі всіх народів, тоді підведе Господь загальний підрахунок вартости земного життя уже не кождої окремої людини, а перш за все кождого окремого народа, і тому стануть тоді на суд перед Ним усі народи.

Любі браття і сестри, Українці! А ми? А наш український народ? Де він займе місце на страшному суді Божому? Наш народ і на землі нівяк не може знайти собі певного місця. все ховається за чужими спинами, все єднався і з Поляками і Росіянами і навіть з Турками та Татарами. Але там перед Господом вже не сможе він зайняти певне і своє власне місце, там уже не заховається поза другими народами. І от запитає тоді Господь наш народ: Народе український, як ти виконував мої заповіти на землі? Чи єднався ти в своє рідне Христове братерство, в свою рідну церкву, щоб самому працювати на свое спасіння, чи може ховався за спину московського та царгородського патріярха та російського народа, не своєю працею, а їхніми руками хотів здобути спасіння?... Що ми на се скажемо? — Народе український, спитає далі Господь, а на якій мові славив ти Мене? Я чув молитви на всіх мовах, а от молитва на твоїй мові не доходила до Мене. Що се таке? — Що ми на се відповімо? — Ми скажемо: Молились до Тебе, Господи, на славянській мові.. А чому-ж не молився на своїй? — запитає Господь. — Хіба я дав тобі свій найкращий дар — твою рідну мову, щоб ти тільки сварився на ній з сусідами, та давався на базарі, а не для того, щоб ти Мене на ній славив? Чого-ж ти сей дар в землю закопував, а не віддавав на служіння Мені?..

Се я кажу вам, браття, дляго, щоб ви зрозуміли, що се не якась пуста наша приказка, що ми утворюємо свою українську Церкву, єднаємось в свое рідне Христове братерство, службу Божу правимо на своїй рідній мові. Се наш найперший обовязок перед Богом, за який наш народ повинен буде дати відповідь на суді Божому. І коли наш народ не буде сього робити, чи не покажеться він перед Богом тим рабом, лінивим. що замість того, щоб вживати і намножувати свої таланти, від Бога дані, взяв і закопав їх в землю тай дочекався від Бога такого присуду: Сього лінивого раба викиньте в темряву лекельну, там йому буде плач і скрегіт зубів (Мат. XXV: 30). Батьки наші, що раніш нас померли правда, можуть ще сказати: Ми невинні в сьому, бо ми були невільними, мусіли робити не те, що хотіліб, а те до чого нас примушували. А ми сього вже не можемо сказати, бо в справах віри, ми вже вільні, нас уже ніхто не примушує. У нас уже й сього виправдання бути не може. Тут ми вже прямо опинімось не між вівцями, а віж козами, коли й надалі будемо байдужими або й ворожими до утворення нашої (Рідної) Церкви.

Але поглянімо далі на образ страшного суду. От „збереться перед Господом усі народи і відлучить їх одних від других, як пастух відлучав овець від кіз і поставить овець по праву руку свою, а кіз по ліву". Кого се Господь так розділить? Очевидно так — на овець і кіз — Господь розділить перш за все народи, які стануть перед Ним. Цілі народи — одні перед Ним опиняться в стані кіз, а другі в стані овець, бо дійсно й на землі народи всі досить виразно поділяються на дві течії: одні народи, як ті кози величаються, метушаться, намагаються панувати над другими народами, підбиватн їх під себе, у всякий спосіб використовувати їх для свого земного збагачення, другі народи, як ті вівці хотять тільки спокою, хотять жити тихо, не хотять ні над ким панувати, ніякого для себе не використовувати, аби їх ніхто не зачіпав, аби їм життя ніхто не псував... От тут ми, любі Українці! тут ми будемо надітись на Господа, що Він прилучить нас до овець, а не до кіз, бо ніколи наш народ, ні над ким не панував, ані на кого не насідав, ніякого під себе не підбивав а як ті вівці терпів, як знущалися над ним пануючі народи — Турки, Татаре, Поляки, Росіяне...

Любі браття. Поглянемо далі на образ Божого суду. Послухаємо, як Він звертається до тих, що ліворуч — до кіз: Ідіть від Мене, прокляті, в огонь вічний, наготовлений дияволу та його слугам, бо я голодував, а ви не дали мені їсти, жажлав, а ви не напоїли Мене, подорожував, а ви не прийняли Мене, нагим був — і не одягли Мене, недужим і у вязниці — а ви не відвідали Мене - - От тут ті народи, що панували над нашим народом українськими і навіть їх державні та церковні керовники нехай дадуть відповідь, чому вони тримали наш народ в духовному голоді та жажді, в темряві духовній, чому не давали нашому народу жити своїм рідним життям, утворювати свою рідну церкву, молитись на своїй рідній мові. Нехай виправдаються тоді ці пануючі народи та їх керовники, чому вони вробили наш народ странником, подорожнім, розбили, розсіяли по всьому світу і навіть на його богатій землі тримали його в бідности і наготі, чому знасилення та визискиними відповідали за всі спроби нашого народу визволитись, зєднатись, своє власне життя утворювати... Може вони скажуть: Ми-ж Тебе, Господи, ніколи не бачили ні голодним, ні нагим, ні у вязниці, але Господь скаже їм: Істинно кажу вам, що ви робили одному з братів моїх меншим, — одному зі слабших народів, — які прикрости Ви чинили, те й Мені чинили.

Коли-ж Господь Бог не знайде в нашому народі тих добродіяств, за які хвалить ті народи, що стоятимуть праворуч Нього, нехай же в заслугу нашому народові зачислить хоч ті страждання, ті знущання, які терпів він від пануючих народів, як помилував Він Лазаря за те, що він будував за життя свого. А се ще час і нашому народові виявити добрі сторони свого вільного життя. Ми се життя тільки що починаємо, тільки що починаємо будувати свою рідну Церкву. Візьмемося-ж всі щиро за свою працю вільного служіння Христу, щоб коли Він зявиться на страшнім суді до тих народів, що праворуч Нього і буде їх благословляти за їх служіння, щоб і наш народ з ясним лицем відповів, що й він спирав тому, щоб голодні і жадні задовольнились, наші одягались, немічні скріплялись, невільники визволились...

Любе братерство. І в кождому окремому народі Господь те-ж відлучить овець від кіз, відділить праведників від грішників. Подбаймо-ж і кождий з нас, щоб в своєму народі тут на землі через щире служіння Христу й Його святій Церкві зайняти те почесне місце, яке дасть нам надію, що й на своєму страшному суді, поділеному наш народ, Христос поставить нас праворуч Себе, і щоб ми сподобили почути від Нього: Приділіть благословенні Отця Мого і наслідуйте приготоване вам Царство. Амінь.

Гордість і Заслуга.

Одного гарного дня вийшла Гордість на прохід. На голові мала корону з миленних баньок, які чудово мерехтіли в сонячному сяйві найгрішнішими пестрими красками. На багрову одежу понашивала багато позолочених скляних кульочок, ноги встромила в черевики в величезними закаблуками й походжала на них маєстатично, неначе деревяний цар у вертепі. Широке обличча й блестіло само-задоволенням, червоні, на лацець грубі уста стягнулися в зарозумілу, згірдну усмішку; і від напів-зажмурених повік гляділа навкруги себе, немов би тут не було нічого гідного, на що вона могла би цілий свій погляд звернути.

Та ось зустріла її істота, на вид якої здригнулася Істота з простим виглядом; скромний її хід, постава, рухи; гарне обличчя, на якому малювалися благородна повага і глибокий спокій.

Геть мені з дороги! — крикнула до неї Гордість.

— Дуже радо, — відповіла їй з усміхом стрічна й уступилася на бік. Усе-ж таки почувалася Гордість обиженою:

— Сміешся? Ти важишся в моїй присутности сміятись? — пирхнула й люто накинулася на обидницю.

Ся не відборонювалась, навіть не двигнулася з місця, тільки крілко й спокійно стояла. А Гордість гепнула на землю, всі її миленні баньки розтрісніся, всі скляні кульочки розбилися на дрібне черепя, вона впала ниць перед Заслугою

Марія Ебнер-Ешенбах.

НЕДІЛЬНА ШКОЛА

НАТЕХИЗМ

або

В ЩО ВІРУЄ ПРАВОСЛАВНИЙ ХРИСТІЯНИН.

(Дальше).

Поділ заповідей на дві таблиці.

Десять заповідей Вожих поділено на дві таблиці, або показати тим, що в них маються два роди любови: любов до Бога й любов до ближнього, а тому мусить бути й два роди обовязків.

На питання жидівського книжника: **„Котра заповідь більша в законі?"** Христос відказав: **„Возлюби Господа Бога твого усім серцем твоїм, і всією душею твоєю, і всією думкою твоєю. Се перша й найбільша заповідь. Друга подібна їй: возлюби ближнього твого, як себе самого. На сих двох заповідях увесь закон і пророки держаться"** (Мат. XXII: 37—40). За наших же ближніх ми повинні вважати всіх людей, бо всі люде створені одним Богом і пішли від одного человіка. Та проте однобірці наші, православні християне, є особливо й перш усього нашими ближніми, бо вони — брати наші во Христі.

Щоби любити себе самого, нема заповіді, та таке заповідь є непотрібна, бо й без приказання „ніхто ще ніколи тіла свого не зненавидів, а годує і гріє його", говорить апостол Павло.

Маємо три обовязки: **любити Бога, любити ближнього й себе самого.** Але на першім місці треба поставити любов до Бога, котрого ми повинні любити ради Нього Самого, задля Його безконечних досконалостей: премудрости, доброти, справедливости та иншіх. На другому місці ставимо любов до ближнього, котрого ми повинні любити для Бога, бо власне — коли любимо ближніх наших, то чинимо те, що вгодне й приємне Богові. Чинячи добро ближньому, допомагаючи та сприяючи йому, ми тим самим служимо Богу. На страшнім суді Христос скаже праведникам, котрі чинили добро ближнім: **„Скільки раз ви чинили се одному з сих найменших братів Моїх, то Мені вчинили"** (Мат. XXV: 40). Любити себе ми повинні для Бога й почасти для ближніх. Коли християнин любить самого себе, себто — памятає за себе, має старання про свій духовно-моральний поступ й розвиток, вдосконалюється через пізнання в душі своїй образу й подобія Божої, то тим самим робить на славу Божу, й одночасно робиться він через те більш здатним до служення ближнім.

Звідсіль видно, що любовію до себе самого треба поступатися перед любовію до ближнього, а любовію до ближнього — перед любовію до Бога. Коли-б, приміром, треба було вибирати, чи вибавити від смерти себе чи ближнього, то правилний християнин пожертвує собою. Коли-б стало перед нами одно з двох: зректися Христа й віри, чи додержуванням віри й визнаванням її одвертим засмутку батька, матір, або пожбавити себе-певної вигоди, — то християнин православний вибере останнє.

„Більше від сієї любови ніхто не має, як хто душу свою покладе за друзі свої" (Іван. XV: 13), говорить Христос.

„Хто любить батька або матір більш від Мене, той недостоен Мене; і хто любить сина або дочку більш від Мене, той недостоен Мене" (Мат. X: 37), навчає Спаситель.

Хоча ввесь закон міститься в двох заповідях, однак він поділяється на десять заповідей, щоби виразніше та докладніше засувати наші обовязки до Бога й до ближніх. Обовязки щодо Бога викладаються в перших чотирох заповідях; обовязки щодо ближніх — в останніх шістьох. Про обовязки щодо себе самого — можна судити по наших обовязках щодо ближніх, яких ми повинні любити так само, як саних себе.

(Дальше буде).

ІСТОРІЯ ЦЕРКВИ.

(За Е. Семкою).

(Дальше).

Властивий трулянський собор, званий і II трулянський, або пято-шестий вселенський собор, в також VI доповнюючий (692).

V і VI вселенський собор в року 533 і 680 оголосив тільки чисто догматичні ученя, дотично-ж церковної дисципліни не постановив нічого. Щоби отже уложити канони, пожадані для доброго порядку в церкві, скликав цар Юстиніян в порозумінню з патріярхами иний собор року 692, що відбувся також в Трулі, царській палаті в Цариграді, через що називається другим собором трулянським, або просто „собором трулянським", називається також і „вселенським пято-шестим", бо доповнив недостаток V і VI вселенського собору, котрі в справі церковної дисципліни не постановили були нічого; називався ще й лиш „шестим вселенським", о скільки уважався продовженя собору з року 680. Собор сей, на котрім була заступлена ціла церква, видав всего 102 канони, або закони церковні. Між иншим заборонено служити священників і дияконів, щоби жили в безженстві; заборонено постити в дні суботніші рядові і представити Христа під виглядом ягняти; а 28 канон халкедонського собору, що признав царгородському патріярхови місце зараз за римським патріярхом, потверджено наново. З причини, що сі постанови не способлялися до епископат Риму, то захід спершу не хотів узнати собор пято-шестий за вселенський, потім через якийсь час узнавав, виймаючи лиш постанови йому не милі, але наконець цілковито його відкинув в початком IX століття.

Іконоборча єресь. VII вселенський Собор (787).

Ледви утихли христологійні спори з кінцем VII століття, як ось на початку VIII століття настали нові спори, що знов дуже потрясли церквою, особливо східною. Предметом сих спорів було почитання святих Ікон.

Почитання Ікон святих не уважала церква за діло конечне, а лиш за добре й хосенне заняття. Святі Ікони доступали Іменно в релігійнім життю до того значіння, що мають і світські образи в товариськім життю. Бо як син почитає образи своїх родичів, так само окazували й християне святим Іконам почитання і любов. Але поважня се не було поклоненням, а тільки почестию, що мала за предмет не Ікону, а особу того, що його показував образ. Та годі також заперечити, що поодинокі християне, прилягаючи ревно до сеї форми почитання переступали границі церковою поставлені. З сего повстала відтак реакція, що піддержувана зі всіх сил Жидами й магометанами, перейшла нарешті в дуже завзяту боротьбу проти всякого почитання святих Ікон.

Сю боротьбу проти почитання Ікон почав цар Лев III Ісаврій (717—741). Підосічи, що магометане й Жиди тому не хотять стояти християнами, що сі почитають святі ікони, оголосив він указом, що почитання Ікон є ідолъством і заборонив під строгими карами перед ними поклонятися (726). Пізнійше (730) розпорядив, щоби всі образи викинути з церков і публичних місць, а недвижимі ікони щоби замазати. Надармо протестував проти мір, повятих царем, патріярх Герман; його усунено. Дарємними були також письма Івана Дамаскина, богослова на свій час найбільше ученого, що боронив дуже блаженість почитання святих Ікон. Цар не дав завернути себе з своєї дороги навіть через повстання народу, а приказав всі образи, забрані з церков, прилюдних місць і мешкань христіян, спалити на публичних площах. Так понищено найкращі релігійні творн малярства, а тих, що відважилися ставити опір сему вандалі змові, увязнено і мучено.

Константин Копронім, син і наслідник Льва (741—775), продовжував боротьбу проти почитання Ікон, і то люттійше, як його батько. Скликав навіть року 754 собор до Цариграду, у котрім не брав участи жаден патріярх, а тільки епископи царгородського патріярхату, і відділив від церкви всіх тих, котрі бі ще почитали святі ікони. Всіх, що противилися царській волі, — а між иними було особливо монахи — мучили, увязнювали й вяточували. Одним виймали очі, другим відтинали ніс і уха, а монастирі перероблювали на касарні й царські стайні.

(Дальше буде).

Біля міста Холма є село Кочево, за тим селом на рівнині на схід сонця стоїть „курган", котрий називається „Церковця". На верху він має отвір, в глибині котрого є вода. Пробували зміряти, але дна не дістали. Передання народне говорить, що на тім місці в давнину, в саме в час Татарських набігів стояла церковця. Одного року на самий Великдень, коли в церкві було повно народа, несподівано появились Татари і напали на церковцю. Старенький священник зняв руки в гору і з слізьми на очах промовив: Господи, в сей день святого Твого Воскресення не дай звірини осквернити храм Твій, не дай мені бачити смерть моїх духовних дітей. І сталось чудо: церковця затряслась, земля розкрилась і прикрила її в усіми вірними в свої надра.

Старі люде нераз ходили ніччю на Великдень до кургана і чули як десь в під землі долітав до них приглушений гомін дзвонів.

Дмитро Титигоре.

ДУМКИ Й СПОСТЕРЕЖЕННЯ.

Хто наш ближній?

Провідники греко-католицької церкви ставлять справу так:

— Найвисше має стояти в тебе папський католицизм. Українство, се лише додаток, без якого можна обійтися. Чи будеш Українцем, чи ні, се маловажне. Але важне, щоби ти не перестав бути католиком. Отже через те ближший для тебе Поляк, Француз, Італієць, Еспанець, ніж православний Українець. З православним Українцем не сходися, обминай його, уважай за свого ворога, за погинше, за чужого, за грішника, але зате дружися в Поляком, а Французом, Італійцем... Вони твої рідні, твої близькі і лише впарі з ними ти Богу приподобаєшся!...

Однакож польські ксьондзи не кажуть Полякови, а французькі Французови, що в нього польська, чи французька справа, се дурниця. Ні! Поляк каже: Коли папа з своїм католицизмом стане проти загальної справи польського народу, то я не потребую ані папи, ані його католицизму! Те саме каже Француз, Італієць, Еспанець, Португалець. І тому з ними папа числиться.

Греко-католики призначені на злагіднення і спольщення, тому в них вимовляється байдужість до української справи. Тому їх наключається до єднання з чужими, навіть з найлютішими ворогами. Навіть з тими, що минувшої осени робили погроми по українських селах.

Спитав раз законоучитель Христа:
— Хто мій ближній?

Тоді Христос переповів притчу про милосерного Самарянина — про те, як ані жидівський левит, ані священик не поміг побитому, але поміг Самарянин. І запитав Христос законоучителя:

— Хто з тих трох був ближнім для нещасного?

І відповів законоучитель:

— Той, хто зробив добро побитому.

Тоді сказав Христос:

— Іди і роби таксамо!

Як же робить церква католицька? Кого вона ближнім вважає? Чи милосерного Самарянина? Ні! Вона вговорює в Українців греко-католиків, що ближнім побитому був левит в священником, які йому не помогли. Вона вчить, що ближніми побитому є розбійники, які його побили й обрабували.

Бють, мучать, ріжуть Поляки Українців сотки літ. Окремі погроми вправляли вони недавно по українських селах. А до нині йдуть безнастанні арештовання, суди, кари, муки, переслідування. Однакож католицька церква вговорює в греко-католиків, що дійсними ближніми греко-католиків є Поляк (себто розбишаки!). І Рим, який Полякам помагає.

Полякам завсіди помагав і помагає папа. Їм помагають Французи і цілий католицький світ. А в греко-католиків вговорюють, що папа з цілим католицьким світом, се приятелі, брати, найближші ближні Українців греко-католиків.

Отже проповідь противна науці Христа! Противна справедливости. Противна здоровому розумові. Але її приймають ті, які мають очі, але не бачать...

ПРИЗНАЧЕННЯ ЧОЛОВІКА.

Святий Іван Золотоустий так говорить про призначення чоловіка: „Не для того Бог вбів нас до сучасного життя і вдунув в нас душу, щоби ми користувалися лише сучасним, але для того, щоби ми все робили для життя будучого, бо лише безсловесні створені для одного сучасного життя. Ми одержали безсмертну душу для того, аби вповні приготовитись до будучого життя. Як хто запитає: яке-ж призначення коней, ослів та иншіх животних; то ми скажемо: що не инше, як тільки те, щобим вони служили нам в сучасному життю. А про нас не можна сього сказати; для нас після сучасного життя відкривається найкращий стан, вічне життя, і нам треба все робити так, щоби там засяяти, рядити з ангелами, та стояти завжди перед Царем небесним. Для того й душа наша створена безсмертною, щоби ми насолоджувались безмірними добрами.

СПАСІННЯ — СЕ РАДІСТЬ.

Недавно тому трафилось, що маленький хлопчина пішов в ліс бавитися і заблукався. А було се близько копиленъ, де робило пять соток робітників. Почувши, що дитина пропала, всі робітники кинулись шукати за дитиною і то забрало їм аж два дні, поки знайшли дитину. Робітників те шукання коштувало поверх пятнайцять соток долярів, однак вони не жаліли сеї втрати, а раділи тим, що вдалося їм спасти від неминучої смерти дитину робітника

Їльте на Церковний Зїзд в Елмонтоні, який відбудеться 26 і 27 березня, с. р.

РОБОТИ МАЛОРОСА-КАРПАТОРОСА.

На Сифтон від якогось часу вже священик російської православної мисії. Називається він С. Д. Вербовий і підписується з титулом „декан Манітоби". Він з руханий, але се не помагає йому нічого, бо його мисії з кождим днем його лишають, а його місія „корчиться". Однак він пробує щось робити, щоби себе рятувати. А рятувати себе він мусить, бо забуть вже нема йому до кого пристучитися. У якого то епископа він не був? Куда йому тепер кинутися? Хіба до Адама.

Не зове „деканъ", що а собою тепер почитн. А що сам він в ворогом всього, що українське, тому а великою ненавистю виступав проти Української Православної Церкви. Де має лише нагоду, там старається словом в церкві чи на вулиці або і в пошті, а письмом в газетах, а то й листами,—шкодити нашій Церкві. На доказ наводжу тут частину його листа, писаного до п. М. Торопровського, доброго члена української православної церковної громади, в Пайн Ривер, при чому подаю його правопис без змін:

„С. І. Хр. Сифтон 10 грудня 1931. Високоповажний Пан М. Топоровський п. Pine River. Man. Ви. Панеї Дорухте що не знаний Вам лично, осьмілюсь напомоднте Вас моїм листом, одним знаючи Вас яко організатора і основателя Української Церковної громади, хочу кількома словами выразити Вам благодарность за ее сильнеї труди, а рівнож вверзути увагу на теперішнє і дальшій волї Церкви в загал. Коли на вчатках доказовано не взаємочість, і безблагодатність сеї організації, то моє було почути; „нам ані капловінь ані ласки не потреба" ...знаючи людей дурити будемо, пока ся власть, а потім продамо предпріятелям як Поттіі и Терлецкій Римови. Із того видно цілий хвост і що чого дійде покаже будуче. Однак вірю що Ви яко человік реалістичній, і разній Христіянин, не до пустите до себе і свою громаду до вести до крайности, то тому що над своїм трудом і майном а успієте бути властителем, і в найдете в контакт з православною церквою Вашим братів по Галичині, Буковині, Америці, Сифтон, Валий Ривер, Драй Ривер, і положите конець концуєтству і обманом без ідейних людей, так як нині і се відомо. що громади вспівають! не мают ніяко вспільного з Москвою, а становять власність майна і віроісповідання на основі історіи і традиціи маючи повну сукцесію Апостольску, то взірци наших братів Галичан від Всеченського Патріярха"... Ах, мають сукцесію, не сукцесію, не частинну... А дістали її від „декана" Манітоби.

Далі „декан" пише: „церков не може бути церквою одної нації". Таке говорять вороги України. Так і виходить: Москалі, Поляки, Румуни, Англійці, Греки, Араби, Сирійці і др. можуть мати свою церкву лиш Українці ні, бо „церков не може бути церквою одної (української) нації". Там Христос приймов всіх спасти

Москалі давно вже сказали, що нам не можна мати своєї церкви, тому київську митрополію перенесли до Москви вже давненько, тому й купили в р. 1686 Українську Православну Церкву, щоби з неї зробити російську кацкву. Москалі казали

Друкарня „ВІСТНИКА" Ltd.

Українцям: вам не треба вашої окремої церкви, так як обідець підчас революції в 1917 р., казали, що вам не треба вашої окремої держави. Те саме говорить священник російської церкви, що Українцям не треба окремої церкви, бо Христос приїшов спасти „все человѣчество", в самі всюди обстоюють російську церкву, так, немовби Христос оснував лише російську церкву. Коли можна і треба Москалям мати свою церкву, то можна і треба Українцям мати свою. І ми маємо. А ті, що пішли на службу ворогам української церкви, в тім числі і „декан" Вербовий, нехай самі собою вислуговують ся їм, та ний знають, що студенський круглий вже давно осудив їх.

Стільки про дост. Про громади „декана" Вербового варто відмітити те, що вони починають розуміти, що їм не треба цікавити про русскій міст, бо вони не русскі, а Українці А що ще не перейшли до Української Православної Церкви, то тому, що „декан" Вербовий учить їх кожної проповіди, що вони таки русскі, що Україніть видумали Німці, що священник Української Православної Церкви не в священиками. Тому дуже варто зайде кілька одиниць. Але наближається час, що і вони переконаються, що вони таки Українці без огляду на те, що каже їм їх „декан". Скоро всі „Ленки", Буковинці", „Галичане", „Карпаторосси" та „Малороси", пронімість, що вони Українці і тоді повірять, що їх церковю є Українська Православна Церква Тоді всі русскі епископи і священики підуть працювати між русскими, на добро русскому (читай російському) народови, тоді не буде ворожнечі між Українцями, бо її тепер витворюють русскі, або такі їх прислужники, як „декан" Манітоби.

Ще можна більше про се писати, та хіба іншим разом

о. Є. Г.

З ЦЕРКОВНО-НАРОДНОЇ ПРАЦІ.

(Йорктон, Сеск.)

Вже від довшого часу на сторінках „Вістника" не було звісток з Йорктону. Наша громада хоч числом членів і матеріяльно не стоїть, то стоїть непохитно і мимо теперішньої скрути так числом членів, як і матеріяльно зростає.

Минулого літа, в день Преображення Господнього, коли наша громада обходить празник, відбулось у нас посвячення дзвона, котрий призбано заходом пана Мих. Степчишина, і о. Уласа Рівнюк посвячено нашу обновлену дзвінницю, яку повністю до допомогою і жертвами парафіян. Дзвінниця є діляною окрасою церкви.

Дано кілька представлень в Народнім Домі, доход з котрих призначено на церкву

Істнуюче тут жін. товариство і сестринство поклало також много труду при устроюванню розіграшок і обідів, чим значно збільшило церковні доходи.

Молодь бере участь в церковнім співі. Можна сказати, що Йорктонська громада стоїть кріпко, кожного того, що тут дяки католицько-белгійська твердиня

В неділю 29 листопада устроєно в нас листопадове свято. По сайчевню Служби Божої о. Улас мав слово про вагу дня і обовязок поважання памяти тих, що з любови до свого народу, своєї вітчини віддали своє молоде життя, а тепер невисипний вороги не дає спокою їх тлінним останкам, розкопуючи їх могилки.

По сім почалась Панахида над могилою, на котрій видніє напис: „Вічная пожитям за волю України". Коли священик почав „в духами праведних" всі без вийнку покотились сльози — і поминуща цира тиха моментта перед трон Найвищого

В годині 3-ій по полудни був згаданий концерт в Українськім Народнім Домі. Голова Народного Дому, п. Мих. Стечишин, в стрінутій стислі поясни значіння і ціль свята і проголосив програму концерту. На сцену вийшов хор студенського кружка, підкріплений голосами пань Стечишин і Улин, окружин приготовану могилку лісокосом і під дирігентурою п. Мих. Ягольницького співав національну пісню „О, Україно". По сім програма була ся слідуче: деклямація „На Пріо" — Гарасимів; хор — „Ходи стрільець"; деклямація — „Рубі своїх не опускай" — вині Улин; гавірний дует — „Летіла куля", на бажання публики, „Бистра вода", — панна Путера; реферат—о. Улин; скрипкове сольо — п. Мих. Ягольницький; хор „Ой на закрутинсь; сольо — „Віє вітер" — вині Улин, при акомпанименті скрипковім пана Мих. Ягольницького; деклямація „Не зламть ворог нас" — пани Білавчук; хор — „Ой видно село"; дует скрипковий — „Видиш брате мій", — на жадання публики. „Скажи мені правду — пп. Мих. Ягольницький і Горчинський

Пан Мих. Стечишин подякував тим, що виступали в концерті і дарами за участь. По тім всі відспівали „Не пора", чим закінчено свято. Зібрано на інвалідів $5.00, котрі вислано через Союз Укр. Самостійників.

По концерті відбулись церковні річні збори, під предсідництвом п. Мих. Стечишина, на котрих вибрано новий заряд на слідуючий рік, до якого увійшли: Д. Симонин — голова, С. Гульма — секретар, М. Жаґаруп — касіяр; С Борис і Т. Думяк — братчики

Йорктонець.

КНИЖКА ПРО УКРАЇНСЬКІ НАРОДНІ ЗВИЧАЇ ФРАНЦУЗЬКОМУ

Др. Евген Вачинський, редактор женевських релігійних бібліотеїв ЕКЛЕЗІЯ, має незабаром видати книжку на французький мові про „Народні Українські Звичаї" Се буде збірник його статей помаги вже виданих в швайцарській пресі і складатиметься зі слідуючих розділів 1) Релігійні і творчі погляди Українців 2) Українська релігійна мітологія 3) Великодні народні звичаї 4) Різдвяні народні звичаї 5) Новорічні і Хрещенські 6) Похоронні 7) Весілля 8) Народини і Хрестини 9) на Івана Купала 10) кілько сучасних легенд з рідинської України. Книга матиме більше як сто сторінок друку і кілька малюнків.

Автор запрошує українське громадянство взяти спільну участь у виданню і надіслати на його руку свої посильні пожертви. Імена жертводавців будуть надруковані на окремій сторінці видання на вічну пашу і подяку громадянства. Подібного видання українська національна пропагандистична акція на кордоном на чужій мові ще не мала і книжка ся безперечно прислужиться богато для орієнтації чужинецького суспільства в українській визвольній справі. Мусимо чужинцеві показати нашу велику духовну спадщину і правдиве обличе та досягнення народної творчости на всіх царинах життя

Просимо жертвувати сильніш ніж зможе, дає негайно, бо час не жде і треба зібрати принайміні сто доларів

„Громада по нитці — бідному сорочка!"

Гроші посилати на адресу:

BUISSE, Rue de la Confederation 8, GENEVE.

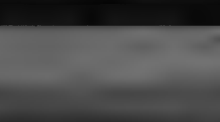

Косів, Зах.

А. І. Геник	$1.00
М. І. Геник	1.00
М. Н. Геник	1.00

ЗБІРКА НА ПОКРИТТЯ КОШТІВ ЧАРТЕРІВ УКР. ПРАВ. ЦЕРКВИ В КАНАДІ:

Збірка о. Петро Мальчук.

По 5 дол.: Михайло Чорнійко (учитель), Віра Іващук (учителька). По 2 дол.: Николай Бідник, Георгій Бідник, Іван Лунуа (уч.).

По 1.50 дол. Лев Вітащький.

По 1 дол.: Ник. Волинський, Антоній Мельник, Андрій Купіна, Партеній Мельничук, Дм. Василичук, Дьордій Войнський.

По 50цт.: Михайло Шулько, Андрій Кашмин.

По 25цт.: Василина Гишко.

По 5 дол.: Сильвестер Ткачук

По 2 дол.: Георгій Головачук, Дмитро Разальський.

По 1 дол.: Григорій Нахлюк, Георгій Олійник, Іван Жукінський Александер Боланецький, Лукаш

Марія Прощик, уч., Восток, 2.00

По 10 дол.: Н. В. Гавинчук, Церковна Громада.

По 5 дол.: Гриць Сулолотовський, Самуїл Костинюк, Федор Дмитрів, Іванор Горенький.

По 3 дол.: Василь Радомський.

По 2 дол.: Іван Кінсеенку, Константин Романюк, Василь Чучер, жінка Марусся Брацун (уч.), панна Татяна Яремко (уч.), Іван Палиміч, Іван Минин

По 1 дол.: І. Н. Войценко, Микола Цаповський, Стефан Пурич. Петро Паличук, Іван Радомський (уч.), панна Павлина Брацун, Семен Попович, Георгій Червенюк.

По 50цт.: Петро Плуш.

По 10 дол.: Стефан Леськів.

По 5 дол.: Василь Ткачук (уч.), Стефан Юрчак (уч.), Василь Палій.

По 2 дол.: Филип Стрийський, Сава Гордей

По 1.50 дол.: Танас Малиш.

По 1 дол.: Г. Розійчук, П-ство Васильцин, Стрий, 10.00

Гаврило Баранецький, Гемлін, Юсиф Ясенчук, Белис 2.00

Конзисторія Української Греко-Православної Церкви в Канаді.

Pl. Boronic, касіер.
683 Anderson Ave., Winnipeg, Man.

ЦЕРКОВНИЙ КАЛЕНДАР НА 1931 РІК.

Березень.

1 В. Теодора вмч.
2 С. Льва
3 Ч Арзакія, Теодота
4 П. Льва еп., Агатона
5 С Тимотея
6 Н. Мясопуст. Петра й Атан.
7 П. Полікарпа
8 В- † 1 і 2 пайд. гол. Івана Хр.
9 С. Тарасія еп.
10 Ч Порфірія
11 П Прокопія
12 С. Васіл, Нестора
13 Н. Сиропуст. Касіяна прп.
14 П Евдокії прпч
15 В Теодота
16 С. Евтропія, Кл.
17 Ч. Герасима
18 П. Конона
19 С. 42 муч. в Аморії.
20 Н 1 Н. Посту. Єфф, Павла
21 П Теофілакта
22 П СС 40 муч.
23 С Кондрата
24 Ч. Софронія
25 П. Теофана
26 С. Никифора
27 Н. 2 Н. Посту. Венедикта.
28 П Агапія
29 В Савина
30 С Алексія ч Б.
31 Ч. Кирика Єрусалимського.

АДРЕСА КОНСИСТОРІЇ.

Листи до Консисторії треба надсилати на руки голови Консисторії, протоєрея С. В. Савчука, на адресу:

Rev. S. W. Sawchuk
[illegible] St.
Winnipeg, Man.

ПОРЯДОК БОГОСЛУЖЕНЬ о. П. Мишковського.

Вересень:

6 Неділя Форт Франсес
13 Неділя — Толстой.
20 Неділя — Вайта.
27 Неділя — Арбакка.
Адреса: Толстой, Ман.

ПОРЯДОК БОГОСЛУЖЕНЬ: о. Є. Гриньох.

Вересень:

6 Неділя — Ромни
13 Неділя — Сифтон.
20 Неділя — Парк Ривер
27 Неділя — Етінка — Зах. Сповідь Box 604, Dauphin, Man

ПОРЯДОК БОГОСЛУЖЕНЬ о. А. Вернна.

Вересень

6 неділя — Ленард.
13 нед. — Розборн.
20 нед. — Мемні, в суботу 10 год рано сповідь дітей і старших. Мемні Ман
27 нед. — Сенді Лейк, в суб. в 10 год рано сповідь дітей і старших Адреса: Мемні Ман

ПОРЯДОК БОГОСЛУЖЕНЬ о. П. Запарінюка

Вересень:

6 нед. — Брендон
13 нед. — Тінлан
20 нед. — Портедж (церковні збори)
27 нед. — Поплар Парк. Зах. Сповідь 434 Mineaster St., Winnipeg, Man

ЦЕРКОВНИЙ УСТАВ

Листоп.

Березень.

6 Нед. Мясопустна: Голос 7. Утр: Єван. Марка XVI: 9—20. Лт.: Ап. і Коринтян VIII: 5—13 і IX: 1—2. Єван Єван. Лук. XXIV: 1—12. Лит. Ап Мат. XXV: 31—46.
13.Нед. Сиропустна: Голос 8 Утр Римлян XII: 11—14 і XIV. 1—4. Єв Мат. VI: 14—21.
20. 1 Нед. Посту: Голос 1. Утр Єв. Луки XXIV: 12—35. Лт.: Ап. Жид. XI: 24—26, 32—40 і XII: 1—2. Єван Івана 1: 43—51.
27. 2. Неділя Посту: Голос 2. Утр Лук. XXIV: 36—53. Лт. Ап. Жид. 1: 10—14 і II: 1—3. Єв. Марка II: 1—12.

Український Релігійний дво-тижневик в Канаді.

ВІСТНИК
THE HERALD

THE HERALD Box 3584 WINNIPEG, MAN.

РІК IX. ВІННІПЕГ, МАН., 15-го БЕРЕЗНЯ, 1932. WINNIPEG, MAN., MARCH 15th, 19[illegible] ЧИСЛО (147) 6

ЇДЬТЕ НА ЦЕРКОВНИЙ ЗЇЗД В ЕДМОНТОНІ

УКРАЇНЦІ В ПАТРІЯРХА.

Дня 1-го січня сего року українська делегація, на чолі з п. В. Мурським, після Служби Божої в церкві Вселенського Патріярхату в Царгороді принесла новорічні пожитання Його Святійшості Вселенському Патріярху Фотію підчас парадного приїому по читанню Його Святійшество новорічного слова до всіх православних христіян світу.

В день Різдва українські представники після Служби Божої в болгарській церкві при Болгарському Екзархаті в Шішлі, були на парадному приїмі у заступника Екзарха митрополита Борися — великого приятеля Українців. Там була майже вся болгарська кольонія міста Царгороду на чолі з болгарським послом та всіх посольством і консульствами. Хор співав болгарські колядки, які так нагадують наші українські.

СКОНФІСКУВАЛИ УКРАЇНСЬКІ КОЛЯДИ.

Коломийське староство сконфіскувало цілий накнад українських колядок п. з. „Прийди Месіє наш", що вийшла в Коломиї і передало праву прокуратурі.

КОНФІСКАТА ОБРАЗУ ІСУСА ХРИСТА.

В Мишковичах-Хатках відбулася поліційна ревізія в господаря Миколи Пастуха. Шукали нелегальної літератури, але нічого не знайшли й забрали образ Ісуса Христа. Мабуть сей образ „підозрілий" тому, що Христос намальований у вишиваній сорочці з гуртом дітворн. Поліційна конфіската образу Ісуса Христа се покищо унікат, навіть у пребогатому на всякі чудасії українському досвіді з польськими поліційно - конфіскаційними несподіванками.

ВЛІМ І КРАДІЖ.

В ночі з 31 січня на 1 лютого невідомі люди влямлися до мешкання о. Крушельницького в Кулачківцях, повіт Коломия, звідкіля забрали трохи страв і ключі від церкви, за помічю яких дістанся до церкви.

В церкві поробили скарбонки та забрали зиже кількасесять срібних австрійських корон, бо не було більше грошей. Вони і крадіжі задрімітали ще рано.

Рішенням Консисторії і за благословінням Високопреосвященого Архиепископа Іоанна Теодоровича в Альберті скликається провінціальний зїзд Української Греко-Православної Церкви в Канаді, який відбудеться в місті

ЕДМОНТОНІ, В ДНЯХ 26 І 27 БЕРЕЗНЯ (марта), с. р.

І в якім візьмуть участь представники Консисторії і Братства, або братійські священники і представники українських православних громад в Альберті. На зїзд також запрошується гостей, але право голосу у важних справах будуть мати тільки представники громад і священики.

Кожда громада має право вислати ТРОХ представників.

Шлюю зїзду є засягнути думки і волю громад в певних церковних справах, памятити паяки для праці на будуче та взагалі оживити церковне життя в провінції.

Успіх зїзду буде залежати у великій мірі від числа його учасників, а головно від того, кілько громад буде на ньому зарепрезентованих, отже проситься всі громади обовязково вислати своїх репрезентантів. Крім сього проситься вірвала вносини з московською церквою (точно кажучи, вона до неї ніколи не належала), бо в Канаді є десятки буковинських громад, які на протязі минулих двайцять років відорвалися від російської місії і приключаися до Української Греко-Православної Церкви в Канаді, — повстає питання, що заставило п. Кузека зробити таку неправдиву заяву, — злоба, чи несвідомість? Коли злоба, то треба жалувати, що він пустився на такий низький спосіб пропаганди, коликм несвідомість, то чи не є се найкращий доказ, що ті з наших братів, які прибули недавно до Канади і хочуть входити тут за провідників, повинні старатися перше бодай здебільша пізнати тутешне життя і його відносини, а не ширити балямутство, яке приносить тільки шкоду.

Зїзд почнеться в суботу рано, 26 березня, соборною Службою Божою, яка буде відправлена в місцевій українській православній церкві, а надаля зїзду почнуться того дня по полудні і будуть відбуватися в САЛІ ІНСТИТУТУ ім. Мих. ГРУШЕВСЬКОГО, під числом 10564—98 Стріт.

КОНСИСТОРІЯ УКРАЇНСЬКОЇ ГРЕКО-ПРАВОСЛАВНОЇ ЦЕРКВИ В КАНАДІ,

Прот. С. В. Савчук, голова.

ЯК ВЧАТЬ УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ.

Українці Старого Самбора виборли собі право, щоби у вселюдних школах відбувалося шість разів тижнево лекції української мови. Та в дійсности на годинах призначених не українську мову учителі роблять все инше, тільки не вчать української мови. І там учителька Піловичова в другій клясі дівочої школи на годинах української мови оповідає польські байки.

В ЄРУСАЛІМІ ПОСУХА.

В Палестині тепер велика посуха. Передбачують, що ни весну забракне води і тому міські власти Єрусалиму заборонили після 1 квітня вживати воду до будівельних цілей, а після 1 травня дадуть воду особам, що в Єрусалимі не мешкають

ПРОТИ МІШАНИХ ПОДРУЖ.

Гриць Каляч із Хороброва видає свою дочку за Поляка. Се не подобалося місцевій молоді і коли молоді вертали зі запису від пароха, хлопці напали на них та добре побили. Найбільше таки батька молодої. Пізнійше побили хтось вікна в Калечів.

ТЯЖКА ЗАЛІЗНИЧА КАТАСТРОФА.

В Румунії, біля Констанци, мудрилися два вантажні потяги, що везли танки з нафтою. Від удару танки порозсипалися і розлита нафта запалилася. Обидва потяги сгоріли і богато тяжко попалених.

ЧОРНИЙ СНІГ.

В часі останніх заверюх у Галичині вкрився у Бучачинні сніг грубою верствою якогось чорного пилу.

Самородні учені старалися рішно се явище вияснити, а люди гомоніли, що се заповідає великий врожай.

Сей пил мабуть вулканічного походження, як і болотяний дощ, що падав літом в богато місцевостях у Старім Краю

ВЛІМ ДО ЦЕРКВИ.

До греко-католицької церкви в Шуряках, повіт Богородчани, вломилися нічно невідомі люди, розбили дві колодки при куфрі і вкрали 285 золотих.

Чи Ви вже відновили свою передплату за „Вістник" на на 1932 рік?

ЗЛОБА ЧИ НЕСВІДОМІСТЬ.

Одна віннінгська громада, яка складається з Буковинців, обходила недавно свою першу річницю. На тій річниці був також представник Української Стрілецької Громади, п. М. Кузак. Як доносить один віннінгський часопис, п. Кузек в своїй промові на тім святі сказав між иншим таке: „Ви є перша буковинська громада в цілій Канаді, котра очистила свою церкву від того московського смітя". З огляду на те, що неправдою є, ніколи-небудь згадана громада була першою в цілій Канаді, що зірвала вносини з московською церквою (точно кажучи, вона до неї ніколи не належала), бо в Канаді є десятки буковинських громад, які на протязі минулих двайцять років відорвалися від російської місії і приключаися до Української Греко-Православної Церкви в Канаді, — повстає питання, що заставило п. Кузека зробити таку неправдиву заяву, — злоба, чи несвідомість? Коли злоба, то треба жалувати, що він пустився на такий низький спосіб пропаганди, коликм несвідомість, то чи не є се найкращий доказ, що ті з наших братів, які прибули недавно до Канади і хочуть входити тут за провідників, повинні старатися перше бодай здебільша пізнати тутешне життя і його відносини, а не ширити балямутство, яке приносить тільки шкоду.

РОЖЕВА ЦИТРИНА.

В Каліфорнії один садівник вихував одно дерево цитрини, що має не тільки колір рожевий, а й смак її мяса має запах троянди

СОБАЧА КОВБАСА.

В Домбровім Гурнім біля Сосновця довший час зникали собаки. Відкрили, що двох власників вуднянрні крали собаки, їх здавали і робили ковбаси. Обі ковбасники стануть перед судом.

ЗНОВ ЧЕКИ.

В часописі „Кетолік Реджістер" з 3 березня 1932, подані два листи з подяками. В одній дякує єпископ В. В. Ладика Товариству Поширення Католицької Церкви за чек ч. 381, а в другім дякує о. С. Бахтаровський, Редемторист з Йорктону, Сеск., за чек ч. 378.

З ІСТОРІЇ УКРАЇНСЬКОЇ ЦЕРКВИ

ПРОФ. ІВАН ОГІЄНКО

ПОЧАТКИ ХРИСТІЯНСТВА СЕРЕД УКРАЇНСЬКОГО НАРОДУ.

Коли роспочалося християнство на Україні? Коли світло віри Христової досягло і нашої землі, нашого народу, що споконвіку замешкував її? Звичайно маємо на все се відповідь таку, що Христову віру нашому народові Святослав першим князь наш Володимир Святославович року 988. Такий погляд дуже поширений в нас, але погляд сей не відповідає дійсному станові справи. Один з перших великих князів українських, Володимир, дійсно переміна стару віру українську на нову, на християнство, зробив се відкрито й офіційно, і змусив і підданий народ свій до того самого. Отже, за князя Володимира на Україну вже офіційно занесено християнство, і з того часу воно стало офіційною вірою нашої тодішньої української держави.

Але виникають найрізніші питання, — чи християнство появилося на Україні лише за князя Володимира, чи може було тут і до нього? Чому власне за Володимира прийшла потреба змінити віру батьків своїх на іншу? Адже ми не жили за якоюсь кам'яною стіною, ми-ж сходилися тоді з різними західними народами, що віддавна були вже християнами, — чи-ж не могла зайти до нас віра Христова й значно раніше Володимира? Ось на всі сі питання я й хочу відповісти в статті сій, відповісти коротко й приступно, хочу познайомити читача з тими головними положеннями, до яких дійшла вже наука в висвітленню всіх сих питань.

І.

Християнство серед українського народу в дохристичну добу.

Чи було в нас на Україні християнство в дохристичну добу, себ-то в добу до повстання на Україні організованої держави, десь в VIII чи в IX столітті? На жаль прямих свідоцтв для позитивної відповіди на се питання не маємо; але все те, що маємо, красномовно свідчить нам, що християнство появилося на Україні, в більшій чи меншій мірі, надзвичайно рано, може ще десь у апостольський вік, і держалося тут з малим чисел аж до офіційного хрещення українського народу за час князя Володимира.

З дуже давнього часу, десь ще з VII століття перед Різдвом, почали Греки поселюватися на північному березі нашого Чорного (північне — Руського, себ то Українського) моря. Тісно й не спокійно було Грекам на своїй рідній землі, а тому вони рано почали кидати її та шукати собі ліпшого затишного притулку. Ось таким притулком для Греків і стали південні наші землі, — побережжа Чорного моря. З плином часу число Греків тут все побільшувалося; повстало тут не мало і богатих та великих торговельних грецьких міст, як от Ольвія при гирлі Дніпра, Тира на Дністровім лимані, в Криму — Херсонес (себ то нашому Корсунь), Теодосія; крім сього — Пантикапея (де тепер Керч), проти неї на другім березі Фанагорія і т. п. Всі міста сі вели дуже жваву торговлю з місцевою славянською людністю, про що нам красномовно свідчать рідкі археольогічні роскопки, — скрізь по Україні при сих роскопках знаходять грецькі гроші та грецькі вироби. Наші предки, що споконвіку заселювали тепершні землі української, охотно торгували з сими грецькими колоніями, а головним чином вели з ними вимінну торговлю. Грецькі купці так само часто відвідувалися Дніпром і торгували з своїми сусідами; такими чином вони запливли Дніпром аж до його порогів, десь до теперішнього Олександровська, на 14 днів дороги. Пізніше, як знаємо, через наші землі пройшов великий і важливий „путь із Варяг в Грекы", — велика торговельна дорога, у нас головним чином Дніпром.

Пізніше, коли роспочало ширитися християнство, воно відразу, вже в віці апостольський, появилося й в грецьких кольоніях по північному березі Чорного моря та по лиманах Дністровім та Дніпровім. Маємо достовірні відомости, що в віці апостольський християнство було на південному березі Чорного моря, напр. в Поптї (див. про се 1 Петро гл. 1 вірш 1), напрости нашої Тавриди, а звідти достається йому до Тавриди було дуже легко. Маємо також свідоцтва церковних письменників вже з початку IV віку, що по північному березі Чорного моря проповідував апостол Андрій (ширше про се роскажу далі), якому з уділу припала Скіфія, себто земля, заселена й нашими предками. Знаємо переказ про св. Климента, єпископа римського, який прибув десь в кінці 1-го віку до Херсонесу й застав там громаду християн в числі до 2000 люда. В Криму жили тоді Готи, а ми достовірно знаємо, що серед них було богато християн і вони вчасно мали собі навіть окремого єпископа.

Блаженний Теодорит оповідає, що святий Іван Золотоустий посилав своїх місіонарів до грецьких сусідів, кочевників-Скитів, що жили коло Дунаю, і вони проповідували там християнство і закладали церкви. Взагалі богато церковних письменників III—IV віку, приміром Тертуліян († 240 р.), Атанасій Олександрійський († 373 р.), Іван Золотоустий († 407 р.) та блаженний Ероним († 420 р.), росказуючи про поширення християнства по світі, називають в числі народів, де прийялося християнство, і Скитів чи сарматів.

Хто-ж були сіи Скити, що між ними так рано защепилося християнство? Чи наші предки справді сусідували тоді от з сими культурними кольоніальними Греками, що ширяли навкруги себе християнство?

Три українські племені, Уличі (чи Угличи), Тиверці та Поляне спокониву були найблизшими сусідами грецьких кольоністів; жили вони на південь від инших українських племен. — Уличі між Дніпром і Бугом, а Тиверці — на захід від них, по Дністру; на північ від них, по Дніпру, жили Поляне. Безумовно, племена сі замешкували свої землі з найдавнійшого часу, бо-ж вони входили в склад тої просторої території, де споконвіку жили Славяне взагалі. Ось сі українські племена зазнали християнства з найдавнійшого часу, можливо, що ще з віку апостольського. Сі три племена наші постійно вели жваву торговлю з Греками, часто їздили до грецьких кольоній, грецькі купці часто бували в них, — через все се в нас мусіло рано появитися християнство бодай в невеликому числі.

Уличів та Тиверців рано покорив собі данийський цар Децебал і тому вони належали до Дакії (пізнища Молдо-Валахії). Римський імператор Траян (101—107 р. по Христі), память про котрого знаходимо так часто серед українського народу, завоював собі цілу Дакію, а з нею й наші українські племена Тиверців та Уличів; але Траян в адміністративному відношенні відділив сі наші племена від Дакії і приєднав їх до провінції Долішньої Мизії (тепершня Болгарія); у сій Мизії християнство появилося десь в половині II-го віку, і воно, звичайно, могло відвідати й на наших Тиверців та Уличів. Правда, в 271 р. по Христі скінчилося римське панування над сими племенами, але-ж зараз за Думаєм, в Малій Скитії (тепер Добруджа), рано появилося християнство, був навіть свій єпископ; в сій Малій Скитії жили і сами

Крім сього всього, наші Тиверці та Уличі часто служили в римському війську, бо вважалися народом хоробрим, при сій службі була їм повна можливість бліше пізнати християнство і прийняти його. Було й так, що сі племена надалися на римські провінції і виводили звідти полонених християн, від яких також могли пізнавати нову віру. Десь в 869 році охрестилася Болгарія, — і вона також почала впливати на наші племена — Уличів та Тиверців і знайомити їх з християнством.

Безумовно, з найдавнійшого часу познайомилися з християнством і Поляне, українське племя, що сиділо по середньому Дніпрі. Поляне вели живу торговлю з грецькими кольоніями по берегах Чорного моря та по гирлі Дніпра, часто сами їздили до Греків, часто й грецькі купці бували у них. Підчас сих живих зносин Поляне богато переняли собі з грецької культури; відкидати можливість, що Поляне при сих зносинах часом приймали й християнство, не маємо ніяких підстав. Звичайно думати про дуже велике поширення християнства серед Полян не приходиться, бо Поляне не знали тоді ще міцної державної організації, а їх родовий устрій давав дорогу міцно берегти стару віру своїх батьків.

У всякому разі, зносини з грецькими кольоніями та християнством мали велікий вплив на наших Полян і скоро зробили те, що вони стали найкультурнійшими серед усіх українських племен і найдавнійшій літопис підкреслює сю культурність Полян. В той час, коли инші Славяне „живяху звіринським образом, живуще скотьски", в той час наші Поляне „своихъ отець обычай имуть кротокъ и тихъ, и стыдѣнье къ сноухамъ своимъ и къ сестрамъ, къ матерямъ и къ родителямъ своимъ, къ свекровемъ и къ деверемъ велико стыдѣнье имѣху"); був у Полян тоді вже цілком инший культурний спосіб оженіння, чого не знали инші славянські племена. Все се, звичайно, можна приписати тільки культурному впливові грецьких кольоній.

Грецькі кольонії, що були на південні нашої землі та по беретам Чорного моря, починають зникати десь в кінцем IV віку по Христу: через південні наші землі помандрували тоді різні дикі орди, і вони змели всі сі культурні грецькі о-

(Дальше буде).

*) Літопис по Лаврентіївському списку: Соб 1897 р. ст. 13.

Обєднання Церков і Політика Риму.

В „Вістнику Р. С. Християнського Руху", се січень, що виходить в Парижі вміщена дуже цікава стаття римо-католика осуджуюча теперішню папську тактику в відношенню до православного сходу. Стаття рішучо осуджує теперішню політику Риму, яка замість шукати доріг і способів наближити єдинання всіх Церквів, стремить до того, щоб викрашти від православних їх обряд, научити його своїх вчуйців, капуцинів, францішканів і других і потім посилати їх, як вовків посеред овець в чужу отару Східного Православія. Таку політику провадить тепер Рим і на наших православних землях під Польщею. Польща вичайно тому рада, бо се несе вміщення польщизни на „кресах". Своїх цілей Рим вміє добиватись всякими способами; чи йому почесні, чи ні, се його не цікавить. Сю римську роботу на Волині тепер проводить „біскуп рутеньский" Чарнецький. Хоч у свій час в Галичині його окликали „українським патріотом", але що там патріотизм, коли йде про інтереси Риму? Біскуп Чарнецький заснувочи в Дубні на Волині семінар для священників „католикуф всходнего обряду" вводить в семінарії... московський язик, бо дійсні українські патріоти на полю Церкви бються з московським впливом за права української мови, а тут приходить „біскуп" всходнего обряду", „український патріот" і завводить московську мову. „Нова Зоря „скромно" зазнає політику „всходнего обжндку": „Закид русифікації також неслушний. Всюди ужнвається той мови, якої вживають парохіяне". („Нова Зоря" ч. 9, ст. 3). Нехай инші борються за українську націю, за Ц мову, нас се не обходить, нам лише ходить про... „католикуф сходнего обжндку". („Дніпро").

В Православній Церкві під Польщею.

Римо-католицьке єпископське курія в Луцьку в Польщі поставила перед польські суди 724 домагання т. зв. ревендикації себ то звороту різних церковних маєтків, які, по думці тої курії, колись належали римо-католицькій церкві і були відібрані російським урядом. В сі домагання включені: Почаївська Успенська Лавра, Кременецький Монастир і Собор, Дерманський монастир, Луцький собор і богато инших важних не лише матеріяльно а і по своєму релігійному значінню церковних маєтків.

В Холмі, на приказ державних Властей динамітом висаджено у воздух православну церкву св. Параскеві на Болоню, збудовану 1915 р. Друга-ж церква в тому-ж місті перемінена на кіно. В Холмі остала тепер лише одна церква.

В Варшавському Соймі при обміркованню бюджету Ісповідань, міністер ісповідань Ендрзеєвич висловився про положення Православної Церкви в Польщі так: „Праця по регульованню правного положення Православного Ісповідання і по скликанню Собору хутко рухається наперед. Задяки праці Православної Єрархії і Предсоборної Комісії вже досягнені певні наслідки і день, в який буде закінчено управнення стану Православної Церкви в Польщі і скликано Собор буде днем великого свята для православних громадян Польщі, як і для всіх, що по державному думають Поляків".

Клопоти Царгородського Патріярхату.

Царгородському Патріярхаті приходиться тепер болюче відчувати режім турецької влади, яка взагалі не належить до особливо релігійних. Вона, се влада, була колись строго мусульманська, тепер в обличчю влади в Туреччині диктатором Кемаль-Пашею влада ся революційно либеральна і до всіх ісповіданць, навіть до Ісламу ворожа. Передше часто бувало, що турецькі власти бажаючи досадити Патріярху посилали йому всякі кореспонденцію на адресу „Башпапи", що мало значити: „Голові християнських народів", яким по суті Патріярх не є. Се тим більше, що термін „Башпапа" розумність не як духовний голова, а як світський. Турки уживали сей термін, як певний глуз над Патріярхом. Лише в початку минулого року се непорозуміння з титулом було покінчене.

Тепер Патріярхат зустрічається з другими клопотами. Турецька преса нераз нападає на Патріярхат за його звязки і переговори в Англіканською Церковю. Турецька преса в тому хоче бачити встрявання Фанару (се Патріярша дільниця) в справи міжнародні. Подібно також і зі спробами Патріярхату вплинути в певний спосіб на розвиток подій в українській і російській Церквах. Турецький уряд є звязаний певними договорами з большевицьким. Большевики поставили перед турецьким урядом вимогу стримати Патріярха від всяких вмішувань в справи української і російської Церков. Се для того, щоб Патріярх своїм впливом не перешкаджав большевикам розвалювати Церкву на Україні і в Росії. Можливо, що відношення Патріярха до Української Автокефальної Православної Церкви на Україні вже булоб давно определилось, як би не перешкода турецького уряду за намовою московських большевиків.

До сих перешкод прилучись тепер ще рух за створенням „Турецької Православної Церкви". Рух сей започаткував один анатолійський священик Єфіміос. Сю акцію підтримує турецький уряд. Згаданому священику і його групі вдалось за підмогою турецького уряду відобрати від Патріярхату три церкви в самім Царгороді. Зміст сього руху є стремління основати Церкву, яка стоялаб на грунті турецької державности, а не на грунті грецьких симпатій.

З ЖИТТЯ ВСЕЛЕНСЬКОГО ПРАВОСЛАВ'Я.

На свято Сшестя Святого Духа (19 червня с. р.) на горі Афоні збереться „Другий Предсобор Православних Церков". Перший такий „Предсобор" відбувся два роки тому. В „Предсоборі" будуть брати участь представники всіх східних патріярхатів і богатьох автокефальних Церков. Цілию скликання вже другого „Предсобору" є підготовити грунт і матеріяли для скликання Всього Вселенського Собору.

З часу останнього Вселенського Собору минуло богато віків. Православний схід так довго жив в стані роздвоєння своїх окремих частин-Церков, що свідомість єдности всього Православія майже втратилась. Кожда Церква віками призвичаїлася жити своїми місцевими замкнутими інтересами. Тепершній „Предсобори" і будучий Восьмий Вселенський Собор відродить свідомість єдности Православія, дасть оновлення і нові напрямки розвитку в його житію.

З Церковного Життя в Злучених Державах Америки.

І в громадах і у пастирів Української Православної Церкви в Злучених Державах ужнвалась віра в світле будуче Рідної Церкви, яка тепер вже не розлучується з середини. Конференції, які відбулись, власне Конференція Духівництва Діецезії і Конференція Пленуму Консисторії, відбулись діловно, тихо, спокійно. Всі знов почували себе обєднаними єдиним ділом, єдиним розумінням, єдиною відданістю своєму святому покликанню.

Наслідки приверненого спокою в Церкві вже далися знати новими здобутками в ній. Приєднанд і остаточно упорядкована призначенням окремого парохна парафія в Честер Па. Розпочата наново організаційна праця в парафії в Детройт, Мінн. Новозорганізована парафія в Детройт відразу-ж заманифестувала свою відданість Матері Церкві богатою пожертвою на потребн церковного органу „Дніпро" в сумі 91 дол. Приєднана до Української Православної Церкви парафія в Карнегі, Па. Не дивлячись на тяжкі часи, пожертви на видання „Дніпра", на друковане молитовника і на потреби діецезії поступають регулярно і свідчать про велику любов і відданість Церкві її духовних дітей.

Церква друкує тепер свій принятий на останньому Соборі статут і розпочала друк молитовника. Самий орган Церкви „Дніпро" виходить без затримок і по своєму змісту стає органом поважним, достойним репрезентувати діло Рідної Церкви.

До святої праці на рідній ниві Відродженої Української Православної Церкви прийшли нові сінчі: Вєм. о. Є. Королишин, закінчивший курс богословських студій під керуванням Впр. о. К. Кирстюка і Вєч. о. С. Мусійчук, закінчивший такий же курс під персональним керовництвом Впросв. Владики. В кінці минулого місяця січня і в початку лютого їм було уділено свячення в сан священичий.

(„Дніпро").

ДУМКИ НА КОЖДИЙ ДЕНЬ ТИЖНЯ.

На неділю: — Нині воскресну, говорить Господь, і заспокою того, на кого розлютилися.

На понеділок — Моєю задачею є творити волю Отця мого, що на небі. І славити ім'я Його.

На вівторок: — Хто їсть моє Тіло і пє Мою Кров, той одержить життя в Мені, — сказав Ісус.

На середу: — Ісус взяв хліб, відлав подяку і розломивши, дав його Апостолам, кажучи. „Се є Тіло Моє".

На четвер: Господь моя Сила і моє Спасіння.

На пятницю: Доброта і милосердя будуть зі мною по всі дні життя мого і я буду пробувати в домі Господа мого по вік.

На суботу — Благословенне ім'я Твоє, Господи, і прославлене Царство Твоє.

„ДНІПРО"
Орган Української Православної Церкви в Злучених Державах,
виходить 1 і 15 кождого місяця і
який коштує на рік $2.50.
Передплату висилати на адресу:
"ДНІПРО"
1851 Germantown Ave., Philadelphia Pa.

„ВІСТНИК"
Релігійний часопис для Українців в Канаді
Виходить 1го і 15-го кожного місяця.
Видає Українська Православна Видавнича Спілка.
Передплата: В Канаді — $1.50 на рік.
За границю — $2.00 на рік.

THE HERALD
Published semimonthly by the
Ukrainian Orthodox Publishing Company
Subscription per annum:
In Canada — $1.50. — Foreign — $2.00.

Адресуйте: — address:
The HERALD, Box 3684, WINNIPEG, MAN.

ЗАКИДИ НЕКАНОНІЧНОСТИ.

Що про нас говорять наші противники.

Ворогів і противників Української Православна Церква має богато. Вони ідуть на неї спільно і поодинокo, роблять напади з різних боків і при різних нагодах і проти неї уживають різної зброї.

Православні Українці, по їх словах, і Араби і Турки і Халдеї і протестанти з самосвити і звичайні безбожники. Їх Церква і козацька і мамина і неканонічна і „китафальна" і невизнана... Їх архиєпископ і єпископ і такий, а митрополит ще гірший. Одним словом — православні Українці — се як не щось таке саме, то ще й гірше, чим якісь погані або бісурмена. Прямо дивуватись треба, що свята земляця їх на собі носить.

От такими нас наші противники представляють.

Старя та улюблена тема.

Від якогось часу вороги Української Церкви відгребали старий та улюблений закид проти неї, закид неканонічности. Неканонічність приписують нам і католики і хацапи, а то й протестанти, які взагалі в ніякі церковні канони не вірять. Закидають нам неканонічність навіть ті, що самі не знають, що то таке церковні канони і до кого то церква має тими канонами стріляти.

Що таке церковні канони.

Церковні канони се те саме, що церковні приписи, або правила. Складаються вони з різних ухвал в різних справах перших сімох вселенських Соборів, а цілою їх було порядкувати церковним життям так само, як ухвали будь-якої організації порядкують життям і діяльністю тої організації.

Говорячи про канони, треба мати на увазі два важні факти. Перший з них се той, що церковні канони не є те саме, що догми. Догми се незмінні правди віри, се основи нашої віри (як приміром догма про Святу Трійцю) а канони се постанови, ухвали, оперті на самім розумінню учасників Соборів і призначені для порядкування церковним життям. Догми були справді ухвалені вселенськими Соборами так, як і канони, одначе з тою різницею, що коли догми мусіли бути ухвалені **одноголосно**, себто всіма учасниками Собору, то канони приймалося тільки більшістю голосів. Відступлення від догм називається ересю, але відступлення від канонів ересю ніколи не називалося, тим більше, що канони змінялися.

Канони і теперішнє життя.

Другий факт, про який не сміємо забувати се те, що послідній вселенський Собор відбувся ще в 787 році, отже найновійші канони приняті вселенськими Соборами числять сьогодні 1145 років. Церковних каноніз, тобто поодиноких ухвал Соборів є богато і вони відносяться до тих справ—важних і менше важних,—які займали увагу учасників вселенських Соборів. В канонах відбивався погляди християн, що жили в часах Соборів, а як змінювалися часи, то змінювалися й канони. Велику кількість канонів взагалі не можна вже приміняти до теперішнього життя. Через се є богато таких каноніз, які вже пережили свій час і вони зовсім неможливо дальше придержуватися. Так, приміром, один канон говорить, що жінки не сміють ходити з непокритими головами та що не сміють кучерявити, або в якій нинішній спосіб прикрашувати свого волосся. Инший канон говорить, що християне не сміють випозичати грошей на проценти, а що инший, що християнин не сміє їсти або ночувати в тій самій гостинниці, де їдять або ночують Жиди і єретики. Ще инші канони, яких християни наших часів не придержуються, хоч ті канони не є відкликані і хоч за переступлення каноніз предвиджувалось виключення з церкви. Як бн в наших часах хто хотів придержуватися всіх каноніз, то чи не всіх християн мусіли би церкви виключити, бо всі вони переступають як не один, то другий канон.

Однак розумні і розважні люде так справи не розуміють. Вони знають, що життя людей, отже і Церкви, від часів вселенських Соборів по нинішній час дуже зм'інилося, що канони не були предвиджені для наших часів, а як неможливо їх з браку нових вселенських Соборів відкликати, або змінювати, то все таки переступлення їх не можна вважати за гріх. Собори не предвиджували серед яких обставин Церкві прийдеться існувати дванайцять сот років пізнійше, отже і відповідних каноніз для сих часів вони не могли ухвалити.

В чім є наша „неканонічність".

Наші вороги закидають Українській Православній Церкві „неканонічність". В чім-же вони добачують ту неканонічність? Коли слитати їх про те, то вони дадуть одну чи другу відповідь, але ті відповіди не будуть щирі. Вони скажуть, що наша Церква тому „неканонічна", бо вона відмовилась від Папи Римського, бо дозволяє також і світським людям забирати голос в церковних справах, а не тільки духівництву. І ще богато дечого скажуть, тільки не скажуть дійсної причини, чому вони уважають нашу Церкву „неканонічною". А дійсна причина ось яка:

Для католиків наша Церква не є „неканонічна", бо вона згуртувала під свій покров богато бувших греко-католиків та отворила людям очі на польсько-римську політику супроти греко-католиків та всіх Українців взагалі.

Для протестантів наша Церква „неканонічна", бо вона відкрила їх пляни супроти Українців. — пляни, які їм через довший час вдавалося прикривати старими лахами та місячними чеканя.

Для російської місії різних напрямків і відтінків Українська Православна Церква „неканонічна" тому, бо вона заграже істнованню тої місії, яка опирається в Канаді виключно на Українців і яка обстоює погляд, що Українців нема, не було і не сміє бути.

От де є дійсна причина, чому наші противники називають нашу Церкву „неканонічною". Не о канони їм ходить, а о власні інтереси, о власну скіру.

Кажуть, що наша Церква невизнана...

Закид минної неканонічности наші противники часто висувають також під трохи иншим видом, а іменно кажуть: Ваша Церква не є добра, як є правдива, бо не є визнана. Коли-ж спитаєте, ким не визнана, то скажуть: Ну, царгородським патріярхом, другими патріярхами, папою римським, другими церквами

Таке говорять, але не кажуть, чи царгородський патріярх коли відмовився нас визнати? Чи було або є де сказано, що відмовився визнати нас патріярх антіохійський, чи александрійський, чи який другий?... ані, сього нігде нема сказано. Навпаки, хто пошукає за сим, то найде, що царгородський патріярх ще в січні 1919 року **визнав автокефалію Української Православної Церкви**, себто признав за нею право бути самостійною і незалежною від церкви російської, чи якої другої православної церкви. Що-ж до других патріярхів, то ніхто до них за признанням не вдавався, отже вони не могли його ані дати, ані відмовити. Бідв в тім, що Українська Православна Церква по своїй відродженню попала в кігті червоних катів, большевиків, в яких мучиться і тепер, і досі не мала найменшої змоги порозумітися з иншими православними церквами та патріярхами. Що-ж до патріярхів, то ті мають подостатком своїх власних клопотів і їм нема ні потреби, ні охоти в додатку клопотатися ще нами. Що більше, деякі з них також знаходяться під закидом неканонічности, отже вони хоч би і хотіли, то не годні дати важного і для всіх обовязуючого рішення в користь чи не користь Української Православної Церкви.

Те саме з другими церквами.

Що можна сказати про патріярхів, те можна повторити і відносно инших православних церков. Вони досі не мали ані причини, ані потреби Українську Православну Церкву визнати, чи не визнати Вона до них з сим'не вдавалася, про се їх не просила, отже вони не мали причин свою думку висказувати. Як довго Українська Православна Церква знаходиться в большевицьких кігтях, так довго між нею і другими православними церквами до ясного порозуміння прийти не може, а то прямо тому, що большевики не позволяють їй на жадну комунікацію з позасовєтськими світом.

Щодо російської церкви, то вона також, як така, досі не забрала жадного становище супроти Української Православної Церкви. Се між иншим тому, що вона сама розбита на різні фракції, які жеруться між собою, і одні других не визнають, одні другим закидають також неканонічність.

Скоро тільки Українська Автокефальна Церква буде мати змогу порозумітися з другими православними церквами і патріярхами, вона без найменшого сумніву дуже скоро полагодає питання і канонічности і визнання другими церквами, і то навіть може скорше, чим рідні російські церкви, які самі відскочили від каноніз, а Українській Православній Церкві роблять з сего закид.

Чому нас не визнають російські епископи.

Може дехто сказати: А хіба того мало, що епископи російської церкви є проти Української Церкви? Так, мало Раз тому, що голоси поодиноких епископів не є голосом церкви, а по друге — хіба хтось зі здоровою головою може сподіватися, щоби російські епископи признали Українську Православну Церкву? **Та-ж вони цілого Українського Народу не признають, отже як можуть признати його Церкву? Для них цілий Український Нарід не істнує, отже як може істнувати Українська Церква. Вони викликають і проклинають не тіль-**

(Докінчення на сторонї 5-тій.)

НАДІЯ І ВІРА.

Господом Богом для успішного проходження нашого життя в теперішній долині його, в долині всякої біди, слабостей, ми обдаровані великими силами, які могутніші за всі можливі нещастя, які перемагають саму смерть. Сили ті надія і віра. В них більше могутності між усіх наших розчарувань в житю, ніж у наших страждяннях. І тому ми сильні, якіб тяжкі обставини не були навколо нас.

Сервантес свого часу писав: „Той, хто тратить богатство, тратить богато, хто тратить друга, тратить більше, але той, хто втратив віру і надію, він втратив все". Віктор Гюго висловив ту-ж думку, але стисліше: „Могутнє серце може бути зруйноване в обставинах, але не в дусі". Дух чоловіка з могутнім серцем непобідимий.

ЗАКИДИ НЕКАНОНІЧНОСТИ.

(Продовження зі сторони 4-ої.)

ки тих Українців, які належать до Української Церкви, але всіх Українців, по цілому світі, весь Український Нарід. Отже тільки крайно неорозумний чоловік може сподіватися, щоби російські епископи добровільно визнали Українську Православну Церкву. І тільки явний хрунь і запродавець може говорити, що Українська Православна Церква тому не добра, бо не признають її російські епископи.

Що сталосяб, як би нас визнали російські епископи.

Тай ще одно: Які будуб практичні наслідки для російських епископів, як би вони признали Українську Православну Церкву? А такі, що вони тоді мусіли відступити Українській Церкві всі ті парафії в Канаді і Злучених Державах, які складаються з Українців, а які ще тепер належуть до російської місії. Се значило-б ні менше, ні більше, тільки ціле, що приміром в Канаді російські епископи Арсеній, Адам і Іоасаф лишилисяб без парафій і без хліба.

Сподіватися, щоби ці епископи визнали Українську Церкву і тим самим позбавили себе хліба, — може хіба дитина, або людина з умом дитини.

Про визнання Української Православної Церкви папою римським, або якою небудь протестантською церквою, вже й говорити нікуди. Чи є якась православна церква, котру визнає папа римський? Чи є яка протестантська церква, котра визнає католицьку, або православну церкву?

Лікарю, вилічи перше себе...

Ви „неканонічні", кажуть нам наші противники, — ви не маєте „признання", ви сякі і такі. Виходило-б, що ті, які закидають нам „неканонічність" самі є канонічні, а тим самим праведні і досконалі. Та в тім то і річ, що такими вони не є. В тім то і річ, що вони повинні пійти слідом науки Ісуса Христа, і перше вилічити себе, а опісля аж старатися лічити других. Вони перше повинні визнати зі свого ока поліно, і аж тоді шукати за порошинкою в оці Православних Українців. Вони перше повинні змити свої власні гріхи, і аж тоді кидати каменем на других за їх хиби, чи провини.

От що повинні зробити всі противники Українського Народу і його Церкви, які думають продовжати своє пановання якраз між тими людьми, яких свідомі обкидують болотом. Що з ними говорити про канонічність, коли кождий бачить, що вони підходять до чистої справи з брудними руками.

Високе покликання чоловіка, про яке він ніколи не сміє забувати, се дивитись лише в двох напрямках: вгору, до неба, і вперед, і вперед, в що-б-то-не-було з надією. Тільки ці два напрямки вору дійсно достойні людини. Для того людині, і тільки людині, посеред всіх живучих істот дана пряма незгінна постать і можливість зору в верх і вперед. Бог обдарував людину природною достойною його високого покликання.

Не треба думати, що певна могутність все переборююча знаходиться десь навколо нас: **Вона в нас самих.** Тільки завдяки тій силі віри і надії, які загнібдені невикорінимо в тайниках людського серця, людство могло перебороти всі свої минулі нещастя, могло побороти природу, яка була часто ворожа і безжалісна до людства, могло опанувати нею, примусити її служити собі, лише завдяки вірі і надії тим непоборним снамя в нас, людство могло вибитись зі стану дикости і темряви і стати на світу путь цивілізації.

Були на минулій дорозі людства великі нещастя: морова язва, так звана „чорна смерть", була викосила більше ніж половину населення Европи в середніх віках, перед тим було велике переселення народів, яке змітало з лиця землі народи і держави. Були дикі Гунн, кровожадний провідник яких „Тимур Хромий" або Атилля гордивсь з того, що він будував пірамідн з людських черепів. Ще перед тим в сивнані минулих віків і тисячеліть були нам незнані, але без сумніву такі-ж жахливі доби і війн і морових язв. Людство все се пережило, зі всього вийшло переможним. Що, яка сила винесла людство вповнім всіх тих нещасть і винесла завжди ще більш сильним, ще більш переможним? Людство, можливо навіть підсвідомо, інстинктовно завжди дивилося вперед з надією і до неба в вірою.

Більше ніж 500 літ Галичина була в володінню Польків. Вони, через всі сі віки, всіма силами намагались знищити нашу націю, нас сполячити. В їх руках були для того всі засоби влади і примусу. Вони ними жорстоко безжалісно користались. Спротиву майже не було. Чи вони знищили нашу націю в Галичині? Ні. Не здоволюючись фізичним поневоленням, вони хотіли нас злапати духовно. Вони відібрали нашу прадідівську віру і дали нам унію в заміній нації, що унія стане лапцухом сповивовним наш нарід і привязуючи його до Польщі. Унія таким лапцухом не стала. Навпаки, все перемагаючий дух народу, що по своїй вселюдській природі ніколи не переставав дивитись вперед з надією, і в гору до неба з вірою, сей дух народу перетворив саму унію і вона з лапцуху прикоувого до Польщі стала в певній своїй части оповиттям національним. Правда, ще й тепер в уніі є Хомишини і другі, які розуміють завдання уніі як такого лапцуху, що нас вяже з Польщею. Хомишини і ниші з ними, явище тимчасове. Дух народу вже переріс їх і в свій час відкине.

Скоро триста літ як Велика Україна під владою Москви. Також було ужито всяких способів на поневолення нашої нації. Дійшло до того, що маси народні почали соромитися своєї мови, як „мужицької". Було, і так здавалось, назавжди поховане і забуто вікові традиції вільного життя нашої нації під своїми князями і пізнійше гетьманами; відмерла, і знов здавалось назавжди, легенда минулого героїзму націй, що віками боролась за своє життя. Але так тільки здавалось. Нація ніколи не переставала дивитись вперед з надією, і вгору, до неба з вірою. Треба було лише вказати народу, на що йому дивитись вперед, хто він був і чим має бути, щоб знов в велитенському силою прокинулась непоборима енергія народ-нації, невмируща сила і воля до життя. Продзвенїло натхнене українське слово і нарід, як в казці, ожив. Він не невільник, хоч і поневолений, він вже борець: він вже дивиться вперед з надією і до неба з вірою.

В чому велике значіння надії і віри? Чому Бог дав людині вічне завданим завжди дивитись вперед, в надії, завжди скеровувати свій зір до неба святій вірі.

Лише людина має надію. Лише людина може ставити перед собою певні цілі і мати надію їх осягнути. Лише людина вільно і свідомо бореться і творить. Сього не має жадне инше сотворіння. Тму так?

Відповідь лише така: життям земним чоловік з волі Божої запоможкове життя вічне. Він створює за час земного життя підставу свого життя вічного. Щоб людина могла свідомо і вільно готовитись до вічного життя, Бог дав чоловікові надію. Ведений надією чоловік ставить перед собою одну за другою цілі і добивається їх. Добиваючи всіх черговик корисних і світлих цілий тут на землі, чоловік духовно розвиває себе, підносить себе і так готує собі підставу свого вічного життя. Всі наші земні цілі ведуть до єдиної небесної остаточної цілі: вічного життя. Надія Богом нам дана. Вона не лише наш Ангел Охоронитель в нещастях, вона ще більш наш Ангел Провідник у всьому нашому житті. З нею ми добиваємось всього правдивого і чистого в теперішнім житті, з нею ми також непомітно підходимо до життя на иншім плані нашого істнування, на плані вічности. По тій причині лише чоловік має надію і вона да нього необхідна.

Лише людина має також віру. Лише людина підносить час від часу зір свій до неба і там бачить Бога. Лише для людини Бог і релігія необхідністю, а-бо, як висловлюється філософія, „абсолютним імперативом". Чому?

Для людини високих святих цілий і завдань життя людське занадто коротке. Така людина знає, що вона не скінчить сих своїх цілий і завдань. Праведна, свята людина не може також думати, що в нас пробуджені певні святі цілі і стремління лише тільки на те, щоб вони безжалісно обірвались без дальшого розвитку. Так людина відмовляється думати: вона звертає зір свій до неба і там бачить Бога. Вог для неї необхідність, бо з Богом зір людини до неба. віра людини звязує вічне життя, безконечний розвиток.

Бога, віри в Бога. постійного погляду до неба потребує також моральна природа людини. Людина бачить, як зло опановує добро, з тим моральна природа людини не мириться. Людина зносить зір свій до неба і там бачить Бога справедливости, бачить вічне життя зі знищенням зла і в перемогою добра.

Надія і віра дарунки Бога, ведучі нас до неба і вічного життя, але вони ведуть дорогою землі, вони покликані помагати нам все переносити, все перемагати на землі. Будьмо-ж сильні в надії і непохитні в віри і так дібемось всіх своїх гідних земних цілий і досягнемо єдиної і вічної цілн нашого життя: блаженної з Богом вічности.

(„Дніпро") А. І. Т.

Поширюйте „Вістник" помеж своїми сусідами і знакомими.

НЕДІЛЬНА ШКОЛА

КАТЕХИЗМ
або
В ЩО ВІРУЄ ПРАВОСЛАВНИЙ ХРИСТІЯНИН.

(Дальше).

ПОЯСНЕННЯ ДЕСЯТЬОХ ЗАПОВІДЕЙ БОЖИХ.

Перша заповідь Божа наказує пізнавати і почитати Бога.

На обовязок почитати Бога вказують слова: „Я Господь Бог твій", котрими Господь, як би показуе на Самого Себе й наказе людину до богопізнання. Обовязок же пізнатися справжнього Бога накладають на нас слідуючі слова заповіді: „Нехай не буде в тебе иншихъ богів перед лицем Моїм", котрі навчають, що звертатися й удаватися ми повинні тільки до одного Бога.

Загальний обовязок пізнання Бога ми повинні розуміти так, що він накладає на нас обовязки:

1. Учитися науки пізнання Бога, як знання, найпотрібнішого за всі науки.

2. Пильно й з увагою слухати науки про Бога та діла Його в Церкві, побожних бесід і оповідань про те дома.

3. Читати, або слухати читання книг, котрі навчають пізнавати Бога: найперше всього — Святого Письма, а потім Творів св. Отців.

Обовязок богопочитання накладае обовязок почитати Бога духом і тілом.

Обовязки духового хочитання Бога є:

1 **Вірувати в Бога.**
2. **Надіятися на Бога,**
3 **Любити Бога,**
4. **Ходити перед Богом.** Останне визначае, що мусимо повсякчасно памятати про Бога та ніколи не забувати, що Він бачить і знае не тільки наші діла, але й найтаємніші думки.
5. **Боятися Бога,** чи то — побожно користися Ним, уважаючи гнів Отця Небесного за найбільше для себе нещастя, в тому остерігатися, щоби чим-небудь не спровадити на себе гніву й кари Божої.
6. **Слухати Бога,** себто бути завжди готовим чинити те, чого Бог вимагае, та не нарікати, коли щось, наперекір нашим бажанням, трафлюється з нами.
7. **Почитати Бога,** як істоту найвищу.
8. **Прославляти Його,** як істоту найдосконалішу.
9. **Дякувати Богові,** як Творцеві, Захистникові й Спасителеві.
10. **Взивати Бога,** як найдобротливішого й всемогучого Пособника в кожному доброму ділі.

Обовязки спосібного богопочитання є:

1. **Визивати Бога,** хоч би ва те доводилося терпіти і прикрости, горе, нужду, а навіть муки й сему смерть приняти.
2. **Учащати до церкви.**

Гріхи проти першої заповіді Божої:

1. **Безбожність,** коли люде грішні, котрих пророк Давид называе безумними, бажаючи позбутися страху перед судом Божим і кари за гріхи, силкуються змовити в себе, що Бога нема. **Говорить в серці своїм: нема Бога** (Пс. XIII: 1).

2. **Многобожжа,** чи уважання Бога-тьох визалаких богів, замість єдиного правдивого Бога.

3. **Невіра в Боже відкриття й промисл Його.**

4. **Єресь,** чи то додавання до правдивої науки віри помилкових думок, противних Божій правді, а значить — перекручування в такий спосіб правдивої науки Святої Церкви.

5. **Розкол,** або самовільне відщіпленя себе від Православної Церкви зза обрядів, що визнаються роскольниками за саму істоту віри та привязуються до догматів, чи то до істотних правд віри.

6. **Зрікання від Бога й віри** зі страху перед людьми, або задля якоїсь мирської вигоди.

7. **Роспука,** коли людина зовсім тратить надію на ласку Божу й спасіння.

8. **Чарівництво,** коли замість віри в природи, а найбільше — в сили злого духа.

9. **Ворожбитство,** тобто коли вірить в особисту силу якоїсь річи, наче-б вона могла мати надприродну, божеську силу, та на сю річ, замість Бога, покладають надії, або й боятся.

10. **Лжівство** до науки віри, молитви та відвідання храму Божого.

11. **Любов до якого-небудь створіння більше, ніж до Бога.**

12. **Запобігання ласки людей** цінною нехтуванна необхідністю догодити Богові. **Коли-б я ще людям догодив, то не був би слугою Христовим** (Гал. 1: 10).

13. **Черезмірна надія на людей,** коли надіються на власні сили й здібности та ни сили й здібности иншим людей більше, як на поміч і милість Божу. **Так говорить Господь: проклята людина, що покладається на людей і робить тіло опорою своєю, а серце її цураветься Господа. Вона буде як билина в степу й не дійде собі добра** (Єф. XVII: 5).

(Дальше буде).

ІСТОРІЯ ЦЕРКВИ.

(За Е. Семикою).

(Дальше).

Цар Лев IV Хазар (775—780) удавав спершу вирозумілого проти тих, що почитали святі ікони. Але коли дівнався, що богато двірських урядників поперлося почитання ікон, і наїшов святі ікони схований в департаментах цариці Ірини, ослобився так, що зараз відновив в столиці укази своїх попередників.

Небавом помер потім цар, а управительською державні стала цариця-вдова Ірина, в імени малолітнього свого сина Константина VI. Радо була би внесла ухвали іконоборчих царів; та положення її наказувало ще підїжати.

Між тим року 784 сталося, що патріярх Павло, що дотя придержувався іконоборців, прочувавши вийну відкони, зрікся нагло патріярхального престола і пішов до монастиря, щоби покутувати за то, що зі страху перед людьми годився на засуд почитання ікон. Рівночасно висказав бажання, щоби скоро скликати вселенський собор, котрий би привернув правовірність почитання ікон на місце Павла вибраного патріярхом Тарасія, секретаря царині. Але сей не хотів принятн вибору, доки царица не приобіцяла йому, що буде йому помічю коло привернення порядку в церкві. Так за згодою патріярха Тарасія й прочих патріярхів, скликала царица Ірина року 787 семий вселенський собор до Нікеї, у котрім взяло участь поняд 300 епископів. Під проводом патріярха Тарасія, собор вніс всі постанови собору в року 754, і засуджуючи його за єресь і богохульство, оголосив на підставі святого письма, що почитання святих ікон благочестиве, і підпіс рівночасно, що се почитання не є поклонением, а тільки почитанням, що ним за предмет не ікону, а особу зображену на іконі.

Собор видав також і 22 канони і потвердив рівночасно канони дані патоследних вселенським собором.

Але мир, привернений VII вселенським собором, трвався до початку IX століття, коли вибухла наново боротьба проти ікон (815 року) за царя Льва Вірменина (813—820), продовжена відтак і слідуючими царями: Михайлом Бальбом (820—829) і Теофілем (829—842). Яснй будь вирад почитання ікон карано муками, уваженими і засланнем. Царгородського патріярха Никифора скинено (815 р.) і заслано; подібна судьба постигав і всіх епископів, що не хотіли піддатися волі іконоборних царів. Великі заслуги мав коло оборони почитання ікон, кромі патріярха Никифора (†828), особливо монах Теодор Студита (†826), що своїм глубоко-релігійним життям і висцістю на дорозі правди в тих тяжких часах, ставси стовпом православія. Будучи на заслано зразв з многими иншими монахами, він, не важаючи на всі прикрости, не перестав боротися з іконоборцями так завзято, що його мусіли поважати і найзавзятіші противники. Полишині його письма містять геніяльну оборону почитання святих ікон.

Переслідування устали аж в замятні престола царицею удовою Теодорою (842 р.), що була правительською імением свого малолітнього сина Михаіла III. Вона усунула іконоборчого патріярха Івана, а заіменувала на його місце православного Методія Ісповідника, що богато потерпів в обороні святих ікон. В порозумінню з патріярхом, царица скликала року 842 собор до Цяргороду, що потвердив постанови VII вселенського собору. Першої неділі четиридесятниці (19 лютого 842) наново уставлено ікони в церкві, і на памятку остаточної побіди православної віри постановлено, щоби перша неділя четиридесятниці називалася по всі часи „неділею православія".

(Дальше буде).

СЛОВА МУДРОСТИ.

Вбогість не є сорамом сама в собі, хіба що походить з лінивства, розпусти, марнотравства або нерозважности.

Є люде, яких усміх, яких голос, яких сама присутність діяне на тих, в ким вони стрічаються, як сонящні лучі. Будьте і ви такими людьми.

Їдьте на Церковний Зїзд в Едмонтоні, який відбудеться 26 і 27 вересня, с. р.

ПРОЦЕС 60-ЛІТНЬОГО о. ПЕТРА ПЕТРИЦЬКОГО.

В суботу 20 лютого, перед лавою присяжних у Львові відбувався розправи проти пароха Токів, зберезького повіту, о. Петра Петрицького. Акт обвинувачення закидає обвинуваченому, що підбурював присутніх на академії в честь Невідомого Стрільця 19 серпня 1930 р. в Токах. Другим обвинуваченим був Петро Яворський, студент політехніки в Данцігу. Його на відшукав ся й не доручили йому акту обвинувачення, тому не було його на розправі.

Обвинуваченій о. Петрицю не почувається до нїякої вини, на академії не говорив він нїчого підбурюючого, а закид акту обвинувачення — видумків поліції. Свідок прокуратури Гасовик, повідав в Токів, піддержав акт обвинувачення, свідки Ярослав Штойко та Іван Шевчук, студенти, признали, що промова о. Петрицю була виджержана у спокійному тоні.

Після промови прокуратора Чемеринського та оборонця д-ра Ст. Шухевича, присяжні потвердили вину обвинуваченого 8-голосами. Трибунал засудив о. Петрицю на 4 місяці важкої тюрми зі завішенням кари на три роки.

ПРОВІДНИКИ І ЦЕРКВА.

Буваючи по рїжних місцевостях та приглядаючись роботі, яка ведеться в ком одна річ, а властиво одно неприємне явище, яке має місце серед української суспільности, а — в пошестоянню церкви. Нехтують в нас церкву і значній люде і ті, які мають себе за провідників. І не диво, бо в Канаді було і є богато таких випадків, що чужі для нас люде їздили й те роблять, щоби нашу церкву ним спосягнити, представити її, в як найгіршій світлі, а се на те, щоб забрати в нас віру і зманити повазу до свого. Цїлі чужих в селах: як забрати в нас віру і повагу до своєї церкви, то потім дуже легко притягнуть нас до свого. Можна: „нашо чіпати і практичніше, як ваші старі переживтки". Так робить всякі секти, як пробаптизти, субботники і ще инші. Так само робили і Поляки в Галичині вже довгі віки, перетягнули Українців перкви на римо-католицький обряд, а відтак і на польськість. На диво, як значений нарід, не свідомий, попала не раз в чужі тенета, а ще більше попадає в чужу кошару цуть деякі з передових і то не то, щоби за мізерний грош заводити чуже поміж братами. Нераз приводилось мені обговорювати деякі справи церкви з людьми, котрі уважають себе за провідників по говоренню, та висліди сих розмов дуже сумний. По більшій части можна почути від деяких передовиків так: — „Е, що мені там церква, що мені радіть, нам нобе їшла українська справа вперед" значить церква, радіти, — се в нас на другім плані. За се хтось другий подбає, в нас нема часу нас тим застановляти. Ось така он почуте від многих людей. Говорити таким людям, доказувати, що справа народова на менше вешна від инших справ нації родини, то те само, що видати горохом до стіни. Відповідь одна: Нема часу над рідними справами розводитися, бо справи народні в нас на денний порядку.

Так розуміти „справи народні" можуть лише недумкові особники, що їм чогось бракує в їх головах.

Робити просвітно-національну роботу, а виступати нерідко і радіти, то теє одно, що будувати будинок на піску. Що нам буде за користь, як ми виховаємо богато таких, що будуть говорити „Україна наша все" та „нам треба наш української роботи", але душевно будуть скривлені, душі їх будуть блукати як тих три ворони, про котрих Шевченко згадує в своїй поемі? Чоловік, який не має морально-релігійного виховання не може бути добрим членом свого народу.

Треба сказати, що тільки та церква є добра для народу, яка дбає про добре того народу, а не є орудіям сильнійших для гноблення слабших або поневолених. Приміром в нас в Галичині греко-католицизм був завсїдний лиш на те, щоби перетягати Українців на польське. На се мало довші хочби в роботи епископа Комишина і йому подібних.

Дяк нас Українців релігія і свої церкви є важні. Може навіть рамінніші як для других народів, котрі мають свої держави. Ми не маємо своєї держави не так тому, що другі нам не хочуть дати, бо нікого на світі нема, щоб хотів загарбати віддати, але тому, що ми ще не приготовані мати свою державу. До здуховнення держави потрібно матеріяльного підготовання. Питьбудування великого, гарного і на взвишенного характеру. А до сего найбільше може причинитися наша церква.

Рідна церква може стати тим цементом, котрий клеїть будову державности в одну сильну цілість. Але треба памятати, що такою силою може бути тільки рідна церква, а не чужа. Такою рідною церковю для Українців є Українська Автокефальна Православна Церква. Вороги всього, що українське, висміюють сю церкву, але не тому, що вона є тій церкві є щось смішного, тільки тому, що се є найлекше методя боротьби — боротьби підлої, підступної, нечесної. Вперед обсміяти, обібрати і обмазати болотом Українську Православну Церкву, а опісля говорити, що церкви нїякої на треба. Українська Православна Церква є тою церковю, котра виключно служить українському народови. Вона не опирається на нїчім тілько і виключно на Христі. Вона не має нїяких зв'язків з ніякою державою, не має контролї над нашою церковю, то вони не можуть нам шкодити. Наша церква помагає також дарунку збувати, а се тому, бо в нїй священики в сані Українці, не так, як в греко-католицькій, що для Українців тримає священиків Французів. Вальгінців і Абрамів, котрим українство так лежить на серці, як вподівні чуже добро!

Отже ще раз звертаюсь до наших передових людей, щоб не легковажили церкви. Хто легковажить церкву є подібний до того, що зекімни на дерево, рубає ту саму гилляку, на якій сидить. Бо не можна робити дійсної української народної роботи, відкидаючи роботу церковну.

Отже дайно Українській Церкві ласку моральну і матеріяльну підмогу, а стільки тим вибраним народом, котрий буде своїй собою володіти, і на буде найвитом в чужих.

Петро Задурянин.

КОЛЯДА НА УКРАЇНСЬКУ ПРАВОСЛАВНУ ЦЕРКВУ.

Як що року, так і сего нїчне рідвяния свят православні Українці ходили колядувати. Бувало, що ледві колядники ходили колядувати попередних років, то доходили до рідвяния: „А чому до мене ни приїшли? Або я що не святкую „руський свят"? З того і вийшла мала дискусія перед тим, як їшли колядувати сего року і більшого брав за тим, щоби їм до кождої української хати без рїжниці чи там Українці православні, чи Українці греко-католики. Результат був такий, що нас колядників приймали всї в отворити ни роменках, нїякої нашої цїкави. Правда, не обійшлось без одного вийму. Затакали ми до одного всім нам знаного чоловіка, заколядували і повінчували як наш української нїчної вслуги, а там отворюється двері і говорить дити, що тата і мами нема дома. Десь за тиждень приїздже той чоловік до містечка, в однїдзвом одного з колядників зачинає говорити, що ей вимов колядку, отим вітати гроші, а там питав: „Ага, а ви на яку цїль колядували?" — „Та на Укр. Прав. Церкву" — звучала відповідь. „О, то я вам не жалую! Я думав, що то можа на яку просвітну роботу". Чи думаєте, шановні читачі, що він сказав се чоже через помилку? Де там. Зовсім ні. Він від тепершнього пору має 45 років в такою (до нїй роверник) і через ціле своє життя належав до грако-католицької церкви, котра не спромогласьа на те, щоби похвалитись такою просвітньо-національною роботою. Отже для Її члена церковна робота — се не народня робота.

Трафилось нам колядників ще і таких, що належавши через подяки одного старенького чоловіка, що через довгі роки належить до російської місії, ми рішили і йому заколядувати. Колядували під вікном. По коляді виходить він на двір і в своїх стерчих руках тримав 2 святочні колачі. Мені прилодалось, що се такий старий звичай, що так робили в Старім Краю і щось за горло стиснуло мене, мовби не рад. На ґанку Української Православної Церкви в сім місці складало йому від колядників сердечну подяку за те, що підтримав так гарний звичай. Також приїом трафився нам ще і на другий день, але вже від молодого чоловіка, за що також і йому належиться сердечна дяка.

На нїякиші всїм тим, котрі дали коляду на тих вапискі і просячу ціль, як рівнож чадним, котрі не пожалїли свого часу і труду і колядували належитися повне признання. Треба додати, що до успіху сьогорічної каляди причинились також бізнесовці пп. О. Дидик і Т. Музичка, бо їх троє чарав 3 дні був на улугах колядників, а дошлюм одних і гвоздїки, за що їм належиться повне признання і щире подяка.

Комітет зложили слідуючі:

По 5 дол.: Т. Музичка, Кост. Турбінський, По 3 дол.: М. Лесюк, Іван Федорів.

По 2.25 Іван Ярема.

По 2 дол.: Дмитро Більчук, Федір Мушій, Гео. Лит.

По 1.25: Гр. Бурба.

По 1 дол.: Мих. Шандрук, І. Румжиль, Григ. Клим, Сава, Григораш, Д. Бровар, Фільо Василенько, Ем. Левандовський, Сеф. Григораш, Кир. Ничандюк, Федь Василенько, Гр. Шевчук, Д. Дмитрів, Вас. Шевчук, панї Сторожук, П. Прошків, Мих. Фланткацик, Мат. Шандрук, Іван Шандрук, Дм. Михальовський, Іван Михальовський, Т. Заорак, Н. Ристіфанюк, Нїкіфір Ристіфанюк, П. Ристіфанюк, К. Лекшевич, П. Міщенчук, Н. Лесів, Іван Мудрий, В. Чорнопіский, Н. Прокоп, панї Ф. Мушій, Тома Клим, Ст. Бачевич, панї Гео. Лит, панї Петтерсон, Лесюрів Мавінчук, Ол. Залещук, Ст. Сторожук, Гр. Малинчук, Акт. Григораш, Іван Сендрук, Дм. Жеребний, Вас. Ільчук, Ст. Ярема, Мих. Кучма, Ю. Чайковський, Н. Мельник, Гв. Десятник, Вас. Шандарук.

По 75ц.: Дм. Дергач, Т. Гаврилюк, Ст. Шевчук, Дм. Кошуун.

По 55ц.: Василь Шандарук

По 50ц.: Н. Клим, Вас. Ярема, Мих. Ярема, Ф. Лесюк, Василь Лукінчук, Вас. Мудрий, Ан. Прокопчук, Ол. Ничмалюк, М. Лісович, Мих. Прошків, панї Я. Прокопчук, Акт. Малковський, Зенон і Ярослав Мушій, Луц. Прошків, Федь Клим, панї Залещук, Ю. Лежайський, С. Прошків, П. Фостейчук, Із. Срібний, С. Паращук, П. Федорівів, Із. Прокопчук.

По 40ц.: Анна і Евфросина Лукінчук, Мих. і Марія Левандовські.

По 35ц.: Юр. Пупець, Ст. Ристіфанюк.

По 30ц.: Дм. Григораш

По 25ц.: П. Ярема, Гени Ярема, Гео. Нїкіфорук, Із. Гнатюк, Мар Гнатюк, О. Гнатюк, Вас. Шестопалюк, Мих Фучрчук, панї Фучрчук, М. Данилюк, Василина Григораш, Кас. Малковський, Мих. Левандовський, Катер, Григораш, П. Лукінчук, Мих Коваль, Гр. Сторожук, М. Шейка, Анна Прошків, Іван Марцінюк, Василина Шандарук, Оля Залещук, панї Марія Ристіфанюк, Марія Ристіфанюк (Нїкіфора), Іван Бурак, Берт Келлей, Василина Ристіфанюк, Ст. Волинчук, Вастасина Прошки, Галеня Клим, панї А. Сторожук, Гени Чайковська, Іван Бачевич, Ст. Дучучінський, Яків Нїчмалюк.

По 15ц.: Марія Лесюк.

По 10ц.: панї С. Марцінцук, панї Т. Гаврилюк, панї панї Гаврилюк, Михайлина Мудра, Іван Левандовський Вас. Григораш, П. Бурак, Вас. Перепелюк, Галеня Залещук

По 5ц.: Софія Мушчук

М. Н. 5 доларів. — Разом $116.30

КОЛЯДА УКРАЇНСЬКОЇ ПРАВОСЛАВНОЇ ГРОМАДИ В ТОРОНТО.

Минувша колядо не поминуло і членів української православної громади в Торонто. Вечерком на св. Стефана зібралися члени до раставрації панства Чумаків, членів нашої громади, на спільну коляду і вечерю. Девята година, стоїм заставлені і прикрашені цвітами. Перекуску і ласощі приставали свіжої і щирі членині Православної Громади, а то слідуючі паші: Т. Т. Гуцеляковна, К. Т

Татаринова, Т. П. Шевчукова і А. Н. Чумакова. Членів видачу засіли коло переднього столу, решта по боках. Предсідником вечірньої колядки і вечері був пан Т. Гуменюк, котрий вправом є предсідником нашої громади. Предсідник вперше у черзі став з місця і подякував цьому Чумаківському відпустили скілі до розпорядників для Української Православної Громади в залярія для публики. Предсідник також подякував пристутнім за участь і сказав коротеньку святочну промову і попросив пристутніх заколядувати „Вот предвічний", отже всі повставали і в святочним настроєм відколядували. Опісля слідували инші коляди від розвом пана Н. Жолінського, громадянина з українського хору пана Гассана, тепер співака в хорі пана Л. Бурт- вгодині також в членами нашої громади. При вечері пан Т. Гуменюк попросив гостей до більшої промови. Коляди і коляди в пристутних мали щось від себе сказати. Найбільша висловлювалися про те, як найкраще може причинитися до скорішого розвитку та зросту нашої громади. Пані Вишлюк скористала з нагоди і здала короткий звіт з діяльности. Зазначено було, що як колись перебувався з місця на місце Український Таємний Університет у Львові, подібно дочалося вдалося зі Мормам та заснівником Української Православної Громади в Торонто. Помимо того недокарання, браку сталого місця, робота і розвиток громади не спинявся ні місці і пристутні змобилювалися, що слідуюча колядка, певно застане членів в осередку своєї роботи зі своїм священником. Потім справили чику несподіванку пристутним пані Я. Мошуку, котрий також є разом з панею П. Мошуковою членами нашої громади, в котрій працює на ниві українського національного життя при Народнім Домі в Торонто. Пан Мошук попросив пристутних стати до спільної святочної фотографій, котру відобрав своїм фотографічним апаратом. Згадана колядка і вечеря пришасла до скербниці Української Православної Громади $31.75, котру сумку заокруглили слідуючі особи: по $2.75 Міяін Стефан; по 2 дол.: Маринч Михайло, Матерни Михайло, Гуменюк Теодор, Чумак Йосиф, Шевор Василь і Микола Фрушин-ський; по 1 дол.: Шпинко Михайло, Шевчунова Марія, Юсипчук Семен, Мошук Віктор, Ясківський Микола, Палька Антін, Бачук Петро, Гаврилюк, І. Ю., Атамашюк Іван, Феськів Стефан, Іванцук Михайло, Романко Іван, др. Ілія Василь і Янішка Йосиф; по 50ц.: Гунценюк Дмитро, Даранюкова Евгінія, Стрільчук Роман, Вощакевський Василь, Войко Олекса Ларкач Петро.

Зложуючи свою колядку вже після того, як другі організації в жертвенність колядувати, члени і прихильники Православної Громади доказали, що в кого в скіномість і охоту, то колядка, виходячи і инші жертви виділяють і то як до самої такими організацій. Щоб не забирати багато місця в часописі, на сьому місці в імени нашого Видїлу і Української Православної Громади складаю щиру подяку пастору Чумакам і панові за вечерю, а так само панові Т. Гуменюкови за реферат, котрий тривав одну годину і 30 минут, котрий вчученим фактами засунав церковну справу взагалі. Так само дякую пристутним за прибуття і жертви.

Н. Фушманський, секретар.

ВИКАЗ КОЛЯДИ.

(Калнар, Алта.)

Жертвували слідуючі:

По 5 дол.: Брати Аланці, Лялук, Алта.

По 2 дол.: Захарко Іван, Васюта Юрко, Священий Стефан, Священий [illegible]

По 1.50: Пирч Сёмен, Фёдович Василь.

По 1 дол.: Полюх Іван, Мачак Юрко, Мачак Іван, Крисе Іван Сич Никола, Пирч Іван, Карпан Іван, Якуш Василь, Сікора Олекса, Лихачільо, Гайдук Василь, Сікора Петро, Попів Іван, Василюк М., Мачак Василь, Турчин Василь, Карбанин Василь, Бурчій Ільо, Совин Олекса.

По 50ц.: Малай В., Іранн І., Гавлей Ст., Пічуха К., Врбік Ф. Сотвель М., Підгірний Андрій, Конерник Наум, Федь Теодор, Водяровин Дмитро, Жмигло Стефан, Шуйко Никола.

По 25ц.: Маччак Н., Поник М., Зофчак М., Ворко Петро, Рубець Іван Федір О.

По 10ц.: Малай Ф., Шершицун І. — Разом $42.70.

Вели жертводавців складаємо щиру подяку за їх жертви і за прихильне відношення до наших колядників.

Колядувати Тадкин слідуючі: Священий С., Васюта Ю., Захарко І., Хлібчій Ів., і Сич М.

В. Фіцович, писар.

Повідомляються всіх членів і прихильників Української Православної Громади в Торонто, що Річні Загальні Збори членів, відбудуться В ПЯТНИЦЮ, ДНЯ 18-го БЕРЕЗНЯ (МАРТА), 1932,

в церковній салі під ч. 833 Каледж Стріт, Торонто (коло Юлиня вулиці, на захід від Бетгорст) в 8-ій годині вечером. — Всіх просимся прибути на час. Найбільші стратиарії курсують вулицями Каледж і Бетгорст.

За Видїл Української Православної Громади в Торонто
Т. Гуменюк — голова.
Н. Фушманський, секретар.

о. П. Запарінюк
Парох.

Березень.

Увага сходяще Поплар Парк: На 27 не буде Богослужень.

Квітень.

1 пят. 5 год. вечером — сповідь дітей і молодіжи.

2 субота 9 год. рано — Служба Божа, вечером 6 год. Сповідь — 8 годин Вечірня.

3 неділя. — Бранзон: Повтарк ля Прейрі 4 год. пополудни.

Сповідь дітей і Служба Божа.

6 середа. — Поплар Парк: 10 год. рано — Сповідь дітей і Служба Божа, 8 год. вечорня сповідь старших, 8 год. Вспокоїне.

7 Чєтв Благовіщення. — Поплар Парк.

10 нед. — Мідлетон. — Вся.

16 субота — Тендал: 9 год. рано — сповідь дітей і молодіжи.

17 неділя. — Сентон. 8 год. відчит.

24 неділя — Калюк — сповідь.

484 Mintegaffe St., Winnipeg, Man.

ПОРЯДОК БОГОСЛУЖЕНЬ
о. П. Жовківського.
Березень:

20 Неділя — Вайтс.

27 Неділя — Арбакка.

Адреса: Толстой, Man.

ОГОЛОШЕННЯ.

Хтоб в українських православних священиків бажав купити повне зібрання Св. Письма в 7 томах справлене або не справлене, звольте записати на поданому адресу:

484 Mintegaffe St., Winnipeg, Man.

ДЛЯ РІДНОЇ ЦЕРКВИ

ВНЕСИ СЮ ОФІРУ ВАШЕ ПЕРШЕ НЕДІЛЬНЕ, ЩОБ БОЖЕ БЛАГОСЛОВИВ ВАШУ ДОБРУ ВОЛЮ І ПРОСЛАВЛЯВ ОТЦЯ ВАШОГО, ЩО НА НЕБІ.

(Мат. VI: 16).

Збірка о. А. Бесюка.

(Через недогляд, ся збірка була пропущена, за що жертводавців перепрошується. — Редакція.)

Мани, Man.

Петро Друль
Никола Друль
Федь Друль
Марія Матінць, Вафінстон, Man.
Никола Лисюк, Весьуд, Man.

ЗБІРКА НА ПОКРИТТЯ КОШТІВ ЧАРТЕРІВ УКР. ПРАВ. ЦЕРКВИ В КАНАДІ

Збірка о. Петро Василюк.
Ерпін

По 2 дол.: Іван Василенко, Григор. Бутей.

$1.50. Тимофій Степанко
$1.25: Василь Короташ.
По 1 дол.: Томко Плупик.
По 50ц.: Тальке Плупик.
По 25ц.: Марія Гринюк.

По 10 дол.: Петро Лукаш
По 5 дол.: Йосиф Пасічник, Корнило Матеря — уч.
По 3 дол.: Федір Хаба.
По 2 дол.: Михайло Попіль.
По 1 дол.: Тома Лверничук, Петро Данкович, Василь Пальчук — уч.

По 5 дол.: Волод. Масюх.
По 2 дол.: Волод. Калачук.
По 1 дол.: Іван Сорокан, Василь Манарсик, Стефан Кривий, Сафат Бучкевич, Стефан Сайкевич, Федір Лизанчук, Юлія Костиш.
По 0ц.: Іван Іськів.

Жидконб,

По 2 дол.: І. С. Класицин — уч., Митро Соломчук.

Редвей.

По 5 дол.: Ольга Кучинська — уч., Стефан Самиш, Йосиф Яців — уч., Гнат Павлюк, Якоп Мулик, Іван Семенюк
По 3 дол.: Аркадій Кравецчук, Дмитро Венгер.
По 2.50: Юлія Семека — уч. Гр. Сулима.
По 2 дол.: Іван Татарин, Пономін Машин, Никола Ковпик, Стефан Скепарчук — уч., Йосиф Письменний, І. Д. Рудин, Григор. Чорний, Стефан Чорний, Михайло Гунтелій Калявський
По 1.50 Мих. Мигенко
По 1.25: Федор Юрків
По 1 дол.: Василь Войко, Михайло Безбортько, Василь Шикора, Том Таншовний, Лаврило Калевський, Іван Прийма, Андрій Коваль, Гринько Возьірський

Сасва.

По 2 дол.: Василь Войтків.
По 1 дол.: Мих. Гумениик, Іван Гречкулик, Никола Налурак, Василь Гайдик, Костантин Гречулик.
По 75ц.: Іван Гречулик старший
По 50ц.: Василь Чучук.
По 25ц.: Гонцько Гречулик
(Дальше буде.)

ПОДЯКА ЗА КОЛЯДИ

Консисторія отсею дорогою складає сердечну подяку всім тим громадам і одинцям, які міліваються на закінк Консисторії і вложили свою колядку на релігійний фонд Української Православної Церкви в Канаді. Дай Господь Бог прославлений в Канаді. Дай в колядах був прославлений в попередних числах „Вістника".

Консисторія Української Греко-Православної Церкви в Канаді.

W. Borowic, касієр
484 Anderson Ave., Winnipeg, Man.

ЦЕРКОВНИЙ КАЛЕНДАР НА 1931 РІК.

Березень.

16 С. Евтропія, Кл.
17 Ч. Герасимів
18 П. Кирила
19 С. 42 муч. в Аморії.

20 Н. 1 Н. Посту. Єфф., Павла
21 П Теофілякта
22 В. СС- 40 муч.
23 С Конарата
24 Ч Софронів
25 П Теофана
26 С Нікіфорів

27 Н 2 Н. Посту. Венедикта.
28 П. Агапія
29 В Савина
30 С Алексія ч. Б.
31 Ч Кирила Єрусалимського.

1 П Хрисанта
2 С Івана зач., Сергія.

3 Н. 3 Н. посту. Якова Ісп.
4 П Василія священич
5 В Никона
6 С Захарія, Якова
7 Ч. Благовіщення ПДМ.
8 П. Собор Арх. Гавриїла
9 С. Матронн

10 Ш. 4 Н. Посту. Іларіона
11 П. Мисон і Кирила
12 В Івана Ліств.
13 С Покаяння, Патія єп.
14 Ч. Марії Єгип
15 П. Тита пра

ПОРЯДОК БОГОСЛУЖЕНЬ:
о. А. Вернна.
Березень:

20 нед. — Мапні, з суботу 10 год рано сповідь дітей і старших
27 нед. — Сенді Лейк, в суб. в 10 год. рано сповідь дітей і старших
Алдесс: Мапні Man

ПОРЯДОК БОГОСЛУЖЕНЬ:
о. Є. Гринюк.

20 Неділя — Пайн Ривер.
27 Неділя — Еденсь. — Вел. Сповідь
Квітень
2 субота — Богдан. — Великодня Сповідь
3 Неділя — Гадлена
7 Четвер. Благовіщення. — Роблін Великодня Сповідь.
9 Субота. — Сифтон
10 Неділя. — Лайдсн
16 Субота. — Петазон
17 Неділя — Шортдейв.
23 Поз. Субота. — Галич
24 Неділя. — Пайн Ривер
26 Великий Четвер — Вокана. Вел Сповідь

В кождій місцевости Великодня Сповідь.

Dauphin, Man

ПОРЯДОК БОГОСЛУЖЕНЬ
о. І. Ілл. Ріпецький.
Березень.

20. 1 Нед. Посту: Голос 1. Утр Ев Луки XXIV 12—35. Літ.: Ап Жид XI 24—26. 32—40 і XII: 1—7 Єван Іванн І: 43—51

27. 2. Неділя Посту Голос 2. Утр Лук. XXIV. 36—53. Літ. Ап. Жид. І: 10—14 І Т: 1—8. Ев Марка II: 1—12

3. 3 Нед. посту (Хрестопоклонна) Голос 3. Утр: Єван Іванн XX: 1—10 Літ.: Ап. Жид. IV: 14—16 І V: 1—6 Єван Марка VIII: 34—38 І IX: 1.

7 Четв Благовіщення ПДМ.: Все знище. Утр. Єван. Лук. І: 39—49. Літ. із Зогот. Ап. Жид. II: 11—18 Єван. Луки І: 24—38.

10 4 Нед. посту Голос 4. Утр: Ев Іванн XX: 11—18 Літ.: Ап. Жид. VI: 13—20 Єван Марка IX: 17—31.

17 Сумота: Покаяння.

17. 5 Нед. Посту Голос 5. Утр: Ев Іванн XX: 19—31. Літ. Ап. Жид.IX 11—14 Єван Марка X: 32—45.

АДРЕСА КОНСИСТОРІЇ.

Листи до Консисторії треба надсилати на ручки голови Консисторії, протоерея С. В. Савчука, на адресу:

Rev. S. W Sawchuk
470 Andrews St.
Winnipeg, Man

Український Релігійний дво-тижневик в Канаді.

ВІСТНИК
THE HERALD

THE HERALD
Box 3684
WINNIPEG, MAN.

РІК IX. ВІННІПЕГ, МАН., 1-го КВІТНЯ, 1932. WINNIPEG, MAN., APRIL 1st, 1932 ЧИСЛО (148) 7

„КРОВАВА НЕДІЛЯ" НА УКРАЇНІ.

Телеграми з Букарешту, датовані 21 березня, подали відомости в сїм при границі України, що совітські війська постріляли день перед тим, в неділю, велике число жінок, що боронили своїх церков. Ся неділя була кровавою неділею на Україні. Довесення подають оповідання, місцевих священик про те, як військо руйнувало церкви, а селяни ставали опір. Сї донесення скрипли чутки про повстання на Україні, на які нема офіціяльного потвердження. Одно з тих донесень каже, що 228 полк совітської піхоти відмовивши стріляти до збунтованих селян, після чого якесь число воїнів розстріляно за бунт. Аби не допустити, щоби селяне дальше втікали через Дністер до Бесарабії, запровадже но в полосі на два кільометри від Дністра воєнний стан і виділено перестороту, що кождого, кого побачуть на тій полосі, застрілять без пощади.

В українських селі Тасаки, напроти бесарабського села Кіцани за Дністром, совітські воїни намагалися зруйнувати церкву. В оборонї церкви стала товпа з 300 жінок. Воїни стріляли до жінок зі скоростріїв і богато жінок повбивали та ранили. Инше донесення з військового постерунку Мігайвітеаку каже, що видно було зовсім виразно, як совітські воїни застрілили 15 селян, між якими було кілька жінок, коли ті боронили хрести на сільських майдані в Бутурага, де воїни кидали релігійні памятки. Кілька селян з українського села Шотляга(?) старалися втечі з родинами за Дністер, ховаючи жінок та дітей в бочки та ідучи на ріку, немов би старалися набрати води на леді. Коли вигадало, що безпечно, воїни затинали коні і гнали скоро на румунський беріг. Та инше один від ся містався на другий бік; за ними стріляли воїни і постріляли втікачів.

На вістях про розлив крови на румунській границі видали на другий день (22 березня) совітські урядовці в Москві заяву, що сї вістки є „завідомо абсурдні, або потрібно було на них формального заперечення". Як ту заяву розумітн, се покажеться пізнїйше. Треба инше пригадати, що совітський уряд усї вістки, які виходять на нього вечорне сї гадо, завсїди в такий самий двозначний спосіб заперечує.

Заперечували й арешти-вання Ефремова та других Українців, [illegible] заслання Грушевського і ін.

УГОДОВА АКЦІЯ ХОМИШИНА.

Станиславівський епископ Хомишин далї продовжає свою угодову акцію. Як подає львівський „Новий Час", відбувся 21 лютого в Станиславові в палаті Хомишина нова угодова конференція. В конференції взяли участь з українського боку члени Української Народної Партії (УКраНаПА), з польського боку представники польської шляхти граф Станіслав Лось, граф Дунін Борковські, Ян Бобжинський і станиславівський воєвода Зігодзінські.

Політичний реферат на конференції виголосив ослявлений доктор Осип Назарук. Після реферату була дискусія. „Новий Час" подає, що з Українців на конференції був це станиславівський адвокат Іван Волянський.

ЗАПРОСИВ НА СВОЇ ПОХОРОНИ МАГІСТРАТ І СКАРБОВУ ПАЛАТУ.

Львівський кравець Е. Томашівський скінчив самогубством у неділю 6 березня с. р. З ним перед виконанням самовбивчого пляну Томашівський замовив собі клепсидри, яких він запросив на свої похорони магістрат і скарбову палату, бо вони були причиною його опіканих обставин. 50 таких клепсидр знайшли в мешкання покійного, знайшли теж записки з передсмертних враженнь, з яких видно, що самогубець зачинив продув у печі в 11.15 год. в ночі, а вмер від вуглевого чаду в 1.13 рано. У передсмертних записках звинчив Томашівський, що кінчить самогубством із нужди.

ЦЕРКОВНИЙ ЗЇЗД В АЛБЕРТІ ВІДБУВСЯ ГАРНО.

Телеграфічне донесення з Едмонтону говорить, що церковний зїзд, скликаний там Українською Православною Церквою, відбувся в днях 26 і 27 березня дуже успішно і з ентузіязмом. Були зареперезентовані майже всї українські парафії. Ухвалено важні і добрі ухвали. Вигадки на будучність дуже добрі.

На зїзді був присутний адміністратор церкви, прот. С. В. Савчук з Вінніпегу і священики з Альберти та богато визначних світських членів церкви.

Одним з результатів зїзду є покликання до Альберти о. Д. Стратійчука, що був досї в Шіго, Саск. Свящ. Стратійчук має обслуговати громади в околиці Едмонтону.

КРІВАВИЙ ДЕНЬ СВЯТОГО ПАТРИКА.

Підчас святкування дня святого Патрика в північній Ірляндії прийшло до кріваво сутички між двома ворогуючими з собою ірляндськими групами. Підчас револьверової стрілянини поранено дві особи.

В инших містах Ірляндії святкування формувати місії пройшло без суперечок і визначалося своєю помпезністю.

ЗАХОДИ ВАТИКАНУ ДО НАВЕРНЕННЯ РАДЯНШИНИ.

У Ватикані заходячиться систематично формувати місіонарів пристосичних для навернення Росії, коли се буде можливо. Петер Гундельсфус Фермон, голяндський капуцин перебував з благословенна папи з латинського обряду на славяно-візантійський і перебрав провід спеціяльною місією. (Укр. Бюро в Женеві.)

УРЯДОВІ ПОВІДОМЛЕННЯ.

З Альберти повідомляють Консисторію, що двох тамошніх священників з російської місії, Петро Вдовиченко з пів єп. Йосафа і Амвросій Хрустовка з пів єп. Арсенія, ставлять себе так, що виходить, немов би вони були українськими православними священи-[illegible]

Отсею дорогою повідомляється заінтересованих, що згадані два священики до Української Греко-Православної Церкви в Канаді не належать.

Рішенням Консисторії громади Редвотер, Брудергайм, Калмар і Бюфорд, в Альберті, які до дня 10 березня, 1932, обслуговував о. Іван Дмитрів, буде обслуговати о. Д. Ф. Стратійчук до часу, поки Консисторія, в порозумінню зі згаданими громадами, не призначить їм сталого пароха.

Громади в окрузі Шіго—Тендор, в Саскачевані, які досї були в окрузі о. Стратійчука, будуть повідомлені в протягу кількох днїв про те, котрий з тамошніх українських православних священиків буде обслуговати їх до часу, коли Консисторія, в порозумінню з ними, призначить їм сталого пароха.

Подається до загального відома, що Народна Греко-Православна Церква св. Михаїла в Вінніпегу, при вулиці Дізраелі, 3 днем 15 березня, 1932,

СУДИВИЯ ОСУД.

[illegible] де Сан Павло" була оголошена розмова міністра внутрішніх справ Еспанії з кореспондентами заграничних часописів в справі винищення єзуїтів з Еспанії. Міністер сказав так: „Єзуїти та їх оборонці дармо посилаються на конституцію, ніби то вона мала б їх забезпечити перед розвязанням чину єзуїтів. Для нас вони є чужинці, хоч родилися в Еспанії. Кого вони слухають і чиї приказ виконують? Слухають тільки папу і виконують приказ тільки ті, що папа розслав. А папа чиї интереси пильнує — еспанські чи папські? Певно, що не еспанські. Отже ціком ясно: для кого наша держава тільки дійна корова, а наші закони тільки на те, щоб їх обходити, того ми не потерпимо в нашій державі і він мусить вільно чи невільно, винестися пова й границі".

СМЕРТЬ.

Громади, які входять в округ Бруксбї, отримають духовну обслугу в порозумінню з Консисторією.

Консисторія отсею дорогою повідомляє духівництво і вірних Української Греко-Православної Церкви в Канаді, що дня 22 березня, 1932, прибуло в склад української православної церковної управи двох священників з російської місії, а то о. Луку Березіцького, з Дробот, Саск., і о. Леонїда Дячину, з Шіго, Саск. Один зі згаданих священників вже просьбу о принятя в місії березні, 1931, а другий в місії липні, 1931. Оба священики залишаються на своїх місцях.

Вінніпег, Ман., 25 березня, 1932 р.

КОНСИСТОРІЯ УКРАЇНСЬКОЇ ГРЕКО-ПРАВОСЛАВНОЇ ЦЕРКВИ В КАНАДІ.

Прот. С. В. Савчук, голова.

З ІСТОРІЇ УКРАЇНСЬКОЇ ЦЕРКВИ

ПРОФ. ІВАН ОЦІНКО

ПОЧАТКИ ХРИСТИЯНСТВА СЕРЕД УКРАЇНСЬКОГО НАРОДУ.

В справі поширення християнства по Україні треба ще підкреслити ролю Русі Азовсько-Чорноморської або Тмуторокансько, чи Прикавказької, про яку рано згадують арабські історики. Власне в Тмуторокані рано повстала організована церква з власним єпископом, а все се не могло не відбитися й на Україні Київській.

Можна думати, що те християнство, яке прищепилося на нашій українській землі, може ще в вік апостольський, се християнство вже ніколи потім не зникало з нашої землі. Звичайно, його знали лише окремі родини, а може лише окремі люде; великого поширення воно не могло мати. Инша річ, якби не зникли були так рано грецькі колонії на півдні нашої землі — тоді безумовно Україна приняла-б християнство значно раніше ще, до князя Володимира.

Инші сліди славянські племена, крім трох українських — Тиверців, Уличів та Полян, певно не знали християнства в доісторичну добу .

Апостол Андрій-основоположник Церкви Української.

З надзвичайно давнього часу, можливо що ще з віку апостольського, серед Греків, а також серед тих народів, що жили на північному березі моря Руського (чи Чорного), поширений був переказ, що святий Апостол Андрій проповідував віру Христову також і в Скитії, себ то й на тій землі, що спокон віку заселює й нарід український. З вплином часу перекав сей з'єднав собі все більше реальних ознак, і вкінці перейшов в ціле оповідання про найперший апостол Церкви українській.

Се оповідання про апостола Андрія як основоположника Церкви української, повело пізніше і в наш давний літопис, а вже звідси воно поширилося по найріжніших давних писаниях. Я наведу тут се оповідання з найстаршого літопису — Лаврентіевого, передкладаючи його на теперішню нашу мову.

„Дніпро тече джерелом до Понтійського моря, що вветься Руським (себто Українськими); кажуть, що сим морем навчав святий Андрій, брат Петрів. Бо як Андрій навчав в Синопі, він прибув до Корсуня і тут довідався, що недалеко від міста знаходиться гирло Дніпрове. Захотів він піти до Риму, а тому прибув до Дніпрового гирла, а звідти пішов уверх Дніпром. Трафилося так, що Андрій прибув (до одного місця і спинився тут перепочивати) під горами на березі. А вранці він устав та й каже до своїх учеників: „Чи бачите ви гори он ті? На горах тих засяє ласка Божа; тут повстане город великий і Бог збудує багато церков". І зійшов Андрій на ті гори, поблагословив їх, поставив хреста і, помолившись Богу, злів в гори ті, — а тут пізніше повстав Київ.

І поплив Андрій уверх Дніпром. Прийшов він до Славян, де тепер Новгород, побачив там людей та звичаї їхній, — як вони миються та паряться, і дивувався з них. Звідти пішов він в землю Варягів, і прийшов до Риму; тут він розповів, де навчав та що бачив. Він казав: „Дивні річи бачив я в землі славянській, як там проходив; бачив я лазні деревяні, — люде натоляють їх великими, розпалюються, обліплють себе милим квасом, візьмуть молоденькі різочки (березові вінички) та й б'ють самі себе, і до того обпються, що вилазять насилу живі; але обіллються холодною водою — і знову оживають; і се вони роблять постійно, ніхто їх на те не силує, але самі себе мучать, — і ніби то їм миття, а не биття". Слухачі дивувалися; а Андрій, побувши в Римі, вернувся до Синопу".

Ось так розповідає нам найстарший т. зв. Лаврентіевський літопис 1377 р. про повстання Церкви української. Отож-ж, як бачимо, пани Дніпром апостол Андрій, спинився на київських горах, поблагословив їх і лишив тут свого хреста. Таким чином і Церква українська веде свій початок від самого апостола і по праву зветься Церквою Первозванною. Се була велика патріотична думка, яка панувала на Україні з найдавнішого часу, до певної міри панує ще й тепер.

Але проти правдивости сього літописного оповідання віддавна вже поставав цілий ряд вчених, починаючи ще з відомого першого історика Церкви — митрополита Платона; за ним вже й Карамзин про се оповідання додавав: „Впрочем, люди знающіе сомнѣваются въ истинѣ сего Андреева путешествія" (І. ст. 17). Знаний історик церкви проф. Е. Голубинський піддав се оповідання надзвичайно суворій критиці („Исторія Русской Церкви" т. І, М. 1901 р. ст. 19—34), і після того оповіданню сьому мало хто вірить.

Справді, пригнявшися уважно до сього оповідання, бачимо, що се дійсно пізніша вставка до літопису. Їхати з Херсонеса (чи Корсуня) до Риму через Київ та Новгород, — се все одно, як казже Голубинський, як би їхати з Петрограду на Москву через Одесу, бо-ж ся дорога до Риму через землю Варягів в 50 разів довша за звичайну Чорним морем. Перша частина оповідання — благословення Київських гір — видержана в дусі апостольськім, але-ж частина друга — парня в лазнях і оповідання про се апостола Андрія в Римі якось не відповідає гідности апостольської праці. До того додають ще, що в апостольський час земля наша була невідомою пустинею, яка лежала аз межами відомого світу, що була вона повна найріжніщими страхіттями. „Зачѣмъ бы пошелъ въ эту невѣдомую пустыню апостолъ Андрей", питає проф. Голубинський. „Онъ могъ пойти въ нее только тогда, когда бы у него не было дѣла въ чертѣ самаго тогдашняго міра и было свободное время ходить по пустинямъ. Но это, какъ всякій знаетъ, было вовсе не такъ. Если бы вести апостола въ Русь нарочно, то нужно было бы вести его для проповѣди христіанства людямъ, а не для благословенія необитаемыхъ горъ.

Літописне оповідання про апостола Андрія — се безумовно пізніша вставка до нашого найдавнішого літопису вставка, яких не мало тут. А що се так, про се свідчить нам той факт, що автор початкового літопису не знав ще нашого переказу про апостола Андрія; тая, в зам: „Даньні річи бачив я в землі славян- 6491 (983) р читаємо, що в землі нашій „не суть апостоли учили", „тѣхъ апостолъ не суть слѣ были". В нашому місії літописець росказує нам, що власне нашим учителем віри Христової має бути апостол Павло: під 6046 (898) р. тут читаємо: „Словѣньскыу языкъ учитель есть Анъдроникъ апостолъ, а Моравы бо ходилъ, и апостолъ Павелъ училъ ту: ту бо есть Илиринъ, его же доходилъ апостолъ Павелъ, ту бо бѣша Словене первое. Тѣмже и Словеньску языку учитель есть Павелъ, отъ него же языка и мы есмо. Русь, тѣмъ же и имъ, Руси, учитель есть Павелъ, понеже училъ есть языкъ Словѣнескъ и поставилъ есть епископа и намѣстника по собѣ Андроника Словеньску языку". Щоб не було сумніву в сім, літописець ще додає: „А Словеньскый языкъ и Рускый одно есть, отъ Варягъ бо прозвашася Русью, а первое бѣша Словене". Правда, ось сі твердження літописця — також пізніша вставка. Крім сього, прен. Нестор в своїм житті св. Бориса та Глїба рівнуе Русь (Руську сторона (себ то Україна) ні від кого не чула слова про Господа Ісуса Христа", що „до Русїв (Українців) не ходили Апостоли і ніхто їм не проповідував слова Божого".

Звідки-ж взялося се величне оповідання про початок Церкви української? Може се справді ліпі буйної фантазії якогось давнього горячого патріота українського? Ні, пригляднувшися ближче до всеї сеї справи, бачимо, що оповідання се, прикрашене в подробицях, має реальну правдиву основу.

Апостол Андрій це з віку апостольського вважався основоположником церкви Константинопольської; Греки взагалі почали збирати найріжніші оповідання про апостола Андрія. Боротьба царгородської Церкви з римською за авторітет росповідала рано; Церква римська мала незбиті докази, що її заступав апостол Петро, а се примусило Греків пильніше заняться своєю археольогією і зібрати все, що можна було про апостола Андрія, як свого основоположника. І Греки справді зібрали дуже богато найріжніших оповідань про св. Андрія Первозванного.

Ось сі грецькі переказа, з найдавнішого часу починаючи, в один голос свідчать, що апостол Андрій проповідував Євангеліе і в далекій варваріяній Скитії. Найперше оповідання про се полоне нам батько церковної історії, єпископ Кесарії Палестинської, Евсевій Памфил (померв в 340 році); він в своїй „Церковній Історі" (кн. III гл. 1) пише, що „святі апостоли й ученики Спасителя нашого розпоширилися по цілому світі (дехто науки про Христа). Томі, як каже переказ, випала доля йти в Парфію, Андрію в Скитію, Іоану в Азію, де він жив і помер в Ефесі". До сього Евсевій додає ще, що про се слово в слово розповідає Ориген в III томі пояснень на книгу Бутгя. Як бачимо, перекав про те, що апостол Андрій навчав про Христа в Скитії, сягає найдавнішого часу, може ще віку апостольського, а в IV віці його вже записано. Пізніше повставали инші перекази, додавалися рівні подробиці; так перекази, наприклад, монаха Епіфанія, що жив в кінці VIII — початком IX віку. Метафраста X віку і других.

(Дальше буде).

Немає заспокоєння ні для того, хто живе задля світських цілей серед людей, ні для того, хто живе задля духовних цілей сам один. Заспокоєння має тільки той, хто живе для служіння Богові між людьми.

З БОЛЬШЕВИЦЬКОГО ГОСПОДАРСТВА.

Большевицькі тутешні газети бачать в большевії рай. Большевицькі делегації, що їздили до большевії, не бачили нічого иншого крім щастя.

А большевицькі газети з большевії, хоч уривками, але дуже яскраво показують, що в большевії не тільки не пахне раєм, але пахне пеклом.

Де як де, а в виховавчих інституціях в большевії повинно бути найбільше того вищевзного ладу, який тутешні большевики хвалять. Однаком „Пролетарська Правда", що виходить у Київі, говорить що иншого. Вона каже:

„Гості увяти щось гірше, як інтернат (бурсу) на Радянському Майдані ч. 3. Особливо погано стан кімнат студентів І-го курсу. Не то, що нам бліх та кодер, але нема навіть сінників, не вистарчає в ліжок. Нема тут найосновнійших правил чистоти і здоровля. Хоч студентам жити дуже тісно і бажуть кацують, однаком нема окремого відділу для хорих. Коли перегладали кімнати, то в них знайдено 23 хорих з високою горячкою. Приблизна інтернат нема кому. Коли стось з студентів схоче зайти підлогу, то і се знаходимо, бо нема ведер, ні гачків (мийки, чистки, опучі). В кімнатах так тісно, що нема де поставити столовків для горого.

„Пролетарська Правда", ч. 274, з 14 груд. 1931).

Великий брут в Гомольському гуртожитку. Підлоги місяцями не миють, в кімнатах сморід, але головне зло в водоко. Води майже ніколи нема в будинках — 80 до 90 процент студентів немає матеріяв, а хоч морози, то ніхто побігті на вулю. 25 жовтня кімнати брудні. Вже 30 днів йдуть до школи не вимаючись. — В гуртожитку кімнати неопалені. На 55 студентів є 4 столи, а їх сидячо один електрична лямпочка. — Київські студенти знають вигадки. 2 та 4 були отроєні стравою з шісутої столовини. Там в ложках знаходять вирвання, цьвяки тощ. — (дальше ч. 43 годували студентів знать щурами.

(„Прол. Правда", ч. 280 з 11 груд. 1931)

Так пише газета, що виходить там, де тутешні большевицькі газети бачать саме щастя.

Та перед нами таки встає питання: Чому там такий стан життя — навіть в науковім заведенні? Чи понад 10 літ в Греків пильніше занятися своєю археольогією і зібрати все, що можна було про апостола Андрія, як свого основоположника. І Греки справді зібрали дуже богато найріжніших оповідань про св. Андрія Первозванного.

Ось сі грецькі переказа, з найдавнішого часу починаючи, в один голос свідчать, що апостол Андрій проповідував Євангеліе і в далекій варваріяній Скитії. Найперше оповідання про се полоне нам батько церковної історії, єпископ Кесарії Палестинської, Евсевій Памфил (померв в 340 році); він в своїй „Церковній Історі" (кн. III гл. 1) пише, що „святі апостоли й ученики Спасителя нашого розпоширилися по цілому світі (дехто науки про Христа). Томі, як каже переказ, випала доля йти в Парфію, Андрію в Скитію, Іоану в Азію, де він жив і помер в Ефесі". До сього Евсевій додає ще, що про се слово в слово розповідає Ориген в III томі пояснень на книгу Бутгя. Як бачимо, перекав про те, що апостол Андрій навчав про Христа в Скитії, сягає найдавнішого часу, може ще віку апостольського, а в IV віці його вже записано. Пізніше повставали инші перекази, додавалися рівні подробиці; так перекази, наприклад, монаха Епіфанія, що жив в кінці VIII — початком IX віку. Метафраста X віку і других.

(Дальше буде).

Немає заспокоєння ні для того, хто живе задля світських цілей серед людей, ні для того, хто живе задля духовних цілей сам один. Заспокоєння має тільки той, хто живе для служіння Богові між людьми.

ДУМИ И СПОСТЕРЕЖЕННЯ.

Гріх чинить, хто каже римо-католикови (латинникови), який походить з Східної Галичини, що він Поляк. Бо він не Поляк — він Українець, якого предків Полини перевели на римо-католицизм. Кажіть, що він Українець — бо таким він дійсно є. Хто латинника (Українця) уважає Поляком, той показує свій власний неровум.

Дехто з греко-католицьких священників каже людям:

— Коли при якійсь нагоді запросите до свого дому бодай одного православного Українця, то я там не прийду.

Ну! Але чи чуєав хто від тих самих священників, що коли люде запросять одного Поляка, то вони там не прийдуть?

Не чуєав! Та і ще не те, бо греко-католицькі духовні самі до Поляків йдуть та до себе запрошують. Згадати, що коли Поляки страшно мучили Українців в Галичині по війні, греко-католицькі духовні в Вінніпегу брали участь в польській місії. А до покладення угольного каменя під церкву в Вінніпегу запросили був еп. Будка польського ксьондза. От воно які!

В католицькій газеті „Кетолік Реджістер" є новинки про стан католиків на цілому світі — в Африці, Азії, Румунії, большевії, Еспанії... Однаком словом не згадується про греко-католиків з Галичини. Згадується там нераз про дрібний випадок з яким римо-католицьким духовним в Румунії, чи Палестині, а не згадується про цілі погроми греко-католиків Поляками в Східній Галичині — погроми над звичайним народом і над духовними. Цілий світ про те говорить, а „Кетолік Реджістер" мовчить. Отже чому?

Найбільшим скарбом для батька-матері є діти — добрі діти! Не коні, не воли, не сани, не корови, не вози, не гроші — тільки діти.

Добрі, гідні, розважні, побожні діти, се будучі добрі гідні, розважні, побожні

Отже хто збере великий маєток і передасть його але виховавим дітям, той кинув перли в болото.

Але хто виховає дітей на гідних людей, той дав їм найбільших маєток. Гідні люде маєток здобудуть.

Відомі випадки, як але виховані діти змарнували батьківський маєток, але невідомо, щоби добре виховані діти стратили добре виховання.

Церква греко-католицька, се Православна Церква, але поневолена ворогами. І греко-католики, се православні, але силою канчука звязані з Римом і Поляками. А що вони православні, се їм безнастанно пригадували словами: „і всіх вас православних"... Та богато слухали і не розуміли.

Яка різниця між Українською Православною Церковю, а Церковю Православною московською? Різниця така, як між двома однаковими плугами, купленими з одної фабрики і за ті самі гроші. В плугах різниці нема, але в тім, в чиїх руках ті плуги є і для кого вони орють. Один в наших руках й оре для нашого прожитку, другий оре для нашого сусіда, або для нашого ворога. Плуги обі добрі, але злий пан ворог, що може доброго плуга на але уживати.

Яка різниця між Церквою Українською Православною, а Греко-католицькою? В самих Церквах різниці нема. Богослуження те саме, обряди ті самі, історія та сама, инглад церковних будинків той сам. Во згадані Церкви обі є православними. Різниця лише в тім, що одна з них незалежна від ворогів, другаз залежна. В тім, що від одної ключі в українських руках, а від другої в римсько-польських. Відобрати від ворога ключі, а греко-католицька Церква стане в одній хвилі сама собою Українською Православною Церковю.

Часописи подають, що в Стейтах греко-католицьке духовенство веде агітацію за заведенням до церкви латинського календаря. Поляки від давна робили заходи коло заміни календаря в Українців. Епископ Хомишин підчас війни силувався завести латинський календар, а коли не вдалося, то сам почав святкувати разом з Поляками. Подібну роботу продовжує єп. Богачевський.

В деяких людей є нахил до чужого. Здається їм, що все чуже краще. І коли не лізуть в чуже в головою, то бодай чужі латки на свою одежу прилатують.

Взяти хоч бн імена... Кілько нині в Українців Джиніа, Джінія. Джекіз, Вуліа, Кейдіз, Ейда, Мегіа.. Се все чужі латки там, де їх не треба. Та декому здається, що чужими латками полатана одежа краще, ніж нова.

Приходить хрестити дитину...

— Як хочете назвати? — питає священик.

— Едмонд... Едвард,. Луї... Вільгельм... Мегі...

Такі імена почуєте. Так дехто хоче називати своїх дітей.

Якбуль, коби кілько не по свому. Бо все погано. А чуже гарне... Дуже гарне.

Ринг, Бінг, Гунг, Курокі, Масучі, Гаракірі, Чікоті, Момсі. Сенді. Генді. Пінгі... все те для деяких людей золоті імена. Кращі, ніж Микола, Микита, Василь, Петро, Стефан, Анна, Марія Юстина, Катерина... Се погане, бо своє.

Курокі... Курокі, се Япанець. Але він в своїм іменем декому здається кращим ніж рідний батько Василь, чи Степан.

Дивні люде!

Не знають вони, що хто свого не шанує, той своє зневажає. А хто своє зневажає, той себе зневажає. А хто себе зневажає, того всі розумні люде зневажають. І повинні зневажати!

ЕТИКЕТА ДЖУНГЛІВ.

Недавно одна фільмова компанія знимала фільму з життя африканських джунглів. Вона оповідає, що між звіряти тами панує строга етикета щодо того, в якім порядку вони підходять до місця напою (води). Першенство належиться слонови. Хоч би й кілько звірят було коло води, вони не будуть пити, як доки слон не напється, хтяй деякі зі звірять йдуть так далеко до води, як 40 і 50 миль. Коло води і вчасі напою між звірятами панує строге перемиря, навіть між найбільшими ворогами. По слонові йдуть носороги, які хоч і заховують перемиря відносно других звірят, то між собою часто бються о першенство. По носорогах підходить жирафа а там ведбра. Замітне те, що хоч зебри приходять интн чередою, но 40 або 50 штук наразз, то при воді вони без огляду на се забірають тільки четверте місце.

Постарайтеся, щоби Ваша передплата була вирівнана та відновлена на слідуючий рік.

„ВІСТНИК"
Релігійний часопис для Українців в Канаді
Виходить 1-го і 15-го кожного місяця.
Видає Українська Православна Видавнича Спілка.
Передплата: В Канаді — $1.50 на рік.
За границю — $2.00 на рік.

THE HERALD
Published semimonthly by the
Ukrainian Orthodox Publishing Company
Subscription per annum:
In Canada — $1.50. — Foreign — $2.00.

Адресуйте: — Address:
The HERALD, Box 3684, WINNIPEG, MAN.

ЯК ЧУЖІ ПРИСТУПАЮТЬ ДО УКРАЇНЦІВ.

Для чужих людей Україні є матеріалом на паливо, або на рабів. А щоби той матеріял їм піддався, треба його розбивати, розединювати, ровкд, ділити, задурманювати. Для того уживають вони богатьох способів, між якими є ворожі агенти і ворожі газети та книжки.

Покищо треба зазначити кілька фактів, яких не знають несвідомі люде, а то:

1. Ворожі агенти показують себе завсіди великими Українцями, або приятелями Українців. І свою роботу починають від того, що Українців дуже вихвалять.

2. Ворожі газети прибирають назверх український вигляд, щоби менше свідомий чоловік не зрозумів, хто вони.

3. Ворожі агенти і ворожі газети до убійчої брехні, яку Українцям голосять, додають трохи дійсної правди. І задивившись на ту правду, несвідомий не бачить брехні. — Се так, як отруїв для щурів. Господар бере м'ясо, чи хліба, чи сира (отже дійсної доброї поживи) і домішує до неї стрихніни чи фосфору, чи арщенику. І щур б'юччи добру поживу — їсть її, але нездовні від отрої гине.

Що виходить в несвідомої руки, в руки чужої, з руки ворога, те не може бути здоровою поживою. Тому вже перед 800 літами казав перський мудрець, Саді:

— Коли ворог покаже тобі на правдо дорогу просту, як стріла — не йди нею. Йди на ліво своєю власною дорогою. На простій дорозі ворога є приготовлені небезпеки, яких ти не можеш предвидіти.

Се знають розумні, думаючі люде. Але не знають нерозумні і недумаючі.

В Альберті виходить двотижнева газетка „Сторож Правди". Газетка ніби дуже українська. На окладинці намальований український галицький герб (Лев), а також Тризуб. Побіч них серп (мабуть большевицький?), граблі, лопата і вила. На долині соломою покрита українська хата. А на бічних окрасах хрестики.

Хіба може газета бути більше українською? Хочеш льва — є! Хочеш тризуба — є! Хочеш хреста — є! Тільки бери і читай!

Але розумний скаже:

— Тризуб і хрест може нарисувати Жид, Циган, большевик, Поляк, Турок. Треба отже знати хто є видавцями газети . . .

Хто-ж вони? В газетці зазначено, що її видає „Вестерн Кенеділн Юніен Конференс". Щож воно таке? Які люде належать до тої Юніної Конференції? Яку справу заступають? Яку політику провадять? Чи се організація християнських англійських сект, чи студентів Біблії (руселістів), чи замаскована організація большевиків? Не знати — отже всяке можна думати

А редактор? Редактором є М. Г. Фільбрик. В усякім разі не Українець і взагалі нікому невідомий чоловік. Хто-ж він? З якою групою він стоїть? Яку і чию політику піддержує?

А мова?... Ви чули, як Жид на представленню говорить — така мова і „Сторожа Правди". Ось виривок:

— Цей факт в нам усім відомий, що в часах як більші нації вгоджують, тай примирують двох меньших країв, то з свойо тіх часі, вони продають їм вигубівіо.. Хоть справді, що то приватні інтереси, що торгують у тих речах, такий гранітельства на де нівть не дивлять ся., не вольни стримувати їх торгованьстве в уробрі, тай вимівіді.

Чорним друком подані речення, се якраз та „жидівська" мова. Такого повнісінько вєюди — і цілих речень і поодиноких слів. Берімо поодинокі речення:

Незьйпна, як незьіпрна з наукою (зам. незьіпреьбжена (зам. переконана); за їх віру у пі в порівнянню з наукою); більше читана і перБіблії (зам. у Біблію); Біблія не позволена місця у Совітських краях (зам. не має права бути в совітських краях); ніж кірня у попрвленню моральности (зам. ніжя в піднесенню моралі); кумеро місіонерів (зам. число місіонерів); щоби їсти дальше всякі інтереси (що се?); компрозуються з судом (що се?)...

Ще кілька поодиноких слів та речень:

Пристонкці (зам. престоян); пересліджуваннеспокоєвкчі (?); старєвний (старий?); спару ня (зам. переслідування); такий (зам. такий); биліів (кільо бало, кілька гуртів); Сгімма так абае про Біблію, як першу другу таємку (?); пересєчьство (?); осміяні на свої вляєні уха (зам. почулі на власні уха); чимєно помогти нашим хлопцям, коли вже занізно (зам. чекаємо з помочею до того часу, коли вже запізно); мгжгвлів(?); із найкуйлїшим апаратом (зам. з однаке (зам. инакше); мігдальство є оглядення найновійшим апаратом)...

Такою мовою думає хтось звінтерсувати Українців і повести за собою, хоч се не мова, тільки насмх з мови.

Такий самий і зміст. Раз підноситься вагу наукових винаходів, то знов уважається їх за ознаку занепаду і злочину. Побіч оборони Біблії осуджуєсь християнство; церкву уважаєсь непотрібною... Добір змісту загалом такий, що підходить під смак найтемнійших людей і викликає в них сліпу ненависть до всего тай віру в неминучість всесвітної революції. Отже те самісінько, що проповідують большевики, або бібліїйники.

Числячи на людську темноту „Сторож Правди" подає такі видумки, що ледви, чи хто з несвідомих може в них ще повірити. От в числі 5, 1932, на 4 сторині є „Пророцтво Матері Шиптон" у 1485 році — щось схоже на „Михайлову". Говориться в ній, що:

— Карити без коней бігатимуть, (автомобілі) а випадки наповнять світ горем; кругом світа своєю будуть літати (телеграф, телефон, радіо); через гори люде будуть їхати без коня, або осла (мабуть залізниці); під водою чоловік ходитиме... і Англія приказавтиме Жида(!)...

Але хто була та Мати Шиптон? Де була? Де її пророцтво записане, щоби розумний чоловік міг переконатись, чи така пророчиця була? Про те „Сторож Правди" мовчить, бо-ж се призначене для найтемнійших. А той повірить на голе слово. Розумний те знає, що такі „пророцтва" в перед соток літ пишуться нині хитрими людьми. Тому ті „пророцтва" так точно все предсказують.

Та одно в пророцтві Матери Шиптон таки интересне... Про Українців вона чомусь не згадує, хоч на окладинці газети українські герби, але вже згадує, що: „Англія приказавти-ме Жида". Хіба се така важна подія на світі? А те, що український нарід по кількох віках сну пробудився і забрався до здобуття вільного життя — не належить до важних випадків в історії світа? Тай Українців на світі 40 мілионів, а Жидів 15 чи 16 мілионів. Та мабуть Шиптон була Жидівкою і тому й Україні байдужі...

В усякім разі се „признання Жида" каже нам ясно догадуватись, хто газетку видає і з якою ціллю...

„НАШІ" ПРЕДСТАВНИКИ

Цікава річ, що коли взяти який будь большевицький комітет, себто гурт, що дає напрям большевицькій роботі, то завсіди такий комітет складається в одного і того самого роду людей.

Пригадується, як большевицький комітет Західної України, що був давнійше арештований, складався чомусь з не-Українців. Те саме всюди.

Ось недавно арештували редакційну колегію комуністичної газети „Видомості", у Львові. В її склад входили: Б. Гартенберг — син багатого нафтового підприємця в Борислві, Сальомон Мароович. Нахман Розенберг і Мошко Гордон. Також замкнено друкарню Германа Шафіра, де друкувалися большевицькі летючки

В Чернівцях арештовано членів комуністичної організації, що звуться Райтер Максиміліян, Вінклер Гергард, Роберт-Карл, Ясловець Бруно, Штайн Ізраель (по нашому Сруль), Кірмбер Абрагам, Шустер Шміль, Голдштейн Тоні і Друкман Юра.

Без сумніву того самого роду люде є найпередовійшими провідниками большевизму і в большевії і по цілому світі.

Забирають Трупів і Вивозять.

Лондонський часопис „Морнінг Пост" надрукував листа, що його одержала редакція від одного Німця в Сибіру Сей Німець пише:

„Ми мусимо жити і вимрати серед ледяних піль і непроходимих лісів, підчас коли инші загибають у вязницях, або скриваються в норах і спорохнявілих деревах. Ми живемо на далекій півночі, як жертви призначені для білої смерти".

„Спитаете, для чого нас післано на заслання? Дізнаєтесь, бо ми держимося пря нашій вірі і не хочемо погодитися з комуністичними ідеями.

„У липні минулого року прийшли до нашого села чекісти і видали приказ, що кождий жива душа найдальше до 20 хвилин мусить бути на залізниці. Ми не могли нічого з собою взяти. Моя сестра мусіла йти без черевиків, бо сі віддала були до направи. Ми не знали куди нас ведуть, бо як довго і в якій цілі. Нас повезли на Сибір. Наші терпіння підчас дороги були страшні. У сибірському селі прийшло нас в бараках. Всі мущини і жінки мусять працювати від вчисного рашку до пізної ночі. За се дістемо заплату: одна тарілка ярцінної зупи без м'яса, пів фунта твердого квасного хліба. Всі ми голодуємо. В сьому районі є 7000 родин, щоденно вмирає тут десять осіб. Большевицькі наглядачі приїздять возом, забирають трупів і вивозять їх. Ніхто з рідні не може бути при їх похоронах."

В ГАЇТІ, А В НАС.

Столиця Гаїті числить 120,000 населення, з яких менше чим 10 відсоток є письменних. Помимо сего там виходить 20 часописів, всім з яких є денники. Одно число часопису продається по 10 центів (американських). — А коли то в нас таке буде?

Митр. Василь Липківський.

ПРОПОВІДЬ НА ШЕВЧЕНКІВСЬКЕ СВЯТО.

Любі брати і сестри, Українці. Чи в нині між нами більш щира, більш дорога, більш близька для нас душа, як душа великого сина України — Тараса Григоровича Шевченка, що, віримо, невидимо присутня між нами, що за ним тепер можливість в роковини його смерти? Від сієї душі, як від батька рідного, кождий з нас бажає мати найкращу науку в любові до свого рідного народу, найбільшу підтримку і утіху в свому житті. На сій душі — на її переконаннях, мріях і стражданнях кождий з нас повинен випробувати і себе самого о скільки він е дійсний, свідомий, щирий Українець, о скільки він достоен вважати себе дійсним сином України. Де-ж був Тарас Шевченко со великому силу для своєї душі? По чому він виробував свою душу?

Візьмемо один з видатних і найбільш сміяних його творів — „Сон", за який перетерпів він тяжкі муки і катогру. В сьому творі Тарас Шевченко — відважний і завжди буде жити в душі нашого побожного народу і нам дав заповіт: „Смійтеся, кохайтесь Богу, ти згадуйте одни другого, свою Україну любіть, любіть її..., во время люте, в останню тяжку минуту за неї Господа молість". Отже замість знущання над святою памятю батька Тараса, згадуємо його сьогодні і ми, вірні діти його, щирою молитвою до Господа за нього.

Але не тільки проти кайданів царських та панських підняв свое вогнисне слово батько Тарас. Той же Дух істини, який примусив його так сміливо повстати проти сих кайданів, подвигнув його рвати ще більш тяжкі кайдани — кайдани духовні повстати проти неправди в церкві. Він пише: „Кругом неправда і неволя, народ замучений мовчить, а на апостольським престолі черниць годований сидить; людською кровію торгує рай у найми відає, о Боже, суд твій правий всує... Розбійники, людоїди правду поборали, осміяли твою славу і сину і волю". Се так Тарас Шевченко докоряє католицькій церкві з її папою. Але богато гірких докірливих слів говорив Шевченко і про стару російську православну церкву, бо богато в ній бачив вже й тоді неправди, наш „апостол правди і науки". Бо навіть і тепер, коли народ наш з таким напруженням рве й сі духовні кайдани, будує свою рідну вільну церкву, що роблять сі ченці — старе духовництво, що сидять на наших апостольських престолах? Тихенько та лагідненько, благообразно і по чину, як вони говорять, вони памятаються все таки затримати на нас сі духовні кайдани, навіть нацюю рідною мовою хотять їх озолотити, навіть автокефалією і нашими ринадами, аби тільки закувати нас. А їм щиро допомагають і ті наші те-ж „Українці", яких Шевченко назвав: „Раби, підніжки; грязь Москви, варшавське сміття", і колотять бідними нашим народом. От через що вже й наш батько Тарас. призивається, не любив сих керовників старої російської церкви, що благословляли всяке гнобління, війну та неволю, і заклинав людність: „Розправте руки, будьте люде, а не посміщище чеиіям". Наші безвірники хотять бачити в сьому безвірство Тараса, але се, як видно, цілковита неправда. Не ховажав він старої російської церкви, називав її „церковю-домовиною", але своїм пророцьким зором він уже бачив нову церкву, до неї прагнув, нею втішався. „Розвалиться, кажа він, розвалиться церква-домовина.... а в під неї встане нова, світ правди засвітить і помолиться на волі невольничі діти".

Помолимось, любі брати і сестри, за душу незабутього батька нашого Тараса, що все життя своє віддав на боротьбу для кращої долі свого народу і правди Христової. Амінь.

Українська Православна Місія в Бразилії.

Останне повідомлення в кінця минулого року принесло вістку про приєднання до Місії парафії в Піракварі (25 кільометрів від Куритибн).

Взагалі місія тепер складається з 16 парафій, які розкидані на далекі простори одна від другої, часто на сотні кільо-

Місія тепер має священників, на чолі яких стоїть Голова Місії Впр. о. Д. Сідлецький.

Місія дуже потребує свіжих священичих сил. Там присутних священників недосить, для обслуги Місії. При більшому числі священників є можливим дальше поширення Місії.

Другою нетайною потребою Місії є свої преса. Положення в Бразилії тепер таке, що наша еміграція на засновании своєї власної релігійної преси не може здобутись. Ся справа вимагає нашої підтримки.

З огляду на можливий відїзд з Бразилії Впр. о. Д. Сідлецького, якому виданий властями Злучених Держав паспорт лише на рік, нам повстає питання про необхідність мати свого окремого епископа.

БОГ НІЧОГО НЕ РОБИТЬ НЕПОТРІБНО.

Якою-б гіркою чаша нашого життя не була, ми мусимо памятати, що в ній ані краплі непотрібного терпіння, отже приймаючи її з рук Отця нашого Небесного, приймаймо з такою вдячністю, як приймаємо безсмертність.

ЗОЛОТІ СЛОВА.

Свобода діляння не міститься в тому, щоби робити те, що кому захочеться, а тому, щоби робити те, що треба робити.

Двоякі люде припободуються Богові: ті, які служать Йому з цілого серця тому, бо знають Його, і ті, які шукають за Ним з цілого серця, бо ще не знайшли Його.

Поширюйте „Вістник" поміж своїми сусідами і знайомими.

„ДНІПРО"
органа Української Православної Церкви в Злучених Державах,
виходить 1 і 15 кождого місяця і
який коштує на рік $2.50.
Передплату висилати на адресу:
"DNIPRO"
1631 Germantown Ave., Philadelphia, Pa. U.S.A.

НЕДІЛЬНА ШКОЛА

НАТЕХИЗМ.

В ЩО ВІРУЄ ПРАВОСЛАВИЯ

(Дальше).

Для більш досконалого виконування своїх обовязків до Бога й ближнього християнин повинен зректися самого себе. „Хто хоче йти за Мною, нехай відречеться від себе і візьме хрест свій та йде за Мною" (Мар. VIII: 34), говорить Христос.

Зректися себе, за наукою св. Василія Великого, означає: скинути з себе старого чоловіка, себто відвернутися від гріховних нахилів і звичок, і не мати замилування до річей мирських, в разі се може стати на перешкоду до побожности. Нарешті, не дорожитись навіть життям, але завжди та безумовно бути готовим саму смерть прияти, коли-б се конечне потрібне було, щоби угодити Богові.

Зрікаючись самого себе, відвертаючись від річей, що можуть бути лише жерелом тимчасового щастя, — християнин, дамісь того, має радість та задоволення з втіхи, котру подає йому ласка Божа, що її заглумити самі звуки не можуть „Як бо замножуються страждання Христові в нас, так Христос замножується й утішення наше" (2 Кор. 1: 5), навчає апостол Павло.

Наказуючи почитати тільки одного Бога, перша заповідь не забороняє віддавати належну честь янголам і святим угодникам Божим, бо віддаючи честь їм, християнин не кланяється їм, як Богу, але тільки шанує ласку Божу, що пробуває на них та діває через них і на нас. Християнин молиться до них тільки як до посередників і заступників наших перед Богом.

Друга заповідь Божа наказує уникати почитання жебогів, а тому забороняє робити ідолів та і кланятися їм.

Ідолом називається, як поясняє ся заповідь, образ, або подобіє якого-небудь створіння небесного, земного або того., що в воді, і котрому люде служать або віддають честь, як правдивому Богу.

Забороняючи служити ідолам, друга заповідь зовсім не забороняє віддавати честь образам правдивого Бога, або Його вгодників. Се видно ясно з того, що той самий Мойсей, через котрого дано Богом сю заповідь, одночасно отримав від Бога повеління поставити в Святій Святих образи херувимів. Приклад Мойсея є дуже богато значний для нас, православних християнів, бо він доводить, як ми — по закону — маємо шанувати образи

Крім того, що до віддання пошани образам, до речі буде сказати ось що. Образи посвящуються молитвою священика через покроплення їх святою водою. Почитати святі образи не значить їх боготворити, що саме було би напереки заповіді. Ми вживаємо святих образів для побожного згадування дія Божих і святих Його вгодників, а се заповіддю не забороняється. У таких випадках образи — се те саме, що книги, які замість літер, написано особами й речами. Коли християнин молиться перед образом (а не до образа), то повинен розумом своїм і серцем сягати до Бога й святих, що на образах намальовані.

Гріхи проти другої заповіді називаються взагалі поганством або ідолопоклонством.

Крім поганства в стислому розумінні сього слова, або поганства **грубого**, треба відрізняти ще наступні роди **тонкого** поганства:

1. **Замерзлість**, або сильне бажання багатства, бо зажерлива людина більше служить багатству, ніж Богові. Апостол Павло говорить: **„Умертвіть... зажерливість, котра є ідолослуження"** (Кол. III: 5).

2. **Роскошелюбство**, ненажерливість й пянство, бо роскошелюбів вище над усе ставлять чуттєві роскоші. Апостол Павло говорить, що в роскошелюба **„Богом жолудок"** (Фил. III: 19), або инакше кажучи, жолудок є його ідолом.

3. **Пиха**, або гординя, тобто надмірна думка про свої гідности.

4. **Гордість**, чито бажання, щоби ласки мої визнавали також і инші люде. Отже для гордовитого й гонористого ідолом є його власне „я", власна особа.

Має щось близького до поганства ще **обльда**, або лицемірство. Коли хтось говорства старається заслужити собі похвали від людей через виставлення на показ своїх здібностей і вдач, що гідні є похвали і захоти, але не має він бажання насправді бути любячим, добро і задоволяються тільки позірними чеснотами.

Отже коли дуже приказання заборонне бути гордим, пишним, гоноровитим, облудним, то через те саме воно научає **покори й діяння добра тайно.**

(Дальше буде).

ІСТОРІЯ ЦЕРКВИ.

(За Е. Семакою).

(Дальше).

Єресь павликіян.

Ся єресь авана також „новим манихейством, повстала в другій половині VII століття з останків гностиків і давних манихеїв, що задержалися ще потайно в Армені і Сирії. Якийсь Константин з поблизькости Самозати, член одної гностичної громади, вглубившись в науку святого письма нового завіта, а особливо в післання апостола Павла, прийшов на думку реформувати церкву так, як вона ніби представлена була в посланнях Павла. Назвав себе Сильваном, після імени одного ученика Павлового, а громади, що узнали його за реформатора, надали собі імена християнських громад, заснованих апостолом Павлом. Себе вважали вони правдивими християнами, а православних називали Римлянами. Імя павликіян дано їм тому, що хвалилися, немов би наново заложили церкву Павла.

Павликіяне не признавали ерархії в церкві, заперечували вартість церковних обрядів, а тим більше почитання святих образів, святих і мощей. Не уважали святого письма старого завіта, а з нового завіта відкидали послання апостола Петра.

Сі сектярі дуже поширилися, особливо в Армені. Всі византійські царі, кромі кількох іконоборчих, виступали проти них завзято, а коли даремні були всі заходи, щоби їх приєднати православній церкві, вибухло в IX столітю дуже кривавe їх переслідування. Мала їх частина перейшла на територію Арабів, звідки неустанно нападали на византійську державу. Після довгої боротьби, удалося аж цареві Іванові Дземіскесові заключити з ними мир, і він переніс осідок павликіян до Филиппополя в Тракії (970), уживаючи їх тут за пограничних сторожів проти Болгар.

СВЯТІ ОТЦІ І УЧИТЕЛІ ЦЕРКОВНІ.

а) В церкві сходу.

Питоменним явищем сего періоду є великі характери, які нам представляють святі отці й учителі церковні, що своїми наукови образували і святим життям остануть по всі часи величавими образцями для кождого християнина. Через їх незвичайну діяльність, богословська література осягнула тепер такий розцвіт, якого церква вже ніколи не виділа, так, що сей час справедливо називають золотим віком церковної літератури.

З межи тих великих церковних літератів і оборонців віри, згадаємо тут лиш визначнійших, і то вперед тих зі сходу відтак з заходу.

1. **Святий Атанасій Великий**, архиєпископ александрийський, родився в Александрії, і за молоду запопаднив трудом прилбав собі дуже значне наукове образованя. Архиепископ Александер, оцінюючи знання Атанасія, рукоположив його на діякона і потім взяв його на вселенський собор до Нікеї (325). На соборі знав Атанасій так добре оборонити правдиву віру проти еретика Арія, що виклякав подив всіх присутних. По смерти Александра став Атанасій його наслідником на архиепископському престолі Александрії. Як архиепископ мусів вести дуже тяжку боротьбу з аріянами, незвичайно завзятими неприятелями православної церкви. Щоби його усе-можливати, посувався його арівне за неправедні вчинки, через що мусів уступити з архиепископського престола Але так підчас спокою, як і підчас негоди, не переставав святий Атанасій з пітяки українськими православним, а описав навіть вернуд до католиків в Кукскрій. Там вгодився дякувати на невеличку плятню, а потім се занимався фармерством аби дістати зробітк. Та мабуть належчила йому се робота, бо дуже пішли в долину, а вода се зайшло якесь непорозуміне межи ним і священиком Ру, з якого чого вернувся тростя дали якові пожу „міжнусу" і він опинився на безлорожу. Куда мені тепер іти? Що робити?

З приїздом Адама Филиповського до Вінніпегу на похорон своєї сестри лучилась нагода дитяви Манаянови стати російським священиком. Так і став, але не затримував ся тут довго на своїй фармі, бо чутка про него за два дні розносилася по цілій околиці. Він лишив свою плінко і відїхав до Сифтон, між чужі люде, і там провоював, що Україні і Україні не було, нема і не буде.

А ви, свідомійші Українці, не давайтеся збити з правої дороги. Читайте Історію України; довідайтеся про свій народ і його одиноку нарку. Читайте Шевченка, Франка і других та не цуравтеся свого рідного, а цінить його понад все инше. Не давайтеся баламутити тим, котрі чужу роботу робить за дуже легкого хліба. Не дивіться на негативних, заблудших, а підтримуйте свою рідну церкву і свої українські інституції.

Ми повинні гордитися нашими дітьми своїми проявками і свою ставити ся їх обороні та в обороні нашого народу. Як ми знаєш, що завтра сонце зійде, так певні, що в короткім часі ми знов не знайдеться ані одного чужого агента.

Українець.

(Сифтон, Ман.)

З рідних околиць Канади можна подивіти у „Вістнику" рідні потішкові вісти про народні справи, а з нашої околиці Сифтон нема нічого. Чому вина, легко відгадати, але я не буду балакувати, бо причини бачу своїми очима, отже дещо напишу, щоби читачі „Вістника" знали, що і в нашій околиці є люде з великими розумами, тільки що не знають, що з ними зробити, тай вживають під дурного хлоу. Один з них дописують до одної нимти, яку породив чоловік бриднить в руки брати, а другі до одної газетки, яка велико на світ появилася той називала себе церковним органом. Головний (а може й одинокий) допосувателъ тої газетки, са також головна підпора тої нової „церкви", ні коі „комісіонер" доведення виключався на „Юкляд евенр", а тепер дась просто „на стрічі", і яку її вичаїдники називали „грекo-католицькою православною церква" — приїхав не дуже давно тому до нас на Сифтон. Сей духовник скрізь шукає місця, але чогось ніхто не спішиться приймати його до свого стола, отже він скінчив до Сифтону зборів з тих нещасливих недобитків по російській війні і далі крутити ім голови про заснованя тої нової церкви. Делегати прибули зі всіх околиць так, що хата, де були збори, була повна по берега, але лише ні всі були прожні, бо не було кому на них сидіти. Зайшов і я гріхний, бом на таке варто подивитися. Батюшка оголосив себе православним і забрав перше слово Ось його деспа: „Тут нема нічо так нового, мої любі зібрані, тільки вам скажу правду. Я і другі священики, мої товариші, ми хочемо заложити нашу правдиву віру, нашу рідну, котру нам лишив наш Володимир Великий. Він прийняв ту віру від Греції, а та віра називалася „укрінська грекo-каффолическа православна". Отже бачите, мої дороті, так мені, як і другим стало жаль свого українського народу і ми починаємо московську місію в кількох инших грекo-католицьких, отже ми зібралися до купи і хочемо радою служити своєму українському народові, а не Москві І Польщі з Римом. Отже, бачите, мої дороті, ми малі в листопаді вбоже в Вінніпегу через кілька днів. Нас є велике число, ми радимо дуже богато і так прийшли до того заключення, що таки мусимо заложити свою церкву, щоби була залежна просто від патріярхів. Ось маєте тут статут нашої церкви, вже всьо зробленo, передайтеся збити з правої дороги. Читайте Історію України; довідайтеся про свій народ і його одиноку нарку. Читайте Шевченка, Франка і других та не цуравтеся свого рідного, а цінить його понад все инше. Не давайтеся баламутити тим, котрі чужу роботу робить за дуже легкого хліба. Не дивіться на негативних, заблудших, а підтримуйте свою рідну церкву і свої українські інституції.

Ми повинні гордитися нашими дітьми своїми проявками і свою ставити ся їх обороні та в обороні нашого народу. Як ми знаєш, що завтра сонце зійде, так певні, що в короткім часі ми знов не знайдеться ані одного чужого агента.

Українець.

(Сифтон, Ман.)

З рідних околиць Канади можна подивіти у „Вістнику" рідні потішкові вісти про народні справи, а з нашої околиці Сифтон нема нічого. Чому вина, легко відгадати, але я не буду балакувати, бо причини бачу своїми очима, отже дещо напишу, щоби читачі „Вістника" знали, що і в нашій околиці є люде з великими розумами, тільки що не знають, що з ними зробити, тай вживають під дурного хлоу. Один з них дописують до одної нимти, яку породив чоловік бриднить в руки брати, а другі до одної газетки, яка велико на світ появилася той називала себе церковним органом. Головний (а може й одинокий) допосувателъ тої газетки, са також головна підпора тої нової „церкви", ні коі „комісіонер" доведення виключався на „Юкляд евенр", а тепер дась просто „на стрічі", і яку її вичаїдники називали „грекo-католицькою православною церква" — приїхав не дуже давно тому до нас на Сифтон. Сей духовник скрізь шукає місця, але чогось ніхто не спішиться приймати його до свого стола, отже він скінчив до Сифтону зборів з тих нещасливих недобитків по російській війні і далі крутити ім голови про заснованя тої нової церкви. Делегати прибули зі всіх околиць так, що хата, де були збори, була повна по берега, але лише ні всі були прожні, бо не було кому на них сидіти. Зайшов і я гріхний, бом на таке варто подивитися. Батюшка оголосив себе православним і забрав перше слово Ось його деспа: „Тут нема нічо так нового, мої любі зібрані, тільки вам скажу правду. Я і другі священики, мої товариші, ми хочемо заложити нашу правдиву віру, нашу рідну, котру нам лишив наш Володимир Великий. Він прийняв ту віру від Греції, а та віра називалася „укрінська грекo-католицька

цікавити. Розбору не було, партій не було, бо всі належали до одної церкви — до Греко-Православної — такий статут приняли, щоби ті самі члени робили проспіту і реалізацію роботу. До нас доїздили інші українсько-греко-православні священники і підтримували нас на дусі.

Так можеб було і до нині, як би не покарав нас Бог таким чоловіком, котрий не відчував в собі серцю прихильности ні до суспіл, ні до пригетля, ні до церкви, ні до свята чи неділі, ні до всього того, що доброму християнинови дорогі і мила. Зараз майже на початку почав робити наїздів зі школою, а вістах і в товаристві, де старався створити другу партію і підкопувати довіря до деяких членів. Про всю його шкідливу діяльність не буду писати, вистарчить сказати, що він робив, що лише міг, щоби завдати товариству клопіт. А на сегорічних зборах, то ще більше узвався до своєї роботи, бо знавть найбільший безбожник такого не говорив би і так не висміявся би родівлі і царкву. Він сказав, що навіть пса не дався хрестити православному священникови. Ті, котрі з ним погоджуються, мусять знати, що вони повинні робити і вірити в те, що він вірить, а то що дітей своїх хрестити не треба, бо вони і так добреростуть, свята не святкувати ні неділі, молитися не треба, а як хто молиться, то висміває його. Нехай читачі скажуть, що можна сподіватися з такого чоловіка, як його треба назвати, до якої категорії людей прилучить? Він ще і його роду не зборах пробував всіма силами вписатися в члени, але всі його відкинули. А що він може робить з тої власти, що не годен нікого любити і що мітю з православною не хоче його слухати? А, от дописує до тиної шмати, яку поралий чоловік бридиться в руки взяти і говорить, що буде так довго описувати, коли всі не потребить такими, як він є. Суєта.

(Тишдаль, Ман.)

В неділю 31-го січня 1932 відбулись збори Української Православної Громади в Тишдаль. Збори отворив п. Н. Прийчук і по короткім вступнім слові, відчитав звіт, в приходів і розходів по день 31-го січня, 1932. Прихід був $184.00, а розхід також $194.00. Прихід складався з членських вкладок і з таци. На розхід складались: оплата священика і релят, (канадійську парафію під Шмаль)

За час істнування нашої громади від осени 1928 р. по нинеш 1931 р. було 16 Богослужень. З того о. П. Запарнюк відправив 14 раїв, о. Семчук два і одне соборне Служба Божа, котру відправили о. П. Запарнюк і о. П. Мацівський.

За позвільний час у нас було вписано около 14 відчитів на різні теми. О. Запарнюк виголосив около 11 відчитів, о. Мацівський один, п. Ковтилюк один і п. Тимук один.

Наша громада в своїм духовним проводирем о. Запарнюком, уявила два протести. Перший протест був проти червоного терору та України, коли ще більшевики судили 45 вчинників України, за те тільки, що вони бажали дбіг українській нарід буть власним господарем на українській землі. Другий протест проти лжо-петерських погромів, над Українцями в Західній Україні, в осени 1930 р. Полягав не менше на мексиканських червоних хатів включили свої руки кровю невинного українського населення.

Лиш 22-го листопада, 1931, о Запарнюк тоже відправив панахиду за полеглих борців, які впали в бою з ворогами за Волю України. З тої нагоди він сказав дуже гострушливу промову, цричім присутніи виступили словом в час. І почуття любови до оборонців Рідного Краю.

По звіті п. Прийчук слідував вписання членів і вибір зарядів на рік 1932. До зарядів вістали вибрані такі: С. Юрків — голова, Н. Прийчук — секретар, М. Гнатюк — касієр, В. Фірманюк і А. Дольнюк — контрольори.

Згадати треба, що громада наша має невеличкий фонд зі $136.50 на будову власної церкви. Гроші ці прийшли в двох базарів і концерт.

Дальша програма вберів відноситься виключно до місцевих справ нашої громади, тому булоб зайвим про се писати.

Згадати ще, що тут істнує унітарська церква (греко-католицька) через послідних чотирнадцять років, до цього часу ще ні одна з вісковців, котрі добавлали до згаданої церкви не дав ні одного відчиту. За те на проповідях в церкві вони не забувають співати громами на православних Українців. От коли ім так вимовище вернулась, напиб що напити, бо тих православних таки богато є.

Уміють в Тишдаль мають свій дім, або як їх теперішній всякий Ру, (Німець) кажи, „халю" собто халю, і той то „халі" вони ніяк не хотіли відступити Українцям ані на протест проти Ляхів і Москалів, ані на ніякий відчит. З великою бідою вдалось православним дістати згаданої халі на відчити п. Ковтилюка і п. Тимука. (Пізніше таком мав там відчит п. Павлик).

Згадати ще, що що уміють, що до числа, сильніші в трох від православних, [illegible] ських свавіл, а Українці: в католиків є численність, а в православних, якість.

К. Прийчук.

КОЛЯДА НА УКРАЇНСЬКУ ПРАВОСЛАВНУ ЦЕРКВУ.

(Сенкі Лейк Ман.)

В залі при Коляду на Українську Православну Церкву, Сенкі Лейк, Ман. прочулися в минулих днях в „Вістнику" нище поданим жертвователі.

По 1 дол.: Василь Вачевин, Петро Андрусяк, Пилип Ковшун, Данило Гнатюк, Степан Гебрович, Петро Ярмин, Тонько Яворський, Василь Ким, Роман Мукомела, Анолій Вишенко, Петро Шерунь.

По 10 ц.: Ілько Продин, Дмитро Прощак

Редакція „Вістника".

ПОРЯДОК БОГОСЛУЖЕНЬ

о. Ів. де Гінденбурга.

Квітень.

6 середа — Великодня сповідь — Аптуки.
7 четвер — Благовіщення Аптуки
9 субота — Великодня сповідь — рано діти — посповиді дорослі.
Різдвяна.
10 неділя — Різдвяна (Вел. відчит).
16 субота — Великодня сповідь — Гулів.
17 неділя — Гулів.
24 неділя — Відпуст. — Сповідь в годині 6-18 рано.
Адреса: Гулів, Сек.

ДЛЯ РІДНОЇ ЦЕРКВИ

НІКОЛИ СЯК СВІТЛО ВАШОЇ ЦЕРКВИ ЛЮДЬМИ, ЩОБ ВОНИ БАЧИЛИ ВАШІ ДОБРІ ДІЛА І ПРОСЛАВЛЯЛИ ОЧЕЙ ВАШОГО, ЩО НА НЕБІ.

(Мат. гл 16).

ЗБІРКА НА ПОКРИТТЯ КОШТІВ ЧАРТЕРІВ УКР. ПРАВ. ЦЕРКВИ В КАНАДІ.

Мирнам.

По 10 дол.: Гризько Яцейко.
По 5 дол.: Микола Чепик, М. Баранівський, Дмитро Чапаєвський.
По 3 дол.: Олекса Чорнецький, Зенівій Гераїзик (уч.).
По 2 дол.: Михайло Зєзюк, Мих. І Іларіон Смерин, [illegible]
По 1 дол.: панна Ганя Радик (уч.), Тимко Пішка, Михайло Савчук, Павло Василиця, Лука Яремчук.

2 дол. Василь Колюк, Петрівка.

Колонія, Алта.

Мих. Чорнівський	10.00
Григорій Синицун	10.00
П. Цвяшук	5.00
Николай Саламандик	$25.00

СТРАЖКА.

В селі зі збірки в Вилінгтон, Алта., який помилився в 4 числі „Вістника", пропущено ім'я п. д-ра Мих. Войковича, котрий жертвував $5.00. Отсим справляємо похибку і щиро перепрошуємо не неї шановного жертводавця.

ПОРЯДОК БОГОСЛУЖЕНЬ

о. П. Запарнюка

Квітень.

А середа — Поповр Петр; 10 год. рано — Сповідь дітей і Служба Божа, 8 год. вечором сповідь старших, 8 год. Вселенське.
7 Четв. Благовіщення. — Поповр Пари
8 пятниця — Вранцов 8 год. поповлуяни — Сповідь дітей.
9 субота — 9 год. рано Служба Божа 8 год. вечором — Сповідь.
8 год. Вечірня.
10 неділя. — Вознесон.
12 пон. — Молитви. — Сповідь
21 субота — Тишдаль. — 8 год. рано — Сповідь
24 нед. — Сентон. — Сповідь
494 Mitchegarfe St., Winnipeg, Man.

ПОРЯДОК БОГОСЛУЖЕНЬ

о. П. Мацівського.

Квітень.

3. 3-тя нед. посту. — Гарденгон (Сповідь)
7 Благовіщення. — Сенкіль (Сповідь.)
10 4-та нед. посту — Толстой (Сповідь).
17 5-та нед. посту — Вайта (Сповідь). (Богослужіння відправить мост. С. В. Савчук з Вінніпегу.)
24 6-та неділя посту. — Арбакка Сповідь). Освячення вод.
Напередодні кожного Богослужіння вечором і в день Богослужіння ранком сповідь для старших і дітей.
Точніше про день і час сповіді можуть зарядн церковні порозумітись зі священиком.
Порядок Богослужень Страстного і Великодня буде поданий у найближчім числі „Вістника".
Адреса: Толстой, Ман.

ОГОЛОШЕННЯ.

Хтоб з українських православних священників бажав купити посвячені Св. Писма в 7 томах оправлена або не оправлена, звольть написати на поничну адресу:
484 Mitchegarfe St., Winnipeg, Man

Чи Ви вже відновили свою передплату за „Вістник" на на 1932 рік?

ЦЕРКОВНИЙ КАЛЕНДАР НА 1931 РІК.

КВІТЕНЬ.

1 П. Хризанта
2 С. Івана мч. Сергія.
3 Н. А. Н. посту. Якова іспов.
4 П. Несказа священучу
5 В. Нікона.
6 С. Захарія, Якова
7 Ч. Благовіщення ПДМ.
8 П. Собор Арх. Гавриїла
9 С. Матрони
10 Н. 4 Н. Посту. Іларіона
11 П. Марка і Кирила
12 В. Івана Ліствичника
13 С. Помлоєм. Ішхія еп.
14 Ч. Мефі Єгипт.
15 П. Тита пра.
16 С. Никити
17 Н. 5 Н посту. Йосифа п.
18 П. Теодула
19 В. Кирила
20 С. Григорія
21 Ч. Теодора
22 П. Василія
23 С. Терентія
24 Н. Н Квітна. Антипи
25 П. Касиана, Ярослава
26 В. Антипатра
27 С. Мартина
28 Ч. Страстний Четвер. Ар. І п.
29 П. Великий Пятниця. Агафії
30 С. Великий Субота. Симеона.

ПОРЯДОК БОГОСЛУЖЕНЬ

о. Є. Гумінюка.

[illegible]

7 Четвер. Благовіщення — Роблін Вечорова Сповідь.
9 Субота — Сповідь
10 Неділя. — Павлин.
16 Субота — Пятдюра.
17 Неділя — Шортгайл.
24 Неділя. — Пайн Ривер.
26 вівторок — Вінтер.
27 середа — [illegible]
28 Великий Четвер — Пятдюра
В кожній [illegible] Валенданд Сповідь.

Box 684. Dauphin, Man

[illegible]

ПОРЯДОК БОГОСЛУЖЕНЬ

о. І. Ярмусевича.

Квітень.

7. Четв Благовіщення [illegible] нищне. Утр. Служ. Бож. 9: 30—40 і 68. Лн. Із Хлоп. Ап. Жид. II: 11—18 Єван. Луки II: 36—38.
10 4 Нед. посту Голос 4. Утр: Єванів XX: 11—18 Лн.: Ап. Жид. VI 13—20. Єван. Марка IX: 17—31
13 Середа. Поклони.
17 5 Нед. Посту Голос 5. Утр: Єванів XX 19—31 Лн. Ап. Жид IX 11—14. Єван Марки X: 32—45.
24 Неділя Цвітна. Гол 6 Всенощне Утр.: Єв. Мат. XXI: 1—11 Лн. 17. На Утрені перед initiation благословення лоаж. Лн.: Із. Зах. Ап. Филипп. IV: 4—9. Єв. Із. XII: 1—18
28. Великий Четвер Лт. Вас. Великого з Вечірнею Ап. І. Коринф. XI: 23—32 Єван Мат. XXVI: 2—20 Івана XIII. 3—17 Мат. XXVI: 31—39. Лук. XXII: 43—45. Мат. XXVI 40—75 І XXVII: 1—2 Пізнає Лт. готується запасні св Дари. Вечерня Утреня Страсти. 12 Євангелій з двонадцяти, після чого дзвони тишовість до Воскресіння
29 Велика Пятниця Царські часи Літургія не правиться. Вечірня в 2 години. Винесення плащаниці.
30. Велика Субота Літургія св Василія Великого з Вечірнею. Після служби 15 паремій. Замість „Святий Боже" — „Всі ті, що в Христа охрестилися". Ап. Рим VI: 3—11. Замість „Алилуя" — Воскресіння Христове! Єван. Мат XXVIII: 1—20 Замість Херувимської пісні співається Нехай мовчить всяке плоть чоловіча". Замість „Достойно" — На ти дай за Много Мати" Після Літургії Богослужіння світіння воскресіння, після чого всі стануть приготовані на трапезі. перед лашенням. Вечір читання Діянь Апостольських Після того, о. о. коліно в День Пасхи, перед Воскресною Утренню — правиться місто-тутошнім, після якої панахиду заключається до вівтаря і кладеться П на престолі, да вони остав до відання Пасхи.

Український Релігійний дво-тижневик в Канаді.

ВІСТНИК
THE HERALD

HERALD Box 3684 WPEG, MAN.

РІК IX. ВІННІПЕГ, МАН., 15-го КВІТНЯ, 1932. WINNIPEG, MAN., APRIL [illegible] ЧИСЛО (140) 8

СВЯТО ЦЕРКОВНОГО ОБ'ЄДНАННЯ

В неділю 3 квітня с. р. в Вінніпегу відбулося дан православних Українців велике свято, а саме свято церковного обєднання, якими Народна Греко-Православна Церква св. Михаїла, більш відомої під іменем „буковинської" церкви на вулиці Дівраді, відсвятковала своє злуку з Українського Греко-Православною Церковою в Канаді.

Свято відбулося дуже врочисто. В 9 годині рано до церкви прибув адміністратор Української Греко-Православної Церкви в Канаді, протопрей С. В. Савчук, в супроводі нового пароха громади, о. І. Галицького. У дверях церкви кави голова церковної громади, п. Д. Брандзій, привитав обох священників хлібом і сіллю, після чого вони увійшли до церкви при звуках привітної пісні, яку гарно співав церковний хор під батутою п. Михацького. В церкві о. прот. Савчук подякував громаді за так щирий привіт і заявив, що так вів, як і о. Галицький, уважають, що громада витала так врочисто не їх особисто, а Українську Греко-Православну Церкву; якої скромними представниками вони тоді являлися.

По тім оба священики відслужили соборну Службу Божу, підчас якої по Євангелію виголосив проповідь о. Галицький, а при кінці богослужения сказав другу проповідь прот. Савчук. Послідний висновав становище Української Православної Церкви.

Відповідав на загальо поширені закиди проти неї. Проповідь прот. Савчука була незвичайно цікава, сильна і переконуюча.

По Богослуженню удалися парафіяне та гості до недалекої салі Рідної Школи ім. М. Шашкевича на спільний обід, який відбувся в піднесеним настрою. Велике число учасників не змогло поміститися при одним столі у простор ній салі і треба було накривати столи другий раз. По обіді, при якім родо господарювали промови а нагоди кількі численні промовці, представники організацій, які гуртуються при церкві св. Михайла, та представники Собору св. Покрови і представники других організацій в Вінніпегу.

З нагоди свята обєднання прийшла до уряду церкви св. Михайла привітна телеграма з Вайта від п. Д. Угринюка і

ЗА ЩО СУДЯТЬ БУВШОГО СЕНАТОРА.

Перед судом присяжних у Львові відбувався розправа проти бувшого сенатора Василя Баранника з Заліщик за промови з 1928 року.

Обвинувачення опиралося на донесенню жандарма, який в цивільному одязі дістався на збори в Радехові, підслухував що там говорилось, а потім дав про се знати прокуратором. В донесенню жандарм подав, що Баранник в своїй промові говорив: „Український народе! Кричи під нелеса, що польський уряд забирає твою землю, а ти з голоду мусиш умирати". А далі: „Поляки забирають українцям землю, зрошену геройською кров'ю синів України і віддають колоністам мазурам та польським вояком, що мордували геройських синів України".

На основі донесення Баранник був суджений ав злочин державної зради і порушення публічного спокою. На розправу не явився головний свідок, жандарм, який робив донос, і тому її відложено.

ЛЮДЕ ЗГОРІЛИ.

На границі Польщі і радянській, коло села Крайськ, згоріли деревляні бараки в туземцінім радянськім обозі концентраційнім для втікачів, з котрих радянські пограничні патрулі зловили, коли втікали до Польщі. В сих баражах спалилося живих 70 людей. 23 умирає з попечення, а 16 збожеволіло.

Огонь вибув в часі відсутности зарядчика баражів, що мав при собі ключі. Сторожі дивилися, як нещасливі люде горіли, але їх не рятували.

ПОВІНЬ НА ЗАКАРПАТТІЮ.

Ріка Тиса на Закарпатті раптово розлилась та залила водою всі низини. В одному місці утворилось озеро 15 миль довжини й 4 милі ширини.

Населення залитих районів терпить страшну біду. Є відомости про загинувших у повені людей, але всі жертви ще не відомі.

кілька привітних листів, між якими був лист від п. В. Григорюка в Форт Вільям.

Свято обєднання скінчилося концертом в салі Рідної Школи ім. М. Шашкевича.

В одним з наступних чисел „Вістника" сподіваємося подати докладнійший опис свята.

КРІВАВА ДРАМА.

Репортер часопису „Ле Журналь" телеграфує свій редакції, що над Дністром де він саме тепер перебуває, відбувається драма, про яку повинен знати весь світ.

Кожної ночі групи людей в Радянської України втікають на другий беріг Дніпра. Радянська сторожа стріляє за втікачами і кидає на них гранатами. Нещасливці, які намагаються перебратися на румунську сторону, гинуть масово. Знов-же ці, які являються на румунській стороні, є виснажені до останніх меж. Кореспондент подає, що в 1931 році втікло з України 324 родин, які складаються з 2—12 осіб. Сього року від 1 січня до березня 356 родинам вдалося перебратися щасливо через Дністер і замешкати в поблизьких селах по румунській стороні.

ВІТА В ЛУЦЬКУ НА ВОЛИНІ.

Дня 6 березня відбулися загальні збори луцької повітової Просвіти, яка нараховує біля 130 сільських філій.

В голосуванні Островський одержав 134 голосів і Лазебський 4. Вибір п. Островського принятий рисними оплесками.

ПАПА БОЇТЬСЯ ПРАВДИ.

Папа не дав дозволу комітетові істориків під кермою Карадо Рікі — відмінити канонізацію [illegible] Олександра VI. Комітет істориків хотів переконатися, чи його дійсно отруїли. Старовинна легенда, підтверджена [illegible] музейними документами, вповнює, що папу Олександра VI., батька Лукреції та Цезаря Борджія отруїли на бенкеті.

200-ЛІТТЯ ПАРАСОЛЬ.

Минає семе 200 літ від народин парасолі. Винайшов парасолю Англічанін Джеймс Гервей. Спершу не міг нікого переконати (за ним бігали вуличники наче за божевільним) та згодом парасоля почала добувати собі признання, а сьогодня ні одна професор не обійдеться без неї та... кальошин!

ПОВІНЬ В ГАЛИЧИНІ І НА БУКОВИНІ.

Телеграми подають коротки вісти про повені в Галичині і на Буковині. Повені не малим великих розмірів.

Д-РА НАЗАРУКА ОБКИДАЛИ ЯЙЦЯМИ.

Місцева організація УКРАНП в Станіславові скликала широкі сходини своїх членів та громадянства. На сих сходинах виступав з рефератом д-р Осип Назарук, що приїхав зі Львова. Підчас реферату д-ра Назарука „на актуальні теми" до салі вбігла чимала група організованої молоді.

Представники сеї молоді висловили організаторам та Назарукові від імени української організованої молоді погорду й ганьбу. Потім, обкидавши всіх присутніх гнилими яйцями й розбивши фляшку зі смердячими амоніяком, щоб унеможливити дальший виклад, покинули салю.

НАМАГАНЕ САМОВБИВСТВО КСЬОНДЗА.

Польський священик Варшінський мав службову спірку із шкільним куратором в Познанщині.

Коли куратор завізвався о. Варшінського та повідомив його, що він програв свою справу, священик у сказівованні добув револьвер і вистрілив собі в груди.

В дуже небезпечному стані перевезли його до шпиталю, де зараз перевели операцію.

ТРЕФНА КУРКА.

В Білостоці Жидівка продала сусіді курку, бо курка видавалася їй нечистою (трефною). Сусідка зарізала курку й найшла в ній золотий перстень з жемчугами, який оцінили на 5 тисяч золотих.

СОВІТИ БУДУЮТЬ ШАНЦІ.

Кореспондент дневника Ле Журнал, що перебуває на румунсько-совітській границі, повідомляє від румунських старшин, що большевицький генеральний штаб уладжує потрійну фортифікаційну лінію на березі Дністра.

Ці роботи мають характер чисто оборонний і повстали наслідком заневоління, яке викликало серед совітських урядових кругів становище Японії.

Совіти бояться, що будуть примушені перенести свою точку тяжіння на Схід, і тому хотять забезпечитися на випадок румунського нападу.

Совітські окопи складаються з трох ліній, положених одне над другою. Найвисша має гнізда для скорострілів, середуща комори для трійливих газів, а третя амуніційні склади.

З ІСТОРІЇ УКРАЇНСЬКОЇ ЦЕРКВИ

ПРОФ. ІВАН ОГІЄНКО

ПОЧАТКИ ХРИСТІЯНСТВА СЕРЕД УКРАЇНСЬКОГО НАРОДУ.

(Дальше).

Дуже цікаве оповідання ченця Епіфанія. Він розказує, що апостол Андрій, відбув три подорожі, — обійшов захід, не побережжа Малої Азії, південне побережжя Чорного моря, побував в Босфорі чи Керчі, в Херсонесі та Теодосії. Епіфаній розказує, що все се він писав на основі писань давніх церковних письменників; крім сього, він сам обійшов все побережжя Чорного моря, від Синопу до Босфору Херсонесу та Теодосії; скрізь вислуховував він місцеві оповідання про апостола Андрія, на свої очі бачив церкви, хрести, образи св. Андрія, скрізь він розписував, вібрав і записав навіть учеників Андрія, що були першими єпископами церков, що заснував їх Апостол. І ось на основі сього оповідання Епіфанієвого переконуємося, що вже в його час скрізь істнували думка й переказ про те, що апостол Андрій проповідував по північних (українських) берегах Чорного моря.

Отже, встановляється факт, що Апостол Андрій таки справді проповідував Євангеліє по берегах Чорного моря, того моря, що здавнини „словеться Русское море". І справді, видимо, що в сих містах вже в кінця першого століття відоме було християнство. Так, давній переказ розповідає, що десь в кінці І-го віку імператор Траян заслав до Херсонесу, на північній беріг Чорного моря, єпископа Римського Климента; св. Климент, прибувши до Херсонесу, застав тут до двох тисяч християн, що працювали в каменоломках; своєю проповіддю святий Климент побільшив се число. Саме Свяге Письмо (1 Петро І: 1) свідчить про християнство за вік апостольський в Понті, на південному березі Чорного моря, варяв же проти Тавриди, що мала в Понтом постійні зносини.

Таким чином підтверджується давній переказ про те, що апостол Андрій проповідував в Скитії, а земля наших предків була власне в сій Скитії, як про се свідчить і наш найдавніший літопис. З давнішого часу були у нас найжвавіші зносини в тими грецькими кольоніями, що були в нас по північному березі Чорного моря; ми торгували тоді в сими Греками, і самі сі Греки часто заходили Дніпром далеко вгинб до нашої землі, про що виразно свідчать нам археольогічні знахідки. Навіть крайні скептики, що не вірять зовсім оповіданню про апостола Андрія, не можуть відкинути того, що апостол Андрій міг проповідувати предкам нашим, бодай тим, що по торговим справам бували в грецьких кольоніях на північному березі Чорного моря.

Трудно сказати, як далеко на північ підіймався апостол Андрій. Йому приписало проповідувати й Скитам, і цілком можливо, що Апостол справді плив Дніпром, але — як далеко? Трудно допускати, що Андрій міг побувати навіть у Київі; Греки звичайно плили Дніпром тільки до порогів, до міста Олександровська, за пороги-ж плисти не відважувалися. Отже-ж, таки не виключається можність, що апостол Андрій підіймався нашим Дніпром бодай до порогів і бодай тут навчав віри наших предків.

Що віра Христова ширилася й поміж Скитами, про се виразно свідчить нам оповідання про трох мучеників — Іпія, Рима й Гіпія, що записане в Мінології імператора Василя II. (976—1128 р.) під 20 січня. Ь сім оповіданні читаємо, що сі мученики були родом „в Скитії, в північної сторони"; вони були учениками апостола Андрія й проповідували навчати Скитів і багатьох одростили; але не правителъ варварів схватив їх і відав їх на муку. Тоді була люта зима, річки позамерзали так, що ними їздили; святих привязано до високих полів, що були в воді, і там вони й замерзли. Де могла бути така люта зима, щоби аж річки позамерзали? Безумовно, десь далі на північ. Отже, як бачимо, апостол Андрій мав навіть своїх учеників поміж Скитами.

Все досі сказане, перекопує нас про те, що на самій землі український апостол Андрій був, проповідував тут науку Христову і мав своїх учеників. Цілком можливо, що вже від часу апостола Андрія християнство ніколи й не переводилося в нас, але постійно мало більше чи менше число своїх прихилників. Ось поміж сими давніми християнами й зберігалося оповідання про ап. Андрія, що проповідував в землі скитській. Пізніше, коли число християн збільшилося в нашій землі, коли зносини з Греками стали ще жвавішими, тоді в нас почали ширитися й грецькі оповідання про ап. Андрія, і з впливом часу витворилося в нас те оповідання про початок нашої Церкви, що його пізніше вставлено в літопис.

Коли саме склалося оповідання про прихід до Київа апостола Андрія і коли його вставлено до літопису, точно сказати не можемо. Але вже в XI віці памятають про апостола Андрія була такою великою, що князь Всеволод 1050 року вибудував в Київі церкву на честь Андрія, (а року 1089 повстала й друга Андріївська церква — в Переяславі). Треба сказати, що на перших порах Греки, заволодівши нашою Церквою, таки чалом добре й дошукувалися; верховна церковна влада наша — митрополит тоді все був лише з Греків. Сі Греки часто зависна ставилися до нас, лише все грецьке вважали за добре. Звичайно, для патріотично настроєних верстов наших се було мало приємним, — і дуже рано в нас напрати грецького верховенства підіймався протест, який часом кінчався навіть тим, що митрополитом ставав у нас сій таки Українець (прим. Іларіон та Климент). Греки дуже величалися, що основоположником Київої Церкви був сам апостол Андрій. І ось, на мою думку, щоб трохи збити сю грецьку пиху, і повстав в нас вже детальне оповідання про апостола Андрія, — як приходив він до Київа і благословив тутешні гори, — себ-то, показав почетом нашій Церкві. Ото-ж виходило, що апостол Андрій заснував не тільки Церкву царгородську, але й українську. Національна гордість була задоволена.

Але в сей час повстали вже терти між Київом та Новгородом. Новгород цілком був в ієрархічній залежности від Київа, — єпископа для Новгорода вибирали в Київі й посилали туди. Се, звичайно, не подобалося Новгородови і він шукав випадку, щоби звільнитися з під української влади. Як знаємо, за князя Ізяслава Мстиславовича Українці зробили церковну революцію, — вибрали собі митрополитом таки свого високоосвіченого Климента, що й був митрополитом майже девять літ (1147—1155). Єпископ новгородський Нифонт не визнав митрополита Климента; а коли в р. 1155 гору взяли таки Греки, що скинули Климента, тоді Нифонта нагородили за вірність званням архиепископа, і з того часу Новгородська Церква сама собі вибирала єпископа, а Київ лише благословив їх. Все се звичайно, по-старому ворожнечу поміж Київом та Новгородом.

Як ми бачили, оповідання літописне про приїзда ап. Андрія до Київа має ще й продовження, другу частину — се оповідання про дерев'яні лавні, які апостол Андрій бачив в Новгороді. Ся друга частина дуже мало зважається в першою, і своїм характером є просто насмішка на новгородців, — ось, мовляв, у нас, Українців був апостол Андрій і поблагословив наші гори, а в вас лише посміялся над вашою парнею в лазнях. І мабуть правдива думка проф. Голубинського, що бачить в сій другій половині оповідання „осмѣяніе великорусскаго Новгорода", бо-ж наші землі вдавнину любили сміятися одна з одної і насилали одна про одну богато всяких насмішливих оповідань та прикавок. А сварка єпископа Нифонта з митрополитом Климентом до всього того лише підлила оливи.

Ось всі ці причини могли послужити за те, щоби давній переказ про проповідь в нашій землі апостола Андрія перероблти на оповідання про його прихід до Київа, а до того хтось додав ще й памфлета на Новгородців. Все се й у вийшло до нашого давнього літопису.

Звичайно, літописне оповідання про апостола Андрія не подобалося новгородцям і взагалі Москвичам. І ось, десь в XVI віці, за митрополіта Макарія повстає нова новгородська редакція сього оповідання. Нове оповідання розказує, що апостол Андрій з під Київа „пошелъ по Днѣпру вверхъ до Ловати; и пришедъ, благослови мѣсто, гдѣже нынѣ Новгородъ, а людіе сѣдяще подать озера Ильменя, и также къ ученикамъ рече, яко будетъ здѣ градъ великъ и церкви Божественная многи". Вже згадане про лавні нікчої нема. Національна гордість новгородців, хоч пізно, і хоч просто переробленим київського оповідання, про те була задоволена.

Але сього мало. Повстала нова легенда і її записано в Степенну книгу за митрополита Макарія; легенда оповідає, що прибувши до славянської землі, де тепер Новгород, апостол Андрій „пребысть здѣсь нѣкоторое время проповѣдывалъ Слово Божіе, водрузилъ и оставилъ свой жезлъ въ весн, нарицаемой Грузинѣ". Українців було побито: в них апостол Андрій поблагословив лише свої — но порожні гори та тільки хрест поставив, а ось у нас, новгородців, проповідував він слово людям і лишив навіть свій жезл, який і зберігається в Андріївській церкві села Грузина...

Пішли далі. Появилася легенда, що апостол Андрій подорожував по Ладожському озері, був на одному острові і полишив тут свій жезл, а його ученики заклали тут Валаамського монастиря...

(Дальше буде).

ЕСПАНІЯ — ЄЗУЇТИ — КАТО-

[illegible]

I.

ЩО КАЖУТЬ КАТОЛИКИ ПРО СЕБЕ.

В „Новій Зорі", що заступає політику єпископа Хомишина, в статтях п. з. „Значіння преси" — з приводу еспанських подій" (в 3-го березня, 1932), зі змістом, якої ознайомимо наших читачів. Статтю переведена з німецького, її автором є о. А. Бингге Т. І. (Єзуїт).

Зпочатку йдуть нарікання на культурний світ, що йому байдужі полї в Еспанії. Тамошний уряд вигнав Єзуїтів, поконфіскував їх майно, по большевицьки настроєні товпи нападали на церкви, нищили їх, зневажали релігійні святощі, а культурний світ мало тим інтересується. Згадає коротко, тай замовкає, ябо навіть радіє. Автор каже:

— Про процес Дрейфуса (в Франції 1894-1899), про засуд масона Феррера газети розписувалися і диктували цілими місяцями. А про гнання 4000 чеців а їх батьківщині, яка завдячує їм половину своєї культури, навіть на широку згадку не наслуги.

Однакож важнійше лише автор бачить ще таки денде. Самі католики ніякого спротиву не ставлять, дрімають, бо каже про них автор:

— Безділля і непорядність католиків пожахують при таких загодах а такій мавпуванні спосіб, що говнілі чесать на се і не обіжують

[illegible]

А хоч в добрий часах католики уважають себе великою силою, то в злих часах виходять вони такими безсилими, що автор аж дивується:

— Невжеж ім сором нам?.. То дійсно якась психольогічна загадка, як ніг католицизм, що чисельно в найсильнійшою корпорацією світа, що довершив великих діл в минулинні, а й тепер не позбавлений учених, мистців, письменників, політників і ин., — як міг сей католицизм так низко війти поміж організації й сили взагалі, ору проти ворожих сил? І то не лише в Еспанії, але в більшости християнських країн!

Все ворушиться, все бореться — каже автор — большевики, соціялісти, масони, єретики, Жиди, лібералы, тільки католики вдоволяються тим, що їм з ласки хто дасть. А така безпорадність може довести ось до чого:

— Завтра подорожний і жебрачий шпок в руки, тай гайда в дорогу, бо так велять урядові й пресові диктатори. Не важко буде здогадатися, що створювання людіі і приходних розпустників матимуть більше прав, як католицьких Церков.

За свою долю винні таки самі католики, — каже автор. — Є менші народи, навіть дуже малі, тай ще некатолицькі, а краще стоять, ніж сотки мілїонів католиків:

— За випадки в Еспанії не сміє вимучати тільки ворогів Церкви. Бо коли 350 мілїонів католиків має менше значіння в публичному житті, як 15 мілїонів Жидів, то загадки не розв'язано, коли не догляднемо тяжких завдібків у власному середовищу.

Сим католицьким гріхом автор уважає між иншим занедбання католицької преси. Всім католики інтересуються, до всього вагу прикладають, тільки не до своєї преси. Се тоді, коли в иншіх людей, що не в католиках, преса має великє значіння і силу, як булівничка їх світогляду, а в тим і роботи. Не те в католиків:

— Велика частина католиків, навіть освічених, нерідко знають священиків, пожадаються воєнний гри преси на боєвищі світогляду з поміж переущімними. Є цілі католицькі краї без преси, достойної згадки. Богато навіть цільних католиків не приклеює ваги до того, чи преса служить Богу, чи Ваалови, хвалови в моралі, чи Ліберализі і Сучасності. Все инше важне, тільки не преса! Важна сільська Церква, шадниця, але не преса...

Не буде католицької преси і в Еспанії. Були спроби створити там сильну католицьку пресу, але початок роботи не піддержав ані католицький загал, ані католицьке духовенство, ані католицькі вчені. Вони чим иншим інтересувалися:

— І в Еспанії не було роками провідної католицької преси. В краю аж кишіло від священників і Церков — каже автор статті. — Більшість людіна, що віддало свій час і хист католицькій часописі „Ель Чебате" та не піддержала її суспільність. Професори дискутували, священики відправляли і проповідували, побожні католики ходили на відпусти. Мистця переворот, почасти пішли церков, але Бог чуда не зробив для тих, що занедбали всі середники людської чудрости (преса, кіно, радіо) для оборони святої справи.

Отже в першій мірі винна за все сама католицька вулиця, немовля, чи байдуже робота. Або властивійше — католицьке неробство. А дальші вигнали католицької Церкви ось як малює автор:

— Нині йдуть Єзуїти. Завтра підуть і світські священники і єпископи. Так учить Історія. А після священників прийде черга на Церкви; позамикають, спалять, вруйнують, або замінять на кіна і бальові салі. Нарікати нам нема чого: ми-ж самі до сього довели!

Стаття, з якої взято наведені уступи, дуже богато нам говорить. Вона каже:

Хоч католики хваляться своїм великим числом (350 мілїонів), однаком, у них нема сили чувіть самих себе оборонити.

Хоч проповідується, що Рим і папа править цілою католицькою Церквою і без нього вона буда би безсильна, то в наведеного показується, що в папи католиком не велика поміч. Вона і з ним безсильна. Католики по цілому світі бездільні і безрадні, отже однаково їм — з папою чи без папи.

Христос казав: Будьте розумні як змії, а лагідні як голубя — тимчасом же Римська Церква відома з того, що про розум своїх вірних не богато дбає. В Еспанії аж кишіло від церков і священників, люде молилися, ходили на відпусти, але рівночасно кругом панувала темнота. Прикза Христа про розум не дотержено. З двох талантів уживали тільки одного (лагідности, побожности), а другий (розум) закопували.

Взагалі відомо, що коли Еспанія була з одної сторони сто процент католицькою, то з другої була сто процент темна. Тисячі Єзуїтів, що там були, людського розуму не підносили.

Політика Римської Церкви на ділі ніколи не вчила людей розуму. Їй треба було людей темних, щоби над ними легше панувати. Таке всюди, таке й Українці знають з власного досьвіду.

Досить згадати, як в Канаді грекокатолицькі духовні забороняють грекокатоликам читати те, що підносить свідомість, а підсувають те, що Українців балакмутить, або на місце забороненого не дають цілком нічого. Грекo-католицькі видання в Галичині, се в більшости річи призначені пляново для балакмучення українського загалу.

Таке всюди, таке з кождої сторони.

Пощо нарікати на світ, чи на еспанський уряд тоді, коли папа разом з цілою католицькою церквою так байдуже дивиться на те, як його вірні католики Польщи поневолюють, переслідують, мучать й убивають українців Україні? Чим недавні польсько-католицькі погроми в Галичині менше злочинні, ніж прогнання Єзуїтів в Еспанії?

Бо хто се такий ті Єзуїти? Історія знає, що Єзуїти під поляк на світ були авантурниками тай шкідниками. І тому вже давнійше проганяли їх в Еспанії, Прусії, Франції і других країв. Через те папа Климент XIV (1769—1775) їх чин був цілком розвязав — себто прогнав їх з церкви. Аж 1814 р. папа Пій VII їх чин привернув.

Отже нині проганяють Єзуїтів в Еспанії вже не перший раз. Та гідне уваги ось що: католицькі учителі так вчать своїх вірних, що ті описи їх проганяють. Інтересні учителі! Інтересна наука!

Зрештою робота Єзуїтів далеся добре в знаки й української народові і нині дається. Богато українських сліз і крови через них потекло і дальше тече. Вони-ж нині права рука Польщі і провідна сила в поході костела проти Української Церкви.

В інтересним світлі виходить перед нами образ католицької Церкви і її сили. Католиків богато на число, але католицький загал темний і загулюканий отже безсилий там, де проти нього стає розумно зорганізована сила. Таке говорять про себе самі передові католики!

УВАЖАЙМО, ЩОБ НЕ ЗАРАЗИТИСЬ.

Втікай від злого товариства, мов від лютого звіря. Ніхто з нас не хоче бачити з того горіяти, з якого не хорий на пропасну, або на яку другу заразливу недугу, щоби і собі не набратися тої недуги. Тим більше ми повинні уникати співжиття з хорими на недугу душі, щоби вони і нас можуть заразити.

СІМ ЛІТ БЕЗ ПТАХІВ.

Якби протягом 7 літ не було птахів, то мусіли-б прийти загибліь людському родови, бо шкідливі комахи так розможилиб, що навіть уявити собі того ми не годні. Проти шкідливих комах не помогла-б і хемічна боротьба струями. Тоді люде не мали-б попросту що їсти, голод і заразливі недуги до 7-ох літ внищилиб людство. Природні приятелі людей, великє добро усіх народів — се птахи, яких треба шанити й зберігати.

ВІЧНИЙ ГОДИННИК.

В Німеччині є годинник, що ходить ненакручуваний від 1914 року й мабуть і далі ходити-ме без накручування людиною. Порушує його теплячий мотор таким способом: у посудині, замкненій товком (у циліндрі), находиться спирт. Під впливом температури дня й тепловати сонця спирт розширяється, висуває толок до гори, а він накручує пружину годинника. В ночі, коли температура маліє, толок всувається в долину, щоб у теплий день знову піднестися та накрутити годинник. Аби годинник ходив, треба, щоби рїжниця температури була на добу 5° Цельзія. В таких обставинах, може годинник ходити навіть вічно.

ВЕСЕЛЕ.

В театрі.

В театрі, під час дуже скучної штуки, чути в перших рядах, як хтось із гостей хропить голосно.

— Пане, не хропіть так голосно, бо пробудите цілий театр! — озвався хтось із галерії.

Щасливий.

— Але-ж бо той Іван має щастя!

— Що-ж там такого?

— Його арештували, як їхав до шлюбу.

Постарайтеся, щоби Ваша передплата була вирівнана та відновлена на слідуючий рік.

„ВІСТНИК"
Релігійний часопис для Українців в Канаді
Виходить 1го і 15-го кожного місяця.
Видає Українська Православна Видавнича Спілка.
Передплата: В Канаді — $1.50 на рік.
За границю — $2.00 на рік.

THE HERALD
Published semimonthly by the
Ukrainian Orthodox Publishing Company
Subscription per annum:
In Canada — $1.50. — Foreign — $2.00.

Адресуйте — адресат:
The HERALD, Box 3084, WINNIPEG, MAN.

ЦЕРКОВНИЙ ЗІЗД В АЛБЕРТІ.

В днях 26 і 27 березня с. р. в Едмонтові відбувся провінціяльний зїзд на Альберту Української Греко-Православної Церкви в Канаді.

Зїзд був скликаний Консисторією за благословінням Високопреосвященного Архиепископа Іоанна Теодоровича. В зїзді брали участь представники церковних громад в Альберті, албертійські священики і два представники Консисторії, — прот. С. В. Савчук і прот. В. Кудрик, — голова і заступник голови Консисторії.

Зїзд випав дуже успішно, — можна сказати, що надсподівано успішно.

До сього успіху причинялася в першій мірі чисельність учасників: на зїзді були зареперезентовані майже всі українські православні громади в Альберті, отже можна сміло сказати, що зїзд був вповні компетентний висловлювати погляди і думки Церкви в тій провінції. На зїзді крім делегатів від громад і священників були також гості, — в меншім числі з кольоній, в більшім з міста Едмонтону, — які хоч і не мали рішучого голосу на зїзді, прислухувалися уважно нарадам зїзду, а деякі навіть брали участь в дискусіях та обрадах. Мале число гостей з кольоній треба пояснити злими дорогами, через що багато людей, які плянували приїхати на зїзд автами, не приїхали.

Дальше до успіху зїзду причинялася висока інтелігенція та церковна і національна свідомість учасників зїзду. Всім громадам, які вислали на зїзд своїх представників, треба погратулювати за те, що вислали таких свідомих, розсудних та під кождим зглядом відповідних людей. Вони не були виїмки случаєм ани того, що на зїзді говорилося та ухвалювалося, як то часто водиться, а противно брали активну участь у всіх нарадах та дискусіях, отже всі ухвали та постанови зїзду се дійсно результат їх спільної застанови та делїберацій в даних справах. Так і вказалося в ось, що тут зїхалися люде, які як слїд розуміють наложені на них їх громадами обовязки, та яким близькі і дорогі, отже і зрозумілі справи Рідної Церкви. Кидалось в очі і те, що між учасниками зїзду були фармері, робітники, учителі, лікарі та инші професіоналісти. Чи не є се як найкращою запорукою, що перед Українською Греко-Православною Церквою в Канаді усміхається світла будучність?

Учасники зїзду були так здушевлені його успіхом, що одноголосно ухвалили просити церковну управу скликати другий такий зїзд слїдуючого року в лїті.

Є повна підстава вірити, що зі зїздом почалася в Альберті нова доба в житію Рідної Церкви.

Ухвали Церковного Зїзду в Альберті,

який відбувся в днях 26 і 27 березня, 1932, в місті Едмонтоні.

1. Албертійський провінціяльний зїзд Української Греко-Православної Церкви в Канаді заявляє свою льояльність, вірність і любов єдиному Владиці, Високопреосвященому Архиепископові Іоанові Теодоровичеві, і желає Йому сили, здоровля і витревалости в Його тяжкій праці на ниві Української Греко-Православної Церкви в Канаді і Злучених Державах.

2. Албертійський провінціяльний зїзд Української Греко-Православної Церкви в Канаді висловлює велике признання і щиру подяку Високопреподобному о. митрату С. В. Савчуку і Високопреподобному о. протоерею В. Кудрику за їх невсипущу і повну самопосвяти працю на полї Української Греко-Православної Церкви в Канаді і желає їм сили і здоровля та як найкращих успіхів в їх праці на ниві Рідної Церкви.

3. Албертійський провінціяльний зїзд Української Греко-Православної Церкви в Канаді констатує, що дотеперішній розвій і успіх Української Греко-Православної Церкви в Канаді є вдоволяючий, беручи на увагу велику перешкоду, яку Церква мусить побороювати, уважає, що праця душпастирів і світських дїячів Української Греко-Православної Церкви в Канаді є гідна похвали і признання, висловлює їм як найщирїйшу подяку та завзяває українські греко-православні громади, щоби гідно винагороджували своїх душпастирів за їх щиру і вдоволяючу працю.

4. Згадавши тяжкі початки розвою Української Греко-Православної Церкви в Альберті, Зїзд признає велику заслугу Всеч. о. Івана Кусого за його невсипущу працю при організуванню українських православних церковних громад в Альберті і за взірцеве обслуговання їх за весь час його побуту в Альберті.

5. Зваживши на злі наслїдки, які церковні процеси потягають за собою так під зглядом моральним, як і матеріяльним, Албертійський провінціяльний зїзд Української Греко-Православної Церкви в Канаді відраджує українським православним громадам зачинати будь які судові процеси з противниками Української Греко-Православної Церкви, а противно радить заключати громадам полагоджувати спори дорогою полюбовного (мирового) суду і тїльки в виїмкових случаях і за виразною згодою Консисторії вдаватися до суду.

6. З огляду на те, що діецезіяльний фонд є головним жерелом доходів Української Греко-Православної Церкви в Канаді, як рівно-ж з огляду на те, що згаданий діецезіяльний фонд не є належито підтримуваний церковними громадами, богато з яких задовжилося зі своїми належитостями, Албертійський провінціяльний зїзд Української Греко-Православної Церкви в Канаді одноголосно рішає, щоби громади всїма силами і заходами підтримували сей фонд через точне плачення своїх належитостей, при чому збірки пожертв та оплат в громадах на сю ціль перепроваджують церковні тростіни з їх секретарями, під наглядом пароха, і засилають до Консисторії найдальше до Провідної Неділї кождого року.

7. а) В цїлях виховання дітей і молоді на засадах віри Христової і в дусі науки Української Греко-Православної Церкви, Албертійський провінціяльний зїзд Української Греко-Православної Церкви в Канаді рішає, що конечним є організувати Недїльні Школи в кождій громаді для науки релігії під проводом священників і при помочі учителїв та инших компетентних членів громади;

б) Албертійський провінціяльний зїзд Української Греко-Православної Церкви в Канаді заключає відповідні чинники до зорганізования церковних хорів, для підненсення релігійного духа вірних та для введення молодих людей до церковного життя дорогою участи в хорі.

8. Албертійський провінціяльний зїзд Української Греко-Православної Церкви в Канаді заключає всїх членів Української Греко-Православної Церкви в Канаді ставати передплатниками „Вістника", органу Української Греко-Православної Церкви в Канаді, як рівнож завзиває українських православних священників занятися поширенням „Вістника" і збиранням передплат за него.

9. Бачучи велику потребу несення духовного корму для прихильників і членів Української Греко-Православної Церкви в Канаді по тих місцевостях, де ще нема зорганізованих українських православних громад, Албертійський провінціяльний зїзд Української Греко-Православної Церкви в Канаді пропонує управі Церкви назначити духовного місіонаря для обслуги членів і прихильників Церкви в таких місцевостях, оплачуючи його з діецезіяльного фонду.

10. Для ведення успішнїйшої праці в тих громадах, які обслугує один піп, Албертійський провінціяльний зїзд Української Греко-Православної Церкви в Канаді уважає конечним, щоби такі громади одноцїльну парафію і мали свій спільний комітет, який складався з представників кождої громади, приміром предсїдника, і який кооптував такими справами, які дотикають спільно всї громади даної парафії.

11. Албертійський провінціяльний зїзд Української Греко-Православної Церкви в Канаді завзиває українські православні парафії, щоби вони подбали про відповідні помешкання для священників та здали про утримання їх в добрім стані.

12. Албертійський провінціяльний зїзд Української Греко-Православної Церкви в Канаді, передбачуючи можливість і потребу в недалекій будучности кроювання окремої канадійської діецезії, пропонує управі Української Греко-Православної Церкви в Канаді поробити відповідні кроки щодо придбання фондів, потрібних на створення такої діецезії, щодо підшукання відповідного кандидата на Епископа.

13. З огляду на тяжкі часи, які тепер переживаємо та які досягнули богато наших братів і сестер по народности Албертійський провінціяльний зїзд Української Греко-Православної Церкви в Канаді завзиває тих вірних Рідної Церкви, яких фінансова криза не так болюче доскягнула, щоби вони не відмовилися давати моральну і матеріяльну допомогу своїм менше щасливим братам і сестрам і так словними свій християнський обовязок супроти тих, які потребують їх помочі.

14. Беручи на увагу ворожу і шкідливу роботу безбожних большевиків, агітація яких веде на роздорожжа і до морального упадку несвідомий елемент українського загалу в Канаді, чим наносить ганьбу і шкоду цїлому нашому загалові Албертійський провінціяльний зїзд Української Греко-Православної Церкви в Канаді як найрішучїйше осуджує большевицьку пропаганду між Українцями в Канаді і завзиває всїх вірних Церкви в Канаді до як найзавзятїйшої боротьби а сею навою.

15. Для видавання і поширення літератури релігійно-морального змісту Албертійський провінціяльний зїзд Української Греко-Православної Церкви в Канаді пропонує Консисторії створити видавничий фонд і приступити до видавання такої літератури, як рівно-ж завзиває так громади, як і одиниці складати відповідні обильні жертви на згаданий фонд.

Єрусалимський Патріярхат.

Єрусалимський Патріярхат хвилює тепер питання обрання нового Патріярха. Згідно з договором з державною владою (турецькою) з 1875 р. народне збирання з ерархів Церкви, її клиру і мирян обирає 12 кандидатів і представляє світській влад. Вони викреслює небажаних, ій кандидатів і повертає спис до Братства Святого Гробу. Ся інстанція виборів вже перейдена. Тепер Братство Святого Гробу має обрати трох кандидатів з отриманого списку і поставити їх перед рішення Священного Синоду Єрусалимського Патріярхату. Священний Синод обирає з представлених трох кандидатів і інтронізує, себ то возводить на Патріярший Трон одного з них. Є чутки, що найбільш шансів до обрання мають Митрополит Йорданський Тимофій, Патріярх Александрійський Мелетій і теперішній догядач Патріярщого Престолу Митрополит Птолемаїдський Кладіон.

ВІН ВМЕР ЗА НАС.

В одним місті поселився чоловік, який прибув туда з подальших околиць. Він замешкав недалеко цвинтаря і скоро звернув увагу на одного старенького чоловіка, який кождого вечера йшов на цвинтар, клав на одній гробі цвіти і довго молився. Се тягнулось більш двох місяців, аж якісь новоприбувший спитав його, хто є похований в тім гробі. Той відповів:

— В нім похований чоловік, який вмер за мене. В часі війни я був покликаний до служби. Але в мене тоді були маленькі дїти і хора жінка, отже він голосився пїти за мене на війну, де і погиб від кулі. І я від того часу кождого дня відвідую його гріб, хіба, що тяжка слабість на те не позволить.

— Є Хтось, Хто вмер і за нас, — за нас всїх. Ним є Ісус Христос. А яку вдячність ми показуємо Йому за те?

СПОКУСА.

Спокуса — мов вітер — наступає на чоловіка з рїжних боків в рїжних часах.

Найлекший спосіб побідити спокусу — є втїчи від неї.

Спокуса — мов іскра: мала і невидна зразу, але з часом перетворюєсь в великий пожар.

Адам прийняв яблоко — і стратив рай. В часі спокуси не застановляймося над тим, що отримаємо, а радше, що стратимо.

ЛІНИВСТВО.

Лїнивство є жерелом многих гріхів. Пянство, крадїж, бійка, роспуста, — от все се можна дослїдити до лїнивства, до безділлєвства.

Отже найбільшим обовязком родичів супроти їх дітей є — навчити їх працювати і не дозволити впасти жертвою тих гріхів, яких почином є лїнивство.

Поширюйте „Вістник" помїж своїми сусїдами і знакомими.

КОРИСТАЙТЕ З НАГОДИ.

Колись Ізраїльтяне, блукаючи по пустині, не мали води. Тому й почали нарікати на Мойсея, що мусїли терпіти спрагу. Він на приказ Божий ударив палицею в скалу; з неї випливло богато води і всї могли пити до сточу.

Та випливаюча зі скали вода є прообразом богатих ласк, котрі Бог на нас зсилає у святих тайнах.

Богато людей не доцїнюють святих тайн, які установив Ісус Христос для нашого спасення. А в особливим легковаженим ставляться до св. тайн Покаяння і Причастя. Особливо тут в Канаді богато стрічаємо людей, які літами не сповідалися, а тимсамим літами не причащалися.

Яке запустіння істнує в душі такої людини! Яка її вартість! Нема, певно, тої святости у ній, нема ідеї, ні поривів, ні змагань, до кращого життя, які повинні відзначати дійсного християнина від иших людей.

Зближається час великого посту. Час покаяння і покути. Свята Церква нагадує своїм вірним обовязок приступити до святої тайни Покаяння. Нашим обовязком є послухати голосу святої Церкви.

Нераз можна почути, як люде кажуть, що нїчого не поможе свята сповідь. Се небезпечний душевний стан грішника. Коли хорий не має довіря до лїкаря і лїків — він пропащий, як не змінить свойого погляду. Коли грішний чоловік не має віри в милосердя Боже, не цінить лїків святої тайни Покаяння, він на вік пропащий. Коли-ж тїлу грозить смерть, страшно! Але стократ страшнїйше — коли грозить вічна погибіль душі.

Та потішаючим для кождого грішного чоловіка є те, що навіть найбільші наші гріхи прощає милосерний Бог, так як простив Марії Магдалині, святому Петрові, розбійникові на хресті, та другим.

Ніхто не є собі ворогом. Собі бажати ласк і добродїйств від Бога повинен кождий. Хто-ж з вас не використає часу великого посту на те, щоб очистити душу від гріха, щоб зробити її святою, чистою, невинною?

Ті, що приймають святу тайну Покаяння, знають, як вона впливає на духовне життя чоловіка. Хто хоче скорістати з ласк святої тайни Покаяння, мусить зробити обрахунок совісти, отже мусить вглянути в свою внутрішнину. Вже се саме причиняється до нашого добра. Перед нами життя і за нами життя. На минувшині будуємо будуче. А щоб будуче було гідне, мусимо глянути на минувшину; що доброго а що злого ми поповнили, що вело до одного, а що до другого, а тоді виберемо що краще і гїднійше для нас, для нашого спасіння. Розуміється, що злим мусимо мерзнути, та на будуче вистерігатися.

Треба побудити в собі жаль за те, що ми злого вчинили. Той жаль дає нагоду пізнати Бога, Його доброту, а нашу невдячність зглядом Него. Той жаль має нагадати нам, які ми немічні, слабі, незначні а погордили безграничною добротою Бога. Той жаль має поставити перед нас образ, як ми виглядаємо, коли ми без гріха, а як виглядаємо, коли ми грішники. Сей жаль наведе на нас добру думку вертати до Бога. А той поворот мусить попередити постанова поправи.

Зновь се вийде нам на добро. В нас є вроджене бажання бути кращими, лїпшими. Чоловік, який не змагає до кращого життя, нещідний житя. Гідно прийнята свята тайна Покаяння власне спонукує людину поправляти життя, отою постановою поправи, коли вона є щира. Знаймо, що кожде дїло попереджує бажання. Отже коли забажаємо поправитися і приречемо се зробити, певно та поправа наступить, а се вийде нам на користь.

Потїм чоловік має виконати саму сповідь, яку у нас відбувається окремо перед священиком. Признатися до гріха — се не легко. Однак это признається до провин, він вже тим самим стає кращий. Він і других від гріха відраджує.

Нижнїші чоловік має відпокутувати свої гріхи. Ми любимо домагатись заспокоїтись від тих, які чимось перед нами провинилися, і то часто тому, що винуваті більше того не чинили. Так і Господь жадає від нас покути, щоби на будуче ми не грішили.

Що вчинила вода стомленим, спрагненим Ізраїльтянам в пустині? Вона їх оживила, відсвіжила, тай скріпила. Так оживляє і скріпляє душу грішного чоловіка свята тайна Покаяння. Та вода нїчого не помогла б Ізраїльтянам, коли воно ній були не черпали, ані не пили. Тому і нам лише тоді поможе свята тайна Покаяння, коли ми її приймемо.

Не треба дивитися на других, що може вони не сповідаються, або й сповідаються, то все так, як були. Не наше дїло є судити других. За себе, за свої дїла будемо відповідати перед Богом. Тому самі використаймо час великого посту і приймімо святу тайну Покаяння. Трафляється нам нагода. Ко кількох знаємо таких, що від минулого Великодня перенеслися у другий світ? Їдім до криниці Божої ласки. Вертаймо до Бога, бо лише з Богом ми безпечні серед життєвої пустині.

о. Є. Г.

Молоді люде дуже легко знаходять собі приятелїв, думаючи, що нема нїчого лекшого, як знайти в житію дійсну приязнь. Не так-же думають досвідчені, які пізнали твердість людського серця і обману людських слів. Вони знають, що дійсна приязнь, се мов камінь дорогий, за який треба заплатити велику ціну. Зате-ж, коли злобудуть дійсного приятеля, шанують його і дорожать ним. Бо знають, як тяжко на його місце знайти другого.

Найлїпший, найдорожший та найвірнїйший приятель наш — се Ісус Христос, який з любови Своєї до нас вмер за нас на хресті.

БОГАТСТВО.

Богатство є жерелом і причиною многих гріхів.

Богатство є теплим гніздом, в якім вигріваються гріхи лїнивства, роспусти та нечистоти.

Богатство може на якийсь час відвернути увагу чоловіка від смерти, але нїколи не годно відвернути самої смерти

„ДНІПРО"
орган Української Православної Церкви
в Злучених Державах,
виходить 1 і 15 кождого місяця і
який коштує на рік $2.50.
Передплату висилати на адресу:
"DNIPRO"
1851 Germantown Ave., Philadelphia Pa.
U.S.A.

НЕДІЛЬНА ШКОЛА

КАТЕХИЗМ.

В ЩО ВІРУЄ ПРАВОСЛАВНИЙ ХРИСТИЯНИН.

(Дальше).

Третя заповідь Божа — забороняє ламати обовязок богопочитання, навіть словом і забороняє вимовляти імя Боже марно.

Імя Боже вживається даремно, коли кличемо Його в розмовах пустих, найбільше-ж коли вимовляється без страху Божого й для посвідчення неправди.

Третю заповідь порушують такі гріхи:

1. **Богозневага**, або хула на Бога, коли хтось з погордою, вживаючо зневажає Бога.

2. **Нарікання на Бога.**

3. **Блюзнірство**, коли святиня обертається в жарти або допускається поругання її.

4. **Неуважність** під час молитви, коли ік вимовляє хто механічно й байдужо, зовсім не думаючи про зміст молитви.

5. **Кривоприсяга**, коли стверджують присягою те, чого немя й не було.

6. **Ламання присяги**, коли не виконують справедливої й правної присяги.

7. **Ламання обітниць**, даних Богу й

8. **Божба**, або уживання присяги на жарт у звичайних розмовах.

„Я кажу вам: ніяк не клянись. Слово-ж ваше нехай буде: так, так; ні, ні: а що більше сього, то від лукавого" (Мат. V: 34-37), навчає Господь Ісус Христос.

Однак **присяга** в справах суспільних не забороняється сією заповіддю. Сам Бог, коли давав Авраамові обітницю, що від нього піде чисельний і великий народ, і що через його Нащадків благословляться всі народи, стверджує Свою обітницю присягою. Тому й ми, коли се знаходиться повязними обставинами і з наказу правної влади, можемо складати присягу, але з непорушною умовою: ні при яких обставинах не ламати її.

Апостол Павло говорить, що люде присягають на щось високе, і присяга кладе кінець їх суперечкам. Тому й Сам Бог, бажаючи засвідчити незмінність Своєї волі, Своєї обітниці, вживав присяги (Жид. VII: 16-17).

Четверта заповідь Божа — наказує, щоби ми додержувалися порядку в часі й в ділах богопочитання, а саме: працюючи шість день в тижні, семий день присвячували Богу.

Підставою для сієї постанови є те, що Бог в шістьох днях сотворив світ, а семого дня відпочив від всіх Своїх діл.

У Церкві Старозавітній Жиди святили день суботній; в Новозавітній Християнській Церкві присвячується Богові перший день тижня — неділя, а то на память про воскресіння сього дня Христа Спасителя. Отже і суботу, на память, настання світа і як би на спомин старого звичаю, відрізняється від инших днів через полекшення посту.

Святити неділю розпочали ще святі Апостоли. У книзі Діянь святих Апостолів споминається про зібрання учеників, себто християн в перший день тижня для Ламання хліба (Дія. XX: 1), то значить — для відправи літургії. В Апокалипсисі Івана Богослова також є згадка про неділю (Одк. I: 10).

Субота — слово гебрейське й значить: відпочинок, спочивання, тобто день, коли не можна працювати, „діяти", чому по українськи — неділя. Жиди визнали святим семий день тижня й називали його неділею, а ми святимо перший день тижня й також називаємо його неділею.

Як у Старозавітній Церкві днями суботніми, т. є днями спочинку, називалися й инші дні, призначені для святкування й посту, примірюм: Пасха, П'ятьдесятниця й инші, — так і в християнській Православній Церкві, крім неділі, маються й инші свята й пости, встановлені на славу Божу, на честь Матері Божої та святих ангелів і угодників Бо-

(Дальше буде).

ІСТОРІЯ ЦЕРКВИ.

(За Е. Семакою).

(Дальше).

2. Святий Кирил, епископ єрусалимський (351—386), муж глубокої богословської науки, написав 18 катехиз (то є проповідей для оглашених) для тих, що приготовлялися до хрещення, потім инших 5 катехиз для охрещених, щоби скріплялися в вірі.

3. Инший славним оборонцем правдивої віри є святий Василій Великий. Родився в Кесарії Кападокийській (330) і одержав дуже старанне виховання від своєї матері Емелії і бабки Макріни. А наукове образование набув в школі в Кесарії, Царгороді й Атенах, де познакомився з Григорієм з Назианзу. Повернувши з Атен до дому, вступив в державну службу, де для нього отворомстояла блискуча будучність. Але його тягнуло до життя самітного. Тому покинув Кесарію й удався на місце самітне в провінції Понту, де перебув довго в товаристві свого приятеля Григорія в Назіянзу. Року 364 завізвав його архиепископ Кесарії-Кападокийської на службу при церкві і посвятив його на пресвітера. Коли помер архиепископ, Василій став його наслідником (370).

Через ціле свое життя Василій, як архиепископ, був немов блискавиця, як оповідає святий Григорій, а наука його як грім, бо силою свого духа умів високо держати хоругов православія під час переслідувань зі сторони аріянського царя Валенса.

Цар, щоби прихилити Василія на свій бік, післав до него намісника Модеста, що звязався його до переходу на сторону аріян, а противних раві загрозив йому забраннем його маєтку, заславлянем і смертю. Святий Василій відповів йому достойно:

— Даремно грозиш мені забраннем маєтку, бо не знайдеш в мене нічого, крім сеї вношеної одежі і кількох книг; заслання також не боюся, бо вся земля Божа, котрому служу; наколець не боюся й смерти, бо вона тим скорше вдуючить мене з моїм Господом в небесній щасливости, чого давно бажаю.

Намісник відповів:

— Так зухвало ще говорив зі мною жаден епископ!

— Може ти не мав перед собою ніколи православного епископа, — відповів йому Василій, — бо православний епископ не міг би инакше говорити.

Коли цар почув про достойне поступованнн святого Василія, подивляв його і лишив в спокою.

Святий Василій написав богато книг в оборні правдивої віри, як також богато проповідей і церковних послань, уложив відтак і святу Літургію своєго імени й установив правила для монахів, після котрих і тепер живуть православні монахи. Святий Василій помер 1-го січня, 379 р.

4. Инше голосне імя є святого Григорія з Назіянзу. Родився в Назіянзі місточку Кападокії, де його отець був епископом. З молодости був щирим приятелем Василія Великого, з котрим разом перейшов грецьку фільзософію, а потім проминали оба довгий час на семої в провінції Понту. Описля посвятив його отець (361 р.) на пресвітера, а святий Василій на епископа (371 р.) одного місточка в Кападокії, а собор антіохийський (378 р.) вислав його до Царгороду для оборони православної віри перед аріянами, що забрали були православним всі церкви. Виповнивши наказ собору, почав Григорій учити в церкві „Святого Воскресіння", і пояснити народові правдиву віру після символа нісейського. І за короткий час зумів він наново піднести вагу православної віри. Відтак цар Теодосій, побіч. чисобо вступаючи до Царгороду, відділив аріянського епископа, а Григорія назначив царгородським епископом (380 р.). В тій гідности затвердив його і Другий вселенський собор, що відбувся в рік пізнійше (381 р.). Але коли тут показалися якісь непорозуміння щодо його іменования, то він зараз зрікся сеї гідности, між иншим сими словами:

— Мужі і співпастирі Христового стада!.. Прошу вас в ім'я святої Тройці, відложіть по доброму і в мирі ваші непорозуміння. А коли я причиною спору, то я не лічший від пророка Йони: киньте мене в море, лиш спори нехай устануть..."

Потім Григорій покинув Царгород і повернув до своєї вітчини, де перебував на самоті аж до смерти (389 р.), занимаючися студіями, складаючи релігійні поезії, проповіди й послання і обробляючи свій огородець. Задля красномовности проповідей про божественність Ісуса Христа, названо святого Григорія „Богословом" або „Проповідником Божим".

(Дальше буде).

НЕБЕЗПЕЧНО ХОЙ ПЕРШИЙ.

Лікар, який догледав в один час більше хорих, дає першенство тим, які більше його догляду потребують.

Так і Ісус Христос не то, що не відкидає від Себе тяжких грішників, а противно пригортає їх до Себе і лічить їх Своєю Любовю великою і Милосердям. Треба нам тільки вдаватися до Нього.

СВЯТО І КОНЦЕРТ В ЧЕСТЬ Т. ШЕВЧЕНКА.

(Вошда, Саск.)

В неділю 13-го березня відбулося в нас велике свято і концерт в честь нашого незабутнього генія Т. Шевченка. По Богослуженню в нашій церкві свящ. І. Кусий відправив панахиду за упокой душі безсмертної Тараса і сказав коротку, але глубоку промову. Домовину уквіти барвінком і вінками та прибрали образ Шевченків окружили дівчата, молодші і старші в сівочках в руках. Залунало сумне: „Вічная пам'ять".

Через дорогу стоїть побудований Народний Дім ім. Самсона Пєтрова. Там по Богослуженню відправився всі парохіяне і по короткій перерві розпочався концерт зі слідуючою програмою:

Вступне слово виголосив учн. Ів. Завильчук. Хор: Зійшов місяць. Дует: Зелений дубочку — В. Магус і М. Луговий. Деклямація. Проповідь Шевченка — дів. Анна Кінар. Хор: Сапожок вишневий. Деклямація: Що знаменує ця моя чешанка—Богдан Кінар. Квартет: Як я братця раз сконаю. Деклямація: Ще я приміж вами даю — В. Васильців. Хор: Со святими. Промова уч. Івана Завильчук. Співка: „Причина" — гм. М. Козак і уч. М. Козак. Дует: Ой у полі жито — Анна і Геня Кінар. Мандоліновий дует: П. Гриців і Н. Кінар. Деклямація: В свято Шевченка: Іван Гриців. Хор: Заповіт. Промова свящ. І. Кусого. Кінцеве слово, Іван Кінар. Молитва за Україну — хор і Гад сейв вар Кінг.

Заряд Укр. Прав. Церкви і хорів Нарочого Дому бн. С. Петлюри отси почувається до милого обовязку подякувати учителеви Іванові Данильчукови за так гарний відчит в свящ. І. Кусому за труд в вимученню хорових пісень. Учителям М. Козак і Марії Козак за те, що вивязались знаменито в сцені „Причина", а дівчатам за прибрання мотилів.

Заряднк.

ТОРЖЕСТВЕННЕ СВЯТО І КОНЦЕРТ В ЧЕСТЬ Т. ШЕВЧЕНКА.

(Ст. Джуайєн, Саск.)

Перший раз за трийцять літ нашого побуту в Канаді наша околиця Ст Джуайєн сего року відсвяткувала свято нашого воскресителя і пророка Т. Шевченка. Се свято відсвятковали ми в неділю 20-го березня при величезній здавні народу так в церкві, як і в Народнім Домі.

По Богослуженню свящ. І. Кусий відправив панахиду за душу Тараса і кількома словами вказав всіх присутних прибуття на концерт, що мав відбутись в 7 годині вечером в Народнім Домі. Вже в 6 годині перед сим Народного Дому були заповнена по беретя. Точно в годині семій підносться куртина. На сцені видніє уладжена могилка і хрест, прикрашені барвінком, вішнями і квітами. На передні могили образ Т Шевченка прикрашений китицями, а перед образом хрест і свічки. Священик Кусий виголошує вступне слово, показане значіння свята та заставляє уважно слухати точок, з якими концерту.

Програма концерту складалася в

1) Вступне слово — свящ. І. Кусий. 2) Хор „Зійшов місяць". 3) Деклямація „Мені тринадцятий минав" — М. Цалинюк. 4) Сольо вишневий. хор. 5) Дует „Зеленій дубочку — п-ні М. Гриців і П. Олексів. 6) Хор „Чуєш брате мій". 7) Деклямація „Тарасови на спомин" — О. Прощук. 8) Сценя „Дівочна пригсяга". 9) Хор „Заповідали". 10) Відчит часть І — п. Юлія Стечишин. 11) Гітарове сольо — учитель Евген Ваврінюк. 12) Деклямація „Перебендя" — Михайло Кіндрачук. 13) Подвійний дует „Ой на горі жито" — пані Пігач і Стефанюк, панни Котелко і Лазорко. 14) Хор: „Со святими". 15) Деклямація: Шевченкоюм—панна Олексин. 16) Дівочий хор „Тече вода" — школярі з Ст. Джуайєн школи. 17) Діялог в вінками на могилі: Ст. Джуайєн, Коломия, Полтава, Київ і Сянтюк. 18) Відчит часть II.: п. Юлія Стечишин. 19) подвійний дует „Як я братця раз сконаю". 20) Кінцеве слово, свящ. І. Кусий. 21) Хор: „Боже Великий Єдиний" і „Гад сейв ла Кінг".

На велику похвалу заслугує наш учитель п. Евген Ваврінюк, що приготовав з дітьми зі школи Коломії, в якій учителює вже 3 роки, сцену „Дівоча присяга". Присутні не могли наглядатись цьбетом своїх дівочок та розумним поучением дітей, які своїх почали на прилюдні виступи своїх дітей. Дівочі пісні що до сценки, як: „Учітєся", „У далекім краю", „На Якрай я родилась" і „Уже у сіл", відсівані з руками так прикрашо, що треба подивитись і учителя і дітей за їх здібность.

Найпочетнійшою особою в нашім світ з гостей, був доб. Юлій Стечишин, ректор Інституту П. Могили в Саскатуні. Його промова складалась з двох частей. В першій частині свого відчиту добр. Стечишин в гарній і глибоко обдуманій бесіді представив Т. Шевченка як першого оборонця покривджених, який плакменним словом загорівав братів України до боротьби за свої права, любити свою мову і свій нарід, виводячи цитати з поезій Т. Шевченка, підкреслювати, що Т. Шевченко був відчуйним человіком, що любив Бога, віру і свій нарід.

В другій частині свого відчиту добр. Ю. Стечишин показав значіння поезії Великий Льох. Прикутий дуже богато скористали з відчиту добр. Ю. Стечишина, за що нагородили його гучними оплесками.

Не від рєчи буде згадати, що богато труду і праці в уряджению сего свята і концерту вложив наш парох, свящ. І. Кусий у винченню хорових пісень та взагалі в перепровадженню сего свята. Хор під його управою складається з поверх 40 співаків. Приготовляються вже до Свята Матері і Свята Ів. Франка в другій половині травня.

Громадяне в Ст. Джуайєн! Ви маєте добрих провідників, йдіть за їх наукою, а певно, що будучність ваша буде вдалесна.

З НАШОЇ МИНУВШИНИ.

(Ст. Джуайєн, Саск.)

Околиця наша заселена 1899 р самими Українцями, переважно з повіту Городенка, а малим числом з повіту Сокаль. Кольонія вже стара і тому має за собою історію злих і добрих часів.

Мали ми не мало боротьби за хлібі щоденний, але ще більша боротьба була за хліб душевний. Покинули рідний край „примусовими" греко-католиками, бо як взяти книжку „Берестейська унія", виданку самими католиками і її прочитати, то можний переконатись, що унію заявили більшо примусово.

Вийхав я, маючи 18 літ життя, та все стоїть перед очима серебіт тутешнього життя, на протязі більше 32-ох років. Пройшовши скоро, дуже не лише, що не мали де мешкати і що їсти, але не було місця де забратись і помолитися. Тому то і вкінці душпастирі, греко-католицькі не хотіли їхати в наші у великі світи. Боялись, видно, лишити 99 овець, щоб не пропали, а та сотня най пропадає; який там з неї зосен?

Приїхали ми сюда в 1899 З сем. Кудриком, С. В. Савчуком, П. Самцем, Стратійчуком, Гребенюком, Кусим і др. Сі люде перебули те саме, що і ми всі. Вони голодували, перемерзали, без відповідного убрання, але вони не відрікали нас і не казали: „Ви темна маса, а ми просвічені людє". О. В. Кудрик від початку свого прибуття кував ту нашу долю в „Українськім Голосі", заявляв до науки, до читання книжок і часописів, а у краю наші священики казали, що коромисла для пап і для пань, а хлопови ціп і коса. Аж тут пізнати, яка різниця між словами, а другими.

Почали ми доробляться, тай не забули і про Бога. Але в кім і с чим? Лехто має молитвеників з краю тай то все.

Приїхав з Росії ніби епископ Сердюм, але ми не знаючи, що тут рєлігійна свобода, не подумали, що то підступ, а до того, у краю не було жодний має вагону бачити епископа, бо вони седяли не показувалися, отже що ми могли знати про те, який епископ має бути. Вірочи ми як приїхав до Вінніпегу, то здуми так ще не таких, як ми. А як приїхав во Рідзайна, то завізли і до нас дістався. Він жив в колії у Ростерн, але що ніхто не знав про його прихід, то зайшов до строго Жида Каменецького і там заночував.

Другого дня пішли чутки, що приїхав епископ, отже богато людей були цікаві його бачити. Між иншими прийшли тай: пок. П. Шенкий, Йосиф Скорський, Скоре, І. Гр. Пігач і взяли його до нас, бо ми вже мали церковний будинок. Ще того дня підчас вечірні „висвятив" на священиків Сікору, Сікорського і в околиці Тарнополя Н. Бійнського. Потім виголосив, що завтра буде ще богослужения і „висвятить" Трійчу. В той час ми вже думали про свою давну, православну віру, але показалось, що епископ Серафим вйав тільки про те, щоби взяти від 50 долярів за „висвячення" в вітах цех.

Тоді Бодрут, Бечинський і другі звязалась з пресвітерійними, заложили до нас якийсь час і кудими і сих наших, щоби і вони не пробували наукою, а певно, що будучність ваша буде валесненна.

З МІСЦЕВОГО ЖИТТЯ.

(Сифтон, Ман.)

У нас є рімо-католицький костьол, побудований для тих Українців, які вважають себе Поляками. А вони тай Поляки, що не знають нічого по польськи, але відділи себе душею і чілом польський серцем. Задля них може тут польський ксьондз і правлю в окольицях над тим, щоби пляново полякшити рімо-католиків.

Недавно один польський ксьондз напутив, що до якром дітва дітчих забавок і тої забавки подавав дітям в цукерні. А тї забавки — се щурки

для того, щоб на неї ловити нерозумні душі і притягати до костела, а тим самим для польської справи. Полак знає, чим забити несвідомих Українців. Бо повсюдилось богато дітей. Були діти парохіяльні, свобо римо-католиків, були і греко-католиків, а то й деякі з православних туди забувалися, бо ксьондз роздавав ляльки і инші забавки. Також цукерки, щоби все ходили до костела.

Лишню, що ще инші в нас находяться родичі, які відлякують своїх дітей за забавку. Такі родичі повинюють великий злочин згляном своїх дітей і свого народу. Хіба не стати родичів на забавки дітям тай не посилати їх задля них до чужого костела? Над сим мусить родичі застановитися. Се виглядає маленька справа, однак її не можна легкомагити. Мусимо поскласти своїх дітей до своєї церкви, а не до чужого костела. Мусимо виховувати їх для себе, а не для чужих.

Тут може також „найвірнішій" руський греко-католицький священик, який чи не хоче перестати самого еп. Хомишина в латинізації греко-католицької церкви. Він на латинська Різдво сповідав в костелі, а польський ксьондз був на українське Різдво у греко-католицькій церкві. Вже й наказував, що хрестився не треба три рази, бо се не по помагає, як не помагає три рази їсти наразі. Вистарчить лише один раз

Сей священик не бачить різниці між собою а Полаком, а Тарас Шевченко, то ніяк його „сязматик". Він так виразився в церкві в Давфин. Та ще наказував своїм парохіянам, щоби не йшли на концерт Т. Шевченка, бо там будуть „сязматики". Православні Українці се „сязматики", а Полаки браття. Що ставається, коли той священик вичитає в історії, що наші князі, гетьмани, поети, дівчі кроні кількох гальицьких були православними? Для нього треба історію зачинати з завезенням уній, а не від давнійших часів. А що бувають, які православних Українців бувають сіяки, що греко-католиків? Та вовиб огнем і мечем ящали православних. Бо в греко-католиків Ряш і Його справи, хоч вони шкідливі для нас, є важливіші, чим наші рідні. Вони повязують се ділами яке від довшого часу.

Також у нас є пару таких людей, яким большевизм під смак. Вони значійно не вірять в нього, а радістю страшно ненавидять. Та се їм не перешкоджало устроїти пущання. Не постить, а пущання справляють. Само пущання се справа релігійних, церковних людей. Що большевики вевують в пущання? Хіба молодуні! Не знають, що якби так у совітському раю, то пішлі би за ким на Соловецькі острови.

Тутешні Українці беруть участь у посту по новоселенців під наглядом Канадійських Національних Залізниць. Се позвальне. Однак незрозуміле, як до комітету втягнено канцлерського батюшку і польського ксьондза. Що вони можуть зробити або зробили для посту українців в сій околиці?

В „монастирі" еп. Арсенія (російського єпископа) рух. Будують приют для старців. Покажеться, що там хочуть примістити наших Українців старців. Які ті любітелі „добрі". Весь час опікуються нами. Мають і монахиню, яка зберіг вже подушки, простирала, рушники для приюту. Збирають фонди. А се все серед Українців. Як нам добре! І Москалі і Поляки опікуються нами. Хіба нам де тішитися сим?

Тут є також парохія, яка належить до еп Филиповського. Обслуговує „деканат" из Манітобу. При нім проектує бувший дяк з Толстой і Кук Крік. Ще один Українець забув, що мерал співав „Не пора Москалеві-Лехові служить"... І взявся робити московфільську роботу серед несвідомих Українців. Сумно, що Українець на таке пустився.

Православний.

ПОРЯДОК БОГОСЛУЖЕНЬ
о. А. Бєрцов
Квітень:

24. Неділя — Вінт. (в домі п. М. Бишко)
28. Великий Четвер. — Мензі.
В кождій місцевости Великодна Сповідь.

ПОРЯДОК БОГОСЛУЖЕНЬ
о. Д. Д. Лещишин.
КВІТЕНЬ.

24 неділя — Вінніпг. — Сповідь в годині 8-ій рано.
28 Страсти — Гуділ, Саск.
29 Виставлення Плащениці:
12.30 пополудни — Гуділ.
2 год. попол. — Фенвуд.
4. год. попол. — Айтуна.
30. Вел. — Суботи. Свячення пасок
8 год. рано — Вінніпг
12 год. — коло Пилипового
1 год. пополудни — Фенвуд.
10.30 вечером — Рідкайна.
Тривень:
1. Великдень, 6 год. рано — Айтуна
8 год. рано — Гуділ.
2. Світлий Понеділок — Фенвуд.
3 Світлий Вівторок. — Айтуна.
Адреса: Гуділ, Саск.

о. П. Зєверюхин

23 субота — Тиндал. — 8 год. рано — Сповідь.
24 неділя: Селіра — Богослужіння.
Сентон: о 4 год. — Вечірня і Сповідь, а 8 год. — Відчит
434 Minnegarta St., Winnipeg, Man.

Квітень:

24 6-та неділя посту. — Арбакка (Сповідь). Свячення лози.
28 четвер — Толстой — 9 год. рано Літургія Вас. Вел. — Сповідь.
7 год. вечер. — Страсти Госп.
29 Пятниця — Арбакка — 6 година рано — Вінос Плащениці.
Вайта — 9 год. рано Вин. Плащ.
Гарденton—12 в полудне Вин. Пл.
Толстой — 3 попол. Вин. Плащ.
Сельків — 6 попол. Вин. Плащ.
30 субота — Сельків — 7 год. рано Сповідь. — 10 год. Служба Божа
І. Освячення пасок.
Роза — 2 год. попол. Освячення пасок (в домі брата П. Тимчака).
Після освячення сповідь слабих по хатах.

1 травня — Великдень:
Толстой — 12 год. о півночі — Утр. воскр. і освячення шисок.
Гарденton — 3 рано Осв. пасок.
Арбакка — 6 рано, освяч. пасок.
Вайта — 9 рано Утреня, Служба Божа і Освячення пасок.
2 травня — Вел. Понеділок—
Толстой — вся відправа.
3 травня — Вел. Вівторок: —
Сельків — вся відправа.
Адреса: Толстой, Ман.

ПОШУКУЄТЬСЯ ДЯКА

до Українського Православного Собору св. Покрови в Blumfeldy. Мусить мати гарний голос і вміти молитви по українськи. Платня після згоди. Апліканти звязать подяти, до якої служили і хто в православних Українців їх знає, а також чи годні проводити церковним хором. Зголошення посилати на адресу секретаря:

Mr. A. Novak
Box 2084, Winnipeg, Man.

ДЛЯ РІДНОЇ ЦЕРКВИ

НЕХАЙ СИЯ СИЛУНО ВАШЕ СВІТЛО ПЕРЕД ЛЮДЬМИ, ЩОБ ВОНИ ВИДІЛИ ВАШІ ДОБРІ ДІЛА І ПРОСЛАВИЛИ ОТЦЯ ВАШОГО, ЩО НА НЕБІ.
(Мат. V: 16).

НА ДИЄЗЕЗІАЛЬНИЙ ФОНД.
(Збірка о. П. Мельничука)

Гаселюк, Саск.

Іван Кыдрачук	$1.00
Микола Ковальський	1.00
М. Куальницький	1.00
Мих. Мисько	1.00

Мараш, Саск.

Григорій Дмитрушин	1.00
Василь Палилишин	1.00
Ник. Гарасим	1.00
Андрусь Павлишин	1.00
Стефан Бандурка	1.00
Ілько Гавриляк	1.00

Гефорд, Саск.
(Кождий на Реалізації фонд).

Іван Габрись	.50
Юстина Мельничук	1.00
Василь Лазарович	.50
Дмитро Сенчич	.50
Марія Сенчичук	.50
Панна Лазарович	.50
Гнат Бартко	.50
Микола Суятинський	1.00

Збірка о. Дмитрова.
Калгарі, Алта.

Іван Криса	1.00
Іван Захарко	1.00
Стефан Олексаний	1.00
Семен Пирч	1.00
Іван Фіцовач	1.00
Василь Фіцович	1.00

Редвотер, Алта.

Ник. Бодначучук	1.00
Іван Крайчий	1.00
Мих. Пікота	1.00
Дм. Гульна	.50
Данило Карашовський, Форт Саскечеван, Алта.	1.00

Бруклендейл, [illegible]

Іван Онуцько	1.00
Андрій Якпюк	1.00
Мих. Сатник, Зоря, Ман.	1.00

ЗБІРКА НА ПОКРИТТЯ КОШТІВ

Василь Калачук, Вилігдон, Алта 5.00
Мих. Голубійський, Дерідат, Алта. $3.50
Стефан Олекший, Калкаро, Алта (переслав гроші через о. Дмитрова) 2.50

о. Б. Гриневич.

24 Неділя. — Пайн Ривер.
26 вівторок — Вегдав.
27 середа — Галич
28 Великий Четвер — Петлюра.
29. Велика Пятниця. Робіж год. 2 пополудни
30 Велика Субота. Свячення паски
Годину 10 рано. Пайн Ривер.
Год. 11 — Гардапд.
Год. 1 пополудни. Богдан.
Год. 3 пополудни. Вегдав.
Год. 4 пополудни. Галич.
Годину 5 пополудни. Елізіл.
Год. 7 вечер. Сифтон.
Год. 9 вечер. Ландінг
В кождій місцевости Великодня Сповідь.
Box 494, Dauphin. Man

[illegible]

17. 5 Нед. Пастуг Голос 5. Утр: Ев. Іоана XX: 19—31. Літ. Ап. Жид. IX: 11—14. Еван. Марка X: 32—45.
24 Неділя Цвітна. Год. 6 Вечерашне. Утр.: Єв. Мат. XXI: 1—11 і 15—17. На Утрені перед изпочом благословення вода. Літ.: Із. Вед. Ап. Филипся IV.: 4—9. Єв. Із. XII.: 1—18.
26. Великий Четвер: Літ. Вас. Великого в Вечірню. Ап. І. Коринтян XI.23—32. Еван. Мат. XXVI.: 2—39: Іоана XIII.: 3—17; Мат. XXVI.: 21—39: Літос.

КАЛЕНДАР
1932 РІК.

КВІТЕНЬ.

16 С. Никити
17 Н. 5 Н посту. Йосифа п.
18 П Теодула
19 В Катюлія
20 С Григорія
21 Ч Іродіона
22 П Епсевія
23 С Терентія
24 Н. Н. Квітна. Антипи
25 П. Василія, Ярослава
26 В Артемона
27 С Мартина
28 Ч Страстний Четвер. Ар. І п.
29 П. Велика Пятниця. Агапії
30 С. Велика Субота. Симеона.

ТРАВЕНЬ:

1 Н Великдень. Із. Д. прор.
2 П Світлий Понед. Із. дня.
3 В. Світлий Вівторок, Теод. Т
4 С. Ягнарія
5 Ч. Теодора
6 П Юрія
7 С. Слав.
8 Н. Н. 1. Том. † Марка ев.
9 П Василія сяяч
10 В Симеона
11 С Ясона і Максиміліяна
12 Ч. 9 муч. в Кизиці
13П. † Ап Якова
14 С Єремії прея
15 Н 2 Н. Мироно. Бориса і Гліба

19- Лук. XXII.: 43—45; Мат. XXVI 40—75 і XXVII.: 1—2. Півчас Літ. готується записні св. Дари. Вечером Утреня Страсти. 12 Євангелій з хвилюванням, після чого дзвони умовкають до Воскресення.

29 Велика Пятниця: Церковні часи Літургія не правиться. Вечірня в 2 години. Винесення плащениці.

30. Велика Субота: Літургія св. Василія Великого в Вечірню. Після входу 15 паремій. Замість „Святий Боже" —„Всі ті, що в Христа охрестилися" Ап. Рим. VI.: 3—11. Замість „Алилуя" — „Воскресни Боже". Еван. Мат. XXVIII. 1—20 Замість Херувимської пісні співається „Нехай мовчить всяка плоть людська". Замість „Достойно" — „Як тобі за Мною Матір". Після Літургії благословення хлібів, пшениці, вина і олею, які стоять приготовані на те трапезі, перед плащеницею. У вечір читання Пісань Апостольських. Після сього, — а коли запізно, то досвіта в День Пасхи, перед Воскресенською Утренею — правиться місто-молуношення, після якої плащеницю записується до вівтаря і ляється її на престолі, де вони остає до відання Пасхи

1 Великдень. В 12 год. в ночі (коли обставини не позволяють, то пізніше) хрестний похід виходить з церкви і, обійшовши її три рази, спиняється перед зачиненими дверми церкви і починається Воскресна Утреня. Почавши в Великої Євтелі Утреня продовжується в церкві Літургія св. Івана Золотоустого. Замість „Святий Боже" — „Всі ті, що в Христа..." (Так через цілий світлий тиждень). Апостол. Дівчата І 1—8. Еван. Івата І.: 1—17. (Читається на рідних мовах). Після Літ. свячення пасок. Після заамвонної молитви освячується Артос, який через цілий світлий тиждень лежить на аналойчику в вівтарі, або серед церкви в кутї з образом Воскресення. Артос обносився довкола церкви при хрестнім обході у всі дні пасхи. Райські двері відчинені через цілий світлий тиждень. В сей

Вечірня у всіх церк. Вміз в Євангелію. Перший Вселенський Собор постановив на пропасі цілої Пятдесятниці не клякати

2 Світлий Понеділок. — Служба тиж сама, як у неділю Пасхи: Ап Дівчата І.: 12—17 і 21—26; Еван. Івана І: 18—28; Після Літургії буває хрестоносний похід довкола церкви

3. Світлий Вівторок: Служба така, як у неділю. Ап. Дівчата І: 14—21 Євангелія Луки XXIV: 12—35.

8 Неділя Томина: Голос 1. Утреня Еван Мат XXVIII. 16—20. Літ.: Ап Дівчата V 12—20. Еван. Івана XX: 19—31 Півчас мировання розділяється

Український Релігійний дво-тижневик в Канаді.

ВІСТНИК
THE HERALD

THE HERALD
Box 3684
WINNIPEG, MAN.

РІК IX. ВІННІПЕГ, МАН., 1-го ТРАВНЯ, 1932. WINNIPEG, MAN., MAY 1st, 1932 ЧИСЛО (150) 9

ХРИСТОС ВОСКРЕС

ВСІМ НАШИМ ПЕРЕДПЛАТНИКАМ, ЧИТАЧАМ ТА ВСІМ ПРАВОСЛАВНИМ УКРАЇНЦАМ ЖЕЛАЄМО ВЕСЕЛИХ СВЯТ ВОСКРЕСЕННЯ!

Воскресіння день, просвітімось, люде! Пасха, Господня, Пасха, бо від смерти до життя, і з землі до неба Христос Бог привів нас, пісню перемоги співаючих!

Очистьмо почуття, — й побачимо Христа, що сіє недосяжним світлом Воскресіння, і прокляне: „Радуйтеся!" Почуймо се виразно, пісню перемоги співаючи!

Нехай-же небо достойно втішається, а земля нехай радується, нехай святкує весь видимий й невидимий мир, бо воскрес Христос, радість вічна!

(Пісня перша Великодного Канону св. Івана Дамаскіна)

З ІСТОРІЇ УКРАЇНСЬКОЇ ЦЕРКВИ

ПРОФ. ІВАН ОГІЄНКО

ПОЧАТКИ ХРИСТІЯНСТВА СЕРЕД УКРАЇНСЬКОГО НАРОДУ.

(Дальше).

Всі ці легенди гинбоко пішли в нарід, стали переказами патріотичними, і ними часто послуговувалися ті, де треба було зазначити, що Церква наша веде початок від апостольського віку. Так, відомий Арсеній Суханов, підчас своєї подорожі по Сході і під час своїх суперечок з Греками, коли ті настоювали, що треба у всьому слухати їх, просто відповів їм: „Мы крещеніе пріяли отъ апостола Андрея, когда онъ, по вознесеніи Господа, приде въ Византію и оттуда пойде Черным моремъ до Днѣпра и Днѣпромъ вверхъ до Кіева"... Ще простіше зрозумів ці оповідання цар Іван Грозний. Коли року 1580 намовляв Грозного на унію єзуїт Антоній Поссевин, цар відповів йому: „Ми віру свою приняли на початку христіянства, коли Андрій, брат апостола Петра, приходив у сі землі, щоби пройти до Риму. Такий чином ми в Москві приняли христіянство в той самі час, як в Італії"...

Коли на Московщині оповідання про апостола Андрія стали такими популярними, то нема чого й зазначувати, що в нас, на Україні, сі оповідання ввесь час були живими, бо-ж бодай в південних наших землях таки бував апостол Андрій. За XVI—XVIII віки сі оповідання в нас на Україні надзвичайно ширяться, і думку про те, що апостол Андрій — се основоположник Церкви української, ми думку знаходимо у всіх більших богословських творах українських. На Київськім соборі 1621 постановили: „Святий апостол Андрій — се перший архієпископ Константинопольський, патріярх вселенський і апостол український; на Київських горах стояли ноги його, й очі його Україну бачали, а уста благословили, і сімена віри він у нас насадив". Боюстину Україна нічим не менша від инших східних народів, бо і в ній проповідував апостол". А коли року 1654 митрополит Київський Сильвестер Косів стрічав московських бояр, він говорив їм, що в особі його витає бояр святий Андрій Первозванний, що на сім місці провозвістив сіяння великої Божої слави.

Мимо ще й инші легенди про апостола Андрія; напримір про стопи апостола Андрія, що відбилися на велнкім камені на березі моря коло Херсона; маємо оповідання про те, що Дніпровий Нескінченький поріг звався Андріївським, бо тут пробував апостол Андрій, коли проходив до Київа; в Київі й тепер поширені перекази про Андріївого хреста, що його поставив на горі сам апостол, а хреста сього навіть показують.

І инші народи часом претендують на те, що в них також перебував апостол Андрій; так, вже в IX віку склалося оповідання грузинське, що апостол Андрій проповідував в Грузії; а XVII віку повстала легенда навіть в Польщі, ніби апостол Андрій проповідував і в них, бо-ж вдавнину до Сяноґі належали й Поляки.

Така доля нашого оповідання про апостола Андрія Первозванного, як основоположника Церкви української Чи-ж справді можна рахувати апостола Андрія насадителем христіянства у нас на Вкрані? Я такої думки,що до певної міри можна. Апостол Андрій безумовно був і проповідував на нашій землі, можливо, що плив і нашим Дніпром, тільки не знаємо, як високо він підпливався, не знаємо, чи справді побував він у Київі. Але для визнання Церкви української Церковю Первозванною досить і того, що апостол Андрій дійсно був на нашій землі, дійсно навчав на Вкрані слова Божого.

І ті найперші христіяне, що їх наверннув до Христа святий Андрій, вже ніколи не переводилися в нас на Вкрані аж до офіціяльного охрещення її за Володимира.

III.

Христіянство серед українського народу до князя Володимира.

Коли саме окремі українські племена, що їх, в давнину жили приблизно на тих самих землях, де й тепер живуть, що жили так званим родовим устроєм, коли сі наші племена зорганізувалися в правильну державу, сього точно сказати не можемо. Наш давній літопис, в 862 році, розказує, як до Київа під'їшли два Варяги, Аскольд та Дир, і заволоділи Київом та землею Полян, що платили данину Хазарам. Звичайно, процес перетворення родової та племінної України на державну не відбувся так просто та скоро, як про се пише наш літописець; процес сей мусів бути довгим, мав тревати щонайменше 100—150 років, і не міг відбутися так легко, як то здалося літописцеві. Українська держава повстала в Київі десь наприкінці VII або на початку VIII віку. Перші князі безумовно були своїми, не захожими чужинцями (народні перекази звуть їх Кием, Щеком та Хоривом), але про них ми нічого не знаємо. Вагаті, про початки української державности до половини IX століття певних відомостей у нас дуже мало.

Звичайно, з того часу, як повстала більше менше організована українська держава, вона мусіла в тій чи иншій мірі зарегулювати й на христіянство, ту вовну віру, що поволі, але міцно й невпинно завойовувала Европу та сунула також і на Схід. Коли христіянство й до того, як ми бачили, було вже на Україні, то тепер воно починає ширитися чут все більше та міцніше. Отож давні перекази про те, що Аскольд і Дир, князі українські, охрестилися й приняли до себе навіть єпископа.

Наш літопис про се розповідає так. Року 866 пішли Аскольд та Дир на лодках на Грецію і обложили Цариград. Цісар грецький Михаїл якраз був тоді війну з Сарацинами і в Цариграді не був. Вернувшись спішно до Цариграду, цісар цілу ніч щиро молився Богові з патріярхом Фотієм в церкві Влахернській Богородиці. Потім патріярх вийос ризу Богородиці і омочив її в морі; і сталося чудо: зараз повстала буря, „безбожних Русі корабля сняте", кораблі потопилися і мало з сих українських нападників вернулося до дому. Так розказує літописець; про хрещення він нічого не каже.

Але про охрещення Русів розказують грецькі жерела. Так, патріярх Фотій в своїм окружнім листі, в § 35 пише про се так: „І не тільки сей народ (Болгари) перше нечестя вимінив на віру Христову, але й так звані Русси, що перевищують всіх жорстокістю та скверновбивством; вони покорилися всіх кругом себе, а через се впали в гордість і підняли руки навіть проти Римської держави; але тепер навіть сі Русси перемінили еллинську й нечестиву науку, якої перше держалися, на чисту й непідроблену віру християнську і з любовю стали підданими та друзями нашими, кайсь грабувати нас і замість мати проти нас зухвалість, що недавно було. І так розгорілося в них бажання-та ревність до віри, що приняли вони єпископа й пастира і повязують христіян з великою пильністю та усердям".

Константин Порфирородний в своїм творі „Василь Македонянин", ч. 97 розповідає ще докладніше про се найперше охрещення Русів.

„І народ Руссів, — пише він, — войовничий та безбожний, цар Василь щедрими подарунками золота та срібла, та шовковних одеж нахилив до переговорів, вговорив їх охреститися й зробив так, що вони приняли архиепископа, якого поставив патріярх Ігнатій. Коли прибув архиепископ до сього народу, його приняли добре. Князь сього народу, склнкавши збірання, радився з старцями, які міцно трималися старої своєї віри. Обмірковуючи свою віру й віру христіян, князь питає архиепископа, чого саме буде їх навчати: Архиепископ показав їм Євангеліє і росказав про деякі чуда Спасителя нашого. Русси зараз же відповіли: „Коли й ми не побачимо якогось чуда, а особливо такого, як про юнаків у печі, то зовсім тобі не повіримо і не будемо служати твоїм слів". Русси настоювали, щоби кинути в огонь Євангеліє, — як що воно не згорить, тоді приняти хрещення: „І кинули в піч огненну сите Євангеліє. Через деякий час, як в печі потухло, знайшли там свиту книгу цілою. Побачивши се, вдивовані чудом варвари вже без вагання почали христитися".

Так оповідають грецькі жерела про напад та про найперше охрещення Русів; було се десь коло 860, як росказує наш літописець. Грецькі памятники нічого не кажуть про Аскольда й Дира, бо-ж вони прибули до Київа тільки р. 862, отже не могли брати участи в нападі на Царгород; пізніше наш літописець полнутав поді і сей похід перенїс на Аскольда та Дира.

Але хто були отсі Русси, що все-ж таки, однакож ув праци пова них далеко не виходить. Во навіть світське духовенство таке вже мало свідоме, що йому соромно з розуминим людьми стрічатися. Розуміється само собою, що коли инше духовенство мало освічене, то про звичайний загал і питати не треба. Коли учитель не старається бути розумним, то вин пляново буде тримати учеників в дурноті. Се еспанський загал мусів розумітн, через те вийшло по словам Мюссонга таке:

— В місті Гренаді, де на 100,000 мешканців є 120 духовних осіб і 50 монастирських закладів, велика більшість населення голосувала за республіканців і проти Церкви.

Загально беручи, то католицьке духовенство хоч уважає себе провідниками народу, однакож не уважає себе частиною народу. Воно творить окрему групу, що має свою окрему політику, окремий світ, окремі свої справи. Инакше і не могло бути, коли нагадати, що для католицького духовенства найважнішою справою є Рим з папою і його сила, а не нарід серед якого воно жие. Тому воно само собою в пова народом. А ще більше мусить відокремюватись єзуїти, як чин, що сам уважає себе владною державою. Та слухаймо дальше, що Мюссонг говорить:

— Про брак духовенства трудно говорити, в тільки брак штучно викликаний через великі повищення духовних. Напримір — при катедрі місті Толедо „працює" 80 священників, в тім 28 канонніків і 26 бенефіціятів, а по селах нема достатнього числа духовних. В Мадриті одно приходить з 70,000 душ має всього одну церкву. В инших більшість величаво правлюють властиво тільки єзуїти. Як бік їх прогнано, то за одним махом викинуло католицьке шкільництво, бувши стовпищем. Університети зовсім в руках либералів і масонів. Католицькі професори рідкі виїмки. Не дивно, що 85 процент студентів вистроєні до Церкви коротко, або байдуже. Таких, на всю Еспанію є тільки один католицький товариш „Ель Дебет" в Мадриті, що має якусь вартість.

Так викликала свою роботу католицька Церква в Еспанії. Не вробила вона

ЕСПАНІЯ — ЄЗУЇТИ — КАТОЛИЦИЗМ

II.

ЩО КАЖУТЬ КАТОЛИКИ ПРО СЕБЕ.

З Еспанії прогнали 4000 Єзуїтів. Річ ані для Еспанії, ані для Єзуїтів не нова. Ані не несподівана. Яка робота, така заплата...

Еспанія край щиро католицький. Католицька Церква панувала там всевладно. Вона про все головне рішала, отже — що зроблене, то її волею, а чого не зроблено, то її волею таксамо.

Який же стан життя загалу існував в Еспанії досі — до часу прогнання Єзуїтів, отже в послідних літах? Послухаймо, що кажуть дальше самі католики...

В католицькій газеті „Шенере Цукунфт" (1931) пише др. Альфред Місонг (в „Нова Зоря" ч. 38, 1931, передрукувала) між иншим сь що:

— Для католицизму в Еспанії можуть настати тяжкі часи. Якже католики приготовані там до т. в. „культурної боротьби"?

— Дуже зле. В еспанськім католицизмі легенди.

Велика часть клиру (духовенства) зовсім осліпена. Науково працю займаються тільки Єзуїти й Августини. Також в области душпастирства найбільше дбають Єзуїти, а світський клир часом сильно занедбується. Йому видається важнійшим урядження величавих церковних парад і вигадані зовнішностей, чим душпастирська праця.

— Инше духовенство не має відповідного духового рівня (відповідної освіти), тому зчастим инших від самої інтелігенції, тай не-сміло усувається на бік. Тому духовенство без впливу.

З наведеного бачимо, що хоч науковою працею займаються Єзуїти й Августини, однакож ув праци поза них далеко не виходить. Во навіть світське духовенство таке вже мало свідоме, що йому соромно з розуминим людьми стрічатися. Розуміється само собою, що коли инше духовенство мало освічене, то про звичайний загал і питати не треба. Коли учитель не старається бути розумним, то вин пляново буде тримати учеників в дурноті. Се еспанський загал мусів розумітн, через те вийшло по словам Мюссонга таке:

— В місті Гренаді, де на 100,000 мешканців є 120 духовних осіб і 50 монастирських закладів, велика більшість населення голосувала за республіканців і проти Церкви.

Загально беручи, то католицьке духовенство хоч уважає себе провідниками народу, однакож не уважає себе частиною народу. Воно творить окрему групу, що має свою окрему політику, окремий світ, окремі свої справи. Инакше і не могло бути, коли нагадати, що для католицького духовенства найважнішою справою є Рим з папою і його сила, а не нарід серед якого воно жие. Тому воно само собою в пова народом. А ще більше мусить відокремюватись єзуїти, як чин, що сам уважає себе владною державою. Та слухаймо дальше, що Мюссонг говорить:

— Про брак духовенства трудно говорити, в тільки брак штучно викликаний через великі повищення духовних. Напримір — при катедрі місті Толедо „працює" 80 священників, в тім 28 канонніків і 26 бенефіціятів, а по селах нема достатнього числа духовних. В Мадриті одно приходить з 70,000 душ має всього одну церкву. І шкільництві величаво правлюють властиво тільки єзуїти. Як бік їх прогнано, то за одним махом викинуло католицьке шкільництво, бувши стовпищем. Університети зовсім в руках либералів і масонів. Католицькі професори рідкі виїмки. Не дивно, що 85 процент студентів вистроєні до Церкви коротко, або байдуже. Таких, на всю Еспанію є тільки один католицький товариш „Ель Дебет" в Мадриті, що має якусь вартість.

Так викликала свою роботу католицька Церква в Еспанії. Не вробила вона

ПРИВИЧКА ДРУГА НАТУРА.

Чоловік до усього дуже скоро привикає і коли привичка вкоріниться, то стає другою натурою. Є ані і добрі привички і в обох випадках чоловік стає їх рабом. Викорінити зі привички дуже тяжко, а в деяких випадках прямо таки неможливо.

Напримір: Предки наші приняли християнство ще дуже давно почитали і боялись ідола Перуне і приносили йому жертви.

Тим Українцям, котрих Ляхи втягнули в унію, тепер тяжко вертати назад до дні церкви, до котрої належали їх предки.

В селі Виганці був пан отець Миколай, тай не рік не два, а цілих 60 літ. Як прийшов на першу парохію так у ній і прожив до смерти. Селяне любили свого пан-отця, жились з ним і звертались до него за порадою у всіх випадках.

Щось на десятім році свого служіння отець Миколай, коли при кінці Літургії вийшов благословити вірних, легенько всміхнувся.. Чого-ж саме всміхнувся о-Миколай? Чи може побачив щось смішного, чи мав на думці щось веселе. Ні отець Миколай був задоволений своїм положенням. Виконання Служби Божої вливало на него невимовною радістю, бо бачив повну церкву вірних і та радість відбивалась на його лиці.

Тим часом та усмішка мала велике значіння, для самого отця Миколая і для його вірних.

Вірні, побачивши на лиці свойого пастиря, котрого вони любили, усмішку і собі тихенько всміхнулись, стало і їм веселі і радісно.

Помітив се отець Миколай і ніяково стало йому.

— Можна сподівитись, що навіть сані католики, яким католицькі провідники не давали свободи вислову, де могли, тепер люди очи на жерело зла. А вже певна річ, не спали некатолики, не спали безбожники і впливали на нарід зі своєї сторони. Все те разом взяте довело, що не уряд, а тільки групи в загалу пішли проти Церкви. В самім Мадриті вничено коло 50 церков...

Мимоволі стає перед нами ряд питань: Де-ж весь час був Рим? Де був папа? Де була та рука, що обіцює вести все краще від других? Де та непомильність папи в нагуді і проводі, що нем католицизм всюди величається? Де вреші запорука, що католицька Церква других виведе на добру дорогу, коли не вивела Еспанців? А коли прогнані Єзуїти осідяються навіть в Галичині, то чи не доведуть вони і тут до такого, як в Еспанії?

Богато подібного можна а сей нагоди говорити, та се вже иншим разом.

Отець Миколай благословити вірних, то побічив, що вони нецаче чекають чогось і пригадавши минулу неділю мимоволі всміхнувся. Всміхнулась і уся церква, тай не сміхом пустим, а радісним, побожним.

І так кождої неділі вже мусів всміхатися отець Миколай, а вірні инше чекали того приємного моменту, котрий приносив їм якусь солодку приємність.

— Так вже чекаєш тої хвилі, коли отець всміхнеться, тай так радісно стане на серці що й Господи, — говорили.

Звик до того і отець Миколай і йому було радісно, бажанна усмішка розливалась по лицях, то було радісне закінчення Святої Служби, в котрій инкликалось: Полюбим одни одного, щоб одностайно ми визнавали.

Так дожив отець Миколай глибокої старости, а коли помер, то був оплакуваний цілим селом.

В скорім часі приїхав на парохію новий молодий пан отець. Так що-ж не подобався людям.

Відправляє пан-отець Святу Службу Божу, а люде чекають благословення і усмішки. Наконець вийшов пан-отець і поблагословив вірних, але не всміхнувся. Опустили вірні голови, а декто зі старших людей, котрих отець Миколай зрештою — заплакали. Так-ж вони пів віка тішилися тою безтурботною усмішкою свого пастиря і свої розділили її, а тепер тої радости нема

Тужно було людям, сумували. Побачив се пан-отець і запитав про причину.

— Може вам, люде добрі, не подобається моя відправа.

— Відправа подобається, — відповіли люде, — але... але...

— Що-ж таке, — питає пан отець.

— Не всміхаєтесь, — відказали люде вітхнувши.

— Як то, хіба при Службі Божій можна всміхатись, — каже пан-отець.

Не сміхають так голосно, отче, але так трошки всміхнутись при благословенню. Наші попередні пан-отець, дай їм Боже царство небесне, бувало як всміхнуться, а ми за ними, то так неначе на світ народилися і усю журу забудеш.

— Ну, я в ненські сміятись не можу, рішучо сказав пан-отець

Люде ще більше посумніли. Померли наші пан-отець і забрали з собою нашу радість.

Довго сумували селяне за пан-отцем Миколаєм і за його усмішкою

Ось до чого довелось привичка.

Дмитро Тягнигоре.

НЕБЕЗПЕЧНИЙ ВОРОГ.

Ганібал був славний вождь старинних Картаґінців. В поході на Італію він взяв з собою вишколену і дисциплінованну армію, для якої його слово було свяге. Здобувши одно богато місто Ганібал дозволив армії ограбити його, в наслідок чого вояки дуже розбагатіли і в короткому часі віддалися роскішному безтільному життю. Се причинилося до того, що дисципліна і чуйність армії підупали, а коли стрінулись з неприятелем, не могла устояти і відступила, понісши великі втрати в людях

Надмірне богацтво, а до того вживание нероздягу, присипляє в людині чуйність, підкопує її мораль і виставляє на ціл раз більшу небезпеку.

Постарайтеся, щоби Ваша передплата була вирівнана та відновлена на слідуючий рік.

„ВІСТНИК"
Релігійний часопис для Українців в Канаді
Виходить 1го і 15-го кожного місяця.
Видає Українська Православна Видавнича Спілка.
Передплата: В Канаді — $1.50 на рік.
За границю — $2.00 на рік.

THE HERALD
Published semimonthly by the
Ukrainian Orthodox Publishing Company
Subscription per annum:
in Canada — $1.50. — Foreign — $2.00.

Адресуйте: — Address:
The HERALD, Box 3094, WINNIPEG, MAN.

ВЕЛИКОДНЕ ПОСЛАННЯ

ВИСОКОПРЕОСВЯЩЕННОГО АРХИЕПИСКОПА АМЕРИКАНСЬКОГО І КАНАДІЙСЬКОГО, ІОАННА ТЕОДОРОВИЧА.

Христос Воскрес! Мої во Христі Брати і Сестри! Незрушимою вірою в правду Господнього воскресіння жив наш нарід всі віки, з часу прийняття святої Христової Віри. Кожночасно він сю віру в день Великодний, в день Новозавітної Пасхи стверджував в словах Великоднього привіту: „Христос Воскрес! Воістину Воскрес!" І сю віру, як свій найдорощий скарб він передавав слідуючим поколінням. Нехай же і наше покоління і наші час освятиться сею незрушимою вірою віків і поколінь. В часі прояву безвірства, в часі страшних гонінь християнства на нашій землі, під червоними тиранами, нехай ще голосніш, ще певніш звучить побідний клич Христової, непереможної Церкви: „Христос Воскрес!" І я знаю, — в відповідь мені на сей побідний клич Христової Церкви, залунає всюди тверда відповідь: „Воістину Воскрес!", всюди, де лише знайдуться вірні діти Української Церкви і Нащ.

„Богу-ж дяка, що дав нам побіду через Господа нашого Ісуса Христа."
(Коринт. XV: 57).

Мої Брати і Сестри!

Наведені слова святий Апостол Павло написав в посланню до Коринтян, як заключення до істини нашого переходу з сього життя в життя будуще, яку то істину він в попередніх стихах сього послання подає віруючим Коринтянам.

Ми святкуємо тепер урочисто і радісно наш Великдень, — свято Воскресіння з мертвих Господа нашого Ісуса Христа. Щоби радість наша була достойною нашого свята, духовною, осяяною світлом чекаючої нас вічности, треба, щоб ми знали, що подає нам Господнє воскресіння з мертвих, які вічні радости і надії сяють нам з опустілої могили Христа.

Святий Апостол Павло розглядає не минучу для кождого і кождої з нас смерть, не як кінець істнування, а як необхідний перехід з одного пляну істнування, земного, фізичного, до другого пляну вічного, нетлінного. Ми не знаємо, чи можемо знати в яких умовах буде переходити наше життя в чекаючій нас вічности, але ми знаємо, що воно буде безсмертне, знаємо, що ми будемо з нашим Богом-Спасителем і тому будуть вічні радости будучого життя. Сього знання тепер нам доволі.

Для чого-ж смерть, як перехід з тутешнього життя до вічного і невідомого? Святий Апостол ясно нас навчає: „Тіло і кров царства Божого наслідити не можуть, і тотайна незотайна не наслідить..., треба бо тайнному сьому одягнутись в нетайни і смертному сьому одягнутись в безсмерть" (І. Коринт. XV: 50, 53).

В теперішній тимчасовій формі нашого істнування ми пристосовані до оточуючих нас умов і обставин: нам дане тіло, як тимчасова одіж для теперішнього життя, нам дяний розум і вимисли, якими ми послуговуємось лише доти, доки нашого життя тут на землі. Святий Апостол нам говорить, що ці теперішні форми нашого істнування скінчаться в кінцем нашого земного життя. Теперішні форми нашого життя непридатні для нашого істнування на іншому вічному пляні чекаючого нас життя. Смерть, смерть фізична обовязково потрібна, щоб освободити наше дійське „я", наш дух від вже непотрібного тягару фізичної природи.

По нашому нерозуму, ми боїмось смерти, ми бачимо в ній остаточне і безповоротне знищення. По науці святого Апостола, смерть не є таким знищенням для нашого дійського „я", для нашого духа. Смерть, се лише вмілля з тимчасових, фізичних умов життя, якими наш дух був з волі Божої оточений на початках його істнування, на вищі більш відповідаючі його природі обставини і умови. По тій причині, святий Апостол говорить: „Пожерта смерть побідою, де в тебе, смерте, жало, де в тебе аде побіда?" (І. Коринт. XV: 54, 55).

Дійсно, пожерта смерть побідою, бо з позірного знищення фізичного, тимчасового родитися вічне, нетлінне і ми всі, знаючи се, можемо разом з святим Апостолом воскликнути: „Де в тебе смерте жало, де в тебе аде побіда?" Смерти нема і сама позірна лише, фізична смерть покликана з волі Божої приносити нам безсмерть, бо вона освободжує наш дух від вже непотрібних обмежень матерії і ставить його на нові дороги вічности і коли ті дороги осяяні світлом Божої присутности, вони всіяні до вищої пасторости. Так навчає нас святий Апостол Павло.

Перед лицем все змітаючої смерти нам тяжко прийняти сю світлу, повну віри і надії науку святого Апостола і ми просто не могли б прийняти, бо наші вимисли не переходять межі теперішнього світа і не досягають світа потустороннього. Як дійсно можемо ми вірити а те, чого нігде ми не бачимо, чого наші вимисли приймити не можуть?

І от тут виростає у всю свою величчінь значіння незбитого, історичного факту воскресіння Христа і його явлень в новій пристосованій природі своїм Апостолам. Се факт хоч би тому необхідний, бо за його твердження Апостоли і перші християне платили своїм життям, а від нього не відмовились. Ми маємо тепер на чому грунтуватись в своїй вірі в безсмертя, ми маємо Воскресшого Господа.

Христос, що воскрес із мертвих перенесцем з мертвих був. Він є основа нашої віри, нашої певности, що дійсно смерти нема, є лише перехід у вічність, для якого смерть лише двері. В тому полягає для нас велика важність спомину Христового воскресіння. Христова воскресіння се основа нашої віри, Христове воскресіння вже тепер звязує з вірі нашій життя кождого з нас, життя теперішнє, дочасне з життя будучим, нетлінним і вічним і, тому то, нехай світло радісно і з непоборимою жадними сумнівами лунає з наших сердець і уст сьогодніші пісни воскресіння: „Христос воскрес із мертвих, смертю смерть подолав і тим, що у гробах, життя дарував".

† Архиепископ
Іоанн Теодорович.

ДЕ ПОДІЛИСЯ ЧЛЕНИ.

Число членів одної церковної громади дуже змалїло, а коли спитав хтось пароха, де поділись члени, він відповів: Одні перенеслись до неба, а другі до місто!

ЗІЙШЛО СОНЦЕ.

Як ранішній туман, прийшов великий день суботи жидівської пасхи...

Ще так рано і темно. Чого-ж ти стоїш тут, Маріє? Що привело тебе сюди, так рано? І чого ніч глибока, ніч темная так оповила твоє серце?... Сонечко вже зійшло, вже ясно освітлило і огріло всю всю... Ти плачеш? Пощо-ж твої сльози, об чім вони? Глянь до гробу: він порожний... Кого-ж ти шукаєш?

— Нема, нема Його... забрали мого Спасителя, і не вняю, де положили Його... А я прийшла, спішилася, бігла так досвіта, щоби до сходу сонця ще попасти над Ним... Ось мої сльози, ось дар мій з глибини наболілого серця. А де-ж Він, Учитель мій, мій Ізбавитель; де Він, що вигнав біси в мене і против всі гріхи мої? Сонечко вже встало, —, а я? Я сліпнілася. Скажіть, де сховали Його?

І заплакала гірко в саду Арімятея Марія Магдалина...

А сонячні промені так тихо цілували її заплакані очі, а каплі її слиз мов діямянти дорогі падали на траву і губились між ранньою росою.

Чує Марія чиїсь кроки і в серці відзивається крихітка надії: Може то огородник, думає вона, і скаже мені, де положили тіло Ісуса.

Жінко, кого шукаєш, чого плачеш? — чує вона голос пова собою.

— О, пане, коли ти взяв Тіло Ісуса, так скажи мені, де Воно, де ти сховав Його?

Маріє! — озвавсь до неї Воскресший Ісус.

О, Учителю!

Марія впала на землю і вже не гірко, а радісно плакала. І її сльози, як дорогі діямянти зрошували поранені ноги Ісуса.

В тій хвилі два сонця ясно освічували світ: одно сонце взносилося радісно понад землю і освічувало природу, друге-ж Сонце, Сонце Правди, уставше з гробу, освітило весь світ Своєю Правдою і Любовю і Життям Вічним.

ВІДЧИТ НАОЧНОГО СВДКА ПРО ПЕРЕСЛІДУВАННЯ ЦЕРКВИ НА УКРАЇНІ.

8-го березня 1932 р. в Женеві п. А. Шмід, гімназіяльний професор з Київа, котрий недавно виявлявся з Радянщини, мав публичний відчит з численними образками про „Похід проти Бога в совітській Росії і на Україні". Що відноситься України, п. Шмід підтвердив, що Українську Автокефальну Православну Церкву було розвязано завдяки постійній дїяльности агентів ДПУ (чека), які увесь час провокували нормальне життя Церкви і унеможливлювали усі вакоди Всеукраїнської Церковної Ради та єпископату, бо одночасно були її урядовими чинниками. Тим не менш український національно-церковний рух і досі істнує та жде симпатії віруючої людности навіть приєднної до рїжних колхозів та совхозів. Тільки жива віра українських селян і робітників тепер закувалася в людських серцях і в противність до Москвїв не виявляється жадними спонтанічними ухилами, сектами і нинними рухами. лише тримається міцно національною традицією та захованим народніх звичаїв і обрядности християнської. Відпорна духовна сила українського народа під безбожницьким комунізмом ще надзвичайно велика і дуже часто виявляється на зверх не дивлячись на страшливу економічну убогість та нищення індивідуальности.

(Екклезія, Женева)

Митрополит Василь Липківський.

ПРОПОВІДЬ НА ВЕЛИКДЕНЬ.

Любі брати і сестри. Світлі, величні і радісні дні Великодних Свят у нас на Україні стають ще більш радісними і величними від того, що й наша Матір-Україна, наша українська природа, в ці дні воскресає, оживає від довгого зимового сну, ясне сонечко викликає до життя й першу травичку й перші цвіти і першу зелень на деревах. То повинен же воскресати, повинен оживати й наш рідний український народ, він же ж-ж син своєї матері. В останні роки й дійсно оживає й народ наш, оживає перш за все до нашого церковного життя. Ясне сонечко нашої церковної волі, викликає в нашій церкві перші росинки рідного життя, відживляє і підносить нашу рідну мову. Як гарно Т. Шевченко з воскресінням Христа споріднює відродження нашої рідної мови, нашого рідного слова: „воскресну я, Господь вам скаже, воскресну нині разом з усіх людей, закованих моїх, убогих, нищих . . . Возвеличу мьлих отих рабів німих, а на сторожі коло них поставлю слово"

Любе братерство! Я хочу вернутись до Святої Євангелії, яку ми на Службі Божій так урочисто читали, за кождим його речення в усі дзвони дзвонили, як вищими гучні дзвони і розносили евангельські слова до ушей всього народу.

Про що й читалась свята Евангелія? Теж про Слово. Споконвіку було слово, і слово було в Бога і слово був Бог. Так починається ся Євангелія. Про яке слово тут говориться, що споконвіку було в Бога і що саме є Бог. Словом тут називається Син Божий, Господь наш, Ісус Христос. Чомуж Син Божий називається словом? Тому, що Син Божий є найбільш повне й величне виявлення істоти Бога Отця. Як людина свій розум, свою волю, свої почуття виявляє, через слово, так Бог Отець виявляє Свою істоту через Сина Свого. Ось через що святий Євангелист Іван називає Сина Божого Словом. Як найбільш повне виявлення всемогутности Божої Слово, себ то Син Божий в сотворітель світа, Він сотворив світ Словом Своїм. Слово, себ то Син Божий, як найбільше виявлення премудрости Бога Отця дає й життя всьому і світло людям таке світло, що й в темряві світить і темрява не може його перемогти. Наренті, як найбільш повне виявлення любові Бога Отця Слово, себ то Син Божий, стало человіком оселилося на земли, повне благодати й істини. Бо, як світить святе Євангеліє, Івана, далі, так Бог полюбив світ, що й Сина Свого Єдинородного дав, щоб кожний, хто вірує в нього не загинув, а мав би вічне життя (Івин III: 16). Отже Син Божий, як найбільш повне безмежне виявлення всемогутности, премудрости і любови Божої, називається словом. Настане час, Бог Син Божий стане й найбільшим виявленим правосуддя Божого, коли про кождого з нас, про всі народи світа скаже Своє остаточне Слово. Але завраз, але в ці святі дні Воскресіння Христового ми виявляємо його, як слово життя світу, для нас слово благодати й істини.

От через що на перший день Великодня так урочисто читається Євангелія про Боже Слово, себ то про Єдинородного Сина Божого, Господа нашого, Ісуса Христа. От через що й Т. Шевченко з воскресінням Христа, сполучив і воскресіння нашого українського народу, людей закованих, моїх убогих, нищих..., і німих. От через що на сторожі коло них Він ставить Слово.

Остап Вернидуб.

ХРИСТОС ВОСКРЕС — ВОСКРЕСНЕ Й УКРАЇНА!

Христос Воскрес!

Спасителя було роспято. До гробу його було прибвлено великого каміня. Але Він встав з мертвих і побідив смерть.

Україну роспято. Роспято на хресті і не тільки образно „на хресті", але й буквально, бо проти волі України оподчався Москва й Польща й хочуть заздяти її кровю. До гробу України прибвлено каміньь комунізму... Але вона встане й нищівно свою смерть побідить, бо правда за нами.

Христа осудили книжники й фарисеї; бо Він їм перешкаджав і був для них неевенчемны.

Так само й Українську Православну Автокефальну Церкву осудили московські книжники й фарисеї, бо вона відвалює камінь від гробу духовно сидомиць похованої України й будить її до життя. Те-ж саме повторюють греко-католицькі жничари й навіть виявлювали дику радість в приводу уничищення апостола визволення українського народу Митрополита Василя Липківського.

По всьому лиці землі розсіяися нині сини України і їх в розсіяні сущих збирає, гуртує й оживляє Рідна Церква. То у великому місті Парижі, чи в Америці, чи то в степах Канади або Аргентини, чи то у великих пралісах Бразилії або Парагваю. Всіх їх гуртує в одну духовну українську родину наша Рідна Церква.

Рим влаштовував переслідування христіян і замикав їх до вязниць, але вони там співали побідні пісні Христу.

Українців розігнано по вязницях та засланнях на Соловки, до Сибіру по цілому С.С.С.Р., але ми чули, що на процесі Союзу Визволення України жінки Біднова та Чернихівська смілино кидали обвинувачення катам й віщували скорий упадок їхньої влади.

Наші предки запорозькі козаки воювали з бісурменами й цілий світ побідив бісурменів.

Нас сьогодні побідили бісурмени, але побідять Українців бісурменів ще раз.

Колись в старовинному Римі христіян замикали в клітки з голодними звірями. Римська чернь дивилася й раділа.

Так само й тепер наших братів замикають до кольхозів та концентраційних таборів а соціялістична чернь дивиться й радіе.

Щоби відвести від себе справедливий гнів народу римський імператор Нерон, що наказав для власної втіхи запалити Рим, звалив усю вину на христіян.

Так само й католики й московські ніби православні, що своєю працею готують в народі грунт для большевицької пропаганди, вдівно роблять на нас брехливі наклепи в большевизмі.

Старовинні Єгипетяне вірили, що істнує птиця — фенікс; що згорне у власному полумїні, але потім знов народжується з власного попілу.

Чи останніми часами наш нарід не переходить те-ж полумя своїми страждяннями, але ми бачимо, що кождого року ми все більше кріпнемо.

В підбігунових країнах зима тягнеться дуже довгі місяці, але все рівно й там приходить весна, бо завше за зимою слідує весна. На день чи тиждень пізнійше, — але сонце все-ж зявиться. Зявуване благовість й знов стане чути голос празника весни, празника життя, побідний клич над смертю, призов до Воскресення.

Христос воскрес! — Воскресла Україна!

Воскресний Гимн.

Христос воскрес! Христос воскрес!
весела пісня гуде.
Чи чуєш співи в обіймах снів,
закутий український люде.
Вставай вже раз, послідний час
Ламать неволі окови,
З дрімотих снів, до ясних днів
нас кличе сніп обнови.

Христос воскрес! Христос воскрес!
скінчився час терпіння.
І день туги і жур, журби,
важкого страждяння.
До ясних брам в свободи храм,
без спину їхім готові,
Примуймо вір до ясних вір,
на грімкий клич обнови.

Христос воскрес! Христос воскрес!
свята могучє пісне.
Ти в вік гуди й світом неси
воскресні кличі звісні.
Може твій спів градучих днів,
ще збудить покоління,
Бо крайний час, позбутись раз
тих злидніх, мук, терпіння.

НЕ ТЕ СКАЗАВ, ЩО ДУМАВ.

Каже председатель церковної громади на надзвичайних зборах членів:

— Ми маємо великі довги. Грошей треба, а нема їх звідки взяти. Ми досі пробували збирати гроші всякими чесними способами, а тепер ще спробуємо, що базар нам принесе!

НЕДІЛЬНА ШКОЛА

КАТЕХИЗМ.

В ЩО ВІРУЄ ПРАВОСЛАВНИЙ ХРИСТИЯНИН.

(Дальше).

Найголовніші свята в Православній Церкві — встановлені на честь і спомин важніших подій, що мали місце на землі в зв'язку зі спасенням для нас втіленням Сина Божого, та на честь Його Пречистої Матері, що спричинилася до тайни втілення. Ось ці свята:

Великдень, або Пасха, або Світле Воскресіння Христа — свято се обходить Православна Церква цілий тиждень. Далі йдуть:

1. **Різдво Пресвятої Богородиці, або Друга Пречиста** — 21-го вересня.
2. **Введення в храм Пресвятої Діви Марії** — 4 грудня.
3. **Різдво Господа Ісуса Христа** — 6-го січня, святкується три дні.
4. **Богоявлення або водохрещі** — 19-го січня.
5. **Стрітення Господнє** — 15-го лютого.
6. **Благовіщення Пресвятої Діви Марії** — 7-го квітня.
7. **Вхід Господень в Єрусалим або Вербна неділя** — се остання неділя перед Великоднем, по якій наступає Великий понеділок, вівторок, середа, четвер п'ятниця й субота, що також називаються ще Страстними днями.
8. **Вознесіння Господа Ісуса Христа на небо** — сорокового дня по Великодні.
9. **Трійця** — день зіслання Святого Духа на Апостолів, святкується п'ятдесятого дня по Великодні, на другий день — **День Святого Духа.**
10. **Преображення Господнє або Спас** — 19-го серпня.
11. **Успення Пресвятої Богородиці або Перша Пречиста** — 28-го серпня.
12. **Воздвиження Чесного Хреста** — 27-го вересня.

Сі найважніші й найбільші в Православній Церкві свята називаються **двунадесятими.**

Пости в Православній Церкві встановлено одноденні й многоденні.

До одноденних постів належать середа й пятниця кождого тижня. Середа на память зради Христа Юдою, а пятниця — на память муки й смерти Спасителя. Потім, день **Головосіка** — 11-го вересня, день **Чесного Хреста** — 27-го вересня й на **Водохрещі Кождку** — 18 січня.

2. **Молитва, читання Святого Письма**

Многоденних постів чотири. Найважніший між ними **Великий Піст**, що складається з **Чотиредесятниці**, на память сорокоденного посту Господа Ісуса Христа в пустині, і **Великого Тижня** — на память останніх великих подій з Його життя на землі.

Крім Великого Посту, до многоденних постів належать **Пилипівка, Петрівка й Спасівка.** Пилипівку й Спасівку встановлено для того, щоби подякувати посту приготовитися до гідного обходу свят Різдва й Успення; Петрівку — для наслідування прикладу апостолів, що постили перед тим, як мали виступити на діло проповіді євангелії Христової.

У свято належить залишити всі діла та щоденні життєві турботи й забави, щоби мати більше часу для-діл і справ святих, богоугодних, на славу Божу. А такими ділами можуть бути:

1. Участь в Службі Божій на Службу Божу та другі відправи.
2. Взагалі релігійно-моральних книжок, а також поважні бесіди й розмови дома.
3. Дім милосердя, себто складання жертв на користь Церкви й убогих, відвідини недужих і вязнів та інші доброчинні діла.

Але се не означає, що таких діл не належиться робити і в інші, в буденні дні. Християнин повинен кождого дня добро чинити, але що не кождий людина буденного дня має досить часу на се, бо цілий час поривається біля роботи, щоби здобути собі на прожиток, — то на доброчинні діла й встановлено свята. Одинак молитися рано й вечері, перед обідом і вечерою, а також по їді, як рівно-ж перед уякою роботою й по роботі християнин повинен щоденно.

Накажучи посвячувати Богові семий день тижня, четверте заповідь одночасно накладує шість днів працювати, отже заборонює лінивство і пустоту в дні буденні.

(Дальше буде).

ІСТОРІЯ ЦЕРКВИ.

(За Е. Семакою).

(Дальше).

5. Святий Іван, задля своєї краснорічивости званий „Золотоустим", родився в Антіохії року 347. За молоду одержав дуже старанне виховання від своєї матері Антузи, а потім, набувши дуже широке наукове образования, вибрав карієру адвокатську. Але релігійний змисл, котрим був глубоко перенятий, наклонив його покинути адвокатуру, а віддатися релігійним студіям і монашому життю. Шість літ прожив Іван на самоті і в дуже строгім пості. Коли повернув відтак до Антіохії, рукоположено його (386) на пресвітера і іменовано проповідником при тамошній катедральній церкві. Як проповідник був так краснорічивим, що імя його було високо цінене і в Царгороді, де року 397 проти його волі вибрали його патріярхом. Великі й дуже тяжкі обовязки ожидали його в столиці византійської держави, бо тут загнізділася була велика розпуста ще з часів панування аріян. Але Іван умів виповнити своє звання, напоминаючи грішників, щоби поправилися, а непослушних навертаючи і караючи.

Щоби поширити Євангеліє між поганськими народами, посилав місіонарів до Готів, Скитів і Персів. Одного дня явився в церкві святих Апостолів в Царгороді священик готицький і мав проповідь в готицькій мові. Опісля виступив святий Іван на амвоні і між иншим проповідував так: „Де премудрі світа сего? Вони зовсім минулися! І де риболови й ті, що робили наметн (апостоли)? Не тільки в Індії, але і в мові Варвар, як ми то нині чуєм, блистить воня світліше як сонце. Скити, Тракійці, Індійці і ті, що живуть на границях світа, всі вони переложили слово Євангелії на свої мови, черпаючи з него знання премудрости. Сі риболови (Апостоли) вістили кождому словом і своїм життям божественну благодать, що в них вмешкала. І так піймали вони в свої сіти народи просвічені й варварські, богатих і бідних, чоловіків і жінок, старих і молодих, як до великого океану і островів Британії. І се зроблено силою Розпятого. Тому най ніхто не думає, що посвячення для церкви, коли и заставив Варвара проповідувати, бо се окрасив й славив для церкви і сильний доказ могучости християнської віри".

Отвертість, з якою Іван навертав грішників, і велика ревність, з якою боронив правдиву віру придбали йому численних і могучих ворогів. Ім то наконець удалося скликати собор, на котрім усунули Івана в престола і заслали до Вірмені (404 р.). Але по дорозі, куди вели його жовніри, виходили йому на зустріч священики, монахи й православний народ, і кликали в сльозами в очах: „Радше най затемниться сонце, як щоби замовкли уста Івана".

Три роки Іван зносив невигоди заслання. Потім вирік: „Христос життя моє, а смерть здобуток мій. Нехай буде благословенне Імя Господнє!" З сими словами й умер святий Іван року 407. По 30 роках перенесено мощі святого при великім здвизі до Царгороду і похоронено в церкві святого Павла. Письма святого Івана класичні, а проповіди його ніким не досягнені. Уложив також святу Літургію, що від него має своє імя і уживається сьогодня в православній церкві.

6. Святий Кирило Великий, александрійський патріярх (413—444 рр.), званий „защитником церкви", що як дуже учений богослов, оборонив дуже ревно православну віру перед еретиком Нестором. З межи його писем важнійші ото: Письма проти несторіянства, потім пояснення пентатеха, пророків і Евангелії Івана, книга про святу Трійцю і книги проти Юліяна Апостата.

7. Іван Схоластик, царгородський патріярх (565—578 рр.). Обробив церковне право, додавши насамперед канони, потім і царські закони в справах церковних. Сею працею став він основателем науки східного права церковного

(Дальше буде).

ПРОПОВІДУЙТЕ ПРО ЙОГО ВОСКРЕСІННЯ!

Проповідуйте про побіду життя над смертю, життя над гробом; проповідуйте про воскресіння Христа і про Його побіду над злом; підносіть се, мов сполохи, серед ночі, хай світло правди розвіює темряву життя невірующих; голосіть безустанно — радісно і голосно: Христос воскрес! — Христос воскрес із мертвих і смертю смерть подолав! Голосіть, бо се найбільш радісні слова, які є знані в людській мові, бо се найкращі слова, які годні вимовити уста людські; бо се слова життя!

„ДНІПРО"

Орган Української Православної Церкви в Злучених Державах,

виходить 1 і 15 кождого місяця і який коштує на рік $2.50.

Передплату висилати на адресу:

"DNIPRO"

1851 Germantown Ave., Philadelphia Pa. U.S.A.

ЗВІТ

з Албертійського Провінціяльного Зізду Української Греко-Православної Церкви в Канаді, який відбувся в днях 26 і 27 березня, 1932, в місті Едмонтоні.

Зізд почався першого дня рано соборною Службою Божою, яку було відправлено в місцевій українській православній церкві. Правили со. Майбл і Кисілюк, а проповідь виголосив о. Самець парох Едмонтону. В своїй проповіди о. Самець підчеркнув вагу праці, яку Українська Православна Церква для України-Руси робить, та спинився коротко над тими труднощами, які нам, вірним Рідної Церкви, треба побороювати, щоб пошанувати і вивисти нашої Церкви. Нам одначе лякатись нема чого, бо досі Господь дуже щедро благословив наше діло і дасть бог благословить, як що ми тільки щиро то у Ім'я Його Сина будемо дальше провадити нашу роботу.

Перша сесія зізду.

Наради зізду почалися в 3-тій годині по полудні.

Наради отворив Вепч. о. Савчук, попросивши присутних встати і відмолити молитву „Царю Небесний". Потім заявлено присутних вибрати президію зізду, до якої увійшли Вепч. о. Самець, як председатель, і брат Петро Зварич, як заступник председателя. На секретарів покликано о. Горбая і брата Ілію Кирілюка. По виборі президії приступлено до вибору комісій, — верифікаційної і резолюційної, — а після того забрав слово о. прот. Савчук.

Він вкоротці пояснив ціль зізду, звернув увагу делегатам на велику відповідальність, яку та громади накладають на них, висилаючи їх на їх сесії представників і попросив, щоби вони серіозно та щиро встановлювали над справами, над якими зізд буде радити, та щоби керувалися їх на користь Церкви.

Привіт від Архиепископа.

По сім о. Савчук прочитав привітального листа від Високопреосвященого Архиепископа Іоанна Теодоровича, який звучав як слідує:

Албертійському Зізду Української Православної Церкви в Канаді.
Едмонтон, Алта.

Лютий 15, 1932.

Мої во Христі Брати, Пастирі і Діти Рідної Церкви!

Мойсей, Богом даний вождь народу Ізраїля, провіщаючись з ним, дякує йому своєї останні наукання, подав між иншим і такий заповіт: „Стійте кріпко і твердо, не бійтесь і не лякайтесь їх! Бо сам Господь Бог твій буде з тобою (Ізраїль), не лишиться Він і не покине тебе". (Второз. Закон. 31: 6).

Сі великі, повні духа і сили, слова були дані народу Ізраїля в найважчу і найбільш небезпечну хвилину його життя. Народ, 40-літній странник по пустинях перемучений стояв нарешті на межі обітованої землі. Він мав її займіть, але займіть в бою, витримавши тяжку боротьбу з сильними ханаїнськими племенами. Не одному сумнівся вчасти в тій боротьбі. Але боротьбе мусіла бути, без неї життя народу було б загинуло на загибель. І тут, вірна в потрібну хвилину пролунало могутнє, повне сили духа, сили віри слово Богом даного вождя, який хоч сам вже перед смертю, все-ж остаючи в Ваших руках високо вимогається діло Рідної Церкви і її Народу, голосно пролунає могутній поклик віри і відданости Ім. Боже благословіння нехай буде над Вашим Зізом. Серцем і думками в день Зізду я буду жити до Вас і разом з Вами молитись о Божій Прозір діяу Рідної Церкви, діяу її Народу.

З ласки Божої, волею Церкви Архієпископ Канадійський і Американський

† Іоанн Теодорович.

(Дальше буде.)

РІДЕМО ВПЕРЕД.

(Дафін, Ман.)

Від осени наша громада в Дафіні поступила в роботою вперед. Ми купили площу під церкву, якої нам дуже потрібно. Площа находиться при головній вулиці і в догідны місцині. В сей своєї сповзалось одно бажання православних Українців з цілої місточку. Тепер вступив дух в членів і прихильників Української Православної Церкви і вірять всі, що при Божій помочі тут буде збудована церква, — як доказ істнування сьідомих християн Українців в Дафіні.

Не довго чекали часи, але рішили старатись про матеріял на церкву. На палці є вже все дерево до будови. Ще треба дечого, одиак з часом за Божою помічю буде у нас все.

На ніяк будови церкви устроює наша громада базар, який відбудеться в місяці травни.

При парохії існує Недільна Школа, в якій що тижня ведеться наука релігії. До школи ходить переспічно 40 літей.

Учитель Рідної Школи, Ів. Гавранчинський, підготовляє церковний спів неділями, коли нема в нас відправи.

Також зорганізувалось при парохії „Сестринство св. Анни", яке поставило собі за ціль допомагати розвоєві парохії, як моральо тих і матеріяльно. Устроюються вечері розривки, освіти і праці. Всі охочо беруться до праці. Побороють рідні труднощі й вірю то вірять, що добра воля і праця увінчаються успіхом.

А. Іванчовський, головa.
М. Трендик, секретар.

МОЛОДЕ КОЗАЦТВО.

(Прат, Бразилія.)

Наша молодь у далекій Бразилії, в околиці Іратї засунувала свою культурно-освітне товариство під назвою „Молоде Козацтво", а кожний член його прибрав собі якесь історичне прізвище.

„Молоде Козацтво" вже пятий місяць робить своє діло. За чотири місяці 1931 р. уладили ми дуже вечернець, далі одну виставу. На 1-го листопала відсьідомили сінякому ми братській могилі, щоб віддати честь борцям, що полягли за волю України. Гарне казання сказав наш православний парох о. прот. Сідаєнький, так що всі плакали.

На новий рік по козацькому звичаю відбувся загальні збори козацтва: Здано звіт за 4 місяці 1931 р., намічено дати вечір на найбутнє й вибрано нову управу в такому складі: Отаман — Іван Орлик, скарбник — Іван Кривонос, писар — Олексіс Сагайдачний (кожний козак має історичне прізвище, якими ми кличемо один одного в піднесуменсві. Цілі нашого товариства-самопомочі, організація своїх сил і підготовка до визвольної боротьби, військові вправи.)

Дня 17 січня відбулося посвячення прапорів і зложено приречення на слово чести козаки (бо присяги ще не вно розрішають).

Дня 19 січня на Йордан по служій Божій рушили походом на ріку, щоб пригадати хрещення Ісуса Христа й хрещення українського народу в Дніпрі за Володимира Великого.

Курені „Молодого Козацтва" — білочеркіївські дівчата і чигиринській парубочій ідуть дівчатам через місто, а вони є й досить чужинців. Вони ві вишиваненим прилягаються, як інші в українських строях як наші козачки, а козаки в козацьких шапках, а деякі в жупанах та шароварах.

Козаків наших тепер начислює 40, а козачок 29. Думаю, що ще більше буде, але ще не пізнали, що сонце, а що пітьма і бікуються у темряві на чужині.

При посвяченню воли знов сказав гарне слово наш батько про хрещення.

На вакінченя від „Молодого Козацтва" заслано нам з далекої Бразилії братський і козацький привіт й бажанно Вам якнайкращого успіху. Чайові

[redacted]

Всі ми знаємо, що в східному Сибіру біля міста Далекозору живе богато Українців й називають вони той край Зеленим Клином. Не богато знають про Сірий Клин. Так назвали наші переселенці середньодніпрові степи, де живе чимало нашого люду і де колись на заслано був Тарас Шевченко. Найбільше наших селян оселилося біля китайського кордону навколо міста Альжата, що колись називався Вірне. Коли вони почули, що в Київі Православна Церква визволилася з московської неволі, то вирішили до себе епископа Рідної Церкви, щоби в них зорганізував церковне життя.

Рідко ми читати, що в Бразилії теж почався рух за приєднання до Української Православної Автокефальної Церкви наших братів, що довгі роки бували в тяжкості під проводом римських агентів. Недавній той час час, коли всі вони творили-муть одну духовну родину з ними. Увесь сей далекий край сьімною можна назвати Зеленим Клином. Крім Бразилії ще чимало наших братів живе в суседній аргентинській провінції Місіонес та республіці Парагвай. Коли продовжується книжку П. Карманського „Між рідними в Південній Америці", то як дивуєтесь, що стільки нашого люду там є. Ось світання церква визбудовної в чисто українському стилю, а біля неї стоять наші люде Зворушує душу, як слухає світа Спаса Так само, як і в Старому Краю приїхали люде святити овочі. Зайшсь грушок та яблок принесли помаранчі. Ось Йордан на ріці Туні в Аргентині. Священик закурює хреста, а навколо стоять парафіяне жінки під парасольками. Хочуть вони жити своїм життям рідним і не забувають ато вони. Бо заїхали навіть в місті Порто Уніон українсько-португальську гімназію. Республіку Парагвай називають країною вічної весни. Таке там гарне підсонля. Біля міста Енкарнасіона є велика колонія

Фрам, що майже уся заселена частина землякам з Волині та Галичини Компанія, що провадить осе-ління на сій землі, видала нашій книжечку українською мовою, де подана умова, як вони можуть придбати землю. Подано богато світлин, наші українські хати. Ось світлина, як виглядає в середині хата поселенця. Скінть Українка в біли шеї костюм з мережаними подушками.

Полаторіків з Сербії вайгало богато кубанських козаків до Перу, щоби оселитися там на землі, що давали їм уряд тої республіки. Земля й місцевість були дуже погані й вони в кінці поробілися. Купчити-ся почали в Парагваю в колонії Ігу-Сапуцай, що межує з Фрамом. На їхне щастя земля там належить уряду й вони дістають її цілком дарем-но. Незабром в Европі до них приїзджає ще де сильна сот кубанських козаків з родинами, щоби там оселитися. Коли вони ознайомляться з „Вістником" та довідаються про Українську Православну Автокефальну Церкву, то запалу рішення приєднатися й вони заздрі, що в Канаді релігійне життя так добре зорганізоване. Мають одного пожилого старшину, потомка запорожців, кандидата на священика. Пожене вони лише розпочинають своє життя, підданні від природи, щоб звіту й дуже бідні, то хтоб бажав подружитися їм книжки, то надсилайте на адресу: **Senor A. Zuzenko, Col Uru Bapusay Dept. Encarnacion, Rep. del Paraguay. Sud America.**

Вірю, що редакції „Вістника", „Українського Голосу" та „Дніпра", не відмовляться надсилати їм свої видання по вашій ноні побачуть, що ми робимо, і со їм відбагорять. І зможуть робити в себе так само. Колись наші предки Запорожці казали: „Не той козак, що поборов, а той, що викрутився". Наш народ такий живучий, що скрізь вигукується з біди й поборює перепони. Але як боротися з життям пас вчить й високе хвиля Ріднв Церква і ввесь народ. Церква Христова вчить нас

З ІСТОРІЇ УКРАЇНСЬКОЇ ЦЕРКВИ

ПРОФ. ІВАН ОГІЄНКО

ПОЧАТКИ ХРИСТІЯНСТВА СЕРЕД УКРАЇНСЬКОГО НАРОДУ.

(Дальше).

За князя українського Ігоря (913—945) християнство вже значно поширилося як в самому Київі, так і по Україні. Ігор під кінець життя свого два рази ходив до Греків: в році 941 і в році 944. Для нас особливо цікавий сей другий похід, — Ігор склав з Греками року 944, (а в нашім літопису договора сього записано під 945 р.) мирового договора, надзвичайно цікавого й важливого для історії християнства на Україні. Договора сього наш літописець записав в оригіналу, певне слово в слово, а се ще збільшує вагу сього документу.

Після князя Ігоря склали договора з грецькими царями Романом, Костянтином і Степаном; українська сторона в сім документі ось так клянеться, що буде його виконувати: „А хто з руської (української) сторони осміляться порушити сього договора (таку любов), то охрещені („едико ихъ хрещеньє приялъ суть") нехай приймуть помсту від Бога Вседержителя та засудження на погибіль в сей вік і в вік будучий; а неохрещені щоб не мали помочі ні від Бога, ні від Перуна, щоб щити їхні не охороняли, і нехай погинуть від мечів своїх, від стріл і від иншого оружжа свого, і щоб були вони рабами в сей вік і в вік будучий".

В другім місці тут читаємо: „А коли збіжця не знайдуть, нехай присягають наші християне руські (українські) по вірі своїй, а не християне — по закону своїому".

В кінці сього договору читаємо: „А ми, скільки нас є охрещених, клянися церквою святого Іллі „въ сборнѣй" церкві, при чесним хресті і писанні своїму, клянися беретти все, що тут написано, і нічого не порушити; а хто порушить се з боку нашого, чи князь, чи хто инший, хрещений, чи не хрещений, щоб не мали вони помочі від Бога, щоб був той рабом у сей вік і в вік будучий і нехай буде заколений своїм оружжам. А неохрещена Русь нехай покладе щити свої на мечі на голо, обручі свої й инше оружжа і нехай клянеться беретти все, про що написано в договорі сім, від Ігоря, від всіх бояр і від всього народу українського („отъ страны Русския")

Вкінці Літописець наш оповідає, що Ігореві після вернулися в Київ з посланими грецькими; сі грецькі посли мали доглянути, щоби князь та бояри присягли виконувати договір. „На другий день покликав Ігор послів і прийшов на горбок (холм), де стояв Перун, і поклав оружжа своє, щити й золото, і присягнув Ігор і люде його, скільки було поганої Руси; а охрещена Русь присягала в церкві святого Іллі, що над Ручаєм; се була „сборная" церква, бо богато з Варягів були християне".

Договір Ігоря з Греками — се надзвичайно важний документ для історії української Церкви; се власне, найперший безсумнівний акт про християнство на Україні за перших часів її державного життя.

З документу сього ясно бачимо, що християнство вже надзвичайно широко пішло по Україні, так широко, що тепер з ним вже не ховаються. Ціла партія при княжому дворі була християнською, і то була партія настільки міцна, що князь відкрито мусів визнавати її. Більше того, — князь змушений визнати християн рівноправною стороною навіть в своїм писанім договорі з Греками. Ще більше, — охрещена Русь в договорі пишеться першою, а неохрещена згадується сю другою, а до того про сю неохрещену Русь в акті говориться навіть з певною погордою. Все се не могло статися відразу, для такого стану християнства на Україні мав пройти певний час. У всякому разі, вже на 944 р. (бодай на якийсь час) християнство стало на Україні рівноправною вірою з старою державною українською вірою.

Як знаємо, тріумф державність на Україні поклали Руси, чуже плем Норманів; ось сі Норманн (жили вони на землях теперішньої Швеції та Норвегії), захопили силою Україну і стали панувати над нею. Князі українські значною були з свого зайшлого племени Руси, що свою казну накинули й нашій землі (Русско вдавнину звалася головно теперішня Київщина). Не службі в сих князів було дуже богато своїх Норманів чи Варягів, які почували себе тут вовсім як вдома. Але дуже скоро всі сі Варяги почали українізуватися, і вже через декілька поколінь вони не виглядали в нас чужаками.

Богато Варягів служили в грецькому війську, і богато їх тут і охрестилися; в Царгороді була навіть окрема церква святого Іллі для сих військових варягів. Але коли Варяги запосіли Україну, коли вони стали тут господарчою клясою, то сила військових Норманів потягла в Греції на службу до своїх, — бо-ж тут, на Україні, служба в своїх княгів оплачувалася ліпше. Звичайно, богато з сих військових Варягів були вже християнами, — і таким чином побільшувався християнський елемент на Україні, а з часом побільшився на стільки, що під кінець правління Ігоревого християнська партія користувалася вже такою силою, що її визнано було навіть офіційно в державним акті. Мало того, по прикладу царгородського сі Варяги (про них Літописець каже: „мнози бо бѣша Варяни хрестени") заснували собі в Київі навіть церкву святого Іллі (десь край Хрещатика, а не на Подолі) Церкву сю Літопис зве „сборною". Літописне зве „сборною". Літописне зве „сборною", не домовою; а коли розуміти сей вираз „сборная" за „соборная" в пізнішому розумінні, то треба було-б визнати, що в Київі була тоді не одна церква.

А чи не був християнином сам князь Ігор? Ні, — Літопис виразно каже про нього, що він присягав Перуну. При тодішньому політичному стані Ігор не посмів би відкрито стати християнином. Він ще був досить чужим на Україні і тому демонструвати тут нову віру він не посмів, — се було-б занадто нелітично. Велика більшість народу міцно трималася тоді своєї споконвічної української віри (церква зве її з погордою поганством), і не дозволила-б, щоби князь її мінявся сю віру на иншу. Але в той час християнство вже вперто сунуло на Схід, а з ним була звязана й певна культура, значно вища від культури своєї. Бажання перейняти сю вищу чи грецьку культуру звичайно вело й до прийняття християнства.

І справді бачимо, що християнство приймають а нас на Україні спершу лише вищі класи, а до народу воно йде дуже поволі. І нічого неможливого немає в предложенні, що князь Ігор, не маючи змоги з державних поглядів стати відкритим християнином, все таки був християнином потаємним; сим би й оправдувалася та велика його терпимість, яку він виявляє до християн. Партія християнська в Київі була тоді вже сильною, — а чи-ж вона не попихнувала перетягнути на свій бік також і самого князя Ігоря? Жінка Ігорева, княгиня Ольга, що визначалася великим розумом, була вже християнкою, — чи-ж вона не могла вговорити й чоловіка свого стати також християнином?

Ото-ж, як бачимо, вже за князя Ігоря християнство пустило міцне й широке коріння в нас на Україні.

Першою відкритою християнкою, про яку зберігла нам звістку історія, була княгиня Ольга, жінка Ігорева.

Се була жінка міцної волі й великого розуму; була вона дочкою якогось Варяга. Наш Літописець розповідає, що року 903 привели сю Ольгу в Псков да Ігори і вона стала жінкою князя.

Як Ольга могла стати християнкою? Певне так само, як став християнином і її чоловік, князь Ігор. Серед Ігоревої дружини, як бачили ми вище, було вже богато християн, часом і дуже впливових, — ось вони й вговорили Ольгу кинути стару віру й стати християнкою. На початку Ольга була християнкою лише в переконання; охрестится відкрито вона довго не важувалась, бо, як жінка князя, а потім (Ігор помер в 945 р.) як регентша за малого Святослава, вона мусіла додержуватися віри того народа, на чолі якого стояла; державний політичний розум не дозволяв її охрестится прилюдно.

Але коли Святослав підріс, і коли правити Україною стали инші люде, Ольга могла вже й охрестится. І знаємо, що вона й справді так зробила. Але коли вона охрестилася і де саме, — сього точно не знаємо.

Правда, наш Літописець про все се розповідає докладно. Року 955 поїхала Ольга до Царгороду, до царя Костянтина; той дивувався її красі та розуму і що її визнано було навіть офіційно в державним акті. Мало того, по прикладу царгородського сі Варяги (про них Літописець каже: „мнози бо бѣша Варяни хрестени") заснували собі в Київі навіть церкву святого Іллі (десь край Хрещатика, а не на Подолі) Церкву сю Літопис зве „сборною". Літописне зве „сборною", не домовою; а коли розуміти сей вираз „сборная" за „соборная" в пізнішому розумінні, то треба було-б визнати, що в Київі була тоді не одна церква.

А чи не був християнином сам князь Ігор? Ні, — Літопис виразно каже про нього, що він присягав Перуну. При тодішньому політичному стані Ігор не посмів би відкрито стати християнином. Він ще був досить чужим на Україні і тому демонструвати тут нову віру він не посмів, — се було-б занадто нелітично. Велика більшість народу міцно трималася тоді своєї споконвічної української віри (церква зве її з погордою поганством), і не дозволила-б, щоби князь її мінявся сю віру на иншу. Але в той час християнство вже вперто сунуло на Схід, а з ним була звязана й певна культура, значно вища від культури своєї. Бажання перейняти сю вищу чи грецьку культуру звичайно вело й до прийняття християнства.

І справді бачимо, що християнство приймають а нас на Україні спершу лише вищі класи, а до народу воно йде дуже поволі. І нічого неможливого немає в предложенні, що князь Ігор, не маючи змоги з державних поглядів стати відкритим християнином, все таки був християнином потаємним; сим би й оправдувалася та велика його терпимість, яку він виявляє до християн. Партія християнська в Київі була тоді вже сильною, — а чи-ж вона не попихнувала перетягнути на свій бік також і самого князя Ігоря? Жінка Ігорева, княгиня Ольга, що визначалася великим розумом, була вже християнкою, — чи-ж вона не могла вговорити й чоловіка свого стати також християнином?

Ото-ж, як бачимо, вже за князя Ігоря християнство пустило міцне й широке коріння в нас на Україні.

Першою відкритою християнкою, про яку зберігла нам звістку історія, була княгиня Ольга, жінка Ігорева.

Се була жінка міцної волі й великого розуму; була вона дочкою якогось Варяга. Наш Літописець розповідає, що року 903 привели сю Ольгу в Псков да Ігори і вона стала жінкою князя.

Як Ольга могла стати християнкою? Певне так само, як став християнином і її чоловік, князь Ігор. Серед Ігоревої дружини, як бачили ми вище, було вже богато християн, часом і дуже впливових, — ось вони й вговорили Ольгу кинути стару віру й стати християнкою. На початку Ольга була християнкою лише в переконання; охрестится відкрито вона довго не важувалась, бо, як жінка князя, а потім (Ігор помер в 945 р.) як регентша за малого Святослава, вона мусіла додержуватися віри того народа, на чолі якого стояла; державний політичний розум не дозволяв її охрестится прилюдно.

Але коли Святослав підріс, і коли правити Україною стали инші люде, Ольга могла вже й охрестится. І знаємо, що вона й справді так зробила. Але коли вона охрестилася і де саме, — сього точно не знаємо.

Правда, наш Літописець про все се розповідає докладно. Року 955 поїхала Ольга до Царгороду, до царя Костянтина; той дивувався її красі та розуму і що її визнано було навіть офіційно в державним акті. Мало того, по прикладу царгородського сі Варяги (про них Літописець каже: „мнози бо бѣша Варяни хрестени") заснували собі в Київі навіть церкву святого Іллі (десь край Хрещатика, а не на Подолі) Церкву сю Літопис зве „сборною". Літописне зве „сборною", не домовою; а коли розуміти сей вираз „сборная" за „соборная" в пізнішому розумінні, то треба було-б визнати, що в Київі була тоді не одна церква.

А чи не був християнином сам князь Ігор? Ні, — Літопис виразно каже про нього, що він присягав Перуну. При тодішньому політичному стані Ігор не посмів би відкрито стати християнином. Він ще був досить чужим на Україні і тому демонструвати тут нову віру він не посмів, — се було-б занадто нелітично. Велика більшість народу міцно трималася тоді своєї споконвічної української віри (церква зве її з погордою поганством), і не дозволила-б, щоби князь її мінявся сю віру на иншу. Але в той час християнство вже вперто сунуло на Схід, а з ним була звязана й певна культура, значно вища від культури своєї. Бажання перейняти сю вищу чи грецьку культуру звичайно вело й до прийняття християнства.

І справді бачимо, що християнство приймають а нас на Україні спершу лише вищі класи, а до народу воно йде дуже поволі. І нічого неможливого немає в предложенні, що князь Ігор, не маючи змоги з державних поглядів стати відкритим християнином, все таки був християнином потаємним; сим би й оправдувалася та велика його терпимість, яку він виявляє до християн. Партія християнська в Київі була тоді вже сильною, — а чи-ж вона не попихнувала перетягнути на свій бік також і самого князя Ігоря? Жінка Ігорева, княгиня Ольга, що визначалася великим розумом, була вже християнкою, — чи-ж вона не могла вговорити й чоловіка свого стати також християнином?

Ото-ж, як бачимо, вже за князя Ігоря християнство пустило міцне й широке коріння в нас на Україні.

Володимир Куртін.

НА ЗГАРИЩАХ.

Ніч тряслася страшна. Лютував немилосердний вітер, що ставав чимраз дужший. Підіймав великі хмари пороху і лютo кидав його на старі обідрані стіни сільських хаток.

В одній з таких хатинок, що туляться край села, без стріхи й лише з спішно зробленою з дощок стелею, біля печі сидить старий Прохор Скиба. Проти нього на купі всілякого лахміття, підперши лівтями лежить хлопчина. Біля стіни, на вузькій лаві, прикрита рядном, лежить його мати.

Дід мовчки перегортає жар залізним прутиком, а хлопець якось не по дитячі задивився на вазку ганчірок, котрими було затулене вікно.

Вітер дико свистав між непокритими дошками стелі, засипав все порохом, що мов холодний дощ сипався на сидячих - діда й його внука.

В недалекому байраці, що більшевики називали петлюрівським, бо там вони все розстрілювали людей, щось стогнало, ухало, верещало.... Звідтіля доносився, то морозячий бісівський сміх, то звіриний плач, то жахлива тріскотня кулеметів. Вітер вимітав звідти цілі хмари пороху, попілу і бив ними в стіни мізерних хатинок східної частини села.

Повно диму, пороху й сумно в маленькій хатинці Прохора, котру він зліпив рік тому назад з глини, коли сільрада виганяла його разом з родиною з власної хати. Сумний настрій збільшувало безперервне брязкотіння залізної дверної засувки. Мов би голос казкового горя співав свою пісню.

Прохір морщився, глибше втягав голову в плечі, низше схилявся до вогню. Хлопець здавалося не чув, ні скажених ударів вітру, ні його дикого завивання, ні рішучого скреготу засувки. Не помічав він і пороху, що сипався зі стелі на нього; не бачив і діда, ні лежачої на лаві, хорою лихоманкою матері, ні всю сю сумну хатинку, котру їм після довгих прохань та підкупів, дозволила збудувати сільрада. Кудись далеко впився його зір. Когось шукав там, когось просив, когось благав, і ніби не дочекавшись відповіди, або не знайшовши там чого шукав, вкривався смутком гіркого розчарування...

— Діду, діду, — нарезі запитав хлопець. — Ліфе не мій батько?

Старий від несподіванки аріянувся; кинув прут і дідаши патики став їх ломити та кидати до вогню

— Де... тисячу разів тобі казав, що десь закордоном копає тунель для залізниці.

— Казав, — не то підтверджуючи, не то перепитуючи, підхопив хлопець.

— А ось сьогодня мене зі школи вигнали.

— Вигнали?... Зі школи?! — обізвалася підвівшись на ліктях мати, але зараз знов її голова безсило впала й вона заплакала.

— Кажуть, — продовжував хлопець, — що я син клясового ворога, і не маю права вчитися в трудшколі... А ось Мошко Ліберман, комсомолець, казав мені, що зовсім не за те вигнали мене зі школи, що мій батько клясовий ворог, а за те, що він — Українець... Ти мамо не плач за школою. Не знаєш ти чого там нас вчать... Тільки, чим же я винуватий, що мій батько — Українець... та продався буржуям... Про се я й не знаю...

— Так казав же я тобі — закордоном тунель...

— Знаю, знаю... А Мошко мені казав, що батько пристав до інтервенції, та збирається воювати в нами. Діду, де се ся інтервенція? Чи правда, що вона згодиться воювати з нами?...

Се „з нами" Прохора мов ножем краяло... Промайнув перед очима петлюрівський байрак... — Лише булоб, колиб і я там... з вишими... Зкомпанували бідного хлопця.

Не відповідже Прохор внукові, а Болюче краяла душу думка про те, Левко справді не знає свойого батька. Ніби тепер лише відчув він те, як давно покинув їх його син, Левків батько, як давно він вже сам живе у вічному страху перед розстрілом, арештом та засланням... Ось в сю буду він сховався, аби лише на очі не показуватися, бо можуть вигнати з рідного села. Не хоче він кидати рідного краю... Тут і старі його дружина та молодший син похована!... Тут і всі старі приятелі сплять вічним сном... А сьлько вже вислано, невідомо куди? Тай вже мало залишилося старих людей. Але і то вже мешкають не в своїх хатах, а в таких хатинках, як і він, бо до їхніх хат вселено Москалів, що поприходили з півночі.

Прохор встав, заткнув щільніше вікно ганчірками, та через цілу ще квартиру подивився на вулицю.

— Катерино, а Катерино, — підійшов він до невістки і тихо її покликав. — Поза вже нам венерю варити. Левко мабуть голодний.

Катерина скинула з себе рядно, в великим напруженням підвелася та дістала старі подерті черевики.

— Діду, дістаньте бараболі!

Зі скрині, котра разом з ящиком та поскладними на них дошками, були Прохоровим ліжком, дістав він кілька бараболь, а невістка діставши горщик, почала їх чистити.

Як і раньше, з стелі сипався порох, як і раньше завивав вітер та брязкотіла засувка.

— Діду, ти мені не сказав: чи буде татусь воювати з нами?...

Те що хлопець сказав „татусь" замість „батько", що голос його був богато мягший, примусили Прохора тяжко поднятися на вагу.

— Я бачу, що ти здаєшся плачеш?... Перед хвилею ти казав, що тій батько воювати-не з нами...

— Дідусю, се не я кажу. Се вони кажуть... Прок-лятії...

Очевидно хлопець довго стримував сльозу, але не витримав і істерично розплакався.

— Проклаті!... проклаті...

(Докінчення буде).

АНТІОХІЙСЬКИЙ ПАТРІЯРХАТ.

Теперішнім Головою Антіохійського Патріярхату є Блаженнійший Александер, Патріярх Антіохійський. В Патріярхаті по певним чуткам надійшовним до Болгарії тепер іспсикопі Там ведуться протести проти приналдни Блаженнійшого Александра Патріярхом. Ті протести, як подають дальші чутки, можуть спонукати Синод Вселенської Патріярхії (Константинопольської) переглянути сю справу. Мається в намірі змінити устав обрання Патріярха. Є можливість, що Блаженнійший Александер зречеться тепер Патріяршої Катедри, щоб потім бути ни ню знов обрании по наново перегляненому уставу.

НАЙСТАРШІ ЯЙЦЯ.

Недавно при розкопах, на передмістю міста Каіро, в Єгипті, знайдено глиняну посуду, в якій було кілька спрусених яець. Обчислюють, що яйця ті походять з перед 5000 років тому.

УКРАЇНСЬКІ СВЯТІ.

Священомученик Макарій, Митрополит Київський.

Дня 14 травня припадає свято священомученика Макарія, митрополита київського.

Року 1495, як каже тодішній літопис, зібралися єпископи Володимирський Васіян та Луцький Іоан і настановили Макарія, архимандрита Віленського, на митрополита Київа і всієї Руси. А до настоятеля царгородського пісцали старого Діонізія та діякона, вонаха Германа, за благословенством для нового митрополита. Тієї-ж осени прибув в Царгород і посланець патріярха Ніфонта. Він сказав:

— Не наставляйте після сього на митрополита, поки не мати мете благословення від нас, хіба що зайде дуже велика потреба.

На те йому відповіли:

— Ми не відмовляємось від давних звичаїв Соборної Царгородської Церкви і від благословення отця нашого патріярха. Ми вчинили те через велику потребу, як і перше робили брати нашої епископи за великого князя Вітовта.

Святий Макарій, настановлений на митрополита київського, деякий час жив у Вильні, де за допомогою Великого Литовського князя ручнійше було боротися з католицизмом, а до того ще Київ у ті часи був на пів зруйнований Кримськими та Ногайськими ханками. Проте святий Макарій, не зважаючи на ману небезпеку, вирішив їхати до Київа, щоб там привести до порядку собор св. Софії та взагалі стати до керівництва своєю митрополією, і хоч по дорозі застерігали його від небезпеки, він таки поїхав. Близько міста Мозиря, на річці Бичиї, його нагнав загін перекопських Татар і вбив, відтявши голову. Було се в 1497 році. Святі останки його були поховані і до нині спочивають у Соборі св. Софії в Київі.

МОЛИТВА ПОЛЬСЬКОГО КСЬОНДЗА.

Позьський ксьондз Мешкі-Узе, жид, написав і опублікував брошурку під заголовком „Война". Там є помішена молитва, котру тут передаємо в перекладі з португальської мови за „Українським Хліборобом" в Аргентині:

„Господи, дай сили нашим руками, дай певний стрій нашим гарматам, відпорність нашим танкам, незадимність нашим літакам і нестримне розширення нашим удушливим газам

„Пишли нам свою любов, а во ім'я тієї любови ми Тебе просимо, О Всемогучий, хай загинуть вороги наші.

„Хай їхні жінки, як і їхні землі, будуть безплодні, хай їхні сини стануть жебраками, а дочки вуличницями! Зроби, о Господи, хай їхні кулі загубляться в полях, як їхні вівці, а наші кулі хай роздирають їм серця, як тигри.

„Наша душа, Господи, та сама, що й під тисячі літ ненавиділа невірних, як Ти їх ненавидиш, і з тієї причини ти їх зробиш неужитечними і блазнями на цілу вічність. Амінь."

„ДНІПРО"

орган Української Православної Церкви в Злучених Державах,
виходить 1 і 15 кождого місяця і
який коштує на рік $2.50.

Передплату висилати на адресу:
"DNIPRO"
1851 Germantown Ave., Philadelphia Pa. U.S.A.

„ВІСТНИК"
Релігійний часопис для Українців в Канаді
Виходить 1-го і 15-го кожного місяця.
Видає Українське Православне Видавниче Сівіце.
Передплата в Канаді — $1.50 на рік.
За границю — $2.00 на рік.

THE HERALD
Published semimonthly by the
Ukrainian Orthodox Publishing Company
Subscription per annum:
In Canada — $1.50. — Foreign — $2.00.

Адресуйте: — Address:
The HERALD, Box 3584, WINNIPEG, MAN.

ТАНЦЮЮТЬ В ВЕЛИКИЙ ПІСТ

Що робити?

Хто танцює? „Товариші"! Де, коли?... В своїх Робітничих Домах, в середи, або пятниці Великого Посту.

За панщини пани справляли панщинякам танці з горівкою. Нехай панщиняк танцює і пе, то не буде мати часу думати.

Большевицькі політики знали апетит темного загалу і тому в початках до того апетиту промовляли.

— Дивись, Працюючий народе, — кричали вони, — пани і буржуї лише в театрах сидять. Тепер долой буржуїв, а ви сідайте в театрах і дивитесь... дивитесь...

— Першого дня будови большевицької держави мусить прийти „національзація театрів" — писали большевицькі газети.

Театри... Для дурного театер, се найвисше щастя. Хлібе і цирку! І большевицькі політики використовували людську дурноту.

— Хочеш театру — дамо! Хочеш необмеженої свободи — дамо! Хочеш витріщків — дамо! Або як казав Шевченко:

Все покажем, тільки дайте
Себе в руки взяти:
Як і тюрми мурувати,
Кайдани кувати,
Як їх носить...

Все обіцювали, а дурні раділи і позволяли збирати себе в хомути. Як же хомути були вже на шиї, то мова про театри скінчилася і зачалася бесіда про Соловки, про „пятилітку", про Сибір, про колхози, про новсилю, про розстріли, голодову смерть...

Та сама робота йде тут, очевидно, на приказ Москви.

— Приказуємо: деморалізуйте Українців! Україну треба знищити, отже ми нищимо тут, а ви нищте там. Збирайте босячню, недорострків, людей без совісти, без лиця, без третої клепки, розмовних і моральних калік і творіть взаємки нашої сили. Вчіть їх верещати, вчіть плюгавити українську справу, українську культуру, українських кращих людей, українську визвольну роботу, українську Церкву, релігію, мораль... Все топчіть, все опльовуйте...

І большевицькі наємники так роблять.

Для Українського Народу Великий Пість, се велика релігійна справа. Се ненька справа культурно-національна. Се час для вирблення самоконтролі, для зрівноваження життя, для піднесення розуму, для облагородження душі, для наближення Її до Божої Правди — до Бога. Вже тут на землі. Великий Пість має загально культурне значіння.

Але в час Великого Посту „українські" большевики справляють танці. Щож се, як не пльованіе в лице Українському Народови?!

Босяків всюди знайдеться. Моральних, розумових босяків. Людей без думки, без сорому, без почуття людської гідности. З таких большевики творять противнаціональних і протирелігійних „ударників". Голому вітер в поли!

Два ідеали мае босяк: танці і розплоди. Танці (чи взагалі витріщки і забави) добрі самі собою. А революція добра через те, що вона йде в парі з разбунком. Почнесь революція і вже маеш що хочеш...

Для таких нема Великого Посту, ни морального приписцу. Як морального, Божого і народного закону. Вони ненавидять всякий закон, бо він накладае обовязки. В них нема нічого святого. А як нема, то чому не танцювати? І танцюють...

Танцюють по спразі Українського Народу, по його імени, по його стремлінях... Танцюють по його культурі, по святощах батьків своїх та матерей, по святощах предків... Танцюють по власній совісти, по своїй особистій людській гідности...

Що в гідних людей розумне, велике, гідне, дороге, свяге, по тім вони танцюють...

В Українського Народу Великий Пість — а в „українських" большевиків танці. Як в большевії — в народу Великдень, а в моральних босяків протирелігійні комедії.

Український Нарід цілі літа в страшних муках... Мілюни Українців доведені на каторгу... Руйнують села, вигнаюючи людей на каторжні роботи... Вітчаків тисячами вистрілюють... Кругом неволя, голод, холод, страх, смерть... А тутешні большевики в той час кричать:

— Слава большевії! В большевії добро! Там воля, братерство... Там щастя усім. Слава!

Коли в Галичині селянин стане хрущем, то розумне село дивиться на него, як на прокаженого. Його обминають. Не впускають до хати. Його бойкотують — до нього ніхто добрим словом не обізветься, йому ніхто не дасть доброї відповіди. Йому ніхто не дасть помочі. Горить його добро — люде не ратують; сам він слабий — води не подадуть.

Так робить розумна громада! Розумний нарід!

Розумний!... Во дурний робить инакше. Де треба самим закотити рукави і пійти до голови по розум, там дурний, звісивши голову, дрімае і стогне, чекаючи „божого змилування". Або навіть хрущеви помагае. Бо мовляв — і хрунь ближній; і хруня Бог сотворив...

Большевики, се злочинці найвисшого степеня. Се явні злочинці. Такі, що в білий день перед очима всіх величають злочинців і самі виховують людей на злочинців. Тому звичайний хрунь в цім гідним человіком в порівнанню з большевиком.

В Галичині були польські погроми. Та уявімо собі, що якийсь Українець зачне ті польські погроми вихваляти, в побитих і покалічених Українців зневажати. Чи приняли-б ви такого „Українця" до хати? Чи дали-б йому не то їсти, але води напитися? Чи не гнали-б його ве ворота, як прокаженого? Розуміеть — дали в кого є здоровий розум!

А те, що роблять большевики на Україні тисячі разів страшнійше від польських погромів. В Галичині вмерло від погромів кількадесять людей, а там мучаться і гинуть тисячі, сотки тисяч, мілюни. Ось недавно на Дністрі розстріляли 756 мущин, 212 жінок і 40 дітей, отже 1008 осіб.

І большевики хвалять таку роботу катів і силують поширити її на цілий світ.

Жид для „нашого" большевика, се „товариш Єврей". І „наш" не відважить ся вимовити слова „Жид", щоби „товариша Єврея" не образити. Во Жид для нього — се його пан, його авторітет, його господар. А „наш" большевик се наймит.

Та Жид, маючи господарський розум, шанує свій релігійний закон. Всюди — навіть в большевії! Релігія в нього свята річ. Він безнастанно повторюе собі слова Псалма: „Говорить дурень в своїм серцю, що нема Бога" (Пс. 14: 1)

Але Жидів в большевії люблять. Уряд помагае їм мілюнами рублів. Їх садовлять на добрих землях, або посадах. В їх книжках можна писати поважно про релігійні справи. Їм недавно позволили спровадити в Америки 2,000,000 фунтів „маци".

Значить — шануючи Жидів, большевицький уряд шанує і жидівську релігію.

І тутешній большевик жидівську релігію шанує, бо-ж се релігія „товариша Єврея".

Що инше релігія свого народу... Тую треба ницити, нівечити, любгавити... Бо се релігія куркулів! Українці — се чужі куркулі, буржуазія. А Жиди — се не куркулі, се — свої „товариші Євреї" Трудящий народ...

Можна собі уявити в якою погордою дивляться „товариші Євреї" на „товаришів гоїв". Тай хто розумний не вневажав би того, хто сам себе і своє рідне нівечить! Хто не плював би на того, хто сам себе обпльовуе! І коли „товариш Єврей" бачить, як „товариш гой" в українській Великий Пість справляе танці, то певно повторяе:

— Говорить дурень в серці своїм, що нема Бога! Але ти, Єврею, за дурними не йди, ти будь розумний. Кінь і віл для праці на хліб тобі, а дурень нівечить скарби, якими Господь обдарував тих, що бояться Його...

Та „український большевик" не чує голосу розуму. Во він наймит, а розум власність господаря.

Поставивши собі перед очи роботу большевиків — і тут і на Україні — думаючі і шануючі себе Українці мусять занятн сторону большевиків в їх роботою відповідне становище. По мойй думці треба стати на тому:

Большевицька робота е злочинною в найвищих розмірах. Вона ставить собі за ціль:

Нищити особисту мораль і релігійність серед українського народу.

Нищити здоровий розум, здоровий погляд і здоровий розсудок серед Українців.

Нищити життя родинне.

Нищити Релігію і Церкву.

Нищити загальну українську культуру.

Нищити почуття пошани до українського імени, до української історії, до українських національних цінностей й ідеалів, до українських провідників.

Нищити гідність української справи, українських стремлінь, української роботи, ідею української самостійности.

Викликати зневагу і погорду до всего українського і защеплювати любов і довіря до катів українського народу.

Се все плянова робота тих, що ради перемінти Український Нарід в німи для себе рабів.

(Продовження на стороні 5-тій.)

Митр. Василь Липківський.

ПРОПОВІДЬ НА НЕДІЛЮ МИРОНОСИЦЬ.

Сьогоднішня неділя, друга після Воскресіння присвячена вславленню жінок Мироносиць, які своєю любовю до Христа перші виявили велику й світлу ролю жіноцтва в життю християнської Церкви. Во перший і самий ясний мент світового Христового Воскресіння наближе виявний з тими щирими жінками, що ходили за Христом, услуговували Йому своїм майном і щирістю, прийшли за Ним і в Єрусалим, вистраждали, дивились на Його всі муки-страждання й острах смерти. І от, як жінка — Пресв. Діва Марія, одержала від янголя благовіщення про народження Христа, так жінки Мироносиці перші одержали від янголів звістку про Його Воскресіння.

Хто-ж се примусив їх йти за Ним на Його страждання і на Його смерть, хто примусив їх не відходити від Христа, бувати в мент самих тяжких Його хресних мук самовідданно більш ніж Апостоли, бути присутніми коло Христа Спасителя аж до смерти Його і взяти участь і в Його похороні? Хто примусив сих жінок раніш світанку бігти до Гробу Христового з миром, щоб намастити тіло, не важаючи ні на страх, ні на темряву, ні на те, що коло гробу варта, а на гробі великий камінь і печатка сиваріону. До сього всього примусив сих жінок їх жіноча врода, їх жіноча істота. Жінка живе й керується далеко більш почуттям серця ніж вимогами розуму, вона далеко більш чуда ніж чоловік. Самим Богом уже так створена жінка, що вона перша почувае в собі нове життя, перша своєю душею до нього лине, перша мучиться його народженням; перша про нього сповіщае. Згодом, коли перший мент нового життя проходить, коли се життя розвивається, умови його ускладнюються, починаються сумнів, анеміра, суперечки, жінка відступае на другий план, це перший стае чоловік. Але початок життя, перше заволення ним, перше благовісти про нього — се місія жіноцтва. Се те нічим не заміннме її служіння людству, яке хоч згодом уступае місце чоловікам, але на завжди зашлається, як той резерв у боротьбі за життя, який вступае у всю свою силу, коли чоловічеський розум і рішучість відступае в роспущ... От така була й е роля жіноцтва, як в історії всього християнського життя, так і зокрема й в подіях останніх ментів життя Христового і в Його преславному Воскресінню. Тому і присвячення сього тижня жінкам-Мироносицям й пошана до них се е пошана наша до жіночої істоти, до жіночої природи в її найкращих виявленнях осяяної світлом Христової любови й благовісти...

Але, любі брати і сестри, в сьому земному життю важнди буває так, що де світло, там і тінь й часто чим ясніше кажуть світло, тим темніша буває тінь. Так буває й з жіноцтвом. Жінка найскорше й більш чуло йде туди, де бачить світло, де почуває життя, от через що й їми першої жінки було Єва, що значить „життя". Але з другого боку жінку лекше зрадити, лекше обманути, зацікавити неправдою. Через те мабуть диявол, щоб людей спокусити перш за все заходиася коло Єви. Жінка далеко скорше ніж чоловік зацікавлюється життям, до нього прагне, але вона далеко більше, ніж чоловік прикиває до старого, зживається з ним, жахається всяких змін у ньому. От через що там, де починається нове життя ми бачимо з одного боку жіноцтво, яке серцем почуває його правду, сміливо йде вперед до нього і чоловіків вахожче, але з другого боку бачимо жіноцтво, яке жахається, страшиться сього життя, жахливо від нього відмахується, стае для нього найбільшою гальмою. Так і на світанку християнства, в роки апостольського благовістя, ми бачимо жінок, що цирро прихилялись до нього, невідступно ходили з Апостолами, богато полекшували їх працю, про яких апостол Павло згадує в своїх посланнях з великою повагою (Рим. 16). Але з другого боку бачимо жіноцтво, від якого той-же Апостол нас застерігае — від женщин, що самі темні і других збивають від пустих бабських забобонів (Тим. V: 13).

Отже цікаво поглянути, браття, яку ролю відограло жіноцтво в нашому українському церковно-визвольному русі. Перш за все ми маємо велику радість і приємність зазначити, що й відродження нашої Церкви пригорнуло до себе чуте до правди й світла наше жіноцтво, що серед нашого жіноцтва в кождій парохії е богато дійсних благовісниць нашої Церкви. Ми чуемо милозвучні співи нашого жіноцтва в наших церковних хорах, ми бачимо щиру працю нашого жіноцтва на утворення нового рідного парафіяльного життя, бачимо щиру жіночу працю в рідній прикраси наших храмів, в благодійности, в гостинности. І от ся участь нашого жіноцтва в нашій загальній церковній праці надае нам человіком сили й охоти працювати й заплекнення в успіх праці, бо куди прагне найкраще жіноцтво — там дійсне життя. Але з другого боку... з другого боку ми бачимо дуже сумне явище, що наше жіноцтво, українське жіноцтво дуже ворожо ставиться до нашої української Церкви й складае з себе той тяжкий грунт, на якій найбільш опираються сучасні книжники й фарисеї в боротьбі з нашою Церквою. І тут їх відлае на поталу фарисеям їх жіноча істота, їх легковірство, звичка до старого, жах перед змінами й легкість датися в облуду. Як фарисеї в дні присуду Христа на смерть намовляли народ, щоб просили Христа розпяти й всі засоби вживали, щоб стати і ні перешкоді воскресіння Христа, так і сучасне духовенство взяло на себе в боротьбі з нашою Церквою ганебну ролю книжників і фарисеїв, всі заходи вживають, щоб стати на перешкоді нашому рухові. А тут використовують наше жіноцтво, намовляють його, лякають пеклом, робить з них тяжкий камінь, щоб привалити ним нашу Церкву, припинити ним наше відродження. Сі темні жінки беруть на себе навіть святе ім'я „мироносиць", прикрешують себе до місток окремими уборами, хрестиками, черневою одежою, видають себе за щирих служниць Христа, в яких ім намовлені сучасними фарисеями, заслінені довірям до них, вони ведуть чорну, некристинську працю, розпускають в народі всякі наклепи й небилиці про нашу Церкву. Мені самому не раз прийшлось бачити, як се темне жіноцтво, не зважаючи ні на які докази й не слухаючи їх як той камінь ібилося в купу й кричало: „Нам нічого не треба, в нас е батюшка". „Як було, так пехай і буде". „Ми по українськи не розуміемо" і т. п. А старі священики на се темне жіноцтво ними же намовлене й обмануте опираються, як на твердий камінь, як на волю народу, кажуть: „Народ з нами".

Любе братерство! Нашій Церкві безумовно не страшно темного жіноцтва, зрадженого старим священством. Камінь на пробі Христа ломав і варта стояла й печатка була прибита, але прийшов час і Христос воскрес, пішо Його не затримало. Так е й буде з нашою Церквою. Нам жаль сього бідного жіноцтва, що ще не відкрило своїх очей від чорної облуди, що й в сей радісний день жіноцтво ще стоіть осторонь, ще не бере участи в загальній радости сього свята. „Жінки єрусалимські", сказав Христос до тих жінок, що тільки в жіночої цікавости прибігли поглянути на Його страждання й свою жіночу істоту виявили сльозами, „жінки єрусалимські, не плачте по Мені, плачте по собі й по дітях ваших" (Лук. XXIII: 28). Подумайте, що буде з вами та дітьми вашими, хотів Христос сказати, коли ви й надалі залишитесь і дітей своїх виховаете в ворожнечі до свого рідного народу, до своєї рідної Церкви...

Ми-ж, любе братерство, наша пароxія й вся наша Церква з сю неділю жінок Мироносиць, щиро витаємо наше дороге жіноцтво, що освітлює й звеселне своєю працею наш церковно-визвольний рух. Ідіть дорогі, непохитно до правди, світла й волі і нас підтримуйте на сьому терністому, але радісному шляху, бо ем шляхом ішов Христос по ньому й жінок Мироносиць привів до невечірньої радости свого пресвітлого воскресіння.

Амінь.

ТАНЦЮЮТЬ В ВЕЛИКИЙ ПІСТ.

(Продолжение зі стор. 4-ої)

І тому для свідомого Українця: Большевик не е чоловіком! Він злочинець, він ворог — лютіший від найлютішого звіра.

Коли Українець став большевиком, він перестав бути Українцем - як тепер перестае бути тверезим, коли стае винком. Українець ставши большевиком, пішов на службу лютого ворога українського народу, отже став подвійним ворогом.

Тому большевика не можна звати ані Українцем, ані человіком.

Українець не повинен допускати большевика до свого столу, як гостя. Не повинен з ним товаришувати. Не повинен мати до нього довіря. Не повинен заходити з ним в бесіду, як з добрим человіком. Не повинен ділитись з ним своїми думками.

Не повинен большевиком в нічім вірити. Во коли большевик скаже Українцеві раз правду, то лише на те, щоби опісля між сто разів одурити. Коли Українця раз пожалуе, то лише на те, щоби заволодіти ним і ним скористати. Коли раз поможе, то на те, щоби тисячу разів пошкодити.

Не повинен большевикови помагати, бо він помагае лютому ворогови. А хто ворогови помагае, хто гадину годуе, той сам мусить з повинен згинути.

Хто-ж в большевиком товаришуе, хто йому вірить, хто йому помагае, хто його боронить, того рівнож уважати большевиком, хоч би він формально не був членом большевицької організації, і відноситись до нього, як до дійсного большевика. Прокажених не ділять на 100, 50, 20, 8 і 1 процент прокажених. Прокажа е лише проказ!

В доброго человіка, в гідного Українця нема для большевика ніяких моральних обовязків. Або такі обовязки, як в відношенню до вовків, до гієн. Як до злодіїв і бандитів. На кождім кроці мусить він від них відгороджуватися, або відгороджуватн їх від себе, як від найлютіших ворогів. Як від найбільшого зла, яке лише світ бачив.

Так, а не инакше мусить розумний Українець до большевиків і їх роботи відноситися. Розумний, гідний, думаючий Українець!

Пр. В.

НЕДІЛЬНА ШКОЛА

КАТЕХИЗМ.
або
В ЩО ВІРУЄ ПРАВОСЛАВНИЙ ХРИСТИЯНИН.
(Дальше).

П'ята заповідь Божа наказує любити й шанувати ближніх, а особливо батьків і других родичів. Шанувати батьків значить:

1. **Обходитися з ними чемно та з у-шанованими**, себто не позволяти собі до них грубинства, зухвальства та знущання.

2 Слухатися їх та коритися Їм.

3. **Годувати та догоджати їх; в немощах і старощах покоїти їх.**

4. **По смерти їх, як і за життя, молитися за них та вірно виконувати їх заповіти, як що вони не перечать праву Божому й державному.**

Діти так богато винні й обовязані своїм батькам і остільки ім завдячують, що обовязок любити батька й матір є найлєгшим зі всіх обовязків людських. Тому то й гріх непослуху і нешанування батьків є особливо тяжким і заслуговує на гострий осуд. У Старім Завіті Мойсей за зневагу батька або матері положив **на горло карати** (Іск. XXI: 16). А що від виконування пятої заповіді залежить порядок і лад перше всього в родині, а потім і в загально-суспільному й громадському житті, то, з уваги на таку важливість сієї заповіді, до неї додано обіцянку нагороди за виконування її Заповідь обіцяє щасливе й довголіте життя на землі виконуючим її, щоби тим більше заохотити людей до додержання заповіді. Приклади стародавніх патріярхів і праотців доводять, що Бог надає особливу силу благословенню батьків (Бит. XXVII).

„Благословення отчее втверджує доми дітей" (Скр. III: 9).

Наказуючи почитати батьків, пята заповідь, крім батьки-матері, розуміє й взагалі всіх, хто може заступати для нас місце батьків А таким є:

1. **Влада державна та батьківщина.** Що держава є велика родина, в котрій всі громадяне — як би брати поміж собою й повинні тому, пособіяючи владі й причиняючись до розвитку **свого рідного краю**, обполівши про себе старання матн.

Апостол Павло навчає: **„Усяка душа влади вищій нехай коряться, нема бо власти, котра-б не від Бога. Яка-ж бо є власть, від Бога Її настановлено. Отже, хто противиться власті, Божому наказу противиться"** (Рим XII: 1, 2)

„Тим же, — далі говорить апостол — треба коритись не тільки ради гніва (кари), й ради совісти" (Рим XIII: 7).

„Оддайте кесареве кесареві, а Боже Богові" (Мат. XXII: 21), говорить Спаситель.

2. **Пастирі й вчителі духовні**, бо як від батьків ми отримуємо життя тілесне, тимчасове, так від душпастирів і вчителів християнин відроджується в тайні хрещення до життя духовного, вічного й виховується в ньому.

Апостол Павло, навчаючи християн, щоби вони слухали й корилися наставникам духовним, говорить, що ці наставники велике старання мають про душі людські, несучи на собі обовязок відтак справоздання за них А тому, говорить апостол: **„Нехай вони, наставники, чинить се радо, а не зітхаючи, на користь бо для людей се"** (Євр. XIII: 17).

3. **Старші віком**, як люде більше досвідчені, і тому мають вони право подавати нам пораду в житті.

Апостол Павло пише до Тимотея: **„Старого не докоряй, а благай, як батька... старих жінок як матерів"** (1 Тим. V: 1, 2).

„Перед сивим волосом вставати мусиш і шанувати лице старого (Лев. XIX: 32).

4. **Доброчинці.** Шанування доброчинців наших навчає нас приклад Самого Господа Ісуса Христа, Котрий корився Йосифові, дарма, що Йосиф не був Його батьком, а тільки пікувався Ним, коли Він був дитиною (Лук. II: 15).

Як що-ж діти мають певні обовязки до батьків, вірні — до пастирів, підвладні — до начальників, слуги до — господарів, то й навпаки: родичі, пастирі, начальники й господарі — мають також свої обовязки до дітей, вірних, підвладних і слуг Батьки повинні пікуватися про виховання своїх дітей не тільки фізично, але й духово; пастирі словом та прикладом своїм повинні навчати вірних вірі й моральности; зверхники та господарі мусять старатися про добро своїх підвладних слуг та бути до них справедливими

Про обовязки батьків до дітей апостол Павло пише: **„Батьки, не роздражнюйте дітей своїх, а зрощуйте їх у науці й напоминанні Господньому"** (Еф. VI: 4).

Про обовязки пастирів до вірних говорить Апостол Петро: **„Пасіте стадо Боже, що в вас, догидаючи не по неволі, ані для поганої користи, а з доброго серця; ані пануйте над народом, а зразком будьте для стада"** (1 Петр. V: 2, 3).

Про обовязки зверхників і господарів до підвладних і слуг апостол Павло говорить: **„Панове, віддавайте слугам правду й рівність, знаючи, що й ви маєте Господа на небесах"** (Кол. IV: 1).

Але вразі-б батьки від дітей, або зверхники від підвладних почали вимагати чогось противного вірі або праву, — тоді християнин повинен відказати так, як відповідали святі Апостоли зверхникам єврейським, коли ті наказали Апостолам занехати ширення науки й віри Христової. **„Чи праведно перед Богом слухати вас більше, ніж Бога, — судіть"** (Діян. IV: 19).

(Дальше буде).

ІСТОРІЯ ЦЕРКВИ.
(За Е. Семакою).
(Дальше)

8 Святий Максим Ісповідник, що як дуже учений фільозоф і богослов, боронив від року 633 ревно православну віру проти монотелитських еретників, зедля чого мусів богато витерпіти. Йому відтяли язик і праву руку, а відтак вислали до Скитії, де й помер року 662.

9. Инший могучий оборонець правдивої віри є святий Іван, званий Дамаскином, після свого родинного місця Дамаску. Як дуже вчений муж, заняман першу посаду міністра халіфа Дамаску. Пізнійше удався як монах до монастиря святого Сави в Палестині, де помер ерономахом року 760. Святий Іван, званий також „Золототочним", задля своїх блискучих писем, здобув собі велику славу в православній церкві як ревний оборонець почитання святих ікон, глубокоучений богослов і церковний поет.

З межи його численних писем, є надзвичайний твір під заголовком „Жерело пізнання". Твір сей складається з 3 частий: 1. Главі фільозофічні. 2. Про ереси і 3. Обширний виклад православної віри. Ся послідня часть є першим повним і систематичним твором догматичної науки про віру в православній церкві Святий Іван уложив ще й великий Октоїх, як також гимни на свято воскресения, рождество Спасителя й на инші главні празники.

б) В церкві заходу.

1. Святий Амвросій родився в Трієрі року 340, де його отець був римським префектом. Учився в Римі прав і реторики, а потім, ставши адвокатом, здобув собі таку славу, що цар зробив його намісником в Медіолані (370). Коли вибори не могли рішитися, кого вибрати на епископа, дався чути дїточий голос: „Амвросій най буде епископом!" Всі повірили, що дїточими устами відкрилася воля Божа, і всі вибрали на епископа Амвросія. Так став він проти своєї волі епископом і управляв медіоланською церквою з правдиво апостольською ревністю через 22 роки. Як епископ, Амвросій роздав весь свій маєток, відтак визначився визначним приповідником і мучним оборонцем православної віри. Писав догматичні книги особливо против арії, македонія і новаціян, пояснював святого письма, моральні й аскетичні науки та церковні гимни.

2 Святий Єроним родився в Далмації року 330 і одержав виховання в Римі Удався відтак (372 р.) до Антіохії, щоби вичитися там східної аскези і єврейської мови. Відтак пішов до Царгороду і став учеником святого Григорія Назянського Року 382 вернувся до Риму, де розвинув широку діяльність як учитель релігійного життя Наконець покинув Рим, пішов до Палестини й осів в Вифлеємі, де позістав до смерти (420 р.). Святий Єроним був один з найбільше учених святих отців свого часу і ревний ширитель монашества.

З межи численних його писем є найзначнійші отсі: 1. Переклад старого завіта на латинську мову після текста єврейського і поправка перекладу латинського нового завіта, званого „Італою". після первісного грецького тексту, 3. твір Єроніма ставить ніні під ім'ям „Вульгати" латинський переклад авторизований римсько - католицькою церквою; 2 Письма екзегетичні, або пояснючі свяге письмо; 3. Письма полемічні, 4. Письма історично-церковні і послання.

(Дальше буде).

ГІНДУСИ ЧИТАЮТЬ БІБЛІЮ.

Недавно було оголошено, що в році 1931 в Індії продано 17,177 Біблій, 18,502 Нового Завіту і 225,870 менших книжок і частин видань. Значить — Гіндуси інтересуються біблією.

Смерть і Життя!

В одній персійській історійці оповідається, що коли Бог сотворив землю, вона була одною пустинею, на якій не росла ні трава, ні цвіти, ні дерева. Тоді послав Бог Ангела на землю, щоби той понасівав рїжного насіння по рїжних частинах землі, щоби воно росло і покривало землю Се не сподобалося сатані і він пішов слїдом за Ангелом та розкопрупував в землю кожде зерно, яке Ангел посїяв, а тоді намовив сонце, щоби пріло і дощ, щоби падав, бо думав, що зерно згоїне і марне пропаде праця Ангела. Але яка велика була лють його, коли зогнившє зерно перемінилось в зелену траву і яскраві цвіти І могутне дерево! І сказав йому Ангел:

— Безумний, хіба не знаєш, що те, що сіємо, гине тільки на те, щоб жити?

Вороги Ісуса, похованого Його в гробі радїли, що се був кінець Його науці й дїяльности се був вступ до Його світової і остаточної побіди над смертю і злом

Добра Відповідь.

Священик пішов до дїлянки парафії і просив, щоби той жертвував щось на цїль будови церковної салї. На се каже парафіянин з обуреннем:

— Що то такого, що наша парафія потребує грошей все більше і більше? Коли вже тому буде кінець?

На те священик каже:

— Знаєте, я маю сина. І чим більший він підростав, тим більше коштувало мене його отрїмання: то ні черевики було треба дати, то на одяг, то на лїкаря, то на инші потреби Але одного дня він помер і від того часу не коштує мене ані нїчгя.

Подумав парафіянин і каже:

- Вибачте, що я таке сказав. Я тепер бачу, що парафія наша тоді не потребуватиме фонїдів, якби перестала істнувати Та се булоб великим нещастєм для нас, отже маєте тут від мене мою жертву.

Александрійський Патріярхат.

Александрійська Церква, пізнійше Патріярхат, заснований св. Євангелистом Марком, є одною з найбільш старовинних Церков у Вселенськім Православію.

„В Александрії", як оповідає блаженний Єронім в 146 листї до Евангелія, „починаючи від св. Марка, аж до Геракля та Діонисія (коло 240 р. по Христі) завжди пресвитери, вибравши одного з поміж себе, ставили його на найвищу степїнь і іменували епископом."

Головою Александрійського Патріярхату є тепер Святійший Папа і Патріярх Мелетій. До речі треба сказати, що титул „папа", що значить „отець" був передше титулом Александрійського, ніж Римського архієпископа.

Александрійський Патріярхат під теперішню хвилю складається з 10 епархій (дієцезій) Вони числом вірючих невеликі Монофізитська єресь, а пізнійше кривавий похід мусульман знищив велику силу сеї первісної Християнської Церкви.

ЗВІТ
Албертійського Провінціяльного Зїзду Української Греко-Православної Церкви в Канаді, який відбувся в днях 26 і 27 березня, 1932, в місті Едмонтоні.
(Дальше)

Єпископ: В попереднім числі, подаючи склад президії зїзду, пропущено імя п. Н. Ткачука, як одного з головних предсідателїв, що на отвім місці справляється Рівнож не було складу верифікаційної комісії. До них увійшли о Майда, п. І. Гиляк, і п. Н. Стекалин — до верифікаційної комісії, а о. Т. Кисілюк о. В. Кудрик, п. П. Адамець, п. С. Воробель, п. І. Чмелинний, п. Н. Ткачук, і п. А. Батюк до резолюційної комісії)

П. прочитанню о Свячком архиєпископського привіту від Преосвященного Архиєпископа Іоанна Теодоровича, привітні Зїздови зложили о. Горбай, парох Смоки Лейк і околиці; о. Т. Кисілюк, парох Сучави і околиці і о. І. Майда, парох Коломбї і околиці. По них привітали з привітами делегати парохій з Альберти.

П. П. Зварич, делегат вегрицької парохії, вітаючи зїзд в імени своєї парохії, котра складається з двадцять родин, сказав, що живою силою її церковної громади є сестринство, котре відбереже життя церкви і Недїльну Школу для дітей. Пізнійшу обслугує о. І. Майда Від. прави відбувається в салї Тов. Шевченка, але є надія, що вскорі пристарається до будови церкви.

П. А Батюк витав зїзд, як делегат едмонтонської парохії В своїм привіті побажав, щоби зїзд, розв'язуючи церковні справи, зверну більше уваги на справи Недїльної і Рідної Школи, бо вони становлять головну і тверду підвалину нашого релігійно-народнього життя в Канаді. П. Г. Михайлишин, доповнюючи п. Батюка, сказав, що ця-монтонська парохія при заснованню мала двацять родин, але з-за часу часу парохія зросла в пятеро більше Церковний будинок і хата для священика вже вибудені Запас жіночому товариству при церкві, громада знаходиться як в найкращому порядку.

П. Г. Гиляк, п. В. Никифорук і п. І. Гиляк витали зїзд як делегати парохії Завада П. Никифорук заявив, що наша мета є виховувати молоде покоління в тякому дусї, щоби воно умїло і могло продовжати розпочату нами працю на церковному полї Із парохія збудувала нову церкву, на котрій ще тяжить довг $600, котрий сподіються скоро вигатити

П. Ямець витав зїзд як делегат громади в Ерґюмонт

П. Зенюк, делегат парохії Релвуд, в своїм привіті сказав, що їх парохія побудувала церкву, котра є вже майже на вивченню. Уладжують дирігентівку, котрий заразом правує і в Народнім Домі

П. Адамець з Бюфорд парохії сказав в своїм привіті, що їх церковна громада має церкву, цвинтар, Народний Дім, і все се без довгу. Бажаним громади є мати сталого священика, з осїдком в Бюфорд.

П. І. Захарко, делегат з Калмар, в своїм привіті заявив, що їх парохія є в добрім стані І пожелав членам делегатам відвати і змісти в своїй роботі на церковному полї.

П. В. Фрунчак, делегат з Сочави, пожелав зїздови щасливих успіхів Громада їх ще не має церковного будинку, але має на відпрасу хату, що належить до громади

Па. Могилюк, Н. Ткачук і К. Скакун витали зїзд як делегати парохії Прут Парохія заложена ще 1920 року. Відправа відбувається в салї Народнього Дому, але вже підготовляється до будови церкви. Життя в Народнім Домі є вірнішє Товариство Тверезости заснование ще перед десять роками, мало дуже великі успіхи в боротьбі з пияством і задержало громаду тверезою

П. І. Многолітній, делегат парохії Катлін, в своїм привіті розказав про клопоти, які їх громада мала з старо-руссками на стару церкву, але в кінци православні Українці виступили з членства старої церкви, купили цвинтар і тепер йде підготовка до будови своєї власної церкви.

П. В. Возьбрїський, делегат парохії Радвей, повідав збірки успіхів в кварталі. Їх парохія має церкву і цвинтар Громада без довгу

П. Др. М. Войкович, витаючи зїзд сказав, що Відділ ої в скорім часі буде тішитися церквою, до чого цають тепер приготовлене.

П. Д. Брилдяк, делегат двох парохій Іспас і Брінслей, подав до відому, здїлові таке: З початку їх парохію обслуговали священики ро-с йської і української місій, щоби здовлітити членів обох напрямків, але вкінці, коли деякі члени почали робити заходи записати церкву на Іспасі на російську місію, громада спротивилася сему і перейшла цілковито до української місії Церква на Брінслей, збудована підчас боротьби, ще не вик ичена, але обі парохії дуже близько суседують з собою так, що один церковний будинок вповолає собі громада.

П. І Лизанчук, делегат з Мисіедін, побажав здїлови успіхів в нарадах Їх парохія має свою церкву і Народний Дім. Цвинтар уживають спільно з грекo-католицькою парохією.

П. А Кулик, делегат парохії Кепюль в своїм привіті сказав, що їх парохія істнує від тринадцять літ, але з причини, що громада є відмовлена великим простором від других парохій, котрі удержують священиків, богослужіння відбуваються рідко. Церковного будинку не має ще, але має цвинтар.

П Попович витав зїзд в імени парохії в Смоки Лейк Громада церковна завязалася 1924 року, має тепер поверх 40 родин, велику церкву і цвинтар При церкві істнує жіноче товариство і Недїльна Школа

П. Н. Харук привитав зїзд як делегат в імени парохії Коломия-Сіті Парохія має поверх 40 родин, гарну церкву і цвинтар Церква коштувала $8 000.

Піні М Петрук привитала зїзд в імени жіночого товариства при церкві Коломия-Сіті Вона перепоїла коротко про працю їх товариства і висказала бажання, щоби ся товариства істнували в кождій українській православній громаді

П. П. Яєичук витав зїзд в імени парохії в Белїк. Церкви своєї ще не мають; відправляють в Народнім Домі Місце під церкву, 5 акрів вже куплено і скоро приступлять до будови церковного будинку.

П. П. Васильшин витав зїзд в ім. парохії в Гемлін. Парохія велика і стара, має свою церкву і цвинтар Новозаснована парохія на Стрий бальне мати священика

По привітах приступлено до промов Першу промову виголосив п. П. Зварич, в по ній о 11 Самець По промовах вивязалася дискусія на тему промов, а то в справах фінансування місії Української Православної Церкви в Канаді П. П Зварич говорить, що кождий православний Українець повинен заставити себе жертвувати на сю цїль Нас навчили жебрати, нас кулували Росіяне, католики, протестанти і инші секти. А тепер на те місце прийшли в нас рівні базарі і ми жебруємо одні в других Одна громада заставляє другі громади, щоб давали гроші на що-сто якобальні потреби, які повинні бути задоволені самими місцевими громадами.

П. В. Чумер, делегат з Смоки Лейк, пропонує, щоби поставити за порядком точки до дискусії. Поставлено точку фінансів

П. П. Зварич піддає думку, що громади, котрі заневбують платити уставені Консисторією в властивого Собором датки на дієцезійний фонд, повинні бути оставлені без обслуги

Прот С. В. Свячук зауважив, що так парохії як і священики добре розуміють, що церковна організація потребує грошей і на організаційні потреби, і на місійну літературу, що виховання священиків дає помимо сего легковажать своїми обовязками під сим оглядом, отже треба знайти причину, чому так парохії, як і поодинокі члени занедбують сю справу Просить зїзд взяти сю справу під розвагу і основно її обговорити По його думці

фонтъ В нас гроші є, говорить п Чумер — тільки ми не зробимо, чи не знаємо як збирати Є в кого взяти та нема кому дати І нас чуємі колективъ тисячі на нашу власну школу І браку фондів каже наш провід і казівку дає.

Далі п. Чумер порушив справу єпископії Но його думці Українська Православна Церква в Канаді повинна мати свого єпископа, який би перебував в Канаді, разом з Консисторією дбавби більше про справи Церкви, як чиджачки над самовільними і взагалі, над вірними Церкви, щоби вони гідно виконували свої обовязки Члени тратять уже багато грошей на журнішъ і коли члени розумали справу, то $10-00 на рік є дуже мала сума, щоби бути на справи Церкви

(Дальше буде)

„НЕ ЗНАЄШ БРОДУ, НЕ ЛІЗ У ВОДУ".

(Вест Форт Вільям, Онт.)

Недавно я мав нагоду читати „Канадійського Фармера" і між деякими цікавими статьи про рівницьбловонівськими обори ся І. Сачка сього з Виннипегу знайшов мене сей допис тим, що там один з ряду православний, п. М. Кузик, як Буковинець виголошав промовъ і сказав між иншим, що се є дерзка промова в Канаді, котра очистая свою церкву від московського сміття".

На сю промову п. М. Кузика довелось мені читати „Вістник" під заголовком: „Здорова чи несвідомість", в котрій сказано що п М Кузик говорить або зі злоби або з несвідомости, бо те „московське сміття" у богатьох буковинських громадах було скоріше винесене, а про яке п. М Кузик не згадує. Коли ж таку промову спромігся був п. Н. Козьмик, то зі вместо і не казав, але кричав і М Кузик якій мовивъ за нього а пробує запити провідне сміття новище, — виявив таке незнання про життя Українців Буковинців в Канаді, то годі мовчати. Я, як член Української Православної Церкви в Форт Вільямі, можу сказати що п. М Кузик зовсім говорить зі злоби, або несвідомости, бо українська буковинська громада в Форт Вільямі „винесла московське сміття" зі своєї церкви ще 1918 р. ще тоді, коли п М Кузик взявъ не мав поняття, що таке Укр Православна Церква Тепер п Кузик клонить свою голову перед священиком, котрий був вичу нарозом греко-католицької церкви у Форт Вільямі сказав раз у своїм референті на 1 го листопада, що Українські Сини Страдцї з тої Лиги бути Атеїстами, і що ми маємо за тих молимося, що були з Галичини, себто за греко-католиків. Тепер він почав правити панахиди за буковинських поетів і борців, отже „винесли" одно „сміття", але не знати, чи не треба буде за якийсь час виносити друге

П Кузик написав другий допис до „Канадійського Фармера" і в „Не викликує вовка з нори" Сей допис він спримував як відповідь „Вістникові" І доказує в нім, що він говорив на чій рівниці не зі злоби, а свідомо, отже я в праві говорити про православної громади у Форт Вільямі заявляю, що п. М. Кузик не говорить правду, коли каже, що вгадав громада І Сачківського у Вінніпегу була „перша, що очистилась від московського сміття" бо наша громада у Форт Вільямі і богато других очистились від московського сміття уже тому 13 літ

Я нарадив би п. М. Кузикови, щоби на будуче не виключався і не забирав слова про справи, про які мало знає, або, як каже кажа посло вища — „Не знаєш броду, не лізь у воду".

В. Григорик, Буковинець з села Неполокщя.

СВЯТО І КОНЦЕРТ ПАМЯТИ ШЕВЧЕНКА.

(Мичем, Саск.)

В неділю, дня 27 березня, відбулося дуже вдалиме свято і концерт в честь Т Шевченка в нашім Українськім Народнім Домі у 8-ій год вечером Простора сала Нар. Дому не могла помістити всіх, що бажали взяти участь в святі На програмі були співи сольові і хоральні, виступи музичні і деклямації Свято і концерт приготовив учитель п. Лука Томащук Гр М Калмінюк, бувший старець церковний виголосив гарний вступ про Т Шевченка і його заслуги. Ми дуже раді були мати Богослужения сей неділі, однак наш парох занятий був в другій місцевости. Панахида по Шевченові була відправлена о. Кусим в нашій церкві в неділю, 3-го квітня.

Гість.

ПОСМЕРТНА ЗГАДКА.

Дня 25 квітня, 1932, в Шіго, Саск., упокоївся в Бозі бл. п. Мафтей Савчук, один з піонір в українськоі ві громадї в Канаді, і батько пров. С. В. Савчука, Адміністратора Української Православної Церкви в Канаді. Покійний був родом з Буковини, з села Вовчинець, і прибув до Канади з родиною (жена і чотири сини) 34 роки тому. Спершу поселився в Манчестер Рояд, Ман. а в році 1908 переїхав до Саскачевану і осів на фарм! коло містечка Інґініер. В місяць лист ого 1910 Покійний відзначився тверезим та моральним життям, а та кож полиш був як розумний та практичний господарствах Покійний лишив з собою ще за Старого Краю жо в сел. надіжай до громади мо, ральних, щоби поважати до нього священика, щоби його висповідав і запричастив. Сю присягу вдався Покійному о. Стрийчик, тодішній парох в Шіго

Похорон відбився в середу, 27-го квітня, який відправило трох українських православних священиків, о. Дячина з Шіго, о. Уїна з Йорктон, і о. І Кіріяка з Канори Поминок праці на полі, людей зі вокруг було дуже богато при чому були учасники з таких подальших місцевостей, як Йорктон і Канора З близкої родини смерть Покійного полагодять старенька його жена, три сини — Андрей, Стефан і о. Симон, — 3 їх родинами, дочка і зять Вівсяни з дітьми-та два брати з родинами: Ілія в Манітебн Рояд, Ман. і Митофія в Транскай Ман

Тлінні останки Покійного похоронено на новітарі біля української церкви в Шіго, якої Покійний був членом.

Заким Йому вічної

ДЛЯ РІДНОЇ ЦЕРКВИ

НЕХАЙ СЯЄ СВІТЛО ВАШЕ ПЕРЕД ЛЮДЬМИ, ЩОБ ВОНИ БАЧИЛИ ВАШІ ДОБРІ ДІЛА І ПРОСЛАВЛЯЛИ ОТЦЯ НАШОГО, ЩО НА НЕБІ.

(Мат. V 16).

ЧЛЕНСЬКІ ВКЛАДКИ НА ДІЕЦЕЗІЯЛЬНИЙ ФОНД.

Збірка о. Гриценка:

Василь Ромак	$1.00
Василь Малюк	1.00
Дмитро Рожак	1.00
Іван Стешик, Сифтон,	1.00
Петро Будинський, Робліп	1.00
Іван Дикун Ешлід. Ман.	1.00
Григорій Гарилюк, Ешвід,	1.00
Йосиф Іванушак, Ешвід,	1.00
Павло Задорожний, Ешвід	1.00
Михайло Ничка, Ешвід, Ман.	1.00

За 1932 рік.

Николай Давидів, Ешвід, Ман.	1 00

За рік 1931.

Іван Ромер, Ман.

Юрій Харжевський	1.00
Яків П Пісюк	1.00
Григорій Бисарабо	1.00
Григорій Марко	1.00
Александер М Гуменний	1.00
Ілля Гопоровський	1.00
Григорій Кравчук	1.00
Петро Кравчук	1.00
Павло Кравчук	1.00
Антон Ковик	1.00
Гавбовій Гарболінський	1.00
Григорій Яцентюк	1.00
Василь Пісюк	1.00
Антон Голий	1.00
Мих Баган	1.00
Іван Напастюк	1.00
Дмитро Васильців	1.00
Михайло П. Литак	1.00
Василь Бобчук	1.00
Іван Запорожан	1.00

Збірка о. Є. Уляниц.

На іменинах голови Жіночого Товариства в Мелвіль, Саск., пані Теофани Вівчар, на релігійний фонд зложили жертви слідуючі:

По $5.00: М. Григорчук, І. Костюк, пані Григорчук, пані Т Вівчар

По 25п В Сеник, К Вівчар, Н Гулій, О. Козубський, М. Лебюк, Н. Класс, Н Темрик, Н. Юзик, пані О Класс, пані Юзик, пані С Бриндісон, пані Лукасевич

По 15ст В Пилат.

По 10ст пані Пилат, пані В. Гулій, пані І Темрик

По 5п Наталя Сеник (дитина)

Зібрано зразнись пані О Класс і ві Колбаско Вели жертводавців щире спасибі

В церкві на Молоок, Саск по Богослуженню зібрано на релігійний фонд $7.10. Жертводавцям щире спасибі.

СПРАВКА.

З 1 В ч „Вістника" через помилку произошло що п Мих Гомульський з Дервент, Алта., зложив на покрите коштів чартеру $3.50 Має бути $5.00

2 В цьг зі збірки о Мельничук в Гленлі Саск а в числі „Вістника" подано ім'я одного священика, як Мих. Мисько, а має бути Мих. Лисько

3 В тім же числі подано, що пп. І зи Кінґрячук і Микола Ковальський піхотять з Гленлі; має бути з Вінок, Саск.

Консисторія Української Греко-Православної Церкви в Канаді.
П. Богонік, каспер
583 Anderson Ave. Winnipeg, Man.

ПОРЯДОК БОГОСЛУЖЕНЬ о. П. Мацюського.

15. Неділя. — Гарделтон.
22. Неділя. — Арбекта.
29. Неділя. — Роза.

Адреса: Толстой, Ман.

ПОРЯДОК БОГОСЛУЖЕНЬ о. Є. Гриценка.

15 — Неділя Ешвід
Неділя — Сифтон.
29 Неділя. — Робліп.
Ошавта, Ман.
Отже, що майже уся населена ма-

ЦЕРКОВНИЙ КАЛЕНДАР НА 1932 РІК.

ТРАВЕНЬ:

15 Н. 2 Н. Мирнонос. Бориса і Гліба
16 П † Теодосія печерського
17 В Петаті
19 Ч Нова многострадника
18 С Зміни мч
20 П Явлення зн Честного Хреста
20 С † Іоана Богосл.
22 Н 3 Н. Розсаяба. † Пер. м. св. Ми
23 П Мимеона З
24 В Моків
25 С Епіфанія
26 Ч Гликерії
27 П Іларіона, Максима
28 С Павлових Великого
29 Н 4 Н. Самар. Теод. осв.
30 П Андроніка
31 В Теодота

ЧЕРВЕНЬ.

1 С Патрикія
2 Ч Тазалея
3 П Констант. і Олени
4 С Васильїска

5 Н 5 Н. Самар. Мих. еп
6 П Симеона
7 В Трете найд. гол. св. Івана
8 С Ан Карпа
9 Ч Вознесення Господня. Тер.
10 П Никити
11 С Теодозії

12 Н 6 Н. Св. Отців. Іоаннів п.
13 П Єлиз.
14 В Юстина
15 Ч † Івана Сочавського

ПОРЯДОК БОГОСЛУЖЕНЬ о. П. Залєщенюка

Травень.

22 нед. — Пембіна. Н Лакота, Звуч Леркмани 9 30 рано початок Богослуження
28 субота — Ледьмін, в 10-ий год катехизація для дітей в церкві
29 неділя — Ледьмін — 2-га год по полудні відчит в Нім Домі
30 понеділок — 8 год вечером церковні збори — Мадлетон

234 Mitchegate St., Winnipeg, Man

ПОРЯДОК БОГОСЛУЖЕНЬ о. Л. Д. Лещишина.

Травень:

15 неділя — коло Пилипового
22 неділя — Гудзь
29 неділя — Айтуна

Червень:

5 неділя — Фенвуд.
Вечірня о 5 год Айтуна і відчит вечером
9. Вознесення Господне
12 неділя — Айтуна — Вечірня о годині 5 Гудзь і відчит вечерни
19 неділя св Трійці Ріджайна Храм
20 Понеділок. Зіслання св Духа Гудзь — Храм.
Вечірня в суботу у год. 2 по полудні буде катехизація дітей, почавши з суботи 7. травня

ЦЕРКОВНИЙ УСТАВ НА 1932 РІК.

ТРАВЕНЬ.

15. Неділя Мироносиць. Год. 2 Утреня Євап. Матвея XVI: 9—20 Літ. Ап. Дівчат VI: 1—7. Євап. Матвея XV 43—47 і XVI 1—8

22 Неділя Розслабленого Год. 3. Утр Євап. Луки XXIV: 1—12. Літ. Ап. Дівчат IX:32—42 Євап Івана V: 1—15

28. Неділя Самарянинки; Голос 4
Утр Євап Івана XX: 11—18. Літ. Ап Дівчат XI 19—26 і 29—30. Євап Івана IV: 5—42

Червень.

5. Нед. Слїпорожденого — Голос 5 Утр. Івана XX: 11—18. Літ. Ап Дівчат XVI: 16—34. Євап. Івана IX 1—38

8. Четвер. Вознесення Господне. Утр. Євап. Марка XVI: 9—20. Літ. Ап. Дівчат I: 1—12; Євап. Луки XXIV: 36—53

12. Неділя св. Отців. Голос 6 Утр. Євап Іо XXI 1 14 Літ Ап Дівчат XX 16—18 28—36
Євап Івана XVII 1—13

15 Серед. Івана Сочавського: Утренне Євап. Івана XX: 1—10. Літ. Ап. Петров III: 1—18. Євап. Іо. XIX 25—27 і XXI: 24—25.

ПОГРОМ СЕКТАНСЬКИХ ФАНАТИКІВ.

Румунська поліція довідалася, що в одній печері біля міста Петрунія зібралася сотка прихильників „культу чагих", окружила печеру і дала їм сальву, від якої згинуло двох учасників зібрання. 12 осіб арештовано, решта втекла.

ПРИСЯГНУЛА ФАЛЬШИВО— ХРЕСТ РОЗСИПАВСЯ.

В італійськім місті Касино сталася подія, яка викликала велике вражіння серед місцевого населення. Якась Доміника Пікано перечила, будучи би вона була вийшла старий довг иншій жінці, вдові, і на доказ того згодилася навіть присягнути на хрест у місцевій церкві. Вдова згодилася на таке свідоцтво і в супроводі великої товпи обі жінки вийшли до церкви, де Доміника виголосила слова присяги Коли вона сягнула по хрест, деревяний і гарно окований, який висів над півтарем, і хотіла поцілувати, хрест несподівано, ще заки вона діткнула єго, розсипався на кілька кусників. Перелякані люди в паніці втікли з церкви, а Пікано, як тільки прийшла до себе з омилня, признавалася до фальшивої присяги і зверхула вдові пятьлесять довжих доларів

ЗВІРСЬКЕ ВБИВСТВО.

Недалеко Гейзелтон, Пальгрев Держ., два молоді хлопці застрілили на очах жінки власника газолінової стації Стенлі Юрша, полиши газолінову трупа і спалили.

Юриш, якого збудили в 3 години над ранком, не хотів виходити з хати і продати газолину, боячися нападу бандитів. Розлючені два незнайомі люде, вдерлися до його помешкання, виволікли його на двір і застрілили. Потім полили газолиною, підпалили і втекли. Завізрмована поліція зловила вбійників, якими були два молоді майнерські робітники.

ЖІНКИ ПРОТИ ПРОГІБІЦІЇ.

Жіноча організація для реформи прогібіційного закона переводить в цілій Америці кампанію за зміною прогібіційного закона. В перший день кампанії, в одному Нью Йорку було виголошено заходом організації двісті промов проти прогібіції. Організація має тепер 600 тисяч членів і сподівається підчас теперішньої кампанії збільшити число своїх членів до одного мілліона.

ЯК ДИКИЙ БОЛЬШЕВИЗМ ПЕРЕСЛІДУЄ ХРИСТІЯН В „ЧЕРВОНІЙ АРМІЇ".

Шрайцарський французький дневник Журнал де Женев повідомляє:

Один червоноармієць, якому пощастило втікти до Болгарії, оповідає таке про переслідування християнських салдатів у большевицькій армії.

При ставленні до полку всіх салдатів обшукують. Коли у кого-небудь найдуть хрест, зривають і кидають на землю. „Винуватого" ставлять як „підозрілого" під постійний догляд.

Коли помітять, що він молиться, чи хреститься, вичитує суворо догану та відкатується на спеціальну проти-релігійну науку. Коли він ставить опір учителеві чи молиться, ховаючись, його виключають з полку і віддають на примусові роботи чи засилають на північ

Червоноармієць не має права ходити до церкви.

Збігець оповідає, що цей режим особливо важкий підчас великих свят як Великдень і Різдво. Богато салдатів сеґрегованих дітей вистави залишаються сильно привязані до віри і релігійні переслідуванн тільки збільшують їх вороженчу до протя-християнської влади совітів.

„ВШИСТКО ЄДНО" ПОШИРЮЄТЬСЯ.

В греко-католицькій церкві на Палзар Парк, Ман., о. коло 40 миль на північ від Вінніпегу, служив на українськый Великдень польський ксьондз і святив греко-католицькиим пасху. Підчас відправи ксьондзови асистував як старший брат Англієць, місцевий учитель. В наслідок такого „вшистко єдно" в один уряднык зрезигнував, але більших наслідків не сподіються, бо віриї греко-католики знані з того, що приймають спокійно навіть найбільші якраз доказ ліквідації їх церкви та поширення латинізації.

УКРАЇНСЬКЕ НАСЕЛЕННЯ ЛЬВОВА.

Львівське „Діло" подає статистичний обрахунок українського населення міста Львова Висліди урядового перепису населення з грудня 1931 р. під націоьальними і віроісповідними оглядом ще не проголошені і не тільки приблизні підрахунки. Загальний стан населення Львова по даним останнього перепису виносив 316,177 душ. З того України були приблизно пята частина (20 проц.) або поняд 60 тисяч душ.

ВОРОНЯЧІ ЯЙЦЯ ДОРОЗШІ, ЯК КУРЯЧІ.

Мешканці стейту Небраски в Злуч. Державах переконалися, що їм далеко більше оплачується збирати воронячі яйця та продавати, як курячі. В тому стейті намножилося дуже богато ворон, які роблять великі шкоди на полях. Тому уряд видав розпорядок збирати воронячі яйця і принесити до місцевих урядових канцелярій. За дозен воронячих яєць платить уряд 60 цт.; тод; як дозен курячих коштує лише 8 центів.

ПРИШЕ, ЯК ЗА ЦАРСЬКИХ ЧАСІВ.

До Кензас Сити, Мизурі, приїхав протестантський пастор Ендерсон, котрий був в Росії

Він каже, що большевицька влада була заслала його в Нарнинський край, на Сибірі, разом з жінкою і двома маленькими дітьми.

Там вони томилися 6 місяців в товарових вагони, а відтак звезли им їти пішки 3,000 миль

Ендерсон каже, що богато засланців зазнав вовки. Його жінка і діти померли в таборі смерти, а він утік разом з 63 иншими засланцями.

ЕСПАНСЬКІ МОНАХИ В ПОЛЬЩІ.

До Ярослава прибуда група монахів, видалених з Еспанії, щоби тут поселитися. Повідомляють теж із Катовиць, що там прибув емісар Езуїтів і переговорює в справі закупна або виннйму величезного замку в Семиновицях на 99 років. Якщо прийде до умови, до Польщі має прийхати 1,000 монахів з Еспанії.

ПОВІТРЯНА ПОЛІЦІЯ В ШІКАГО.

В Шікого почав своє урядовання перший повітряний шериф. Його головним обовязком вилюблювати в повітрі летунів, що літають без потрібних „майсенсів". За першій день свого урядования сей шериф в облаках зловив шістох летунів без „майсенсу" і примусив їх осісти.

НАГОРОДА ЗА ДІТИ.

В Італії уряд назначив премію для найчисленійших родин Ся премія є у висоті 100 тисяч ліри. Таку премію дістане тепер у Флоренції кімнатний малярь, 42-літній фабрі і його 40-літна жінка. Вони особе виховали 13 дітей. Премію вручили йому дуже врочисто в приміті старости й міської ради в Палаццо Векіо.

ЗАПРОШЕННЯ.

Українська Православна Церква Св. Покрови в Ешвід, Ман. запрошує всіх на Концерт, який відбудеться в Неділю, дня 22 Травня, 1932 р. в Народнім Домі в Ешвід, Ман. Початок о год. 7 вечером. Вступ 50 центів.

Комітет.

Український Релігійний дво-тижневик в Канаді.

ВІСТНИК
THE HERALD

РІК IX. ВІННІПЕГ, МАН., 1-го ЧЕРВНЯ, 1932. WINNIPEG, MAN., JUNE 1st, 19... ЧИСЛО (152) 11

THE HERALD
Box 3084
WINNIPEG, MAN.

О. Д. СЕНЕТА ЗРОБИВ НОВИЙ ПЕРЕХІД.

Рік тому, перед самими Великодними Святами, о. Д. Сенета, який до того часу знаходився в складі українських православних священиків в Канаді і обслуговав громади в окрузі Канора, Саск., покинув свою парафію без відома і дозволу Консисторії і старався вийхати на парафію в Злучених Державах. Американські власти не дали йому дозволу на виїзд і він лишився без парафії. Він виїхав до Старого Краю, а в кілька місяців пізнійше в „Західних Вістях" появилася вістка, що він по двохтижних стараннях вернув назад до католиків (перед переходом на православіє він був уявітським священиком в місцевості сп. Хомишина), діставши дозвіл від католицьких властей вернути до своєї діецезії. В рік пізнійше, а саме перед сьогорічними Великодними Святами, о. Сенета вернувся до Канади і зараз зголосився до адміністратора Української Православної Церкви, прот. С. В. Савчука. Він приніс запеччна вістку, яку були подали „Західні Вісти" про його перехід до католицької церкви, та просив, щоби надати його на одну з українських парафій.

Прот Савчук велів йому зробити писемну просьбу до Консисторії в сій справі, а також сказав, що Консисторія буде вимагати від нього письмені заяви про те, що вістка про його перехід до католицької церкви, яка появилася в „Західних Вістях", неправдива та безпідставна. О. Сенета не зробив ні одного, ні другого, та помимо того ще кілька разів звертався до о Савчука з просьбою о паперфію, а о. Савчук кождого разу пригадував йому, що з сею справою треба звернутися до Консисторії формальною дорогою і подати писемну заяву про те, що він до католицької церкви не вертався.

О. Сенета сего не зробив, через що й Консисторія не уважала за відповідне його справою клопотатися. Тоді о Сенета зробив ще один перехід і приключився до недавно зорганізованої церкви св. Івана Сочавського в Вінніпегу, якої народом є бувший грекокатолицький священик о. Крайківський

АДРЕСА КОНСИСТОРІЇ.

Листи до Консисторії треба надсилати на руки голови Консисторії, о. Савчука, на адресу:

Rev. S. W. Sawchuk
470 Andrew St.
Winnipeg, Man.

З ІСТОРІЇ УКРАЇНСЬКОЇ ЦЕРКВИ

ПОЧАТКИ ХРИСТИЯНСТВА СЕРЕД УКРАЇНСЬКОГО НАРОДУ.

(Докінчення).

Але трудно погодитися з сим простим оповіданням нашого літописця; до того-ж оповідання се занадто вже нагне місцевим патріотизмом. Костянтин Порфирородінний, що приймав в себе княгиню Ольгу, написав книжку: „Про звичаї або церемонії Византійського двору"; в сій книжці він докладно росповідає, як року 957 приїхала при дворі княгиню Ольгу, — й ані одним словом нічого не згадує, як вона охрестилася. А коли б Ольга справді охрестилася в Царгороді, чи вже-ж би царські слова не згадав про се? Мало того, Костянтин описує прибуття княгині Ольги як вже охрещеної, — з нею прибув навіть її священик Григорій. Все се каже про те, що Ольга не могла охреститися в Царгороді.

Але десь же вона охрестилася. Скоріше треба припустити, що княгиня Ольга охрестилася таки в себе в Київі, бо-ж тут, як ми знаємо, було вже досить грунту для сього. Їхати за хрещеним ми до далекого Царгороду було зайвим, коли се легко можна було зробити й дома, у своїх власних священиків. А до Царгороду Ольга їздила вже христіянкою, їздила в якихсь инших державних справах, а може й погостити у грецького царя, який шукав зближення з нестокійною й сильною Україною. І саме хрещення Ольги певніше відбулося десь року 954, як про те оповідає нам чернець Яків.

Сей же чернець пише, що Ольга, вернувшися з Царгороду до дому „требища сокруши". Звичайно, се перебільшення, — вона не посмілаб зробити сього — поникшти ідолів — приндюно, бо се для народу її було великим блюзнірством. Але все-ж таки Ольга вже проявляла се бе відкрито, як христіянка: до які відомости говорять, що вона будувала навіть якісь церкви, — і сьому напевне можна вірити.

Західні літописці оповідають нам, що року 959 княгиня Ольга послала на Захід до короля німецького Оттона свою посольство. Ці літописці „досказують", ніби Олена (так звалася Ольга по хрещенні) просила собі епископа та священників. Оттон охоче післав року 961 на Вкраїну епископа Адальберта; але виявилося, що посольство Ольжине прохідно „жидо", як скажиться західній літописець, бо року 962 „вернувся назад епископ Адальберт, бо не має у спіху в тім, за чим його післано, бо бачив працю свою даймо; як вертався ві, деяких товаришів його вбито, а сам він насилу втік".

Чого приходило до царя Оттона се Ольжине посольство, — невідомо нам; наш літописець про се ані пари з уст. Літопис Гильдесгеймський (кінця X-го віку) росповідає про се так: „Прийшли до короля Оттона посли Руського народу й просили його, щоби він післав до них одного з своїх епископів, котрий показав би їм дорогу правдиву, і говорили, що хотять покинути своє язичество й приняти християнську віру. Король послухався, і послав до них епископа (bde catholicum) Адальберта, але воня як показав кінець справи, у всьому нібрехлали". Отже, як бачимо, західні літописи виразно говорять, що Ольга послала до Оттона просити собі епископа. На сій основі католицькі письменники часом твердять, що Ольгу охрестили католики. Але ця се нема підстав. По перше, — й той час ще обидві частині християнства,—Грещія й Рим, не розходилися, а тому для того часу рано ще говорити про католицизм; по друге, Ольга тоді була вже безумовно охрещеною. Треба думати, що Ольга справді посилала до Оттона посольство в невідомій нам справі, а Оттон, відомий як завзятий насаднтель християнства серед Славян, хотів скористати з випадку, і проти бажання Ольги настирливо післав таки на Вкраїну свого непрошеного епископа; але епископ сей, як росказують літописи, змушений був втікати з України, нічого не зробивши, бо противохристіянський настрій там був ще занадто великий. Взагалі Заход постійно користав із всякого випадку, аби й непрошено шести на Вкраїну свою віру.

Ольга померла року 969 в глибокій старости (десь мавчи 70—75 років); похована й як християнку; умираючи, „заповідала Ольга не творити тризни над собою, бо й имущи презвутерсей похорони блаженую Ольгу". Пізніще княгиню Ольгу канонизовано, але коли саме — не відомо; здається, що в домонгольську добу вона не була ще святою.

Певне, ще дуже сильною була стара українська віра, коли сни християнських батьків — Ігоря та Ольги, князь Святослав все таки не пристав до християнства. Літописець наш росповідає, що княгиня Ольга не раз виговоровала сина за свого охрестится, але той і слухати сього не хотів. Часто говорила Ольга синові: „Я, сину мій, пізнала Бога й раділю; коли ти пізнаєш Його, радітимеш" Але Святослав не слухався матері й відповідав: „Як же я один зможу переміняти віру? Та-ж з-того буде сміятися дружина"... А мати настоювала: „Коли ти охрестишся, теж саме зроблять і всі".

Але нічого не помогло: Святослав дуже любив стару свою віру і не мав найменшої охоти міняти її на нову. Про те й за його правління християнство потроху таки ширилося; у всякому разі, нікого гоніння христіян Святослав ніколи не підіймав. Літописець свідчить нам, що за Святослава „ще кто хотяще христитися, не бранюху, ни ругаухся тому". Се значить, що за Святослава все таки перевагу при князі давали не христіянам. Лицарю по дачі, Святославу не вседілося в Київі, постійно бував він в походах, де склав вкінці й голову свою. І ча-ж при такому житті мав би він охоту до нової віри, що заборонила як раз ті кріваві походи його? В Київі сиділа собі мати Ольга, і тут певне христіянство таки ширилося. Але сам князь рішуче й з переконання свого стояв на сторожі старої віри; те саме, певне, робило й його найближче оточення, хоч христіяни нікому не заборонялося, — з охрещеного лише часом глузували.

Року 972 загинув князь Святослав від руки Печенігів; на київський престол сів син його Ярополк; але не надовго, — року 980 його убив брат Володимир і віднав великокняжий престол. Який був стан христіянства за Ярополка — нічого певного не знаємо; треба тільки догадуватися, що княгиня Ольга виховала сина таким, що він не завважав розвитку й поширенню христіянства; у всякому разі стан христіянства за Ярополка поліпшити не міг.

Ось так розвивалося христіянство на початках своїх аж до князя Володимира. Роспочавшись на землях українських може десь ще в вік апостольський, христіянство неперервно було тут аж до часу Володимира. З часу повстання державної організації на Україні, особливо коли появлялися тут Норманя, христіянство ширяться все більше та більше, а в Київі бачимо навіть церкву сього того імі. Правда, треба думати, що христіянство ширилося переважно серед вищих українських верстов, до низів же воно, певне, ще не доходило, або доходило дуже мало, — простий нарід міцно тримався старої своєї української віри й міняти її на другу не мав бажання.

Коли була церква в Київі, то були в ній і богослужения; але якою мовою? В варяжській церкві в Царгороді служби правили або мовою грецькою, або мовою готською, яку Варяги розуміли легко. Те саме, звичайно, було й в Київі. Але можна припустити, що коли святі брати Кирило та Методій завели иншим славянам богослужения живою тоді славянською мовою, то се богослужения, спорадично могли достатися й до Київа, коли не під кінець IX віку, то вже в X віці непремінно. А святий Кирило, як знаємо, заходив і на південь наших земель.

Принесло на Вкраїну ісе початкове христіянство й певну грамотність; так, в договорі з Греками з 944 року наказано, щоб українські купці приходили до Греків не з своими княжими печатками, а вже з писаними грамотами, в яких про них має бути прописане всє потрібне; а коли так, то се значить, що на Вкраїні в той час вміли вже писати (певне буквами грецькими).

Христіянство сунуло з Заходу на Схід все більше та більше, захоплюючи потроху й Україну. Наші зносини тодішні з Заходом постійно були жвавими, — а вони все показували нам блеск зовнішньої західньої культури, що була міцно зв'язана з християнством. На Вкраїні помалу назрівала думка завести й у себе христіянство, а з ним і сю західню культуру; але для сього треба було зломити великий спротив українського народу, що міцно стояв за свою батьківську віру. Думка заведення христіянства на Вкраїні в другій половині X віку стає вже питанням часу, — не було лише здібної на се людини. Але скоро й людина ся знайшлася, — се був князь Володимир, син того самого Святослава, що так любив ще стару віру батьків

Хора жінка лежала біля вікна і гаділа кровь нього, як дві пташки будували на малій деревині гніздо. Вони кликала до них немов би вони розуміли її:

— Пташки, будуйте вище — ще вище.

Та вони задоволяялись тим місцем, яке вибрали, близько від земл, а що при господарстві був кіт, то в кілька днів по збудованню гнізда з пташок тільки купка пір'я остала.

— Будуйте вище! — Чи не можна сих слів сказати всім тим, які в своїм життю не підносяться понад буденне життя і через те падають жертвою самолюбства, назадництва та розпусти.

Поширюйте „Вістник" поміж своїми сусідами і знайомими.

Володимир Куртін.

НА ЗГАРИЩАХ.

(Докінчення).

Мати обернулася до стіни, припала чолом до лавки, стиснула руками голову.

— Боже. Боже... Коли сьому кінець... Коли?...

Все її зігнуте тіло конвульсивно тряслося від нестримного плачу...

— Коли?

— Лєвку не плач... Не плач, Лєвку — промовляв Прохор, та тихонько гладив внука по голові. — Не плач...

А в самого голос спинявся... Ніби щось застрягло в горлі.

— Не плач, Лєвку... Не забув нас твій батько... Вернеться він. Знов заживемо, як колись... Навіть ще ліпше... Не плач...

Хлопець підтягнувся на ліктях до дідового коліна, уткнув голову.

— Роскажи, дідусю... Роскажи, як повернеться татунько...

— Буде се весною... Обовязково на провесні, — почав Прохор та став знов перегортати залізним прутиком та дивитися на жар, ніби там було видно як повернеться батько.

— Зеленіє травичка. Зеленіє ліс... Не будемо ми тоді в сій хаті. Злагодку в вудку. Підемо далеко-далеко за річку... Буду я там вдубую. Наїдомо риби... А мати нам зварить...

— Звариш нам риби, Катерино?...

— Зварю, звариш, — відповідає невістка, всипаючи порізану бараболю до горщечка.

— Ну ось. Жити-мемо ми в тій буді безжурно. Батька чекати-мемо.... Але ось на ріці почуємо: бух, бух!.. Гарматн лятять... Видемо ми на горбок, а там — по цілій горі дим... А з гори на село бомби летять. Вовкі. Першу бомбу прямо в сільраду висилають...

— Ось тоді мабуть забігають комуністи! — піднісши на діда мокрі від слів очі, радісно замітив Лєвко.

— Ми знов до буди сховаємося...

— Я не сховався: прямо до татуся побіжу!...

— Не можна, синку: не пізнає тебе твій батько.... Хто зна, що се біжить, подумає... Ось так вони стріляти-муть до полудня. А потім, залунає „Слава!" в селі христіянство, а з ним і сю західню культуру; але для сього треба було зломити великий спротив українського народу, що міцно стояв за свою батьківську віру. Думка заведення христіянства на Вкраїні в другій половині X віку стає вже питанням часу, — не було лише здібної на се людини. Але скоро й людина ся знайшлася, — се був князь Володимир, син того самого Святослава, що так любив ще стару віру батьків

— ...Зіскочить він з коня.. подивить-ся... та — бух мені в ноги... а ми всі тров — йому... Рідний наш!...

Раптово залунали удари в двері, що примусили здрігнути цілу родину.

— Здається, що се вітер, — якось нелепно прошепотіла Катерина.

Удари повторилися. Всі тров вскочили на ноги й зі страхом уставилися за двері.

— Відчиняй... вашу мать!

Двері напружилися, й перше чим Прохор встиг підійти, вони разом відчинилися на всю свою ширину, а в хату, з вітром і зрохом, вскочили двох комуністів в довгих шеленгах зі шпичастими шапками на головах.

— Руки в гору — вашу мать! Чому не відчинили?...

Привикші до таких відвідувань сердечні Прохор та Катерина покірно підняли руки.

— А ти що, гадюченя?! — крикнув один на Лєвка, та вдарив його багнетом по руці.

— Ну?...

Лєвко добре ще не розібрав, що се таке — чи батько, чи комуніст а направленим на нього багнетом, але підняв руки.

А комуністи вже нишпорили по хаті. Горщик з бараболею було нічого розбити.

— Зачиніть хоч двері, — не опускаючи рук попросив Прохор.

— Не треба... зараз нові господарі прийдуть.

Прохор та Катерина перегляпулися й зрозуміли усе: заслання!...

Старший комуніст сів за стіл, поставив перед собою ліхтар, дістав зі шкіряної торби якісь папери.

— Підійди сюди, старий чорте!... Ти — Прохор Скиба, твій син був в петлюрівцях й тепер знаходиться за кордо...?...

— Так, — ледви чутно відповів Прохор.

— Твоя хата і все індівідуальне майно колективізується. Зараз сюди прийдуть товариші трудобригадники, які тільки що приїхали з півночі..

— А ми? — ледви тримаючися на ногах, спитав Прохор.

— Спочатку в сільраду. А там скіжуть. Зрештою, тут написано. Ти та... та ось ся лахудра, — кивнув комуніст на Катерину, — поїдете до Архангельська на північ ліс рубати, а хлопця в Свердловську комуністичну трудколонію...

Не витримали Прохорові ноги. Все його довге, висхаяене тіло похилилося, ліворуч, повелось трохи й рухнуло до долу. Голова зажнулася, а на почервонілому обличчі, якось неприродно широко розкрилися очі й впялися поглядом в стелю... Скрикнула Катерина і кинулася до діда.

— Що се за комедія, — кривляши обличчя, процідив старший комуніст. — Ти, товаришу, відволокн старого до петлюрівського байраку, а ви — збирайтеся! Але похапцем!...

Накинула Катерина на Лєвка своє рядно, а сама як була, так і пішла... В дверях спинилася.

— Куди-ж ми...

— Куди?... На перевиховання! — оскалявши зуби сказав старший комуніст.

— До... матері, — закінчив другий, волочачи Прохора за ноги...

На дворі як і раніше лютував вітер.

(„Вільне Козацтво").

ЯКИЙ ДОКАЗ...

На одній потязі їхали два атеїсти (безвірники) і священик. Атеїсти почали між собою говорити про воскресення Ісуса Христа, запевняючи один другого, що віра в Його воскресення — се найзвичайнійша собі байка, в яку можуть повірити тільки діти чи несвідомі. Вкінці один з них звернувся до священика і, підморгнувши оком до свого товариша, питає:

— Скажіть мені, чого ви вірите у воскресення Ісуса? Який доказ ви на се маєте?

— Який доказ? — повторив священик спокійно. — Такий, який не підлягає жадному сумнівові. В часі молитви нині рано я розмовляв з Ісусом цілої пів години!

Постарайтеся, щоби Ваша передплата була вирівнана та відновлена на слідуючий рік.

НОВИЙ ЕПИСКОП ЛУЦЬКИЙ (На Волині) ПОЛІКАРП.

В недїлю 9-го квітня с. р. в Варшаві в Православнім Катедральнім Соборі відбувся величава подія.

В той день відбувся хиротонія Архимандрита Полікарпа Сікорського на Епископа Луцького, вікарія Волинської епархії.

Висвячення першого українського епископа в Польщі, видатного і заслуженого українського діяча, подія, значіння якої далеко виходить поза межі Волині.

З 1921 року українське населення на Волині і українські посли домагались ще у покійного бл. памяти Митрополита Юрія висвятити на Волинь українського епископа. І митрополит Юрій висвятив в 1922 році Архимандрита Олексія Громадського, але він в скорім часі був призначений на Гродненську епархію і Волинська епархія знова залишилася без рідного епископа.

З кінця 1922 року по нинішний час всі Українці, та особливо українська еміграція знова домагалась мати свого епископа. З висвяченням епископа Полікарпа оновляється стародавня Православна Луцька Катедра.

Епископ Полікарп родився 1875 р. в селі Зеленках Камінського повіту на Київщині, де батько його був священиком. Освіту одержав в Київських Духовній Семинарії і в Київськім Університеті (юридичні науки). Будучи в Семинарії він належав до української семинарської громади. В 1917 році він бере активну участь в українських церковних справах. Він працює у Всеукраїнській Церковній Раді і своїми коштами підтримує її заходи скликати Український Церковний Собор, якого був членом. Далі в 1918 р. виконує обовязки вице директора в Міністерстві Ісповідань. В 1922 р. приймає монашество і в скорім часі одержує сан Архимандрита.

Підчас номінації (нареченя) нового епископа Полікарпа, що відбулося 9-го квітня, останній виголосив українською мовою свою промову до ієрархів. Зміст його промови був такий: Про високий сан епископський ніколи не мріяв я в своїйому житті і тому тепер почуваю в собі більше смутку ніж радости, більше хвилювання ніж спокою. Серце моє нині повне відповідальности перед Богом і людьми, що насмілююся приступити до епископського служення, перед яким почували страх навіть великі розумом, тверді вірою і чеснотами мужі, як св. Василій Великий та Іван Золотоустий і инші. Покладаючи надії на Милосердного Господа, бачу для себе велику утіху і підтримку в тому, що служення епископське я проходитиму серед рідного мені народу, який з діда-прадіда був православним та тверло боронив свою православну віру, і яко син свого народу, всі мої сили віддам на діло віри, на користь і добробут Рідної Православної Церкви.

„ДНІПРО"

орган Української Православної Церкви в Злучених Державах,
виходить 1 і 15 кожного місяця і
який коштує на рік $2.50.
Передплату висилати на адресу:
"DNIPRO"
1851 Germantown Ave., Philadelphia Pa. U.S.A.

„ВІСТНИК"
Релігійний тижневик для Українців в Канаді
Виходить Що і 15-го кождого місяця.
Видає Українська Православна Видавнича Спілка.
Передплата: В Канаді — $1.50 на рік.
За границю — $2.00 на рік.

THE HERALD
Published semimonthly by the
Ukrainian Orthodox Publishing Company
Subscription per annum:
In Canada — $1.50. — Foreign — $2.00.

Адресуйте: — Address:
The HERALD, Box 3084, WINNIPEG, MAN.

НАС БЮТЬ.

В черновецькім „Часі" читаємо таку статейку:

Нас бють!...

І добре робять. Мало ще бють, коли ди отсе стогнете, плачете, нарікаєте.

Як? Нас козацьких внуків, внуків Гонти, Залізняка? Нас...??

Цитьте, не нявкайте, бо-ж і сі славні козаки — і Гонта й Залізняк били би вас, катували би вас, ви негідні, дедачі! Не хвалитися вам вироднї своїми дідами та їх славними ділами. А докажіть же, чим ви вславилися? Чим причинилися, щоби вас не били?... Бють вас? І чому-ж би не били? Так ви самі спину підставляєте, ви самі дали їм зброю і нагайки в руки.

Мні?

Так, ви! Коли ворог насунув із півночі на вашу хату, то ви одні по запічках сиділи, дітей колисали, другі самогонку гнали, ворогів частували; инші сварились між собою, проблеми розвязували, соціялізм проповідували і на ноги на руки клали самі собі кайдани.

Україна — мати родня кликала вас на ворога стати, а ви не дуже рухались, ви гралися соціялізмами, радикалізмами. І догрались.

Одним перш всього ланів захотілось. Вороги дали вам ланн, затоптали вам ваші гора, замилили вам ваші короткозорі очі. І дали, щоби ще скорше відобрати. Відобрали. А тепер ще й бють. І так по правилу воно й належиться. Нехай рад почуе руки панів. Бити дурнів, щоби набралися розуму.

Ви не хотіли прикласти рук, щоби здобнти (підняти, збудувати) свою власну хату. Ви чекали, щоби чужі вам її збудували і приняли вас в інтернаціонал. От і маєте! Вони збудували, та не вам, а собі. Тай не вашим дітям, а своїм. Вони в ній пани, а ви раби. А рабів били, бють і бити мутт.

М.М.

Вічний Закон Життя висловлений в сій невеличкій статті. **Закон — що лінивих, ледачих, самолюбів, недумаючих всюди били, бють і будуть бити.**

Сунула на Україну більшевицька орда. А люде? Одні мріють про братерство з більшевиками і цілим світом. Другим на гадці, щоби прибільшити поля. А що ворог йде — байдуже! Він же каже, що приходить, щоби поле роздавати. А як каже, то і зробить, як каже. Третих всесвітня справа обходила. Лунають гучні бесіди за всесвітнім братерством. Розпустімо армію, покидаймо зброю! — кричали люде з довгими язиками, а коротким розумом. Коли має бути всесвітнє братерство, то пощо армії? Нащо зброї?...

Розумнійші опамятували нерозумних, та хіба дурного, а ще впертого опамятаєш? Він мусить сам випити пива, якого кавариа, а тоді доперва повірить. Та і невинні мусять пити.

А ворог бачив і радів. Хіба-ж не радіти, коли хтось сам шию під ярмо підставляє?

Було подібне і в Галичині. Коли одні ставили перед ворогом сміло чоло, то другі ховались по закутках. Коби меншим коштом. А були такі, що покидали фронт, кидали зброю і йшли, щоби таксамо поле ділити.

А нині.. Нема ані братерства, ані днів, ані соціялізму, ані свободи. Нічого нема! Ті, з якими дурні хотіли брататися, усіх неволять, бють, стріляють, на каторгу засилають.

Таке було. Вояки кидали зброю. Кидали з рук потрібну силу. З голови викидали розум.

Пощо розуму? Лінивство говорить кращими словами. Самолюбство каже: Дбай, щоби тобі одному було добре. Решта тебе не обходить. Твоя хата з краю...

Ще більше захоплює голос дурних фантазій.

— Досі була ворожнеча, тепер настане всесвітнє братерство. Усіх з усіма. Війни не буде. Насильства не буде. Визиску не буде. І тому не треба нам ані сили, ані зброї, ані власної хати, ані власної землі — нічого! Бо в інтернаціональній всесвітній державі все буде наше. Все маємо, всім розпоряджаємо, всім диктуємо..

Дурний вірить в неможливе. Тішить себе діточими видумками. Він пускається йти туди, куди дороги нема — за те його бють. Він тікає від обовязку — за те його бють. Він дбає за одного себе, де треба дбати за всіх — за те його бють...

Хто бе? Бе закон життя, вкладаючи батіг в руки тих, які люблять батогом орудувати.

Таке підчас війни. Таке і по війні. Дурних, лінивих до здорової думки, байдужих, самолюбів завсігди і всюди бють.

Чуєте день-щоденно: Там сини побив батька. Там дочка вигнала з дому матір. Там сваряться брати, бються, процесуються. Там в домі сварки. Там школу хтось комусь заподіяв — вкрав, убив, попсував. Там в громаді нікяа робота не робиться — громадська нива буряном заростає. Там пияцтво, мародерство, деморалізація. Там нарікають батьки, що діти ледачі, неслухняні. Старших не поважають. Майно розпускають. Неславу на свій рід стагають...

Громадських інституцій нема кому піддержати. Церкву занехують, бо вона обовязки накладає.

Всюди духове лінивство. Всюди бай дужість до справ ширшого життя. Всюди апетит самолюбства.

Але рівночасно всюди нарікання, що нас бють! Хто-ж бе?.. Як бе?...

Бють буком, бють словом, бють зневагою, бють всякими урядовими карами, бють убожеством... Усім бють.

Бе син батька... Злочини! Але треба запитати:

— Чи батько так виховував сина, щоби той його не бив? А може забинку виховував, то тепер має, що виховав. Чи батько той був поважним батьком, примірним, тверезим, думаючим? Чи був в його хаті добрі книжки та часописи? Чи читав він тай сина до читання заставляв? Чи дбав, щоби виховати сина на характерного чоловіка?

А ще дальше — чи був батько той щирим, діяльним громадянином. Чи його рука була щедра для ширших громадських справ?

Чи дбав він про поширення релігійної праці серед громади — про релігійне виховання молодіжи? Чи сам давав добрий примір релігійного життя...

Правда — богато питань. Ало вони рішають, чи син має бити батька, чи ні. Бо поважного, розумного, гідного батька сини бють поважити. Ним тішитися. Ним гордитися.

А злого, негідного буде бити.

Бо негідниц всі бють і всюди бють. Бють сини, бють дочки. Бють сусіди. Бе громада. Бе поліція. Бють адвокати і судді. Бе їх сором, бють злидні, бе громадський осуд...

Всі бють і все бе ледачих, недумаючих, байдужих і самолюбів. Бе і буде бити!

Проф. Др. Іван Огієнко.

СТАРА ФОРМА ПРИСЯГИ НА ВІНЧАННІ.

(Береженю своїй української церковній звичаї).

Широке наше громадянство звичайно дуже мало уявляе собі розумінпя сямостійної церкви в її цілому житті. У нас панує думка, що коли в якійсь церкві відправляють ту чи іншу Службу українською мовою, то вже тим самим і церква українська. Погляд такий дуже поверховий і зовсім не відповідае історичній правді.

Ще на весні нашої революції, в січні 1918 року запрошено мене, тоді приватдоцента Університету св. Володимира, прочитати виклад на 1 Всеукраїнськім Церковнім Соборі в Київі про Українську Церкву. Я охоче прпняв се приемне мені запрошення Всеукраїнської Церковної Ради, і 14 січня н. ст. прочитав численним учасникам собору двох-годинний виклад. Тоді я вперше голосно висловив ідею України накреслив свій плян „Відродження Української Церкви" (така була тема мого реферату) і тоді я вперше також голосно сказав, що ми потребуємо найбільше розмосковлення нашої церкви, себ-то відродження цілої тої Церкви, що вже була в нас. Звати се „українізацією" церкви — то значить зовсім не розуміти справи, і один процес ясний, церковний і канонічно чистий, замінювати другим процесом, в яким люде злої волі легко добачують політичний цілий.

І отсе якраз минає 13 літ з того часу. В миру своїх сил я не мало працював для поширення ідеї відродження Української Церкви, і в першу чергу — розмосковлення її. А сьогодни можна знову голосно запитати: чи-ж широке наше громадянство переклалося деякими необхідними відродження своєї церкви в цілому, чи воно іх дійсно глибоко розуміе? Чи воно знае життя нашої церкви і до її обмосковлення? На жаль, мушу рішуче стверднти, що справа ся мало пішла далі від того, якою була вона в 1918 році.. Звичайно богато причин на те було, але не все причин слушних..

Навіть „українізувавшися", ми дивимось на свою церкву головно через московські окуляри. Всеукраїнська Церковна Рада в Київі, як знаємо, поперекладала ріжні Богослужебні книжки на українську мову. Але: доля пожартувала з їхньої праці: перекладп зроблено не з своїх колишніх книжок, але з „чиніе" московських. Себ-то: вбрали Москаля в українську одежу..

І сьогодни широке українське громадянство наче й не знае, що Українська Церква здавна має свої власні Богослужебні книжки, власні „чини", часом дуже відмінні від чинів московських. Приеднав

(Продовження на сторові 5-18.)

Стара Форма Присяги на Вінчанні.

(Продовження зі сторони 4-ої.)

ши Українську Церкву до своєї, московський уряд силою заборонив нам вживати власних Богослужебних книжок, накинувши нам книжки московські. Цих чужих книжок ми вживаємо ще й тепер, хоч революційна заверюха давно вже й слідн замела по тих, що палили старо-давні Богослужебні книжки українського видання...

Одна церковна книга заслуговує о собливої уваги кождого церковного діяча, кождого українського священика — се т. зв. Требник. І досі, по всіх наших церквах уживають тільки Требників російських, а про наш власний український Требник, напр. 1646 р., що його видав митрополит київський Петро Могила, ми зовсім забули.. Його не тільки не перекладено, але й взагалі не переведено, здавіть добре не досліджено з українського погляду. І через се ми так мало знаємо про свої власні обряди, про свої власні кодшні церковні звичаї.

Треба сказати, що збереглося богато й инших Требників, не тільки друковних, але й писаних, в яких постійно маємо ті або инші особливі українські церковні звичаї. На жаль тільки, все се лежить у нас неоралим полем, нінких дослідників дослідів в сій справі не зроблено. А коли що тут і зачинається, то инші давні звичаї рівняють зо звичаями московськими, і звичайно їх відкидають, бо в московських Требниках нема їх.

І треба сказати, що широкий загал українського селянства ще не стратив остаточно памяти про власні колишні церковні звичаї і честенько просить духовних відслужити їм такі треби, яких ті й не знають, бо їх нема в сучасних московських виданиях Требників.

Щоби довести правдивість вище сказаного, подам тут деякі відомости в чинах Шлюбу з українських Требників. В своїй статті: „Присяга молодих на вінчанні" („Духовна Бесіда") за 1925 р. (ст. 22) загальні відомости в сій справі я вже подав був. Справа в тім, що наші московські Требники з XVI—XVII віків, як писані так і друковані, звичайно мають деякі місця в чині Обручення та в чині Вінчання молодих живою українською мовою; се будуть обіцянка та присяга (шлюб) молодих на додержання в вірности одни одному. Я переглянув богато найрізніщих українських видань, і скрізь в них бачив сю присягу тільки українською мовою.

А ось випадково знайшов я рукописного Требника з Полісся, писаного не в один час — частина його десь з кінця XVI віку, частина — з другої половини віку XVII-го. У давнійшій частині вміщено й два чини: „Чинъ Обрученїю" та „Чинъ Вѣнчанїю". Безумовно, сі чини або походять ще з часу до Могилянського, або взагалі подяють трохи иншій чин. На жаль тільки, мій Поліський рукопис — се Малий, себ-то скорочений Требник, в якім пояснень (рубрики) подано дуже скупо.

Починаеться чин Вінчання (по Обрученю) в Поліським Требнику так: „Вводять младенець и девица съ дружинами своими въ церковь". У кого з вас не повстае перед очима така малювнича картина приходу чи приїзду до церкви молодих в оточенні своїх дружків, про що тут коротко зазначуеться: „съ дружинами своими"! Ще один доказ на те, що давні богослужбові книжки наші справді відповідають сьогоднішнім церковним народнім обрядам.

„К ним же іерей обычно напомнение рекъ", читаемо далі. Дійсно, як знаємо, перед початком вінчання (по зарученні) в нашій Церкві постійно говорилося відповідне слово, зразки яких живою мовою пізніще попали навіть до друкованих Требників. Через се в нашім рукописнім Требнику се Слово назване „обычнымъ".

По сьому зараз же відбуваеться Вінчання: „По семъ пріимъ вѣнецъ, вѣнчаетъ женихъ первѣе, глаголя: Вѣнчаетсяраб божій" і т. д (а в Требнику П Могили 1646 р. перше присяга молодих, а вже потім Вінчання). А далі йде надзвичайно цікава присяга молодих один одному на вірність.

„Та ж вѣздая рущѣ ихъ правы, — читаемо в Поліським Требнику, — в лѣвыя ж давъ свѣща, глаголетъ женіху, а они перо насъдуи, то ж глаголетъ Я (имя рекъ) беру тебе собѣ за одному власную а правдивую жону і помощницу, а нилюбую тебѣ часу щасливого и нещасливого никогды не опускати до смерти моее албо твоее; так ми пане Боже помози и весь святыи". По тому цілуе Євангелію й хреста „Тое ж и дѣвица маеть вомити за іереом"

Ся форма присяги (шлюбу) надзвичайно цікава, бо вона виразно свідчить, як у той час, в кінці XVI — на поч XVII віку дивилися на саму істоту шлюбу. „Я беру тебе за помощницу(*), присягав тоді молодий, так само й вона присягала йому „Я беру тебе за помощника" Отож-ж сходяться двое молодих і присягають одни одному у присягають не тільки на се, аде й на те, що „часу щасливого й нещасливого ніколи не опускатиму тебе до смерти моеї або твоеї"... Се вже високе, зовсім культурне розуміння як самої істоти ніколи не розірвального шлюбу, так і найголовніших обовязків чоловіка й жінки. А се все свідчить і про певну культуру нашого народу в тодішній час.

В православним Требнику єпископа львівського Арсения Желиборського з 1645 р. находимо дуже змістовне Слово молодим на Вінчанні, а в нім на л. 41 читаемо „Тимъ же способомъ ты, сыну милыи, на тось повинесь добре памятати, же маложонку свою маешъ мѣти за єдиного и сердечного собѣ пріятеля и товарыша, а не за невольницу и подложка, абовѣмъ не з ноги ти ей Богъ створилъ, але з ребра, близко сердца будучого, абысся отоль училъ и знялъ ей быти собѣ пріятелемъ сердечнымъ и оной цирую любовь з сердца показывадъ". Отсе вам правдивий малюнок, як в давні часи ставилися до жінки на Україні. І сей високо-культурний погляд відбився навіть, як бачимо, в наших годінних церковних книжках. Тепер в книжках сих сього вже нема...

До друкованих українських Требників увійшла трохи инша форма присяги, переважно та, яку вширив московський Требник 1646 р.; в нім на стор. 417 читаемо. „Женихъ, свойственнымъ Рускимъ языкомъ глаголетъ, реклу Іерею: мовъ за мною: Я (имя рекъ) беру собѣ тебе (имя рекъ) за маложонку и нилюбую тобѣ милость, вѣру и учтивость малженскую, а нжъ тебе не опущу ажъ до смерти, такъ мн Боже, въ Тройци святой единый, помози и вси святыи".

(*) Пор книгу Буття II вірш 18: „І сказав Господь Бог. Не добре чоловікові бути самому; сотворимо йому таку помічницю, щоб до пари була йому".

Так само присягає й молода, але до її присяги вже можна додержуватися, як то в нас робять, лише теперішнім московським т. зв. „синодальна" видань. В давнину ми мали свій український повний круг богослужбових книжок, і сього ніколи не повинні ми забувати. Не повинні забувати також і того, що ми мали свій власний цілий церковний уклад, сильно відмінний від укладу московського; свій спис святих, свое розуміння церковного права.

Свої власні звичаї більше заохочують до любости до церкви, міцніше звязують їх з нею, самій же церкві нічим не шкодять. „In una fide — писав Григорій Двоеслов (Migne, t. 77 ст. 437) вінй обйей вѣнстао ecclesiae conuetudo diuersa" (при одній вірі різний звичай нічого не шкодить цілій церкві). Отож — плекаймо свої українські церковні звичаї!

(**) Пор в Требниках Петра Могили 1646 р стор. 417 „Женихъ свойственнымъ Рускимъ (себ-то українськими) языкомъ глаголетъ".

СЛОВА МУДРОСТИ.

Корисніше знати де-кільки мудрих правил, котрі завжди могліб служити тобі, ніж вичитатися багатьох річей для тебе некорисних. **Сенека.**

Треба жити коротку добу сього життя згідно з законом вічного життя. **Торо.**

Хочеш себе зрозуміти — глянь на людей і їх діла.

Хочеш людей пізнати — в серце до себе загляньб. **Шевр.**

СІЯМСЬКІ ЗВИЧАЇ.

В Сіямі голення голов чоловіків і хлопцям належить до релігійних обрядів. Голення виконують сіямські священики в їх релігійних святинях.

НЕДІЛЬНА ШКОЛА

КАТЕХИЗМ.
або
В ЩО ВІРУЄ ПРАВОСЛАВНИЙ

(Дальше).

Шеста заповідь Божа — забороняє шкодити життю й здоровлю ближнього, а перш усього яким-небудь чином позбавити життя його.

Але не буде злочином:

1. Коли вбивають ворога на війні, обороняючи ближніх і рідний край.

2. Коли злочинця на смерть карають на підставі вироку суду. Суд же видає такий вирок тільки в разі безумовної конечности, себто коли нема жадного иншого способу, щоби забезпечити загал від злої волі злочинця.

За невинного не можна вважати душогуба навіть тоді, коли він позбавить когось життя ненарком, в разі не ужив він тут належної обережности, щоби з ним така пригода не сталася. Але в кождім випадку такий душогуб повинен очистити своє сумління покутою по уставу Святої Церкви.

Опріч позбавлення життя до душогубства прирівнюють такі чини:

1. Коли судця засуджує оскарженого, невинність якого добре знає.

2. Коли хто укриває або вид'являє убійника з визнищ й тим дає йому можливість чинити нові душогубства.

3. Коли хто не ратує від смерти ближнього, будучи в стані те зробити. Наприклад, богатий допускає бідного до голодової смерти.

4. Коли хто бє, калічить ближнього, або скорочує йому життя грязотою й нелюдським повоженням з ним.

5. Коли якимсь уживанням страв і напитків та инших потреб тіла скорочують власне життя.

6. Найбільшим же гріхом проти шостої заповіди є самогубство, коли хто сам собі відбирає життя.

Хто сам собі життя відбирає, той грішить перш усього перед Богом, присвоюючи собі право розпоряджатися життям, яке дав Бог. І яке тому може й забрати тільки один Бог. Грішить самогубець також перед ближніми, завдаючи жалю й муки родичам своїм і приятелям, що безневинно мусять терпіти. Нарешті, грішить він і проти себе самого, наражуючи на небезпеку власну свою долю, бо йде на суд Божий без покути й роскаяння зараз же після чину явного непослуху волі Божій.

Шеста заповідь забороняє також і поєдинок, себто умовлену боротьбу між двома особами, бо в такій боротьбі наступає звичайно покалічення борющимися один одного, а часто-густо й убийство.

Бажаючи оправдати необхідність поєдинків, люде легкодухи вказують на те, що у деяких випадках одвобороняє бувае єдиним засобом, щоби привернути зганьблену честь. Але честь залежить від внутрішніх духовних властивостей людини: її розуму, чесности, правдивости, доброти, щирости то що. Тому й не можна честь ставити в залежність від сили фізичної, зручности та уміння володіти зброєю, від чого власне й залежить той чи инший наслідок поєдинку. Адже-ж часто-густо буває, коли саме той, що виступає в оборонї своєї зганьбленої чести, як менше зручний у штуці володіти зброєю, ніж його суперотивник, терпить поразку; инакше кажучи, терпить вдруге, і, замісць одної, виходить подвійна несправедливість.

Людина грішить проти шостої заповіди Божої не тільки вчинками, але також ненавистю, гнівом й заздрістю, брудним словом і прокльонами та взагалі всім тим, що може спричинитися до ушкодження ближнього. Також є гріхом бажати собі, або иншим людям смерти з відрази до життя чи з роспачі.

Грішить проти шостої заповіди й ті люде, що словом або ділом наводять ближнього до гріха, або думаючи спонукують на гріх і таким чином наражують душу ближнього на смерть духовну, вічну. Тому гріх згіршення, коли дається ближньому злий приклад, або коли людину намовляють і ваблять на гріх, — називається вбивством духовного.

Про велику тяжкість гріха згіршення ближнього, або вбивства духовного, говорить Спаситель: „Хто збламнить одного з малих сих, що в Мене вірують, тому лучше було-б, коли-б камінь млинський повішено було йому на шию й потопив би він в глибині морській" (Мат. XVIII: 6).

Заборонюючи шкодити життю та здоровлю ближнього, шоста заповідь Божа одночасно наказує допомагати бідним, служити недужим, потішати й розважати сумуючих, зі всіма поводитися лагідно й співчуваюче, лагодити сварки, миритися з тими, що на нас гнів і злість мають, прощати образи й взагалі всім, навіть ворогам своїм добра бажати.

(Дальше буде).

ІСТОРІЯ ЦЕРКВИ.

(За Е. Семакою).

(Дальше).

3. Святий Августин роднився в Тагасте в Нумідії року 354. Отець його був поганином, а мати його, свята Моніка, дуже богобійною християнкою, що бажала в цілої душі побачити сина добрим християнином. Але здавалося, що се її бажання не сповниться. З великим смутком запримітила свята Моніка, як молодий Августин, ходячи до школи в Карфагені, попався на хибні дороги й запримятався з манихеями. Тому не переставала молитися до Господа, щоби його просвітив і направдав на дорогу правди. І молитва її сповнилася.

Покінчивши науки, Августин став учителем реторики, тримаючи відчитні перше в Картагені, відтак в Римі. Та не чувся він щасливим, бо не мав душевного супокою, котрого не могла йому подати ні наука, ні світ з своїми радощами. Розчарований покинув Августин Рим і удався (384 р.) до Медіоляну де проповіди святого Амвросія так його зворушили, що рядо став (387 р.) благочестивим християнином. Після сего, повернувши (388 р.) до вітчини, розпав маєток бідним і удався на самоту. По короткім часі (391 р.) посвятився на презвітера, а потім на епископа (396) в місті Іпоні. Святий Августин, се один з найбільших отців і церковний писателів, що силою свого духа підчинив своїй учительській власти не тільки церкву Африки, але й всього заходу. Писав майже у всіх галузях богословської науки, і був в декотрих галузях епохальним; особливо розвинув він науку про церкву і тайни проти донатистів і про первородний гріх і божественну благодать проти пелягіян і семипелягіян. Святий Августин помер року 430.

4. Діонісій Малий походив в Скитії і виховався в Римі, де став ігуменом одного монастиря. Зібрав для заходу канони, установлені вселенськими й частними соборами і грамоти патріярхів Риму, котрою працюю став основателем науки латинського церковного права. Так само дав він латинській церкві в „пасхальнім циклю" правдиве означення днів, на котрі припадає Пасха що року, а цілому християнському світові числення років від рождества Христового, або християнську гражданську еру.

ГОЛОВА IV.

Богослужения і релігійно-моральне

ВІДПРАВА СВЯТОЇ ЛІТУРГІЇ, СОВЕРШАНА СВЯТИХ ТАЇН І ЦЕРКОВНИЙ СПІВ.

На основах, положених Ісусом Христом і святими Апостолами, розвивалося богослужения в другім періоді вже величавійше, відповідно до відносин в церкві і православної науки, що вийшли побідно з численних небезпек і всякої боротьби. Літургії, уживані в кінцем минувшого періоду, именно: Літургію приписану святому апостолови Якобови, або літургію єрусалимську, й приписану св. евангелистови Маркові, або літургію александрийську, що були за обширні, скоротив вперед святий Василий Великий, а потім святий Іван Золотоустий. Крім сих двох літургій уложив ще, як декотрі думають святий Григорій Двоеслов, значить Григорій Великий, епископ римський († 604) нову літургію, звану „преждеосвященних дарів", що враз з літургією святого Василя і святого Івана Золотоустого уживається в православній церкві по инішній день.

Літургія святого Василия, тому, що обширнійша, відправляється десять разів в році, именно: в день смерти святого Василія (на новий Рік) в Навечерія Рождества і Хрещення Ісуса Христа, в перших пять недель Великого Посту, в Великий Четвер і Велику Суботу. Літургія святого Івана Золотоустого відправляється в прочих днях року, в инших тих десяти, в котрі приписана літургія святого Василия Великого. А літургія преждеосвящених дарів правиться що дня в великім пості, крім суботи, неділі і благовіщення. Вона називається літургією „преждеосвящених дарів", бо дари для святої Евхаристії, именно хліб і вино, не освячуються на те тіло і кров Господа під час сеї Літургії, а вперед, як проповіди святого Амвросія так його зворушили, що радо став (387 р.) благочестивим християнином. Після сего, повернувши (388 р.) до вітчини, розпав маєток бідним і удався на самоту. По короткім часі (391 р.) посвятився на презвітера, а потім на епископа (396) в місті Іпоні. Святий Августин, се один з найбільших отців і церковний писателів, що силою свого духа підчинив своїй учительській власти не тільки церкву Африки, але й всього заходу. Писав майже у всіх галузях богословської науки, і був в декотрих галузях епохальним; особливо розвинув він науку про церкву і тайни проти донатистів і про первородний гріх і божественну благодать проти пелягіян і семипелягіян. Святий Августин помер року 430.

4. Діонісій Малий походив в Скитії і виховався в Римі, де став ігуменом одного монастиря. Зібрав для заходу канони, установлені вселенськими й частними соборами і грамоти патріярхів Риму, котрою працюю став основателем науки латинського церковного права. Так само дав він латинській церкві в „пасхальнім циклю" правдиве означення днів, на котрі припадає Пасха що року, а цілому християнському світові числення років від рождества Христового, або християнську гражданську еру.

ГОЛОВА IV.

Богослужения і релігійно-моральне

ВІДПРАВА СВЯТОЇ ЛІТУРГІЇ, СОВЕРШАНА СВЯТИХ ТАЇН І ЦЕРКОВНИЙ СПІВ.

На основах, положених Ісусом Христом і святими Апостолами, розвивалося богослужения в другім періоді вже величавійше, відповідно до відносин в церкві і православної науки, що вийшли побідно з численних небезпек і всякої боротьби. Літургії, уживані в кінцем минувшого періоду, именно: Літургію приписану святому апостолови Якобови, або літургію єрусалимську, й приписану св. евангелистови Маркові, або літургію александрийську, що були за обширні, скоротив вперед святий Василий Великий, а потім святий Іван Золотоустий. Крім сих двох літургій уложив ще, як декотрі думають святий Григорій Двоеслов, значить Григорій Великий, епископ римський († 604) нову літургію, звану „преждеосвященних дарів", що враз з літургією святого Василия і святого Івана Золотоустого уживається в православній церкві по инішній день.

Літургія святого Василия, тому, що обширнійша, відправляється десять разів в році, именно: в день смерти святого Василія (на новий Рік) в Навечерія Рождества і Хрещення Ісуса Христа, в перших пять недель Великого Посту, в Великий Четвер і Велику Суботу. Літургія святого Івана Золотоустого відправляється в прочих днях року, в инших тих десяти, в котрі приписана літургія святого Василия Великого. А літургія преждеосвящених дарів правиться що дня в великім пості, крім суботи, неділі і благовіщення. Вона називається літургією „преждеосвящених дарів", бо дари для святої Евхаристії, именно хліб і вино, не освячуються на те тіло і кров Господа під час сеї Літургії, а вперед.

ЗВІТ
з Альбертійського Провінціяльного Зізду Української Греко-Православної Церкви в Канаді, який відбувся в днях 26 і 27 березня, 1932, в місті Едмонтоні.

(Дальше)

П. Зенюк зауважує, що кождий дійсний парохіянин повинен платити свій обовязок і являтися кляснім складам. Щодо до колекторів, то такий часом не мав би з чим перетягати з місця на місце.

О. С. В. Савчук пояснює, що колектор в богатьох случаях, на жаль не було цім, коштує більше, як те, що він збере.

П. Захарко піддав думку, щоби відповідні люде в одної парохії були колекторами в суседних парохіях.

П. Василишин піддав думку, щоби заряджувати коляду на фонд місії.

Прот. С. В. Савчук завважує, що громади звичайно уживають коляду на свої місцеві потребн, себто на спляту долгу або на украшення церкви.

П. Зенюк попирає п. Чумера, що бо кожда парохія здавала свій фінансовий звіт до Консисторії, через що булаб більша контроля над ставом парафій.

П. Г. Гнідан говорить: „Як маю бути наложену на мене оплату, то дам, а не дам, то я не в парохіянин. Се повинен кождий запамятати". Посьвящує, що священики самі сю справу запезпечують.

П. Бірецький оборонив священиків і каже, що священики дбають, тільки за парохіяне не дбають.

Зізд вибрів поручня п. Чумерові виготовити резолюцію щодо збирання фінансового фонду.

П. Задрай робить внесок, щоби редакція „Вістника" переставала другувати вихав збірок на дідушильо.

П. Василишин противиться внесенню і говорить, що загал може з відозрінням дивитися на те, що збір не оголошується.

О. П. Самець доказує, що всякі жертвовані і світські організації оповіщують збірки, що є збирані на доброзільні цілі.

Внесок п. Задрая не піддержано.

П. Адамець піддав гадку, що найкраще збирати податок підчас різдвяної збірки.

О. Майбів просить відд, щоби не заложувала обвязку колектувати фонд місії на священиків. Священик не є чимсь перед і не можуть приказувати парохіям і подякувати членам, платити їх вкладки. Можуть тіко просити. Через колекту священик наробляв собі ворогів.

П. Чумер заявляє, що обовязок священика під сим оглядом не є сформований, тільки прилягнути часто та упімнати на парохіян, щоби не замідбували своїх обовязків.

О. Кісілюк уважає назрочним для священика заявляється колектор. Він через те наражується на непримінності.

П. В. Никифорук уважає, що сьвітські парохіяне повинні сю справу загосподарювати, а не священики.

Справу полишено для комісії.

На сім нараді відду відложено до другого дня.

Другий день Зізду, 27 березня 1932.

Другого дня рано, в неділю, приступні священики о. Майба, о. Горбай, о. Самець, о. Кісілюк і о. Кудрик разом з о. митратом Савчуком відправили соборну Службу Божу в церкві св. Івана в Едмонтоні. Церква була переповнена вірними. Отці Савчук і Кудрик виголосили гарні проповіди. По відправі едмонтонська громада устроїла для гостей обід, а по обіді почали делегати свої наради.

Першою точкою програми дня порядку о. Самця. В своїй промові бесіднік достикався протинників у українській раліті і національности Большевики є перші, що нищать так українську церкву, як і національність. На Україні засудили вп. Єфремова і цілу національно свідомих людей в додатку до великого числа церковних достойників. В Канаді також спотикали вони українське ім'я так, що Українці з пожалінням горожан перейшли на нецерковних. Наші сліжжатні глядять на нас як на таких, в котрих защепляються найскорше большевизм.

Другими ворогами церкви і національности є Індеферити. Нашим обовязком є поправити долю собі і будучому поколінню, але се можемо зробити лише через організацію. Індеферентизм завчайно не належить до жадної організації — вони всіграм хочуть чогось нового, чогось такого, чого нема і чого вони самі не знають. Вони звичайно заражують організаційне життя, деморалізуючи людей своєю байдужністю.

Треті вороги — се атеїсти, котрі обминаються а правдою, що буцім то церква не має значіння в людському житті. Історія доказує, що сила українського народу в давнині скупчувалася коло монастирів і в церковних братствах, які становили заюрн перед злими впливами та зберігали культуру. Коли церква не була важною і корисною для нашого життя, то вороги українського народу не старалисьб її нищити.

Четвертим ворогом є люде, які за чхали, за плату продадуться кому небудь і ваша буль, щоб лиш повижитися. Як платні агенти, вони замикають Українців до рижих сект і тим ослабляють українську силу.

По отьові Самцеві виголосив слів відчит о. Майба на тему „Церква і наша молодіж". Шановний бесідник завяв, що церква як народня організація, обіймає нам дві річи: Відзначати наш український нарід. І передати українське життя для будучих поколінь. Але відношення нашої молодіжи до Церкви є бай-даже: вона не захоплюється роботою і цілями Церкви і не виконує того, що Церква наказує. Причино тякого відношення а індеферентизм несвідомість родичів, які самі не здають собі справи, яке значіння має Церква. Англійці є релігійні. Вони корчать світом, бо в них є духова сила. Вони розуміють цінь Церкви, знають, що Церква учить пізнавати життя і себе самого. Говоривши річ в тім, що вони розуміють що Те теперішня праця нищить-ся в насліднсті для будучих поколінь.

Дітей треба учити релігійних пісень від маленьку і дати їм до пізнання, що праця і здобуток розуму в дорога до щастя. Большевизм цінується між молодіж в тої причини, що батьки не розуміють Церкви як виховавчої інституції. В них істнує консервативний погляд — вірить більше в ритуали, як в науку, котру Церква проповідує. Дальше доказує, не життя дуже часто переповнене сварками та лайками та вживанням імени Бога на даремно, чи то в лайці, чи то отак собі. Се в дуже злий приклад для молоді, отже родичі повинні сего як найбільше вистерігатися.

В Канаді ми будуємо канадійську націю. Демократизм сего краю залишив для батьків виховувати дітей в релігійному дусі. Діти йдуть до державних шкіл, щоби приготовити себе до життя, але діти мусять йти і до Недільної Школи, щоби там защепити їм моральні засади. Наші діти по фермах на мають сі нагоди. Священник приїжджає що-трохій раз на місяць, учителі по більшій части зявляються під оглядом релігійним, так, що діти виростають без принципів релігійної моралі. На се треба звернути найбільшу увагу і засновувати Недільні Школи, в яких наука провадилась кождої неділі.

Дорослі молодь, не маючи защепленої віри в часі дитинства, майже провищя дин Церкви і для народу. Вона нехтує Службу Божу в Церкві, бо не знає, не може пізнати, що Служба Божа надає сили, енергії до витривалости в боротьбі за життя. Сю недостачу в нашім житті можемо поправити тільки своїм власним взірцевим життям. Треба зберігати церковно-релігійні звичаї, треба піддержувати дільність в церковному житті, треба заохочувати молодь ходити до церкви.

(Докінчення буде).

ЯКА В НАС РОБОТА.

(Ланфін, Ман.)

Прошу о поміщення декілька слів про нашу околицю. Заким приступлю до самої теми про найголовніше, належалось згадати найперше про організації, які тут робять корисну роботу, а імение о тут наша православна громада, яка вправді не має ще досі сеї церкви, але найдальше до осени вона вже буде мати, бо брак її сильно відбивається на нас самих.

Другою організацією є Українська Народний Дім, який вже при сій добрій драматично-співацький гурток, Студентський Кружок ім. І. Мазепи і Рідну Школу під проводом учителя Рі. Гаврилишського. До школи постійно вчащає 30 дітей.

С тут також Католицький Дім і церква, а при тім в ще инші „сьостри", які вчать Рідну Школу, але дехто каже, що вони більше вчать дітей рубати дрова, носити дрова, ніж дітей читати і писати.

Дня 19 квітня грекко-католицькі священики мав тут відправу. Відправа відправою, але проповіть, то буває досить цікава.

Сказав я, що маємо добру організацію, добру школу, так от той священик починає свою проповіть тим, що нібн то хтось його запитував „инийкав", чи можна посилати „инийкав" дітей до Рідної Школи — при Народнім Домі. Відповідь — Ні! Бо наш церковний закон „инийкав" забороняє посилати дітей до чужої школи, бо вони, себто православні чи то сином, чи то мужиком чи то добрим способом проведжения науки в школі ведуть свою сектиньку агітацію, отже вся їх робота є тільки на те, щоби ми найбільше лонити нещі душі. Отже є великим гріхом посилати дітей до Рідної Школи при Народнім Домі, і кто се робить — не отримає розгрішення.

Дивно мені, звідки той священик такий наказ дістав? Чи від Риму, чи від свого епископа, чи може він а Варшави такий наказ прийняв, що не можна українських дітей до української школи посилати.

Говорили про православних, згадавий ксьонз сказав, що вони тільки на нетраду поширюють і тому всі вірні католики повинні оминати їх, як прокажених. Але як всі знаємо, що ксьонз тому наказує своїм вірним, щоби не сходилися з православними, бо боїться, щоби не відкрилися їм очі і щоби не пізнали, хто проповідує правду, а хто лож.

А ви, шановні парафіяне двобічної католицької церкви, не давайте себе баламутити чужим агентам, і ступайте на дорогу, якою йде свідомійший елемент української землі в Канаді. Українська Православна Церква в Канаді не є ширінною для українського народу, як говорять вам чужі агенти, вона є правилою Церквою Христовою і веде нас на дорогу спасіння.

Приходіть до Народного Дому, слухайте відчитів і просвічайтесь. Приглянетесь науці в Рідній Школі і посилайте дітей до неї. В Рідній Школі при Народнім Домі вони учитимуться з дозволінною практикою, отже посилаючи до нього дітей на науку, можете бути спокійні, що вони ни найбільше скористають з неї.

СВЯТО ШЕВЧЕНКА.

(Кадвдор, Саск.)

В другу неділю Великого посту, дня 27 березня, наша церковна громада в Кадвдор, Саск., відсвяткувала в своїй рідній церкві память нашого великого Кобзаря Т. Шевченка.

По Богослуженню сказ. І. Кусий відправив панахиду за душу Тараса, а по „Вічная память" усі вірні, припавши на коліна, спільно возносили своїй мозьби перед трон Всевишнього, в яких просили, щоби Він дозволив їм пізнати правду і виконати ті заповіти, які оставив нам наш національний пророк.

Зі взгляду на се, що ми ще не маємо Народного Дому, де могли би зібтися, наш парох о- І. Кусий виголосив відчит про Т. Шевченка зараз по Богослуженню в церкві. Відчит був дуже займовний і поучений, за що ми о. Кусому щиро дякуємо.

Зарад.

ВЕЛИКЕ ТОРЖЕСТВО В ПАМЯТЬ ШЕВЧЕНКА.

(Вакав, Саск.).

Недавно тому при Українськім Народнім Домі в Вакав зорганізовано за ініціятивою учителя Михайла Гриневича аматорський кружок, який взявся досить енергійно до праці. На зборах минувшого місяця рішено, або відсвяткувати Свято Т. Шевченка. Запрошено учителя Дмитра Гриневича до помочі в підготівці дїточої сцени „Літочи Пригара", а також зарад аматорського кружка запросив сьвящ. Кусого до підготовки хоральних та сольових пісень. Мабуть перший раз так торжественно Українці в Вакав відсвятковали свято нашого генія Тараса. Свято відбулося в четвер на

7-го квітня в год. 8 вечером. По годині сходив сала Народного Дому була переповнена. Точно в годині 8 відкрилася куртина. На сцені прибрана гарно могила, шля в вазонці, на ній хрест та образ Тараса, прибраний рушниками та квітами.

Вступне слово виголосив учитель Дмитро Гринавич. Він поясняв значіння свята та покрасив, щоби присутні належувалися уважно.

Програма свята була така:

1. Вступне слово: учитель Дмитро Гриневич.
2. Хор, „Вийшов місяць".
3. Потрійний мандоліново-скрипковий дует: „Теча вода" — брати Гриневичі і п. Малявайко.
4. Декл., „До Основненка" — Петро Митковський.
5. Хор, „Садок вишневий".
6. Декл., „Тарасова ніч" — Федь Соломений.
7. Дует, „Зелений дубочку" — пані Бідоросох і пані Сарчук.
8. Сцена, „Дітова присяга".
9. Хор, „Завівайка"
10. Декл., „Пан моглаї" — Адаля Карпінська.
11. Відчит, учитель Михайло Гриневич.
12. Декл., „Учітеся" — Анна Никифорук.
13. Хор, „Учітеся".
14. Деклл., „В свято Шевченка" — Марія Малець.
15. Потрійний мандоліново-скрипковий дует, „Реве та стогне".
16. Декл., „Шевченкові" — Сандя Гиляй.
17. Хор, „У далекім краю"
18. Декл., „На спомин Т. Шевченка" — М. Ференюк.
19. Патріотий дует: уч. Л. Гриневич і В. Милимук.
21. Хор, „Молитва за Україну".
20. Кінцеве слово, Іван Кисилиця.

„Гаї свій за Кінг".

В кінцевім слові п. Іван Кисилиця в короткім вказував учителям Михайлові Гриневичові за такий гарний і патріотичний відчит, учителям Дмитрові Гриневичові за підготовку сцени „Дітова присяга", а співці, і Кусому за працю в вивченню хоральних співів, а всім присутним за участь в святі.

Від себе скажу, що запізнився я між Українцями в Вінні більше ніж розумінням і єдности. Дав би Бог, щоби від сего свята запозіт кажного гаїя бо вийсонили; або настав час обєднання, чає обіцав. Що до сцени „Дітова присяга", то варто, щоби по всіх наших окольних її долучувать до свята в честь Тараса, а се з тої причини, що вони на се свято дуже належать, головно тому, що мають їм нашу обликовлене в життєві Т. Шевченка.

„ВІД ХАТИ ДО ХАТИ, З РУК ДО РУК".

(Гайвав Гаєн, Man.).

Попавсь мені до рук одна москвофільська газетка, якої редактора виключають, щоби шкрити її від хаги до хати і з рук до рук. Поцікавився з сим редактором, бо чим дальше від їх газетка в рук до рук гим лічше люде пізнаються на ним та довідаються, хто вони є, кому служать, чию пісеньку співають та куда пробують вирід вести. Зовсім редактори накидаються на все українське, а попід небеса виказують русска, при чому хвалиться, що тільки їх церкви правдива та православна, а задо Української Православної Церкви, то най від нас бог боронить весь хрещений „русский нарід".

А того „русского народа" в Канаді є після статистики москвофільських редакторів ні більше, ні менше — тільки триста тисяч! А-ві І от сей то „русский народ" менше-дасі своєї „русскої" преси і ани тепер удостоїся такого славного органу, як той свисток папєру, який редактори накликають роздавати з рук до рук. Вони предчувають, що ніхто з порядних людей не зволе довго затримати такої шмати в своїх руках і тому кажуть їм: давайте з рук до рук!

Нейматн Москви кажуть, що „русского народа" є в Канаді аж триста тисяч. Сумно представляється їх моральний та просвітний стан, коли „пристатистичний народ" на голен спромогся на порядну газету, а задовольняється таким свистком. Але для редакторів і се добре, бо тепер чини вже мають де накладатись з непрядою на братів грекo-католиків і на православних Українців та на їх Інституції, та організації.

В теперішніх часах більшість християнських народів молиться Богу своєю рідною мовою. Молиться Англійці, Німці, Москалі, Чехи, Румуни, а навіть Турки покинули арабську мову і моляться в своїй рідній мові. Але наші „русскі" ніяк не хочуть признати сього права українському народові і накидаються на православну Україніцю за те, що ті моляться по українськи. Значить — всім можна молитися в своїй рідній мові, тільки Українцям ні. Кожда мова є мила Богові, тільки українська ні. Кожду мову Бог розуміє, тільки української ні. От такі кажуть нам вірити „русски".

Скажуться редактори „русскої" газети, що вчені, — адвокати, лікарі та учителі не хочуть ходити до церкви. Вони не бачать вчених в їх „русских" церквах і з того вносять, що ті взагалі не ходять до церкви. Але справа мається инакше. Вони ходять, але до своєї рідної церкви, а не до тої, до якої тягнуть їх редактори „одинокого органу" тридцят-тисячного „русского народа".

Відказують ті редактори, що в Канаді дуже скоро повстають „нові віри". Що-ж, село так найбільше між „русскими". Ось, посвящяють грекo-католицький дім зі своїм священником в Кунс Крік, і на цім священнику ствя „русским батюшкою", якось нової „русскої віри" в Канаді. Між сьідомими Українцями такого не водиться.

В тій газеті читаємо, що нібн то в Гайвав Гаєн пристало до „русской віри", яку організує бувший грекo-католицький дяк, ще 70 років. Треба сказати, що „русскі" редактори тільки в десятеро побільшили, бо там не буде і сім родини, тай ті вже почали розбиратися.

В згадній газеті містяться життєпис Адама Филипковського, який видає себе за єпископа русскої чи карпаторусскої віри в Канаді. Там говорить, що він був поставлений на єпископа ап. Стефаном Дзьобеєм і четвіки ап. Горадоєм. Але чомусь не сказано, що ставося з ап. Стефаном (він-же зрікся епископства і вернув до грекo-католицизму, та чи так він, як і ап. Города мали право робити його єпископом? Тай ще одно: Бувший грекo-католицький дяк в Кунс Крік хвалився, що Адама поставив на єпископа сам царгородський патріярх, — а в газеті пишеться, що нічого. Коли вже беруться балакутити людей, то чому боїй не говорить одно і то саме?

Є в Канаді аж три русскі епископи, і кожлий з них каже, що тільки він правдивий та канонічний, а другі — самозванці. Але для Українців поки всі однако за канонічні, бо для нас канонічні в першій мірі ті, які вірно служать Христовій Церкві та які дбають про добро народу. Ми вже пізнались на чужих агентах і вже нас тяжко вдурити овечою шкірою.

Українець.

ДЛЯ РІДНОЇ ЦЕРКВИ

ЩЕКАЙ СИЄ СВЯТО НАШЕ ПЕРЕД ЛЮДЬМИ, ЩОБ НАШІ ВЧИНКИ ВАШІ ХОЙ ЇХ І НЕ ПРОСЛАВЛЯЛИ ОТЦЯ НАШОГО, ЩО НА НЕБІ.

(Мат. VI 16).

Збірка о. Мальчуцка.

Андрій Кіндрачук	1.00
Петро Никифорук	1.00
Мафтей Токарик	1.00
Теодор Мучульський	1.00
Стефан Пілаберецький	1.00

Гафорд, Саск.

Іван Сумчик	1.00
Мих. В. Сумчик	1.00
Федір Андрушак, Радфіл, Саск.	1.00
Іван Іванчук, Ріпарт, Саск.	1.00
Василь Кералюк Бегревіл, Алта.	1.00

СПРАВКА: О. Є. Гридина звернув увагу, що в його виказі пропущено такі імена:

Василь Костинюк, Толстой	1.00
Олекса Ярмій, Толстой	.50

Само дорогою спростовуємо помилку і просимо Шан. Жертводавців вибачити за неї.

Консисторія Української Грекo-Православної Церкви в Канаді,
Я. Богонік, касієр
583 Anderson Ave., Winnipeg, Man.

що Адама поставив на єпископа сам царгородський патріярх, — а в газеті пишеться, що нічого. Коли вже беруться балакутити людей, то чому боїй не говорить одно і то саме?

Є в Канаді аж три русскі епископи, і кожлий з них каже, що тільки він правдивий та канонічний, а другі — самозванці. Але для Українців поки всі однако за канонічні, бо для нас канонічні в першій мірі ті, які вірно служать Христовій Церкві та які дбають про добро народу. Ми вже пізнались на чужих агентах і вже нас тяжко вдурити овечою шкірою.

Українець.

о. П. Запарнюнок

Червень

5. Нед. — Времлюк.
12. Неділя. — Поплар Парк.
19. Неділя. Зелені Свята. —Брендон. Храм.
26. Неділя — Ст. Мартин — Назар.

Вечери по Богослужінню катехизація дітей і збірка на дієцезіяльний фонд.

484 Minnesota St., Winnipeg, Man.

о. А. Вернид

Червень

5 Неділя. — Радборн.
9. Четвер, Вознесення Г. Н. І. Хр — Менні
12 Неділя. — Сандівейн.
19. Неділя. Просв. Тройці — Вегта. Храм, запрошуються всіх доокольчних громадян.
20. Понеділок. Святого Духа. — Менні
26. Неділя. — Ланард.

ПОРЯДОК БОГОСЛУЖЕНЬ

5 Неділя — Вайта
9 Вознесення — Толстой
12 Неділя — Гарленгтон
19 Неділя — 1-й день Зелених свят — Толстой. Храм.
20. Понеділок — 2-й день Зел. свят Вайта — Храм
26 Неділя — Сенклір

Адреса: Толстой, Man.

ЦЕРКОВНИЙ КАЛЕНДАР НА 1932 РІК.

ЧЕРВЕНЬ.

1 С. Патрикія
2 Ч. Галілея
3 П. Констант. і Олени
4 С. Василиска
5 Н. 5 Н. Сайвер. Мих. еп.
6 П Симеон
7 В Трете найд. гол. св. Івана
8 С Ап. Карпа
9 Ч Вознесення Господня. Тер
10 П. Никити
11 С Теодозії
12 Н 6 Н. Св. Отців. Іоаннів п.
13 П. Ермія
14 В Кіприяна
15 Ч † Івана Сочавського
16 Ч Луківіна
17 П Митрофана
18 С Досотея. Маріяна.
19 Н Просв. Трійці (Зелені Свята).
20 П Святого Духа- Вигсаріона чуд
21 В Теод Стратт.
22 С Кирила. Теклі
23 Ч Тимотея
24 П Партоломея
24 С. † Онуфрія пр.
26 Н 1 Неділя по С. Всіх св. Акиндіна. Єлисея прор.
28 В Амоса
29 П Петрів чудотворця.
30 Ч Манчіла

ПОРЯДОК БОГОСЛУЖЕНЬ
о. Д. Д. Лещишина.

Червень

5 неділя — Фенвуд.
Вечірня у 8 год. Акгуна і вічне ченгром
9. Вознесення — Вінгарт.
12 неділя — Актуна. — Вечірня у годині 5 Гудзі і відпит вечером
19 неділя св. Трійці — Ріджвінг — Храм
20. Понеділок. Святого Духа — Гейк — Храм

Вечери в суботу у год. 2 по полудні буде катехизація дітей, почавши від суботи 7. травня.

ПОРЯДОК БОГОСЛУЖЕНЬ
о. Є. Гридина.

Червень

5. Неділя — Богдан
9. Четвер Вознесення Господне — Ринкт — Храм.
12 Неділя Лімфин
19. Неділя. Зелені Свята. — Шорлея. — Храм.
20. Понеділок. Зелені Свята. — Сифтон. — Храм
Неділя. — Пайн Ривер
Вечірня в 8 год.

ЦЕРКОВНИЙ УСТАВ НА 1932 РІК.

Червень

5. Нед. Сайвер-старшого — Гами
5. Утр. Івана XX: 1—18 Лїт Ап. Лїпиця XVI: 16—34. Єлени Івана IX 1—38
6. Четвер. Вознесення Господня. Утр. Єван. Марка XVI: 9—20 Лїт Ап. Лїпиця II: 1—12: Єван Луки XXIV: 36—53
12 Неділя св. Отців Голос 6 Утр Єван Ів. XXI: 1—14. Лїт. Ап. Лїпиця XX: 16—18: 24—36. Єлен. Івана XVII: 1—13.
13. Серед Івана Сокавського Утреня Єван. Івана XX: 1—18. Лїт Ап. Петра III: 1—18: Єван. Ів XIX 38 37 I XXI: 24—25
19.(Преставтої Трійці (Зелені Свята Голос 7. Утр: Єван Ів. XX: 19 23 Лїт: Ап Лїпиця II: 1—11. Єванна VII: 37 .52 I VIII: 12. „Я є світ що я Христа сповістниця" Після Лїтургії Вечірня і читання Молитов і коліпопоминовення, лицем до народу
20 Понеділок. День Святого Духа (Пєсопіпня в сей день мийже тримає що і в день Св. Трійці Утр. поспєвання, без Єван. і Пьалтирі. Славословіє велике. Замість „Отче нашому" Трисе 9 пісні Канон Пятдесят. Пять пустинниці. Лїт. Ап Єфес. V: 9—18: Єван. Матея XVIII 10—20.
26. Неділя Всіх Святих: Голос 8 Утр. Єван Мат XXVIII: 16—20. Лїт. Ап. Євр XI: 33—40 I XII: 1—2 Єванг. X: 32—38, 37—38 I XIX: 27—36

Український Релігійний дво-тижневик в Канаді.

ВІСТНИК
THE HERALD

Вох 3884 WINNIPEG, MAN.

РІК IX. ВІННІПЕГ, МАН., 15 ЧЕРВНЯ, 1932. WINNIPEG, MAN., JUNE 15

ЧИСЛО (153) 12

ГОЛОД НА ГУЦУЛЬЩИНІ.

Кореспондент львівської „Мети" так описує те, що він бачив на Гуцульщині:

Те, що мені доводилося бачити на Гуцульщині — се був жах в повному значінню сього слова. Перо просто безсиле: не може передати вірного опису сього жаху — дарма, що се було в початках голоду, й сьогодні, треба сподівати, він ще лячнійший, ще грізнійший, бо не спинився на Криворівні, Ясенові й Жабю, а поширився, як про се повідомляють комітети з Коломиї та Косова, уже на цілу Гуцульщину, по Городенку, Надвірну, Товмач.

Жалібні мешканцеві умовини в тісних, напів розбитих й попідпираних хатинах — се ще найлагідніший вияв сього голоду. Повний брак одіжи — до того, що люди не сміють вийти тижнями, не мають на сірники, щоби розвести вогонь. Відсутність найпримітивніших харчевих засобів, куску рідяної муки й бараболь, не кажучи вже про сіль, омасту чи молоко; мінімальна на се кількість худоби; дороговизна харчевих продуктів, що хотілось-б їх купити на місці; блїді, висхнені й голі босі діти; обайдужілі від розпуки батьки; часті випадки хорїб, які з браку готівки годі лікувати — ось що тепер у-являє собою Гуцульщина.

ЛЯХИ БОЯТЬСЯ ВМЕРЛИХ.

Родина бл. п. Якима Прилипка і Павла Голоди, якиа як відомо, повісили 28 квітня, прихала в Провідну неділю до Тернополя, щоби на місцевим цвинтарі зложити на їхніх могилках вінці і бути підчас панахиди. Та поліція обступила сі гроби і не позволила священикови відправити панахиди. Як причину подала, що се мала би бути демонстрація. Щоби люде не збижжися до тих гробїв, заборонено відправляти панахиду також на побивальних гробах.

ХИТРІ МОСКАЛІ ДУМАЮТЬ РАТУВАТИСЯ КРИЛИКАМИ.

Радянська преса розпочала широку агітаційну кампанію за плеканням кріликів. Цими, вилядженій комісарам земельних справ, передбачує, що в сьому році має бути вилеканих 9 мілїонів кріликів. Інтенсивна годівля кріликів має причинитися до покращання дарчевого стану радянських міст при теперішній недостачі мясних продуктів. В Ленінграді і Москві влаштовано спеціяльні фарми для плекання кріликів.

ЛЯХИ ЗАСУДИЛИ БУВШОГО ПОСЛА О. ПЕЛЛІХА.

Після кількох днїв судового процесу у Львові суд присудив бувшого українського посла до сойму, о. д-ра В. Пелліха, на 6-місячну тяжку вязницю. Влада притягнула о. Пелліха до відповідальности за кілька його посольських промов, виголошених на вічах перед своїми виборцями. В своїх промовах о. Пелїх говорив, що ідеалом усього українського народу є його власна держава, та що на українських землях повинні панувати сами український нарід і т. п.

ЩОРАЗ ГІРШЕ.

Здавен давна село Звиняч, повіт Чортків, належало до найспокійнійших сіл. Не чуть було про крадежі, люди спокійно лягали спати Від часу заложення в селі „стшельця" погіршились відносини під оглядом публичної безпеки.

„Стшельця" не мали нічого кращого до роботи, як ходити по селі і стрїляти в крісї; коли-ж у наслідок жалоб мусіли припинити свою стрїляннну і змінити свою тактику, впало на село нове нещастя повінь крадежей. Злодії закрадаються до хат, забирають, що під руки впаде, і спокійно собі відходять. Хтож вдержався-б злодїв загоїнити, тому крім утрати майна загрожує втрата життя. На такого бїдыця злодії стрїляють з револьвера чи з утинки і в той спосіб хоронять себе передпогонею. Крадежі відбуваються систематично в ночі, а навіть в бїлий день. Сліди на вікнах походять від багнетів, але поліція не в силі нікого зловити.

СОВІТИ НЕ-МАЮТЬ МЯСА І МАСЛА.

В совітському Союзі за сїчень, лютий і березень вібрали тільки 36 процент назначеної скількости масла і всього 17 процент мяса.

Се значить, що масла зібрали трохи більше як третину, а мяса всього лиша 6-ту частину призначеної кількости.

ШКОЛИ БЕЗ РЕЛІГІЙНОГО ВИХОВАННЯ.

В Силвер Бей, Н. Ї. сказав священик Вольтер М. Гавлетт, що американські школи, які не дають релігійного виховання, тимсамим не дають дітям підстав для їх життя.

Він сказав, що виховання без релігії не є жадним вихованням.

ПРЕДСОБОР ВСЕЛЕНСЬКОЇ ПРАВОСЛАВНОЇ ЦЕРКВИ.

Згідно з відомостями отриманими в Афону, годовому Предсобору буде сам Вселенський Константинопольський Патріярх Фотій II. На протязі минулого місяця сїяна Святійшій Патріярх був повязно слабий на інфлюенцу, але від остїлькі подужав, що буде мати змогу бути на Предсоборі.

По отриманим відомостям Церкви Елладськи, Сербська, Румунська і православна церква в Польщі вже визначили своїх представників на Предсобор на горі Афоні. Великий жаль, що Українська Православна Церква, що знаходиться тепер за закритими больщевицькими кордонами позбавлена змоги принити участь в згаданому Предсоборі.

ПРАВОСЛАВНІ УКРАЇНЦІ В ЛАТВІЇ.

„Бюлтен Географічного Латвійського Товариства" в Римі подає, що в Латвії минулого року замешкало 36,029 Українців, або 53 процент, переважно православних з котрих 5,751 в Ризі.

Українці займають пяте місце серед латвійських меншостей, зразу після Москалів, Жидів, Німців і Поляків, але це цілковито не зорганізовані, не мають жадного посла в парламенті, ані власної православної парафії. В Ризі від десятьох років виходить на російській мові православний журнал „Вера и Жизнь", котру редагує Українець з походження прот. Кирило Зець. Найбільше мешкає Українців в провінції Летгалії. (Експлезія в Женеві).

ЖИДІВСЬКІ ПОГРОМИ.

В Раві Мазовецькій в Польщі був концерт місцевої пяністки Жидівки, зорганізований на добродійні цїли. В часі концерту гурма польської молоді, що гуртується в Сокілі, почала кричати „бити Жидів" і вірвала концерт.

Коли публика вийшла зі салї, збірники почали бити Жидів. Старостя, що був теж на концерті, заалярмував поліцію, але заки вона наспіла, соколи побили богато осіб. На другий день погром повторив ся. По місті вештаються гуртки сокоїв і нападали на всїх прохожих Жидів без рїжниці полу. Тяжко побили 65-літнього Мієра Бліховича, що від побоїв вїмїв на вулиці. Поліція арештувала нападників, однак наслідком інтервенції командата Сокола пустила арештованих.

ПРЕМІЄР МАЛЬТИ ПОКО-

Довгий спір між державою і римською церквою на остро ві Мальті скінчився 3 червня тим, що премієр, лорд Стрикленд, сам католик, покорився без застережень католицьким єпископам, перепрошуючи їх за свої виступи проти авторітету церкви. З своєї сторони римська церква відкликала пастирський лист, виданий в травні 1930 і забороняючий католикам читати часопис, видавний премієром, та голосувати на його партію під час виборїв, що мали тоді відбутися.

Зростаюче огірчення в спорі, який тоді повстав, допровадило до завішення конституції на острові Мальта в червни 1931 р. і від того часу управляла Мальтою губернатор та головний командант британських посілостей.

Причиною спору було розпорядження єпископа, який хотів, щоби один католицький священик, підданий Великої Британії, вийхав до Італії. Премієр взяв священика в оборону.

ПРОТ. С. В. САВЧУК ВІДЇЗДЖАЄ НА СХІД.

Прот. С. В. Савчук, адміністратор Української Православної Церкви в Канаді, виїджає слїдуючого тижня до Торонта і деяких з дооколичних місцевостей в загальних церковних справах. О. Савчук остане на Сході що найменше до кінця місяця червня, отже коли-б хто з Українців в східній Канаді бажав порозумітися з ним в будь якій справі, може написати до нього на адресу адвоката Т. Гуженюка, 72 Queens St., Toronto 2, Ont.

В неділю, 19 червня, першого дня Зелених Свят о. Савчук відправить Богослужения для православних Українців в Торонто.

АРХИЄРЕЙСЬКІ ВІЗИТАЦЇ.

Єпископські архиєрейські візитації Високопреосвященого Архиепископа Іоанна Теодоровича в Канаді почнуться з початком місяця липня.

Громади, які бажають витати в себе о. Владику, повинні негайно повідомити про се Консисторію.

КОНСИСТОРІЯ УКРАЇНСЬКОЇ ГРЕКО-ПРАВОСЛАВНОЇ ЦЕРКВИ В КАНАДІ.

Чи Ви вже відновили свою передплату за „Вістник" на ще 1932 рік?

З ІСТОРІЇ УКРАЇНСЬКОЇ ЦЕРКВИ

ПРОФ. ДР. І. ОГІЄНКО

УКРАЇНСЬКА МОВА
в Київо-Печерській Лаврі в XVII віці.

Заведення української мови до церкви, починаючи в 1918 року, викликало часом певні непорозуміння та протести. Вища ієрархія на Вкраїні в більшости своїй була не українською з походження і історії культури нашої не знала. Правда, якихсь авторітетних праць про мову українську, — як мову богослужбову, на 1918 — 1919 р. ми ще не мали, і тому широкий загал духовенства в сій справі нічого певного не знав.

Инакше й бути не могло. Забравши року 1686-го Церкву Українську під свою владу (до того часу Церква наша підлягала владі Царгородського патріярха), Москва відразу-ж повела проти неї русифікаційну політику. Крок за кроком московські патріярхи, а потім найсвятіший Синод послідовно відбирали від Української Церкви її стародавні права, вищими її вікопомні основи і більші й дібніші, щоб між Церквою Московською та Українською не було „никакой розни". Митрополити Київські, а особливо Києво-Печерська Лавра, довго й завзято боронили свої права та особливости, але в кінці мусіли таки скоритися силі, і справа дійшла навіть до того, що Печерська Лавра уклінно просила Св. Синод дозволу внести до своїх Місяцесловів місцевих святих — Антонія й Теодосія, на що Москва погодилася не відразу...

Пройшло 230 років, аж поки Церква Українська знову почула себе вільною. Але в 1918 р. вона була вже зовсім не тою, якою була в році 1686-м, коли її прилучено до Москви. Свої споконвічні окремішности поволі стерлися, скрізь панувала вже російська мова. Про колишні права Української Церкви та про її власні особливости більшість духовенства вже нічого не знала, — а звідся й пішли всі ото непорбумління, що поміж лися на Вкраїні, де відбувалося т. зв. „українізація" Церкви.

Але термін „українізація" Церкви був цілком неправдивим, — справа власне йшла не про українізацію, а лише про „розмосковлення" нашої Церкви: треба було надати нашій Церкві тільки того вигляду, який вона вже мала за старі часи, особливо в першій половині XVII-го віку, — себ-то треба було вивести з Української Церкви все те, що силою було накинуто їй через Св. Синод і що було противне духові українського народу. В першу чергу вимагав український народ проповіди рідною мовою та української вимови богослужбового тексту, — себ то того, що цілі віки було звичайним з нашій Церкві; пізніше стали домагатися відправи Служб Божих в рідній мові, — себ то знову того, що владчину вже назрівало в нашій Церкві. І коли минув революційний час, коли вищі ієрархи церковні глибше ознайомися з українською церковною історією, то вони відразу переконалися, що справді справа йде не про „українізацію" Церкви, а лише про її розмосковлення. А переконавшися в сім, вища ієрархія почала благословляти Служби Божі українською мовою, як се зробив, скажемо, навіть патріярх московський Тихон.

Щоб все сказане стало ясним, я коротко розповім тут, якою була ся справа в Києво-Печерській Лаврі року 1627, — себ то триста років тому.

В той час Печерська Лавра була великим культурно-освітнім осередком цілої України. На чолі Лаври стояв високо освічений архимандрит Захар Копистенський, який зібрав до себе цілу низку правдиво видатних людей, а серед них були славний друкар Памва Беринда та проповідник Тарас Земка. Сей гурток київських вчених, — трохи пізніще він склав ядро Київської Академії, — сей гурток видавав багато дуже цінних книжок і для історії української культури зробив надзвичайно багато. От серед сього гуртка й зародилася виразна думка заведення української мови до Церкви.

Славний друкар Київський, ієромонах Памва Беринда, двіі роки працював при Печерській друкарні, як головний її управитель († 1632 р.). З походження був він, здається, Молдаванин. Тут треба зазначити, що давни Молдавія аж до XVIII-го віку постійно вживала української, як мови державної, про що нам свідчать тисячі яктів XIV—XVII віків; отже не дивниця, що Памва Беринда так добре знав українську мову, що року 1627 вже видрукував свого „Лексикона славеноросского", себ-то церковно-українського словника, — трудні церковно-слов'янські слова він пояснював тут по українськи (напр. куща — кучка, будка, крамола — розрух, сварка, крамівно місто — лисая гора і т. п.). В поданні сього словника п. Балабаным Памва Беринда, тоді вже всіма поважаний духовник Печерський, сміло й голосно заявив, що церковно-слов'янська мова вже постійьки трудна, вже так мало її розуміють, що й сама Церква Українська стає немилою для її власних синів. Він так про се писав: Широкий і великослов'яний язик Славеньскій трудности слів до нирозуміння темних многій в собі має, зачим і самая церков Россійская многим власним сином своїм в огиду приходит.

Отже бачучи, що народні маси втрачують повагу до своєї церкви через незрозуміння церковної мови, Беринда починає працювати над введенням української мови до Церкви. В той час в Лаврі церковні проповіди виголошувалися українською мовою, але сього мало було Беринді, — він задумав дати народові повчаючі церковні читання рідною мовою. Допоміг йому Тарас Земка.

(Докінчення буде).

АРАБИ ХОЧУТЬ ПАТРІЯРХА СВОЄЇ НАЦІОНАЛЬНОСТИ.

Рух Арабів, в звязку з надходячим обранням Єрусалимського Патріярха, все зростає. Недавно перед храмом воскресення в Єрусалимі багато тисяч арабської молоді утворили величаву маніфестацію з вимогою, щоб новий патріярх був обовязково Араб і в погрозами бойкоту Єрусалимської Патріярхії, як що новий патріярх буде вибраний без згоди народу.

Поширюйте „ВІСТНИК" поміж своїми сусідами і знайомими.

З КНИГИ ЖИТТЯ СВЯТИХ.

ПРЕПОДОБНИЙ ТЕОДОСІЯ ПЕЧЕРСЬКИЙ

Преподобний Теодосій Печерський був родом з Василькова, але дитинство своє провів в Курську, куди переїхали на життя його батьки. На 14 році життя він осиротів, а на 20-ім пішов в дому до Київа, щоби вступити до Печерського монастиря, котрий був заснований Преподобним Антонієм. На 24 році був пострижений в чернці і з того часу вже не покидав Печерського монастиря. В 1057 році його обрано на ігумена. Богато потрудився преподобний Теодосій над організацією монастирського життя, виявивши себе справжнім зразком віри, прикладом тихости, учителем стриманости та невсипущим працівником на Божій ниві. Дня 16 травня, 1074 року, на 65 році життя, преподобний Теодосій відав духа Богові. Глибока його віра ще за життя його давала йому змогу творити чудеса. Мощі його спочивають в Київській Печерській Лаврі.

ПРЕПОДОБНИЙ ПАХОМІЙ ПЕЧЕРСЬКИЙ.

Преподобний Пахомій Печерський був родом Українець. За молоду попав у неволю до Татар, які продали його одному Туркові. Через 27 років Пахомій чесно служив своїому хазяїну, і тим придбав собі його любов. Турок сей готов був віддати за нього свою дочку й зробити його своїм спадкоємцем, щоби він тільки вирікся Христа. Але Пахомій не пішов на се. Тоді господар пустив його на волю. Під сей час Пахомій тяжко захорів і був непритомний. Сусіди-ж господаря Турки, скориставши з непритомности хорого Пахомія одягли його в турецькі убрання й оголосили, ніби він приняв магометанську віру. Одужавши, Пахомій довідався про се й утік на гору Атон. Тут він прожив 18 років, ввесь час жахаючись думки, чи не зрікся він Христа підчас непритомности своєї. Зрештою думка ся примусила його повернутися до Турецчини, аби там довідатися, чи не зрікся він Христа. Коли-ж він явився в господі колишнього свого хазяїна, то сусіди пізнали його і, схопивши, віддали під суд за зраду Магомета Суд засудив його на кару горла і 20-го квітня, 1730 року кат відтяв голову св. Пахомієві. Але перед стратою, кат ставався намовити Пахомія ректися Христа, щоби спасти своє життя. Пахомій-же на се відповів: „Не гай марно часу, — роби, що наказали!" Після сієї кари кат збожеволів.

БРАК КАТОЛИЦЬКИХ СВЯЩЕНИКІВ В ФРАНЦІЇ.

Католицька церква в Франції хорує на недостачу священичих сил. Коли 20 років тому в 66 епархіях Франції було 32,315 ксьондзів, то тепер в 71 епархій є їх всього 28,900. Около 10,000 парафій не мають парохів, і деякі вже дуже старі священики, які повинні піяти вже на відпочинок, мусять обслуговати і по кілька парафій.

Грізним явищем для католицької церкви в Франції є ще й те, що її священики се в більшости старі люде, при чому тільки около 7,000 священиків є поннще 40 років життя, а одна третина всіх священиків є поверх 60 років життя. Значить — католицька церква не може заохотити достаточне число молодих людей віддатися священичому званню, — і в сім власне небезпека для церкви.

М. Нечуй-Левицький

КОМСОМОЛЕЦЬ.

Вдосвіта наша частина пішла в наступ на большевиків і обійшла їх зі заду. Ті не дивлячись на свою перевагу скількости не витримали нашого натиску і в безладі відступили. Остаючі недалечі видимо відбилися на червоній армії. Не дивлячись на те, що вони були ліпше озброєні і скількістю перевищали нас повстанців, але все одно тікали. Зате большевицька кровожадність зросла: до полону мало кого брали, особливо любо розправлялися зі заховленим козаками. Се козаки знали і билися до останку.

Серед большевиків стійно билися лише комуністи та матроси, бо не сподівалися, що їх помилують, але й самі не милували... Але під нашим обстрілом не витримали й вони і дрогнули та стали відступати за балку, бо мали великі втрати в людях. Ми заняли село в якому вони були. Їхня артилерія продовжувала обстрілювати нас, але коли козацька кінота стала обходити їх з боків, то ті похапцем утікли. Ми побідили.

Привели полонених. Мутні недовірливо-залякані очі дивилися на нас. Не всі, правда: один молодий хлопець увесь час радісно усміхався і казав:

— Нарешті опинився серед своїх... Тепер пічну бити комуністів. Аби лише швидше зброю дали.

Їх було біля шістьдесяти — рівномангітних, — рівномангітна пітна й брудна отара... Були серед них і гарно зодягнені — ті були особливо стурбовані.

Наш сотник від ран ледви тримався на ногах, але запитав їх:

— А чи є між вами комуністи та комісари?

Мовчанка. Тільки ще більше збіднів денні обличчя. Виходить з рядів той хлопець, що сміявся і звертається до них.

— Чого-ж ви мовчите? Може гадеете, що непізнають вас? Ми не відповідатимемо за вас. Коли були раніще великими панами, то й тепер нелякайтеся.

З натовпу виступає большевик і коротко заявляє: „Я". Потім другий, третий, четвертий...

Ще може хто? — питав сотник.

Мовчанка. Знова чути голос веселого парубка.

— А ти чого, соколе, до землі прірс? — звертається він до людини зі східним обличчям.

— Більше не мае?! — питає старшина.

— Ні, пане сотнику, — відповідають червоноармійці. Ми всі були мобілізовані, за винятком сього хлопчака, що має пику віслою поорану. Той пристав до нас вчера.

Хлопець років пятнайцяти в страху тулиться до натовпу. В вісняних ямках стільки болота, що хоч лопатою вигортай.

— Добровольець! — холодно питає старшина.

— Добровольець! — несміло відповідає той.

— А скільки тобі років!

— Шіснайцятий пішов.

— А чи богато погубив людей.

Мовчанка.

— А що тебе спонукало годитись на таке, йти до большевиків?

Мовчить, лише очі бігають, мов у пса, над котрим підняли батіг.

Сотник наказує відпровадити полонених до штабу за виїмком пятьох комуністів.

— Що мені робити з тобою брудне гадення, — звертається сотник до хлопця без злоби. — А, ну тебе до свиней! Дурний ще, може порозумніщеш... Гпдеш разом з полоненими.

Кількох червоноармійців просять:

— Пане старшино! Позвольте залишитися. Дайте нам лише зброю і ви побачите, як ми хрестиглемся червоних... Позабирали в нас останню сорочку, а потім погнали на вас.

— В штабі, хлопці, попросіть про се. Мені се не вільно...

— Гей, ти, рябчик, ворухайся! — сміялися червоноармійці, штовхаючи добровольця.

— Мабуть здурів з радощів... Спасибі скажи, та Господеві подякуй, що в комуніо тебе не записали.

Мов залякане вовченя, ні на кого не дивлячись, скочив хлопчак до натовпу. Старшина написав до штабу і хотів вже відіслати полонених під конвоем, коли на воротах счинився якийсь рух.

— Чого тобі, тітко, треба! — питав вартовий.

— Синка мого, кажуть, забрали до полону.

— Ну, то й що, що полонили. З полоненими балакать не вільно.

- - Пусти мене, рідний до старшини, хочу щось сказати.

Командант наказав пустити жінку.

— Тобі що треба? — втомлено спитав він.

Вже старша селянка з виснаженим жовтим обличчям, крилатим голосом промовила:

— Чула я, що мій син до вас в полон попав...

— Не бійся, йому поганого нічого не зробиться, — заспокоював її старшина.

- Воно слід би було його розстріляти, але біс з ним. Може ще з нього будуть люде. Тобі жінко сором, що погано виховала його...

Командант нетерпляче відмахнувся:

— Пане соколику, я вас прошу...

— Ліпше не проси. Твого сина відправадять до штабу. Коли не розстріляли тут, то буде живий.

— Я вас прошу, паночку, розстріляйте його... Повісьте його, пся, на самій високій галузці! Господь вам заплатить, коли ви не випустите живим сього виродка, — просила жінка, хапаючи старшину за руки.

Старшина дуже здивувався, бо думав, що перед ним божевільна.

— Як, ти, мати, хочеш, щоби твого сина було розстріляно? — в крайнім здивованнім спитав він нарешті.

— Еге, хочу. Най проклятий виродок не заневчищує Божий світ... Се не мій син, а чортів син!

Очі її горіли страшною ненавистю, а губи викривилися. Обличча старшини виявляло цілковите незрозуміння.

— Рідного батька застрілив, священика забив... сестру рідну разом з червоноармійцями знасилував... Мене так побив, що ни очі не бачу... Най згине, собака... Розстріляйте, розстріляйте, я вас прошу, — істерично кричала жінка.

— Привести сюди добровольця, — сказав старшина.

Того привели.

— У-у, - окаянний антихрист, сатана ряба, смерть, смерть йому, душогубу! — забилася в судорогах мати. коли побачила сина.

- - Ти защо забив батька? — спитав суворо командант, бо все ще вважав, що жінка обвинувачує в пристуні божевільна.

— Він був богатий... Мене примушував працювати від білого ранку аж до пізної ночі...

— А священика?

— Товариші казали, що поки — вороги свободи.

Обвинуваченя цілком підтвердилося. Значить був таким страшним, що навіть смерть була малою карою для него.

Коли за балкою пролунали стріли, жінка вся просвіжіла і з якоюсь демонічною радістю аж кілька разів повторила:

— Неприкаянним пропав... Собаці, собача смерть!

„Вільне Козацтво".

ДУХ ЄВАНГЕЛІЇ.

Дух Ісусів, котрий володіє сього світу склкуються задавити з своєї висоти, тим часом усюди яскраво виявляється. Хіба дух Євангелія не проник усіх народів? Чи не починають вони бачити світло? Чи не зробилося розуміння права та обовязків яснійше для кождого? Чи не чути зі всіх боків покликів до більш справедливих законів, до устаков які захищали-б слабих, установ, засновання на принціпах справедливої рівности? Хіба не загасає поперелни ворожнеча між тими, котрих сидоміць розединували? Хіба народи не почувають себе братами? Чи не треститть гнобителі, неначе-б внутрішній голос пророкував їм близький кінець? Стурбовані дивними привидами, вони судорожно стискають у своїх руках ті кайдани, в які вони заковали народи, на звільнення котрих прийшов Христос, — кайдани, котрі розпадуться незабаром. Підземний гомін бентежить їх сон. У таємних глибинах громадянства зробиться робота, яку вони не в силі припинити хоч би й усією своєю міццю, і якої непримінний успіх кидає їх у незвичайну тривогу. Се робота загрозку, має розвинутися, праця любови, котра зніме гріх зі світу, оновить ослабаюче життя „потішить засмучених, порве кайдани увязнених, виявить народам новий шлях, на котрому при вступі їм скажеться: йдіть з миром.

Лимене.

ЦАРІ.

Коли цар Македонський Олександер гостював у цара Касійського і останній хвалився своїми запасами золота та срібла, то Олександер відповів йому: „Не золото й срібло таке прийшов я побачити, а ваші закони та звичаї". В той час прийшло на суд два чоловіки, щоби цар тої держави розсудив їх. Один з них продав другому кусок землі. Коли-ж купивший його почав копати, то знайшов там скарб і не схован його собі, а заніс продавцеві, кажучи, щоб він собі забрав його. Той же не хотів його прияти, кажучи: що він продав землю, а в нею і все. Вислухавши се, цар запитав їх: чи є у вас діти? Один сказав, що має сина, якого пора женити, а другий, що у него е дочка на віданю. Тоді цар сказав: „То подружіть їх, а знайдений скарб дайте їм в посаг.

Коли вони пішли, то Олександер сказав: „Я-б розсудив инакше; я сказав би їм обом постинати голови, а скарб забрати для держави.

— А чи світить сонце в вашій державі? Чи йдуть дощі? І чи є у вас худоба? — запитав Касійський цар.

— І сонце світить, і дощі йдуть і худоба є, — відповів Олександер.

Наука з сього є, що хоч всюди в волі Божої, світить і огріває те саме сонце, та не всюди однакові люде живуть, які розумінн-б однакову справедливість як дан себе так і для своїх ближніх.

„ВІСТНИК"
Релігійний часопис для Українців в Канаді
Виходить 1го і 15-го кожного місяця.
Видає Українська Православна Видавнича Спілка.
Передплата: В Канаді — $1.50 на рік.
За границю — $2.00 на рік.

THE HERALD
Published semimonthly by the
Ukrainian Orthodox Publishing Company
Subscription per annum:
In Canada — $1.50. — Foreign — $2.00.

Адресуйте: — Address:
The HERALD, Box 3684, WINNIPEG, MAN.

ЧИ ДОСТРОЮВАТИ СЕБЕ ДО ЧУЖИХ?

Брак ясної відповіди — Чого вимагають від невільника — Лише ці цілі має невільник до вибору — Що лишить Жидам про достроювання себе до світа — Висновки з жидівського становища — В чужих найбільш заробляють рабських філософів.

Агітація за вміною календаря в Галичині заставляє розглянути „реформаторський" напрям серед деяких Українців. Се справа дуже пекуча. З усіх сторін чужі висувають для Українців реформаторські свої плани, а нескільові люде за них хапаються, як за дуже гідні цінности.

За вміною календаря готова прийти справа вміни азбуки, справа вміни церковних обрядів, заміни українських свят латинськими, аж дійде до того, що в українського культурного майна нічого не зостанеться. І з Українців сліду не лишиться, коли зачнуть на чужий лад себе реформувати. Лишилабся хіба загадка в історії, що — був такий-то нарід, але що свого розуму не розвинув, отже йшов за чужим розумом і так безслідно згинув.

Се і повинно заставити Українців над поставленим питанням основно призадуматися.

Оскільки себе до чужих бажань достроювати, чи не достроювати, на те немає в Українців ясної відповіди.

Взявши загалом, то з нас переважає погляд, що треба достроювати себе до всіх і вся — всіх наслідувати, всім дорівнювати, все від всіх перебирати, в парі з усіма йти, на всіх оглядатися...

Цивілізований світ, культурний світ, двайцятий вік, вік поступу, еволюція, здобутки новійшої науки — все те стоїть десь поза Українцями і в уяві богатьох уявляється як авторітетні дороговказки тих напрямів, яких Українці мають вперто держатися.

Простійше сказавши — в нас переважає погляд, що куди йде світ, туди ми повинні йти. Світ вперед — а ми за ним на осліп підтюпцуймо.

Та одно запитаймо-б — чи такий погляд розумний? Чи здоровий? Чи гідний імени розумних людей?

Від невільника вимагають, щоби він в усьому поступав за другими. Отже вимагають, щоби зрікався свого „я" і став сліпим приладом для чужої роботи. Від нього вимагають, щоби він зрікався свого розуму, щоби забув свою родинну історію, щоби забув історію свого народу; щоби забув свою мову, свої звичаї, цілу свою культуру і перебрав від своїх панів все, що вони мають: їх розум, їх історію, їх мову, їх культуру, їх церкву, їх ім'я...

Такого вимагають від невільника його пани. Вони знають, що як довго він має свої окремішности; як довго має свій власний світогляд, свої культурні вартости; як довго має своє окреме „я", якого вони не знищили, так довго він не є повним їх невільником. Так довго він не є окремим чоловіком — з окремим своїм розумом в окремими цілями і стремліннями.

Дві цілі може мати невільник — або 1) охороняти і зберігати ціле своє „я", відгороджуючи себе як найбільше від чужих впливів, які би його „я" назвичних, инциях і взагалі ослаблювали, або 2) зречися самого себе і тоді всіми силами йти за другими достроюючи себе до них і перебираючи від них все, що лише дасться перебрати.

Лише ті дві цілі є до вибору — або бути вповні собою, або вповні згубитися. Третьої, середньої цілі не може бути.

І коли ми бачимо що хтось достроює ся до чужих, перебираючи від них форми їх життя, то се знак, що його душа зрекласа своєї окремої, природної, Богом даної людської гідности зрекласа свого самостійного „я" і приходить до себе на мертвий матеріял для чужої будови.

В Жидів є ясна відповідь на питання, чи себе до світа достроювати. Ось як відповідає на се питання жидівський мислитель Самсон Рафаель Гірш (1808—1888):

— ЗГІДНО З ЧАСОМ... Але чи жидівство дійшло коли разом з часом? Чи жидівство достроювало себе колн будь до погляднів середовиск чужих їм сучасників? Чи се було колибудь вигідно бути Жидом, або Жидівкою?

— Чи жидівство наших предків достроювалося до якого часу, коли б тяжке привчування Жидів гнути шиї в невільничім ярмі і жидівських дітей тюпати в фінях Ніло?

— Чи жидівство з Маккавейських часів дійшло з вимогами часу, коли Жиди всіми силами опиралися впровадженню грецьких звичаїв, які в ті часи загально панували?

— Чи жидівство дійшло з часом тоді, коли Сайтова Мудрість переконувала: „Се яке цікоси нешоє, що нам нема сим остатися дивне Жидам ми"... Чи і тоді Гамаль і син Закхея не вчили ще знаменітіше про святість нашого Закону і наших звичаїв; чи не дбали вони тоді з усіх сил, щоби ані одна волосинка не пропала з наших предківських святощів?

— Чи жидівство дійшло з часом, після того, як Жиди розійшли по світі і їм приходилося цілі сотні літ, в усіх різних краях терпіти найбільше придавлюване упосліджена, найболючійшу погорду і з кождої сторони тисячу родів смерти і переслідування?...

З наведених питань відповідь виходить сама собою — що Жиди ніколи не йшли за світом, за часом, за поступом, що вони ніколи до світа не достроювалися. Дороговказом для них була завсігди лише їхня власна справа; порадником їх лише власний розум. Вони завсігди будувалі лише те, що могло бути їх виключною власністю; вони творили для себе лише те, що було відмінне від чужого. Вони розвивали завсігди свій власний світ життя, відгороджували його з усіх сил від чужої сили і чужих впливів. І лише не такім гнуті мір вирости той розум і та сила, яку вони мають.

Що думав, проповідував, хотів і робив чужий їм світ, того не уважали вони для себе ані авторітетом, ані учителем. Се все були лише обставини, серед яких Жидам приходилося жити. Раз ті обставини були легідні, иншим разом жорсткі, але всеж обставини. А серед обставин в розумних людей є лише одна думка: як охороняти повне своє „я" як охороняти і поширяти свою справу, абиохи рівночасно, щоби зазнати від обставин найменше болю.

Достроювати себе до світа, до часу, до окружения і т. п., се — йти по лінії найменшого опору, йти в долину. Річ за другими вказаною ними стежкою.

Але такою стежкою зайдеться лише там, де та стежка веде. Зайдеться там, де чужі хочуть.

В Україніди, що були довго в чужих наймах, виробилося богато нахилу до рабтєва. Річ по лінії найменшо опору зветься в нас „хитрість Малороса". Мізким трудом богато здобуто. До всіх достроюватися, а знаємо, що—докірне тепер ли дві мамі сов. Тема їх фільософія.

Таку фільософію мають всі рабн. Все свое забуте; все своє за собою замазати, закрити — свою мову, своє ім'я, історію, культуру, релігію, свій календар, свою азбуку, всі свої звичаї і на те місце брати все чуже...

І так роблять на світі всі дійсні раби. Так роблять всі дійсні наймити — духові раби і духові наймити. Всі вони роблять лише те, чого окружаючий світ від них вимагає. А він вимагає, щоби вони ставали відступниками і зрадниками свого народу.

Але противно роблять люде, які високо несуть прапор своєї власної гідности. Прапор своєї господарської душі. І тільки таких світ поважає і з ними чи сіється. І тільки такі будують тревалі цінности життя, — свою гідність, свою історію, свій розум, свою силу і свій матеріяльний добробут.

Ч. Г.

СИЛА ЛЮБОВИ.

Любов відразу поробила Апостолів людьми добрими й пригарними так, що всі вони мали одно серце й одну душу. А коли вони були незгідні між собою, то все-б загинуло. Адже й тепер не що инше спокушує поганів, а власне те, що не мають любови. Ніщо так не наладжує відносини між людьми, як любов. Дійсно ніщо так не наводить на розум поганів, як доброчинність, і ніщо стільки не спокушує, як гріх — і справедливо. Бо, коли погани побачить, що той, кому заповіджено любити й ворогів, хабарює, грабує, приводить до вороженчі й поводиться з земляками, як з лихими звірями, — то бачить, що наші слова — сї піччемні теревені. Коли побачить, що християнин жахається смерти, то як визнає слово про вічне життя? Коли побачить, що ми поневіряємося перед иншими пристрастями, то ще більше прихилятиметься до своєї науки, не думаючи про нас нічого путнього. Ми справді винні, — докази того в чинах наших. Нехай, мовиш, вони дивляться про наших стародавніх мужів. Але вони зовсім не вірять старосвітським, а хочуть бачити доброчинних людей, що живуть тепер. Покажи нам, кажуть, віру в твоїх чинах,—а чинів немає. Навпаки, вони бачать, що ми гірше від звірів катуємо братів своїх, і тому ізвинвають нас боліючою усього світу. Ось що здержує поганів і не дозволяє їм приєднуватись до нас.

Іван Золотоустий.

ЗОЛОТІ СЛОВА.

Найвищий ступінь самовлади, кривди й насильства — се встановлення одними людьми такого закону, который підлягає обговоренню другим і має прилюдно на віру.

Лекше перетерпіти смерть, не думаючи про неї, ніж думку про смерть, коли вона нам навіть не загрожує.

Добрість для душі, — се те, що здоровля для тіла: вона не помітна, коли маєш її, та вона надає успіх у кожній справі.

Проф. др. Іван Огієнко.

ПРАВОСЛАВНІ ЦЕРКОВНІ БРАЦТВА В ПОЛЬЩІ, ІХ ДІЯЛЬНІСТЬ ТА ЗНАЧІННЯ.

ІСТОРИЧНИЙ НАРИС.

Початок православних Церковних Братств криється в глибокій давнині, — в Іпатській літописі під роками 1134 та 1159 вже згадується церковні „братчина", надр. в Полоцьку, згадуються, як давно існуючі. Се були громадські організації коло церкви, що мали вузькі церковні завдання, і до XV-го віку нічим особливим себе не виявляли. Здається, подібні організації існували, в тій або иншій формі, у всіх православних народів.

Помітне оживлення діяльности старих братств наступило в XV віці в Польсько-Литовській Державі. Богато причин склалося тут на се, а головніщими з них були: 1) значне оживлення релігійного життя в Польщі, викликане релігійними рухами в Европі, особливо-ж рухом гуситським, і 2) помітне збогачення і піднесення міських православних мещанців. Православне мищанство, під тягільни користи. Але скоро прийшла лебурґського права, потроху гуртувалося в ріжні цехові організації і з часом перетворилося в сильну клясу, що мала великне економічне й політичне значіння. По духу свого часу сі мищанські цехові організації скоро набули собі виразного церковного забарвлення, бо самс розбурхане церковне життя вимагало їхньої діяльної участи в церковних справах. В Литві та Польщі рядом жили дві великі церкві, — католицька та православна, при чому перша, церква католицька рано вивинула бажання горувати над церквою православною. Усе се й доведено того, що в XV-ім віці помітно ожила діяльність старих Церковних Братств, що тепер потроху організуються не тільки для самої мирної церковної праці, але й для оборони своєї батьківської віри. Історія зберегла нам звістку про сю нову організацію Братств в XV віці тільки що до двох Братств, — найстарище Львівське Успиське Братство відоме з 1439 року, а друге за ним — Виленське Кушнірське — з 1468 р.

Перетворення Церковних Братств в нові організації пішло скоріше в XVI віці. Це був вік, що взагалі принис православному народові в Литовсько-Польській Державі великий церковно-культурний рух. Реформаційні течії докотилися в Европи й до Сходу, і помітно заколихали й український та білоруський народи, особливо його ителігенцію та мищанство. Глибоко поширилися нові церковні ідеї, напр. ідея про переклади св. Письма на живі мови, про права сві моєї до церкви, і взагалі про більше наближення самої Церкви до потреб і вимог живого життя. Сильне тоді мищанство ближче стає до церковної діяльности, і на тодішній церковний стан починає давитися критичним поглядом.

А стан православної Церкви в той час був зовсім невідрадний. Рядове духовенство часто було малоосвіченим, життя провадило „зазорде", моральний вплив його на вірних був нелеликим. Під впливом протестантської пропаганди православна людність стала пильніше придивлятися до тодішнього церковного життя та до життя свого духовенства, і побачила там богато непорядків. Ще гіршою була справа з вищою церковною владою. Так зване право патронату давало змогу королівській владі обсаджувати або впливати на обсадження всіх найвищих церковних посад,—митрополитів, архіепископів, єпископів та архимандритів богатих монастирів. Влада ся була католицької віри, і той чи инший стан православної церкви глибоко її не обходив, а тому досить скоро на вищих церковних посадах опинилися люде, що до того мало надавалися. Ся церковна влада більше дбала про свої маєтки, ані-ж про Церкву, більше думала про вожночку своєї отари, аніж про її душу. На вищі церковні посади в більшости йшли люде шляхетського походження, мирних цілястських переконань, які звичайно й на своїх вірних дивилися згори панським

А між тим на православну Церкву все більше та більше суцуа реформація і робилася її рядя. Православна інтеліґенція, білоруська та українська, сильно піддалася нововіррїу й скоро кинула батьківську віру. Се був надзвичайно дошкульний удар для Церкви, який змусив її відразу стати до оборони й до оживлення.

Не кращим був на той час і стан католицької Церкви, — духовенство її було малоосвіченим, а вище церковна влада так само більше дбала про свої матеріяльні користи. Але скоро прийшла поміч для сеї Церкви, — се були Єзуїти, що десь коло 1568 р. появилися в Польщі. Вони досить швидко впорядкували католицьку Церкву, а пізніше повели пляномірний наступ на Церкву православну. Вони скрізь повасновували дуже добрі школи, поширяючи цінні книжки, по церквах дали горячих проповідників, позакладали друкарні і т. п., усе швидко не тільки морально оздоровило католицький клир, але й поставило його значно вище від православних під оглядом освітнім. До католицьких шкіл охоче йшла православна молодь.

Кращі сини православної Церкви відразу зрозуміли, яка величезна небезпека загрожує їхній Церкві, коли тільки й вони не змінять свого дотеперішнього життя, коли й вони не візьмуться за те саме духове оружжа, що ним боїться так швидко вилікувати католицьку Церкву. Але хто міг тепер сим занятися? Заможна й родовита інтеліґенція опинилася перше в таборі протестантськім, а пізніше католицькім; вища духовна влада була непевною навіть в своїх релігійних переконаннях. Позостався одна надійна кляса — православне мищанство зо всіми Церковними Братствами, що мало не тільки значну матеріяльну силу в своїх руках, але мало й велику віру батьків в своїх душах. Отож Церковні Брацтва виступили, яко єдина реальна сила, не тільки на оборону православної Церкви, але й на оживлення замерзлого життя її.

В новій своїй ролі — в ролі оборонця батьківської віри — українські та білоруські Церковні Братства виступають поводі ще в першій половині XVI-го століття, але повна їх перебудова наступила головно в другій половині сього віку. Найперше організувалися Брацтва в великих містах, у Львові та Вильні, а скоро за ними закладаються Церковні Брацтва й по инших містах. Брацтва звертаються до короля й просять від нього привілеїв на затвердження свого існування й праці. Королі видають такі грамоти, а се дуже облегчувало Братствам їхню діяльність; найдавнішу таку королівську грамоту знаємо ще в 1538 року, — затвердження статуту Виленського-Кушнірського Церковного Братства.

Братства, яко організації церковні, мусіли подбати й про благословення своєї праці від найвищої церковної влади. Православна Церква в Польсько-Литовській Державі канонічно підлягала тоді патріярхові Царгородському, і до нього й удаються Церковні Брацтва за благословенням. Як раз у той час на сході перебував костянтинопольський патріярх Єремія, що їздив до Москви за милостинею. Переїздячочи через Литву та Польщу, патріярх докладно ознайомився з непормальним становищем православія і переконався, що в порятунку його можуть корисно стати хіба Церковні Брацтва. Ось тому Єремія в 1588 році надав Львівському та Виленському Брацтвам великих прав і навіть робить їх ставропігіяльними, себ-то незалежними тільки від нього. Трохи пізніще, в 1620 р. патріярх Єрусалимський Феофан надав ставропігіяльні права Брацтвам Луцького Хрестовоздвиженського, що засноване в 1617 р.), Київського Богоявленського та Слуцького Спасського; в 1633 р. ставропігіяльним стало Брацтво Могилівське. Взагалі, Царгородська патріярхія сильно опікувалася православною церквою в Польщі, і бо гато їй допомогла як раз в час лихоліття, посилаючи своїх місіонерів. Допомога ся була дуже реальною й помітною, чого ніколи не забувати наші Церковні Брацтва. На жаль тільки, вже в XVII віці, особливо з сеймової ухвали 1676 року, правильні вносини во східними патріярхами припинялися, бо їх заборонено.

(Дальше буде).

НАЙМЕНШИЙ БЮСТ НА СВІТІ.

Недавно одна монахиня зробила бюст папи Пія XI з одного вершки рижку. Бюст такий малий, що треба дивитись на нього через побільшуюче скло, або побачити черти лиця, та взагалі подібність до особи.

В злуді з сим пригадується, що один ювілер не так давно тому вирав цілу молитву „Отче наш" на головці звичайної величини шпильки. Бувають всякі дива на світі.

З УКРАЇНСЬКОЇ МИНУВШИНИ.

Професор Іван Огієнко найшов в архіві польської історії в Варшаві друковний звіт одного зїзду українського православного духовенства в 1632 році (значить 300 літ тому назад). Звіт написаний не славянською, не польською й не московською мовою, а таки по українськи. Треба думати, що чужі вчені, які переглядали архіз, умисне замовчували про його істнування, бо тоді підкопалосаб і „вышество єдно" і „дїли народ", бо показалоб, що українська інтеліґенція і 300 літ тому назад уживала тієї мови, що сьогодні. Аж треба було свого вченого, щоб то витягнув на світ Божий.

„ДНІПРО"

орган Української Православної Церкви в Злучених Державах,
виходить 1 і 15 кожного місяця і
який коштує на рік $2.50.
Передплату висилати на адресу:
"DNIPRO"
1361 Germantown Ave., Philadelphia Pa.
U.S.A.

НЕДІЛЬНА ШКОЛА

КАТЕХИЗМ.

або

В ЩО ВІРУЄ ПРАВОСЛАВНИЙ ХРИСТИЯНИН.

(Дальше).

Сема заповідь Божа — заборонне шкодити чистоті звичаїв, що існують поміж ближніми, а особливо перелюбу з [illegible]

Апостол Павло уважає гріхи перелюбства за такі гидкі та погані, що заборонне навіть в звичайних розмовах споминати про них (Еф. V: 3). Лише з необхідности перестерегти від них треба згадати про деякі відміни перелюбства, а саме:

1. **Розпуста**, або нечисті любощі поміж людьми, що не звязані поміж собою законом подружжа.

2. **Перелюб**, коли чоловік або жінка ламають вірність подружого життя з особами стороннім.

3. **Кровозмішання**, коли подружним союзом заучаються поміж собою з близької рідні.

Господь Ісус Христос так остро виступає проти тих гріхів, що ганить і осуджує навіть перелюбство внутрішнє, себто нечисті думки й пожадання: „Усякий, хто тільки споглянє на жінку, бажаючи її, той прелюбодійствував уже з нею в своїм серці" (Мат. V: 28).

Щоби остерегти себе перед гріхами проти сємої заповіді, треба остерігатися всього, що може споводувати нечисті почування, а сам: сороміних пісень і танців, гидких розмов, неморальних забав і видовищ, любосних жартів, читання неморальних книжок і часописів то що. Ми повинні, як вчнчає свята Євангелія, навіть очима не скидати на все, що збудить в нас погану хіть до особи другого полу.

„Коли-ж права око твоє вводить тебе в гріх, вирви його й кинь від себе, бо краще для тебе, щоб один з членів твоїх згинув, ніж щоб усе тіло твоє кинуто було в пекло" (Мат. V: 29).

Розуміється, що вирвати око треба не рукою, а твердою волею. То має значити, що мусимо твердо накавзати собі: уникати й не дивитися на все, що зводить і забиті, а збудженну хіть гасити й гамувати в собі.

Забороняючи перелюб вчнінять, сема заповідь Божа наказує подружжам — вірність непохибну, а людям неженатим — додержувати більше від усього чистоту й невинність.

Апостол Павло пише: „Чоловіки, любіть своїх жінок, як і Христос полюбив Церкву й Себе видав за неї" (Еф. V: 25). Він же дає науку жінощину: „Жінки, коріться своїм чоловікам, як Господеві, тим що чоловік — голова жінки, як і Христос — голова Церкви, і Він — Спаситель тіла" (Еф. V: 22, 23).

Святе Письмо закохує нас до чистого й невинного життя, нагадуючи, що тіла наші — члени Христові... і храм Святого Духа, і що хто перелюби вчинє проти свого тіла грішить (1 Кор. VI: 15, 18, 19), бо нечистою розтлінне його, заражує деякими гидкими хоробами, а навіть ушкоджує свої духовні здібности, як, приміром, бистрість розуму й память.

Восьма заповідь Божа — стає в обороні чужої власности, а тому забороняє грішне.

1. **Крадіж**, чи то неправне тайне привлащування чужих річей.

2. **Грабування** — явне й сильоміць відбирання чужого добра.

3. **Ошуканство** — коли хто ближнього на його власности шкодить хитрістю й підступом. Приміром, коли хто ближнього ошукує фальшивими грішми, обважує на вазі, обміряє на мірі; коли хто підробляє товари й поживу, або затаює дійсні хиби того, що продає; коли хто підробляє фалшиві акти, або підкупує свідків, привлащує собі добро й т. п.

4. **Святокрадство** — привлащування того, що належить Церкві.

5. **Духовне святокрадство, або симонія**, коли одні продають, а другі приймають духовні гідности й посади-не по достойнству й заслугам, а задля користи.

6. **Брання хабарів і вимагання подарунків.**

7. **Дармоїдство, коли хто нехтує роботою й обовязком, на себе взятим, чи й зле виконує; або коли люде, вдаючи до праці, намагаються жити жебрацтвом і з ледарства.**

8. **Лихварство, коли хто при позичці вимагає великих відсотків; хто штучними способами підвищує ціну за споживу й товари понад їх дійсну вартість; хто знижає зарібну плату робітникам і слугам і змушує їх до праці надсилу то що.**

Одночасно восьма заповідь наказує нам держатися таких чесноч: щедрости, сумлінности, справедливости й милосердя. Останній обовязок витікає з того, що всяка взагалі власність, яку маємо, — є дар Божий, тому ми мусимо розпоряджатися нею так, як того хоче Бог. А заповіді Божі наказують нам співчувати нужді та біді ближнього і допомагати бідним і потребуючим допомоги з добра й достатку, що маємо від Бога.

Нарешті, до речі буде тут додати, що одну чесноту, яка хоч і не обовязкою є задля всіх, але подається як рада для щукаючих подвига та осягнення християнської досконалости. Такою чесното є доброхотне вбожество, або зречення взагалі всякої власности, по слову Спасителя: „Коли хочеш бути звершеним, то йди, продай все добро своє і роздай убогим, і матимеш скарб на небі (Мат. XIX: 21).

(Докінчення буде).

ІСТОРІЯ ЦЕРКВИ.

(За Е. Семакою).

(Дальше).

Осередком і найвеличнійшою хвилею літургії було освячення і превозношення святої Євхаристії. Євхаристичними елементами був, як і минувшого періоду, звичайний кислий хліб, згідно з апостольськими переданнями, і вино, змішане з водою, що після освячення обожувало як правдиве тіло і правдиву кров Господа і Спасителя нашого Ісуса Христа, як то посвідчують всі святі отці і церковні учителі сего періоду. „Жиб себе", каже святий Августин, „що його видите на престолі, освячений словом Господнім, є тіло Христове; чаша ся, або ліпше сказавши, зміст її, освячений Божим словом, є кров Христова".

Свята Євхаристія, як безкровна жертва нового завіта, совершалася на церковних престолах не лиш за живих, але й за мертвих, а за сих особливо в дні їх смерти.

До богослужения завзвано христіян деревяними або металевими клепалами, від VII століття увійшли в уживанне [illegible]

Совершання прочих святих тайн. — Проч шість святих тайн совершалися і в сім періоді, як в попередньім. Так удільовано хрещення і в сім періоді дорослим як по призначеним часі приготовання, звавшы катехуменатом. Новоохрещені получали звичайно при хрещенню нове імя на знак, що відродилися до нового життя. Дні призначені на уділення хрещення дорослим були: велика субота, Пятьдесятниця і Богоявлення. Інституція кумів стала чим раз загальнійшою. Охрещеним удільовано вараз і святу тайну миропомазання; на заході настав звичай, що сю святу тайну совершав сам єпископ. Так само совершали святу тайну покаяння в той спосіб, як і в дедарстві.

8. **Лихварство**, коли хто при позичці вимагає великих відсотків; хто штучними способами підвищує ціну за споживу й товари понад їх дійсну вартість; хто знижає зарібну плату робітникам і слугам і змушує їх до праці надсилу то що.

Одночасно восьма заповідь наказує нам держатися таких чесноч: щедрости, сумлінности, справедливости й милосердя. Останній обовязок витікає з того, що всяка взагалі власність, яку маємо, — є дар Божий, тому ми мусимо розпоряджатися нею так, як того хоче Бог. А заповіді Божі наказують нам співчувати нужді та біді ближнього і допомагати бідним і потребуючим допомоги з добра й достатку, що маємо від Бога.

Нарешті, до речі буде тут додати, що одну чесноту, яка хоч і не обовязкою є задля всіх, але подається як рада для щукаючих подвига та осягнення християнської досконалости. Такою чесното є доброхотне вбожество, або зречення взагалі всякої власности, по слову Спасителя: „Коли хочеш бути звершеним, то йди, продай все добро своє і роздай убогим, і матимеш скарб на небі (Мат. XIX: 21).

(Докінчення буде).

ІСТОРІЯ ЦЕРКВИ.

(За Е. Семакою).

(Дальше).

Осередком і найвеличнійшою хвилею літургії було освячення і превозношення святої Євхаристії. Євхаристичними елементами був, як і минувшого періоду, звичайний кислий хліб, згідно з апостольськими переданнями, і вино, змішане з водою, що після освячення обожувало як правдиве тіло і правдиву кров Господа і Спасителя нашого Ісуса Христа, як то посвідчують всі святі отці і церковні учителі сего періоду. „Жиб себе", каже святий Августин, „що його видите на престолі, освячений словом Господнім, є тіло Христове; чаша ся, або

Совершання прочих святих тайн. — Проч шість святих тайн совершалися і в сім періоді, як в попередньім. Так удільовано хрещення і в сім періоді дорослим як по призначеним часі приготовання, звавшы катехуменатом. Новоохрещені получали звичайно при хрещенню нове імя на знак, що відродилися до нового життя. Дні призначені на уділення хрещення дорослим були: велика субота, Пятьдесятниця і Богоявлення. Інституція кумів стала чим раз загальнійшою. Охрещеним удільовано вараз і святу тайну миропомазання; на заході настав звичай, що сю святу тайну совершав сам єпископ. Так само совершали святу тайну покаяння в той спосіб, як і в дедарстві.

Одною з таких справ є релігійна література, якої в нас дуже великий брак. До всякої доброї праці треба розумління, треба розуму. Причина всякого розпорядження на світі є брак розумління релігійної справи. Людина не розуміючи справи, гуртується у всяких дискусіях, стає скоро переконана і поконати своїм противником чи агентом. Вона дістає гірший матеріял, котрий читає безпритенсно, бо нашого, свого власного, не має. Без читання наш розум ограничується до того дня, в котрім живемо. Щоби розвинути його — не треба літератури. Нам треба книжок про рідні секти, книжок про моральне виховання дітей, книжок історично-церковного змісту, книжок богослужбових, книжок в пісенних, книжок релігійного [illegible] для дітей і для старших. Инші народи мають величезні релігійні видавництва, які друкують книжки різного релігійного та інформаційного змісту. В нас є на українській мові релігійна література, але вона друкована за чужі гроші а тим самим і на нашу школу.

Наріл слабий у вірі піддається чужим [illegible]. Отже церква не повинна учити людей лише молитися та бути добрими. Попри молитву церква повинна учити своїх вірних розуму, — як застосовуватися до завтра та позитря в щоденному житті. Се можна робити літературою і нам конечно треба книжок різного змісту, щоб люде знали про свої справи, історію і т. д.

Люда звичайно здають про хліб, хату і одяг — се є три необхідні річи потрібні до життя. Як їх чоловік має, то повинен бути вдоволений. Але чоловік не же лише тими трома річами, він повинен жити і духовним життям. Колиб до чоловіка ніхто не заходив, він живби собі спокійно, але агенти не спять. [illegible] знають, що чоловік має жаток, але не має розуму, бо нічого не читає. Такого чоловіка дуже легко переконати, бо він не має чим боронитись. Нерез нам приходиться слухати, як очайдушним голосять чоловіковя Бога, релігію, Церкву, його національність, в той спосіб управа у нашого народу. Ми можемо сказати слівця на свою оборону, инше тому, що не читає і не обзнайомлений зі справою.

Отже в сего виходить, що люде повинні купувати і читати відповідні книжки, але передше Конвенція мусить мати фонди, щоби могла друкувати потрібні книжки. Книжки є очі, котрими людина може пробачувати справи своєї історії, царини і віри Книжки під там, де священик не має змоги зайти. Без книжки учитель мало навчить, дітвора без потім не навчить співу, людина без книжки — робітник без інструменту. Тому думка про здобування видавничого фонду при Консисторії повинна бути зреалізована як найскорше.

Пані П. Зварич запитує, чи добре посилати дітей до англійських недільних шкіл.

О. В. Кудрик відповідючи на питання сказав, що на таке питання трудно відповісти. Краще буквой, коли буде свої релігійна література, дітвора. тоді можнаб самому учити. Коли не можливо мати української недільної школи, то можна посилати дітей до англійської, але під тим услівем, що свого учитися [illegible] щоб наука мами була перша. Се і після рецепти книжки "Complete Home".

П. Поповичі піддає думку, щоби кожда парохія устроїла підприємство на фонд видавництва, а кожда парохіяни повинен бути передплатником „Вістника", органу Української Православної Церкви в Канаді.

Справу фонду віддано до рук резолюційної комісії.

Дальше слідувала промова о. Митрата С. Савчука. В своїй промові о. Савчук вичисли достачі і недостачі Української Православної Церкви в Канаді. Зріст Церкви пішов так скоро, що трудно наставити священників. Клопіт є в тім, що місія не має свого семінара, де би виховувала кандидатів на священників і через се змушена приймати їх з чужих місій. Парохії в числі поверх сто пятьдесять ставить Консисторії різні домагання, не зважаючи на те, що Консисторія не має до розпорядимости ні фондів, ні людей задоволити їх так, як парохіям бажається. Богато нових [illegible] домагаються священників, а деякі зі старих парохій домагаються змін священників, не думаючи про те, звідки Консисторія має їх взяти. Крім сього о. Савчук порушив богато важних справ, повязичих зі відомостями, з якими трудношами Управа Церкви стрічається та як на його думку такі трудноші треба усувати. Се забере довший протяг часу, але сим не треба внеохочуватися, бо ми будуємо на довгі роки, отже й богато праці і витревалости треба в будову положити.

По сім приступлено до читання і ухвалювання резолюцій, які були проголошені в ч. „Вістника", з дня 15 квітня, 1932.

По принятю згаданих резолюцій, зїзд ухвалив, щоби слідуючий зїзд відбувся, коли церковна управа уважала се за відповідне, в році 1933, в місті Едмонтоні, підчас літньої [illegible]

Після о. прот. Савчук подякував делегатам за їх участь в зїзді, пожелав їм здоровля, а їх громадам розвою та успіху в їх праці на полі Рідної Церкви і вибе многолітствіе

Впереєсь Архипастирський, всім [illegible] церковним дітям, — духовним і світським, — всім учасникам зїзду, вірним Рідної Церкви та всьому українському народові. Зїзд закрито відповідними молитвами „Достойно єсть" та гимном „Ще не вмерла Україна" і „Гад сейв ва Кінг".

Які громади були зареприсентовані

Сей перший релігійний провінціальний зїзд Української Греко-Православної Церкви в Канаді відбувся надзвичайно успішно [illegible] тяжких часів. Коли взяти на увагу число делегатів (числом сорок), то се само собою свідчить про зріст і живучість Української Православної Церкви в Альберті, а зарівно і в Канаді. Слідуючі парохії були зареприсентовані на зїзді:

1. Едмонтон — п. А. Батюк і п. Г. Михайлишин.
2. Редвотер — п. Зеник.
3. Вегімонт — п. Г. Бутай і Д. М. Жимель.
4. Релвей — п. Г. Вазмірський і п. І. Татарин.
5. Смокі Лейк — п. С. Попович.
6. Белс — п. Фі. Ясінчук.
7. Стрил-Гемлін — п. П. Васильчик.
8. Завале — п. І. Гвідан, п. В. Никифорук і п. Г. Гвідан.
9. Сочани — п. В. Фрунчак і п. С. Воробець.
10. Катлін — п. І. Многолітний, Н Бідник і п. П. Мельник
11. Вілінгдон — Др. Бойкович, п. В. Підручний і п. В. Лупул.
12. Прут — п. Н. Тимчук, п Г. Мочулин і п. К. Скакун
13. Сів-Коломія — п. М. Черкавський, п. Н. Харук і пані Петрук
14. Бюфорд — п. Адамець, п І. Марійка і п. А. Пахолко.
15. Ветреліз — п. П. Зварич.
16. Калмар — п. І. Захарко і п. С Отецький.
17. Іспас — п. Д. Рахальский.
18. Брінслей — п. Брінслій
19. Кепон — п. А. Кулик.
20. Мусіджра — п. І. Лукашук.

Збірка на покриття коштів зїзду, принесла $91.50. Жертвували слідуючі:

Едмонтонська парохія, частина доходу зі спільного обіду $25.00. Тов. „Кобзар", частина доходу з представлення, — $10.00. Громада Кепон, через пана Кулика $5.00. По 2 дол.: Др. Верхомин, п. Васильний, о. С. Савчук, Д. С. Фербей, Н. В. Гавинчук, В. Челядин По 1 дол.: П. Зварич, Н. Зенюк, Н. Бідник, І. Марійка, Ст. Здріль, Г. Бутай, М. Яйсмець, П. Лідерович, п-на Ганна Романець, о. Т. Кісілюк, пані М. Романчук, І. Захарко, С. Олексійв, І. Лизанчук, І. Волошинський, В. Чоботар, Н. Тимчук, В. Чумер, І. Гавришн, Н. Харук, С. Воробець, В. Фрунчак, Д. Рахальский, А. Пахолок, С. Адамець, о. Горбай, Ф. Ізьків, Фі. Ясінчук, К. Скакун, В. Лупул, Партемій Мельник, Г. Мочулин, Бабуся Зварич, п. Федорків, М. Черкавський, В. Никифорук, п. І. Майбл, о- П. Семень, С. Апонюк.

По 50ц.: С. Попович, І. Татарин, Г. Вазмірський, пані М. Черкавська, І. Шовкоплас, Г. Сайн, Г. Михайлишин, Г. Гвідан, В. Чобанюк, К Гой, І. Гвідан

По 25ит.: П. Стадник, В. Петрук, і пані Петрук 30 центів.

І. Кирйлів, о. А. Горбай,
секретарі зїзду.

ЛЮТЕРАНСЬКИЙ ПАСТОР СВІДЧИТЬ ПРО ПЕРЕСЛІДУВАННЯ

„Трібюн де Женев" в числі з 30 квітня 1932 містить статтю лютеранського пастора Стендара про його страдницьке життя на радянській Волині та праці і Білій Руси. Надзвичайно річеві та цікаві його помини нещодавно-здруковані були в „Дайтше Лебен ін Русляянд" та зробили величезне вражіння в протестантських країнах західної Европи як правдиве свідоцтво переслідування Церков і усього духовного життя на Радянщині. (Екслезія в Женеві).

КОЛИ ПОЯВИВСЯ ПЕРШИЙ [illegible]

Першим часописом, уважають китайський часопис, який почав появлятися на 400 літ перед Христом. Инші приймають як рік появи першого часопису рік 469 перед Христом.

Тоді-то тебанський полководець Епамінонд, по битві під Мантінеєю, післав до земляків невільника, котрому намазав руку глиною і написав „Ніке" (Побіда) і таким чином сповістив їх про свою перемогу.

З ЦЕРКОВНО-ПРОСВІТНОГО [illegible]

(Глен Елдер, Сяск.)

Глен Елдер оподина лежить 12 миль на північ від містечка Гавсу. Тут люде заселилися яких 20 років тому. Земля досить лісиста, а так само і камінь не бракує, і тому тут люде не такі замішні, як де куди по других околицях.

Се околиця в заселена переважно Українцями — з Буковини, Галичини і Великої України, — а є так само кілька родин латинників, котрі звуть себе Поляками, а розбрні релігійно і жертвує між собою ща гірше, як Українці.

Щодо Українців, то вони тоже повівені на рівні релігійні групи. Найактивнійші се православні Українці, котрі гуртуються коло Українського Народного Дому.

Народний Дім побудований в 1927 році. Він коштує поверх $3000 і в досить гарно вивінчений. В нім досить гарно розмавляється українська робота, в якій беруть участь як стадші, так і молодші, і дуже гарно кооперують між собою. Се є запорука на будучність.

Проведа минувшого року був трохи неспокій, тому, що деякі [illegible] „Ню лейк" пробували вкодити українській роботі але побачили, що нічого не годні нам пошкодити, тай лишили нас в спокою. Так само при Народнім Домі є організоване жіноче товариство, котре робить досить гарну роботу, і котре богато помагає фінансово Народному Домові.

Щодо релігійної роботи, то ми тоже робимо скільки є в нашій силі, і вже попередно мали завязку церковну громаду, але через рівні причини вона була перестала жити, а найголовніше через сю фінансову кризу, бо як в згаки повисше, тут люде не є такі дуже заможні. Але були такі однакові, що для тої

ЗВІТ

з Альбертійського Провінціального Зїзду Української Греко-Православної Церкви в Канаді, який відбувся в днях 26 і 27 березня, 1932, в місті Едмонтоні.

(Докінчення.)

По промові о. Майбл говорив о. Кудрик на тему „Потреба релігійної літератури". Шановний бесідник зауважив, що мабуть деякі делегати приїхали на зїзд з думкою посекретитися на своїх священиків, домагатися змін священиків, та висказати свое нездоволення, що Консисторія не зробила одного чи другого, чого ся або та громада домагалася. Та се є вельне помилка, бо отсей зїзд не є на те щоби займатися людськими справами поодиноких парафій. Зїзд силівський на те, щоби обмінятися думками та підготовити плани, після котрих можнаб повести працю цілої місії на користь всіх парохій в Альберті зокрема, та в цілій Канаді взагалі.

Одною з таких справ є релігійна література, якої в нас дуже великий брак. До всякої доброї праці треба розумління, треба розуму. Причина всякого розпорядження на світі є брак розумління релігійної справи. Людина не розуміючи справи, гуртується у всяких дискусіях, стає скоро переконана і поконати своїм противником чи агентом. Вона дістає гірший матеріял, котрий читає безпритенсно, бо нашого, свого власного, не має. Без читання наш розум ограничується до того дня, в котрім живемо. Щоби розвинути його — не треба літератури. Нам треба книжок про рідні секти, книжок про моральне виховання дітей, книжок історично-церковного змісту, книжок богослужбових, книжок в пісенних, книжок релігійного [illegible] для дітей і для старших. Инші народи мають величезні релігійні видавництва, які друкують книжки різного релігійного та інформаційного змісту. В нас є на українській мові релігійна література, але вона друкована за чужі гроші а тим самим і на нашу школу.

Наріл слабий у вірі піддається чужим [illegible]. Отже церква не повинна учити людей лише молитися та бути добрими. Попри молитву церква повинна учити своїх вірних розуму, — як застосовуватися до завтра та позитря в щоденному житті. Се можна робити літературою і нам конечно треба книжок різного змісту, щоб люде знали про свої справи, історію і т. д.

Люда звичайно здають про хліб, хату і одяг — се є три необхідні річи потрібні до життя. Як їх чоловік має, то повинен бути вдоволений. Але чоловік не же лише тими трома річами, він повинен жити і духовним життям. Колиб до чоловіка ніхто не заходив, він живби собі спокійно, але агенти не спять. [illegible] знають, що чоловік має жаток, але не має розуму, бо нічого не читає. Такого чоловіка дуже легко переконати, бо він не має чим боронитись. Нерез нам приходиться слухати, як очайдушним голосять чоловіковя Бога, релігію, Церкву, його національність, в той спосіб управа у нашого народу. Ми можемо сказати слівця на свою оборону, инше тому, що не читає і не обзнайомлений зі справою.

Отже в сего виходить, що люде повинні купувати і читати відповідні книжки, але передше Конвенція мусить мати фонди, щоби могла друкувати потрібні книжки. Книжки є очі, котрими людина може пробачувати справи своєї історії, царини і віри Книжки під там, де священик не має змоги зайти. Без книжки учитель мало навчить, дітвора без потім не навчить співу, людина без книжки — робітник без інструменту. Тому думка про здобування видавничого фонду при Консисторії повинна бути зреалізована як найскорше.

Пані П. Зварич запитує, чи добре посилати дітей до англійських недільних шкіл.

О. В. Кудрик відповідючи на питання сказав, що на таке питання трудно відповісти. Краще буквой, коли буде свої релігійна література, дітвора. тоді можнаб самому учити. Коли не можливо мати української недільної школи, то можна посилати дітей до англійської, але під тим услівем, що свого учитися [illegible] щоб наука мами була перша. Се і після рецепти книжки "Complete Home".

П. Поповичі піддає думку, щоби кожда парохія устроїла підприємство на фонд видавництва, а кожда парохіяни повинен бути передплатником „Вістника", органу Української Православної Церкви в Канаді.

Справу фонду віддано до рук резолюційної комісії.

Дальше слідувала промова о. Митрата С. Савчука. В своїй промові о. Савчук вичисли достачі і недостачі Української Православної Церкви в Канаді. Зріст Церкви пішов так скоро, що трудно наставити священників. Клопіт є в тім, що місія не має свого семінара, де би виховувала кандидатів на священників і через се змушена приймати їх з чужих місій. Парохії в числі поверх сто пятьдесять ставить Консисторії різні домагання, не зважаючи на те, що Консисторія не має до розпорядимости ні фондів, ні людей задоволити їх так, як парохіям бажається. Богато нових [illegible] домагаються священників, а деякі зі старих парохій домагаються змін священників, не думаючи про те, звідки Консисторія має їх взяти. Крім сього о. Савчук порушив богато важних справ, повязичих зі відомостями, з якими трудношами Управа Церкви стрічається та як на його думку такі трудноші треба усувати. Се забере довший протяг часу, але сим не треба внеохочуватися, бо ми будуємо на довгі роки, отже й богато праці і витревалости треба в будову положити.

По сім приступлено до читання і ухвалювання резолюцій, які були проголошені в ч. „Вістника", з дня 15 квітня, 1932.

По принятю згаданих резолюцій, зїзд ухвалив, щоби слідуючий зїзд відбувся, коли церковна управа уважала се за відповідне, в році 1933, в місті Едмонтоні, підчас літньої [illegible]

Після о. прот. Савчук подякував делегатам за їх участь в зїзді, пожелав їм здоровля, а їх громадам розвою та успіху в їх праці на полі Рідної Церкви і вибе многолітствіе

Впереєсь Архипастирський, всім [illegible] церковним дітям, — духовним і світським, — всім учасникам зїзду, вірним Рідної Церкви та всьому українському народові. Зїзд закрито відповідними молитвами „Достойно єсть" та гимном „Ще не вмерла Україна" і „Гад сейв ва Кінг".

Які громади були зареприсентовані

Сей перший релігійний провінціальний зїзд Української Греко-Православної Церкви в Канаді відбувся надзвичайно успішно [illegible] тяжких часів. Коли взяти на увагу число делегатів (числом сорок), то се само собою свідчить про зріст і живучість Української Православної Церкви в Альберті, а зарівно і в Канаді. Слідуючі парохії були зареприсентовані на зїзді:

1. Едмонтон — п. А. Батюк і п. Г. Михайлишин.
2. Редвотер — п. Зеник.
3. Вегімонт — п. Г. Бутай і Д. М. Жимель.
4. Релвей — п. Г. Вазмірський і п. І. Татарин.
5. Смокі Лейк — п. С. Попович.
6. Белс — п. Фі. Ясінчук.
7. Стрил-Гемлін — п. П. Васильчик.
8. Завале — п. І. Гвідан, п. В. Никифорук і п. Г. Гвідан.
9. Сочани — п. В. Фрунчак і п. С. Воробець.
10. Катлін — п. І. Многолітний, Н Бідник і п. П. Мельник
11. Вілінгдон — Др. Бойкович, п. В. Підручний і п. В. Лупул.
12. Прут — п. Н. Тимчук, п Г. Мочулин і п. К. Скакун
13. Сів-Коломія — п. М. Черкавський, п. Н. Харук і пані Петрук
14. Бюфорд — п. Адамець, п І. Марійка і п. А. Пахолко.
15. Ветреліз — п. П. Зварич.
16. Калмар — п. І. Захарко і п. С Отецький.
17. Іспас — п. Д. Рахальский.
18. Брінслей — п. Брінслій
19. Кепон — п. А. Кулик.
20. Мусіджра — п. І. Лукашук.

Збірка на покриття коштів зїзду, принесла $91.50. Жертвували слідуючі:

Едмонтонська парохія, частина доходу зі спільного обіду $25.00. Тов. „Кобзар", частина доходу з представлення, — $10.00. Громада Кепон, через пана Кулика $5.00. По 2 дол.: Др. Верхомин, п. Васильний, о. С. Савчук, Д. С. Фербей, Н. В. Гавинчук, В. Челядин По 1 дол.: П. Зварич, Н. Зенюк, Н. Бідник, І. Марійка, Ст. Здріль, Г. Бутай, М. Яйсмець, П. Лідерович, п-на Ганна Романець, о. Т. Кісілюк, пані М. Романчук, І. Захарко, С. Олексійв, І. Лизанчук, І. Волошинський, В. Чоботар, Н. Тимчук, В. Чумер, І. Гавришн, Н. Харук, С. Воробець, В. Фрунчак, Д. Рахальский, А. Пахолок, С. Адамець, о. Горбай, Ф. Ізьків, Фі. Ясінчук, К. Скакун, В. Лупул, Партемій Мельник, Г. Мочулин, Бабуся Зварич, п. Федорків, М. Черкавський, В. Никифорук, п. І. Майбл, о- П. Семень, С. Апонюк.

По 50ц.: С. Попович, І. Татарин, Г. Вазмірський, пані М. Черкавська, І. Шовкоплас, Г. Сайн, Г. Михайлишин, Г. Гвідан, В. Чобанюк, К Гой, І. Гвідан

По 25ит.: П. Стадник, В. Петрук, і пані Петрук 30 центів.

І. Кирйлів, о. А. Горбай,
секретарі зїзду.

ЛЮТЕРАНСЬКИЙ ПАСТОР СВІДЧИТЬ ПРО ПЕРЕСЛІДУВАННЯ

„Трібюн де Женев" в числі з 30 квітня 1932 містить статтю лютеранського пастора Стендара про його страдницьке життя на радянській Волині та праці і Білій Руси. Надзвичайно річеві та цікаві його помини нещодавно-здруковані були в „Дайтше Лебен ін Русляянд" та зробили величезне вражіння в протестантських країнах західної Европи як правдиве свідоцтво переслідування Церков і усього духовного життя на Радянщині. (Екслезія в Женеві).

КОЛИ ПОЯВИВСЯ ПЕРШИЙ [illegible]

Першим часописом, уважають китайський часопис, який почав появлятися на 400 літ перед Христом. Инші приймають як рік появи першого часопису рік 469 перед Христом.

Тоді-то тебанський полководець Епамінонд, по битві під Мантінеєю, післав до земляків невільника, котрому намазав руку глиною і написав „Ніке" (Побіда) і таким чином сповістив їх про свою перемогу.

З ЦЕРКОВНО-ПРОСВІТНОГО [illegible]

(Глен Елдер, Сяск.)

Глен Елдер оподина лежить 12 миль на північ від містечка Гавсу. Тут люде заселилися яких 20 років тому. Земля досить лісиста, а так само і камінь не бракує, і тому тут люде не такі замішні, як де куди по других околицях.

Се околиця в заселена переважно Українцями — з Буковини, Галичини і Великої України, — а є так само кілька родин латинників, котрі звуть себе Поляками, а розбрні релігійно і жертвує між собою ща гірше, як Українці.

Щодо Українців, то вони тоже повівені на рівні релігійні групи. Найактивнійші се православні Українці, котрі гуртуються коло Українського Народного Дому.

Народний Дім побудований в 1927 році. Він коштує поверх $3000 і в досить гарно вивінчений. В нім досить гарно розмавляється українська робота, в якій беруть участь як стадші, так і молодші, і дуже гарно кооперують між собою. Се є запорука на будучність.

Проведа минувшого року був трохи неспокій, тому, що деякі [illegible] „Ню лейк" пробували вкодити українській роботі але побачили, що нічого не годні нам пошкодити, тай лишили нас в спокою. Так само при Народнім Домі є організоване жіноче товариство, котре робить досить гарну роботу, і котре богато помагає фінансово Народному Домові.

Щодо релігійної роботи, то ми тоже робимо скільки є в нашій силі, і вже попередно мали завязку церковну громаду, але через рівні причини вона була перестала жити, а найголовніше через сю фінансову кризу, бо як в згаки повисше, тут люде не є такі дуже заможні. Але були такі однакові, що для тої

Постарайтеся, щоби Ваша передплата була вирівнана та відновлена на слідуючий рік.

НЕДІЛЬНА ШКОЛА

КАТЕХИЗМ.

В ЩО ВІРУЄ ПРАВОСЛАВНИЙ

(Дальше)

Сема заповідь Божа — заборонює шкодити чистоті звичаїв, що існують поміж ближніми, а особливо перелюбів в

Апостол Павло уважав гріхи перелюбства за такі гидкі та погані, що заборонює навіть в звичайних розмовах споминати про них (Еф. V: 3). Лише з необхідности перестерегти від них треба згадати про деякі відміни перелюбства, а саме:

1. Розпуста, або нечисті любощі поміж людьми, що не звязані поміж собою законом подружжа.

2. Перелюб, коли чоловік або жінка ламають вірність подружого життя з особами сторонніми.

3. Кровозмішання, коли подружним союзом злучаються поміж собою в близькості рідні.

Господь Ісус Христос так остро виступає проти тих гріхів, що ганить і осуджує навіть перелюбство внутрішнє, себто нечисті думки й пожадання: „Усякий, хто тільки споглянє на жінку, бажаючи її, той прелюбодійствував уже з нею в своїм серці" (Мат. V: 28).

Щоби остерегти себе перед гріхами проти семої заповіді, треба остерігатися всього, що може спокушувати нечисті почування, а саме: соромних пісень і танців, гидких розмов, неморальних забав і видовищ, любовних жартів, читання неморальних книжок і часописів то що. Ми повинні, як навчає свята Євангелія, навіть очима не скидати на все, що вбуджує погану хіть до особи другого подружа.

„Коли-ж праве око твоє вводить тебе в гріх, вирви його й кинь від себе, бо краще для тебе, щоб один з членів твоїх згинув, ніж щоб усе тіло твоє кинуто було в пекло" (Мат. V: 29).

Розуміється, що вирвати око треба не рукою, а твердою волею. То має означати, що мусимо твердо накazати собі: уникати й не дивитися на все, що заводить і забить, а вбуджену хіть гасити й гамувати в собі.

Забороняючи перелюб вчинять, семя заповідь Божа накazує подружжям — вірність непохибну, а людям нежонатим — додержувати більше від усього чистоту й невинність.

Апостол Павло пише: „Чоловіки, любіть своїх жінок, як і Христос полюбив Церкву й Себе видав за неї" (Еф. V: 25). Він же дає науку жінощту: „Жінки, коріться своїм чоловікам, як Господеві, тим що чоловік — голова жінки, як і Христос — голова Церкви, і Він — Спаситель тіла" (Еф. V: 22, 23).

Святе Письмо виховує нас до чистого й невинного життя, нагадуючи, що тіла наші — члени Христові... і храм Святого Духа, і що хто перелюбів вчиняє проти свого тіла грішить (1 Кор. VI: 15, 18, 19), бо нечистотою розтліває його, вражує деякими гидкими хоробами, а навіть ушкоджує свої духовні здібности, як, приміром, бистрість розуму й памяти.

Восьма заповідь Божа — стає в обороні чужої власности, а тому забороняє гріхи.

1. Крадіж, чи то неправе тайне привлащування чужих річей.

2. Грабування — дане й сильоміць відбирання чужого добра.

3. Ошуканство — коли хто ближнього ни його власности шкодить хитрістю й підступом. Приміром, коли хто ближнього ошукує фальшивими справами, обважує на вазі, обмірує на мірі; коли хто підробляє товари й поживу, або витаює дійсні хиби того, що продає; коли хто підробляє фальшиві акти, або підкупово свідків, привлащує собі добро й т. п.

4. Святокрадство — привлащування того, що належить Церкві.

5. Духовне святокрадство, або симонія, коли дні продають, а другі приймають духовні гідности й посади не по достойнству й заслугам, а задля користи.

6. Брання хабарів і вимагання подарунків.

7. Дармоїдство, коли хто нехтує роботою й обовязком, на себе взятим, чи й але законом; або коли люде, вдяті до праці, намагаються жити жебрацтвом і ледарством.

8. Лихварство, коли хто при пожичці вимагає великих відсотків; хто штучними способами підвищує ціну за споживу й товари понад їх дійсну вартість; хто знижає заробну плату робітникам і слугам і змушує їх до праці надсилу то

Одночасно восьма заповідь наказує нам держатися таких чеснот: щедрости, сумлінности, справедливости й милосердя. Останній обовязок антикає в того, що всяке взагалі власність, яку маємо, — в дар Божий, тому ми мусимо розпоряджатися нею так, як того хоче Бог. А заповіді Божі наказують нам співчувати нужді та біді ближнього і допомагати бідним і потребуючим допомоги в добра й достатку, що маємо від Бога.

Нарешті, до речі буде тут додати, що одну чесноту, яка хоч і не обовязкою є задля всіх, але подається як рада для шукаючих подвига та осягнення християнської досконалости. Такою чеснотою є доброхітне вбожество, або зречення взагалі всякої власности, по слову Спасителя: „Коли хочеш бути звершеним, то йди, продай все добро своє і роздай убогим, і матимеш скарб на небі (Мат. XIX: 21).

(Докінчення буде).

ІСТОРІЯ ЦЕРКВИ.

(За Е. Семакою).

(Дальше).

Осередком і найвеличнішою хвилею літургії було освячення і превозношення святої Євхаристії. Євхаристичними елементами був, як і минувшого періоду, звичайний кисилий хліб, згідно з апостольськими переданнями, і вино, змішане з водою, що після освячення обожувано як правдиве тіло і праведну кров Господа і Спасителя нашого Ісуса Христа, як то посвідчують всі святі отці і церковні учителі сего періоду. „Хліб сей", каже святий Августин, „що його видите на престолі, освячений словом Господнім, є тіло Христове; чаша ся, або ліпше сказавши, вміст її, освячений Дорослих приймали на віру і думкою пострастю, є кров Христова".

Євхаристія, як безкровна жертва нового завіту, совершалася на церковних престолах не лиш за живих, але й за мертвих, а за сих особливо в дні їх смерти.

До богослужения завязано християни деревляними або металевими клепалами; від VII століття увійшли в уживання і дзвони.

Совершении прочих святих тайн. — Прочі шість святих тайн совершалися і в сім періоді, як в попереднім. Так удільовано хрещення і в сім періоді дорослим як по призначенім часі приготовлення, звані катехуменатом. Новоохрещені получали звичайно при хрещенню нове імя на знак, що відродилися до нового життя. Діти призначені на удільнення хрещення дорослим були: велике суботи, Інтідженітиця і Богоявлення. Їх статиція кумів стала чим раз загальнішою. Охрещеним удільовано вараз і святу тайну миропомазання на заході настав звичай, що сю святу тайну совершав сам єпископ. Так само совершали святу тайну покаяння в той спосіб, як і минувшого періоду, розрізничуючи способи прилюдну і тайну. Пізнійше публична сповідь і покута відбувалася рідше, доки не перестала цілковито.

Свята тайна **священства** уважалася, як і хрещення, за неповторіму, а совершати її було виключним правом єпископа.

Наконець докончували святу тайну брака і елеопомазання так само, як і в попереднім періоді.

Церковний спів. — До піднесення й блеску богослужения дуже причинився церковний спів, що в сім періоді получив стадії форми. Для означення способу напівів заведено нові знаки, що показували не лиш тони, але й ритм і відповідне вторування.

В VI столітті спів антифонний (якого святий Ігнатій Великий мав вже вперед уживати в Антіохії) впровадження у всі церкви сходу, а в значніших церквах виконували його особливі хори.

Антифонний спів, котрий насамперед впорядкував св. Григорій Чудотворець, єпископ ново-кессарійський (в II столітю), пізнійше поновно управильнив в VIII столітю св. Іван Дамаскин, що зібрав в одну книгу, звану Осьмогласник, всі воскресні гимни, роздлівши їх на вісім частий і установивши для кождої части особливу мельодію. Тайр сей остав по нині в уживанню православної церкви.

Антифонний спів скоро насліджував і в західній церкві, і то на сам перед св. Амвросієм, єпископом медіоланським, що призвоїв собі много гимнів і напівів церкви східної. Спосіб співу установлений Амвросієм для церкви медіоланської, присвоїла собі й церква Рому, а святий Августин, що подивляв Амвросія, запровадив його і в африканській церкви. Амвросіянський спів, зреформований пізнійше папою Григорієм Великим († 604) і званий „григоріянським", уживається по нині в церкві заходу.

(Дальше буде).

Постарайтеся, щоби Ваша передплата була вирівнана та відновлена на слідуючий рік.

ЗВІТ

з Албертійського Провінціяльного Зїзду Української Греко-Православної [illegible] в Канаді, який відбувся в днях 26 і 27 березня, 1932, в місті Едмонтоні.

(Докінчення.)

По промові о. Майби говорив о. Кудрик на тему „Потреба релігійної літератури". Цікавий бесідник вказував, що мабуть деякі делегати приїхали на зїзд з думкою полагодити справи своєї історії, церкви і ріпи. Книжки тіда тим, де збирання не має много зайти. Без книжки учитель мало навчить, ліпше бувши надзвичайно успішно помимо тяжких часів. Коли взяти на увагу число делегатів (числом сорок), то се само собою свідчить про зріст і живучість Української Православної Церкви в Албертї, а заразом і в Канаді. Слідуючої пароїї були зарепризентовані на зїзді:

1. Едмонтон — п. А. Ватюк і п. Г. Михайлишин.
2. Редактор — п. Зенюк.
3. Ґрімшот — п. Г. Бутай і Д. М. [illegible]
4. Рядвей — п. Г. Вазьмірський і п. Ґ. Татарин.
5. Смоки Лейк — п. С. Попович.
6. Вегіс — п. М. Яскучук.
7. Стрий-Гамлін — п. П. Василишин.
8. Завала — п. І. Гнідан, п. В. Михайфоруч і п. Г. Гнідан.
9. Сочава — п. В. Фрунчак і п. С. Воробель.
10. Калгін — п. І. Многолітній, Н. Білінк і п. П. Мельник.
11. Вілінґдон — Др. Войкович, п. В. Пшручний і п. В. Лупул.
12. Прут — п. Н. Тимчук, п Г. Могилюк і п. К. Сивчук
13. Січ-Коломия — п. М. Чорначський, п. Н. Харук і пані Петрук
14. Бікфорд — п. Адамець, п. І. Марійка і п. А. Пакалко
15. Ветровіл — п. П. Зварич.
16. Калвер — п. І. Залярко і п. С. Олексій.
17. Іспас — п. Л. Ракальський.
18. Брінселей — п. Брилдій.
19. Келсон — п. А. Кулик.
20. Мусджоа — п. І. Лукачук.

Збірка на покриття коштів зїзду, вкрив сто пятьдесять стевлять Консисторії різні домагання, не уважаючи на те, що Консисторія не має до розпорядимости ні фондів, ні жадний задоволити їх так, як парохіяне мусять учити своїх священиків і через се змушена приймати їх в чужих місій. Парохії в числі 70 вказували кандидатів на

строми працювали цілий час, отже, і спроваджувалося час від часу співання, котрий своїм Богослужінки і дуже гарними проповідями дали людям до зрозуміння, що тільки ксьо рідній священики годні чогось нас навчити.

Коли на Народного Дому не було, то Богослужіння відбувалися в школі, або десь в хаті, а від коли побудовано Народний Дім, то відбуваються в Народнім Домі. Через минувший час обслуговано нашу околишку такі священики:

О. Пі. Мельничук се був перший український православний священик, що приїхав до нас; він не мало покпав труду і праці для нашої околиці, бо початки завжди є тяжкі Він ніколи не відмовлявся приїхати на то, що не могли дати. Лишив їх найгірші спомини по собі. Доїздили до нас також оо. П. Самець і Т. Д. Волохатюк, котрі також щиро працюють, і давали відчити, а котрих немало люде скористали.

І ви я вже згадував, минувшого року був в нас троха весільний так що церковна громада майже була розвалена. Минувшої зими жіноче товариство запросило священика Д. Кирстюка до Народного Дому. Священик Кирстюк відправив в суботу на 3-го січня парастас в домі п. Іл. Матрана, за покійну паню Матран. Людей було гарне число. Вечором того дня відбулися річні збори в Народнім Домі, де о. Кирстюк дав лучшу пропову, а так само деякі поради і оказівки, як і що позитивно робити в Народнім Домі, так що публика, якої було майже повний Народний Дім нагородила його горячими оплесками. Були там гості і з других околиць, отже члени є дуже вдячні священикові Кирстюкові за його поради і так гарну промову, бо се не одного заставило більше думати, та інтересуватись народною справою

В неділю, 3-го січня, в ранні відбувався Служба Божа, підчас якої о. Кирстюк мав гарну поучаючу проповідь, так що всі прийшлі помітно того, що було між ними в чужих релігійних угрупованнь, дивлячись проповіддю в великим вниманєм-задоволенням до кінця і кождий був задоволений, як в проповіди, так само і Служби Божої яка в рідній мові правилась.

Зараз по святочнім Богослужінки сказав о. Кирстюк два відчити на тему про „Виховання дітей". Се був один з найкращих відчитів, які були виголошені в Народнім Домі, бо о. Кирстюк своїм відчитом прикрував публіку. Своєю красномовністю він зробив велике вражіння на зібраних і кождий був би слухав його і до вечера, хотяй то вже і так було досить пізно і ще ніхто не обідав. Кождий був так заінтересований тим відчитом, що по відчиті майже всі говорили: От таких нам священиків треба, таких народних провідників, які умілиб за своїм поступити до своєї церкви, і не бокувати від неї, або думати, що мені церкви не треба, бо ми лише при помочі церкви зможемо виховати собі щирих і вірних провідників, котрі будуть вести народ правдивою дорогою.

Ми отже повинні вигнати спомиїк себе всяких московських і румунських наймитів, Котрі за Юдин гріш матір свою рідну продають, котрі служать чужим лише ради свого черева і котрі не мають ні встиду, ні сорому, збрють силою поміж наш народ щоби його поділити на різні секти та ослабити, а натомість потім бити своїх рідних священиків, які служать тільки для свого народу. Чужі наймити не мають ні совісти, ні серця і не думають, що може колись ім прийдеться перед народом відповісти за свою зрадницьку роботу, — але нехай незабувають, що день обрахунку не далеко, що кождий з них отримає належну йому заплату.

В нас, як в церквах так і по Народних Домах, повинно бути місце лише для таких священників і світських провідників, котрі служать своєму народові. А таких, котрі за чужий заплинець рідну маму продались, і котрі є після ніж нас розбивати, ми повинні гонити спомиїк себе і не мати для них місця в церквах, ні в Народних Домах, бо так робить лише власної поміж нами, а більше нічого. Час і пора нам стати на свої власні ноги і опиратися на свої власні сили, і бути самим господарем в своїй хаті, а ні, котрі служать чужим, нехай ідуть між чужих робити, а ми без них обійдемося.

Пі. Г. Лобанський.

ПОДЯКА.

Отсею дорогою складаємо щиру подяку студентам панні Аннї Чорномаз, п. Л. Кульчицькій і п. М. Барилюкові за те, що вони на протязі минущої зими провадили науку в Недільній Школі при Українській Православній Церкві св. Духа в Вінніпегу, Ман. Згадані студенти дали добрий приклад і для других і ва се їм належиться велике признання.

Зарядна Укр. Прав. Церкви св. Духа,
Зарядні „Рідної Школи".

Червень.

19. Неділя. Зелені Свята. — Врендон. — Хрм.
20. Понеділок. Другий день Зелених Свят — Поплар Парк. Хрм. Всіх доколичних Українців запрошується
28. Неділя — Ст. Мартин — Базар.

Всіхм по Богослуженню катехизація дітей і збірка на дієцезальний фонд.

484 Mcdougall St., Winnipeg, Man.

ЦЕРКОВНИЙ КАЛЕНДАР НА 1932 РІК.

ЧЕРВЕНЬ.

15 Ч. † Івана Сочевського
16 П Лукіяна
17 В. Митрофана
18 С. Героїтея, Маркіяна.
19 Н Преєв. Трійці (Зелені Свята).
20 П. Святого Духа. Вассаріона чуд.
21 В. Теод. Страт.
22 С. Кирила, Текли
23 Ч. Тимотея
24 П Вартоломея
25 С. † Онуфрія прп.
26 Н 3 Неділя по С. Всіх св. Акилм
27 П. Єлисея прор.
28 В Амоса
29 С. Тихона чудотворця
30 Ч. Мамтла

ЛИПЕНЬ

1 П. Леонтія
2 С. Юлія мч. Зосима
3 Н- 4 Н. по С. Методія свяч.
4 П Методія, Юліяна
5 В Елисея
6 С Агрипини
7 Ч Різдво св. Івана Хрестителя
8 П Февронії.
9 С Ликпла Р.

10 Н 5 Н. по С. Самсона прол.
11 П Кирила і Івана
12 В Апп. Петра і Павла.
13 С Собор 12 Ап
14 Ч Косми і Дамиана
15 П. Пол. Різдво Пр. Б.

ПОРЯДОК БОГОСЛУЖЕНЬ:
о. А. Бериша

Червень.

19. Неділя. Преєв. Трійці — Вигта Храм, запрошуються всіх доколичних громадян.
20. Понеділок. Святого Духа. — Менті
26. Неділя. — Ленард

о. П. Мисельського.

19. Неділя — І-й день Зелених свят Святої Трійці Храм
20. Понеділок — 2-й день Зел. свят — Вайта. — Хрм
26. Неділя — Семьїв
Адресс- Толстой. Ман

о. Д. Лишиловський.
Червень:

19. неділя св. Трійці — Ріджайна — Хрм
20. Понеділок. Святого Духа. — Гудів — Храм
Вечери в суботу у год. 2 по полудні буде катехізація дітей, почавши від суботи 7. травня.

о. С. Гуцуляка.
Червень:

19. Неділя. Зелені Свята. — Шортлейл. — Храм.
20. Понеділок. Зелені Свята. — Сифтон. — Храм.
26. Неділя. — Пайн Ривер.
Box 604. Сошіїв. Ман.

19 Преєвятої Трійці (Зелені Свята) Голос 7. Утр: Єван (в. XX: 19—23. Лит.: Ап. Діянія II: 1—11; Єванг VII: 37—52 і VIII: 12. Всі ті, що в Христа охрестилися". Після Літургії Вечірня і читання Молитов з коліноприхиленнями, липем до народу.

20 Понеділок. День Святого Духа Пятдесятниця в сей день мають ті самі, що і в день Св. Трійці. Утр: повсюдення, без Єван. і Полієлея Служебне євангє. Замість „Херувимську" — Ірмос 9 пісні Канона. Вечірня Пятьдесятниці. — Лит.: Ап. Євр. V: 8—14. Єван. Матея XVIII: 10—20.

26. Неділя Всіх Святих Голос 8. Утр. Єван. Мат. XXVIII: 16—20. Лит. Ап. Жид. XI: 33—40 і XII: 1—2. Єв. Мат. X: 32—38, 37—38 і XIX: 27—30.

Український Релігійний дво-тижневик в Канаді.

ВІСТНИК
THE HERALD

THE HERALD Box 3034. WINNIPEG, MAN.

РІК IX. ВІННІПЕГ, МАН., 1-го ЛИПНЯ, 1932. WINNIPEG, MAN. JULY 1st, 1932. ЧИСЛО (154) 13

ВЕЛИКИЙ ГОЛОД НА РАДЯНСЬКІЙ УКРАЇНІ.

З Ризи, столиці Латвії, повідомляють:

Голод на радянській Україні приймає катастрофальні розміри. Про ману ситуації свідчить те, що на Україну приїхали нагло голова союзного совітського уряду Молотов, заступник Сталіна в політичному бюрі комуністичної партії Каганович і штаб висших урядовців з Москви.

Молотов і Каганович мали в Харкові нараду в головою українського уряду Чубарем та з висшими представниками большевицької влади на Україні.

На основі авідомлень місцевої влади голод по українських селах приймає жахливі розміри. Є „колгоспи", де населення зачинає їсти корінці, як се стверднли в Чернігівщині.

Нарада рішила не накладати кар на селян, що не виконують плану весняних засівів

Навіть совітська преса не скриває факту голоду на Україні. Київська Пролетарська Правда повідомляє про розділ 300,000 пудів зерна між голодуючі „колгоспи", в яких населення втікає масово

Тепер Молотов і Каганович обіздять рільні „колективи" і виголошують промови, закликаючи селян занехати пасивний опір.

ЧЕРГОВА ТРАГЕДІЯ НА ДНІСТРІ.

На кордоні радянської України та Бесарабії знову відбулася страшна кривава трагедія. Родина, зложена з чоловіка, жінки та двох дітей, хотіла перепливти човном через ріку на румунський беріг. Се побачила большевицька сторожа й засипала човен градом куль.

Перед очима 8-літнього хлопця та його 3-літньої сестрички згинули родичі, постріляні московськими чекістськими кулями. Дітям якимсь чудом пощастило допливти до румунського берега, де скоротами звоїпкувалася румунська погранична сторожа.

ТИФ НА РАДЯНЩИНІ.

В околицях Іжслава на радянській Волині панує тиф, що поширився в 40 селах. Хворе около 1,200 осіб, з яких 110 вже умерло. Причиною поширення в тіх харчування і брак пащі для худоби, бо радянська влада скомфіскувала в останніх місяцях 75 процент збіжжа та сіна, яке висилала на Сибір.

ПОЛЬСЬКА ПРОПОВІДЬ В УКРАЇНСЬКІЙ ЦЕРКВІ.

В неділю, 8 травня с. р., відвідав українську церкву в Чортківі латинський архиєпископ Твардовський і виголосив проповідь на тему любови ближнього. В своїй проповіди попри релігійну любов ближнього торкнув архиєпископ легенько і політичну струнку та взивав Українців до „вспуживця" з Поляками, бо вже сам Бог зарядив так, щоб обі ті народи жили разом та любились.

ЧЕКА ЗНОВ АРЕШТУЄ ГАЛИЧАН.

Старокраєві газети повідомляють, що на радянській Україні арештували багато емігрантів із Східної Галичини та Чехословаччини.

Між арештованими в професор Качеюк зі Львова, професор висшої школи в Харкові, адвокат Волошин з Ужгороду, службовик большевицького комісаріяту справедливости

ВТІКАЮТЬ З СОВІТІВ.

На станції Підволочиська затримався в середі з совітської Росії більший транспорт німецьких та чеських горожан, які свого часу заангажувалися були до праці в совітській Росії. Є се по більшій части ремісники фабричні або так зв. „специ" всяких машинових відділів. В розмові з кореспондентом львівського — „Нового Часу" явивши вони, що з тяжкою бідою пустили їх назад домів, обіцюючи навіть деяким з них певні нагороди за повчанку у їхніх батьківщинах.

У більшости як причину подають брак опіки над ними з чийого небудь боку та голод. Заповідають, що таких, як вони, вертатись має більше.

ПОБИТИЙ ШКОЛЯР ПОМЕР.

Учитель Островський з Чорткова побив ученика Курія. Після кількох днів тяжких мук Курій помер. Але Островського зрегабілітовано, бо експертиза лікарів твердить, що Курій помер не від побоїв, але нібито в наслідок туберкульозного менінгіту. Островський повинів дальше службу в своїй школі і волос йому з головн не впав.

СНІГ В ІТАЛІЇ.

Сніг упав 24 червня на горах коло Фльоренції в Італії. Мешканці Фльоренції кажуть, що такого не було там вже від століть.

ПАЛЕННЯ СВІЧОК ЗАБОРОНЕНО В ЦЕРКВАХ В РИМІ.

В римській дієцезії заборонено 23 червня палення свічок перед статуями та образами в католицьких церквах. Заборону видав генеральний вікарій папи Пія XI. В забороні говориться, що „свічки не приєднуються до чистоти та краси церквах", бо рівночасно палення свічок закурює стіни і зависчує воздух, а крім сего свічки „додають вигляду забобону".

Та сама заборона не позволяє також фотографувати богослужіння та вживати в церкві штучні квіти.

Як инші дієцезії в католицьким світі пійдуть за приміром Риму, то в католицьких церквах зайдуть колосальні зміни. Палення свічок є віковий звичай в церквах і через закинення сего звичаю вигляд церков мусїв би поважно змінитися.

ВІДКРИЛИ МІСЦЕ ХРИСТОВОГО ЧУДА.

З Палестини доносять, що на сході від устя Йордану до Назаретського озера, недалеко біблійної Бетсаїди, відкрили німецькі археологи Мадер та Знайдер з Кельна у невеликій глибині добре збережені фундаменти великого ізраїльського храму з мозаїковою підлогою, на якій зображені пави, бузьки, слуки та цілий льотосу.

Та найбільша несподіванка чекала їх при дальших розкопах. У своїх споминах під заг. „Перегінчатіо" описує іменно Сильвія з Акитанії свою подорож по Палестині у 389 р. по Христі і згадує між иншим про камінь, що на ньому Христос зробив чудо з хлібом та рибами, щоби накормити 5 тисяч народу. „Сей камінь — пише Сильвія — стався містом паломництва до храму". Тепер оба археологи знайшли сей камінь у відкритім ними храмі, який спеціально був на-ньому побудований. На камені є старохристиянський мозаїковий образ коша в рибами та хлібом, а по боках стоять 4 стовпці як останки кожиного з престола над святим каменем.

Нема ніякого сумніву, що відкритий храм, се базиліка „Гептагон" над Назаретським-озером, про яку згадує „Коммеораторіюм" з початку 11 століття. Про чудо з хлібами та рибою пишуть згідно усі чотири евангелисти, при чому Марко й Лука згадують місто Бетсаїду.

ПІДГОТОВЛЯЮТЬ ВІЙНУ.

Англійський журнал „Ньюс Кронікл" подає до відома, що Японія вже приготовила 1,000 літаків, які мають бути вислані на Сибір, коли вибухне війна між Японією та Совітською Росією.

„ГОЛОВНА ПІДПОРА" УНІЯТІВ.

Епископ Василь В. Ладика дякує в „Католик Реджістер" з 2 червня римо-католицькому Товариству Поширення Католицької Церкви за чек ч. 482. При сім говорить: „Се благословенство від Бога дістати допомогу в тім часі року, коли фармері, робітники, і посьідовно і священики, що виконують обовязки серед них, є тяжко діткнені довготревалочними злиднями".

В числі того самого часопису з 9 червня дякує Василянин о. Крижановський за допомогу від того самого товариства, признаючи, що допомога від нього є „головною підпорою" василіянської роботи

Каже пословиця, що „кто мистать, той їде". Як мастать чужі, то й їдуть чужі. Деякі Українці думають, що хтось чужий буде платити за роботу між ними не для свого власного добра, а для добра українського народу. Такого ще не було, від коли світ світом. Як хочемо, щоби щось було добре для нас, то самі мусимо за се заплатити.

НИЩАТЬ СТРИЛЕЦЬКІ

В селі Молодовичах, повіт Перемишль, невідомі злочинці знищили вінки на могилі полеглого українського Галицької Армії Льва Пашківського, які громадяне села рік річно складають на Великодні Свята.

АРХИЄРЕЙСЬКІ ВІЗИТАЦІЇ.

Сьогорічні архиєрейські візитації парафій в Канаді Високопреосвященим Архиєпископом Іовином Теодоровичем зачнуться з днем 17 липня.

Церковні громади, які бажають видати в себе Високопреосвященого Архиєпископа Іовина, звертають якнайскорше з голошувати до Консисторії на поданє подану адресу.

Архиєрейські візитації Високопреосвященого Архиєпископа Теодоровича будуть відбуватися поміщо в такім порядку:

РІДЖАЙНА, САСК.:
в неділю, 17 липня.

МАЗЕПА (коло Мікадо):
в неділю, 24 липня.

КОНСИСТОРІЯ УКРАЇНСЬКОЇ ГРЕКО-ПРАВОСЛАВНОЇ ЦЕРКВИ В КАНАДІ.

Прот. С. В. Савчук, голова.
Winnipeg, Man.

ВЖЕ ВИЙШЛА

ДАВНО ОЧІКУВАНА І ПОТРІБНА В АМЕРИЦІ ТА КАНАДІ КНИЖКА

THE STORY OF UKRAINE

Марії Гембаль Стрітинської

Історія України в англійській мові для тутешньої молоді.

Друкована на дуже гарнім папері і богато ілюстрована. Написана приступно і читається легко.

Повинна бути в кождій українській хаті.

ЦІНА 50 ЦЕНТІВ.

Замовлення і гроші треба слати до:

UKRAINIAN WORKINGMEN'S ASSOCIATION
594 Olive Street, Scranton, Pa., U.S.A.

Для книгарень і розпродавців окремі виґідні умови.

З ІСТОРІЇ УКРАЇНСЬКОЇ ЦЕРКВИ

ПРОФ. ДР. І. ОГІЄНКО

УКРАЇНСЬКА МОВА
в Києво-Печерській Лаврі в XVII віці.

(Докінчення)

Іеромонах Тарас Левкович, Земка, закінчивши Київську братську школу, працював в Києві як коректор (справщик) і проповідник слова Божого; під кінець життя свого був він ректором братської школи; в 1627 р. став ігуменом Київського братського монастиря. Був це муж великої освіти, що добре знав грецьку мову і своїм вченням богато прислужився Печерській Лаврі.

Року 1627-го. Києво-Печерська Лавра випустила свою коштовну книжку — „Тріодь пісна", і ось для сеї книжки богато зробили наші славні друкарі, Беринда та Земка; а саме,— так звані Синаксарі та окремі повчаючі статті Земка перекладав з грецького оригіналу на українську мову (всього 16 статей). І з того часу всі ці статті читалися в Лаврській церкві, — а за нею й по всіх инших монастирях та церквах, — українською мовою. Так мова українська стала мовою Церкви.

Але Беринда знав, що запровадження української мови на постійний вжиток до Церкви може викликати заперечення серед консервативного духовенства, а тому в Післясловії до сеї „Пісної Тріоді" 1627 р. пояснював дати свої пояснення ще й для нашого часу такі цікаві, що я подаю їх повністю, лише перекладаю їх на сучасну українську мову (в той час нашу мову звано руською або російською, а теперішню російську мову — московською).

„А що до Синаксарів — пише Беринда, — що їх з грецької на українську мову (на російську беседу общую) переклав чесний іеромонах Тарас Левкович Земка, проповідник слова Божого, то не нарікайте на се ви, великороси, болгари, серби та інші, подібні нам в православній, бо се-ж зроблено з ревности та з бажання рідних вєрств народу нашого українського, — людей благородних, світських і інших, які не вчилися глибокорозумно славянського язика, що мяв грецьку.

Ось так вирішувала справу заведення української мови до церковного вжитку Києво-Печерська Лавра ще 300 років тому. І коли в наш час знаходяться ще противники сеї великої ідеї святих братів Кирила та Методія — хвалити Бога рідною мовою, — то все мені стає на думці наша найцінніша святиня, Свята Лавра Печерська, що без вагання мудро вирішила сю справу на користь нашої мови. І не тільки вирішила, але й зреалізувала її: Лавра рано завела своїх проповідників, що промовляли лише по українському, повчаючі читання в Церкві (Синаксарі і т. п.) давала в тій же мові, Євангеліє читалося по українськи, друкарня Печерська випустила богато книжок, писаних українською мовою, і т. п. Взагалі, за час особливо XVI—XVII в. Печерська Лавра стала міцною фортецею власне української культури і весь час працювала на духовну користь народу українського. Сеї щиро національної праці Печерської Лаври ніколи не забуде плячий український нарід.

Поширюйте „Вістник" поміж своїми сусідами і знайомими.

НЕ ХРИСТІЯНСЬКЕ ДІЛО БРАЗИЛІЙСЬКИХ ВАСИЛІЯН.

З бразилійського „Українського Жіборобa" довідуємося про таку подію з тамошнього життя:

Жив в Бразилії старенький священик, о. П. Петрицький. За молоду був греко-католицьким священиком, а опісля побачивши недобру роботу бразилійських Василіян, — відступив від греко-католицької церкви і працював самостійно. Минувшої зими о. Петрицький заходив пішов до шпиталю. В шпиталі йому поганяло і він, предчувавчи, що вблизькається кінець його життя, попросив шпитальний заряд, щоби той покликав до него українського священика, бо він бажає висповідатися. В тім часі в місті був приїхний Василіянин о. Турковид, отже покликали його. Він прийшов, поговорив з вмираючим і відїхав. В кілька годин пізнійше, вечером, о. Петрицький помер, а зараз на другий день вранці шпитальний заряд кличе його з поховав: без священичого убрання (ризів), як обрав велить, без похоронної відправи, в трумні зі звичайних дощок. Про смерть покійного не повідомлено ні його родину, ні знайомих, отже на похороні крім гробаря та шпитальної служби нікого більше не було. Василіянин Турковид, який сповідав покійного добре знав, що він мав родину та знайомих, знав, що навіть в тім місті, де помер покійний, були люде, які радо бубиб віддали покійному послідну прислугу — але нікого про смерть неповідомив, хоч шпитальний заряд, як описля виявилося, телеграфічно повідомив Василіян про смерть о. Петрицького. Дальше, коли брат покійного попросив у властей метрики смерти о. Петрицького, то йому сказали, що тими днями не помер жаден священик, тільки один Петро Петрицький. Отже ясно, що Василіяне зробили все, що було в їх силі, щоби хоч по смерти покійного пімстити ся ним та на цілій родині за те, що він за життя не міг спокійно довитися на їх нехристіянську роботу і відійшов від них.

Про смерть покійного Василіяне повістили в їх часопису „Праця" комунікат такого змісту: „Всеч. о. П. Петрицький уснув в Бозі і оставив заяву підписану о. Павлом Томоле і двома свідками, в якій відкликує всі свої блуди і поєднується в католицькою Церквою".

Комунікта показує, що ктось з бразилійських Василіян перед смертю о. Петрицького вимусив від нього заяву (а може й підробили її без його відома і згоди, бо вони на такі штуки легкі), що він кається та відкликає все те, що робив та говорив проти католицької церкви — отже поєднується з нею. Але хоч силою такої заяви (коли вона правдива) о. Петрицький вернув до католицької церкви і йому належався похорон як священикові, то злобні Василіяне не тільки ок, що похоронили його як якого звичайного, але навіть в метрикальним уряді не записали його як священика, а як світського чоловіка, як рівнож не повідомили про його смерть нікого ні з його родини, ні знайомих. І покійний, був повховний як бездомний волоцюга, як послідний злочинець. А все се через те, що він за життя мав відвагу сказати бразилійським Василіянам правду в очі та виступити проти цих за їх безбожне життя та за їх шкідливу роботу для українського народу і його церкви. А що вони не могли задосить пімститися на нім за життя, то пімстилися бодай на його трупі.

Митр. Василь Липківський.

ПРОПОВІДЬ
НА ДРУГУ НЕДІЛЮ ПО ЗЕЛЕНИХ СВЯТАХ.

Дорогі брати і сестри! Кожде слово Христа Спасителя нашого, кожда подія його земного життя дає найкращу утіху для нашої душі, найкращу науку для нашого життя. А в наші сучасні бурливі і тяжкі часи — де найдемо ми найтихший притулок для нашого схвильованого серця, де найдемо спокій для нашої душі, найвищу науку для зрозуміння нашого сучасного сумного, але й захоплюючого життя, як не в словах. як не в подіях і картинах Євангелії

От і сьогоднишня Євангелія малює перед нами тиху, ідилічну картину: Тихе Галилейське море..., на березі моря стоять два човни..., сидять в них рибалки зі своїм батьком і направляють неводи.. Яка тихa, яка гарна картина, як далека вона від людського гомону, від людських хвилювань. Ось направляють ці рибалки своє знаряддя, поплинуть в море, наловлять риби і понесуть до дому на утіху своїм дітям, або тут же на березі розкладуть огонь і частину її спожинуть. Що їм до всього світу, до його потреб духовних? Так тих, непомітно, в єдиній з природою, на її, так би сказати, лоні пройшлоб і все життя сих дітей природи.

Але от на березі сього тихого куточка природи, сього Галилейського моря став Христос, став той Христос для якого море — се весь світ; Христос, для Якого риба — се всі люде всі народи сеї. І от Він каже сим рибалкам, сим дітям природи: „Покиньте се тихе море, вокиньте все своє знаряддя і батька свого та й ідіть на моє море, ідіть по всьому світі, ловить мою рибу, ловіть людей моїм неводом, притягайте їх в моє царство, в моє всесвітнє братерство, в мою Церкву — словом моєї науки...

І покинули ці рибалки все і пішли до нової праці, покинули тиху воду, їхню рибу, вийшли на весь світ, — і що-ж вони побачили? Ось св. Апостол Павло, один з сих Христових ловців людей, в своїому Посланні до Римлян малює перед нами вже зовсім иншу картину, малює картину не тихого, ясного моря Галилейського, а страшний краєвид бурливого, калюжутного моря житейського.

Дорогі брати і сестри! Ми повинні прислухатись не тільки до читання Євангелії, а і до читання Апостола, бо хоч тепер Апостол читається і на наший рідній мові, але його мало хто слухає. а коли і слухають, то набуть мало розуміють. А Послання Апостольські дійсно далеко менше зрозумілі ніж ясні слова Євангельські, бо в Посланнях Апостольських відбивається не ясне, тихе море Галилейське, а каламутне, жахливе і незбагненне море житейське. От і святий Апостол Павло закидає Христового невода в своїому Посланні до Римлян в саму безодню сього житейського моря — в місто Рим, в саму темну його муть, і малює перед нами моральний відбиток сього всесвітнього міста, сього осередка поганства, сей старий осередок поганського життя, — малює і жахається, і нас хвилює перед тою безоднею лукавства, здирства, обмана, злоби, зависти, розпусти і всякої нечисти, в якій ниби всі люде, як в якомусь страшному багні. Чого-ж гибля погане? Може через те, що у них не було писаного Божого закону, вони не знали волі Божої. А ось Апостол звертається до Євреїв, закидає свого невода в сей народ, який мав ясний закон. І що-ж? І тут він бачить, що закон у Євреїв дійсно є, що вони ним дуже горяться, але сповняють його ще менше, ніж погане; закон у них є, а на кождому кроці вони його порушують. Саму неправду він бачить і між Євреями. І от Господь милосердний хотів би й погиблої й Євреї дати славу і честь за добрі діла, бо він не дивиться на обличчя, всіх хоче добра, але нігде добра не видно, всі відхиляються, нікчемні стали; нема кто робив би добро, нема ні одного (Рим. Ш: 12). І от страшний суд Божий, загибіль духовна всіх чекає. І Євреї, що мають Божий закон, по сьому закону будуть засуджені, бо їхній закон тільки ясніше виявляє їх провину проти закона, погане, що не мають закону, теж погибнуть, бо хоч нема в них закону писаного, але в їх душу, в їх серце Бог виклав свій закон — совість, і своїми думками вони добре розуміють, що добре, а що але..

І от з сього чорною по своїй духовній темряві моря житейського треба людей виловлювати, треба чинити Христове ділО, спасати народи від загибелі, визволяти їх від страшного суду Божого, виводити їх з темряви і смерти на світ Христовий, на світло вічного життя... Чим же сих людей, сей світ, що в багні людської неправди порив і погибає, ним бого привернути, підвести з сієї неправди? Відкривається, каже Апостол, відкривається правда Божа на весь світ через віру в Ісуса Христа, що на хресті разом з собою прибив умертвив всі неправди людські, відкривається ся правда Божа по вірі в Христа, яка одна в силі вивести, визволити народи з неправди людської. Але чим же, яким средством людей в сієї неправди визволити, яким неводом з сього житейського моря їх виловити і до Царства Божого привести. Благодатію, каже Апостол. благодаттю ви спасетесь, через віру і се не ваша заслуга, се є той Божий дар, се та велика сила Божа, яка обгорне, обведе всіх християн, яка згуртує їх в єдине всесвітнє братерство вірних і визволить їх з неправди людської, — і де найбільше гріха, там найбільше виявляється і благодать (Рим. V: 20).

Дорогі брати і сестри! Тепер іде вже велике змагання, великий спір між старою російською і новою українською церквою про благодать, про той таємний невід, яким ловити людей в Христове Царство, в Христове братерство. Старі єпископи і їх прихильники кажуть: „У нас дійсна благодать, у нас апостольське преємство, а ваша нова благодать не дійсна, не апостольська; ваші хрестини, шлюб, похорон не дійсні, кого ми окрестимо, повінчаємо або похороваємо, той тільки в царство небесне піде, а в Українців все се не дійсне, кого вони окрестять, повінчають, чи похоронять недібив та говорив проти католицької церкви — отже поєднується з нею. Але хоч в сьому питанні, в сьому змаганні? А розглянути його неодмінно треба, бо щоб спастися від загибелі треба в той чи иншій Христовій невід попасти. В якій же невід, під яку благодать нам ліпше? Чи в старий російський, чи в новий український?

Придивімось на картини, на малюнки сучасного життя, на ті картини, які досить нам намозолили очі, може тут знайдемо ключ розуміння тієї, чи иншої благодати... Подивімось на сучасне тихе море Галилейське і бурхливе море житейське. Приглянімось до сих картин. Ось перед нами тихе, широке російське море... Під променями царського сонця воно дуже спокійне, дуже вгамоване, доведене майже до мертвої тиші... Тихе, безмовне доно... на всіх язиках все мовчить, бо благоденствує... (Т. Шевченко). І от подекуди на чарівних берегах сього мертвого моря, як ті гарні човники стоять келії — покої єпископів і закидають вони звідти свої неводи, свою благодать в се тихе море, ловлять там рибку великку і маленьку... Правда, не вище вони в успіхом ловлять, часто вони мусіли казати: „всю ніч ми трудились, та нічого не піймали". Але бідкуже — для них вистане. „Нам вартище, казали вони, десятки тих, що в наш невід ідуть, ніж тисячі, що від нього тікають". Часом їх слабкі неводи трохи рвуться, але за допомогою своїх батьків — царів та патріярхів вони їх поправляють і знову закидають... Так тихо, спокійно, безтурботно проходить їхне життя, так стараються вони дійти і до тихого пристановища.

Але ось Христос зявився на березі сього тихого моря... Христос став і розхвилювалось се море житейське, до самого дна порушилося воно, на всіх языках заговорили всі народи, всі стали рухатись, визволятись, із самого дна стали підійматись і великі неправди і великі прагнення і змагання людські... І куди-ж тут сі морські чуда ловити в ті дрібні, слабкі неводи, в яких могли затриматись тільки звичайна рибка — великі, чи маленькі?... Єпископи старої церкви уважають себе приємниками Апостолів і дійсно є приємниками апостолів, але не тих всесвітніх ловців, які сміливо закидали свій невід в сам безодні моря житейського — в Рим, Коринт, Атени, а преємниками тих апостолів рибалок, які направляли свої неводи з батьками своїми на березі тихого Галилейського моря і закидали їх для звичайної рибки. Для життя нового, безмежно бурливого їхні неводи — їх стара благодать — вже нездатні. Де вже їм затримати в своїх тонких і слабких неводах безмежну кількість сили людської? Де вже їм своїм дрібним знаряддям добратись до безодні моря житейського, виловити народ до Царства Христового? Може вони надіються на те чудо, що показав Христос своїм ученикам, як воскрес з мертвих, що хоч велику кількість риби зловили вони, але не прорвався невід (Із. XXI: 11). Але не надійтесь, каже Христос, седармо. Покиньте все се старе, коли хочете бути дійсними ловцями людей.

Ні, не в тихих келіях монашеських, не в аристократичних сальонах повинні пристись і сукатись нитки для сучасного Христового невода; не білими руками єпископів повинен плестись сей невід. Він — сей старий невід, ся стара благодать і так вже сам по соби рветься, розлазиться, хоть мало хто в нього лізе. А що, якби всі полязли? — Ні, туди нам небезпечно і нас повемо і самі загнемо. Тільки трудячими руками великої людности, всієї Церкви, у всенародній, так би кажуть, фабриці духа, у всенародньо-соборноправній Церкві Христовій, тільки й можна виробити і зсукати міцні нитки, тільки всенародні і церковні собори в силі вилести нового благодатного невода, здатного до нової апостольської праці. І коли нам кажуть: [redacted] всецерковна благодать не є дійсна, не апостольська, а наша стара єпископська є апостольська", то перед нами стоїть Христос і ясно каже: „Покиньте все се — всі ці старі знаряддя і ідіть за мною до нового життя і тоді зробитесь ловцями людей... Старі єпископи не хотять виходити з своїх човнів, кидати свої неводів, розлучатись зі своїми батьками, не хотять іти за Христом. Вони ще сидить і чекають, як може втихне ся велика буря, блисне ясне сонце і знову втихомириться се розбурхане море, знову вгамує його до мертвої тиші, — тоді ми, мов трохи поправимо старі свої неводи тай знову потихеньку будемо закидати їх в те море, знову будемо потроха до-

(Продовження на стор. 5-ій)

„ВІСТНИК"
Релігійний часопис для Українців в Канаді
Виходить 1-го і 15-го кожного місяця.
Видає Українська Православна Видавнича Спілка.
Передплата: В Канаді — $1.50 на рік.
За границю — $2.00 на рік.

THE HERALD
Published semi-monthly by the
Ukrainian Orthodox Publishing Company
Subscription per annum:
In Canada — $1.50. — Foreign — $2.00.

Адресувати: — Address:
The HERALD, Box 3564, WINNIPEG, MAN.

КАЛЕНДАРНА СПРАВА В ГАЛИЧИНІ.

Зміни нашого церковного Календаря на новий хотіли віддавна Поляки. І цю справу завсіди висували або вони самі, або їх наймити та прихвостні.

„Нова Зоря" (орган Хомишина і целебесів) давно возиться зі справою зміни календаря. А за ними підтюпитують другі.

Перемишльський „Український Голос", ч. 15, містить про те статтю п. з. „На марші гінеці проекту зміни календаря", де між иншим каже:

— Здається не мало стареньке „Діло" про що писати, тай вчепилося нашого теперішнього календаря. А за „Ділом" відізвалася моя ні команду майже вся наша т. з. офіційна преса (Нова Зоря, Новий Час, Громадський Голос тощ.). Всі вони з „Новою Зорею на чолі домагаються зміни нашого Юліянського Календаря на Григоріянський. Чому?

Дальше читаємо также, що „Нова Зоря" називає церковний календар не культурним, погиганським, язикунським. А всі аргументи за зміною календаря зводяться до того:

1. Треба часто святкувати подвійні свята (українські і польські), а на тім тратить українське купецтво й кооперація.

2. Українських робітників й урядовців Поляки примушують працювати в українські свята.

Каже „Український Голос", що висувають і такі аргументи, що відмінний наш календар є причиною внародовлення Українців, і ставить від себе такий факт:

— Жиди перетривали зі своїм календарем що більше відмінний від „офіціального", ніж наш цілі тисячоліття, а не зполонізувалися, не потерпів те-ж на цьому їхня торгівля.

Пригадує ще „Український Голос", що реформатори пускають з під уваги питання, як поставляться до зміни календаря Українці за Збручем (треба до зуда і православних на Волині, Холмщині), а се зачіпає питання соборности Бо під соборністю треба розуміти не тільки формальну державну єдність у українських землях, але і культурну й духовну єдність.

Всі аргументи за зміною календаря зводяться в розумінню „Українського Голосу" до того:

— Що влада не шанує нашого календаря, наших свят. Не шанує, отже нам треба примінитися до її волі й змінити календар.

Вкінці „Український Голос" таку оцінку дає реформаторам:

— Се саме одеп з виявів рабської вдачі тих кругів, що ми тим обстоюють. Так хоче воля другого, отже се для них свята. Класичний взір опортунізму (очікування пригадкових таких коректів). Вовк-ж опортуніста, рабе! До чого більш вони здатні?

Справа Галичини, як її бачимо звідси, мусить дуже непокоїти щирого Українця. І небезпеку видно не з боку Польщі, але з боку української безідейности.

Календарна справа, се лише одна з богатьох тих, де на поганий аркеш підходиться та безідейність.

Скаже хтось: Безідейність? Але-ж тільки молодого цьвіту полягло за визволення українського народу.

Так! Тих, що полягли, нема між живими. А ними ходить про живих — якими вони є тепер.

Коли-ж мова про живучих, то одним, хоч би найбільше геройським воєнним виступом, не покриваються всі питання відносно ідейности героїв. Хтось на війні міг бути героєм, а то і злочинцем. Але-ж і не всі на війні були.

Не про звичайний народ ходить. Ходить про інтеліґенцію — про тих, що покінчили „класичні гімназії", про „Докторів", „Професорів"...

Хіба вони безідейні? Ні! Тільки-ж їх ідейність така поверхова і неглубока, така вузка, така діточа, що гріх .. ідейністю називати.

Та хіба всі до одного такі? Ні! Але дійсно ідейних є мабуть богато менше, тому безідейні вибиваються наперед.

Справа календаря — се справа української національної відмінности, справа окремішности, справа посідання власної культури, власної національної системи життя. Се частина українського культурного господарства — одеп, і то великий загін українського поля.

Коли Поляки хотіли зміни календаря, то якраз на те, щоби ми той загін стратили. Щоби ми знищили нашу мелжу і сказали: Тепер наше вже не наше, бо воно вже і ваше, а ваше вже ніби наше. Ми з вами одно!

Тільки люде безідейні, безхарактерні, можуть так робити!

Жиди, що є найбільшими націоналістами світи, кажуть:

— **Оскільо котрий нарід більше ріжниться від другого, остільки більше має він сили на самостійне істнування. А хто зречеться своїх окремішностей, той пропаде.**

Отже-ж і реформа календаря, се якраз нищення своєї окремішности, себто стежка до загибелі

Але богатьох того не бачать. Не бачать ще і тому, що, йдучи за модою вуличі, очи собі повипікали. А без очей нічого не побачили.

Пригадуються слова одного з представників галицької інтеліґенції, що:

— **Українська інтеліґенція в Галичині, беручи на загал, дивиться на релігію по академічному.**

Сказавши звичайною мовою — що та інтеліґенція сама не має ніякої релігії і байдужі їй всі справи, які з релігією пов'язуться (Розуміється, що офіціяльно вона приписує себе до тої церкви, яку висуває пануюча рука — та рука, що роздає посади). І тут, в сім місці, причина, чи жерело її безідейности.

Через те і календар їй байдужий. І Великдень байдужий. І Різдво байдуже. І неділя байдужа. І релігія байдужа, коли се буде до вподоби пануючій чужій силі.

Звичайна наймитівська душа. Я не маю свого нічого, бо я наймит. І не повинен мати того, що господарям не подобається. Їх воля для мене закон; їх ласка для мене хліб, отже я мушу жити для них і лише для них.

Польська влада не шанує нашого календаря і наших свят... Не шанує — отже і ми не повинні шанувати того свого, що ворог в нас не шанує. Нам треба примінитись до його волі.

Але та сама польська влада не шанує Українського Імени, Української Історії, Української Школи, Української Родини, Української Торговлі, Українських Кооператив, Української Визвольної Роботи, Українського Письма...

Знаючи се „Нова Зоря" віддавна приготовляє грунт для перемін української азбуки на латинську. Отже по календарі се буде друга справа і, певна річ, що і її належить (по хрунівськи!) піддержать календарні реформатори.

Хто почне в одним битн поколонні і дотроюватися до бажань ворога, той навправою стежкою (без найменшого опору) пійде дальше. Він замінить календар на такий лад, як Польща захоче; Церкву замінить на костел; українську мову заступить польською; українську торговлю й кооперацію зілле з польською, українську азбуку (перше, ніж мову) замінить на латино-польську... А де не зможе відгадати волі панів, там буде допитувались: Скажіть, ваша милость, може ще щось бя...

— А може на календарі скінчиться,— скаже дехто.

Ні, не скінчиться. Хто в одній дбає, щоби сповнити волю ворога, то чому не має би в другій? Хто крутить в одні, то чому в другім не мав би хрунтати?

Справа календаря, се лише одна з подібних справ, яких є більше і на які нераз ми вказували. Отже легковаження Релігії і Церкви; отже вичеркування релігійного життя і його потреб з преси, з літератури з програми всеї національної роботи, отже вічне пригадування загальних, що Релігія і Церква, з усею широкою релігійно-національною культурою до народних справ не належить — що се, як не найбільше злочинна, найбільше протиукраїнська безідейність!?

І тому, коли чуємо заклики: Збирайте гроші, піддержуйте нашу роботу! — то встають перед нами самі собою такі питання

— Що піддержувати? Кого? Зміну календаря? Переміну української азбуки на польську — чи ту пресу, яка служить таким реформам? Піддержувати академічний погляд на релігію (себто більшевицький!)? Чи релігійну байдужість? Чи вговорювання в українській нарід, що Релігія і Церква до народних справ не належать (прислуга більшевиками і Поляками!)? Чи піддержувати пікання, що через релігії (себто таку погань в очах галицьких учених!) люде сваряться і тому... знай народе, що релігії треба позбутися... А побіч того безрелігійного і протирелігійного ідіотизму піддержувати похвали Хомишиновi, Шептицькому і Римові?! Чи взагалі піддержувати легковаження Церкви, щоби її скорше знищили большевики (се-ж і їх випровадання!) і забрали Поляки? Чи піддержувати виховування молодого покоління в такім дусі?..

Річ певна, що галицькі вчені і патріоти (більшість їх) таких питань собі не ставлять. Безідейність боїться таких питань

Однакож ми питаємо і мусимо питати: Чи варта таке піддержувати?

Коли нема ідейности в передовних, коли нема здорового принципу в вихователів, то на нічо не придасться ані „Рідна Школа", ані „Маслосоюз", ані „Найкраще Т-во Шевченка". Все загарнять, щоби достроїтися до волі ворога, або ворог сам знищить, числячи на українську безідейність.

Найлішній той язик, котрий пильно стримується; найлішпа та мова, котра докладно обмислюється.

Коли ти балакаєш, то слова твої мусять бути кращі, ніж мовчанка.

Арабське прислів.

Проф. др. Іван Огієнко.

ПРАВОСЛАВНІ ЦЕРКОВНІ БРАЦТВА В ПОЛЬЩІ, ІХ ДІЯЛЬНІСТЬ ТА ЗНАЧІННЯ.

ІСТОРИЧНИЙ НАРИС.

(Дальше).

Діяльність Братств була дуже ріжнородна. Хоч головні завдання їхньої праці скрізь були однаковими, проте кожде з них розвивалося по-своїому, і самі статути їх не були однаковими. Але вже в кінці XVI-го віку Братства охопили ціле церковно-релігійне життя, яке все опинялося в їхніх руках.

Найперша й найстаріше діляпка праці наших Церковних Братств — се безпосередня допомога своїй парафіяльній Церкві. З найдавнішого часу братчики займалися оздобою зовнішности своєї церкви, дбали про її гарний вигляд та про урочистість Богослужень і церковних процесій. Особливо врочисто святкували братчики своє храмове свято: на сей день варився мед, до Церкви сходилися не лише члени Братства, але й сила гостей. По врочистім Богослуженні зачинався братський пир, випивався наварений мед, а вторговапий в того гроші йшли до братської каси; позостали шіпок на братські церковні свічки. У сей же день Братство роздавало старцям щедру милостиню, а по Богослуженні вряджувало для них братський обід, і так само поїло й старців братським медом. Звичай варення меду на храмове свято позостався у народа українського та білоруського аж до сьогоднішнього дня. Звичайно бувало так, що адміністраційна влада звільняла сей мед від податку, і тим давала більший дохід Братству; нерідко Братства мали право сягати мед два-три рази на рік.

Моральне й церковно-релігійне виховання було так само важливим завданням Братства. У житті братчиків панував бевзглядний послух. На чолі Братства стояли виборні старші брати, — голова Братства, брат скарбник (шафар), брат ключник і др. Кожне їхне зарядження мусіло бути виконаним, а невиконання каралося. До Братства приймали всіх бажаючих, але вихід з Братства було сильно утруднений.

Старші брати пильно догоиядали, щоби братчики провадили відповідне релігійно-моральне життя, а за провини публично карали. Не допускали сварок та пінтяки; на братських зборах кождий мусів зіховуватися по євангельськи; піддержували легковаження Церкви, щоби її скорше знищили большевики (се-ж і їх випровадання!) і забрали Поляки? Чи піддержувати виховування молодого покоління в такім дусі?..

Річ певна, що галицькі вчені і патріоти (більшість їх) таких питань собі не ставлять. Безідейність боїться таких питань

Однакож ми питаємо і мусимо питати: Чи варта таке піддержувати?

Коли нема ідейности в передовних, коли нема здорового принципу в вихователів, то на нічо не придасться ані „Рідна Школа", ані „Маслосоюз", ані „Найкраще Т-во Шевченка". Все загарнять, щоби достроїтися до волі ворога, або ворог сам знищить, числячи на українську безідейність.

Найлішній той язик, котрий пильно стримується; найлішпа та мова, котра докладно обмислюється.

Коли ти балакаєш, то слова твої мусять бути кращі, ніж мовчанка.

Арабське прислів.

ПРОПОВІДЬ

на другу неділю по Зелених Святах.

(Продовження зі сторони 3-ої.)

вити рибку велику й маленьку, знову завживемо, тихо і безтурботно... Що-ж, нехай чекають!

А ми всі преємники апостольського всецерковного духу, всі єпископи нової, живої української Церкви, — і не тільки єпископи, а й всі сяугі Христа, всі, кому не байдуже життя, чи загибіль свого народу — всі ми повинні всією душею відчути слова Христа: Покиньте все се старе, тай ідіть за мною і я дам вам нову благодать, зроблю вас ловцями людей. Амінь.

тали велику увагу, і звичайно турбували їх в молоді чи молодецькі Братства. Карність і послух старшим були головними чеснотами молодих братчиків, як хлопців так і дівчат.

В разі провини, свій братський суд судив братчиків, найбільше пильнуючи примирити посварених. Кари були ріжними, але найчастійше винного засуджували на принесення воску до Церкви або на грошову кару, часом на висідку до дзвінниці.

Братство пильно стежило й за тим, щоби братчики постійно вчащали до церкви і в той чи иний спосіб допомагали врочистости служби. На головних моментах Відправи братчики запалювали свої свічки і в порядку стояли серед Церкви проти вівтаря; сей звичай позостався в наших Церквах і досі.

На удержання церковних процесій Братства звертали велику увагу. Своїм коштом вони ідбували до церкви хоругви та образи, з якими йшли в процесіях. Ціле Братство мусіло брати участь в сих процесіях, йдучи в порядку парами й не розмовляючи; хто-б не був на процесії без причини, того карали.

Померлого братчика хоронило ціле Братство коштом братським, пильнуючи, щоби похорони відбулися якнайбільше врочисто. По похоронах справлялась братська трапеза для бідних. Іменини померших братчиків та їх ближчих родичів вносилися до братських Поминників, і в призначені дні поминалися за Службами в Церкві. Так само в певні дні, в Церкві молилися й за живих братчиків та за їх родину.

Благодійність була одним із головних завдань діяльности Братств, особливо тих, що були заможніми. Братство рідними способом допомагало потребуючим і постійно закликало до сього й своїх членів. Особливу опіку свою Братства звертали на бідних, старих, немічних, хорих, вдів, сиріт, уявнених, подорожніх і т. п., усім допомагаючи в міру своєї можности. Богато Братств мали власні „шпиталі", — притулки для всіх тих, хто не мав сили самостійно жити з праці своїх рук, — старі, немічні, вдови і др. Сі братські шпиталі існували аж до недавнього часу. Як що Братство не мало змоги вистаити своєго окремого шпиталя, то воно тримало його в найменім домі. Шпитальні мешканці мали обовязок збирати офіри на Братство, особливо в дні ярмарків; при зборах сих ходили вони звичайно з братським образом, або хрестом.

Братства рано пізнали, що добре освіта — то найкраща їхня зброя для оборони батьківської віри. Осьтворені ще Братства звернули велику увагу на заложення добрих братських шкіл, перше по великих містах, як Львів та Вільно, а потім і по менших. Власне Церковним Братствам належить велика честь найпершого заснування нормальних сталих шкіл, чого до них нігде у православних славян ще не було. Статути більших Братств наказували їм заложити „Гімназіон", — і справді, їхні школи вже на початку своїм, вкінці XVI-го віку були добрими середніми школами, а трохи пізнійше стали школами вищими, напр у Львові та Острозі, а трохи пізніше в Київі.

Значіння братських шкіл величезне. Се вони виховали нове покоління не тільки світських, але духовних людей. Ціла низка видатних осіб вийшла власне з братських шкіл; у Львівській братській школі, напр, учився Петро Могила, потім митрополит Київський. Братські школи, на братські кошти виховали високоосвічених професорів, що принесли своїй Церкві та батьківській вірі цеошену користь. Місцеві обставини сприяли тому, що братські школи в своїй науці сихилялися до програмів і методів шкіл західних, що значно підносило їх науковий рівень.

Братства-ж перші врозумілн всю силу друкованого слова, і тому стали закладати свої друкарні. Братські друкарні, напр. Львівська, Виленська, Могилівська і др., позостављи вічний слід в культурі свого народу. Вони не тільки достарчали Церквам добрі літературні книжки, а школам — потрібні підручники, але давали до рук цілому народові найкращі корисні книжки. Братські видання підносили культуру не тільки самих українського й білоруського народів, але вони широко росходилися по цілім словянськім світі, і богато помагали, напр. церквам болгарській, сербській, румунській та російській. Сеї сторінки діяльности наших Церковних Братств ніколи не забуде їм історія словянської культури.

На церковну проповідь Братства звернули пильну увагу. Єзуіти в Польщі поставили проповідь на певну висоту, мусіли до того застосуватися й наші Братства. І от Церковні Братства запроваджують по всіх видатніших містах поради фахових проповідників, які дуже прислужилися в справі оборони своєї Церкви й віри. Братські проповідники богато зробили для розвитку українського проповідництва, написали й видрукували силу казань, які й сьогодні заіімають не останнє місце в історії української літератури.

Коли до сього додамо, що Братства пильнували й про самоосвіту своїх членів, — не тільки на своїх зборах читали книжки св. Письма та Отців Церкви, але й звохочували до такого читання вдома, — то се буде хоч бліднй малюнок тої величезної культурно-освітньої праці, яку провадили Церковні Братства Уже самою сею працею до історії української й білоруської культури Братства вписали найкращі сторінки.

(Доякення буде).

З МУРАВЛИНОГО СВІТА.

Вчені обчислили, що пересічне мурашнисько в Англії числить від 20 до 105 тисяч мурашок. Є однак величезні мурашиська в Африці, збудовані білими муравлями, які числять без сумніву цілі мілліони жителів. Слитає дехто: А як ті вчені обчислили „населення" мурашиська? Зовсім просто: перше подушили мурашів отруйним димом, а опісля їх перечислили.

Поспарайтеся, щоби Ваша передплата була вирівнана та відновлена на слідуючий рік.

„ДНІПРО"
орган Української Православної Церкви в Злучених Державах,
виходить 1 і 15 кожного місяця і
який коштує на рік $2.50.
Передплату висилати на адресу:
"DNIPRO"
1861 Germantown Ave., Philadelphia Pa. U.S.A.

НЕДІЛЬНА ШКОЛА

КАТЕХИЗМ.

або

В ЩО ВІРУЄ ПРАВОСЛАВНИЙ ХРИСТИЯНИН.

(Докінчення).

Девята заповідь Божа — наказує не шкодити ближньому словом, а тому забороняє:

1. **Свідчити на суді неправду.**

2. **Говорити неправду поза судом.** Ці заповіді Божі порушують люде, коли пересуджують і обмовляють кого позаочі, або коли кого у вічі докорюють, знеславляють несправедливо.

Є нарочиті посади й становища, що обовязують поставленних на них людей до того, щоби судити злочинів й провини ближніх; звертати увагу людей на їхні гріхи, нагадувати про їхні провини та карати їх. До того покликані, наприклад: судді, начальники, пастирі, батьки, опікуни та инші. Але як що нас не покликано до того, то свята Євангелія цілком забороняє нам судити ближніх. **„Не судіть, щоб і вас не'судили"**, навчає Спаситель.

Брехня та всяка неправда не дозволена є християнинові навіть тоді, коли нема заміру шкодити ближньому, бо й тоді брехня й неправда перечать любові ближнього та негідні є людини, а особливо християнина, що покликаний є жити для правди й любови. **„Відкинувши неправду, говоріть правду кожен до ближнього свого, бо ми члени один одному"** (Еф. IV: 25), говорить апостол Павло.

Для більш ретельного виконування сієї заповіді, ми повинні держати язика свого. **„Хто любить життя й хоче бачити добрі дні, нехай вдержить язик свій від злого й уста свої, щоби не говорити лукавих річей"** .(1. Петр. III: 10); **„Коли хто помиж вами гадає, що він побожний, а не здержує язика свого, але «спокушає серце своє, в того марна побожність"** (Як. 1: 26).

Десята заповідь Божа — наказує не бажати шкоди ближньому.

Хоч від одного тільки нашого побажання шкоди нам ближній дізнати не може, однак десята заповідь Божа забороняє злі побажання перш усього через те, що такі збурювання серця погашають нашу душу, чинять її нечистою перед очима Божими і негідною ласки Його. **„Гидота перед Господом душа неправедна"** (Як. 1: 26). А нарешті ще й тому, що злі думки й бажання можуть спонукувати відповідні злі вчинки, як-от: свідчить про се Сам Спаситель: **„З серця виходять злі думки, душогубства, перелюбодійства, любодійства, крадіжі, криві свідоцтва, хули"** (Мат. XV: 19).

Десята заповідь Божа забороняє зособині пожадання жони (дружини) ближнього, пожадання богатства ближнього й т. д.

Вимагає-ж від нас десята заповідь наступних, чеснот: 1) **хоронити чистоту серця й 2) задовольнятися своєю долею.**

Чистоту серця споводує часте та з душі йдуче взивання імени Господа Ісуса Христа, що наповнює душу нашу тихомирством і радощами та захищає нас від спокуси дїявола.

Закінчення.

Повища наука віри й побожности залишиться для людини без жадної користи, коли людина не прямуватиме до того, щоби правду віри й вимагання побожности **справдити в житті своїм особистім.** Отже конечне необхідним є здобути з катихізма знання впровадити в своє повсїдневне життя. Треба в своїй діяльности духовній і фізичній ані на йоту не **відступати** від приписів православної віри й евангельської моралі, що викладається в нашім катихізисі не для вправи розуму, а для вправи нашої **волі.** Для того-ж е потрібним:

1. Памятати, що сказав Господь про раба, котрий знав волю пана свого, а не похвалився виконати її. **„Слуга, що знав не чинив по його волі, тяжко буде битий"** (Лук. XII: 47). **„Як се знаєте, то волю господаря свого, та не був готовий і бліженні ви, коли те чините"** (Із. XIII: 17).

2. Коли допустимося до якогось гріха, то зараз повинні ми очистити від цього через покуту й поповнення добрими ділами школи, котрої він ставси причиною.

3. Нарешті, коли б нам удалося зробити щось несправді доброго, то й тоді ми не повинні зазноситися з того та не гадати, що ніче зробили щось надзвичайного. З сього приводу Господь Спаситель наш дає нам ось яку перестороrу: **„Коли зробите все, що вам звелено, кажіть: ми слуги нїчемні бо зробили те, що повинні були зробити"** — (Лук. XVII: 10).

ІСТОРІЯ ЦЕРКВИ.

(За Е. Семекою)

(Дальше).

Свята і дні посту.

Релігійна свідомість, що зараз на початку християнства призвала неділю за день святкования й молитви, на спомин воскресення Христового, відзначила й в сім періоді забороною всякого світського заняття.

Свято сієї установили день 25 грудня як святочний день на память Рождества Христового, а перед ним не лиш один день святочного посту, але також довший час посту і приготовлення до приходу Господнього, звяний на заході адвентом (приходу), а як сході обняв він остаточно 40 днїв і починався з 15 листопадом.

Осьмого дня по рождестві святковано „Именования Господа"' віднас 6 січня після однодневного святочного посту, „Хрещення Господне", а сорок днїв по Рождестві, „Стрітення Господне" (2 лютого).

„Святу Пасху", рокове свято „Воскресення Господнього", обходили християне після постанов першого вселенського собору (325), першої неділі, що слідує після повні весняного врожаю для з ночею. Перед Воскресеннями Господнім установлено довший час смутку, покути і посту; він вчасно вже обнимав 40 днїв і звався „Мотиридесятниця". Під той час втикали всї прилюдні й приватні забави, а наставав святочний і поважний супокій. Піст був найстрійший в послїднім тижни, званім Великим тижнем, що починається Цвітною неділею, памятною дивною торжественного входу Ісуса Христа до Єрусалиму. В протягу сего тижня, звяного також страстним, постили надто строго, і звяття а державній службі уставало цілковито. З межи днїв страстного тижня святковано особливо великий четвер, на памятку смерти, і велику суботу, на памятку спочинку Спасителя в гробі. Сего дня принимали також оглашені святу тайну хрещення. В вечір перед святою Пасхою збиралися християни в церкві, щоби цілу ніч занимітися читанням святого письма, співом і молитвами аж до ранної зорі, коли то починалося святковання Воскресення найсвятїлїшого христїянського свята. Привитанием „Христос воскрес", і відповіддю „Воістину воскрес", котрі слова наповняли радістю душі всіх християн, одналися один з другими в братній любові. Святкования святої Пасхи тревало оден тиждень (святий тиждень); але святочний настрій простягався аж до „Пятидесятниці" або „Зїслання святого Духа на Апостолів. Святкования Пятидесятниці до слідуючої неділі, коли то обходженє протягалося аж до осьмої години, то є память всїх святих і мучеників. З помежи 50 днїв, від святої Пасхи до Пятидесятниці, визначався сороковий день, коrий святковано на памятку „Вознесення Господа на небо". Наконець святкували христїне й день 6-го серпня, на памятку Преображения Христового.

Крім сих головних свят, на память важних хвиль життя Господа нашого Ісуса Христа, впровадила ще свята Церква в протягу сего періоду й святочні дні в честь пречистої Дїви Марії, святого і животворящого хреста, Ангелів, Пророків, Апостолів і тих, що ісповіданием правдивої віри і незвичайною дїяльністю коло ширення і укріплення церкви Христової, здобули собі незвялий вінець на небі.

(Дальше буде).

ПОШАНА ЦЕРКВИ.

Раз перед Зеленими Святами відомий безбожник Вольтер гостював у настоятеля монастиря Кальве. До сього його замушувала дуже гарна монастирська бібліотека. Гостюючи тут, він не хотів на рушувати монастирського уставу, а через се виконував весь монастирський устав і відвідував навіть церковні служби. В Зелені Свята, підчас процесії навкруги церкви, він брав навіть участь в сій процесії, при чому йшов, опершись на руку свого секретаря, який був протестант. Коли про се розказали відомому гумористові д'Арженелі, то він сказав:

— Се здається одинокий случай, коли недовїря (Вольтер), опершись на ересь (його секретаря), віддало пошану церкві.

СЕРЦЯ З БРОНЗУ.

Один вчений з Англії удосконалив серце з бронзу до тої міри, що коли його заложити звірятам на місце дїйсного серця, — звірята не гинуть, а живуть ще кілька годин по такій операції. Спроби роблено з псами, котами, зайцями, а навіть з більшими звірятами і вони показувалися досить успішними.

Для несвідомої людини нема нічого дїтячого, ніж мучениха. Але колись вона се знала, вона не булаб несвідомою людиною.

Гулістан Саді.

ПРИНАГІДНІ БЕСІДИ.

Добрий день! свату.

— Доброго здоровля! Петро. А що нового пряніс.

— Та я... бачити, свату... як би то сказати... я... я... ладумав оженитися, просив би вас бути на моїм шлюбі.

— Добре дїло робиш, Петро, що задумав покинути бурлаковання. Тільки ти скажи яснійше, де женишся, з ким, коли і як.

— Ну, та дівчину ви знаєте, — почав Петро вже смілійше,—вона дочка Миколи Тхора. А женюся таки слідуючої неділі. Шлюб в католицькій церкві.

— А се-ж як? Так ти все говорив, що для тебе тільки одна українська церква найкраща.... А тепер знов прешо католиків.

— Та то бачите, — почав Петро виправдуватися, — не я сего хочу, але мій будучий тесть і вся його рідня, бо кажуть, що там вони виросли, там привикли і нігде инше не сміють пійти. А я, щоби їх вдоволити, мушу йти за ними. Инакше нічого в того не було-б.

— Колиб так з був на твоїм місці, Петре, то те другє мене вдоволилоб.

Прийшла неділя і жінка вчепилася мене: ходи так ходи на весілля. З того чи як посварилися і я взяв капелюх на голову, так почимчикував через фірму до свого кума Гарасима Чорнохліба.

А треба вам знати, що ми з кумом Гарасимом сусіди. Ми живемо на тій самій секції — моя фарма північно східна, а кумова полуднево західна.

Поглянду я до кума, а мій кум сидить коло стола, тай читає „Життя Святих", бо богослуження в нишій церкві тої неділі не було. Привитались ми з кумом, я сів собі і почали розмову то про погоду, то про ту пошесть саранчі на фармах сего року, то знов про вибори в Манітобі, як то одна газета, яка дружкує з української мовї сильно підпирала консерватистів, що аж вони повалилися, аж нарешті зійшли на домашні клопоти і я розповів свою пригоду в тої неділі, та через що я так зрана до не забився.

Подумав кум Гарасим, а врешті каже:

— Мені з сею справою шлюбну пригадується один випадок, про який розказував мені мій дядько вже десять літ тому. А було се так:

— Мій дядько будучи ще в краю, мав ся добре. В него через довший час служив за наймита Трохим Полатайко. Коли дядько виїхав до Канади, Трохим остався в краю. Тут в Канаді, як знаєте, мій дядько мав ся добре. В него сем-тень землі, прекрасна хата, і все, що потрібно до господарки.

Було се вже після війни, перед десять роками. Одної неділі саме перед обідом, сидить мій дядько перед хатою, аж тут собака: гав, гав, гав! Оглядається він, аж тут хтось до його воріт підходить. Пішов дядько до воріт, пригладжується, аж се його давний приятель, Трохим їде до него. Привитався, як Бог велить і просить дядько Трохима до господи.

— Поглянув Трохим на дядькову хату і наче застрашився, та почав: „О, ні, ні..., як мені... як не прибраний..., я вже воліо от тут на дворі посидіти з вами... погоду під хатою, а на ніч вже десь місце собі знайду, може де в сіні під шопою, або що. Куди мені в таку хату іти...

— Довго приймилось мужу дядькові заговорювати Трохима про те, що він така сама людина, як всї другі, що і йому личить мати таку саму хату.

— Отсе вам образець чоловіка з найжитєвішого вдачею. Але поза найвищів фізичних, ми ще маємо і найвищів духовенна, які бояться всього того, що наше. Хоч не один знає, що католицизм накинено силою Українцям, що наших прадідів нагайками били до католицизму, що він є на шкоду українському народові, що се є польська робота прикрита „отрєчьонним" пащиком, однак і в тих людей, що се знають, нема відваги сказати собі се отверто і кинути його раз на все. Для таких людей українська церква виглядає за добрі. Ми здається, що колиб вони до неї не вайшли, то оскверняльб свяге місце, чи щось подібне, — закінчив кум Гарасим свої пояснення.

Тимчасом кума, покликала до обіду, а при мисці, як звичайно, знайшлися инші справи до обговорення, а коли сонечко хилилось до заходу, я повернув до дому, радий, що дещо навчився, отже і вам з того дещо подаю, щоб застановились, та й своє слово сказали.

Кум Гриць.

КІЛЬКА ВІСТОК З САСКАТУНУ.

Церковна громада (православна) в Саскатуні, Саск. почалася з малого числа членів. Окрему увагу звертають тоді на студентів, щоби вони без церкви не зістали.

Нині Українська Православна Громада дуже збільшилася. Вже не студенти, тільки міщане звертають на себе увагу.

Тутешня Православна Церква (будинок, се колишня церква росій ської місії. Нинішня громада складається з Українців з рїжних українських земель: з Галичини, з Буковини, з Київщини з Подільщини.

Служби Божа відправляють по українськи, Утреня і Вечірня мішана.

Вже давнїйше побіч студентського церковного хору складено хор мішаний (дівчини пп. Стечишин і Зюбрад). Нині оба хори творить один.

Коли приладжено нема дірігента, то співають „самоволько" — Звичайним напівом і співають дуже добре.

Окремо зверну увагу, що навіть там, де є хорові тїни, не треба звичайного співу від великоднього, ані навпаки.

Найбільш повинно співати звичайним двоголосовим співом. Бо хор має свої вартости, але хор має свої недостатні. Хор — се концерт — один співають, а другі слухають, а звичайнїм співі всї можуть брати участь.

Минувший Великдень був тут дуже гарний. Богослужения почалося по 8-мій годині рано. Громада вібувалася так велика, що свято мало вигляд дійсної велич і новати. Громада була більша, ніж в найбільшім випадку можна було сподіватися. Розумієсь, що і Пасок до свячення було дуже богато. Паски свячено на дворі.

Колиб так деякі люди вровнували, що обовязок Їх бути не тільки відвідувателями, але помічниками, як по стійними членами кождого богослужения — тоді і їх власна гідність піднеслась6 і церковно-громадська справа набрала більшої сили і значіння. — Та зложимучи такий, то нині число присутних на богослужениях тої неділі вже таке, що зріст церковної громади мусить кождий признати.

Тяжкі часи відбиваються також на церковнім житю. Власне тепер в часи до полагодження деякі неминучі роботи при церковнім будинку, що вимагають трохи коштів.

Доси православні хозяйся на земельнім міськім цвинтарі. Та вже не давнїйше вірнуть думка мати власний цвинтар. Було кілька погребів що до сего, висувано рїжні причини. Головна думка була — мати своє власне. Друга думка — мати свої тайшим коштом можна похоронити. Дехто розумів, що цвинтар має бути власністю не церковної громади, тільки якось окремої, безцерковної і тому на таїм цвинтарі мали би хозяйнами „Всї Українці" — отже мають бантість, русофілїзм, безбожництво, большевизм. Хто не йшов в парі з українством за життя, або і проти українства, того треба би обовязково по смерти тягну ти на український цвинтар".

Така думка виходила власне від тих, що за життя не хочуть йти в церковною громадою, деколи йдуть на проти неї, а взагалі стоять осторонь живого, дїяльного життя.

По довгій обговорюванню рішено, щоби відвічити для православної громади окремий цвинтар при міськім загальнім, а міського поля притичневого на цвинтар. Місто дає таке місце даром, задержуючи для себе право нагляду над цвинтарем.

Можна буде мати окремий цвинтар дальше поза містом і про таке, говорено, однаком було питання, чи можна буде відержати його в гарнім виді? Загалом справа догляду, справа копаря гробів і др., отже для нинішньої громади за великий тягар

Українцям в Саскатуні вже давно належало якісь суботнє проповідує святкования суботи. І людей, що приймають його до себе і слухають його проповідей.

Та важне все що: такі екстантські агенти заходять до нинішніх священників житю. Власне тепер в домів. До сьвященників не заходять. Не пугува зайти до несвідомого і здобути його признання. Він же і так не вміє відрізнити правої руки від лівої, отже він повторить вже, що є для нього новинкою. Але несвідомим буде дяк, так несвідомим буде і дальше. І ще не то — бо послухавшись проповідей чужого агента, він стане ще темнїйшим, ніж був.

Колиб в людей був здоровий здоровий розум, то вони сказали чужому агентови:

— Коли ти такий великий проповідник, то йди до большевиків — а вонїж не мають ніякої релігії! Ти навертай! Мий-ж і без того релігію мемо». Зрештою коли йдеш між нас, то починай від найбільше сьвідомих. Йди навертай священників, а вони вже будуть нас навертати. Або взагалі навертай найбільше сьвідомих з громади. Можеш сьвідомі тебе разом їх і яке і тогди говорю. А вони нехай також скажуть своє слово. Тоді і ми почуємо, тай чого-сь навчимося.

Щоби так сказати, на те не треба великих наук, треба тільки здорового хлопського розуму. І хто би так сказав, то доказав би, що він є вїйсно думаючим,—безумним чоловіком. Те є люде, які на таку простору розуму душку не спроможуться і власне такі стають жертвою чужих агітаторів.

Укр. Прав. Громада не має окремого свого світського будинка, через те її сила повзи зростає. Нема будинка, отже не було де сходитися на ширші наради, на проби співу і т. п. Колиб же був такий свій будинок, то можна було роботу православної громади значно поширити.

Поза православними і взагалі зорганізованими групами церковників, є в Саскатуні люде, що є лише „Українцями". Церква їм не потрібна, вона не є народною справою. Хате народною справою є ще трохи театер, є представлення (хоч нераз дуже брудні, дурні, або такі, що радують сором), деколи концерт. І то все.

Звичайно є елемент розбитий, покалічений. З усіма і з ніким. Наверх добра мінь, а поза тим нїщо. Дехто з таких симпатизує з большевиками. А є і такі, що його нїякий сорг не обходить. Такі, що може аж недавно про війну з 1914—1918 року довідалися. Всякий е...

К П.

ЗЕЛЕНІ СВЯТА В ТОРОНТО.

Українська православна громада в Торонто, Онт., обходила сьогорічні Зелені Свята більш врочисто, як булo коли перед сим. До сього причинилася прихутність прот. С. В. Савчука, адміністратора Української Православної Церкви в Канаді, який приїхав в загально церковних справах до Торонто і сконшував і при тій нагоді відправив в нас з нами 19 червня, то є першого дня Зелених Свят, Богослужения, як рівнож виголосив того самого дня вечером відчит.

Богослужения відбулось в сирійській церкві від часом 893 Бетхерст стріт, яка була як той час дуже гарно удекорована живими пїтьми та зеленю. Крім того малий престіл наперед, як рівнож образ Ісуса Христа над головами престолом були

нашими цікавими вишитими українськими рушниками.

Людей на Богослужіння було повна церква, між ними і гості з Онави та Гемптону. Проповідь о. Савчук виголосив на тему Євангелії, при чому мав якнайкраще, що тільки те життя є успішне—особисте чи громадське, — яке є сповнене по науці Ісуса Христа, як це на Євангелії. Нашим завданням є приєднуватися до будови Царства Божого на землі, а ми це можемо робити тільки через виконування наших життєвих обов'язків чесно і совісно, себто згідно з волею Божою. По Богослужению відбулося вічерня п. Прийом о панькою Сандалак.

Вечером того самого дня в салі Народного Дому відбувся концерт, устроєний заходом української православної громади. Концертова програма складалася з три на пять і ді частів, — хори і соля — і була виконана дуже гарно. Участь в програмі брали слідуючі:

Панна Материн — перо соло. Панна Хрінко — сольо-спів. (Панна Хрінко виграла недавно недавно за спів) Брати Лазар з Онавії, куті співів, як рівнож сольо відспівав старшим братом. П. Мазар — сольо-спів. На піні до співу пригравали панна Материн і пан Култа.

По середині концертової програми о. Савчук виголосив відчит на тему „Заробітки і завдання України в Канаді".

Шановний бесідник між іншим сказав, що про канадійську, як і взагалі про американську еміграцію я заслуженої на щиковину загибелі, що вона має втопитися в чужому морі, отже не розумним, а навіть шкідливим є старатися затримати еміграцію національно-свідомою, бо й так з неї нічого не вийде. Се є погляд того кума, який стоїть на березі, приглядаєся, як його кум потопає і дає раду: „Не тратьте, куме сили: скупаєшся на дно. Такий погляд про еміграцію знаходимо між темними та несвідомими, між слабодухами і чужими агентами, які за Юдин гріш вбивають в людей порив до життя і поширюють песимізм. З такими людьми нам не по-дорозі. Ми вірямо в живучість українського народу, отже й української еміграції, і думаємо не про смерть, а про життя.

Другий погляд про українську еміграцію в Канаді виходить в того самого заложення, що й перший, а іменно, що вона загрожена на скору смерть для тієї ще вже вирв, повинні діти як найбільшу поміч Рідному Краєві. Сей погляд подібне так Старий Край, який різнюк богато в поменшої еміграції Вони нам кажуть: Ви все одно маєте скоро згинути, отже досить вам клопотатися та витрачати енергію і гроші на ваші справи в Канаді? Краще віддайте все те для Старого Краю, а самі чекайте спокійно свого кінця, бо він і так не далеко.

В третій погляд на еміграцію, який ми заступлено і який є однокий правдивий. Ми визнаємо потребу пересилки помочі Рідному краєві, ми уважаємо се своїм святим обов'язком. Доказом сього є хочби ті часові жертви, які виграли вже висилав Рідному Краєві. І до яких ми як найбільше причинялися. Доказом є також та пропаганда, яку ми розвинули серед наших суслів в користь української справи. Але ми не вірямо в нашу надалеку смерть. Противно ми вірямо, що будемо жити ще на довгі роки. Ми також вірямо, що Рідний Край буде потребувати нашої помочі не тільки тепер, а також за рік, за пять років, за десять а може ще й за двадцять. А ми знаємо, що жебрак жебракови помочі дати не годен; що слінй слінов не поведе; що кривий кривого не понесе. Отже щоби ми могли помагати Рідному краєві, ми самі мусимо добре стояти; в нас мусить стояти високо національне світосвіть; ми мусимо так виховувати молоді покоління, щоби вони знали хто вони і який обовязок лежить на них супроти їх народу. І ми се робимо Наші дотеперішні успіхи під сим зглядом — то є сотні учителів і десятки професіоналістів, рівні просвіті і економічні організації та інституції, самостійна преса і Церква — є дійсно великі, головно коли зважимо, з чим ми починали, і ми маємо повне право бути горді з них. Сі досягнення здобутки є також як найдоказом живучости нашої еміграції! І як найкращою запругою нашої будучности. Вони показують, скільки можна зробити при добрій, щирій волі, скільки можуть доконати чесні, сідомі та рідніїв справі віддані люди.Сі наші здобутки також зобов'язують нам на наші завдання: коли треба дальше працювати в тім напрямі, в якім працювали досі, треба дальше продовжити ту працю ту реалізму працю, щоби досі уявлялося тими світлими успіхи Нашої охоти і відваги — а в скорім часі ніхто між нами не буде думати про смерть, а тільки про життя. Про життя світле, корисне, на честь і славу нас самих і наших дітей, та на честь і славу цілого нашого українського народу.

Присутні палородним шановного бесідника за його промову гучними оплесками. По питаннях і відповідях та по кількох концертових точках відспівано національний гимн до чім присутні розійшлися домів.

Православні Українці в Торонто провели сьогорічні Зелені Свята весело і корисно

Торонтонець.

УВАГА РІДЖАРНА!

В НЕДЛІЮ ДНЯ 17 ЛИПНЯ 1932 Високопреосвященний Владика ІОАНН ТЕОДОРОВИЧ

відвідає і посвятить українську православну церкву в Ріджарні. Архиерейська Служба Божа при участі двох священиків почнеться в годині 10.30 рано.

По Богослужению спільний обід, на який всіх Українців запрошуємо. За зарад Української Православної Церкви в Ріджарні.

В. Капущинський, голова.

о. П. Замиховський

3 неділя — Брендон.
7 четвер — Р. Івана Хрестителя — Пилар Перт.
10 неділя — Сплайр.
12 вівторок — ап. Петра і Павла — Малитров храм. Всіх посвячених Україні запрошуються.
17 неділя — Тиндал.
24 неділя — Портедж ля Прайрі.
31 неділя — Нанбіна Н. Д. За Пер. Всюди збірка на дяківський фонд

694 Minnegarie St., Winnipeg, Man.

ВЖЕ ВИЙШЛА

ДАВНО ОЧІКУВАНА І ПОТРІБНА В АМЕРИЦІ ТА КАНАДІ КНИЖКА

THE STORY OF UKRAINE

Марії Гембаль Струтинської

Історія України в англійській мові для тутешньої молоді.

Друкована на дуже гарнім папері і богато ілюстрована. Написана приступно і читається легко.

Повинна бути в кождій українській хаті.

ЦІНА 50 [illegible]

Замовлення і гроші треба слати до:

UKRAINIAN WORKINGMEN'S ASSOCIATION

534 Olive Street, Scranton, Pa., U.S.A.

Для книгарень і розпродавців окремі вигідні умови.

ДЛЯ РІДНОЇ ЦЕРКВИ

НЕХАЙ СИЯ СВІТЛО ВАШЕ ПЕРЕД ЛЮДЬМИ, ЩОБ ВОНИ ВИДІЛИ ВАШІ ДОБРІ ДІЛА І ПРОСЛАВИЛИ ОТЦЯ ВАШОГО, ЩО НА НЕБІ.

(Мат. VI 16).

Збірка о. С. Гриценка, в Давфін, Ман.

Михайло Николайшин, Ешлянд	$1.00
Василь Перепелиця, Сифтон	1.00
Йосиф Сиротюк, Шортлайд	1.00
Петро Задорожний, Шортлайд	1.00
Іван Стецик, Сифтон	1.00

Збірка Сафата Бакевича.

Мусіджор, [illegible]

Сафат Бакевич	1.00
Володимир Мастюк	1.00
Андрій Ільків	1.00
Василь Костюшкевич	1.00
Михайло Ільків	1.00

Конспіратор Української Греко-Православної Церкви в Канаді.

Ів. Богонік, касієр.

682 Anderson Ave., Winnipeg, Man.

ЦЕРКОВНИЙ КАЛЕНДАР НА 1932 РІК.

ЛИПЕНЬ

1 П. Лентів
2 С. Юди ап. Зосима

3 Н 2 Н. по С. Методія свяч.
4 П. Методія, Юлияна
5 В. Евтихія
6 С. Агрипини
7 Ч. Різдво св. Івана Хрестителя
8 П. Февронії
9 С. Давида Е.

10 Н. 3 Н. по С. Самсона проп.
11 П. Ниса і Івана
12 В. Апп. Петра і Павла.
13 С. Собор 12 Ап.
14 Ч. Косми і Дамяна
15 П. Пол. Ризи Пр. Б.
16 С. Якиа і Анат

17 Н 4 Н. по Зісх. св. Духа. Андрея
17 П. Кирика і Методія
19 В. Атанасія
20 С. Томи і Акакія
21 Ч. Прокопія муч.
22 П. Панкратія Пр.
23 С. Антонія Печерського.

24 Н 5 Н. по Зісх. св. Д. Ольги кн
25 П. Пророка і Єврія
26 В. Собор св. Г.
27 С. Ахиля ап. Сн.
28 Ч. † Володимира Вел. князя.
29 П. Атмогенна
30 С. Марини муч.

31 Н 6 Н. по З. св. Д. Акиита і Ом

ПРЕСОВИЙ ФОНД „ЦЕРКОВНИКА".

Жіноче Товариство св. Княгині Ольги при Українській Православній Церкві в Форт Вільям, Онт., $5.00
В Ватерфорд, Онт. з нагоди мішту о. С. В. Савчука дня 23 червня с. р. вложено на пресовий фонд „Вістника" 24 75

ПОРЯДОК БОГОСЛУЖЕНЬ о. П. Миколишина. на липень.

3 Неділя — Сенькін.
7 Четвер. — Різдво св. Івана Хр Пова парафіяно.
10. Неділя. — Пова парафіяно.
12. Вівторок. — св. Ап. Петра і Павла — Толстой
17. Неділя — Гардентон.
24. Неділя — Вайта.
31. Неділя — Арбака.

Адреса: Толстой, Ман

ПОРЯДОК БОГОСЛУЖЕНЬ о. Є. Гриценка.

3 Неділя — [illegible]
7. Четвер. Різдво св. Івана Хр. — Гадич. — Хрин
10. Неділя. — Гіберт Плейнс.
12. Вівторок. Св. Петра і Павла. — Робліз. — Хрин.
17. Неділя. — Ешлянд.
24. Неділя. — Давфін.
31. Неділя. — Шортлайд

Box 604. Dauphin, Man.

ЦЕРКОВНИЙ УСТАВ НА 1932 РІК.

ЛИПЕНЬ

3 Неділя 2 по зіх. св. Луки: Гол 1. Утр.: Єван. Марка XVI: 1—8; Лит. Ап. Римлян II: 10—16; Єван. Матея IV: 18—23.

7 Четвер. Різдво св. Івана Хрестителя. Утр.: Св. Луки 1: 24—25 57—68; 76 і 80. Лит. Ап. Римлян XIII: 11 14 | XIV: 1—4; Єван Луки I 25; 57 68; 76 і 80.

10 Неділя 3 по Зіск. св Духа. — Гол 2. Утр.: Єван. Марка XVI: 9—20 Лит.: Ап Римлян V: 1—10. Єв Матея VI 22 —33.

12 вівторок — Ап. Петра і Павла Утр Єв XXI: 15—25. Лит.: Ап. 2 Коринтян XI: 21—33 і XII: 1—9. Єв Мат XVI: 13—19

17 Неділя 4 по Зіск. св. Духа. Голос 3. Утр.: Єван. Луки XXIV; 1 — 12; Лит. Ап Римлян VI: 18—23. Єван Матея VIII: 5—13

21 субота — Антонія Печерського. — Утр.: Єван Матея XI: 27—30 Лит. Ап. Галат V. 22 — 26 і VI: 1—2 Єван. Лук. VI: 17 -23

24 неділя 5 по Зіск. св Духа. — Голос 4. Утр.: Єван Луки XXIV: 13—35 Лит.: Ап. Римлян X.: 1—10 Єван. Матея VIII: 28—34 і IX: 1.

Український Релігійний дво-тижневик в Канаді.

ВІСТНИК
THE HERALD

THE HERALD
3684
WINNIPEG, MAN.

РІК IX. ВІННІПЕГ, МАН., 15-го ЛИПНЯ, 1932. WINNIPEG, MAN., JULY 15th, 1932 ЧИСЛО (155) 14

ВІДЛОЖЕННЯ ПРЕДСОВОРУ ПРАВОСЛАВНИХ

З Константинополя доносять з 27 травня, що „Пентенос", офіційний орган Александрійської Патріярхії повідомляє, що Предсобор на Афоні в монастирі Ватеподі зістав відложений. Причина цього в тому, що сербський патріярх Варнава довідомив царгородського патріярха, що сербська церква не вважатиме можливим для себе приймати участь в Предсоборі вправі, коли там будуть приступними делегати російської синодальної (живої) церкви, також коли на предсоборі буде представників патріяршої церкви.

Також сербська церква поганила умову, щоби зняти з обмірковань питання в болгарською сихнзою, як і питання про вмішування константинопольської патріярхії в діла керування російських епархій за кордоном.

В сих останніх новинах про Предсобор треба бачити пояснений вплив митрополита Антонія. Варнава є учеником митрополита Антонія, коли теперішний сербський патріярх отримував свою освіту в петроградській духовній академії.

НЕ МОЖНА БУДЕ ВЕРТАТИ З РАДЯНЩИНИ.

Большевицький уряд видав недавно розпоряджок про те, що всі горожане инших держав, які в яких небудь причинах опинялися в Радянському Союзі і перебувають там від 1917 року, а до 1925 року не зареєструвалися виразно як горожани инших держав — стають тепер горожанами Радянського Союзу.

Як відомо з Радянського Союзу живе богато наших людей (полонених а австрій. самої армії, біженців воєнків УГА), мало хто з них до 1925 року реєструвався як чужинець, бо тоді в Радянському Союзі доволі добре жилося. Тепер майже всі ті люди вже не можуть вернути принаймні деякі дати, доки буде большевицька влада.

СОЮЗ БЕЗБОЖНИКІВ.

Союз безбожників в Радянщині приготовляє нову форму протирелігійної пропаганди: театралізовані відчити. Вони пристосовані вокрема для робітників ріжних промислових ділянок, наприклад залізничників, металістів, гірників тп. Перша серія відчитів зладжена на тему: Релігія — ворог соціялістичного будівництва.

ПОЛЬСЬКО-КАТОЛИЦЬКА АКЦІЯ.

У звязку з греко-католицькою й православно-українською акцією на Волині латинський епископат зміцнив свою акцію серед польської інтелігенції. В Луцьку заложено „Інститут Католицької Акції", який має своїм завданням удержати поміж для духовенства від польських двірів. Головою інституту біскуп Пельонжек призначив діяч ку Таншу Потоцьку (з Четвертинських).

БОЛЬШЕВИЦЬКІ КОНТРАСТИ.

Американські кореспонденти пишуть з Радянського Союзу, що в тому самому часі коли большевицька преса міститъ тріюмфальні оголошення про отворення якоїсь фабрички або копальні, то в Москві бракує вещь і треба за ними скородити аж по приватних ринках.

І цілковиті є той, хто може найти кілька яєць по 40 американських центів за штуку Дивний комунізм! В соціялістичній державі одно яйце коштує 40 центів і за ним ще треба шукати, підчас коли у капіталістичних Заточених Державах у стейті Тексес фармері продають цілий тузин яєць по 7 центів, а в окрузі Мегрет, провінції Альберти в Канаді тузин яець коштує 5 ц, наслідком чого канадійські фармері кормлять телята яйцями, мішаними їх з молоком.

„ВСПУЛЖИЦЕ".

Жовківський староста Бернатовнч закликав до себе поодиноких громадян з поміж української інтелігенції на конференцію. Почав від учительства. Хоче, як сам заявляє, по наказу львівського воєводи, пізнати всі наші болячки і кривди, які наносить нам польська суспільність.

На відбутій недавно нараді рішила вся українська жовківська інтелігенція не висувати від себе ніяких постулятів принціпіяльного характеру без згоди нашої посольської репрезентації.

ВІДРІКСЯ „РАЮ" Я ТРАКТОРА.

Напроти села Маяківа на Рівенщині на большевицькім бої орали трактори землю під засів. Нараз в крайнього трактора, що орав коло самої границі зіскочив інструктор шофер і як стріла перебіг на сей бік. Польським пограничникам зізнав, що втік тому, бо не міг вже довше витримати тамошнього життя й доріжків.

ВИРОК ЕПИСКОПА ТАКАЧА ПОТВЕРДЖЕНИЙ.

Як відомо, епископ Такач одержав від папи приказ введення целібату, а двох священників: о. Орест Чорняк і о. Стефан Вираль, сему спротивились. За се епископ Такач суспендував їх. Проти сего вироку вони внесли спротив до римського папи і, як доносять часописи, папа передав справу кардиналові Доберті у Філядельфії, Па. Сей, одначе, потвердив вирок епископа Такача: сим священникам (в католицькій церкві) знесено усі священичі пра[illegible]

Що се значить? Що справедливости у папським Римі нема і нема причини її у него шукати. „Рома локуте, кавза фініта! — Рим сказав і справа скінчена". Хочеш бути йому покорися, не хочеш — забирайся!

ГОЛОД НА УКРАЇНІ.

„Ашер Цайтунг" (Аш) з 9 червня містить довшу замітку про „Голод на Україні". Замітка датована „Бухарешт, 9 червня". Голод на Україні має катастрофальні розміри. Сіяння з клунками на плечах, в яких знаходиться все їх майно, мандрують без мети по країні. Уряд безсильний вирішити сю проблему селянського переєдування за шматком хліба. Цілі села опустіли.

Німецьке село на Україні Гнгенфельд, зовсім залишене мешканцями й там, де ще перед місяцем місяцями працювали пильні роботящі німецькі селяни, блукає лише зграя виголоднілих собак. Урожай сего року буде гіршим ніж раніш. Виявилось, що дуже богато селян тікає з колгоспів, бо там їм живеться ще гірше, ніж денінде.

10 МІЛІОНІВ ДОЛЯРІВ ЗА КРАДІЖ ПОЧТОВИХ ПОСИЛОК В СРСР.

Внаслідок широко розповсюдженої в радянській державі крадіжи поручених листів і пачок в Радянському Союзі рада народніх комісарів рішила завести нову методу при доручуванню таких посилок.

Від тепер при кождім поручених листі або пачці буде додучена спеціальна надрукована картка, на якій мусить підписатися кождий урядовець, через якого руки такі посилки будуть переходити.

В 1931 році, як пишуть московські „Известія", радянський уряд був зобовязаний виплатити десять мілінів доларів за втрату листів і пачок. Се сума покриває лише малу частину крадіжи.

НОВА ГРОМАДА УКРАЇНСЬКОЇ ПРАВОСЛАВНОЇ ЦЕРКВИ.

В неділю 10 липня о. П. Заварницок служив перший раз в церкві в громаді Окно на півночі від Арборг, Ман. Ся церква побудована яких 12 літ тому, але посідяними часами була неуживана, бо громада відмовилася записати її на католицького епископа. По Богослужению відбулися збори громади, на яких було присутніх около 30 осіб. Збори постановили приключитися до Української Православної Церкви і зробили угоду в о. Запригином, щоби обслуговував їх постійно.

КАРАЮТЬ ЗА „ТРИЗУБ".

Адміністрацію влада в Коломиї покарала 23 червня Василя Калявського, адвокатського соліцітатора за носіння відзнаки „тризуб" гривною 5 долотів, з заміною на 1 день арешту.

ГРАБУНКОВИЙ НАПАД НА МОНАСТИР.

З Атен повідомляють, що біля монастирської каплиці в Кастріоп пастухи найшли замасакровані трупи двох монахів. Слідство викрило, що вони впали жертвою бандитів, які так довго знущалися над ними, доки не дістали 140,000 драхм, що було в монастирській касі.

АРХИЕРЕЙСЬКІ ВІЗИТАЦІЇ.

Сьогорічні архиерейські візитації парафій в Канаді Високопреосвященним Архиепископом Іоанном Теодоровичем зачнуться з днем 17 липня.

Церковні громади, які бажають витати в себе Високопреосвященного Архиепископа Іоанна, зволять якнайскорше зголошуватися до Консисторії на поннище подану адресу.

Архиерейські візитації Високопреосвященного Архиепископа Теодоровича будуть відбуватися поникше в такім порядку:

МАЗЕПА (коло Мінадо):
в неділю, 24 липня.

ЕДМОНТОН, АЛТА.:
в неділю 31 липня.

ВЕГРЕВІЛ, АЛТА.:
в неділю 7 серпня.

ЗАВАЛЕ, АЛТА.:
в неділю 14 серпня.

КОНСИСТОРІЯ УКРАЇНСЬКОЇ ГРЕКО-ПРАВОСЛАВНОЇ ЦЕРКВИ В КАНАДІ.

Прот. С. В. Савчук, голова.
679 Andrews St.
Winnipeg, Man.

З ІСТОРІЇ УКРАЇНСЬКОЇ ЦЕРКВИ

ПРОФ. ДР. І. ОГІЄНКО

ЯК МОСКВА ЗНИЩИЛА ВОЛЮ ДРУКУ КИЇВО-ПЕЧЕРСЬКОЇ ЛАВРИ.

Київо-Печерська Лавра рано дістала собі від Константинопольського Патріярха довіль завести свою друкарню і вільно друкувати всі потрібні книжки.

Наша Лавра Печерська в давніх-давен стала на Вкраїні великою національною святинею. Слава про її святощі та про богацтва лунала далеко за межами України і вона завше вабила до себе і наших друзів і ворогів; от чому Лавру так часто спустошали та грабували всі ті вороги наші, що набігали на Київ.

І тільки в XVI столітті, коли воргавлювалося у нас козацтво і коли воно кріпко стало на оборону старобатьківської віри, тільки в того часу настала золота доба для Лаври, доба її спокою і мирного розвитку. Лавра стає найбогатшим монастирем, — у неї було стіла землі, їй же належали навіть великі міста, як от Васильків та Радомишель.

І Лавра веде широку культурно-освітню працю, особливо в кінці XVI століття, коли вона стала на чолі боротьби українського народу за свою віру. Лавра кличе до себе вчених людей і вони вертають культурну працю, так прикликали в Лавру, скажемо Зах. Копистенського, П. Беринку, Т. Земку, Лавр. Зизанія, Олександра Ситуру і иних. Лавра заснувала цілий інститут казнодіїв (проповідників), що понесли слово Боже в нарід і стали в оборону православної віри. Заснувала Лавра і школу, а якої потім і вийшла слава Академія Київська.

Друкарство дуже рано почалося на Вкраїні, — ще в середини XVI віку. Але неспокій і непевне життя довго перешкоджали Лаврі добре взятися до друкарської справи і в Київі. І як тільки Лавра почула під ногами твердий грунт, вона зараз же стає до друкарства.

Перший, хто роспочав друкарство в Печерській Лаврі, се був славний архимандрит П. Єлисей Плетенський (1599—1624). Десь коло року 1615 він купив в Стратині у спадкоємців Федора Балабана († 1608 року) гарну друкарню і перевіз її до Лаври.

І Є. Плетенський горячо взявся до друкарської роботи; в місті Радомишлі він збудував велику папірню, що достачала папір для друкарні. Лаврська друкарня стала тоді самою енергійною, — книжок вона випускала більше від иних друкарень. За вісім років свого першого життя (з 1617—1624 року, до смерти Є. Плетенського) Лавра надрукувала однайцять великих книжок, книжок поважних і дуже потрібних; се були: Часословець, Анфологіон 1619 року (1046 листів), Книга о вѣрѣ единой 1619 року, Божественная Литургія 1620 року, Номоканон 1620 і 1624 року, Бесѣди І. Золотоустого 1623—1624 року. Псалтырь 1624 р. і инші.

Перевершем лаврського друку був Часословець, що вийшов р. 1617; на жаль, всі примірники сей книжки збереглися до нашого часу без першого листка, тому не можна певніше сказати, в якій самий день вийшла ся книжка. Передмову сей книжки помічено: „писане мѣсяца Декемврія 20 дня літа отъ Р.Х. 1616"; се ясно свідчить, що набирати книжку почали ще в році 1616, певне в початку його.

Року 1618 Єлисею Плетенському було написано панегірика, де перелічено всю працю сього славного українського культурного дівча.

Від того часу минуло вже триста років (1617—1917), які розполчалося саме найбільше на Вкраїні київське друкарство. В історії нашого українського культурного життя ся праця Лаври займає найпочесніше місце, і сей праці Лавра ніколи не забуде наш вдячний народ. Лавра видрукувала силу книжок і книжки ці вкрили не тільки саму Україну, але й широко розходились далеко поза межами її: Лавра завше щедро давала кліб духовний всім славянським народам. І ось навіть ще й тепер на всім славянськім світі нігде не знайдете такого архіву чи бібліотеки, де-б не було якоїсь Лаврського друку книжки.

Але погляньмо, якої гіркої долі зазнало лаврське друкарство за сі три віки свого життя.

Перша доба лаврського друку — се друкувала всі книжки, які тільки вважала доба її вільного життя; Лавра вільно за корисні, і ніхто тоді не ставав її на дорозі сей культурної праці. Таким життям жила Лавра цілих 70 років, себ-то до того часу, коли українську церкву було віддано московському патріярхові (року 1685, остаточно р. 1686).

Українське духовенство довго відмовлялось їти під московську владку, бо добре розуміло, що Москва хутко прикінчить всю культурну працю України. коли насильством, зрадою та підкупом над українською церквою запанувала Москва, з того часу всім просвітним справам української духовенства прийшов край.

Друга доба лаврського друку—се доба боротьби її за старожитні права Лаври, за її волю друку (з 1685 р. до кінця XVIII віку).

Зараз же, як тільки українська церква опинилася під московським патріярхом, зараз же архимандрит лаврський Варлаам Ясинський просив патріярха Іоакима дати Лаврі грамоту про волю їхнього друку. Проте такої грамоти Лаврі з Москви не дали, і з сього й пішла отім сила всяких непорозумінь.

Пішли непорозуміння, не дивлючись на те, що в царських наказі про права української церкви року 1685 було писано: „печатаніе книгъ невозбранно имѣти повелѣваемъ...

В самій Москві в той час друкування книжок було під старанним доглядом і світського уряду і патріярха; жадному митрополитові там не дозволялось хоч чого-небудь друкувати. Такі-ж самі порядки Москва задумала завести і по Україні.

Наша мова українська, наші книжки завше мулили очі на Москві. І Москва рано почине вести з нами боротьбу, аби примусити нас кинуть рідну мову свою і пра.тати до московської.

Почалося се зараз же по приєднанні нашої церкви до московської, ще за патріярха Іоакима, що так люто ненавидів Українців, — він перший почав заборонати Українцям книжки рідною мовою. Ще року 1677 він наказував видерти в української книжки листки, бо вони „неєдиносдны съ книгами московскими". Так почалися цензура українських книжок ще в XVII віці...

І хутко дійшло до того, що Київський Лаврі кріпко наказали завше питатися дозволу патріяршого на друкування кожних. Се цілком ламало старожитні права Лаври, і тому вона не вернула жадної уваги на сю заборону і вільно друкувала собі книжки, — так вона надрукувала перший том „Четьих-Миней" св. Димитрія Ростовського року 1689-го.

Патріярх Іоаким зав сей непокорняя велику бучу. Він одчитував за се архимандрита Лаврського (р. 1689); „чреѣа было — писав патріярх про „Четьи-Минеї" св. Д. Ростовського — „списавъ, прислати к намъ было то веще препинаніе, въ царствующемъ градѣ Москвѣ соборнѣ свидѣтельствовавъ, исправити, еще чмо гдѣ достойная неправленія обрящется, і тогда, по разсмотрѣнію і сужденію соборному, дати намъ і благословеніе, еже і типографскимъ тисненіемъ здѣати... ъ ни ожидахомъ отъ васъ прежде многое время преписаній онаго вашего на прочитаніе и сужденіе. Ваше же преподобіе, пренебрегше архипастирское наше повелѣніе, книги сами типомъ издасте... і сіо ваша велія непрвада"...

І патріярх надалі кріпко наказав: „а въ предъ бы вамъ каковы книги, малыя или великія, несосочиненныя случится печатати, первѣе к намъ, святѣйшему патріярху, объявити и написавъ присылати, і мы, разсмотря, і благословеніе подадимъ на подобающая; а необѣявя, и ко намъ первѣе не присылавъ, откудь бы вамъ не дерзати такоѣхъ книгъ новослагаемыхъ печатати, да не казни церковнѣй, запрещеніемъ, яко преслушницы подъпадете".

Здивований таким наказам лаврський архимандрит Ясинський відписував на патріярхові 10 серпня, 1688 р. про його заборону: „Сіе зѣло есть намъ трудно и не вмѣстительно, того ради о крайнее разсужденіе и благословеніе чеюмъ бъемъ".

Як раз тоді була велика потреба в псалтирях, бо „ея же и единыя в типографіи не имамы". Лавра приступала до друку їх, сей наказ патріярхів збив її з пантелику. Ясинський писав про се патріярхові: „Усумнѣваемся, како адѣ, въ Малой Россіи, печатати, по коему виду? Або еще по Московску, то не обыкошя сіи людіе (Українці) тако чистати і не имуть куповати, развѣ аще бы особныя на то бымъ монарший указъ и патріаршій всенародный"...

(Докінчення буде).

ЗАСТУПАЙТЕСЯ ЗА ВІДСУТНІХ.

На обіденим столі блаженного Августина був зроблений такий напис: „Хто любить у розмові зачіпати добре імя відсутніх — хай знає, що приступати до сього стола йому вборонено". Коли людина, навіть найбільше шанована, бувала сю пораду, каже життєписець блаж. Августина, то господар казав йому: „Або ми вітремо сей напис, або я вийду в свою кімнату".

ВЕЛИКІ ДЗВОНИ.

Великі дзвони можна побачити на Сході. В місті Пайпінг, Хіна, є дзвін 17 стіп високий, який важить 53 тона. Один дзвін в Японії важить 74 тона, а ще один в Бурмі важить 80 тонів, себто 160,000 фунтів. Несповна 200 років тому „цар дзвонів" був вилитий в Москві. Він важив 193 тона. На жаль дзвін не устояв і від нього відломилося кавалок криси. Сей кавалок важив 11 тонів! Дзвін сей тепер знаходиться в Москві.

Поширюйте „Вістник" помік своїми сусідами і знайомими.

ІСТОРІЯ ЛУЦЬКОЇ ЕПИСКОПСЬКОЇ КАТЕДРИ.

Дні 9 та 10 квітня, 1932 року, дні наречення та хиротонії в єпископи о. Архимандрита Полікарпа, зостануться пам'ятними днями в історії Волині, а зокрема міста Луцька, як столиці Волинського воєводства, для котрої відновлено було в сі дні старовинну катедру православного єпископа.

Відкриття Луцької єпископії принято звичайно відносити до 1288 року, бо під сим роком вона уперше згадується в Іпатському літопису з того приводу, що Володимир Васильконич, князь Володимир-Волинський, офіруває Луцькій єпископії „Хрест великий, срібний, позлочистий, в чесним древом". Але, як вказує академик проф. Є. Голубинський, Луцька єпархія згадується під 1288 роком не як тільки що відкрита, а як така, що істнувала вже й раніше. Проф. Є. Голубинський робить правдоподібне припущення, що Луцька єпископія могла бути відкрита кн. Васильком, сином Романа Мстиславича, ще в дотатарську добу, подібно, як старший його брат Данило Романович Галицький відкрив у себе нову єпископію Угровську. У кождому разі Луцька єпископія належеться на Волині найстарішою після Володимиро-Волинської (922), в котрої вона була виділена.

Луцька епископія, або Луцько-Острізька, бо ієрархи її іменувалися Луцькими і Острізькими, була одною з богатших в київській митрополії. Вже Любарт Гедиминович, котрий був першим з литовських князів на Волині і Луцьким удіном володів більше як сорок років (помер коло 1385 р.), записав Луцькій епископській катедрі місім сіл в Луцькому та Острізькому повітах. Потім князь Свидригайло (†1452) і ціліий ряд „панів та князів" землі Волинської щедро одарювали Луцьку епископію та її катедру — собор св. Івана Богослова в Луцьку. У XVI столітті Луцька епископія володіла 4 місточками та 34 селами, з котрих Хорлупи (тепер Луцького пов.) та Жабче (відоме в наші дні боротьбою з унією) були мадимми земками з гарматами і гаківницями.

Собор св. Івана Богослова, як церква деревляна, істнував в Луцькім земляним замку далеко ще перед часами князя Любарта Гедиминовича. З відкриттям Луцької епископії став він одною з головних святинь Волині, як катедра Луцького владики. Князь Любарт, побудувавши на місці земляного замку муровапий, по типу тодішніх замків в Европі, збудував і величну мурованну церкву в замку на місце деревляної і дав її „привілей головний великого князя Любарта, котрий тую церков соборную фундовал, где-ж і гроб его в той церкві в четер есть".

Той собор мав і „склепи епископські", зі сходу, за вівтарною стіною, як місце вічного спочинку Луцьких владик. За віки свого істнування катедральний собор св. Івана Богослова був свідком тяжкої релігійної боротьби православних з уніятами і, переходячи від православних до уніятів (після унії 1596 р.) і назад, переживав дихоліття часу, а на початку XVII століття був напівзруйнованим. В 1776 р. уніятський епископ Сильвестер Любенецький-Рудницький вніс старий собор і заложив новий це більших розмірів; але-ж скоро помер, а після нього будову собору було припинено. Року 1795 Луцьк при розділі Польщі дістався разом з Західною Волинню Росії; Луцька уніятська епархія була закрита, а катедральний собор не подумано було добудовати, він приходив в руїну. Польський вченій Юліян Нѣмцевич, бувши в Луцьку р. 1816, бачив на місці колишньої катедри в ямку лише „остатки муруф". Але р. 1840 і сі рештки продано було як матеріяла підрядчику, що будував в Луцьку (на Красному) військовий шпиталь.

Скільки було православних епископів на Луцькій катедрі, добре досі невідомо. Можна тільки стверднти, що перший ряд епископів Луцьких йде від відкриття Луцької епископії в XIII столітті до кінця XVI, на який час припадає по відомих досі історичних документах 26 епископів, з котрих останнім був Кирило Терлецький, року 1595 він перейшов в унію і був, разом з Іпатієм Потієм, епископом Володимирським, головним проводирем унійної акції.

Другий ряд Луцьких епископів починається від 1633 року, коли згідно з „Статтями-замиренія" Короля Владислава IV від 1 листопада 1632 р., висвячено було на відновлену Луцьку православну епископію князя Александра Пузину, в монастирі Антанасія, котрий довший час був епископом і має великі заслуги у впорядкованні життя своєї епархії; до підпис „Athanazy Puxyna, władzyka Łucki і Ostrożski стоїть першою на акті вибору 25 лютня, 1647 р. еп. Мстиславського Сильвестра Косова митрополитом Київським після смерти Петра Могили.

У другому ряді нараховується 9 православних епископів Луцьких, з котрих слід згадати епископа Гедеона Четвертинського, котрий року 1684 „слабодушно", по висловлу істориків, залишив Луцьку епископію, покинувши її вакслій волі, а сам перейхав до Батурина до гетьмана Самойловича. Гетьман Самойлович на соборі, де „представників гетьмана було багато, а представників духовенства мало", перевів вибори Гедеона Четвертинського на Київську митрополичу катедру, після чого митрополит Гедеон заявив бажання „приняти архипастирський жезл не від кого другого, тільки від московського патріярха". Так при Гедеоні Четвертинському сталося підпорядкування Київської митрополії московській церкві.

Залишена-ж епископом Гедеоном Луцька епископія стала предметом звіскої боротьби поміж православними та уніятами, поки остаточно не перейшла в руки уніятів. Останній православний епископ Кирило Шумлянський (небіж відомого епископа львівського Йосифа Шумлянського, що перейшов на унію), після закиду йому, в наслідок інтриг уніятів, державної зради, утік до Київа (1712 р.); дістав він тим епархію Переяславську, котрою і управляв до смерти (1726), удержуючи за собою й титул епископа Луцького і Острізького.

Таким чином, другий ряд православних епископів Луцьких фактично припинився року 1712

Після того на протязі 210 років не було в Луцьку православного епископа Луцького. Відновлення Луцької епископської катедри наступило 3 вересня 1922 року, вже у відродженій Польщі, але епископ Арсеній був скоро перенесений до гродеиської епархії, а Луцька катедра остала знов опорожнена аж до часу висвячення епископа Полікарпа, в квітні сего року.

ПРИНАГІДНІ БЕСІДИ.

Довелось мені гостити одного разу місті в своїх свояків. Коли вже переговорили про всякі домашні та родинні справи, зійшла мова на організації.

— А до якої організації ви належите? — спитав я свояка.

— Хто я?! Я не приймаю жадних організацій, я... я... сам для себе організація...

Бачу я, що мій свояк вже й розсердився, став його вговорювати:

— Але-ж слухайте, — кажу я, — коли чоловік живе, то мусить організуватися, сходитися з людьми, помагати потребуючим і самому надіятись помочі в прикій хвилі...

— От ні... ні.. Я не хочу нікому помагати і не хочу помочі від нікого, — заявив отверто мій свояк. — Я дбаю, щоби мав що їсти, а щоб вбратися, щоби піяти на „шов", от се я розумію свою власну організацію. Иншої мені не треба...

Ще довго я старався пояснювати значіння і користи з організації, однак дармо. Мої слова так як горох відбивалися від стіни. Для него його особисте „я", було початком і кінцем всьої його мудрости. Так майже з гнівом ми і розлучилися.

Повернув я до дому в суботу. В неділю по обіді зайшов до нас кум Гарасим Чорнохалб, бо він знав про те, що я їздив до міста, та прийшов довідатись, чи не привіз я що нового.

Розказую я кумові про все те, що бачив в місті та чув, а при нагоді не забув розказати і про свого свояка, та про його упередження до організацій.

Вислухав кум, Гарасим, мого оповідання, подумав трохи, а відтак, підкрутивши вус, почав:

— Люде, які не належуть до жадної організації стоять низше звіряки-худоби. Ми візьмім за примір таке: Пасеться на одній пасовиску череда худоби. На другім табуи коний. А ще на нашим турма овець. Одну норовку ми держали запертру в оборі та вредшті ми і її випускаємо на пасовиско. Коли ми її випустимо з обори, то побачимо, що вона не піде ані до коний, ані до овець, а піде просто до череди худоби. Те саме зробить кінь, те зробить і вівця; кожде піде до своїх. Що се значить? Се значить, що в тої худоби є розвинений інстинкт організовности. Її тяже до своїх, бо в гурті вона чується безпечнійшою. Або візьмім ще ті часи, коли то на наших степах України бушувала стада вовків. Нераз нам доводилось чути оповідання від наших дідусів, як то вони були свідками того, що вовк нападав на табун коний і вони в одній хвилині ставились до оборони, стаючи головами до купи, а задами на двір і в сей спосіб не давали вовкови до себе приступити. Черед худоби знову ставала задами до купи, а рогами на двір і в сей спосіб боронилась перед ворогом.

— Люде, які не належать до жадної організації, чи то до церковної чи до запомогової, чи до просвітної, стоять инше тої худоби, тих звірят, що мають організаційний інстинкт. В таких людей немій ані інстинкту, який тягнув би до організації, ані розуму, який тручав би людину до організації. І на жаль треба признати, що таких людей між нашим українським народом ще дуже, а дуже багато, — закінчив своє виводи, кум Гарасим.

Мені лишилось хіба прянати за кумом правду, а що се є справа великої ваги, тому перекажую се для тих, що мають здібність думати, щоб і вони над сим застановилися.

Кум Гриць.

Постарайтеся, щоби Ваша передплата була вирівнана та відновлена на слідуючий рік.

„ВІСТНИК"
Релігійний часопис для Українців в Канаді
Виходить 1го і 15-го кожного місяця.
Видає Українська Православна Видавнича Спілка.
Передплата: В Канаді — $1.50 на рік.
За границю — $2.00 на рік.

THE HERALD
Published semimonthly by the
Ukrainian Orthodox Publishing Company
Subscription per annum:
In Canada — $1.50. — Foreign — $2.00.

Адресуйте: — Address:
The HERALD, Box 3084, WINNIPEG, MAN.

ТЯЖКИЙ ІСПИТ І НАВЧАННЯ.

На всьому просторі Совітського Союзу тепер ведеться безпощадна боротьба зі всякою релігією. Боротьба ма на цілі цілковите знищення релігій, якої будь і створення безрелігійного суспільства.

Дехто є скильний порівнювати тепершню якщо большевиків з відомим в історії гонінням християнства в перших трьох віках його історій. Порівнання може бути приложене лише до жорстокости богато де в чому подібн. Але в заложению тепершне гоніння христіян большевики цілком відмінне від колишніх римських переслідувань.

Римські імператори не побирювали релігій як такої. Христіян вони переслідували на перших початках, як шкідливу, таємну жидівську секту, про яку оповідали всякі нісенітниці. Так на перших початках Рим дивись на христіян. Пізніше, не баччи ідолів, яким христіяне покланяються, не знаючи нічого про зміст християнства і бачучи, що христіяне відмовляються приносити жертви поганським богам, христіян рахували шкідливими безбожниками і тому переслідували по міркування державним, — в них бачили нельояльних горожан, бо вони відмовлялись приносити жертву „гению" імператора. Нарешті, коли христіянство перестало бути невідомою таємницею і коли навіть лояльність христіян уряду не бралась під сумнів, всеж христіянство переслідували Остання і найбільше важна причина гоніння полягала в тому, що христіянство всім своїм змістом стояло супроти тодішнього поганського світа в його світоглядах, в його цивілізацію. Другі релігії, будучи самі поганськими і завязуючись на просторі римської імперії не вдикидали духа тодішнього богопоклоніння, вони навіть змішувались з релігією Риміян і збогачувало її новими культами. Христіянство стояло осторонь. Христіянство мало неюборимий дух поширення. Христіянство перетворювало суспільство, даючи йому істини цілком протилежні тодішнім поглядам майже на все в житю Христіянство ницило старовинний поганський світ і він боронивсь за своє життя завзято і жорстоко, всякими гонініями і переслідуваннями. Переслідувани христіяни перших трьох віків не було гонінням віри як такої, не мало на думці знищення релігій, як необхідного чинника в житю людей. Таке гоніння з цілию знищення всякої релігії є в наш час цілком новим явищем в житю людства. З таким явищем, при тому в таких великих розмірах, історія людства зустрічається перший раз. Се нове явище стремління збудувати безрелігійне суспільство створили большевики.

Боротьба з релігією в рідних її фазах ведеться от вже пятнайцять літ. Початок її треба рахувати з часу російської революції, себто від 1917 року. Пятнайцять літ не так великий час, щоби бачити остаточні наслідки сей боротьби з релігією. Але се доволі довгий час, щоб мати змогу оцінити способи ведення сей боротьби і бачити, що вона з собою несе.

Войовниче безвірство (атеїзм) вийшло на боротьбу з гордими кличами: релігія пережиток старих темних часів, що ним духовного розкріпощення людства, що ім'я чистого царства розуму, що ім'я чистого царства розуму, що ім'я людського поступу ми покликані знищити сей пережиток!

Кличі, так здається, благородні, цілятні. Чиста, шляхотна робота завязли творилась чистими шляхотними способами. Коли релігія є темний забобон минулого і на боротьбу з нею виходять не ім'я духовного розкріпощення, но ім'я непідольного царства розуму, то і методи боротьби мусілиб бути поширення відповідної освіти, а світлі якої сама собою мусіла знинути релігія. Большевики — атеїсти знають свій обман, вони знають, що правдива освіта веде не від Бога, а до Бога. Залишивши способи, які-б відповідали їх кличам, вони вибрали иншу дорогу: низьку, безчесну. Духівництво вони позбавили всяких громадських прав, поставили поза законом, прирівняли до найнизших злочинців, дійшло до того, що духівництво не лише не може бути членом яких небудь громадських організацій, а навіть листи їх було один час спробувано, відмовляти пересилати. Поле́міка, яку розвинули большевики в своїх безвірницьких журналах і виступах, все нєпомовірного брудного характеру, вся вона не серіозне розкриття їх правди, а самі низькі наклепи і брядкі карикатури. На більше вони не здобулися. В їх практичній дияльности вони пішли двома дорогами. Перша, се пробувати своїми підкупними агентами розложити силу Церкви, а друга, вони здобулись на самі хуліганські виступи в своїх протирелігійних маніфестаціях. Навіть не бувших христіян, а Жидів переодягають священиками, уживаючи скоморошні церковні річи і ризи і на вулицях організують самі непристойні видовища. В своїй законодавчій дияльности вони провели закон, яким забороняється релігійне навчання дітей і молоді, в своїх же школах а дитинства виховують підростаюче покоління в безвірстві. Коли вони будуб певні в своїй правді, вони-б як підді богтуни не хова лись би за свою силу і далиб рівну нагоду поширювати і віру і безвірря. Тоді тільки булоб видко де правда і чи релігія дійсно лише відживший забобон. Далі вони скоиблісукували все рішуче мають Церкви, закрили всі її школи, заборонили збір всяких пожертв на цілі релігійні. Тепер вони закривають насильно, розстрілюючи захистників Церкви, Божі храми, обертають їх часто навіть на місця звеселення і при тому всякого блуду. Тяжко в короткій статті перечислити всі тяжкі злочини, яких вони допустились. Пригадати тільки тисячі, десятки тисяч вірних разом з пастирями, яких вони замучили, розстріляли, або заслали на повільну смерть на заслання.

Чи чиста, благородна робота творитьсяся такими способами? Чи ті способи відповідають їх кличам, з якими вони вийшли на боротьбу? Всі, в кому хоч в найменшій степені закоренилось почуття правди, всі вони лиш з обридженням відвернуться від сих виродків людства. Історія в свій час зробить сей правдивий присуд. Страждання христіян будс куплена і заслужена нова повага і нове признання тих вічних істин, які потрібні для життя людей, коли вони хочуть дійти до світлого царства розуму, але цього ми Божими велінними, царства не лише матеріяльного знання, а і моральних доброчинностей. Теперішніми стражданнями буде куплене те, що в будучому такі жорстокі і дикі інєксперименти стануть неможливими.

Тепер звернімо увагу, що в атмосфері такої безправности, такого дикого насильства виховується нове покоління приблизно 170 мілюнів людства. З якими моральними принціпами входить воно в життя? В їх уяві цілком мусить бути стерта межа межи можливим і неможливим, межи правдою і кривдою Покоління вже виховується в таких умовах по необхідности може стати лише поколінням рабів, які клонитися перед силою, як не поколінням тиранів, які користають з тої сили.

Людська мораль опирається на вічних істинах любови, правди, милосердя. Сі-ж істини зачерпують силу для себе в признанию Найвищої Правди і Любови — Бога.

Там, під владою безвірників, які підкинли свій кощунний голос проти Бога, там сі доброчинности зникли. З ними зник і людський спокій, людське тихе щастя. Подорожні, які вертаються в ту нещасну країни, говорять не лише про нєймовірну біду і нужду, вони також оповідають страшну річ: в тій країні не можна ніколи побачити чисто людського присмітку посмішу.

Боже Провидіння допустило статись в сій дійниці людства так великому нещастю Але се не без цілн. Тим Боже Провидіння дає людству вічне навчання і перестороту. є певні цінности, яких не можна відкидати, е Бог, без якого немає дійсного, нормального і щасливого життя.

Нам лишається прийняти сю Божу перестороту і молити Його милосердно скоротити дні тяжкого іспиту, бо там мучаться і наші рідні нам брати по нації, по крові, по вірі.

А. І. Т

ПОРАДА РОЗСУДЛИВОГО ЧОЛОВІКА.

У одного поважного чоловіка була дружина, яка була крутої натури і не раз без причин закипала гнівом.

Але чоловік жив з нею в згоді і спокійно, так що його приятелі, які не раз сварились зі своїми жінками прохали у нього поради, щоб їм робити аби змягчити їхню сварливу вдачу?

— Любі мої приятелі, — відповів він, — ви самі винні, що терпите великі образи від своїх дружин, бо ви на кождс образливе слово відповідаєте таком образливо, з досадою, і тим більше задаєте їм гризоти, жалю.

А-ж, коли бачу, що дружина моя злоснa і починає нашоспти образи, мовчу, і тільки в душі своїй молюсь Богу, аби повернувся спокій до її серця. І сувий запал проходить сам собою, і я завжди спокійний.

Наслідуйте мене мої, дорогі, і ви будете завжди спокійні.

СВІТЛО ХРИСТОВОЇ НАУКИ.

Недавно при розкопках в Єгипті знайдено вазу, яка на перший погляд непредставляла собою нічого надзвичайного. Коли-ж засвічено в ній електричну лямпу, тоді доперва анадвору показалися визорчики та окраси надзвичайної краси.

Таке буває і з людьми. Коли їх серце освічене світлом Христової науки, їх обличча та ціле їх життя є оповите надземною красою.

СТИЛЬ І ЗМІСТ.

Захоплюватися в творах мудрих мужів лише їх стилем є те саме, що в цілючих рослинах хвалити їх колір і запах замість цілючої сили.

Проф. др. Іван Огієнко.

ПРАВОСЛАВНІ ЦЕРКОВНІ БРАТЦТВА В ПОЛЬЩІ, ІХ ДІЯЛЬНІСТЬ ТА ЗНАЧІННЯ.

ІСТОРИЧНИЙ НАРИС.

(Докінчення).

Ніколи не забуде історія Церковним Братствам їхньої мужньої та смілої оборони батьківської віри. Боронили вони свою віру всіма способами, боронили скрізь, де лише треба було. Найперше боронили її перед польськими королями, постійно виключи до Кракова, а потім до Варшави найрізніші делегації, складаючи на се потрібні кошти з власного майна; а в 1616 р., напр., у Варшаві постійно живуть братські ходаталі по церковних справах, що спеціяльзувалися в сій праці. На сеймах бороливи інтереси православної віри або самі братчики, або їх уповноважені. За церковні права братчики без кінця процесували, завалюючи суди найрізнішими своїми скаргами на утиски православної Церкви. Ся оборона церковних інтересів робила Братства назвичайно популярними, надала їм сили та значіння, а разом з тим передала їм і всю церковну владу. На церковних соборах з 1590-х років Братства мають чи не найсильніший голос.

Братства були організацією всесословною, до них вступали всі, хто тоді важав собі. Звичайно, Братства дбали, щоби до них вписувалися й магнати й князі, і достойники церковні. Ось чому се вси видатна православні інтелігенція була вписана до Братств, а серед неї тоді тут згадати насильницького — князя Костянтина Острізького, що цілі життя своє допомагав Братствам своїми коштами та впливами. Воєводи та бояре молдавські часто вписувалися братствами до Львівського Братства. В 1620 р. до Київського Богоявленського Братства вписався гетьман Сагайдачний зо всим військом запорожським. А коли додамо, що в перших рядах Братств були ще митрополити, архієпископи, архімандрити та инше значне й рядове духовенство, то переконаємось, що сила Братств справді була великою.

Ось через се нема нічого дивного, що поволі, патронат над церквами переходить до рук Братств. На той час вони самі були найміцнішим оборонцями Церкви, і тому зовсім природним було коли більшість церковних справ опинялася в їхніх руках. Сей патронат визнавали за Братствами й східні патріярхи, а вони-ж були тоді найбільшим духовним авторитетом.

Дійсно, грамотами східних патріярхів Братствам надано великих прав у Церкві. Вони, напр., мали право, через своїх священників, відлучати від Церкви своїх церковних братчиків, а то й не братчиків. Вони мали право доглядати за життям священників (вони були з вибрання) і доносити на них єпископові. Більше того, Братство мало право доглядати нагляд за самими єпископами, доносячи на нього митрополитові, або патріярхові про що читаємо в львівськім Статуті, що його затвердив в 1588 р. царгородський патріярх Єремія. „Аще же и єпископъ сопротивится закону, истинѣ, и не по правилам'ъ святыхъ апостоловъ и святыхъ отецъ строяще церковь, такому єпископу сопротивитися всѣмъ, якъ врагу истины".

Такі великі права Братств скоро довели до гострих непорозумінь між ними та єпископами, і ці останні почали голосно скаржитися на громадський паразитизм, що ніби „цвенці крадуть та кожум'яки" хотять рядити Церквою, на що їм відповідали, що й Апостоли не були високого походження. Сі єпископські нарікання були по стільки неправдивими, поскільки нарікання Братств на єпископів мали грунт під собою. Серед єпископів і взагалі вищої тодішньої церковної влади не мало було осіб, які про Церкву зовсім не дбали, а життя проводили неморальне. Власне через се Патріярх Царгородський звертався був поширити церковні права Братств, бо крім них не бачив тоді иншої реальної сили, що заступалась би за батьківську віру Сам чуд годинних подій, сама історія відділа в руки Братствам сей догляд над Церквами. Вища церковна влада справді була такою, що Братва мусіли пильно доглядати за ними, бо не довіряли в міцність їхніх православних переконань.

Але історія скоро виправдала се переконання церковної влади Братствами, слідом за якою православною матінрегією пинов „вселенський єпископат — перше потяжки, а в 1596 р. й відкрито він перейшов до табору унїятів. Тоді тільки пізнали вірні, чого се єпископат так боявся вишуканій братчиків до церковних справ, і чого так завзято виступав проти них і світського стементу в церкві взагалі.

По Берестейській унії 1596 року роля й значіння Братств ще більше зросли. В православію позостолося зовсім мало з вищої церковної влади, в пізніше свій єпископат і цілком уявлявся. Настав найтяжчий час для православної церкви. І в сей час єпископства Братства не побоялися взяти в свої руки якнайбільше церковної влади, рядити Церквою, скрізь міцно боронити її. Так було аж до 1620 року, коли нарешті відновлялася вся вища церковна влада.

По 1596 р. вище унїятське духовенство повело запеклу боротьбу з Братствами, бо-ж то власне вони найсильніше стояли їм на дорозі до опанування всіма православними. У сій боротьбі з Братствами було богато глибоко трагічних моментів; згадаймо, що Львівське Церковне Братство найдовше не здавалося, і тільки в 1708 році змушене було й воно прийняти унію. Ось через се в тій подільній літературі, що повставала в XVI XVIII віках, на адресу Церковних Братств та їхніх діячів написано немало злісних сторінок Таке відношення до Братств в католицькій літературі звичайне ще й сьогодні

Церковні Братства в Польщі в повній силі існували й через увесь XVIII вік, не зменшуючи своєї дияльности. По розділах Польщі, з початком XIX-го віку, з православної Церкви Українців та Білорусів стали виводити все, чого не було в Церкві російській, в тому потоку приймається важливіша дияльність Братств; кажу важливіша, бо традиційно братська дияльність коло Церков продовжувалася й потім. Російський уряд змушений був ближче приглянутися до історичної ролі Братств, і тому 8 травня 1864 року вийшов новий закон про Церковні Братства, які - з повсім иншим російським Статутом дозволялося відкривати в цілій Росії. Звичайно, сі нові Братства і своєю працею, і своїми завданнями мали вже мало спільного з колишніми Церковними Братствами.

Така була доля й значіння православних Церковних Братств в Польсько-Литовській Державі. Цілі віки існували ці Братства, і своєю славною дияльністю на користь Церкві та батьківській мірі впливали цілі свої розділи до церковної історії, яко високо-моральний братський союз, вони й безпосередньо впливали на православну людність, а своєю культурно-освітньою дияльністю підносили освіту сей людности. Переживаємо сьогодні часи, коли повоєнне життя над міру розбурхалося, коли Церковний кораблеть з великим трудом пливе серед нього, хилячись на всі боки, часом готовий і впасти. Настав саме час, коли у ймя церковних інтересів, у ймя нашої віри, у ймя ратування загроженої моралі народу мусимо відновити до життя старі випробовані церковні Братства. Не будемо боятися, що сі Братства можуть втручатися до церковного життя, бо-ж історія учить нас, що близька співпраця духовенства й вірних все була тільки на користь самій Церкві. А наша-ж Церква сьогодні найбільше потребує, щоби вірною зраднася коло неї для церковної праці увесь вірний нарід, а ее справді здійсниться, коли відродимо наші стародавні Церковні Братства з їхніми колишніми завданнями

РЕПУТАЦІЯ Й ДОБРІ ВЧИНКИ.

Хто не дбає про свою репутацію, той, треба гадяти, не високо цінить і добрі вчинки.

ЗОЛОТІ СЛОВА.

Правдиві слова не бувають приємні.
Приємні слова не бувають правдиві.
Добрі не бувають суперечні. Суперечні не бувають добрі.
Мудрі — не бувають вчені. Вчені — не бувають мудрі.
Свята людина нічого не збирає, а чим більш робить для других, тим більш здобуває.
Небесний розум робить добре, але не чинить шкоди. Розум святої людини примушує її робити, а не спеперчатись.

Ляо-Тсе.

На питання про істнування Творця й Промислителя всесвіту найбільші мудреці, які коли-небудь жили, відповідають потверджуючо.

Дарвін.

Як у посудині, що щільно замкнена, швидко гасне вогонь, — так у душі, запечатаній мовчанням, швидко втихомірюється гнів.

Дух. Квіт.

Коли відчуваєш приплив гніву — сядь.

Кант.

Розумна людина мусить памятати, що вона є нащадком минувшини та батьком будучини; що її думки, як діти, родяться й не повинні через занедбання вмирати

Герберт Спенсер.

Листки квіток опадають, коли зерно починає рости. Так відпадуть від тебе і твої слабости, коли почне в тобі рости стремління до Бога.

Рамакришна.

„ДНІПРО"

орган Української Православної Церкви
в Злучених Державах,
виходить 1 і 15 кождого місяця і
який коштує на рік $2.50.
Передплату висилати на адресу:
"DNIPRO"
1061 Germantown Ave., Philadelphia Pa.
U.S.A.

НЕДІЛЬНА ШКОЛА

А. Ромен.

МОЛИТВА ГОСПОДНЯ.

„Отче наш, Який єси на небі!"
Як Син Твій найменіщий молився
до Тебе
Рідним словом — бо Слова кожде слово
гідне! —
Так, словом українським, що миле нам
і рідне,
Звеличувати хочем, від тепер до віку
Тебе, вселюбний Батьку, Творче
і Владико!...

„Нехай святиться Ім'я Твоє", о Боже!
Хіба-ж не слово рідне хвалу святую
множить?
Усім народам Світа Ти дав відмінні мови,
Щоб всі хвалу складали, як вирази
любови.
О дай і нам Ти волю, світлу,
не лукаву
Сяк Словом українським, Тобі
складати славу!...

„Нехай прийде царство Твоє", о вічний
Царю
Сил світових, могутніющий Шафарю,
Щоб в Українській Церкві, у сій „родині
новій",
Твоє настало царство братерської
любови,
Щоб у серцях, у думці вільного
народа
Знов запанували і любов і згода.

**„Нехай буде Твоя воля, як на небі, так
і на землі".**
З Твоєї волі ми кистали з пороху і тлі,
І волю ту святу виконуємо й славимо
і вівтарі вкраїнські Тобі в любовні
ставимо.
Нехай сліпці духовні й фарисеї
Побачуть славу — мудрости Твоєї.

**„Хліба нашого щоденного дай нам
сьогодні"**,
І підкинь нам духа є́ — знятись над
безодні,
Охляли душам нашим святої дай
поживи
Українським словом із Твоєї ниви.
Нехай на Україні буде хліб довільний,
І хай наш дух не хляне, а міцніє
вільний!..

**„Прости провини нам, як і ми прощаємо
Винуватцям нашим"**, що їх тут досить
маємо,—
Якій нашу церкву тут одяжу гноблять,
З Тобою розпинають, не знаючи, що
роблять!
На те-ж Ти на Апостолів зіслав
Святого Духа,
Щоб кождий в слові рідним святую
правду слухав?!..

„І не введи нас у спокусу", Боже милий,
Але защити в Твойому стаді всі душевні
сили,
Вдихни Ти міць святу у Церкву
Українську
Перемогти злобу людську і сатанинську,
і підступи лукаві, й одверте гоніння,
Щоби настала воля духа і сумління..

О Батьку наш! **Звільни нас від лихого".**
Ми маємо надію на Тебе одного.

Пригнічені народи Ти виведи в неволі,
О будь Опікуном Ти світлої їх долі...
Змішни-ж ті душі, жертви за свободу,
І освяти шляхи всі нашого народу!
Амінь.

ІСТОРІЯ ЦЕРКВИ.

(За Е. Семякою).

(Дальше).

Почитання святих і їх мощей.

Почитання святих, основане на християнській науці про тісну звязь, що існує між церквою воюючою на землі а торжествуючою на небі, бо між вірними на землі, а віриими, що доступили небесної слави і оглядний Бога, припоручала завше церква, захвалювали святі отці й боронили проти нападів зі сторони поган, маніхеїв і инших єретиків. Се почитання виявляли християне тим, що поважали святих і мучеників як приятелів Бога, котрому служили через ціле життя і все жертвували. Тому то збиралися християне в дні смерти мучеників на їх гробах, відправляли тут святу літургію, а проповідники й церковні пости підносили словами й напівами їх чесноти. Але щоби здержати християн від надужить на сім полі релігійности, покликала церква виразну границю між обожанням а почитанням святих, відрізняючи обожання від почитання мучеників і святих.

Вряд з почитанням мучеників і святих йшло й почитання їх мощей, то є їх тлінних остинків, котрі християне зберігали і дуже поважали. Мощі приміщували в церквах, а пізнійше нігде не водилося, щоби істнувала яка церква без мощий. Їх хоронили звичайно в святі вівтарі під тим місцем, на котре клалося тіло і кров Господню.

З межи всіх реліквій уважали за найцінніщу хрест, на котрім терпів і умер Христос, а котрий відшайла свята Єлена й уставила в єрусалимській церкві (326 р.). Частини хреста Господнього розділено церквам і многим християнам, що їх обводили золотом і носили на грудях.

Построєння й прикрашення церков.

Коли устали переслідування, які виносили християне в протягу минувшого періоду, а християнство в римській державі стало пануючою релігією на пристоюдних місцях. Прикрашували християни дав насамперед Константин Великий і мати його Елена, що построїли гарні церкви в Царгороді, Антіохії, Вифлеємі, Єрусалимі і на инших місцях. Описи строїни церкви й инші цері, потім епископи і богобойні християни. Також даровано християнам много поганських святинь для богослужения.

Спершу виглядали церкви як подовговатий квадрат в формі корабля, або як осьмокутник в формі святого хреста, звокруглений на східній части. Вчасно творилася, особливо на сході, також власна християнська архітектура, так званий візантійський стиль, що за царя Юстиніяна. І осягнув велику артистичність і красу. Головним дїлом, виконаним в візантійськім стилю, є величава церква святої Софії в Царгороді, перестроена Юстиніяном, так, що цар, очарований її красою, при посвяченню виликнув: „Соломоне, тебе я перевершив!"

Кождя церква складалася з трох відділів, іменно: з сіней, званих Пронос з властивої церкви, званої Наос (корабель) і з „Святая Святих" або олтаря. Перед Пронаосом находили при декотрих церквах також притвор, некрит і обеденний кольонадою, де під час літургії перебували каючіси, звані плачущими. З притвору був вхід до Пронаосу, де находилися оглашені і покутники (ті, що за свої гріхи. Тут була деколи „кропильниця". Вхідні двері до Пронаосу звалися великими церковними дверми. З Пронаосу провадили одні або й кілька дверий, звані „красними", до Наосу або церковного корабля, де містилися вірні після роду (пола). В чоловічнику стояв „амвон", місце підвисшене, з котрого проповідували й читали. Місце перед святинею (вівтарем) було також трохи підвисшене й тут стояли клирики, четці і півці. Святий вівтар був відділений від Наоса спершу тільки перегородкою пізнійше стіною, украшеною образами, званою іконостасом, з трома дверми, між котрими середущі звалися „царськими воротами". В святім вівтарі стояв на середині святий престіл, а верх него шість деколи бальдахіна, підпертий чотирма стовпами. Звичайно був святий престіл камінний, подекуди убраний в срібло а навіть золото. З під неба звисала над святим престолом маленька посудина на у формі голуба, містячи в собі святі причасти для хорих. На схід від святого престола находився престіл епископа, що право й на ліво від него, крісла для пресвітерів. На півночі від святого престола стояв жертівник, то є місце, де приготовляно дари для святої служби Божої; а на південній стороні находився діяконник, то є місце, де діяконі приховували ризи й посудини церковні.

Християни так високо поважали церкву, що заходячи до неї, умивали в притворі лице й руки і цїлували поріг, підлогу й одвірки церковні. Вчасно почали християне укошатати церкви також святими іконами, що представляли Спасителя, Христа і важнійші хвилі його життя й діяльности, як і святий хрест, апостолів і инших святих. Особливо ображали, що представляли Христа, були предметом почести; перед ними запалювали христіяни свічки й кадили. Але ся честь не відносилася до образів як таких, а до осіб, представлених на іконах.

(Дальше буде).

КИЇВ

Над містом в темряві — вогнистий хрест
Знявсь догори, як сяево пожежі,
Вечірніх ліхтарів протест —
Що ніч загарбала барвисті межі,
Скинула день за видокруг, за Брест.
Над містом в темряві — вогнистий хрест.

Вогнистий хрест, накреслений над
містом,
Оповідає всім, що ні, не вимер
Наш славний рід, Людських осель
намистом
Керує дотепер Великий Володимир.
І в небі символом яскравим і вогнистим
Палає хрест, накреслений над містом.

Юрій Дараган

ОДНОГО РАЗУ...

„Неканонічна" церква.

Одного разу в одній громаді на схід від Вінніпегу завелась дискусія про Українську Православну Церкву. А почин до дискусії дав такий сам парох тої громади.

— Любі мої, — каже він на пропозиція, — я чую, що на Валах має бути православний духовник. А може Ви не знаєте, що то таке духовник, то я вам скажу: Я знаю, бо на те вчився і маю два доктарати. Духовник, се те саме, що священик, але православний. А до того той новий православний, — український. Ми їх так вимсно називаємо, щоби впечи їх добре, але їм се не шкодить і вони всюди пхаються. Я знаю, бо на те вчився... Ото-ж, любі мої, на Валах має бути якраз такий духовник, але ви не йіть до него, бо він недобрий. Ні він, ні його церква. Його церква тому недобра, бо вона, — ну, бо вона недобра і кінець! А чому, — се наше діло. Ми вілико її називаємо, — і сирійська, і халдейська, і катафальна, і мамина, і дівська, і козацька і новоправославна. Одним словом — як нам тільки на думку прийде. Але думаєте, що то щось помагає? Де там, ані в голові їм. Ні грім, ні сорому не мають. Вони хотіли мене на єпископа. Бо я доктарати маю, ще я не хотів так кажу: Епископом не буду, а ви мені зп те дайте десять тисяч. Дали. Бо доктарати се, знаєте, не будь-що Хто обдарить, — тисячі мусить платити. А я не тільки, що доктарати маю, але й капеляном був, отже зі мною жарти нема.. А щоби ви знали, чому та церква недобра, то я вам це яснійше скажу: вона неканонічна, — отщо! Неканонічна і баште! А я знаю, бо штанів не дурно на лавці в школі не висиджував. І докторати за дурно не дали. — Отже не йдіть до тих новоправославних, бо їх церква неканонічна. А що то таке неканонічна, то ви вже знаєте. Перше не знали, а тепер знаєте. Я на те вчився, щоби вам пояснити. Отже не забудьте. Амінь!

Вийшли люде з церкви тай говорять:
А що, чули?
Чув.
Тай що думаєте?
Та що думати; докторатів за дурно не дають...
О, що ні, то ні!

Та ніби не дають, але докторати докторатам не рівні...
А ти зараз свое... Думаєш, що не знає? Як каже, що неканонічна, то неканонічна. Не дуриви людей...
— А вже-ж, що ні. Та-ж то ксьондз...
— Та я не про те, але мені щось не ясно. Каже, що православна церква неканонічна. А як наша — канонічна?
— Наша?
— Ете, наша.
— А нашій пощо того?
— Як то пощо? А православній пощо?
— Ото файно! „Пощо?" — питає. Бо вона папи не має, от пощо. А наша має папу, то й того не треба.
— Ади, ади...
— Гм, і без папи і неканонічна. А як вона тримається?
— А хто й там знає, як вона тримається. Може такі докторати має, що й тримають. Чого то люде на світі не повидумували...
— Ой так, так... А всьо через ті науки високі. То якусь Африку видумали, то Австралію. А тепер якусь церкву... Біда тай годі... А я собі так кмітую: Хочете церкви, добре, майте собі церкву. Але такку, як другі люде мають. А то ні, — і без папи, і неканонічна. Тьфу! Не до добра ті високі науки доводять...
— А ви, діду, не воркочіть, бо хто його зна, чи ксенда правду казав...
— А ти як не віриш, то піди тай сам поднися. Вінніпег не за горами...
— Добре кажете, діду, ей Богу, добре...
— А ти оден з другим думаєш, що я вже таки нічого не знаю? Певно, що добре кажу. Мой, та як я був на кайзер маневрах, то кажу нашому панові фрайтерови...
— Ну, ну, діду, ми вже про те чули, що ви казали панові фрайтерови, а тепер порядкуйся, коґоб нам до Вінніпегу післати, щоби вони там достоменно переконалися, чи ксенда правду казав, чи ні.
— Та що довго радитися: от їдьте ви і ви.
— Я ні, бо в мене важна робота. Їдьте ви.
— Добре, поїду, але аби ксьонда не почув, бо булоб нам, булоб.

На другу неділю делегати поїхали.

Прийшли рано до церкви, як ще Утреня правилася, тай стали в кутї коло бічних дверий. Розглянулися по простірій салї Собору тай шепчуть:
— Не видко.
— Ні; не видко.
— Може сховали?
— Хто їх знає, може...
— Звісно — дівяна тай неділя...
— Ете-ж, у днину не треба.
А як люде вийшли по Службі з церкви, делегати підійшли до сторожа тай кажуть:
— Файна ваша церква, нема що казати...
— Ете, файна.
— Тай велика.
— Велика.
— Тай закамарків в ній певно богато?
— Не так богато, але е.
— А можна оглянути?
— Чому не можна, можна. Ходіть, покажу.

Тай почав показувати:
— От тут наради відбуваються, а тут Недільна Школа. Се кухня, а се ризниця, а се фортіс. От і все.

Вийшли делегати на двір тай говорять:
— Правду ксенда казав.
— Виходить, що правду. Але треба і в ночи подивитися, бо хто його знає. Такий тепер світ настав, що люде на всіляке пускаються. Подивимся і в ночи, щоби потому най-же казали, що були, тай не бачили.
— Правду кажете. Треба і в ночі подивитися.

Надходила північ — неспокійна і темна. Небо затягнуло чорними хмарами, а вітер віяв, що сили.

Довколо Собору посувались дві темні постаті: то зближались до стін Собору, то віддалялись; то приникались до землі, то знов підіймались. То були делегати.
— Нема, — шепче один.
— Нема, — шепче другий. — Правду ксенда казав.
— Ете, правду. Взяли докторати верх...
— А вже-ж. За дурно їх нікому не дають.

Тиждень пізнійше делегати давали звіт з їх поїздки до Вінніпегу. Старший з них забрав слово перший. Говорив, що говорив а на закінчення каже:
— Отже абисьте знали, що ксенда казали правду. Ми оглянули ту українську православну церкву в Вінніпегу і в середині і знадвору, і в день і в ночі. Але як ми не дивилися, як не шукали, то канонів і сліду не було. Та не то канонів, а щоби нам хоч рушниця яка, або пістоля, а то ніц-нічого. Отож наш ксенда, дай Ім Боже здоровля, правду казали: Українська Церква неканонічна. Неканонічна, бо не має канонів. А що церква без канонів вартує? Нічого! Не бійтесь, кленда правду казали...

При кінці зборів взявісь „Достойно е", відспівали ксендзови „Многая літа".

С.В.С.

(Лавфіна, Ман.)

Сього року наша церковна громада обходила свій храм відмінно від минулих. Тому я хочу описати вам то по-радітись враженнями з читанки „Вістника".

Не мало здивувало мене, що відпуста сим разом відбувася не в призначіні дні священиих, як се водилось дотепер, але в Народний День.

Вподовж до Народного Дому. Хто був в нашім Народнім Домі, той знає, як він гарно в середині виглядає. Але того дня, коли там була відпуста, він виглядав ще краще. Перед сценою був прибраний престіл. На салї в кріслах люде, всї в святочному настрою. Голос священика і співаків гарно лунає.

На Службі Божій співав хор православної громади в Косова. Треба признати дириґентови, якім є учитель в Косова, п. Лазарук, що вміє провадити церковний хор. Цілий Богослужения випало якнайкраще.

Пі, Богослуженню відбувся спільний обід. Жінництво Лавфіну заслужує на признання, що приготовляло так гарний обід. Пічає обіду говорили бесідники на темати нашого церковного життя в Лавфін.

Голова парохії представив життя в парохії, як воно розвивається, і що осягнено досі.

Пирох громади, о. Горшина, говорив про наші завдання в Лавфін. Громада набуває площу і матеріял на церковний будинок, і мусить вся сия докладати, щоб розподуги процесії на будову. Хоч тяжкі часи, однак працюю і доброю волею можна здійти до цїли. А цілею Українців православних в Лавфіні є побудувати церкву і то в найкоротшому часі.

Потім говорив п. Лазарук. Висказав своє вдоволення в успіхів і праці Української Православної Церкви, а найбільше в тому, що та церква змагає обєднати наш український нарід. Дальтого Українська Православна Церква має перед собою велику будучність, і ві ж жди буде повикати в ті напрями, щоби причинитися до тої великої праці, яку робить наша церква

Також говорив п. Мамовський, заступник голови парохії Романзував, які вражіння має підчас таких свят. Натикнув також і про инших промовників, які ходять помежи дош, а ніхто не бажає і між нами. Коли фармер хоче їх скритикувати, то йому не дають висказатися.

Пан Й. Сиротюк, секретар церковної громади в Шортлейн, говорив про життя церковне в їх громаді. Та громада вже перейшла всякчину, а нині вже стрімляється під кождим зглядом. Побажав усіхвіфонцям і прирік поміч, коли якне буде потрібна при будові церкви.

Після нього промовляв п. Ол. Грачинський, учитель Рідної Школи в Лавфіні. Він говорив на тему доброї і ваних організацій. До добрих зачислив Українську Православну Церкву, Союз Українців Самостійників та Взаїмну Поміч. Ми повинні їх попирати на кождім кроці. Ма так повинні поборюватися алі організації. Поборюватися сміло. За правду треба твердо стояти. Лишати на боці тих, які дбають лише про особисті взгляди і поклали в чужих, бо вони не наші.

На кінці дав відчит про телепізні наші злагляна п. Стадник, член церковної громади в Сифтон. Цього відчиту не можливо перепосісти і передати на папір, одиак бесідник.

очитаний фармер, говоря без пів-них зайшов більше яку годину. Бе-сіду перепітав живим подіям в житті нашого народу і гумором так, що всякому подобався його від-чит. Заключив до щирої праці для нашої Церкви, яка однюва стоїть на православному становищі.

Кожного бесідника гості нагоро-дили гучними оплесками. Всі чулися задоволеними, а громада скористала також, бо зібрано на бу-дову церкви більше, як тринадцять доларів.

Десь коло пятої години обід за-кінчився відспіванням „Христос во-скрес." Задоволення було на об-личчу всіх.

Я тішусь, що наша церковна справа в Лондоні так добре розвивається Тішусь, що був на тому святі. А членам церковної громади бажаю здобути свою цілу якнайскорше, не оглядаючись на обвитих чи безбір-жників, бо один з другої не мають вар-тости в житті народу

Учасник

ЦЕРКОВНО НАРОДНЕ ЖИТ-ТЯ.

(Тарнополь, Сасск.)

Хвальна Редакціє „Вістника". Про-шу помістити нашу слів про нашу церковну і народну роботу

В понеділок, дня 20 червня, с. р. врущий день Зелених Свят Україн-ська Православна Громада мала торжествение свято і так само від-святкували 10 літній ювілей заснов-ання Укр. Православної Церкви в Тарнополь, в котрім святі брали у-часть двох священників а то отець протоперей В. Кудрик з Саскатуну і наш парох о. І. Кусий. З рана від-булася Служба Божа пічас якої о Кудрик мав гарну проповідь зі Са-

Евангелія Кожний присутній був вдоволений як з науки так зі Служ-би Божої, котра в українській рід-ній мові правилася, а що богослу-женню було співання дзвона і де-яких церковних річей. А опісля від-бувся спільний обід в Народнім До-мі Обід приготовило Жіноче Това-риство ім. О. Бесарабової якщо за-ряд церковний складає подяку. Го-стей в той день прибуло своре чис-сло. Одним словом було весело. Але що в той день був дощ, то в дальші дні околиць не прибуло. По обіді голова церковного комітету повсіми присутним цілу сего свята і покли-кав одного із членів, основателя Ук-раїнської Православної Церкви, котрий перезовів початки церковної організації, як нашу роботу рекабилали Польяки та бібліянки. Але що були щирі одиниці, котрі не звертали на то уваги і спомагали датками та не жалували ні труду ні праці На тяжку закутую протоперей С. В. Савчук, котрий перший підда-вав думку до заснования україн-ської православної громади і зорга-нізования української православної церкви у Тернополь та о. В. Кудрик, котрий помір ним в тій роботі, ко-ли були найтруднійші початки і ни-ще не мали своєї церкви. Богослу-жения відбувалися в Народнім До-мі. Але були одиниці, що пішли за Їх проводом і були опорами Україн-цями, мали сильну віру. І ми в гор-дині нині з того, що маємо свою цер-кву і маємо таких гарних провід-ників

Другим бесідником був прот. В. Кудрик, котрий подав нам більше фактів про церковну і громадську роботу, за що присутні нагородили його сучимим оплесками

Третім бесідником був п. Юліян Стечишин, котрий дав досить пу-чащу промову, головно для моло-дежи. Не буду повторяти тих слів, бо забрало б много місця, однак що цікавий промовець говорив всі, що вислухали його промови, бо-гато з неї скористають, а п. Стечи-шинові належиться подякувати за те, що своєю участю величав нашо-го свято

Четвертим бесідником був наш парох о. І. Кусий, котрий заявив молодіж до читання, а також, щоби жінки найбільше звертали увагу на виховання своїх дітей і щоби чи-тали свої часописі.

Я зауважив, що кожний був за-інтересований сими промовами і я кажу, що таких священників як о. В. Кудрик і наш парох о. І. Кусий і взагалі провідників як п. Ю. Сте-чишин, треба нам як найбільше

Того вечера Аматорський Кружок відограв трагічне представлення на церковну цілі п. з. „У пазурах мо-сковського чека". Представлення вийшло досить гарно. На одному жертву на пісечінок (пухо) для нашого храму, а саме:

Пеньліна і Гриць Бугера в Ду-фрост $1.50
Олена і Іван Ткачик в Дуфрост 1.50
Марія і Петро Танчак в Роза 1.50
Атафія і Кирило Кивернга з Е-мерсон 1.25
Іван Салманлюк в Сельчів 1.00
Микола Тофан з Толстой 1.00

Заряд Церковний.

ДЛЯ РІДНОЇ ЦЕРКВИ

НЕХАЙ СЯЄ СВІТЛО ВАШЕ ПЕРЕД ЛЮДЬМИ, ЩОБ ВОНИ БАЧИЛИ ВАШІ ДОБРІ ДІЛА І ПРОСЛАВЛЯЛИ ОТЦЯ ВАШОГО, ЩО НА НЕБІ. (Мат. V: 16).

Збірка о. Д. Ф. Стратійчука:

В. Нікіфорук	$1.00
О. Матейчук	1.00
О. Гупька	1.00
П. Міськів	1.00
П. Лакуста	1.00
Г. Гнідин	1.00
М. Падамарчук	1.00
В. Лесик	1.00
Т. Лакуста	1.00
І. Гнідан	1.00

Збірка о. П. Мельничука:

Василь Лавронюк, Гефорд	1.00
Мих. Сліпківський Гефорд	1.00
Василь Григорчук, Спірс, Сасск.	1.50
Андрій Григорчук, Спірс, Сасск.	1.50

Консисторія Української Греко-Пра-вославної Церкви в Канаді.

П. Богонік, касієр
583 Anderson Ave., Winnipeg, Man.

ПРИМІР ГІДНИЙ ДО НАСЛІ-ДУВАННЯ.

В Форт Вілліям, Онт., існує при українській православній церкві Жі-ноче Товариство ім. Княгині Ольги. Товариство гарно розвивається та щиро працює так на полі церковнім, як і загально просвітнім. На честь сього Товариства треба сказати, що його членкині інтересуються також поза місцевими справами, які мають ширший громадський характер. І так на одній з недавних своїх зби-рах Товариство, знаючи велику нуж-дість сього релігійного видавництва, уважало вислати пять доларів на пресовий фонд „Вістника" Се є гід-ний до наслідування приклад і треба вірити, що й другі Жіночі Товари-ства, які гуртуються при наших церквах, підуть за примером Това-риства в Форт Вілліям і придбу-ють у помочу своєму видавництву.

„Вістник" є одинокий релігійний орган в Канаді, який видають самі Українці для України, і тому обов'язком кож-дого православного Українця є давати йому всяку поміч, а то: бу-

[illegible]

Адресуйте: Dauphin, Man

ПОРЯДОК БОГОСЛУЖЕНЬ о. П. Мельничука.

7 неділя — Гарденттон
14 неділя — Рабта.
21 неділя — Арбака
Адреса: Толстой, Ман

ПОРЯДОК БОГОСЛУЖЕНЬ о. Є. Грущин.

Липень.

17. Неділя. — Етівкл.
24. Неділя. — Ланфін
31 Неділя. — Шорідейн,
Box 804. Dauphin, Man

ЦЕРКОВНИЙ УСТАВ НА 1932 РІК.

ЛИПЕНЬ.

21 Субота — Антонія Печерської
го — Утр.: Єван. Матея XI: 27- 30
Літ. Ап Галят V: 22—26 і VI: 1 2
Єван Лук VI: 17—23.
24 Неділя 5 по Зісх. св. Духа — Голос 4. Утр.: Єван. Луки XXIV: 12—35. Літ.: Ап. Римлян X: 1—10 Єван Матея VIII: 28—34 і IX: 1

28. Четвер — Св. Володимира Ве-ликого Утр: Єван Івана X: 9—16 Літ. Ап. Галят І: 11—19. Єван Луки X—9.
31. Неділя 6 по Зісх. св. Духа. — Голос 5. Утр: Єван. Лук XXIV 36—53; Літ. Ап. Рим. XII: 6—14. Єв Мат.: IX. 1 й

СЕРПЕНЬ.

2. Вівторок — Ілії Пророк. Утр. Єван Івана XX: 19—31. Літ.: Ап. Ді-янів V 16 20. Єван. Лук. IV: 22—30
7 Неділя 7. по Зісх. св. Духа. — Гол 6. Утр: Єван. Івана XX: 1—10 Літ Ап. Рим XV: 1—7: Єван. Мат IX 27 35
14. Неділя 8. по Зісх. св. Духа. — Голос 7 Утр: Єван. Івана XX: 11—18. Літ. Ап. І. Коринт. І: 10—18. Є вангелія Матея XIV: 14—22.

ЦЕРКОВНИЙ КАЛЕНДАР НА 1932 РІК.

ЛИПЕНЬ

18 П. Пол- Рики Пр. Б.
16 С Якин і Анат.
17 Н 4 Н. по Зісх. св. Духа, Андрея
17 П Кирика і Методія
19 В Атанасія
20 С Томи і Аканія
21 Ч Прокопія муч.
22 П Панкратія
21 С † Антонія Печерського.
24 Н 5 Н. по Зісх. св. І. Сильги ап
25 П Прокопа і Гавріл
26 В Собор св. Г.
27 С Акиля ап., Он.
28 Ч † Володимира Вел. князя.
29 П Атинотеня
30 С Марини муч.
31 Н 6 Н. по Зісх. св. Д. Акиліта і Он

СЕРПЕНЬ.

1 П Мокгини
2 В Ілії пророка.
3 С Симеона прп.
4 Ч Мирої Магдалини
5 П. Теофіла і Трофима
6 С. Бориса і Гліба
7 Н 7 Н. по З. св. † Усп. св. Анни
8 П Єлиодія
9 В Пантелеймона
10 С Прокопа, Ніком
11 Ч. Кая. Сеяда.
12 П. Сили Андроника
13 С. Евдокима праведного
14 Н. 8 Н. по С. † Пол. Ч. Хр.
15 П. Пре. мовь. св Стефана

ПОРЯДОК БОГОСЛУЖЕНЬ о. П. Загарикевича

17 неділя — Тиндал
24 неділя — Портедж ла Прейрі
31 неділя — Пембіна Н. Л. За Лев

Серпень:

1 пят. Вермілон
14 нед Селькірк
19 пятниця. Преобр Госп. - Свят-
21 нед Гофост
28 нед Вінніпег Біч
Всюди збірка на дієцезальний

184 Mitchenette St., Winnipeg, Man

ПОРЯДОК БОГОСЛУЖЕНЬ о. Є. Грущин.

Липень.

17. Неділя. — Етівкл.
24. Неділя. — Ланфін
31 Неділя. — Шорідейн,
Box 804. Dauphin, Man

ЧИ ЧЕКИ, ДЛЯ ТОГО Я РОБОТА.

Торонтонський часопис „Ке тоник Реджістер" з 7 липня оголосив два листи україн-ських монахів з подяками ри-мо-католиків за чеки. Редес-питорист С. Бахталовський з Йорктону дякує о. Блейрові, голові Товариства Поширен-ня Католицької Церкви, за чек ч. 481 і за „регулярність, з якою він памятає їх (Редемп тористів) потреби".

Василіянин Ю. Жидан з Мондер дякує тому-ж самому Блейрові за чек, котрого чис-ла не подає, але зазначує, що ті чеки „є для нас велика по-міч".

Чи чув вже хто, аби хтось чужий платив якому Україні-цеві за те, що він робить у-країньску роботу?

—0—

МАСОВА ПОШЕСТЬ НА РАДЯНСЬКІЙ УКРАЇНІ.

У Старому Константинові і Звягелі на радянській Волині шириться пошесть черевінки і червевого тифу Яких 60 осіб в числі 15,000 осіб хворе. Одно з причин масової пошести є недостача цукру й чаю. Селяни пють від довшого ча-су сиру воду. Шпиталі перепо-вонені й давно перестали приймати нових хорих, з яких богато вмирає по дорозі.

ПІДПИСУЙТЕ ТА ПОШИРЮЙТЕ ВІСТНИК

АДРЕСА КОНСИСТОРІЇ.

Листи до Консисторії треба надсилати на руки голови Кон-систорії, о. Савчука, на адресу:

Rev. S. W. Sawchuk
479 Andrews Street
Winnipeg, Man.

Український Релігійний дво-тижневик в Канаді.

ВІСТНИК
THE HERALD

THE HERALD
Box 3084
WINNIPEG, MAN.

РІК IX. ВІННІПЕГ, МАН., 1-го СЕРПНЯ, 1932. WINNIPEG, MAN., AUGUST 1st, 1932 ЧИСЛО (156) 15

БОЛЬШЕВИКИ ЗНИЩИЛИ ЦІЛЕ СЕЛО.

В сем Турбачеві під Київом збунтувалися заможніші го-сподарі (кулаки) і не хотіли видати їдяді збіжжа. Насідком до того села прийшов більший відділ ДПУ зі скоро-стрілом і почав ревідувати ха-ти

Забране збіжжа збирали в одному місці серед села. Од-нак селяни доведені до розпу-ки, узброїлися в коли та сокри-ри і вдарили на чекістів. Пи-ся коротко бою вигнали військо зі села і подзилися збіжжам. В часі бою погибло кількох селян. Перший упав від кулі Максим Федорчук, що оповідав чинно команданта віддіду.

Програвши бій, командант рішив спалити село. Вислав кілька стеж, які підпалили стежками дістался до хат і підпа-лили стріхи. Коли розгорілось ціле село, населення почало втікати, але за селом поспи-шися на них кулі. Таким спо-собом згоріло ціле село, а у вогні від куль погибло 370 селян разом з жінками та діть-ми.

ПОЛІ В СЕЛІ КУРАШЕВО.

В дні 18 червня, в навечерія Зелених Свят, православний села Курашево увійшли через отворені в невиясненій спосіб задні двері до замкненої цер-кви, до якої на руках внесли свого священника і розпоча-ли Богослужения. Поліція, що прибула на місце, кинула до церкви дві сліпні бомби, аби таким робом примусити пра-вославних покинути церкву. Одяче православні з церкви не вийшли, не зважаючи на те, що кількакайбудь осіб зімліло. Поліція після телефоніч-ної розмови з воєвідством відїхала.

Православні вислали делє-гатів до Варшави до вищестей духовних і державних з про-ханням повернути їм церкву, з якій відправляв дотепер священик східного обряду. Делегати були в єпископа Са-ви і в міністерствах освіти та внутрішніх справ.

БОЛЬШЕВИЦЬКІ ВИНА-ХІДНИКИ.

У відповідь на здогадні спроби втягнути Росію у ві-йну відізвався центральний сою-зов совітських винахідників Він уладже в липні с. р. пять днів оборони, щоб спримуван-ти винахідливість у військо-вий бік. Рівночасно вряджу-ють грошеву збірку на танки, літаки й кораблі.

СОВІТИ ГОТУЮТЬСЯ ДО ВІЙНИ НА ЗЕЛЕНОМУ КЛИНІ.

Телеграми з Японії і Китаю повідомляють, що головна японська военна команда зая-вила, що большевики знову привозять війська до Владиво-востока та Харабівська на Зе-леному Клині, а також, на гра-ницю Манджурії, яка як відо-мо, має тепер свою власну владу.

Японська головна военна команда каже, що до того но-вого руху совітських військ не було жадного приводу та що большевики своїм виступом загрожують мирови.

Далі Японці запевняють, що „комінтерн" видав наказ боль-шевикам зачати боротьбу проти Японців у Манджурії, а також що замах у Шанґаю був актом большевицьких те-ористів.

АРЕШТОВАНО МОСКОВ-СЬКИХ АГЕНТІВ.

Угорська поліція в Будапе-шті натрапила на головну ква-тиру комуністичних агітато-рів. Поки що арештовано чо-тирох комуністів, які є агентами Москви, одержують від неї гроші та інструкції на ве-дення комуністичної пропа-ганди в Угорщині. Серед аре-штованих трох бувших комі-сарів в часі комуністичного у-ряду Бела Куна, що коротко панували в Угорщині в 1919 р.

Всім арештованим загрожує смертна кара. Сподіваються дальших арештів, бо в руки поліції попали матеріяли ко-мунистичної пропаганди та організації московських аген-тів в Угорщині.

ЗГОРІЛА ДІВЧИНА.

В Рудниця, пов. Львів, по-встала пожежа в хаті Одек-ся Бартоша, коли в хаті були лише його 10-літня дочка Ка-терина. Дівчина згоріла. Ро-гонь заподів школи на 1,300 золотих

В Біґорці, біля Лугова зго-ріла хата та стайня Із Бем-баровського. Шкоди є на 1,500 золотих

—0—

НА ЧУЖІМ ХЛІБІ.

Два дальші документи, до-казуючі, що священики гре-ко-католицької церкви в Ка-наді живуть на чужім хлібі, по-дає „Кетолік Реджістер" з 14 липня Один документ — се подяка епископа Ладики за-датки, переслані о. Блейром, головою Товариства Поши-рення Католицької Церкви в Канаді. Другий документ — се також сама подяка від о. С. Бахталовського з Йорктоу, тільки що сей виразно зга-дує чек ч. 503.

ВІРОІСПОВІДАННЯ В ЧИСЛАХ.

З усіх вірувань у світі най-більше католиків, яких чи-сло перейшло 350 мілионів. За ними ідуть конфуціяни з 304 мілионами. Після них треті ма-гометани, четверті гіндуси, пяті будисти, шості протес-тантн, а семі православні.

В Европі є 43 процент като-ликів, 25 процент православ-них 24¼ процент протестан-тів, 2¼ Жидів, магометан 2 процент, поган 1 процент і безбожників 2 процент.

На обох континентах Ам-рики католиків є 53 процент, без означення віри 28 про-цент, протестантів 14¾ про-цент, Жидів 2 процент, поган 1 процент, 1½ инших віро-сповідань.

В Австралії число католиків виносить 22 процент, протес-тантів 62 процент, поган 11 процент, православних 4 про-цент, а 1 процент різних по-мешних.

В Африці католиків 4 про-цент, поган 52 процент, маго-метан 37 процент, протестан-тів 3½ процент, православних 3 процент і 1 процент Жи-дів, будистів і других.

В Азії є 2 процент католи-ків, конфуціянів 30 процент, гіндуїстів 23 процент, будистів 20 процент, магометан 18 про-цент, поган 6 процент, а 1 про-цент православних і протес-тантів.

СМЕРТЬ У ПУСТЕЛІ.

Чотирох французьких вій-ськових старшин виїхало ав-том із Дамаску (Сирія) до Багдаду (Персія).

Минули дні і до Багдаду вони не приїздили. Занепоко-єні тим - французькі вій-ськові власти в Сирії вислали летучі стежі, які мали би розвідатися, що сталося з пропавшим автом і його чо-тирма пасажирами. На цілому, що веде до Багдаду найшла згадана стежа порожне авто, а в недалекій відділі від нь-го мертве тіло одного з стар-шин. При старшині було за-писка: „вмираю зі спраги"!

Инших трох старшин поки-що не знайдено. Безсумніву вдали вони також жертвою „сухої смерти" на безлюдно-му шляху.

—0—

КАТУВАННЯ ШКІЛЬНОЇ ДІ-ТВОРИ НЕ УСТАЄ.

В Ужичим учитель Юсеф Гзаит побив дня 8 червня с. р. шкільну дитину. Михайла Гринчишина сина Ірени. Судо-вий лікар др. Мелянська узна-ла легке ушкодження тіла з порушенням здоровля на 8 днів. Проти сього учителя внесено скаргу до суду.

15 РОКІВ З КУЛЕЮ В ГОЛОВІ.

В Будапешті помер один столяр, що був ранений в 1915 році на італійському фронті. Куля пробила йому висок і за-стрягла між кістьми чашки. На думку лікарів ранений по-винен був відразу вмерти, але так не сталося. Він лишився при житті з кулею в голові і його випустили з осторогою, що кожда найменша зміна по-ложення кулі мусить спричи-нити негайну смерть.

З того часу ранений жив 15 років від постійною загрозою смерти. По якімсь часі він при-вик до свого „небезпечного" стану, оженився, стан батьком двоїх дітей і майже забув про кулю в голові. Недавно при виході з хати на прохід впав мертвий. Осторога лікарів спровилася, хоч і пізно.

—0—

ЦІНИ НА БІЛОРУСИ.

Один Білорусин, що жив в Америці, вернувся домів, на радянську Білорусь.

Він написав лист до товари-ша з Америці і подає такі ціни у Витебську:

Фунт житнього хліба 3 ру-блі, пуд (36 фунтів) гарабола 25 рублів, фунт сала 9 рублів, фунт маса 2 рублі, одно яйце 45 копійок. Пара чобіт 990 ру-блів. Одіяа нема в продажі. Люди ходять у лахмітті, як колись ходили жебраки.

АРХИЄРЕЙСЬКІ ВІЗИТАЦІЇ.

Сьогорічні архиєрейські ві-зитації парафій в Канаді Ви-сокопреосвященим Архиепископом Іоанном Теодоровичем зачнуться з днем 17 липня.

Церковні громади, які ба-жають витати в себе Високо-преосвященого Архиепископа Іоанна, зволять якнайскорше зголошуватися до Консисто-рії на поданє подяну адресу.

Архиєрейські візитації Ви-сокопреосвященого Архиепископа Теодоровича будуть відбуватися поводно в такім порядку:

ВЕГРЕВИЛ, АЛТА.:
в неділю 7 серпня.

ЗАВАЛЄ, АЛТА.:
в неділю 14 серпня.

КАГВИН, АЛТА.,
в неділю, 21 серпня.

КОЛОМИЯ-СІЧ, АЛТА.,
в неділю, 28 серпня.

ЕГРІМОНТ, АЛТА.,
в неділю, 4 вересня.

КОНСИСТОРІЯ УКРАЇНСЬКОЇ ГРЕКО-ПРАВОСЛАВНОЇ ЦЕРКВИ В КАНАДІ.

Прот. С. В. Савчук, голова.
479 Andrews St.
Winnipeg, Man.

З ІСТОРІЇ УКРАЇНСЬКОЇ ЦЕРКВИ

ПРОФ. ДР. І. ОГІЄНКО

ЯК МОСКВА ЗНИЩИЛА ВОЛЮ ДРУКУ КИЄВО-ПЕЧЕРСЬКОЇ ЛАВРИ.

(Докінчення).

Іовкин бачив, що його не слухають на Вкраїні, і просив надіть патріярха Константинопольського, щоби він наказав Українцям, „да имутъ покорение и послушание святѣйшему нашему престолу Московскому, и да не имутъ волю и власть, въ жесточайшихъ запрещеній,— ни по единому образу, ниже книгы какія печатати, ниже ино что творити безъ нашего соборнаго разсмотрѣнія".

Проте патріярх Константинопольский на се не вгодився і друкувати книжок Лаври не забороняв. І Лавра не слухала наказів з Москви і друкувала книжки як і раніше. Так, р. 1692 вона видрукувала, не повідомивши патріярха, „Літургію, і в передмові не згадала ані царів, ані патріярха, а тільки свого архимандрита Мелетія Вояхевича.

Розсердився на се новий же патріярх Адріян і вичитував за се Вояхевича (18 листопада 1692 р.): „в такo бы неподобало творити . Точію за твоимъ велѣніемъ книги издаются, еже весма непристойно и дерзновено. Еще же предъ сего к вамъ в монастырь—чтобы без вѣдома каковыхъ церковныхъ книгъ не печатати—писано... Како же у васъ такowое презорство содѣяся въ снцевомъ, в Слословеніе и прощеніе ваше намъ возвѣстите"

Через місяць, 17 грудня 1692 р. архимандрит лаврський просив вибачити йому се його „злочинство". Він так виправдувався: „Грамоты вашего архипастырства при моемъ недостоинствѣ въ святую обитель нашу часовой не бывало, чтобы никаких книгъ церковных безъ вашего архипастырского милостивого благословенія не печатать... А какъ прежде мене бывшимъ архимандритомъ ваше былъ каковый вашъ архипастырской указъ ныи ни, того не вѣмъ, и не обрѣтохомъ между многими писмы таковаго архипастырскаго указу"...

Від всього Лаврського собору архимандрит просив патріярха: „Сіе же всѣмъ бысть извѣсно, яко по сіе время безъ препитія невозбранно было всякіе книгы по нашему малороссійскому обыкновенію печатать, нынѣ же в величавыхъ недоумѣніи суще, ужасе бо насъ вашъ архипастырскій милостивый очетескій указъ, яко ни малой какой книжицы безъ вашего архипастырскаго милостиваго указу не печатать"... І собор просить: „аще намъ, богомолцемъ вашимъ, на всякую и малѣйшую книжицу по благословеніе посылати к вамъ, то в святой обители всякому строенію монастырскому превелие препятіе будетъ. И не точію строенію, но и безялѣбнѣ будемъ. Прожитокъ весь братіи и служебникомъ пища и одежда и всякое строеніе монастырское, то все отъ печатныя книгъ"

І наконці Вояхевич од всії Лаври пише: „Едиными усты і единымъ сердцемъ всѣ единокупно, припадаи до ногъ вашихъ архипастырскихъ, со слезами молимъ: помилуй насъ... повели по пріежему в святой обителѣ нашей книги печатать невозбранно, по нашему обычною велію"

І патріярх змилосердився над Лаврою і прислав ѣм листа (лютий 1693 р.): „Не возбраняемъ же вамъ —писав він — в типографіи вашей Кіевопечерской обычныхъ книгъ в чинѣ церковномъ печатати, еже бы было въ пользу, аще и по тоя страны нарѣчію. А которые имѣте печатати болшія книги... на таковыя книги и благословеніе отъ насъ пріимати и присылати къ намъ должно, да во извѣстіи имѣемъ, ради общаго согласія безъ всякаго усумнѣнія и прекословія".

В кінці свого листа патріярх різко поділяє книжки на московські і українські і забороняє везти українські книжки на Москву; сим він хотів примусити Лавру не друкувати українських книжок, бо вона бодяго достачувала їх і на Москву. „И аще которыя книги издаваться у васъ имутъ,—писав патріярх—и всякія церковныя здѣшнимъ нарѣчіемъ (себ-то по українськи) и прежнихъ переводовъ реченіями издавати имате, таковыя въ таможнѣхъ страны отнупчайте, а къ Москвѣ имъ не присылайте. повелѣнія же великихъ государей царей нашихъ и нашего благословенія въ нихъ не полагайте"...

Так скінчилась ся перша доба боротьби Лаври за свої старожитні права. Москва не здолала Лаври, і та знову почала друкувати собі книжки вільно, як і раніше. Адріяна на Москві змінив Українець – Стефан Яворський, і він вже не завертав жадної уваги на Лаврську друкарню.

Такою була ся справа аж до 1720 року. І з сього року починається друга доба сеї боротьби, - Лавра потроху губить свої права і гору бере Москва.

Петро І, „прихильник" Українців, нішов вже значно далі в цензурі книжок. Роздратований частими памфлетами на себе, він для всеї Росії року 1701 видав такого чудацького наказа: Монахи въ келіяхъ никаковыхъ писемъ писати желати не имѣютъ, чернилъ и бумаги въ келіяхъ имѣти да не будутъ, во въ трапезѣ опредѣленное мѣсто для писанія будетъ,—и то съ позволенія начальнаго"...

І тому нема нічого дивного, що добрався Петро і до Українців. І вже 1720 року 5 жовтня Вісочайше було наказано: „Въ Кіево-Печерской и Черниговской типографіяхъ вновь книгъ никакихъ, кромѣ церковныхъ прежнихъ изданій, не печатать, да и оныя церковныя старыя книги для совершеннаго согласія съ великороссійскими такими жъ церковными книгами справливать прежде печатни, дабы никакой розни і особливаго нарѣкія во оныхъ не было; другихъ же никакихъ книгъ ни прежнихъ ни новыхъ изданій, не обижа обѣ оныхъ въ Духовной Колегіи и не взявъ отъ оной позволенія, не печатать, дабы не могло въ такихъ книгахъ никакой церкве восточной противности и съ великороссійскою печатію несогласія произойти".

А далі й посунуло довгою низкою отсі цензурні скорпіони в Москви Київській Лаврі було крпіко наказано, щоби рукописи до друку „для свидѣтельствованія присилать въ Московскую типографическую кантору прямо отъ той Лавры..." При сьому додано: „И за тотъ трудъ Московской типографіи служителямъ опредѣлить отъ Кіево-Печерской Лавры изъ доходовъ доходовъ тамошней тихографіи пристойное награжденіе..."

І рясно посипалось такі скорпіони на українські друкарні. Лавра надрукувала без дозволу Москви „Тріодь" і р. 17-4 її покарано за се штрафом в 1000 карбованців, покарано за те, що випустила книжку „не во всемъ съ великороссійскимъ сходную".

За такуж справу покарано на 1000 карбованців і Чернігівську друкарню, з котрої її зовсім забрали до Москви, бо чернігівці вперто стояли на своїм, і не посилали до Москви книжок на цей двору...

Се були перші штрафи, накладені на українське друковане слово...

Київський митрополит Іосиф Кроковський р. 1726-го склав акафіста св. Варварі; Лавра поклопоталась, аби їй дозволили свого акафіста, надрукувати. Дозвіл дали, але з умовою, щоб акафіст переклали „на великороссійское нарѣчіе".

А року 1769 Лавра клопоталась, аби їй дозволили надрукувати українських буквярів, — бо московських люде не розумѣють і не хотять купувати. Синод не тільки не дозволив, але й наказав відібрати назад буквері, що були вже на руках...

Було наказано навіть відібрати по церквах старі українські книжки і міняти їх на московські...

І так не забували Лаври ти й всеї України цензорі московські і аж ввесь XVIII вік. Пильне око московське завше пильненько й стрвано стежило та догляло за писвинними непокірних „черкасинков"

Так 21 вересня 1755 р. Синод наказав Лаврі переробляваги по московському „Четьи-Минеи" сп Д. Ростовського та Патерик Печерський.

А р. 1766 листопаду 9 дня Київо-Печерській Лаврі „обстоятельно предписано": „чтобы впредь въ типографіи той Лавры печатать и на продажу употреблять одни тѣ книги, которыя въ московской типографіи Св. Синода печатаются.."

7 травня 1775 р. св. Синод знову наказує Київському митрополитові Гавриілу Кремінецькому: „чтобъ несходственныхъ съ выходящими изъ Московской типографіі книгами въ народъ выпускаемо не было.. и ни вчемъ ни малѣйшей разности не было... Что же касается до издаваемыхъ вновь книгъ, то оные исправя, не печатая, прежде присылать къ разсмотрѣнію и апробаціи въ св. Синодъ потребно".

А ось іще один з таких же наказів р. 1786-го: насв. Синод кріпко наказує митрополитові київському Самуілу Миславському, аби в книжках, що їх друкує Лавра, в порівнянні з московськими „никакой розни и прибавки и в слогѣ рѣчей перемѣны отнюдь не было,—въ томъ имѣть наикрѣпчайшее смотрѣніе.."

От така історія київської друкарської справи, такі були заборони друкованого українського слова, — накази спилась малощо не кождого року, — передічити їх не сила, тому я привів тільки виразніші в їх. І тому не дивно, що за XVIII вік ми маємо не богато українських друкованих творів, але-ж за те маємо сили творів рукописних, що випадково побачили світ тільки в XIX віці...

І в боротьбі за волю друку, що так довго і так вперто вела Лавра, гору взяли „Москва. І стрежити права Лаври було зламано, та вона тепер вже й не протестувала і почала друкувати книжки тільки однакові з книжками московськими...

Настала третя, нова доба лаврського друкарства, що вже цілком йшла із „патріотичним" прапором „обрусєнія"...

В ЧАСАХ ЛИХОЛІТТЯ.

Тяжкі часи переживаємо. Зі всіх боків чути нарікання. Нема цента, нема приходів, тяжко жити. І правда, що така кріза не добрим пахне, вона повинна многих навчити розумно жити, щадити гроші, робити видатки на корисні справи, а шляком вичеркнути видатки на непотрібні річи.

Та сего не видно. Всюди по дорогах і вулицях гонять автомобілі. Одні, в яких ідуть люде за якоюсь потребою чи інтересом, а другі, в яких їдуть люде для приємності, а в дійсности без ніякої цілі.

Їдуть всюди, а може люде не курять? Доказано нині наукою (а наука має великше значіння в двадцятому столітю, ніж найбільший авторітет), що тютюн річ дуже шкідлива. А мимо того люде курять, не завважили що тратять доволі речь або й більше на одну сигарку тютюну.

Хоч тяжко то горівка, вино і пивко мають збут. Люде їх купують випивають. На се мають бути гроші. На весілках, забавах не можна обійтися без того.

Що тичиться одіжи, то люде також не тяжкі часи не дивляться. Приходить зима, треба нових капелюхів, рукавиць, взуття тощо. Як треба то мусить бути. Надійшла весна, знов треба. І люде прибираються, молодь чепурниться так, як за ліпших часів. Хоч тяжко роздобути гроші, але без одежі неможливо

Танці відбуваються так часто, як в ліпших добробуту. Музики грають, молодь, а також і старші гуляють. Гуляють, п'ють да. А щож їм иншого в мизіфіе в тяжких часах? От погуляють собі так відбудуть лихо.

Де-ж ту кризу найбільше відчувають? В товариствах, організаціях! Число членів змалило. Вкладки незвичайні. Мотивів до роботи товариства. Життя організаційне завмирає.

Тяжкі часи чи не найбільше діткнули церковне життя. Люде не платять своїх обов'язків, не сповнюють требів, які приписани християнам, обходяться без священиків і т. д. Зменшують Богослужіння

Модерні (новомодні) християне занехаюють Богослуження, молитву, чи церкву в часах лихоліття. Якраз роблять не те, що повинні робити. Во де шукають помочі в прикрий час? В розривках, п'ятниці, їді? Ні! Ратунок є лише в Богу. І дійсний християнин до Бога звертається, коли йому тяжко в світі житейськім його тисне горе, нужда!

Так учив Ісус Христос, наш Спаситель, що Він успокоїть всіх сумуючих і терплячих. Та про се забуває нинішний світ

В одній громаді було Богослуження, що місяця, а то й частійше. Коли настали тяжкі часи, подумали парохіяне, що шось зробити, бо біда. І вреалили: зменшили число Богослужень. Люде перестали вчащати до церкви. Діти менше мають нагоди бути в церкві та учитись релігії на катехизації. Підупадає мораль релігійність, а натомість всякі безсоромні і безбожні агітатори, а то й сектанти починають свої погубні погляди, або вужки поміж людьми.

Можна замітити тепер, що богато людей легковажать віру в Бога. Не дорожать церковою, релігією, святощами. Мало застановляються над справами, які є найважнійшими в нашому житті.

Не можна сподіватись, щоб в таких одиноких цілих любов ближнього. В часах модерного матеріялізму мена брата, нема свята, нема родичів, нема ближнього. Натомісць є такі цінности: автомобіль, музика, забава, танець, їда та й напиток.

Знаємо, що у других народів є сильні організації, які нині підпомагають більшість Ті організації платних високі вкладки в добрих часах і нині вкладок не зменшують, бо знають вартість організації.

В нас не так. По многих організациях, як церковних так світських були вкладки сміщні в порівнянню до організації англійських. І нині є намагання ті мізерні вкладки зменшити до мінімум, бо біда. Однак біда всіх людей діткнула, не лише нас. Коли досвідчені люде піддержують свої організації, як можуть, то повинні і ми се робити.

Дуже часто можна і замітити в нас те, що використовується лихоліття для звільнення себе від якогось обовязку. Пішенця рад упала в 1930 р. до пятьдесять центів за бушель, в від того часу намагається підійти на ціні. Зате в наших церковних громадах в люде, в яких тільки й на яйці, що кріза і кождих загальних зборів зникують платню священикові. Що воно означає? Чому так робиться? Звичайно ще замітно е, що зникують платню якраз ті, які найменше біду відчувають.

Все переживається. Переживається й лихоліття. Однак треба уважати, щоби воно не відбилося за болюче на організаціях і одиницях, які своє життя звязали з ними. Більше вирозуміння і щирости, а менше самолюбства допоможе нам перебути ті тяжкі часи. Бажаємо бути, частійше молитися, частійше йти в церкву і там перед престолом Всевишнього висказати наші клопоти та болі. Просити Бога о поміч. Перед нами життя, яке ми самі творимо, тож творім його з Богом.

о. Е. Г.

ЯК КАТОЛИЦЬКА ЦЕРКВА ХОРОНИЛА Пок. Д-ра ВОЛ. СІМЕНОВИЧА.

Український загал в Канаді досі вже довідався про смерть пок. д-ра Володимира Сіменовича в Шікаго, визначного українського діяча та патріота, але не всім відомо про те, який шкандал виробили на його похороні з вини грекокатолицького ксьондза в Шікаго, який покійного своєю проповіддю перед смертю та відправами над ним похорон. Читаємо про се в американській „Свободі", з дня 27 червня, с. р., яка між иншим пише:

„Український Народний Союз, як найстарше українське організація в Америці, уважав за вказане вислати на похорон свого відпоручника, щоб віддати остатню прислугу тому, що клав організаційні основи нашої імпрези й був вільнодержавницькім діяльним членом Союза. Відпорученим У. Н. Союза був редактор д-р Мигаш. Прибувши до Шікаго, др. Мигаш довідався, родині покійного комплементів від імени У. Н. Союза в „Свободи" та вінків, що готов поправити Ніж його надгробним словом, коли се було бажаним так, що вибиваються похороном

Те справа з похороном стояла так, що Покійного мали довати з укр. католицької церкви св. Миколая, в парох тої церкви, о. Ф. Тарнавський, вважав, що католицька церква не довволить в ній найвибійніших розпорядків виголошувати світським людини підчас похорону промови Мигаша, рівні погрібними і тим подібні люди мають вимоги похорон для виголошування рожних промов І тому де можна дозволити на промови перед церквою чи на цвинтарі і на похороні пок. д-ра В. Сіменовича.

„Родина покійного в громадянстве не погодилася з таким становищем. Вони казали, що не можна рівнати промов погрібних на гробах вилось незнаних людей з похороном пок. д-ра Сіменовича й з бесідниками, між якими є численні представники литовської й білорусської вигнації й представник найбільшої й найстарішої кількадесятьлітньої української організації

...Був теж спротив проти того, щоби православні Українці відправляли панахиду над покійним якого тіло лежало в похоронним заведенню Родина й громадянство були того погляду, що така відправа не має нічого спільного з тим, що Покійний має бути похований по приписам католицької церкви і тим стало на тім, що відправлення панахиди католицьким священиком відбувалось ще давніше, о Дякіл, панахиди Покійного як вимагає українська библія, попрощають в Америці від імени всього свого парохи. Се було 16 червня

А в пятницю рано, себто 17 червня, відбилося громадянство біля похоронного заведення, щоби взяти участь у похоронній обряді Справа ся була так, що світські бесідники будуть мати змогу попрощати Покійного на цвинтарі, по закінченню церковної церемонії. Та в такий, якщо мали вимоги домовину, придержено родинні письмо з відмовою уділити українській кат. церкви св. Миколая і в результаті, в яких заборонено їм виголошувати світських бесідників промови на цвинтарі. Нічого не помогли інтервенція в пароха, о. Тарнавського. Ні не дозволено говорити на цвинтарі перед церквою.

„Покупця те, вдова по Покійнім, сини і родина не хотіли перевезти тіло до Нью Йорку. А було б обрядові ще й тим що відмовлятися від похорону з боку заряду парафії. Вийшло рішено таки похоронити Покійного в Шікаго.

І тому рішено попрощати Покійного там, де було можливе, себто на одній з бічних вулиць, якою переходила жалобний похід з похоронного заведення до церкви св. Миколая. Бесідники говорили з автомобіля, в яких сидяли родина і сини Покійного."

Крім українських промовців говорили також представники від Литовців і Білорусинів. Один український промовець згадав також і про те, що католицькі власти відмовилися дати покійному відповідну обслугу Він між иншим сказав:

„Дорогий доктуре Володимире Сіменовичу! Прощаємо Тебе ниві у останню дорогу, ми цвіт українського народу, ми ті, що Тебе знали, ті рівночасно прокляті Католицькою Церквою, що за Твою сороколітню громадську працю для нас і дорогого Провідника і Патріярха – на „бездонній ...

На згадку про те, що через католицькі власти прощальні промови треба було виголошувати на „бездонній", — серед учасників похорону розносився на адресу католицьких властей окляки „Ганьба!" „Сором!"

На третий день по похороні, в неділю 19 червня, відбулися збори, на яких бувся прилучити Українців 13 місцевих відділів Українського Народного Союза і поважне число Союзовців. Збори висказали глибоке обурення з приводу того, що католицькі власти не допустили до того, щоби на похороні пошанувати пок. Сіменовича так, як шікагольські Українці того бажали.

Отак католицька церква похоронила свого члена та жертводателя. І то мабуть тільки через те, що він за життя попирав не тільки католицьку церкву, але і загально українську справу та сходився і з некатоликами. За се католицькі власти устроїли йому такі „паради", що відпоручники поважних товариств та представники чужих народностей мусіли виголошувати свої прощальні промови на „бездонній"!

Не знати, чи переконаються коли ті Українці, які уважають греко-католицьку церкву за українську, що в ній нема нічого українського та що її провід, будучи для Українців чужим, наносить Україні тільки шкоду та обиду? А час би вже всім се зрозуміти, бо доказів про се аж надто богато.

Поширюйте „Вістник" помід своїми сусідами і

„ВІСТНИК"
Радітельний часопис для Українців в Канаді
Виходить і-го і 15-го кождого місяця.
Видає Українське Православне Видавниче Спілка.
Передплата: В Канаді — $1.50 на рік.
За границю — $2.00 на рік.

THE HERALD
Published semi-monthly by the
Ukrainian Orthodox Publishing Company
Subscription per annum:
In Canada — $1.50. — Foreign — $2.00.

Адресувати: — address:
The HERALD, Box 3054, WINNIPEG, MAN.

ПАТРІЯРХИ І АВТОКЕФАЛІЯ.

Православна церква різниться від римської, або католицької, під різними зглядами, а головно різниться своїм устроєм. Римська церква навчає нині, що Ісус Христос назначив св. Петра своїм намісником на землі, а що св. Петро призначив собі заступників в Римі (хотяй про се певних даних нема), то з св. Петра наслідство Ісуса Христа перейшло на єпископів Риму, які з часом прибрали собі титул папи. На таке мудрування нема ані в св. Письмі, ані в історії церкви нійкого доказу. Докази є, що не тільки в найбільших часах по смерти св. Петра, але й через кілька перших століть описи ні Рим не був столицею христіянства, ані римський єпископ не мав найменших претензій до проводу в христіянській церкві. Христіянство повстало на сході з осередку його можна скорше шукати в Єрусалимі, в Малій Азії і навіть в Єгипті, чи в Римі; в дійсности титулу папи ужинав в христіянській церкві насамперед не римський єпископ, тільки єпископ александрійський (Єгипет) і — що найцікавійше — то якраз александрійського папу вибирали і рукополагали (висвячували) через пару століть звичайні священики а не єпископи (отже александрійських пап могліб нинішні противники Української Православної Церкви лягти як перших „самосвятів"). Доперва з часом римські єпископи зачали називати себе також папами. Зрештою перше імя ся Письма та богослужения була грецька — навіть в Римі, — церквою порядкували і провід в ній мали Греки і перевізну христіянську церкву можна було назвивати через те грецькою. Та в тих часах за першенство та титули між христіянами не було боротьби. Питання титулів і першенства повстало аж тоді, коли римський цісар Константин проголосив христіянство державною релігією, а столицю римської держави перенїс з Риму до Византії, яку на свою честь назвав Константинополем (Українці називали його здавен давна Царгородом).

Цісар Константин запровадив в римській державі для адміністративних цілей поділ на дієцезії, а вслід за тим і церква приняла для себе такий самий поділ. Єпископи більших міст зачали називати себе митрополитами, а єпископи трох головних міст в державі -Риму, Александрії та Антіохії — патріярхами. Опісля признано рідність патріярхів також єпископам константинопольському (царгородському) та єрусалимському. З часом римська держава поділялася на східну і західну. В західній остався лише один патріярх — римський, в східній остали всі инші патріярхи і з того часу східна церква з чотирма патріярхами зачала називатися також грецькою. Коли вже повстало питання про першенство між єпископами, то повстало й питання про першенство між патріярхами. Се питання вирішили церковні собори в той спосіб, що признали всіх патріярхів рівними, від себе взаємно незалежними, але коли й се рішення не всіх вдоволило, церковний собор признав першенство римському патріярхови з застереженим, що він „першим між рівними".

Се рішення втратило своє значіння, коли Рим вийшов зі становища столиці римської держави; патріярхи царгородські доказували, що як столиця перенїслася з Риму до Царгороду, то вряз з тим перейшло й першенство з римського на царгородського патріярха. Останній розкол між церквами східною і західною закріпив за царгородським патріярхами першенство і від того часу вони називають себе „вселенськими" (тоб то всесвітніми) патріярхами.

По розколі церкви христіянської на східну і західну не було вже більше всесвітніх соборів, які могліб порядкувати справами церкви. Не досить того. На східну римську державу (зі столицею Царгородом) почали нападати чужі народи. Зачали й розривати Остаточно столицю забрали а все посідання Турки. Для східної церкви прийшла потреба пристосуватися до нових відносин держави. Признавання себе вселюбдя православної церкви в незалежній від Туреччини державі залежало від царгородського патріярха, було перед рівнобідне з підчиненим себе Туреччині. Тому православна церква в кожній незалежній від Туреччини державі старалася остати незалежною від патріярхи, які опинилися під Туреччиною. Церковна незалежність називається з грецька автокефалією (грецьке слово „авто" „кефалос" означають „сам" і „голова", отже церква, що має свого власного голову). Зразу автокефальною церквою управляли митрополит той церкви, описи деякі з них приняли також від патріярхів. Таким робом крім патріярхів, що лишилися під Туреччиною, появилися ноні патріярхи в Румунії і Югославії. Ніні автокефальні церкви вдоволяються тим, щоби управляв ними митрополит. Се відомо було навіть старій Австро-Угорщині і вона постаралася, що би в ній православні були незалежні від патріярхів, а мали свою автокефалію; чернівецький митрополит був головою австрійської православної автокефальної церкви. Пока Польща за одно із перших своїх завдань вважала відірвати православних в своїх границях від залежности від Москви і за згодою царгородського патріярха установила автокефалію православної церкви в своїх границях.

На окрему увагу заслугує царгородський патріярхат. Коли Царгород опинився під Туреччиною, титул „вселенського" патріярха лишився при нім тільки як спомин Вселенськість його може мати значіння тільки на вселенськім соборі, а соборів нема вже більше, як тисячу лит. Православна Церква в кождій окремій державі є незалежна. Незалежність від царгородського патріярха є навіть грецька православна церква. Власть царгородського патріярха обмежується православних в Туреччині. Коли по війні 1-ій мер царгородський патріярх, на його місце вибрано патріярхом Грецьк. єпископа Мелетія, що перебував в Америці, та турецький уряд не допустив його до Царгороду а наверпа, стоячи на тім, що патріярхом в Царгороді має бути тільки Турок, тоб то турецький горожанин, над котрим Туреччина може мати контролю. Як турецька держава, то й турецька православна церква і турецький патріярх в Царгороді, — отже є становище турецького уряду. І царгородський патріярх є нині ні більше, ні менше, тільки головою турецької православної церкви. Титул „вселенського" патріярха є тільки старим титулом без дійсного значіння.

ЯК ЧЕШИЙ КАТОЛИЧКИ ШАНУЮТЬ ІВАНА ГУСА.

Я хочу згадати про захолонюючий, моярально високий і на ті часи навіть відважний виступ в Празі в 1903 році чеських патріотів католичок, який зробив на Україні таке велике вражіння, що ось тут на еміграції я переховую вирізок з часопису про сю подію. Сей виступ своєю щирістю, силою національного порниву, глибиною морального чуття, ідейністю й силянністю зробив величезне враження і в політичних колах.

Урядові кола царської Росії, з політичними цілями фальшиво удаючи з себе славянолюбів, у той же час нищили культуру, мову, національну думку і волю до можливість розвитку найбільшого чеського славянського українського народу ради імперіялістичних цілей московських деспотів, підступно названого славянофільством. Український славянський народ Росії переслідувала і за його мову, і за його релігію, і за його національність і за його стремління до свободи безмежно більше, як Австро-Угорщина переслідували Чехів.

В суботу, 4 липня 1903 року, на день перед заложенним памятника Іванові Гусові, в празькому старомійському ратуші відбулося величезне зібрання чеських жінок католичок, яке напевно страшним ударом римському папуванню. Головувала на зібранню пані Новакова, яка розпочала засідання змістовною, глибоко обмисленою й високо ідейною патріотичною промовою, що дала урочистий настрій й піднесення всьому зібранню.

Другою після неї промовила пані Сміларова-Цалова. Описавши життя Гуса, вона в своїм оповіданню про ся тичних Гуса з римською ієрархією, показала страждання і муки його мученої смерть дійшла до такого патосу, що аудиторія стала наелектризовною. На закінчення Сміларова-Цалова звала Гуса чеським народнім святим і першим Чехом. Вони скачали.

„Ми всі пищадки гуситів і мусимо так поступати. Гусове огнище, полум'я якого витер розвіяв по цілому світі відроджуючих творчих ідей, дало нам силу творчости. Ся творчість виникла 1415 року, що далі то більше проявляє себе і не можуче проявляється може себе в будучих тисячоліттях. Гус покорив нас своєю вічних істин, які горять на дні душі кождої людини, тих істин перед якими мусить схилитися і найзухваліша голова, а кождє людське серце покірно забється. В людині живе моральний закон, і ось оборонне його від потоптання, той наш горлість, наша слава, наш оркнул, наш пророк. Гус є нашим пророком! Він нашою гордістю і слава Суперечки між церквами зникнуть, а ім'я Гуса жити-ме доти, поки в людських душах житиме закон моралі. Перед нами Гус ідеал, а в нас Гус оркнул морального в людину закону. Так ми мусимо виховати наших дітей і се є обовязком жінок і матерів. На службі чеському народові ми мусимо стати прикладом високої моральности і з гуситською добросовістністю приступити до освітньої народньої праці, щоб моральних велитнів у нас все зростало для на-

(Продовження на стор 7-ім).

*) Ян Гус, чеський патріот, якого римська церква спалила на кострі 6 липня 1415 року.

Митр. Василь Липківський.

ПРОПОВІДЬ

НА 8-му НЕДІЛЮ, ПІСЛЯ ЗЕЛЕНИХ СВЯТ.

- Чудо насичення 5,000 людей 5-ма хлібами, про яке тільки що читали ми з св. євангелія, Господь наш Ісус Христос створив тоді, коли мусів відійти в пустиню, бо Ірод шукав Його, щоб вбити, після того, як убив Івана Хрестителя. Але нарід не пристав до Ірода, а пішов за Христом в пустиню і там одержав від Нього задоволення і духовне і тілесне попереду наситився Його божественною наукою, а потім за свою вірність спотобився чудесного насичення пятьма хлібами.

Любі брати і сестри! Щось подібного сьому насичення народа в пустині здавалось і з нашим українським народом в історі його духовного життя. Вогнем нашої Церкви, між иншими наклепами на нас, ширять чутки тут на Україні, щоби ми недбало наш народ до унії; а другого боку унійське духівництво готовить ради імперіялістичних цілей московських деспотів, підступно названого славянофільством. Український славянський нарід Росії переслідувала і за його мову, і за його релігію, і за його національність і за його стремління до свободи безмежно більше, як Австро-Угорщина переслідували Чехів.

В суботу, 4 липня 1903 року, на день перед заложенним памятника Іванові Гусові, в празькому старомійському ратуші відбулося величезне зібрання чеських жінок католичок, яке напевно страшним ударом римському папуванню. Головувала на зібранню пані Новакова, яка розпочала засідання змістовною, глибоко обмисленою й високо ідейною патріотичною промовою, що дала урочистий настрій й піднесення всьому зібранню.

Другою після неї промовила пані Сміларова-Цалова. Описавши життя Гуса, вона в своїм оповіданню про єтичних Гуса з римською ієрархією, показала страждання і муки його мученої смерть дійшла до такого патосу, що аудиторія стала наелектризовною. На закінчення Сміларова-Цалова звала Гуса чеським народнім святим і першим Чехом. Вони скачали.

„Ми всі пищадки гуситів і мусимо так поступати. Гусове огнище, полум'я якого витер розвіяв по цілому світі відроджуючих творчих ідей, дало нам силу творчости. Ся творчість виникла 1415 року, що далі то більше проявляє себе і не можуче проявляється може себе в будучих тисячоліттях. Гус покорив нас своєю вічних істин, які горять на дні душі кождої людини, тих істин перед якими мусить схилитися і найзухваліша голова, а кождє людське серце покірно забється. В людині живе моральний закон, і ось оборонне його від потоптання, той наш горлість, наша слава, наш оркнул, наш пророк. Гус є нашим пророком! Він нашою гордістю і слава Суперечки між церквами зникнуть, а ім'я Гуса жити-ме доти, поки в людських душах житиме закон моралі. Перед нами Гус ідеал, а в нас Гус оркнул морального в людину закону. Так ми мусимо виховати наших дітей і се є обовязком жінок і матерів. На службі чеському народові ми мусимо стати прикладом високої моральности і з гуситською добросовістністю приступити до освітньої народньої праці, щоб моральних велитнів у нас все зростало для на-

Після смерти Жигмонт в 1596 році скликав в місті Бересті собор На сьому соборі вже прилюдно проголошено унію з Римом, себто приєднання української православної Церкви до католицької, до римського папи. До сієї унії приклали майже всі тодішні українські єпископи, богато нищого духівництва і панства.

Але народ в сьому побачив велику траду своїй вірі і своїй нації. Представники народу тоді-ж в Бересті склали свій собор в участю представника Царгородського патріярха і декого з панів, як князь Константин Острожський, і вирішили боронити свою православну віру, свій народ і до унії не приставати. З боку польського уряду пішли тоді страшенні утиски на православну Церкву і український народ. Українська Церква скоро залишилась зовсім без єпископів, до унії переходили всі, хто шукав спокою від переслідувань, в зрадники єпископи української, що перейшли на унію, з страшенною запекліcтю стали переслідувати своїх же бувших парафіян, ходили з польськими жовнірами та буйною католицькою молоддю по містах і селах, відбирали або замикали православні церкви та монастирі з їх майном, били й мучили православних людей. З особливою жорстокість до православних вирізняв унійський єпископ Йосафат Кунцевич, який так своїми знущаннями розгратував православних, що вони не могли вже видержати і його вбили, але за се страшні муки від влади польської прибили. Сей мучитель українського православного народу — Йосафат Кунцевич і досі в унійнів вважається головним святим унійської Церкви. Православної Церкву тоді дійсно загнано в пустиню, вона позбавлена була своїх єпископів, духівництва, панства, всіх своїх добр, храмів і т. и.

Для кого потрібна була тоді ся загибельна унія? — Вона потрібна була для тих єпископів і духівництва, які за зраду своїй Церкві і своїму народові діставали польські ласки, маєтки та посади. Вона була потрібна тому панству православному, яке перейшовши до унії, здобувало собі право на рівні державні місця в польській державі. Вона потрібна була нарешті польському урядові, що саме тоді заходився зробити українських людей кріпаками. А для українського народу унія була тими кайданами, в які нам народ хотіли Ляхи закувати, тим мотузком, на якому хотіли нам народ повісити...

Але народ наш остався вірним своїй православній вірі, не давав себе закувати, а став тікати в пустиню. Вільні сини нашого народу стали тікати в пусті безмежні тоді степи понад Дніпром, стали гуртуватись в козацьке братерство, щоб збройною силою боронити свою віру і свою волю від польського кріпацтва. А той народ, що залишився по селах і містах, став утворювати свої православні братства, які своєю єдністю, щирістю і освітою боролись проти унії.

І Христос — Спаситель наш — був тоді не з тими Іродами та Юдами, що завоювали унію та рабство в нашому народі, а був з тим народом, що мусів тікати в пустиню і чудесно його задоволяв: Козаки під проводом гетьмана Петра Сагайдачного прийшли в Київ, привели з собою єрусалимського патріярха Теофана, який в 1620 році висвятив для України православної Церкви митрополита Йова Борецького та пять єпископів, і так відновилась вища ієрархія в українській церкві. Разом з тим брацтва православні в боротьбі з унією здобували собі велику освіту, ширили школи, друкували книги. В самому Київі зазнувалось брацтво, при якому відчина-но вищу школу, що з успіхом перемагала унію та католицтво. В пустині — в православній Україні — Господь тоді намножив слугів духовного хліба, що не тільки висилало українському народові, а кріпаки його живилась і Москва. Господь остільки тоді задоволяв наш народ, що він за часів гетьмана Богдана Хмельницького цілком майже визволився з під польської влади, а разом з тим зовсім касував ненависну унію. В 1649 році Богдан Хмельницький писав: „Ляхи-самперед треба, аби була знищена невіра, яку тернить народ наш в вірі своїй старинній через унію, себто, щоб весь нарід наш знову був одного старовинного грецького закону, як давно бувало, бо тільки тоді можна буде жити в доброй згоді, не мучачи через унію братії своєї, людей християнських" (Історія України М. Грушевського, том VIII. стор. 143). Се був погляд всього нашого народу на унію і безумовно він би її цілком знищив, коли б залишився вільним.

Але от з під польської неволі українська Церква скоро підпала під неволю московську, уже з боку Москви пішло переслідування й знищення всього українського, тікаючи від Риму з його пашою українська Церква опинилась під Москвою з його патріярхом і синодом, які так само намагались нащ нарід і його церкву змосковщити, як польський уряд ополячити. Се отворення вивилось тепер надзвичайно ясно. Тепер, коли у нас на Україні відродилась своя вільна Церква і світлом рідного життя привабляє до себе вірних дітей свого народу, — тепер римський папа отверто повернув унію в мотузок, на якому хоче повісити український нарід Галичини й инших країн, що перебувають в унії, зовсім їх привести до римо-католицизму і опозичити Римському папі знову віддав унію в повну підлеглість польському урядові, в унійські єпископи будуть призначати особи лише з обрання польської влади, а в унійські священики лише з обрання польських панів-Ляхів. Кого-ж будуть обирати ці вороги українського народу? — Безумовно тільки своїх вірних наволоків, які будуть з унійської церкви робити польську політичну організацію, а з себе польських політичних агентів для ополячення нашого нещасного народу. Разом з тим Римський папа через унійське духовенство робить тепер рішучі кроки до повного повернення унійтів в римо-католицтво, тому вводиться в унійтів нежонате духівництво, як і в римо-католиків, а в самому Римі заведено школу для вихования такого духівництва для унійтів сай самі унійські єпископи, на яких бувало деколи дивились, як на захистників української нації, тепер цілком перестали до послуг Польщі і римського папи...

Кому-ж тепер потрібна унія? — Вона вже непотрібна навіть унійським єпископам та їх приспішникам, що навіжено тікають до римо-католицтва, вона вже непотрібна і польському урядові, який отверто повстає її на римо-католицтво, щоб народ нам цілком не знищити, вона вже нікому непотрібна, як та витиснена цитрина А нашому рідному народові, що будуе свою рідну Церкву, незалежну ні від якого панування — ні духовного, ні державного, — прихилились до агентів польського панства і католицького рабства, якими є унійські священики — се явне безглуздя.

Любі брати і сестри, діти вільної Української Православної Церкви! Тільки обережним і огидою відповідайте на спроби унійських священників-Єзуїтів опутати нашу церковну і народню волю різними питрощами та оманою і закинути на нашу шию чагибельний мотузок унії.

„У волі, що нею визволив Вас Христос, стійте і під ярмо знов не підпавайтесь (Гал V: 1). Амінь.

Людська душа не може зовсім зрумінуватися разом з тілом, але від неї лишається щось таке, що є вічне

Спіноза.

Мудра, освічена людина не втрачає ані братів, ані слів

Хінська мудрість.

НЕДІЛЬНА ШКОЛА

СВЯТІ УГОДНИКИ БОЖІ.

Святий рівноапостольний князь Володимир і свята рівноапостольна княгиня Ольга.

Християнська віра поширялася на Україні в девятім столітті. Княгиня Ольга, бачучи чисте і непорочне життя християн, полюбила їх віру і охрестилася. Але поширити віру християнську поміж українським народом було суджено її внукові, князеві Володимирові. Володимир, побачивши безмістовність поганської віри, став шукати за другою, ліпшою вірою. Магометане, Жиди, Німці і Греки посилали до него своїх проповідників. Князь вислав своїх мудрців, щоби вони розслідили на місці, котра віра найкраща. Повернувшися, посли говорили:

— Віра магометанська не гарна; в Німців в церкві ми не бачили ніякої краси; але коли були в церкві грецькій, то ми не знали, де знаходимося — на небі чи на землі, бо на землі нема такої краси. Кождий, хто покушав солодкого, не захоче вже гіркого, так і ми не хочемо иншої віри

Князь і бояре рішили прияти віру православну, від Греків.

В рік пізніше (988 року) Володимир проголосив Грекам війну, занявши грецьке місто Херсонес і заждав від грецьких володарів, щоби вони видали за него замуж свою сестру Анну. Вони на се погодилися, з тим застереженим, що Володимир мусить прияти віру християнську. Володимир охрестився і подружився з Анною. Йому післали з Греції митрополита, шість єпископів і богато священиків та все потрібне для богослужения.

Повернув Володимир до Київа і зараз же охрестив своїх синів. Всіх божків казав знищити; наріл плакала, але треба було волю володаря сповнити. На другий день зібрано всіх Киян над рікою Дніпром і там їх усіх в присутности князя і бояр, охрещено.

Приявши християнство, Володимир, став тоді дуже побожним і почав помагати бідним та нещасливим. На тих місцях, де були божки, він будував християнські церкви. З Київа розіслав Володимир священиків по других містах і на села, щоби вони хрестили наріл. При помочі Божій віра Христова поширялася поміж всім українським народом.

Память блаженної княгині Ольги обходимо 24 липня, а память рівноапостольського князя Володимира 28 липня.

Святі мучениці Софія, Віра, Надія і Любов.

За панования римського цісаря Адріяна (117-138 рр.) в Римі жила одна благочестива вдова, на ім'я Софія. Вона мала трох дочок: Віру літ 12, Надію літ 10 і Любов літ 8. Будучи рівною християнкою, мати виховала своїх дочок в дусі віри Христової. Довідався про те цісар і забажав їх побачити. Софія догадувалась, на що кличе їх цісар. Всі вони стали тоді готовитись на мученичу смерть. Мати напоминала дітей тверло стояти при вірі Христовій і не побоятися тортур.

— Дітки мої, — говорила вона, — вгадайте, що в муках породила я вас і з великим трудом годувала вас. Потіште тепер старість матері твердим визнанием імени Христового.

Підкріплені молитвою і почуттям матері, три молоденьких дівчинки бесідовано явились перед царя, твердо визнали перед ним свою віру і на очах матері були мучені і віддані під меч. Софію цісар не передав на муки, знаючи, що тим не залякає в всі віри. За дозволом цісаря, похоронила мати своїх дітей; але після великого потрясення, бачучи так великі страждання діточок своїх, по трох днях вона також віддала Богу духа.

Свята Церква зачислає і святу Софію за мученицю, тому, що, коли не тілесно, то серцем своїм вона потерпіла страшні муки за Христа, бачучи страждання дітей своїх.

ІСТОРІЯ ЦЕРКВИ.

(За Е. Семакою).

(Дальше).

Релігійно-моральне життя і церковний порядок (карність).

Живий запал релігійности і моральности, яким визначалися християни перших християнських століть, підучав душевно і фізично в причини нападів варварських народів, як також ізза того, що богато поган приняло християнство тільки задля світських вигод, не будучи перенятими правдою християнської релігії. З другого боку причинилися дуже до упадку церковної карности ереси й розколи, а зазнятими їх спорами й боротьбами. Тому не дивно, що місце правдивої богобоязности заняла лицемірність і релігійна байдужність, а місце братньої любови, нетерпимість ближнього або толерантність.

Все-ж таки осуд сего часу, щодо релігійно - морального життя християн, представляється нам корисніший, коли зважимо блискучі результати, які нам наводить церква навіть в протягу сего періоду в перестроєнню ідей і в починах поганських народів, що приняли християнство. Не тільки судівництво і законодатність держав, але також ціле родинне життя, виховання й образованне молодіжи улаштовано в християнськім дусі. Се стверджують ті подиву гідні характери, які представляють нам святі отці, много церковних учителів і много богобойних материй, що поістаючуть по всі часи прикладами гідними наслідування.

Богобойні християне строїли церкви й величаві добродійні закладн для убогих і немічних, сиріт і подорожних. Навіть мучеників не бракло в сім часі, бо не тільки в Персії (як то бачимо пізніше), не тільки в Арабії й Дакії, не тільки в сторонах занятих магометанами, але навіть в гранницях римського царства, як приміром за Юліяна Апостата, від так аріянських царів Констанція й Валенса, як також царів іконоборчих, устоїлися безчисленні християне вінця мучеництва.

А ще повнійшим представляється нам зображення сего часу зглядом релігійно-морального життя, коли вівчаємо під розвагу і розвій монашеського життя.

Монашество.

Життя пустиніне, що мало свій початок в минувшім періоді, придбало собі чим раз більше приклонників в IV столітю і з него розвинулося пізнійше монашество. Отцем його є святий Антоній з Коми в Єгипті. Родився року 251 в поважній і заможній родині і вже за молоду полюбив самітне життя. Раз почув в церкві, як читали слова Спасителя. „Коли хочеш бути совершенним, йди, продай все, що маєш, роздай убогим і йди в слід за Мною" (Мат. XIX: 21). Сі слова тронули Антонія так, що зараз продав свій маєток, роздав його бідним і пішов (285 р.) в пустиню, щоби тут жити після Божого совіта. Жив спершу в одній печері, відтак в розвалинах одного замку, а наконець в пустім місці під горою Кольцим над Червоним морем, близько одного жерела й кількох пальм. Коли Антоній прославився своїм святим життям, зібралося коло него богато пустельників, щоби після його приписів, після ним даних правил, якеже було сповнити евангельські заповіди. Сі пустельники, звані, також „монахами" задля свого самітного життя, або „калугорами", задля їх гарної, поважної старости жили в колибах, що стояли одна коло другої, а всі разом становили оселю пустинножителів. Поодинокі колиби звалися монастирями, то є селитьбами монахів, а ціла оселя „Лаврою" (вуланця село). Такі лаври або оселі пустинножителів основав святий Антоній в Тебаїді і під горою Кольцим.

Святий Антоній словом і ділом дуже причинився до укріплення правдивої віри, так підчас переслідування царя Максиміяніна, як і аріянської ереси. Повага й почесть, якою тішився, була так велика, що люди рідних станів удавалися до него о пораду і потіху: в Константин Великий зглядав про него тільки з великою почестю. Прочувавочи свою кінчину, св. Антоній відійшов в пустиню, де умер в 105 році життя (356 р.).

(Дальше буде).

БОГ.

(За псалмом).

Глибинь в морській пучині,
Снігових вершин
Не вмістити комашині
В свій аршин!
Чи-ж збагнути інфузорам,
Чи відчути-ж тлі —
Хід планет, закони зорям,
Біг землі?
Саме так „рече й безумен",
Розумом убог,
Маловір і малодумен:
Де-ж той Бог"?

А. Карашевич.

МОЛИТВА.

Божи Милий, Боже Правий!
Ти, що в силі завжди й в славі!
Вислухай молитву нашу
І пішли нам долю кращу!
Прагнемо ми правди святої;
Про одно наша молитва:
Дай в життю нам кращий шлях
І розвій всі кригди в прах!
Вислухай отсі благання,
Вдовольни наші прохання:
Де панує злоба й тиха,
Най любов зацвіте тиха...

Микола Омелянець.

Р. Бенсон.

ПОКЛИК.

Одного дня, коли слуга Паркер поклав на стіл пополудневу почту, завважив я лист, заадресований до мого господаря, в почерк адреси виразно вражував, що писала той лист тремтяча ставча рука.

В черть годинн потім увійшов я до їдальні й побачив той лист, уже розпечатаний, у руках священика. Гарне обличча старця ясніло в своїй дитинній святости ще більше чаруючою радістю, ніж звичайно.

— Маю вістку від мого найстаршого друга, — сказав, показуючи лист. — Від кількох місяців немав я від нього ні одного листа. А знаємося від найранішої молодости.

В часі обіду заедно вертав до спогадів про свого приятеля й раз-у-раз вславлював утіху, яку здобув у ньому той лист.

Вічно снуємо плями зустрічі, але ніколи не вдається нам здійснити їх. Обаба ми вже за старі. Та він без порівнання діяльнійший від мене. Його життя повне добрих діл, а я — самі знаєте, який з мене хосєї! Не зумів би я вже навіть завідувати парохією, а бувають ді, що заледви можу відправити Службу Божу у своїй каплиці.

— А ваш приятель, отче, ще сповнює свої обовязки?

— Ах, ви певно гадаєте, що і він є священиком! Ні, зовсім ні. Він по званню банковий урядовець, а щойно недавно пішов на відпочинок і поселився на селі, де — як пише, — проїмає його одна думка, приготовтися на смерть. Однак не занехав добрих учинків. Саме в листі повно відомостей про те село й сільських жителів, а особливо про якогось незвичайного чоловіка, що його мій приятель пізнав у сільській читальні, (яку мій друг сам заложив). Опріч того радиться зі мною про свої нові фундації й инші добродійні заміри.

Вельми рідко трафляються такі одиниці між банковими урядовцями, — замітив я.

Ся людина є совершенно добра, — підхопив священик, — і то від давних, давних літ. Вежко вам буде увянти собі, скільки-добра вчинив він убогим Лондону. Через двадцять кільоа літ жертвував він два-три дні в тижні на відвідування хорих, або на инші обовязки християнського милосердя.

Я саме хотів запитати, чи той приятель священика не завдячує своєї щлхотности саме благородному впливови мого господаря, те він випередив мене.

— Найдивнійше в сій справі, — заговорив він ,ніби відгадуючи мої думки, те, що мого приятеля покликала до такого життя якась сила незвичайним способом. Я не вимовив його прізвища, правда? Отже можу розказати вам про нього докладнійше, не допускаючись при сьому недискреції. Чи тільки хочете послухати?

Коли почув моє запевнення, що я завсігди слухаю його оповідань з як найбільшим зацікавленням, священик промовив:

— Отже гаразд. По обіді йдемо в город на каву і там почуєте сю історію.

Коли ми по хвилі сиділи в городі, у тіни високого муру, а перед нами, на нїжному блакиті небес, рисувалися темні сильветн смерекових дорїжок, старий духовник почав:

Подїї, про які мова, взяті потрохи в оповідань мойого приятеля, а трохи з його листів. Я записав собі колись навіть чергування випадків з потрібними іменами й датами, та нині мусїв би я довго дошукуватися того записника. Зрештою дуже добре памятаю цїлу історію і можу докладно описати важнїйші її випадки.

Найперше мушу вам сказати, що перед якимись пятьдесятн роками мій приятель, маючи тоді вже трийцять літ, став головою банкового дому в заступстві свойого батька, і, розуміється, був дуже занятий обовязками свого званнн. Батюк був старий і мав велику скількість деяких справ. Мій приятель не займався тоді більше нїчим, і навіжся — варїкав нераз, що не стає йому часу допильнувати всїх справ і відповідно рядити ними. Тоді саме стався перший особливий випадок.

Раз, осїнню, десь між четвертою й пятою пополудні, мій приятель вертався додому омнібусом. Забавлявся обсерваційною вуличного руху й ненадїйно запримітив на хіднику сторожа одітого чоловіка, що намірився перейти на противележий бік вулиці. Та коли пустився їти, на самій середині мусїв затримати ся через омнібус, в якому їхав мій приятель, — а тут нагло в другому напрямку надїхав повіз. Мій приятель в першій хвилині налякався, що того чоловіка переїдуть, а той і собі напримітив небезпеку, й боячись упасти під коні, кинувся вперед, одначе так нещасливо, що попав ногами під колеса омнібусу.

Щось хрустнуло, ліво, — мій приятель, пробнятий до глибини тим нещастям, перехилився, щоби побачити, що сталося з нещасливим. Колеса роздусили йому стопи, але нещасний стояв ще хвилину й нарешті упав цілим тягарем на землю. Мій приятель кинувся на рятунок, але його перебігли другі, тож завернув до омнібусу й поїхав дальше.

Одначе той жахливий вид вплинвся в його память так глибоко, що вражав його, як фізичний біль. Не міг забути виразу терпіння, що тоді на якусь хвилину запанував на обличчі незнайомого, та передусїм його раз-у-раз ставила йому перед очі виразний образ особливих кровавих стіп.

Памятаю, що в яких півтора тижнів пізнїше він докладно описав мені в довгому листі цілу ту подію, яку я передав вам кількома словами.

Літом слїдуючого року мій приятель поїхав одної суботи пополудні до Кенінгтон на вечірну партію ситківки, бо дуже любив сю гру. До Вестмінстеру доїхав підземною залізничкою і думав перейти пішки міст, щоби потім рішитися, чи поїде дальше, до цїли своєї дороги.

Коли проходив біля сходів лїчниці св. Томи, завважав жебрака, що сидів мїж сходами й муром. Коло старця стояло мале бїле песеня. Лише вбогого було заслонене до половини якоюсь перев'язкою, але особливу увагу звертали на себе його обвйджаванні руки. Спочивали вони рівно на колїнах і по середині одної й другої долони видніла на полотні темна пляма, гейби перевязка закривала дві кровавї рани.

(Докінчення буде).

„ДНІПРО"
орган Української Православної Церкви в Злучених Державах,
виходить 1 і 15 кождого місяця і
який коштує на рік $2.50.
Передплату висилати на адресу:
"DNIPRO"
1851 Germantown Ave., Philadelphia Pa. U.S.A.

ЯК ЧЕШКИ КАТОЛИЧКИ ШАНУЮТЬ ІВАНА ГУСА.

(Продовження зі стор. 4-ої).

шого відродження. Після Білої Гори 30 тисяч нашої інтелігенції мусїло емігрувати. Отсю врату ми повинні поповнити знаменитостями в гуситому розумінню. Чеські доньки й матері! Прикрашуйте високими гідностями чеські душі!"

З жіноцтва, неелектризованого попередніми промовами, о. Штом вийшла молода струнка з пальмою зором дівчина Маховна, звернула ся до картини Гуса перед судом сказала:

„Великий, убогий, непорочний, правдивий, святий вчителю наш, що подобив свій народ більше, як свое життя! Перед Тобою, ми твої доньки присягаємося й йти слідами стіп твоїх, великий наш правдолюбивий Вчителю! (При сих словах зірвався одноцушний голос всього збірання „присягаємо"!). Глянете на нього, дорогі сестри, як дітей батькові, пополонітеся, що як і Він, казатимете правду, прислухуватиметеся до правди, робитиметеся по правді, дивитиметеся на правду й шануватимете її до смерти! Вія наш Вчитель і Батько, який любив свій народ, кавав, щоб ми любили одно другого так само як і Він: Геть з кастовим високомірством: робітниця рівна з капіталісткою, убога з богачкою — всі ми сестри Чешки! Руки в руку всі нерозривно ходімо до снільної межи і не здавайомся!

„Присягаємо, Вчителю, перед твоїм чесним, чистим і святим лицем, що ні ступня чеської землі не уступимо по доброй волі, і що ані краплі крови чеської дитини не буде пониєнено, що у наших дівчаток іх чеської мови не нищитимуть католицькі повівчені монастирі, що ні кусточка нашої землі не дамо більше спокоєвичним нашим ворогам! Клянемося Тобі відповідь сильний голос збірання: „Клянемося!"). Будь ти убогим вчителем наш! Колись ти мав можливість стати золотом. Рим загасив би огнище твое! Ще раз, Вчителю наш приймн зобовязання чеських жінок: ні єдиного ступня чеської землі, ні єдиної краплини крови, ні єдиного згуку слова і ні єдиного сотика грошей не піде на відчуження від чеського народу! Присягаємо своєю кровю й честю, що не здамося до смерти.

Велике збірання чеських жінок одноду шно відповіло: „Присягаємо! Обіцяємо!"

Який се добрий крилад для Українок-унітоток послідувати слідами чеських патріоток і порвати звязки з Римом. що був завше нашим ворогом. Сучасні чеські вчені дають переконуючі докази того, що увесь гуситський рух був вибух з придушеного понімечуючим католицизмом православія і з протестантством не має нічого спільного.

НЕСИ ХРЕСТ СВІЙ.

Скілько-б ти не страждав, о мій брате,
Як би хрест твій тобі не тяжів,
Не промов у роспущі прокляття,
А терпи, як — терпів.

Ти говориш, що сил вже тобі не хватає,
А безсилий не можеш терпіти...
Та чи Той, хто на світ нас отсей посилає,
Не пішле нам і сили, як дітям?

Хай любов у тобі, як раніше, проснеться,
Стань до праці, несн, пілнімсь, як орел,
І в тобі стільки сил ще знайдеться,
Скільки вод є в глибінях джерел.

Свящ. Ю. Горошко.

Постарайтеся, щоби Ваша передплата була вчрівнана та відновлена на слідуючий рік.

УБИВАЮТЬ ЧЕКІСТІВ.

З Київа повідомляють, що там у помешканню губерніяльного чека вбито начальника 2 відділу московського чека Раковського й двох інших чекістів, які прибули в Москви на ревізію. Раковський по народности Поляк і був довгі роки найближчим помічником Полька Дзержинського, який стояв на чолі всеросійського

Кажуть що вбивство переведено троми членами таємної антирадянської організації, яка тепер збільшила свій терор проти комуністичних урядників на Україні. Одночасно з убивством Раковського в Київі, вбито на дорозі в Шепетівки до Ізяслава двох чекістів з місцевого району. Се вбивство вважають також ділом протикомуністичної організації.

УТКАЮТЬ З ПЕКЛА НА ЗЕМЛЮ.

До Румунії втік з Радянської України селянин Степан Іванович з пятилітнім сином, перепливши щасливо Дністер. Знову біля Тягині перепливши Дністер два большевицькі офіцери в цивільному узброєнню та піддалися прикордонній румунській сторожі. Втікачі заявили, що не могли видержати жахливої нужди і голоду на Радянщині.

КАТАСТРОФА БУРЯКОВОГО ЗАСІВУ НА РАД. УКРАЇНІ.

Московська „Правда" в 8 червня повідомляє, що на правобережній Україні далеко не виконано призначеного плану засіви. Так у Бабанському районі від плян Умянщ замість пляновання 10,400 гектарів засіяно буряків тільки 491 гектарів. В Гайсинському районі на Поділлі замість 11,280 гектарів посіяно всього 2,287 гектарів. В Томашпільському районі за пляном мали посіяти понад 11,000 гектарів, а посіяли тільки 2,500 гектарів.

СХІД НЕ СПИТЬ.

Українська Православна Громада в Торонто, користаючи з нагоди відходу о. Савчука на адміністратора Української Православної Церкви в Канаді, а котрий тепер виїжджає на Схід запросила згадана громада о. Савчука, щоби дня 10 липня 1932 року дав відчит для членів і симпатиків в Торонто. Також комітет згаданої громади запросив делегатів в церковних зборах зложа Торонто. Відчит і нарада в дальній церковній справі відбувався в Українському Народнім Домі в Торонто 191 Ліпінкот Ст. Української Православна Громада в Торонто мала честь витати в себе о. Савчука і делегатів як з Монтреалу, Гемілтону і Ошавп. Сала згадати, що членський Української Православної Громади не забули пригадати сьомому вечерю. Наші женщини взяли любезно поклопотатися столи прикрасили цвітами живими, котрі подорожував ром. Кавецький і поставили на столи споживчі страви, а той час господар вечері Т. Гуменюк попросив всіх до спільної вечері. Коли вже всі були на місцях числом 117 душ, тоді о. Савчук дав знак до молитви, всі повставали а місці і відмовили спільну молитву в рідній мові Отче наш. Тут також о. Савчук поблагословив вечерю. Згадану вечерю завдали слідуючі пані: Т Гуменюкова, Матеряшова, Е. Дерешкова, О. Венькрова, П. Мошуркова, Т. Шевчукова, П. Бурлакова, Р. Романюкова, М. Фукшанська і панна Н. Мандрикіна. Господар вечері п. Гуменюк своєю гумористикою пропрошував всіх споживати що Бог дав і чим хата богата. Одна тільки була неудача в то, що до столів у служували женщини і мущини а не молодіж. А чому? Дуже легка відповідь. Вона нас самих, що не звертаємо уваги на наші обовязки забуваємо про Рідну Церкву. Нема в нас церкви нема релігійного виховання. зушевного кормку, не буде користи і з нашої молодіжи. Тож уявімо батьки і матері, куди підуть наші дочки, наші сини, коли ми не постараємося дати їм те що мають другі народи. Вірю, що на будуче як зайде до устроювання подібної вечері, то вже знайдеться молодіж, церква і свій священик Коли в нас згадано вечерю господар вечері зауважив, що гості покрішились на силах, встав з місця і повстали в поворотности цілі вечерку і попросив гостей до наряд над Рідною Церковю в Торонто і околиці: 1) бесідник був С Онійчик з Гемілтону 2 Н Мех з Ошави 3) пані Любульська відспівала сольо 4 гаю зеленешньої літяки а збирав, і Ой місяцю місяченьку, в супроводі паночки М. Татарин на фортепіані. 4) бесідник С. Шибульський з Гемілтону. 5) Спів мужеський (пять-голосівка) 1) Реве та стогне, 2) Чуєш брате мій, 3) Там на горі крута вежа і Кирилець. Я співі брали участь: Д. Бурлик ліґінат хору при Українськім Нар. Домі в Торонто, Н. Яєнівський, М Мешкевич, Т. Вашук і Д. Кандзир 6) бесідником був Д. Токарук з О. шавп. Коли вже покінчено наради і пяка ями як дальше провадити церковну роботу в Торонто і околиці. тоді встав о. Савчук зі свойого місця, подякував за вечерю і за товариство і виголосив дуже поучаючий відчит на тему релігійну „Поступ і, упобутки Української Православної Церкви в Канаді". Фактами доказав, як за далеко поступили Україні на релігійним поли в порівнянню з другими народами Коли о. Савчук закінчив свій відчит і побажав всім присутним як найлучших успіхів, тоді господар Т. Гуменюк, як пристало на господаря, в імени Української Православної Громади в Торонто, подякував гром. С. Кавецькому за зовні взяти, котрі пішлись на столах згаданого вечера, подякував пані Шибульській за спів і другим мистецьким силам Так само подякував делегатам з поза Торонто як також не минула похвала голосність, котрі працювали у кухні цілий день до пізної ночі, щоби взволити гостей. Також подякував всім присутним і о. Савчукові за відчит. Пан сів могли відспівано, многолітніслє в пр'кінці як на Україні ців пристало відспівано „Не пора, не пора" і всі з добрим настроєм розлялись і розійшлись домів о годині 11.30 в ночі.

Тут повинно собі написати пару строчок до учасників згаданого вечера і Українців в Торонто, котрі

Збірка о. П. Запарнюка.

Брендон, Ман.

Іван Касюрак	.50
Семен Войцюк	1.00
Дмитро Шапка	1.00
Іван Аморгенич	1.00
Стефан Мазар	1.00
Василь Гнатюк	1.00
Василь Яцюк	.50

Полтар Парк, Ман.

Василь Савула	1.00
Іван Марко	1.00
Федь Семенюк	1.00
Николай Маленький. Мутвіл Ман	1.00
Іван Гладун Фирфорд. Ман.	1.00
Стефан Луговий, Джіпсумвіл, Ман	
	1.00

Ст. Мартин. Ман.

Олекса Рудак	1.00
Василь Іващівський	.50

Тиндаль, Ман.

Причун Никола	1.00
Причун Стефан	1.00
Гнатюк Михайло	1.00

Консисторія Української Греко-Православної Церкви в Канаді.
П. Богонік, касієр.
683 Anderson Ave., Winnipeg, Man.

ЦЕРКОВНИЙ КАЛЕНДАР НА 1932 РІК.

СЕРПЕНЬ.

1 П. Мокрини
2 А. Ілії пророка.
3 С Симеона при
4 Ч Марії Магдалини
5 П Теофани Трофима.
6 С Борися і Гліба
7 Н 7 Н- по С- † Усп. сь. Анни
8 П. Ермолая
9 В Пантелеймона
10 С. Прокора Нікон.
11 Ч Кат. Серафа
12 П Сили Андроника
13 С Евдокима праведного
14 Н 8 Н. по С- † Под. Ч. Хр
15 П. Пер. мощ. св. Стефана
16 В. Ісак. Дал
17 С. 7 отр. в Еф., Ев.
18 Ч. Евсигнія
19 П Преобр. Госп. Спаса.
20 С Дом., Пульхерії
21 Н. 9 Н. по С. Емілиана еп.
22 П Матея ап
23 В Лаврентія
24 С Єнгіа Клавдії
25 Ч Фотія, Аники
26 П Максима
27 С Мисея, Теод я.
28 П 10 Н. по С. Усп. Пр. Богор.
29 П. Перен обр Господ
30 В Мирона
31 С Фолора і Лавра

ПОРЯДОК БОГОСЛУЖЕНЬ о. П. Запарнюка

Серпень:

7 пед. — Брендон
14 пед. — Селкірк.
19 пятниця. Преобр Госп. — Сарт
21 пед — Дуфорст.
28 пед. — Полтар Парк
Всюди збірка на дешкальний фонд

614 Minnesota St., Winnipeg, Man

ПОРЯДОК БОГОСЛУЖЕНЬ о. Б. Гриньова.

Серпень.

7. Неділя — Сифтон
14. Неділя — Петлера
19 Пятниця Преображення Господне. — Пайн Ривер. Храм
21 Неділя — Гадлт
28. Неділя Успення Пр Богородиці Богдан. Храм.
Box 804. Dauphin, Man

ЦЕРКОВНИЙ УСТАВ НА 1932 РІК.

СЕРПЕНЬ.

2 Вівторок — Ілії Пророка. Утр: Еван Івана XX: 19—31. Літ.: Ап. Я кова V: 10—20; Еван. Лук. IV: 3 —30.

7 Неділя 7- по Зісх. сь. Духа — Гол. 6. Утр: Еван. Івана XX: 1—10 Літ. Ап Рим. XV: 1—7; Еван. Мат IX. 27—35

14. Неділя 8- по Зісх. сь. Духа. — Голос 7. Утр: Еван Івана XX: 11— 18 Літ. Ап. І. Коринт. І: 10—18 Євангелія Матея XIV: 14—22

19. Пятниця, Преображення Господнє; Утр: Еван. Лук. IX: 28—36. Літ. ст. 2. Петра І: 10—19 Еван. Мат XVII 1—9. Після звичайної моліви оснівається сезонний

21. Неділя 9. по Зісх. сь. Духа — Гол. 8 Утр. Єван Івана XX : 19— 31. Літ- Ап. І. Коринт. II: 9—17; Ев Мат. XIV: 22—34.

АДРЕСА КОНСИСТОРІЇ.

Листи до Консисторії треба надсилати на руки голови Консисторії, о. Савчука, на адресу

Rev. S. W. Sawchuk
479 Andrews Street
Winnipeg, Man.

Присилайте передплату за „ВІСТНИК" і приєднуйте йому нових передплатників.

Український Релігійний дво-тижневик в Канаді.

ВІСТНИК
THE HERALD

THE HERALD Box 3064 WINNIPEG, MAN.

РІК IX. ВІННІПЕГ, МАН., 15-го СЕРПНЯ, 1932. WINNIPEG, MAN., AUST 15th, 1932 ЧИСЛО (157) 16

ВТІКАЮТЬ З БОЛЬШЕВИЦЬКОГО „РАЮ".

Біля села Мидятин, як повідомляють із Рівного, перейшли радянську границю 12 селянських родин з дітьми, між ними одна родина з 5 дітьми.

Оповідають, що втікли з большевицького раю з причини неможливих життєвих умовин. Один з них був заслання й на Сибір, звідки втік і, вернувшись до своєї рідні, втік до Польщі. А що перед двома місяцями з їх околиці перейшли до Польщі два православні священики, то большевики арештували всіх православних і католицьких духовних, які ще залишились були в околиці, і запторували їх в тюрмі в глибині Росії.

ПОВСТАННЯ СЕЛЯН НА РАДЯНСЬКІЙ УКРАЇНІ.

До Кишинева надійшли вісти з села Атака, біля большевицько - румунської границі, що кілька днів тому цілий день було чути гарматню канонаду, і стрілянину скорострілів. Причиною сеї стрілянини є повстання українського селянства на Радянській Україні.

МАСОВА ПОШЕСТЬ НА РАДЯНСЬКІЙ УКРАЇНІ.

У Старому Константинові і Звягелі на радянській Волині лютується пошесть червівки і червивого тифу. Яких 60 сіл в числі 15,000 осіб хоруе. Одною з причин масової пошести є недостача цукру й чаю. Селяни пють від довшого часу сиру воду. Шпиталі переповнені і давно перестали приймати нових хорих, з яких богато вимре по дорозі.

КРІВАВЕ ПОВСТАННЯ В АРАБСЬКІЙ ПУСТИНІ.

В арабській пустині збунтувалися племена бедуїнів проти уряду свого короля Ібн Сеуда, що держить під своєю владою більшу частину Арабії. Битва повстанців з урядовим військом тревала цілий день і скінчилася кріваним погромом повстанців. 360 повстанців згинуло в бою, між ними їх провідник. Повідомлення про арабське повстання подав, що голову вбитого провідника повстання відділи дітьми, щоби вживали її при грі в „футбол".

Присилайте передплату за „ВІСТНИК" і приєднуйте йому нових передплатників.

410 [illegible] КАРИ ЗА МОГИЛУ.

В ночі з 14 на 15 травня сипали хлопці в селі Завинні, пов. Сокаль, могилу в честь українських героїв на місцевому цвинтарі. Зладжована поліція вислала в Соколя поліцянтів на розвідки і вони арештували Грицю Гуляївського, Павла Гудка та Михайла Литвина. Їх випущено по поручительстві від півночи до 8 годині рано.

Дня 4 червня ходив по селі поліцянт з наказом розсипати могилу. Але могилу докінчено й 5 червня по вечірні її посвятив місцевий парох о. Смико. За спиання сеї могили покарано 41 хлопців (усіх у Завинні) карою по 10 золотих, або 2 добі арешту. Вони внесли ею справу на судову дорогу.

СУД НАД ПЛАСТУНАМИ.

В 1929 році група волинських пластунів зібралася в Почаєві на площі. Було їх 13 й ночували в клюні Аннії Кондратева на передмісті Почаєва-Габи. Поліція заарештувала декого з них, а старство вокарало провідника пластунів і господаря клуні в менших розмірах. Кондрашів внесли рекурс до рівенського окружного суду. Рішення відбувся 23 травня с. р. Боронив адвокат д-р Багринівський. Суд засудив кару Скопюкові й Кондратева до 2 тижнів арешту з заміною на 100 золотих, а решту пластунів уневинив.

КОСТЬОЛИ ПО УКРАЇНСЬКИХ СЕЛАХ.

Костьол в Пидках біля Коломиї, будують для кількох тамошніх польських родин. Поляки з Коломиї збирали на нього гроші всякими способами. Між иншим, для 29 червня перевели в Коломиї вуличну збірку на ту ціль

ВБИЛИ ВЛАСНИХ ДІТЕЙ.

В селі Дермані (Волинь) Марія Галичова вродила близнята, що були з собою зрослі. Нещасна мати разом зі своїм чоловіком Кирилом забили дітей і закопали їх в городі. Все викрилось і Галичів потягнено до відповідальности.

ЗІБРАВ МІЛЬОН ДОЛЯРІВ, ЗБИРАЮЧИ ЛАХИ.

Померший недавно в Чікаго зібрав лаків, Вілієм Керкс, лишив маєток, який обчислюють на мілйон долярів. Він не лишив ні завіщання ні потомства і його маєток перехо-дить на брата й сестру.

ГРЕКО - КАТОЛИЦЬКІ СВЯЩЕНИКИ НЕ МОЖУТЬ ЖЕНИТИСЯ.

Греко - католицького епископа для підкарпатських Українців в Злучених Державах, Василя Такача, повідомлено письмом із папської канцелярії з дня 16 квітня, що греко-католицькі священики мусять оставатися безженними в Америці так, як і римо-католицькі священики. Се є остаточна відповідь папи на домагання минувшорічного часу сотні греко-католицьких священників, щоби скасовано заборону женитися для греко-католицьких священників в Злучених Державах. Епископ Такач оповістив рішення папи про безженність греко-католицького священства посланцям з 15 липня.

ЧИ МОЖЛИВО РОЗМОВЛЯТИ З ДУХАМИ ПОМЕРШИХ?

Папа установив минувшого року спеціальну комісію, що має завданням студії над спіритизмом в цілому світі. Недавно появився перший звіт тої комісії. На основі статистичних даних звіт засовує розвиток спіритизму в поодиноких державах. Найбільше поширений спіритизм в Злучених Державах Америки. Прихильники спіритизму в Америці переважно зорганізовані і спірістична література має великий попит. Друга держава, де цікавляться дуже спіритизмом, се Англія.

Дальше йдуть Франція, Німеччина, Польща, Австрія, а вкінці східні держави. Найменше розвиненний спіритизм в Еспанії та Італії, але й там уже вкорінився.

Звіт папської комісії дає теж відповідь на питання з спіритизму, а саме: чи люди на землі можуть розмовляти з душами померших і чи може істнувати якесь порозуміння між нашим світом і світом позагробовим. На обі сі питання звіт дає негативну відповідь

СОЛОМЯНИЙ ГОДИННИК.

Славний соломяний годинник збудував один Німець, на ім'я Отто Вентер. Він будував його цілих 15 років. В годиннику нічого не находиться тільки солома. Через послідних 20 літ показувано той годинник по Європі по різних виставках.

Але одного дня стався випадок на залізничім дворці, під час подорожі. Годинник впав і коли догладач дворця підняв його, то так ушкодив годинник своїм лотиком, що годі тепер його направити.

ШУКАЮТЬ СТОЛИЦІ СВ. КИРИЛА Й МЕТОДІЯ.

В околиці Угорського Городовища йдуть вже кілька літ розкопи на старославянських погребищах, головно на тере зі Старого Міста, де знайшлося богато цінних памяток із старохинської доби 9—10 століть. Головною метою сих дослідів є відкрити старого Белграду, культурного середовища великоморавської держави князя Святополка, в якому жили й Христову віру проповідували апостоли Кирило й Методій. Розкопи веде місцевий музей, але з браку фондів працюється тільки один день в тижні.

ЗАВАЛИЛАСЯ ЦЕРКВА ВІД ЗЕМЛЕТРУСУ.

Жителі Азорських островів пережили великий страх минувшої суботи, коли островами стряс землетрус. Пінчас землетрусу в місті Пунта Дель Гада завалилася одна церква й кілька хат

ДУХОВНА КОНФЕРЕНЦІЯ.

Повідомляється всіх інтересованих, що єпархіяльна Духовна Конференція відбувається в днях 23 — 25 серпня, в Саскатуні, Саск.

КОНСИСТОРІЯ УКРАЇНСЬКОЇ ГРЕКО - ПРАВОСЛАВНОЇ ЦЕРКВИ В КАНАДІ,
Прот. С. В. Савчук, голова.
Дано в Віннінегу, дня 9-го серпня, Р. Б. 1932.

АРХИЄРЕЙСЬКІ ВІЗИТАЦІЇ.

Сьогорічні архиєрейські візитації парафій в Канаді Високопреосвященим Архиепископом Германом Теодоровичем продовжується в поняше по-ланім порядку.

Церковні громади, які бажають витати в себе Високопреосвященого Архиепископа, зволять якнайскорше зголошуватися до Консисторії на поняше подану адресу.

КАГВИН, АЛТА.,
в неділю, 21 серпня.

КОЛОМИЯ-СІЧ, АЛТА.,
в неділю, 28 серпня.

ЕГРМОНТ, АЛТА.,
в неділю, 4 вересня.

БРЕНДОН, МАН.,
в неділю 11 вересня.

КОНСИСТОРІЯ УКРАЇНСЬКОЇ ГРЕКО-ПРАВОСЛАВНОЇ ЦЕРКВИ В КАНАДІ,
Прот. С. В. Савчук, голова.
479 Andrews St.
Winnipeg, Man.

З ІСТОРІЇ УКРАЇНСЬКОЇ ЦЕРКВИ

ПРОФ. ДР. І. ОГІЄНКО

ПРИЄДНАННЯ ЦЕРКВИ УКРАЇНСЬКОЇ ДО ЦЕРКВИ МОСКОВСЬКОЇ В 1686 РОЦІ.

Церква наша українська з давніх-давен була вільною й незалежною, — вона тільки номінально ніби залежала від Константинопольського патріярха. Але патріярх сей жив собі далеко, в наші церковні справи втручався рідко, і за ввесь час тільки раз і приїздив до нас. І жила тоді церква наша вільно, і вільно творила все своє життя.

Церква наша завше вважала себе вищою від церкви московської, бо митрополія Київська була першою, де повстав світ віри Христової; духовенство наше своєю освітою завше було незмірно вищим від духовенства московського, і тому вважало себе „просвѣщеннѣе Москвы".

Коли політичний центр в XIV віці з Києва посунув на північ, посунули туди й наші Українці-митрополити, і добре допомогли Москві стати твердо на ноги. Але згодом, коли над нашим краєм запанувала Литва, московські митрополити потроху зовсім забували любов до Київа і тільки й дбають, як би більше взяти від нього дані. І московські митрополити тягли з українського народу, що тільки могли. Так, на митрополита Фотія скаржились, що він „се нынѣ все узорочье церковное и сосуды переносить на Москву и весь Кіевъ пусто сотвори тяжкими пошлинами".

От чому так жегко церква українська розійшлася з московською, — в року 1414 українська церква обрала собі окремого митрополита і славе з того часу пішло її цілком вільне життя. Титул наших митрополитів завше був — „митрополитъ Кіевскій и всея Россіи". Митрополита у нас завше вибирали вільними голосами, а патріярх Константинопольський тільки благословляв його. На Україні в церковнім житті скрізь було тоді виборче право: вільними голосами вибирали собі священників, епископів, архимандритів, ігуменів і навіть митрополитів.

Церква наша дуже відрізнялася тоді від церкви московської, — у нас була свої церковні звичаї, свої обряди, навіть деякі свої віруваня, хрестини, вінчання, похорон, деякі правники — все се у нас відрізнялось від московського, і все се потім на Москві прозивали ересію, і все се виганяли з нашої церкви.

Українське духовенство скоса поглядало на московське, знало його злиденне життя, знало, як його граблять та кривдять. Та й недолюбливало воно його; так, Мелетій Смотрицький і Касіян Сакович писали, що „в Московському царстві живуть самі раби і що там навіть старшину їхню катують батогами і засуджують до торгової кази". А Броховецький писав про Москалів, ніби „жестокостію своею превосходять вони всѣ поганые народы".

Українці з недовірням поглядали й на саму московську віру. Як каже дослідник, були такі козаки, які казали про Москалів, що ніби у їх „одні погруженці, а другі обливанці; у одних поли, у других безполівщина: на Москві стільки вір, скільки сіл, а в селі — скільки хат; до себе в хату ніхто нас не пустить з любою; у їх вся віра в тому, щоби бороди не голити й тютюну не курити й не нюхати"...

Духовенство на Москві вовсім було безправне; навіть вище духовенство — епископи та митрополити не мали таких прав і цілком залежали від царя-тирядна, — сам патріярх їх настановляв, сам жалував і наказував.

Від сього підневільного життя й лякалось страшно наше звикле до волі духовенство і тому воно так довго і вперто стояло за волю своєї церкви.

Коли Богдан Хмельницький надумав віддатися Москві, духовенство стрівожилось і нажалилось не дати Богданові довести до діла його замірів. І духовенство остро пішло проти Москви.

Року 1654 приїхали на Вкраїну посли від трьох держав, що хотіли взяти до себе Україну — від Москви, Турції та Польщі. Богдан скликав Раду в Чигирині, аби вона вибрала, під чию високу руку піде Україна. І на сій Раді від духовенства виступив з горячою промовою проти Москви черкаський протопоп Хведір Гурський, великий богослов свого часу і славний проповідник. В палкій промові Гурський застерігав Раду від підданства Москві.

Посли приїхали на Вкраїну з богатими гостинцями; гостинці польські було загорнуто в килим, турецькі — в дорогий шовк, а гостинці московські... в рогожу...

І показують Раді на ці подарки, Гурський сказав палку промову. „Отъ трехъ царей или волховъ — казав він — поднесены были младенчествовавшему Христу Спасителю дары: золото, ливанъ и смирна; дары сіи предзнаменовали бытіе, страданіе и возвращеніе на небо. Злато предрекало царствованіе, ладанъ — погребеніе, смирна — Божественность. Такъ и сіи дары, подносимые тремя царями младенчествующему народу, знаменуютъ участь его: чѣмъ покрыты или одѣяны дары сіи, тѣмъ покроется и народъ, ими предъстанувшій. Дары польскіе покрыты коврами, то и народъ съ поляками будетъ имѣть ковры; дары турецкіе покрыты тканію шелковою, то и народъ облечется въ шелкъ; дары московскіе покрыты рогожами, то и народъ, соединившійся съ москвитянами, одѣнется въ рогожки и подъ рогожки.... И сіи предзнаменованія вѣрнѣе и превосходнѣе всѣхъ оракуловъ на свѣтѣ"...

Ся промова Гурського зробила більше вражіння, ніж промова Хмельницького в оборону Москви. На Раді зняся галас, пішов заколот проти Богдана: його назвали зрадником, кричали, що він підкуплений Москвою і продає їй Україну...

Але духовенство нічого не вдіяло: Богдан вмів поставити на своїому...

Коли Богдан Хмельницький року 1654 присягнув Москві, наше духовенство було з того дуже невдоволеним і присягти відмовилось, — сам митрополит Київський Сильвестер Косів на се голосно заявив, що хоч „гетманъ со всѣмъ войскомъ Запорожскимъ и поддался государю, а онъ, митрополитъ со всѣмъ соборомъ о томъ быть человѣкъ къ государю не посылалъ и живетъ онъ съ духовными людьми самъ по себѣ ни подъ чьею властію... И началъ митрополитъ боярамъ грозить: не ждите начала, ждите конца; увидите сами, что надъ вами вскорѣ конецъ будетъ"...

Митрополит відмовився привести до присяги московському цареві людей своїх, а коли московські воєводи почали командувати в Київі, митрополит їм заявив: „учнуть съ вами битися"...

(Дальше буде).

ПЕРША АРХИЄРЕЙСЬКА СЛУЖБА В УКРАЇНСЬКІЙ МОВІ В ПОЛЬЩІ.

На другий день Великодня неділя Братська Чесно-Хресна церква в Луцьку мала в себе велике свято. Бо в сей день в тій церкві було відправлено Владикою Полікарпом архиєрейську службу Божу українською мовою. То була перша спроба Літургію відправлена архиєреєм українською мовою в Православній церкві в Польщі.

Облачення Владики Полікарпа відбулося від відкритим небом, на катедрі перед головним входом, щоби дати можливість народу, котрого тільки ся сота доля могла уместитися в церковці, бачити хоч частину архиєрейської служби Відчувалася така теплота, така єдність в молитві Архипастиря зі своїм народом на народній мові, що коли Владика Полікарп проголосив отсе зворушливе „Взглянь з неба Боже і поднивсь, і завітай у виноградник сей і охорони його, що насадила правиця Твоя", — то у богатьох сльози показались на очах, і вірні переживали релігійне піднесення, відчуваючи, як дійсно Господь зглянувся на них і завітав у виноградник сей і напоминів їх душі. Євангелію за службою Божою читав, по давньому звичаю, сам єпископ, лицем до народу. Після служби Божої та обходу кругом церкви Владика до вірних звернувся з теплим словом Великоднього привітання, після чого митрував на дворі народ на протязі двох годин, — стільки було вірних, переважно селян, що прийшли на українську архиєрейську службу Божу і понесли в своїх серцях до своїх хат-глибоку втіху і теплоту національно-релігійного душевного задоволення.

ДІЛА НА ЗЕМЛІ — ДІЛА В НЕБІ.

Гіндуси мають таку гарну легенду: — Один цар згодив славного будівничого, аби той побудував йому в Гімалайських горах палату. Він дав йому багато золота і наказав не жалувати труду ні грошей, щоби тільки палата якнайкраще виглядала. Коли будівничий приїшов на місце, де мялося будувати палату, він застав там великий голод, отже замісь почати будову, він накупив за ті гроші поживи та одежі для терпячих і тих тисячі людей врятував від голодової смерти. Коли цар довідався про се, він розлютився дуже і наказав, щоби як другий день зрубати будівничому голову. Але тої ночі приснився йому сон. І именно приснилося йому, що він помер і душа його прийшла до неба. Там побачив він таку палату, золотом і дорогим камінням сяючу, якої в житті своїм ніколи не бачив.

— Чия то палата? — спитав він ангела.

— Твоя, — відповів ангел.

— Моя?! — кликнув цар здивований, — а хто її побудував в небі для мене?

— Той будівничий, якого ти засудив на смерть, — була відповідь.

Пробудившись зі сну, цар дав наказ випустити будівничого на волю і від того часу був його як найлішим приятелем.

Встаючи і лягаючи памятай на Бога Творця твого.

Р. Бенсон.

ПОКЛИК.

(Докінчення).

Мій приятель, ніби прикований тим видом, довго приглядався покрівавленим рукам, мимо відрази, яку почував. Потім найняв візника й поїхав до Кенінгтону.

Одначе через цілий вечір не міг забути тих рук. Спогад про них турбував його нерви, бо не тільки, що самі ставали йому перед очима, але ще й спроваджували з собою відповідний від сильного випадку: кроваві стопи.

Цілу ніч не міг спати. Відчинив вікна навстіж, бо думав, що з повітрям і сон прийде в хату... Та не заснув. Тільки бачив, ніби у якійсь полумлі, людину з роздавленими стопами й прибитими долонями, і та людина з зойком звертала в небеса своє обличча, повне розпуки.

Третий випадок стався знов осінню. Коли мій приятель був сам у своїй віллі на Парк стріті.

Захорувала його слуга. Не памятаю, що саме була ва хороба, але знаю, що щось долягало їй у правому боці і то так, що стан нещасної дівчини ставав щораз більше безнадійний.

Одного ранку, коли мій приятель іншов до бюра, сказав йому лікар, який лічив дівчину, що конечна є операція.

— Що-ж, добре! — відповів приятель. — Чи ви попередили про се хору?

— Ні, — сказав лікар. — Я хотів з тим найперше удатися до вас. Бо чую, що хора не має ніякої рідні, отже нема кому нею заопікуватися.

А чи операція небезпечна?

— Зовсім ні. Простий розріз на правому боці.

— То добре. Звольте вайти разом зі мною до хорої, — сказав мій приятель.

Застали хору зовсім притомну й при розумі. Радо згодилася на операцію і се призначено на вечір.

Цілий день переслідував мого приятеля образ малої кімнатки на піддашу його дому і дівчина, що лежить там і очікує операції. Мимохіть уявляв собі, як вона бідна буде почувати по операції з перев'язкою раною в правім боці.

Коли досить пізно вечером приїшов до дому, лікар привитав його радісною вісткою:

Все пішло як найкраще. Я певний, що хора зовсім виздоровіє.

І коли по якій годині мій приятель сидів сам при вечері з напроскою, та дав волю гадкам, вернулися до нього образи попередніх випадків.

У несповна одним році був свідком трох випадків, що, хоч не мали для нього безпосереднього значіння, все-ж таки кождий з них зворушив його до дна душі. Говорив мені пізнійше, що вже тоді почав застановлятися, чи під тою чергою випадків не криється якась надприродна ціль, — не міг лише зрозуміти яка.

В який місяць потім отримав я від нього з села письмо, в якому описав мені четвертий випадок, останній стан того, що потім назвав своїм „покликом".

Поїхав до свого сестрінка, в село, кілька годин їзди з Лондону. Мав там гостювати від пятниці до понеділка. В неділю пополудні вийшли обоа на довшу прогульку в лїс. Осінь була в повному розцвіті; дерева мерехтіли золотом і шкарлатом; галуззя ягналося під обильним тягарем овочів у пурпурі.

Сировола йшли стежкою, зарослою травою, коли нагло почули десь недалеко сміх і гамір розбавленої дітвори. Незгайко з гуцавини вибіг малий хлопчина; залатувався в галузю й упав на стежку. За хвилину стояв уже на ногах і сміявся голосно, одначе мій приятель запримітив на його чолі червоний знак, очевидно вирітий гострим терням.

— Що то? Мокре? — спитав здивовано. А глянувши на пальці закликав уже з плачем:

— Ах, кров!

Десь близько обізвалися голоси других дітей; хлопець побіг за ними й по хвилі все втихло.

Та коли мій приятель дивився на те зранене чоло хлопчини, стали йому перед очима три попередні випадки. І ті чотири сцени неждійно зійшлися і зосередилися в постаті одної людини з пробитими ногами, руками, правим боком і чолом, пораненим до крови.

Під враженням того приводу мій приятель став ніякий і нерухомий так, що його сестрінок, переляканий, узяв його за руку.

— Ах .. — сказав нарешті, — Дуже перепрошую тебе. Може вернемося вже до хати...

Пригадую собі так, наче би се діялося вчера, ті рефлексії, що ними ділився зі мною мій приятель, коли описував свое видіння в довгому листі. Скажу тільки, що лист кінчився так само дивно, як і дуже мило для мене. Мій приятель просив, щоби я написав до якогось душпастиря, який міг би дати йому дозвіл бродійну роботу в убогих дільницях Лондону.

Від тої доби не покинув уже той милосерної праці, посвятив їй цілого себе.

Старенький священик замовк на хвилину, а згодом, коли вставав з лавки, на якій ми оба сиділи, додав:

— От і ціла історія мого приятеля. Може ви будете того погляду, що тут мусить бути і якийсь незвичайний складник у сьому і в мені, — бо оповів я вам усе подібо. В кождому разі, висилки були знамениті, і дай Господи, щоби як найбільше людей того покрою, що мій старий приятель, зазнало такого перелому в наслідок подібної „дурійки".

(З англійського).

ПРИНАГІДНІ БЕСІДИ.

— А чи читали ви, куме, про те, як то католики хоронили бл. п. д-ра Сіменовича в Шікаґо? — спитав я кума Гарасима, коли ми вийшли в неділю в церкви.

— Читав, куме Грицю, читав, — потвердив кум Гарасим. — І про се можнаб дещо більше сказати. Отож ходім разом до дому, та дорогою поговоримо.

Я радо на се пристав, і ми з кумом таки зараз рушили в дорогу. Дорогою почав кум Гарасим:

— Ще поки жив д-р Сіменович, він причисляв себе до греко-католиків, а греко-католики числяли його за свого. Коли-б др. Сіменович був спитав перед смертю, чи католики будуть робити які шкандали на його похороні, то вони дуже певно були впевняли його, що вони його дуже шанують, поважають і таке питання не є на місці. Але він не сподівався такого шкандалу на своїм похороні і такого питання католикам не поставив, а католики, знаючи, що др. Сіменович, коли раз помер, то вже не встане, не завагалися показати своє дійсне лице.

А чи католики не числяться з тим, що скажуть їхні свідомійші вязанці?— спитав я.

— Католики знають своїх людей, — відповів кум, — вони знають, наскільки їх вірні свідомі. Кождий ісповідник католицизму, коли бачить, що якомусь бувшому членови його церкви, який помер, робиться кривда, думає, що сей померший член мусїв чимось провинитися супроти католицької церкви і його за те по смерти карають, але про себе він знає, що він вірний і в ним так не поступають. Йому обовязково віддадуть всі найбільші почести, коли він помре. Мені розказували, що минувшого року помер на передмістю один член католицької Василіянської церкви в Вінніпегу. А що родина захотіла похоронити батька на цвинтарі, який є близько того передмістя, то католицькі духовники відмахалися його хоронити, бо той цвинтар протестантський і католицьким духовникам не можна на той цвинтар іти (папа, чи хтось там їх туди не пускає, щоби не згірщилися). І сего разного католика, на просьбу родини, хоронив український православний священик. Але чи ви думаєте, що се навчало людей хто їх приятель, а хто ворог? Та де тим. Зразу люде трохи посердилися, покакали, а відтак єпископ, щоби їх утихомирити, знав заборону йти католицькими духовникам на той цвинтар і сим так людей обдурав, що вони дальше поклоняються римському божкові.

— Про инший випадок оповідав мені один знакомий, що стався також на одны з передмість Вінніпегу. Померла рення членкиня католицької церкви. І родина вибрала собі сей вгляне заборонений для католиків цвинтар. Отже католицький піп забрав тіло з хати, припровадив до церкви, а з церкви на цвинтар проводив тіло вже протестантський проповідник.

— А коли так ті померші будуть устали і побачили, що з ними виробляють ті, яким вони так вірно цілє життя служили? — спитав я дальше.

— Коли-б таке чудо сталося, то вони напевно з того жалю зараз знову повмирали, — відповів кум Гарасим.

— Яким же способом освідомить тих людей, що вони на злій дорозі, що католицизм їм добра не бажає, що він є їх загладою? — запитав я кума.

— Спосіб є один. Вказувати людям на всі ті факти, яких зібрались цілі стоси по різних місцевостях Канади, як то католики господарюють громадськими майном, яку мораль ширять, кілько людей потерпіло матеріяльно через них, а при тім вказувати на історію українського народу, як католицизм цілими століттями чигав лише на те, щоби нас знищити і в сей спосіб бодай деякого вдасться врятувати. А є такі забиті католицизмом одинці, що до них стріляйте з кануон, то вони вас не почують; ці люде, се пропащі „глухмані".

Тут ми опинилися перед хатою кума Гарасима, то й мусіли перервати нашу розмову. Я попрощавши кума, пішов вже самий до дому.

Кум Гриць.

ЗАЯЦ — ГОРОЖАНИ.

Недавно в совітській Росії були виставлені обвинуваченя проти деяких урядовців за те, що вони своєю недбалістю спричинили смерть 500 заяцим. В слід за тим комісар рільництва проголосив, що при його комісаріяті (міністерстві) створено новий відділ присвячений плеканню заяців. В урядовім оголошенню про се пишеться, що заяці в совітській Росії „осягнули повні права горожанства". Значить — поставили заяців нарівні з людьми.

Постарайтеся, щоби Ваша передплата була вирівняна та відновлена на слідуючий рік.

„ВІСТНИК"
Радікальний часопис для Українців в Канаді
Виходить 1го і 15-го кожного місяця.
Видає Українська Православна Видавнича Спілка.
Передплата: В Канаді — $1.50 на рік.
За границю — $2.00 на рік.

THE HERALD
Published semimonthly by the
Ukrainian Orthodox Publishing Company
Subscription per annum:
In Canada — $1.50. — Foreign — $2.00.

Адресуйте: — Address:
The HERALD, Box 3084, WINNIPEG, MAN.

ВЕЛИКА СПРАВА ЗАНЕДБУЄТЬСЯ.

Родина і держава.

Нині всюди чути бесіду про будову Української Держави. Справа державности стала на верху національної політики.

Буде держава — все инше буде! Не буде держави — пропадемо!

Справа державности ставиться на такий лад, що подібні висновки самі собою виходять.

А се недобрий знак.

Найважнішою справою є народ, а не держава! І душею народу є народня культура, а не державність!

І тому нарід, що стоїть на сильнім культурнім ґрунті; нарід, що створив свою велику культурну спадкомість є народом і без своєї держави. Він для ворогів непереможний і тому створення своєї держави, це для нього лише питання часу.

Щоби нарід був сильним, він мусить мати сильне і здорове родинне життя. Кожда хата мусить бути взірцевою малою державою — державою з розумом, з законами, в карністю, з свідомістю обовязків, в релігійним вихованням.

Де такі родини, там сильний, здоровий нарід і тим є запорука, що в малих родинних державах виховається здорове покоління, а воно вже створить свою національно-політичну державу.

Справа Молодіжи.

Справа родинного життя — се справа дітей, справа молодіжи. Справа виховання будучих поколінь народу.

Але в нас починають справу родинну занедбувати. І коли бачиться той занепад, то мимоволі вирвається з грудей зажик:

— Треба здорової, розумної родини! Будуйте здорове родинне життя, будуйте Дім! А вже ва здоровою родиною прийде все инше!

Богатьох людей не дбає про моральне виховання дітей. Про вироблення характеру. Дають їсти, вбирають і шлють до школи, нехай чужі люде роблять з їх дітьми, що захочуть.

Свого власного, свого культурного виховання дають дуже мало, а декодм майже нічого. І діти виростають без рідного проводу, без контролі, цілком так, як сироти, що до чужих, немилосерних людей притулилися.

Розпуск вдома.

Бувають доми, де замість карности (дисципліни) є безмежний розпуск і попуск. Що дитина забажає, те мусить їй бути. Нікого стриму. Нікого рішучого приказу. Ніякої границі між тим, що можна і тим, що не можна. В чім дитина натреться, в тім на своїм поставить.

Дітей уважають не за дітей, а за товаришів, яких не можна образить. Звідсим виходить, що не знати хто вдома старший — родичі чи діти. І на дїжі виходить, що діти старші.

Такий дім, се некультурний дім. З нього не найдуть добрі, гідні люде, Не найдуть цінрі громадяне. З нього вийде безконтрольна череда.

Бо такий дім не дав розуму. Не вщепив в душу дітей здорових обовязків. Не навчив послуху. Не виробив самоконтролі. Не навчив поважно думати.

Пускають самопас.

В богатьох людей переважає така думка:

— Молодість на те, щоби погулять. Ще час буде на клопоти...

Така думка нерозумна. Дяка.

Молодість — се весна. А на весні треба рано вставати, орати, волочити, сіяти. Словом — на весні треба богато працювати.

А хто більше на всені працює; хто менше на весні „гуляє", той має кращі жнива.

Те саме з молодістю. Молодість з усею своєю красою життя є на те, щоби її силу використати для будучности.

Молодість нерозумна — тому треба на кождім кроці защеплювати і засівати в ній розум.

Вона бунтівнича і вперта — тому треба приучувати її до обовязку.

В людей широко свідомих молодіж втягають в гурти старших. Де поважна робота, де поважна бесіда, де поважне свято, там молодіж мусить бути обовязково. Коли не бере діяльної участи, то нехай приглядається, прислухується. Нехай бачить, чим старші клопочуться.

Дітей і молодіж треба наперед приготовляти до будучих обовязків. Вони повинні знати думки, плани, клопоти, труднощі, способи, про які старші рішають.

А кілько є людей, які і не подумають, що молодіж треба втягати в життя старших. Свої старші тут, а молоді десь — поза їх очима, поза їх контролею гуляють.

Молодіж поза церквою.

Нераз впадає в очи такий болючий факт:

Старші в церкві моляться, а молодіж (головно хлопці) ходять по дворі, стоять кругом автомобілів, попід огорожу, попід корчі. Стоять, сміються, курять... В церкві проповідь, може яркав про обовязки молодіжи, а молодіж її цілком не чує.

Та диво з див, що старшим все те байдуже. Ані глянуть в ту сторону, ані подумають, що молодих треба до церкви приганяти.

Не подумають навіть, що коли попри церкву буде переїздити чужий чоловік — Німець, Француз чи инший, то подумає:

— От некультурний народ! От темнота! От безвартні люде!

А кілько знайдеться таких випадків, що родичі йдуть до церкви, а молоді (як ніби мудрійші!) сидять вдома, або хто знає куди волочаться.

З такої молодіжи виростають люде некультурні — матеріял на все, що найпоганійше.

Хто не шанує Бога, не шанує Церкви, не шанує релігійного закону, той не буде шанувати батька-матері, не буде шанувати себе, ні свого народу. Се злочинець!

Молодіж поза громадськими життям.

Чимало є таких випадків:

Виголошує хтось відчит в Народнім Домі, а молодіж тупцює на дворі (найчастійша натура!), ходить попід будинок, чекає, поки відчит скінчиться. Бо тій молодіжи відчитів не треба — їй треба танців. А по відчиті обовязково танці мусять бути.

Те саме, коли є представлення. Навіть представлення таку розвлекую, віспуту молодіж мучить. Їй треба того, що найзурнійше — танців і танців і танців...

Богато є такої молодіжи, що ненавидить все, що розумне, поважне, гідне, свяге. Вона любить лише дурноту, пустацтво, пияцтву, безобовязковість, поведення дикунів.

Але вина за все те на родичах, на старших.

Танець розумних, а танець дурнів, се дві цілком окремі справи.

В розумних танець — се товариська приємна забава.

В нерозумних танець — се обговорено чередя, що хоче безконтрольно по дикому побрикати.

Діти в Народніх Домах.

Той попуск злється ухами в богатьох Народніх Домах пічас представлень концертів і т. п., головно на пазах. Кілько тоді крику роблять діти, кілько вереску! Ні міри, ні стриму, ні контролі ні якої нема.

І чому би то не посадити батьким матерям дітей побіч себе і не сказати: Сиди примірно, уважно! Чи конче треба збирати їх в окрему череду, де тяжко вдержати контроль?

Як болюче, як соромно розумному чоловікові, коли бачить таку дїточу чередуту там, де повинен бути спокій.

А як у вас?

Читачу! Читачко! Звипитайте себе самих: Як у вас вдома? Як в церкві? Як на танцю? Як в Народнім Домі підчас представлення? Як всюди?

Чи жити справилось вгору, чи в долину? До кращого, чи до гіршого? До розумного, чи до дурного? До неба, чи до пекла? До праведности, чи до гріхів і сорому? До Бога, чи до дїявола?

Подумайте і зупиніюйте хід в долину. Беріть в руки дітей, беріть молодіж. Припиняйте! Втягайте в гурти старших, заставляйте до обовязку.

Будуйте розумні, здисциплінівані родини, а збудуєте сильний, чесний, здоровий народ. А буде такий народ — все буде!

ПРИЯТЕЛЬ БЛИЖНЬОМУ — ПРИЯТЕЛЬ ІСУСОВІ.

Вояк стояв зимової ночі на варті. Дорогою надійшов робітник, а побачивши як вояк терпить від зимна, зняв свою полатану свитину і накинув її на плечі воякові. Кілька років пізнійше робітник лежав за смертельним ложі. Він побачив в сні Ісуса, який ман на Собі його подерту свитину, і сказав до Нього:

— Ти маєш мою свитину.

— Так, — промовив Ісус, — се та свитина, яку ти повичив Мені тої ночі, як Я стояв на варті.

„На правду кажу вам, що що зробите один одному, Мені зробите".

ДБАЙТЕ ПРО ВАШИХ ДІТЕЙ.

Славний мудрець Сократ одного разу сказав:

Колиб я міг вилізти на найвисше місце в Атенах, я підніс би мій голос і кликав: Горожане, чого ви працюєте і гарюєте, щоби абогатитися майном, а потомість так мало звертаєте уваги на ваших дітей, для яких одного дня вам прийдеться лишити все?

Чи не можна звернутися з сими словами до родичів і тепер?

РЕЛІГІЙНЕ ВІДРОДЖЕННЯ.

В „Дзвонах" подибуємо статтю Д. Державника, п. заг. „Нова епоха", в якій між иншим пишеться:

I.

Сучасні, глибокі мислителі-фільософи одновідно констатують, що стоїмо перед загибіллю цивілізації XIX і XX століть. Всесвітня війна, зроджена голою цивілізацією, завдала смертельний удар своїй матері, а рівночасно розпочала переходову добу, в якій сконає довоєнна цивілізація і скристалізується нова культура. Отже живемо в добі, подібній до тої, яка наступила в часі розкладу старинного світу, і яка по занепаданню Европи. За 200 літ нашу культуру будуть згадувати так, як ми згадуємо і грецію і Рим.

„Ми переживаємо епоху — пише російський фільософ М. Бердяєв — анальогічну до епохи античного світу. Я глибоко переконаний, що нема повороту, ані до того напряму думок, ані до того устрою людського життя, які панували до всесвітньої війни, до революції і потрясень, що захопили не тільки Росію, але й Европу і ввесь світ".

Чому? Бо життя людства і його культури не розвивались по законам, даним Богом — людство йшло не до Бога, але від Бога. І та неприродність людського життя мусіла вместитись на ростині недостача сонячного світла. Ростина кошлявіє і гине. Те саме стало і з довоєнною цивілізацією, що блукала по нетрах безвірства, неознана благословенним Божим. Те, що сталося, мусіло статися. „Ми все повинні памятати — пише М. Бердяєв — що страшні війни і революції, розклад культур і завмирання держав не тільки творяться злою волею людей, але також Провидінням їх розвитку".

II.

Античний світ зі своєю цивілізацією мусів завалитися, коли наступив упадок релігії, коли подорвав закони етики і моралі, коли піддався омані раціоналізму своїх фільософів-скептиків, коли матеріялістична насолода стала його ціллю.

Так само мусіла наступити криза цивілізації XIX і XX століть. Мусить впасти ся цивілізація — пише М. Бердяєв — зі своєю раціоналістичною освітою, зі своїм лібералізмом, зі своєю безбожністю і бездушністю, зі своєю індустриально-капіталістичною системою економії, з розрічною боротьбою кляс і соціялізмом, що був иншим довоєнної епохи. Вся капіталістична система економії є дитиною пожерлючої і винищуючої похоти. Вона могла повстати тільки серед громадянства, яке остаточно відказалось від живого християнського аскетизму, відвернулось від неба і виключно віддалось земному задоволенню. В капіталістичній системі нарушується справжня ієрархічне підчинення матеріяльного світу духовому. Мамоніям став рішаючою силою віку, котрий перш-за-все покланяється „золотому телцю". Економічний матеріялізм признав людовію і обмином все духове життя чоловіка. Соціялізм є лише дальшим розвоєм індустріяльно-капіталістичної системи. Соціялісти беруть від буржуазного капіталістичного громадянства його матеріялізм, його поверховну освіту, його відразу до духа і духового життя, його жадобу нажитись, його боротьбу за егоїстичні інтереси. Його неспосібність до внутрішньої концентрації. В парі з капіталізмом і соціялізмом надє і гасне духова творчість... Капіталізм і соціялізм зросли не почині зменшення духовости як результат довгої історичної дороги відвороту від духового центра життя — від Бога. Вся енергія направилась назовні. Отсе і є перехід культури в цивілізацію... Не церков, а біржа стала пануючою і регулюючою силою життя. От і зближається кінець тієї епохи... Коли нема Бога, то нема і чоловіка — ось що досвідно відкривають нові часи"...

III.

Подібний осуд нашої довоєнної цивілізації видає і О. Шпенглер: „Відсутність релігії в нашому житті — се симптоми смерти культури. Без релігії і мистики нема культури, мистецтва, ні фільософії. Без релігії істнує лише журналістика і вся сучасна творчість є лише журналістиково. Останки культури зберігались в душі селянства, де зберігались і справжні мудрість, якої джерелом є инше „страх Божий". В місті істнує лиш цивілізація, а не культура, бо в місті вмерла релігія. Душа міста мертва і пустинна, як Сагара, бо їй бракує життя — релігії. Сучасні жінки, матеріялістичні, безбожні журналісти — то римські ретори, то грецькі софісти-циніки. Сучасна скептика і безбожність — то подих смерти культури. І Европи нїщо не врятує, бо життя — се здійснювання можливостей, вложених Богом в душу народу, і як ті можливости вичерпані, то культура висихає, гине, як вичерпане джерело. Всі великі творці були релігійними, всі культури жили релігією. Греки ставили святині навіть „богам невідомим", а наша цивілізація руйнує нівіть святині свого Бога; через те в душі сучасного чоловіка порожнеча, безцільність, безплідність, відсутність гармонії, яку мав віруючий Нютон, Гете й инші. Містика і метафізика є конечна во всі віки, бо абсолютно нікому не буде відкрито, бо наука ніколи не розвяже тайн життя і не заступить місця релігії. Релігія і культура — се святощі, се мова, якою людство висловлює тисячі літ те, що терпить, чим живе, до чого рветься. Релігія — се найвищий вияв життя і його найгарнїша сторінка. В житню істнує величезна музика сфер, краса і глибина, але ті відчути може лише дух, окриленій релігією. Наша сучасність атеістична, безкрила, глуха на голос вічности, на музику сфер".

IV.

Вище цитовані фільософи — зазначуємо, що оба вона люде світські — не стоять відокремлені. Цілий ряд найбільш чуткіх умів — фільософів і письменників, як Кейзерлінг, Шпенн, Т. Лессінг, Г. Ферраро, Р. Віппер, А. Бєлій і ин. потверджують вище сказане про історичну кризу людства і культури. Се відчуване також більш несвідомо, як освідомлений чоловік.

Нові часи розпочались релігійним ренесансом — духовим обновленим людства. В західних краях сей рух вже могучий. Замість ті факти ще й тим, що найкультурніщі, англо-саксонська раса веде перед у релігійнім ренесансі, який започаткував нову епоху в історії Европи і людства — епоху, яка витворить на руїнах безбожної цивілізації XIX і XX століть нову культуру на релігійних основах.

Подібне діється у всіх краях західньої Европи. Всюди відбувається мобілізація воїнів Христа і Його Церкви — всюди лунає клич: „Переходимо до наступу — щоб напрямити все від основ — все, що знищила безбожна цивілізація XIX і XX століть". І сей релігійний ренесанс чуда творить. Передові уми, вихованці в раціоналізмі і лібералізмі, під впливом нових часів, навертаються до Бога. Як приклад хай послужить лавреатка літературної нагороди Нобля, норвежка письменниця Лані Сігрід Ундсет. Коли вона навернулася в році 1924 на Божую путь, звернула своє письменницьке перо проти раціоналізму. А коли в році 1928 її, як лавреатці Нобля видано 600,000 франків, то вона цілу ту суму віддала на карітативні (добродійні) цілі: 100,000 франків одержало товариство взаїмної помочі незасібних письменників, а 500,000 франків віддала вона на фонд милосердя убогих дітей.

(Докінчення буде).

ДЛЯ ЧОГО ЙТИ ДО ЦЕРКВИ.

На одних Зборах священик побачив богато людей, які або взагалі не ходили до церкви, або ходили дуже ярідка, отже він почав питати їх про причини, чому їх світлище не видно в церкві. Один подав одну причину, а другий другу, аж доки майже всі не висказалися, а тоді священик каже.

Ми чули сьогодня про ріжні причини, через які люде не ходять до церкви. Одні з них не любять сего чи того священика, другі не любять співу, третї мають инші причини. Але ніхто не сказав нічого проти Ісуса Христа. Отже ходіть до церкви не задля сего чи того священика, не задля сих чи тих членів, а задля Ісуса! Ісус оснував Церкву, Він є її головою, Він вітає в ній Його невидимою Присутністю. Отже до Нього і задля Нього йдімо до церкви, а скорставмо лійсно богато.

ЗІ СВІТА КАРЛИКІВ.

Недавно в Гретна Гріи відбулося вінчання, яке відзначилося тим, що так молодята як і їх дружби та дружки належать до найменших людей на світі. І так молодий, який считає 32 роки, — є 32 цалі високий, а його молода, якій минуло 28 років, є чотири цалі низша від него. Дружбою був „великан", який досягає 36 цалів височини, а дружкою була одна пані, яка має честь бути найменшою жінкою на цілім світі.

КОНІ В ГУМОВИХ ЧЕРЕВИКАХ.

Жителї більших міст знають, скільки то гуркоту та стукоту спричиняють робітники та їх коні, які ранками розвожать молоко, отже одна молочарня в Нью Йорку попала на такий генїяльний помисл. щоби не перезимати сну своїх конструмерам: Вона повбирала своїх коней в гумові черевики, на колеса возів наложила гумові обручі, а кошики, в яких молочарі розносять фляшки з молоком, поробила також з гуми. Вракує ще гумових фляшок, а тоді буває цілковита тиша та спокій.

КЛОПОТИ ВЕЛИКАНІВ.

Великан Махнов, який пописувався в Лондоні кількананайцять років тому назад, був девять стіп і 3 цалі високий. Він платив за одно убрання 120 долярів, бо кравець твердив, що на його убрання йшло стільки матерії, як на шість убрань звичайної величини. Махнов мусів платити за обід три рази стільки, як платив звичайний чоловік, але бо й міг істи не аби як. Два тузіни яєць на снїданок — була для нього сама мірна порція, не вимісляючи кави, хліба та ще дечого.

НЕДІЛЬНА ШКОЛА

ПРЕОБРАЖЕНИЯ ГОСПОДНЕ.

Одного разу взяв Ісус Петра, Якова й Івана, брата його, і завів їх самих на гору високу, куди вівцюв помолитись. І коли молився, преобразився перед ними: лице Його засіяло, як сонце, а одежа Його стала біла, як сніг, як ніхто на землі білять не може вибілить. І ось явились їм Мойсей та Ілія й розмовляли з Ним. Вони говорили про скінчення Його, яке Він мав завершити в Єрусалимі. Петро же і ті, що в Ним були, обважніли сном; але прокинувшись, побачили славу Його і двох чоловіків, що стояли з Ним. І коли вони відходили від Нього, Петро сказав Ісусові:

— Господи! добре нам тут бути; коли хочеш, поставимо тут три намети: Тобі один, Мойсеєві один і один Ілі.

Бо не знав, що казати, страх бо напав на них. Як він це говорив, ось хмара вкрила їх, і почувсь голос з хмари, що говорив:

— Се Син Мій улюблений; в Йому Моє благовоління; Того слухайте.

І як почули ученики, то впали ниць і дуже злякались. Ісус же, приступивши, доторкнувсь до них і сказав:

— Встаньте й не бійтесь.

Коли звели вони очі свої, то вже нікого не бачили, тільки самого Ісуса.

І як сходили з гори, то Ісус наказав їм так:

— Нікому не кажіть про те, що бачили, доки Син Чоловічеський не воскресне з мертвих.

І запитали Його, кажучи:

— Як же книжники говорять, що Ілія повинен прийти перше?

Ісус же, відповідаючи, сказав їм:

— Ілія має прийти перше і все налагодити. Але Я вам кажу, що Ілія вже прийшов, і його не пізнали, а зробили з ним, що схотіли; так і Син Чоловічеський має постраждати від них".

Тоді ученики зрозуміли, що Він говорив їм про Івана Хрестителя.

На памятку вищє описаної події обходимо свято Преображення, яке припадає дня 19-го серпня, кожного року.

ІСТОРІЯ ЦЕРКВИ.

(За Е. Семиком).

(Дальше).

Докладніший устрій надав монастиру святий Пахомій († 348), учень святого Антонія. Він основав на острові ріки Ніль, званім Табеною, для всіх монахів під своєю управою спільну селитьбу, окремий монастир (340), і установив для них правила спільного життя. Від тепер звалися монастирями не колиби або келії поодиноких монахів, але спільні мешкання, де сполучено всіх монахів до спільного життя під одною управою, так як би були одною родиною. Монастирі, задля спільного життя тут провадженого, звалися кеновіями; на сході звалися також мандрами, а на заході клястарями. Тому, що монастирі є мешканнями аскетів, то є людей, що усовершаються в чесноті, дістали вони ще й назву аскетеріїв або скитів, котрі назва ограничилася особливо на поменші або дочерні монастирі.

Монаші осілі основували в Єгипті й околиці ще й інші ученики Антонія, іменно: Амоній, Макарій Великий († 390) і Макарій Молодший († 394).

Ілярій з Табати коло Гази, також учень Антонія, переніс мощество до Палестини й Сирії († 371), звідки розширилося воно потім на цілу Малу Азію й Вірменію.

Кождий монастир придержувався свого правила, приписаних його основателем, але всі ці правила сходилися в отих головних приписах:

1. Монахи одного монастиря підчинені одному настоятелеви, званому отцем або ігуменом, управителем або ігуменом, також архімандритом; 2. всі мають жити в цілковитім дівстві, строгім пості, добровільнім убожестві й молитві; 3. кождий монах обовязаний працювати, по части для власного утримання або монастиря і для спомагання убогих, по части для аскези, то є вправи в чесноті, для мудрі, але далеко деякі від правил східних монастирів. Правила, уложені Бенедиктом, стялися відтак загальними правилами для черневого життя на захід.

В протягу століть черцество вкорінилося чим раз сильнійше, прислугуючися дуже реалїті, науці і образованню. За варварських часів монастирі були осередками культури, а підчас переслідувань прибижищами покривджених і переслідуваних.

(Дальше буде).

СОЛОМОН.

До одного священика прийшло два сусіди, і просили, щоби він погодив їх в їх сварні. Священик вислухав і одного і другого, але не міг довідатися, котрий з них винен, бо оба представляли себе невинними. Тоді священик каже:

— Моє рішення є таке: Най той, хто є між вами невинний, простить винному, а тоді буде між вами спокій.

Сусіди поглянули здивовано на священика, а опісля один на другого, а коли розумїли значіння слів священика, — подали собі радо руки, подякували священикові за пораду і пішли в мирі до дому.

Не одно лихо та сварку можна направити, як би невинний хотів бодай будь коли простити винному.

ДОБРА ПАМЯТЬ.

Деякі люде мають сильно розвинену память. Недавно часописи писали про одного молодого чоловіка, який має таку добру память, що може без труду запамятати числа, які читає на всіх вагонах тягарового потягу в часі, коли потяг мчиться попри нього зі звичайною собі скорістю. Дальше є одна пані, на імя Бесі Нікомен, яка знає на память цілий Новий Заповіт а тепер вчиться на память всі драматичні твори Шекспіра.

Треба сказати, що память і розум не йдуть в парі. Людина може відзначатися великою памятю, але се ще не значить, що вона рівночасно відзначається сильним розумом.

КІЛЬКО ВМИРАЄ ВІД ІДОВИТИХ ЗМІЇВ.

В самій Індії минувшого року померло 25,000 осіб від укушення їдовитих змій. Число укушених було багато більше, але богатьох з них вдалось вилікувати.

БЛУДНИЙ СИН.

Я знаю його. Був він в нашому селі добрий, примірний господар. Мав трохи землі, мав і гарну, милу господарну жінку. Поблагословив Бог діточками. Ходив до церкви, молився Богові; співав все з дяками. Всі його поважали і любили. Він був гордощами нашого народу, бо лише господарних, свідомих, побожних дітей потребує український нарід, тай чим гордиться.

Приїхали ми в Канаду. Засіли в околиці Монтон. І тут через пару літ він, Максим Водограй, був таким, як в рідному селі. Відтак почав „шукати правди", та не там, де треба. Познакомився він з одним нашим чоловіком, але не в близького повіту (хто він і досі не знаю); Панько Груда його звали, а дома не жив ані батько, господар, чоловік. Кричав на церкву, на святих, нікого не признавав, з ніким не числився. Не мав милосердя ні над дитиною, жінкою, ні худобиною. Був поганий під кождим зглядом. До того ще казали, що він вбив в краю сусіду, але чи се правда — не знати. Досить, що в отчизні Панькою Грудою якось сприятелювався наш Максим і доприятелювався. Змінився до непізнання.

Почав пильно читати „Фармерське Мотовило" і все, що писало большевиком. Йому подобалися писання зрадників українського народу. По короткім часі наш Максим почав говорити, думати і поступати як большевик.

Викинув з хати образи святих, а також Шевченка, які привіз з рідного села. Не треба мені — казав — того в хаті. То все належить до старовини, а я хочу бути новим чоловіком.

Перестав молитися. Встане рано, дасо прибереться і прямо до миски. Наївся, відсунувся та закурив. А вечером без ніяких церемоній — ляга спати.

До церкви ніщо його вже не тягнуло. Хоч повстала в околиці Українська Церква, яка почала щиро працювати для свого українського народу, то його туди не манило. Він слухав большевиків, а особливо слухав ради, непевного мижнародним, Панька Груди.

Перестав працювати на фармі і підержувати родину. Жінка плаче. Діти голі. Нема цента в хаті. Довги ростуть а він все злосний то на церкву, то на сусідів, а ще найбільше на „капіталістів". Цікавим було те, що він уважав капіталістами своїх сусідів, які ходили до церкви, Народного Дому, які молилися Богові. За капіталістів уважав священика, учителя, ціторника, хотяй добре знав, що вони працювали на щоденний хліб і грошей не мали зложених.

Став відлюдком. Не хотів з нікім балакати, до нікого їти. Нікого не читав, кромі большевицьких видань. Сам себе відгородив від людей і світа.

Настала в хаті крайна нужда. До того ще слабість навістила хату. Де йому шукати ратунку? Що робити? Його вірний дорадник і провідник Панько не хотів бачити горя, бо був самолюбом, як всякий большевик, коли йому добре водиться. А прочі сусіди відвернулися, бо він їх колись висміював, нападав на них, а навіть грозив, що всіх вистріляє, коли буде большевицька влада в сім краю.

Як блудний син на відлюддю, так наш Максим серед людей, але відгороджений большевизмом від своїх сусідів, — загибав. Забули за него і близькі большевики, і дальші, дарма, що описували в газетах, як то вони благородними оказуються, коли свого побачуть в нещасті. Його сусіда большевик до нього не навідувався, а також не хотіли його знати „пролетарі" в околиці.

Зачав Максим роздумувати над своїм положенням. Шукав причини. Думав, гадав. Переходив в душі ціле життя. Порівнав життя своє, коли жив по християнськи, а коли почав жити по большевицьки по вказівках Панька і „Фармерського Мотовила".

Кілька днів мучив себе думками. На кінці заснідав йому в голові думка, що він збився в правильної дороги. Підчас слабости, коли лежав на постелі горілиць, зрозумів, що большевизм се обдуда.

Бо чому має він виступати проти Бога і церкви? Хто ті провідники большевизму? Чи справді там добро, коли нарід негодує, протестує і йде на Сибір і Соловки? Там добре!... Коли так, то чому крикуни туди не їдуть? Та-ж от в Злучених Державах, кажуть, що лучше, чим в Канаді, і коч ніхто їх не перехиняє, ані не агітує за ними, то всякий таки має охоту туди дістатися, коби лиш пустили. А до Росії, де так дуже добре людям, по словам большевиків, ні ті провідники не їдуть, ні нікто з людей туди не збирається. Фальші Обдудаї...

Кілька днів боровся з собою Максим. А до хати ні пес не загляне. Стало йому тяжко-тяжко на душі. Не було нігде для нього порятунку. Чомусь йому бажалось перед кимсь висказати свій жаль і блуд. Нагадав собі Бога. Лише Бог один ще може його не опустив. В тій хвилі вабажав він молитися! Нагадав собі молитви, які колись говорив! Перехрестився. І почав молитися. Ніколи так приємно не стало йому, як тепер. З грудей неначе камінь тяжкий зсунувся. А по лиці покотились гарячі сльози. Йому стало жаль, що стільки літ жив без Бога, оображував Його, дітей деморалізував, а жінку зневажав, а навіть побивав, бо була побожна і до церкви Української Православної все ходила. Розказувала, як гарно у тій церкві. Там моляться й співають по українськи, все є науки про Бога, а не якісь накиди чи байки. Діти знають катехизм і побожні пісні. Старші кромі відправ і моральних наук мають нагоду слухати повчаючих відчитів. Через те навіть Панько Груда почав заходити до церкви, зразу на те, аби щоневибудь почути, перекрутити і відтак накидатись на церкву, або священика, однак тепер ні слова не скаже, бо не має що. А коли його деколи притиснуть, то скаже: „Чому та Українська Церква давнійше не повстала... а так!" Тай замовкне.

Було се в четвер. Закликав свою жінку Максим тай каже: „Коли буде український священик в церкві?"

„На сю неділю припадає йому бути в Монтоні."

„Добре, як буде, ти підеш до церкви і попросиш його, щоб прийшов мене висповідати. Я маю охоту вже закінчити большевизм і разом з тобою належати до людей, чесно жити і бути таким, як був колись."

Дивно се було для тої нещасної жінки слухати. Однак не говорила про минуле нічого. Занадто була рада, що він, Максим, опамятався. Прирекла чоловікові, що сповнить його бажання і вибіжала на двір, а сльози так і лляться в очей. Були се сльози радости, бо у її хатину вертало життя, спокій, любов і Бог. Ой ждала вона неділі. Ще ніколи так час не влив поволи, як тепер

Прийшла неділя. Поробила Максимиха в хаті все, що треба, зібралася і побігла до церкви.

В церкві її було дуже легко на душі. Молилася горячо. Дякувала Богові, Божій Матері і всім Святим за наверення чоловіка і ждала хвалі, коли скінчиться Служба.

По всім молоскна старшому братові, що хоче говорити в священиком. Старший брат пішов до захристії, а по хвилі вийшов священик.

„Ав що скажете, Максимихо?"

„Прошу отця, мій чоловік хорий, та просить вас, щоб ви були так добрі і його висповідали."

Священик знав Максима і знав, що він колись говорив, знав його минуле, тому вараз вібрався і скоро пійхав до хати Максима.

Пройшла сповідь. Запричащався Максим. Всі діти і жінка, старший брат та дяк прийшли в кімнату, де лежав Максим. Він почав говорити.

„Так, дорога Параню, (його жінка називалась Параня) і ви діточки і ви брати та й ви, отче. Від нині я хочу бути християнином, як ним був колись. Від нині хочу жити разом з людьми. Тому прощайте мені мою дурноту, я поступав нерозумно, а від тепер хочу бути членом в церкві і в Народнім Домі, а скоро видужаю, то, як Бог поможе, сповню всі вказівки, як треба.

Священик ще побув до вечера в Максима. Побалакали про всячину, і про церковни і про громадські справи, про політику і війну на Далекому Сході. Максимові стало веселіще.

А від того часу ожила хата, де жив Максим. Приходили люде. Всяке знало біду Максима, то не забували з ділі.

В кождім чоловіці добачував Максим з того часу приятеля. Став ввічливим, добрим чоловіком. Поводився в хаті з жінкою і дітьми як найкраще, а що вечера і рана щиро молився та ніколи не опускав Богослужения в неділю чи свято.

Цілий Монтон радів, що Максим Водограй вернувся а блудної дороги та став тепер взірцевим чоловіком.

о. Є. Г.

СМІХ І ПРАВДА.

— Чи ти будь коли не погоджуєшся з твоєю жінкою?

— Так, дуже часто, але вона про се не знає...

Івась: Та гармонійка, вуйку, яку ви мені дали в дарунку, е найціннійшим дарунком, який я коли мав.

Вуйко: Дуже мені приємно про се почути. Але чому саме?

Івась: Тому, бо наш сусід дає мені по десять центів кождого тижня, щоби я на ній не грав

Михась: Мамо, чому люде полюють на львів і тигрів?

Мама: Бо вони вбивають худобу, вівці і маєтный нарід.

Михась: А чому люде не полюють на різників?

Костумер: Ви не можете присилувати мене купувати те, що ви маєте.

Купець: Так, але ви також не можете присилувати мене продати вам те, чого я не маю.

Робітник: Так, дорогий, найшукте мене в не пожалуєте. Я е найлішний робітник, якого ви годні дістати.

Фармер. Добре. ставайте до роботи, а що до платні, то я буду вам платити стільки, скільки ви варта.

Робітник: Е. майте милосердя. А з чого-ж я буду тоді жити?

Поміркуйте „Вістник" поміж свойми сусідами і знайомими.

ВЕЛИКА ПОТРЕБА УКРАЇНСЬКИХ СВЯЩЕНИКІВ.

Прот. С. В. Савчук, адміністратор Української Греко-Православної Церкви в Канаді, який два місяці тому вибув був в церковних справах до Східної Канади, повернув минулого тижня до Вінніпегу. За час свого побуту на Сході о. Савчук відвідав около 20 місцевостей, в яких живуть Українці і дав ряд відчитів на церковні та загально просвітні теми. Крім цього неділями та святами відправляв Богослужения.

О. Савчук вибув з думкою остати на сході не довше трох тижнів, але його обїздка показалася такою успішною і його запросили до себе так богато місцевостей, що він був приневолений продовжити її на повних 6 тижнів, після чого був примушений обїздку перервати й вертати до Вінніпегу, куди кликали його важні посвячені справи.

Прот. Савчук виніс про слід якнайкращі враження і каже, що там є широке поле так для церковної, як і для загально-просвітної праці, — такої, яку провадить Союз Українців Самостійників. Про те, яке зайнтересования викликала обїздка прот. Савчука, може послужити факт, що його запросили до себе з відчитами також пару українських, руських і римо-католицьких товаришів, які приняли його якнайкраще.

Прот. С. В. Савчук був запрошений також до Дітройт, Зх. Держави, де взяв участь в Богослуженню та виголосив два відчити. При тій нагоді відновив знакомства з многими Українцями, які давнійше жили в Канаді.

На запит, як на сході представляється церковна справа, о. Савчук заявив, що там треба вже є місце що найменше на чотирох українських православних священників. Клопіт тільки в тім, звідки їх взяти. Таксамо представляється справа в Альберті, де ще єсть осьмі потрібно що найменше трох священників більше. Отже питання, як побільшити число її священників, є тепер найважнійшим питанням, яке стоїть перед Українською Православною Церквою в Канаді. Над сим питанням буде спеціяльно застановлятися сього-річна конференція, яка відбудеться в днях 23—25 серпня в Саскатуні, і дуже можливо, що буде вирішено створити духовний семінар, науки в якім буде тревати чотири роки та буде включати відповідний курс на університеті.

—o—

РЕЛІГІЙНА ПРИНАЛЕЖНІСТЬ НАСЕЛЕННЯ КАНАДИ.

Оголошений недавно звіт з минулорічного перепису населення в Канаді виказує, що в Канаді є тепер 10 мілїонів, 376 тисяч і 786 людей. Щодо релігійної приналежности, то подія стоїть так. Є понад 4 мілїони католиків, так звана Юнайтед Чорч має щонад 2 мілїони членів, до Англіканської церкви належить один мілїон і 635 тисяч членів, є понад 870 тисяч презбітеріянів, 443 тисячі баптистів і 394 тисячі лютеранів.

Греко-католиків в Канаді є 186,587, а греко-православних 102,115.

Жидів в Канаді є 155 тисяч, які голобно живуть в Онтеріо й Квебеку. Поганів є около 5 тисяч, духоборів 15 тисяч, мормонів 21 тисяч і понад 15 тисяч буддистів.

УКРАЇНІ ГРОЗИТЬ ГОЛОД.

Повідомляють з міста Рівне, на Волині, що Україна стоїть напередодні страшного голоду. В деяких місцевостях вже тепер бракує хліба, отже селяни жиляться, чим хто може. Їдять бурян, барибоні та всякі залишки.

—o—

СТОЛІТНЯ ПОДРУЖЖА.

В одній сербській селі коло Нішу святкувало дня 26 червня с. р. двоє стопятилїтніх чоловіків від дня вступлення їх в подружжє життя. Муж має 117 років, а його подруга 115. У святі взяли участь понад 100 синів, внуків і правнуків. Обидвоє старенькі ще здорові. Начальник села поздоровав ювілятів та заявив їм, що вони найстарше подружжа в світі.

ПЯТНАЦЯТЬЛІТНЯ РІЧНИЦЯ СЕСТРИЦТВА.

В неділю, 28 серпня, о р. Сестрицтво при Українській Православній Церкві св. Духа в Полнар Парк, Манітоба, обходить річницю свого пятнайцятьлітнього існування. З сеї нагоди по Богослуженню відбудеться спільний обід в місцевій Народнім Домі, на який запрошуються дорогочинних УкраЇнців.

Комітет.

Присилайте передплату за „Вістник". Пошинрюйте „Вістник" помїж своїми сусїдами.

КУПУЙТЕ НОВІ КНИЖКИ.

Видавництво „Вістник" що тільки видало ось такі книжки, які повинні знаходитися в кождій українській хаті

Оповідання з життя Ісуса Христа, написав прот. С. В Савчук. — Ціна з пересилкою ..... 25п.

Десять Біблійних оповідань — написав прот. С. В. Савчук. — Ціна з пересилкою ..... 20п.

Азор, оповідання з часів Ісуса Христа для молодї, — написав прот. С. В. Савчук. — Ціна з пересилкою 15п.

Свята Христина (Її життя та діла) — написала Наталя Королева — Ціна з пересилкою ..... 60п.

Хто пришле 60 центів, отримає всї книжочки в пересилку.

Замовлення і гроші слати на адресу:

THE HERALD, — Box 3084, — WINNIPEG, MAN.

КАТОЛИЦЬКА РОБОТА.

(Лавфин, Ман.)

Тут відбувся місїя українських католиків які себе називають руськими католиками. Ота місія мала на цїли наверунти до папи тих, які його не признають, голосно православними Українців, які з більшою силою почали працю на перковному грунті в сім місті.

І сьвіщо і дивно. Наверталось в Лавфині до католицької вірні Чи не краще було тим „місіонарам" піти між погани і там проповідувати Слово Боже?

Так і видно, що оті місіонарі се не слуги Бога, лише папи. В них папа важнійший, чим Бог. Молиться Богові, щоб люде узнали папу за ...

А тимчасом кругом в них запанував Дїти не знають молитов. Не знають, хто вони. Не знають історії свого народу. Не знають навіть основних правд вірні. Бо найважнійшою справою у „місіонарів" є називати, чи не визнавати папу

З католицьких рядів рекрутують ся большевики і обертні на релігійні справи. Їх пастирі того не бачуть, але за те добре бачуть, що православні працюють для своєї церкви і народу, отже виступають проти них. Се пече католицьких місіонарів. Тому вони моляться богато разів „Отче наш"... і „Богородице Дїво"... за „навернення схизматиків", та взивали їх до покаяння.

Ні наші не придаються зусилля папських місіонарів. Вони не вспіють наверунти православних Українців до вири, бо вони вірують в Бога; вони кращі християне чим ті, які покладаються на папі. Вони моляться Богові і виконують свої обовязки християнські та народні по своїм силам

Місіонарі повинні зверунти увагу на большевизм, на занепад моралї, на брак осьвіти, а не гнути своїм вірним байки про папську „святість" та „непомильність" їх маленьким дїтям.

Ті місіонарі також накликають до шкодби другий раз тих, які не брали шкоди в католицькій церкві. Шкоді дадуть — кажуть вони — даром. Даром будуть балакунтись людей, щоб ище дали до них. Запитайтоб їх, чи вони вважають, що всї християне живуть на віру, яким їх дїдич св. Тайну Сьвящення на-католицькі священики? Тимоґр питання вони не любять, але вартоб почути від них відповідь.

На залїчення треба сказати, що їх місія не дала бажаних наслідків. А ви, місіонарі, краще спробуйте бурян із вашої власної ниви, а православний сьвіт без вас та без вашого пана знайдуть дорогу в житю і будуть жити дїйсним християнським

Бувший Католик.

ЦЕРКОВНИЯ КАЛЄНДАР НА 1932 РІК.

СЕРПЕНЬ.

15 П. Пер. мощ. св Стефана
16 В Ісак Дал.
17 С 7 отр. в Еф., Ев
18 Ч Евстигія
19 П Преобр. Госп. Спас.
20 С Дом Пульхерії

21 Н 9 Н. по С. Еміліяна еп.
22 П Матея ап.
23 В Лаврентія
24 С Еміля, Каллії
25 Ч. Фотія, Аникн
26 П. Максима.
27 С. Минея, Теод. м.
28 Н 10 Н. по Сь. Усп. Пр. Богор.
29 П. Перен обр. Господ.
30 В Мирона
31 С Фалура і Лавра

ВЕРЕСЕНЬ.

1 Ч. Андр. Страт. ап.
2 П Самуїла
3 С. Тадея апост.
4 Н. 11 Н. по С. Агатоніка.
5 П Луки, Іринея
6 В Евтихія
7 С. Тита, Вартоломея
8 Ч. Адріяна і Наталії
9 П Сави Пїмена
10 С. Мисаїла М.
11 Н. 12 Н. по С. † Усїк. Гол. Іоан.
12 П Олександра
13 В. Пол. пояса
14 С Симеона
15 Ч Маманта, Іванна

ПОРЯДОК БОГОСЛУЖЕНЬ о. Є. Гриґорія.

Серпень.

19. Пятниця. Преображения Господне. — Пайн Ривер. Храм
21 Неділя 9 Галич
28 Неділя Успения Пр Богородиці Богдан Хом

Вересень.

4 Неділя - Родзів.
11. Неділя. — Давфин
18 Неділя — Сінклер
21 Середа Різдво Преєв. Богородиці — Сифтон
25 Неділя — Вевлав.
27 Вонтовік Воздвиження Ч Хр ста — Пайн Ривер.

Box 604, Dauphin, Man.

ЦЕРКОВНИЙ УСТАВ НА 1932 РІК.

18. Пятниця, Преображение Господне: Утр Єван. Лук. IX- 28—36 Лїт ст. 2 Петра I 10—19 Єван Чет XVI: 1 -9 Після заломлений коляди освячується салодовиць.

21. Неділя 9. по Зїсл. сь Духа. — Гол 8 Утр. Єван. Іоана XX. — 19. Лїт. Ап. І. Коринт.ДІ: 9—17; Єв Мат XIV. 22—34.

28 Неділя 10 по Зїсл. сь. Духа: Пєсенна Пресв. Богородиці: Голос 4 Єван Іоана XXI: 1—14. Лїт. Ап Фи лїп II: 5—11, і І. Корин. IV: 9—14 Єван Луки X. 38—42 І XI: 27 -28. Мат XVII- 14- 23.

Вересень.

4. Неділя 11 по Зїсл. сь Духа. — Гол. 2. Утр. Іоан XXI: 15—25; Лїт. Ап. І. Кор. IX: 2—12. Єван. Матея XVII 22—35

11 Неділя 12 по Зїсл. сь. Духа. Утр. Гол. Іс. Христ: Гол 3. Утр Єв. Мат. XXVII: 16—20 Лїт. Ап Дїянія XIII: 25—32 І Кор. XV: 1—11. Єван. Марка VI. 14—30 І Мат XIX: 16- 30

18 Неділя 13 по Зїсл. сь. Духа. — голос 4 Утр. Єван Марка XVI. 1—8. Лїт. Ап І Кор XVI: 13—24 Єван. Мат XXI: 33—42.

21. Середа. Різдво Пр. Богородиці. Утр. Єван. Луки І: 39—49 І Бс. Пс. Фшпп. II: 5—11; Єван. Луки X 38—42 І XI: 27—28.

25. Неділя 14 по Зїсл. сь. Духа. — Голос 5. Утр. Єван. Марка. XVI 9—20. Лїт. Ап. 2. Кор. І: 20—24 І 1—4 Єван Мат. XXII 1—14.

27 Вівторок. Воздвиженєм Ч. Хреста. Пїст. Утр.: Єван ів. XII: 28—36 Лїт Ап І. Кор І: 18—24; Єван. Іоан XIX: 6—11, 13—20; 25—28; 30—35

ЦЕРКОВНИЯ НО[illegible] З КИЇВА.

Як відомо Св. Печерська Лавра оберена в безбожний музей. В великій церкві св. образи залишились, а також і чудотворний образ Успіння Божої Матері над райськими воротами. Райські ворота завжди відкриті, і через сі ворота тепер проходять большевицькі курсанти і всі відвідувачі з провідниками, які дають пояснення.

В Лаврі не дозволяється хреститись і молитись, капелюхів з голови не дозволено скидати, але курити вільно.

В св. печерах горить електрика (раніш не було), труни зі св. мощами закриті, і дотикатись до них суворо заборонено. Вхід священикам і черницям заборонений.

Митрополичий будинок весь обернений в музей. На дзвінці дзвони залишились. Черниці Лаври займають парафіяльну церкву на Печерськім базарі Св. Княгині Ольги, а мешкають де попало, всі пивниці заняті черницями, яких в Київі є до 200 осіб.

Черниці іноді дістають роботу, та дещо перепадає з церковних требів. Богато черниць пішло в села на парафії.

Михайлівський монастир займають Українці; мощі св. великомучениці Варвари перенесені до музею о. Володимирського Собору; черниці врендують (рентують) церкву Трох святителів.

Троїцький або Іонинський монастир, громадяне взяли в вренду, що дня черниці відправляють служби, а мешкають в приватних хатах. Те саме і з Миколаївським монастирем, тут співає міщанський хор.

В Введенській женській монастирі є парафіяльна церква; сестри удержують двох священників

В Брилькім монастирі теж є парафіяльна церква, співає міщанський хор.

Із Флоровського монастиря всіх повигнали, тут всі церкви замкнені, лише одна тепла церква обернена в парафіяльну; щодня відправляються різні служби, прислугують черниці.

Покровський жіночий монастир замкнули, лише нижня підвальна церква залишена для черниць.

До Київа ніхто велике число черниць, особливо богато черниць, і тут найшли вони собі притулок і спасаються, як хто може.

Очевидно Покров Цариці Небесної ще є над Київськими Святинями!

Десятинна і Андріївська церкви замкнені.

КОНКУРС

НА ПРИЙНЯТТЯ ПИТОМЦІВ ДО ДУХОВНОГО СЕМІНАРА Української Греко-Православної Церкви в Канаді на шкільний рік 1932-33.

Рішенням Консисторії і за благословінням Високопреосьвященого Архиепископа Іоанна Теодоровича отвирається в місті Вінніпегу, Ман., ДУХОВНИЙ СЕМІНАР Української Греко-Православної Церкви в Канаді, наука в якім розпічнеться в половині місяця жовтня, 1932.

I. Наука в Семінари буде тревати чотири роки.

II. Зголошуватися можуть студенти української народности, православного віросповідання і доброго характеру та обичаїв. Аплікант повинен числити що найменше 19 літ Канаді, або середню школу в Старім Краю

III. Форми аплікації, ближчі інформації про оплати та проч відомости відносно курсу в Семінари будуть подані аплікантам листовно. Прийом за апликацією та за ближчими інформаціями, аплікант повинен обовязково подати рік уродження і освіту, як рівнож повинен долучити писемну рекомендацію від українського православного священика, або якогось а православних Українців, що знає блище апліканта.

IV Консисторія застерігає собі право прийняти, або не прийняти апліканта, не подаючи причин.

V. Коліж з яких важних причин наука в Семінари не могла розпочатися с сього року, Консисторія застерігає собі право відложити отворення Семінара до слідуючого шкільного року

VI. Зголошення приймається по кінець місяця вересня

КОНСИСТОРІЯ УКРАЇНСЬКОЇ ГРЕКО-ПРАВОСЛАВНОЇ ЦЕРКВИ В КАНАДІ.

Прот. С. В. Савчук, голова.

Дано в Вінніпегу, Ман., дня 1-го вересня, 1932.

УВАГА: Зголошення треба висилати на адресу голови Консисторії:

Rev. S. W. SAWCHUK, 479 Andrews St., WINNIPEG, MAN.

„ВШИСТКО ЄДНО" В ПРАКТИЦІ.

Недавно на Мондер, Алта., відбулося евхаристичне свято, устроене польською кольонією. В тім святі брали активну участь оо. Василіяне та богатьо їх вірних греко-католиків. Участь в святі брав також римо-католицький архиепископ О'Лірі з Едмонтону, який є знавців, як спеціяльний опікун греко-католицького епископа Ладики. Проповіди були виголошені архиеп. О'Лірі, по англійськи, ксьондзом Божиком по польськи і о. Кріжановським по українськи, — розуміється для греко-католиків — отже „вшистко єдно" найвищого степеня.

Які будуть наслідки з такої роботи так для самої греко-католицької церкви як і для українців взагалі, не тяжко вгадати. Результати подібної роботи можна тепер вже бачити примірком в Вінніпегу, де греко-католиків також заохочували їх духовні провідники, щоби учащали на польські місії, і де тепер вже богато греко-католиків учащають до польських костелів, відрікшись так своєї, греко-католицької церкви, як і української народности.

ДУХОВНА КОНФЕРЕНЦІЯ.

В днях 23—25 серпня в Саскатуні, Саск., відбувася Духовна Конференція священиків Української Греко-Православної Церкви в Канаді. На конференції були присутні всі священики, крім одного. Був присутний також Впресьвященний Архиепископ Іоанн Теодорович Крім духовних справ Конференція застановлялася над деякими важними справами, як справою окремого епископа на Канаду, справою Духовного Семінаря і ін. Сю Конференцію можна зачислити до найбільш успішних, які досі відбувся.

ДИТИНА ЧУДОМ ВРАТОВАНА ВІД СМЕРТИ.

Біля станції Новосільці, на залізничому шляху Новий Загуж—Стружє бавилася мала дитина. Нараз надїхав потяг і-же не було часу ні здержати його, ні забрати дитину. І сталося чудо Машина скинула дитину між рейки, де вона спокійно лежала до переїзду потягу. Яка була радість батьків, коли побачили дитину живу та здорову. Тіло дитини було легко потовчене.

Український Релігійний дво-тижневик в Канаді.

ВІСТНИК
THE HERALD

THE HERALD Box 3084 WINNIPEG, MAN.

РІК IX. ВІННІПЕГ, МАН., 1-го ВЕРЕСНЯ, 1932. WINNIPEG, MAN., 1st, 1932 ЧИСЛО (158) 17

СОБОР ПРАВОСЛАВНОЇ ЦЕРКВИ В ПОЛЬЩІ НЕ ВІДБУДЕТЬСЯ.

Польська преса у Варшаві повідомляє, що собор православної церкви не відбудеться з причини різних непорозумінь, які повстали у приготовній акції.

До непорозумінь причинилося а значній мірі письмо патріярха Варшавн до патріярха в Цаґороді, в якому патріярх протестує против участи в соборі московської синодальної церкви.

Приєднайте передплату за „ВІСТНИК" і приведіть йому нових передплатників.

[illegible]

СУСПЕНЗА.

Подається до відома усїм парафіям і членам Української Греко - Православної Церкви, що свящ. Т. Д. Волохатюк, посїдаючи часами парох в Прілєйт, Саск., є тепер суспендований і йому заборонено виконувати [illegible] діяльства.

Прот. С. В. Савчук, адміністратор і голова Консисторії.

[illegible]

Сьогочасні церковні єпитації парафій в Канаді Високопреосьвященим Архиепископом Іоанном Теодоровичем продовжується в поміще тодашнім порядку.

Церковні громади, які бажають витати в себе Високопреосьвященого Архиепископа Іоанна, звертають якнайскорше зголошуватися до Консисторії на поміще подану адресу.

САСКАТУН, САСК.:
11-го вересня.

КАНОРА, САСК.:
18-го вересня.

БРЕНДОН, МАН.:
25-го вересня.

ВІННІПЕГ, МАН.:
2-го жовтня, церква св. Михаїла при Дізраелї вул.

ВАРТА, МАН.:
неділя, 9-го жовтня.

ВІННІПЕГ, МАН.:
неділя, 16-го жовтня, Собор св. Покрови.

КОНСИСТОРІЯ УКРАЇНСЬКОЇ ГРЕКО-ПРАВОСЛАВНОЇ ЦЕРКВИ В КАНАДІ.

Прот. С. В. Савчук, голова.
479 Andrews St.
Winnipeg, Man.

З ІСТОРІЇ УКРАЇНСЬКОЇ ЦЕРКВИ

ПРОФ. ДР. І. ОГІЄНКО

ПРИЄДНАННЯ ЦЕРКВИ УКРАЇНСЬКОЇ, В 1686 РОЦІ.

(Продовження).

Грек Іван Тафіари росказував на Москві, що нібн київський митрополит і вище духовенство „присилали на сеймъ къ королю польскому двоих черпецов съ объявленіемъ, что имъ съ московскими людьми быть в союзѣ невозможно и они этого никогда не желали; Москва хочетъ ихъ перекрещивать: такъ чтобъ король, собравши войско, высвободилъ ихъ, а они изъ Кіева московскихъ людей выбьютъ и будутъ тогда королевскую рукою попрежнему"...

Як бачимо, вище духовенство наше не поспішало віддатися Москві — і 32 роки (1654—1686) після приєднання України до Москви жило собі окремим вільним життям; та й сама Москва довго боялась їх начіпати. В договорі Москви з Україною року 1659 про духовенство було сказано: „митрополиту Кіевскому, такъ же и иншихъ духовныхъ Малыя Россіи, быть полъ благословеніемъ святѣйшаго патріарха московскаго, а въ правѣ духовныя святѣйшій патріархъ вступати не будетъ"...

Проте українське духовенство не повірило й такому наказу і вибрало собі митрополита, зовсім не повідомивши про се Москву. Сам Єрусалимський патріарх Досифей протестував проти наскоків Москви на українську церкву. Навіть така легіяна людина, якою був св. Димитрій Ростовський, і той — як пише проф. Шляпкин — „былъ поборникомъ самостоятельности малороссійской церкви и неособенно долюбливалъ Московское государство".

В грамоті своїй Єрусалимський патріярх писав нібн про непорядки в українській церкві, і проти сього місця свят. Димитрій Ростовський своєю рукою недовірливо приписав: „Чи не приватокъ се отъ переводчика"...

Москві наше духовенство не вірило і боялось попасти під її руку. Митрополит Київський Йосиф Нелюбович-Туканський писав воєводі Шереметеву, що він Москві не довіряє, не співчуває і не зробить того, чого вона хоче. „Да подастъ Господь — писав Тукальський — иной совѣтъ царскому величеству и его совѣтникамъ, совѣтъ праведный, истинный. Вспоминая же писаніе: врагу твоему вѣры никогда не давай, вручи себя любви и благосердію милости вашей".

Проти заміру Москви забрати Українську Церкву голосно протестував року 1666 навіть „блюститель Кіевской митрополіи" єпископ Мелетій Филимонович, що завше був згоден робити все, що наказувала йому Москва.

Коли Методій дізнався, що Брюховецький просив в Москві прислати в Київ митрополита, він скликав ігуменів Київських монастирів, і в нимн 22 квітня изписав до воєводи Шереметева і виписував, чи то правда, що нібн „указалъ великій государь быть въ Кіевѣ митрополиту изъ Москви"... А по сьому, все більше дратуючись, єпископ „закричалъ съ сильною яростію: „Если будетъ на то великаго государя изволеніе, что отнять у насъ наши вольности и права, и быть у насъ митрополиту изъ Москвы, а не по нашему выбору, то пусть великій государь велитъ насъ всѣхъ казнить, а мы изъ его не согласимся... Если пріѣдетъ къ намъ въ Кіевъ московскій митрополитъ, то мы запремся въ монастыряхъ, и развѣ насъ изъ монастырей за шею и за ноги поволокутъ, тогда только московскій митрополитъ въ Кіевѣ будетъ... Намъ лучше смерть принять, нежели митрополита изъ Москвы"...

Проте всі ці протести не перемогли Москви, — вона вперто йшла до свого, аби прибрати до рук своїх Українську Церкву. Року 1685 Москва домагається, аби в Київі вибрали вгодного їй митрополита. Було скликано в Київі собор, і хоч духовенство й не пішло на сей „московський" собор, проте великими неправдами на соборі обрали за митрополита московського прихильника Гедеона Святополка, князя Четвертинського, єпископа луцького, що зваживсь віддатись під Москву.

Стурбоване духовенство зібралося на другий собор і різко протестувало проти виборів Гедеона: воно-ж обіцяло, що перший собор буя незаконний і не мав віддача української церкви Москві, бо права рішати такої великої справи, як се діло всієї церкви.

Свій протест духовенство записало й відіслало гетьману Самойловичеві. В сім протесті духовенство росказує, що Москва забрала вже Білгородську єпархію і завела там свої порядки, і такі-ж самі порядки заведе і в Київі

Ось які порядки завела тоді Москва в нашій Білгородській єпархії. Коли тільки священик зза своєї убожности не давав данини митрополиту, чи коли минре не давали митрополиту відкупного за церкву, то за се „священника на правежѣ палицею по литкамъ затинаютъ... Дьячки, пономари, ктиторн подводы одбываютъ, дань рокового даютъ: архіерею, для чего великое стало въ церквахъ на слугъ церковныхъ осужденіе... Кто утонетъ, кого громъ убьетъ, або наглою умретъ смертію — платятъ за тое вину по грамотѣ митрополитовы... Слуги архіерейскіе по попамъ съ первачами (аналогами) ѣздятъ... Парохіялнымъ священникомъ викаріевъ отъ престола, естлибъ не по любви былъ, не волно оставить и другого викарія приняти не волно... Кіяне наши Кіевскіи скасовано, а насланно Московскія, чево і в насъ слодевати бы не треба... Церковное пѣніе и служеніе отменено, а все по-московски поставлено, до чего нашни люди не скоро можутъ привыкнути... Дѣти малыя, некрещенны, не поливати, але погружати священницы должни: и много неуспѣшные священницы, а к тому не привыклые обычаю, дѣтей в слободахъ потопили... Священника за вину волно шелепами, рубаху сняви, бити, — в нашнего чину духовнаго людямъ такъ же чинить"...

От такі порядки заводила Москва у нас на Вкраїні...

(Докінчення буде).

ЮВІЛЕЙ ШАМПАНУ.

В місті Рем, в Франції, недавно обходили 250-літній ювілей, винаходу шампану (рід найдорогого вина). Сей напиток винайшов один монах.

ПРИНАГІДНІ БЕСІДИ.

Йду я одної неділі до церкви, як бачу, а мій сусід Ступа отворив ворота.

— Ідете до церкви, сусідо, — спитав я його.

— Що? До церкви? — здивувався сусід. — Хіба ви думаєте, що я чекав літа на те, щоби до церкви ходити. Так як чоловік напечеться через цілий тиждень на полі, то в неділю треба спочить. Десь вибхати між людей, ну, і часом погоститися, забавитися. Життя наше не є таке довге на сій землн, щоб ми могли всього скоштувати, тому треба його вживати, поки ще живемо. Ви-ж знаєте, що ми маємо автомобіль. Минулого місяця ми через цілий час складали, то ва сметану, то за яйця — і наскладали досить, щоби заплатити лайсенс, а за послідних два тижні знов вторгували на газолін. Отже, добре, що нині гарний день, то видімо трохи на світ, поміж людей. Зрештою чоловікові соромно, коли прийдеться йти до церкви і не має нікня чим щутн на тацу.

З сим я ішов своєю дорогою. а мій сусід за якийсь перехід здавався попри мене, заторбівши перезлизно.

Розказую я кумові Гарасимови про тч свою розмову з сусідом і з того виказалось таке заключення:

— Між нашими людьми ви здибаєте всяких чудаків. До церкви він не піде бо нема в него пять центів на колекту. Але на оплату лайсенсу за автомобіль він буде цілий місяць складати і то не по пять центів, а долярами і таки мусить заплатити тих кільканайнять доларів. Також мусить бути кілька доларів на газолін, яку за одну неділю спалить. На направу автомобіля, закупно „тайрів" все другс в него гроші мусять знайтися, але пять, десять центів, то таки нема, бо тепер криза, все таке і нізидим їх взяти.

— Цікавий я знати, чи то всі инші люде так поводяться, як наші? — спитав я.

— Ой не всі, — відповів кум. — Приміром візьмім Англійців. Колиб ви стали коло одної англійської найбільшої церкви в Вінніпегу, то ви здивувалися. Там на десять мінут перед часом, як має зачатися богослужения, ви побачите, як сходяться вірні. Не так як у нас, а прямо плинуть як вода і за десять мінут церква повна. Там побачите і старенькн професорів, і адвокатів, і суддів, і лікарів, як всі поважно ідуть до церкви. А коли зачалося їхне богослужения, то ви не побачите нікого, щобн виходив покурити. А коли богослужения скінчилося, то так само, як прийшли, так і відходять наче струя, ніхто не стає купками на хіднику, а всі ідуть прямо до дому.

— Кажуть, що і Жиди також такі. — сказав я.

— Жиди, то ще точнійше. Жиди, як іде до своєї святині, то навіть вам з дороги не уступиться, не то що. Мені доводилося чути історію, про одного Жида в місті. Було се якесь жнвіське свято. Цуть Жиди до божниці, аж надіхав автомобіль, управитель банку і побачивши знакомого Жида, станув, поздоровив його і попросив його, щобн він зволив сісти в його автомобіль, він його підвезе і тим часом поговорить про один бізнес. Та Жид подякував йому за добрую волю і додав, що в него свято і він волів піти піхотою. В дійсности ви не побачите, щобн Жиди їхали до своєї синагоги автом, а все ідуть пішки, хоч в них більше автомобілів, чим в других людей.

Так воно в других людей, а як у нас?

Кум Гриць.

Поширюйте „Вістник" поміж своїми сусідами і знакомими.

Василь Васильченко.

КОЗАЦЬКІ МОГИЛИ.

Сею невеличкою працею я хочу познакомити любих заокеанських земляків з тими історичними для нас Українців місцями, які я сам оглядав і про які довгого часу принайнні мені не доводилося чути ні одного слова. Тут буде мова про турецьку старовинну вязницю в Київі — козаки Запорожці та про кладовище, на котрому покладали свої кості-вірні сини Січі-Неньки.

30 листопада, 1920 року я зійшов на пристань міста Галіполі, щоростягувався вздовж европейського берега Дарданельської протоки. Доля закинула в сей, напів азіяський куток Европи, після розгрому Криму большевиками, коли маса народу на 130 пароплавах їхали в світ за очі, подалі від червоних катів

Після страшних днів життя на пароплаві, котрий зрештою здавався нам гірше катворжної вязниці, ми радо сходили на невідому чужу землю, яка півніше пригадала нам багато історичних минулих часів нашої любої Батьківщини-України і тим на віки залишила глибокий слід у душі.

Радісно забилося серце, коли зійшли ми на землю. Здавалося знов починалося завмерле життя, народжувалися знов повні надій. Хотілося жити й жити. Але не чекало нас у дійсности.

З першого кроку ми побачили, тяжке життя тих, хто приїхав раніше нас. Три ночі, після тяжкого перебування на пароплаві, ми спали на дворі, в болоті на великій площі, біля якоїсь вежі. Лягали хто де попав, просто в болото. Всі були так змучені, що ні на що не звертали уваги. Перші дні здавалося нічого не було потрібно сиц обездоленим людям, окрім їжі та відпочинку. Дбали тільки про те, щоб дістати десь або картоплин, або соченці чи рижу. Зранку починалася возня з варивом та печивом, майже увесь день проходив біля вогню, в нудних довгих годинах очікування їжі та відпочинку. На тій же площі в болоті, лягав спати і звичайний стрілець і колишній начальник; сербали ту-ж воду з десятком картоплин з величезної бляшаної баньки одинаково, або всі без хліба або всі з однаковим шматком. Лихо всіх зрівнало.

А в той час зверху починала спускатися, наче хвара, несчнслима сила різних наказів та распорядків. З часом усе більше й дальше почали прибирати до рук сю голодну й брудну, обідрану й вже не думку верхів розпуздану масу. Накази що дня виходили все суворіші й суворіші. Народилося декілька військових вязниць. Зрештою зявилася страшна установа, що звалася військовий польовий суд. Над усім і усіма запанувала велика рука генерала Кутепова, що потім його большевиками було викрадено в Парижі. Сю військову сувору людину, його власна жінка називала „ясним сонічком". Тимчасом „ясне сонічко" все душе та душе прилікало. Почали виловлювати політично свідомих Українців та нишком їх розстрілювано.

Зима, ясна тиха ніч. Чути навіть найменше шарудіння. В притоці і на морі тнша... Левин-левин хлюпочуться серед камінців біля берега непомітні для ока хвилі. Ми стояли біля маяка на високій скелі, що круто спускалася до води. На захід від нас тягнися чорні ниви, й було видно великий цвинтар французьких вояків, а на південь розкинулося місто Галіполі. Сотні деревляних будинків, котрі поприлипали один до одного, наче в вочі чогось боялися, руйни свідки недавньої боротьби, та декілька високих мінаретів — от те, що уявляло зі себе місто при світлі місяця.

Ми швидко повернулися до дому й провадили тиху розмову. Нас дігнав якийсь Турок і попросив вогню, щобн запалити сигаретку. Між нами був один кубанський козак, що досить гарно балакав по турецьки, а до того й Турок, добре розумів нас, бо як далі засувалося, то він жив довгий час перед війною у Криму й розумів українську мову.

Турок оповідав нам, про те, як він воював на Кавказі, адже ми не дуже сим цікавилися. Коли приходили через старе турецьке кладовище, запитали його про деякі, особливо цікаві, мармурові могильні плити. Турок залюбки почав нам оповідати. Ми якраз зупинилися біля одної могили, над якою було побудовано дерев'яну будку. Через віконце в будці видно було на якомусь мармуровому стовбчику шапочку. В будці світилося.

— Отсе тут похована нашого старого галіпольського магометанського священика, що називався мудою. Дуже видатна людина була, яку дуже всі поважали і яка дуже богато добра зробила для наших людей. Отто висить його шапочка, — пояснив нам Турок.

Ми ішли далі через той-же цвинтар. З обох боків від нас було богато могил, на кождій з них лежали великі мармурові плити й стояли також мармурові стовбчики з турецькими написами. Богато могил попроваловалося, але плити свідчили, що й сі провалини е могилн. Чимсь старим віяло від сього цвинтаря. Мармурові стовбчики посхилялися, плити повбростали мохом. Земельні окопи навколо цвинтаря почали осуватися. Але все-ж видно було що се цвинтар, що чіесь око хоч недбало, але доглядав за ним.

Ми зійшли по мармурових сходах і через ворота вийшли на вулицю, що вела далі в місто. Турок йшов з нами. По дорозі-ми минули богато зруйнованих будинків.

— Ото все Англійці та Французи... — сказав Турок і не скінчив. — Аж страшно робиться, коли згадаєш, скільки тут крови пролилося... — похитавши головою, знову промовив Турок. — Там більше моря, — Турок махнув рукою кудись на південь за місто, — около сто тисяч одних Французів та Англійців забито, а наших... ех! А врешті що?! бачили? — І Турок показав на касарню де містився курінь Сенегальців.

Нікомітно ми підійшли до якоїсь величезної вежі. Зупинилися на шляху. Праворуч і ліворуч від нас були каменні мури. Праворуч за мурами підіймалася велика гора, а ліворуч мури спускалися у воду маленької затоки. На декілька десятків сажнів від сих мурів стояла темна стара вежа. Вежа була сполучена грубими камяними мурами з тими мурами, коло яких ми зупинилися. Південна її стіна сходила майже до самої води, як однаково сходили до води і мури. В стіні й в мурах було видно якісь ходи: один від до вежі, другий через мури на площу, що перед вежою з північно західного боку. Далі за вежою, на схід видно місточок, що був перекинутий через вузеньку протоку, яка сполучала дві маленьких затоки, на них стояло богато звичайних та з вітрилами човнів. Місяць обливав нас світлом і навколо було досить видно. І ось що тут росповів нам Турок:

— Там на горі, — показав нам рукою, — був колись давно султанів палац, а зараз там ви бачите руйни... Там у тому палаці жив колись султан та його любки. Там був і гарем... Від сього палацу йшов колись підземний потайний прохід, який проходив в середині мурів, що йдуть до вежі й виходив в оту браму, що в мурах до затоки. І старий переказ про те, що невільниці султанові з гарему часто ходили на затоку купатися через отсей прохід. А в отсій вежі давно колись сиділи невільники — Запорозькі козаки.

— Так се-ж наша вежа! — якось мимохіть вирвалося у нас всіх.

— Наші старі діди, — казав далі Турок, — переказують, як один козак Запорожець закохався з одну невільницю з гарему. Щиро вони ото собі полюбилися так видумали тікати. Вже й варта була підкуплена і час призначено. Аж султан якось про се довідався і звелів закувати обох у кайдани. Але де взялися на чайках Запорожці, зняласи бійка, козаки противсунулися до вежі, випустили всіх невільників, повідали на чайки та й... були такі та не має!

— Ех, приятелю. Були такі — тай ще й тепер не перевелися! — зітхнувши з гордістю одним з нас і додав — Ще не вмерла Україна! .

(Докінчення буде).

ОДНИМ РАДІСТЬ, ДРУГИМ СМУТОК.

Англія хвалиться тим, що її населення споживає чим раз менше алькоголічних напитків, головно вина. Се свяе треба сказати і про Францію й Італію, але ці дві держави замісць того, щоб сим тішитися, сумують, бо в них вріб вина належить до важної індустрії. Недавно один міністер в Італійськім уряді публічно ганив „поганий" звичай, який закоріненться між Італійцями і в наслідок якого вони пють більше чаю, а менше вина. як пяти за зобрих, давних часів.

ВОДА ПІДПАЛИЛА ХАТУ.

Хтоб то міг подумати, що вода годна запалити хату? Таке чудо сталося недавно в Каліфорнії. А сталося воно так. Перед хатою, на підвисшенню стоя великий шклянний збанок з водою. Сонце ясно світило, отже сонячні лучі проходили через воду в збанку і падали скупчені на одно місце на стіні хати. Горіч тих лучів була така велика, що хата запалилася в дві години по тім, як збанок з водою був поставлений на тім місці

СЛОВА МУДРОСТИ.

Вартість чоловіка є таке, як тих річей, якими він занимається.

Душа сама для себе є й своїм суддею й своїм пристановищем Не вражай своєї свідомої душі — найвищого внутрішнього судді.

Життя, — се школа, в котрій недоля кращий вчитель, ніж щастя.

Коли двоє сваряться, — завжди винні обоє.

„ДНІПРО"
Орган Української Православної Церкви в Злучених Державах,
виходить 1 і 15 кождого місяця і
який коштує не рік $2.50.
Передплату висилати на адресу:
"DNIPRO"
1851 Germantown Ave., Philadelphia Pa. U.S.A.

„ВІСТНИК"
Релігійний часопис для України в Канаді
Виходить 1го і 15-го кождого місяця.
Видає Українська Православна Видавнича Спілка.
Передплата в Канаді — $1.50 на рік.
За границю — $2.00 на рік.

THE HERALD
Published semimonthly by the
Ukrainian Orthodox Publishing Company
Subscription per annum:
In Canada — $1.50. — Foreign — $2.00.

Адресуйте: — Address:
The HERALD, Box 3854, WINNIPEG, MAN.

УХВАЛИ ДУХОВНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ.

(Духовна конференція по в законодатним виконанням тілом — Епископ по Канаду — Релігійне виховництво — Духовний Семінар).

В днях 23-25 серпня с. р. в Саскатуні, Сеск., відбулася Духовна Конференція священників Української Греко-Православної Церкви в Канаді, на якій були присутні всі священники окрім одного. Був присутній також Високопреосвященний Архиепископ Іоанн Теодорович, який під сю пору відбуває архиерейські відвідини деяких громад.

Головною ціллю Конференції були духовні справи для її учасників, але поза се були порушені і обговорені також другі важні справи, які дотикають життя нашої Церкви. Для пояснення треба сказати, що Духовна Конференція як така не представляє собою якогось законодатного чи виконавчого тіла в Церкві. Се значить, що її ухвали не зобовязують ані Церкву як таку, ани церковну управу — Консисторію і Архиепископа. Але вона може, як збір всього духівництва, висказувати перед Церквою чи її управою свою збірну думку і волю та рекомендувати, щоби Церква, згляднo її управа перевела таку думку, як що буде вважати се за відповідне, в життя.

* * *

Сьогорічна Духовна Конференція винесла декілька вважних і далекосяглих ухвал і передала їх Консисторі для дальшої застанови над ними. Одною з тих ухвал було те, що ця духівництва настав час, коли вже Українська Греко-Православна Церква в Канаді повинна мати свого окремого епископа, зі сталим осідком в Канаді. Значить — Конференція приключає до постанови Апостольського провінціального Збору Української Греко-Православної Церкви в Канаді, який відбувся в днях 26 і 27 березня, 1932, в Едмонтоні, Алта., і який заявив слідуюче: „Автокефальський провінціальний Збір Української Греко-Православної Церкви в Канаді, передбачуючи можливість і потребу в недалекій будучности кревкання окремої канадійської дієцезії, пропонує управі Української Греко-Православної Церкви в Канаді полагодити відповідні кроки щодо придбання фондів, потрібних на створення такої дієцезії, і щодо підшукання відповідного кандидата на епископа".

Духовна Конференція вибрала була спеціяльну комісію, яка разом з Високопреосвященим Архиепископом Іоанном розглядала справу окремого епископа на Канаду і яка опісля передала свої спостереження цілій Конференції. На підставі тих спостережень Конференція постановила просити Консисторію і Високопреосвященого о. Владыку Іоанна підприняти відповідні кроки, щоби канадійська дієцезія отримала а часом окремого епископа. Конференція рівнож рекомендувала управі Церкви, щоби о. С. В. Савчук, як адміністратор, віддавав весь свій час справам дієцезії і не перебирав на себе жадної парафії.

* * *

Пильну увагу присвятила Конференція також справі релігійного видавництва. В першу чергу застановлялася над способом поліпшення матеріяльного стану нашого органу, „Вістника", і вынесла ряд постанов, які будуть передані адміністрації „Вістника" і які, треба надіятися, дадуть реальні наслідки. Між иншим учасники Конференції наложили самі на себе обовязок звернути особливу увагу на поширення „Вістника" та занятися збиранням так передплати, як і післяплати.

Постановлено також, щоби крім другого видання молитвеника „Добрий Пастир", яке вже друкується і вже в короткім часі буде готове до розпродажі, приступити як найскорше до видання між иншим також таких книжок в українській мові: напрестольне Євангеліє, Требник, підручник для Недільних Шкіл і підручник обрядів Української Православної Церкви в Канаді. Крім сього Конференція запропонувала відновити видавання дїточої газетки „Недільна Школа", яку видавав о. Савчук в 1926-1927 роках, і яка по думці тих священників, які нею послуговувалися і які її розповсюднювали між дітьми, була дуже корисна і помічна так для учеників, як і для учителів Недільних Шкіл.

* * *

Та чи не найважнійшою і найбільш далекосяглою ухвалою Конференції була та, яка пропонує, щоби управа Церкви порobила потрібні заходи і отворила український православний духовний семинар, та приступила до систематичного підготовання кандидатів на священників Української Православної Церкви в Канаді. Про велику потребу семинарія зайвим є тут розводитися. Вистарчить сказати, що стан, розвій та успіх кождої церкви залежить в першій мірі від її духовництва. Тільки церква, яка має достаточне число гарних, ідейних з відповідним вихованням та освітою священників, може як слід виконувати свої завдання, отже щоби нові священники Української Греко-Православної Церкви в Канаді відповідали своїму високому званню, вони мусять бути до того звання як слід підготовані, вони мусять наперед як слід познакомитися і з тими вимогами, які Церква супроти них буде мати, і з тими обставинами, серед яких їм прийдеться працювати. Отже хоч для старокрявених священників як рівнож старших студентів, дорога до священства в Українській Греко-Православній Церкви в Канаді не замикається, то нашою засадою на будуче буде виховувати священників передовсім з українських студентів канадійського уродження і виховання.

Рекомендацію Духовної Конференції відносно семинарія Консисторія розглядала на своїм засіданню дня 29 серпня с. р. і постановила перевести її в життя ще сего шкільного року. Колиб се однак показалося неможливим, бо шкільний рік вже почався, то наука в семинарі певно почнеться слідуючого шкільного року.

На иншім місці в сім числі знайдете конкурс на приняття перших питомців до семинаря. На сім місці хочемо пригадати нашому українському православному загалові, що справа семинаря, так як і кождa инша справа, звязана з життям Української Православної Церкви в Канаді, є до великої міри в руках самих вірних тої Церкви. Від них буде залежати на скільки пляни церковної управи відносно виховання свого власного духівництва в Канаді будуть переведені в життя. Від них буде залежати, чи семинар буде мати задосить питомців та чи він під зглядом матеріяльним буде забезпечений. Управа Церкви старається зкинути видатки, сполучені з адміністрацією Дієцезії, до мінімум. Вона також доложить всіх зусиль, щоби видатки в звязку з семинаром були обмежені до найконечнійших. Але якісь видатки все таки будуть, отже будуть потрібні фонди. А за фондами, конечними для Дієцезії, Консисторія може здавати тільки в одно місце — до членів Української Православної Церкви в Канаді. Ми отже віримо, що коли прийде потреба звернутися до вірних і священників Рідної Церкви за фондами на ціль семинаря, вони зрозуміють вагу справи і не відмовлять на неї своєї ленти.

Семинар буде потребувати також і моральної підтримки так з боку духівництва, як і їх вірних. Перше всього священники повинні пояснити людям потребу і вагу семинаря та звязаним їх до активної помочі сій інституції. Дальше так священники як і вірні, головно учительські наші, повинні заохотити гарних, здібних студентів іти на теольогію, пояснюючи їм, яке значіння та яку вагу священичий стан собою представляє. Тимбільше тут в Канаді, де є така велика потреба добрих, ідейних та відважних працівників на українськім церковно-народнім полі.

Доложімо всіх зусиль, щоби се велике діло перевести в життя і тим самим зміцнити основи Рідної Церкви в Канаді!

ЛИХЕ СЛОВО.

Не споганюй своїх уст лихим словом. Бо воно хоч і зверне на те, щоб пошкодити иншим, повертається проти тебе самого і тим болючіше, чим душе ти замірився. Коли твій язык примушує тебе когось образити, подбай зачерти двері уст твоїх, не бійся навіть занапастити своє тіло. Бо лише слово Божого всетворящости, релігійного індиферентизму не може бути. Нема місця для людей, що хотіли на двох стільцях сидіти, як се дівлось дотепер.

Безкомпромісовість і радикалізм по обох боєвих сторонах! Тут радикалізм добра — там радикалізм зла! І в боротьбі обі сторони будуть ставити рубом навіть у всіх громадських справах — в справі школи, подружжа, родини, політики, власности, правного ладу тд. Який же тут компроміс можливий? Всі проблеми можуть бути розвязані, або по законах релігії Бога, або релігії дідька.

По обох сторонах присотування до боротьби. Обі сторони перехрещуються так, щоб виступ до бою був одним порівом, одним почуттям, одним одушевленням і одною радістю. При перехрещуванню переводиться переоцінка всіх цінностей. Богато з того, що цивілізація XIX і XX століття перецінила, тратить тепер свою вартість, або цілком, або частинно. Навпаки, що обезцінене було перед війною — тепер приходить до своєї вартости.

VI.

Супроти того духового перевороту, тепер зовсім инше значіння мають терміни: „поступ", „поступовий" — „реакційність", „реакційний".

До всесвітної війни, вільнодумство і безрелігійність в сфері духового життя, й соціялізм в сфері суспільного життя — названо „поступом". Все те, що стояло в опозиції до вільнодумства, безрелігійности, соціялізму, було „реакційністю".

Нові часи переводять також переоцінку тих термінів відповідно до змін, які підлягають людська думка і людське життя під впливом релігійного ренесансу.

Тому нині „поступовим" є той, що релігійно відроджується, має ясно скристалізовану ідею релігійну і зі становища релігійного дбає регулювати людське життя. А хто бажає вернути до недавно минулого, до раціоналістичної освіти, до безбожности довоєнної епохи — взагалі, хто хоче уджержатись на принципах XIX століття, вернутись до ідей того-ж століття — той є чоловіком відсталим, реакціонером".

Приклади: Коли падав античний світ, то поступовцями не були ті письменники, філософи тд., що намагались вернутися до ідей старинного світу, які самі розкладались — вони були реакціонерами. Поступовцями були Отці Церкви, бо тільки вони були людьми будучини, тільки вони творили нове життя, керуючись ясною христіянською ідеєю.

Українська молодь, яка в р. 1909 і 1913 улаштувала антирелігійні конгреси, а вреші робила спробу організувати вільнодумну громаду — уважалась тоді „поступовою". Нині учасники тих конгресів назвались реакціонером кождого з національної молоді, хто бажав би тепер таке саме робити.

Нині поступовцем є той, що має віру і християнську ідею.

VII.

Як кожде нове життя, так і кожда нова історична епоха родиться серед мук. Тому антракт нової епохи страшний. Україна і Росія переживали і переживають часи такої варваризації, як за Вандалів і Гунів. І на тім не кінець... Філософи кажуть, що ще пережите людство страшніші часи, як пережила Росія й Україна від р. 1917.

Християнство на Україні ніби в упадку. Але се ілюзія! Переслідування, — инше М. Бердяєв — ніколи не були страшні для християнства. Переслідування є для Церкви кориснійші, ніж насильне покровительство. В переслідуваних християнство кріпшало і росло. Релігійні переслідування революційної епохи мінять якостевий добір. Християнство наново вимагає від вірних синів своїх здатности до жертв. І є здатність в стихії революції вижилась".

Тому оманою є упадок Церкви на Україні. Там Церков тільки назовні понижена і розбита, т. є. зовнішна управа і зовнішній устрій Церкви зруйновані (прим. знесення Київської Митрополії, замкнення монастирів і церков, конфіската церковного майна тд.). Але у внутрі Церкви скріпилась і возвеличалась. Її містичні основи нетільки не захитались, але зміцнили від цементу, якими є кров українських мучеників, що сміло ставали в обороні віри, а опісля по германо-російськи йшли на розстріл за Боже діло. Збудився у них дух наших предків „в наших Ефесотворо", котрі вміли боронити віру і вмирати за неї!

Як зима ледовими оковами моровить ріку на поверхні, так большевизм назовні наложив кайдани на християнську релігію. Але як під ледом пливе вода, і то чистіша, як в теплій порі року, бо не взаємламучена брудом — так і на Україні в душах мілионів наступило релігійне відродження. Суворі обставини екзистенції, непевність життя і близькість смерти, заники всіх зовнішних ідеалів і утрата всього земського майна, яке поневолювало духа — все те наверстає до релігії, до Бога.

Інтелігенція, яка в великій мірі через ціле століття була ворогом віри і проповідувала атеїзм, почнає навертатись до Церкви. Отже переживає і Велика Україна релігійний ренесанс і то в глибину духового життя.

ХТО БУВ В ЦЕРКВІ.

Був колись великий праведник, який міг бачити стан людської душі. Себто самого дійсного, внутрішнього чоловіка.

Одного разу виходить він з церкви по богослуженню і каже до знайомого:

— Що отсе за причини, що люде до церкви не приходять. Або прийшовши, зараз забираються.

— Як не приходять, — каже запитаний, — коли церква була майже повна.

— Повна? Так чому-ж я тих людей не бачив? Я бачив лише себе і тебе. Однаком і ти не був на цілій Службі Божій — що „Же Херувими" ти з церкви вийшов.

Здивувався чоловік і каже:

— Ні, я не виходив. Скінчилося все, прийшло „Благословення", прийшов Відпуст" (закінчення богослуження), тоді доперва я вийшов з церкви.

І говорить тоді святий чоловік:

— Може ти тілом був в церкві, але твої душі я по „Же Херувими" в церкві вже не бачив. Мені видно було, як ти жерепелився, оглядався, а там, не перехрестившись навіть, вийшов в церкви. Остався я сам один в священнім.

Подумав тоді чоловік і каже:

— Коли добре подумати, то слушно ти говориш святий чоловіче. В часі, про який говориш, я почав думати про дім, про господарство, про буденні життєві справи. Моєї уваги в церкві не було. Моєї думки не було. Моє серце блукало тоді поза церквою.

І каже тоді праведний муж:

— Таке було з тобою, таке було і з другими. І тому Бог відкрив мої очи, щоби я побачив заховане від людських очей і показав те, чого люде не бачать. І тобі першому нехай буде наука: Коли стоїш перед Богом, то постав перед Богом найперше свою душу, свою думку, аж до часу, коли зможеш сказати в правдивим Симеоном: „Нині відпускаєш слугу Твого Владико в спокоєм, бо вже бачили мої очи спасіння Твоє"... Так стався ти до кождої рідної справи. Що доброго почнеш, то віддай туди всю свою увагу, всю душу, всю волю. Тоді на кождім кроці будеш тим робітником, що діло добре совершив...

* * *

Слова Праведника звернені до кождого з нас і всі ми повинні себе запитати:

— Чи ми прийшовши до церкви помолитися, присутні тут душею, чи лише тілом? Чи наша увага не літає поза церквою, по буденних нашаних життя? Чи памятаємо ми, що в церкві стоїмо перед Богом?

Тай чи тільки. Бувають люде, в яких Церкву, Богослужения, Молитву можна кождої хвили заміняти за хвилеву вигоду за непотрібну балачку, за куріння, за безцільне дармування.

Бувають люде, що на протязі Богослужения чотири рази виходять з церкви, щоби покурити. Щоби побалакати...

Яка нездержність! Який великий брак контролі над собою!

Подумаймо! Нехай инші попускають собі, але не повинен дозволити собі на попуск Православний Українець. Він повинен стоятн в церкві, найкраще ввесь, - в тім ряді, від якого цілий світ брав би приклір.

(КП).

Постарайтеся, щоби Ваша передплата була вирівнана та відновлена на слідуючий рік.

РЕЛІГІЙНЕ ВІДРОДЖЕННЯ.

(Докінчення).

V.

Що знаменує сей новий зворот людської думки до релігії? Безкомпромісовість! Він не признає ніяких середніх доріг, ніякого латання дір. Так само, як безкомпромісове було християнство у своїх початках. Бо тільки своєю безкомпромісовістю могло воно освітити тьму, яка настала по упадку античного світу, — тільки безкомпромісовістю опанувало воно хаос і перетворидо його в космос.

Основний закон релігійного ренесансу: „Бог має наново стати центром усього нашого життя, нашої думки, нашого чуття, одинокою нашою мрією, одиноким нашою надією і упованням" (Бердяєв). І тут компромісу нема! Хто хоче ти з духом нового часу, мусить мати віру в ідею. Релігія не може бути приватною справою, як сього бажала собі цивілізація XIX і XX століття — релігія не може бути автономна і не можуть бути автономними всі инші сфери культури. **Релігія знову стає в вищім ступені загальною спільною і рішаючою справою громадянства.**

Я **може протиставитись тільки святощам,** тільки релігія антихриста, яку визнають большевики (правдиві марксисти). Бо большевизм є вірою, він претенує стати вірою людства, але вірою не в Бога, а в дївола. Також большевизм бажає витворити релігійне громадянство і релігійну культуру — взагалі ціле людське життя підчинити релігії дївола, релігії антихриста.

Отже рівночасно з ренесансом релігії Бога — большевизм започаткував ренесанс релігії сатани. В тій боротьбі, не буде нейтральних, які загали-б ся між небом і пеклом, які казали би „моя хата з краю", які світили би Богові свічку, а чортові огарок, згляднo — чортові свічку, а Богови огарок. Ні! Або до Бога, або до дївола! Безрелігійности, релігійної нейтральности, релігійного індиферентизму не може бути. Нема місця для людей, що хотіли на двох стільцях сидіти, як се дівлось дотепер.

Безкомпромісовість і радикалізм по обох боєвих сторонах! Тут радикалізм добра — там радикалізм зла! І в боротьбі обі сторони будуть ставити рубом навіть у всіх громадських справах — в справі школи, подружжа, родини, політики, власности, правного ладу тд. Який же тут компроміс можливий? Всі проблеми можуть бути розвязані, або по законах релігії Бога, або релігії дідька.

По обох сторонах присотування до боротьби. Обі сторони **перехрещуються** так, щоб виступ до бою був одним порівом, одним почуттям, одним одушевленням і одною радістю. При перехрещуванню переводиться переоцінка всіх цінностей. Богато з того, що цивілізація XIX і XX століття перецінила, тратить тепер свою вартість, або цілком, або частинно. Навпаки, що обезцінене було перед війною — тепер приходить до своєї вартости.

VI.

Супроти того духового перевороту, тепер зовсім инше значіння мають терміни: „поступ", „поступовий" — „реакційність", „реакційний".

До всесвітної війни, вільнодумство і безрелігійність в сфері духового життя, й соціялізм в сфері суспільного життя — названо „поступом". Все те, що стояло в опозиції до вільнодумства, безрелігійности, соціялізму, було „реакційністю".

Нові часи переводять також переоцінку тих термінів відповідно до змін, які підлягають людська думка і людське життя під впливом релігійного ренесансу.

Тому нині „поступовим" є той, що релігійно відроджується, має ясно скристалізовану ідею релігійну і зі становища релігійного дбає регулювати людське життя. А хто бажає вернути до недавно минулого, до раціоналістичної освіти, до безбожности довоєнної епохи — взагалі, хто хоче уджержатись на принципах XIX століття, вернутись до ідей того-ж століття — той є чоловіком відсталим, реакціонером".

Приклади: Коли падав античний світ, то поступовцями не були ті письменники, філософи тд., що намагались вернутися до ідей старинного світу, які самі розкладались — вони були реакціонерами. Поступовцями були Отці Церкви, бо тільки вони були людьми будучини, тільки вони творили нове життя, керуючись ясною христіянською ідеєю.

Українська молодь, яка в р. 1909 і 1913 улаштувала антирелігійні конгреси, а вреші робила спробу організувати вільнодумну громаду — уважалась тоді „поступовою". Нині учасники тих конгресів назвались реакціонером кождого з національної молоді, хто бажав би тепер таке саме робити.

Нині поступовцем є той, що має віру і християнську ідею.

VII.

Як кожде нове життя, так і кожда нова історична епоха родиться серед мук. Тому антракт нової епохи страшний. Україна і Росія переживали і переживають часи такої варваризації, як за Вандалів і Гунів. І на тім не кінець... Філософи кажуть, що ще пережите людство страшніші часи, як пережила Росія й Україна від р. 1917.

Християнство на Україні ніби в упадку. Але се ілюзія! Переслідування, — инше М. Бердяєв — ніколи не були страшні для християнства. Переслідування є для Церкви кориснійші, ніж насильне покровительство. В переслідуваних християнство кріпшало і росло. Релігійні переслідування революційної епохи мінять якостевий добір. Християнство наново вимагає від вірних синів своїх здатности до жертв. І є здатність в стихії революції вижилась".

Тому оманою є упадок Церкви на Україні. Там Церков тільки назовні понижена і розбита, т. є. зовнішна управа і зовнішній устрій Церкви зруйновані (прим. знесення Київської Митрополії, замкнення монастирів і церков, конфіската церковного майна тд.). Але у внутрі Церкви скріпилась і возвеличалась. Її містичні основи нетільки не захитались, але зміцнили від цементу, якими є кров українських мучеників, що сміло ставали в обороні віри, а опісля по германо-російськи йшли на розстріл за Боже діло. Збудився у них дух наших предків „в наших Ефесотворо", котрі вміли боронити віру і вмирати за неї!

Як зима ледовими оковами моровить ріку на поверхні, так большевизм назовні наложив кайдани на християнську релігію. Але як під ледом пливе вода, і то чистіша, як в теплій порі року, бо не взаємламучена брудом — так і на Україні в душах мілионів наступило релігійне відродження. Суворі обставини екзистенції, непевність життя і близькість смерти, заники всіх зовнішних ідеалів і утрата всього земського майна, яке поневолювало духа — все те наверстає до релігії, до Бога.

Інтелігенція, яка в великій мірі через ціле століття була ворогом віри і проповідувала атеїзм, починає навертатись

НЕДІЛЬНА ШКОЛА

УСІЧЕННЯ ГОЛОВИ СВЯТОГО ІВАНА ХРЕСТИТЕЛЯ.

Чутка про великі чудеса Христа дійшла до учеників Івановых. Вони сповістили Івана про все те. Іван, почувши в темниці про діла Христові, прикликав двох з учеників своїх, післав їх до Ісуса запитати:

— Чи Ти Той, що має прийти, чи иншого нам чекати?

Прийшовши до Нього, ті люде сказали:

— Іван Хреститель післав нас до Тебе запитати: чи Ти Той, що має прийти, чи иншого нам ждати?

А в той час Він многих сцілив від недугів і ран та від злих духів, і многим сліпим подав прозріння. І відповідаючи, сказав їм Ісус:

— Підіть, розкажіть Іванові, що ви бачили і чули: що сліпі прозрівають, криві ходять, прокажені очищаються, глухі чують, мертві воскрешаються, убогі благовістують. І блаженний той, хто не поблазнить Мною.

А як відійшли ученики Іванові, Він почав говорити народові про Івана:

— На що ходили ви дивитись у пустиню? На тростину, що вітер колише? На що-ж ходили ви дивитись? На чоловіка, в м'якку одежу одягненого? Адже ті, що в одежі пишній та в роскошах, живуть у царських дворах. На що-ж ви ходили дивитись? На пророка? Так, кажу вам, і більш, ніж на пророка. Се той, про кого написано: от Я посилаю яголя Мого перед лицем Твоїм, що влагодить дорогу Твою перед лицем Твоїм, що влагодить дорогу Твою перед Тобою (Малах. III: 1). Не кажу вам: з породжених жінками нема пророка більшого від Івана Хрестителя; найменший же в царстві Божім більший є від нього (Ісус Христос назвав Себе меншим, бо Жили ваганні Його жінцем за Івана). І весь народ, що слухав його, і митарі справдили волю Божу, хрестились у нього. Тоді сказав Господь: „До кого прирівняю людей сього роду? і до кого вони подібні? Вони подібні до хлопят, що сидять на вулицях та гукають одні до одного і кажуть: ми грали вам на сопілках, а ви не танцювали; ми співали вам жалібні пісні, а ви не плакали. Бо прийшов Іван Хреститель, що ні хліба не їсть, ні вина не пє, і кажете біса має. Прийшов Син Чоловічий, що їсть і пє, і кажете: от чоловік, що любить їсти та вино пити, приятель митарям і грішникам. І оправдалась премудрість від усіх синів своїх".

Ірод ради дня народження свого справляв вечерю вельможам своїм і тисячникам і начальникам Галилейським.

І як дочка Іродіяди увійшла і танцювала перед пістьми і догодила Іродові й тим, що возлежали з ним, то цар сказав дівчині:

— Проси у мене, чого хочеш, і дам тобі, — і поклявся їй: „Чого-б ти не просила, дам тобі, хоч би й половину царства мого.

Вона-ж, вийшовши, питалась у матері своєї, чого просити. А та сказала:

— Голови Івана Хрестителя.

І зараз, підійшовши мигцем до царя, просила, кажучи:

— Хочу, щоб ти зараз дав мені на підносі голову Івана Хрестителя.

І засмутився цар, одначе задля клятьби і ради тих, що возлежали з ним, не схотів її відмовити. І зараз післав цар ката і звелів принести голову Івана. Той пішов, відтяв йому голову у темниці, приніс її на підносі, подав дівчині, а дівчина подала її своїй матері.

Ученики Іванові, зачувши, прийшли і взяли тіло його і положили його у гробі. І пішли і сказали Ісусови.

Память усічення голови св. Івана обходимо дня 11-го вересня.

ІСТОРІЯ ЦЕРКВИ.

(За Р. Семакою).

(Дальше).

ПЕРІОД III.

Від VII вселенського собора, аж до відступлення церкви заходу від єдности з православною церквою сходу (787-1054).

ГЛАВА І.

Ширення і переслідування церкви. Християнство в Азії і Африці.

В Азії й Африці християнська релігія, переслідувана магометанством, не лише що не могла ширитися в сім періоді, але противно чим раз більше утрачала в попереднього свого обшару. Вже за послідних 150 літ попереднього періоду (II), церкви в Єгипті, Арабії, Палестині, Сирії і Персії під гнетом ісламу омеліли так, що з них позістала лиш тінь, а в північно-західній Африці вони зовсім зникли.

В сім же періоді (III) лихо в згадених краях ще побільшало й почало ширитися й на инші краї, особливо в Сирії на Малу Азію. Патріярхи, митрополити і єпископи переслідувано, а навіть відділювано в їх престолів, так, що були приневолені проживати на чужині, а особливо в краях византійського царства. З другого боку християн обтяжено дуже тяжкими данинами і віднято їм всі права релігійні й горожанські. Серед таких обставин число християн, що не мали вже такої твердої й живої віри, як християне перших віків, меншало з дня на день.

Християнство в Европі. Закінчення навернення германських народів.

О скільки сумне було положення християнства в Азії й Африці, о стільки світлий був поступ церкви в краях Европи, бо закінчено навернення германських і славянських народів, а крім того навернено до християнства ще й народ мадярський. Особливо приняли християнство в протягу сего періоду в поміжи германських народів: окрім Саксонців ще північні Германи або Норманни, іменно Данці, Шведи й Норвежці.

1. Саксонці, як згадано в історії минувшого періоду (II), приняли християнство заходом Короля Великого, короля Франків, що був приневолений провадити проти них через 30 літ (772—803) жорстоку війну. Але аж коли їх князь Відукінд зажадав хрещення (785), а за його прикладом пішло богато Саксонців, християнство в Саксонії могло скоро розвинутися. Для скріплення християнської церкви між Саксонцями основано кілька епископств, монастирів і шкіл.

2. Около навернення Данців, Шведів і Норвежців працював на сам перед, зараз з своїм учеником Рембертом, від року 826 франкійський місіонар Ансгар († 865 р.). Та цілковите навернення сих народів, як також ще й Ісландії, наступило аж в X і XI столітто, находимо подонинових богобойних і ватреватих кор-

Навернення славянських народів.

Вже з III столітгям почали славянські народи навалом переходити в північно східної Европи на південний захід, займаючи часть Европи від ріки Дону до ріки Лабон (Ельбон), і від балтійського аж до адріятицького моря. Часть Славян осіла і в сторонах на схід від Дакії Траянської, займаючи потім, в половині VI столітгя, і східні її долини. Вчасно вступили Славяни і балканський півострова ославянщили на сам перед північні сторони півострова і заложили тут князівства Сербію і Хорватію. На північ від Хорватії повстала Карантанія (Каринтія, Країна і нинішня Стирія) і Велико-Моравія; на заході й півночі від Моравії повстала Богемія й Польща, а на сході від Польщі, Росія.

З кінцем пятого столітгя надійшов з над Уралу инший варварський нарід, іменно Болгари, що не були родовитими Славянами, а одноплеменниками Дунців і Аварів. Сей нарід, переходячи сторонами, що були заселені Славянами, осів поблизько Дакії Траянської. Тут задержались Болгари до року 680, відтак перступили Дунай, забрали силою Мезію і Дакію аж до Царгороду, а опісля болгарське князівство, що розпространило своє панованя і по сей бік Дунаю, над частию Дакії Траянської. Болгари вчасно подалися за Славянами, і жиючи з ними, ославянщилися скоро, приймаючи славянську мову.

Заходи около навернення славянських народів до християнства, почалися вже VII століття. Що до навернення східних Славян з осібна, то займалися ними вже з початку місіонарі, вислані з Царгороду; між західними Славянами намагалися запровадити християнство королі Франків, при помочі епископів Аквилеї, Сольнограду (Зальцбургу), Пасава й Регенсбургу. Але християнство ширене за посередництвом франків, між Славянами не могло скоро розповсюдинитися з тої причини, що врав з християнством накидуване їм також політичне ярмо франкійське; з другого боку латинська богослужбова мова була для них не зрозуміла. Аж в половині другій IX століття навернення поступило скорше кроком, бо вже їм проповідувано в їх народній мові, іменно місіонарами византійськими з Цареграду.

(Дальше буде).

ДОЩ З СІНА.

Вже про рідний дощ доводилось чути на світі, і про червоний дощ і про дощ в риб, а тепер вже й про дощ в сіна. Такий дощ падав недавно в Англії, близько місточка Гитчи. Мешканці тамошні оповідають, що той дощ в сіна падав серед ясного дня, а сіно падало меншими і більшими клаптями. Пізніше показалось, що в відділах кількакайлить миль звілялась була раптова буря, яка забрала з собою богато сіна в сінокосів. От воно й долетіло до повисше згаданої місцевости і наробило чимало заінтересования між людьми.

ПРОПОВІДЬ В РІДНІЙ МОВІ В ПОЧАЇВСЬКІЙ ЛАВРІ.

В „Воскресному Чтенію" читаємо, що в Почаївській Лаврі на Вознесення Господне 9 червня с. р. підчас урочистих відправ відправляли Службу Божу митрополит Діонісій і два єпископи Полікарп Лущин і Симон Кременецький собором при численнім здвигу священнослужителів.

На Всенощній проповідь виголосив місіонар свящ. о. Серафим Казновецький, а підчас служби Божої проповідь виголосив прот. о. Ананія Сайдаковський в українській

В той самий день, коли нарід повертався до своїх домів далеких з близьких і прийшов до архиєрейського будинку до митрополита за благословінням, знову о. Д. Величковський виголосив зворушливе слово в рідній мові.

На се свято прибуло народу з різних місцевостей поверх десять тисяч.

ВТІКАЮТЬ З РАДЯНСЬКОЇ ВОЛИНІ НА ЗАХІДНУ ВОЛИНЬ.

Мешканці Кривлівських хуторів на Рівенщині, на західній Волині, бачили таку сцену. Двох мущин хотіли втікти з большевії через кордон на західну Волинь. Їх побачили большевики. Один перебіг, а другий запалтався в кільчастім дроті і його піймали.

В кількох кроках від кордону його без суду повісили на дереві. Труп висів кілька днів.

Біля села Борівці на Сарненщині щасливо перейшли кордон 12-літній хлопець, якого батьків вислали на Сибір, і 40-літній селянин, що не відав землі до колективу і комітет „сельсову" (сільська рада) позбавив його всього майна, а його самого мали вислати на Соловки.

Він втік, залишивши жінку і 6 дітей.

ДЕНЬ РАДОСТИ.

(Рідкайна, Саск.)

День 17 липня істає на долге в памяти Українців міста Рідкайни і села Рідкайново, які мали нагоду витати нашого Вирослявщинного Владику, о. Іоакима Теодоровича, по у-плині повних вісьм років від того часу, коли Вирослявщинний Архиєпископ був в нас.

Погода вистає згадного дня була чудова, вірні — так члени, як і гості, котрі не пожалували труду, прибули на час, щоби висловити в побожности Службам, відкрившись духовно і тілесним радість тих, котрі не жалують часу і труду для святого діла.

В десятій годині рано вийшли усі в церкви, щоби стрінути у карколі брамі о. Владику. У брамі стрінули нашого о. Владику два старші брати в хлібом, сілю і привитали Його старим звичаєм. Потому привитали о. Владику які маленькі дівчинки У дверях церкви місцевий священик о. Лещишин, сказав привітальне слово, після чого о. Владика у супроводі двох священиків уйшов у церкву. Відбулося посвячення нашої церкви, а потім Архиєрейська Служба Божа, котра тривала до другої години по полудні. Відтак всі члени і гості пішли на обід до Народного Дому, де наше славне жіноцтво приставило уелго подостатком для обіду. Обід розпочався молитвою і благословенним стравь, котра довершив Вирослявщинний Владика. По обіді покликано до коротких привітів і промов деяких осіблинців. Говорили: голова Народного Дому п. Ю. Шупенюк; пані М. Бучковська, голова Жіночого Товариства в Рідкайні; п. І. Шкіляна, з Гефорд; п. В. Сарчук з Крейдор; п. Лесюків з Канади; І. Весьницин з Мус Джоу; о. Кудрик з Саскатуну і инші. При кінці покликано нашого о. Владику, на котрого гості очікували, щоби висловити Його при обіді так, як висловлені в попині, коли він в проповіді сіяв зерно правди зі св. Письма. Так і підчас обіду висловлений Вирослявщинного о. Владику дуже уважно. Він, говорячи про національне виховання, з щирого серця молочував усіх, щоби ви виховували своїх обовязків що до своєї національности і Укр. Православної Церкви

Вечером відбувся концерт, підчас якого забаво свою о. Лещишин. Він подякував усім за їх цінну підмогу і любов до Рідної Церкви, котра отправляється на своїх вірних і яка є одина, яка вповні заслуговує на назву української церкви.

Тут повинно сюй ще на нашу славу подяки нашому жіноцтву і членам церковної громади. Не згадую їх імен поодинок, а скажу їм всім разом від себе і від церковної громади: Честь і слава і подяка вам всім там, котрі причинилися до нашого свята і принятя гостей. Честь і подяка робітникам цирків, а осо-бом тим, котрі свої обовязки виконували. Також дякуємо усім гостям, які не пожалували труду і прибули

секр. Укр. Прав. Громади в

ГОСТИНА АДМІНІСТРАТОРА о. С. В. САВЧУКА В ФОРТ ВІЛЛЯМ, ОНТ.

Українська Православна Церква у Форт Вільямі мала нагоду гостити у себе Адміністратора Укр. Прав. Церкви в Канаді, прот. С. В. Савчука, який відвідав нашу громаду 31-го липня с. р. В неділю рано, в год. 10-тій, почалась Служба Божа, яку відправив о. Савчук в асисті о. Грабенюка, пароха нашої громади. Єванґеліє відчитав о. Гребенюк, а проповідь по Єванґелію виголосив о. Савчук. Проповідь о. Савчук була інтересна і поучальна так, що присутні хотіли ще в годину слухати таких проповідей. По Службі Божій відбувся в Товаристві Просвіти спільний обід в честь адміністратора, який приготовало наше сестринство ім. св. Ольги. О. Гребенюк зараз по Службі Божій запросив усіх присутних у церкві, щоби їхали просто до Тов. „Просвіти", де мав відбутися обід.

Прибувши до Тов. „Просвіти", гості побачили для довгих столів, позастилюваний, прибрані цвітами і заложеними стравами. Гості сповзалися по свої місця, о. прот. Савчук провів молитву і поблагословив дар, а господар обіду, п. К. Чаховий, попросив присутніх, щоби спожили вали страви, бо вже трохи пізно і кождий певно чується голодна.

Коли гості пообідали, тоді, як то в нас буває, господар виключав до слова бесідників, які говорили на рідні теми. Першим бесідником був наш пароx о. Гребенюк. Він на початку своєї промови подякував о. Адміністраторові за його відвідини нашої громади, як рівнож подякував місцевому товариству ім. св. Ольги за їх обід, який вони приготовили одних жалуваль, що всіх members присутніх на обіді, в повному бо бути. Дальше господар покликав промови голову місцевого відділу „Взаїмної Помочі", М. Малишина, учительку пану А. Чепелюк, В. Григорина, пані Грабовину, з Порт Артур. голову відділу С. У. С. у Вест Форці, Д. Гаудзінюка, голову відділу С. У. С. у Форт Вільямі, С. Пулика, і п. Бедора.

Потім господар покликав до слова о. Савчука. О. Савчук подякував тим жінкам, які натрудилися коло улаштовання сего обіду, як рівнож подякував тим, котрі прибули його спожити. Дальше о. Савчук, який перебував 6 тижнів на сході в справі нашої церкви, передав нам відзомости. що на сході Україні зрозуміли вагу Рідної Церкви і четверпево очікують на священиків, які малиб обслуговали тамошні парохії. На сході — сказав о. Савчук — є досить широке поле, де можна богато доброго зробити так для церкви, як і для просвітних товариств. Одна дається відчувати брак священиків, які мали задати місця на сході. Я віру — сказав о. Савчук — що недалекий той час, коли на сході Канади буде окрема українська провінція дієцезії зі своїм епископом.

Послідний до слова був покликаний председатель парковної громади, п. І. Шапка. П. Шапка в імени православної громади дякує о. Савчукові за відвідини нашої громади, як рівнож бажає о. Савчукови успіху в дальше його праці на полі нашої церкви. П. Шапка, як молодий чоловік, будучи другий рік предсідником, нашої громади, показався досить енергійним чоловіком, який не треба йому помочи ти, як кажуть „діда" не сиять. П. Шапка між иншим сказав: я сьогодня ни сім обіді не бачу тих, які входять за досить поважних громадян і членами нашої церкви. Я вірю, що кождий чоловік вможе заслужити собі на похвалу тої лише, як буде мати пошану до другим. Воно дійсно живо, що а у нас лише, які можуть богато помочи, та погана в них вдача, що як не повелюється з ними так, як вони хотять, то хоч закопайся. Такі люди не годні собі пошану здобути, хоч би вони і 1000 літ жили.

По промовах присутні дозвічали обіда, а потім о. Гребенюк попросив присутніх, щоби зостали о. Адміністраторови „Многи літа". Потім відспівано національний гимн і розійшлися домів.

Тут належиться подякувати п. Ю. Лимському, сторожови, і п. Слободзяни за декорацію так коло церкви, як і коло Тов. „Просвіти".

Вечером того самого дня о. Савчук виголосив відчит в Тов. „Просвіти" на тему „Будучність української іміграції в Канаді" Відчит був у нас популярний, бо нас як раз вислали деякі люди, які все пропонують, що ми тут пропадемо, отже нам немо чого клопотатися тутешніми нашими інституціями, бо ся безвартісні. Отже ми мали нагоду почути противку сторону, яку заступає о. Савчук. Погляд о. Савчука на нашу іміграцію взагалі є, по-рідні теми. Першою бесідником був наш пароx о. Гребенюк. Він на початку своєї промови подякував о. Адміністраторови

стрічі о. Мокрицю, і ось в ніч, котрі мають стрічати єпископа: словацькі, італійські, іспанські і „другенів". Ну і тільки подумайте Вже і найменше обізнаному чужинець зная, що то Українець, а який грекo-католицький дальше остави русинами. Смієть Ім! найбільо сильний англо-католицький, чи який инший сильний концерт, то вони скажуть, що ми в православному Українцями нічого не маємо, а який Поляк, Італієць чи Словак скаже, то рабо вірують слепому і кажуть з болота, бо то чуєш Ім кажуть се робити. Час уже пробудитись брати грекo-католики, час уже перестати вірити чужим божкам, ставайте плечо в плечо з своїми братами до спільного діла.

В. Лаврентій.

ЗВІТ З БАЗАРУ.

Українська православна парохія св. Юра в Давфин, Ман., устроювала базар на дохід церкви в днях 19, 20 і 21 травня с. р. Базар був успішний мимо тяжкого часу, який переживаємо. Був успішний заплати праці, доброї волі і охоти членів парохії, та принїс чистого зиску 225 доларів.

Першого дня 19 травня отворено базар концертовою програмою при помочі п. Ф. Гаврилюка, який працював при Народнім Домі як учитель і організатор. На столах і стінах були розложені річи, між якими перемагали ручні роботи і вишивки охочих жінок-членинь нашої парохії.

Другого і третього дня не було програми, одним було богато людей, які приходили на базар, дехто з цікавости, а другі щоби щонебудь купити.

Дарували на базар: пані Дух — обрус і вазонок; пані Неграч — фарбунок; пані Пера — рушники; пані Маковська — зеркало 3 стрижк. пару панчіх і шалик; пані Клярь — фартух; пані Вівчук — машинку; пані Дамчук — рушники до пічників; пані Угрин — пару рушників; пані Куфлей — „куріпа"; пані А Шмегляк — „куріпа" пані Шевалюк — „куріпа"; пані Стокотельна — кавчіння на овочі (7 штук); пані Малганс — чайник; пані Шикарюк — пістолет (цяцька) на кейк; пані Толстук — вазедру; пані Лозовська — пару пошивок; пані Прошин — дві кравати; пані Шкваська — фартушок; пані Сиччик — пошивки (пару); пані Гаврилюк пару пошивок і фартушок; пані Коцк — „куріпа"; пані Будинська — фартушок і книжку „Осаул Піхоти"; пані Мофет — пару пошивок, вазонок і доріжку; пані Котик — пару рушників; пані Стобко — фартушок; п-на Маковська — цяцьки; пан Трекдак — підставки (ст); пані Трекдак — один долар; пані Комар 25 центів; Сестринство св. Анни — вазедру і вишитий обрус, пані Гришина — пошивки, пані Білоус — 8 фунт. пряної вовни; пані Прокупець — вогути; п.-П. Костун — 100 фунтів цукру; пан М. Куфлей — дві пари черевиків; пан А. Іванівський — фотографічний апарат; пан М. Головик — 50 штук папіросів; п. С. Гуре — сет підвязок.

Збірка в місті: „Лавфин Форевічор Стор" — трох гокнот і підставка; „Ля Стайл Шап — шапки; Г. Гейдарсон — фляшку кетчапу; МкЛанд — термос; „Ля Піпле Стор — чайник; Ел Бейс Стор — сукенку і М. Гоффман — прявятку; Сталкс Лтд. — годинник; В. Робсон — два пакети листового папару і толєтні косметики; Гудленд — сіль до купання (піччу); А. Шейнс — хлопчиу краватку; Едвард Ф. Фокс — 2 сети жайлюю; Сарлс енд Сон — 3-фунтовий кек сальцыю; Нілсон — 2 рушники; С. Королькік — жіночі парасолі; МкДональк-Олифант — чайник; Дж. Вокволд — 24 фунти муки; А. Угрин — 10 фунтів цукру; Бейт Стор — 2 чайні рушники; Етонс Стор — 2 покривала на столи; Пітерс Дрог Стор — дві скрипки листового паперу і сет тоалєти; Брізвер Стор — 25ц.; Микола Урбанович — дві миски; Брайєс Стор — скринка мила; Слободзян — начиння кухонне

Цінні числа: 1975, 2207, 289, 296, 1654, 1590, 1633, 84, 1688, 1978, 1141, 1492, 13, 1562, 1285, 653, 205, 283, 1570 і 53.

Виграли: грамофон — Кирилюк, Дівфін. Ман.; ковдру — Катерина Франко, Вінмер, Саск.; прибори до голення — В. Семишин, Побанд, Саск.; Колда — Микола Семенюк — Вонда, Саск.; Мішок цукру — Павло Кравчук, Скелфтер. Ман.; Черевики — Ю. С. Фіцке. Давфин, Ман.; Мешти — Ю. О. Масцюх, Вінніпег, Саск.; безстрад — М. Берон, Давфин, Ман.; мішок муки — Анна Городницька, Сифтон. Ман.; 200 папіросів — о. Гришин, Давфин, Ман.; смалець — Ю. Білоус. Давфин; скринка листового паперу — Г. Кравчук, Скелфтер, Ман.; сет канцелюр — М. Крутик, 909 Абердин Ave., Вінніпег. Ман.; фартушок — М. Грабяк, Порт Артур, Онт., кравятка — Ол. Бачинська. Вінніпег, Ман.; мішок муки — Анна Городницька, Сифтон. Ман.; 200 папіросів — о. Гришин, Давфин, Ман.; смалець — Ю. Білоус. Давфин; скринка листового паперу — Г. Кравчук, Скелфтер, Ман.; сет канцелюр — М. Крутик, 909 Абердин Ave., Вінніпег. Ман.; фартушок — М. Грабяк, Порт Артур, Онт., кравятка — Ол. Бачинська. Вінніпег, Ман.; Сею дорогою лискавкою цьому подяку всім, які причинилися правою при улюженню базару, а особливо велике зрівняння і подяку належиться жінкам членкиням „Сестрицтва св. Анни" у Давфин, Ман.

КУПУЙТЕ НОВІ КНИЖКИ.

Видавництво „Вістник" що тільки видало ось такі книжки, які повинні знаходитися в кождій християнській хаті: Оповідання з життя Ісуса Христа, написав прот. С. В. Савчук. — Ціна в пересилкою ..... 25ц.

Десять Біблійних оповідань — написав прот. С. В. Савчук. — Ціна в пересилкою ..... 20ц.

Азор, оповідання о часів Ісуса Христа для молоді, — написав прот. С. В. Савчук. — Ціна в пересилкою 15ц.

Свята Христина (П життя та діла) — написала Наталя Королева. — Ціна в пересилкою ..... 08ц.

Хто прішле 60 центів, отримає всі книжочки з черги. Замовлення і гроші слати на адресу:

THE HERALD, — Box 3084 — WINNIPEG, MAN.

ДЛЯ РІДНОЇ ЦЕРКВИ

МИХАЇЛ СЯЄ СВІТЛО ВАШИМ ПЕРЕД ЛЮДЬМИ, ЩОБ ВОНИ БАЧИЛИ ВАШІ ДОБРІ ДІЛА І ПРОСЛАВЛЯЛИ ОТЦЯ ВАШОГО, ЩО НА НЕБІ. (Мат. VI 16).

Збірка о. Загривинюка. Дуфорт, Ман.

Іван Ткачик	.50
Микола Микитей	1.00
Гриць Бугера	1.30

Сарто, Ман

Петро Дибак	.50
Тимоско Дибак	.50
Пані Манчуленко, Арнаді, Ман.	.50
Петро Ткачик, Роза, Ман.	.50
Іван Коновальчук, Лорет, Ман.	.50
Мик. Коновальчук, Пейсн, Ман.	.50

Збірка о. Л. Бережільного.

Збірка в церкві коло Полозина	3.70
Збірка в церкві коло Жучкова	5.80

Збірка о. П. Мальончука.

Іван Семко, Гефорд, Саск. 1.00

Консисторія Української Грекo-Православної Канади.

Р. Богонік, касір.
683 Anderson Ave., Winnipeg, Man.

Щиро дякуємо всім добрим людям за даровані річи на цей базар. Також дякуємо тим, які трудяжся коло розподілі базарових тикетів, як рівнож і тим, що купували тикети.

Богато ще перед нами труду і клопотів, щоби ми змогли побудувати святиню в честь Бога. Та се не зражує нас. Ми маємо надію, що при помочі Бога ми цілі осягнемо. Почім, яку ми одержали при уряджению нашого базару від наших приязьників, додая нам охоти, не зважаючи на всякі трудноші, дальше трудитись для любої справи.

Подаю, що ми ще віримо, що ті які ще не прислали нам назад книжочок з тикетами, прішлють в найкоротшому часі рабом в зверталь на будову церкви в Давфин. Будемо вдячні.

За Зарад: Укр. Прав. Громади св. Юра:

А. Івачівський, Мих. Гаджос.

о. А. Бернк.

4 нед. — Косів
11. нед. — Шепелєві.
16. пед. — Сенді Лейк.
21. середа, Різдво Пр. Богородиці — Вечер, з хорм п. Д. Вовка. Сповідь і китенизація дітей. вечером вівчат і концерт в місьній галі в місті.
23 нед — Ленарда
27 вівторок. Воздв. Чесного Хреста — Розборк.
Мапні. Ман. Тел. 132-4

ПОРЯДОК БОГОСЛУЖЕНЬ о. П. Завариницкого

Вересень.

18 нед. — Тинда
21. середа — Сеттон. Хрм.
25 нед — Брендон
Архиєрейська Літургія
27 вівторок. Чесного Хреста. — По плар Парк

2 нед - Ст. Мартин
9 нед. — Селкірк
16 пед — Пембіна, М. Лякота, Э. Д.
23. пед. — Поплар Парк
30. пед. — Брендон.

Міхаель Ю., Winnipeg, Man.

ЦЕРКОВНИЙ КАЛЕНДАР НА 1932 РІК.

ВЕРЕСЕНЬ.

1 Ч. Анзр. Страт. ап.
2 П. Симуїла
3 С. Тадея апост.
4 Н. 11 Н. по С. Агатоніка.
5 П. Луки, Ігнатія
6 В. Евтихія
7 С. Тита Шістолюда
8 Ч. Адріана і Наталії
9 П. Сави, Піменя
10 С. Мучін М.
11 Н. 12 Н. по С. † Усп. Гол. Іоан.
12 П. Онисандра
13 В. Пол. пояса
14 С. Симеона
15 Ч. Мамаита. Іакова
16 П. Теоктиста, Антима
17 С. Вадила, Мойсея
18 Н. 13 Н. по С. Захарії і Є.
19 П. Чудо Арх. Михаїла
20 В. Созонта
21 С. Різдво Пр. Богородиці
22 Ч. Ипат. і Анни
23 П. Миної., Митр.
24 С. Теодора прп
25 Н. 14 Н. по С. Автонома
26 П. Корнилія
27 В. Воздвиження Ч. Хр.
28 С. Никити, Порф.
29 Ч. Евф., Людм
30 П. Софії, Віри, Надії, і Любо

ПОРЯДОК БОГОСЛУЖЕНЬ о. Є. Гримюк.

4. Неділя. — Вінніп. — По полудні відпуст
11 Неділя — Давфин.
18. Неділя. — Робапн По полудні відпуст.
21. Середа Різдво Преся. Богородиці — Сифтон. По відправі відпусте.
25. Неділя. — Шортдейл. — По відправі відпусте.
27 Вівторок. — Возвиження Чесного Хреста. — Пайн Ривер. — По відправі відпуст.

Dauphin, Man.

Вересень

4. Неділя 11 по Зісл. св. Духа: Гол 2 Утр Іоан XXI; 15—25; Літ Ап І Кор IX: 2—12. Єванг. Матея XVIII: 23—35
11. Неділя 12 по Зісл. св. Духа. Усім. Гол. Іо. Хрест.: Гол. 3. Утр. Єванг. XXVII: 15—50. Літ: Ап Євр XIII: 25—32. І. Кор. XV: 1—11; Єванг Мікея: VI: 14—30 І Мат. XIX: 16—26.
18. Неділя 13 по Зісл. св. Духа: голос 4. Утр. Євап. Марка XVI; 1—8 Літ. Ап. І. Кор. XVI: 13—24. Єванг. Мат. XXI: 33—42.
21. Середа Різдво Пр. Богородиці Утр Єванг. Луки І: 39—49 І Бб. Літ. Ап: Филип. II: 5—11; Єванг. Луки X: 38—42 І XI: 27—28.
23. Неділя 14 по Зісл. св. Духа: Голос 5. Утр. Єван. Марка XVI 9 20 Літ Ап 2 Кор. І: 20—24 і II 1 4 Єван Мат. XXII 1—14.
27 Вівторок. Возвиження Ч. Хреста: Пісг. Утр.: Єванг. Іо. XII; 28—36 Літ. Ап. І. Кор. І: 18—24; Єванг. Іо XIX: 6—11; 13—20; 25—28; 30—35

Жовтень

2 Неділя 15 по Зісл. св. Духа. Голос 6. Утреня: Єв. Лук. XXIV: 1—12. Літ. Ап. 2 Кор. IV: 6—15 Єван. Мат XXII: 35—46.
9 Неділя 16 по Зісл. св. Духа: Голос 7. Утр. Єв. Лук. XXIV: 12—35 Літ. Ап 2 Кор. VI: 1—10. Єван. Мат XXV: 14—30.
14 Пятниця — Покров Пресв. Богородиці: Утр. Єван: Лук. І: 39—49 І Бб. Літ.: Ап. Жид. IX: 1—7 Єван. Лук. X: 38—42 І XI: 27—28.

Пожилайте передплату за „Вістник". Поширюйте „Вістник" поміж своїми сусідами.

Український Релігійний дво-тижневик в Канаді.

ВІСТНИК
THE HERALD

РІК IX. ВІННІПЕГ, МАН., 15-го ВЕРЕСНЯ, 1932. WINNIPEG, MAN., SEPT. 15th, 1932. ЧИСЛО (159) 18

THE HERALD Box 3084 WINNIPEG, MAN.

ЗАКРИТТЯ ЧИТАЛЕНЬ

Боршівське староство закрило філію Просвіти в Мельниці і читальню Просвіти в Мушкатівці. В обидвох випадках подано за причину, що зникрит товариства мали в своїх бібліотеках заборонені владою книжки. Між сконфіскованими книжками був „Кобзар" Шевченка, брошура „Наша земля" Раковського, Календар Червоної Калини, твори Івана Франка і инші видання, що появилися в Галичині вже в часі польської окупації.

РЕЛІГІЙНИЙ РУХ В СРСР.

Часопис „Граль" поміститв цікаву статтю кн. Оболенського. Автор описує в ній цікаві прояви релігійности серед населення СССР. Тайні релігійні товариства зосереджуються головно на кавказькім березі Чорного Моря. Большевики знають, що кавказькі колективи своїм устроєм дуже ближені до релігійних товариств, сект і навіть до монастирів. Одначе в них все так замасковане, що трудно найти підставу до переслідувань.

Зворот до релігії проявляється в СССР., не лише у старшого покоління, що розчарування теперішнім режімом, шукає розрадн в повороті до давної традиції, але головно серед молодого покоління.

Один священик з СССР оповідає, що головно два питання цікавить тепер людей в совітах, навіть тоді, коли вони не стоять у хвостах: Бог і хліб. Хоч отсі диспути на релігійні теми остро заборонені, то всюди, де лише зберуться кільоь осіб, говорить про релігію.

Питання, котрі ставляться в такій дискусії, доказують глибоку потребу віри і ревізії ощлюваних перекоманнь. Тайні релігійні товариства, т. зв. „хицарські брацтва", що повставють серед большевицької молоді, розростаються чимраз ширше.

ПЕРЕТЯТИЯ КОСОЮ НА СМЕРТЬ.

Антін Кроцик, селянин у Розбінці, повіт Перемишль, жив у незгоді із своїм шваґром Михайлом Угирою. Обі сварчились за межу.

Недавно стрінулися на спірній межі і почали знову сваритися. Під час сварки Кроцик ударив косою Угиру так сильно, що перерізав його на половину.

Угира згинув на місці. Очевидці здогадну хотіли вбивника злінчувати, але скінчилося на тім, що його передали в руки поліції.

КОНКУРС

НА ПРИЙНЯТТЯ ПИТОМЦІВ ДО ДУХОВНОГО СЕМИНАРЯ Української Грекo-Православної Церкви в Канаді на шкільний рік 1932-33.

Рішенням Консисторії і за благословінням Високопреосвященого Архиєпископа Іоанне Теодоровича в місті Вінніпегу, Ман., ДУХОВНИЙ СЕМИНАР Української Грекo-Православної Церкви в Канаді, наука в якім розпочнеться в половині місяця жовтня, 1932.

I. Наука в Семинари буде тревати чотири роки.

II. Зголошуватися можуть студенти української народности, православного віросповідання і доброго характеру життя і повинен мати укінчену висшу школу (гай-скул) в Канаді, або середню школу в Старім Краю.

III. Форми апликації, блянк інформації про оплати та прочі відомости відносно курсу в Семинари будуть подані апликантам листовно. Пишучи ви апликацію та за блянкими інформациями, апликант повинен обовязково подати рік уродження і освіту, як рівнож повинен долучити писемну рекомендацію від українського православного священика, або когось з православних Українців, що зна блище апликанта.

IV. Консисторія застерігає собі право прияти, або не прияти апликанта, не подаючи причин.

V. Коліж з яких важних причин наука в Семинари не могла розпочатися сього року, Консисторія застерігає собі право відложити отворення Семинара до слідуючого шкільного року.

VI. Зголошення приймається по кінець місяця вересня.

КОНСИСТОРІЯ УКРАЇНСЬКОЇ ГРЕКО-ПРАВОСЛАВНОЇ ЦЕРКВИ В КАНАДІ.

Прот. С. В. Савчук, голова.

Дано в Вінніпегу, Ман., дня 1-го вересня, 1932.

УВАГА: Зголошення треба висилати на адресу голови Консисторії:

Rev. S. W. SAWCHUK, 479 Andrews St., WINNIPEG, MAN.

ГРІМ ПОРАЗИВ АГІТАТОРА БЕЗБОЖНОСТИ.

В селі Соловйов коло Полонного явився агітатор і заповів, що безбожність промовить про „здрощливість буржуазну релігію" та про нову релігію марксізму. Коли приготовлявся в одній хаті до промови, грім ударив в сю хату і сильно його приголомшив. Наляканий нарід добачив у сьому Божу кару й агітатор прирік людям, що більше не буде виступати проти Бога. Коли-ж довідався про се большевицька влада, арештувала його й має вислати на Сибір.

НАВЧАННЯ БОГОСЛОВІВ — ЧЕРЕЗ ПОШТУ.

Зїзд російських православних студентів у Брукленді, Н. Й., постановив „опшувати" російську православну (царєславну) семинарію в Нью Йорку — через почту.

Значить, люди можуть жити де жинуть, а тільки замовити собі підручники до навчання, а відтак певно ще прийдуть якісь іспити.

Треба сказати, що нюйоркська семинарія „через почту" може навчити кандидатів, але не може ніяк їх виховати на душпастирів.

ПИСЬМЕННИК ПРО СКЕПТИЦИЗМ В АМЕРИЦІ.

Письменник Моріс Маркі написав книжку про Америку, і вийші між иншими твердить, що „християнська віра не має вже в Америці такого впливу, як мала на колишніх батьків крою. Тепер прямо шукують собі з того; що було для старого покоління святим. Дослідили теж зневарилися в мудрість віки. Вони бажали би навіть ними, знають революції. Але коче Маркі, відстрашує їх від того примір Росії, себто большевизм з його терором і нуждою.

ПРОПАВ ЗАВЗЯТИЙ ПРИХИЛЬНИК ПРОГІБІЦІЇ.

Кілька днів тому в Америці пропав без сліду полковник Реймонд Робинс, який завзято оборонив прогібіцію. Робинс є особистим приятелем Гувера

Тайна поліція робить уже від кількох днів пошукування, але не може впасти на слід, що саме сталося з Робинсом. Кажуть, що дуже можливо, що його вхопили бутлегери. Жінка Робинса твердить, що він від довшого часу одержував з Флориди листи, в яких відгрожувався йому смертю за охорону прогібіції.

ЗБЛИЖЕННЯ ПРАВОСЛАВНИХ ЦЕРКОВ В ПАРИЖІ.

Наради представників православних церков в Парижі, що відбулася 16 серпня, вирішили, починаючи з жовтня, сего року, щоби представники всіх церков по черзі проголтали лекції по історії їхніх церков.

Такими чином згадане рішення передбачує і прочитання лекцій про українську церкву, її історичну еволюцію і сучасний стан. З огляду на те, що у Парижі серед українських вірних нема спеціалістів по історії нашої церкви, згадану лекцію, очевидно, напише хтось із знаних українських професорів-богословів.

Крім лекцій церкви мають улаштовувати ще по черзі і урочисті служби, на які будуть запрошуватися вірні других церков. Українська парафія, вбачаючи велику користь у зближенню православних церков, як найенергічніше буде сприяти реалізуванню намічаного наради паф рафій плану.

РІЧНИКИ „ВІСТНИКА" НА ПРОДАЖ.

Маємо на продаж кілька старих річників „Вістника" з років 1926—1931. Всі шість річників в гарній оправі можна набути за 6 доларів. Неоправлені коштують $4.50.

Замовлення й гроші висилати на адресу:

THE HERALD
Box 3084 Winnipeg, Man.

ВІДПУСТОВІ СВЯТА.

Сьогорічні архиєрейські візитації парафій в Канаді Високопреосвященим Архиєпископом Іоанном Теодоровичем продовжуються в поміще подали порядку.

Церковні громади, які бажають витати в себе Високопреосвященого Архиєпископа Іоанна, звертають якнайскорше зголошуватися до Консисторії на поміще подану адресу.

БРЕНДОН, МАН.:
25-го вересня.

ВІННІПЕГ, МАН.:
2-го жовтня, церква св. Михаїла при Дарлєві вул.

ВАРТА, МАН.:
неділя, 9-го жовтня.

ВІННІПЕГ, МАН.:
неділя, 16-го жовтня, Собор св. Покрови.

КОНСИСТОРІЯ УКРАЇНСЬКОЇ ГРЕКО-ПРАВОСЛАВНОЇ ЦЕРКВИ В КАНАДІ,

Прот. С. В. Савчук, голова.

Winnipeg, Man.

З ІСТОРІЇ УКРАЇНСЬКОЇ ЦЕРКВИ

ПРОФ. ДР. І. ОГІЄНКО

ПРИЄДНАННЯ ЦЕРКВИ УКРАЇНСЬКОЇ ДО ЦЕРКВИ МОСКОВСЬКОЇ В 1686 РОЦ.

(Докінчення).

Проте всі ці протести не мали сили, і переважною вибрані Гедеон поїхав на Москву і там 8 листопада 1685 р. його й висвятив патріярх Іоаким на митрополита. І в церкві, за пишною відправою, Гедеон поклявся патріярху: „Обіцюю-ся повиновати всегда отцу моему, великому господину, святѣйшему кирѣ Іоакиму, патріярху Московскому, и еще случится и по немъ будущему святѣйшему патріярху Московскому, й всему пресвященному Собору—Російському пресвященньїх митрополитавъ, архіепископавъ и епископавъ, братіи моей, во всемъ согласну бьіти, и любовъ духовную вседушно къ нимъ имѣти, и ихъ братію почитати я... Аще же отцу моему, святѣйшему кирѣ Іоакиму, патріярху Московскому, и по немъ будущимъ патріярхомъ и всему святѣйшему собору явлюся непослушенъ, или противенъ, или отъ него во особность восхощу отступити и епархію, мнѣ врученную, какоимъ либо образомъ ему, отцу моему, въ чемъ непослушну сотворю, и тогда абіе лишенъ буду всего сана своего и власти... Во извѣстнюю же крѣпость и вѣчное утвержденіе, сіе мое обѣщаніе, подписавъ моею рукою, вручаю отцу моему великому господину, святѣйшему патріярху московскому"...

І нововисвяченому митрополитові дали нове титло: „митрополитъ Кіевскій и Галицкій и Малыя Россіи"... До того-ж часу української митрополити завше називались: „митрополитъ Кіевскій, Галицкій и всея Россіи"...

Так митрополит Гедеон відвав церкву українську московському патріярхові...

Але ж весело вертався додому новий митрополит: в Москві Йому подарували карету, обшиту оксамітом, з міддю оздобою, і шестерика карих коней...

Одну справу було окінчено, але Москві ще треба було погодитися в Константинопольським патріярхом, бо йому правно належала українська церква. І в листопаді того-ж 1685 р. до патріярха післано було посла — дика Микиту Олексіїва, з грамотами і з золотом. Посол взявся перше за патріярха Єрусалимського Досифея, але Досифей рішно відмовив в цій справі. „Ми — казав він — не даймъ своего благословенія"... Відмовив навіть тоді, коли йому за се обіцяли „государево жалованье". І дарма, що він, й за більшую казну такого дѣла не сдѣлалъ бы".

Про все це Досифей гостро відписав в Москву царям і патріярху, і „съ величайшимъ воодушевленіемъ доказывать всю незаконность и неумѣстность задуманнаго ими дѣла".

Досифей обурився проти теї одкритої куплі, що її повів московський посол. „Присылаете деньги — писав патріярх — и ихъ ума людей выводите, берете грамоты, сопротивны церкви и Богу... І бяше удобнѣе, да поставите митрополіта безъ благословенія, неже присылаетъ деньги и просите прощенія, яко есть явная симонія"...

„И подобаетъ ли — писав він далі — просити духовная даровнія за деньги? И негли грамата оная, юже емлетъ честность его отъ Константинопольскаго изъ денегъ, єстли правдива, єстли грамата достойна? И аще суть ницыи и обыкли имати деньги и давати грамоты, — ѣдино ли есть вашей церкви просити такимъ образомъ сицевая великая прошенія... И аще хощете имѣти хотѣнїе свое, вѣдайте, яко церковная воля не есть, яко же і мы не хощемъ, да не причастимся сему грѣху"...

Москва проте вперто йшла своїм шляхом, і те чого не зробив Досифей, легко зробили їй великий везир турецький та Константинопольський патріярх Діонисій.

Почувши про посольство, Діонисій післав до його свого архимандрита, і той просив грошей, обіцяючи видати потрібні грамоти. „И посланникъ отзѣщалъ, яко прежде да дастъ ему грамоты, и потомъ да возметъ деньги отъ него"...

Але хутко кінчилася вся ся купля і комедія. Побачивши, що з патріярхами діла не зробиш, посол Олексіїв вдався до великого визира і просив його, аби він звелів патріярхам передати українську церкву Москві. Турків була тоді в скрутному становищі — з трьох боків йшли на неї війною, а Росія була з нею в миру — і тому великий визир охоче погодився на прохання Москви. І в травні 1686 р. Діонисій відлав київську митрополію московському патріярхові...

До нашого часу збереглася коротенька росписочка р. 1686 сього патріярха; ею росписочку Діонисій видав московському послові Микиті Олексіїву, що брав у нього грамоти на київську митрополію. Діонисій писав: „Приняли есмы милостыню святаго вашего царствія отъ посланнаго вашего господина Никиты Алексіевича три сорока соболей и двѣсти червоныхъ, подателъ же благихъ Господь да будетъ мздодавецъ вашему державнѣйшему царствію"...

Не вдержався після сього й Досифей; коли до нього знову зайшов посол, то владика сказав: „Я пріисках въ правилахъ, что вольно всякому архіерею отпустить изъ своей епархіи къ другому архіерею"...

І за се Досифей теж получив 200 золотих.

А гетьман Самойлович, що дуже помагав Москві забрати українську церкву, получив золотий ланцюг та два брилянтових клейноди...

Так дешево продали українську церкву...

І проте на перших порах старих прав української церкви не займали, і в царських наказі 1685 р. писали: „И мы, великіе государи, цари и великіе князи Іоаннъ Алексіевичъ, Петръ Алексіевичъ и сестра наша Софія Алексіевна изволили весь митрополіи Кіевской причтъ и чинъ духовный пожаловати — для утвержденія той Кіевской митрополіи и в подтвержденіе прежнихъ духовнаго чина правъ и волностей, сію нашу царскаго величества милостивую жалованную грамату дать повелѣли: что впредь судовъ митрополіу Кіевской в своей епархіи быти и отправлятися по прежнихъ обычаемъ, и никому отъ тѣхъ судовъ в царствующій нашъ градъ Москву с челобіемъ не приходити, и патріярху Московскому в тѣ суды не вступатися, и чеболитель ни у кого не принимать, а быти той Кіевской митрополіи в такомъ же времени под благословеніемъ святѣйшаго вселенскаго Константинопольскаго патріярха, какъ в митрополічей чести, так и во исправленіи духовнаго чина и церковнаго начала, и в сохраненіи прав и волностей обыкласъ, обрѣтающихся по нсконному обычаю... и всѣ обыкновенїи прежнія без приміненія волно содержати... На архіерейскій престолъ в митрополиты обирати волною елекцыею мужа из тамошнихъ природныхъ обывателей... И сею нашею жалованною грамотою обнадеживаемъ, и в томъ быти на нашу государскую милость во всемъ надежнымъ"...

Так Москва прибрала до рук своїх вільну Церкву Українську...

Року 1688 відбувся суд над Константинопольским патріярхом Діонисієм: за те, що відлав Москві Церкву Українську, його було скинуто в патріяршества...

БЕЗ ЦІЛИ.

Недавно застрілився один фармер, бо не бачив цілн свого життя. Подумає дехто, що він мабуть був задовжений, зниценій, а тепер ще хвора, то нічого йому не лишалося, як смерть приковані до мурів, а инші в кайданах на другому поверсі. І ніколи вони не бачили проміння сонця, хіба тільки ті, що другому поверсі, де була вузенька шпара. Там ходила варта з яничарів, а зверху на вежі також був вартовий. Але все-ж якось тікали!

Вже було пізно й ми рішили йти до дому. Турок жив недалеко біля вежі, показав нам свою хату й просив заходити. Ми дуже були вдячні йому за те, що він нам оповів про Запорожців і просили розказати ще коли він знає.

— Та я, — казав Турок, — такого особливого нічого більше переказати не можу, а ось хіба підете та самі подивитеся на цвинтар Запорожців.

Ми сьому були дуже раді. Розпитали де саме цей цвинтар, ще раз подякували й дуже раді пішли спати.

Знов був місячний вечір. Пішли ми за місто на цвинтар, про який говорив нам Турок. Се було на відень від Галіполі. Ліворуч було видно дарданельську протоку, а праворуч старі турецькі цвинтарі, обведені великими мурами та поля. Місцевість була гориста. Пройшли якийсь водограй і трошки повернули праворуч, пішли вгору. Місто лишилося позаду нас. Ми були вже на тому місці, де повинен бути цвинтар, як казав нам Турок, але нічого не бачили, і тільки коли почали шукати місця, де були могили, то упевнилися в тому, що се був саме той цвинтар.

Тяжко й боляче зробилося на душі. Цвинтар... Ні одного хрестика, ні одної, хоч якої будь відзнаки. Деякі могили поприволялися і позасуваними землею. На деяких ледви помітні земляні горбки. Жадної огорожі і навіть жадного сліду не помітно де кінчається нива і де починається цвинтар. Не має тут ні мармурових плит, ні мурів. Видно, що не тільки недбале око не доглядає за ним, а навіть жадне око ніколи сюди не заглядало... Лежать собі козацькі кістки та приносяться до будови Царства Божого на землі — от се цілн чоловіка. Коли-ж неорузумний безбожник, чи хто инший вирве з серця чоловіка ті великі цілн життя, він робить його найнещасливішим.

Безрелігійність, безбожність чи тільки байдужність в справах віри,-е нещастям для людини. Натомість віра, релігія, побожність — се цінности, якими треба дорожити, бо вони нас тримають при життю, вони вказують нам дорогу до нашої цілн, до Бога. о. Є. Г.

Василь Василенко.

КОЗАЦЬКІ МОГИЛИ.

(Докінчення).

Турок оповідав далі, а на душу наче сум насувався, то обгортала її радість. Тут і пригадалася нам пісня „Закувала та сива зозуля", пригадалися колишні минулі часи нашої Батьківщини. Проминули в голові наші з часів боротьби колишніх царів наших з невірними бісурменами. Наче живий стояв перед очима малюнок Шевченкового „Невольника". Думалось: Тут в сих мурах плакали колись наші хлопці молодці, в отсій тюрмі домовині терпіли колись такі-ж муки у кайданах орли нашої України... Давно те діялось... А було колись! А тепер... Геть там, далеко десь на Україні нівечать чужинці... Шматують, ділять, ще в тяжчі кайдани закують. Стоїть собі велика турецька вежа біля моря-ставра, сіра, травою поросла.. І хоронить вона в собі якісь таємні великі думи...

Так думки шепотом лізли в голову, а Турок у сей час оповідав далі.

Ген! Так сиділи тут колись невольники-козаки, одні в лісі по коліна в воді, яку напускали туди з затоки, другі тюрмою й побачили, що нові могили виконано на місцях старих.

— Такі виходить і тут немає місця спокою українським кісткам, — промайнуло в голові, — і тут за морем, далеко від України забажалося дикому москвинові ще раз назнущатися хоч над безсилими кістками козацькими!

І в сотий раз защеміло серце.

Ідемо. На хрестах видно невеличкі таблички з написами. Читаємо: „Рядовий Іван Кирилович Горбенко. Полтавської губ. Лубенського уезду род. 1899 р. амер 1921 р. 14 марта", а другі: „Генерал Майор Шіджер-Маркевіч"... тощо. Далі знов родом з Полтавщини, з Харківщини, з Катеринославщини, Таврії...

— Так, — думав я, — зійшлися предіди з правнуками. Спіть, — казав я собі, — спіть спокійно ви, невольничі праліди наші славетні, й ви обдурені зніжені діти! Колись таки-ж зберемо ті кості, що поганий Москаль по полю розвіяв... Встане-ж таки колись правда на сім світі!

Ми пройшли майже всі могилки. Посеред цвинтаря було видно викопану круглу неглибоку яму.

— Що се таке, навіщо? — запитав один.

— А се Кутенов памятник наказав будувати. Вже є наказ, щоб кождий, не дивлячись на посаду й рангу приніс камінь на його будівлю, — пояснив товариш.

Було чути, як десь муза кричав: „Алях! Аллах!"

Одномінутно проходили дні. Частенько навідувались на цвинтар. Будівля памятника йшли скоро. Він уявляв із себе декілька перстенів. Оповито вузше другого. Бік памятника, обернений до притоки, був на половину відтятий і тут була поставлена велика мармурова плита. Пізніше на ній було вирито напис, в якому згадувалося й про Запорожців. Пам'ятю такі слова: „... і вашим славним предкам Запорожцям..." Напис було перекладено французькою, грецькою й турецькою мовами. Зверху на памятнику був невеличкий мармуровий хрест. За деякий час памятник було урочисто відкрито. Біля брами, що вела на цвинтар, стояла невеличка хата, в якій жив сторож, якийсь дідусь-самітний, а вверху над брамою теліпалися трох кольорові російська онуча.

Так непомітно ницяли Москалі все, що хоч трохи пригадувало про наше старе історичне минуле.

Але ні! Одного не можна знищити: не можна вирвати з грудей серце, котре любить Україну, не можна знищити душу, котра кріпко вірить, що не вмерла воня й не вмре ніколи. І буде таки той час, коли правнуки козацькі, — запорожці візьмуться за шаблі й покотиться ворожі голови, як колись під Конотопом, коли гетьман Виговський побив орди московські.

За кілька днів ми покидали вже Галіполі на все. На передодні відїзду ми пішли в останній раз на цвинтар. Ні одної старої могили вже не видно було: чорніли десятки нових могильних горбків і залізні хрести...

Ми принесли квіти й положили їх біля памятника. Невідомим, але дорогим кісткам козацьким, принесені були ті квіти

Другого дня ми залишили Галіполі.

НЕ ЛЕГКОВАЖТЕ СЛАБОСТІЙ.

Ваше грішне життя не є причиною, чому ви повинні відвертатися від Ісуса. Противно, ви повинні вдаватися до Нього. Він є для вашої душі тим, чим лікар для тіла. Коли ви хорі на тіло — ви спішите до лікаря Коли-ж ви хорі на душу — спішіть до лікаря духовного — до Ісуса Христа.

ДОБРА ВІДПОВІДЬ.

Один богач хвалиться перед міліонером: „Ви знаєте, кілько я вартую? Мілюн долярів!" Мілюнар відповів спокійно: „Так, я се знаю. І скажу вам, що те все, що ви вартуєте!"

НЕ ПІДДАВАЙТЕСЯ ЖУРЬІ.

Не піддавайся журбі й не впадай у розпуку, коли тобі не вповні пощастить виконати в твоїх вчинках усе те добре, що ти бажавби

Коли ти впав із височини своєї, дбай, щоб знову піднестись. Загідно перетерпіти скорбу життя й охоче, сідомо повернути назад до своїх засад.

ЛЮДСЬКЕ ЗЕРКАЛО.

Кожда людина має в другій людині зеркало, в котрому вона може ясно розвидитись у своїх власних хибах, недомаганнях й різних поганих рисах; але ми по більшости робимо при сім, як собака, котра гавкає на зеркало в тім здогаді, що бачить там не себе, тільки другу собаку.

НЕ СУДІТЬ, ЩОБ ВАС НЕ ОСУДЖЕНО.

Легко добачувати помилки других, але важко спостерегти свої, люде любять розсуджувати помилки близьких, але ховають свої, як нахрай дбає, щоб сховати підчас гри свою фальшиву карту. — Людина м-е нахил постійно судити других: вона пильнуеться тільки до їх помилок, але її ві сні пристрасти розширюються все більш, віддаляючи її від поліпшення.

„ДНІПРО"

орган Української Православної Церкви в Злучених Державах,
виходить 1 і 15 кождого місяця і
який коштує на рік $2.50.
Передплату висилати на адресу:
"ДНІПРО"
1851 Germantown Ave., Philadelphia Pa.

„ВІСТНИК"
Релігійний часопис для Українців в Канаді
Виходить 1го і 15-го кожного місяця.
Видає Українська Православна Видавнича Спілка.
Передплата: В Канаді — $1.50 на рік.
За границю — $2.00 на рік.

THE HERALD
Published semimonthly by the
Ukrainian Orthodox Publishing Company
Subscription per annum:
In Canada — $1.50. — Foreign — $2.00.

Address: — Адреса:
The HERALD, Box 3084, WINNIPEG, MAN.

ЖУНВЦІ БУДУТЬ МАТИ [illegible] ЦЕРКОВ.

Орган жуківців з вересня с. р. доносить, що висвячення о. Пл. Жука да Із єпископа відбувається в Ню Йорку, в неділю, дня 25 вересня, 1932. Значуче є, що про те, хто буде його висвячувати, в доїсенню не говориться. Можна догадуватися, що жуківці, торгуючись з деякими православними єпископами в Америці за висвячення о. Жука, мусіли настільки цофнутися, що тепер уважають за краще навіть не проголошувати того, котрі єпископи будуть брати участь в хіротонії їх єпископа. Чи так воно дійсно є, покаже близька будучність, а тут вистарчить пригадати, що жуківці до недавна шумно проголошували, що їх церква є одинокою, правдивою, самостійною та канонічною українською православною церквою під сонцем, але тепер, на передодні висвячення о. Жука, вони настільки спустили з тону, що заговорили про автономію, то є яро частинну незалежність. До недавна вони покликалися на свою злуку з царгородським патріярхом, однак в послідних часах про се вже не чути.

* * *

Кандидат на єпископа, о. Жук, се бувший грекo-католицький священник. В часі війни, а також якийсь час по війні був парохом грекo-католицької церкви в Відни. З Відня приїхав до Канади, а з Канади виїхав до Злучених Держав, де оставав аж до тепер. Коли до Америки приїхав єпископ Богачевський і деякорі з грекo-католицьких священників збунтувалися проти нього, між ними на першім місці стояв власне о. Жук. Але не встояв довго. Він скоро повернув назад під покров еп. Богачевського, підписуючи при тім понижуючу заяву покаяння.

Всі збунтовані унійські священики, які хотіли вернути назад до еп. Богачевського, мусіли підписати відклик, який був ідентичний всім тим священикам самим папським делегатом з Вашінґтону, і звучав так:

Я, (ім'я), підписаний священик Грецької Руської Католицької Церкви Америки, відкидаю отсим і відкидаю тому в кожду пору, яку я сказаний або на спідку з другими, священиками або світськими людьми, зробив проти свого Єпископа, против Католицької науки й на соборах відбитих.

„Я щиро признаю, що я брав участь в засуджуючім на догму русі, і тому я відкидаю кождий вчинок, який я причинився своїм голосом або іменем до заговору. Що більше, я отсим общую все бути посуджим приписи Святих Канонів, яким я колись присягав. Я общую пославати належну покиру й підлеглість свому Епископові. Наконець, я общую, що я тепер і на будуче я буду старатися після своїх найкращих сил нарушити спокійність і цьогу, зробленому моїми безправними вчинками."

За підписання відклику та поворот до еп. Богачевського на о. Жука посыпались докори з рідних боків, бо говорилось, що хто як хто, але він — доктор богословія та бувший ректор духовного семінаря — повинен був показати більше стійности в своїх поглядах та переконаннях. Не одно гірке слово на адресу тих священиків, які перепросили еп. Богачевського, отже і на адресу о. Жука, вийшло також з під пера о. Гундяка, теперішнього правої руки о. Жука. О. Гундяк не жалував дри тому таких слів, як раби, зрадники, папські підпінки, запроданці України і при тім пророкував їм, що їх еп. Богачевський з часом все одно пома[illegible]

* * *

До тих кількох священиків, які не підписали відклику і не верпули до еп. Богачевського, прилучились з часом другі, рідкого покрою „незалежні" священики, які або були виключені з других діецезій, або покинули їх на власну руку, шукаючи за лішними парафіями. Так повстала група „грекo-католицьких" незалежних священиків, які опісля проголосили себе „Українською Православною Грекo-Католицькою Церквою". Від свого часопису „Дзвін" вони були більше відомі під іменем „дзвонярів". До сеї групи прилучився о. Жук, покидаючи вдруге еп. Богачевського. Між тою групою і представниками Української Православної Церкви в Америці відбувся переговори, цілою яких було приєднати тих священиків до Української Православної Церкви, однако переговори не привели до бажаного наслідку. Що більше — між Українською Православною Церквою в Америці і між тою групою священиків прийшло до суперечки. По якімсь часі кількох українських православних священиків, між ними оо. Гундяк і Іваницин, відступили від Української Православної Церкви і злучилися з групою о. Жука.

* * *

В липні, 1931, ся група мала свій собор, на якім ще раз перехрестила свою церкву, а саме на „Українську Православну Церкву в Америці". На соборі був також висланець представника царгородського патріярхату в Америці, який обіцяв висвячення для них єпископа. Кандидатом на єпископа вибрали о. Жука.

Висвячени о. Жука мало відбутися ще в серпни, 1931. Не відбулося з тої причини, що царгородський патріярх, якому підлягає архиепископ в Ню Йорку, довідався, що на дорові до висвячення о. Жук стоїть деякі канонічні перешкоди. Про сі перешкоди, никоходом кажучи, оповідав о. Гундяк ще тоді, як був в злуці з Архиепископом Теодоровичем. Оттак на одних нарадах, на яких була також присутна одна особа з Канади, о. Гундяк пропонував, щоби поставити домагання о. Жукови, аби він прилучився до Української Православної Церкви в Америці, бо в противнім разі будуть висвячені в „Дніпрі" деякі події з його життя в Відні. Розуміється, що така пропозиція була відкинена як не гідна. Все таки, коли опісля жуківці висунули кандидатуру о. Жука на православного епископа, царгородський патріярх довідався, які є закиди проти нього і хиротонія о. Жука не відбулася.

* * *

Жуківці, виступаючи проти Української Грекo-Православної Церкви та її Архиепископа, старалися вмовити в людей, що в їх церкві вірні будуть мати повні забезпечені права і привілеї. Однакож погляньмо, що сталося з вибором кандидата на єпископа. Хто його вибрав? Самі священики, а не священики і представники мирян, як повинно бути в дійсній народоправній церкві. Українська Церква була завжди народоправна і єпископів вибирали в ній вільними голосами духівництва і вірних. Заслуг народоправства схоронено в Українській Церкві і після відродження її ієрархії по війні. Ся засада народоправства є основним правилом Української Грекo-Православної Церкви в Канаді і Америці. Сей засади народоправства нема в церкві жуківців, і така важна справа, як вибір кандидата на єпископа, вирішується в них не цілою церквою, а самими духівництвом. Орган жуківців проголошує, що зараз на другий день по висвяченню о. Жука на єпископа відбудеться собор, на який також постановлено запросити делегатів від парафій. Значить — запрошують делегатів вже по всім. Чим така практика різниться від практики в церкві російській, або навіть в церкві католицькій? Та-ж і в католицькій церкві вірні мають право і обовязок погодитися на те, що для них зроблено.

* * *

Що до самої особи о. Жука, то ті, які його знають, кажуть, що він е спокійної вдачі, не е добрим адміністратором та дуже легко підладає під вплив других людей. Таку характеристику про нього видав також один бувший грекo-католицький священик в Канаді, який до недавна надіявся, а може й ще надіється стати адміністратором жуківщини в Канаді. Коли повисше наведена характеристика о. Жука е правдива, те треба сподіватися, що справами його церкви буде дальше заряджувати, як заряджував досі, о. Гундяк. Чи се вийде на здоровля о. Жукові, або його церкві се инша справа.

СЛОВА МУДРОСТИ.

Смерть і народження, се дві межі. За сими межами е щось однакове

Головна підвалина недоброго життя. се неправдива віра.

Мудра, освічена людина не втрачае ані братів, ані сліз.

Хто боїться людей, той не боїться Бога. А хто Бога боїться, той не боїть ся людей.

Тільки чужими очима можна бачити свої хиби.

Мудрість досягаеться і єдністю і самітністю.

Слухай, будь уважний, але говори [illegible]

Правда — так, як смолоскип, чим більше потрясати нею, тим яснійше вона світить.

Май віру в себе самого, в людство, і в успіх того, що робиш. Не бійся нікого, нічого, крім Бога. Думай про сьогодня і не забувай про завтра. Будь практичний і розсудний, в осягненні успіх.

Завважуй добре, що другі роблять доброго для тебе і ніколи не занедбуй подякувати їм. Нема більшого гріха, як невдячність.

Щастя не знаходиться через шукання за ним, а через життя згідне з Божим законом.

СВЯТИЙ ДИМИТРІЙ, МИТРОПОЛИТ РОСТОВСЬКИЙ.

У грудні місяці 1651 року, в незалежному українському місті Макарові, що недалеко від Київа, у побожних християн Сави Григоровича Туптала та Марії Михайловни народився син Данило. Батько його Сава служив сотником в українському війську. Коли Данило почав підростати, то батьки його віночатку вчили грамоти дома, а потім віддали його в Київську школу, що була при Богоявленському Братському монастирі. В 1668 р. 17-літній Данило скінчив риторичну класу сеї школи і, попросивши благословенства у своїх батьків, поступив у Київський Троїце-Кирилловський монастир. Тут того-ж 1668 року 8 жилня він прийняв черничий сан з імям Димитрія. Через пів з половиною місяців після прийняття чернецтва, себ-то в 1669 році 25 березня, в день свята Благовіщення Пресв. Богородиці, його посвятили в ієродиякона. В Троїце-Кирилівському монастирі він прослужив 6 років ієродияконом. Довідавшися про нього Черкитський гуменисон Лазарь Барановичь, високо [illegible]ний муж, взяв його до себе, в Чернігів і рукоположив 23 травня 1675 р. в Густинському монастирі в ієромонаха. Йому було тоді 25-ий рік від народження. В Чернігові він пробув два роки і; як вихитець проповідник, проповідував слово Боже, з дозволу Архиепископа Лазаря Барановича, в Чернігівському соборі та в инших церквах сієї епархії. З Чернігова в 1677 році 31 липня, з благословенства того-ж Лазаря Барановича, вийшов закордон України на Литву в Новогрюдський монастир, де 14 серпня брав участь в урочистости перенесення чудотворного образа Пресвятої Богородиці з старої церкви в нову. По закінченні [illegible] він з Климентом Тризною, настоятелем Свято-Духова монастиря, поїхав у Вильну. Перебуваючи тут більш трьох місяців у Свято-Духовому монастирі, він виголосив декілька проповідей. З Вильни 24 листопада, згідно з наказом Саульського духовенства, він поїхав у місто Слуцьк, де перебуваючи в братському Преображенському монастирі, також проповідував слово Боже, за що його прозвали „золотоустим". Тут він пробув 14 місяців. Із Слуцька 29 січня 1679 р. вернувся на свою батьківщину Україну і в перших числах лютого 1679 року оселився в столичному місті Гільманства Батурині, в Миколаївському Крупицькому монастирі. В сьому монастирі в сані іеромонаха пробув один рік і 7 місяців і потім, на 30-му році життя, через 5 років і 3 місяці після рукоположення в іеромонаха, тим же Архиепископом Лазарем Барановичем 1681 року 4 вересня в день памяти св. пророка й Богословця Мойсея його призначено ігуменом у Мяксаківський Преображенський монастир. Перед поставленням в ігумена Лазар Барановичь сказав: „хай благословить тебе Господь не лише ігуменством, але, по імени Димитрія, бижучі тобі митри: Димитрій хай одержить митру".

В Преображенському монастирі Димитрій був настоятелем недовго; 1 березня 1682 р. його було призначено ігуменом Батуринського Миколаєво-Крупицького монастиря. В сьому монастирі, пробуваючи один рік і 8 місяців, у день Різдвяного Ангела, 26 жовтня 1685 р., він прийся керувати монастирем і на протязі [illegible] ти місяців проживав у тичій самотній келії. Після того Архимандрит Київо-Печерської Лаври Варлаам Ясинський запросив його до себе в Лавру й уговорив взяти на себе труд — зібрати й випра-вити життя святих за всі 12 місяців, себто, склали Четьї-Минеї. 23 квітня 1684 року святий Димитрій переселився в Батуринського монастиря в Києво-Печерську Лавру і тут в червні місяці 1684 р. розпочав свою велику працю. В Лаврі прожив один рік і 7 місяців, пишучи житія святих, і потім по просьбі Гетьмана, що постійно перебував у Батурині, він знову перейняв на себе ігуменство в Батуринському Миколаївському монастирі 9 лютого 1686 року. На сей раз він ігуменував у Батурині місяць років і 4 місяці (шість років правив монастирем, а два роки й 4 місяці, починаючи в 14 лютого 1692 р., писав на самоті життя святих). Тут він закінчив першу частину своєї праці: написав життя святих за три місяці — вересень, жовтень і листопад та розпочав складати другу частину. З Батуринського монастиря в червні 1694 року було переведено ігуменом у Петропавловський монастир, що в 20 верстах від Глухова. В сьому монастирі він перебув два роки й 7 місяців і тут закінчив другу частину Четьїх-Миней за грудень, січень і лютий. З Гаужівського Петропавловського монастиря в половині січня 1697 р. його переведено було в Київський Троїце-Кирилівський монастир, на місце свого постриження. У сьому монастирі святий Димитрій був настоятелем лише пять з половиною місяців. Звідсіль його перевели в Чернігівський Єлецький Успінський монастир; тут його висвятили на Архимандрита 20 червня 1697 року. Таким чином збулося над ним побажання архиепископа Лазаря Барановича: „Димитрій хай одержить митру". В Єлецькому Успенському Монастирі Архимандрит Димитрій був „два роки й три місяці, а потім у 1699 році 17 вересня його перевели в Спасо-Преображенський монастир у Новгороді-Сіверську. В сьому монастирі він був лютого місяця 1701 року й тут закінчив третю частину Четьїх-Миней за березень-квітень і травень, що розпочав був у Київському Троїце-Кирилівському монастирі. У лютому місяці 1701 р., по іменному указу Імператора Петра І, архимандрита Димитрія викликали в Москву й 23 березня 1701 року на 50 році життя хіротонізували його в сан митрополита Тобольського й Сибірського. Потім, через девять місяців і 12 днів після рукоположення в митрополита Тобольського, по „височайшому соізволенію Імператора І-го", 4 січня, 1702 р. його призначено митрополитом Ростовським. У Ростові за три роки свойого перебування він закінчив останню четверту частину Четьїх-Миней за червень, липень і серпень. Сю четверту частину Четьїх-Миней у 1705 році було надруковано в Києво-Печерській Лаврі, де друкувалося й перші три частини. Митрополит Димитрій був у Ростові сім років без двох місяців. Помер 28 жовтня, 1709 року. Похований митрополита Димитрія в Яховлівському монастирі в Ростові, згідно його заповіту. його приятель митрополит Рязанський Стефан Яворський 25 листопада 1709 року. Всіх років життя святого Димитрія було невстулпо 58.

Бездоганне, благочестиве життя святого Димитрія завжди було, е й буде взірцем для всіх, хто ісповідує православну віру й хоче жити й працювати по заповітах Христа.

Митрополит Димитрій (Данило Туптало) завжди був добрим, справедливим і милостивим по відношенню до своєї, підлеглої йому, братії і пастви. Ніколи не цурався своєї рідної мови та звичаїв; коли роспочинав якусь працю, то казав „дай, Боже, довершити"; коли кудись їхав, то казав: „дай, Боже, щасливий путь"; „дай, Боже, час добрий"; „дай, Боже, добрий початок". Надзвичайно любив співь, і то свій рідний український співь — завжди співав свої канти, псальми та думи козацькі, які в той час історичного розвитку народньої української мумики були популярними. Митрополит Димитрій звертав особливу увагу на науку і вважав церковно-народній спів головним чинником виховання, і коли він поступив у 1702 році в Ростов на митрополичу катедру, то, бачучи наколо себе малограмотне духовенство, заснував при архиерейському домі для дітей священно-церковнослужителів духовну трох класову семінарію, де вчилося більше двох сотен хлопців. Церковний спів у сій семінарії був головним предметом навчання.

Передчуваючи наближення кінця свойого життя, власне, напередодні своєї смерти, наш митрополит Димитрій покликав до себе своїх співчих і сказав їм співати його канти.

І під чарівні згуки сих богонатхненних мельодій наш Піспотворець заснув на віки.

М. Теленжинський.

ЛЮБІТЬ НАЙМЕНШОГО МІЖ ВАМИ.

Розказує один священик таке: Одного дня я їхав до одного міста. На станції я купив білет третої класи і чекав на потяг. В тім підступив до мене мій приятель і спитав, куди я їду, а коли я сказав, він втішився і каже:

— Добре, я також туда. Поїдемо разом.

— А якої класи білет ти маеш? — спитав я його.

— Першої, — відповів він.

— Коли хочеш їхати зі мною, то мусиш їхати у вагоні третьої класи, —я відповів всміхаючись.

— Добре, — дуже радо погодився мій приятель, — і їхав зі мною цілу дорогу третьою класою, хотяй мав білет першої класи.

І подумав я собі: Чи не так поступив Ісус з людьми? Він зійшов з неба на землю між людей, і прийняв на себе муки й терпіння, щоби тільки бути разом з ними. Він і нам наказав робити се — любити тих, які їдуть в життю „третьою класою" і давати їм поміч ну руку.

БОЖА ТЕРПЕЛИВІСТЬ ДОВГА.

Одного разу широко звісний безбожник Роберт Інгерсол підчас промови, в якій висміював Бога, витягнув годинник і каже: „Я даю Богові пять мінут, щоби Він покарав мене за те, що я Його висміяв". Пять мінут проминуло і, розуміється, Інгерсолові нічого не сталося. Коли один славний проповідник почув про се, сказав: „Дурень Інгерсол. Хіба він думае, що Божа терпеливість така коротка, що за пять мінут урветься їй кінець?"

Так, Божа терпеливість дійсно довга, але памятаймо, що і вона має кінець.

КНИГА ЖИТТЯ І КНИГА СМЕРТИ.

Оповідають, що в деяких сторонах Китаю по судах є дві книги, одна з котрих називається „Книга життя", а друга „Книга смерти". До першої записують тих, які ставали обвинуваченні перед судом, але доказали свою невинність, і суд їх увільнив. До другої записують тих, яких суд знайшов винними і засудив їх за їх провину.

Уважаймо, щоби і наше ім'я було записане до книги життя — то е до життя з Ісусом Христом, — а не до книги смерти.

Пострайтеся, щоби Ваша передплата була вирівняна та відновлена на слідуючий рік.

НЕДІЛЬНА ШКОЛА

РІЗДВО ПРЕСВЯТОЇ БОГОРОДИЦІ.

В середу, 21 вересня, припадає свято Різдва Пресвятої Богородиці. Свято се, як і кожде свято присвячене Пречистій Діві Марії, Церква обходить дуже врочисто.

Пречиста Діва Марія народилася в жидівській землі, в місточку Назареті. Родичі Її були Йоаким і Анна. Вони були дуже благочестиві і вірно служили Богові. У них не було дітей і вони щиро молили Бога, щоби дав їм сина або дочку-і постановили освятити дитину Богові на службу в храмі, то є в церкві.

Коли минуло Марії три роки, родичі привели Її в Єрусалимський храм, щоб посвятити Богові. Первосвященик зустрів Її і благословив у дверях храму, як се завше робив він з тими, кого посвячували Богу, але при тім Бог обявив йому увести Її у найсвятійше місце храму, то є в Святеє Святих. Се було для всіх дивне; бо туди міг лише сам первосвященик уходити, і то тільки один раз на рік.

Марія жила при храмі Божому-14 літ. Вона проводила час на молитві і читанню святого письма. На 15 році життя Її належало по закону, або вернутися до батьків, або вийти заміж. Але родичі Її вже до того часу померли, а вийти заміж не хотіла, бо зробила обіт повік остатися дівою.

Тоді священики — з волі Божої — обручили Її далекому родичеві, — старому Йосифові, щоби він опікувався нею, як добрий батько своєю дочкою. Йосиф жив у Назареті, був теслею і сим заробляв на хліб.

* * *

Твоє народження, Богородице Діво, звістило радість цілому світові, бо з Тебе засяяло сонце справедливости, Христос Бог наш, що знищивши прокляття, дав благословення, і упевнюючи смерть, Він подав нам життя вічне.

(Тропар на Різдво Богородиці).

ВОЗДВИЖЕННЯ ЧЕСНОГО ХРЕСТА.

В день „Воздвиження Чесного Хреста", який припадає 27 вересня, в церкві на Богослужению співаються між иншим такі тропарі:

„Величаємо Тебе, Життєдавче Христе, і шануємо хрест Твій святий, бо Тим визволив нас із неволі ворожої."

„Хресту Твойому поклоняємось, Владико, і святе воскресіння Твоє славимо".

В сих тропарях ми величаємо Господа нашого Ісуса Христа, як рівнож висловлюємо пошану хресту, на якім Він був розпятий. Сю пошану хресту висказуємо і в инших церковних піснях, називаючи при тім хрест чесним, то є святим, животворчим, спасенним і т. п. Треба однак розвмітти, що ми не шануємо хреста самого в собі, а тільки як знамя того, що Ісус вмер на хресті і, воскреснувши, дав всім тим, і вірують в Него, життя вічне. Пошану до хреста виявляємо ще й в той спосіб, що хрестимося, то є рукою ставимо знамя хреста на чолі і грудях, заявляючи в той спосіб, що належимо до Христової громади, до християн.

ІСТОРІЯ ЦЕРКВИ.

(За К. Семакою).

(Дальше).

Апостолами Славян є брати Кирил і Методій, черці в Солуни (Тесалоніки) що знали дуже добре славянську мову. Кирил уложив і азбуку, звану „кирилицею", і переклав на славянську мову найконечнійші богослужебні книги, як таков нотрібні книги святого письма.

1. Навернення Болгар. Коли Болгари запали Фезію и Дакію Аврелянську і обнували власне князівство, стали вони ворогами греків. Воюючи нестанно з Византією, стали вони дуже нетерпимі й проти християнства. Часами проповідували їм євангелія священиці й монахи, що їх полонили Болгари, але даремно. Наконець в половині IX століття, взяли Византійці в один бітві в полон сестру короля Богориса, завели до Царгороду і там в палаті цариці Теодори вихували її в християнській релігії. Коли відтак між Греками і Болгарами настав мир, княгиня в товаристві кількох ерімонахів повернула домів, а між нами був і Методій, і йому то пощастилося наклонити короля, щоби став християнином. Богориса охрестив (864 року) царгородський патріярх Фотій, даючи йому ім'я Михаїл, після імени його хрестного отця, царя Михаїла III. Коли-ж Богорис задумав вирободити християнство в Болгарії, то цілята сему дуже гріхно спротивилася. Та ворохобню придушено і нарід дався охрестити між 861 і 865 рр. Славянські апостоли Кирил і Методій перекази відтак на славянську мову богослужебні книги й кілька книг святого письма і показали там підвалину для церковно-славянського письменства, котре в десятому столітю дійшло в Болгарії до високого степеня розцвіту. Року 1019 втратили Болгари політичну незалежність і стали підданими византійського царства.

2. В Моравії перші, що проповідували християнство, були священики, що прийшли 803 року з Сольнограду (Зальцбургу) і Пасава. Коли відтак великий князь Ростислав зажадав від византійського царя Михаїла III місіонарів-Греків, то сей післав йому братів Кирила й Методія (863 р.), котрі за помічю славянської літургії допровадили до кінця навернення Моравян. Першим архиепископом Моравії, рукоположеним в Римі (869 р.), був Методій († 885 р.). Але по смерти Методія його учеників з Моравії видалено і вони удалися до Болгарії, а церкву морявську златинщено.

3. До Чехії перша вість про євангеліє прийшла з Німеччини. Рівно-ж якорінялося тут християнство в наслідок місіонарської діяльности Методія в Моравії. Він охрестив князя Боживоя і його жену Людмілю (871 р.), а через них зєднав для християнської віри весь нарід, однак не без лютого опору поганського сторонництва. Але й тут славянська літургія скоро уступила перед латинською.

4. З Чехії перейшло християнство до Польщі. Князь Мечислав дався наклонити до него своїй жені, чеській княгині Домбровиці, і охрестився 966 р. За його прикладом пішла відтак скоро більша часть народу.

5. Навернення Руси починається з IX століттям, про що дізнаємося в енциклики патріярха Фотія (867 р.) котрий говорить про навернення сего народу до християнської релігії. А грецькі й українські літописи доносять нам, що скоро потім післав патріярх Ігнатій на Русь єдиного єпископа, що там проповідував евангеліє, і що за великого князя Ігоря (912—946) мала істнувати також церква в Київі. Та проте князі й більшість народу остався ще поганами. Даремні були також заходи около навернення княгині Ольги, охрещеної в Царгороді патріярхом Теофілактом (955 р.). Аж внук її, великий князь Володимир І. прийняв християнську віру після православного обряду, що так сподобався послам, висланим до Царгороду, що не находили слів похвали на його красоту, яку так бачили, будучи присутними на святій літургії, тілько викликали, що сам Бог пробуває в православній церкві сходу. Володимир вислав посольство до Царгороду, щоби в його імени просило руку княжни Анни, сестри царя Василя і заявило, що наколи узглядить його просьбу, то він готов стати християнином і навернути також до християнства своїх підданих. Княжна пристала на се супружество і в товаристві митрополита Михаїла, кількох епископів і численої духовної й світської дружини удалася до Херзону. В Херзові охрестився Володимир а усіх військом (988 р.), а коли повернув до Київа, охрестився й шляхта і мешканці міста. В короткім часі розширилося християнство по всіх сторонах Руси, построєно величаві церкви, особливо за часів Ярослава (1019—1054), сина і наслідника Володимира, основано також школи для образованя духовенства і народу. В Київі повстала перша митрополія українська, підчинена судовій власти царгородського патріярха.

(Дальше буде).

ПРОТИ НАРУШЕННЯ НЕДІЛІ.

В Скотляндії недавно відбулася сильна кампанія за тим, щоби не допустити до нарушування неділі всякими торгами, прогульками, публичними забавами та театрами з рухомими образками. В кампанії брали участь всі церкви та визначні церковні провідники.

КИДАЮТЬ ЖЕРЕБИ НА БІБЛІЮ.

В Ст. Айвс, Англії, є дивний звичай, який тягнеться ще від 1688 р. В тім році др. Роберт Вайлд основав фундацію, з якої кождого року роздають шість біблій поміж місцевих дітей — три бібліі для дітей, які належать до англіканської церкви, а три для дітей протестантської секти нонконформістів. Щоби вирішити, котрі діти мають дістати бібліі — кидають жеребки.

ЛОНДОН МАЄ НАЙБІЛЬШЕ ЦЕРКОВ.

Місто Лондон, Англія, має найбільше церков відповідно до числа мешканців, чим яке друге місто. Там пересічно приладе 47 церков на 10,000 населення, або одна церква на трошки більше як 200 душ населення.

Л. Толстой.

ПОКУТУЮЧИЙ ГРІШНИК.

І сказав до Ісуса: „Згадай про мене, Господи, як прийдеш до царства Свого". І каже йому Ісус: „Істино кажу тобі, сього-ж дня будеш зі Мною в раю".

(Лук. XXIII: 42, 43)

Жив на світі чоловік сімдесять років і прожив у гріхах усе своє життя. Й захорів сей чоловік, а коли прийшла смерть, в останню хвилю заплакав і сказав: „Господи, як розбійника на хресті, прости мене!" Тільки встиг вимовити се — вийшла душа. І полюбила душа грішника Бога, й увірувала в ласку Його тай прийшла до райської брами.

Почав стукати грішний і проситися до небесного царства. І почув він голос зпова брами: „Хто стукає у райську браму? І що зробила людина ся за життя свого?

Відповів голос виказувача й перелічив усі гріхи вчинки сієї людини. не згадав жадних добрих вчинків

Відповів голос зпова брами: „Не повинні грішники увійти до царства Божого. Одійди звідси".

І мовив чоловік: „Господи, голос твій чую, а лиця твого не бачу й імени твого не знаю".

Відповів голос: „Я — Петро, апостол!"

Сказав грішний: „Пожалій мене, Петре апостоле, пригадай людську безсилість і Божу ласку. Чи не ти-ж з самих Його уст слухав Його науки й бачив прикази Його життя? А згадай, — коли Він сумував і вболівав душею, три рази прохав тебе не спати, але молитися, чи спав — тому, що твої вії обтяжили, і три рази Він заставав тебе сплячим Так і я".

„А пригадай ще, як обіцяв ти Йому самому до смерти не відрікатися Його, і як ти три рази відрікався Його, коли повели Його до Каяфи. Так і я."

Та пригадай ще, як заспівав півень, ти пішов геть та й гірко плакав. Так і я. Не можна тобі не впустити мене."

І затих голос зпова брамою Постоїв недовго і знов почав стукати грішник і проситись до царства Небесного

Тай почув за брамою инший голос, який сказав: „Що там за людина, і як вона на світі?"

Знову відповів голос виказувача, наново перказав усі недобрі вчинки грішника, і не згадав жадного доброго.

І відповів голос зпова брами: „Відійди звідси, не можуть такі грішники жити з нами в купі в раю".

Та мовив грішник: „Господи! Вот твою чую, але обличча твого й імени твого не знаю".

І відповів йому голос: „Я цар і пророк Давид". І не втратив надій грішник, не відійшов від брами раю, а почав доказувати: „Пожалій мене, царю Давиде, згадай людську безсилість і Божу ласку. Бог любив тебе й звеличав перед людьми. Все ти мав: і царство, й славу й скарби, й жінок, і діток, але відняв ти жінку від чоловіка і вбив мечем його самого. Ти, богатирем бувши, видер у бідного останню овечку й загубив його самого. А згадай потім, як ти покутував і казав: „Я узнаю провину свою й скорбота за гріх свій. Так і я. Не вільно тобі не пустити мене".

І замовк голос за брамою.

Але недовго стоїв, знов почав стукати грішний і просився до царства Небесного. І почув позза брами третій голос, який мовив: „Що се за людина? І як прожила вона на світі?

І порав третій перечислив голос виказувача усі негарні вчинки і не згадав добрих.

І відповів голос зпова брами: „Іди звідси. Не можуть грішники увійти до Небесного царства"

І мовив грішник: „Голос твій чую, але обличча не бачу й імени не відаю".

Голос відповів: „Я — Іван Богослов, улюблений учень Христа".

І зрадів грішник тай каже: „Отже не можна не впустити мене. Петро і Давид впустить мене тому, бо знають вони людську безсилість та Божу ласку. А ти впустиш мене тому, що в тобі богато любови. Чи не ти-ж, Іване Богослове, напився у своїй книзі, що Бог — се любов, і що хто не любить, той не зна Бога? Чи не ти на старости казав людям одно слово: „Браття, любіть одно одного". Як-же ти зараз ненавидиш і проженеш мене? Чи зречися мені того, що ти сам казав, чи полюбиш мене і впустиш до царства Небесного?

І отворилася райська брама, й обнів Іван покутучого грішника, та впустив його до Небесного царства.

ЦЕРКВА ПРОДАНА НА ЛІЦИТАЦІЇ.

В селі Бекеесмсон, на Угорщині, недавно продано на ліцитації церкву, парафіяльний дім, парафіяльну школу а навіть цвинтар через те, бо громада не могла заплатити довгу в банку, який застягнули на полрвану церкви Церкву просить той хліб назад. „Я хвав дитині, щоби взяла хліб з польської пекарні, а вже дали їй, хто знає який". сказав він і кинув хлібом на лядч, а сам забрав собі хліб з польської пекарні і пішов домів

Коли ми застановимося над сими двома прикладами і приєтосуємо їх до наших людей, то побачимо, що ми ще далеко не зросли до того, щоб є нас так було. Возьмім за приклад хоч би тих Французів. Вони не питали, хто з них буде там робити, але щоби був Француз. А наш чоловік, коли вже вибирається, то він не дістане, то що його там хтось обходить. Він, коли побачить, що хтось з своїх і робить в якійсь лішній роботі, то рад би, щоби свого звідти викинули, бо після него таку роботу можнаб робити тільки чужий, бо чужий лішній.

Що до другого приміру, то той ліби Поляк, се навіть не Поляк, а так собі пів на пів. Але він почував себе Поляком і бачить свій обовязок попирати в першій мірі Поляків

У наших людей є таке розумінія, що коли я нічого не маю, то і другий не повинен нічого мати. Коли я жебрак — то нехай усі будуть жебраками.

Через те наші нещасні Українці всім чужим повірять, тільки не своїм. Для того церква піддержувана чужими — Римом, Поляками, Москалями, Румунами, ці протестантами — є добра, бо також дуже говорить, а вони лише знають, чим свої. Се є наслідки невільницького виховання — вірування найвитів, які ніколи самостійно не думали, тільки приймали ин все те, що сказав їм їх пан.

В Канаді ми живемо вільним життям і нас ви вже визволитися з під впливів Риму, Польщі та Москви. Час стати на свойи власни грунті українським так в справах церковних, як і в справах політичних. Се аж сорромно подумати, що з одної сторони римські „приятелі" часто нам часу кидають охляти на підтержання між Українцями римсько-польської пропаганди, а в другої московські наїздники поширюють свої злівські ідеї поміж тими, в яких є великий апетит, а мало розуму

Над сим час би застановитися всім тим, до яких повисше відносяться.

Кум Гриць.

СУДДЯ ЗАСУДИВ РІДНУ ДОЧКУ.

В Делас, Техас, Злучені Держави, міський суддя судив свою власну дочку за те, що вона їхала автом за скоро вулицями міста. Він засудив її на звичайну в такім випадку кару — 13 долярів. „Се болить мене більше, чим тебе", — сказав суддя до обжалованої, витягаючи з кишені гроші, щоби заплатити за дочку кару, на яку сам її засудив.

БАЖАННЯ ОСУДЖУВАТИ.

Коли ви почуваєте бажання осуджувати свого брата, подумайте про ту шкоду, яка з того виникне для вашої душі, й оскільки ся огидне Богові, тоді ваше серце заспокоїться.

СМЕРТЬ.

ЖИТТЯ.

Життя — се не страдання, ані втіха: життя — се справа, котру ми повинні провадити й чесно довести до кінця.

Нема більш безсумнівної речі, ніж смерть, що чекає кождого з нас, в тим часом усі живуть так, ніби її немає.

СОН СПРАВДИВСЯ

З Атен, Греція, доносять, що там справдився цікавий сон дитини. А именно приснилося їй, щоби копати в тайбі землі на тім місці, де стоїв якийсь старий будинок. Се зроблено, а коли вкопано сім стіп, відкрито старинну підземну каплицю, яка є 12 стіп широка і 12 довга. та 9 стіп висока. Ся каплиця вкопана в землі і вимурована клінком До неї веде підземний прохід. Ся каплиця — се остатки катакомб (підземні печери), в яких рані християне ховались на молитву зі страху перед переслідуваннями.

ПРИНАГІДНІ БЕСІДИ.

Клич „Свій до свого" в нас дуже часто повторяється. Так часто, що здається, що таке повторювання вже не звертає найменшої уваги в читачів.

Щоби виховати нарід, який розумів би значіння, що обовязком кождого з особна є попирати перше свого, треба починати те виховання ще від колиски. Тоді і клич „Свій до свого" буде мати відповідний вплив.

Про те, як инші люде розумієть клич „Свій до свого", нехай послужать слідуючі приміри.

Є одно державне підприємство в Вінніпегу, де окруженя є переважно французьке. Приходять люде до того бюра залагоджувати свої оруддя і бачать, що там робить самі Англійці. Коже французи взялися за спосіб і почали говорити тільки по французьки. Питають урядовці: „Ви не вміете говорити по англійськи?" „Вміємо", кажуть. „А чому-ж говорите по французьке?" „Тому, бо тут повинен робити Француз". Опиралась управа, опирала, а наресті таки була змушена поставити до роботи Француза

Другий випадок стався таки між нашими людьми. Прибігла до нашого сторінка. Українця, дівчинка і купила хліб за чотири центи. За якийсь час приходить сам батько тої дівчинки і приносить той хліб назад. „Я хвав дитині, щоби взяла хліб з польської пекарні, а вже дали їй, хто знає який", сказав він і кинув хлібом на лядч, а сам забрав собі хліб з польської пекарні і пішов домів

Коли ми застановимося над сими двома прикладами і приєтосуємо їх до наших людей, то побачимо, що ми ще далеко не зросли до того, щоб є нас так було. Возьмім за приклад хоч би тих Французів. Вони не питали, хто з них буде там робити, але щоби був Француз. А наш чоловік, коли вже вибирається, то він не дістане, то що його там хтось обходить. Він, коли побачить, що хтось з своїх і робить в якійсь лішній роботі, то рад би, щоби свого звідти викинули, бо після него таку роботу можнаб робити тільки чужий, бо чужий лішній.

Що до другого приміру, то той ліби Поляк, се навіть не Поляк, а так собі пів на пів. Але він почував себе Поляком і бачить свій обовязок попирати в першій мірі Поляків

У наших людей є таке розумінія, що коли я нічого не маю, то і другий не повинен нічого мати. Коли я жебрак — то нехай усі будуть жебраками.

Через те наші нещасні Українці всім чужим повірять, тільки не своїм. Для того церква піддержувана чужими — Римом, Поляками, Москалями, Румунами, ці протестантами — є добра, бо також дуже говорить, а вони лише знають, чим свої. Се є наслідки невільницького виховання — вірування найвитів, які ніколи самостійно не думали, тільки приймали ин все те, що сказав їм їх пан.

В Канаді ми живемо вільним життям і нас ви вже визволитися з під впливів Риму, Польщі та Москви. Час стати на свойи власни грунті українським так в справах церковних, як і в справах політичних. Се аж сорромно подумати, що з одної сторони римські „приятелі" часто нам часу кидають охляти на підтержання між Українцями римсько-польської пропаганди, а в другої московські наїздники поширюють свої злівські ідеї поміж тими, в яких є великий апетит, а мало розуму

Над сим час би застановитися всім тим, до яких повисше відносяться.

Кум Гриць.

ДЕЩО З СТ. МАРТИН, МАН.

Читаючи українські часописи, все можна позбутись допису з рідних околиць і про рідні товариства та про їх діяльність, а про Ст Мартин від давнього часу не находив я нічого. Дехто з читачів подумав би, що в Ст. Мартин і околиці нема Українців або як є, то не інтересуються ні релігійною, ані народною справою.

Але в нас ще так все не є. Народний Дім побудований ще 1916 року. А на весні 1930 р. Українці в Ст. Мартин зорганізували Українську Православну Громаду і того самого дня прийшли до рішення побудувати свою церкву. Як рішили, так і зробили. До місяця будинок вже був збудований, — розуміється, що не зовсім викончений, але вже о. Запарником мав Богослужіння в церкві. Людей на першому Богослужінню в новій церкві було повна церква, між ними були також католики і малий гурток Англійців. Проповідь о. Запарника була знамента. Він вияснив, що тільки те життя є успішне, яке є оперте на науці Ісуса Христа; наші завдання є приключатися до будови Царства Божого на земді, виконуючи наші обовязки чесно і совісно згідно з волею Божою.

По Богослужению відбулося відчитки п. Давидюка з заявою Гальчук. Тим одиницям, котрі брали жву участь у будові церкви, громада складає щиру подяку. Дай Ім Боже як найкращого успіху у їх житті і в народній роботі.

Від того часу робота пішла повним ходом вперед і члени православної громади провели живу діяльність так на народнім, як і на релігійнім полі.

Також є організований в нас в-матерський кружок, котрий досить гарно повівається у своїх виступах В прошлу одного року відбірано двоє представлень, дано один концерт і устроєно базарі. З того всього вохід призначено на довівчення церкви.

Останнє представлення відограли 25-го червня с. р. під назвою „Трох до вибору" на тра ді. На 25 червня о. Запарником має Богослужіння, а по Богослужению мішки приготовили спільний обід, котрий відбувся дуже гарно в Народнім Домі. Честь і слава Ім за їх труд. По обіді п. Василь Ільницький виголосив реферат, з котрим повелив значіння і історію Рідної Церкви. Також прибула гостя, що хіба нам всім приповіли для добра нашого народу і його будучности. Потім почався базар. Річей на базарі було близько 70 і майже всі були даровані женщинами і мужчинами сої околиці і пова околиця

При кінці нашої програми о. Запарник подякував гостям за їх присутність, за їх гарне повелення, і за роботу, котра так гарно поступав вперед. Слідом за тим відбулись національними гимном. Отак святкували Українці в Ст. Мартин день 26 червня.

А. Д. Рурак.

ПРИЙНЯТТЯ О. САВЧУКА В ТОРОНТО.

В неділю, 10 липня, 1932, зарадна Українська Православна Громада в Торонто спільну вечеру і наради, на яких був присутний о. Савчук, адміністратор Української Православної Церкви в Канаді. З повалісних були також гості і представники з Гемільтону, Оншави та Монтреалу.

Вечеря почалася спільною молитвою, а опісля слідували тості точки: пана Г. Юрійчук в Монтреалу, грана на пані; С. Онішків в Гемілтону і Н. Мак з Оншави, — короткі промови; пані Цибульська з Гемілтону, — сопранове соло; Мих. Дерюжин, Н. Фукшанський, а Торонто, і С. Цибульський з Гемілтону, — короткі промови; кайнат Д. Бурячика. Мик. Ясеніївського, Мих. Мишкевича, Кузьйо і Мойсея

Дмитро Варварук в Ошави, — короткі промови, якої головна промова о Савчука

На вступі шан. прелегент зазначив, що зі своєї поїздки в Східній Канаді має він багато приємних спомнів. В кожних місцевостях вдав жуться богато новоприбулої роботи, яка же на робітників, а передовсім на провідників, як в світській так і церковній роботі. Люде запитують, чому до тепер нема в Торонто і околиці бодай священика місіонера Над сею справою буде церковна управа застановлятися при найближчій нагоді, а від себе о Савчук буде рекомендувати надання такого

Церковна справа — продолжав бесіднин — покриває і культурно-просвітну роботу, пічає коли культурно-просвітня робота не сягав в кожду ділянку церковної роботи. Тому народи, які стоять на вищім уровни культурнім від України привязують до церкви таке велике значінин, тому навіть професори університетів в Канаді не тільки що ходять до церкви, але також беруть активну участь в житю їх церковної громади. Прикіром президент одного з канадійських університетів не соромився принати на себе обовязок уряднина, який пічас Богослужень заводив людей до дзвон в церкві А в Українців інтелігенція церковної справи не дощіпує, вважаючи з заложення, що церква се справа несвідомих селян і робітників, а в той самий час зваженість, що польські інтелігенти пруть у Церкву, ходять до своїх костелів і мають за собою людей Між тих людей втягується постепенно й менше свідомих Українців і замість у-раїнської інтелігенції і священства мають над нами вплив польські інтелігенти і священство. Будованна костелів і перемінювання українських церков на костели на українських землях через посліднях 15 літ не бачуть в парі з будованнем української держави. В случаю відпи, люде, які ходять до костелів будуть по сторані Поляків.

С люде, до яких не можна приступити або освідомити їх никаких, як тільки при помочі церкви Важними дуже є також виховання молоді і України, коли хочеть бути самостійними, мусять вони бути такими і під оглядом церковним, їх робота мусить бути всеохоплююча. — закінчив прелегент.

Господарем вечері був предсідатель Громади вдр. Т. Гуменюк. Програма заключалася зложенны членами кінцем подяки за так смачну вечеру та відспівання многолітствія і національного гимну.

Один з гостей.

ЧИСЛО ЛЮДУ ДО ПРАЦІ МЕРІЩІЯ.

Писалося де який час тому знова на сторінках „Вістника" про те, що Др. Королів Степній в Чехословацькій заклав спілку, що займається Українська Спілка імени Масарі або скороченно У. С. І. М. Праця сієї спілки велика. Так чумно, що в Празі було заштовано урочисту академію присвячену Гетьманові Мазепі в річницю його смерти. Заходом сієї самої спілки незабаром має вийти в другу чеську мовою перекладені твори нашого письменника Богдана Лепкого, де так гарно змальовується наш Великий Гетьман. Київки будуть гарно видані і матимуть численні ілюзюнки. Заходиться дві постанови фільм взятий сим

Радісно читати, що англійською мовою вийшли історія нашого народу, але ще більшою радістю буладби для всіх, наколи всі сімість томів Богдана Лепкого про Мазепу було видано англійською мовою.

Завтрамось ще раз з заклином до славних Українців студентів в Канаді, що вчаться в англійських школах, закласти спілку УСІМ. та перекласти сі твори англійського мовою. Коли ми кажемо, що нас чужинці не знають, то виновні ми самі. Дайжеж чужинцям зразок нашого гарного письменства та відміна в очах Англійців нашого Велитня Гетьмана Мазепу, що був душою сих европейської цивілізації! І для зняшення слави якого працювали стільки російські агенти. Постімможу за власну честь.

Інж. Дмитро Савкевич.

Обновини священика при Українській Православній Соборі св. Покрови в Вінніпегу зимнує вся. о. Петро Мащинський.

Звертатися по адресі:
722 Мегнуе ave. (рір Арлінтон) поміжкання 2-го (близько Собору).

АРХИЄРЕЙСЬКА ВІЗИТАЦІЯ

Впроесь. Архиепископом Іоанна Теодоровича в Українській Православній Церкві св. Трійці, в Брендон, Ман. відбувається в неділю 25-го вересня, 1932.

На свято запрошуємо мешканців і околиці Українців.

о. А. Вернов.

18 нед. — Семій Лейк.
21. середа, Рідяно Пр. Богородиці — Вестя, в дом! п. П. Вовик. Сповідь і катехизація дітей, вечірня відчит і концерт в місцевій галі в шест.
24 нед. — Ланарія
27 вівторок Воздв. Честного Хреста — Розбори.
Мені. Мак Тел 1324

ПОРЯДОК БОГОСЛУЖЕНЬ

о. П. Запарника

Вересень
18 нед — Тишлів
21 середа — Святий Храм.
25 нед — Брендон
Архиєрейська Візитація
27 вівторок Честного Хреста. — Поплар Парк

Жовтень
2 нед — Ст. Мартин
9 нед. — Селкірк
16 нед — Пемблна, М. Дакота. З. Л.
23 нед — Поплар Парк
30 нед — Брендон.
494 Mississippi St., Winnipeg, Man.

ЦЕРКОВНИЙ КАЛЕНДАР НА 1932 РІК.

ВЕРЕСЕНЬ.

15 П. Теоктисть, Антима
С Власиз, Мойсея
16
17
18 Н по С. Захарії і Є.
19 П Чудо Арх Михаїла
20 П Созонта
21 С Різдво Пр. Богородиці
22 Ч Покр. і Апна
23 П Миної, Митр
24 С Теодори пр.
25
26
27 Н. 14 Н. по С. Автонома
28 П. Корнилія
29 Воздвиження Ч. Хр. Наумія, Порф
30 Зеф. Люди
1 Софії, Віри, Надії і Люб

ЖОВТЕНЬ.

1 С Евмения
2 Н. 15 Н. по С. Троф і Сав.
3 П Евстахія, Татіани
4 В. Кондрата
5 С. Фоки, Іони
6 Ч. Зач. Іванна Хрестителя
7 П. Тихої мч.
8 С. Євфросинни, Пафн.
9 Н 16 Н. по С. † Пр. Іс. Бог
10 П Калістрата
11 В Харітона
12 С Кипріяна
13 П Покрови Прес. Богородиці
15 С Кипріяна, Юстини

ЦЕРКОВНИЙ КАЛЕНДАР НА 1932 РІК.

Преосв. о. Б. Гриньох.

ВЕРЕСЕНЬ

18 Неділя. — Робіни По полудні вічнт
21 Середа. Різдво Преся. Богородиці. — Сифтон По відправі відпуст
25 Неділя. — Шортлейя. — По відправі відпуст.
27 Вівторок. — Воздвиження Чесного Хреста. — Пайн Ривер — По відправі відпуст

Dauphin, Man

2 Неділя — Етоміз
9 Неділя — Дафін

ЦЕРКОВНИЙ КАЛЕНДАР НА 1932 РІК.

Вересень.

18 Неділя 18 по Зісл. св. Луки. Голос 4 Утр. Євап Матея XVI 1—12 Літ Ап 1 Кор XVI 13—24; Євап. Мат XXI 33—42

21. Середа Різдво Пр. Богородиці Утр. Євап. Луки II 36—40 | Кі: 27—28.

25. Неділя 14 по Зісл. св. Луки. Голос 8. Утр. Євап. Матея XVI 9—20. Літ. Ап 2. Кор. I: 26—24 | Кі 1—4. Євап Мат. XXII 1—14

27 Вівторок. Воздвиження Ч. Хреста: Піст Утр.; Євап із Кі: 26—34 Літ. Ап. 1 Кор I: 18—24; Євап. Іо XIX 6—11; 13—20; 25—28; 30—35

Преосв. о. Б. Гриньох.

2 Неділя 15 по Зісл. св. Луки. Голос 6. Утреня: Єв. Лук. XXIV 1—12 Літ. Ап. 2 Кор. IV. 6—18. Євап Мат XXII: 35—46.

9 Неділя 16 по Зісл. св. Луки: Голос 7. Утр. Єв. Луки. XXIV 36—53 Літ.: Ап. 2 Кор VI: 1—10. Євап Мат XXV: 14—30.

14. Пятниця — Покров Прес. Богородиці Утр. Євап. Луки. I: 39—48 | Ві. Літ: Ап. Жид. IX: 1—7. Євап Луки. X: 38—42 | Кі: 27—28.

16 Неділя 17 по Зісл. св. Луки. Голос 8. Утр. Євап. Луки. XXIV 36—53 Літ.: Ап. 2 Кор VI: 16—18 | VII 1 Євап Мат XV: 21—28.

23. Неділя 18 по Зісл. св. Луки. Голос 1 Утр. Євап Іоанна XX: 1—10 Літ. Ап 2 Кор IX: 6 -11; Євап Луки V: 1—11.

30 Неділя 19 по Зісл. св. Луки. Голос 2 Утр. Євап. Іоана XX: 11—18; Ап 2 Коринт. XI: 31—33 | XII 1—9 Євап. Луки. VI: 31—36.

Український Релігійний дво-тижневик в Канаді.

ВІСТНИК
THE HERALD

THE HERALD
Box 3064
WINNIPEG MAN.

РІК IX. ВІННІПЕГ, МАН., 1-го ЖОВТНЯ, 1932. WINNIPEG, MAN., OCT. 1st, 1932 ЧИСЛО (160) 19

СТРАЖТТЯ ПОЛЬСЬКО-РАДЯНСЬКОЇ ГРАНИЦІ.

Вояки радянської пограничної сторожі задержали коло Филиповичі бувшого студента харківського університету, Володимира Лещенка, що хотів перейти границю на польський бік. Лещенко був арештований в Харкові тому три роки за протиреволюційну діяльність і засланий на Сибір. Йому вдалося втекти і після довгої мандрівки він дійшов до польської границі. Коли він уже надіявся найтись на волі, його зловили. Збірши останні сили, Лещенко відобрав воїнові крісе і штиком проколов собі серце.

В районі Дрісси радянський пограничник застрелив члена большевицької комісії Колоданова. Його арештували.

В потягу біля Городського агенти чека арештували групу студентів московського університету, що втікали за границю.

ПРОТЕСТАНТСЬКИЙ ПРОПОВІДНИК ПОКИНУВ ПРОТЕСТАНТИЗМ.

Дмитро Хомяк, знаний в Канаді як бувший грекo-католицький священик та завзятий проповідник роселіяму вернув назад до католицької церкви, оголосивши в „Новій Зорі", яка виходить у Львові, таку заяву:

З глубини моєї душі живую, що виступивши в греко-католицької Церкви пошкодував я протестантські сектирські вигуки на агітування і грік народа, на шкоду їх душам і моїй. Какося того щиро і прошу і молю Бога, щоби проти мені се та допомір проче моє життя посвятити на службу Божу.

ДОЛЯ РОСІЙСЬКИХ ЕПИСКОПІВ.

Російські старообрядниці мали 20 епископів. Майже всі вони тяжко постраділи, і так казанського епископа Філарета засудили на смерть, та він помер перед самим розстрілом. Самарського епископа приневолили підписати заяву, що він відрікається віри в Бога. Той підписавши заяву, повісився з тривоги. Семипалатинського епископа Адріяна заслали на каторжні роботи в лісах коло Архангельська. Що з ним сталося, невідомо. Уральського епископа Амфілохія засудили на розстріл — за поширювання брошур проти безбожности. Та він мав впливових приятелів між сибірськими комуністами і ті вирядили для його помилування на 5 літ тюрми

Подібна доля зустріла майже всіх епископів, з виїмком нижегородського Іннокентія, котрому вдалося втечи на чужину, а перший міг ри Поляки, відвічні вороги українського народу.

ПЕРША ГОСТИНА АРХИЄПИСКОПА ІОАННА В ЦЕРКВІ СВ. МИХАЇЛА В ВІН-

Перша гостина Високопреосвященого Архиепископа Іоанна Теодоровича в церкві св. Михаїла на вулиці Діарселі, в Вінніпегу, яка відбувася в неділю, 2 жовтня с. р. — вдалася дуже величаво

В програму свята входила урочиста стріча о. Владики громадою і парохом, архієрейська Служба Божа в українській мові, прекрасна, повна релігійного духа проповідь о. Владики, водосвятта та обхід Церкви, а також спільний обід, який відбувся по Богослуженню в салі Рідної Школи ім. Маркіяна Шашкевича.

Учасників Богослужения та спільного обіду було досить число, що свідчило про велике заінтересування, яке виявляється о. Владики викликало серед членів та прихильників згаданої громади, яка тільки від року тому приключилася до Української Греко - Православної Церкви в Канаді.

Обширніший опис свята споділомося подати в слідуючім числі.

ПОЛЬСЬКІ БІСКУПИ ДАЛЬШЕ ПРИ КЕРМІ ГРЕКО-КАТОЛИЦЬКОЇ ЦЕРКВИ.

Папа іменував польського кардинала примаса Гльонда членом Святої Конгрегації до справ Східної Церкви, а біскупів Генрика Пшездзецького й Адольфа Шельожика консультором (дорадниками) тої Конгрегації. Коли зважати, що ця Конгрегація завідує греко-католицького церквою в Галичині, то ясно стане, що при кермі греко-католицької церкви стоять не Українці, як дехто з греко-католиків думає, а чужинці, в першій мірі

УБИВНИК МИТРОПОЛИТА ЮРІЯ У ВАРШАВІ СКІНЧИВ У ТЮРМУ.

Смарагд Латишенко, котрий в 1923 році убив православного митрополита Юрія, скінчив 9-літню тюрму у Варшаві і вийшов на волю.

Латишенко був православним священиком і противився „автокефалії" (самоуправі) православної церкви в Польші.

Після душогубства православна церква позбавила Латишенка священичого достоїнства.

Присилайте передплату за „ВІСТНИК" і приєднуйте йому нових передплатників.

З нагоди відвідин Канади Високопреосвященним Архиепископом Іоанном Теодоровичем — відбудеться В НЕДІЛЮ, ДНЯ 16-го ЖОВТНЯ, 1932.

АРХИЕПИСКОПСЬКА ВІЗИТАЦІЯ І ПРАЗНИК В УКРАЇНСЬКІМ ПРАВОСЛАВНІМ СОБОРІ В ВІННІПЕГУ.

Порядок Богослужень такий: В 9-ій год. Всеночна; в 9.30 год. Утреня; в 10.30 зустріч Владики і Архиєрейська Служба Божа (Літургія). По Літургії освячення води

обхід довкола храму.

В вечір в 7-ій год. СПІЛЬНА ВЕЧЕРЯ парафіян і гостей при участи Владики і ДУХОВНИЙ КОНЦЕРТ хору Т-ва „Боян".

Всіх членів і прихильників з міста Вінніпегу, та гостей з околиці щиро запрошуємо прибути на се свято, щоби спільно як найвеличавіше його відсвяткувати.

Зарад Собору.

УРЯДОВІ ПОВІДОМЛЕННЯ.

I.

Отсим повідомляється всіх заінтересованих, що о. М. Подольський зістав виключений зі складу духівництва Української Греко - Православної Церкви в Канаді, і як такий не може дальше виконувати обовязків священика згаданої Церкви. Виключення о. Подольського увійшло в силу дня 30 вересня, 1932, і наступило в наслідок переведення над ним Церковного Суду згідно з Статутом Української Греко-Православної Церкви в

II.

Всіх вірних Української Греко-Православної Церкви в Канаді, що священник Є. Савчій не знаходиться в складі духівництва згаданої Церкви і як такий не може виконувати священичих обовязків для вірних тої Церкви.

III.

Звертається увагу священиків і громадян Української Греко-Православної Церкви в Канаді, щоби не занедбували справи діцезіяльного фонду та щоби присилали свої належности якнайскорійше. Богато громад ще не виконали своїх зобовязань на біжучий рік, отже повинні долопити всіх зусиль, щоби виконати їх найдалі до половини місяця листопада.

Дано в Вінніпегу, дня 1-го жовтня, Р.Б.: 1932.

КОНСИСТОРІЯ УКРАЇНСЬКОЇ ГРЕКО-ПРАВОСЛАВНОЇ ЦЕРКВИ В КАНАДІ,

Прот. С. В. Савчук, голова.

ВІДЗИСКАВ МОВУ.

Серед невичайних умовин відзискав мову селянин Бертоліо, що став німим перед 10 роками наслідком поранення громом. Коли він попискав кілок, потрутив його самохід. Селянин так обурився, що відзискав мову і англійця шофера

РІЧНИКИ „ВІСТНИКА" НА ПРОДАЖ.

Маємо на продаж кілька старих річників „Вістника" з років 1926—1931. Всі шість річників в гарній оправі можна набути за 6 доларів. Неоправлені коштують $4.50.

Замовлення й гроші висилати на адресу:

THE HERALD
Box 3064 Winnipeg, Man.

ЖИТТЯ ЦЕРКВИ ТА ІЇ СЛУЖИТЕЛІВ НА РАДЯНСЬКІЙ УКРАЇНІ.

(Автор сеї статті є український православний священик, який минувшої весни втік з большевицького раю і перебуває тепер на еміграції).

В сучасній Україні не має втіхи, не має радости, нема сміху. Не має добродійства, не має людськости й довіри. Все на Україні як будьто чи вимерло. Все, що раніш рахувалось гаспидами, тепер радується доброчинністю, а все, що було світлим, морально-християнським, підпадає карам й переслідуванню. Віруючі живуть там в гіркій нужді. Місцями та нужда жахлива, не буде дива, коли скоро почнуть там їсти котів і собак, тому, що коникам їдять там давно. Мені самому приходилось їсти її по тюрмах радянщини. Дістати пуд якогось хліба — се неможлива річ, тому, що селянство, через державну хлібозаготівлю, погребоване вовсім. Новий урожай хлібу, вимог населення задоволити не зможе, тому, що спостерігається великий недостаток. Тому то тепер Україна й голодує, як голодувало Підволже в 1921 році. Після переведення большевицької хлібозаготівлі, населення взялось „доїдати" скотину, яка вже повсім перевелась. Зосібна, голод відбивається на весняних та літніх сільсько-господарських робітниках. У населенні від відчаю опустились руки. З жахом думають за осінь та зиму Влада в розпуці. На село не насилають показати. Про наслідки голоду в радянській пресі писати заборонено. До чого доголодувались червоні?...

Ще, віра в Нього, використовується там з великим напруженням. В сьому-ж таки році, з 1-го травня, взвішов у силу декрет про пятирічку боротьби з релігією. На протязі сієї ганебної пятирічки, а саме: до 1-го травня 1937 року, на теренї совітських республік, не повинно вістатись ні одного храму, ні одного службовця релігійного культу й взагалі ні одного віруючого. Всі ті, що ще вістануться віруючими до 1-го травня 1937 року, будуть адміністративно вислані на примусову працю десь на Мурман, Соловки, Кемь, Нарим, Сибір, Голодний Степ і т. п. Щож чекає там сих страдників за віру православну? Голодна смерть, внущання, глум озвірілих сатрапів-чекістів. Знову вдови, сироти, море сліз, ріки крови...

Завдяки таким сатанським пістолям, грубому проведенню їх в життя, релігія, віра в Бога, постепенно завмирає. Коли й хто й шанує, то старається не показати сього нікому, памятаючи слова Спасителя: „вороги чоловікові — домашні його", також памятаючи що: безвірництво вкорінюється й закріплюється при активній допомозі усіх органів державного апарату школи, друку, театрів, кіна радія і т. п. Захищати релігію, віру в Бога, віруючі не мають жадного права. Духовних учебних закладів, друкованого слова релігійного вмісту, днем зі свічкою не знайти.

Життя духівництва, в країні червоних окупантів, поставлене в надзвичайно жахливі умови. Перш за все службовець релігійного культу — безправна людина. На що! уряд не вертає жадної уваги. Скаржитись на місцеву владу, се все одно, що кликати в пустині; сим нічого не докажеш, а ще набудеш ворогів в місцевих активістів. Ось приклад: Коли мені, як священику, місцева влада заборонила відвідування парафіян ві свяченою водою на Йордан, я пожалівся голові районого виконавчого комітету, про те, що місцева влада збільшує свої права й підриває в корені державні розпорядження, якими дозволяється безперешкодне виконання релігійних звичаїв між віруючими. Голова на се відповів: „Місцева влада зробила добре, ні вона, ні я дозволити вам ходити по хатах і корочити голови людям не можемо. Пора покінчити з сією лавочкою". Я звернув його увагу на державний закон, який же на се: „Закон для вас — ні" Дальше, за розатлумачення сієї справи, я звернувся до Міжрайонного прокурора. Ознайомивши його з законом, про безперешкодне виконання віруючими своїх релігійних обовязків та поскаржившись — як на адміністрацію сільської влади, так і на голову райвика за превишення влади та грубе порушення державного закону, я остаточно одержав дозвіл на переведення християнського обряду. Копія дозволу, з попередженням таких вчинків, була переслана прокурором як голові райвиконкому так і сільській адміністрації. Задоволений я свого, з дозволом в руках, на другий день рано, я зявився в канцелярію сельради, для предявлення дозволу. Не прочитавши ни слід дозволу, голова сельради здивував мене своєю відповіддю: „Нікто нам не вказчик, нам видніше, що робити в своїому селі." Прокурор не має права мішатись в наші справи. Вам же повторно забороняю шлятися по селі. За те, що ви скажились на нас, поставлено буде вас на від в майбутньому". На сім я дозволом і освяченими хат, згідно вікового звичаю, справа й закінчилась. Своєю скаргою я наробив собі богато клопоту; районова та сільська адміністрація хотіли мене позбутися. Для сього вона почала вживати різних підступів. Через деякий час, мене було оподатковано на 100 карбованців державної позички. Пропоновано виплатити негайно, а противному разі бо де жито різучих заходів, щодо сплати. От вам воля сумління, от вам радянський закон, він як дишель — куди повернеш, туди й вийде. Пишуться вони більшою частиною тільки для замилення очей

Навчати дітей по школах, для священиків — справа дуже трудна. По вкінченню семирічки, дитина священика, хоч вона добре не вчилась, то все одно в свідоцтві про закінчення школи написано буде так: „тому, що такий-то, чи така-то, зявляється дитиною попа, рекомедований в профшколу бути не може". Щоб продовжувати освіту, діти через пресу зрікаються своїх батьків. Ось що вони пишуть: „Мій батько є попом через що, він зявляється ворогом працюючих, експлоататором і паразитом. Я називаюи зрікаюсь його і ряу з ним родинні стосунки. Закликаю усю молодь, яка ще зістається членами сієї ганебної сімї як найскоріше вийти в її складу й негайно стати сміливими громадянами своєї соціалістичної батьківщини". Коли-ж виявиться, що діти, які зріклись своїх батьків, ведуть з ними нелегальні стосунки, їх негайно виключають зі школи. Тяжка доля сих дітей і в майбутньому їх чекає злиденне життя

Само духівництво в совітах живе виключно на селянськуму утриманні. Коли матеріяльний стан населення був ліпший, то і духівництву жилося ліпше, а тепер життя селянства нам відоме, духівництво від сього знаходиться тепер в тяжких жахливих матеріяльних умовах. Коли ленкий пан-отець і мав який пуд збіжжа, то приминений був віддати його на тру-ж таки державну хлібозаготівлю

Податки на храми та духівництво не імовірні і нелічимі. Податки на церковні будинки обовязкові: страховка за нежилу ренту (плящ під погостом), подільний та прибавник державної позики. На духівництво, головний податок — прибутковий, за ним іде цілий ряд других, як от: будівельний, за посвідчення виборчих прав, на культурні потреби села, на ліквідацію неписьменности, самообкладання, військовий, позика. Коли у вас мається дружина, то вона теж платить майже всі податки, за винятком прибуткового, та військового за несвоєчасну сплату, нараховується кара в разі не виплати, притягається до суду. Вирок — примусова праця десь на Донбасі чи на лісоразробці в Сибірі

Умови надзвичайно тяжкого життя відбиваються на вірі і релігійних справах. Духівництво під сим тяжким гнетом внеслюється й падає — врікомість сану. Є богато парафій, які не мають священиків, наприклад: один прикордонний район, залишився майже без жадного священика й то тільки через те, що кілька місяців тому, втікли до Польщі два православних священики. Щоб уникнути платити за се, червоні узурпатори переслідують в сьому районі усіх православних священиків і католицьких ксьондзів, виславши їх до центральної частини України чи розславши по тюрмах

І так, Церква Христова, та її отара на Україні, переживають тепер найстрашнішу добу своєї історії. Вона (церква) зраджена, терновим вінком увінчана, кріпляно несе найтяжший хрест страждань, скорботи, безперервного глуму й знущання

Наш святий обовязок потішити й придати руку допомоги, в лютих муках терпящій Церкві Українській, полягає головно любови та співчуття її кровавим та ще пал пригнати людству з сього світа, що на Україні панує те, що найбільше переслідування християнства.

Є. Тимрук.

ЖІНОЧИЙ РАЙ.

Не всюди жінкам так але живеться, як в нас. Ось в одній місцевости Індії живе плем, яке дає жінкам богато більші права, як мущинам. І так приміром — в них святкують не хлопці дівчат, а дівчата хлопців, а коли хлопець хоче женитись вийти заміж, то по весіллю кріпить іти жити в родичами його жінки. Жінка може розвестися з чоловіком, коли тільки захоче. Затримують при собі не тільки дітей, але також майно своє і майно чоловіка. Коли-ж чоловік розведеться з жінкою, то жінка все одно забирає собі його майно.

ГУМОР.

Можна спробувати.

Один богатий скупар закупив яхорів тяжко і покликав до себе священика.

Отче, — каже він. — Я знаю, що я ціле життя своє був скупарем та не виконував своїх обовязків як слід. Чи думаєте, що я піду до раю, як дам церкву пять тисяч доларів?

Священик подумав тай каже:

— На певне не знаю, але не пошкодить спробувати

Виконав припис.

Лікар: — Чи ви спали при відчинених вікнах і дверях, так як я приписував вам?

Пацієнт: — Так, спав.

Лікар: — А позбудися простуди?

Пацієнт: — Простуди не позбувся, але за те позбувся годинника і нового убрання.

СВЯТИЙ ІВАН СУЧАВСЬКИЙ, ЙОГО ЖИТТЯ, МУЧЕНИЧА СМЕРТЬ І ПЕРЕНЕСЕННЯ МОЩІВ.

Святий Іван Сучавський родився около 600 років тому, як не в самім місті, то близько міста Трапезунт, яке лежить над Чорним морем в Туреччині.

В часі народження святого Івана Сучавського місто Трапезунт було під панованням грецьких православних царів. Але грецька держава вже хилилася до упадку і дикі орди турецькі завоювали вже майже цілу Малу Азію, а також і найкращі її краї, в тім числі й Трапезунт. Тому-то й не дивно, що й Трапезунт дуже богато краю, в котрих майже цілковито знищили християнську віру. Богато Грехів, Сирійців і инших християнських народів, які знаходились під панованням Турків, відрекшися християнської віри і перейшли на віру турецьку, — а се ще гірше підкопало силу і повагу християнства.

В часі тої тяжкої доби для християнської віри народився св. Іван Сучавський, який своїм праведним життям, а опісля мученичою смертю богато причинився до зміцнення християнського духа серед людей, які його знали, або чули про його життя і смерть.

Святий Іван був купцем. Хтось би подумав, що купецький стан дуже мало надається до виконання в собі праведного християнського духа. Противно, богато людей думають, що якраз купці чи як ми кажемо бізнесмени, не годні жити згідно з заповідями Божими, бо вони не тільки що весь свій час мусять віддавати своїму бізнесові, але також є часто наражені на різні спокуси. Але св. Іван Сучавський не ставив свого купецького діла вище своєї душі, як на валь дуже часто водиться серед людей тепер, і найшов можливим жити як правдивий християнин та своїми добрими вчинками заохотити і других людей жити гарним, християнським життям.

Бо хоча торговля не мало часу забирала в святого Івана, то він ніколи не забував на свої християнські обовязки. Він особливо удосконювався у богобоязливости, придбавши собі правдиве, основне і ясне видиня всього того, що Господь Бог відкрив нам у Своїм Слові і того навчає нас Свята Церква. І се знання не остало в нього мертвим. Ні, воно проскакало його душу, оживляло його і давало йому силу, направляло його до святого, богоугодного життя. Святий Іван не був з тих, які говорять словами, що знають Бога, але ділами своїми доказують, що не жнють згідно з Волею Божою. Він твердо памятав на слова Ісуса Христа: „Не бійтеся тих, котрі вбивають тіло, а душі не годні вбити; бійтеся більше того, котрий може душу і тіло погубити в пекл" (Мат. X: 28).

В році 1332, отже якраз 600 років тому, святий Іван був приїжджий своїми торговельними справами пристав корабликом через Чорне море. Була се його остання земська подорож, з котрої він вже не вернув до дому, а котря завела його перед престол Небесного Судді і до вічної вічної слави. В часі сеї подорожі Чорним морем святий Іван, так як звише, молився щиро і постив, та помагав чим міг тим, які разом з ним плили на кораблі. Будучи чоловіком заможним він не проминав найменшої нагоди, щоби не подати потребуючим помочі.

Таке праведне життя св. Івана не подобалося ворогови людського спасіння, сатані, і він постановив погубити праведника. А як оружда своїх намірів він вибрав капітана того корабля, яким плив святий Іван.

Капітан сей також був християнин, але не православний, а ґеліець римо-католик. Вачучи побожність і добрі діла святого Івана і знаючи, що він родом Грек і належить до православної церкви, капітан ненавидів його і почав з ним релігійні спори, в котрих висміював святого Івана і його віру.

Святий Іван знав добре святе письмо і науку святих Отців і йому не важко було побідити свого противника і доказати, що тільки одна церква православна стоїть на твердій основі, яку положив Сам Господь наш Ісус Христос. Доказ св. Івана були такі ясні і переконуючі, що всі ті, які їх слухали, мусіли признати, що св. Іван побідив свого противника на всіх точках спору. Капітан через се запалав до св. Івана великою ненавистю.

Скоро по тім корабель приплив до міста Акерману. Се місто називається нині Білгород. Воно лежить в Бесарабії, над Чорним морем, в в тім часі коли жив святий Іван, було під панованням Турків.

Коли тільки корабель призалив до пристані, капітан пішов зараз до коменданта міста, Турка, і сказав йому таке:

— Один купець, який приїхав зі мною кораблем, хоче відступити від християнства і бажає прияти магометанську віру. Пістарайся навернути його як найскорше на вашу віру, а се буде для тебе велика честь, бо він розумний і учений та один з найзначнійших жителів Трапезунта.

Комендант міста повірив словам капітана, подався на те місце, де привик був судити своїх підвладних і послав за святим Іваном з наказом, щоби він як найскорше явився перед ним. Святий Іван послухав наказу і прийшов.

Святий Іван на суді.

Коли св. Іван зявився перед комендантом міста, той промовив:

Я чув, що ти чоловік богатий і походиш зі знатного роду та що чуєш в своїм серцю прихильність до нашої віри. Наша віра одинока правдива, отже не надумуйся довго, тільки відречися християнства і приставай до нас, бо християнська віра приносить тобі тільки сором і ганьбу. Отже відцурайся її грімким голосом в присутности всього народу, який тут зійшовся, прийми натомість нашу віру і звеличай її, щоби всі зібрані чули, як ти нашу віру полюбив і як прирікаєш її шанувати та поширювати. За се удостоїшся ласки в нашого Султана (царя) і будеш проводити разом з нами вигідне, спокійне життя.

Не треба й казати, що слова бісурмена прошили мов острий ніж душу св. Івана. Весь час, коли бісурмен говорив, св. Іван молив Бога, щоби поміг йому достойно виконати його християнський обовязок і стати в обороні його святої віри та його Відкупителя, Ісуса Христа, а коли командант міста скінчив, св. Іван звернув на нього свої очі і промовив голосно та відважно:

— Здається мені, о Кялі*), що ти помилився дуже дуже. Бо я ніколи і нікому не казав, що хочу відречися моєї святої православної віри. І скажу тобі, що се ніколи не станеться, щоби я відрікся Господа мого Ісуса Христа і, відвернувшись від Него, прийняв твою віру, яку ти так захвалюєш. Слова твої, — се підшепт дїявола, — але вони мене не годні звести з правдивої дороги, хоч би мені прийшлося і життя своє положити за віру свою!

Тоді св. Іван взніс очі свої до неба і молився голосно:

— Нехай ніколи не станеться, Господи Боже, Ісусе Христе, щоби я відрікся Тебе і відвернувся від Правди Твоєї. Ти для мене одна надія, Ти моє одинокє спасіння і поміч: молюся-ж Тобі, Господи, додай мені сили постояти в обороні святого Імени Твого.

Слова св. Івана зрадили моя грім невірного Турка, і він сам собі не хотів вірити, щоби св. Іван так відважно поставився супроти нього. А коли вкінці переконався, що св. Івана ніяка сила не здолає відвернути від християнської віри, запалав великим гнівом і дав приказ слугам, щоби ті як найскорше роздягнули святого мужа. Коли слуги се зробили, Турок сказав принести богато тростини, а тоді, глянувши на св. Івана мов лютий звір, сказав:

Зараз відречися твоєї мерзької віри і прийми нашу, а як сього не зробиш, то присягаю тобі на імя нашого пророка, що скажу бити тебе тростинами, аж доки не закінчиш в муках твоє мерзенне життя!

(Докінчення буде).

*) Так називається в Турків суддя.

ПОДРУЖИЛИСЯ ПО ПЯТЬДЕСЯТИ

Недавно в Англії побралися двоє 74 літніх молодят, які були переможцями в молодости, але з якої причини повібрались і не стрічались більше через цілих пятьдесять років. За той час обоє одружились, виховали родини та знов остали самітними, а доля згромадила над ними і знов звела їх до купи.

ВІДНАЙШЛИ СВЯТИНЮ ВААЛА.

Недалеко старинного Сихему в Ханаанейській землі відкрили святиню старого кріваного божка Ваала. Сихем, нині Нурбулос, лежить на високі 800 метрів, в гірськім просмику, мїж Гаризімом і долиною Йордану. По відкопанні сього міста цікльопіли показалося, що се був оборонний город, правдива гірська твердиня, окружена високими и сильними мурами. Дальші відкопки відкрили давну святиню Ваала, котрому, по сьому біблії, складано кріваві жертви. Святиня складається з великого внутрішнього подвіря а по його обох сторонах з цілий ряд кімнат і келій. Се була мабуть найбільше святиня Ханаейців в Палестині. Само будинки походить з 1500 літ перед Різдвом Христа. Близші досліди устанлять, що Сихем згорїло. Потверджує се зрештою і Книга Суддів, котра каже про жалюгідний кінець мешканців великого гірського міста.

ЗОЛОТІ СЛОВА.

Більшість життєвих завдань розвязуються, як альгебраїчна рівність: припровадженням їх до найзвичайнійшого вигляду.

Простота завжди принадна. Ось авідки принадність дітей і звірят.

Люде, що балакають барвистою й штучною мовою, що мають приємну чемність, рідко мають доброчинність любови до инших людей.

„ДНІПРО"

орган Української Православної Церкви в Злучених Державах,

виходить 1 і 15 кожного місяця і який коштує на рік $2.50.

Передплату висилати на адресу:

"DNIPRO"

1851 Germantown Ave., Philadelphia Pa.

„ВІСТНИК"
Релігійний часопис для Українців в Канаді
Виходить 1го і 15-го кожного місяця.
Видає Українська Православна Видавнича Спілка.
Передплата: В Канаді — $1.50 на рік.
За границю — $2.00 на рік.

THE HERALD
Published semi-monthly by the
Ukrainian Orthodox Publishing Company
Subscription per annum:
In Canada — $1.50. — Foreign — $2.00.

Адресуйте! — Address:
The HERALD, Box 3634, WINNIPEG, MAN.

ЖУКІВЦІ ВЖЕ МАЮТЬ [illegible]

В неділю, 25 вересня, с. р. в Ню Йорку відбулося висвячення о. Ві. Жука на єпископа.

Нам вже кілька разів доводилося писати про жуківщину — про те, як вона повстала, та що собою уявляє, — отже читачі, які цею справою інтересуються, є вже бодай здебільша з нею обзнайомлені. Що-ж відносяться до самого висвячення о. Жука на єпископа, то хотяй блищих інформацій про се не маємо — головно не знаємо, що говорить про сю подію самі жуківці, — то на підставі тих відомостей, які вже в нас є, можна, а навіть треба зробити бодай кілька завваг.

По перше, наше предсказання, яке ми висловили в посліднім числі відносно зауки жуківщини з царгородським патріярхом вповні сповнилося. О. Жука висвячували на єпископа не грецькі єпископи, не заступники царгородського патріярха, з якими жуківці торгувалися за визнання більш року, а якихсь два сирійських єпископів — Ефимій з Бруклену і Софроній з Лос Анджелес — яких становища в вселенській православній церкві на разі не можемо установити.

Факт, що о. Жука не висвячували грецькі єпископи, представники царгородського патріярха, — а незвичайно великої ваги. Починаючи свою боротьбу проти Української Православної Церкви, жуківці почали з того, що накинулись на неї за те, що вона ніби то „неканонічна", та що, не є в злуці, як вони казали, з царгородським патріярхом. „Наша-ж церква, — шумно проголошували жуківці — в одинокою правдивою, канонічною, самостійною українською церквою, бо вона є в злуці з царгородським патріярхом і єпископ її буде висвячений патріяршими представниками".

Отже свою злуку з царгородським патріярхом жуківці зробили основою їх церкви. На ту злуку вони покликалися, нею захищалися, на ній опирали своє істнування, в ім'я її повели нечесну, нехристінську боротьбу проти Української Греко-Православної Церкви та її архиепископа о. Іоанна.

Однак з висвяченням о. Жука на єпископа сирійськими єпископами, а до того такими, яких положення в православній церкві не є ясне, — та зв'язь з царгородським престолом перервалася (при пускаючи, що вона дійсно була), та головна основа, на якій жуківщина опиралася і якою думала заманити до себе менше критично думаючих людей, — розвалилася. Того фігового листка, яким жуківщина пробувала прикрити своє моральне вбожество, не стало, і вона — жуківщина — стоїть сьогодня перед українським загалом в повній своїй наготі.

Дальше ставиться перед нами оте важне питання: Чому представники патріярха відмовляють висвячувати о. Жука на єпископа? Яка причина спонукала їх до сего? Ми будемо з цікавістю чекати на пояснення сего факту з боку жуківців. Що вони якесь пояснення видумають — про се не сумніваємося. Для людей, які не загаються послуговатись викраденими документами в боротьбі против противника, пояснення знайти не тяжко. Але без огляду на те, які пояснення вони не дадуть, ми маємо підставу вірити, що царгородський патріярх відмежувався від жуківців, що найменше з двох дуже важних причин. Одною з них було те, що на дорозі до висвячення о. Жука на православного єпископа стояли деякі канонічні перешкоди, про які, мимоходом кажучи, розказував колись заглобки о. Гудзик, тепер душа жуківщини та права рука о. Жука. Другою причиною безперечно був факт, що царгородський патріярх добре знає, що в Канаді і Америці вже є Українська Православна Церква, та що вона має єпископа в особі Впреосвященого Архиєпископа Іоанна Теодоровича. Патріярх також без сумніву знає, що Українська Православна Церква в Канаді і Америці є частиною тої Української Автокефальної Православної Церкви, яку царгородський патріярх благословив ще в 1919 р. Отже тепер висвячувати царгородського патріярхового о. Жука на „українського православного єпископа" в Америці, було-б те саме, що благословити його на розбій тої самої Церкви, яку його попередник, то є попередник теперішнього царгородського патріярха, благословив майже чотирнайцять років тому назад. Ясно, що на таке патріярх погодитися не міг, і тому жуківці були принумушені вдаватися о висвячення їх єпископа до кого другого. І вони вдалися до сирійських єпископів, які або зовсім не знають про відносини між Українцями ні церковними ні і тому погодилися мішатися в не своє діло, до якого байдуже про те, які наслідки їх крок принесе не тільки для Українців, але й для цілого православія.

Во ім'я самої правди слід зазначити, що, як нам доносять, жуківці звертали ся з проскою о висвячення для них єпископа, вже після того, як грецькі єпископи їм відмовили, навіть до російських єпископів в Америці, між иншим до еп. Адаґи, але ті їм відмовили. Треба зазначити також і те, що „на кошти" злучені з висвяченням о. Жука жуківці збирали фонд в сумі трох тисяч доларів. На сирійськи фонд причинився до того, що жуківці остаточно дістали єпископа — не беремося говорити.

Про висвячення о. Жука появилася цікава новинка в одній нью-Йоркській англійській газеті, та про се другим разом.

НЕ СУДИМ НЕРОЗВАЖНО.

Перед тим, ніж судимо за будь що другим, застановімся, чи ми будь коли знаходилися в такім тяжкім положенню, як вони? Дуже часто лучається, що чоловік поступив але не з власної волі, а тому, бо пхнули його до сього обставини.

ДЕРЕВА КАРЛИКИ.

В диких пущах західної Африки відкрито недавно ліс, який займає простір 36 квадратових миль і складається з дерев, які не ростуть вище, як 12 цалів, і ніколи не мають більше, як по два листки. Зате сі дерева бувають такі грубі, що їх промір доходить і до чотирох фітів, а листя досягає довжини від двох до шістьох фітів.

ЧИ ВИ ЗНАЄТЕ ОТСЕ ОПОВІ[illegible]

І ЯКА З НЬОГО НАУКА?

Був старий бетько. І було в нього трох синів. Кождому дав майна по рівній части, значиться — все добре. Та зостався оден кінь. Що з ним зробити? Хіба продати і гроші роздїлити? Але-ж такий він щирий до роботи, що гріх було би пускати його з рук. І каже батько:

— Найсправедливійше буде, коли будете конем мінятися. Ніхто Іван має коня в себе, робить ним. Завтра бере Степан і знов робить. Позавтра Василь. А четвертого дня кінь наново до Івана вертається . . .

Подумали брати: добра річ! Все-ж таки пілпора в господарстві . . .

Зпочатку брати поводилися з конем, як треба. Годували, напували. Але згодом почали „хитрих малороїв" наслїдувати. Думає Іван, а то й каже до жінки:

— Хоч робімо з тим конем, але-ж він таки не мій. А їсти давай і давай! От — вечером дай їсти, а завтра він йде до Степана. Може-б так, що дам їсти в полудне, тай то не богато, а вечером нїчого.

На те жінка:

— А що буде, як кінь змарнїє, охляне. Чи вія твій, чи ні, а їсти він хоче. Тай твій він, доки в тебе робить.

І відповідає Іван:

— Яка ти . . . Коли він в мене не наїться добре, то ше нїчого. Степан тай Василь так його погодують, що не дай Бому два дні їсти, а йому нїчого. Не наїсться в мене, так завтра в Степана зїсть за двох, за трох.

Другого дня каже Степан:

Ей небоже, добре ти наївся вчора в Івана. Не зашкодить, коли нині трошки поголодуєш. Зате завтра в Василя надолужиш.

Завтра Василь говорив те саме.

Не минуло богато часу, як кінь вже й ходити не може. А одного ранку знаходять його неживим.

Призадумалися брати. Шкода-ж такий велика. І каже Іван:

— І чого се? Певно-ж не від того, що в мене трошки поголодував. Певнійше вже, що він в других братів перейшов, тай те йому пошкодило.

Однакож поволи справа вияснялася, коли почали оскаржувати оден другого, що в нього кінь перейшов. Про все дойшлося ціле село і говорило-говорило . . . Нїкому було братам в очи людям глянути. Тай шкода таки. Легко було давати потрошки їсти, але вже тяжше купувати цілого коня.

Яка-ж наука з такого оповідання?

* * *

От виходить „Вістник". Добро він людям робить, освідомляє. Він же орган — представник Української церковної справи. Церковної роботи.

Він працює, він дає... А від людей — того Івана, Степана і Василя — вимагає

— Дайте частку, нагодуйте на свій день. Пришліть передплату на час...

Тай українська справа, українська свідомість, український обовязок, як той батько — кличе:

— Маєте робітника — годуйте його! Піддержуйте! Скупістю і байдужістю далеко не зайдете. Голодний не буде добрим робітником. А коли-б голод зайшов задалеко, то може прийти ще до гіршого. А через що? Через те, що Іван, Степан, Петро, Василь, Дмитро, Семен, Прокіп, Лілько, Гаврило, Миколи і др. не дбали, щоби відповідно погодувати того одного робітника, що для них працює...

* * *

Почуєте тут то там:

— Коби „Вістник" виходив що тиждня. Тай хоч на 24 або 32 сторонї. А тоді матеріялу було би в нїм богато, тай рїжнороднього... всякі відомости, науки...

Святі бажання! Але можна на них відповісти приповідкою: „Як хто дбає, так і має".

Бо нехай кождий з читачів „Вістника" запитає себе, як стоїть справа з його передплатою? Чи не так, що і людям нїяково про те казати?

Правда — доброї волї в людей богато. Неоден читає „Вістника" і думає:

— Що-ж... Я не від того, щоби за „Вістник" не заплатити. Правда, тепер тяжкі часи, але як трошки позїшпанїти, так я зараз... Редакція може уважати мене цїлком певного. Я хочби і пять літ затягнув, але прийде час і я все вирівняю. Свій обовязок я знаю...

А дехто додає і такі аргументи:

- На мені одним „Вістник" не стоїть. Люде-ж платять, бо не всїм так круто, як мені. А коли редакція дістає правильно передплату від Петра, Хоми, Кирила, Онуфрія, Митяя, Тимка, то я можу трошки почекати. Не таке-ж воно нагле. Через мене одного справа не потерпить нїчого. Видавали доси, то й дальше нехай видають. Се-ж їх обовязок! А люде не Татаре, ні Кальвіни — добру справу піддержать...

* * *

Загалом взявши, то ті самі мірковання-що в трох братів про коня:

Не я оден... Вчора наївся в Василя, завтра будеш їсти в Степана. І все добре.

Передплату може читач спокійно відкладати два, пять, десять, доки не збирається така сума, що вже нїяк її платити. Відкладати — нїчого не коштує.

Але ро такиїх не може сказати робітникам.

Працюйте, а я вам колись заплачу. Ми-ж не Кальвіни. Може за рік, за два, а три, заплатьмо...

Не можна казати і продавцям папери:

Давайте папір, а ми колись... тее... ми заплатимо, як мовляв тее...

Не можна почти вдоволяти обіцянками на колись, що мовляв — ми-ж не Турки — заплатимо.

Тут треба **ЗАРАЗ.** А не буде заразу, то і роботи не буде.

Отже все ясне! „Вістник"—се ваша справа! Ваш обовязок! Ваша робота. А ви будете ви, такий він буде. І яка буде ваша піддержка, така буде його робота і його життя.

Тому дайте передплату **ЗАРАЗ!** Не відкладаючи ані хвилі. Бо всїм лекше потрошки помогти, ніж видавництву без піддержки вдержатись.

Справа важна! Справа негайна! І ви мусите прийти з підмогою **ЗАРАЗ!** І ще раз — **ЗАРАЗ!!**

АНІ ОДНОЇ СМЕРТИ В РОДИНІ ЗА 60 РОКІВ.

В Ворровс, Англія, живе старенька пара, яка побралася вже 60 років тому. За той час в них прибула не аби яка родина — а то 10 дітей, 52 внуків і 17 правнуків, — однак досі ніхто в родинї не помер. І мабуть нїхто не хорував, бо тільки один раз була потреба покликати лїкаря. В день 60 літнього ювілею їх подружнього життя, ся старенька пара отримала телеграфічно гратуляції від короля Юрія.

НЕ ЛЕГКОВАЖМО ВАЖНИМИ СПРАВАМИ.

Було се 1918 року, в осени. До одного села в Галичині прийшов молодий студент університету і напинка селян до оборони рідного краю перед ворогами. Селяне слухали смїлчака, однак не пішли за його поклином. Лишіяися в селі. Одному мама забороняла їти, другому жінка. Сей мав пильнувати господарки, а той щойно прийшов на відпустку домів, тому не міг їти в ряди Української Армії. Всі викручувалися!

Задля браку сили українська влада не вдержалась. До Галичини прийшли Поляки. Прийшлось добре терпїти нашим селянам. Вороги не щадили їх. Жалювали селяне і то дуже жалювали, що не послужили своєму народові в час.

Стрінули вони на місті, вже в часі польської влади, того студента, тай з пла чем себе обвинувачували за те, що не послухали його поклику тоді, коли був догодний час, і не пішли боронити себе і своєї землї. А тепер покутують.

Треба знати, що тяжких несвідомих Українців було в той час богато. Тому ми програли справу. Тепер страдають вони і їх нащадки.

* * *

Життя наше коротке і нераз нам лучається нагода заслужити собі вічну щасливість в небї, та ми поступаємо як тї несвідомі селяне. Нагоду відсуваємо, думаючи, що колись ще прийде і для нас час жити, як Бог приказав.

Візьмімо під увагу церковну справу. Кожда організація мусить бути підтримувана вкладками. Церква також спирається на тих фондах, які члени зложать. Се розумїє кождий думаючий чоловік. Хто є християнином і любить церкву, — дім Божий, де він може зайти і піднести свою душу до Творця, де він може відпочати від світових клопотів, роздумуючи про вічне життя, — той розуміє, що на потреби церкви треба платити вкладку.

Велика більшість членів се розуміє. Свою вкладку платить з охотою і радо, не відкладаючи на останок. Вони платять їх на першім місці, бо церковна справа є найважнїйша.

Але бувають і инакші люде. Вони платять свої вкладки до церкви аж тоді, коли їх до того примусить. Або бувае і так, що через неплачення вкладок вони відсуваються на бік, з ними не приєтають, до нікого не ходять. стають відлюдками

Декуда можна бачити ще й таке: Не заплатив чоловік вкладки оден рік, два, три. За той час призбиралась більша сума, яку треба дати на церкву. І міркує собі чоловік: „Гей, хіба я мав би дати корову на церкву?" І тяжко йому тоді вирівнати вкладку. Отже перестає бути членом церковної громади. Перестає ходити до церкви, не пускає ні жінки, ні дітей. Совість його гризе, жінка свариться, діти плачуть. Але не помагає йому жаль грошв.

Часами такий чоловік навіть стає в ряди ворогів церкви. Бога, думаючи в сей спосіб заглушити свою совість. Та нещасний чоловік той, який в гріхах шукає розради.

Нераз уряд церкви просив, пригадував йому, щоб заплатив вкладку. І хоч він мав тоді гроші в кишені, то не дав, бо відкладав на пізнїйше. Відклав, аж призбиралась більша сума, а тоді вже було тяжше дати.

Подібне бувае також з поведеннями в церкві. Одні приходять до церкви. щоби молитися Богові. І моляться, побожно співають. Їх думки побожні. В той час не думають про буденні справи.

Але є і такі, які в церкві позволяють собі говорити, підсміхуватися, жартувати. При тім не обійдеться без обмови своїх ближніх. А чому воно аж до такого доходить? Бо чоловік не здержався на початках, і поволи-поволи церква стала для него не домом Божим, не святинею, а звичайним будинком. До такого гріховного поведення в церкві люде привикають, так, як до будь якого иншого гріха. Великим гріхом є зневажати церкву, бо сим зневажується і Бога; водібно, як зневажуемо властителя хати, коли поводимося в ній невідповідно.

Можна ще навести і такий случай. Жне собі чоловік на фармі, має й нїщо більше не в голові йому. На збори громади не йде, бо без него там обійдеться. Устроює громада празник, обід, пікнік — і там його не загнанете. На Богослуження піде тільки десь-колись. Треба громаді дому для сходин, купити дзвін, помалювати церкву і т. п. — він про се не знає. Не клопочеться! А вже й не згадуйте йому про якісь позамісцеві справи, от як прим. церковний Собор. Пошо йому тим всїм клопотатися?

Бувають такі прогляні справи, яких вже годі направити. Бо вже запізно. Але богато е і таких, які ще можна залагодити. Можна заплатити то, що належиться до церкви; можна навчитись шанувати важну справу, приміром церкву і захоплюватись в ній гідно.

Не можливо вже вище згаданим селянам зробити нїщо, що могли зробити в час, коли можливо є вспомоч християнині почати нове життя так, щоби і люде не показували на него пальцем і щоби Богові було приємно.

Хто чере майно, або але поведення, або самолюбство віддаляється від церкви, сам собі шкодить.

Не легковажмо важнини справами та трудімся для вічного щастя в будучому життю.

о. Є. Г.

ВЕРЕСЕНЬ ЧИСЛИВ ТІЛЬКИ 19 ДНІВ.

В році 1752 місяць вересень числив в Англії тільки 19 днів. А се з такої причини: До того часу в Англії вживали юлїянського календаря (такого, як в нас тепер вживається в церкві). Коли-ж остаточно рішено принятн григорїянський календар, то зайшло питання, що зробити з тими 11 днями, які творили рїжницю між двома календарями (тепер та рїжниця виносить 13 днів). Отже було рішено відняти їх від місяця вересня, що і зроблено. Треба сказати, що богато людей противилося зміні календаря, між иншим тому, бо думали, що вони втрачають 11 днів життя

ПІДВОДНЕ МІСТО.

В одній місці близько берега острова Невис, в Західних Індіях, знаходиться під водою ціле місто. Є се бувша столиця сього острова, Джеймстаун, яка 30 квітня, 1680 року усунулася в наслїдок землетрусу у море і понесла з собою всї свої богатства та около 14,000 населення. В послїдних часах комісії почали відфотографовувати рїжні части сього міста при помочі субмарин.

Постарайтеся, щоби Ваша передплата була вирівнана та відновлена на слїдуючий рік.

НЕДІЛЬНА ШКОЛА

ПРИТЧА ПРО ТАЛАНТИ.

Одного разу Ісус Христос, научаючи людей сказав таку притчу:

І Царство небесне подібне до чоловіка, що відходячи, покликав слуг своїх і доручив їм своє добро. І дав одному пять талантів, другому два, третьому один, кождому по його силі, і зараз відхав.

Той, що дістав пять талантів, пішов, орудував ними і заробив других пять талантів.

Так само й той, що дістав два, придбав других два.

А той, що взяв один талант, пішов, закопав його в землю й сховав срібло пана свого.

Через довгий час приходить пан тих слуг і зводить рахунки з ними.

Підійшов той, що взяв пять талантів і приніс других пять талантів, та й каже:

— Пане! ти дав мені пять талантів; от я заробив на них других пять талантів.

І сказав йому пан його:

— Гаразд, слуго добрий і вірний! у малому ти був вірний, над великим тебе поставлю: увійти в радість пана твого.

Підійшов же й той, що взяв один талант, та й каже:

— Пане! я знав тебе, що ти чоловік немилосерний, жнеш, де не сіяв, і збираєш, де не розсипав, і побоявшись, я пішов і сховав талант твій в землю; от тобі твоє.

Озвавшись же пан його, сказав йому:

— Лукавий слуго і ледачий! Ти знав, що я жну, де не сіяв, і збираю, де не розсипав; то треба було тобі віддати срібло моє купцям, а я, вернувшись, відібрав би з процентом. Візьміть же в нього талант і віддайте тому, що має десять талантів. Бо всякому, хто має, ще дасться й переласться, а в того, хто не має, відбереться й те, що він нібито має. І непотрібного слугу викиньте в тьму найглибшу: там буде плач і скрегіт зубів.

Вимовивши се, Ісус додав: „Хто має вуха, нехай слухати, нехай слухає".

ІСТОРІЯ ЦЕРКВИ.

(За Е. Семакою)

(Дальше).

Навернення Мадярів.

Мадяри осіли з кінцем девятого століття в давній Паноні і сусідній Дакії і прийняли так в стичності з румунським народом, а також зі Славянами, замешкуючими тамті сторони, і імовірно сі народи познакомили їх з християнською релігією. Та їх навернення, так сказати офіціальне, наступило зі сторони патріярхату в Царгороді, де мадярські князі Болосудес і Гізас охрестилися в половині десятого століття. З поводом приїзду Гізас звідтам і єпископа; по імени Єротея, що проповідував успішно евангеліє й охрестив много Мадярів. Але через заходи латинських епископів, особливо з Германії і Богемії, скоро відлучилися вони від православної церкви, а пристали до латинської. Латинські монахи і епископи, що прибули до Угорщини, впровадили в християнством західним латинську мову в церкви і церковні уряди, і так почала угорська держава в церковних і політичних справах кланятися до заходу. Основателем сего нового напряму в житю мадярського народу є Стефан Святий (977—1038), як такий признаний германським цісарем і римським папою, сим послідним навіть з титулом „апостольського короля" (1000). По його смерти настала реакція поганства, що за короля Белі I (1061 - 1063) закінчилася побідою християнства.

Християнство між Румунами.

Румуни Дакії Траянської, що підчас переселення народів жили в Карпатських горах, уступаючи 797 року перед Аварами, попали в залежність від болгарської держави з тамтого боку Дунаю. Ніж Угри осіли в Паноні і краях близько Дакії з кінцем IX століття, Румуни мирно спокій перед навалом Варвар, вийшли з своїх осідків в Карпатах і повели спускаючися узгірями в долини, почали знов заниматися рільничим життям, основували села й міста і організувалися у власних князівствах під воєводами, підданими болгарського царству. Таким князівством було й князівство Гели в Семигороді, котре Угри завоювали і розвязали, і положили руку й на Семигород. Майже рівночасно з Уграми надійшли й Печеніги, народ того самого племени, що Угри, і осіли в околиці Молдави і Волощини. Печеніги позістали в сих краях до другої половини одинадцятого століття, і тоді уступили перед Кумунами, народом також того племени, що вони.

В протягу сего часу церковне життя Румунів Дакії Траянської розвивалося в зависимости від болгарської церкви з тамтого боку Дунаю, так само як і церковне життя Румунів Дакії Аврелияньской. Під впливом болгарської церкви, який продовжався через 8 століть, защищено також в румунській церкві давну румунську богослужебну мову, болгарсько-славянською. Коли надто болгарсько-славянська мова стала мовою державною і майже одинокою, якою писали й читали, то перешкодила вона цілковито і всюди в житю, щоби народна бесіда румунського народу розвивалася. Сей вплив болгарської церкви на церковне життя Румунів був як найшкідливіший.

ГЛАВА II.

Устрій церкви.

Установа церкви. Система патріярхальна. Собори. Римські кардинали.

Митрополитальна система, що в минувшім періоді дійшла до найвищого щабля розвою, підупала в протягу сего часу і уступила системі чисто патріярхальній, після котрої вся митрополитальна власть скупляється в руках патріярхів. Дуже важною представляється нам система управи на заході, де папи Римському, що помічно щасливійших обставин добувають вплив і міродайну повагу не тільки в справах церковних, але й політичних. На сході же, і то в патріярхатах підвластних магометанам, навіть церковна власть патріярхів з причини утиски блено з Германії і Богемії, скоро відлучилися вони від православної церкви, а пристали до латинської. Латинські монахи і епископи, що прибули до Угорщини, впровадили в християнством західним латинську мову в церкви і церковні уряди, і так почала угорська держава котрих самоволя в церковних справах росла в тій мірі, в якій підупадала власть державна. І так вже лиш в теорії поважано на сході засаду патріярхальної системи, після котрої Бог поділив царям римським папою, сим послідним навіть з титулом „апостольського короля" (1000). По його смерти настала реакція поганства, що за короля Белі I (1061 - 1063) закінчилася побідою християнства.

Християнство між Румунами.

Румуни Дакії Траянської, що підчас переселення народів жили в Карпатських горах, уступаючи 797 року перед Аварами, попали в залежність від болгарської держави з тамтого боку Дунаю. Ніж Угри осіли в Паноні і краях близько Дакії з кінцем IX століття, Румуни, мирно спокій перед навалом Варвар, вийшли з своїх осідків в Карпатах і повели спускаючися узгірями в долини, почали знов заниматися рільничим життям, основували села й міста і організувалися у власних князівствах під воєводами, підданими болгарського царству. Таким князівством було й князівство Гели в Семигороді, котре Угри завоювали і розвязали, і положили руку й на Семигород. Майже рівночасно з Уграми надійшли й Печеніги, народ того самого племени, що Угри, і осіли в околиці Молдави і Волощини. Печеніги позістали в сих краях до другої половини одинадцятого століття, і тоді уступили перед Кумунами, народом також того племени, що вони.

В протягу сего часу церковне життя Румунів Дакії Траянської розвивалося в зависимости від болгарської церкви з тамтого боку Дунаю, так само як і церковне життя Румунів Дакії Аврелияньской. Під впливом болгарської церкви, який продовжався через 8 століть, защищено також в румунській церкві давну румунську богослужебну мову, болгарсько-славянською. Коли надто болгарсько-славянська мова стала мовою державною і майже одинокою, якою писали й читали, то перешкодила вона цілковито і всюди в житю, щоби народна бесіда румунського народу розвивалася. Сей вплив болгарської церкви на церковне життя Румунів був як найшкідливіший.

ГЛАВА II.

Устрій церкви.

Установа церкви. Система патріярхальна. Собори. Римські кардинали.

Митрополитальна система, що в минувшім періоді дійшла до найвищого щабля розвою, підупала в протягу сего часу і уступила системі чисто патріярхальній, після котрої вся митрополитальна власть скупляється в руках патріярхів. Дуже важною представляється нам система управи на заході, де папи Римському, що помічно щасливійших обставин добувають вплив і міродайну повагу не тільки в справах церковних, але й політичних. На сході же, і то в патріярхатах підвластних магометанам, навіть церковна власть патріярхів з причини утиски

БЕЗСМЕРТНІСТЬ.

Так довго, як ти готов вмерти за свій нарід, Існування твого народу є запевнене. — Мацині.

СЛОВА МУДРОСТИ.

Для послідовного виконання дрібних обовязків треба сили не менше, ніж для лицарства.

Не осуджуй ближнього свого, доки не будеш на його місці.

Прости другим богато, а собі нічого.

„ПРАВОСЛАВНІ ЗАХІДНОГО ОБРЯДУ".

Вже з кінцем 1931 року ходили поголоски, що епископ Польського Народового Костела Владислав Фарон, зірвавши остаточно з епископом Годуром, який тепер перебуває в Америці, змагає до злуки з Православною Церквою і веде довірочно розмови з православним епископом Симоном, що має уповаженнія до того від митрополита Діонізія. Одначе тоді стояли тій злуці на перешкоді „вретичні помилки" народовців, що містилися в їх „Вірую". З уваги на те, епископ Фарон скликав на день 2 і 2 червня с. р. до Замостя перший синод Польського Народового Костела. На тому синоді проводив епископ Фарон, до президії входили о. Бр. Єгер, о. Т. Чистовський (східного обряду) і в характері почесного гостя прилат Філярський з Польського Народового Костела. Православного з Варшави, а зможе ліяків К. Левінський з Бигдощі. Учасників з правом голосу було 89, у тому 38 священників. Синод ухвалив нове „Вірую", в якому нема вже „вретичних помилок" та уповажнив епископа Фарона поробити заходи в справі єдности з иншими християнськими віроісповіданнями, зокремаж із Православною Церквою.

Дня 29-го червня с. р. митр. Діонізій прийняв на спеціяльній авдієнції епископа Фарона і вислав свою згоду на створення спеціяльної комісії, що обговорилаб умовини приняття Польського Народового Костела на лоно православія.

Засідання тої комісії відбулися у Варшаві в апартаментах митрополії у днях 7, 8 і 9 липня с. р. Від православних братів участь у комісії правят С. Грушка, Протасевич і кан. Філярський з Польського Народового Костела Православного. Від Народового Костела: епископ Фарон, гєн. вікарій Єгер і прилат др. Саламон

Комісію отворив митр. Діонізій, який заявив, що збратання двох славянських церков є великою історичною подією. Після того комісія ухвалила 16 статей, в яких унормовано „Умовини приняття епископа Польського Народового Костела Католицько-Апостольського о Пл Фарона вразі їх підчинення йому духовенством і вірними на лоно святої Автокефальної Православної Церкви в Польщі".

В першій статті сих умовин сказано, що основою приняття Польського Народового Костела є „Вірую", що його прийнято на синоді в Замості, в якому нема „filioque" („і Сина"). Дальше члени Народового Костела приймають цілковито догматичну науку Православної Церкви, св. Писмаєти пів двома вилами.

Книгу правил" 7 Соборів загальних і 9 провінціальних. Зате затримують належалі ті народові польські парохії аж чину літургію в польській мові і цілий західний обряд у польській мові, споміж тиху (ушну) й загальну, науку про звичаї, що походять в польської традиції (як прим. рорати, „гожке жиле", хреста дорога, гріб Христа, травицеє богослужень, Боже Тіло, почесть Найсвятійших Тайн і инші).

З черги ухвалено, що священики Польського Народового Костела будуть приняті разом з парохіянами, „осіяльки не буде яких перешкод канонічного і морального характеру". Щодо парохій Польського Народового Костела т. зв. „східного обряду", то ті парохії будуть зовсім підпорядковані митрополитові Діонізієві, при чому їх виключається зпід компетенції еп. Фарона, який стане вже вікарієм епископом митрополита для „православного західного обряду". До 25-го липня с. р. епископ Фарон мав представити митрополитові виказ парохій і священників, які хотять приключитись до православія.

Ухвали тої спеціяльної комісії мають бути розглянені на найблизшій сесії Св. Синоду Православної Церкви, котрий позаднє остаточно справу приняття еп. Фарона вразі їх його священиками й вірними на лоно православія.

Дня 10-го липня еп. Фарон на парохіяльному зібранні в Замості склади звідомлення зі своїх переговорів. Зібрані витали його горячими оплесками й окликами: „Хай живе наш оборонець прав Божих і народу польського, епископ Фарон! Хай живе митр. Діонізій!"

Православна Церква в Польщі не повинна тішитись сими здобутками.

Чи не стоїть вона на шляху до дальшої польонізації православія?

Пожинемо — побачимо

ПРИНАГІДНІ БЕСІДИ.

Який учитель, такі будуть і його ученики, — сказав хтось з мудрих людей

Тому обовязком товариства, чи громади, чи шкільного дистрікту, є подбати, щоби учитель був відповідний — розумний, і поважний, і релігійний, і статочний, та щоби прилично заховувався між людьми. Все, що учитель зробить злого, легко приймається між його учнями

Доводилось мені чути від одного учителя Рідної Школи, що він звертає також уваги на релігійну сторону дітей, заохочує їх учащати до церкви, бо він уважає се за важну справу.

— Чи ходите ви до церкви? — спитав я його.

— Я, я, — замявся він. — мені якось зпокон на синоді в Замості, в якому нема „filioque" („і Сина"). Дальше члени Народового Костела приймають цілковито догматичну науку Православної Церкви, св. Писмаєти пів двома вилами.

Книгу правил" 7 Соборів загальних і 9 провінціальних. Зате затримують належалі ті народові польські парохії аж чину літургію в польській мові і цілий

— Ні, ні, — відказав він

родови; що вона не якась чужа, дітка Йому, але його найбільша —

Краще і сказати, краще і розуміти не можна, як п. генерал сказав. Тому в нас і лихо, що Церкву українського народу забрали від свого контролю чужі і вона в їх руках не була вже „Матінкою", але сварливою-

Коли взяти ціле се Свято-Богослужіння, Обід і Концерт, то Українці Сяскатуну, які в святі браки участь, багато скористали. Багато переживши, багато передумали, отже тимсильом одел поважний крок в культурному житті поступили.

Н. Н.

ПРОПАМЯТНИЙ ДЕНЬ.
(Канора, Саск.)

Українці в Канорі мали велику честь витати в себе в неділю, дня 18-го вересня с. р. Високопреосвященого Архиепископа Іоанна Теодоро-

День, на жаль, був непогідний, але помимо того людей було дуже велике число. Пова Українців в Канорі були також люде з дальших околиць як: Мікадо, Гемтон, Брокстон, Йорктон, Медвяя, Гудіз, Стінкен, Бюкенен, Рама і Борджіс.

Замітна річ, що ті, що були ориґутні, не становили темної масси, яка часто-густо в більш не бачить рідних, але становили найсвідомійший елемент, який замешкує згадані околиці. Були тут найсвідомійші фармері і робітники і найбільше активні члени нашої інтелігенції. І дійсно сила Української Православної Церкви полягає в тім, що до неї горнуться найсвідомійші члени українського народу.

Після відправлення Утрени привезено Впреосвященого отця Василя, котрого привитав на брамі хлібом і сіллю старенький п. Габора. По сім Впреосвященний в супроводі процесії і маленьких дівчат з китичками зайшов до церкви. У порозі привитав його наш пароз, о. Кристюк, словами повними любви і пощани

Преосвященний побласловив пароха, подякував за привіт і почалася Служба Божа. Асистували о. Д. Кристюк і о. Е. Уляк з Йорктону.

Проповідь Преосвященого Отця була основана на Евангелії і була дуже будуюча. Між иншим згадав про поповедження нашої Церкви, про наслідки її поневолення і про сьогоднішнє відродження її. Дійсно великих був духова користь з проповіди і її, що мали честь і нагоду її вислухати, будуть довго пам'ятати її зміст.

По Богослуженню, на запрошення о. пароха, всі пішли до Народного Дому на обід, котрий був приготований місцевими жінотвом. Обід був дуже смачний і жінотву належиться за те похвала і подяка.

Після обіду о. пароз привитав від імени громади всіх присутних і сказав п. Кіщука до слова. Той, знавець, що громада мусіла понести видатки, здавалася до гостей, щоб зложили на ту ціль жертви. Зібрав відбувався також ще другі і третім столі. Жертводавцям щира подяка.

Після збірки ще були покликані до слова слідуючі: ш. Козир, Сайченко, о. Уляк, пп. Цибак, Сечинський, Іван Стратійчук, Гр. Стратійчук і пані Сайченко Всі говорили річево. Дехто висловлював свої спостереження, дехто давав свої вказівки і т. д.

Помимо по згаданих промовців о. Владику. Са промова рікнулася від проповіди минулої в церкві. Коли в церкві о. Владика промовляв як дійсний впостольський наслідник, то тут говорив як справдішний український патріот, котрий відчуває всі болі рідного народу, всю його недолю. Безперечно, що його слова на довго залежуть в серцях присутніх.

Дійсно кожний член Рідної Церкви відчуває велику любов і повагу до П Архиепископа, бо являється він дійсним пастотелем Церкви, оборонцем народу. Та велика повага і любов була висказана як найкраще через відспівання о. Владиці „Многая Лїта", яке підніс о. Д. Кристюк. Тим співом присутні висказали до особи Преосвященного і повагу і любов і подяку за минущу працю, і вказоту до дальшої праці.

По сім відспівано український і британський гимн і всі відносини на хусі розійшлися домів.

— — — — — —

В Канорі церковна справа стоїть досить добре. Помимо того, що тут є люде, які пожерлині все наше, як би тільки могли і помим того, що майже всі групки задалися до спільної боротьби проти них, завзяті члени сварливі одиниці, як пп. Сайченко, Стратійчуки, Савасій, Сампарук, Горечка, Королечук, Стефанюк і другі, справа не упадає, але навпаки поступає вперед.

БАЗАР В ГЛЕСЛИН.

Несподівана наша громада в Глеслин, Саск. доконала сего року великого діла, — збудувала свій власний храм, на славу Божу, вартости $1500.00. Зважаючи примірі часи і брак пожадної готівки, діло громади являється дійсно мертвою.

Будинок церковний викінчений в половиру і середини, як будинок, отже вже діло остало до роботи, щоб викінчити його як церкву; тай на тім будинку ще тяжить довгу значна сума.

Знаю від себе: Не богато є таких громад, щоби в краю матеріальних обставинах, або відважилися приступити до будови народних інституцій в сих часах кризи. Коли громада в Глеслин відважилася на таке діло і доконала його, сей крок свідчить дуже признаково про її моральну і інтелектуальну вартість.

Ще одно, що потверджує сказане. Який гарний плян будови сей громади! З одного боку дороги — школа („Вогн") і помешкання учителя, а другого боку, напроти, школи — Народний Дім і недалеко церква. Ще життя громади скупчене, не по-

З огляду на згадний довг, згадна громада устроює Базар при кінці жовтня. Памятаючи на приповіску: „Громада по нитці, бідному сорочка", скажу, що наші „Глеслинці" звертають вповні на те, щоб наші Жіночі Товариства, Церковні Громади, Народні Доми, просимо о поміч в цій справі і цілих Рік вислали на:

Мс. М. Корчак, Glaslyn, Sask.

В неділю 30-го жовтня, Богослужіння в нашій церкві. О численну участь всіх доколичних громадян

Комітет.

ДЛЯ РІДНОЇ ЦЕРКВИ

НЕХАЙ СЯЄ СВІТЛО ВАШЕ ПЕРЕД ЛЮДЬМИ, ЩОБ ВОНИ БАЧИЛИ ВАШІ ДОБРІ ДІЛА І ПРОСЛАВЛЯЛИ ОТЦЯ ВАШОГО, ЩО НА НЕБІ.

(Мат. V: 16).

НА ДІЄЦЕЗІЯЛЬНИЙ ФОНД.

Збірка о. П. Загарикнока.

Брендон, Ман.

Макарій Турчинець $0.50
П. Підкінний ..... .20

Толстой, Ман.:

Мих. Жуковський 1.00
Вас. Романюк 1.00
І. Н. Волинчук ..... .50
Вас. Фостій ..... .50
Мих Дикун ..... .50

П. Бодикрюк, Пайта, Ман. 1.00
А. Почтун, Тинідал, Ман. 1.00

Ст. Мартин, Ман.

Ол. Рурак 1.00
Т. Ралюк 1.00
Ст. Луговий 1.00
Н. Іванішьний 1.00
Ів. Гадзун ..... .75
Вас. Литовий ..... .50
Мих. Семирозум ..... .50

НА ДУХОВНИЙ СЕМИНАР.

Збірав о. П. Загарикнок.

Семьяк, Ман.:

М. Чубей $1.00
Пані І. Ткачик ..... .50
Пан Ткачик ..... .25
Пані Го. Бутера ..... .40

По 50ст.: п. Бирак, Ст. Ткачик.

По 25ст.: Іван Іваничк, Л Смук, І. Чубей Р. Салманчик, Т. Максимчук, Г. Лялько, Мих. Клим, А. Гаврюсюка, Анна Пулева, Василь Ткачак, пані Ребух, Петро Голодрига, пані Ткачак, Л. Кошуба, І. Гаврюшта, І. Салмандик, Катерина Чубей, Софія Кошуба, Марія Максимчук, Петро Ткачак, Софія Калинівська, Анна Галас

По 20ст.: пані Н Чубей, Вас Войтків, пані Голодрига.

По 10ст.: пані Ребух, пані Матущак, Марія Курик, пані Бакнух, І. Гладючик, С. Григорашук, І. Бельбас

Ст. Мартин:

По 50ст.: Мих. Лавидюк, пані К Іванішьна

По 30ст.: пані С. Лутова

По 25ст.: пані В. Лутова, пані Трофимовська, пані С. Кичук, Петро Равлюк, Вас. Горох, Теодор Турман Славко Гринюк, Іван Бирак.

По 20ст.: пані Л. Ретак

По 15ст.: Іван Давлюк.

По 10 ст.: пані Гошовська, Ліля Костельник, І. Лутковяк, Т. Трохановський

Консисторія Української Греко-Православної Церкви в Канаді.

П. Богомбс, кастер.

683 Anderson Ave., Winnipeg, Man.

БАЗАР.

Українська Православна Громада в Глеслин, Саск устроює вечерьки в днях 27 го і 28-го жовтня 1932, в Народнім Домі базар. Побідна музика забави, розігравки, буфет. — Жіноче Товариство, Церковні Громади, Народні Доми, просимо о поміч в цій справі і цілих Рік вислати на:

Мс. М. Корчак, Glaslyn, Sask.

ЦЕРКОВНИЙ КАЛЕНДАР НА 1932 РІК.

ЖОВТЕНЬ.

1 С. Евмелія
2 Н. 15 Н. по С. Троф і Сав.
3 П. Євстахія, Тетяни
4 В. Кондрата
5 С. Фоки, Іони
6 Ч. Зач. Іоана Хрестителя
7 П. Текли мч.
8 С. Єфросинн. Пафн.
9 Н 16 Н. по С. † Пр. Із. Бог.
10 П. Калістрата
11 В Харітона
12 С. Кирїяка
13 Ч Гривонів
14 П Покрови Пресв. Богородиці
15 С Кипріяна, Юстини
16 Н. 16 17 Н. по С. Лонів. А
17 П. Еротея
18 В. Халістини
19 С † Томи ап.
20 Ч. Сергія і Вакха.
21 П. Пелагії
22 С Ап Якова.
23 Н 18 Н. по С. Евлампія і Евг
24 П. Фоміна. Теофана
25 В Прова
26 С † Карпа уч.
27 Ч. Параскеві
28 П Лукіяна. Евфимія
29 С. Льонгина сот.
30 Н 19 Н. по С. Анаріх Осф
31 П. Луки ап.

ПРЕСОВИЙ ФОНД „ВІСТНИКА".

Комітет Рідної Церкви в Пайпер Ріджес, Ман. $1.00
Збірка о. Гопшина в церкві за Пайпер Ріджес, Ман. 5.50

ПОРЯДОК БОГОСЛУЖЕНЬ

о. П. Загарикнока

16 нед — Пембіна. Н. Лакота. Т. П
23 нед. — Пембіна Парк
30 нед. — Брендон
Пастерка.
6 нед — Мавнітов
9 нед. — Тюрнтів — Отто
13 нед. — Дедвуд — Ітоні

124 Winnepeg St Winnipeg, Man

ПОВІДОМЛЕННЯ.

Обласний епископальний при Українській Церкві Православній Соборі св. Покрови в Вінніпегу виконує вся. а. Іоанна Милостивого.

Замовляється по вересі:

772 Мегнус вул. (між Адельтоп) по чотирнадцяті 2-гі (близько Собору)

ЦЕРКОВНИЙ УСТАВ НА 1932 РІК.

Жовтень.

9 Неділя 16 по Зісх. св. Духа: Гласс 7 Утр. Ев. Лук. XXIV: 12—35 Дїя Ап 2 Кор. VI: 1—10. Євав. Мат XV: 14—30.

14. Пятниця — Покров Пресв. Богородиці: Утр. Євапг. Лук. І: 39—49 І. 56 Літ.: Ап. Жид. IX: 1—7. Євав Лук X: 38—42 і XI: 27—28.

16 Неділя 17 по Зісх. Св. Духа: Гласс 8 Утр Євав Лук. XXIV: 36—53 Дїя: Ап 2 Кор. VI: 16—18 і VII —1 Євав Мат. XV: 21—28

23 Неділя 18 по Зісх. Св. Духа: Гласс 1 Утр Євав Іоанн XX: 1—10 Літ. Ап. 2 Кор. IX: 6—11; Євав Лук XI: 1—31.

30 Неділя 19 по Зісх. Св. Духа: Гласс 2. Утр. Євав Іоанн XX: 11—18: Ап. 2. Коріяк XI: 31—32 і XII 1—8. Євав Лук. VI: 31—36

6 Нед. 20 по Зісх. св. Духа: Гласс 3 Утр. Євав Іп. XX: 19—31 Літ Ап Гал І: 11—19 Євав. Лук VII: 11—16

8. Димитрія-Відновлюваного: Утр Євав Мат. X: 16—22 Літ. Ап. 2 Тім II: 1—10 Євав Іп. XV: 17—27 і XVI 1—9

13 Неділя 21 по Зісх. св. Духа: Гласс 4 Утр Єв Іоанн XXI: 1—14 Літ Ап Гал II: 16—20 Євав Лук VIII: 5—15.

ВІСТНИК
THE HERALD

Український Релігійний дво-тижневик в Канаді.

РІК IX. ВІННІПЕГ, МАН., 15-го ЖОВТНЯ, 1932. WINNIPEG, MAN., OCT., 15th, 1932 ЧИСЛО (161) 20

КОНФІСКУЮТЬ УСІ ЦЕРКВИ І ЦЕРКОВНЕ МАЙНО.

Еспаньский президент Алькаля Замора вносить до парламенту законопроект про конфіскацію на користь держави всіх римо-католицьких церков, монастирів, парохіяльних домів, епископських палят та рїжного иншого рухомого й нерухомого церковного майна. Сподіваються, що в парляменті сей законопроект перейде великою більшістю голосів.

Римо-католицьке церковне та монастирське майно в Еспанії накопичувалося довгими сотками років. Вартість його неоцінена. Дехто припускає, що воно варт більше ніж пятьсот мілїонів долярів, але годі сказати, чи се так, бо в монастирях, церквах, а епископських розкішних палатах їтд. зібрані такі богатства, про які ніхто ніхто не догадується. Позатим більшість будівель є неоцінені як архітектурні твори.

В УРЯДІ РАДЯНСЬКОЇ УКРАЇНИ ОСТАВСЯ ТІЛЬКИ ОДИН УКРАЇНЕЦЬ.

Коли в Москві уряд стає щораз більше московський, так в Харкові таможній уряд щораз більше перестає бути український. Москва поступенно усуває всіх Українців з уряду в Харкові.

Ще недавно було осталося двох, Власа Чубар і Кирилло Сухомлина. Тепер-же Москва відставила й Сухомлина й остався тільки один одинокий Власа Чубар, української національности. Решта у владі в Харкові — то самі Москалі, Жиди, і Поляки.

ПРИМХИ ПРИРОДИ.

В польськім селі Вилятові, могилянського повіту, подружій парі Ветжикковських уродився синок, що в обох очах має по два чоловічка (зіниці). Тепер він має пів року і бачить довсім добре; сі два чоловічки робіять враження вісьми, намальованої на очах.

ЦІКАВЕ.

З Москви повідомляють, що союз большевицьких безбожників розпочав нову акцію. По селах агітатори домагаються знесення решти церков і синагог, які хотять перемінити на робітничі клюби. Найревнійше забрялися до акції комуністичні Жиди, що хотять випередити жидівські сили. По містах на Україні йде пропаганда в сьому напрямі, щоби палити святині.

УКРАЇНЦІ З „ПОЛЬСЬКОГО КОСЦЬОЛА НАРОДОВЕГО".

Перед бучацьким городським судом відбувся процес протя 27 селян з Петликівців Нових, обвинувачених за те, що вони, як члени польського народного костела, нібито ставили опір поліції. По переведеній розправі суд засудив 11 селян на 3 дні від 1 до 4 місяців. Загальне здивування викликала обставина, що між обвинуваченими було богато Українців, які на розправі виразно признавалися до польського народового

ЗА ПРОМОВУ НА ПАНАХИДІ.

Перед польським трибуналом присяжних у Львові стануа 31-літній Павло Павлошинський з Боратина, повіт Сокаль. Акт обвинувачення закидає йому, що підчас панахиди на могилі полеглих Стрільців виголосив підбурюючу промову.

Обвинуваченний не погоджується до вини, бо в промові зазначив лише, що могилу треба було прибрати віночками. За се він теж скартав місцеву молодь.

Те саме визнали свідки обвинуваченого. Боронив обвинуваченого Палюшинського др. Шухевич. Все-ж таки Лехи засудили його на 6 місяців тюрми

ДЛЯ ПОШИРЕННЯ НОВОЇ ГІТ.

Папська комісія „Про Русія" видала декрет, яким основує на пробу на 7 літ нову чернечу жіночу конгрегацію візантійсько-словянського обряду, а саме: Сестри-місіонарки Пресв. Серця Христового. Їх основником є о. Павло Маєвичч Т. І. візантійсько-словянського обряду з Вильна. Нова конгрегація має свій осідок у Вильні і ставить собі головним завданням поширення унії на православних областях иншиної Польщі.

НЕ БУДЕ ПОМИЛОК ПРИ СТВЕРДЖЕННЮ СМЕРТИ.

Славний медик, д-р Северин Ікар у Марселії (Франція), винайшов, як твердять, спосіб, який забезпечує від помилок при стверджуванню смерти, у випадках летаргу. Д-р Ікар вприскує розчин фльоресцеїни, яка на випадок навіть найслабшого обігу крови забарвлює шкіру та синяві тканя на колір виразно жовтий.

НЕ ВІЛЬНО СПАТИ ПІДЧАС БОГОСЛУЖЕННЯ.

Суд у Дебречині засудив на грошеву кару 75 пенгів і судові кошти Давида Пекете за те, що в синагозі підчас відчитування псальмів заснув і хропів так голосно, що перешкоджував в богослуженні. Суд переведений розправі суд засудив 11 селян на 3дні від 1 до 4 місяців. Загальне здивування викликала обставина, що між обвинуваченими було богато Українців, які на розправі виразно признавалися до польського народового костела, нібито ставили опір поліції. По переведеній розправі суд засудив 11 селян на 3дні від 1 до 4 місяців. Загальне здивування викликала обставина, що між обвинуваченими було богато Українців, які на розправі виразно признавалися до польського народового

Українці в Угорщині мають також свої клопоти. Ось недавно в Дебречині засудив на грошеву кару 75 пенгів і судові кошти Давида Пекете за те, що в синагозі підчас відчитування псальмів заснув і хропів так голосно, що перешкоджував в богослуженні. Суд оперся на рішенню місцевих рабінів, які стверджували, що жидівський ритуал забороняє спати підчас богослуження. Українець Пекете є иншої думки й відкликався до вищої інстанції.

ПЕРЕХІД ЖИДІВ НА ХРИСТІЯНСТВО.

Перехід Жидів на християнство відбувається помалу, але постійно. В 19 столітю стало християнами 224,000 Жидів. В 20 столітю перейшло на християнство: в Мадярщині 97,000, у Відні 17,000, в Польщі 3,000 і в Совітах 60 тисяч Жидів.

В ЛЯЦЬКИЙ НЕВОЛІ.

Від 20 липня с. р. поліція опечатала у Кремяниці, на зализній Волині, і в повіті домінує 110 читалень Просвіти, при пинивши їх діяльність.

Проти розпорядків адміністраційної влади Рада Просвіти зложила 6 серпня відклик до волинського воєводи.

В дні 20 серпня воєвода подомив раду Просвіти, що тото відклику не приймає до відома і затверджує постанову Кремінецького старости „зелізяку на безпеченство публічне".

Постанова воєводи остаточна. И можна лише Заскаржити до адміністраційного трибуналу.

САМОГУБСТВО НАСЛІДКОМ ДОКОРІВ СОВІСТИ.

Підчас облави на тайні горальні у Свидові, поліція, поліція вжила пальної зброї, наслідком чого згинув селянин Павло Савицький.

У збройній сутичці із селянами брав участь скарбовий урядник Францішок Залозець, який був переконаний, що Савицький згинув від його кулі. Се переконання так гризло його совість, що Залозець врешті стрілив собі двічі в револьвера в груди. Перевезений до львівського шпиталю помер.

ОБІКРАЛИ ЦЕРКВУ.

Невисліджені досі злодії добулися до парохіяльної церкви в Бродах і викрали із заховістії 4 позолочувані чаші та инші предмети загальної вартости кілька сот золотих.

УРЯДОВІ ПОВІДОМЛЕННЯ.

I.

Повідомляється всіх заінтересованих, що о. Т. Д. Возлюбляк зістав виключений зі складу духівництва Української Греко - Православної Церкви в Канаді, і як такий не може дальше виконувати обов'язків священика згадної Церкви. Виключення о. Возлюбляка увійшло в силу дня 15 жовтня, 1932, і наступило в наслідок переведення над ним Церковного Суду згідно з Статутом Української Греко-Православної Церкви в

II.

На засіданю Консисторії, яке відбулося дня 18 жовтня, 1932, постановлено, що наука в Духовнім Семинарі має розпочатися в половині листопада с. р. Кандидати, яких являкації на приняття до Семинара були узгаднені, будуть повідомлені про се листовно.

Подається до відома всім заінтересованим, що прот. С. В. Савчук відїздить на днях в церковних справах до Злучених Держав і остане там через кілька тижнів. Важнійші справи відносно адміністрації Дієцезії будуть залагоджені ним з дороги, менше-ж важні будуть чекати на його поворот.

IV.

Звертається увагу священикам і громадам Української Греко-Православної Церкви в Канаді, щоби не заледбували справи Дієцезіяльного фонду та щоби прислали свої належитости якнайточнійше. Богато громад ще не виконали своїх зобовязань на бїжучий рік, отже повинні положити всїх зусиль, щоби виконати їх найдалі до половини місяця листопада.

Дано в Вінніпегу, дня 20-го жовтня, Р.Б. 1932.

КОНСИСТОРІЯ УКРАЇНСЬКОЇ ГРЕКО-ПРАВОСЛАВНОЇ ЦЕРКВИ В КАНАДІ,

Прот. С. В. Савчук, голова.

РІЧНИКИ „ВІСТНИКА" НА ПРОДАЖ.

Маємо на продаж кілька старих річників „Вістника" з років 1928—1931. Всі шість річників в гарній оправі можна набути за 6 долярів. Неоправлені коштують $4.50.

Замовлення й гроші висилати на адресу:

THE HERALD
Box 3684 Winnipeg, Man.

Володимир Куртін.

ДО БАТЬКА.

Олексі Кукаренкові не минув ще й п'ятий рік, коли його одної ночі кинули разом з тлумками до воза й під гук й тріск розривичників над селом гарматніх стрілян, перелякані коні винесли їх з рідного двору на вулицю.

Олекса вирішив, що кіньми проводить лише дід.

— Ага, дідусь править, — подумав він й хотів вже використати з під рядна, щоби взяти в діда віжки, коли хтось потягнув його за кожушок назад під рядно:

— Лежи, не рушайся!

Олекса лівнав матір. Втиснувся між мішками. Лежить. Але ось щось страшно тріснуло над ними. Віз рвонувся, понісся ще швидше. Мати закричала й лягла на Олексу. Попри віз щось прогукотіло. Чути якісь крики, громожання інших возів.

Олекса ще деякий час прислухувався до того що робилося за рядном, але незабаром заснув.

Ледви пам'ятає річку, над котрою з одної й другої сторони витягнулися до неба високі дерева, що здавалось Олексі мов би вони ростуть одна над другою. З тих дерев стріляли на вози. Олекса пам'ятає добре, як дід рептом випустив віжки й диво підскочивши звалився з воза. Оглянувся за ним Олекса, але замість діда, майже над самою своєю головою побачив дишля й дві страшні кінські морди.

Батька Олекса памятає добре. Йшов дощ. Під рядном було мокро і не було до чого притулятися, щоби загрітися, бо мати поганяла коней. Олекса плакав.

— Зверни праворуч! Зверни праворуч!

Висунув Олекса голову з під рядна й бачить козаків. Богато їх. Всі по двох і по трох пробіздять попри вози.

Але ось мати радісно закричала.

— Василю!... А потім заплакала.

Олекса зовсім висунувся з під рядна й побачив батька.

— Татуню! мій татусю!

А дві сильні руки підхопило його й посадили на сідло, а по щоках залоскотали вуси... Олексі так любо й приємно сиділи біля батька

— Тату я з тобою разом на коні поїду!...

Але батько тільки ще міцніше притиснув його до себе... ще раз... ще...

І знов Олекса на возі під рядном, а батько десь подівся з іншими козаками.

Як він з матірю опинявся знов дома, того він вже не памятає. Жили вони спершу в маленькій кухні, біля конюшні, бо в хаті розташувалися „большевики".

Большевики що дня ловили по дітри курки, тикали їх під ніс матері, котру називали „стервою", а не Одеркою, як колись батько.

— Вари стерво! — твою мать!

Мати цілий день варить, мне, чистить. Нічого їм не відповідає. А цілу ніч плаче і каже, що в неї — „серце болить".

Олекса не знає, як і чому переселялися вони до маленької дідової хатчини, що стояла за садком. Тут вони садили бараболі, цибулю, капусту, помідори. Виставчало їм самим на харчі, тай ще продавали дещо на базарі.

А коли бувало йдуть на базар, попри свою колишню хату, мати не дозволяла дивитися на неї, не тільки зайти до середини. Сама-ж ліпше бувало голову хусткою закриється, а Олекса коли заглине під хустку, то бачить, що мати плаче...

Чому вони не мешкають в своїй хаті, коли вже [redacted] большевицьких воїнів не ма, Олекса не знав, але дитячим своїм [redacted] відчував, що се не по їхній волі. Потім він дізнався, що в їхній хаті осели Москаль-чоунчіст, якого недавно прислано було з півночі.

Кождої суботи до них приходив син комуніста — гуляй Афонько, хлопчисько років дев'яти. Афонько ніколи не заходив до хати з гуках з далека:

— Ей, стерво хохлацьке! підлогу мити!

Олекса зеленів від люті, шпурляв в нього камінням, але перелякана на смерть мати швидше зачиняла його в хаті, а сама бігла покірно за Афонькою.

А вечером вернувшись змореня, розбита, з синяками на колінах, вона довго, довго ламала з Олексою на лежанці, оповідала про батька... Як він бився з большевиками, як він поїхав за море, як було раніше, коли батько жив дома, як буде, коли він знов повернеться.

Більше всього Одарка Кукаренкова боялася, як би її син не „окомсомолився" й тому ніколи не пускала його самого на село. А коли йшла худи, то зачиняла його в хаті.

Залишившися одним, Олекса все дістава з „потайного" місця пакунок з фотографічними світлинами й, приміститившись біля вікна, так, щоби бачити кождого прохожого на вулиці, починав переглядати картки.

Перше всього він дивився на батька в національному одязі. Батько ще тоді був студентом й колався в вишиваних сорочках. Біля нього сидить мати, що тоді теж вчилася в Київі й там познайомилися з батьком. Батько дивився на Олексу добрячим ласкавим поглядом, але разом якось ніби суворо. Мати ніби чимось зажурена, ніби лише про те й тільки й думає, що може Олекса що небудь нашкодить.

На другій картці батько в німецькому полоні. Коли там відчинилися українські табори й почали організуватися українські військові частини, то батько зголосився перший. Сидить він в журналі. Біля нього багато таких як він. Сидять там також німецькі старшини. Якісь надто поважні ніби патякки проковтнули, а ось і в боку в австрійських уніформі сидить дядько Іван Парахнюк з Галичини. Олекса його дуже любив, бо той завше привозив смачні цукорки, а одного разу навіть рушницю й обіцяв Олексі, що коли той виросте, то він йому зробе до Січових Стрільців й там разом бити-муть Ляхів та кацапів. Олекса просить доброго дядька Парахнюка, щоби той швидше приїхав разом з батьком та прогнав рудого Афоньку-капацапа.

А ось батько на коні зі шаблюкою. Коли Олекса виросте, то теж буде військовим й їздити-ме завше конем. Мати квасала, що була велика картка, де батько був знятий з цілою сотнею й між ними був сам Отаман Симон Петлюра, але большевики єю картку спалили.

Так Олекса розвлюблюється на картки, розмовляє з батьком та іншими, як почали не прийде мати, або хто небудь не спиниться на вулиці, біля плота. Тоді Олекса скоро ховав картки в пакунок й запихав в діру в стіні — „таємне місце".

Знав він добре, що мати нічим так не дорожила, як сими картками, в кожні большевики робили трус — більш всього боялася, щоби большевики не знайшли їх.

Вечером мати поправляє Олексову сорочку, або штани, то перевертає на другий бік свою блюзку або спідницю, або плете з мотузків черевики й потихенько, щоби випадково ніхто не почув на вулиці, співає українські пісні.

Любив Олекса слухати, коли мати співає. Тільки ніколи вона не доспівувала кожду пісню до кінця. Пісне тихенько співала, а на очах сльози... А потім як заплаче, то й голку кине та сорочкою лише обличчя затуляє... Скопиться руками за голову й тільки стогне сперед плачу.

— Ні коли-ж ти вернешся!... Ні

„ВІСТНИК"
Релігійний часопис для Українців в Канаді
Виходить 1-го і 15-го кожного місяця.
Видає Українська Православна Видавнича Спілка.
Передплата: В Канаді — $1.50 на рік.
За границю — $2.00 на рік.

THE HERALD
Published semimonthly by the
Ukrainian Orthodox Publishing Company
Subscription per annum:
In Canada — $1.50. — Foreign — $2.00.

Адресувати: — address:
The HERALD, Box 3634, WINNIPEG, MAN.

КОМУ ПІДЛЯГАЮТЬ ЖУКІВЦІ.

На днях ми отримали докладнійшій відомости про висвячення о. Жука на єпископа, а також про тих єпископів, які його висвячували. Відомости ті походять так з самого органу жуківців, як і від деяких людей тої самої народности, що ті єпископи, які о. Жука висвячували, себто від Сирійців, які зі справами своєї церкви добре обзнакомлені.

Як вже писалося, о. Жука висвячували два сирійські епископи — Ефимій і Софроній. Орган жуківців титулує Ефимія (навіяне його Афтійія) „Головуючим Архиєпископом Святої Східної Православної Соборної і Апостольської Церкви в Північній Америці", а Софронія, як „епископа Сан Франсіско". Хто вони по народности — про се в органі жуківців не згадано ані словечком. Що то є за церковна організація та „Свята Східна Православна Соборна і Апостольська Церква в Північній Америці" — про се також не говориться. Якій вищій церковній владі, якому патріярхови ці епископи підлягають — жуківці також не уважали за відповідне знявити, хотяй так до недавна ще вони як найбільшим натиск ставили на те, що тільки та українська церква може бути православна та правдива, яка підлягає вселенському патріярхові. Одним словом — творці жуківщини не уважали за відповідне подати найменшого пояснення про своїх теперішніх духовних батьків і зверхників: хто вони і звідки, та яку церковну зверхність визнають, а яка їх.

От про се все орган жуківців ані словечка. Чому? Річ ясна. Бо пустившись на те, щоби о. Жука висвятили вище згадані епископи, провідники жуківщини втратили ту звязь з царгородським патріярхом, яку вробили були основою своєї церкви; вони не осягнули ті канонічности, брак якої вважають Українській Православній Церкві; вони відійшли до ролі звичайних церковних авантурників, на яких Америка така богата. І ім за всяку ціну захотілось мати свою власну „церкву" і свого власного „епископа", який не-мов би ні своєї волі, ні ініціятиви, а задоволився-б самою мітрою та облесними словами похвал, тими, як „улюблений", „смиренний", „скромний", „дорогий".

* * *

Про епископа Софронія — хто він такий і кому підлягає — годі довідатись. Що-ж до епископа Ефимія, то знаємо про нього ось що: Свого часу він був парохом сирійської громади в Монтреалі, а пізніше став епископом з рамени російської місії. Як відомо, російська місія в Північній Америці вже від давна претендує на те, що її повинні підлягати всі вірні православної церкви в Північній Америці, без огляду на те, якої вони є народности, а то ніби тому, що російська місія перша почала свою діяльність в Америці.

Такі претенсії російська місія має і супроти Сирійців, помимо того, що в Америці є дійсна сирійська православна місія, яка підлягає антіохійському патріярхові і має своїх правих епископів. Російська місія, щоби замінити до себе бодай менш свідомих Сирійців, висвятила їм на епископа власне того Ефимія, про якого ядо мова, і проголосила його сирійським епископом.

Ефимій став епископом, але з часом перестав задоволятися становищем звичайного епископа, і порозписував листи до всіх православних церков в Америці, щоби його самого признавали за свого голову. З нагоди сего прийшло до розриву між ним і російськими епископами і другі православні епископи почали дивитися на него як на чоловіка, якого манія великости далеко переросла його здібности. Все таки Ефимій проголосив себе головою „Святої Східної Православної Соборної і Апостольської Церкви в Америці", хоч на такого його ніхто не вибирав. Наскільки відомо, з антіохійським патріярхом еп. Ефимій зязи не має, як рівнож немає звязи з будь якою иншою вищою церковною владою. Замітне є те, що канонічне становище Ефимія є на стільки сумнівне, що священики в сирійській місії, яка підлягає антіохійському патріярхові, відмовляються правити Богослуження разом зі священиками еп. Ефимія.

Подібного висловлювання не вчуєте в бесіді про еспанські події, про те, як еспанський уряд відобрав католицькій церкві права, якими вона до революції тішилася. Не кличуть папи на поміч, ні дізвіть на подяки; не згадують про його силу. Не кажуть: „не боїмося нічого, бо папа скала церкви". Чогось подібного не чути.

Коли сталося, що сталося, то нині всі бачать, що можна було лихо і без папи обминути, коли було прикалося більше щирої роботи, коли була освідомлюча католицька преса і т. п. А тепер папа не поможе.

* * *

Те, що Українцям про силу і всесвітне значіння папи говорять, не є нікуди, тільки агітацією. Не є правдою, тільки політичною видумкою.

Колись політична сила папів була великa і пануючої мусіли їй коритися. Але ті часи давно минули.

Та і в давнині папська сила була не раз безсильна.

Колись папи були мали таку силу, як говориться, то папа Іван XII, Венедикт IX, Григорій VI, Григорій XII, Іван XXIII не дали би були себе пропхати.

Коли в 16-ім віку почалася лютерська реформація, то римська Церква стратила половину вірних і папа не міг нічого порадити.

В 1870 році італійці відобрали від папи його світську державу, військо, а разом з тим обмежили його церковну силу, однакож папа мусів мовчати.

Таких примірів папського безсилля знає історія богато, однакож український греко-католик історії не знає...

Українці греко-католики папську силу бачать в агітаційних промовах і писаннях, та в величавих парадах.

Узніть собі, — каже агітатор, — всіх католиків в на світі 350 мілйонів! Хто другий таку силу має?... А на таких Евхаристичнім Конгресі було одного дня тільки-то десяток тисяч присутних. А протягом року відвідувало папу аж тільки-то людей. А між ними (витягте собі) були й некатолики, які однак розуміють значіння папи...

І слухачеві по всім тім здається, що папа справді цар над царями.

Коли-ж хто міг сам бути на Евхаристичнім Конгресі (відпусті) в Римі і на власні очи бачив величаві паради і велику товпу, той ще більше вірить в папську силу.

Однакож Рим не один на світі, де люде сходяться. Великі товпи сходяться також до Єрусалиму, до Мекки, до Медини, до Лівсся, на береги Гянгесу... І йдуть певно в більшою щирістю і трудами, ніж до Риму.

Важне те, що проти папи встане сила, тоді тих товпів не видно. З них не творяться тоді ніякі війська. Для парад (як було і в Еспанії) ті товпи збираються; для оборони папської власти їх нема!

* * *

Може хтось зробити увагу: „Чомуж кажуть, що папа Польщі помагає? Як безсильний може помагати?"

Поміч Польщі, то „сусідська поміч". Поможіть ви мені, а я вам поможу... Підержиште мене, а я між людьми скажу про вас добре слово...

І так воно є. Польщі папа потрібний, отже воно йому помагає, а папі Польщі потрібна, отже він помагає Польщі.

Однакож така папська сила не становить ніякої окремої, небувалої сили, ни ничіння. Такі самі союзи творять поміж собою звичайні держави. Але нехай би папа став Польщі непотрібний, і воно пішла би проти нього, то було би те, що е нині в Еспанією.

Се треба запамятати!

ДЕ ПАПА? ДЕ ЙОГО СИЛА?

Коли читається в католицькій пресі про те, що діється в Еспанії, то приходиться, дивним дивом дивуватися, чого майже нігде не згадують при тім папи. А вже голове, що не згадують його як такого, що має якусь силу, якийсь вплив, якесь значіння в вирішуванню таких важних і болючих питань, які дотикають католицьку церкву в Еспанії. І не тільки те –бо замість папи вихвалюють на перше місце „культурний світ" тай „католицький 350 мілйоновий загал", які і повинні і можуть, та одні не хочуть, другі байдужі, щоби еспанськими подіями покомпотатися.

Це дивнійше воно для нас Українців.

Щоби зробити з Українця сто процент католика, йому говорять про папу більше, ніж про Христа, ніж про Евангеліе, ніж про Святих... Папа — се велика сила! Папа — Христовий намісник і Петрів наслідник! Папа — видима голова Церкви, її головний провідник! Папа — скала, без якої церква впала би! Папа всім руководить, всім править, все рішає!... Де є папа — там добро, там спасіння! Нема папи—не буде ладу, не буде і спасіння!

Подібного вислову не вчуєте в бесіді про еспанські події, про те, як еспанський уряд відобрав католицькій церкві права, якими вона до революції тішилася. Не кличуть папи на поміч, ні дізвіть на подяки; не згадують про його силу. Не кажуть: „не боїмося нічого, бо папа скала церкви". Чогось подібного не чути.

Коли сталося, що сталося, то нині всі бачать, що можна було лихо і без папи обминути, коли було прикалося більше щирої роботи, коли була освідомлюча католицька преса і т. п. А тепер папа не поможе.

* * *

Те, що Українцям про силу і всесвітне значіння папи говорять, не є нікуди, тільки агітацією. Не є правдою, тільки політичною видумкою.

Колись політична сила папів була великa і пануючої мусіли їй коритися. Але ті часи давно минули.

Та і в давнині папська сила була не раз безсильна.

Колись папи були мали таку силу, як говориться, то папа Іван XII, Венедикт IX, Григорій VI, Григорій XII, Іван XXIII не дали би були себе пропхати.

Коли в 16-ім віку почалася лютерська реформація, то римська Церква стратила половину вірних і папа не міг нічого порадити.

В 1870 році італійці відобрали від папи його світську державу, військо, а разом з тим обмежили його церковну силу, однакож папа мусів мовчати.

Таких примірів папського безсилля знає історія богато, однакож український греко-католик історії не знає...

Українці греко-католики папську силу бачать в агітаційних промовах і писаннях, та в величавих парадах.

Узніть собі, — каже агітатор, — всіх католиків в на світі 350 мілйонів! Хто другий таку силу має?... А на таких Евхаристичнім Конгресі було одного дня тільки-то десяток тисяч присутних. А протягом року відвідувало папу аж тільки-то людей. А між ними (витягте собі) були й некатолики, які однак розуміють значіння папи...

І слухачеві по всім тім здається, що папа справді цар над царями.

Коли-ж хто міг сам бути на Евхаристичнім Конгресі (відпусті) в Римі і на

РЕЛІГІЙНЕ ПОЛОЖЕННЯ НА РАДЯНСЬКІЙ УКРАЇНІ.

В Українськім Бюрі в Берлині відбувся, дня 8-го липня, 1932, виклад на тему „Положення на Радянській Україні", який був виголошений одним німецьким пастором в німецькій мові. В тім викладі про релігійне положення на Україні було сказано слідуюче:

Великим історичним нещастям для українського народу є, що він має спільну в Московіями релігію. Перед революцією цар московський був най. ... українського народу.

По революції в 1917 року заложили Україні свою незалежну від Москви автокефальну Церкву, яка дуже скоро розрослась до великих розмірів. В той спосіб хотілось спаралізувати вплив Москви на українське релігійне життя і Українську Церкву поставити на службу української держави.

По обсадженні України московсько-большевицькими військами Українська Автокефальна Церква остала дальше при житті. Коли неї збірались українські національні ізвідомі елементи для боротьби проти большевизму. Москва зараз-же пізнала небезпеку, що їй грозить з боку церкви і тому постарялась її знищити. Заложено було так звану живу церкву, яка довший час тішилась попертим правительства в Москві. Однак се не помогло. Українці зуміли й се використати на свою власну користь. Українізація надала й церковному житю великого розмаху. Церкву також українізовано, що зовсім не лежало в інтенціях Москви. Як протиіваги против Української Церкви отворила Москва широкий похід безбожництва на Україні

Почалось переслідування Церкви. Без численні процеси, заслання, розстріли священиків, замикання церков, переміна їх на клюби і кіна іт. п. зробили кінець українському організованому церковному житю. Вкінці видано розпорядок, яким Церкву як щось ціле заборонено, а поодинокі церковні громади мусіли бути зарегістровані в судовому регістрі як звичайні товариства. В цілому церковному житті наступило замішання. Українська Автокефальна Церква зареґіструвалась і використовувала дальше забезпечені статутом права. Одначе й се довго не тревало. В 1929 році синод сієї Церкви під натиском ГПУ мусів постановити „добровільно" її розвязати. Се й зроблено і розписано широко про сю „добровільну" постанову в пресі. В загранічній пресі одначе появились сумніви щодо добровільности розвязання сієї Церкви. Тоді ГПУ, щоб розвіяти сі сумніви, устроїло прийом загранічної преси в голови сієї Церкви і доручило йому передати пресі письмено, що Церква таки добровільно розвязалась. Се й зроблено. Але сумно було читати в загранічній пресі, що той сам митрополит, який ніби добровільно розвязав Церкву, передав се письмо загранічним журналістам мовчки без одного слова зі сльозами в очах.

На сьому закінчилось організованне життя Української Церкви. Для комунізму остав тепер вільний шлях для пропагування нової релігії в формі соціялізму та пятирічки. Се одначе не значить, що Україні на сьому полі вдали свої позиції. Боротьба йде дальше в поодиноких гуртах. Український народ є дуже побожний, але ся його побожність не виявляється в зовнішній обрядовій формі, як се є в народі московському. Українських священників проголошено „лишенцями" або безправними. Живуть вони як лише можуть, але свій прапор дальше держать високо. Релігійні книжки ширяться на кождому кроці, а мовяк не видається. Богато з них курсують між народом в ручних відписах. Але тепер після колективізації і їх тяжко укривати, бо дуже поширилось доношництво і ГПУ карає всіх за переховування таких книжок дуже строго. Недобуже прийшлось поміряти за се шлях на Соловки.

Підчас всіх важливіших свят устроюють товариства безбожників проти-релігійні демонстрації. Устроюють їх звичайно учителі по наказу згори. Про науку релігії в школах годі й говорити. При всякому богослуженні приходить до сутичок між вірними і безбожниками. Розуміється безбожники тішаться допомогою ГПУ.

Про домашне виховання молодежі в релігійному дусі нема що по колективізації й говорити. Дуже часто трафляється таке, що діти оскаржують своїх родичів перед судом за науку релігії і за се розсуджується родичів висилають на північ. Безбожні діти мають богато більші права, як їх родичі. Кождий вистуа церкви описується широко в пресі якби не знати, яке велике політичне досягнення.

Для поборювання релігії служать спеціяльні пресові органи. Централа безбожництва находиться в Москві. Вона в першу чергу слідкує за Україною, бо звідти Москві грозить найбільша небезпека. За українським церковно-релігійним рухом вона видить український сепаратизм.

В сьому році вироблено в Москві спеціяльний чотирирічний плян для знищення релігії в церкви. Всі церкви мають замкнути, досі істнуючі церковні школи й духовні семінарі розвязати, церковну обслугу пригодности за безправну, замкнути всі монастирі, що досі істнують як зарегістрований комуни, заборонити виробляти всяку церковну посуду, а для спеціяльної протирелігійної пропаганди виробити 150 фільмів.

Не улягає найменшому сумніві, що всі ці розпорядки будуть проведені на Україні огнем і мечем. Коли тепер українське селянство підпадає великим карам, що лише моляться, то пізніше за се саме будуть напевно висилати на Соловки або й розстрілювати.

ДУМАЙТЕ ПРО ВАЖНЕ.

Частійше думайте про смерть і живіте так, як би ви мусіли незабаром вмерти.

Як би ти не вагався в тому, як учинити, уяви собі, що ти вмреш на вечір, і сумніви зразу розвіяться; зразу-ж робиться ясне, що є справою обовязку і особистим бажанням.

СМЕРТЬ СТАВИТЬ КІНЕЦЬ НЕНАВИСТИ.

Ти заздриш, обурюешся, злостишся, хочеш помститись на людині. Подумай про те, що не сьогодня, завтра людина ся вмре, — і від твоїх поганих до неї почувань не лишиться нічого.

ЯК БУТИ КОРИСНИМ.

Проваль свою життєву справу, виконуючи Божу волю. І будь певним, що тільки сим шляхом ти будеш найкориснійше братя участь у поліпшенню загального життя.

НЕДІЛЬНА ШКОЛА

ЧУДЕСНА ЛОВЛЯ РИБИ.

Одного разу стояв Ісус коло озера Геннисаретського, а народ тиснувся до Нього, щоб послухати слово Боже. Побачив Ісус два човни, що стояли край озера недалеко одно від другого, а рибаки, Симон і Андрій; Яків та Іван, вийшовши з них промивали невід (сіть).

Увійшовши в один з човнів, що був Симонів, Ісус просив його відчалити трохи від берега, та, сівши учив народ з човна. Коли-ж перестав учити, то сказав Симонові:

— Відплинь на глибину та закинь невід свій на ловлю.

Симон сказав Йому:

— Учителю! Ми цілу ніч трудились, та не піймали нічого, але по слову Твоїму закину невід.

І се зробивши, піймали дуже богато риби, аж невід їх прорвався. І кажучи вони товаришам, що були в другім човні, щоб прийшли помогти їм; і прийшли і наповнили обидва човни, так, що вони стали тонуть. Побачивши се, Симон-Петро припав до колін Ісусових, кажучи:

— Іди від мене, Господи, бо я чоловік грішний.

Бо острах взяв його і всіх з ним від лову риби, що вловили. І сказав Ісус Симонові:

— Не бійся, з сього часу ловити будеш людей.

Тут таки покликав Ісус Андрея, брата Симонового, та Якова і Івана, синів Заведеових і сказав їм:

— Ідіть за Мною, ви будете ловцями людей!

Вони зараз покинули мережі і пішли за Ним.

ОТЦЕ ЛЮБОВІ.

Любов відразу поробила Апостолів людьми добрими-й прегарними так, що всі вони мали одно серце й одну душу. А коли-б вони були негідні між собою, то все-б загинуло. Адже й тепер не що инше спокушує поганів, як власне те, що не мають любови. Ніщо так не наладжує відносини між людьми, як любов. Дійсно ніщо так не наводить на розум поганів, як доброчинність, і ніщо остільки не спокушує, як гріх, — і справедливо. Бо коли погани побачить, що той, кому заповідженo любити й ворогів, хабарює, грабує, приводить до вороженечі й поводиться з земляками, як з лихими звірями, — то бачить, що наші слова — се нікчемні теревені. Коли побачить, що християнин жахається смерти, то як визнає слово про вічне життя? Коли побачить, що ми поневіряємося перед иншими пристрастями, то ще більш прихилятиметься до своєї науки, не думаночи про нас нічого путнього. Ми справді винні, — докази того в чинах наших. Нехай, мовляй, вони думають про наших стародавніх мужів. Але вони зовсім не вірять старосвітськими, а хочуть бачити доброчинних людей, що живуть тепер. Покажи нам, кажуть, віру в твоїх чинах, — я чинів немає. Навпаки, вони бачать, що ми гірше від звірів катуємо братів своїх, і тому називають нас боягузливою усього світу. Ось що здержує поганів і не дозволяє їм приєднуватись до нас.

Іван Золотоустий.

ІСТОРІЯ ЦЕРКВИ.

(За Е. Семакою).

(Дальше).

Самостійність церкви Болгарії і Іверії (Георгії, Грузії).

1. Болгари прийняли християнство від місіонарів присланих з Царгороду і тому їх церква була спершу підчинена царгородському патріярхатові (861—866). Але небавом після сего вже перший їх князь-християнин, Богорис- (Михаїл), з політичних причин навязав переговори з папою Николаєм І., від котрого прислав і одержав латинських єпископів для Болгар. Три роки стояла церква Болгар під судебною властію Риму, а відтак (869) сам Богорис підчинив її знов царгородському патріярхатові, від котрого одержав власний архиепископа. Так постала власна єрархія болгарської церкви, з котрою в сторонах Болгарії, замешканої Румунами, скоро злучилася й румунська єрархія.

Коли-ж з кінцем IX століття папа Формозій обдаровував болгарського князя Симеона королівською короною, тоді князь підчинив наново болгарську церкву судебній власти Риму; але союз з Римом протягнувся тільки до року 932. Король Петро, син і наслідник Симеона, помирився з византійським двором, а враз з признанним болгарського королівства византійськими царями, піднесено й болгарську церкву на гідність церкви самостійної, і надано їй ті самі права, які мали колись архиепископи Юстиніяни Прими в наслідок XI новелі юстиніянської.

Спершу самостійне архиепископство болгарської церкви не мало постійної столиці, аж в другій половині X століття осіло в Охриді, і се місто стало тоді осередком болгарського королівства.

Болгарське королівство було неустанно загрожене Греками, а року 1019 зробив йому кінець цар Василій Болгаробійник. Але самостійність архиепископів Охриди задержалася й після падіння королівства, і то як до року 1767, по чім підчинено церкву знов царгородському престолові.

2. Спершу церква Іверії (Георгії, Грузії) не залежала від жадного патріярхату; але в VII столітю стала вона митрополією антіохійського патріярхату і в тій залежности позістала до XI століття. Під той час стала Іверія цвітучим королівством і тому Петро, патріярх антіохійський, чувся спонуканим привернути іверійській церкві самостійність, що й сповнив на соборі в Антіохії (1050). Самостійність сеї церкви уважали відтак всі прочі православні церкви сходу, а її автокефальний архиепископ получив титул „Католікос (поставлений над всіми) Іверії", аж до року 1783 ся церква, приключуючися до російської, втратила свою самостійність і її архиепископ дістав відтак титул „Екзарх".

ІСТОРІЯ ЦЕРКВИ.

(Дальше).

ГЛАВА III.

Відступлення західної церкви від єдности з православною церквою сходу.

Причини розколу.

Патріярхи (папи) Риму, не вдовольнючися першим почесним місцем між пятьма патріярхами, жадали вже в минувшім періоді верховної власти над цілою церквою. Жадання се высказували голоснійше в IX столітю, в котрім часі появилися около року 850 на заході ложні грамоти, так звані псевдоізидорські декреталі, котрі твердили, що патріярхи Риму є найвисшими суддями в цілій християнськім світі.

З другого боку до західної церкви впровадженo і вподобної відступлення від передання і стародавнього звичаю церкви: так наказнено священикам целібат (стан безженности) в супротивности до свобідної волі, яку полишив в сім згляді перший вселенський собор; позволено їсти молоко, масло, сир і яйця підчас великого посту; запровадженo піст в суботу, наколи стародавня церква — пригнімні сходня — визначила сей день тим, що в память первісного сабату заборонила піст в суботу, крім великої суботи, уважаючи невважаючи сильну тайну мироположення, удільену священикам а не епископам і т. д. Всі сі нововведення засудили орієнтали дуже строго, а трульський собор (692 р.) узнав їх за відступлення від стародавнього церковного обряду, установленого апостолами і вселенськими соборами.

Найзначнійшим відступленням, якого допустилася західна церква, була наука, котра з пятим століттям сталася так чим раз загальнійшою, що Дух Святий исходить вічно не лиш від Отця, а також від Сина, і наслідком її впровадженo все більше в західних церквах додаток „filioque" до VIII члена Никейсько-Царгородського символа, незважаючи на то, що 7 канон III вселенського собору, потверджений і потверджений і слідуючими вселенськими соборами, приписує під карою відрішення від церкви, що нікому не вільно укладати або учити иншого символа, кромі символа віри, уложеного на вселенських соборах в Никеї (325 р.) і Царгороді (381 р.). З причини сих збочень, як також жадання найвисшої власти зі сторони папів, відносини між церковною сходу а заходу чим раз більше заострялися так, що в кінці третього століття вибухли в великому полумінь. Ся нагода найшлася в другій половині IX століття.

ЕЛЄКТРИЧНИЙ ГОДИННИК.

Один годинникар в Женеві осягнув недавно свою ціль, до якої працював через послідних 12 літ, а іменно, видумав і удосконалив електричний годинник, який є завершений сам в собі так, що не треба злучувати його з електричним током, бо годинник має свою власну батерію, яка помимо її маленької величини, вистарчає на цілий рік. Годинник сей є звичайної величини кишенькового годинника і не тільки накручується, але взагалі йде при помочі електрики.

Постарайтеся, щоби Ваша передплата була вирівняна та відновлена на слідуючий рік.

ПРИНАГІДНІ БЕСІДИ.

Доводиться нам дуже часто читати, як то большевики в своїй пресі хвалять тим, що такий-то, а такий син, там, а там вирікся своїх батьків, бо вони або куркулі, або люде релігійні, або таки по просту революціонери. В большевиків се великі вчинки, якими можна хвалитися, а в культурних, мудрих людей, се називається звирождінням, або моральний занепад. Такими вчинками не то що нам ма чим хвалитися, але тими треба встидатися, бо людина, яка вирікається рідного батька-матері, сто разів скорше вирічеться всього иншого, всіх тих, з якими вона звязана нині. Така людина досить разів на день змінить свої переконання, десять разів на день їх вирече-ться.

Але досі ті вирчення повторялися тільки в Росії. А що Росія є країною, де нині можливе все, що найгірше, то ми не повинні брати собі того всього глибоко до серця.

Ук отсе доносить мені мій кревняк про подібний випадок, який стався не від кого чрезвичайна, а таки у нас в вільній канадійській землі. Він пише так: „Тут в нашій околиці сталося таке, що аж соромно признаватися. З нашої кольонії учиться один хлопчисько на католицького ксьондза. Доля судила його сестрі залюбитися в однім хлопці, що належить до Української Православної Церкви і обоє повінчалися. Вінчав їх український православний священик. Коли про се довідався її брат, який вчиться в католиків, то зараз зробив заяву, що через те, що його сестра віддалася за православного і що їх вінчав православний священик і що його родичі і вся рідня буде на тім вінчанню і весілю, він їх всіх вирікається і заявляє, що з ними ніколи не зійдеться і що своєю ногою не стане більше в батьківський хаті, ані на тім подвірю, де те „беззаконня" сталося. Матір його пішла до католицького ксьондза, щоби її висповідав (хотіла показатись в того гріха, що видала дочку за православного), та той прогнав її аж негіднику з церкви".

Читаю і очам своїм не вірю, щоби таке було у нас можливе. Бож за кого вийшла заміж та дівчина? За Українця! Хто їх вінчав? Український православний священик! В якій церкві? В українській православній, в нашій рідній, а не чужій, церкві! Чи є тут причина гнівитися?

З того, що сталося, видно ось що: Колиб та дівчина була віддалася за Ляха, за найбільшого ворога, ката українського народу, і колиб була брала шлюб в польській костелі, то сей виродок, її брат, тішився-б, бо то „вшистко едно". Колиб вона віддалася за Француза, італійця, а навіть індіянина, то він би тішився, щби лише за католика. А-ле що вона віддалася за свідомого Українця, за члена українського народу і української церкви, то се його болить і він маніфестує свій біль тим, що вирікається своєї рідні.

Що більше — сей чоловік має колись стати духовним провідником між Українцями. І куди-ж то він їх поведе. який добрий приклад подасть тим, які будуть його пічченні?

Отсе є наслідки чужого виховання. се є тим яничарь, якого виховують чужі на свої услуги.

Хто має розум і може думати, нехай подумає.

Кум Гриць.

„ВШИСТКО ЄДНО".

(Глен Елдер, Саск.)

Читаючи в рідних сторін Канади про „вшистко едно" — латинізацію, хочу подати до відома загалові про одну околицю, де проводиться ся „вшистко едно".

Яких 16 миль на північ від містечка Стівен, Саск., є кольонія, яку замешкують люде переважно з Галичини, римо і грекo-католики. Се околиця щодо освітнього руху зависшала позаді других околиць. Тут не проявляється жадна народня робота. Часом тут любить більше іти пресловута „вшистко едно" в фамілії, а не культурно-освітнюю роботою.

Яких 4 роки тому назад якийсь „фадер" з Йорктону, Саск.,— Франц, чи Авраш того належно не знаю, — купив в сій околиці пів секції землі і побудував римо-католицький косцьолик для браттю Полянку і Русняк. Сей „фадер" дав весь маєрок і все, що потрібне, а тутешнього лише лише помагати будувати. Помагали римо-католики і грекo-католики коло роботи. Сей сливий „фадер" вертався і в околиці Глен Елдер і хотів також будувати косцьолик, але видко не вмійнов за добре вірник „Русинів", той залишив. Бо Глен Елдер околиця щодо освітнього життя стоїть лішше.

Наколи побудував косцьолик, заправ повинувався в члени якоїсь католицькій так і грекo-католицькій (але ніхто жадної членської вкладки не платить) і назав вибрав на заряд половину з римо-католиків, а половину з грекo-католиків, але сей заряд не має жадного права, бо „фадер" самий радить, як вовне, а заряд тільки на папері.

Тепер доїздить сюда по більший части один ксьондз Кисонік, а також час від часу рутенські ксьондзи. Одним словом — „вшистко едно". Коли є ксьондз Кисонік, то житолинує, що ся другий раз буде русский ксьондз, і запрошує приїхати всіх, як бокші Полянуф так і браші Русинуф, бо то є „вшистко едно". А коли є грекo-католицький, то робить те саме. Каже, щоби не робити різниці між собою, бо ми в одної релігії! І Бог є лише один, отже чого ми будемо дивитися.

І єдиний народ іде, сам не знаючи чого і нащо, але каже ксьондз їти, то треба їти. І грекo-католики їдуть, коли є ксьондз Кисонік і змагають се та признаються до латинської віри.

Коли дивишся на таке тут в Канаді, де ми є свобідні від Лящи, але ми пособлено і підпомагаємо, то вам кров стинається в жилах, жаль тих нещасних людей, не хочуть вони вірити, щоби се можливе в вільній Канаді, де ніхто не стоїть з канчуком над головою і вище, що мусите їти до польського костела. Але нарід самий їде в те вороже кримо, бо вороги віками в него впоювали, що то „вшистко едно".

Та значійшим людям ще треба простити, бо вони не знають, що робить. Але де ті грекo-католицькі інтелігенти, що навіть і університети покінчили, чому вони не пробу-ють щось робити, щоби вплинути на верхи грекo-католицькій церкви і спинити їх від такої гінебної роботи? Коли грекo-католицькі інтелігенти є дійсно щирі українські і український нарід її обходить, коли її вижене з поміж себе рімних ксьондзів, українофобських синів, що хрунів, котрі чужим служать, а не своєму народові, тоді є свято вірю, що наш нарід краще зважне і скорше ходом поспішить до волі. А ті, що причиняться до сього, знайдуть душевний спокій і задоволення, бо сповнить свій християнський і національний обовязок.

На захінченя ще скажу братам католикам, щоби більше читали, а також щоби більше приглядалися роботі їх пастирів та куди вони їх ведуть.

Як здорово покликати і добре призвитися до їх роботи, то кождому здоровому думаючому чоловікові отворяться очі і ще пізнав, де правда, а де лож. Я вірю, що так довго ми не будемо свобідні, як довго будемо тримається такої церкви, якої наші вороги вергують. Отже час і пора вже освободитися від всяких завязів, а будувати свою власну церкву — Українську Православну

М. Г., Л.

го виховання, що покликав вашу освіту і стоять на чолі Стрілецького Гуртка, чваняться великим патріотизмом, а різночасно попирають грекo-католицьку церкву, та можуть дивитися на її політику „вшистко едно". Як таких людей розуміти? Як їх назвати? А також як можна виправдати перед чоловіка, котрий верга давніть і відмагається від всього, що він братається з ворогами, коли те саме роблять з вищою осві-тою?

Чи ми будемо на те вже дивитися з заложеними руками? Ні, і ще раз ні. Ми мусимо братися широко до праці і не оглядатися на тих, котрі дрімають з кожівими спом, та котрі воліють з'являтися в полуденого бігу на (на північчи вже звають) або з Нової Зеландії, котрим як сего року стала відома українська справа. Їм би нікто не дивувався, а ще може любив своїму народові. Ми повинні освідомлювати наших менше освічених братів, ми повинні дупати ту силу, яка тримає нас в рабстві. І коли ми підемо спільно рука в руку і нікого з поміж себе рідних не лишимо в темних сферах, тоді ми будемо сильні, бо одною народовою. тоді є свято вірю, що наш нарід краще зважне і скорше ходом поспішить до волі. А ті, що причиняться до сього, знайдуть душевний спокій і задоволення, бо сповнить свій християнський і національний обовязок.

На захінченя ще скажу братам католикам, щоби більше читали, а також щоби більше приглядалися роботі їх пастирів та куди вони їх ведуть.

Як здорово покликати і добре призвитися до їх роботи, то кождому здоровому думаючому чоловікові отворяться очі і ще пізнав, де правда, а де лож. Я вірю, що так довго ми не будемо свобідні, як довго будемо тримається такої церкви, якої наші вороги вергують. Отже час і пора вже освободитися від всяких завязів, а будувати свою власну церкву — Українську Православну

М. Г., Л.

ЯК КОЛИ ТРЕБА.

(Йорктон, Саск.)

Минувшого року розвернувся йоркотонський католицький монастир між зі своєї пасіки і на бляшанках з медом видніла напись: "Ruthenian Greek Catholic Mission" Сего року заряд монастирський поступив, а радше сказати поступився як так давно, що замість Ruthenian. написав на бляшках Ukrainian.

Вийшли ні дуплу приповідку: „змінюється часи й з ними і люде", то здавалосяб, що в такій переміні нема нічо злого, а протилно, що воно й ще на добре. І справді, колиб така переміна зайшла у людей, ніж тепер прийшли в полуденого бігу на (на північчи вже звають) або з Нової Зеландії, котрим як сего року стала відома українська справа. Їм би нікто не дивувався, а ще може любив своїму народові. Ми повинні освідомлювати наших менше освічених братів, ми повинні дупати ту силу, яка тримає нас в рабстві. І коли ми підемо спільно рука в руку і нікого з поміж себе рідних не лишимо в темних сферах, тоді ми будемо сильні, бо одною народовою. тоді є свято вірю, що наш нарід краще зважне і скорше ходом поспішить до волі. А ті, що причиняться до сього, знайдуть душевний спокій і задоволення, бо сповнить свій християнський і національний обовязок.

На захінченя ще скажу братам католикам, щоби більше читали, а також щоби більше приглядалися роботі їх пастирів та куди вони їх ведуть.

Як здорово покликати і добре призвитися до їх роботи, то кождому здоровому думаючому чоловікові отворяться очі і ще пізнав, де правда, а де лож. Я вірю, що так довго ми не будемо свобідні, як довго будемо тримається такої церкви, якої наші вороги вергують. Отже час і пора вже освободитися від всяких завязів, а будувати свою власну церкву — Українську Православну

М. Г., Л.

ЯК КОЛИ ТРЕБА.

(Йорктон, Саск.)

Минувшого року розвернувся йоркотонський католицький монастир між зі своєї пасіки і на бляшанках з медом видніла напись: "Ruthenian Greek Catholic Mission" Сего року заряд монастирський поступив, а радше сказати поступився як так давно, що замість Ruthenian. написав на бляшках Ukrainian.

Вийшли ні дуплу приповідку: „змінюється часи й з ними і люде", то здавалосяб, що в такій переміні нема нічо злого, а протилно, що воно й ще на добре. І справді, колиб така переміна зайшла у людей, ніж тепер прийшли в полуденого бігу на (на північчи вже звають) або з Нової Зеландії, котрим як сего року стала відома українська справа. Їм би нікто не дивувався, а ще може любив своїму народові. Ми повинні освідомлювати наших менше освічених братів, ми повинні дупати ту силу, яка тримає нас в рабстві. І коли ми підемо спільно рука в руку і нікого з поміж себе рідних не лишимо в темних сферах, тоді ми будемо сильні, бо одною народовою. тоді є свято вірю, що наш нарід краще зважне і скорше ходом поспішить до волі. А ті, що причиняться до сього, знайдуть душевний спокій і задоволення, бо сповнить свій християнський і національний обовязок.

На захінченя ще скажу братам католикам, щоби більше читали, а також щоби більше приглядалися роботі їх пастирів та куди вони їх ведуть.

Як здорово покликати і добре призвитися до їх роботи, то кождому здоровому думаючому чоловікові отворяться очі і ще пізнав, де правда, а де лож. Я вірю, що так довго ми не будемо свобідні, як довго будемо тримається такої церкви, якої наші вороги вергують. Отже час і пора вже освободитися від всяких завязів, а будувати свою власну церкву — Українську Православну

М. Г., Л.

ВІТ з непряминої ситуації, то почали ся римські ксьондзи, грецького обряду та бельгійсько-польського-руської народности, проголошувати, що то вони, а ніхто инший,є православні, а до того ще і цілі Українці. Якже їх тепер звати та до кого приписати? Во ж православний, то не католік, а як католік, то не православний

Все се вони робить про людське око. Се на зміна їх переконань, але зміна маски, якою вони своє дійсне лице прикривають. А се вміла маска ся, що те, щоби не стратити ніяк несподіванки Українцями греко-католиками грунту під ногами.

Ріпортонець.

З ЦЕРКОВНОГО ЖИТТЯ.

(Пайн Ривер, Ман.)

Найдальшою на півночі в Манітобі парафією нашої церкви в Пайн Ривер, Завадською, що тут не могуть бути від в порядку, бо далеко від „світа". Отже можна робити, як хто хоче. Одних воно не тяне.

Церковне життя тут кипить. В починні не буду входити. А все тут так гарно, що ек любо жити.

Наші парохіяне і бавиться і колядують через всі три дні. Все майже молодь, старші і всі учителі й учительки ходили з колядою. А як заспівали, то сільони радости і збурювання музіки стати з очей. Бачучи тих колядників, їх примені, веселі обличча їх щирість згадали всіх, кого відвідували, всякий переконався, що хтядя се важна справа, і що може горлатись ходячи, это годен їти колядувати. Але в гурті можна будь бачити найкращих громадян з молоді і старших.

Коляда принесла великий моральний успіх, як також і гарний прибіл для церкви.

Пічче Богослужіння кожного разу церква є більш, як половина заповнена. Коліж вона була менша. то певно бувіб перепонина, але хто був у нашій церкві, той погодиться, що вона в найбільшою в нашіх церков в Манітобі, крім Собору в Вінніпегу.

Щодо поведення вірних в церкві, то треба сказати, що поводяться взірцево. Не завважите розговорів, ні зайвого кождення. А старші брати та сестрички заслуговують на похвалу своїм тактом і працею в церкві. Сяїв в церкві є прекрасний під проводом наших учителів. Не мало труду покладин ці. учителі Гуменний і Марко, щоб хорош співати Службу Божу і колядки свого. Ні лучше хорошій сяїв в церкві, на настрою вірних до побожної молитви

В часі Великого Посту вся громада — старші і молодь — сповняла свій християнський обовязок, приступаючи до св. Сповіди. Я певний, що в громаді не буде ніколи легкодумних сей святої справи.

Треба сказати, що громада ще в осінни заплатила вповні дієцезіальний фонд за 1932 р. і від себе і від своїх членів так, як рішив Собор в Ріджайні. За минулі роки дієцезіальний фонд ніхто заплаченим.

Жіноче Товариство в Пайн Ривер подарувало до церкви два дуже інтересуючі образки, які стоять на престолі. В нашій громаді є чотирьоміні сестри, а свою побожність задокументували гарним дарунком до Божого Дому.

Недавно висвоєповажений член парохії брат М. Топорівський справив до церкви двайцять лавок. На теперішні часи се великий дар. Він належить до тих, що на будову церкви дали поважнішу суму гроша, але се не перешкодило йому знов жертвувати лавки до церкви

На особливу увагу заслуговують тут наші учителі. Вони в нагоді на Богослуженню, вони платять видатки до церкви і на дієцезіальний фонд. Трудяться, як всі прочі парохіяне, щоби наше церковне життя розвивалось якнайкраще.

Діти наші ходять на катехізацію що суботи перед неділею, в яку у Богослуженню. Бувало, що мають науку катехізиму в неділю чи в сам то по полудні. На Чесного Хреста мали катехізацію по вечірні. Діти співають пісні перед Службою Божою, а по Богослуженню співають на коліжа „Боже великий. Єдиний нам Україну спаси"...

Лекто може подумати, що в нас громадське життя, — то є життя поза церковне в занедбане. Та ні, у нас громадське життя в нас скрізь розвивається. В нас є гарний Народний Дім, в якому ведемо всю громадську роботу. Тут наш священик кождого разу, як в нас є, виголошує відчити. Тут вже свою нраці Жіноче Товариство, відділ „Взаїмної Помочі", та відділ Союза Української Молоді. Се все є доказом, що нами Українська Прав. Церква дбає сими і заохотів до громадської праці. Ті, що гуртуються при парохії та в инше згадани товариствах — заложовані. Вони трудяться і не чують умучення. Діяють жертвенно, а не через се, що через се не збіднють. Працюють на церковному і народному полі, але через се не занедбують своїх господарських та родинних справ і обовязків. Бо на все є час, коби тільки була охота.

Написав я се не на те, щоб когось хвалити, ніже, щоб розказати пишному загалови, як у нас є. Може нам ще дечого бракує і ми рало поспарємося той брак виповнити, як тільки про него довідаємось. А як у других наших громадах? Чогось мало я звістної Аву, брати, пишіть до „Вістника". Напишіть, як у вас! Може у вас є щось такого, що нас тай нас наслідувати. Ану, дайте про себе чути!

Нашим пайрнвіерцям желаю злого та і витревалости в їх праці на славу Богові! На користь нашому народові, а другим околицям желаю подібного успіху, як у нас.

Пайрнвіерець.

СПРАВЛЕННЯ ПОХИБКИ.

В звіті в базару, який був поміщений в 16 числі „Вістника", з дня 1 вересня с. р. було пропущено імена п. Гаджоси і пані М. Гаджоси.

П. Мих. Гаджоса подарував на цілю прибори до голення, а його жінонька, пані Марта Гаджоса, грошима.

Село дорогою Заслуг Укр. Православної Громади ся. Юра в Дауфин складає щиру подяку инше згадани за дарів, а рівночасно перепрошує за пропущення їх імен.

За ради Укр. Прав. Громади ся Юра в Дауфин, Ман.

А. Іващевський, голова.

БАЗАРИ

Українське Жіноче Товариство ім. Ольги Басараб**ової в Вадвь. Сяск.** устроює базар в днях 28 і 29 жовтня. 1932 р. в сялі місцевого Народного Дому. Дохід з базару пристановлений на ціль Жіночого Товариства і на Українську Православну Церкву в Вадвь. Місцевих і дооколичних Українців проситься численно прибути на базар!

Зарядз.

БАЗАР!

Українське Жіноче Товариство ім. Ольги Басараб**ової в Вадвь. Сяск.** устроює базар в днях 28 і 29 жовтня. 1932 р. в сялі місцевого Народного Дому. Дохід з базару пристановлений на ціль Жіночого Товариства і на Українську Православну Церкву в Вадвь. Місцевих і дооколичних Українців проситься численно прибути на базар!

Зарядз.

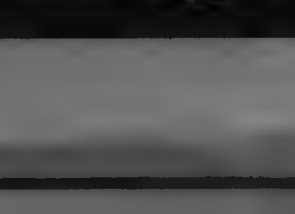

ЗБІРКА НА РЕЛІГІЙНИЙ ФОНД В УКР. ПРАВ. ЦЕРКВІ СВ. ТРОЇЦІ В РЕТНЕР, САСК.

З нагоди завітання с. с. В. Савчука.

По 1 дол.: Чорний Стефан, Пашчук Дмитро, Щербій Василь, Хомій Павло,Романюк Василь, Камьонко Юрій, Кадучок Павло, Фенюк Гриць.

По 50ст.: Фенюк Мих., Пашчук Кость, Добровольський Стефан, Щербій Семен, Пашчишин Стефан, Шиварчук Марія, Тимчук Марія.

По 25ст.: Пашчук Іван, Лещацький Стефан, Пшик Іван, Щербій Василь с Н. Добровольський Іван, Халус Стефан, Худик Данило, Пашчук Іван, Тетяна Халус. Щепій в Іваторія. Москаль Марія. Пашчук Домка. Щербій Николай, Чорний Іван.

По 15ст.: Валяк Ксеня

Збірка о. П. Запорожця:
Пембіна, Н. Д. Зв. Державне.

По 1 дол.: Н. Кацц, А. Кирилюк, М. Лемешишин, О. Бабяк, І. Сопішин

По 50ст.: пані Сівак, пані Захарук, Т. Коропатницький, М. Мушняк, пані Варун, В. Іванишин, Бородинюк, пані Клим, пані Кирилюк, В. Захарчук.

По 25ст.: І. Лемчук, Г. Федорчук, пані Лемешишин, пані Коропатницька, пані Уминська, І. Андрусик

По 20ст.: пані Бородинюк

По 10ст.: панна Бородинюк.

Гардентон, Ман.:

По 1 дол.: Іван Тимчак, Л. Бурак, По 50ст.: Михайлів Хатагурник.

Вайта, Ман.:

По 1 дол.: Мих. Іваничук, Дм. Уганюк, Мих. Калинюк, Ф. Кудлачковський.

По 2 дол.: панна Ф. Ласько, Селіна Мар.

По 1 дол.: Н. Дирбавка, Лучфост, Ман.; В. Волошин, Керей, Ман.; І. Гарасимик, Сендленс. Ман

Зільона о. Е. Гринюк/ Шортгайя, Ман.

По 1 дол.: Гринько Пекхалюк. Михайло Герцик, Андрій Стефаніь. Василь Малюта

По 50ст.: Григорій Яценюк

Робэрт, Ман.

По 1 дол.: Антін Мостовий, Василь Новосад

Сифтон, Ман.

По 1 дол.: Іван Онішко, Мих. Мирончик, Дм. Стадник.

Дауфин, Ман.

По 1 дол.: Антін Іващевський, Мих. Куфлій.

По 1 дол.: Павло Шмонь, Гілберт Пчейнс., Василь Костишин, Елвина

Консисторія Української Греко-Православної Церкви в Канаді.

Ф. Богоске, касір.

633 Anderson Ave., Winnipeg, Man.

БАЗАР.

Сестринство при Українській Греко-Православній Церкві в Поплар Парк, Ман., устроює в днях 29-го та 30-го жовтня 1932 р. в Народнім Домі базар.

Чистий дохід призначено на церкву. Місцевих і дооколичних Українців запрошується о численну участь.

ПОРЯДОК БОГОСЛУЖЕНЬ.

о. Е. Гринюк:

Жовтень:

30. Неділя — Пайн Ривер.

Листопад:

6 Неділя — Робэрт

8 Вівторок. Дмитрів Вим — Ешвил.

13 Неділя — Сифтон.

20 Неділя — Галич

21 Понеділок, Соб. св Михайла Арх. — Вендав — Хомм

27 Неділя — Шортгайя. Дауфин. Ман.

ЦЕРКОВНИЙ КАЛЕНДАР НА 1932 РІК.

ЖОВТЕНЬ.

16 Н. 16 17 Н. по С. Лонів. А.
17 П. Єротея
18 В. Харитини
19 С † Тома ап.
20 Ч Єгорія і Вакха.
21 П Пелагії
22 С Ап. Якова.
23 Н 18 Н. по С. Евангелія і Еза.
24 П. Ермила. Теофана
25 В Прова
26 С † Кипріяна мч.
27 П Параскеви?
28 П Лукіяна: Евфимія
29 С Лонгина сот.
30 Н 19 Н. по С. Андрія Осп
31 П Луки ап.

ЛИСТОПАД:

1 В Поіля
2 С Артемія
3 Ч Гермія
4 П Анерків
5 С Ап. Якова бр. Госп.
6 Н 20 Н. по С. Арети, Ат.
7 П Маркіяна
8 В Дмитрія вкуч.
9 С Нестора
10 П Трифона мч
11 П Анастасії
12 С Зеновія і Зеновії
13 Н. 21 Н. по С. Стахія і Амп
14 П. Косми і Дамяна
15 В Акиндина

ПРЕСОВИЙ ФОНД „ВІСТНИКА".

Николай Лирбавка Луфорст. Ман 56

ПОРЯДОК БОГОСЛУЖЕНЬ.

о. І. Кусого.

Жовтень:

23 Неділя — Мінеа
30 Неділя — Вакав

Листопад:

6 Неділя — Ст. Джуліен
9 Вівторок. Св. Дмитрія — Вакав
13 Неділя — Кілпорт
20 Неділя — Тернополь
27 Неділя — Вакав

27. Неділя — Ст. Джуліен і Мінеа

По Богослужению всюди катехізація дітей і підчит.

Адреса: Box 191. Wakaw, Sask

ПОРЯДОК БОГОСЛУЖЕНЬ

о. П. Зомпринюка

Жовтень:

30 нед. — Поплар Парк. Ман.

Листопад.

6 нед — Мадлетон
8 вівт. — Дмитрів — Онко
13 нед. — Дерфем — Онко
134 Manitoba St., Winnipeg, Man

Повідомлюється всіх православних Українців міста Торонто що в приміщенні старого заводу до Торонто Вей. с. П. К. Ротмистрова, Канада, можуть відправляться Божественні служіння від 28. жовтня. Почнуться Служби Божої в год. 10.30, а потім від 693 Bathurst St.

У цій справі звертатися до пана Ротмистрова.

Rev D D Leschishin
Tel. Kl. 7085
208 Major St., Toronto.
Запов У. П. П. в Торонто.

ЦЕРКОВНИЙ УСТАВ НА 1932 РІК.

Жовтень

21 Неділя 18 по Зісх. Сх. Лука: Голос 1. Уст. Євхи. Іоанн XX: 1—10 Ап. 2 Кор. IX: 6—11; Євхи. Лук VI: 1—11.

30 Неділя 19 по Зісх. Сх. Лука: Голос 2. Уст. Євхи. Іоанн XX: 1—10; Ап. 2. Коринт. XI: 31—32 І XII 1—9 Євхи. Лук. VI: 31—36

Листопад.

6 Нед. 20 по Зісх. сх. Луказ Голос 3 Уст. Євхи Іо. XX: 19—31 Пт. Ап Гал. I: 11—19 Євхи Лук VII: 11—16

8 Вівторок Різдво пресвятої Вгн Євхи Мат X: 16—22 Пт. Ап. 2 Тим II—10. Євхи. Іо. XV: 17—27 І XVI 1—9

13 Неділя 21. по Зісх. сх. Лука: Голос 4 Уст. Пр Іоанн XI: 1—14 Пт. Ап Гал. II: 16—20. Євхи. Лук VIII: 5—15.

Український Релігійний дво-тижневик в Канаді.

ВІСТНИК
THE HERALD

THE HERALD
Box 3684
WINNIPEG, MAN.

РІК IX. ВІННІПЕГ, МАН., 1-го ЛИСТОПАДА, 1932. WINNIPEG, MAN., NOV. 1st, 1932 ЧИСЛО (20) 21

„НАРОДОВИЙ" КОСТЕЛ А ПРАВОСЛАВНА ЦЕРКВА В ПОЛЬЩІ.

В Польщі є незалежний, чи „народовий" костел. Він не признає Риму. Але працює для Польщі і польської політики, вживають його для нищення православної церкви.

Отже почали Поляки робити заходи, щоби поодинати „народовий" костел з правовірною церквою. Грунтом до того мало послужити се, що він не признає папи, як його не признає і православна церква.

І вісти, що синод православної церкви відхилив предложення „народового" костела, бо рішучі їх заявдоволі. Очевидно, рішучі вірні, а не національности.

Тепер Поляки знайшли иншу стежку для походу на основання православної церкви — їх ксьондзи переходять на православіє, а як так, можуть мати місце в православній церкві.

ГОЛОД НА УКРАЇНІ.

Україна переживає важкі ни, які віщують недалеку голодову катастрофу. В цілій низці місцевостей зявилися випадки голодової смерти. Люди масово втікають з міст і мандрують по лісах та полях, вишукуючи дбайливо кождиу кожинку до їдженню рослину. Богато людей після такої роботи хворе і падає по дорозі.

ГОЛОДНА УКРАЇНА НЕ СІЄ.

В московській „Правді" з 10 вересня вміщено таблицю основної посівної площі на Україні та в Росії до 1 вересня сього року. Виявляється, що на Україні засіяно озимини тільки 2.3 процент пляну. Ще гірше на Північному Кавказі, що має українську більшість. Там засіяно тільки 1.2 процент пляну. Треба зазначити, що пляя 1932 року не більший від торішнього. Зовсім зобре стоять Північна Московщина. Там до 5 вересня засіяно 70 і навіть 75 процент пляну.

З сього видно, що московські комуністи пограбували Україну найбільше, а у себе, на Московщині ведуть иншу політику, яка не так руйнує сільське господарство.

ВОЙКИ В ГАЛИЧИНІ.

Стадо вовків напало нічною ніж Скоплем і Корчином на коні, що там пасався. Вовки розірвали одного коня. Инших покусали.

УКРАЇНСЬКА МОВА В БУКОВИНСЬКИХ ШКОЛАХ.

Черновецький шкільний інспектор одержав від румунського міністерства освіти письмо із 1 жовтня с. р. такого змісту: „У школах, де більшість учеників є української народности заведеться в тижневий поділ 4 годині української мови та 2 години релігії, вміщені в дійлітичну програму. Щоби ученики і клинці могли засвоювати собі матеріяли, поробиться заходи, щоби в першому триместрі відбувалася наука в українській мові, переходячи ступнево до науки в румунській мові. В нормальній школі в Чернівцях кандидати для української мови переходитимуть обовязково години для української мови — Генеральний директор Теодорескуї".

Таким чином заведення науки української мови в українських селиц у розмірі 4 годин обовязково й 2 годині науки релігії в українській мові стало дійсністю.

А кілько ще тревятиме, доки розпорядок дійде до директорів шкіл?

БАНДИТИЗМ В ПОЛЬЩІ.

Напади на вуглині поїзди сильно поширені на Поморю та Шлеську. Хоч уряд видав окремі точні розпорядки, як треба охороняти транспорти вугля, бандити не вгавають у своїй праці. Тепер треба буде до сих поїздів додавати поліційні відділи з шибкострільними рушницями.

КРІВАВА ТРАГЕДІЯ НА ТЛІ СПОРУ ЗА ЗЕМЛЮ.

В селі Підпечерах коло Ставнславова розігралася кріваві подія на тлі спору за землю. Василь Клейнота провадив від довшого часу спір з своїм тестем Бойчуком, який не хотів записати йому поля, хоч обіцяв се зробити видаючи свою дочку за Клейноту. Між ними обома вивязалася гостра суперечка, підчас якої Клейнота стрілив насамперед до своєї жінки а опісля до Бойчука. Обоє згинули на місці. Коли на гук стрілів вбігла до кімнати теща Параня Бойчук, розбіжений Клейнота стрілив до неї і рапи її важко. Після переведення сеї кріваві екзекуції Клейнота пішов над ріку Ворону і тим самим стрілом позбавив себе життя.

Жахлива ся подія викликала в цілій околиці велике враження.

ВІЧНА ЖЕБРАНИНА.

В „Кетоник Реджістер" з 27 жовтня с. р. є стаття з заголовком „Завертати блукаючих". Говориться в ній про завертання Українців до греко-католицизму.

Є на півночи Альберти українська околиця, що дуже потребує каплиці, — говориться в статті. Колись ціла громада була там гр.-католицька, нині вже ні. Є там капаниця побудована в зруб, та треба крайної іти. Тобо околицею є Стрий. А щоби збудувати щось краще, то треба попросити чужих з 500 долярів підмоги. І від просьбою підписаній С. Телеч, о. Д. Гопович і гр.-кат. епископ Ладика

Окремо в статті зазначується, що якийсь „добрий товариш" дав Українцям на вікінчення гр.-кат. церкви в Канорі 700 долярів.

Отже жебранина без кінця! Та не диво тим, що піддержують жебрачький апетит в людей, але дивно людям, що не соромляться прибирати жебрацької одіжонки. Видно, що є ще богато людей крайньо цевідомих, які не знають 1). що жебранина чести не приносить. 2) що жебранину ніхто не підніс ані своєї волати, ані сили, 3) що жебранину заводить псує і звязує того, хто жебрає і жебранину приймає.

ЩОБ ТІЛИ СКИНУТИ КАРОЛЯ З ПРЕСТОЛА.

З Букарешту повідомляють, що викрито велику змову до скинення з престола короля Кароля, а чоловіна Його місце його сина Михайла, котрий уже був королем. При тім регентуру мав бути князь Стирбей, заклятий ворог Кароля за те, що Король колись вдарив був його в лице.

І змові ніби то брали участь розведена жінка Кароля, Олена, мати Кароля Марія та инші особи. Уряд Маню тепер старається скріпити авторитет престола, підтримуючи всіми силами Кароля.

ВЕЛИКА ПОЖЕЖА ДІДИЛОВА.

В неділю, 11 вересня в полудне вибухла в селі Дідилові (на півночи від Львова) в 3-поверховому будинку пожежа, яка швидко перекинулась на сусідні будинки. Через сильну бурю ратункова акція була неможлива, внаслідок чого згоріли крім школи — церква, кооператива й біля 50 господарств

ПРОЦЕС ЗА СТАТУЮ МОЙСЕЯ.

Мадярський ряббар Розе провадить з жидівською громадою у Будапешті процес за відшкодования у висоті 50,000 пенго. Ся громада замовила в нього для новобудованої божниці статую Мойсея. За якийсь час рабінат заявив, що статуї не потребує, бо десять жидівських заповідей не дозволяють виставляти у божницях образів.

ВІДЗИСКАВ МОВУ.

Серед незвичайних умовин відзискав мову селянин Берголіо, що став німим перед 10 роками наслідком поражения громом. Коли він поїхав тяжкий візок, потрутив його самохід. Селянин так обурився, що відзискав мову.

УРЯДОВІ ПОВІДОМЛЕННЯ.

I.

Подається до відома всім заінтересованим, що прот. С. В. Савчук виїжджає на днях в церковних справах до Злучених Держав і остане там через кілька тижнів. Важнійші справи відносно „Вістника" будуть залагоджені инш з дороги, менше-ж важні будуть чекати на його поворот.

II.

Звертається увагу священникам і громадам Української Греко-Православної Церкви в Канаді, щоби не занедбували справи дієцезіяльного фонду та щоби прислави свої належитости якнайточнійше. Богато громад ще не виконали своїх зобовязань за ближчий рік, отже повинні доложити всіх зусиль, щоби виконати їх найдаль до половини місяця листопада.

Дано в Вінніпегу, дня 20-го жовтня, Р.Б. 1932.

КОНСИСТОРІЯ УКРАЇНСЬКОЇ ГРЕКО-ПРАВОСЛАВНОЇ ЦЕРКВИ В КАНАДІ.

Прот. С. В. Савчук, голова.

РІЧНИКИ „ВІСТНИКА" НА ПРОДАЖ.

Маємо на продаж кілька старих річників „Вістника" з років 1926—1931. Всі шість річників в гарній оправі можна набути за 6 долярів. Неоправлені коштують $4.50.

Замовлення й гроші висилати на адресу:

THE HERALD
Box 3684
Winnipeg, Man.

Володимир Куртін.

ДО БАТЬКА.

(Продовження).

Одного разу, коли Одарка з Олексою працювала в своїйому маленькому городі, до паркана підійшов старий Гринько, серце в нього почало шпидко битися. Він вже не служив на почті, але по старій звичці заходив туди щоденно. В неї вже готово було вирватися питання й бажалося, щоби та трох-літня мрія нарешті справдилася.

Чи є лист?

Лише Гринько відчинив фіртку, так прямо й попростував до неї. Одарка зразу відчула, що в легенім бравке волхву ї вона не може дихати, під ногами захиталася земля, а питання, яке вона хотіла сказати, завмерло в неї на закаменілих губах...

— Пані Одарко — лист від чоловіка!

Одарка, як стояла, так і опустилася на грядку, а сльози, що прорвалися — тихо котилися по її висохлім, передчасно пооранім вморщками обличчу.

Гринько стояв, перестулюючи з ноги на ногу та лише кашляв...

Одарка плакала... Але се були сльози, що очищають і заспокоюють серце, в котрими виплакується весь біль, що зібрався за цілі роки.

Лист був, як звичайно відчинений і Бог вна'скільки разів було його перечитано чекістами, але хіба се для Одарки могло мати яке значіння?... Для неї було важне лише те, що Василь живий і повідомляє її. Се був „голос з того світа", мов гасло, що віщує переміну. Се був вихід з мертвого колеса безнадійности, а головне — самітности.

Олекса мов би про щось міркуючи, дивився на лист, нічим не показуючи, які почування в ньому виклався перший лист батька. Він заговорив доперва аж тоді, коли Гринько закінчав читати листа до кінця. Олекса взяв коверту, довго розглядав її зі всіх боків, провів де кілька разів пальцем, нарешті відлізив почтовий значок.

— Мамусю, се лист від татуся?

— Так, мій рідний, се татусів лист.

— Значить, він тримав його в руках?

— Звичайно, коли сам своєю власною рукою написав. Знаю я добре Василеву руку, — відповів за Одарку Гринько

— Ї лист прийшов від нього самого до нас?...

— Та ось як бачиш, прийшов

Олекса задумався.

— Значить й сам татусь може прийти до-нас?...

Старий Гринько закашлявь й злякано подивився навколо...

— Ну, се вже ти богато питаєш хлопче...

— А де-ж він? — тільки тепер здогадалася запитати Одарка.

— Не нашими літерами написано, але помаленьку прочитаємо.

— Канада, Віннінег, Манітоба. — прочитав Гринько.

— Де се воно?

Тут Одарка пояснила, що Канада, то англійська земля в Америці й там живе богато Українців, бо коли Війни з Василем вчилися в Київі, то студентська громада лічавала звідти українські газети, а Василь в богатьома тамошніми Українцями листувався.

— А се хто? — показуючи на почтовий значок, запитав Олекса.

— Мабуть Їхній чоловік...

Лист разом з почтовим значком полклав до пакунка зі світлинами та захован до „потайного місця". Того-ж вечера написали батькові великого листа.

Не минуло й три місяці, як вони дістали відповідь. Тепер вони вже все знали про батька. Той писав, що йому добре живеться й він робить заходи, щоби забрати Одарку й Олексу до Канади. Писав, що в Канаді є богато Українців, що вони добре зорганізовані. Була вістка також й від доброго дядька Осипа Іпранюка. Той також був в Канаді. Оженився там й ось недавно, як висвятився на священника Української Православної Церкви і тепер має богато роботи, бо гуртує місцевих Українців. Писав, що коли Олекса приїде до Канади, то його віддадуть до англійської школи, а жити-ме він в українській бурсі. Се так вони вирішили з батьком.

Кождий лист батька, був для них радісною подією. Світлим святом в тяжкому життю. Тепер вони все вже знали про батька, а батько знав про них. Тільки... тільки батько не знав, що вони не мешкають у своїй власній хаті, а в дідовій хатинці в садку, що в них відобрали все до останньої ганчірки, що Олекси не приняли до школи, бо він син петлюрівського старшини, що мати передше що суботи, а тепер що неділі мие підлоги в колишньому їхньому будинку, де живуть приїхавші з Московщини дві кацапські комуністичні родини... Ще тоді, коли вони дістали від нього першого листа, старий Гринько їм порадив не писати всього, бо такий лист усе одно до батька не дійшов би, а самим їм було би богато лиха.

Одного разу прийшов сумний Гринько та розповів, що чув, як пяний Афоньків батько лаявся й оповідав про те, що англійський консуль в Москві дуже клопотався перед большевицькою владою, щоби та випустила Одарку з Олексою до Канади, до батька, але йому було відмовлено. Пяний Москаль гукав, що вони, Москалі, видушать всіх хохлів Українців, бо їм треба України без Українців. Край вони заселять Москалями й буде скрізь панувати їхня нова русска комуністична віра. Василь Кухаренко запродався Англійцям, які хочуть відірвати Україну від русского народу, але вони, Москалі, заходжують лантами цілий світ, знищать гнилу европейську культуру, відберуть в Англійців Індію, й коли запанують над цїким світом, то буде лише скрізь один русский народ й всі будуть комуністами. Сю хахлушку Одарку за те, що та не хоче бути русскою, він все одно зметє зі світу разом з її сином.

Погрози почали збуватися. Одного дня прийшла юрба кацапок, вилаяли Одарку як хотіли, тай ще побили, взяли в городі все що можна було, а грядки повтоптували ногами тай пішли. Города, який їх годував вже не було. Українців в селі було вже мало, бо майже всіх повисилали до Сибіру, або на північ Московщини ліс рубати, де всі вони гинули, як мухи. Попросити кавалка хліба, не було в кого, й голод притиснув Одарку й її сина ще страшнійше, як колись.

Босяй, обірваний в якихось страшних лахмітях блукав Одесса по сєдках та понад річкою та збирав гнилі яблока та грушки... А мати з сього якось варила страву. Сама Одарка так обносилася, що страшно було виходяти між люде. Нерва її висмівали Московки:

— Подивіться, як петлюрівська охвіцерша ходить.

А один з них відомо на ціле село як „майже комісарша" навіть порадив:

— Написала би ти, свойому. Доляри він мабуть лопатою згортає. Може прислав би на спідницю... — й многозначучо підморгнула нишком.

Болюче різнула душу Одарки порада комуністки. Знала вона добре куди йдуть ті гроші, котрі присилають емігранти своїм родинам. Не послухала Одарка поради роспутної Московки, не писала чоловікові, а за три дні прийшов до неї не хто инший, як сам товарищ Фунтіков, що мав уповноваження від чрезвичайки переглядати на почті чужі листи. Погрозив усіх петлюрівців, саботажників і частників. Сівши за стіл, товарищ написав листа Одарчиному чоловікові з найпозашими до землі поклонами, сльозними мольбами вернутися до дому, з принускою в кінці листа.

...А поки прийшли нам хоч десять долярів. Треба стрічу покрити в хаті бо тече... Не бійся, грошї в нас на почті не пропадають... Ось напримір, Іванюкова та Стеленюкова жінки „дістають" завше гроші — від чоловіків... Я недавно пробила руку, то не можу писати листа й прошу се зробити знайомого.

Підписала Одарка сей лист, а Олекса виместив чорнилом цїлу долоню та приклав до листа, щоби батько не мав жадного сумніву. Почтовий значок наліпив сам товарищ Москаль.

— Вернеш, коли доляри дістанеш, — підло усміхнувся товарищ Фунтіков й пішов.

А Одарка не дістала не тільки долярів, але від тої пори листи перестали приходити від чоловіка.

(Докінчення буде).

ПОЩО ЯДУТЬ ДО ЦЕРКВИ?

Дехто йде до церкви,
щоби проходитись,
Дехто йде до церкви,
щоб заговорити.
Дехто йде до церкви —
безбожність сховати,
Залюблені-ж ходять
любих їм стрічати.
Дехто йде до церкви,
бо іде громада,
Для декого церква —
недільна парада.
Дехто йде до церкви,
хоч вічно спізняєсь,
Дехто через гордість,
що у серцю має.
Дехто йде до церкви,
щоби подрімати,
Дехто, щоб одежу
нову показати.
Дехто йде до церкви,
щоб ближніх судити —
Розумні-ж йдуть в церкву,
щоб Бога славити.
Для всіх них є в церкві
окрема приналя.
Котре-ж між усіми
є твоя громада?

Ци знаєте, чому мудрці бачили Царя Христа, коли инші люде на високих становищах не бачили Його тоді в Вифлеємі? Бачили вони Христа тому, що шукали Його; а шукали і знайшли, бо хотіли знайти. — Морісон.

„ДНІПРО"

орган Української Православної Церкви в Злучених Державах,
виходить 1 і 15 кождого місяця і який коштує на рік $2.50.
Передплату висилати на адресу:
"DNIPRO"
1851 Germantown Ave., Philadelphia, Pa. U.S.A.

СВЯТИЙ ІВАН СУЧАВСЬКИЙ, ЙОГО ЖИТТЯ, МУЧЕНИЧА СМЕРТЬ І ПЕРЕНЕСЕННЯ МОЩІВ.

(Докінчення).

Перенесення мощів св. Івана Сучавського.

Мощі св. Івана прославлялись своєю чудотворною силою через довший час, і то не тільки в місті Акермані, але навіть по сусідних краях, так, що велике число людей з усіх сторін сходилися річно до Акерману, щоби поклонитися памяти святого мученика. Про славу св. мощів почув також побожний молдавський воєвода Олександер Добрий, який панував над Молдавою і Буковиною від 1401 до 1433 року. Він задумав спровадити мощі св. Івана до Молдавії, і хоч на дорові до сього стояло богато перешкод, він вспіхнувся таки довів своє намірення в дійсність. Для того вислав до Акермана своїх посередників, священників і найвизначніших бояр. Воєвода впав на коліна перед мощами і з глибокою побожністю поклонився святому мученику, а за його приміром пішли всі присутні. По тім мощі перенесено в великім торжествою до княжої столиці Сучави і приміщено їх в митрополичих церкві, де вони, після двократного перенесення в далекі сторони, спочивають і нині.

По перенесенню мощів св. Івана до Сучави, митрополит і воєвода молдавський постановили, щоби проголосити св. Івана патроном Молдавії, яка тоді включала також Буковину і Бесарабію.

По першім перенесенню, св. мощі не постояли довго в Сучаві. В році 1665 столиця Молдавії була перенесена в Сучаву, а звідтам до Яс, отже туда також були перенесені й мощі св. Івана.

В році 1686 польський король Ян Собеський провадив війну з Турками. Вертаючи з війни до дому, спинився зі своїм військом у Ясах (7-го вересня, 1686), а коли вирушив дальше в дорогу, до него дрилучився також молдавський митрополит Доситей, який забрав з собою різні церковні дорогоцінности і важні документи, а також і мощі св. Івана. Що спонукало Доситея покинути Молдавію, тяжко сказати, досить того, що вийхавши з Молдавії, він осів в Стрию, в Галичині, і пробув там разом з мощами аж до року 1691, після чого перебився до Жовкви, недалеко від Львова, приміститши мощі в тамошнім монастирі.

В тім часі Галичина була ще православною і митрополит Доситей тішився серед галицьких Українців великою пошаною і прихильністю. Йому так подобалося життя в Галичині, що вже не вернув більше до Молдавії, помимо того, що молдавський воєвода безнастанно просив його вертатися назад до Молдавії.

По смерти Доситея волоські воєводи через довгий час старалися виєднати позволення від польського уряду забрати мощі св. Івана назад до Молдавії, але не добилися сього. Але помимо того, що Поляки голосили в тім часі в Галичині як найбільшу ненависть до всього того, що православне, мощі св. Івана бітішилися серед населення Галичини великою пошаною і до Жовкви рік-річно сходилися тисячі вірних, щоби поклонитися святому мученику ва православну віру.

В кілька років після того, як Буковина й Галичина були прилучені до Австрії, буковинський епископ Доситей Хересскуа вяіс просьбу до австрійського правительства, щоби воно дозволило перенести мощі св. Івана в Жовкви назад до Сучави. Такий дозвіл був даний в місяці листопаді, 1781 року, але в тім, щоби перенесення мощів відбулося в такий спосіб, абн не нарушити релігійного почуття унітів.

Проти перенесення мощів св. Івана до Сучави сильно запротестували унітський львівський епископ Петро Білянський і намісник Галичини граф Бріґідо. Вони почали писати просьби до Відня, щоби мощі остали і на дальше в Жовкві, але їх просьби і протести остали безуспішні і в першій половині року 1783 галицькому намісництву був даний з Відня рішучий наказ, щоби безпровольно віддати святі мощі делегатам буковинського епископа, що й зроблено дня 30 червня, 1783, в 12-ій годині в ночі.

З Жовкви святі мощі супроводжали архимандрит Мелетій і ігумен Йоасаф, представники буковинського епископа, а на границі Буковини чекало на них многе число народу, разом з богатьома священниками та монахами. На самій границі священники зняли мощі з воза і понесли їх на плечах. Коли мощі стали на буковинській землі, шістьдесять вистрілів з гармат загуділи торжественно в воздусі, а побожний нарід радісно дякував Богові, що знов дозволив їм витати їх святого патрона на їх землі.

Десятого липня, похід з мощами дійшов до Лужан. Тут мощі переночували в міській церкві, а на другий день рано похід рушив дальше в дорогу до Чернівець. "В Чернівцях, в церкві св. Трійці, мощі спочивали через два місяці. Дня 19 вересня, 1783, перенесено їх до Сучави і зложено тимчасово в церкві Успення Пресятої Богородиці в Ікіканах, а дня 25 вересня, 1783, перенесено їх на стале місце, до митрополичої церкви, де вони до сьогодня спочивають.

Так по довгих роках мощі св. Івана вернули назад на своє попереднє місце спочинку, до Сучави, на радість і спасіння вірних дітей православної церкви на Буковині.

БУВ ПАРОХОМ ТОЇ САМОЇ ГРОМАДИ ЧЕРЕЗ 50 РОКІВ.

В Пітерборо, Онт., минувшого літа помер протестантський проповідник Томсон, якому скінчилося 80 років життя і який був парохом одної і тої самої громади через п'ятьдесять років. За сей довгий час служіння в тій самій громаді проповідник Томсон обслуговав три генерації: значить — вінчав молодят, яких хрестив малими діттьми, а також хрестив та вінчав їх дітей. Хотяй за той час мав нераз нагоду піти на новий парафію, то все відмовлявся, бо громада в Пітерборо кождий раз одноголосно поголоджувалися, щоби він дальше в них оставався.

СТОЛІТНЄ ПОДРУЖЖА.

В Ніце, Югославія, одна пара на ім'я Филиповичі, обходила свій столітній ювілей подружжа. Більше чим сотня їх нащадків — сини, дочок, внуків і правнуків зложили їм желання. Він має 117 літ, а жінка 115 літ.

ПРАВДИВИЙ ХРИСТИЯНИН.

Правдивий християнин бажає доброго не тільки своїм ближнім, але й ворогам, і тому любов його до людей часто спричинює йому не задоволення, тільки страждання.

ПРИНАГІДНІ БЕСІДИ.

Приїхала до нас на відпідник жінка з одного міста. Пова мищу мову и почав питати її про організаційне життя в їх місті.

— Як там у вас життя церковне? — питав я.

— Та, сего року дуже тяжко ідє, бо брак грошей. Але якось все те мусимо пережити, — відповіла вона.

— А чи є у вас які товариства при церкві? — допитував я знову.

— А-я, а... Є і співацько-драматичний кружок, є і жіноче товариство.

— А як ваше жіноче товариство розвивається? — питав я.

Мене се питання дуже цікавило, бо у нас, на кольонії, жіноче товариство — се душа церковної громади.

— Наше жіноче товариство, [redacted] дуже то розвивається. В нас бічите виторилося дві категорії жінок. Пані і прості. І сей поділ вплинув на нашу організацію дуже шкідливо. У нас пані любять тільки радити, а прості повинні все робити...

— Як же се так, я вас не розумію, — почав я. — Пані і прості... Хіба, що у вас є в товаристві жінки з високою освітою, що покінчили високі школи і є такі, що менше вчені?

— Та ні! Тих, що покінчили високі школи, то на пальцях одної руки почислив би. З ними ще можна-б жити, а то є такі, що заледви свое ім'я пересліпують, а дертася в гору, бо їх чоловік учений, або шофер, або барбер, чи може і якась там висша риба. А коли чоловік вчений, то чому-ж би і жінка не мала бути ліпша від всякої инщої. Са гангрина не точить наш народний організьм вже від довшого часу, — закінчила і засумувалась.

Видно було, що вона щиро відчувае те лихо і ним журиться.

Я побачив, що се для неї болюча справа, лишив її і перейшов на що инше.

Тут мені пригадалося, як то одного разу кум Гарасим Чорнохліб розказував мені про те, як то він ще жив в місті і був на станції в якоїсь пані, що тримала „бортінг гавз" і як то до неї приходили такі „пані", з великими претенсіями. Каже він, що одного разу прийшла така пані в білих рукавичках, капелюх з сіткою, сяяв парасолька в руках, черевики на корках, а як обертала, то так широко наче возом зі снопами. А коли говорила, то губами так вивертала наче той комедіант на цюкч

Коли вона забралась, кум спитав в своєї газдині, що се ж-таки „пані". Та відповіла, що се жінка якогось там офісиника, що продає десь там на півночі під бігуном зюти.

То вона мусить бути дуже вчена, — сказав кум, бо так бодай вдавала.

— Та ніби трохи вчена, — каже та, — скінчила чотири грейди англійської школи.

— Ну, та з чотирма грейдами нема чим хвалитися, — зауважив я. — А що вона робила, поки віддалася.

— Та що-б робила, те що другі роблять. — Робила в якось там чайнемена в ресторанті і зайди й віддалася.

То може її чоловік вчений? — спитав кум.

— Та ніби так, — відповіла газдиня. — Він був оден рік в Брендоні.

На сім кум перестав, а навіть не спитав, де той чоловік був в Брендоні, — чи в школі, чи може в домі варіятів.

Не даром то народ придумав прислівку: Не дай, Боже, з Івана пана.

Кум Гриць.

„ВІСТНИК"
Релігійний часопис для Українців в Канаді
Виходить 1го і 15-го кожного місяця.
Видає Українська Православна Видавнича Спілка.
Передплата: В Канаді — $1.50 на рік.
За границю — $2.00 на рік.

THE HERALD
Published semimonthly by the
Ukrainian Orthodox Publishing Company
Subscription per annum:
In Canada — $1.50. — Foreign — $2.00.

Адресувати: — address:
The HERALD, Box 3684, WINNIPEG, MAN.

ФАКТИ З ІСТОРІЇ „ВІСТНИКА".

В квітні 1924 р. почав виходити в Вінніпегу місячник „Православний Вістник". Річна передплата була 1 долар. До кінця 1924 року появилося 9 чисел.

Місячником був „Православний Вістник до кінця 1927 року.

З початком 1928 року „Православний Вістник" перемінено на „Вістник"; з місячника зроблено двотижневник" і передплату піднесено на $1.50. Таким він виходить і досі.

Від 1924 до 1927 було 45 чисел.
Від 1928 до 1931 було 96 чисел.

Коли зложити „Вістник" в одну книжку від 1924 до 1931, то книжка мати буде 1128 сторін.

Від початку 1932 р. до жовтня вийшло 20 чисел, отже 160 сторінь; так від 1924 до жовтня 1932 року „Вістник" має 1288 сторін.

До кінця 1932 року має бути 1362 сторінь.

Коли тих 1352 сторінь „Вістника" покласти в четверо і зробити величну звичайної книжки, то книжка мала би 5408 сторінь. Отже було-би 11 книжок, а кожда мала би майже по 500 сторінь.

Хто бере „Вістник" від самого початку, той до 1932 року заплатив $11.50.

* * *

Так виглядає „Вістник" з чисто технічної сторони в датах і числах.

Коли же перейти вміст і зглядати хоч би важнійші статті і важнійші справи в „Вістнику" обговорені, то спис вийшов би богато більший.

А коли почислити ту свідомість, що думаючий читач здобув, читаючи „Вістник"; всю ту свідомість, що „Вістник" рознісив поміж українським загалом, то виййшло би, що „Вістник" за 8, літ істнування причинився богато до зросту свідомости серед українського народу в в Канаді. Богато розумних людей він ви-

Поставмо таке питання: хто нині краще чоловіком — чи той, хто не дав за 9 літ $11.50 передплати і не читав „Вістника", чи той, хто дав 11.50 і перечитав понад 1200 сторін часописа? Хто нині розумнійший? Хто кращий громадянин? А маніть а матеріяльної сторони — чи той, хто не дав тих 11.50, богатійший від тих, що 11.50 заплатили?

* * *

А тепер можна би ще дещо сказати відносно „Вістника" і передплатників.

Коли „Вістник" мав доси два рази більше передплатників, то міг би бути два рази кращий. Коли передплатників було пять разів більше, то, міг би бути тижневиком, міг би подавати в кождім числі гарні образки; міг би бути великий обемом і мати добірний матеріял з усіх областей людського знання.

До того треба стремїти. Для того працювати. Хто-ж має працювати?

Редакція і взагалі Видавництво робить зі своєї сторони, що може. Решта спадає на кождого читача, на кожду читачку. Отже:

1. Самі присилайте передплату, не відкладаючи.

2. Гоніть ваших сусідів і знакомих, щоби стали передплатниками.

3. Передплачуйте „Вістник", як дарунок для своїх близьких і знакомих, які його ще не мають.

4. Коли можете, то заплатіть за „Вістник" для того, хто радби „Вістник" мати, але покищо занадто убогий.

5. Почислить точно, кілько людей повинно би і могло би читати „Вістник" в вашій околиці, а не читає, а тоді побачите, яке велике поле є перед вами для праці.

Памятайте, що хто заставна одного чоловіка, до читання „Вістника", той втягнув на дорогу свідомости одну родину. Одна хата в вашій околиці буде свідомійша. Один громадянин кращий.

А від свідомих в кождій околиці зависить, якою в будучности має бути околиця.

Отже подумайте, обдумайте і беріться до роботи, а самі опісля побачите, що овочі вашої праці подвійно винагородкують труд, який ви в працю вложили.

НАУКА ХРИСТОВА — СЕ СВІТЛО ЖИТТЯ.

„Ми-ж проповідуємо Христа розпятого, Жидам соблазнь, Грекам-же дурощі"

(І Кор. І: 23)

Святі Апостоли розійшлись по світі проповідувати науку Спасителя. Підчас тої великої спасенної праці стрічали вони рижих людей. Одні радо їх слухали і навертались до Бога, а другі ще й ворогували а то й переслідували християнських працівників. Дні повожно становились до їх науки, бо-ж то була наука Сина Божого, а другі кпили собі в їх проповідей.

Так мусіло бути Се були первопочинки церковного життя, життя християнської віри. науки і моралі. Ідеї та віра має за собою тисячоліття, вона перебула переслідування, инквізиції, але мимо того ще й нині є новітні „Жиди чи Греки", яким наука Христова, се дурощі, або соблазнь.

До церкви на фармах увійшов чоловік, який в околиці має себе за щось вищого від звичайних людей. Кажуть, що він в старім краю скінчив видїлову школу. Була якраз проповідь. Священник говорив про значіння молитви і звертав увагу, як то наші так звані інтелігенти занедбують молитву і церкву та наводив приміри з життя Англійців, які поважно ставляться до молитви і церкви.

Скінчилась проповідь. Вийшов наш „великий дїяч" з церкви та давай висказувати негодования, бо священник, після його великого розуму, говорив дурощі. Він критикував священика, бо сим хотїв показати, який то він розумний та вчений, що навіть священників може критикувати. Але люде йому не повірили та й висміяли добре.

Вже минулись часи, коли то нашому чоловікові хтось щось сказав і він вараз повірив. Нині люде глядять на того, хто говорить, думають, чому він так говорить, та й догадуються дійсної правди.

Большевики, радикали і всякі соціялісти поборюють релігію і церкву, бо мають в тому свої цїли, а именно, щоб абаламутивши людей, сісти їм на шию і їх використовувати.

Їм помагають деякі напів інтелігенти, які своїми виступами проти церкви і віри хочуть звернути увагу на їх великий „розум" та „вченість". Але сим робом тільки дають свідоцтво про своє дурне убожество. В них релігія, церква — се дурощі. А що в них має вартість? Не тяжко сказати: легкі гроші, ангідне життя, добра їда, гарний автомобіль, гульки. Отсе важне для них. Театер, совгд, кулеґ — отсе річи і справи, на які вони видають гроші без жалю і якими одушевляються, як колись поганські Римляне.

Чи мало і в нас таких людей, які гублять гроші видають на маловажні справи, а в той сам час на церкву не дають нічого. Кажуть, що або не мають, або не вірять в церковну роботу. А приглянітеся до них близше. Незадоволені. Нема в них життевого успіху, нема душевної рівноваги і задоволення. Бо забули, що молитва, релігія, мораль — се великі справи, а не дурощі.

Не сміємо брати приміру із таких людей Противно глядїм на наших дїйсних інтелігентів, які живуть релігійним життям, — вчащають до церкви, моляться дітей хрестять, є членами церковних громад. А тим, які хочуть нас збаламутити та засіяти недовіря до наших священників і важних справ, оминаймо. Дайно їм до зрозуміння, що ми є члени Христової громади і нам з ними не по дорозі.

Наука Христова — се не дурощі, а світло життя. Люде, які не хочуть жити в темряві, без цїли, повинні перенятися нею глибоко та після неї жити.

о. Є Г

В ЧІМ СУТЬ ЗНАННЯ.

З того часу, як істнує людство, ввесь світ сильних народами завязався вчителї, які складали науку про те, що потрібнійше людині знати. Ся наука завжди мала своєю суттю знання того, в чім є призначення, а саме: правдиве добро кождої людини і всіх людей.

Отже ся наука служить провідною ниткою в накресленню значіння всіх инших наук.

Предметів наук незлічима кількість, та без розумїння того, в чім полягає призначення й добро всіх людей, не є являється нам можливість вибору в сій безмірній кількости предметів, і тому пова сим знанням усе инше знання й мистецтво видається нам ніби порожнїй шкідливою забавкою.

В ЧІМ СУТЬ РОЗУМУ.

Найбільш розумні ті, що любять правду для правди, недбаючи про признавання правди аж до самопосвячення. Визнання правди зажжя тихе, лагідне й просте.

ДВОЯКА ЛЮБОВ.

Людину, котра нас любить, приймаємо для нас, можна любити людською любовю; але тільки ворога можна любити божеською любовю. Коли любиш людською любовю, можеш від любови перейти до ненависти, але божеська любов не може змінитись. Нїщо, навіть смерть, не може зруйнувати її. Вона стає суттю душі.

Постарайтеся, щоби Ваша передплата була вирівнана та відновлена на слідуючий рік.

КВІТНИ ПРИ ДОРОЗІ.

УНІЯ НЕ БУЛА УКРАЇНЦЯМ ШКОЛОЮ.

Хоч від заведення унії минуло понад 330 літ, однакож унія не виховала між Українцями ані одного великого, гідного унїята-Українця. Зате завзїяних виховувала і виховує між Українцями людей темних і хрунїв.

Нині в Канаді в околиці, де унїяти (греко-католики) ходять до польського костела, коли в церкві нема богослужіння, а в церкві приймають на перемину Поляків, як своїх рідних, дарма, що Поляк Українцеві гірш Татарина. А до православних Українців ставляться, як до ворогів. Чужих уважають за своїх, а своїх за чужих.

Так виховує Українців унія!

СТАРІ А МОЛОДІ.

Нїколи помітне таке явище: коли старі руками і ногами держаться ще чи то католицизму (унії), чи то канапщини, то молоде покоління в тих самих околицях завялюється за Українською Православною Церковою. Знак, що молодше покоління вміє здоровше і ясніше думати

УКРАЇНСЬКА ПРАВОСЛАВНА ДУША.

Хоч понад 300 літ минуло від часу, як Поляки накинули унію Українцям, однакож не змогли вбити православної душі. Лише трохи заблисне промінь свідомости, а зараз української душа бачить, що вона сама собою православна, а не унїятська. І відвертається від чужих, від Риму і його слуг, а звертається до своїх — до Київа, до славної української минувшини. І стремить до самобутної української будучности.

ПЯТЬ РОДІВ УКРАЇНЦІВ.

Можна поставити пять степенів щодо релігійної приналежности Українців.

На найвищім степени стоять Православні Українці. В Канаді вони найсвідомійший елемент; в Европі вони свідомо і несвідомо стоять на своїм природнім історичнім грунті.

На другім місці стоять греко-католики (унїяти). Загалом беручи, то вони лише напів свідомі і тому стоячи ногами на своїм грунті, вони руками держаться з усї сили чужих, які їх на свій грунт перетягають.

На третім місці стоять римо-католики Українці. Ті майже цїлком стратили свою українську свідомість. Живучи від понеділка до суботи українськими жнитвами, вони уважають себе Поляками.

На четвертім місці стоять Українці-сектанти. Вони українську справу завдячували за дїтацькі „толкования Біблії" вкладаючи всю свою увагу до кількох біблійних стихів. Се елемент крайно несвідомий.

А на пятім місці стоять ті, які кождому релігію і церкву обминають, або як християни, або люде до найнизшої границі збайдужілі. Се елемент крайно безідейний, найбільший большевиками.

БІЛОРУСИ РИМО-КАТОЛИКИ.

Білоруси діляться на православних і римо-католиків. Однакож Білоруси римо-католики уважають себе Білорусами, а не Поляками. І римо-католицьке білоруське духовенство уважає себе білоруським і зводить з Поляками боротьбу за права білоруського народу.

Таке з усіми народами на світі. Італійці, Французи, Еспанці, Португальці — всі вони римо-католики, але всі вони уважають себе Італійцями, Французами, Еспанцями, Португальцями. Одні Українці-римо-католики не уважають себе Українцями, тілько Поляками.

Та не диво. В костелі говорять, що вони Поляки, а греко-католики через свою темноту також звуть римо-католиків Поляками. Замість рідних братів приналежати, вони відтручують. Не дивно, що римо-католики Українці числять себе до чужих, які їх до себе тягнуть.

ДЕРЖАВНА ІДЕЯ НЕ ВСЕ.

Державна ідея не мусить містити в собі всїх чеснот. В чесноти належать від того, які чесноти має чоловік, який державницьку ідею висуває. Часом державницька ідея є порожнею бочкою, що голосно гуде.

Нїмці — державницька народ. Нїмецька держава одна з перших. Однакож...

Нїмці на еміграції повинні би бути найбільше відпорні на асимілянію. Тимчасом вони асимілюються дуже легко. Нїмецька національна культура їм байдужа. Є нїмецька держава, то він Нїмцем мусить бути, а опинився пова нїмецькою державою — в нього нїмецької душі не лишилося.

Однакож народи ,що боролися не за державу, лише за свою національно-культурне істнування, де би не опинилися, всюди чують себе народом і мають грунт і матеріял для своєї національно-культурної роботи.

А того не розумїє богато в українських державників.

Вони не розумїють, що держава, се завершення будови, а не сама будова.

ДЕ ГРЕКО-КАТОЛИКИ ЗАРІДУТЬ.

Якими Українцями є греко-католики, видно з того, що до Української Православної Церкви не вільно їм виходити, а до польського костела вільно. А навіть кажуть їм туди ходити. При хрещенню дитини не дозволяють, щоби православні були кумами, однакож Поляки кумами можуть бути.

Якою тоді є греко-католицька Церква? Церквою Українського Народу, чи додатком до костела? І де греко-католики, вдучи такою дорогою, опиняться?

ЧУЖІ НЕРОЗУМНИХ ОБМОТУЮТЬ.

Цїкавий факт: агенти чужих сект, чи агенти большевицькі, заходячи між Українців, вишукують найтемнійших і між ними шукають собі осїдку. Темних, неписьменних, малописьменних, небувалих, недосвідчених вони для себе приєднують.

А свідомих, розумних Українців з розмислом обминають.

І розумний чоловік знає, що чужі агенти мають його за розумного і тому до нього не заходять. А нерозумний не знає, що до нього заходять вони тільки тому, що уважають його дурним. Отже коли нерозумні таких агентів в своїй хаті приймають, в той же час агенти думають:

— Приймеш нас в себе тому, що ти дурень! А нам треба таких, як ти. Ти матеріял для нашої роботи, пожива для нашого апетиту!...

ЖУКІВСЬКИЙ ГРАД.

З великої хмари бувае часом малий дощ...

Жуківці були великою хмарою. Зявилися аж по других, але почали удавати найперших.

— Всїх вас, автокефалістів, зметемо з лиця землї, — почали вони вигукувати — всїх вас своєю „канонічністю" автопимо. Ми маємо силу, на якій стоїмо, а нею є царгородський патріярх. З ним ми в дружбі, він нас приймає. І від нього ми дістанемо „правого", канонічного єпископа. І тоді не тілько Українська Православна Автокефальна Церква в Злучених Державах і Канаді мусить зникнути, але взагалі Українська Автокефальна Церква на Україні, якій бракує того, що ми маємо — Патріярха.

Вигукували, як переможці.

Однакож минав час і Жук був вже кандидатом на єпископа. Справа відтягалася. І голос жукївців почав слабнути.

Нарав чути: Жук вже єпископом! Двох сирійських єпископів, поставили його єпископом.

Двох сирійських... А головною опорою для жукївців мали бути Греки! Грецькі єпископи були в них давнїйше на Соборі. Грецький архиепископ Атенагорас оголосив був святочні желания жукївцям. А тепер розійшлися? Чому-же?

Коли винні в тому Греки, так треба їх публично осудити.

А може вина за жукївцями?...

В усякім разї жукївці повинні пояснити, чому з патріярхом розійшлися.

І не тільки розійшлися. Розійшовшися, вони знайшли собі загадочних Сирійців-єпископів і-ті поставили Жука єпископом.

Знайшли двох єпископів, які самі до нїякого Патріярха не належать. Ані не належать до українського народу. А **Народ і Його Справа — се також Великий Патріярх для Церкви. Се найбільший Патріярх!**

Жукївці не хотїли так справи розуміти. Вони ховалися за чужих і думали набрати непереможної сили. Через те стали не першими, але посліднїми.

Так з великої хмари вийшов не дощ, а трошки граду...

ВІДБЛЕСК ЛЮБОВИ.

Одного горячого лїтнього дня проходжувався один учений вуличник вуличним одного міста. Вуличці були вузькі, а доми високі, так, що сонце нїяк не могло освітити усїх домів. І побачив сей мудрець малого, босого, обідраного хлопчину, який держав в руках маленьке кругле шкло до сонця і старався відбляск сонця спрямувати в одно нїкно, яке сонце не могло освітити.

— Що ти робиш, синку, — спитав незнайомий.

Хлопчина скоро відповів:

— Бачите те нїкно. Там лежить мій хорий маленький братчик. А що сонце нїяк не може післати своїх лучів в його кімнати, то я стараюся післяти йому хоч відблеск сонця.

Дїло сего малого хлопчини є примїром для нас про те, чого Господь від нас сподївся — творити відблеск сайлас Христової любови і потішати сумуючих.

СЛОВА МУДРОСТИ.

Ми так звикли удавати перед другими людьми, що вдаємо й перед самими собою.

Доброчинення тільки тоді являється доброчиненням, коли воно є жертвою.

Свята людина нїчого не збирае для себе, а чим більше робить для других, тим більше здобувае.

НЕДІЛЬНА ШКОЛА

ІСУС ВОСКРЕШАЄ ВДОВИНОГО СИНА В НАЇНІ.

Прийшов Ісус до міста, яке називалося Наїн; з Ним шло богато учеників і сила народу. Коли він підходив до міських воріт, винесли помершого, одинокого сина у своєї матері, а вона була вдова; і богато народу з міста шло за нею. Побачивши Її, Господь змилосердився над нею і сказав Її:

— Не плач.

І підійшовши, доторкнувся до мар. Ті, що несли, стали, і Він сказав:

— Хлопче! Кажу тобі, встань.

І мертвий піднявсь, та й став говорити, і віддав його Ісус матері його. На всіх напав страх, і славили Бога, кажучи:

— Великий пророк настав між нами і Бог зглянув на людей Своїх.

І розійшлась ся вість про Нього по всій Юдеї і по всій країні.

ПРИТЧА ПРО СІЯЧА.

Одного дня Ісус, вийшовши в дому, сів над морем. І зійшлось до Нього богато народу, так, що Він увійшов у човен та й сів, а весь нарід стояв на березі. І сказав Ісус таку притчу:

„Вийшов сіяч сіяти насіння своє.

„І коли він сіяв, то одно зерно упало при дорозі, і було подоптане, і мелетіли птахи й виздрали його. Друге упало на каменистім місці, де небогато було землі, і зараз зійшло, бо не глубоко було в землі, а як піднялось сонце, то й зсохло воно і, не маючи вогкости та коріння, посохло. А инше впало помежи терня, і виросло терня, і заглушило його, і не дало воно плоду.

Ще инше упало на добру землю й дало плід одно в стократ, инше в шістдесять, а инше в трийцять."

І сказавши се, Ісус додав: „Хто має уший слухати, нехай слухає."

Як остався Ісус на самоті, то ті, що були коло Нього з дванайцятьма, запитали його про притчу:

— Що означає притча ся?

І каже їм Ісус:

— Вам не розуміти сієї притчі? І як же вам зрозуміти всі притчі? От що означає ся притча. Насіння се Слово Боже. До всякого, хто чує слово про царство Й не розуміє, приходить дукавий і відбирає, що посіяно в його серці: от — те, що посіяно при дорозі. А на каменистому місці посіяне, се той, хто чує слово й зараз з радістю його приймає; але не має коріння в собі, та й не постійний, і до часу вірує, а в годину напасти відпадає: як трафиться йому яка туга, або напасть за слово, зараз відречеться. А посіяне поміж терном, се той, хто чує слово, але журба сього світа та омана богатства глушить в ньому слово, і воно буває без овочу. Посіяне-ж на добрій землі, се той, хто чує слово й розуміє, та й овоч дає, і приносить инший в стократ, инший в шістдесять, а инший в трийнять.

ІСТОРІЯ ЦЕРКВИ.

(За Е. Семакою).

(Дальше).

ПОЧАТОК РОЗКОЛУ.

Під той час був царгородським патріярхом на сам перед Ігнатія (846—857). його усунено з престола безправно і то заходами Вардася, співзаводника і друга царя Михаіла III, котрого патріярх Ігнатій за його згрішаюче життя і відмовив йому уділення святого причастя. Але після відділення Ігнатія вибрано (857 р.) законним способом на патріярха Фотія, мужа на свій час дуже вченого, що стояв твердо при православію і провадив непорочне життя. Мешканці царгороду, все склонні до церковних спорів, розпалися між собою, одні вступаючися за Ігнатієм, другі за Фотієм. Щоби покінчити роздвоєння, скликано до Царгороду собор, на котрий запрошено всіх патріярхів. Римський папа Николай І рідісно прийняв запрошення, надіючися, що прийшла добра нагода, здійснити і на сході юрисдикційний примат. Післав на собор відпоручників і дав їм такий припис, немов би римський папа був не одним членником собору, а єдиним суддею в найвисшій інстанції.

Скликаний собор відбувся в Царгороді року 861 в церкві Святих Апостолів при участи 318 епископів, і узнав одноду шно Фотія законним патріярхом. З сею узнаною не згодився папа Николай; він скинув відпоручників за то, що згодилися на признання Фотія законним патріярхом не предложивши справи остаточному осудові папи, оголосив Фотія самозванцем, бо уразив його дружним тоном в листі, а Ігнатія, що просив дуже уклінно о домич римського престола, узнав за законного патріярха. Задля сего виникалась відтак дуже оживлена полеміка між папою а царем Михаілом, тоді, коли Фотій про вирок папи, який говорив про його неправність, не хотів і знати.

Між тим вирнув і инший спір між Римом а Царгородом, через справу судебної власти над болгарською церквою. Болгари одержали були християнство від Візантійців (860 р.), а також грецьких священників, що устроїли болгарську церкву. Але князь Богорис, — може зі страху, щоби не втратив независимість політичну, коли болгарська церква позістане підчиненою патріярхальному престолові в Царгороді, або надіючися від римського престола королівської корони, — попросив в Римі латинських епископів. Коли сі прибули до Болгарії (866 р.), повикидали грецьких священників і зреформували болгарську церкву після латинського обряду. Впровадили також символ Віри з додатком „і Сина", відтак піст уживаний в західній церкві, удаляли поновно святу тайну миропомазання, кажучи, що лиш єпископи пристоїть право її уділяти, і ганьбили грецьких священників за їхнє супружеське життя.

Тоді Фотій вислав (867 р.) окружне письмо до прочих східних патріярхів і епископів, і повідомляючи їх про сі всі збочення, які поповнює римська церква запросив їх на собор, скликаний Фотієм, що, перегляднувши згадані збочення, засудив їх і напятнував незаконні вчинки, поповнені римським папою; Николая І відділено і відрішено від церкви, а грамоту віддалення й відрішення висловано на руки царя заходу Людовика II в просьбою щоби її виконати. Але ся грамота не застала вже Николая між живими, а на окружне письмо Фотія відповіли західні богословці обороною наук і обичаїв своєї церкви і обвинуваченням східної церкви.

Відділення патріярха Фотія.

Небавом потім (також 867 р.) Михаіл III, убивши свого шуйка і співзаводника Вардася, дізнав сам той судьби від свого співзаводника, Василя Македонського. Василь обіймаючи сам престіл може завдав від патріярха Фотія святого причастя, як оповідають деякі літописці византійські, а патріярх йому відмовив, а може мав до сего инші причини, досить він віддалив Фотія, а на його місце покликав Ігнатія. Щоби оправдати віддалення Фотія, скликав Василій собор до Царгороду (869 р.), котрім в наслідок дуже обласного запрошення зі сторони нового царя і зі сторони Ігнатія, взяли участь і відпоручники папи Адріяна II, наслідника Николая І. Відпоручники прибули а дуже вобгаженими припорученнями зі сторони папи, і в надії, що їх певно перепруть, бо також місцеві обставини складалися а їх користь.

Собор, отворений в присутности яких 12 епископів і відтак тільки тяжко дополовнений на 102 учасників, надав собі ім VIII вселенського, і сповнив волю царя й римського папи, засуджуючи Фотія і всіх його приклонників, а узнаючи Ігнатія законним патріярхом. Відтак надав собор ще кілька канонів, прикликах розширенно судебної власти папи над східною церквою. Але ще собору не закінчено, а вже східні учасники розізнялися, жалуючи всього, що признали особистим. А в три дні по закінченню собору завізвано ще відпоручників Рим на нараду в болгарській справі, бо власне тоді явилися болгарські відпоручники в Царгороді, щоби поспитатися собору, до котрого патріярхату має належати болгарська церква. Коли східні члени собору відповіли в користь візантійського престола, Болгари прийняли се рішення ,а відпоручники Риму пустили дуже незадоволені Царгород.

Тепер прогнали Болгари з краю латинських епископів, а Ігнатій рукоположив їм одного архиепископа їх народности. Папа Адріян, довідавшися про неприємне рішення болгарської справи, озлобився дуже і вислав кілька грамот напімнень до Царгороду і до Болгарії, але на них не звернено уваги ні тут ні там. Наконець помер Ігнатій року 877.

ЗНАЙШОВ СПОСІБ.

Щоби омминути устроєння базару, в успіх якого він не вірив, один священик в Англії, сів під церквою і просидів так через тринайцять годин, збираючи пожертви на піддержання церкви. Він зібрав поверх 400 доларів.

УРЯД

ДОМІНІЇ КАНАДИ

4% ПОЗИЧКА - 1932

Міністер Фінансів оферує для публичної підписки

$80,000,000

4% Бондів Домінії Канади

Приносячих процент від 15 жовтня, 1932 і дозріваючих в двох річницях, в сумі:

$25,000,000 — 3 РІЧНІ 4% БОНДИ, ПЛАТНІ 15-го ЖОВТНЯ, 1935
$55,000,000 — 20 РІЧНІ 4% БОНДИ, ПЛАТНІ 15-го ЖОВТНЯ, 1952

Підлягають викупові по наличній ціні в процентом на. або після 15 жовтня 1947.

Істина платня без оплат в законних грошах Канади в канцелярії міністра фінансів і генерального ревізера Канади в Оттаві, або в канцелярії помічника генерального ревізера в Галіфаксі, Сейнт Джан, Шарлоттавн, Монтреаль, Торонто, Вінніпег, Реджайна, Калгарі і Вікторія.

Процент платний що пів року, 15-го квітня і 15-го жовтня, законними грішми Канади, без оплат, в якій небудь гавуані якого небудь чартерованого банку Канади.

Деномінації:

3-РІЧНІ БОНДИ, $1,000

20-РІЧНІ БОНДИ, $500 і [illegible]

Гроші одержані з сеї позички будуть ужиті на сплату бондів на суму $34,449,950, платних 1 листопада, 1932, і послужать на загальні цілі уряду та Канадійських Національних Залізниць.

Позичка є уповажнена Законом Парляменту Канади і так істина як і процент зараховуються проти Сконсолідованого Фонду Доходів Канади.

Сума сеї позички є $80,000,000. Одначе міністер фінансів застерігає собі право прийняти, або відкинути усю, або частину одержаної підписки, скоро таке прийняття не збільшить суми істини сего випуску на більше, чим $25,000,000.

Аплікації не будуть важні на формах инших, чим надрукованих Королівським Друкарем.

ЦІНА ВИПУСКУ: 3-Річні Бонди, 99.20 і процент, що приносить 4.28% до дозрівости
20-Річні Бонди, 93.45 і процент, що приносить 4.50% до дозрівости

Замята мусить бути в повности в часі вголошення, або в случаю 3-річних бондів, при доручению.

Підписні листи будуть отворені 31 жовтня, 1932, а будуть замикатися на, або перед 15 листопада, 1932, за попередніми повідомленнями, або без повідомлення, залежно від дискреції Міністра Фінансів. Підписки буде приймати яка небудь гавуя якого небудь чартерованого банку в Канаді, або який небудь призначений фінансовий репрезентант, від якого можна буде дістати офіціальну форму аплікації.

Департамент Фінансів,
Оттава, 31 жовтня, 1932.

НЕЗВИЧАЙНЕ САМОГУБСТВО.

Про незвичайне самогубство повідомляють із Лапшина пов. Бережани. 50-літній господар Микола Кузів перейшов тому два роки до релігійної секти баптистів. Видно чувся в тій секті недобре, бо перейшов на жидівську віру, ходив що суботи до божниці і давав щедрі жертви на жидівський кагал. Нагло недавно в жидівське свято „судного дня" він повісився. Тепер клопіт з його похороном, бо ані управа християнського цвинтаря, ані жидівського не годяться на похованнє самовбійника.

ЕКЗЕКУТОР УВЯЗНЕНИЙ В СТОДОЛІ.

Суд у Лінні засудив на 3 місяці в'язниці селянина Вл. Левандовського з Трутовій, що вжив незвичайного способу, щоби не платити податку. Він замкнув екзекутора Ст. Квятковського в стодолі і почав кричати: злодій, краде барабольої Збігнєв сусіди і хотівши заробити над екзекутором самосуд, але жінка Левандовського не допустила до того.

ВБИВСТВО НА ВЕСІЛЛІ.

В Стоянці (пов. Мостиська) на весіллі у Мик. Богачка 26-літній Ст. Тимчишин убив з ріса Ол. Солтиса з Лишок Гостинних. Арештований боронився тим, що був зовсім п'яний.

БАТЬКО ВБИВ СИНА.

В Коленднях (біля Чортків) емігрант з Америки, Гнат Пирожок, убив сокирою свого сина Івана. Причина: спір на маєтковому тлі. Вбивник стане перед нагляим судом.

ЗНОВУ ПЯТЬОХ РОЗСТРІЯЛИ.

В Томську на Сибірі засудили пятьох службовців місцевої кооперативи на кару смерти за контрреволюційну роботу. Всіх засуджених розстріляли большевики.

НОВА ДОБА В ЖИТТІ ТОРОНТА.

З приходом о. Лещишина починається нова доба в житті тутешньої Православної Громади.

Перші Українці осілися в Торонто перед около 25 літами. І як всюди, так і тут, засувалися гр. кат. громадя і церкви. Сек були Галичане. Засувались і світські товариства.

Однаком помимо доброї волі якийсь церковна справа не могла ту вдомовитись. Нині пронуаємо, чому воно так, а бюлно тому, що гр. кат. церква в руках чужих Українських людей, які використовують її для своєї користи. Через те і спинилися греко-кат. церкви усе самі ті Українці, але разом з церковою залежні від чужих, отже тяжкими руки вязані. Се в найкращій випадку. Але дальше — коли церква відлежна від чужих, то щодо і добрі священики в ній мають мало місця. І серед таких відносин мають добрі люди пустіться.

Був тут о. Сембратович, а коли Сарматюк був найдовше. Звязане ним довге історія всяких громадських клопотів. Було чимало викидань людей з організації, було богато недоволених. Відходи і сам Сарматюк опинився поза своєю церквою.

Тепер греко-кат. священником в о. Григорійчук. Але політика греко-католиків завсігди подібна.

Треба пічеркнути, що богато людей, які найщирійше стояли до церковної роботи, мусіли опинитись поза церквою. Диктатура, яка є в греко-католицькій церкві, краяа найвірніших, більше духовних людей понізсувала. Богато з жидівських большевиків, се колишні добрі парохіяне греко-католицької церкви. Та не вдала вона їх задержати. І не дивно — вона взяв інтерес Рому, не інтерес парохіян, не інтерес того народу, якого церквою себе називає уважає.

Життя тучало, те ніс могло знайти одного певного проводу. Заснувалися товариства, висувалися проекти і програми, але не можна було знайти того напряму, що був би певний. На того осередка, круг якого можна би збиратися і звідси дальшу роботу поширювати. Старші не знали при чім стоять, а молоде покоління асимільовалося, батьки-матери вирікалися.

І думаючі люде журилися. Що бу де завтра? — питали вони. До чого прийде? Чи до того, що і згадка по Українцях не лишиться? і почали за якодом огладатися.

Було вже місцо, що на Зелені Канади Укр. Прав. Церква гуртує наших братів в одну свою сяку. Що там різне робота робиться. Са думка лягала в душу торонтонцям. І так з приїздом о. Бінея могла нам в нас заснуватися 1926 року наша Громада.

Однаком по першім кроку життя нежов зупинилося. І точ дехто всіми силами дбав, щоби його вперед посувати, однаком було годі. Замало ще сили в нас зібралося. І заблиснувший промінь немов почав гаснути.

Та се було лише хвилеве. Що загашено в душу, те не пропало. Воно чекало поколінська набирати сили, рости. Сами людська гордість казала: Почав пінсти, той вертається? Бойтеся? А десь там другі сміяють, не бояться! Так росло завзяття. Росла віра, що коли робіть другі то і ми мусимо зробити. що хочемо.

Таком посторонні руки нас підтержували, як о. Словар з Монтреалю і о. Мітрат Савчук. І так напа Громада з кайшки стала на твердий ґрунт.

На 12-го жовтня зайшов до нас о. Лещишин, як парох нашої громади. Стало се те, чого ми так довго бажали.

На богослуженню 23-го жовтня настрій був дуже піднесений. Людей було понад 300. Хор під проводом п. Івачука, співав дуже гарно, хоч завдекний був на скору руку. І се перша неділя, се початок повного нашого церковно-громадського життя і певно лишиться вона незабутньою в пам'яти тутешньої нашої громади.

Читалося Евангеліє і проповідь. Була заснована на притчі про

ДЛЯ РІДНОЇ ЦЕРКВИ

НЕХАЙ ОВЕ СВІТЛО ВАШОЇ ЛЮБВИ ПЕРЕД ЛЮДЬМИ, ЩОБ ВОНИ БАЧИЛИ ВАШІ ДОБРІ ДІЛА І ПРОСЛАВИЛИ ОТЦЯ ВАШОГО, ЩО НА НЕБІ.

(Мат. VI 16).

НА ДВОЦЕЗОВИЙ ФОНД.

Збірка о. П. Запарнюка.

Поляр Парк, Ман.:

Іван Кирилюк	$1.00
В. Олесько	1.00
Гр. Лисайчук	1.00
Іван Касперак, Брендон, Ман.	.50

ЗБІРКА НА СЕМІНАР.

о. П. Запарнюком.

Брендон, Ман.

По 1 дол.: С. Войцюк, п. Амогровач.

По 50ст.: пані Федорук О.

По 25ст.: В. Яцко, М. Турчинець, О. Федорук, М. Борисик, І. Касперак, Седлак, Павлишин, пані Амогровач.

По 20ст.: Шапка.

По 15ст.: Кудлоський.

По 10 ст: пані Чижик, пані Мазар, пані Чорномаз, Мазар, Барилюк, В. Рудорак, Шевлак, шапка А. Войцюк.

По 5ст.: Бакур, Касперак, Галавань.

Народний Дім в Поляр Парк, Ман. передав 5 доларів як дальшу жертву на Фонд Православного Духовного Семінара в Вінніпегу. Передвчим гроші жертвовані бажають знати, хто з Народних Домів буде слідуючий, що вийде за їх приміром. Жертвовавець щира Спасибі!

Консисторія Української Греко-Православної Церкви в Канаді,
М. Богонік, касієр.
683 Anderson Ave., Winnipeg, Man.

Сіяча. Хоч кожде зерно не вйде — сказав провідник — одиноким ми сіяючі того, що праця перможе неправду, що любов до свого вивинить нескінченість і хоч яресі наш важкий, однаком должесть він нам сили сьйо вперед поступати. І наша Укр. Православна Церква, сей наша справа, наша сьйо, наш напрям і разом з нею вйде труд вся наша робота.

Так наше життя в Торонто набрало повнійшого вмісту. Є в нас своя Церква, є ідеї організації, отже можемо сьйо сказати, що в нашому тутешньому житю з приходом о Лещишна почався нове, краща доба.

М. Д.

ПРЕСОВИЙ ФОНД „ВІСТНИКА".
Збірка о. І. Дмитрова, Брусєлі

Сестринство при Українській Греко-Православній Церкві в Поляр Парк, Ман., устроює в днях 26-го і 27 листопада 1932 р. в Народнім Домі базар.

Чистий дохід призначений на церкву. Місцевих і довколишніх Українців запрошується в численну участь.

ПОРЯДОК БОГОСЛУЖЕНЬ.

о. Ф. Гривнюк.

Листопад:

6. Неділя — Родичів.
8. Вівторок. Димитрій Вселч. — Вечерня.
13. Неділя — Спасов.
20. Неділя — Різдв.
21. Понеділок, Соб. св. Михаїла Арх. — Вечерня — Храм.
27. Неділя. — Щедрість.

Box 404. Dauphin, Man.

ЦЕРКОВНИЙ КАЛЕНДАР НА 1932 РІК.

ЛИСТОПАД:

1 В. Йоіле
2 С. Артемій
3 М. Іларіона
4 П. Аверкія
5 С. Ап. Якова бр. Госпд.
6 Н. 20 Н. по С. Аретя, Ат.
7 П. Маркіяна
8 В. Дмитрія вичуч.
9 С. Нестора
10 Ч. Параск. зч.
11 П. Анастасії
12 С. Зенонія і Зеновії
13 Н. 21 Н. по С. Стилія і Ам.
14 П. Косми і Дамяна
15 В. Ахиндина
16 С. Аггея, Проє.
17 Ч. Пономія
18 П. Гатаитіона
19 С. Павла еп. Канндія
20 Н. 22 Н. по С. Єрона, Лав.
21 П. Соб. св. Михаїла Арх.
22 В. Онисіфора
23 С. Єпасте, Ор.
24 Ч. Мінн. Пет.
25 П. Івана Мил., Ніла
26 С. † Івана Зол., Мик.
27 Н 23 Н. по † Филипа ап.
28 П Гетьа і Самсона
29 П. † Матея ап. і ев
30 С Григорія нех.

ПОРЯДОК БОГОСЛУЖЕНЬ.

о. І. Кусеко.

Листопад:

6 Неділя — Ст. Дмитрій.
13 Неділя — Ст. Дмитрій — Вонна
20 Неділя — Кадворт
27 Неділя — Ст Дмитрій і Мітеи
По Богослуженню вісити катех. дітей і вінчає
Адреса: Box 191. Wakew, Sask

ПОРЯДОК БОГОСЛУЖЕНЬ

о. П. Запарнюком

Листопад.

13 нед Вайта.
20 нед. Толтой
21 пон. Собор св. Михаїла Арх — Гедентон — Храм.
21 пон. Собор св. Михаїла Арх — Ісх Селянк — Храм Богослужен ня відправить о. прот. Савчук.
27 нед Поляно Пета
1314 Mitchell's St., Winnipeg, Man.

ПОВІДОМЛЕННЯ.

Повідомляється всіх православних Українців мешкаючих Торонто, що в прибуттям стального пароха до Торонто Всеч. о. П. Й. Лещишина, Богослужіння будуть відправляться відповідні почавши від 23. жовтня. Початок Служби Божої в год. 10.30, а вечірні на 693 Bathurst St.

У всіх справах звертатися до пароха на адресу:

Rev. D. L. Leschishin
Tel. Kl. 7935
208 Major St., Toronto.

Заряд У. П. Ц- в Торонто.

ЦЕРКОВНИЙ УСТАВ НА 1932 РІК.

Листопад.

6 Нед. 20 по Зісх. св. Луки: Голос 3 Утр. Єван. Іо. XX: 19—31. Літ. Ап Гол. І: 11—19. Єван. Луч. VII: 11—16

8. Дмитрія Вселенського чудотв. Утр. Єван. Мат. X: 16—22. Літ. Ап. 2 Тим II: 1—10. Єван. Іо. XV: 17—27 і XVI: 1—3.

13. Неділя 21, по Зісх. св. Луки: Голос 4; Утр. Єв. Іоан XXI: 1—14 Літ. Ап. Гал. II: 16—20. Єван. Луч VIII: 5—15.

20 Неділя 22 по Зісх. св. Луки: Голос 5 Утр.: Єван Іоана XXI: 15—25; Літ. Ап Галат VI 11-18; Єван Луч VVI: 19—31

21 Понед. Собор св. Арх. Михаїла: Утр. Єван Мат. XIII: 24—30 і 36—43 Літ. Ап Жид II: 2—10 Єван Луч V 16—21.

27 Неділя 23 по Зісх. св. Луки: Голос 6 Утр Єван Мат XXVIII 16—20 Літ. Ап Еф II: 4—10; Єван Луч. VIII: 26—39.

Український Релігійний дво-тижневик в Канаді.

ВІСТНИК
THE HERALD

THE HERALD Box 3684 PEG, MAN.

РІК IX. ВІННІПЕГ, МАН., 15-го ЛИСТОПАДА, 1932. WINNIPEG, MAN., NOV. 15th. ЧИСЛО (163) 22

БЕЗБОЖНИЦЬКА АКЦІЯ В РАДЯНЩИНІ.

Безбожницька акція в Радянщині приймає щораз більші розміри. Звертається вона однаково проти всіх релігій, хоч найбільше проти християнської та жидівської.

В Бердичеві безбожники постановили під божницю оркестру, яка грала большевицькі марші підчас молитви. В одній церкві біля Кременчука безбожники зробили те саме. Однак християни поступили в ким инакше. Розірвені дикою провокацією справили безбожникам таку лазню, що трох з них лягло трупом.

ЛЮДОЇДСТВО НА УКРАЇНІ.

Европейські часописи доносять, що на Україні большевики довели до такого голоду, що люде людей їдять, щоби рятувати себе від смерти. Ось приміри:

В селі Молодечині, район Буки, Віктор Івасенко зарізав двое дітей, часть мяса від. часть продав.

В селі Харківка, тойже район, Марта Захарченко зарізала малого сина Бориса і тим кормила других дітей.

В селі Кишиці знайдено 4-літну дитину присмажену на споводі (на пательні).

В селі Поляниа мати зїла двомісячну дитину.

В селі Баланжа діти пропадають. Люде догадуються, що хтось їх їсть.

І виїздки голодової смерти збільшаються. Що ночи сапітети привозять на кладовища в Київі, в Харкові та Житомирі число трупів, поховиних на дорогах, що вечорами по вулицях знайдено, зростає до тих міст. Се люде, що повинирали з голоду.

Се все на тій земли, яка може і людей других країв годувати!

НЕВОЛЯ УЧИТЕЛІВ В ГАЛИЧИНІ.

При відмові дозволу на українські приватні Рідні Школи в Галичині, Поляки вимагають від учителів свідоцтв вірности Польщі. Повітові старостива не хочуть таких свідоцтв давати. Отже в 4-ох школах на всіх 15 учителів не дали таких свідоцтв сімом, значить — учителі лишилися без посад.

СТУДЕНТИ ПІД НАДЗОРОМ

Наші студенти, що живуть в Академічнім Домі у Львові, чують зголошуватися до поліції. Що другий день має зголошуватися 110, щоденно 10, а один два рази денно.

НЕ ЗДІЙМАЮТЬ АНАТЕМИ З МАЗЕПИ.

Синод православної церкви в Польщі, що радив від 18 до 23 жовтня у Варшаві, розглядав між иншим, як ходять чутки, справу церковної анатеми, киненої свого часу православною церквою на гетьмана Івана Мазепу на приказ Петра Великого. По довших нарадах Синод, як про се пишуть „Вядомості Українське", прийшов до заключення, що він некомпетентний у сій справі щонебудь рішати, бо в сій справі компетентний — мовляв — царгородський патріярх.

Синод дозволив тільки православному духовенству в Польщі відправити „молитви за розрішення гетьмана Мазепи", заборонивши й дальше відправу поминальних богослужень і панахид за великого гетьмана.

Отсе рішення варшавського синоту не може не викликати найбільшого обурення серед загалу українських православних, які й так уже за дорого терплять усі ті безчисленні русифікаторські затії і заходи, що їх проводить у житя єпархія православної церкви в Польщі — всупереч інтересам 95 процент своїх вірних.

САМОСУД.

На донесення війта з Будзанова пов. Бережани поліція найшла в хаті Якова Камінського змасакрованого трупа його стрия, Стан. Камінського. Ціла хата була обрізкана кровю, а закріававсний ніж. ник був розлупаний вчетверо. Доходження викрило, що старого Камінського вбили Яків і Анна Камінські, Ян Ковалець і теща Ядвіга Зьомко.

Доконавши злочинку, вони обмили трупа, ложили на лаві і повідомили про се війта. Всіх арештовано. Оправдуються тим, що Станислав Камінський був збочений сексуально і напастував безнастанно Анну Камінську, на слідком чого приходило до частих сварок у родині.

ЯК СТРІЛЯЄ ПОЛЬСЬКА ГРАФИНЯ.

У Вілянові в графів Баранських відбулося полювання. Одна звань, що браля участь у полюванні, замість до куропатви, стріляли до трох жінок, що сиділи в борозні на ниві бараболь. Усім тром графиня поранила лише в голову.

НА РАДЯНСЬКО-ПОЛЬСЬКІЙ ГРАНИЦІ.

Із Столиців повідомляють, що в районі Долгінова на радянському пограниччу кілька мущин і жінок хотіли перейти границю на польський бік. Вічачі доходили вже до дротів, аж нагло із засідки вискочили кілька радянських стражників і почали стріляти. Від радянських куль згинули три мущини і три жінки.

ПРОМИСЛОВИЙ СКАНДАЛ У РАДЯНЩИНІ.

Радянська преса счинила великий крик у звязку зі скандалом у самоходових заведеннях ім. Горкого. Показалося, що на 1200 самоходів, випущених з тої фабрики, 826 самоходів мало такі великі хиби, що не надавалися до вжитку. З наказу Сталіна видавали окрему комісію, яка перевела доходження й арештувала кілька осіб з адміністрації фабрики.

СТУДЕНТИ В МОСКВІ.

В Москві є 220 тисяч студентів, з того 60.000 працює в „Правді" друкує отверлий лист студента електротехніки, в якому він пише, що протягом 2 тижнів 50 студентів покинуло робітничий факультет з приводу фатальних неписьменних і впровідаційних умовин. Протягом року інтернат переношено 4 рази з Петергофу до Ленінграду, два рази з Ленінграді й знову з поворотом до Петергофу.

ДАЛЬШІ ЖЕРТВИ ВІРИНИ.

В Угорничках, повіт Товсте кількнайцятьлітній хлопець Стан. Вітек бавився артилерійською стрільною, який найшов у полі. Вкінці спричинив вибух, що розніс його на куснички. Крім того тяжко покалічено 6-літнього хлопчика, який відстався по шпиталю в Станиславові.

ЗЕМЛЕТРУС НА АТОНІ.

Підчас недавнього землетрусу потерпіло на Атонській (Афонській) горі богато монастирів. Найбільше знищені: зєлавно-сербський монастир Хіландар, з 8-го віку, в якім зберігаєсь 6 частин з дерева Господнього хреста. Дальше грецькі монастирі: Есфігмен, Ватопед, Іверон, Ксенофонт, Діохаріо, Костомоніт і болгарський Зобрафос. Коли почався землетрус, монахи молилися під голим небом.

ВІЙНА ЯЦАРІЇ В ОБОРОНІ

До президента Швайцарської Конфедерації наспіла петиція з 170,000 підписами від 37 кантональних радників і Ліги Християнства. В цьому подовий протест проти переслідування в большевії всіх релігій; проти боротьби большевизму з християнством; проти невільництва, що в большевії панує. Підписані домагаються, щоби со справу передати Ліді Нарадів, щоби та сею справою занялася.

ПОВІСИЛИ ТРОХ ХЛОПЦІВ.

Нагляй суд у Ковлі засудив на кару смерти трох малолітніх людей, Терезка Дзюка, Семена Оліферчука і Панаса Ілінщука, за напади зі зброєю в руках. Президент республіки не помилував їх і тому всіх трох повісили.

І.

Подається до відома всіх заінтересованих, що прот. С. В. Савчук виїхав на днях в церковних справах до Звучених Держав і остане там через кілька тижнів. Важливі справи відносно заміжстраций Дівчат будуть залагоджені ким з дороги, менше-ж вожой будуть чекати до його повороту.

ІІ.

Звертається увагу священників і громадян Української Греко-Православної Церкви в Канаді, щоби не забувати справи фонду та щоби присилали свої належности якнайточнійше. Богато громад ще не виконали своїх зобовязань на біжучий рік, отже повинні доложити всіх зусиль, щоби виконати їх найкраї до половини місяця листопада.

Дано в Winnipeg, дня 20-го жовтня, Р.Б. 1932.

КОНСИСТОРІЯ УКРАЇНСЬКОЇ ГРЕКО-ПРАВОСЛАВНОЇ ЦЕРКВИ В КАНАДІ,

Прот. С. В. Савчук, голова.

РІЧНИКИ „ВІСТНИКА" НА [illegible]

Маємо на продаж кілька старих річників „Вістника" з років 1926—1931. Всі шість річників в гарній оправі можна набути за 6 доларів. Неоправлені коштують $4.50.

Замовлення й гроші висилати на адресу:

THE HERALD
Box 3684 Winnipeg, Man.

Володимир Куртін.

ДО БАТЬКА.

(Докінчення).

Життя стало ненависне. Безнастанний біль голови вимучив Одарку. Цілі дні й ночі лежала вона на голій лежанці, міцно стиснувши безкровні губи, а мутні, немічне мертві очі, уставилися за брудну плиму на стелі, котра після кожного дощу збільшувалася. Але Одарка не бачить ні стель, ні плим, що з неї сиплеться.. Взагалі очима Одарка нікого й нічого не бачить, а тільки серцем. И тільки свого коханого Олексу Вона бачить, як він мов звірюка крадеться біля стодоли в колхозі та збирає колоски, то біля льоху з бараболями, то біля старого мішка, де йому Кіндрат-мельник, дає деколи жменю муки, то блукає по садках та виглядує гиглі яблука...

— Чи довго так буде?.. Що з нього вийде?

Олекса все частійше знаходив матір непритомною.. Плакав біля неї, бив себе маленькими кулачками в груди, обіймав її голову, цілував в сухі, міцно стулені губи. .

— Мамуню, рідна моя!... Мамуню!... Татусь скоро прийде!... Всі на селі так кажуть. Прийде!

Коли мати швидко приходила до памяти, Олекса весело звивався біля печі, де він в блискавій коробці варив для мами тісто, а в попілі пік бараболі й не замовкаючи, оповідав матері про те, як вони гарно зажинуть, коли поверне батько; коли непритомність тягласа довше, Олекса, морщив брови, задумавшись, тихенько сідав на маленький „стільчик", пригадав головою до материної руки..

Тоді в хаті Одарки Кухаренкової бувало тихіше, чим в могилі, а в маленьке рікоине навіть й місяць не заглядав, щоби не бачити, як живуть поневолені москалями...

Одного разу, вернувшись з села, Олекса застав матір мертвою Лежала вона, як звичайно, спиною. Тільки руки були не під головою, а на грудях. Міцно сплелися холодні пальці, а на почорнілому обличчу якось страшно виглядав застрелий ніс. Очі як і передше дивляться на брудну плиму, що розширилася вже по цілій половині стелі..

Олекса довго дивився в мутні, широко відкриті очі матері, присів біля неї, і приняг до її непригодно витягнутої шиї... За стіною клюпав перший осінний дощ, падають тяжко краплі води через стелі й зіском розбиваються на долівці.. Так заколисаний одноманітним плеском дощу, Олекса проспав до ранку. . А рано прийшов старий Гриньо з якимись людьми. Сі люде поклали матір на ноші й понесли на кладовище Олекса босий, в материній свиті накинений на голову, мовчки йшов за ношами .. Старий Гринько залишився дома — перерепусвати річи. — як пояснив Олексі. Але правдивіще здається тому, що боявся Ати селом за тіломъ померлої, щоби не підозрівали його в симпатії до петлюрівців, та не відібрали пенсії.

З кладовища Олекса йшов сам. А коли прийшов до дому, то Гринька не було. Якусь хвилину, Олекса, стоя нерішучо серед хати. Потім вискочив на дворину й дістав зі схованки в стіні пакунок зі свічлинами Одну свічлину сховав за пазуху, а решту поклав на старе місце. Постоя ще трошки та байдужим поглядом оглянув порожню хату Вийшов. Холодний дощ зразу поллявся за ковнір його блюзки, наче намагався дістатися до фотографічної картки; але на Олексі з самого ранку було все мокре, то й він не звертав жадної уваги. Швиденько простував він босий через баюри, перелазив рови, переходив садки. Село було наче мертве. Лише де не де заводили собаки.

Олекса добре знав село; ще ліпше загумінки, так, не виходячи ніде на вулицю, підійшов він до хати, в котрій жив старий листонош Гринько.

— На право видно човен!

Ти чого отсе прийшов, горобчик? — ласкаво спитав Гринько Олексу, коли той, тихенько відчинив двері й нерішучо спинився на порозі. — Заходь, заходь. обсушись трошки... Тепер ти сам-ітінки залишився .. мов би до себе говорив старий дід, здіймаючи з Олекси мокру блюзку...

— Обсушися, обсушися трошки.... Сядь ось тут біля печі... Балакав я про тебе в комуністичний притулок хочуть тебе відправидити..

— Не хочу я туди, дідусю... Не піду я туди, — позмурщ, але й рішучо відповів, Олекса...

— А куди-ж ти?... Як жити-меш?...

— До батька піду, дідусю...

— До батька?! — аж присів зі здивования Гринько. — Якже ти знайдеш його?

— Тому й я прийшов до Вас, щоби Ви мені добре розповіли де се є ся Канада...

— Е, далеко се дуже... Треба їхати залізницею до самої Одеси. Потім переплисти пароплавом море.. Починається тоді Туреччина. За нею почнеться знов море, що зветься Середземне, а за ним ще більше море, що називають Атлянтійським Океаном. Се море дуже велике За ним десь вже знаходиться й канадійська земля.

— А чи не можна туди допливти човном?

— Човном?.. Не доплинеш. Дуже се далеко.. А ти справді думаеш?...

— Справді, дідусю .. Напишіть лише, дідусю, татусеву адресу..

Й доброго ліда явилися сльози на очах.

— Пропадеш, горобчику... Але й тут пропадеш. — вже про себе подумав він й на маленькому клаптикові паперу написав:

„Олекся Кухаренко, Українець, їде до батька в Канаду, в місто Вінніпег"

— Не показуй нікому, а то набють й в комуністичний притулок відправдять... Дивись, нікому не кажи, що се я тобі написав! Не скажеш?...

— Не скажу, дідусю, нехай убють, не скажу .. Бо-ж я — Українець!...

Дід заплакав вслучи Олексі в руку паперового карбованця...

— Їди ... їди тепер...

Олекса пішов й змінався зі сотнями готої, голодної. „безпритульної" дітворн. від котрої аж кишіть ліле світле дарство соціялізму, що називається Дерзавою Совітів ..

— — — — — —
— — — — — —
— — — — — —

Розхвильоване Чорне Море стихало. Але велитенські вали ще з люттю валіталн на „Foraby", що опускався до водяного рова, то знов вилазив на запінений гребінь, то падав ліворуч, то праворуч, то занурювався носом в попереченну хвилю Запінена хвиля з гаухим шумом котилася по помості й з могучим плеском розбивалася. Старий керманич Джим пильно вдивлявся в мутний контур берега й обертав колесом керми. Англійський пароплав „Foraby" плив до Одеси по дешеву українську пшеницю, то, що Москві повідбирали в голодного завойованого населення й тепер розпродавали ..

Джим пильно дивився, намагаючись побачити Одесу. На компасну стрілку він навіть не звертав уваги: не перший раз він в Одесі. Навіть навчився трошки говорити українською мовою. Раптовий окрик капітана вивів його з задуми.

— На право видно човен!

Повернув Джим колесо керми. Звернув ліворуч ніс „Foraby". Тут і сам побачив: човен — біля правого боку, переверенний... Вичекав Джим, коли підійшла нова хвиля. Звернув і човен опинився на гребені вище покладу.

Матрози схопили його гаками... Але що се за човном волочиться? Джим навіть колесо з рук випустив...

— О, Боже!.. Хлопець!

З води виплило напів голе тіло хлопчини, що було привязане мотузком до човна.

Скупчилися біля нього матрози. Навіть капітан підійшов... А коли по наказу капітана стягнули з мертвого мокрі ганчірки, та знайшли зашиту в полотно фотографічну світлину й клаптик паперу

— Гей, Джим!..

Джим поливився на світлину, на папірець на синьо-зелене обличча мертвого хлопчини

Українець старшина...

Взяв напівпець до рук. Прочитав. Але зі всього написаного лише зрозумів - ...ло батька".

— To father, — переклав він зацікавленим матросам й капітанові Незручно здер з голови шапку, опустився на коліна перед трупиком Олексн Кухаренка. Опустилися на коліна й матроси

Our Father which art in heaven,— почав чрнавним голосом старий Джим молитву.

— Eternal rest — Amen, — закінчили матроси.

Потім обмотали тіло Олексн Кухаренка кавалком полотна, привязали до нїг кавалок заліза... Спустили до води.

Вилло тіло Олексн на воду й тихо поплило до батька .

„Вільне Козацтво"

ПРОЖИВАВ У ГРОБІ.

В Польщі трапилася така історія:— Від якогось часу люде одного села бачили якогось духа на цвинтарі. Се дали причину пізній перевести слідство. І потім здовіда чоловіка, який замешкав в гробі одної польської родини Там знайдено між иншими кухню, лямпу, крісло шафу на книжки і инше. Мешканець має бути якийсь безробітний, який не мав де мешкати.

ЗОЛОТІ ДУМКИ.

Всіми способами доказуйте, що ви живете: але доказуйте тягненням, а не копанням.

Найбільше щастя походять в найбільшої діяльности.

Остаите ваші похибки позаді, але не забудьте, як ви їх зробили.

„ДНІПРО"

орган Української Православної Церкви в Злучених Державах,

виходить 1 і 15 кождого місяця і який коштує на рік **$2.50.**

Передплату висилати на'адресу:

"DNIPRO"

1851 Germantown Ave., Philadelphia, Pa. U.S.A.

СУМЕРК АТОНУ.

Там, де халкідійський півостров вибігає в Егейське море, кінчиться він трьома гористими нїмками. Найвищий із них, східній, се Свята гора Атон, зі шпилем завинники 1935 метрів.

Вже від найдавнійших часів звертала вона увагу на себе своєю незвичайною природньою красою, так що за старою легендою, сам Ісус Христос вибрався був у морську подорож, щоб оглянути вже тоді славний Атон. Ще в VIII столітю осіли на ньому пустинножителі, аскахрети, а вже у 963 р. збудували вони собі Лавру св. Атанасій й завели окрему чернечу державу під управою протогумена (протосо) та ігуменів. Число монастирів дійшло згодом до 20, при чому у 1756 році основано один український, св. Пай. Число ченців зросло до 6000 і з ними стояла Україна здавна в тісних религійно-культурних звязках, які не перервалися й по занятю Святої Гори Турками в 1430 р. Атонські ченці приходили на Україну, а инші, як на приклад великий проповідник Іван Вишненський, основник Скиту Манявського Йов Княгинницький та дерманський ігумен Ісаакій, шли туди на церковно-монастирську практику та науку.

Від того часу зберегла ся прегадна закутина землі свій майже первісний вигляд аж до наших днів. Ціла низка монастирів, розсипних по горі, творить і тепер окрему демократичну республіку з власною управою. Після відходу Турків грецька влада забезпечила Святій Горі самоуправу, але сьогодні сій автономії грозить небезпека. Греки бачуть, як майно атонських ченців занепадає й хотять його привласнити.

Як правдиво чуть називають Атон православним Римом, а свої грецькі сусіди землею страчених. Гориста пустиня, що відділює Святу Гору від решти світу, довгі роки боронила доступ живому життю до монастирів. Атон із своїми 6000 ченцями, вилядає немов остров засуджених, що чекають смерти серед примусових робіт. Одиноке туди привілю люди все радо й задивлені у вічне життя по смерти, знесли з усмішкою свої вигнання та самовідречення.

Атон виглядає так само, як у середніх вікаx, а ченці живуть там, як кілька сот літ тому. Досі чути опівночі їх спів у сумерку вікових церков, а жалібні псальми несуться вночі як голоси з гробів, як плач за давно втраченими річами. Годі висить над святою Горою марево давньої минущини, яке сповіше чужинця остахом. По другій годині по півночі мовкнуть по монастирях псальми, а в 5-ій годині рано зачинається робочий день.

На узбічних горн приистилося 20 монастирів, обведених високими мурами, а їх вікна зачинаються аж на висоті 10 метрів від земли, зі страху перед частими відвідинами морських розбишаків-піратів Виглядають так, наче збудовані на вічні часи. Біля монастирів є окремі келії пустинників, укриті гонтами. Протягом століть не зайшлн тут великі зміни.

Від досвіта видно ченців по всіх дорижках гори. Деякі з них ведуть за поводи мулів або коней, обвішених різним добром, другі несуть його на власних плечах, а инов инші обвішані випханими торбами по боках. Всі йдуть із Карет, єдиної оселі на цілому півострові, де накупили припасів на цілий день. Немя тут возів, бо дороги й стежки між монастирями та пустельними долиці стрімкі, тому на Атоні панує вічна тишa. Ченці, яких стрічаете, жилаві, повні терпцю, але одночасно недовірливі та бонязкі. Обличчя їх поорани житейськими пристрастями, холодом та спекамн, довгими постами та втомою. Вони ведуть досить спокійне життя й чекають за працею на перемогу добра на світі.

Від віків Атон застерегений тільки для чоловіків та єдиної Жинки — Богородиці. Нинa на Святу Гору не сміе,— „бо вналаб зараз на місці трупом". Первісно не вільно було навіть безбородим хлопакам заходити туди, але тепер сього вже давно не тримаються, тільки жінкам і дітям вступ на Атон все ще заборонений. Недавно відвідувалася Анисса Дильорану, накрадця жинка Греції, відвідати Святу Гору і царгородський патріярх кинув клятву на нї.

Виходячи сходиться до ідальні монастирські жителі з городів, знад моря, мулярі, столярі, ковалі, шевці, кравці та мельники. Всіми тими роботами ченці ретельно займаються. У просторій кімнаті стихає вмесь рух, як увіходить опівночі по пальцю, сивий ігумен. По молитві відчитують поіменно всіх та сідають рядні провини. Винні мусять бити поклони перед ігуменом і сієї кари всі дуже вистерігаються. Цять біб, буряки з оцтом, сочевицю й фіги, а поливають усе се вином Для гостей мають юшку з черепах та варених морських їжаків. Одна із ченців читає при обіді Святе Письмо. Опісля ігумен відходить і тоді харчуються ржи помічники-слуги, яких богато у кождій обителі.

Ще пополудне панує всюди рух. Чути дзвінки удари: се ченці-ковалі кують сокири, коси та инше господарське знаряддя. Якраз стрижуть стадо овець, а їх вовни самі виробляють сукно. Рівнож самі й шмоть собі одяг та обувь.

Гору Атон відвідує богато туристів, які в дорозі із Солуня до Стамбулу не забувають звідати „Айон Орос" (святу гору*) Ченці радо оприваджують їх, бо мають із сього добрий заробок. Кождому показують зараз протатський дім, де переховується найстарший писаний устав Святої Гори. замкнений 12 замками у тяжкій скрині, що її можна відкрити тільки в присутности протоса і всіх ігуменів Атону Устав писаний на пергаміні з козлячої шкіри й тому навязується у поточній мові „трагос", себто козел по грецьки

По монастирях завсігди великий натовп. Голосяться туди парубки, здівчата старці, але найрадше приймають малих хлопців, щоб іх уже змалку виховати в черничому дусі.

Кромі ченців живе на Атоні однакоже поза монастирями богато пустинників-аскетів, які невдоволені монастирським життям та гостро нього осуджують. Бо й справді, модерний дух часу дібрався повсюди й до сих грубезних, старих мурів і відносин в них щораз гіршають. Ченці вже не придержуються так суворо уставу, живуть вигідніше, не погорджують алькоголем, займаються рїжною торговлею та дорабляються власної майна Наукою й літературою там мабуть ніхто вже й не займається.

Все се бачить грецька влада й хоче вивласнити монастирські добра. „Ченці — каже вже пережилися, остигли у своїй ревности, а церква не дбае про своє майно". Більшість ченців — се Серби й вони по скасовані атонського самоврядування сталиб грецькими горожанами. Очевидно всі боронитьсн від сього, таксамо Болгарія й Югославія стараються відвернути атенський уряд від його замислу, але левши чи се їм удасться. Стара чернича республика стане скорше чи пізнійше незамітною частиною Греції й колись лишиться тільки переказ про групу православних монастирів, що як остров у морі переблуди середньовічні страхіття турецького панування на Балкані та зістались до кінця славянською твердинею, визначною памяткою колишніх часів.

Я. П.

(„Життя і Знання").

ЖИТТЯ В КИТВІ.

Недавно прибула до Чехії родина з Киіва Ось що вони оповідають про таможнє життя в місяці серпні:

Вулиці Київа, а також міські парки повні голодних селян, що втекли з сіл. Влада приказувала їм вертатися назад у села, але мало хто вернувся, а ті, що не послухали наказу, лишилися тепер бездомними і мандрують від міста до міста. Свої „права", як буцім селяне, вони втратили, бо не послухали наказу про поворот до села, а до міського населення таких не зачислюють. Праці знайти вони не можуть. Сидять день-удень опухлі від голоду попід стінами будинків на Хрещатику та инших головних вулицях, що майже цілком порожні, і чекають, що хтось над ними змилується. Грошен не беруть, бо за гроші однаконо нічого не купиш, а хліба чи чогось иншого з їжі ніхто стільки не має, щоб міг роздати. Сі нещасні тут же на вулицях вимирають, їх трупи вивозять за місто. Кождого ранку можна побачити кілька возів, навантажених такими мерцями, що за ніч вмерли на вулицях чи в парках. Конкретний випадок: на Куриківці в невеличкому парку коло школи ім. Грушевського кілька днів сидів опухлий селянин. На нього ніхто не звертав уваги, бо тож звичайне явище. Одного дня почалась агонія Зібралася цікава юрба, а де-хто змилосердився і побігло по їжу, але було вже запізно — селянин помер. Часто, коли такому голодному хтось подасть нарешті трошка їсти, то після перших же ковтків у нього починаються конвульсії і той нещасний вмирає Виснажений організм не приймає вже пожиння.

Знов завались на вулицях Київа цілі юрби дітей, що, шукаючи хліба, роблять справжні „набіги" і розкрадають все, що їм попадеться по дорозі.

Дістати в Київі спожнвчі продукти майже неможливо, а коли щось і зявиться, то по таких неймовірно високих цінах, що ні у кого це вистарчає на те грошей.

По хліб їздять з України аж під Москву. Розповідають таке: Під Москвою є два села, де вільно можна дістати хліб. Та коли приходить покупець до продавців, то його перш всього питають: — „Хрест маеш?" У випадку коли купець має хрест — хліб йому дають, в противному разі виганяють з села.

До неймовірних розмірів поширилася моральний занепад. Родина зруйнована.

Поруч з сим „керуючі" коли почувають себе не дуже. Ріде страшна крадіж і зловживання. Цілі склади і склепи залолені кавунами, огірками, рїжними овочами. Ріде страшна спекуляція сими продуктами, які куплені згодом зникають, а населення їх і не бачить Не раз овочі згнивають і їх викидають, а голодні накидаються як гиле, та вибирають, що дається ще їсти

Так живе Київ. Так живуть і инші міста України, що не „живуть" Села спустошені Там становище ще гірше. Всі чекають смерти чи відходу від влади Сталіна, сподівающись від того зміни. Остання надія вимученого населення на війну.

„ВІСТНИК"
Релігійний часопис для Українців в Канаді
Виходить 1го і 15-го кожного місяця.
Видає Українська Православна Видавнича Спілка.
Передплата: В Канаді — $1.50 на рік.
За границю — $2.00 на рік.

THE HERALD
Published semi monthly by the
Ukrainian Orthodox Publishing Company
Subscription per annum:
In Canada — $1.50. — Foreign — $2.00.

Адресуйте: — Address
Box 3634, WINNIPEG, MAN.

ЩО НАЗАВ ВАМ ВАШ СУСІД, А ЩО ВИ ЙОМУ?

А ЩО ДРУГІ ВАШИМ СУСІДАМ КАЖУТЬ?

В попереднім числі „Вістника" пригадувалося вам, щоби ви почислили, кілько людей, або бодай ваших близких сусідів не читав „Вістника", хоч і може читати.

Отже чи почислили ви? Чи можете подати бодай приблизне їх число? Коліб запитив вас чоловік в сусідної околиці, кілько в вашій громаді письменних, кілько неписьменних; кілько письменних, які нічого не читають, або не читають того, що треба, то чи мали би ви готову відповідь?

Словом — чи ви знаєте подрібно культурний стан вашої околиці?

Коли не знаєте, то повинні довідатись. Тоді другим скажете. Другим той стан покажете — бо буде що показати. І про той стан в часописи широкому загалови оповісте.

Друге, що вам пригадувалося, то — щоби ви гоніли ваших сусідів і знакомих до передплати „Вістника". Отже чи ви се вже робили? Чи казали сусідам? А що вони вам казали? А що тоді ви їм відповідали?..

Можна здогадуватися, що сусід сказав точно так, як всі сусіди кажуть:

— Е... Та ще не знаю... Де тепер до газети. Часи тяжкі... На важнійше нема грошей... Може колись... Тай коли я буду читати, коли часу нема...

На таке, коли він вам ще таке колись скаже, ви відповіджте:

— Е, сусідо. може так, а може не цілком. От часи були колись добрі, а ви таксамо „Вістника" не передплачували. Чому-ж? Через те і тепер я не вірю, що ви не можете...

Тоді сусід:

— То, рахувати ту причину — часу на читання в мене нема. Мені і без читання є досить клопоту...

Тоді ви в відповідь:

— Ні, сусідо. Час є вечорами, неділями, в часі великих морозів, великої заметілі. Час є, коли слота. Адже-ж ви не фірналь, над якими від спання до спання стоїть наставник. Ви-ж господар в своїй хаті...

Тоді сусід:

— Е, ващо воно мені! Що мені те читання принесе?! А гроші давай!...

Тоді ви сусідови:

— Ні, пане сусідо! Читати треба! Читанням люде розуму вчаться, стають культурнійшими. Буде в вас „Вістник" то і ви перечитаєте собі, а деколи всім вголос. Буде читати ваша жінка, будуть читати діти. Дім ваш стане свідомим домом. Будете знати про ширший світ, ніж ваша хата. І діти ваші будуть кращі. Довідаєтесь про богато справ, будете могли в людьми про них говорити. Станете свідомим громадянином. Люде звикнуть вас поважати. Тай самі побачите, що ви стали вище, між були передтим...

Як почнете ви так, як почнете, тай ще отсю статтю йому перечитаєте, — от тоді сусід, щоби вас відчепитися, кинеться, миється, отягається, але вкінці витягає 10 доларів... Ви берете, дякуєте, видаєте йому 8.50, ще раз сусіда хвалите, що він розумний чоловік і йдете. І байдуже вам, що він потім говорить.

А в дома додаєте і свою передплату, коли ще не вислали, йдете на почту і посилаєте до „Вістника" три доляри. І так кождого тижня — то від одного сусіда, то від другого. Розуміється, що від себе лише раз на рік треба.

За пів року приходите до сусіда, а він:

— От сусідо штука! Так штука! Ви читали ви в „Вістнику", як то воно...

Тай почнає вам оповідати. І жінка сусідова додає якусь увагу. А діти його понанурювали уха — також цікавлиться.

Тоді ви:

— А що я вам, сусідо казав... А ви не хотіли „Вістника" передплатити. Теперже самі бачите.

А сусід:

— Спасибіг вам сусідо! Богато часу дармо пропало і ще пропало би, колиб не ви. А то прятнали... Велике спасибіг! Я нині не той, що колись. І хата не та...

І ви йдете вдоволені до дому, що одну родину просвітили.

А може дехто скаже:

— А воно ніби так, але никово результом чинитися. Відваги нема. А що як ви таки не послухає?...

На те вам така увага:

До того самого вашого сусіда вчора приходили, тай завтра прийдуть чужі нашому народові агенти руселістів (більшників), субботників, баптистів, пресбітеріян... Навезуть книжок і будуть сидувати, щоби купував. Будуть конопадити, будуть вговорювати, будуть захваловати і переконувати. Так, що ні відпроситись, ні відмолитись.

І почують ще тягнути його до своєї віри, до своєї секти, до свого гурта. Будуть дебатувати, толкувати, виясняти, перечитись, підхлібловатись. Цілими годинами, вечорами, днями.

Прийде до того, що сусід ваш таки книжок купить. Чужу газету візьме. І читаючи — почне себе на маніщ зводити.

Або буде і таке, що за місяць чи два хвете:

— Сей і той вже до біблійників пристає. Вже в нього бувають „собрання".

А се ваш сусід! Остільки гірше.

Однакож не він тут винен, тільки ви! Він був несвідомий і ви його не освідомили. Він спав, а ви не збудили. Він стояв на роздорожу, а ви його не покликали за собою. Ви до нього не зайшли, не поговорили, не розголкували, не підсунули матеріялу до читання, не примусили до вашого гурта пристават і поруч з вами йти.

А другі прийшли і вашого брата від вас забрали.

Тоді за вами ні совість гріх. І під боком ворожа сила росте. Але годі закати, бо ви були байдужі, не з'ораля, не засіяли, тому будяки збирасте.

Отже на закінчення ще питання:

— Чому ви не мали би так вперто тягнути вашого сусіда до себе, до своєї справи, своєї Церкви, своєї часописи, як тягнуть його чужі?

Ану подумайте!

ПРИНАГІДНІ БЕСІДИ.

В минувшому числі говорили ми про жіночі манери, які їх часто напідають. Над сею справою конечним є ще застановитися, та пригнутись, як то жінки в других народів працюють спільно в різних організаціях.

Візьмім за примір жінок англійських. Перегладаєте англійські газета і бачите майже кождого дня звіти в різних жіночих організаціях а їх роботи. І коли ви там побачите. Розуміється, що на першім місці є ті, які мають більше часу, а то: жінки суддів, адвокатів, професорів, банкирів і иншіх. Сі жінки працюють разом з иншими в одній чи другій організації і не думають лишіть відрізняться одні від других, тому, що одна там богатша, друга біднійша, одна чоловік ученний, а другою менше ученний, одної має більше платну посаду, а другої менше платну, чи може мають підрядну посаду. Вони працюють після своєї знимот, а також після того, як заробляють, складають жертви.

В жидівських організаціях побачимо те саме; головну роботу ведуть ті, які лише стоять фінансово, бо у них є більше амоги, можуть віддати більше часу всякій справі.

У нас вже инакше. Ті жінки, які могли мати більше часу і змоги працювати, навіть не приїдуть на товариські збори, щоби часом іх не заставили до якої роботи, бо у них нема часу. Вони вже наперед мають час розподілений, що того дня йдуть на один „шов", а того на другий; того-ж дня мають грати в „голф", а того одна з них справляє гербатку, або якусь там иншу оказію, лише для вибраних. І так вам подіять час, що навіть на неділю вони щось там собі призначуть, щоби було чим занятися від роботи в громаді, в товаристві.

До такого заключення я прийшов із розмови з моєю гостею. Між иншим вона мені сказала ще таку історію.

Справляли прощальний вечерок, одному громадянинові, який виїздив з їх громади. Ну і звичайно, що на такий вечерок запрошувано всіх так, що мали змогу прибути. Прийшов назначений вечір; почали сходитися люде. Прийшли дві жінки, що не належали до тих вищих і посідали собі тай говорять. Але з часом бачуть, що котра з „пань" прийде, то коло них навіть не спинеться, хоч вони сидять там, де всі повинні збиратися. Однак всі „пані" відділилися і згуртувалися по кутках, а коло тих двох, то Боже борони присістися, обминали наче прокажених. Представте тепер, як ті дві жінки мусіли почувати. коли таке зауважили.

Таких фактів можнаб, здається, набирати богато, та поки що вистане і сего, що сказано. Колиб наше жіноство зрозуміло своє завдання, то такого більше не потрібно буловб повторяти. А то всі наші професіоналісти числять ни те, що свої повинні їх споживати, бо чужі до них не підуть, а коли треба своїм тим помочи, то в них нема часу, а у їх жінок також на роботу народню часу не лишається.

Казала мені моя гостя, що є і такі, що трудяться і працюють для своїх організацій, але таких є дуже мало, а до того коли котрі щось і почнуть робити, то знаходяться і такі, що замісць подякувати їм, то вони ще й негодують ни них, бо вони або не належать до зарядy, або їх ніхто не уповажнив те роботи, хоч та робота сама за себе говорить, що вона добра, потрібна і корисна.

Кум Гриць

КВІТНИ ПРИ ДОРОЗІ.

ПОЗАГРОМАДСЬКІ СМІТНИКИ.

В великих містах є брудні передмістя, що по англійськи звуться „слямз". Себто рід смітника. Живуть там люде найтемнійші, найбайдужійші, найбрудніші і найубожші. І тут переховуються найбезпечнійше всякі злочинці.

Але такі маленькі смітники бувають і по малих містах і громадах. Такі брудні місця. І брудні люде.

Громада, се люде зорганізовані. Хто є членом Церкви, членом Народного Дому, хто чує обовязок для кождої громадської справи, той є членом Громади. А Громада, се маленька армія. Маленька держава. Лише громада є Народом.

Але між кождою громадою є одинакші, що не хочуть бути членами Громади Церковної і ніяка громадська справа їх не обходить. До таких належать: крайні самолюбці, люде цілком байдужі, безцільні, темні, ледачі, пяниці, хруні і всякого рода злочинці. З таких той смітник складається! Незавидне товариство!

Се те саме, що дезертири і всякі волоцюги поза зорганізованою армією.

Військових обовязків вони не признають. Але з військової кухні раді пожиратися. З військових складів матеріял їм придається. В військових шпиталях лічилисяб. Коло військового вогню грілисяб.

Точнісінько такими є всі ті, що живучи помік громадою, не хочуть бути членами зорганізованої громади і громадськими справами нарівні з другими не хочуть інтересуватися. Се дезертири. Волоцюги. В усякім разі се люде підозрілі, непевні, отже безварті.

Але в потребі вони звертаються до громади за помочею.

— Ми попали в нещастя, отже громадо поможи! Подбай за нас! Охрести, новійчай, похорони, паску посвяти по ваному громадському звичаю! І дай матеріяльну поміч, коли треба. Але поза тим ми тебе, громадо, не знали і не будемо знати. Будь керницею, з якої можемо черпати воду, але керницю обгороди, то не наша справа. Всі нам мають давати, а ми нікому!

Така філософія тих, що творять собою людські смітники.

Розуміється, що громада для смітника не має ніяких обовязків. Піддержувати смітник, се нерозум, отже гріх.

Обовязком громади — є смітник знищити так, щоби з нього і сліду не зосталося.

ТРИ ВАЖНІ УКРАЇНСЬКІ СПРАВИ.

В Канаді Українці мають перед собою три великі громадські справи що обнімають важнійші цілі їх життя.

Першою справою є Церква. Вона дає моральний напрям життю; вона піддержує велику частину культури; вона вяже Українців помідж собою тревалійше, ніж инші організації чи інституції

Другою справою є Преса і Видавництво Книжок. Буде сильна своя преса, буде сильне Видавництво Книжок, то буде велика свідомість серед народу.

Третою справою є Виховавчі Інституції. Буде їх подостатком, будуть мати повну можність провадити роботу, то буде богато передових людей, а такі люде є очима, ухами і совістю народу. Вони є його головною силою.

Журиться і клопочеться ними — він стоїть в передніх ряді вартих людей; не інтересується ними — він належить до сотворінь, які жиють на те, щоби істи.

ХІД ВГОРУ І ХІД В ДОЛИНУ.

Життя звірів йде по рівній, поземій площі. Звір не може культурно підвестися, ані культурно занепасти. Не може стати мудрцем і праведником, але не може стати дурнем і злочинцем.

Одеи одинокий чоловік може "підноситися вгору, або сходити в долину.

Стремління людей йти вгору витворило розум і цілу людську культуру. Але йти вгору тяжко. Дітей силують вчитися. Батьків силують посилати дітей до школи. Громадян силують школи будувати й удержувати.

Примус творить чудеса. Примусом збудовано великі єгипетські пірамідн, що стоять дуже тисячі літ. Примусом Хінці обгородили муром свою державу і мур той перестоїв богато людських поколінь.

Примусом! Не будь примусу, не буб конечности, а люде переживуть сотні і тисячі літ і нічого важного, великого і розумного не створять. Сліду по собі не лишать. Вся їх сила беззлідно змарнується. Великі таланн в землю закопані пропадуть.

В людській природі є два стремління — одно тягне чоловіка вгору, друге в долину. В кого переважає перше стремління, той пнеться вгору і другим за собою підносить. В кого переважає друге стремління — той шукає нагоди, щоби зсунутися вдолину, до дурноти, до некультурности, до варварства.

А некультурні низини мають свої вигоди. Нема там обовязків. Нема широких клопотів. Шукаєш лише вигод. І тому серед кождої громади знаходяться люде, що до низин некультурности радо здуваються.

НЕХРЕЩЕНА ДИТИНА.

Сказав напів збольшевичений чоловік:

— Моя дитина нехрещена, але хіба се по ній видно? Роги їй не ростуть! Тачик всі другі діти.

Коли нерозумний чоловік почне вдавати розумного, то все йому легко говориться. Але ця дітві воно не так.

Чи видно рІжницю?..

Так! РІжницю між його нехрещеною дитиною, а дітьми хрещеними видно в кождої сторони.

Його дитина мешкає в напів збольшевичений родині, отже серед морального бруду, серед нерозуму. Все те вспі дуже видно!

Його дитина не дістає нІякого морального виховання. Її не защеплюють ніяких моральних принципів, отже вона виховується гірше, ніж другі, хрещені діти. Се видно.

Його дитина не дістає нІякого морального виховання. Її не защеплюють ніяких моральних принципів, отже вона виховується гірше, ніж другі, хрещені діти. Се видно.

Її не поручувано Богу і не підчинено Її Божому Законовіи, якому підчинені хрещені діти. Се відомо. Се видно!

Вона стоїть поза релігійно-моральним грунтом, на який ставиться дитину при хрещенню. Се видно!

Вона буде в життю нарікати, що батько-мати не виховали її так, як повинні. І що найпевнійше, вона в життю буде мати місце тільки між людьми такого виховання, як сама. Між кращих людей, між гідних, чеснних людей вона не зайде. І поля — бути між нехрещеними, безрелігійними, некультурними, немовлятами. Не між розумною громадою, але в стайнях, в курнику, при картах, при пиятиці.

В кого здоровий розум, той з кождої сторони бачить ту рІжницю, яка є між дітьми окрещеними і дітьми збольшевичених і збайдужілих родичів.

РІжниця починається найперше між родичами дітей хрещених і нехрещених.

РІжниця в розумі, в моралі, в ідеїйности, в культурности. Се видно!

А за тим вже таким же напрямом йде виховання дитини.

Хто починає виховання від того, що не хоче завязати дитини з Богом, з Божим Законом, з Церковою свого народу і своєю релігійною громадою, то шо перед можна знати, яким напрямом піде її виховання і яка буде її вартість.

По дитині хрещеним не видно зараз, коли вона при грудях, коли її треба годувати, але буде видно опісля — через цілє її життя.

І коли чогось зараз не видно, то ще не знак, що все добре. Не видно по головіковим, що він неписьменний, але неписьменність видно по його життю. Не видно по лиці, що дитина не має батька-матері, але видно по житю дитини. І так з кождої сторони.

Чого не видно нерозумному, те розумним дуже видно. І чого не видно в одній хвилі, те буде видно протягом цілого життя.

НЕ ЗАГОРОДЖУЙ СОБІ ДОРОГИ.

В давнині Еспанці на грошах рисували стовпи Геракля. (Геракль, се грецький бичний силач. А Гераклеві стовпи, се скали по обох сторонах Гібральтарського проливу, що є між Европою і Африкою). А над стовпами писали: „Нон плюс ультра". Себто '— поза тим нема вже нічого. Бо поза сими скалами розтягалося лише дике, безкрає море.

Але Колюмб не вірив тому державному написові. Він поїхав туда, де немовто не було вже нічого і знайшов щось — знайшов новий світ, який нині зветься Америка.

Доперва тоді Еспанці викинули в напису „нон" і лишили „плюс ультра", себто — „богато поза тим".

Добрі розсудні, досвідчені люде ніколи не ставляють перед собою границі з напісом: „Поза тим нема вже нічого!" Здорова душа, здоровий розум всюди лишає для себе дорогу незагородженою і всюди знаходить цінні вартости.

МОЛИТВА.

Боже!
Не дай, щоб темний ворог України
Рікс поборов,
До рідних святощів і до країни
Ти, Отче в серце кождої людини
Сам влив любов.

Досить вже слїз розлило наші вій,
Досить вже втрат —
Не відбирай останньої надії,
Що сонце волі нам ще зяясніє,
Ждє нас вже від вад.

Не дай допити нам до дна самого
Сю чашу щерть —
Освободи нас з гнету вікового,
Ах, не заслужив, Отче, люду строго
На згубу-смерть.

Ти, що лєлїї зберігаєш цвіти
У бурі час,
Закропи нас і дай достреміти
До повного життя і до освіти,
Погляньі на нас!

По днях зневаги від влади тиранів,
По муках всіх,
Най промінь ласк Твоїх на нас упаде —
І діждемось в будучині розради,
Добра і втіх!

Уляна Кравченко.

НЕДІЛЬНА ШКОЛА

ДОБРІ ДІТИ.

Марійку і Ганнусю лишили раз родичі самих без нагляду в дома, а самі пішли на орудками. В тій кімнаті, де зявилися обі дівчинки, стояла на столі посудина, повна гарних яблок. Марійка повачивши смачні овочі, сказала на них рукою кажучи до Ганнусі:

— Ганнусю! А-ну берім та їдімо яблочка, бач, як вони самі аж просяться...

— Не можна, Марінко! — відповіла Ганнуся. — Ти прецінь знаєш, що нам ані тато, ані мати не позволяли, а без дозволу не годиться ник нам самим господарювати!

— Та ми тільки одно-однісіньке яблочко візьмім, отже з самого краю... — настоювала Марійка.

— Ані одного не годиться рушати нам самим. Та-ж ти знаєш, що ані тато, ані мати не зборонять нам — але тепер на се ми не маємо, без їх відома, жадного права, — стояла на своїм Марійка.

— Правда твоя, дорога сестричко, я вже не хочу рушати, не хочу, щоб гнівалися на нас тато й мати, — погодилася Марійка.

— Гарно, гарно, Марійко! За се я тебе поцілую! — сказала врадована Ганнуся.

Обі сестрички поцілувалися сердечно і пішли до другої кімнати.

Тут знова вислав на стіні клітка, а в ній щебетав пташка-канарок.

— Знаєш, що, — промовила Марійка, — ся пташка така бідненька, бо вона все замкнена. Випустім її, нехай собі летить на волю. Вчера тато випустили того сіро-жовтого пташка, що його наш пастух приніс з ліса.

— Що ти, сестричко, кажеш? — запитала здивована Ганнуся. — Чи думаєш, що се буде добре? Татко пустили вчера пташину, що в нашім краю виводиться, а се канарок; він привик лише в клітці жити. Коли-б ми його випустили, він не уміючи добре літати і не маючи сили, упав би на землю, а наша кітка зараз би з ним покінчила.

— А я про те і не подумала, — сказала Марійка. Тепер я бачу, що перед кождим ділом треба порадитися старшим, а найперше спитати батька й матері, бо вони найліпше знають.

По хвилі повернули родичі домів.

Ганнуся зараз звернулася до матері з просьбою о яблоко, але мати пояснила, що се яблока дуже тверді і кисли та що їх можна їсти лише варені. Але замість того дала їм дві гарних грушки, які принесла з міста, а ві їх гарне поведення і послух похвалила їх і поцілувавши обох сестричок, чим вони були дуже вдоволені.

ІСТОРІЯ ЦЕРКВИ.

(За Е. Семакою)

(Дальше).

Реституція патріярха Фотія.

По смерти Ігнатія обняв Фотій по раз другий патріярший престіл, завізванний самим царем і цілим духовенством. А щоби уневажнити первістне своє відлучення й клятву, несправедливо оголошену собором року 869, просив патріярх ре-асумування свого процесу. Тому скликано року 879 новий вселенський собор до Царгороду, де взяло участь 383 єпископів, між ними представителі всіх прочих патріярхів, не виймаючи і відпоручників папи Івана VIII, що намагався наклонити Фотія, щоби відступив йому Болгарію. Собор не лиш узнав Фотія одноголосно законним патріярхом, але уневажнив (анулював) і всі постанови собора в році 869; відтак наново потвердив 7 канон III вселенського собору, постановляючи, що никому в жаден спосіб не дозволено ставити який будь додаток до символа Віри, а хто би відважився се зробити, має бути відрішений від церкви. Наконець пономно потвердив рівність папи Риму з царгородським патріярхом (кан. 1). Римські відпоручники підписали всі постанови, котрі принав спершу і сам папа Іван VIII, але відтак (881) їх знов відкликав і відновив постанови в року 869, коли не пощастилося йому дістати судебну власть над болгарською церквою.

Таким чином на заході узнано наново Фотія за віддаленого і від церкви відрішеного, але на сході не вважав на се ніхто і Фотій засідав вже спокійно на своїм престолі аж до смерти царя-Василія. Коли-ж відтак став царем Лев VI Фільозоф (886—911), то він наново відгадав Фотія, щоби віддати престіл патріярший своєму молодшому братові, князеві Стефанові. Фотій, поснівшого в боротьбі, провадячий в оборні православія і свободи православної церкви, увязнено в одним монастирі, де й помер року 891.

В протягу X століття вмішувалися римські папи двома опадами в справи царгородської церкви: перший раз (906), щоби позволити царевні Льовин Фільозофівні четверте супружество, що на сході уважано за незаконне, і щоби приключитися до віддалення патріярха Николая Містика, що не хотів дати на се своєї згоди; а другий раз (933), щоби прийти в поміч царевні Романові і, щоби на місце старого патріярха Трифона назначити патріярхом Теофілакта, царського сина, що був (933—956) найменшим патріярхом зі всіх, яких мала коли царгородська церква.

Доповнення розколу року 1054.

Цілковите розвязання західної церкви від православного сходу, наступило в половині XI століття. Під той час вирікли православні, що на сході допущено ще й инші збочення від стародавного передання церкви, між иншим уживання опрісного хліба або взімки при святім причастію. Патріярх Михаїл Цируларій і архиепископ Болгар Лев в Охриді піднесли в одним листі (1053 р.) і ці нововведення в західній церкві, відсвіжуючи рівночасно й докори, які проти латинників підносив Фотій. На се письмо відповів папа Лев IX вухвало і гнівно. Але цар Константин Мономах находився в дуже критичним політичнім положенню, і тому намагався помирити патріярха Цируларія з папою Львом IX, і радив послідному, щоби вислав відпоручників для усунення непорозумінь. Лев вгодився на царське предложення і вислав відпоручників до Царгороду під проводом кардинала Умберта, знаного неприятеля Греків. Але переговори, що почалися, остали без успіху задля визиваючого поведення римських відпоручників, котрих поступовання вравило терпець так, що не хотів їх і видіти, і вправді вже, що не буде з ними дальше переговорювати в догматичних справах, хіба лиш на соборі і в присутности прочих східних патріярхів. Відпоручники з своєї сторони виготовили на латинський мом грамоту відрішення, в котрій строго осуджували Михаїла Цируларія і сходну церкву, і положили її на престіл церкви святої Софії дня 16 липня 1054 р. перед святою літургією, в присутности царя, духовенства й народу. Коли дізнався нарід про зміст сеї грамоти, розлютився так, що пявські відпоручники, спускаючи на борзі Царгород, ледви всіли без перепони віддалитися.

Зараз після сего випадку скликано численний собор до Царгороду, що славив грамоту відрішення римських відпоручників, відрішив від церкви тих, що її виготовили для православних і вимазав на завсіди імя папи з диптихів православної церкви. З сими постановами собору оголошеними в окружних листах цілому сходові, згодилися й прочі православні патріярхи, а західну церкву окликано як таку, що роздвоїлася від єдности з православною церквою, єдиною, святою, соборною і апостольською, котрої передання вона покинула.

З другого боку оголосила західна церква схізму за роздвоїшуся від католицької церкви, кажучи, що головою католицької церкви є папа, а хто не стоїть з ним в спільности, той немає участи в католицькій церкві.

(Дальше буде).

ВИКИНЬМО САМОЛЮБСТВО.

Славний буддійський мудрець, Свят Дева, каже:

— Лихо в світі від того, що ми уважаємо себе осередком, коло якого цілі наше життя обертається. Для себе лише працюємо, для себе думаємо, для себе одиноких живемо. І тому треба викинути самолюбство і вложити в душу любов до других. Тоді наше життя знайде ширший простір. Тоді будемо інтересуватися не тільки собою, але і добром других і тоді де ступимо ногою, будемо засівати повним людьми добро.

БЕЗ РЕЛІГІЇ НІЩО НЕ ВДАСТЬСЯ.

Др. Герман Гросман, видав в Штутгарті книжку п. з. „На передодню нового часу. В ній він говорить, що хоч наука відкрила богато тайн природи і зрозуміла їх, однакож все те не варте богато, коли в життю не буде релігії без релігії буде хаос (неладь). Справа духова, справа душевна мусить завсіди бути на першім місці. Про все в життю рішає мораль, отже релігія і вона мусить обняти всі народи і класи. Без релігії люде не розвяжуть ніякої важної справи.

Сей голос світового вченого вваінтересував інтелігентну верству Европи.

Постарайтеся, щоби Ваша передплата була вирівнана та відновлена на слідуючий рік.

ЦЕРКОВНИЙ СПІВ

ДІРІГЕНТАМ, ХОРИСТАМ, ДЯКАМ І ЗАГАЛОВІ.

Церковний спів, се велика частина церковної роботи і змісту релігійного життя. Словами промовляємо до розуму, співом до серця, до душі.

Спів, се велика справа. І як громади дбають, щоби побудувати Церкву, щоби її помальовати і прикрасити, так окремо треба подбати, щоби в Церкві був завсіди гарний спів. Тоді доперва, Церква буде такою, як повинна бути.

Церковний спів, се одна з потреб, яку в найбільшім часі треба полагодити вже нині кожда громада мусить мати на увазі.

Коли громада може збудувати Церкву, може мати священика, то може і повинна мати ще бодай одного чоловіка, який хлопотавсіб церковним співом і ніг би взагалі провадити в громаді таку роботу, яка без співацької сили не подводиться.

Нині не всі громади мають бодай здовлюючий церковний спів. Во громади спускаються на випадкових дяків, чи дірігентів, а тих нема тільки, як потрібно. Коли по містах бувають дірігенти, то по фармах їх дуже мало. Дотого-ж дірігенти таксамо не завсіди вдоволяють вимогі церковного співу так, як дух Церкви і практична справа релігійного громадського життя вимагає.

Як сю потребу задоволити, на те при зборій волі громад спосіб знайдеться. В найближшім часі треба буде позасновувати десь короткі дяківські курси в таким пляном науки, щоби чоловік достаточно підготовився до провадження співу в церкві і нова церковою. Се мабуть найпростіший й одиноки вихід. Отже свідома громада вже нині повинна мати се на увазі І бути готовою потрібного чоловіка собі виховати.

Нікомі випадки, де вже нині громади висилали людей до Вінніпегу на науку до тіма на свій кошт і вже така громада зо якоїсь міри задоволила свою недостачу.

Та вже і доси можна було зробити дещо більше, коляб був в нас який полад на значіння співу в Церкві і взагалі в житю. А через брак такого погляду навіть, там, де щось робилося, робота була безкористною.

Тут я хочу бодай побіжно звернути увагу на те, як ми справу співу розуміємо, а як треба розуміти. І так:

Час від часу внайдеться навіть на фармах чоловік, що може спів провадити — себто дірігент. Та хоч побуде він там якийсь час і дбав. однакож не лишить по собі нікого.

Бо дірігенти мають також свої слабости. Богато в них думає, що коли можуть вчити хорового співу, то не повинні вчити в одно-два голоси. Двоголосовий спів не має в них ніякої вартости.

Отже в околиці, де не вміє ніхто співати в один голос, починають підготовляти хор. Мучаться і людей мучать. А користь з науки така, що коли не стало дірігента, то співаки перестали бути співаками. І як колясь не було кому ніяк співати, так і нині нема. Значить — робота змарнована!

Неповажний апетит на хорові співи виробляється також в співаків, а то й з якого погляду. Стають на тому, що — або хор, або нічо! І через те дуже часто саме „нічо" виходить.

Ще окно: поважаючи лише хорові співи, дірігенти (недяки) не хочуть взяти тих тих церковних співів в Службі Божої, а ще більше в Утрені, Вечірні і др., які звичайно на два голоси співаються!! до яких може й нема хорових композицій. Не знають, не стараються їх знати і других не вчать.

Церква не є для попису дірігентів чи співаків. Церква не є концертовою салею. Що вважне в Церкві то Молитва. А щоби молитва була кращою, то супроводженою її співом.

В давних часах в Церкві всі вірні співали. Бо співи були прості. І той спів цілої громади заставляв кождого чоловіка, кожду жінку, кожду дитину брати в церковнім житю живу участь. Всі співали, всі мали обовязок, всі одушевляли.

Пригадаймо, якиж могучим і зворушаючим виходить нині в Церкві спів, коли ціла Церква співає „Бог предвічний", „Христос воскрес" чи що друге, всім відоме. А як слабо виходить те саме „Бог предвічний" коли хор співає, а ціла громада мовчить.

Релігійне життя громади (і взагалі життя) вимагає, щоби всі співали. Щоби кождий і кожда були співаками. Щоби самі при всякій нагоді вміли співати і других вчити. А дірігент має бути лише або учителем, або провідником в спеціяльних виступах.

Кілько труду і часу марнуєсь на хорове вивчення там, де ніхто навіть одним голосом співати не вміє. А не стало дірігента — нема кому співати.

Отже практичний розум диктує, що не треба горлити одно і двоголосовим співом. Во такий спів, се основа всякого співу. Отже треба вчити його найперше. І за час, що йде на вивчення хорового можна навчити на два голоси пів громади і то добре вишколити. І такі співаки будуть самостійними співаками. І хорового вчити аж тоді, коли на два голоси добре вміють.

На такий лад буде час на вивчення того, що співають на Утрені, на Вечірні, на Похорині і др. Тоді співаки прийдуть і на Утреню, той більше громади зійдеться. І більший гурт в такий спів втягнеться.

От яке широке поле є для дірігента, коли буде руководитися далекоглядністю і практичним розсудком! І громада буде йому вдячна, бо він вчив і навчив. По ньім самостійні співаки зостаються. І вони його ніколи не забудуть.

Коли звичайних богослужебних пісень повинні окремо класти натиск на вивчення якнайбільшого числа побожних пісень, які можна співати перед і по Службі Божій

АРХИЄРЕЙСЬКЕ ПОСВЯЧЕННЯ ЦЕРКВИ В ВАЙТА, МАН.

Українці в Вайта, мали велику честь зустріти в себе в неділю дня 6-го жовтня с. р. Високопреосвященного Архиепископа Іоанна Теодоровича.

День був дуже погідний, так що людей було дуже багато. Поза Українців в Вайта були також деякі з дальших околиць, як Гарденітон Толстой, Роза, Семпіл, Дуфорст, Дембінг, Затуч, Державин, Свинфенсе та Сондовз.

Зійшов те, що ті, що були присутні, не становили темної маси, але становили найсвідомший елемент, який завжиє згадані околиці. Були тут найсвідомійші фермері, робітники і найбільше активні члени нашої Української Православної Церкви.

Після відправлення Утрені, відбувся процесія на зустріч Високопреосвященного отця Владики, котрого привитав на брамі хлібом і сіллю о. П. Запарінюк, а хорові співи привітали його о. П. Куличковський. У порозі привитав його о. П. Запарінюк, словами повними любови і пощани.

Преосвященний поблагословляючи народ, подякував за привіт і почалось посвячення церкви. По посвяченню почалась Служба Божа. Асистували о. П. Запарінюк з Вінніпегу і о. прот. В. Курдиш зі Саскатуну. Службу Божу співав хор (дуже гарно) під управою п. Л. Угринюка. Проповідь о. Владики була основана на євангелії Євангелії про таланти уже вчорашньої.

Дійсно велика була духовна наука з проповіди і ті, що мали честь і нагоду її послухати будуть довго пам'ятати її зміст.

По Богослуженню о. Запарінюк запросив всіх присутніх до Народного Дому на обід, котрий був приготований місцевими жінотами. Обід був дуже смачний і жінотам належиться за те похвала і подяка.

По обіді п. Л. Угринюк як голова окр. Укр. Прав. Церкви в Вайті привітав від імени громади всіх присутніх і похвалив о. Запарінюка до слова. От. Запарінюк виявив, що громада вчесла видатки, завдяки яким до гостей, щоб залишили на ту цілі жертви. Збірка відбулася також при другій, третій та четвертій столі. Жертводавцям щира подяка.

Після збірки поклинані були до стола співучої: пп. Петро Ганчак з Роза Ман., уч. М. Івачук м. Стюартбурн, пані Ганчак з Роза, Гр. Бугера з Дуфорст, Н. Кінь з Пембіна, Н. Д. За. Державин, Йосиф Куличковський, М. Войцехук. Пішли поклинано о. Кудрика пароха зі Саскатуну, котрий говорив про поступ Укр. Прав. Церкви в Канаді.

На цій поклинано до слова отця Владику. Се хронова рішилася він проповіди виголошеної в церкві. Коли в церкві о. Владика промовляв, як дійсний апостольський наслідник, то тут говорив як дійсний український патріот, котрий відчуває всі болі і недолю українського народу. Певно, що слова о. Владики довго залишуть в серцях присутніх.

По скінченню промови о. Владики відспівано український і британський гимн і всі відносини на дусі розійшлися домів.

Присутній.

Присилайте передплату за „Вістник". Поширюйте „Вістник" поміж своїми сусідами.

АДРЕСА КОНСИСТОРІЇ.

Листи до Консисторії треба надсилати на руки голови Консисторії, о. Савчука, на адресу:

Rev. S. W. Sawchuk
479 Andrews Street
Winnipeg, Man.

СПРАВКА.

В виказі „Для Рідної Церкви" у 20 ч. „Вістника" є помішано в Сифтон Ман.: Дм. Стадник а має бути: Дм. Стандрик.

о. П. Запарінюк
Листопад.

21 пон. Собор св. Михаїла Арх.
1ст Селкірк — Храм Богоявлення відправить о. прот. Савчук.
27 нед. Поплар Парк

4. Над. — Брендон.
11 Нед. — Мелвилтон
18 Нед — Тинделл.
19. Повел. св. Николая — Портедж ля Прейрі.
22. Четвер — Акин Зачатія — Поплар Парк.
25 Неділя — Селтон.
~~Mineapolis St., Winnipeg, Man~~

ПОРЯДОК БОГОСЛУЖЕНЬ
о. Є. Гриціяк.

Листопад
20 Неділя — Гілч.
21 Понеділок, Соб. св Михаїла Арх. Вевлав. — Хрм.
27 Неділя — Шортлеїл.

Грудень
4 Неділя Введення в храм Прач. Діви Марії — Ешавз.
11 Неділя Пайн Ривер.
14 Вел пя — Давфін.
19 Понеділок. Св. Николая — Пам'ятна
25 Четвер Зачаття св. Анни. — Гарленд.
25 Неділя — Ребділя.
Box 604, Dauphin, Man.

ПОРЯДОК БОГОСЛУЖЕНЬ
о. І. Кусого

20. Неділя — Кадвор, Саск
Вісімій тиждень після Зелесної по Богослова.
21. Понеділок, Св. Арх Михаїла — Вакал.
27. Неділя — Ст. Джуліен і Міхем.

Грудень.
4 Неділя — Вонда, Саск.
11. Неділя — Тарнопель, Саск.
18 Неділя — Вакан, Саск
19 Понеділок, Св. о Николая — Ст. Джуліен, Саск.
22. Четвер Анни Зач. — Кадвор
25 Неділя — Міхем
26 По Богослужению вісіди катехизація чтей і відчит

Адреса
Box 191, Wakaw, Sask.

Української Греко-Православної Церкви св. Трійці в Тарнополь, Саскачеван, відбудується в Українській Народній Домі ім. Івана Франка дня 18-го грудня 1932 р. в 2-ій годині по полудни. На зборах буде давий річничний звіт з діяльности взводу і мається рішити деякі важні справи. Отож є обов'язком кождого члена і членині прибути на означений час.

За заряд Братчик св. Трійці:
Николай Романюк, Юрко Кухта,
Председатель, секретарь.

БАЗАР.

Сестринство при Українській Греко-Православній Церкві в Поплар Парк, Мах, устроює в днях 26-го і 27 листопада 1932 р. в Народнім Домі базар.

Чистий дохід призначено на церкву. Місцеві і доокольних Українців запрошується о численну участь.

ДЛЯ РІДНОЇ ЦЕРКВИ

НЕХАЙ СВІЙ СВІТЛО ВАШЕ ПЕРЕД ЛЮДЬМИ, ЩОБ ВОНИ БАЧИЛИ ВАШІ ДОБРІ ДІЛА І ПРОСЛАВЛЯЛИ ОТЦЯ НАШОГО, ЩО НА НЕБІ.

(Мат VI 16).

НА ДІЄЦЕЗІЯЛЬНИЙ ФОНД.

Збірка о. Л. В. Дячини

Шіго, Саск.

[illegible]	1.00
Іван Кульчицький	1.00
Іван Фосгіл	1.00
М. Гудмэнд	1.00
Іван Коропатницький	1.00
М. Антемійчук	1.00
Г. Фостіл	1.00
А. Мороз	1.00
Тодор Коропатницький учитель	1.00
В. Федин	1.00
Цьонь Коропатницький	1.00
Іван І. Коропатницький	1.00
Ко Галузинцко	.50
М. С. Думлавський	.50
пані Л. Антемійчук	.50

Колю Куперовські:

Василь Предійчук	1.00
Григор	1.00
Матенчук	1.00
Николай Пікун	1.00
Георгій Куперовський	.50
Іван Куперовський	.50
Пангелей Будей	.50
Пані Анна Предійчук	.25

Коло Мельничука:

Петро Арабський	1.00
Іван Мельничук	1.00
Стефан Бокла учитель	1.00
М. Дьобоко	1.00

Еамор, Саск.

М. Котик	1.00
М. Мітіца	.50
М. Клак	.50
Пані А. Котик	.50
Іван Кушнірук	.25
С. Кирстюк	.25
Н Янчук	.25
М. Ковальчук	.25
Ф. Ланілюк	.25
Г. Шевчук	.25
Г. Шевчук	.25
П. Чорний	.25
В. Рокочий	.25
П. Остапович	.25
М. Остапович	.25
Пані К. Остапович	.25

Дробот, Саск:

М Магас	1.00

Збірка о. П. Мельничука.
Гефорд, Саск:

Василь Лазаровнч	2.00
Фед. Самборський	1.00
Іван Ваксіловський	1.00
П. Е Новосад	3.00
О Сокіл	1.00
Вас. Іванишин	2.00
Іван Походайло	1.00
[illegible] Сінчин	1.00

Глесвін, Саск.

Волод. Чернівський	1.00
Ів. і Мілентюк	1.00

Вигнов, Саск:

Петро Нікіфорук	2.00
Павло Походайло	1.00
Отець Заблотний	.50
Семен Нікіфорук	2.00
Михайло Напастюк	1.00
Матвій Токарик	1.00
Митро Палямар	1.00
Стах Кінчук	.50
Мих. Дмитрук	.25
Стефан Нікіфорук	.25
Іван Кінзрачук	1.00
Мих Ковальчинський	1.00
Лука Мотузьський	.25
Мих Мичик	.25
Петро Ковальський	.25
Осип Войтюк	.50
Стефан Підгрібецький	1.00
Василь Катеринич	.25
Петро Котик	1.00
Стефан Гуз	.25
Іван Токарик	.50
І Петро Маліцький	1.00

ЦЕРКОВНИЙ КАЛЕНДАР НА 1932 РІК.

ЛИСТОПАД:

15 В. Аникиня
16 С. Айтала, Пос.
17 Ч. Помилів
18 П. Галактіона
19 С Пеала еп. Кесарія

М. 22 Н. по С. Єроих. Лав.
П. Соб. св. Михаїла Арх.
В. Онисимова
С Єрмста. Ор
Ч. Мінн. Вікт.
П. Івана Мил. Ісіи
С. † Івана Зол., Ник.

27 Н. 23 Н. по † Филипа ап.
28 П. Гурія і Самсона
29 В. † Матея ап і ев.
30 С Григорія нек.

ГРУДЕНЬ.

1 Ч. Платона
2 П. Анд. Первлзна
3 С. Гриторія, Прокла

4 Н 24 Н. по † Введ. в хр. П. В.
5 П Филимона ап.
6 П. Григорія
7 С Катерини вмч
8 Ч. Климента
9 П. Аигія
10 С Якова, Палада

11 Н. 25 Н. по С. Стеф. прим
12 П Прамоха, Филум
13 В † Андрея
14 С Науи. Філ.
15 Ч. Авакума

Дмитро Дмитрук 50
Василь Петрів, Гефорд, Саск. .50
Іван Петрів, Гефорд. .25
Іван В Сінчик, Гефорд 1.00
Волод. Соловський, Принс, Саск. 2.00
Ришінн Соловський, Принс. .50
Стефан Кінзрачук, Іствін, Саск. 2.00
Нікіфор Стунер Іствін. .50

Збірка о. Є. Гриціяка
П-тво Германа, Ешавз, Ман. 1.00
Василь Гера, Ешавз, Ман. 1.00
Михайло Демчук, Принтінг Ріпер, Ман. 1.00

ЗБІРКА НА СЕМІНАР.

Петро Малійський, Гефорд $5.00

Консисторія Української Греко-Православної Церкви в Канаді.
Ф. Богонік, касір
663 Anderson Ave., Winnipeg, Man.

ПОВІДОМЛЕННЯ.

Повідомляється всіх православних Українців міста Торонто, що в цьому році стало парохи до Торонто Всеч. о. Л. Л. Левицюк. Богослужіння будуть відправляться двічі: перший почнеться від 29. жовтня. Початок Служби Божої в год. 10.30, а другий на 893 Bathurst St.

У всіх справах звертатись до пароха на адресу:

Rev. L. L. Leschishin
Kl. 7685
208 Major St., Toronto
Задля У. П. Ц. в Торонто.

НА 1932 РІК.

20 Неділя 22 по Зісд. св. Духа: Голос 5 Утр.: Єван. Івана XXI: 15—25; Літ. Ап. Галат VI: 11-18; Єван. Лук XV: 19—31
21 Понед. Собор св. Арх. Михаїла: Утр.: Єван Мат. XIII: 24—30 і 36—43 Літ Ап. Жид II: 2—10. Єван Лук X: 16—21.
27 Неділя 23 по Зісд. св. Духа: Голос 6. Утр.: Єван Мат XXVIII 16—20 Літ Ап Еф II: 4—10; Єван Лук VIII: 26—39

Грудень.

4 Неділя 24 по Зісдненю св. Духа —Введення в храм Пр. Богородиці: Голос 7. Утр. Єван Матея XVI: 1—8 і Лук I: 39—49 і Мк Літ. Ап. Галат VI: 11—18; Жид IX: 1—7; Єван. Лук XVI: 19—31; Лук. X: 38—42 і XI: 27—28
11. Неділя 25 по Зісл. св. Духа: Голос 8. Утр. Єван. Марка XV: 9 — 20. Літ. Ап. Єф. IV: 1—8. Єван Лук X: 25—37.

Український Релігійний дво-тижневик в Канаді.

ВІСТНИК
THE HERALD

THE HERALD
Box 3064
WINNIPEG, MAN.

РІК IX. ВІННІПЕГ, МАН., 1-го ГРУДНЯ, 1932. WINNIPEG, MAN., DE 1932 ЧИСЛО (164) 23

СИНОД НЕ ЗНЯВ АНАТЕМИ З ГЕТЬМАНА МАЗЕПИ.

Православний Синод у Варшаві не зняв анатеми з гетьмана І. Мазепи, котру наложила на нього православна церква за приказ царя Петра. Синод заявив, що він „некомпетентний" рішати в тій справі, тільки — царгородський патріярх. Дозволено тільки відправити молитви за розрішення гетьмана Мазепи. Отже номінальні Богослужения й панахиди за душу гетьмана Мазепи московськими владиками в Польщі дальше заборонено правити.

УКРАЇНСЬКА МОВА В БУКОВИНСЬКИХ ШКОЛАХ.

Чернівецький шкільний інспектор одержав від румунського міністерства освіти з 1 жовтня с. р. письмо такого змісту: „У школах, де більшість учеників є української народности, заведеться в тижневий поділ 4 години української мови та 2 години релігії, вміщені в аналітичну програму. Щоб ученики І. кляси зінше могли засвоювати собі матеріяли, поробиться заходи, щоби в першому тримістрі відбувалася наука в українській мові, переходячи ступнево до науки в румунській мові. В нормальній школі в Чернівцях кандидати для української мови переходитимуть обовязково години для української мови. — Генеральний директор Теодореску".

Таким чином заведення науки української мови у українських селах у розмірі 4 годин обовязково й 2 години науки релігії в українській мові стало дійсністю.

НІМЦІ БЕРУТЬСЯ ДО КОМУНІСТВ.

Боротьба з внутрішно - німецькими комунізмом поводі загострюється, хоч мимо того большевики в Німеччині зростають в силу.

Німецькі пограничні власти в Тільзіті, в Східній Пруссі повідбирали всім подорожним до Москви німецькі репрустки, щоб в той спосіб замкнути їх позістати дома. Сей крок пояснюють тим, що в Німеччини їдуть дуже богато комуністів до Москви, нібито робітничі делегації ми, рівні тамошні світа. Там замість грати роло гостя й делегата вони кінчать агітаторські курси комунізму в Москві і вертають до Німеччини до праці над викликанням все світової комуністичної революції.

УКРАЇНСЬКІ УЧИТЕЛІ В ПОЛЬЩІ.

Всього народнього учительства в Польщі було в 1930-31 році 74,329 осіб. По народности було між ними: Поляків 67,345, Українців 4,965, Німців 873, Жидів 525, Білорусинів 333, Москалів 126, Чехів 26, Литовців 9, инших 5, неподаної народности 117 — разом 74,329.

Після віроісповідань вони дівлинся так: римо-католиків 64,274, греко-католиків 5,126, Мойсеєвого віроісповідання 2,028, євангеликів 1,563, православних 1,250, инших 18, не подали релігії 58 — разом 74,329.

Із 4,965 осб, що приналежали до української народности було греко-кат. 4,536, римокатоликів 35, православних 387, евангеликів 4, инших 1,— разом 4,965.

ГОЛОД В РАДЯНЩИНІ.

Кореспондент газети „Ді Ню Йорк Таймс", Дюранті, дає подає відомости про голод, що охопив мілінни населення Радянщини. Дюранті каже, що в сьому завинили селяне, бо робітники, які відмовилися виконувати накази комуністичної партії, звязані з переведенням в життя пятилітки. Крім того мілюни селянства подалися до міст та в промислові райони для праці при розбудові Індустрії, а робітництво на фабриках і заводах не трималося своїх місць, бо все переходило з одної фабрики до другої, шукаючи собі ліпших умов праці та життя. Се значно зменшувало продуктивність робітництва й дезорганізувало фабрично-заводську промисловість.

ЯБИЛИ- БОЛЬШЕВИЦЬКИХ СТОРОЖІВ.

Із прикордонної смуги в околиці Вильна повідомляють, що гурт селян напав на ріці Гайні на байдак із харчами. Селяни вбили 3 большевицьких сторожів, а всі харчі забрали. Кінна погоня ДПУ арештувала кількох селян.

РІЧНИКИ „ВІСТНИКА" НА ПРОДАЖ.

Маємо на продаж кілька стариx річників „Вістника" з років 1926—1931. Всі шість річників в гарній оправі можна набути за 6 долярів. Неоправлені коштують $4.50. Замовлення й гроші висилати на адресу:

THE HERALD
Box 3064 Winnipeg, Man.

МЕТОДИСЬКА „АМЕРИКАНІЗАЦІЯ".

Д-р Річардсон з Филядельфії, Злучені Держави, супервітендент міської праці, вернув на днях зі Злучених Держав, куди їздив в церковних справах. В часі його подорожі, яка тревала повний місяць, о. Савчук відвідав кількнайцять українських православних громад, виголошуючи ряд відчитів та взяв участь в Духовній Конференції, яка відбулася 15 листопада в Филядельфії. Крім сього о. Савчук мав побічення з архиепископом Атенагорасом, представником царгородського патріярха, котрого о. Савчук відвідав разом з Впреосв. Архиепископом Іоанном.

Поїздка о. Савчука на загал вилала успішно. Він мав нагоду приглянутися ближе церковному життю американських Українців взагалі, а православних Українців зокрема, і се, треба вірити, чимало поможе до більшої кооперації між двома дієцезіями, — канадійською і американською.

Що відносяться до жуківщини, то о. Савчук сконстатував, що самопевність, яка панувала серед жукіщів і їх прихильників перед висвяченням о. Жука, тепер цілковито охолола і жуківщина вже тепер носить вигляд звичайної церковної авантури, на які Америка така богата.

Найкращим доказом сего є факт, що жукіщі приняли до себе о. Курилу, який в 1929 році був проголосив себе „епіскопом філядельфійським, архиепископом американським і канадійським, і митрополитом всіх православних Українців на всіх імігріциях Нового Світа".

Кажуть, що ціною, за яку його приняли, мало бути архиерейське облачення і мітра, яку о. Курилло відпустив о. Жукові. Знова-ж крутя, які зі справою ближе обзнакомлені, говорять, що о. Гундяк приняв о. Курилу на пострах о. Жукові. Мовляв: як не будеш справуватися, так знай, що я маю на твоє місце не звичайного епископа, а до того незалежного, а „митрополита усіх православних Українців на всіх імігріциях Нового Світа".

ПРОТ. С. В. САВЧУК ПОВЕРНУВ З АМЕРИКИ.

Прот. С. В. Савчук, адміністратор Української Православної Церкви в Канаді, повернув на днях зі Злучених Держав, куди їздив в церковних справах. В часі його подорожі, яка тревала повний місяць, о. Савчук відвідав кількнайцять українських православних громад, виголошуючи ряд відчитів та взяв участь в Духовній Конференції, яка відбулася 15 листопада в Филядельфії. Крім сього о. Савчук мав побічення з архиепископом Атенагорасом, представником царгородського патріярха, котрого о. Савчук відвідав разом з Впреосв. Архиепископом Іоанном.

Поїздка о. Савчука на загал вилала успішно. Він мав нагоду приглянутися ближе церковному життю американських Українців взагалі, а православних Українців зокрема, і се, треба вірити, чимало поможе до більшої кооперації між двома дієцезіями, — канадійською і американською.

Що відносяться до жуківщини, то о. Савчук сконстатував, що самопевність, яка панувала серед жукіщів і їх прихильників перед висвяченням о. Жука, тепер цілковито охолола і жуківщина вже тепер носить вигляд звичайної церковної авантури, на які Америка така богата.

Найкращим доказом сего є факт, що жукіщі приняли до себе о. Курилу, який в 1929 році був проголосив себе „епіскопом філядельфійським, архиепископом американським і канадійським, і митрополитом всіх православних Українців на всіх імігріциях Нового Світа".

Кажуть, що ціною, за яку його приняли, мало бути архиерейське облачення і мітра, яку о. Курилло відпустив о. Жукові. Знова-ж крутя, які зі справою ближе обзнакомлені, говорять, що о. Гундяк приняв о. Курилу на пострах о. Жукові. Мовляв: як не будеш справуватися, так знай, що я маю на твоє місце не звичайного епископа, а до того незалежного, а „митрополита усіх православних Українців на всіх імігріциях Нового Світа".

ЗА ЧИЇ ГРОШІ ПРОВАДИТЬСЯ РОБОТА КОМУНІСТІВ.

У Москві оголошено справоздання політичного секретаріяту Комінтерна за 1931 р. Комінтерн видав 1,220,367 долярів, із чого 750,000 долярів пішло на підмогу чужинним секціям 3-го інтернаціоналу.

ВІДЗНАЧИЛИ ЖИДІВСЬКОГО ПРИЯТЕЛЯ.

Президент Гувер, говернор Рузвелт і богато инших визначних людей надіслали письма і гратуляції д-рови Джанови Фінаї, співредакторови „Ді Ню Йорк Таймс", в приводу надіення його американсько-жидівською медалю Нагороду дістав за те, що намагався довгими роками довести до вдяження христіян і Жидів в Америці.

ПРОШАЧКА ВКРАЛА ДИТИНУ.

У Клобуцьку біля Варшави Ст. Гайдо відлав до шпиталю свою 3-місячну дитину. Коли зголосився, щоби відібрати дитину, сказали йому, що дитину відобрала мати. Показавшися, що дитину забрала прошачка Рутелльова. Батько шукав усюди сеї жінки та знайшов її у Пйотркові. Вона призналася, що взяла дитину зі шпиталю, щоби якби давали їй більше милостині.

ЗЛОЧИННА МОЛОДЬ.

Кримінальна статистика в Злучених Державах виказує, що між молоддю чим далі тим більше ширяться злочинство. Молодь нижче 24 років становить 39 процент усіх арештованих. Одна пята всіх арештованих проступників в році між 18 і 22 роком. В одній році арештовано 10,926 молодиків нижче 19 років.

А 31.5 процент вломників є молодь нижче 20 років. Діти нижче 15 років допустилися понад 500 проступків.

ПРОШАЧКА ВКРАЛА ДИТИНУ.

У Клобуцьку біля Варшави Ст. Гайдо відлав до шпиталю свою 3-місячну дитину. Коли зголосився, щоби відібрати дитину, сказали йому, що дитину відобрала мати. Показавшися, що дитину забрала прошачка Рутелльова. Батько шукав усюди сеї жінки та знайшов її у Пйотркові. Вона призналася, що взяла дитину зі шпиталю, щоби якби давали їй більше милостині.

ЗЛОЧИННА МОЛОДЬ.

Кримінальна статистика в Злучених Державах виказує, що між молоддю чим далі тим більше ширяться злочинство. Молодь нижче 24 років становить 39 процент усіх арештованих. Одна пята всіх арештованих проступників в році між 18 і 22 роком. В одній році арештовано 10,926 молодиків нижче 19 років.

А 31.5 процент вломників є молодь нижче 20 років. Діти нижче 15 років допустилися понад 500 проступків.

ВІДЗНАЧИЛИ ЖИДІВСЬКОГО ПРИЯТЕЛЯ.

Президент Гувер, говернор Рузвелт і богато инших визначних людей надіслали письма і гратуляції д-рови Джанови Фінаї, співредакторови „Ді Ню Йорк Таймс", в приводу надіення його американсько-жидівською медалю Нагороду дістав за те, що намагався довгими роками довести до вдяження христіян і Жидів в Америці.

ЗА ЧИЇ ГРОШІ ПРОВАДИТЬСЯ РОБОТА КОМУНІСТІВ.

У Москві оголошено справоздання політичного секретаріяту Комінтерна за 1931 р. Комінтерн видав 1,220,367 долярів, із чого 750,000 долярів пішло на підмогу чужинним секціям 3-го інтернаціоналу.

АДРЕСА КОНСИСТОРІЇ.

Листи до Консисторії треба надсилати на руки голови Консисторії, о. Савчука, на адресу:

Rev. S. W. Sawchuk
479 Andrews Street
Winnipeg, Man.

Ілько Гаврилюк.

З ЧАСІВ БОРОТЬБИ.

I.

Осінь лише наступила, а хуртовина увечері шаленіла, ніби напередодні зими. Вітер кидав у обличчя пісок, нагинав деревиї, зривав солому зі стріх, добирався під одяг, холодом, гострим і рвучким пронизував тіло. Люде похапцем кінчали свої господарські справи й ховалися по хатах.

Обдерті, давно немащені хатки видніялись в занехаях, знищених садках і ніби плакали.

Крізь щілини віконниць в хаті Сидора Дентюка пробивалися тоненькі смуги світла. У кімнаті за столом сидів господар; мовчки крутив сиві вуси й похмурно поглядав на дружину, що готувала вечерю.

Нарез на дворі завередшало, завило, рвучкий вітер ударив у стіни хати, струсив ними й задзеленчав шибками.

— Спаси й сохрани Матн Божа, — промовила господиня й побожно перехрестилася.

— Так... куртовина! — відповів господар. — А буде ще більша, як большевики надійдуть або денікінці.

— Або що?!

— Та от читали сьогодні в управі, що денікінці вперли наших а Київа, а большевики перейшли на правобережжя й наступаються на Поділля.

— Нехай нас Бог боронить від такої денікінської навали.

— А чим лінші большевики? Обеграбое! Тим і другим лише нашого хліба та цукру потрібно; ті і другі йдуть лише грабувати нас.

— Не кажи, Сидоре! Таки більше-вики лінші, бо там все таки селянські діти.

— Селянські, та не наші, а московські, а з ними всяка міська наволоч!

— А хіба не пішло з нашого села двох до большевиків? А з ними... — на кілька хвилин замовкла, а потім тихо й журно додала: — І наш Гнатунь.

— Гнат для мене помер! — відказав батько і відвернувся до вікна.

Руки старої затремтіли, із ложки на обрус посипалися рештки картоплі.

Сидір з боку подивився на дружину, на хвилину застановився і вже більше лагідно, але рішуче промовив:

— І не нагадуй мені більше про нього. Чуеш стара? І не нагадуй!

— Сидоре! — тихо й благаюче почала господиня.

— Чого тобі?

— Сидоре! — знову наче простогнала стара. — Прости Гнатові. Дитина-ж наша, одинока, едненька...

— Сидір похилився, звісив на грудя голову, стулив до купи руки, й ні пари з уст.

Так тревало кілька мінут.

— Кремінь ти! Серця в тебе нема!... Рідної дитини відцурався!

Наче батогом сікли Сидора ці слова. Наче приголомшений слухав витків своєї дружини, але враз випростався, повернувся й рішуче відповів:

— Хто з Москалями — той ворог України, хто з большевиками — той ворог усьому нашому народові. І коли моя кров — мій син з ними — він мій лютий ворог! Чуеш стара? Мій лютий ворог!

І стягнувши з жердки,свиту, певними й твердими кроками вийшов на двір.

Навідався до стайні, у хлів заглянув, журився коровами, думав про те, що вже паші нема; нагадався до господарських клопотами забути прикру розмову, а вона, як на те все ніяк не виходила з голови, все шибали в голові думки про сина.

„І коли вже моє серце заспокоїться?" — подумав, і стиснувши зуби, тихим кроком попростував до хати.

У горниці старої вже не було — порався в коморі.

Здійнявся в полиці книжку, сів при столі, збільшив світло в лямпі й почав читати, але думки з читанням не вязались. Перед очима, як живий, стояв образ сина... Міцний, кремезний, чорнявий, з блискучими очима, він був в уявленню Сидора, й ніби всміхався а погордою, як тоді — у час їхньої сварки, у час непорозуміння, коли кидав свої гострі слова, що лише большевизм спасе людність, що лише в комунізмі правда, й міцний, спокійний залишив батьківську оселю.

„Так... — думав Сидір. — Гарний Гнат, гарний парубок... увесь в мене..."

І наче себе молодим бачив...

Задумався старий, сперся на руку й про книжку забув.

„... І розуму йому не бракувало, а от-же що сталося? На пси перевівся... Вовчі думки опанували... В большевизм лінюся! Рідному батькові ворогом став... Що сеї... Ніби хтось крадеться поза стінами, ніби кроки обережні чийсь... біля вікна зупинилися..."

Сидір насторожився, перехилився через стіл і став дивитися до вікна... Віконниці закрито... тихо... Але відчував, що хтось на дворі е, хтось дивиться крізь щілину віконниць до хати... ось зустрівся з його поглядом... Якесь передчуття опанувало всім його єством.

„А, здалося... — подумав, — комусь то охота вештатися такої негоди?" — і взявся знову за книжку; але напруження тревало далі, передчуття не кидало його, що там — за вікном стояла якась сила, яка притягала його думку до себе, прикувала його зір до своїх очей. Тріпожило хвилюючись, билося серце.

Нарешті не витримав, схопився на ноги, засвітив ліхтаря й гукнувши на стару, кинувся до дверей.

Лише відчинив сінешні двері, як наразі зупинився — перед ним стояв чиясь постать.

Почуття чогось близького охопило його і він зупинився як вкопаний, чув, як тремтіла рука, коли підняв до гори ліхтаря

І враз тихо войкнув, опустив руку і наче заквасився. Перед ним стояв син.

Він не знав, як довго тревала мовчанка. Лише відчув, як з грудей, проти його волі, вирвався радісний зойк. Але се був мент — один мент, далі випростувався, й голосом твердим, як криця промовив:

— Насмілився прийти? Після того, як зрадив батьківщину й перекинувся до Москалів?

— Не до Москалів, батьку, а до большевиків, — тихо зауважив Гнат.

— Гнатику! Синочку! — скрикнула за плечима Сидорова дружина, й кинулася синові на шию. Потім, наче опам'ятавшись, штовхнула чоловіка на бік і потягла Гната до хати.

— Стара! — з обуренням промовив Сидір, — що робиш?! Стара!!

Вона нічого не чула. Розхвилювана, радісна тягла сина за руку до світлиці.

II.

Сидір залишився сам. І відчув, як гострим болем стиснулося серце, як наразі знеслилися, і сперся плечима аж об одвірок, щоб відзискати трохи сили.

А в голові все шибали думки: „Ворог! Ворог увійшов до хати".

Хуртовина була в душі, і не знав, що має далі робити.

„Син!... Єдиний!... Кров моя... Ворог України... Моя дитина, на яку клав усі сили, що вивести в люди... Вихова, навчив... Перекинув..."

— Боже вий! Якже се так? — запитав пошепки.

І чув, як болять пекучим болем душа. І від терпіння сього, десь у глибинах тої змученої душі народжувалося почуття образи, почуття гнїву на того, хто сих мук завдав.

„Хрунь! Зрадник... Як? Його син?.. Гнат Дентюків зрадник? Перекітчик? Ворог свойому народові?..."

І тяжкий, болючий стогін розлер його груди. Лют закипіла в серці. Мішо стиснув пястуки й кроком тяжким втомленим, вступав до горниці.

Син сидів біля столу, а мати обнявши його голову, лагідно всміхалася й щось говорила до него.

Побачив се Сидір, і відчув наче слози набігають йому на очі, наче залишають його сили, ніби слабне воля. І злякався кволости своєї. Збравши всі сили, він голосно вигукнув:

— Геть, зрадинку! Не ганьби осеї рідної!

Сидоре! Сидоре! — закричала нісамовито мати. — Голубчику! Не виганяй!

І благаючи вчепилася руками чоловіка.

Сидір стояв наче камінь твердий, і тільки видно було, як здригалися його губи й ворушилися сиві вуси.

Гнат підвівся. Лагідно відтрутив від батька матір, ставчи перед старим — завислий, виснажений, але здоровий і рішучий.

І страшні були сі дві сили українського чорнозему, такі подібні до себе фізично, й такі далекі вітленням своїх ідей й думок.

— Так. Я до вас прийшов. Шляхи наші ріжні, душі чужі — правда, але все-ж ви батьки мені, і я прийшов, щоб попередити вас й допомогти. Червона армія наближається. Ми вже захопили сусіне містечко. Я не знаю чи будемо ми тут, чи підемо далі іншим шляхом, і хто знає, чи залишусь живим? Хотілося подивитися на рідне обійстя і на вас, стрих, бо батьки-ж ви мені.

Ні! Не сини ти мені! Мої сини ті, що змагаються за Україну, що борються під жовто-блакитним прапором за волю, за землю! То сини мої, а ти... ти... Рідя собі! Залишив нас!

— Ну, що-ж, піду... Але знайте, тату, що й я змагаюся за Україну, тільки за Україну радянську, червону...

— За Україну московську! — люто перебив Сидір. — За Україну — раба, за Україну — московського пахолка! Вона вмерти, ніж знову йти в московське ярмо. Досить з нас того татарського, московського ярма! Досить!

Гнат підійшов до матері, взяв її за плечі, кілька хвиль дивився в її обличчя, потім тихо повернувся й попростував до сіней.

— Сидоре! Сидоре! — благаючи прошепотіла стара. — Верни його, верни...

Сидір не чув. Стояв наче заціненіий і дивився десь повеех її голови.

(Дальше буде).

„ДНІПРО"

орган Української Православної Церкви в Злучених Державах,

виходить 1 і 15 кождого місяця і

який коштує на рік $2.50.

Пределлатну виеилатя на адресу:

"DNIPRO"

1851 Germantown Ave., Philadelphia, Pa. U.S.A.

КРУГОМ ПОДІЙ В ЕСПАНІЇ.

I.

Короткозора думка — Що Рим про себе говорить — Централістичний інтернаціоналізм — Хоменя поміж дощ — Далекий від Милосерного Самарянна — Народ, як матеріял — Чужий добре не виховає — Церква в ролі злочинця.

Коли читаємо, як еспанський уряд ставиться до римо-католицької церкви (чи костела) в Еспанії, то першою думкою, яка може зродитись, е:

— Звичайна річ! -Римо-католицька церква збирає, що посіяла. Сама вона признається до неробства, отже нехай тепер відпокутує — остільки більше, що й Україні зазнали і зазнають нині від неї багато лиха...

Але така думка буде дуже короткозора. Бо те, що діється нині в Еспанії, має глубший зміст і вимагає глубшої застанови.

Що за римо-католицькою церквою е вина, се лише одна сторона справи. Але наслідки її вини виходять поза те вина, яке на саму римо-католицьку церкву спадає.

Рим голосить, що він е осередком і сторожем правдивого християнства. І те правдиве християнство має бути інтернаціональне. Воно не сміе признавати ані меж державних, ані національних. Воно не знає людських встанов. Во Христос не знав окремих народів з їхніми інтересами; Христос не хотів, щоби його Церква була якоюсь народною Церквою.

На такий лад Рим означує якість правдивої церкви.

Це держава, не нарід, не люде мають встановляти напрями і якість свого релігійного життя і його праці, бо про те може рішати лише папа, який „мешкає тамеко в Римі. А народи мають без слова зі своєї сторони, а навіть без додаткової своєї думки принимати папське рішення.

Таке голосить Рим.

Така централістична (а одним рішаючим осередком) римська політика поробила пані і тим, що з ним. Бо вона збирає всю силу в одних їхніх руках. Вона ненавидить то обминає людські держави, а вже головно національні спори, охороняючи так чистоту релігійної роботи. Вона дає цілій римській церкві назверх вигляд одної великої, дуже сильної і розумної релігійної інституції.

Але чим римська церква сильна, тим самим вона також слаба.

Бо політика Риму, се в великій мірі ходження поміж дощ. В ній нема християнської щирости. Їй бракує християнської справедливости і безсторонности.

Церква е для добра людей. Не люде для добра церкви. Як субота для чоловіка, а не чоловік для суботи — як сказано в Євангелію.

Життя народів має глибший зміст і більше потреб, ніж централізована інтернаціональна (!) римська церква хоче бачити. Наріг іде проти народу — самі католики йдуть одні проти других. Самі католики других католиків мучать, невольтять, рабують, убивають.

А Рим, вдаючи інтернаціоналіста, переходить попри такі подій точно так, як переходив священик і левит попри побитого в притчі про Милосерного Самарянина. Життєвий інтерес народу, питання його життя, чи смерти, Риму не обходять. Живі щоденні потреби народу Йому байдуні. Мимохідом згадати — яке відношення Риму до страждань України-греко-католиків, яких зазнають від Поляків? Чи сказав він хоч раз в їхній обороні ширше рішуче слово?

Тут слаба сторона римської політики. Рим життя народів легковажить. Для нього народи, це лише мертвий матеріял, а не живі тіла, не живі організми. В їхніх внутрішніх справах — добрі чи лихо — він не зайнтересований.

Уважаючи народи матеріялом, Рим їх лише використовує. З сильними йде поруч, щоби мати в них опору, а до слабших і поневолених відносяться так, як інтерес сильних йму диктує.

Тут слаба сторона римської політики і римської церкви.

Не маючи живого зайнтересования в внутрішніх справах окремих народів, Рим не може про ті інтереси дбати, не може виховувати народів на сильних, на свідомих. Навіть противної Римській політиці краще, коли народи будуть менше свідомими. Матеріял повинен бути найбільше податним. Глина не сміе питати гончара: чому виробляеш з мене маєтку, в не горнець?

То тут і диво!

Той сам Рим не міг виховати Еспанців на свідомий народ. Римська церква не могла стати Еспанською Церквою — силою, розумом, душею щоденних потреб Еспанців.

Церква буде там чужим папом, що мешкає в Римі, а якого висланники диктують Еспанцям, що ті мають робити, а чого ні. Те саме, що і між Українцями Греко-католиками.

Серед таких відносин народ мусів бути несвідомим, отже і слабосилим та безсердечним. Хто-ж вийшов поза контролю церкви, той ходив самопас, і ставав в ряди з тими, хто робив протицерковну, чи протирелігійну роботу. Так отже — хто був під контролею церкви (чужої), той був свідомий, тому церква була чужою і він стояв на стороні її противників.

На такім грунті виросли нинішні еспанські події. Пошалено богато церков, нераз дуже цінних своєю давниною, знищено богато цінних релігійних памяток і творів штуки. Покасовано монастирі, прогнано богато духовенства, обмежено церковну діяльність до найвужших границь. Словом — церкву поставлено в ролю злочинця, який хоч і ходить свобідно, однакож мусить кождого дня про свій побут повідомляти поліцію і кождого дня може в тюрмі опинитися.

А Рим — той пан, що живучи далеко, Еспанією правив, нині безсильний. Бо в Еспанії виросла місцева сила, яка з чужим паном не хоче церемонитися.

Своєї власної сили в Еспанії Рим не витворив. Загалу не осідомив. Своєї праці з живим інтересами народу не звязав. Тому не диво, що протицерковна сила стала на верху.

Се все — один бік справи.

Суд над трупом папи Формоза.

Історія папства е богата такими подіями, які не лицюють не тільки тим, які уважають себе Христовими намісниками, але навіть поганам та дикунем. Одною з таких подій був суд над трупом папи Формоза.

Формоз був папою через пять літ, від 891 до 896 і відзначався високою освітою та політичними здібностями. Ще замолоду він став єпископом малого міста Парти, близько Риму, звідси в часом вийхав до Болгарії. А Болгарія була тоді дикою та поганською країною і навіднла не аби який страх на Византію та Німеччину. Болгарський цар Борис також відзначався великою жорстокістю і підчас бенкетів пив вино в черепа византійського імператора Никифора Логофета, котрий був взятий Болгарами в полон та вбитий. В часі, коли Формоз вдався до Болгарії, цар Борис і його підлані знаходилися в як малій клопоті їзза того, яку віру їм прийняти — східну, православіну, чи західну — римську. Цар Борис, правда, був вже охрещений грецьким єпископом, але що тоді велися спори між двома претендентами до царгородського патріяршого престола, то Борис почав сумніватися, чи він прийняв правдиву віру. Він отже вислав своїх послів до папи Николая І і поставив йому 106 запитів дотично віри, в вислідок вдале чого папа наказав Формозови, щоби поїхав до Болгарії і вивів царя Бориса з його клопоту. Місія Формоза випала так успішно, що він мало-що-не наверяув цілу Болгарію на католицизм. Але папа почав боятися ін-тризі з боку Формоза і відкликав його з Болгарії та вислав до Галії (теперішня Франція). Тут Формоза почали підозрівати о різних провинах, а між иншим, що він старався усунути з папського престола папу Івана VIII, а наслідок чого його позбавлено епископського стану та заборонено будь коли вертатися до Риму.

Папа Стефан V привернув Формозови назад епископські права, а в році 891 Формоз вже став папою. В тім часі папство знаходилося в страшнім моральнім занепаді. Папи змінювалися дуже часто, і Формоз, щоби зміцнити своє панування вдався за помічю до німецького короля. Се викликало в Римі страшне негодування проти Формоза, в наслідок чого було підвезене проти нього повстання, яке він однак здушив при помочі німецького короля. Нема сумніву, що було булоб пригіпилося дорого заплатити за приязнь з німецьким королем, якби не те, що смерть завчасу перервала його панування на папськім престолі

Наслідник Формоза був папою тільки через 15 днів. По нім настав папою Стефан VI, великий ворог Формоза, і хоч Стефан також не довго панував, то все таки за час свого панства встиг задоволити ту ненависть, якою Римляне палали до покійного Формоза. А именно він дав наказ перевести суд над покійним Формозом. В березні 897 р. кардинали зійшлися на „собор", щоб судити Формоза. Тіло Формоза витобуто з гробу, де пролежало 8 місяців, зодягнено в папську одіж і посаджено на тім престолі, з котрого Формоз за життя правив Римом через пять літ.

Проти Формоза посипались різні обвинувачення з боку його ворогів та самого таки папучого папи Стефана, і Формоза признано винуватим. З трупа Формоза зняли всі папські достойності, а мат відрубав мечем три пальці правої руки, котрими він за життя благословив людей. Після того трупа відлано тонші і та знущалася над ним через три дні, після чого безформні останки бувшого папи були вкинуті в ріку Тибр.

По смерти папи Стефана останки тіла Формоза були витягнені рибаками в ріки і похоані в катедрі св. Петра в Римі.

СЛОВА ПРАВДИ.

Як людина не має сили саму себе підняти, так не може людина сама себе і оправдати. Напевно, кожда спроба людини славити себе зневажає її в очах людей.

Не говори про себе ні доброго, ні лихого. Коли ти говорищ добре, люде не повірять; коли лихе, вони подумають про тебе більш лихого, ніж ти сказав. І тому найкінце нічого не казати про себе.

„ВІСТНИК"
Релігійний часопис для Українців в Канаді
Виходить 1го і 15го кожного місяця.
Видає Українська Православна Видавнича Спілка.
Передплата: В Канаді — $1.50 на рік.
За границю — $2.00 на рік.

THE HERALD
Published semi-monthly by the
Ukrainian Orthodox Publishing Company
Subscription per annum:
In Canada — $1.50. — Foreign — $2.00.

Адресувати: — Address:
HERALD, Box 3684, WINNIPEG, MAN.

ЧИ ЖУКІВЦІ МАЮТЬ КАНОНІЧНОГО ЕПИСКОПА.

Є українська народна пословиця, яка говорить: „Не кажи гоц, поки не перескочиш".

Сей пословиці повинні були придержуватися також жуківці тоді, як робили заходи, щоби хтось висвятив їм о. Жука на епископа.

Закидуючи Української Православній Церкві та її архиепископові „неканоніч'ність", жуківці старалися здобути для себе таку „каноніч'ність", якою за одним махом знищивши Українську Православну Церкву і її архиепископа, а самі любо і спокійно, — а годовно по своєму — розгосподарилися на тій ниві, яку Рідна Церква в Канаді та Америці з таким трудом та посвятою зорала і засіяла на добро і славу українського народу.

Вони отже вдалися до архиепископа Атенагорася, представника царгородського патріярха в Америці, і просили, щоби він висвятив їм о. Жука на епископа. Архиепископ Атенагорас дав рядо свою згоду, тим більше, що не був як слід обзнакомлений з церковним питанням серед Українців, а жуківці йому представили, що вони мають сотки тисяч українців за собою, які хочуть перейти на православіє, але не можуть, бо не мають канонічного православного епископа.

Діставши прихильну відповідь від архиепископа Атенагораса, жуківці пішли прямо дяким походом проти Української Православної Церкви. „Ось тепер ми вам покажемо", — гукали вони в сторону православних Українців, які належать до Української Православної Церкви в Канаді і Америці. —„Ми канонічні і правдиві православні, бо за нами стоїть царгородський патріярх, а ви сякі і такі: і неканонічні і неблагодатні і не православні!"

Але та їх радість не тревала довго. Бо коли архиепископ Атенагорас познакомився ближше з церковною справою серед Українців в Канаді і Америці, коли довідався з першої руки про Українську Православну Церкву і її працю серед українського народу для добра і слави так її вірних, як і самого православія,— тоді зараз охолов у своїй пряхильности до жуківців. А ще більше тоді, коли довідався, що на дорозі до висвячення о. Жука на епископа стоять поважні і серіозні причини канонічного характеру. Він отже сказав, що з висвяченням о. Жука на епископа треба що найменше підождати до часу, коли заходи проти нього з часів його перебування у Відні будуть проявлені.

Але жуківцям не було до чекання. Вони добре знали, який буде вислід проверіння закидів проти о. Жука, і тому постановили шукати помочі в кого другого, зрікаючися і тої канонічности і того визнання царгородськими патріярхом, якими перед тим так дуже хвалилися. Вони звернулися до других православних епископів, між тим, як нас повідомляють, і до епископів в російській місії, але ті, знаючи, як справа мається, відмовилися висвятити о. Жука на епископа.

Тоді жуківці пустилися на такий крок, який можна покласти тільки або крайньою розпукою, або цілковитою байдужністю про те, які наслідки він принесе для самої жуківщини. А іменно вони вдалися до двох сирійських незалежних епископів, Евфимія і Софронія, і ті погодилися висвятити їм о. Жука на епископа. Люде, які сій справі бліще пригляділися, кажуть, що ті епископи, а головно Евфимій, — погодилися висвятити о. Жука на двох условіях: що перше, що жуківці поповнять „кошти" висвячення, — иншими словами, що за висвячення заплатять гроші, — а до друге, що о. Жук, отже і його церква буде підлягати, як найвищому авторітетові, епископові Евфимієві, який задумує проголосити себе американським патріярхом.

Коли перед висвяченням о. Жука дехто ще міг думати, що жуківщим може справді ходило о канонічність та патріярше визнання для Української Православної Церкви, то по висвяченню о. Жука незалежними епископами такої думки вже ніхто не може мати. Ні, не о канонічність їм ходило і ходить, а о розбиття Української Православної Церкви, яку провідники жуківщини так ненавидять прямо тому, що знаходяться позза нею.

Щоби хтось не подумав, що закид про незалежність епископів Евфимія і Софронія, а тепер і о. Жука, від всякої вищої церковної власти, є безпідставний та неправильний, слід згадати, що про ту незалежність говорять самі згадані епископи. Що більше, вони хваляться нею. А іменно в нюйоркським часописі „Нью Йорк Ворлд-Телеграм", а суботи, 1-го жовтня, 1932, є поміщена фотографія згаданих трох епископів, як рівнож є поданий опис тої нової церкви, яку Евфимій організує і якої проголосив сам себе головою, а яку він назвав „Святою Східною Православною Соборною і Апостольською Церквою в Північній Америці".

В тім описі виразно говориться, що ся церква і її епископи — себто Евфимій, Софроній і Жук, — не мають звязку з жадною другою православною церквою, отже і з жадним патріярхом, і тим самим є незалежною в повнім значінню того слова. Значить, церква, до якої належать жуківці і їх епископ, це є ані канонічною, ані православною, ані українською, бо головою її є незалежний епископ, по народности Сирієць, який виломився з під залежности від якого-небудь патріярха і сам себе назвав головою церкви.

Добре — а яке є становище в православній церкві о. Жука як епископа? Чи є він правдивий православний епископ, та чи канонічний? Чи має він апостольську сукцесію та ту благодатність, брак якої жуківці до недавна так завзято закидували Українській Православній Церкві?

Відповідь на сі питання маємо в дуже авторітетного дня жуківців жерела, а іменно від представника царгородського патріярха в Америці, архиепископа Атенагораса. Він заявив делегації, яка складалася з сімох українських православних священників в Злучених Державах і яку в сій справі вислала до него Американська Консисторія, що о. Жука не можна уважати за канонічного епископа та що він не має апостольської сукцесії, бо отримав свячення від епископів, які не є в злуці з православною церквою.

Сю саму заяву архиепископ Атенагорас зробив зовсім недавно також перед Вп-росов. Архиепископом Іоанном Теодоровичем і прот. С. В. Савчуком, адміністратором Української Православної Церкви в Канаді. Як запечатовано, таке становище супроти Евфимія і Софронія та о. Жука занимають також епископи сирійської місії в Північній Америці та епископи російської місії.

Отже чи не краще було жуківщим придержуватися пословиці наведеної на початку сеї статті і не кричати „гоц" перед тим, ніж скочили? А то гукнули „гоц" на цілу губу, а скочили, де ніхто й не сподівався.

ДУРЕНЬ ДУМКОЮ БОГАТЕ.

„Нова Зоря", орган епископа Хомишина, доносячи про те, що в Римі відновлено та посвячено унійську церкву, яка має російський вигляд, пише: „Святий Отець (себто папа) видав з того приводу лист „Моту пропріо", в якім приходить також два рази слово „Україні" (Рутені).

Чи не радість?! Папа в листі згадав два рази слово „Україні". Та ні, навіть не „Україні", а тільки „Рутені", отже Русини, — але і сего досить, щоби сліпі слуги Риму тішилися, мов би не знати, яке добродійство та ласку папа для України вчинив. Раби ті тільки!

МІСТО, ДЕ ГОСПОДЬ НАШ ІСУС ХРИСТОС ЧУДЕСНО НАГОДУВАВ 5,000 ВІРУЮЧИХ, ВІДКРИТО.

Археольогічні розвідування і систематичні роскопування, які довший час провадились в Палестині, дали цінне і цікаве відкриття.

Було відкрито місто, де Ісус Христос чудесно нагодував сіма хлібами і двома рибами велике число голодних, що прийшли послухати Його науки. Се місто находиться, на підставі Євангельських описів, на спаді гори від Галилейського моря. На підставі сих Євангельських описів, та на підставі правильних типографічних наук, німецький археольог патер А. Мадер, взявся до роскопування, і в скорім часі перекопався, що йому вдалося знайти те місто.

Історія християнства знає, що християне перших вісїв збудували на місці чудесного нагодування велику церкву, щоби вшанувати память того величавого чуда

В місяці лютім 1932 р. розпочались роскопування і патер А. Мадер переконався, що він не помилився в своїх планах. В глибині коло двох метрів від поверхню землі були знайдені перші сліди мозаїчної підлоги, а далі було знайдено підвалину церкви; кождя із тих трох частин уявляє з себе вид корабля.

В середині знайшли камінь, на котрім видно було сліди вітаря. Се той самий камінь, на котрім, згідно Євангельського повіствування, Ісус Христос зробив чудо де нагодував народ. Навколо сього каміня зображено з мозаїки кошики з хлібами і двома рибами.

Се відкриття дуже цікаве ще й тим, що одночасно була відкрита та дорога, де сидів св. Апостол і Євангелист Матвій, який збирав податки перед тим, як його вустрів і закликав Ісус Христос.

НАГОРОДА.

Удосконалене добро в самому вчинкові приносить свою нагороду. Кождя нагорода поза свідомістю добра вменшує радість доброго вчинку.

КВІТКИ ПРИ ДОРОЗІ.

АФРИКАНСЬКІ ДИКІ ЛЮДЕ.

Читачу і Читачко! Ви чули про Африку. Дехто з вас чув і про Австралію. В нашій уяві Африка — се країна дких людей — Кафрів, Кабилів, Зулюсів.

А ті дикі люде, в нашій уяві — се люде; що живуть в пралісах. Напів-голі, цілком неписьменні; найважнійшою справою їх життя є смачна пожива; кінці, цілковитою байдужі; не вивють історій своєї минувшини, не мають церков; любять алькоголь, який їм європейці продають; не мають ніяких оранізацій ні інституцій; не знають нічого про світ і життя культурних народів; дова свою буду чи деревo, під яким сидять, світ їх не обходить... Через отту свою темноту і тварі їх повикривлювані дурновати, дикі і повеления їх дурне, дітвацьке. Від розумного тікають, за дурним бігають; в неможливе повірять, розумного не слухають... книжок і часописів не мають, про розум не дбають... Богато їсти, богато спати, нічого не думати, богато забавлятися, не мати жадних обовязків — се найвищий ідеал їх життя. Сами вони погані, брудні, недумаючі, невинні; розум їх поганий, брудний, невинний. Від голови до ніг — всі риси їх тіла, всі слова їх бесіди, всі рухи їх поведения, всі бажання їх серця голосно кричать: Се дикі люде! Се дикі люде! Се дикі люде!

Так і лише так дикий чоловік виглядає! Так, а не инакше, він мусить виглядати

І ничим він своєї дикости не закриє. Надягнить на нього одежу культурного Європейця, завяжіть на шию краватку, накладіть на голову циліндер, дайте золотий годинник, наповніть кишеню грішми, дайте йому на меншканя витідний він культурного чоловіка, призначіть суту для його потреб — а він при всім тім зостанеться таким же диким, як був доси. Лице його і дальше буде покривленим; погляд буде диким; розум буде по дурному думати; забагники будуть ті самі, що і давно. Як не розумів нікось нічого, так і тепер не буде розуміти; не клопотався колись нічим розумним, так і тепер не заклопочеться; як перше не хотів обовязків, так і тепер не схоче

Серед нової для нього обстановки — обставлок культурного світа, він зостанеться таким же дикуном, як і був.

І скажеш ти Читачу і Читачко:

— Інтересно було би таких людей бачити. А навіть стрібувати, чи не вдалосяб їх навчити по культурному думати... Тільки-ж далеко тая Африка, чи Австралія...

Далеко... Ні, не далеко! Оглянься кругом себе; вглянь в темні закамарки громадського життя, а знайдеш тут численно африканських, чи австралійських дикунів — Кафрів, Зулюсів, Кабилів, Бушменів...

Тих самих, що живуть в пралісах Африки. І в пралісах темноти. І дурноти. І розумового лінивства. І байдужости. В пралісах фізичного і морального бруду. В пралісах неробуму. В пралісах безсоромности. В пралісах самолюбства. В пралісах неписьменности. В пралісах безрелігійности. В пралісах пянства. В пралісах безобовязковости. В пралісах сплетень. В пралісах нерозумного апетиту.

Кругом себе знайдеш тих, що не знають історій свого народу; що нічого гідного не читають, не знають, не думають. Тих, що пова своєю хатою і своїм господарством нічим иншим на світі не інтересуються, до ніякої зорганізованої громади не хочуть належати...

Се все, Читачу і Читачко, ті африканські дикі люде!

Се ті, що до гідности і до вартости людей не дорослі. І тому вони, на лад диких звірів, ховаються по пралісах темноти, бруду і злочину.

Культурні Европейці запанували над африканськими дикунами. Взяли їх під контролю. Втягають їх до культурного громадянського життя. Накладають на них обовязки. Вчать читати і заставляють до читання. Розбудкують в них здорові думки. Примушують їх належати і ходити до церков і бути релігійними людьми...

Така робота Европейців вимагає безнастанних старань, однакож не безкорисно. Дикі люде повели перетворюються в людей культурних.

А тепер маленьке слово до тебе Читачу і Читачко: Коли ви належите також до культурних Европейців, то старайтеся своїх африканських дикунів цивілізувати. Витягайте з вигойть їх з пралісів. Тягніть до себе, втягайте до громадського життя. Заставляйте до читання. Тягніть до церкви. Заставляйте до розумної думки...

Се ваша задача! Такий обовязок накладає на вас ваша совість, його накладає Божий Закон. Його накладає на вас наша народна співва. Його накладає гідність культурних людей.

Вирубуйте пралїси і гоніть африканських дикунів до широкого, культурного громадського життя!

ДАВАЙ КІЛЬКО МОЖЕШ.

Богато з тих людей, які на нїяку народну справу не хочуть дати, кажуть:

— Я дав би, колиб мав. А то не маю...

Але не кажуть вони:

— Коли буду мати, тоді певно дам!

Се було би вже зобовязання. І колись сказав би їм хтось:

— Ти говориш, що коли будеш мати, то дасиш. отже давай! Бо видно, що маеш.

Не про те ходить, щоби чоловік давав сотки, чи тисячі. **Ходить про те, щоби давав відповідно до можности. Але давав!**

Нині дай цента, коли не можеш більше.

Завтра дай пять, коли можеш.

Позавтра дай доляра, чи два, коли твоїх можність збільшилася.

Не оглядайся, щоби дати „тілько, як другі".

Те „тілько, як другі", се гріх богатьох Українців. Се ознака їх темноти і некультурности.

Розумний, гідний чоловік **дає тілько**, кілько може. Нині більше, завтра менше, позавтра знов більше. Відповідно до можности. **Він не на других, тілько на себе, на свою можність оглядається.**

Ті, що „дають тілько, як другі", оглядаються завсіди на тих, що **найменше дають**, а не на тих, що **дали найбільше.** А се доказ їх нещирости.

„Найменше" не створить великого. Дайте коневи якнайменше їсти, він не потягне. Нагодуйте робітника якнайменше, він охляне. А дайте якій будь народній справі — Церкві, Пресі, Виховавчим Інституціям і др. — якнайменше, а вони також знидіють. А з ними ще инше відчують і на дикунів перейдуть ті, що найменше давали. І цілий народ почне сходити вдолину — і культурно, і моралько і матеріяльно.

ДЛЯ РОЗУМНОГО НЕМА ВІДДАЛЬ.

Шевченко „в неволі вирос між чужими"...

Жив в чужому Петербурзі. Жив між чужими московським окруженєм. Жив на засланню, далеко від свого народу.

Але Шевченко належав до найдальнійших Українців. Він словпяв велику роботу для української справи. Не думав він, що: „коли далеко живу, то мїяких обовязків не маю".

Що далеке для тіла, те може бути близьким для душі розумного чоловіка.

Богато поклонників має Шевченко, але чи всі йдуть його слідами?

Коли брати на міру Шевченка, то навіть ті Українці, що живуть далеко від своїх громад, повинні бути діяльними членами українського життя.

Коротко взявши справу, то:

Навіть той, хто живе одинцем, далеко від своїх, повинен мати свою Церкву і свою Церковну Громаду. Чи він фармер, чи робітник, чи що. Він повинен собі її вибрати, ближше чи дальше — в Едмонтоні, Саскатуні, Вінніпегу, Монтреалі, чи з якій менший околиці. Він повинен туди з цілим домом записатися, давати щорічну вкладку й окремі жертви

Він повинен інтересуватися також иншими народніми справами і піддержувати їх по змозі.

Відділь не звільнює чоловіка від обовязку. Але його здержує від обовязку нерішність і байдужість.

Хто-ж здалека сповнює обовязки, той ближший, ніж ті, що живуть близько, а обовязки сповняють лише з примусу. А про тих „ближніх", що цілком обовязків не сповняють, і не згадувати.

Тілько несвідомі і некультурні віддаливають від свого народу, губляться і пропадають. А люде культурні, люде розумні безнастанно е в близькій злуді з своїм народом.

ЧИМ КІНЧИТЬСЯ НАШЕ ЖИТТЯ.

Чи кінчається наше життя фізичною смертю, се питання найбільш важливе й мало яка людина не думає про се. В залежности від того, чи віримо ми чи ні у вічне життя, і вчинки наші будуть розумні або безглуздді. Кождий розумний вчинок доконче основується на певности в безсмертности правдивого життя.

Тому перша наша турбота мусить бути про те, щоб розмислити й зрозуміти, що властиво є в житті безсмертне. Деякі тоде всіми силами працюють над тим, щоб звсувати собі се. Вони, визнають, що від своєї мусять залежати все їх життя.

Инші люде, хоч і мають сумнів у безсмертности, але щиро мучаться своїми сумнівами й уважають їх за найбільше своє лихо. Вони нічого не жалюють, щоби тільки пізнати правду, невтомно шукають її й уважають се найголовнійшою справою свого життя.

Але є й такі люде, котрі зовсім не думають про се. Їх недбалість там, де справа тикається їх самих, дивне, обурює й лякає мене. — Паскаль.

СПОВНЕННЯ ОБІТУ.

В Лондоні, Англія, є шпиталь Св. Вартоломея, який був побудований в наслідок сповнення обіту. Вісім сот літ тому назад один визначний дворянин, на ім'я Регір, пустився в паломництво до Риму. Заходівши тяжко в дорозі, він злочинив обіту святому Вартоломею, що як вилоловіє, то побудує шпиталь для бідних. Він вилоровів і дотримав обіту, при чому причинився до будови шпиталю не тільки грішми, але й працею.

НЕДІЛЬНА ШКОЛА

СВЯТИЙ ОТЕЦЬ НИКОЛАЙ ЧУДОТВОРЕЦЬ.

Дня 19 грудня припадає свято отця Николая Чудотворця.

Майже в кождій українській хаті, бідній чи багатій висить на стіні образ святого Николая Чудотворця.

Святий отець Николай мав богатих родичів. В молодім віці вчився пильно і став священиком. Він так прославився своєю побожністю і добротою та наукою, що його вибрали на архиепископа.

Він помагав бідним і опікувався сиротами. Він жив дуже довго. По смерти Господь прийняв його святу душу до неба.

За велику побожність і святе життя Господь Бог дав святому отцеві Николаєві дар творити чудеса. Тому, ми й називаємо його чудотворцем. Всі люде прославляють його і моляться до нього, щоби у Бога виблагав їм ласку і потіху в нещастю і недолі.

Ми також молимося до нього і просимо його, щоби в наших потребах вступився за нами до Бога. В його честь співаємо пісні й акафісти, в яких величаємо його словами: „Радуйся Николае, великий Чудотворче!"

Пісня до Святого Отця Николая.

О хто, хто Николая любить,
О хто, хто Николаю служить,
Тому святий Николай,
На всякий час помагає,
Николаю!

О хто, хто живе в його дворі,
Помічник на землі й морі
Оборонить від напасти,
Не дасть йому в гріхи впасти,
Николаю!

Николаю, молися за нами,
Просимо Тя ми всі до слезами;
Ми Тя будем вихвалять,
Імя Твоє величать,
Николаю!

ІСТОРІЯ ЦЕРКВИ.

(За Е. Семякою)

(Дальше).

ГЛАВА IV.

Церковна література, богослужения і релігійно-моральне життя. Монашество.

1. В церковній літературі сей час стоїть далеко низше минувшого періоду, котрий, як ми виділи, представляє найкращий час церковної літератури. Але все таки і в сім періоді не забракло учених богословів, що літературною своєю діяльністю успішно обороняли правдиву віру православної церкви, як Фотій, Симеон Метафраст і Никита Пектоват.

2. Богослужения, ступивши в минувшім періоді на найвисший степень розвою, отримало в сім часі тілько додатки й незначні зміни.

То саме можна сказати й про церковну архитектуру, що достигла вершка свого розвитку за царя Юстиніяна І. Тілько церковне малярство з причини боротьби проти святих образів дуже підупало.

Тим відраднійшим представляється нам поступ в розвою церковного співу в сім часі, що казиваеться справедливо новою добою розцвіту церковної іконографії. Іван Дамаскин, Козьма Єрусалимський і Теофан Никейський звані „святими співаками", вряд а ім. Іом Константинополськім, Германом І, Теодором Студитом і Иосифом Піснописцем уло, яли множество гимнів і співів на честь і хвалу Бога, Матері Божої, ангелів і святих. Сі гимни, впроваджені до богослуження, дуже причинилися до його величавости.

Вже в VII столітті запровадженно в кількох церквах заходу дзвони, а в сім періоді стало їх уживання загальнійше так на заході, як і на сході.

Крім святкования „православія", постановленого цареградським сбором р. 842 на памятку впровадження ікон до церкви, як і остаточної побіди православія, запровадженно ще кілька нових свят в память святих, яких ними й тих, що зносили муки в оборонї святих ікон.

3. Ширення монашества й богато иних нещасть, що постигли східну церкву, як і не успокоене ще варварство ледви наверненних народів, дуже причинялися до упадку релігійно-морального життя христіян так на сході, як і на заході. Задля сего дуже ослабла церковна карність, що муселa приноровлятися до обставин часу і звичаїв ледви наверненних народів. Публична покута устала майже зовсім, а яко средства для поправи грішників поручала церква: милостиню, пість, молитву і діла хосенні для загалу. Також устав тепер страдований звичай, щоби всі учасники при святій літургії причащалися. Показалося именно, що многі не були приготовані до приняття святого причастя, через що церква запорядила, щоби лиш ті причащалися, що відповідно приготовлені, а прочі христіане, присутні на святій літургії, щоби приймали тілько благословенний хліб, святий анафора або антидор.

4. В іконоборстві брали монахи таку живу участь в оборонї повважания ікон, що їх за се дуже переслідували і вони в византійськім царстві майже зникли. По закінченню іконоборства почало помножество знов відживати, здобуваючи собі повважание за заслуги около оборони православної віри. як і права і свободи церкви проти деспотизму византійських царів. Тому здобули собі монахи великий вплив на управу церкви, так що в IX столітті вже ніхто не міг стати епископом, не бувши попередно чернцем.

Великого значіння доступив в сім часі монастир на Афонській горі в Македонії. Перший монастир построїв там оден цареградський архимандрит, іменем Іван Колоб, року 867. Під покровою сего монастиря заполнялася небавом ціла гора пнахоретами й монахами і основано кілька монастирів, зпоміжи котрих найвеличавійший, званий святою лаврою і уславний за першорядний. Для построєний архимандритом Атанасієм (960 р.). Анахорети проводили життя більше розумуюче, а монахи занималися хліборобством і промислом. З сего повстали спори між осадами на Афонській горі, що завдяки посередництву царів покінчили ся в користь монахів дїлаючих, при чім уваглядено рішо й декотрі потреби анахоретів; тілько торговлю, веденy монахами, заборонено (1056 р.). З того часу подїлялися монастирі на Атоський горі на дві класи: на монастирі з життям самотним, і на монастирі з життям спільним. Монахи перших монастирів жили свмітно в келіях і кождий дїставав зі спільного магазину приладдячу частину на свое утримання; лиш богослуження було для них спільне. Друга класа монахів вела життя спільне; жаден монах не мав ніякої власности, все вливало до спільної каси і кождий дїставав справедливу частку з усего.

Так на сході, як і на заході стали монастирі головними огнищами культури й христіянської чесноти. Тому монашеский стан дуже поважано і много володарів і богобойних христіян приносили монастирям рїжні дари. Перед усїм монастирі західні були маючими. Але на заході з одного боку великі маєтки монастирів, а другого боку та обставина, що управу тих маєтків повіряли володарі своїм протегованим дворянам, так званим „світським опатам", причинилися в великій мірі до упадку монашеської карности, так що з кінцем IX століття реформа монастирів була загально пожадяна. Реформа ся вийшла з монастиря Клюгни в Бургунді, основаного князем Вільгельмом з Аквитанії року 910, в котрім опат Берно, з роду граф, запровадив в цілій строгости монашеські правила венедиктинські. Звідси, розширяючися реформа монашеської карности і на богато инших монастирів Франції, Німеччини і Італії, що відтак становили між собою особну монашеску громаду, звану „конгрегацією з Клюгни" або „Клюніенсів".

(Дальше буде).

ОДИНОКИЙ СПОСІБ.

Є тільки один спосіб не боятися людей, не боятися смерти, не боятися лиха, не боятися стихійних сил світу — сей спосіб полягає в тому, щоб не боятися Бога, тільки Його.

ОЗНАКА МУДРОСТИ.

Той, хто каже: Я нічого не знаю, — той розумний; хто каже: я вчений — той балакало. Той, хто мовчить — той розумнійший.

Ветеня.

ПРО СЛАВУ.

Коли бажаєте доброї слави, або хоч принаймі не злої слави, не тільки не похваляйте самі себе, але й не довволяйте иншим, щоб вас похваляли.

НЕ СУДИ.

Осуджування другого завжди невірне, тому що ніхто ніколи не може знати того, що творилося й творяться в душі сього другого.

ВСЕ ЛИХО ЗБАНКОВІ.

Падає камінь на збанок — лихо збанкові; падає збанок на камінь — лихо збанкові; так, або инакше, все лихо збанкові. — Талмуд.

Постарайтеся, щоби Ваша передплата була зарівнана та відновлена на слідуючий рік.

НЕ СЛІД ВІРИТИ В ЗАБОБОНИ.

Недавно доносилось в часописах про те, як то люде в одній місцевости хадили до ворожки радитись про те, що треба робити, аби перервати посуху, а та порадила їм вчинити карнгіяльний вчинок, що вони й зробили. За се їх потягнено перед суд і відповідно покарано.

Другий випадок був инакший. Люде в одній околиці знов, що одна там дівчина є чарівницею. Щоби ратувати себе від непредвиджених наслідків, дівчина передала справу судови. Аж у судових властей мусіла дівчина шукати захисту перед злими та глупими людьми. І в сім випадку суд засудив людей, та казнив, що вони не повинні вірити в чари.

Таких і подібних случаїв лучається богато серед рїжних людей і в рїжних краях. Найбільше вірили люде в чари, забобони та чарівниці в середніх або в старинних віках. Також погане, то є люде, які не вірять в правдивого Бога богато приписують сили людям, які себе називають ворожбитами, чи знахорами. Нема де правди дїти, що можна подибати людей і серед христіян, які хоч вірять в Бога, то часто вірять також у те, в що не повинні вірити, то є в забобони

Вороги Христової науки і Бога залюбки відносять закиди, що христіяне темні, бо вірять у чари і ворожбу. Однак вина за те, що серед христіян знаходяться такі одиниці, спинає не на церкву, ні на священиків, а тими на тих самих людей, які поступають не як христіяне, а як погане.

Церква завсігди пригадує вірним Божі заповіди. Вона накладає обовязок на кождого христіянина ті заповіди знати і їх заховувати. Але люде є людьми і случаються випадки, що хтось хоч ходить до церкви і молиться Богові, то все таки жине не після науки церкви, а після свого глупого розуму.

„Я е Господь Бог твій; нехай не буде в тебе инших богів, окрім Мене". Так звучить перша заповідь. Коли-ж чоловік вірить в ворожку, то переступає першу заповідь Божу. Хто вірить в забобони, сни, льоси, ворожбитство, — той нехтує сю важну заповідь Божу. А хто нехтує заповіди Божої, той тяжко згрішить.

Богато христіян переступає сю заповідь несвідомо. Вони ходять до церкви, моляться Богові, знають Божі заповіди, але також вірять у сни, ворожбу і т. п. Вони не рахуймоть добре своїх завдань. Їм треба більше пояснення і науки. Ці пояснення можуть вони дістати від провідників Церкви, від священиків. Але трудність в тім, що священики за мало бувають в громадах. Се найчастійше буває тоди через вину самих людей, які на Місію збільшують число Богослужень в їх громаді, зменшують. От у тій околиці, де люде ходили до ворожки в справі посухи, е в році лише шість разів Богослуження. До того часта зміна священиків є причиною, що не можливо систематично подати науки віри людям і викорінити рїжні повіря, та забобони, з поміж людей. Громади, які зменшують число Богослужень в їх церквах до мінімум, нічого не зискують, а навпаки богато тратять.

Всі знають, що наука — добра наука — людям корисна. Ніхто не сумнівається, що христіянська наука є дуже корисна, спасаюча. Хто-ж від неї відчужується, або не хоче її пізнати, той нарікується на сором і ганьбу від людей — та на осуд Господа Бога.

Кождий христіянин е обовязаний знати також правди вірн. Перша правда вірн учить, що Бог е оден, що все сотворив, всім управляє і все удержує. Коли-ж Бог е оден і всім управляє, то що може зробити ворожка чи чарівник? Люде, які ворожать — се звичайні обманці, шахраї, яким не повинно бути місця між чесними людьми. Вони удають, що богато можуть зробити, що знають, що стелеться, чи має статися, а в дійсности вони нічого не знають, хіба тільки те, як невідомих людей використати та гроші в них вимантити.

Треба залишити віру в чари, ворожбу, забобони, і т. п. Треба вірити в одного всемогучого Бога. Треба перестати вдаватися до обманців, яким е всі ворожбити та знахорі, а спішити натомісць до церкви і всі свої бажания, мольби, та просьби звертати до Господа Бога. Треба залишити балачки і байки про силу ворожки чи знахорки, а говорити про справи корисні, розумні, які поширюють наше знания, підносять нашу гідність, поліпшують нашу долю.

Пригадується мені оден наш фармер, який став бідаком через ворожбу. Якийсь ворожбит предсказав йому, що він буде колись великим богачем. Фармерові се так вробіося в голову, що він, вірючи ворожбитові, почав грати на біржі. І програвся. Мав зворощаженних кілька тисяч долярів і всі програв. Се його так прибило, що він перестав працювати і здати про родину, через що стратив всяку добру серед людей.

Така судьба чекає кождого, хто стратить віру в правдивого Бога, і почне вірити звичайним обманцям, які при помочи карт і воску, чи якихсь инших знарядів чи знаків удають, що годні керувати судьбою чоловіка, або силами природи.

Обовязком розумних людей е викоріняти ті сумні явища серед нашого загалу, а змінювати віру в одного правдивого Бога. Тоді не будуть наші люде наражуватися на погорду з боку свідомійших сусідів, а заслужать собі славу добрих, свідомих христіян.

о. Є. Г.

ПОХІД РИМУ ПРОТИ УКРАЇНЦІВ ПРОДОВЖУЄТЬСЯ.

Довідуємося з старокраєвих унїятських газет, що Рим основне новий монашний, римо-католицький чин серед Українців унїятів, а саме чин отців Салезіян. Сей чин має послужити для успішнійшого поширення католицьких впливів серед православних Українців та для скорійшої латинізації греко-католицької церкви Недавно до Турину, в Італії, виїхало 10 українських греко-католицьких хлопців, щоби вступити там до монастиря Салезіян, перейти відповідну школу і опісля вернути до Галичини і на Волинь, та провадити там серед Українців римо-католицьку роботу. Сі хлопці покінчили доперва четверту кляcу гімназійну, отже е ще зовсім молоді і не мають в сій справі ні власної думки, ні волї, а вдуть мов вівці на зарїз, не предвидячучи, що вони призначені на яничарів, яких опісля заставлять робити чужу роботу серед рідного, та для них тоді вже чужого народу.

Отак ворожі пута все сильнійше та сильнійше здушують українське національне та релігійне життя.

ЛЮБОВ ДО БЛИЖНЬОГО.

Любов до ближнього без любови до Бога — се рослина без коріня. Се любов — то або прихильність до людей, які нам подобаються, або шукання людської слави

ПРИНАГІДНІ БЕСІДИ.

Рідемо ми з кумом Герасимом з церкви. А тому, що ту дорогу, якою ми звичайно ходимо, чи й їдемо літом, тепер дуже вакурило, то ми мусимо ходити иншому дорогою, якою причинюємо собі майже пів милї дороги.

Ідемо ми так говоримо, аж тут бачимо, як на нас махає рукою Панько Бідний, попри якого хату ми переходили.

Ми пристанули, а він підійшов до нас, тай просить вступити до хати.

Увійшли ви до хати, кум Герасим набакував люльку, а я скрутив сигаретку, позакурювали тай почали розмову.

— А звідки ви так разом ідете? — питає нас Бідний.

— А звідки-ж би, нам нині їти, — відказую я. — Ми ходили до церкви.

— А то як, хіба ваш пін нині був, чи що, що ви до церкви ходили? — питає дальше Бідний.

— Та ві, — кажу, — але ми майже кождої неділї йдемо до церкви, чи в у нас священик, чи нема. Поприходило, помолилось, відспівало кілька побожних пісень і на душі лекше стане, чоловік так ніби відсвіжиться і свято на свято виглядає. А коли не пїти до церкви, то і день виглядає якийсь довший і нема до чого взятися, так що чоловік більше змучиться тим безділлям святкованням, чим цілотижневою роботою.

— А я не можу собі представити, як то ви в двайцятім столітто можете вірити в щось таке, як неділя чи свято. Я вже давно позбувся того буржуазного пересуду.

— Вам може і не буде чого позбуватися, — відповів кум Герасим, — а ми от з кумом Грицем ще з малих привикли ходити до церкви. Примірком, в мого батька був звичай, що в неділю, літом, дуже раненько гналося худобу пасти, а коли сонічко підчеплося, приганяли худоби до дому, заганяли на обору чи до стайні, а самі йшли до церкви; зимою-ж, то вранці погодувавши худобу і напоївши, ми йшли з цїлим домом до церкви

— І в нас був такий самий звичай, — сказав я.

— А в нас було не так, — почав Бідний. — В нас був звичай, пригнавши худобу з пасовиск, загнати її до стайні, а самим в солому, щоби доспати недоспану ночі.

Тут кум Герасим відповів з повагою

— Отже бачите. Перед хвилею я сказав, що може у вас не було від чого відпикати, і ви до того договорились. У нас, з кумом Грицем, був звичай. І досі він задержався, щоби по можности кожної неділї йти до церкви з цїлим домом. Одні худоби в нас не мала того обовязку. А у вас був звичай лягати разом з худобою, в солому, бо церква у вас не мала і не має вартости Тепер скажіть самі, сусїдо, чим вище ви стоїте від вашої худоби? Хіба тим, що ходите на двох ногах. Бачте говорити, та вместе змогу над тою бідною худібкою знущатися, коли вам не догодить, але духово ви стоїте ниже від худоби, дарувіте, що таке кажу вам у вашій хаті.

Кум Герасим взяв шапку і навіть не попрощавшись, вийшов з хати та й я з ним, а Бідного оставили самого, який стояв з отворени ротом і не знав, що відповісти.

Коли по дорозі я спитав кума Герасима, чому він не попрощався з сусїдою Бідним, він відповів мені, що ми ніколи з худобою не здоровкаємося, ані не прощаємося...

Кум Гриць.

СЛІПА ЗАРОЗУМІЛІСТЬ.

(Вінніпег, Ман.)

Зустрінеться ще людей з сильною зарозумілістю, які відносяться в погорду і зневагу до Української Православної Церкви в Канаді, вважаючи тую ще різними вигадками наклепами проти неї, щоб бодай трохи її понизити. Однак добре вісі відомо, що церква ся вийшла саму з найповажніших і найкращих вавань, які стоять перед українським народом. Сего не може бачити і зрозуміти тільки людина, яка є або несвідома, або до крайности зіпсована зарозумілістю. Не є дивною, коли се робить людина малограмотна, або взагалі неграмотна, але дивно мені є в одного бувшого грекo-католицького священика, який з пінсю не устає виступає проти Укр. Грекo-Православної Церкви, маючи ще душі запечатаних вічись другу церкву. Та всі й його намір зводиться до нуля. бо, яку кількість не доливувалися до того, що пішов на мійську допомогу (рабіф). Чи значить так робити людині, що буль побудь вже освіту? Думаю, що бувший грекo-кат. священик повинен мати більш на оці свої християнські моралі і честь, щоби не воювати проти тої церкви яка скинула з себе ланцюхи чужого панування; церкви, яка прогнала чужі елементи, та освободила від чужих впливів десятки, а то й сотки тисяч Українців. В той час, коли по другим церквам йольщять українських менших братів, коли инсурректора, чужої божиці, — Укр. Грекo-Православна Церква проводить чисто українську роботу як на полі релігійнім, так і національнім. Врешті я знаю, що згаданий грекo-католицький священик дуже був ревний радикал, який про се дуже прекрасно, але мовчить. Мовчить. бо йому мораль і користь пташ для свого народу чужі. Бо ім як це у нього сильним елементом був, то й нині ростуть. Про се можна богато писати, але хіба другим розумом. А тепер скажу, що ані когось навчати, ані комусь пригнір, вперше треба бути самому прикладом. Коликі людей говорить одно, а робить другі, то ясно, що далеко сим не зайде.

Слідною зарозумілістю та ненавістю до Української Грекo-Православної Церкви далеко зайти не можна, хочби її признавати і не хвалити якими прикладами. Во сею церковою управляють чесні і свідомі духовні та світські люди, і її нічого повинного не можна закинути. Здорово-думаючий людині вистарчить зайти до Української Православної Церкви, от хочби до Українського Православного Собору в Вінніпегу і послухати духовної науки, послухати в часть українській мові Служби Божої Утрені, та взагалі придивитись тій праці, яка там провадиться а тоді побачить, що ці люди заслуговують на честь і признання. Се, розуміється, не можуть бачити люди, які стратили віру і честь, людже, які через фанатичну ненависть та злобу зарозумілість ніколи не признають слушности Укр. Прав. Церкві. Тому і той бувший грекo-католицький духовник який сам в крайню взаємрозвязаний, так як то виступав проти Укр. Прав. Церкви в Канаді.

М. Огонь.

АРХИЄРЕЙСЬКЕ ПОСВЯЧЕННЯ ЦЕРКВИ В БРЕНДОНІ.

Дань 25-го вересня с. р. остане дань назавгди для Української Православної Громади в Брендоні, бо сего дня громада витала у себе великого достойника — Архиепископа Іоанна Теодоровича в супроводі всього священного духовництва С. В. Спасіка і о. Аполінка. В годині 10-тій рано, по Утрені, котру відправляв во. Савчук і Аполін, люде вийшли в церкви на зустріч о. Владиці, якого привіз автом п. Галайко від помещення п. Бурачка. Шпалєрі зі співаючими дітей і старшої кінь вийшли в церкви на зустріч о. Владиці, якого привіз автом п. Галайко від помещення п. Бурачка. Шпалєрі зі співаючими дітей і старшої кінь від провозом учителя Р. Школи, п. Борисика, та з прапорами в руках привитали Впресосвященого Архиепископа Іоанна радісним та гучним „Слава! Слава!"

Отець Владика поблагословив всіх хрестом і люде рушили полодом до церковної брами, де старший брат, п. Мальник привитав о. Владику хлібом і сілю. Відтак всечесний о архиєпископ Савчук, в імени парохіа о. Запарнюка, який не міг тоді бути присутний, і в імени парафіи привитав Високопреосвященного і попросив на молитву до церкви, а церковний бат, під проводом п. С. Рутковського, відспівав привітну пісню „Ублаги Архиерею у церкву помолится". О. Владика зволив побласловити людей і в супроводі обох священників увійшов до церкви на Службу Божу. Але перше сього відбулося посвячення церкви. По посвяченню престола, відбулося обхід довкола церкви і посвячення самої церкви.

По посвяченню церкви відбулася архиєрейська Служба Божа при участі великого числа вірних — місцевих парохіян і гостей з того приходу, як з Вінніпегу, Сандін Лейк, Ривайс, Сурис, і других околиць, які прибували звеличати наше свято.

По Богослуженню піччас которого о. Владика виголосив дуже гарну проповідь, відбувся в сал Народнього Дому спільний обід, котрий був приготований Жіночим Товариством. За се Жіночому Товариству належиться велика похвала. По обіді було по пару промов, а решту відложено на вечер, пічас концерту.

Вечером, в годині 8-мій, сала Народнього Дому була виповнена горожанами Брендону, котрі зійшлися на концерт, котрий був устроєний в часть Впресосвященого Архиепископа І. Теодоровича. Концерт відбувся під проводом учителя Р. Школи, п. Борисика.

Концертова програма складалась з мішаних співів, деклямацій і виступів оркестри Рідної Школи. Концерт вийшов дуже гарно, за що публіка нагородила учасників програми гучними оплесками. Пічас концерту о. Апполін і о. Савчук виголосили коротні промови і в своїх бесідах звертали до дальшої роботи як церковної так і народної.

На закінчення забрав слово Впресосвященний Архиепископ Іоанн. Він подякував за так гарний концерт і закликав до дальшої праці на добро і славу нашої церкви і народу. Наприкінці, щоби підсилкувати всі, що українське, а тоді жаден ворог не вможе нас знищити і український нарід стане вільний і могучий та рівний з другими народами, а яскі Боже ласке над вільним українським народом по віки.

За так гарні слова, висказані Впре-

ДЛЯ РІДНОЇ ЦЕРКВИ

НІКОЛИ СИЛ ОНІТЕЛО ВАШІ ПЕРЕД ЛЮДЬМИ, ЩОБ ВОНИ БАЧИЛИ ВАШІ ДОБРІ ДІЛА І ПРОСЛАВИЛИ ОТЦЯ ВАШОГО, ЩО НА НЕБІ.

(Мат. VI 16).

НА ДІЦЕЗІЯЛЬНИЙ ФОНД.

Збірка сем. І. Дмитріва:

Громада в Брюксбі, Сесь.:

По 1 дол.: Василь Оробко, Михайло Порогинський, Семен Возьмик, Ярко Бурдейний, Василь Яцівчук, Іван Наталюк, Андрей Цісівник, Пантелеймон Цісівник, Максим Гуцул.

По 25ст.: Анна Погорелька.

Збірка о. П. Запарнюка.

Годжсон, Ман.

По 1 дол. Н. Пригорницький, І. Мальник, П. Цісівник.

По 50ст.: І. Рязанік, Н. Цісівник, П. Вусковник, П. Цісівник, Т. Рібчук, М. Гривінський.

По 25ц.: І. Грабовецький, О. Ревуник, І. Вадах.

Попавр Парк, Ман.

По 1 дол.: Мих. Марко.

По 50ст.: Мих. Шутята, Д. Марко.

По 25ст.: І. Сопко, В. Вашинський, П. Яблоневський, С. Ковалик, Гр. Савула. М. І. Марко.

Іст Селкірк, Ман.

По 1 дол.: П. Горинецький, А. Сольський, Анна Евг. Огрізло ук.

По 50ст.: п-ні Кат. Божечки

По 25ст.: М. Сольник.

НА ДУХОВНИЙ СЕМІНАР.

З нагоди ім'яниня панни Мирослави Цісівник і пана Петра Цісівника в Годжсон, Ман., дня 8 листопада с. р., зібрано пічас Богослужения $3.20 на Духовний Семінар Укр. Прав. Церкви в Канаді. Збірка в Укр. Пр. Церкві в Вайта, Ман., на сю самую ціль винесла $1.00.

ПОВІДОМЛЕННЯ: Повідомляється Шановних Жертводавців, які ваші імени жертви на дієцізальний фонд і Духовний Семінар на руки о. Т. А. Горбая (Сином Лейк, Ридвей і Лінкберг, Алта.) і на руки о. П. Мельничука (Сквер Гед і Вітків, Сесь.) в місяці жовтні, що списи жертводавців були вислані на адресу о. С. В. Савчука в часі його відсутности в Вінніпегу (він виїхав був на довший час до Злучених Держав і що тільки на них повернув) і через се збірок не можна було скорше видати. Се буде зроблене в слідуючім часі, а Шановних Жертводавців отсим дорогою перепрошується за таке спізнення.

Консисторія Української Грекo-Православної Церкви в Канаді.

Р. Богонік, кассер.

683 Anderson Ave., Winnipeg, Man.

ПОРЯДОК БОГОСЛУЖЕНЬ о. І. Кулого:

Грудень.

4 Неділя — Вонда, Саск.
11 Неділя — Тарнопіль, Саск.
18 Неділя — Вакав Саск
19 Понеділок Св о Николая — Ст. Ґаґлівіл, Саск.

Під час Богослужень вскаю катехизацію дітей і відучу.

Адреса:

Box 191, Wakaw, Sask.

ЦЕРКОВНИЙ КАЛЕНДАР НА 1933 РІК.

ГРУДЕНЬ.

1 Ч. Платона
2 П. Авдія, Варвалка
3 С. Григорія, Прокла
4 Н 24 Н. по С. Вход. в хр. П. В.
5 П. Филимона ап
6 В. Григорія
7 С. Катерини вмч.
8 Ч. Климента
9 П. Аліпія
10 С. Якова, Паладія
11 Н. 25 Н. по С. Стеф. проч
12 П. Парамона, Филум
13 В. Анарев
14 С. Наума, Фл
15 Ч. Авакума
16 П. Софонія
17 С. Вич. Варвари
18 Н. 26. Н. по С. † Сави Сев.
19 П. Миколая св. чуд.
20 В. Амфілохія
21 С. Потапія
22 Ч. Зачатія св. Анни.
23 П. Міни, Єрмогена
24 С. Даниїла Столпника
25 Н. Н. Praotців, Спиридона
26 П. Евстратія, Евгенія
27 В. Трупа
28 С. Р нечтерія
29 Ч. Ртуси
30 П. Давида прор
31 С. Севастіана

РІЧНІ ЗБОРИ

Української Грекo-Православної Церкви св. Троїці в Тарнополь, Сенечелан, відбудуться в Українськім Народнім Домі ім. Івана Франка дня 18-го грудня 1933 р. в 2-гій годині по полудни. На зборах буде даний цілорічний звіт з діяльности заряду і вибраться рішати деякі важні справи. Отсим є обовязком кожного члена і членині зробити на означений час. За заряд Братства св. Троїці

Микола Романюк, Юрко Куць
Предсідатель. секретар.

ПОРЯДОК БОГОСЛУЖЕНЬ о. Ф. Гриценка.

Грудень.

4 Неділя. Введення в храм Пресв. Діви Марії — Вишня.
11 Неділя — Пяти Ризер.
18 Неділя — Лавфорк.
19 Понеділок. Св. Николая — Пе

22 Четвер. Зачатія св. Анни Гоулент.
25 Неділя. — Рождів. Бох 604, Dauphin, Man.

ПОРЯДОК БОГОСЛУЖЕНЬ о. П. Запарнюка.

Грудень.

4. Нед. — Бренздон.
11 Нед. — Малвітон.
18 Нед. — Тендал.
19 Понед. св. Николая — Портеґа ін Прейрі
22 Четвер — Анни Зачатія — Пелпло Парк.
25 Неділя — Септон.

124 Mitchell St., Winnipeg, Man

ЦЕРКОВНИЙ УСТАВ НА 1933 РІК.

Грудень.

4 Неділя 26 по Зісланню св. Луки. Введення в храм Пр. Богородиці. Голос 7 Утр. Євап. Луки. І: 39—49 | 56. Літ. Ап. Єф. II: 14—22 | Жит. І: 1—7: Євап. Луки. VIII: 41—56 | Літ. X 38—42 і XI. 27—28.

11 Неділя 27 по Зісл. св. Луки. Голос 8. Утр. Євап. Матея XVI: 1—20: Літ. Ап. Єф IV: 1—6. Євап Луки X: 25—37

18 Неділя 28 по Зісланню Св. Луки. Голос 1 Утр. Євап. Луки. XXIV 1—12 Літ Ап Єф V: 9—19. Єв Луки. XII: 16—21.

19 Понеділок Св. Миколая Чудотворця Утр. Євап Івана X: 9—16 Літ Ап Жид XIII: 17—21. Євап Луки VI: 17—23.

25. Неділя Praотців: Голос 2. Утр Єв Івана XX: 11—18. Літ. Ап. Колоссян III: 4—11; Євап Луки. XIV 16—24.

Український Релігійний дво-тижневик в Канаді.

ВІСТНИК
THE HERALD

THE HERALD Box 3494 WINNIPEG, MAN.

РІК IX. ВІННІПЕГ, МАН., 15-го ГРУДНЯ, 1932. WINNIPEG, MAN., DEC. ЧИСЛО (165) 24

ПОЛІТИЧНИЙ ТЕРОР В ПОЛЬЩІ.

Американська преса подає на основі інформацій зі Львова, що на протязі років 1931-32 було в Польщі 77 політичних процесів проти України. В процесах виступало разом 548 обвинувачених. З того засуджених було 253 обвинувачених на загальну кару 506 років тюрми. Три обвинувачені були засуджені на довічну тюрму, сім на кару смерти.

Крім того було 15 політичних процесів проти українських соймових послів. Тринайцять з них засуджено разом на 14 років тюрми. В статистиці не враховані процеси проти комуністів.

—()—

ТИФ В ГАЛИЧИНІ.

Від кількох тижнів появився в усіх трох галицьких воєводствах червений тиф

—()—

АРЕШТ ЄЗУТІВ НА ЛИТВІ.

Литовська поліція викрила недавно в Ковні тайну політичну організацію, яка виступала проти уряду. Між иншим поширювані були пригнобленої відозви з підписом Центрального Комітету Свободи. Поліція перевела ревізію в місцевім монастирі Єзутів і стверднла, що відозви були друковані в монастирі. В звязку з тим арештовано одного з єзутів і трох иших визначних литовських католицьких дівчів в Ковні.

НАУКОВА ВИПРАВА ЧЕРЕЗ ПІВДЕННО-АРАБСЬКУ ПУСТИНЮ.

Англієць Бертрем Томас відбув недавно наукову виправу через південно-арабську пустиню. Пічас виправи перейхав він на верблюді 1,400 кільометрів. Томасови вдалося попасти на слід караванного шляху, що від до Ургару, осе-лі колись заселеної, нині покритої піскови-ми надмами. Можливо, що ходить тут про одну з „Атлянтид пустині", яка під своїм піскови покровом криє сліди Кушитів, знавців з Біблії, або фенікійських купців, що про них оповідає Геродот. Експедиції Томаса вдалося стверднти, що ся південно-арабська так і Лівійська пустиня на великім просторі лежить нижче рівня моря. Правдоподібно колись були вони обі середземними морями. Сю думку підтверджувало би відкриття незнаного досі соляного озера. Його вода є така сильно солона, що не можуть її пити навіть верблюди.

КОЛЯДУЙТЕ НА ДУХОВНИЙ СЕМІНАР!

ДО СВЯЩЕНИКІВ І ВІРНИХ УКРАЇНСЬКОГО ГРЕКО-ПРАВОСЛАВНОЇ ЦЕРКВИ В КАНАДІ

Всечесні Отці, Дорогі Брати і Сестри!

На иншім місці в сім числі знайдете заложення про о-

Откриваючи Духовний Семінар, Рідна Церква в Канаді підіймається за велике і важне діло, яке вона зможе проводити тільки при щирій і постійній помочі її вірних — духовних і світських. Така помічмусить бути двояка: моральна і матеріяльна.

Матеріяльна поміч є дуже потрібна вже в самих перших тижнях істнования Семінара і тому Консисторія звертається до Вас зі щирою просьбою:

Переведіть по наших церквах і громадах коляду на ціль Духовного Семінара! Навіть, коли ви думаєте колядувати на свої місцеві цілі, то нічо не стоїть на перешкоді колядувати попри місцеві цілі також на ціль Духовного Семінара. Коли-ж з яких важних причин не можна післати колядників на Семінар, то переведіть на сю ціль збірку чи то в церкві, підчас Богослужения, чи на родинних та приятельських сходинах, чи при будь якій иншій оказії.

Пам'ятайте, що доля Духовного Семінара лежить в руках всіх вірних Української Грекo-Православної Церкви.

Коляду прислати на адресу Консисторії. Імена колядників і жертводавців будуть проголошені в „Вістнику".

Консисторія У.Г.П.Ц. в Канаді:
Прот. С. В. Савчук, голова.

ГІНДУСЬКИЙ ПРОРОК В ЕВРОПІ.

В околиці Парижа в чудовім селі Сюрєн живе один із гіндуських пророків Бекар-Хан. Він виїзжає двічі в рік до Европи, щоби проповідувати Европейцям боротьбу з алкоголізмом західної цивілізації.

Бекар-Хан бореться в першій мірі з деморалізацією Парижа. Він вказує на те, що новітні міста віддалюють людей від природи і тому мусять згинути. Ані дух ані тіло не належать уже до Европейців, які не в силі жити без наркотиків. Теперішня криза се природний наслідок неспособности Европейців належитись життям. Бекар-Хан се ще молодець, одягений у тогі з білої вовни. Він має при собі одну наверену ним гриницю, яка відрекась свого великого майна і веде аскетичне життя. Вонк живуть у монастирі, де приходить богато цікавих на розмову з пророком, який робить дуже симпатичне враження і часом находить нових учнів. Їдять вони мінімально тільки трохи молока, меду та овочів; не вживають мяса та городини. Французький уряд не має нічого проти такої пропаганди і не лякається за Париж. Цікаве, що гіндуський пророк приїздить до церкви постійно прегарною лімузиною у товаристві одної славної фільмової артистки, свіжо наверенної. Автом він не погорджує.

ОТВОРЕННЯ УКРАЇНСЬКОГО ПРАВОСЛАВНОГО ДУХОВНОГО СЕМІНАРЯ.

У вівторок, 13 грудня с. р. сталася важна подія в житю Української Грекo-Православної Церкви в Канаді. Того дня в Вінніпегу отворено Український Грекo - Православний Духовний Семінар, в якім мають постійно виховуватися українські православні священники для Канади, а то й для дітей від природи і тому мусять згинути. Ані дух ані тіло не належать уже до Европейців, які не в силі жити без наркотиків. Теперішня криза се природний наслідок неспособности Европейців належитись життям. Бекар-Хан се ще молодець, одягений у тогі з білої вовни. Він має при собі одну наверену ним гриницю, яка відрекась свого великого майна і веде аскетичне життя. Вонк живуть у монастирі, де приходить богато цікавих на розмову з пророком, який робить дуже симпатичне враження і часом находить нових учнів. Їдять вони мінімально тільки трохи молока, меду та овочів; не вживають мяса та городини. Французький уряд не має нічого проти такої пропаганди і не лякається за Париж. Цікаве, що гіндуський пророк приїздить до церкви постійно прегарною лімузиною у товаристві одної славної фільмової артистки, свіжо наверенної. Автом він не погорджує.

Отворення Духовного Семінара було давно вже бажане і конечне. Вже давно було відчуте, що Церква не може вести дальше своєї праці, не маючи своїх священників

Ілько Гаврилюк.

З ЧАСІВ БОРОТЬБИ.

(Дальше).

Кілька хвиль панувала мертва тишa, і лише за стінами хати хлюпотів дощ та тарахкотів віконницями лютий вітер.

— Пішов... пішов... — тихо шепотіла мати. — Гнатику! — скрикнула несамовито й прожогом кинулася на двір.

Вітер кинув у обличчя їй холодним дощем, розвіяв сиве волосся й зачитав кволиму тілом. Підняла руки, щоб за щось ухопитися, але враз вся вігнулася й упала ниць, наче розчавлена важким.

Сидір стояв непорушно. Ніщо не виказувало його переживань, лише дві глибокі зморшки клалися на обличчю, підкреслюючи мовчазний душевний біль.

Було перед святами.

Люде що-й-но повиходили з вечірні; жінки попростували до своїх хат, а чоловіки зібравшись кількома гуртками біля церковної огорожі, вели тиху тутешку.

А було про що розмовляти: по всій Україні кипіло. Українське військо лише вспіло вирватися з московською офіцернею, що оточувала гетьмана, як довелося змагатися знов і змагатися з ворогом внячно мішаними. Із двох боків напирали на українську армію дикі Московщини: з одного червоні большевики, а з другого — денікінці. Чутки, одна страшніше від другої, надходили з тих сіл, в яких вже зявилися червоні. А до того ще подія: рано, на вигоні, знайшли забитих двох військових. Хто вони? Звідки? — ніхто не знав. Дали знати до міста, а тимчасом забиті залишилися там, де й були, й тільки сторожа вартувала біля них.

Почало сутеніти.

Люди збиралися вже розходитися, коли нараз на околиці зчувся гомін й бряжкотіння.

А щоб-то мало бути? — запитав голова земельного комітету.

Всі здивовано стиснули раменами, й почали уважно прислухуватися.

— Чи не принесла лиха година большевиків?

— Нього доброго!

— Вудо-б некдо, а чорти знайдуться, — крізь зуби процідив Сидір Дейтюк.

— А то-ж! — підтакнув знов голова. — Відійди від ала й сотвори добро. Розходьмось, люде добрі, бо й справді: хто його зна, що за птахи прилетіли.

Люди заворушилися.

Але не встигли зробити і кількадесять кроків, як задудніла земля й на майдан влетіло в тринадцять вершників. На шапках мали червоні відзнаки.

— Стой! Чі є места! — вигукнув їхній старший.

Люде зупинилися.

— Я політком! Староста здесь!

— Тут я, — із гурту виступила старша статочна людина.

— Нинье утром, в вашой деревне, убіта двое наших разведчіков, нашлі ві кіовних?

— А де-ж би їх знайти нам, пане? Село велике, подія трапилася на околиці, в ночі. Сам лише рано про се довідався.

— Что балтаеш на своей собачей „мове"! Гавар! на русскі, скатіна!

— Не вмію. В Росії не жив.

Політком-виржнув по старості очима, й злісно всміхаючись, запитав:

— А здесь разве не Расія?

Староста мовчки лише здвигнув плечима.

По вашому була колись Малоросія, а по нашому тепер — Україна, — вигукнув хтось із гурту.

Політком ураз усім туловом повернувся на голос. Всі стояли наче заніміли.

— Кто гаварія?!

Мовчанка...

— Товаріщі — звернувся він до червоноармійців. — Кто праізнашос послєдняя слава?

Вояки покавали на Сидора Дейтюка.

— Ти?

— Я!

— Петлюровец, прахвост!

Свист нагая розсік повітря й на обличчю Сидора зявився червоно-синій бадиллям.

— А то що таке?! — вигукнув староста.

— А то-ж за що?!

— Безвинну людину нагаєм?!

— Де-ж так бувало?!

Люде заметушилися. І хто зна, чим би все скінчилося, як би до села не наблизилася нова підсотня кінноти.

Селян оточено зі всіх боків.

— Батько! — вчувся здивований, боязкий викрик із гурту большевиків.

Дехто здивовано повернувся на викрик і пізнали Гната.

Сидір защипав зуби й заплющив очі.

— Дядьку Юхиме! А що то з батьком? — запитав Гнат сусіда.

— А се, бачиш, гостинець твого начальства небоже.

Гнат почервонів, опустив очі й задумався.

— Я наічу вас, хамство хахлацьков, как бунтовать против власти крестьян і рабочіх! Я пакажу вам, как виступать против пралетаріята й третьяво інтернаціонала! Взять десять заложнікоф! — звернувся політком до червоноармійців.

Большевики видінули десятьох найповажніших господарів, між ними вчителя й Сидора Дейтюка.

— Старосте! Даю срок да завтрішняво утра. Если убійця не будуть видани, заложнікоф „виведу в расход". Для втрімдн пріготовіть немедленно нечлег і ужін; ваші младдухі должни прислуживать мойм младдцам... І чтобн ні адін волос не упал із їхней голови, іначе растрелняю через десятков. Марш!

І застогнала земля від кінських копит, від людського гомону, від плачу молодиць...

А в глуху ніч на богатьох подвірях сновигали темні тіни, вишком коней з стаєн виводили й задвірками, через огороди, простували до ліса... ніби рушники за плечима... наче шабні в руках.

IV.

Ранок народився похмурий, але тихий й темний.

Всім вже було відомо, що зі села цього вночі багато парубків і старших селян, що вони забрали зі собою багато більшевиньких коней і збруї. Убивців все-ж не знайдено, й розстріл заложників був неминучий. І тому сей день здавався тюдям особливо смутним і напружено важливим. І коли вдарив на дзвінниці дзвін і прокотився короткими згуками в повітрі, всі відчули, як щось стиснуло за серце, й зрозуміли, що незабаром мае відбутися щось невідоме страшне, ніколи тут небачене.

Большевики почали зганяти людей на церковний майдан, а тим часом із тісної кімнати управи виводили заложників.

Виходії перше трі! — вигукнули вартові. — Ти! ти! і ти! — показав один із них на тих, що були ближе дверей.

Поканкані вийшли.

Минуло кількадесять хвилин, які здалися тим, що валишилися, — роками.

Нарад до їхніх вух донеслися стріли.

— Розстрілюють, — в жахом промовив голов земельного комітету, і нараз обличча його стало зелено-сірим, очі розширилися, і зімиці стали непорушні, наче в мертвого.

Сидір взяв його за рамена й лагідно повернув до себе.

— Що вам, Гилипе?

— Той підвів очі на Сидора й ніби очунявь.

— Як се все у них жорстоко.... Бога в душі не мають... Бога не мають...

Двері відчинилися і знову голос:

— Виході следующіе трі!

Ніхто ані не поворухнувся.

— Вам гаварят!..

І знову ніхто не рушився.

— Церемоніться с вамі што зі?! Виносі ребята хахлов на штиках, чтобн знялі как протів руссіх бунтовать!

І зачалася напружена дика боротьба: голі руки змучених, перетомлених сімох селян і приклади рушниць та нагаї здорових озвірілих Москалів.

Боротьба скінчилася хутко. Селяни стягнули мотузами руки і повели всіх разом.

Коли привели їх до майдану, Сидір зрігнувся: під церковним муром, у засохлій кропині лежали в крові розстріляні селяне. Його сусід лежав горілиць, розкинувши ноги і витріщивши зуби, та ніби сміявся, ніби глузував над кимсь там високо в небі.

— Раздевайсь! — вчувся наказ політкома.

Трох тихо опустилися на землю й почали позуватися, де хто зіймав свитку, штани, і лише Сидір стояв непорушно, стіпивши зуби.

— Ей, мавепинець! А чом задумався? Раздевайся! Голни скорей паджерешся!

Сидір не поворухнувся.

— Іш кодло ковацьке! — прошепотів політком, і не маючи сили стримати себе, несамовито вигукнув: — Набросіть старому псу на шию верьовку! Пускай повісіт да пасмотріт на свая Самостійную Україну!

В тій хвилі із гурту виділився Гнат. Він підійшов до політкома й тихо промовив:...

— Товаришу комісаре! Сей чоловік — мій батько, звільніть його.

— Как смеш тваріш, обращаться ко мне с падобной просьбой?! В борьбе за саветскую власть нікакой пашади не прізнаю, й свавго атца на таком дереве павєсіли. Ну, что стаіте?! — вигукнув знов комісар — Набрасивай верьовку!

Червоноармійці мялися й нішкою поліздали один на другого.

(Дальше буде).

ДОГОВОРИЛАСЯ.

Одна балакуча жінка сиділа на прилюдних зборах між епископом і рабіном. Вона хотіла заімпонувати рабінові своєю мудрістю, тому каже:

— Я почуваюся тою карткою між Ставрим і Новим Завітом.

На се відказав рабін:

— Дуже гарно в вашої сторони, але звичайно та картка є порожня.

ЦІКАВЕ

До шастя потрібні дуже звичайні річи: пожива, мешкання, здоровля, любов і праця. З тої причини часто можна знайти шастя між людьми звичайними і бідними, а нема його між богатими, котрі тих річей мають довоєї, але до декотрих з них є вони так привязані, що стають їх нільниками.

СВЯТИЙ МИКОЛАЙ ЧУДОТВОРЕЦЬ.

Десь приблизно в половині дванайцятого століття, в славному українському місті Київі, жив один Богобоязний християнин, що мав велику любов і віру до святого Миколая Чудотворця. Невідомо, в який спосіб в него знайшовся полонений Половець (Половці — дике плем, яке нападало на Україну). Одного разу жаль стало християнинові мучити того чоловіка в неволі і каже:

— Доки ти будеш сидіти в мене? Дай мені викуп і йди собі до дому свого!

Половець відповів:

— Як пустиш мене, то принесу тобі викуп, поки мене держиш, не маю що тобі дати.

Християнин завжадав поруки. Та полонений сказав:

— Сам добре знеш, що на Україні ніхто не поручиться за мене.

Тоді християнин запропонував Половцеві звернутися о помічь до святого о. Миколая. Половець, не знаючи, хто в о. Миколай, відповів:

Я його не зною, ані він мене не зная, отже як поручиться за мене?

Християнин взяв тоді Половця і пішов з ним до церкви. Там показав образ св. Миколая і спитав:

— Хочеш, я увільню тебе на його поруку.

Половець в радістю згодився, дивуючись наївности християнина...

Половець, як звичайний поганин, не знав цим св. образам. Просто висміяв наївність християнина, за поруку якогось там образа. Але, щоби закрити своє лукавство, відповів:

— Хочу, і коли мене пожалуеш, то привезу все, що тобі винен.

Думав, що віра християнина до св. Миколи нічого не значить

Дивне се справді, — неодин читач, коли не скаже, то подумає, що християнин так легковажно пустив з рук те, що мало принести йому певний виск. Забуваючи, що за Богом ніколи молитва не пропадне, а надія і віра в Бога се найлишпа запорука. Коли чоловік має віру великоу, він має радости і утіхи — та надію на успіх в будучині. Так і той християнин, маючи велику віру і любов до св. Миколая, мав повну надію, що св. Миколай, як ручитель не позволить поганинові ощукати його. Переконаний в заступництво св. Миколая, християнин виправив Половця в дорогу, як сина, і дав йому всього потрібного в одежі, харчів і коня на дорогу. Коли Половець був готовий в дорогу, християнин сказав:

— Брате, не забудь, перед ким обіцяв принести, або прислати, викуп, бо коли здурниш, то не втічеш від руки того, що заручав за тебе.

Половець відповів:

— Все зроблю, про що кажеш.

Поклонився і пойхав.

Їдучи дорогою, Половець [redacted] злу гадку в серці своїм.

— Не має розуму той християнин, коли він випустив мене на поруку образа, якогось Миколая. Що він може мені зробити? Ніякі я його не бачу, ані він мене — за мною він ані не прийде, ані не прійде. Навіть якби випустив мене на поруку якогось великого чоловіка, то й його в землі своїй не боюсь і викупу не дамбн.

З такими гадками приїхав він у свою землю. Домашні його також думали, що легкодушно його пустили: не знали сили Божої і св. Миколи.

Але небогато днів минуло, як явився перед ним праздничий заступник християн, св. Микола, і спитав:

— Чи знаеш, мене друже?

— Не знаю, хто ти є, — відповів Половець.

— Я той, що поручився за тебе. Чому ти не несеш викупу тому християнинові? Чому ти отягаешся? Кажу тобі: неси викуп, за себе, або не було тобі ніде! Сказавши се, св. Миколай зник. Половець був дуже здивований в такої появи, але в короткому часі забув і викупу не відіслав.

Одного разу він сів на коня і поїхав у поле. В полі зявився йому в другє св. Миколай. Але сим разом св. Миколай не сказав ні слова, лиш скинув Половця з коня, потряс ним добре і промовив:

— Чи не казав я тобі, окаянний: віддай за себе викуп тому християнинові, бо я за тебе заручився. Я пригадував тобі вже раз, але ти скоро забув. Та ще раз тобі кажу: пожалій сам себе і відвези викуп, бо побачиш, що тобі від мене буде!

Сказавши се, св. Миколай знов зник.

Половець сів на коня і поїхав до дому, але знов забув за все.

А чи й тепер мало є таких, що на Закон Божий тоді памятають, як прийде на них яке нещастя? Тоді вони моляться Богу зі слізьми, до церкви ходять, на поміч кличуть священиків, роблять поминальні дні за померших, кажуть: „Господеві моліться за нас, аби Бог задля вас, нас помилував!" А як за молитву тих, що до них і віру приложили, помилує їх Господь, то тоді забувають, що говорили в біді, кривлять ближніх, навіть тих, що їм добро зробили. Удають, що їх не знають, а на бідних і глянути не хочуть — наче безсмертні стали.

Подумаймо, кільки то в нас таких є? Кождий той, хто сьогодня є тягарем для загальної справи, ворогом всього, що рідне, а приятелем всього чужого. Глухий і сліпий, щодо жертвенности на народню ціль. Зате він перший до всього того, що зле, що негарне і шкідливе.

Половець страшенно переляканий другою появою о. Миколая, думав виконати обіцянку, але з часом грішне його життя все в ньому вбивало.

А кільком-ж то серед нас є таких, що життям своїм нічим не різняться від того дикуна? Скільки є таких, що при появі колекторa на народні цілі обіцяють золоті гори, але слова свого не дотримують? Чим вони різняться від того дикого Половця?

Але сталось дивне диво з Половцем, і таке диво може статись і в кождим з нас. А щоб того не було, памятаймо на слово, яке даємо.

Забув Половець за своє слово і в тре зявився йому св. Миколай. Але сей раз вже невидимий, на збіранню вельмож. Невідомою силою скинув його з коня на землю і товк, мучив, промовляючи при тому:

— Чи не казав я тобі, негіднику, вези викуп за себе, або не було тобі гіршої біди? Той християнин з вірою звернувся до мене, отже як я можу завести його в його вірі? А ти, безумний, забув на слово, яке йому дав, не побоявся Божого суду ані першої і другої моєї появи! Се вже третій раз приходжу, щоб покарати тебе за недодержання слова!

Страшно було дивитися на муки Половця. Всі, що були при тому, повтікали зі страху, а він остав як мертвий. Дали знати його рідні, що сталося. Рідня забрала його до дому ледви живого. Потім днів пролежав він, не могучи говорити. Потім нарешті всі сну прокинувся, і став оповідати про все, що з ним трапилось. Родичі висухавши, зганьбили за недотримання слова, кажучи:

— Чи був хто такий безумний, як ти, щоб двічи злегковажити поляну свого ручителя, та ще й нам не сказати! Хіба не знаеш, який то великий Бог християнський? Які величні і дивні чуда Він творить? Та не тільки сам Бог діе прославні діла, але і слуги його! Коли від нас бувае їм яка біда, то говорять: „За гріхи наші не помагае нам Бог!" Колиб він їм поміг, то ні одного з нас не вістало би від них. А ти, безумний, не побоявся їх Бога і його святця — отже бачиш, що собі придбав! Коли не поїдеш тепер в викупом на Україну, то йди від нас і загибай сам один, аби ми з тобою під кару не попали!

Наляканий родиною Половець, в тій хвилі зібрав слуг і стадо коней — одно за викуп, а друге ручителеві, „щоб не гнівався". Прибувши на Україну, відразу подався до той церковиці, щоб заховжити подяку ручителеві і віддати дарунок. Увійшовши до притвору і побачивши образ св. Миколая, Половець упав на коліна і ві сльозами на очах і промовив:

— Не муч мене ручителю мій добрий, чоловіче Божий. Ось я вже викуп привів твому християнинові. Привів і тобі дари за поруку, щоб не гнівався на мене, що я хотів слово зломати.

Сказавши се, віддав коні церковній управі, а сам з другим стадом пошов до християнина. Прибувши в двір, поклонився і сказав:

— Се мій викуп, пане, а у мого ручителя я вже був, — і розповів по порядку все, що з ним трапилося

Християнин, почувши се, був дуже радий і дивувався, свому пресславному чудові. Опісля пішов до церкви, впав на колина перед образом святого Миколая дякуючи йому за його милосердя, він говорив:

— Як віддячуся тобі, угоднику Божий за все, що вчинив ти мені, негідному слузі твойому? Збогатив ти мене твоїми дарами. Маючи всю широту дарства небесного, подаеш відти дари, а ми тільки можемо принести тобі молитву: дивуємося ласці твоїй, хвалимо твою щедроту, славимо твою поміч!

Помолившися, пішов до дому. Скликав весь свій рід і племя, другів і сусідів своїх і сказав їм:

— Радуймося разом, бо дивну ласку свою показав на мені святитель Миколай і провідник християн.

І оповів все, що зробив Половець. Почувши про таке, всі прославляли Бога за його ласку велику, говорячи:

— Дивний Бог во святих Своїх, що творять чуда для вірних людей.

Свящ. Т. М. Киселюк.

ГАРНІ РУКИ.

Мала дівчинка сиділа на руках у матері і мило розмовляла:

— Мамо, я вас дуже люблю, але не люблю ваших рук.

І руки були такі, що коли хто раз на них подивився, вдруге не хотів їх бачити.

Мати відповіла дитині:

— Я знаю, що мої руки негарні. Одного разу, коли наша хата горіла, ти моя доню спала і я рятуючи тебе, попекла руки і від тоді вони такі, як ти отсе їх бачиш.

Дитина задумалась на хвилинку, а відтак зі сльозами в очах сказала:

— Мамо, від тепер я люблю ваші руки найбільше зі всього.

„ВІСТНИК"
Релігійний часопис для Українців в Канаді
Виходить 1го і 15-го кождого місяця.
Видає Українська Православна Видавнича Спілка.
Передплата: В Канаді — $1.50 на рік.
За границю — $2.00 на рік.

THE HERALD
Published semimonthly by the
Ukrainian Orthodox Publishing Company
Subscription per annum:
In Canada — $1.50. — Foreign — $2.00.

Адресувати: — Address:
The HERALD, Box 3584, WINNIPEG, MAN.

ЖУКІВЦІ, ІХ ІСТОРІЯ І РОЗПАД.

Виключно релігійною справою, яка загалу не обходить, можна уважати приміром таке: чи при каджению треба підносити кадильницю висше, чи низше...

Але коли між громаду приходять агенти чужих сект і розбивають громаду, коли один святкує неділю, другі суботу, а третій ніщо, коли одні йдуть за своїм церковним проводом, другі за Римом, треті за Фаміповськими, четверті за Арсенієм, а п'яті за Рутерфордом — то се вже широка громадська справа.

Розбивання народу — се дикло народне. Все одно, чи розбивають чужі, чи свої, чужі політики, чи свої авантурники, чи розбивають на групи політичні, чи класові, чи релігійні.

Недавно зявилася між українським загалом нова рука, що силується внести новий поділ в українське життя — в тою рукою є жуківці. А що жуківці висувають великі претензії, немов одиноні і завсігди найгідніші довіря людей, тому обовязком буде загал з історією жуківської групи познакомити. Треба показати, як повстала група жуківська, а як повстала Українська Православна Церква, яку жуківці осуджують, а тоді зрозуміємо, як до нової групи ставитися.

Українська Православна Церква повстала з потреб і для потреб Українського народу, так на Україні, так і по-сім боці моря.

Коли 1917 року розпалася царська Росія, **Український народ почав будувати свою Політичну Державу і Свою Церкву.** Увільнив з неволі своє тіло і свого

Чи може бути щось розумнійше? Більше природне? Більше гідне? Більше християнське?

І тому свідомий Українець, де б ні він не був, мусів з того лише радіти.

Подібне було в Канаді (і Стейтах). Коли над греко-католицькою церковою перховників Франциун і взагалі римська політика; коли „Тайними Правилами" (з 1915 р.) давалося греко-католицьким духовним Інструкції, як греко-католиків до костела тягнути; коли в Галичині греко-католицькою церковою орудували Поляки з Римом... коли в другої сторони Російська Місія православних Українців в Канаді затумановала москвобільством... коли з третої сторони до Українців приноцувалися протестанти — то одиноким розумним, природним виходом з такого стану було **відновлення своєї Історичної Української Православної Церкви.**

Як-же і коли повстала церква жуківська?

Причиною повстання жуківської групи, а тим і Окремої церкви, було непорозуміння гуртка греко-католицьких священиків з епископом Богачевським.

Таке недорозуміння набрало остріших форм в 1929 році, коли 9-го травня (мая) в Алентане, Іа. відпоручники мад і 9 греко-католицьких священиків рішили відкратися від епископа Богачевського, але зате вирост дальше держанши Риму.

Се перший видний крок до повстання групи нинішних „жуківців", а передше „дзвонарів" (вони видавали „Дзвін").

З повисшого бачимо, що вся увага крутиться тут коло особистого непорозуміння. Загальна українська справа не має тут місця. Бо загальна українська справа сказала би так:

— Рим не кращий від Богачевського... Рим головний виновник, а Богачевський лише виконує волю Риму. Отже в ім'я добра українського народу покиньте Рим, а всі Богачевські самі від вас повідлітають...

Тимчасом же бачимо, що **ще в 1929 році Рим для нинішних жуківців був дальком добрим і гідним приятелем України.**

Ставши раз на діточім становищу, жуківці (тоді ще „дзвонарі") йдуть, в такім же напрямі дальше. Вони засновують свою церкву і звуть **„Українська Православна Греко-Католицька Церква".** Що така назва була безглуз... ю, се всі бачили, крім тих, що таку назву видумали.

Але побачивши пізнійше, що церква з такою назвою ні се, ні те, в липни 1931 року на зїзді в Нью Йорку, жуківці перехрещують свою церкву на **„Українську Православну Церкву в Америці".**

Ось такими дорогами ходили жуківці, поки ніби знайшли якийсь твердший грунт.

Коли повстала Церква, то треба було доказу, що нащось і чомусь такої церкви Українцям потрібно.

Головним аргументом, чому Українська Православна (Автокефальна) Церква, яку жуківці застали, недобра, а чому жуківська добра, було отсе:

— Українська Православна Церква в Київі, а тимсамим в Стейтах і Канаді, **„неканонічна".** Вона не має патріяршого признання. А жуківці вже навязали зносини з Царгородським Патріярхом і він поставить їм Жука епископом... Тоді Жук є епископом „канонічним", отже і ціла жуківська церкова є „канонічною", себто доброю, правдивою. Будучи такою — вона однакова є дійсною Українською Православною Церковою і тут і для цілої України. Вслід за тим Українська Православна Автокефальна Церква має підлатися під провід жуківців, ті її направлять і доперва той український народ буде мати таку свою Православну Церкву, як повинен — добру, правдиву, „канонічну".

До такого вводилися всі їхні писання в „Дзвоні" й „Українськім Вістнику".

Тут вони продовжують те, що було попередньо. Там проти Богачевського, але за Римом. Тут — не справа, не добро українського народу має рішати, а тільки далекий патріярх в Царгороді. Перше Рим, тепер Царгород.

А дальше — **не те беруть під увагу, що український народ і його Церква були в неволі сотні літ; не те беруть під увагу, що увільнення себе з неволі, се найвисша „канонічність" для християнина** (бо хіба невільник може жити по „канонічному"?), — ні, вони крутяться коло канцелярської канонічности, коло канцелярської чужої печатки. І в ім'я тої чужої печатки вони осуджують не тільки тутешну Українську Православну Церкву, але також Українську Православну Церкву на Україні, а з тим всіх тих, що нав нині той-ж Церкви працювали. Мовляв —

хоч добрі вони люде, хоч дуже праведні, **„великої віри і хрустального характеру"** (про митрополита Липківського), однакож „неканонічні", бо їх не признав патріярх.

І вони нісенітниці! І праведні люде і добра їх робота, однакож все те нічого не варта, коли Патріярх з Царгороду за ними не потакне, як перше потакував Рим. Святість, праведність, слухність без чужого признання не варті нічого.

Така була аргументація, така філософія жуківців. Не свій український авторітет важний, але чужий, царгородський. Не справа народу має для народу рішати, тільки далекий Патріярх. Не визволодження народу є великою „канонічною" справою, тільки печатка чужої канцелярії.

Але крута стежка, на яку від самого початку вступила жуківська група, веде її в цілком нові нетрп. Запевнення, що „лише ми на правій дорозі" — не помагають

За радощами, що жуківці в Патріярхом, а Патріярх з ними, приходять несподівані вістки, що Жука поставили епископом не Греки, не відпоручники Патріярха, лише два загадочні сирійські епископи.

Загадочні! Такі, що навіть самі жуківці не повідомили про них загалу, що се за одні, чи належать вони до Патріярха і якого і чи взагалі вони є „канонічними" епископами. А вслід з тим чи Жук з його церковою є „канонічні".

Так виглядає історія жуківської роботи від початку до тепер. Нині одно, завтра друге, позавтра трете.

Се все показує, що жуківська робота не має під собою широкого життевого грунту **Повстає вона з особистих непорозумінь. Не знає, на чім стоїть. Не знає, як себе назвати. Не знає, з ким вона стоїть, а хто з нею. Не знає де себе приткнути. Всю надію покладає на одних (Греків), а остаточно стає з другими (Сирійцями), про яких передше і не згадувала. А щоби злобути піддержку загалу, вона голосить або демагогічне безглуздя, або річи, які описія показують-ся неправдивими.**

Здорове народне життя таких церков не творить. Їх творять одиниці з авангуричною натурою. Їх творять такі люде, які готові кождого дня скочити в инший кут; виломитися кождого дня иншому божкови і рівночасно голосити, що за ними одинокими слущність і непомильність.

Нині Жук є епископом. Мав він небратися „канонічности" від Греків. Тимчасом з „канонічними" Греками розійшовся і його висвятили Сирійці — не знати вже, чи „канонічні", чи ні.

Виходить, що „жуківці" лише для других в „канонічних" справах такі строгі. А для себе — як попаде.

Та йдімо дальше... Жук належав до еп. Богачевського. Але сталося, що Богачевського покинув. Пізнійше знов до Богачевського вертає — певне рік з розкаяннем, з перепросьбами, з врочистою заявою, що більше зрадником не стане. Те не минуло богато часу, як Жук знов від Богачевського відійшов. як явний його противник.

Хіба все те не показує авантурничої натури чоловіка? І чи можна бути певним, що завтра такий чоловік не опиниться в Богачевського, в Кедровського, в Фіаиповського, в Годура, чи де хочете?

Подорожний.

Робота „жуківців" се додаток до тої роботи, яку робили і роблять вороги українського народу.

З повстанням Української Православної Церкви почався ворожий похід проти обєднування Українців під проводом Української Церкви. Москалі перше загули, що Українська Православна Церква „неканонічна", отже мехай Українці спускаються на дно. За ними (головно тут) почали те саме голосити католики (загати хоч би „Канадійського Українця"), ще дальше і протестанти почали підкакувати.

Нині до ряду зі згаданими приместися і жуківці. **В один дінй проти Української Православної Церкви стоять наші Москалі, католики, протестанти (троє-ми) і жуківці.**

І ще не те. Москалі раді, що большевики Українську Православну Церкву ни Україні кинають. Раді і католики і протестанти. Без сумніву мусять бути раді і жуківці. Коли Українська Православна Церква (Автокефальна) недобра, неблагодатна, „неканонічна", противна Богу, то большевики, які таку церкву нищать, добре діло роблять. Бо ало з між людей викорінюють. Чи-ж не так?

Взявши все сказане на увагу, кождий розумний чоловік мусить запитати:

1. Де був Жук, де були жуківці тоді, коли засновувалася Українська Православна Церква і на Україні і в Канаді та Стейтах? Яким богам вони тоді кланяли? А се-ж була важна хвиля.

2. Чому жуківці аж так пізно і доперва по тількій блуканині зрозуміли потребу української православія, та ще такого, що повставало ходженням від Києва до Канди, а від Канди до Пилата? Чи вони розумом такі убогі?

3. Чи жуківці вірять, що їх робота найсвятійша для українського народу; розумнійша в очах людей і праведнійша перед Богом, ніж робота митрополита Липківського, Борецького, архиепископа Октюка, Малошкевича і др., а таксамо вишників і вірних Української Православної Церкви на Україні? А між вірними такого великого робітника на церковній ниві, як Володимир Чехівський. Виходить, що так, бо тамтих нині каменують на Соловках і поза Соловками, а жуківці не забувають і свого каменя на тамтих кинути.

4. Коли жуківці аж по иних людях зявилися і то лише в Америці; коли не загрожували вони того, що переживали інші осиротілі Української Православної Церкви — то з яким лицем можуть вони инших осуджувати, инших на бік відтручувати і самим пертися наперед, як той кацап в церкві, вдаючи одинокими щирих і праведних, й одиноких поклонників православної канонічности. Адже з тільої блуканини як видно ані великої щирости, ані внімкової праведности, ані взагалі великого розуму. Якраз противно

5. Коли жуківці закидали другим „неканонічність", які Греки можуть на „канонічність" замінити, то чому самі жуківці тої „канонічности" від Греків не зістали? Чому Греки не помогли жуківцям, щоби ті стали такими, як треба? Адже жуківці тілом і духом на Греків надіялися...

Нині, коли жуківські агітатори і прихильники зявляються то тут, то там між українським загалом, подані вище факти й уваги можуть дуже придатися. Коли загал наперед зна щобудь про того, що до нього завтра прийде, то буде знати, як поступити.

КРУГОМ ПОДІЙ В ЕСПАНІЇ.

II.

Широке замилення, вищення християнства — Се не реформа — Конфіскування—не вищення — Подібність до большевиї — Протирелігійність сили — Христова чи Народна Церква.

Друга сторона справи виходить поза межі Еспанії. І поза межі Риму.

З того що еспанський уряд зробив і дальше робить, виходить що його ціллю є знищити в Еспанії християнство взагалі.

Все, що там доси зроблено, нагадує большевіку з її протирелігійськими способами. Обирокати права, а дальше конфіскувати церковне майно, з церков поробити робітні, театри, крамниці, склади... Про такі заходи уряду говорять найновійші вісти.

Все те є походом проти християнства.

Що инше було би, коли би видно, що уряд хоче лише примусити церкву зійти на кращу дорогу. Що робить лише конечні обмеження і заводить оправдані реформи. Нині-ж видно, що урядови не про те ходить, щоби церква стала кращою, але про те, щоби Церкви цілком не було. Отже виходить, що се пляново поширювання тої роботи, яку роблять большевики на Сході Европи.

Конфіскування майна не є творчою роботою. Хто конфіскує, той нищить цілком ту інституцію, якої майно конфіскує — чи се буде Церква, чи школа, чи економічна інституція.

Конфіскування не є те, що приміром, розумне оподаткування. Хто розумно і справедливо оподатковує, той бере на якусь нищу ціль частину доходу, яку принісся основний капітал. Хто-ж конфіскує, той основний капітал забирає, не лишаючи нічого давному властителеві. Тимсамим він даного властителя цілком нищить.

Дивно, що хоч римська церква в Еспанії всенародно панувала, одинаком не створила своєї еспанської католицької сили, яка могла би твердо стояти при державній владі і вести політику бодай не ворожу Церкві.

Але видно, що церковні провідники чули себе більше римськими, ніж еспанськими, отже були кортокозорі і байдужі до місцевого життя. Звичайно — чужі Еспанцям люде!

Лише серед таких відносин виростала нова сила, може навіть таксамо чужа інтересам еспанського народу.

Окремо звертає на себе увагу ще один факт, що нагадує большевію, а то — заінтересування уряду Жидами.

Жиди є в Еспанії членами уряду. Мабуть є вони всюди на впливовім становищах і їхній голос має рішаюче значіння. Сим можна пояснити, чому уряд обгортає Жидів такою опікою. Найновійші вісти кажуть, що Еспанія надо приймає нині до себе тих Жидів, яких предків перед сотками літ католицький уряд вигнав з Еспанії і дав їм право горожанства. Отже та сама політика, яку ведеться в большевії

Окремо згадати треба, що нині до жидівства вертаються в Еспанії також ті ніби католики, предків яких давна католицька інквізиція примусила стати християнами. Так вже автоматично сила і вплив Жидів росте.

Яким ходом підуть в Еспанії дальші події, годі предвидіти. Очевидно католицька церква дістала вже поважний удар, той сама до нини признається. Не можна також надіятися, щоби еспанський уряд, як нарід, нинішньою політикою не буде підтяся. Але зате певно підсесться та сила, яка йде не тільки проти римської Церкви, але і проти всего християнства взагалі. Еспанія стає нині протирелігійною большевицькою колонією. А що обі в протицерковній роботі кооперують, про те годі сумніватися. Перші большевики не можуть бути байдужі на те, що в Еспанії діється.

А ніже окремо треба мати на увазі, що самовбійна політика Риму довела до того, що в Еспанії діється. Рим відповідальний за наслідки, які еспанські події за собою ведуть.

На закінчення для нас Українців практичний висновок.

Рим голосить, що правдива християнська Церква мусить бути інтернаціональною. Що Закон Божий є проти Народної Церкви. Що Церква має бути Христова, а не Народна. Поза Римом голосять нам подібне також і ті некатолицькі люде і народи, які хочуть над нами і над нашою церквою панувати.

Еспанські події перед нашими очима показують, яке добро приносить еспанським у народові інтернаціональна Римська Церква. Та Церква, яка не хоче бути частиною душі і совісти щоденного життя окремого народу.

Такою самою виходить і кожда инша Церква, що буде вдавати Церкву інтернаціональну — чи се буде Церква Православна, чи Протестантська, чи яка.

Всякий інтернаціоналізм є руйнуючою силою для того, хто в нього повірить, або хто під його перевагою знаходиться.

Щоби Церква була дійсною Церквою і сповняла гідно свою святу задачу, вона мусить бути Народною Церквою. В інтерес мусить замикатися найперше в щоденних справах народу — в усіх справах народу — в усіх справах від великих до малих. Поза межі свого народу може вона оглядатися хіба тоді, коли домашню роботу гідно сповнила і забезпечила.

Ті самі принципи, той сам Божий Закон, ті самі звичаї й обряди можуть мати Церкви різних народів, однакож грунт, на якім Церква працює, мусить бути грунтом народнім. Вона і своєю політикою і складом своїх робітників і своїми цілями мусить бути від тіла і костей і від душі народу.

Нам Українцям і доказувати того не дуже треба. Досить запитати: чи зробила нам добро чужа Церква московська? **Але Церква Українського Народу була завсігди для Українців тверднюю Його сили. Лише в Українській Церкві зявлялися великі люде, що в ім'я Запоятів Христа працювали щиро і йшли на боротьбу з безбожними ворогами свого народу.**

Питання: Чи Христос був проти Народньої Церкви, чи ні. не має значіння. Бо про зверхні організаційні форми Церкви Христос не говорив. Він такої справи лишав людям до рішення. Робіть так, як краще, тільки заспокайте вашу роботу на Моїм Законі.

Але Христос признавав народи, коли казав: Ідіть і навчайте всі народи. Ні Апостоли настановляли духовних провідників з тих народів, серед яких проповідували — себе сиріч народу, які найкраще душу свого народу розумість, а він їх.

І через те — коли хтось проповідує, що Церква не має бути Народня, тільки Христова, в розумінню інтернаціоналізму, той — або сам не знає, що говорить, або свідомо говорить те, що його особистий інтерес диктує.

Се треба Українцям запамятати!

НЕДІЛЬНА ШКОЛА

ПРИТЧА ПРО ЗАЖЕРЛОГО БОГАЧА.

Хтось з народу сказав Ісусові:
— Учителю! скажи братові моєму, щоб поділився зі мною спадщиною.
А Він йому сказав:
— Чоловіче! Хто постановив Мене суддею над вами?
І сказав тоді до них:
— Глядіть, бережіться зажерливости, бо життя чоловіка не в тім, щоб мати завидно з достатків своїх.
І почав Їм розказувати притчу, кажучи:
„У одного богатого чоловіка зародило дуже поле. І він подумав собі, тай каже: що мені робити, що не маю куди звезти свої урожаї? А дальше каже: „От що зроблю. Розкидаю стодоли мої і збудую просторіяші, та звезу туди весь урожай мій і добро моє, тай скажу душі моїй: „Душе! богато маєш добра, що лежить на богато років вистане його: спочивай, їдж, пий і веселися". Але сказав йому Господь: „Нерозумний, в сю ніч душу твою візьмуть з тебе; кому-ж буде те, що ти наготовив?" Оттак-то, хто збирає богатства собі, а не в Бога багатіє!"
В Бога багатіє той, хто добрим життям своїм заробляє собі ласку в Бога.

ПСАЛЬМА ТРЕТЯ.

Господи, як тих богато,
що мене стужають!
Скільки ворогів запекдих,
мені доскажають.

Скільки їх про мою душу,
про мою убогу,
Розмовляють, що нема їй
помочі від Бога.

Ти-ж моя ясная славо,
Оборонний щите,
Не дали мені до долу
голову схилять.

Обернуся я до Бога,
помолюсь до Нього
І почую Він мій годос'
з Сіону святого,

Я лягаю, спочиваю
і встаю веселий,
Бо Господь мені з напасти
не дає пропасти.

Не злякаюсь і десятків
тисячів народу,
Що на мене підказяся
з заходу і сходу.

Встань, ратуй мене, мій Боже,
Від страшної згуби,
Розбий щелепи безбожним
сокруши Їм зубн.

В Господа спасіння наше.
наша щасна доля;
Під Його благословенням
народная воля.

П. Куліш.

ЗОЛОТІ ДУМКИ.

Добробут робить людей мілюнерами, а біда робить „людей" людьми

Побожна думка є ниткою протягненою до неба, але добре діло є тим, що привязує сю нитку до небесних дверей.

ІСТОРІЯ ЦЕРКВИ.

(За Е. Семакою).

(Дальше).

ПЕРІОД IV.

Від роздвоєння західної церкви від царгородської церкви Турками (1054—1453).

ГЛАВА І.

Ширення і переслідування православної церкви.

Місіонарська діяльність православної церкви.

Сумне положення патріярхальних престолів Александрії, Антіохії і Єрусалиму, що і в протягу сего періоду мусіли зносити ярмо ненависного ісламу, з другого знов боку ослабленя візантійського царства, що було приневолене віками боротися з Сельджуками й Турками-Османами за своє істнованя, унеможливили православній церкві чотирох патріярхатів, причинитися в сім періоді до розширення християнства. Лиш православна церква Росії, находячися в лінших обставинах, могла виказатися в сім ділянці більше потішаючими успіхами. Її заходами розширило і скріпилося християнство, почавши з XIII століття, в північних і східних сторонах нинішньої Росії, між Тшудами й Карелами, як також між народами над озером Онегою.

В другій половині XIII століття наверщувся до християнства й одна часть Литви. Але сі Литовці позістали православними тільки до року 1386, коли то їх князь Ягайло перейшов на латинську віру, придбавши собі сим переходом престіл Польщі враз з рукою молодої королівни Ядвіги. Як король Польщі (під іменем Владислав III) розширяв він відтак латинську віру більше силою не лиш між Литовцями, але також і між Українцями, що находилися під панованем Литви.

Так само за принукою російської церкви навернулися й Перми в протягу XIV століття. Апостолом і першим єпископом Пермів був монах Стефан Ростовський.

На початку сего періоду заходилися й несторіяне около розширення християнства, проповідуючи між Татарами, поселеними на північний захід від Китаю. Але се несторіянське християнство між Татарами зникнуло небавом своїми спустошеннем Чінгіс-Хан (1206—1227 і його наслідники. Ще заходилися несторіяне і в Китаю коло розширення християнства, що затрималося там і за панованя Монголів аж до другої половини XVI століття, але відтак, коли сих прогнано (1368 р.), зникнула його пануюча свойська династія.

Переслідування православної церкви.

Православна церква Азії і Єгипту, переслідувана за панованя Арабів мусіла ще більше терпіти, коли в сім періоді попала в ярмо Турків-Сельджуків, Мамелюків, Монголів і Турків-Османів. Невірні збезчещали в землях собі підчинених святі місця, забирали церковні маєтки, а з християнами обходилися в дуже варварський спосіб, позбавляючи їх всіх горожанських прав. Під такими обставинами число християн зменшилося ще більше, як в минувшім періоді (III), бо богато їх відпало від християнської віри, а пристало до магометан. А так, що без страху визнавали правдиву віру, невірні мучили, проливаючи мученичу кров. Так умер мученичою смертю в Кермані і святий Іван Новий (прозваний Сучавським), купець з Трапезунту, строго замучено в дуже лютий спосіб (около 1334 р.).

Мощі св. Івана позістали через 70 років в Акермані, звідки відтак Александер Добрий, князь Молдавії, вряз з митрополитом Йосифом, перенесли їх до Сучави (між 1402 і 1404 рр.) тодішньої столиці Молдавії. Коли року 1686 прийшли до краю Поляки, то перенесли вони вряз з митрополитом сучавським Доситеем мощі Івана до Жовкви в Галичині, де остали вони до року 1783. Тоді року, коли то цісар Австрії, Йосиф II, був в Сучаві, просили його міщане, щоби позволив їм назад туди перепровадити мощі й уставити їх знов в своїй церкві. Цісар прихилявся до сеї просьби, і так назад спроваджено святі мощі до Сучави, де до нині находяться в старовинній митрополичій церкві.

З другого боку зносили східні православні християне утиски і від західних християн підчас хрестових походів, проведених заходом (1096—1270) в тій ціли, щоби відобрати невірним святі місця.

В своїх походах до Малої Азії, Сирії і Палестини хрестоносці не робили рамінці між магометанами а православними християнами. Навіть західні літописці свідчують, як хрестоносці, вступивши в сторони заселені православними християнами, палили і пустошили міста і села, прогнали священників і єпископів і обертали православну церкви на латинські. А коли хрестоносці здобули Антіохію і Єрусалим і основали власне королівство (1099 р.), прогнали зараз православних патріярхів і заміняли їх патріярхами латинськими. В четвертім поході (1202—1204) хрестоносці не йшли на Єрусалим, занятий наново Турками, а звернулися до Царгороду, щоби помочи грецькому цареві Ісакові Ангельосови здобути назад престіл, що йому відобрав був його брат. Коли Ісаак не міг за сю присилу належито відплатитися, хрестоносці заняли Царгород і основали латинське царство (1204—1216).

(Дальше буде).

ДОБРЕ МІСЦЕ ДЛЯ ПРОПОВІДЕЙ.

Один американський коршмар хотів зажартувати собі з священика і каже до него:
— Можете у мене в коршмі голосити Слово Боже, як тільки лишуюю для Вас проповідальницю.
— Добре, — згодився священик.
Коршмар прийстів його на бочці з горівкою, вдоволений, що йому вдалося добре закпити з добродушного чоловіка. Однак зараз переконався про щось противне, бо священик сказав:
— Я якраз буду мати нагоду проповідувати в тім місці, де я давно бажав, при тім маючи дівола під своїми ногами...

Постарайтеся, щоби Ваша передплата була вирівняна та відновлена на сьогучий рік.

В ЧІМ НАШ РАТУНОК.

Нераз чуємо вакиди, що християне не ...ують так, як треба, що поступають ...проти науки Христа, що грішать і т. д.
Вакиди є слушні. Є християне тільки ...ому імени і вони не різняться нічим від Невірків, але є християне, які заховують закон Божий, живуть по Божому, ...ються, дають милостиню, творять добрі діла.
Чому воно так? Відповідь знаходимо ...притчі про сіяча, яку сказав одного ...разу Ісус Христос. Сіяч, сіявши зерно Боже падало всюди — на добру землю, і на ...ямінь, і на дорогу, і між терня. Судьба ...ких зерен була ріжна. На добрій землі ...ерно зійшло і виросло та видало обильні ...лоди. Зерно на камені зсохло. На дорозі — птахи виїбирали. Між терням ...ійшло, та не виросло, бо буяни його ...агушили.
Син Божий пояснив значіння сеї притчі. Під насіннями-зернами треба розуміти Боже слово, науку Христа, св. Євангеліє.
Ісус Христос — се той сіяч, що висилає сіячі. Сів Він в часі свого побуту на землі, а нині слово Боже сіє св. Церква. А тою нивою, на якій Церква сіє, є серця людей.
Не кожне людське серце є однаке. Одно є добре і з великою радістю приймає науку Христа. Воно бажає, прагне сої науки, як суха земля води. Тому не важає людина з добрим серцем на труднощі, які треба понести, щоб почути науки Христа, на ті неприємности, які треба перенести від ворогів Христа, на ті труднощі, які треба покопати, щоб держатись в житті тої науки. Труди, неприємности і труднощі — великі. Але плоди науки Христової ще більші. Вдоволення, радість, любов, віра, надія та певність вічного щастя в небі — се ті плоди.
Серце тверде, як камінь, не допускає ...ходиться в ньому науці Христовій. Серце, в якому є богато місця на всячину, ...ще не Христову науку, серце напов...нене різними злими пристрастями, упо...добленнями, розумуваннями — не здібне ...ийстити благословлої науки Сина Божого. Тому в світі богато гріха, богато неправди, богато плачу, нарікань, прокльонів і т. п.
Те ратунок, де позвязка тих страшних відносин, серед яких нині знаходимося. Одні кажуть, що гроші можуть ви...ратувати нас з того положення. Але се ...ни так здається. Бо чи богаті люде є завсіди добрі, завсіди охочі комусь помогти? Чи ми не жили в часах, коли хто тій мав грошї, а чи було життя краще? Ні.
Другі кажуть, що образованя, прогрес в ліком на теперішні відносини! Се також не так. Бо нині є богато вчених людей, більше чим будь коли і що в того?
А де-ж ратунок? В Богові! Треба перенятися наукою Христа жити після тої науки — от тут лік на теперішні злидні. Світ дуже скоро переміниться би на кращий, якби люде поступили після слів св. Письма і береглн слово Боже. Многі люде слухають слова Божого, науки Христової, - і на тім кінець. А то треба його зберігати, після нього жити. Треба ціле своє життя пристосувати до Христової науки.
Свята Магдалина була грішницю, але коли почула науку Ісуса Христа, перейнялась нею і стала жити після неї. Вона спасаєв і стала святою.
Святий Матей став Апостолом — лише тому, що, почувши науку Ісуса, залишив життя митарське і став жити, як навчав Христос.
Через науку Христову многі стали святими, щасливими. Ми також мусимо перенятися Христовою наукою. Свято Євангеліє мусить стати основою нашого думання, наших стремлінь, нашого життя. Тоді не буде злих християн, то є християн тільки з імени.
Стараймося бути дійсними християнами. Шукаймо за помічю в добрих книжках і газетах (як прим. „Вістник"), хімі все до церкви і пильно слухаймо проповіди, а уникаймо злих, безбожних людей і товаристів
Побожні книжки, релігійні газети, проповіди в церкві — се ті знаряди, які підготовлюють щире серце, щоб в йому закорінилося Боже слово.
Безбожні, неморальні люде чи товариства, злі книжки і часописи — се той бурян і терня, що заглушує слово Боже і не позволяє йому закорінитись в нашім серцю.
Нехай наша воля буде завсіди склонною до використання всякої нагоди в житю, щоб наше серце підготовити до посіву Божого слова А засіяне Боже слово бережім від зла і дбаймо, щоби воно виросло та видало стократні плоди.

о. Є. Г.

ПРИНАГІДНІ БЕСІДИ.

Наповню я худобу коло керниці, аж тут кричить хтось зза воріт:
— А ви, сватку, не йдете? Ходіть буде час більше!
Оглянувся я, а то, бачите, наш недалекий сусід, Грицько Мотика, колишній католицький дяк, а нині вже й „товариш" в додатку, бо се одно з другим собі близьке, зібраний по пролетарському (значить в „оверголях"), тупає на мене. Сватом він мене кличе, бо в него, бачите, є син, а в мене дочка, тому він і сватом мене прозвиває, хоч хто зна коли-що по попаде
Та куда-ж іти — питаю я здивовано
Як то куда, та-ж пішемо до мулинівку домагатися, щоби податки скасували, бо нема чим платити. Хіба-ж ви не знаєте нічого? Таж тут приїхав товариш Рийка і зорганізував протест против податків. А він славний товариш! Коли наш Сендик ходив до Вінніпегу до губернатора, то-то його там приймали! Навіть на фортигрфію водили.
— Зайдіть до хати, — кажу я, — а я отсе скінчу напоювати худобу, то може таки підіу з вами.
А-я, а-я, — потакнув втішений Мотика, тай поплентався до хати.
Кінчу я роботу коло худоби, а при тім роздумую як би то менї справитись з сим „товаришем". Скінчив і входжу до хати.
Скоро, збирайтеся! — почав Мотика.
— Та готово бути занізно!
— Не спішіться, поспієте, — кажу я. Ви менї от що скажіть
То ви хочете домагатися, щоби податків не платити? — питаю я.
— Так!
— А хто-ж мав би їх платити?
— Буржуї, капіталісти! Губерман, а врешті, що се мене обходить, — закінчив бадьорно Мотика.
— Ми-ж ухвалили бюджет на нашу школу! І наняли учителя щоби вчив наших власних дітей, а коли не заплатимо податків то нам учителеві заплатити за його роботу? Він же працює і хоче також жити.
— А нас що се обходить, нехай йде на „релїф", як не має звідки жити, а учитель буде другий.
— Ви кажете, що не маєте чим заплатити податку, а ви-ж минулої весни купили автомобіль. То на него грошї були, а на податок нема?
— Пролетар і бідняк виробляють автомобілї і повинні в них користати. В Радянському Союзі пролетарі мають всї ті блага, що колись мали буржуї. Там то рай, а не життя.
А чому-ж ви не спродасте все, що маєте, та не їдете до того раю?
На щож нам тули їхати, коли ми можемо і тут те саме мати? Світ всюди один і все добро повинно належати до трудячих мас.
— Але-ж в тім совітськім „раю" також платять податки, тай не тільки, що тут! Ви-ж самі читали той лист, який дістав Жиленко що там податків з десять на рік.
— Бо то бачите пролетарська держава і вона потребує грошей на свою господарку, а тут капітал. Отже капіталістичні попихачі нехай платять, і ви можете собі платити, хай вас визискують, а я не буду платити.
Сего вже менї було досить. Я встав отворив двері, щоби виякнути негодяя з хати, але мій гість побачивши до чого їде, чим скорше дав драла, так що навіть дверий за собою не запер.
Колиб і вам такий нагодився, зробіть те саме.

Кум Гриць.

ДУМКИ.

Оптиміст се барометр, який стало показує „Гарна погода" без огляду на те, яка погода в дійсности є.
Багатством не є се, що можна стратити.
Не треба чекати нагоди, щоби зробити велике діло, треба, щоб наші дїла, які маємо зробити були великими
Сайт ніколи не зможе зрозуміти християнства, яке не старається полекшити смутку і горя бідних
Бібліотека се кімната повіна часом де людина може поратися в найрозумнійшими і наєлавнійшими одинцями з поміж своїх ближніх.
Коли людина робить щось гарного, доброго і взнесного, а робить се з переконанню, що вона є лише виконавцем волї когось висшого від себе — таке переконання і таке почуття — се релігія.
Коли хлопець випасає наслідники його питають, які він маєтки липає за собою. Інтел що пізнався над вимовами чистих його які добрі вчинки він після перед собою.

ОЧІ, ЯКІ НЕ БАЧАТЬ

Чоловік стоїть при вікні і дивиться крізь него на чудовий захід сонця. Подивився кроку, який дано на бачив і був захоплений цією рукою Божого. Потім сказав до дочки і сина:
Вибачте, що я не питер того вікна воно цілого не чисте.
Богато є людей, що мають очі але не бачуть слави Божої. Їх ум занятий маловажними справами справами щоденними земними а справи вічної, справи Бога! їх не захоплюють.

"ДНІПРО"
орган Української Православної Церкви в Злучених Державах.
виходить 1 і 15 кождого місяця і коштує на рік $2.00
Передплату висилати на адресу
"DNIPRO"
1851 Germantown Ave., Philadelphia, Pa
U.S.A

ЛИСТОПАДОВЕ СВЯТО.

(Глен Елдер, Саск.)

В неділю, 13 листопада, в Українськім Народнім Домі в Глен Елдер, відсвятковано Листопадове Свято отіми організаціями: Укр. Православною Громадою, Товариством ім. Т. Шевченка, і Жіночим Товариством ім. Лесі Українки.

З рання відбулося Богослужіння, яке відправив о. Кирстюк, і під час якого сказав гарну поучаючу проповідь на підставі Святого Письма. З сеї проповіди люде були дуже задоволені. Душа пречисте враження на присутніх робив хор, який співав під час Служби Божої. Хором управляв учитель п. М. А. Свенарчук, котрий не жалував ні часу, ні праці і зумів добре вишколити хор.

По Службі Божій відправлено панахиду над могилою з березовим хрестом. Перед панахидою о. Кирстюк сказав до сліз зворушучу промову.

По закінчені була спільна перекуска, котру приладило Жіноче Товариство. Відтак відбувся концерт, в програму якого входили деклямації і хорові пісні (хороди дріґували п. Свенарчук), реферат о. Кирстюка і промова п. Г. Сайчишина.

Концерт вийшов добре, за що присутні не жалували горячих оплесків по кождій точці.

В перший мірі признання і подяка належиться п. Свенарчукови за його працю щодо хору.

Також належиться щира подяка о. Кирстюкові за його тих чудовий реферат, з котрого ми богато навчилися і довідалися про боротьбу наших Стрільців і про змагання нашого народу до своєї державности, як також належиться подяка п. Сайчишенові за його працю і щиру промову.

Вкінці належиться признання і подяка всім тим, які чим небудь причинилися до відсвяткування сього свята, а також і всім гостям.

В часі концерту було зібрано на дієцезіяльний фонд $1.90, котрі передано о. Кирстюкови. Хотяй се є мала лепта, але щира.

Того дня з рана був вітер з морозом, отже думалося, що може нікого не буде, однак се людей не стримало, бо були гості і з других околиць. Прийшли ушанувати память погибших Стрільців — Синів України, котрі упали на полю бою, не за себе, а за нарід свій. Тому свідомійші з нашого загалу так цінять сей день.

До того наші забаґовані сини, котрі ідуть за чужим проводом, пробували нам пошкодити, та бодато не вийшло, бо всі свідомі України прийшли на Листопадове Свято вшанувати память наших погибших братів, тих, що Народній Ділі дав повний кубишок.

Н. Г. Любенко.

ПРИМІРНЕ ВЕСІЛЛЯ.

(Гаєвин, Саск.)

Дня 23 листопада с. р. відбулося в нашій новій церкві на Гаєвині, вінчання п. Івана Данилова і панни Катерини Гладиців. Шлюб відбувся в українській мові і в урочистій настрою. П. Іван Данилів є одним в тих молодих мущин, які своєю працею дома і в громаді заслугують собі на пошану від старших і служать за приклад молодшим. Він і брат панни молодої, Михайло, найдошли ві всіх працюваги з найстром о. Корнячем коло будови церкви і над вибіченим бані. П-на молодая не посідала в нас такою Від кількох літ було чути її сопранівий голос в кожнім концерті в Народнім Домі, тай не менше в церковнім спів! Жива, рухливі і дома і всюди, де її помочі потребує на народній ниві; чи то представлення, чи товариські забави, чи обіди громадські, чи одеї з найкращих кошиків приїсти на баль — цюди її в таких справах не бракувало. Треба сподіватись, що і на дальше рятії молодята не будуть цуратися народньої роботи.

Підчас прийняття-обіду, по цюкові, в домі родичів молодої зїйшов програмовій відділ засуги молодят і, щоби ім відвати належну пошану від себе, зложили на пресовий фонд „Вістника $4.20. Не великий се дарок, правда, але щирий, як на теперішній час.

На много Вам літа, Молодята! Пранюйте і для себе і для своїх пабуть щасливе, веселе і пожиточне. Ради ви дотинер. Най життя Ваше Щасть Вам, Боже, не конїй дорогої життя!

Сйсьвйр.

ТРАГЕДІЯ ПРАВОСЛАВНОЇ ЦЕРКВИ.

Під таким заголовком появилися в газетах відомість про те, що в Москві відбувся процес проти православного єпископа Домітія, якому большевицький суд закинув агітацію проти сільсько-хліборобської політики большевиків.

Як свідки проти єпископа ставили на суді два священики з його таки діецезії. Один з них обтяжував сильно свого єпископа підчас зізнань, складаючи при сьому рясу і зневажаючи хрест. Другий заявив, що виступав з церкви, бо не може погодитися з єпископом, який виступає проти большевицьких порядків.

Нещасного єпископа, якого виреклися і обтяжили своїми зізнаннями його власні „священики", засудив суд на 8 літ тюрми.

ДОТЕПНИЙ ЗАКОН.

Грецький уряд найшов спосіб, як обмежити ввіз безпрацю; видав розпорядок, що авта можуть їздити тільки що другий день, а в неділю зовсім ні. У понеділок, середу та пятницю можуть показуватися на місті тільки авта з парністими числами, у вівторок, четвер та пятницю з непарністими.

НА СЕМІНАР

Павстворів. Фармін з Ліндберг, Алта., зложили на руки о. Горбая на цїль Духовного Семінара $10.00

Консисторія Української Греко-Православної Церкви в Канаді.

Pr. Borosnic, касієр.
663 Anderson Ave., Winnipeg, Man.

ПОРЯДОК БОГОСЛУЖЕНЬ
о. Є. Гриценка.

Січень 1933.

1. Неділя — Епіфа
7. Субота. Різдво Христове — Епіфа
8. Неділя. Собор Богородиці. — Лемфін.
14. Субота. Новий Рік — Робіїв.
15. Неділя — Шортдейл.
19. Четвер. Богоявлення Господне. — Пейн Ривер.
22. Неділя — Свіфтон.

ДЛЯ РІДНОЇ ЦЕРКВИ

МИЛАЯ СІЯ СВІТЛО ВАШЕ ПЕРЕД ЛЮДЬМИ, ТОБ ВОНИ БАЧИЛИ ВАШІ ДОБРІ ДІЛА І ПРОСЛАВЛЯЛИ ОТЦЯ ВАШОГО, ЩО НА НЕБІ.

(Мат. V: 16).

НА ДІЦЕЗІЯЛЬНИЙ ФОНД.

Збірка о. Т. А. Горбая.
Свої Люде, Алта.

ПО 2 ДОЛ.: В. Романчук, С. Стогрин, І. Кіндзевич, Н. Сухолотський.

ПО 1 ДОЛ.: Н. Гавинчук, С. Костинюк, І. Радомський, І. Горецький, І. Мегаш, В. Радаб, В. Чумер, Н. Капловський, Ю. Сухолотський, Ю. Василенчук, П. Ярош, К. Комаюк, І. Кунік, І. Стагрин, Г. Фарина, В. Лазарук.

ПО 50Ц.: П. Лазарук.
Радвей, Алта.

ПО 2 ДОЛ: С. Самиш, І. Павлюк.

ПО 1 ДОЛ: Г. Семенюк, І. Рудик, І. Прийма.

Збірка о. П. Мельничука.
Сакер Гил, Саск.

ПО 3 ДОЛ.: Александер Саренчук, Федір Андрушак.

ПО 2 ДОЛ.: Василь Федейко.

ПО 1 ДОЛ.: Ник. Горбай, Микита Сарванчук, Сильвестер Санстун, Іван Гоян, Іван С. Санстун, Николя Іванчук, Александер Олексюк, Катерина Войтюк (з Вигків, Саск.).

ПО 50 центів: Стефан Король, Іван Багай, Томко Багрій, Андрій Брагрій.

Збірка о. Т. Кисілюка.
Сучава, Алта.

Василь Друник	1.00
Ілля Гошман	1.00
Домка Гамалюк	1.00
Василь Яремій	1.00

Збірка о. Є. Гриценка.
Родвіл, Ман.

Николай Пацюсюк	1.00
Петро Іоха	1.00
Іван Бутова	1.00
А. Вавилюк. Лавфин	2.00
Петро Ковтун. Лавфин	1.00
Дмитро Барин. Вежлав	1.00
Сафат Мушій. Вежлав	1.00
Іван Пецкалюк. Шортдейл	1.00
Петро Петрів. Шортдейл	1.00
Петро Свійник. Шортдейл	1.00
Николай Божко. Свіфтон	2.00

Збірка о. П. Мамчського.
Вінніпег — Собор.

Pl. Боніфатський	1.00
F. Басю	1.00
С. Котельницький	1.00
М. Комар	1.00
Pl. Богонік	1.00
Pl. Вончковський	1.00
Д. Дубик	1.00
С. Андрусяк	1.00
А. Гевах	1.00
С. Савапчук	1.00
С. Сокальський	1.00
Я. Коатик	1.00
М. Совсти	1.00
М. Стечишин	1.00

Збірка о. Т. А. Горбая.
Свої Люде, Алта.

ПО 2 ДОЛ.: В. Романчук, С. Стогрин, І. Кіндзевич, Н. Сухолотський.

ПО 1 ДОЛ.: Н. Гавинчук, С. Костинюк, І. Радомський, І. Горецький, І. Мегаш, В. Радаб, В. Чумер, Н. Капловський, Ю. Сухолотський, Ю. Василенчук, П. Ярош, К. Комаюк, І. Кунік, І. Стагрин, Г. Фарина, В. Лазарук.

ПО 50Ц.: П. Лазарук.
Радвей, Алта.

ПО 2 ДОЛ: С. Самиш, І. Павлюк.

ПО 1 ДОЛ: Г. Семенюк, І. Рудик, І. Прийма.

Збірка о. П. Мельничука.
Сакер Гил, Саск.

ПО 3 ДОЛ.: Александер Саренчук, Федір Андрушак.

ПО 2 ДОЛ.: Василь Федейко.

ПО 1 ДОЛ.: Ник. Горбай, Микита Сарванчук, Сильвестер Санстун, Іван Гоян, Іван С. Санстун, Николя Іванчук, Александер Олексюк, Катерина Войтюк (з Вигків, Саск.).

ПО 50 центів: Стефан Король, Іван Багай, Томко Багрій, Андрій Брагрій.

Збірка о. Т. Кисілюка.
Сучава, Алта.

Василь Друник	1.00
Ілля Гошман	1.00
Домка Гамалюк	1.00
Василь Яремій	1.00

Збірка о. Є. Гриценка.
Родвіл, Ман.

Николай Пацюсюк	1.00
Петро Іоха	1.00
Іван Бутова	1.00
А. Вавилюк. Лавфин	2.00
Петро Ковтун. Лавфин	1.00
Дмитро Барин. Вежлав	1.00
Сафат Мушій. Вежлав	1.00
Іван Пецкалюк. Шортдейл	1.00
Петро Петрів. Шортдейл	1.00
Петро Свійник. Шортдейл	1.00
Николай Божко. Свіфтон	2.00

Збірка о. П. Мамчського.
Вінніпег — Собор.

Pl. Боніфатський	1.00
F. Басю	1.00
С. Котельницький	1.00
М. Комар	1.00
Pl. Богонік	1.00
Pl. Вончковський	1.00
Д. Дубик	1.00
С. Андрусяк	1.00
А. Гевах	1.00
С. Савапчук	1.00
С. Сокальський	1.00
Я. Коатик	1.00
М. Совсти	1.00
М. Стечишин	1.00

РІЧНИКИ „ВІСТНИКА" НА ПРОДАЖ.

Маємо на продаж кілька старих річників „Вістника" з років 1926—1931. Всі шість річників в гарній оправі можна набути за 6 долярів. Неоправлені коштують $4.50. Замовлення й гроші висилати на адресу:

THE HERALD
Box 3684 Winnipeg, Man.

ПОРЯДОК БОГОСЛУЖЕНЬ
о. А. Бернак.
Грудень.

25. Нед. — Різдво.
Менкі, Ман. — Тел. 182-4

ЦЕРКОВНИЙ КАЛЕНДАР НА 1932 РІК.

ГРУДЕНЬ.

15 Ч. Авакума
16 П. Софонія
17 С. Вяч. Варвари
18 Н. 26. Н. по С. Т Сани Сев
19 П. Миколая св. чуд.
20 В. Амброзія
21 С. Потапія
22 Ч. Зачатія св. Анни.
23 П. Міни, Єрмогена
24 С. Даниїла Стовпника
25 Н. Н. Прапотець, Спіридона
26 П. Евстратія, Евгенія
27 В. Тирса
28 С. Елевтерія
29 Ч. Гітея
30 П. Давидка прор.
31 С. Севастіяна

СІЧЕНЬ
НА РІК 1933.

1 Н. Боніфатія муч.
2 П. Мч. Ігнатія Бог.
3 В. Св. Отців Юл мч.
4 С. Вяч Анастасії
5 Ч. 10 мч. на Криті
6 П. Навеч. Різдва Евгелії
7 С. Різдво Христове
8 Н. Собор Пр. Б. Ріосифа
9 П. Стефана прпвч.
10 В. 20 тис. м. в Н.
11 С. 14 тис. убитих у Вефлеєм
12 Ч. Аніят. Зог.
13 П. Мелапій
14 С. Н. Рік. Н. Р. О. Г. Вас. В.
15 Н. Сильвестра

ПОРЯДОК БОГОСЛУЖЕНЬ
о. І. Кусого;

25. Неділя — Мінєк.
..По Богослуженню всіяли вечер запіє літей і відчит.
Адреса:
Box 191, Wakew, Sask.

ПОРЯДОК БОГОСЛУЖЕНЬ
ТОРОНТОНСЬКОГО ОКРУГА
о Л. Л. Лещишина

Січень.

7. Різдво, початок відправи з 12 години ночі — Торонто
7 Різдво 9 годипа рано, Сухий Бонд — Гемілтон.
8. Собор П. Б., неділя, 9. година рано — Торонто.
9. понеділок. Стефана. — Вестфорд.
14. субота. Новий Рік. — Оншва.
19. Богоявлення, початок відправи в 12-год. ночі. — Торонто
10. Богоявлення, 9. година рано. Служба Божа. — Гемілтон.
22. неділя, Служба Божа в Торонто, вечірня в 3. год. веч. — Гемілтон.
Адреса:
808 Major Str., Торонто, Он.

ПОРЯДОК БОГОСЛУЖЕНЬ
о. Є. Гриценка.
Грудень:

25. Неділя. — Родвіл.
Box 604, Dauphin, Man.

ПОРЯДОК БОГОСЛУЖЕНЬ
о. П. Мамчпського

Грудень.

22. Четвер — Аппи Зачатія — Пейн Парк.
25 Неділя — Свіфтон.
436 Minnepaiis St., Winnipeg, Man.

ЦЕРКОВНИЙ УСТАВ НА 1932 РІК.

Грудень.

25 грудня Недя Прапотиці Голос 1 Утр. Єванг. Луки XXIV: 12—35. Ап. Ефес. VI: 10—17; Єв. Луки XII: 10—17.

1 січня 1933 Нед. Св. Отців. Голос 4 Утр. Єванг. Луки XXIV: 36—53. Лит. Ап. Євр. XI: 8—10 і 17—19 Євр. Матеи.

Український Релігійний дво-тижневик в Канаді.

ВІСТНИК
THE HERALD

THE HERALD Box 3684 WINNIPEG, MAN.

РІК X. ВІННІПЕГ, МАН., 1-го СІЧНЯ, 1933. WINNIPEG, MAN. JAN. 1st, 1933. ЧИСЛО (166) 1

ХРИСТОС РОДИВСЯ! - СЛАВІТЬ!

Всім Нашим Передплатникам і Прихильникам та Всьому Українському Народові Засилаємо з Нагоди Різдва Христового Найсердечнійші Побажання.

РЕДАКЦІЯ І АДМІНІСТРАЦІЯ „ВІСТНИКА".

НОВА РАДІСТЬ СТАЛА.

Нова радість стала,
яка не бувала,
Над вертепом звізда ясна
світу засіяла.

Де Христос родився,
з Діви воплотився,
Як чоловік зеленами
убого вповився.

Пастушки з ягнятком
перед тим Дитятком,
На колїна припадають,
Христа Бога величають.

Лько Гаврилюк.

З ЧАСІВ БОРОТЬБИ.

(Дальше).

Сидір повернувся й погядом, повним приврства. вдивився в обличчя сина, потім над головами людей пролунав його міцний голос:

— Ну, московський наймите, закінуй накаа. Вішай рідного батька!

Гнат звісив на груди голову, відтяав на бік й тремтів вче в дихоадці; в руках міцно стискав рушницю.

— Літце-б земля тебе малого була приняла, ніж мав завлять мої сивий голові такого сорому! Літце-б я тебе васькими руками в домовину покпав, ніж мав дочекатися.

— Затяки глотку, старий діс! — несамовито скрикнув комісар і накинув старому на шию петлю.

Натовп зойкнув.

Очі всіх звернулися до Сидора. Виглнд його був урочистий і грізний. На Гната в сю хвилину ніхто не звернув уваги, але як би хтось глянув на нього — злякався-б того вогню, що мерехтів в його очах; зжахнулася-б людина, як би могла знати, яка лють, яка хуртовина була в його душі.. За кілька хвилин силлюмок промайнула йому в голові, і зрозумів він, що помилився, що не-на боці московських комуністів правда, а тут на українській землі, серед рідного народу, на рідному грунті вона.

І коли повернув голову й побачив, як голдався на гіллі його батько, вче очимлів; з його грудей вирвався нелюдський войк. І в мент прилав до плеча рушницю.

Не встигли люде опамятатися, як пролунав стріл і комісар схопившись за груди. впав нець в порох і гній.

— Се за батька! — вигукнув громовим голосом Гнат. — За Україну — згодом!

Вперіщив нагайкою коня й вихром полетів до ліса.

V.

Полохлива, тихо напружена розмова нитала над стероризованим селом.

— Чи чули сусіде? Гнат Дентюків комісара забив.

— А бодай вам добро було, в такий час жартуєте. вдже він сам большевик.

— А от ждіть — сталося...

— Кумасю! Гуторять, ніби Гнатуньо в ліс повстанців збирае.

— Бог-би говорив вашими устями, кумочко.

— Чи не бачили Спиридоне, кого в ліса?

— А що?

— Та десь моїх хлопців нема.

— У ліс!.

— А так: Пішли разом із моїм Охримом.

— Зі зброєю?

— Ох, що то буде, що то ще буде?

— А ви-ж думали!

— Що було — бачили бодай до суду віку не бачити), а що буде, то хіба один Господь милосердний знае..

Над хатами гострими колючками пролунали пані витуки:

Всех врагоф нашіх пабьом,
На Украіну жіть пайдьом.
На Украіне славно жіть:
Єсть что кушеть, і что піть.

— А бодай-би ви смоли горячої напилися!

— Віс би вас забрав від нас!

— Пара-б з вас вийшла на наші муки, за нашу кровцю!

Спокою-би ви не мали, харцизяки, до суду віку, як ми через вас не маємо!

Прокляти сипалися з кождої хати, а не раз і не два біля вікон непомітно відхилялися заслона, й звідти визирали очі повні приврства й ненависти.

Хахол вадумал вдевать?
Шапки, петлюровец, -шапіш,
Ат нас русскіх Украіну втнеть;
Підучіш як Масюк куніш

— Що-б вас, кати, перша куля не минула за наші кривди, за наші сльози!

— Тріы би вас убив в ясного неба!

Наразі з прогулку вчувся розпучливий жіночий крик:

— Боже, мій! Ой Боже мій! Що-ж тепер робитиму стара нещасна?! Де-ж ти, мій голубе сивий!.. Де?..

На дорові зявилася Сидориха: простовалося, розхрістана, з блукаючим поглядом.

Червоноармійці, побачивши її, прининяли спів, а один, заступивши дорогу, дзнкуючись, зі сміхом вигукнув пяним голосом:

— Сіва лапай куцой пьос, втекель чорт тебя дриньос?!

Сидориха підвела на них свої мутні очі, й не пізнаючи хто перед нею, жалібно запитала:

— Людоньки добрі, а чи не знаете де подівся мій старий?

Как не знаты! Туди куда все в свойо время пайдьом.

— А це далеко?

— Не очень. Ха-ха-ха! Пад церковной оградой.

— Пад муром та вашему — па хахлацкому.

Сидориха враз затихла. На мить розумний погляд зявився в очах, і ніби все зрозумівши, вона прожогом кинулася до церкви.

Цільная старуха!

— Іщі кальша на дне морскои! Ха-ха-ха!

Всех врагоф наших пабьом...
На Украіну жіть пайдьом.

Знову затягнули пяними голосами.

А десь із другого кутка їм відзивалися инші голоси:

Палюбілі старича
Рускіе рабочіе
Трошкаво и Леніна Ліча
І всьо такое прочее.

Серед систу осіннього вітру, пісня, то переривалася, то слабла, то знову змінялась; чужа й незрозуміла, здавалося, що вче це голос смерти й обгортала людей жахом

Сидориха бігла.

От церква... от мур... під ним десяток невиских горбків...

Кинулася до першого; схопила відламок якоїсь дошки, розграбує... відкрила.. не пізнати: обличчя розчавлене, ніс відірваний...До другого горбка... От рука зявилася, виставилася закольорблені пальці, в них трава зімнята, затиснена.. Груди відкрила, обличча... не він — Іван сусідів: до третього горбка припала... Дошка зломилася... безпорадно подивилася навкруги, мить — і вже гребле папурами. Приклала до пальців сира напоєна кровю земля; ніт очі заливае — не вважае, гребле хутко, кавпно... От... відрпла... Лежить посинілий, зі спиними довгими вусами, з пробитою грудлю...

— Віві... Віві... Ой за щож тебе, мій голубе сивий? За що?...

Припала до грудей головою й заголосила нелюдським голосом. Наразі здрігнулася всім тілом, зойкнула й упала на труп чоловіка мовчки... на вікн...

Стало тихо, моторошно тихо. Зявились пес. підбіг до мертвого Сидора, лизнув його язиком, понюхав обличчя старої, сів біля них на задні лапи, якусь хвилину дивився вниз, наче думав, потім підвів голову до гори й завив душу розвирюючим голосом...

VI.

Шумлять церквіна, скрипять гнучні стовбурі, полохлива розмова розходиться по уліссі, перекидається до берега річки й відбивається об стіни старої напів зруйнованої гуральні. За нею розлягся широкий став, зарослий вербами й тополями. І коли місяць на довший час вигляне зза хмар, здається, ніби якісь велитні нигиадають у вікнах будівлі, ніби шукають за чимсь, ніби вворушують якісь таємничі тіни, що до того часу спокійно спочивали на дні глибокому..

І здається Гнатові — ніби щось оживае, щосьи ворушиться... дихае... ніби відкривається перед ним якась невідома сторінка життя, що вже колись тут була й тепер вновь повторюється, і вновь оживае і вновь шукае за тою волею, що десь каменем лежить на дні глибокому..

З боку ставу вчувся якийсь новий, чудний гук.

Гнат очунався, прислухався.

— Ухиме! — закликав.

— Я тут, Гнате!

Зза кущів у пітьмі зявився присадкуватий чоловік з широчезними плечима.

А чи не знаете, що се там десь гуркотить?

Ухни прислухався.

— Чи тополі шелестять так дивно, чи жене хтось верхи?..

— Ото-ж і мені здається, ніби вершники наближаються.

— Зачекали ще трохи.

За високих тополь вирнув повновидий місяць; простяся вирй шлях попри став, а на ньому кілька темних їздців на конях.

— Покличте з десяток хлопців, і вийдіть на зустріч: спиніть і розпитайтеся, як що наші, ведіть сюди негайно.

За чверть години, на шляху почувся рівкий вигук попереджения, й з кущів на їздців виставилося десять рушниць.

Їзці спинялися; було їх трох. Крайний повернув обличча до Ухиия, й у місячному світлі вирнуло темне, заросле обличчя; р під навислих, густих, довгих брів дико виблискували очі; їздець зіскочив з коня й, оглядючись на боки. говорив уривапим голосом:

— Грабунок!... Гвуа!... Жінок, дівчат знеславлюють! Бють чоловіків...

— Касіяне! — скрикнув Ухим, пізнавши свого кума — а то що вам? Заспокійтеся

Але той не слухав. Дико вилуплював очі, й то відходячи, то наближаючись до Ухима, все кидав різкими вигуками:

Сичми сидите в лісі!... Жінок, сестер не ратуете!

— Дядьку й ви до нас?! — вигукнув Гнат, зіскочивши з коня, кинувся до Касіяна.

Той якусь хвилину дивився на Гната зпід насуплених брів мовчки, й видно дуже хвилювався; потім, щось невиразно пробурмотівши, кинувся Гнатові на шию й розхвильованим голосом вигукнув:

— Сирото ти мій бетьканний!

І сумно всміхнувся, й усмішка його була добра, привітна, й очі, засвітилися инши світлом, і став він наразі якимсь инши

— Так, дядьку, сирота, згубив батька!

— І матір, — глухо додав Касіян.

— Як?!

— Умерла. Не видержало старече замучене серце. Відкохала Сидора й тем же на його грудях упокоїлася.

(Дальше буде).

НА РІЗДВО.

(За Джіованні Папіні-м.)

Ісус народився в стайні, в дійсній стайні, а не в якій і обширній палаті, як се представляють тепер християнські малярі, неначе соромлячись, що Бог родився в місці нужди і злидня...

Стайня є домом, а радше вязницею для звірят, які працюють для людей. Стайня з чотирох стін, з брудною долівкою, вкрита плоским камінням — се було перше місце перебування Богочоловіка. Одиноке чисте місце в стайні — се ясла з запашною травою і вони були першою колискою для Сина Божого. Так, в звичайній злиденній стайні, вогкій і темній, родився Ісус, Син Божий; Той, котрого пізнійше переслідували і розривали звірі в людських постатях, Той отримав від невинних звірят першу прислугу.

Христос народився в стайні не випадково. Бо що-ж представляе собою сей світ, як не одну велику стайню, де люде качаються і роскощують в багні розпусти і гріха? І от одної холодної ночі Ісус народився в Пречистої Діви, щоб звести люту боротьбу проти злоби сего світа. А до сеї боротьби Він приїшов у оружений тільки в одну Невинність...

Перші віддали поклін Ісусови звірята — віл і осел — а не люде. Між людьми Ісус шукав простих, а між простими дітей; та простійші і загідніші за дітей звірята. І от вони віддали йому перший поклін.

По звірятах приїшли їх пастухи. Вони долежали своєї череди тої довгої зимової ночі, і ось побачили ясний блеск на небі і почули голос Ангела: „Не бійтеся, ось бо благовіщу вам радість велику... Народився сьогодні Спас, що є Христос Господь... Слава на висоті Богові, а на земли спокій, між людьми благоволення!"

При слабім світлі в стайні пастухи побачили молоду невісту, яка гляділа в безмежній любові на Свого Сина. Вони погляннули на Дитятко — на Його що лише створені очі, на рожеві уста, котрі ще не їли — і їх серця змякли... Бо вони пізнали, що се Дитятко було Тим, Которого їх нарід чекав в болісних чуттям від кількох соток літ.

Пастухи офірували Немовляті те невинне, що мали: молоко, сир, вовну, м'ятко. Але сі дари рівнялися зі скарбами цілого світа, ні, вони перевищали їх, бо були віддані з любовю. Будучи самі бідні, пастухи співчували в бідними; вони предчували, що сей Син чоловічий, що родився в бідності і простоті народній, стане Збавителем пригнічених. Вони знали, що то для Нього Ангели співали: „Слава на Небі Богові, а на землі спокій"...

Кілька днів пізнійше три Мудрці в Халдеї прийшли і клякнули перед Ісусом. Вони прийшли правдоподібно знад берегів Каспійського Моря й перебули вер-блюдами тяжку дорогу. Перейшли ріки Тигр і Ефрат, перетяли пустиню Номадів, йшли берегами Мертвого Моря. А дорогу вказувала їм звізда, яка завела їх аж до Юдеї. Вони прийшли поклонитися цареві, а знайшли маленьку дитину.

Сі три Мудрці не були царями, але вони володіли над тими, хто володів над народом; царі володіли над людьми а Мудрці над царями. Вони представляли народню й божественну мудрість, а справах наукових і релігійних занимали перше місце, і царі нічого не робили не порадивши перше в ними.

І ось сі три Мудрці прийшли віддати поклін і хвалу Ісусови. Після звірят, що представляють природу, після пастухів, що представляють нарід, прийшли Мудрці на коліна перед Тим, Котрий має пізнійше вивисшити понад мудрість слів і чисел нову мудрість любови. І так поклонялася земна мудрість Невинности, а достаток поклонився Вбожеству.

Вони офірували Ісусови золото, ладан, миро.. Золото не тому, що Матн і сусова була вбогою, а тому, що передчували заповідь Ісусову: „Продай все, що маеш і роздай вбогим" (Марк. X. 21). Ладан не на те, щоби вбити в стайні запах худоби, а на те, щоби показати, що Їх володіння, як священників Старого Завіту покінчилося. Вони офірували ще й миро, бо добре знали, що се Хлопя вже молодим і Його Матн, вспімхнена тепер, буде п вувати пахощів намастити Його тіло — гробу.

І так три Мудрці офірували Ісусови себе самих: вони склали перед Ним свою силу, знання і серце як запоруку слухняности світа. Таким чином Ісус одержав всі жертви, на котрі мав право.

А тепер він чекае на наші ..

— — — — — — — — —

О Ісусе, що зійшов колись на землю, Ти завжди, щоденно поміж нами. І Ти будеш з нами до кінця світа. Ми маемо потребу в Тобі. Ти один тільки можеш відчути, оскільки велика, безмежна потреба Тебе на сім світі. Усе Тебе вимагае, навіть ті, що Тебе не знають, останні навіть більше ніж ті, що знають. Голодний шукае хліба, але він мае голод в Тобі; хорий шукае здоров'я, але він мае голод в Тобі; страждущий уважне, що потребуе води, але в дійсности він мае жажду в Тобі; хорий мае ілюзію отримати здоровля,..але його біль в вітсутність Тебе.. Ти прийшов у перше, щоби спасти; Ти народився, щоби спасти; Ти Себе дав розпяти на хресті, щоби спасти; Твое життя, Твое завдання -твої діла — для спасення. І ми знаемо тепер, в сі чарні та зралівні години, в сей час нагромадження стосів жаху і страждань, що ми маемо в Тобі негайну потребу і що ми приймемо Твою поміч.

(Переповів С.В.С.).

МАННА ПАДАЛА НА ОСТРОВІ ЗУЛУ.

Жителі Наталії, які дуже терпіли через те, що через довгу посуху вигинули їхня худоба — одного ранку побачили що ціла околиця була вкрита якимсь молочними сніжниками. „Манна! Манна!" кричали вони і почали збирати в коші. Та манна виглядала як малі плятки, і мала солодкий і приємний смак - я- ка зовсім відповідае описові манни в Старім Завіті, яку збирали Жиди.

З НАГОДИ РІЗДВА ХРИСТОВОГО
ЗАРЯД
УКРАЇНСЬКОГО ПРАВОСЛАВНОГО
СОБОРУ В ВІННІПЕГУ
ВСІМ ЧЛЕНАМ І ПРИХИЛЬНИКАМ
СОБОРУ
ТА ВСЕМУ УКРАЇНСЬКОМУ НАРОДОВІ
ВИСЛОВЛЮЄ СВОЇ НАЙСЕРДЕЧНІШІ
БАЖАННЯ:
ХРИСТОС РОДИВСЯ!

„ДНІПРО"
органи Української Православної Церкви
в Злучених Де[illegible]
виходить 1 і 15 кождого місяця і
коштує на рік $2.00.
Передплату висилати на адресу:
"DNIPRO"
1851 Germantown Ave., Philadelphia, Pa.
U.S.A.

ПРИНАГІДНІ БЕСІДИ.

Був у нас минулої неділі священик. І коли він читав святе Євангелія, то уважний слухач вауважив слова Христові: „Нерозумний, я сю ніч душу твою візьмуть у тебе, кому оставиш те, що нагромадив?"

Великі значіння мають ті слова, та не богато є таких, що хочуть їх розуміти, над ними застановитися.

Тої самої неділі наша громада задумала зробити добре діло. А именно: На нашій кольонії в кількох бідних родин, які терплять великі недостатки. Отже ми порадилися зібрати дещо, та заслати їм поміж Різдвяні Свята. До сего вибрали кількох жінок, та призначили котра де має збирати, а вечером мали всі зійтися до читальні, здати рахунок і рішити що і як подарувати.

Поскодилися ми до читальні і чекаємо, коли наші жінки повернуть зі збірками. Був там пан-отець, який ще не відіхав, кум Гарасим, кум Павло, кум Осип і я.

Перша повернула жінка кума Павла. Обчислила вона кілько зібрала, склала в кого була а між иншим росказала нам таку історію:

„Зайшла я, каже, до Цілників. Дома застала самку Цілчку, поздоровкала її, та й відразу приступаю до справи. Кажу чого прийшла, та прошу, щоби вона від себе дещо жертвувала. А Цілчиха вивірялася на мене тай сказала: „Ег, вам все давай, та давай, а тут прийдеться і на мене збирать. Я не дам нічого, не маю! Я постояла ще трохи, а побачивши, що нема чого чекати, пішлае в хати. Коли була вже на дворі, мимохіть майнуи мені думки до голови: „Дай Боже, щоб і для тебе збирали! Хоч се може і грік таке думати, але я не могла тому опертися."

Нам стало дивно, що є ще і такі люде на світі — і то таки на нашій кольонії, в нашій церковній громаді. Й сягнув до кишені, витяг, що там мав і положив на стіл зі словами, що „коли хтось не хоче дати, то ми мусимо два рази дати". Кум Гарасим також витрис свої кишені. Те саме зробили і инші присутні.

А треба вам знати, що Цілники, се перші богатирі в нашій околиці. У них фарма виплачена, і машинерія чиста, і податок не затягнений; їм і худібка ведеться, і поле добре родить, і на всім щастить. У них і наймані робітники роблять, бо сами всього обробити не поспівають. І дітей у них нема, тільки одно. Будинки в них перероблені, хата прекрасна, умебльована по богацьки. Мають і піано, і радіо, і грамофон. Ну, тай кажуть, що і гроші готові мають, але сего не можна стверднти. І збирається вона як яка графиня.

Тай як всякий оказівся вони все бувають перші, бо нам в нагоду показалися перед людьми своїми вборами.

От такі то в нас Цілники. Але вони щедрими ніколи і не були. Коли ми будували церкву, то вони так відчинного виїхали щось пятку, хоч ми всі давали від двайцять пять до сто долярів. А коли будували читальню то вони через три місяці не показались мїж люде, щоби не дати.

Таких Цілників між нашим народом є богато. Коли треба дати, то вони або прокидаються грухими, або більними. Але коли їм станеться яке лихо, яке нещастя, то вони будуть вам репетувати, наче цілий світ повинен їм співчувати, помагати, бо їм біда, їм належиться.

Чи не до таких то відносяться поникші слова зі свята! Євангелії.

Кум Гриць.

„ВІСТНИК"
Релігійний часопис для Українців в Канаді
Виходить 1го і 15-го кожного місяця.
Видає Українська Православна Видавнича Спілка.
Передплата: В Канаді — $1.50 на рік.
За границю — $2.00 на рік.

THE HERALD
Published semimonthly by the
Ukrainian Orthodox Publishing Company
Subscription per annum:
In Canada — $1.50. — Foreign — $2.00.

Адресувати: — Address
The HERALD, Box 3684, WINNIPEG, MAN.

СВЯТА ЄВАНГЕЛІЯ НА РІЗДВО ХРИСТОВЕ.

(Матей II: 1-12).

Коли Ісус народився в Вифлеємі Юдейськім, за днів царя Ірода, то мудрці зі сходу прийшли в Єрусалим, кажучи:

Де є цар жидівський, що народився, бо ми бачили його звізду на сході і прийшли йому поклонитися.

Почувши це цар Ірод, занепокоївся і весь Єрусалим з ним.

І зібрав всіх первосвященників та книжників народу і долитувався їх: Де Христос має народитися?

А вони сказали йому: В Вифлеємі Юдейськім, бо так написано пророком: І ти Вифлееме, земле Юдова, ніяк не є найменшим між княжими містами Юди; бо з тебе вийде вождь, що правитиме моїм народом Ізраїля.

Тоді Ірод потайки прикликав мудрців і випитував їх пильно про час, коли їм явилася звізда; і післав їх в Вифлеєм кажучи: Ідіть і пильно розвідуйтеся про дитя; й коли знайдете, сповістіть мене, щоби і я пішов та поклонився йому.

А вони вислухали царя і пішли. І се звізда, котру побачили на сході, йшла перед ними, аж прийшла і стануда там, де було дитя.

А побачивши звізду, зраділи дуже великою радістю. І як увійшли в дім, побачили дитя з його матірю Марією і впали і поклонилися йому; відкрили свої скарби і принесли йому дари золото, кадило і мирро. А отримавши в сні осторогу, не повертати до Ірода, иншим шляхом вернули до своєї країни.

АПОСТОЛ НА РІЗДВО ХРИСТОВЕ.

(До Галат IV: 4-7).

Браття: Коли прийшла повнота часу, післав Бог свого Сина, народженого від невісти, поставленого під законом, щоб викупити тих, котрі були під законом, щоби ми приняли усиновлення.

А що ви є синами, післав Бог Духа свого Сина у ваші серця, котрий кличе: Авва, Отче!

Длятого ти вже не слуга, а син. Коли син, то й наслідник через Бога .

ТРОПАР НА РІЗДВО ХРИСТОВЕ.

Різдво Твоє, Христе Боже наш, принесло Світло, пізнання ідолому світові. бо ним ті, що звіздам вклонялися, від звізди навчилися поклонятися Тобі, Сонцю праведному і визнати Тебе, як Схід із неба. Господи, слава Тобі.

КОНДАК.

Сьогодня Діва Предвічного народжує, а земля Недосяжному вертеп підносить. Ангели з пастирями прославляють, а мудрці з звіздою подорожують, бо ради нас народилось Дитя мале, Вікопічний Бог.

РІЗДВЯНЕ ПОСЛАННЯ

Високопреосвященного Архієпископа Американського і Канадійського
ІОАННА ТЕОЛОРОВИЧА.

Небо і земля, по слову пророка, нехай сповняться веселістю, ангели і люде нехай духовно радіють, бо явився таємно Бог тим, що з тіні і темряві перебував, Він від Віки народився.

Вертеп і ясла його приймали пастухи провістю проповідують, волхви зі сходу дари приносять і ми то пізнали устами нашими, як ангели принесли Сайєа Богові на небі і ми вже спокій, бо прийшов спокій народам і спас нас від неволі вороженої". (Стихира з Різдвяної Служби).

Мої Дорогі во Христі, Пастирі і Діти Української Православної Церкви!

І знов радійшов великий і святий день народження нашого Бога і Христа, Сина Божого. Вся земля, вкрита різними народами і племенами, на всіх мовах приносить свої побожні співи Народжений Божій Дитині

В світу ніч Народження, коли они народів і племен землі звереневі до Вефлеємської Печери, в цю Свиту Ніч затихає між людьми, між народами ворожнеча. Демон зла, сатана, в цю Свяу Ніч, не може пристановища на землі. Він і не може мати, бо на землю зійшов світлий і тихий Князь Миру і несе людям свое післанння любови і тихого духовного щастя.

Всі народи приносять Народженому Спасителю найкращі перли свого любовного серця, в своїх натхненних співах любови, подяки і відданости до них в цю Свять Ніч празднують свій богатотіловний могутний голос і наш великий Український Нарід Всюди, по всіх кутючках нашої просторої землі залунають наші коляди, рознесуться наш церковні співи і врочисто загудуть дзвони

В великих нещастях, в тяжкім горі національній неволі і розподілу між сусідами, в обставинах крайньої нужди і голоду під гонінням Святої Віри від безвірників, піднесе сього року наш Український Нарід свої Різдвяні співи на славу Народженого

Ці співи будуть перейняті великою жалобою і болем, але разом з тим, в співах дитей буде жити невмируща надія на будучо, на велике світле, щасливе будуче, бо для цього зійшов Син Божий на землю Він зійшов шести на чемлю світле царство любови всіх людей, як Божих дітей, до Бога іх Отця. Він зійшов научити всіх людей, що вони брати і мусять жити в любові і утворювати на землі тихе, щасливе Боже Царство

Нехай же, перемагаючи всяке горе, всяку печаль готово тунають, несуться до Неба, на славу Народженого. Різдвяні співи нашого Народу. Нехай тихе, незломне щастя, хоч в цю Святу Ніч, осяе наш, так нещасний Нарід!

Нехай ци. Свята Ніч, пробудить в серцях нашого Народу непереможну, незломну віру в будучі світлі дні, в перемогу правди над злом

Нехай віра, велика віра зродиться в наболілих серцях дітей нашого Народу, що не дарємне народилась Син Божий: Він народився для всіх і для нашого, так відданого йому християнського Народу.

Прийде час і Народжений стане лише в нашим Царем Всесвіту і під Його любовною рукою і Український Нарід піде визначеною йому дорогою до Богом встановлених цілей, свобідний, щасливий, Богу і Божим завітам відданий.

Христос, Спас світу народились, перемагаючи вірою всяке горе, всяку печаль, славмо Його.

†
З ласки Божої, волею Церкви
ІОАНН ТЕОДОРОВИЧ,
Архієпископ Американський
і Канадійський.

СВЯТКУЙМО РОЗУМНО І ТВЕРЕЗО.

Коли хочемо відновити і на належну висоту піднести серед нас Українську Православну Церкву, то мусимо добати щоби піднести себе самих. Бо церква то перший мірі ми самі.

Хто був недбалий, — дбай.
Хто був скупим - ставай щедрим
Хто немилосерний --- співчувай дорогим.

Хто пияк - старайся бути помірковним.

Пияство, се оден з великих наших гріхів і його треба коронитися. Для бо гатьох людей великі свята не є святами, але днями пиятики коршемними дня-ми.

Чимало в свята бувае такого, що не то Богу, але і розумним людям не подобається.

І тому нехай кождий запише собі в памяти отсих кільна порад:

1. Памятай, що на тобі лежить обовязок вести себе чесно, тверезо, примірно, як православному християнинові. У кращені і чоловікові до лиця.

2. Памятай, що найбільше пють напи темній, не ставай отже з ними до пою та не з припиндой іх.

3. Памятай, що де більше пияства, там менше розуму

4. Памятай, що правдиве задоволення в розумним життю, в розумній забаві а не в пиятиці.

5. Памятай, що ніхто розумний тебе не буде силувати до пиятики. ані ти не повинен силувати нікого, коли хочеш розумним і примірним лишитися

6 Памятай, що і свої і чужі дивлятьси на тебе і сам ти перед собою і перед Богом себе осуджуєш, коли не святкуєш Божого дня по тверезому.

7. Памятай, що гроші, які видаються на нерозумну пиятику треба би дати на справи розумні і корисні, які боротьси з недостатками

8 Памятай, що на тобі лежить обовязок показати другим свою вищість свій розум, свою поміркованість і свое стремління до кращого.

9 Памятай, що не слова, але діла вимагає і Божа і наша людська справа

Апостол Павло каже: „Не вливайтеся вином, але наповнийтеся духом святим". Се треба мати на увазі і задля Божої і нашої тутешної справи.

Бо коли православний Українець не буде мати на гадці своїх християнських й українських обовязків, то хто буде мати?

Стараймося отже, щоби наші свята були святами розумних, розсудних, поміркованих, добрих, примірних людей, а не темних та байдужих.

І лише такий, що буде сі поради мати на увазі, буде міг з повною щирістю заспівати:

„Народження Твое Христе Боже наш, засяяло світові світлом розуму..."

ЩО МИ МАРНУЄМО.

Як хтось є настільки нерозумний і в морє або в болото кидає гроші, то кидає він не тільки сам металь, з якого вони зроблені, але кидає також хліб, убрання та инші річи, котрі міг би купити за них.

Марнуючи час, людина марнує також се добро і добрі нагоди, які час зі собою приносить.

Постарайтеся, щоби Ваша передплата була вирівнана та відновлена на слідуючий рік.

КВІТКИ ПРИ ДОРОЗІ.

Не всі бідні біду розуміють.

Біда! Ох біда! Ой біда! - - Таке чується на кождому кроці. Виходило би, про що люде так часто згадують, те добре розуміють. Але на ділі не так воно.

Слово „біда" має різне значіння. Разомо є дійсною бідою, раз брехнею, раз карою за гріх, раз злочином, раз дурнотою.

Була колись панщина - отже була біда

На панщині богато людей розпинали. Проливали поля, сіножати, хати.. і було добре. Радість була.

Не стало поля, не стало хатів - знов б.да.

А тверезі також нарікали:

Біда! Податки друть... Ніхто над головком не милосердиться ..

Але подумайте, що були часи, коли в селі не було школи і ніхто не казав, що біда, бо нема школи. Брак школи не вважався бідою Се було велике щастя Добре!

Та за час уряд завів школу, а з школою і науково прийшла біда. Біда, бо треба дітей до школи посилати. І почали батьки від біди відкупляться. Дадуть учителеви дарунок і дитина від школи звільнена. І вже добре. Росте собі дитина неписьменною аж любо. Добре!

І ще подумайте собі, що в селі були діти родин, але не було ани одного часопису. Ніхто не читав нічого — ані часописів, ані книжок. І не думав, що треба читати. І було дуже добре.

Не було в селі читальні і було дуже добре Була корчма, або дві і також було добре.

Не знав чоловік, хто він, до якого народу належить, яким народним іменем зветься І не уважав того бідою

Не знав нічого про світ Божий. Не знав історії свого народу не знав навіть, чи якийсь його нарід є на світі. Думав. От люде, тай же! Не знав хто його народний ворог, хто приятель, що своє, що чуже; не знав, з ким йти, а від кого тікати. але на таке своє незнання не нарікав, як на біду

Не знав, чи є які народні справи і для них обовязки, але бідою того він не вважав

Він стояв на найнижшім щаблі культурної драбини; його розум лазив рачки, його світогляд поза його подвіря не виходив, але він не нарікав, що в нього культурна біда Культурне убожество він уважав добром.

А на ділі вся його біда зачиналася і кінчилася його темнотою. В темноті була вся біда. Не в браку грошей. Не в браку поля чи ліса Не в тім, що над ним не милосердилися. Не в тім, що ніхто йому дарма нічого не давав.

Не в тім! А в тім, що його розум був бідний!

А будь він розумним чоловіком; будь розумною його громада і всі громади, то і матеріальна сторона с. була би краще і політичні справи були би більші, і в культурної сторони життя мало би поважний вигляд.

Але чоловік життя в його широкім сенсі не розуміє і тому не знає, що на його власній нерозумі вся його біда виростала

Таке колись там .. А яке нині тут?

Хіба нині нема в кождій околиці і в кождій громаді подібних людей, як там колись?

В хаті нема нікого українського часопису, нема українських книжок А з тим нема свого українського широкого розуму.

В українській родині повно Майків, Джимів, Фредів, Вуліїв, Кейдів, Митів. Гиць . І ніхто з них не знає навіть української азбуки.

Мова вже не мова, але крайно некультурний жаргон — діві, кожки, комори, стелси, бадрювання, хозювання, колованни, пейнтювання....

Кругом єгипетська темнота. Кругом африканська некультурність. Але всім тим чоловік не журиться і не нарікає. Все те є в нього добром.

Біду бачить він лише в грошевих справах. Свині не ростуть.. Яйця тані.. Пшениця нипочому... Роботи нема... Худоба не варта нічого .

Але коли його розум не варта нічого, коли його культурність не варта нічого, коли моральна сторона його життя не варта нічого Коли він як громадянин не варта нічого — то се в нього дуже добре Біди нема!

Українські перегони.

Читаємо і чуємо про різнородні перегони Перегони кіньми, перегони автомобілями. Перегони літаками Перегони бігців, перегони плинаків. Хто вище піднесеться в надземний простір стратосферу. Хто скорше обіде кругом землю. Хто скорше з Англії до Франції переплине. .

І перегони шахістів, перегони танцюристів. Навіть перегони цунів .

А в перегонах стають не тільки мужчини, але й дівчата.

Богато перегонів відбувається з нещасною життя Або слава... Або каліцтво Або смерть

Та всі ті перегони не для Українців Деякі з них неможливі. А майже всі були би безкорисні

Українцям треба-иншим чисто українських перегонів Таких, в яких міг би брати участь кождий чоловік, кождая жінка, кождий хлопець, кождая дівчина. Кожда родина, кожда хата Кожда громада, кожда околиця.

Такі перегони, що не знають небезпеки, а зависляи приносить тревалі нагороди З яких скористає не тільки той, що всіх перейде, але і той, хто в послідному ряді зостанеться.

Українцям треба перегаинтись в тім, хто більше добрих книжок перечитає, хто краще їх розуміє і більше розуму набереться. Хто на передовійського громадянина вибється, хто краще громадську роботу поведе.

Треба перегаинтись в тому, чий дім має бути кращим українським домом. В кого діти мають бути краще виховані. Де розумніша дисципліна має бути Де чистійша українська мова Де діти більше українських книжок перечитають. Хто защепить в своїх дітей більше почуття самопошани і більше розуміння обовязків Чиї діти стануть на передї своїх розумом вихованими, своїм примірним поведенним, своїм чистим характером.

Перегаинтись в тому, хто краще сповняти буде громадські обовязки. Хто точнійше Хто щирійше. Хто з більшим пожертвованним. Хто з більшим розумінням

Перегаинтись в тому, хто життя своє поведе простійше, ощаднійше, меншим коштом, а більшим розумом

Перегаинтись в тому, котра громада поможе більшу працю, більшу жертвенність, котра краще сповнить свої народні обовязки Котра має в себе більше книжок, більше українських часописів, а менше людей несідомих і байдужих.

От які перегони Українці повинні робити! І ще більше їх, як вичислено. Кождий Українець і кожда Українка окроме, а всі гуртом Кожда громада, кожда околиця.

Нехай другі перегаинються в інтересних дурницях, а Українці повинні перегаинятися в справах практичних, в справах корисних. В таких, щоби з них виходило добро всім поодинокo і цілому народові взагалі.

От на які перегони Українцям заінтересі!

Розумна родина — власна держава.

Евген Чикаленко був богатим поміщиком. Тисячі рублів видавав кождого року на українські народні справи. Давав до послідного. Задовжувався, коли народна справа вимагала, а вкінцю до послідного вичерпався. Та се була лише одна з його чесноти - як великого діяча-громадянина, як невтомного працівника-патріота

Чикаленко вчився в московських школах. Діти його а московських школах вчилися. Бо мова московська на Україні була мовою шкіл, мовою урядів, мовою церкви, мовою всеї інтелігенції. Мовою всіх, хто стояв вище українського селянина Мовою, що уважалася кращою, культурною мовою.

Але в Чикаленка був здоровий розум. Була свідома українська душа. І тому в його доми ціля його родина говорила помиж собою лише українською мовою. Говорив він; говорили діти помиж собою, розумівчи, що в Українській Хаті не сміє бути иншої мови крім української.

Московська мова, що зливалася не стримно всіх і все, не могла переступити Чикаленкового порога. Бо його порога стерегла українська свідомість. Дім Чикаленка був малесеньким українським царством, незалежним в своїм житті від царства московського, від московської сили.

Приходили до Чикаленка українські інтелігенти, що передше не відважувались помиж собою по українськи говорити - казали, що їм тяжко, що в школі і поза школою до московської мови надто звикли. Та почувши, що Чикаленкова родина між собою лише по українськи говорить, самі брали з неї примір і ставали свідомими Українцями.

Се була друга велика чеснота Чикаленка і його родини.

Таких Чикаленків треба кождій українській громаді. Треба на живий доказ, що через порід розумних людей ніяка чужа сила до українського життя не перелізе.

ЗІПСОВАНИЙ ТЕЛЕСКОП.

Недосвідчений астроном глянув в телескоп і зауважив, що звізди падають одна на другу

Шось нині звізди в непорядку на небосхилі, не придержуються своїх доріг, сказав до свого приятеля.

— Ану оглянь добре свій телескоп, може там що зіпсувалося, – порадив той.

Астроном послухав ради і зі здивованням переконався, що там є мухи, котрі літаючи те телескопі, а він їх взяв за звізди. Небосклін був в порядку, а він був далековид.

Богато людей читаючи Святе Письмо дивляться на Божі слова своїм затьманим зором і думають, що там є рівні хиби.

БОГ ЗНАЄ.

Студент теольогії прийшов до визначного свого професора і сказав йому, що в Святім Письмі є деякі місця, що він їх не розуміє і ними клопоче собі свій ум.

Молодче, — відповів йому професор, – залиши се для Бога чого сам не розумієш. Він се напевно знає.

НЕДІЛЬНА ШКОЛА

ХРИСТОС РОДИВСЯ.

Бежурно спочивали на пасовиську вифлеємські пастухи, що сторожили коло свойого стада...

Місячна ніч, тиха, спокійна наче надслухувала-очікувала чогось таємного, надзвичайного...

— Чи чуєш? — тихим голосом заговорив один пастух до другого... співають: „Слава на висоті Богу, а на землі мир людям доброї волі"

Всі зірвалися на ноги... з неба злинула велика ясність... заіскалися.

А се Ангел Господній станув перед ними і ясність Господня осяяла їх, сказав їм Ангел: „Не бійтеся, бо се звіщаю вам великку радість, котра буде всім людям: що народився вам сьогодня Спас, котрий є Христос Господь, в місті Давидв. І се вам знак: Знайдете дитя, повите пеленами і лежаче в яслах".

В супроводі ангельського хору відійшов на небо Божий післанець.

Говорили пастухи один до другого: „Ходім до Вифлеему і побачимо, чи се правда, що сказав нам Ангел".

І пішли з поспіхом і знайшли Марію та Йосифа і дитя лежаче в яслах і всі дивувалися та прославляли Бога за всьо, що чули й бачили.

Далеко від землі юдейської жили три царі. Вчені вони були, обізнані з мудрими книгами та цікавилися наукою про звізди.

І коли вийшли раз зі своїх палат, щоби поглянути на зоряне небо, побачили всі три, хоча були віддалені далеко один від другого, одну прекрасну, незвичайно ясну зорю. Тоді пригадали собі пророцтво, яке вичитали в мудрих книгах, що надзвичайно ясна звізда звістувть світові прихід великого царя з роду Якова.

І тоді захопила їх думка, щоби поклонитися новонародженому цареві.

Навантажили верблюдів всякими добрами, взяли дороцінні дари: золото, кадило та мирро, і рушили в дорогу за звіздою. Коли прийшли до юдейської землі, питали короля Ірода та жидівських священників, де мають шукати новонародженого царя. Від них довідалися, що великий пар-Месія має народитися у Вифлеємі. І поспішили вони туди, а звізда, котру бачили на сході, йшла перед ними і стануда над вертепом, де було новонароджене дитя.

І як увійшли до середини, побачили маленького Ісуса та Його Матір Марію, впали на коліна, поклонилися і зложили свої дари.

Тихий святий Вечір.. Блимають крізь вікна ясніші світла... Столи накриті білими скартертями-обрусами, що покривають лежаче на столах сіно.

Тут і там на долівках дідух — в куті пшеничний сніп... Коло різдвяної ялинки співають діти... Рідня складає собі вайлики... Колядники колядують...

Боже! Яка гарна, святочна ніч! Яка радість відбивається на лицях усіх!

Всі радуються, як радувалися колись пастухи і завідарі-царі, бо Бог предвічний нам народився; прийшов днесь із небес, щоб спасти люд свій весь.

Чи-ж не тішитися нам? Чи не любити Ісуся, що задля нас зійшов зі свойого небесного престола і лиг маленькою дитиною в яслях на сіні?

„Христос раждається" — „Славіте Його"!

ІСТОРІЯ ЦЕРКВИ.

(За Е. Семакою).

(Дальше).

Зараз по васпоналню сего царства православна церква царгородського патріярхату була виставлена на найбільші утиски, і велика часть населення в патріярхом на чолі була приневолена покинути столицю і перенестися до Нікеї в Азії, котре то місто стало від тепер столицею грецького царства. Між тим осіснували хрестоносці латинський патріярхат Царгороду, який ізгодна Спас, котрий є Христос Господь, в місті Давидв. І се вам знак: Знайдете дитя, повите пеленами і лежаче в яслах".

В супроводі ангельського хору відійшов на небо Божий післанець.

Говорили пастухи один до другого: „Ходім до Вифлеему і побачимо, чи се правда, що сказав нам Ангел".

І пішли з поспіхом і знайшли Марію та Йосифа і дитя лежаче в яслах і всі дивувалися та прославляли Бога за всьо, що чули й бачили.

Далеко від землі юдейської жили три царі. Вчені вони були, обізнані з мудрими книгами та цікавилися наукою про звізди.

І коли вийшли раз зі своїх палат, щоби поглянути на зоряне небо, побачили всі три, хоча були віддалені далеко один від другого, одну прекрасну, незвичайно ясну зорю. Тоді пригадали собі пророцтво, яке вичитали в мудрих книгах, що надзвичайно ясна звізда звістувть світові прихід великого царя з роду Якова.

І тоді захопила їх думка, щоби поклонитися новонародженому цареві.

Навантажили верблюдів всякими добрами, взяли дороцінні дари: золото, кадило та мирро, і рушили в дорогу за звіздою. Коли прийшли до юдейської землі, питали короля Ірода та жидівських священників, де мають шукати новонародженого царя. Від них довідалися, що великий пар-Месія має народитися у Вифлеємі. І поспішили вони туди, а звізда, котру бачили на сході, йшла перед ними і стануда над вертепом, де було новонароджене дитя.

І як увійшли до середини, побачили маленького Ісуса та Його Матір Марію, впали на коліна, поклонилися і зложили свої дари.

Тихий святий Вечір.. Блимають крізь вікна ясніші світла... Столи накриті білими скартертями-обрусами, що покривають лежаче на столах сіно.

Тут і там на долівках дідух — в куті пшеничний сніп... Коло різдвяної ялинки співають діти... Рідня складає собі вайлики... Колядники колядують...

Боже! Яка гарна, святочна ніч! Яка радість відбивається на лицях усіх!

Всі радуються, як радувалися колись пастухи і завідарі-царі, бо Бог предвічний нам народився; прийшов днесь із небес, щоб спасти люд свій весь.

Чи-ж не тішитися нам? Чи не любити Ісуся, що задля нас зійшов зі свойого небесного престола і лиг маленькою ди-

„Христос раждається" — „Славіте Його"!

ІСТОРІЯ ЦЕРКВИ.

(За Е. Семакою).

(Дальше).

Зараз по васпоналню сего царства православна церква царгородського патріярхату була виставлена на найбільші утиски, і велика часть населення в патріярхом на чолі була приневолена покинути столицю і перенестися до Нікеї в Азії, котре то місто стало від тепер столицею грецького царства. Між тим осіснували хрестоносці латинський патріярхат Царгороду, який ізгодна Спас, котрий є Христос Господь, в місті Давидв. І се вам знак: Знайдете дитя, повите пеленами і лежаче в яслах".

В супроводі ангельського хору відійшов на небо Божий післанець.

Говорили пастухи один до другого: „Ходім до Вифлеему і побачимо, чи се правда, що сказав нам Ангел".

І пішли з поспіхом і знайшли Марію та Йосифа і дитя лежаче в яслах і всі дивувалися та прославляли Бога за всьо, що чули й бачили.

Далеко від землі юдейської жили три царі. Вчені вони були, обізнані з мудрими книгами та цікавилися наукою про звізди.

І коли вийшли раз зі своїх палат, щоби поглянути на зоряне небо, побачили всі три, хоча були віддалені далеко один від другого, одну прекрасну, незвичайно ясну зорю. Тоді пригадали собі пророцтво, яке вичитали в мудрих книгах, що надзвичайно ясна звізда звістувть світові прихід великого царя з роду Якова.

І тоді захопила їх думка, щоби поклонитися новонародженому цареві.

Навантажили верблюдів всякими добрами, взяли дороцінні дари: золото, кадило та мирро, і рушили в дорогу за звіздою. Коли прийшли до юдейської землі, питали короля Ірода та жидівських священників, де мають шукати новонародженого царя. Від них довідалися, що великий пар-Месія має народитися у Вифлеємі. І поспішили вони туди, а звізда, котру бачили на сході, йшла перед ними і стануда над вертепом, де було новонароджене дитя.

І як увійшли до середини, побачили маленького Ісуса та Його Матір Марію, впали на коліна, поклонилися і зложили свої дари.

Тихий святий Вечір.. Блимають крізь вікна ясніші світла... Столи накриті білими скартертями-обрусами, що покривають лежаче на столах сіно.

Тут і там на долівках дідух — в куті пшеничний сніп... Коло різдвяної ялинки співають діти... Рідня складає собі вайлики... Колядники колядують...

Боже! Яка гарна, святочна ніч! Яка радість відбивається на лицях усіх!

Всі радуються, як радувалися колись пастухи і завідарі-царі, бо Бог предвічний нам народився; прийшов днесь із небес, щоб спасти люд свій весь.

Чи-ж не тішитися нам? Чи не любити Ісуся, що задля нас зійшов зі свойого небесного престола і лиг маленькою ди-

29 травня пораз послідний напер на Турків і вмер як герой. Того дня вступив Могамет побідоносно до Царгороду. Султан удався просто до церкви святої Софії і оглянувши її, не міг нахвалитися довольні її величавою архітектурою. Зараз переміняв її в мошею, яка стоїть по нині.

ГЛАВА II.

Устрій православної церкви. Дальший розвій патріярхальної системи.

Патріярхальні собори. Катедральне духовенство.

Патріярхальна система, що в минулі періоді почала розвиватися замість митрополитальної системи, доходить і сім періоді в розвою до найвищої ступени. Митрополитальні собори устають, і їх місце займають патріярхальні собори. Тому то й митрополити тратять судейну власть, яку мали давнійшими часами, і між ними а прочими єпископами нас лиш та різниця, що мають вищий почесний степень. Лиш в митрополіях Росії, Волощини і Молдави, з котрих кождий репрезентувала церкву власної держави, полишилася в силі митрополитальна система

Особливим правом патріярхів був так зване „право ставропигійське, після котрого патріярх міг вийняти зпід судебної власти своїх єпископів, котру мав будь нову церкву або монастир, і підчинити їх безпосередньо своїй судебній власти, а то тим чином, що зарядкував, аби встромити при заснованню на місці, призначеним на святий престіл, ним ресланий і його іменем назначений хрест.

Катедральне духовенство. В наслідок скуплення церковної власти в руках патріярхів, що дуже збільшила їх агенції дістало катедральне священство, іменно то що належало до патріярхальних престолів, далеко обширнійший устрій, як в минувшім періоді. Іменно наступив сей розвій на сам перед в устрою катедрального священства царгородського патріярха і послужив описів за взірець для устрою катедрального священства в лиш прочих патріярхальних престолів, але й митрополичих і єпископських

(Дальше буде).

НА НЕБІ ЗІРКА.

На небі зірка ясна засяла
І ясним світлом сіне.
Хвиля спасення нам запалала,
Бог в Вифлеємі раждається:
Щоб землю з небом в одно злучить,
Христос родився — славіте!

В бідних вертепі, в яслах на сіні
Спочив Владика — Цар світа,
Ото-ж до Нього спішім всі нині,
Нашого жде Він привіта,
Спішім любови теплом огріти,
Христос родився — славіте!

Благослови нас Дитятко Боже,
Дари нас щастям — любовю,
Най і пекольна сила не зможе
Нас розлучити з Тобою.
Благослови нас, Твої ми діти,
Христос родився — славіте!

Не забувайте, підчас сих Різдвяних Свят також за відновлення передплати на „Вістник", як рівнож в свята є добра нагода поширювати „Вістник" поміж ваших приятелями, сусідами і знакомими.

РОЗМОВА З СУСІДОМ.

(Гаєн Едлер, Саск.)

Одного вечера зайшов я до свого сусіда. Хотів дещо довідатися, бо чув я, що він їздив на хрестини до своїх свояків, в другу околицю, отже мі цікаві новинки привіз. А між сусіда дуже любить інтересуватися громадськими справами, передовсім українськими.

Приходжу, а мій сусід чогось дуже задумливий. — Чого ви так задумалися, — питаю — може злі вам вісті йшлися, або на хрестинах вас побили, чи що?

— Ні, ні, — каже сусід. — В дорозі йшлося нам добре, а здоло хрестин, то також відбувався гарно. Якраз такі хрестини в вас повинні відбуватися, а не инакші. Горячих инакших не було, отже гостина відбулась спокійно. Як тільки приїхали з церкви від хрестин нас за стіл, а ніяк вже страва чекала. А було нам всячини, чого лише душа забажа. Як снідали їсти, то трохи попівали народні пісні, відтак дещо прочитали, а відтак завязався розмов про наше сучасне життя в Канаді. Місцеві люде скаржилися на свого учителя. Кажуть мені: Вже учитель ще не довго у нас, а вже показує нам як церковного так і світського співу, що аж любо послухати. Всіх інтересується, якою бере участь, словом є душею всього товариства, а наш що? Школа, що ми так через кілька років справилися, сміялися в своїм сусідам, бо, як звичайно, буває і тепер в нас так, що не хочуть свого. А ми їм домагаємо, що сайй учитель краще не тільки в школі, але і на крилосі пішов. По двох роках такої праці, ми дістали того свого учителя. Знає церковний і світський спів і ліг би вичити, але чи робить не? От вже рік минає, а він в сій напрямі нічого ще не зробив. Кажемо йому, а він: „Немало часу, — ще я з вами". Лише дві межі мешкає церкви і має свою гару, але чи то може, що був коли в церкві? Де ви. От як була храм, то був приїхав, але то сидів на гарі трохи той полов, а від тоді ми його більше не бачили коло церкви.

От таке там на хрестинах говорили люде. І я тепер над сим задумався. Лесь в других народів от хотіли б з Англійців, якнайше водиться. В них ідуть до церкви як старі, так і малі, дечі і звичайні люде, — адвокати, доктори, професори, учителі, фермері і, робітники, всі ідуть до своєї церкви, а коли правиться Богослуження, то нікого не побачите від церковищ, всі в церкві. А в нас полежуть, то аж сорокно дивиться, як люде поволяться підчас Богослуження повиходять в церкви і посидять тай курять. так як би не годні перетерпіти ту годину, а відтоля більша довжока церква і робить крик. Учителі в тоже такі, що сидять по гінат через час Служби Божої і поду курюють, а чи такі учителі можуть дати добрий примір своїм ученикам? Гей! Гей! і коли ми то вже станемо на рівні з другими народами. Відай то стоїтися нелюля, то чуже право кільося в нашу кожду вісточку, що в сану душу вложа, що ми і ми вони поводимося як ребя, або недолітки.

Довго ще сусід говорив про хиби нашого народу, аж нівкою можеш

КОЛЯДУЙТЕ НА ДУХОВНИЙ СЕМІНАР!

ДО СВЯЩЕНИКІВ І ВІРНИХ УКРАЇНСЬКОЇ ГРЕКО-ПРАВОСЛАВНОЇ ЦЕРКВИ В КАНАДІ.

Всечесні Отці, Дорогі Брати і Сестри!

В минувшім числі „Вістника" було звідомлення про основання українського грекo-православного Духовного Семінаря в Бінніперу.

Отворяючи Духовний Семінар, Рідна Церква в Канаді підіймалась за велике і важне діло, яке вона зможе проводити тільки при щирій і постійній помочі її вірних — духовних і світських. Така поміч мусить бути двояка: моральна і матеріяльна.

Матеріальна поміч є дуже потрібна вже в самих перших тижнях істнування Семінаря і тому Консисторія звертається до Вас зі щирою просьбою:

Переведіть по ваших церквах і громадах коляду на ціль Духовного Семінаря! Навіть, коли ви думаєте колядувати на свої місцеві цілі, то нічо не стоїть на перешкоді колядувати попри місцеві цілі також на ціль Духовного Семінаря. .Коли-ж з яких важних причин не можна післати колядників на Семінар, то переведіть на сю ціль збірку чи то в церкві, підчас Богослужения, чи на родинних та приятельських сходинах, чи при будь якій иншій окази.

Памятайте, що доли Духовного Семінаря лежить в руках всіх вірних Української Грекo-Православної Церкви.

Коляду прислати на адресу Консисторії. Імена колядників і жертводавців будуть проголошені в „Вістнику".

Консисторія У.Г.П.Ц. в Канаді:
Прот. С. В. Савчук, голова.

Ідучи до дому, думав я, що коли наші учителі так будуть легковажити церковою і релігією і всім тим, що можеться з душею в будуть випрівати „денісь" (тащіа), то ми все ми тім видемо і ми і наші діти. Бо коли трафиться один і другий такий учитель в одній і тій самій школі, то та школа може бути страчена на все для нашого учителя.

Український нарід є релігійний і коли він старається о свого учителя, перед не жилує нанять більше заплатити, то жадня ніякого дорої роботи і доброго примору для дітей. Але коли учитель сторониться від церкви, заходить до неї вряди годи, то сим дає злий примір і старшій молоді, і своїм ученикам. Бо всі дивляться на учителя, як на провідника. А учитель повинен знати, що церква є душею народу.

ДІЯЛЬНІСТЬ ДІВОЧОГО ТОВАРИСТВА.

(Бруксбі, Саск.)

Наше Дівоче Товариство Пр. Діви Марії при Українській Православній Церкві св. Петра і Павла в Бруксбі, організовалося 21-го вересня с. р. при помочі нашого о. пароха. До товариства вписалося двайцять і дві членкині. До зарядку увійшли ті: Текля Погорецька — голова, Анна Яремій — рекордова секретарка, Параскевія Ніверська — фінансова секретарка, Павлина Кошлаєнек — касієрка

Від тоді ми взялися до праці, щоби збирати трохи грошей на церкву, котра потребує матеріяльної помочі. Тому, що другі товариства робили богато також підприємств, як концерти, і представлення, то ми на зимку устроїли найвий бал. Се було на 1-го листопада.

На 19-го листопада ми устроїли концерт Листопадового свята, від час котрого наш о. парох нас вділчит про значіння того свята. Сцена була гарно прибрана, серед котрої пишались могила і хрест в берези. Програма виглала дуже добре. Вона складалась в таких точок

1. Хор — „Ой тай зажурилась".
2. Декламація — „За що любію Україну", відекламувала дуже добре Евдокія Шпинник.
3. Дует — „Вечірній дзвін", відграли на мандолінах і відспівали Адам і Марія Погорельські.
4. Деклм. — „Поїзд козацької могили", відекламувала дуже добре шість-літній хлопчик, Олексько Вознюк.
5. Хор — „Зелений дубочку".
6. Деклм. — „Могила — пишна Марія Петрівчук
7. Дует — „Ой яван Сріївець" — відграли на мандолінах і відспівали панни Доротея і Марія Погорельські. Си точки виглала так добре, що мусіли другий раз виступити.
8. Відчит — виголосив о. Дмитрів.
9. Пасва. — 36бірк і на інвалідів.
10. дует — „Закохічки", — відспівали панни Таїся і Доротея Погорельські.
11. Деклм. — „Коли мама бе лъса") — відекламувала Магдуся Кошланек.
12. Хор — „Як в братів раз сходились".
13. Деклм. — „Привіт Український" — відекламувала Евдокія Яремій.
14. Сцін — (шість дівчат) — „Зазвистали козачечьки".
15. Деклм. — „Осінній спогад" — декламував Федір Оробко
16. Хор — „О, Україно".

На закінчення відспівали „Ще не вмерла Україна" і всі розійшлися домів.

Нехай буде честь всім тим, що приключився до сего свята а також і тим, які прийшли на се свято, щоби збирати трохи грошей на церкву, бо здалекчати память синів українського народу, які інши і полягли в боротьбі не за себе, а за браців своїх

Текля Порецька, голова.

АДРЕСА КОНСИСТОРІЇ.

Листи до Консисторії треба надсилати на руки голови Консисторії, о. Савчука, на адресу:

Rev. S. W. Sawchuk
479 Andrews Street
Winnipeg, Man.

СВ. МИКОЛАЙ В КЛОПОТІ.

На острові Кубі на Різдво проголошено воєнний стан. Скрізь по кубанських містах на Різдво бавщани по вулицях воякські багнети» Саме перед Різдвом на острові Куба почалися бунти розрухи голодних. На місто Гавану маніфестуя відділ жінок, який був назвав себе „Дітьми Голоду". В відділі було понад 300 жінок. Їх розігнало військо, ніж дійшли до міста. В місті Святого пострілено в руку 14-літню дівчину, а в Санта Кляра тяжко поранено 20літнього Юліяна Розеля. Видно, що Куба пригадала Святого Миколая не свічками, але бжнсчими багнетами.

ЗВІТ З БАЗАРУ

Укр. Нар. Гр. Прав. Громади при церкві св. Миколая в Бінніперу.

Полежмо до відома взаїмнорежанним кругам звіт з сьогорічного базару, який відбувся в салі Рідної Школи під час новий перші в днях 10, 11 і 12 листопада, 1932.

В першій мірі висловлюємо признадно нашу подяку всім тим, що причинилися чи то жертвами чи то працею до успішного переведення базару. І так, найвищу щиру подяка за жертви.

Жертвували на базар слідуючі особи і підприємства

Український Голос, Др „вкус, Др Овсієнко, Дь Новак, Др. Гнуздик, адвокат Арсенич, адвокат Сінклер, Т. Д. Ферлей, Дубляк (фотографіст, Путтг Готик, Український Базар Книгарня, Книгарня Пастернака, Оріяний (сторінка), Стобко, Пінас Кафе, Матчак пані, Бурдейна пані, Кембел пані, Щепенко пані, Дарій пані, Сороган пані, Бойковичі пані, Гретгорі, Лупул, Стек фотографіст, Українська Пекарня, Радиці О., Крістанович Ів., Тиховельний Ст., Остапович Ів., Остапович Ол., Остапович Ол., Підлубна пані, Максимічук М. пані, Мимитчук пані, Лесик пані, Моханик пані, Цимбалюк пані, Галицька пані, Руда пані, Бачинська пані, Рогин пані, Данилюк пані, Волошин пані, Сенин пані, Крісталюк пані, Костантинюк пані, Дворогий, Поняда пані,Городнин пані, Брандзій пані, Максимічук К. пані, Георгійчук пані, Палечук пані, Марія Д., Андрейчук пані, Міхновка пані, Корузим М. Палагнюк Дм. Кожушківський, Марків Геор. Заморюк Кат., Гавала, Тофан О., Івасик, пані, Малик пані з Дівис, Саск., Мадянин, Зеро Бетзінг. — З Гренд Пойнт: — Палібоцка, Бортиг, Колозрущака. —Блатник, Кондратик, Хранко пані, Магас пані, Гордовий пані, Пінас пані, Тополашівка пані, Мартинчук пані, Скрипник пані Линка пані, Пинчук пані

Donations for Bazaar:

Sheaa Brewry. Drewrya Ltd. Boldin Brewry, Brown Rutherford, Winnipeg Wholesale, McLean R. J Ltd., Alexander Paistry, Empire Drug Co. Gladston & Katz, Peoples Cafe. Wallie Florist, Wraith Hardware, Leberman, Seamor Uphols., Winnipeg Electric, Hurtig Pur Co., Irvin & Son, Hudson Bay Co., Seattle Washing Machine Store. Mr Dubchak, The T. Eaton Co., Paisoner Ltd., Ukr. Bakery, Winnipeg Piano Co., Holl Ranfrow Co., Charach Photo Studio, Henry Birks, City Hydro, Burnett M. S., Canadin J H., Morison R. W., Cameron A. M., Sister F., Swanson A., Public Mark, Sharp Bros., Dinee A., Sinio Waist Co., Wiodet L., Fleishmans Yeast, Lifshitz M., Grand Wm. Boyd Candy, Moss B. Jewellers, Reich S., Levinskt Dress, Crescent Creamery, Canada Sausage Co., Intarnational Bakery, Imperial Tobacco Co., Ogilvie Flour Mills, Saftis Drug Store, Watkins Co., Star Bakery, Kings Old Country Ltd., Union Grocery, Geo. Johns. Smith Mr., Lindsay C. S., Crowders, Drestar J., Woolworth F W., Amdor, Gramas Fruit, S. K., Electric

Paisley Shop, Rosalikze J. Sally a Gaspe 2 P., Tip Top Tailors Ltd., Red Rose Coffee, Pollak, Wolwidge I. D. Porcher K. Tailor Cutter Jewellery Store, Taylor W., Canada Bread Co. Donegani P. I., Standard Clothing Store, Marantz—Son, Solomon O.

Не жертва подзив і напиши зимы кажаторов, що не цілкам ні часу, ні гроша щоб прибрати ще базар пазличайших сальностів „инших річей, а саме: Остюнюк Оксана, Остюнович Анна, Волошин М., Можанів, Марцин, Рогак, Бриндай, Дмитрчук, Мисчук, Гамалька, Клибак і инши — Залеженук, Бриндай, Божик, Рогак, Петрушак.

Признання і подяка ще й розпрошаним тижетів, за старанним якої розійшлося чимале число базарових книжок.

Тижети продавали: — Данилюк В, Андрейчук М., Замосинін Т., Тирновицький В., Сайчей Т., Мучук Ломкав, О. Галицький, Мельничук заміж, Мікольський Ст., Сич (малар), Мігера п., Семяно Гео., Лучик П., Колодинський, Мазяк А., Бриндай пан., Мандзійчук Гео., Дмитрчук пан., Лесик пан., Черепа пан., Остюнік П., Кольба Ст. Пилдуль із., Ісаюк Гео., Кальчик В., Комарницький П., Манученко і Манученко Ф., Мучуленко Гео., Чорнолиський Ст., Сакачук із., Пільгуйнік Гео., Пилечучук Із., Остапович Дм., Остапович Ст., Остапович Оз., Сороган І., Бурдейний П., Мариня Гео., Рудак О., Коваленчук Ім., Чобан Дм., Іванів Гео., Кристіанович Із., Маковійчук Н., Бачинський Ф., Рогак із., Мокдрик В. І., Жернецць В., Костантинюк К., Мачурик С., Запарнюки Т., Бриндай І., Пишинський К., Рогальський І., Пєчінюк п., Ленінй о., Гишка Оп., Божик І. Антонюк Геб., Георгійчук пан., Волошин пан., Пілагник Дм., Михайлюк Геб., Підгуйний і Ту. Кутес,

Ілько Гаврилюк.

З ЧАСІВ БОРОТЬБИ.

(Дальше).

Обличча Гнатове вряд померкло, осунулося, й він безпомічно впяв головою на сідло.

Так тревало якусь хвилину. Потім він підвів голову, випростувався, й ніби не було страшної трагедії, яку перед хвилею пережівала його душа; голосом спокійним і впевненим промовив:

– Нема батька й матері, але є Україна — їй віддаю своє життя.

Скочив на сідло і гальопом подався до ліса, а за ним пігнали й інші.

На галявці, недалеко узлісся, позіскакували з коней й опинилися серед натовпу селян, що сиділи й лежали окремими гуртками. Побачивши прибулих, усі посхопилися на ноги й збіглися до гурту.

Пізнали, почали розпитувати, але Касин не дав довго вестися сим балачкам. Увійшов до середини й заговорив:

— Доки сидітимете тут? Поки там усіх не замордують?! Маєте рушниці в руках, чому не йдете ратувати? З якого часу боягузами стали?!

— Та нам що! Ми хоч зараз туди, — почувся чийсь вигук.

— Ми готові, але Гнат не веде, — почувся з кінця.

— Чому не веде? хоче, щоб і наших батьків так замордували, як його? — кинув один із прибулих.

Гнат виступив на середину.

— Брати! — почав голосно. — Бачить Бог, серце моє крається від болю, душа тремтить від неспокою за ваших кревних, але чи не те я був чотири роки вояком, щоби тепер у такий відповідальний час дагубити голову й вести вас на загибіль?

— Як гинуть наші на селі, то загинемо й ми з ними, бо не сила оттак сидіти колодями.

— Брати! — знову піднав голос Гнат. Не тяжко загубити життя, але мусимо віддати своє життя так, щоб свою жертвою принести якнайбільше користи. Нас і пів сотні душ не набереться, маємо лише рушниці в руках, у той час, як боль шевиків удвічі більше й озброєні вони кулеметами. Вам відомо, що я пілсав... Наразі по лісі залунав рушничий стріл... за ним ще один...

— До зброї! — вигукнув Гнат. — Приготуйтесь і чекайте наказу.

За яких десять хвилин він повернувся з двома їздцями, одна була жінка.

— Дядьку! Варка приїхала, — сказав Гнат, зіскакуючи з коня.

Касин кинувся до дівчини й майже зіжмакав її з коня.

— Варко! Доню моя! Що тобі?!

Варка не відповідала. Бесило схилялася до батька на груди й мовчала.

— Води! Води! — вигукнув несамовито й поклав дочку на траву. Вигляд її був застрашаючий: обличчя подряпане, волосся обмотане й завязане навкруги шиї, сукня пірвана, місцями видніялося голе тіло.

Коли її вернули до памяти, вона підвелася, сіла, обвела зляканою очима по гурті людей і, побачивши батька, голосно заплакала.

— Не плач, доню, заспокійся, не плач. Що ті кати зробили з тобою?

Варка трохи заспокоїлася й почала оповідати:

— Незабаром після того, як ви відїхали; сталося щось страшного. Більшевики почали грабувати все село без вин'ятку. Витоптали з хлібів коров, телят, овець, витягали свиней, і все те цілими чередами гнали до міста. За тим повиловлювали курей, гусей, хліб, де який у кого був, позабирали, й почали пиятикуу.. А пізно в ночі почали ганяти по хатах і напастувати жінок.. Двох забили до і нашої хати...

Вона задихалася й замовкла, насилу переводячи дух.

Ну! Ну!

– Що далі?

– Що потім?

— Схопили мене двох... я почала кусатися... вони схопили мене за волосся і затягли рота... я стратила на хвилю притомність. Коли очунялася, добула потайних сил і стануда на різні ноги, вибігла на двір і вчула, як хтось хтось гримнув дверима, і ревів щось несамовитим голосом.. Я зібрала останне зусилля й вибігла на вулицю; в брамі хтось схопив мене за плече, але рука сковзнулася по тілі, і чуда, як хтось упав, гидко лаючись.. Я бігла з усіх сил і чуда, як по деяких хатах лунали голосіння й плач соромицька лайка. Жах охопив мене Я звернула на городи й біжу, біжу, розхристана, боса .. Сама не знаю, як мене ноги принесли до дядькової хати, пам'ятаю, як застукала пястуками у вікно й закричала: „Ратуйте! Ратуйте!.." За тим сили мене опустили, як колода звалилася біля дверий й очунялася знову вже в хаті. Коло Омелько нудяв коней.. Мати Божа! Покарай їх за мої кривди, за мої муки! — з розпачем закінчила вона своє оповідання, й рясні сльози заляли її обличчя.

І в сей час вчувся змучений голос Касина:

— Діти мої! Поможіть! Захистіть!

Страшне обурення охопило всіх присутних. Бажання лютої пімсти загорілося в грудях і рвалося на верх.

— Пімстимось, дядьку! Пімстимось! Ми готові! — почувся з кінця.

— Доки сидіти-мемо, склавши руки?! Гнате! Веди! А ні, то рушаймо самі.

Наче гострим ножем полосонули по Гнатовому тілі.

„Як? Вести сих людей наосліп? на очевидну загибіль? Ні! Не такої пімсти бажаю напасникам! Не такої — думав Гнат. — Вибити до ноги, до цента! не випустити жадного з рук! Так мусить бути.."

Обвів присутніх очима й голосно запитав:

— Брати — товариші! Обрали мене за старшого?... Обрали? питаю я вас.

— Обрали! Обрали! — почулися вигуки

— Коли так, мусите коритися наказові Знаю, що робліо. Над усіх подумав, усе зважив. Пімста Москалям буде лютa, немилосердна, жадний не вислизне з рук, але мусимо зачекати. Знаєте, що пислав до дюх сіл по допомогу, завтра вона буде тут і вечером вирушимо. Так мусить бути!

Так, хлопці, — звернувся до гурту Юхим. — Гнат вас не ллє не поведе, коли він каже, то вже щось вадумав добре, мусимо послухати.

— Лягайте, брати-товариші, спочивати, бо завтра, мабуть, не заснеш, — наказав Гнат.

Люде почали розташовуватись, і за яких пів години все заспокоїлось.

Гнат сидів осторонь.

(Докінчення буде).

ПРИНАГІДНІ БЕСІДИ.

Нарід мало свідомий дуже скоро перейме від чужих те, що не має найменшої вартости. Зате чогось доброго, гідного наслідування такий малосвідомий нарід не може чи не хоче добачити. Тому хоч і звертай увагу на якусь важну справу у наших сусідів, так він тільки махне рукою, навіть нічого не відповість.

Одною з річей, перенятих нами від чужих, є устроювання партій, чи забав в честь чи з нагоди різних роковин, уродин, і т. п. Ті злесне партії між нашими людьми знайшли досить урожайну почву і вже виробляли свої власні ритуали, так, що Англійцам, від яких наші люде перебрали ті партії, требаб уже від наших людей учитися, як ті партії справляти.

Було се одного разу, ще за літа. Зайшов я одної неділі до кума Гарасима, посідали ми на присті, той почали розмову на різні теми. Коли ми так говорили, бачимо, а на подвіря завернув якийсь автомобіль. Приглядаємося, а з него вислів знакомий нам жінка, — пані Ціпонька.

— Добрий день вам, пане Чорнохліб і вам пане Грицю.

— Доброго здоровля, пані Ціпонька. А що нового чувати коло вас, — почав кум Гарасим.

— Та щоби все оповісти, то мені требаб до вас зайхати хоч в на тиждень. А в мене тепло часу нема, — відказала жінка. — Я дуже спішуся, бо ще богато маю їздити; я їздку в справі зарядження „несподіванки", або як то кажуть „супрайз парті" для панства Кволих з наголи їх двайцять пять літнього ювілею вінчання. Вони в тут добре знані в нашій колюнії, вже довгі роки живуть між нами, інтересуються всякими громадськими справами, головно виборами. приходять на всякі забави, пікніки — тому ми повинні їм честь зробити. На сю оказію ми збираємо лиш по півтора доляра — а кожда жінка має принести свого печену куюку, гуску, качку чи шинку, або „кейк", як решето, щоби було чим закусити.

— На що вам як півтора доляра? — спитав кум Гарасим.

— Та то бачите, треба купити якийсь дарунок, а також треба сповадити дещо випити, бо якаж се забава, коли нема чим душі закропити, — пояснила вона. — Між сподіємося яких від сімдесять пять до сто пар людей.

— Але-ж вій не був ні членом церковної громади, ні членом нашої читальні, — завітив кум Гарасим.

— Не був членом? — ніби здивувалася Ціпонька. — Та то, бачите, бути нині лесь членом треба заплатити членську вкладку, а вони видно не мали чим заплатити..

- Як то не мали чим, — перебив вже я. — таж два роки тому заплатили по всіх двісті доларів карт. як їх зложили пов виробі самогонки. Тоді мали чим заплатити, а два доляри річної вкладки в них нема .

— Ну, то як, підете, чи ні? — вже якось ніяково спитала Ціпонька.

Тут вже вітповів мій кум:

— Вибачайте, пані Ціпонько, але як ми подумаємо про ту кобзу, як то него всі заслоняються, то соном був би на таке гроші виважати. В нас є богато пеких справ, на які треба дати — та ми викручуємося кобзою. А на таку пустоту, як пикнику то в мене цента нема Отже я не їду!

— І я ні! — повторив я

Ціпонька не сказала більше ні слова на тільки вспіла до автомобіля вскочила шось до свого Сенника тай пойхали далше.

Ми з кумом остали та здали почали розмову про ті „парті", які такопопулярні між нашими людьми. Що ми про них говорили, хіба рискажу вам іншим разом.

Кум Гриць.

КАТОЛИЦЬКЕ БАЛАМУЦТВО.

Відколи в Канаді існує Українська Православна Церква, від тоді католики не спочивають, а ведуть боротьбу проти неї. Думають нашу церкву знищити. Проповідями в церкві, наклепами, нерправдою і иншими всякими способами хочуть вмести з лиця землі ту Церкву, яка є правдивою Христовою Церквою, яка має велику заслуги перед українським народом через свою працю і провід на протязі його цілої історії.

Нині хочу навести ще один спосіб боротьби католиків проти нас православних.

Як звісно, в нинішних часах є помішані православні з католиками. Бувае так, що чоловік православний, жінка католичка; родячі католики, а діти православні, або навідворот. Духовні католицькі уживають родину на поширення своїх впливів, а рівночасно на знищення нашої церкви.

Недавно одна поважна православна жінка одержала листа від свого батька-католика. Він її написав між иншим так:

— Ти згадуеш про православія. Православія, як сесі нові попи наказують цілком невзаконя та ідіть ви знами що то є два Православія є: те, що Сьвяті Отці оборонявли на Соборі в Царгороді перед безбожним Арійи (звичайно Арієм — о. Є. Г.) который казав, що Ісус Христос не є богом тілько був чоловіком, що Сьвятий Николай его вигнав Собору в Сьвяті Отці Его вилазли а той Арій потім склікав своїх підлиз, таких як він і оголосив свою ложну науку Православлєнія і через то, є два Православія, і то що Сьвятий Николай боровив то взяцоть католики а то що оголосив Арія вважають сесі нові попи. Я би тобі моя воно сего не писав, але мені моя совість не позволяє мовчати на таку несправедливість Я маю нагоду бівавати з новим попом то в питав його як він взнає осьмий, член віри то він мені тогді сказав то саме що Арій що дух Сьвятий не походить від сина, лише від отиа а ми говоримо, що дух сваий походить від отиа і сина сходящей

Тепер на сей раз вистарчить с теби а на другий раз шос більше буде — (Відписся досилаю)

Сей лист кидає гарне світло на католицьку церкву. Учать богато літ наших людей, однак не навчили того, що повинен знати всякий християнин. Кождий християнин повинен знати правду про церкву, не ложе, не баламуцтво. А те, що сей батько писав своїй дочці, то писав на підставі науки католицьких священників. А вони люблять уживати навіть неправди, щоби збаламутити вірних, щоби би поширити католицьку віру.

Звичайно за таку роботу вони дістануть похвалу від католицького єпископа, а часом і якийсь титул, однак Господь Бог, який є найсвятійший, мерзиться такою робітою католиків і як найсправедливійший суддя за зло буде карати і духовників.

Того батька лише треба жалїти, що став орудіем католиків і навіть дож пише до дочки, щоб здобути собі прихильність людей, які не уживають християнських способів в боротьбі проти Христової правдивої Церкви, якою є Українська Православна Церква.

Вернім до листа. Звідки міг батько дізнатись, що є два православія? Довідався в церкві. Тимчасом є одна Православна віра (одно Православіе), а в кількаканадцять православних церков, як православна Церква Українська, грецька, болгарська, румунська, сербська, російська, александрійська, сирійська і т. д. Се знають всі, і навіть католики, а коли говорять инакше, то лише тому, бо мають в тому ціль.

Коли відбувся Перший Вселенський Собор в Нікеї (а не в Царгороді) і Арій там був? В дійсности сей Собор був скликаний царем св. Константином Великим, щоби заключити спори між православними і аріянами. Про Арія читаємо в церковній історії таке:

— „Арій пресвітер (священик) александрійської церкви, почав 318 р. вчити проти Святого Письма і віри цілої церкви, що Син Божий, Господь наш Ісус Христос, не є одного і того самого походження з Отцем, а Його сотворіння, є отже менший від Отця і ограничений в своїм повнанню".

— Всі єпископи підписали се рішення собору, хромі Арія і двох його сторонників, котрих тому вигнано з наказу царя св. Константина."

Аріянство було поширилося в початках, як звичайно щось нове, однак давно вже загинуло слід по ньому. В половині семого століття воно занікло цілковито. Однак се не перешкаджає католикам учити своїх вірних, що Українська Православна Церква се аріяне. А та церква учить того, чого боронили св. Отці на першому Вселенському Соборі і є православною. Православні ніколи не повюють неправдою, не кажуть, що католики, себто західна церква се аріяне. А чому католики кажуть, що православні се аріяне? Щоб більше засіяти ненависти між християнами, та сим способом придержати при собі вірних, обчерниши як найбільше православних. Але чи так учив Христос, як учить католицька церква? Ні.

Як Арій учив мильно про Ісуса Христа, так почав мильно учити про св. Духа Македоній. Він учив, що „Дух святий не є одного і того самого существа як Отець і Син, але менший від Сина і є Його сотворіння". Для того скликаний був Другий Вселенський Собор до Царгороду 381 р. Про те лише історія Церкви:

— „Розбираючи заблуження Македонія, зладив його собор і установив апостольску віру, котра учить нас, що „Дух святий походить від Отця" і є Богом правдивим, що Рівну з Отцем і Сином однакової любви і потверлив віятак символ віри, установлений святими Отцями, відрадники на першому вселенському соборі нікейськім і доповнив його заслідним пятьма уступами. Сей Символ звався „Нікейсько-Царгородськими" поняте від того що в нинішній день незмінений в православній церкві, як правило віри" (Підчеркнення моє).

Так пише історія церкви. А католики учать, що Дух святий походить „від Сина", що вказує, що вони учать подібно, як Македоній, якого осудив Собор в Царгороді. Се значить, що православні стоять на правильному становищі, а католики зійшли на еретицький грунт. Вони так побаламутили своїх вірних, що ті вже й не знають, де є дійсна правда. І думає той бідний батько, що він правий і його провідники, а воно виходить, що не так. Православні учать і визнають науку Христа і сімох Вселенських Соборів, тому не можна їм закинути якоїсь неправильности. Зате католики вчать те, що їм виходить на користь і як руку, занехавши науку Ісуса Христа і Соборів, а видумали, що святий Дух походить „і від Сина", видумали чистилище, видумали, що папа се голова церкви, що той папа є непомильний і т. п.

Батьки, хочби й католики, коли бажають дітей поучити, повинні шукати правди не в католиків. Бо в католиків правда глуха. Вони перше повинні прочитати історію церкви, розпитати розумних людей, застановитись і своїм розумом кермуватись в життю, а не розумом тих, які дбають не про правду, ні славу Бога, ані добро ближнього і свого народу.

Девять десятих частей українського народу се православні. Одна лише десята часть — греко-католики. Тому греко-католики не повинні витворювати ворожнечі між народом і юдити проти дітей ни дітей проти батьків. Видно, що греко-католикам на тім залежить, щоб наш нарід розединити. А всі знаємо, хто має в тім інтерес, щоби ми були розєдинені.

Обовязком православних є побороти баламуцтво і неправду і гуртуватися в Українській Православній Церкві всіх Українців не такими способами, як їх уживають слуги Риму, а правдою, ословом. Ми всі повинні служити Богові, а не Римові, ни Москві, повинні єднатись, любитись. Лише православіе наш ратунок. А католицизм — се нам загибіль.

Додам, що те, чого учив і боронив святий о. Николай, давно змінили і вакинули католики, а православні якраз по нинішний день держаться науки св. Отців і між ними св. о. Николая.

о. Є. Г.

ЩО ЗНАЧИТЬ — РОЗУМ ВЕЛИКОГО ПОЛІТИКА.

Дізраелі був великим державним мужем Англії. Великим й політиком. На отсім одним примірі можна його широкий розум бачити:

Дізраелі знав, яке велике значіння має для Англії Суецький Канал, який лучить Середземне Море з Морем Червоним, а через него з полудневою Азією. Туди скорочусь дорога до Індії, до Австралії, до Нової Зеландії, до Східної Африки.

З початку уділи компанії, що побудувала Суецький Канал, були голодно в руках єгипетського князя, Саіда Пеші, тай французьких і турецьких фінансістів

В 1863 році Саід Паша вмер. Новий князь, Ісмаіл Паша, знаходився в тяжких хлопотах і почав переговорювати з чужоземними банкірами в справі продажі своїх уділа

Довідався про те Дізраелі. Справа була важна і треба було рішати не відтягаючи. Протягом кількох годин роздобув Дізраелі чотири мільони фунтів стерлінгів (20,000,000 доларів) від банкової фірми Ротшільдів, заплатив єгипетському князеві і так дав в руки Англії велику контролюючу силу.

РАБУНКИ НА БАЛКАНІ

На Балкані (полудневе Европа висше Греції, Болгарія і др.) така нужда і голод, що голодні селяне нападають на доми богатших від себе і забирають поживу, яку знайдуть. Буває, що забравши поживу в непристности господаря, лишають запис, що все віддадуть, коли прийдуть кращі часи.

ВСЯЧИНА.

Штучний шовк роблять з дерева. З того самого матеріялу, що штучний шовк, роблять нині пікіри чи книшки на ковбаси. Богатий примірас, як кораді і т. п. роблять з молока.

Читаємо в Євангелії, що Іван Хреститель живився саранчею і диким медом. Новійші вчені кажуть, що під саранчею треба розуміти не комаха, але овочі дерева, яке звуть медовим, а якого овочі звуть в Азії саранчевою фасолею.

З Еспанії вигнали Жидів за панованя Фердинанда й Ізабелі в 1492 році. Нинішній уряд Еспанії радо приймає тих Жидів, яких предки були колись в Еспанії. Міністер заграничних справ, Лерру, помагає ставати їм горожанами. Католицька преса виступає проти того, кажучи, що се є жидівський похід, щоби запанувати над світом.

„ВІСТНИК"
Релігійний часопис для Українців в Канаді
Виходить 1-го і 15-го кожного місяця.
Видає Українська Православна Видавнича Спілка.
Передплата: В Канаді — $1.50 на рік.
За границю — $2.50 на рік.

THE HERALD
Published semimonthly by the
Ukrainian Orthodox Publishing Company
Subscription per annum:
In Canada — $1.50. — Foreign — $2.00.

Адресуйте: — address
The HERALD, Box 3684, WINNIPEG, MAN.

ЧИ НАШІ ПРЕДКИ ПРИЙНЯЛИ УНІЮ.

До 1595 року цілий український нарід був православним. Нинішої Церкви і віри до того часу він не знав.

Та Поляки хотіли підкорити його своєму церковному богу. Вони сказали собі, що Українську Православну Церкву треба піддати під провід чужих Українцям людей — від провід католиків. А що найбільшими до Українців католиками були Поляки, то й їйський провід Української Церкви опиниться в їх руках.

Пішли до того довгі приготовання зі сторони Польщі і Риму. А 1595 року польський король, Жигмонт III висилає двох єпископів до Риму, щоби піддати Українську Православну Церкву і цілий український православний нарід під власть папи. А тими єпископами були Потій (великий польський урядник) і Терлецький (шляхтич авантурник, якому про віяку віру не ходило).

Українського Православного Народу ніхто не питав, чи він хоче папі підлягатися. І не від народу слали до папи післанців. Бо ті післанці з народом нічого спільного не мали. Се були народові чужі люде.

Потій, що сам змінив в житію віру 4 чи 5 разів, спирався в усім на волю польського короля, отже на волю ворога українського народу.

Про Терлецького самі католицькі історики пишуть, що його не обходила справа унії, бо його головною ціллю було — „пригодобатися королеві".

Такі люде заводили унію. Вороги і прислужники ворогів.

Однакож нині можна часто почути і прочитати, що „наші предки прийняли унію"...

Коли Польща почала була Українцям унію силою накидати, то князь Константин Острожський видав був грамоту, в якій говорить:

— Щож бо може бути більше безстидним, як те, що шість, чи сім чоловіків, змовившися по злодійськи і вирікшися своїх пастирів... вважаться відкрити від істини і тягнути за собою в погибель всіх нас православних, вважаючи за якихсь безсловесних... (безсловесних — звірів).

Отже нілько було в нїби українського боку тих, що хотіли унії? Було „шість чи сім чоловіка, що змовилися по злодійськи"... А з польської сторони була ціла Польща і з тою Польщею тих „шість чи сім чоловіка" стояли. Як ті найманити і прислужники.

Коли отже нині хтось говорить, що „наші предки прийняли унію", то треба його запитати:

— Невжеж справді твоїми предками були ті шість, чи сім чоловіка, що змовившися по злодійськи, на бажання Поляків заводили між Українцями унію? Ось таких предків ти цінш за собою?

Український нарід унії ніколи не приймав. Він унії не хотів. Се вороги (Поляки) унію силою на плечі Українцям вкладали.

Хто каже: „наші предки прийняли унію", той повинен також сказати:

— Наші предки прийняли були панщину... Народи приймали невільництво... Українські браші приймали татарсько-турецьку неволю... Наші брати прийняли большевицьке правління, прийняли Соловки, приняли Сибір... А в Галичині прийняли вони польські погроми...

Розумний Українець так не скаже. Бо панщини ніхто не приймає — панщину силою накидають. Накидають і невільництво. Силою на Соловки засилають. Польською силою робилися погроми в Галичині.

Ярма на свою шию ніхто не прийме. Ярмо закладають вороги напереків тому, хто те ярмо має носити.

Так проти волі українського народу заведено унію. Її заводили вороги і хрущі, а народ противився, протестував, боронився, кінчав...

Тому свідомий Українець не скаже, що його предки прийняли унію. Бо він знає, що унію завдяли вороги, а прийнимали хрущі — а хрущі не були його предками.

ОДИНОКА УКРАЇНСЬКА ЦЕРКВА.

„Українську Православну Церкву" можна звати коротко **„Українська Церква"**, без додатку „православна".

Бо иншої своєї Церкви, крім Православної, Українці не мають. Вона є одинокою Українською Церквою.

„Церква Греко-Католицька" не є Українською Церквою в повнім значінню. Її вірні є Українцями, але її верхи не є українськими, її провід є чужий Українцям. Її висша політика є проти-українська.

Вже те саме, що греко-католицька Церква є „католицькою" показує, що вона залежна від чужих, що їй диктують чужі. А коли чужі щось мають в руках і ним орудують, то воно їхнє. Можна сказати, що воно колись було наше. Але не тепер.

Таке саме і з „українськими протестантами". Одиниці і дрібні групки **„українських протестантів"** не мають з українством нічого спільного. Се український матеріял, що іде на чужім возі. Чужі везуть його для будови своєї будівлі. А він їде, відвернувшись від української справи і виспівуючи пісні тих, на чиїм возі їде.

Так одинокою **Українською Церквою** лишаєсь лише „Українська Православна Церква".

А **Українською Церквою** — себто Церквою Українського Народу може звати лише та Церква, яка в чужим не звязана, яка від чужих незалежна, в якій чужі не диктують і не прикazують.

Отже такою є Українська Православна Церква. А инші Церкви, що є між Українцями, є **чужими для Українців Церквами!**

ПРОТИРЕЛІГІЙНА ПЯТИЛІТКА.

За економічною „пятилітков" приходить в большевії „протирелігійна пятилітка". Або поправійше: „проти-християнська пятилітка". Большевицький уряд оголосив програму „Безбожницького" Центрального Виконавчого Комітету" для пятьлітньої боротьби в релігією

Пляни того комітету такі, що при кінці 1938 року релігію цілком придавиться. В слідуючих двох літах всіх у-рядовців, що якбудь покажуться релігійними, наженуть. Богословську науку і літературу уважають протизаконною і строго забороняють. Протягом 1933-34 мають приготовити 150 безбожницьких фільмів

Так в країні крайної неволі і голоду витравують силу і гроші на нищення релігії! І се робить держава!

І годі вдивитні безбожники. Ні! Її музичать робити вишколені політики, що мають свої далекосягні замірн...

Їх ціллю є — знищити вікову національну культурну народів; знищити національну свідомість; знищити культурні народні вартості; знищити всі ті пятна, які вяжуть нарід і мїж собою і вяжуть його з його минувшиною. Се обчислений похід проти культурни народу...

А вдалося-б знищити народну культуру; вдалося-б виховати два покоління поза народною культурою, так народу вже нема. Є маса, є черед, з якою можна робити, що захочеться.

Однакож, певна річ, ті самі політики своєї народної культури не знищать. Вони її хоронять; вони для її розвитку працюють; вони приготовують культурну смерть другим народам, щоби так піднести свій нарід з його культурою

Так і лише так треба розумїти большевицьку політику.

А що розвігтована вуличка товпа може піддержувати таку роботу, се инша справа. Вона готовить собі смерть, того не розумїючи.

ДРЇБНІ ВИСКАЗИ ЧУЖИХ ВЕЛИКИХ ЛЮДЕЙ.

Другим смертоносним інструментом є динамітова гармата — а першим є людський язик Йордан.

Чоловік, який наскрізь знає людей, може всюди розумно говорити про політику, торговлю, закон, війну, чи релігію. Бо всюди людське життя однако во виявляється. — Емерсон.

Першим складником доброї розмови є правда, другим відповідне її приміщення, третім добрий гумор, а четвертим власний здоровий розум. — Н. Темпл

Пізнаєш чоловіка не тоді, коли він говорить бесіду, тільки тоді, коли сам зайдеш з ним в бесіду. — Др. Джансон

За словами стоять діла, за ділами вартости, за вартостями цілі, а різниця між одним а другим чоловіком, се найвисше стремління одного і другого чоловіка. Однакож остаточним судцем є лише Бог, що знає всі справи, знає нас і судить всіх по їхніх серцях. —

Дж. Ватсон

РИМ В АНГЛІЇ ТРАТИТЬ.

В католицькім часописі „Юніверс" недавно писалося про стан католицької церкви в Англії. Говорить там Лейчестер Кінг (Езуїт), що в Англії є 300,000 католиків лише з імени, а 1,000,000 таких, що повинні би бути католиками, однак же не вяжуться нічим з католицизмом Дальше — кождого року відступає від католицизму 14,000 католиків, а до католицизму пристає 13,000 пересічно.

Постарайтеся, щоби Ваша передплата була вирівнана та відновлена на слідуючий рік.

КВІТНИ ПРИ ДОРОЗІ.

ЗНАЧІННЯ ШКІЛ В ІСТОРІЇ ЖИДІВ.

Року 70-го по Христі римський цар Тит вийшов Єрусалим. Святиню розвалив, місто спалив. Богато народу згинуло. Хтож остався, того люто переслідували. Так почалася вандрівка Жидів по світі.

Та інтересне от що: де Жиди опинювалися, там зараз засновували свої жидівські школи.

По знищенню Єрусалиму появилася славна жидівська школа в селі Ямні, коло Йофи. За неї повстало більше подібних шкіл.

Визначні школи мали Жиди над Тигром й Евфратом в Мезопотамії, в Персії — в Сорі, Помбадіті були дуже славні.

Коли маври (Турки) запанували в Еспанії, то вноі повставіть тут славні жидівські школи — в Кордові, Гранаді, Толедо. Таке було і по инших краях в усіх віках.

Хто читає Історію Жидів, тому впадає в очи, якнм великим народним маєтком завсігди уважали Жиди свої школи. Можна засновувати їм свої школи гінаться. Не можна своїх шкіл засновувати — уважають лихом. По тім, як стоіли їхні школи, міряють вони легкі або тяжкі для себе часи.

Місцевими школами, які могли мати годівні держави, Жиди не вдоволяялися. Вони знали, що тільки своя школа дасть таке виховання, якого їм потрібно

Чого-ж учено в тих школах? На яких ремісників вчучувано?

Головним змістом науки був жидівський релігійний Закон і жидівська справа. Біблія, Талмуд — се головне поле науки. Точніше сказати-б: змістом науки були питання жидівської національної культури.

Головною ціллю школи було — виховувати гідних Жидів. Виховувати духовних людей. Виховувати великі характери. Виховувати великих правників. Виховувати великих патріотів. Виховувати великих провідників для народу. Виховувати мислителів.

Про фахи і ремесла в тих школах лише злідка говорилося, як справи другорядні. Першою справою було — виховати сильний розум, виховати сильний характер. Се мало бути основою для всього. що прийде пізнійше.

Дістався таке вузке виховання (скажуци мовою нинішніх часів) годівні виховники ставали провідною силою на державних становищах; ставали великими торговцями, що торговлю вязали не тільки близькі держави, але вязали вони Сід з Заходом, Азію в Европою.

Таку силу давали Жидам їхні власні школи.

І нині... Чужа школа виховує, як їй хочеться. Вона виховує для чужих. Вона годує виховання чужим матеріялом. Вона пошкомлює його в чужими справами. Вона приготовляє на чужу службу.

Своя школа вчить на господаря, чужа вчить на наймита. Своя на самостійного чоловіка, чужа на чужого прислужника. Таке в усіх часах. Таке поміж усіми народами.

Се знали Жиди колись, ще краще знають вони тепер. Тому нині мають вони всюди богато своїх власних, приватних шкіл. Для малих дітей і для старших. А для студентів найвищих шкіл мають вони нині „Школи Ліґля". Студенти, що вчаться в університеті, рівнасно вчаться в „Школах Ґіеля" своєї власної жидівської мудрости.

Жиди, як народ, уважали й уважають себе державою, не чекаючи „своєї держави" з армією й поліційним примусом. Вони завсігди, будучи розсипаними по світі, будували для себе ті найважнійші інституції, які в менше свідомих людей будує примусом лише держава влада.

Тому Жиди без „своєї держави" мають свою державу.

ЗАКОН ТВОРИТЬ НАРОДИ.

Чи думали ви коли про те, що плоти й огорожі творять подвіря, межі творять поля, а стіни творять хати?

Таке природне, буденне, звичайне. Хіба про те треба думати?

Але коли розберете пліт, то пустите в рух ту частинку землі, яка зветься подвірям. Знищите межу, а вже не знаєте, де ваше поле, а де чуже. Розберіть стіни, а не буде хати.

Пліт, межа, стіна — се важний закон Се велике добро. Се святість, якої не можна кому будь безкарно нищити. Ані в своїх рук пускати. Бо а тих річах є охорона життя

А державний закон охороне ваш пліт, вашу межу, вашу хату.

Як довго ви все те охороняєте. Коліж ви про свій пліт не подбаєте і дозволите його кому будь нищити; коли позволите сусідови розбирати стіни вашої хати, тоді і державний закон не стане вам з допомогою

Себто — коли ви опустите руки і не схочете мати обовязку для забезпечення своєї власности, тоді стратите, що маєте і ніхто не прийде вам з підмогою

Що я хочу тим сказати?

Хочу сказати, що народ має свою Культурне Майно — свою Церкву, мову, своє письмо, всякі свої звичаї, свою літературу, пресу, свою Народну Історію... Все те є його культурними грядками, городами, ливами, де садиться і сіється культурний народний хліб.. Все те є його подвірям, його комірою, його хатою.

І як охороняєте ви звичайне подвіря, звичайне поле, звичайну хату від чужого панування, від чужих рук, так повинні охороняти і свою культурне добро. Через ваш пліт, через ваші двері не сміє перейти до вашого життя ніщо таке, що буде підкопувати ваше культурне добро.

Ви обгородіть ваше культурне майно Законом, Обовязком.

Скажіть: Се наше, а те сусідське! Наше має нашим зостатися, а сусідське сусідським. А межа між нами має бути як найвиразнійша. Пліт мусить бути між подвірям нашим і подвірям сусіда. Звичай його життя для його подвіря, а наші звичаї для нашого життя на нашому подвірю.

Тільки так можна задержатись на висоті людської гідности. Тільки так можна задержатись на висоті почетного становища культурного „Господаря" і не зійти до низин безкультурного „Наймита".

ГРУЗИНИ, ШЕВЧЕНКО И УКРАЇНЦІ.

Оповідає Чикаленко в своїм „Щоденнику", що коли 1914 р. московський уряд заборонив „Шевченківське Свято", в Київі вийшла з сього приводу велика демонстрація. Обурені були не тільки Українці, але також Кавказці. Бо Шевченка вони також дуже поважають за його „Кавказ", в якім він стає защитником Кавказців.

Українські студенти в демонстрації участи не брали, щоби не заплямити потрібного їйхь- дня цілої української роботи.

Вийшла демонстрація, а з нею арештовання. А хоч чорна сотня вину за демонстрацію складала на Українців, то бідна була голословна, бо більшість арештованих були Кавказці, а не Українці.

Та от що вийшло при списуванню протоколів: питають Кавказців, головнож Грузинів, хто вони, а ті неначе вмовилися і називають себе Українцями.

— Хто ви такий? — питає пристав.

Українець! — відповідає Грузин.

Який же ви Українець? Ви-ж Грузин, видно по вас.

На те Грузин:

— Пишіть, що Українець! Ти „Кавказ" Шевченка читав? Його написав Українець і я також хочу бути Українцем...

Небувала подія! Грузин уважає для себе честю звати себе Українцем! Українці мають великого чоловіка, Шевченка, а через нього повага цілого народу так піднеслася, що чужі люде уважають для себе честю українським іменем себе

Грузини були свідомі люде. Вони знали свою грузинську історію і недолю свого народу. Вони знали також історію українського народу і його великого Сина — Шевченка.

Грузини знали і поважали...

Але є ще нині Українці, які не знають не тільки про Грузинів, але не знають і про Шевченка.

Кілько нині є хатів і родин, де нема Історії України. Де нема Шевченкового „Кобзаря". Де нема нїякої української свідомости.

Кілько старших... А кілько з молодіжи не знає історії свого народу. Не знає і не поважає Шевченка.

І Грузини не були тоді на Кавказі. Вони були в Київі. І були вони вихованими чужих їм московських шкіл. Але свою грузинську справу розуміли. І в чужій і далекій їм Київі підносили прапор своєї народної справи.

Яке діло було їм до чужого поета? Але-ж він справедливе слово сказав в їхній оборонї. Оден гарний вірш присягнув їхній справі. І за те вже Грузин з гордістю називав себе Українцем.

Але той-же Шевченко цілого „Кобзаря" написав в оборонї українського народу. Він ціле своє життя віддав для його добра.

Однакож знайдете ще нині Українця й Українку, що соромляться свого українського імени. Своєї української мови. Англійцями себе назвуть, Німцями, Мадярами, Поляками, коли лише не Українцями. І якими поздоровленнями поздоровив би їх Грузин за таке поведення?!

Кавва Христос: Не видайте перед людьми! Перли належаться людям - гідним, розумним людям, що перлам ціну знають. А свині на те є свиньми, щоби дорогий скарб нівечити.

І сказав ще Шашкевич в „Русланоій Псальмі":

Мраки огортали тя по сім, а темнота гірка наляже на тебе по тім боці. Бо Бог хотів, щоби ти світ видів, а ти в тьму влюбився — і зволитесь тобі волїи твоя

ДОБРА РАДА.

Добра рада є подібна до снігу. Чим лекше падне, тим довше затримується в нашім умі і тим глубше западе в нашім серцю.

„ДНІПРО"
орган Української Православної Церкви
в Злучених Державах,
виходить 1 і 15 кождого місяця і
коштує на рік $2.00.
Передплату висилати на адресу:
"DNIPRO"
1851 Germantown Ave., Philadelphia, Pa.
U.S.A.

НЕДІЛЬНА ШКОЛА

ІВАН ХРЕСТИТЕЛЬ.

В п'ятницю, дня 20 січня припадає свято в честь св. Івана Хрестителя. Свято се називається „Собор Івана Хрестителя".

Батько Івана Хрестителя називався Захарія і був священиком, а мати називалася Єлисавета і була тіткою Пречистої Діви Марії.

Іван Хреститель був пів року старший від Ісуса Христа. Він пішов на пустиню ще малим хлопцем і проживав там в пості і молитві. Він носив одіж з верблюжої шерсти і підперіювався шкіряним поясом, а їв коріння і дикий мід.

Коли було йому тридцять років, покликав його Бог, щоби приготовляв людей до приходу Ісуса. Він виступив над рікою Йорданом і почав научати. До нього приходили люде зі всіх сторін, а він навчав їх і хрестив:

— Покайтеся, бо наблизилося царство небесне!

Богато людей каялося за свої гріхи, а святий Іван хрестив їх водою в ріці Йордані на знак їх покаяння. Через се й називаємо його Хрестителем.

Люде зразу думали, що Іван Хреститель — се Христос. Але він казав їм:

— Я не Христос; я хрещу вас водою, а Той, що йде за мною, сильніший від мене і буде хрестити вас Духом Святим

Се він про Ісуса Христа так говорив.

Коли прийшов час, в якому Ісус мав почати Свою науку, Він пішов до Івана Хрестителя, щоби охреститись.

Ісус не мав ніяких гріхів і не потребував хреститись, але Він зазначив тим, що бере на Себе гріхи цілого світа та показав людям, що й вони повинні хреститися.

Іван Хреститель не переставав проповідувати і після хрещення Ісуса, але проповідував вже не довго, бо цар Ірод замкнув його до вязниці. А замкнув він його за те, що Іван картав його за його грішне життя.

Жінка Ірода, Іродіяда, дуже не любила Івана Хрестителя і підмовляла Ірода, щоби він засудив його на смерть. Але Ірод боявся се зробити.

Одного разу Ірод справив велику гостину, на якій донька Іродіяди так гарно танцювала, що Ірод сказав їй:

— Проси від мене, чого хочеш, а я дам тобі, хотяй би і половину мого царства.

Дівчина не знала, о що просити і спитала свою маму, а та сказала:

— Проси о голову Івана Хрестителя.

Дівчина так зробила і Ірод дуже засумувався, але не хотів зломати свого слова і дав росказ, щоби кат відтяв голову святому Іванові і приніс її на полумисочку.

Коли ученики святого Івана довідалися про його смерть, вони прийшли в великим смутком, взяли його тіло, поховали його і донесли Ісусові, що

ВАРТІСТЬ МОЛИТВИ.

Доктор МекКензі говорить в своїй книжці про душу:

— Молитва, якою виражаємо гріхи перед Богом; молитва, що ставить наше серце перед Богом таким, яким воно є — така молитва є найбільше охоронним і лічничим способом, який знаємо, і є необхідною для здоровя розуму.

ІСТОРІЯ ЦЕРКВИ.

(За В. Семакою).

(Дальше).

Урядники царгородського патріярхату ділилися на девять відділів або ген-далів, а кождий відділ складався з пяти достойників. Перші три відділи, що містили в собі урядників особливо адміністраційних і юрідиційних, становили правий хор; а шість послідних, що обіймали урядників особливо літургічних і органів канцелярійних підвласних, становили лівий хор патріярхату.

Найвисшими достойниками правого хору були достойники першої пентади, звані також ставрофорами, від хреста, що носили на покритій голові. Сими достойниками були:

1. Великий економ — або завідатель церковного маєтку.

2. Великий сакелярій — або настоятель монастирів.

3. Великий скевофілякс — або завідатель церковних скарбів і річей.

4. Хартофілякс — або настоятель канцелярії, архівар і патріярхальний каноніст.

5. Сакелій — або настоятель женських монастирів і вязниць. Пізнійше був принятий до першої пентади.

6. Протекдик — або церковний адвокат і дисциплінарний судця.

Визначними урядниками лівого хору були:

1. Протопресвітер катедральний, — перший між пресвітерами катедральної церкви, перший послугач патріярха, його заступник в катедральній церкві і її парох.

2. Деветеропресвітер катедральний — або другий пресвітер катедральної церкви.

3. Екварх — котрого висилали як інспектора, комісаря і патріярхального намісника в окрузі патріярхату.

4. Розвязатель антимінсів і святого мира і порядкуючий при посвячению церков і церковних основ.

5. Періодевт — або візитатор парохій.

6. Архидіякон або протодіякон — був першим між всіма діяконами взагалі, як також при послугах а патріярхом.

Крім священства єпископської церкви, були ще при єпископі також монахи співзителі єпископа, звані синкелями, а перший з помін них звався протосинкел. Пізнійше заняли протосинкели головне місце в правім хорі священства епископської церкви.

Сільське священство діставало найстотніший а особі сільського або повітового протопресвітера.

Положення православних патріярхатів.

Хотяй в розвитком патріярхальної системи єрархічна власть скупилася в руках патріярхів, то все таки положення їх було дуже сумне. Відносини в котрих находилися патріярхати Александрій, Антіохій і Єрусалиму, були без виїску сумні. Виставлені на ріжні утиски зі сторони магометан, а в пізнійші часі і зі сторони єпископів, що їх не терпіли не їх престолах, мусіли патріярхи як утікачі проживати поза границями своїх патріярхатів. Ту самі долю мало й богато митрополитів і єпископів в області наведених патріярхатів.

Положення царгородських патріярхів було справді щасливійше і їх єрархічна власть значнійша; але при тім вони були й вони виставлені на жорстокості сторони візантійських царів, що символічно відносилися до церкви вважали її тільки за інструмент, що потреб, про що довідуємося в історії заходів коло унії в латинського церкви.

Між тим не бракло й таких патріярхів, що скорше виносили муки, заміст піддатися самовільним жаданням ві ві догматів віри й церковної карности.

Рідкий приклад непоборимої витривалости дав патріярх Арсеній здавсь самовлої царя Михаіла VI Палеолога. Сей, усунувши латинських панованих Царгороді (1261 р.), безправно присв собі царську корону, а Іванові Ласкар ві, правному наслідникові, що був малолітний, приказав виколоти очі, бо Йому відняти можність управ державою. За тяжкий сей проступ віддалив Арсеній Михаіла від церкви, відтак по довшій просьбі, прирік ре пішити його аж тоді, коли поверне рону правному наслідникові. Михаіл, шившися до пісти, скликав собор, котрім усунув Арсенія і заслав його а остров Проконес (1264 р.), де Арсе і помер (1273 р.). На його місце ено (1267 р.) патріярхом Германа II Адріянополя, але сего приневолив ступити, бо приклонники Арсенія, було богато між народом і монахами, хотіли його признати законним патр хом. Наслідник Германа був повазн монах, на ім'я Йосиф. Але арсеніти хотіли і його признати і відказалися ві кої звязи з ним і його сторонництвом. Між тим набрали арсеніти чим раз більшої сили і тривожили, так, що Андронік II Старший, син і наслідн Михаіла Палеольога, між їх приклон яких тим, що приказав мощі Арсенія ренести в величавій поході до Цар роду і примістити їх в церкві св. Со (1312 р.), а за несправедливість, зазн ному окрідному патріярхові Арсенієві, дався так цар, як і духовенство і нар покути і строгому тридневному пост

(Дальше буде).

ВДАЧА МОЛОДІЖИ.

Бейкон в своїх фільозофічних висн ах так мялює вдачу молодіжи і вдач старших:

Молоді люде, в поведенню і прак більше загортають, ніж можуть вдер жати.

Вони роблять більше заворушен ніж можуть втихомирювати.

Вони летять до поставленої цілі ви думаючи які про способи, які про скіл кість витраченої сили.

Вони держаться небогатьох засад які прилаково і дуже поверховно вдер жали.

Уживають крайних способів, не спр бувавши способів поміркованих.

Навіть те, що подяюе всі помилк не може молодих людей зупинити — як не хоче стати, ані звернути в бік ще не перебув доброї науки.

РЕЛІГІЙНА ЛІТЕРАТУРА В ЧУЖИХ, А В НАС.

Найбільшими видавцями і продавцями Біблії на світі є Англійці. Їхнє Британське Біблійне Товариство належить до найбільших біблійних видавництв на світі.

Причина, що спонукала до заснования Біблійного Товариства, була дуже мала. Один священик в Англії, не був вроду Англійцем, але Валійцем. А Валійці, се частина меншинців Англії, які говорять окремою мовою. Отже мати згадяного священика рада була читати Біблію, але не вміла мови англійської, а в мові валійській Біблії не було.

Така була причина до заснования Товариства для видавання Біблій в рідних мовах. Згадяний священик зрозумів, що не тільки його мати, але богато материй на світі не мають Біблії в своїй рідній мові, тому Біблії не читають.

Так з маленького верна виросла велика справа.

Ось се велике підприємство, показують отсі цифри:

Біблійне Товариство продало протягом року (до 31-го березня 1932 року) 1,065,662 цілих Біблій; 968,864 Нових Завітів; 3,517,788 окремих частин Біблії, отже разом 10,552,284 примірників.

Минувшого року Біблійне Товариство продало самих англійських Біблій 693,041. Богато Біблій продано в мові шкотській, ірляндській і валійській, а також богато Біблій для сліпих.

Біблійне Товариство засновано 1804 року. Нині се Товариство друкує Біблії в більше, ніж 900 мовах. В послідній році переложено Біблії на 11 нових мов.

Крім Біблійного Товариства мають Англійці богато инших видавництв, які клопочуться головно видаванием релігійних книжок ріжнородного змісту — починаючи від релігійно-моральних повістей, а кінчаючи поважно обробленими релігійними творами.

Окремо дбають сі товариства про видавання релігійної літератури для молодіжи.

Так отже релігійна література в Англії дуже велика. І визначні люде й англійський загал розуміє велике значіння таких релігійних видавництв і щедро їх піддержує грошевими жертвами.

А щоби виконувати таку велику роботу, як згадані видавництва роблять, на те треба великих фондів і богато людей мусить бути занятих в такій роботі. Для примеру згадаємо таке:

В Нью Йорку істнує одно велике релігійне видавництво. Має воно велику друкарню, великий засіб дорогих і дорогих друкарських машин. Але що важне — має окремий редакторський будинок.

І той редакторський будинок знаходиться в тихій частині міста, окруженій садом. А в середині всякі можливі вигоди для письменницької роботи. Є величезна бібліотека, в бібліотекарякім, що на бажання приносить письменникові під руки бажані книжки, журнали і часописи. Долівка (підлога) вистелена м'якими коврами, щоби стукіт ніг не перешкаджав письменникам в їхній праці.

Розуміється, що серед такої обставини письменник може звернути всю свою увагу на роботу, отже виконає її остільки краще.

Серед невигод, клопотів і надміру праці найбільший талан не вможе богато зробити.

Релігійної літератури в Україні ще дуже мало. Ще недавні часи, коли письменних серед українського народу було дуже мало, отже тим нінка література не була потрібна. А в письменних був Молитвеник і Маленька Біблія, той маленький Катехизм, з дуже вузеньким змістом. Життя Святих було рідкістю. Релігійних часописів дуже мало, той ті в дуже обмеженим змістом. Або видавані чужими для балямучення Українців.

Не диво, що релігійний світогляд України вуший, ніж би потрібно. На такий маленький літературі ані саме релігійне життя не могло поширити своєї діяльности і набрати повнійшого вмісту, ані не мало воно потрібної сили там, де появлявся чужий релігійний ворожий наступ.

Отже ясно, що Українцям треба подбати, щоби в найбільшій будучности можна мати відповідну релігійно-моральну літературу. Треба мати підручники для щоденної релігійної роботи; треба підручників для релігійного виховання молодіжи; треба книжок, в яких би поважні релігійні справи розбиралися. Словом — треба рівнорядних книжок для поширення релігійного розуму поміж українським народом.

Се мусять стати перед очима загалу як важна справа, як важна робота, яку якнайскорше треба виконати.

Життя нашого загалу в релігійно-моральної сторони убожше, ніж могло би бути, через брак релігійної літератури. А буде вона — то і життя наберо більше здоровя, більше моральної сили, більше культурности.

ВАГА ЦЕРКВИ.

Чи треба нам церкви, як інституції, як християнської організації? Се питання від часу до часу вирвине серед людей. Звичайно чуємо, що: церква, се річ потрібна, конечна, але також чуємо деколи: та на що мені церкви?

Церкву заснував Сам Господь Бог. А все, що походить від Него, є розумне, добре і корисне і нам, людям, конечно потрібне.

Церква — се школа для всіх. Для вчених і простих. Для старших і для молодих. Для бідних і богатих. Для здорових і хорих. Для побожних і грішників. Для всіх!

Церква вчить нас, як поступати в життю, щоб не наразитися на слабости душі, або й на її смерть. А хто заховав душевну, то є — згрішив, той в церкві може найти лік.

Побожні, розумні християне ніколи не сумніваються, чи церква їм потрібна. Без неї вони не можуть жити. Читаємо про побожних переселенців, як то вони, заїшовши у нові місцевости, розгосподарюються і будують церкви та школи. Наші поселенці, прийшавши до Канади, будували церкви скоро по своїому прибутті на місце. І тепер, коли богато людей засіли у нових місцевостях Піс Ривер, в Альберті, також організують церковні громади і змагають до того, щоби в короткім часі мати свої церкви. Бо їм церква потрібна, щоб у ній молитися до Бога, щоб в ній учитися, виховуватися.

Лише деякодухи можуть без церкви обійтися.

Було се підчас української війни. У Галичі, на Поділлі, стояла одна частина української армії, при якій сотником був судця. Сей судця, вчений чоловік, їдучи до праці кождого ранку попри Галицький Собор, заходив до середини, клякав і молився. Відтак йшов до занять.

Бачив се один підстаршина з мого відділу і одного разу питає того судці:

— Пане сотнику, скажіть, чого ви ідете до церкви щоря?

Йому відповів той сотник:

— Бо я там знаходжу спокій душі.

Сей сотник був правдивий християнин. Серед того лихоліття, яке наша армія переживав, нігде не можна було найти спокою, забути за земські турботи, за ту нещасність, серед якої ми жили. Рідного ходіли побожні стрільці лише в церкві. А не один стрілець, не один жовнір будучи на війні, заходив у церкві спокій душі, розраду, надію, потіху.

Наше щоденне життя мало ріжниться від воєнного лихоліття. Хоч не гремять гармати, не дріжить земля, то довколо нас неспокій, журба за хліб, за одіж, за працю, за гроші на довг, не податок. Нема спокою. А в церкві найдемо його, як тільки підемо туди зі щирою волею.

Грішні люде є звичайно проти церкви. В одному місті жила жінка. Вона гарно вбиралась, бувала на всіх забавах і танцях, які відбувалися у місті. Розвідала грішним на всі боки. Одного разу прослави її, щоб жертвувала щось на церкву. Вона без ніяких відмовилась дати жертву, бо сказала, що її церкви не треба.

Зовсім зрозуміло. Вона веде грішне життя, а церква учить жити побожно, чесно, моральнo. Вона дбає тільки про моральну одіж, а церква учить вбиратися пристойно і скромно, і більше дбати про красу душі, чим про красу тіла. Вона хоче сивчно попоїсти та ще й попити, а церква се забороняє. Вона хоче бавитися і танцювати без міри а церква учить у всьому мати міру, в особливо в забавах чи танцях. Отже всякий зрозуміє, чому та жінка сказала, що її церква непотрібна.

Урядники церковні дуже богато разів стрічаються з такими людьми, які кажуть, що їм церкви не треба. Богато є між ними таких, яким можна справу вияснити і з них ще можуть стати навіть члени церкви і громади. Тільки треба пізнати, чому вони так говорять, треба навести їх на добру дорогу.

В житто бачимо богато доказів на те, як то люде, які жили близько з церквою і її не цурались, добули визначні становища в житті і стали корисними для держави і для свого народу. Та не можна сего сказати про тих, які оминали церкву, втікали від неї. Богато з них пішли маніяками, одні до тюрмах коротають свій вік, инші зледащіли і опустились, а ще инші стали тягарем держави, ганьбою свого народу.

Цінім церкву — бо се найважніша інституція, якою повинен інтересуватися побожний християнин на землі. Вона нам конечно потрібна. Даваймо отже охочо жертви на нашу церкву і на всі цілі, звязані з її працею.

о. Є. Г.

ПОЛІТИКА МУСОЛІНІ.

Мусоліні диктатор. Його воля закон. Не вдається він до народу з запитами: А чого ви хочете? А що ви думаєте? А як по вашій думці буде краще? Голосуйте!

Він сам рішає.

В послідніх 10 літах видано в Італії понад 200,000,000 на злобуття і поправу землі. В такій роботі занятої около 55,000 людей. Робота ділиться на трое: 1) Осушбження землі з під води моря і мочарів. 2) поправа готової землі, 3) заосаджування лісів. Крім того перемінено 875,000 акрів голих гірських збочів на пасовиска і приготовано під управу 1,380,000 акрів пустинної землі. Се лише дещо в того, що нїх управою Мусоліні робиться.

ВСТАЛА З ГРОБУ.

Перед кількома днями одна богатій з семигородського села, Ноднєрете, похорона свою дружину, а до її труни, як се є звичаєм у тих околицях, вложив бІлуттерію великої вартости. Ще того самого дня при сумерку три злочинці відкопали могилу, щоби забрати клейноти. Нагло труна відчинилася, покійна піднеслася і тихим голосом спитала злодіїв, що сталося.

Один злочинець з приводу тої сцени дістав нервовий атак, а два втікли. „Покійну" перевезли зараз до лічниці й лікарі стараються усіми силами здержати її при життю.

—()—

БАЗАР

Устроюе Жін. Т-ство при Укр. Прав. Соборі в Вінніпегу в днях 1, 2 і 3 грудня, 1932 р.

Дарувати слідуючі особи:

Пані: Кудлачовська, Угро, Стечишин, п-на А. І ней Кравець, Вознюк, Паньків, Кравчук, Шашаровська, Якимишин, Буковська, Потушник, пання Марко, Корнелюк, Савчук, Мазевська, Совсун, Н. Забожанська Людвик, Ман., Укр. Жін. Товариство Волдя, Сиск., Катря Ковальова Вомла, Сиск., Текля Кіба Норквей, Сиск., Укр. Жін. Тов., Завале, Алта., Укр. Жін. Тов. Громада, Сиск., пані А Кошуцький, Бобрук, Гуцуляк, пані Дь. Новак, О. Савчук, Комар, Кирилюк, Момотюк, Гогошь, Жаневі Шкот Ко., Лембій, Кукіл, Жін Тов. ім. О. Кобилянської в Глен Елмер, Сиск., Жін. Тов. в Саскатуні, Жін. Тов. при церкві св. Іоанна в Едмонтоні, Жін. Тов. св. Ольги в Форт Вільям, Жін. Тов. О. Бесарабської Геферя, Сиск., Жін. Тов. О. Бесарабської Сяоні Лейк, Алта., пані Емелія Пінчук Громада, Сиск., пані А Щербій Громада, Сиск., пані Т Пшик Громада, Сиск., Жін Секція при Нар. Домі в Торонто, Онт., пані М. Капшдза, Вомла, Сиск., Жін. Тов. О. Бесарабської в. Теравіль, Сиск., пані М. Шевчук, Торонто, Онт., пані Фросина Шкоць, Громада, Сиск., пані Вікторія Щербій Громада, Сиск., Жін Тов. О Кобилянської в Норквей, Сиск., пані Куцик, пан Анцюхома, пані Танчак, Росв, Ман., пані Прокопів, пані Ковпак, пані Юськів, пані Д. Міхошка, пані Бетчака, пані Кузьминчук, пані Тучак, пані Заложацька, пані Сапець, пані Сарафин, пані Соколська, Жін. Тов. Мар. Маркович Канора, Сиск., пані Ганчар, пані Гавророн, пані Харощ, пані Пирір, пані Роган, пані Онбровська, пані Рій, Джекоб І Кравлей, пані Н Богонік, пан Скрипа, пані Колодинська, пані Жук, пані Буряник, Укр. Жін. Тов. Кіпрон, Ман., Вестерн Петросон, Укр. Жін. Тов. Форт Вілям, Онт., пані Бохи, пані Савчук, пані Разомська, п. Задуровнк, п. Іваницький, пані Дубін, пані Овсяник, пані Коатня, пані Пасічник, пані Марія Хома, Стандард Бейкері, п. Колтельніков, Семків Фід Стор, пан О Угрянюк, п-ні Павлишин, Брендкопів, Кушик, Заволеська, Запаловська, Сливчук, Свистун, Пасічник, пані Іванко, пані Петсон, пані Тихолецька, пані Цегановіч, пані Новак, пані Онійчик, пан Мороз, пані С. Угрянюк, пані Козак, пані Запорінюк, Ватікіс Продукте, пані Задуровнк,

Також вложили свої дари слідуючі підприємства:

Benjamin and Ivore, Winnipeg, Wholesale, White Cross Drug Store, William Shepherd, E. Andrusiak, T. Roisy, A. Myriovich, Empire Drug Co., Gladstone & Karr, John Krawchuk, Oretzki's Store, Dr. L. Wasylak, Dr. C. H. Barber, Dr. A. Frambling, John Wachniak, John Manchulenko, D. Donner, Sam Covalic Dr. R. J. Cleave, Public Shop, Mrs L. Herman, Shanes Reliable Upholstering Co. Dr Gardner, Cinderella Shop, M Dubchak, Dr Dyna, Mitchell's Garments, Mr. Mitchell, Kay's Limited, U. S. Ingils Ltd., Beauty Washer, Manitoba Bread, Workingmens Bakery, Candy Store, John Bender, Nick Krawchuk, Nu Mode Garment, Dominlo., Lumber, Z. Zawidowsky, Dr. Bloom, Kolchin, Boxer, Michael Melnyk, Mr. J. Nowacki, Neman Fur Co., Semple Dress Shoppe, Mrs Machin. Falconers Ltd., Mr B. Finkel, S. Stall & Son, Meyers Ladies Dress, Kushnerow, Smith's Photo, Shapiro Art Studio, Rusin, Solomon Co., Spears Parnell, Safeway Stores Co., Coca Cola Co. G. Shore Candy, City Dairy, Bob Rombalat, Mr. Dembi, G. S. Siyshina, Hudson Bay Co., S. Kliner, Mr. Solomon, C. Geelk, A. Karakochuk, Jos. Goldminski, Rice Nitting Co. Dep Mfg. Co., Dominion Jobbers, H. J. McLeans, Winnipeg Paint, Lesh Furniture, Crescent Creamery, Canada Bread Co., Security Company, Man Hudson Essex, Winnipeg Piano Co., Great West Electric, Fedun, Dr. Kyrak, Dr. Ross, German Lewis Electric Co., Patrick's Ltd, K. B. B. Manufacturing, Dr. J. P. George, Hobbs Mfg Co., Standard Brand Ltd., Magic Baking Powder, Brown & Rutherford, Winnipeg Hydro, American Jewelery, Bond & Ronald Harvey & Wolchuk, a Friend, Dr. J. B. McTavish, Peoples Cafe, Providence Church Goods, Neals Ltd., F. H Lonbin Co., Gaspard Co., Ukrainian Book Sellers, Gurney & Pundy, J. Nybyiovich, F. Rudyk, Holt Renfrew Co., The Royal Crown Soap Ltd., Metropolitan Stores, Ukrainian Bazaar & Book Store, R. J. McLean Ltd., The Royal Tobacco Co., Zero Bottles Works, The Drewery, The J. R. Watkins, Imperial Tobacco, S. S. Kreege Co., The T. Eaton Co., Lyceum Theatre, Dufferin Drug Co., Winnipeg Merchantdise, Jacob & Crawley Mfg. Co., Colgate Palmolive, Globe Bedding Co., Progress Candy Co., Mrs Sparrow, Northern Shirt Co., Limited, W. A. Kennedy, Mid-West Radio and Auto Supply, Morris Shore, Markovitz Bakery, Western Vinegars Limited, City Lumber & Fuel, Union Fuel Supply, United Fuel Co., City Butcher Shop, Backwold Electric Bakery, The Standard Co.

Річі збирали: Пані Тихолецька, М. Коржик, М. Замісєн, п-на А. Соскульська, п-на М. Пилипчук, панна Марія Савсгун, п-на А. Ресрут і др. Ґрунтовні. Всім ім належиться щира подяка

Пані, котрі дарували до буфету: Пані: Кінжаль, Андрусяк, Рій, Дмітошка, Кіниш, Рижанська, Харищ, Совсун, Мавська, Кутяк, Соскульська, Тучак, Коржик, Стрийковська, Іванусів, Клинсів, Бучковська, Буряник, Мороз, Ярмолович, Гуцуляк, Жук, Ватицька, Баюк, Кузьмінчук, Спінець, Якимішик, Котельніков, Сливка, Е. Міхошка, Свибій, Онійовська, Пирір, Пилипчук, Прокопів, Кушик, Заволеська, Запаловська, Сливчук, Свистун, Пасічник, Дубин, Новак, Хома, Шашаровська Боміселька, Данько, Штанівнич, І Угрянюк, Коржик, Онійчик, Д. Міхошка, Сливчук, Сокульська, Якимішик, Колтяк, Боміселька, В. Угрянюк, Комак, Чалка, Е. Міхошка, Свибій, Онійовська, Пирір, Пилипчук, Прокопів, Кушик, Заволеська, Запаловська, Сливчук, Свистун, Пасічник, Дубин, Новак, Хома, Шашаровська Боміселька, Данько, Штанівнич, І Угрянюк, Коржик, Онійчик, Д. Міхошка, Сливчук, Сокульська, Якимішик, Колтяк, Боміселька, В. Угрянюк, Комак, Юськів, панна Ів. Маренко, панна Баюк, пані Сарапчук.

Зарна Жін. Товариства.

РІЧНИКИ „ВІСТНИКА" НА ПРОДАЖ.

Маємо на продаж кілька старих річників „Вістника" з років 1928—1931. Всі шість річників в гарній оправі можна набути за 6 доларів. Неоправлені коштують $4.50.

Замовлення й гроші висилати на адресу:

THE HERALD
Box 3684 Winnipeg, Man.

ДЛЯ РІДКОЇ ЦЕРКВИ

НЕХАЙ СЯЄ СВІТЛО ВАШЕ ПЕРЕД ЛЮДЬМИ, ЩОБ ВОНИ НАЧИЛИ ВАШІ ДОБРІ ДІЛА І ПРОСЛАВИЛИ ОТЦЯ ВАШОГО, ЩО НА НЕБІ.

(Мат. V: 16).

КОЛЯДА НА ДУХОВНИЙ

Пайн Ридж, Ман.

Колядували пп. Фік, Павло Фік, Анна Фік, Василь Гикавий і Геня Гикавий

По 3 дол. Український Нар. Дім.
По 2 дол.: М. Топорівський, М. Багак.

По 1 дол.: Г. Бесарабів, Г. Костюк, А. Цюкин, І. В. Запорожан, пані Поворя, Г. Кравчук, Ю. Харовський, О. Гуменний

75 центів: П. Дидюк.
50 центів: М. Тимощшин
25 центів: Гр. Гарболінський, В. Гарболінський.

Гарвнна, Ман.

По 1 дол.: А. Коваленич, Герасимчук, Ф. Качковський, А. Фік, Гр. Гикавий, панна Кінш.

По 50ст: І. Царук, Іван, О. Кінш, М. Гикавий, Т. Гикавий, О. Бутрнмк.

По 25ст.: Г. Марчак, І. Харовський, І. Корнюк, М. Ганчарик, В. Матіяс, П. Галабіцький, О. Корнюк, А. Корнюк.

По 15ст.: М. Бутрнмк

Етельберт, Ман.

По 1 дол.: С. Сенюк, М. Григорчук, І. Пелехатий

По 50ст.: Ф. Пелехатий, Т. Іваничук.

Сентон, Ман.

Колядували пп. Олекса Назаревич, О. Мех і Вчнтн.

По 1 дол.: Ю Назаревич, П Огницько учитель.

По 50ст.: Пані Мачута, М. В. Вовк уч., панна В. Марківнч, уч., Д. Сидь, Ю. Іґнат, Ф. Мпш

По 30 центів: В. Назаревич

По 25ст.: П. Вацко, А. Саремага, Я. Ігнат, О. Шалай, Іван Турпо, пані К. Назаревич, Н. Н., М. Стадник.

Косів, Ман.

Колядували пп. Симчич, Петро Фіщич, А. Фіщич, Н. Арсенич.

По 1 дол.: М. Сметонич, А. Фіщич, П. Фіщич, Д. Фіщич, Н. Арсенич, М. Симчич, Н. Фіщич, С. Симчич, пані Н. Нагрич, В. Лазарук, уч., С. Свінкун, В. Свінкун, Н. Свінкун, Ю Ільницький, Н. Ільницький, І. Андрей чук

По 50ст.: Іван Самець, В. Струпінський, І. Урбанович, В. Онуцький, Я Симчич, пятна Н. Фіщич, пані Г. Лисинин, П. Ільницький, Я. Гусак, Н. Нагрич, П. Дуда, М. Геник, Л. Михалюк, С. Палмар, Н. Фіщич

По 45 центів: П. Склепович.

По 30 центів: панна А Церковнин.

По 25ст.: В. Бутрнмк, О. Геник, Гр. Гриш, М. М. Геник, І. М. Геник, І. С. Фіщич, пані П. Копоська

Дадфорд, Ман.

По 2 дол.: Е. Т. Ваврнкін, Д. Онуфрейчук.

По 1 дол.: О. Кінш, М. Гаджоса, П. Ковтун, Дь. Потоцький, о. Єр Гриценка.

По 50ст.: І. Самець уч., В. Гаврнш, С. Тура, М. Лозовський.

По 45 цт: Пані Мафет

По 30ст: І. Мацюк

По 25ст: І. Стовповський, Л. Шевчук, Л. Шевчук, І. Лучук.

Магалас, Н. Геник, П. Пресунка, М. Трнпляк, М. Войнцшин.

Збірка о п. Запорінока підчас Богослужіння:

Тишлал, Ман. $4.80
Ст. Сезмірк, Ман. 2.80
А. Л. Васькин, Портедж ля Прайрі, Ман. 50ц.
В. Смнтуч, кдр. Вінніпег, ... 3.00
По 50ст.: М. Харощ, Вінніпег.
По 1 дол.: Н. Роган, Вінніпег.

ЦЕРКОВНИЙ КАЛЕНДАР НА 1933 РІК.

СІЧЕНЬ

16 П. Маланій пр.
17 В Собор 70 Апостолів
18 С Назен Госп. Теоп.
19 Ч Богоявлення Господнє.
20 П. Св. Іо Хрест
21 С Юрд. Емілівна

22 Н по Пр. Подвн.
23 П Григорія Нс
24 В Тевд Вел.
25 С Муч Татіяни
26 Ч Мч. Єрмія, Ст.
27 П ОО з Сін.
28 С Палея Т. Івана

29 Н 32 по С. П. о. А. П.
30 П Антонія Вел.
31 В Атанасія і Кир

ЛЮТЕНЬ.

1 С Мчч
2 Ч Єпгнвія Велнк.
3 П. Максима, Неоф
4 С Тим Атанасія

5 Н Мнт. і Фер. Кл.
6 П. Пп. Ксенії
7 В Григорія Богослова.
8 С Ксенофонта Я ни
9 Ч. Пер. мощів Іоанн Золот.
10 П Єфрема Сир
11 С Ігнатія

12 Н. Бл. С. Трьох Святнтк.
13 Ч Кирн і Івана
14 В. Трнф
15 С. Стрітення Господнє.

ТОРОНТОНСЬКОГО ОКРУГА о. Д. Д. Лемикнна

Січень 1933

29 Неділя, Св. Вожа — Торонто
Веч. у год. 3.30 веч. — Гемптон
268 Major Str., Toronto Ont.

ПОРЯДОК БОГОСЛУЖЕНЬ о. А. Бесараба.

Січень 1933

29 Нед. - Сендкейк
Менні Ман — Тел. 132-4

ПОРЯДОК БОГОСЛУЖЕНЬ о. П. Завершинського

Січень 1933.

29 нед. — Ст. Мартин
184 Minnedotte St., Winnipeg, Man

ПОРЯДОК БОГОСЛУЖЕНЬ о. Ф. Гриневича.

Лютий.

5 Неділя — Емерсон.
12 Неділя — Даффін.
19 Неділя — Вендзор.
26 Неділя — Шортедія
Box 604, Dauphin, Man.

ПОРЯДОК БОГОСЛУЖЕНЬ о. В. Атаманюка.

29 січня — Гарленстон.
Адресат: — Толстой, Ман.

ЦЕРКОВНИЙ УСТАВ НА 1933 РІК.

Січень 1933.

22. Неділя по Водохрещі: Голос 6. Утр.: Євангеліє Іо XXI: 1—14 Літ Ап єф IV: 7—13 Єв Матеї IV: 12—17

23. Неділя 32 по Зісл. Св. Духа: Голос 7 Утр.: Євангеліє Іванр XV: 15—25 Літ.: Ап 1 Тимотею IV 9—15 Євангеліє Луки XIX 1—10

Лютий.

5. Неділя. Матвея і Фарисея: Голос 8 Утр. Мат XXXVII: 16 31 Літ. Ап 2 Тим III 10—15 Єв Луки XVIII: 10—14

12 Неділя Блудного Сина і Трех Святих: Голос І. Утр. Єван Матеї XVI.: 1—8 Літ.: Ап. І. Кор. VI.—12—20 І Жнв. XIII.: 17—21. Єван. Луки XV. 11—32 І Мат. V. 14—19.

19. Середа. Стрітення Господнє Всенощне. Утр. Єв. Луки II. 25—32 Літ. Ап. Євр. VII.: 7—17; Єв. Луки II. 22—40.

Український Релігійний дво-тижневик в Канаді.

ВІСТНИК
THE HERALD

THE HERALD
Box 3684
WINNIPEG, MAN.

РІК X. ВІННІПЕГ, МАН., 1-го ЛЮТОГО, 1933. WINNIPEG, MAN., FEB. 1st, 1933 ЧИСЛО (168) 3

ЗАБОРОНА СВЯТКУВАТИ РІЗДВО В РАДЯНЩИНІ.

Кореспондент „Нее Цюріхер Цайтунг" пише з Москви:

Святкування Різдва суворо заборонене було й у сім році. Тяжкі кари загрожують тим, що насмілилися б продати яєчко. На Різдво працюють звичайно. Протиріздвяна кампанія провадиться більш менш так звичайно. Значна в ролю у ній прилаплє протирелігійним музеєм, на які перетворено більшу частину церков

В Петербурзі поза Ісакіївською та Казанською церквою ніхто не ходить тепер у протирелігійний музей і Володимирську Катедру. Союз безбожників уряджував впродовж Різдвяних свят обходи. Розповсюдили понад 100 тисяч протирелігійних листочок. Розіслали 50 робітничих бригад по цілому районі та до північних озер провадити протирелігійну пропаганду. Протирелігійні клуби уряджують вистави в робітничих клюбах, фабриках, дітичих захоронках тд. В школах уряджують вистави та протирелігійні казки. В Москві робіть вуличні карнавали, щоби знущатися над церковними обрядами. В театрах та клюбах показують протирелігійні вистави та фільми Те саме в инших містах та більших селах. Але не зважаючи на те в нечисленних церквах, які ще залишилися, відбувається Служба Божа і вірні моляться, а по домах святкували Різдво потайки і без ялинки. Свято Різдва в сім році тим сумніше, що й в Москві населення терпить голод... У промислових осередках, в Донецькім районі, на Уралі, на Радянській Україні та на північі справа стоїть не краще... (Укр. Бюро в Женеві).

—()—

ВАТИКАН І КОМУНІСТИЧНА ПРОПАГАНДА.

Польська преса подає, що о. А Дойбнер, котрий був секретарем російської ватиканської місії у Варшаві, втік до Москви з секретними паперами

Польська преса звертає увагу Ватикінови, що в Польщі провадити пропаганду серед Українців та Білорусинів за приверненими їх до Риму, безсенсовно, бо до такої пропаганди пришиваються комуністичні агенти.

Присилайте передплату за „Вістник". Поширюйте „Вістник" помік своїми сусідами.

БРАК ХЛІБА В СРСР.

Щоби дослідити причини браку хліба в Радянському Союзі, утворено дисциплінарні комісії, які мали дослідити причини малої достави хліба. Дисциплінарна комісія потвердила до відповідальности 26 господарських колективних комісарів з району Нижньоволського. На 26,000 гектарах знайшла комісія, що збіжжа лишком не зжато, воно остається під снігом. Причина: недосвідчення сіл утяжає перед колективізацією до міст Скопстатовано теж, що на богатих місцях зорано і засіяно недобло поле. Більшими винагородами премій за обробління великих просторів, селяне „обробляли" великі простори тим способом дуже скоро „обробляли" великі простори тим способом дуже скоро, що орали дуже плитковко, що потім не вигадало зорване, а воно було тільки зверху подрапане, що селяни засівали машинами — без зерна, що потім остали тільки сліди борозни по полях. Комісія поставлено під суд і певно їх покарають. Але ця причинова лихого стану засівів в комісарі — чи колективізація, чи вона не відповідає душі селянина?

—()—

НОВИЙ СВЯЩЕНИК ДЛЯ УКРАЇНСЬКОЇ СТАНИЦІ В КАЛІШІ.

4 грудня м. р., в митрополичій церкві св. Магдалини у Варшаві відбулося висвячення у священики дякона о. Івана Величенка. Обряд висвячення перевів єпископ Сава в сослуженні 4 священиків і причту. На висвяченню була також присутньою символа кількість української еміграції на чолі з головою правою УЦК. в Польщі.

—()—

ПРАВДИВИЙ КОМУНІСТ.

Ревізія особового складу комуністичних організацій і совітської адміністрації на Україні, дала надсподівані висліди. В сингулівськім районі, начальник міліції і відділу ГПУ, Кравченко, при допомозі міліції украдав збіжжа в цілому районі і висилав міліціянтів до колективів, щоби крали збіжжа і бандерлі з державних складниць.

Притягнений до відповідальности, Кравченко заявив, що комунізм не признає права власности і що він діяв, як правдивий комуніст, який дбає забезпечити міліцію і населення району перед голодом.

УРЯДОВІ ПОВІДОМЛЕННЯ.

I.

Повідомляється всіх зайнтересованих, що прот. С. В. Савчук, голова Консисторії, лежить хорий уже від половини грудня, отже всі важнійші справи в Консисторії, які потребують його особистого дорадництва, вирішення, чекають його часу його виздоровлення. Проситься отже всіх тих,

[illegible] ЗАЛІЗНИЦЯХ.

В Радянщині тепер заборонено [illegible] залізниця в часі [illegible] свята Пасхи. Се [illegible] по-за тим затерти [illegible] сліди всяких релігійних обрядів та звичаїв. Кождо тепер оглядала пятницю [illegible] мав робить приготу- [illegible] на Великдень. Ціла [illegible] ся в цей день [illegible] Але [illegible] ся з цього приводу [illegible] ся, що не мають що зробити з [illegible] зимою збіжжа, діставали замовлення на те збіжжа [illegible] на залізничних млинах. Замовлення не вийшло з Нью Йорку [illegible] радянська комісія [illegible] не дає робить приготу- [illegible] на Великдень, [illegible] ся в цей день [illegible] ся, що не мають що зробити з [illegible] зимою збіжжа, діставали замовлення на те збіжжа [illegible] на залізничних млинах. Замовлення не вийшло з Нью Йорку [illegible] радянська комісія [illegible] не дає робить приготу- [illegible] на Великдень, [illegible] ся в цей день [illegible] Але [illegible] ся з цього приводу

Ілько Гаврилюк.

З ЧАСІВ БОРОТЬБИ.

(Докінчення).

Навкруги було так тихо, мирно, так затишно й гарно. А там у селі внучання, муки, смерть... Тяжким камінєм навалювався смуток на Гнатову душу. І так хотілося хоч на хвилю відійти й спочити від усіх страхіть війни й революції, але привиди минулого нагадували про якусь трагедію рідного народу й малювали поту рину, яка охопила зі всіх боків вітчизну...

„Ні, земле рідна, не покину боротьби, поки не побачу тебе вільною. Або загину, або побачу тебе, рідна країно, в повній славі твоїй. Так мені, Боже, допоможи!"

— Так мені, Боже, допоможи! — промовив вже голосно; підвівся й пішов перевірити варту.

Місяця не було, й тільки зірки кидали такий-сякий банок на чорну мовчазну землю. Було тихо, що здавалося, ніби й природа замовкла, ожахнувшися людського горя.

Сутінно... мрячно... Наче сховидя — чоловіки з лопатами... Тихо, одинцем або по двоє простують до церковної огорожі... зійшлися.

— Що-ж, може, почнемо?

— Та-ж почнемо.

— Прости, Господи!

І вашаруділо тихо залізо в землі...

— І тут спочинку не мають.

— Боже, собаки вигребли, обідали тіло.

— Хіба важко? коли їх ледви присипано...

— Ох, Москво, Москво! До суду-б віку тебе не знати!

— Москва! Чума! гноїм на нашому тілі!...

Замовкли, копають поспішно, понуро, присухуючись.

За якийсь час знову хтось.

— Гомонять, що десь Петлюра вже недалеко

— Хоч би хутчій прийшов, та вирученав нас із сього пекла.

— І він нічого не вдіє, як не допоможемо йому всі...

— Кажуть — простий він, селянського роду.

— Не всі ті й прості, що мужиками родяться.

— Кажуть — вельми освічений, а проте простого народу не відцурався.

— Спаси його, Матн Божа, й допоможи, де він поступиться й де повернеться...

— Здається, вони тарахотять?

— Мабуть, труни везуть...

— Кого підняли?

— Не видно.

— А то-ж чи не мій Мусій?... Ой він... він! Ні!... та кого-ж ти мене покинув... На кого мене залишив?

А за хвилину другий голос розпачливий, тремтючий:

— І мене з ним, і мене кладіть із ним у домовину! Ой за що-ж тебе забито? за що?...

— Згляньтесь на Бога! Не голосіть! Почують кати, то й поховати не дадуть, розволочуть по кусках.

— А так... Замовкніть, Бога ради. Дайте хоч поховати по християнському звичаю.

— Ой, де-ж там по християнському, коли вночі, без батюшки.

— А то-ж як? Та-ж йому заборонили й не дозволили збиратись нікому, крім найближчих кревних.

— Буде.

— Сам собі дозволив

І з пітьми зявилася невелика постать старенького пан-отця. За ним ще кілька жінок.

— Дозволив, діти мої, дозволив.

— За віру ще до нас люди вимирали, чому-ж я нуну боятися! Відправлю, як Бог звелів. Несіть до церкви.

За короткий час, одинайцять труп стануло поруч посеред церкви... свічки зявилися в руках, і тихо, урочисто пропунали перші слова відправи.

Вчулися тихі схлипування.

Залунали під банею тихі, рядкові похоронні співи... Ось прорвався крізь пісню стогін — болючий, розпачливий, і на віко соснової труни впала сосліла жіноча постать.

Відчесли середечну набік, і знову бється під банею спів — вється й сумує за невинними жертвами, зливається зі слізьми людськими й несе тихі скарги туди — до високого неба.

І враз пролунав бряжіт зброї, такий різкий і скрайний у сьому журливому настрої.

На середину, розпихаючи присутніх, вступило кілька червоноармійців; шапки на головах, у зубах цигарки, рушники в руках.

На чолі усі закам'яніли.

І несподівано старенький, згорблений пан-отець випростався, знав окуляри, й голосом міцним, якого від нього давно вже люди не чули, вигукнув:

— Падлюки! Шапки здійміть! Не паскудьте дому Божого!

Деякі нерішучо піднесли руки догори, але один — здоровий, у роботиних, оброслий до самих очей волоссям, насмішкувато цвирнув крізь зуби й голосом, як гарчання собаки, просичав:

— Брось, батя, пяль в глаза пущеть. Наведні, знаєш, біл пріказ не забірать ся, какова рожна пріпащілісь?! А ну вихади!

— Діти мої! Не руштесь! Тут святиня наша. Тут церква Христова, й немає тут сили, ніхто над нами крім Бога єдиного. А ти, — звернувся він до рудого, — шезни з очей моїх! Згинь! Пропади!

Піднав хреста над головою й виставив його проти большевиків, наче проти нечистої сили.

— Останні часи надійшли, вже й молитися не дають! — заголосив хтось серед натовпу.

Люди захвилювалися

До рудого підійшов молодий ще червоноармієць і щось процепотів на вухо; той, погоджуючися, похитав головою.

— Дайом вам пять мінут времені. Кончайте вашу камедію й расхадіс на дамом

І вийшли, пихкаючи цигарками.

По церкві залунали войки й плач.

— Замовкніть, діти. Не вбивайтесь! Не маємо чого боятися, хоч би довелося й смерть прияти, бо що за життя тепер на сім грішнім світі, коли ні на землі, ні на морі нема спокою, коли весь світ сполоханий, стрівожений, коли закалот охопив людськість із усіх боків, і нема радощів, нема просвітку. Навкруги злочинства, грабунки й убивства! Хто переживе сі дні? хто стерпить непереможний смуток сей?...

Голосно й ясно кидав старенький пан-отець на голови схилених людей свої слова, й здавалося, що не слабих старечих грудей вилітають вони, а з уст архангела, що стоя із мечем по-над ду.

— ...Дочекалися часів, про які віщували отці церкви: коли пішов брат на брата, син на батька, коли змішалися народи. Й многі вклонялися мучителеві вклонилися Ленінові-Антихристові!

Ще щось хотів казати, але в ту мить знову вскочили до церкви большевики й вчувся хрипливий голос рудого:

— Долго-ді будешь ещьо прохлаждаться здеся, старий казьол?! Ступай с нами!

— По що маю йти з вами, коли мій дім — дім молитви, й діти мої — паства моя?

— Пайдьом! Мать твою...

Схопив пан-отця за хрест на грудях і шарпнув.

Стрепенувся, й ударив рудого по руці, голосом спокійним, тихим, почав молитву.

Кілька жінок упало ниць, дехто кинувся до рудого, повисли в нього на руках, на рамена натиснули, відтягнули.

Рудий відступив на кілька кроків, тяжко дихає, зелені очі блискали люто й руки хапалися рушниці. Короткий час дивився на пан-отця тяжким поглядом, затим підняв рушницю, мить — і всадив у груди старця багнета.

Той відхилився назад, схопився руками за холодну криницю й мовчки встався на рудого помертвілими очима.

З десятків грудей вирвався стогін; відчаю й жаху...

Люди забули страх і кинулися на Мо

Почалася дика жорстока бійка. Стогони й харчання билися під банею церкви, вирвалися крізь відчинені двері й луналися за церковною огорожею...

Нараз зі всіх боків села вчулися стріли.

Червоноармійці заметушилися.

— Чевой-то непонятнае! Бягім, ребята! — вигукнув рудий і прожогом кинувся з церкву, за ним інші.

З-за огорожі їх зустріли кулі.

— Назад! Назад! — вякричав несамовито рудий.

Але двері зі середини вже були замкнені.

— Навалісь ребята!

Прікладалмі громі! Прікладамі!

І вдарилось залізо в дубові двері, ще й ще... Нарва дикий войк роздер повітря, щось тяжко гупнуло на паперть, і по сходах скотилося тяжке тіло рудого. У нину він намагався підвестися, хапався скошорбленими пальцями землі, травиці, але зараз похилявся горілиць і застиг із вилупленими очима, великий, патлатий страшний.

Червоноармійці бігали в огорожі, як божевільні, де-хто пробував відстрілюватись, але куді повстанців клали їх, одного по одному, на чорну промоклу землю, й не врятувався ніхто.

До півночі стогнали вулиці й провулки села від зойків сполоханих, мук раненних, скриків переможців. І коли минець зійшов і загинув на обрісті, блимнув на пивках, дороги освітив, жидного Москаля не побачив нігде. Вже не топали брудні пінні большевицькі чоботи окровавленої й зруйнованої землі, хіба що трупом своїм встеляли П.

Біля церкви зібралися повстанці.

Місяць вже на заході був, як схіпчали вони сумний християнський звичай похорону. Віддали землі український й мертвих синів, а самі — живі, про же не думали.

— Так, що-же братця, змагатимемось далі, чи на сьому скінчимо? — голосно запитав Гнат. — Адже-ж село наше від ворога звільнили.

— Село наше не вся Україна.

— А поневіряється наш нарід не тільки в сьому закутку.

Силу велику відчув у собі.

В очах Гнатових блиснула радість

— Так, що-ж, брати-козаки, до Петлюри?

І наче шелест о лісі, залунали вигуки зі всіх кінців:

(Продовження на стороні 3-ій).

Інж. Дм. Свашенич.

ОБРАЗКИ З УКРАЇНСЬКОГО ЖИТТЯ В ФРАНЦІЇ.

Не дивлячись на всі ті біди й терпіння, що наділила лиха доля український нарід радісному вінцем є те що де не попадуть наші люде то скрізь вони боряться за своє національне право. Се й довго того, що вже недалекий той час, коли станемо поруч з иншими народами й виробимо сталеву вдачу боротьбою.

Франція має найбільше російських емігрантів й тому можна було й вважати крайньою найбільше нам ворожою. Не давно ще, коли сюди приїхали перші наші емігранти, то зустріли великий опір з боку Росіяи, що неправдиво про нас інформували Французів.

На півдні Франції знаходиться в місті Крезо величезний завод, що готує всяку зброю. Всіляких людей там богато робить. Поселилась там і невеличка громада Українців, що правда з огляду на свою нечисленність великої справи зробити не могли, але виборола собі право мати свою Спілку. Якось дирекція цього заводу законтрактувала в Польщі до себе на роботу кілька сотень українських воїнів приділірінської армії. Місцеві Росіяне старались всіми силами переконати дирекцію, що се все одно що Росіяне. Коли наші люде приїхали, то не дивно, що їх зустрів на дворці Росіянин та став командувати. Наші відповіли, що вони не Росіяне, а Українці й тому з ним говорити не хочуть. Кацап став кричати, що Українці й большевики то все одно й коли вони не будуть себе визнавати русскими, то той скаже Французам й ті їх всіх позаковують в кайдани. Розуміється Українці там заопікувалися й дрючком й кулаком непрохиним опікуном, що той ледви вирвався живим з їхніх рук, прибіг до Французів і став називати тих, щоби стрілали до Українців, бо то большевики. Ті не вірили російському перекладачу, а се трапилося саме опівночі, але зателефонували до головної управи. Головний управитель викликав голову української громади, дав йому своє авто й просив втихомирити своїх земляків, та вивідати, чого їм хочуть. Коли той прийхав, та роспитав добре про все, та розповів докладно Французам, та додав, що прилучується до земляків, бо ті виступали в оборонні своєї національної чести. Звичайно, що Французи стали по стороні Українців, а Москвини дістали добре по носі.

На справа на сьому не скінчилася. Коли почали видавати персональні паперн, то Росіяне, що працюють по урядах, доповіли Французів, що треба висилать національності російську, бо мовляв, Москаля не побачив нігде. Вже не топали брудні пінні большевицькі чоботи окровавленої й зруйнованої землі, хіба що трупом своїм встеляли П.

Біля церкви зібралися повстанці.

Місяць вже на заході був, як скінчили вони сумний християнський звичай похорону. Віддали землі український й мертвих синів, а самі — живі, про же не думали.

— Так, що-же братця, змагатимемось далі, чи на сьому скінчимо? — голосно запитав Гнат. — Адже-ж село наше від ворога звільнили.

— Село наше не вся Україна.

— А поневіряється наш нарід не тільки в сьому закутку.

Силу велику відчув у собі.

В очах Гнатових блиснула радість

— Так, що-ж, брати-козаки, до Петлюри?

І наче шелест о лісі, залунали вигуки зі всіх кінців:

З ЧАСІВ БОРОТЬБИ.

(Продовження зі сторони 2-ої).

— Так, Гнате!

— До своєї армії, до рідної!

— До армії Української Народньої Республіки!

До Петлюри! До Петлюри!

І той-ж таки ночі, коли місяць вже ховався й зірки на небі тремтіли, як живі, село випроваджало своїх повстанців на святе діло: боротьби за вітчину.

І в блідому світанку, народжуючого дня, цілих вимальовувався срібною стрічкою й здавалося, співав якусь давню пісню про волю.

Нарешті уряд тої провінції, де була фабрика приклика до себе директора й зганив його добре за те, що той силує Українців, що ті мусять, аж до Ліги Націй скаржитися й наказано було всім Українцям стягнені гроші звернути. Чи любо було директорові-русофілові але й сьогодня на тій фабриці вже дуже добре розрізнюють Росіянина від Українця й числався з тим, щоби не обрали національне почуття Українця. Коли тепер там вступає до праці новий робітник, то урядовець що приймає, дуже пильно стежить за тим, чи то Українець, чи Росіянин і тепер кема випадку, щоби вже Українцям називали Росіянином.

Гарна чорнява дівчина з Тернопільщини, на ім'я Катерина, прийхала на заробітки до Франції й познайомилася з Арабом Сіді-Мохамедом, що підчас війни служив підстаршиною в славній арабській кінноті. За хоробрість Сіді-Мохамед має богато медалів. Поженилися Коли зайдеш до них до хати, то як радісно. В кутку висять українські образи Божої Матері та Ісуса Христа, прибрані рушниками. На стіні Шевченко та картина, як українська родина витає гостя із Запорожця. Над столом портрет Кемаля-Паші, що його господар дуже поважає.Ся бідна дівчина може стати не одній прикладом на чужині. Її чоловік вже гарно говорить і читає по українськи і добре знає українську історію.

В иншому місці я познайомився з одною українською родиною. У них маленька дівчинка, яка добре говорить і читає по українськи, хоч вчиться в французькій школі. Та я запримітив, що мати не вимовляє добре українських слів. Опісля довідався, що мати є з роду Циганка з Мацдрипту, а батько Українець з Полтавщини, який служив в українській армії. Стрінулись вони на роботах в Франції і побралися. Від него вона навчилась української мови, а навіть вишивати і вишила собі українську сорочку.

В одному фабричному місці є чисель на українська колонія. Вони рішили заснувати українську школу і звернулися до управи фабрики, щоб та дала їм безплатне місце, однак ті, за намовою Росіян, відмовили Тоді рішили вони до мерсі, пояснили справу і там дали нам безплатно кімнату для вечірньої школи. І нині десятки літей учиться в тій школі. Учитель, який також працює на заводі, учить дітвору української мови і історії. Приємно вглядати про те, що українські діти не братаються з дітьми російської народности, а радше пристають з малими французькими товаришами.

В головному місті Франції — Парижі знаходиться велика українська бібліотека імени Симона Петлюри, що тішиться великою опікою як з боку Українців так і Французів. Один визначний Француз умираючи записав туди свою чисельну книгозбірню. Професор Спілки франко-українська для студій українського питання. Ся Спілка в роковини смерти гетьмана Івана Мазепи вшанувала дуже урочисту академію на якій було присутніх богато міністрів й сам військовий губернатор Парижу генерал Гуро. Союз воїнів української армії запислили французькі ветерани до себе як і війсо. Московські спротиви не помогли. Повне отверезіння Франціїзів від русофільства можна числити після того, як Москаль Горгулов убив тодішнього президента республіки Павла Думера. Покійний президент був найтішою людиною у Франції і сей вінок так всіх обурив, що на суді прокуратор Дома-Гіга, цілком справедливо назвав Росіян дикими Монголами.

„ВІСТИНЬ"
Релігійний часопис для Українців в Канаді
Виходить 1го і 15го кожного місяця.
Видає Українська Православна Видавнича Спілка.
Передплата в Канаді — $1.50 на рік.
За границю — $2.00 на рік.

THE HERALD
Published semimonthly by the
Ukrainian Orthodox Publishing Company
Subscription per annum:
In Canada — $1.50. — Foreign — $2.00.

Address:
The HERALD, Box 3684, WINNIPEG, MAN

БУДЬТЕ ПРИЯТЕЛЯМИ, А НЕ ВОРОГАМИ.

Коли-б дивитися на видавництво української газети, як на бізнесове підприємство, то треба признати, що більше неприбуткового підприємства могло-б ще сонцем. Правда за се є богато, але найважнійшою причиною є та ки те, що український загал ще не знає газети як слід оцінити, він ще не почував в газеті-такої необхідної потреби як почуває приміром загал англійський. Бо тоді, коли пересічний Англієць від рота собі відійме, а газету купить то пересічний Українець уважає газету за таку маловажну річ, без якої колдни може прекрасно обійтися. Отже великими ворогом української газети є таки сам український несвідомий загал.

Але поза людей несвідомих і бездумних, які газети не передплачують, і не читають, української газети має й вщими і то більш небезпечних ворогів, які звичайно за ті приятелів вважать. Ними є ті передплатники, які хоч газету беруть і її читають, то за неї не платять. Отці ніби то приятелі є дійсними ворогами української газети. Бо для них газета друкується, задля них видавництво довджується за папір і на робітників, — а вони замість того, щоб показати свою вдячність, затягають передплату з року на рік, або й зовсім не платить, а в то датку думають, що вони роблять ласку комусь тим роблять, що газету читають. А коли якінці видавництво в цьому газету такими „передплатниками" вони нити, то вони ще й гніваються. Як то — сварються такий „передплатник" з видавництвом, - мені, старому передплатникові, газету спинити? Та я вже десять років вашу газету читаю!" А, що він через пять в тих десять років читав її задурно, про те і не думає

Сказане про українську газету взагалі відноситься також до газети релігійної тільки значно в більший мірі. Бо коли український загал не знає як слід оцінити значіння світської газети, то тим більше не знає оцінити газети релігійної. І то навіть загал читаючий.

Пересічний передплатник побирає газету головно задля сенсаційних новинок то що, отже він вже згори має упередження до релігійної газети. думаючи що вона мусить бути надто сухя та не цікава. З таким упередженням починається стрічати і проти нього боротися і нашому органові. Буває, що як запропонуєте комусь стати передплатником „Вістника", то почує те: „Та я би не мав нічого проти того, але в нім самі побожні річи, а я люблю новинки та щось цікавого читати Думає чоловік в своїй несвідомості, що як „Вістник" є релігійним органом, то він ні про що більше не пише, як тільки про вузькі, релігійні справи, як про пісті, сповіль, молитву, покуту то що (хоч і єї, на перший погляд такі вузькі релігійні питання, є такі важні самі в собі, що навіть світським газетам не булоб сорок час від часу ними заінтересуватися.) Ті, що „Вістинь" читають, добре знають, що такий погляд не є правдивий. Бо „Вістник" своїм змістом обіймає по змозі цілі українське життя, порушуючи та обговорюючи всі питання, з якими в житті стрічаємося.

Воно може й правда, що в „Вістинь" бувають статті тяжші, та менше цікаві, ніж статті для пересічного читача, чим якесь сенсаційне оповідання чи новинки в світській газеті, але се ще не значить, що наука, яка міститься в тих статтях для такого пересічного читача є Власне, що він її найбільше потребує. І подо того, що такі статті менш цікаві, то знаємо, що приміром школа є менше цікава та захоплююча, чим театер, але ніхто зі здоровим розумом не буде казати, щоби закрити школу театром. Щіль „Вістника" виховувати, значить вчити наш загал

ом церковно-релігійним та гро
ськомунальним, а наука звичайно
є не що цікава чим церкви заблуд
ще ніхто не скаже, що науки не
треба

Ясна річ трудність, з якою нашому приходиться стрічати Нераз ще не що цікаве знайдете члена У
кої Православної Церкви, чому предплачує „Вістника", то почу
Я вже пояснював одну нашу га
„Міжнародний Голос", отже нощо ще й „Вістника".

Так поводяться і неробужие і нео
жадна світська газета не
„Вістника", навіть „У
Голос". Подібно, як „Ві
„Українського
Голоса". Отже має свою область
тому ніхто з православних
не повинен задоволятися ті
газет, а повинен перед
„Вістник" і „Український

Згадуємо про се все на те, щоби при
нашим читачам і передплатни
нам прихопиться по
„Вістник" видавати

Ціна „Вістника" зроблено в послі
нашої кризи значно збільши
всьому пригадати нашим пе
до „Вістника" тепер
не коли перед сим
Від них і тільки від них за
Вістник" не буде далеке ви
ні може приблизити його в місячній Від них і
них залежить чи наше ви
буде перебути сю кризу і без
продовжити ту важну робо
провадило через минувших
років, чи може прийдеться його
повсім припинити.

Ми отже звертаємося до наших передплатників, в готовно до **пісплатності** з просьбою і перестрогою: Будьте приятелями, а не ворогами нашої справи і не спиняйте з відновленням передплати „Вістник" виключно з передплати не вимучується. А ви, шановні післяплатники, чому б не зробити собі раз яку нечиї ви робите і „Вістинькові" з його

Вістинькові" можности стати міцним на ноги і побільшити круг своїх впливів, що як „Вістник" є релігійним органом, то він ні про що більше не пише, як тільки про вузькі, релігійні справи, як про пісті, сповіль, молитву, покуту то що (хоч і єї, на перший погляд такі вузькі релігійні питання, є такі важні самі в собі, що навіть світ-

ЩАСЛИВИЙ СТАРЕЦЬ.

Одного разу один мудрець стрінув на вулиці старенького чоловіка, який весело собі підспівував.

— Добродію, — спинив його мудрець, — що спричинює веселість у старців?

— Не у всіх. — відповів старець.

— Добре, — погодився мудрець, — але тоді скажіть мені, що вам додає веселости?

— Те мені додає веселости, — відповів старець, — що я належу до Господа, визнаю його науку про добро і знаю, що я маю доступну до щасливого і веселого старця.

ЗА ПІЗНО.

Молодий мущина переверчувся з боку на глибині і втопився. Коли його витягнено мертвого з води, підійшов один з його кревних, який був свідком його ненависного випадку і крізь сльози почав говорити:

— Я міг його вирятувати, Я мав пляж в голові, після якого напевно можна було помочи потопаючому, але я не рішився в час, як поки не було за пізно.

Жаль сего чоловіка був глубокий і правдивий і він прирадує тим, які голосять науку Христа, щоб вони ділали прямо і без отягання, спасаючи душі ближніх, щоб не було за пізно

РОЗУМНІ ВИСКАЗИ.

Було двох людей — один працював надармо, другий вчився для безпрестанної цілі. Перший з них, се той, що збирав майно, але не видавав його на добрі цілі; другий вичучав всякі науки, але не прикладав їх до практичного життя

Ти можеш теоретично (на словах) богато читати, але коли не маєш знання практичного — ти незнайко. Такий не буде ані розумним фільозофом, ані дійсним священиком — він буде лише робучим звіром, що несе на собі велику кучу книжок. І як може така непрактична, безмозка голова знати, чи нож несе на своїх плечах бібліотеку, чи вид ку хворосту?

Наука призначена на те, щоби скріпити і піднести релігійне життя, а не на те, щоби зводити життя на світові бездорожжа. Коли хто пізнечить свою поміркованість, свою побожність і свій розум, той же збіжжа, складає його в стіжки і тоді їх запалює.

Саади (перський мудрець)

Один з найсемійніших забобонів — се забобон людей науки, що людина може жити без віри.

Правдива релігія — се таке встано лене людиною відношення до оточуючого її безмірного життя, котре явиться істинування з цією безмірністю й керує її вчинками.

Життя людини без віри — се життя звіряти.

Коли не маєте сили горіти й поширювати світло, то хоч не гасіть його

Як мені важко, я прошу Бога допомогти мені. Але-ж моя річ служити Богові, а не Його служити мені. Треба тільки згадати се, і тягар полекшає

Добрі люде помагають один одному, навіть не помічаючи того; а лихі навмисне перешкаджають один одному.

ПРОПОВІДЬ НА НЕДІЛЮ МИТАРЯ І ФАРИСЕЯ.

Два чоловіки прийшли в храм молитися: один фарисей, другий митар. (Лук. XVIII: 10).

Яка була молитва Фарисея й Митаря, такий і овоч тих молитов. Фарисей, ставши, молився про себе так:

„Боже, дякую Тобі, що я не такий, як инші люде, грабителі, несправедливі прелюбоді, або, як сей митар. Пощу два рази на тиждень, даю десяту частину з усього, що придбаю".

А митар, стоячи одалеки, не сміє і очей звести на небо, але б'ив себе в груди, кажучи:

„Боже, будь милостив мені грішному!"

Така була молитва Фарисея й Митаря в храмі Божому. Який одмак овоч молитви Фарисеєві й Митареві їх молитва? Митар вийшов із храму до дому більш оправданий, ніж Фарисей. — Чому-ж Господь відав перевагу Митареві перед Фарисеєм? Що негідного в Господа було у молитві Фарисея? Адже він так праведний був. Молитва його була хвалою Господа. „Боже, славлю Тебе", говорив він. І власне для чого ходити до храму, до церкви, як не для того, щоб тут устами й серцем зносити славу Господеві, щоби в псалмах і пісні божих пісеспівах прославляти та величати Господа й Царя славн?

Але вслухаймося уважніше в хвалу, якою славив Фарисей у Божому храмі самого, як инші люде". Чи не бачите, чи не чуєте, чим вже від такого славлення Господа. „Боже, дякую Тобі, що я не Фарисеем Бога? Дуже можливо, що він не був такий, як инші, — не краб, якого не обрізне, нікому не зробив жадного зла, не перелюбствував; дуже можливо, що два дні на тиждень постив свої служителям вівтарі наложену законом десяту частину своїх прибутків. Але від кого веде Фарисей свої заслуги від себе самого, чи від Господа?... Отже Фарисей не бачить справжнього виновника своєї праведности — Господа. Він добачує в своїй праведности свою власну заслугу, свій особистий набуток, працю власних сил, виключно з особисту перемогу духа над самим собою. Фарисей вважає себе праведним і гордими через себе самого, а не через ласку й Промисл Божий; вважає він не через благодать Божу, а через себе самого став він, Фарисей, тим чим є. Не не придумати й не побажати нам справжнього добра власними силами (Із XV: 5; 2 Кор. III: 5; Фил. II: 13).

Отже від хвали Бога Фарисеєм несе самохвальбою, з уст Фарисея чуємо не справжню славу Богові, а особисту фарисейську пиху. Послухаймо ще далі, як молився Фарисей. „Боже! дякую Тобі, що я не такий, як инші люде: грабителі, несправедливі, перелюбці, або як сей митар". Отже в своїй молитві Фарисей не тільки зневажливо взагалі ставиться до людей, які мали нещастя зробитися злочинцями: хижаками, неправедниками, перелюбцями, зневажими церковних приписів, але зокрема показує на Митаря, що зайшов до церкви, як на людину особливо грішну, в тому нелюдину ласки Божої. Таким чином молитва Фарисея став вже не молитвою Богові, а самохвальством перед очима Господа та иншими людьми, а також поношенням, зневагою решти людей. Се був самовиправдування перед Господом та осуд инших. Се було свідчення перед Богом власної пихи та гордині своєї перед людьми. І чи від такої нечистої злої молитви можна чекати на милість і ласку Божу? „Противиться гордим Господь, а тільки смиренним подає свою благодать" (1 Петр. V: 5). Фарисей хвалився перед Господом своїми чеснотами, зневажив перед Господом своїх ближніх, — і вийшов із Божої церкви до дому осуджений Господом.

А що-ж Митар? Він не як Фарисей, що став наперед всіх у церкві, він став коло дверий. Він не славив Господа, як самохвалько Фарисей, закоханий у власних чеснотах. Але в глибині серця відчуваючи всю гріховність свою перед Всезнаючим і Всесвятим Господом та в живому почутті негідности перед Всевишнім, з глибини покори й відданости найсправедливішому Судові й карі від Господа, — просив у Бога для себе одної милости, — помилування. „Боже, будь милостив мені грішному!" Коротенька ся молитва була Митарева, але промовляла вона з найдальшої глибини душі й серця, проникала вона всю людську, грішну душу. „Боже, будь милостив мені грішному!" Так молився його розум, так молилася його воля, так молилося його серце. Ту молитву вимовляла вся його душа, вся його натура тілесна, коли він бив себе руками в груди. Ту-ж молитву зносили ані його до неба, коли вони, спущені в долину, не знаходили в собі сміливости звести їх перебуває. І молитва Митаря, що дихала цілковитою покорою й сумирністю, туди, де Трисвятий з своїми святими підилялся до неба, як найзапашнійший фіміям кадила. Господь прийняв ту молитву в приємність небу, і сотворив на небі зі святими, що в їх славі перебуває, радість за грішника, який покаявся та на дорогу правди звернувся (Лук. XV 10). І Митар вийшов із храму Божого до дому помилуваний, оправданий, спасений

З сего науки: Біймося молитися молитвою Фарисея. Така молитва і сама не злетить до Того, що на небі перебуває, бо розпасться по землі, як дим, як порох, — і того, хто молиться такою молитвою, відділить від Господа, кине в діл, туди, куди упав за пиху сатана. Подібно автомість покірну, смирну молитву Митаря, бо ми не ліпші Митаря. Ми всі грішні. Будемо устами й серцем, не лише в Божому храмі, але й в домах наших кликати: „Боже, будь милостив мені грішному!" Ось Церква, як справжня мати, що найбільш любить свої діти, почала нас нині приготовляти до покаяння. Вона сама бізгає життєполювання, щоб розчинив Він двері покаяння й дітям. Відчинімо-ж і собі вхід через сі двері очищаючого покаяння смирною й покірною молитвою Митаря: „Боже, будь милостив мені грішному!" Амінь.

ПЕВНИЙ ДОКАЗ.

Бесіднік говорив про вагу релігії в житті людини. Публіка слухала уважно його слів, та однесчувала важливість місця. Наразі встає один з слухачів, підходить до бесіднка і каже:

Одна біда з вами священиками є, що ви віриги в річи, яких не можете бачити. Що до мене, то я в таке не віру, а віру тільки в те, що каже простий розум.

О так! — відповів священик. — Коли-ж так, то і ми готові віриги в те, що бачимо. Зложіть свій простий розум ось тут на столі, а тоді ми повіримо, що той простий розум у вас є.

Поширюйте „Вістник" поміж своїми сусідами і знакомими.

ПРИНАГІДНІ БЕСІДИ.

В минувшім числі я роскавав вам про те як то пані Ципонька збирала на „супраїз партії" для п-ства Кволих, а тепер хочу вам представити, що ми описи говорили з кумом Павлом, та як він на все те задивляється

Коли пані Ципонька відїхала, мій довгу хвилину просиділи мовчки, немогучи перетравити ту безличність, яка проявляється в деяких людей.

Нарешті почав кум Гараськи:

От бачите, яка важна справа і для такої справи знаходять люде і час загнати по сусідах і знаходиться відвага людями очі дерти, а й знаходиться і гроші на таку пустоту. На добру ціль коли зачнете збирати, то все почуєте: і криза, і недостаток, і неврожай, і податок не плачений — так що й десять центів не витягнете від богатюх. Але на „партії", то все знайдеться і то не десять центів, але доляр і пів, та ще й перекуску приносять.

А цікаве, чи то ще десь так є, як у нас? — спитав я.

Здається, що всюда, — сказав кум Гараськи. Минулого літа гостив у мене кум Павло з Вінніпегу і роказував мені, що там таки партії наче пошесть лютують поміж нашими людьми. Роказував мені про одну організацію, яка чванилася богато членами, але мимо того з довгів її вух не видно. Коли зайде потреба, зробити якусь збірку, або як прийде коляда, то ті члени збувають і колекторів і колядників десять центами, квадрами, а найвисше долляром. Але коли прийдеться партію справляти, то менше не дають чим два доляри.

Тут кум Гараськи перервав, виняв тютюн, набив люльку, закурив й відтак продовжав дальше:

Роказував кум Павло, що одного разу устав збирав на якусь потрібну ціль. З тим прийшов він до одного громадянина, який має себе за дуже ідейного, і попросив о жертву. Сей скрутився, а нарешті каже: Та хіба візьміть 10 центів, бо більше дрібних не маю. А сей чоловік має добре платну роботу і копить, що держить в банку яких давайть тисяч готівкою. Колектор бачучи, що той дійсно суне йому в руку 10 центів не приняв їх, щоби не деморалізувати инших жертводавців. Бо подумайте: Коли Іван мається десять разів лінше чим Петро, то й жертва їх повинна бути пропорціональна. А тут справа далеко стоїть не так. Коли ми переглянемо всякі збірки, то побачимо що бідні люде богато більше складають, чим богаті, коли почислимо після їх маєтку.

Від кума Павла я богато дечого нового довідався, про життя в тім центрі українського життя — в Вінніпегу.

Яка-ж думаєте, може бути рада проти сего лиха? — спитав я кума.

Найважнійша рада є се: освідомлення, чи радше зродуміння наших обовязків супроти нашого народу і нас самих. Так довго, як всі ми будемо дбати лише о власне задоволення, о свою особисту вигоду, а на все друге не будемо звертати уваги, та й добра нам не сподіватися

Хто-ж би мав взяти на себе ту місію освідомлення загалу, що до піддержання фінансово наших інституцій.

— Про се повинні дбати в-першій мірі ті, що стоять на переді. Про се треба й в пресі писати. Про се повинен дбати кождий свідомий батько-мати, щоби своїх дітей до жертвенности приучувати, — закінчив кум Гараськи.

Я догадався, що мені час до дому і попрощавши кума та куму, попрощовав корчами в свое обійстя **Кум Гриць.**

НЕДІЛЬНА ШКОЛА

СТРІТЕННЯ ГОСПОДНЕ.

В часі народин Ісуса Христа проживало в Єрусалимі двоє стареньких людей: Симеон і Анна.

Симеон був чоловіком праведним і побожним, часто навідував єрусалимську церкву та горячо дожидав приходу на світ Месії. Святий Дух сповістив йому, що не побачить смерти, поки перш не побачить Христа-Спасителя.

Анна, 84-літня вдова, посвятила себе від давна службі Господу Богу та перебувала завдно в храмі. Постом і молитвою служила Богові ніч і день. Господь наділив її пророчим даром і тому називали її „пророчицею".

Обоє вони були присутні в церкві, коли святиць Йосиф і Пречиста Діва Марія принесли там Ісуса, щоби по закону Мойсея посвятити Його Господеві і жертвувати двох голубіт.

Симеон, натхнений святим Духом, пізнав, що Ісус є дожиданих Спасителем світа. Він негайно взяв Ісуса на свої руки і сказав:

„Нині відпускаєш слугу Твого Владико, по слову Твойому заспокоенним, бо бачили очі мої спасіння Твоє, яке приготовив Ти всім людям, світло на просвітку невірним і на славу народу Твого ізраїльського."

Симеон поблагословив Йосифа й Марію, сказав що навіть поміж Жидами будуть такі, що виступатимуть проти Ісуса і противитися Йому; що її душу прошие меч, себто, що вона зазнає в своїому серці великих болів з причини свойого сина.

Анна також пізнала в Ісусі Месію і урадувана прославляла Бога і всім присутним в церкві голосила, що народився Спаситель світа.

Свято Стрітення Господнього учить нас по примірі святого Йосифа і Марії совісно сповняти свої обовязки, і по примірі Симеона і Анни часто учащати до церкви.

Обряд посвячення первородних був установлений Мойсеєм з вдячности Богу за те, що пощадив ізраїльських первородних, коли при виході Жидів з Єгипту, ангел погубив єгипетських первородних. Хотяй Христос, як Божий Син, не підлягав тому законові, одначе хотів в усім, з винятком гріха, бути подібним своїм братам на землі. Йосиф і Марія підчинялися сьому законові і сповнили свій обовязок.

Також приняв Симеона й Анни гідний до наслідування. Вони часто навідували церкву і Всевишній нагородив їх ласкою, що пізнали Месію і в надїеї на його заслуги могли спокійно вмирати.

ДОБРЕ ВІДТЯВ.

Говорить чоловік про великі діла Божі. До него підходить жінка і каже:

— Як ви можете вірити в Бога, коли ви його не бачите?

— А так, — відповів той. — Я і ваші мами не бачив, але знаю, що у вас була мама.

Жінка засоромлена відійшла.

Постарайтеся, щоби Ваша передплата була вірівнана та відновлена на слідуючий

ІСТОРІЯ ЦЕРКВИ.

(За Е. Семаком).

(Дальше).

Заснування патріярхатів Тірнови і Ипеку.

Кромі самостійної церкви Кипру, болгарської в Архриді й церкви іберійської, що побіч православних патріярхатів істнували вже в попередньому періоді, повстали в протягу сего періоду ще дві нові автокефальні церкви, а то обидві як патріярхати, іменно: румунсько-болгарський патріярхат в Тірнові і сербський патріярхат в Ипеку.

а) Румунсько-болгарський патріярхат.

Болгарія, стратившин незабисимість року 1019, стояла до року 1186 зовсім під византійським панованнем. В протягу сего часу Румуни, співжителі Болгар, були тими, про которих особливо часто споминається, і котрі підіймали проти пановання Византійців. Року 1186 два брати Румуни, Петро і Аван, визвають Болгар і Румунів проти Византійців і заснованість нове румунсько-болгарське королівство.

Молодший брат і наслідник Петра і Азена, король Йоанний (Кало-Йоан), що намірав скріпити незабисимість румунсько-болгарської держави автокефальністю своєї церкви, — бо самостійне архиепископство Архриди не находилося в межах румунсько-болгарського королівства — рішився піднести церкву своєї держави на степень патріярхату. Але тому, що не міг надіятися від Царгороду здійснення свого бажання задля негоди між обома державами, вверунув Йоанний до Риму, до папи Інокентія III, котрий і без того задумував розширити судебну власть над наддунайськими православними церквами. Услівсями умій, яке поставив Йоанний, було підвесення епископа Тірнови на степень патріярха і признання титулу царя для румунсько-болгарських королів. Унія завершилася року 1204, хотяй Інокентій і не сповнив всіх умов умії, бо Йоанній признав тільки титул румунсько-болгарського короля, а епископові Тірнови Василієві тілько достойство архиепископа-примаса, а не патріярха, заявляючи, що примас а патріярх означає одно і то саме.

Коли вряд по тім Царгород заняли латинники, відносини між румунсько-болгарською державою а византійським двором, що находився тоді в в Никеї, змінилися зовсім. Вони помирилися, а наслідник Йоанників, Іван II. Аван, посвячився з грецьким царем Іваном Дукою Ватацесом, що правив в Царгороді. Рівночасно повернула й румунсько-болгарська церква до православлія, а патріярх Герман підніс румунсько-болгарське архиепископство на степень патріярхату (1234 р.). Сей патріярхат утримався аж до розбору румунсько-болгарського королівства Турками року 1393. і відтак зійшов до степеня митрополій, підчинені судебній власти царгородського патріярха. Послідньою румунсько-болгарським патріярхом був Євтимій, муж дуже учений і писатель. З розбором румунсько-болгарського королівства наддунайські Румуни перестали відтравати будь-яку ролю; вони зміщуються з славян ським і грецьким населенням і лиш в Македонії повстають в збитій масі, відки і їх назва Македонських-Думунів.

б) Сербський патріярхат Ипеку.

На підставі концесій в користь румунсько-болгарської держави, заходився папа Інокентій III коло того, щоби і православних Сербів приєднати для унії з римською церквою. Щоби-ж сі заходи унеможливити, надав патріярх Германи автокефальність і сербському архиепископові Савві Немањичові (1219 р.). Коли в XIV століттю Сербія стала дуже могучою державою, скликав король Стефан IV Душан (1336—1356) року 1346 національний собор до Скопі, на котрім оголосив архиепископа Йоанникія II патріярхом, себе-ж коронував його рукою на царя. Се незвичайне підвесення сербської церкви на степень патріярхату вызвало в відповідь відрішення Йоанників від церкви зі сторони царгородського патріярха Калікста. Аж року 1375 удалося цареві Лазареві (1371—1389) примиритися з царгородською церквою і здобути від неї признання сербського патріярхату. Сей патріярхат устоявся і після знищення сербського царства Турками (1389 р.) до року 1767, коли то знищив з самостійним архиепископством Архриди. Пізнійше установлено наново титул сербського патріярха року 1846 цісарем Франц-Йосифом І. для кириловецького митрополита, церковної голови православних Сербів Австро-Угорщини, що прийшли сюди в більшім числі року 1690 з своїм тодішним патріярхом Арсенієм Черноевичем.

(Дальше буде).

[illegible]

Було се давно. В одним місці міста Лондону був устроєний обід. Коли жінки відійшли і остали самі чоловіки, почалась дискусія на різні теми. Один з гостей виразився не похвально про Христа. Тоді один гість встав і попросив гостей, щоби йому позволили подзвонити дзвінок. /Як явився послугач він зажадав своєї повозки до відїзду. І тоді висказав свій жаль, що мусить опустити товариство, та все таки він відходить як християнин. Можна було укинити собі, що се був єпископ або бодай один з священників. Та в дійсности був звичайний собі чоловік, як і инші. Чоловік сей став опісля видною особою, займаючи становище премієра в часах королеві Вікторії.

Се був сер Роберт Піл.

[illegible]

Великий Дізраелі раз сказав: Воно є лекше бути критиком чим правим. Конструктивна критика може бути і часто є помічна; але деструктивна критика рабує відвагу і звичайно перетворюється в те, що у всіх бачить тільки зло. Треба нам признати, що і в усіх других є дещо доброго, яке варто нам учисліднти.

„ДНІПРО"
орган Української Православної Церкви в Злучених Державах,
виходить 1 і 15 кожного місяця і коштує на рік $2.00.
Передплату висилати на адресу:
"ДНІПРО"
1861 Germantown Ave., Philadelphia, Pa. U.S.A.

КРАДУТЬ ПО ЦЕРКВАХ.

До церкви в Самборі вломилися злодії та вкрали одну чашу і дві срібні грубо позолочувані корони з образом Матері Божої. Корони були прикрашенними дорогими камінцями. Шкоди є коло 10 тисяч золотих.

В селі Торчиновичі забрали невисліджені злочинці зі скарбонки коло 100 золотих.

ЧОГО УЧАТЬ ВОНИ.

(Евпшя, Ман.)

Вже не від сьогодня греко-католицькі провідники, священство, шпигаються на Українську Православну Церкву, як рівнож на всіх людей, які горнуться до неї або співпрацюють. В тих напасних хвилях говорили неправду, не перебирали в словах. Аж дійшло до того, що мусіли православні вдатися до оборонно до суду. Греко-католики пропхнули, а „Канадійський Українець" мусів перепросити православних, і то дуже чемненько, в 1928 р. аж то, що перед писав неправду про нашу Церкву і наших дячів.

Те все вкінці світло на відносини між православною Українщиною і Українщими греко-католиками, які в більшости ще і досі називають себе „Русинами" Один видів, а одного краю вийшли, а через те, що одні перестали вірити в папу, другі

В ім'я католицизму, хорошого змісту за ухр справі, відрікаються національної ідеї, відказуються одности, зрікаються своєї історії. Коли-ся робить простий народ, то ще можна прощати. Однак нам тяжу роботу робить провідники, які себе уважають за українських патріотів, то як се назвати?

Вигладалоб, що вже греко-католики перестали ненавидіти православних Українців. Та се лише так вигладає, бо в дійсности дальше йде наступ на Українську Православну Церкву. Задають до грецко-католицької церкви, то почуте в проповіді, в уст римських слуг, замість науки про любов і одність, закиду ненависти проти Української Православної Церкви і проти її вірних. Значить, роботи не забракло, забралось лише дещо тактики. Перше писали в часописах, а нині вже не пишуть, бо їх навчило. За те викрикають в церквах.

В день св. Миколая була відправа у тутешній грецко-католицькій церкві. Про св. Миколая є що говорити. Те видно, що мало той святитель церкви має значіння для грецко-католика, бо їх священик, о. К. обмежився в своїй проповіді до нападів на Українську Православну Церкву. А чому? Мабуть тільки тому, що наша церква учить її вірних правдивої віри в Бога та проводить освідомлюючо-освітну роботу серед українського народу.

Просяти потребує наш нарід, а не ненависти! відбурюймося, як ся практикують инші духовні з католицького табору. Особливо греко-католиком той просяти дуже потрібне Хто винен, що вони не вбачають про громадські справи? Чому католицизм у них є все, чим вони інтересуються? Чи і в других народів католицькі провідники чому саму ведуть роботу для їх народної справи, як в нас наші грецко-католики?

Просяти треба вірних греко-католиків в ім'я любви до Українському Православному Церкву. Треба їм повчаючи відчитів, розумних бесід. Розумна бесід треба про те, хто нашому церковні ворог, а хто приятель, як йому поступати, щоб скорше добути йому волю на рідних землях а тут в Канаді любов і пошану від тих, з якими є серед яких живемо.

Нищіт „просяти" учать грекокатолицькі духовні. От пр. учать людей, що бувають підлаються людьми хати. Вірні тихі в се вірять. І богато такого. Задають між грекокатоликів, то переконаєтесь, про що їх вчать їх священики.

Недавно „Канадійський Фармер" писав, що через боротьбу проти Риму і за Римом між Українцями в Канаді повстав большевизм, а найгірші його подїї в Арборг. Не дуже се правда. Скорше се правда, що большевизмом повстав через байдужність грекокат. Большевизм рекрутується в грекокатолицьких рядів, по многих парохіях вірні грекокатолики, навіть ті, в яких перебувають їх духовники, є шильними чутчиками большевизму газет, а навіть послідувателями ідей Леніна

Замість наникатися на Українську Православну Церкву грекокат. священики повинні більше уваги звернути на большевизм і йому виборювати. Замість говорити людям про бузьмів, слід їм звернути увагу на те, що буде, коли католики большевиками і будуть нищити не лиш муніципальні книги, але також церкви та инші релігійні інституції.

[illegible]

(Фірфорд, Ман.)

В суботу, 28 січня с. р. пан-стасо Іван і Параскевія Давлюкови в Фирфорд, Ман., хрестили свого сина, Дмитруся. На се свято були запрошені куми сусіда, також гості з Ст. Мартин. Підчас вечері Всч. о. П. Запаринюк пароз, забрав слово і між иншим згадав про Духовний Семінар, який недавно отворився і про його значіння для нашої Церкви. Гості вислухували гарних слів о. Запаринюка, вробумівши вагу справи, ложили на Духовний Семінар $7.35. Жертвували слідуючі:

По 1 дол.: панна Розалія Гавдун, Іван Давлюк, Микола Матайчук, пані Параскевія Гавдун.

По 50цт.: Стефан Луговий, Гр. Сопин, А. Д. Рудик.

По 25цт.: Ф. Турчин, Н. Дуткевич, пані Дуткевич, пані Турчан, пані Лугова Стефана, п. В. Прихілько, [illegible]

По 15цт.: пані А. Д. Рудик."

Жертвуванням щира подяка за їх жертви. Треба вірити, що за їх слідом підуть православні Українці

УКРАЇНСЬКІ РОБІТНИКИ.

(Тізер, Саск.)

Коли о. Лука Березницький український грекко-православний священик, перенісся мешкати до Тізер з ланів українські церкви на полудне і заліз від Тізер, вирад уявися широ і сойсно до праці, як на полі церковній так і на полі народнім, а спеціяльно увагся до молоді. Молодь наша досі не була вогрижована так і до церкви не дуже ходила, але після всякої роботи, о. Березницький уладся організувати церковні хори, — ся на Вестбурк, та і в вістрічі Лисенко — і так заохотив сим молодь, що тепер кождого Богослужіння молоді повна [illegible]

Хотяй початок був дуже тяжкий, бо начайно на фермах мало хто цікавиться хором, то успіхи за так короткий час є дійсно великі. Початок зробило в 10 членів, але дуже скоро молодь зачала більше цікавитися церковним співом і на кожду пробу приходили все більше хлопців і дівчат, так, що церковний хор у дістрікті Лисенко числить 35 співаків. Після остінної роботи, вояв о. Березницький побачив, що хор не підупадає а щоря зростає у силу, то зорганізував співацьке Товариство „Боян".

О. Березницький вчить не лиш церковного співу, але також і світського, і має великий успіх. Не хочу хвалити о. Березницького, бо пусти хвальба сорочки не дасть, але його праця не сходила а на денніс світські і всі її бачуть. Треба сказати, що буде перешкоди і зі сторони канадського батюшки, який кричав на всі заставки на своїх парафіянів, що в нас мусіли своїх дітей на у українські співи, але його крик мало що йому поміг, бо о. Березницький чарував своїм хором не лиш дітвору, але також родичів, які посилали своїх дітей на науку співу, а тепер і родичі тих дітей не мало інтересуються хором.

О. Березницький ще жиш ніз року у Тізер, але вже зробив богато роботи. Я вірю, що як поправлю так далі, як до тепер, то не постидається виступити зі своїм хором і перед більшу публіку.

На закінчення скажу, що дай нам Боже більше таких робітників на церковній і народній ниві, як о. Березницький.

Член Тов. „Боян".

ПРО ПЛАТНІЮ СВЯЩЕНИКІВ.

(Ленбурґ, Саск.)

Одного вечера я зайшов до сусіда і застав там сусідового кума, Скупарчика (се як є його правдиве прізвище), який належить до російської місії. Поговорившися про се і те, ми зійшли на церковно-релігійні справи. І Скупарчик каже, що він належить до Української Православної Церкви, але ві священики за богато грошей хотять. А наш русский батюшка за дві-три десятки цілий рік в нас служити буде.

Я хотів йому зараз відповісти, але подумав, що краще в чужій хаті не заходити в таку дискусію, яка може і сварною закінчитися. Тай ві сусіда дав спокій кумови дуже розумну відповідь і я думаю, що вона заслуговує, щоби подати її до ширшого відома. Він сказав так:

В тім то і діло, що Українці, коли зачинають робити які ощадності, то перше зачинають від церкви і через те не дають відповідного релігійного і просвітнього виховання своїм дітям а відтак малуються, що діти виростають без моралі та закону.

Чи ви думаєте, що священик за дві-три десятки на рік годен памяти, годен зробити життя? Нізащо. Ві[illegible] відмовить і провалили нас до кращої будучности, то ми повинні розуміти вимоги тяжкого життя і дати їм відповідне утримання. Чи не буде соромом для народу, коли їх духовенство-провідники народні — будуть жити у всяких недостатках? Там священиком, котрий належить в нім і котрий інтересується всякими народніми справами — в українські православні і священики мусять займатися і народніми справами — на саму correspondence і на книжки та газети треба більше, чим дві-три десятки на рік. Священик мусить давати на всякі народні збірки та церковний фонд. Наш єпископ мусить що року їздити на Духовну Конференцію, а на се сама треба не менше дві-три десятки. Ну, а що сказати про їду і одіж, а про лїкаря та инші видатки?

Подумаймо на другі народи, котрі стоять високо культурно, побачимо, що в них священики мають забезпечену місячну платню і то ще добру. Вони своїх священиків поважають, шанують, а в них найбільше важіїшша професія — се священство. Вони стараються, щоби їх священики всю свою силу і здібности могли віддати для громади, щоби не мусіли журитися про свій дім, що їм їсти, в що одягнутися. Тому то другі народи і стоять високо від нас і в освіті і морально, що вони не пробують цілити кошток церкви та релігійного виховання.

Між нами ви не почуєте ніякі такого парікання на сю кріху. Вони не упали так на дусі, як ми. Хібаж дру гі народности беруть лїпшу плату за свої продукти як ми? Ні- і такша не купують, як ми.

По правді сказати в нас не раз є гроші на всьо, навіть і на „потішительку", але на духовний корм міліонів нас стає й нас богатих нема книжки, ані газети. Хіба що дістане від большевиків, або русскітів. І ми думаємо таки чужому гноєм себе, своїх дітей виховати в людей. В тих людей, в яких тяжко знайти якусь жилку бо часопис, „потішительки" безперечно не брякує, а вгледіте про газету або про чиюсь виїздку до церкви, то не мають.

А ще і така: Коли вам треба купити воза, і хтось вгоголосить, що має два воза на продаж: одного поломаного, якого вам направити не годен за долара, а другого доброго за 10 доларів, то котрого ви скорше купите, чи того що за долара, чи того за десять? — Правда, що за десять. Така сама річниця в між русскими батюшками і українськими священиками. Богатьох батюшків в поломаними возами, які дігде вас не завезуть, що більше, вони богато роблять школи українському народові. Тому ми не повинні дивитися лише за тим, що тяне, але за тим, що принесе нам користь і дозбуток.

По хорові до дому думав я, кільо то ще треба праці і труду покласти, щоби українські загал хрещених правдиву, свету путь і щоби хрещувів, що молоде покоління виховане без релігійного морального кориу, то так само як будинок збудований на піску — вода, повінь, пісок розвалює і будинку не стало. Отже коли родичі дорожать своїми дітьми, то не повинні жалувати пару долярів на рік на церкву та вдячні на церковно-просвітну роботу. Легше дати пару долярів, ніж мали би діти п'ятнїсте пенсіони сорок і кілоїї родичам, або навіть бути і стражником для них. Родичі повинні над сим подумати, поки ще не запізно для їх дітей, бо діти се життя родичів.

Любомир.

КОЛЯДА

на Українську Православну Церкву в Торонто, Онт.

Нічить сьогорічна Різдвяних Свят, приносячи Українці в Торонто, нашому старовинним звичаєм, колядувати на Українську Православну Церкву в Торонто. Хоч недавні часи, то в зорганізованих Українців розумних потребах жертвенности в основу ідея, коли жити під з'язку суму жертв, яку вложено на коляду.

Українська Православна Громада в Торонто щиро дякує на своєму місці всім тим людям, що вложили жертву на коляду, тим що ходили колядувати і тим, що давали своїх автомобіля для комунікації.

Колядували хлопці: Проців Іванюк, Анна Мартин, Теодот Угрин-юк, М Чайковська, Мих. Цимбиш, Варвара Лещишин, Дмитро Мазин, Мих. Материн, Ольга Радин, Дмитро Гуменюк, Мих. Прилатюк, Ольга Гуменюк, Марія Подольська, Катерина Колянко, Нью Смотельний, Ольга Хрипко, Мирослава Материн, Дарія Романко, Ольге Бентер, Юлія Новак, Стефенія Гуменюк і Марія Шевчук.

Давали свої автомобілі: Михайло Материн, Юрій Гуменюк, Петро Романко, Іван Романко, Іван Зарицький, Теодор, Гуменюк і о. Д. Д. Лещишин.

Коляду вложили:

По 3 дол.: Іван Романко

По 2 дол.: Михайло Чумак, С. Ковальський, Марійні Куликовичі, Петро Романко, Тео. Гуменюк, Михайло Материн Юрій Гуменюк, Михайло Бундяк, Марія Богунька, Стефанія Габа. Стефан Шеремета, Мих Черенюк, Мирослава Материн і о. І. І. Лещишин

По 1 дол Марія Гуменюк, Н. Ніщик, Іван Лящук Н Сказанюк, Н Баженко, Мих. Гуменюк Мих Карамюк, Т. Гунда, Н. Н. І. Мазуренюк, Н. Н. К. Гонта, Іван Романко, Мих Сотник, Теренгій Ілюшук, Василь Цьвон, Стеф Шеремета Анастазія Чумак, Ол Вендер, Іван Гдюк, Мих Яримович, Василь Юрійчук, Марія Ломчук, А. Метельський, Дм. Бурлюк, Ол Мишкевич, Іл Гуменюк, Мих Мазин, Мих. Мантюк, Іля Мандзій, Лев Мигайлюк, Никола Хрипко, Нак. Прокіс, Павлюк Кулик, Ник. Перешук, Петро Євчук, Никола Хабаль, Петро Голик, С. Лабицький, Грег. Гнатюк, Семен Сенігур, Ніч. Атаманюк, Петро Дерлюк, Виктор Мошук, Петро Романко Дмитрий Чорномаз, Вас Петрицин, Стеф. Рогманко, Ф Садовий, М Романів, Ф Новак, Вол Сопатс, Н. Габа Всев. Марад, С. Кацуб, Ольга Ратнє, Юлія Кулікевич, Др Бурик.

По 75ит Н. Грабовський, К. Гуменюк.

Обіт. Невідомий.

По 50ит.: В. Култа, Анна Чорнавська, П. Якорчук, К. Радечий, Ст. Федорів, Дм. Чапіль, Н. Гуменюк, М Король, Г. Мазурик, В Борщевський, Д. Юрівчук, Петро Шевчук, Ол. Кушнір, Никола Косс І Чупришевський, Н Зарицький, Ф. Михайчук, Р. Мандзій, М. Мельничук, Стефанія Залавов, Р. Крак, Лука Яськів В Ясінський, Ф. Лящук С. Михайло, Ів. Забавітний, С. Тимчук" М. Бобенко, О Сопис І Лаз, Ярослав Гуменюк, Т Хоб, Т. Стасів, Іванко Гавриєв, Лев. Окрімович, Ів Хома, Ясінський, Мих. Кіт.

По 25 ит.: Мельник.

По 25ит. Ф. Федорів, Я. Харкіо, Г. Гакуля, М Кенак, Р. Романюк, М. Мацюк О Назімар, М Чорній, Н. Н. М Приватюк, Т. Котенко, І Кевун, А Кожічук, С. Кожарук, Г. Федак, Г. Сильчук, М. Романюк, Г. Кушнір М. Ковалевич, Н. Шелеп.

По 10ит. Никола Косс і Сенько

Разом $117.70.

Імена тих жертводавців, що декларували жертви, будуть подані по зложенню грошей

За зарад Укр Прав Церкви в Торонто

Тео. Гуменюк, Мих. Дерепівський Мих. Материн.

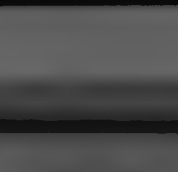

Січень 1933.

Збірка о. Є. Грицюк

Пайн Ривер, Ман.

По 1 дол.: Клим Харовський, Ясів П. Цюпик, Григорій Бесарабо, Александер М. Гуменний (учитель), Григорій Кравець, Петро Кравець, Антін Юзик Мих Тимоновський, Мих Іванд, Дмитро Васильів, Іван Ясінський, Марія Подольська, Александер Дмивальчук (учитель).

Роблін, Ман.

По 1 дол.: Гриць Новосад, Мих. Шакаєр, Петро Будзівський (учитель).

По 50ит: Стефан Проців Йосиф Метлюнець (учитель), Пав. Сопис, Антін Іванів, Мих Тимоновський, Іван Лучко.

Дідсвіл, Ман.:

По 1 долларові: Федір Кирилюк.

Ешлед, Ман.:

По 1 дол Іван Лучук

Збірка о. П. Мельничука-

Гофрі, Сеск.:

(громада хоро Пасхальна):

По 2 дол.: Семен Яківлук, Мих В Семчук, Стефан Яківлук

По $1.50 Петро Никифорук

По 1 дол. Никола Сухатський, Дмитро Зибенс, Ів Коман, Мих Керецік, Федор Гайдук Іван Бартко, Ів Семчук.

По 25ит.: Андрій Дроздовський.

УВАГА: Попишу збірці о Мельничук просили ще Консисторії 12-го Січня, 1933.

Збірка о. Уласа-

Мазепа, Сеск:

По 1 дол П Кибд, М Тимрик, А

РІЧНІ ЗБОРИ СОБОРУ СВ. ПОКРОВИ У ВІННІПЕГУ.

Отсим подається до відома всім членам і члениням Української Православної Парохії Собору св. Покрови, що річні загальні збори відбудуться в неділю дня 19 лютого, 1933, точно в годині 2 по полудні в сали Собору, при ул. Семлер і Борозс.

На зборах буде давній річний звіт з діяльности парохії і мається зробити новий вибір на слідуючий рік. При вході слідуватимуть внески та уділ. Присутність кождого члена конечна.

За зарад Укр. Прав. Собору св. Покрови:

А. Новак, секретар

РІЧНИКИ „ВІСТНИКА" НА ПРОДАЖ.

Маємо на продаж кілька старих річників „Вістника" з років 1926—1931. Всі шість річників в гарній оправі можна набути за 6 долярів. Неоправлені коштують $4.50.

Замовлення й гроші висилати на адресу:

THE HERALD
Box 3684
Winnipeg, Man.

АДРЕСА КОНСИСТОРІЇ.

Листи до Консисторії треба надсилати на руки голови Консисторії, о. Савчука, на адресу:

Rev. S. W. Sawchuk
479 Andrews Street
Winnipeg, Man.

Конрой, П. Черенич, П. Ягольницький, І. Черешук

По 50ит: М. Король, М. Дерепівський, Л. Ковальський.

Мелвен, Сеск:

По 1 дол.: М. Дерепіон.

По 50ит.: Григорчук, А. Дацьків.

По 25ит.: Ю. Долинський.

Йорктон Сеск.

По 1 дол.: М. Стечишин.

По 50ит.: Панна К. Жигарук, М. Брик.

Брокстон, Сеск:

По 1 дол.: А. Павчук, Д. Павчук.

Вегард, Сеск.

І Кушина 1 долар.

Цьй Р. Кушина 50ц

А Загора Корбів, Сеск 1 дол

І Демаюк Борщовс, Сеск. 50ц.

Збірка о. Майбут

Калгіві, Алта.

По 1 дол Мейз Матушик, Николай Іванюк Петро Лукашевич, Партений Метьюнь, Степан Мулько, Мих Мотрюнбко, Іван Лупуз.

Іван Кусик, Гавіяні, Алта. 1 дол.

РЕЛІГІЙНИЙ ФОНД.

Збірка о П. Зарицького:

Панна О. Масіюх уч., Поплар Парк, Ман. $1.00

Панна К. Байдик уч., Іст Селкірк 1.00

ЗБІРКА о. П. МЕЛЬНИЧУКА: На чартер:

Родвей, Алта-

Тетяна Мельник $5.00

Мих. Мелешко 3.50

Николай Савчук 3.00

Іван Садуз 2.00

Мих Кручак 1.00

КОЛЯДА НА ДУХОВНИЙ СЕМІНАР.

на другий Святий Вечір (Йордан) в Вінніпегу.

(Колядує ся виключно семінарії по 5 дол.: прот С. В Савчук

По 2 долярі: М Тимоновський, Смитрей, П. Бескопіс, др Окснінг, о. П. Мавельний, П. Г. Войценко.

По 1 дол І. Тучак, І. Семчишин, М Марко, о П Гаврилюк, В Свистун, Н Кінаш Я Коцик, Геп Матюк, М Сенба, П. Осіфанів, Т. Шпинівець, І. Вернидяк, Р. В. Василевський, Т Данцак, Н Чеплюк М Корольов, Гол Мельник о П Загородинець М Стечишин, В Угринюк, В Бачинський, Гр Угринюк, А Новак Ге І Бадик.

По 50 центів Н Крутик С Анцибурів І Яшпинів, М Мацюшенко, М Пасенюк, В Кошпіцинець, п. Гавинюк Ю Миколайчук, Г Кирилюк

П-ня Г. Герман, Косів Ман. 1.00

Дмитро Угринюк, Вайта, Ман. 1.00

Коли в на Духовний Семінар відбуватиметься в церкві в **Поплар Парк, Ман.**

По 1 дол: Укр Пр Сестр при Церкві, Іван Марко

По 50 ц: Ф. Семенюк, І. Денисюк, Л Черешівський, Гр. Семенюк, Гр. Лисайчук.

По 25ит.: П Лізай, В Кожак, Д. Гінкевич, Т Гинкевич, І. Кириляюк, Т Вусатий В Олесько, Ф Вакшинський Н Марко, Іван Семенюк, пан Іванко Іванів, пані Домінська, Мих Вусатий М Михайтюк

По 20ит. пан Черешельо, Ваксинський, Миськичук, Сенуза, Мосюрчик Лисайчук

По 10ит.: пан Вусатий Т Н Н пані Костишин

По 10ит.: Юстина Черешельо, Н Н

По 5ит: пані Кожак, Н Н, Н Н

Іст Селкірк, Ман.

По 1 дол Панни: К Байдак уч, І. Скрипець уч., М Кінтрачук уч

(Дальше буде)

Консисторія Української Греко-Православної Церкви в Канаді.

М. Богацік, касір.
683 Anderson Ave, Winnipeg, Man.

ЦЕРКОВНИЙ КАЛЕНДАР НА 1933 РІК.

ЛЮТЕНЬ.

1 С. Макарія опв.
2 Ч. Евтимія Велик.
3 П. Максима, Неоф.
4 С. Тим. Атанасія

5 Н. Мит. і Фас. Кл.
6 П. Пр. Ксанії
7 В. Григорія Богослова.
8 С. Ксенофонта й ин.
9 Ч. Пер. мчців Інних Золот.
10 П. Єфрема Сир.
11 С. Ігнатія

12 Н. Вв. С. Трьох Святит.
13 П. Кира і Івана
14 В. Триф
15 С. Стрітення Господнє.
16 П. Онисима й Анки
17 П. Іларіона
18 С. Мч. Агафії

19 Н. Мисоп. Вук., Юл.
20 П. Пр. Партенія
21 В. Тесл. Стр.
22 С. Мч. Никифора
23 Ч. Каравапіїв. Порф.
24 П. Власія
25 С. Мелетія, Марини

26 Н. Сирох. Прч. Мар.
27 П. Прп. Авксентія
28 В. Опис. зч. Пр. Ф.

ПРЕСОВИЙ ФОНД „ВІСТНИКА".

Катинський Лука Іванів, Ман. 50
Материк М., Торонто 1.00

ПОРЯДОК БОГОСЛУЖЕНЬ о. В. Апостюка-ЛЮТИЙ

5 Не Лаз Вайта
15 Середа, Стрітення Господне — Сельвік
12 Неділя — Арбака
19 Неділя — Толстой
26 Неділя — Горгентон, Адреса — Толстой, Ман.

ПОРЯДОК БОГОСЛУЖЕНЬ о. П. Захарчинська

ЛЮТИЙ

12 неділя — Пайнер Парк.
15 середа — Стрітення Господнє — Сетлон
в Тіндел В годині 3-й попо-ві по Збори церковні.
В годині 4-й попо-ві вечірня по всенічна Тутфост
(24 Wilmington St., Winnipeg, Man.

ПОРЯДОК БОГОСЛУЖЕНЬ о. Є. Грицюка.

Лютий.

5 Неділя — Ешлед.
12 Неділя — Левфен.
15 Середа Стрітення Господнє
26 Неділя — Шортедей
Box 606, Dauphin, Man

ЦЕРКОВНИЙ УСТАВ НА 1933 РІК.

Лютий.

5. Неділя. Митарів і Фарисеїв Гл. 8 Утр. Мат. XXXVII- 16—26 Літ Ап 2 Тим III 10—15 Єв Лук XVIII 10—14

12 Неділя Блудного Сина і Трьох Святих Голос 1 Утр Єван Марка XVI 1—8 Літ Ап 1 Кор. VI—12 20 І Жит. XIII.- 17—21 Єван Лук XV 11- 32 І Мак. V 14—19

19 Середа. Стрітення Господнє: Всенічне Утр. Єв. Луки II 25—32 Літ Ап Євр VII 7—17; Єв. Лук II 22 40

19 Неділя Мясопустна: Голос 2 Утр Єв Марка XV: 3—20 Літ Ап І Коринтян VII 8—13 І IX 12 Євап Мат XXV 31—46.

26 Неділя Сиропустна: Голос 3 Утр Єван Луки XXIV- 1—12. Літ Ап. Римлян XIII: 11—14 І XIV: 1—4 Єван Мат. VI: 14—21.

Український Релігійний дво-тижневик в Канаді.

ВІСТНИК
THE HERALD

THE HERALD
Box 3684
WINNIPEG, MAN.

РІК X. ВІННІПЕГ, МАН., 15-го ЛЮТОГО, 1933. WINNIPEG, MAN., FEB. 15th, 1933. ЧИСЛО (169) 4

КОРОЛЬ БОРИС ПЕРЕХИТРИВ ПАПУ ВЖЕ ДРУГИЙ РАЗ.

Болгарський король Борис, православний, одружився з донкою італійського короля, католичкою Через рішення віроісповідань в їх супружім житті зайшла вже друга подія, яка звернула на себе увагу цілої Европи, як що не цілого світа.

Першою подією був подвійний слюб, який відбувався на Італії Дивалося святання, папа римський поставив рішуче домагання, що слюб має відбутися в католицькім обряді та що діти женського пола мають бути виховині в католицькій вірі Борис на се погодився, але так скоро, як приїхав до дому з молодою королевою — зараз взяв з нею другий слюб, православний! Папа проти того запротестував, кажучи, що був вже другий слюб православний, Борис зневажив тим перший — католицький. Але на протести і скінчилося, бо що більше міг папа зробити?

В половині минулого місяця сталася нова подія, яка знов викликала протест зі сторони Ватикану. А імснно Борисови народилася донечка і він вислав крестити її по католицьки, як католицькі круля того сподівалися, крестив її православному. Представник Ватикану, довідавшись про се, заложив протест перед Болгарським урядом, але йому сказали, що се стялось в волі короля і правительства та згідно з конституцією і бажанням болгарського народу, отже зовсім законно.

БОЛЬШЕВИКИ ПРОМАХНУЛИСЯ.

Цікаві враження з Радянщини оповідає Морік Гіндус, автор книжки „Червоний хліб", після свого повороту з пятьмісячного побуту в тім-же краю .звідки він родом. Він каже, що радянський режим зробив великий промах, відбираючи селянам збіжжа зі жнив Замітне се особливо на Україні, яка славиться своїм хлібородством. На Україні каже Гіндус цілого всяка охота селян до праці і большевики пробують тепер знайти хоч скорку заінтересування селянства до праці на полі. Не помагають нікві обіцянки комісарів Для інтелектуальних робітників уряд поробив деякі уступки, але вони мусять признавтися, що вони комуністи.

ІСТОРІЯ ОДНОЇ ГРОМАДИ

Розділ І: Бородавка на носі.

В одній місцевости на заході, значної в цілій західній Канаді в її врожайної богатої землі, — є велика українська колонія, заселена перед двайцять-кількома роками переселенцями з Галичини і Буковини, а осередок сеї колонії становить велика, найстарша в тій місцевости громада, про яку власне йде мова в сім оповіданню

Господь Бог щедрою рукою благословив труди сих переселенців і вони навіть сьогодня, в часі тяжкої крізи, не знають, що то біда, що то недостаток. Але хто зна сих людей ближе, той ніколи не повазидуе їм їх добробуту, бо вони здобули собі його тяжкою, довголітною працею.

Щодо духової, то є культурно-просвітної сторони життя, то і під сим зглядом ся громада не стоїть найгірше. Має вона гарну, велику церкву; має Народний Дім, при якім міститься Жіноче Товариство, організація Молоді і Драматичний Кружок; в місневій школі вчить український учитель, який пова шкільними годинами вчить дітей рідного слова і письма та який і від роботи в громаді не відмовляється. Одним словом громада не найгірша, а під многими зглядами навіть краща, чим пересічна українська громада в Канаді. А щобн не забути, то громада ся ще й тим відзначається, що хоч члени її походять з Галичини і Буковини, між собою вони не різняться, а живуть як рідні: до одної церкви ходять, до одного Народного Дому належуть, ті самі погляди поділяють. Тому й місневих сварок та спорів в сій громаді не було, чого не можна сказати про деякі другі українські громади

(Продовження на сторонї 7 (8)

РЕЛІГІЙНИЙ БУНТ В ТУРЕЧЧИНІ.

В районі Бруси в Туреччині вибухло повстання на релігійному ґрунті. Уряд заборонив Туркам молитися по арабському, а наказав молитися в турецькій мові. Коли мудлін проголошав черговий заклик до молитви, правовірні з Туреччини вчинили бунт, який захопив широкі кола ортодоксальних магомеданів.

Бунт прибрав такі поважні розміри, що сам президент республики, Кемаль Паша, поїхав до Бруси. Арештовано 60 провідників бунту та кількох магомеданських священників.

КАТОЛИЦЬКІ КСЬОНДЗИ В ЕСПАНІЇ БУДУТЬ ПОЗБАВЛЕНІ ДЕРЖАВНОЇ ПЛАТНІ.

В Еспанії католицькі ксьондзи дали побирали платню з державної каси, що робили їх в значній части державними службовцями. Тепер еспанський уряд хоче відділити церкву від держави, внаслідок чого державна платня ксьондзам урветься Католицькі церковні власти протестують проти такої зміни, але прихильники зміни доказують, що вона вигідне на користь і самій церкві, бо священіком, бо перестанши брати платню з державної каси, вони перестануть бути державними службовцями, а стануть вповні слугами церкви.

ЛОВИ НА УКРАЇНСЬКИХ ДІТЕЙ.

Папа римський дав дозвіл заложити в Польщі конгрегацію черниць католичного обряду під назвою: Сестри Місіонарки Найсвятійшого Серця Христового Завданням сих черниць буде робити лови на діточий турецький, православні і католицькій душі Осідком сих черниць е Вильно, а обсяг діяння — білорускі й українські православні землі в Польші. Отже новий спосіб полювання на українські душі

ПОДАННЯ НЕ СКІНЧИЛИСЯ.

Як хтось думав, що подані з причини кріза скінчиться „подавня" католицьких руймо-католиків для духовників греко-католицької церкви, та помилився. Часопис „Католик-Реджістер" з Торонто подав в числі з 26 січня за одним разом як три подяки за кожен від римо-католицький органів, „Товариства Поширення Католицької Церкви" Одну подяку підписав єпископ Лаліка, другу о Н. Крижановський з Мондер, а третю о С Болтаховський з Йорктон. Як хтось хоче вірити, що за чужі гроші можуть греко-католицькі священики проводити роботу, добру тільки для українського народу і для нікого більше, то нехай вірить, однак ніхто розумний в се не повірить.

СТАРОДАВНЯ БІБЛІЙНИХ ВІДВАН.

В Мал. Азії в Пас Шашара, напроти острова Кипр, недавно знайдено цеглики з написами, які потверджують книжний раз достовірність біблійних оповідань. Англійський археолог, сер Чарлс Мартон, говорить, що новознайдені надписи дають много відомостей з часів Ісуса Навина.

КАТУЮТЬ УКРАЇНСЬКИХ ДІТЕЙ.

В селі Стецевій, повіт Сяніщи, в Галичині, учителька Малишова, Польща, побила всіх дітей в класі за те, що не хотіли молитися по польськи. Батьки сих дітей внесли жалобу до інспектора і до українського посла.

УРЯДОВІ ПОВІДОМЛЕННЯ.

І.

Громади, які вже відбули свої річні збори, повинні негайно повідомити про се Консисторію, подаючи при тому такі інформації:

1. Ім'я громади і місцевість.
2. Коли збори відбулися.
3. Імена і адреси всіх церковних урядників на 1933 рік.
4. Ім'я і адреса того урядника, на якого руки Консисторія повинна посилати листи для громади.

Отці пароки повинні догляднути, щоби їх громади подали Консисторії повищі інформації як найскорше.

II.

Громади, які ще не вирівняли своїх зобовязань супроти діецезіяльного Фонду за 1932 рік, повинні зробити се найдалі до 1 березня (марта).

Проситься Отців Пархів впливнути на їх громади, щоби вони не занедбали сього так важного обовязку.

III.

Пригадується тим Всеч. Отцям Духовним, які до кінця січня повинні були виконати ці свої зобовязання супроти діецезіяльного фонду, які вони добровільно взяли на себе на послідній Духовній Конференції, дає яких ще не виконали, постарятися зробити се якнайскорше. Рівнож пригадується тим Всеч. Отцям, які ще не зложили своєї річної вплати на діецезіяльний фонд за 1932 рік, щоби зробили се найдалі до кінця лютого, памятаючи, що час вплати за бічучий рік вже не далеко.

КОНСИСТОРІЯ
Української Грец о-Православної Церкви в Канаді.

Др. В. Трепке.

ПАЛОМНИЦТВО НА МОГИЛУ ГЕТЬМАНА МАЗЕПИ.

Моя подорож-паломництво на місце, де два з чверть століть, спочив на віки найбільший наш український патріот гетьман Іван Мазепа, відбувався не пішки а модерною залізницею. Мої переживання були такі самі й кождого, що відвідує — дуже святі для нього місця.

Поспішний дунайський потяг стоїть й шипіть парою на букарештську двірці, де невеличний гурток українських емігрантів, найбільших моїх приятелів, зібрався проводити мене на подорож до гробу Мазепи.

За дві години прибув я вже до Галацу, де вже в готелі мені пояснили, що могила Мазепи є тут у віддалі ледви пару десятків хвилин ходу, біля церкви Пречистої Діви. Тож саме сказали мені рано й у місцевій поліції, де я мусів з'являтися, як кождий чужинець подорожуючий та ще маючи певні завдання.

Такий вже тут звичай та порядок.

Се мене трошки збивало, бо-ж відомо, що Мазепу поховали в монастирі св. Юра, що стоїть недалеко від церкви Пречистої й належить до одної з нею парафії.

Вирушив я до церкви Пречистої.

Простую я до вулиці, що називається Мазепиною, що починається майже від самого базару та тягнеться серпом вгору понад берегом Дунаю, проходячи поблизу церкви Пречистої Діви, яку там дехто з мешканців називає Мазепиною церквою.

Ні в міській управі, ні з інших джерел не вдалося мені довідатися, чому й коли вулицю ту названо Мазепиною, але назва збереглася й до сього часу та офіційно затверджена, про що свідчать таблиці з написом прибитим по рогах вулиці.

Підійшовся тією вулицею, яку при сій нагоді фотографую, підходжу до коротенького перелуку, що веде на майдан на якому стоїть старовинна церква подібна на фортецю, з вікнами-бойовищами й лише при відповідному покритті дахом та банями.

Церкви ще вживають, але навкруги все запущено, майдан біля неї поріс лободою майже в зріст людини, та будками. Обходжу її навколо; ніде жадних ознак могили, ані плити нагробка.

Розшукую псаломщика, та священика-пароха, що охоче відімкнув мені церкву, так що вдалося оглянути її з середини та підійтися на бані, звідитися через вузенькі вікна, колишні бойниці, відкриває перед очима чудовий краєвид на Дунай.

Священик доктор богословія, пан-отець Вельшу, розповів, що справою могили Мазепи, цікавиться й він, особливо для своєї праці — опису та історії церков Галацу. Але не міг встановити чому церкву Пречистої та вулицю названо Мазепиними. Він стверднв також, що всі матеріяли, які він простудіював з тому числі й історію Галацу, стверджують факт похования гетьмана Мазепи в самій таки церкві монастиря Св. Юра.

Отже дальші мої розшуки були скеровані на той монастир, що лежить при вулиці св. Юра, по другому боці широкого майдану-низини, десь чверть години ходу від церкви Пречистої.

Монастир св. Юра, оточено високим парканом з дерева, стоїть на високому й крутому березі Дунаю; а широкого, теж запущеного двору, що простягається до самої кручі берега, під котрим розкинулася пароплавна пристань, завалена деревом та дугами, що йде Дунаєм, розгортається чудовий, майже безмежний краєвид на Дунай, що як і безліч віків тому назад „тихо, тихо воду несе" зховуючи в своїх глибинах силу людської, та вокрема української історії.

За Дунаєм тягнеться зелений, трохи застелений сивиною, простір придунайських лук, простягаючись аж до туманчю й красою краєвиду, мимоволі передніх вулиць Балкання. Захоплений величіпочуся думкою на береги Дніпра з безмежними його луками що також так само губляться на обрію. Вибираючи місце для могили Гетьмана Івана Мазепи, його прибічники не випадково зупинилися на монастирі св. Юра, з його таким своєрідним окруженням. Той кому не довелося спочивати над рідним Дніпром., мав лежати приймені там, звідки все нагадувало рідний край, звідки тихо, тече старий Дунай, що мав переносити мовчазні звістки про долю Гетьмана гень-гень далеко через Чорне море аж на Україну.

Був час наказій, пароха не було в Галаці й лише молодий псаломщик відчинив двері до церкви й дав пояснення.

Ані церковних архівів в метричними записами, ані яких будь зовнішніх ознак з часів Мазепи в церкві не лишилося. Колись давно Турки погромили Галац, спальондрували його, а головно церкви, серед яких найбільше постраждали церкви св. Юра та Пречистої.

Але дві речі свідчать про те, що ім'я Гетьмана Івана Мазепи та місце його спочинку тісно звязані з монастирем св. Юра. Так підчас Служби Божої, в сій церкві ім'я Гетьмана Івана Мазепи поминають в числі ктиторів храму сього. Але з якого часу, з якого розпорядження — се встановити не вдалося. Московська анатема сюди не досягла.

Перед самим входом до церкви між де кількома иншими старими плитами з надгробників та по середині них лежить велика мармурова плита з дуже затертим написом, але виразно визначено в головах її двоголового орла.

Румунський історик Когальнічану, що 1830 року відвідав особисто Галац й могилу гетьмана Мазепи пише ось що:

„Гетьмана Івана Мазепу поховано в Галаці в монастирі св. Юра, посеред церковної трапези, в цементованому склепі, над котрим покладено мармурову плиту з висіченою на ній епітафією Гербом України та Мазепи та фігурою одноголового орла."

В році 1835 родичі помершого боярина Сердара Дмитра Дерекчі-Баші забажали поховати його тіло теж серед церкви св. Юра. Монахи, що ховали нового покійника, підняли плиту надгробок, відкрили склеп могили де знайшли черен й кости Гетьмана, хоч не знали чиї се останки, але розуміли, що тут було поховано якусь важну людину й тому залишивши останки Гетьмана в тій же могилі поховали й Дерекчі-Башу.

Як велів звичай краю по кількох роках рідня сього боярина розпочала знову гріб для остаточних похоронів.

Разом з тліннями останками боярина винято тоді з могили й кости Гетьмана. Та що під той час вийшов закон, що хоронити покійників серед церкви не вільно, то кости боярина, а разом з ним і Гетьмана, поховали в новій могилі назовні церкви, дещо праворуч від входу до неї. Над тією, могилою покладено нову мармурову плиту з написом. При сьому рідня Дерекчі-Баші, котрій видно імпонувало, що останками близької їм людини доволося лежати разом з останками якоїсь дуже знатної людини, захотіла зберегти і зовнішні ознаки знатности, що були на попередньому нагробнику, тому доручила вирізати на новій плиті теперішній герб із орлом. Та різьбар очевидно незнайомий знавець гуральників, вирізав за місць одноголового орла з гербу Мазепи, фігуру орла двоголового подібного до австрійського.

Попередню розбиту плиту з могили Гетьмана вибрав князь Михайло Гика до Ясів в румунський історичний музей, але де далі вона тепер невідомо.

Роскопуючи, можнаб, гадаємо, точно означити, чи й тепер там лежать кости Івана Мазепи, та наколи так, то відправити новий урочистий похорон з тим, щоб, як настане слушний час перевести їх до рідного Київа та поховати в соборі св. Софії.

Ще згадаю про Тягиню (Бендери) друге місце звязане з іменем Гетьмана. При вулиці Акерманській стоїть старовинний, але переробленій будинок, який виказує архітектурою своєю понад вікове походження.

Будинок сей зветься Мазепиним Домом. Чому? Ніхто не може дати тому пояснення й ноки що треба шукати ще иншим пляхом пекних пригущень.

Гетьман Мазепа прибувши разом із шведським королем Карлом XII до Бендер, розташувався табором на березі Дністра біля села Варниці. Будинок, що його звуть тепер Мазепиним, був один з найбільших і найсолідніших в Бендерах бо безумовно якось урядовою установою або місцем осідку самого правителя. Отже ясно, що там мусіли бувати і Гетьман Мазепа й король Карло XII. Не виключено, що коли Гетьман дуже занедужів, що не міг лишитися в таборовому шатрі й користувався гостинністю в тому будинкові, а може там й помер. В всякому разі факт, що назва Мазепиного Дому не знесло з памяти місцевого населення навіть століття панування над Бендерами російської влади, ясно показує, що той будинок є тісно звязаний з іменем Гетьмана Івана Мазепи і тому мусить з церквами св. Юра й Пречистої Діви мусить уважатися одним з цінних памятників по ньм.

Румунський літописець Микола Костин, сучасник гетьмана Мазепи оповідає, що перша відправа над тілом покійного Гетьмана в парафіяльній церкві села Варниці біля Бендер, потім тіло перенесено до Галацу й там поховано в монастирі св. Юра. Мабуть тимчасово, поки будували склеп, тіло гетьмана знаходилося в церкві Пречистої Діви й було або перенесено тою вулицею до монастиря або носить його ім'я. Похороии відправив тамошній митрополит Галацький.

В самій Варниці, що розкинулася над Дністровими берегом, на півночі від Бендерської фортеці ще з турецьких часів знаходяться такі памятники Мазепиного там перебування:

На узгірю при самій околиці села Варниці поставлений заходами румунського уряду та шведського посольства невеликий памятник обелізк з написом "Carolus XII Rex Suediae", на тому місці, де стояв будинок в котрому жив шведський король в р. 1709/10.

Нижше від нього над самим майже берегом Дністра стоять розкинені трикутником три керниці, які звичайно мали на було ще до недавна побачити на Україні, з деревляною цебриною та журавлем. Ті керниці звуться Мазепиними. Люди, коли між ними процес латинізації завершиться і настане повне, заокруглене „вшистко едно".

Постарайтеся, щоби Ваша передплата була вирівнана та відновлена на слідуючий рік.

НОВЕ СВІТЛО НА ЗАГАДОЧНІ МІСЦЯ СВЯТОЇ ЄВАНГЕЛІЇ.

Можливо, всі всіх речень Сина Божого, поданих в Святім Письмі, останні Його слова: „Ілі, Ілі, лама савактані", що значить „Боже мій, Боже мій, чому Ти мене покинув?" у всі віки були найбільш незрозумілі для християн.

Чому Син Божий, який віддав Своє життя в найбільшій жертві, щоб спасти людство, міг сказати се в свої останні хвилини? Так Він говорив своїм ученикам ще кілька днів перед тим, що вони всі покинуть Його при Його кінці, але Його Отець буде з Ним. Як міг Він сказати щобудь, щоб могло показувати, що Він міг втратити віру в Отця, що Отець міг Його покинути?

Новий сенс сим словам дають досліди визначного біблійного ученого д-ра Георга Ламзи. Др. Г. Ламза походить з Курдистану, в країні сих гір ще і досі живе нарід Ассірян. Він нечисленний. Всього є сього народу 28,000. Сей нарід з первісних часів нашої християнської ери є християнський. **Нарід сей і тепер уживає арамійську мову, якою говорив за часу Свого життя Син Божий.**

Підчас численних війн з невірними, перше з поганами, а потім з магометанами, сей нарід був загнаний в гори Курдістану. Підчас останньої війни сі ассірійне-араміти Турками і Курдами були виперті з їх країни в горах. Нарід сей перетримував в незадамятних часів біблію не друковану, а в манускриптах в арамітській мові. Біблія ся, згідно з інформаціями д-ра Ламзи, походить з найранійших часів християнства.

Як подає др. Ламза, Ассірія-араміти, походячи своїй горі, мусіли там, в стінах своїх церков і монастирів залишити неоцінимої вартости манускрипти, деякі з них, що могли бути написані ще в часі життя Сина Божого. Др. Ламза, перебуваючи тепер в Злучених Державах, пляне експедицію в гори Курдистану в цілю розшуку сих цінних манускриптів. В Злучених Державах др. Ламза перебуває як представник Ассірійської Місії Архиепископа Кентерберійського. Місія ся вже видобула в під землі архіви Несторіянських християн-Ассірян.

Ми повертаємось тепер до згадання слів Сина Божого на хрести. У всіх перекладах в Європі, включаючи і наш український переклад Куліша і Пулюя, арамійський текст згаданих слів Сина Божого на хрести є поданий так: „Ілі, Ілі, лама савактани". Однак в арамійській біблії, яку несторіяне-ассиріяне уживали через 1700 років, замість слова „лама", що значить „чому", стоїть слово „імана", що значить „для сього". Далі др. Ламза говорить, що слово „савактані" не значить в арамійській мові „покинув", або „відкинув" а є форма дієслова „тримати", „затримувати для чогось", отже тому, наведені слова Сина Божого, як їх розуміє арамійська біблія, в нашій українській мові мусіляб бути подані так: „Боже, Боже, для сього Ти мене затримав", або иншими словами: „Боже, Боже, се є моє призначення". Таке значіння подає др. Ламза, який народився посеред Ассірійн-арамітів і без сумніву є авторітетом для своєї мови.

Як могла статись така помилка? Перекладн біблії тепер в ужитку були зроблені з латинських і грецьких перекладів на гебрейську і арамійську мов. Сторозавітна біблія була перекладена на грецьку мову ще в четвертому віці до Христа в Александрії. Однак гебрейська мова і мова арамійська так далеко між собою різняться, як скажемо теперішня американська мова від англійської мови часів Вавзабети. Перше евангеліє св. Матвія було написане в арамійській мові. Коли навіть ученні деякі і були знайомі з гебрейською мовою по александрійським перекладам, вони не могли знати досконало мови арамійської, яка досить далека від гебрейської. Через се помилка завжди могла статись.

Др. Ламза далі це подає, що також для нас цікаве, що біблія посеред східних християн Курдистану ніколи не вживалась в оригіналу. Дійсним оригіналом вважався лише манускрипт біблії і священики хоронили безцінні скрипти біблійні, що походять з часів самого Христа.

Др. Ламза недавно представив в Національний Музей в Вашингтоні молитовник священичий з четвертого віку. Сей документ оголошений куратором музею Вальтером Гау, як один з найбільш цінних річей всесвітної релігійної літератури Згідно з твердженням д-ра Ламзи, богато таких скриптів є заховані в стінах старовинних несторіянських церков Курдистану. Др. Ламза є певний, що дібає перешукання сих старих церков відкриїться нові старовинні скарби біблійної літератури. Взагалі, як говорить др. Ламза, Несторіянська Біблія цікавого не має тих загадочних місц, над якими примушені особливо застановляться теольоги Европи і шукати можливих пояснень. Все в арамійській біблії, для чоловіка, знаючого арамійську мову і її ідіоми, ясне і зрозуміле.

(„Дніпро") **А.І.Т.**

ОБМАНЦІ НА ПОЛІ ХРІСТІЯНСТВА.

Недавно суд засудив одного чоловіка на 200 доларів кари і 6 місяців арешту за те, що він видавав в себе лікаря, хоч не був ним і брав за лічення гроші

Цікаво, що сталося б, якби перейшов закон карати всіх тих християн, які вдають з себе християн, але вдійсности не є ними, бо не живуть після науки Христа? Треба сказати, що в дуже короткому часі всі тюрми були переповнені такими обманцями.

ЗАПОРУКА ЗАДОВОЛЕННЯ.

Коли хочете мати душевний спокій і бути щасливим, забудьте на хвили ваших сусідів; забудьте гіркі слова, які довелось вам чути про себе; забудьте слабі сторони ваших приятелів, а памятайте лиш про добрі діла. Одним словом — забудьте все зло про ваших ближніх, а памятайте тільки про добре, а знайдете душевний спокій і задоволення.

ПІСНЯ ПРО СМЕРТЬ

Смерте моя дорогая,
Ти від Бога прислана!
Зажди мене час-годину
Поки зберу всю родину! '

Смерть годинн не зажидьв,
Тай я родн не зібрала.
Не прибрана, не готова,
Ідн, душе, хоч такова.
Ой я, я питаю, а я в гудьки,
А об смерти нема думки.

Григ. Сковорода.

„ДНІПРО"
орган Української Православної Церкви в Злучених Державах,
виходить 1 і 15 кождого місяця і коштує на рік $2.00
Передплату висилати на адресу:
"DNIPRO"
1851 Germantown Ave., Philadelphia, Pa.
U.S.A.

Греко-католики Святнували Разом з Поляками.

„Нова Зоря", орган еп. Хомишина, доносить, що греко-католики у Варшаві святкували сього року Йордан на 6 січня, то є день перед Різдвом на самий Святий Вечір (того самого дня приклало польське свято „Трох Кролів"). З того треба виносити, що Різдво обходили на день 25 грудня, отже враз з Поляками. „Нова Зоря", подаючи про се вістку, пояснює, що варшавські греко-католики святкували Йордан „по новому стилю". Та се неправда. Український Йордан, і для православних і для греко-католиків припадає „по новому стилю" на 19 січня, а Йордан для Українців на 6 січня є не „по новому стилю", а по новому обрядові, себто, по римському. Се є ще один доказ, що греко-католики, хоч може і поволи, то певно латинізуються та що греко-католицька церква як така буде колись цілковито зліквідована таки самими католицькими властями.

В донесенню про святкування варшавськими греко-католиками Йордану в день перед Різдвом говориться, що на святі був також представник папи. Здатизновані греко-католики тим дуже тішаться і пишуть до „Нової Зорі": „Нунцій Мармаджі (себто папський представник) радо спішить між нас, бо все почувається у нашому кружку як між своїми рідними". Нічого дивного, що Мармаджі почувається між ними, як між своїми рідними; В недовзі так само будуть почуватися між ними і Поляки. Се тоді, коли між ними процес латинізації завершиться і настане повне, заокруглене „вшистко едно".

Постарайтеся, щоби Ваша передплата була вирівнана та відновлена на слідуючий рік.

„ВІСТНИК"
Радикальний часопис для Українців в Канаді
Виходить тричі і 15-го кожного місяця.
Видає Українська Православна Видавнича Спілка.
Передплата: В Канаді — $1.00 на рік.
За границю — $2.00 на рік.

THE HERALD
Published semimonthly by the
Ukrainian Orthodox Publishing Company
Subscription per annum:
In Canada — $1.00. — Foreign — $2.00.

Адресувати: — Address
The HERALD, Box 5884, WINNIPEG, MAN.

НЕ ЗАНЕДБУЙМО ОБОВЯЗКІВ.

На кожду людину життя наложе обовязки і відповідно до того, як вона до тих обовязків ставиться, ми судимо про її вартість. Отже не по її грошах судимо людину, не по тім, які вона школи покінчила, не по її знові, а по тім, як вона виконує ті завдання, які щоденне життя перед нею ставить.

Не всім людям судилось в життю мати однакові здібности і однакову силу, отже і не можна призначено всім однакові тягарі-обовязки, — одні несуть менші, другі більші, відповідно до їх сили і здібности та до того, яке становище вони перед суспільности занімають, але щодо тої міри, якою людей міряємо, що до тої ваги, якою важимо їх заслуги або провини — то вона для всіх однака: і для вченого і невченого; для голови держави і для її звичайного підданого, для генерала і для простого жовніра Тою мірою, тою вагою є: як за чесно і совісно людина виконує ті обовязки, які життя на неї наложе. Се значить: як чесно і совісно хліборобець виконує свої обовязки, а робітник свої Як чесно і совісно лікар виконує свої обовязки, як чесно священик, як чесно учитель і так на продовж цілої довжесно лінії, не виключаючи ні найпершого серед громади чи народу, скажім голову держави, ні найвичайнійшого її горожанина — незначного робітника чи хлібороба. А все се відносяться не тільки до обовязків професії, чи заняття, а взагалі до всіх обовязків, з якими в життю стрічаємось: і родинних, і громадських, і загально народніх.

В притчі про таланти говориться, що один господар відізжаючи на довший час в чужі краї, скликав своїх слуг і розділив між них своє майно Одному дав пять талянтів, другому два, а третьому тільки один — кождому відповідно до його стану і здібностей. Коли-ж по якімсь часі повернув до дому і зробив зі слугами обрахунок, то показалось, що той слуга, який взяв пять талантів, придбав ними других пять, а той, що взяв два таланти, придбав ними других два. Обом сим слугам сказав господар: „Добре, слуго добрий і вірний. Ти в малім був вірний, отже наставлю тебе над многими Увійди у радість пана свого"

Коли-ж прийшла черга на третього слугу, то показалось, що він закопав таланти у землю, і не придбав нового майна, а віддав панови тільки те, що від нього отримав. Озвавшись пан, сказав йому: „Слуго лукавий і лінивий! Треба було віддати срібло моє міняйлікам, а я тепер відобрав би своє з процентом",— а звернувшись до слуг своїм промовив: — „Візьміть від него талант і дайте тому, що має десять. І киньте слугу нікчемного в темряву, де буде плач і скрегіт зубів".

Перші два слуги удостоїлись однакої похвали від свого господаря, помимо того, що один з них придбав пять нових талянтів, а другий тільки два. Чому так? Бо господар судив їх не по числі придбаних талянтів, а по тім, з якою вірністю вони дбали про його майно. Здобутками своїми вони це рівнялися, засобами також ні, — бо один отримав пять талантів, а другий тільки два — отже і здобутки їх щодо числа талантів не були і не могли бути однакові. Що-ж зрівнало їх обох в очах їх пана, то та вірність, з якою вони після їх сил виконали свої обовязки супроти него. Рівнож третий слуга, не за те дістав нагану, що не придбав пять талантів, як перший слуга, або два таланти, як другий, а за то його байдужність і лінивство, в наслідок чого закопав талант ту землю і чекав безчинно на поворот пана. Колибн був він виконав свій обовязок з такою чинністю і вірністю, як перших два слуги, то без огляду на те, як скільки він здобатки він був майно свого пана — на один талант, чи тільки на половину — він був би удостоївся такого самого признання і нагороди, як і перших два слуги Бо зновтаки треба повторити пристаркою того признання і нагороди будуть не скількість придбаного майна, а та вірність і щирість, з якою слуги виконали приторучення свого пана. Ані тої вірности, ані тої щирости не показав третій слуга і за те постигла його заслужена кара.

Люде, які не виконують совісно своїх життєвих обовязків, які байдуже відносяться до них або уникають їх, — є подібні до того слуги, які закопав талант у землю. Їх також же подібна заплата, як того лінивого та невірного слугу. Заплата не тільки може аж на другім світі, по смерти, але вже й тут за життя, заплата в формі нагани, пониження, нарузи, невдач, які вони стрічають на кождім кроці в життю, згідно зі словами пана: „Візьміть від него талант і дайте тому що має десять. І киньте слугу нікчемного в темряву, де буде плач і скрегіт зубів".

Тії-ж, які чесно та совісно виконують свої обовязки, — будь ті обовязки великі чи малі, родинні чи громадські — удостоються і на сім світі і на другім такої нагороди, яку отримали перших два слуги: „Добре, слуго добрий і вірний. Ти в малім був вірний, отже поставлю тебе над многими. Увійди в радість пана свого".

Шановні читачі! Виконуйте чесно і совісно ваші життєві обовязки, як личить чесним та свідомим християнам. Між нинним не занедбуйте вашого святого обовязку супроти Вашої Церкви і її органу і ще сьогодні вирівнайте Вашу переплату за „Вістник".

ПОШАНА ПРЕЗИДЕНТОВІ.

Найбільшим політичним противником Лінкольна за весь час його політичного життя, був один С. Доглас, який також кандидував на президента Коли Лінкольн мав виголосити свою першу інавгураційну промову, то є першу промову як ново-заприсяжений президент — і коли вийшов на підвисшення, щоби говорити, він не мав де поставити свого парадного капелюха (цилїндра). С. Доглас, який силів на підвисшенню разом з другими визначними людьми, завважав заколотливий президента, підступив до него і взяв капелюх. Вернувши на своє місце, Доглас шепнув до свого сусіда, усміхаючись:

Як я не годен бути президенто то най бодай потримаю капелюх для президента".

Доглас міг уважати Линкольна своїм політичним ворогом, але як президента — він віддав йому належну пошану.

ПРИМІР БЛУКАННЯ ЧУЖИМИ ДОРОГАМИ.

В Вінніпегу є групка людей, яка числить около 15 родин і яка може посхвалити як живий примір того, як то деякі несвідомі Українці блукають чужими дорогами та поклоняються чужим божкам. Є се церковна громада св. Михаїла на Сучавського, яка зорганізувалася троха більше, як рік тому назад Перед зорганізованням своєї власної громади Сучавці через довгі роки належали до буковинської народної церкви св Михаїла, при вулиці Дізраелі, яка зорганізувалася ще в 1918 році.

Громада св. Михаїла належала від самого її зорганізування до російської місії, але статут громади застерігав, що церковне майно має назавжди остати власністю громади. В наслідок відходження Української Греко-Православної Церкви в Канаді члени громади св. Михаїла подзілилися на дві групи: на свідомих Українців, які стремили до злуки з Українською Православною Церквою на канадів, які оставали вірні російській місії Сторонники російської місії становили в громаді більшість, отже вони мірою церкви в своїх руках, дозавзяли невспинний процес членів Української національна свідомість в громаді поступенно зростала, і дійшло до того, що канадська сторона почала боятися за своє панованя. Що більше, прихильники російської місії чували, що так скоро як Українці увійдуть в громаді в силу вони приключать громаду до Української Православної Церкви отже, щоби здобичі семи, вони постановили записати церковне майно на російську місію Для сего треба було змінити статут, що вони й зробили, але Українці вдалися до суду і суд рішив, що зміна статута не важила що церковне майно і на далі мусить остати власністю громади

По судовім процесі поділ членів громади на Українців і канадів ще більше заокруглився і від тоді стало тільки питанням часу, коли українська сторона вийде остаточно в силу та переведе цілу громаду з Української Православної Церковою.

Щоби не допустити до сего, та щоби Української Православній Церкві перегородити дорогу до тих Українців з Буковини, які не знаходяться під російською місією, провідники канадської партії тоншали на цікавий помисл. А іменно зорганізували в Канаді „Буковинський патріярший патронат" під духовною зверхністю румунського патріярха, та приєднували до нег буковинські громади Мовляв: Не будемо Москалями, але не будемо і Українцями Най беруть Румуни. За переведення сего планів а життя взявся тодішній парох громади, о. Нагірняк, якого громада спровадила впрост з Буковини З сим попом Нагірняком ніхто не мав де поставити свого парадного капелюха (цилїндра). С. Доглас, який силів на підвисшенню разом з другими визначними людьми, завважав заколотливий президента, підступив до него і взяв капелюх. Вернувши на своє місце, Доглас шепнув до свого сусіда, усміхаючись:

Як я не годен бути президенто то най бодай потримаю капелюх для президента".

Старий новій громаді пішло як з потопного дня від самого початку її істнування в Канаді, здобувши церкву св. Михаїла в свої руки, з тактичних зглядів та з порозумінням з управою Української Православної Церкви в Канаді поставили не прилучуватися ще якийсь час формально до Української Церкви, а затримати надальше того самого священика з російської місії, який прийшов до громади ще за часів панування в ній канадської партії Таке рішення Українців перегородило громаді Сучавського дорогу до російської місії, бо так довго, як церква св. Михаїла була в злуці з російською місією через особу священика, так довго ті місія не могла визнати принятя під свій покров нової громади, виключною ціллю якої було виходити громаді св. Михаїла.

Перший клопіт громади Сучавського був в тім, що вона не належала до жадної церковної зверхности і немала видьи дістати священика.

На свое щастя, а радше нещастя Сучавці довідалися, що в Америці є якийсь Жук, що хоче бути епископом та що його ціли хоче мають висвятити грецькі епископи. Вони отже вдались до него але він хоч і прийняв їх великодушно під свій покров, то священика не прислав Вони тоді відвідали Хрустовку, а російський місії, щоби він поклинув ся Арсенія вичинився Жукови та обвив їх парафію Хрустовка погодився (бо-ж то не був по бути на парафії в Вінніпегу), але вибувши всього один місяць, покинув і парафію і Жука і вернув назад до ся Арсенія Лишились без священика, Сучавці запросили до себе суспендованого католицького священика, Крайківського, якого Жук всліз за тим проголосив своїм адміністратором на Канаду Але Крайківський також не побув довго Через незнання православного обряду та через деякі інші причини він по двох чи трох місяцях мусів громаду покинути Сучавці довго не думаючи прийняли на його місце Сенету, бувшого католицького, а потім православного священика, а Жук і його проголосив своїм адміністратором

Але і Сенета по кількох місяцях громади покинув, а Сучавці покликали на його місце Зазуляка з російської місії Він є знаний на заході між нищим з того, що був ярим кацапом, що дуже часто мивав єпископську зверхність та з других инших особистих історій

Всі ці зміни священиків в громаді Сучавського забрали на протягу одного року так, що саме той неділі, коли громада обходила свою першу річницю, Зазуляк служив в ній перше своє богослужения Слід зазначити і те, що тоді, як Сучавці запросили його до себе, Зазуляк підзагавнував митрополитові Канадській і Сенета, але опісля громада сама писала до Жука, і загрозила, що як він Зазуляка не прийме, то громада піде за Зазуляком під зверхність той місії, до якої він їх поведе Ходять слухи, що Жук відмовився був його приняти, бо проти того запротестували оба „адміністратори" Крайківський і Сенета, але опісля громада сама писала до Жука, і загрозила, що як він Зазуляка не прийме, то позбудеться одинокої громади в Канаді... Кого отже Жук послухав — „адміністраторів" чи громади — поки що невідомо.

От така вкоротці історія людей, які не знаючи, хто вони, чиїх батьків діти, блукають чужими дорогами та шукають чужого пана, якомуб служити, байдуже хто, ним буде: Румун, чи Москаль, чи Турок, щоби тільки не бути власним паном, не бути своїм господарем

Наводимо сей примір чужого блукання не тому, що він важний сам в собі, а тому, що він наглядно показує, яку ве-

ПРИНАГІДНІ БЕСІДИ.

Різдвяні Свята минули. Але все-ж таки не занюкодить згадати про дещо, що кому трапилося сих минулих Свят Народження Христа.

Я, як звичайно, святкував ці свята після християнського українського звичаю.

На Святий Вечір було, так приписує наш народний звичай, дванайцять страв На Різдво, раненько, в годині четвертій пішли ми цілим домом до церкви на Богослуження. З церкви вернули до дому, нагодували худібку, напоїли, а тоді я з своєю старою пішли до кума Гарасима на свята. По полудни почали відвідувати хату колядників і про се якраз я хочу написати, яка то різнородність колядників відвідала хату мого кума

Найперше прийшла група з трох, — вже старших собі колядників, трохи під гумором Заколядували і кум Гарасим питає:

— А ця що колядуєте?

— На Просвіту за „гайвей", —відповідають.

— Добре, просвіта — гарна ціль, — сказав кум і дав коляду.

Ну, а я, щоби защадити людям ходаю Хрустовка погодився (бо-ж то не був по бути на парафії в Вінніпегу), але вибувши всього один місяць, покинув і парафію і Жука і вернув назад до ся Арсенія Лишились без священика, Сучавці запросили до себе суспендованого католицького священика, Крайківського, якого Жук всліз за тим проголосив своїм адміністратором на Канаду Але Крайківський також не побув довго Через незнання православного обряду та через деякі інші причини він по двох чи трох місяцях мусів громаду покинути Сучавці довго не думаючи прийняли на його місце Сенету, бувшого католицького, а потім православного священика, а Жук і його проголосив своїм адміністратором

Але і Сенета по кількох місяцях громади покинув, а Сучавці покликали на його місце Зазуляка з російської місії Він є знаний на заході між нищим з того, що був ярим кацапом, що дуже часто мивав єпископську зверхність та з других инших особистих історій

Всі ці зміни священиків в громаді Сучавського забрали на протягу одного року так, що саме той неділі, коли громада обходила свою першу річницю, Зазуляк служив в ній перше своє богослужения Слід зазначити і те, що тоді, як Сучавці запросили його до себе, Зазуляк підзагавнував митрополитові Канадській і Сенета, але опісля громада сама писала до Жука, і загрозила, що як він Зазуляка не прийме, то громада піде за Зазуляком під зверхність той місії, до якої він їх поведе Ходять слухи, що Жук відмовився був його приняти, бо проти того запротестували оба „адміністратори" Крайківський і Сенета, але опісля громада сама писала до Жука, і загрозила, що як він Зазуляка не прийме, то позбудеться одинокої громади в Канаді... Кого отже Жук послухав — „адміністраторів" чи громади — поки що невідомо.

От така вкоротці історія людей, які не знаючи, хто вони, чиїх батьків діти, блукають чужими дорогами та шукають чужого пана, якомуб служити, байдуже хто, ним буде: Румун, чи Москаль, чи Турок, щоби тільки не бути власним паном, не бути своїм господарем

Наводимо сей примір чужого блукання не тому, що він важний сам в собі, а тому, що він наглядно показує, яку ве-

---

— Ми вам заколядуємо, — кажуть.

— А ви звідки, — питає кум.

— О, ми від просвітньо-співацько-драматично-політичного товариства з місточка за ріки, — поясюють.

— Мені казали, що у вас отворили також клюб з пивом.

— А так! Се на те, щоби наші члени не йшли до чужих, а до того на пиві добрий заробок.

— І ви не соромитесь перед Богом і людьми дерти людям очи колядою на коршму?...

— Прошу не сердитися, а в Бога ми не вірймо, — відозвався хтось там з заду.

— А так! То ви в Бога не вірите, а колядувати йдете, щоби своєю „колядою" опоганювати ту правду, ту свя тість, якої память сьогодні святкуємо! Геть з моєї хати, негодні! Ви не гідні топтати нашість сей земельки святої в мойй хаті. .

Засоромлені люди забралися з хати, а кум Гарасим і досі не може пояснити собі того, як то можуть люде так ошукувати Бога і людей.

Кум Гриць.

ОЖИВЛЯЮЧА СИЛА.

Не раз ми бачили, як понад поле достигаючого збіжжа пробесється буря з уливним дощем і до самої землі притоло чить збіжжа. Дивишся на вилягле збіжжа і здається, що пропала праця рук хліборобa, бо вже ніяка сила не зможе того збіжжа піднести, щоби воно достигло і дало овоч. Але глядіть — проїде шуря, засвітить ясне сонце, повіє теплий вітер і збіжжа легенько підноситься, а за якийсь час знов хвалюється на вітрі просте та рожкішне, мов би нічого з ним не сталося.

Так як лучі сонця оживляють і підносять вилягле збіжжа, так ласка Святого Духа відживляє серце чоловіка і додає йому нової сили до життя.

НАЙЛІПШИЙ СПОСІБ.

Молодий лис питає старого лиса:

— Як найкраще боронитися при стрічі з хортами?

Старий лис подумав і відповів:

— Досвід мого життя каже, що найкраще є ніколи не стрічатися з хортами.

Се саме треба сказати про боротьбу з гріхом: Найкраще не стрічатися з ним

НЕДІЛЬНА ШКОЛА

НАДХОДИТЬ ЧАС ПОКАЯННЯ.

Пророк Міхей проживав в початках осьмого століття перед Христом в жидівському царстві. Столицею царства був Єрусалим, а тодішніми королями Йотам, Ахаз і Езекія.

В тих часах ширилася між Жидами безбожність і велике зіпсуття.

Міхей, оканчаний Богом на пророка, виголошував палкі проповіді, щоби людей отямити й довести до покаяння. Він пророк упадок царства жидівського, вавилонську неволю і зруйнованя Єрусалиму, як кару за людські гріхи. Але зразом вказував на Боже милосердя, що готове завсіди прощати провини і відвернути кари.

Для потіхи людей предсказав він поворот Юдеїв з вавилонської неволі і прихід Спасителя.

Міхея називають пророком географом, бо він предсказав місце народження Христа. З його пророцтва довідалися три мудрці зі Сходу, що Месія має народитися у Вифлеємі.

Дуже гарні були його проповіди. Ось зразок:

„Позникали в землі милосерді, нема між людьми справедливих: всі засідають, щоб кров пролити, брат на брата сіть наставляє... Ось через се вам буде Сіон, як поле, розораний, а Єрусалим зробиться купа завалищ, а гора під сим храмом стане горою, порослою лісом... Країна за нечесть буде спустошена й то страшними спустошеннями".

Міхей взивав до покаяння і вказував на Боже милосердя: „Бог любить милосердитись. Він зітре беззаконність нашу... вкине у глибінь морську гріхи наші".

Дня 21-го лютого с. р. в понеділок після сиропустної неділі починається у нас великий піст — час покаяння. Складається він з чотирдесятниці і страстного тижня. Чотирилесятниця установлена на памятку й наслідування сорокаденного посту Ісуса Христа на пустині; Страстний тиждень в честь страстей і хрестної смерти Спасителя.

Щоби гідно перебути сей піст, Церква велить вірним постити, себто здержатися від деякої їди, і каятися за свої гріхи.

Любенькі діточки! Дорога молоде! Послушні заповітам Церкви Христової, використайте час великого посту для обнови своїх душ. Опановуйте себе, відмовляйте своїм злим пригінним нахилам. Кайтеся за свої гріхи, обновіться освящаючою ласкою в святій Тайні Покаяння. Скріпіть свою волю до доброго побожними молитвами і святим Причастием, щоби з Христовим воскресенням й ми всі воскресли до нового, кращого життя.

ЧИ ДУМАЛИ ВИ ПРО СЕ?

Чи думали ви коли про те, що ні одна жінка, не стала на світі ні трохи лучшою від того, що мала брилянти? Тимчасом-же кілько жінок стали безвартними, зіпсутими і нещасними через те, що хотіли брилянти мати!

Або чи став хоч один чоловік лучшим від того, що мав скрині повні золота? Але хто змірить все зло, зроблене для того, щоби скрині золотом наповнити?

Дж. Роскин.

ІСТОРІЯ ЦЕРКВИ.

(За Е. Семакою).

(Дальше).

Устрій російської церкви аж до її розділу на митрополію Москви або церкву велико-руську, і митрополію Київа або церкву мало-руську.

Першим митрополитом Росії був Михаїл, що приїхав з Царгороду до Київа зараз по навернению князя Володимира (988 року).

З початком XI століття митрополія Київа мала пять епископій, іменно в Новгороді, Чернигові, Ростові, південним Володимирі і Білгороді. В XII столітю числила митрополія Росії ще сім епархій більше, а именно: Тмуторакань, Переяслав, Юрев, Полуцк, Туров, Смоленськ і Перемишль, а в XIII столітю ще й Галич і полудневий Володимир. Зміж всіх епархій найзначительшою був Новгород, що обнимав цілу північну часть Росії.

Всі епископи були підчинені митрополитові Київа, що їх настановляв, на собори скликав, судив і провадив важнійші справи російської церкви.

Приняваши християнську віру від грецької православної церкви і Греків як перших архипастирів, російська церковна ієрархія, як митрополія, залежала від царгородського патріярха. Але все таки положення сих митрополитів було далеко самостійнійше, як митрополитів византійського царства. Зглядом російської церкви патріярхи мали лишь давні патріярхальні права і не мішалися до особистих митрополичих прав. Митрополити мали велике поважання в народі й українських князів, і великий вплив на політичні справи краю.

Після спустошення Київа Татарами, перенесено митрополичий престіл року 1299 до північного Володимира, а відси року 1325 до Москви. Але митрополити задержали й дальше титул митрополитів Київа.

Коли-ж литовські князі з князем XIII, а початком XIV століття підчинили собі південно-західну часть Руси з містом Київом, не сподобали вони собі церковну залежність сих провінцій від митрополії Москви. Тому князь Ольгерд року 1354 наново установив давну митрополію в наслідок протестів московських митрополитів небавом знесено (1380 р.), але установлено наново великим князем Вітольдом року 1414, котрий назначив митрополитом ученого Григорія Цамблака, що був, як деякорі думають, з роду Румуном і уродженнй в Болгарії.

Григорій Цамблак (Савлак) будучи еромонахом, вперше прийшов, як оповідають, до Молдави, висланий царгородським патріярхом, щоби скріпити духовну звязь між молдавською церквою в патріярхатом. З Молдави, де перебув до року 1407 як учитель „дескал" і пресвітер сучасної митрополії, пішов до Росії, завізваний своїм вуйком, митрополитом Москви Кипріяном. Собор в Новгородом року 1414 вибрав його від так як київського митрополита.

Але по чотирох роках архипастирства, митрополит Григорій мусів уступити з тої причини, що князь Вітольд, уючи потребу союза з Росією, православну церкву Литви знов підчинив під дебну власть московського митрополита.

Григорій Цамблак, полишивши київську митрополію, пішов до Сербії і став тут ігуменом декількох монастирів. Року 1432 прийшов по раз другий до Молдави, і заняв тут місце митрополита Сучави. Митрополит Григорій помер року 1450

Московська і київська митрополія стояли відтак під спільним митрополитом аж до смерти митрополита Йонця року 1461, коли то російська церква остаточно розділилася на дві митрополії: Митрополію Москви, або великоруську церкву і митрополію Київа, або малоруську церкву.

Від московської митрополії відділялася ще року 1332 також Галичина (Червона Русь), і одержала на просьбу її князів власного митрополита в столиці в Галичу. Пізнійше, коли уступила династія галицьких князів і Галичина прийшла під польське панованя, внесено митрополію в Галичу (1347 р.). В відтак знов установлено на просьбу польських королів (1381 р.), але й тепер остала вона тільки до року 1414, коли то польський король Володислав II Ягайло знов зніс, наділяючи її добрими латинську митрополію у Львові. З того часу епархія в Галичу зістала підчинена київському митрополитові.

Румунська церква по сім боці Дунаю. Румуни в Семигороді й на Угорщині.

На початку сего періоду прийшли з північних наддунайських країв Кумани й осіли особливо в Молдаві, через що сей край називався Кумадією, не лиш тоді, але й опісля аж до XIV століття. В сторонах позістали Кумани аж до приходу Татар 1240 року. Побиті Татарами до накорінку, остатки Куманів втікають по части поза Дунай, по части осідають на Угорщині, де за призволом Белі IV стають осадниками й приймають християнство західного церковного обряду.

В протягу цілого сего періоду Румуни тяжко терпіли задля православної віри і їх церковне життя дуже утискали не лиш Кумани й Татари, але й Угри, котрі приняли за короля Стефана (1000 р.) християнство західного церковного обряду, намагалися наклонити й Румунів щоби покинули прадідну віру і перейшли до римо-католицької церкви. Коли задля навернення сусідних Куманів основано особне латинське епископство, зване епископством Куманів (около року 1217), положене над рікою Мілковом, що ділить Молдаву від Волощини, запрошували папи кілька разів, а особливо в XII столітю короля Угорщини, щоби підчинили сему епископству й Румунів, та щоби не дозволяли, аби вони слухали епископів грецького обряду.

Але хоч короді Угорщини дуже сприялися словними бажання папів, утискаючи православних мешканців королівства а особливо семигородських Румунів різними данинами, то сі повістали тверді в православній вірі і то, як здається, в незвисимости від румунсько-болгарської ієрархії.

З другого боку румунська церква — повисше згадано — богато терпіла й від Татар, що року 1240 злягли на сі землі. Часть їх повістала в Молдавії 100 літ, аж доки не прогнав їх пова Дністер угорський король Людвик Великий в спілці з мармарошськими Румунами.

ЯК МИ СВЯТКУВАЛИ.

(Ленбурн, Саск.)

Запросили нас сусіди Мирон ни сесть а що ми в тім досить голимося в всяких справах, як релігійних так і політичних, то зібралися обоє з жінкою і дітьми і поїхи прибідно і застемно вже гостей як Підлипного, Бублику, Розсіпного і Мокрого. Ожні з сих гостей причислюють себе до протестантської церкви, а другі до руської православної.

Сусіди вже кілька літ з начали колядувати. За яку годину запросили нас за стіл. Горячих напитків не було ани пить, і поснідали, як то кажуть. І ті другі гості все чогось поглядали один на одного, а Мокрий був чогось дуже невдоволений і ба і не їв.

По вечері — знова колядували. Відтак сусіда Мирон вже дуже ітересну книжку з хорку українського. Почав читати, а ми слухали. напрості зявилася розмова про український нарід. Сусіда каже: наш нарід може і гірше стоявби, але він має забогато всяких непрошених опікунів. Возьми хочби релігійну сферу: всі до нас лізуть в свою нірою і пробують нам ті накинути, розбиваючи наш нарід. Але ми повинні знати, що одиноко нашою рідною і ні від кого незалежною церковою є Українсько Православна Церква. до котрої кождий щирий і свідомий Українець повинен належати, бути її членом.

Ви може і правду говорите, обзиваються Підлипний і Мокрий. Ми таки ної церкви, але вона за дуже остро виступає проти деяких річей, з яких наш нарід вимеся. Возьмім хочби таке: Всі ми знаємо, що наші діди і прадіди не боялися пити горілку і то не лише на великі свята. але на всяких оказіях А наші панотці! І передові члени є проти горілки і всяких других горячих напитків. Навіть ви вже тим заразилися. — Що так таке свята, коли чоловік може навіть взяти собі закропити? — Ви. куме Мироне, кажете, що ми отримували ясьо. що наші ідеалрадіяли отримували, то чого ви самі того не отримуєте? — Горілки чого нині нема?

На те, каже наш господар: Як ми кажемо, що треба заховувати старі звичаї і обичаї, то говоримо тільки про добрі, а не про злі. А ніхто не скаже, що пянство — се любимий обичай. Через пянство не один в Старім Краю пішов в торбами. Або не одна справа була пірграна тому, що богатьох наших селян за богато пірських всяких забави. Деякий селянин і до церкви не ішов, щоби до корчми не вступити. Або і тут в Канаді, кілько всяких нещасть і тимбільш перпинених статься через горілку? Всі ми знаємо, що тепер тяжкі часи, але хто найбільше кривить ся нужу? Хто пробує робити всякі маєрі, або якогонебудь в громадах. ни не ті, що кажуть, що в них свята не свята, повяза не повяза, храм не храм, пранкин не пранкин. хрестин не хрестин, весіля не весіля, і взагалі всяка оказія не оказія, як нема горілки?

Ану, зайдіть до таких, що в них без горілки і життя не життя, то ви в них не раз побачите, що діти не мають доброї страви зісти, або обдерті; і побачите всякі недостачі. як в хаті так і на подвір. А головно бракує родичу. Всього бракує, але горілки ні. — Те мусить бути.

Закличайте їх, щоби жертвували на яку добру ідею — чи то в Старім Краю, чи в Канаді, то зараз почуєте, „нема тяжкі часи. ані свої заледво виживлюємо, а ви то давати якісь жертви ми самі не бачили пять центів вама в пір ренту". В таких людей ви не побачите ні книжок, ні часописів. Сміяти їм ви часописи, щоби собі запринумерували, то почуєте, що вони на тих пару долярів, будуть з своїми дітьми жить і жити. Часопис коштує на рік долярів -два, а вони на горілку на одні свята дадуть найменше пять долярів, а як заладують з горілкою, то з нею і не ви адвокати і на судах, і то не долярів-два. але десятки-сотки. А на освіту мало.

Як би зчислило, кілько український нарід вже заплатив тих кар за горілку, тоби можна і в найбільшій околиці намуровати церкву і стало отримувати священика.

Так, український нарід є дуже понижений і бідний через пянство. Бо не один послідне дає, аби лиш напитися. В богатьох сконитих нашім молодь пропадає через ті „Алямоді сельони". Родичі повинні троля над ними і не гонять до школи, а часом самі провадяться, бо там великим поборником українського народу є горілка і всякі другі горячі напитки. Тому час нам приглянутися до других висококультурних народів, як вони обходять свої свята чи окалі. Чи в них родолються в переобтяжених головами ві сміх? Коли ми любимо приймати від других народів всякі річи, що нерад не шкодять собі запринумерувати, то пам'ятайте, що вони на тих пару долярів, будуть з своїми дітьми жить і жити. Часопис коштує на рік долярів -два, а вони на горілку на одні свята дадуть найменше пять долярів, а як заладують з горілкою, то з нею і не ви адвокати і на судах, і то не долярів-два. але десятки-сотки. А на освіту мало.

Як би зчислило, кілько український нарід вже заплатив тих кар за горілку, тоби можна і в найбільшій околиці намуровати церкву і стало отримувати священика.

Так, український нарід є дуже понижений і бідний через пянство. Бо не один послідне дає, аби лиш напитися. В богатьох сконитих нашім молодь пропадає через ті „Алямоді сельони". Родичі повинні троля над ними і не гонять до школи, а часом самі провадяться, бо там великим поборником українського народу є горілка і всякі другі горячі напитки. Тому час нам приглянутися до других висококультурних народів, як вони обходять свої свята чи окалі. Чи в них родолються в переобтяжених головами зі

роботу, але дотепер так було, що фонти за кождим разом напосили шкоду самі собі.

Одному з них є український греко-католицький священик, котрий недавно від нас має свою церкву і служить там вже повних 10 літ але нічого тим до тепер не зробив, хіба що довг, на церкві в нього побільшився. Хотів він нам перешкодити, щоби заряд міста не дав нам приміщення на школу, — та се йому не вдалося Прихожани людей, (тих, що процесуються за ту церкву, де ми пой-ши містимось), щоб нам за всяку ціну виповіли місце. — але то йому не вдасться! Як він не старається нам шкодити, най послухають отсей приклад. Наш парох о. Е. Корольшин і зор їх. М. Лисенка, були напрошені грецького громадою, щоби відправити в їх церкві Соборну Службу Божу в день св. Дмитрія 8 листопада, 1932. Греко-католицький священик довідався про те, і був ласкавий безвстрічий, що задяги до грецьких священиків та перестерігав їх проти нашого священика і нашого епископа, кажучи, що вони не є православні і неканонні, та називав їх, щоби не мали з ними нічого до діла. Дальше переконував їх що він є правдивий і запрошував грецьких священиків, щоби до него приходили і брали участь в відправах. Грецькі священики добре обізнаколені з рухом Української Автокефальної Церкви, а грецький декан, о. Йосикин Пазкрістос, доктор богословія навіть кінчив школи на Україні, в Одесі, і говорить по українськи. отже знав, кого має перед собою. той кажне: Добре, може і так буде, але тому, що а нас завтра приїдуть сп. Дмитрій, то приходи до нас, служимо привіти Службу Божу! — А наш католицький священик каже, що він рад бя, але не може, бо заборонив йому. Свідчилось на тім, що католицький єпископ відібрав завістливий, а наш парох і зор у часть в святі таки закли.

Службу Божу правило 5 священиків — чотирох грецьких і наш український, окрім відділи почесне місце як гостей. Велика церква була повна народу. Цілу Службу Божу відправлялось в той спосіб, що всі епітелі були виголошені по українськи, а другі часто і виголошені по грецьки. Їх священиком, а по українськи нашим пароxом о. Корольшином. Наш зор співав так ідну Службу Божу. Все відбувось в торжественнім настрою, а Греки мають бути вдячні нам з житого мали почути дорогий спів, бо в них хору нема. Велике значіння для них, як і для нас зі світа було те, що двох народів, української і грецької, історія церкви була колись близько спорідненна, та пізніше через різні причини відчужена, по довгих віках, і то ось в Америці знов зближається під омофором Православної Церкви.

Греки дуже широко розписувались в своїх часописах про той великий празник і замірюють повести якщо для зміцнення Православія в Америці. Вони нам сказали, що так написали і про того католицького ксьондза, що хотів нас знеслави, але йому не вдалося

ЗАМІТКА ВІД РЕД. — Закінчення нового допису, про Перлаза Свято, буде поміщена в слідучім числі.

КОЛЯДА
на Український Православний Собор в Вінніпегу.

Коляду пічає Різдвяних свят сего року зложили:

Мих Комар	10.00
К. Ф. Сапець	10.00
П. Г. Войценко	10.00
Ю. Омийовський	10.00
В Свистун	10.00
С Юськів	5.00
Г. І. Блок	5.00
Ф Шиганевич	5.00
о. П Маевський	5.00
До І Овсянек	5.00
М. Залозецький	5.00
Яр. Колтек	5.00
Н. Кінш	5.00
С. Соколиський	5.00
С. Андрусак	5.00
П. Богонік	5.00

По 3 зол: Мих Скибо. Мир Стечишин, В. Батицький, Н Крутик, Т. Яремко, О. Клюйта, о. С. В. Савчук, М Корнак, О. Боніфасьний, Пр. П Гудзіяк, І. Завідовський, С. Тихоненький, В. Потапинк, М. Харщ, С. Міхольський, Гео Пилубний

По 2.50: Н Задуровин.

По 2 зол.: Ф. Сайкин, А. Старк, Н Лембій, В. Новак, В. Музичук, В. [redacted]ук, В. Кізюк, П. Кіпрак, Н Іванусяк, М. Кумыпчук, Ф. Шешерінський, В. Угринюк, І. Хмюк, П. Хома, Н. Совсун, Н. В. Вачинський, П. Гошовська, Т. Івашук, М. Сороктей, А. Колодинівський, Т. Джурин, п. Пі цун, панна О. Гавриснюк, С. Дробин, Н. Гарах, Г. Комп. п. Сопець, Дубас, С. Шевчук, Н. Мітенко, І. Сопчик, С. Угринюк, Др. Б. Домд, о. П. Запарінюк, А. Новак, Дз. Г. Новак, І. Рід, І. Семів, Арборт, Манітоба Студія. Ред. Остапович М Волошиновський

По 1.75: С. Матвів

По 1.50: Н. Рогак, Ф. Поник.

По 1 зол.: В. Данилюк, о. П. Гавпильний, М. Момотик, панї Є. Бник, А. Яцишин, М. Пилін, І. Жук, п Гамулька, панї Т. Цісик. О Пастух, Я. Карякчук, Н. Прокопів, Я. Іванішнак, М. Марцинюк, Я. Українець, В. І Михайлюк, А. Челіжас С. М. Пилипчук, Н. Мариїв, М. Чемчук, В. Семів, В. Багин, п. Белкоровінний, Прогпес Кафе, п-лі Лежак. С. Сподлик, І. Кацс, В. Крищтанович, Гео Мариїв, п. Кляперга, Г. Кирилюк, М Мапчченко, С. Пугачин, І. Марка, Н. Мандрик, П. Поспель, І. Ковачук, Н. Антонів, Ф. Заплавінський, п. Стрийковський, п. Стецаль, Д. Тучак, Т. Періс, В. Мацібчук, М. Палюх, Л. Грабовінський С. Ковалик, В. Чалкин, К. Гегин, І. Гегин, В. Марчинюк, С. Сапіга, В. Комин, М. Шкрепетка, М. Лівицький, Я Печенюк, І. Барчинський, панї С. Кулка, п. Бучковський, С. Сапрачук, п. Строкин, О. Остановин, І. Остановин, О. Рузин

По 75 ц. п. Мирович.

По 50 ц.: панна Николівна, І Пірка, панї Горук, М. Грушка, Анна Хоцанек, п. Омарковський, П. Козак, М Сербачук, п Малинин

По 25ц.: З. Шкошка, Бютте Бед, п. Корось, Р. Костельний, Лавечко, М. Котлас.

Героям Пікун 5 ц.

Коляда через радіо:

В Принс Альберт, Саск.:

По 1 зол. І. Мадюк

По 50ц: Ф. Загаєвич, панї К. Загаєвич

По 25ц.: Н. Березовський. Т. Бучко, панна Ант. Костюшин. Лазар Горб

Панї А. Лесюк, Келвінтон, Саск. 1.00

Студенти Інституту ім. П. Могилки в Саскатуні 2.40

Трансконт, Ман.:

По 2 зол.: Т. Кобзп. І. Фрезюк

По 1 зол.: А Пура, [redacted] Яремко, В Коваль, А. Касянчук, І. Присяжнюк, М Шимпський, П. Стефанюк, М. Савчук, М. Галицький, В. Дутчак, С. Скорупський.

По 50ц.: С. Литвин, І. Морош, Яр. Резнгорський. М Мицпюк

І. Г. Кеон, фін секретар

Присилайте передплату на „Вістник". Поширюйте „Вістник" поміж своїми

ДЛЯ РІДНОЇ ЦЕРКВИ

НЕХАЙ СИЄ СВІТЛО ВАШЕ ПЕРЕД ЛЮДЬМИ, ЩОБ ВОНИ ПОЧУЛИ ВАШ ДОБРІ ДІЛА І ПРОСЛАВИЛИ ОТЦЯ ВАШОГО, ЩО НА НЕБІ.

(Мат. VI 46).

ЛІЦІ ФОНД

Збірка о. П. Мельничука:
Принс Альберт, Саск.

Васильо Бучовський	$1.00
Фель Трофимчук	.50
Федір Жуженин	.50
Марія Мадюк	1.00
Николай Біликський. Мічен, Саск.	.50

Збірка о. Л. Дячишн.
Дробот, Саск.:

По 1 дол.: Панна А. Марковська, Т. Кінащук, С. Кінащук, П. Загарія, Панї Е. Магас 25ц.

Шиго, Саск.:

По 1 дол.: С Савчук.

По 50ц: Т. Кирилюк, В Самдул Шедрівка в Мічен. Саск.

(Гроші прислав о. Кучій):

Щедрували Панни: Лазаровичі, Пипин, Клішевич. Максимінюк, М. Лазаровичі, Гр. Тимчук.

По 2 зол Онуфрій Клюкевич

По 1 дол.: Стефан Гаврилюк, Тетюр Ткачук, Павло Богонос

По 50ц.: Михайло Лазаровичі, Михайло Тарнавський, Николай Дручинин, панї Юстина Папіш

По 25ц.: Іларіон Новосад, Григорій Ткачук, Матей Клішевич, Жена Фінішчук, Михайло Весолонський, Николай Грижюк, Юстина Томашук, Лука Новосад, Антон Марковський.

Дрібні датки в першій $1.35.

ЖЕРТВИ НА ДУХОВНИЙ СЕМІНАР.

СПРАВКА: В вінні в колядн на Духовний Семінар, через дружарську похибку поданку, що п-ня Т. Гермап, Косів, Ман., зкотрнула $1.00, а має бути $2.00. що отсим справляється

Збірка о. Запарпнпка на вес. по п. Мик. Мельник і панни Розыї

Виклю, Брендон, Ман.:

По 50ц: Л. Шапка

По 25ц: Іван Касюрак, М. Сидлик, В. Войцюк, Ф. Кондратович. М. і Р Мельник, В. Янів, Н. Корнтт, І. Баранюк, п-ня Г. Мельник.

Жіноче Товариство ім. Лесі Українки, Виткоз, Саск. 10.00

Збірка в церкві в Гуліз, Саск. (гроші прислав о. Дячин) 5.00

Неокопна Громада в Гонліз, Саск. (гроші прислав о. Дпгтій) 7.15

Васнль Кпиц, Катпа Анта. 1.00

Американський Комнок в Виткоз 10.00

Коляда в Тернополь, Саск.:

По 1 дол.: В. А. Войцюковський

По 50ц.: Ю. Кпнрилюк, Т. Адамович, В. Гринцик, Н. Романко, С. Войцюковський.

По 25ц.: Г Стальмашнук, Г. Василюк, Ф. Семчишн, С. Соломинка, Р. Фішич, Н. Лисюк, Л. Войцюковський, О. Гаврпк, Ю. Кубелюк

Збірка в Сенді Лейк, Ман.
(Гроші прислав п Ф. Мупій)

Брошко Укр. Прав. Церкви	4.00

По 1 дол.: І. О Лпзик, Олександер Залепух панпи Валерія Карпець Кость Тутьолюк, (Стретлей) Томко Мудрпк, панї Розалія Мудрпк.

По 50ц.: Николай Лесюк, Данило Гнатюк, Петро Ярич Ф. Мупій.

Збірка у керпві Вспнесення Господнього у Елпнор, Ман.
(Гроші прислав о. С. Гриценка 4.80

Прислав о. П. Мельничук:

Коляда в Гефорд, Саск	$4.00
Коляда в Вптюк, Саск.	2.00
Коляда в Сивер Гил, Саск.	3.55

Консисторія Української Греко-Православної Церкви в Канаді.

W. Borowic, каспер.
[redacted] Anderson Ave. Winnipeg, Man.

ЦЕРКОВНИЙ КАЛЕНДАР НА 1933 РІК.

ЛЮТЕНЬ.

[redacted] Ч Симеона й Анни	
П Іакова	
С. Мч. Агаф'ї	
10 Н. Мясоп. Вук. Юл.	
20 П. Пр. Партеніе	
21 В. Теод. Стр.	
22 С. Мч. Никифора	
23 Ч Харалампія, Порф.	
24 П. Власія	
25 С. Мелетія, Маркяна	
26 Н. Сирох. Проф. Мар.	
27 П. Прп. Алексеїя	
28 В. Спнс. ап. Пав.	

БЕРЕЗЕНЬ.

1 С. Памфила	
2 Ч. Теодора пам.	
3 П. Льва	
4 С Архпна, Теолога	
5 Н. І. посту. Л. сп.	
6 П. Тимотея	
7 В. Петра й Атан.	
8 С. Полікарпа	
Ф Ч І І Р Ь. г. в. Хр.	
10 П. Тарасія еп.	
11 С. Порфірія	
12 Н 2. посту Прокопія	
13 П. Власія, Н.	
14 В. Євдокії прпяч.	
15 С Теодота	

ПРЕСОВИЙ ФОНД „ВІСТНИКА".

Іван Касюрак, Брендон, Ман.	2$
О Лпнтрпк, прислав на пресовий фонд „Вістника від слідуючих:	
Семен Щербій, Брукеї, Саск.	2$
Кость Панчук, Брукеї,	2$
Василь Король, Брукеї,	2$

ПОРЯДОК БОГОСЛУЖЕНЬ о. В. Апонюка.
ЛЮТИЙ

19 Неділя — Тоастой	
26 Неділя — Гарфертон.	
Адреса: — Толстой, Ман	

ПОРЯДОК БОГОСЛУЖЕНЬ о. П. Запарпнюка

ЛЮТИЙ

19 неділя — Дуфрост.	
Березень	
12 неділя — Повпдо Парк	
16 нед — Селпйрк	
26 нед — Готтедж ан Прейрі	
Вспдн в суботу рано і вечером	
Велпко-пна спонідь	
194 Mpinnepgge St. Winnipeg, Man	

ПОРЯДОК БОГОСЛУЖЕНЬ о. С. Гриценка.

19. Неділя. — Вепкпя.	
26. Неділя. — Шортлєнд.	
Дауфпн, Ман.	
Березень	
5. Неділя. — Еспнгь.	
12. Неділя. — Пайн Ривер.	
19. Неділя. — Родпгін.	
26. Неділя. — Дауфпн.	
Адреси:	

ЦЕРКОВНИЙ УСТАВ НА 1933 РІК.

ЛЮТЕНЬ.

19. Неділя Масопустна: Голос 7. Утр.: Єв. Марка XVI: 9—20. Лп.: Ап. і Коринтян VII: 6—13 і Єв. 1-2 Єван Мат. XXV: 31—46.

20 Неділя Сирнопустна: Голос 3. Утр.: Єван Луки XXIV: 1—12. Лп.: Ап. Римлян XIII: 11—14 і XIV: 1—4. Єван Мат. VI: 14—21.

Листи до Консисторії треба надсилати на руки голови Консисторії, о. Савчука, на адресу:
Rev. S. W. Sawchuk
670 Andrews Street
Winnipeg, Man.

Український Релігійний дво-тижневик в Канаді.

ВІСТНИК
THE HERALD

THE HERALD Box 3084 WINNIPEG, MAN.

РІК X. ВІННІПЕГ, МАН., 1-го БЕРЕЗНЯ, 1933. WINNIPEG, MAN., ДЕНЬ 1st, 1933 ЧИСЛО (170) 5

ЯОРДАНСЬКЕ СВЯТО — ПРОТИ ПОЛЬСЬКА ДЕМОНСТРАЦІЯ.

У селі Воля Задеревацька, в стрийськім повіті, на Бережниках, як звичайно, був поставлений високий хрест на водохрещі, в побіч нього приміщено дві сині таблиці з написом: „Ще не вмерла Україна" й „Боже великий, Україну храни". Польський поліції ці написи не подобалися й вона наробила богато галасу, а ціле Йорданське свято вважала протидержавною маніфестацією.

Перед самим свяченим води поліція гаками стягнула таблиці до долу й поробивала в них того вона арештувала 8 осіб, з яких три перевезено до стрийської вязниці. Далі поліція перевела ревізії в кооперативі й читальні та в деяких українських громадян, шукаючи доказів противержавної змови.

СТРАШНІ ПЕРЕСЛІДУВАННЯ НА РАДЯНСЬКІЙ УКРАЇНІ.

Попередно були вістки про те, що кубанських козаків, нащадків наших славних Запорожців, переселює большевицька влада на Сибір.

Тепер прийшли вістки, що таке саме робить большевицька влада і на Україні. В сих округах України, де селяни не виконали збіжевого пляну та ставиться ворожо до урядових розпоряджень. Із Полтавщини виселили коло тисячу родин на Сибір під зашітом хліборобського саботажу. Все їх майно забрали на державу.

Також і з инших округів України виселили богато селянських родин на Сибір. Загалом виселили з України на Сибір до 20 тисяч Українців між заслапцями и навіть члени комуністичної партії, що належать до опозиції, себто мають трохи инакшу думку про господарку большевиків на Україні, а в большевиків не вільно мати инакшої думки, як має провід партії.

ПОМЕР АРТИСТ МИКОЛА САДОВСЬКИЙ.

В Київі помер у 73 році життя славний український театральний артист і організатор Микола Садовський.

ІСТОРІЯ ОДНОЇ ГРОМАДИ.

(Дальше).

Подав П. Заговір.

Довго наш учитель розпитував, богато книжок прочитав, але ліку на слабість нашої громади не міг знайти. Бо така слабість, бачите, в книжках ще не записана, а самі хорі ліку на неї не шукають, бо вважають, що їм з нею добре.

Але учитель не давав за виграну. Думав він місяць, думав другий, а на третій прийшла йому щаслива думка до голови. І от почав він блище знакомитися з тими членами громади, що ще здорові були, а головно з молодшими. А як познакомився добре і здобув їх довіряння, то почав поводі переводити свій плян в життя.

Перш всього він звернув їх увагу на славну минувшину їх громади: як то колись громоляда про неї слава від моря до моря, як вона вела перед у всіх збірках на народні цілі, як кипіло в ній життя церковне і просвітне, кілько було в ній передплатників своїх часописів, кілько вони складали щорічно на пресовий фонд... Одним словом, відкрив перед ними всю минувшу велич їх громади, а тим і каже:

— Оттак було колись, а чим ми тепер можемо похвалитися? Про що до газети написати? Який примір можуть з нас брати другі? Може дехто скаже, що в нас гарний будинок Народного Дому? Так, то правда, але ві побудований тому пятнайцять років назад. А може те, що церква в нас гарна? Що гарна, то правда, але і вона стоїть в нас вже вимерть років. Правда, ми ще маємо кілька товаристь та кружків — але що вони роблять? Яку діяльність проявляють? Те-що говорити: колись було не те, що тепер...

— Ге, правду кажете, — підхопив Прокіп, який дехто

(Продовження на стороні 5-тій.)

ПОЛІЦИНІ ПОБОЇ В ПЕРЕМИШЛІ.

При кінці січня відбувась перед судом присяжних в Перемишлі розправа проти низьких молодих хлопців за приналежність до нелегальної організації. Обвинувачені були гімназисти Олександер Матль, Кость Березовський, Богдан Мартинюк, Ярослав Гумовський і селянин Михайло Захарський.

На розправі всі підсудні зізнали, що їх примусила до зізнань поліція нелюдськими побоями. Матлу били два поліційні агенти по голові так, що текла йому кров з носа і вух. Вирвали йому волосся з голови і били гумовими палками в пяти аж до втрати пам'яти.

Захарисевича примусили до зізнань ще в його селі Завалові, де побив його важко вілець поперучковий. Таксамо був побитий Мартинюк.

Переслухані поліції запевнили, наче-б то вони били кого. Але потвердили побої инші свідки, що бачили побитих. Трох свідків візвано під присягою, що Захарисевич був так важко обитий, що де-які не могли на нього дивитись.

Суд засудив Гумовського на два роки тяжкої тюрми, а Захарисевича на 18 місяців. Обидвом відложено кару на пять літ. Решту суд виправ.

ЦАРСЬКА ТОРА НА ПРОДАЖ В АМЕРИЦІ.

В нюйоркській крамниці Лорда й Тейлора при Пятій авепві виставлено важну жидівську Тору, себто „Прикавання", яку свого часу російські Жиди дали були в дарі цареві Миколі II. Він важив сей Торп в часі своєї коронації в 1896 р., бо вірив, що вона охоронить його від нещастя.

Сю Тору набув Американець др. Гаймер в Петрограді від одного торговця книжкої обтсанови куди вона попала після розграблення царської палати, і привіз до Ню Йорку. Вона має бути на ліцитацію разом з иншими цінностями з царського двора.

Загляньте на наліпку, що виділе трохи вище і перекопайтеся, чи Ви часом не забинили переплатити за „Вістник".

ЖИДИ ВТІКАЮТЬ З НІМЕЧЧИНИ.

Берлінська преса повідомляє, що в урядах закордонних пашпортів повно Жидів, які масово покидають Німеччину.

На питання, чи нова влада причинилася до масової втечі Жидів з деяких дільниць Берліна, міністер внутрішніх справ др. Фрік відповів, що ніяких проти-жидівських розпоряджень не видавав, але ви Жиди хотять набратися з Німеччини, то щасливе їм дорога.

УРЯДОВІ ПОВІДОМЛЕННЯ.

I.

Громади, які вже відбули свої річні збори, повинні негайно повідомити про се Консисторію, подаючи при тому такі інформації:

1. Ім'я громади і місцевість.
2. Коли збори відбувались.
3. Імена і адреси всіх церковних урядників на 1933 рік.
4. Ім'я і адреса того урядника, на якого руки Консисторія повинна посилати листи для громади.

Отці пароxи повинні доглянути, щоби їх громади подали Консисторії повищі інформації як найскорше.

II.

Громади, які ще не вирішили своїх зобовязань супроти дієцезіяльного фонду за 1932 рік, повинні зробити се найдалі до 1 березня (марту).

Проситься Отців Пароxів вплинути на їх громади, щоби вони не затягали сього так важного обовязку.

III.

Пригадується тим Всеч. Отцям Духовним, які до кінця січня повинні були виконати ті свої зобовязання супроти дієцезіяльного фонду, які вони добровільно взяли на себе на послідній Духовній Конференції, але яких ще не виконали, постарятся зробити се якнайскорше. Прийде пригадується тим Всеч. Отцям, які ще не зложили своєї річної вплати на дієцезіяльний фонд за 1932 рік, щоби зробили се найдалі до кінця лютого, памятаючи, що час вплати за бібічний рік вже не далеко.

КОНСИСТОРІЯ
Української Греко-Православної Церкви в Канаді.

СПЕЦІЯЛЬНА ОФЕРТА ДЛЯ ПЕРЕДПЛАТНИКІВ "ВІСТНИКА".
ГЛЯДІТЬ НА СТОРОНІ 7-МІЙ

Інж. Дмитро Савієвич.

МОСКОВСЬКЕ ПЕКЛО.

Коли здумаєтися в те, що робиться тепер на Україні, то побачимо, що московський нарід ні на крихтину не змінився. Як колись за старих часів при царевві Іванові Грізному катували людей в тюрмах, так й тепер в чрезвичайках. Цар Петро Окаянний власноручно рубав голови недогодливим йому стрільцям, що повстали в оборонї своїх прав. Не будемо вже говорити про ті тортури, що заливали нещасні мазепинці, що стояли по стороні гетьмана Мазепи й бажали волї своєму краєві. Їх тисячами повисилали на будівлю Петрограду, так само як нині на Соловецькі острови засилають. Але московське царство, що колись називалося Росією в сьогодня СССР — вже гине. Коли корабель мусить загинути, то перші, що з нього тікають, це щурі; так саме бачимо і тут. Недавно до Праги в Чехословчині прибав бувший міністр Кіселев, що працював в чрезвичайці десять років. Сам він каже, що жилось йому в чрезвичайці добре, а втім тому, що бачить, що влада большевиків має незабаром власти.

Дав він обширний відчит, на протязі трох годин, докладно оповідав про те що робиться тепер в соціялістичному раю.

Чрезвичайка виглядає ось як. Уявіть собі величезний цементовий льох, повний напакований людьми, зігнаними сюди зі всіх кінців міста, дооколичних сіл та хуторів. Темнота, тіснота й сморід невимовні. Коли вже людей стільки зібралося, що більше вміститися не можна, то починається розвантажування. Саджають між ними свого шпіона, що називається „кокюном" й по його вказівках потрібну кількість людей, деколи й сотні згонюють до другого льоху, заводять їдин дверий три-чотири сильних автомобілів (трюків), що увесь час гудуть, а тим часом „оперативні комісари" починають „лускати". Коли всі перестрілянні трупів складають на тягарові автомобілі і звичайно о півночі відвозять за місто в спеціяльно приготовану яму.

Коли засуджені довідаються, що їх мають перестрілять, то починають спочатку плакати, ломати руки, потім починають прощатися, обіймаються, цілуються; в кого є то змінюють білизну одягають чисту, починають молитися.

Кождому чекістові слідчому хочеться як найбільше розкрити ріжних справ але таких, щоби там були заговори проти робітничо-селянської славди, яку забили барони, князі, графи, чужинецькі контро-розвідки. Кожді „хвочці" хочеться як найбільше висліднти, а кождому „оперативному комісарові" можливо більше налускати. Всі мають працю, але в дійности без числа розстрілюють і гине сотні тисяч невинного люду.

Підставою для обвинувачення служить особисте зізнання арештованого — признання. Коли сам признався, все закінчено. Признання завсігди вимучується. Робиться се двома способами. За помічу „натиснення „культурного" й другого „нашого".

Робиться се так. Підводять арештованого в допросну кімнату й питають: „Піп стіл, або на стіл?" Коли арештант відповідає „під стіл", то то не призначається в гріхах, то йому роблять натиск. Надягають на нього шкіряний пояс і в чотирох боків зав'язують тягарі по пудові ваги, всього чотири пуди. Й ставлять людину в кайки, де, не можна ні сісти, ні лягти. Звичайно за годину людина починає не своїм голосом кричати й стверджує всі питання, які їй поставлять й підписує всі папери В Москву летить телеграма, що товариш-чекіст такий то розкрив велику контр-революційну організацію, що провідник арештований, а всі спільники вже відомі. Звідти дістають поляку слузі революції і наказ безпощадно покарати винновників. Таким чином вишукуються всякі справи, розкриваються фантастичні заговори зі сотнями учасників. Все залежить від творчої фантазії чекіста-слідчого.

„Наш" (чисто московський, значить) натиск робиться ось як: Арештованого розпягають і в залню часть вставляють воздушну рурочку, котрою надувають автомобілеві „тайри" й починають людину надувати воздухом, аж поки не захоче признатися. Коли вязень впертий й не хоче признаватися, то на нього сілують звірку. Сей чекіст був сам свідком, коли одна людина лопнула.

Працюють в чрезвичайці також й жінки. Одна стара баба мала 20 щурів вчених, щоби мордувати людей. Вязня, якого треба мордувати зачинюють до пивниці й туди пускають щурів, які починають живцем їсти людину. За годину кождий стає ланів божевільними й каже все, що йому накажуть та підписує не дивлячись всякі папери.

Друга жінка любила роздушувати пальці дверми. Наслідки були такі самі, що й після щурів.

Одного разу біля села знайшли замордованого комуніста. Прислали комісари з надзвичайними уповноваженнями й цілим полком певних комуністів в кулеметами. Оточили в ночі село, а рано комісар всіх вигнав на майдан і наказав, щоби видали тих, що забили комуніста Коли люде мовчать, то розстрілюють що десяту людину.

Так лютувала чрезвичайка аж до 1926 року. Московська влада вирішила, що треба світові пустити тумана в очі, і зробити так, щоби засуджені гинули не в льохах чрезвичайки, а в таборах від висчаження. На півночі Московщини в привлісах влаштували табори, що назвали СЛОН-ом, тобто „Северним Лагером Особого Назначения". Усі „оперативні комісари" тобто кати були призначені комендантами сих таборів. Соціялісти цілого світа мало не захлеснулися з радощів, що ось мовляв, як большевики подобріли, та вже зовсім вийшли на людське. Всі народи, що знаходяться нині під московською владою від сієї переміни дістали щось жахливше за колишню чрезвичайку. Коли в льохах чрезвичайки стріляли зразу, то в таборах тепер гинуть помалу, по каплі стіка кровю, поступово втрачує сили, здоровля, завмирання від холоду й голоду, хоріб й знущання фізичного й морального.

(Докінчення буде).

ПРИНАГІДНІ БЕСІДИ.

Сим разом хочу поділитися з шановними читачими змістом того листа, який я на днях одержав з далекої півночі. Лист сам собою дуже довгий, ото-ж я подам тільки важнійші місця з него. Починається він так:

„Вже поверх двайцять літ, як ми розійшлися. Я загнався далеко на північ і опинився між Ескімосами. Тут і осівся. В ті часи, як тут заїхав, мешканці сеї оселі почали пробуджуватись до освітнього життя і вирав тоді засівали нову інституцію і назвали Ескімоський Дім. Уложили статут, в якім говорилося, що обовязком сеї інституції є працювати на полі просвітньо-культурнім, драматично-співацькім і т. д. Опісля, щоби робота йшла успішнійше, повиназначували рідні комісії, для ведення справ просвітних, драматичних, співацьких, відчитових, шкільних, забавових, лікарських і всяких инших.

„Робота велася через двайцять літ. В мінчасі почали напихатися до організації всякі людці, які впочатках були, як то кажуть, втопили її в ложці води. Члени раділи тим і приймали їх в отворотних руках. З часом ті давні ворогі стали провідниками тої Інституції. Все йшло гаразд, поминаючи дрібні непорозуміння, які час від часу стрічалися. Аж прийшла криза, яка і Ескімосів досягнула кождого зокрема, а також і їх Дім. Треба було шукати виходу, щоби не залізти в довги...

„І трапилось так, що один з їх провідників поїхав до цивілізації в своїх справах і звідти привіз виріб для товариства. Він сказав, що в цивілізованих народів він бачив, що при товариствах мають пивні клюби і з того добре виходять, бо на пиві добрий дохід, а люде пиво люблять пити. Тому він підніс сію справу на зборах, щоби і в них отворити такий пивний клюб, а тоді гроші ними попливуть наче річкою і не треба буде вічно клопотатися різними способами добування грошей..

„Сказано, зроблено і такий пивний клюб відчинено, хоч статут такого не предвиджував...

„Що Ви на се скажете? Чи добре вони поступили? Я самий думаю, що вже, бо хоч може са інституція і вискає матеріяльно, але морально то вже упала..."

От таке пише мій давний знакомий З тим листом я зараз удався до кума Гарасима і- ми почали радити, що йому відповісти. По обговоренню справи ми вдалили якоротші таке:

„Пишете, що двайцять літ тому, коли засівали товариство і ухвалили статут, про клюб з пивом в статуті не згадували. Ви лиш подумайте, — двайцять літ, се довгий час. І ті, що двайцять літ тому були ще молоді, нині їх місця їхні діти вже забрали, а вони за двайцять літ просвітної праці дійшли до найвисшого щабля культури. В них і пісня виходить найдосконалійше і драма стала найсовершеннійша і освіта дійшла до найвищого степеня, одним словом, вони стали на найвисшім щаблі культури, так, що вже дальше нікуди, хіба починати знов з долини. А що в людей водиться такий звичай, що всяку важнійшу справу, ну згоду запивається моторичем, то видно і ті ваші співжителі по совершенім доконанню просвітної праці, тепер запивають моторич. Бо і щож їм иншого робити?...

„Ви, Українець, і приняли ще в краю поборюватися пияством. Ми Вас розуміємо. Ми знаємо, що на цілій нашій українській історії вороги наші, Ляхи і Москалі, старалися при помочі Жидів розливати наш нарід, щоб сим держати його в темноті і лекше над ним панувати. Тому ми й бороднось проти пияства, бо се було чуже пияство, а не своє рідне. А там у нас, пияство рідне; як же тим Вашим Ескімосам боротися проти своїх братів? Се був би розбрат. Хоч воно і пияство, але ворожого підкладу в ньім нема, тому нікого його поборювати...

„Світ нині став на сім, що більшість не оглядається на се, в який спосіб здобувати гроші, моральний чи ні, щоб їх тільки дістати..."

В такім дусі ми відповіли мойому знакомому і просили його, щоби при нагоді переслав членам тамошнього

Який буде результат сего листа, поки-стараюся при нагоді про те написати

Кум Гриць

ВІРЯТЬ В БОГА.

Є богато людей, особливо серед молоді, які говорять: „Розумний чоловік не вірить вже тепер ні в що". Тим часом се не правда. Мало не всі великі вчені — се люде віруючі.

Учений ботанік і богослов Деннерт свідчить, що з 362 найважнійших учених всього світа, яких він просив виявити свої релігійні переконання, 242 були віруючих, 15 байдужих до релігії а тільки 5 зовсім невіруючих. Такі учені, як Галилей, Пеплер, Коперник, Фарадей, Пирогів і богато инших були глибоко релігійними.

Славний учений Ньютон відкривав і склав завше свою голову, коли хто сказав при нім ім'я Бога. Учений хімік Шеєбелін каже: „Всі великі вчені люде віруючі і тим більше, чим глибше проникають в тайни природи". Коли знаходять ся межи ученими невіруючі, то їхня учеість однобічна. Вони знають одну науку, але не знають „єдиного на потребу", правди віри. Богато так званих учених людей знання правд віри ставлять на останнім плані, а земні науки і клопоти життєві заглинчують в них те, що знали раніш.

Славного професора Дарвіна запитали раз, що він думає про Ісуса Христа. Учений дав таку суміну відповідь: „Сорок літ займався я дослідами над черваками; думати про Христа не було у мене часу".

Чи і ти, християнине, занятий другорядними справами, забудеш про голову річ життя так, що Спаситель міг би й до тебе, як колись до Марти сказати: „Про богато клопочеш ся, а одного потреба".

Не розумно також говорять: „Я то не вірю, чого не розумію". В світі фізичному, якій Бог дав для наших дослідів, на кождім кроці стрічаємо таїни. Часто не розуміємо ні того, на що дивимося, ні того, що в своїх руках тримаємо. Чи кождий розуміє, чому се тепла масло топить, а яйце в теплі твердіє? Ще не так давно смілялися з тих, що старалися видумати спосіб літання чоловіка в повітрі. Скільки на нашій памяти нових винаходів, а що в старі часи ніхто не повірив би, а скільки ще в природі для нас незрозумілого. Сам учений Лаплас сказав: „Що ми знаємо — то дрібничка, а чого не знаємо — то безмежне".

Коли-ж на світі є стільки річей, котрих ми не можемо зрозуміти, то природно, що Бог і Божі річі є для нас ще більше незрозумілі.

Наш розум є обмежений, як же він може зрозуміти необмеженого, незбагненого Бога. Тільки Божественне відкровення нас правдиво освічує. Людей без віри, як сліпці, котрих оточує вічна темрява. Вони не в силі дати відповіди на важнійші питання життя, як наприклад: — звідки сей світ, чого ми живемо на землі, що станеться з нами по смерти і т. п.? На сі питання може дати правдиву відповідь одна тільки наша релігія.

Зовсім вже нерозумно говорити: „Я не віру в Бога, бо я Його не бачив". Всього бачити не можемо, бо ми обмежені місцем і часом. Булоб смішно сказати, що нема Африки, Австралії, не було Константина Великого, Наполеона, бо ми їх не бачили. Тим більше ми не можемо бачити Бога, бо він є дух, а духа тілесними очима ми не зобачимо. Але ми можемо пізнавати Його з Його творів. Світ сей є відблеском Божої волі, мудрости, всемогучости і краси, бо в сьому Письмі говориться: „Коли краса земних річей так полонила людей, що вони уважали ті річи за богів, то оскільки кращим мусить бути Господь за ті річі, бо він є Творцем краси". (Прем. 133).

Добре пізнавати Бога вчить нас св. Письмо, з нього докладно довідуємося про Божу волю, воно нахиляє нас до чесности, здержує від гріха, в ньому ми можемо знайти чисту правду. Ми повинні ходити до церкви, бо ту все нагадує нам про Бога, тут голоситься слово Боже, наука Христова..

ІСТОРІЯ ОДНОГ ГРОМАДИ.

(Продолженя зі сторони 1-шої.)

напамять богато Шевченкових поезій і любив їх декламувати при ріжних нагодах, — дійсну правду. Оттак, як в Шевченковій поезії стоїть:

Було колись на Вкраїні
Ревіли гарматн;
Було колись — Запорожці
Виїли панувати.
Панували добували
І славу і волю. .

— Так, правда, - - каже учитель. — А тепер що? Колись ся громада величалася іменами, які були знані по цілій Канаді. Але їх не стало. Вони перенеслись у вічність, а їх діти і внуки — де вони тепер? Що роблять? Щоб і не казати! Звелись ні нашо!

— Так, так, — знов підхопив Прокіп, — точно так, як каже Шевченко:

Славних прадідів великих
Правнуки погані.

— Дійсно так, — знов погодився з ним учитель. — Але хіба добра слава нашої громади вже на віки пропала? Хіба ніколи не верне?

— Верне, верне! — підхопило кілька голосів наразз.

— Певно, що верне, — заключав Прокіп, схопившись на ноги. — Слава ніколи не вимре. Так, як говорить наш геній Тарас Шевченко

Слава не поляже,
Не поляже, в роскаже,
Що діялось в світі,
Чия правда, чия кривда,
І чиї ми діти.

— Так, так, слава не поляже, — продовжав учитель. — Але не забуваймо, що слава буває двояка. Про нашу громаду тепер знов почала слава розходитися по світі, але яка слава? Ану, подумайте, яка?

— Та що тут богато думати, - промовив Петро, — така слава, що ну: Порфірко Мокрий робить найлішу горівку на цілій муніципаї; Тарасим Шморгун, ця хрестиних так шморгнув Панка поза вуха, що сам пішов на цілість місяців до губернатора в гості, а Панько до нині на лівє вухо не чує. Крім сего Максим розбив Тарасимови кодом голову, а члени Драматичного Кружка в ніч гуляють разом з Поляками та геф-бірдами . . . От така тепер про нас слава йде.

(Продолження на стороні 7-мій)

СМЕРТЬ БЕЗБОЖНИКА.

Одна норса доглядала хорого Вольтера, звісного французького безбожника, і була свідком його смерти. Скоро по тім її покликали доглядати небезпечно хорого Англійця, який жив в Парижі

— А чи він релігійний чоловік, — спитала норса.

— Так, або що?

— Бо я була свідком смерти Вольтера і запевняю вас, що не погодилаєбь бути свідком смерти другого безбожника за ніякі скарби світа. Страшійшої смерти, як його, я в своїм житю не бачила.

ПРАВДИВА НАБОЖНІСТЬ.

В більшости люде зовсім не розуміють, що таке набожність у справжньому значіню сього слова. Звичайно думають, що набожність — се тільки зовнішні форми, як часте ходіння до церкви, дотримання посту, молитви і т. д. Але сі зовнішні релігійні дійства, які часто відповідають справжній набожности та її виявляють, самі собою не є набожністю. Отже, що таке набожність правдиве?

Набожність — се справжнє релігійне розуміння життя, се — практична віра в те, що Бог є Творцем чоловіка, а чоловік — Його сотворінням, і що, яко такий, він повинен Його завжди любити та вірно Йому служити.

Набожність — се постійне памятання Бога. Воно має місце не тільки в часі, присвяченім молитві, але й протягом цілого життя нашого; нагадуванням нашої остаточної мети, воно всі думки наші, слова й чини направляє до Бога для служіння Йому та для Його більшої слави.

Набожність — се ревність у сумлінному виконуванню обовязків. Воно не полягає тільки на одному почитті чи на молитовному піднесенні, воно — не в більшому числі вправ молитовних та голосних фраз, а передовсім у вірному виконуванні заповідів Божих і приписів церковних. Тоді зовніші чини справді набожної людини бувають у згоді з тим, що почуває її серце і що говорять уста

Набожність — се є справжній християнський дух, се є школа справжньої духовної освіти: а справжня освіта — се виявлення внутрішніх чеснот, застосовання до практичного життя релігії.

Набожність — се джерело справжньої радости: сум, меланхолійне зітхання не є правдивим образом набожности, скорші її втратою. Радість і набожність є тим урожайним ґрунтом, на якому можна виплекати благословенну у своїх наслідках працю і діяльність.

Така справжня побожність, набожність правдива, може бути лиш виявленням нашого щирого відношення до Бога, як Отця нашого. А щоби таке відношення було, ми повинні виконувати заповідь любови: „Любіи Бога над усе, а свого ближнього як себе самого

ПРАВДИВЕ СОНЦЕ.

Священик, прибувши на нову парафію, довідався, що в парафії є хора жінка, яка від ряду літ лежить хора в притеменій кімнаті. Він відвідав її і між иншим сказав:

— Велике нещастя, що ви не можете внести сонячного світла. Сонце навіть лоб радість на вашу душу.

- Але-ж для мене сонце світить, — промовила хора. — Воно світить в кождо вікно, навіть через кожду цілінку. Ними є Сонце Божої Ласки і Любови.

А чи таке Сонце освічує твоє життя, дорогий читачу?

Постарайтеся, щоби Ваша передплата була вирівнана та відновлена на слідуючий рік.

„ВІСТНИК"
Релігійний часопис для Українців в Канаді
Виходить 1го і 15го кожного місяця.
Видає Українська Православна Видавнича Спілка.
Передплата: В Канаді — $1.50 на рік.
За границю — $2.00 на рік.

THE HERALD
Published semimonthly by the
Ukrainian Orthodox Publishing Company
Subscription per annum:
In Canada — $1.50. — Foreign — $2.00.

Адресуйте: — Address:
The HERALD, Box 5684, WINNIPEG, MAN.

НА РОКОВИНИ ТАРАСА ШЕВЧЕНКА

Зближаються роковини Шевченка...

Читаємо в Старім Завіті, що серед жидівського народу в різних часах, — головно в часах морального та національного занепаду, появлялися пророки, які своїм вогненним словом побуджували нарід до кращого, взнеслійшого життя. Пророки ті не були тільки релігійними подвижниками. Вони були також як найбільшими жидівськими патріотами. Вони горіли необмеженою любовю до свого народу, до своєї землі, до всього, що було жидівське. І якраз тому вони мали такий великий вплив на нарід, якраз тому вимахували такою ведикою силу і витревалість у їх праці. Віра в правдивого Бога і любов до свого народу додавала їм сили і відваги виконувати їх тяжку місію.

Історія українського народу значно коротша, як історія народу жидівського. Але на сторінках української історії є записані такі світлі імена, які нівчому не уступають перед жидівськими пророками. Так, українська історія зна славних людей, український нарід має своїх пророків, які так само, як пророки старого завіту, навертали його на правдиву дорогу в життю, які побуджували його до відродження, до поступу, до волі.

Перший і найбільший між українськими пророками є Тарас Шевченко. Кажемо, що е, а ні, що був, — бо хоч він і вмер, то для нас він не перестав бути, бо дух його провадить нас дальше до обіцяної землі так, як дух Мойсея провадив нарід жидівський, хоч сам він вже не був тілом зі своїм народом.

Так, Тарас Шевченко є українськими Мойсеєм. Як Мойсей вивів жидівський нарід з египетської неволі і показав йому дорогу до обіцяної землі, — так само Тарас Шевченко вивів український нарід з душевної неволі, з національної несвідомости і показав дорогу до волі, до самостійного, незалежного життя. І хоч український нарід не дійшов ще до своєї обіцяної землі, то скорше чи пізнійше він зайде до неї, бо зна вже дорогу і знає напрям.

В 37 розділі пророцтв Езекиїла читаємо, що Бог вивів його в дусі, то є в привиді на розлогу долину, яка була вкрита сухими кістками від одного кінця до другого, і промовив: Вискажи пророцтво про кістяки сі і скажи їм: Ось я вдихну у вас духа, щоб ви поробились знов живими... Ось я поодчиняю гроби ваші, і виведу вас, народе мій, а гробів ваших так заведу вас у землю Ізраїлеву.

Український нарід перед приходом його найбільшого пророка, Шевченка, нагадував собою ті кістяки сухі, що вкривали собою ту розлогу долину. І здавалось, що вже не було в ньому ні крихітки життя, що неволя душевна й політична стала для нього гробом, з якого вже не було виходу.

Але сталось чудо. Явився сильний пророк, який сам вийшов з тих кістяків, і одним своїм словом побудив їх до нового життя. Так, самим тільки словом, але те слово було живодатне, було сильне і могуче. Воно було —

Неначе стрібло куте-бите
І семикрати перете
Огнем в горнилі...

Воно понеслося, те слово, українськими широкими степами, покотилось попід українські стріхи, полонило українські серця. І почали прислухуватись до нього не тільки свої, але й чужі. Не тільки ті, для яких воно було призначене, але й ті, проти яких воно було вимірене... Сильне, могуче, пророче слово! І хоч десятки років вже проминуло відколи те слово пролунало вперше, то воно ніколи не втихає, воно не тратить сили, а противно лунає щораз голосніше, що-раз дальше і ширше, що-раз все з новим та повищим значінням...

Нераз насувається питання: В чім полягає сила Шевченкового слова? Чим воно таке сильне і оживляюче та повне порива? Відповідь, здається, тільки одна: Бо воно натхнене любовю. Бо з нього те така сила любови, якій нічого не годно опертися.

Перш всього Шевченко любив Україну, любив безмежно:

Я так її, я так люблю
Мою Україну убогу,...
За неї душу погублю!
(Сон, II).

А все таки її люблю,
Мою Україну широку,
Хоч я по їй і одинокий
Аж до погибелі дійдов.
(Хіба самому написать).

Україно, Україно!
Ненько моя, ненько!
Як згадаю тебе, краю,
Завжне серденько!
(Тарасова ніч)

Тиняючись в неволі, Шевченко тільки й думав, що про Україну, тільки й журився, що про її долю:

Мені однаково, чи буду
Я жить в Україні, чи ні,
Чи хто згадає, чи забуде
Мене в снігу на чужині —
Однаковісенько мені!...
Та не однаково мені,
Як Україну запі люде
Присплять, лукаві, і в огні
Її окраденую збудять...
Ох, не однаково мені!

Шевченко і нас наклікає любити Україну так, як він її любив:

Свою Україну любіть,
Любіть її!... Во время люте,
В остання, тяжкую мінуту
За неї Господа моліть!
(Чи ми ще зійдемось знову)

Любітеся, брати мої,
Україну любіте,
І за неї безталанну
Господа моліте!
(Моїм союзникам).

Що-ж саме Шевченко любив в тій Україні? Ось що:

І широкії поля,
І могили і руїни,
Святая праліддя земля!
Люблю тебе я, Україно,
Твої шовковії луги,
Твої зелені діброви,
Круті Дніпрові береги,
Люблю, люблю вас до загину
Новою силою любови.
(Гайдай).

Але Шевченко не любив тільки лани і Дніпро і могили України, — він любив і її людей, своїх братів. Він каже:

Ходімо в селища: там люде!
Там будем жить, людей любить,
Святого Господа хвалить!
(Цар).

Він молиться, щоби Бог дав йому силу любити людей:

Не дай спати ходячому,
Серцеві замирать,
І гнилою колодою,
На світі лежати;
А дай жити, серцем жити
І людей любити...
(Минають дні, минають ночі).

Він дальше молиться за людей:

Трудящим людям, вседлатий,
На їх окраденій землі
Свою Ти силу низпошли!
(Молитви, II).

Шевченко любив правду, справедливість. Він молиться до Бога, щоби подав йому силу любити правду:

Мені-ж, о Господи, подай
Любити правду на землі.
(Молитви, II).

Він вірив, що правда запанує, а з тим український нарід осягне свою волю:

Ми віруем Твоїй силі
І слову живому:
Встане правда, встане воля
І Тобі одному
Поклоняться всі язики
Во віки і віки.
(Кавказ).

Найбільшим для нього Заповітом було любити правду і жити для неї:

І хочеться — Боже милий,
Як хочеться жити,
І любити Твою правду,
І весь світ обнять.

А найбільшим заповітом для матері уважав вчити дітей постоятк за правду, хочби приїшлось і вмерти за неї:

І научав неповинне:
Як в світі жить, людей любить,
За правду стать, за правду згинуть—
Без правди горе!
(Марія)

Але годі тут навести всі приміри його любови до України, людей, правди. Досить сказати, що він любив їх понад все в житті, і та його любов викрасла прегарною, чому він такий нам близький, чому його слово таке щире. То вслід з любов його велика натхнула його слово такою силою, таким вогнем. Не дуже він молився:

Ридаю,
Молю ридаючи: пошли,
Подай душі убогій силу,
Щоб огненно заговорила,
Щоб слово пламенем взялось,
Щоб людям серце ровтопило
І на Україну поneслось,
І на Україні святилось
Те слово, Боже кадило,
Кадило істини...
(Неофіти)

Його бажання здійснилось, його молитва була вислухана. Його слово запалило серця його братів і вони силою того слова зрозуміли, хто вони, чиї сини — яких батьків, кім, за що закуті.

Нехай-же те Слово й надалі бренить між нами, нехай воно далі будить нас до життя, до волі, аж до часу коли —

Встане Україна
І розвіє тьму неволі,
Світ правди засвітить,
І помоляться на вої
Невольничі діти.

НЕ ДОЛЯ ВИННА...

Часто стрічаємо людей, які сидять обложеними руками, або спять тоді, коли повинніб працювати, а рівночасно проклинають свою „лиху долю" за те, що в житті „не ведеться". Та то не доля їм винна, а вони самі.

НЕ БУДЬТЕ ЛИЦЕМІРАМИ.

В Євангелії від Матея, VI: 16—18, читаємо такі слова: „Коли постите, некай не буде в вас, як у лицемірів, сумного виду: змінюють бо лиця свої, щоб здаватись людям постниками... Ти-ж, коли постиш, намасти голову твою, і вмий лице твоє; щоб не здавався людям постником, а Отцеві твойому, що потай".

Се значить, що коли постимо, то постьмо не для своєї слави, не про людське око, а для слави Божої і для добра нашої душі.

Коли постите, не будьте лицемірами, каже Ісус.

Лицеміри — се облудні люде; се те сяме, що гіпокрити, дволичники. Се люде, що одно говорять, а що другє думають. Ви будете жити з ними місяці, а то й роки цілі, але не пізнаєте, що в них на серці.

Лицеміри — се люде, в яких, — як каже пословиця. — на язиці мід, а в серці їдь. Вони говорять до вас як найкращими словами. Вони вдають, що тішаться вами. Вони входять за ваших приятелів. Ви приймаєте їх в своїм домі, угощаєте; ви їм серце своє відкриваєте, тайни говорите. Ви дякуєте Богові, що таких вірних приятелів та дорадників маєте. А вони тимчасом приятелі тільки на словах. Вони ваш хліб їдять, а рівночасно отруюють для вас готуються вони вас до серця свого пригортають, а в той сам час думають, як би напасти на вас і ограбити з чести чи майна, чи з дійсних приятелів.

Лицеміри — се люде, які на вірі вдають побожних моральних, але на ділі ними не є. Вони моляться, вони постять, вони до церкви ходять. Але все се тільки про людське око. Тільки на те, щоб закрити перед вами їх дійсне обличча, їх дійсний характер, їх душу.

Лицеміри, — се люде, які, приміром, вдають патріотів, але для них патріотизм є лиш на стільки потрібний, на скільки вони годні скористати з нього. Вони є патріоти на словах. Вони „любить" свій нарід і „боронить" його інтереси. Вони „розливаються" за народну справу. Вони на мітінгах найдовше говорять, найголосніше „Ще не вмерла" і „Не пора" співають, як найбільше других критикують. Але коли треба ділом патріотизм підтримати, коли треба на народну справу яку жертву дати, то вони, ті патріоти, перші з салі виходять. Переглянуте листу збірок на різні народні цілі, — ви імен тих „патріотів" не понайдете. Бо вони патріоти тільки на словах. Бо вони тільки для того вдають патріотів, щоби здобути між людьми довіря та скористати з нього. Вони тому так голосно проповідують свій патріотизм, щоб відвернути людей увагу від того, що вони на ділі нічого спільного з патріотизмом не мають.

Лицеміри — се люде, які, приміром, вдають з себе добрих членів церковної громади, чи якої другої організації, а на ділі ними не є. Вони безнастанно говорять про справи громади. Вони безнастанно критикують членів уряду і членів взагалі, що ті нічого не роблять. Вони знають давати раду-пораду, знають богато і довго і голосно говорити. Але коли треба взятися до роботи, — тоді їх нема. Тоді пропала їх цікрість і жертвенність і відданість справі.

Лицеміри — се ті, які входять за добрих, милосерних людей, за добродіїв, але такими не є. Вони словами поб'ються за бідними, за визискуваними, за сиротами і вдовами. Але на ділі вони їх нічого не обходять — противно, як тільки можуть, то перші збогачують ся коштом отих вдів та сиріт та виконують їх.

Про лицемірів Ісус ще каже: „Горе вам, лицеміри, що подобаєтесь гробам побіленим, що зверху являються гарними, а в середині повні кісток мертвих і всякої нечисти. Так і ви являєтесь людям праведні, а в середині повні лицемірства та беззаконства" (Мат. XXIII: 27-28).

Отже лицеміри — се люде фальшиві, зрадливі. Люде, які не показують нам свого дійсного обличча, люде, які подібні до подвірря коло хати: В кождого, навіть в поганого господаря спереду хати, від вулиці подвірря є чисте, в порядку утримане. Але підіть за хату, — а там сміття, гній, нечистота. Лицеміри подібні ще до фальшивих грошей, які виглядають як дійсні гроші, курсують, як дійсні гроші, але вартість їх не є дійсна.

Ніхто не любить поганого, фальшивого чоловіка. Ніхто не любить лицеміра. Лицемір і перед Богом не має виправдання. І тому Ісус Христос наказує: Не будьте, як лицеміри! Не будьте здалинавими людьми. Коли постите, то не поспішайте ваші голови полеском і не прибирайте сумного виглаву, щоб тільки людям видаватися постниками. А постьте так, щоб перед Богом була заслуга.

Науку з сих слів Ісуса Христа треба приміняти не тільки до пощення, а до цілого нашого життя. Не тільки в пощенню, а в цілім нашім життю ми мусимо вистерігатися лицемірства, фалшу і дволичности, а натомісць старатися бути добрими, чесними та щирими християнами.

Отже не будьмо лицемірами!

Собор Православної Церкви в Румунії.

В місяці грудні мин. року закінчив свої наради собор румунського православного духовенства з цілого краю, що відбувався в Бухаресті. Рішення собору обнимають 31 точок, з яких подаємо найважнійші:

1. Православна Церква в Румунії має зберігати свою автономію в ділянці релігійній, а в ділянках культурній і матеріяльній повинна вона оставати в повній згоді з своєю національною державою.

2. У виборах епископів і митрополитів має брати участь усе духовенство, маючи при тому право безпосереднього й індивідуального голосу, і професори православних теольогічних факультетів. Вони вибирають трьох кандидатів і представляють їх королеви, а король — згідно з церковною традицією — іменує зпоміж них одного.

3. Платню для духовенства повинна виплачувати держава після норм, уставлених для державних урядників.

4. Церковні грунти повинні оставати під виключним зарядом і в уживкованню парохій.

5. Собор узнає масонерію шкідливою для держави і взиває всіх державних і суспільних дічтів покинути антихристиянські й антимонархічні масонські організації.

6. В Румунії мусить повстати одностайний православний фронт для скріплення моральної дисципліни з повною свободою боротьби проти скрайних соціялістичних течій.

7. Православне духовенство Румунії протестує з цілою рішучістю проти варварського переслідування християнства в С.С.С.Р.

ПАНАХИДУ ЗА МАЗЕПУ.

Доносить „Нова Зоря", орган еп. Хомишина, який виходить у Львові, що в місті Ковлі, на Волині, відбулося свято в память українського Гетьмана Мазепи, та що з приводу того свята католицькі монахи Редемптористи відправили в своїй церкві панахиду за Мазепу.

Чудо тай тільки! Українські грекo-католицькі священики в Канаді, — і свідські і Василіяне, — відмовляються правити панихиду за Шевченка, бо він православний, а на Волині католицькі монахи правлять панахиду за Мазепу, хоч він також православний! Чим се пояснити? Може християнською любовю, яка нараз запалала в серці католицької церкви до православних Українців? Бороми Боже. Ану, підіть до Порктону, Сакс., і попросіть таких Редемптористів, щоби вони, за приміром їх братів на Волині, відправили панахиду за Мазепу, або Шевченка, а побачите, що вам скажуть. Та ее тільки Редемптористи в Порктоні, які в більшости є чужинцями — Бельгійці і Французи — але навіть еп. Ладика та його священики, які виходять за Українців. За трєті двері викинуть! Щоби вони правили панахиду за шизматика? Ніколи!

А все-ж таки на Волині Редемптористи правили панахиду за „шизматика" Мазепу. Чому? Відповідь ясна: Щоби збаламутити менш критичних та легковірних православних Українців і заложити їх на католицьку вудку. Ціль Редемптористів на Волині є поширювати між православними католицизм, а для сього вони вживають різних способів, — навіть грають ролю українських патріотів та правлять за „шизматика", якого ненавидять цілою душею, — панахиду.

Рим ніколи не вибирає в средствах, якими доходить до своєї цілі; він найріжнороднійших способів уживає, щоби тільки дійняти свого. Більш нечесного способу, як підступ та обман не можна собі уявити, тим більше з боку тих, які носять на собі ім'я Христа. І хрест такими способами — підступом і обманом, — Рим старається поширювати- свої впливи між православними Українцями на Волині.

ХРИСТОС ЗНАЙШОВ ЙОГО.

Одного разу приходить молодий Китаець до місіонара і просить, щоби він його одрестив. Місіонар питає його:

— Скажи мені, яким способом знайшов ти Христа?

Китаець, не надумуючись довго, відповів:

— Я не знайшов Його, а знайшов Він мене і кличе до Себе.

МОЛИТВА ПОГАНИХ ЛЮДЕЙ.

Коли мудрець Біяс плив морем, почалась буря. Між його знакомими на кораблі були деякі відомі всім погані люде й ті зачали молити богів (поганських греців), щоби припинили бурю. Бачучи се, сказав Біяс:

— Мовчіть! Краще буде, коли боги не будуть знати, що ви тут є.

„ДНІПРО"
орган Української Православної Церкви в Злучених Державах,
виходить 1 і 15 кожного місяця і
коштує на рік $2.00.
Передплату висилати на адресу:
"DNIPRO"
1851 Germantown Ave., Philadelphia, Pa.
U.S.A.

НЕДІЛЬНА ШКОЛА

ІСУС ПОКЛИКАЄ УЧЕНИКІВ.

Одного дня побачив св. Іван збли-жаючогося Ісуса і вказуючи на Нього, сказав до зібраного народу:

— Се ягня Боже, що бере на себе гріхи світа.

На ті слова пішли два ученики Іванові за Ісусом. Ісус обернувся і спитав їх:

— Чого шукаєте?

Вони сказали:

— Учителю, де живеш?

— Ходіть і побачите, — сказав їм Ісус.

З радістю пішли вони за Ісусом і стали Його учениками. Були се Андрій і Іван.

Андрій привів до Ісуса свого брата, на ім'я Симон, що хотів бачити Спасителя. До нього сказав Ісус:

— Ти є Симон, а від тепер будеш зватися Петром.

На другий день стрінув Ісус в дорозі мужа, на ім'я Филип, і сказав до нього:

— Іди за мною!

Филип пішов і став учеником Христовим.

Филип привів до Ісуса свого приятеля, Натанаїла. Відтак ще більше учеників пристало до Ісуса.

З поміж них вибрав Ісус дванайцять Апостолів; се були Його найліпші помічники й товариші.

З Апостола й учениками ходив Ісус по цілій землі жидівській. Від села йшов до села, з міста до міста і учив всюди, де лише мав нагоду. Ісус учив в що треби вірити і як жити, щоби осягнути вічне щастя.

„За Пізно! За Пізно"

Одно зерно висіяне лежало в теплій землиці. Весняне сонічко освічувало те місце, теплий вітрець провівав понад ним лагідно, роса і дощик змивали його своїми каплинами. І сонічко, і вітрець, і дощик та роса накликали до зерна насіння:

— Вставай! вставай! Годі спати, весна прийшла!

Але зерно відповідало:

— Не сьогодня, ні, а завтра встану до життя і пущу кільце та корінця.

І так день за днем, як минула весна і прийшло літо з його палючим сонцем та сухим, гарячим вітром.

— От тепер я встану до життя! — сказало зерно і отворилось.

Але вже було за пізно. Бо не було тоді ані весняного, лагідного сонічка, щоб пригріти його, ані весняного вітру, щоб відсвіжити, ані весняного дощик, щоб напоїти. Зрозумію зерно, що воно прогайнювало дорогий час тай закликало в розпуці:

— За пізно! За пізно!

І так земляця, що мала стати колискою для того зерна, стала його гробом.

Не марнуйте молодого віку, не відкладайте життєвих справ на пізнійше, щоб на старости дїт не прийшлось вам голосити: „За пізно! За пізно!"

ЛЮБОВ ГРАНИЦЬ НЕ ЗНАЄ.

В часі збірки на добродійну ціль, одна бідна вдова дала свого послідного долярв. Люде, знавши її вбогість, питались, чи не буде се жертва для неї завелика. На се жінка всміхнулася і каже:

— Любов границь не знає.

ІСТОРІЯ ЦЕРКВИ.

(За Е. Семакою).

(Дальше)

Волоське князівство.

На Волощині, іменно в західній її части, існувало з давніймих часів румунське воєвідство, звane „Банатом Северина". З кінцем XIII століття пануюча в Банаті династія Басарабів утвердила своє панованнв над всіми наддунайськими землями аж до Чорного моря. Так повстало князівство Угро-Волощини, або просто Волощини.

Першим володарем, що устрої в церкву Волощини, е Александер Басараб (1330—1360). Він то вяняв року 1359 церкву князівства злід зависимости від румунсько-болгарської ерархії і підчинив її царгородському патріярхові Калістратови І., котрий на просьбу Александра назначив митрополитом Волощини Якинта, бувшого митрополита Віщина в Македонії.

Року 1370 основав патріярх в волоських князівстві ще й другу митрополію в Северині. Обі ci митрополії, з межи котрих перша мала становище першенства або екзархальне, були підчинені царгородському патріярхатові. Митрополит з столицею в Арджеші мав титул митрополита Угро-Волощини, або митрополита Угро-Волощини і екзарха суменжних країв (іменно угорських) частий; а той з Олтенії називався митрополитом „части Угро-Волощини", або Северину. І мав столицю в сім городі. Але митрополія Северину пізнійше щезла.

Молдавське князівство.

Основання молдавського князівства приписує народне передання мармарощському воєводі Драгошови, що між роками 1342—1345 осів тут з мармарощськими Румунами, прогнавши Татар з Молдавії. Після Драгоша приїшов року 1345 инший румунський воєвода з Мармароша, іменем Богдан, що розширив молдавське князівство по Дністер і Чорне море і дав йому тривкішу основу. Сей Богдан построїв також монастир в Радівцях, де його й похоронено.

За Лацка Води, сина і наслідника Богдана, молдавська як і мармарощська церква була підчинена епископові, пізнійше митрополитові галицькому.

Також в тім часі римські папи, при помочи угорських королів, заходилися зі всіх сил около того, щоби перетягнути Молдавани на латинський обряд. І дійсно перейшов князь Лацко (1365—1374) до латинської церкви. А папа, користаючи з того випадку, основав на просьбу Лацка латинське епископство в Серет (1370 р.), де став першим епископом, назначений з Риму, Андрій з Кракова. Тому що Лацко похоронений в церкві Радівській, де описли Стефан Великий прикрасив гріб „свого прадіда Лацка Воєводи", то здається, що він наконець повернув був до православної віри.

По смерти Лацка наступила сильна реакція проти західної віри, в наслідок чого признано на володаря Югу Корятовича (1374 р.), що основав митрополію за благословенством патріярха Охриди.

Серетське латинське епископство пристало без вірних і його перенесено року 1401 до Кракова, в околиці котрого мешкало більше число Секлерів римо-католицьких, що осіли в Молдавії.

З кінцем XIV століття подибуємо в молдавській православній церкві двох епископів, рукоположених галицьким митрополитом, але залежних від патріярха Охриди. Один з межи обох епископів, Йосиф, мав столицю в Акермані, другий, Мелетій, імовірно в Сучаві. Року 1393 царгородський патріярх Антоній IV заінсетував для Молдавії митрополита, але не як того бажав край, в особі одного змежи кревних епископів, а по собі чужинця, іменем Єремій. Край, з епископами на чолі, протиав його, за що митрополит Єремія як і патріярх відрішили від церкви край і епископів. На просьбу володітеля краю Стефана розрішено року 1395 край і низше духовенство, а не також епископів, а завідування митрополії повірили патріярхат проторені Петрові, як патріярхальному екзархові. Новий володітель краю Александер Добрий, позискав року 1401 від патріярха Матея І прощення для епископа Йосифа і признання його канонічним митрополитом Молдавії. Сей перший митрополит Молдавії, залежний від царгородського патріярхату, вибрав собі на столицю Сучаву.

Александер Добрий, помирившись та молдавську церкву з царгородським патріярхом, основав в краю ще два епископства, підчинені митрополії Сучавській, іменно: одно в Радівцях, а друге в Романі; відтак заложив кілька великих і гарних монастирів, між иншими в Молдовиці й Бистриці, і наділив їх значними дарованизнами.

(Дальше буде).

КОЛИ ПОЧИНАТИ НАУКУ ДІТЕЙ.

Одна молода мама прийшла до одного славного учителя і поспитала, коли уже повинна почати навчати свою дитину.

— А кілько вашій дитині? — питав мудрець.

— Три роки, — відповідає мама

— То ви вже майже о три роки спізнилися, — відповів учитель. — Дитину треба починати вчити так скоро, як вона почне пізнавати свою маму.

ВІДКЛИК.

Филип, македонський король, будучи підпитим, судив когось і засудив на смерть.

Суд несправедливий і я робив відклик, — каже засуджений.

— До кого-ж будеш відкликатися? — спитав король.

— Від Филипа пяного до Филипа тверезого, — була відповідь.

БОЖЕВІЛЬНИЙ.

Недавно приїхав якийсь Жидок з Нью Йорку до Совітського Союзу і там забрали його в червону армію.

Жидок на другий день згодоснося хорим. Лікар оглядає його скоди й туди тай каже:

— Що-ж тобі бракує? Ти-ж здоровий.

— Я божевільний! — каже Жидок.

— Як се так? — питає лікар.

— А так! — пояснює Жидок. — Бо здорова на ум людина не поїде в Америки до Совітського Союзу.

ПОСТУП ЦЕРКОВНОЇ ГРОМАДИ.

(Гефорд, Сакс.)

Хочу поділитися з читачами „Вістника" відомостями про те, що в нас робиться, та як церковна справа поступає. В нашій церкві св. Трійці народив ся о. П. Мельничук який обслужує нашу громаду вже через четвертий рік.

О. Мельничук застав нашу громаду в дуже запущеному стані. На долаз сего вистарчить навести приклад, що в громаді було аяш 9 членських книжок і відчит наш відбувись у нас в парохіяльній галя, в 4-30 год., але нікого не прийшов і ніким кому говорити, бо всі люде в нас, то вибір от тут говорив. Ми і ми се зголосились і правда, що але не зробили бо почули багато нових і цікавих річей та програму і інтересну промову гостя з Галичини, п. Евгена Лялюнча. Він розказував нам про цікаві і змістовні, які діються тепер в Галичині і других частинах України під Польщею та про шкідливу роботу грекo-католицьких епископів Хомишина і Кохлоховського, що хотять дати на се позволення. Що більше, або якось перешкодити нам, бере і собі спровадили бесідника на відчит і то на той самий день.

Наше свято Української Держави ности 22 січня, почалося в 2-гій годині пополудни при великім зїзді народ, так, що не всі могли вміститися і слухати нашого прегарного концерту і промови генерала В. Сікевича. А десь коло 5.30 години приходить післанці від того католицького священика і просять, чи не прийшлиб ми їх бесідника до себе в відчитом, бо кажуть що до нас приїхав і відчит наш відбудеться у нас в парохіяльній галі, а 4-30 год. але нікого не прийшов і ніким кому говорити, бо всі люде в нас, то вибір от тут говорив. Ми і ми се зголосились і правда, що але не зробили бо почули багато нових і цікавих річей та програму і інтересну промову гостя з Галичини, п. Евгена Лялюнча. Він розказував нам про цікаві і змістовні, які діються тепер в Галичині і других частинах України під Польщею та про шкідливу роботу

ІСТОРІЯ ОДНОЇ ГРОМАДИ.

(Продовження зі сторони 3-ої).

— Так, ви Петре добре сказали, отже питання — чи й далі так має бути?

— Ні, ні! — закликали всі, — пора нам пробудитися! Пора привернути добру славу громади. Та тільки, чи є нас сила на се?

Чому нема, є — викликнув Прокіп, зриваючись на ноги, як то він завжди робив, коли хотів підтвердити свої слова словами Шевченка. — Ми привернемо добру славу нашій громаді, а тоді, як сказав наш поет Тарас Шевченко:

Забудеться срамотня,
Давняя голізна,
І оживе добра слава,
Слава Українї!

— Та при чому тут слава України, — звернувся Миколя до Прокопа. — Де наша громада, а де Україна. Далека дорога

— Не така й далека. — відповів Прокіп. — Читав я десь недавно, що Україна не тільки на українських землях — а всюди там, де живуть Українці. Як ти цінний, свідомий Українець, то хочби ти сам один жив серед чужого моря, Україна є в тебе в серці, в твоїй хаті, в твоїй родині. Отзнав я тавіть гарний вершик про се, але забув . . .

— І добре зробив, що забув, — промовив жартом Миколя, — а то хтось би подумав, що ми концерт справляємо. От краще подумаймо, що і як зробити, щоби знов, як то кажуть, на ноги стати.

— Я маю плян, — каже учитель, — але приступіть ближче, щоби хто не підслухав.

(Дальше буде)

ЗАМІТКА: Шановні читачі звернуть ласкаво увагу, що в сім числі не вістимо розділу під заголовком „Куме, подивіться на сай ніс". Се тому, бо ще не прийшла черга на того куме, який має вкинутися на сай ніс. Як прийде, то він появиться в ВН тимчасом поцявіться на нашу адресу ЛИПУ І ЯКЩО ВАША ПЕРЕДПЛАТА ВЖЕ ВИЙШЛА, ВІДНОВІТЬ П ЯК НАРИСКОРШЕ.

ПРЕМІЯ! ПРЕМІЯ!

СПЕЦІЯЛЬНА ОФЕРТА ДЛЯ ПЕРЕДПЛАТНИКІВ „ВІСТНИКА"

В другім розділі оповідання „ІСТОРІЯ ОДНОЇ ГРОМАДИ", яке друкується в сім числі, є кілька уривків з поезій Тараса Шевченка. Кождий читач чи передплатник „Вістника", який пришле відповідну передплату на „Вістник" в сумі $1.50, в рівночасно подасть точну відповідь, з котрих поезій Тараса Шевченка ті уривки взяті. — буде отримувати „ВІСТНИК" через цілий рік, А В ДОДАТКУ ДІСТАНЕ В ПРЕМІЇ ІСТОРИЧНЕ ОПОВІДАННЯ п. з. „КУДЕЯР", в ціні $1.00.

Ся оферта є тільки на місяць березень, 1933. Отже користайте з неї поки-не запізно.

Гроші і листи висилати на адресу:

THE HERALD, — Box 3084. — WINNIPEG, MAN.

УВАГА: Хто ще не має „Кобзаря" Тараса Шевченка, той може замовити його в редакції „Вістника". Ціна $1.50.

СВЯТО ДЕРЖАВНОСТИ.

(Детройт, Міш.)

В неділю перед Новим Роком наша Укр. Прав. Громада отзискала, що спровадила з Канади генерала Володимира Сікевича на відчит. Наших двох місцевих кольо католицької церкви, щоб розвати легкими з оголошеним про його приїзд, але грекo-католицьких епископів Хомишина і Кохлоховського, що пустив всіма силами, щоб Українців чим скорше златинизувати і спольщити і богато других цікавих річей.

Отже тут зпов не повелось нашому кат. кельонізмови. А щоб цікавої читачі знали, який в нього український патріот, то треба сказати, що тоді, коли Українці святкують річницю Укр Державности, та по всіх церквах відправляють панахиди за борців і героїв, котрі погинули в боротьбі за українську справу. то наш кельонік того самого дня правив Службу Божу в військовім костелі, з приводу того, що тепер в тутешній католицькій дієцезії відбувається „освячення кольоб" на привернення і предвлення всіх „схизматиків" до унії з Римом. (На доказ задумано для Редакції витинок з дітройтської газети). Треба сказати, що сей кельонік ні найкращі пере водить в житя плани епископів Богачевського, Хомишина і Кохлоховського. Між иншими він постарався о переїзд Служби Божої на англійську мову, в формі брошурки, та розказав Американцям, щоб вони розумів церковно-славянську відправу.

Але саркяк не подумав, що повинен був перше всього перевести Службу Божу на рідну українську мову, як що не хоче вживати православного перевозу, щоби його напрасно розумів вичитаний Службоб Божої та молитви

Напевно народ що на стільки темний, що дасть водити на пашуку такими хитрощами, дівчисчить, що він веде їх до доброго. Але думаю, що то вже зовсім не потрібне, бо вже і сліпий може добачити, що Рим, Польща, Хомишин, Кохлоховський Богачевський і таї всі, як вони католицький кельонд, є лише ворогами України, і ні такі, починні бути лишки полишені, або відкликані до Варшави чи до Риму, а не знаходитися посеред нас.

Православний.

ЗВІТ З РІЧНИХ ЗБОРІВ.

Української Православної Громади ім. св. Володимира в Торонто, Онт

Загальні річні збори відбувався в понеділок, 2 січня, 1933 р. в 3-ій то днині пополудни в церковнім будинку при Бетгерст вулиці число 603.

На початку відспівано молитву „Дарую небесний", а во молитві председінк громади, п. Теодор Гуменюк, відкрив збори, завважив, що в первому черзі будуть відчитані річні за місяць грудень, збірка членських вкладок і вибір президії до переповедження річних зборів. По скінченню наміченої програми й виборі президії, — до цієї увійшли: П. Шевчук на председінка, Нестор Грабовський на заступника, і Всеволод Мараз на секретаря, — приступлено до дальшого порядку зборів, який почався звітом председінка громади, п. Теодора Гуменюка.

У своїм звіті председінк між иншим сказав, що в минувшім році управили найбільшу причину, яка спинала церковну працю. А именно громада дістала пароха в особі о Д. Л. Лещишина і від того часу праця значно пішла кращe, бо коли ще не було пароха пішлись то богато доводилось нам слухати доріжать та заїжать, що з наших вакоїв нічого не буде Тепер же нема причини до подібних бїдачок Наша церковна громада в особі о. Д. Л. Лещишина бачить щирого духовного провідника і ми всі вірямо, що від тепер церковне життя Українців в Торонто буде богато кращe, чим воно було до сього часу Церковній громаді остало ще одно важне завдання, а се знайти вигідніше місце для Богослужень і Недільної Школи, та взагалі для тої праці, яке забовязує нашу церковну громаду Коли ще й се осягнемо, тоді сміло будемо дивитися в будучину заповолені з тої праці, що принесуть моральну користь людству.

Зауважив також, що головним жерелом прибутків крім жертв є членські вкладки, отже се справа не повинна бути занедбана Закінчив председінкть свою промову побажанням, щоб в сім році число членів церковної громади зросло в двоє.

Слідуючий звіт житлового парох. о. Д. Л. Лещишин. У своїм звіті о. Лещишин заявив, що по змозі відвідує членів громади і при тім дізнається з людьми, які ще не є членами нашої церкви та взагалі старається пізнати зміст життя України в Торонто.

Згадав також, що до церкви дарували полотно Материнь, тетрадь, Петро і Розалія Романюк, Свангеліє, Іван і Анна Романюк, священичі ризи, пан Василь і пан Дмитро Юрійчуки чашу Недільна школа, як не почали вигадки має добрі Дітей до Недільної Школи учащає пересічно 24, а записаних є 36. Недільна Школа має свою касу і буде видавати дітям духовної співомости, а також видавати Недільної Школи. Так свідоцтва як і відзнаки є видані Консисторією Укр. Прав. Церкви в Канаді.

На закінчення о. Д. Лещишин сказав, що вскна праця в початках є трудна, але при Божій помочі і добрій волі членів церковної громади і взагалі добрих людей всі труднощі уступають перед витривалістю і щирою, кожночасною працею кождого зокрема і всіх разом.

Далі слідував звіт заступника председателя, п. Мих. Деренюка, який заявив, що за весь час не заходила потреба займати йому місце уряду председателя. Однак приємно мені висловити перед зборами кілька слів в приводу того, що як в громалі, так і в уряді весь час була повна згода, з чого приходиться лише радіти й бажати на дальше такої щирої волі до праці

Рекордовий писар, п. Микола Фукшанський, відчитав звіт з попередніх річних зборів громади, зазначуючи також, що в протягу 1932 р. відбувалося 14 засідань уряду, 3 збори, 1 відчит і концерт, і святочна

Скарбник, п. Михайло Материнь відчитав фінансовий звіт за цілий рік, який виказав, що в касі в кінцем 1932 р. було готівки $311.79, а позички $410.83, що робить разом суму $722.62.

Господар, п. Семен Юсимчук, відчитав спис церковного майна, вартість якого виносить $375.20

Від контрольної комісії (до якої входив і вол. Петро Богуцький, що помер серед року), говорив п. Николай Хралко заявляючи, що фінансові книжки ведені в порядку і що уряднки заслуговують на вотум довіри. Цей висліл, потвердженій другим членом контрольної комісії, п. Марією Шевчуковою, збори прийняли одноголосно і почалися вибори нового уряду на 1933 р. до якого увійшли: п. Теодор Гуменюк, председатель, через надмежністю; п. Всеволод Мараз, заст. предс. більшістю голосів; п. Михайло Деренюк, секретарський писар; п. Петро Шевчук, фінансовий писар; п. Михайло Материнь, скарбник; п. Семен Юсимчук, господар.

Контрольна комісія: пп. Николай Хралко, Василь Юрійчук. Нестор Грабовський.

Старші брати: пп. Стефан Юрійчук, Ілія Мандзій, Всевол. Мараз, Василь Буртник, Петро Голик.

Старші сестриці пані: Олена Вендерь, Катерина Материнь, Оксана Гуменюк, Марія Окрішкевич, Марія

До помочі о. Д. Д. Лещишинову в Недільній Школі збори приєднали вихо Марію Шевчук

Членські вічні вкладки остали ті самі, що були, а то 50 ц. від мущин й 25 від жінок На дієцезіяльний фонд річно і дол. мущини, а 50ц. жінки.

На зборах списались в члени громали: п. Ст. Юрійчук і пані Михайлина Лещишин.

Збори закінчено молитвою „Достойно є" в год. 6.30 вечером

П. Шевчук, Всевол. Мараз, председатель. писар.

ВІД РЕДАКЦІЇ: Удіяючи місця на почесній ніті, висказуємо надію, що торонтонська громада і надалі буде дбатися з православними Українцями в Канаді і Америці відносинами в її житті і діяльности, приєднуючи до „Вістника" дописи та звідомлення. Такі подобне бажання ми висказуємо і про другі наші громади на сході, в першій мірі про Монтреаль де знаходиться одни з найбільших громад, але про дізнатись якої уважаль наш широкий загал майже нічого не знав. Щоб бути справедливим, треба сказати, що се відносяться також до всіх инших міських парафій на захід від Форт Вільям почавши, й на Едмонтоні скінчивши. От взяти хочби Вінніпег, осередок нашого церковного життя і осідок будучої української православної митрополії в Канаді. Бу вчас коли майже в кождім числі „Вістника" висилось про діяльність вінніпезької парафії („Довідка Укр. Прав. Соборну св. Покрови в Вінніпегу"), а тепер коли в Вінніпегу мамо аж дві парафії, пола сані вінні звіти з бізнрів нема нічого. Так, ніби вся їх діяльність, всі їх стремління і завдання вводяться до переділення балярів. А коли нам якусь нмо громади повіснно, то що сказати про Едмонтон, будучий осідок вікбритійської дієцезії? Там церков

кто про се пова Едмонтоном зна? Се саме треба сказати і про другі міста і округи — як Саскатун, Різкайзна, Йорктон, Канорар Свсної Лейк, Сґч-Коломія, Вайтя, Толстой, Манді, Сенді Лейк, і багато, багато других. Хіба так нічого не робиться і нема про що писати? Ні, і робиться і є про що писати, але люде не здають собі справи з того, що вже стало звичаєм, і для них самих і для других, мають такі відомости в громадському житті. Тут не ходить о те, щоби як дехто може подумати себе хвалити, а о те, щоби добрими роботою в одній громаді заохочувати до такої самої доброї роботи і другі громади. Як говорить Спаситель: „Засвітимо свічку, не ставить її під посудину, а на свічнику, та й світить всім всім, хто в хаті. Так нехай сяє світло наше перед людьми щоб вони бачили наші добрі діла і прославили Отця вашого, що на небі" (Мат. V: 15—16). Отже не заховуйте ваших добрих діл, а покажіть їх перед людьми, щоб вони брали з вас приклад і вас наслідували. Дяктого підаємо думку, щоби в кождій місьній громаді, і в кождім окрузі на фірмах, яких обслугує один спеціяльно, був призначений репортер, який обовязком буловб дописувати до „Вістника" і подавати відомости в житті й діяльности громади, чи округи. Ану, хто громада перша підзветься на сю пропозицію?

Присилайте передплату за „Вістник". Пошпрюйте „Вістник" поміж своїми сусідами.

ДЛЯ РІДНОЇ ЦЕРКВИ

НЕХАЙ СИЄ СВІТЛО ВАШЕ ПЕРЕД ЛЮДЬМИ, ЩОБ ВОНИ БАЧИЛИ ВАШІ ДОБРІ ДІЛА І ПРОСЛАВЛЯЛИ ОТЦЯ ВАШОГО, ЩО НА НЕБІ.

(Мат. V: 16)

ДІЄЦЕЗІЯЛЬНИЙ ФОНД.

Збірка о. І. Майби:
Свої Лейк, Алта.

По 1 дол.: Стефан Стогрин, Николай Капоський, Іван Войцехо, Василь Чумер, Льорлій Червяков.

Радвей, Алта.

По 1 дол., Іван Семенюк, Гриць Калиський, Гриць Сухина, Дь. Н. Голубіцький, Мих. Мілешко, Стефан Самиця, Мих. Коутлик, Якім Мужик, Гнат Павлюк, Іван Рудик, Мих. Письменний.

По 50ц.: Тома Баїавйло, Дмитро Вегнер.

Збірка о. П. Мєєвського:
(Вінніпег, Ман.)

По 1 дол.: Василь Новакевичин Олійник, Микола Прокопів, Микола Задуровяк, Ю. Омійовський, Василь Свистун, Іван Рід, Михайло Грушка, Гринько Мерклв. Петро Войсенко, Дь. П. Гуцуляк, Н. В. Варшавський, Стефан Місецький, Іван Ярема Кіщак, Теодор Цитаневич, Іван Бриндій, Іван Фрекок.

Збірка о. П. Запарнюка:

Пані Пасасєвків Марко, Повлар, Парк, Ман. $1.00

Збірка о. Березівського:

Василь Ісар, Плор, Сасх. 1.00

Збірка о. Дмитрова:

Григорій Яремій, Брускей, Сасх. 1.00

Збірка о. Кусого:
Тарнопель, Сасх.

По 1 дол.: Володимир Войціківський, Юрій Кухта, Василь Ганук, Гавриіл Сінченко

По 50ц.: Юрій Кіндрачук ун., Василь Фіцич, Стефан Паціці, Йосиф Лисяк, Лев Войціківський, Іван Гронівчик, Володимир Борса, Гнат Коваль, Григорій Костинюк, Николай Романюк Вепальмир Гришин, Григорій Стельмащук.

По 40ц.: Франко Карасюк.

По 25ц.: Николай Войціківський, Кость Гнатюк, Олекса Ткачук, Іван Стельмащук, Йосиф Зіп, пані Людвина Габора, Григорій Пацінь, Дмитро Гнатюк, Іван Новак, Йосиф Яковець, Йосиф Попель.

По 10ц.: В. Губарович, Григорій Шульмая

Калворт, Сасх.

По 2 дол.: Володимир Ковбуз. Яків Кіндрачук.

По 1 дол.: Юрій Котелко.

На запи свящ. І. Кусого на хрестинах в пана Із. Квасниці, управителюваро в Вакад, Сасх., дня 19-го лютого, 1933 року вложили на фонд Консисторії слідуючі:

По 1 дол.: Іван Квасниця.

По 1 дол.: Параска Квасниця, Іван Лупюк, Василь Чепюк, Олекса Гершуч, М. Н.

По 50ц.: Дмитро Баер, Іван Баер, Анна Ферепюк, Григорій Ферепюк.

По 25ц.: Іван Дребет, Мафта Баєр, Сапна Лупюк, Анна Чепюк, Евдокія Баер.

Збірка о. Д. Ф. Стратійчука.

По 1 дол.: Д. Чапельський, В. Осенин, О. Чернецький, Н. Балиарський, Т. Пепіна.

По 50ц.: М. Черник, Іван Сорохан (Мусіюра), В. Кошіских (Мусіюра).

Збірка о. Т. А. Горбаї:
Ерлмонт, Алта.

По 1 дол.: В. Коростій, М. Гринюк, Л. Гавалко, М. Яхимець, Г. Бугай, М. Біцінь, Т. Пилюк, К. Рядомський.

Консисторія Української Греко-Православної Церкви в Канаді.
Й. Богонік, касієр.
668 Anderson Ave., Winnipeg, Man.

ЦЕРКОВНИЙ КАЛЕНДАР НА 1933 РІК.

БЕРЕЗЕНЬ

1 С. Памфила
2 Н Теодора вичн.
3 П. Льва
4 С Архипа. Теодота
5 Н. І. посту. Л. ст.
6 П Тимотея
7 В. Петра й Атан.
8 С. Полікарпа
9 Ч. І І Ї Н. г. іс. Хр.
10 П Тарасія сп.
11 С. Порфирія
12 Н 2. посту Прокопія
13 П. Ялясія. М.
14 В Евдокії прпяч.
15 С Теодота
16 Ч Патрокіїа і инш. муч.
17 П. Герасима прп
18 С Кокона мч.
19 Н 3 пост. 42 м. в А.
П. Єнфимія, Павла
21 В. Теофілакта прп.
22 С. 40 муч. в Севастопалі
23 Ч. Кондрата і инш. муч.
24 П. Софронія пат
25 С. Теофана ісповід.
26 Н 4 посту. Нікифора муч.
27 П. Венедикта прп
28 В Агапія мч
29 С Покоїння. Савина і Юлівна мч
30 Н. Алексія чов. Божого
31 В. Кирика Єрус. епіск

ПРЕСОВИЙ ФОНД „ВІСТНИКА".

СПРАВКА.

В огопошенню жертв на пресовий фонд „Вістника" в послідпім числі пропущено збірку в парафії св. Георгія, Саск., яка виносила $1.25 — що отсим справляється.

о. Берна.

5. неділя — Вхста. Великодня спо відь о 8 год. рано в церкві.
12. неділя — Розбори Сповіді в год 3. пополудни.
19 неділя — Сенділейя. Сповідь від тей в суботу пополудни.
26. неділя — Меяді. Сповідь для зі тей в суботу полудпнн.

Мелді. Ман. Тел. 132-4

о. В. Гриценка.

Березень:

5. Неділя. — Вхвкл.
12. Неділя. — Пайн Ривер.
19 Неділя. — Робдія.
26. Неділя. — Давфин.

ПОРЯДОК БОГОСЛУЖЕНЬ о. П. Запарнюка

Березень:

12 неділя — Потпап Парк
19 неділ. — Сенкірк.
26 нед — Потреби ля Прейрі

Всякім в суботу рано і вечером від Mitchell's St., Winnipeg, Man

ПОРЯДОК БОГОСЛУЖЕНЬ о. В. Апонюка

Березень:

5 Гарленток.
12. Толстой
19. Вайтя
26. Роша

Адресс: Толстой, Ман.

Березень:

5. Перша Неділя Посту: Голос 4 Утр.: Єв Лук. XXIV.: 12—35. Лт: Ап. Жид XI: 24—28, 32—40 і XII. 1- 2 Єв Іоанна І.: 43—51.

12. Друга Неділя Посту: Голос 5. Утр.: Єв. Лук. XXIV.: 36—53. Лт: Ап Жид І 10—14 і II: 1—3. Єв Марка II: 1—12.

19. Третя Неділя Посту (Хрестопоклонна): Голос 6. Утр.: Єв Іо. XX 1—10 Лт.: Ап Жид. IV: 14—16 і V.: 1—5. Єв. Марка VIII.: 34—38 і IX.: 1.

Український Релігійний дво-тижневик в Канаді.

ВІСТНИК
THE HERALD

THE HERALD ex 3684 WPEG, MAN.

РІК X. ВІННІПЕГ, МАН., 15-го БЕРЕЗНЯ, 1933. WINNIPEG, MAN., MARCH 15th 1933 ЧИСЛО (171) 6

ПОМИНАЛЬНІ БОГОСЛУЖЕННЯ ЗА ГЕТЬМАНА МАЗЕПУ ДОЗВОЛЕНІ.

Повідомляють в Варшаві, що православний синод ухвалив на засіданню 17 лютого дозволити на відправу поминальних богослужень за гетьмана Мазепу в православних церквах

Російська церква кинула на Мазепу клятву за те, що він „зрадив" царя. За царя Мазепу проклинали в російських церквах кождого року в першу неділю посту.

УКРАЇНСЬКІ ПРОТЕСТАНТИ ЗЛУЧИЛИСЯ З ПОЛЯКАМИ.

Від листопада 1931 р. відбуваються у Львові в партеровій салі дому польських методистів пр вул. Кохановського в 25 богослуження і тижневі зібрання т. зв. української реформованої громади під проводом пастора Льва Бучака і його жінки-діякониці, що особливо у Львові на постійне. На тих богослужениях і сходинах бувае по кількападцять осіб, бож усіх членів уже разом з дітьми не має та громада більше, як 50. (В цій Галичині є українських реформованих евангелників, себто кальвінів, по їх власним обчисленням около 1,500).

В останньому часі, коли стало відомо, що українські реформовані евангелики злучився з ідентичним польським реформованим костелом у Варшаві, покинуло львівську українську реформовану громаду, яка урядує по польськи і має польську печатку, кільканадцять членів, так, що пастор Бучак не має вже для кого відправляти богослужень. Тому кидається тепер на сепа (Сторонятин, пов. Львів; Вислок, пов. Сянік), аби і там ширити релігійну анархію.

ЦІКАВІ ЧУТКИ.

В Тернополі в загальному шпиталі трапився такий випадок. Одній дитині лікарі зробили операцію, після якої ствердили(!), що дитина померла. Розуміється, що на такі рішення лікарів віддано дитину до трупарні, хотячи другого дня її поховати. Нічю обслуга почула, що в трупарні щось пяне. І яке-ж було здивування, коли перекопалися, що се дитина, яку лікарі зробили померлою.

ІСТОРІЯ ОДНОЇ ГРОМАДИ.

(Дальше).

Розділ II: Збори Народного Дому.

Збликався час річних зборів Народного Дому, і між членами можна було завважити більший рух, як звичайно. Головно з боку тих, які були в уряді і мали на зборах злати звіт з їх цілорічної діяльности. А також і з боку тих, які хоч не були в уряді, то леліяли в душі надію увійти до уряду на слідуючий рік. Во кажіть, що хочете, а очохи членів до урядів в кождім товаристві та організації є таки богато. Головно таких, які якраз на урядників не надаються. Вони собі думають: то вже раз добре бути урядником. Нічого не робиш, лиш урядуєш. От хоч би председіник. Прийдуть які збори, або сходини, всі члени сідаються на салі, а председіник, — наперед, за столом, тай ще на підвисщенню. Почнуться наради, люде говорять, як то звичайно бувае, сей те, а той инше, а председіник сидить собі тай тільки очима на всіх кидае. Сему дав голос, а тому не дав, а сему хоч і дав, то відобрав назад, бо шось не так говорив, як він хотів. „Не до теми", каже, і відбирає голос. Тільки сяк три слові скаже, і бесіїник сідае. Диво тай тільки. Або таке: „Відбираю голос", каже председіник, і бесіїник сідае, так, ніби справді председіник забрав в него голос і він не зме чим говорити. А тим часом і мала дитина знае, що воно не так, бо-ж він потім знов говорить, а ніхто не бачив, щоби председіник звертав йому голос назад. Або вівзьміть те „не до теми". Що воно таке. Господь його знае, досить того, що вистарчить председіникови сказати „не до теми", щоби бесіїник перестав говорити. Одним словом — сила тай тільки.

Або секретарем, що, але бути? Виберуть тебе за секретаря. а ти ідеш на другий-день до міста, купуєш собі велике фонтанове перо, кладеш його в верхну кишеню так, щоб всі бачили — і секретарюю! Прийдуть збори, сідаєш собі за столом разом з председіником і дивишся на всіх, а всі на тебе. А як бесіїник щось скаже, то ти новим пером лиш шкраб-шкраб, записав і знов на людей дивишся. А по зборах прийдеш до дому, сів за стіл і знов пером диш мах-мах і вже є звіт до газети. Звіт появляється в газеті з твоїм підписом, отже цілий світ читае і знае, що ось там є такий то секретарем. Одним словом—добре бути секретарем. Тай не тільки секретарем або председіником добре бути, а всяким урядником. бо і власть є і гонор не аби який. От хоч би уряд контролора. Дехто думае, що контролюр — се мала ранга.

(Продовження на стороні 7-ій)

ПОХОРОН З ПЕРЕШКОДАМИ.

В Сасові, повіт Золочів, відбувся недавно похорон 9-місячної дитини Мих. Василишина, члена секти дослідників Письма. Ховали дитину на основі церемоніяру сект, отже несли домовину на цвинтар, співаючи релігійні пісні. Коли похід наближався на ринку, юрба з кількасот осіб відобрала тіло дитини і занесла до греко-католицької церкви, де місцевий священик покропив мерця і при участи церковного брацтва похована на цвинтарі в Сасові. Дитину мама без відома батька охрестила була в церкві. В часі відбування труна кількох членів секти побито.

ЙОСИФ ЖАН СТАВ ВАСИЛЯНИНОМ.

Римо-католицький монах, Йосиф Жан, який провадив в провінції Квебек сильну кампанію за тим, щоби квебекський уряд не позволив Українській Православній Церкві на правне істнування в тій провінції, — покинув орден Студитів і перейшов до Василян та перебуває тепер в Мондер. Виступаючи проти Української Православної Церкви Жан називав її вірних комуністами, отже рогами ковного брацтва похована на цвинтарі в Сасові. Дитину мама без відома батька охрестила була в церкві. В часі відбування труна кількох членів секти побито.

Василянського чину, як чину греко-католицького ? бодай назверх українського?

ПОТОП СВІТА В АРХЕОЛОГІЇ.

Потоп світа настав за обчисленням єврейської біблії біля 2400 років перед Христом, а за твердженням Септуагінти було се біля 3200 років перед Христом. Отже між обома обчисленнями є різниця цілих 800 літ, але оба переказа є настільки подібні до себе, що можна припускати для них одно спільне джерело. Церковним археологам ще тепер дуже про те, чи потоп, про який оповідають асирійські клинові написи, є тотожний з біблійним потопом світа. Професор Ленгден з Оксфорду вважае старшу дату правдоподібнійшою, а сходять його до сього останні розкопки в місцевости Кіш (Мезопотамія), де відкрили остатки сумерійського міста з часів біля 3200 років перед Христом, а в них очевидні сліди знищення великим валом води.

Ще сьогодні можна провіряти на стінах руїн, до якої висоти сягали тоді фалі потопу. Для провірення сього висіду на якомусь місці вибирається на днях до праці нова експедиція в Ірраку. Вона покаже своїм завданням відвічну безустанно досі розшукуване місто Аггалу, колишню столицю володаря північної Вавилонії, Саргона Великого, яку клинові написи в Кішу та Урі називають найстаршою й найбільшою твердинею. Якщо правдивійшою є біблійна дата, тоді в Аггалі мусить знайтися старша, сумерійська, а не північна, семітська культура.

ВСЕВЛАДНИЙ „СТШЕЛЕЦ".

Правдивим нещастям села Вибранівки, пов. Бібрка, став місцевий „Сгшелец", який складається з кільканадцятьох сьвярканів. Отся голота терорнзуе село до сеї пори, що в селі не можна вести спокійно жадної позитивної праці. Дійшло до того, що чигальня „Просвіти" цілими вечерами зачинена, а на місце ліквідованої кооперативи тяжко оснувати нову. Треба доброго впливу сусідніх сіл, а навіть особистої самопомочи місцевих свідомійших одиниць, щоби село Вибранівка змінило свій вигляд і стало поліонім до инших сіл в повіті.

СПЕЦІЯЛЬНА ОФЕРТА ДЛЯ ПЕРЕДПЛАТНИКІВ "ВІСТНИКА".

ГЛЯДІТЬ НА СТОРОНІ 7-ій.

ЯК БОЛЬШЕВИКИ ЛІКВІДУЮТЬ ЦЕРКВИ*.

Дорогою нагнав мене погонич в Зіновіївського окртранту. (Окружний транспортовий відділ). Я сяде закурював.

— Товаришу! Чи не угостилиб куревом? Підвезу.

— А чому-ж би й ні? — радо відповідаю.

— От, спасибі. Третій тиждень у кооперативі й на зуб нема. Сідайте, будете скоріше вдома. А хто-ж ви і звідкіль?

— Учитель, відстав від поїзду.

— Ага, значить свій!..

Коні несли по комісарськи.

— Довго вони можуть так бігати? — питаю.

— Два-три місяці. Другий рік працюю у тракті, і що два-три місяці міняємо коні. Мій завідувач як Бог, то держались! Кожної далекої поїздки як не підпишеться чи скалічиться, то зовсім лопне кінь. Хіба йому платять? Совет гроші дає, а Зав на сьому заробляє. Акта складе, що кінь здох, а продав за пів сотні. Я те-ж пятьорку маю, бо підписую, що дійсно здох.

— То ви несовісно поступаєте проти влади?

— А мені що? Хай командують, побачимо, до чого командуються пролетарії, — вищохкував байдуже погонич, жадібно погладжуючи, чи ще велика залишається цигарка.

— Ви-ж теж, здається, пролетар. Хіба нема у вас щирого почуття до своєї влади?

— Коли правду казати, то плювать мені на таку владу з високого дерева. Не до душі вона мені тепер. По дурному поступають, а ще дурніше господарюють. Скажіть, чого їм до церкви лізти, нашо цькувати дядьків та обдирати, з хат виганяти? Я-б так не поступав. Я так міркую: хочеш комуни — іди, а инших не приневолюй; не хочеш церкви — ніхто тебе до неї не силує, не примушує же й инших.

— Чекайте, друже, большевики-ж не відганяють від церкви, а закривають церкви та здіймають дзвони за ягодою парафіни, значить добровільно...

— Добровільно? За ягодою? — і фірман обернувся до мене, підвищивши тон. — Се, на вашу думку, добровільно. А хай би... Надивився я на таку добровільність, як їздив зі своїм Завом по селах на протирелігійну кампанію. В Іванівку, ту, що на Єланському варах, три рази їздили, коли церкву ліквідували. Я розкусив добре їхні добровільні фокуси. Тепер мені все ясно, як на долоні.

Ми закрутили по другій цигарці, я заохочений погонину суд розповідати про антирелігійну кампанію в Іванівці. Приїхали раз, скликали сход. Село, почувши, що про церкву буде мова, усе прийшло на сход. „Не дамо, голову розторощим тому, хто поважиться до церкви лізти", — гула громада.

— Віда буде. Можеб сьогодня про церкву не починати, — в перестрахи попереджали Абрамовича місцеві комунарі.

— Не безпокойтесь, товариші. Я уберіть сумню. Харашо, что бальшой сход. Відно, село активне — заспокоював самовпевнений хвалько Абрамович.

— Ой не радуе мене ся активність,— констатував голова сіль рады.

Сільські комуністи не помилялись. Щойно Абрамович виліз на стіл і заговорив перед сходом про церкву (а він Жид, та ще й харатний), його покрили окриками: „Не треба, геть, не хочем слухати"! Один дядько присунувся до столу й сикнув Абрамовича за кожанку:

— Ей, ти, Хаїме, чи як тебе?! Чого ти до нас притаскався? Хочеш нам свою віру накидати? А сенагогу вже закрив? Люде добрі, христіяне! Що воно робиться? З комориів добро повиносили, а тепер до церкви пархаті беруться?! Доки-ж терпіти?!...

— Не стерпимо! Не віддамо невірам церкви! — загудів хором сход.

І в пять хвилин всі опинялися коло церкви, готові власними грудьми захищати свою святиню.

— Ну, от бачите. Не хотіло село й не дало церкву закрити, — пробував я захитати погончеве переконання.

— Не дали?! Як раз! — сплюнув він на бік і довго кивав головою. — В тому то й суть, що через тиждень з церкви, комору зробили.

— Як же-ж се так? — щиро вашкавився я так швидкою зміною. — Видно, переконали селян, що церква справді непотрібна?

— Ой, дорого коштує їх те переконання, богато сліз за нього пролито та ще й сьогодні злається, — сумно констатував фірман і продовжував розповідь:

— Коли Абрамович верувся до Єлансавету і показав у комічеїці протокол про підрив сходу, його осивстали докором, глузуваннями.

— Абрамовичі баба! Комсомольці виконали завдання — позакривали церкви, а він старий партіець не зумів „обдерать"...

А секретар комічеїки викликав Абрамовича на конспіраційну розмову:

— Абрамовичі! Ти цяпля. Не сумел аканальіть кулачьо?! Считал тебя найболее ідейним партейцем, і вдруг... Стидно...

Абрамович загорів соромом та образою.

— Неделю сроку дай. А ліквідірую анійому.

— Харашо, падажьом. Но смотрі, єслі аскандаліцся апять — білет партейний утєряеш...

І раннім фірман знов таскав Абрамовича в Іванівку, та не самого, а в агентом ГПУ. Пішла робота в дві руці. Абрамович обробляе сільраду, комсомол, а агент ГПУ працює в сексотами. Сі суччики знають добре, хто хоче церкви та хто найшкідливіший для комуни. Взяли на список таких 40 чоловік.

Абрамович скликав аборя комнезаму (комітет незаможників), комсомолу (комуністична молодь) й накручує проти церкви, а агент ГПУ яних церковників ліквідуе, проводячи суд-розправу на місці. Постягали тих 40 чоловік до сільради, зачинили в холодну, а грізний агент добровільних атрибутами чекістського впливу, викликав по одному „контрреволюціонерів".

— Кулак, бідняк, середняк? — привстукував револьвером.

— Бідняк, — з перестраху ледви вимовляе свіжоіменований „контрреволюціонер".

— Церкві хочеш? — насідае ще грізніше.

— Хочу!

— Дурак! Согнійош в допрес! Атказжісь от церкві і катпшу сейчас домой.

Відник вагаеться у мухах: „Вога боіться, і а сімею тяжко розлучатись.

— Відмовляюся... — прокаже покаянник.

— Вот і отлічно! Свабодан! Следующій! Сколько десятін імеєш?

— Та ніби пять і вісімдесять сотих на чотири Іцокн, — теж тремтить „следующій".

— А, кулак?! Против власті ідьош, вьод бунтуеш?! Церкві хочеш, сходи срьавешь?!

— Та де?... Та я ніде...

— Малчать, бандіт куркульскій! У зять ево. Следующій!

Того беруть назад у кавню, а „следующій" стае перед чекістом.

— Какови соціяльное положеніе?

— Тоб то як? — не розуміе спантеличений церковник.

— Сколько землі імеєш, жлоб? Церков паддержівать? Попу халачі носіш?

— Та де? Я й сам забув, коли той колач бачив. Самі знаете, що ні змолотити, ні...

— Не розсуждать, жлоб, а слухай і сматрі сюди. Церкві хочеш? — заверіть чекіст револьвером.

— Хочу, бо я християнин а діда-прадіда...

— Отрежісь, жлоб, падпіші атказ, зачпшісь у союз „безбожніков" вот здесь і на сходе галасуй протів, пайдьош домой...

— Що ви? На гріх заводяте? Убийте на місці, а проти Христа не піду.

— Ідіот! Не пайдьош, жлоб, против Христа, так пайдьош на Соловкі, — люте агент.

— На які завгодно муки, а від Христа не відступлю. Не маєте права так поступати. Віра в державі дозвол...

— Что? Взять етаво куркульскаво зубка!...

Так за ніч агент розбив весь церковний актив, а 14 чоловіка приготовив до допру. За той час Абрамович прекрасно вимуштрував сільраду, комсомол та комнезам геть до дрібязків: що кому на сході говорити, де стояти, як голосн чинити, коло на сход покликати, як на куркулів впливати і т. д., незаможники повинні підмовити й привести всіх членів своїх родин та сусідів; хтоб з незаможників чи комсомольців, або їх родичів голосував за церкву — вилітають з організацій.

Аж у досвіте виїжджали „працівники" з Іванівки, а слідом за ними прибули в районну міліцюнери й повели до Допру чотирнайцять „контрреволюціонерів".

Абрамович писав секретареві комічеїки рапорт: У селі зроблено перелом, село усвідомлило шкідливість церкви і вимагае її закрнтя.

Через три дні Абрамовичі знов у Іванівці. Зібрав у клюбі „Металіст" два десятки агітаційних брошурок і передав Іванівському селбудинкові, як подарунок за активну роботу, розмалював у округовій газеті Іванівку, як червоне село.

Більоро почував себе Абрамович, а в нім і заохочені Іванівські активісти. Певні були в успіхові сходу, навіть протокол про одноголосне закрнтя церкви

Та знов не повезло. Хоч виконавці кликали на сход лиш через третю хвилинки „своїх", хоч був робочий день — зійшлись усі, а головно жінки. Ще й сходу не відкрили, як баби почали:

— Де він, той анцихрист, що хоче церкву зачинити?

— Людей, сучий син, повернтував і хоче сим застрашити?!

— Де він? Хай покажеться!...

Настрій на сході створювався явно небезпечний. Активісти радили сход не починати. Але Абрамович напосівся з „бабйом равделяться в один прійом". Опічче, трохи помилився. Голова сільради відкрнвае сход, а баби гудуть джмелями, рукими вимахують. Голова сільради сичться перекричати, а баби ще дужче розходяться. Вилізла на стіл міцьова жен-делегатка, жінки її зі столу струтили:

— Геть, помийниці, комунарські! Геть, довів продажні!

Виступив сам Абрамовнч. Свіжа людина вплинула — замовкли — та не надовго. Лиш вимовив слово „церква", його оглушили хором:

— Не дамо церкви Жидам на поталу!

— Геть пархатого!

— Женіть його до синагоги!

Із криком сукували до трибуни. Перекинули стіл, вдарили голову сільради й кинулись до Абрамовича. Він, мабуть, ще не був у бабських перепльотї і вляканий вхопився за револьвер.

— А, ти ще й стріляти берешся? — скопила вчасно молодиця за руку.

— За патла пархача та до землі!

— Бий Жида, щоб не лів до нашої віри!

Збили, вімяли й давай товкти...

Хто зна, чи дійзав би він більше зачинати церкву, та... незаможники врятували. Вони скупчились коло столу й раптовим натиском відкинули жінок та підняли сторченого Абрамовича.

— Набрався-ж ваш Абрамович! Замість закрнти церкву, до лікарні попав, — відгадував я кінець каминні.

— Де в чорта?! — розбив одним помахом мій висновок погоних. — Забій Жид напосівся завдання виконати. Ідь до дому, кажу йому, а то ще голови пробудетесь. А він обрався. Або, каже, привезу в ячейку протокол про закрнтя церкви, або мене мертвого завідсіль повезуть. Подзвонили, порошений, написав листа до рай-міліції, другого до ГПУ і звелів мені негайно їхати, щоб сьогодні ще й назад вернутись.

Дивним здавалося, що може помогти якийсь там папірець, коли тут найстрашще діло. Їдна взяти кощобу, щоб церкву захищати...

Аж вийшло — фірман помилився... Папірці помогли. За одним приїхало два агенти, за другим шість міліціонерів і швидко доконали справу.

Святої неділі ранком ніби викрито причину релігійної анбауди. В селі існуе підпільна церковно-контрреволюційна організація, а на її чолі стоіть місцевий священик — 68 літній отець Василь. Дарив, що він по світу дедні ходить і за ворота найманої своєї хати не виходить, та й до нього старенькому рідко хто навідуеться, хіба лиш в требах. Агенти відкрили „тайну", що о. Василь заклав проти влади куркульську бойвку, яка шкодить всім замірам місцевих органів і готуе чорну ніч-різню на комсомольців.

Вважаючи село сим викритим. Жінки заголосили до неба, як почули, що ГПУ панотця заарештувало. Старе й мале посунуло до церкви. Хтось навіть бомкнув на сполох. Та дзвін скоро урвався й затих на віки. Не дозволся пісяк того іванівським дзвонам набожний акод до церкви заказати...

В селі страшенний рух. Церкву обступили всі вірущі, міліція в домішці пан-отця обшук переводить, а коло сільради на якору стоіть сход. Зачинали про „страхітливе шкідництво контрреволюційної організації", арештували вмісця 10 чоловік — членів „таємної бойки", вивели під багнетами пан-отця і таким врожніжим проголосували закрнття „кубла контрреволюції"—церкви. Зарядили сувору ескортну, вирядили до етапу 11 чоловік „таємної бойки" і пострімали ро-

Акад. Дмитро Савкевич.

МОСКОВСЬКЕ ПЕКЛО.

(Докінчення).

До таборів посилають на заслання ось за що:

Усіх людей, що служили колись в білих армійх, тоб-то таких військах, що бнлися з комуністами, всіх, що служили за царя в поліції, адвокатів, фабрикантів, священників, батьків тих дітей, що вчать їх молитися Богові й самі ходять до церкви. Взагалі всіх людей, що зліпдені „не з того тіста", і котрі в слушний час „всадять ніж в спину революції".

Розголошувателі державних таємниць. Наприклад, кожу небудь анпропнували стати большевицьким шпіоном, а той відмовився, а дома розповів про се жінці.

Протирядянських агітаторів. Дістае, наприклад, червоноармієць в дому від батьків листа, в котрому ті питають його, що їм робити, чи вступати до колхозу чи ні, бо дома позабирали все майно і худобу а вигнали їх з хати. Необачний син прочитав на голос при товаришах листа. Між ними був шпіон. За се молодого вояка заслали.

Досить погляувати з радянської влади в формі якого небудь анекдота й за

Шкідники, тоб-то недогидивші Сталінові комуністи та розкулачені селяне. Такі, що раньше добре жили, а тепер в них все позабирали. Тоб-то самі найсігнали з церковної огорожі людей...

І в той момент, як етап був за селом, як жінки й діти, залившися сльозами, прощались в мужами, батьками, село здрігнулось від подій: Загітована юрба на чолі з Жидом Абрамовичем перемогою вступила в стіни церкви. Комсомольці вдерлися на дзвінницю, рубали сокирами, пиляли терпугами дроти і з руком пускали на землю столітніх вістунів благовісту... Іконн, хрести, ризи, поздіймали і склали в сільрадівський складовоі разом з реквізованими селянськими рядками, свитками, кожухами й збіжжям.

Абрамович в активістами справляли тріюмф перемоги. Довгенько думали, що замість церкви учинити?... Сельбудинок добрий, сільрада в попівському будинку. Бракуе складу на зерно.

— Дайош із церкви всипнуть вробимо! — лиснув Абрамович голову комнезаму по приятельски по плечу.

— Дайош! — дзенькнули усі.

Так і до протоколу записали, а секретар комсомолу, замість врубаного хреста на церкві червоний прапор почепив і строгано-художньо на церковних воротях відправляють на перевязку, де йому рукн перевязують брудною ганчіркою і відсилають назад на роботу

Для застрашення инших, над баракамн вішають „єсанське намисто" — се насилині людські руки й ноги, на шнурок. Їх вішають над дверима на пострах тим, що хочуть втікати, або самі себе покалічити.

Так в руках московської „робітничо-селянської влади" гинуть мільони людей. За зиму майже всі засланці вимирають. Крім звичайних таборів на дрібних остріцях є маленькі табори, куди вишлють інвалідів. Тримають їх в таких умовах, що неминуче мусять загинути.

Всі коменданти таборів психічно ненормальні люде, кровожадні колишні кати чрезвичайки, що не мають жадних людяних почувань. Все їм байдуже. Совіцькітчна влада дала їм завдання за

(Продовження на сторонї 5-тій.)

*) Витяг з оповідання В. Юрченка п.з. „Зі Соловецького пекла на волю" — Юрченко написав 3 книжки, в яких описуе страхіття большевицької неволі, а то: „Шляхами на Соловки". Пекло на землі". І вище згадану, з якої передруковано сей уривок. — Як найгорячійше поручаемо книжки читачам згадані твори Юрченка. Їх можна набути в редакції „Вістника" по цїні $1.00 за книжку.

„ВІСТНИК"
Релігійний часопис для Українців в Канаді
Виходить 1го і 15-го кожного місяця.
Видає Українська Православна Видавнича Спілка.
Передплата: В Канаді — $1.50 на рік.
За границю — $2.00 на рік.

THE HERALD
Published semimonthly by the
Ukrainian Orthodox Publishing Company
Subscription per annum:
In Canada — $1.50. — Foreign — $2.00.

Адресувати: — address
The HERALD, Box 3084, WINNIPEG, MAN.

В ЧІМ ПОЛЯГАЄ ЗМІСТ ПОСТУ.

Знаходимося в часі великого посту. Піст як такий походить від найдавніших часів. В Старім Завіті читаємо про пощення вже часів Мойсея. Він приказував Жидам заховувати піст в певні приписані дні і його приказу Жиди придержуються по нинішний день.

В Старім Завіті постили звичайно в часі смутку або горя, в часі жалоби або якогось нещастя, в житті single, як й цілого народу. Постники одягався в бідну одіж, звичайно у волосіннюю, посипав голову попелом або землею, здержувався від їди вчастя, або цілковито. Піст в Старім Завіті, як і тепер був сполучений з молитвою, творенням милостині та з иншими добрими ділами.

Звичай постити християне перебрали зі Старого Завіту. В початках християнства піст заховували дуже строго. Християнські громади сходилися на місце молитви і переводили покутований час в пості і молитві. Про се мамо відомости в Діянь Святих Апостолів, а писань св. Апостолів, та з творів перших християнських письменників.

Ісус Христос не тільки що не скасував звичаю постити, але і Самий часто постив (великий піст обходимо на памятку того, що Ісус Христос по Його хрещенню постив через сорок днів) та наказував Своїм ученикам постити. Коли Апостоли одного разу не могли уздоровити молодого хлопця і запитали Ісуса, чому вони не могли его обздоровити. Ісус відповів: „Такий недугу можна вилічити тільки постом і молитвою".

Піст має своїх прихильників і противників. Є люде, які уважають, що піст потрібний, корисний і тому самі постять і других до того наключають. Є вкоп люде, які кажуть, що піст се забобони, що піст, се видумка церкви на те, щоби тримати людей в темноті та послусі.

Против посту виступають двоякі люде: безбожники та такі, що уважають, що піст сам собою уявляє, та чому церква накликає віряних постити. Звиступають також ті, які не хочуть постити, отже щоби оправдати себе так перед самими собою, як і перед другими, кажуть, що „Піст не вірять".

Піст — піст дійсний, щирий, уміркований — приносить велику користь. Користь фізичну і душевну. Щодо фізичної користи, то сим разом ми про те не будемо говорити. Щож до душевної користи, користи моральної, то вона а дійсно що чим більше чоловік догоджав свого тіла, тим менше звертає уваги на свою душу. Коли побачите чоловіка, який всю свою увагу і думки звертає на те щоби як найдовше виспатися, як найсмачнійше їсти і випити як найкраще вбратися та як найменше працювати — ви зовсім певно знаєте, що той чоловік не має часу для своєї душі, що його душа не дістає і десятої части того догляду, який дістає його тіло.

Коли-ж Церква накликує віряних постити, то якраз на те, щоби спонукати їх подумати більше про їх душу, про їх характер.

Щодо нашого характеру, то піст виговорює або зміцнює такі його приметки: він зміцнює нашу волю, силою якої нашими життями не руководять тілесні похоті, а розум, розсудок. Піст також виговорює в нас самопосвяту та само-пожертву, силою якої ми дбаємо не тільки про себе, але і про наших ближніх, про наших рідних, сусідів, громади, народню справу. Піст дальше виховує або зміцнює в чоловікові чистоту, повздержливість, умірковність — приметки, без яких характер чоловіка є, що найменше, однобічний, не закорунлений, викривлений. Піст, вкінці, зміцнює в нас побожність, праведність — те, без чого людина дійсно мало вартує.

Але дійсний, правдивий піст не є тільки в тому, щоби не їсти в заказані дні мясо, чи якої другої страви. Дійсний піст — се не так повздержання від їди чи пиття, як радше настрій душі, спосіб нашого життя. Чоловік може заховувати точно всі приписи щодо посту — не їсти заборонених страв, не пити заборонених напитків—а за діді не мати нічого спільного з дійсним постом. Коли отже постимо, глядьмо, щоби наш піст був такий, як повинен. Перш всього зробім обрахунок нашої совісти і погляньмо на наші слабі сторони. Чи не скривдили ми кого? Чи не зробимо злоби в нашій серді? Чи не легковажимо нашими обовязками — так родинними, як і громадськими? Чи не показались ми скупими там, де треба було бути щедрими; жорстокими там, де треба було бути милосердними?—А коли є чи були в нас які прогріхи, постараймося заподіяне зло направити і твердо постановити того більше не робити. Нехай сей піст буде дійсним постом для нас. Най він започаткує в нас нове, відроджене життя.

А від нас до Тебе, Шановний Читачу, таке питання і така просьба: Чи Ти вже сповнив Твій обовязок супроти Твого органу і чи відновив нову, або вирівнав стару передплату? Як ні, то просимо Тебе зроби се як найскорше. Ще в часі сего посту! Щоби Ти міг постити як дійсний християнин, а не як лицемір. І щоби міг стрічати Свято Воскресення з такою радістю в душі, з якою може стрічати тільки той, кто чесно і совісно виконує свої обовязки, будь вони родинні, громадські чи всенародні.

ЯК МИ НАЗИВАЄМОСЯ.

Наша побратим „Дніпро", орган Української Православної Церкви в Злучених Державах Америки, містить в кождій своїм числі оголошення про наш орган, і закликає своїх читачів, аби передплачували його. За се ми щиро дякуємо „Дніпрові". Але осмілюємося зробити завваги, що він ще більшу прислугу зробив би нам, як би під передруками з нашого органу підписував наше власне ім'я, а не „Православний Вістник", як він се робить, бо тоді його читачі знають ним слова Христа: „Горе тому, через котрого Син чоловічський продається; лучше було-б, коли-б він не народився на світ"...

Любі Браття і Сестри. Як се сумне, яке се тяжке явище не тільки в історії страждань Христа Спасителя, а в житю всіх людей, всіх народів отсі зрадники Юди, отсі Юдині поцілунки. Здається ніщо тільки злоба, стидьми біди не зробило людям, як зрадництво, як продаж брата свого. Здається і певна людина, і приятель в очі, і мають поважний, а іде до ворогів і каже: „Що ви мені дасте, що я продам його"... Ціла рідні пригнали сюду сього Іде бессоромна торгівля найкращими почуттями, найвищими прагненнями людства...

А скільно мучилась, скільно страждала сльозами і кровю обливалась наша матір Україна від сього зрадництва її дуканих дітей. На словах, як каже Тарас Шевченко: Її люблять, а на ділі в неї сердечної крови, як воду, точили. І не тільки страшні були для України в минулому, її вороги, її кати та мучителі, сильськи ті продажні душі, самих же Українців, які йшли до ворогів і казали: Що ви мені дасте, то я вам продам її за які небудь чини, ордени, за князівство, та дворянство, за ліси та лани, а жепші за срібняки, або й просто за пяняку ласку продавали свою матір, та ще й помагали ворогам її нівечити, над нею знущатися... В сучасні тяжкі часи отсе зрадництво, отсе Юдине предательство здається поширилось так, як ніколи раніш (Тут згадка про сучасні страшні відносини в Радянському Союзі — Ред.). Коли перше на се зрадництво йшли люде з вищих кляс, а панства, та духівництва, то тепер се зрадництво, як та гемна пошесть заразило собою і маріо. Тепер один одному не вірить, один на одного ножа точить. Страшно навіть і слова сказати, бо як тим вихром його підхоплять, закрутять ним з рижним сміттям і помесуть на продаж. І як отроюе все се зрадництво життя людности. Якими тяжкими робить воно сучесні і без того тяжкі часи.

Браття, зрадництво Юди, з якого почались страждання, якого повинно застерегти нас, християн, від сього Юдиного окаяства, як називається воно в церковних пісних. В їм страждань Христових, в ім'я Його божественних заповітів, в їм любови і братерства, ми повинні, як від чуми, як від смерти берегтися від усякої неправди, зрадництва, продажности. Бо що за хорість, каже Христос, коли ти весь світ підібеш під себе, а душу свою занапастиш. А нічим гірше не можна занапастити душу свою, як іменно зрадництвом. От через що і про Юду, сього зрадника, сказав Христос: Лучше-б йому, коли-б він і не народився на світ. Нехай-же сьогоднішні спогади, спогади страждань Христа і гаснебної в них ролі зрадника Юди послужать і дадуть всіх нас наукою, щоб ми в усіх гріхів найбільш жахались зрадництва, продажі сього брата, продажі своєї матері-України, сього рідного народу за принади світу сього.

— Хто є лишній приятель від мене? — питає тінь чоловіка. — Я ходжу за тобою, куда ти не підеш; не покидаю тебе ні тоді, як совпе світить, ні тоді, як місяць.

— Так, се правда, — відповідає чоловік, — але скажи мені де ти є тоді, як нема світла? А дійсні приятелі се ті, які бувають з нами і в часі темряви: в часі смутку і горя.

МОСКОВСЬКЕ ПЕКЛО.

(Продовження зі стороны 3-ої.)

всяку ціну зробити закав на ліс для Англії, а людей виструнить.

Мимоволі виникає питання: Чому цілий світ з сими, варварами торгує? Як Англія може замовляти в них дерево, коли в Канаді так богато дерева. Той, хто з ними має що небудь спільне не може називатися людиною. Коли ми, Українці робимо вакид нелюдяности цілому світові, то чи не ліпше нам подивитися самим собі в зеркало.

Пригалаймо собі, що не так вже давно „Канадійський Фармер" на своїх шпальтах оправдав діяльність большевиків супроти автокефальної церкви. Навіть це більше: Коли вже різнично винищили церкву на Україні, то „Канадійський Рапок" став помагати їм в Канаді обливаючи святовних ними. Пару років назад в Парижі покинув большевиків колишній їхній вельможа — Жид Белаівський. Прилучившись до еміграції Бесідовський став писати спомини про колишню свою службу в большевиків. Оповідає, що коли він був большевицьким амбасадором у Відні, то до нього приходив др. Осип Назарук й просився, щоби її прийняли його до себе на службу. Тепер сей недавній католицький большевик на сторінках „Нової Зорі" повчає инших.

Недавно в Еспанії робітники-мулярі направляли стіну в одному монастирі. Зовсім випадково пола стіною знайшли потайну велику кімнату, повну високих трун. Слідство виявило, що то ще а часів інквізиції. Як бачимо, католицька влада колись не боялася робити те саме, що тепер робять большевики. І ясно, що католицизм е таке саме аморальне явище, як і большевизм. Коли ми пригадаємо собі Йосафата Кунцевича, то мо жна з певністю сказати, що наколи він жив тепер, то був би командантом табору заслань в Московщині, та визначався своєю лютістю між всіма катами

Ми бачимо, що наш нарід в Галичині по духу е православний і горнеться до нашої церкви. Частина інтелігенції, що була покалічена католицизмом втратила людську подобу. Залишмо сих покручів самим собі, а звернімо увагу на те, щоби ті наші брати, що блукають в кошарі римсько-московського інтернаціоналів вийшли на правдиву дорогу і приключився до Української Православної Автокефальної Церкви, що одинока веде тих шляхом наш нарід, що заповів Господь Ісус Христос та Апостол Андрій Первозванний, що поставив хреста на київських горах. А ми Українці мусимо продовжати його роботу й зробити так, щоби наш Київ був наславянщими містом в світі й огинущеї православної Христової віри, що нині намагається заплямувати поганський Рим.

РОЗУМНА ВІДПОВІДЬ.

Безбожний чоловік питав фільозофа Біяси, що се таке побожність. Коли Біас не відповідав, запитав чоловік, чому той не відповідає. На те Біас сказав:

— Не відповідаю тому, що ти питаеш про справу, яка тебе не обходить.

СМІХ ЛЮДЕЙ.

Хтось сказав мудрцеві Діогенові:

— Люде з тебе сміються".

Діоген на те відповів:

— Можливо, що осли також з них сміються, однакож і Ім і мені се байдуже

Чи Ви приготовляетеся до стрічі великого свята Воскресення Христового?— Відновіть свою передплату.

ПРИНАГІДНІ БЕСІДИ.

В минувшому числі я подав вам лист від свого давного товариша, який живе в одній ескімоській оселі. Коли я поміс на почту відповідь своєму товаришеві, одержав другий лист, та вже не від товариша, але від голови ескімоського дому, в якім він пише:

„. . . Ми довідалися, що один з наших сусідів написав до вас про те, що ми в додатку до зросшної роботи, дістали ще перміт на „пивний клюб".

„Щоби Ви не мали вражіння, що ми заперестали всяку просвітно-народню роботу, я постараюся поясити Вам наш плян праці. І так: Просвітно-народня робота у нас робиться тепер ще в більшим запалом, як передше. Членство у нас е двоякс: Одні належуть до секцій просвітних (як прим. молодь), а другі до пивного клюбу. Або, як хоче, то може належати і до просвітних секцій і до пивного клюбу. Вкладок також є два роди. Для ліпшої контролі, ми завели реєстрову книжку, в якій кождий, хто хоче зайти до пивного клюбу (бари), мусить підписати своє ім'я, а тоді дверним його туди впускає. Инакше не можна...

„Причим, які нас спонукали до такого кроку були ті, що богато в нас е людей, які люблять випити. Мають вони ходити по чужих клюбах, та своїм тяжко запрацьованим грошем спомагати навіть наших ворогів, то ліпше нехай ті гроші лишаться у наших руказ...

Було там ще й більше вояснень, але вони менше важні і злишним їх подавати.

Перечитав я той лист раз, другий і третий, а вкрешті помічечкував до кума Гарасима. Розважили ми обо ряд вмістом того листа і врешті, за порадою кума я відповів в такім змислі:

„. . . Ваш лист вияснив мені деякі справи, про які мій товариш не згадував. Тішить мене чутя, що після заведення „пивного клюбу" і роботи вкінці не закипіла. Воно зовсім природно. Чоловік, як випе, то стає рухливіший, а тах самс і товариство... Одно у вас зле. Ті, що працюють в рідних просвітно-народніх секціях, після справедливости, повинні уважатись почесними членами „пивного клюбу" і навпаки, ті, що е тільки членами „пивного клюбу" повинні бути почесними членами просвітно-народніх секцій. Во всі секції, які містяться при вашому домі, е наче рідні сестри...

„Що до тої реєстрової книжки, то се дуже похвальне діло. Бо-ж подумайте: За сто літ перегладають ту книжку ваші правнуки і вичитують там ваше імя. Яка радість буде для них побачити імя того великого, колись, робітника, а може й основателя тої інституції. Ну і вичитано згадають „не злим тихим словом", як вичив Шевченко. Я самий вже богато бачив всяких списів, але такого спису, де записані всі ті, які йдуть пічити, я ще не бачив...

„Я піздаю ще вам ще одну думку. Добре було-б, як би можна завести ще галерію фотографій і з кождого учасника, який виходить а „пивного клюбу" зняматн фотографію, так тільки на памятку...

Отсе е важнійші місця з мого листа який я вислав тому членові. Чи буде яка відповідь на него, ще не знаю, але як би що було, то поділюся з нашими читачами.

Кум Гриць.

Пострайтеся, щоби Ваша передплата була вирівнана та відновлена на слідуючий рік.

НЕДІЛЬНА ШКОЛА

БЕСІДА ХРИСТА ПРО ЗНАЧІННЯ ПРАДІДІВСЬКИХ [illegible]

Приступили до Ісуса книжники й фарисеї з Єрусалиму, кажучи:

— Для чого учителиим Твої переступають заповіти дідів, бо не вимивають рук своїх, коли їдять хліб?

Бо фарисеї і всі Жиди, придержуючись прадідівських заповітів, не їдять, як не помивши добре рук, і з торгу приїхавши, не їдять, не вимившись; і богато є нищого, що перейняли: обмивання кухлів, глеків казанів і ослонів.

І відповів їм Ісус:

— А ви для чого переступаєте заповідь Божу ради вашого заповіту? Бо Бог сказав: шануй батька й матір (Ісх. XX: 12), і хто зневажає батька й матір, смертю нехай умре (Ісх. XXI: 16). А ви кажете: коли хто скаже батькові або матері: дар (Богові) те, чим би ти користувався від мене, такому вільно не шанувати батька свого або матері своєї. І знівечили ви заповідь Божу ради звичаю вашого. Лицеміри! правду пророкував про вас Ісайя, кажучи: „Людє сі наближаються до Мене Устами своїми, і шанують Мене язиком, а серце їх далеко від Мене. Та марно шанують Мене, навчаючи наукам і заповідям людським" (Ісайя XXIX: 13). І підозвавши до Себе народ, сказав їм: „Слухайте й розумійте. Не те, що входить в уста, сквернить чоловіка, а те, що з уст виходить, чоловіка скверните".

Тоді приступили ученики Його й сказали Йому:

— Чи знаєш, що фарисеї, почувши те слово, соблазнились?

А Він, озвавшись, сказав Їм:

— Усяке зілля, що не Отець МІЙ Небесний насадив, вивернеться з корінням. Покиньте їх: вони сліпі проводирі сліпих, а коли сліпий веде сліпого, то обидва впадуть у яму.

Озвавшись же Петро, сказав Йому:

— Виясни нам цю притчу.

Ісус же сказав:

— Чи й ви ще без розуміння? Хіба ще не розумієте, що все, що входить в уста, переходить у живіт і геть виходить. А що з уст виходить, те йде із серця, і от се скверните чоловіка. Бо з серця виходять злі думки, душогубства, перелюбодійства, любодійства, крадіж, криві свідоцтва, хули. От що скверните чоловіка, а їсти невмитими руками — се чоловіка не скверните.

ЗАБУВ ОДНОГО.

В одним селі в совітській Росії гурток віруючих зійшовся на молитву. Довідався про се агент чека і, прийшовши на місце молитви, списав всіх присутних, та загрозив, що будуть поставлені на суд за те, що ще не позбулися „релігійної дурійки". А як відходив, один з присутних каже:

— Товаришу чекіст, ти забув записати ще одного.

— Котрого? — запитав чекіст, а порахувавши присутніх ще раз сказав:

— Ні, маю вас всіх записаних.

— Ні, не маєш. Ти забув записати Ісуса Христа, який також між нами знаходиться.

ІСТОРІЯ ЦЕРКВИ.

(За Е. Семакою).

(Дальше).

ГЛАВА ІІІ.

Богослуження, карність і монашество православної церкви.

1. Як згладом віри православна церква придержувалася науки святих отців і вселенських соборів, так само пошістя вона консервативною згладом богослужебного уставу, так що хотяй відносини для неї не були прилягні, чистота й красота, з якою відправлювано богослуження, давнійшими віками, задержалася незмінено в більшій часта православних церков.

Церковний спів був по части одноголосий, по части многоголосий. Між греками плекали його славні співаки, як Іван Кукузель (XII стол.), що написав і книгу для вправи в співі, відтак Агатон, Іван Лампар, Георгій Панарет і инші. Гімна сумніву, що під час, коли Гвідо з Ареца, опат Бенедиктинів з XI століття, положив основу для нинішньої нотної системи, грецька церква розпоряджала вже давнійше повним збірником нотів, а також можна напевно сказати, що система Гвіда є в головних точках винаходом Греків

Лиш в російській церкві ярмо Монголів або Татар, в котре попала Росія 1238—1480, принесло з собою великий занепад культури духовенства і рівночасно богато помилок в книгах і богослужебних уставах.

Церковна архітектура і релігійне малярство повіствали в тім стані, що і в минувшім періоді. Лиш в Росії мало пановання Монголів великий вплив на розвій церковної штуки. Вплив сей виявився в малярстві особливо кришталевим барвами, а в архітектурі тим, що змінено вид копули в византійськім стилю на вид цибулі, що в російській церкві повіствав пануючим і в пізнійших часах.

2. Сумні відносини, в яких находилася православна церква, мали лихий вплив і на церковну карність і релігійно-моральне життя. Але все таки і в протягу сего періоду відзначалися православні християне звичайно сильним привязанням до прадідної віри, як і свідомим уприязненим церковних порядків.

3. Ідеалом совершенности християнської було й тепер життя монашеське після приписів уставу св. Василія, уставу монашеського, загально уживаного православною церковою; монашество як у всім, так і в сім згляді повіствало вірним переданню стародавної церкви. В темнім часі середнього віку монастирі були прибіжищами для наукн й штуки і твердинями для загроженого православія.

В полудневих краях тішилися особливою повагою монахи монастирів на Атоській горі і монастиря на горі Синайській, котрого ігумен з епископа, яким був від VII століття, став в XII столітю архиепископом, підчиненим прямо єрусалимському патріархови. На Україні доступив великої слави монастир під іменем Київсько-печерська Лавра, котрого основателі, славлені святими, були (1050—1080) Іларіон, Антоній і Теодосій. З сего монастиря вийшли найславнійші учителі, писателі і ерархи української і російської церков. Иншим славним монастирем була Сергіївсько-троїцька Лавра коло Москви, основана в половині XIV віку ігуменом святим Сергієм.

І між Румунами почало в сім періоді розвиватися монашество. В второстепенним волоським князівстві заложували монастирі святий Никодим. Родився в Сербії, осів на Атоській горі, а року 1360 перейшов на сей бік Дунаю і основав перший монастир Прасдон. Відтак і зайшов в гори Ольтенії, і так як йому сі сторони дуже сподобалися, построїв ще монастирі в Мотрі, Водиці а наконець в Тисмані. Святий Никодим помер після року 1410 в віці понад 100 літ.

В тім самім часі три черці, Софроній, Пимен і Сильван, що також прибули з поза Дунаю, основали в Молдавії монастир Нямц. А в початком XV століття построїв князь Александер Добрий монастирі: Бистрицю, Побрату й Молдовицю. Черці, що прийшли зі сходу, заснували й сагастри в молдавських горах, а наконець монастир Бісеріканн, де богослуження ніколи не устало, ні в день, ні вночі. Сі монастирі дуже причинилися до скріплення православної віри в сих краях.

(Дальше буде).

ЩО ЗНАЧИТЬ ПРИРОДНО РОСТИ.

До славного англійського поета і фільософа Колеріджа прийшов одного разу його знакомий, Телвей, який був атеістом. В розмові вони зійшли на виховання дітей і Телвей сказав:

— Дітей не повинноси вчити про Бога. Пощо затроювати їх чим заобовим? Нехай виростають природно.

По якімсь часі Телвей поглянув через вікно, на город, який був в занедбанім стані, бо Колеридж віддавав весь свій час на читання і писання.

— Ти чому так запустив свій город? питає його Телвей. — Та в нім самі бур'яни ростуть.

— О, я хочу, аби мій город ріс природно так, як твої діти, і тому не вигоюю бур'янів, — відповів Колеридж. Що добре для дітей, повинно бути добре для городу. Чи як кажеш?

Але Телвей нічим не сказався.

СМЕРТЬ ПРАВЕДНИКА.

Вмираючого праведника спитали, що він думає про смерть, на що той відповів:

— Для мене нема ніякої різниці, чи я вмру, чи буду жити. Як умру, то після смерти буду з Христом, а як буду жити, то Ісус буде зі мною.

ВІД СОВІСТИ НЕ ВТЕЧЕШ.

Один маляр, бажаючи зобразити на полотні совість, намалював коня, який втікав перед розвеї щерцями. Під образом підписав: „Дарма втікаєш — не втечеш!"

Так, від совісти дійсно не втечеш!

„ДНІПРО"
орган Української Православної Церкви в Злучених Державах,
виходить 1 і 15 кожного місяця і коштує на рік $2.00.
Передплату висилати на адресу:
"DNIPRO"
1821 Germantown Ave., Philadelphia, Pa. U.S.A.

РІЧНІ ЗБОРИ

парохії Українського Православного Собору св. Покрови в Вінніпегу.

Річні збори членів Українського Православного Собору св. Покрови в Вінніпегу почалися в неділю, 19 лютого, 1933, по 3 годині пополудні, в салі Собору, при спільучасти поважного числа членів.

По відспіванню пісні „Царю Небесний", голова Собору, один з найстарших віком членів, п. В. Новак, отворив збори і попросив вибрати председіника і секретаря, які перепроваджували зборами. Одноголосно вибрано на председіника п. В. Бурмінка, а п. Батицького секретарем.

П. Бурмінк короткими словами поблагав за дану йому честь бути председіником зборів, висказав віру, що збори будуть проведяться поважно, як пристало членам соборної парохії і приступив до переведення програми зборів.

Перше всього завізвав членів виплатити свої вкладки. 28 членів заложило свої вкладки, а також на сих зборах вписалося трох нових членів.

По сім покликував до звіта поодиноких урядників заряду Собору. Звіти були дані з таким порядку:

Рекордний секретер, п. А. Новак перечитав дуже точний протокол з остатніх річних зборів. На внесок Ніжка і Сокульського протокол принято одноголосно так, як перечитано.

Голова, п. В. Новак, не говорив нього, лише короткими словами відкрив, що протягом року річного було, одних заряд старався так робити, що все йшло в порядку, клопоти оминалося „і дай Боже, або і на далі так йшло добре", такими бажаними вислівів п. Новак скінчив.

Рекордний секретер, п. А. Новак сказав, що через те, що нещасне дивно, не був на всіх засіданнях, але має записаних протоколовних 40 засідань на 48 картках рекордової книжки. На цілих засіданнях, на яких він не був присутний, рішення засідань записував п. Блок, фінансовий секретар. Всі члени заряду точно приходили на засідання.

Фінансовий секретер, п. Блок, ставши до звіту, заявив, що се не буть вже десятий раз йому приходиться давати звіт на річних зборах. Він подрібно відчитав ціворять приходи і розходи. Його звіт представляється так:

Жертви	899.31
Братство	565.04
Сестринство	299.80
Женське Товариство	585.08
Вінок	360.31
Будинок і рента	220.35
Процент	7.32
Вкладки	71.00
Буфет	63.35
Базар	177.20
Дівочий клюб	10.00
Нед. і Рідна Школа	53.35
Різні	43.58
Позички	50.24
	3,684.43
Баланс Істейт	462.50
Готівка з минулого року	256.39
	4,403.32
РОЗХОДИ:	
Обсяга церковна	1,170.00
Рента	127.00
Опал	194.95
Сторож	228.00
„Вокз"	130.58
Світло і вода	115.22
Полотно	347.47
Асекурація	194.00
Звершені повязки	615.00
Процент	427.80
Річні дні сплат.	47.50
Дисциплінарний фонд	100.00
Друкн	44.61
Базар	8.95
Рідна і Недільна Школи	24.73
Сала	34.98
Брактво	10.00
Женоче Товариство	14.17
Різні	65.11
	3,826.17
Рахунок бл. п. Нерви	482.50
В банку і на руках	112.65
Разом	4,403.32

П. Комар поставив вопит, яке є різниця в обороті між попередніми, а остатнім роком.

П. Блок відповів, що оборот фінансовий був менший, однак долг внесшися на поверх 600 доларів.

Кассір Котельницький казав, що виносні годяться зі звітом фінансового секретаря. Помимо кріпи фінансова справа минулого року стояла добре. Видно, щоби і на дальші держатися того самого ходу, а коли і далі члени будуть жертвувати ніто що може, то ми відемо вперед.

Директор Клюк в своїм звіті рекомендувався зо родинів, аби ни всякими підприємствах уважали на свої літи; щоби ті діти, які учащають до Собору, були примірними дітьми.

Директор Крутик поголошується в замітками в Кілюк.

Господар Лапко звернув увагу, що конечно потрібно направити дах, який як тимчасовий, потребує направи. Дальше бачить потребу дверей на середині, бо так як тепер бічні двері є не вигідними в часі процесій чи похорону. Звернув увагу, що на концерти ходить богато дітей, а не так богато на Богослуження. Дані зложив подяку тим особам, які заступали дяка і різночасно порушив потребу дяка і зложив подяку п. Свистунови за впорядкування церковного хору.

Другий господар, п. Чалика, завважив, що членам старався виконувати ту роботу, яку наложено на нього.

Голова братств. п. Демчук висказав свою вдоволення тим, що між членами панувала як найкраща кооперація. Зложив подяку жертводавцям, які постарався о церковні річи, а саме: п. Котельницький — болон, пилка Марусі Уграшин — обруч на престіл, п. Клюк — кашу і фелон, инші Клюк — тетрапод. Зложив признання п. Сороктейови, який богато помагав в захристії і робіть все, що було потрібне, п. Дубінкови зложив признання за те, що він завжди прежде при прикрашуванню церкви на свята Пілав гілку, щоби зробити ошіку всіх річей, які належуть до престола, а говорячи про жертвенність, висказав надію, що і сього року та жертвенність буде продовжувалися і ще до Великоднях Свят постараються о новий стихар.

Головна сестрінчиня, пані Новак, з горщістю заявила, що сестрині все провадять в порядку і бажає, аби і на будуче так було.

В. Бигальський, секретар зборів.

Дальше буде.)

—( )—

ВПЕРТІСТЬ НЕ ВИХОДИТЬ НА ДОБРО.

(Ленбурі, Сасх.)

В нас є приповідка, яка говорить: „Хоч бути вітом і жінка і діти і горлаться, лише громада ні". Таке стало ся нас.

Сидимо одного разу оба з сусідом Миколою (а се ще було перед муніципальними виборами) і розмовляємо, як приходить Іван Нюнька.

— Добрий день, — кажу.

— Дай Боже здорови — відповідають оба з Мироном. — Просимо сізати — каже Мирон — уйй найдіть денце чуни нового!

Нюнька сідає і говоримо, як то звичайно бувае перед виборами, про вибори: хто кандидує і на кого якде тумають голосувати.

— А чуни ви — каже Нюнька — по Юрка Буковой буде кажидувати на канцлера?

— Се не може бути — каже Мирон. — Я нічого не чув про се ні від нього, ні від других.

— Напевно, буде кажидувати — каже Нюнька — я що лише тепер чу від нього.

— А здаж він не чув — каже Мирон — що в Нироніх Домі відбувся мітінг, на якім було богато Українських політиків з своїй дивізії і поставили кантидатом Гриця Сминного та погодилися його попирати? Знимо, що буде кажидувати також один Англічь, отже буде на добре, як буде двох наших кажидувати, бо наші голоси розібються, а Англічь вийде.

— Хіба-ж Буковой подитку не платить, чи що, що за можна йому кажидувати? — каже Нюнька

ІСТОРІЯ ОДНОЇ ГРОМАДИ.

(Продовження зі сторони 1-ної.)

А воно не так. Бо контрольор має велику силу. Він всіх урядників контролює. І то коли йому захочеться. Загляне до книжки тай до касіера, або й самого председіника, головного тоді, як щось проти него має: „Гей, а се що? Рахунки як тримаєте, га? То ви так громадську працю шануєте?" А потім на зборах, перед всіма людьми, і звідси їх і звідти, так, що і в десятьох водах не вимиються. Звичайно, як урядник, що власть має.

Так, кажіть, що хочете, а є богато членів, які хочуть бути урядниками. Головно таких, які не знають, що то урядником бути і на уряд зовсім не надаються. Але не так воно по їхній думці. Вони самі себе признають, що як в нас який член хоче бути урядником, то тільки для того, щоби громаді служити, товариство з біди витягнути, на ноги його поставити. А щоби задля гонору — сохрани Господи. Нікому ані на думку таке не пойде.

Отжеж, кажемо, збліжався час річних зборів Народного Дому і почалася живійша діяльність в товаристві. А разом з тим розмови та міркування про те, кого краще до уряду вибрати. Є в нас порядний господар, Никифір називається, а як пишеться — вибачте, сказати не можна. Та ви назвіть собі його, як хочете, оттак, як в вашій громаді подібний член називається. Бо нема сумніву, що і в вас такі члени знаходяться. Наш Никифір не тільки, що порядний господар, але також і член церкви та Народного Дому не будь який. Він помагає їм кілько може, і то не тільки грішми, але і добрим словом, бо він письменний і богато читає, отже люде у всім його слухають. Як він вам щось скаже, то так і видно, що чоловік думає, що говорить, а не так як не один, що перше щось скаже, а потім думає, по що він таке сказав. Никифір вже річні уряди занимав, і при перкві і при Народнім Домі, але головою ще ніколи не був. І сего року захотілось йому головою Народного Дому стати. Довідались про се деякі члени, тай рад тому, бо хто достойніший за Никифора? І рознеслась вістка по громаді: Сего року Никифора на голову Народного Дому.

(Дальше буде).

ЗАМІТКА: — Звертаємо увагу шановним читачам, що вбачається черга на того пуна в бесіровлюю на носі. Отже, щоби він не загоєне нас неспішано, пригляньте на ранну наліпку і якщо ваша передплата вже вийшла, відпишіть її як найскорше. А що ні заляги в перекладнім, пошлю відказівайте ані одного дня довше, а вертівайте її ще сьогодня, бо завтра може бути за пізно. Зверніть увагу на спеціальну оферту, яка друкується нижше.

ПРЕМІЯ! ПРЕМІЯ!

СПЕЦІЯЛЬНА ОФЕРТА ДЛЯ НЕРЕДПЛАТНИКІВ „ВІСТНИКА"

В другім розділі оповідання „ІСТОРІЯ ОДНОЇ ГРОМАДИ", яке появилось в минувшім числі, є кілька уривків з поезій Т. Шевченка. Кождий читач чи передплатник „Вістника", який пришле ціворічну передплату на „Вістник" в сумі $1.50, а рівночасно подасть точну відповідь, з котрих поезій Тараса Шевченка ті уривки взяті, — буде отриманий „ВІСТНИК" через цілий рік. А В ДОДАТКУ ДІСТАНЕ В ПРЕМІЇ ІСТОРИЧНЕ ОПОВІДАННЯ п. з. „КУДЕЯР", в цїні $1.00.

Ся оферта в тільки на місяць березень, 1933. Отже користайте з неї поки не запізно.

Гроші і листи висилати на адресу:

THE HERALD, — Box 3684. — WINNIPEG, MAN.

УВАГА: — Хто ще не має „Кобзаря" Тараса Шевченка, той може замовити його в редакції „Вістника" Ціна $1.80

— А при чім тут податок? Мик всі голосуючі платимо податок — каже Мирон — але се ще не значить, що всі можуть, чи повинні кандидувати. А до котрого товариства Вуколоб належить в сій справі?

— До жадного — каже Нюнька — А чи я членом котрої церкви чи церковної громади? — питає дальше Мирон

— Ні! Пощо йому належити до товариства чи до церкви Се з вибором не має нічого спільного, — каже Нюнька.

— А від котрих людей він сподіється попертя при голосовенню? — питає Мирон

— Від всіх — каже Нюнька — від православних і католиків і протестантів і від тих, що називають їх каяшками і від большевиків. А навіть Поляки і Англійці обіцяли поперти його бо кажуть, що Смирний є за дуже твердий Українець і вже своїх попирає. Вуколоб цікаве є часом і ходить і пиндрить до комдат, шевіть і до Поляків, коли в них шось є. Тому я певний за нього. Він так добре вже був вибраний. На него всі будуть голосувати, крім твердих Українців, а їх є більше як вас.

— Ані Поляки, ані Англійці не будуть голосувати за Вуколоба — каже Мирон — бо вони мають свого кандидата. Вони його виплекають лиш на тоді, щоб український голос

— Чоловіче, що належить „до ячого сварити церкви або товариства — продовжує дальше Нюнька свої аргументи, — не має нигдиду бути ніяким ворогом до чого будь, бо він не дістане загального поперта. А Вуколоб його дістане. Але я заговорився, а мені час в дорогу — і пішов

— Пожалуй побічню — каже йому наздогнє Мирон — От через такі кривдження терпіть українська справа. Каже, що чоловік, що належить до церкви або товариства, не може бути вибраний до громадського уряду і він певно в се вірить.

От що робить чужі впливи, чужа робота. Колиб церкви серед України були в українських руках, колиб наші люде, то є Українці, мали були провід церкви, то сьогодні український нарід стоявби богато богато краще. Бо життя народу до великої міри залежить від його церкви. Церква є душею народу, отже яка душа, такий і народ, а яка церква, такий нарід. Церква є скинена ленню, уязвленою і забрудженою душею, не може робити чесної, доброї, моральної, здорової, будучої роботи. Так само і з народом і чужою церквою, яка панує серед него.

І ви, думаєте, вийшло в нас голосування? Англійці вийшов, побивши Смирного двома голосами. Як раз бажучого голосів Вуколоба, який дістав лише свій голос і свої жінки та сини. Навіть тих два не голосували на цього, які вписали його кандидатуру. А як Смирного голосували всі Українці — православні, католики і навіть протестанти, бо казали, що як він не боїться постояти за свобу товариством і церковою, то добре постоїть і за муніціпальною, громадською справою.

Вибори сі навчили Вуколоба, що для „якого" чоловіка, то є для того, який не належить до жадної організації, між сліпонами якобись

Любешко.

ГАРНИЯ ПРИМІР.

Дня 11 лютого, 1933 с. р. відбувся похорон бл. п. Григорія Гайдука. Похорон відправив о. П. Галицький з Української Православної Церкви св. Михаїла при вул. Лімрелі в Вінніпегу.

Велике число приятелів і односельчан віддали покійникові останню прислугу відпровадивши тіло до церкви а з церкви на кладовище.

Замітне є, що покійник умер дуже убогий так, що не було за що похоронити; та цілі приятелі зарядили: сам самцятись й пішли до давніх знайомих та зібрали повязку суму на покриття коштів.

Жертвували:

По 5 дол.: п. Н. Мелех і п. Гр. Фітій.

По 1 дол.: пп Н. Скакун, К. Максимюк, Г. Скакун, Д. Пилипчук, Г. Марків, В. Іліюк, Ф. Макух, П. Хобмак, І. Васюк, К. Романюк, Ф. Завиранюк, М. Лясковський.

По 75 ц.: п. Іл. Костинюк.

По 70 ц.: п. І. Дмитрук.

По 50 ц.: пп Н Полянський, Г. Саяцький, Ф. Зорняк, І. Тахк, Д. Скомінь, К. Гайок, І. Онищук, Ф. Федорук, І. Марків, І. Запоровський, Ніві Мандрус, п. Т. Замурник, І. Лавруста, І. Гнатюк, Д. Сайчук, Д. Рак і Самборський Ф. Божик.

По 25 ц.: пп. Кук, Н. Дмитрів, А. Бастрон, К. Супс, І. Клацкс, Г. Берлин, І. Бей, Г. Бакк, Б. Лагода, Д. Мех, Гончаля, І. Гарісєон, М. Мутичук, І. Бемук, А. Крупельницький, С. Літ кл. Г. Бучак, Г. Янпий, Е. Нелсон. Г. Лаковський, Г. Дикалон, Г. Вед, Ф. Гектор, І. МекФерсон, І. Турбо, Г. Альва, П. Кваіс, Д. Слободзян, М. Чучик, Гетлф, П. Марцинів, Волохівюк, К. Волошин, Г. Лемпий, М. Линівка.

По 20 ц.: пп В. Репа, М. Мартинчук.

Коллекта в церкві 3.00.

Всього зібрано: $44.35.

Всім жертводавцям щирий спасибіг, а зокрема щира подяка пп. коперсонам Н. Скакунові. Д. Пилипчукові і. в. Хобівеи

Нехай же буде земля пером нашому братові Григорієві.

Похоронний Комітет.

ВИКАЗ ЖЕРТВОДАВЦІВ НА КОЛЯДУ ДЛЯ УКР. ПРАВ. ЦЕРКВИ В КАНОРІ САСК.

По 5 дол.: Іван Стефанюк, Андр. Сеникрутчк.

По 2 дол.: Н. Стратійчук, Г. В. Сайчук.

По 1 дол.: о. Кристюк, Гр. Ф. Стратійчук, Анна Стратійчук, Іван Стратійчук, Мих. Сенкрутчк, Др. А. Цимбалістів, Мих. Мандрик, Ник. Зурек, Н. Горечка, Ст. Кородевчук, Іван Чайка, Семен Слонь, Вас. Кошпер, пані А. Кушнір, Дм. Хуцко, Іван Калеб, Текля Хотній, Ник. Сіваній, Я. Дорогой, Павло Кебе, Петро Кипа (Микадо), Олексея Котик, Дм. Деляк, А. Загарпь.

По 75кт.: Пані Гавдій, Мих. Авдрослічук, Ол. Чередарик.

По 50кт Ол Чередарик, Іван Мелсон, Із Слободзян, пані Громадчук, Марія Скорець, Г. Пузавський.

По 25кт.: Іван Тишко, Ст. Волинрук, С. Матійчук, Ю. Вівчи, Н. Миколайчук, Мих. Кандинак.

По 15кт.: Гнат Лялак.

По 10кт.: Ф. Васильків.

Разом $44.50

Всім жертводавцям і коляднякам, що тучилися, складається щира подяка.

Зарек У. П. Ц. в Канорі, Саск.

СПРАВКА:

В ч. 1 „Вістника", в 1 стпчк. 1933, на сторонї 7, під дописом „Дальність католицького Товариства" в Брускі, Саск., через друкарську похибку поміж Іваном Зеленуком і Іваном Перебінь, а має бути Текля Погорецька, що отсим справедливо і перепрошуємо цьому допискувателеві за похибку

Редакція.

Присилайте передплату за „Вістник". Поширюйте „Вістник" поміж своїми сусідами.

ДЛЯ РІДНОЇ ЦЕРКВИ

НЕХАЙ СЯЄ СВІТЛО ВАШЕ ПЕРЕД ЛЮДЬМИ, ЩОБ ВОНИ БАЧИЛИ ВАШІ ДОБРІ ДІЛА І ПРОСЛАВИЛИ ОТЦЯ ВАШОГО, ЩО НА НЕБІ.

(Мат VI 16)

ДІЦЕЗІЯЛЬНИЙ ФОНД.

Кошику на дієцезіяльний фонд в Ст. Джуайєн (тепер Карпентер), Саск. зложили слідуючі:

Парафія св. Покрови $5.00

По 1 дол.: Е. Вавринюк (учитель), Григорій Пташ, М. Гринюк, (учитель)

По 50ц.: Василь С. Михайлюк.

По 25ц.: Мих. Пігач Василь Пігач, Дмитро Корчинь, Федор Олексин, Іван Олексин, Василь Будзинь

Гриць Яремій, Брускі, Саск. 1.00

СПРАВКА: В ч. 4 „Вістника" оголошено, що на пресовий фонд „Вістника" зложили в Брускі, Саск. слідуючі: Семен Щербій, 50ц.; Кость Пачучк 50ц., Василь Корозь 25ц. Ся збірка була на дієцезіяльний фонд, а не на пресовий фонд „Вістника", що отсим справляється.

Збірка в о. І. Дмитрова.

Громада Брускі, Саск.

По 1 дол.: Петро Киверига, Дмитро Нікрасельний, Катрін Кошкевинік, Іван Киверига, Петро Яремій, Андрій Козак.

Сокоф, Саск.

За порадою о. Д. Кирстюка і за старанием деяких одинить відбувся в нас розігравка, а котрої частий дохід призначено на ціль Консисторії.

Предметом розігравки була кобура, котру виграла 8 літня дівчинка почтова Михайлів Кушнірівна, в Сокоф, Саск. Чистого прибутку було $14.00, котрі то гроші висилаємо на адресу Консисторії. На сю ціль склалемо сердечну подяку всім тим, котрі зайвилися сим ділом, як також всім тим, котрі розкупили тікети

А. Котюк.

КОЛЯДА НА СЕМИНАР.

Вінніпег, Ман.

Юр. Оживінський 2.50

Стефан Сокальський 1.00

Дуфферст, Ман.

Іван Ткачук 1.00

Гр. Бутера 1.00

Брускі, Саск.

По 50кт.: Пані Фітцп

По 25кт.: пані Гандзюк, Анна Пачинин, Марія Антоніїчук. Ю. Антонійчук, Дорошська, Волянк, Оробко, Кеверега, Пачучк, Бурдейна, М. Наташак, Анна Ткачук, Петро Антонійчук.

По 20кт.: Пані М. Ткачук.

По 15кт: Пачина Марія Возник.

По 10кт: Пані Гаврилюк

Адельма Вазпер.

Консисторія Української Греко-Православної Церкви в Канаді.

Вінніпег, Ман. Канадиан.

КОЛЯДА БРАТВА

на Укр. Прав. Церкви в Брускі, Саск.

По 1 дол.: Кнів Антоній, Кобилянський, С. Возник, В. Оробко, В. Пачучк, А. Кикирига, Як Бурдейний П. Григорчук, І. Наташак, Л. Пачучк, Н. Ткачук, М. Ткачук К. Копачівський, І. Пачучук, І. Наташак, Петро Кикирига, В. Возник, С. Костинюк, І. Пачучик, А. Гандзюк, Фірпаш, М. Лапшальчук, П. Зеленук, І. Притула, М. Кавк, П. Шпаник

По 75кт.: В. Антоніїчук

По 50кт.: Із Бурдейний, Ю. Гончинський, І. Пажиль, М. Фульмер, В. Ніжичук. Д. Возпик, Н. Лошнюк, В. Бондарчук.

По 25кт.: І. Ткачук

Крім сего Товариство Хлопців заколядувало $94.15. отже пошла коляда на церкву виносила $98.15.

С. Возпик, секретар.

ЦЕРКОВНИЙ КАЛЕНДАР НА 1933 РІК.

БЕРЕЗЕНЬ

16 Ч Євтропія і пп. муч.
17 П Герасима прп.
18 С Кирила мч.
19 Н З пост. 42 м. в А.
20 П Євфимія, Пелаг.
21 В Теофілакта пр.
22 С 40 муч в Севастопалі
23 Ч Комарата і пп. муч.
24 П Софронія пат.
25 С Теофана Ісповід.
26 Н 4 посту. Никифора муч
27 П Венедикта прп.
28 В Агапія мч
29 С Похвали. Сазина і Юлітти мч
30 Ч Алексія чол. Божого
31 П Кирила Єруг. епіпи.

ПРЕСОВИЙ ФОНД „ВІСТНИКА".

Палага К., Квакекс, Саск. 3
Ткачук І., Дуфферст, Ман. 5
Бутера Г., Дуфферст, Ман. 1.0
Кунцій І., Вальєр, Алта. 5.0
Ленько В., Ст Лукіят, Онт. 5
Семенюк І., Рапвей, Алта. 1.5

Слідуючі жертви зложені давнійше, але ще не були оголошені:

Іван Семенюк, Рапвей, Алта
П. Л. Самець, Лавфіш, Ман.
Іван Шебесть, Ватерфорд, Онт
Ю. Федінчук, Ватерфорд, Онт.
Збірка на відчиті о. С. В. Савчака, Ватерфорд, Онт. 4.7

ПОРЯДОК БОГОСЛУЖЕНЬ о. Берези.

Березень

26. неділя — Менші. Сповідь для дітей в суботу пополудні.
Менші. Мал. Тел. 133-4.

ПОРЯДОК БОГОСЛУЖЕНЬ о. Е. Гринюка.

Березень

26. Неділя. — Давфін.

ПОРЯДОК БОГОСЛУЖЕНЬ о. П. Хомишина

Березень

26 нед. — Портедж ля Прейрі
29 Середа — Сентон — Сповідь
30 четвер — Тінділ. — Сповідь
31 пятниця — о 4-тій год. полудни сповідь дітей, 8 год. вечером вечут. — Брендон.

Квітень.

1 субота — 10 год. рано Служба Божа. 7 год. веч. — Вестфіл — Сповідь.
2 нед. — Брендон.
7 пятниця — Благовіщення Пр. Д — Мелвіток — Сповідь.
9 нед. — Пембіна, Н. Д., Зл. Дерм — Сповідь.
Всюди в суботу рано і вечером. Великодня сповідь.
484 Minnewasta St., Winnipeg, Man.

ПОРЯДОК БОГОСЛУЖЕНЬ о. В. Апостюка

Березень.

19. Вайте
26. Рідна

Адреса: Толстой, Ман.

ЦЕРКОВНИЙ УСТАВ НА 1933 РІК.

Березень:

26. Неділя 4 посту: Голос 7 Утр. Іоан. Іоана XX: 11—18. Літ. VI 13—20. Єван. Марка IX.
29 Середа — Покладення Кайтень.

2. Неділя 5 посту: Голос 8. Утр. Єван. Іоана XX: 19—31 Літ. Євр. IX: 11—14. Єван. Марка X. 32—45

7 Пятниця: Благовіщення Пр. Богородиці. Всенощне. Утр. Євангельські. І. Пажиль, М. Фульмер, В. Ніжичук. Д. Возпик, Н. Лошнюк, В. Бондарчук.

По 25кт.: І. Ткачук

Крім сего Товариство Хлопців заколядувало $94.15. отже пошла коляда на церкву виносила $98.15.

С. Возпик, секретар.

Український Релігійний дво-тижневик в Канаді.

ВІСТНИК
THE HERALD

THE HERALD
M
WINNIPEG, MAN.

РІК X. ВІННІПЕГ, МАН., 1-го КВІТНЯ, 1933. WINNIPEG, MAN., APRIL 1st, ЧИСЛО (172) 7

ЛЯХИ ВЖЕ ДОРЕШТІ ЛІКВІДУЮТЬ УРЯДОВІ УКРАЇНСЬКІ ШКОЛИ.

Розпорядком польської куратерії урядову українську школу в Рожевичах, пов. Дрогобич, перемінено в утраквістичну В цілій тій громаді є лише трох польських дітей і то се діти тих зайшлих робітників Поляків, які працюють тут у „Польмін". Нікто не знає, хто вніс декларацію про перетворення сеї школи на утраквістичну.

Те саме зробила куратерія зі школою в Ластівках. Таким способом польська куратерія вже знищила всі українські державні школи, які були в Дрогобиччині. На всіх українських землях під Польщею йде нестримний погром українського національного життя. Сей погром заходить всі сторони громадського, а навіть особистого життя українського народу.

ПОЛЬСЬКИЙ СУДОВИЙ ТЕРОР ПРОТИ УКРАЇНЦІВ.

У Львові тепер відбувається кілька судових процесів, вяточених проти Українців за приналежність до Організації Українських Націоналістів та до УВО. Вже стало системою, що кождого свідомого й активного Українця польська влада арештує, замикає на кілька місяців до вязниці, а потім старається знайти вину, за яку можна поставити арештованого перед суд. Звичайно більшість старається обвинуватити в приналежности до ОУН або до УВО, за що польські суди дуже тяжко карають.

ЯЛИЦЯ, ЯКА МАЄ 1,300 ЛІТ.

Згідно з загально розповсюдненим у Японії переданням, росте там в околиці Карасакі ялиця, посвячена богині Вакамаса Гіме. Ту ялицю засаджено правдоподібно за цісаря Юзеї між 296—641 по Христі. Вона числить тепер 1,300 літ.

Згадана ялиця є 75 стіп висока, а її обвід виносить 37 стіп. Галузва її затіснює простір около 10 акрів, а для його підперяки потрєба 380 підпор. Се дерево є місцем щорічних торжеств, які відбуваються в липні. В часі тих торжеств не вільно нікому дотикатися згаданого дерева. Падаючі шишки той клящі продаються як святощі.

ІСТОРІЯ ОДНОЇ ГРОМАДИ.

Розділ IV. Несподіванки для Никифора.

(Дальше).

І Никифір вже наперед почав приготовляти до перебрання тих важного уряду; почав думати про те, як то він буде урядувати та які зміни поробить на користь Народного Домогу та цілій громаді. Звичайно як чоловік, який за кождо діло береться поважно, розсудно.

Вибрані прийшов день зборів. Що правда, наші члени на збори все добре ходять і більше як годину не спізняються. Але сим разом було більше членів, як звичайно, а головно богато молоді зібралося. І замість спізнитись на яку годину, більшість з них, зков там молодь та молодші члени, о цілу годину прийшли скорше. Аж стара Микитиха зверхала на се увагу тай каже до Миколихи (бо в нас і жінки на збори приходять): „А дивіть, до чого той професор допровадив. Колись так на час не сходилися".

Про те, як збори отворилися та як рівні урядники здавали звіти, не будемо говорити, і часу на се нема і не буде вам цікаво слухати, бо ви перед на ваших зборах подібне чули і бачили. А почемено від того, як збори приступили до вибору нового уряду.

Почали, як звичайно, а голови. Предсідник зборів встав тай каже:

— Приступаємо до вибору нового уряду. Отвираю номінацію на голову.

Встає Григорій, сусід Никифора, тай каже:

— Я вношу пана Никифора на голову. Він чесний і розумний господар і добрий член церкви і Народного Дому, отже думаю, що якнайбільше-що-найдільше.

— Не знайдемо, ні, — гукнули збори, — пана Никифора на голову! Одноголосно! Через акламацію!

Посипались оплески, загуділи по долішні ноги — аж Никифір підвівся з місця і поклонився зборам на три часть світа.

— Шановні збори, — промовив предсідник, як оплески втихли, — я думаю, що нема потребн забирати більше часу в сій справі. Проголошую пана Никифора вибраним головою Народного Дому через акламацію.

Знов посипались оплески, але як тільки настали, з кута почувся голос Миколи:

— Пане предсідникy, — він промовив, — звертаю вашу увагу, що ви не перевели вибору голови законно. По перше — нікто не підтримав внеску пана Григорія, який вніс на голову пана Никифора. По друге — ви не дали нагоди членам внести якого другого кандидата. По трете — номінація не була замкнена, отже голосования не могло відбутися. Я отже вношу на голову п. Петра. Вношу між иншим тому, бо п. Никифір на підставі нашого статута не може бути головою Народного Дому.

— Чому не може? — гукнуло з десять членів наразі, схопившися на ноги. — Чому не може бути? Хіба він не

(Продовження на сторонї 7-мій.)

ВБИЛА ДІВЧИНУ, ЩОБИ ПРИСВОЇТИ СОБІ ЇЇ БІЛИЗНУ.

В одному ліску біля Парижа знайдено трупа 9-літньої дівчини. Слідство виявило, що вбила її 15-літня її товаришка в тій цілі, щоби присвоїти собі пачку з білизни, яке дівчина несла до прачки. Характеристичним є факт, що 15-літня вбивниця зняла з убогої товаришки не лише сукоику, але й сорочку.

БЕЗБОЖНИЦЬКІ ПОЧТОВІ МАРКИ.

Преса повідомляє, що радянський уряд рішив видати окрему серію почтових марок під гаслом безбожництва. Папський орган оголошує про те рішенни, завважаючи, що ці марки християнські держави не випускати на свої території почтових посилок з радянськими безбожницькими значками.

НІМЕЦЬКІ ЖИДИ ПРОСТУЮТЬ НАКЛЕПИ ЗАКОРДОННОЇ ПРЕСИ.

Центральна Юнія Німецьких Громадян жидівської народности видала заяву, що всі повідомлення закордонної преси про масакру Жидів і тероризмами в Німеччині, про масовий терор проти Жидів та численні вбивства їх є звичайною вигадкою закордонної преси. Трапляється лиш окремі випадки ексцесів, але не було масового терору проти Жидів, німецьких громадян.

Юнія твердить, що німецький уряд старається всіми способами підтримати порядок і не допустити до поших ексцесів. Гітлер наказав своїм однодумцям не допускати до нїяких індивідуальних актів розправи зі своїми противниками, чи з ким иншим.

ПОЖЕЖА СОВІТСЬКОГО ТАБОРУ ІНТЕРНОВАНИХ.

Недавно згорів один з великих совітських таборів інтернованих, що знаходиться в Лихоземах, віддалених 10 кільометрів від пригранічної стації Негорелое. В таборі знаходилися в часі пожежі понад 200 інтернованих. Користуючи з пожежі інтриновані розбігтися. Кількох осіб уїли до Польщі. Г.П.У. стріляло за втікачими і рапидо кілька осіб. Богато втікачів кидається по лісах. Г.П.У. підозріває, що хтось підпалив табор.

РЕЛІГІЙНА БОРОТЬБА НА ВОЛИНІ.

Село Дубечно, ковельського повіту, вже від довшого часу є ареною завзятої боротьби про право власности церкви, до якої мають претензії православні й уніяти (грекокатолики). В останній час церква є в користуванні уніятської парафії.

Недавно дійшло знову в тому селі до сумних подій на сьому тлі, а саме вимахалась в церкві бійка, підчас котрої кілька осіб по обох боках рапено, а тому православного священика В. Сагайдаковського.

Ось наслідки унії...

Заглядьте на наліпку, що видніє трохи вище і переконайтеся, чи Ви часом не завинили переплати за „Вістник".

ПИСАНКА НА ПРЕСОВИЙ ФОНД "ВІСТНИКА".

ЧИТАЙТЕ, ЩО ДУМАЄ ПРО СЕ П.ЛЮБЕНКО, — сторона 7-ма.

Фаїна Невільничка.

В БОЛЬШЕВИЦЬКІЙ ТЮРМІ.

„ЛУКЯНІВКА".

(Спогади бувшої невільниці).
(За дозволом авторки).

Се діялось на Україні в часі так званого військового комунізму — в 1921-22 роках. Треба читачеві памятати, що большевицька навала насунулась на українську землю в кінцем війни з Польщею в 1920 році. Але фактичне й остаточно поневолення нашої землі ми мусимо вважати далеко пізнійше. Ввесь час провадилась боротьба не на життя, а на смерть окремих повстанських ватаг і загонів під шапкою України. Вони не давали можливости червоним ваятурникам спокійно господарювати на нашій, не своїй землі. Вільний дух українського народу не міг погодитися в ніякими кривдженнем, визискуванням та насильством Жида й Москаля як його ворогів в минулому та в сучасному. Отї окупанти несли на устах „інтернаціоналізм", себто вільне обєднання наший, а в дійсности неслось неволю, кайдани укр іцького народові! Вони ще й тепер голосять інтернаціоналізм перед цілим світом, який не може відрізнити чорного від білого, але не тому, що не зпає, а тому, що не хоче. Цілий світ, бажаючи торгувати, себто легкої наживи, тепер спокійненько стискає руки розбійникам з тавром большевика — сього бандита всесвіту. Чужинці використовують для себе, для своїх власних вигод бандитську поживу, якої їм підносить рікні радянські офіційні представництва — Совторги", „Аторги" і їм подібні.

Все те, що сталось нині передбачав своїм духовим зором не тільки культурно-свідомий єин нашого народу, яких, на жаль, в той час було ще мало, але се відчув і звичайний розумний селянин. Люде з розумом знали, що гасло Леніна — „Грабуй награбованне!" — лише маневр часу, що се той гачок, на який попалась многомільйонова робітничо-селянська туща бувшої царської Росії та рідні інтеліґенти-невдачники в житті Богато і наших темних, „незрячих", повірили солодким обіцянкам большевицьких наемників-аґітаторів. Такі легковажні смакують комуністичні „солодощі" й по сей день. Инакше кажучи, й у-український нарід став врешті для большевиків тим сирим матеріялом, над яким в його імени провадиться експеримент комуністичного закріпощення сього народу.

Головна увага червоних катів була зпочатку звернена в бік свідомого українського національного елементу, в бік наших культурних сил. Тому всіх тих, що йшли стежкою своїх рідних провідників, що вели до визволення батьківщини, комуністичні жандарми вишукували й розстрілювали посеред білого дня. Часто свідомих Українців видавано пуками своїх, щоб дістати ласку чужинців. Большевики скрізь вишукували все те, що могло стати до фізичної чи моральної боротьби проти них тепер, чи в минулому, чи взагалі бути перешкодою в їх насильницьких замірах. І коли такі люде попадались до їх хижацьких лапкігтів, то їх вбивали відразу (се був кращий спосіб), або вкидали до центральної вязниці в Київі — „Лукяніївка".

Лукяніївська вязниця, се та неминуча Голгофта, яку проходили й тепер ідуть-через неї не тисячі, а десятки тисяч наших найкращих синів-мучеників за ідею визволення нашої Вєдовиці-України зпід опікунства червоних московських царників із Кремля

На мою долю випало теж відбути сю обовязкову данину кожного свідомого сина чи доньки українського поневоленого народу, що опинився під московським комуністичним капцюком. Мені теж довелося пройти сим тяжким шляхом катування, знущання й опльовання, пройти всі страхіття большевицького Чека. Мені Бог не судив загинути цілком, а збликитись ходячим живим трупом, може на те, щоби розповісти людям про большевицьке пекло, яке зветься в них „земним раєм". Хочу розповісти щиру правду про той рай для тих, чиє серце й розум ще не затроєні червоними розбійниками в Москві, які хочуть нести таку „свободу" цілому світові.

Я була арештована в місті N. на Київщині, в серпні 1921 року, про що я вже згадала на початку. Не довго мені довелось сидіти у місцевому Чека, бо всього два тижні, але досить добре дізнав себе відчути кати Леніна. Довелось богато зазнати пистукових і револьверових стусанів та иншого страхіття, що пробігає нині перед умовою як жахливий сон. По двох тижнях мене відправлено до Київа; зі мною були ще три жінки й сім чоловіків. Одна з жінок була з трох-місячним немовлятком; друга, сімнайцять-літня дівчина-сирота, була заложницею за брата, який утік від „продподатку" (се виплата податків натурою), бо не мав спроможности заплатити; третя жінка теж, як і всі чоловіки, була арештована за „контрреволюцію".

Ми через двайцять годин їзди в потязі були в Київі, де нас чекала „парадна" зустріч. Чекав нас відділ з пятнайцятьох кіннотників „Чоновців" з шаблями на голо. Се військо Чека. Крім того десять инших міліцистів з рушницями, готовими до стрілів. В такій „шані й повазі" пришлось нам пройти до пять кільометрів по вулицях золотоверхого Київа — Київа. Двері вязниці безшумно, механічно відчинялись, як і зачинялись. Ми знайшлись у великім коридорі в руках двох чекістів-вязничників. Тут нас всіх перешукали до пеганеньких рушників, але „бомб" ніяких не найшли. Зробивши таку „чистку", повели нас до другого коридора. За сей час пощастило незамітно для чекістів побачити на стінах рідні прізвища, дати й прохання: „Мене розстрілянно неповинно!..." „Дайте родині знати!..." „Мене ведуть на розстріл!"...

В сьому коридорі нас, жінок, перебрала під свій догляд жінка, а чоловіків — чоловік-чекіст. Ще пройшли двоє дверей і ми опинились в величезнім дворі вязниці. Нас, жінок відвели до 14-го жіночого корпусу (будинку). Се був потиро-поверховий будинок, а пятий підвалля, призначене — для катування. В сьому „корпусі" знаходилось до тисячі жінок. Нас помістили в 6-ту „камеру" на 3-ту поверсі. Я дивилася на вязничок здиковано, бо й ніколи не уявляла собі, що я можу опустрінути в вязниці стільки жінок. Я побачила дійсну вязницю з її найсуворішим режімом, якого мабуть не знало середньовіччя. А большевики язиками „перетворюють" вязниці на школи. Дійсність говорила инше: школи перетворювано на вязниці, а не навпаки. Напримір, у місті Київі на Шевченківському бульварі (бувший Бібіковський), недалеко жидівського базару, гімназія обернена на вязницю.

Я камері я стрінула жінок ріжного віку: старі, середнього віку, молодиці, дівчата й немовлята, навіть менше року. Серед старенькіх бабусь було богато таких „контрреволюціонерок", що же тільки не могли ходити, а їх навіть неможливо було водити попід руки. Характеристичне було те, що богато сиділо давчат, яких „провинною" було знайомство, з може навіть випадкова зустріч з хлопцем, що служив в українських військах. Були „винні" за те, що в часі переходу війська козаки випрошували або брали харчі для себе. За се тепер большевицькі вязниці людей. Ось же сиділи за се люде майже цілого районального повіту (Київщина), де ще в році 1921 одержав загін ватажка Мардолевича. Червоні прикладали всіх засобів і різних способів, щоб знищити повстанську ватагу Мардолевича, який часами не давав комісарчикам спокійненько сидіти в самому Київі. Комуністи пішли на велику провокацію. Вони забрали сотнями людей в Боярки, Андріївки й инших сіл, обвинувачуючи їх у підтримці повстанського руху взагалі, а Мардолевича зокрема. Всім грозили розстрілом, але при тім казали, що вразі видачі селянством Мардолевича— всіх їх Чека випустить. Про се довідався сам Мардолевич. Неповинні жертви й сльози дітей, що могли кождої хвилини стати сиротами, стривожили своїх батьків і матерей в застінках Чека, змусили Мардолевича на компроміс з большевиками, щоб урятувати невинні жертви. Він зявився перед большевиками з покорою, але не випустив своєю жертвою арештованих. Ні. Вони остались далі у вязниці, поки не попали на Соловки, Мурмін, як „неблагонадійний елемент" Самого Мардолевича згодом показали на коротенький час на вулиці, навіть з текою в руках, щоб вплинути сим на инших противників комунізму, заохочуючи їх просити помилування. Пізніше чекісти замордували Мардолевича, а большевицько-казенні газети написали, що він „утік за кордон". Се їх звичайна практика. Так безслідно закінчилось життя одного з славних ватажків на Україні, якого ім'я буде записане на сторінках нашої історії.

Скажете, що я відійшла від теми. Та хочеться в сій короткій розмові розказати про всі кривди, які й инших під червоними гнобителями. Бо се кривди цілого нашого народу. Признаюсь, що моя чіва боїться малювати докладно ту невимовну жахливу картину, що завгди викликає у мене на очах сльози при спогалі „казематУ" й застінків Чеки

(Дальше буде).

ВЗАЄМНА ПОМІЧ.

Кождий має свій тягар, свої хиби; ніхто не може обійтися без допомоги инших; і тому ми мусимо допомагати один одному потіхою, порадами й взаїмними перестороґами.

КУЛЬТУРА.

Не все, що серед народу можна знайти, є його культурою. Культурою уважаємо лиш те, що гарне, що добре, що розумне, що вповоляє, що не приносить нікому лиха.

Скупість, самолюбство, прокляття, неморальність, хрунівство, байдужність — се все некультурність.

„ДНІПРО"

Орган Української Православної Церкви в Злучених Державах,
виходить 1 і 15 кождого місяця і коштує на рік $2.00.
Передплату висилати на адресу:
"DNIPRO"
1851 Germantown Ave., Philadelphia, Pa. U.S.A.

НАРОДНЕ МАЙНО І ЙОГО ОХОРОНА.

І.

Богато українських княжих родів і шляхти перейшло до Польків. Колиб цікавитися, то було би дуже богато. Пригадаймо в книжих родів такі:

Острожські, Рожинські, Корибут-Вишневецькі, Конінські, Друцькі, Калінські, Гірські, Козловські, Заславські, Добровацькі, Збаражські, Крушінські, Лукомські Свягушки, Слуцькі, Глінські, Гольшанські, Ростовські, Пронські, Корецькі і других чимало.

З пізнійшої української шляхти спольщилися між иншим такі родини:

Тишкевич, Шептицький, Хрептович, Балабан, Ходкевич, Свистельницький, Сосновський, Жолківський, Пац, Дрогобицький, Сапіга, Туркул, Потій, Яловицький, Кміт, Виговський, Воловин, Полянський, Вольф, Терлецький, Волгаєвський, Баворовський, Стеткевич, Винницький, Кисіль, Комарницький, Красноспільський Желіборський, Шумбанський, Корецький, Копистинський, Дідошицький, Дворницький Костюшко і др.

В першім ряді маємо 20 родин, в другім 34. Тільком се ще не всі.

Коли скажемо, що кожда князівська родина з вичислених понесла з собою майна на 100,000 долярів, чи карбованців, то вийде, що в польські руки перейшло 2,000,000 українських карбованців. Два мілюни українського майна. Тільком тих княжих родів перейшло більше, ніж 20. Той деякі з них мали великі маєтки

Коли-ж скажемо, що кожда родина з вичисленої шляхти мала майнаяна 10,000 карбованців, то знов вийде, що в польські руки перейшло на 340,000 карбованців українського майна.

Загалом беручи, то коли-б ті родини не були богатійші, то з ними перейшло **коло півтрета мілюна карбованців українських маєтків.**

Однакож маєтки українських княжих родів були богато більші. Самі князі Острожські мали мілюнові маєтки. І доки вони були православними, то стояли на сторожі української справи. Вони обороняли Православну Церкву, закладали друкарні, приюти для старих людей і т. д.

А яке шучку Острожського, Анну-Альобйу виховали польські Єзуїти на Польку. Вимарюча вона передає польським Єзуїтам такі маєтки:

Єзуїтам, що будуть на похороні 3000 золотих польських.

На „мшу" і милостиню 2000 вол. п

На єзуїтський костел в Острозі 20,000 золотих польських. — Разом 25,000.

Крім того віддавала вона Єзуїтам: все золото, перли, дорогий камінь, столове срібло, чаші, кубки і др.

Ім вона призначує: образи, годинники, книги, шкатулки, обої й опони, килими, полотна, шовкові матерії, карети й коні; дальше гурти волів, биків, отари овець, свиней — в фільварках Острожських, Звягельських і Березовських.

Ще дальше: вся зброя отриста Острожського вевку: гармати, рушниці гаківниці, порох і кулі.

На відбудову костела Анна-Альобйа дає Єзуїтам село Кривин з фільварком і всі землі, де добувають камінь, робиться цегла і др.

Поза тим вона дала:

На головний вівтар в костелі	20,000
На вівтар менший	20,000
На мідяний дах для костела	30,000
На студентів колегії	20,000
Разом	90,000

золотих польських.

Коли дочисляти попередну суму, то вийде, що Поляки дістали від Анни Альобйи готівкою 115,000 золотих.

Поза всім тим вона подарувала Полякам 36 фільварків, себто великих господарств. Поза те були там ще инші дарунки.

Так з одних рук в одній хвилі Поляки дістали 90,000 золотих готівкою, всю хатну обстанову; зброю; каменоломи; коні, карети, худобу і 36 фільварків.

Пригадати треба, що вона щедрою рукою нагородила польських Єзуїтів протягом цілого свого життя.

Так українське майно перетягали Поляки в свої руки. Перетягали свідомішу верству народу, перетягали і її маєтки.

Те, що бачимо, се лише майно одної родини, хоч що правда, одної з найбогатійших. А що було би, колиб майно всіх таких родин почислити?!

II

Коли подібне в історії читаєте, то родиться в вас така думка:

— Чому ті книжі і шляхотські родини не забезпечили свого майна для українського народу? Чому не поставили справи так:

— Коли ти сину і ти дочко не будете Українцями, а до того православними, то все моє майно переходить в руки певних українських інституцій — школа, друкарень чи виданництв, сиротинців, старечих приютів, митрополій, чи чого подібного. — Коли станете відступниками від свого народу і віри, то тратите всяке право до мого майна. Коли-б се сталося навіть в пізнійшому нашому віці, то й тоді також українська інституція має право від вас майно відобрати... Бо коли дан нашого народу пропадає, то пропадайте самі, а майно моє при нашім народі зостанься...

Коли-б ті богаті родини були так справу розумїли, то їхні маєтки не перейшли би в ворожі руки. І діти не перейшли би.

— Велика думка — скаже читач — та колиб вона була тоді в наших передових людей.

Велика!... Однакож чи ми нині знаємо між нами тих розумних батьків, які сказали би:

— Сину, дочко! Коли поберетеся з чужими, коли перейдете до чужої віри коли не будете щирими і діяльними членами нашого народу, то з мого майна нічого не дістанете. Не на те я дбав, щоби свою працю давати відступникам.

Не знайдете! Але всюди знайдете тих, що своє майно віддають дітям поганим, недбалим, або навіть явним ворогам сього народу.

Один Петро, чи Павло, се маленький господарь. А всі Петри і Павли разом, се вже великий господар — се Нарід.

І коли подинокий Петро має майно, то воно в також частиною народного майна. Коли розумний нарід своє народне майно подрібно обчисляв би, то брав би під увагу такі вартости:

1. Число цілого народу.
2. Число інтеліґенції і взагалі свідомих людей.
3. Число подинокіх найбільших мудрців, мислителів, розумів.
4. Число великих моралістів і праведників.
5. Число великих політиків, письменників, винахідників, малярів, музикантів.
6. Число провідників, організаторів.
7. Скількість і вартість землі, яка є в руках народу.
8. Число шкіл, сиротинців, старечих приютів і всяких добродійних інституцій.
9. Число часописів і журналів.
10. Число книжних видавництв.
11. Число церков, церковних громад, церковних інституцій.
12. Число кооператив.
13. Число купців, ремісників, лікарів, адвокатів, учителів.
14. Число фабрик і фабрикантів.
15. Число банків і банкирів в усім капіталом.
16. Число великих богачів.
17. Число богатих свідомих родин.
18. Число різнородних книжок на книжнім ринку.
19. Число і якість великих бібліотек.
20. Число всяких організацій.
21. Число готового капіталу в руках народу.
22. Вартість загального майна, яке можна на гроші замінити.
23. Сума, яка збирається річно на громадсько-народну роботу.
24. Загальна свідомість загалу.
25. Всі інституції і всі форми народньої культурних.
26. Сила політична, сила військова...

З таких частей складається майно і сила кождого народу. З таких частей складається велике народне господарство.

І коли народ так себе і своє майно розуміє, то він не тільки дбає, щоби своє майно в усіх тих формах збільшити, але рівнож дбає щоби ані мала частинка з того майна не пропала, або не перейшла в чужі руки.

Пр. В

(Докінчення буде).

СИЛА МОЛИТВИ.

Ісус Христос принисував велику силу молитві. Він Сам молився і наказав нам молитися.

Новообраний президент Злучених Держав, Рузвелт, перед зложенням пресідентської присяги, відбув півгодинну молитву в церкві.

Чи не гарний примір починати всяке важне діло молитвою?

ЧИ НЕ ПРАВДА?

Александер Великий перед своєю смертю сказав, щоби поховали його в розпростертими долонями.

— Чому? — питалися його.

— На доказ того, що чоловік нічого з собою на другий світ не бере. Я завоював цілий світ, але відходжу з него вебраком.

СЛОВА МУДРОСТИ.

Діла праведних — се зерна, які деколи довго лежать в історичній ріллі непорушно. Однакож приходить світло і тепло життя і вони починають рости, цвітуть і приносять овочі. А що носить насильством і неправдою, те гине, трупніє і безслідно пропадає.

ДРУГІ ЗЕРКАЛОМ ДЛЯ НАС.

Кождий чоловік є для нас зеркалом. На злого дивлячись думаймо: Чи і ми такі?

На доброго дивлячись питаймо: Чому би і нам такими не бути?

Лиця на других дивлячись, ми можемо бачити своє душевне лице.

МІСЦЕ ДЛЯ РЕЛІГІЇ.

В кого релігія на другім місці, в того її зовсім нема. Бог годиться з вподи ни в серцю чоловіка, але не годиться, щоби він був в серцю на другім місці. Той, хто призначує для Бога другорядне місце, не призначує жадного.

Дм. Расєєв.

„ВІСТНИК"
Релігійний часопис для Українців в Канаді
Виходить 1го і 15го кожного місяця.
Видає Українська Православна Видавнича Спілка.
Передплата: В Канаді — $1.50 на рік.
За границю — $2.00 на рік.

THE HERALD
Published semimonthly by the
Ukrainian Orthodox Publishing Company
Subscription per annum:
In Canada — $1.50. — Foreign — $2.00.

Адресуйте: — Address.
The HERALD, Box 3684, WINNIPEG, MAN.

ПРИГОТОВЛЕННЯ ДО ВЕЛИКОГО ПОСТУ.

Минає піст і зближається Великдень. Свято великої радости і нашої, святої життя.

Щоби як найбільше підчеркнути велику радість свята Воскресіння Христового, та щоби помочи вірним відповідно приготовитися до него, Церква завела сорок-денний піст, який обходимо саме перед Великоднем. Великий піст є отже часом приготовання; часом, в якім більше, чим коли, мусимо звертати увагу на наше душевне життя і постом та молитвою зміцняти релігійного духа.

Зміст посту не є тільки в тім, щоби не їсти заказаних страв в заказані дні. Не один з нас може не вижувати піст як найстрогіше і не їсти, ні пити в заказаний час, а помимо того піст наш не буде дійсним постом. Противно, не один може з різних причин недотримати точно постових приписів щодо їди, але проте піст його буде дійсним постом, буде, як кажемо, приййленим. Чому? Бо до пощення під згляном їжі, треба ще й особливого душевного настрою, треба, щоби і спосіб нашого життя, то є наші діла, думки, слова — відповідали духові посту. Бо яка користь з такого посту, коли чоловік, приміром не їсть м'ясних страв в заказані дні, та за те грішить проти заповіди про обжирство в інші дні? Або яка користь з такого посту, коли чоловік ухиляється від заказаних страв, а в той самий час носить в своїм серцю гнів і ненависть до свого ближнього, або завседьве свої родинні чи громадські обовязки, або в який инший спосіб грішить?

Ні, замало тільки не їсти м'ясних страв в заказані дні, треба також життя так змінити, щоби воно відповідало духові посту. Отже приготовляючися постом до Великодня, приготовляймося також щирою молитвою, добрими ділами, чистими взнесіннями думками, та гарними, лагідними словами.

Завершенням приготовання до свята Воскресення Христового є великодня сповідь, яку обовязково повинен відбути кождий вірний, без згляду на те, з якою трудністю та невигодою це може бути для него получене. Щоби-ж наша сповідь принесла нам бажану душевну користь, нам треба відповідно до неї приготовитися. Треба зробити докладний іспит совісти, треба пригадати свої гріхи та за них каятися. Але каже Ісус Христос, що він без діл мертво. Се саме треба сказати і про сповідь. Замало тільки каятися за те зло, яке ми зробили треба також — о скільки се в нашій силі — те зло направити. Подібно замало тільки каятися за повторюваний гріх, треба обовязково перестати його повторювати.

Приготовляючися до великодної сповіди, не забудьмо зробити іспит совісти також і з тих наших гріхів, які ми поповнили супроти громадської та взагалі народної справи. На жаль ми так звикли легковажити нашими громадськими та народними обовязками, що навіть рідко коли думаємо про невиконання їх як про гріх. Ми приміром знаємо і памятаємо, що гріхом є красти, обмовляти, обманювати, кривдити другого, — але рідко коли думаємо про те, що невиконання громадських чи народних обовязків становить не менший гріх, чим крадіж, обман, пянство, кривдження ближнього. А таким воно є.

Приготовляючись отже до сьогорічної сповіди, звернімо увагу на ось:

Чи виконували ми чесно та совісно свої членські обовязки супроти нашої церковної громади та супроти других організацій та товариств, до яких належимо, — будь ми членами явними, чи уряднками? Чи заплатили ми членську вкладку та чи виповнили иншої грошеві належитости, які громада на нас наложила? Чи поводилися ми взірцево, примірно, як приєтоїть на членів церковної громади, та чи використали ми кождну нагоду, щоби приєднати нових членів для громади?

Чи виповнили ми наші зобовязання супроти дієцезії та, між иншим, чи зложили нашу членську вкладку на дієцезіяльний фонд в сумі одного доляра на рік?

Чи жертвували ми відповідну суму, згідну з нашим матеріяльним станом, на українські народні цілі?

Чи вирівняли ми передплату за наші часописи. — в першій мірі за орган Церкви, „Вістник", — памятаючи, що читати часопис безплатно тоді, коли ми годні за него заплатити, се і негарно і нечесно і ничим не різниться від звичайного присвоювання собі чужої власности, або від обману?

От такі і подібні питання поставимо собі, а якщо покажеться, що ми занедбали які з наших громадських чи народних обовязків, то в міру наших сил виконаймо їх як найскорше, инакше наша сповідь не буде дійсною сповіддю і не принесе нам тої користи, яку дійсна сповідь приносить, — то є душевного спокою і спасіння.

Поставмо собі за ціль гідно стрічати Свято Воскресення Христового.

ДУМАЮТЬ БРЕХНЕЮ СВІТ ПЕРЕЙТИ.

В органі Жука, який називе себе епископом Української Православної Церкви, але який в дійсности є епископом новоствореної сирійськими незалежними епископами „Святої Східної Католицької і Апостольської Церкви в Північній Америці" (отже не української церкви), в числі за березень, читаємо:

„В Канаді мимо різних перепон і на залів з боку заслиплених противників зростає число парохій, які горнуться до нашої (!) Української Православної Церкви і до нашого дорогого Архипера, Преосвященного Йосифа. В Айтуні, Саск., унїятська парохія покинула Рим і звернулася до нашого Преосвященого Владики з проханням о принятя її до нашої Дієцезії...

„В Манітобі сім парохій покинули російську місію і разом з своїм о. Пархом просять Преосвященого о прийняття.

„На сході Канади, в Онтеріо, правоєвтомно наш дорогий і енергійний Вєч. о А. Кущак — Праця йде так, що серце радістю наповняється."

Щоби показати, якого тумана жуківці пускають, вистарчить коротко сказати:

1) Не правдою є, що в Айтуні, Саск. унїятська парохія покинула Рим і приєдналася до жуківців.

2) В Манітобі одинокою жуківською громадою була громада пп. Іванів Сухачівського в Вінніпегу, яка організувалася півтора року тому і яку в протягу першого року її істнування обслуговало трох священників. Хрусталка, Крильський і Семета (два посідані „адміністратори" Жука), а яку обслуговує тепер з Зазуляк, священик инші російської мови. Нас повідомляють, що від часу обняття сеї парохії о. Зазуляком, вона до Жука не належить.

3) В Онтеріо жуківці також не мають нічого і чим там має серце радуватися — тяжко сказати. Мали вони за собою групку людей в Ошаві, до яких був приїхав жуківський священник Куцкак, але та групка розбилася і Куцкак давно вже з Ошави забрався. Тепер сидить без парафії в Торонто, так само, як сидить без парафії два жуківські „адміністратори" в Вінніпегу, про яких чомусь їх орган не згадує. Хіба його серце їх „успіхами" не радуеться? Воли-ж нічим не менші від „успіхів" Кущака на сході.

ЯК ПОЛЬЩА ЗАВОДИЛА „СВЯТУ УНЮ".

Прислужники Риму називають унію „Святою". Ось, що говорить український парламентарист Лаврентій Древинський, голова українських послів на польський сойм на початку 1621 року, про те, як Польща заводила ту „святу унію":

„Почавши від Кракова в Короні як поможається слава Божа за помічю той новозидуманої уній? — Вже по більших містах (православні) церкви запечатани, маєтности церковні полустощені, монастирях худобу замісць монахів займають. Перейдемо до великого князівства Литовського — там робиться те саме, навіть у містах пограничних із московською державою. В Могилеві й Орші церкви запечатано, священників розпрано. В Пінську те саме вчинено; монастир Лещинський на корчму обернено. Через се діти сходять зі світу без хрещення. Мертвих завозяться з міст без церковного обряду як стерво; люди без шлюбів живуть у нечистоті, не сповідаючися, не причащаючися зі світу сходять. Неже се не самому Богові обида? Неже не буде мститися за се Бог?... Перейдім до иших кривд і утисків немилих. Чи то не кривда народу нашому руському (українському), що, не кажучи про инші міста чиниться у Львові? Хто грецького Закону (значить православний), не уніят, той не може мешкати в місті, ані торгувати на дошті і кварталі, ані до цехів не може бути принятий. Коли хто умре, мешкаючи в місті, того мертве тіло не можна провадити через місто з церковною церемонією, ані до хорого з тайнами Господніми ітн. не вільно. А в Вильні чи не чудніше? Чи мертвим коли? Коли мертве тіло під замком хочуть провести через замкову браму (якою ходять і їздять всі, навіть Жиди й Татари), то ту браму замикають так що православні мусять мерця свого виносити иншою брамою, якою тільки гній виносять. Навіть води не можуть докупитися.. Монахів, що до унії не пристали, в Новогородку й по иших містах ув'язнили грабіжать, розбивають на добровільний дорозі й сидять у вязниці... Коротко сказати — давно вже великі, нечувані кривди поносить народ наш руський, як у Короні так і в великім князівстві Литовськім". (Грушевський: Історія України Руси, VII: стор. 445—6).

Отак Польща заводила „святу унію". Ні, не є унія святою, бо вона в гріху народилася, в гріху росла і в гріху тепер пробуває. В гріху так супроти Божої Правди, як і супроти українського народу.

ДУМКИ ПРО СМЕРТЬ.

Швидкою рікою плинуть літа наші, година за годиною, день за днем, рік за роком жене, й кождий удар серця нашкує нас до гробу, через темну браму якого всі ми — всі мусимо перейти до вічности. О, як богато дітей, що тільки що очі відкрили і взріли їх на віки замкнули, уснуло при ногах жалібної семьї! Сильні юнаки, як цвіт, що рано розцвіте, а на вечір зівяне, яглао в обіймах холодного гробу! І рідко хто доживає до старих літ. Але раніш, чи пізніш, а змерти мусимо. Ні добрі, ні злі гробу не вимінують: праведний і грішний однаково заснуть своєм смертним. Та як всіх той сон однаково успокоїть. Смерть праведних легка і спокійна і Богу приємна, а грішників лютя, як говорить слово Боже. Праведних вона веде від земних нещасть до вічного спочинку, а грішникам вона нагадує наближаючийся гнів і суд Божий і завізсть спокою, розбудку в душі їхній страх будучих мук.

Подивися на чоловіка, який жив тільки для хвали Божої, для користи ближніх і для власного свого спасіння. Ось уже слабість, котра привела його до смерти, скінчила свою роботу; ще хвилина й душа його найде собі спокійном кінній. І що-ж ми бачимо? Совість його сповні на початку 1621 року, про те, як чиста, спокійна, бо вин не памятає нічого злого діла із минулого життя свого. Праведник, коли розгадує собі про своє життя земне, тішиться своїми добрими ділами, котрі творив і радісно чекає за них заплати на Страшнім суді. Коли подумає, що буде з ним по смерти — незвичайна утіха пливе до його серця. Він радісно уявляє собі, як бідні нещасливці халіки будуть свідчити за нього перед Богом, що він їх одягав, кормив, напував, а те принесе йому спокій, утіху і радість серця. Він знає, що тепер тільки надходить для нього час заплати і нагороди за всю працю, журбу, страждання і все, що для хвали Божої, для своєї душі і добра ближнього зробив, настає хвиля щастя і веселости; тоді його серце радується, що вже прийшов час, який йому за труди землі дасть роскошні вічні, який його до Бога наближить і в хвалі Його з святими умістить. Він ожидає милого голосу Спасителя свого, який нагородить його на страшнім суді словами: „Прийдіть благословенні Отця Мого! осягніть царство, що приготоване вам від сотворення світа (Мат XXV: 34). Тому то він сміло ідє на зустріч смерти. І так він умирає без страждання, бо приготовився до смерти добрим набожним життям, умирає радістю, і ті, що окружають його постелю, довго думають, що він ще жие, тільки заснув. Ось як умирають праведники. По справедливости блаженні мертві, що умирають о Господі.

Що сказати нам, християне, про останню хвилю життя того чоловіка, котрий від дитячих літ аж до смертної годинии доптав заповіді Божої, котрий все життя для матеріи й роскошів працював, котрий Бога гнівив, людей кривдив і був вірним слугою злого духа! О, то буде смерть, про яку не можна згадати без жаху.

Скажіть, чи не буде ще в сім житті терпіти пекельних мук той, хто в гріхах проводив життя своє? І чи-ж може бути він спокійний в останню хвилину життя? Ось смерть наближається до чоловіка-грішника. О, як тяжко для нього розставання душі з тілом і з усім тим, що таке дороге й любе для нього на сім світі. Які страшенні роспачливі дикі оволодіюють ним, коли перед душевними очима його стане ціле життя, всі гріхи його. Проти нього виступлять тоді невинно збезчещені й покривджені, що домагатимуться помсти від Бога. Гріхи в останні хвилини життя спокій сумління йому затроюють. І з болю зубами вискреготить, а серце з жалю йому пукати буде. Він пригадає собі, що в короткім часі прийде ни нього суд страшний, де його питатися буде Сам Всемогущий про його гріхи діла.

А що чекає його дальше? Приятелі порозбігаються, родичі відпровадивши його до гробу, повернуть до дому; земля тільки задушить об труну і все змиряти мусимо. Ні добрі, ні злі гробу не вимінуть: праведний і грішний однаково заснуть своєм смертним. Та як всіх той сон однаково успокоїть. Смерть праведних легка і спокійна і Богу приємна, а грішників лютя, як говорить слово Боже. Праведних вона веде від земних нещасть до вічного спочинку, а грішникам вона нагадує наближаючийся гнів і суд Божий і завізсть спокою, розбудку в душі їхній страх будучих мук.

Подивися на чоловіка, який жив тільки для хвали Божої, для користи ближніх і для власного свого спасіння. Ось уже слабість, котра привела його до смерти, скінчила свою роботу; ще хвилина й душа його найде собі спокійном кінній. І що-ж ми бачимо? Совість його сповні на початку 1621 року, про те, як чиста, спокійна, бо вин не памятає нічого злого діла із минулого життя свого. Праведник, коли розгадує собі про своє життя земне, тішиться своїми добрими ділами, котрі творив і радісно чекає за них заплати на Страшнім суді. Коли подумає, що буде з ним по смерти — незвичайна утіха пливе до його серця. Він радісно уявляє собі, як бідні нещасливці халіки будуть свідчити за нього перед Богом, що він їх одягав, кормив, напував, а те принесе йому спокій, утіху і радість серця. Він знає, що тепер тільки надходить для нього час заплати і нагороди за всю працю, журбу, страждання і все, що для хвали Божої, для своєї душі і добра ближнього зробив, настає хвиля щастя і веселости; тоді його серце радується, що вже прийшов час, який йому за труди землі дасть роскошні вічні, який його до Бога наближить і в хвалі Його з святими умістить. Він ожидає милого голосу Спасителя свого, який нагородить його на страшнім суді словами: „Прийдіть благословенні Отця Мого! осягніть царство, що приготоване вам від сотворення світа (Мат XXV: 34). Тому то він сміло ідє на зустріч смерти. І так він умирає без страждання, бо приготовився до смерти добрим набожним життям, умирає радістю, і ті, що окружають його постелю, довго думають, що він ще жие, тільки заснув. Ось як умирають праведники. По справедливости блаженні мертві, що умирають о Господі.

Що сказати нам, християне, про останню хвилю життя того чоловіка, котрий від дитячих літ аж до смертної годинии доптав заповіді Божої, котрий все життя для матеріи й роскошів працював, котрий Бога гнівив, людей кривдив і був вірним слугою злого духа! О, то буде смерть, про яку не можна згадати без жаху.

Скажіть, чи не буде ще в сім житті терпіти пекельних мук той, хто в гріхах проводив життя своє? І чи-ж може бути він спокійний в останню хвилину життя? Ось смерть наближається до чоловіка-грішника. О, як тяжко для нього розставання душі з тілом і з усім тим, що таке дороге й любе для нього на сім світі. Які страшенні роспачливі дикі оволодіюють ним, коли перед душевними очима його стане ціле життя, всі гріхи його. Проти нього виступлять тоді невинно збезчещені й покривджені, що домагатимуться помсти від Бога. Гріхи в останні хвилини життя спокій сумління йому затроюють. І з болю зубами вискреготить, а серце з жалю йому пукати буде. Він пригадає собі, що в короткім часі прийде ни нього суд страшний, де його питатися буде Сам Всемогущий про його гріхи діла.

А що чекає його дальше? Приятелі порозбігаються, родичі відпровадивши його до гробу, повернуть до дому; земля тільки задушить об труну і все змиряти мусимо. Ні добрі, ні злі гробу не вимінують

НЕДІЛЬНА ШКОЛА

ВЇЗД ІСУСА ДО ЄРУСАЛИМУ.

Як наближався час, коли Ісус мав віддати Себе на муки, Він пішов в ученіками Своїми до Єрусалиму. А прийшовши на Оливну Гору, близько Єрусалиму, сказав двом ученикам Своїм:

— Ідіть до того села, що обачите перед собою, а побачите там на роздорожу припнятого осла. Відв'яжіть його й приведіть сюди. А коліж хто спитав вас, що ви се робите, то скажіть: Господеві треба.

Ученики пішли і вчинили, як сказав їм. Деякі в людей, що стояли там, спитали їх:

— Пощо відв'язуєте осла?

Вони відповіли:

— Учителеві нашому треба його.

І ті більше не займали їх.

Привівши осла, одни з учеників накинув на него одіж свою. Ісус сів на осла і поїхав до Єрусалиму.

За Ним ішли Його ученики і богато народу. Многі-ж в них стелили одіж свою по дорові, инші рівали гилля вистелювали ними дорогу, а ще инші неслили пальмові вити і вимахували ними в радости. А всі радісно кликали:

— Осанна сину Давидовому! Благословений той, хто йде у імя Господнє! Осанна на вишинах!

Але були там також фарисеї, які не любили Ісуса. Вони казали Йому:

— Скажи Своїм ученикам, щоби так не кричали.

На те відповів Ісус:

— На пряду кажу вам, що коли-б вони замовкли, то каміння почало-б вопиякувати.

А коли Ісус ніхав до Єрусалиму, заворушилося ціле місто.

Люде питали:

— Хто се такий?

А прийшлі Ісуса відповідали:

— Се є Ісус, пророк з Назарету Галилейського.

На памятку торжественного виїзду Ісуса до Єрусалиму, обходиму Цвітну Неділю, в яку святять по церквах гілузки з лози, „шутку", і роздають людям.

ТАЇННИЙ ГРІХ.

Рубачі зрубали великого, на зверхний вигляд здорового дуба, але розрубуючи його знайшли, що він в середині ушкоджений. Приглядаючись ближче побачили, що причиною ушкодження був малий цвях, якого хтось перед десятками років забив в молодого дуба і там оставив. Се було причиною такого ушкодження.

Таке стається з чоловіком, який носить тайний гріх, в своїм серці. Його ніхто не бачить, але він так ушкоджує характер чоловіка, як той цвях дуба.

А ЯК З ТОБОЮ БУДЕ?

Двох приятелів розмовляли про смерть свого знакомого. Між иншим питає один другого:

— А,ви знаєш, кілько він грошей лишив?

— Лишив всі, — відповів запитаний. Так, лишив всі, бо жадну з собою на той світ ніхто не забере.

ІСТОРІЯ ЦЕРКВИ.

(За Е. Семаком).

(Дальше).

ГЛАВА IV.

Церковна література на сході.

Нужденне положення, в якім находилася православна церква за цілий сей час, дуже спинило розвій церковної літератури. Але все таки були в византійськім царстві і в сім часі учені мужі, що підтримували своїми літературними трудами правдиву віру і справи православної церкви. Найвидатнійшим дотично сего роду мужів був час панования Комненів (1057—1185). З богословських наук в сім періоді особливо пле[illegible] догматику (науку христіянської віри) і ексегетику (науку толкования святого письма), канонічне право (або церковне) і містичне богословіє (науку релігії, плекаку душею).

Звиайні догматичні й ексегетичні писателі були:

1) Михаїл Псель († 1106), дуже учений богослов, написав численні книги в усіх відділів богословської науки.

2) Теофілакт, званий Болгарином, архиепископ Азиди († 1107), уложив кілька коментарів до святого письма і полемічні книги, звернені проти новозведень західної церкви.

3) Євтемій Двеглбин († 1118), монах монастиря коло Цариграду і дуже поважаний царем Алексіем Комненом, написав коментарі до святого письма і полемічну догматику проти єретиків.

4) Никита Акоминат, званий також Хонійтом (після назви міста Хоне в Фрігії), славний літописець (історія византійської держави 1118—1205), як також догматист, уложив тріп під заголовком: „Скарб православія" в 27 книгах.

5) Симеон, архиепископ Солуня, писав книги догматичного вмісту, полемічного й літургічного; зі всіх його писань найцікавійшою є книга, що має заголовок: „Про віру, обряди і містерії церковні".

Значнійші письменники канонічного права отсі:

1) Іоан Зонора і Алексій Аристен в половини XII століття, що уложили дуже важні коментарі до канонів.

2) Теодор Валямон, спершу патріярхальний картофілякс в Царогороді, відтак антіохійський патріярх († 1203), є найзначенитший каноніст православної церкви. Значнійші його письма то коментарі до канонів, а особливо до Номоканона Фотія.

3. Матей Властар, автор канонічного лексика, виданого 1335 р. під заголовком „Позабуча синтагма".

З між містичних письменників значнійші отсі:

1) Григорій Палама, спершу єромонах монастиря на Атонській горі, відтак Солунський архиепископ (1347—1360), славний церковний проповідник, полемік і оборонець містичного життя і богословія і взагалі православної церкви.

2) Николай Кабазила, солунський архиепископ († 1371), значний містичний богослов православної церкви.

Писателі досі наведені належать до грецької церкви; між тим і змежи богословців української та російської церков, визначилися в сім періоді: Митрополит Іларіон († 1054) письмами догматично-моральними; монах Нестор (1114) житіями перших українських святих і своєю славною літописею; Кирил, епископ Туровський, званий „Русскым Золотоустом", в другій половині XII століття своїми проповідями; митрополит Кирил II († 1274), с. Петро († 1326) і с. Алексей († 1378) письмами канонічними і архиепископськими посланіями; київський митрополит Григорій Цамблак († 1415—1419 † 1450) проповідями, життєписями святих і полемічними письмами.

З між Болгарів: Євтемій, послідний патріярх Тірновн († 1400), значний проповідник і агіограф.

З між Сербів: с. Сава, перший автокефальний архиепископ сербської церкви (1219—1237), уложив переклади канонічних книг.

Про народно церковну літературу між Румунами в сім періоді не може й бути бесіди в тої причини, що культура яка істнувала в румунських краях, була славянська.

Після основання князівств, славянська форма культури, намісць ослабати, набирала неустанно нових сил, бо з скілька Турки розширялися на полудне від Дунаю й переслідували християнську церкву. О стільки болгарські черці й священники шукали осілку в краях, лежачих на північ ріки, особливо румунських, де основували монастирі й сагастерії. З собою приносили вони й славянське письмо і так неустанно скріплялан славянсько-болгарську форму румунської церкви. Аж в послідній часі сего періоду мали початися деякі літературні праці церковні і на румунській мові, іменно переклади. З сего часу має походити й переклад одно[illegible] святого письма, котрого уривкова копія „Соборник Воронецький", написаний около р. 1500; він містить уривки з Дїянія а постольських, 7 соборних посланій, і „Псалтир Шкеянський,

(Дальше буде).

А ЯКИЙ ПАМЯТНИК ДЛЯ ВАС ПОСТАВИТИ?

Один богатий скупар, який не жертував на ніякі цілі, стрітився одного разу зі знакомим священиком і між иншим спитав його, який він памятник порадив би йому замовити для себе після смерти, та який напис на ньому зробити.

Священик відповів:

— Напис на памятникові повинен бути такий, який відповідав би життю і характерові помершого. Отже найкраще буде, як ви скажете виріяти на вашім нагробникові банкову книжочку.

СПРАВЕДЛИВІСТЬ І МИЛОСЕРДЯ.

Одна мама прийшла до Наполеона і просила прощення для її сина, який був засуджений на смерть.

— Я не можу його помилувати, — відповів Наполеон, — бо він винний.

— Я знаю, що він винний. Але я прошу тебе о справедливість, а о милосердя.

— Він не достойний милосердя.

— О, пане, як би він був достойний милосердя, то воно не було б милосердям. Я прошу милосердя.

І Наполеон послухав просьби матері.

РІЧНІ ЗБОРИ

членів Українського Православного Собору св. Покрови в Вінніпегу.

На шкільного комітету говорив о. Павлик. Оповіщав, серед яких обставин він застав Різну Школу, і як воробленою кровю, аби Різна Школа проводилася як найкраще. Підчеркнув, що велике признання заслужили учителеві п. Волошиновському, який дуже умів провадить Різною Школою, а також Стефанишин належитися признання за те, що учить дівчат вишивати. Сам п. Павлик заголосив для дітей 5 відповідних речитів. Всіх дітей-учащих до Різної Школи около 80.

Треба додати, що по кождім появище наведеній звіті приступає членів загородженими заголовків щирими оплесками, а також председатель, о. Бурвинк, відповідно до кождого звіту давав свої замітки, які вмотивовували звіти.

Тепер председник покликав до слова пароха Собору, о. Маєвського.

О. Маєвський говорив довшу, порушуючи різні справи, як парох Собору і дірігент хору „Боян". В своїм звіті-промові він порушив отсі справи: як священик, за час свого служіння в Соборі мав 29 відправ в неділі, а 13 відправ в середу вдень. Мав 15 вечірней в авкористом, в тім 10 в відповідними На Різдвяні ходив з водосвятим, в чого получається сума вдоволений, бо має нагоду познайомитися з більшими людьми.

За час його праці при Соборі Недільна Школа відбувалася 11 разів. До Недільної Школи ходить 32 хлопців і 44 дівчат, разом 76 дітей. Діти робить поступ. Закон про поділку по Богоносовім, Волошиновському і паним Якишіним. І Маєвський, які учить в Недільній Школі. Крім сього о. Маєвський мав 2 лекції для старшої молоді і одни вічит для хлопців, які мають окреме товариство при Соборі.

Був кілька разів під час науки в Різній Школі, і стверднв, що п. Волошиновський учить як найкраще і гідні заслуги признання цілому комітетові.

Говорячи про Дієцезіальний Фонд, який складають члени православних громад, о. Маєвський заявив від членів 31 долярів. Собор дав в тім році на Дієцезіальний Фонд 100 долярів.

Підніс значіння прикраси Собору і зложив подяку всім тим членам і членкиням, які протягом останнього року причинилися до прикраси Собору. На Україні є звичай, що образи по церквах є приношені рушниками. Сей звичай ми маємо затримати і в Канаді. В тій цілі нам належиться образ і рушники.

Прогресом свого побуту відзискують хорки, коли тільки вони про таких. Просив членів, або його повідомляли про недужих, а він завжди їх відвідав.

Як дірігент „Бояна", заявив, що се праця забирає йому богато часу, найбільше при перелицюванню нот. За час його управи хору, устроєно 4 більших концертів, а 4 менших. Виїжджав бажаючи, щоби до хору належало більше старших [illegible]

Говорячи про церковний хор під управою п. Сикстуса, заявив що хор сегодня дійсно художньо, визначається дар-ний спів. під управою Гончарова в Софійській Соборі в Київі. За се зложив подяку п. Сикстусові.

На кінці зложив подяку цілому зарядови за ту кооперацію, яка була весь час між ним а зарядом; специально зложив подяку пп. Бойкові і Богоносові, заявивши, що рідко чи стрічає так щирих приятелів.

Председник, пожалувавши о. Маєвському за вїзд, закликав до звіту контрольну комісію.

П. Богоніс: Ми чули вже уривки, в яких ми довідалися про наші злобутки. Від контрольної комісії мені приємно заявити, що ми перелянули всі рахунки, переведено інвентар і взагалі все те, що входило в обсяг контролі. Все є точно записане і точно збалансоване. Фінансовому секретареві належиться признання, за точне провадження книжок В імени контрольної комісії вношу вотум довіря для всіх урядників (Оплески).

Онишківський: Потверджує звіт п. Богоноса, висказує признання людям, які бальтерували, та приклали а н. Волошин признання за те, що спорядив книжку, в яй[illegible] імена всіх тих, які давали жертви на Собор. Зокрема зложив подяку п. Сикстусові за його працю при провадженню церковного хору.

Останній в контрольорів дав звіт п. Мир. Стечишин. П. Стечишин заявив, що взяв на себе троїх тягарі і тепер контролював інвентар, який знаходиться в Соборі. Подавши звіт з сього рода контролі, заявив, що інвентар знаходиться в порядку. Спинившися на буфеті сказав, що хоч буфет не робить великого бізнесу, то все таки чистого приходу було $63.35, а річні видатки зложив подяку пп. Бойкові і Богоносові, бо рідко чи стрічає так щирих приятелів.

Председник, пожалувавши о. Маєвському за вїзд, закликав до звіту контрольну комісію.

П. Богоніс: Ми чули вже уривки, в яких ми довідалися про наші злобутки. Від контрольної комісії мені приємно заявити, що ми перелянули всі рахунки, переведено інвентар і взагалі все те, що входило в обсяг контролі. Все є точно записане і точно збалансоване. Фінансовому секретареві належиться признання, за точне провадження книжок В імени контрольної комісії вношу вотум довіря для всіх урядників (Оплески).

Онишківський: Потверджує звіт п. Богоноса, висказує признання людям, які бальтерували, та приклали а н. Волошин признання за те, що спорядив книжку, в яй[illegible] імена всіх тих, які давали жертви на Собор. Зокрема зложив подяку п. Сикстусові за його працю при провадженню церковного хору.

Останній в контрольорів дав звіт п. Мир. Стечишин. П. Стечишин заявив, що взяв на себе троїх тягарі і тепер контролював інвентар, який знаходиться в Соборі. Подавши звіт з сього рода контролі, заявив, що інвентар знаходиться в порядку. Спинившися на буфеті сказав, що хоч буфет не робить великого бізнесу, то все таки чистого приходу було $63.35, а річні видатки $35.10 остало на слідуючий рік. П. Корженюк, який відділав свій час і працю в буфеті, належиться подяка і пошана. Приключується до праці о контрольора, [illegible] всіх урядників і завідателя заслужати подяку і подяку.

Повстанець з місць висказано признання уступаючим урядникам.

Предложив поправки, аби від жіночого товариства хтось два вийт, бо ми ради вогути, яку працю провадило в останніх роцї жіноче товариство при Соборі.

З звітом виступав пані Міхоцька. Звіт звучить:

З початком року жіноче товариство устроїло Андрея в відповідною програмою. В місяцю лютім устроєно забавний вечір. В тім самім місяцї устроєно концерт в честь Лесі Українки з рефератом на тему „Лесі Українка, її життя і твори".

На весні був дивий величезний бавар. Доходу з сего базару було около $250.00.

З нагоди Дня Матері і Свячного, відбувався в салі Собору вечерня з програмою. Програмою заявилося Тов. Дівчат при Соборі, а о вечерю постаралося Жіноче Товариство.

З весною вкінцем, коли лише сезон Собору не буде вшитя, Жіноче Товариство давало чайні прийняти для старших і для молоді, що сходилися до Собору, щоби провести вечері в товариських забавах. Тих чайних приняти було 14.

Пікнік Архиерейської пікніки відбувався вечерю в честь о. Вандюк, яку рівнож влаштовано разом з празником парохії Собору.

В осени знову устроєно базар. Сим разом базар був устроєний при помочі Союза Українок Канади, котрий не тільки найвисш зібрало річней на роботу, але і розподілило білетів та збирання фонду. Доходу з сего базару було $525.00.

Стан каси Жіночого Товариства при кінци року був як слідує:

Загальних приходів	$1,535.02
[illegible]	1,118.56
Остало в касі	$417.16

По звіті пані Міхоцької зроблено перерву на 5 минут, по чім приступлено до вибору заряду на 1933 рік.

Вибір заряду тревав коротко, бо майже всіх урядників вибрано через акламацію.

До заряду увійшли: М. Кінцяк — голова, С. Сокульський — заступник голови А. Новак — рекордовий секретар, Гр. Угринюк — заступник секретаря, Г. І. Вахн — фінансовий секретар, М. Комар — касіер.

Директори: пп. Дацько і Кінцяк.

Інспектори: пп. Сороківий, Чабаля і Музичук.

Контрольна комісія: Мир. Стечишин, Йос Богоніс і Ю Онишківський.

Голова братства: М. Данчук.

Голова сестрицтва: пані Новак.

Рішено, щоби голови братства і сестрицтва з воровзимінко в зарядом Собору назначили відповідних людей до братства і сестрицтва.

Шкільний комітет: Павлик, Дацько і о. Маєвський.

На програмі зборів були ще внески і уходи, однак з огляду на пізну пору со точка відложено на продовженя зборів на слідуючу неділю 26 квітого, на 3 годину пополудни. По відспіванню „Достойно є", закінчено збори.

В неділю, 26 квітого по полудни відбулося закінчення зборів. Збори отворив председник зборів, п. В. Бурвинк, секретарював В. Ватицький. По відспіванню „Царю Небесний", приступлено до програми зборів. На програмі були різні внески і уходи для добра Собору.

Перейшла уходи, щоби річна складка виносила 5 долярів.

В дискусії взяли жиду участь богато членів; кождий з них висказував свою думку про обговорюваному справу, в кождого бажалося бажання, аби указатити якнайкращі правила, після яких мають поступати там заряд, як і всі члени Собору. Всі вони на увазі теперішні прикрі часи, однак у кождого остався відрадо, що найтяжкі вже перейшло, бо і долгу вже нема так богато, а коли часи поправляться, сповнитися бажання так членів як і приязників Собору, а саме вибудується дру гий поверх Собору на славу Богові і на честь української народові в Канаді.

В. Ватицький, секр. зборів.

ВЕЛИКОДНА ПИСАНКА

НА „[illegible]"

(Глен Елдер, Саск.)

Недавно в неділю вечером прийшов до нас сусід. Почали ми говорити про се і про те, і спинилась

ІСТОРІЯ ОДНОЇ ГРОМАДИ.

(Продовження зі сторони 1-ої.)

член? Хіба не порядний чоловік? Що йому можете вакинути?

— Я нічого йому не закидаю, а закидаю наш статут, якого ми мусимо придержуватися

— А що йому статут закидав? Котра точка статута?

— Точка сімнайцята, яка говорить, що кождий член, а тим більше урядник повинен бути чесним, моральним та доброї слави чоловіком...

— А хіба Никифір таким не є? — перебило йому кількох голосів наразі.

— Ні, і я вам зараз докажу, чому ні.

— Докажи, докажи, — а як ні, то відтягни те, що сказав і перепроси п. Никифора.

— І докажу, але позвольте вийти наперед, щоби всі мене могли чути і бачити.

Микола почав пробиватися наперед, а члени тимчасом вмощувалися вигідніше на кріслах, бо предчували, що збори скоро не скінчуться, а що важніше, — що певно станеться щось надзвичайного.

(Дальше буде).

ПИТАННЯ:

1) Який закид має Микола проти Никифора?

2) Коли скінчаться Вища передплата за „Вістник"?

3) Коли Ви прилете свою залегу, або відповлену передплату?

Шановні читачі – Відповідь на перше питання знаємо тільки ми; по відмовки ми з Вами в слідуючім числі. — Відповідь на друге питання знаємо і ми і Ви отже нема потреби про неї тепер більше говорити. Відповідь на третє питання знаєте тільки Ви, отже просимо подякитися ній з нами як найскорше присилаючи [illegible]

ПРОДОВЖЕННЯ ОФЕРТИ.

На просьбу великого числа наших читачів продовжуємо со спеціяльну оферту для передплатників „Вістника" ще на місяць квітень.

В другім розділі оповідання „ІСТОРІЯ ОДНОЇ ГРОМАДИ" яке появилось в 5 числі „Вістника" є кілька уривків з поезій Т. Шевченка. Кождий читач ми передплатник „Вістника", який пришле цілковиту передплату на „Вістник" в сумі $1.50, а рівночасно подасть точну відповідь, в котрім поезій Тараса Шевченка зі уривки взяті, — буде отримувати **„ВІСТНИК"** через цілий рік. А В ДОДАТКУ ДІСТАНЕ В ПРЕМІЮ ІСТОРИЧНЕ ОПОВІДАННЯ п. з. „КУЛЕЯРЯ". в вині $1.00.

Ся оферта є тільки на місяць квітень, 1933. Отже користуйтеся з неї поки не запізно.

Гроші і листи висилати на адресу:

THE HERALD, — [illegible] — WINNIPEG, MAN.

УВАГА: — Хто ще не має „Кобзаря" Тараса Шевченка, той може замовити його в редакції „Вістника" тільки за $1.50

на тім, що в сучасній часі друковане слово є чи не найконститутивнішою, найвпливовішою зброєю в світі. Сьогодня преса — тобто друковане слово в рідній формі — може навести народовці більшу шкоду, чим навіть кулемет більшевика. Се треба сказати головно про український народ.

Чужі агітатори перед тим, що агітують серед нас особисто, поскелять між нас перше своєю заграничну літературу. Вони великі купують наше народне поле всякими чвеленими і брошурами, а за гроші і не вспоминаються, лише хотять душі українського народу. А народ без душі, без віри в Бога не ріжниться від четвероногого сотворіння. Во в такої людини нема самопошани, нема святости, рідности, життєвої цінн. Вони є гіркі п'яниці, вони вже за життя є мерці духом, тільки тіло їх ще лазить по сій Божій світі та скверить Божу благодать.

І мало то є таких часописів в Канаді, що друкуються в українській мові, але нічого в них нема українського, тільки чого, що друкується українськими чорнилами. Такі часописи йдуть до читачів і по кілька років безплатно і нічого за гроші не вспоминається. Одні йдуть під покришкою релігійною і розбивають нам нарід на релігійні партії, другі розбивають нас на поні політичні, третї мясцеві і т. д. так розбивають наш нарід на різні групи, настроюють його проти всього, що своє рідне; нехай буде і чуже найгірше, аби вже не своє рідне.

А наш нарід, котрий жив стовітячи під вороним ярмом, тепер по тридцяти між всім тим розібрати і пізнати в хорості сіяч-чайвони, а той другім, бо тих людей ще не призвичаїлися вживати свободи, волі. Вони і в вільній країні чуються поневоленими. Се таке саме як з тим волом, який навчившись носити ярмо, сам наставане під нього шию.

Не один хотів і посідає вищу посаду і вигладає на свідомого та розумного чоловіка, то на ділі душа його темна, несвідомляна, боязлива, рабська. Його все тягне до чужого, бо йому чуже вигладає краще, як своє і він волів чуже краще, як волю.

Або звичайно, що не один чоловік, що він любить свій нарід більше, все, однак своєї Рідної Церкви не любить та ще й плює на неї. А в високо-культурних народів єго нема. Бо як можна любити свій нарід, а не любити його Рідної Церкви і її органу?

Лучається, що не один і цікавиться до своєї Рідної Церкви, але її органу „Вістника" не читає, бо каже, що з нього є досить того, що він належить до церковної громади. А щоб ще і часопис читати, то заборонено. Инші знов відмовляються тим, що вони вже мають другі часописи, та що їм не стає часу на читання. Але свідома людина з сим між не може погодитися, щоб хтось міг любити свою матір, а не любити її мову, пісню. Так як в родинах є дорогі і мила його мова, котрою якдина витязує свої думки, мрії, цілі, так церква має свій орган, при помочі котрого порозуміваються з її вірними, та подає їм науку. Церква через свій часопис вказує правдиву путь, вміннює їм хусі своїх членів, розкриває їм можливому народу, научає, що є добре, а що зле. Одним словом вдячає своїх членів, як рідна матір своїх любих дітей, щоб виховати їх на гарних і вольних людей, а не на раба.

Отже ми говорили з вуглом Ам тут виявилося вінна і цінна: Та то є і так, що любить свою церкву і її орган „Вістник", але не призвичаїлися до виконування обовязків, які є наложені Богом на кожну тяжину супроти свого народу і своєї Рідної Церкви. Наші люде привикли, що ніхто хтось другий клопочеться і фінансує їх церкви, отже вони так призвичаїлися до сего, що стали байдужі до своїх обовязків. А тепер ще й тяжкі часи, то люде мовчи на що звалювати вину.

— Воно правда, — каже сусід, — але якраз в сю кризу треба подбати як найбільшу матеріяльну поміч нашому органові „Вістник", бож знаємо, що він нічого за дармо не дістав, мусить платити. І робітникам і за папір і чорнило, а також і за пересилку почтою, а тепер ніхто нічого не дає на борг, а треба за всьо згори платити. Я думаю, що Комісторія повинна призначити хотресь свято — скажім Великдень, — щоби в великій громаді, де буде тоді Богослужения перевести спеціяльну збірку на пресовий фонд „Вістника". Се повинно зобовязувати кожду громаду. А також кожний Український Народний Дім як товариство, як Жіночі, Молоді, та аматорські кружки, котрі цінять і розуміють вагу „Вістника" як органу своєї Рідної Церкви, повинні устроїти вечір підприємство на великодніми тижни і призначити дохід, як не весь, то якусь частину, на пресовий фонд „Вістника". Або повинні перевести добровільну колекту по сво цілі, а в вірю, що кожний свідомий, щирий громадянин дасть якусь лепту і все щось збереться. Лише треба трошка доброї волі і охоти, а можемо богато помочи тим великому і цінному часописові, як „Вістник" в сих тяжких часах. Се мабуть буде писанка для „Вістника".

А в часом може наш нарід зрозуміє свої обовязки і виявиться і буде знати, що не досить належати до своєї Рідної Церкви і читати „Вістник", але треба і підломагати його матеріяльно, бо ніхто другий не підтримує Рідної Церкви і „Вістника", як ми самі не підтримуємо. Поза Рідної Церкви лишить в наших руках. Памятаймо, що Рідна Церква стоїть на сторожі українського народу. Тому підтримуймо її орган „Вістник", голосно в час тепер'шньої депресії. Пам'ятаймо, що преса, се найвпливовіше зброя в сучасній часі і стараймося при всякій нагоді збирати на пресовий фонд „Вістника".

Любомко.

ВІД РЕДАКЦІЇ: Віримо що голос Шевченкого Довисчатнея не пропаде даремно і що українські громади та товариства, які відносяться прихильно до Українського Православного Церкви, не забудуть сього року прислати для „Вістника" письмо в формі закупу на пресовий фонд, та що инакші будуть вести якусь організовані збирання і матеріяльну помочь, яка в теперішніх часах є надзвичайно потрібна, та нужа потрібна.

ДЛЯ РІДНОЇ ЦЕРКВИ

ВОНА ЯК СВІТЛО НАШИМ ПЕРЕД ЗЕМЛЯМИ, ЩОЙ ВОНИ КАЛІЙОК БАГАТ ДОБРУ ЯКА ВОНА ПРОСВІЩЕННЯ ДАЛА ВІЛЬКО-ГУ, ЩО НА НІЧ.

(Мик. Уг. Ів).

ДІЄЦЕЗІЯЛЬНИЙ ФОНД.

Збірав о. Д. Л. Лендзінкін.

(Торонто, Онт.)

По 1 дол.: Нестор Грабовський, Михайло Материн Микола Хрідко, Теодор Гуменюк, Микола Хабаз, Іван Романко, Василь Юрійчук, Петро Романко, Михайло Деренюк, Стефан Габа, Михайло Яремович, Михайло Мишкевич, Микола Ясенівський, Ілія Михайлів Микола Фушишевський, Теодор Угрицкін, Петро Шевчук, Віктор Ільчук.

По 50ст: Прокіп Гуменюк.

Збірав о. Е. Ушин.
Ярослав, Сиск.

Іван Рубашевський 1.00
Іван Осьмак .50

Мелвіл, Сиск.:

Кость Вічар 1.00
Павло Вічар .50
Оксана Юрик .25

Шво, Сиск.

Сальса і Анастасія Галюк .50
Миколай Кирилюк .25

Теодор Юрійчук, Рокстон 1.00
Іван Ворденюк, Горайз. 1.00

Василь Лучук, Вилкінсон, Алта .50
Марія Кіндрачук, ун., Іст Селкірк, Ман. 1.00

НА ДУХОВНИЙ СЕМІНАР.

Грон. Георгій Шмідт, Стібо, Ман., дложив на руки о. Авопокна таку збірку на Духовний Семінар.

Георгій Шмідт 20.; Ілія Чоботар 50.; Іван Шмідт 25., Георгій Анцуган 15., Онуфрій Гнатишин 10., Іван Гунчук 50.

Едмонтон, Алта.

Василь Чоботар $2.00
о. П. Самець 2.00
Пані Марія Зварич 1.00

Н. Григорчук Етельберт, Ман. 2.00

Комісторія Української Греко-Православної Церкви в Канаді.

Р. Вегнесь, нодпр.
603 Anderson Ave., Winnipeg, Man.

ПОРЯДОК БОГОСЛУЖЕНЬ
о. В. Анисимова

Квітень.

2. Неділя — Арбака
7. П'ятниця. Благовіщення — Сенкін
9 Неділя — Гарденгтон
13 Вел. Четвер — Вайта 9 год рано Літ. Вас. Вел. з Вечірнею.
В середу вечером і в четвер рано сповідь.
14. год. веч — Гарденгтон, Страсти
14. Вел. П'ятниця — Сенькін, 7 год рано винесення плащениці
Толстой 10 год. рано вик. плащ
Гарденгтон 12 год. з полудне винесення плащениці
Вайта 4 год по полудни винесення плащениці.
Арбакка 7 год. попол вин плащ
15. Субота 10 год. рано Арбака Св Вожа і освячення пасок
2 год. попол Вайта осв. пасок
6 год. попол. Семєнь осв. пасок
16. Неділя 6 год рано. Гарденгтон Утр Воскресіня і свячення пасок
9 год рано. Толстой. Утр. Служба Вожа і св. пасок.
17 Понеділок — Вайта, вин відправа
18. Вівторок — Гарденгтон. вся відправа.

Адреса: Толстой, Ман.

ЦЕРКОВНИЙ КАЛЕНДАР НА 1933 РІК.

Квітень.

1 С. Хрещення
2 Н. 5 нед. Вел. Пст. С.
3 П. Якова Іспов.
4 В. Василія сказич.
5 С. Нікона
6 Ч. Захарія, Якова
7 П. Благов. Пр. Д. Бр.
8 С. Лаз. пр. С. А. Г.
9 Н. Кайт. Матрони
10 П. Іларіона
11 В. Марка і Кир
12 С. Іакова Лісн.
13 Ч. Вел. Ч. Іоанн
14 П. Вхлвня Пр. Бл. Матір С.
15 С. Вел. суб. Тиг пр.

ПОРЯДОК БОГОСЛУЖЕНЬ
о. С. Гриневича

Квітень.

1. Субота — Свято. Великодня спомінь.
2. Неділя. — Гальчо.
7. П'ятниця Благовіщення П. Д. М. — Рудня
9. Пятниця неділя. — Шорнцейя
16. Неділя. Великдень — Давфин
17. Світлий Понеділок.—Пайн Ривер
18. Світлий Вівторок. — Роблін.
23. Неділя — Свято.
30 Неділя — Вегтах.

ПОРЯДОК БОГОСЛУЖЕНЬ
о. П. Зимницького

Квітень.

2 нед — Бремнер.
7 пятниця — Благовіщення Пр. Д — Мандтов — Сокіл.
9 нед. — Пембіна. Н. Л. Зд. Дерм. — Сломіз.
Всюди в суботу рано і вечером Великодня спомінь.
424 Mountain St., Winnipeg, Man

Квітень.

2. Неділя 9 звитру Голос 3. Утр Сьвя. Лнна XX: 19—31. Літ. Жид. IX: 11—14. Сьвя. Марка X 32—45.

7. Пятниця: Благовіщення Пр. Богородиці. Вселюдне. Утр. Сьвя Луки І. 39—49 і 56. Літ. Іо. Золот. Ан. Жид. II: 11—18. Сьвя. Луки 1: 24—38.

9. Неділя Цвітна: Голос І. Всенощне. Утр. Сь. Матея XXI: 1—11 і 15—17. На Утрені перед виходом благословення лавр. Літ. Іо. Здесь Ап. Филипов. IV: 4—9. Сь. XII: 1—18.

13. Великий Четвер. Літ. Вас. Великого в Вечірнею. Ап. І. Коринтян XI: 23—32 Сьвя. Мат. XXVI: 2—20; Іоана XIII: 3—17; Мат. XXVI: 21—39; Луч XXII: 43—45; Мат. XX VI: 40—75 і XXVII: 1—2. Пізнє Літ готується заздалегідь Дари. Вечером Утреня Страсти. 12 Євангелій з дзвоненням, після чого дзвони змовкають до Воскресіння.

14. Велика П'ятниця: Царські часи Літургія не не вправляється. Вечірня в 2 години. Винесення плащениці.

15. Велика Субота: Літургія св. Василя Великого з Вечірнею. Після входу 15 пророків. Замість „Святий Боже" — „Всі ті, що в Христа окрестилися". Ап. Рим. VI: 3—11. Замість „Аллилуя" — „Воскресни Боже" Сьвя. Мат. XXVIII: 1—20. Замість Херувимської пісні співається „Нехай мовчить всяка плоть чоловіча". Замість „Достойно" — „Не ридай за Мною Мати". Після Літургії Благословення кашів паляниці; яна і єдеку, які стоять приготовані на тетраподі перед плащеницею. У вечір читання 12ти Апостольських. Після сього, — а коли зависимо, то досвіта в День Пасхи, перша Во скресенню Утреню, — правиться ві стоподнюшнина, після якої плащеницю знімається до вівтаря і цілується її не престолі, де воно опісля і до відділки Пасхи.

Український Релігійний дво-тижневик в Канаді.

ВІСТНИК
THE HERALD

THE HERALD
Box 3584
WINNIPEG, MAN.

РІК X. ВІННІПЕГ, МАН., 15-го КВІТНЯ, 1933. WINNIPEG, MAN., APRIL 15th, 1933 ЧИСЛО (173) 8

ХРИСТОС ВОСКРЕС!

ВСІМ НАШИМ ПЕРЕДПЛАТНИКАМ, ЧИТАЧАМ ТА ВСІМ ПРАВОСЛАВНИМ УКРАЇНЦЯМ ЖЕЛАЄМО ВЕСЕЛИХ СВЯТ ВОСКРЕСІННЯ!

Прийдіть нового життя видити, що чудом виходить не з каміни непідного, а є джерело несмертельности, бо після його Христос із гробу і се наша основа!

Сьогодні все наповнялося світла, небо і земля і глибини земній. То-ж нехай святкує все єство Воскресіння Христове, бо се основа його!

ПИСАНКА НА ПРЕСОВИЙ ФОНД "ВІСТНИКА".

Фаїна Невільниця.

В БОЛЬШЕВИЦЬКІЙ ТЮРМІ.

„ЛУКІЯНІВКА".

(Спогади бувшої невільниці).

(За дозволом авторки).

(Дальше).

Людина, що попадає до большевицької вязниці відразу відчуває на собі її „пролетарські солодощі". Большевики розпинаються та кричать, як піна з рота тече: „Наша вязниця не кара, а виправлє!" Се дійсна правда, що вона „виправлє" на життя, та лише не на сьому світі, а загробному. Правда, деякі, що виходять живими, після певного часу „виправлені", але будьте певні, що такий не буде шкідливим для них. Бо він уже „виправлений" — він уже без сили й здоровля, себто живий труп. Сьому знесиленню й поступовому умиранню сприяє комуністичний визначний режим, який викликає плач і скрегіт зубів. Того режиму не витримує людина в найсильнійшими нервами. Перша причина — харчі. Людина на папері одержує 1 фунт хліба, а в дійсности й пів фунта нема. А хліб той! По половині з деревяними обплисками. Раником вязень одержує сей хліб та чистий „кипяток", звичайно, без цукру. В перший годині одержують вязні сочевичну зупу по нававі, а часами навіть з кінською годовою. Одну миску на 8 осіб. А той час „не зівай, кімкою", як на бізарі, бо як захопити три-чотири ложки, то добре, а то й того не схопиш. У вечері знову „кипяток", так, що вистане до 2 скляних на особу, але його мало хто пе, бо з годлодним шлунком не до „кипятку". Тільсьому меню пролетарської „виправниці" закінчується. Тільки той із вязнів „благоденствує", що одни раз на тиждень, чи на два тижні, має від родини харчовий передачу, яку чекісти переположинюють. А чи міг вязень з Херсонщини чи инших віддалених місцевостей надіятись отримати харчову підтримку? Ні! — А як хто й отримав, так се були дуже нечасті випадки. Тому богато людей правдиво „умлан від голоду.

Друга причина хвороб — повітря. Де була „до время оно" одиночка — там тепер сидить 15—16 вязнів, які не мають місця не то, щоб лягти спати, а навіть сісти. У таку келію-одиночку попала й я, де нас було 16 жінок. Прогульок не давали ніяких. Отсе так у „робітничо-пролетарській" державі, при комуністичній владі, в той час, коли в „буржуазній" вязниці Франції навіть Горгулов, дійсний убийник президента Франції, користувався всім, що установлено для вязнів у Франції, а в Совдепії людей гноять „Прогулька" буда лише тоді, як у день виводили нас до виходків, даючи десять хвилин до вашого розпоряження. Наступне вечір, і вже вибачте; ніхто вас нікуди не поведе, а оставляють у келії так звану „парашу". Що хочте, те й робіть, але ніхайте то повітря. Зате дуже часто серед ночі богато відвідує келію червоних вязнів а Чека й звязниної адміністрації. Вони приходять з тесаками й узброені від ніг до голови. Заходять задля власної приємности, але при кождій такій появі треба було вставати й вишикуватись по військовому та стояти струнко, бо треба було задовольнити пику катови, бо він прийшов подивитися на свої жертви. За працею нас усіх не забувала Жіноцтво прало білизну комісарчукам, жидям, в руках яких фактично знаходилась уся вязнична колонія.

Кожда людина, що попаде в пазурі Чека, мусить пройти довгий шлях зізнань, допитів. А тому після трохденної годи-тишности на Лукіянівці мене з иншими, яких було до вісімнадцять осіб, направили на Екатерининську вуж, Липки. Се одна з кращих частин старого Київа, де тепер Чека зробила свій осідок, куда „вільний" горожанин червоного раю боїться й ніс показати, звичайно, поки не попаде туди з „васки" Чека. От проводи на Екатерининську завжди практикуються під ніч. На першу ніч я попала в загальну келію, а потім довелось відвідати „секретно-оперативну" одиночку.

Мушу зазначити, що людина, попавши в сей відділ, мусить попрощатися зі світом і людьми, бо наступає повна ізоляція, повна відірваність від світу й життя. Людина знаходиться в маленькій клітчці-одиночці, без вікна; правда, у горі є малесеньке світло, яке заледви блимає згори, освічуючи келію, щоб розрізнати повну темноту. Людина нікого не бачить, але очи вартового, а частенько слідчого, стежать пильно за нею. Тут людину позбавляється всього; навіть права виходити до виходків. Раз на добу в вечір дається кусичок хліба і зо дві склянки води.

Дальше починаються допити, які проводиться в ночі й тревають 3—4 години. Мене власне забрали як „заложницю" за чоловіка „контрреволюціонера" і його свячасницю в київському українському повстанкомі (повстанський комітет), до яких ні я ні мій чоловік не належали. Найголовнійшим обвинуваченням було те, що я була помічницею при втечі свого чоловіка з рук большевиків. А взагалі в них робиться так: винна, чи не винна людина, а раз не з нами, так значить проти них. Се їх украдене гасло і переоблене на свій лад у тих, кого вони так немилосерно переслідують. Моїм головним слідчим, який у більшости робив з мене допит, був Наг. Що до особи Нага, то я се ім'я пригадую з малювати так, яким він був у дійсности. Називаю Наг, очевидно прибране (псевдонім). Його дійсного імени не можна було знати, та й не потрібно. В большевиків дійсність тяжко знайти, тому, що все має певну маску й приготовляється на всякий випадок життя. Тим більше, се практикується серед чекістів. Але я читача можу запевнити, що нема нічого таємного, щоб не відкрилось. Так відкриються в свій час імена тих, що вбивали й убивають наш український нарід в застінках Чека, думаючи сим убити його волю. Наг був Жид по походженню. Він був одним з найлютійших катів, а разом з тим — старшиною слідчих київського Чека. Хто в вязнів попадав у руки Нага, вже заздалегідь мусів попрощатися зі світом і землею, бо його клієнта чекала певна смерть. Сама назва сього хижого звіря була страшна і кождий тремтів, чуючи його ім'я. Той, хто пройшов через його руки, був ягнятем в лапах в зубах вовка, що звався Наг.

На другий день мого сидіння в Чека, в годині 11—12 вночі, мене забрав до слідчих і повів у пивницю на допит. Тут стелася моя перша зустріч з Нагом, котрому в руки попала і моя справа. Допит, як звичайно, починався погрозами, залякуванням і „виявленням" вигаданих „фактів" моєї провини. Вимагали, щоб я признала мого чоловіка приналежним до організації „повстанкому", а в противному разі грозили закатувати на смерть. Такою одною стежкою і по певному пляну кружляв Наг при допитах. Отак він ходив „кругом і навколо" мене до 4-ох годин, а потім відвели мене в мою камеру. Сидіння моє в „секретні", як її звали вязні, тягнулося впочатку цілих три тижні. Допити точились все довкруги моєї „вини" в „контр-революції", а також моєї участи з чоловіком в „повстанкомах", уманськім і київськім приписуючи знайомства з людьми, яких назвиди були у викрити реєстрах вищезгаданих організацій. Допити відбувались кождої ночі в присутности двох чекістів і помічниці, про яку згадаю трошки пізніше. Ті два чекісти мовчали, а словами, а й за кождим рухом і мімікою моєю. Моє цілковите заперечування вини та відсутність фактів проти мене казали Нага так, що він скреготав зубами, вдаряючи револьвером об стіл а його помічниця тоді викрикувала: „Расстрелять ейо за такую дерзость". Тоді вели „в пивницю смертників", імітуючи розстріл. Се, як кажуть, мене брали „на сполох", вимагаючи втакий спосіб признання своєї вини. Перед „розстрілом" наказали роздягатись, а роздягнувши, підносили смертний присуд для підпису. Я відмовилась підписувати його. Тоді поставили мене обличчам до стінки, а з позапотилиці стріляли поверх голови

Дійсних же „смертників", як розповідав один із догадачів, коли він мене до пивниці смертників, тут в сій самій кімнаті роздягають, також кождий підписує свій смертний присуд, а потім пропускають ще в одним двері й за сими дверима розстрілюють. Після операції симулянт розстрілу жертви забирається, бо всі падають непритомними, а лікарню. Там приводять їх до свідомости й знову питають: — Так тепер признаєтесь?!

(Дальше буде).

ВАЖНИЙ ЧАС.

Чим далі я живу, тим більше праці передімною. Ми живемо в важнім часі ніколи перед людьми не стояло стільки праці

Наше століття се століття революцій в кращому розумінню сього слова — не матеріяльної, але моральної революції. Виробляється найвища ідея громадського устрою і людського у досконалення. Ми не доживемо до цих ідеалів, але сіяти з вірою — се велике щастя.

ХТО ЛІПШЕ ВИЙДЕ.

Каже атеїст до вірующого чоловіка:

— А що буде, як того позагробового життя, до котрого ти так приготовляєшся, нема? Чи не буде шкода, що ти його уживаєш сього світа?

На те відповідає опитаний:

- А що буде з тобою, коли позагробове життя справді є, а ти до нього не приготований? А-ну, подумай, хто вийде з нас гірше?

СТРАХ БОЖИЙ І МУДРІСТЬ.

— Хто знає Божий закон, — сказав один мудрець, — але не боїться Бога, подібний до того, хто роздобув ключі внутрішніх дверий скарбниці, але не завдав собі труду роздобутись до тих, яким вступає з надвору.

„ДНІПРО"

орган Української Православної Церкви в Злучених Державах,

виходить 1 і 15 кождого місяця і

коштує на рік $2.00.

Передплату висилати на адресу:

"DNIPRO"

1681 Germantown Ave., Philadelphia, Pa

U.S.A.

НАРОДНЕ МАЙНО І ЙОГО ОХОРОНА.

(Докінчення).

Про охорону матеріяльного майна (грошевого) дбають цільно поодинокі люде. Але на малу міру. І звичайно лише в межах родинного життя. Поодинокі, а ще й дуже несвідомі люде, беруть під увагу тільки найближше завтра. А позавтра їх не обходить. Вони не мають для свойого родинного життя і для забезпечення родинного майна нінякого „Статута".

Вже більше і розумніше дбають народні інституції. В них звичайно гуртуються свідомійші люде, які дивляться богато дальше в будучність. Вони мають можливі назначені цілі, вони розуміють можливі небезпеки і тому забезпечують майно організації чи інституції відповідними законами, які звичайно називаємо Статутами.

Статут — чи е він Статутом звичайної, чи релігійної інституції, має дві значіння, а то:

1. Статут точно означує цілі, для яких організація, чи інституція істнує. Він назначує лад, якому робота інституції має провадитись. А що важне — Статут накладає на членів обовязки. Він каже:

- Коли ти став членом організації, то мусиш ревно виповняти обовязки, яку на тебе робота інституції накладає. Мусиш для неї працювати, її боронити. Мусиш дітей на членів організації виховувати. Самоляс тобі не вільно ходити. Ти стоїш в роди вояка...

Тому лише в організаціях можлива тревала сила і лише організації роблять велику громадську роботу.

Несвідомі, лінивi люде не хочуть бути членами організацій, щоби не мати обовязків. Вони люблять життя череди, яке обовязків не знає. Куди хочу, туди йду. Що захочу, те робію. З ким хочу з тим пристаю. Кождої хвилі можу змінити напрям життя...

Чередя, се збіговисько. А збіговисько не є культурною, розумною встановою. Й він нема ніяких Законів, ніяких Обовязків, ніяких розумних цілей. Тому люде з натурою череди не творять народу. Долерва зорганізоване життя творить з людських одиниць нарід.

Друге, що Статут робить, то — забезпечує маєток організації чи інституції. Він дбає, щоби маєток організації не перейшов в инші руки поза тими, які Інституцію заснували. І тому звичайно при кінці Статута є такий параграф:

— **Коли-б при організації, про яку ходить, лишилося таке-то невелике число членів (число точно означусь), то організація розпадеться і її майно перейдуть на таку-то иншу організацію, що робить таку саму, або подібну роботу...**

Се і є забезпечення народного майна!

Зокрема державні закони дбають, щоби ціль, яку організація первісно собі ставила, була рішаючою, коли вийдуть спори і нова група хоче ужити майна організації для иншої цілі.

Великою Інституцією народною є Церква. І вона має майно, має великі цілі до виконання. І тому мусить мати свої Закони, мусить мати Статут для охорони свого майна.

Майно і сила всякої інституції, чи організації складаєсь з двох частей, а то:

1) Люде, які в ту організацію входять. Їх число, якість.

2) Матеріяльне (грошеве) майно інституції.

Розумні люде дбають, щоби одно і друге майно однаково охороняти. Перше майно, людей членів, охороняють такими способами: пригадують обовязки і накладають до їх виконання. Непоправних і впертих бойкотують (свідома громадська карність!). Не допускають до свого гурта, чи своєї громади чужих агітаторів і провокаторів, чужих агентів, чужих книжок і часописей, чужої

Що-ж до майна матеріяльного, то забезпечують його Законами, постановами, статутами.

Тільки нерозумні люде могли би сказати:

— Е, нащо нам статута? Нащо нам чартеру? .. От зійдмо собі з дня на день, а воно якось буде... Ми нині провославні, а коли дітм схочуть стати протестантами, чи римо-католиками, чи Туркамн, нехай стають. І нехай наш церковний маєток туди несуть...

Так розумна громада не скаже. Вона скаже так:

— Ми православні і діти такими мають бути. І внуки та правнуки. Коли-ж не хотіли би, то нехай само пропадають. але наш церковний маєток повинен лишитись при нашій народі. Пійдуть наші потомки до чужих, то нехай наш маєток переходить на загальний маєток Української Православної Церкви...

Розумна громада скаже так, як ми нині хотіли би, щоби наші богаті княжі родини були колись сказали.

Ось в тім значінні і сила забезпечення народного майна!

Статута, Закони, постанови, забезпечання є забезпеченням, є запорукою, що основою сили і праці.

Від робітника вимагаєсь, щоби він не лишив господаря без належного повідомлення.

Такого вимагаєсь від учителя, від священика...

А інституції народні вимагають якнайбільше певности і забезпечення.

Священик, який сказав би „Я нині в православній церкві, а завтра можу йти до иншої чужої" — не був би варта нічого.

І церковна громада, яка сказала би: „Я нині з православними, завтра можу пійти до баптистів, позавтра до мормонів" не варта нічого.

Те саме з загальною Церквою, те саме і з світськими інституціями й організаціями.

Всюди вимагаєсь певности, тревалости, незмінности, забезпечення. Во лише в тім життєва робота може виконуватися.

Отже: **народне життя вимагає забезпечення народньої сили, народнього майна, народнього життя, народньої праці, щоби народне добро не могло перейти в чужі руки.**

А того не розуміли колись наші богаті родяни. Того й нині не розуміють деякі люде І **позволяють ворогам розтягати живий народ, розтягати його маєтки...**

А час би розуміти. Час поставити кругом нашого народу громадську дисципліну, а кругом майна Статути, уклади, закони, забезпечення. Щоби ані волосинка з нашого народного добра даромо не пропала.

Постарайтесь, щоби Ваша передплата була вирівнана та відновлена на слідуючий рік.

ПРИНАГІДНІ БЕСІДИ.

Поїхала моя жінка до міста за покупками, бо, як знаєте, на свята треба дещо відновити. Повертає вона з міста і росказує мені, як там двох збольшевичених фермерків викрикли проти буржуазії, коли вичитали в якійсь тім своїй газетці, що суд засудив фермерів з Арборг за ті події, що мали місце минулої осени в тих околицях, як на два роки вязниці, та пустив їх до дому з тим, що мають через шість місяців вгодовуватися на поліцію і чемно заховувати. Через се канадійський суд в очах комуністичних запроданців поступив несправедливо засуджуючи тих бідних, з умовведених комуністичним агітаторами, фермерів на таку „тяжку" кару.

Може і ваша жінка, читачу, або й ви самі такі нарікання чули, або почуєте, тому ми тут розберемо ту несправедливість порішуючи її з комуністичною „справедливістю" в Росії і на Україні.

Чому комуністи уважають засуд за несправедливий? Тому, що вони самі сполівалися, що ті бідні жертви їх пропаганди дістануть тюремну кару, а тоді комуністи зможуть кричати, горлати та збирати гроші, щоби по вдержання їх родин, а в дійсности на ... ого власні потреби, бо звичайно, комуністи з таких збіжок не вираховують... А тут на тобі. Буржуазний суд засудив їх і пустив до дому, а сим урвав комуністам сподівані доходи.

Як виглядає комуністична „справедливість в таких випадках? В Совітах є теперт такий стан: Коли є припущення, що хтось там може щось подумати, то за се він попадає під нагляд таємної поліції і його переслідують. Коли вже подумав щось, то за се його арештують і бодай хоч що то собі за кару посидить. Коли-ж хтось сказав щось проти тої „справедливости", якою кождий отеченний зі всіх боків, таж за се вже висилають на Соловки чи но Сибір. Але коли не чоловік не здержався і до сказаного покивав пальцем в чоботі на владу, то за се вже „под стенку" і скінчилася вся справедливість.

Дальше — та комуністична „справедливість" посунена так далеко, що й жінка мусить відповідати за чоловіка, коли є припущення, що він контрреволюціонер, родичі за дітей, діти за родичів, а навіть дівчина за хлопця, з яким стрічалась, чи десь там на забаві. чи колю керинці говорили

От така то комуністична „справедливість" і такої справедливости комуністичні агенти хотіли б цілім світі, тільки з тим застереженим, що вони будуть ті, які ту „справедливість" мають вимірювати. А тоді ті бідні одурені фермері з Арборг певно були би засуджені справедливо. Їх вивіз до Вінніпеґ комуністи не великі в розстрілянні таки на місці, разом з їх родинами.

Коли хтось з тих невдоволених комуністичних ісповідників не вірить, що в Росії „лінша" справедливість, як в Канаді, нехай перенесеться туди, до того „раю" на землі, а переконається і може, як вийде цілю, що нам сказати, що те за „справедливість" в совітах.

Кум Грищ.

СВІТОВІ МУДРОЩІ.

Хто знає світові мудрощі, а не боїться Бога, той подібний до силача, в якого сильні руки, отнаком не вміє він корисного ремесла і не виконує жадної гарної, ані розумної та корисної роботи.

„ВІСТНИК"
Релігійний часопис для Українців в Канаді
Виходить 1го і 15-го кожного місяця.
Видає Українська Православна Вселенська Церква.
Передплата: В Канаді — $1.50 на рік.
За границю — $2.00 на рік.

THE HERALD
Published semimonthly by the
Ukrainian Orthodox Publishing Company
Subscription per annum:
in Canada — $1.50. — Foreign — $2.00.

Адресуйте: — Address
The HERALD, Box 3684, WINNIPEG, MAN.

ВЕЛИКОДНЕ ПОСЛАННЯ

ВИСОКОПРЕОСВЯЩЕННОГО АРХИЄПИСКОПА УКРАЇНСЬКОЇ ПРАВОСЛАВНОЇ ЦЕРКВИ В АМЕРИЦІ І КАНАДІ.

ІОАННА ТЕОДОРОВИЧА

Мої во Христі Брати, Пастирі і Діти!

В нашім підсонню велике свято воскресіння Господа нашого Ісуса Христа завжди припадає на весну. Мимохіть думка кождої вірючої християнської душі лучить воскресіння нашого Господа в воскресінням до нового життя оточуючої нас природи. Оживаюча по довгім зимовім сні природа є для нас ще одним символом безперестанности життя, як створива вічного Бога. В сі весняні дні, на які припадає свято воскресіння Господа, лекше віриться, що і наша смерть буде тимчасовим зимовим спочинком, з якого у сій час підведе нас Господь для нової весни, якою раз на все почнеться нове, вічне, не знаюче зими, не знаюче смерти життя.

Така віра, завжди була вірою Церква Христової. У всі віки свого існування вона незмінно і твердо завжди учить, що теперішнє життя лише путь, якою маємо дійти до будучого вічного життя. На сій вірі в воскресіння і будучу вічність побудована вся мораль християнства. Церква навчає нас добру, викликає в нас святі і чисті почування, кличе до подвигу служіння правді і любові, бо тільки так ми можемо вийти в будучім життю на дороги блаженної вічности і уникнути жахіття вічного від Бога відлдення і вічного Божого прокляття.

Нашому життю, коли воно вірне Божому поклику, коли воно натхнене непохитною вірою в Божі обітниці, і не тратить проводу Церкви, такому нашому життю, теперь ще, на землі, завжди ворить будуча блаженна вічність. Думку сю так гарно подає нам св. апостол Петро, коли пише: „Нових же небес і землі нової по обітниці дожидаємось, в котрих правда домує" (2 Петра III: 13). Таку віру, такі непохитні сподівання приносило нам воскресіння нашого Господа Ісуса Христа: Ми вірімо, бо перед нами факт воскресіння Господа, Ми вірімо, бо ще перед смертю наш Господь знавший наперед про свою смерть і про своє воскресіння, сказав: „В дому Отця мого осель богато, коліб ні, сказав би вам: Іду наготовити місце вам" (Іван. XIV: 2). Ми не можемо не вірити, бо ще задовго до Своєї смерти Син Божий сказав, що всякого вірючого в Нього Він воскресить останнього дня і вірючий буде мати життя вічне" (Іван. VI: 44, 47, 50, 51, 54).

Якіб пусті і беззмістовні для нас були сі слова, як би за ними не слідував чин божественної всемогучости Сина Божого, чим Його перемоги над смертю — воскресіння з мертвих. Він воскрес і ми маємо змогу твердо вірити всім його обітницям. Всі вони, як на непохитній склі стоять твердо на дійсній, безсумнівно історичній події воскресіння з мертвих Сина Божого. По тій то причині св. апостол Павло говорить: „Коли-ж Христос не воскрес, то марна проповідь наша і марна також віра наша" (1. Кор. XV: 14).

Христос воскрес. Свяні Апостоли бачили Його по воскресінню і приймали Його останні навчання, заповіти і благословіння. З уст воскресшого Господа прийняли вони також своє велике післанництво у світ. Незадармою, непохитною вони передали слідуючим поколінням християн віру в воскресіння Христа. За віру сю їх било, мучено, але ніщо не могло вирвати у них тої віри, нарешті вони заплатили за сю віру своєю мученичою смертю. Вони все віддали за як бо вона для них була свята, без сумніву на правда, від якої вони не могли відмовитися. Також вони передали сю віру всім будучим християнам, в наші часи — нам, щоб вірою тою ми жили, вірою тою спасались, вірою тою готовились до будучого вічного життя.

Нехай же свято воскресіння нашого Господа, наш Великдень, буде святом ще більшого нашого утвердження в святій вірі в воскресіння Господа. Ніщо не мусить захитати сю нашу віру, бо лише вона дає вищий зміст нашому життю, бо лише в сій вірі зорить нам і кличе до себе уготоване нам блаженя життя вічности.

З сею святою непохитною вірою нехай з самих сердець наших, повних великої подяки воскресшому Господу. Страдальцю за нас і нашому ізбавителю, несеться урочиста радісно-піднесуча побідна пісня воскресіння: Христос воскрес із мертвих, смертю смерть подолав і тим, що у гробех життя даровав.

† Архиепископ
Іоанн Теодорович.

ВЕЛИКДЕНЬ.

„Христос воскрес із мертвих, смертю смерть подолав, і тим, що у гробех життя даровав".

На словах сеї великодної пісні опирається християнство. Опирається воно на вірі, що Ісус Христос жив, був розп'ятий, вмер на хресті і на третій день по Своїй смерти воскрес.

Народження Ісуса Христа було дуже славне. Було славне тим, що його повитали ангельські хори, що звізда небесна показувала дорогу до Нього трьом мудрцям зі сходу, що люде різних сторін і з різних сторін світа поклонялися Йому, що поклонилася Йому сама природа.

Життя Ісуса було святим, непорочним, недосяжним для нікого другого ні перед Ним, ні по Нім.

Наука Ісуса була самою Правдою, в якій люде знаходили, знаходять і будуть знаходити до кінця світа відповіди на питання; що є життя, яка його ціль, які наші обовязки супроти нього.

Діла та чуда Ісуса Христа переходили людський розум і силу; те, що бачили їх, не могли охопити їх своїм розумом і зовсім правдиво признавали, що тільки Божою силою можна такі діла творити.

Страсти і смерть Ісуса своєю жорстокістю і своїм змістом зворушують найтвердійше серце, заталюють міцною любовю до Того, хто таку жертву приніс за наше спасіння.

Але треба сказати, що ані саме славне народження Ісуса Христа, ані Його непорочне-безгрішне життя, ані золоті слова Його благовістя, ані Його дивні, надприродні діла, ані вкінці сама Його смерть не мали тої сили і того значіння, і не булиб затримались досі в такій повноті, як би не щось друге, чим Ісус звершив і Своє народження і життя, свої діла і навіть страсти та смерть. А тим ЧИМСЬ другим — було Його славне Воскресіння з мертвих! Тим ЧИМСЬ другим було те, що Він хоч і був розп'ятий і вмер на хресті, то на третій день воскрес з мертвих, возвісся на небо і сьогодні живе, та по він буде жити серед людей, які приняли Його за свого Спасителя.

Отсей факт — факт Воскресення Христового, — є основою християнства, він є підставою нашої віри, він є великою обітницею, надією і радістю для всіх нас: бо „Христос воскрес із мертвих, смертію смерть подолав, і тим, що у гробах, життя даровав".

Через три роки Ісус Христос навчав Своїх учеників, через три роки поступенно обіймав їм — словом і ділом — хто Він є, і яка Його місія; через три роки приготовляв їх до того, що має статися з Ним.

Але як тільки Жиди схопили Ісуса — Апостоли розбіглися мов сполохане стадо і оставили Його самітного, опущеного. Вони поховались перед Жидами, перебували з дня на день в смертельним страху перед переслідувавши, догато-ними може й жалували того, що піддалися порывові і пішли за покликом Ісуса. І коли б Апостоли були далі остали в такім душевнім стані, нема сумніву, що християнство сьогодні не булоб ним, чим воно є тепер, а може його і зовсім не булоб.

Що-ж причинилося до того, що Апостоли отряслися з того переполоху і знеміри, а яку були попали в наслідок смерти Ісуса? Що розвіяло їх боязнь і смуток? Що додало їм відваги, сили і охоти до виконання апостольських обовязків? Що зробило з них неустрашимих проповідників слова Божого? Що додало їм і їх наслідникам сили не тільки проповідувати, не тільки вірувати, але і вмирати за Ісуса Христа?

Тільки одно: тільки віра у Воскресіня Ісуса Христа. Тільки той факт, що смерть не здолала затримати Ісуса в гробі. Тільки те, що „Ісус воскрес із мертвих і смертю, смерть подолав".

Віра в се зєднала Апостолів, хоч числом в малу, то духом сильну громаду. Віра в се опонила серця їх відвагою, а уста їх пламенним словом: Віра в'се могла їм побороти всякі труднощі, знести всякі терпіння.

Бо перед ними завжди стояв Воскреший Христос. Бо Його Воскресіння було запорукою Його божественного походження; Його Воскресіння потверджувало все те, що Він говорив їм, чого навчав їх.

Ся віра в Воскресіння Ісуса Христа є основою, підвалиною Христової Церкви. Колиб не ся віра, не [ц]ькувалаб Церква; не гуртувалисяб люде в Христову громаду; ми сьогодні не святкувалиб свого великого дня. Вірно сказав Апостол Павло: „Коли Христос не воскрес, то марна надія наша і віра наша".

Віра у Воскресіння Христове запевняє нас, що сьогодні посеред нас знаходиться Сам Ісус Христос; що Він промовляє до нас, до душі нашої, так, як промовив був в день свого Воскресіння до Марії Магдалини в городі; як промовив до Апостолів, коли прийшов до них при замкненних дверях: „Мир вам! — Він сказав — Мир вам! Я іду до Отця Мого і Отця вашого, щоби приготовити для вас місце".

Ся віра запевняє нас, що Воскресший Христос кличе і тепер до нас, як кликав дві тисячі років тому над озером Гадалейським: „Прийдіть до Мене всі, я Я дам вам спокій; Я дам вам життя. — Ся віра помагає нам зносити смертну розлуку з дорогими для нас особами, які попередили нас до гробу: з батьком, матір'ю, братом, сестрою, товаришем вірним. Ся віра каже нам, що вони не покинули нас на віки, що ми ще побачимося, що ми знов стрітимося. А се тому, бо „Христос воскрес із мертвих, смертію смерть подолав, і тим, що у гробах, життя даровав".

Велике се слова, слова повні віри, і обітниці. Се слова, які дають нам життя і кажуть сміло глядіти смерти в очі.

Хай-же у сей День Воскресіння Христового ся віра ще глибше вкоріниться в наше серце. Хай вона ще більше володіє нашим життям: Хай вона поможе нам відчути нині присутність між нами Воскресшого Христа — нашого Спасителя. Хай вона наповнить наші серця відвагою, надією і охотою до кращого роки приготовляв їх до того, що має статися з Ним.

Але як тільки Жиди схопили Ісуса — Апостоли розбіглися мов сполохане стадо і оставили Його самітного, опущеного. Вони поховались перед Жидами, перебували з дня на день в смертельним страху перед переслідувавши, догато-ними може й жалували того, що піддалися порывові і пішли за покликом Ісуса. І коли б Апостоли були далі остали в такім душевнім стані, нема сумніву, що християнство сьогодні не булоб ним, чим воно є тепер, а може його і зовсім не булоб.

Що-ж причинилося до того, що Апостоли отряслися з того переполоху і знеміри, а яку були попали в наслідок смерти Ісуса? Що розвіяло їх боязнь і смуток? Що додало їм відваги, сили і охоти до виконання апостольських обовязків? Що зробило з них неустрашимих проповідників слова Божого? Що додало їм і їх наслідникам сили не тільки проповідувати, не тільки вірувати, але і вмирати за Ісуса Христа?

Тільки одно: тільки віра у Воскресіня Ісуса Христа. Тільки той факт, що смерть не здолала затримати Ісуса в гробі. Тільки те, що „Ісус воскрес із мертвих і смертю, смерть подолав".

Віра в се зєднала Апостолів, хоч числом в малу, то духом сильну громаду. Віра в се опонила серця їх відвагою, а уста їх пламенним словом: Віра в'се могла їм побороти всякі труднощі, знести всякі терпіння.

Бо перед ними завжди стояв Воскреший Христос. Бо Його Воскресіння було запорукою Його божественного походження; Його Воскресіння потверджувало все те, що Він говорив їм, чого навчав їх.

Ся віра в Воскресіння Ісуса Христа є основою, підвалиною Христової Церкви. Колиб не ся віра, не [ц]ькувалаб Церква; не гуртувалисяб люде в Христову громаду; ми сьогодні не святкувалиб свого великого дня. Вірно сказав Апостол Павло: „Коли Христос не воскрес, то марна надія наша і віра наша".

Віра у Воскресіння Христове запевняє нас, що сьогодні посеред нас знаходиться Сам Ісус Христос; що Він промовляє до нас, до душі нашої, так, як промовив був в день свого Воскресіння до Марії Магдалини в городі; як промовив до Апостолів, коли прийшов до них при замкненних дверях: „Мир вам! — Він сказав — Мир вам! Я іду до Отця Мого і Отця вашого, щоби приготовити для вас місце".

Ся віра запевняє нас, що Воскресший Христос кличе і тепер до нас, як кликав дві тисячі років тому над озером Гадалейським: „Прийдіть до Мене всі, я Я дам вам спокій; Я дам вам життя. — Ся віра помагає нам зносити смертну розлуку з дорогими для нас особами, які попередили нас до гробу: з батьком, матір'ю, братом, сестрою, товаришем вірним. Ся віра каже нам, що вони не покинули нас на віки, що ми ще побачимося, що ми знов стрітимося. А се тому, бо „Христос воскрес із мертвих, смертію смерть подолав, і тим, що у гробах, життя даровав".

Велике се слова, слова повні віри, і обітниці. Се слова, які дають нам життя і кажуть сміло глядіти смерти в очі.

Хай-же у сей День Воскресіння Христового ся віра ще глибше вкоріниться в наше серце. Хай вона ще більше володіє нашим життям: Хай вона поможе нам відчути нині присутність між нами Воскресшого Христа — нашого Спасителя. Хай вона наповнить наші серця відвагою, надією і охотою до кращого і ліпшого життя, так, як наповнила серця Учеників Христових, і хай веде нас до життя в Воскресшим Ісусом.

ХРИСТОС ВОСКРЕС!

С.В.С.

РАДІСТЬ ВЕЛИКОДНЯ.

Нехай небо достойно втішається, нехай святкує весь видимий і невидимий мир, бо воскрес Христос, радість вічная!

(Великодня пісня).

Сегодня день радости. Сегодня знову розносилася по цілому світі радісна вістка, що Христос воскрес з мертвих і всім вірующим в Него дав життя вічне.

Святкуючи се торжество, спитаймо себе щиро, чи відчуваємо ми в нашім серцю ту радість, про яку співаємо в сьогоднішних піснях? Чи наше серце бодай приблизно наповнюється тою радістю, якою наповнилося серце Апостолів і Учеників Ісуса, коли вони вперше почули про Його Воскресіння? Чи ми знаходимо ту радість в житю, яка нажежається кождому вірующому християнові без огляду на те, де він же та серед яких обставин?

Чи може ми радше подібні сьогодня до тих двох Учеників Ісуса, які на третій день по Його розпяттю покинули Єрусалим і пішли до села, що звалось Ємаус, а в дорозі розмовляли між собою про все те, що тими днями сталось, як наближився до них Сам Ісус, Якого вони не пізнали, і пішовши разом з ним, промовив: „Що то за речі, про котрі розмовляєте між собою йдучи, та чого сумуєте? (Лука XXIV:17).

Чи нема і між нами сьогодня таких, до яких можна звернути сей запит Ісуса Христа: „Чого ви сумуєте?" І то в день радости і надій?

Ті два подорожні з Єрусалиму до Ємаус були дійсними, вповні віддяними учениками Ісуса Христа. Коли Він покликав їх, вони послухали Його голосу і, покинувши дім свій і родину, пішли за Ним. Вони повірили в Нього цілковито і „уповали, що се Він, що має збавити Ізраїля" (Лука XXIV:21). Вони остали Йому вірні навіть по тім, як бачили Його розпятого і мертвого, за ту каруту і терпіння, які Він переніс, вони ще більше полюбили Його.

А все таки вони сумували. Чому? Бо їх надія почала ослабати: Ісус був мучений і розпятий, тіло його вже третій день лежить в гробі — а що буде дале? Що буде завтра і після завтра, що принесе їм будучність? І на їх серце наляг.ш раз чорнійший сум... Чому Бог позволив на таке? — потопитися вони в думках своїх. Чому позволив, щоби ненависть запанувала над Любовю, Неправда над Правдою, Людська злоба на Божественною Добротою? „І отсе сьогодня третій вже день, як се сталося" (Лука XXIV:21), а слова Ісуса ще не сповнилися... Чи-ж дивно, що серця їх наповнилися смутком?

Сьогодня богато з нас знаходяться в такім положенню, як ті Ученики. Ми також ученики Христа. Ми також вірємо в Його Доброту і Досконалість і Божественність. Вірімо, що як би сві[т] пішов за Його покликом, то настала-б така радість і добробут та щастя, які переходять людський розум. Так, ми вірімо а се все, — але рівночасно серце наше наповнене смутком, а то й внесвіро... Чому? Бо „оце сьогодні третій вже день, як все се сталося". Бо ось вже дві тисячі років, як все се сталося, а слово Ісуса ще не сполонило всіх людей... Ось вже дві тисячі років, як все се сталося, а на світі дальше неправда і сльози, голод і ненависть. Як-же нам радуватися, веселитися?

Ученики в дорозі до Ємаус сумували, бо ще не знали про Воскресіння Ісуса. А як ми сумуємо, то хіба тільки тому, що віра наша в Воскресіння Ісуса не є достаточною. Вона захитана сумнівом. Вона не є такою, про яку казав Христос, що гори пересуває. А тільки така віра може дати нам ту радість, якою відзначається Свято Воскресіння Христового.

Таку віру ніхто нам не годен дати. Ми мусимо здубувати її самі в собі. А для сього мусимо передовсім хотіти мати її, а потім життям нашим зробити все, що в нас є місце в серці нашім. Для сього життя наше мусить бути чисте, праведне. В серці, якиц володіє самолюбство, ненависть, злоба, похоти — нема місця для такої віри. Така віра родиться і змінюється вміру того, як серце наше очищується з гріха та удаляються з-під його впливів.

Коли отже хочемо зазнати щастя і спокою та радости, яку дає правдива віра в Воскресіння Ісуса Христа, вимінімо все своє життя, очистімо почуття, й побачимо Христа, що сіє неодсяжним світлом Воскресіння" (Воскресна пісня).

Ми всі повинні радуватися сьогодня. Хоч життя наше повне журби і гора — радуймося! Хоч серце наше зболіле від смутку і печалі — радуймося! Хоч дехто нас не неправда і неволя, як і ненависть — навіть тоді радуймося!

Бо Христос воскрес із мертвих!

СОБОРИ, ДОГМИ І КАНОНИ.

Вселенські собори.

В дискусіях на церковні теми часто вживаються слів „Собори", „догми" і „канони", але не рідко буває, що навіть ті, які вживають сих слів, не знають точно, що вони означають.

Догми і канони ухвалювалися вселенськими Соборами, то є такими соборами, або церковними нарадами, на яких являлися епископи цілого християнського світа, або бодай стільки їх, щоби могли без сумніву представляти цілу церкву. Таких вселенських соборів було всіх сім. Вселенські собори означувано числами, як приміром перший вселенський собор, другий вселенський собор, третій вселенський собор і т.д., а також іменами тих міст, або місць, в яких вони відбувалися. І так перший вселенський собор відбувся в місті Нікеї, в році 325, і тому називається нікейським. Другий вселенський собор відбувся в році 391 в Царгороді і називається царгородським. Третій вселенський собор ефеський, відбувся в році 431, в місті Ефесі. Четвертий вселенський собор, халкедонський, відбувся в році 451, в місті Халдикон. П'ятий вселенський собор відбувся в році 553 в Царгороді. Шестий, в році 680, відбувся в місті Царгороді, в одній з саль царської палати, званої Трулею і тому сей собор також називається першим трульанським собором. Між шостим і семим соборами відбувся один собор в році 692, який має кілька назв, а іменно:

а) Другий трульанський собор;

б) П'ято-шестий вселенський собор (тому, бо він доповнив в дечому рішення сих обох соборів);

в) Шестий доповнюючий собор.

Семий і послідний вселенський собор відбувся в році 787, в місті Нікеї.

Вселенські собори схилкували царі в порозумінню з патріярхами, а провід на соборі мав один або кілька визначніших епископів.

Догми.

Рішення або постанови вселенських соборів, яких предметом була віра церкви, то значить, які відносилися до правд віри, називалися „догматами", або „догмами". Так приміром наука про Св. Трійцю — се догма. Наука про походження і природу Ісуса Христа — се також догма. Догми отже є незмінні правди віри. Для догматів треба було одноду[ш]ної згоди всіх учасників собору.

Канони.

Постанови вселенських соборів, які відносилися до устрою церкви, богослужіння і дисциплїни називалися канонами. Для ухвалення канонів треба було тільки більшости голосів учасників вселенського собору. Канони можна порівнати до точок статута організації. Статут є на те, щоби члени організації знали, які є їх права й привілеї та які обовязки; вони знали, що можна робити, а чого ні. Таку саму ціль і завданим мають церковні канони. Канони різнять ся від догмів також і тим, що канони є змінні. Один собор може ухвалити канон, а другий може його скасувати, як що буде уважати за відповідне се зробити.

Слід зверхнути увагу на те, що послідний вселенський собор відбувся вже 1146 років тому. Значить, найновійші канони церковні числять 1146 років. За сей довгий час життя людське і світ так змінилися, що богато канонів вже вийшли з сили. Їх само життя змінило; скасувало. І сьогодня є богато канонів, яких жадна християнська церква не придержується.

Вистарчає навести приміром канон, який забороняє жінкам стригти ся булиж як прикрашувати своє волосся. Або канон, який забороняє християнам випожичати гроші на проценти. І також канон, який забороняє християнам їсти разом з Жидами, або стрітя в тій гостинниці, в якій сидять Жиди. Коли сих є богато других канонів, які колись були потрібні, але які сьогодня вже стратили свою вартість. Нема сумніву, що як відбудеться слідуючий вселенський собор, то є восьмий, він уневажнить богато старих канонів, а також ухвалить нові, які будуть більше відповідати теперішнім вимогам та духові часу.

В ЧІМ ПОЛЯГАЄ СТАРІСТЬ АБО МОЛОДІСТЬ.

Життя слід міряти ділами, а не протягом часу. Чоловік може вмерти старим на тридцятім році, а молодим на вісімдесятім. Що більше перший же в памяти людей і по смерти, а другий пішов в забуття ще перед смертю.

НЕДІЛЬНА ШКОЛА

ВОСКРЕСЕННЯ ІСУСА ХРИСТА.

На третій день після смерти, в неділю рано, воскрес Ісус з мертвих, як було предсказано Ним Самим і пророками. До схід сонця затряслася земля, з неба зійшов Ангел і відвалив камінь від гробу на знак, що він вже порожній.

Вид Ангела був як блискавиця, а одіж його біля як сніг.

Жовніри, які стерегли гробу, перелякалися і повтікали до міста. Вони розповіли, що сталося, але Жиди дали їм гроші і сказали:

— Коли хто буде питати вас, що сталося, то скажіть, що ви заспали, а ученики прийшли і викрали тіло з гробу.

В неділю рано, на третій день після смерти Ісуса, була й Марія Магдалина. Вона то, побачивши, що камінь від гробу відвалений, побігла до Апостолів Петра й Івана і сказала їм:

— Взяли Господа з гробу і не знаємо, де положили Його.

Проч жінки зайшли до гробу, але не найшли тіла Ісусового. І ось побачили вони двох Ангелів у білих одягах сидячих. Вони настрашились, але Ангел, що по правій боці, промовив:

— Не бійтеся! Ви шукаєте Ісуса Назарянина, Який був розпятий. Його нема тут. Він воскрес! Ідіть і скажіть про се ученикам Його.

Жінки зі страхом і великою радістю вернулись до дому, щоб обвістити все Апостолам. Оба-ж Апостоли, Петро й Іван, на вість від Марії Магдалини, побігли до гробу. Перекопавшись, що гріб порожній, вернулись сумні до дому.

Марія Магдалина вернувася до гробу і плакала. Вона хотіла довідатись де ділося тіло Ісуса. А заглянувши до гробу, побачила двох Ангелів в білих одежах сидячих. Вони сказали:

— Жінко, чого плачеш?

Вона відповіла:

— Взяли Господа мого і не знаю, де положили Його.

Відтак обернулася і побачила коло себе Ісуса, але не пізнала Його. Вона думала, що се огородник. І Він спитав її:

— Жінко чого плачеш?

Марія Магдалина думаючи, що огородник повинен знати, де поділося Тіло Ісуса, промовила жалісно:

— Пане, коли ти виніс Його, скажи мені, де Його положив, а я возьму Його.

Ісус промовив:

— Маріє!

Вона повернулася на Нього, пізнала і кликнула радісно:

— Учителю!

Вона хотіла обняти Йому ноги, але Він промовив:

— Не приторкайся до Мене, бо Я ще не відійшов до Отця Мого. Іди до братів Моїх і скажи їм, що Я відходжу до Отця Мого і Отця вашого, Бога Мого і Бога вашого.

Ісус відійшов, а Марія остала сама в городі. Її серце було повне радости, бо вона по воскресенню перша побачила Ісуса.

ІСТОРІЯ ЦЕРКВИ.

(За Е. Семакою).

(Дальше).

ГОЛОВА V.

Догматичні спори, ереси і нововірні церкви на сході. — Спір єзихастів.

І догматичних спорів сего періоду найзначнішим був на сході так званий спір єзихастів, званий і під іменем спору про ересь Варлаама. Нагоду до сего спору дали поодинокі монахи Атонської гори, котрі, будучи прихильниками містицизму, захваленого в книгах, приписуваних Діонізієві Ареопагиті, переобували лиш в роздумуваннях над божественними ділами; одні з них хвалилися, що особливим поступованням, якого треба придержуватися, бачать власними тілесними очима божественне світло, яке окружало Христа на горі Таворській. Варлаам ,калябрійський ігумен (1340 р.), почав висміювати єзихастів, і закидував їм, що вони кромі одного Бога, вірують ще в щось инше, несотворене, іменно в божественне світло. Спір відтак почав крутитись коло питання: чи справді істнує світло Божества, сотворене воно, чи не сотворене, в якім відношенню стоїть воно, і взагалі діла і свійства божественні відносно Бога.

У сім спорі брали участь найзначнійші тогочасні богословці і здали його відбулося в Царгороді (між роками 1341 -1368) кілька соборів. Перший з тих соборів, в році 1341, потвердив науку про божественне несотворене світло, котре, як виявлення Бога, в нероздільне, але таке, що відрізняється від Божого существа. Варлаам, остався в противній стороні, розлученій покинув Царгород і вернувся до Італії, де пристав до латинської церкви. Його ученика Григорія Акиндина і много инших прихильників, що продовжали боротьбу проти єзихастів, засудили як еретиків під іменем Варлаамитів, собори з років 1347, 1350 і 1368, а Григорія Паламу, їх головного поборника, підвесли по смерти до ряду святих. Знову-ж в противній стороні латинників стоять по сторонні Варлаама, а Григорія Паламу осуджують за ересь („Паламітизм").

Ереси.

Ереси на сході були в IV періоді отсі: 1) ересь євтихів або богомилів в Тракії і Болгарії, і 2) ересь волхвів і ересь стригольників в Росії.

1) Євтихи й богомили були галузею ереси павликіян, котрих цар Іван Тзіміскес переселив 970 р. з Азії й назначив їм осідок коло міста Филипополя в Тракії. Року 1118 удалося цареві Алексієві Комненові навернути велику часть павликіян до православія і він думав, що вже покінав сю ересь. Та цар помилявся, бо павликіянство розпространялося на Тракію і Болгарію. В Тракії прибрали павликіяне назву євтихів або енгузіястів від частої і порикаючої їх молитви; а в Болгарії звалися богомилами (спершу може богомолці, що тотожне з назвою євтихів).

Євтихи ці вчили, що Бог має двох синів: одного доброго, по імени Логос (Слово), другого злого, Сатаниїла, і що сей послідний, підвищився, сотворив світ і чоловіка, наклонив ангелів і людей до злого, володів в старім завіті і основав церкву старого завіта, а Логос прийняв ангельський вид, поконав Сатаниїла і основав для спасення людей правдиву, то є церкву богомилів. Як давні павликіяни, так і богомили зрікалися церковної єрархії і супружества і високо цінили строгу аскету.

Ся ересь розпространялася аж до Царгороду, де її апостоли виступали в чорній одежі. Цар Алексій Комнен, надбавши таких черців в Царгороді, приказав їх вловити, і намагався навернути їх до православія. Тих, що послухали, помилував, прочих засудив на цілє життя до вязниці, а їх голову, Василя, спалено на кострі (1119 року).

Але такими способами секти не знищено. Богомили не лиш що утрималися в Тракії, а особливо в Болгарії в протягу цілого сего періоду, а ще розпространилися й поза границями византійського царства, а Сербії і Босні, потайно також в румунських країнах і Росії, а навіть сягали аж до Італії, Франції, Нїмеччини й Англії, де ширяли під иншими назвами, особливо під назвою катарів (чистих) манихейські заблуження.

II. Ересь волхвів і ересь стригольників в Росії.

1) Волхви або чародії настали в російській церкві в другій половині XI сто ліття. Приписували собі дар всевідучости й ворохобили народ обявленнями заблудними предсказаннями, а навіть допускалися пролиття крови. Але сих сектярів скоро винищив обурений народ як і рука державна.

2) Стригольники або постригачі повилися року 1371, спонукані Карпом стригольником, постригачем волосся, й діяконом Никитою. Вони не признавали церковної єрархії і богослужебних книг, а вчили, що треба церковні шо розу збільшаються. Вчили о. Семен пожелав громаді єдиного доброго, й закликав, щоби старалися придбати собі, котрий не тяжить на церкві а сам близько $1,200.00.

Іван Д. Проніков, котрий був уповноважений уважати за добудовано церкви показав, що вся добудова коштує $311.15. Кожний з тих майстрів, які робили коло сеї добудови, дав на церкву якусь часть з заробленої грошей. І так: Рос. Яшенівський 25 дол., Вас. Романчук 10 дол., Мих. Гамола $5.00, Василь Турецький 20 дол. Решту остається до заплачення, дещо вже заплачено. Збори приняли звіт гучними оплесками. Над справою будинку виявилася жива дискусія, а час вже й. Чекаючи сказав, що хорує продавіт, який йому належиться від позички, а се $12.00. Те саме зробив В. Чоботар, дарунком таном 33 дол., а таком і Л. Лизюк, дарує 16 дол. Стефан Романюк дав готівкою 10 дол., С. Зарівь дозволяє 25 дол., о. Семен 15 дол., Гр. Михайлишин дав 5 дол.

Вибір нового заряду вийшов досить скоро: вибрано знову старого з В. Чоботар — касіер.

Тим само і інструкція комісія та сама, а сп: Др. Ваздовець, Луч. Лисяк і І. Водяруїк Старші братчі В. Чоботар, В. Марчишин, А. Волчук, Д. Проніков Господарем вибрано пана решетило, Сп. Зарівь.

Загальні збори закрила дискусія на яку довгі годи, почім збори наближено відзначанням „Достойно" і всі взаємно розійшлись домів.

На цьому слід згадати про деякі слабости, на які хорують богато инших організацій, а між инши і церковні громади. Приходом на всякі збори і инші сходи наші люде часто сходяться пізно. Чи не було-б краще, бути більше точними? Замість в третій годині люде сходяться в 3.30 (і то рідкість). Знов деякі замість прийти на збори, ще йдуть, щоби тут на вибрати до заряду. Инші знов приїдуть на збори, коли знають, що собі весело танці справляють. Чи не було-б краще буквою всіх нас час раз стати людьми придатними другим народам і бути всі разом одною лавою, до своєї спільної мети і вдобути те, що нам належиться? Пекно-ш так.

В. Ам., секр. зборів.

ЯК ТАКИХ РОЗУМІТИ?

Приїжджаю до міста і заходжу до одного салону. Застаю доволі шановне чесне товариство. Ще живе дискусія. В ній кимось тямок мій сусіда Мирон. А він є щирою очитаний і свідомий своїх обовязків, тому тямко вступає проти него в дискусії. — Пристаную близше до гурту і чую.

— Те ви — каже сусіда Мирон — до Тимка Лотки — вже не берете ні „Вістника", ні „Українського Голосу"?

— Ні! — каже Лотка.

— Чому ні? — Питає Мирон.

— Тяжкі часи — каже Лотка — і я не маю чим заплатити передплату тай стримали мені часописи.

— А ні ви голої без часописів живити? — питає Мирон, — щож тепер читаєте?

— Я беру другі часописи — каже Лотка.

— Ну, а ті другі часописи — питає Мирон — Цікть до вас даром, чи як?

— Та ні. — каже Лотка — я заплатив згори за них.

Почим каже Мирон — так вам що тяжки казали, що тяжкі часи і не мали чим заплатити за „Вістник" і „Український Голос", а на ті другі часописи ви мали?

— Скажу вам правду — каже Лотка — що я не тому тільки не беру „Вістника" і „Укр. Голосу", але і тому, що вони за дуже односторонні.

— Як? — За дуже односторонні? Я вас не розумію.

Так, односторонні — каже Лотка — вони є і проти комуністів і проти всяких других народів, з якими треба жити, от як проти Польщі і Мосальщі та Румунії. А се того вони дуже за нерівною тягнуть.

— Буде досить — каже Мирон — я вже зрозумів вас А тепер розповім вам, що я свого літа бачив, як Ілько з одну оселицю до свояків.

В тій оселиці инша господа лише-ш ні уважають себе за дуже по-

РІЧНІ ЗБОРИ.

(Едмонтон, Алта.)

Рідко буває, щоби в Едмонтону хто про що написав до „Вістника" і нагоди Загальних Річних Зборів Братства св. Івана в Едмонтоні, котрі відбувись 22 січня сего року, уродилась в мені думка дещо написати.

Збори почалися вчасне згаданого дня, а год. 3.30 пополудни, молитвою „Царю небесний" Бувший головав, В. Чекалин, отворив збори, коротко вказуючою поміркою членів і членкинь, через повставання в місць. Дальшу отали сільони в очах при читанню дорогих їм імен. Дальше предсідник зазивав, щоби вибрати предсідію до переповажних зборів. Без довгої надуми, вибрано п Г. Михайлишина на предсідника, а Андрея Катюка на секретаря. Предсідатель забрали свої місця, по чім відчитано протокол з минулих річних зборів. Протокол принято одноголосно. Слідувала точка вирішення членських вкладок і вне вових членів. Кількох присутніх виповнили членські вкладки і вписалось 7 нових членів. Почалось звіти урядників. Бувший головний писала повне своє заложення в цвірінній праці всім дякував за кожертвенну роботу, та повстиме, що помимо тяжких часів, парохія сплатила $350.00 долгу. Знїс касіера, В. Чоботяра, повідав, що парохія за минувший рік мала $3,223.73 приходу, а 2,204.10 розходу. Живче Товариство при церкві, як кождого року, так і сего причинилось до збогачення парохіяльної каси, сего року сумою $1,040.00. Чисте церковне майно парохії числиться на суму $8,634.83. Др. Верхомин в імени контрольної комісії приняв всі рахунки з поправку. Л Лизюк позвертав слова д-ра Верхомина та підтримав його внесок, аби дати вотум заміри старому заряднові.

Перед о. Семень перекидав в своїй звіті про свою діяльність, як священика; між иншим він богато відвідував хорих по шпиталях, кілька врятував від депортації, богато приходив в требами, инших треба було хрестити обслужити (хлопці з них не й дарівають). Після сего звіту показалось, що треба церковні шо року збільшаються. Вкінці о. Семень пожелав громаді єдиного доброго, й закликав, щоби старалися придбати собі, котрий не тяжить на церкві а сам близько $1,200.00.

Іван Д. Проніков, котрий був уповноважений уважати за добудовано церкви показав, що вся добудова коштує $311.15. Кожний з тих майстрів, які робили коло сеї добудови, дав на церкву якусь часть з заробленої грошей. І так: Рос. Яшенівський 25 дол., Вас. Романчук 10 дол., Мих. Гамола $5.00, Василь Турецький 20 дол. Решту остається до заплачення, дещо вже заплачено. Збори приняли звіт гучними оплесками. Над справою будинку виявилася жива дискусія, а час вже й. Чекаючи сказав, що хорує продавіт, який йому належиться від позички, а се $12.00. Те саме зробив В. Чоботар, дарунком таном 33 дол., а таком і Л. Лизюк, дарує 16 дол. Стефан Романюк дав готівкою 10 дол., С. Зарівь дозволяє 25 дол., о. Семень 15 дол., Гр. Михайлишин дав 5 дол.

Вибір нового заряду вийшов досить скоро: вибрано знову старого з В. Чоботар — касіер.

Тим само і інструкція комісія та сама, а сп: Др. Ваздовець, Луч. Лисяк і І. Водяруїк Старші братчі В. Чоботар, В. Марчишин, А. Волчук, Д. Проніков Господарем вибрано пана решетило, Сп. Зарівь.

Загальні збори закрила дискусія на яку довгі годи, почім збори закінчено відзначанням „Достойно" і всі взаємно розійшлись домів.

На цьому слід згадати про деякі слабости, на які хорують богато инших організацій, а між инши і церковні громади. Приходом на всякі збори і инші сходи наші люде часто сходяться пізно. Чи не було-б краще, бути більше точними? Замість в третій годині люде сходяться в 3.30 (і то рідкість). Знов деякі замість прийти на збори, ще йдуть, щоби тут на вибрати до заряду. Инші знов приїдуть на збори, коли знають, що собі весело танці справляють. Чи не було-б краще буквою всіх нас час раз стати людьми придатними другим народам і бути всі разом одною лавою, до своєї спільної мети і вдобути те, що нам належиться? Пекно-ш так.

В. Ам., секр. зборів.

ІСТОРІЯ ОДНОГО ГРОМАДИ.

Розділ IV. Несподіванка для Никифора.

(Дальше).

Микола вийшов на сцену, а як на салі настав спокій, промовив:

Шановні збори! Як я вже сказав, п. Никифір не може бути головою Народного Дому, бо на се не позволяє наш статут. Я знаю, що богато з вас думають, що життя і характер п. Никифора відповідають вимогам статута, але так не є.

— Що-ж ви маєте проти мене? - не втерпів Никифір і підвівся на ноги. — Я вже двайцять років живу в сій громаді, але ще ніхто нічого мені не закинув, що я вбив, якрав, чи ограбив кого?! Кажіть зараз, що я такого зробив, що ви йдете проти мене зі статутом?

— І скажу, але перш всього прошу сказати мені, п. Никифір, чи після вашої думки можна присвоювати собі чужу власність і вживати її, як свою власну річ?

— Що ви мене про таке питаєте? Розуміється, що ні можна. Се майже те саме, що якрасти, або зрабувати.

— Отже добре, — каже Микола, — ми на сім погодимося. Я певний, що і всі присутні погодяться. А іменно що не гарне, нечесно є присвоювати собі чужої власности. А що ви якрав се робите, п Никифір, то ми виступаємо проти сімпайнної точки статута

— Що?! Я! Я! — закричав Никифір. — Я присвоюю собі чужу власність? Докажіть мені се, зараз докажіть, а то будеє зле з вами!

— І докажу, але прошу вас не горячитися. А тепер маю до вас ще одно питання: Чи після вашої думки є чесний та моральний такий чоловік, який не платить своїх довгів, хоч і має би заплатити, як би хотів?

— По що ви ставите мені такі питання? Чесний чоловік повинен свої довги платити з міру своїх сил.

— Добре, на сім ми знов погодимемося. Отже я робію вам другий закид: Ви не платите своїх довгів, хоч і признаєте, що ви їх винні та маєте гроші, щоб заплатити.

— Чоловіче добрий, — гукнув Никифір зі всієї сили, — чого ти мене причепився? Я нікому злотника цента не винен Хіба ти лїпше знаєш мої рахунки, як я?

- Може й лїпше. — каже Микола спокійно — А тепер третє і послідне питання: Чи після вашої думки є чесний і моральний той, хто добровільно не дотримує свого слова?

— Певно, що ні. — Гучнув знов на цїлу салю Никифір

Певно що ні, бо добровільно недотримати свого слова се те саме, що збрехати, а брехня не є гарною, часто навіть річю. Але що се мене обходить?

— Побачимо, — каже Микола. А вертаючись до зборів промовив:

— Світлі збори! Я роблю такі заклади проти п. Никифора: По перше — він присвоює собі чужу власність. По друге — він не платить своїх довгів, хоч має заплатити. По трете — він не дотримує свого слова. Отже ми гідний він бути головою Народного Дому?

(Дальше буде)

ВІД РЕДАКЦІЇ — Шановні читачі! Чи ви думаєте написати Великодню Писанку для „Вістника" в формі оповідання або й малюнки, пов'язати та жовтим на Пасховий Фонд? Повістю не вимагаємо, а инших сподіваємось.

ПРОДОВЖЕННЯ ОФЕРТИ.

На просьбу великого числа наших читачів поповнюємо сю спеціальну оферту для передплатників „Вістника" ще на місяць квітень.

В другім поясні оповіданнє „ІСТОРІЯ ОДНОЇ ГРОМАДИ" вже починається, а й опісля „Вістника" в кінці уривків з повісті Т. Шевченка Кожний читач не передплатник „Вістника", який вживе пільнійшу передплату на „Вістника" в сумі $1.50 в пімнатному полудні тому відповідь, у котрому поміж Тарасе Шевченка ті оповіданнє вийде — буде отримувати „Вістника" через цілий рік. А й ДОДАТКУ ЛИСТАНЕ в пізніші ІСТОРИЧНЕ ОПОВІДАННЯ п. з. „Кобзаря" в цїні $1.00.

Се оферта в тільки на місяць квітень, 1933. Отже користайте з неї поки не запізно.

Гроші і листи висилати на адресу:

THE HERALD, — Box 3004. — WINNIPEG, MAN.

УВАГА: — Хто ще не має „Кобзаря" Тараса Шевченка той може замовити його в редакції „Вістника" — Ціна $1.00

думних, вчились свідомих. Причиняють себе до протестантської церкви, а до большевицького товариства на збірання хозять. В сих людей у хаті подивіться образи на стіні, і кожде свято святкують. В домах дрестяться рукою самі і дітей так учать. Все те роблять, що і православні. — В неділю рано встають, моляться, самі і діти дрестяться рукою перед молитвою і по молитві. — А як приходять до церкви, то ніде не дрестяться рукою, лише в дух!. Так вони слухають моєї проти обрядів і проти всяких других обрядів, які є в православних і католицькій церкві, а вона в протестантських — кажуть що обрядів то поганські звідчики і що лише тамники їх отримують. А вже просвіщались. Сі самі люде вертають до дому. Встають від обіду дрестяться рукою — значить, робить сама те, в чого перед хвилею в їх церкві насміялися. По обіді їдуть на большевицький мітинг там кричать на всіх і вся. Кажуть що Бога і видумали буржуї, пани і попи, лише на те щоби тримати людей в темноті, в покорі, в рабстві, се опіюм для народу. Чуєте вони навіяли проти того що є дорога і свята для радянського чоловіка без рижиці Його пресвіщення По мітингу сі самі люде вертають домів. Вечеряють — і дрестяться рукою. Лягаючи спати, знов дрестяться і моляться до того Бога, проти котрого на большевицькім збіговиську кричали, що Його нема і попи його видумали. Ідуть на Богослужения. вони напихають в книжні всяких безбожних шмат, а на большевицький мітинг ідуть з Вібліею під пахою. Отже як таких людей розумію? Да і до кого їх зачислити? Вони в своїй окопі і своїм вилизі, що першому лішому мають на пристувати до них. І найбільшими кримунами і членаться вони бо там організатор не показався, вони вже перші коло нього і помагають йому організувати. Така робота в поганих людської фамости. Такого і дикий Африканець буде соромитися робити, а не кажі без сторонні робить.

Чи ви хочете, щоб „Вістник" і „Український Голос" виховували таких каїн? Чи ви думаєте, що ідіт виховані в таїм дусі, — що дома їх вчать того, з чого в церкві насміюються, а в товариствах що нишчого — думаєть, що такі діти можуть вирости на здорових членів нашої суспільности? Чи на таких людей можна бути в чимось звіритись? Ні! З таких дітей виростуть, рабы, каїни, найманти, холоди, і всяки покидні на других народів. З таких дітей не може бути матеріял будучний, але рукуючий.

Ми живемо в 20 столітті і кажуть що се є століття науки і освіти. Тепер, не кожний варіє, але і найменша організація і кожда людина є освіта має якусь мету, напримір, ідіть засаду. Всі розуміємо, що кажде організація на буда — чи то релігійна чи яка другу — вона мусить мати ясну мету і ідіть то людей здорового характеру, ідейних, розумних і жертвольобних. Як організація сього не буде мати, то вона вірні чи завтра мусить розлетіться. Бо люде, в котрих нема ясної цілі, одної мети, здорової думки, ідейності, святости, чистої душі і сильного характеру ни нічого не відуть і не збудують.

Тому всі ми, які в горді в того що служить, наш український народ в Канаді, повинні се все видумувати нашим дном часописи, — а передовсім „Українському Голосові", бо він в той пісній-камінь, що нам повара дивідить. Ат лунає силу темноти між Українцями. — і всіх тим організаціям і передовим людям, які подіяють ті погляди, які висказують „Вістник" і „Український Голос".

(Кінець ч. 1 ст. 6)

Хто виховав вам найкращих учителів? Котрі священики робить дійсно священику роботу, як не українські православні? Колиб не Українська Православна Церква, „Вістник", „Український Голос" і інститути, то хто взяв, щоб будо в нас стільки до тепер.

— Так! Так — твердив Лотка Микроновів. Він свяку правду говорите і я признаюся, що я поповим гріх супроти української справи. Але я послухав других, котрі казали, що Фарбей, Панько Ткачук, Василь Марчишин, Дмитро Іроник, Стефан Хорват, Павло Мельник, Тома Стечишин, Микола Галюк, Фаїст Гоцяк Др. Іван Верхомин Микола Малапчук, Стефан Нагнат, Григорій Шевчишин, панї Параска Лупуд, Володимир Гринюк, Лука Лавман, Петро Мальник, Андрій Соловай.

Консисторія Української Греко-Православної Церкви в Канаді.

Ст. Богонік, касієр

423 Anderson Ave., Winnipeg, Man

ДЛЯ РІДНОЇ ЦЕРКВИ

НЕХАЙ СЯЄ СВІТЛО ВАШЕ ПЕРЕД ЛЮДЬМИ, ЩОБ ВОНИ БАЧИЛИ ВАШІ ДОБРІ ДІЛА І ПРОСЛАВЛЯЛИ ОТЦЯ ВАШОГО, ЩО НА НЕБІ. (Мат. V: 16)

ДІЕЦЕЗІЯЛЬНИЙ ФОНД.

Збірав о. Семяк.

Едмонтон, Саск.

По 2 дол.: Василь Чалапик.

По 1 дол.: Василь Чоботар, панї Марія Зварич, Іван Никифорук, Григорій Лавурук, Стефан Романюк, Григорій Михайлишин, Іван Мельник, Петро Василишин, Дмитро Фарбей, Павло Ткачук, Василь Марчишин, Дмитро Іроник, Стефан Хорват, Павло Мельник, Тома Стечишин, Микола Галюк, Фаїст Гоцяк Др. Іван Верхомин Микола Малапчук, Стефан Нагнат, Григорій Шевчишин, панї Параска Лупуд, Володимир Гринюк, Лука Лавман, Петро Мальник, Андрій Соловай.

ЦЕРКОВНИЙ КАЛЕНДАР НА 1933 РІК.

Квітень.

16 Н. Воскр. Хр. Нив. ісв.
17 П. Світл. Пон. Рос. в.
18 В. Світл. Вівторок. Теод.
19 С. Євтихія
20 Ч. Георгія
21 П. Іродіона
22 С. Василіски
23 Н. і Томина Тереза
24 П. Антипи
25 В. Василія. Ярос.
26 С. Артемона
27 Ч. Мартина
28 П. Вал. Ч. Ара. і ин.
29 С. Атафії
30 Н. 9. Мирон. С. прп.

ПРЕСОВИЙ ФОНД „ВІСТНИКА"

З розпродажи на чайній вечірці, яку устроїло Сестринство св. Анни при УГ.П Церкві в Дайфін, 4.35

ПОРЯДОК БОГОСЛУЖЕННЯ В СОБОРІ СВ. ПОКРОВИ В ВІННІПЕГУ

13 квітня — **Великий Четвер** — Служби з 7.30 год. вечером

Ст. Господи нашого Ісуса Христа

14 квітня — **Великий Пятниця**—Вечерня і винесення плащаниці в 10-й год. рано Євсуславська Утреня — 7 годині вечером.

15 квітня — **Велика Субота** — Літургія св. Вас Великого з Вечернею 10 годині рано. — Посвячення яєц в годині 4-ій вечером.

16 квітня — **Великдень** — Початок Великодного Богослужения в 6-ій год рано.

17 квітня — **Світлий Понеділок** — Початок Богослужения в 9.30 год рано.

18 квітня — **Світлий Вівторок** — Початок Богослужения в 9.30 год рано

о. П. Маевський — парох

ПОРЯДОК БОГОСЛУЖІНЬ с. Б. Гришинів.

Квітень.

17. Світлий Понеділок.—Пайн Ридж
18. Світлий Вівторок. — Робінь.
21 Неділя. — Сифтон.
30. Неділя — Вемлад.

ЦЕРКОВНИЙ УСТАВ НА 1933 РІК.

Квітень.

16. Неділя Пасхи (Вельодень). І год. в ночі (коли обставини не позволять то пізнійше) врестний похід виходить з церкви і, обійшовши її три рази, спиняється перед зачиненими дверми церкви і починається Воскресна Утреня. По Літургії в Великої Суботи. Утреня починається в парохії Літургія се Іоан Золотоустого. Замість „Святий Боже" — Всі ті, що в Христа" По чверо цілий світлий тиждень) Колос Діяння І.—І. Єван. Іоана 1—17 (Читається на різних мовах) Після Літ. свячення паски. Після зачинної молитви освячується Артос, який через цілий світлий тиждень лежить на амвоні церкви, або серед церкви в кутї і тільки в останній день Світлої седмиці відносить до вівтаря.

17. Світлий Понеділок: Служба така сама, як у неділю Пасхи Ап. Діян 1, 12—17 І 21—26; Євав. Іоан 1 : 18—28: Після Літургії буває трапезний похід довкола церкви.

18. Світлий Вівторок: Служба така, як у неділю. Ап. Діян. І.: 1—8; Єв. Луки XXIV.: 12—35.

23. Неділя Томина: Утр.: Єв. Матея XXVIII : 16—20. Літ. Ап. Діяння 2: 12—20 Єв Іоана XX.: 19—31 (В час мирування розлається Артос)

30 Неділя Мироносиць: Голос Утр.: Єв Марка XVI.: 9—20. Літ. Ап. Діяння VI.: 1—7. Євав. Матея XV.: 48—47 і XVI.: 1—8

Український Релігійний Дво-тижневик в Канаді.

ВІСТНИК
THE HERALD

THE HERALD Box 3084 WINNIPEG, MAN.

РІК X. ВІННІПЕГ, МАН., 1-го ТРАВНЯ, 1933. WINNIPEG, MAN., MAY 1st, 1933 (174) 9

ПИШУТЬ ПРО СТРАШНИЙ ГОЛОД В РОСІЇ.

Німецька газета в Берлині „Кельнішне Цайтунг" подає телеграму з Москви відомого німецького кореспондента Юста про страшне харчове становище в цілій Росії Він подає, що голодне населення їсть гнітер, що лише попадається: коти, собаки та рідше стерво, шукаючи в тім поживку від голодової смерти.

Ціна в Росії тепер на хліб та на инші харчі сто разів вища, ніж була до Великої Війни. Люди пухнуть з голоду й падають підчас роботи від голоду й повного фізичного виснаження Юст на закінчення каже, що сильних-б не старалася комуністична влада перевести успішно свою посівну компанію, вона не зможе змусити голодне населення йти в поле „з ентузіязмом"! І з погрожінми руками замість посівного зерна.

КОСТЕЛ ДЛЯ 4 РОДИНИ.

У Вісло, пов. Підгайці, у тім славнім в наших незабутніх днів селі, де сейчас минуло го в семій середині села є висипана висока могила УСС., місцевий дідич Комаровський заруває напротив нашої могили площу з розваленим передвоєнними мурами — на будову костела. Слід згадати, що у Вісло є лише 4 польські родини.

ПРОТЕСТАНТСЬКА ЦЕРКВА ПІД КОНТРОЛЕЮ ГІТЛЕРА.

Уряд Гітлера поробив перші кроки, щоби взяти під державну контролю протестантську церкву і зробити з неї державну установу в руках партії. Гітлерівська адміністрація в союзній державі (стейт) Мекленбург назначила державного комісаря, який має керувати церковною організацією на території стейту на місце виборного зарядy.

Протестанти звернулися до Гіндендурга з протестом проти того розпорядку.

НІМЕЧЧИНА БУЛА ПРОТИ ЖИДІВ ЩЕ ПЕРЕД ГІТЛЕРОМ.

Накладом „Байкінг Пресс" в Нью Йорку вийшла книжка Йосифа Кистейна під заголовком „Історія й призначення Жидів", написана ще далеко до приходу Гітлера в Німеччині.

В ній доказується, що Німеччина була здавна противжидівська і ще за Бісмарка були там зусилля обмежити права Жидів якраз такими способами, як се тепер переводить Гітлерівці.

ІСТОРІЯ ОДНОЇ ГРОМАДИ.

(Дальше).

Розділ V. Никифора бачуть такими, які він є.

По словах Миколи на салі запанувала тишa: Нарал ліконостися вчитель і каже:

— Пане Миколо, ви зробили проти п. Никифора дуже серіозні закиди, отже мусите їх доказати, або відтягнути з Никифора перепросити. Я, правда, лиш один рік між вами, але за той час я не почув проти п. Никифора ані одного слова. Отже доказіть ваші закиди, хіба, що п. Никифір від тягне свою кандидатуру на предсідника.

— Пане предсідниче! — каже Никифір, — я своєї кандидатури не відтягаю. Як п. Миколо має щось проти мене, най докаже Моя совість чиста.

— Світлі збори, — каже Микола, — мені дуже прикро, що я мушу се робити, але прошу повірити, що роблю не зі злоби проти п. Никифора, а для добра товариства. Також для добра самого п. Никифора, хоч зовсім певно він тепер так не думає.

Микола витягнув з кишені кілька листів і, розгорнувши їх, промовив:

(Продовження на сторонї 3-тій.)

ЗНОВ „ВШИСТКО ЄДНО".

Недавно помер камінець-подільський римо-католицький архієпіскоп Маньковський. Похорон відбувся в Луцьку. В похороні взяли участь і достойники грекo-католицької церкви, а саме: львівський епіскоп-помічник о. д-р Іван Бучко, епіскоп Чарнецький та о. мітрат др Базюк із крилошанином львівської греко-католицької капітули о. Ковальським. Крім того в похоронах взяв участь хор питомців львівської греко-кат. духовної Академії в силі 14 співаків.

В Луцьку відправили грекокат. достойники в римо-кат. катедрі богослуження (Служба Божа та панахида) над тілом покійника, при чому співав хор питомців львівської Академії.

НЕСПОКІЯ У МОСКОВСЬКИХ ВІЙСЬКАХ.

З Москви повідомляють, що большевицька влада почала переводити „чистку" московської залоги, в якій зявилися менеджіні та опозиційні елементи. Вже від половини березня з Москви почали переводити на Кавказ та Сибір деякі військові частини, які здаються владі менеджіними.

На місце тих військ у Москву присилають частини підібраних надійних комуністичних елементів. Є чутка, що в першій половині квітня в Москві розстріляно шість офіцирів червоної армії за опозицію до Сталіна.

ЩО СКАЗАВ ПОЛЬСЬКИЙ ГРАФ ПО ПЯНОМУ.

У варшавському окружному суді почалася розправа проти 31-літнього польського графа Лясоцького, який живе від довшого часу в Німеччині. Акт обвинувачення закидає йому, що 26-го лютого він сказав в кавярні у Варшаві до другого: „Ти польська свиня, ти польський зрадник, як не навчився по німецьки, то дістанеш по морді".

Граф Лясоцький боронився на розправі тим, що він був зовсім пятий і не памятає, що говорив.

КАЖЕ, ЩО АМЕРИКА Є НАЙБІЛЬШЕ ПОГАНСЬКА НАЦІЯ.

Широко знаний в Америці ксьондз Кофлин недавно в одній промові заявив, що Америка є найбільш поганська нація в світі. Він між иншим сказав: „На один'й квадратовій милі ми маємо більше шкіл, ніж денебудь инакше в цілому світі, але за те ми маємо менше духового поступу ніж денебудь у світі, з виїмком хіба в Росії". Після думки Кофлина в Америці 63 процент населення цілком не належить до церкви, отже Америка є найбільше поганською нацією на світі.

ДЕМОНСТРАЦІЯ ШКАГОВСЬКИХ УЧИТЕЛЬ.

Пять тисяч шікагоських учителів, якими від десятьох місяців не виплачено платні, влаштували бурхливу демонстрацію проти банків за те, що вони відмовляються позичити гроші на рахунок нестягнених податків. Учителі зібралися в одному з парків, поділяючи на групи і пішли в банкову дільницю. Тут дістався малими групами до середини пятьох банків і влаштували крикливу демонстрацію.

УРАДОВІ ОГОЛОШЕННЯ.

Всечесні Отці Парохи і громади, які бажають витати в себе с. п. Високопреосвященного Архиепископа Іоанна Теодоровича повинні повідомити про се Консисторію не пізніше, як 30 травня. Про точний час приїзду о. Владики до Канади Всечесні Отці Духовні і громади будуть повідомлені пізніше.

II.

Згідно з рішенням Консисторії сього літа відбудеться ряд місій, перша з яких відбудеться в церкві Успення Пр. Богородиці, Вакза, Саск., і почнеться в суботу, 13 травня. В місіях візьме участь також прот. С. В. Савчук, адміністратор Української Православної Церкви в Канаді. Всечесні Отці Парохи і громади, які бажають мати в себе місії, повинні якнайскорше повідомити про се Консисторію, зазначуючи рівночасно, в якім приблизно часі вони бажали-б, би місія в них відбулася.

III.

Всечесні Отці Духовні, які думають просити о переведення на нові парохії, як рівнож громади, які бажають змін в духовній обслузі, повинні повідомити про се Консисторію перед кінцем місяця травня с. р.

IV.

Подається до відома всім заінтересованим, що прот. С. В. Савчук виїде в половині місяця травня до провінції Альберти, відбуде там наради з албертійськими священиками та відвідає деякі громади й округи в церковних адміністраційних справах. Громади, чи й особи в Альберті, які бажають бачити о. Савчука в будь яких церковних справах, повинні написати про се до нього, адресуючи листи, як слідує:

Very Rev. S. W. Sawchuk,
10635 - 96 Street,
Edmonton, Alta.

Дано в Вінніпегу, дня 1-го травня, Р. Б. 1933.

КОНСИСТОРІЯ
Української Греко-Православної Церкви в Канаді,

Прот. С. В. Савчук,
голова.

Присилайте передплату на „Вістник". Поширюйте „Вістник" поміж своїми сусідами.

Фіяа Невільниця.

В БОЛЬШЕВИЦЬКІЙ ТЮРМІ.

„ЛУКІЯНІВКА".

(Спогади бувшої невільниці).
(За дозволом авторки).

(Дальше).

Після сього експерименту мене відправили до вязниці на Лукіяновку, а через тиждень-два я була знову на Екатеринінській у Чека в загальній камері вночі. Знову пішлю допити в такому-ж дусі, а наприкт пивниця смертників і стрілянина над головою. Але в той час ніхто не знав, що се тільки „сполох", а не дійсний розстріл. В одній з таких допитів-катувань поранено мені голову, бо крізь пролетіла поверх мене, зачепивши верхньої частини голови і я мала вологі оболонки. В наслідок сього я мала запалення мозкової оболонки, а тепер на ціле життя лишилась хора голова. Мушу пригадати одну подібну картину, коли нас вивели на розстріл разом аж трох жінок. Одна з нас була Полька з Варшави; наявиця не пам'ятаю. Третьою була Українка, розстріляли, а вона була затримана до породіл, як вагітна. Друга була Ковальська — Українка. Чоловіка и теж уже були розстріляли. Перша після подібних екзекуцій зробилась глухою і німою. Вона вже не могла промовити ні слова, а бідна небішка Ковальська від переднну викинула свою утробну дитину в вязничній пивниці, а на четвертому ніч, після невимовних мук і переживань її розстріляли.

Кожда людина, що попадає до пивниць чека, тратить самоволодіння. Героїзму ніякого нема ні за гріш, що чоловік помітно більше серед мужчин. Ніхто не реагує на оточуюче обставини; кождий стає безвільним естюом, очікуючи свого кінця-смерти, й чим скорше воно прийдеться, тим краще, менше страждання. Дні в чека се довгі-довгі роки, а тимбільше ночі. А чому? Тому, що кождої ночі забирає свою данину, людські жертви з числа тих, хто ще залишився живий, дожидаючись своєї черги. Кождої ночі забирала з собою людські душі, а найбільше їх приходило ночі, а то було й десять, двадцять пять, сорок, а часами буди такі ночі, що забирали і сімдесять осіб.

Дуже часто допити переводились колегіально, цілою низкою чекістів. Та се було більше у вязниці. Серед таких слідчих був дуже часто прокурор цілої Совітської України з текою комісара внутрішніх справ — Михайлик — теж Жид. Комендантом „Лукіяновської вязниці був Гребінь, теж Жид, котрий стільки розстріляв людей, що в ньому нема стільки волосся на голові. Се його власні слова. Батьки його десь в Америці ждуть до себе на гостину. Жалко, що вони проживають тепер у східній дільниці Нью Йорку, звідкіля летів також і Бронштайн-Троцький творяти „соціялістичну" революцію в бувшій Росії. Можливо, що Америка признає СССР, Гребінь приїде до Злучених Держав „позпредом", але під иншим і-менем, бо найвищий шабель у карієрі чекіста — се „полпред", „торпред" тд. Серед загалу слідчих-чекістів своєю підлотою й знущанням відзначались, здичі разом з Нагом, жінка Михайлика (прокуратора), бувша учителька французької мови в уманській жіночій гімназії, яка мала звіду з 50 років. Се особа вся ставила до стинки без розбору. На мене теж викрикувала: — „Розстріять її!" З її наказу мене виводили ще три рази на розстріл у пивницю вязниці. Я перенесла шість таких „розстрілів", але остатнє катування не вийтиться в голові, мабуть ні в сьому і в майбутньому світі.

Після шестого розстрілу мене непритомну кинули у цементовану одиночку в підвалі вязниці. За деякий час напустили по коліна води, продержавши її з дві години, а потім випустили воду, але мене залишили в одній літній блюзочці і в парусинових черевиках. Чоботи мені були передані, але ніхто їх не бачив. Там я перебула дві і пів доби. Се діялося під Різдвяну ніч 1921 року, саме в найзимнійший час у Київі. Тут, у наслідок сих пекельних, нелюдських знущань, а породила пятимісячного сина-мерця, а сама знову попала до лікарні. У визначній лікарні з хорими теж не церемоніться. Отож і я скоро, розслаблена й немічна, була вкинена знову в жіночу камеру. Доводиться за се дякувати „прокураторші" Михайлик, може теж Жидівці, бо вся адміністрація була з громадян усього світа, за винятком двох-трох Латишів, що були скрізь у чеках катами-професіоналістами. Наші дурні комуністичні приспушники ладних паоли, виконуючи накази гнобителів і вбивників нашого народу. Гадаю, що не менше від мене будуть дякувати, коли залишилися в живих, дівчата-гімназистки своїй бувшій учительці, що була зарахувала їх до учасниць українського повстанкому (повстанської комітет). Їх було з десять, а її зусилля були направлені на те, щоб їх розстріяти. Про остаточну їх долю нічого не знаю, бо я скоро була засуджена на три роки і переведена після одинайцятьох місяців у вязниці до концентраційного табору. Се так сама вязниця, але тільки після суду і слідства.

Моїм моральним обовязком є пригадати незабутню і світлу особу своїй героїзмом духа що була звичуена в мурах вязниці — княгиню Оболенську, яку зловили при переході кордону в Польщу, .. чоловік її, здається, а молодою дочкою, перйшов кордон у иншому місці, хоч свого точно ніхто не знав, бо се була таємниця для вязнів. Княгиня Оболенська у вязниці була головним обєктом глуму і жорстокости, яку лише може проявити людина-звір. Тут вилилася вся класова лють, виливалось увесь дикунство й звірство, якого й світ не бачив і не знав, бо воно творилось лише в нещасній вязниці. Катування найчастіше робилось на очах богатьох тут-же в загальному коридорі, біля нашої камери, де сиділа й ся страдниця. Починалось воно з биття під боки, по голові, плюванням в лице, а потім вирвали коси, коліли шпильками під нігтями, залишаючи шпильки в нігтях на якийсь час, вимертали повіки очей, вирвали ві гд. Робили все, що тільки могла придумати людська злоба. Катування закінчувалося лише тоді, коли на-бридло катам. Так провадилось се катування майже кождий день. Тільки ніхто не бачив і не чув від Оболенської, ні сі хвилини муж: ні крику, ні зітхання, ні охання; навіть руху м'язів, ни скривлення лиця ніхто не бачив. Перед нами стояла граціозна, величава постать одухотворе-ної людини з розпущеними косами і заритими очима, часами заслоняючи се-бе хрестом, коли се було можливе. Здавалося, що вона була безтілесна, не чла й байдуже до тих мук, що її завдавали. Бо ніхто ні звичайних смертельних ран не може сустоно сього світа, не м.г би перенести подібних мук. Так витримувати може звичайно тільки той, хто плоть рядкував своє тіло духовни. Тут перед очима всіх вимилась та проста істина, „що дух животворний, а тіло немічне". Перед заслипленими очима катів стояла христіянська мученица, не Нероновня часів, а „большевицько-робітничо-пролетарської" дійсности другої половини 21 року. Як ніхто не чув в 3 пі уст сто-ону в часі мук, так і не відкривались. І уста а на прокляття, а тільки приподнять завжди напів закриті очи говорили про те, що вона творить внутрішню молитву до Того, який підкріпляє і оздоровляє тих, хто з непохитною вірою покладе надію на Нього. Тому людина в так му настрою не боїться нічого, що здається старшним у нашому житію. Чекісти часто, нагадившись над нею, викидали її за стіни вязниці, а самі стекнули, мовляв: „Іді, княгіня, ти нам не нужна", але мученица тихо й покірно сиділа, ждучи свого хресного кінця, бо знала, що се лише справа часів. Скоро знову забирають до келій на чергові муки без ніяких виїзів. Одного вечера забрали її з нашої камери на муки, але на останні на сьому світі. Най же ій душа оселиться там, куди вона свої очи часто піднімала в часі мук — „в місці світлому".

(Кінець буде.)

Великодні Звичаї в Соколівці.

Соколівка коло Бібрки, в Галичині Приселили Соколівки — Ходерківці і Сеник, а сусідними селами приличеними — Кологури і Пятничани. Великодні звичаї задержуються там такі:

Четв місцевих хлопців в Страстну Пятницю й Суботу сторожить в церкві при Гробі Господнім (при плащеницї). Одностроі, мосяжні цюломи і синьожовті лепти через плече і груди.

В Кологурах і Пятничанах заховався досі такий давний звичай: рисенько на Великдень посилають парафіяне фіру по свого священика, запряжену в чвірку найкращих коней, в супроводі до 30 козаків на сідланих конях. Вони одягом нагадують українське військо. Козаки і коні прикрашені національними красками.

Душа радіє, коли такий похід посувається гостинцем. Видно куряву, а неї не-казались шапки, ось вони тут — і вихром пєрелетіли, аж земля дудніть.

Які горді і бунлючні отті їздці! Самомовність і почуття сили видно в їх відважних руках. Помічається дивна козацька очайдушність. Немов славна колишня кінпота князя нашого Осмомисла на галицьких землях.

Утреня в Кологурах скінчилась. Пасхи посвячені. І тепер, як колись боярські супроводжували князя на замок, так провадячуть холуг.рські козаки свого священика до Соколівки на приходство.

Тут вже чекає кінпота пятничанських Козаки обох сіл відлають собі військове подорожування. Пятничане беруть тепер священника під свою охорону і похід відбудовується.

Невдовзі в Соколівці починаєвь Великодна Утреня. Дзвони грають. А проміні сонця, що визирнуло зза далекого краю, золотить баню, золотить вінці і розсипуються по людях, по хатах, по селі. Яка велич!

А під тими промінями сходячого сонця тисяча грудей могучо співає: Христос воскрес...

ДОПИСІ.

ВІД РЕДАКЦІЇ.

Дамо в дописів в сім числі чимало не свого теперу більше двох місяців, отже щоби на відкладати їх в брак місця на пізніше, місткого всі дописі допису в скороченій формі. Робимо се з конечности і цілком, що виконні допускуючості будуть вам за се вдячні.

ДО СПРАВИ ПЛАТНЯ СВЯЩЕНИКАМ.

(Сенді Лейк, Ман.)

В 6 ч. „Вістника" був помішений коли ж. Любінна про платню священникам. Я вірю, що богато людей погодиться з думками шановного допискувателя, головно ті, яким дбають за серці добро Української Церкви і українського народу. Кождий чоловік доброї волі мусить признати, що українські православні священники робять добру і корисну роботу для нашого народу, а коли ми хочемо, аби вони ще кращу роботу робили, то мусимо зі свого боку подбати більш про те, аби вони не мусіли безчастливо журитися щоденним хлібом, і щоби могли зберутн всю свою увагу та відати ві сої здібности для церковно-народної праці, для якої посвятили ся. (Тут шановний допискувателя обширно наводить контраст між роботою і поведенем українських православних священників і священників уніятських, які більше дбають про добро і славу Риму, чим про добро і славу свого народу, але в браку місця сей уступ пропускаємо — Ред.)

Ми знаємо тішитися, як в нас робиться добра робота; знаємо пізнавати, як робиться для роботи; ми знаємо також критикувати та відказувати; знаємо тішитися, як в нас гарний, розумний, правдивий священик; любимо пальть і позавитися перед католиками чи якими другими нашими сусідами, що наші священники краці, пристойніші, чим їх священики; але разом з тим всім ми не знаємо никакого опівчути праці доброго священика і не даємо йому відповідного винагородження так в формі платні, як і в формі признання. Знані з викладів, що священик працював через довгі роки на одним місці; переможив голод і холод; зорганізував громаду і поставив її на ноги; але за те все при відході не удостоївся від громади ані одного слова признання, подяки. І чи можемі дивуватися, як бі такий священик виносхотіть, стратив запал до праці і довіре до людей? Думаю, що ні. Отже треба дякувати Богові за те, що Він нагородив нас такими священиками, які працюють не задля матеріяльного зиску, ані не задля похвали і признань, а задля слави Божої і добра українського народу. Дякуймо також Богові за те, що в нас священики не каутся та п'ють, але рідні і вірні сини свого народу. Але хай наша дяка не буде тільки на словах, а також на ділах. Покажімо також ділом, що знаємо оцінити добру, щиру працю наших священників. Підтримуймо жертвами і працею ту церковно-народну роботу, яку вони роблять і забезпечимо їм відповідне утримання, щоби вони могли ще краще і повне працювати на українській церковній і народній ниві.

Ю. Ч.

ЧИ В НАС НІЧОГО НЕ РОБИТЬСЯ?

(Прут, Алта)

Православні Українці в сій околиці дуже сподобали собі „Вістник". Се є одиноки часопис, котрий підтримує нашу національне, місткого всі проміні допискі в скороченій формі. Робимо се з конечности і цілком, що виконні допускуючості будуть вам за се вдячні.

Я не знаю, чи можна вимагати від „Фармерського Життя", щоби воно писало правду, бо всі знаємо, якою правдивою комуністи живуть, але воно вичить наші Самуїля Крм сего ми гарно представлення по два рази на місяць, так само давно концерти і вечора і вічонки, отже ми є досить занятні, а все таки нам дехто закидає, що у нас не робиться ніяка робота.

На 15-го лютого відбіла нас о-і Кіслюк з відчитом на тему „Зайшло сонце на Україні". Відчит був знаменитий і був дуже гарно оброблений. Кожено при сій нагоді подякувати о. І. Кіслюкові і бажаємо просити, щоби о. Кіслюк знову у

ІСТОРІЯ ОДНОЇ ГРОМАДИ.

(Продовження зі сторони 1-ої).

— Мій перший закид проти п. Никифора був той, що він присвоює собі чужу власність. Які я маю на се докази? Ось які: кілька років тому назад п. Никифір став передплатником „Вістника". Він отримує „Вістник" і тепер і дуже радо його читає, а як „Вістник" коли на один тиждень спізниться, то дуже відказує, та говорить, що ми тому є повадні других народів, бо все спізняємося. Може й так, але чи і він не причиняється до того, що „Вістник" часом спізняється? Видавати газету коштує гроші, отже хто газету отримує і читає, повинен за неї платити. Коли-ж не платить — то те саме, що присвоює собі чужу власність. Оттак, як би взяв в склеп черевики, або яку другу річ і сказав не хотів за неї заплатити. Або взяв в сусіда збіжжа на насіння і також відмовився заплатити. А п. Никифір робить се з „Вістником". Він його отримує і читає, але вже три роки за него не платить. Ще й скаритьси, як „Вістник" на один тиждень спізниться. А чи робить так чесний, гарний, свідомий та примірний чоловік, за якого ми всі до недавна уважали п. Никифора? Я кажу, що ні! Отже п. Никифір не відповідає своїм характером никогам нашого статута...

— Гей, чекайте! — вірвався на ноги Никифір, — Я вам зараз поясню...

— Ні, — перебив йому Микола, — як маєте що пояснити, то зробите се потім, як я скінчу. Отже йдемо дальше. Я також закинув п. Никифорові, що він не платить своїх довгів, хоч признає, що їх винен та що має гроші, аби їх заплатити. Ось тут я маю лист, який п. Никифір написав до редакції „Вістника" рік тому назад. В нім він признається, що винен за газету і каже, щоби редакція за него не бо-

(Продовження на стороні 7-ій).

Ми добре розуміємо, що для людей є добре, а що ане, бо така організація, яку комуністи попирають, приносить тільки сварку і розлад між людьми. Релігія учить любови і мир, а не злодрости та ненависти так як комуністи. Нам треба в сих тяжких часах терпеливости і любови, треба один одному помагати, в не дівитись та рвитись кождий у свою сторону. Прикра крізи не є що инше, як самовбійство, і не буде жеше доти, доки одинці не перестануть жити жише для себе. Бо як буде то тепер? Кожда людина старалася придбати собі як найбільше маєтку, без рівниці, чи се школьно загалові, чи ні. Ось де корінь лих. Люде були такі вашті збирачами богатства. що і за Бога забули; церква ніякі від дому, а чоловік не йде, бо ні має часу Були такі, що ні по-ші робили і у Пятницю Великодну, та в инші великі свята, і Бог за них забув. Або як і прийде до церкви, то короткі часі що нас заготи в відчитом

Хоч хорна хмара депресії спустилась на нас, так як на других, і замість людьми Релігія учить любови і мир, а не злодрости та ненависти подаємо на дусі. Ми вірмо твердо, що ся хмара пройде, а релігійний дух нам у сім допоможе.

Кореспондент.

Заміткa від Редакції:

Сенс справедливість поміщений на иншому місці в сім числі.

ПУЩЕННЯ.

(Торонто, Онт)

Бувають на сиві люде, які все вселі, говірливі, товариські. Вони до кождого заговорять, кождого привітають для доброї цілі навіть в часах лихолітя, на жертву спромагають.

Ось з таких людей складається наша нарешта громада. Люде, які пригадуються Ті збоку, думають, що вона за такий короткий час та такий великий наступ зробила, організацію до себе передрадійшла вгодна міста Торонта.

Так, громада наша жила, рудилась, а до того й свідомий Її такий сильний вдасть: добрий, роботящий, розумний провід дав.

Одно тільки бідя, а то те, що церкви ще не маємо, але задумуємо будувати. Такий се тягар — то правда, тим більше що в Торонто немає (поки) дуже дорого контрук, але маємо в Бога надію, що при доброй волі та щирій жертвености наших членів наша громада буде в розмірно короткому часі пишнітися своєю власною церквою.

Говорячи про характер нашої громади, не можу не згадати про наше жіноцтво, яке гуртується при церкві, зорганізувалось в сестринство. Воно також рухливе та роботяще і немаби яку поміч приносить нашій громаді.

На 26 лютого с. р. наше жіноцтво справляло пущення, яке відбувалося в домі пашими Чумаків. Подвеяння вечерки їди, приправили столи цілими, запросили гостей. Коли столи були вже готові о парох попросили гостей сідати, прозва молитву, побажаючи спільні страви і почали вечерити. По вечері відбулась збірка на цілі церкви, яка принесла $34.00. І за Старий Край не забули і зібрали ще 36.00 на національну справу. Під час вечері також були промови. Говорили такі дбвоат Гумєнюк, говорив Гумєнюк, о. Левицький, парох громади, Мигай Крайлянич, Іван Гумєнюк, Іван Марія Шевчук, Мих. Матвєєв, пров. І ін. (він про збірку для Северо Краю приклад), Д. Гуменюк, пров. Романюк, Мих. Кононенко, пров. Іванцук, пров. Стопський, Мих. Деревіюк і инші.

Ю чи вечері відсилали молитву „Достойно є", а також многоліття і „Не пора", а за тим почали розходитись домів, кождий радий та веселий, що так мило та корисно провів свій вечір.

Дай Боже, щоби таких сходин довелось нам як найбільше мати.

М. Д.

ПРИЗНАННЯ УКРАЇНСЬКІЙ ПРАВОСЛАВНІЙ ЦЕРКВІ.

(Bimidner, Man.)

Українську православну громаду при Соборі св Покрови в Вінніпегу обслугує о. П. Маєвський. Са громада та може бути гордя зі свого пароха. Бо він голосить гарну науку і щиро працює тим добра громади, не забуваючи також зацеловувати в вірних членів до їх рідної церкви та рідного пароха Треба сказати, що УКр. Православна Церква в Канаді, маючи всюди таких гарних священників, побороть всякі труднощі і перепони, які ставлять її дорогу, і дійде до своєї мети: до об'єднання українського загалу під покровом його Рідної Церкви.

На жаль є ще богато несвідомих людей серед нашого загалу, які не видаються на Українську Православну Церкву. Се тому, бо вони не знають нашої історії, не знають хто вони є, чиїх батьків діти, але йдуть несліпо за чужими агентами та ки-

(Продовження на стороні 7-ій.)

„ВІСТНИК"
Радикальний часопис для Українців в Канаді
Виходить 1го і 15-го кожного місяця.
Видає Українська Православна Видавнича Спілка.
Передплата: В Канаді — $1.50 на рік.
За границю — $2.00 на рік.

THE HERALD
Published semimonthly by the
Ukrainian Orthodox Publishing Company
Subscription per annum:
in Canada — $1.50. — Foreign — $2.00.

Адресуйте: — Address:
The HERALD, Box 3034, WINNIPEG, MAN.

ДЕНЬ МАТЕРІ.

В неділю, 14 травня, припадає свято „День Матері".

Цілою сотою свята є збільшити пошану і повагу до материнства, пригадати нам наші обовязки супроти наших матерей, пригадати нам той великий довг вдячности, який ми їм винні, та вкінці пригадати самим матерям про той важкий і відповідальний обовязок, який на них лежить, як на виховательках нового покоління.

Десять Заповідей Божих діляться щодо свого змісту на дві части. До першої части входять перших чотири заповіди, які пояснюють відношення чоловіка до Його Сотворителя, до Господа Бога. До другої части входять прочих шість заповідей, які пояснюють відношення чоловіка до сього ближнього, то є відношення людей до других.

І от першою з сих шістьох заповідей є заповідь про відношення дитини до своїх родичів: „Шануй батька свого і матір свою, — аби було тобі добре і аби ти жив довго на земли".

„Шануй батька свого і матір свою", — говорить заповідь, — але на жаль, як часто доводиться бачити цю заповідь знехтовану, подоптану. Як часто завважується між нами брак пошани до родичів; як часто надважується брак любови та вдячности для тих, які дали нам життя та які так богато посвятили свого часу, труду та вигод для нашого добробуту, нашого щастя.

Коли приглядаємося відносинам, які панують між дітьми і родичами, то побачимо, що батьки тішаться більшою повагою в боку дітей, чим матері. Се треба пояснити тим, що в суспільнім життю жіноцтво завжди займало і тепер ще займає в відношенню до мущин другорядне місце. Був час, коли жінка майже не уважалася за людину; коли вона була тільки невільницею свого чоловіка, з якою він міг розпорядкатися, як було йому вгодно: купити, продать, а то й життя позбавити. Коли-ж жінка занимала таке сороминьке місце в суспільнім і домашнім життю, то ясно, що вона і в родині, як мама, не тішилася тою повагою і пошаною, на яку стан матері заслугує; вона й з боку її дітей, головно з боку синів, не мала тої любови і пошани, яка їй належалась.

Приходиться з радістю сказати, що матір чим раз більше занимає в родині, між своїми дітьми, належне їй місце; що світ чимраз більше клонуть свою голову перед материнством і признає материям належне їм місце; що ми чим раз більше усвідомляємо собі, що рука, яка колише колиску, управляє світом.

Світ рад клонять голови перед великими, славними людьми, але забуває, що в значно більше випадках признання належиться в першій мірі не так тим великим, славним людям, а їх матерям, які не тільки, що привели їх на світ, але що більше — своєю любовю і опікою вивели їх в люде. Замітним є, що матері славних, великих людей були майже завжди добрі, свідомі, щирі та віддані своїм дітям.

Славний англійський вчений Едісс сказав: „В тім, чим я є, заслуга не моя, а моєї мами". Подібно сказав славний американський президент Лінкольн: „Все, чим я є і чим сподіюся бути, завдячую своїй мамі". Вічер, чи не найславніший проповідник, якого Америка дотепер видала, говорить про свою маму: „Память моєї любячої матері є найяснішим спогадом в моїм житті". Славний артист-маляр Анджело сказав: „Чим би чоловік не був, він завдячує те своїй мамі". А другий артист-маляр, Англієць, на ім'я Бенямін Вест, говорив про свій успіх: „Поцілуй моєї матері зробив з мене артиста".

Ми говоримо про любов між приятелями, про любов супружу, про любов дитини до матері, про любов до свого народу, — але більщої, взаємнійшої, сильнійшої любови, як любов свідомої, доброї матері до її дитини, світ не знає.

В одній історії говориться про те, як Ангел Божий зійшов з неба на землю, щоб перешвідчитися, що є на землі найкраще.

Перше, що він побачив гарне — був корж рожі. „Що за краса!" клинув Ангел, беручи з собою сіжку, що тільки розвинену рожу. Рідчик попри хату, що побачив кріз отворені двері колиску, а в колисці маленьку дитину. Вона бавилася своїми ручками і всміхалась так мило, так любо, як тільки задоволена дитина всміхатись може. „Ах, що за краса, оттой усміх дитини", — промовив Ангел. — „се найкраща річ, яку я дотепер в світі бачив. Візьму сей усміх з собою". Ангел пішов далі, а з часом, під вечір, проходив попри другу хату. Він побачив, як мати клала дитину спати. Вона положила її до колиски, накрила, поцілувала, і хоч дитина вже спала, вона все ще стояла над колискою і дивилася на своє золото, на свою надію і потіху, так, що на весь світ забула. Ангел погляднув її в очі, і побачив в них щось таке, чого перед тим на світі ще не бачив: побачив чисту, безмежну любов матері: „Ах, що за краса, отта любов матері", прошептав Ангел в захваті, — „я візьму її в собою до неба".

Зближившись до воріт небесних, Ангел хотів ще раз поглянути на т' річ, які ніс з собою. На його велике здивування гарна, пахуча рожа звяла і з її попередній краси й сліду не остало; гарний, майже ангельський усміх дитини обернувся у вередливий плач р..апещої дитини; зате любов матері не тільки що не ослабла, не змінилася, а приявно стала повнійшою, глибшою, сильнійшою. А коли другі Ангели спитали його, що він знайшов найкращого між людьми на світі, Ангел відповів: „Матірню любов, яка простягається від землі аж до неба; яка не покидає дитини від її зачаття, аж до гробової дошки".

Чоловік може сходити увесь світ; він може бути рабівником і убійником; може згубити віру в Бога і почуття правди і справедливости; може чорними, гріхними ділами приспати свою совість і не побоїться навіть найбільшого злочину: але в його свідомости, в його памяти остане один образ, якого він нічим не годен затерти: живучи і вмираючи перед його очима остане образ тої доброти і любови, яку він кликав дитиною „Мамо"

День Матері! На що він? А на те, щоби пригадати нам, який великий дов ми винні своїм матерям; а пригадавши, щоби постаратися бодай в части — б. в цілости ніколи не годні — сплатити його. Той довг можемо сплатити в рік спосіб: одно слівце подорожнього, слівце потіхи-розради, коротенький лист маленький дарунок-пригадка, маленьк помич, в якій би формі вона не була — принесе матері неописану радість, по тішу, бо пригадає їй, що діти її не забули, що вони памятають про неї і любить її.

Треба памятати, що хотяй ми ще старші віком, хотяй ми вже самою своїх дітей, — то для наших матерей ми так-ь діти тепер, як були тоді, коли вона ко писала нас в колисці, коли тримала на груди, коли чувала над нами ночами. Треба також памятати, що хотяй на ша мати стара і похила, хотяй вона може мя стані поглядзи і звичаї, хотяй вона не все те розуміє, що нас займає і інтересує, — то все таки вона наша мати, вона наш найбільший приятель, її серце горить до нас святою, материнською любовю.

День Матері! На що він ще? А тоді на те, щоби пригадати матерям, який великий, який важний обовязок спочива на їх плечах — обовязок дати їх дітям добре, гарне виховання, вивести їх в люде. Про се головно повинна подумати з День Матері українська мама. Українськ народ тільки ще бореться про своє самостійне життя ,він тільки приготовляється до того великого дня, коли сконе з себе чужі окови і заживе життям вільним, самостійним, від нікого незалежним. А коли той великий день остаточно прийде і як наш народ виявляється в тому іспиті, який він тоді на нього тоді наложить — се буде найбільше задання від української мами: від того, як вона виховає своїх синів і дочок, чи вщепить вона в їх серцях любов до свого рідного, чи приготовить їх до тої важної праці, яка їх чекає.

Нехай же в День Матері українська мама буде свідома своїх обовязків і най прирече чесно і совісно їх виконувати.

С.В.С.

ГНОБИТЕЛЯМ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДУ.

Не призивайте всуе Бога,
Не призивайте ви Христа,
Не оскверняйте ви святого
Животворящого хреста!
Христос учив народ любити,
І за народ Христос страждав, —
А ви грабуєте сього
І те, що Бог народу дав.
Христос носив вінець терновий,
Святую кров свою пролив,
Своєю смертию святою
Народ в неволі іскупив.
А ви — народ рабом зробили,
Братів за гроші продали,
Народ у терпінях водили,
І піт і кров його пили.
Не христіяне ви — Юди
Цілуєте ви хрест святий,
А хрест народові на груди
Що дня кладете ви тяжкий.
Не призивайте-ж всуе Бога,
Не призивайте ви Христа,
Не оскверняйте ви святого
Животворящого хреста!

Олександер Кониський.

Постарайтесь, щоби Ваша передплата була вирівнана та відновлена як найскорше.

ІСУС ХРИСТОС І ЦАР АБГАР.

Є дуже старе переданнє про Абгара, царя Едесси в країні Озроєн. Сей цар, згідно з тим переданнєм був слабий на проказу. Життя сього царя припадає на час межи 9 і 46 роками по Христі. Инакше кажучи, він жив в часі Христа. Передання говорить, що цар Абгар, тяжко слабуючи на свою недугу і почувши, що в Палестині Ісус Христос творить ведикі чуда і сцілєння, післав до нього свого посла Ганана з листом, в якому висловлює свою віру в божественність Ісуса Христа і просить Христа прийти до Едесси і сцілити його. Ісус Христос відписав, що Він мусить залишитись в Палестині, але після Свого вознесіння, Він пішле одного зі своїх учеників, який сцілить його і принесе йому і його народові нове життя. Про се передання оповідає найраннійшій історик церкви Евсевій. Він навіть подає переклад з сирійського документу, найденого ним в Едессі, листів Сина Божого і Абгара.

Хоч оповідання про се нема в евангеліях, однак Вселенська Православна Церква з найдавніших віків приймала се передання за правдиве і на підставі його має свято „Нерукотворенного Образа Спасителя". Історія „Нерукотворенного Образа Спасителя" є власне завязана з переданнєм про Абгара. Згідно з „Учінним Тадеї" (є така християнська рукопись), Ганан, післанник Абгара змалював образ Ісуса Христа, і відбив його до свого царя до Едесси. Але инший християнський письменник Евагрій, покликуючись на Прокопія, говорить, що Ганан не міг змалювати лик Сина Божого і тоді Син Божий сказав дати Йому вмитися і коли Він обтер лице свое, на рушникові чудесно відбився образ лиця Сина Божого. Сей то образ Ганан і відніс до Едесси. Як учені досліджали, сі передання десь виникли в половині 4 століття. Як певне, історія доказує, що дійсно в Едессі був 944 року старовинний образ Христа, який після того був перенесений до Константинополя Імператором Романом Першим. Щоб закінчити історію Абгара, ми скажемо, що дійсно по вознесінню Христа, як оповідають церковні передання, апостол Тома, який проповідував в Індії, післав до Едесси свого співробітника Тадея і він сцілив Абгара від прокази і благовістував йому і його народові Христову віру.

Др Ламза, Асирієнин, який володіє арамійською мовою, яку уживав Син Божий і Абгар, перевів переклад листування межи Сином Божим і царем Абгаром. Ми приводимо за ним текст сих листів:

Лист Абгара: „Від Абгара, царя Едесси мир і привіт Ісусу, Досконалому Спасителю, який явився в краях Юдеї. Я чув оповідання про Тебе і про сцілення, які переводяться Тобою без медикаминів і без уживтя трав. Говорять, як Ти сцілиш сліпих так, що вони видять, хромих, що ходять, що Ти очищаєш прокажених і що Ти можеш виганяти нечистих духів і демонів. Що Ти цілиш тих, що мучились довгими страждання ми і що Ти воскрешаєш мертвих. Почувши все се про Тебе, я вірю в одно з двох: або Ти є Бог, що зійшов з неба і творці сі річі, або творячи се все, Ти є Син Божий. Отже тому я написав і запросив Тебе відвідати нас і сцілити недугу, від якої я страждаю. Я також чув, що Юдеї є проти Тебе і шукають погубити Тебе. Я маю хоч і мале, але почесне місто, якого доводі для нас обох.

Лист Ісуса Христа: „Щасливий ти, о, Абгар, що не бачучи Мене, ти повірив в Мене. Бо так є написано про Мене, що сі, що не бачили Мене, повірять і житимуть. Але що до того, що ти написав, щоб Я прийшов до тебе, то необхідно, щоб Я виповнив те, чого Я був післяний і після сього був прийнятий Тим, Хто Мене післав. Після того, як Я буду прийнятий, Я пішлю тобі одного з Моїх учеників, щоб він міг сцілити твою недугу і подати життя тобі і тим, що з тобою".

Листи сі взяті з книги написаної Д-ром Ламзою „Найстарійший Христіянський Нарід".

Повертаючись до „Нерукотвореного Образа Христа", треба сказати, що несторіянські джерела говорять, що такий образ дійсно існував і був в Едессі, де його особливо охороняли. Правдя, несторіянські джерела приймають за правдоподібне, що образ сей не був „нерукотворенним", а був намальований Гананом, який був архівістом царя Абгара і мистцем в малюванню. Инакше кажучи, вони тримаються передання, як вони його отримали з „Учінних Тадея". Бо се передання так про сей образ оповідає. Несторіянські рекорди подають, що сей образ охороників Едессу перед знищенням в часі нападу персидського царя Хозроя Нушірівана. Пізнійше сей образ попав в руки магометан, був у них через три сотні літ і був переданий до Константинополя на викуп полонених. Тепер сей образ втрачений. Ніхто не знає, де він знаходиться.

Що до значіння східної Несторіянської Церкви, з записків якої довідуємося про „Нерукотворенний Образ Христа", можна подати цікавий факт, що ся церква була вислала колись понад 2000 місіонарів до Китаю і Індії. Марко Поло в своїх оповіданнях про подорож на схід говорить, що він зустрічав християнські місці здовж цілої своєї подорожі від Вавілону (Персія) до Пекіну (Китай). Християне в Едессі, а разом з ними й ціла церква Персії носить назву Несторіянської. Коли в 435 році Несторій був скинений з патріяршого престола в Константинополі і вигнаний за свою ересь, він відіхав до Персії, де тодішня церква його приняла і під його проводом досягла досить великого розквіту. Несторіянська церква мала досить гарні відносини з Персами, але її сила підупала, коли в 7 столітю Персія була підбита музулманами (Турками, Арабами). Всеж таки церква не була остаточно знищена. Вона ще існувала аж до часів нападів Ведиких Ханів (Татари). В 14 столітю Тамерлан (татарський хан) знищив всякий слід колись великої церкви і решткн христіян-несторіян вбив в горах Курдистану, забираючи з ними вищенині манускрипти писані-на старовинній арамійській мові. Др. Ламза надіється, що певна, добре виряджена експедиція може знайти в стінах церков в горах Курдистану богато ще таких пам'яток і богато нового світла може бути вкинуто на неясні місцеві равині християнської історії, як і на певні місця Св. Письма.

(„Дніпро")

А.І.Т.

ДОБРИЙ ЗАПОВІТ.

Хуфеланд, німецький медик, залишив своїм дітям такий заповіт: „Живіть в Богові і все робіть в імя Його. Невинно майте Його в своїх думках і серцях. Молітеся й працюйте, а все решту віддайте Провидінню, яке опікується вами".

МАТИ.

Хто матір забуває,
Того Бог карає,
Чужі люде цураються,
В хату не пускають.

Т. Шевченко.

ПРИНАГІДНІ БЕСІДИ.

Була се пятниця, ще перед Великоднем. Пішов я на почту, по газети. Там застав вже богато людей, а також і кума Гарасима.

Почтар перебирши почту, почав видавати.

Позабирали ми газети, а тут чоловіки коритись погляднути хоч на першу сторінку. Тай не тільки мене, але здається, що у всіх така кортівка є.

Перегляджу я новинки, і аж дізнув, коли прочитав новинку про огнище душегубство в Мильнику, коло Вінніпег Бич.

Бачу я, а то майже всі вже ту новинку читають, а жінки зі злости пінчерворіють, так і видно, що вони дістали того душегубця в свої руки, то на американський спосіб лінчували би його.

В кутку незамітно присівся наш комуніст Пантелей Рядо (бо в нас є двох їх, а се 'ни і його бортівник). Сидить він і живо переглядає заголовки своїх газет. Нарешті зривається і каже:

— Що ви верзете про якесь душегубство? Я от всі свої газети переглянув і нічого про се не знайшов.

— То може твої товариші забули про те написати, отже на, перечитай собі в мойй, — каже кум Гарасим.

Що?! Вашу?! Я читаю тільки робітничу пресу, бо робітнича преса подає чисту правду, — почав бундючно Рядо. — Ваші газети буржуазні і вони подяють тільки видумки та брехні. Коли моя робітнича преса не подає про якесь там душегубство, то такого й не було, а його видумали буржуазні газети.

— Як то не було?! — обурившися кум Гарасим. — От поглянь: і всім часописі, і в тім, і он в тамтім подано те саме.

— Я вчера приїхав в Вінніпегу і чув там про те саме, та й в англійських газетах бачив. Там розписувалися цілими сторонами, а навіть фотографії подавали, — додав хтось там від себе.

— То все брехня, видумка на те, щоби було чим газети заповнити. Одинокую правду подає тільки наша робітнича преса, а ваша, буржуазна, бреше, бреше і ще раз бреше, — розкричався Рядо.

— Замовчи, найманє московський, — обрушився вже я, — а ні, то забирайся з моїх чесних людей.

Рядо побачив, що не жарти, вібрав свою „робітничу" пресу під пахву і дав драла. Коли вже був за порогом, то вагрівів на всі заставки:

— Читайте робітничу пресу, вона одинока пише тільки правду!

З сеї нагоди ми з кумом рішили написати до одного знакомого в Вінніпег Біч о пояснення:

Підчас свят дістаємо листа, в якім нам пишуть:

„Те, що писали про душегубство в нашій околиці — се правда. А також і правда є те, що большевицькі газети про се душегубство нічого не згадали. Причина в тому є те, що підозріння упало на одного провідника тутешніх комуністів і секретаря Ліги Фармерської Єдности, якого арештовано. Отже видно, що товариші з Вінніпегу уважали, що лучше про душегубство і не згадувати"...

Ось тут вам від і перевів. Отсе вам комуністична „правда". Такою правдою комуністи годують своїх „лясково свідомих" робітників і фармерів.

Наука з сего для вас, браття фармері, є гонити в хати всяку комуністичну дрянь, а головно стерегіться всяких їх урядників, бо се найбільш небезпечний елемент.

Кум Гринь.

НЕДІЛЬНА ШКОЛА

ХРИСТОС ЗЯВЛЯЄТЬСЯ УСІМ АПОСТОЛАМ В ВОСЬМИЙ ДЕНЬ ПІСЛЯ ВОСКРЕСЕННЯ.

Коли настав вечір того дня, першого на тижні, двері, де зібрались ученики, були зачинені задля острасху перед Жидами; прийшов Ісус і став посередині та й каже їм:

— Мир вам!

І дорікав їм за недовірство і жорстокість серця, що не повірили тим, хто бачив його воскресного. Вони-ж, налякавшись і перестрашившись, думали, що духа бачать. І сказав їм:

— Чого ви стривожились, і нащо такі думки входять у серця ваші? Гляньте на руки Мої і ноги Мої: се Я сам. Діткніться до Мене і розглядіть, бо дух тіла і костей не має; як бачите, Я маю.

І сказавши се, показав їм руки і ноги свої. Зраділи тоді ученики, побачивши Господи. Поки ще вони з радощів не вірили і дивувались, сказав їм:

— Чи маєте тут яку поживу?

Вони подали Йому частину печеної риби і стільник меду. І взявши, їв перед ними. Сказав же їм:

— Ось ті слова ,що Я говорив вам, ще будучи з вами, що повинно справдитись усе, що написано про Мене в законі Мойсеовому, і у пророків, і в псальмах.

Тоді розкрив їм розум розуміти писання і сказав їм:

— Так написано і так повинно було постраждати Христу і воскреснути з мертвих третього дня, і щоб у ім'я Його проповідувалось покаяння і прощення гріхів між усіма народами, почавши від Єрусалиму; ви-ж свідки сьому.

І сказав їм Ісус знов:

— Мир вам! Як післав Мене Отець, так і Я посилаю вас".

І, промовивши се, подихнув та й каже їм:

— Прийміть Духа Святого. Кому відпустите гріхи, тим відпустяться; на кому зоставите, зостануться.

Тома-ж один з дванайцяти, званий Банаюк, не був тут з ними, як прихідня Ісус. Говорили-ж Йому другі учениці:

— Ми бачили Господа.

А він сказав їм:

— Як не побачу на руках Його знаків від цвяхів і не вложу руки моєї в ребро Його, — не повірю.

І через вісім днів були учениці Його знов у домі, і Тома в ними. Прихопив Ісус, коли двері були замкнені, став до середині і сказав:

— Мир вам!

Потім каже Томі:

— Дай сюди палець твій і погляньруки Мої. І дай руку твою і вложи в ребра, і не будь невіряний, а вірний.

І відповів Тома і сказав Йому:

— Господь мій і Бог мій!

Каже Йому Ісус:

— Ти увірував, бо побачив Мене: щасливі ті, що не бачили і увірували.

ТРЕБА І НАМ БУТИ ГОТОВИМ ПРИ-НЯТИ ХРИСТА.

Правда, що Ісус Христос відкупив нас через хрест, однакож зостається для нас, щоби — хто хоче бути відкупленний і з Ним царствувати, відважився умерти на хрест.

ІСТОРІЯ ЦЕРКВИ.

(За В. Семакою).

(Дальше).

Східні інновірні церкви.

Крім згаданих єресей, що появилися на сході в протягу IV періоду, були й такі, що, появившися в II періоді, обійшли цілі народи або їх части і перетворювали всі національні церкви на інновірні. Такі єресі є: несторіянська, монофізитська і монотелитська.

1. Несторіянська єресь удержувалася між так званими „далекійськими християнами" в Персії, звідки скоро розпространилася й на сусідні краї: Месопотамію і Курдистан, і дісталася аж до Індії, особливо на побережжа Малабару, де її прихильники прийняли назву христіян Томи. Під час коли Персія стояла під панованням арабських калїфів, несторіянська церква дійшла навіть до розвитку, розширюючися аж до Китаю і між Татарами. Відтак, в наслідок нападів монгольських, почавши від року 1206, а особливо за їх полюванням Тамерляна († 1405), знищіла вона так, що задержалася ледви в горістих сторонах Курдистану.

Несторіянський патріярх Католікос, що до року 762 мав свою столицю в Ктесифоні, відтак в Багдаді, має описля, по устуленню арабського калїфату (1258 р.), рідкі осідки. Заходи Риму, щоби приєднати несторіян латинський церкві, остали даремні.

2. Монофізитська єресь утримялася особливо в церкві вірменській, якобітській, коптійській і абесинській.

а) Вірменська церква між всіми прочими монофізитськими церквами пізнатала найбільше, тому, що в сім періоді Вірмени мали власну державу. Сю державу, що пізнійше стала королівством, основали 1085 року в Кілікії і званим Малою Вірменією, знищив султан египетський року 1375.

Патріярх Вірмен, Католікос, що мав спершу столицю в Вагарсібаті, нинішнім Едмяцінами, в Великій Вірмені, осів після основання держави Малої Вірмени (1085 р.), року 1147, в Ромклі, столиці сеї держави, а після знищення сего міста (1307 р.), в Сіс (иншім місті Кілікії). По упадку королівства (1375 р.) вернувся патріярх назад (1441) до властивої Вірмені і осів в монастирі Едмяцінзькі.

Патріярх (Католікос) Вірмен дістав в протягу сего періоду ще двох иншихтоваришів (патріярхів): одного з столицею в Агтамарі (на острові озера Ван), котрого задля приналежних відносин, які утримував „Католікос" з латинниками, вибрали окрестні Вірмени (1114 р.); другого в столицею в Сіс, котрого вибрали Вірмени Кілікії (1441 р.) після відходу Католікоса до властивої Вірмені.

Цертгородські патріярхи кількома оподіями, особливо за царя Мануіла Комнена (1143—1180), заходилися коло того, щоби приключити Вірмен до православної церкви; але заходи сі не здійснилися. Так само не здійснилися і рівночасні заходи папів, що особливо в часі хрестних походів, в замін за унію, прирікали їм поміч проти Турків. В XIV століттю (1330 р.) основали латинські місіонарі в Вірменії тимчасові осади для уязвленої церкви, імена яких: Іраклія, Сивастія, Тіфлісу. Успіхи латинських заходів затрималися в тім часі, коли перестало існувати королівство малої Вірмени (1375).

б) Яковітська церква в Сирії, звана також сирійською, мала як до сего періоду (IV) свого патріярха, що називався патріярхом антіохійським і мав свій осідок на різних місцях. від року 1166 мала свою столицю в Мардині в Месопотамії і називалася урядово від цього місця „Церквою (або р.) „Мардінів". Окрім цієї городської патріярхи, щоби спокійнійше виконувати в православною церквою новійшими обрядами. Без усилу нові обряди і змагання папів підчас хрестних походів, а увів, заключена яковитами з римською церквою на соборі в Флоренції, була лише на папері.

в) Коптійська і абесинська церква. Коптійська церква (єгипетсько-національна), зразу підпомагана магометанами на шкодність православних християн, удалася за часів хрестних походів великому утискові зі сторони мамелюків, через що число вірних дуже підупало. Із трьох коптів вибрав собі в половині 13 століття на столицю Каіро.

Абесинська церква, що здавна мала на чолі архиепископа, званого абуною (або абобою — отцем), рукоположеного коптійським патріярхом з єгипту, прийшла в сім періоді (IV) в цілковиту залежність від коптійської церкви, що з XII століттям привласнила абуні тільки титул епископа, котрим міг бути лиш родовитий Копт. Тих Коптів як і Абесинці, з моїми котрих сі посліді і до тепер тішаться національними ласками володарями, оперлися в IV періоді всім змаганням Риму, склонити їх до унії.

3. Монотелитська єресь, що удержувалася в так званій „маронитській церкві", в сім періоді виникла. Маронити, що осіли в Сирії і на горі Ливанові, в XII столітю (1182) заходами хрестоносців злучилися з римською церквою, а сю злуку завершено відтак 1445 на соборі в Флоренції.

(Дальше буде).

НЕ ОДНАКОВА НАУКА.

Славний бельгійський патріот, кардинал Мерсіє, сказав: „Нема совершенного християнина, який не був-би совершенним patriotom". А греко-католицькі епископи тай їх духовники навчають своїх вірних, що „Україна небо не дасть", отже найважнійше є те, аби вони були добрими католиками і наспід виконували приказ римських агентів.

Отже не однакова наука католицьких епископів.

„ДНІПРО"
орган Української Православної Церкви в Злучених Державах,
виходить 1 і 15 кожного місяця і
коштує на рік $2.00.
Передплату висилати на адресу:
"DNIPRO"
1351 Germantown Ave., Philadelphia, Pa. U.S.A.

ПРИЗНАНИЙ УКРАЇНСЬКИЙ ПРАВОСЛАВНИЙ ЦЕРКВІ.

(Продовження зі сторінки 3-тої.)

дають болотом на те, що вважали слушним і вловить.

Правда, таким несвідомим не можна дуже дивуватися, можна їм навіть простити, бо вони не знають, що роблять. Але не можна простити тим, які знають історію свого народу, яке повинно того або иншого свідомо людей балакунтять рабів людиства несвідомо.

Українська Церква боронить свої межі перед напливом ворога в кишенях, боронить тепер і дасть боронити, не оглядаючись на кличи та напади з боку чужих агентів та зайнятів. Українська Православна Церква переможе всякі труднощі, бо за нею Правда — а Правда не годна вічна сила подолати.

М. Огонь.

—()—

РІЧНИЙ ЗВІТ
Української Православної Громади ім. Св. Трійці в Тарнополь, Сакс. за рік 1932.

Ниша громада заграгізувалася 19 серпня, 1932 р. і від того часу пробувала дуже гарний постуй, хоч поле не було пригоже, бо місцеві Українці були тоді подівані на три групи: одні тримались грако-католицької церкви, другі в наслідок „вищого ешо" уважали себе Полякими, а треті — бізбіжними — пропонуючи мінять світа.

Перші пів'яри-священики, які запростили на нашу сходницю були о. прот. Савчук, адміністратор Української Православної Церкви в Канаді, і о. прот. В. Кудрик. Вони отворили акцію сей, поскільки їм вистачав Різво! Церкви і заложили до праці так, що в 1925 р. наша громада мала вже свою церкву. Наша громада буде завжди памятати сих щирих священиків, бо їх праця приїхала на той час, коли ми мали бого порога, а мало одводнили, коли треба було великих вусків і посвяти та великого такту, аби пригорнути людей та вигримати їх при своїм рідним.

Тепер нашим пароком є о. І. Кучай, знаний з його щирої праці на церковнім та народнім полі. Він подав нам добру науку, підтримує в нас духа, знимене всіх — старших і молодших — до праці і сам щиро працює.

Наші послідні річні збори — одбувають з ряду — відбувся 18 грудня, 1932, в салі Українського Народного Дому ім. Івана Франка. Збори отворив предсідник громади, п. Микола Романко. Він дав короткий звіт з діяльности громади за минулий рік і покликав збори до вибору президії до переведення збори. Вибрано п. Василя Фінча на предсідника, а т. Володимира Войцеховського на секретаря. Предсідник покликав секретаря громади, п. Ю. Кутя, щоби дав звіт з фінансового стану громади. Звіт представляється так:

Приходи в 1932 р були такі:
Готівки в касі з 1931 р. $80.35
З членських вкладок вплинуло 14.00
Доїда з обіду на Зелені Свята 16.85
Доїд з представлення 18.65
За свічки від В. В. 1.00
Доїда з пошукового балю 51.60
Доїда з буфету 2.80
Добровільні жертви 6.15
Жертви на платню для свящ. На збірці вложці до 4 форві валюром 37.50
Разом $263.00
Розходи були такі:
Доплата за всякуванню 25.00
Матеріял на дзвінницю 14.85
За роботу коло дзвінниці 3.90
Музикантам, які грали на товаришських сходинах 5.00
Священикові 132.00
Дяконі 14.00
Разом $194.75

Отже грошей в касі остало $68.25

Касієр, п. Федько Свячина, заявив що його рахунки сходяться в тім, що є записано і було прочитано в книги секретаря.

Третій вже буде давній господарем церковного майна, п. Н. Войцеховський.

ПРЕСОВИЙ ФОНД „ВІСТНИКА".
(Ґрунмонт, Алта.)

Тут існує невелика громада Українців, які мають свою Українську Православну Церкву. Нехитка та громада, але прикре щиро для народної справи. Живче товариство справляє час від часу загальні забави в Народнім Домі, а приміх від їх на потреби церкови. На 23 лютого справлено колядку в п. Василюка в хаті. Вечером принесли перекуску Українська сільська рада з рибячого господарства, пироїв, голубців і инших українських страв. По перекусі почали розвиток робити дальші і правильно устроїти концерт в честь Т. Шевченка на 10 березня (поміж одною з гостей запізнав присутніх членів, щоб зложили добровільні датки на пресовий фонд „Вістника", в наслідок чого отсі господині зложили свої жертви (по 50 ц.): Т. Бутяй, К. Радомський По 25ц.: Т. Шупена Л. Гладзко, М. Гринюк, І. Хупько, М. Бийлик, Г. Хінкіт, В. Кіротаки 10ц.

Щира подяка всім жертводателям.

Лука Гавалюк.

ІСТОРІЯ ОДНОЇ ГРОМАДИ.

(Продовження зі сторони 5-ої).

ялася, бо він гроші має, — впрочім ми також добре знаємо, що він годен тих кілька долярів заплатити, бо хто з нас так добре мається, як він? — але помимо того п. Никифір і до сьогодня свого довжку не заплатив. Отже знов запитую вас, шановні збори, чи достойний такий чоловік бути головою товариства, який не платить своїх довгів, хоч годен їх дуже легко заплатити? Я кажу, що ні!

— Пане предсідниче! — не втерпів знов Никифір. —

Прошу о слово!

— Ні, п. Никифоре, — я ще не скінчив, — не дав йому продовжати Микола. — Будете говорити потім, як я скінчу. Тепер приступаю до третього закиду, а іменно, що п. Никифір не дотримує свого слова. П. Никифір не менше, як чотири рази писав до редакції, обіцюючи вирішити свою передплату, щоби тільки не перестала висилати йому газету, але кождого разу не дотримав свого слова і редакція дуже тяжкі тому вичеркнула його імя з ліста передплатників. Отже в третє питаю вас: чи гідний такий чоловік бути предсідником Народного Дому, який так не дотримує свого слова? Яке запевнення ми маємо, що він не буде так само поступати в справах Народного Дому? Цілковиті Збори! Я щераз заявляю, що п. Никифір не є достойний бути головою Народного Дому і тому вношу на сей поважний і відповідальний уряд п. Петра.

Микола скінчив і зійшов зі сцени. На салі счинився гамір.

(Дальше буде).

РЕКЛАМОВІ ПІСЛЯ-ПЛАТНИКИ! — Не допустіть до того, щоби Адміністрація „Вістника" і в Вашім таки реєструвала, як в Ніагарфорсі. Відновіть свою передплату як найскорше.

ЛОБРА ІДЕЯ.

Систематичне знання своєї Батьківщини та свого минулого є обов'язком всякої інтелігентної людини. Тільки у нас — „Українців се не так. Причини свого лежать в гірній долі нашого національного життя.

Тому на ось вітаємо чутку Української Господарської Академії про заснування академічного технічного відділу позаочного навчання відомостей позакурсі українознавства.

Ці курси мають розпочатися від весні б. р. Містяться в собі головні цілі предмети з ділянки українознавства (історія письменства, географія, господарство, економія, канцелярійна відповідність). По пересліднім складу курсів запитуються лінії бажані самі. Напевно плятня за навчання робить курси приступними для кожного.

Початок навчання залежить від того, коли буде означена достаточна кількість зголошень від бажаючих студіювати за курсах.

Заявляється по адресі:

Ukrajinśky Technicko-hospodárśky Institut.
Podebrady, Tchecoslovensko.

ПАВІЛЬОН УКРАЇНИ.

Заложення Українського Павільйону ві Всесвітній Площі в Шікаго звернуло на себе увагу не лиш української преси і публики в Америці, але також і американської преси. Кілька американських газет в Шікаго видрукувало окремий артикул спеціяльно українського світу, подаючи вісті заголовними кромами, а також рівні подробиці щодо всесвітнього та аутрішнього уряджения Павільону України, що має повстати на вистві.

Не лиш газети міста Шікаго, але навіть преса таких віддалених кінців міст, як Пітсбург, відгукнулася не сло лише прихильним замітками і короткими нотатками.

Се вже показує яку потенціяльну силу має участь України у Світовій Виставі під оглядом української пропаганди. Заложення Павільону, в цілі програму, яку має перед собою Українська Виставова Корпорація, є лиш найменшою точкою. Як Павільон буде готовий, буде відсвятковане його святочне відкриття. Відбуде з отворенням виставі за рогато шести місяців. Тимчі, сотня тисяч, а може й мільйон чужинців відвідають Павільон лиш для того, щоб пересвідчити собі на власні очі „Що то є та Україна?". В Павільйоні вони знайдуть собі відповідь на се запитання. І, хто знає, скільки приятелів прихильників і поміжників наберуть собі українська справа та через сей Павільон!

В Павільйоні буде постійний штаб Комісії, спеціяльно призначена Українського Павільйону, бо більшість виставових будов буде мати судей, так, що вони будуть мали свій характер. буде також українська реставрація. Сі сили нашого Павільйону не позначать бути достаточні. Сам Головний Заряд Шікагівської Виставки вже уважав сей український помисл за знаменитий. Знаменит театру в цілі реставрації не є тільки „Мелісове". Кождо мистецтво сцінічне про чотирнадцять рівень народу; сміючись про нього шість і мистецтво кулінарне.

З огляду на вищі і місцю приємне зацікавлення, яке Українська Виставова Корпорація зустрічає з боку не-Українців, просто дивно наскільки української загал є подібний в своїй відданій сій так важній справі. Кождий одинокі, кожні групи, окремі околиці виявили, що праця горячо, можна сказати ентузіястичне заголовлення виставовою справою. Потомність, сильно що є народів, національних інституцій, цілих околиць та окремих осіб, які навіть ще не дробили найменшого зусилля, щоб се справу підперкнути! Що се? Брак сили? Ні так тут собі звичайна байдужність?

Жертви на Павільон України висилати до:

Ukrainian Chicago Worlds Fair Exhibit,
2800 Cottage Grove Avenue
Chicago, Illinois.

—()—

КОЛЯДА

на церкву св. Михаїла при ул. Діловій в Вінніпегу.

По 5 дол.: о. П. Галицький, І. Задовський.

По 3 дол.: В. Свистун, О. Рудий, Г. Іванів, Я. Остапович, Г. Підлубний, Г. Медведик.

По 2 дол.: о. С. В. Савчук, о. П. Маєвський, пп. Мокаїнь, В. Вачинський, Рогальський, В. Данилюк, С. Міхоцький, Кнаш, др Гушуляк.

К. Волошин, М. Залозецький, І. Брикалій, Омелянський, В. Бурецак, Боянівський, О. Остапович, Д. Остапович, Ф. Завадинюк, П. Пилуш, Чобан, Ю. Чапський, І. Мадалюк, Рі. Лучик.

По $1.50: Бетинський, М. Заверецнук, П. Базильчук, Георгійчук.

По 1 дол.: Демичук, Н. Росак, Кириляк, пані Сілецька, др. Дояк, Данькович, др. Сяєвич, Ісько, Вахник, Іванюк, Пасічник, Тихоцький, Пєтюнчук, др. Новак, Лазук, Хариш, Каміньк, Скапук, Олійник, Боженик, Головацький, В. Сингар, В. Жук, В. Гоменук, М. Котик, Г. Марцин, М. Кришталович, Ф. Фридрик, П. Сенюк, К. Максимюк, О. Радиць, І. Тофан, В. Сорохан, Г. Панчук, Е. Мацчуленко, Е. Сигнєк, П. Олійник, Т. Сайнєв, В. Ілюк, Г. Миколайчук, В. Миколайчук, О. Божик, М. Галицяна, О. Попович, І. Рудавський, П. Балаза, Андрейчук, В. Бурдайний, С. Мазурик, І. Колтуньский, Гр. Мельничук, Марінч, Костинюк, А. Кондозицький, П. Кінаярід, С. Марафійчик, Замрилюк, Мадрицук, Гриньо К. Костантинюк, Е. Бобинчук, І. Панчичук, В. Данчик, А. Гайдей, Рі. Комарійський, Л. Палагнюк, Ф. Фединяк, С. Козьба, І. Гіжо, І. Палинчук, І. Бейко, Т. Мироник, Н. Лазька, О. Ігорчук, Т. Камнуз, І. Дибон, Т. Поручник, І. Гаврилюк, М. Наворюк, Т. Ярмак, С. Салівський, пані М. Мариє, Новак.

По 50ц.: І. Семенюк, Гаврисюник, С. Пушик.

По 30ц.: Дубик, Черепин, Шевчик, Чернівський, Іванюк, Воєвідка, М. Макарусь, Бажанівський, Н. Козьлук, М. Шарик, Р. Бобчук, П. Бурмінський, Г. Загарук, П. Лесюк, Е. Дмухавець, Д. Яворенко, Б. Яворенко, Сирінюк, І. Мигера, Г. Дівнюк, С. Пилів, М. Бойко, Д. Шевченко, І. Тофан, Ш. Сигінр, Г. Ісгрук, К. Горлуч.

По 30ц.: П. Лиско, К. Бойчук, Винник, Кафр.

По 25ц.: Лящимський, Будник, Д. Тотошійський, Г. Поповнч, Сапка, С. Малінка, Залозецький, П. Бамборак, В. Осіснюк, Николайчук.

По 20ц.: І. Олешанний.

По 15 К. Пишнюк

МАЛАНКА

на церкву св. Михаїла при улиці Дарселі.

По 2 дол.: Т. Заморняк.

По 1 дол.: Б. Галицька, В. Вачинський, В. Макогінчук, Поповичі, Бешала, Андрейчук, Гайда, Денисчук, Мамчуленко, Сорохан, К. Максимюк.

По 50ц.: Гамуляк, Г. Миколайчук, Д. Новак, Бурдайний, С. Мадрунк, пані Лесюк, І. Іванюк, Г. Дмитрук, Зеленко, Микитчук, Г. Дарій, К. Костантинюк, К. Вишівський, Грабко, К. Бойчук, пані Данчик, Костинюк, Дм. Марінч, А. Тофан, Чобан.

По 25ц.: А. Косковнч.

Всім жертводавцям щира подяка від церкви і членів церкви ев. Михаїла.

О. Рудак, парохіяльний. А. Гайдей, секретар.

И. Кришталович, скарбник.

КОЛЯДА НА ЦІЛЬ УКР. ПРАВ. ЦЕРКВИ В ПРУТ, АЛТА.

(Від Редакції: Імена жертводавців були написані в тій же англійській мові, в якій було написане оголошення. Ми передрукували їх без перекладу, щоб Редакція не була за себе відповідальности за неточности, які могли в сім вайті зайти)

Ендрю, Алта.

По 3 дол.: п. Баранецький.

По 2 дол.: В. Дорош, Б. Фрамуляк

Салем Рек ена Гайт.

По 1.50: І. Кисілюк.

По 1 дол.: пані Гушатий, п. Гушатий, Ф. Залітак, І. Рицуй, Д. Токарук, В. Волошенський, А. Шах, Н. Стецо, п. Томашівський и Лєсик, п. Соболда, В. Романюк, П. Содький, М. Джерда, п. Войчук, В. Бурак, Н. Токаренко, М. Лопатяк, А. Зельский, К. Мойсей, І. Рі. Матійчук, Рі. В. Данькнв, Рі. Іванович, І. Остафійчик, М. Башшо, и Томашівський, п. Рінуг.

По 50ц.: І. Іванович.

По 60 ц.: пані Пецик.

По 50ц.: п. Дребик, Н. Ісіґлянч, І. Демчук, О. Матайчук, І. Пасічник, В. Белецкій, п. Балабушка, п. Драбюк, п. Осташок, п. Трофанецко, п. Майчук.

По 25ц.: І. Фарусь, П. Подволоцький, Н. Токарук, п. Хомінський, п. Ліпчук.

Разом з Ендрю $44.60.

Вилмідон, Алта:

По 5 дол.: В. Підручний, В. Гуцулюк.

По $2.50: Г. Ткачук.

По 2 дол.: Стецкі Дрог Стор, І. Ткачук, др. Бойкович, П. Сапка, Г. Дідух, В. Горгійчук, др. Городецкий, А. Гаврилюк.

По 1 дол.: В. Варшавський, пані Косташ, Г. Федорук, П. Демчук, В. Дупуд, І. Воробець, І. Бабюк, М. Ткачук, І. Шандро, В. С. Шандро, п. Сингт, І. Мальвик, Ю. Горгійчук, Ф. Муда, І. Г. Ковальчук, В. Балашко, Г. Ткачук, Н. Сикала, А. Е. Кісько.

По 50ц.: В. Іванчук, І. Білий.

По 25ц.: В. Бобайлий, І. Федорук.

Разом з Вілмідон, $48.00.

Алта.

По 2 дол.: Т. Миколайчук, М. Лучкович.

По $1.30: П. Задрус.

По 1 дол.: М. Рацук, А. Задрус, Є. Засімйда, М. Харук, др. Рі. Якимшин, о. Стратійчук.

По 25ц.: І. Федорук.

По 55ц.: В. Керезюк.

По 50ц.: Н. Лакуста, В. Зарубій Г. Воронук.

Разом з Вегреді $13.60

Роял Парк.

По 2 дол.: Г. Вишнчук, Ф. Косташ

По 1 дол.: В. Вишнчук, А. Вишнчук, І. Чмокфорук, М. Самотуй, Вишнчук, Н. Салманідзе, М. Чмокфорук, М. Чернівський, В. Чернівський, І. Воробець, П. Воробець, Г. Онищук, І. Самотюк.

Разом в Роял Парк $17.00.

(Дописчення буде).

І. Юрчук.

НА ЩО Є БОГАТТО.

Майрон Тейлор з Ню Йорку, президент „Юнайтед Стейтс Стіл Корпорейшен" каже, що теперішня депресія навчила богатих людей, що їм дані богатства на те, щоби помагали бідним у нещастю.

ХТО ХОЧЕ навчитися доброї української літературної мови, пізнати історію своєї мови,

дослідитися, як зле говорить український нарід —

ТОЙ МУСИТЬ ПЕРЕДПЛАТИТИ

НАУКОВО - ПОПУЛЯРНИЙ МІСЯЧНИК

„РІДНА МОВА"

ПРИСВЯЧЕНИЙ ВСЕБІЧНОМУ ВИВЧЕННЮ УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ

Головний Редактор і Видавець Проф. Др. Іван Огієнко.

Річна передплата для Канади і долар (американський)

Адреса Редакції й Адміністрації:

RIDNA MOWA

WARSZAWA, ul. Sielowa 38 m. 10

ДЛЯ РІДНОЇ ЦЕРКВИ

НЕХАЙ СИЯ СВІТЛО ВАШЕ ПЕРЕД ЛЮДЬМИ, ЩОБ ВОНИ БАЧИЛИ ВАШІ ДОБРІ ДІЛА І ПРОСЛАВИЛИ ОТЦЯ ВАШОГО, ЩО НА НЕБІ.

(Мат. V: 16).

ДІЄЦЕЗІЯЛЬНИЙ ФОНД.

Збірка о. Д. Д. Лещишина.

Торонто, Онт.

По 1 дол.: Петро Дерцик, Михайло Шпинко, Микола Чумик, Марія Кунікевич, Тарентій Іващук, Петро Єзучук, Онисся Федорів, Михаїл Процяв. Юрій Гуменюк.

Збірка о. Д. Кирстюка.

Кикора, Сясь.

Григорій Ф. Стратійчук $15.00

Іван Д. Стратійчук 5.00

Андрій Семанчук 2.00

По 1 дол.: Никола Стратійчук, Никола Горичка, Никола Зурин.

Норкнлй, Сясь.

Дмитро Бобик 3.00

По 1 дол.: Прокоп Охтєв, Гавриило Охтєв, Василь Охтєв.

Арран, Сясь.

По 1 дол.: Андрій Рубашевський, Стефан Савчалко, А. Рі. Бохнирчук.

Гасс, Сясь.

По 1 дол.: Е. Терега, В. Д. Т. Тицюк.

Чаши церковної громади в Вінніпег, Сясь. 10.00

М. А. Свінюрчук (уч.) Гасс Евандер, Сясь. 2.00

Д. Юрьіть, Мікадо, Сясь. 1.00

А. Лапно- Ардат, Сясь. 1.00

Збірка о. Грицюка

Василь Гродзіь, Ешлнд, Ман. $1.00

Федір Вайко, Ешлнд, Ман. 1.00

Денко Міщук, Вейдан, Ман. 1.00

Збірка о. П. Мельничука

За рік 1933

Іван Сенко, Гафорд, Сясь. 1.00

Гасслтон, Сясь.

За рік 1931.

Стефан Гавриляк 1.00

Іванко Галанчук 1.00

Митро Кульчицький 1.00

Антін Лазарович (уч) 1.00

Максим Савчин 1.00

Консисторія Української Греко-Православної Церкви в Канаді,

Ві Богочіс, маєр

одо Anderson Ave. Winnipeg, Man

ЦЕРКОВНИЙ КАЛЕНДАР НА 1933 РІК.

ТРАВЕНЬ.

7 М 5. Рожс. С. Ст. Зч.
8 П † Матка єв.
9 В. Василія свяч.
10 С Симеона
11 Ч Ясона і Макс.
12 П 9 муч в Кизнці
13 С † Ап. Якова
14 Н. 4. Сем. Тр. Є. пр.
15 П Борнса і Гліба
16 П † Теод. печ.
17 С. Пелагії
18 Ч. Ірнпи муч.
19 П Йова Многострад.
20 С Яка. зн. Ч. Хр.
21 Н 5. О Слін. † Із. Бог.
22 П † Пер м. сх.
23 В Симеона 3
24 С. Моків
25 Ч Вознесення Гос. Ел. і Г.
26 П. Гликерії
27 С Ізнлора, Макс.
28 Н. 6. Сх. О. Г. В. Пре.
29 П. Теод. осв.
30 В. Андронїка
31 С. Теодота

ПРЕСОВИЙ ФОНД „ВІСТНИКА".

Понїдомлю Ред. „Вістника", що Тов. ім. Тараса Шевченка при Укр. Нар. Домі в Норкилй, Сясь. вписало на себе 2 дол як писанку дм „Вістника".

Жіноче Тов. ім. О. Кобилянської вписане другу писанку 1 дол

Марія Тодосійць.

Ленько А., Ардат, Сясь.
Германюк Ів., Фалс, Алта

ПОРЯДОК БОГОСЛУЖЕНЬ о. П. Загарнчнова.

Травень

7 нед. — Вознсн.
14 нед. — Пошесо Пари.
21 нед. — Дуфрост.
25 чет., Вознесенне — Малантин
28 нед Пємбін, М. Л., За Дер
в 10 год. рано Служба Вожа.

ПОРЯДОК БОГОСЛУЖЕНЬ о. Є. Гринюка.

Травень

7. Неділя — Дмфнч. — Храм.
14. Неділя — Пашї Рнвар.
21. Неділя — Робіїн.
25. Четвер. Вознесіння Господне — Ешлнд, — Храм.

Box 604, Dauphin, Man

ЦЕРКОВНИЙ УСТАВ НА 1933 РІК.

Травень.

7.Неділя Розсланого. Голос 3 Утр. Єв Луки XXIV: 1—2. Лт. Ап Дїяння IX: 32—42 Єван: Іоанн V: 1—15.

14 Неділя Самарянки Гол. 4. Утр. Єван Іоанн XX: 1—10. Лт. Ап. Дїяння XI:19—26 і 29—30, Єван. Іоанн IV: 5—42.

21 Нед. Сьятоотцівського. Гол. 5 Утр. Єван Іоанн XX: 11—18; Лт. Ап Дїяння XVI: 16—34 Єван. Іоанн IV: 1—38

25. Четвер. Вознесення Г. Н. І. Х. Утр: Єван Марка XVI: 9—20; Лт. Ап. Дїяння I: 1—12; Єван. Луки XXIV: 36—53.

28 Неділя св. [redacted] Гол. 6. Утр: Єван Іо XXI: 1—14; Лт. Ап. Дїяння XX: 16—18; 28—36. Єв. Іо. XVII 1—12.

АДРЕСА КОНСИСТОРІЇ.

Листи до Консисторії треба надсилати на руки голови Консисторії, о. Савчука, на адресу:

Rev. S. W. Sawchuk
479 Andrews Street
Winnipeg, Man.

Український Релігійний дво-тижневик в Канаді.

ВІСТНИК
THE HERALD

THE HERALD
Box 3026
WINNIPEG, MAN.

РІК X. ВІННІПЕГ, МАН., 15-го ТРАВНЯ, 1933. WINNIPEG, MAN., MAY 15th, 1933. (ЧИСЛО (176) 10

ЗАМІСЬ ХЛІБА ЖОЛУДІ І КАШТАНИ ДЛЯ УКРАЇНИ.

„Харківський Вісник постачання перевів досліди над дикими рослинами в 39 районах краю і виявив можливість уживати їх для споживчого промислу. Наслідком того досліджения покачалось можливим зібрати тисячі тон дикого яблук, грушок, каштанів, жолудей та инших рослин, придатних для споживчого промислу. В харківським [redacted] протягом сього року має бути зібрано понад 8 тисяч тон дикнх овочів та рослин, що збільшить видання продуктів для робітничого постачання на десять мільонів рублів". (Із. 22 квітня 1933.)

Примушуючи працювати українських селян як худобу, большевики думають, що й годувати їх можна як худобу. А український хліб придається Московщині та на експорт.

В ЦЕРКВАХ МОСКВИ ПОВНО ВІРНИХ.

„Фоссіше Цайтунг" доносить з Москви: В навечерю Великодня церкви в Москві вже з вечера були переповнені. Хоч падав грубий мокрий сніг, сотки людей стояли перед церквами, бо не всі могли вміститися в церквах. Священики їхві нечувано натовпу не могли опівночи відбуть обходів, що звичайно Христове Воскресення. Подібні вісти доходять також з инших міст СРСР.

ГР.-КАТОЛИЦЬКИЙ ЕПИСКОП ДЛЯ ЛЕМКІВЩИНИ.

Польський часопис „Вяк Нови" приносить вістку, що першим епископом-ординарієм для Лемківщини з осідком в Синоді Інсрнуїв Рим перемиського епископа-помічника о. д-ра Гр. Лакоту.

ПАМЯТНИК УКРАЇНСЬКИМ СТРІЛЬЦЯМ.

Перший більший памятник Українським Стрільцям на терені Львова вибудовано на цвинтарі Старого Знесіння. Памятник ставив виключно старшинни молоді Нового Знесіння Памятник має вид кам'яної 4 метри високої пірамідн з цементованим хрестом на верху. Посвятив його о. Вол. Харина.

РОБОТА СУБОТНИКІВ.

Суботники в селі Яблонівка коло Бужська ведуть вже від двох літ свою рожмадову роботу. Є їх около 30 родин. Через них упала преця в читальні „Просвіта" та в „Соколі".

ІСТОРІЯ ОДНОГО ГРОМАДИ.

(Докінчення).

Розділ VI. Никифора таки вибирають головою Народного Дому.

Предсідним залізная збори до спокою і спитав, чи хто не має що сказати з приводу тих закидів, які Микола зробив проти Никифора. На се підвівся Григорій, сусід Никифора, тай каже:

— Я думав, що н. Микола має не якати ні поважні закиди проти п. Никифора, — а він закидує тільки те, що той завинив за газету. А хіба то такий великий гріх завинити за газету?

— А ви думаєте, що ні? — перебив йому Ігнатій. Кождий, хто бере газету, а за неї не платить, є ворог тої газети: він підкопує її матеріяльно і загрожує її істнованню. Що більше, такий чоловік є ворогом тої справи, котру така газета заступає. „Вістник" є органом Української Православної Церкви. Вин дбає про її добро і розвій. Дбає також про добро вірних тої Церкви та взагалі про добро українського народу. Отже, хто шкодить „Вістникові" — той шкодить тій справі, яку він заступає і тій роботі, яку він робить. Се саме треба сказати про п. Никифора. Він не платить за „Вістник", отже тим шкодить не тільки „Вістникові", але також Українській Православній Церкві і її вірним, та взагалі цілому українському народови. Чи не правду я кажу?

— Правду, правду! — гукнула жіноцька збіговиська, переважно молодь.

— Отже, чи може п. Никифір бути головою Народнього Дому?

— Ні, не може, — гукнула молодь ще раз.

— Кого-ж вибереємо на голову?

— Тикого, який чесно і совісно виконує свої зобовязання.

Тут підвівся сам Никифір, обернувся до людей і сказав:

— Шановні Збориі! Зрину, як п. Микола почав говорити

(Продовження на стороні 7-ій).

ГРЕКО-ПРАВОСЛАВНИЙ ПАРОХ В ПАРИЖІ.

Як повідомляє черновецький „Час", о. Ілярйон Врінданн, Українець з Буковини, став греко-православним пароном у Парижі для цілої Франції. Свого часу він був катехитом у таборній українській гімназії в Каліші. Перед двома роками його покликали на катедрату приватної української гімназії в Рівному, опісля на епископського секретаря в Луцьку. Тепер став пароном для української еміграції у Франції з осідком у Парижі. На Великдень він відправив перше богослуження для своїх вірних.

КИМ БУВ ЮРІЯ КУЛЬЧИЦЬКИЙ.

Українська шляхта села Кульчиць в Самбірщині помістила в пресі замку, в котрій спростовує інформації польської преси, немче би герой в-па Відня в часі його облоги 1683 року, Юрій Франц Кульчицький, був Поляком. Юрій Кульчицький був православний, а православних Поляків в тім часі не було. Під заявою в 356 підписів, між ними велика скількість з назвиськ Кульчицькі.

ДУХОВНИЙ БАТЬКО ЖУРОВ В ПАРИЖІ ОЖЕНИВСЯ.

Дня 29 квітня, 1933, в Нагара Фолс, Н. Рі., Злучені Державн, оженився сирійський архієпископ Ефтимій, який в другими сирійськими епископами, Софронієм, висвятив Жука на епископа „Святої Східної Православної Католицької і Апостольської Церкви". Архієпископ Ефтимій числить 55 літ, а його молода 22. Цікаво, що скажуть про його женячку духовні діти Ефтимія, себто жуківці, які емігрують у Франції з осіяком у Парижі. На Великдень він відправив перше богослуження для своїх вірних.

ВЛОМ ДО ГРЕКО-КАТОЛИЦЬКОЇ КАПІТУЛИ.

До бюр греко-католицької капітули в Перемишлі вломились невеличкі злодії й забрали 5,000 долярів. Потім хотіли отворити другий сховок, де було 10,000 долярів, одначе не вспіли, бо мабуть хтось їх сполошив. Гроші були власністю капітули, або депозитами, зложеними в капітулі.

ХОТЯТЬ СЛУЖИТИ В УЛЬСЬКІМ ВІЙСЬКУ.

Тернопільський воєвода оголосив спис 3,197 осіб, що уникаються від військової служби. Гляднє за ними поліція.

Адміністраційна влада заклнкає їх, щоби явились добровільно в найближчому стародві, міському уряді або поліційній станиці і виказалися військовими документами, щоби сповнити військовий обовязок.

І.
АРХИЕРЕЙСЬКІ ВІЗИТАЦЇЇ.

Всечесні Отці Пароки і громади, які бажають видати в себе сього літа Високопреосвященого Архиепископа І-сайя Теодоровича повинні повідомити про се консисторію якнайскорше. О. Владика приїде до Канади з цілим черги і перша візитація відбудеться в Громаді, Сяск., в неділю, 2 липня.

ІІ.
МІСІЇ.

Згідно з [redacted] Консисторії почали відбуватися місії, які відбуваються під наглядом і при участи прот. С. В. Савчука, адміністратора Української Православної Церкви в Канаді. Всечесні Отці Пароки і громади, які бажають мати в себе місії, повинні якнайскорше повідомити про се Консисторію, зазначуючи рівночасно, в якім приблизно часі вони бажали-б, аби місія в них відбувася.

ІІІ.
ЗМІНА ДУХОВНОЇ ОБСЛУГИ.

Всечесні Отці Духовні, які думають просити о переведення на нові парохії, як рівнож громади, які бажають зміни в духовній обслузі, повинні повідомити про се Консисторію якнайскорше.

IV.

Подається до відома Всеч. Отців духовних, що съогорічна Конференція є назначена на тиждень після неділі 25-го червня. Остаточне повідомлення в сій справі буде розіслане листовно.

Дано в Вінніпегу, дня 25-го травня, Р. В. 1933.

КОНСИСТОРІЯ
Української Греко-Православної Церкви в Канаді,

Прот. С. В. Савчук,

А. Грибінник.

НА ОСТРОВІ ЛЕМНОСІ.

(Воєнні спомини).

Мені прийшлося командувати повстанським відділом, що відступаючи від большевиків опинився в Криму. Саме тоді там готувався до втечі врангелівська російська армія. Підчас сеї панічної втечі врангелівської вмів я зі своїм відділом здобув силою місце на кораблі, що відвіз нас всіх на остров Лемнос, що знаходиться на Грецькому морі.

Корабель зменшив свій хід, стукіт машин почав стихати.

Стихло відразу і на покладі. Тисячний натовп вояків, моя не команду, витягнувся й втопив очі в той бік, звідки корабель серед моря, спочатку маленька, дала що раз більша крапка землі. Здавалося, все завмерло. Ні руху, ні тої радости, що завжди обхоплює людей, коли побачать землю, по довгім плаванню по морі. Страшна мовчазна туга в нерухомих обличчах за тою землею, яку ще так недавно залишили десь далеко за морем.

Раптом заскреготіли залізні ланцюхи й корабель зупинився серед моря. Мов густий ліс у сильний вітер зашуміла маса.

„Не будемо висідати на острові... Не хочемо уявлення!... Хай нас відвозять на суходоли...

Але крики зостались криками. Від острова відчалив катер, який від ва со ціЙ, із хвилини на хвилину чекали, що підпливе до корабля баржа зі салдатами й почнеться війна.

Але баржа не підпливала. Колись се було на Московщині, генералова обіцянка висадити нас у повітря давно-б здійснилася. А тут, як видно було — ба! Як не казилися Москалі й чим не погрожували нам — руки їх були за коротко: господарями острова були Англійці. Пізніше вже довідався я, як вони старалися представити нас перед англійськими командувавши й большевиками й анархістами й абунтованою частиною, тільки одно вони старанно промовчували, що ми — Українці. Англійці вислухали все, що доносили їм, але вирішили перевірити справу самі. Та й як можна було повірити Москалям! Можливо, вперше в житті, тремтіялося бачити їм, щоб така маленька частина на покладі корабля, серед відкритого моря могла ставити збройний опір більшості

„ВІСТНИК"
Релігійний часопис для Українців в Канаді
Виходить 1-го і 15-го кожного місяця.
Видає Українська Православна Видавнича Спілка.
Передплата: В Канаді — $1.50 на рік.
За границю — $2.00 на рік.

THE HERALD
Published semimonthly by the
Ukrainian Orthodox Publishing Company
Subscription per annum:
In Canada — $1.50. — Foreign — $2.00.

Адресуйте: — Address:
The HERALD, Box 3684, WINNIPEG, MAN.

ЧОМУ БОЛЬШЕВИКИ Є ПРОТИ РЕЛІГІЇ.

Большевики є проти релігії. Вони кажуть, що релігія є опіюм.

Опіюм, се отруя. Дає вона вдоволення тому, хто її вживає, одинаком рівночасно нищить його здоровля.

Отже коли большевики виповіли війну релігії, то назвали її „опіюмом" — отруєю. Мовляв — як опіюм шкодить тому, хто його вживає, таксамо шкодить і релігія.

Щоби зрозуміти чим опіюм шкодить, треба приглянутись на наслідки його дїлання. Вживаючи його чоловік стає немов пяний; все уявляється йому не таким, як воно є; ослаблюється розум і воля, ослаблюється мозок; коли-ж не стане опіюму, то чоловік до нїякої роботи неспособний. Він мучиться, терпить. Такі загальні наслідки вживання опіюму.

Коли взяти все те на увагу, то виходить само собою, що опіюм є шкідливий і тому не треба його вживати.

Але коли опіюм є мертвою річчю, то релігія є живою. Релігія — се наука. Се порада. Се обовязки. Се приказ. Се закон. Се пумірія. А щоби побачити якість релігійної науки, приглянімося її окремо. — Приглянімося, чого вона вчить, чого хоче, а тоді побачимо, що большевики в релігії опіюмом називають.

Люби Бога всїм серцем, а ближнього як самого себе — говорить релігійна наука. Се для большевиків є опіюм. В їх науці ані Бога, ані ближнього, не треба любити. На Соловки з ним, або „под стенку"! А замість Бога люби тих, що тебе і твоїх на Соловки висилають. Се в большевиків здорова наука!

Шануй батька й матір — каже релігійна наука. Се для большевиків опіюм. Вони мають кращу науку, а то: роби на батька-матір донос, або й убий їх власною рукою, коли з большевицької влади невдоволені.

Не вбивай — се для большевиків опіюм. І тому вони насильство й убивання людей зробили чеснотою большевицького ладу.

Не кради — се в большевиків опіюм. І тому вони на перекір релігійному опіюмови рабунок зробили ремеслом свого життя.

Не свідчи неправдиво — се для большевиків опіюм. І тому вони на кождім кроці робляють краще, ніж вчить релігія — вони брешуть. Бо зрозуміле, що не можуть же вони так робити, як „релігійний опіюм" наказує.

Блаженні милостиві — каже релігія, а для большевиків се опіюм. В них виходить, що „блаженні немилостиві, немилосерні".

Блаженні чисті серцем — а в большевиків блаженними є „нечисті, погані серцем".

Блаженні миротворці — се опіюм. В большевиків блаженними є ті, що всюди заводять незгоди, несповіді, ненависть, вороженчу.

Блаженні, кого переслідують за правду — се опіюм. А в большевиків блаженними є ті, що правди і знати не хочуть. Ті, що не тільки правди не боронять, але ще й переслідують.

Дай, хто в тебе просить — а в большевиків: не дай! Бо „дай" — се опіюм. А „бери", се здорова наука.

Не давайте святого собакам — а в большевиків протилю: святе собакам кидайте, нехай нівечать!

Я голодував і ви дали мені їсти; хотїв пити і напоїли ви мене; був в дорозї і ви приняли мене; голий був і ви одягли мене... тому прийдіть в осягнїть царство — говорить Христос а Своїй науці. А для большевиків се все опіюм. Здоровою наукою в них є наука „опіюмови" противна, отже: коли хочеш осягнути царство (нагороду), то: голодному не дай хлїба, але ще і відбери тї крохи, які він має; прагнущого не напій; безодомного не приймн; голого не одягни. Замість давати — відбирай, замість в дім приймати—виганяй людей з їх власних домів... Се здорова бодьшевицька наука! Не те, що релігійний „опіюм".

Хто не входить дверми в кошару, а перелазить деинде, той злодїй і розбійник; хто-ж входить дверми, той пастир вівцям — каже релігійна Христова наука. В большевиків се опіюм. В них злодїем і розбійником є той, що входить дверми, а пастирем, хто лізе до овець через пліт.

Злодїй не приходить, як тільки, щоби вкрасти, і вбити і погубити — каже Христос, але наука Христова, се для большевиків опіюм. В большевиків — злодїй приходить, щоби робити добро, а добрий, щоби робити зло.

Заповідь нову даю вам: щоб любили ви один одного — каже Христос. Се в большевиків опіюм. В них в тім місци стоїть: ненавидьте один одного.

Не про свое кождий, а також про другого кождий дбайте — каже апостол Павло. Така наука в большевиків є опіюмом. В них на сім місци стоїть краще, а то: нехай кождий дбає про себе, а про других байдуже.

Котрі сварячі і противляться правдї, а коряться неправдї, тим гнїв (Божий)... Горе і тїснота на всяку душу, що робить лихе... Слава, честь і спокій тому, хто робить добре — каже релігійна наука апостола Павла. А в большевиків се опіюм. В них гнїв має бути на тих, що правдї не противляться; на тих, що не роблять лихого; а слава, честь і спокій має бути тим, що роблять злочини.

Перестаньте робити зло, шукайте правди, спасайте пригнетеного, заступайтесь за сиротою, охороняйте вдову (прор. Ісаія) — каже релігійна наука. Се в большевиків опіюм. По їх науці має бути противно: робіть зло, шукайте неправди, заводіть гнет, не дбайте за сиріт, не охороняйте вдів. Се в большевиків здорова наука, противна релігійному опіюмови.

Чи треба більше примірів? Перечитайте Старий і Новий Завіт, зберіть в одно всю науку, яка там є, а побачите, що вона вчить одного: **щоби люде були чесні, добрі, справедливі, щоби одні другим помагали і всюди засівали добро і праведність.**

А в большевиків вся та наука є опіюмом. Чому-ж?...

Большевики, се злочинці...

А хіба злочинці коли небудь поважали релігію? Чи злодїї поважали заповіді від „Не кради"? Чи убійники поважали заповідь „Не вбивай"? Ні! Адмеж вони своїми вчинками йшли наперекір тим заповідям. Отже боротьба злочинця з релігією, се така давня історія, як давний людський рід.

Релігія йшла завсїди проти злочинців, а злочинці йшли проти релігії.

А большевики, се зорганізовані злочинці. Злочинці, що захопили в руки велику державну силу, і тому:

1) Розвинули свою злочинну роботу в усїх найможливійших злочинних напрямках.

2) видали війну релігії в кождій можливої сторони і всїми можливими способами.

Війна большевиків з релігією таке завзяте і широке, як широке поле їх злочинів. А на тім полю ось що ми бачимо:

Півтори сотні мілїонів людей позбавлених волї і перемінених в каторжників. Мілїони вимордуваних. Мілїони голодних і на смерть голодом заморених. Сотні тисяч протягнених з домів. Родинне життя поруйноване. Череди бездомних дітей. Розпуста пропагується, як чеснота. Мілїони людей обрабовується з посліднього куска хлїба. Шпіонажа, допоси, тюрми, примусова праця, Соловки, стенка...

А тепер питання: Чи уряд, який виконує свої злочини на мілїонах людей може поважати релігію, яка каже Не вбивай! Не кради! Люби ближнього"?

Ні! Релігія, се зеркало, в якім большевики бачать своє злочинне лице і тому вони опльовують те зеркало. Релігія, се голос совісти, отже вони стараються той голос заглушити диким криком і безсоромним реготом. Вони не можуть стерпіти тої мови, яка злочинців осуджує.

От чому большевики релігію опіюм називають!

КОМУ ПІДЛЯГАЮТЬ ГРЕКО-КАТОЛИКИ.

Найвищою властю над греко-католицькою церковю є „Конгрегація для поширення вірн". Через довгі роки голову сеї Конгрегації був польський кардинал Ледоховскі — отже Поляк був головою греко-католицької церкви. Чи тепер отже дивуватися, що провідники греко-католицької церкви навіть в Канаді проводять польську політику?

Рідний Край.

Коли кохаєш Рідний Край,
То так і знай,
Що грїм вїйни і сталі мїць
Пожежі бойових зарниць
Лиш волю кревї дадуть.
Та щастя й спокій принесуть.

Коли кохаєш Рідний Край,
То завше, завше памятай,
Що вільна школа і трибуна
Повстане лиш з вогню перуна,
Бо в хаті вакеній нам жить,
В чужій — завжди рабом вік є.

Коли кохаєш рідний край,
То так і знай,
Що вільний той, що шабло має,
Мїцний, хто силою змагає.
Слабкий все хилиться і гнеться,
Він до життя не надається.

Коли кохаєш Рідний Край,
То так і знай,
Що тільки вільною країна
Повстане мїцною свого сина.
Тому дивись де ворог тай.
Ладнай рушницю в бій страшенний.

В. Конопацький.

МОЛИТВА ГОСПОДНЯ.

Одного разу Ісус Христос промовив до Своїх учеників: Як молитесь, то не будьте, як фарисеї, які, стоячи в божницях і на роздорожах, моляться тим, щоби їх бачили люде; направду кажу вам, що за таку молитву вже отримали нагороду свою. Але ти, як молишся, увійди до кімнати твоєї і замкнувши дверї, молися Отцю твойому в таїні. А Отець твій, котрий видить в таїні, нагородить тебе на яві. А як молитесь, то не говоріть много, як погане, які думають що як говорять много, то вислухані будуть. Не будьте-ж подібні їм, бо Отець ваш знає, чого вам треба, скорше, ніж ви Його попросите. Ви молітеся так:

„Отче наш, що єси на небі. Нехай святиться ім'я Твоє; нехай прийде царство Твоє; нехай буде воля Твоя, як на небі, так і на землі Хлїб наш щоденний дай нам сьогодня; і прости нам провини наші, як і ми прощаєм винуватцям нашим І не введи нас у спокусу, але визволь нас від лукавого. Амінь."

Молитва Господня, як ми часто її називаємо, „Отче наш", складається зі вступу і сїм просьб. До вступу входять ці слова: „Отче наш, що єси на небі". Ці слова не є молитвою, тільки введенням до молитви. Ісус Христос каже нам називати Бога Отцем тому, бо Він нас сотворив, Він тримає нас в Своїй опіці, пазується нами, як найлїпший батько своїми дїтьми. Слова „що єси на небі", вигадують нам, що хоч Бог є всюди, то в небі Він показується святим Своїм, так, що вони оглядають Його обличчя. Ці слова також пригадують нам, що ми молячись, повинні забути за все земне і віддністи своє серце і свої мисли до нього.

Яка-ж є перша просьба, яку ми висловлюємо в Господній Молитві? Бо ця: „Нехай святиться ім'я Твоє". Се значить,—най буде імя Боже святе. Сими словами молимо Бога, щоби Він так учинив, аби всї люде більше і більше пізнавали Його, все радїйше служили Йому. Його любили і Його слухали. Коли-ж люде не роблять того, то тим самим не шанують, не відносяться в пошанівку до Божого імени.

Друга просьба Господньої Молитви значить так: „Нехай прийде царство Твоє". Ісус Христос є царем, і як такий має Своє царство. Але, як Він сам сказав, Його царство не є від світа сього. Воно є надземне і є троїке. Перше Царство Христове є Його Церква, яку він основав. Друге Царство Христове, є царство ласки, яке Він основав в наших серцях, про яке Сам говорить, як про Царство Боже в нутрі нашім. Третє Царство Христове є Царство хвали небесної, приготоване всім тим, які люблять Його. Отже словами „нехай прийде царство Твоє" молимо Отця небесного, щоби всї люде увірили в Христа і стали членами Його Церкви; а також, щоби всї люде, добрими і праведними ставши, досягли царство Божої ласки в своїх серцях, та щоби за все те осягнули Царство небесної хвали.

Яка є третя просьба, яку висказуємо в Молитві Господній? — „Нехай буде воля Твоя, як на небі, так і на землі". В небі існують Ангели і служать Богові, то є — чинять Його волю, чинять охотно і радісно. Ангели повинні бути для людей приміром. Ми також повинні так охотно і так точно сповняти волю Божу, як се роблять Ангели. Однак ми не годні сього робити, як нам не допоможе ласка Божа, тому отже й просимо Бога, щоби нам і ближнім нашим допоміг ласкою Своєю святою творити на землі волю Його так, як творять Ангели в небі.

Четверта просьба звучить: „Хлїб наш щоденний дай нам сьогодня". Сими словами Спаситель наказав нам просити Отця нашого про те, що нам кождого дня є так потрібне, як той хлїб щоденний, без котрого не можемо жити. Не сміємо отже молитися про таке, що нам непотрібне, а що більше — що нам або кому з наших ближніх може бути навіть шкідливе. — а тільки про те, без чого обійтися не можемо. Не сміємо також безнастанно журитися завтрішним днем і дальшою будучністю, але про неї Бога молити.

В пятій просьбі молимо Бога: „і прости нам провини наші, як і ми прощаєм винуватцям нашим". Сими словами просимо Бога, щоби Він простив нам всї гріхи наші, все те, що ми злого вчинили, чим Його прогнівили, — однак під услівям, що і ми з нашого боку прощаємо зі щирого серця всім тим, які згрішили проти нас, то є — образили нас, або в який другий спосіб скривдили. Отже мусимо памятати, що як хочемо, аби Бог простив нам, то мусимо пробати нашим ближнім їх провини супроти нас.

Шостку просьбу висказуємо такими словами: „І не введи нас у спокусу". Спокусою називаємо все те, що веде, або тягне чи наклонює чоловіка до гріха, до переступлення заповідей Божих. Спокуса походить від дїявола, від людей і від нас самих, то є від похотей наших. Від спокуси до гріху нїхто на свїті не є вільний, навіть Ісуса Христа спокушував дїявол тоді, як Він постив і молився в пустині. Від усїх спокус ми уявьнитися не годні, але повинні старатися їм опиратися, їх перемагати. Господь Бог Сам не спокушує нас, то є не веде нас до гріха, але дозволяє, щоби спокуси нас переслідували, а се для того, щоби ми опирались їм і тим мїцніли в праведности та доказали, що остаємо вірні Божим заповідям. Словами „і не введи нас у спокусу" молимо Бога, щоби не допускав на нас таких спокус, яким ми не годні опертися слабими силами нашими. А коли й допускає, то молимо Його, аби рівночасно подав нам поміч їм опертися і їх побороти.

Словами: **„Але визволь нас від лукавого"** висказуємо сему і посліднну просьбу Господньої Молитви. Лукавство означає те саме, що зло — чи воно відноситься до душі, — отже гріха, чи тїла, — отже недуги, болїзни, недостатку, смутку і иншого горя. Сею просьбою молимо Бога, щоби охороняв нас від дїявола, котрий є жерцем всього зла, а особливо гріх; щоби стеріг нас від людей, які творять лукавство-зло; щоби стеріг нас від їх порадн, вплину Одним словом просимо Бога, щоби хоронив нас від всього того, що може пошкодити нам на здоровлю, життю, а що більше — не душі і так повбавити нас спасіння.

Молитва Господня закінчується словом „Амінь". Се слово значить те саме, що „істинно, правдиво так". або „най так буде". — Нехай же так буде, скажемо і ми, закінчуючи Молитву Господню, і словом тим пожажемо, що молимося з вірою в Бога, піддаючися вповні Його волї.

Постарайтеся, щоби Ваша передплата була вирівнана та відновлена як найскорше.

Непомильність Церкви.

Православна Церква, як „стовп і утвердження правди" (1 Тим. III: 15), Церква, якої Головою є Сам Ісус Христос і з якою Він перебуває по всї дні, до кінця світа (Мат. XXVIII: 2) — така Церква помилитися не може. Отже Православна Церква, якої головою є Сам Христос, є непомильна. Такого погляду непомильности Церкви трималися всї християне перших вікїв, такого погляду тримається Східна Православна Церква.

Але що иншого діється в Римській церкві. Там непомильною уважається не церква, але папа, який зробив себе „заступником" Ісуса Христа і „непомильним" головою церкви. Як сю папську „непомильність" погодити з брудними вчинками і мнльною наукою богатьох пап, про які мусить нас від часу згадувати навіть сама римська церква, тяжко сказати. Досить того, що є люде, які вірять в таку папську „непомильність" і йдуть за нею на сліпо.

ТЯЖКІ ЧАСИ.

Всі відказуємо на тяжкі часи. І слушно, бо дійсно тяжкі часи настали. Але застановімся добре, чи ми так поводимося, як в тяжких часах повинні поводитися? На газету півтора доляра на рік не маємо, бо „тяжкі часи", але на непотрібні, а то й на шкідливі річи, прим. на тютюн і напитки, видаємо десять разів більше і не жалуємося, що „тяжкі часи."

ПРО НЕЩИРОГО ЧОЛОВІКА.

З нещирим чоловіком не входи в війку справу – ні сїдьму працю, ні бесїду, ні не вибирайся з ним в дорогу. Він буде тобі тягарем.

ДОРОСШЕ ВІД ЗОЛОТА.

Огородники кажуть, що насіння цвіток братчиків вартує більше на вагу від золота. Один фунт насіння вартує 640 долярів, тоді, як один фунт золота вартує тільки $330 72. Отже насіння братчиків є майже два рази дороще від золота, за яким стільки людей гонить, забуваючи про все другє, про свої обовязки батька, матери, громадянина, а навіть про свою душу.

МАЛЕНЬКЕ СВІТЛО.

Підчас одної подорожі через океан упав чоловік у воду. Сталося се вечером. Зараз спущено човен і чоловіка вирятовано. В кабіні лежав хорий чоловік і коли він почув „упав чоловік у воду", здивувався, що се може бути. Він взяв світло, підвісся до віконця і пробував заглянути, чи чого не побачить. Слідуючого дня вирятований чоловік оповів таку історію: „Коли я потапав під воду пораз третій, пораз мою голову освітило якесь світло і люде в лодці мене побачили тай вирятували". Отже світло, яке хорий підвіс до свого віконця, вратувало життя потопаючого. Як то нерва і найменші річи в життю рахуються.

„ДНІПРО"
орган Української Православної Церкви в Злучених Державах,
виходить 1 і 15 кождого місяця і
коштує на рік $2.00.
Передплату висилати на адресу:
"DNIPRO"
1351 Germantown Ave., Philadelphia, Pa.
U.S.A.

НЕДІЛЬНА ШКОЛА

НАУКА ХРИСТОВА ПРО СИЛУ ВІРИ І МОЛИТВИ ТА ПРО ВЛАСТЬ ЛЮДУ.

Вранці, мимо йдучи, Христос та ученики Його побачили, що смоковниця всохла до кореня. І, згадавши, Петро каже Йому:

— Учителю, глянь, смоковниця, що Ти прокляв, всохла".

Відповідаючи, Ісус сказав їм:

— Майте віру Божу. Бо істинно кажу вам: коли матимете віру, і не сумніватиметесь, то не тільки вробите те, що з смоковницею, але коли й горі сій скажете: рушся й кинься в море, станеться. Тим-то кажу вам: усе, що тільки у молитві попросите, віруйте, що одержите, і буде вам. І як стоїте на молитві, то прощайте, коли на кого що маєте, щоб і Отець ваш, що на небі, простив вам гріхи ваші. А коли ви не прощаєте, то і Отець ваш, що на небі, не простить вам гріхів ваших.

І прийшли знов у Єрусалим, і коли Христос учив нарід у храмі і благовіствував, підійшли до Нього первосвященики і книжники і старші, та й кажуть Йому:

— Скажи нам, якою властю Ти се робиш? і хто дав Тобі таку власть, щоб се робити?

Ісус же, відповідаючи, сказав їм:

— Запитаю вас і Я про одну річ: відкажіть Мені, то й Я скажу вам, якою властю се творю. Хрещення Іванове звідки було? З неба, чи від людей? Скажіть Мені.

Вони-ж міркували проміж себе, кажучи:

— Коли скажемо: з неба, то скаже: чому-ж ви не йняли віри йому? А коли скажемо: від людей, то боїмо народа, — увесь наріл побє нас камінням, бо Він певний, що Іван пойстину був пророк.

І озвавшись, сказали Ісусові:

— Не знаємо.

І відповідаючи, Ісус сказав їм:

— Так і Я вам скажу, якою властю се творю.

Дай Нам Весни...

Весна...

Все радіє! Пташки цвірінькають, щебечуть. Вже веселяться, любуються красою природи, сміються. А мені сумно, дуже сумно! Щось хлипає, щось душу рве... Щось серце стискає, щемить... В грудях огнем пече... Щось дусить горло... Хочеться плакати, та сльози не ллються. Не ллються, бо їх нема... Так чого плакать, хіба на сміх людям... Людям, злорадним ворогам! Сміються, бо мусиш сміятися, а там рве серце, кпює...

Весна...

О Україно!... Україно, коли настане Твоя Весна... О, Боже, дай цих... Прости-ги свій перст і покажи дорогу... А ми підем, ми всі підемі... Розірвем груди, все віддамо, аиш дай їй кращу долю.

Нашій Україні... дай, щоб недоля розтопилась, як лід на теплому сонці... Не дай, щоб серце кріваавилось її... Дай Весни Їй... Дай нам Весни!...

В. Девічченко.

ІСТОРІЯ ЦЕРКВИ.

(За Е. Семакою).

(Дальше).

ГЛАВА VI.

Продовження роздвоєння між східно-православною а західною церквою.

Заходи унії під час хрестних походів і протягу слідуючих віків як до соборів в Ферарі і Флоренції (1438—1439).

Так зі сторони папів, як і византійських царів, в протягу сего періоду робилено богато заходів, щоби заучити православну церкву з західною. Але заходи ці не могли мати ніякого успіху в тої причини, що папи намагалися вряд з усею наказнути східній церкві і свою судовну власть і жадали признання всіх нових наук, запроваджених за згодою папського престола західною церквою перед і по видученню від східної церкви. З другого боку знов византійські царі не добачували в церковній унії нічо иншого, як тілько оборонне средство проти зовнішних ворогів.

Коли після першого хрестного походу подужала сила західної церкви на сході, кинав папа Пасхаліс II медіоланського архиепископа Петра Хрізолана до царя Алексія Комнена, щоби переговорював про унію (1113). З тим самим намірем звернувся й папа Александер III до царя Мануіла Комнена і патріярха Михаіла Анхіята (року 1170), котрий для осуществення унії скликав до Царгороду і собор. Та наради повістали без успіху з тої причини, що Оксидентали жадали підчинення, східна-ж церква якраз нічого не боялася так дуже, як власне сего.

Дідо примирення стало трудне, коли хрестоносці заняли Царгород і оснували тут латинський патріярхат (1204 р.) Коли суперництво між Греками й латинниками дійшло до найвищої точки, переговори межи папою Григорієм IX і патріярхом Германом II, початі року 1232, не могли мати жадного успіху, хотяй цар Іван Дука Ватацес, надіючися, що враз з унією церквів вможе видобути з рук латинників і Царгород, спомагав їх кілько мога.

Відтак Михаіл Палеольог, занявши силою Царгород (1261), дуже заходився около привернення злуки, та знов лиш з політичної причини, бо боявся хрестного походу, до котрого враз з своїм тестем, Королем з Анжу, королем Неаполю і Сицилії, заголівся позбавленій престола цар Вальдуїн II. Але що Михаіл не міг до того приєднати патріярха Йосифа I (1268—1274), то силою й підступом видобув вподінокі підписи духовенства і народу, і вислав відтам відпоручників на собор, що під проводом папи Григорія X відбувався в Ліоні (1274 р.), заявляючи, що приймає в своїм, духовенстві і народу імени так прінмат римського епископа, як і всі науки західної церкви. Але коли відпоручники із звісною про завершення лїонської унії повернули до дому, оперся тому дуже рішучо так патріярх, як і весь наріл. Цар, стоячи зовсім за унією, усунув Йосифа, а на його місце назначив патріярхом Івана Векоса, приязнилка унії. А проти прочих противників ужив як найостріших мір, як то: увязнення, заточення й мук. Але і сими средствами цар не перепер своїх замірів. Михаіл умер року 1282, а наріл огірчений до крайности, відказав йому царських похоронів.

Андроник II, син і наслідник Михаіла Палеольога, бояучи повстання народу, зараз відданив патріярха Івана Векоса, замістив його нашою патріярхом Йосифом і уневажнив унію, заключену на лїонськім соборі.

Між тим гроза зі сторони Турків зростала й ставала чим раз страшнійшою не лиш для византійської держави, але й для цілої Европи. Тому цар Андроник III був знов приневолений навязати переговори в справі мира з папою Венедиктом XII, що перебував в Авіньоні. Коли-ж цар важадав перед усім помочі проти Турків, а папа перед усім унії, то переговори остали й тепер без успіху (1339). — Відтак, коли султан Амурат і завоював околицю між Гелеспонтом і Емськими горами і Андріянополь (1361) вибрав собі столицею, наслідник Андроника III, цар Іван V Палеольог (1341—1391) не лиш що нашов навязав переговори про унію, але просто перейшов не ходив, бо батюшки нам казали, що ми в того не будемо жить. Дурили нас всякіо, як лише могли, щоб затримати в темноті. Свідомісіі наші брати, котрі богато читали, боронили обтрясалися в того московського багна і кінали до своєї рідної і правдивої церкви а в нас трималися російської місії аж до минулого року.

Церкву, котру називають „коло Онищів" обслуговали московські батюшки аж до 1932 року. Минулого року члени зрозуміли, що їх батюшки нічого не навчать, бо і самі не знають і вгодилися, щоби спровадити о. Кирстюк. Тепер доїдять до нас о. Кирстюк. Як о. Кирстюк мав перше Богослужения в сій церкві, то я дуже не мав охоти їти, бо батюшки казав, щоб не їти. Але коли інші другі люде, то і я пішов.

Коли о. Кирстюк почав правити Богослужения таки в нашій зрозумілій мові, то се дуже на мене подіяло і я чуся дуже радий, бо се було перший раз в моїому житті, що я почув таку Службу Божу, що я розумів кождо слово. Відтак сказав дому проповідь, а по закінченю цю Служби Божої для нас гарний вічит. Тоді богато з наших членів відразу пішлися, котрі давочтай бажають добра нашому народови. Бо що чув, щоб русский батюшка колись мав виййсь вічит, чи промовну? Я шшо, що в самій належу до їх церкви повних 26 років в Канаді, але я не чув ані одного разу, щоби батюшки старалися колись на якійсь науковий вічит.

А тепер я і другі їдемо де якие маємо нагоду, як о. Кирстюк має Богослужения або вічит. До церкви коло Онищів ми добажить по нашій можности. Я вірю, що скоро лишає час, коли батюшки всі до одного заберуться в инше нашого народу, бо наші люде в скорі пізнають, що батюшки ми нашим народом заблять, щоб в нас жити.

Непремотних між нашим народом чимрав то вежше ства, бо молоде покоління що раз більше забирає в громадах провідні місце. А так скоро, як ми нами не стане керувати, так скоро і батюшки ми будь вйоли. Я знаю одну громаду, де ще обслугує батюшка, але там найвже нема ані одного, щоб знав читати. Тепер лиш такі батюшки тримаються.

Також прошу Редакцію ні брати тим, що ще тримаються батюшки, мені за зле, як що я добре на нашу, бо се є мій перший допис, що я в свойому житю вписав, а до того я вже не дуже молодавський так і рука не дуже добре до писання складається. Але тепер так, як знаю, а коли ни сей допис помістите, то як другий раз більше напишу нашу околицю.

На закінчення ще скажу там бр... що се є вже український час і пора, щоби український нарід пішов пред нашу путь і не ходив по чужих дорогах та на дивося метяти всякі чудні штанти, отже згуртуймося всі, як один, під покров своєї рідної православної церкви, а тоді і нам краще зажиється, бо знаємо спровадувати більше священиків, а також наш Старий Край Буковина, краще вспівається і краяни, що її діти на чужині вродилися і виділися в своїй рідній церкві для добра всього нашого народу Коли ми будемо згуртовані всі в одну церкву, тоді буде з нас сила, що і ворог буде дрожати перед нами, і Бог допоможе нашому народови здіяти того, чого він собі бажає, а се своєї вільної, від нікого незалежної держави.

Бувший член руської церкви.

ВІЧИТ о. КИРСТЮКА.

(Стінер, Саск.)

В Українськім Народнім Домі в Лівій Гелен, в неділю вечером, 5-го березня, о. Кирстюк заголосив вічит на тему жіночої організації. Вічит був дуже поучавчий і науковий так для женщин, як і для мущин. Людей був повний Народний Дім. Вони вислухали вічиту уважно і прикінці його горячими оплесками. О. Кирстюк умів дуже добре говорити так, що кождий мав охоту послухати його вічиту

Що пра... о. Кирстюк мав вже свою... Ще Народнім Домі через мищ... ий рік, і хоч я не був на всіх його вічитах, лише на двох, але пізнав тепер де привід і хто я є. Що я не є жадний русский, як у нас нас московський батюшка, але Українець.

Поперед я належав до церкви, котру обслуговали русскі батюшки і наши все нам говорили, що нема жадної України, ані українського народу, лише русский край і русскі люде. А Україну називало кількох вилупів, і ми самому вірили. Також старшими нас, щоб Боже боронив від віри на українське Богослужения, бо пропадемо і підемо до пекла. А я, і другі таві як я, вірили тим батюшкам. Також признаюся, що я дуже мало читав і на жадні вічити не ходив, бо батюшки нам казали, що ми в того не будемо жить. Дурили нас всякіо, як лише могли, щоб затримати в темноті. Свідомісіі наші брати, котрі богато читали, боронили обтрясалися в того московського багна і кінали до своєї рідної і правдивої церкви а в нас трималися російської місії аж до минулого року.

Церкву, котру називають „коло Онищів" обслуговали московські батюшки аж до 1932 року. Минулого року члени зрозуміли, що їх батюшки нічого не навчать, бо і самі не знають і вгодилися, щоби спровадити о. Кирстюк. Тепер доїдять до нас о. Кирстюк. Як о. Кирстюк мав перше Богослужения в сій церкві, то я дуже не мав охоти їти, бо батюшки казав, щоб не їти. Але коли інші другі люде, то і я пішов.

Коли о. Кирстюк почав правити Богослужения таки в нашій зрозумілій мові, то се дуже на мене подіяло і я чуся дуже радий, бо се було перший раз в моїому житті, що я почув таку Службу Божу, що я розумів кождо слово. Відтак сказав дому проповідь, а по закінченю цю Служби Божої для нас гарний вічит. Тоді богато з наших членів відразу пішлися, котрі давочтай бажають добра нашому народови. Бо що чув, щоб русский батюшка колись мав виййсь вічит, чи промовну? Я шшо, що в самій належу до їх церкви повних 26 років в Канаді, але я не чув ані одного разу, щоби батюшки старалися колись на якійсь науковий вічит.

А тепер я і другі їдемо де якие маємо нагоду, як о. Кирстюк має Богослужения або вічит. До церкви коло Онищів ми добажить по нашій можности. Я вірю, що скоро лишає час, коли батюшки всі до одного заберуться в инше нашого народу, бо наші люде в скорі пізнають, що батюшки ми нашим народом заблять, щоб в нас жити.

Непремотних між нашим народом чимрав то вежше ства, бо молоде покоління що раз більше забирає в громадах провідні місце. А так скоро, як ми нами не стане керувати, так скоро і батюшки ми будь вйоли. Я знаю одну громаду, де ще обслугує батюшка, але там найвже нема ані одного, щоб знав читати. Тепер лиш такі батюшки тримаються.

Також прошу Редакцію ні брати тим, що ще тримаються батюшки, мені за зле, як що я добре на нашу, бо се є мій перший допис, що я в свойому житю вписав, а до того я вже не дуже молодавський так і рука не дуже добре до писання складається. Але тепер так, як знаю, а коли ни сей допис помістите, то як другий раз більше напишу нашу околицю.

На закінчення ще скажу там бр... що се є вже український час і пора, щоби український нарід пішов пред нашу путь і не ходив по чужих дорогах та на дивося метяти всякі чудні штанти, отже згуртуймося всі, як один, під покров своєї рідної православної церкви, а тоді і нам краще зажиється, бо знаємо спровадувати більше священиків, а також наш Старий Край Буковина, краще вспівається і краяни, що її діти на чужині вродилися і виділися в своїй рідній церкві для добра всього нашого народу Коли ми будемо згуртовані всі в одну церкву, тоді буде з нас сила, що і ворог буде дрожати перед нами, і Бог допоможе нашому народови здіяти того, чого він собі бажає, а се своєї вільної, від нікого незалежної держави.

Бувший член руської церкви.

ЧИ ТАКЕ СВЯЩЕНИКОВІ ЛИЦЕ.

(Канора, Саск.)

Є тут русский батюшка, який має правда Українцем себе називає, і який в той спосіб прислуговується своїм духовним (?) властим, що вживає всякі брехні та очернення на православних Українців і На Церкву та на Союз Українців Самостійників і посилає те все до одного „гумористичного" місячника в Вінніпегу, а який є стільки само гумористичний, як і згаданого батюшки моральних засад. Важне те, що мищ... згаданого батюшки — І в Заук. Дерманах, і на Сході в Канаді, де він служив якийсь час в Англіканів, але ані, пізнавшись на його характері, лишилися якомись себе, і в Вінніпегу і тепер таки в якійсь околиці. — є якраз така, яка надається до того „гумористичного" місячника. Люде знають про його „світу" мищ..., але не хочуть такими справами займатися. Коли згадаю тут про се, то тільки тому, аби пригадати свідомим Українцям, в який то спосіб чужі люде, — вороги українського народу — поширюють між українськими масами своїх грошей, то пізнають свої огудні вимисли та підкопують його моральну силу; вони найвають до свого всяких морально-апатичних людей, які за кавалок гнилої ковбаси онльовужать все рідне, а викавлюють чуже. І тих їм і не вдається переташити людей на свій бік, то своїм немораль... мищ... вони так заглядять справу, що люде розчаровуються і байдужніють, в сего ворогам тільки і треба

Отже стіймо на сторожі святої справи і не позволяймо, щоби ватродавці та немораль люде безчестили П.

Ово.

НОВА ГРОМАДА.

(Блоя Крік, Саск.)

Лише пізно як піколи! Я якраз підписаний, хочу описати, як в нас, у Блоя Крік, завязалася церковна громада.

Дня 4-го мітінг, с. р. відбувся перші церковні збори, на котрі прибило досить сирне число людей. П. В. Гаук повісив ціль зборів і попросив присутних, щоби вибрали собі предсідника зборів і секретаря. Отже П. В. Гаук був вибраний одноголосно предсідником зборів, а п. Е. Войцїховський був вибраний одноголосно секретарем зборів. П.

ІСТОРІЯ ОДНОЇ ГРОМАДИ.

(Продовження зі сторони 1-оп).

проти мене, я був дуже злий на него і думав, що він накидається на мене несправедливо. Але тепер моя залість проминула і я пізнав, що я дійсно маю такі прояви за собою, які не позволяють мені брати на себе такого поважного уряду, як головування в Народнім Домі. Я отже попираю внесок п. Миколи, щоби головою був п. Петро. Але позволяю мені сказати ще кілька слів. Я так собі думаю: Як я не гідний бути головою Народного Дому, то я також не гідний бути його членом, бо то не тільки урядники, але також звичайні члени повинні бути чесні, моральні, та взагалі взірцеві люде. Отже що мені робити? Членства в Народнім Домі не зречуся, бо я хочу жити з громадою, з людьми, — тому мені лишається тільки одно: признатися до гріха й подякувати. І що ніколи більше передплати не затягну, хіба-б, боже Боже, таки вже не мав чим платити.

— Славно, славно! Честь вам! — гукнули молодші члени зборів в один голос.

Никифір вклонився зборам і продовжав далі:

— На закінчення я дякую всім тим, які помогли мені побачити свої блуди, а також звертаюся до всіх тих, які задовжилися з передплатою на „Вістник", щоби вони як найскорше, ще таки нині, вирівняли свій довжок та щоби не загрожували його істнованню. А таких між нами є більше, не тільки я один. Ану, хто перший? Нема нікого? А як ви, сусідо Трофиме? Ви винні за „Вістник", правда?

— Та щось там винен, — признався Трофим несміло.

— А ви, куме Василю?

— Та я так, як і другі, винен.

— А як ви, свату Гарасиме?

— Та як, ви знаєте, що я з людьми тримаю. Винен за два роки...

— Пане предсідниику! — каже Никифір, — я вношу, щоби збори перервати і дати нагоду всім тим, які завинили за „Вістник", вирівнати свою залеглість.

— Згода, шановні Збори? — питає предсідник.

— Згода, згода! — заявили збори одноголосно.

Через слідуючої пів години залеглі передплатники „Вістника" вирівнували перед Миколою свої довжки. Деякі не мали своїх грошей, то позичали і платили, так, що не дійшлося ані одного, який був би з передплатою позаді. Всі разом зложили тоді пятьдесять сім долярів і пятьдесять центів.

— Мой, мой, мой. — говорив дехто, почувши про се, — яка сума грошей. Як таких громад є більше, як наша, то не дурно, що видавництво не може звести кінців до купи.

А коли предсідник проголосив збори знов відкритими, то Микола забрав голос і промовив:

— Перш всього хочу перепросити п. Никифора за те, що я проти нього був виступив. Я зробив се не з ненависти до нього, а гадки добра так нашого органу, як і нашого товариства. Дальше складаю подяку п. Никифорови за те, що він так щиро приняв мої слова: та ще й другим дав примір, як мають поступити. Дякую рівно-ж всім тим, які за приміром п. Никифора вирівнали свою передплату і так зняли ту плямку несвідомости і байдужности, яка була на нашу громаду спала. А на закінчення заявляю, що я з повозимною з п. Петром відтягаю свій внесок, аби вибрати його на голову і вношу, щоби вибрати нашого заслуженого і всіма поважного члена п. Никифора

— Я попераю сей внесок. — каже Петро.

— А я вношу, щоби номінацію замкнути.

— Я попераю

— Хто за тим? — питає предсідник

Всі отвагчні підняли руки і так вибрали Никифора головою Народного Дому через виклик.

С.В.С.

Шановні Передплатники і Передплатниці! — Полагодіть добре, чи і надпа громада не є подібна до тої, про яку йшла мова в нашім оповіданню. А також, — чи ви не помічні щось зробити, щоби занети в неї плямку несвідомої та байдужної громади? Зробіте се більй вчасти тим, що вирівнаєте та відновите свою передплату і заставите других зробити се само.

Гаук поклив зрозуміло спосіб зорганізовання церковної громади, потім попросив священика о Кусого, щоби більше поважна ся справу О Кусий дав довшу промову і назів історичні дані, відколи православіє істнує межи українським народом і чому галицька церква підпала під римське правління Потім приступлено до вибору церковної громади, і рішено щоб наша церковна громада називалась ім. Св. Петра і Павла Потім вибрано п. В. Гаука, головою громади, п. Івана Мазуркевича секретером, п. Йосифа Новака касіером, Йосифа Хіпа госпо дарем, контролорами: А. Войцеховського, Івана Зіна і Івана Новака. Членів записалося від разу 27. На закінченія сказав: Дав би Бог, щоб наша церковна громада у Сяоків Крік розширялася в десятеро і щоби ми могли здвигнути своєю святиню в як найкоротшім часі.

Левко Мазуркевич,
секретар церк. громади

КОЛЯДА НА ЦІЛЬ УКР. ПРАВ. ЦЕРКВИ В ПРУТ, АЛТА.
(Дописчанин)

(Ред. Редакції їмєщ мартвадцаціа т поцшлась зелі були написані по англійськи і богато з цих були попрекручувані, отже Редакція не бере за себе відповідальности за не точности, які могли в зелі зайти.)

Гайві Гил. Алта.

По 2 дол.: П. Лазарук.
По 1 дол.: Г. Рутецці, С. Ілюк, М. Гевко, Чернічан, Н. Пукний, І. Мацарик, Кошиця
По 75ц.: В. Носюк.
По 50ц.: М. Гунька, Кошиця.
По 50ц.: І. Сидор, Лукіяк, І. Проник.
По 25ц.: І. Ісгав.
Кейзівіль.
По 3 дол.: М. Ткачук.
По 2 дол.: А. Смаленський, П. Калейок.
По 1.50. Л. Тозлич, Н. Російчук
По 1.25: М. Русчак.
По 1 дол.: Л. Крапко, І. Тащук, Н. Кравцюк, М. Мерекіца, Д. Петрик, Н. Якімішак, І. Лакуста, С. Ілюк, М. Грекуд, І. Грекуд, І. Кавапчук, М. Джарка, Н. Сопіяк, Тимінський, С. Ілюк, М. Орлецький, С. Лакуста.
По 50ц.: В. Костан, В. Хабан, І. Товпіч, С. Кролик, Г. Галярин, М. Іванчук.
По 40ц.: М. М. Ткачук.
По 35ц.: І. Урчук.
По 30ц.: Д. Петрук.
По 25ц.: В. Опіфіюк, М. Ткачук, І. Якимішак.

Гайві Гил.

По 2 дол.: П. Ілюк, Г. Міхальчин, Г. Лучак, І. Андрійчук.
По 1 дол В. Грекуд, С. Грекуд, І. Ілюк, Д. Рутецці, М. Рутецці, Г. Верінка, П. Ілюк.
По 50ц.: В. Верінка, О. Христовані.

Ту Гилс, Алта.

По 3 дол.: Г. Дровін.
По 2 дол.: І. Терешук, Х. Іваськов.
По 1 дол.: М. Павлюк, І. Антонюк, Н. Мерощук.
По 50ц.: А. Зелен.
По 25ц.: М. Коронік.

Сарвіс Крік і Прут.

По 5 дол.: А. М. Бутинець.
По 4 дол Г. Шімко.
По 3 дол.: І. Гунька.
По 2 дол.: П. Татарчук, М. Захарюк, І. Ротчан, Г. Александрук, В Ротчан
По 1.75: О. С. Несс.
По 1.50 А. Рікук, В. Верешюк, І. Фінак.
По 1 дол.: А. Жукінський, М. Косюк, В. Шкіляр, І. Жукінський, І. Сидор, М. Бойчук, В. Лабатюк, Г. Лабатюк, К. Маковійчук, Г. Онищук, І. Бескрова, В. Томін, М. Ресшаль, І. Фесенко, Н. Кравцюк, І. Гиз, І. Маковій, Г. Мельничук, А. Юрчук, А. Гавриш, К. К. Скакун, В. Сакор, І. Юрчук, М. Лазарук, Н. Мельничук, І. Демчук, Н. Лазарук, М. Косан, Г. Андрійчук, Н. Андрійчук, І. Дагер, А. Стефінюк, І. Горлей, Н. Бобик, В. Бобик, З. Бобик, О Ткачук, В. Простібі, С. Вічук, І. Олександрук, К. Скакун, І. Маковійчук, І. М. Орлецький, І. Орлецький С. Лакуста, К. Кушнірик, М. Маковійчук, П. Фінак, Л. Гудима, Н. Д Ткачук, В. Калачук, І. Онищук, І. Іващик.
По 50ц.: Г. Денисівський, І. Русь, М. Кривельець, П. Мазур, Г. Керецук, А. Керецюк, О. Голайчук, З. Гайок, Т. Поповичі, І. Ткачук, І. Топольницький, В. Фінак, Н. Маковійчук, І. Маковійчук, К. Пунела, С. Ярославський.
По 35ц.: Т. Бабюк.
По 30ц.: В. Шандро.

І. Юрчук.

СПРАВЛЕННЯ ПОХИБКИ.

В річнім звіті Української Православної Громади св. Трійці в Тернополі закрадався друкарську похибка, де говориться, що якщо громада засунулася 19-го січня, 1932 року, а повинно бути 19-го січня 1922 року.

Ю. Куята, секр. оборіз.

ЦЕРКОВНИЯ ПРАЗНИК В ПАПЛАР ПАРК- МАН.

Подається до відома всім зайнтересованим, що празник Української Православної Церкви в Поплар Парк, Ман. відбувається в понеділок 5 червня т. з другого дня Зелених Свят з таким програмою:

Вєнєчне — в 9-тій год. рано.
Утреня — в 10-тій год. рано.
Служба Божа 11.30 рано.

По Службі Божій спільний обід в Народнім Домі і о 4-тій год. пополудня поїзд на цвинтар.

Всіх доколичних Українців щиро запрошується.

Заряд.

ЦЕРКОВНИЯ ПРАЗНИК В БРЕНДОНІ.

Подається до відома всім зайнтересованим, що празник Української Православної Церкви в Брендоні, Ман відбувається в неділю 4 червня то є першого дня Зеленых Свят, з таким програмою:

Вєнєчне в суботу, 3 год. вечером.
Утреня 8.30 год. в нед. рано.
Служба Божа 10 год. рано.
Поїзд на цвинтар в 5-тій год. пополудні.

Всіх доколичних Українців щиро запрошується.

Заряд.

ХТО ХОЧЕ пізнатися добрій української літературній мові, пізнати історію своєї мови, — дозідатися, як до говорить український нарід —
ТОЙ МУСИТЬ ПЕРЕДПЛАТИТИ
„РІДНА МОВА"
ПРИСВЯЧЕНИЯ ВСЕБІЧНОМУ ВИВЧЕННЮ УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ
головний Редактор і Видавець Проф. Др. Іван Огієнко.
Річна передплата для Канади і долар (американський)
Адресса Редакції й Адміністрації:
WARSZAWA, ul. Miodowa 23 m. 10

ДЛЯ РІДНОЇ ЦЕРКВИ

ВСТАНИ СЯЄ СВІТЛО ВАШЕ ПЕРЕД ЛЮДЬМИ, ЩОБ ВОНИ ВИДІЛИ ВАШІ ДОБРІ ДІЛА І ПРОСЛАВИЛИ ОТЦЯ НАШОГО, ЩО НА НЕБІ.
(Мат. VI 16).

ДІЄЦЕЗІЯЛЬНИЙ ФОНД.

Збірка о. Горбаті

Редактор, Алта.

По 1 дол.: П. Лукан, І. Крайчий, П. Германій, Рос. Пастичий, М. Пітхота
По 50ц.: М. Савка.

Збірка о. Д. Ф. Стратійчука

Ветрепія, Алта.

По 10 дол.: Петро Зварич.
По 1 дол.: Ю. Файчук, Е. Засібідал, А. Зварич, С. Товлич, Л. Салманюк, П. Федчук, П. Федорів, В. Кирилюк, М. Харуд, В. Харуцій, пан Ганка Романич, В. Грекуляк (Первент, Алта.), В. Сановський (Слава, Алта.), В. Бойко, Н. Кицилюк.

Збірка о. Дмитрова.

Вруксіл, Саск.

По 1 дол.: Яків Антоній чук, Микита Кавч.
По 75 ц: : Ник. С Шербій, Гронлід, Саск.

Збірка о. П. Залкрикевич.

Брендон, Ман.

По 1 дол Семен Войцюк Олекса Федорук, Ю Шапка, О. Привала
По 50ц. Т. Пилчиковський, Гр Сосник, М. Сеглюк.
По 25ц.: панна Анна Бурдзюк. Панна Марія Кандрачук, Іг. Сабірик, Ман. 1 доляр.

Конзисторія Української Греко-Православної Церкви в Канаді.

Ф. Богонік, касієр
629 Anderson Ave., Winnipeg, Man

ПРЕСВЯТ ФОНД „ВІСТНИКА".

Збірка після відчиту о. Гринюка з Українським Народнім Домі, Едвард, Ман. $2.25
Чепесюк В., В. Форт Вілліям, Онт. 50

БАЗАР.

Українська Православна Громада в Ст Мартин Ман устроює в днях 10 і 11 червня 1933. з Українськім Народнім Домі базар. Чистий дохід призначено на доміщення нашої церкви.

Місцевих і доколичних Українців запрошується о численну участь.

В неділю 11-го червня, Богослужіння в нашій церкві.

Заряд.

ПОРЯДОК БОГОСЛУЖЕНЬ
о. П. Запрудного.
Чорнобиль.

4 нед. Преєв. Трійці — Брендон, —Правник.
5 понед. Св. Духа. — Поплар Парк — Полонія.
11 нед. — Бут. Мартин.
18 нед. — Сентон.

ЦЕРКОВНИЙ КАЛЕНДАР НА 1933 РІК.

ТРАВЕНЬ.

21 Н Б. О Сяйв. † Бог.
22 П † Пер м. св.
23 В Симеона З.
24 С Моніки
25 Ч Вознесення Госп. Ел. і Г.
26 П Гінкорії
27 С Іакова, Макс.
28 Н 6. Св. О. П. В. Пра.
29 П Теод. сов.
30 В. Андронїка
31 С. Теодота

ЧЕРВЕНЬ.

1 Ч. Патрикія
2 П. Талалея
3 С. Конст. і Ол.
4 Н. Сов. св. Духа. Рос.
5 П Преєв. Трійці. Мак.
6 В. Сисвєнія
7 С † Тр. в г. с. І. Х.
8 Ч. Ап. Кадма
9 П Терап.
10 С. Никити
11 Н. † пс. С. В. Сх. Т.
12 П. Ісаакія п.
13 В. Єрміїя
14 С. Юстина
15 Ч. Пят. Іванн
16 П. Луківна
17 С. Митрофана
18 Н 2. пс С. Дерептво
19 П. Висаріона
20 В Теод.
21 С Теодота Страт.
22 Ч. Кирика, Теодг.
23 П. Тимотея
24 С. Вартоломея
25 Н 3. пс С. † Онуфрія
26 П Акакиєя
27 В. Єлисея пр.
28 С Амоса пр.
29 Ч Тихона чудотв.
30 П Мелетія

ПОРЯДОК БОГОСЛУЖЕНЬ
о. П. Лакишина
Трояцень

21. Неділя — Вайя.
22. Четвер (Вознесіння) — Толстой
23. Неділя — Гарантон
Чернець
— храм (празник).
4 Неділя Преєв Трійці — Толстой храм (празник).
5. Понеділок, Успіхова Св. Духа — Вайя, храм (правник).
11. Неділя — Арбакка
Адресс: Толстой, Ман.

ЦЕРКОВНИЙ УСТАВ НА 1933 РІК.

25. Четвер: Вознесення Г. Н. І. Х. Утр. Єван. Марка XVI: 9—20; Лт. Ап. Дїяння: І: 1—12; Єван. Луки XXIV: 36—53.
26. Неділя св. Отців Год. 6. Утр Єван. Ів. XXI: 1—14; Лт. Ап Дїяння XX 16—18; 28—36. Єв. Ів XVII 1—13.

Червень.

4. Неділя. Зелені Свята. Пятьдесятниця. День св. Трійці. Год 7 Утренія Єв. Ів. XX.: 19—23. Лт. Ап. Дїяння II.: 1—11; Єв. Ів VII. 37—52 і VIII.: 12 „Всі ті що в Христа охрестилися". Після Вел. Вечірня і читання Молитов з великим каженієм землі до народу.
5. Пон. Вселх. Животворящого і Всетворного Духа. Пісноспіння в сей день найже ті самі, що й в день св. Трійці. Утр. повседнева, без Сл.! Поїзлєли Єлисєєвіе великіе. За місць „Чесніїшую" — Ірмос 9 пі сні Канона. Відпуст Пятьдесятниці Лт.: Ап. Єф. V.: 9—19, Єв. Матея XVIII.: 10—20.
11 Неділя Всіх Святих: Голос 8 Утр. Єв Мат XXVIII.: 16—20, Лт. Ап Жид. XI: 33—40 і XII.: 1—9 Єв Мат. 12—33 37—38 і XIX.: 27 -30

АДРЕСА КОНСИСТОРІЇ.

Листи до Консисторії треба надсилати на руки голови Консисторії, о. Савчука, на адресу:

Rev. S. W. Sawchuk
470 Andrews Street
Winnipeg.

Український Релігійний дво-тижневик в Канаді.

ВІСТНИК
THE HERALD

THE HERALD
Box 3684
WINNIPEG, MAN.

РІК X. ВІННІПЕГ, МАН., 1-го ЧЕРВНЯ, 1933. WINNIPEG, MAN., JUNE 1st, ЧИСЛО (176) 11

ЖАХЛИВА ПРАВДА.

Редакція львівського „Нового Часу" одержала ось таке письмо галицького України ця, писане з совітського пекла до рідні.

„Дорогі Тату і Мамо! Лист Ваш я отримав, за котрий Вам дуже дякую, бо Ви мене своїми словами наситили. Дуже радію Вашим листом. Тут у нас така біда, що вже гірше не може бути; люди з голоду вимирають денно по 8—9 душ; одни другого ріжуть і їдять. Страшно вечером куди вийти, а днину пустити в день, бо зловлять і заріжуть. Не думайте, що може и Вам щонебудь глупого пишу. Пишу вам правду. Наприклад, я шукаю ни стою на морозі за сторожа і за те одержую 30 дека хліба; тим хлібом ми ділимося всі жінка, двоє дітей і я. От як ми тут живемо. Щобі ще що небудь до того хліба, а то тільки отой хліб, і то поспід і всяка пакшда. Бо гарний хліб забирає казни, а люди їдять поспід. За зарібітком ніхто тут не питає, а лише за хлібом, бо у нас робить, але не платять, так як на панщині!

„Одяг і обува дуже дорогі, чоботи 15 червінців, і їх нема; корова 300 червінців, і коров тже нема, бо з голоду вирізали А хліб один сотнар (100 кг.) 120 червінців, але се дуже трудно пошукати. Я тепля буду старатися приїхати до Вас; буду виробляти паспорт і приїду до свого рідного гніздечка, як тільки вирішу процесу свою платню, ту, якуюмені винні. Я тут за сторожа нічного в колективі. Живо дуже погано, та троки ще краще від инших, що тут живуть, бо я отримую 30 дека хліба на добу, а инші нічого. Запаковуючи лист, я довідався, що коло нас одна жінка зїла 2-річну дитину".

Прим. ред. „Нового Часу": В міжчасі — ми довідуємося, — написала жінка автора листа, що ГПУ його арештувало та що вона не знає, що з ним дальше сталося.

ГРАФІНЯ ХОЧЕ БУТИ ЖЕБРАЧКОЮ.

Графиня Кароліна Чіракі, вдова по графі Івані Чіракі, внесла просьбу до поліції, щоб її було вільно жебрати на вулицях міста.

Її батько (Жид) був колись найбогатшим купцем у Будапешті. В 1914 р. вона вийшла замуж за графа Чіракі проти волі батьків. Муж стратив все своє майно і тепер богата колись графиня хоче жити з жебранини, бо її жидівська родина не хоче їй помочи.

ЯК ПРИЙШЛО ДО ПРОЦЕСУ ПРОТИ АНГЛІЧАНІВ.

„Последнія Новості" (ч. 44-20) передають московські вістки, які кружляють у Москві про недавній процес проти інженірів фірми Віккерс.

Для 16 березня с. р. був у московській опері Сталін. Нечайно погасло світло. Зчинилася паніка. ГПУ думало, що світло вимкнено згасло, щоби уможливити заговірникам замах на Сталіна. З Лубянки кинулися до опери відділи війська ГПУ; самого диктатора просили, щоби вийшов з театру. Незабаром виясилося, що причиною нагої темноти було уцюкодження машини, яку на московській електростанції постарала фірма Віккерс.

Розлючений Сталін приказав знайти винних і їх примірно покарати. ГПУ виповнило приказ більше навіть, як треба, бо арештувало Англічан без порозуміння з комісарем закордонних справ. Опісля тяжко було робити відворот, так повстала ціла трагікомедія.

ЗНОВУ ВТІКАЮТЬ З УКРАЇНИ.

Телеграма з Букарешту, столиці Румунії, повідомляє, що селяни з радянської України знову втікають через Дністер до Румунії.

До села Непоротова в Бесарабії, втікло 19 осіб, чоловіків і жінок. Совітська патруля убила 4 і 3 важко ранила, а 12 вспіло втікти.

З КАЦАПСЬКОЇ „ФІЛЬОСОФІЇ".

Ужгородська газета „Українське Слово" пише що один кацап на Підкарпатті сказав ось так:

— України не було, нема і не буде, але ми мусимо з нею вести боротьбу на життя і смерть.

Та кацапська „фільософія" найкраще зясовує кацапське „твердолобіе".

ВЖЕ 34 РОКИ ВАНДРУЄ.

Пилип Люіс, австралійський Жид, що прияв християнську віру, постановив при хрещенню ціле своє життя присвятити ширенню Христової віри між первісними мешканцями Австралії. Він уже проповідує 34 роки і в тім часі перейшов 239,000 миль. Пилип Люіс віколи не приймає заплати в грошах, а все вдоволяється скромними пожертвами в натуралях.

ЕПІСКОПОВІ НЕ ЛИЦЮЄ ПІДПИСУВАТИСЬ ПІД НЕПРАВДОЮ.

В „Католик Реджістер", часописі, що виходить в англійській мові в Торонто, з дня 1 червня, поміщена статті-відозва самого голови Товариства Поширення Католицької Церкви, а в відозві є наведений лист о. Ю. Жидяна ЧСВВ що просьбою за допомогою в сумі 500 долярів на будову католицької церкви в Спедея, Алта.

Як аргумент за допомогою подає о. Жидан, що в Спедеї є около 150 греко-католицьких родин, а для них нема ні одної католицької (зн. навіть римо-католицької) церкви на 90 миль на схід і північ. Всі ті родини прибули до Канади вже п[illegible] і тепер їм грозить відірвання від церкви, бо „комуністи вже побудували голо, а українська незалежна, або національна церква з осередком в Вінніпегу приобщала чотирнста долярів допомоги на збудованы незалежної церкви в тій місцевості".

Не входимо в те, наскільки се правда, що ні на північ ні на схід від Спедеї на 90 миль нема ні одної католицької церкви, — про се можуть більше сказати тамошні люде, — однакож зовсім рішучо можемо заперечити вістку, немов то якась „українська незалежна, або національна церква з осередком в Вінніпегу приобщала чотирнста долярів допомоги на збудованы незалежної церкви" в Спедеї. Передовсім в Вінніпегу нема осередку якої „української незалежної, або національної церкви". Наскільки знаємо, то в цілій Канаді такої церкви нема, отже вона не може ні давати, ані навіть обіцяти нікому допомоги. С в Вінніпегу осередок Української Греко - Православної Церкви, одначе сей осередок не обіцяв би, ані не давав би допомоги на будову якоїсь „незалежної" церкви. і навіть на будову української православної церкви осередок тої церкви в Вінніпегу (консисторія) не обіцяв, ані не дає допомоги для громади в Спедеї Як тамошні українські православні громадяне беруться до будови своєї церкви, то за допомогою до Вінніпегу вони навіть не відносяться. Отже коли о. Жидан хоче кого настращити будовою незалежної церкви в Спедеї і обіцяє допомогою на сю будову, то послухається видумко, або иншими словами неправдою. Для священика послугуватися неправдою, хоч би на таку ціли, як будова ня церкви, річ дуже негарна. Але ще гірше негарно виглядає, що під листом о. Жидана підписався й єпископ В. В. Ладика, який сей лист одобрив. Єпископові ніяк не личить підписуватися під неправдою.

ДЕ МАЛА БИ БУТИ НОВА ЖИДІВСЬКА ДЕРЖАВА.

Гітлерівці радять, щоби Франція дала Жидам острів Мадагаскар біля Африки на нову жидівську державу

УРЯДОВІ ПОВІДОМЛЕННЯ.

І.
АРХИЄРЕЙСЬКІ ВІЗИТАЦІЇ.

Всечесні Отці Пароxи і громади, які бажають витати в себе сього літа Високопреосвященного Архиепископа Іоанна Теодоровича повинні повідомити про се консисторію якнайскорше. О. Владика прийде до Канади з кінцем червня і перші візитації відбудеться в Громаді, Саск., в неділю, 2 липня.

ІІ.
МІСП.

Згідно з рішенням Консисторії почали відбуватися місії, які відбуваються під надглядом І пря участи прот. С. В. Савчука, адміністратора Української Православної Церкви в Канаді. Всечесні Отці Пароxи і громади, які бажають мати в себе місії, повинні якнайскорше повідомити про се Консисторію, зазначуючи рівночасно, в якім приблизно часі вони бажали-б, аби місія в них відбувася.

ІІІ.
ЗМІНА ДУХОВНОЇ ОБСЛУГИ.

Всечесні Отці Духовні, які думають просити о перевеження на нові пароxії, як рівнож громади, які бажають змінити в духовній обслузі, повинні повідомити про се Консисторію якнайскорше.

IV.
КОНФЕРЕНЦІЯ.

Подається до відома Всеч. Отців духовним, що сьогорічна Конференція є намічена на тиждень після неділі 25-го червня. Остаточне повідомлення в сій справі буде розіслане листовно.

Дано в Вінніпегу, дня 25-го травня, Р. Б. 1933.

КОНСИСТОРІЯ
Української Греко-Православної Церкви в Канаді,
Прот. С. В. Савчук,

А. Грибінник.

НА ОСТРОВІ ЛЕМНОСІ.

(Воєнні спомини).

(Докінчення).

Жилося на загал не зле. Непорозумінь з Москалями вдвоє не було, не рахуючи хіба рідких випадків, коли хтось із наших козаків потягне по пиці задяркуватого „старшаво по племенному сродстве брата", бо зброї уживати було рішуче заборонено. Люде відпочивали фізично від колишніх турбот й набиралися сили для дальшої боротьби з тихій, спокійній товариській таборовій обстанові, але таке життя скоро усім нам надокучило. Ми були буквально відрізані від усього світу. Брак відомостей томив нас. Тілом ми були на острові Лемносі, а думки далеко носилися поза морем над покинутою дорогою батьківщиною. Що там, як там? Чи й там, як тут, панує така мертва тиша й святий спокій, чи може громи гармат стрясають її й праліси-ська земля поїться кровю кращих скиб її, що стали грудьми за її долю? Думки сі непокоїли нас! Не було місця на острові, якеб могло розвіяти нашу наболілу тугу за рідним краєм.

Остров сам по собі був дикий, пустинний й похурий. Голі, високі, чорні гори, порізані дикими щілинами, з суворими урвищами й стрімовинами робив гнетюче почування на стелову натуру. Мешканці острова, Греки — нарід дуже дикий і непривітний. Ще на свойому мові осляті і мугикає якусь однотонну журливу пісню. І се нащадки великої Еллади? Дивне і дике вражіння справляли вони на вільних синів широкого українського степу.

День і ніч шумівло чуже нам море, розбиваючись об камінні береги. Иногді зривався страшний вітер, по грецьки ердос, який приносив нам богато клопоту, зриваючи наші шатра, перевертаючи догори ногами ліжка з людьми і засипаючи очі гарячим піском, а корабля, що мав вивести нас з острова все не було. Я вже починав розчаровуватися в англійській обіцянці, коли одного дня якось вояки, що пішли на роботу до бухти, принесли радісну вістку — сими днями має приплисти корабель, що забере нас зі собою.

Вістка ся мигцем облетіла остров й до мене цілими роями потягнули вояки й старшини з російських частин й просили, щоб я їх включив у наш відділ і забрав зі собою. До Москалів мені було байдуже, але зостатися глухим на благання наших людей я не міг й почав вербування людей. Але з вербування того нічого не вийшло. Москалі довідалися про се й рішуче заборонили мені дальші вписи людей під загрозою наглого суду, а всіх тих, що були в мене записані позаверешторювали.

Довгождний корабель нарешті прийшов. Я одержав від англійської команди наказ в українській мові, здати шатра і инше військове майно до інтендантури, в 7-ій годині рано, а в 8-ій годині бути цілому відділові в пристані для завантаження на корабель.

Виконую все точно і в 8-ій годині з відділом прибуваю на вказане мені місце. На превелике моє здивовання я застаю там Москалів, старшин і вояків, серед котрих був і генерал Хоткевич. В стороні з повній бойовій поготівлі стояла сотня юнаків московської старшинської школи. Нікого з Англійців на пристані не було видно.

Не підозріваючи нічого злого, оставляю козаків, а сам ідУ в сторону баржі, думаючи стрінути когось з англійського штабу і довідатися, коли почнеться завантаження.

Зірвався страшний ердос. Люде ледви трималися на ногах, обличчя засипало гострим піском.

Раптом хлипе мене ген. Хоткевич і наказує стриматися в завантаженні аж до семої години вечора.

Чекати цілий день під ердосом, без кухні і накритія над головою ізза примхи Москаля, було безумством. А головно з якої речі? З примхи якогось дурнсвіта московського генерала?

Я протестую, покликаючись на писаний наказ англійської команди, який письому показую ген. Хоткевичеви.

Підчас моєї відповіди підходить якийсь московський старшина, і каже мені:

— Працу атвєчать па рускі, а не на вашей сабачей мове.

— Коли моя мова собача, то ти і все твоє кодло московське — собаки, — крикнув я, не в силах стримати свого гніву.

— Я приказую молчать! — гукнув генерал.

— Мамі своїй прикажи, а не мені — Москалю!

Мене раптом окружили московські старшини і під загрозою смерти наказали їти слідом за ними. Один старшина підскочив з заду й вязав мені руки. Тільки тепер я зрозумів для чого тут зібралося в такій ранній порі під ердосом стільки Москалів.

Козаки мої побачили, що діється й приготовилися до бою. Дорогу їм перетяла сотня юнаків. Мент — і пролилась би кров.

— Пане генерал, дозвольте заспокоїти моїх людей! — крикнув я.

В оточенні московських старшин підходжу я до козаків і прошу їх стримати від всяких виступів. Московський штаб запевне мене, що випустить перед відходом корабля, отже прошу захоронити цілковитий спокій і терпливе чекати. Передаю командування одному зі старшин, наказуючи утримати козаків в спокою, й під дулами револьверів ідУ до московського штабу.

Не встиг я відійти кілька кроків, як мій відділ повели до баржі й привезли до корабля.

Привели мене до команданта табору полковника Салямахіна, кубанського козака-лінейця і лютого українофера. Мушу дати пояснення, що кубанські козаки діляться на чорноморців нащадків Запорожців, що є Українцями і лінейців-Москалів, що російський уряд оселив спеціяльно їх там, щоби були очима і вухами їхної влади. Вбивця французького президента Павла Думера, що нанизав себе Горгулови-м є також лінейський козак. Сей іронічно запитав мене, чи й до сього часу не відпала в мене охота будувати самостійну Україну, чи може я протверезився й рахувати-му себе знов Росіянином?

Відповідаю йому, що сміятися в його положенню над неузброєним й заарештованою людиною не пасує порядному старшині

— Я тебе покажу, что такое власть і падчіненіе начальству!... — сказав той, бючи мене. — Самостійной України захотєл! Мазепінец! Петлюровец! Я тебя научу падчіняться рускім? На! На! На!

Коли вже бити надокучило йому, закликав двох вояків й одного старшину і наказав відвести мене.

Вяли вони мене і напів живого, закошеного кровю, з підбитими очима витягнули мене на високу вулканічну гору й вкинули до вояцького шатра, поставленого на голому камені.

Що було далі зі мною — не тямлю. Я впав в цілковиту непритомність.

Прокинувся я від сильного гудіння корабельної сирени. Се відплигав корабель з моїми людьми.

Зібравши останні сили, висунув я голову з намету і крізь кров, якою заливали мої очі, мов крізь туман, побачив, як знявся корабель в котвиць й довоги зовався з моїх очей, відплинаючи на морську далечінь й уносячи від мене триста моїх товаришів-козаків, з якими я зжився за довгий час походів і неволі. Гірко, моя дитина заплакав я ревними сльозами — не витримали нерви, і від знесилення й утрати крови міцно заснув.

Як довго спав — не знаю. Пробудив мене холодний різкий вітер. Пробував встати і упав на бік: все тіло нестерпимо боліло. Чув, що добре таки потовкли мене Москалі. Не було ні одного місця, ні одної жилки в цілому тілі, якаб не болїла страшним, проникаючим, гострим болем.

В шатрі було темно, я лежав на холодному камені, від якого ще сильніше боліло тіло.

Намацую руками стовп по середині шатра, хапаюся за нього, щоб встати і трохи зігріти своє тіло, коли чую голос на зовні:

— Чево там тєбя черті падбрасивают? Сідєть тіхо!

Я тоді тільки догадався, що мене стережуть.

— Лінше вже з чортами справу мати як з вами, Москалями!

— Не разгаварівать!... Хахол праклятий!... Мазепінец!... Пецлюровец!...

Попилло життя моє, страшне, дике нелюдське, повне жахливих страждань і невинними душевних мук. Се тільки Москалі по своїй звірській натурі могли придумати щось подібне для людини призначеної на знищення. Три дні сидів я без всякого пиття й їжі. Коли вже організм мій знесилився до того, що я, не рухомо лежачи, почув наближення кінця, прийшов старшина й сапкастично запитав мене, чи нічого мені тут не бракує.

Коли хочете вбивати, робіть своє діло, а не мучте. А ще на большевиків кінчите за звірства! Одинаково добрі що й вони — варті одні одних!... — почав я ганьбити його

Стали приносити мені по пів-галєша - в хто їв їх, то знає добре, що для того, щоб заспокоїти хоч трохи потреби жолудка, треба вісім їх зараз не менше пісотні — і по півфунтовому пудєску консервів.

Холод мене мучив. Спати в ночі на нього не було сили. А найдужче дошкуловали мені вощі. За два місяці, що я висидів у тім проклятім, Богом і людьми забутім шатрі на вершку дикої й голої гори, вони буквально вїли мою білизну до нитки, — щож можна сказати про мое тіло, яке я старався обкутувати вушними лахами, щоб не замерзти від холоду! Скільки живу на світі, ніколи нігде, ні в кого не бачив і ні від кого не чув про таку силу сіеї погані на людському тілі.

Виходити зі шатра мені не вільно було, ані на крок. Я там сидів дні й ночі. Про втечу не було й мови: по перше, я був такий ослаблений, що не міг кроку ступити, щоб не впасти, а по друге, шатро моє було обплутане навозні чотирма рядами колючого дроту. Втікай!

Але найогидніше й найстрашніше навіть від вощей було те, що там, де я жив, мусів відбувати й фізіольогічні потреби. Коротко кажучи, за два місяці моєго „життя" в сьому місці найстрашніших тортур на „свіжім повітрі" я указав із себе ніщо инше, як огидну кулю людського гною.

Протягом двох місяців до мене не надався жиден пес. Не знаю, чим би се скінчилося, колиб одного дня не почув я людського голосу біля шатра. Я лежав тоді й конав, не маючи вже сили ні то що встати, або сісти, а навіть поворухнутися.

Увійшов до шатра старшина.

— Ну, як ви тут? — запитав і раптом, побачивши, що я вже пухну з голоду і з трудом відповідаю на його питання, зжахнувся. — Боже, та се-ж неможлива річ!

Я попросив його, повідомити англійський штаб, що я тут.

Старшина обіцяв мені, що негайно се зробить, але взяв з мене обіцянку, що я нікому не скажу про се, бо инколи московські генерали довідаються, що то він се зробив, то йому те-ж зробилоб таке саме.

— Хто ви? — запитав я сього мого нежданого ангела.

Вам однаково, як називаюся я. Але думаю, не буде однаково, коли скажу вам, що я чорноморець і є українського роду.

Був гарний день, сонце кидало своє тепле проміння в середину шатра, де я лежав, як тварина, і грів своє нещасне тіло під його ласкавою усмішкою, коли раптом вартовий Москаль заглянув до мене і велів мені встати

Англічане ідуть! — повідомив він, Я підніс голову і спустив її на камінь не було сили встати

Прийшли двох Англійців — старшина й підстаршина. Заглянули до шатра кинулися назад від жаху.

Дуже лихою московською мовою попросив мене старшина встати й їти за ним.

Пробую і не можу.

Тоді старшина післав підстаршину з якимсь наказом. Скоро явилося трох англійських вояків, підвели мене, взяли під руки і відвели до штабу.

Дуже чемний, симпатичний полковник просить мене сісти і запитує через перекладчика:

— А се яким чином ви опинилися тут? Ми вже були певні, що ви давно на вашій Україні.

— Дайте перше їсти. Не можу говорити.

Вмить передімною появилася шклянка молока і два бісквіти. Полковник попереджає, що коли я дуже голодний, істи мушу дуже мало. Оповідаю про те, що сталося зі мною.

Полковник обіцяє розібрати справу й дає наказ відправити мене до шпиталю, де я попав під Догляд симпатичного лікаря й сестер жалібниць, які що дня уважно оглядали мене й довго про щось говорили між собою, хитаючи головами.

Прийшов до шпиталю той самий перекладчик, що був на кораблі в ген. Перша й вислався мені в імени генерала Перра й цілого англійського командування співчуття з приводу того, що сталося. Дуже просив мене не мати жалю до Англійців, бо все се сталося поза їх волею й відомом.

По списанню протоколу пішов.

Жив я в шпиталі сімдесять днів, після чого мене посадили на корабель і відправили до Сербії, звідки вже я згодом вістався до Галичини.

Постарайтеся, щоби Ваша передплата була вирівнана та відновлена як

ДРІБНІ УВАГИ ПРО СЕКТАНТІВ.

Сектанство значить — відірваність. Секта, се частичка вірних, що відорвалися від великої, головної церковної інституції — від головної Церкви.

Себто — секта, се відорвана частинка від чогось великого.

І як секта є маленькою частинкою, відірваною від великої церковної цілости, так і релігійний погляд сектантів є дуже маленький. Сектант не може бачити чогось великого, загального. Він завсігди бачить лише малесеньку частинку релігійної справи і вважає її за велику.

Всі сектанти загалом відомі з вузькоглядности, з короткозорости.

Для сектанта вистарчить десять любих йому біблійних стихів, щоби створити нову церкву. Що инші стихи говорять, йому байдуже. Що говорить досвід життя, йому байдуже. Що говорить людський розум, йому байдуже, Які наслідки виходять з його сектанства, йому байдуже.

Сектант — се в правилі фарисей. Головно-ж український сектант. Всі, хто поза його сектою, се в його митарі, грішники, „невірующі", ненайки, лицеміри, вороги Божої правди... Він один праведний. Він один правду Божу як слід розуміє. Він один гідний довіря чоловік Його одного Бог любить. Він один гідний бути наслідником Божого Царства..

А се і є фарисейство! Во власне евангельський фарисей казав:

— Дякую Тобі Боже, що я не такий злий, як другі люде. Як хоч би отой митарі...

Українському сектантови байдуже його родина. Байдужа його громада. Байдужий його нарід. Задля десятьох стихів Біблії він покине свій нарід. І покинув вин — буде його зневажати, ніневчити, прозивати. І з чужими зеднається, щоби просить мене сісти і запитує через перекладчика:

Український сектант настілько короткозорий, що не бачить навіть власних дітей. Не бачить, що його діти не можуть зважувати своєї уваги до десятьох біблійних стихів і тому виходять з під його контролі. Набчастіше вони батька явно зневажають, як нерозумного і впертого чоловіка. Не признаючи-ж батьківської контролі, вони йдуть самопас. І так протягом цілого життя самопас ходять. А короткозорий батько того не бачить.

Український сектант не бачить, що чужі тягнуть його до себе з політичних причин. Не з причин релігійних. Вони вговорюють в нього те, в що самі не вірять. Кажуть: „Відречись обрядів, бо обряди непотрібні", а в той час в себе радяться над заведенням для себе обрядів. Вони підносять перед ним гідність сектанства під хмари, а в той час в себе журяться над безсильністю і занепадом релігійного свого власного життя. Але український сектант, що задивався пильно в вміст десятьох біблійних стихів, не бачить, що кругом нього діється.

Український сектант, се чоловік, що з розмислом стає проти свого народу. А се злочинна робота! Він слухає чужого проводу, йде за чужими, вірить чужим, вчиться від чужих чужого, піддержує чужу справу морально і матеріяльно. А своїх зневажає. Його робота є протирелігійною роботою, роботою лихого, безсовісного, безбожного чоловіка.

Український сектант, се душа наймита. А наймитівська душа не може стерпіти власного господарства. Вона власне господарське добро понівечить, коли бачить, що так здобуде похвалу тих, в яких стає за наймита. Вірна служба чужим, се ідеал наймитівської гідности.

ХТО ВИНЕН.

Епископ Хомишин видав пастирський лист до своїх вірних про протестантизм. Між иншим в тім листі читаємо:

„Одні з наших людей (себто греко-католиків) пристають до евангеликів і рижих инших сектантів, бо не знають ані не розуміють навіть головних правд віри; Вони не знають, хто є Христос, хто Матір Божа, не знають, що таке церква, що св. Тайни, не мають поняття про освячуючу благодать, про найсвятійшу Евхаристію та безкровну жертву, т. є. Службу Божу. Вони замісць правдивої віри живуть тріщими забобонами, своїми тупинними звичаями і відтак є своїй бездонній глупоті приймають все за правду, що їм голосять якінебудь упавші пройдисвіти.

„Яке велике релігійне затемнення людськи між нашим народом, видно з того, що вірні, котрі ще не опустили правдивої церкви, рало пристають з відступниками, просять їх в гостину, вінчаються і навіть ходять на перемину раз до своєї церкви, а раз до сектантської молитовні і уважають відступників також само за добрих христіян, як і правдиво вірючих. Що за тумаство!"

Оттаке пише Хомишин про своїх вірних. І ставиться питання: Хто винен, що вірні греко-католицької церкви такі тем ні та забобони; такі несвідомі, що навіть не знають, хто є Христос, хто Матір Божа, що то є св. Тайни? Що-ж робили греко-католицькі священики, що робила церква взагалі, що навіть найважнійших правд віри не навчила своїх вірних? Де-ж та висність, та правдивість, та вченість католицької церкви? Не висність і вченість, а темнота і забобони!

ХЛОПЧИНА ЯК ПРОПОВІДНИК.

В Велдон (Англія), тринадцять літний хлопчина, Реджінальд Рилок, мав бути наймолодшим англійським проповідником. Всі бажають почути його з проповідьницї

Коли я трохи застановлюся, тема навчання сама мені приходить, — каже він. — Я звичайно беру тему зі звичайних життєвих пригод. Однак у мене нема амбіції стати священиком.

ЗОЛОТІ ДУМКИ.

Прощення в мірою серця; воно є най-

Прощення має тільки одну форму: забуття. Нічого не можна простити, поки про те не забудемо.

Хто уважно слухає, розумно питає, спокійно відповідає й перестає говорити, коли йому нема чого більше сказати, — той придбав найпотрібнійшу для життя прикмету.

Хто правдиво любить Бога, той не буде намагатись, щоб Бог любив його.

„ВІСТНИК"
Релігійний часопис для Українців в Канаді
Виходить 1-го і 15-го кожного місяця.
Видає Українська Православна Видавнича Спілка.
Передплата: В Канаді — $1.50 на рік.
За границю — $2.00 на рік.

THE HERALD
Published monthly by the
Ukrainian Orthodox Publishing Company
Subscription per annum:
In Canada — $1.50. — Foreign — $2.00.

Адресувати: — Address
The HERALD, Box 5084, WINNIPEG, MAN.

ПОГЛЯДИ НАНАДІЙСЬКИХ СТРІЛЬЦІВ НА ЦЕРКВУ.

I.

В стрілецькім „Новім Шляху" з 30 травня с. р. є стаття: „Церква і Український Активний Націоналізм". Стаття варта того, щоби їй приглянутися, бо вона показує як вигладає погляд на церковну справу редакторів „Нового Шляху" й очевидно тої групи, якої „Новий Шлях" є органом.

Поки прийдемо до остаточних висновків, розберімо важнійші місця статті. Отжеж:

Релігія відограє одну з найбільших ролі у житю нашої нації. За „міру й міра" йшли в бій з ворогами української кождо... ні ніщо тут тяжіло в гинуло українське селянство Холмщини.

До сього хіба додатись, що релігія відограє найважнійшу ролю в житю людства. Мацієві підчеркує, що в підсвіданнях релігії кождий нарід підносився, в в занепадом релігійним занепадав з кождого боку.

Одним з найголовніших завдань Української Держави було очистити українську православну церкву від московського, світ... а галицькі Українці здавна борються з різними ли... цькими затіями, які мають на цілі знищити укр. гр. католицький обряд, що був і є сильним заборолом проти польонізаторської роботи...

Так! Уряд Української Держави уважав Українську Православну Церкву одною з великих справ — не так, як „українські націоналісти", що в своїй програмі з 1929 р. кажуть, що в Українській Державі, якої вони хочуть, церква має бути відділена від держави. Себто Церква має бути поставлена поза плотом державницького подвіря. І коли уряд Української Держави старався очистити Українську Православну Церкву від московської залежности, то „націоналісти" лаяли, як би очистити Українську Державу від Церкви.

Отже вирінає питання: чому від часу до часу істнування Української Держави (1918 р.) вартість Церкви так змаліла, що в 1929 році вона не тільки не є важною справою, але є такою безвартістю, що не може мати місця між важними державними справами.

Що-ж до галицьких Українців, які борються з лицькими затіями, щоби оборонити ри. кат. церкву, то... самі вони не знають, що роблять. Марнують час і силу, тай тільки. Во головне жерело лиха не в лицьких затіях, але в політиці Риму. Себто в „католицизмі", який Рим з Польщею, причепили до Української Православної Церкви. Німецький історик Ранке з своїй „Історії Папів" наводить документи, з яких бачимо, що в часі заволодження унії папські представники (італійці) ломели собі голови над тим, чи Українців переводити на греко-католицизм, чи відразу на рімо-католицизм. І сила Риму рішає до нині. Залежність від Риму рішає, а не принагідні лицькі затії. І як довго Українці признають над собою власть Риму, так довго не мають права відгороджувати себе від тих Поляків, які є правою рукою і любимцями Риму. Коли уважають своїм добродієм і спасителем того, котрий перед світом благословить Польщу, то яким правом можуть вони Польщу осуджувати. В укладі так думають: „Поміч них мого ворога є моїм ворогом", а в галицьких Українців — по словам „Нового Шляху" — виходить, що: „Поміч них мого ворога є моїм спасителем". Дивний нарід ті галицькі Українці.

Большевизьма влада всім силами і способами старається знищити всяку релігію, а з найбільшою завзятістю побороває українську церкву, в якій крім малої релігійної небезпеки для себе, побачують чергові Москалі ще й небезпеку українського націоналізму.

Тут що большевики так роблять, се факт, але як пояснити собі „велику релігійну небезпеку", якої Москалі боються? Що се за небезпека?

„Новий Шлях" вирвано бачить для Москалів дві небезпеці — релігійну і національну, та шкода, що не пояснив він людям, як чиста „релігійна небезпека" виглядає. Така небезпека, що не зачіпає націоналізму. В чім и зміст? Адже з боку чистої релігійної моралі, з боку догмів і канонів Церква московська і Церква українська не різняться. Чогож тут боятися?...

Не легко і греко-католицькій Церкві під Польщею.

Поляки, які ще за австрійського володіння докладали старань для „зримщення" (читай: спольщення) укр. католицького обряду, прийшли до влади в Схід. Галичині повели завзятий наступ на сей обряд, борючи до своїх послуг навіть всякими визначними Українців із гр. кат. ієрархії!

До „зримщення" Української Церкви гигнув Рим найперше, а не Поляки. На бажання Риму знищено славенський (читай: грецький) обряд на Моравії і в 1000 р. по Христі папа рішив, що там вже ніколи иний обряд не сміє бути. Цілі Риму римщити. але до виконання пляну важнове він, хто до того надається: Поляки, Німців, Французів, Бельгійців...

Щож до „українського католицького обряду", то його покищо на світі немає, крім в „Новім Шляху". Є обряд „грецький" , є „український", коли брати се в розумінню обрядку Української Православної Церкви, але „укр. католицького обряду" нема. А те, що „Новий Шлях" величає „українськими католицькими обрядом", се обряд „грецький православний, або „український православний", а тільки католицизмом поневоленій. Українець, як і всі, тільки в польсько-римській, чи московській тюрмі.

Нїяких визначних Українців з греко-католицької ієрархії Поляки до послуг не брали. Брали найгірших. Найбільше підлітків. Найбільше безвартніших. І тих безпринціпних висували і висувають на визначні становища Української Церкви, щоби ті вели за собою свою паству в польський табор. Во хіба еп. Хомишин визначний чоловік? Чи Кочиловський? Чи Сембратович? А Шептицький по виконанню Поляк.

Досить згадати, що греко-католицизм не виховав ані одного гідного великого України-католика, почавши від заведення унії (1596-6). Хто був добрий греко-католик, той був злим Українцем, а хто був добрим Українцем, той був злим греко-католиком.

Пише дальше „Новий Шлях":

Римщення богослужень (читайте укр. кат. обряду), комісація безжечна (читайте укр. кат. духовенства), що (ясі, які вродилися в часі лицьких переходів, це одні з лицьких плянів „на відцеше Русі".

Ні! Все те є концепцією (вимаганою, видумкою) Риму, а не Поляків. В Рим істнує окрема Конгрегація для заводження на цілім світі римського обряду. І во на заводить його всюди в міру можности. І вона дає головні вказівки (директиви), вона наглядає, вона числить зроблене. А Поляки чи инші є лише добрими робітниками під надзором Риму. Добре платними, себто — буде здобуток для Риму, буде і для них.

Що-ж до целібату, то папа Григорій VII (Гільдебранд) завів його офіційно в римській церкві в 11-ім віку, уважаючи до того навіть всяких насильств.

Що Поляки силуються завести в Українську Церкву целібат, се факт. Але за ними стоїть Рим. На хвилі сьогодні 1891 р. папські висланники, архиепископ Чіпіка, докладав всіх старань, щоби перевести указу на целібат (безженність духовенства). І він то за розраду безженним сказав: „Можни от чес! Нежонатий замісць одної буде мати тисячу жінок". А Чіпіка Італієць. Опісля Рим протрактував, що целібат указали польонізаторські елементи, через що скликувано другий синод 1897 року.

Згадатись, що 1887 р. митр. Сембратович говорив В. Сіменовичеві (що приїхав з Америки), що Рим не хоче висилати до Америки женатих священників. Тойже Сембратович на приказ Риму відкликав з Америки священника Волинського, тому, що Волиняк женатий. Проти женатого українського духовенства сильно виступали в Америці (перед приходом еп. Ортинського) рімо-католицькі епископи Ірляндії (Америці). Або ті який факт; в червни 1926 р. був в Шікаго католицький Евхаристичний Конгрес. І підчас того-ж конгресу кардинал Мунделайн не позволив греко-католицьким женатим в костелі відправляти, бо вони женаті. — А ще давнійше римський епископ не хотів увійти до словацького костела в Пітсбургу, Па., який мав повсячкати, доки не забрався з костела женатий греко-католицький духовний, якого також були сюди запросили.

Отже в того виходить, що целібаті „затії" роблять і Поляки, й Італійці, й Ірляндці, і Французи.... А головна рука, що все те проводить, се Рим, римська політика. Рим є жерелом, з якого дихо різними річками до Українців приходить. І те жерело треба найперше мати на увазі. Те жерело, з якого всі затії випливають.

Пр. В.

НАУКА ВІД КИТАЙЦІВ.

Китайці мають дивні способи в богато справах. Коли бізнес Китайця підупадає, він не відправляє робітників, як це роблять торговці инших народностей, а противно, він приймає ще одного або двох робітників. Розуміється, що він не платить тим робітникам високої плати, а так тільки, щоби жили, і такі робітники можуть лишити заняття кождої хвилі, коли їм трафиться дещо ліпше. Коли якийсь, цілком не знаний Китаєць приїздить до міста, в якім він ніколи не був, він, хотяй може і без центу в кишені, не журиться тим, що прийдеться йому йти жебрати, щоб заспокоїти голод. Він знає, що між його народом є неписаний закон, який наказує помагати своєму братові. Тому такий Китаєць приходить до першого ліпшого китайського склепу, чи складу і каже, що він буде працювати за харч і спання, поки йому не трафиться щось ліпшого і його приймають. Тому власне жебрання в китайських дільницях не істнує.

ЩО РИМСЬКІ УКРАЇНЦІ ПОВИННІ ЗНАТИ.

Православні Українці повинні знати, що вони стоять на ядоровім ґрунті і що на них лежить велика відповідальність за ту роботу, якої вимагає від них церковна справа української народу.

Що їх ціллю є притягати до Української Православної Церкви тих своїх братів і сестер, які досі стоять поза українським церковним ґрунтом. Бо українська справа вимагає, щоби всі Українці стали одною великою цілістю.

Що вони не повинні оглядатися на те, що вороги і чужі люде про них кажуть, а головна їх увага повинна бути звернена на те, що вони самі роблять, говорять і як свою власну справу розумніють.

Греко-католики Українці повинні памятати, що католицизм не є українською справою. Ані українського гідності. Во католицизм накинув Українцям самий ворог українського народу, польський король Жигмонт Третій, разом з польською шляхтою, всім польським духовенством і Єзуїтами.

Памятай инші: „Я католик", се те саме, що казати: „Я такий, якими хотів бачити польський король моїх предків".

Греко-католицька Церква, се Українська Православна Церква, але піддана під контролю чужих і ворожих Українцям людей. Се Українська Церква, якої ключі лежать в чужій кишени.

Католицизм Греко-католицької Церкви, се ті кайдани, які Поляки на українську душу і на українську совість на...

Греко-католицька Церква крок за кроком наближається до...костела а її відділ до своїх відвічних безбожних ворогів до Поляків. І хто з греко-католиків над тим усім не призадумається і не верне ся з тої дороги, якою ведуть його вороги, то опиниться в чужім таборі — в таборі лютих своїх ворогів.

Греко-католик стоїть одною ногою на українській ґрунті, другою на чужім, на ворожім. А хто наразі поважає і своїх і ворогів: і Київ і Варшаву; хто уважає братьми і Українців і Поляків, які Українців мучать; хто бажає своєму народові добра і ненавидить Рим, який помагає Українців кривдити — то чи може він бути чесним, розумним, гідним довіря Українцем?

Загалом греко-католик повинен знати, що коли не розірве злуки з чужими і не вернеться цілою душею до свого народу — не має перед собою ніякої ані української, ані греко-католицької будучности. Він засуджений на загибіль тими, котрі накинули йому католицизм і ведуть його за собою.

Українці рімо-католики повинні знати, що вони Українці, а не Поляки. І розговірна українська мова, їх українські Звичаї, себто їхня культура є для них найбільшим доказом, що вони Українці а не Поляки.

Дальше — коли Білоруси рімо-католик уважає себе Білорусином, Француз чи Німець рімо-католик уважає себе Французом чи Німцем, то подібно й Українець рімо-католик повинен уважати себе Українцем, а не Поляком.

Дальше повинен він тямити, що йому, як його православним предкам Поляки накинули рімо-католицизм силою. Поляки в своїй історії на кождім кроці хвалиться, що вони богато Українців на свою сторону поперетягали. Се повинно Українцям рімо-католикам пригадати, а чиї волі є вони нині рімо-католиками. А як вровнямів, що він носить чужі кайдани — скидай і верстай до своїх. Лише так покаже чоловік свою гідність і перед Богом і людьми.

Українці протестантизму повинні памятати, що вони стоять поза українським народом, поза українською справою, поза українською роботою. Вони українському народові чужі люде. Чужим служать, за чужими йдуть, чужим помагають, для чужих дітей своїх виховують. Вони є чужі Українцям, але „українського походження". Та остільки гірше. Ані добро, ані розум, ані честь! І евангельський Блудний Син міг сказати: мій батько гідний чоловік, ось якого я походження! — однаком се вкрав було би для нього остільки строгійшим осудом. Добре знати, звідки чоловік вийшов, та найважніше —е де зайшов, де опинився. Робота протестантизму серед українського народу — се робота розкладова, руйнуюча. І як би хто її не оборонив і не виправдував, то вона є лише такою. І такими є ті з Українців, які на грунт протестантський перейшли.

Православні Українці, які належать до Російської Місії, повинні знати, що вони йдуть за чужим і ворожим українському народові проводом. Вони уважають своїми учителями тих, які цілі сотки літ ницили український розум. І тому ті окоялиці, яких релігійний провід є в руках російської місії, лишилися далеко позад другими окоялицями. Колиж російська місія мала тут свій нарід, себто Москалів, кацапів, то певно дбала би про них, як про своїх. Але її робота між Українцями, се робота між чужими. Тому не диво, що разом з російською місією прийшла між Українців і несвідомість. — А свідомість і гідність і силу злобудуть Українці лише при своїй Українській Церкві, на своїм українськім ґрунті.

Українці, які стоять поза Церквою і поза Релігією (індиферентні, атеїсти), се моральні каліки. З них рекрутуються большевики. Їхні діти виховаються на безідейних людей. Для живого, здорового українського життя вони є моральним трупом, що сіне і заражує воздух, те здорових людей. Отже труп повинен з між живих людей забратися. Або його треба забрати і показати там, де місце трупам.

Се все повинен кождий Українець знати. Кождий повинен прикласти до себе повище сказане і запитати: До котрих я належу? Де я стою? Що роблю? До чого йду?

Дійсним Українцем є лише той, що сильчується стоїти обома ногами на українськім ґрунті, відсувається енергійно від чужого. Від чужої залежности. Від чужого проводу. Від чужих впливів. А хто одною ногою стоїть на своїм ґрунті, а другою на чужім; хто кланяється і своїм і чужим, і рідним і ворогам — то який він Українець?...

„ДНІПРО"
Орган Української Православної Церкви в Америці
виходить 1 і 15 кожного місяця і коштує на рік $2.00.
Передплату висилати на адресу:
"DNIPRO"
1851 Germantown Ave, Philadelphia, Pa
U.S.A.

ПРИНАГІДНІ БЕСІДИ.

Недавно тому отримав я запит від одних людей, в яких зайшла суперечка з католиками щодо маївки. А се, бачте, виходи вже стає це ясно, чому одні і другі (православні і греко-католики) зовуть себе Українцями, але одні святкують маївку через цілий місяць травень, а другі ні. І просять мене, щоби я їм се в своїх бесідах вияснив.

Всім старшим людям відомі ще часи, коли про жадну маївку ніхто не чував і ті часи, коли маївку зачали заводити поміж нашим народом в Галичині. Від того часу минуло около 30 років. Маївку вперше почали правити в костелях рімо-католиків. А що греко-католицька церква все була і тепер є під покровом Поляків, тож вони постарали ся, щоби ту маївку відправу завести і між Українцями, щоби скорше доконати того вшистко едно, яке в них є головною ціллю.

Дехто може думати, що се є видумка, що Поляки управляють греко-католицькою церквою в Галичині. Однак се дійсний факт. А є се так. Греко-католицька церква в Римі не уважесь за рівну з католицькою, римською, чи хочби польською церквою. Вона там трактувалась як нїщо погане, і через довгі роки була підчинена „Конгрегації поширення віри", розумієсь між поганами. (Кількаиайнять літ тому створено „Конгрегацію для східних церков" і сій підчинено греко-католицьку церкву в Галичині). Головою „Конгрегації поширення віри між поганами" був Поляк, кардинал Ледоховскі. Отже сей польський кардинал і рядив греко-католицькою церквою в Галичині. Він давав розпорядження, що і як мається робити; він вирішував і ті справи, з якими „покірні Русини" відносилися до Риму, ніби то до пани. За його урядования заводжено маївку в греко-католицьких церквах в Галичині.

Що маївка є твором римським, показує ще і се, що всякі свята в греко-католицькій церкві рахуються після календаря старого стилю (юліянського), а маївка заведена після нового стилю (григоріянського). Се тому, щоби „вшистко едно" було як найгірше.

Також і сей факт вказує на чужий дух маївки, що де є сестри милосердя при греко-католицькій церкві, там вони завели звичай, щоби малі дівчатка збиралися в білі суконки і вельонники, вистало так, як практикують по костелах їх сестри „матечні". Се вам також „вшистко едно".

Отсе маєте від і перевід.

Инші люде, в одного місточка, питаються, що їм робити з комуністами. Во кождої неділі лізять попід двері і вибрають ні рікну пропаганду, то на аресштовання, то на страйкуючих, то на жидівську пресу, то на англійську, то на німецьку, то на Чайненців, то лихо знає на що.

Яку раду вам дати, я сам не знаю Ви вдавайтеся до поліції, або до свого мунціпалету, щоби заборонив таку збіранину в неділю. Один громадянин з одного міста росказував мені, що його жінка витала таких жебраків з мітлою в руках, намоченою в помиї. Се був добрий лік, бо вже довший час має спокій. Видно, що комуністи зробили собі якийсь знак на фіртці, чи де там і стараннно його хату обминають. Можеб і вам такого способу попробувати. Зашкодити не зашкодить, а помочи може.

Кум Гриць.

НЕДІЛЬНА ШКОЛА

СВЯТІ АПОСТОЛИ ВАРТОЛОМЕЙ І ВАРНАВА.

(Память їх обходимо 24 червня).

Святий Вартоломей був родом в Галилеї і був апостолом Ісуса Христа. Будучи покликаний Ісусом на ученика, він завдячував своє риболовство і ніколи більше не відділявся від свого Божого учителя. Він отже був свідком майже всіх чудес Ісуса Христа.

По Зісланню Святого Духа Вартоломей пішов до Індій, а потім до Вірменії проповідувати слово Боже. А навчав він з таким запалом, з таким успіхом, що, як говорить св. Іван Золотоустий, — не можна було від його слів відорвати. Особливо довший час трудився св. Вартоломей в Вірменії. Маючи від Бога дар творити чуда, він уздоровив вимарену дочку вірменського царя Полемона, і таж чудом навернув і самого короля і його родину на Христову віру. Коли-ж опісля осягнув великий успіх в двайцятьох більших містах Вірменії, змовились проти нього, щоби його вбити. Вони підмовили царського брата Астігнгіса, аби він прикликав Вартоломея до своєї області, ніби то на те, щоби проповідував християнську науку. Коли-ж Вартоломей прибув, ідолопоклонники скопили його й почали люто мучити. Вони здерли з нього живцем скіпру, а опісля відрубали йому голову.

Сталося се около 71 року по Христі.

Другий угодник Божий, котрого пам'ять Церква обходить того самого дня, що й святого Вартоломея, се апостол Варнава. Був він родом з острова Кипр і був одним з сімдесяти учеників Христових. Зразу він називався Йосиф, але Апостоли опісля кликали його Варнавою, то є „сином потіхи", а се тому, бо він мав великий дар від Бога потішати сумуючих.

Родичі Варнави були заможні і відали свого сина до найлішої школи, яка тоді була в Єрусалимі. В школі Варнава вчився разом з Савлом, який пізнійше став апостолом Павлом.

Коли св. Варнава почув, що Ісус Христос навчав, він вдався до Него з просьбою, щоби Він прийняв його між Своїх учеників. Ісус Христос вволив його волю і Варнава в скорім часі наверну на віру Христову свою тещу, Марію, котра була матірю Іоанна, прозваного Марком. Від того часу Ісус Христос заходив і перебував в її домі, а по Його Вознесенню Апостоли сходилися туди на молитву.

По Зісланню Святого Духа Варнава продав свое майно і, передавши гроші Апостолам для убогих, відійшов в Антіохію голосити там слово Боже. Стрітившись пізнійше з його бувшим шкільним товаришем, апостолом Павлом, Варнава поїхав з ним в сусідні краї, де оба з великим успіхом проповідували Христову віру. По кількох роках спільної праці св. Варнава розлучився з ап. Павлом і повернув назад до свого родинного місця Кипр.

Тут зайнявся цілою навертанням своїх земляків не християнство, заходячи часто до божниць і навчаючи тих Євангелії. Се не подобалося загорілим поганам і вони задумали позбавити св. Варнаву життя.

Святий Варнава предчував свій кінець і в сам день своєї мученичої смерти заявив своєму товаришу Маркові, що то є последний день його життя на землі. Потім пійшов до божниці. Але що тільки увійшов до божниці і почав навчати, як погане накидання на него, вивлікли з божниці і вкаміновали.

Було се 24 червня, 61 року по Христі.

Товариш Варнави, Марко, з болем серця забрав тілні останки святого мученика і похоронив їх за містом, а в 485 році по Христі мощі св. Варнави були віднайдені з Євангелією св. Матея на грудях. Тодішній цар Зенон велів зложити мощі на певнім місці, на якім опісля побудував церкву імени св. Варнави, а Євангелію, знайдене з мощами святого мученика, казав оправити в золото.

ІСТОРІЯ ЦЕРКВИ.

(За Е. Семакою).

(Дальше).

Заходи коло унії на соборах в Ферарі і Флоренції (1438—1439).

Переговори межи Римом а Царгородом згладком церковної унії пішли в хід особливо від року 1431, коли вступив на папський престіл великий прихильник унії, Евгеній IV, до котрого вислав цар Іван VI (VII) Палеолог (1425—1448) відпоручників, щоби переговорити про унію. Евгеній запросив Греків, щоби в справі унії взяли участь в соборі, що відбувався саме в Базилеї (1431 р.), і заявив, що повесе всі видатки їздп і участи їх на соборі. Але опісля, коли собор в Базилеї почав запорожджувати в західній церкві радикальні реформи, а папа занепокоївся про свої юрисдикційні привілеї, зажадав цілго перенесення собору з Базилеї до Італії, кажучи, що для Греків Базилея нібито задалеко. Але собор не згодився на се жадання і обі сторони вислали кораблі до Царгороду, щоби кожда для себе приєднала Греків. По довших намаганнях побідили наконець висланці папи, і Греки вийхали на папських кораблях до Венеції, щоби звязати не лиш хліба кислого, але і не кислого (азіми).

На підставі цеї умови уложено ще борзі грамоту унії, але її не хотіли підписати всі ті, що не бралн участи в переговорах з латинськими богословами. Та виходи і погрози царя, як також брак средств на утримання і на поворот до вітчини, причинилися вкінці до того, що майже всі її підписали. Лиш Марк з Ефесу рішучо відказав свого підпису, бо не хотів за жадну ціну зломити своє переконання.

Наконець грамоту унії оголошено при нагоді торжественної літургії (6 липня 1439). Але Греки, вертаючися до дому, тепер в дорозі стидалися визнавати правду того, що воля ухвалили, аби фльорентійський собор покаститися, а прибувши до дому, названо їх зрадниками, апостатами і єретиками. Майже всі з межи єпархій, що підписали грамоту унії, тепер від неї відступили і до бровільно піддалися покуті. Вісаріон з Нікеї приневолено уступити з митрополичого престола і він забрався до Риму, де отримав гідність кардинала і вмішався там аж до смерти. Подібну долю мав і Ісидор, митрополит Москви. Коли повернув до Росії, купець його Великий князь до вязниці, звідки видобувся з тяжкою бідою та утік до Риму, де пали підніс його також на гідність кардинала. А митрополита Молдави Дамяна, що підписав унію іменем молдавської церкви, Молдавани не приняли, і він описля також відпав від неї.

(Дальше буде).

„ВІСТНИК" є хлібом душі кождого православного Українця. Але, щоби він міг стало і на час виходити — треба, щоби його читачі не залягали з передплатою! А як Ваша передплата?

ШКІДЛИВА РОБОТА ЧУЖИХ АГЕНТІВ.

(Ґлен Вадер, Саск.)

Недавно Індія я в якімсь на весілля в другу околицю до своїх сусідів. Не буду я описувать, яке те весілля було, бо що правда, то вже відбувся воно гарно і тверезо. За то хочу подати до відома широкому загалови про те, що я чув там про роботу деяких католицьких духовників.

Говорили ми на тім весілю про всячину, а там найлиша мова і про церкви, котри церква є ширило рідною з котрих ні. Тут каже п. А.: Чи-пайте, а вам розкажу, як в нашій околиці католики обходили Листопадове Свято минулої осени. Я же ажкілі ходжу до тої церкви, але коли вчув, що буде відправа за умерших героїв українського народу, то подумав, що треба піти і від дати честь погибшим мученикам за свету ідею. По прочитанню святої Евангелії, казнів ксьондз, що свою проповідь скаже аж по відправі панахиди. Коли скінчив Службу Божу, то зачав говорити, що зараз відправить панахиду ва полягших борців. Але не сказав за кого, ви кремлем на петлюрівців, чи за Січових Стрільців, чи за тих, що в червоних шапках ходили, а за — „своїх"! По сім почулися голоси між людьми, що він певно буде правити панахиду за „дівчичків" або „пісцудчиків" і богато людей почало виходити. Вийшов і я той вілав до дому. От до чого ведуть штовійські духовні наших братів греко-католиків. Для них бо-Є. Петлюра є більшим ворогом, як який Лінюк, тільки тому, що Петлюра був православний

— А ніхто не питався ксьондза, чи його він буде правити панахиду? — спитав я.

— Ле там вони запитають — кинув А. — як вони так загомонять, що його боятися, як якого вовка. Що хоче, те говорить і робить. Тай між його парохіянами є такі, що оборонюють Пілсудського, як би ви що на него сказали?

Тут приступив Б- і каже: — Я розумію вам про один випадок, я-кий стався на Листопадовім Святі. В нашій місцевости стрільці і китовин клаштували разом Листопадове Свято в католицькій салі. На святі говорив промову один стрілець, бувший старшина української армії. Переповів він про зрив українського народу. про тяжку і завзяту його боротьбу. Приймовив до сучасного життя України під сучасними кроком, що нині нищили сили, що як би Україні були вибили на пінні Лляхо-татар щодо одного, то тепер мляво спокій. Наразі на сали почулися якісь голоси: „Так?! То ми так тяжко працювали коло сеї церкви і сали, а ви тепер мовлете, що нас ще не любили? Показується, що на салі є дві чи три жінки латин ського обряду і вони, уважаючи себе Поляками, запротестували проти сій промови.

Сполохався ксьондз. Ідо на сцену і говорить: Шановні пані і дорогі гості. Прошу не брати якої сього за зле, я тому не винен, що прелегент така сказав. Він зробив велику помилку, коли таке сказав. Між всі знищо, що Галичин є рівнож батьківщиною як для Українців. так і для Полячів, тому ми на повині робити такої різниці між собою

— Що ви говорите — кажу я — сеж неможливе, щоби він міг таке сказати.

— Так, неможливе, але правдиве, — каже В. — Се я чув на власні

— Ну, а що стрілці на се? — пітав дальше.

— Нічого! — відповідає Б- — тейби води в рот набрали. А як я се лучу то сам собі не хотів вірити. щоби се мав сказати душпастир українського народу. І то тут, де ніхто не стоїть над ним ні з гарапиною, ані з гвером. Ради двох-трох місяців латинського обряду він дійшов до того, що признав Галичину батьківщиною Полячів. А ті стрільці, в яких декто чваниться, які то вони геройські діла робили, як наставали свої груди проти ворожих куль і багнетів, не важилися навіть рота отворити. Від того свята я раз на завжди зірвав з католицькою церквою.

— Ви дуже розумно зробили — кажу я — бо ваше щастя і доля є лише в своїй Рідній Церкві. А тепер скажу ще отсе: Пощо стрільцям визатися з католицькою церквою, так вони повинні знати і розуміти, куди проводирі тої церкви ведуть нарід. Коли грекокатоликів всі ксьондзи так розумітять справ, то пощо було тої боротьби, яку у-український нарід проводив з Лядзами? Пощо пролилось тільки укрїнської крови, пощо взято там дворі богато найкращого цвіту українського? Пощо було терпіти всякі муки, страждання, каторги, голод і холод? От хочби та славна на цілий світ „пацифікація", яка відбувся 1930 року, кілько тої української крові в Польщі натерпілася рімних мук, кілько дармові страти в людях, а кілько страти матеріяльно і духовно? Або і чепер кілько Українців марнується по тюрьмах вязниця, в підземних льохах? Що дня приходять вісти з того пекла лихо-татарського про рівні звущення Українців від Українців, а вібн то укрїнський ксьондз каже, що Галичина — се батьківщина Полячів. По цьому годі буде слати з Канади рівні петиції, мемориялн. просьби та скарги до Ліги Націй, коли після кількох католицьких ксьондзів Галичина є батьківщиною для Ляхів Татара?

З сього повинна бути наука для всіх братів католиків, котрі є щирими Українцями, що така церква, в-ро-бо й наша організація, в якій на передї стоїть ворог, вінчар, або моральний калїка, далеко не завезе своїх членів. Також, що церква, яка є під куполом Риму (а вже чи не кождому відомо, хто се такий Рим і яка його політика), що нічого доброго не зробила і не зробить для Українців або Українців бо її цілю і змаганнєм є зробити її вірних про помочі „вишистко єдно" Ляхами. Тому брати католики вже раз повинні сказати собі, що не хочуть бути більше рабами Риму і Варшави та повинні зрозуміти, що лише та церква є добра для українського народу, котра не залежить від його ворогів і яко провід спочиває в руках самих Українців. Такою Церквою є Укр. Прав. Церква в Канаді.

ВІЗИТАЦІЯ ВСЕЧ. О. МІТРАТА С. В. САВЧУКА В ВАКАВ, САСК.

Для Греко-Православних Українців в Вакав, Саск., день 14 травня 1933 року, остане довго в памяті, бо ми запрошення комітету Укр. Гр. Прав. Церкви, гостив у нас Всеч. о. Мітрат С. В. Савчук. В пятницю 12-го травня о годині 3.40 пополудни о. Савчук приїхав в Йорктону до Саскатуну, де на него на С. Н. Р. стації очікували свящ. І. Кусий і пан Ю. Стечишин. По привітанню всіми в авто і зайхали до Інституту П. Мегіли в Саскатулі. По кількох хвилевім відпочинку о. Мітрат в о. І. Кусим виїхали автом через Абердїя — Бремен до Вакав, Саск. На суботу 13-го травня було заповіджене Богослужения, наука, сповідь і причасти для молодїжи і дітей. В 9 годині о. Мітрат розпочав сповідь. До причасти приступило кільканадцятеро дітей.

Душе гарнїй, теплий та ногідний був день неділя 14-го травня. Вже в осьмій годині рано. нарід хоч передчуваний весняною працею в полі, зачав збиратись зі всіх сторін до церкви, аби подивитати Господнє Богу за всі ласки; взяти участь в таж великім святі, та почути проповідь о. Мітрата. В годині 9 рано зачалось утреня і сповідь вірних.

В годині 10.30 розпочалась Служба Божа як звичайно уяр, мовою та гарним співом, яку правили о. Савчук при асисті о. Кусого. Не моя-на поміститн церковця всіх людей, що зїхалися з усіх околиць, так що велика більшість стояли на дворі. Були люде з околиць: Мічем, Кадворт, Ст Джуліен. Тарновель. Єлов Крік. Бон Мядоне, Домремі, Прінс Альберт і Ростерн, Саск. По Євангелію о. Мітрат мав дуже гарну проповідь на тему дня а се: Значіннє Свята „День Матері" для україна-

О Мітрат є знаний як добрий бесідник отже не дивно що весь нарід слухав його золотих слів з найбільшою увагою На одно слово захватиться в людській памяти на довгі часи. По Богослуженню о. Мітрат мав науку катехизації з молодю та на цимтяру розвав дітям образи.

Друга частина свята відбувався в Укр. Нар. Домі Всіх людей запрошено на обід, який приготовано укр. православне жіноцтво Довгі столи аж вгинались від наставлених українських страв. вимінюючи гостей аж 4 рази. Як звичайно на обідах, були тут промови. Пан Іван Луцюк голова укр. прав- громади зазначив місце представника, вислухував промовців. Першим промовцем був пан М. Зюбрак укр. аптикар з Прінс Альберт, Саск. Його промова була дуже рїчева і займаюча. Промовляючи також о. Семен Михайлюк, Н. Роме, пані Мадюк, учитель Гр- Сарчук. Н Квасниця. Андрій Воробець, учитель Е. Вавриник, пані Е. Баер голова жін. тов. і пан В. Кожбуз. Відтак инжинано о- Мітрата Проміва о. Мітрата була дуже часто перериавана гучними оплесками, бувши дуже майстерно приготована і переконуюча. Тема його промови була: Будучність українського народу в Канаді. — Чи вложимся ручки маємо безнадійно очікувати нашої смерти, чи з подібною енергією маємо взятись до праці над вирівнанєм самих себе і нашого молодого покоління? Богато часу і місця треба би, аби змісити то все, що говорив о. Мітрат. По скінченню промови свящ. І. Кусий в імени укр прав. громади і укр. жіноцтва, подякував о. Мітратови за його гарну промову, за гостину. та пожелав йому кріпкого здоровля в дальшій праці для Укр. Прав Церкви і народу а присутні відспівали многія літа йому і всім українським православним. По відспіванню „Не пора" і „Гаї сяйв да Кінґ" присутні розійшлись домів.

В понеділок 15-го травня о. Мітрат сумісно виїхали о. І. Кусим і о. Ів Дмитровим відїхав до Саскатуну, а звідси дальше на захід Скамемо. що такі візитації повинні відбувались в кождій українській околиці що року, а вповні моральна для громади і укр. справи є дуже велика

За комітет укр. греко-православної громади.

Іван Луцюк.

НАПАДИ НА УКР. ЦЕРКВУ.

(Едшна,Ман)

В околиці Едшна є дві церкви — українська і католицька. Одна від другої лише через дорогу. Українську церкву обслугує о. Гришина, а католицьку о. Каменецький

Наш священик править в нас Богослужения кождого місяця. По Службі Божій сядуе катехизація дітей, а потім о. Гришина дає відчит в Народнім Домі, котрий можуе з церквою. Відчити бувають такі забавочні, що присутні з заполеженим слухають цілковитої промовки під початку до кінця Коротко кажучи, найсвідомійші Українці сеї місцевости цікавляться дуже долею свого народу, його традиціями, культурою, долею й недолею та його поневоленою батьківщиною.

Кілько хтось далекий стрінув двох Українців з сеї місцевости, то по кількох словах переконаєсь, котрий з них є православний і національно-самостійник, а котрий Русин греко-католик. І не дивно, бо православний Українець має нагоду черпати любов і пошану до свого рідного та знання від своїх провідників так світських, як і церковних, а наші брати греко-католики стоять ні в сих, ні в тих, називаючи себе Русинами та не знають на котру стецю сісти. А чому? Бо їх духовник як прийде до них 2 або 3 рази в році, як накричить на них, нагукає, настрашить папою римським, нажнеться на православних та на їх церкву, то вони тільки з того дізнаються, що обмивають своїх братів православних та за ворогів їх уважають. Правда, є між ними і свідомійші одиниці і хоч йдуть ще до католицької церкви, то рівночасно є нашими прихильниками.

Минувшої осени, 19 грудня, в день св. Отця Миколая Чудотворця о Каменецький підчас проповіди не забув також згадати й про Українську Церкву в Канаді, її основників та трохи-ників. Казав між иншим таке: „Католицька церква, се

той день, з котрого виросло велике дерево. Але зявилася буря, відломала гілляку, на котрій опісля повісилало дитя, аж тут зявилися „дибелники" (себто оскаржателі Рідної Церкви в Канаді), схопили одни листок і жбурнули з него Укр. Прав. Церкву".

Отче Каменецький, я вірю, що ви знаєте лішше історію українського народу, чим вашої вірної, отже знаєте, що українська православна церква має свій початок ще від Володимира Великого, та що то ваша церква, уміятськ. є подібна до того листка, який відпорвався від гелдунку і впав на чужі поля. Говорив згадний ксьондз що й тепа: „Отже бачите, католицька церква збудована на сильнім фундаменті, на святому Петрові, яко управлене ним оцнила римській, а православна церква ні на чім, вона от, от розлетиться Вона також не обєднує всіх „Ану, підійть до них, чи вони вас приймуть, в ми прийшлю всіх І Поляки І Французи, бо католицька церква всіх обєднує". Так, се правда. Католицька церква вчить, що то „єдиство єдно" і тому о. Каменецький в польськими ксьондзами сходиться, товаришує з ними, моя з рідними братами, в священики української церкви уважає за ворога.

Дня 7-го квітня с. р., на Благовіщення Пр. Діви Марії, служили служба священики в своїх церквах. Сим разом також згадний ксьондз не лишив православних Українців в спокою, не міг встерпіти, або не кинути в сторону Української Православної Церкви та її вірних болотом, однак сим разом вже більше нахмітився на своїх парафіян так старшим, як і молодшим, а то за те, що дехто з членів католицького табору йде до нашої церкви майже кожного разу, коли є відправа. Каже: „Идете до онтої церкви, (при тім показав в нашу сторону руков), світите сейнюк дяком Богам, ви вдаєте, що Бог є лише один, що Ісус Христос заступив лише одну ся церкву, то в католицьку Православні відорвалися від нас та повиснюючи вам собі рижий скитє, а в Існій церкві нема нічого доброго. Розпустили своїх дітей, які споваряються з православними, грають з ними представлення, гуляють з ними справляють, а се гріх перед Богом, за се пекло вас чекає". Таке і подібне говорив, але не все се правда, бо гулящ ніхто в Народнім Домі не справляв

Так, о. Каменецький дуже любить наєнадатися на Українську Православну Церкву, але дуже мало він що він що вабуе, як „Канадійський Українець" колись публично перепросив нашого єпископа о. Іоанна Теодоровича і всіх провідників Української Церкви. Отже повинен більше числитися зі словами. Тимбільше, що всі люде в сій околиці знають його добре та його поведення.

Буэлла грекокатоличка.

ЧОГО НАМ БРАКУЄ
(Гафорд, Саск.)

Наша церковна громада ім. св. Трійці провадить велику діяльність так на полі церковнім, як і просвітнім, і провадила ще більшу, але не маємо своєї хати, то в Народного Дому. Правда, в суседстві в Народний Дім, але деколи чуємо до нього не далеко. Деякі в наших членів в церковним згадному Народного Дому, але що Народний Дім устроєв часто своєї підприємства саме тоді, як і наша громада, потому тяжко користати з сали Народного Дому. Отже здобулися ми власний Народний Дім, який належить до нашої церковної громади. Наші члени зложили за внесе згадний Народний Дім поверх 400 доларів, але наша громада не годна користати з нього так часто, як нам того треба, а крім того, мусить платити за внайм.

Богато до діяльности нашої громади причиняється вищ пароз, о. Мельничук, і Жінче Товариство. Як бачу по звітах в „Вістнику" за минувший рік, то о. Мельничук також добре попісався зі вірною на діецезіяльний фонд. Се повинно бути примірон і заохотою для других священиків. Богато людей теж віднаходять на кріку і не хочуть жертвувати на потреби церковної організації, але якаб кріза не була, то одного долера на рік кожний може дати, або нільки охоти. Бувають теж, що чоловік покине католицьку церкву, бо треба платити церковну вкладку, тай пристане до православних. А коли й православні кажуть платити вкладку, бо парафія без фондів існувати не годна, то він і їх покидає та пристає до субботників. Але і суботники кажуть платити, отже він і їх покидає і стоїть на боці. А як має яку потребу до священика, — як приміром охрестити чи шлюб взяти, — і як йому скажуть можите жертву на церкву, то він кричить годі на всі заставки, що від него грошей вимагають. Поважні і розумні люде так не робять. Вони пілпирають первину моральною і матеріяльно, бо знають, що церкви має велике значіння. Дуже велике значіння має для українського народу Українська Православна Церква, отже як повинні до неї належати та її підтримувати. Сподіваймо нашої обдовати супроти нашої церкви і будьмо гідні звання її вірними

ХТО ХОЧЕ навчитися доброї української літературної мови, пізнати історію своєї мови,
довідатися, як де говорить український нарід —
ТОЯ МУСИТЬ ПЕРЕДПЛАТИТИ
[redacted]
„РІДНА МОВА"
ПРИСВЯЧЕННИК ВСЕБІЧНОМУ ВИВЧЕННЮ УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ
з основний Редактор і Видавець Проф. Др. Іван Огіенко.
Річна передплата для Канади 1 долар (американський)
Адреса Редакції й Адміністрації:
[redacted]
WARSZAWA, ul. Stalowa 26 m. 10

ДЛЯ РІДНОЇ ЦЕРКВИ

НЕХАЙ СВІЙ СВІТЛО ВАШЕ ПЕРЕД ЛЮДЬМИ, ЩОБ ВОНИ ВИДІЛИ ВАШІ ДОБРІ ДІЛА І ПРОСЛАВЛЯЛИ ОТЦЯ ВАШОГО, ЩО НА НЕБІ.
(Мат. VI 16).

ДІЕЦЕЗІЯЛЬНИЙ ФОНД.

Збірка о. В. Антонюка.

Вайда, Ман.

По 1 дол.: Д. Угринчук.

По 25ст.: Явів Бодарчук, Стахів Сарапчук, Настя Цісинструн, Явів Проців, Явів Фігус. Евдокія Перун. Петро Подольський

Дрібні датки: 20 центів

[redacted]

По 50ст.: Іван Саламандик, Степан Гаврилюк

По 30ст.: Катерина Тофан

По 25ст.: Василь Ткачен, Василь Саламандик, Микло Чубей, Георгій Лекуста, Петро Ткачен, Стецан Тофан, Стецан Марущак, Василь Смуг, Сидір Смуг.

Тоцтоей, Ман.

По 1 дол.: Микола Тофан, Іван Назаренко.

По 50ст.: Антін Тесарський, Антін Криворучка, Антін Долинчук, Дороней Подольський, Марік Пелешок, Микола Кабак, Василь Костинюк, Микола Долинчук

По 25ст.: Іван Касіян, Петро Сергда, Олекса Яремій, Евдокія Галушка, Петро Калушка.

Гардентон, Ман.

По 1 дол.: Іван Махній. Іван Серединю. Миколій Халатурник. Георгій Сларський.

По 50ст.: Іван Колибаба, Георгій Онисько

По 30ст : Микола Гумеляк.

По 25ст.: Кость Махній, Василь Шевчук, Дмитро Воронюк, Василь Кривогій, Теодозій Ткачик, Павло Онисько, Іван Шевчук, Іван Колибаба

Дрібні датки: 70 центів.

Збірка о. С. Гриненка:

По 1 дол.: Антін Іваченський, Лавфон, Ман.; Василь Новосад, Робдін, Ман.; Петро Будзіньский, учитель, Зелена, Ман.; Антін Скороботяк, Зелена, Ман.; Сфелан Андронин Мегрілед, Ман. 50 центів.

Разом $4.50

В попередній лісті жертв обминено імя Івана Малоту, який жертвував 50 центів.

Консисторія Української Грекo-Православної Церкви в Канаді.

Pf. Borowic, кас'ер.
823 Agdertan Ave., Winnipeg, Man.

„ДОПОМОГА РІДНІЙ ЦЕРКВІ".

Збірка Вєч. о. П. Маєвського

[redacted]

Свистун Василь	$5.00
о. Маєвський Петро	2.00
Завідовський Іван	2.00

По 1 дол.: Мезень Микола, Пастух Омелян, Кіпрян Микола, Кінюк Василь, Богонос Йосиф, Підлубний Юрій, Бачинський Микола, Андрусек Сава, Кривошия Василь, Химюк Іван, Кущин Петро, Коатин Ярослав, Боднарський Йосиф, Харщи Михайло, Сокульський Ст., Громлик Лм. Блок Гр., Угринюк Василь, Бібероник Евгеній, Соболта Анна.

По 50ст.: Яцишин Антін, Дубик Михайло, Поташник Василь, Кузьмінчук Петрусева, Совсун Микола, Семенів Василь, Сипба Михайло, Угринюк Дмитро, Гущлик Евдокія.

По 30ст : Гайворон Петро

ПОРЯДОК БОГОСЛУЖЕНЬ
о. П. Загороднюка.
Червень.

11 пед. — Ст. Мистця.
18 пед. — Святок.

ЦЕРКОВНИЙ КАЛЕНДАР НА 1933 РІК.

ЧЕРВЕНЬ.

11 М. т. по С. Б. Св. Т.
12 П Ісаакія п
13 В Єрмія
14 С Юстина
15 Ч. Нем. Іоанна
16 П. Лукіяна
17 С. Митрофана
18 Н. в. по С. Доротеї
П Василіска
20 В. Тихід.
21 С. Теодота Страт.
22 Ч Кирила. Таклі
23 П Тимотея
24 С. Вартоломея
25 Н В. по С. † Онуфрія
26 П. Акилина
27 В Єлисея прор.
28 С Амоса пр.
29 Ч Тихона чудотв.
30 П Макулая

Липень.

1 С. Леонтія
2 Н 4. по С. Ю. ап. З.
3 П Метод. єпіх
4 В. Метод. Юлиана
5 С Евсевія
6 Ч Агрипини
7 П. Різдво єв. Ів. Хрестителя
8 С Февронії
9 Н 5. по С. Дан. Е.
10 П Самсона прп.
11 В Кир і Івана
12 С. Ап. Петра і Павла.
13 Ч. Собор 12 Ап.
14 П. Косми і Ламяна
15 С Пол. Р. Пр. Б.

[redacted]
о. Є. Гриненко.

[redacted]
18. Неділя — Пяти Ример.
25 Неділя. — Ешвил.
Box 604.
Dauphin Man

[redacted]
Українська Православна Громада в Тишал. Ман., устроює в днях 18—19 липня 1933 базар Добрих речей, роздягнин, буфет. — Жінче Товариства, Церковні Громади. Народні Доми просимо о помічі в приготовленню цікавих фантів, що їх одержав і гроші висилать до:

Мт. N. Prychun
Box 5, Tyndall, Man

Дохід з базару в призначений на будову нашої церкви, яку вже почали будувати Мещенки і довколишніх Українців запрошуємо к численну участь.

Зарад

[redacted]
Червень.

11. Неділя Всіх Святих. Голос 8 Утр.: Єв. Мат.: I XXVII.: 16—20. Лт.: Ап Жид. XI: 33—40 і XII.: 1—2. Єв. Мат. 32—33. 37 -38 і XIX.: 27—30.

18 Неділя 9 по Зісланню Св. Духа Гол.: 1. Утр.: Єв. Марка XVI: 1—8. Лт.: Ап. Римлян II: 10—16; Єван. Мат IV.: 18—23.

25. Неділя 3 по Зісланню Св. Духа Гол. 2. Утр.: Єв. Марка XVI.: 9—20. Лт.: Ап. Рим. V.: 1—10. Єв. Мат VI : 22—33.

[redacted]
2. Неділя 4 по Зісланню Св. Духа: Гол.: 3. Утр.: Єв. Луки. XXIV.: 1—12: Лт.: Ап Рим. VI.18—23; Єв. Мат VIII : 5—13.

АДРЕСА КОНСИСТОРІЇ.

Листи до Консисторії треба надсилати на руки голови Консисторії, о. Савчука, на адресу:
Rev. S. W. Sawchuk
479 Andrews Street
Winnipeg, Man.

Український Релігійний дво-тижневик в Канаді.

ВІСТНИК
THE HERALD

THE HERALD
Box 3684
WINNIPEG, MAN.

РІК X. ВІННІПЕГ, МАН., 15-го ЧЕРВНЯ, 1933. WINNIPEG, MAN., JUNE 15th, 1933 ЧИСЛО (177) 12

РОСІЙСЬКІ ЦАРИСТИ ПРОТИ ЛЬОЯЛЬНОСТИ ЦЕРКВИ БОЛЬШЕВИЦЬКІЙ ВЛАДІ.

Дня 12-го червня с. р. відбулося зібрання вірних давньої російської синодальної церкви в будинку церкви „всіх народів" при Другій авеню в Нью Йорку.

Речитки вірних єсі православної церкви вважають її за останню твердиню російського монархізму-царизму і свое становище вони мяли нагоду означити на сьому зібранні.

Коли висланник московського синодального патріярха Сергія, екзарх Вениямін, відзвав зібраних, щоби вони підержали єдність американської російської православної церкви з московською синодальною церквою, зібрані почали проти сього протестувати і закидати, що московський патріярх підлався большевицькому режимові.

Вениямін відповів на те, що синодальна церква в Росії прийшла до заключення, що її треба цілком усунутися від політики і ніяк зв. ворогів своїх молитися. На доказ спасенности такого поступування Вениямін вказав на приклад св. Апостола Петра, котрий перебував навіть під Нероном у Римі, щоби втримати Христову Церкву.

На се зібрані відповіли, що Сталін гірш Нерона і почали закидати Вениямінові, що він стоїть на услугах большевиків. Перепалка між висланником Сергія і тутешніми вірними старій російській церкві довела вкінці до таких забувень, що полїція мусіла вмішатися, щоб удержати лад. Але се на нїщо не придалося і остаточно зібрання розбилося.

Вениямін не хоче уступати зі свого пріщілійного становища і остане дальше в Америці, щоби задержати єдність синодальної російської церкви.

Ще в 1928 році дідич з Черемшанки на Ковельщині Т. Гїжинський застрілив з мисливської рушниці селянина П. Оліферчука за те, що той зрізував лозу на кошик. Окружний суд в Луцьку засудив Гїжинського на рік вязниці. Прокуратор зголосив апеляцію. Апеляційний суд у Любліні збільшив йому кару до трох літ. Найвисший суд відкинув засуд. Розправа відбулася наново і Гїжинського засуджено на 6 місяців та 3 сю кару подаровано на основі амнестії.

БОЛЬШЕВИЗМ В НІМЕЧЧИНІ.

Нині в Німеччині нема большевиків. Нема їх явно. А то поміг гітлеріяський рух взяв силу, то числили їх на 6 мілюнів. Що-ж з ними сталося? Очевидно присіли і завмовкли. Передові опинилися в руках уряду. Та є вісти, що як тільки гітлеріївці взяли все в руки, богато большевиків до них прилучилося. А прилучили ся, щоби гітлеріївцям шкодити. Коли настрій був протижидівський, то большевики, вдаючи дуже ревних гітлеріївців, робили Жидам пакости, щоби за те світ вину на гітлеріївський уряд складав. Однакож гітлеріївці скоро се спостерегли і зробили свою „чистку".

„ЖИДІВСЬКІ ПРОФЕСОРИ ХАЙ ІДУТЬ У МОСКВУ".

У Празі, Чехословаччина, в німецькому університеті студенти демонстрували проти професорів Ф. Вайса і Пельсена (обоє родом із Відня). Демонстранту кричали: „Геть з жидівськими професорами, хай ідуть у Москву!".

БУДУЮТЬ КОСТЕЛИ НА УКРАЇНСЬКІЙ ЗЕМЛІ.

У селі Антонові недалеко Тлустого приступають до будови костела. Комітет будови того костела закликає польське громадянство до жертв на ту ціль, а потребу костела в Антонові аргументує тим, що, мовляв, польське населення через відсутність костела підпадає „руценню".

ВЛИМ ДО ЦЕРКВИ.

До церкви у Східниці коло Борислава вломилися злодії через захристію, винесли залізну касу на поле й зачали її розбивати. Коли надійшов постерунковий, один зі злодіїв стрілив до нього з карабіну. Тоді поліцінт стрілив до них пять разів, але нікого не вцілив. Злодії покинули касу та втекли.

ШТУНДИСТСЬКЕ ХРЕЩЕННЯ.

Штундиста села Мурович на Пінщині зійшлися на [redacted] рове зібрання, щоб охрестити неофіта Кіндрата Федюшку. Хрестити мав селянин з села Борова, Конон Калюта. Однак жінка й діти Федюшки перешкоджали „хрещенню". Счинилася бійка, яку припинили селяни зі солтисом.

ЕПІСКОП ЛАКОТА НЕ ХОЧЕ ПРИНЯТИ НОМІНАЦІЇ.

Старокраєві газети пишуть, що перемиський український греко-католицький єпископ-помічник Лакота відмовився прияти номінацію на єпископа Лемківщини з осідком в Сяноці.

Говорять, що має стати єпископом для Лемківщини о. Микола Нагорянський, котрий в останніх часі виконував священичі обовязки у Варшаві.

СМЕРТНІ ПОРАХУНКИ.

В Керниці, пов. Городок, на сніданок крадіжки трави з громадської сіножати поїхали Стефан і Іван Артимів напали на Василя Кордика і так побили його лопатами, що він незабаром помер. Обох душогубів арештовано.

На дорозі між Вишенкою і Дубровицею парубок Петро Петрах убив парубка Івана Кичму, що завинився до тої самої дівчини.

ДОРАДЖУЄ ВЧИТИСЯ ВАРИТИ.

Відома співачка в Нью Йорку, Ернестина Шуман-Гайнк, весела й повна життя, хоч має 72 роки, радить дівчатам менше вчитися поезії й хемії, а більше штуки варення. Є вона теж проти завеликої свободи для молоді. Каже, що хлопці не повинні їздити по ночах з дівчатами без опіки старших. Дораджує жити скромно, бо в той спосіб можна дожити довгих літ і бути здібним переживати найбільші нещасти.

АРХИЄРЕЙСЬКІ ВІЗИТАЦІЇ.

Подається до відома всім зайнтересованим, що сьогорічні архиєрейські візитації Високопреосвященого Архиепископа Іоанна Теодоровича в Канаді будуть відбуватися в такім порядку:

2 липня — неділя — Гронділ, Саск.

9 липня — неділя — Давфінт, Алта.

Всечесні Отці Парохи і Громади, які бажають витати в себе сього літа о. Владику, повинні повідомити про се Консисторію якнайскорше, висилаючи лист на руки голови Консисторії, о. С. В. Савчука, на таку адресу:

Very Rev. S. W. Sawchuk,
479 Andrews Street
Winnipeg Man.

1. КОНФЕРЕНЦІЯ.

Подається до відома Всеч. Отцям Духовним, що сьогорічна Духовна Конференція відбудеться в днях 27—29 червня, в Саскатуні, Саск. Всі священики є зобовязані на Конференцію прибути.

2. ЦЕРКОВНИЙ ЗІЗД В АЛБЕРТІ.

Робляться приготовання скликати сього літа другий провінціяльний зізд Української Православної Церкви в Альберті (перший такий зізд відбувся в місяці березні, 1932, в Едмонтоні).

На сьогорічнім зізді буде також присутний Впреося. Архиепископ Іоанн. Місце і дата зізду будуть оголошені пізніше; але церковні громади вже тепер повинні подбати про вибір своїх представників — числом двох — на зізд, як рівнож повинні заохотити своїх членів взяти в зїздах як найчисельнійшу участь.

3. НОВИЙ ПОДРУЖНИЙ ЗАКОН.

Звертається увагу Всеч. Отців Духовних та цілому українському православному загалові в провінції Саскачеван, що з днем 1 липня с. р. в тій провінції входить в силу новий подружний закон. Про вимоги сего закона зайнтересовані можуть довідатися зі статтї, яка є надрукована на иншім місці в сім числі і в якій новий закон обговорюється обширніше.

4. ВІДВІДИНИ ПРОТ. С. В. САВЧУКА.

Отсим повідомляється всіх зайнтересованих, що прот. С. В. Савчук, голова Консисторії Української Грекo-Православної Церкви в Канаді, відвідає в адміністраційних і місійних цілях, такі громади:

25 червня — неділя — Брускбі, Саск.

7 липня — пятниця, Різдво св. Івана Хрестителя — Мерідейл, Ман.

9 липня — неділя — Давфин, Ман.

12 липня — середа (на Петра і Павла) — Квінорк, Саск.

КОНСИСТОРІЯ
Української Грекo-Православної Церкви в Канаді,
Прот. С. В. Савчук,
голова.

Присилайте передплату за „Вістник". Пошукуйте „Вістник" вожїж своїми сусідами.

НОВИЙ ПОДРУЖИЙ ЗАКОН

В ПРОВІНЦІ САСКАЧЕВАН.

Сегорічна сесія столиці Саскачевану перепустила новий закон подружжя, який вийде в силу з днем 1-го липня Сей закон є в дечім відмінний від теперішнього, вводить кілька нових вимог і ми подаємо його в скороченню, щоби наше громадянство в ним познайомилося.

Всі шлюби підпадають під управу заступника міністра здоровля. Відносно шлюбів він називається загальний реєстрар.

Кожда признана церква чи релігійна організація мусить кождого року заслати до него листу своїх священників, які мають право давати шлюби і які є заміщкалі в провінції, а реєстрар вищше кождому священникові реєстраційне свідоцтво.

Реєстрар загальний може також видати свідоцтво священикови, який не є стало замешкалим в провінції, а лише хвилево сюди доїжджає, але реєстраційне свідоцтво мусить зазначити, на який час свящник таке свідоцтво має.

Хто має право давати шлюби.

Кождий відповідно ординований священик, який належить до якоїсь церкви, котра повідомила загального реєстратора, що такий священик перебуває в провінції, і є уповажнений давати шлюби.

Давати шлюби можуть також катехити, місіонарі або студенти теольогії, котрі так само уповажнені і зарєстровані.

Для цивільних шлюбів будуть назначені спеціяльні комісіонері.

Комісіонер Армії Спасення має право давати шлюби, але мусить мати спеціяльне уповажнення від своїх властей, а також ...

Жидівський рабін, який має связь з якоюсь громадою.

Священик має зарєструвати шлюб до місцевого регістрара до 24 годин і видати відповідні парі свідоцтво вінчання.

Колиб хто уповажнений дав шлюб такій парі, перед котрою були легальні перепони до вінчання, але він про них не знав, то не підпадає ніякій карі.

Вимоги перед вінчанням.

1. Проголошення заповідий, або
2. Подружне позволення (Мериж лайсенс).

ЗАПОВІДИ мусять бути виголошені священиком через дві, одна по другій слідуючій неділі, підчас відправи, перед відправою або зараз по відправі в церкві, чи якім иншім будинку призначеним для богослужения. Молода пара або одно з них, мусить належати до тої церкви, або перебувати в тій громаді найменше 15 дні перед проголошенням заповідий. (Суботники можуть проголошувати в суботу).

Коли обоє молоді не жають в тій самій місцевости, муніципалі, чи церковній громаді, то подібне проголошенне заповідей мусить відбутися в двох місцевостях, і священик, котрий буде давати шлюб, мусить мати посвідку від другого священика, що він проголосив заповіди. Сама посвідка має коштувати 50 центів.

Священик, котрий дає шлюб, має внести сю посвідку разом з посвідкою вінчання до загального регістрара.

Священик не має права вінчати, як що заповіди є виголошені більше, як три місяці назад.

Молодий мусить перед вінчанням дочинити посвідку здоровя, яка має бути вироблена не більше, як 10 день перед шлюбом

Коли-б котра небудь з повищих вимог не була виповнена, то шлюб все одно остане важним.

ЗАМІТКА: Акт не говорить ясно, чи заповіди є можливі в таких околицях, де відправа відбувається що другої, третої неділі, або й рідше. На се треба дістати пояснення від регістрара.

Видавання шлюбних позволень.

Кождо особа уповажнена до сего видає ся позволення за оплатою $5.00. Видаючий має перечитати те позволення і переконатися, що аплікантів обоє розумного його. Коли не розумніють, то треба дістати незалежного переводчика.

Услівя перед виданням позволення:

а) Апліканти мусять особисто зложити відповідні декларації перед видаючим позволення.

б) Молодий мусить (але молода ні), виказатися лікарським свідоцтвом, яке мусить бути вироблене не більше, як 10 днів перед тим. Се не зобовязує людей живучих на півночи від тавнициу 55 від меридіяну манітобської границі до третього меріднія, а відтам від 62 тавнициу до альбертійської границі.

в) Коли аплікант є вдовець, або вдова, мусить зложити свідоцтво здоровля.

г) Коли аплікант або аплікантка дотепер чи розійшлася з своїм попереднім супругом чи супругою, то мусить предложити видаючому позволення судовий декрет розводу.

Позволення можна видати лише тоді, як мине сім днів від того дня, коли апліканти зложить декларації. Лише в вимкових випадках можна видати позволення в коротшім часі.

Скоро молоді зложуть декларацію, видаючий позволення мусить зараз повідомити священика, котрий має молодих вінчати.

Декларації складається перед видаючим позволення, але коли є причини, через які котра небудь сторона не може бути особисто присутною, то видаючий може позволити, щоби неприсутня сторона złożyła свою декларацію перед мировим суддею, або комісіонером для присяг, але кождa така декларація має подати причину, чому вона не була зроблена перед видаючим позволення.

Позволення можна видавати за зложенням декларації лише одної сторони, коли друга не мешкає в Саскачевані, але ся причина мусить бути зазначена на позволенню.

Позволення не можна видати нікому, хто має лише 15 літ.

Позволення можнa вибрати в годинах від 6-ої рано до 10 години вечорі, чіба що аплікант докаже якусь важну причину, яка оправдалаб видати позволення в часі поза згадані години.

Вінчання мусить відбутися не пізнійше як три місяці по отриманню позволення (мериж лайсенс).

Священик, чи комісіонер, що дає шлюб на підставі сего позволення, мусить вислати його до 24 годин до загального регістрара.

Подружжа малолітних.

Особам нище 15 літ не вільно видати подружого позволення, ані не можна виголошувати їм заповідий. Се відноситься до всіх, включаючи Духоборів і Квейкерів.

Особи від 15 до 21 літ включно мусять мати писемне позволення від родичів, коли обоє живі, або від одного, коли друге померло. Коли родичі не живуть, тоді треба дозволу від легального опікуна, або такого, що перетримував малолітнього через три роки якраз перед наміреним подружжям. Наколи малолітнок знаходиться в Домі для Охорони Дітей, або в Домі для Помочі Дітям, тоді треба позволення від уряднika такого товариства.

Коли в котрім будь повище вичисленім випадку не можна дістати такого дозволу, аплікант може вдатися до судді до окружного суду і дістати від него такий дозвіл.

В додатку до сего дозволу від судді аплікант мусить зложити видаючому позволення, або священикови, що буде вінчати, ще одну декларацію, в якій мусить сказати, що:

1. Родичі апліканта померші і нема опікуна, або

2. Родичі, або одно з них є поза границями провінції в час виробления декларації, але аплікант замешкалий в провінції через послідних 12 місяців, або

3. Складаючий декларацію має вже поверх 18 літ, жие через послідних три місяці окремо від своїх родичів чи опікуна і не одержував ніякої фінансової помочі від них.

Колиж особа має повище 18 літ, а її родичі чи опікун відмовляються дати бажаний дозвіл, вона може вдатися до судиу о диспенсу від такого дозволу. Коли суд буде уважати можливим і дасть ту диспенсу тоді і священик може видати позволення заповіди і видаючий може дати позволення вінчання.

Попри сей дозвіл і декларацію, або диспенсу суду, треба в додатку ще мати метрикy уродження. Де метрики не можна заступити афідевітом, як що його зложить хтобудь з родини, або такий, хто знає про час народження апліканта.

Подружжа Квейкерів і Духоборів.

Подружжа сих людей можуть відбуватися, після їх власних звичаїв, але в годобині вони мусить повинуватися сему законові.

Цивільні подружжа.

Люде, котрі не хочуть брати шлюбу від священиків, зможуть їх брати від цивільних комісіонерів, яких уряд назначить для сеї цілі і які будуть уповажнені брати по 5 долярів за шлюб.

Одно із подружної пари мусить дати комісіонерови 7-денне повідомлення про намірене вінчання, рівночасно доручуючи йому позволення (мериж лайсенс), і посвідку здоровля молодого. Комісіонер запише се в книгу, яка має бути доступна для публики. По 7 днях молода пара має зявитися в офісі комісіонера до шлюбу. Він може дати шлюб лише при отворених дверях і в присутности двох дорослих свідків.

Самий шлюб переводиться в той спосіб, що обоє молоді, кожде зокрема, мусять в присутности того комісіонера і свідків зробити таку заяву:

„Я, А. Б. урочисто заявляю, що не знаю ніяких перепон, які могліб перешкодити мені одружитися з В. Г. і поликаюся на сих свідків, що беру Тебе, В. Г. за свою шлюбну жінку". Молода повторяє те саме.

Легалізація деяких подруж.

Коли в минувшині якій шлюб був даний в добрій вірі, але через незнання закону, або які иншi причини, шлюб не був зарєстрований і коли в додатку до сего подружні сторони не мали легальних перешкод до сего, а жили як чоловік і жінка і їхнього подружжа ніхто не квестіонував в суді, загальний регістрар може видати заяву, що такий шлюб отсим легалізується і діти сего подружжа стають легітимовані від часу свого уродження.

Заборони.

Не вільно давати шлюбу без двох дорослих свідків.

Особа, яка видає подружжа позволення (мериджк лайсенс), не має права вінчати, хіба в території на півночи від 55 тавнициу.

Умово хорі, ідіоти, або ті, що терплять на заразливі хороби, не мають права дружитися. Сим людям не можна давати шлюбу, і так само не можна давати шлюбу пяним людям.

Шлюбу не вільно давати в нічних годинах від 10-ої години вечерок до 6-ої години рано, хіба є причина, яка оправдує шлюб в заказані годинки.

Не можна також давати шлюбу, коли одно, або обоє не розумніють моєи, в якій шлюб дається, хіба що будуть мати переводчика, який не був би заінтересований в подружжу.

Особи одружені в цивільний спосіб після сего закона зможуть колибудь опісля повівчатися після вимог церковних, але сего другого вінчання не можна зарєструвати, бо перше остає важним.

Кари.

Хто видає позволення (мериж лайсенс) не законно, кара не більше, як 100 долярів.

Хто вінчає проти права, кара не більша як 500 долярів.

Хто вінчає або видає позволення (мериж лайсенс) знаючи, що на се є перешкода, кара не більша як 12 місяців арешту, або 500 долярів.

Таку саму кару підлягають і ті, що дають шлюбів, а не мають права, бо є суспендовані або дозвіл їм відібрано.

Кара за фальшиві інформації не більша як 50 долярів.

Кара за инші, невичислені повище переступства, не більша як 20 долярів.

Позови за переступства проти сего закону можна робити перед поліційним магістратом або двома мировими суддями найпізнійше два роки від часу повнення тих переступств, але й тоді на такі позви треба мати дозвіл від державного прокуратора (аторней джеверал).

ЗАМІТКА. — Вже по появі сего закона вийшла заява від заступника міністра здоровля, що цивільні шлюби ще не будуть даватися в скорім часі, отже поки що стара система остається.

Юлян Стечишин.

НА НІМ СТОЇТЬ КОЖДА ГРОМАДСЬКА СПРАВА.

Не говоримо про тих, що стоять далеко від кождої громадської справи — далеко від Церкви, від Рідної Школи і більших виховавчих інституцій, від народних віздів і нарад; далеко від всякого зорганізованого життя і роботи, від газети, від книжки...

На таких нічо не стоїть. Як нічо не стоїть на каменях порозкиданих при дорозі. Як нічо не піддержується на обгорених деревах лісного пожарища. Се мертвий матеріял, непринадний. Понурий. А деколи поважна завада на дорозі.

Говоримо про тих, що стоять при громадських справах.

Щож про них можна сказати? Хто вони? Які вони?

Коли приглянутись, як посувають вони вперед громадську роботу, то побачимо, що стоять вони кількома рядами.

Один ряд йде на самім перекі. Се перший ряд. Невеликий — з десятох, пятьох, трох, двох, а деколи одного чоловіка. Одні жінки. Се найменший ряд, але найважнійший.

Він приходить на громадську роботу найраніше — перед сходом сонця. Він відходить по заході. Він вкладає в справу найбільше часу, найбільше сили, найбільше праці, найбільше думки, найбільше журби. Він ніколи не знеохочується. Скидається праця до упадку — він підтримує її своїми плечима. Він несе її. Він тягне. А впаде вона цілком — він не опускає рук. Закачує рукави і підпинає. Або наново починає від підвалин будувати те, що впавши розсипалось.

На таких — від сотворення світа і до нині стоїть і стоїть вся громадська гідна справа. Лише такі витревалі руки все будують. Лише стараннім таких Український Нарід, як і всякий нарід на світі, підносився від дикого стану до ставу культурного. Від слабости до сили. Від забуття до широкої слави. Від нерозуму до розуму.

Другий ряд, що йде за першим, — се вже більший ряд. Численнійший. Але менше завзятий. Менше витревалий. Працює він, помагає. І голосно радіє, коли справа гладко посувається. Успіх незвичайно скоро його захоплює. Однак найменша трудність відбирає йому віру в успіх. Трудноші його зневіряють. А в хвилевими занепадком справи він утікає з поля праці, кажучи: „Все пропало! Ми не годні нічого зробити. Школа труду!" — На таких справа не стоїть. Се лише помічники, що частинкою щирої волі справу піддержують. Але не цілою волею. Не цілою душею. Вони цілої справи собі на плечі ніколи не помножать.

А е ще і третий ряд. Се ті, що працюють лише за плату. Чи тою платою будуть гроші. Чи гучна похвала. Чи перше місце при празничнім столі. Чи перша почетна роля при святочнім виступі.

І такі — як тільки не вгодиться їх самолюбству — ображуються, нарікають і відходять. Бо в них головною справою є їхне особисте хвилеве вдоволення. Їхне самолюбство. І тому самолюбству має громадська справа служити, а не вони справі

Щаслива громада, що має богато робітників першого ряду. Тих в безконечність витревалих, немористолюбивих, до послідних меж щирих і щедрих. Бо вони є розумом, совістю, серцем життя громади.

Другий ряд — тих є вже більше. Хоч нераз відчувається і їх недостаток. На місце їх є богато тих, що до жадного ряду не належать — тих мертвих каменів, порозкиданих при дорозі.

Третий ряд — без тих можна би любісько обійтися. І де їх менше, там краще.

А в котрім ряді стоїш ти читачу? До котрого прешся? До котрого приготовляєшся? —

Пр. В.

ПРИНАГІДНІ БЕСІДИ.

Заїхав одного разу до нас подорожуючий, який маючи трохи грошей, путувався по Канаді, щоби побачити, як то люде живуть в різних сторонах, які в них дорібки, які церкви, організації та все друге.

Прийшов він і на нашу кольонію, та як то звичайно буває, спинився коло церкви. У нас хоч той неділі і не було священика, але люде проте до церкви зійшлися, щоб хоч спільно молитву відворити.

Коли наш гість попрощався, кум Гарасим як лекше відітхнув і сказав:

— Слава Тобі, Господи, що допоміг мені навести на дорогу праву ще одну людину.

Кум Гриць.

знакомого до себе на обід, ну, той кума Гарасима не обминув.

Прийшли ми до дому. Жінка, що правда, так нечає й сподівалася гостей. Наготовила стільки, що й шістох можна було попри нас нагодувати.

Засадив ся свого гостя і кума Гарасима за стіл, повсідали і домашні тай почали трапезувати. А по обіді, як звичайно, молодші позабирялися, а ми всі три, гість, кум Гарасим і я, позакурювали та розпочали балачку.

Почав нам гість розповідати, де то він вже був, що бачив, з якими людьми здибався, як його де гостяли, що говорили, як прощали, та так нам все гарно росповідає, наче яку історію чи щось. Коли він скінчив свое оповідати, кум Гарасим почав його дещо випитувати про життя в околиці, де він живе, як там люде маються, чи свідомі національно, чи дбають про виховання молоді, а кресті занятая:

— А до якої церкви він належите?

Гість замявся, бо це знав, як відповісти, а врешті каже:

— Та я, бачите, тепер не належу до жадної церкви. Колись належав до католицької, а як одного разу посварився з попом, і від тоді до жадної не належу.

— То зле! — каже кум. — А української Православної Церкви ще там нема?

— Ноки що нема, — каже той. — Правда, казали мені, що приїздив там вже кілька разів український православний священик і відправляв в хаті, але я не хочу з тим руков вязатися...

— А яка причина, що ви відтягаєтесь від того руху, — пристоював кум.

— Та бачите, — почав він, — мені виглядає, що сей рух не конче добрий. Колиб він був добрий, то весь український загал його поперав би, а то бачите, дехто за ним, а більшість проти. Я, їздячи от так по Канаді, зиздів богато різних церков. Заходив я і до церков православних українських, чув їхні гарні відправи, прекрасні співи, але не бачив, щоб церкви були заповнені по береги. Значить, ще щось бракує...

— Так, бракує! — перебив йому кум. — Бракує, тільки не Церкві, а людині! І то бракує дуже богато — і знання історії, і пошани самих себе, і розуміння заповітів Божих, і любови до свого рідного народу, рідної Церкви — загально сказавши, богатьом бракує — розуму. Кажете, що загал масово не попирає Української Православної Церкви. Думаю, що всім нам відомо про те, що коли Ісус Христос прийшов на землю і почав проповідувати Слово Боже, то він говорив лиш чисту правду. І ми знаємо зі святого письма, що тільки громадяне учеників пішла за Ним. Загал же стояв з боку, висміював його, а вкінці закричав: „Роспни! Роспни Його!" Таке саме і тут. Хоч Українська Православна Церква голосить правду, хоч бажає своєму народові щастя, і добра, і волі, і освіти, — то загал, підущений фарисеями, як се було і за часів Христа, кричить на Українську Церкву, обминає її, а спомагає тих, які готують йому кайдани, неволю та загибіль...

Скінчив кум Гарасим, а наш гість призадумався на хвильку, а відтак каже:

— Ви, здається, таки правду сказали. Про таке я і не думав. Отже дякую вам за те, що ви мені очі отворили. Від нині і я вже православний

„ВІСТНИК"
Релігійний часопис для Українців в Канаді
Виходить 1го і 15-го кожного місяця.
Видає Українська Православна Видавнича Спілка.
Передплата: В Канаді — $1.50 на рік.
За границю — $2.00 на рік.

THE HERALD
Published semimonthly by the
Ukrainian Orthodox Publishing Company
Subscription per annum:
In Canada — $1.50. — Foreign — $2.00.

Address: — address
The HERALD, Box 3684, WINNIPEG, MAN.

ПОГЛЯДИ НАНАДІЙСЬКИХ СТРІЛЬЦІВ НА ЦЕРКВУ.

II.

Богато уваги присвячує стаття „Нового Шляху" дійсному, чи уявленому фактові, а то — що всякі угоди заховпляи Українську Церкву в руки й оруду ють нею для своєї користи. Каже „Новий Шлях":

" — Вони (ви. угодовці) знають, яку велику цінність (!), та яке великий авторітет (!) має релігія в національному житті нашого народу, тому ойі постарались захопити владу в українському автокефальному обряді, а друга в православному. Їм спричинив обставини українського політичного життя під ласкавим заборолом й вони його заволоділи українською церквою...

Хто се подрібніше її угодовці, тяжко вгадати. Що дехто (пр. Назарук, чи Певний) можуть робити хрунівську роботу, заслоняючись церквою, а того не виходить, що хто лише не „націоналіст" в партійним розумінню, той вже угодовець, або зрадник." А з писанин „Нового Шляху" таке виходило би. А друге — ми знаємо, що послідними роками на Волині йшла вперта робота коло висвобождення Церкви з московських рук. Се-ж і довело було до того, що митр. Діонісій відлучив був від Церкви д-ра Річинського. А чейже Річинський не хотів дістати Церкви в свої руки для особистих користей. — Відомі і в Галичині Українці, що розумілись апчінки Церкви і цінно Церковпо інтересуються. — Та коли зробити кому закон то хіба найперше тим всім, які до Церкви ставляться точно так, як „націоналісти". Тим, що ставлять Церкву поза рамці життя, поза рамці національпому, отже і поза рамці Української Держави.

І тому вирнпае питання: Коли всякі непотрібні „знають, яку велику цінність, та який великий авторітет має релігія в національному житті нашого народу", то чи знають і „націоналісти"? А як знають, то чому не стараються таксамо захопити Церкви в свої руки? Чому стоять осторонь? Скажуть: Не маємо доступу, нема змоги. Може... Але чому вони і на той випадок, коли буде змога — в Українській Державі — думають таксамо поза Церковю стоять? Поза тою „цінністю", поза тим „великим авторітетом". Бо-ж кажуть вони виразно, що в Українській Державі Церква має бути відділена від держави. Значить: Церква далеко від нас, а ми далеко від Церкви.

А коли справа так стоїть, що найкращі люде, не хочуть стояти при цінностях, то нема дива, що ті цінности берутть в руки погані люде, які на цінностях розуміються. А в першій мірі не має права дивуватись чи нарікати той, хто сам легковажно цінности з рук пускає, або ще і на здищення їх засуджує.

Виходить, що „Новий Шлях" думає цілком по сектантськи: хто з нами — той праведник, хто поза нами — той „невірующий", безбожник, грішник, фарисей.. Нізнимо такі висказп:

— Український національний актив, який веде безкомпромісову боротьбу з лишки зайнанцем, опинився вже свобідним офіційно національно позитивної роботи. Він веде працю несистематично і підпільно. Тимчасом офіційний простір українського національного політичного життя опинився в руках різних угодовців, а то в зрадників укр. нац. ідеї..

Виходить, що хто лише не в „підпіллю", хто лише не проголошує себе явним безкомпромісовим революціонером, той вже коли не явний зрадник, то угодовець.

Але дорослі люде так думати не можуть.

Є нині в Галичині українська Рідна Школа, є українські кооперативи, є українські часописи, є „Просвіта" і др. Все воно — хоч й з компромісами, хоч на обмежепу міру, хоч й не руками безкомпромісових активістів, — робить українську роботу на місцях. І вся та робота є виявом українського життя, є документом істнования українського народу. Так се розуміє український загал. Так се розуміють і чужі люде.

А з писань „Нового Шляху" виходить, що всі українські групи, всі партії, всі поодинокі щирі Українці повинні проголосити себе явними безкомпромісовими „активістами", лишити всю роботу, яку з компромісами роблять, йти в „підпілля" і... Не стане тоді українських кооператив, не стане українських часописів, не стане просвітної роботи, не буде роботи виховавої, ніяких, хоч і дуже так зорганізованих гуртів з їхньою роботою. За те буде богато „активістів" по лісах, по соломах, в тюрмах, поза границями Галичини — в Чехословаччині, в Німеччині, в Франції... І звідтам будуть приїжати Польщу в Волинщині, в Сокальщині, в Тернопільщині, в Коломийщині...

Дорослі люде знають, що широка народна справа потребує різних робітників, з різними способами і на різних місцях. Вони потребує безкомпромісових „активістів", де таких треба. Вона потребує буденних працівників, що підтержують на місцях національне життя в міру обставин, працюючи в межах можности з дня на день з місяця на місяць.

І тому виводить, що: лише партія безкомпромісових „націоналістів" є однією, вартною, гідною, праведною українською на світі партією; що хто поза тою-ж партією, той вже угодовець, або хрунь; що всяка робота, яка не зветься назвер революційною, є нікчемною, або зрадницькою роботою — так казати, се свідоцтво недозрілого віку. Свідоцтво політичної непідготовности

Дорослі люде знають, що навіть найбільші „активісти" є угодовцями, є компромісовими. Бо і вони оглядаються на обставини, на межі можности і лише в тих межах розкладаються з своєю роботою. Пляп пляном, бажання бажанням, але ніхто поза межі можности своєї роботи не посуне. Однакож щиро виконана робота в межах можности числиться заслідп за вартну роботу.

„Новий Шлях" нарікає, що всякі уголовці та зрадники, підшиваючись під Церкву, компромітують і поборюють „активістів".

— Українська католицька і православна церква на Зах. Укр. Землях стали в руках угодовського табору та рішних партійних політиканів засобом для поборювання укр. нац. революційного табору й компрометування угодовських та нереволюційних орієнтацій.. Ось наші угодовські кліки, які зробили з української церкви оруддя для своїх особистих та партійних цілей, докладають всіх старань для компромітування укр. нац. активу Українські націоналісти виступали і виступають проти того, щоби наші партійні політиканп під покришкою церкви вели свою розкладову роботу..

Про кого се говориться? Про самих світських політиків, що кругом обступили Церкву і використовують її, чи й духовних? Годі вірити, щоби світські політики так несподівано гуртом обступили церкву, що-ж до духовних, то нарікання „Нового Шляху" пусті і неправдиві. Бо церковні верхи під Польщею — чи православні, чи католицькі, не є українськими політиками і тому нарікати на них, як на таких, не можна.

Церква православна під Польщею в руках Москалів. Митрополит Діонісій, се-ж з роду кацап. І всі головні його помічники кацапи. Природна річ, що кацапи про українство не дбають. І замість на них нарікати, треба би подумати, як би їх позбутися.

Що-ж до греко-католицької Церкви, то, хоч вона є змістом Православною Церквою і власністю Українського Народу, однакож таксамо поневолена чужими. І тому її єпископи і духовенство є офіцерами і підофіцерами чужої України папської армії, як отже вимагать, щоби вони не піддавались вимогам своєї верховної команди? Треба-ж тямити, що та верховна команда окремо для своїх послуг тпк-же дбає вихопе. Або старають для церковного проводу людей з цілком чужого народу. Зрозумілю, що таких людей до Українців числити не можна, ані їх, як Українців осуджувати

Правда, до кождої Церкви, до кождої інституції можуть примощуватися особливо на мягкі нижні дігові серця. Треба їх сіяти скрізь, де тільки є для них придатний кусточок. Всяк таки треба памятати, що наше діло, наш добрий приклад буде для инших значно корисніший від тих наших слів, хоч би кавіть самих розумних, пожиточних.

Преподобний отець наш Теодосій Печерський, богато навчав своїх братів черців в сн. Лаврі, навчав все добромну.

Слова його не були безплідні; але помимо слів навчав своїм життям своїм. Добрим прикладом він просто завоював собі серця всіх, хто тільки знав його.

Преподобний Теодосій народився в місті Васильові, недалеко Київа. Опісля родині його переселились до Курська, де батько помер, коли Теодосієві було 14 років.

Вже з дитинства Теодосій відзначався великою побожністю, через що часто терпів від мами. Коли-ж йому було 24 роки, він рішив віддатися черпечому життю й пустився до Київа. Почувши про преподобного Антонія, Теодосій пішов до його печери і просив його щоби дозволив йому жити при нім, де вже було тоді 12 черців. Преподобний Антоній погодився й Теодосій був принятий в черпечий чин в році 1032. Мати довго шукала за Теодосієм, а коли відшукала його, вже як черця, серце її змякло і вона сама пізнійше постриглася в черниці.

Преподобний Теодосій відзначався такою побожністю, що преподобний Антоній зробив його ігуменом над черпечськими черцями. Під проводом преподобного Теодосія зібралося в печерах понад 100 черців, а він був для них примірним отцем і учителем. Коли в печерах не стало вже місця, преподобні Антоній і Теодосій упросили Київського князя Ізяслава, щоби відпустив їм на монастир цілу гору і тут вони побудували монастир з келіями й деревляною церквою Успіння Пресвятої Богородиці (около 1060 р.). В тім часі прибув до монастиря черпець Михаїл з Греції й привіз з собою списаше правило студійського монастиря. Се правило преподобний Теодосій завів і в своїм монастирі. Так преподобний Теодосій був першим, що завів на Україні правильне черпече життя. Преподобний Теодосій крім заві дування монастирем, писав науки для черців, для звичайних людей і навіть для князів.

Черпече життя в ті часи було дуже суворе. Черці Печерські, які пройшли суворо школу під доглядом свого ігумена, щиро ставились до служби церковної, бо їх ігумен преподобний Теодосій завжди давав їм приклад. Він перший приходив до церкви і після всіх виходив. Де він тільки не являвся в монастирі, він скрізь брався за роботу, і сим давав приклад черцям. Чи то знаявся на кухні, він починав місити тісто, чи то приходив до черців, що переписували книжки, і тут він приймався до праці. Його приклади завжди сильно заохочували братів до святої праці.

Преподобний Нестор Літописець оповідає: якось під храм Успіння Пресвятої Богородиці не було на кухні води. Приходить черпець до преподобного Теодосія і каже: „Отче, нема кому нанести води до кухні". Преподобний Теодосій нічого не кажучи, взяв збанок, пішов до керниці і почав носити воду. Хтось з братів побачив свого ігумена за такою роботою, сказав одному, той другому, а той третьому, і всі черці почали носити воду, і наносили її з достатком. А ось ще був випадок. Приходить до преподобного ігумена черпець і просить призначити когось з черців нарубати дров для кухні. „Я, брате, піду, бо я тепер вільний", відповів преподобний, і зараз же пішов до роботи, наказавши ще инши м, аби всі брати ішли до трапези, бо якраз був час братського обіду. Але коли черці виходили з обіду і побачили свого ігумена за тяжкою роботою, всі вони взялися з великим усердям за сю роботу і нарубали дров на богато днів. Взагалі все життя преподобного ігумена печерського Теодосія було одно із цепінних взірцевих прикладів побожности та добрих діл для черців.

Преподобний Теодосій побудував при Лаврі приют для убогих і калік і для прочан, а при приюті церкву Св. Стефана. Помер преподобний Теодосій 16 травня 1074 р. і був похований в печері, в якій завжди перебував через великий піст. Вісімнадцять років пізнійше мощі його були перенесені до мурованої церкви, де вони і нині спочивають.

Яка-ж нам наука з життя преподобного отця Теодосія Печерського? А ось ця:

Як хочемо навчити кого небудь чогось доброго, або якого непутящого навести на розум, то не витрачуймо надармо богато слів, особливо, коли помічаємо, що слова наші не мають сили, а вчи ки його ділом, добрими прикладами. Хочемо відучити дітей своїх і близьких щоби не були ледачі, працюймо самі, перші беріймось за роботу. Хочемо навчити їх бути тверезими, то самі ніколи не пиймо. Якщо хочемо відучити своїх близьких, щоби поганих слів не говорили, даремно не клялись та не проклинали нікого, то самі ніколи не говорімо поганих слів і ніколи не уживаймо надаремно імени Божого. Хочемо, щоби наші діти щиро молились і ходили до церкви та до Святої сповіді і Святого Причастя, даваймо свій приклад. Ходімо в церкву, ходімо з ними до Божого дому, приступаймо до Святої Сповіді й Святого Причастя, даваймо скрізь і завжди приклад своїм дітям. Робім ось так, та менше говоріи про се, або краще, не хвалімся тим, чого самі не робимо, бо инакше наші слова будуть пустою самохвальбою. Тільки справжні добрі діла можуть бути добрими, могутніми примірами.

Навчаймо инших не тільки словами, скільки добрими ділами. Добре слово — срібло, а добре діло — золото".

(„Дніпро").

П. Васильківський.

„ДНІПРО"

орган Української Православної Церкви в Злучених Державах,
виходить 1 і 15 кождого місяця і
коштує на рік $2.00.
Передплату висилати на адресу:
"DNIPRO"
1851 Germantown Ave., Philadelphia, Pa.
U.S.A.

ДІЛОМ СКОРШЕ НАВЧИШ, ЧИМ СЛОВОМ.

З життя преподобного Теодосія Печерського.

„Добре слово — срібло, а добре діло — золото", каже народня мудрість.

Се стверджується і в житю на кождім кроці. В житю нашому приходиться богато чути прекрасних, добрих, розумних слів, але чи богато побачимо прекрасних, добрих діл?... Богато людей в житю додають нам розумні поради, але чи богато від них ми маємо користи?... Вислухаєш від кого будь добру пораду, сподобається вона тобі, подякуєш за добре слово, а все-ж таки слово залишається словом, і рідко коли воно перейде в діло, в тое життя. Зовсім инакше — добре діло, добрий приміp инших. Коли ти бачиш добре діло в людині, яку ти поважаєш, то в тебе виникається бажання наслідувати його і негайно виконати те добре діло. Добре діло все одно, як отой пароеток, що виростає із насіння. З охотою ми переслідкуємо його на нашу землю, легко він приймається і хутко росте. А добрі гарні слова таксамо, як посіяне насіннія, яке не все на ґрунті приймається, та навіть і те насіння, котре приймається, розвивається повволі. Сим я хочу сказати, що наші добрі слова, наші поради не мають цін. Якщо наші слова вогріті серцем, якщо наші слова ваяті з власного досвіду, якщо наші слова подібні до тих живих зрілих важких зерен пшениці, то тоді ради Бога, сіяти їх на ниві Божій, скільки можемо. Ми мусимо їх посівати особливо на мягкі нижні дігові серця. Треба їх сіяти скрізь, де тільки є для них придатний кусточок. Всяк таки треба памятати, що наше діло, наш добрий приклад буде для инших значно корисніший від тих наших слів, хоч би навіть самих розумних, пожиточних.

Преподобний отець наш Теодосій Печерський, богато навчав своїх братів черців в сн. Лаврі, навчав все добромну.

Слова його не були безплідні; але помимо слів навчав своїм життям своїм. Добрим прикладом він просто завоював собі серця всіх, хто тільки знав його.

Преподобний Теодосій народився в місті Васильові, недалеко Київа. Опісля родині його переселились до Курська, де батько помер, коли Теодосієві було 14 років.

Вже з дитинства Теодосій відзначався великою побожністю, через що часто терпів від мами. Коли-ж йому було 24 роки, він рішив віддатися черпечому життю й пустився до Київа. Почувши про преподобного Антонія, Теодосій пішов до його печери і просив його щоби дозволив йому жити при нім, де вже було тоді 12 черців. Преподобний Антоній погодився й Теодосій був принятий в черпечий чин в році 1032. Мати довго шукала за Теодосієм, а коли відшукала його, вже як черця, серце її змякло і вона сама пізнійше постриглася в черниці.

Преподобний Теодосій відзначався такою побожністю, що преподобний Антоній зробив його ігуменом над черпечськими черцями. Під проводом преподобного Теодосія зібралося в печерах понад 100 черців, а він був для них примірним отцем і учителем. Коли в печерах не стало вже місця, преподобні Антоній і Теодосій упросили Київського князя Ізяслава, щоби відпустив їм на монастир цілу гору і тут вони побудували монастир з келіями й деревляною церквою Успіння Пресвятої Богородиці (около 1060 р.). В тім часі прибув до монастиря черпець Михаїл з Греції й привіз з собою списаше правило студійського монастиря. Се правило преподобний Теодосій завів і в своїм монастирі. Так преподобний Теодосій був першим, що завів на Україні правильне черпече життя. Преподобний Теодосій крім заві дування монастирем, писав науки для черців, для звичайних людей і навіть для князів.

Черпече життя в ті часи було дуже суворе. Черці Печерські, які пройшли суворо школу під доглядом свого ігумена, щиро ставились до служби церковної, бо їх ігумен преподобний Теодосій завжди давав їм приклад. Він перший приходив до церкви і після всіх виходив. Де він тільки не являвся в монастирі, він скрізь брався за роботу, і сим давав приклад черцям. Чи то знаявся на кухні, він починав місити тісто, чи то приходив до черців, що переписували книжки, і тут він приймався до праці. Його приклади завжди сильно заохочували братів до святої праці.

Преподобний Нестор Літописець оповідає: якось під храм Успіння Пресвятої Богородиці не було на кухні води. Приходить черпець до преподобного Теодосія і каже: „Отче, нема кому нанести води до кухні". Преподобний Теодосій нічого не кажучи, взяв збанок, пішов до керниці і почав носити воду. Хтось з братів побачив свого ігумена за такою роботою, сказав одному, той другому, а той третьому, і всі черці почали носити воду, і наносили її з достатком. А ось ще був випадок. Приходить до преподобного ігумена черпець і просить призначити когось з черців нарубати дров для кухні. „Я, брате, піду, бо я тепер вільний", відповів преподобний, і зараз же пішов до роботи, наказавши ще инши м, аби всі брати ішли до трапези, бо якраз був час братського обіду. Але коли черці виходили з обіду і побачили свого ігумена за тяжкою роботою, всі вони взялися з великим усердям за сю роботу і нарубали дров на богато днів. Взагалі все життя преподобного ігумена печерського Теодосія було одно із цепінних взірцевих прикладів побожности та добрих діл для черців.

Преподобний Теодосій похоронив при Лаврі приют для убогих і калік і для прочан, а при приюті церкву Св. Стефана. Помер преподобний Теодосій 16 травня 1074 р. і був похований в печері, в якій завжди перебував через великий піст. Вісімнадцять років пізнійше мощі його були перенесені до мурованої церкви, де вони і нині спочивають.

Яка-ж нам наука з життя преподобного отця Теодосія Печерського? А ось ця:

Як хочемо навчити кого небудь чогось доброго, або якого непутящого навести на розум, то не витрачуймо надармо богато слів, особливо, коли помічаємо, що слова наші не мають сили, а вчи ки його ділом, добрими прикладами. Хочемо відучити дітей своїх і близьких щоби не були ледачі, працюймо самі, перші беріймось за роботу. Хочемо навчити їх бути тверезими, то самі ніколи не пиймо. Якщо хочемо відучити своїх близьких, щоби поганих слів не говорили, даремно не клялись та не проклинали нікого, то самі ніколи не говорімо поганих слів і ніколи не уживаймо надаремно імени Божого. Хочемо, щоби наші діти щиро молились і ходили до церкви та до Святої сповіді і Святого Причастя, даваймо свій приклад. Ходімо в церкву, ходімо з ними до Божого дому, приступаймо до Святої Сповіді й Святого Причастя, даваймо скрізь і завжди приклад своїм дітям. Робім ось так, та менше говоріи про се, або краще, не хвалімся тим, чого самі не робимо, бо инакше наші слова будуть пустою самохвальбою. Тільки справжні добрі діла можуть бути добрими, могутніми примірами.

Навчаймо инших не тільки словами, скільки добрими ділами. Добре слово — срібло, а добре діло — золото".

(„Дніпро").

П. Васильківський.

Раз Сказали Правду.

Як відомо, в Галичині від кількох років провадиться протестантська місія, підтримувана долярами, які жертвують на сю ціль різні протестантські секти так в Канаді, як і Америці. Провідниками протестантизму в Галичині є переважно люде, якими не так ходить про душевне добро українського народу, а навіть не про самий протестантизм, як такий, а про доляри. Кажуть, що богато в них „просвітилися" сектантською „правдою" при помочі всесильного американського та канадійського доляра. Що так воно є, про се свідчать самі галицькі евапгелики. Недавно між ними (між провідниками) прийшло до непорозуміння і вони почали одні наперед других виказувати правду про себе. Про дійсну причину тих непорозумінь читаємо в органі евапгеликів, який виходить в Коломиї. Читаємо там між иншим таку замітку заяву:

„Кількох „евапгельських хлібоїдів"... з пімсти, що їм урвався евангельський жолоб, та вби висилуються на „катонських хлібоїдів" обібрали собі „Діло" та „Новий Час", вби на їх сторінках заявляти їль своєї злоби проти Союзу Укр. Єв. Реф. Громад."

Отже ясно, за що між евапгеликами в Галичині провадиться боротьба. За „евангельський жолоб". Так довго, як той жолоб є повний і евапгелики мають до него доступ, так довго вони „просвіщають" і себе і других сектантською „правдою". Коли-ж не стане „евангельського жолоба", тоді вони шукають собі иншого, — католицького, чи якого другого, се байдуже, — аби тільки жолоб. І такі люди мають ще відвагу говорити, що вони несуть добро українському народові. Ні, не добро вони несуть, а деморалізацію і загибель.

ЧИ МЕРТВИЙ ПОВИНЕН ПЛАТИТИ?

Як може чоловік, який офіційпо е померший, платити доходовий податок? Таке питання ставить Джін Баптист Арнев, пятьдесять-сім-літний догляду дорір в Франції. Він служив в минувшій війні, але коли описля подався о папери, які доказалиб, що він ветеран, йому сказали, що записки доказують, що він померо в кілька днів по народженню. Він вапелював до суду, але безуспішно, а тепер обдумує справу, щоби вдказатися платити податок, бо померших не можна оподатковувати

СЛОВА МУДРОСТИ.

1. Не залишай на завтра того, що можеш зробити нині.

2. Не примушуй другого робити те, що ти всякі зробити сам.

3. Купувати непотрібне тільки тому, що воно дешеве, неслід.

4. Піха коштує дороще, ніж усе потрібне до їжі, пиття, життя й одягу.

5. Рідко доводиться жадувати, що зробив надто мало.

6. Скільки ми перетерпіли від того, що не трапилося, а тільки могліб трапитися.

7. Коли розгпвавешся, числи до десяти; як дуже розгпвавешся, числи до сто.

НЕДІЛЬНА ШКОЛА

БЛАГОВІСТЬ
ПРО ІВАНА ПРЕДТЕЧУ І ХРЕСТИТЕЛЯ ГОСПОДНЬОГО.

Був за часів Ірода, царя юдейського, один священик, на ім'я Захарія, а жінка його звалася Єлисавета. Були вони праведні обоє перед Богом і жили по всіх заповідях Господніх безпорочно. Та не було в них дітей, і обоє вже постарілись. Сталося-ж, як правив Захарія службу перед Богом, явився йому Ангел Господній. Вжахнувся Захарія, побачивши його. І сказав йому Ангел:

— Не бійся Захаріє, бо вислухана молитва твоя, і жена твоя Єлисавета породить сина тобі, і дасьте йому ім'я Іван. І буде тобі радість і утіха, і много з народження його будуть радіти, бо великий він буде перед Господом; вина та іншого опяняючого напою не буде пити, і Святого Духа сповниться та богато з синів Ізраїлевих наверне до Господа Бога їх.

І сказав Захарія Ангелові:

— По чім я знати-му се? Бо я старий, і жінка моя постарілась у днях своїх.

Ангел же сказав йому:

/ — Я, Гавриїл, що стою перед Богом, і післано мене говорити з тобою і благовістити тобі про се. І от ти замовкнеш і не зможеш говорити до того дня, як коли се станеться, за те, що не повірив словам моїм.

А нарід ждав Захарія"І дивувався, що він так забарився у храмі. Коли-ж він вийшов, то не міг до них промовити, і вони зрозуміли, що якась видіння було йому у храмі; і він знаками показував їм, і оставався німий.

Благовістя Ангела священикові Захарії справдилось Єлисавета породила сина. І почули сусіди і родичі її, що показав Господь велику милість Свою над нею, і радувались з нею

На восьмий день прийшли обрізати дитину, і давали йому ім'я батька його Захарій. А мати його сказала:

— Ні, нехай зветься Іван.

Спитали знаками батька, як би він хотів його назвати. І попросив табличку і на ній написав: „Іван буде ім'я йому". І дивувались усі; і зараз відкрились уста його, і розвязався язик його, і він став говорити, сповнився Духа Святого і пророкував кажучи:

— Благословен Господь Бог Ізраїлів, що зглянувся і післав Ізбавлення людям Своїм, як сповістив устами святих пророків Своїх, що були від віку. І ти, дитино, пророком Вишнього назовешся, бо йтимеш перед лицем Господнім, щоб злагодити дорогу Йому.

І напав страх на всіх, що жили кругом них, і пронеслась вість про все те по всьому царстві Юдейському. І всі, хто чув, положили те в серці своїм, кажучи:

— Що-ж то буде з сієї дитини?

Дитя-ж росло і укріплялось духом. Іван пробував в пустинях до дня явлення свого Ізраїлеві.

„ВІСТНИК" є хлібом душі кожного православного Українця. Але, щоби він міг стало і на час виходити — треба, щоби його читачі не залягали з передплатою!

А як Ваша передплата?

ІСТОРІЯ ЦЕРКВИ.
(За Е. Семакою).
(Дальше).

Цар, намагаючи перенерти унію, іменував патріярхом Митрофана, митрополита Кизику 1440 року, за котрого знав наперед, що підопре його замірн, а проти противників уні ужне лютих средств Але такий поступок огірчив клір і нарід це дужче

Тепер підняли проти уні свій голос і патріярх александрійський, антіохійський і єрусалимський. Року 1443 скликали вони собор до Єрусалиму, де уневажнили фльорентійську унію і відрішили від церкви Митрофана і всіх його сторонників.

Небавом потім, коли помер Митрофан, цар обсадив патріярхальний престіл иншим прихильником уніі, протосинкелом Григорієм (1445 р.). Але і сей не зміг огодости грамоти уніі. По смерти Івана VI (VII) 1448 року, коли наступив цар Константин XII, ті три патріярхи скликали новий собор до Царгороду (1450), на котрім відрішили від церкви і патріярха Григорія, і звмінили його патріярхом Атанасієм. Григорій уневиолений був утечи до Риму, звідки більше не вертався.

Року 1452 папа Николай V прислав кольнального митрополита Росії, кардинала Ізидора, як відпорученика до Царгороду, щоби огодосив грамоту уніі. Цар Константин XII, будучи в найбільшім клопоті через Турків, підпирав всіми силами намірн папи. Ізидор відправив в церкві святої Софії торжественну літургію, на котрій огодосив унію (12 грудня, 1452 р.). Але нарід не хотів брати участи в торжести проголошення, а обурений до крайности, збігався по вулицях міста и кричав, що не хоче ні пошлюб з Окциденталів, ані жадної уніі. А помім, яку цар Константин одержав відтак за посередництвом папи, ограничився до кількох кораблів, що їх прислали Венеціане і Генуезці, і на кілька соток жовнірів, чим певно що не міг спастися Царгород. Наконець з занятям Царгороду Турками (29 травня, 1453 р.), затерлася навіть тінь уніі, заключеної на фльорентійськім соборі.

Але як довго утримувалася чутка, що унія лежить в намірі царгородського патріярхату, то сей стратив всяке довір'я прочих православних церков, тавто не було дивно, коли подинокі його митрополії його зрекались. Після свідоцтва румунських літописців і декотрих грамот, митрополій Волощини і Молдави стояли в половині XV столітя під судебною властю архиепископа Охриди. Коли свідоцтва ці вірогідні, то се легко пояснити. Бо воно зовсім природно, що згадані митрополії, що відкинули фльорентійську унію, мусіли вірвати звязь з уніятським патріярхом Царгороду і підчинитися архиепископові Охриди, що не приняв уніі, і не скорше повернули під судебну власть царгородського патріярха, як переконалися, що він вже не уніятський.

ГОЛОВА VII.

Положення церкви на заході. — Місіонарська діяльність західної церкви.

Західна церква в протягу сего періоду заходилася около розповсюднення християнства особливо межи поганськими народами, поселеними вздовж балтійського моря, а при тім уживала також збройної сили. Так наверчула вона в XII столітю тоді ще славянські народи краю Гольштайн, Мекленбург, Померн і острова Ріген і почала навертати Фінляндію, що закінчила відтак в XIII столітю Се діло наверненя згаданих славянських народів докінчила вона при помочі збройної, німецької і польської, а між Фінами при помочі оружжа Швеції, а епископ Ріги, Альбрехт, що не міг дочекати наверненя мешканців Ліфляндії, яке почав його попередник Майнгард року 1184 тільки силою єванельського слова, основав року 1202 „орден братів меча" і при його помочі розділив християнство після латинського обряду не лиш в Ліфляндії, але також і Естляндії і Курляндії (1230 р.).

Пруси або Борусси, також нарід славянський, опиралися проти християнству через довший час. Богато місіонарів, що проповідували їм евангеліє, убито. Від раза проти християнської релігії в Пруси була тим більшою, коли пізнали, що Поляки задумують вправ з християнством накинути їм і політичне ярмо. Наконець папа Григорій IX, в порозумінню з німецькими цісарем Фридрихом II, вислав року 1226 „орден рицарів німецьких", котрі хотою війною, провадженою против Прусів через близько 60 літ, вправ з поганством знищили і більшу часть славянських мешканців. На їх місце прийшли відтак німецькі осадники, що зорганізували остинок Прусів.

І в Швеції і Фінляндії християнство йшло в половині XIV століття і до Лівляндії. А супружество Великого князя литовського Ягайла, з наслідницею престола Польщі, Ядвігою (1386 р.), наконець до того довело, що і литовський нарід, а з ним і Білорусини, що з того молоді будуть вибрані члени української суспільности.

Се правда -каже суспл.—Де є гора горстка християн і свідомих батьків і матерей, що розумість свої обовязки супроти своїх дітей, і пастають на Христові слова що „людина живе не лише хлібом, але і словом", і не жалують пару центів на духовий корм для своїх дітей, — тим вирастає вайрлива молодь. А тварюваться і такі околиці, де в тих на всьо е гроші, лише на церкву і на священика ніколи не стає. Ото, збувають, чим можуть.

— Чи ви читали в „Вістнику" — кажу я, — що в одній церковній громаді вдяли плачення членських

БОРОВСЯ З НІЧИМ.

Говорив чоловік про Правди Божі, про моральну вартість релігії. Йому потребнае якийсь особник, словами:

— А я вам кажу, що релігія, се лише сам собі нічого, се пусті фрази. Я щаю своє життя борюся проти релігії, і нікого кажу вам, що релігія, се нічо.

— Що за дивоглядні — відповів поперший бесідник. — Після ваших слів виходить, що роки в роки нашого життя ви стратили на боротьбу з нічим

Слухачі розсміялися і засоромленого безбожник більше не обзивався.

КІНЬ ВРАТУВАВ ЖИТТЯ ЧОЛОВІКА.

Трийцять-літній кінь дістав тепер подяковану порцію вівса за те, що спас життя свого пана. То було в травні, а також в стайня сего коня. Ден Гаріс явився, кінь почав,за ним шукати і знайшов його непритомного, раненого гадючим каменем, що лежав на шинях. Кінь взяв зубами за одіж і відтягнув його безпечне місце, якраз в час, коли мали надіхати вівси по вугля.

ДУМКИ ПІДЧАС СВЯТ.

На Великодні Свята ми ходили в гості до сусіда. Там посходилася вся молодіж. Був і наш учитель. А як є дуже привірний і найрадший з одного боківця, а учитель від перека.

Коли молодь почала бавитись гаями, ми з сусідом вийшли на двір і посідали під хатою та приглядалися забаві. На душі стало так легко, весело, якобо, а сльози чогось ліскться до очей І чоловік думає мимоволі на слово рідну землю, Україну.

Гей, Боже милий каже сусід — коли-сте давалися на гайвку, приздалося мені Великодні Свята на нашій любій Україні, коли то молодь з цілого села зійдеться досхочи-ся гаями на Богослужения та святочний пасок Відтак молодь бавиться гайок, а старші посідають та розмовляють між собою, а декотрі тавона заведуть голок. Весені свята сільського слова, основав року 1202 „орден братів меча" і при його помочі розділив християнство після латинського обряду не лиш в Ліфляндії, але також і Естляндії і Курляндії (1230 р.).

Пруси або Борусси, також нарід славянський, опиралися проти християнству через довший час. Богато місіонарів, що проповідували їм евангеліє, убито. Від раза проти християнської релігії в Пруси була тим більшою, коли пізнали, що Поляки задумують вправ з християнством накинути їм і політичне ярмо. Наконець папа Григорій IX, в порозумінню з німецькими цісарем Фридрихом II, вислав року 1226 „орден рицарів німецьких", котрі хотою війною, провадженою против Прусів через близько 60 літ, вправ з поганством знищили і більшу часть славянських мешканців. На їх місце прийшли відтак німецькі осадники, що зорганізували остинок Прусів.

І в Швеції і Фінляндії християнство йшло в половині XIV століття і до Лівляндії А супружество Великого князя литовського Ягайла, з наслідницею престола Польщі, Ядвігою (1386 р.), наконець до того довело, що і литовський нарід, а з ним і Білорусини, що з того молоді будуть вибрані члени української суспільности.

Се правда -каже суспл.—Де є гора горстка християн і свідомих батьків і матерей, що розумість свої обовязки супроти своїх дітей, і пастають на Христові слова що „людина живе не лише хлібом, але і словом", і не жалують пару центів на духовий корм для своїх дітей, — тим вирастає вайрлива молодь. А тварюваться і такі околиці, де в тих на всьо е гроші, лише на церкву і на священика ніколи не стає. Ото, збувають, чим можуть.

— Чи ви читали в „Вістнику" — кажу я, — що в одній церковній громаді вдяли плачення членських

Коли молодь почала бавитись гаями, ми з сусідом вийшли на двір і посідали під хатою та приглядалися забаві. На душі стало так легко, весело, якобо, а сльози чогось ліскться до очей І чоловік думає мимоволі на слово рідну землю, Україну.

Гей, Боже милий каже сусід — коли-сте давалися на гайвку, приздалося мені Великодні Свята на нашій любій Україні, коли то молодь з цілого села зійдеться досхочи-ся гаями на Богослужения та святочний пасок Відтак молодь бавиться гайок, а старші посідають та розмовляють між собою, а декотрі тавона заведуть голок. Весені свята сільського слова, основав року 1202 „орден

КУПУЙТЕ НОВІ КНИЖКИ.

Видавництво „Вістник" що тільки видало ось такі книжки, які повинні знаходитися в кождій християнській хаті:

Оповідання з життя Ісуса Христа, написав прот. С. В. Савчук. — Ціна з пересилкою ..... 25ц.

Десять Біблійних оповідань — написав прот. С. В. Савчук. — Ціна з пересилкою ..... 20ц.

Азор, оповідання з часів Ісуса Христа для молоді, — написав прот. С. В. Савчук. — Ціна з пересилкою 15ц.

Свята Христина (її життя та діла) — написала Наталя Королева. — Ціна з пересилкою ..... 05ц.

Хто прише 60 центів, отримає всі книжочки з перелику. Замовлення і гроші слати на адресу:

THE HERALD, — Box 3684, — WINNIPEG, MAN.

ДУХОВНА ПРОСВІТА.

Духовний семінар. Там працюється в тиші, котрі ще дальше вістаються в Інституті для довідчення сегодішніх студій в середніх школах. З Відпівсту в вигляд в сколяції Пайн Ривер, бо чув вже від не одного про ті гарні горячі цікавості. А що в в таких околиних передає молодіжіть, тому і тепер вони для мене мають велике значіння Через пляжі, навіть затоколіві мають. А другі члени відділи, земді мають мало, а до того в довгах, або є і такі, що в комірині сидять. Від них отже не можна вимагати або навіть таку самі членську вкладку, як ті богаті члени. Або возьмім місто, де між членами є бізнесові лише, або професіоналісти, котрим є лекше за гроші, як звичайному робітникові, котрий може робити лише кілька днів на тиждень, або що гірше, жне на „релєфі". В таких випадках тільки не можна вимагати, або була однакова членська вкладка для всіх. Такий відділ член хоче належати до рідної церкви, але сам не знає чи далі належати, чи ні, бо не хоче, або хто з більших дівчаток на него кривим оком, що він не платить точно своєї вкладки, яка є однака для бідного і для богатшого. А буває і таке, що богатий каже: „Коли він відділений не сплатить своєї вкладки, то і я своєї не сплатю". Через таке робиться завість в громаді.

А колиб наш нарід дійшов вже до тої осьвіти і культурности, що кождий по щирости оподатковав би себе так, щоби богатші платили більше, а відділ менше, тоді на нас організаційне життя стоялоб краще. Тоді і Рідна Церква і всяка инша українська організація могла-бі жити і розвивати ся, а не вимирати, як тепер стоїть. А то нераз лучається, що від богатих людей тяжке дістати цента на народню ідею, як від бідніщого.

— Може колись вони нарід і дійде до тої самосвісти, самопошани, жертвовідности та щирости. — кажу я, — що кождий буде себе зобов'язаний сплачувати, на нашій рідні справи. А щоби се сталось, мусимо щиро працювати в сім напрямі, не зважаючи на ніякі труднощі які нам стають на дорозі, які нам ставляють чужі та таки свої вороги. Ми повинні вірити, що щира невсипуща праця Рідної Церкви розкує наш нарід з тих тяжких кайданів, що вітчизна ще до кости українському народови і виведе його на волю. Вірмо, що краща майбутність вже недалеко.

Любенко.

З МОЇХ СПОСТЕРЕЖЕНЬ.

День першого травня був для мене дуже сумну, коли то я опускав мури Українського Інституту у Вінніпегу, де був також прийшкільний

Духовний семінар. Там працюється в тиші, котрі ще дальше вістаються в Інституті для довідчення сегодішніх студій в середніх школах. З Відпівсту в вигляд в сколяції Пайн Ривер, бо чув вже від не одного про ті гарні горячі цікавості. А що в в таких околиних передає молодіжіть, тому і тепер вони для мене мають велике значіння Через пляжі, навіть затоколіві мають. А другі члени відділи, земді мають мало, а до того в довгах, або є і такі, що в комірині сидять. Від них отже не можна вимагати або навіть таку самі членську вкладку, як ті богаті члени. Або возьмім місто, де між членами є бізнесові лише, або професіоналісти, котрим є лекше за гроші, як звичайному робітникові, котрий може робити лише кілька днів на тиждень, або що гірше, жне на „релєфі". В таких випадках тільки не можна вимагати, або була однакова членська вкладка для всіх. Такий відділ член хоче належати до рідної церкви, але сам не знає чи далі належати, чи ні, бо не хоче, або хто з більших дівчаток на него кривим оком, що він не платить точно своєї вкладки, яка є однака для бідного і для богатшого. А буває і таке, що богатий каже: „Коли він відділений не сплатить своєї вкладки, то і я своєї не сплатю". Через таке робиться завість в громаді.

А колиб наш нарід дійшов вже до тої осьвіти і культурности, що кождий по щирости оподатковав би себе так, щоби богатші платили більше, а відділ менше, тоді на нас організаційне життя стоялоб краще. Тоді і Рідна Церква і всяка инша українська організація могла-бі жити і розвивати ся, а не вимирати, як тепер стоїть. А то нераз лучається, що від богатих людей тяжке дістати цента на народню ідею, як від бідніщого.

— Може колись вони нарід і дійде до тої самосвісти, самопошани, жертвовідности та щирости. — кажу я, — що кождий буде себе зобов'язаний сплачувати, на нашій рідні справи. А щоби се сталось, мусимо щиро працювати в сім напрямі, не зважаючи на ніякі труднощі які нам стають на дорозі, які нам ставляють чужі та таки свої вороги. Ми повинні вірити, що щира невсипуща праця Рідної Церкви розкує наш нарід з тих тяжких кайданів, що вітчизна ще до кости українському народови і виведе його на волю. Вірмо, що краща майбутність вже недалеко.

Любенко.

З МОЇХ СПОСТЕРЕЖЕНЬ.

День першого травня був для мене дуже сумну, коли то я опускав мури Українського Інституту у Вінніпегу, де був також прийшкільний

ДО ЧОГО ДОВОДИТЬ БОЛЬШЕВИЦЬКИЙ ДУРМАН.

(Шортделл, Ман.)

Всім відомо, що большевицька пропаганда і наука се зіпсуття й звироднення. Одним є якоже, які не знають того, тому дивляться дивити большевицькими агітаторам і ставить большевиками. А большевик вже нічого не вже, лиш кричати на капіталістів, на своїх пропонідників, на релігію, Бога, священиків і на всіх. При тім вже нічого не робити, а лиш жлати на той час, коли буде революція й будуть ділитися грішми, яких треба всім большевикам.

Та приходить часом таке й большевикови, що треба над ним подумати. Се смерть. Чи богато їх дуже про се? Не знати Знаємо, що наші большевики у Шортделл про се не думають.

Відси на полудне живе один родина, яка перешлася большевицьких наук. І жили собі. Сини, орали. Базилея. Деколи й пили, бо чому не їжжати світа?

Організувалась тут церковна парохія, то ніхто з них не приключився, бо, бачите, геть „домудрій". Також заснувалась організація Народний Дім. І до неї не уважали вони за потрібне приключитися. Нашо? Підприятель свій нарід, свою організацію, свое рідне? В них того почуття не має Але коли вдатили большевицький безбожник, а це позвободження дотарів, вигідного життя життя без обовязків, то вони й записались з большевиків.

Недавно умер старий батько. Тай треба було його поховати. Перше нього не прийшов, коли він лежав на катафальку. Навіть не прийшли православні большевики.

А до поховати? Родина не знатила нігде ніяких татків навіть до цвинтаря, який недалеко зорганізувався Сини довго не думав, взяв трубку з батьком, вкинув на віз, і вміз на той цвинтар, скинув на купу ріпля від неї відповідь, що молода організація за ті гроші щось гарного до церкви справить. Тут взяли в побічки любов сей молодіжи до своєї церкви, котру то любов в їхні молодій серці запікають родичі із отцем-попом.

На велику честь і похвалу п Пайн Ривер та цікавиці заслугує наше вчительство котрі кромі шкільних обовязків працюють не лише на національному полі, але також і на релігійному. Рівнож на місто буде згадати і старше громадянство, котре не стить а працює сильно в молодо. Тому що Народний Дім був заснований, закупний були розширити сали котра вже на укінченню. Дальше мимо тяжких часів задумують доякнути праці при церкві, котра ще в путі є недокінчена.

Отже ми бачимо громадянчики в Пайн Ривер беруть активну участь в праці, а ся праця вже помочі Всевишнього буде увінчена великими успіхами в користь української й православної церкви та її народу. Думаю, що не бу те зайвим тут згадати деякі непорозуміння між одними цими Одних свято ні с перекованій, що всякі неладди хотяй вони малі, одних ми їх викорінимо зовсім себе. Подамо собі руку-гаголи, та разом в братній любові візьмемось до дальшої праці, щоби й прочі громадяи як до тепер так і на дальше йшли Вашими слідами.

Семинарист.

ПЕРЕПЛЕТІННЯ КНИЖОК

Переплетіння книжок, журналів, нот, альбомів, фотографій, календарів, і всяких паперів. Робота гарантована. Ціни помірні. Пишіть по ціни до:

THE HERALD, — Box 3684, — WINNIPEG, MAN.

й візіжав до дому Словяна обложок ягоди померлого тата Решту, значить похорони, закупки земельки зробити хтось. Хтось мав за нього думати й клопотатися. Бо він більшевик.

Довго бувби так земля бідний умерший, якби не власть муніципальні, які заказали, щоб труна по вулицях возити, як велить державний закон

Пробував син у всіх організаціях, щоб дали місце на цвинтарі. Та всі відмовлялись. Бо всіх обманював розумієш більшевик. Аж на муніципальному цвинтарі, посеред індіян знайшов місце для тіла свого

Поїхав на цвинтар. Взяв з купи різна труну й повіз на другий цвинтар. Переїжджав через Шортґедз. Вступив до шопу, привязав коні на дорозі до колиба, а пес вискочив на вів і обнюхує домовину. По якомусь часі поїхав тіло сам на цвинтар, щоб там закопати

Сумний се був похорон, як можна його похорони назвати

Богато легкодухів говорить: „О, я не дбаю, що буде по смерти", одначе, коли бачиться такі поневіряння, то муситься вастанозити, чому не кажуть по людськи мати, по людськи вмирати, по людськи бути й похованим. Гинуть й сором для родини, що так постуиала з умершим, але той встид мусить задля таких недовкіль, більшевиків перенести весь наш нарід, бо люде других народностей думають, що всі ми такі недбалими та й некультурні.

З боку деякі люде нарікали на членів місцевих цвинтарів, що ті не в добрі християне, бо не приймали тіла на свій цвинтар. Звичайно се робили ті, які не далеко відбігли від більшевизма, бо самі, хоч не є більшевиками, то також ніяке не належать. За десятки літ ще не рішились належати до організацій, тому хотілибм забезпечити й собі місце на котромусь з цвинтарів без грошей

Як можуть добрі християне милосердитися над більшевиками, чи ім подібними коли вкрасти цвяти дякти, щоб землю купити, її вичистити, обгородити й тримати в порядку. А більшевик гроші дає своїм дітям, щоб скорше була революція, а робити не хоче. Бувае перед християне корчують землю під цвинтар, а більшевик їх собі на почту по свою газету, або й землеть в долодочку. Навіть не обіжається до суседів, бо він „розумніший від них". Сей випадок є не нижу всіх людям, щоб виділи, до чого доводить більшевицький дурман. Бо що того сорому довелось себе по смерти — негарно. Лепіла похований в пилений гріб, забальзамували й здобуть, щоб (по його смерти) йому було добре Так робить більшевицькі достойники. А нашому Тарілюка збірка в церкві 9.65

ХТО ХОЧЕ пізнатися доброї української літературної мови, пізнати історію своєї мови, дознатися, як до говорить український нарід — ТОЙ МУСИТЬ ПЕРЕДПЛАТИТИ НАУКОВО - ПОПУЛЯРНИЙ МІСЯЧНИК **„РІДНА МОВА"** ПРИСВЯЧЕНИЙ ВСЕБІЧНОМУ ВИВЧЕННЮ УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ Головний Редактор і Видавець Проф. Др. Іван Огієнко. Річна передплата для Канади 1 доляр (американський) Адреса Редакції й Адміністрації: **RIDNA MOWA WARSZAWA, ul. Stalowa 26 m. 10**

бізному робітникові або фармерові камуть: „Не журися що буде по смерти з твоїм тілом". І бідний п'ять, хто стане більшевиками журиться

Лише релігія підносить людину вчить жити чесно й морально через що тисячоліття витворила форми, звичаї й обряди, яких не сором вживати. Релігійний чоловік вірить в Бога. Ходить у церкву. Належить до церковних і світських організацій. Тому після смерти люде знайдуть спосіб пошанувати тіло померлого.

Гуртуймося в церковні й народні організації. Поборюймо більшевицький дурман.

Поздоровляю всіх читачів „Вістника".

Фермер.

ДОКІНЧЕННЯ МАЛАНКИ ЦЕРК. ГРОМАДИ СВ. МИХАЇЛА, ДЕВДЕЛЯ, ВІННІПЕГ.

По 1 дол.: Фурайчук, Марія. Клитанович, Пилєбський. Волошин, Мочанин. Лапкаюк, Др. Новак, Л. Кравлучук, Запарнінюк, Івасюк, Д. Остапович. О. Остапович, Рі. Остапович, Зазимінчук, О. Остапович, Рудак, І. Брикун, Мітецький

По 50ст.: Вакнин, Скейф, Шевчко.

По 20ст.: пані Головацька. — Разом $19.70

Всім жертводавцям як рівнож всім що ходили в Маланку щирий Господь Спасибі!

За зарід церковної громади: **О. Рудак, Кришталович, Гайдеб.**

ДОПОМОГА РІДНІЯ ЦЕРКВІ.

Збірка о. Е. Уляка.

Рокстон, Саск.

По 1 дол.: І. А. Павлук.

По 75ст.: Н. Войтович

По 50ст.: М. Ф. Кушнір, М. Когут, О. Слапюк, М. Кожух, Л. Трофаненко, Т. Федорук.

По 30ст. І. Гільчук.

Збірка о. Д. Лещишина-Тарілюка збірка в церкві $7.25

Збірка о. Л. Дячени.

Айтуїн, Саск.

Тарілюка збірка в церкві 2.00

По 1 дол.: М. Скрипець, Ю. Сидлюк, В. Будилик, І. Буринин. пані Буринин.

Фетнуд, Саск.

Тарілюка збірка в церкві 4.00

Гуздь, Саск.

Тарілюка збірка в церкві 2.00

М. Лозівський .50

М. Козакевич .50

Вівард, Саск.

Тарілюка збірка в церкві 2.00

Параска Пашинюк .50

Іван Мисак .50

Ілля Поздвинч .50

Т. Шевчук .50

Дробот, Саск.

Тарілюка збірка в церкві 1.25

Анна Марковська 1.00

Н. Мельник .50

М. Магас .50

Збірка о. В. Кудрика.

Саскатун, Саск.

Тарілюка збірка в церкві Різдвяна, Саск. 4.85

Тарілюка збірка в церкві 9.65

ДЛЯ РІДНОЇ ЦЕРКВИ

ЖИВИ СИЛ СВІТЛО ВАШЕ НИЖЧЕ ЛЮДЬМИ, ЩОБ ВОНИ БАЧИЛИ ВАШІ ДОБРІ ДІЛА І ПРОСЛАВЛЯЛИ ОТЦЯ ВАШОГО, ЩО НА НЕБІ. (Мат. V: 16)

ДІЕЦЕЗІЯЛЬНИЙ ФОНД.

Збірка о. Є. Гришина.

На діец. фонд зложили:

Робітн. Ман.:

По 50ст.: Повло Солтис, Іван Мазуть.

По 1 дол.: Дмитро Кулик.

Шортґедз, Ман.:

По 1 дол.: Григорій Перлявик, Василь Малюта, Йосиф Сироток, Михайло Герман.

Сифтон, Ман.:

По 1 дол.: Ілля Орешко, Іван Роля, Антін Кучер. — Разом

Збірка о. Д. Ф. Стратійчука.

Зі Славк, Алта.

По 1 дол.: В. Голівик, І. Гиманик, М. Залаский, П. Запарнінюк, М. Пухний, І. Гокулуяк.

По 50ст.: В. Заяский, І. Заяский, Р. Зубрицький, Ф. Голівок, О. Морозюк, А. Саковський, В. Челяпнюк, П. Терновецький.

По 20ст.: Д. Вовківка, М. Федчук, Лах П. Трісса, Ф. Войтик, В. Лесик, А. Заяский

І. Гринчик (Мирнам) 40 центів.

І. Грекуляк 10 центів

Вегрвіль, Алта.

По 50ст.: М. Хобербицький, П. Муфаба — Разом $13.25.

Оплата посилки 25ц.

Збірка о. П. Запарнюка.

Поспер Парк, Ман.

По 1 дол.: Т. Вусатий, Гр. Чернецький, І. Кіріплюк, І. Марко.

Ф. Семенюк 50ст.

Брендон, Ман.

По 1 дол. Н. Галайко, І. Аморгозаєв.

По 50ст.: В. Янда, І. Кисторак Н. Дирбавка, Дуфрост, Ман. 1 дол.

Консисторія Української Греко-Православної Церкви в Канаді.

Пр. Богочік, касер.

693 Anderson Ave. Winnipeg, Man.

ДАВФИНІ НОВИНА! /ДАВФИН!

На Фто липня 1933 р. буде перша відправа в новозбудованій церкві в Давфині, Ман.

Початок о год. 9 рано. По Богослужінню буде спільний обід в Народнім Домі.

Участь в Богослуженню вільнуть о. пароx Давфину й о. міт. Савчук. Запрошуються всіх православних Українців давфинського округу.

За Зарід Укр. Православної Церкви св. Юра в Давфині:

А. Іваченівський, Пр. Гаврачинський. голова, секретар.

ПОРЯДОК БОГОСЛУЖЕНЬ о. Є. Гришина.

Липень.

7. Пятниця. Різдво св. Івана Хрестителя. — Галяз. Храм.

7. Пятниця. Різдво св. Івана Хрестителя. — Мерідель. Храм.

9. Неділя — Давфин.

12. Середа. Ап. Петра і Павла. — Робліа. Храм.

16. Неділя. — Пайн Ривер.

23. Неділя — Шортґедз.

31. Неділя — Елліс.

Box 809. Dauphin, Man.

ПОРЯДОК БОГОСЛУЖЕНЬ о. П. Запарнюка.

Липень.

2. Нед. — Брендон

7. Пятниця. Р. І. Хрестителя — Леданя.

9. Нед. — Окно.

12. Сер. Петра і Павла — Маланово Храм.

16. Нед. — Тиндал, храм.

ЦЕРКОВНИЙ КАЛЕНДАР НА 1933 РІК.

ЧЕРВЕНЬ.

25 Н. 8. по С. † Онуфрія
26 П. Акиніти
27 В. Єлисея пророк
28 С. Амоса пр
29 Ч. Тихона чудотв.
30 П. Мануїла

Липень.

1 С. Леонтія

2 Н. 4. по С. Ю. ап. З.
3 П. Метод. свящ
4 В. Метод., Юліяни
5 С. Евсевія
6 Ч. Агрипини
7 П. Різдво св. Ів. Хрестителя
8 С. Февронії

9 Н. 5. по С. Дан. Р.
10 П. Самсона пр.
11 В. Кира і Івана
12 С. Ап. Петра і Павла.
13 Ч. Собор 12 Ап.
14 П. Косми і Дамяна
15 С. Пол. Р. По. Б.
16 Н. 6 по С. Яш і Ан.
17 П. Андрея крит.
18 В. Кирила і Методія
19 С. Атанасія
20 Ч. Теми і Аквіли
21 П. Прокопія мч
22 С. Панкратія
23 Н. 7. по С. Антонія
24 П. Ольги кн. Юл.
25 В. Прокла і Іпік.
26 С. Собор св. Г.
27 Ч. Акид. ап. Он.
28 П. † Володимира вел кн.
29 С. Антиногена
30 Н. 8. по С. Марин.
31 П. Никита і Ом.

ПРЕСОВИЙ ФОНД „ВІСТНИКА".

Шевчук Гн., Віндерт, Саск. $6

Половина доходу з розіграних „ті серце", який розіграла пані Горбай. 2640—108А. Введ. Єлизавети. — Розіграна відбулася 17-го травня. 1933.

Пересилка 25ц. Разом $5.00

ЦЕРКОВНИЙ УСТАВ НА 1933 РІК.

Червень.

18 Неділя 2 по Зісланню Св. Духа: Гал.: 3. Утр.: Єв. Лук. XXIV: 1—12; Літ. Ап. Рим. VI:18—23; Єв. Мат VIII: 5—13.

25. Неділя 3 по Зісланню Св. Духа: Гал.: 3. Утр.: Єв. Лук. XXIV: 1—12; Літ. Ап. Рим. X: 1—10; Єв. Мат VIII: 28—34; IX: 1.

Липень:

2. Неділя 4 по Зісланню Св. Духа: Гал.: 3. Утр.: Єв. Лук. XXIV: 1—12; Літ. Ап. Рим. VI:18—23; Єв. Мат VIII: 5—13.

7. Пятниця. Різдво св. Івана Хрестителя: Утр.: Єв. Лук І: 24—25, 57—68; 76 і 80. Літ. Ап Рим XII: 11—14 і XIV: 1—4; Єв Лук. І: 1—25, 57—68; 76 і 80.

9. Неділя 5 по Зісланню Св. Духа: Гал 4 Утр Єв. Лук XXIV 12—35. Літ. Ап Рим X: 1—10: Єв Мат VIII: 28—34 і IX: 1.

12. Середа. Петра і Павла: Утр Євангеліє Іоанна XXI: 15—25. Літ Апостол 2 Коринтян XI: 21—33 і XII: 1—9 Єван Мат. XVI: 13—19

16. Неділя 6 по Зісланню Св. Духа: Гал 5 Утр Єв Луки XXIV 36—53; Літ. Ап. Рим. XII: 6—14: Єв Мат IX. 1—8.

АДРЕСА КОНСИСТОРІЇ.

Листи до Консисторії треба надсилати на руки голови Консисторії, о. Савчука, на адресу:

Rev. S. W. Sawchuk
479 Andrews Street
Winnipeg, Man.

Український Релігійний дво-тижневик в Канаді.

ВІСТНИК
THE HERALD

THE HERALD Box 3684 WINNIPEG, MAN.

РІК X. ВІННІПЕГ, МАН., 1-го ЛИПНЯ, 1933. WINNIPEG, MAN., JULY 1st, 1933 ЧИСЛО (178) 13

КАТОЛИКИ ОПИРАЮТЬСЯ ГІТЛЕРОВІ В НІМЕЧЧИНІ.

Католицька церковна влада опирається спробам гітлерівців підчинити собі цю церкву. Дотепер уряд розвязав всі католицькі товариства молоді, замкнув католицькі газети на Шлеську, а в деяких околіях вивертував богато католицьких священників. Гітлерівці кажуть, що вони мішаються до політики. В Баварії розвязано католицьку народну партію. Заступник Гітлера фон Папен виїхав до Риму, щоб добитись від папи розпорядку зборонюючого католицьким священикам брати участь в політичній агітації і організаціях.

Лютерани також протестують проти Гітлера.

По церквах і на зборах церковних протестантських громад піднимаються рішучі протести проти встановлення державного комісара для лютеранської церкви в Німеччині. Також богато лютеранів противиться заведенню уряом новинам в протестантським богослуженню.

З БУКОВИНИ.

У Чернівцях засновано Український театр, який щораз краще розвивається та вже дае стали вистави. По селах і містечках зеленої Буковини починае пробуджати культурно-просвітницьке життя і селяни рвуться до праці в читальнях. За приміром українських земель і на Буковині почалась інтензивна боротьба з алькоголем і щораз частійше стрічаємо в пресі заяви здержання від алькоголю.

ВБИЛИ СВЯЩЕНИКА.

В Пшибилівці (пов. Рашів) бандити ограбили касу римо-католицької парохії та вбили 71-літнього о. Хмуровича.

БІЛИЙ НЕГР.

Лікарі в Шікаго студіюють „білого негра" Дофена в Гаїті, котрий цілє життя був чорний. Захворівши на астму і „сінну горячку" він порадив ся в місцевого знахора, що робити. Сей приписав йому їсти спеціяльні горіхи „кваші", присмажуючи їх на вогні. Наївшись, Дофен дістав ще більшу горячку, після чого по тілі виступали йому червоні плями. Горячка одначе минула, плями посходили, сіяна горячка і астма також пропали, а цілим шкіра побіліла. Його привезено на розгляд лікарів, як се властиво сталося; разом з ним привезли також для досліду згадані горіхи.

СВЯТО СВ. ВОЛОДИМИРА ВЕЛИКОГО.

**Щоби піднести значіння і заслуги св. Володимира Великого, — і як Апостола Христової Науки і як великого князя українського, — Духовна Конференція, яка відбулася в днях 27—29 червня, 1933, в Саскатуні, Саск. звернулася до Впреосвящ. Архиепископа Іоанна Теодоровича з просьбою приручити вірним і духівництву Української Греко-Православної Церкви в Канаді, щоби обходили свято Володимира Великого як свято врочисте та щоби крім церковного Богослужения устроювали відповідні концерти і академії, цілію яких булоб підносити пошану св. Володимира Великого серед українського народу та зміцнити любов до своєї Рідної Церкви і до свого народу.

Високопреосвященний Архиепископ Іоанн прихилився до просьби Духовної Конференції і в свій час звернеться до вірних Української Православної Церкви з відповідним словом. Консисторія-ж зі свого боку накликае Всечесних Отців Духовних і громади заздалегідь поробити відповідні приготовання, щоби вже сего року гідно відсвяткувати память одного з найбільших синів Українського Народу.

Де нема можливости відправити Богослужения та устроїти академію чи концерт в сам день свята — 28 липня — там можна перевести свято зараз в слідуючу неділю. Там-же, де один священик обслугує більше, чим одну громаду, церковно-народні свята в честь св. Володимира можна устроювати на протязі цілого місяця серпня.

„Величаємо Тебе, святий рівноапостольний Володимире, і шануємо святу память Твою, Ти бо Ідолів знищив і землю нашу хрещенням просвітив".

Дано в Віннінегу, дня 1-го липня, Р. Б. 1933.

КОНСИСТОРІЯ УКРАЇНСЬКОЇ ГРЕКО-ПРАВОСЛАВНОЇ ЦЕРКВИ В КАНАДІ,
Прот. С. В. Савчук, голова.

ЦЕРКОВНИЙ ЗІЗД В АЛЬБЕРТІ.

Отсим повідомляється всіх заінтересованих, що в Альберті скликається ДРУГИЙ ПРОВІНЦІЯЛЬНИЙ ЗІЗД УКРАЇНСЬКОЇ ГРЕКО-ПРАВОСЛАВНОЇ ЦЕРКВИ В КАНАДІ, який відбудеться в місцевости ПРУТ (6 миль на полудневий-захід від місточка Вилігдон), в днях 6 і 7 СЕРПНЯ, с. р. і в яким візьмуть участь Високопреосвященний Архиепископ Іоанн Теодорович, прот. С. В. Савчук, голова Консисторії, альбертійські священики і представники українських православних громад в Альберті. На зізд також запрошуються гості, але право голосу у важних справах будуть мати тільки представники громад і священики.

Кожда громада має право вислати на зізд трох представників.

Успіх зізду буде залежати у великій мірі від числа його учасників, а головно від того, кілько громад буде на нього зарепрезентованих, отже проситься всі громади обовязково вислати своїх репрезентантів. Крім сього проситься загал вірних, щоби громадою їхали на зізд, як гості. На зізді будуть порушені і обговорені важні церковні справи, будуть намічені плани для праці на будуче та будуть виголошені інтересні та навчаючі промови, так світських, як і духовних-ми бесідниками, отже учасники зізду богато з нього скорыстають.

Місцевий Комітет постарається про приміщення для всіх делегатів і священиків.

Зізд почнеться в неділю рано, 6 серпня, архиерейською Службою Божою, яку відправить о. Владика Іоанн, при асистенції Духовенства в місцевій церкві, а в годині рано, в парачи зізду почнуться того дня попольдні і будуть відбуватися в салі Народного Дому ім. Ю. Федьковича.

Всечесні Отці Духовні і Заряди церковних громад повинні догодитись, щоби їх громади вибрали своїх делегатів на зізд як найскорше та щоби їх члени поїхали на зізд як найчисленніше.

Дано в Віннінегу, дня 1-го липня, Р. Б. 1933.

КОНСИСТОРІЯ УКРАЇНСЬКОЇ ГРЕКО-ПРАВОСЛАВНОЇ ЦЕРКВИ В КАНАДІ,
Прот. С. В. Савчук, голова.

З РІДНІ ВІСТИ.

В Португальській вийшла в португальській мові книжечка про ... ські погроми в Галичині Має 28 фотографій, представляючих наслідки погромів. Брошура призначена для ознайомлення Бразилійців з українськими справами

В Мукачеві на Закарпатті почали видавати окрім ... місячний філій „Просвіти" новий ... українській часопис тижневик „Свідок". В Берліні в Німеччині почав виходити в ... ській мові журнал „Україна"

АРХИЄРЕЙСЬКІ ВІЗИТАЦІЇ.

Подається до відома всім заінтересованим, що сьогорічні архиерейські візитації Високопреосвященого Архиепископа Іоанна Теодоровича в Канаді будуть відбуватися в такім порядку:

9 липня — неділя — Давфин, Алта.
16 липня — Смоки Лейк, Алта.
23 липня — Релвей, Алта.
30 липня — Катлін, Алта.
6 серпня — Прут, Алта.

(Церковний Зізд).

Всечесні Отці Пароxи і Громадяни, які бажають витати в себе сього літа о. Владику, повинні повідомити про се Консисторію якнайскорше, висилаючи лист на руки голови Консисторії, о. С. В. Савчука, на таку адресу:

Very Rev. S. W. Sawchuk
479 Andrews Street
Winnipeg Man.

ВІДВІДИНИ ПРОТ. С. В. [illegible]

Отсим повідомляється всіх заінтересованих, що прот. С. В. Савчук, голова Консисторії Української Греко-Православної Церкви в Канаді, відвідає в адміністраційних і місійних ділянках, такі громади:

9 липня — неділя — Давфин, Ман.
12 липня — середа (на Петра і Павла) — Капора, Саск.
16 липня — неділя — Тиндал, Ман.

КОНСИСТОРІЯ
Української Греко-Православної Церкви в Канаді,
Прот. С. В. Савчук,
голова.

Володимир Островський.

СТАРИЙ ПАЛАМАР.

(Оповідання з часів, коли Українська Православна Церква була під пановання церкви московської).

I.

У той час на Холмщині було немало сіл, де, як у побожній сім'ї, панували згода, мир та тишина.

Перше місце серед сих сіл, безумовно належало Верховищам. Тут народ здебільшого був тверезий. Ледацюга пан, занятий пьянством та картами, дуже мало „дбав" про селян і, коли стара корчма завалилась, він на сороці собі й селу, нової не збудував.

Зате у Верховищах нічо не мутило життя, не порушало спокою й не виводило народ з рівноваги. Все тут робилось спокійно, просто, без терти й без хвилювання. Навіть при такій надзвичайній події, як смерть паламаря Гуди, верховинчане не втратили, як кажуть, голови.

Паламаря, розуміється, з честю похоронили, вшанували його память добрими помінками, на яких був у вдови не тільки день, але й сам пан-отець, і почали думати про нового паламаря.

— Кого-ж ми візьмемо? — турбувались братчики.

Але небіжчик пан-отець Йосиф Гляняний, який за все своє священствування на всього один раз похвилювався (коли підчас „Тебе поем" хтось голосно чхнув), — спокійно відповів:

— Чого турбуватися! Бог сам дасть.

І дійсно, Бог дав такого паламаря, який нікому й не снився й який на протязі кількох років відограв більшу ролю, ніж братчики, ніж старости

Сталося се так.

У неділю після Служби Божої пан-отець сказав парафіянам

— А но почекайте там коло церкви, побалакаємо, кого-б нам на паламаря взяти

Звичайно, ніхто до дому не пішов. Було ясне, Боже літо. Посідали люде на призьбі, на мурашці, під дзвінницю. Чекають та мирно балакають про те, що кого болить. А дівчат аж пече від нетерпіння

Нарешті вийшов з церкви священик. Почалась нарада. Звичайно, балакають старші, а молоді слухають та вчаться

— Так, кого-ж ми візьмемо? — каже пан-отець.—Треба, щоб людина була й розумна, й побожна, й роспорядна, бо мусить й до престолу наближатися, й святу рію у руки взяти, й взагалі не забути взяти у вогні підмогу Служби Божої. Так кого-ж, кажіть?

– Долиняка Миколу! — сказав хтось з присутніх.

— Я не Божу Я раз-у-раз грішу; що посту забуваюсь і скоромлюся... Вибирайте кого іншого

То може Івана Бриду.

– Я те-ж не можу, — почервонів Бриль, — ви-ж знаєте... в „коші" сидів... та те, що на шальварок не вишав то-рік.

Перебрали ще кількох парафіян, але за кождим був якийсь гріх. А як важкого гріху й не було, то або Бог численною сім'єю наділив, або самого якого перешкаджало.

Зажурилися парафіяне. Та й їсти вже хотілося

Враз виходить наперед старий Василяк

– Як що нікого нема, то може мені дозволите тимчасово бути паламарем.

Всі аж здивувались. Василяк — найпожайніший, найбогатший і найчесніший з усіх господарів села. Йому-б старостою бути, а не паламарем.

— Де-ж вам куме, — почав сусід.

— Не кажіть: нічого путнього не скажете. У господарстві — мене сини застуили, робити нічого, то й хотів би Богові послужити, бо може швидко й помірати прийдеться.

Парафіяне з радістю прийняли пропозицію Василяка, й дуже пишалися своїм паламарем перед іншими парафіянами

— Хоч цілий світ обійди, такого другого не знайдеш.

Всі з паламаря були задоволені, а Бог удлиив йому довгого віку, — то й прослужив старий Василяк аж девять років.

II.

Удлиив Бог довгого віку й священикові Гляняному. Отже й служили двоє старих, як голуби сиві й як козлятка — вперті, — егомость та паламар. Священик кроку не зробив, не поранившись з паламарем, а паламар на крок не відходив від егомости, щоб бачити, як і що він робить.

І чого не міг зробити священик, то вже напевне зробив паламар.

Трафіялося, що о. Гляняний переконує, якого-небудь „келакута" в тому, що православна віра найкраща за всі, з сил спаде, терпіння втратить, — а нічого зробити не може. — Тоді звертається до паламаря

– А тепер говоріть ви, Сидоре, може вам вдасться переконати його.

І бували випадки, що паламарені й справді вдавалося. Як почне говорити отак по-простому, то й зрозуміє людина

— Хе-хе-хе! — сміється бувало о. Гляняний, — жаль, що в вас, Сидоре, освіти не має; священником, або міністаром би вас зробили.

Може й краще, що освіти немає. — сміючись відповідає Василяк. — бо як би й була ученим, то може-б й мене люде не розуміли.

Егомость робив суворе лице, а сам сміявся, при чому, замість звичайних звуків в його уст неслося:

– Ну, ну, ну!

Найбільше раднився старі перед великими святами та відпустами. В сих нарадах завжди брав гору Василяк; як тільки священик почне висловлювати свої міркування щодо прикрашення церкви, щодо світла або порядку, Василяк раз-у-раз перебиває його.

— Се вже моя справа. А ваше діло, прошу егомости, добре Богові молитися та людей навчати. Ні, ні. Краще не втручайтеся, бо гірше вийде...

Священик корився, бо паламар все одно від свого не відступився-б. А се переможеної давало ще більше духу. Не спить старий, не їсть. Усе працює. Зате як прибере церкву на Різдво ялицями, або на Зелені свята берізкою, — як у раю. тільки пташок Божих бракує. А кращого „Гробу" у страсну пятницю ні в одній парафії не бувало. Чужі приходили дивитися. Правда. Василяк не все робив сам: йому помагали й хлопці, й дівчата, й навіть старші люде, але головою всього був старий паламар

Взагалі Василяк служив церкві в відданістю та ширістю. Коли він, сивий з білою бородою й добрими блакитними очима, подавав кадило, або запалював свічки, або „щось инше робив, у церкві теплішало та світлішало.

Особливо вражало на парафіян те, як він дзвонив. Не знаю, чи всі розуміють се явище. Але, справді, Василяк дзвонив не так, як дзвонять звичайні паламарі. Здається, вдарити у дзвін і все. Бо се-ж не струмент який. Та ні. Старий паламар дзвонив якось особливо. В його руках дзвони промовляли, як живі; промовляли чоловічими голосами, просто до серця. В них чулося щось таке, чому немає назви. Здавалось, що у відповідь на натхнені мідні звуки дзвонів довколи у природі — у садках, лугах і далеких полях і лісах — промовляла якась велика-велика любов, якась безмежна ласка, якась цілюща тиша, що мягко лилася в душу й лікувала її від усякого тягару та болю.

Особливо прекрасний був сей дзвін у суботу ввечері. Ще горить робота довкола, ще людське серце бється у бденній горячці, а з дзвінниці вже злетів перший удар.

(Дальше буде).

Війна Проти Трираменних Хрестів.

З кількох місцевостей в Західній Канаді доходять до нас відомости про те, як унійські церковні власти провадять війну проти трираменних хрестів. Уважаючи три-раменний хрест за сучо-православний, отже „схизматицький", вони наказують своїм вірним усувати тріоменні хрести з церков, иконостасів, а навіть цвинтарів, — а на їх місце ставити хрести одно раменні, або, як вони їх називають, „католицькі". Все се робиться ся те, аби догодити перед унійним Рідну Церкву українського народу, а не-томісць зміцнити те „вшистко едно", як вони так старанно пропагують.

Місцями та війна проти три-раменних хрестів прибирає прямо варварські форми. Ось один примір:

На полудне від Сквер Гия, в Саскачеванї, є греко-католицький цвинтар. Не давно один член того цвинтаря, за згодою і порозумінням цвинтарного уряду, похоронив на цвинтарі свою дитину. На гробі поставив три-раменний хрест. Се не подобалося деяким „тверди ми католиками" і вони, за згодою і в присутности свого пароха, а також в присутности більшого числа людей, відбили з хреста верхнє і спідне перехрестя, а оставили тільки середнє, і так переміняли „православний" хрест на „католицький". Батько померлої дитини вдався до адвоката. Адвокат порадив йому направити хрест так, як був, а рівночасно написав лист до цвинтарного уряду, щоби більше не відважилися ломати хрест. Недавно тт громаду відвідав унійський епископ. Кажуть, що хтось з уряду давав йому читати той лист від адвоката, але епископ, прочитавши його сказав, що лист „дурний", — отже ревні католики поломали хрест другий раз

Чим справа скінчиться — ще не знати. Слід згадати, що таке варварство, якого допустилися ті збаламучені греко-католики, є строго заборонене державним законом. Нищити або нарушувати гроби — се кримінальна справа, отже можна предявджувати, що вона опиниться в руках поліції

Та чим би та справа не закінчилась вона кидає ясне світло на те, яку роботу роблять між нашим народом сії наймити Риму. Замість ширити любов і братерство, вони підчас ненависть і розбрат. Замість вчити своїх вірних шанувати святий хрест, якої-б він форми не був, — вони вчуть їх ломати його, нівечити, топтати. Замість поширювати релігійність, вони поширюють безбожність, варварство.

Бо як же инакше назвати нищення святого хреста, як не безбожністю і варварством?

О. П. Яковенко.

СВЯТИЙ АПОСТОЛ ПАВЛО, ЯК ВЯЗНИК ГОСПОДНІЙ.

„Я Павло, вязник Ісус-Христів за всіх вас... Я вязник у Господі".

(Ефесян III: 1 і IV: 1).

Вязень, або арештант, се чоловік засуджений на вязницю. Бувають вязники засуджені на короткий час, на літа і на досмертну вязницю. Такий вязень провадить незавидне життя. Він позбавлений волі, свободи особистої і горожанської. Коли-ж чоловік стратив волю, тоді його життя не є життям, але повільною смертю. Бо що йому з їди, коли їда продовжує його муки? Що зі сну, як сон тільки збільшує тілесні сили на нове, чорне завтра? Є десь на світі його родина, яка сходиться, веселиться, святкує разом; ж батько, мати, в гурті своїх дітей. Свята вечеря; Різдво, чи Великодні Свята, вся родина в купі колядує, чи співає „Христос воскрес"... А вязень самий від ключем, за залізними кратами, від родини, від дружини, від приятеля. Одні сльози, зітхання...

Що робить-поробляє його родина, — він не знає. Хто заступає його, як батька, хто заступається за його рідних — він не знає. Коли і хто віддавав послідню прислугу його родичам — він і того не знає. Може його любе дитя в горячці свого батька — та він не чує. Може дитя його голодує, боса, змерзло — вязень нічого не може вдіяти, бо він без свободи, волі. Він одинець в чорній келії, в мурах; в темноті день, два, місяць, рік — вже стратив рахубу часу. Життя його одна мука, гірше смерти. Бувае нераз прикро на світі, але і весело буває і смуток забувається. А в вязниці все однаково.

Вязник не має нічого свого. Все в руках дозорця, пана його. Дасть їсти — добре, позволить спати — добре, позволить поглянути на світ Божий — добре. Чи світло, чи книжка, чи лист від родини, чи відвідини, — все се в руках дозорця — пана його. Нераз дозорець скаже прикувати вязня ланцюгами до стіни, нераз не позволить лягти, сісти, стояти...

Святий Апостол Павло назвав себе вязнем. Він каже, що не має своєї волі, свободи. Він уважає себе засудженим на досмертну вязницю. Як же стелося, що він, син богатих родичів, державний урядник, свобідний римський горожанин, якого засудити мав право тільки самий цісар, став вязнем? Який закон він переступив, який закони поломав? Що спонукало його лишити достатки, богатства, славу свого світа, достойність, а стати вязнем? Чи він був на стільки нерозумним, щоб допуститися тяжкого злочину, задати стиду своєму батькові, любій матері; сплямити родинне чесне ім'я неславною, кримінальною? Чи був він авантурником, самолюбом, що дбав тільки ни про те, щоб йому було добре? Чи сваволя долровадила його до вязниці? Чи праця його родичів видала на його науку — виховання мала обернутися на марне? Чи життя його було пропаще?

Яким вязнем був Апостол Павло і хто був його дозорцем? Відповідь на се дає сам Апостол:

„Я вязник у Господі." „Я вязник Ісус-Христів за вас". От хто його дозорцем, Паном його волі, свободи, життя і смерти. Се самий Сотворитель, самий Спаситель світа.

Стає вязнем св. Апостол тому, що полюбив свого Дозорця більше, чим свої особисті користи, приємности, маєтки свого світа. Полюбив більше свого Дозорця, чим любив свого батька-матір. Став вязнем з великого розуму свого. Став вязнем добровільно. Він вязнем ще і з великої любови до нас. Не через нереступ закону, не через каригідний вчинок, а з любови.

Святий Павло знав слова Спасителя: „Хто любить батька свого, або матір свою більш мене, не достоєн мене" (Мат. X: 37). „Хто-б згубив душу свою задля мене, знайде її" (Мат. X: 39). Він знав, що його Дозорцем є Цар-царів, всемогучий, всевідючий, всюди присутний, в якім вся повнота, вся совершеність. Святий Павло лишив все на світі для князів, синів людських, в яких не має спасіння. Щасливий, ктo уповає на Господа Бога свого, Бога вічного, Володітеля життя і смертю

Каже святий Павло, що він вязником за нас. Се значить, щоб ми собі з него приклад брали. Се значить, щоб і ми свою волю, своє життя, свою душу віддали Господу-Ісусу; щоб наш час був часом Божим, наші дні і вочі були Божі, щоб ми не мали нічого свого, а все уважали Божим, щоб ми жили і вмирали для Бога. Святий Апостол підчинив свою волю і розум Божій волі і розумові. Він умер для себе, отже вже не жив для себе. Свого нічого не мав, а все в него було Боже. Ось чому він за життя був піднесений до третього неба (2 Кор. XII: 2), „і чув він слова невимовні, що не можно чоловікові промовити", бачив, що окo людське не може видіти за життя на світі, ні ухо чути, ні язик висказати, а що приготовив Бог для тих, що любять Його.

Чи хто з нас має сьогодні більше до страти чим св. Павло? Страта-ж святого Апостола була надбанням. За добро дочасне принів Апостол добро вічне; за хвилю приємностей злого світа — вічний і правдивий світ щастя. З великого розуму і ласки Божої він зріксся своїх достатків, слави, своїх приятелів, свободи, щоб стати вязнем Господа і одержати всі ті дари в совершенним стані. Неволя в Господа є правдивою свободою. Святий Апостол умер для світа, щоби жити і задля нас і задля тисячів людей; щоб принести їм ту велику любов до Господа-Ісуса, Євангеліє царства Божого, життя вічного. І голодних правди Божої накормив, і тисячі, мільйон хорих, обважених людських душ удоровив, оживив людські душі, і дістав ласкою свого Дозорця на життя вічне.

Дорогий брате-сестро, хто є Твоїм Дозорцем?

ПРИНАГІДНІ БЕСІДИ.

Поїхав я собі трохи на прогулку, та не так, як то пани роблять, що їдуть на прогулки десь до ліса та на озера. Я, бачите, живу весь свій вік в лісах і коло озер, а на прогульку поїхав кажи до міста. Отож, заїхав я до Вінніпегу і прогулькую. Ходжу собі по цементованих вулицях, з блюзкою на руці та капелюхом в руках і заглядаю попід великі вікна. Прийшла неділя, я пішов собі до церкви, та про се нашим разом розкажу, а пополудни пішов на парк, подивитися з близька на ту дичину, яку в нас можна побачити лише з далека.

Встав я в понеділок рано, поснідав і вийшов трохи на місто. Вертаю я з міста, вже пополудня, приходжу близько дому, де я гостив і стрічаю мою господиню на вулиці, що жудись їде.

— А ви куди? — питаю.

— Та йду на похорон, бо тут будуть ховати знакому жінку. Ходіть і ви зі мною, — запропонувала вона.

Я не думаючи богато авверинув і йде-мо обоє. По дорозі вона мені розповіла, що ся жінка, що померла, була рана большеавічка, та що вона захоріла на голову і її забрали до заведення для божевільних, де вона і померла.

Приходимо ми до хати. Люде вже трохи відійшлися, а під парканом стоять якісь хлопчиська з трубами. Втискаємося до середини. В передній кімнаті стоїть домовина з тілом, а в головах хрест і горять дві свічки

Се не дуже то вигляда на большевицький похорон, — шепчу своїй господині

Зговорили ми молитву, перехрестилися і відступили трохи в зад, бо инші люде всуваються до середини.

Нараз чую позаді себе заувагу якоїсь жінки:

— І кому ті, баби, тут хрестяться. Темнота. Небіжка була свідома товаришка, належала до робітничого товариства та до робітничого дому, а там дурних не приймають.

Оглянувся я і бачу, а та жінка, що се говорила, виглядає так, начеб втікла з шпиталю для божевільних. Так вам від ній да смердить темнотою

Нараз як заревіли труби, аж в хаті заступало. Се банда комуністичних піонірів грає похоронний марш. Виходжу я на двір і поки прочитав ті нові труби, бачу, як на веранді стає якась жінка і починає:

Товаришки і товариші! Отсе ми випроваджуємо нашу товаришку до гробу. Вона була свідома партійно, понесла робітничу справу. Ми повинні її наслідувати і старатись заповнити її місце (але де, ви в Селкірк, чи де, того не сказала). Може і нас так смерть зострінє, як отсю нашу товаришку. Але ми наслідуймо її. Нашій товаришці ще не час був вмирати, бо й тільки 51 років (бо поправив вже померлої), 56 років, але чи ви знаєте чому вона померла? Через капіталізм! Через кризу! З голоду померла! Через теперішну систему!...

Ще богато разів вона повторе, а я самс, поки скінчила.

Труби ще раз заревіли і похорон відїхав дальше

Глядів я на всю ту комедію і тяжко стало мені на душі. Тяжко було бачити, що людину ховають так, як звірину. Такого нужденного похорону я не бажав би і своїм ворогові

Пятав я ще людей, чи дійсно та жінка голодувала, але мені пояснили, що ні, бо й чоловік робив стало поверх двадцять років і брав добру платню. Аж отже минуло з тих пір трохи не робіта. А те, що вона говорила, то для пропаганди.

Що-ж до свідомости членів комуністичних організацій, якими вони так все хвалиться, то ми мемо, аж надто богато доказів

Такої свідомости треба нам як найбільше стерегтися!

Кум Гриць.

Кожний має свій город, свої хиби; ніхто не може обійтися без допомоги инших; і тому ми мусимо допомагати один одному потіхою, порадами й взаємними перестороганн

Релігійна наука се підвалина виховання.

„ДНІПРО"
орган Української Православної Церкви в Злучених Державах.
виходить 1 і 15 кождого місяця і
коштує на рік $2.00
Передплату висилати на адресу:
"DNIPRO"
1851 Germantown Ave., Philadelphia, Pa.
U.S.A.

„ВІСТНИК"
Релігійний часопис для Українців в Канаді
Виходить 1го і 15-го кожного місяця.
Видає Українська Православна Видавнича Спілка.
Передплата: В Канаді — $1.50 на рік.
За границю — $2.00 на рік.

THE HERALD
Published semimonthly by the
Ukrainian Orthodox Publishing Company
Subscription per annum:
In Canada — $1.50. — Foreign — $2.00.

Адресуйте: — Address:
The HERALD, Box 3684, WINNIPEG, MAN.

ПОГЛЯДИ КАНАДІЙСЬКИХ СТРІЛЬЦІВ НА ЦЕРКВУ.

III

Коли „націоналісти" роблять добро тим, що церкву для особистих цілей використовують, то:

Ці не стараються й пальцем предсавники большевизму в очах народу, як побожним чинителі, коротші ділом.

Може. Але фактом є, що в Канаді навіть шляхом чесних, свідомих і щирих Українців бачать в богатьох тутешніх „націоналістах" і „активістах" поборників релігії. Бачать в них релігійних індиферентів, а то й цілих атеістів. Бачать, бо самі „націоналісти" й „активісти" такими себе показують. Отже можна догадувитися, що те саме є також в Європі.

Як же самі „націоналісти" з „активістами" релігію розуміють? Яке їх становище чи відношення до релігії бодай в теорії? Ось послухаймо

Українські націоналісти домагають, що християнська релігія може дати сильні моральні основи Українській Нації, коли не працюватиме по лінії протилежній життєвим інтересам Української Нації.

Ще дальше ті противники „націоналістів", як ніщо не здавалося:

— Стараються принести націоналістичному таборові таку релігійну інтерпретацію (або інтерпретації, інтереси), за то й безбожники. Не вони, тому, що націоналістичний табір уміє (й, коли не зробить цього, не має гробівниці через інтересами християнську (!) й українську, то не вдалось бути ні розбійником і в кишеню за практиці.

Інтересні уступи! Інтересні тим, що вони показують: перше — що їх писали літаки-„націоналісти", а друге — що самі „націоналісти", що вони до релігії байдужі, або безбожники, цілком слушно.

Скаже „Новий Шлях". Адже ми заявляємося за „християнською релігією" і за „християнізмом". Зі, але проте Хіба це не доказ, що ми релігії любимо?

Ні! Се доказ, що вони люде безрелігійні.

Практичне життя народу не знає і не потребує знати таких академичних (високоучених), чи інтернаціональних словечень як „християнська релігія" і „християнізм". Таких означень вживають лише люде, які „дивляться на релігію, як анатоміст на жабу" (слова Назарука), або безбожники, які свою безбожність за таки вчені назви ховають.

Але ніколи таких назв в свою практичну програму не поставить розумний націоналіст, дійсний практичний народній інтелігент. Не поставить їх дійсний релігійний чоловік, а не більше — релігійний націоналіст.

Коли українські козаки йшли в бій за „віру й народ", то тільки вірою не був він інтернаціональний „християнізм", ані також „християнська релігія" „Новоголо Шляху". Се була лише Православна Віра, окрема від всіх других християнських вір.

Та віра, яка була культурним майном українського народу. Яка була великою частю його минувшини і його сучасности, великою частю його щоденного культурного життя.

Козаки не воювали за „католицьку віру", хоч вона була частию інтернаціонального „християнізму". Вони йшли проти неї тільки вірою і вірою їхнього народу була і мала бути лише Православна Віра, а не якась незначена „християнська релігія" „Нового Шляху".

І тому прийдучи нового козака на Січ, козаки питали, чи він вірить по православному і на доказ казали перехреститись по православному звичаю. Не питали, чи він вірить в „християнізм". Але чи вірить так, як український народ вірить і повинен вірити.

В практичній особистій і національним житню інше таку віру можна оборонити. Можна піддержувати, захищати, нею світ Вірою звати.

„Християнізм" не є ніякою національною цінністю. Ніякою практичною вартістю взагалі. Се наукове означення якихсь далеких явищ, якихсь мало зрозумілих фактів. Але в щоденним життю поза, ані в національним життю така назва не має ніякого значіння. Ніякого реального змислу.

І тому давний козак-запорожець, що воював за „віру й народ", назвав би нинішніх „націоналістів" безвірниками. Бо нинішній „націоналіст" заступає „християнізмом" якраз на те, щоби до жадної церкви не належати. Щоби не мати обовязків, ані для Церкви, ані для „християнізму", який природно стоїть поза обовязками практичного життя.

„Українські націоналісти заявляють, що християнська релігія може дати сильні моральні основи Української Нації, коли не працюватиме по лінії протилежній життєвим інтересам Української Нації".

Більше безглуздого висказу, як наведений, нігде не знайдете. Бо перше — „заява" націоналістів нігрунтовна, коли мова про значіння релігії для життя. Історія дає таку заяву за протилежні тисячі фактів, підтверджуючи її живими фактами з окрема таку заяву дає історія Українського Народу, минула і сучасна. І тому „націоналістів" не має нікого значіння. Вони могли б хіба сказати: „Ми уважаємо, ані віримо, але не заявляємо.

А вже краще безглуздим, або радше крайно нахабним, зневажливим, провокуючим, большевицьким висказом є „заява", що „Церква може дати сильні моральні основи, коли не працюватиме по лінії протилежній життєвим інтересам Української Нації".

Виходить, що в понятю „Нового Шляху" і „націоналістів" Церква, се такий відвічний злочинець, що коли б який перестав робити злочини, то і тим вже зробить народові богато добра. Хіба се не те, що говорять большевики, себто що церква і релігія се опіюм?

Така „заява" націоналістів дуже виможно поясніть, чим для „націоналістів" є релігія і чому вони плянують з будучої Української Держави Церкву усунути і чому їх безбожниками називають.

Каже „Новий Шлях", що українські репрезентанти називають „націоналістів" еретиками безбожниками, а то й большевиками, хоч власне „націоналісти" найбільше большевиків поборюють.

Що „націоналістів" можуть люде називати еретиці і безбожниками, дана нема, бо-ж націоналісти самі себе такими показують. Що-ж до большевиків, то канадійські „націоналісти" не богатьбольшевикам докучили. І хоч голос стрільців, п Косар, заявив при своїм бранці, що головною його справою було поборювання большевизму, то однак тої боротьби не було ані видно, ані чути. Була боротьба, але з противниками большевиків А були випадки, де жовцем виглядало, що большевиків брали навіть в оборону!

Зрештою, коли „націоналісти" поборюють большевиків, то в чім саме? Отже коли взяти большевицьку протирелігійну політику, то „націоналісти" їх шляхом не поборюють. Вони ті помагають. Бо кажуть большевики: релігія, се опіюм, а „націоналісти" додають колиб Церква бодай перестала робити протинародню роботу, то булоб добре. Хіба се не по-мій большевикам?

Чим отже в релігійним питанню „націоналісти" від большевиків різняться? Хіба тим, що большевики мають ясне становище відносно релігії, а „націоналісти" (як от „Новий Шлях") говорять про релігію, крутять на всі можливі боки. В них релігія є великою цінністю великим авторітетом; за нарід і віру воювали колишні козаки; релігія є противукраїнською зброєю в руках ягодовців. релігія зробить велике добро, коли не буде робити протиукраїнської роботи.

Релігія все. Але що се таке та релігія? Хто вона така, що „націоналісти" мають поза нею стояти, готовому дивитися, а релігія має тільки бігати і вертітися, щоби націоналістам догадувати Чими руками має вона „націоністів", чи їх програму задоволяти?

Розберімо таке місце з наведеного **„Націоналістичний табор заявляє (!), що як в принципових не має розбіжности межи інтересами християнізму й українства, так не повинно бути тієї розбіжности і в тактиці та практиці!"**

Покинмо отте „заявляє, заявляють" в таких місцях, де йому нема місця — що воно? Люде „заявляють" звичайно про себе — не про других Бо заява се постанова, рішення, вияв власної волі. Хтось може сказати: „Я заявляю, що позичу комусь грошей". Але не можна сказати „Заявляю, що мій сусід позичить вам грошей". Бо він може не позичити Заявляти про себе може лише сусід. Не має місця „заява" і там, де річ справа сама про себе заявляє Розумні люде не кажуть: „Заявляю, що два і три є пять". Бо воно і без заяви буде таксамо Не кажуть: „Заявляємо, що никола вчить розуму, а пинтика ні" бо тут факт сам за себе говорить.

І тому дивним виглядають отті „заяви „Нового Шляху" в таких випадках, де тих „заяв" ні пришити, ні прилатати

З КНИГИ ЖИТТЯ.

Хто між вами тяжко страждає? Нехай молиться Хто радіє? Нехай співає Чи хто нездужає між вами, нехай прикове пресвітерів церкви, і нехай молять ся над ним, помазавши його оливою в ім'я Господнє; і молитва віри спасе болящого, і підійме його Господь; а коли гріхи вчинив, відпустяться йому. Визнавайте один одному гріхи, і молітеси о дин за одного, щоб сцілитись вам. Многого бо може молитва праведного ревна (Яків V: 13-16)

„ВІСТНИК" є хлібом душі кожного православного Українця. Але, щоби він не стало і на час виходити — треба, щоби його читачі не залягали з передплатою!

А як Ваша передплата?

Прот. С. В. Савчук.

ЦЕРКВА І НАРОДНІСТЬ.

Православним Українцям в Канаді, а головно їх провідникам, часто доводиться чути закиди, так з боку їх явних противників, як і з боку тих, які церковною справою не интересуються, отже ані церкви, ані її завдань не розуміють, що воно — тобто православні Українці — завсігда присвячують увагти і часу церковним справам

Вони говорять:

„Лише сваритися про те, котра церква ліпша — Українська Православна, чи католицька, чи котра друга? Що нас обходить, до якої церкви чоловік належить? Най собі належить, до якої хоче, а для нас важне те, щоби він був добрий Українець та щоби любив своє рідне. А чи він буде ходити до української церкви, чи до латинського костела — нам про се байдуже. Чоловік може належати до якої церкви хоче, навіть до магометанської, а рівночасно бути свідомим та щирим Українцем. Бо церква одно, а народність друге Бо між церквою і народністю нема нічого спільного"

Ставиться отже перед нами питання: Чи таке говорення є оправдане? Чи церковна приналежність і народність справді не мають нічого спільного між собою?

Треба сказати, що на перший погляд воно так виглядає, що народність не має нічого спільного з релігійною чи церковною приналежністю. Що в теорії справді так виходить, що Українець може бути римо-католиком, чи уніятом, чи протестантом, чи навіть безрелігійним, а рівночасно бути свідомим, чесним, щирим Українцем. Однак се тільки в теорії, бо в практиці, в життю воно виходить зовсім инакше.

Історія українського народу, як рівнож історія других народів вчить нас, що між релігійною чи церковною приналежністю і між народністю є тісна, майже нерозривна связь; що між ними є близькі, безсумнівне споріднення.

На доказ сего може послужити нам історія жидівського народу. Жидівський нарід блукав по світі без своєї держави цілі століття. В часі того блукання він забув свою стару гебрейську мову, був переслідуваний і гноблений в кождім краю, в якім йому доводилось жити, був напастований на національну загибіль більше чим будь який другий нарід на світі Але помимо того всього, Жиди остали жидами. Помимо того, що не мали своєї держави та що були розпросторені по цілому світі, вони зберегли свою національну свідомість і єдність, а в економічнім світі здобули собі перше місце

Що-ж спасло Жидів перед національною загибіллю? Яка сила затримувала їх при жидівстві навіть тоді, коли вони забували свою рідну мову і розмовляли тільки чужою, як приміром богато Жидів в Англії, які знають тільки англійську мову, але помимо того почувають себе Жидами, живуть після жидівського закону і підтримують жидівську справу?

Відповідь на сі питання дають нам самі Жиди. Один славний жидівський рабин в Америці недавно заявив, що Жиди завдячують своє національне істнування і національну єдність тільки своїй вірі і своїй церкві (синагозі). Він сказав дальше, що Жиди, які заховують Мойсеїв закон, остали дійсними Жидами навіть тоді, коли забувають свою мову і говорять чужою, за те Жиди, які покидають Мойсеїв закон і відпадають від синагоги, рад на завжди пропадають для жидівського народу. Отже Жиди тримала і тримає в купі не їх держава, навіть не їх мова, — а їх церква, їх церковно-релігійні звичаї і традиції, їх Мойсеїв закон.

Ми однак не мусимо шукати за доказами аж в чужій історії, щоби показати, якою важною є церква для народу під оглядом плекання і збереження його національної свідомости та єдности Наша власна історія дає нам аж надто богато — тобто православної України — багато присвячують уваги і часу церковним справам

Вони уважно історію українського народу, - головно історію його культурно-просвітнього життя, — той мусить признати, що вона також є історією української церкви. Від самого охрещення Руси за Володимира Великого, аж по нинішний день українська церква відограла важну, коли не головну ролю в національним та культурно-просвітнім життю нашого народу. Про се свідчать між иншим також імена таких славних людей з української історії, як примір святі Антоній і Теодозій Печерські, Архиепископ Мелетій Смотрицький, святий Димитрій Ростовський, Митрополит Петро Могила, князь Константин Острожський, Архимандрит Печерський Єлисей Плетенецький, Митрополит Арсеній Мацієвич. Митрополит Василь Липківський — і десятки, а то й сотки других, яких годі тут всіх вичислити, а які, будучи дітчами церковними, були рівночасно будівничими української культури та творцями української історії.

Та не тільки поодинокі церковні діячі, але і ціла українська православна церква як така відограла і тепер відограє дуже важну ролю в національним та культурнім життю українського народу Се стверджує наша славний історик Михайло Грушевський, в його книжці „Культурно-національний рух на Україні в XVI—XVII віці". Читаючи со книжку, ми переконуємося, що історія українського культурно-національного руху, се історія розвою та діяльности української церкви. Що українська церква завжди стояла на сторожі нашого національного добробуту, вона була головною твердинею против ворожого настиску. І тому наші відвічні вороги - Москалі й Поляки — завжди старалися знищити, або опанувати нашу церкву, добре знаючи, що як в нас не стане рідної церкви, то не стане головної опори для самостійного життя.

Минувшина наша доказує, що вороги наші не помилялися. Московщина аж тоді вспіла цілковито запанувати над Україною, коли знищила самостійність (автокефальність) української церкви і підчинила її московському патріярхові. А похід Польщі проти Українців як тоді почав приносити для неї корісні результати, коли вона завела унію і при її помочі почала переводити Українців на римо-католицизм, а там їх польщити.

(Доповнення буде).

Молитва Католиків за Жидів — не за Українців.

Католицька „Нова Зоря" доносить, що коли Гітлер почав брати Жидів в руки, то кардинал Вердіє в Парижі видав пастирський лист, в якім закликає католиків молитися, щоби Бог відвернув від Жидів лихо, яке їх навістило.

Щасливі Жиди! За них і римські кардинали кажуть своїм вірним молитися. Не те з Українцями. Коли 1930 р. були польські погроми в Галичині, то ніхто на цілім світі за Українців греко-католиків ані не думав молитися. І коли галицькі Українці вислали були до папи телеграму про погроми, то аж по богатьох довгих місяцях довідали, що папа щось для відвічного телеграмою відповів.

Однакож Православні Українці в Канаді зараз, як тільки прийшла вістка про погроми, вдарили на тривогу. Склицали протестаційні віча: інформували англійський загал про те, що в Галичині діється; зверталися до канадійського уряду з тою-ж справою; слали до Ліги Націй протести; розсилали книжку про погроми до всіх визначних осіб й інституцій по цілому світі.

Значить — Православні Українці стали в оборонї своїх рідних братів — греко-католиків. А широ-католицький світ мовчав. Рим мовчав, кардинали мовчали, епископи і священики мовчали. І вірні римо-католики мовчали. Все мовчало!

Що-ж дальше? Дальше таке — що деякі греко-католицькі духовні в Канаді закликають своїх вірних, щоби з православними Українцями не сходилися, щоби їх обминали, як лютих ворогів.

Але не закликають, щоби обминали Поляків — себто чужих, які знущалися над Українцями греко-католиками.

Ані не закликають, щоби греко-католики обминали римо-католицьких мардиналів, епископів і духовних, які одного слова в обороні греко-католиків не сказали.

Ціла ся справа до такого зводиться: **Поляки робили погроми над тілом греко-католиків,** а ті, які кажуть Православних Українців обминати, як ворогів — **роблять погром над розумом, над душею, над совістю греко-католиків.** Вони їх розумом нівечать і калічать.

— Здурій греко-католику, — кажуть вони — й обминай тих, хто твої природні брати; обминай тих, які в лихій годині йдуть тобі з допомогою. А схопився з тими, які тебе бють і поважай тих, які дивилися, як Поляки тебе били — дивилися і мовчали.

В усякім разі — греко-католики повинні над цілою тою справою застановитися.

Знав що Відповісти.

Стрінулись на вулиці двох давно знайомих, яких дороги дуже, а дуже розійшлися, бо один з них став поважним, чесним, релігійним громадянином, а другий пішов за кличем крикунів-безвірників, які тільки й думають, як би то знищити релігію і тих, що її піддержують.

— А ти куда ідеш? — запитав безвірник давнього знайомого.

Та-ж іду до церкви, — відказав запитаний.

— До церкви... — зареготався той. — А хіба ти не можеш дома помолитися і не дерти черевиків на ходження до церкви?

— А ти де ідеш? — запитав побожний безвірника.

— Я йду до пивного клюбу, випити пива, — відказав той.

— А хіба-ж ти не можеш випити дома, — відказав побожний, — як можуть бити ногами, та дерти черевики до клюбу?...

— Так, можу, — каже безбожник, — але в клюбі і пиво свіжіше, і холодніше, а до того ще й там стрічу богато знакомих і миле товариство.

— Отсе бачиш, — відказав побожний, — так само є і з моєю молитвою. В церкві я можу молитись богато краще, чим дома, вона там є гарнійша, побожнійша, а до того там здибло приємне товариство, яке буде разом зі мною молитися.

Засоромлений безбожник відійшов навіть не попращавшись.

НЕДІЛЬНА ШКОЛА

НАУКА ХРИСТОВА ПРО СУД,
ПРО ПРОЩЕННЯ КРИВДИ, ПРО МИЛОСЕРНОГО ЦАРЯ І ЛУКАВОГО СЛУГУ.

Одного разу сказав Ісус:

— Коли погрішить супроти тебе брат твій, то піди й внакім йому між тобою та ним одним. Коли послухає тебе, пов'кається, то прости йому і знай, що ти придбав твого брата. А коли не послухає, то візьми з собою ще одного або двох, щоб устами двох або трох свідків стверділось усяке слово. Коли-ж їх не послухав, то скажи церкві, а коли й церкви не послухає, то нехай буде він тобі як невірний і митар. Істинно кажу вам: що ви зв'яжете на землі, буде зв'язане на небі, і що розв'яжете на землі, буде розв'язане ці небі. Знов істинно кажу вам: коли двоє з вас згодяться на землі про всяку річ, про що просити-муть, станеться їм від Отця Мого Небесного. Бо де зійдеться двоє або трое в ім'я Моє, там і Я посереді них.

Тоді приступив до Нього Петро і сказав:

— Господи! Скільки раз, коли прогрішить брат мій супроти мене, маю прощати йому? Може й до семи раз?

І відповів йому Ісус:

— Не кажу тобі до семи, але до сім разів по сімдесять.

Тим то Царство Небесне прирівняти можна до царя, що захотів порахуватися з слугами своїми. Коли-ж почав він рахуватися, то привели до него одного, що був йому винен десять тисяч талантів (около дві і пів тисячі карбованців). А як він не мав чим заплатити, то господар його звелів продати його, і жінку його, і дітей, і все, що він мав, і заплатити. Тоді слуга той впав і кланявся йому, кажучи: „Господарю! потерпи мені, і все тобі віддам". Змилосердився господар над тим слугою, відпустив його й простив йому довг. Як вийшов же той слуга, стрів одного з товаришів своїх, що винен був йому сто динарів, і він схопив його й душив, кажучи: „Віддай мені, що винен". Упав тоді товариш його в ноги йому й благав його, кажучи: „Потерпи мені, і все тобі віддам". Він же не схотів, а пішов та й посадив його в темницю, аж поки віддасть довг. Товариші його, бачивши, що сталось, дуже жалкували, пішли й розказали господареві своїому все, що сталось. Тоді господар прикликав його та й каже йому: „Рабе лукавий, увесь твій довг я простив тобі, бо ти благав мене. Чи не повинно-ж було й тобі змилуватись над товаришем твоїм, як і я над тобою змилувався? І прогнівавсь господар його і відав його мучителям, аж поки верне йому увесь довг свій. Так і Отець Мій Небесний учинить з вами, коли хто з вас від серця не простить братові своїому провини його.

ЛЮБОВ МАТЕРІ МУСИТЬ БУТИ [illegible]

Малі діти своїм непослухом завдають матері біль голови. Коли-ж виростуть без доброго виховання, то завдадуть їй біль серця. Нерозумна матірня любов псує дітей, так, як за богато води зіпсує город.

ІСТОРІЯ ЦЕРКВИ.
(За Е. Семакою).
(Дальше).

Зріст папської власти на заході.

В західній церкві історія церковна вправді сконцентрована в історії папства, котре при помочі користних обставин видобулося майже цілковито вище впливу світської власти і доступило в XIII столітю вершка своєї сили, якої дотя не мало. Папа Лев IX, знаний в відносини до патріярха Михайла Цереларія, приняв на служобу римської церкви чернця монастиря Клюґни в Бургундії, іменем Гільдеранда, незвичайно спосібного мужа. Як архидіякон римської церкви пережив він чотирох наслідників Льва IX, аж вкінци року 1073 став сам папою під іменем Григорія VII. Він то розвинув ідеал папської власти, і стремів до него сам, як і його наслідники. (Ся власть порівнував Григорій в світлом сонця, а власть царів і королів в світлом місяця. Як місяць має світло від сонця, так і власть царів і королів має силу й значіння від власти папів. З того слідує, що якби володарі поступали проти волі папів, то годилось би усунути їх з престола і замістити особами, послушними папам.

Одним зі средств, уживаних папами проти володітелів, був інтердикт, котрим карали весь народ за непослух володітеля. Замкнені церкви, застановляли релігійні дїйства, а народ, лишений релігійної потіхи, бунтувався, і володітелі були приневолені коритися перед папою. Иншим подібним средством було увільнення підданих від обовязку і присяги послуху проти володітеля. Саме за Григорія VII приключився випадок такого упокорення царської власти, незнаний доти в історії народів, коли то відрішений від церкви папою німецький король Генрик IV, котрого підданих увільнено від присяги послуху, мусів в сорочці полкути три дні ждати на дворі перед замком Каносою, де перебував папа, благаючи прощення і розрішення, щобн міг назад здобути собі королівські права.

З кінцем XI столітя почалися хрестні походи. Ціль їх була визволити спільними силами християнських народів, святі місця вид магометанського ярма; папи знов вихісновували їх в цілі скріплення своїх прав до політичного верховодства над всіми державами, як і в тій цілі, щоби, настановляючи власних патріярхів в Антіохії, Єрусалимі, й наконець року 1204 і в Цаґрогоді, накинути церковну судебну власть також православному Сходові.

За папи Інокентія III (1198—1214) папська власть доступила свого вершка. Інокентій був так могучий в західній Европі, як жаден папа ні перед ним, ні по нім. Він не лиш що роздавав корони володарям, але допровадив і до того, що кілька держав як вазальні краї добровільно підчинилися папському престолові, між ними й Англія за короля Іванабез-краю (1213)

Але в кінцем XIII столітя почала власть папів упадати. Запал для хрестних походів погас, а з їх застановленнями (1270) почав ослабати і вплив політичної папської могутности на заході, як також папські політичні плани на схід. Латинські церкви лишилися без вірних, а папами назначені патріярхи повернули на захід.

Відтак побідоносні боротьби, які провадив Филип IV Красний, цар Франції, проти папи Вонифатія VIII (1294—1303), підорвали на заході власть папів недостижиму висоту папства. Коли-ж по смерти папа Кляментія V року 1305 перенїс свою столицю до Франції, і то від 1309 до Авиньону, і його наслідники пересїдали там до року 1377, папи стали політичними рабами французьких королів, через що їх повага дуже скоро підупала. Після сего 70-літнього часу, в історії папства званого „авиньонською неволею", папський престіж попав в положення ще більше анормальне. Бо року 1378, коли то вмер папа Григорій XI, Римський кардинальський кружок, що перед роком повернув до Риму, розпочав на два сторонництва, а кожде з них узнавало иншого папу: одного з осідком в Римі, другого в Авиньоні. Сей природний стан, званий „папським, або великим", або також великим розколом", тривав 40 літ, а в тім часі панувала в західній церкві велика анархія. Собор в Пізі (1409), що хотів таким відносинам зробити конець, замотав їх ще більше, бо ті два вперед вибрані папи, хотяй їх скинено, лишилися й надалі папами, а собор, вибравши ще третього (Александра V), приспорив пара західній церкві трох папів. Була бесіда на соборі й про церковні реформи ін capite et membris в цілі усунення вкравшихся непорядків і привернення порядку в ді же розстроєну церковну карність, але коли прийшла справа під обраду, учасники собору не могли погодитися. Так само через незгоду ві собор в Констанції (1414—1418), що лиш зробив конець папському розколови (1418), ні собор в Базилеї (1431), а наконець ні собор в Фльоренції (1439), не міг розвязати проблему церковної реформи, хотяй за нею підносилися голоси зі всіх сторін, і самі собори про її потребу були переконані.

(Дальше буде).

В ЧІМ СЛАБІСТЬ ГРОМАДИ.

Лянцюх є такий міцний, як його найслабше звено. Він лиш тоді вдержує, яку се найслабше звено може витримати.

Се саме треба сказати про громаду. Характер громади надають не так її найсильніші члени, як найслабші. Отже добре громади вимагав, аби в ній було як найменше злих членів.

З ПРИПОВІСТОК СОЛОМОНОВИХ ПРО [illegible]

Набирайся премудрости, забувай розуму; не забувай сього й не відхиляйся від речей з уст моїх.

Головна се річ — мудрість; здобувай премудрість, і всім, що маєш, здобувай розуму.

Над усе цінуй її (мудрість), а вона підійме тебе високо; вона до чести доведе тебе, як пригорнешся до неї.

Постарайтеся, щоби Ваша передплата була внрівнана та відновлена як

ЛІКВІДАЦІЯ ГРЕКО-КАТОЛИЦЬКОЇ ЦЕРКВИ ПРОДОВЖУЄТЬСЯ.
(Аррас, Сась.)

Коли кільканайцять років тому назад в українській пресі висловлювано про те, що рімо-католицькі власти в Канаді задумують зліквідувати грекo-католицьку церкву, — то з [illegible] наших братів греко-католиків та їх церковних провідників підняли бучу крик, що се неправда, то що православні таке видумують тільки ще те, щоби греко-католицьких церквей шкодити.

Хто одним пригладався справі ближше, а що більше, без упереджень, хотіть признати, що рімо-католицькі церковні власти дійсно задавалися греко-католицьку церкву ліквідувати, то є розвалити, а її вірних перевести на рімо-католицьких. Робота в сім напрямі в бік католицьких властей проявлялася вже довший час і сьогодня результати такої роботи вже навіть сліпий може завважити. Є приміром богато місцевостей, в яких греко-католики не мають своєї церкви і очащають до костела. Вони мелебо мали свою греко-католицьку церкву, але їх до сего не допускають. Противно заздрують, або тяжали до костьола, бо то „єдинственно єдно" В грекo-католицькій церкви, головно в тих, які обслугують Резидентности, населінних коліних „лінія", — люде моляться до чужих святих — Альфонсів, Антоніїв, та Бернардів — а тих, в яких іменами звязана історія української народу, пр. Володимира Великого, — забувають. Говорив я недавно з одним чоловіком в Вінніпегу і дізнався від нього, що в тамошній Васильянський церкві (в тих давній назвій), вже зведено орган, на якім грають під час всяких відправ — навіть під час похорону, — так, як се водить ся в костьолах. В тій самій церкві заведено також тягі „стації", як в рімо-католицьких. Одним словом повсюди, але плавно переводиться вина обряду і національний чоловік, коли по грекo-католицькій церкві нїяких слаза остане. Замітне є, що в переважній населенню Канади в 1931 р. грекo-католики не фігурують, бо їх приписано до рімо-католиків. А се без сумніву сталося в цілі і на прикорчування тих рімо-католицьких, як і грекo-католицьких церковних властей.

Процес ліквідації грекo-католицької церкви завважується і на нашій околиці. Тут також уніятські священики примушують своїх вірних приймати до латинського обряду. Шож до самої грекo-католицької науки, то її вже на виливають. В бесіді вживають звичайно слова католик, католицький, а в документах рімо-католицьких, рімо-католицький. Ось примір: Недавно в нас мали бачити дві пишні посвящення, виставлені о. Петром Криворучком, парохом грекo-католицької церкви в Арран. Посвящи носять дату 6 і 7 листопада, 1932, і обі є для Українців грекo-католиків (в їх явищо добре), однак в них виписано, що ті вклади брали шлюб вїдно в обрядом рімо-католицького костьола, а не грекo-католицької церкви. Иншими словами о. Криворучка вимусив своїх вірних, грекo-католиків, як рімо-католиків. Коли се робиться зі підбійними посвящами, то без сумніву робиться зі всякими иншими документами, в яких приходиться подавати церковну приналежність.

Одним наші брати грекo-католики чомусь не роблять собі з сего нїчого. Чому? Хібаж їм байдуже, що чужі роблять з їх церквою? Байдуже, що їх і їх дітей перетягують на рімо-католицьку, і тим самим відчужують від свого народу? Хочеть ся вірити, що брати грекo-католики пізнаються на шкідливій роботі скоро всяких відправ — навіть під час похорону, — так, як се водить ся в костьолах. В тій самій церкві заведено також тягі „стації", як в рімо-католицьких. Одним словом повсюди, але плавно переводиться вина обряду і національний чоловік, коли по грекo-католицькій церкві нїяких слаза остане. Замітне є, що в переважній населенню Канади в 1931 р. грекo-католики не фігурують, бо їх приписано до рімо-католиків. А се без сумніву сталося в цілі і на прикорчування тих рімо-католицьких, як і грекo-католицьких церковних властей.

Процес ліквідації грекo-католицької церкви завважується і на нашій околиці. Тут також уніятські священики примушують своїх вірних приймати до латинського обряду. Шож до самої грекo-католицької науки, то її вже на виливають. В бесіді вживають звичайно слова католик, католицький, а в документах рімо-католицьких, рімо-католицький. Ось примір: Недавно в нас мали бачити дві пишні посвящення, виставлені о. Петром Криворучком, парохом грекo-католицької церкви в Арран. Посвящи носять дату 6 і 7 листопада, 1932, і обі є для Українців грекo-католиків (в їх явищо добре), однак в них виписано, що ті вклади брали шлюб вїдно в обрядом рімо-католицького костьола, а не грекo-католицької церкви. Иншими словами о. Криворучка вимусив своїх вірних, грекo-католиків, як рімо-католиків. Коли се робиться зі підбійними посвящами, то без сумніву робиться зі всякими иншими документами, в яких приходиться подавати церковну приналежність

КОНКУРС
НА ПРИНЯТТЯ НОВИХ ПИТОМЦІВ ДО ДУХОВНОГО СЕМИНАРЯ УКРАЇНСЬКОЇ ГРЕКО-ПРАВОСЛАВНОЇ ЦЕРКВИ В КАНАДІ НА ШКІЛЬНИЙ РІК 1933—1934.

1. Наука в Семинари розпічнеться з початком шкільного року.

2. Курс в Семинари тревае в звичайних випадках чотири роки і крім теольогічних предметів включав також університетське образование.

3. Зголошуватися можуть студенти української народности, православного ісповідання і доброго характеру та обичаїв. Апликант повинен числити що найменше 19 літ життя і повинен мати укінчену вищу школу (гай скул) в Канаді, або середню школу в Старім Краю.

4. Форми апликацій, длящі інформації про оплати та прочі відомости відносно курсу в Семинари будуть подані апликантам листовно. Пишучи за апликацією та длящими інформациями, апликант повинен обовязково подати рік уродження і освіту, як рівнож повинен долучити писемну рекомендацію від українського православного священика, або котрось з православних Українців, що знає блище апликанта.

5. Консисторія застерігає собі право приняття, або не приняття апликанта, не подаючи причин.

6. Зголошення приймаються до 20 серпня, 1933.

Дано в Вінніпегу, дня 1-го липня, р. Б. 1933

КОНСИСТОРІЯ УКРАЇНСЬКОЇ ГРЕКО-ПРАВОСЛАВНОЇ ЦЕРКВИ В КАНАДІ,
Прот. С. В. Савчук, голова.

УВАГА: Зголошення треба висилати на адресу голови Консисторії:

Rev. S. W. Sawchuk, — 478 Andrews St., — Winnipeg, Man.

„ТОЧНІСТЬ".

Минулого Великодного Понедилка в нашім Народнім Домі не відбувалося нїчого. Тому ми в суседом Мировом Гаплик в другу околицю. Да грали представлення. Приїхали ми ще перед осьмою годиною. Бо було оголошено, що представлення почнеться „точно в осмій годині". Коли ми прийхали, то ще нікого не було. Входимо до середини, сідаємо і чекаємо. Минув вже довший час — нема нікого. Вже ми по деякий час — нема нікого. Вже ми по деякий

Буйний грекo-католик.

„ТОЧНІСТЬ".

Минулого Великодного Понедилка в нашім Народнім Домі не відбувалося нїчого. Тому ми в суседом Мировом Гаплик в другу околицю. Да грали представлення. Приїхали ми ще перед осьмою годиною. Бо було оголошено, що представлення почнеться „точно в осмій годині". Коли ми прийхали, то ще нікого не було. Входимо до середини, сідаємо і чекаємо. Минув вже довший час — нема нікого. Вже ми по деякий час — нема нікого. Вже ми по деякий

— Так, се правда — каже суседа, — і чи се не є найбільшою недуткою, на яку наш нарід слабує. Через ту неточність ми ще одну справу програли. Через неточність наш нарід не раз потерпів. Ще і тепер терпить. Нераз чуєте: „колись ми зробимо, дамо, уладнімо, ще в час!" і т.

Возьмім хочби таке: Нераз скликаються збори, мітинг, чи віче, пробу співу, пробу в представленнях, устроюється якесь підприємство, і оголошується на 2-гу годину по полудни, — а коли відчуте? Десь на 4—5 годину, а як викличуть на 5 годину, то відчуте аж 6-ту, то прийде дать в десятій. Отже все 2—3 години пізнійше, як оголошено. Запомніте Боголюзники на цар ревво, то одні приходять в одинайцятій годині, а другі десь при кінці Богослужения [illegible] нисько-культурним людям свого на практикується. Возьмім хочби виборн — пізнійші, чи мунціпальні, чи які другі. То ні в чім заміжсь приготовитися до них ніхто не заздалегідь, все відкладемо на „колись" бо ми „маємо ще час". Чуєш то „колись", а як нараз, виборн заскочуть нас не приготованими не зорганізованими. А відтак ми ще й жалуємося, що програли вибори.

Або звичаєм чарівських випадок — товариських, церковних, чи на дівчальний фонд. Нераз ми самі указалимо, які мають бути ті вклади. Указалимо після своїх сил, але щоб рік мине, а ми не заплатимо своїх вкладок. А все чуєш ще „колись"

Або ще і таке. Запитаєте, „як бе реге „Вістник" або „Український Голос?", то почуєте відповідь „Ні! Але думаю запримумерувать в осени, бо тепер зимно і трошей. В осени я напевно запримумерую собі ті часописи". Але може не одна осінь, а ся все чуєте: „колись", „пізнійше". А час не стоїть, і коли є діти в таких родинах, то виростають без доброго виховання. А пізнійше, то ще й жалуються родичі на своїх дітей, що вони не такі, як сугілі. А всему вина те „колись". Пакетівсо на пріхтовіжу, котре каже: Хто вчора дав, той два разі дає; хто завра робить, той за двох робить.

Щодо громадня справ, то часом може є хто і оправданий, бо не має, а тепер ще крізь. Але те сезонова-ня на всякі збори, проби, Богослужения, відчити, відправи і т. д. то ва са знаки таки наша бадьмість. А неточність лякость велику шкоду. Щодо зборів, то бодай перед громадяни, чесни, чи то у-редники, повинні стараться бути на означений час і тим самим дати примір другим Бо ми щоб були і ані сильні, яку осілу посідали, і як добре кланяли матеріальною. А як не будь з нас точности, то мало що поможемо і собі і взагалі українській справі.

Покищо є дуже мало таких, що дотримують [illegible] вкладок та участи на зборах Коли ми всі сходимося на означений час, то ще богато, богато більше спорстанці, навчаємо, як до тепер.

Любомил.

ПРАЦЯ ЧУЖИХ АГЕНТІВ.

Минуло вже майже три роки часу, від останнього мойого побуту в Йорктон, Сась. і ще от вести случайно я забрів в сю місцевість відвідати своїх давних знакомих Се моя подорож була як раз під весілка, тому в вечер рано. зібрався і по христіянському звичаю задумав піти до церкви. Тому, що українській православній священик виїхав на кількінь, а постановно піти до грекo-католицької церкви, яку обслуговують священики чину редемптористів Не вспів я що й помоли-

НА УВАГУ НАШИМ ДОВЖНИКАМ.

Повідомляємо всіх передплатників, які завинили за „Вістник" більше чим за один рік, що коли не вирівнають свого довгу бодай частинно до дня 31 липня, с. р., то висилка часопису буде їм припинена.

Ми добре розуміємо, що тепер тяжкі часи, криза, отже за гроші тяжко, але наші должники повинні розуміти, що та криза досягнула також нас і тому повинні вирівнати свій должок як найскорше та не надержувати Видавництво на упадок. За папір, чорнило, почту та за друкованя „Вістника" мусимо платити готівкою, — а звідки її взяти, як передплатники будуть залягати з передплатою? Взяду сього ми є примушені звернутися до вище определінних наших должників з просьбою, щоби вони бодай вчасти вирівнали свою заделість, в противному разі будемо примушені сверкнути їх з листи передплатників і перестати висилати їм „Вістник" з днем першого серпня с. р.

АДМІНІСТРАЦІЯ „ВІСТНИКА".

УВАГА: Листи і гроші висилати на помощу адресу:
THE HERALD, — Box 3064, — Winnipeg, Man.

ветъ, як побачив виходячого зі церкви священика, который збиравсе до престола, а за ним теплоту - коло пятнайцятеро дітей (мабуть хлопців, бо всі були так по чудернацьки вбрані, що я не міг розпізнати). Се церква є обдаровала для України. Ніхто на світі нелюбить, без іноземтину, отже досить дивно виглядало, як дітвора від одної стіни до другої творила немовби шпалір перед престолом, відділяючи своєго пастиря від вірних.

А ще сумніше було почути відправу сего священика. Довгий час я не міг зорієнтуватись, де я і для кого се Богослужіння відправляється. Я старославянську мову знаю, сей звук не розберу, бо такою дивною мовою ніякий народ у світі не говорить і не відправляє. Що більше маю сусіда і питаюсь, що то за мова? Одержав коротенько відповідь, що то править священик. Француз, который питався перед кількома роками до краю і якось повернувся. Отже тепер мені стало ясно, чого сей священик робив цілий день в літній час захистився ними ціло престола. Будучи чужинцем для своєго вірника, він відгородився від них таким у великий спосіб. Однак як я бачив, вірні вже привикли до такої відправи і якщо голосили політурами. По перехідно Євангелії, сей священник пішов відпочивати на горішні місці, а проповідь говорив молодший вірою священик. Сумівався, чи і він був Українець, бо говорив ломаною українською мовою. Кінець цю перебудженим у чужім окружанню, між Французами і Бельгійцями, забув свою українську мову, бо-ж-нема пословиці каже: „а яке пристане, такиеся стане!"

Єлигійне було про єдиного єліпорожденного. Зайшов проповідувати на тему Євангелії, кільканадцять порівнювати до слінях народів, котрі відступили від католицької віри. В сім кількох грубо помилився. Бо православні, покидаючи католицизм, жерез перевірки і духовно і національно. Чи-сини Українці голі вже було лопне терпіти нижки поромих українських нації міст, вони освободились в рамцях школи в приєдналось до Рідної Церкви, в київ з нижкою самостоятною, спільно зі своїми священиками, аніж Українцями проводить корисну працю, дай-бо українського народу та на славу Вожу.

По проповіди слідувати оголошення шлюбних оповідей. Цікаве те, що один парубок грано-католик, вистав лікторку православну. Аї 16. Са дівчина мусіла обіцять, що можно православія і перейде на католицизм. Ксьондз сим дуже тішився. Але не тішився, що ми вложили на кудю шлюбоваїтельно дівчину, бо вона ще молода, але коли буде мати повний розум, то вона ви тоді зрозуміє, що вас зробила і напев но так поступить, як друг се робить. Всього можна вважати приміра, що католицький клир дре відчини відлюдя від молодих прихожан, що ті опісля дальше ходять до Рідної Церкви, підпомагають, а навіть стають її членами. Поведення таких душпастирів можна сміло порівняти до поведення старокрайових дядьких поліцій.

Пригадую собі рік 1922, коли то в місточку Долині, Галичина, арештовано було як підозрілих 14 українських студентів. Привели на поліцію і вони в найлюбезнійший спосіб, щоби вони признавали до вини, яку їм поліція закидала. Бедний по тяжких тортурах студенти подписували свої зізнання в користь поліції. Як прийшло до перекази-вання, вони відмінили свої попередні зізнання, а судді побачили, що ті зізнання були вимушені якимсь поліцією і вони по відчитанню вже арешті звільнено. Отже, як бачимо, навіть в Польщі вимушені зізнання не добовязують, і тому нам що дивуватися, що молодята не дотримують тих приречень, які від них вимушують ксьондзи в справі церковної приналежности. Тому думаю, що коли часом прийде який чи яка до грецо-католицького священника брати шлюб, то не вже зимними пішов відпочивати на горішні місці, а проповідь говорив молодший вірою священик. — Бо хто минулися і не зернутся ті часи, коли римська церква не чолі з папою мала таку власть, що в жорстокий спосіб розправлялась з тими, що не повинувались її розпорядкам.

Українська молодь в Канаді вже прозріла і бачить, да і в ній організації її цінує. Вона не хоче бути дальше сліпими кандидати в руках французьких, бельгійських та італійських агентів, яке горнеться під прапор Укр. Гр. Православної Церкви щоб потім в ньому вимушений карій так в реалізовано, як і політичного значенду.

Один з молодших.

ЗМІСТ 6-го ЧИСЛА „РІДНОЇ МОВИ"

І. Огієнко: Різний — різний Г. Ельїнський: Походження українських слів: 7 Чумак, 8 Чах. ІІ. Сенко: Він нашої форми Р „рукав". М. Шлях: Етимологічно-семантичні замітки. Л. Малиновський, В. Л. о. Нескольський і Д. Синицький: Замітки про деякі слова П. Шекелі. Із православних і новинок. І. Огієнко: Коли писати в прикметника -ний О. Іван: Зразки українсько-англійського жаргону в Канаді. Ілл. Огій: Граматика малої Лесі VIII. Частинки мови. Життя слів, семасіологічні нариси. Чистота в повнальність української мови, відповідь на запитання наших читачів. Мова наших видань. Від Редакції в Адміністрації. Різне. Нові передплатники, коли того бажають, хістають „Рідну Мову" від 1. числа.

Передплата річно і ам. долар.
Адреса „Рідної Мови":
Warszawa, ul. Bialowa 16 m. 10.

ХТО ХОЧЕ навчитися доброї української літературної мови, пізнати історію своєї мови, правопису, як за говорить український народ — **ТОЙ МУСИТЬ ПЕРЕДПЛАТУВАТИ**
НАУКОВО - ПОПУЛЯРНИЙ МІСЯЧНИК
„РІДНА МОВА"
ПРИСВЯЧЕНИЙ ВСЕБІЧНОМУ ВИВЧЕННЮ УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ
Головний Редактор і Видавець Проф. Др. Іван Огієнко.
Річна передплата для Канади 1 доляр (американський)
Адреса Редакції в Адміністрації:
RIDNA MOWA
WARSHAWA, ul. Bialowa 16 m. 10
Нові передплатники діставуть журнал від 1-го числа.

ДЛЯ РІДНОЇ ЦЕРКВИ

НЕХАЙ СЯЄ СВІТЛО ВАШЕ ПЕРЕД ЛЮДЬМИ, ЩОБ ВОНИ БАЧИЛИ ВАШІ ДОБРІ ДІЛА І ПРОСЛАВЛЯЛИ ОЦЕЙ НАШ ОТЦЯ, ЩО НА НЕБІ.
(Мат. гл 5).

ДІЕЦЕЗІЯЛЬНИЙ ФОНД.

Збірка о. В. Апекенка.

Дрібні:
По 1 дол.: М. Іван.
По 50ц.: Учитель Жаровський, Пароб Виннипський.
По 30ц.: Михайло Окнівко.
По 25ц.: Осип Виннипський, Теодозій Стефанів Дмитро Кінський, Георгій Косован, Теодор Давидюк, Михайло Кожадик.
Дрібні датки: 40ц.

Збірка о. Ф. Гриценка.

Робіть Мами.
По 1 дол.: Іван Мідяк.
По 50ц.: Гринь Новосад, Іван Цабко, Василь Кінь.
По 1 дол.: Андрій Стефанів, Шорт дейл, Мих; Семен Гура, Давфин, Мам.

На руки о. С. В. Савчука зложили

Гефферд, Сиск.:
По 1 дол.: П. Новосад, О. Лукінчук, Стеф. Цибак, Петро Ошмян, Іван А. Семко, Іван Ф. Токарин, Мих. Мягус (Кредор, Сиск).

Конкористія Української Греко-Православної Церкви в Канаді.
W. Borowik, кастер.
998 Anderson Ave., Winnipeg. Man

БАЗАР.

Українська Православна Громада в Тиндаль Ман. устроює в днях 18—19 липня 1933 бізар. Добрива музики, розіграми буфет. — Жіночі Товариства. Церковні Громади, Народні Доми, просимо о помічі в ріжні. Річи, вістники базарових білетів і гроші висилати до:
Мг. N. Trychan
Box 5, Tyndall, Man.

Дохід в базару в призначений на будову нашої церкви, яку вже почалось будувати місяцями і довголичних Українців запрошується о численну участь.

Вістники базарових білетів і гроші просимо висилати найдальше до 15 липня, с. м.
Зарад.

ТИНДАЛІ НОВИНКИ ТИНДАЛІ

На 16-го липня 1933 відбувається в Тиндаль, Ман. отворення новозбудованої Української Православної Церкви при ласкавій співучасти о. митрата С. В. Савчука.

ПРОГРАМА ДНЯ:
9 годинка — Утреня
10.30 — Служба Божа.
12 годинка — Водосвятя і посвячення церкви.
Після вістрати стільній обід. Вечір доповнимих Українців як се тер-
Зарад.

о. П. Запарановск.

12. Сер. Петра і Павла — Мілленіум. Хрест.
16. Нед. — Тиндаль, хрест.
18 вісторок — Катехизація дітей в Святом в Церкві в 9-тій годині ранку.
19 середа, в 9-тій год. Служба Вожа. — Сетгоф.
23. неділя — Поплар Парк.
30 неділя — Пайфінь, Н. Д. Ла. Л. 424 Mianquette St.

Приєднайте передплату за „Вістник". Поширюйте „Вістник" вонім своїми сусідами.

ЦЕРКОВНИЙ КАЛЕНДАР НА 1933 РІК.

ЛИПЕНЬ.

9 Н. Б. по С. Дан. Е.
10 П Самсона прп.
11 В Кира і Мини
12 С Ап. Петра і Павла.
13 Ч Собор 12 Ап.
14 П. Косми і Дамиана
15 С. Пол. Р Пр. Б.

16 Н 6 по С. Як. і Ан.
17 П. Андрея крит.
18 В. Кирила і Мятодія
19 С. Атенасія
20 Ч Трьох і Аканія
21 П. Прокопія мч
22 С. Панкратія

23 Н у. по С. Антонія
24 П Ольги кн. Юл.
25 В. Прокла і Ігнр.
26 С Собор сх Г.
27 Ч. Акиз. ап., Он.
28 П І. Володимира вол. кн
29 С. Антиногена

30 Н. ІІ по С. Мерин.
31 П. Якинта і Ом.

1 В. Шокрник
2 С Ілії пророка
3 Ч Симеона прп.
4 П. Марії Магдалини
5 С Тенофія, Трофима
6 Н 9 по С. Б. І. Гр.
7 П. І. Усп. св. Анни
8 В. Єрмолая
9 С Пантелеймона
10 Ч Прокопа, Никон.
11 П. Кем Сераф
12 С. Сими Андрон.
13 Н. 10 пр. С. Каком.
14 П. Пр. Ч.
15 В. Пер. мощ. с. Ст.

ПОРЯДОК БОГОСЛУЖЕНЬ о. С. Гриценка.

Липень.

12. Середа, Ап. Петра і Павла. — Робіть. Хрест.
16. Неділя — Дайн Ривер.
23. Неділя — Шортлейд.
30. Неділя — Вінніпег.
Box 604, Dauphin. Man

Служби Божі
о. В. Апекенка.
Липень.

9. Неділя — Теллет.
16. Неділя — Вайт.
23. Неділя — Гарлентон.

ЦЕРКОВНИЙ КАЛЕНДАР НА 1933 РІК.

Липень.

9. Неділя 5 по Зісланню Св. Духа. Гол. 4. Утр.: Єв. Луг. XXV.: 1—10; Єв. Мат VIII.: 28—34 І. IX.: 1.

12. Середа. Петра і Павла: Утр. Євангеліє Іоана XXI: 15—25. Літ. Апостол 2 Коринтян XI: 21—33 і XII: 1 9 Єван Мат. XVI: 13—19.

16. Неділя 6 по Зісланню Св. Духа. Гол. Б. Утр. Єв. Луки XXIV.: 36—53. Літ. Ап. Рим. XII.: 6—14; Єв. Мат. IX.: 1—8.

23. Неділя 7 по Зісланню Св. Духа. Гол. 8 Утр. Євен. XXI.: 1—10; Літ. Ап. Рим. XV: 1—7. Єв. Мат. IX: 27—35.

28. Пятниця. **Володимира Великого Всехсщие:** Утрення: Єван. Іоана X: 9 16. Літ. Ап. Галат 1: 11—19 Євен. Іоана X: 1—9.

30. Неділя 8 по Зісл. Св. Духа. Голос 7. Утр. Єван. Іоана XX: 11—18. Літ. Ап 1 Кор. 1: 10—18; Єв. Мат. XIV: 14—22.

АДРЕСА КОНСИСТОРІЇ.

Листи до Консисторії треба надсилати на руки голови Консисторії, о. Савчука, на адресу:
Rev. S. W. Sawchuk
479 Andrews Street
Winnipeg, Man.

Український Релігійний дво-тижневик в Канаді.

ВІСТНИК
THE HERALD

РІК X. WINNIPEG, MAN., JULY 15th, 1933 WINNIPEG, MAN., JULY 15, 1933 ЧИСЛО (179) 14

КОМУНІСТИ ПРИЗНАЮТЬСЯ ДО НЕВДАЧІ.

Комуністичний урядовий орган, „Ди Дейлі Воркер", містить маніфест комуністичної партії, в якім стверджується, що комуністична партія в Америці не поступила вперед у часі, який надавався найкращим для поширення комунізму. Маніфест стверджує, що комуністи не навязали звязку з масами пролетаріяту, та що їхні відозви, заклики й резолюції остаються на папері, до мас не доходить і має не зворушують. Комуністична партія в праві відтягнути від американського робітництва. Вона не в силі розбудити серед тих мас революційного руху.

ЖИВЦЕМ ЗАСИПАНИЙ.

В Руді Паблицькій, біля Ходзі, Ян Москанек копав корицю. Коли Москанек доходився до глибини 12 метрів, обсунулася в одній хвилі земля і нещасного робітника придавила живцем. Підчас відкопування нещасної жертви, що довело кілька годин, на місці випадку була дружина Москанека, яка цілий час спазматично плакала, а коли побачила тіло мужа, дістала серцевий атаку. В безнадійному стані Москанкову відвезли до шпиталю.

МАШИНКА НА ГРОШІ.

Нюборіський крамарь Гері Розен і його жінка повірили дуже обманцям, що можна перероблятн доларові одинки і двійки на сотні і тисячі. Як сповістили в часах випадків, обманці „виробляли" кілька штук банкнотів на показ і вимурили від Розена 14,000 доларів. на перерібку. Після того пропали. Розен як по трох тих відважився донести про все поліції, показуючи при своєму „машинку", в котрій були кільку дрібних банкнотів і богато білуги.

РОБІТНИЦТВО ТІКАЄ З ДОНБАСУ.

Газета „Известія" подяє, що робітництво далі тікає з праці Донецького басейні. Лише в перших чотири місяці більшого року з робіт утекло 143.000 робітників, на місце яких прийшло нових 140,000. Ся зміна вправних робітників на нових дуже болюче відбивається на продуктивности Донбасу, що відбивається також на цілій радянській промисловости.

КОНКУРС

НА ПРИНЯТТЯ НОВИХ ПИТОМЦІВ ДО ДУХОВНОГО СЕМИНАРЯ УКРАЇНСЬКОЇ ГРЕКО-ПРАВОСЛАВНОЇ ЦЕРКВИ В КАНАДІ НА ШКІЛЬНИЙ РІК 1933—1934.

1. Наука в Семинари розвічнеться в початком шкільного року.

2. Курс в Семинари тревне в звичайних випадках чотири роки і крім теольогічних предметів включав також університетське образование.

3. Зголошуватися можуть студенти української народности, православного віроісповідання і доброго характеру та обичаїв. Апліканти повинен числити що найменше 10 літ життя і повинна мати укінчену вищу школу (гай скул) в Канаді, або середню школу в Старім Краю.

4. Форми апліканті, блищі інформації про оплати та прочі відомости відносно курсу в Семинари будуть подані апліквантам листовно. Пишучи за апліквацію та блищими інформаціями, апліквант повинен обовязково подати рік уродження і освіту, як рівнож повинен долучити писемну рекомендацію від українського православного священика, або когось з православних Українців, що знає блище апліквата.

5. Консисторія застерігає собі право принятя, або не принятя апліканта, не подаючи причин.

6. Зголошення приймаються до 20 серпня, 1933.

Дано в Вінніпегу, дня 1-го липня, Р. Б. 1933

КОНСИСТОРІЯ УКРАЇНСЬКОЇ ГРЕКО-ПРАВОСЛАВНОЇ ЦЕРКВИ В КАНАДІ
Прот. С. В. Савчук, голова.

УВАГА: Зголошення треба висилати на адресу голови Консисторії:
Rev. S. W. Sawchuk, — 479 Andrews St., — Winnipeg, Man.

КРІВАВІ ЗАВОРУШЕННЯ.

З Варшави доносять, що останніми місяцями відбувався селянські та робітничі заворушення майже в цілій Польщі. Підчас сутичок страйкарів та порохобників з поліцією вбито 20 робітників і селян. Селянські заворушення не вгавають, а навпаки, поширюються далі.

ЗАЧАСТО ЧИТАЄ БІБЛІЮ.

Великий візд бранників-православних виступив проти Ганді, закидаючи йому, що він без потреби прасше з християнами та зачасто читає Біблію. Рівночасно бранники. заждали від Ганді, щоби не позволив своєму синови Девідасови оженитися з дівчиною з нищої касти, ніж Ганді.

НА УВАГУ НАШИМ ДОВЖНИКАМ.

Повідомляємо всіх передплатників, які завинили за „Вістник" більше чим за один рік, що коли не вирівнають свого довгу бодай частинно до дня 31-гимня, с. р., то висилка часопису буде їм припинена.

Ми добре розуміємо, що тепер тяжкі часи, кріза, отже за гроші тяжко, але наші довжники повинні розуміти, що кріза досягнула таком міс і тому повинні вирівнати свій довжок як найскорше та не карижувати Видавництво на уналок. За папір, чорнило, почту та за друкования „Вістника" мусимо платити готівкою, — а звідки її взяти, як передплатники будуть залягати з передплатою? Видно сього ми в прямушині звернутися до вище определених наших довжників з просьбою, щоби вони бодай вчасти вирівняли свою залеглість, в противному разі будемо примушені очеркнути їх з листи передплатників і перестати висилати їм „Вістник" з днем першого серпня с. р.

АДМІНІСТРАЦІЯ „ВІСТНИКА".

УВАГА: Листи і гроші висилати на поничну адресу:
THE HERALD, — Box 3634, — Winnipeg, Man.

СТРІЛЯЛИ ДО МІСЯЦЯ.

Підчас останнього затьмінення місяця арештували в Стамбулі кілька сот Турків. Мимо строгої заборони, яку вичав Кемаль Паша, Турки не могли відступити прастарого звичаю і як тільки почалося затьмінення місяця, цілі тисячі Турків почали стріляти до місяця з крісів і револьверів, — до „медведя, що хоче зїсти місяць". як то собі пояснюють затьмінне місяця Турки. Забобонні Турки вірять, що як медведя не відстрашать, то він зїсть місяць, а з черги візметься до сонця й прийде кінець світа

АРХИЄРЕЙСЬКІ ВІЗИТАЦІЇ.

Подається до відома всім заінтересованим, що архиєрейські візитації Високопреосвященого Архиепископа Іоанна Теодоровича в Канаді будуть відбуватися в таким порядку:

23 липня — Редвей, Алта.
30 липня — Кагвін, Алта.
6 серпня — Прут, Алта.
(Церковний Зїзд).

Всечесні Отці Пароxи і Громади, які бажають витати в себе сього ієта о. Владику, повинні повідомити про се Консисторію якнайскорше, висилаючи лист на руки голови Консисторії, о. С. В. Савчука, на таку адресу:

Very Rev. S. W. Sawchuk,
479 Andrews Street
Winnipeg Man.

ВІДВІДИНИ ПРОТ. С. В. САВЧУКА.

Отсим повідомляється всіх заінтересованих, що прот. С. В. Савчук, голова Консисторії Української Греко-Православної Церкви в Канаді, відбуває в адміністраційних і місійних цілях, такі громади:

2 серпня — Ідаї. — Пяркерво, Сиск. (коли Жучкаїв).
6-7 серпня — Прут, Алта.,— (Церковний Зїзд).

КОНСИСТОРІЯ
Української Греко-Православної Церкви в Канаді,
Прот. С. В. Савчук,

ІДЬТЕ НА ЦЕРКОВНИЙ ЗЇЗД В ПРУТ, АЛТА., 6-7 СЕРПНЯ С.Р.

Володимир Островський.

СТАРИЙ ПАЛАМАР.

(Дальше).

— Бумм.. — промовив найбільший дзвін, і сей могутній аксамітовий звук повівся далеко-далеко по селу й за село.

За ним полинув другий, третий, четвертий.

Почули селяне у полі ці звуки. Здіймають капелюхи та шапки, хрестяться. Де-неде чуються:

— От, як старий промовляє!..

Якось у середині нидиніпки о. Гнидиний помер.

Наближалося Різдво. Парафіянам хотілося по Божому відсвяткувати се велике свято, а священика не було. Злобалися, порадилися тай післали до епископа післанця. Сим післанцем і був старий Василяк. Що він казав епископові, парафіяне не знали. Але через кілька день священик вже був.

— Як ви се так, кумс? — цікавилися приятелі. — Мабуть, щось таке закрутили епископові, що так пожвавилися.

— Гм.. Сказав, що як за кілька день священника не буде — всі до костела підемо..

Селяне сміялися, а Василяк, викручуючи огня до люльки, й не моргнув навіть.

Нового священика паламар зустрінув попростому.

— А як, прошу єгомосця, звати вас? — спитався він, як кажуть, з копита.

— Отець Карп, — відповів священик по російському.

— Карп? В нас так називають панську рибу. А на людей кажуть Карпо.

— То так по вашому, а по русски Карп.

— Ага. А прізвище ваше? Яке буде?

Священик здивовано глянув на паламаря.

— У мене прозвіща нет. Мене називають по фамілії — Баранов.

— Так, так, — прошамкав Василяк, — Баранів.. а в нас таких нема.

— А ти кто будеш? — спитався у свою чергу священик.

Тепер зморщилося чоло в старого Василяка; він не призвичаєний був до тикання, але стерпів.

— Я, — відповів він поважно, — тутешній паламар. По своїй волі девять років прослужив й девять років папотець мене слухався.

Священик глянув на старого з під брови.

— Не всьо розумею по вашему.

— Навчитесь. Ось який дурень страшник Звірів — він теж з Росеї, — а навчився. Бог поможе.

Не знаю, чим закінчилась би перша розмова Баранова з Василяком, як би не почувся голос матушки:

— Отец Карпі треба меблі розставлять.

— То я вам поможу, — заговорився Василяк і взявся до роботи.

Деякий час йшло гладко. А як дійшло до ліжок, у спальні скоївся інцідент. Батюшка хотів поставити своє ліжко біля зовнішньої стіни, а матушкине ліжко біля стіни внутрішньої. А Василяк хотів зробити навпаки.

— Нет, так не будет, — заявляв священик.

— А я-вам, кажу, паче єгомостю, що так повинно бути. Матушка буде спати на правому боці й світ не буде різати її оченяток, небіжка матушка теж так спала. Вони й померла на сьому самому

Матушка як почула се, то аж замахала руками:

— Не хочу, не хочу!

І батюшка в матюшкою поставили ліжка по своїому.

Сей факт нічого доброго Василякові не предвіщав. Самолюбія його було болюче ранено, бо він не був привичаєний до такої поведінки священика. Настрій в нього впав. І він, попоравшися ще кілька хвилин, пішов до дому.

Тяжко було в нього на душі. Хотілось зайти на плебанію, щось порадити панотцеві, як се бувало колись, побалакати про церкву, а серце не тягло туди.

— Не з наших він. І не розуміє нас і балакає так, що не второпаєш.

IV.

Дальшіці відносини священика з паламарем вирішила неділя.

Отець Карпо правив першу Службу. Народ, як звичайно, пильно придивлявся до кожного його кроку, прислухувався до кожного звуку. Й се хвилювало його. Він напружував усі сили, щоб стримати свої хвилювання й показати себе з найкращого боку. Про се саме старався й старий паламар. Йому теж хотілося дати до зрозуміння, що він не аби-який паламар і добре знає, як і що робити.

На сьому пункті й стукнулися его-мосць з паламарем

Перед Євангелієм старий схопив аналой та поставив перед царськими врата

— Не нужно, — шепнув священик, — уберн.

— Як не треба. Будете-ж евангелію читати.

— Евангеліє читається на престолі...

— Се неправильно, — авторітетно заявляв паламар, — треба читати лицем до народу. Христос, як проповідував, то не відвертався спиною.

— Делай, как велят, — спалахнув

— Аде, прошу єгомостя, ви помиляетесь. Весь народ знає, що евангеліє треба читати там, а не тут. Небіцик

Священик замовчав. Евангелію він прочитав на престолі, а аналой простояв сиротливо на солеї. Парафіяне все се бачили й, розуміється, були по боці паламаря, бо він робив „що треба".

Далі Василяк все робив так, як „завжди робилося" за часів небіжика Гляняного, різко підкреслюючи, що верховиначе. мовляючи, не втіми биті й добре розуміються на Службі Божій. Священик кипів, але мовчав, побоюючись непорозумінія.

Але воно все-ж таки сталося.

Після „отпусту" священик уийшов у вівтар і почав роздягатись.

— Треба-ж хрест людям дати, — звернувся до нього паламар, тримаючи в руках свячену воду та кропило.

— Какой крест?

— Та цілувати. Чекають же люде.

Священик витягнув з вівтаря: дійсно парафіяне чогось чекали.

— Ідіть же швидше, — наказуючи сказав Василяк, — бо будуть гніватися.

— Не розберьош вас, — буркнув єгомость і почав одягати фелон. — А вода зачем?

— Кропити людей.

Отець Карпо не знав, як кропити — чи всіх разом, чи по одному, а паламаря питатися не хотів. Тому кинув старому

— Кропить не буду.

Паламар вийшов до народу й оголосив

— Хрест дасть, а кропити не буде.

(Докінчення буде).

ПРИНАГІДНІ БЕСІДИ.

Як я вже в минувшім числі подав, я їздив на прогульку до Вінніпегу, та тим довелось мені бути на большенцькім похороні. Тепер хочу подати читачам про те, як то я відсвятковав неділю в Вінніпегу.

Було ще досить рано, коли я встав в неділю. Чувся зачуханим, бо чкання та шипіння льокомотивних машин не давали мені спати через цілісіку ніч. Одним я зібрався і почимчикував вулицями міста в сторону Українського Православного Собору св. Покрови. День заховався дуже горячий і я журився, як мені вистоять ціле Богослуження.

Прийшов я до Собору, входжу до середини, а там так холодно, що приємно робиться. Сів я собі в мягенькі крісло, тай спочиваю. За пару хвилин, приїшло троха людей і почалася Утреня. Співають по українськи, мелодії ті самі, що й ми на фармах співаємо. Коли Утреня скінчилася, людей вже досить богато зібралось і зараз почалась Служба Божа. Та тут вже не так почалось, як в нас на фармах. Тут перше „Амінь" полилось мельодійним хором на чотири голоси, а відтак „Господи помилуй". кожде инакше і кожде краще. Слухаю я, то встаю, як де треба та душі в собі не чую, так перенився співаючих давно я не чув.

Священик з повагою, виразно на мовляє кожде слово, так що ваш аж до баз разом з ним молитися. Прийшла проповідь. Наука взята з евангелії присвячена до нашого українського життя Без якидів, без докорів, без образи, ні любо послухати.

Відтак йшло дальше Богослуження, хор співав гречущо, аж до кінця Служби Божої. На закінчення хор відспівав гимн-молитву „Боже великий, єдиний, нашу Україну храни". Я так заслухався що й не чувся, як майже всі люде розійшли попри мене, підходячи до цілування хреста. Я цілий день був би сидів, колиб тільки хор міг співати. Мені видавалось, що се хор Херувимів співає в небі, а я наче той чернець, про якого говориться в казці, що заслухавшись співів Херувимів, триста літ простояв від деревом.

Приємно вражає і се, що люде ви цілотижневих трудах можуть прийти до церкви і спокійно без муки Богу помолитись і відпочати. Крісла вигідні, м'ягенькі, сідаєш без боязни, що тебе хтось прожене. Бо мені пригадується одна історія, де в одній з наших церков вавелюбійка за се, що чоловік обеззаконно позволив собі сісти в чужу лавку. А тесподар лавки, прийшовши, відразу почав викидати гостя з лавки і порвав на ним одежу. Се вкарає на велику хрисянську „любов", яка панує в тій церкві. А також росказувала мені одна жінка, що вона з цікавости пішла в свято на тижни до одної в католицьких церков. День горячий, жінки мліють, а люде стоять порожні та сісти не можна, бо не „чукі". Отже та жінка вистояла до проповіди, а коли почула, як ка проповіді священик почав ганьбити людей та знязати всякими словами, то вона не видержала і забралась. І вона дивується, як ті люде можуть слухати так лайок та що їх туди тягне. Здається, що нікому одна рабська душа, а більш нічого.

Отже на закінчення, я всім прогулковцям раджу, коли будуть в Вінніпегу, не забути відвідати в неділю Український Православний Собор при вулиці Боровс і Сінклер.

Кум Гриць

ПОСТУП ПРАВОСЛАВНИХ УКРАЇНЦІВ.

Поміжно тяжкої фінансової кріви, яку переживаємо, Українська Православна Церква в Канаді може похвалитися за минувший рік неаби яким поступом, — так під зглядом поширення своїх впливів на нових округах й місцевостях, як рівнож під зглядом зміцнення церковно-релігійного духа в старих громадах.

Щодо нових місцевостей, то слід згадати про тих кільканайцять українських православних гуртків та громад, які постали на протязі минувшого року серед нових поселенців в Альберті, що замешкують місцевости віддалені від сорок до сто і більше миль від міста Едмонтону, та до яких час від часу заїздять наші священики з духовною обслугою. Оселищі ці лиш не давно заселені, люде бідні, але є в Бога надія, що в часом сюе можна поопровадити там інтенсивнійшу роботу, яка принесе користь так під зглядом релігійним, як і просвітньо-національним. Се саме треба сказати про деякі місцевости, які знаходяться в округві Піс Ривер, і в яких також є вже не тільки поодинокі прихильники, але також цілі гуртки та цвинтарні громади Української Православної Церкви.

В провінції Саскачевані також завважується гарний поступ під сим зглядом. Хоч нема тут богато цілком нових місцевостей, в яких Українська Православна Церква почала свою роботу на протязі минувшого року, то за те є богато старих громад, яких членство значно зросло, дякуючи тому, що богато людей, які донедавна стояли осторонь від Української Церкви, тепер стали її прихильниками та членами. В одній місцевости приріст членів був такий великий, що громада є примушена будувати нову церкву, бо стара показується за мала.

В Манітобі також завважується певна який приріст членства і нових громад. На першім місці слід згадати про церкву св. Михайла, в Вінніпегу, яка приключилася до Української Греко-Православної Церкви в Канаді троха більше, як рік тому назад. А також про кілька нових громад (пару з них зорганізовані давнійше і мають свої церкви) в окрузі Сенді Лейк, Росборн та в окрузі Вінніпегоським.

В східній Канаді Господь Бог також благословив наші труди. В місті Торонто українська православна громада розвивається як найкраще і поміжно тяжкої кріви, серіозно думає про купно або будову своєї церкви. Крім Торонто наші громади є також в Оттаві, Гемілтоні, Вандзор, Вотерфорд, Торолд, і недавно приключилася до нас православна парафія в Отаві. Надзвичайну живучість проявляє українська православна громада в Монтреалі, а також в Форт Вілліям. Відновилась також церковна громада в Форт Френсес, і є виглядн, що вона стане дійсною моральною склою серед тамошніх Українців.

Так вкоротці представляються здобутки Української Православної Церкви на протязі минувших кількнайцяти місяців під зглядом приєднання нових громад та членів. Ще більший поступ завважується під зглядом зміцнення церковно-релігійного духа та організаційної дисципліни в існуючих вже громадах. Щоби сей поступ завважати — треба бути на місцях; що більше, треба знати, який дух панував в давній громаді чи місцевости кільки років тому назад, щоби, порівнуючи його з теперішнім її станом, можна оцінити, чи дана місцевість або громада зробили поступ, чи ні. Але є певні показники поступу, які навіть людина з боку може завважати і переконатися, що поступ дійсно є. До таких показників належить на першім місці той факт, що поміжно тяжкої матеріальної кріви, богато українських православних громад побудували на протязі минувших двох років нові церкви. Побудували, розуміється, власними силами, без чужої помочі, як то водиться з приміром між нашими братами греко-католиками, які отримують гроші на будову церков від римо-католиків. Ось і цього літа вже побудували, або будують нові церкви такі українські православні громади: Прут, Алта; Полудневий Вигків, Сеск. (на фармах); Вигків, Сеск. (в місті); Давфин, Ман. (в місті); Тандел Ман. (в місті); Сенді Лейк, Мап. (в місті). Можуть бути й другі громади, про які наразі не маємо відомостей. Крім наведених громад є богато таких, — приміром три в самій давфінській окрузі — які думають приступити до будови церков ще сего літа або в осени, (як приміром в Гровлік, Сеск.).

А хіба се не є ознакою поступу, живучости Української Православної Церкви? Без сумніву, що так.

Маємо ще й другі показники поступу та зміцнення релігійного та організаційного духа серед українських православних громад в Канаді. Ними є краще відношення поодиноких членів та громад як таких до релігійних та громадських обовязків, які на них наложує Церква: краще відношення членів до обовязків, які наложує на них їх громада; більш вирозміле та любовне співжиття між членами громади та між сусідуючими громадами. Одним словом — краще, взнеслійше та досконаліше релігійне та просвітно-національне життя — а се небій які здобутки.

Стверджуємо сей факт не для самохвальби, не для того, щоби ми, задоволяючись нашими дотеперішними здобутками, сиділи дальше з заложеними руками, а для того, щоби ми, пригадавши собі наші успіхи в часах тяжкої кріви, дякували Богові за Його ласку великому до нас, та з відвагою, вірою і надією дальше продовжали нашу працю для слави Божої і для добра та спасіння українського народу.

Жиймо і працюймо в Ім'я Боже, а Він благословите-ме нашу працю.

КОЗАКИ И РЕЛІГІЙНО-НАЦІОНАЛЬНА БОРЬБА.

У „Протестації", яку українська православна ієрархія видала в році 1621, в обороні православного населення під панованням Польщі, читаємо таку характеристику запорозького козацтва під релігійним оглядом:

Щодо козаків — про сих лицарських людей знаємо, що вони пали рід, наші браття і православні християне. Про них думають, що вони простаки без знання й розуму й що їх намовляє духовні (себто до боротьби проти Польщі). Одначе ми як не відводимо їх від належної послушности ні бунтуємо, так і не вчимо їх розуму в справах і вчинках і вони мають природженний дотеп і Богом даронаний розум і певно між ними живуть і процвитають здавна ревність і любов до віри, до набожества й церков. Се-ж бо те племя славного українського народу. Ядетового насіння, котре воювало грецьке цісарство Чорним морем і сухопутно. Се з того покоління військо, котре за українського монарха Олега в своїх монокслях по морі й по землі (приробивши до човнів колеса) плавало й Цярґород штурмувало. Се-ж воно за святого українського монарха Володимира Великого воювало Грецію, Македонію й Ілірію. Се-ж їх предки разом з Володимиром хрестилися та приймали християнську віру від царгородської церкви й по сей день у сій вірі родяться, християться й живуть. А живуть вони не як погане, але як християне: мають священиків, учаться письма, знають Бога й свій закон. Як же можна про них думати, щоб вони самі від себе за ласкою Божою не пильнували віри та свого спасіння? Треба тільки уважати на їх побожність: Коли пускаються на море, наперед моляться, завіляючи, що за християнську віру йдуть боротися з невірними. Друга їх мета — завоювати невільників. Також дають побожні обітниці, що своєю здобиччю передовсім наділять церкви, монастирі, шпиталі й духовних; за своє спасіння викупляють невільників, будують, ягодують і збогачують нові церкви й монастирі. Рі коли в безладних місцях памятають про віру та побожність і її засвідчують, тим більше пильнують і перестерігаються її як вольности, коли повернуть до дому, де мають батьків, братів і свояків перед духовенства.

То певно, що по Богу ніхто на цілому світі не чинить зневоленому християнству такового великого добродійства, як Греки своїми окупами, еспанський хорошим своєю флотою, а запорожське військо своєю сміливістю і перемогою; що инші народи виборюють словами й дискурсами, то те доказують козаки самими ділом. Чи-ж духовні вчать їх сього? Хто вчить їх того розуму — воювати на землі, хто й на морі, де вони так герцюють у своїх монокслях, котрі в порівнанні з кораблями й каторгами — не більші ніж ночви? Хто бунтує їх, коли вони в своїх справах, стоючи обозом, оружно по кільках м'сціях ведуть переговори против тоних хитрощів?

Вони раніше того, як ми стали владинками й до Києва та на Київщину завітали, ще «заки превелебній архиепископ Мелетій Смотрицький побував у Київі, засвідчували свою віру, писали, посольства посилали та єдности складали. Се відома річ і голосна широко. А до сього не тільки не дістають попуки від своїх духовних, але й вони самі, як їх, так і мінцан пильнують, упоминають і навіть грозять їм, щоб у вірі не було ніякої перешки й не було ніякої спілки з апостатами унітами... По праві самі уніяти розпалюють тим козаків, гонячи до них нашу покривджену братію й наповняючи нею Київщину.

Тому несправедливий і безпідставний сей погляд і надлен на нас, що ми бунтуємо козаків; козацькими серцями й замислами не керуємо. Господь Бог керує ними й тільки Він знає, на що зберігає сі останки тої старої України та їх правицею й силу на морі й на землі довго, широко й далеко розширяє. Бог держить їх; як один писав, що се Він Татар положив на землі як перуни та громи й ними християн навіщає та карає, так і козаків низовик, запорозьких і донських положив Він як инші перуни та громи живі на морі й на землі, щоб ними невірних Турків і Татарів страшити та гро-

(Михайло Возняк: „Історія Української Літератури", — том 2).

ІСТОРІЯ СВІТА В ШІСТЬОХ СЛОВАХ.

Один мислитель сказав, що історію світа можна переповісти в шістьох словах, а то: Мир, Добробут, Горлість, Війна, Нужда, Мир.

Чи не правда?

„ВІСТНИК"
Релігійний часопис для Українців в Канаді
Виходить 1 го і 15-го кожного місяця.
Видає Українська Православна Видавнича Спілка.
Передплата: В Канаді — $1.50 на рік.
За границю — $2.00 на рік.

THE HERALD
Published semimonthly by the
Ukrainian Orthodox Publishing Company
Subscription per annum.
In Canada — $1.50. — Foreign — $2.00.

Адресувати: Address:
The HERALD, Box 3884, WINNIPEG, MAN.

ПОГЛЯДИ КАНАДІЙСЬКИХ СТРІЛЬЦІВ НА ЦЕРКВУ.

IV.

Коли взяти дальший зміст наведеної статті з „Нового Шляху", то побачимо, що се безладна купа слів, без жадного розумного змісту. Бо що се таке ті інтереси *християнізму й українства, між якими нема розбіжности?*

Українство — се український нарід з цілим його життям, справами і стремліннями. Се одно тіло з його життєвими чинностями і потребами. Все ясне і зрозуміле.

Але що се таке той „християнізм", якого принципи мають бути подібними до принципів українства?

Християнізм не є якоюсь точно означеною цілістю, якоюсь організованою інституцією, що має свої всім відомі інтереси. Се щось дуже загальне, єднє неясне. Як дуже неясним і неозначеним є поняття людство, інтереси людства тощо. Християнізм, коли розложити його на практичні складові части, буде ось що: православне, католицизм баптизм, пресвітеріянізм, методизм, лютеранізм, кальвінізм, духоборство тощ. Словом всі християнські церкви і всі секти, разом з народами й різнородними інтересами народів, які в ті церкви і секти складаються. Можна сказати — се сума сум.

А „Новий Шлях" без надуми ставить українство побіч християнізму, як дві однородні, однозначні справи, з дуже подібними інтересами та принципами. І з якоюсь однаковою тактикою та повагою.

З бесіди „Нового Шляху" виходить, що релігія, чи Церква в його понятті, се щось окреме від народу, далеке чуже і тому воно має свої окремі інтереси та принципи. Якась окрема поза пропотом сила. Наріг може з тою силою битися, або миритися, торгуватися. Й чавлити, або оскаржувати, наговорювати, або карати, ставити їй вимоги, або проганяти від себе. З нею життя, або без неї любісько обходитися.

А в людей розумних релігія — се саме людське життя, якого від чоловіка ніяк не відділяш. Великі розуми кажуть, що три чверти людського життя має в собі елемент релігійний. Коли ж хто спитається той елемент з життя усунути, то зводить людей до стану коней, овець, медведів, свиней, волів... Здорове життя має того релігійного елементу богато, слабе має мало.

Коли ж людське життя має в собі елемент релігійний, то й українське (бо ж сума життя) також той релігійний елемент мусить в собі мати, коли хоче бути здоровим і сильним. Мусить мати, мусить про цього дбати.

Християнізм в практичнім життю не значить нічого А дійсною релігією в практичнім життю є лише релігія в формі Церкви. А Церква, се громада людей, звязана одними законами (принципами), однаковими святощами, однаковими моральсько-культурними формами, однаковим напрямом думання і почуття.

І тому принципи и інтереси Церкви, се принципи й інтереси живих людей — громади, народу.

А Церква, коли поставити її поза людьми, не потребує ніяких принципів, ані не має ніяких власних інтересів.

З того виходить. Релігія — се ти. Хочеш, щоби твоя релігія була добра — старайся сам бути добрим. Хочеш доброї Церкви — стань і ти доброю частиною, її робітником, її дійсним членом.

Таке в людей. А в „Новому Шляху" инакше. Видно, що він переживає ще той вік, в яким великих слів велика сила чіпається за велике знання Той вік, в якім осьлько щось є темнійше, остільки видаєсь яснійшим, більше захоплюючим.

Оповідає „Новий Шлях, що коли у Львові владчувано недавно українську (?) маніфестацію під клічем: „Українська Католицька Церква Христова", то „націоналісти" поставили до сього негативно (несприхильно, вороже) А маніфестація була з приводу проголошення в Римі сего року новолічним ромом.

Зрозуміле, що коли Українець таїнське пі мзину ворожого Українцям Риму, то свідоми Українці повинні тому противитися.

Однакож той, що противиться, мусить показати ясно, чого він хоче. Коли не хоче йти за чужим прапором, то повинен відкести свій прапор. Не хочеш Риму — так будуй свою Церкву. Будуй, ставай частиною Церкви, замість хвалитися, що в Українській Державі Церкву від держави відділили.

Але „Новий Шлях" так далеко не йде І не й путь мабуть європейські „націоналісти". Поза молодечі гучні вискоки вони не виходять.

Каже „Новий Шлях", що у Львові була **„масова українська маніфестація"**, з приводу римського проголошення. А на ділі се була **римська маніфестація.** Бо мусіла вони відбуватися на бажання Риму, в інтересі Риму і йому близьких; її головними впорядниками мусіли бути представники Риму, **а Українці були** ліш лише несвідомим, чи мертвим матеріялом, яким римські майстри по свойому обробляють. Отже так би й казати!

Каже „Новий Шлях", що на цілім американськім континенті не краще, як в Европі Ось послухаймо:

„Протинаціоналізму якось незлять рівно в трьох половинах у Канаді, та на цілому американському континенті. Коли також щиминаються від українську католицьку чи українську православну церкву й покорюються проти місевих та підкарасних національно-тінк ських вольностей, що їхні колеги в Рідному Краю."

Отже вам чорне на білім! **На цілім світі „протинаціоналісти" стоять при церкві, а „націоналісти" поза нею.** Чому ж „націоналісти" болять на американськім континенті не „підпихаються" під Церкву? А то виходить, що „націоналісти" всюди або за тілько приходять, або так сидять, що не мають сили до церкви набзитися. Але нехай тоді не нарікають. Се-ж їх вина!

Добре було би також, щоби „Новий Шлях" вичислив імена тих передових „протинаціоналістів" в Канаді (або і Сгейтах), які підпихаються під Церкву, побіть ворожу народові роботу. Такого треба від **„Нового Шляху" вимагати. Того української справа від них вимагає. Коли „Новий Шлях" бачить замаскованих народних ворогів, то повинен зберти з них маски. Нехай скаже ясно:**

Отсей Петро, Микита, Семен, Прокіп, Пилип, Микола, Гарасим... дурять загал, підшиваються під Церкву, щоби шкодити народній справі. Приглянітеся до них, люде добрі, чи не таки вони!

Так повинен **„Новий Шлях"** сказати **а не гукати не знати на кого.** А скаже він — то і загал буде знати, до кого придивлятися і Церква окремо приглянеться Тоді нагадає загал, що вичислені люде доси робили, як робили, що зробили тих поганих людей наженє, а на їх місце поставить „націоналістів". („Новий Шлях", стрільців, обеднанців). Тоді „націоналісти" будуть вловлені, і народна робота підде скоро вперед, і Церква стане такою, як „націоналісти" хочуть.

Рідмо дальше за „Новим Шляхом" Пише він:

„Тому що ми, українські націоналісти в Канаді не хочемо признати (!), щоби українська католицька церква була на услугах однієї української політичної групи, безпартійної, — тому що ми хочемо, щоби українська православна церква в Канаді не була експлоатуючою своїх членів політичною ідеєю — тотальний і ту ціональний табір завзяло поборюватиме все ворожі собі за знаряддя боротьби церкви тепер пресу і т. п."

Говориться часом, що комусь бракує третої клепки. А з наведеного виходить, що **„Новому Шляхови"** і його братії не одної, але двох, а може і трох клепок не хоче йти за чужим прапором, то повинен відкести свій прапор. Не хочеш Риму — так будуй свою Церкву. Будуй, ставай частиною Церкви, замість хвалитися, що в Українській Державі Церкву від держави відділили.

Але „Новий Шлях" так далеко не йде І не й путь мабуть європейські „націоналісти". Поза молодечі гучні вискоки вони не виходять.

Каже „Новий Шлях", що у Львові була **„масова українська маніфестація"**, з приводу римського проголошення. А на ділі се була **римська маніфестація.** Бо мусіла вони відбуватися на бажання Риму, в інтересі Риму і йому близьких; її головними впорядниками мусіли бути представники Риму, **а Українці були** ліш лише несвідомим, чи мертвим матеріялом, яким римські майстри по свойому обробляють. Отже так би й казати!

Каже „Новий Шлях", що на цілім американськім континенті не краще, як в Европі Ось послухаймо:

„Протинаціоналізму якось незлять рівно в трьох половинах у Канаді, та на цілому американському континенті. Коли також щиминаються від українську католицьку чи українську православну церкву й покорюються проти місевих та підкарасних національно-тінк ських вольностей, що їхні колеги в Рідному Краю."

Отже вам чорне на білім! **На цілім світі „протинаціоналісти" стоять при церкві, а „націоналісти" поза нею.** Чому ж „націоналісти" болять на американськім континенті не „підпихаються" під Церкву? А то виходить, що „націоналісти" всюди або за тілько приходять, або так сидять, що не мають сили до церкви набзитися. Але нехай тоді не нарікають. Се-ж їх вина!

Добре було би також, щоби „Новий Шлях" вичислив імена тих передових „протинаціоналістів" в Канаді (або і Сгейтах), які підпихаються під Церкву, побіть ворожу народові роботу. Такого треба від **„Нового Шляху" вимагати. Того української справа від них вимагає. Коли „Новий Шлях" бачить замаскованих народних ворогів, то повинен зберти з них маски. Нехай скаже ясно:**

Отсей Петро, Микита, Семен, Прокіп, Пилип, Микола, Гарасим... дурять загал, підшиваються під Церкву, щоби шкодити народній справі. Приглянітеся до них, люде добрі, чи не таки вони!

Так повинен **„Новий Шлях"** сказати **а не гукати не знати на кого.** А скаже він — то і загал буде знати, до кого придивлятися і Церква окремо приглянеться Тоді нагадає загал, що вичислені люде доси робили, як робили, що зробили тих поганих людей наженє, а на їх місце поставить „націоналістів". („Новий Шлях", стрільців, обеднанців). Тоді „націоналісти" будуть вловлені, і народна робота підде скоро вперед, і Церква стане такою, як „націоналісти" хочуть.

Рідмо дальше за „Новим Шляхом" Пише він:

„Тому що ми, українські націоналісти в Канаді не хочемо признати (!), щоби українська католицька церква була на услугах однієї української політичної групи, безпартійної, — тому що ми хочемо, щоби українська православна церква в Канаді не була експлоатуючою своїх членів політичною ідеєю — тотальний і ту ціональний табір завзяло поборюватиме все ворожі собі за знаряддя боротьби церкви тепер пресу і т. п."

Говориться часом, що комусь бракує третої клепки. А з наведеного виходить, що **„Новому Шлякови"** і його братії не одної, але двох, а може і трох клепок не хоче йти за чужим прапором, то повинен відкести свій прапор. Не хочеш Риму — так будуй свою Церкву. Будуй, ставай частиною Церкви, замість хвалитися, що в Українській Державі Церкву від держави відділили.

Але „Новий Шлях" так далеко не йде І не й путь мабуть європейські „націоналісти". Поза молодечі гучні вискоки вони не виходять.

Каже „Новий Шлях", що у Львові була **„масова українська маніфестація"**, з приводу римського проголошення. А на ділі се була **римська маніфестація.** Бо мусіла вони відбуватися на бажання Риму, в інтересі Риму і йому близьких; її головними впорядниками мусіли бути представники Риму, **а Українці були** ліш лише несвідомим, чи мертвим матеріялом, яким римські майстри по свойому обробляють. Отже так би й казати!

Каже „Новий Шлях", що на цілім американськім континенті не краще, як в Европі Ось послухаймо:

„Протинаціоналізму якось незлять рівно в трьох половинах у Канаді, та на цілому американському континенті. Коли також щиминаються від українську католицьку чи українську православну церкву й покорюються проти місевих та підкарасних національно-тінк ських вольностей, що їхні колеги в Рідному Краю."

Отже вам чорне на білім! **На цілім світі „протинаціоналісти" стоять при церкві, а „націоналісти" поза нею.** Чому ж „націоналісти" болять на американськім континенті не „підпихаються" під Церкву? А то виходить, що „націоналісти" всюди або за тілько приходять, або так сидять, що не мають сили до церкви набзитися. Але нехай тоді не нарікають. Се-ж їх вина!

Добре було би також, щоби „Новий Шлях" вичислив імена тих передових „протинаціоналістів" в Канаді (або і Сгейтах), які підпихаються під Церкву, побіть ворожу народові роботу. Такого треба від **„Нового Шляху" вимагати. Того української справа від них вимагає. Коли „Новий Шлях" бачить замаскованих народних ворогів, то повинен зберти з них маски. Нехай скаже ясно:**

Отсей Петро, Микита, Семен, Прокіп, Пилип, Микола, Гарасим... дурять загал, підшиваються під Церкву, щоби шкодити народній справі. Приглянітеся до них, люде добрі, чи не таки вони!

Так повинен **„Новий Шлях"** сказати **а не гукати не знати на кого.** А скаже він — то і загал буде знати, до кого придивлятися і Церква окремо приглянеться Тоді нагадає загал, що вичислені люде доси робили, як робили, що зробили тих поганих людей наженє, а на їх місце поставить „націоналістів". („Новий Шлях", стрільців, обеднанців). Тоді „націоналісти" будуть вловлені, і народна робота підде скоро вперед, і Церква стане такою, як „націоналісти" хочуть.

„ВІСТНИК" є хлібом душі кожного православного Українця. Але, щоби він міг стало і на час виходити — треба, щоби його читачі не залягали з передплатою!

А як Ваша передплата?

Прот. С. В. Савчук.

ЦЕРКВА І НАРОДНІСТЬ.

(Докінчення).

Спиняючись над заходами польського уряду польщити Українців, Грушевський в висше згаданій книжці пише:

„Коли ж і так випадки, де від женихів-українок, що взяли панну-Польку, жадають, аби спершу хлопок ним перейшов на католицтво, себто розірвав свою звязь з своєю національністю й віру, і бувають случаї, коли вже на цілій західній Україні в вищій шкільній верстві українській елемент не грає вже ніякої ролі" (стор. 12).

Що-ж сі слова означають? А те, що в теперішнім часі українська православна церква була одинокою силою, яка тримала Українців на їх рідним грунті; хто-ж покидав українську церкву і переходив на католицтво, той польщився і пропадав для українського народу. В сей спосіб спольщилася і пропала для України вся українська шляхта. Говорячи про се, Грушевський каже:

„Ще ці шляхті не розривають ще з своєю національністю, зберігають те, що для того часу було останньою приметою національної „руської віри". Інші розривають і ту останню звязь, що тримала їх з народністю — і ті „русскі", і приймають „польскі" (тобто польщаться) та провадять вповні й безоглядно для своєї національності" („Культурно-національний рух" — сторона 18)

Отже ясно: хто зі шляхти покинув українську православну віру і перейшов на католицтво, той безоглядно пропав для українського народу. І не дивно. Бо, як каже Грушевський, тоді

„православна церква була національною церквою, представительством української народности, й одинока національна інституція, і відрізнятись від неї значило відрізнятися від своєї народности" („Культурно-національний рух" сторона 47).

Польща розумила се добре і не мимо найменшої нагоди, щоби українську церкву не ослабити. В „Історії України" Михайла Грушевського, на сторінці 218, читаємо:

„Польське правительство держало православну церкву в чорнім тілі і перед дуже довгий час якщо підучити її свою католицьку побожність. Через те церква підупадає, а з церквою — й стать культура, з нею звязана."

Се відбилося на українськім національнім житті дуже шкідливо, бо

„православна церква була єдиною національною представительством української народности, й стягом національним, а звязок головною основою національної культури" („Історія України" — сторона 219).

Вище наведені приміри з української історії про звязь між церквою і народністю не стратили свого значіння і в теперішнім часі. І тепер так, як колись, хто відрівається від своєї рідної церкви пристає до чужої, той тим самим відрівається від своєї народности.

Доказів на се немало, на жаль, аж надто богато. І то в нашого власного життя в Канаді. От взяти хочби наших латинників. Не тільки в Галичині, але і тут в Канаді латинізація греко-католиків наших українських народовців великому шкодить. Знаємо про випадки приміром в місті Вінніпегу, де ціла родина греко-католиків пристала до костьола, і під впливом польських ксьондзів на стільки спольщилися, що купували бонди на позичку польської держави — той самий, який так люто гнобить їх рідних братів і сестер в старім краю. Що-ж до їх дітей, то про них нема вже що й говорити. Вони виховані в чисто польськім дусі і для нашого народу пропали раз на завсіди А все се є наслідок того „вшистко-едно", яке так завзято проповідується в греко-католицьких церквах: є се наслідок того убійчого для нас погляду, який каже, що Українець може належати до якої церкви хоче, а рівночасно бути добрим Українцем, бо церква одно, а народність друге. Та життя вчить нас чого иншого З досвідом знаємо, що Українець-Латинник, який ходить до польського костьола і піддався духовній опіці та впливам польських ксьондзів, ніколи не може остати добрим Українцем, хіба що перестане бути католиком і покине костьол

Сказане про латинників відноситься також до тих Українців, які підлягають російській місії. Вони є під впливом канівських батюшків, а ті, як відомо, виховують їх під оглядом національним на якихось калік. Вони їх вчать, що України не було, нема і не буде, що Українців і України, се видумка Німіців, що є тільки один „русский" нарід та одна „руська" віра і мова І сьогодня є ще тисячі Українців так з Галичини, як і Буковини та Волині, вірних російській місії, які для української справи замість бути поможи, чи чужі, для української справи порожі люде.

В чиїх руках є церква, в того руках є і дірн той церкви Отже для української справи є і може бути тільки та церква добра, яка є виключно під контролею самих щирих і національно свідомих Українців.

Такою є Українська Греко-Православна Церква в Канаді.

Яку Поміч Дістали Українські Емігранти в Німеччині Від Большевиків.

В „Українськім Хліборобі" (з Бразилії) з 20-го травня с. р. є „Отвертий лист до Радянського Комісаріату в Берлині" Автором листа є Йосиф Маршалок

Автор листа був в червни 1927 р. секретарем Комітету Допомоги Збігцям з Західної України в Німеччині. Тоді-то він побачився з одним з большевицьким консулем в Кінігсбергу (в Східних Пруссах) і той сказав, що коли українські втікачі підуть за большевицькою політикою, то большевицьке представництво вповні ними заопікується і дасть всяку поміч.

Здавалося, що в большевицького представника добра воля Онакож було не так Втікачі пішли під впливи большевицької політики, та показалося, що большевики ходило лише про скріплення своєї справи. Всі обіцянки консулини були брехливі.

А наслідки в усього того такі — як їх подає автор отвертого листа:

„Тепер українські збігці остали без засобів як сироти, вкраденї українському суспільству, на знущання, а крайній нужді до чиста зубожілі, без жадної опіки. Вони заслуженні на повільну голодову смерть і животтях лише з того, що з доброї волі дають німецькі люде. Коліж не Вагнін (ген. консула) робота, то ніщ українські робітники бувіб богато краще забезпечені заробітками на жите та праценні на них не тільки німецькі роботодавці як на такі тяжкі неленимі, большевики, комуністи, страйкарів тп, яких вони представляли всякому міжу, як яку приказу. Вони бились остали в нашої солідними робітниками-Українцями, як давнійше.

Перед започаткованням Вашої роботи (консулят) українські збігці в Німеччині мали правну опіку. Що це робиниться тепер не може ніхто, ніщ в цьому Вас.

Виходить - Українці в Німеччині поверинули большевиками, болючо поневолися. Та се нехай буде наукою Українцям, і тут в Канаді, чи деиде. Бо всюди большевицька поміч й опіка приносить те саме — голод, нужду, неволю, або і смерть.

Поторопіться, щоби Ваша передплата була вирівнана та відновлена як найскорше.

НЕДІЛЬНА ШКОЛА

СВ. ВОЛОДИМИР ВЕЛИКИЙ.

На великокняжий престол в Київі засів Володимир, наймолодший син князя Святослава і внук святої Ольги. По волі його батька, Володимирові призначений був Новгород, але в братовбивчій війні, яка наступила, брати його Олег, — князь Деревлянської землі, — і Ярополк, — князь Київа — були вбиті і Володимир забрав їх київське під свою правління. Після того Володимир пішов війною на Польщу, відобрав Червону Русь, покарав Вятичів і Радимичів, покорив Ятвягів, взяв дань в Литовських Литовців, побідив Болгар над Берегами Волги і Ками і сильний, як лев, як сокіл сміливий вернув до Київа, приніс жертву поганським ідолам, поклонився Перунови і зачав управляти Русею.

Та серед безжурного життя, серед бенкетів і двірського гомону все йому чогось недоставало, в серцю своїм відчував, що є якесь инше життя, — відмінне, котрого він не знає. І в таких хвилинах приходили йому на гадку слова його бабки, св. Ольги, котра його виховала; словом, — які здавалися йому тоді тільки чудесним оповіданням — про небо та про Ангелів, серед котрих царствує великий і добрий Бог христіянський, та про те, що віра, яку Русь визнає, не є доброю, що не дає ні сили ані Перуну, ані Дажбог, ані прочі ідоли, яким тоді на Русі покланялися.

До Володимира приходили представники різних церков, як від магометанської, жидівської, німецької та инших, — і наклонювали його перейти на їх віру, але Володимир відмовлявся. Аж коли одного разу прийшов до нього грецький фільософ і намовляв його прийняти православну віру від Греків, Володимир за радою старших з народа вислав десять мудрих, досвідчених мужів по чужих краях, і наказав їм приглянутися, котра віра найкраща.

Коли посли вернули до Київа, то сказали, що найбільше вподобалася їм віра грецька, — а головно грецьке православне Богослужения. Вони сказали, що як духівництво з патріярхом правили Службу Божу, то їм здавалося, що то ряд Ангелів стоїть при престолі і підносить молитву до Господа Бога. Вони тоже радили Володимирові прийняти православну віру від Греків, при чім заявили: „Колиб грецька віра не була добра, то Ольга, премати твоя, жінка мудрійша від всіх людей не булаб її приняла". Володимир послухав послів і рішив прияти християнство від Греків.

В тім часі відносини між Грецією і Русею були опертні на угоді, яка наступила по війні між сими двома краями, за часів Святополка, по війні, в якій по більшості вийшла Греція. Але що Володимир не умів просити, ані коритися, то і в справі приняття християнства він не думав звертатися до Греції з просьбою. Він отже пішов походом на Херсон Таврійський (Крим), заняв Корсунь і загрозив тодішним грецьким цісарям, що піде проти них дальше війною, як що не відладуть йому сестри своєї Анни за жінку. Анна згодилася на се, але під условіми, що Володимир охреститься, на що Володимир дав свою згоду.

Вона прибула до Корсуня в величавим двором, а в скорі по тім Володимир прийняв охрещення з рук корсунського епископа в церкві св. Апостола Якова. Разом з ним охрестилося богато з його дружини. По охрещенню Володимир звичаєм з Анною, забрав з собою много священників і митрополита Михайла і вернув до Київа де почав робити приготовання до охрещення цілого народа. В призначений день народ громадами вступав в ріку Дніпро і приймав від грецьких священників хрещення, при чому кожний новохрещений діставав імя [illegible]

Сталося се в 988 році. За його заслуги при охрещенню України-Руси, церква проголосила Володимира святим, та величає його, як рівного з Апостолами (рівноапостольний). Свято св. Володимира обходимо дня 28 липня.

ІСТОРІЯ ЦЕРКВИ.

(За Е. Семакою).

(Дальше).

Але хотяй події XIV і XV століття власть папів дуже підорвали, то вони в церковних справах нічого не стратили і внесший клир позістав і на дальше в строгій зависимости ві Риму. Архиепископи і епископи не були ніким иншим, як лиш заступниками папів, а собори мали вплив лиш дорадчий і їх скликувано лиш на то, аби потвердили й виконали папські бажання. Домагання папів получили законний вид і через так звані „Декретум Граціяні"), котре доповнене пізнійшими папськими грамотами, становило „Корпус юріс канонічі" заїдної церкви.

Інквізиція. Як могуче средство, щоби здомити який небудь опір, зверхений проти науки і постанов західної церкви, заведено вже в XIII столітю (на соборі в Тулюзі 1229) інквізиційні трибунали. Спершу сі трибунали були підчинені єпископам, але відтак (1232 р.) передав їх папа Григорій IX в руки недавно основаного черневого ордену Домініканів, і підчинив їх просто папському престолови. Деякотрі з володарів, особливо французький Людвик IX і німецький Фридрих II, підпомагали й з своєї сторони діяльність інквізиції дуже строгими законами горожанськими. Сі трибунали не лиш що остали дідьними і в слідуючім періоді (V), але до них приключився ще зі всіх найлютійший трибунал, именно заложений року 1480 Фердинандом Католиком трибунал еспанський, що між иншим мав також на цілі пильнувати Жидів і охрещених Мавріз, що були склонні назад попасти в Юдейство і Магометанство. Сі трибунали, заосмотрені необмеженою властію і уживаючи проти людей, обвинуваченых за єресь, прерізних мук і кар, сталися пострахом для західних народів. Інквізиція немогла вправді запустити коріня в Німеччині і скоро там запропастилася, за то утримувалася в Франції через 300 років, именно до XVI століття, в бурбонських і австрійських краях Італії до другої половини XVIII століття, в Португалії аж до року 1826, в Еспанії аж до року 1834, а в Сардинії навіть до року 1848.

*) Граціян, монах з Болоньї, в половині XII століття зібрав в одну систему канони соборів і папські грамоти, о сильно їх пополнював, так сильно й псевдоізидорські. Се діло доповнили пізнійше новими папськими грамотами папи Григорія IX, Боніфатія VIII і Климентія V

Нововведені науки в західній церкві.

В протягу сего періоду заведено в західній церкві отсі нові науки:

1. Науку про скарб індульгенцій, або науку, що безмежні заслуги Ісуса Христа, як також заслуги святих, становлять невичерпаний скарб, завідуваний церковною властію, щоби уділяти його тим, хто потребує відпущення засущних кар в сім і будучім життю.

2. Науку про так звану „конкомітанцію", або науку, що в святій Евхаристії тіло й кров Христа неподільні, так що хто причащається тілом Христовим [illegible]ба, причащається заразом то кож його кровю. Ся теорія перейшла в XII столітті і в практику, бо вірні причащалися тілько під видом хліба (облатки).

3. Науку, що не лиш Христос є запрестий і уроджений без первородного гріха. але й пресвята Діва Марія, Мати Божа. Ся гадка виринає на сам перед в половині XII століття (1140 р.) і завсім справедливо поборювало більше богословів західної церкви (особливо славний Бернгард з Клерво († 1153) Тома з Аквіна, виднійший західний богослов сего періоду († 1274), відтак новий черений орден Домініканів, за котрим обставав і Тома; з другого знов боку боронило її богато пізнійших богословів, особливо славний Іван Дунс Скотус († 1308) і монашій орден Францішканів, котрого членом був і Скотус. Догматом стала вона за папи Пія IX. року 1854.

(Дальше буде).

ПРИ БОЖІЙ ПОМОЧІ ВСЕ МОЖЛИВЕ.

Один праведник задумав збудувати прихут для сиріт. Для сеї цілі він постановив посвятити решту свого життя. Єго знакомий, довідавшись про його постанову, почав насміватися з него:

— Кільки ти маєш грошей? — спитав він його насмішливо.

— Пять дукатів, — відповів той.

— Що-ж ти годен зробити в пятьма дукатами?

— Я сам в пятьма дукатами не годен зробити нічого. Але в пятьма дукатами і при Божій помочі нема нічого такого, чого-б я не міг зробити.

СЛОВА МУДРОСТИ.

Нема більшого злодія над злу книгу.

Мовчанка є найбільшим апостолом мира.

Господь Бог не спитає тебе за рахунок з тих чотирох чи пятьох талантів, яких ти не отримав, — але спитає про той талент, який Він тобі дав, і який ти закопав в землю.

„ДНІПРО"
орган Української Православної Церкви в Злучених Державах,
виходить 1 і 15 кождого місяця і коштує на рік $2.00.

Передплату висилати на адресу:
"DNIPRO"
1851 Germantown Ave., Philadelphia, Pa.

СВЯТО КОЗАЦЬКИХ МОГИЛ ПІД БЕРЕСТЕЧКОМ.

За почином своїх філій на Волині Головна Рада Т-ва „Відродження" організувала прогульку з Галичини на Сич то Козацьких Могил. Прогулька ся була сілько в оці Поляки. бо раз заграна краківський „Курєр" перестрашився навіть Галичан на Волині і почав виписувати пересторогу, звернені в сторону дирекції залізниць, щоби — борони Боже — не дали Українцям залізничої знижки. Слід згадати, що на кілька днів перед святом розміщено по всіх селах волинського воєвідства оголошення про „спокійненькі заносині землі волинській", що звивали не брати участи в „громадженю", що його задумує влаштувати Т-во „Відродження". Мовляв, Т-во „Відродження" не дістало дозволу на організовання „згромадження", се нелегальна й нестатутова робота (гл. Остерігає, що винних потягне до судово-адміністраційної відповідальности. Розпорядок був надрукований у польській мові і підписаний волинським воєводою Юзефським.

Вже в четвер вечером всі дороги, що вели на „Козаччину", були заставлені поліцією, що скрупулятно легітимувала всіх приїжих та проходячих. Такі кордони були розставлені у двох місцях, що вели від сторони Бродів-Лешнева. Хто перейшов перший кордон, мусів ще раз витягати все на верх при другій ревізії, що була ще гострійша. На самому святі не обійшлось без інтервенції поліції, що її стягнули сюди в 15 дооколичних постерунків. Усі вони з кріками і штиками ходили поміж людьми та підозрілого або легітимували, або просто завадзували до спеціяльно приготованої клуні.

Всіх, що мали вишивані сорочки з червонними лентами, або що мали вигляд „легітимація", легітимували та тяжко інвігілювали.

ПОЛЯКИ ЗАБОРОНИЛИ СВЯТО МАКІВКИ.

Від закінчення війни улаштовується щорічно свято Маківки в память героїв Українських Січових Стрільців, що полягли в боях проти Москалів.

Сього року польська влада заборонила влаштування свята Маківки, коли вже всі приготовання були дороблені до нього. Всі заходи Товариства Охорони Воєнних Могил та рижних церковних організацій перед станиславівським воєводою не дали ніяких наслідків. Отже Ляхи тепер забороняють навіть свята тих українських героїв, які полягли в боротьбі з Москвою. Тіни героїв не дають спокою Ляхам на окупованій українській землі.

ЦЕРКОВНИЙ ЗІЗД В АЛЬБЕРТІ.

Отсим повідомляється всіх заінтересованих, що в Альберті скликається ДРУГИЙ ПРОВІНЦІЯЛЬНИЙ ЗІЗД УКРАЇНСЬКОЇ ГРЕКО-ПРАВОСЛАВНОЇ ЦЕРКВИ В КАНАДІ, який відбудеться в місцевости ПРУТ (6 миль на полудневий-захід від місточка Вилінґдон), в днях 6 і 7 СЕРПНЯ, с. р. і в якім візьмуть участь Високопреосвященний Архиепископ Іоанн Теодорович, гол. Консисторії, адміністратор [illegible] священики і представники українських православних громад в Альберті. На зізд також запрошується гостей, але право голосу у виних справах будуть мати тільки представники громад і священики.

Кождая громада має право вислати на зізд трох представників.

Успіх зізду буде залежати у великій мірі від числа його учасників, а головно від того, кількох громад буде на ньому заперезентованих, отже проситься всі громади обовязково вислати своїх репрезентантів. Крім сього проситься [illegible] вірних, щоби громадою їхали на зізд, як гості. На зізді будуть порушені і обговорені важні церковні справи, будуть ліміченні плани для праці на будуче та будуть виголошені інтересні та навчаючі промови, так світських, як і духовними бесідниками, отже учасники зізду богато з него скористають.

Місцевий Комітет постарається про приміщення для всіх делегатів і священиків.

Зізд почнеться в неділю рано, 6 серпня, архиерейською Службою Божою, яку відправить о. Владика Іоанн, при асисті духовенства в місцевій церкві, в 9 годині рано, а нарадн зізду почнуться того дня пополудні і будуть відбуватися в салі Народнього Дому ім. Ю. Федьковича.

Всечесні Отці Духовні і Заряди церковних громад повинні доглянути, щоби їх громади вибрали своїх делегатів на зізд як найскорше та щоби їх члени поїхали на зізд як найчисленніше.

Дано в Віннїпегу, дня 1-го липня, Р. Б. 1933.

КОНСИСТОРІЯ УКРАЇНСЬКОЇ ГРЕКО-ПРАВОСЛАВНОЇ ЦЕРКВИ В КАНАДІ.

Прот. С. В. Савчук, голова.

СВЯТО СВ. ВОЛОДИМИРА ВЕЛИКОГО.

Щоби піднести значіння і заслуги св. Володимира Великого, — і як Апостола Христової Науки і як великого князя українського, — Духовна Конференція, яка відбувалася в днях 27—29 червня, 1933, в Саскатуні, Саск. звернулася до Впреосвящ. Архиепископа Іоанна Теодоровича з просьбою упорядкувати відпущ і духівництву Української Греко-Православної Церкви в Канаді, щоби обходили свято Володимира Великого як свято врочисте та щоби крім церковного Богослуження устроювали відповідні концерти і академії, цілю яких булоб піднести пошану св. Володимира Великого серед українського народу та зміцнити любов до своєї Рідної Церкви і до свого народу.

Високопреосвященний Архиепископ Іоанн прихилився до просьби Духовної Конференції і в сій час звертається до вірних Української Православної Церкви з відповідним словом. Консисторія-ж зі свого боку накликає Всечесних Отців Духовних і громади заздалегідь пороблти відповідні приготовання, щоби вже сего року гідно відсвяткувати память одного з найбільших синів Українського Народу.

Де нема можливости відправити Богослужения та устроїти академію чи концерт в сам день свята — 25 липня — там можна перевести свято зараз в слідуючу неділю. Там-же, де один священик обслугує більше, чим одну громаду, церковно-народні свята в честь св. Володимира можна устроювати на протязі цілого місяця серпня.

„Величаємо Тебе, святий рівноапостольний Володимире, і шануємо силу памяти Твою, Ти бо ідолів зничив і землю нашу хрещенням просвітив".

Дано в Віннїпегу, дня 1-го липня, Р. Б. 1933.

КОНСИСТОРІЯ УКРАЇНСЬКОЇ ГРЕКО-ПРАВОСЛАВНОЇ ЦЕРКВИ В КАНАДІ.

Прот. С. В. Савчук, голова.

УКРАЇНЕЦЬ-МАЛЯР
[illegible]
малює образи до церков в православнім стилю. Робота солідна і по приступних цінах. Посилочні замовлення будуть ласкаві подати розмір ширини і височини образа. Для нових церков великий
[illegible]
Замовлення слати на адресу:
РОМАН МАРАЗ.
[illegible]

ПРАЗНИК НА МЕРІДЕЛ.

В місцевости Меріделя, Ман., близько резерви, є маленька церковця, яка носить назву св. Івана Хрестителя. Колись до сої церковці належало більше людей, але що богато з них покинуло свої ферми (тут місцевість дуже лісиста) і виїхали в другі місцевости, то при церкві остало лише кілька родин. Число членів зменшилося ще й тому, бо в суседстві, яких шість миль на захід, побудовано кілька років тому нову церкву, під назвою св. Апостола Петра і Павла, і богато членів від старої церкви відчулилось і цілостями до нової, до котрої їм ближче. До сої нової церкви учащають на Богослуження також і останші члени при церкві св. Івана, бо та лежало, щоби могли споважувати священика частійше на Богослуження до своєї церкви. За то вони кождого року обходять дуже врочисто свій празник, на який збігаються не тільки члени а суседної громади, але навіть з подальших місцевостей, як з Роблін, Кладнер, Петлюра і инших.

Сього року наш празник вийшов більше врочисто, як звичайно. До сього причинилася прихутність проторея С. В. Савчука, дослідственника Української Православної Церкви в Канаді, який відізвав нашу громаду на запрошення нашого пароха о. Є. Грицюка. Людей на Богослуженю було богато — навіть з подальших місцевостей, помимо того, що дороги воло нас не найліпші. Проповідь була на тему свята при чому о. Савчук підніс значіння релігійних засад так в житю особистім, як і в громадськім та загально народнім. По Службі Божій відбулося водосвятя на дворі та обійх довкола церкви з читанием Евангелій, як в дні с. Савчук і инші дальші гості пішли до старшого брата на обід.

В семій годині того вечера о. Савчук мав відчит в школі Меріделя. Хотяй відчит не був завчасу розголошений (про те, що буде відчит, люде довідалися вже як в церкві), то слухачів зібралось повна шкільна сала. Прот. С. Савчук говорив про положення нашого народу в Канаді та про його будучність. Не вспів я переповісти всього того, що о. Савчук говоря, скажу тільки, що то буде один з найкращих відчитів, який я на своїм житю чув, і шкода, що таких відчитів нам треба як найбільше. О. Савчук між иншим спинився над нашими дотеперішньими здобутками в Кана-

ді і сівав, що ті здобутки в як найкращий напрямок національної нашої будучности, треба тільки, щоби ми дальше провадили в таких самих напрямках не зіпсотувалися ані не підпадалися впливам шкідливій агітації. По відчиті було одно питання в справі СУМК, на яке о. Савчук зуміє ясно відповісти. Воно відносилося до церковної приналежности Сумівців, а головно тим, де в місцевості гуртки, то є, до котрих належать православні і греко-католики. Відповідь і пояснення о. Савчука вдоволили всіх присутніх.

Слід згадати, що хоч відчит і відповідь забрала майже півтора години, то ніхому не вичислося слухати, бо о. Савчук говорить дуже інтересно, а до того перемітка свою промову здоровим гумором отже всі слухачі дуже жалували, що о. Савчук мусів відїздити до потягу і тому не міг говорити довше.

Скажу, що хоч є сам далеко від Мерідейла, і до дому-прійзи пізно ввечері, то не жалую, що лишився на відчит, бо дуже багато з нього скористав

Пить в сусідної кальоні.

НОВА ГРОМАДА.

(Вінлер, Онт.)

Дня 29-го квітня в Товаристві Народного Дому відбулись перші основательні збори української православної громади у Вінлер. Пан Болярчук, як президент зборів, говорив на тему „Роля Рідної Церкви в національному житті українського народу". Пан Турчин представив вартість і значіння Укр Православної Церкви у нашій місцевости. Дальше говорив п. Іван Лизей, а по нім п. Касюрак, на тему „Чому Українці католики а Галичани організують православні церкви". Пан Калин говорив про значіння церкви у вихованню дітей, а пан О. Лисий про потребу української православної церкви у Вінлер, як також про її значіння для українського народу. Говорив і про роботу католицьких отців, наводячи числа одного з них, який сказав, що портрет гетьмана Б. Хмельницького не повинен бути на сцені, бо Гулик говорив про свої спомини, про Софійський Собор у Київі, а п. Чаборик поясняв широке можливість організації і потребу її. Рівнож пару цікавих слів сказав п. Бодиса і другі.

До зарду увійшли: Л. Болярчук — голова, Т. Кисюрак — заст. голови, Весна Турчин — касієр, В. Гриньків — секретар, В. Бодиса — господар. — Пп. Чаборик, Лисий, Скоренький — контролюри.

Вірю, що вирад доложить цілої праці і дійде до своєї цілі для добра Українського загалу в нашій місцевости.

Ів. Зимний.

ХТО ХОЧЕ пізнатися добрій українській літературної мови, пізнати історію своєї мови, дізнатися, як не говорить український нарід — ТОЙ МУСИТЬ ПЕРЕДПЛАТИТИ
НАУКОВО - ПОПУЛЯРНИЙ МІСЯЧНИК
„РІДНА МОВА"
ПРИСВЯЧЕНИЙ ВСЕБІЧНОМУ ВИВЧЕННЮ УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ
Головний Редактор і Видавець Проф. Др. Іван Огієнко.
Річна передплата для Канади 1 доляр (американський)
Окреме число 10 центів · Адреса Редакції й Адміністрації
RIDNA MOWA
WARSZAWA, ul. Stalowa 25 m. 10
Нові передплатники дістануть журнал від 1-го числа.

ЗЛОЖИЛИ ЖЕРТВИ НА РАТУ НА УКР. ПРАВ. СОБОР В ВІННІПЕГУ.

Свійбовський Юрій	$30.00
Комар М.	15.00
о. Маєвський П	10.00
Кіяні М.	10.00
Попель Павло	10.00
Шпаковичу Теодор	10.00
Свистун Василь	10.00
Задурович О.	10.00
Богонік Я.	10.00
Хомя Павло	5.00
Антика — Сімчик-Залозецький	5.00
Батківський Василь	5.00
Угринюк Василь	5.00
Семків Вас.	5.00
Хомяк Іван	5.00
Довганик Василь	5.00
Яремко Теодор	5.00
Скиба Михайло	5.00
Кузьмінчук Михайло	5.00
Колтик Ярослав	5.00
Мєський Семен	5.00
Возьмський Осип	5.00
Ковба Василь	5.00
Сокульський Стефан	5.00
Балог Григорій	5.00
Рай І.	5.00
Кирилик Мик.	5.00
Кізюк Вас.	5.00
Андрусяк С.	5.00
Пастух Омелян	5.00
Новак Антоній	5.00
Карпіш Михайло	5.00
Крутик Н.	5.00
Галібчук В.	5.00
Бубелея Я.	5.00
Гарат Н.	5.00
Гр. Новак	4.00
Котельницький С.	3.00
Тучак Петро	2.00
Волошинівський Максим	2.00
Климів Олекса	2.00
Кодак Григорій	2.00
Дь Закус	2.00
Івануєць Н.	2.00
Стрийковський І.	2.00
Мудрецов В.	2.00
Міхощинський С	2.00
Грабівський	2.00
Громяк Дмитро	2.00
Юзик П	2.00
Задурович М.	2.00
Шпіларівський	2.00
Данько Л.	2.00
Гумеляк Василь	1.00
Бучковський Йосиф	1.00
Угринюк Онуфрій	1.00
Стах А.	1.00
Прокопів П.	1.00
Іванець І.	1.00
Шандрюк	1.00
Джурин	1.00
Якимішак Л.	1.00
Дячук Ольга	1.00
Гайворон П.	1.00
Кирик П.	1.00
Сарамчук С	1.00
Генік А.	1.00
Собота А.	1.00
Скобак С.	1.00
Данилюк	1.00
Ковальчук Мих.	1.00
Вібелович Евгеній	1.00
Строкан	.50
Хома Н.	.50
Козак	.25

З кольонії:

П. Зварич, Ветреїл, Алта.	25.00
І. Семенюк, Радвей, Алта.	10.10
І. Солончинський, Вавота, Саск.	5.00
К. Любовець, Дуфорст, Ман.	2.00
Н. Пригрондький, Фішер Бренч.	1.00
Г. Пасюрук, Сембург	1.00
І. Ковальчук, Сембург	1.00

Всім жертводавцям щирячну подяку.

Гр. І. Бачук, фін. секр.

ДЛЯ РІДНОЇ ЦЕРКВИ

„НІКАН СИЄ СВІТЛО ВАШЕ ПЕРЕД ЛЮДЬМИ, ЩОБ ВОНИ БАЧИЛИ ВАШІ ДОБРІ ДІЛА І ПРОСЛАВЛЯЛИ ОТЦА ВАШОГО, ЩО НА НЕБІ. (Ев. св. ст. 16).

ДІЕЦЕЗІЯЛЬНИЙ ФОНД.

Збірка о. Д. Д. Лещишина

в Торонті:

По 1 дол.: Шеремета Петро О., Хриновка Лев, Мощук Віктор, Коваля Микола, Іван Гуменюк, Михайль Степан, Ясюка Дмитро, Ведений Іван Гужда Ґаят, Гасеня Юрій, Бурда Михайло, Голик Петро, Малиш Дмитро, Мамич Михайло Юрійчук Степан, Юсипук Семен, Лащук Володимир, Зарицький Іван і по 50ц.: Гуменюк Прокіп.

Збірка о. Е. С. Ушиць.

Фостон, Саск.

По 1 дол.: Петро Мелешак.

По 50ц.: Іван Стопорський, Стефан Сітко, Дмитро Прибильський.

По 25ц.: Стефан Задарайло, Катерина Задарайло, Данилко Ямнюк, Михайло Коваль, Василь Пігуля, Маковій Фарбатюк, Іван Біловій, Гринь Запорожець, Павло Кіляк, Ганька Кравець, Лев Смертюк, Михайло Стефанко.

По 10ц.: Параска Запорожець

Консисторія Української Греко-Православної Церкви в Канаді.

Рі- Богонік, касієр

688 Andrews Ave., Winnipeg, Man

ДО УКРАЇНСЬКОГО ГРОМАДЯНСТВА.

Рада бібліотеки імени Симона Петлюри в Парижі кличе Вас, раз на рік, складати свою датку на бібліотеку.

Гроші й книжки пожертви посилати на адресу Бібліотеки або Бібліотекаря:

Mr I Rudiger
41, rue de La Cour D'Aretertge.
Paris 9, France

ПОРЯДОК БОГОСЛУЖЕНЬ

о. Є. Грицюка.

Липень.

31. Неділя — Кизил.
Серпень.
6. Неділя — Стефон.
13. Неділя — Лінфінк.
19. Субота. Преображення Господнє. — Пайн Ривер. — Храм
20 Неділя — Ленлад
27 Неділя. — Еппнл.
28. Понеділок Успення Богородиці — Бредал. — Храм.

Box 404. Dauphin. Man

ПОРЯДОК БОГОСЛУЖЕНЬ

о. П. Запорожця.

Липень.

23 неділя — Поплар Парк.
30 неділя — Нємбіна. Н. Л. Зв. Д.
Серпень.
6 нед. — Брендон.
13 нед. — Сандінк.
19 суб. Преображення Г. Н. І. Хр.
Поплар Парк.
20 нед — Портедж ля Прейрі.
27 нед — Окно.
28 понед. Усп. Пр. Д. М — Ледінг.

494 Mineagate St.

АДРЕСА КОНСИСТОРІЇ.

Листи до Консисторії треба надсилати на руки голови Консисторії, о. Савчука, на адресу:

Rev. S. W. Sawchuk
679 Andrews Street
Winnipeg, Man.

ЦЕРКОВНИЙ КАЛЕНДАР НА 1933 РІК.

ЛИПЕНЬ.

19 С	Атанасія
20 Ч	Томи і Аккиїв
21 П	Прокопія мч
22 С	Пилкратів
23 Н. У. по С.	Антонія
24 П	Сльоти ікн Юз.
25 В	Прокла і Іларі.
26 С	Собор сп Г.
27 Ч	Акил. ап., Ол.
28 П	† Володимира вел кн
29 С	Антигона
30 Н. 8. по С.	Марин.
31 П	Якинта і Ом.

СЕРПЕНЬ

1 В.	Макрини
2 С.	Ілії пророка
3 П.	Семена прп.
4 Пт.	Марії Магдалини
5 С	Теофіла, Трофима
6 Н. 9 по С. Б. і Гр.	
7 П. † Усп. гр. Анни	
8 В.	Еремея
9 С.	Пантелеймона
10 Ч.	Прокопа, Ніком.
11 П.	Кал. Сераф.
12 С	Сили Анарон.
13 Н. 10 по С. Євдок.	
14 П.	Пр. Ч.
15 В.	Пер. мощ. с. Ст.
16 С.	Ісак, Дав.
17 Ч	7 отр. в Ефр., Ев.
18 П.	Евсигнія
19 С.	Преобр. Госп. Сп.
20 Н. 11. по Зісх. Мик., Т.	
21 П	Усп. Пр. Бог.
22 В	Перен. обр. Госп.
23 С.	Мирона
24 Ч	Ілії, Климен
25 П.	Фотія, Аніки
26 С.	Максима
27 Н. 12. по Зісх. Мик., Т.	
28 П.	Усп. Пр. Бог.
29 В.	Перен. обр. Госп.
30 С.	Мирона
31 Ч.	Фабура і двора.

ПОРЯДОК БОГОСЛУЖЕНЬ

о. В. Апостоль.

Липень.

23. Неділя. — Гардентон.

ЦЕРКОВНИЙ УСТАВ НА 1933 РІК.

Липень

16. Неділя 6 по Зісланню Св. Д.: Гол. 5. Утр. Єв. Луки XXIV 36—зт.: Лт. Ап. Рим. XII.: 6—14: Єв. Мат. IX.: 1—8.

23. Неділя 7 по Зісланню Св. Духа: Гол. 6. Утр. Єван. Іоанна XX.: 1—10: Лт. Ап. Рим. XV: 1—7. Єв. Мат. IX: 27—38.

28 П'ятниця Володимира Великого: Всеношне; Утренія: Єван Іоанн X 9 16. Лт. Ап. Галат 1: 11 19 Єван Іоанн X: 1—9.

30. Неділя 8 по Зісл. Св. Духа. Гол. 7. Утр. Єван. Іоанна XX: 11—18 Лт. Ап. 1 Кор. 1: 10—18; Єв. Мат XIV: 14—22

Серпень.

6. Нед. 9 по Зісл. св. Духа: Гол 8. Утр. Єв. XX: 19—31. Лт. Ап. 1. Кор. III 9—17; Єван. Матея XIV: 22—34.

13. Нед. 10 по Зісл. св. Духа: Гол 9. Утр. Єван Іо XXI. 1—14; Лт Ап. 1. Коринф. IV 9—16; Єван. Мат XVII 14—23

19. Субота, Преображення Г. Н. І. Х. Утр Єван Лук IX.: 28—36 Лт. Ап. 2 Петра 1 10—19 Єван Матея XVII 1 9. Після заамвонної молитви освящується салонина.

20. Нед. 11 по Зісл. св. Духа: Гол 2 Утр. Єван. Іо. XXI: 15—25. Лт. Ап. 1. Кор. IX: 2—12. Єв. Мат. XVIII 23—35.

Пр. Нед. 12 по Зісл. св. Духа: Гол 3. Утр.: Єван. Мат. XXVII: 16—зт. Лт. Ап. 1 Кор. XV: 1—11; Єв. Мат XIX 16—26.

28. Понеділок. Успення П. Д. Марії: Утр Єван Лук. І. 39—49 І 56. Лт. Ап Филип II 5—11; Єван. Лук X: 38—42 І XI. 27—28.

Український Релігійний дво-тижневик в Канаді.

ВІСТНИК
THE HERALD

THE HERALD
Box 3684
WINNIPEG, MAN.

РІК X. WINNIPEG, MAN., AUG. 1st, 1933. ВІННІПЕГ, МАН., 1-го С[illegible] Д, 1933. ЧИСЛО (150) 15

АРЕШТУВАННЯ НА ВЕЛИКІЙ УКРАЇНІ.

В той час, коли Польща на українських землях переводить масові арешти Українців зі націоналізмом і встановляє режим судово - поліційного терору, Москва робить те саме на Україні В вязку з самогубством Скрипника Москва арештувала на Україні більш як 100 Українців за націоналізм, а між ними богатьох навіть членів комуністичної партії.

Доходять чутки, що арештовання чекіз карає сама з поміж „червоного терору". Кажуть, що вже розстріляно без суду 5 українських комуністів, а між ними Бадана та Юрасева. Розстріляно їх за приналежність до націоналістичної опозиції.

ПРОВИНИ СКРИПНИКА ПЕРЕД МОСКВОЮ.

Поволі виявляються ті завини, які московські комуністи робили старому українському комуністові й комісареві народньої освіти, Миколі Скрипникові. Москва вимагала, щоби Скрипник показався, але він рішив ліпше покінчити самогубством, щоб такою ціною заплатити за свою довіря до Москви.

На засіданню Центрального Комітету Комуністичної Партії на Україні, в якому брав участь спеціяльний відпорученик Сталіна й диктатор на Україні, Постишев, Скрипникова були пороблені закиди: що він пропагував культурну орієнтацію на Захід, що він штучно хотів відорвати українську мову від російської, вирождуючи замість москалізмів „галіцизми", що в своїх літературних працях говорив про дерусифікацію (відмосковлення) пролетаріяту на Україні, що Скрипник не відмовився від домагання приєднати до України етнографічні українські землі в Радянщині, а саме: частину Воронежчини, Курщини, Кубань тощо, що він не осудив націоналістичних ухилів Шумського, Бадана та инших.

БАТЬКО ЗАСТРІЛИВ СИНА.

На полі коло Вільки Мазовецької пов. Рава Руська найшли трупа 33-літнього Івана Майбука. Слідство виявило, що Майбука застрілив його батько, 51-літній Андрій підчас сварки за маєток. Вбивника арештовано.

КОНКУРС

НА ПРИЙНЯТТЯ НОВИХ ПИТОМЦІВ ДО ДУХОВНОГО СЕМІНАРЯ УКРАЇНСЬКОЇ ГРЕКО-ПРАВОСЛАВНОЇ ЦЕРКВИ В КАНАДІ НА ШКІЛЬНИЙ РІК 1933—1934.

1. Науки в Семінари розпічнеться з початком шкільного року.

2. Курс в Семінари триває в звичайних випадках чотири роки і крім теольогічних предметів включає також університетське образование.

3. Зголошуватися можуть студенти української народности, православного віроісповідання і доброго характеру та обичаїв. Аплікант повинен числити що найменше 19 літ життя і повинен мати укінчену висшу школу (гай скул) в Канаді, або середню школу в Старім Краю.

4. Форми аплікацій, більші інформації про оплати та прочі відомости відносно курсу в Семінари будуть подані аплікантам листовно. Пишучи за аплікацією та більшими інформаціями, аплікант повинен обовязково подати рік уродження і освіту, як рівнож повинен долучити писемну рекомендацію від українського православного священика, або когось з православних Українців, що зна ближе апліканта.

5. Консисторія застерігає собі право прийняття, або не прийняття апліканта, не подаючи причин.

6. Зголошення приймаються до 20 серпня, 1933.

Дано в Вінніпегу, дня 1-го липня, Р. Б. 1933

КОНСИСТОРІЯ УКРАЇНСЬКОЇ ГРЕКО-ПРАВОСЛАВНОЇ ЦЕРКВИ В КАНАДІ,
Прот. С. В. Савчук, голова.

УВАГА: Зголошення треба висилати на адресу голови Консисторії:

Rev. S. W. Sawchuk, — 679 Andrews St., — Winnipeg, Man.

ЖЕРТВИ ПОВЕНІ.

Із Стрийщини повідомляють про чотири людські жертви повені. В Росохачі переломило кладкою 7-літня Євка Сенька і впавши у воду втонула. В Рикові втонув у Стрию 11-літній пастушок Ілько Сьомбік. 58-літній Микола Яворський з Ігнатева впав з коня, що переплавав крізь ріку, і пішов на дно. Чим четвертої жертви покинцо не устійнене.

НА УВАГУ НАШИМ ДОВЖНИКАМ.

Повідомляємо всіх передплатників, які завинили за „Вістник" більше чим за один рік, що коли не вирівнають свого довгу бодай частинно до дня 31 липня, с. р., то висилка часопису буде їм припинена.

Ми добре розуміємо, що тепер тяжкі часи, кріза, отже за гроші тяжко, але наші довжники повинні розуміти, що та кріза досягнула також нас і тому повинні вирівняти свій довжок як найскорше та не наражувати Видавництво на убитки. За папір, чорнило, почту та за друкування „Вістника" мусимо платити готівкою, — а звідки її взяти, як передплатники будуть залягати з передплатою? Виджу свого ми є примушені звернутися до инше определених наших довжників з просьбою, щоби вони бодай в части вирівняли свою заборгованість, в противному разі будемо примушені очеркнути їх з листи передплатників і перестати висилати їм „Вістник" з днем першого серпня с. р.

АДМІНІСТРАЦІЯ „ВІСТНИКА".

УВАГА: Листи і гроші висилати на поншпу адресу:
THE HERALD, — [illegible] 3684, — Winnipeg, Man.

ГРАБІЖНИЦЬКИЙ НАПАД.

В Олієві — Корнів, пов. Городенка, невідомі злочинці, вибивши в стіні дому діру, дісталися до мешкання Петра Каркова, забираючи одежу. Опришки сторожували приблизно цілу ніч, а відчас намагання одного з них сягнути до кишені Каркового, він прокинувся і почав кричати. Опришки, побудившися зі сну

Володимир Островський.

СТАРИЙ ПАЛАМАР.

(Докінчення).

Серед парафіян перебігав хвиля незадоволення. Священик се бачив і відчував. І в душі його спалахнуло якесь недобре почуття до старого паламаря.

Виходячи з церкви о. Баранов холодно й різко сказав Василякові:

— Ви, Василяк, не в свої діла не вмішивайтесь. Чтоб втого більше не було.

— Хіба-ж Служба Божа не моя справа? — здивувався Василяк: — та я девять років добровільно прослужив. Девять років мене небіжчик „слухався". А він старший був за єгомостя. І ви мусите слухатися, як правду вам кажуть. Бо правда тільки одна на світі, — хтоб не казав П — чи пан, чи хлоп.

Священик не стерпів.

— Довольно, старик, глупости говорить. Вам нужно отдохнуть. Потому я завтра же найшлю нового паламаря.

У голові Василяка сталося щось таке, ніче-б хто пошматував його ціпом. Одну хвилину він стояв непорушно, як непритомний. Отямившись, він змірив священника від рудої бороди до ніг і мовчки вийшов:

— Шановні парафіяне, — звернувся він до людей, — єгомость що-й-но звільнив мене з паламаря. Заявляю вам, бо ви-ж мене вибрали... ви-ж повинні.

Старий ще щось хотів сказати, та голос його затремтів. Він відвернувся й почав витирати полою очі.

Се селян зворушило. Замовчало все, як перед хуртовиною. Момент був небезпечний.

— Та ми!... ми повинні! — хтось вигукнув... і обірвався...

— В сей момент вийшов священик. Деякі повдівмали шапки, повставали. Літи підбігли поцілувати руку.

Священик кивнявся, благословив, а сам швидче відступав, боячись непримітної розмови...

Василяк окинув оком селян, покивав головою та пішов до дому.

У сей день він не вийшов на вулицю, не показався нікому на очі, навіть укликав дітей та внучат...

На другий день священик взяв свого парубка на місце паламаря й почав його вчити дзвонити. Цілі дни ходили вони до дзвінниці й обмотавши дзвони шматтям, довго вправлялися. При чому дзвонили не по тутешньому, а по російському.

Василяк бачучи се, аж нігті собі гриз. Зхуд наборзи, змарнів, згорбився. Седьме отверто шмарали проти священика. У повітрі дихнуло заколотом. Хмари чорніщали.

В суботу новий паламар вже задзвонив голосно. Село ахнуло. Такого дзвону ніхто тут ніколи не чув.

— Ве в душу, як у бубен, — вирвав старий Василяк.

— Голака можна танцювати, — всміхнувся пянниця Скинкій.

Починаючи з неділі пішли в церкві нові порядки. Через них селяне майже не пізнавали власної церкви. Щось і своє і чуже. Ні хочеться молитись — і холодно в душі. А Василяк став у далекому куточку й завмер. Не сміє очей підвести. Аж жаль його було...

— Треба йти до єгомосця, — чулись несміливі голоси, — побалакати, виясняти. Во ніж значиться, не знає, до чого люде призвичаїлі.

— Ідім, ідім, — передравіювали де-які прихильники Василяка, — побалакаєм як гуска з водою.

V.

Прийшло Різдво. Улюблене на Холодині свято. Улюблене не тільки за книші, пироги, щедрівки, „звізду", „вертеп", — але найбільше за колядки.

Нігде колядки не досягли такого розвитку як на Холмщині. Нігде вони так не приросли до серця селянина, не увійшлись собою такої національної сили, як тут. І ніхто їх так не любить, як Холмщак.

Сполучилася літургія. Молебень. Священик вийшов дати поцілувати хрест.

Завмерла церква.

Враз здригнувся повітря, але ще міцніше — серця парафіян. Звукові хвилі могутньо вдарилися у всі стіни старої церкви. Й полились жваві, бурхливі, гарячі:

Небо і земля,
Небо і земля
Нині торжеству-у-ють...

Прослівши другий куплет — і вдарили, як грім весняний, могутній і вічний:

Христос родився,
Бог воплотився,
Ангели співають...

Як небесні ліри бреніли жіночі голоси. А баси, неначе вкривлючись не з грудей, а з глибин землі, горяче наступали за ними, як залізом підкреслюючи кожну думку, кожде слово.

Бог волхотився...
Царіе витають...

І сталося щось надзвичайне. У мить сотні голосів злилися в один велитенський орган. Співала вся церква: всі старі й молоді, жінки й дівчата, діди й дітвора. Широкою стихійною лавою вагувалися:

Чудо, чудо повіда-я-ють!

Священик відразу й не стямився. Несподіванка зачинила йому уста, скувала волю й зв'язала язика. Нічого подібного ніколи він не чув. Стихія побідила, але не надовго. Коли стихли останні звуки першого куплету, єгомость дав знак ліхові. Дяк зрозумів заборону й хтів колядку обірвати; але народ продовжував співати сам.

— Ви устава не знаєте! — накинувся священик на дяка після Служби Божої.

— Нельзя петь того, что не полагается, а тем более какія-то нарічеськія пєсні.

— Колядки — пісні релігійні, — відповів дяк, — народ їх співає споком віку і дуже їх любить.

— Ну і довольно напелся. Что-б їх больше не было.

Вістка про заборону колядок у кільки хвилин поширилась по всьому селу. Прокинулся, як жалібний дзвін. Свято було зіпсовано. Майже в кождій хаті ящли горячі розмови з приводу заборони. Селяне хвилювались.

— Як же так? — Наші діди й праліди співали, а нам забороняють? Сього не може бути!

На вечерню зібралося людей, як звичайно повна церква. Ждуть, що буде. Ось кінчається вечірня. Наближається час співати колядки. Чи будуть співати, чи ні?

— А ну, — шепнуться в крилосі.

— Я не можу, — каже дяк, — мені заборонив.

Селяне починають хвилюватися. Відчувається напруження.

— То співаймо самі, — враз почувся голос Василяка. — А ну, за мною.

І старий затягнув:

— Ни-н-ні. Адамє возвеселися...

Церква, як одна людина, підхопила:

— Єво помаяти!

Відгомін з'явився...

Колядка знеслася з такою силою, в таким вогнем, що дяк не втримався й почав непомітно вистукувати такт ногою.

Священик вибіг з вівтаря.

— Перестаньте, перестаньте!

Але церква співала ще міцніше.

— Перестань! — гримнув священик.

Колядка обірвалась як струна, тільки щось заболіло у грудях...

— По уставу не полагается. Постому цельзя. К тому і грех, етті пєсні не церковния.

— Батьки наші співали, — несподівано відозвався Василяк, — і ми будемо співати.

— Не будете, я запрещаю.

— А ми будемо, бо ми господарі у своїй церкві, — відпір Василяк.

— Я не позволю.

— А як не дозволите тут колядки співати, то ми перейдемо до костьола співати.

Священик не втримався:

— Что его бунт! В храме Божьмъ! Совращенієї Кощунство! Я сьогодня-ж начальству донесу!..

Почувши слово „начальство", селяне почухали потилиці та почали виходити з церкви.

VI.

Через кілька день приїхала поліція в повітового міста. Спинбли протокол Старого Василяка взарештували та повезли до міста. Проводити його вийшло все село. Плакали, цілувалися, хрестили на дорогу.

А синій паламар спокійно дивився на селян і тихо промовляв:

— Нічого. Прийде час — і подзвоню, й колядок поспіваємо. Та так поспіваємо, що аж сам Бог відчинить з небі віконце, та послухає нас.

Священик Баранов у ту ніч міцно позачиняв всі свої двері та вікна й довго перед сном молився. Матушка теж довго трусилася. Врешті — дармемо.

Верховинче разом з іншими парафіянами кілька раз подавали до єпископа та до консисторії прохання про призначення другого священика та не з Росії. Але просьба їх не була задоволена. Щоб не було іншим парафіянам спокуси та для престижу духовенства, кождий раз ухвалялися Баранова залишити на місці.

Через деякий час старого Василяка судили в окружному суді за совращення православних та за образу священика й храма підчас Служби Божої. Але, через відсутність злочину, виправдали.

З того моменту пройшло чимало часу. Богато життя втерло, згладило. Богато змінилося в душі та в заболося.

Але прірва, вирита рукою священика Баранова між парафіянами й церквою, росла та росла. Авторітет священика падав. Ті нитки, що колись привязували селян до церкви, одна за одною рвались. Церква пустіла. Молодіж холонула та відпадала.

А коли в 1905 році проголошено було маніфест про релігійну толерацію, чимало парафіян відпали були вже від церкви.

Священик Баранов, тоді вже старий і сивий, пояснив сей факт працею ворога. Та не знав він, на жаль, де скривався сей ворог Холмщан..

Старий Василяк до сих сумних подій не дожив.

Питає один вільнодумець священика, щоби покинти собі з нього:

— Отче, ви так богато говоріте про небо, отже скажіть мені, як небо виглядає?

На те священик відповів:

— Як хочеш знати, то найкраще піди й подивися. Але перш всього вийми собі свого життя, бо як будеш так жити, як до тепер, то ніколи туда не зайдеш.

УВАГИ І ПОЯСНЕННЯ.

Зі сторони людей противних нашій Українській Православній Церкві — єсть то Церкві Українського Народу, або зі сторони людей невірующих нерез чуємо: А чому то в вас се, а чому то в вас те... Се недобре, а те не повинно в вас бути...

Отже я відповідь на подібну бесіду подамо тут кілька пояснень.

Кажуть: — В вашій Церкві є чимало річей перебраних від поган... Се недобре...

Так! Не тільки в Церкві, але в цілім нашім життю є дуже богато річей від поган перебраних.

Будова домів, будова доріг, одежа, харчна обетанова, прилади праці — ножі, сокири, пилки, осавня, сіяння, кохання скоту, вживання коней до праці — всі ті і подібні річи перебічні від поган. Тай не тільки те, бо і мова від поган перебрана і письмо, і богато добрих наук, винаходів.

Але розумні люде знають, що добрі річи треба від усіх перебирати — бо ті річи самі за себе свідчать, що вони добрі. Добрі річи не є поганськими. Поганськими ми звемо лише те, що погане, що недобре, що нерозумне.

Погане, се зволе, що уявляли собі Бога дуже по нерозумному. Всяд за тим і ціла їх релігія була нерозумна. От приміром деякі погане навіть власних дітей в жертву богам приносили — вбиваючи, чи кидаючи в огонь.

Отже наша Церква не взяла від поган того, що не повинна була брати — вона не взяла поганської релігії. Бо їх релігія була недобра, отже поганська.

Що-ж в поган було добре, розумне, користне, те не було поганським і його всі беруть і передають з покоління в покоління.

Кже дехто з греко-католиків:

— Чому то в Православній Церкві священик при хрещенню постриге голову дитини... От а нас подібного нема...

Відповідь буде така:

Церква греко-католицька давнійше мала також звичай постригання дитини, але пізнійше той звичай занехала, щоби себе до костела наближати.

В давній греко-католицькій Литургії читаємо:

— А ще в східній Церкві давній звичай постригати наперед волосся на голові новонароджуваного (себто охрещеного). Те постригання виконується на знак відложення гріховних чинів і повної покори та служби Господові по-слідню, як колись давні Назорії, посвячені по-слідньому Богу, обстригали голову і волосся клали на Божих (Числ 6: 18—6-та книга Мойсея), щоби тим виявити найповнішу покору волі Божій.

Святий Афонасій, в відповіди на 28-ме питання, говорить:

— Постригають наперед перше волосся на голові дітей не для того, щоби їх освятити Богу, але більше для того, щоби постриженны і приношенным Йому (волосся — себто приношення на жертву) доказати, що вони передають своїх дітей в послугу Богу на віки.

Подібно пояснив І. Симеон Солунський (год. 68):

— Після помазання священик стрижe наперед волосся на голові хрещеного — рядше на знак того, що своїм головою має він Христа і що повинен він молитись в непокритою головою, як й учить апостол Павло; а разом з тим — каже знова свого роду знак (печать), даючого і стрижe наперед, щоби він віднинув всяку непотрібну думку. Крім того волосся хрещеного приноситься Христу, як перші жертви людського тіла. Даючого ножиском чи священик не видне того волосся, де попаде, але кладе в сім місці.

Так говориться в греко-католицькій Литургії на 380-ій сторині. Бо книжка тая надрукована ще тоді, коли звичаю постригання в греко-католицькій церкви було ще не викинули. Отже та греко-католицька книжка дає вдоволяюче пояснення тим, які думають, що греко-католицька Церква була від початку такою, як є нині.

Греко-католицька Церква, се Церква Православна, а тільки ворогами поєднена.

Що вона є Церквою Православною, вистарчить нагадати хоч би тих кілька примірів:

Всі Богослужения й обряди греко-католицької Церкви загально ті самі, що і Церкви Православної.

В Церкві греко-католицькій священник ще до недавна виголошував: І всіх вас православних християн... (В 1918 році приказано в Галичині понехати слово „православний". Се оголошено урядово в Арх. Відомостях 20-го березня, 1918 року).

В греко-католицьких Требниках (крім найновійшого василіянського) в Молитві Чину Хрещення говориться: „утвердди в православній вірі"... (новоохрещеного).

Але розумні люде знають, що добрі річи треба від усіх перебирати — бо ті річи самі за себе свідчать, що вони добрі. Добрі річи не є поганськими. Поганськими ми звемо лише те, що погане, що недобре, що нерозумне.

Погане, се зволе, що уявляли собі Бога дуже по нерозумному. Всяд за тим і ціла їх релігія була нерозумна. От приміром деякі погане навіть власних дітей в жертву богам приносили — вбиваючи, чи кидаючи в огонь.

Отже наша Церква не взяла від поган того, що не повинна була брати — вона не взяла поганської релігії. Бо їх релігія була недобра, отже поганська.

Що-ж в поган було добре, розумне, користне, те не було поганським і його всі беруть і передають з покоління в покоління.

Кже дехто з греко-католиків:

— Чому то в Православній Церкві священик при хрещенню постриге голову дитини... От а нас подібного нема...

Відповідь буде така:

Церква греко-католицька давнійше мала також звичай постригання дитини, але пізнійше той звичай занехала, щоби себе до костела наближати.

В давній греко-католицькій Литургії читаємо:

— А ще в східній Церкві давній звичай постригати наперед волосся на голові новонароджуваного (себто охрещеного). Те постригання виконується на знак відложення гріховних чинів і повної покори та служби Господові по-слідню, як колись давні Назорії, посвячені по-слідньому Богу, обстригали голову і волосся клали на Божих (Числ 6: 18—6-та книга Мойсея), щоби тим виявити найповнішу покору волі Божій.

Святий Афонасій, в відповіди на 28-ме питання, говорить:

— Постригають наперед перше волосся на голові дітей не для того, щоби їх освятити Богу, але більше для того, щоби постриженны і приношенным Йому (волосся — себто приношення на жертву) доказати, що вони передають своїх дітей в послугу Богу на віки.

Подібно пояснив І. Симеон Солунський (год. 68):

— Після помазання священик стрижe наперед волосся на голові хрещеного — рядше на знак того, що своїм головою має він Христа і що повинен він молитись в непокритою головою, як й учить апостол Павло; а разом з тим — каже знова свого роду знак (печать), даючого і стрижe наперед, щоби він віднинув всяку непотрібну думку. Крім того волосся хрещеного приноситься Христу, як перші жертви людського тіла. Даючого ножиском чи священик не видне того волосся, де попаде, але кладе в сім місці.

Так говориться в греко-католицькій Литургії на 380-ій сторині. Бо книжка тая надрукована ще тоді, коли звичаю постригання в греко-католицькій церкви було ще не викинули. Отже та греко-католицька книжка дає вдоволяюче пояснення тим, які думають, що греко-католицька Церква була від початку такою, як є нині.

Греко-католицька Церква, се Церква Православна, а тільки ворогами поєднена.

Що вона є Церквою Православною, вистарчить нагадати хоч би тих кілька примірів:

Всі Богослужения й обряди греко-католицької Церкви загально ті самі, що і Церкви Православної.

В Церкві греко-католицькій священник ще до недавна виголошував: І всіх вас православних християн... (В 1918 році приказано в Галичині понехати слово „православний". Се оголошено урядово в Арх. Відомостях 20-го березня, 1918 року).

В греко-католицьких Требниках (крім найновійшого василіянського) в Молитві Чину Хрещення говориться: „утвердди в православній вірі"... (новоохрещеного).

Але розумні люде знають, що добрі річи треба від усіх перебирати — бо ті річи самі за себе свідчать, що вони добрі. Добрі річи не є поганськими. Поганськими ми звемо лише те, що погане, що недобре, що нерозумне.

Погане, се зволе, що уявляли собі Бога дуже по нерозумному. Всяд за тим і ціла їх релігія була нерозумна. От приміром деякі погане навіть власних дітей в жертву богам приносили — вбиваючи, чи кидаючи в огонь.

Отже наша Церква не взяла від поган того, що не повинна була брати — вона не взяла поганської релігії. Бо їх релігія була недобра, отже поганська.

Що-ж в поган було добре, розумне, користне, те не було поганським і його всі беруть і передають з покоління в покоління.

Кже дехто з греко-католиків:

— Чому то в Православній Церкві священик при хрещенню постриге голову дитини... От а нас подібного нема...

Відповідь буде така:

Церква греко-католицька давнійше мала також звичай постригання дитини, але пізнійше той звичай занехала, щоби себе до костела наближати.

В давній греко-католицькій Литургії читаємо:

— А ще в східній Церкві давній звичай постригати наперед волосся на голові новонароджуваного (себто охрещеного). Те постригання виконується на знак відложення гріховних чинів і повної покори та служби Господові по-слідню, як колись давні Назорії, посвячені по-слідньому Богу, обстригали голову і волосся клали на Божих (Числ 6: 18—6-та книга Мойсея), щоби тим виявити найповнішу покору волі Божій.

Святий Афонасій, в відповіди на 28-ме питання, говорить:

— Постригають наперед перше волосся на голові дітей не для того, щоби їх освятити Богу, але більше для того, щоби постриженны і приношенным Йому (волосся — себто приношення на жертву) доказати, що вони передають своїх дітей в послугу Богу на віки.

Подібно пояснив І. Симеон Солунський (год. 68):

— Після помазання священик стрижe наперед волосся на голові хрещеного — рядше на знак того, що своїм головою має він Христа і що повинен він молитись в непокритою головою, як й учить апостол Павло; а разом з тим — каже знова свого роду знак (печать), даючого і стрижe наперед, щоби він віднинув всяку непотрібну думку. Крім того волосся хрещеного приноситься Христу, як перші жертви людського тіла. Даючого ножиском чи священик не видне того волосся, де попаде, але кладе в сім місці.

Так говориться в греко-католицькій Литургії на 380-ій сторині. Бо книжка тая надрукована ще тоді, коли звичаю постригання в греко-католицькій церкви було ще не викинули. Отже та греко-католицька книжка дає вдоволяюче

Хрест в місцях. — В нас можна нераз бачити Хрест, що стоїть на місцях.

Місць, се знак магометанської релігії. Основатель релігії, Магомет, родився 571, а вмер 631 року в Арабії. Релігія, яку заснував Магомет, відома в нас також, як турецька релігія.

Магометане поширювали свою віру огнем і мечем і перемогли богато християн. Дуже ослабили Східну Православну Церкву. Був час, що цілій Європі загрожували. В Царгороді забрали вони християнську церкву св. Софії — найвеличавійшу з християнських церков і перемінили на свою магометянську.

Отже Хрест, що стоїть на місцях, нагадує нам перемогу християнства над магометанством, перемогу Хреста над місяцем.

Киріе елейсон — се по нашому Господи помилуй. Воно задержалося в нас як памятка того, що Україні прияли християнство від Греків. Та замість цього можна в нас співати по нашому Господи помилуй.

Господи помилуй — се маленька молитва, бо зложена ледво з двох слів. І в інтересе те, що її мають майже всі християне на світі, уживаючи грецької форми: Киріе елейсон.

Дехто поясное літинське „Домінус вобіскум", як наше „Господи помилуй", тимчасом же Домінус вобіскум, се — „Господь з вами".

ПРИНАГІДНІ БЕСІДИ.

Трапився одного разу на нашій кольонії спір між нами, православними з одним католиком, за те, яку віру приняв український нарід?

Католик впертo нам доказував, що князь Володимир Великий прийняв католицьку віру і в такій вірі охрестив цілу Русь-Україну, бо в тім часі ще не було розрізу між східною а західною церквами.

Ми знова зі своєї сторони доказували йому на підставі історичних фактів, що він мильно розуміє історію. Бо коли східна і західна церква були одно, то чому Володимир Великий посилав своїх послів і до церкви заходу і до церкви сходу і чому ті посли, коли повернули, то сказали, що найкраще їм подобалось християнство в Греції і таку віру приторучили прийняти?

Пізня того, що говорить історія, ми бачимо, що вже тоді, коли ще західна церква була в спілці зі східною, в ній вже й тоді були такі великі різниці, що до людей чужих дуже впадали в очі і вони могли відрізняти одну церкву від другої тим, що казали, отся церква краща від тамтої. Під тим вони розуміли якраз ту красу відправи, красу молитви, а не що инше.

В додатку до повище сказаного треба ще додати отсе: Колиб святий Володимир Великий дійсно приняв був католицьку віру, як се католики люблять доказувати, щоби вводити легковірних на манівці, то католицька церква святкувалаб нині прочисто память святого Володимира. А то свято святого Володимира в греко-католицькій церкві цілком занехане. Правда, що в календарі імя святого Володимира ще світиться, як святого церковне, але погляньте в греко-католицькі богослужбові книжки видання Василіян в Жовкві, то побачите, що відправа на день св. Володимира (15-го липня ст. ст.) пропущена.

Хіба справді рівноапостольний Володимир є такий маловажний святий, що навіть недостойний мати відправи на день Його свята? Мені здається, що коли такий чужий нам, кат нашого народу, як Йосафат Кунцевич, достойний мати відправу в греко-католицькій церкві, то тим більше повинна бути відправа на день святого рівноапостольного Володимира, Хрестителя України.

Отсе є наглядний доказ, як католицька церква уєдиняє поволеньки все те, що вказує на спільність греко-католицького обряду з православним.

— Можливо, що ми ще доживемо і до такого, що прийдеться греко-католикам шукати иних імен для тих церков, які вони в наслідні в честь святого Володимира, якого свята вони не можуть відповідно відсвяткувати, не маючи відправи на таке свято.

Кум Грань.

„ВІСТНИК"
Релігійний часопис для Українців в Канаді
Виходить 1го і 15го кожного місяця.
Видає Українська Православна Видавнича Спілка.
Передплата: В Канаді — $1.50 на рік.
За границю — $2.00 на рік.

THE HERALD
Published semimonthly by the
Ukrainian Orthodox Publishing Company
Subscription per annum:
In Canada — $1.50. — Foreign — $2.00.

Адресувати: — address
The HERALD, Box 3634, WINNIPEG, MAN.

АРХИПАСТИРСЬКЕ ПОСЛАННЯ

ВИСОКОПРЕОСВЯЩЕНОГО АРХИЄПИСКОПА ІОАННА ТЕОДОРОВИЧА В СПРАВІ СВЯТКОВАННЯ ПАМЯТИ СВЯТОГО ВОЛОДИМИРА*).

В історії життя майже кождої з цивілізованих націй мається в віддаленому минулому історичний період, який став в житію тої нації великим зворотом, накресливши на всі дальші віки напрямок життя і розвитку її. Такі переломові хвилини у всіх цивілізованих націй залишаються на все незабутними. Вони не лише відходять до скарбниці історичних традицій життя сеї нації, — ще частіш вони дають початок новій традиції, в життю нації не викоренимій. Кожда нація памятає такі важкі, зворотні хвилини свого великого минулого і для виконання їх сама особливі свята, значення яких є всенаціональне.

Таким святом для нас є, — правдивіще сказати, мусіть бути день памяти Святого Рівноапостольного Князя Володимира Великого.

З днем споминку Святого Князя, Християнського Просвітителя нашої Нації, сфери їх наших мрячать очами в...ичні поди нашої історії кінця X віку. Вони положили на чоло нашої Нації нове тавро яке чим далі йшли віки, все глибше, все виразніше витискалося на своєму чолі. Наш Нарід з того часу став народом християнським. Христова віра дала новий зміст і напрям народній душі, розкрила в ній затвеєні там духовні богатства, показала їй красу вищих змагань, научила стреміти до вічности в Богом і в Бозі. І в відповідь на поклики святої віри, зпосереду нації Нації віками підносився і підноситься до Бога і Його святости численний сонм праведників, подвижників, отців і учителів нашого Народу, творців його духовного життя. Все се започаткувало ділом окреслення нашого Народу, ділом, якого так великого і свято довершив великий наш Князь-Просвітитель, Святий Володимир.

Чим Святого Князя Володимира має все всеохоплююче значіння не лише в релігійній чисто царині. Прилученням нашої Нації до християнських народів прийшло їй письменність, а з нею освіту. Час Святого Князя Володимира, се період народження нашої національної культури. Хоч вона і перед тим була, але хіба в зародку. Неосвічена християнством, незафіксована письмом вона зникла. Правдиво, період Князя Володимира є часом започаткування всього, що тепер ми називаємо своєю національною культурою. Все, що на полю культурного діляння витворив дух нашого Народу, все се своїм початком має велику в історії нашого Народу добу Святого Князя Володимира.

Всі народи горді зі своєї славної старовину. І чим далі в старовину нарід вміє оглядатись і сю старовину памятати, тим він культурніший, бо вірно показує, що культура його не зі вчора, а пережила віки, а тому має запоруку бути тривкою і в будучому.

Ми, Українська Нація, маємо на що оглядатись і що святочно-урочисто згадати. Нехай-ж цей день спомину Святого Рівноапостольного Князя Володимира стане всенаціональним святом, в день якого перед нашими очима нехай оживе слава доби Святого Князя, найстарішої доби, в якій остаточно наша Нація прийняла до Христа і з того часу йде з Ніц, започаткувала свою культуру і по сей час розвиває її.

Свято се заслуговує стати всенаціональним

З ласки Божої, Волею Церкви
† Архиепископ Іоанн Теодорович.
Смоки Лейк, Альберта,
15-го липня, Р.Б. 1933.

*) Послання було розіслане священикам на час, в тут друкується з опізненим, через брак місця в часі в 15 липня с. р. — Ред.

ПОГЛЯДИ КАНАДІЙСЬКИХ СТРІЛЬЦІВ НА ЦЕРКВУ.

V.

Ще каже „Новий Шлях":

Тому що ми є проти всяких релігійні гризні межи нашим народом й стремимо до того, щоби Українці одного й другого віросповідання спільно несли моральну й матеріяльну поміч Рідному Краєві й співпрацювали в канадській національній та громадській роботі в Канаді — одна з других груп в безглуздий спосіб ритає нас, як релігійних індеферентів, недовірків, безбожників, отьщовинців.

І з нова те саме безглуздє дітвацтво кричать з наведеного уступу

Бо запитайсь „Новий Шлях". **Де ви бачить релігійну гризню між українським народом?** Хіба тут Українці з Українцями за церковні питання колибудь сперечаються?

Ні! І ще раз ні!

Релігійна боротьба провадилася в Канаді колинебудь лише між Українцями і чужим наступом. І про те вже нераз широко мовилося і толковалося. Але „Новий Шлях" має на все свою міру

Коли проти українського народу йде чужа сила, яка втягає до своєї армії десвідомих, або продажних Українців, то се вветься в „Новим Шляху" походом України проти Українців. Давні язичарі були би для „Нового Шляху" найрідшими Українцями, з якими український нарід воював, забуваючи, що Українець з Українцем не повинен воювати. Або чого вороґувати з Твердохлібами, чи Пеньми, коли вони Українці?

Та біда в тім, що і язичарі, і Твердохліби і Пеньі є лише інструментом в руках ворога. І тому боротьба Українців з язичарями, з Пеньими чи Твердохлібами се боротьба з цілком чужою силою

Те саме було і є нині в Канаді Католицизм, се чужа і ворожа Українцям сила. Протестантизм — чужа сила. Православіє — чужа сила Таксамо чужа, як і більшевизм, з якими, по словам „Нового Шляху", „націоналісти" борються

І тому на місцю буде запитати „Новий Шлях". Процо „націоналісти" борються з українськими більшевиками? Чому з українськими угодовцями? Чому заводять з Українцями „гризню"?

Каже „Новий Шлях". що всі закидають „націоналістам" безрелігійність безбожність і т. п. та видно, що не дармо. **Бо самий „Новий Шлях" показує, що релігійні справи українського народу йому такі близькі, зрозумілі й інтересні, як Марсові Канали. А може і вежше.**

Каже „Новий Шлях": Стремимо то того, щоби Українці одного і другого віросповідання спільно несли моральну й матеріяльну поміч Рідному Краєві й співпрацювали...

Хочемо! . В тім і лихо, що „Новий Шлях" з „націоналістами" за богато хочуть, себто — забогато руководяться апетитом, а замало розумом. А то розум сказав би, що забагатки апетит часом дуже дурні

Розум сказав би і дещо більше Він сказав би, що „віросповідання" для людей релігійних має більше значіння, ніж для „націоналістів" — воно є для них законом, є напрямом. Є хтось грекокатоликом — підчиняєсь тій політиці Риму, яка помагає Польщі. Став протестантом — підчиняєсь чужій протестанській місії Став римо-католиком — і важає себе Поляком.

Про все те „Новий Шлях" й „націоналісти" знали би, коли-б були людьми релігійними.

Ще питання „Новому Шляхові": Чому то „націоналісти" не хочуть з ніким співпрацювати? Всі мають з німи, а вони з ніким. А прецінь „націоналісти" ніде не виявили більшого національного розуму від других, а канадійські вияв ють таке, що на дійсний розум і не по хоже. І тому дива нема, що всі „називають" їх „**як релігійних індеферентів, недовірків, безбожників, отьщовинців**". **Сюди хіба додати-б: і дітвацьв!**

Каже „Новий Шлях":

Тому, що ми пропагуємо Українське Національне Обєднання, яке станула на українському чисто-національному ґрунті й має за завдання мобілізувати в собі всіх хлібом та охотою до національної роботи без огляду на їхній обряд, обєднати групи зза рамів церков і зі шкідливих релігійна органів, які в підступний спосіб з зовнішніх (?) в свої руки, опльозують нас.

Ні! Се „Новий Шлях" і його „націоналісти" з їхнім Обєднанням самі себе опльозують. Бо не хочуть вони знати кількох правд, як:

1. Що поза ними є також Українці, які стояли і стоять на чисто-національнім ґрунті,

2. Що за другими є довголітня праця, коли за „націоналістами" є покищо сліди верби,

3. Що другі мають більше досвіду з громадської роботи ніж „націоналісти"

4. Що „націоналісти" на кождім кроці показують лише **свою** нахабне дітвацтво,

5. Що ніхто не може обеднати більшого від себе, отже й дітваки можуть обеднатя лише дітваків, але ніколи старших,

6. Що тортування людей „без огляду на їхній обряд", се свідоцтво крайної дурноти,

7. Що ніхто в „підступний спосіб" не захопляв церковних органів (часописів!?), бо люде, в руках яких ті органи, самі власними заходами почали їх видавати. Римські політики почали видавати орган католицький, а православні Українці орган православний

А може „Новому Шляхові" справді відома якась підступна робота, так на денне світло з неї Нехай знають люде! Нехай знає світ!

Ще каже „Новий Шлях":

Ми віримо, що свідомий загал в Канаді не допустить, щоби поодинчі мінійки робили з з української Церкви торговицю для особистих цілей

Того і треба! **Тільки найперше мусить „Новий Шлях" подати імена тих мінійків, факти їх підступної роботи, їхні заходи для особистих цілей. А може і розвіри, чи сильність тих засобів.**

Се конечне! Во голосование виґлядання про мінійків, що десь вони є, не богато поможе. Загал все одно не буде знати, до кого се відносяться. А як вачне сам допитуватися, то готов сказати, що до тих „мінійків" належить і дехто з націоналістів". Тому треба справу ясно поставити.

Голословне вигукування може пригадати людям приповідку: Ловіть злодія!

Візьмімо такий приказ „Нового Шляху":

Жадна українська церква не сміє бути заборолом будь-якої політичної партії Кожна українська церква має й мусіпме виконувати свої обовязки, а це давати українському суспільству дійсні моральні й інші духові підставки, тому церкву українські націоналісти підпирають всіми силами

Церква не сміє бути заборолом (оборонною) будь-якої політичної партії.

Інтересне! Значить колиб політична партія була найгіднійша, просто свята то і тоді Церква **не сміє** з нею йти, ні пригадати, ні співпрацювати Не сміє і кінець! „Націоналісти" не позволяють.

А що Церква в широкім значінню, то ціле нарід, отже нарід, який творить якусь церкву, **не сміє** мішатися до партійної політики, або ясніше — до жадної політики Хто з церквою — того поза рамці політичного життя поставити Разом з Церквою відлучити його від держави.

Тільки-ж такий приказ „націоналістів" приятьом нагадує больщевію Хто з релігією, хто з церквою, того позбавляється всяких прав і переслідується

Не дармо-ж люде і большевиками „націоналістів" називають

Кидається також в очі, що „Новий Шлях" з „націоналістами" на кождім кроці ставить Церкву поза область життя, **не вимагаючи від неї таких обовязків, яких вимагається від осіб, від громад, від всяких інституцій.** Церква має стоятя на боці і тільки якусь свою роботу робити. Церква не повинна в найкращої політичної роботи підтримувати. Церква зробить народові велику прислугу, коли бодай перестане робити протинародну роботу

Таку ролю, таке місце назначують „націоналісти" Церкві Стій поза життям, поза життєвими справами людей, ніточки не мішайся, а те зло, яке робиш, перестань робити...

І каже „Новий Шлях", що коли Церква таким самовбійчим напрямом піде, то „націоналісти" підтримають її всіми силами". Поможуть й впастн.

Так перейшли ми одну лише статтю стрільецького „Нового Шляху", розбираючи подрібно їхній світогляд, їхню політику, їхній розум. А вже голово їхне відношення до релігії і Церкви.

І шож ми бачимо?

Бачимо, що „Новий Шлях" з його „націоналістами", се зарозумілі діятелі, які думають, що своїми розумами всіх їх пояс заткнули.

Бачимо, що їхній світогляд і ціла їхня політика, се дітвацький, безконтрольний лапцюгізм в усіх напрямах. Се видно в їхнього часопису, помимуючи вже навіть їхню, загально відому роботу і їхнє поведення в Канаді.

Бачимо, що назви: індиференти, атеісти (безвірники), больщевики, якими називають і в Европі і в Канаді, їм належаться. Сама стаття, яку ми розібрали аж кричить безвірництвом, та большевизмом. І дітвацькою дурнотою.

Сам також факт, що де би „націоналісти" не опинилися на світі, то всюди підносяться проти них однаковісінькі вакчиї й означують їх тими самими назвами і прикметами, свідчить, що такі вони мусять бути, як говориться. Мурина всюди мурином назвають.

„Націоналісти", якими їх бачимо, се

ЦЕРКОВНЕ БЛАГОСЛОВЕННЯ ПЛОДІВ, ОВОЧІВ І ЗІЛЛЯ.

Каже Апостол Павло: Чи їсте, чи пєте, чи що иншого робите, все на славу Божу робіть.

Сказавши иншими словами — ми повинні завсіди памятати, що рука Володаря цілого Світа подає нам все, що маємо, чого потребуємо і що все те повинні ми приймати й уживати з подякою.

І тому Свята Церков встановила окремі дні подяки за все те добро, а рівночасно і просьби, щоби Бог був щедрий для нас і благословив працю рук наших

Вже в давних часах християне приносили виноград і хліб з нового збіжжа в день Преображения Господнього. Де нема винограду, там нині приносяться до церкви овочі — яблока, грушки і др. Се рівнож пригадує тим, що подостаточ овочів мають, щоби з свого достатку не жалували тим, які їх не мають.

Але що не всюди земні плоди на той час дозрівали, то благословення їх буває також на Успення Пресвятої Богородиці.

В молитві благословення плодів є просьба, щоби Господь подав їм своє благословення, щоби щедро їх умножив для прокормлення людського роду і всего живого, щоби вони служили для нашого здоровя і відвернення слабостей і взагалі для нашого добра.

Благословення Зілля (цвіть) відбувається в свято Івана Хрестителя, на Успення Пресвятої Богородиці, або в день Происхождения Честного Хреста. В молитві над зіллям є просьба, щоби Бог його благословив й обдарував лічничою силою

На Великодні Свята благословляється Артос, а дальше Пасха і другі печива, мясо, яйця, сир.

В церкви на тетраподі (на столику серед церкви) кладеться той хліб званий „Артос", а вдома е тоді окремий великий хліб, що звемо Пасха, або Паска.

Слово „пасха", се жидівське „пасах" і значить „йшов, вийшов" — в память виходу Жидів з египетської неволі. Для християн „Пасха" значить — перехід від Старого Завіту до Нового; від смерти до життя вічного, до спасения.

Артос по грецьки, а по нашому: хліб, який підносится. Коли по смерти Христа Апостоли засідали до стола, то на одним порожнім місця клали хліб, який пригадував їм Ісуса Христа. Се тепер пригадує Артос, який опісля роздається вірним.

В Неділю Цвітну (Лозову, Шуткову, Вербну) є благословення лози (по церковному — вий, себто пальмових галузок), в нас галузок верби, на память тих галузей, які народ держав в руках, коли Христос вїзджав до Єрусалиму. Щоби той вїзд ясніше пригадати, на Утреню Цвітної Неділі є благословення лози, які вірні несуть до дому і переховують.

Крім тих є ще инші церковні благословення — благословення дому, поля і других річей.

Всі ті благословення мають для нашого життя двоякє значіння: значіння релігійне і значіння народно-культурне.

Постарайтеся, щоби Ваша передплата була вирівнана та відновлена як найскорше.

елемент анавітурничий, анархістичний. І той свій анархізм він рад поширити на загал. Все-ж можна щось вискати, а страти нема. Годому вітер в полю.

Ось такими ми бачимо націоналістів в їхнім власнім зеркалі.

Або сказавши вірніше — мають значіння для душі і для тіла; для свята і для будного дня.

З релігійної сторони благословення настроюють нашу душу, наближають нас до Бога, піддають нас під Божу опіку, защеплюють в нас віру в Божу поміч й охорону.

З культурної сторони вони прикрашують святочні дні окремими формами, звичаями.

Увяжіо собі, що хтось з чужих, але розумних людей побачить, як українські жінки та дівчата йдуть до церкви з китицями цвітів Або йдуть з церкви з зелом. Або приносять на Великдень для благословення печиво Він буде розуміти, що з усім тим вяжеться молитва; що всі ті річи е релігійними символами (знаками), які пригадують нам важнійші річи Окремо-ж — для самого ока все те має окрему вартість, як гарні форми людської культури.

Ось чому ми перші повинні розуміти значіння і вартість всего того і всі ті звичаї, які найкращіше заховувати, як цінне майно — передане нам і давними християнами і нашими предками. (В).

ЦІКАВО БУЛОБ ЗНАТИ.

Едмонтонські „Українські Вісти" з дня 12-го липня, с. р. пишуть:

„В продовж останніх 50 літ, протестантські церкви витратили від 50 до 100 мілюнів долярів на місії, щоб навернути католиків імігрантів. Але все намарно. До такого заключення прийшов Теодор Абел, професор Інституту для суспільних та релігійних досліджів при колюмбійському університеті в Ню Йорку. Він видав книжку про се під заголовком „Протестантські місії серед вмериканських імігрантів". Тепер число протестантів наверенних з емігрантів католицької віри виносить 50 до 60 тисяч голов. але в тій цифрі містяться вже й діти та внуки колишніх емігрантів, католиків. Нїодна з протестантських церков серед цих емігрантів не втримується своїм грішми і їх все треба підмогатя, — каже професор Абел. Після його обчислення річно треба докладати до кождого наверненого протестанта 30 долярів, на те, щоб його втримати при новій церкві. Але цікаве питання поставлене при кінці, а то, яка властиво користь для Америки з тих наверенних на протестантів імігрантів католиків? Се в Злучених Державах. А цікаво булоб знати, скільки грошей витрачено на ту ціль в Канаді за 30 літ?

Се послідне питання поставлене очевидно самими „Вістями". Та нам таки дуже цікаво булоб знати, коли то появиться така книжка, що покаже і доказже, кільско то грошей витрачено в Канаді за 30 літ католицькими церквами, щоби перевести греко-католиків на римо-католицизм, або бодай притримати їх поки-тіжке греко-католицизмі?

Бо мабуть ані одна греко-католицька церква не втримується виключно своїми грішми Її все підмогами і підмогають римо-католики. Так було за епископа Будки, так є і тепер. Отже ставиться питання так греко-католиків, як і римо-католиків: яка властиво користь для римо-католиків з тих наверенних греко-католиків на римо-католицизм, або таки самих греко-католиків не лише в Канаді, але й в Америці?

НЕДІЛЬНА ШКОЛА

ХРИСТОС НАГОДУВАВ ЧОТИРИ ТИСЯЧІ ЛЮДЕЙ СЕМИ ХЛІБАМИ ТА КІЛЬКОМА РИБАМИ.

Одного разу зійшлось коло Ісуса дуже богато народу, а не було що їм дати їсти. Ісус, приклikавши учеників Своїх, сказав їм:

— Жаль Мені народу, що вже три дні вони пробувають зі Мною і не мають чого їсти, а відпустити їх голодними не хочу. Коли їх голодних відпущу до домів їх, то вони ослабнуть на дорозі; бо вищі з них прийшли здалеку.

І відповіли Ісусу ученики Його:

— Відкіля хто зможе тут у пустині нагодувати їх хлібом?

Він запитав їх:

— Скільки у вас хлібів?

Вони-ж сказали:

— Сім.

І звелів народові сісти на землю і, взявши сім хлібів, хвалу воздавши, ламав і давав ученикам Своїм, щоб роздали; і вони роздали народові. І було у них риб трохи. Поблагословивши, Він числів і їх роздати. Їли-ж і вдоволились і зібрали кришок, що поостався, сім коробок. А було тих, що їли, тисяч з чотири; і відпустив їх. І зараз ївши з учениками Своїми у човен, прибув у сторони Далманафські.

ФАРИСЕЇ ТА САДУКЕЇ ВИМАГАЮТЬ ОЗНАКИ З НЕБА.

Приступили до Христа фарисеї й садукеї і, спокушуючи Його, просили, щоб показав їм ознаку з неба. А Він, відповіваючи, сказав їм:

— Звечора ви кажете: буде погода, бо небо червоне. А вранці: сьогодня буде непогода, бо небо червоніє й хмариться. Лицемірні лице неба розпізнавати вмієте, а ознак времен пізнати не можете. Рід лукавий і прелюбодійний ознаки шукає, і ознаки не дається йому, окрім ознаки Іони пророка.

І покинувши їх, відійшов. І ученики Його, переправившись на той бік, забули взяти хліба, і, опріч одного, хліба не мали з собою у човні. Ісус сказав їм:

— Глядіть, стережіться росчини фарисейської й садукейської — Іродової.

Вони-ж думали собі, кажучи:

— Се що ми не взяли хліба.

А Ісус зрозумівши, сказав їм:

— Що думаєте собі, маловіри, що хліба не взяли? Не вже-ж ви ще не розумієте та не памятаєте про пять хлібів на пять тисяч душ, скільки кошиків зібрали? Ані про сім хлібів на чотири тисячі, і скільки коробок окрушин зібрали? Як же ви не розумієте, що Я не про хліб сказав вам — стережіться росчини фарисейської й садукейської?

Тоді зрозуміли, що Він казав їм стережтися не росчини хлібної, а науки фарисейської й садукейської.

„ДНІПРО"

орган Української Православної Церкви в Зачених Державах,

виходить 1 і 15 кождого місяця і коштує на рік $2.00

Передплату висилати на адресу:

"DNIPRO"

1081 Germantown Ave., Philadelphia, Pa U.S.A.

ІСТОРІЯ ЦЕРКВИ.

(За Е. Семакою).

(Дальше)

Богослужіння, церковна дисципліна і релігійно-моральне життя на заході. Західне монашество.

І. До окраси і блеску богослужіння західної церкви дуже причинялися в IV періоді красні штуки: архітектура, скульптура й малярство. Замість архітектонічного римсько-візантійського стилю, розвинувся особливо між германськими народами готицький стиль з своїми остро-кінчастими вежами, легкими й високими стовпами і луками не округлими а кінчастими. І штука церковного малярства розвинулася також особливо посередництвом італійської школи, а почавши від 13-го століття також посередництвом германської школи.

Римська літургія стала спільною всім церквам заходу, кромі Медіоляну, де у [redacted] літургії Амвросія. Остатки національних літургій полишив Григорій VII: в Іспанії мозарабську, а в Богемі, Моравії і Польщи славянську, зарядживши всюди уживання тілько римської літургії в латинській мові. Лиш Славянам дальматинським і істрияньким позволив Інокентій IV (1248) уживати римської літургії в славенськім перекладі а писаної глаголицею.

Як нові свята, незнані досі в християнській церкві, запровадженo: Свято тіла Христового, то є свято евхаристії і Свято непорочного зачаття Матері Божої.

ІІ. Дисципліна церковна і релігійно-моральне життя підупали в протягу сего періоду на заході дуже. Поверховна богобоязність йшла рука в руку з моральною розпустою, забобонністю і невіжеством. Стародавній спосіб покаяння увесь став зовсім а його місце заступив інший спосіб покаяння дуже драстичний — бичованнія себе самого аж до крови. Сей спосіб покути, спершу уживаний лиш в монастирях, став пізнійше дуже загальний; його виконували на публичних процесіях, що великими четами переходили цілі краї, і зійшов відтак на так страшний фанатизм, що церква й держава мусіля придумувати строгих мір, щоби його обмежити.

Характеристичним витвором сего періоду є так звані індульгенції, то є відпущення гріхів без власних діл покути, уділявані папами всім тим, що брали участь в хрестових походах, як також тим, що причиняялися до иших святих цілий або діл, злучених з святими цілями, до будови церков, шпиталів і т. п., наконець і тим, що у відповідних часах звивджували святі місця. Сими індульгенціями робили великі надужиття, через що вони причинялися значно до зіпсутя релігійно-морального життя христіян.

ІІІ. В сім періоді підупало також дуже монаше життя, а то з різних причин, які принісе з собою час, передусім з причини великих маєтків, котрі припали монастирям особливо під час хрестних походів. Щоби між монахами оживити карність і звести чернече життя до первісної його строгости, основано з кінцем XI століття богато нових орденів з остріщими правилами.

Значніші з межи сих орденів отсі:

1. Орден Картавзів, оснований каноніком а Раймсу Бруном року 1086, на пустім місці близько Гренобля, єпископії Картузіком, з дуже строгими правилами; монахи сиджи живяться лиш хлібом, водою і кріном, мусіли тяжко працювати і мовчати.

2. Орден Цистерціянів, оснований також на дуже взострених правилах цуменом Робертом в Сітеаux коло Дижон, року 1098.

3. Орден Премонстратенів, оснований року 1120 каноніком Норбертом в Premontre, одній долині коло Лйону.

4. Орден Кармелітів, оснований року 1126 західними еремітами на горі Кармелю в Палестині ревним хрестоносцем Бертольдом з Калябрії. Безпокоєні Магометанами, перенесли вони відтак (1245 р.) до Европи. Пізнійше намагались Кармеліти доказувати, що пославсь просто від пророка Ілії.

5. Орден Августинів, оснований в половині XIII століття (1243 р.) папою Інокентієм IV, відтак доповнений (1266 р.) папою Александром IV злученим кількох давнійших еремітичних орденів на підставі чернечого правила, хибно приписуваного славному святому отцеві і а-фриканському єпископові Августинові († 430 р.). Від еремітів або монахів Августинів різняться канонікн Августина, що не є нічим иншим, як канонікми звичайні, що придержуються одного правила для спільного каноничного життя священників, котре повстало в XII століті то і приписуєся також Августинові.

6. Відмінним родом новіх орденів були орден жебручі, що виринули з XIII століття: вони жебрали на утриманя свого життя, а знаменитші і з більшим впливом з поміж них були Франціскани й Домініканн. Орден французький або міноритів основав Франціск з Ассісі року 1209, а домініканський або пр[illegible]одинків ка.-оніх Домінік з Осми року 1216. Сі ордени дістали від папів дуже великі привілеї, особливо право всюди проповідувати й сповідати, набрати місця учителів по всіх закладах для образования і виховання, а що вони були при тім задля свого убожества независимі від будь якого впливу світського, то мали дуже великий вплив на володітелів і народи, і тим сталися ще же вигідним средством в руках папів.

(Дальше буде).

КЛЯТЬБА.

Здається нема поганійшої навички, чим клятьба. Один побожний муж говорить:

„Хто проклинає, той сам себе кінчить, знеславлює. Хто не знає, як себе контролювати і а нападі власти вияває непристойних та богохульних слів, той не є гідний знаходитися в товаристві порядних людей!"

Так, а ще більше в товаристві Бога.

ЗОЛОТІ СЛОВА.

Хто знає як, сміється, коли сміються і з чого сміються, — той вже осягнув високий степень мудрости.

Коли вробиш помилку, не роздумуй довго над нею, а знайди її причину і старайся не повторювати її більше. Минувшини не можна змінити, а будучність це в твоїх руках.

КАТОЛИЦЬКА НАУКА І ЄДНІСТЬ.

(Єлоя Крік, Сиск.)

Пишу пару слів про католицьких вевликів, які між Українцями шарять свою роботу. В місцевости між Терновом і Єлоя Крік живуть чималька горстка рімко католиків і уніо-католиків, котрі перше не належали до жадної парафії. До них почав доїджати католицький священик і організував їх 22-го березня 1933 в маленьку громаду. Купили площу від церкву і записали на католицького епископа, а їх священик тепер трубить у ріжку сьому трубку. Він їм казав, що римо-католики і грако-католики, то все одно, а на православних священиків і членів Української Православної Церкви накидався. Я не вірю, щоби католицький священик, котрий має себе за Українця, робив розлор між Українцями, як доки не побачив сего на власні очі. Я дозідався, що він має бути в день Петра і Павла на Поселищі і посвятити місце під церкву і мене зібрала охота піти і послухати та подивитися, чи то правда, що мені люди говорили про його наклади на православних.

Перед посвяченим місця, священик сказав пару слів до своїх, вірних, а між иншим таке: „Дорогі брати католики, приступіть ближше, бо у нас не так, як у православних". А як сміялися посвячене місця, то став на Службу Божу. Я дивлюся, а тут стрій латинський; є коло него два малих хлопці і дві дівчинці і тримають світло, а він обернувся до людей і каже: „Дорогі брати і сестри, католики, усі приступіть ближше до мене, бо в нас не так, як у православних, бо в православних, як стає священик на Службу Божу, то каже, наспівавши „Ой не вода Гриць на вечерниці". А я собі подумав! „Ти, небоже, за мало здибався з православними, коли так говориш. А то є стид і ганьба для духовної особи так брехні говорити.

По Євангелії, як звичайно, став на проповідь і почав говорити про католицьку віру. Згадав також про покійного Семена Петлюру і каже: „Дорогі брати і сестри католики, католицька віра є найстарша на сій землі, бо навіть Петлюра ходив до Риму і просів папу, аби прислав Україні до католицької церкви".

Дуже мізерна ваша беседа про Петлюру, отченьку, бо Симон Петлюра старався український нарід визволити, щоби був самостійний і мав свою державу. А ваші слова, отченьку, не пасують до Петлюрової роботи і ні задалеко зійхали, бо український нарід вже ліпше від вас, за що Петлюра бився. Дальше кажуть говорив на проповіди, що православні священики не варти і від хліба увійти, бо у православній церкві нема нічого доброго, бо в ній не правиться Служба Божа і немає сповіди та Євангелії не читають. Також назвав православних хрущами, вражинами, тиграки, свинськи, кудобою, гнилю, болотом та ин. сказали, що ви було сорок сорок слухати. Дальше напомінав, щоби чи ходили на православні сходини і не давали на ніяку українську роботу, яку поширюють православні, які зложили тепер, бо будуть проклятії і свої душі продадуть. Мені дуже сумно, як може священик таку науку поширювати. Замість того, щоби ширити просвіту та любов, він ширить темряву і ненависть

Сказеніться, брати грако-католики і не слухайте такої науки, яку вам подає римський клир. Православні Українці, се не ваші вороги, а рідні брати, з якими ви повинні єднатися, а не ділити до них независимости. Читайте історію України, а в неї довідаєтеся, котрі з церква українського народу і котра має заслуги за собою. Приглянься добре роботі ваших духовних провідників і присувайтеся їх праці, а переконаєтеся, що їх робота і наука змірена на користь вашим воротам, а на шкоду нашому народові.

Бувший католик.

ОТВОРЕННЯ НОВОЇ СВЯТИНІ.

(Давфін, Ман.)

На 9-го липня сего року відбулось в Давфіні отворення нової Української Православної Церкви. Сей день є і буде незабудно важним для православних Українців у місточку Давфін. Від того дня церковне життя скерковано у правильне русло і вся церковна праця буде розвиватися краще чим до сего часу.

Громада православних Українців постійно зростає. Був час, коли всі тутешні Українці гуртувались коло католицької церкви. Та політика великих ксьондзів, неукраїнська робота католицької церкви й брак народної свідомости Українців в Давфіні були причиною, що часть зірвала в Римом. І от з року на рік число православних зростає.

На початках Богослужіння відбувалися по приватних домах. Кілька разів наймали англійську церкву. Пізнійше знов були примушені православні сходитися на молитву в клюті. Показалось на весну 1932 року, що хата, хоч би як обширна, рішучо за мала на Богослужіння збільшений православної громади в Давфіні.

В травні 1932 р. були принущені члени церковної громади винайняти Народний Дім для Богослужіння, а рівночасно вирішили почати будову церкви.

Приготовлення до будови церкви почалися з приходом о. Гринишина на оброу Давфін. Вже в січні, 1932 р. громада купила двоповерхову палицу під церкву на головній вулиці. В березні громада придбала дошки на будову, а першого травня, 1933 р. почато роботу на площі. І 9-го липня, 1933 р. вже відбувась Богослужіння у цілком викінченій, а серединні й залавору, церкві.

Рано падав дощ. А мимо того кожо церкви почали здіятися анта. Замеглушився народ. В церкві сіно лунке, бо то зіталось з різних околиць дяки з добрими голосами. На годину 10 вже церква була заповнена. Почалось по скінченню рано вої відправи освячення церкви й обіду довкола неї. Відтак Служба Божа. Два священики — прот. Давфіну о. Є. Гриценя й мітрофорний протоєрей о. С. В. Савчук, адміністратор Української Православної Церкви в Канаді служили при престолі. Співав церковний хор із Кодіна під управою учителя п. Лазурука. В церкві був тожественний й побожний настрій. Всі переживали історичну хвилю. Се-ж у першої прослухала молитва до Господа Бога у волі церкві, яка має бути осередком церковного життя місцевих Українців, та школою Божого закону й моралі. Громадське життя доповнилось в Давфіні.

По Службі Божій відбувась освячення води на хлопі, посвяченім у головного каменя й тріумфовій обіду довкола церкви.

Після того був спільний обід в Народному Домі. Жіноцтво православної громади потрудилось коло обіду. Кілька разів перемінювались гості коло столів, а десь коло годині четвертої почались промови. Говорили: о. Гриценя, о. С. В. Савчук, п.п.: Батицький з Інгаїс, др. Потоцький, П. Кошуля і инші. Довго над вечір замічались промови і відспівування „Достойно є" та „Ще не вмерла України" закінчилось те величаве свято.

Нині православні Українці в Давфіні радіють. Радіють, бо докомали великого діла в час кріз. Дух — не шукати помочі в чужих, а опираючися на свої власні сили, — вийшов Сей день є і буде незабудно важним для православних Українців у місточку Давфін. Від того дня церковне життя скерковано у правильне русло і вся церковна праця буде розвиватися краще чим до сего часу.

Громада православних Українців постійно зростає Був час, коли всі тутешні Українці гуртувались коло католицької церкви. Та політика великих ксьондзів, неукраїнська робота католицької церкви й брак народної свідомости Українців в Давфіні були причиною, що часть зірвала в Римом. І от з року на рік число православних зростає.

На початках Богослужіння відбувалися по приватних домах. Кілька разів наймали англійську церкву. Пізнійше знов були примушені православні сходитися на молитву в клюті. Показалось на весну 1932 року, що хата, хоч би як обширна, рішучо за мала на Богослужіння збільшеної православної громади в Давфіні.

В травні 1932 р. були принущені члени церковної громади винайняти Народний Дім для Богослужіння, а рівночасно вирішили почати будову церкви.

Приготовлення до будови церкви почалися з приходом о. Гринишина на оброу Давфін. Вже в січні, 1932 р. громада купила двоповерхову палицу під церкву на головній вулиці. В березні громада придбала дошки на будову, а першого травня, 1933 р. почато роботу на площі. І 9-го липня, 1933 р. вже відбувась Богослужіння у цілком викінченій, а серединні й залавору, церкві.

Рано падав дощ. А мимо того кожо церкви почали здіятися анта. Замеглушився народ. В церкві сіно лунке, бо то зіталось з різних околиць дяки з добрими голосами. На годину 10 вже церква була заповнена. Почалось по скінченню рано вої відправи освячення церкви й обіду довкола неї. Відтак Служба Божа. Два священики — прот. Давфіну о. Є. Гриценя й мітрофорний протоєрей о. С. В. Савчук, адміністратор Української Православної Церкви в Канаді служили при престолі. Співав церковний хор із Кодіна під управою учителя п. Лазурука. В церкві був тожественний й побожний настрій. Всі переживали історичну хвилю. Се-ж у першої прослухала молитва до Господа Бога у волі церкві, яка має бути осередком церковного життя місцевих Українців, та школою Божого за-

ХРАМ І РІЧНИЦЯ ЦЕРКВИ.

(Гасс, Сиск.)

В неділю, 16-го липня, в церкві св Петра і Павла коло Гасс, відбувся храм і свято десять-літнього існування церкви. Храм сеї церкви звичайно приходив на святого Петра і Павла, але сього року передвечір Його з тої причини, що в Канорі того дня були відвідини прот. С. В. Савчука.

День вчився досить горячий і погідний, а се дало нагоду людям і з поблизьких околиць прибути. Людей було так богато, що ніяк не могли вміститися в церкві, тому більше як половина мусіла стояти на дворі.

Під час Служби Божої співав хор під управою учителя п. І. В. Коваленина, котрий немало поклав праці і старання коло вишколення сього хору, за що п. Ковальникови належиться признання.

Богослужіння відправили о. Л. Кирстюк, котрий дав дуже гарну і поучкучу проповідь на підставі святого письма, з сього було завоювані всі присутні.

По Богослуженню відбулася спільний обід, котрий приладжали членині сеї церкви. Гості посідали довкола великого стола і спожили на смачно по українськи приладжені страви як голубці, борщ і т. д. Дівчата і панї кожосили до столів і припрошували гостей. Було всіх пять столів гостей до обіду. Таки обіди на правильних мають велике значіння.

Після обіду говорили промови. Перший забрав слово голова церкви Іванов громади, п. Бабіяк, і сказав, що церковна громада обходить сьогодні подвійне свято, а се як звичайний храм і десяту річницю свого існування. Також сказав, що першим фундатора сьої церкви всіх є нема між живими, то на вшанування їх памяти попросив присутних встати з місця. — Відсвіжано їм „Вічная память".

Другі бесідники говорили отці: пп. В. Д. Тацюк, муніципальний секретар з Гаєт, Іван Аннака, фермер зі Стінер; М. А. Синкарук, учитель з Гаєн Елдер, И. Г. Лозинський, фармер з Гаєн Елдер. О. Кирстюк на закінчення дав відчит на тему Союз Українців Самостійників в Канаді.

Відчит о. Кирстюка був прилагоджений дуже гарно і заголовок дуже широ. Се був один з найкращих відчитів, які були коголошені в сій околиці. Неодному отворилися очи і він пізнав, хто се такі самостійники і до чого вони стремлять, та що нема причини їх боятися, як деякі вороги стращують. Взагалі цілий день бесідник говорив щиро, ясно і отверто, за що присутні нагородили кождого промовця горячими оплесками.

По промовах всі розійшлися надоволені домів, бо вислухали богато душевної і умової користи, кождий чогось научився. Я вірю, що будуть дуже добрі, щоби всякі, де лиш відбувається храм, чи празник, було по кількох добрих бесідників, бо люде все таки дечого навчаються.

Г. Г. Осипенко.

ВІДВІДИНИ о. МІТРАТА САВЧУКА В КАНОРІ, САСК.

На святого Петра і Павла, себто в середу, 12-го липня, відбувався відвідини о. мітрата С. В. Савчука в Канорі. Того дня також канорське товариство ім. Т. Шевченка святкувало сімнайцять-літні роковини свого існування. А що вам з сусідом не вдалось до Канори, то ми вибрались в дорогу ще з вечора перед Петром так, щоб завчасно дістатися.

Ідемо — ніч місячна, ясна, тільки холодний вітрець волівав так, що ще хочеться їхати. Ми з сусідом розговорюємся про завтрашній день, а про спанки і забули.

Від самого ранку в місті Канорі рух, повний життя. Люде збіраються в рівних околиць, їдуть кіньми, чотятся хати та трохи переночений гостями, кождий якийсь радий, веселий, бальорий. Можливо, що Канора такого торжества ще не переживала, щоб так численно були зарепрезентовані довколишні околиці, на яких 50 миль навколо, як Арран, Свон Плейн, Пелн, Гаєн Елдер, Морявей, Гасс, Стінер, Вінмер, Йорктон, Дрофот, Берелін, Мікадо, Лонвел, Гемптон, Райн, Бородже, Телмор Дистердам і другі.

На означений час церква заповнена по берегти і кожний тиснеться до середини, бо хоче почути відчит і побачити о. мітрата Савчука, дає і половина людей не вмістилася; треба було йти разів такої церкви, щоб всі могли вміститися.

По Утренині, яку відправив о. Л. Кирстюк, почалася Служба Божа. Правили прот. Савчук і о. Кирстюк. Під час Служби Божої співав добре

вишколений хор голос лунав по церкві. Людина забуває про свої щоденні турботи і виносяться духово геть високо-далеко, якась радість каднення земську душу. По прочитанню святої Євангелії, о. митрат Савчук сказав душе поучучу, гарну і щиру проповідь основану на святім письмі. Дуже рідко може почути так глибоко обдумину проповідь, яку виголосив о. Савчук. По Богослуженню було водосвяття, відтак обхід три рази довкола церкви.

По відправі відбувся спільний обід на площі коло церкви, до був чі не святи, але щоб пробувати ще дві-три ночі не спати, то я би не жалував. От, що то значить своя Рідна Церква. Я вірую, що вже не зателий той час, коли Рідна Церква обіднє всіх щирих і свідомих Українців.

Любомиль Тишіа.

ПОДЯКА.

Уряд Української Православної Церкви св. Ап. Петра і Павла в Тинг ден, Манітоба, складає щире сердечне щире спасибі о. мітр. С. В. Савчукові, о. Гашлыкому і о. Маєвському у Вінніпегу, пп. Міхонському і Баомоні, п. В. Свистуновім, дірігентові, співакам у Українського Православного Собору св. Покрови з Вінніпегу, делегатам з Українського Православного Собору, з церкви св. Арх. Михайла з Вінніпегу, Жіночому Товариству ім. Ольги Кобиланської при церкві св. Арх. Михайла з Вінніпегу, дяк. з Поппер Парк, Сент Селіфіз, Сентон і др., та всім гостям і членам які взяли участь в святі створення вище згаданої церкви в Тинідал, Ман. та своєю присутністю і своїми жертвами причинилися до так успішного переведення свята.

За Уряд Української Православної Церкви в Тиндал:
о. П. Запарнюк, парох,
М. Залуцький, голова,
М. Гнатюк, касієр,
К. Прочук, секретар.

ПОДЯКА.

Уряд Укр. Православної Церкви св. Ап. Петра і Павла в Тиндал, Ман. отсею дорогою складає щиру подяку всім тим, що продавали тикети, дарували річи, та всім тим, що будь чим причинився до переповнення базару, який відбувся дня 19 липня 1933.

За Уряд Української Православної Церкви в Тиндал:
К. Прочук, секретар.

УКРАЇНЕЦЬ-МАЛЯР
РОМАН МАРАЗ

малює образи до церков в православнім стилю. Робота солідна і по приступних цінах. Посилаючі замовлення будуть ласкаві подати розмір ширини і висоти образа. Для нових церквів великий опуст.

Замовлення слати на адресу:
ROMAN MARAZ,
987 Dundas Street West
TORONTO, ONT.

ХТО ХОЧЕ

навчитися доброї української літературної мови, пізнати історію своєї мови, дізнатися, як говорить український нарід — ТОЙ МУСИТЬ ПЕРЕДПЛАТИТИ НАУКОВО - ПОПУЛЯРНИЙ МІСЯЧНИК

„РІДНА МОВА"

ПРИСВЯЧЕНИЙ ВСЕБІЧНОМУ ВИВЧЕННЮ УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ

Головний Редактор і Видавець Проф. Др. Іван Огієнко.
Річна передплата для Канади і Америки (американський)
Окреме число 10 центів. — Адреса Редакції й Адміністрації:

РІДНА МОВА
WARSZAWA, ul. Stalowa 26 m. 10
Нові передплатники дістануть журнал від 1-го числа.

Щоденно порою в ночі лишалися Кликер, і їхали до дому Ніяк не хотілося розставати з сими людьми, хотілось побути ще хоч годинку-дві, але вже другої ніч минала, д чоловік і на возах не видно.

Широ кажу, що на довго лишиться в памяти для мене сей день, і взагалі для всіх тих, що мали честь і честь бути на сім святі-торжестві.

По дорозі — сусід каже: — „Бути на такім святі, то варт не то дві ночі не спати, але щоб пробувати ще дві-три ночі не спати, то я би не жалував. От, що то значить своя Рідна Церква. Я вірю, що вже не зателий той час, коли Рідна Церква обіднє всіх щирих і свідомих Українців.

Любомиль Тишіа.

ПОДЯКА.

Уряд Української Православної Церкви св. Ап. Петра і Павла в Тингден, Манітоба, складає щире сердечне щире спасибі о. мітр. С. В. Савчукові, о. Гашлыкому і о. Маєвському у Вінніпегу, пп. Міхонському і Баомоні, п. В. Свистуновім, дірігентові, співакам у Українського Православного Собору св. Покрови з Вінніпегу, делегатам з Українського Православного Собору, з церкви св. Арх. Михайла з Вінніпегу, Жіночому Товариству ім. Ольги Кобиланської при церкві св. Арх. Михайла з Вінніпегу, дяк. з Поппер Парк, Сент Селіфіз, Сентон і др., та всім гостям і членам які взяли участь в святі створення вище згаданої церкви в Тинідал, Ман. та своєю присутністю і своїми жертвами причинилися до так успішного переведення свята.

За Уряд Української Православної Церкви в Тиндал:
о. П. Запарнюк, парох,
М. Залуцький, голова,
М. Гнатюк, касієр,
К. Прочук, секретар.

ПОДЯКА.

Уряд Укр. Православної Церкви св. Ап. Петра і Павла в Тиндал, Ман. отсею дорогою складає щиру подяку всім тим, що продавали тикети, дарували річи, та всім тим, що будь чим причинився до переповнення базару, який відбувся дня 19 липня 1933.

За Уряд Української Православної Церкви в Тиндал:
К. Прочук, секретар.

УКРАЇНЕЦЬ-МАЛЯР
РОМАН МАРАЗ

малює образи до церков в православнім стилю. Робота солідна і по приступних цінах. Посилаючі замовлення будуть ласкаві подати розмір ширини і висоти образа. Для нових церквів великий опуст.

Замовлення слати на адресу:
ROMAN MARAZ,
987 Dundas Street West
TORONTO, ONT.

ДЛЯ РІДНОЇ ЦЕРКВИ

НЕХАЙ СВІЙ СВІТЛО ВАШЕ ПЕРЕД ЛЮДЬМИ, ЩОБ ВОНИ БАЧИЛИ ВАШІ ДОБРІ ДІЛА І ПРОСЛАВИЛИ ОТЦЯ ВАШОГО, ЩО НА НЕБІ.

(Ман. v: 16).

ДІЕЦЕЗІЯЛЬНИЙ ФОНД.

ЗБІРКА СВЯЩ. І КУСОГО.

Пічає великого Джемборі зібру в Волда, Сиск. дня 16-го липня 1933
По 2 дол.: М Гуменюк. Франко Славний.

По 1 дол.: Николай Рак, Михайло Копацька, Іван Кєьконзяне Василь Попович, Тома Чолайовський, Іван Кіндрачук, Юрій Задорний, уч. Євген Ваврінюк, Василь Романовяк, Іван Малкович, Теодор Крутій, Семен Мих. Гринюк, уч. Дмитро М. Котелко.

По 50ит.: Николай Кінер, Іван Кінап. Іван Магус, Семен Курилей, Йосиф Кінер, Юрій О. Котелко, Володимир Ковбуз, уч. Михайло Магус, Стефанія Ваврінюк, Володимир Войшковський, Іван Кіндрачук, Дмитро Канадця, Іван Гриць Іван Мудрий, Василь Токарчук, Іван Карпінка, уч. Василь Сапчук, Василь Гаук, Йосиф Шитяь, Василь Булаш, Василь Коваленко, уч. Дора Гаврилюк, уч. Ірина Котелко уч. Іван Корпан, Іван Малкович, Андрей Ижефорук.

По 35ит.: Михайло Габора.

По 30ит.: Горсес Трембілей.
По 25 ит.: Петро Петрук, Олекса Жарий, Теодор Магус, Михайло Кінер, Йосиф Курилей, Антін Дубинський, Петро Васьвильо, Теодор Балгрошький Йосиф Магус, Олекса Токарук, Гавриіла Малько, Іван Павлій, Михайло Байда, Павло Корпан, Теодор Лядлик, Василь Томин, Іван Щербань, Максим Щербань, Теодор Мантина, Михайло Холодюк, Стах Рак, Стефан Сальський, уч. Сильвестер Гринюк Теодор Коваль, уч. пані Гнатишин, Петро Сорокан, Дмитро Бакшовяний, Юрій Будзик, Іван Котелко, Іван Гриців, Михайло Пітух, Василь Сапчук, уч. І. Грицан, Василь Гриць, Іван Токар, уч. Федь Кіндрачук, Григорій Рогачук, Олекса Войчук Іван Мізюрь. Теодор Гаврилюк, Михайло Парчевський, Дмитро Калинка, Франко Парчевський, уч. Михайло Коваль, Николай П. Кінер, Іван Коваль, Дмитро Булька, уч. Карось Кінер, Николай Гурман, Теодор Іванишин, Яків Кіндрачук, Іван Сталик, Григорій Шевченко, Йосиф Войшковський, Євген Войшковський, Володимир Войшковський, Прокоп Кіндрачук, Іван Магхайник, Дмитро Михайлик, Іван В Прошин, Андрій Михайлюк, учитель Петро Ю. Кіндрачук, уч. Володимир Хоботюк, Николай Сорока, уч. Володимир Гаврилюк, Олекса Залецук, Петро Трояк, Томашук, Іван Клюкевич, Василь Коновалик, уч. Дмитро В. Кіндрачук, уч. Михайло Коваль, Петро Сарчук, Стефан Клемашко, Андрей Гаврилюк, Прокоп Шабага, Володимир Гринюк, Василь Гнатюк, Іван Худик, Петро Продоник, Іван Марковський, Юрій Солоруб, Іван Марковський, П. Фейшман, Теодор Андрущак, Тома Мак, Василь Федейко, О. Белавс, Степан Грицан.

По 15ит.: Іван Коваль, Николай Чучман, Антін Кисіь.

По 10ит.: Василь Ярівонич, Александер Котелко, Віктор Гринюк, Антін Микитин Василь Щербань, Йосиф Лучаш, Іван Григорчук, Василь Хитик, Никита Мельник.

Консисторія Української Греко-Православної Церкви в Канаді.
Пр. Богогір, касієр
963 Andersen Ave., Winnipeg, Man.

ЦЕРКОВНИЙ КАЛЕНДАР НА 1933 РІК.

СЕРПЕНЬ

6 М. 9 по С. Б. І. Га.
7 П † Усп св. Анни
8 В. Єрмолая
9 С. Пантелеймона
10 М Прокопа, Ніком.
11 Т1. Кат Серафр.
12 С. Сини Андрох.
13 Н 10 по С. Ездок.
14 П. Пр. Ч.
15 В. Пер мощ. с. Ст.
16 С Ісак, Дал.
17 Ч † отр. в Еф., Ев.
18 П. Васнлія
19 С. Преобр. Госп. Сп.
20 Н 11. по Зісд. Мяк., Т.
21 П. Ениіяна еп.
22 В. Матея ап.
23 С. Лаврентія
24 Ч Євпла, Канндії
25 П. Фотія, Анікти
26 С. Максима
27 Н. 12. по Зісд. Мяк., Т.
28 П. Усп. Пр. Бог.
29 В. Перех. обр. Госп.
30 С. Мирона
31 Ч. Фльора і дякра.

ЗЛОЖИЛИ ЖЕРТВИ НА РАТУ НА УКР. ПРАВ. СОБОР В ВІННІПЕГУ.

Марценич В. [illegible]
Балук Т. .50
Рогак М. 1.00
Татарчук Ф 1.00
Вічар Ст. 1.00
Кансіна Ст .75
Брик О. С. 1.00
Український Базар .50
Поппер К 1.00
Марків Г 1.00
Бугерешта В 1.00
п-ка Марко М. 2.00

Гр. І. Брик, фін секретар.

ПОРЯДОК БОГОСЛУЖЕНЬ
о. П. Запарнюка.

6 нед. — Брендон.
13 нед. — Селкірк.
19 суб., Преображення Г. Н. І. Хр. — Поплар Парк.
20 нед. — Поплар Парк.
27 нед. — Оушо
28 понед. Усп. Пр. Д. М. — Ледюк

434 Minnedaffe St.

ПОРЯДОК БОГОСЛУЖЕНЬ
о. Є. Гриціва.
Сергень.

13. Неділя — Девфін.
19. Субота. Преображення Господнє — Пайн Ривер. — Храм
20. Неділя — Сифтон.
27. Неділя. — Ешвіна.
28. Понеділок Успення Богородиці. — Ерідан — Храм.

Box 604, Dauphin, Man

ПОРЯДОК БОГОСЛУЖЕНЬ
о. В. Апонюка.
Серпень:

6. Неділя — Сенкайр
13. Неділя — Гарлентон
19. Субота, Преображення Госп Арбака
20. Неділя — Вайта
27. Неділя — Толстой

Адреса Толстой, Ман.

ЦЕРКОВНИЙ УСТАВ

13. Нед. 10 по Зісд. св. Духа Гол 1 Утр.: Єван. Ів. XXI: 1—14; Літ. Ап. І. Корин. IV: 9—16; Єван. Мат XVII. 14—23
19. Субота. Преображення Г. Н. І. Х. Утр. Єван. Луки. IX.: 28—36. Літ. Ап. 2 Петра І.: 10—18. Єван. Матея XVII: 1—8. Після вечерні молитви освящається садовина.
20. Нед. 11 по Зісд. св. Духа: Гол 2. Утр.: Єван. Ів. XXI: 15—25. Літ. Ап. І. Кор. IX: 2—12. Єв. Мат. XVII 23—35.
27. Нед. 12 по Зісд. св. Духа: Гол 3. Утр.: Єван. Мат. XXVII: 16—20 Літ Ап І Кор. XV: 1—11; Єв Мат XIX: 16—26.
28. Понеділок. Успення П. Д. Марії: Утр. Єван Лук. І. 39—49 і 56. Літ. Ап. Филип. II: 5—11; Єван Лук. X: 38—42; і XI: 27—28.

Український Релігійний Інформаційний Тижневик в Канаді.

ВІСТНИК
THE HERALD

THE HERALD Box 3684 WINNIPEG, MAN.

РІК X. WINNIPEG, MAN., AUG. 15th, 1933 ВІННІПЕГ, МАН., 15-ГО СЕРПНЯ, 1933. ЧИСЛО (181) 16

ОРГАНІЗУЮТЬ ДОПОМОГУ ГОЛОДУЮЧИЙ РАДЯНСЬКІЙ УКРАЇНІ.

Відомости про страхіття голоду на радянській Україні та завдяно зростаючий терор Москви проти всього українського потрясли все українське населення Західної України й всю українську еміграцію в Европі. В Чехословаччині створено тимчасовий Комітет Допомоги Голодним на Україні, який на зборах представників 32 українських організацій перетворився в постійний комітет на чолі в О. Бочковським. Сей комітет уже видав відозву до українського загалу з закликом допомоги голодним на Великій Україні. Крім того він робить заходи, щоби дістати допомогу від рільних чужоземних організацій.

Для допомоги голодним та взагалі жертвам повені утворено у Львові спеціальний комітет, який уже приступив до збірки жертв та до помочі вуждарям і голодним. Всі організатори допомоги населенню землель України кличуть до жертвенности тих, що не терплять тепер біди. Зокрема вони звертаються до заможеної еміграції прийти з допомогою, як уже нераз та еміграція робила.

В додатку до допомогової акції, яка розростається з кождим днем в Галичині, почалася протестаційна акція проти московського терору на Великій Україні

ЛЯХИ РОЗВЯЗУЮТЬ УКРАЇНСЬКІ СОКОЛИ.

В останньому часі польська влада розвязала українське товариство Сокіл у Ярославі, повіт Зборів та завісила в діяльности Сокіл в Озірній, повіт Зборів.

В обох випадках за причину подає польська влада нібито участь членів в часі Зелених Свят у святі на могилах українських вояків та співання заказаних пісень.

Станиславівське старостово завісило в діяльности Сокіл у Яблунці, за те що членів набір то не помагали у гашенні при пожарах.

ЦЕРКВА СВ. СОФІЇ В НЕЗБУТІЦІ.

З Царгороду повідомляють, що славна церква св. Софії, перемінена на турецький мечет, грозить завалеяням, бо один з чотирох стовпів, на яких спирається велика колуна, є підмитий і змарщавілий.

В грудні 1937 року церква буде мати 1400 літ істнован-

КОНКУРС

НА ПРИЙНЯТТЯ НОВИХ ПИТОМЦІВ ДО ДУХОВНОГО СЕМІНАРЯ УКРАЇНСЬКОЇ ГРЕКО-ПРАВОСЛАВНОЇ ЦЕРКВИ В КАНАДІ НА ШКІЛЬНИЙ РІК 1933—1934.

1. Наука в Семінари розпічнеться з початком шкільного року.

2. Курс в Семінари треває в звичайних випадках чотири роки і крім теольогічних предметів включає також університетське образованя.

3. Зголошуватися можуть студенти української народности, православного віроісповідання і доброго характеру та обичаїв. Аплікант повинен числити що найменше 19 літ і повинен мати укінчену виспу школу (гай скуа) в Канаді, або середню школу в Старім Краю.

4. Форми аплікацій, ближі інформацій про оплату та прочі відомости відносно курсу в Семінари будуть подані аплікантам листовно. Пишучи за аплікацією та бажаними інформаціями, аплікант повинен обовязково подати рік уродження і освіту, як рівнож повинен долучити писемну рекомендацію від українського православного священика, або когось з православних Українців, що зна ближе апліканта.

5. Консисторія застерігає собі право приняти, або не приняти апліканта, не полягом причин.

6. Зголошення приймаються до 1 вересня, 1933.

Дано в Вінніпегу, дня 1-го липня, Р. Б. 1933
КОНСИСТОРІЯ УКРАЇНСЬКОЇ ГРЕКО-ПРАВОСЛАВНОЇ ЦЕРКВИ В КАНАДІ,
Прот. С. В. Савчук, голова.

УВАГА: Зголошення треба висилати на адресу голови Консисторії:
Rev. S. W. Sawchuk, — 479 Andrews St., — Winnipeg, Man.

ПРИЙМАЮТЬ ВБИВНИКА ПЕТЛЮРИ ЯК ГЕРОЯ.

Шулим Шварцбарт, вбивник Петлюри, приїхав недавно до Нью Йорку. Його прихильники удавляли в його честь обід в ресторані Трошкого.

Газетні репортери, які його розпитували про його вчинок, зазначують, що Шварцбарт гордий за своє діло, має про себе поняття, що він сповнив обовязок для свого народу", а на запит, чи він большевик, відповів, що „політикою не займається".

ЗАСУД ДОРАЗОВОГО СУДУ В ЧОРТКОВІ.

На смерть засудив доразовий суд в Чорткові молодого хлопця з Кудринець борщівського повіту Василя Яровового і на 10 літ тюрми Йосифа Ткачука з цього ж повіту.

ТИФ В ЖОВКІВЩИНІ.

В Жовківщині ширіться висипний тиф. В селі Жовтанці було 4 випадки тифу, в селі Конин стверджено також кілька випадків тифу. Недужих на тиф перевезено до шпиталя в Жовкві.

РЕЧИНЕЦЬ ПРОДОВЖЕНИЙ.

Згідно з попередньо повідомленим, ми з сим числом мали спинити висилку всім тим передплатникам, які звернули за „Вістник" більше чим за один рік; з огляду однак на просьбу многих наших довжників, ми продовжаємо речинець ще на один місяць в надії, що до того часу вони будуть вчасти вирівнають свою переплату.

Ми добре розуміємо, що тепер тяжкі часи, криза, отже за гроші тяжко, але наші довжники повинні розуміти, що за криза досягнула також нас і тому повинні вирівнати свій довжок як найскорше та не наражувати Видавництво на удпадок. За папір, чорнило, почту та за друкування „Вістника" мусимо платити готівкою, — в замін її взяти, як передплатники будуть залягати з передплатою? Виходу сього ми в тім випадку звернутися до вище определених наших довжників з просьбою, щоби вони болей вчасти вирівнали свою залеглість, в противному разі будемо примушені счеркнути їх з листи передплатників і перестати висилати їм „Вістник" з днем 15 вересня.

АДМІНІСТРАЦІЯ „ВІСТНИКА".

УВАГА: Листи і гроші висилати на повищу адресу:
THE HERALD, — Box 3684, — Winnipeg, Man.

УПАДОК БОЛЬШЕВИЗМУ В НЮ ЙОРКУ.

Під впливом листів з України від тих американських Українців, що поїхали до Совітського Союзу шукати раю, а найшли пекло на землі, почали нюйорські простодушні українські громадяни протверезуватись з недавно ще всемогучої московської дурійки.

Ще недавно в одны українськім базарі розходилося 150 примірників большевицького щоденника, а тепер навить і сіліяй десяток не розходиться. Таксамо і з большевицьким домом. Теперішні управителі пробують давати українським товариствам всілякі полекші, щоби їх спонукати виїмайати салю на імпрези, але товариства вважають собі вже за ганьбу іти до большевицької салі і минають її як заразу.

УНІЯТСЬКИЙ ЕПИСКОП ДЛЯ ЛЕМКІВЩИНИ.

„Діло" доносить: До нас дійшли, покищо непідтверджені вістки, що номінація о. др Миколи Нагірняського, теперішнього військового капелана у Варшаві, на епископа для Лемківщини вже доконаний факт. Осідком нового епископства має бути місто Сянік. Інтронізація нового епископа мала-б наступити вже 15 вересня. Лемківські москвофіли, в першу чергу свящ. Сіцінські, заметушились і підготовляються з великою помпою зустрічати нового епископа, якого вони зарахують до свого політичного табору.

АРХИЄРЕЙСЬКІ ВІЗИТАЦІЇ.

Подається до відома всім зацікавленим, що єпіскопські візитації Високопреосвященного Архиепископа Іоанна Теодоровича в Канаді будуть відбуватися в такім порядку:

3 вер., Неділя—Менаї, Ман.
10 вер., Неділя—Віста, Ман.
17 вер., Неділя—Косіа, Ман.

Всечесні Отці Парохи і Громади, які бажають бачити в себе сього літа о. Владику, повинні повідомити про се Консисторію якнайскорше, висилаючи лист на руки голови Консисторії, о. С. Б. Савчука, на таку адресу:

Very Rev. S. W. Sawchuk,
479 Andrews Street
Winnipeg Man.

АДРЕСА КОНСИСТОРІЇ.

Листи до Консисторії треба надсилати на руки голови Консисторії, о. Савчука, на адресу:

Rev. S. W. Sawchuk
479 Andrews Street
Winnipeg, Man.

ПОКАЯВСЯ.

Неділя. Чи де так гарно святкують неділю, як у нас на Україні? Хатки тоді повмивають сідочками, як дівчина шкільними вночками, вимарять з зелені сідок маленькими віконцями, біліють неначе діти в білесінських сорочках.

А вийдеш на вулицю, подивишся, кругом глянеш, як мак у розцвіті все киншеться. Ось тут тобі бовтнеся весела дівчина, там обсіли парубки тай виграють сумно на сопілках, а під хатами розмовляють дівчата.

Сивусі батьки й старенькі мами посідали на призпах у тіни, тай про всячину розмовляють.

А на майдані гуде музика Танці, співи, музика, сміхи, аж душа радується.

Та вираз озвався з дзвінниці дзвін. Поплив його голос над хатками, садками, по вулицях, по майнах й гомоном відбився від густого бору. Усе наразприпило. Втихла музика, урвався веселий танець, замовкли батьки тай мами.

Вулицями попливла різнобарвна стрічка народа до церковної на вечірню.

А в селі тихо стало, так тихо, що в кождім закутку чути було голос вечірньої пісні „Світе тихий"

Ой ти світе тихий, Божий, красний! Не по вині тобі пильнує тим святим щастям і спокоєм. Прийде незабаром хвиля і ті, що не щадили заливища веселим сміхом, заплачуть. А ті, що ніч за віру й батьківщину душу свою віддадуть, завтра відшукаються своїх батьків-матерей, свого рідного краю!

І чому се так?

* * *

Ще не зорило Круглолиций місяць хотівся за тіси та гори, а чумак широкими кроками розпочерзався поміж усім селом, як наразхлопав загнати коняки серии й мов громом рознесеться їх звуки по всьому селу.

Блиснули світла, вогники, збудилось зі сну життя.

В похід, на кровавий герць погнівае військо козацьке, а за ним йде не один син любої матері За неодним заплачуть карі очента...

Та лячма! Тяжкий ворог віри й краю хмарою напирав, йти треба...

І зайхало козацтво у село...

Поникодили сивусі батьки, оглядають зброю, козацькі коні вороні тай розповідають, як то давно, коли ще вони козакували було З боку оглядають дівчата юнаків-молодців і жахнуть, що може не один з них в тяжкій боротьбі поляже і вже ніколи більше не вернеться до дому.

* * *

В старого Охрима Белабая в хаті празник...

Охрим і Наєта діждались вресті хвилі, коли свойого сина одинака матуть випрвити у похід, щоби він, придбавши там честі й слави, вернув домів і тією славою прикрасив усю рідню батька.

Вивели парубки вороного, вивіс Охрим козацьку зброю тай рушницю, а старенька мати повісила своїному одинакові на груди золотий хрест з Київа. Поблагословили, як годиться тай випрвили до ґуртy. Заграли сурми, заплакали батьки й мами, а далі лиш шапочки своїї замиготіли за козаками.

* * *

Не пік й не два гуляв козацьке військо та в кріваних походах слави добуває.

Молодий отаман куріннай Іван Балабай ведє перед у всьому.

Не страшний йому ні вогонь ні вода, ні долгот лютий, бо в нього одна думка: сповнити бажання батьків і в славі вернути домів, або душу тіло за віру святу й рідний край покласти.

Сонишко огненою лукою пригуло в бездонних глибинь синього моря, як край берегів гирла босфорського плив смальний одділ татер козацьких Попереду того чаїнй нам отаман куріннай Іван Балабай.

Галери й чайки посувалися вільно, а за ними лиш вода хлюпотіла.

Весело, як звичайно, товариство козацьке вело між собою живу розмову й так ласкочила їх темна й чорна ніч.

На приказ отамана галери прибили до берега.

Розбили шатра, покалли багатта, завари: вечерю й утомлене товариство забралось по тяжких трудах спочити, щоб набрати сили до тяжкої кривавої праці, яка йо хвиля наближувалася...

Важкий сон зломив усіх. Зломив й сильного, відважного отамана.

Пригасло багатта, лиш розжарені головні слабо освічували табор козацький, нечуб зогіхи якасли слід. де саме сповідь грішний поріг бісурманський

Тимчасом зза гори висувалася звільна відділ бісурманських яничарів, що запримітили табор козацький. Тихо й хитро як лиси підсувались все ближе й ближе окружаючи колесом козацький табор, який і не догадувався, що за хвилю його стріне

Оперишся о намет здригнула й сторожа козацька, коли наглю рознісся дикий голос: „Алаах!" і яничари з гострими шаблюками кинулися на табор.

Довго горіла завзята боротьба. До послідного боролося завзяте козацьке військо, та оборона була даремна.

На ній самій галері, на якій прибули славні козаки, повязали Турки закованого в кайдани отамана Івана Балабая й його вірних товаришів, а решта спочила сном вічним купаючись в крові біля табора

* * *

Тюрма Страшна, темна, камінна. Обрез муки людської.

Приковані до залізних стовпів лежать підмертві козаки, а між ними славний колись отаман Іван

Не мила їм розмова Вже стільки нас скавалізлися на свою неволю й напакасть, що не стало в очах сліз, а в грудях слів

Сидять мовчки тай чекають, коли отворяться двері й їм, мов собакам, киднуть жмуршу сухих окрайнів хліба

І ось затупотіли кроки Отворилися залізні двері, а до тюрми увійшли яничари з великим бапюю...

— Гей! — гукнув баша! — Слухайте пси неґідні християнські. Хто хоче в розкошах і пашестві великим зложити, хай відкинеться своєї віри християнської й покленеться нашому великому пророкові

Тіко зарепали козаки проклинаючи башу, однак віри своєї християнської та-ки не відцуралися.

А Іван, славний колись отаман козацький підніс до гори свої заковані руки й сказав:

Баша великий мусульманський, кажи розіскати мене з отих тяжких кайдан, а я відцураюсь своєї віри християнської православної й поклонюсь нашому великому пророкові мусульманському

І слуги баші приступили, Івана в кайдани розкували й на волю пустили.

Не так страшна неволя, як зрада свойого вірного товариша зразила козаків, які пригнали до землі гірко пекуче літо ганьбили, проклинаючи зрадника й відвертаючи своє праліпої віри.

Ой лихі часи настали від тоді відтоді козакам невольникам. Не так тяжко знущались над ними яничари турецькі, ні баша мусульманський, як Іван, зрадник рідного краю та віри християнської.

Від тоді козаки дню Бога просили, благали, щоб тройцям їм помію в далекої в так любої України, та щоб якнай-скорше увільнено їх від катовань перевертня, зрадника-брата.

І Бог вислухав їх щиро-сердечні молоб Одної темної ночі загоріла степи турецька вогнями, прийшли козаки, розбили тюрми й пустили на волю своїх братів...

І білі козаки-соколята, що так довго роки в неволі лютій стогнали, з братами козаками у Січ верпулися, а відтак до своїх домів поспішали.

Визирали батьки сивусі, тай мами старенькі своїх синів довго, довго дивились ось й надійшли.

І радість запитала по всій Україні, лиш не радісно стало старому Охримові Балабайові та його жінці Насті.

У дити-сироти зарідали й його на віки прокляли

* * *

Неділя. На майдані біля хреста бавиться молодь, сидять старі батьки тай про всячину розмовляють. Сидить мовчки й старий Охрим Балабай з Настею але вони обоє не радіють, не тішаться бо прийшли до них сумні вісти, що син зрадник над рідними братами жорстоко знущається.

Аж ось рознісся великий гомін.

— Бандурист йде!

І вся молодь загомоніла: „Бандурист йде!"

І дійсно надійшов стареньский, білий, обдертий сліпий дідусь в супроводі малого хлопчини. Підішовши до гурмади, поздоровив по християнськи тай сів на осліні.

— Ану, заграй нам що на бандурі — озвалися голоси, хай почуємо, що діється на Січи тай у тяжкій неволі бісурман ській.

А дідусь виняв бандуру й став грати тай співати про Івана, отамана козацького, що став зрадником, запродавцем бісурманським, якто він знущався над братами хрещеними, як описав покаяння й неволі, як його Турки-яничари зловили, очі вибрали й у світ на покуту пустили.

А старенька мати й батько пізнали свойого сина, кинулися до нього, здумілася дивом уся громада, а сини заплакали тай заплакали і всі кругом нього заплакали.

А середе того плачу почулися слова:

— Тату, матусю, простіть! Я відцурався, зрадив свій народ і віру, але я лишав свій великий злочин й покаявся

ДОБРА ВІДПОВІДЬ.

Один безбожник виголосив промову, в якій доказував, що віра в Ісуса Христа — се заблодки та обман. При кінці промови запитав, чи хто має яке питання, а він дасть відповідь. На се піднісся один з присутніх і сказав, що він має питання.

— Яке? — запитав безбожник.

Замість відповіди, чоловік вийшов на сцену, вийв з кишені помаранча, очистив його і спокійно зїв. А потім звернувся до безбожника і питає:

— Прошу сказати мені, чи та помаранча, яку я зїв була солодка?

— А звідки я знаю, ти тумане один, — крикнув злісно безбожник, — як я не куштав її?

— А звідки ти знаєш про Христа, ти туманє один, — відповів чоловік, — коли ти ніколи не мав нічого в Ним до діла?

Сала напомнилася отлеєсним і безбожник засоромлений вийшов.

ОЦІНКА ЧОЛОВІКА.

Карл XII, король Швеції, казав, що кождий, хто не знає законів вищої математики, є тільки пів чоловіком.

О скільки вірнійше се можна сказати про тих, які не знають законів Божих.

вик. Дмитро Семенич.

ГАДИ, ЩО РОДИЛИСЯ ПЛАЗУВАТИ НІКОЛИ ЛІТАТИ НЕ МОЖУТЬ.

Як повідомляє лондонська англійська газета „Морнінг Пост", між большевиками та Польщею підписано угоду згідно якій у випадку війни Польщі з Німеччиною большевики заховуватимуть нейтральність і помагатимуть збройною Потакам, та вести-муть в Німеччині рекламову комуністичну пропаганду Саме головне те, що в сій угоді є спеціальний пакт, в якому Польща й червона Москва погоджуються спільно боротися в Українських. Кажуть, що ніби се підписано за порадою Франції. Що Польща й Москва подали одна одній руку й спільно виробляти-муть засоби боротьби з нами, то нам се не дивно.

Колись в старі часи в Греції було дуже хоробре царство спартанське. Спартанці боронили одного часу Термопільську щіляну проти Персів, цар котрих присилав їм повідомлення, що мовляв даремно ви бийтеся, бо коли мої вояки випустять стріли, то ви сонця не побачите. Греки відповіли, що дуже рядо битимуться в тіни й дійсно Перси нічого їм вдити не могли. Знайомося однак свій зрадник, який провів Персів тайною стежкою на задн Греків, яких в той спосіб побито. Таких зрадників і нам треба боятися.

У львівському „Нашому Прапорі" читаємо таке:

„Між українська наддніпрянська політична еміграція, зібрана дня 11. VI б. р. на Надзвичайні Загальні Збори львівської Філії Українського Центрального Комітету, позналомившися з запискам й наклепами кінецівки колишньо міністром УНР д-ром О. Назаруком в газеті „Нова Зоря", ч. 34 з дня 14. V, 1933 на нашу батьківщину, а зокрема на українське військо, яке геройсько три роки боронило Україну перед московським наїздом, одноголосно рішучий протест проти такого пониження української чести й чести українського війська. Се нечувана в жадній иншій нації річ, щоби фактор якось газети зважився оплювати більшість своєї нації! Не дивуємося таким людям, як п. Назарук, в яких, по слову бл. п. В. Липинського „довготіпня політична роспуста й мандрівки по рідним політичним партіям виснажили всю віру, всю ідейність, дисциплінованість, товариськість й остались в душі тільки зарадиа, новні злоби, заздрости, перфідії й звичок до політичного крутійства". Але ми дивуємося, що знайшлася „українська" газета ще й „християнська", яка замість слів миру, любови, зрозуміння й виросумління знайшла для братів тільки ненависть й погорду. Таким поступованням не будується єдности нації, а тільки колається безодню між її окремими частинами.

Проти свого цькування одної частини нації на другу відносимо ми свій голос протесту, сподіючись, що кождий чесний Українець патріот в Галичині відмовить п. Назарукові його-ж таки мірою погордою й призирством."

Нас цікаво не дивує поступування редактора католицької газети О. Назарука. Не так давно ще, коли більшевицький амбасадор в Парижі, що повинув большевиків, видрукував свої спомини, в котрих пише, що коли він служив у Відні, то до нього приходив О. Назарук й пропонував свої услуги. Звичайно не даремно. Памятаємо ми також добре показальні пісні провідників канадійських греко-католиків большевикам з приводу переслідування Української Православної Церкви на Великій Україні.

Вичимо, що також єпископ Ладика жебрає, подібно Назарукові, на всі боки чеки, не сормівнись подавати своїм членам фальшиві причини своєї жебранини. Вірні унитської організації не дістали жадних моральних основ, тому й наслідують своїх проводирів в безприципіяності і як бачимо з них в Канаді нербуються большевики. Головар унятів, Андрій Шептицький, мовчить. бо руку руку мне.

Наколи ми свідомі Українці, сини свойого народу, хочемо волі собі й братам нашим, то як відповідь на згоду Москви з Варшавою відповімо ім, що їх поборемо. Подібно отруйним газом нашої вороги пускають отруву в наш народ в формі унії, большевизму, та московської православної церкви. Нам перший удар направить на сі виводи наших проводів й їх зруйнуємо в тих наших братів, що були затуманені вороґами, приведемо до лав борців за краще майбутнє українського народу. Отже гуртуймо й гуртуймося під покровом Української Православної Церкви, що одинока виховує в нас свідомих патріотів.

Дивні Світові Звичаї.

В Ляпляндії найострійше карають за вбивство, а зараз потім йде кара на тих, котрі женяться з дівчатами проти волі їх родичів.

В Вірменії не вільно дітям бавитися ляльками. Власти бояться, щоби через те діти не звикли почитати ляльки як божків.

Богато старих домів в Голяндії мають двері, котрі ніколи не отвираються, хіба в двох случаях: коли є в родині весілля, або смерть.

На острові Куба хрестать дитину, коли вона має точно 45 днів. До церкви не несуть дитини ніколи, хоч би церква була в найбільшім сусідстві

Один із законів в Перу забороняє жінкам брати участь в похоронах; вони також не бувають на весілях; хіба що є дуже близькими приятелькими молодят

В Японії в 200,000 урядово записаних прокажених. Ніхто їх не лякає, ані з ними не співає Мусиями, чи жінки, молоді і старі всіх їх витискають поза людські оселі, де вони живуть як скитальці і жебраками лише тим, що їм хтось здалеки кине.

Вірив чобіт для псів розвинувся в важний промисл на Лабрадорі. Пси призвані до саноє перебігають дуже скоро по ділі і тому треба їм якість захорони. Ціни за Чоботи робляться зі шкіри тюленя.

Палестина — се край цвітів. Ботаніки кажуть, що там є 2,500 рідних родів цвітів. Сміяний клімат дає їм такий вселений вигляд, якого не можна надибати в нашим кліматі. Дикі квіти ростуть якось громадами, так, що цілі милі землі дістають краску від одного рода квітів.

СЕРЦЕ.

Той, хто відродиться в Бозі, отримує нове серце: нове не щодо матерії, а що до якости.

Серце грішника — се кузня дїявола, в якій куються такі гріхи, як гнів, самолюбство, нечистота, злоба та много инших.

МОЛИТВА.

Молитва — се золотий ключ, який отвирає двері до-теба.

Дерево Божої обітниці не дасть нам свого овочу, як ми не потрясемо його рукою щирої молитви.

Нема такого тягару душі, якого не можнаб позбутися при помочі молитви.

ПРИНАГІДНІ БЕСІДИ.

Довелось мені випадково дістати одєн жидівський місячник, який називається „Джюіш Пост" з червня 1933. В тім місячнику на першій стороні видне вставка в обвідці, щось наче оголошення по самій середині зі споду. Мене зайкавив заголовок того оголошення, який звучить, „Лисеи, фолкс!" (Люде, слухайте!). Під ним подане імя вибитра, яким є Герві Гершфєлд, а ще нище знов підзаголовок „Джюіш Брейн Трестс" (просто жидівських умів).

Дальше говориться про Розвелтову програму відновлення, яку він перепровадзує в Злучених Державах, яка став „ремиле" (себто домашній) бізнес, бо в ній головну ролю гоне Бернал Борух (Жид з Пшлштон), а також, що на економічну конференцію до Лондону вислано до помочі двох Жидів — Дж. Фінча й Варбурга і Герберта Баярда Свопа.

Відтак звертається увагу, що на конференцій в Лондоні від Італії має говорити Гуідо Юнґ, а Англію будуть заступати також сер Герберт Семюел і лорд Рідінг. Тоді аж, каже він, Гітлер дістане Заворот головй, і він побачить, хто є хто" між передовими державниками Америки і Британії

Також звертає ... на Джеєї І. Сайрс і членів Ма...сипу (певвидно також Мойсейового

За вступлення ... з тих анегдотах, які довстала ... з перетворів в Берест-Литовську в 1918 р. Коли там явилися делегати ... Москви до сілі на раду Троцький ... Іоффе, і оба разом поглянули ... Що сіл, який застигав Литву і ... ...ідності. Тоді принялось питання, ...ають вести між собою всі мандатарії будуть ... Сталінище було трудне. Відав ... Троцький, усміхнувся і каже ... чому нам ... говорити ... ...ітерною мовою), щоб ми не ... мітися?"

Коли се ... ...ає ... в ній критеріум, щоби ... ...ів.

Повищі виводи ... нам до розумінія, чому німецькі делегати опустили нараду конференції ... ...ись виправдуючи тим, що ...

Однак не ... ...ане вдало, а те як то Жиди зняють ... ...ах, на вічнальних стінових ... ...ах і як вони ними хвалять ... ...ють, що переконання тих ... ...ельки жидівські.

—

Приїхав до ... ...ькомий з Вінніпегу і розказав мені таку новину:

В понеділок, 14 серпня, випадало свято Перенесення дерева Хреста Господнього (1-ше. Ст. ...). В той день в православній церкві ... ...ляя. В церкви греко-католицькій в Газиччі свячення води ... ...ували 14 серпня на Успіння Пресв. Богородиці. Але яке було здивування ... ...ого знакомого, коли побачив, що приїхавши святити зілля в понеділок, а грєко-к... ...ки в вівторок. Він думав, що зайшла якась помилка в дать. Але коли ми заглянули до календаря, то ту помилку мусимо побачити. В вівторок, 15 серпня, починають римо-католицьке свято Успіння Пресв. Богородиці в костелах. Потому святили зілля. А „наші" греко-католики щобн не лишитись по злі та ... ...ати, що то є „єдинство єтно" і собі разом з ними святили зілля та святкували латинське свято.

Так нараз перевертиться латинізація греко-католицької церкви, а описи вже настане цілковита полонізація греко-католиків.

Кум Гриць.

„ВІСТНИК"
Релігійний часопис для Українців в Канаді
Виходить 1го і 15-го кожного місяця.
Видає Українська Православна Вселенська Єпіскоп.
Передплата: в Канаді — $1.50 на рік.
За границю — $2.00 на рік.

THE HERALD
Published semimonthly by the
Ukrainian Orthodox Publishing Company
Subscription per annum:
In Canada — $1.50. — Foreign — $2.00.

Адресуйте: — Address:
The HERALD, Box 3684, WINNIPEG, MAN.

ЦЕРКОВНІ ЗІЗДИ.

Українська Православна Церква по своїм устрою народоправна. Се значить, що в ній рішить і нею управляє не тільки сама ієрархія, то є духівництво, так, як примірком в католицькій церкві, — але також і світські люде, світські члени Церкви. Се участь світського елементу в управі Церкви проявляється в подвійній формі: в формі Соборів, то є церковних нарад, зіздів, які вирішують всі важнійші справи Церкви і участь в них беруть поміж духівництво також світські люде, і в формі рівних урядів, до яких крім священників входять також світські члени Церкви.

Українська Греко-Православна Церква в Канаді є народоправна в повнім значнішому того слова. Со народоправність в нашій Церкві забезпечує і ізбор-гае раз на завжди домішальний чартер і статут, який між иншиму говорить, що найвищим авторітетом в адміністраційних справах Церкви являється Собор, який відбувається що найменше кождих пять років і який складається з духівництва і світських членів Церкви (представників церковних громад), та що Конституція, яка завідує справами Церкви між Соборами, складається також з духовних і світських членів. Народоправність Української Греко-Православної Церкви проявляється ще й в иншіх формах, як примірком в тому, що церковне майно остає власністю громад, що в призначенню і зміні пароха громада має голос, що до Церковної Судової Комісії, яка виконує дуже поважну функцію, входить також світські члени, що навіть кандидата на єпископа виборює (тільки вибирає, а не висвячує) загальний Собор Церкви.

Згідно з принціпом народоправности Конституція Української Греко-Православної Церкви в Канаді почала скликувати провінціальні та окружні церковні зіздн, які мають продукувати для того, щоби познакомити ближше наш загал з роботою Церкви, побудити між вірними зайтересования церковно-народними справами, почути в уст представників громад про місцеві потреби та вимоги Церкви та вкінці намітити плани праці на будуче.

Перший такий зіздб відбувся минулого року в Альберті, в місті Едмонтоні, на якім була зарепрезентована більша половина наших громад в тій провінції. Зізд вийшов дуже успішно і тому було рішено скликати сього року другий провінціальний зіздб в Альберті. Се зіздб відбувся в днях 6—7 серпня с. р. в Прут, Алта., і вийшов ще успішнійше, як минувшого року. До сього причинилось між иншим те, що на зіздб крім делегатів, числом 56, були сотки гостей так, що перший зіздб числив не менше, як шість до сім сот учасників.

Ближші інформації про перебіг нарад те про ухвали зізду шановні читачі знайдуть в вісті, якій починається другорядні патріотів. Коли ні, то спішіть се зробити, бо вам повинно бути сороміно, що ви поганий український вояк.

зізду — так для поодиноких його учасників, як і для цілої Церкви, — була дійсно дуже велика і вийшу сього справи Церкви поставили сильним окружним зіздам також в провінціях Манітоби і Саскачевані. Зізд в Саскачевані буде складний сей осени і відбудеться в місточку Канора, а в Манітобі зізди відбудуться в місті Давсон і правдоподібно в Вінніпегу. Коли українські православні громади в північно західнім Саскачевані (в округах Вакав, Гефорд і ін.) виявлять відповідне заінтересования, та, що більше, коли обставини позволять, то можна буде скликати окружний зіздб також в Саскатуні.

Згадуючи про зізди, не від річи буде згадати також про одну ухвалу, яку приняв зізд в Прут, Алта. А іменно ухвалив він, щоби Конституція Української Греко-Православної Церкви в Канаді зарядила і перевела в цінісі сього року по цілій Канаді збірку на ювілейний фонд Української Греко-Православної Церкви в Канаді. Сього року, в липні, минуло двайцять років від час, коли відбувся перший церковний зіздб в Саскатуні, на якому було рішено заснувати в Канаді Українську Греко-Православну Церкву, отже Церковний Здб в Прут, таж як і сьогорічна Духовна Конференція, уважаючи, що православні Українці в Канаді повинні чимсь відзначити пятнадцяте-двайцяте істнування своєї Церкви, — постановив, щоби зробити се через збірку ювілейного фонду в сумі пятнайцять тисяч долярів, при чім сей фонд мав би бути зужитий виключно на церковні цілі. Значити, з иним питуйомся албертійський зіздб при принятю сю ухвалу, не мамо сумніву, що за його примірком підуть і инші зізди, які відбудуться на протязі кількох слідуючих місяців. А з тим нашою ціллю, жертвенність та за-бо-да своєї Рідної Церкви правдоподобно ми не можемо сумніву, що пропозиція албертійського зіздбу знайде як найширше поперте серед нашого загалу і він гідно відзовється на заклик своєї Рідної Церкви. Конституція звертається з апелем в сій справі до всіх вірних Української Православної Церкви в Канаді, чи в своїх боку зробить то що в силі, як про справу небуденної ваги та щоби дати иногду нашому читачеві „Вістника", вказівкі приготовляється, то нічого більшу на зазив Рідної Церкви, як він буде длиний. Між читачами нашого органу знаходяться найсеромніші члени нашої Церкви і на них спочиває обовязок дати примір другим членам, як вони мають відноситися до справ Рідної Церкви.

Японські Патріоти.

Кождий Японець вважає для себе найвищим щастям вмерти за батьківщину. Недавно вірни Японщи з Китайщини під Шанґаєм Японщим треба було за всяку ціну чимнити зрозумів оборону перед китайськими обозами. Се було дуже трудно пробити, бо три японських полки, обложивши себе бомбами скільки могли двигнути, вистали під оборону і запалили бомби, які їх розірвали, а разом з ними вишли і зрозумів оборону.

Печальна самопосада . . І кождий скаже, що коли буде треба, то він зробить те саме за Україну.

Читачуї! Чи ви вирішили переплатну або пісяпляту за „Вістник", одиноки журнал, що виходить своїх читачів на смітливих в вовсіх відділах українському народові патріотів. Коли ні, то спішіть се зробити, бо вам повинно бути сороміно, що ви поганий український вояк.

ЦЕРКВА І ІІ ЧЛЕНИ.

Шасливий той чоловік, що не дає заволокому змучення земним радощам. Але скільки є таких серед нас? Ми всі люди землі і бажання наші — такі як і ми самі. А се все стоїть на перешкоді до тієї радости, до якої ми мусимо йти, направляючи увесь розум свій на щирий, самобутній, релігійний світогляд, який єдиний тільки й робить життя вартим і вішим. Усі блага найде той, що шукає мудрости, але не зневажаймо й свого сами, в якому ми мусимо жити, робити, бідувати й радіти, бо щастя криється лише в мирному зрості духа в більшому й більшому здобутті духовної радости і щасту такому нема обмеження. Треба здбати, щоб наше самолюбне серце зробилося чужим до другого серця, треба шукати в доброволькому духовному обладнанні того, яке безперечно повинно бути в Церкві.

В Церкву ми повинні нести всю цілість свого почуття, не на день, або на якійсь час, а до останнього нашого дня після якого знову зелянемось з церковою спільнім молитвами дальших поколінь.

Тілна наша вічна Вічна і Церква Христова на землі Хто збагнув се, той мусить відпорядкувати себе до церкви твердо й ясно, без хитань і міркувань.

Але церква живе серед обставин щоденщини, яка вимагає безлїч усяких турбот і ми повинні знати уміть круг обмежень церковних, починаючи від дрібного до найбільшого. Необхідно треба знятн з нашого духівництва всі обовязки й клопоти, які відбирають від них час, як ім, так і нам потрібний для духовного удосконалення — без якого Церква втрачає своє призначення і робиться непотрібною, а може й шкідливою перешкодою спасіння людської душі.

Наша Церква соборноправна. Се не приділяння Українській людности, се соборноправність наклала на нас і кождих обовязки уділяти в церкву не як „парафіянин", а як дійсний член Церкви, що своє життя зливає з життям Церкви. Радість і горе Церкви се його радість, печаль. Бути в церковній громаді се значить розумітн всіх там, як одну духовну родину, що тікується про своїх членів.

З усіх боків, як духовних, так і матеріальних, треба помагати Церкві в готовності й пильно, бо в сьому є вся радість духовної втіхи церковного співжиття.

НЕ СУДІТЬ, ЩОБ ВАС НЕ СУДЖЕНО.

Цучи стежкою пророка —
Ти другого не осуджай,
І гордо з ним не поводися,
І руку помочі подай.

Не вілякдай його потрапи,
Його блягань і гірких сльоз,
Ти підпеси в нім чоловіка,
Як се велів нам всім Христос.

Словами віри і надії
Потіш його і оживи,
Загрій замерзлую в нім душу
Огнем сердечної любви.

Не докоряй гірких потрібно,
А слова щирого тому,
Хто тяжко вихоря душею...
Потрібно лікаря йому.

Його нерівная дорога,
Його упадків страшний час —
Все невідоме нам подібно,
Закрите Господом від нас.

Постарайтеся, щоби Ваше передплату була вирівнана та відновлення як найскорше.

Прот. П. Корсунівський.

СВЯТО ВОЛОДИМИРА ВЕЛИКОГО В КИТВІ.

Липневий ранок. Повітря наповнене пахощами цвітів, садів, свіжістю, що пливе з боку сріблястохвильного Дніпра. Груди розширюються, втягають в себе росяшне повітря; наче якийсь чарівний бальзам вливається в них. І так гарно, так приємно почувається. Все тіло переважне райську насолоду. Душа пирує і розкошує в розбудженних природою чарівних нестроях. Хочеться всіх любити, усіх обняти.

Вулиці наповнені різнобарвним потоком веселих, радісних обличч. І пливе якийсь потік аі всіх кінців міста, і все в одному напрямі: до серця міста, до Святої Софії. І не спокійно ані пливе, не так, як йдуть люде на прогулку: Весело розмовляючи, поспішає і старе і мале, аби зайняти найвигіднішс місце на Софійському майдані. Адже нині в старому Київі найбільш урочисте в році свято. Свято Красного Сонечка України, свято найбільшого князя її, Володимира Великого.

Ось із дзвіниці Св. Софії загуділи могутні дзвони і згуки їх розлилися над Київом у рожевішнім ранковім повітрі. Наче лунко відгукнулись радісні дзвони зі всіх Київських церков та монастирів. Великий храм Володимирового сина, князя Ярослава Мудрого, до тісноти наповнений побожним людом та представниками найвищої влади, як і представниками чужинецьких держав.

Перед престолом сивоголовий Митрополит із сонмом єпископства та священства

Надзвичайно урочиста відправа, натхненний захоплюючий спів в високих хорів, хвилюють і підносить душу до безконечних висот. І зрозумілими здаються переживання послів св. князя Володимира, які їздили на його доручення по цілій Европі, аби на місцях впевнитись, яка віра краща. Скрізь вони обїздили, були і в Римі і в инших краях, але коли прибули до Царгороду і в Царгородській Св. Софії вислухали урочисте Богослужіння, то, повернувшись до Київа і здавши звіт князеві Володимирові зі своєї подорожі, так висловились про грецьке православне Богослужіння: „Князю, ми не знали, де ми були, чи на землі чи на небі. Хто вкусив солодкого — не захоче гіркого. Тому, князю, віру православну від Греків, бож недаремно прийняла сю віру і твоя бабка Ольга, котра була наймудріша між усіми людьми".

І повстають перед очима постаті инших послів, коли вони стояли в Царгородській Софії, і стають зрозумілими їхні почування, коли стоїш в Київській Софії, особливо в сей день, день памятн св. Володимира.

А на величезному майдані перед Св. Софією вишикувалось військо-по обидва боки аж до Михайлівського монастиря, а потім попри нього на Володимирову гору над Дніпром до памятника св. Володимирові і знову по спускові аж до Дніпра до памятника хрещення України-Русн, що стоїть вже на самім березі Дніпра на тім місце, де відбулося хрещення Киян.

Військо з розвиненими прапорами, зброєю і оркестрами. Поза військом непроглядні маси народу. І вдається, коли дивитись в майдану, що майдан оточений однобарвним плотом, а поза ним безконечне поле, густо засосле різнобарвними цвітами, котрі під тихим подувом вітру хитають своїми головками

Тільки гудіння розмов, наче гудіння бджіл над цвітами, несеться зпоза штахет-війська, і впевнює, що то не цвіти, а живі істоти.

По майдані, на білому як сніг коні, вганяє головний командант війська зі своїм оточенням, приймає рапорти та дає наказн

Ось показуються на майдані процесії з Володимирського собору, з Десятинної Володимирової та инших ставо-київських церков.

Нарешті загули в горячому повітрі Софійські дзвони. Голосно лунає військова команда. І окрик луною передається командантами військових частин все далі й далі. Десятки військових оркестр, розмішені поміж військом від Софії аж до Михайловського монастиря, починають, але не одночасово, грати: „Як славний наш Господь в Сіоні".. Ось показується в дзвінчиної брами процесія. Наперед високі хрести, ликпади, високі свічки, цілий ліс хоругов, найбільше старовинних, дарованих гетьманами та славним військом Запорожським. За хоругвами йде величезний хор. Далі поважно виступають по двоє в ряді дяконни, священники, несучи старовинні образи в дорогоцінних окладах, одягнених дорогими самоцвітами, що від сонячних променів осяйнюють сноть. Потім виступають в дорогоцінних митрах архимандрити, єпископи, по одному, в оточенні іподіяконів з рипідами та дикирієми і трикирієми. Закінчує поїзд Митрополит на протодіяконі, за котрим йдуть представники влади, чужинецькі консулі та нарід, що молиться в храмі. До сього походу вливаються і ті процесії, що раніше прибули з других церков.

Найбільш урочисті, найбільше захоплюючі хвилини! Дійсно не знаєш, де ти? Чи на землі, чи на небі? Невимовно могутне гудіння дзвонів Св. Софії і всіх церков Київа, могутні труби кількох десятків оркестр, величаво-гремлячий спів тисячного хору: „Святий Рівноапостольний княже Володимире, моли Бога за нас!" — все се зливається в одну стихійну симфонію, яку може витворити лише страшна громовиця, або океанська буря або скель Сан-Себастіано в Іспанії, тільки що не з тими почуваннями страху, які виникають сі останні явища природи, а з почуваннями найвищої релігійної, підносячої дух до небесних висот, екстази.

Святий золотом ряз похіл поважно проходить коло памятника Батькові Богданові Вже початок процесії наближається до Михайловського монастиря, а кінець ще не виїшов з брами Софії. З Михайловської брами виходить на зустріч монастирська процесія, вливаючись в головний похід. Попри мури монастиря процесія завертає на гору Володимира, де обходить памятник йому і потім спускається на майдан в тому місці, де сходяться вулиці Хрещатик і Олександрівська. Тут на майдані чекають вже процесії з одного боку з Києво-Печерської Лаври та всіх печерських церков, з другого боку з Братства та всіх церков Подолу. Процесії зручуються, також і хори. Вже з тисячів грудей несеться до св. Володимира в небо благання, аби він молив Бога за нас. Процесія дуже довгими сходами спускається вниз до Дніпра, де памятник Хрещення Руси, що стоїть вже на самім березі Дніпра на тім місці, де відбулося хрещення Киян.

Памятник Хрещення уявляє з себе високу каплицю, з високою, мурованою з хрестом нагорі кольоною, котра стремить у височінь, до неба і показує нам куди ми стремїти і наш дух. Посеред каплиці міститься велика мармурова чаша, в середині котрої стоїть металевий хрест, а з боків хреста, з його нутра вічно течуть струмочки холодної, чистої як кришталь води з підземних джерел, на які дуже богаті Київські гори.

До каплиці входить лише Митрополит з невеликим числом священства, решта зупиняється на сходах. Представники влад стають навкруги каплиці, сюди-ж попрямує і всі прапори військових частин. Митрополит править водосвятя. Коли він покурює у воду хрест зі співом: „Спаси, Господи, людей Твоїх"... в сей час сумує дає сигнал до стрілу. І зараз же починають розмовляти гарматн батерій, розставлені на березі Дніпра. Лунає 101 гарматний стріл, потрясаючи спокійне повітря над Дніпром. В сей час Митрополит окропляє св. водою військові прапори. Процесії повертають кожда до своєї церкви. Військові полки з музикою розходяться по всіх напрямах Київа до своїх касарень. А нарід ще довго обмагає памятник Хрещення України-Русн, бо кождий людина хоче напитися освячної води.

Росяшний вечір того дня. Цілий-Київ потопає в морі вогню. У всіх парках і садах грає музика. Але найприємніше тоді плавати на Дніпрі. Тисячі човнів вкриває непорочні, блискучі від вогнів хвилі його. Київські гори витягаються як якесь казкове, чарівне царство. А над усім, наче десь високо-високо в небі, горить величезний електричний хрест в руці св князя Володимира на памятку його над Дніпром.

І цілий день, і цілий вечір відбивається в свідомости одним могутнім кличем:

„Святий Рівноапостольний Княже Володимире, моли Бога за нас!"

(„Дніпро").

РОЖА.

(Легенда).

Там у гаю, серед вільх-листя
Рожонькн корч виростне,
Біля гаю білявий хлопчина
Вівці на пашу згнане.

Хлопчик уврівши рожу червону,
Хотів зірвати для нєньки,
Та лиш діткнувся корча рукою —
Кільці вкололи остренькі.

– Цвіте зрадливий! Чом ти такий?—
Хлопець промовив з сльозами,
— Дім голубіять тебе до лона,
Кому-ж ранки ти їх колючками?

— Хлопчику любий, — рожа сказала,
—„Сухлай де вялися рожі:
Як із землі я цвітом явила,
Тоді умер Син Божий.

Мати Пречиста, Мати нещасна,
Стратився любого Сина,
З горем-сльозами переходна
Лісом — де райська долина.

В місцях, де сльози її упали,
Землю святую зросляя,
Корчики рожі повиростали,
Рожами гарно зацвіли

На тую память, що Матір Божу
Горе кололо болюче,
Все стереже червону рожу
Терне зрадливе — колюче!

П. З. В.

ТЕРПЕЛИВІСТЬ

Терпеливість не сміє бутя ані на одну цаль коротше, як терпіння. Коліб дни цаль коротше, як терпіння. Коліб міст не досягав аж до другого берега, то яка булаб з нього користь? Витримуймо отже наші терпіння аж до кінця, бо тільки тоді осягнемо моральну користь.

НЕДІЛЬНА ШКОЛА

РАДА БОГАТОМУ ЮНАКОВІ, ЯК ДІЙТИ ДО ЦАРСТВА

Один з старших підійшо до Ісуса і, впавши перед Ним на коліна, сказав Йому:

— Учителю благий! Яке добро повинен я чинити, щоб життя вічне мати?

Він же сказав Йому:

— Чого ти зовеш Мене благим? Ніхто не благий, тільки один Бог. А коли хочеш увійти в життя вічне, держи заповіді.

Каже Йому той:

— Які?

Ісус же сказав:

— Не вбивай, не любодійствуй, не кради, не свідчи не по правді, не кривди, шануй батька твого й матір, і — возлюби ближнього твого, як себе самого. (Іск. XX; 13—16; Лев. XIX: 18).

Каже Йому юнак:

— Усе те держав я змалку; чого ще не стає мені?

Почувши се і поглянувши на нього, уподобав Його Ісус та й каже йому:

— Коли хочеш бути звершеним, то йди, продай все добро своє і роздай убогим, і матимеш скарб на небі, і приходь та й їдь за Мною, взявши хрест.

Як почув юнак те слово, то відійшов смутний, бо богато добра мав. Ісус же, побачивши, що він засмутився, сказав ученикам Своїм:

— Істинно кажу вам, що трудно богатому ввійти в царство небесне. І ще скажу вам: лекше верблюдові крізь ушко голки пройти, ніж богатому в царство небесне увійти.

Почувши те, ученики Його дивувались дуже й казали:

— Хто-ж зможе спастись?

Ісус же сказав їм:

— У людей се не можна, а у Бога все можна.

Тоді Петро, озвавшись, сказав Йому:

— От ми все кинули й пішли за Тобою, так що-ж нам буде?

Ісус сказав їм:

— Істинно кажу вам: ви, що пішли за Мною, в новому житті, як сяде Син Чоловіческий на престолі слави Своєї, сядете також на дванайцять престолах судити дванайцять поколінь Ізраїльських. І всякий, хто покине дім, або брати, або сестер, або батька, або матір, або жінку, або дітей, або грунти ради імени Мого, в сто раз більше візьме, і життя вічне осягне. І много перші будуть останніми, а останні — першими.

ІСТОРІЯ ЦЕРКВИ.

(За В. Семакою).

(Дальше).

Крім сих чисто черничих орденів повстали підчас хрестних походів із злуки черництва з рицарством, як ідеал середнього віку, так звані рицарські ордени, що попри черничу присягу, взяли на себе ще особні обовязки, боротися проти невірних і ворогів церкви. Таких орденів основано особливо в Палестині в протягу XII століття три:

1. Орден Іванітів, оснований в році 1118 Раймундом ду Пуй і присвячений Іванові Хрестителеві. По закінченню хрестних походів осів орден на острові Родосі (1310 р.), відтак на острові Мальті (1530 р.), через що Іванити пізнійше звалися Родезами і Мальтезами.

2. Орден Темплярів, основав в році 1118 Гуго де Пеянс з осідком на місці давного жидівського храму в Єрусалимі. Пізнійше перенісся орден до Франції і осів в Парижі, як доки на підставі оскарження зі сторони короля Филипа Красного не розвязав його папа Клементій V (1311 р.); проводирів його спалили на кострі.

3. Орден Німецьких Рицарів, оснований в Акоші 1198 р. Фридрихом Швабським, перенісся відтак до Венеції, а відси до Пруси (1226 р.), для побореня й навернення Прусів. З сим орденом злучився (1237 р.) і орден „Братів від меча", оснований архиепископом Альбрехтом з Ризи року 1202 для побореня і навернення Ліфляндії.

Єреси і наука до час звісної реформації в західній церкві.

З одної сторони новий маніхеїзм Павликіян і Богомилів, замесений зі сходу на захід, як також пантеїзм (ідентифікація Бога зі світом) і раціоналізм (підчиненя релігійних наук під критику людського розуму), з другої сторони загальне незадоволення з тодішнього положення церкви, до чого немало причинилися нововведення, впроваджені ерархією щодо науки віри, карности і богослужения, як також і верховодство, яке здобули собі папи не лиш в справах церковних, але й світських; наконець світський дух і нецерковне життя ерархії, придбали церкві і її науці богато завзятих противників, що своєю опозиційною діяльністю винищили віру великої части христіян заходу, або визвали різні єреси, інновірства і церковні повстання, з другої сторони приготовлями поле для так звані реформації XVI століття.

З межи сих противників найвідчинніші були: Катари, Вальдензи, Вікліф і Гус.

1. Катари, то саме, що Павликіяни або Богомили заходу; показалися великими противниками ерархії і церковних заведень і появилися з початком сего періоду в горішній Італії, описля й по инших сторонах, особливо в полудневій Франції, де розмножилися в околиці міста Альбі і дістали імя Альбігензів. Во ни стали таким пострахом, що на зазив папи Інокентія III піднято (1209—1229) против них хрестний похід, а року 1229 особливо проти них основано Інквізиційні трибунали.

2. Вальдензи — се секта, основана в другій половині XII століття в Ліоні мачочим горожанином Петром Вальдусом. Читаючи святого письма спонукало його (1170 р.) роздати маєток бідним, і заложити товариство проповідників евангельського убожества, якими були Апостоли, а не якими будуть тодішні проповідники. Діяльність його, як також його товаришів, званих після него Вальдензами, заборонено, а сих року 1184 навіть відрішено від церкви, через що вони зорганізувалися в особну церкву, відповідно до своїх ідеалів про правдиву апостольську церкву, і відділали чим раз більше від церковних передань, від святого письма і апостольських правил. Дехто переслідувані в Франції, поширилися вони особливо в Піємонті і Савої, де остатки їх, незважаючи на переслідування, затрималися до сьогодня, як відломок протестантизму, з котрим потім злучилися зараз після його появи в XVI столітю.

3. Вікліф (1324—1384), професор університету в Оксфорді, виступив спершу (1365 р.) проти світської власти папів як оборонець прав англійської корони. Але відтак переступив розвязку між опозицією і почав заперечувати поодинокі правди, які зорганізувала римська церква від апостольського часу, як: реальну і дійсну присутність Христа в святій тайні евхаристії, відтак характер святої тайни єлеопомазання, святе передання як друге певне жерело віри, почитання святих мощів, святих образів і т. д. Задля того зрекався його не лиш богословії, але й учені миряне, а наукову його єресь осуджено на соборі в Лондоні року 1382. Вікліф відтягнувся на парохію, де вмер по двох роках (1384). Потім на підставі рішення собору в Констанції (1415 р.), вирито його останки з гробу, спалено, а попіл розвіяно.

4. На Чехах виступили вже в XIV столітю поодинокі проповідники проти світської власти панів, проти впливу жебручих орденів, як також проти моральної гнилі, що тоді панувала в західній церкві. Далеко сміливійше виступив священик Іван Гус. Родився року 1369, був професором фільозофії на університеті в Празі, а відтак (1402) проповідником і духовником королеви Софії. Познакомився з письмами Вікліфа, переложив кілька з них на чеську мову і боронив з одушевленим деякі його науки. А коли папа Іван XXIII розписав року 1412 відпуст в цілім хрестного походу, що хотів підняти проти Неаполітан, озвався Гус як проповідник так проти відпустів взагалі, як також проти хрестного походу христіян проти христіян, так що зворохобований напір спричинив відпустову булю. На се відповів папа тим, що відлучив Гуса від церкви і Собор в Констанції, зібраний року 1414, наложив Інтердикт на його осідок (1413), шукав від Гуса, щоби зрікся своїх наук, а коли він сего не хотів зробити, уznав його за єретика і засудив на смерть на кострі, що й потерпів Гус в великою мужністю (1415 р.). Так само помер сл. дуючого року й Єронім з Праги, товариш і ученик Гуса.

(Дальше буде).

ЗОЛОТІ СЛОВА.

Всяка роскіш, яка віддаляє серце від Бога, є гріхіна і як така наносить шкоду душі і тілу.

Хто не знав оцінити добрих дїл других, не годен творити добрих дїл самий.

Невинність є цвітка, яка від дотику всякне, і яка вже ніколи не защепне, хоч якби її не підливати сльозами.

„ДНІПРО"
орган Української Православної Церкви в Злучених Державах,
виходить 1 і 15 кождого місяця і
коштує на рік $2.00.
Передплату висилати на адресу:
1851 Germantown Ave., Philadelphia, Pa. USA
"ДНІПРО"

Другий день церковного збору в Прут. Алта., 7 серпня, 1933.
(Світлину зняв п. Н. Галайчук, Смокі Лейк, Алта.)

ЗВІТ З ДРУГОГО ЦЕРКОВНОГО ЗІЗДУ В АЛБЕРТІ.

В днях 6-го і 7-го серпня с. р. відбувся другий альбертійський збір Української Православної Церкви в Канаді в місцевости Прут (6 миль на полудневий захід від містечка Вільгадон, Алта), на якім брали участь Високопреосвященний Архиепископ Іоанн Теодорович, прот. С. В. Савчук, голова Консисторії, альбертійські священики і представники українських православних громад в Альберті.

Зїзд почався в неділю рано, 6-го серпня, архиерейською Службою Божою, яку відправив о. Василь Іларіон при асисті оо. Савчука, Страшевича і Горбая, а паради зїзду по кождого того дня покоїлуді. Зїзд вправді дуже успішно. На нім було 56 делегатів від громад і около 600 гостей. На зїзді порушено і обговорено важкі церковні справи та намічено плани для праці на будуче так світських, як і духовними бесідниками.

Вибір президії.

В 1 год. полудневі прот. С. В. Савчук, голова Консисторії, вітарив наради зїзду. Він покликав делегатів до вибору президії зїзду. Зістали вибрані о. І. Мандзь, о. Самець, ин. Василь Шарлучий, Микола Ткачук і Микола Харук. Пп. І. Дікура і І. Т. Боробия покликано на секретарів.

До верифікаційної комісії зістали вибрані о. Кисілюк, Мих. Черниганський і Георгій Фоштей.

До резолюційної комісії увійшли В. Паручний, о. Горбай, о. Майба, Тома Могилюк, С. Самоїл.

Привіти.

Перший привіт виголосив Високопреосвященний Архиепископ Іоанн Теодорович. В своїй промові шановний промовець підчеркнув користь церковних зїздів в теперішню пору, при чім згадав про розвій України і її Церкви за часів князя Володимира та за часів козачини, головно гетьмана Сагайдачного. До 1921 року наша Церква була під московським ярмом. Тогож року надіслано до Соборі єпіскопі сини України вирішили долю Української Православної Церкви і вільними її від московського панованя. Звертаючись до шановних делегатів, о. Владика сказав: „Ви, вівшовшись юні, повинні думати на про свої особисті справи, але про справи загальні, про справи Церкви. Уважайте, щоби кождий з вас був достойний і гідний тої відповідальности, яка на вас спочиває".

Другим промовцем був С. Самоїл учитель з Прут Ріп бажає зїздові успіху і висказує бажання, щоби в близькій будучности відбувся вже такий зїзд в такій околиці.

Привіт В. Фрунчако, Сучава: Щиро вітає зїзд, переповідає про його переживання в рускій місті та висказує радість їзди того, що є тепер членом Української Православної Церкви в Канаді.

Привіт пані А. Онищук, Січ-Коломия. Витає зїзд в імени Жіночого Товариства ім. Лесі Українки при Українській Прав. Церкві і закінчує словами: „Прошо-бо на честь і слава нашої матері і шануймо наш національні та релігійні традиції!"

Мих. Шметник, Сучава, в своїм привіті інформує зїзд про стан їх парохії, яка існує від 1926 року.

Привіт пані А. Ольшук, Січ-Коломия. Витає зїзд в імени Жіночого Товариства ім. Лесі Українки при Українській Прав. Церкві і закінчує словами. „Прошо-бо на честь і слава нашої матері і шануймо наш національні та релігійні традиції!"

Мих. Шметник, Сучава, в своїм привіті інформує зїзд про стан їх парохії, яка існує від 1926 року.

Привіт Д. Розальського, Іспас. Між иншим шан. делегат говорить про те, як їх громада приключилася до Української Православної Церкви та про їх церковище і каже: „наша церква доч маленька, то пишненька". На закінченя бажає, щоби наша робота увінчалася як найкращими успіхами.

Г. Фоштей, Давнінг, желає зїздові успіху в нарадах а делегатам щастя і здоровля. Успіх зїзду значить в тім, щоби всі делегати брали в нарадах активну участь та щоби транслювали справи провинцію і широ.

В своїм привіті п. Т. Лакуста. Завале, желає, щоби зїзд интерпретував якобси до праці на полі Рідної Церкви.

І. Многолітний, Катвін, повідомив, що їх парохія заснувалась в 1927 році та що по довгих короводах з прихильниками російської місії побудувала минулого року свою власну церкву.

Т. Гуменюк, Мусідора, познайомляє зїзд з тими перешкодами, які їх громада має з боку католиків і капанів.

М. Прокопюк, учитель зі Спелен, і делегат тамошньої громади, говорить: „Ми мусїли перше здобути Нар Дім, але віримо, що незадовго будемо мати свій церковний будинок". Бажає, щоби зїзд вийшов успішно і щоби мав такий вплив на присутніх, як мав Собор в 1924 році на него.

Т. Ковальчук, делегат громади св. Покрови (Боровий) коло Вайнґтон, заявляє в розличі, щоби давали своїм дітям відповідне релігійне виховання, инакше їх діти можуть відчужитися від віри і пітн манівцями.

А. Зварич, Вегревіл, витає зїзд від вегревільської громади і бажає йому успіху.

Привіт М. Поповця, Смокі Лейк, висловлюється зі щирих желавць успіху в нарадах.

Н. Бабюк складає щирий привіт від громади в Вайнґтон, котра ворганізувалася тому рік і гарно розвивається.

П. Михайлишин в Едмонтону висказує радість їзди гарного розвою церковних громад по кольоніях та підчеркнув велику вагу єдиности

Другий день церковного збору в Прут. Алта., 7 серпня, 1933.
(Світлину зняв п. Н. Галайчук, Смокі Лейк, Алта.)

ЗВІТ З ДРУГОГО ЦЕРКОВНОГО ЗІЗДУ В АЛБЕРТІ.

В днях 6-го і 7-го серпня с. р. відбувся другий альбертійський збір Української Православної Церкви в Канаді в місцевости Прут (6 миль на полудневий захід від містечка Вільгадон, Алта), на якім брали участь Високопреосвященний Архиепископ Іоанн Теодорович, прот. С. В. Савчук, голова Консисторії, альбертійські священики і представники українських православних громад в Альберті.

Зїзд почався в неділю рано, 6-го серпня, архиерейською Службою Божою, яку відправив о. Василь Іларіон при асисті оо. Савчука, Страшевича і Горбая, а паради зїзду по кождого того дня покоїлуді. Зїзд вправді дуже успішно. На нім було 56 делегатів від громад і около 600 гостей. На зїзді порушено і обговорено важкі церковні справи та намічено плани для праці на будуче так світських, як і духовними бесідниками.

Вибір президії.

В 1 год. полудневі прот. С. В. Савчук, голова Консисторії, вітарив наради зїзду. Він покликав делегатів до вибору президії зїзду. Зістали вибрані о. І. Мандзь, о. Самець, ин. Василь Шарлучий, Микола Ткачук і Микола Харук. Пп. І. Дікура і І. Т. Боробия покликано на секретарів.

До верифікаційної комісії зістали вибрані о. Кисілюк, Мих. Черниганський і Георгій Фоштей.

До резолюційної комісії увійшли В. Паручний, о. Горбай, о. Майба, Тома Могилюк, С. Самоїл.

Привіти.

Перший привіт виголосив Високопреосвященний Архиепископ Іоанн Теодорович. В своїй промові шановний промовець підчеркнув користь церковних зїздів в теперішню пору, при чім згадав про розвій України і її Церкви за часів князя Володимира та за часів козачини, головно гетьмана Сагайдачного. До 1921 року наша Церква була під московським ярмом. Тогож року надіслано до Соборі єпіскопі сини України вирішили долю Української Православної Церкви і вільними її від московського панованя. Звертаючись до шановних делегатів, о. Владика сказав: „Ви, вівшовшись юні, повинні думати на про свої особисті справи, але про справи загальні, про справи Церкви. Уважайте, щоби кождий з вас був достойний і гідний тої відповідальности, яка на вас спочиває".

Другим промовцем був С. Самоїл учитель з Прут Ріп бажає зїздові успіху і висказує бажання, щоби в близькій будучности відбувся вже такий зїзд в такій околиці.

Привіт В. Фрунчако, Сучава: Щиро вітає зїзд, переповідає про його переживання в рускій місті та висказує радість їзди того, що є тепер членом Української Православної Церкви в Канаді.

Привіт пані А. Онищук, Січ-Коломия. Витає зїзд в імени Жіночого Товариства ім. Лесі Українки при Українській Прав. Церкві і закінчує словами. „Прошо-бо на честь і слава нашої матері і шануймо наш національні та релігійні традиції!"

Мих. Шметник, Сучава, в своїм привіті інформує зїзд про стан їх парохії, яка існує від 1926 року.

Привіт Д. Розальського, Іспас. Між иншим шан. делегат говорить про те, як їх громада прилучилася до Української Православної Церкви та про їх церковище і каже: „наша церква доч маленька, то пишненька". На закінченя бажає, щоби наша робота увінчалася як найкращими успіхами.

Г. Фоштей, Давнінг, желає зїздові успіху в нарадах а делегатам щастя і здоровля. Успіх зїзду значить в тім, щоби всі делегати брали в нарадах активну участь та щоби транслювали справи провинцію і широ.

В своїм привіті п. Т. Лакуста. Завале, желає, щоби зїзд интерпретував якобси до праці на полі Рідної Церкви.

І. Многолітний, Катвін, повідомив, що їх парохія заснувалась в 1927 році та що по довгих короводах з прихильниками російської місії побудувала минулого року свою власну церкву.

Т. Гуменюк, Мусідора, познайомляє зїзд з тими перешкодами, які їх громада має з боку католиків і капанів.

М. Прокопюк, учитель зі Спелен, і делегат тамошньої громади, говорить: „Ми мусїли перше здобути Нар Дім, але віримо, що незадовго будемо мати свій церковний будинок". Бажає, щоби зїзд вийшов успішно і щоби мав такий вплив на присутніх, як мав Собор в 1924 році на него.

Т. Ковальчук, делегат громади св. Покрови (Боровий) коло Вайнґтон, заявляє в розличі, щоби давали своїм дітям відповідне релігійне виховання, инакше їх діти можуть відчужитися від віри і пітн манівцями.

А. Зварич, Вегревіл, витає зїзд від вегревільської громади і бажає йому успіху.

Привіт М. Поповця, Смокі Лейк, висловлюється зі щирих желавць успіху в нарадах.

Н. Бабюк складає щирий привіт від громади в Вайнґтон, котра ворганізувалася тому рік і гарно розвивається.

П. Михайлишин в Едмонтону висказує радість їзди гарного розвою церковних громад по кольоніях та підчеркнув велику вагу єдиности

ФОТОГРАФІЇ З ЦЕРКОВНОГО ЗІЗДУ
Фотографії з Церковного Зїзду, який відбувся 6—7 серпня с. р. в Прут, Алта., можна дістати по 75 центів за штуку (ціна з пересилкою).
Замовлення з грішми слати до:
N. W. GAVINCHUK, Photographer,
SMOKY LAKE, ALTA.

ВШАНУВАННЯ ПАМЯТИ СВ. РІВНОАПОСТОЛЬНОГО КНЯЗЯ ВОЛОДИМИРА ВЕЛИКОГО В МОНТРЕАЛІ.

Оцінюючи труди і подвиги, які віддав Св. Володимир Українському народові за життя свого, Українська Православна Кольонія в Монтреалі рік-річно обходила свято се звичайними церковними богослужіннями. Сего 1933 року се свято відсвятковано зістало відмінно від попередніх років.

До наших парафій надійшли печальні вісти про голодову смерть людей в більшої та дальшої їх части, про голодову смерть богатьох їх товаришів, приятелів та знайомих. В честь сего, замовлав вони на день Св. Володимира панахиду.

Про се настоятелеви церкви о. Володимирови Сахзарові оголошено було в неділю і на означений день 28 липня до церкви прибуло сторч число людей, які в сей день були на затруднені. Рівком з тим до церкви прибули представники товариств: „Запорозької Січи", „Взаїмної Помочі", Жіночого Товариства „Доньки України", Т-ва Молоді, „Молода Україна", Студентського Гуртка ім. Івана Котляревського, те в повному складі ученики Рідної Школи. Як звичайно в годині пів до девятої почалась всенощна відправа з літією і величанєм св. Рівноапостольному князеві Володимирові, а в годині пів до одинайцятої почалась відправа св. Літургії.

Співав церковний хор в пів'ному складі.

По Евангелії о. Володимир Сахзар виголосив промову на тему свята. Широко розповів він про діяльність св. Володимира Великого як апостола Христової науки і як великого князя України, указавши ясно при тім усї найбільші заслуги його на полі релігійнім, освітнім та організаційнім Ясно зазначив для правдивого патріота, доброго громадянина і правдивого християнина, приведено в приклад труди, покладені Св. Володимиром за життя його на вістар людей Батьківщини України.

Говорячи про сучасний стан українського народу, про сучасне його

Пані Бойко, Борщів(ківна), в імени Жіночого Товариства при Українській Прав. Громаді, яка недавно зорганізувалася, бажає відомих успіху і наказує матерей, щоби вчили дітей ходити до церкви.

Крім повищих привіти зложили також ще І. Котик, Чішем, Н. Гайвінчук, Свої Лейк, і П. Рипка, Белайс

(Дальше буде.)

оповіщення, про його горе, лихо, голод, нещастя, що плигтуть по всіх закутках України під владою жорстоких й окаянних, виявляється ми тут на вільній канадійській землі, користаючи з надання нам широких громадянських прав, збільшили діяльність в ділянці по лі організаційним, на полі взаємопомочи, на полі релігійно-моральної виховання нашої молоді, та щоби ще тим були ми відпорними на всі атаки ворогів наших, які при помочі агентів своїх і тут стараються

З визначено вкінце він, або ми неустанно молились Господеві, щоб в заступництві св. князя Володимира післав від вибавлення з вороячого полону пістражданій Вітчизні нашій Україні.

В заупокойній екстенії, широ молились зібрані, зі своїм отцем духовним, а душі вознесені були до князів. Усердно молились усі цариця. Усі відчували ту печаль і горе, що вони пануе на родючих степах Великої України, тому молились щиро і сердечно. Жалобну відправу ту замінено хоровим співом „Вічная пам'ять".

По закінченню Богослуження, коли о. настоятель вийшов до мирування зі сторони молящих дітей, виступив учитель Р. ПІ. С. Д. Матлавс з супроводі двох учениць — Мирослави Залуцької та Одесі Русин, гарно прибраних в українські строї, які несли великий кошик живих червоних рож перемитих жовто-блакитною лентою.

Принявши мирування звернувся він до о. настоятеля зі слідуючими словами: — Високопостойний і дорогий отче наш Володимире!

В імени Рідної Школи, в імени усіх присутніх тут дітей, маю я честь поздоровити Вас ними з днем Вашого ангела, з днем Вашим імення!

Ушановуючи память св. Рівноапостольного українського князя Володимира, зібрані діти в сей великий наш національний празник моляться йому, аби він просив у Всемогучого Господа сваля, щоби з перших мірі зілва від заску свою на нарід наш український, на той нарід, якого сам він освітив промінням правдивої віри Христової, якого ореста в стрічі Українського Народу — Дніпровіх водах, котрий так тяжко покутує нині в ворожих кайданах.

Основуючись на словах святого

ХТО ХОЧЕ навчитися доброї української літературної мови, пізнати історію своєї мови, довідатися як не говорить український нарід — ТОЙ МУСИТЬ ПЕРЕДПЛАТИТИ ЩОВО - ПОПУЛЯРНИЙ МІСЯЧНИК

„РІДНА МОВА"

ПРИСВЯЧЕНИЙ ВСЕБІЧНОМУ ВИВЧЕННЮ УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ
Головний Редактор і Видавець Проф. Др. Іван Огієнко.
Річна передплата для Канади 1 доляр (американський)
Окреме число 10 центів. — Адреса Редакції й Адміністрації:

RIDNA MOWA
WARSZAWA, ul. Stalowa 26 m. 10
Нові передплатники дістануть журнал від 1-го числа.

листа, що „молитва праведного много бо может помочи", діти просили святого патрона Вашого, аби взяв від своїй теплі молитви перед престолом Пана Небесного за нашого отця духовного Володимира.

Ми вимо, що многоетрий і сповідує молитву святого лицаря нашого і являється нам долею многостраждального народу нашого, а духовному „пастві нашому Володимирові і його родині пошле ласку долю у всі дні життя його на радість нам духовним чадам, на користь Його Святої Соборної і Апостольської Церкви, та на славу слатого імени Його.

Ми будемо молитись завше, аби в заступництві святого Рівноапостольного князя Володимира Господь Бог і надалі посилав нам у силу і міць в нашій церковній, шкільній і громадській праці, в духовному нашому водительові з основі К. Лілько, пані Юбилей.

По 10 ц. пані Пастух, пані І. Пастух

Збірка о. Л. Беренівського.

В церкві на Ембор $2.05
В церкві коло Льори 1.65
В церкві „над ріжером" 1.65

Збірка о. Д. Ф. Стратійчука.
(Завале, Алта.)

По 1 зол.: В. Никифорук, Д. Никифорук, Т. Лящуста, І. Гнідан, О. Матейчук, Г. Гнідан, О. Гунька, І. Гнідан, І. Лящуста

По 25ц.: С. Воробень.

Збірка о. Е. Грицюка.

Васькь Перепелиця, Сифтон $1.00
Укр. Прав. Громада св. Івана Хрестителя, Галич 3.15
Ярко Горбунік, Галич 80
Йосиф Галущак, учитель, Галич 1.00
Мих. Гудзяк, Галич 1.00
Павло Дроздович, Гіберт
Пілейс, Ман.
Василь Скелевич, учитель, Форк Ривер, Ман.
Іван Ешпеч, Ман.:
Олена Герман, учителька 1.00
Роман Соломон 1.00
Іван Дикун 1.00
Василь Кампоніо 1.00
Василь Гара 1.00
Іван Андрейчик 1.00
Михайло Куфаєв, Даффін, Ман. 1.00
А. Пилипів, Саскатун, Саск. 1.00

Консисторія Української Греко-Православної Церкви в Канаді.
Й Богонік, касіер
823 Anderson Ave., Winnipeg, Man.

так численно прибули на свяпу відправу.

Свята відправа відзначувалась щирою молитвою молящих за долю Рідного Краю, за усіх розстріляних і померших від пацифікації та голоду його дітей з одного боку з боку другого — також щиро відзначувалась вона і в молитвах за здоровля шанового і дорогого о. настоятеля.

Наскільки перша частина святої відправи була жалібною, настільки друга її частина була радісною та веселою. Вона підбадьорили усіх, вказала сили до життя до далекої праці на користь рідної справи, яку не встані загальмувати жадні перешкоди.

Під многогрітній сінь многоліття сідом на делегатами товариств до мирування підступили діти Р. ПІ., а потім і парід, яке закінчено Богослужения в честь св. Рівноапостольного українського Великого Князя Володимира, Богові на славу в народові нашому українському на користь.

Богомолець.

ВИБОРЧИЙ ФОНД „ВІСТНИКА".
Тов. Аматорський Кружок, Мазепа, Саск. $1.00
Збірка на весільний забаг п. Івана Самця, Кокс, Ман. 3.00

ДЛЯ РІДНОЇ ЦЕРКВИ

ЩЕДРИЙ ОНЕ СВЯТО ВАШІЙ ПЕРЕД ЛЮДЬМИ, ЩОБ ВОНИ БАЧИЛИ ВАШІ ДОБРІ ДІЛА І ПРОСЛАВЛЯЛИ ОТЦЯ ВАШОГО, ЩО НА НЕБІ.
(Мат. 5: 16).

ДІЄЦЕЗІЯЛЬНИЙ ФОНД.

Збірка о. П. Запорінська.

(Пембіна, Н. Д.)

По 1 дол.: пп. Демянишин, І. Соловик

По 50ц.: Іван Бурдинюк, Н. Кінзь, Іванишук, А. Кирилюк, П. Пастух, пані Савк, Загарія.

По 25ц: Р. Сівак, пані Демянишин, І. Андрусяк, пані Юшинська пані К. Лілько, пані Юбилюк.

По 10 ц. пані Пастух, пані І. Пастух

Збірка о. Л. Беренівського.

В церкві на Ембор $2.05
В церкві коло Льори 1.65
В церкві „над ріжером" 1.65

Збірка о. Д. Ф. Стратійчука.
(Завале, Алта.)

По 1 зол.: В. Никифорук, Д. Никифорук, Т. Лящуста, І. Гнідан, О. Матейчук, Г. Гнідан, О. Гунька, І. Лящуста

По 25ц: С. Воробень.

Збірка о. Е. Грицюка.

Васькь Перепелиця, Сифтон $1.00
Укр. Прав. Громада св. Івана Хрестителя, Галич 3.15
Ярко Горбунік, Галич 80
Йосиф Галущак, учитель, Галич 1.00
Мих. Гудзяк, Галич 1.00
Павло Дроздович, Гіберт
Пілейс, Ман.
Василь Скелевич, учитель, Форк Ривер, Ман.
Іван Ешпеч, Ман.:
Олена Герман, учителька 1.00
Роман Соломон 1.00
Іван Дикун 1.00
Василь Кампоніо 1.00
Василь Гара 1.00
Іван Андрейчик 1.00
Михайло Куфаєв, Даффін, Ман. 1.00
А. Пилипів, Саскатун, Саск. 1.00

Консисторія Української Греко-Православної Церкви в Канаді.
Й Богонік, касіер
823 Anderson Ave., Winnipeg, Man.

ЦЕРКОВНИЙ КАЛЕНДАР НА 1933 РІК.

СЕРПЕНЬ

27 Н. 12. по Зісл. Мин. Т.
28 П. Усп. Пр. Бог.
29 І Перен. обр. Госп.
30 С. Мирона
31 Ч. Фільора і лапра.

ВЕРЕСЕНЬ.

1 П. Анарея Страт ап.
2 С. Самуїла
3 Н 13. по С. Тал. ап.
4 П. Агапоніка
5 В Луна, Іринея
6 С. [illegible]
7 Ч Тита, Вартоломея
8 П Аздріяна і Наталії
9 С. Савви, Пимена

10 Н 14. по С. Мус. М.
11 П † Усп. Пр. Бо.
12 В Олександра
13 С. Пол. Пояса
14 Ч. Симеона
15 П Моманта, Іл

ПОРЯДОК БОГОСЛУЖЕНЬ
Округ. Горіотон, Саск.
Вересень.

3. Неділя. — Мелвіл.
10. Неділя — Фокстон.
17. Неділя. — Мазепа.
21. Четвер. Різд. Пр. Богор — Шіп
24. Неділя. — Горіотон.
27. Середа. Чес. Хреста. — Сторожевій.

ПОРЯДОК БОГОСЛУЖЕНЬ
Округ Гефорд, Саск.
Вересень.

3. Неділя — Вінтков.
10. Неділя — Гефорд
17. Неділя. — Гаеслан.
21. Ч. Різдво Богор. — Скзер Гав
24. Неділя. — „Коло Біликів"
27. Середа. Чеспоро Хреста. — Гі форд.

ПОРЯДОК БОГОСЛУЖЕНЬ
о. П. Запорінська.
Вересень.

3. Неділя — Гренков.
10. Нед — Вінт Френсес, Онт
17. Нед. — Пойнар Парк.
21. Четвер. Різдво Пр. Д. М. —
— Сепічі, храм. Домовлячих У кратиців запрошується.
24 Нед. — Пембіна И Л. Зу І.
27. Середа. Воздв. Ч. Хр. — Тодді 434 Minnesota St.

ПОРЯДОК БОГОСЛУЖЕНЬ
о. Е. Грицюк.
Вересень.

3 Неділя. — Робінз.
10 Неділя. — Дафдін.
17. Неділя. — Шортлейк.
21 Четвер. Різдво Пр Богородиці — Родвтон. — Храм.
24 Неділя — Ешпеч.
27 Середа. Возпвлення Ч Хреста. Пайн Ривер
Box 604, Dauphin, Man.

ПОРЯДОК БОГОСЛУЖЕНЬ
о. В. Лючковка.
Вересень.

3 Неділя — Росз.
10 Неділя — Гарвентон.
17. Неділя. — Вайтв.
21 Четвер. Різдво Пресв. Богородиці — Сепьпіз — Празник
24 Неділя — Росз.
27 Середа. Воздвиження Ч. Хреста. — Гарвентон.

Сердець.

27. Нед. 12 по Зісл. св. Духа: Гал. 3. Утр.: Єван Мат. XXVIII: 16—20. Лит. Ап. І Кор. XV: 1—11; Єв Мат. XIX: 16—26.

28. Понеділок. Успення П. Д. Марії: Утр.: Єван Лук. І. 39—49 і Лит.: Ап. Филип II 5—11; Єван. Луки X: 38—42 І XI: 27—28.

Вересень.

3 Нед. 13 по Зісл. Св. Духа: Гал
4. Утрен. Марка XVI: 1—8; Лит Ап
1 Кор. XVI. 13—24; Єван. Мат XV 33—42

10 Нед. 14 по Зісл. Св. Духа: Гал
5. Утр. Єван Марка XVI 9—20; Лит Ап 2 Кор І 20—24 † II 1—7 Єван Мат XXXII 1—14.

17 Нед. 15 по Зісл. Св. Духа: Гал
6 Утр. Єван. Лук XXIV: 1—12; Лит. Ап 2 Кор IV: 6—15 Єван Мат XXII 35—46.

Український Релігійний двотижневик в Канаді.

ВІСТНИК
THE HERALD

THE HERALD
WT [illegible] 3034
[illegible] C, MAN.

Рік X. WINNIPEG, MAN., SEPT. 1st, 1933 ВІННІПЕГ, МАН., 1-го ВЕРЕСНЯ, 1933 ЧИСЛО (182) 17

„КОНТРРЕВОЛЮЦІЯ" В ЧЕРВОНІЙ АРМІЇ НА УКРАЇНІ.

В Берліні появилися відомости з Радянщини, що тепер большевики завелокоїли „контрреволюційною" пропагандою в частинах червоної армії, яка розташована на Україні. До відома військово-революційного совіта в Москві дійшли вістки, що в богатьох частинах червоної армії в касарнях знаходять протикомуністичну літературу, яка головно нападає на Сталіна й закликає до повалення радянської влади.

ДО ЧОГО ДОВОДИТЬ ПРОТИ РЕЛІГІЙНА АКЦІЯ БОЛЬШЕВИКІВ.

Радянські часописи розписуються про „гнівбну подію" в селі Малий Кургчи на Україні. Серед безбожницької наїзники на се село, що перевернула горі дном усе його життя, вирішила 38 вірних батьківській вірі селян з тої оседі наложити на себе спільно руки. Для того зібралися вони всі в одній хаті, в якій сходилися потайки на молитви, підпалили її з чотирох боків і, співаючи серед вогню псальми та закликуючи себе словами „йдемо до Бога" — загинули всі, поки прийшли пожарники.

Сей свідомий акт розпучи й трагедії заломаної комунізмом селянської глибоко-релігійної душі большевицька преса вважає чергови винвом буржуазних елементів.

ВИВОЗЯТЬ ХЛІБ З УКРАЇНИ.

Вікачі з України, а також листи звідтам стверджують, що Москва тепер дуже пильно пильнує збіжжа з України. Косовицю збіжжа переводять під догядом спеціальних чекістських відділів, відділів червоної армії, „кавалерійських бригад", зложених із надійних комуністів їтд.

Населення приневолене в першу чергу віддавати державі те, що Москва призначила вивезти в Україні, потім відвати на запас зерно на насіння для осіннього та весняного майбутнього посіву, потім робить ще записи на ріжні цілі й лише „решту", якої часто нема, віддається селянам.

НА ЛАТИНСЬКИЙ ОБРЯД.

Бувший російський священик Переспікин, що приступив був до унії, перейшов на латинський обряд і вступає до монастиря польських оо. Домініканів. Переспікин був якийсь час завідателем парохії в Словіті де наробив був чимало замішання.

З ПРИВОДУ ГОЛОДУ НА УКРАЇНІ.

З України доходять страшні вісти: Українське населення сотками тисяч вигибає з голоду, який большевицьке панування штучно викликало на Україні для винищення українського народу.

Щоби познайомити загал вірних Української Православної Церкви з тим лихолітгям, яке наші брати переживають під червоним катом та щоби підготовити їх до протестаційної акції, — припоручується Всеч. отцям парохам слідуюче:

1) На протязі часу від 10 вересня до кінця жовтня устроювати по церквах молебні за голодуючих на Україні, молячи Господа, щоби спас їх від голодової смерти та визволив з під ворожого панування.

2) Відправляти панахиди за жертви голоду.

3) В проповідях і відчитах висувати вірним те страшне лихоліття, яке переживають їх брати під панованням червоної Москви, усвідомити їх про ту загрозу, яку комунізм несе цілому світові та закликати їх поборювати всякі прояви большевизму між українським народом.

Дано в Вінніпегу, дня 5 вересня, Р. Б. 1933.

КОНСИСТОРІЯ УКРАЇНСЬКОЇ ГРЕКО-ПРАВОСЛАВНОЇ ЦЕРКВИ В КАНАДІ,

Прот. С. В. Савчук, голова.

ЦЕРКОВНІ ЗЇЗДИ.

Отсим повідомляється всіх заінтересованих, що Консисторія Української Греко-Православної Церкви в Канаді скликує окружні церковні зїзди, як слідує:

КАНОРА, САСК., — 24 і 25 ВЕРЕСНЯ с. р.
ДАВФІН, МАН., — 8 і 9 ЖОВТНЯ, с. р.

В зїздах візьмуть участь Високопреосвященний Архиепископ Іоанн Теодорович, прот. С. В. Савчук, голова Консисторій, священники і представники громад. На зїзди також запрошуються гостей, але право голосу у важних справах будуть мати тільки представники громад і священики.

Кожда громада має право висилати на зїзд трох представників.

На зїзді в Канорі, Саск. візьмуть участь гості й делегати від громад в околиці Саскачевана, а на зїзді в Давфіні гості й делегати зі тих громад, які обслугують оо. Гриценка і Берник.

Успіх зїзду буде залежати у великій міри від числа його учасників, а головно від того, кілько громад буде на ньому зареприсентованих, отже проситься всі громади обовязково вислати своїх репрезентантів. Коби сього проситься загал вірних, щоби громадяни Уралу ни зїзд, як гості. На зїзді будуть порушені і обговорені важні церковні справи, бувуть намічені плани для праці на будуче та будуть виголошені інтереси та навчанчі промови. тих світських, як і духовних бесіднників, отже учасники зїзду богато з нього скористають.

Місцеві Комітети постараються про приміщення для всіх делегатів і священиків.

Зїзди почнуться в неділю рано архиерейською Службою Божою, яку відправить о. Владика Іоанн, при вситі духовенства в місцевій церкві, а наради зїзду почнуться першого дня пополудні.

Всечесні Отці Духовні і Заряди церковних громад повинні доглянути, щоби їх громади вибрали своїх делегатів на зїзд як найскоріше та щоби їх члени поїхали на зїзд як найчисленійше.

Дано в Вінніпегу, дня 1-го вересня, Р. Б. 1933.

КОНСИСТОРІЯ УКРАЇНСЬКОЇ ГРЕКО-ПРАВОСЛАВНОЇ ЦЕРКВИ В КАНАДІ,

Прот. С. В. Савчук, голова.

БУКОВИНА В ОБОРОНІ БРАТІВ ЗА ЗБРУЧЕМ.

Через [illegible]ський „Час" повідомляє [illegible] на запрошення ініціятивного Комітету зійшлися представники всіх українських установ на Буковині на нараду з приводу нечуваних переслідувань українського народу на Великій Україні. Вибрано комітет для відготовки протибольшевицького протесту й допомоги голодним на Україні.

Вирішено улаштти: 1) панахиди по греко-католицьких і православних церквах; 2) протестаційне віче в Чернівцях.

АРХИЕРЕЙСЬКІ ВІЗИТАЦІЇ.

Подається до відома всім заінтересованим, що сьогорічні архиерейські візитації Високопреосвященого Архиепископа Іоанна Теодоровича в Канаді будуть відбуватися в такім порядку:

17 вер., Неділя — Косів, Ман.
24 вер., Неділя — Кінора, Саск. (Зїзд.)
8 жовтня, Неділя — Давфін (Зїзд.).

Дати візитацій в Торонто, Ошаві і Оттаві будуть проголошені в слідуючім числі.

КОНСИСТОРІЯ
Української Греко-Православної Церкви в Канаді.

ВІДВІДИНИ ПРОТ. С. В. САВЧУКА.

Отсим повідомляється всіх заінтересованих, що прот. С. В. Савчук, голова Консисторії Української Греко-Православної Церкви в Канаді, відбуде в адміністраційних і місійних цілях, такі громади:

17 вересня, Неділя — Прілейт, Саск.
21 вересня, Різдво Пр. Богородиці — Кепов, Алта.
24 вересня, Неділя — Канора, Саск. (Церковний Зїзд.)
1 жовтня, Неділя — Вакаа, Саск. (Народній Зїзд.)
8 жовтня, Неділя — Давфін, Ман. (Церковний Зїзд.).
15 жовтня, Неділя — Канора, Саск. — (Народній Зїзд.)
22 жовтня, Неділя — Вейта, Ман. (Народній Зїзд.

КОНСИСТОРІЯ
Української Греко-Православної Церкви в Канаді,

Прот. С. В. Савчук,
голова

Чи Ви відзвонили передплату за „ВІСТНИК" на слідуючий рік? Як ні, то зробіть се нині!

Лев Толстой.

КАЗКА ПРО ЖЕБРАКА.

Вибрав богач. Ціле своє життя був скупий, твердий і зібрав великий маєток.

— Не можна инакше, — говорив, коли йому закидали скупість. — В життю гріш в ціні.

І тепер, коли збликалася година смерти думав скупар:

— Певно і на другім світі гріш в ціні. Треба заосмотритися, щоби біди не зазнати.

Покликав до себе дітей і прощаючи їх, казав собі вложити до домовини мішок з грішми.

—Не жалуйте, — додав. — Вложіть золота, як найбільше.

В ночі скупар помер.

Діти сповнили його волю, вложили до труни кілька тисяч карбованців в золоті.

Коли вложили тіло до гробу, та богач дістався на тамтой світ, розпочалися звичайні ходження по митарствах.

— Згину, — подумав богач.

Нараз побачив Ідальцю, заставлену всякого роду страшами та напоями, так як і на землі.

Зрадів богатий скупар, що він не поминався та взяв зі собою свої гроші.

З великою втіхою помацав за мішок з золотом і підійшов до прислужника

— По чому — запитує богач несміло, показуючи на страву, яку він дуже любив.

— По шагу, — відповідає прислужник.

— Дешево, — думає богач.

— А се, по кілько коштує? — питає знова скупар, показуючи на иншу страву.

— Також по шагу, — відповів прислужник.

— Коли так, то прошу мені дати одної й другої по тарелю... та може ще дещо, — каже примилюючись богач.

Він халапливо всюди глядів на смачні страви, стараючись вибрати що найліпші. Прислужник слухав, однак не спішився подати замовлені страви.

— Тут треба платити з гори, — сказав тихо.

— Платити? — з приємністю!

З тими словами богач сягнув до кишені і вийняв мішок червінців.

— Ось тут гроші, — прошу!

Прислужник оглянув гроші зі всіх сторін.

— Ні, — каже, — то не такі гроші!

Віддав богачеві гроші та кивнув на иних прислужників. Ті приступили до богача й відвели його на бік.

Скупар в початку обурився, а відтак зажурився тяжко.

— То раз клопіт, — думало собі, — то вони тільки шаги беруть? Дивні річи! Треба буде зараз змінити золото.

Думає про своїх синів і в сні наказує їм так:

— Заберіть собі золото. На другім світі золото мені не потрібне. Замість золотих карбованців, дайте мені до гробу мішок шагів.

Сини сповнили його волю. Богач з тріюмфом прибіг до Ідальні.

— Істи дайте, добролію; страшно голоден, — каже до прислужника.

Винив мішок в грішми і подає прислужникові. Прислужник глянув на нові гроші, усміхнувся і сказав:

— Бачу, що не богато ти навчився на землі. Ми беремо не ті гроші, котрі є в вашій кишені, але такі, що ви їх виняли вже, щоб обтерти сльози вужим у бідних. Пригадай собі богачу, може ти дав милостиню бідакові або поміг убогому?

Богач спустив очі в діл і важно задумався. Він нікому в житю не дав ніякому милостині, не оказав помочі ні-

ЩАБЛІ ЛЮДСЬКОГО ЖИТТЯ.

(Старозинний жидівський переказ).

Коли Господь Бог вигнав Адама з раю й прирік йому в поті чола здобувати хліб свій, то одночасно відкремив від вічности життя всіх істот на землі й призначив кождому скільки він мусить жити. Всім аж до скінчення світу волю Божа нам відома й нам незрозуміла, чому одна людина мусить вмерти в цвіті літ, а другому приречено дожити до глибокої старости. Чому Господь Бог наділяв Адама ніком тисячі років, а його нащадкові цареві Давидові прирік смерть в день народження.

Так Господь по різному відміряв кождій людині шлях її земного життя. Коли Адам довідався про Боже рішення, змиршосердився над своїм нащадком царем Давидом і рішив йому подарувати трийцять років зі свого тисячолітнього віку. Так і сталося. В Біблії сказано, що Адам прожив рівно девятсот сімдесять років.

Коли через богато-богато років зявився на світ цар Давид, то йому з народніх переказів стало відомо, що на трийцятому році його життя мусить припинитися.

Цар Давид любив життя й не хотів вимрати молодим. Неминуче наближенняся смерти його пригнітало і він не находив собі спокою.

Одного разу він проходжувався в околицях Вифлеєму й сумував, що в розцвіті життя він мусить попрощатися з життям. І зустрів він коня, що тяг великий

— Брате мій, — сказав йому Давид, — чи ти вдоволений своїм життям?

Він сумно фиркнув і відповів.

— Хіба я можу бути вдоволений своїм життям? Хазяїн з ранку до вечера возить на мені тягарі, а коли я від умучення трачу сили, то господар мене люто б'е. А що-ж я дістаю за свою працю? Клаптик сіна... Так, брате мій, конячє життя се не те, що ваше, людське життя.

— Ну, щож, приятелю, — сказав лагідно цар Давид. — Я бачу, що ти рад зречися свойого гіркого життя. Подаруй мені решту свойого віку.

— Дуже радо, — відповів кінь.

Слідуючого дня, коли господар прийшов до конюшні запрягати коня, то знайшов його неживим.

А цар Давид дістав дальших трийцять пять літ земного життя, котре було призначене прожити коневі.

В тих давних часах не тільки люде, але й навіть тварини доживали до глибокої старости. Не так, як сьогодня. Зрозумі до, що цареві Давидові шістьдесять пять років життя здавалися коротким віком і він побачивши припнятого пса на ланцюху, сказав йому таке:

— Брате мій, чи ти вдоволений своїм життям?

Старий пес подивився на нього сумними очима й сказав:

Хіба я можу бути вдоволений своїм життям. Ось вже десяткло років як я сиджу на ланцюху й стережу маєтність мойого господаря від злодіїв й розбишаків. Свої обовязки я виконую сумлінно й щож я дістаю в замінну? Жадних радощів не маю. Навіть побігти за возом я погавкати я не можу. Другі собаки з прикрістю відвертаються від мене. Одинока втіха мойого життя — гризти кістки, вже обдяжені моїм господарем.

— Бачу, приятелю, — сказав Давид, — треба вам, не споміг убогого нужденні

Приступили до богатого скупаря два прислужники і вряд з його грішми вкинули його в пекольну яму гризоти й розпуки.

— вас тобі живеться. Чи не згодилосбі ти подарувати мені решту свойого віку?

— Дуже радо! — відповів пес й поліз до будки сумно спустивши хвоста. Лягтак і скінчив своє життя.

А цар Давид прибавив до своїх шістьдесять пять років ще пятнайцять й прожив до вісімдесяти літнього віку виключаючи Творця псальмами, а царствованим своїм прославив Ізраїля.

Але три відтінки життя царя Давида — людський, конячий і собачий — стали основою життя других поколінь:

До трийцятьлітнього віку кождалюдина живе повним життям, без особливих клопотів і користає з радощів. З трийцяти років починається нора роботи й горя . Що се за життя! — Вижи праця, щоби добути шматок хліба собі й родині. Людський вік прожитий й починається трийцять пять років придбаних царем Давидом від коняки. А потім — старість. Діти працюють, внуки веселяться, а старі стережуть хату, няньчать внуків й не бачуть більше Божого світу. Всі дивляться на них з презирством, годують рештками їжі й бажають, щоб смерть швидше їх забрала — сні непотрібних дармоїдів.

Ві думають старі люде: „Собаче життя! Ві чому се за царя Давида собаки так довго жили на світі"!

ВАРТІСТЬ МУДРОСТИ.

Король Сицилії, Діоніз, вийшов був одного разу на торговицю в місті Сиракузах. Переходячи побачив між продавцями знаного і поважаного всіми мудреця і запитав:

— А чи і ти маєш щось на продаж?

— Мало, — відповів мудрець.

— Що-ж таке?

— Мудрість.

— Кілько за ню хочеш?

Старець-фільозоф поставив дуже невелику ціну.

Діонізій, що був тоді в добрім настрою, заплатив бажану суму, однако замість якоїсь довгої науки почув він слова:

— Застановися завсігди наперед над тим, що думаєш робити і пильно обчисляй, який кінець принесе ціла справа, в якою клопочешся.

Ті в построниних, що чули слова мудреця, уважали його обманцем, та не так Діоніз. Він казав мудрцеві ті самі слова ще раз повторити, подумав над ними і відійшов. Він записав їх глубоко в своїй памяти.

По якімсь часі повстала проти Діоніза знова і його хотіли убити. В моменті був вийшовий також голяр Діоніза. Він при голенню мав перерізати Діонізові горло.

Одного дня прийшов голяр і почав остроти бритву. А Діоніз ждав. Пригадалися йому слова фільозофа і він хотячи порівнятись ними з голяром, сказав

— Застановися завсігди наперед над тим, що думаєш робити і пильно обчисляй, який кінець принесе ціла справа.

Почувши таку розумну осторогу, голяр настрашився, бо думав, що Діоніз знає про цілу справу. Він впав перед ним на коліна і просив прощення.

Так кілька розумних слів мудреця спасли життя тому, хто тих слів не злекторажив. Мажучи-ж мудреця на тамтой світ, на будуче не дав Діонізій голяти себе ніякому голяреві. Його дочка обсмалювала йому бороду і вирівнювала тліючими оріховими лушпинями.

Колиб кождий і кождий з нас записали собі наведені слова мудреця, як запамятав був Діоніз, то певна річ і нас жнуло би неодно життєве лихо.

ЩО ЗНАЮТЬ ВОРОГИ, А ЧОГО НАШІ ДЕКОЛИ НЕ ЗНАЮТЬ.

В нас в богатої людей, які на церковну приналежність чоловіка не кладуть великої ваги. Справа релігії, се приватна справа — кажуть вони. Як перед війною проповідували, що „релігія і церква не мають нічого спільного з народністю". А хоч життя на кождім кроці показувало, що такими проповідями Україні себе одурюють, однакож життя не всі слухали.

Школи, театри, кооперативи, спортові товариства — се нині висуваєсь, як однакої великої національної вартости. А Церква, церковна приналежність, церковно-моральна і церковно-національна система життя — все те в великій мірі легковажиться. Нехай — мовляв — чоловік вірить собі як хоче, нехай належить до церкви, до якої йому забагнеться, або не належить, се його справа.

Не так на справу Церкви і церковної приналежности дивляться вороги України — большевики, Поляки... Большевицький уряд докладає всіх сил, щоби знищити в українського народу всяку релігійну приналежність, а Поляки стараються відірвати Україніців від Церкви і перетягати до свого костела.

Читаємо в львівській „Мет" в 20 листопада 1932 року таке:

— Ось характеристичний для теперішних часів проєкт. Державний міністер (польський), який прибуває на адміністративно-поліційну інспекцію тутешнього терену (до української Галичини), цікавиться передусім черги як культурними, політичними, чи економічними, т. зв. громадськими успіхами чи невдачами. Він може собі перш усього подати підрахунок осіб, що перейшли з грекького на латинський обряд... Його цікавить те українське етичне „заплаї"...

Дальше оповідають там же, як то поза політичним гамором, в менше видних кутах життя Поляки перетягають до костела Українців-урядовців. Так з кождим днем Україні тратять, і то не найтемнійших, але культурнійших своїх членів.

Але не та мало хто зважає. Релігійна приналежність, релігійні обовязки легковажиться, як такі, що немовто не мають великого національного значіння. Люде не хочуть розуміти — каже „Мета", що:

— До пістав національного життя належить не лише спільна територія, мова, традиція, спільні політичні змагання. До тих пістав належить також виконування найпростійших релігійних практик, держать будівничі турбот і взаємин з людьми, потреба духи і моральне підтримування громадських організацій, виконування громадських функцій перечисленої якості на перешкоду становищі... Чи оповідуємо ми все те, що не є ані політикою, ані контролованим громадським життям, а що виповнює всі його щілини, всі його пори, і робить його менше, або більше цілими, або більше суцільними та — (історичними?)

Застановися завсігди наперед над тим, що думаєш робити і пильно обчисляй, який кінець принесе ціла справа.

Старими, стародавніми, занедбаними і забутими нашими воротами ворог переводить на наше поле свою силу. Переводить і числить кількість того нашого поля з кождим днем дістається в його руки.

Заставлювання української Галичини костелами і каплицями ще перед війною було тим культурним польським походом проти Українців, на який українські політики не звертали богато уваги. Дальше-ж засновування польських організацій, насаджування кольоністів, перетягання українських одиниць до костела — все те та щодення „культурна" війна, яку Поляки плянно провадять проти Українців.

І певна річ, що ворог точно обчислює свої здобутки. А ми ми маємо обчислення своїх страт? Хоч би на те, щоби бачити, куди збирати наші сили для оборони народного майна. Кілько греко-католиків перейшло до костела по війні? Кілько за послідних 25 чи 50 літ?...

Такі підрахунки отворяли би очи тим, які бачать лише політичну чи економічну сторону життя, а легковажать сторону моральну. Вони побачили би, що хто здобуде моральний грунт життя народу, той все здобуде.

Польща по Вірісповіданням.

В Польщі начисляють около 20 вірісповідань, обрядів і сект, не числячи безвірісповідних. З того 89.5 проц. населення визнає релігії християнські, а 10.5 проц. — нехристіянські. Найбільше католиків римського й вірменського обряду, бо 63.8 проц. Мають вони загалом 5,241 парохій і дочерних (в сьому 8 обр. вірменського). На одну парохію припадає 3,920 жителів, а на 1 костел — 3,471. Греко-католики мають загалом 1974 парохій і дочерних та 3,151 церков і каплиць, що в порівнянню з числом костелів становить поважний відсоток усіх католицьких святинь у Польщі. Православні, які становлять 10.5 проц. населення мають 1624 парохій (у сьому 9 старообрядовців) і 2,076 церков і каплиць. Євангеліки (лятуі відтінєй), яких є 3.7 проц. населення, мають 701 парохій і 827 костелів. Дрібні сектарські групи мають загалом 84 парохій і 78 молитовень. З поміж нехристіянських вірісповідань найбільше, бо 10 проц. усього населення, — Жидів. Мають вони 1,067 громад і 2,041 божниць. Магометани мають 18 громад і 16 мечетів, Караїми 4 громади й А однини. Загально римо-католики становлять 83.5 проц. всіх парохій на селі, греко-католики — 93.7 проц., православні 90 проц.

ПРИНАГІДНІ БЕСІДИ.

Коли я гостив в Вінніпегу, так їшов з своїми кумами вулицею і нас спинила одна жінка, попри хату якої ми переходили. Завелась розмова і я довідався, що та жінка — се вдова, якої чоловік недавно помер Між иншим та жінка каже:

— На Зелені Свята я була на цвинтарі і чула, як ваш священик з хором гарно відправляв. А яка різниця між нашими, католицькими, а вашими, православними. Наші ксьондзи, то так правлять, як хтось там сказав, наче від штуки, один на перед другого. Ще пятьдесять кроків до гробу, а він вже править, а поки дійшов, то й скінчив. Я ни побачила ту тарабанщину, то й не хотіла наймати паняхиди по своому покійному мужові. Коли придивилась до вашого, то він якось так повільно підійде до гробу, обкадить, так гарно помолиться, не спішиться нахе на панщині. На слідуючий рік, як дочекаю, то беру українського православного священика, щоби правив паняхиду.

В дальшій розмові вона почала жалуватися, як то її натягнув католицький ксьондз на похороні. Вона сказала:

— Коли помер мій муж, так я пішла на нашої церкви, до якої ми ходили, щоби звідтам похоронити. Ксьондз заждав двийцять пять долярів а тим, що має сказати працьлну промову. Я почала проситись, що се забогато, так від і говорити не хотів і я мусіла згодитись. Але, кажу, що вже коли треба дати, то треба, тільки ви отченьку мусите зачекати, поки я не дістану грошей в банку, бо ми мали кілька десяток, та вони були вложені на імя покійного. Він одначе відмовився чекати. Каже, „мене се не обходить, чи ви маєте, чи не маєте, але мені зараз мусить бути, инакше не хочу". І я мусіла позичити, щоби йому дати. Але щоби ви думали. Коли прийшлось говорити промову, то він такого наплів, що аж соромно було слухати; говорив неначе на глум. Мені аж досі йде мороз пова шкіру, коли згадаю ту його промову...

Ще богато вона жалілась на свою долю та на кривди, які зазнала в хвилі найбільшого смутку від католицького духовника.

— А до котрої церкви тепер ходите? — спитав я тої жінки

— Та я... тепер так як нігде не ходжу, хіба в велике свято...

— Отже бачите, — кажу я, — вони вас кривдять, а ви хоч відко, але таки з ними вжієтесь. Колиб у вас було розуміння Божої Правди, то ви давно були-б з ними зірвали, а належали ось тут... (І я показав на церковцю через дорогу, проти якої вона мешкає). Тут, певна річ, не малиб причин жалуватись, бо вас ніхто не обдер би, послідного куска хліба від сиріт не відняв би. Отже моя рада для вас є, вже раз зірвати з тими, про яких говорив Шевченко, що вони люблять в чоловікові „шкуру, а не душу"...

Коли ми застановимось над фактами, як повищий, то бачимо дивне явище, а се: ви не годні переконати так званого „твердого католика" яро те, що католицька церква є церквою ворожою нашому добрим народові. Ви сего не можже зрозуміти так довго, поки не ставетесе йому якась кривда з боку тої церкви. Тоді він прокинеться. Однак його близькі, приятелі, сусіди, які безпосередно не відчули тої кривди, не хочуть йому вірити. Се те саме, що з большевиками. Візьміть найбережнійшого большевика, зжіть до Совітів (не в делегації, а щоби він там жив, то коли йому належиться горо совітського добра пова шкіру, і як доведеться йому вернути назад, то маєте в ньі великого противника комунізму, але його товариші, з якими він перед виїздом жив в найбільшій дружбі, не повірять йому, а кажуть, що він запродався буржуазії... Се вже є така рабська вроджена натура, що не повірить вам, як покн сама не покушає. Кум Гриць.

„ДНІПРО"
орган Української Православної Церкви в Злучених Державах,
виходить 1 і 15 кождого місяця і коштує на рік $2.00.
Передплату висилати на адресу:
1851 Germantown Ave., Philadelphia, Pa. U.S.A.
"ДНІПРО"

„ВІСТНИК"
Релігійний часопис для Українців в Канаді
Виходить Іто і 15-го кожного місяця.
Видає Українська Православна Видавнича Спілка.
Передплата: В Канаді — $1.50 на рік.
За границю — $2.00 на рік.

THE HERALD
Published semimonthly by the
Ukrainian Orthodox Publishing Company
Subscription per annum:
In Canada — $1.50. — Foreign — $2.00.

Адресуйте: — Address:
The HERALD, Box 3684, WINNIPEG, MAN.

ДО ВІРНИХ

УКРАЇНСЬКОЇ ПРАВОСЛАВНОЇ ЦЕРКВИ В АМЕРИЦІ І КАНАДІ — АРХИПАСТИРСЬКЕ ПОСЛАННЯ.

Моїї Брати і Сестри!

З далекого, але так близького нам рідного краю, з України під червоною жидівсько-московською займанщиною приходять до нас, чим далі йде час, все більші і більші жахливі вісти. Останні вісти, що могли перебратися через щільно замкнені большевицькі кордони, подають нам відомости про страшний, не до уяви голод, в якому повільно, мовчазно вимирають мільйони нашого народу. Сі мільони безсилої роботи страждіть повільної голодової смерти. Червона Москва, послуговуючись на місці Жидами, з яких головне набрана большевицька адміністрація на Україні, відобрала від наших селян землі, зруйнувала все господарство хліборобської України і кожного, колись вільного господаря перевела на стан безземельного і невільного робітника, якому лишилося тепер працювати за „пайок", який йому зверху червоні комісарі одкращують. Навіть в куску насущного хліба став наш нарід залежний від Москви і її помічників на Україні, жидівських комісарів.

При таких умовах червона Москва переводить над нашим народом страшний злочин: з року на рік вона сотнями тисяч перекинула наше українське населення на далеку північ, на повільну там смерть, а від тих, що ще залишилися — на рідній землі, немилосердно відбирається хліб; нарід, непокірний Москві, Український нарід, що сміє мріяти про свою волю, сей нарід засуджено на смерть. Се причини теперішнього страшного голоду на Україні. Заочни сей переводиться в життя повільно, але певнинно і голод на Україні вже скосив мільони українського населення, спустошив цілі села і більші округи. Москва, яка вже наказала на нашій землі цілий ряд чужинецьких республик і кольоній, замірюється місце вигинувших з голоду заселити Московинами і чужинцями других націй. Москві ходить про те, щоб з нашої землі з українським населенням утворити модерну Самарію, мішанину всяких народностей і тим назавсіди перекреслити мрію нашого народу про свою державність, про свою волю.

Безсилі над теперішню хвилю самі, своїми силами перемогти такому нечуваному злочину над цілим нашим народом, ми можемо лише свій жаль, велику печаль так скривдженої нації під ласку Милосердного Господа і просити Його скорочити дні страждань нашого народу і благословити його на нове і вільне життя.

Великий Боже, Отче всіх народів, вглянься над нашим нещасним народом, заступись за нас, спаси і помилуй. В покорі Твоїй всеблагій волі і в вірі в Твоє милосердя приносимо ми сю нашу молитву. Не відкинь наших благань, Боже і Отче наш.

Архиепископ Канадійський
і Американський,
† Іоанн Теодорович.

КАТОЛИЦЬКА ПОЛІТИКА МІЖ УКРАЇНЦЯМИ.

або

НАРОДНА ЧИ ВСЕЛЕНСЬКА ЦЕРКВА.

Давнійше в львівській „Ниві", а потім окремою книжочкою появилася була довша розвідка п. з. „Народна чи вселенська Церква". В ній автор, греко-католицький священик (Костельник) доказував, що правдива Христова Церква мусить бути інтернаціональною. Національна Церква, се щось противне Христовим

Не будемо ніщо розбирати подібно змісту сеї книжочки — раз тому, що сам автор в пізніших своїх писаннях запечатав свої колишні виводи, а друге — що нам ходить нині головно про те, що тут, в Канаді, є люде, які на свій лад „правдиної Христової Церкви".

Що відносяться до автора згаданої розвідки, то можна ще згадати ось що: Сам він доки брав справу теоретично, то все було добре. Та коли оперся показалося, що той Рим і той католицизм якого святости автор так ревно оборонив, помагає Полякам точити українську кров; коли побачив він, як католицькі (не українські й українські) оборонці Риму безперемонно перекручують і натягають кожду справу, тоб його мови про Рим і католицизм змінився. В „Нареві", яку він тоді видавав, він показував вже не святість Риму і католицизму, тільки їх лицемірство. А вже цілком недавно писав він в „Мегі", що хоч римська Церква має вигляд інтернаціональної, одинока в практиці й римська Церква є національною.

Українці греко-католики, се такі ж **православні, як всі православні Українці.** А назва „католики", се лише чорна пришпилька на білім полотні, яку Поляки з Римом прилатали до Православних Українців.

І греко-католицька Церква, се Церква православна, тільки Поляками і Римом повеволена.

Нарід є тоді найсильнійшим, коли кожда справа, яку нарід має, є в його руках.

Народне майно можна ділити на три части:

1) Звичайна народна культура — мова, звичаї, форми життя, традиції (історія), література..

2) Моральна культура — себто Релігія, Церква народу і ціла та-релігійна система, яка є частиною народного світогляду і частию загальної народної культури і роботи.

3) Політична самостійність — себто можність орудувати по власній волі своїми народними справами і встановлювати лад, який прилесе життю більше добра (держава).

Горожа сила завсіди мала на увазі три справи. Ворог завсіди старався нашу звичайну культуру нищити і свою насаджувати. Старався нищити нашу Церкву і накидати свою. Він завсіди старався вирвати з наших рук політичні права, щоби він нами орудував, а не ми собою.

Та зупинімось на Церкві. Московщина взяла була українську Церкву в свої руки, щоби Україніць затуманювати і московщити. На свою руку Польща з Римом накинули Унію, щоби таксамо Україніць затуманювати і польщити.

Що Унія не була святою справою, показують вже хочби ті насильства, яких Поляки вживали при заведенню унії.

А дальше — від 1595 року Унія (чи греко-католицизм) не тільки не дала України свідомости й сили, але ще її затуманила й ослабила. Унія не внесла ані одного пожаного Україні-ни та, який щиро служив би своєму народові і противився наступови ворогів.

Значить — Унія принесла Україні лихо. І приносить дальше. Бо вона ще лихо Україні сотворена.

Що Україні в Галичині стали свідомійші, ніж Україні поза Галичиною, за те треба подякувати не Римови, не католицькій Польщі, не католицизмові, тільки тим обставинам, які в Галичині загороджували католицькій силі доступ до Українців. **Українці в Галичині набрали свідомости і сили якраз тоді, коли католицькі руки не могли їх взяти в свої обійми.**

Австрія була католицькою, однако з Римом не дуже церемонилася. І щоби ослабити Поляків (яких вона забрала під своє панованя), вона почала підтримувати Українців. Отже виділяли Австрійчиним (а не католицьким!) обставинам Українці в Галичині стали свідомійшими, ніж деиде.

Не те було перед розбором Польщі. Тоді Польща з цілим католицизмом всевладно над Українцями панувала і довела до того, як каже історія — що українські греко-католицькі Церкви були вже більше подібні до тої стайні, де Христос **родився, ніж до церкви.**

Значить — цілею католицизму було український нарід і його Церкву знищити. Таке тоді, таке тепер.

Розділивши Україніць на двоє (унію), Поляки казали Унітам Україніцям:

— Ви католики, а тамті православні. Ви маєте правдиву віру, а православні, се недовірки. Не спілкуйтесь з ними. Не сдиайтеся, не дружіться. Не ставайте спільно до ніякої роботи. Ви не пізнаєте їх! А як те вийть спільно з ними, бо ви всі католики. Ми ваші брати, а не православні...

Так отже унія стала тим клином, що розколював український нарід на двоє **Тою причиною, що заставляла Україна ворогувати з Україніцем, а любити свого ворога.**

Тут цілі польської політики дуже ясні — поріжнити, поділити, поробити ти українську силу, а тоді легко буде Україніщини знищити. Для такої роботи є відома польська фраза такого змісту **Podzić Ruśnia na Ruśnia, a oni się sami wzgryzą. — Пустити Україніщ проти України, а вони самі себе знищують.**

В Канаді від давна представники Риму таксамо аговорюють в Україніщ все те, що має віддалювати їх від української справи, від українського народу і вести до чужих.

Ще покійний „Канадійський Українець" передрукував книжочку Костельника, щоби довести греко-католиків, що 3 границі повинні з своєї Церкви все своє викидати і впроваджувати католицьке. Народні примети в Церкві, се, мовляв, гріх, бо Церква має бути Христова, а не народна.

І нині представники Риму повторюють дальше все те, що колись повторяли Поляки, а то:

— Католицизм, се одинока спасительна для України віра, а православні Українці, се заховірки. Та Церква не є жадною Церквою. Тому греко-католик не повинні з православними Українцями сходитися; не повинні з православними купіть, ні до них йти в кумп; не повинні захоплювати з ними в розмову; не повинні з ними дружитися; не повинні читати їх книжок і часописів; не повинні ставати з ними до української роботи; повинні йти до католиків, щоби поправляти їм ті шлюби, ти хрести, які вони мають від православних.

Се один бік чужої проти-української політики — відтягнути Україніць від України, щоби одні Україніщ поставали, щоби одні Україніщ знищали.

За першим кроком йде другий. Коли греко-католик Україніць перестане з православним Україніцем сходитися, то мусить сходитися з кимсь иншим. Отже за „осторогою" приходить „порада".

— Можеш сходитися з Поляками, з Мадярами, з Французами, з Італійцями, з Есманцями, з Цигапами, з Татарами, коли вони католики... дружися з ними, купайся, сходися, товаришуй, навіть в одну організацію... Только з православними Україніщими не сходися!...

Себто — **своїх обминай, від своїх втікай, своїх цькуващь, а з чужими дружи.** А що в тебе є природні національні звязки з православними то ти повинен їх порвати — бо все національне є грішним. Христос був проти національному. Церков має бути інтернаціональна, а осередком в Римі, тоді буде вона Христовою. І ти маеш бути інтернаціональним католиком. А що Церков понад усіма, отже ти справу національну, як гіршу можеш цілком лишити...

Таке говорять, таке проповідують.

Для чоловіка хоч трохи думкучого, хоч трохи свідомого, цілком видно, що не про спасення Україніщ тут ходить, тільки про панованя над Україніщими. Треба їх застрашити, треба поріжнити з їхніми братами, треба їх затумати, треба їх відірвати від їх рідного пня, звести з рідного грунту, а тоді повеселься їх куди схочеться.

РОБОТА В ЧУЖИХ ЛЮДЕЙ.

Недавно методисти на своїй конференції в Лондоні, в Англії, рішили збирати фонд на суму 500,000 фунтів штерлінгів, або понад два мільони долярів. Але думають, що зберуть два рази тільки, отже коло пять мільонів. Гроші мають бути вжиті на поширення роботи в нових околицях (місійних) для скріплення істнуючої роботи, на роботу „уладну" і підготовання та зворушення священників. Се все загальна робота методіська, яка не має нічого спільного з місцевими справами громад.

Відколи Німці взяли Жидів в руки, від тоді Жиди напружують всі сили, щоби себе ратувати. І так оголосили бойкот німецьких виробів. Закликають, щоби кождий поодинокий Жид не купував німецьких виробів; щоби торгуючи спинявся від позаміщених ринків німецькі виробів і заповіли ті ринки виробами неніміщьких.

Дальше клопочуться, щоби Жидів, які виїхали в Німеччини, примістити на кориснних місцях в инших краях, даючи ім в руки полагоджі занятя.

Ще дальше збирають гроші і на безпосередну помічь німецьким Жидам і на ту загальну роботу, яка має помогти жидівській справі.

Скликають конференції для ратованя жидівської справи, а одна з таких має бути в осени в Англії — „Жидівська Світова Економічна Конференція".

Жиди друкують матеріяли про те, як Німці їх переслідують і поширюють по світі.

Вплинають на політичну силу других держав, щоби ставали в оборонї Жидів.

Через пресу в усіх краях стараються настроювати думку загалу в свою користь.

Се та загальна робота, якою боротьба Жидів в Німцями проводиться.

Заснувався в Жидів т. зв. Організація Веббера, якої цілею є припинити ворожнечу Німців до Жидів. Організація вже своїм членам „Посвідки (Цертифікати) Войкотової Кампанії", такого змісту:

— Я, низше підписаний, заявляю, що не буду ані купувати, ані продавати німецьких виробів, від дня підписання сеї посвідки аж до того часу, доки Гітлер не зміпить своєї проти-жидівської політики і не припинить ворожнечі проти Жидів.

Як в одної сторони робота Жидів, щоби свою справу охоронить, провадиться з найбільшим напруженим і коштом, так з другої сторони робота Німців по цілім світі знаходить почасти ободреня.

„Морнінг Пост" доносить, що в Токіо, в Японії, таможні націоналістичні японські організації мали вічє, на якім ухвалили Гітлерову роботу. Їм відповідав представник Німеччини. Се підхопила японська преса і зараз появилися такі вислови:

Що секретаріят Ліги Націй, се жидівська теплярня для плекання жидівської справи. Що міжнародна фінансова сила є головно в руках Жидів. Що Масони і Жиди йдуть разом в міжнародних інтригах. Що через вплови Жидів Японія стратив в Женеві і находиться в грошевих клопотах через жидівських фінансістів. Такі вислови Жидам звернули навіть увагу японської королівської ради, яка в того приводу мала окремі майні наради.

Наведені загально факти показують, як свідомі люде не дрімають, не сплять, але напружують всю свою силу, щоби свою справу підносити, будувати, чи ратувати. Не жалують грошей, ні труду, бо знають, що коли вони про свою справу не подбають, то ніхто за-що не подбає. Знають, що коли вони самі свою справу недбають, тоді чужі над ними запанують і поведуть куди схочуть.

В ДОМА ТРЕБА АПОСТОЛІВ.

Оповідає оден славний місіонар, що приходить раз до нього жінка і каже:

— Я чую, що я покликана Волею Божою на проповідницю Слова Божого. Я чую в собі апостольську силу.

Місіонар почав з жінкою розмову і довідався, що в неї є троє дітей. Тоді каже він:

— І я розумію, що ти покликана до проповідання Божої науки. Йди отже до дому і проповідуй. Діти потребує найкращих апостолів і проповідників. Там є богато місця для апостольської роботи. Твої діти — се твоя громада і ту громаду сам Бог для тебе основав. Отже будь для неї місіонаркою.

Богато людей думає, що релігія починається і кінчиться в церкві. Тимчасом же вона найтерше починається вдома

Будуть релігійні гарні домн, то і Церква буде. А навпаки релігія в родинах, то серед них на Церкву не буде місця. Будуть в дома апостоли і місіонарі, то буде релігійна громада, буде релігійний нарід.

ЗОЛОТІ СЛОВА.

Хочеш себе врозуміти — гляньі на людей.

Хочеш себе пізнати — в серце до себе загляньі.

Шіллер.

Гідність людини міряється не тією правдою, котрою вона володіє, а тією працею, котру вона прикладає для пізнавання правди.

ГОЛОД НА УКРАЇНІ.

Львівський „Новий Час", зі серпня, 16 серпня, с. р. поміститв слідуюче:

Нижше друкуємо листа з Великої України, якого адресат переслав до нашої редакції до використання. Листа містимо без зміни, пропускаючи тільки місцевість та прізвище його авторки. Лист сей походить з черкаської округи.

Ось його вміст (відкресання наші.

— Ред.):

Дорогий син Андрей! що таке чи ти є живий, чи нема, що ми до тебе багато письом писали, а ти до нас ні жадного, чи ти може як батько вмер тай забувся. Пиши нам як ти там живеш чи дарамо чи плохо, бо ми живемо плохо, у нас дуже люді вимирають по 20 дуп в один день, люди люде Цять а такие в багато так пустих а яких уже немерли. І от Андрей ми і твоя рідня тоже не „вакацій" (чвра[illegible] — прим. ред.), ну ще помаленьку дойджаємо до жив, хоч їх своїх немає, ми тебе просимо, щоб ти нам що небудь написал і дав нас небудь розпорядження чи ти будеш коли додому, чи ні, потому що я вже стара і сама не могу, землю я здала в колектив тільки осталось пів десятини огороді я пів в месяцем набираю потому, що я обробить її не в силах. Люде в нас падають як мухи, Цять листя та полову и сама вже 2 мисі його Ім, вимирають на вулицях і тем же ховають без попа кладучи в одну яму по 5 дуже. І от я тебе прошу дай відповідь хоч на оце письмо, бо може нам уже не прийдеться листуватися, мені треба на зиму когось взять, бо я вже стара може перейде тіжке... а може хтось другий. Ти напиши як ви там живете чи хліб є, бо в нас хліб хороший тільки його мало, до тай того не буде кому вбирать. От у нас Андрей очень много новостей маєбуть і ви їх знаєте. Нам платежі великі якби мені не помогала Василиса Іванівна то я вже давно пропавай вона мені приможе хто із родни помігби та й у їх вема. З худоби у нас у селі нема нічого силас кожен місяць гробай, бо в нас тільки де у кого залежалася корова. Колись Україна була перша усіх корая-ав, а тепер зосталася гола і голодна. На цьому я свого листа кінчаю. — Підпис.

26. VI. 33 року.

До Берліна прибуло трох людей, що подорожували по Україні і Росії, двох Німців і один Американець. Вони оповідають:

Можна побачити трупи діточі, дітей що померли в голоду. Сяяке в кождім селі половина населення вмерла з голоду. А найбільший голод і найбільше людей з голому померло і мре то на України.

Французький щоденник „Тамі ді пипль" з 30 липня, с. р. пише:

„Україна, країна, яка завжди топилася в багатті, не є нині нічо инше як звичайна пустиня. Селянин змарнований, переслідуваний, зголоднений бажає добровільно смерти. Села на Україні є тихі як цвинтарі. Вони не мають більше домашнього дробу. Коні надзвичайна рідкість, але й ті худі та здихають від голоду. В більшости селянських хат, помимо великих переслідувань за віру-вання в Бога, знаходяться ще й нині образи. І коли селянин переконається в чужинцеві, що то не є большевик, тоді завпяне отверто: коли ми всі вірили в Бога, тоді жилося нам далеко ліпше. Від коли вони (себто большевики) хотіли пабутися Бога, ми жимо в голоді."

Постарайтеся, щоби Ваша передплата була поміщена та відповіли не найскорше.

НЕДІЛЬНА ШКОЛА

НЕ ВИВИСШАЙСЯ ПОНАД ДРУГИХ.

Сталось, що в суботу Господь прийшов у дім одного з старших фарисейських істя хліба, і фарисеї накидали за Ним; і ось був перед Ним один чоловік, що слабував водянкою. Озвавшись Ісус запитав законників і фарисеїв, кажучи:

— Чи годиться сцілять в суботу?

Вони-ж мовчали. І Він сцілив його та й відпустив. І озвавшись до них сказав:

— Коли у кого в вас осел або віл впаде в криницю, чи не зараз же він його витягне і в день суботній?

І не могли відповісти Йому на се.

Сказав же до запрошених притчу, — примітивши, як вони вибирали перші місця, каже до них:

— Коли будеш запрошений ким на весілля, не сідай на передне місце, щоб не трапився між запрошеними більш поважний, ніж ти, і щоб той, хто запросив і тебе і його, підійшовши, не сказав тобі: дай йому місце; і тоді доведеться тобі в соромом занять останнє місце. Але коли будеш запрошений, то як прийдеш сідай на остання місце, щоб той, хто запросив тебе, підійшовши, сказав тобі: друже! пересядь вище. Тоді буде тобі честь перед тими, що сидять з тобою. Бо всякий, хто несеться вгору, понижений буде, а хто понижав себе, піднесеть ся.

Промовив Він і до того, що запросив Його:

— Коли справляєш обід або вечерю, не кличи приятелів своїх, ні братів своїх, ні родичів своїх, ні сусід богатих, щоб часом і вони тебе також не запросили, і булаб тобі відплата. Але коли справляєш гостину, кличи убогих, калік, кривих, сліпих; і блаженний будеш, що вони не мають чим віддячити тобі, бо віддячиться тобі у воскресення праведних.

Почувши-ж се, один з тих, що сиділи з ним сказав Йому:

— Блаженний, хто їстиме хліб у Царстві Божій!

А Він йому сказав:

— Один чоловік справив велику вечерю і запросив многих, і підчас вечері послав слугу свого сказати запрошеним: ідіть, бо вже уже готове. І почали разом відмовлятись усі: перший сказав йому: „Я купив поле, і мені треба піти й побачити його; прошу тебе, вибач мені". І другий сказав: „Я купив пять пар волів, і йду спробувати їх; прошу тебе, вибач мені". Ще другий сказав: „Я оженився, і через те не можу прийти". І вернувшись слуга той розказав про се своїому господареві. Тоді розгнівавшись, господар сказав слузі своїому: „Йди хутко на роздоріжжя й вулиці города і приведи сюди убогих, калік, сліпих і кривих". І сказав слуга: „Господарю! Зроблено, як ти звелів, та й ще місце є". І сказав господар слузі: „Вийди на шляхи і загороди та й силуй увійти, щоб повний був дім мій. Во кажу вам, що ніхто з людей тих запрошених не покоштує моєї вечері, бо багато званих, та мало вибраних".

„ВІСТНИК" є хлібом душі кождого православного Українця. Але, щоби він міг стало і на час виходити — треба, щоби його читачі не залягли з передплатою! А як Ваша передплата?

ІСТОРІЯ ЦЕРКВИ.

(За Е. Семакою).

(Дальше).

(Дальше).

Коли ще Гус удався на собор до Констанци, магістер і священик Яков з Міс за згодою Гуса запровадив наново чашу при причащанню мирян. Собор се заборонив, а коли відтак надійшли до Чехії вістка, що Гуса спалили, і відтак що се заподіяли й Єронімови, тоді підялися зі великим криком Гусити, звані також Калікстинами, або також Утраквістами, то є причасниками під обома видами. На численних зборах, що відбулися на горі, звалій ними біблійним іменем Таворм, від чого скрайне їх сторончництво дістало назву Таборитів, вибрали вони за проводника відважного Жижку, викликали ворохобню на Празі (1419 р.) і почали війну проти прихильників пали і цісаря Жигмонта, що після смерти свого брата Вячеслава (†1419 р.) став королем чеським і котрому не могли завдовіти, що віддав Гуса в руки собору, хотяй приріх йому відхід і повороти без перешкоди. Так настали гуситські боротьби, ведені дуже люто не лиш в Чехах, але й в Австрії, Моравії, Шлеську, Саксонії і Баварії.

Нікопець удалося соборови в Базилеї (1433 р.) так званих Калікстинів, іменно умірковаліших сторончництво Гуситів, примирити тим, що позволив їм між иншим уживати чаші при причащанню мирян. Натомість Таборити, або сторончництво скрайне, продовжали війну під проводом Прокопа Великого і Прокопа Малого, аж доки не побито їх року 1434. Але й побіджені не хотіли признати мирних умов, диктованих їм, і одні відтягнулися на східні чеські границі, другі винеслися до Моравії і Польщі і основали незалежні гуситські громади під іменем „чеську-моравських братів". З часом Калікстинів перейшли вони в XVI столітті до протестантизму, наколи проча часть Калістинів помирилася всім з папською церквою.

Кромі анложених церковних обставин була ще й инша, що приготовляла реформацію XVI століття. Сею обставиною була перепага, яку при кінци сего періоду набуло студіованя класичної літератури старинних Греків і Римлян. Напрям сих студій, знаний під іменем „Гуманізму" (культура правдиво людська), прискорив зближення Греків і Латинників на соборі Ферарійськім (р. 1439), а занятя Царгороду Турками (р. 1453) підносе його на висоту, бо тоді богато ученних Греків осіло на заході і розповсюднювали тут знання класичної грецької мови й літератури. Але духовий переворот, виявлений на заході Ренесансом, породив дуже сильну реакцію і проти тодішнього положення церкви і ся реакція значно причинялася до повстання церковної революції, знаної під іменем „реформації", що в XVI столітю потрясла до самих основ західнюю церквою, і зробила, що дуже значна її часть відлучилася від єдности з Римською церквою, що виложимо в історії слідуючого періоду.

ПЕРІОД V.

Від заняття Царгороду Турками аж до наших часів. 1453—1900.

ВСТУП.

Церковна революція, знана під іменем „реформації", що в лоні західної церкви повиявася зараз в початком V. періоду і дала повід до того, що від „римсько-католицької" церкви відлучилася значна її часть, іменно до так званого „протестантизму", мала так могучий вплив на розвій західної церкви, що викликала цілковитий переворот в її тодішнім положенню і відносинах. Се зміна церковних відносин на заході, не пістала відтак без впливу і на історію православної церкви.

Щоби-ж добре порозуміти історію нашої православної церкви в протягу періоду V, треба вперед оглянути події в церковнім життю заходу в сім періоді, а іменно насамперед повиявення і розвиток протестантизму, відтак римсько-католицької церкви від часів повиявення протестантизму. А по огляді історії православної церкви, наступить ще начерк новішійної історії східних інновірних церков.

ВІДДІЛ 1.

Стан церкви на заході від 1453—1900.

ГЛАВА І.

Початок протестантизму і його розвій. Церковна революція, звана „реформацією".

Загальне невдоволення в церковного положення взагалі, а особливо в виновідшого клиру і пригноблюючого верховодства палів, викликало було в минувшім періоді церковні розрухи. В всіх сторін підялися голоси домагання за реформою церкви. В сій цілі відбувся й собори: в Пізі, Констаці й Базилеї, але, як ми бачили, вони задля неагоди і браку доброї волі палів не могли здобутися на реформи, потрібні в інтересі західної церкви. Коли невдоволення і палів римських все зростало, склали німецький цісар Максиміліян І (1493—1519) і французький король Людвик XII (1498—1515) року 1511 в власної порки собор до Пізи, щоби усунути непорядки, що вкрадалися до церкви, і дати зад привернути. Але сей собор унеможливив папа Юлій II, скликаючи иншій собор до Риму року 1512, званий V-ий Латеранський. Після смерти Юлія (1513 р.) продовжено справді собор до року 1517 папою Львом І, але він зовсім не здійснив пожаданих реформ.

З другого боку ідеї Відклефа й Гуса так в літературі, як і в товариськім житю почали приносити плоди, а сильне зворушення умів, викликане наукою стої класичної літератури змагало до того, щоби найобразованійші круги західної Европи допровадити до повного зверства. То-ж церковна реформа стала конечною потребою, а що їй противилася власть церковна, то небавом по соборі V Латеранськім підялися II поодинокі особи: Лютер в Німеччині, Цвінглі й Кальвін в Швайцарії. Але сі мужі при підпалі і переведенні ними реформі, не вийшли розрізнити між науками новими, пізнійше впровадженими, а первісними правдами християнської віри, які хоронила західна церква в апостольського переказання, а відкинули так їх, як і сі посліпні, коли не подибували їх також і в сім тім письмі, одинокім достовірнім жерелі на яке зважали; а відрадну, яку мали до палів Риму і до тогочасної західної церкви, розширили на цілу церкву. Такої дію, якого підпялися, перевершили сили кількох поодиноких осіб.

ЗВІТ З ДРУГОГО ЦЕРКОВНОГО ЗЇЗДУ В АЛБЕРТІ.

(Дальше.)

По принятих верифікаційна комісія пригологла листу делегатів і їх громад, які вони репрезентують, а іменно:

Вилігдон: Василь Підручний, Николай Вобак.

Сучава: Василь Фрунчак, Николай Боднарський, Стефан Воробець.

Сін-Коломяя: Николай Харук, Василь Онищук, Василь Гаврилюк.

Сноні Лейк: Николай Гавінчук, Семен Поповяк, Стефан Пуяк.

Салма: Михайло Германюк, Андрій Сасовський, Василь Залишний.

Данніг: Гво. Фоштей, Георгій Веренька, Грицько Гаврилюк.

Завала: Петро Лакуста, Онуфрій Манійчук, Василь Николайчук.

Прут: Тимофій Могилюк, Степан Самоїл, Николай Ткачук.

Іспас: Дмитро Рохальський, Георгій Буджак.

Кагілі: Лесь Вітецький, Іван Многолітній, Артемій Мельник.

Мусідора: Василь Колісник, Федор Гумеляк, Федор Ільків.

Сведен: Дмитро Прокопюк, Семен Леськів.

Св. Покрови коло Вилігдон: Григорій Ковальчук, Тимофій Гордей, Михайло Жуківський.

Вегрявіл: Василь Кирилюк, Василь Зарубій, Андрій Заярик.

Редвотер: Михайло Поліщ, Михайло Савка, Петро Лукаш.

Едмонтон: Григорій Михайлишин, Василь Чобатар, Василь Чекайлик.

Кеймрідж: Мирон Ткачук.

Вонівагай: Николай Сторонщук, Георгій Депутат.

Белїс: Николя Кошман, Петро Репка, Кіріян Чорнолюх.

Борнлів: Іван Засівбіда, Пані Бойко, Семко Бартман.

Кагіяни: Андрій Кошман.

По звіті верифікаційної комісії забрав слово п. Петро Заярик, з Ветрейя, Алта. Він говорив на тему обовязків світського елемента супроти Церкви, головно що відносився до подавання їй фінансової помочі. Крім сего на світських членах Церкви лежить обовязок пропагувати Кождий член Церкви повинен памятати, що на нім лежить обовязок апостольства, то є — обовязок поширювати і підтримувати ідею Рідної Церкви на кождім кроці, при кождій нагоді. Сей обовязок апостольства світські члени Церкви можуть виконувати через приміри християнське життя; через совісне виконання тих обовязків, які Церква на нас накладе та через чинне прилучування нових членів до своєї громади. Між иншим п. Заярик сказав: „Православні Українці повинні так жити і так поводитися, щоби инші, які не належать до нашої Церкви, бачучи їх гарне і примірне життя, собі захотіли стати членами Рідної Церкви".

Щодо фінансової справи, то п. Заярик запропонував резолюцію, щоби конвенторія перевела сей осени масову кампанію за збіркою пятнайцять тисячного фонду на дієцезіяльні цілі нашої Церкви та щоби таку збірку назвати ювілейним фондом, а т. в того приводу, що сего року минає якраз пятнайцять років від часу, коли в Канаді повстала Українська Православна Церква.

Думку п. Заярика взяв приняв в живих окликненнях і п. Заярик запропонував, щоби таки зараз започаткувати збірку фонду. Тут забрав голос прот. С. В. Савчук і запропонував, щоби сьогодня збірка відбувалася, але щоби вона була призначена не покрити кошти зїзду, а на загальні потреби Церкви. А щодо збірки ювілейного фонду, то її треба буде почати в один час по цілій Канаді, отже перед тим треба буде поробити відповідні приготовання. Що більше в нас відбудуться сього року ще два або три окружні церковні збори, в Манітобі і Саскачевані, отже добре булоб дати і їм нагоду висловити свою думку в сій справі. Зїзд погодився з думкою о. Савчука і по сім відбувся збірка на покриття коштів зїзду та на Місіональний фонд. Жертвували слідуючі:

По 3 дол.: Др. Н. Войкович.

По 2 дол.: П. Заярич, Вас. Підручний, Іван Мельник.

По 1 дол.: о. П. Самець, Т. Могилюк, Ілія Гаврюк, Кас. Сливун, Вас. Тимофійчук, Федор Бойко, Ди Шерстянка, Георг. Веренка, Он. Юрчук, П. Василишин, Вас. Чобатар, Вас. Никифорук, Ів. Котик, П. Татарчук, П. Шевчук, Ізидор Горецький, Мих. Пошель, Ник. Ількув, В. Фрунчак, Ник. Сметюк, Ник. Вебер, Вас. Кікрачук, С. Самуїл, Г. Ковальчук, М. Жуківський, М. Поліщ, Грицько Онищук, Николай Боднарчук, Григорій Ткачук, Г. Винничук, В. Гаврилюк, М. Г. Ткачук, Г. М. Жуківський, Вас. Сорохан, Филимон Стрийський, Вас. Калачук, Андрей Савчук, Мирослав Онищук, Іван Сисбалюк, В. Залеський, таємство Соколовські, Андрей Соколовський, Г. Фонтяй, І. Ткачук, Ст. Іллє, О. Сабівський, І. Засівбіда, п. Чеманди, Д. Чобанівський, В. Лупуд, Д. Прокопюк, Ф. Ясінчук, С. Воробець, М. Черкавський.

По 50ст.: Сем. Половяк, пані М. Гаврилюк, панна В. Винничук, Марія Петрук, Мих. Сташин, Ник. Харук, Евдокія Онищук, Петро Лубяк, Мих. Саяка, Вас. Мельник, Олекса Ткачук, Василь Пухтій, пан'ство Федорців, В. Береака, пані Дідух, Іван Гнідан.

По 25 ст.: П. Лакуста, Н. Ткачук, І. Шандро, В. Зарубій, Гр. Михалишин, Ф. Гумеляк, В. Колісник, І. Кукгяр, Анна Пухта, М. Пухтій, Марія Гошко, В. Пухтій, Анна Пухта, Анна Соковська, М. Гумеляк, В. Гумеляк, Ів. Многолітній, Ф. Подалюк, Ник. Токалюк, Ник. Бувалецький, Зах. Евстафійчик, Ст. Пуряч, Із. Орлецький, Із. Юрчук, Магда Котик, Юстина Кирилюк, М. Северин.

По 20 ст.: Василь Іваничук.

На сім закінчилися наради першого дня зїзду

І. Т. Воробець, І. Дідух,
секретарі зїзду.

(Дальше буде.)

ПІКНІК УКР. ПРАВ. ГРОМАДИ В ТОРОНТО, ОНТ.

Не дуже то давно від усіх Українська Православна Громада дожила своє істнування в Торонто, та все таки поміж добрих людей придбала собі і ворогів, а між иншим духовник грено-католицької церкви. Він не зможний добрий крок і поступ православства, то як зможуть. Мабудь, що має сильний страх з Монтреалу, де він старався всіми силами розбити православних Українців при помочи Французів і довів до того, що аж сам звідтам втік, як горобець. Отже приїхавши до Торонто, він тут знов стрінув православних, але він тут бере справу більше обережно і менше накладе ся на православних, але зате вигадує підступу.

Ось приміром на Різдво й на Великдень правив в ті самі години, що пра., хоч давнійше правив в инші години. На Зелені Свята він робив шумний похід як католицький цвинтар і мавіть позволив говорити про українську армію і інвалідів. Правда, говорите не заплатить, хоч що правда, „братьом Полякам" се може бути не по душі, але віна показують що инше.

В католицькій церкві заводить латинські звичаї, — забирають капелюшо до обслуги як в костелі і т. п. А на Петра „почцінк Русіні" і Полеки разом парадують. Хоч правда, що в Англійці католики беруть участь в параді, але се инша справа. Англійці не підлягають польському гнетови, ані насильству. Як була повінь в Америці, тоді коли вилала ріка Міссісіпі, то папа негайно вислав потерпівшим від повіни по всіх католицьких церквах. А коли була повінь в Галичині, а потім пацюрківців, то папа і словом не згадав про сі нещасти для українського народу. Помимо того епископ Хомишин на вирінсіюм завівши в пастирськім листі, що більшість Польщі і инші вина за те, що „гречни Полякіи" зкупаються над болбороними українським народом. Отсе політика провідників греко-католиків на ділі.

Дальше, коли православні в Торонто оголосили свій пікнік, то духовник Григорійчук оголосив на той самий день відпуст, польову Службу Божу і великий хрем, на яким мало правити аж трох священиків.

Тимчасом як було ві трох священиків, ні храму, була тільки булька з мила і купа пустих обіцянок, бо о. Григорійчук правив богослужения сам. Розказувала одна рязна католичка, що вона ніде попозднє сиділа на авті, а її чоловік грався гілкою з дітьми. Деякі католики попрібували на православний пікнік і весело забавлялись. Кажуть, що на тім католицькім відпусті було богато большевиків, мабуть в ціли „обвлагнити"... Отже видно, що підступом далеко не можна зайти. Нам байдуже про те, що инші противники роблять, бо ми вірімо, що инше добрий розум розкує хто би і католики, не здають себе вічно за ніс возити.

Наш пікнік конав надзвичайно гарно. Хто був, — то не 'спомалував, і вірімо, що не пройде Богдав будь як по причуд гарна, річки на переговини і розігравку були всі дирвані добрими людьми. Тисячі народу що правда не було, але за те можна було бачити і робітників і лікарів і адвокатів і лентистів і всіх найкращих людей міста Торонто. О Лещишин, парох громади, і всі комітетові були задоволені і дуже радні. що все надзвичайно гарно відбулось. Повинна сума грошей впливуть з пікніку до церковної каси і кождий має нагоду щось корисного зиграти — хлопці, дівчата за ті. Річей на нагороди було так богато пожертвованих, що ще і лишилось, бо не стало часу їх розіграти.

На окреме признання заслуговує молодий артист-маляр Роман Мараз. який виконував образ і позірував громаді. Образ вартости $25.00. Вірю, що як православні будуть робити другий пікнік, то прийдуть на нього всі ті, які були на сім пікніку той ще приятелів своїх приведуть.

М. Д.

ФОТОГРАФІЇ З ЦЕРКОВНОГО ЗЇЗДУ

Фотографії з Церковного Зїзду, який відбувся 6—7 серпня с. р. в Прут, Алта., можна дістати по 75 центів за штуку (вже з пересилкою).

Замовлення з грішми слати до:

N. W. GAVINCHUK, Photographer,
SMOKY LAKE, ALTA.

ВЕЛИЧАВЕ СВЯТО НА ФАРМАХ.

(Пархеріво, Саск.)

Українська церковна громада в Пархеріво, Саск. мала нагоду урочисто відсвяткувати в присутности Всеч. прот. о. С. В. Савчука день другого серпня, присвячений нашою Церквою в честь і память пророка Ілії. Сего дня наша громада обходить свій храм.

Вже від самого рання почали сходитися вірні, дехто автом, инші возами, а дехто в піхоту. Коло години десятої церковна площа була сильно заповнена вірними громадянами та громадянами, не лише в сей околиці, але і довколишніх. Саме в той час, коли виділяли на головному олтарі десяту годину, всі присутні вряд зі своїм пароxом, о. Березайським, вийшли на зустріч так дорогому гостеві.

На брамі, яка була прибрана рідними народними квітами, процесія зупинилась. В коротшій часі з поза недалеких дерев показалось авто, в супроводі їздців на конях, з котрих саме їхав сей очікуваний жими гість, Всеч. прот. о. Савчук.

З великою радістю витали вірні о. протопопа, а один з парохіян по нашому українському звичаєві виступив з хлібом і сіллю та побажав йому не найкращих успіхів в місійній праці.

По благословенню вірних Всеч. протопопом, святочний похід вернув назад до церкви. Тому, що церква повязалась за мала змістити всіх присутних, Вестибулярний відбувся ніж голим небом. Проповідь була б[ог]ату і цікаву. Говорячо про се та про те, а Наречіті Гриньо каже: Я з тобою Любенку не повинен жартувати, а не то говорити.

А треба вам знати, що в переконаних Гриньо є ширий католик.

— А то чому? — питаю я хлопця.

— Бо сьогодня в нашій церкві ксьондз на проповіди казав таке: „Коли хто з вас стрінеться з будь-ким з тих, що розбивають нашу католицьку віру, то пробуйте його переконати, а як не можете, то плюньте йому в очі так, щоб два тижні на бачив". От бачиш, я и з тобою ще й говорю — каже Гриньо.

— Ти як се плюнути так, щоб протинити найменше два тижні на очі не бачив. А ксьондз, ци якось другчом, бо певно що не слинною — спитаю.

— Розуміється, що так — каже Гриньо — Кулаком, або якимсь іншим, а не звичайним виразником. От, чого знає вчить наші ксьондзи на місіях. Внучу, як ходили добрий розбивати як що вони до якоїсь церкви належить, а особливо до Української Православної.

— Місто вчити любови, згоди, братерства і християнського життя ви України, увязнившись в ринській та російської місії, чуються близькими одні других, та старяються сильною працею помінити свою долю.

Вечером якеще згадного дня відбудеся концерт в Інсінгер, Саск., на котрім Всеч. о протоерей був присутнім і виголосив промову. Сподіваюся, що про концерт напише хтось другий. І тому я не описую його.

Вірю, що відвідини о Савчук на довший час зостануться нам в памяти. Від себе скажу, що такі відвідини повинні частійше відбуватися, бо тоді вірні мають змогу від вищої духовної власти набувати сильного духовного корму для свого життя.

Учасники ві Шго.

„ПЛЮНЬ, ЩОБ ДВА ТИЖНІ НА [illegible]

(Дембурі, Саск.)

Коли я був в Канорі, Саск., на відвідинах прот. С. В. Савчука, тоді саме грекo-католики мали свою місію, чи проповіч, чи взад, чи як там його звати, бо вони і самі не знали яку назву дати.

По відправі в православній церкві виходжу я на двір і здибаюся з своїм, що зі старого краю добрим приятелем Гриньоки. А що ми вже довший час не бачилися, то дуже зраділи Привитавшися, і питаємо один другого про здоровля, про сінокоси, про городи наші, як зичайно буває, коли вибрався два дурні і дурень. Говоримо про се та про те, а Наречіті Гриньо каже: Я з тобою Любенку не повинен жартувати, а не то говорити.

А треба вам знати, що в переконаних Гриньо є ширий католик.

— А то чому? — питаю я хлопця.

— Бо сьогодня в нашій церкві ксьондз на проповіди казав таке: „Коли хто з вас стрінеться з будь-ким з тих, що розбивають нашу католицьку віру, то пробуйте його переконати, а як не можете, то плюньте йому в очі так, щоб два тижні на бачив". От бачиш, я и з тобою ще й говорю — каже Гриньо.

— Ти як се плюнути так, щоб протинити найменше два тижні на очі не бачив. А ксьондз, ци якось другчом, бо певно що не слинною — спитаю.

— Розуміється, що так — каже Гриньо — Кулаком, або якимсь іншим, а не звичайним виразником. От, чого знає вчить наші ксьондзи на місіях. Внучу, як ходили добрий розбивати як що вони до якоїсь церкви належить, а особливо до Української Православної.

— Місто вчити любови, згоди, братерства і християнського життя ви України, увязнившись в ринській та російської місії, чуються близькими одні других, та старяються сильною працею помінити свою долю.

Вечером якеще згадного дня відбудеся концерт в Інсінгер, Саск., на котрім Всеч. о протоерей був присутнім і виголосив промову. Сподіваюся, що про концерт напише хтось другий. І тому я не описую його.

Вірю, що відвідини о Савчук на довший час зостануться нам в памяти. Від себе скажу, що такі відвідини повинні частійше відбуватися, бо тоді вірні мають змогу від вищої духовної власти набувати сильного духовного корму для свого життя.

Учасники ві Шго.

ХТО ХОЧЕ навчитися доброї української літературної мови, пізнати історію своєї мови, довідатися, як де говорить український нарід — той МУСИТЬ ПЕРЕДПЛАТИТИ НАУКОВО - ПОПУЛЯРНИЙ ЖУРНАЛ

„РІДНА МОВА"

ПРИСВЯЧЕНИЙ ВСЕБІЧНОМУ ВИВЧЕННЮ УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ

Редактор і Видавець Проф. Др. [illegible]

[illegible] передплата для Канади і Америки (американської)

Основне число 10 центів. — Адреса Редакції й Адміністрації:

RIDNA MOWA

WARSZAWA, ul. Stalowa 26 m. 10

[illegible] передплатники дістають журнал від 1-го числа.

ЦЕРКОВНИЙ КАЛЕНДАР НА 1933 РІК.

ВЕРЕСЕНЬ.

1 П. Андрея Страт. ап.
2 С. Самуїла
3 Н 13. по С. Тод. кн.
4 П Агатоніка
5 В. Луда, Іринея
6 С. Евтихія
7 Ч Тита, Вартоломея
8 П. Адріана і Наталії
9 С. Сави, Пимена
10 Н. 14. по С. Мус. М.
11 П † Усіх. Г. Ів.
12 В. Олександра
13 С. Пол. Полєся
14 Ч Симеона
15 П Маманта, Ів
16 С. Теоктиста, Акт.
17 Н 15 по С. Вяч. М.
18 П Захарії і Є.
19 В. Чудо Арх. Михаїла
20 С Созанта
21 Ч Рідво Пр. Богородиці
22 П. Йоакима і Анни
23 С Миног., Митр.
24 Н 16 по С. Теодор.
25 П. Автонома
26 В. Корнилія
27 С. Вокал. Чесного Хреста
28 Ч. Никити. Порф.
29 П. Еяф. Люпи.
30 С Соф. Вяч., Н і Л.

ПОРЯДОК БОГОСЛУЖЕНЬ

Округ Гефорд, Саск.

Вересень.

17 Неділя. — Гасслян.
21. Ч. Рідво Богор. — Сівер Гкл.
24 Неділя — „Коло Вінніпь".
27. Серед. Чесного Хреста. — Гефорд.

ПОРЯДОК БОГОСЛУЖЕНЬ

о. П. Запарінюка.

Вересень.

17. Нед. — Поплар Парк.
21. Четвер. Рідво Пр. Д. М. — Сентінь, храм. Доомолитних Українців запрошується.
24. Нед. — Пембіна, Н. Д., Зх. Д.
27. Середа. Водвз. Ч. Хр. — Тиндел.
Всяка збірка дітецького фонду 434 Мінеерайтс St.

ПОРЯДОК БОГОСЛУЖЕНЬ

Округ, Рідрітон, Саск.

Вересень.

17. Неділя. — Мідвеля.
21. Четвер. Рідв. Пр. Богор. — Шго
24 Неділя. — Рідртон.
27 Середа. Чес. Хреста. — Сторовей.

ПОРЯДОК БОГОСЛУЖЕНЬ

о. В. Апонюка.

Вересень.

17. Неділя. — Вайта.
21 Четвер. Рідво Пресв. Богородиці. — Сельвік. — Правник.

ПОРЯДОК БОГОСЛУЖЕНЬ

о. Є. Гришина.

Вересень.

17. Неділя. — Пюртейль.
21 Четвер. Рідво Пр. Богородиці
24 Неділя — Ешвил.
27 Середа. Воздвиження Ч. Хреста.
— Найа Ривер.
Box 604, Dauphin, Man.

ЦЕРКОВНИЙ УСТАВ НА 1933 РІК.

[illegible]

ПРЕСОВИЙ ФОНД „ВІСТНИКА".

Дня 2 вересня панство Васильчині в Едмонтоні справляли хрестини з нагоди хрещення їх маленького дочечка. При вечері, як звичайно, весілся розмови, жарти, побажання здоровля й шести літнім й родичам, відсівання многоліття і к. Була згадка й про „Вістник", яку то нашому місію сповнює він між православними Українцями в Канаді. Бо много є таких місцевостей, де наш священик ще не був, але завдяки „Вістникові" пошлються вісти цеї Рідної Церкви. Поясутні гості вложили $6.50 на пресовий фонд „Вістника".

Присутній.

Дівоче церковне Товариство ім. По Ліян Марії в Боуксбі, Саск., прислало $2.00 на пресовий фонд „Вістника". Щире спасибі!

Український Релігійний дво-тижневик в Канаді.

ВІСТНИК
THE HERALD

THE HERALD [illegible] 3584 [illegible] IPEG, MAN.

РІК X. WINNIPEG, MAN., SEPT. 15th, 1933 ВІННІПЕГ, МАН., 15-го ВЕРЕ[illegible] 43. ЧИСЛО (183) 18

ОСЛІПЛЕННЯ ПРОФ. МИХ. ГРУШЕВСЬКОГО.

З Москви наспили вісти, що переслідуваний большевиками й вивезений на заслання професор Михайло Грушевський, найбільший історик України, попав у таку нужду, що з голоду кинувся у вього шкробут (цинга). Йому повипадали всі зуби й звичало пусвятися підчебіння, а весь його організм так ослаб, що великий ученний осліп. Йому вилляли очі.

Запитані в тій справі московські історики, котрі приїхали на міжнародний зїзд історіків до Варшави, потвердили факт осліпления проф. Грушевського. Та се в дійсности не осліпления, тільки осліпления, бо ту тяжку трагедію причинила безпосередно большевицька влада.

БОЛЬШЕВИКИ ДАЛЬШЕ ЗНУЩА[illegible]

„Таймс" доносить: „Правительство СССР видало декрет, котрим „покарало для острашку цілий рад українських сіл за те, що вони не віддали на час призначеної скількости збіжжя. „Покарани" селам наказало зложити три рази більше хліба між передним.

Спричинників цеїдячі збіжжя передано судові за саботаж. В декреті вичислено „по карані" села й імена переданих судові селян. Всі вони належать до одеського округи.

УВЯЗНЕННЯ НА УКРАЇНІ.

Московський дописувач „Дейлі Телеграфу" пише: На Україні переведено нові масові увязнення серед визначних членів компартії. Між ними увязнено основника комуністичної партії на Україні Дятлова, котрий визначився в часі здавлювання визвольного руху на Україні. Дятлов належав до тих українських комуністів, що були прихильниками автономії Радянської України.

Бувший жидівський посол до польського сойму Виговський з Вильна звернувся до виленського рабіна з домаганням кинути клятву на Жидів, що продають німецькі товари. Рабін заявив, що не може дати конкретної відповіди, бо мусить напереді стверднти в книгах талмуду, чи така клятва буда би згідна з основами жидівської релігії.

ЦЕРКОВНІ ЗТЗДИ.

Отсим повідомляється всіх звінтересованих, що Консисторія Української Грекo-Православної Церкви в Канаді скликує окружні церковні зїзди, як слідує:

КАНОРА, САСК., — 24 і 25 ВЕРЕСНЯ с. р.

ДАВФІН, МАН., — 8 і 9 ЖОВТНЯ, с. р.

В зїздах візьмуть участь Високопреосвященний Архиепископ Іовин Теодорович, прот. С. В. Савчук, голова Консисторій, священники і представники громад. На зїзди також запрошуться гостей, але право голосу у важних справах будуть мати тільки представники громад і [illegible]

Кожда громада має право вислати на зїзд трох представників.

На зїзді в Канорі, Саск. візьмуть участь гості й делегати від громад в околиці Саскачеван, а на зїзді в Давфіні гості й делегати зі всіх громад, які обслугують оо. Гришина і Берикь.

Успіх зїзду буде залежати у великій мірі від числа його учасників, а головно від того, кількo громад буде на йому зарепрезентованих, отже проситься всі громади обовязково вислати своїх репрезентантів. Крім сього проситься загал вірних, щоби громадно їхали на зїзд, як гості. На зїзді будуть порушені і обговорені важні церковні справи, будуть намічені плянн для праці на будуче та будуть виголошені інтересні та навчаючі промови, так світського, як і духовними бесідниками, отже участники зїзду богато з нього скористають.

Місцеві Комітети постараються про приміщення для всіх делегатів і [illegible]кія.

Зїзди почнуться в неділю рано архиєрейською Службою Божою, яку відправить о. Владика Іовин, при асисті духовенства в місцевій церкві, а нарадя зїзду почнуться першого дня по[illegible].

Всечесні Отці Духовні і Зарядці церковних громад повинні договорити, щоби їх громади вибрали своїх делегатів на зїзд як найскорше та щоби їх члени поїхали на зїзд як найчисленійше.

Дано в Вінніпегу, дня 1-го вересня, Р. Б. 1933.

КОНСИСТОРІЯ УКРАЇНСЬКОЇ ГРЕКО-ПРАВОСЛАВНОЇ ЦЕРКВИ В КАНАДІ.

Прот. С. В. Савчук, голова.

ПРОТИ РУСИФІКАЦІЇ ПРАВОСЛАВНОЇ ЦЕРКВИ В ПОЛЬЩІ.

З нагоди свята в Почаївській Лаврі відбулася демонстрація православного населення Волині проти русофільської політики православної церкви. Коли після процесії митрополит Діонісій мав вертатися до палати в Лаврі юрба розвинула 50 транспарентів з українськими барвами з написами проти русифікації православної церкви. Домагалися української мови в церкві, іменування українських епископів, відрусифікування церкви тощ.

ВІДКОПАЛИ СЛІДИ ЄРИХОНСЬКИХ МУРІВ.

Займався ним професор ліверпульського університету, Гаристеги. Він доказав, що старинний Єрихон мав подвійні мури: зовнішній був 3 метри широкий і 10 метрів високий; внутрішний 2 метри широкий і 5—10 метрів високий. Місто знищив огонь приблизно 1400 літ перед Христом.

ВІСТИ З БУКОВИНИ.

В Чернівцях помер 2 вересня Микола Равлюк, учитель місцевого лїцею в 52 році життя.

В Глібоці відбуваося 27 серпня с. р. посвячення угольного каміня під будову Українського Народнього Дому. Посвячення доконав протоерей о. І. Вербовський з о. В. Ткачуком при масовій участи місцевого населення. Промовляли від комітету будови адвокат Вусик, о. Вербовський і посол Сербинюк. На свято прибули делегати українських установ з Чернівець та кореспонденти румунської й німецької преси.

В середу, 30 серпня с. р. явився сенатор д-р Денис Мєр-Михальський і посол Сербинюк у державного підсекретаря А. Калінескула, перед яким внесли гострий протест проти заборони відправлення панахиди за жертви большевицького терору, як теж і проти заборони протестаційного віча проти большевицьких звірств і систематичного виголодження українського населення в Радянській Україні та передали крім того пропам'ятну грамоту на письмі, в якій зазначали дійсний стан справи й вимагали покарання винновників.

Державний підсекретар заявив, що міністерство заборонило тільки похід вулицями, але не протестаційне віче, а тим менше панахиду. Із відповіди державного підсекретаря виходило, що заборона відправи панахиди і протестаційного віча була тільки завдяки чинам чернівецького префекта Якобана.

ВІДВІДИНИ ПРОТ. С. В. САВЧУКА.

Отсим повідомляється всіх звінтересованих, що прот. С. В. Савчук, голова Консисторії Української Грекo-Православної Церкви в Канаді, відвідає в адміністраційних і місійних цілях, такі громади:

1 жовтня, Неділя — Вакав, Саск. (Народний Зїзд.)

8 жовтня, Неділя — Давфин, Ман. (Церковний Зїзд).

15 жовтня, Неділя — Канора, Саск. — (Народний Зїзд.)

22 жовтня, Неділя — Вайта, Ман. (Народний Зїзд.)

КОНСИСТОРІЯ

Української Грекo-Православної Церкви в Канаді,

Прот. С. В. Савчук,

ЗПЕРЕД МІКРОФОНУ ДО ЛЬОХІВ ГПУ.

Віденська преса доносить: Московське радіо передавало з Ростова над Доном промову збїжевого шефа Перкіна з приводу загальних зборів колхозів ростовської округи. Перкін говорив правду про дійсний стан урожаю і хлібопостав[illegible]

В часі промови Перкіна служачі почули голосний приказ: „В імени ГПУ, ви, гром. Перкін, арештовані!"

Відтак той самий голос промовив: „Шеф хлібозаготовки Перкін не доставив 100 відсотків зборів. Ми дістали доручення увязнити його на салі. Перкіна пообдавано уряду, а про його дальшу долю рішить суд". Подія ся стала відома припадково, бо в часі сього інцеденту большевики забули вимкнути радіо.

Чи Ви відновили передплату за „ВІСТНИК" на слідуючий рік? Як ні, то зробіть се зараз!

ЖАРТИ.

Нема людини, яка не знала би жартів. Люде люблять жартувати. Не всякому удаються жарти. А той, хто вміє жартувати, того люблять та хвалять.

Дійсний жарт настроює радісно людину. Людина сміється, а сміх, кажуть, виходить на здоровля. Значить, жарт добра річ. Треба жартувати. Тільки треба знати про що жартувати годиться, а про що не годиться жартувати.

Нині дивним нам виглядає, що в Росії закорінився большевизм, а враз з ним безбожність і боротьба проти Господа Бога. А здавалося, що народ в Росії був релігійний. І як се сталося, що ті люде, які мали гарно зорганізовану церкву, які йшли на війну з іконами (образами), які коли входили до хати хрестились до святих образів, нині дозволяють на те, щоб їх церкви руйновано, священство переслідувано, а віру в Бога вистухано? Се не сталось в один час. Те що нині там діється, було підготоване скритою рукою. І богато зроблено роботи в тому напрямі жартами. Дуже богато в жартах висміювано святощів, висміювано святих, небо. Перше легко жартами нищили людські цінности, а коли дійшли до влади винищують декретами, насильством а навіть розстрілами. Безбожники в Росії, колись були віруючими, а нині завзяті вороги Бога, ще завзятіші чим були погане.

І наш нарід є жартівливий, веселий. Богато жартів є писаних в книжках, часописах, а богато передається з роду в рід. Богато жартів є гарних. Але богато жартів є поганих, невмістних, соромітних. Тих других треба нам встидатися й ніколи не уживати.

Особливо релігійні люде не жартують про церкву, не жартують Богом, святими, священиками чи взагалі святощами.

В Канаді виходить ніби гумористична (смішна) газетка. В ній довший час йшла історія, де в смішний спосіб говорилось про тамтой світ, святого Петра, тай инших святих. Для побожних, віруючих людей другий світ (життя у вічности) се ніяка справа для жартів, бо се важна справа. Те сяме можна сказати про святих або Господа Бога. Таке писати й видавати можуть лиш нерелігійні люде, а попирати та захоплюватись можуть люде, які не розумівють, що роблять, або взагалі такі безбожники.

Є рекорди для грамофонів, в яких співається, або говориться якісь глупі жарти, або наслідується св. Петра і т. п. Ніхто з розумних, віруючих людей не показавть тих викончувань всяких жартів аж на рекордах. Ніхвим є те, що за тими рекордами дуже попитували большевики. Видно, що їм подобалися. А такі рекорди дуже псують всякого, старого й малого; хто їх слухає не може мати поваги до Бога, ні неба або святих. Хто їх слухає з вдоволенням навіть грішить.

Жартами в нас богато висміюють священиків. Наші радикали в Стрию Краю були майстрами до таких жартів. Бувало таке, що в жарті висміювається дурноту Жида або цигана, а наш радикал вставить на місце жида або цигана священика й жарт готовий. Ім треба було понижити священика і вони се осягнули при помочі жартів.

Нераз можна чути, як переповідають жарти старші люде, яких вони навчилися десь від зіпсованих людей. Жартують при дітях. Не знають яку велику шкоду роблять такими жартами в яких висміюють священиків, чи святих. Бо що можна висміяти жартом, чому і на правду не можна висміяти?

Замітним є те, що хто жартує й легковажить святощами, той не молиться щиро, не приступає до св. сповіди, не дорожить людськими цінностями, такими, як віра, церква, святість і побожність.

Хто в жартах висміває священиків, Бога, церкву або святих, той помагає зневірити безвірству, безбожництву. Той спонине тяжкий гріх. Про такі справи не можна не то жартувати, але навіть легковажно говорити.

Побожний християнин не жартує про справи святі або Бога. Він не буде прислухувати таким жартам, а ще другим повинть не говорити таких жартів і не слухати їх.

Побожний християнин не передплачує ніколи таких писем чи газет, де є жарти, які понижують духовенство, або віру, або Бога. Він також не згодиться, щоб такі письма чи книжки або газети читали в його присутности.

Побожний християнин жартує все в такий спосіб, щоби нікого не понижувати, нікого не псувати — а все розвеселити слухачів радощами життя, а не слабими сторонами своїх ближніх або їх недостатками.

Заки вискажемо який жарт, розважмо його зміст. Коли він гідний — то говоріть, а не гідний — замовчім; може як раз в нас він пропаде й не буде діяти деморалізуюно на других.

о. Є. Г.

МУДРА ДУМКА РИМСЬКОГО ІМПЕРАТОРА.

„Коли встанеш рано, то скажи собі: Мені доведеться стрінутися із метушливими людьми, з невдячними, зарозумілими, обманливими, завісними та з нетоварискими Вони є такими через свое незнайбго того, що є добре, а що зле. Та мені, що вже бачив, що таке добро, яке визначається красою; і зло, яке замітне тим, що погане; і таку людину, що чинить зло, та споріднену зі мною не тільки по крові й походженню, але й розумом та тим, що є Боже в людині, — мені ніхто з них не може вчинити ушкодження, бо-ж ніхто не може накинути на мене те, що погане, які не можу я гнівитися на свого ближнього ні ненавидіти його." — Марк Аврелій.

ПОРАДА ЛІКАРЯ.

Прийшла одна жінка до лікаря з великим заклопотанням.

—Ой, докторе, — просила вона, — скажіть мені, що я повинна робити, щоби примиритися з Богом?

— Нічого, — відповів лікар.

— Нічого? — закричала жінка. — Чи се є вся порада, яку ви можете мені дати?

— Так, те все, — сказав лікар. — Я не можу казати тобі робити те, що вже є зроблене. Христос зробив все. Він закінчив роботу. І ви не маєте вже що робити, тільки даром те унаслідити.

— Я вже бачу! — сказала жінка. — Се власне е, де я все помилялась: хотіла щось робити, замісць того, щоби повірити в те, що вже є зроблене.

„ДНІПРО"

Орган Української Православної Церкви в Злучених Державах,

виходить 1 і 15 кождого місяця і коштує на рік $2.00

Передплату висилати на адресу:

1851 Germantown Ave., Philadelphia, Pa. U.S.A.

"ДНІПРО"

ПРИНАГІДНІ БЕСІДИ.

— Здорові були, куме Грицю!

— Доброго здоровля, свате Микито! — відповів я.

Був се Микита Підпалок, що мешкав від мене щість миль на полудне. Може і він його знає. Стрінулися ми в місточку, а що вже обі ми були завагонили наші орудки, то й розговорилися.

— Що нового чувати чоло вас? — спитав я його.

— Та нових таких нема, — відповів він, — от поки що, дякувати Богу, всі ми здорові і те все.

— Ага, — кажу я, — а я думав, що ви може десь дальше бували від мене та дещо більше знаєте.

— Та бував і дальше, — почав він, — тиждень тому, як повернув від дочки. Гостив у неї щось пять днів. Там був я і в церкві, а на той час був там один місіонар, з краю приїхав, а-ві Але то вам говорить, як я торбі сипле. Казав, що він не простий собі, бо й на війні був, і служив в українській армії якимсь там старшим, за Україну бився, аві Се вам попик! Тепер він обіхав вже Стейти і тепер має обіхати ще Канаду. Але кажу вам — говорить. Коливб таких богато, то вони цілою Канадою заволоділи би. Се вам патріот, хоч куди...

Подумав я хвильку, а дальше кажу:

— То ви кажете, що той місіонар служив в українській армії і старшиною був та за волю України боровся.

— Так! Він сам сим хвалився.

— А тепер став католицьким місіонарем і їздить по Канаді та стягає католиків до купи.

— Так! Католиків, бо „греко" вже пропускається, тому, що Греки шизматики. Отбе нащо нам додатку „греко"? — пояснив мені знакомий.

— І хвалить своїм українським патріотизмом?

— Так! Але чому то ви мене випитуєте так, як адвокат на суді? — знервувся до мене знакомий.

— Тому, щоби вам доказати, що ви не розумієтесь на фарбованих лисах. — відповів я. — Каже той місіонар, що був старшиною в українській армії і боровся за Україну... Нам тепер відомо, що в українську армію були позазивляли навіть ляшки-Поляки, і старшинами були, і боролися за Україну, а в дійсности були залізли там для шпіонажі в користь Польщі. І се якраз були найбільші вороги українського народу...

— Але-ж він не Поляк, — перебив мені знакомий

— Хотяй би і так, — попустив я, — але коли візьмемо, що він колись боровся за волю України, а за що він нині борється? Ми знаємо, що греко-католицька церква в Галичині, сяєюю конкордату, є під управою Польщі. Знова-ж той конкордат наказує, що кождий священик має здати про добро польської державн. І богато є греко-католицьких священників, які вислуговуються Полякам дуже вірно. Знова-ж монаший чин „наших" Василян, бив під впливами Поляків ще перед війною. І думаєте, що чоловік, який кров пролив за волю свого рідного народу погодиться піяти на службу до тих, проти кого боровся? Се не мислимо. Так зробить тільки той, хто боровся без цілі, або з примусу, а ніколи патріот український. І сей місіонар свої перехвалками про свій патріотизм хоче тільки замилити очі недумаючим та легкодушним людям, щоби дальше поширювати той католицизм, який нитче на згубу нашого українського народу.

Мій знакомий мусів відїздити, тому дальшу розмову ми мусіли перервати.

Куи Гриць.

ЦЕРКВА ХРИСТОВА.

Церква Христова є широким, прекрасним огородом, в якім господарем є Сам Ісус Христос.

Кождий християнин, вірний сині Православної Церкви, є наче деревиною в огороді Христовім — а святій Церкві.

Небесний господар, Христос, засадив нас в своїм милосердю на землі у святій Церкві, та жде від нас овочів. Він зробив всьо, що жиш потреба зробити, аби ми були здорового, гарного деревиною. Він сам працював коло нас, працювали ученики-Апостоли, щоби то здорове дерево принесло як найкращі овочі.

Сміло можемо сказати, що так Христос, як і Його свята Церква діждуться певно овочів, які зродять наша душа. Але які то будуть овочі, — чи терпкі гнилиці, чи солодкі яблока? — над тим варто подумати.

Народна пословиця каже, яке дерево, такі овочі. Се свята правда. Подивімся поміж нарід, або погляньмо самі на себе, а пізнаємо, які овочі видало наше життя. Коли чоловік приміром п'яниця, — то який овоч може видати його життя? Пяниця найперше тратить розум і рівнає себе з нерозумним скотом. Через се гріхнть він тяжко проти Бога, бо зафірує на собі Його образ і подобіє; він Його безчестить.

Пяниця нищить своє здоровля, а часто і смерть собі знаходить в пяниству. Через то гріхнть тяжко проти заповіди Божої: „Не убий". Здоровля і життя, се дар Божий, котрий треба шанувати і на добре уживати. Пяниця розтрачує працю свою і своєї родини, через що кривдить себе і жінку і свої діти. Через те гріхнть він проти заповіди Божої: „Не кради". Пяниця говорить мерзко і попадає легко в гріхи, а до того жену свою, нераз катує, неповажає, діти свої зле виховує, сварки і бійки провадить, проти віри виговорює, честь відбирає, своєї чести не шанує, нікому доброго слова не скаже, власти жадної не узнає — одним словом, життя пяниці приносить дуже погані овочі. І не диво, бо: „не може зле дерево добрі плоди видати"

Або взяти безвірного: Безвірний, то так як щепа, що її хроби обсіли, гадузи на ній покручене і висохле, в середині черваки й почать, а як вітер повіє, то в неї сипається порохно. І яких-же овочів діждеться господар? Або ніяких, або такіх, що леда завізалися, а вже їх вітер на землю обтрупав. Дарма, нема сили в деревині, нема життя, — нема соків животних, то-ж і мусить вона згинути.

Ми, православні Українці, гадаємо дорре на себе, щоби Огородник Небесний, Христос, мав потіху з нас, та щоби не приложив сокири до корня нашого народу і не хотів викинути з огороду Свого. Відлучуймося від заказаних дерев і оминаймо їх; тримаймося і розвиваймося під світлом сонця ласки Божої, даймося провадити і плекати огородникови Небесному та Його помічникам, гоніймо від себе безвірків, лакомих на чужу працю, та добре роздумуймо над словами: „Не може зле дерево добрі плоди видати". Наколи се зробимо, то тоді порозумімо, що то сталося в многими нашими православними Українцями, які свою церкву і свою віру та свій нарід покинули, і до чужих, собі на загибіль пристали. Зрозуміймо і тим більше будемо держатися своєї святої Церкви і віри та рідного народу.

Л. Б. Т.

„ВІСТНИК" є хлібом душі кождого православного Українця. Але, щоби він міг стало і на час виходити — треба, щоби його читачі не залягали з передплатою!

А як Ваша передплата?

ІРМОСИ.

(ГОЛОС І).

1.

В Твоїй десниці дивна сила,
Непереможність міцна,
І всемогутньо побідила,
Всіх супротивників вона.
Ізраїльтянам шлях зробила
Серед бурливих моря хвиль
Твоя, о Боже, дивна сила,
Побідниця ворожих сил.

2.

Один Ти немїч людську знаєш,
Один Ти знаєш гріх людський
І тіло людське Ти приймаєш
В великій милости своїй.
О дай, щоб сил високих вповні
Зможкли пісню ми свою
Про Твою славу невимовну,
Любов безмежную Твою.

3.

Колись пророкам Ти явилась,
Ще Авакум Тебе пророк,
Горою Ти йому явилось
І благодать на тій горі,
І віщував пророк натхнений,
Що з Тебе родиться Святий
Ним буде рід людський спасений
І дух вілляється в нас новий.

5.

Своїм прикладом світ наш темний
Христос, як сонцем, освітив,
І хрест страждання Божественний,
Ти сяйво на весь світ пролив.
Осяй же розум наш тим світлом
І серце, о Христе, осяй,
І спів наш голосним привітом
Тобі пролветься з краю в край.

■

Безодня чорна перед нами...
Куди іти? Куди тікать?
Німим стоїмо віяовіки...
І хто нас прийде визволять?
До Тебе, Господи, благання...
Спаси, спаси людей Твоїх,
Слабим Ти сила у страждання,
Ти правий шлях для грішних всіх.

7.

Піч Вавилонська огненна
Твій образ, Дівo, і для нас:
Святих трьох отроків бажанних
Христос в огні чудесно спас.
І Він ізбішов в Твою Утробу,
І спас нам світ і оновив
Людей гріховную природу,
Преславний Бог, Господь Отців

8.

Три отроки в печі стояли
Живими й цілими в огні,
Світлійше золота васяли
Своєю святістю вони.
І чулось їх гучне хвалїння:
О люде, Господа хваліть.
Хваліть Його, усі створіння,
На вік Його благословіть.

■

Твоїх родин темнне дїло
Яляя нам древня купина;
Хоч і в огні кругом горіла,
Та тіла все була вона.
Не дай-же й нам тепер згорїти
В огнях напастей і гріхів.
Спіши їх, Дівo, погасити,
І загремить Тобі наш спів.

Микола Левицький.

Іспит Національної Зрілости.

Сьогодня на устах у всіх наших провідників слово нація, до якого частогусто додається „наша сорока-мільонова" нація.

Чи розуміє загал, що то значить, коли вимовляється такі слова? Які обовязки приймається тими вимовляє і тими, хто приймає ті слова. Чи застановляються над тим, що за сими словами стоїть невідкличною відвічальність кождого промовляючого й приймаючого за долю всіх тих 40 — а можливо й 45, як числить дехто — мілюнів взятих разом, і кождого члена їх складу вокрема.

Сьогодня більша частина тих мілюнів складаючих націю, а властиво на Великій Україні, є під загрозою нового вимерти від голоду. Якраз на сьому факті маємо виказати, що ми ту відвічальність розуміємо й тягар її беремо в цілости на себе, оскільки ми щиро про ту націю говоримо і хочемо доказати світові, що вона існує й гідна існування, коли хочемо абн світова опінія сказала своє рішучє й прихильне слово про нас.

Се буде пробним каменем для нас.

Що Таке Організація?

Дивне питання! Хто-ж з нас не знає, що то є організація. Та-ж скільки пишеться про се в часописах, скільки говориться. Навіть малі діти вже знають, що хто належить до якої будь організації, мусить шанувати її, мусить дотримуватись статута, мусить слухати провідників тої організації, що стоять за чолі.

Так, слушна правда. Але на ділі ми бачимо цілком инакше. Не дивлячись на те, що ніби всі знають, що то є за організація, але не всі з повагою ставляться до неї, не всі шанують її, не мають довіря до своєї організації, а найбільше не мають пошани і довіря до свого уряду.

Зустрічаються серед нашого народу навіть „провідники", які не шанують своєї вищої організації, і не хотять визнавати ані її, ані урядників, що стоять на її чолі.

Велике нещастя тої організації, що має у себе таких незвалих провідників.

Хто має вуха, нехай слухає!

Церква і її Члени.

Щасливий той чоловік, що не дає заледиого значіння земним радощам. Але скільки в таких серед нас? Ми всі люде земні і бажання наші такі як і ми самі А се все стоїть на перешкоді до тієї радости, до якої ми мусимо йти, направляючи увесь розум свій на широкий, глибокий, релігійний світогляд, який єдиний тільки й робить життя вартим і мінним. Усі блага найде той, що шукає мудрости

Лише в мирному зрості духа, а більшому здобутті духовної радости є щастя і щастю такому нема обмеження. Треба дбати, щоб наше самолюбне серце не зробилося чужим до другого серця, треба шукати в добровільному духовному обдаванні того, яке безперечно повинно бути в Церкві.

В Церкву ми повинні нести всю цілість свого почуття, не на день, або на якийсь час, а до останнього нашого дня, після якого знову зєднаємось з церквою спільними молитвами дальших поколінь.

Душа наша вічна. Вічна і Церква Христова на землі. Хто збагнув се, той мусить підпорядкувати себе до церкви твердо й ясно, без хитань і міркувань.

„ВІСТНИК"
Релігійний часопис для Українців в Канаді
Виходить 1го і 15-го кожного місяця.
Видає Українська Православна Видавнича Спілка.
Передплата: В Канаді — $1.50 на рік.
За границю — $2.00 на рік.

THE HERALD
Published semimonthly by the
Ukrainian Orthodox Publishing Company
Subscription per annum:
In Canada — $1.50. — Foreign — $2.00.

Адресувати: — address.
The HERALD, Box 3684, WINNIPEG, MAN.

КАТОЛИЦЬКА ПОЛІТИКА МІЖ УКРАЇНЦЯМИ.

НАРОДНА ЧИ ВСЕЛЕНСЬКА ЦЕРКВА.

II.

Такі чужі проповіді збаламутили вже богато канадійських Українців. Є вже греко-католицькі жінки, де греко-католички Українці обмінюють православних Українців, як лютих ворогів, затє вжиються з Поляками, з Французами...

І стромали, де вже між польським ксьондзом і греко-католицькими є жінки „кооперація" — є плян спільної роботи. Коли в таку околицю приїздить польський ксьондз, то всі греко-католики йдуть до костела, а коли греко-католицький священик, то римо-католики йдуть до церкви. А разом в церкві і в костелі богослужень вже не буває, щоби собі не перешкаджати.

Таке „єднування", се загибіль України. Українці, щодо такого „співжиття" з Поляками втягаються, розходяться в свою народом і його спрявою. Вони стають матеріялом на створення польських парохій і польської сили. Вони йдуть на службу лютим і безбожним ворогам українського народу. Стають вояками польської армії, яка має нищити Україну.

Є вже греко-католики України, які кажуть, що їм бажане українство. Важний в них лише католицизм.

Є вже між греко-католиками такі, що без страху і без ніякої думки будуть про що хочете говорити з Жидами, в сектантами, з більшевиками (отже явними безбожниками!), а втікають від Православних Українців.

Знак, що вороги впершу чергу ходить про те, щоби Українці між собою не поділялися. І тому найбільше стараються класти на те, щоби Українців з Українцями поріжнити.

Коли-б в греко-католиків було хоч трошки більше свідомости, то вони бачили би, в яку погану ролю католицькі проповідники греко-католиків ставлять. Бо подумаймо ось що:

Коли хтось каже дитині: тудн не йди, з тими дітьми не здибайся, таких-то бесід не слухай, в таких гуртом не товаришуй, така книжка не для тебе... то се цілком зрозуміле. Бо дитина є дитиною і не вміє сама відрізнити злого від доброго.

Але що сказати, коли цілій громаді дорослих людей говорять:

— Туди не ходіть! Нехай вас Бог боронить піти до православних Українців. Обминайте їх, тікайте від них. Се безбожні! Се вороги! Се погані! Не заходьте з ними в бесіду, не заходіть до їх хати, до їх церков. Не дружіться з ними, не купуйтеся. Хорони вас Господи від читання їх часописів, їх газет... Зате сходіться з поляками, дружіться, купуйтеся, організуйтеся... І їх книжки та газети можете читати...

Чи такі проповіди не є найгоршійшим, найбільше безбожним глумом над людьми? Адже треба греко-католикам ще трошки подумати, а зараз стануть перед ними такі питання:

— За що нас такі проповідники мають? Чи не за дурних дітей? Адже-ж вчать нас і вчать і ми лишаємося такими дурними, що і за порй не сміємо вийти. Як се так?

— Той чому православні не бояться з нами сходитися? Чому не бояться читати наших газет, наших книжок? Чому не бояться заходити з нами в бесіду? Не бояться заходити до наших церков? Чому то вони можуть нас до себе потягнути, а не ми їх? Чи не тому, що вони мудріші? А як мудріші, то чи не тому, що їхні провідники вчать їх розуму, а ви нас розуму не вчите?

— Кажете ненавидіти й обминати православних Українців, а не кажете Поляків. Відколи-то православні Українці стали такими нашими ворогами, а Поляки товаришами, братами і добродіями? Адже вони вже сотки літ по татарськи до нашого народу відносяться. А від послідних польських погромів 1930 року згинуло кількадесять наших братів. А кілько покалічених, кільком відібрано здоровля, кілько майна повищено...

І чому то півчас тих погромів не став в обороні Українців, ані папа, ані цілий католицький світ? Чому не чути було їх голосу, їх протестів, заходів помогти нам?

— Чому папа не відлучив тоді Поляків від Церкви? Чому не покарав їх, чому не осудив їх як безбожників і безвірників?

— Чому таке вийшло, що тоді головні протести проти погромів йшли від православних Українців — а ви помимо того кажете православних ненавидіти й обминати? Чому не кажете ненавидіти тих, що робили погроми і що на погроми мовчали? Тих, що і дальше неволять і мучать наш народ...

Вистарчає, щоби чоловік на хвилину уважно застановився, а побачив би, що всі такі проповіди, якими і наказами оборонців католицизму, се нарути над Українцями. Що се нарута над людьми дорослими, які повинні би мати свій власний розум і не позволити, щоби хтось мав їх за дурних дітей.

Він зрозуміє би, що всі наказни того роду, як: Не сходіться з православними, не говоріть з ними, не читайте їх книжок і часописів... се все вимірене до того, щоби держати людей в найбільшій темноті. Щоби відволити людей від розуму і так мати їх за сліпий матеріял для своєї політики. . . . . .

Він побачив би, що всі ті наказни дають від чужих — від тих, що стоять в найкращих дружніх відносинах з лютими ворогами українського народу. Що жерело, з якого того роду проповіди випливають — се польсько-римське жерело, з якого того роду проповіди випливають — се польсько-римське жерекров з України точать, або того Риму, який Поляками помагає

Він побачив би, що така чужа політика готує Україна на винчара, на зрадника. Вона готує його на воєка той армії, яка має нищити український нарід.

На закінчення ще кілька слів про релігійний інтернаціоналізм.

Всякий інтернаціоналізм — чи культурний, чи релігійний, чи політичний, чи ще який — проводить до панування сильнійшого над слабшим. Бо він каже слабшому: Віддай зброю з рук, бо має бути всесвітнє братерство... Порозбирай свої плоти, порозорюй свої межі, позбудься права на свою приватну власність... Зосідся на те, що твоє майно не є твоїм, тільки твої права не є твоїми правами, що ти не є господарем в своїй хаті і на своїм подвірю... Все, що досі було твоє, від нині має бути власністю всіх — отже інтернаціональною власністю.

Інтернаціоналізм заселяди проповідують ті, які хочуть над другими запанувати.

І тому нарід повинен мати в своїх руках все, що лиш може мати, а між тим і Церкву. Він не повинен дозволити, щоби чужі орудували його релігійними справами.

Кажуть, що римська Церква інтернаціональна, а на ділі воно не так. Бо в католицькім світі католицька Церква кожного народу є національною.

Візьмімо Поляків. Ще перед війною Поляки закидав дехто з римських політиків, що в їх костелі є більше польської політики, ніж релігії. Визначний польський Єзуїт, Петро Скарга, був в першу чергу польським патріотом. Польща, як його „обимзя" стояла в нього на рівні з релігією, коли не вище.

А нинішні відносини між Римом і Поляками — хіба цілий їх зміст не засновується на грунті польських політичних справ? Кушевича признав папа спеціяльним заступником Польщі (політичної чи національної Польщі!); сам папа заявив, що Поляки можуть уважати його Поляком і т. д. Польське духовенство, се часть тої польської армії, яка йде руйнувати українську силу й українську справу.

Значить — ніхто розумний не скаже, що польський костел не є польсько-національним, а тільки якимсь католицько-інтернаціональним костелом. Те саме треба сказати і про католицьку Церкву кожного иншого народу.

Бо Церква в практичнім щоденнім розумінню, се сам нарід, а не якась далека церковна власть.

Та коли таке мається всюди, то зрозуміло, що й Український Нарід повинен мати свою власну Церкву. Він не повинен дозволити, щоби його Церкводу орудували чужі йому люде. Бо історичний досвід учить, що коли українською Церквою орудували чужі — чи православні Москалі, чи католицькі Поляки, то се було завсіди великим лихом для України.

Над тим усім повинні призадуматися в першу чергу Українці греко-католики. А призадумаються, то пошинрять свою свідомість.

Повинні також призадуматися православні Українці, щоби краще зрозуміти, в якім напрямі свою роботу вести і з котрої сторони до ворогів підступати.

ЦІЛЬ ЖИТТЯ.

Щоби задержати свою свідомість вільною від спокус, я ніколи не дивлюся на гроші, які я заробляю, як на свої власні, — говорить Фріц Крейслер, скрипак. Вони належать до загалу. Се є тільки повірений фонд під мою опіку для чужого розподілення. Колиб я зужив сі гроші для своєї власної вигоди, я поважно спротивив би Божій волі. Як міг би я витрачувати гроші для своєї вигоди, коли довкола така нужда, так богато голодних у світі? Бути дійсно здоровим, людське тіло не потребує богато. Штучно витворюємо побільшення наших потреб; поширюємо коштовні навички; опісля почуваємось нужденно, коли того всього не можемо мати.

А кілько є людей, які думають про

Митрополит Василь Липківський.

ХРИСТОВА НАУКА Й ПАНУВАННЯ ОДНИХ НАРОДІВ НАД ДРУГИМИ.

Свята Євангелія про жінку Хананейку, що її довіру Христос по вірі її словом Своїм сцілив, дає великий матеріял для християнської науки. Між иншим се Євангелія досить ясно встановляє відношення Христа до питань національних. Кажуть ніби Христова наука, як всесвітня, принижується від того, коли кождий видіє для себе почне її, так би можити, націоналізувати, надавати їй національний свій колюр, підводити під неї свій національний грунт. Але-ж Сам Христос дає своїй науці ясний національний колюр, підводить під неї національний грунт, коли каже: „Я прийшов лише до овець дому Ізраїлевого". Себто нація жидівська се є той найперший і найбільший грунт на якому Христос засновує Свою науку. А коли так, то й ся нація, як і всяка инша нація засвоює собі Христову науку в свій національний спосіб. Засвоюючи собі всі істини Христової науки, кожда нація ні в якім разі не перестає бути окремою нацією, не робить-ся нюнею поверх національною громадою, а навпаки, ще більше підносить ідеалами Христа свою національну гідність і свідомість. Як нація християнська, вона може і мусить увійти в братерське єднання з иншими націями, але ні в якім разі не мусить зрікатися своїх національних рис. Кожда нація тільки в може перетворитись сама наукою Христа, коли перетворить в собі сю науку згідно своїм національним здібностим і ідеалам. І нїякого приниження всесвітніх ідей Христа тут не має й бути не може. Ми приймаємо в себе тіло Христове і Його кров, перетворюємо їх в свому організмі, в свої душі і инше в сей спосіб перетворюємось ними й самі в нарід воскресінні. Але хіба се органічне перетворення можна вважати приниженєм Христа? Приймаючи в себе Христа, Його тіло, Його науку недостойно зловживаючи ними, зневажаючи їх, ми себе самих приниженно, себе ставимо під загрозу Божого і людського осуду, а ні в якім разі не Христа Посилаючи свої провідники в брудну каложу сонце само сим цілком не забруднюється, а лише де може, очищує її, а де не може, ще якраз вище виходить в брудь. Отже ясно, що нація в невідмінній ступіні до втілення Христової науки в життя людства.

Нова наука про „інтернаціонал", як нищення всіх націй ради єдности пролетаріяту, явно противна людській природі, прямує до знещинення, знищення людської персони, окремішности, гідности, як персональної так і національної, зрівнінну її механізмом пролетарської дисципліни, безумовно противна й Христовій науці, що душу кождої окремої людини визнає вартнійшою за ввесь світ. Тим цінніша для Христової науки всяка нація, духовна гідність кождого народу... Але от другий висліз Христа в сій Євангелії теж національного змісту для мене прямо-наїлні надто незрозумілий. На невідступне прохання жінки Хананеянки і навіть учеників, щоб допомогти їй Христос сказав: „Не добре відіймати хліб у дітей і кидати собакам". Не вже-ж Христос, Милосерний Христос міг так сказати Сам від Себе? Се неїмовірне. Невже для сієї нещасної жінки, що звернулася до Христа як до останньої надії, хоч і поганки, не знайшлось у Нього більше лагідного, співчутливого слова, як назвати її собакою? Ні, сей жорстокий висліз Христа, я лише можу пояснити собі тим, що тут Христос не свої слова сказав, не свою думку висловив, а лише привів звичайну приказку Жидів відносно чужинців, що до неї, як Жиди з походження прихилялись і його ученики.

Ще в одному місці Христос називає людей собаками і навіть свинцями, коли каже: „Не давайте святощі собакам і не кидайте перлів ваших перед свині, щоб вони не потоптали їх ногами своїми та обернувшись не порвали в вас" (Мат. VII:6). Мені здається, що й тут Христос сам від себе не міг так сказати. Адже-ж Він найбільша святощ і себе самого віддав на знущання своїх ворогів, як жорстоких собак і брудних свиней. Адже-ж і нащинщі перли своєї науки Христос кидав і в ті душі, звідки їх хапав діявол. Отже Христос і тут лиш нагадав звичайну приказку жидівських книжників і законників про їх відношення до свого простого народу, а тим більше до чужинців. Свое знання в законі і талмуді жидівські законники вважали безумовно за великі святощі, дорогі перли, що вони є ніби їхня власність. А простий народ, що нерозуміє закону, вони просто обкидали „прокляттям" (Іван VII: 49).

Приповість про Митаря і Фарисея (Лук. XVIII: 13) ремство книжників і фарисеїв на Христа, що Він вчитель Закона, їсть і пє з митарями і грішниками, ясно показують, що жидівські законники дивились на простий нарід не инакше, як на собак і свиней, навіть їсти з ними, а вже напевно вважали негідним викладати перед ним таємниці закону і талмуду, щоб народ часом не зневажав сих законницьких перлів і святощів і не обернув їх проти них же самих. От вони і складали і вживали таку приказку про народ і може нею й Христа докоряли. Христос лише сю приказку жидівських законників обернув проти них же самих, попередивши своїх учеників, що ці законники самі будуть так ставитись до Його науки, як вони звикли уважати сві ставлення до їхніх перлів і святощів з боку простого, „прокляттого" народу. Христос справді й Сам часто викладав Свою божественну науку народові так, щоб вона була зрозуміла і простим людям і закрита від вчених законників, як святощі від собак та свиней.

Коли Апостоли запитали Христа: „Чому Ти приповістями говориш нам", Він відповів: „Вам дано розуміти тайни Царства Божого, а їм (законникам) не дано, і от вони дивлячись не бачать і слухаючи не розуміють" (Мат. XIII: 13). Отже таксамо, коли Христос порівнав поган із собаками в розмові з Хананеянкою, Він не свою власну думку висловив, а навів звичайну приказку Жидів про свої відносини до поган. Коли до свого простого народу у фарисеїв, законників не було иншої назви крім собак та свиней, то звичайно тим більше вони так дивились на инші народи, на поган. Жиди хвалили лише себе хазяїнами на світі, в їх руках повинні скупчитись всі достатки землі, а всі инші народи повинні жити як собаки, лише крихками, що падають з хазяїнського стола. Отже і Месію-Христа вони уявляли собі, як земного царя, який дійсно зробить їх пануючими на всьому світі народом, а всі инші народи підібе під їхню зверхність. І тепер Месія — їхній цар не відбирати-ме хліб у них — дітей і не кине собакам — иншим народам, як се робили поневолювники їхні — царі грецькі, римські та инші. Отже може й Апостоли, коли Христос вийшов за межі жидівської землі і прийшов у краї поганські — може й Апостоли подумали в собі, а може навіть і голосно стали говорити поміж собою в тому-ж законницькому дусі, що от наш Учитель-Месія відніме хліб у дітей і кине собакам — нужденним.

І от коли в сей мент прийшла погнана Хананейка і стала просити Христа свого хліба і до Її прохання приєднались і самі Апостоли, Христос, повторивши житу ними приказку й показав сим всю її нісенітність. А коли Хананеянка так розумно відповіла на сю приказку, Христос в знаку з сією відповідю ясно зазначив, що не походження з того чи иншого народу, а лише віра в нього робить людину достойною Його допомоги.

В другому випадкові Христос ще рішучіше висловився проти жидівської пихи, коли відносно поганського сотника сказав: „Істинно кажу вам, що й серед Ізраїлтян я не знайшов такої віри. Тому богато поган піде в царство небесне, а Жиди, що вважали себе за синів царства, вигнані будуть в темряву надвірню (Мат. VIII: 10). Отже коли перший своїм висловом: „Я прийшов до овець дому Ізраїлевого", Христос стверджує здоровий християнський націоналізм, виказавши, що для всякого благовісника його рідний народ є найперший і найближший грунт для благовісті Христової науки, то виявленим нісенітности жидівської пихи проти чужинців, як собак ніж столом хазяйських. І висловленим, що лише віра наближає до Бога, Христос рішучо відкидає жидівську національну пиху, ту їх нєвність, що вони є народ привілеєваний для панування над усїма иншими народами, чи як тепер кажуть, національний шовінізм — ненависть і призирство до иншим народів. Відомо, що Христа тому й ненавиділи жидівські законники, як свого Месію, що Він відмовився від їхньої віри в панування над світом жидівського народу і в Месію, як земного царя, що завоює ввесь світ. І сам жидівський синедріон вирішив убити Христа, щоб сим спасти свою мрію про всесвітнє панування, до якого вони все, ні увірують в Нього і приймуть Римляни і візьмуть і землю і народ наш" (Іо. XI: 48).

Отже, як противний Христовій науці „інтернаціонал", як знищення окремих націй, також противна їй і національна пиха, шовінізм, прагнення панувати над иншими народами. Отже у християнських народів неповинно бути й думки про панування, зверхність над иншими народами особливо фізичною силою, про гноблення, насильство над иншими народами, примусову денаціоналізацію. Ні в якім разі християнський народ не мусить пнутися, взяти верх фізичною силою над иншими народами, поневолювати їх, сісти самому за стіл земної вечері, а иншії народи загнати під стіл, і лише дозволяти їм хапати крихти з під свого стола...

Любі брати — Українці! Наш рідний народ за свого довгого життя майже ще й не сидів за столом. Завжди ті чи инші пануючі народи загнали його під стіл, кидали йому лише крихти зі свого панського стола. Лише Христос Спаситель щедро давав нам всі ті дари своєї віри, що й иншим народам, давав не до поїдження нашому. От і в останні часи Христос дав нам змогу будувати свою рідну церкву, і лише церква наша дасть нашому народові змогу вилізти з під стола иншим народів і їсти впорчу з ними на всесвітній Христовій вечері... Довгого, брати, ми ждали сієї ласки, як та жінка Хананеянка. Але нехай же і наша матір Україна, як та Хананеянка, хочуя ласкавий голос Спасителя: „Жінко, велика віра твоя! Нехай буде, як ти хочеш!

Амінь.

НЕДІЛЬНА ШКОЛА

ХРИСТОС ЦІЛИТЬ СЛАБИХ В ДЕСЯТОГРАДІ.

Вийшовши з країв Тирських і Сидонських, Ісус пішов до моря Галилейського через край Десятоградця і, зійшовши на гору, сів там. І привели до Нього глухого й гугнявого і благали Його, щоб положив на нього руку. Ісус відвів його осторонь від народу, вложив пальці Свої в уши його, і плюнувши, доторкнувся до язика його та, підвівши очі на небо, зітхнув і сказав йому:

— Еффафа, себто: відкрийся.

І зараз відкрився слух його і розімкнулись звязки язика його і він заговорив виразно. І наказав їм, щоб нікому не говорили; але чим більше Він їм забороняв, тим більше вони розголошували.

Приступило до Нього багато народу, маючи з собою кривих, сліпих, німих, калік і інших богато, та й положили їх до ніг Ісусових, і Він сцілив їх; так що народ дивувався, як побачив, що німі говорять, каліки стали здорові, криві ходять та сліпі бачить, і славив Бога Ізраілевого.

ХРИСТОВА НАУКА МОЛИТВИ.

Христос у одній місці молився і перестав. Один з учеників Його сказав Йому:

— Господні навчи нас молитись, як і Іван навчив своїх учеників.

Він же сказав їм:

— Коли молитесь, то кажіть: „Отче наш, що єси на небесах! Нехай святиться ім'я Твоє; нехай прийде царство Твоє; нехай буде воля Твоя, як на небі, так і на землі; хліб наш щоденний дай нам сьогодні і прости нам провини наші, як і ми прощаємо винуватим нашим; і не введи нас у спокусу, але визволь нас від лукавого".

І сказав Христос до них:

— Хто-небудь з вас має би приятеля, і прийде до нього опівночі та скаже йому: „Друже! позич мені три хліби, бо приятель мій зайшов до мене з дороги, і не маю що поставити йому". А той з хати, озвавшись, скаже йому: „Не турбуй мене: двері у мене вже зачинені, і діти мої на постелі зі мною: не можу встати і дати тобі". Кажу вам: хоч не встане і не дасть йому через те, що він його приятель, та вже через докучання його встане і дасть йому, чого йому треба.

ЩУПАК І ХРЕСТ.

Є на світі одна риба, яку старинне оповідання сполучує з хрестом. Тією рибою є щупак. Так само як страсний цвіт, так і голова щупака, мовляв, має всі відзнаки розпяття: хрест, три цвяхи і меч можна добачити. А набув собі щупак сих прикмет через свою цікавість. Німецький переказ каже, що коли Христос був розпятий, то всі риби тріпалися по воду з переляку. Тільки щупак був виставив свою голову, щоби приглянутися всьому.

ІСТОРІЯ ЦЕРКВИ.

(За Е. Семакою).

(Дальше).

В другого боку знов реформатори не знали докладно православно-східної церкви, в котрій були би знайшли взірець правдивої апостольської церкви. І тому не були їх реформаторські заходи без помилок і суперечностей. Так то відлучуючи від єдности з церквою Риму дуже значну часть західної церкви, не лиш що не допровадили вони її до православія, але віддаляли її ще більше від него.

Реформація лютеранська.

Мужем, що перший мав відвагу почати реформацію в західній церкві, був Мартин Лютер. Родився в Айслебені (в Саксонії) року 1483, і після волі родичів мав вчитися прав. Але несподівана смерть його приятеля Алексія, котрого убила грім, коли обидва проходжувалися, діткнула його так дуже, що він покинув студії правничі, а вступив як монах до ордену Августинів в Ерфурті (1505 р.). Ставши відтак священником (1507 р.), одержав професорську катедру на новозаснованім університеті в Вітенберзі (1508 р.). Року 1510 удався Лютер в певних справах до Риму. Але яке і велике було його позвижання до сеї столиці вперед, то тим більше розчарований покинув її, коли придивився тій легкодумності, з якою клир сповняв свое високе звання. Повернувши до дому, занявся Лютер наукою святого письма, і року 1512 став доктором богословія і проповідником.

Будучи мужем великої самосвідомости, не міг Лютер, яко чернець найти душевного спокою. Спершу намагався свою природу усмирити дуже строгою аскезою, не звертаючися до Бога о поміч. Відтак подав знов у вишу українність: заживив, що то зовсім безпосередній рахід, коли чоловік старається, щоби себе оправдати і усовершити, і учив, що спасення залежить тільки єдино від благодати Божої і єдино від нашої віри в Божу благодать. Сим поглядом відділявся Лютер від правдивої церковної науки, котра учить нас, що для спасення чоловіка треба, крім благодати Божої, також волі чоловіка, а крім віри, також добрих діл, як плодів віри, відповідно до слів святого апостола Якова, що „віра, без діл є мертва" (II: 17).

Року 1517 розписав папа Лев X голосний відпуст, щоби придбати грошей на будову нової церкви святого Петра в Римі. Коли Домінікянин Тецель приїбув до Вітенберґу, щоби проповідувати й продавати папські відпусти, Лютер цілою силою свого слова виступив проти такої торговлі і прибив на дверях замкової церкви 95 тез в тім дусі. А в суперечці, яка від тепер починається, напав він не лиш на відпусти і на надужиття, поповнювані при їх продажі, але й на примат папів. Спершу папа не дуже зважав на ті напади. Коли-ж опісля побачив, як прихильно прийнято виводи Лютра не тільки в Німеччині, але й по инших краях, завізвав його для оправдання до Риму і відтак його відрішив від церкви. Та Лютер найшов собі могучих оборонців в особі Фридриха Мудрого, князя Саксонського і инших князів, бо змагання Лютра, стояло в звязку з численними бажаннями всіх верств, так що годі було його знищити. Князі бажали видобутися зпід власти папів; єпископи від вмішуванися папських відпоручників до церковних справ; учені хотіли свободи для наукових розслідів, а селяне ожидали поліпшення свого положення. При так сприятливих обставинах реформація Лютра мусіла зробити незвичайний поступ.

Три роки потім, як виставлено тези, спалив Лютер (10-го грудня 1520 р.) в присутности богато народу і учеників, не лиш булю, котрою папа відрішив його від церкви, але й постановом канонічного права, і тим заявив публічно, що формально виступає в лона римсько-католицької церкви. Чотири роки після сего (1524 р.) покинув Лютер чернече життя й оженився в червнцю, що й було на імя Катерина де Бора. За пораду Лютра оженився й Великий мистр „ордену німецьких рицарів", Альберт Бранденбурґський (1525 р.), що володів над Пруссами, перетворюючи край на князівство ліднче в своїй родині. Для охорони реформ Лютра заключили панучі князі, його прихильники, союз в Торгаві (1526 р.) і дуже рішучо спротивилися постановам державного сойму в Шпаері (1529 р.), щоби до будучого вселенського собору Лютерани адекватися від всяких нововведень в справах церковних.

Від сего протесту дістали назву протестантів насамперед Лютеранн, а відтак розширено її і на сторонників Цвінгля і Кальвіна та инших реформаторів, хотяй всі протестанти в великим здоволенням називають себе „Евангеликами".

(Дальше буде).

ПОКАРАННЯ ДІТЕЙ ЗА ГРІХИ РОДИ-

Коли жив преподобний Амун на сиоті в Нітрійській горі, принесли до нього хлопця, связаного ланцюхами, бо стад біснуватий, після того, як покусав його скажений пес. Побачивши його родичів, що благали помочі, сп. Амун сказав:

— Що ви турбуєте мене, вимагаючи того, що є поверх моєї сили? У вас в руках готовий лік: заплатіть вдові, в якої ви потайки закололи волів. — І хлопець стане здоровий".

Перелякані, правдою тих слів вони в радістю зробили те, що їм було наказано. І по молитві Амуна хлопець став здоровий.

НАВЧИЛАСЯ АЖ В ЛІЖКУ.

Одна жінка, членкиня церкви, сказала одного дня своєму чоловікові:

— Я думаю відвідати церкву, бо ти все є хтось слабий і треба його відпудати.

Чоловік не впирався і жінка перестала до церкви ходити. В скорім часі та жінка занедужала і лікар приписав їй ходити через кілька тижнів в ліжку. Тоді люде, яких вона покинула, були її першими і найчастійшими відвідувачами. Вони просиджували коло неї цілими годинами, приносили їй цвіти і все друге. Коли вона дякувала їм, вони відказували, що нема за що дякувати, бо се їх повинність, бо коли вони були хорі, то вона їх відвідувала. Коли вона подумала, то зараз занялся своє місце в церкві і була рада, що може робити добро своїм ближнім.

ЗВІТ З ДРУГОГО ЦЕРКОВНОГО ЗЇЗДУ В АЛБЕРТІ.

(Дальше.)

Другий день зїзду почався Богослуженням, яке відправив прот. С. К Савчук

По Богослуженню почались наради зїзду. Перший забрав слово п. і сторій. Делегат з Брендон. Він привітав зїзд коротко проте, як їх громада уявляла собі російської місії та приключилася до Української Грецко-Православної Церкви та про те, які користи з сего громада має. На закінчення своїх промови п. Делегат склався від всіх на найщирші желання та виразив всіх присутних до щирої і реальної праці на українськім церковно-релігійнім полі.

Слідуючим бесідником був п. Петро Зварич. Він в своїй промові звертає увагу на стиль будови українських церков і говорить про те, що богато наших церков на побудовані згідно з українськими православними стилем і через те не є такі гарні, як могли бути. Він отже пропонує, щоби громади, які думають приступити до будови нових церков, вертались за порадою і зложили до добрих будівничих, а також щоби предложили виробові нашої ниви плани до удобрення Конституції. В дальші з сею кроснівією п. Зварич звернув увагу на те, що в богато церков, які мають не низькі або через які другі причини невідповідні хори, через що тяжко на них співати, а сего можнаб уникнути, як би плани для церкви виробив майстер, який знає свое діло. П. Зварич звернув також увагу і на те, що дуже часто в православних церквах подібуєтся образи не православного стилю. Сего треба уникати. Найкраще буде, коли ікони будуть купувати образи за сорозумінням зі своїм пароком. На закінчення п. Зварич пояснює, що свої завваги робить не як критику, а як пораду, яка, він вірить, може колись вчім пригодитися до того, щоби в нас більше зберігати чистоту українського православного обряду.

По промові п. Зварича виявилася широка дискусія, в якій між иншими взяли участь о. Савчук, п. Миколайчий і п. П. Зварич. О. Савчук пояснив обширніше, чому ми повинні придержуватись своїх обрядів та чому повинні уважати, щоби кожда річ, навіть найменша визходила з нас благословлено, а п. Миколайчий став в обороні тих громад, які, не маючи грошей, або найняти добрих будівничих, самі будують церковні будинки так, як вміють. П. Зварич пояснює, що він не мав на думці будь кого образити, що-ж до замітки п. Миколайчого, то вона справді слушна, але треба сказати, що не раз буває таке, що будівничий, який не вміє свого діла, робить громаді шкоди на більшу суму, чим будів коштував би добрий будівничий.

По сім забирає слово Високопреосвященний Архиепископ Іоанн І, у відповідь на вашу, пояснює різні форми і їх значіння хреста, а зокрема значіння тринадцятого хреста. Також повністю різні стилі образів та значіння наділь і свічак в церкві.

Дальше забирає слово о. прот. Савчук і в довгій промові порушує такі справи:

1) Український гарб і українські кольори в церкві: Український гарб і українські кольори є символом української державности і нації і ми тим, а для нас дорогі, для сих ми значить, що ми можемо і повинні вживати їх там, де слід вживати хреста, образів, чи будь якого другого релігійного символу. Кожда річ, кождий символ, який є зв'язаний з нашим церковно-релігійним та національним життям, має свое означення місце і ми повинні вживати його тільки там, до йому місць. Тут о. Савчук навів кілька конкретних примірів, як то, що не можна замінювати хреста трибуном, ані трибуна хрестом).

2) Свічки (свічки): В церквах ми повинні вживати самих тільки як найлішої якости. Свічки дешевої якости не дивлять, отже не закуповують образів, ручників та стіл, як також не скалюють так богато на підлогу. Коли вже мати під увагу розмір, то треба свічки, що свічки доброї якости є найдешевші.

3) Чистота: В церкві повинна бути безпорочна чистота. Церковні річи, як образи, покривала, обличчя і все проче — повинні бути чисті, свіжі, як найлішої якости. Стіни церкви повинні бути в міру потреби відсвіжувані, в підлога чи-

4) Поведення в церкві: В подякувати поганий звичай, що старші люде між собою в церкві перешіптують ся. Молодь і діти дивляться на них і собі вчуться такого легковажного поведення в церкві. Другий поганий та гіршій звичай, — се виголошувати в церкви підчас Богослужения, щоб покупити, поговорити з другими або що просту так собі посміяти ся підчас Богослужения. Такого між культурними людьми не водиться. В дальші в сим слід припінити ще один поганий звичай, — а то радувати гроші (колекту) в церкві підчас Богослужения. Всякі збірки, які робляться ся підчас Богослужения, повинні бути обраховані аж по Богослуженню.

5) Церковна площа і цвинтар повинні бути трималі в найкращім порядку: трава скошена, фенс (пліт) направлений, гробки копині рівними рядами і тримати в добрій стані, то в попідгортувані, засіяні травою, відзначені хрестом. Церковні будинки, в середини і з надвору повинні бути пофарбовані. Се не тільки для краси, але також і для того, що будинок пофарбований богато довше послужить, як не фарбований.

По промові о. Савчука виступає бесіда перерва.

І. Т. Воробець,
секретарі зїзду.

(Дальше буде.)

ВІДКРИТТЯ НОВОЇ ЦЕРКВИ.

(Тишка, Ман.)

На отдалену місці бажомно подібатись радісною вістков в членами і прихильниками Української Православної Церкви в Канаді, що і нам місточко Тишка пишеться радістю українську церковцю, яку ми збудували собі року.

Наша українська православна громада існує вже пять літ (в початках було нас четверо). За той час, силами ми матеріяли то тільки Бог святий знає чий ми грішні, і то не від чужих, а ми своїх же таки братів увіяли.

Окрім членних уже нам, наша церква отримала ще й додаткові назви: приключівська, фермерська, а за остатку і чортівська церква.

Отся розкутість чужої релігійної школи, в якій руські теольоги двадцять літ вітали дерли. Та ми не вважали уваги на різні назви, а різні їхні бранці відбивали предвсім і перволи для нівно нівам вперед з ділом, що правда поволенть.

З часом наша громада зростала і минулого року ми купили площу два і пів акра під будову нашої церкви.

На річних зборах сього року кличні рішили приступити до будови своєї церкви.

Вибрано будівельний комітет, почались зозірки грошей, а в початком травня почалась робота коло чищення площі, відтак копання під фундаменти. Шістого червня почалась будова, а вже шість-десять метрів було отворення церкви, яка в збудовани в формі хреста, 46 стіп довга, 28 широка і 49 стіп висока з хрестом.

Згадати ще, що за роботу ніхто не брав грошей, усі робили безплатно, навіть будівничий п. Антін Прачук не то що за роботу не брав грошей, але ще й свої давав як і другі члени. До сього часу виробили усі разом 440 днів. Ось так повстала наша святиня, котра уже й посвячована в недовгу, а то вже вогрішовано оплачено. Мирно в Вінніпегу Жіноче Товариство, відділ Союза Українок, за власні гроші купили фарбу і самі малювали. Малювання коштує (властиво фарби, бо роботи безплатна) $18.00, (фарбу робили самі). В тім часі наші учителі такою самою фарбою малювали свою католицьку галю св. Михайла. Будинок в порівнянню з нашою церковю богато меншій, і то малювання коштує $54.00 (малярам тоже не платили).

Тепер хоч коротко згадаю про отворення нашої церкви.

Неділя 16-го липня, дань гарний погідний. Уже около осьмої години рано, почали люде здіятись з усіх сторін як: з Вінніпегу (обох напрямків), Поплар Парк, Іст Селкірк, Лейквуд, Лідлет, Босекур, Сібрайт, Кловер Лоф, Селтон, Гевлерідж, Кук Крік, навіть були гості з Саскачевен, з Онтеріо і зі Злучених Держав.

О годині девятій почалась Утреня, правив наш парох о. Запарнюк, співали п. Міхальскій, і п. Вакс з Вінніпегу, найліпше пропав о. прот. Савчук і п. Свистун зі своїми сильними хористами, а перед самою Службою Божою привітав і о. Галицький.

Почалась обхід і благословення свяченої водою дому Божого.

Гарно прибрана зеленню простора церква, ніяк не могла змістити в собі около пять соток гостей, які прибули з рівних сторін, щоби разом з нами взяти участь в тім великім святі, як свято отворення своєї Рідної Святині.

Службу Божу правив о. протоєрей Савчук при асисті двох священників а то о. Запарнюка і о. Гали-

Хор Українського Православного Соборя з Вінніпегу під проводом п. Свистуна співав чудово.

Не дармок після князя Володимира верзуваня з Грецї казали, що такого гарного співу, який вони чули в церкві православній, жадна инша церква не має.

Дуже гарну і поучалюну проповідь на тему дня виголосив сам о протоєрей Савчук.

По Службі Божій відбулось водосвятіє, обхід довколо церкви і посвячение устального каменя. Після того на площі коло церкви слідуючі спільний обід для всіх учасників свята. Після обіду наш парох о. Запарнюк як господар дня подякував господиням за смачний обід, почим покликати промовців до слова. Перший говорив о. прот. Савчук. Як бачучь описувати зромов рідних бесідників, бо се забрало-б дуже богато місця. Скажу лішь що дво-годинної промови о. Савчука присутні слухали гайби зачаровані. Після о. Савчука виступали з короткими промовами п. Гавидюк, о. Маевський (приїхав зпівнічної), посол Бархіл, п. Підлубний, п. Кінніс, п. Брикайлі і пані Мокання від Жін. Товариства при церкві св. Михаїла в Вінніпегу, п. І. Марко, п. М. Мирко і п. Дубок. Кождого бесідника присутні нагородили гучними оплесками.

Вийшої о. Запарнюк подякував промовцям і всім гостям за їх моральну поміч нашій громаді і що не зважаючи на труд приїбули, щоби додати нам відваги до дальшої праці.

Уже пізно вечером гості почали розходитись домів, хижинчик наш на якийсь малий спомин — про день 16-го липня 1933 р.

Устіх нашої громади завдячуємо в першій мірі нашому парохові о. Запарнюкові і о. Савчукові, який прикладно відвідує нашу громаду. В радійно-пастирській проповіди завше тримтгали богаті скарбниці, що і приключилось до зросту нашої громади.

А що вже о. Запарнюк, так сай вдасть ніколи не вже утоме. Коли здоров'я добре церкви чи громади, він зуміє працювати день і ніч в справу мусить довести до кінцю. Хайже Господь дарує йому хрінкого здоровя і най благословить його працю, яку він віддав для добра українського народу і його церкви.

На закінчення згадаю ще про одну подію, яка ставить у нас підчас будови нашої церкви в сяме: Коли ми взяли нову громаду то після української традиції вчепили на ній дерезяний три-раменний хрест у зложеннях жіночого жниця цвіта. По кількох днях вівали і посолли цвіточного. Щесть тижнів пізніше, коли вичесли великий хрест на новину, того дня люде заувважили, що одна з цвіток (мучкатета) на деревяних хрестї червоніє. Знали хрест і перекопались, що не цілком суді бідальний вирбіс листочок і зацвіло три квіткн (цілнійше було їх пять), помимо того, що сонце пекло. Уявись той час досить не було. Усі, що бачили згадані цвіточки, віріть, що так і Українська Церква по довгих літах московської і руиської неволі скоро і зацвіте на славу божу і на славу українського народу

Ваші оголошення в „ВІСТНИКУ" принесуть вам найкращі наслідки.

ПЕРШІ ЗАГАЛЬНІ ЗБОРИ БРАТЧА УКРАЇНСЬКОЇ ГРЕКО-ПРАВОСЛАВНОЇ ЦЕРКВИ В МОНТРЕАЛІ.

В неділю, дня 27 серпня с. р. в парафіяльній салі Української Греко-Православної Церкви ім Св. Софії на Лагорнер вулиці під ч 1860, відбулися перші Загальні Збори Церковного Братства На збори прибуло 219 членів управління до голосування. Зборами провадив голова Братства Семен Якович а спінчастві рекордного секретаря Якима Редчука. фінансового писаря Корнила Редкевича, скарбника Палина Русина і місцевого пароха о Володимира Салмара. Наради розпочались точно о годині 1.30 пополудні.

Отоголошуючи відкриття зборів д. С. Якович звернувся до присутніх з коротким промовою, в котрій зазначив вагу сих перших зборів та освітив ситуацію в якій находиться нині Церковне Братство під зглядом матеріяльним. На принципі взяли ми виступати уважно зяти попанських управлінців а зарази Братства та повязано застосовуватись до усіх питань, що будуть порушені на нарадах.

До зятту покликаний був рекордовий секретар Яким Редчук.

В коротких словах, вичерпуючо, представив він діяльність свою в приворученій йому ділянці, детально виложивши про кількість вступивших та відмежених членів, та про кількість написаних листів і протоколів які зборів Братства як видано-вих так і місцевих-загальних. В заключению відчитав протокол в річних зборів, якого приступні прийняли одноголосно.

По сім до зятту покликаний був фінансовий писар добр. Юрчинко Редкевич.

Своєю діяльність представив він в просторнім відчиті а прибутків та видатків Братства. Отоговорюючи справи прибуткові, відчитав він поіменно датони усіх членів Братства а дня 1-го липня сего року до дня 26-го серпня, та відділив стерщини і працю колекторів в усіх частей міста. Далі слідувала сума прибутку внесена Т-вом „Запорожська Січ", Жіночим Т-вом, Студентським Гуртком, Рідною та Недільною Школою, з куртинних концертів, а рожі-гравки та з різних церковних доходів і треб.

Загальна сума прибутку за перше півріччя 1933 року виносить $3,926.40. Загальний видаток за тойже час виносить $1,754.44, а салда котрої сумн входить: а) платня священику, б) платня дяріканя і учителя, в) консисторські оплати, г) такси, ґ) всекурний, д) адміністративні видатки, е) відсотки в позиччи, є) амортизація, Ж) телефон, з) опал и) инші видатки Чистого прибутку за перше півріччя поступило $561.96, яку то суму видано на сплату долгу за церковний будинок.

Добродій Пилип Русин — скарбник, зазначив, що приведені ним в прибутках і видатках, Братства вповні погоджуються з касовою книгою.

В імени присутних чесніе добр Семен Якович подякував управлінцям за працю, яку повеяли вони на користь рідної церкви і повернув до слова о. В Самоцвіт.

Як гласа Братства так і Високодостойний пароз із своєї сторони зложив подяку усім щирим працівникам на парохово-народній ниві. Підкреслив щире старання колекторів, що з так трудний час не покладали своїх сил в праці, які разом з низкими працівниками тутешньої української православної громади прибрали за працю відкрита повязану з тяжкими часами, а також з тим трудний час не зобрудняли, світової економічної кризи ідемо вперед, то з хвилею, коли лихий сей час минє, ми побудуємося дов-гу, що тяжить на плечах громадськи будинку", говорив вп. „Добра наша воля нас витягне на верх; ми нізони на повному тягнити духа а натомість повинні й надалі працювати з тими ми вказатиму за ли цієї самостійної і єдиналної української держави та за для добра організації своєї". Тчк слідувало обширне повстання церковно-народної праці положної в будинку сім. Поступ організації, та повязання до тому „Церква як інституція, що дбає про добробут народу".

По заключению справоздання Високодостойного пароха, до збірних контрольної комісії. „В імени комісії промовив А. Г. Гуцало, що члени трольної комісії говорив ніц, я навіяло, що в управлюванню нинішнього заряду, нами найдено усе в ня найлішому порядку". Далі сказав слово від корости в праці доброго зарядч та щасця в надальшому Богу.

Яко прикад сьому, привів він господарку нинішнього президента Зауз. Державна Рувевата, та державного індиферента і самолюба Генрика Моргана. Скорегуючи їх значіння в стосунку до своєї державни.

радника нам зворушатись на Рувевата» та викинати й усувати своїх громадських Моргана. В заключению просив усіх подяти сили для продовжування дальшої дружньої церковно-народної праці.

По сім посідувати вільні внески та обговорено лісталась справа сьогорічного храмового свята — відпусту. Приступні слобірки сьогочну програму відпусту, запрашуванку зарядом Братства, та склали рад адресіа, що готові узлоставати в себе тих гостей, які приїдуть на се свято.

ХТО ХОЧЕ навчитися доброї української літературної мови, пізнати історію своєї мови, довідатись, як ся говорить український нарід —
ТОЙ МУСИТЬ ПЕРЕДПЛАТИТИ
НАУКОВО - ПОПУЛЯРНИЙ МІСЯЧНИК
„РІДНА МОВА"
ПРИСВЯЧЕНИЙ ВСЕБІЧНОМУ ВИВЧЕННЮ УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ
Головний Редактор і Видавець Проф. Др. Іван Огієнко.
Річна передплата для Канади і долар (американський)
Окреме число 10 центів. — Адреса Редакції й Адміністрації:
RIDNA MOWA
WARSZAWA, ul. Bialowa 26 m. 10
Нові передплатники дістануть журнал від 1-го числа.

ДЛЯ РІДНОЇ ЦЕРКВИ

ЯКЩО СИН ОТЦЮ ВАШОМУ ПЕРШІ ЛЕДЬМИ ЗІЙОВ ВОЛЮ ВАЧЕЛИ ВАШУ ДОБРІ ДІЛА ПРОСЛАВЛЯТЬ ОТЦЯ ВАШОГО, ШО НА НЕБІ.

(Мат. VI 16).

ДІЄЦЕЗІЯЛЬНИЙ ФОНД.

Збірка о. В. Апонюка.

Рома, Ман.

По 50ст: Іван Берлян, Іван Ткачик.
По 25ст.: Василь Ткачук, уч. Надзарецьк, Назар Чубей, Гр. Бугера, Олена Дирбавка, Іван Могут, Петро Клим.

По 30ст.: уч. Г. Ткачик, Петро Голодрига.

Гардентон, Ман.

По 50ст.: Кость Мазний, Георгій Онисько, пані Онисько, Георгій Свєборський

По 25ст.: Микола Гуменюк, Іван Мазний, Дмитро Воронюк, Іван Кобилюбка, Микола Гогош, Іван Загара.
Дрібні датки 20ц., разом $3.70.

Збірка о. Е. Гринцова.

Вінніпег, Ман.

По 1 дол.: Микола Данівська, Іван Шишць, Павло Задорожний і Василь Дроздовичч, Гілберт Пезлівс, Ман
По 50ст. Іван Данилевич.

Збірка о. П. Завадянюка.

Поплар Парк, Ман.

По 1 дол.: І. Данелюк, А. Вилинський, В. Олесько.

Сентон, Ман.:

По 1 дол. Ф. Мих. А. Саранець.
По 50ст.: Дубець, П. Мих. Ул. Назаревич.
По 40ст.: пані Мачура.
Лімбна колекта від членів $1.65.

Пемброк. Н. Дь. Зх. Дор.:

По 1 дол.: М. Демянишин, В. Іванишин, А. Кирилюк.
По 50ст.: І. Пастух, І. Боряннюк, Н. Кипь, пані Бординяк.
По 25ц.: В. Захарук, пані Кириляк, пані Кінь, І. Андрусяк, пані Демянишин, пані Юшкевська, пані Костюк.
Пані Сіван 15ц.: Р. Сіван 10ц.; Н. Н. 10ст.; Н. Н. 5 ст.

Консисторія Української Греко-Православної Церкви в Канаді.

Н. Боднаш, каспар.
888 Anderson Ave., Winnipeg, Man

Збори закінчено загальним співом молитви „Достойно ві.".

Я. Радчук, рек. секретар.

ВІДВІДИНИ о. С. В. САВЧУКА.

(Гефорд, Саск.)

Хочу повідомити з православними Українцями, що дня 4 червня, то є у перший день Зелених Свят, відбуся праник з парохії православній Святої Трійці.

Ми мали честь вигати у себе дорогого гостя, о. протоєрея Савчука, котрий був тим добрий, що відвідав нашу парохію. О. Савчук разом з нашим пароном о. Мельничуком відправили за порядком усі богослужебні Служби Божій відправили водосвятку, всеночне, утреню, Службу Божу. По Євангелії о Савчук сказав проповідь в святості Єлинтелів і що богаті з полученими притчами. По служенню ми приємне дано привітали, обійд церкви з хитними благословіннями, відтак пішли на цвинтар, відправили панахиду загальну за померлих.

Потому відбувся обід коло парафії. Після обіду відбулися забави, в котрих взяли участь не лише наші парафіяни, але й з сусідніх місцевостей. Забави ті тривали до пізньої ночі.

ЦЕРКОВНИЙ КАЛЕНДАР НА 1933 РІК.

ЖОВТЕНЬ.

1 Н 17. по С. Ев.
2 П. Трооф. і Савв.
3 В Евстах., Тетяниця
4 С. Кондрата
5 Ч. Фоки, Ромн
6 П. Зач. Із Хр.
7 С. Текли мч.
8 Н 18. по С. Ефроя.
9 П. † Пр. Із. Богослова
10 В Калістрата
11 С Харитона
12 Ч. Кирйака
13 П Григорія
14 С. Покрови Пр. Богородиці
15 Н 19. по С. Кнз. Ю.
16 П. Діоніз А.
17 В. Єротея
18 С Харитини
19 Ч † Томи ап.
20 П. Серґія і Вакха
21 С Пелагії
22 Н 20 по С. Ап. Якова
23 П Евлампія і Ев.
24 В. Фил. Теоф.
25 С Прова
26 Ч † Карпа мч.
27 П. Панасевії
28 С Лукиліяна, Еяф.
29 Н 21 по С. Льонт.
30 П Андрія ап. Осії
31 В. Луки ап.

ПОРЯДОК БОГОСЛУЖЕНЬ о. Петра Мельничука.

Листопад:

8 Неділя. — Щіро.
15. Неділя. — Малява.
22. Неділя. — Морктон.
29. Неділя. — Брокетон.
156 Victoria Ave., Yorkton, Sask.

ПОРЯДОК БОГОСЛУЖЕНЬ о. Є. Гринцова.

Жовтень.

1 Неділя — Сифтон.
8 Неділя — Данфін, (Цер. Зіна)
14 Субота. Покрови Богородиці — Сифтон.
15. Неділя. — Вакпас.
22. Неділя — Шорґедейл.
29. Неділя — Ешкіна.
Box 404. Dauphin, Man

ЦЕРКОВНИЙ УСТАВ НА 1933 РІК.

Жовтень.

1. Неділя 17 по зісланню Св. Дух! Гол. 8. Утр Євав. Лук. XIV 16—24 Літ. Ап. 2 Кор. VI 16—18 і VII 1. Євав Мат. XV: 21—28
8. Неділя 18 по Зісл. Св. Духа Гол. 1. Утр. Євав. Із. XX: 1—16; Літ. Ап. 2 Кор. IX: 6—11; Євав. Лук. V: —11
14. Субота — Покров Прес. Богородиці Утр. Єв.: Лук. І: 39—49 і 56 Літ.: Ап. Жах IX: 1—7 Євав. Лук. X: 38—42 і XI: 27—28.
15. Неділя 19 по Зісланню св. Духа Гол 2 Утр Євав Із XX: 11—15 Літ Ап. 2 Кор XI: 31—33 і XII 1 9 Євав Лук VI: 31—36
22. Неділя 20 по Зісл. св. Духа Гол 3 Утр Євав. Із. XX: 16—21 Літ Ап Галат. І: 11—19. Євав Лук VII 11—16.
29. Неділя 21 по Зісл. св. Духа Голос 4 Утр.: Євав. Із. XXI: 1—11 Літ.: Ап. Гал. II: 16—20. Євав Лук VIII: 5—15.

Український Релігійний дво-тижневик в Канаді.

ВІСТНИК
THE HERALD

THE HERALD
Box 3684
WINNIPEG, MAN.

РІК X. WINNIPEG, MAN. ОСТ. 1—15, 1933 ВІННІПЕГ, МАН., 1—15 ЖОВТНЯ, 193[illegible] ЧИСЛО (184) 18—20

ЦІКАВА ВІЗИТАЦІЯ ЕПИСКОПА.

Перемиський часопис „Бескид" повідомляє про таку пригоду, яка сталася підчас візитації епископа Йосифа Коциловського в селі Острові, сяноцького повіту:

„Та наш-„братні наруд" мусів і тут замаркувати; що нам не належиться свобода навіть у справах чисто релігійних. В Острові визначив польський парох на власну руку день та годину візитації і повитання владики тільки в брамі при костелі, а браму, яку устроїли Українці біля церкви на дорозі, казав вІЙТ-Поляк розкинути. Коли-ж Преосвященний Владика вступив перше до церкви — так розсердилися Поляки, що рознесли браму, яку поставили Українці при вході на церковний цвинтар, знищили браму свою біля костела, збрались увброені в костурі, під церквою та співаючи „роту", ждали нашого виходу в церкви, щоби на нас пімститися. Та помимо всього, пішли з процесією до костела, де посіщення обійшлось тим, що Преосвященний Владика помолився в порожнему костелі, бо парох навіть не показався в пересерті.

„В Белзі приняв Ексцеленцію рабін з тисячною громадою своїх вірних, котрі затремало ждали довший час на приїзд помимо прикрої зливи".

БОЛЬШЕВИКИ ЗДИРАЮТЬ НАСЕЛЕННЯ ДО НИТКИ.

Большевики рішили зрівняти свою фінансову політику. Дотепер вони для купівлі за кордоном машин та різних фабрикатів і сировців позичали гроші в чужинців на короткий час, платячи разом з тим непомірно високі проценти та старалися виженти й продати за кордоном усе, що лише дістануть. У своєму році вони думають випустити спеціальні бонди й на них „позичати" гроші з свого населення.

Крім того большевики тепер укладають плани здобуття золота в значно більших розмірах ніж дотепер добували його цього року. Врожай збіжжя в більшому році також підє в значній скількости на збільшення державних фондів, а тому влада плянує вивезти й продати якнайбільше збіжжя за кордоном.

ПРИСИЛАЙТЕ ПЕРЕДПЛАТУ НА „ВІСТНИК".

ПРИЇДЕ ДО ЯПАНСЬКО-БОЛЬШЕВИЦЬКОЇ ВІЙНИ.

Токійська телеграфічна агенція Шімбун Ренго повідомляє, що тому, що міжнародне положення погіршилося, Японія постановила збільшити стан мирної армії на 4 дивізії. Ті 4 нові дивізії мусять виконувати службу вже 1 квітня 1934.

ЗМОВА ПРОТИ СТАЛІНА.

Рийські часописи повідомляють з Москви, що там арештували директора військової академії Замятіна й сімох вищих старшин. Всі вони, члени комуністичної партії, приготовляли змову проти Сталіна.

НОВИЙ ЕПИСКОП-СУФРАГАН ЛАТ. ОБРЯДУ.

Папа іменував кс. Евгена Баяка, пароха в Станіславові, епископом-суфраганом архідієцезії латинського обряду.

ПРОТИ ВІДОРВАННЯ УКРАЇНИ.

„Матен повідомляє з Риму що радянський амбасадор Хінчук пробуває там дальше веде політичні розмови з італійськими політиками. Муссоліні, мовляв, інтервенював уже кілька разів в Берліні в справі загострення гітлерівської кампанії проти Радянщини, зокрема в справі підтримання акції, що має на меті відорвати Україну від Радянського Союзу. Амбасадор Хінчук хоче, щоби Муссоліні підвищив ролі посередника між Німеччиною і Радянщиною, причому Радянщина радо наближилася-б до Німеччини й навіть готова підписати з нею пакт про неагресію.

Такий пакт позволив би большевикам зайнятися виключно внутрішніми справами, що в сучасний мент вибаються на перший плян.

МОЛИТВЕННИКІ МОЛИТВЕННИКІ
ВЖЕ ВИЙШОВ І ПРОДАЄТЬСЯ МОЛИТВЕННИК
ДОБРИЙ ПАСТИР,
друге доповнене, змінене і побільшене видання, який числить 512 сторін друку і містить такі річи:

1) МОЛИТВИ: Ранні молитви. Молитви на протязі дня. Вечірні молитви. Різні молитви.
2) ЧАСТЬ КАТЕХИЗИЧНА: Що повинен знати кожний православний Христянин.
3) БОГОСЛУЖБИ: Недільна Служба Божа. Вечірня. Утреня. Служба Божа.
4) Тропарі, Кондаки, Богородичні і Прокимени Недільні. (УВАГА: Молитви Богослужіння і Тропарі недільні подані в молитвеннику в двох мовах: українській і старослов'янській)
5) Тропарі і Кондаки на Неділі перед Великим постом.
6) Пасія (Страждання). Се Богослужіння відправляється перших чотири п'ятниці Великого Посту.
7) Тропарі, Кондаки і Прокимени на Неділі Великого Посту.
8) Богослужіння Пятьдесятниці (включаючи пошну Великодню Утреню).
9) Тропарі, Кондаки і Прокимени на всі свята.
10) Тропарі, Кондаки і Прокимени Святому, Апостолу, Пророкові і др.
11) Молебень [illegible] на прохання.
12) Тропарі Кондаки і Прокимени на всякі пригоди.
13) Панахида.
14) АКАФІСТИ Ісусу Христу, Пресвятій Богородиці і Святителю Миколаю.
15) КОЛЯДИ І ПІСНІ Різдвяні пісні (Колядки), Йорданські пісні, Великодніші пісні, Великодні пісні, Господські і другі пісні. Пісні Богородичні, Покаянні пісні.
16) Календар цілого року.
17) Пасхалія.

Молитвенник в гарній міцній полотняній (імітації шкіри) оправі, з золотим хрестом і написом з пересилкою контуже тільки $1.75
В гарній шкіряній оправі — з пересилкою $2.25
(На разі його замовлене в шкіряній оправі, повинен додати 10 днів часу довше на виконання замовлення)

Гроші і замовлення висилати на адресу:
CONSISTORY OF THE UKRAINIAN GREEK-ORTHODOX CHURCH OF CANADA,
Andrews Street, Winnipeg, Man.

ВОНДИ ДОМІНІ ПОНИ ПРОДАВАТИСЯ.

Недавно у Вилецькій, коло села Янівки, совітська прикордонна сторожа звела завзятий бій з гуртком людей, що намагалися перейти на польський бік. Підчас стрілянини ці люди ранили [illegible] більшевиків. [illegible] совітської сторожі вбили.

Зпоміж сих невідомих людей один згинув а двох взяли в полон. На одежі на грудях мають вони вишите серце, що оттає кровю, а на ньому хрест. Заогадуються, що ми члени якоїсь законспірованої секти, або якоїсь політичної організації.

Проспект Державної Позички Домінії Канади на [illegible]начення довгу 1933 на стороні 3-18.

ВІДВІДИНИ ПРОТ. С. В. САВЧУКА.

Отсим повідомляється всіх заінтересованих, що прот. С. В. Савчук, голова Консисторій Української Греко-Православної Церкви в Канаді, відвідає в адміністраційних і місійних цілях, такі громади:

22 жовтня, Неділя — Вайта, Ман. (Народний Зітз.)

КОНСИСТОРІЯ
Української Греко-П[illegible]ної Церкви в Канаді,
Прот. С. В. Савчук, голова.

ЖАХИ ГОЛОДУ НА УКРАЇНІ.

Майже до всіх країнах земної кулі можна знайти тепер наших земляків. Так само, як майже завше при якійсь довшій подорожі по якійсь головній магістралі в Европі на схід — можна стрінути в потязі якогось земляка, що їде собі в своїх справах.

Остання моя подорож звела мене в Берліні в паризькому потязі з нашими земляками з Америки, які, будучи американськими горожанами, гостили вдома в совітській Україні й вертали назад до Америки. На Україні перебули вони майже місяць.

До Ленінграду прибули кораблем. В Ленінграді і Москві совітські провідники показували туристам ріжні палаци, музеї, взірцеві фабрики (для показу чужинцям), що для нас не являється цікавим. З Москви наші земляки виїхали вже на Україну самі, де мали можність більше приглянутися тому, що діється на нашій батьківщині.

Сі наші земляки, — селяне з Київщини й Поділля, що вже 20 років живуть в Злучених Державах, — відвідали свої рідні села й тому нам особливо цікаво було послухати їхніх оповідань.

Спинялися наші земляки в Київі, щоб побачитися з братом чоловіка, який служить в червоній армії. Його не було в Київі і треба було чекати два дні на його приїзд. Сей час використано було на оглядини міста. Пригнічуюче враження роблять обшарпані будинки, що розвалюються без направи. Скрізь брудно, вулиці з вибоїнами. На вулицях скрізь лежать голодні, дуже часто такі, що попухли і вже не можуть рухатися. Не сьогодня то завтра вони помруть. Сирід коло них від гниючого тіла такий страшний, що до них не можна наблизитися. На рамах тих, що вже вимирають, — рої великих мух, але відігнати їх хорі вже не можуть.

Дуже богато людей з опухлим обличчам. Кидається у вічі, що працює богато жінок — кондукторами трамваїв, замітальницями вулиць тощ., і дуже богато з них мають перевязане опухле від голоду лице. Одягнені всі дуже бідно.

— Ви бачите, як ми скромно вбрані, — кажуть наші земляки, — але там нам було совісно в наших убраниах ходити бо вони були задобрі.

— Нарешті, прийхав брат. Йому дали тижневу відпустку й пустили разом з нами на село за провідника. Щоб нам показати, очевидно, як добре годують червоноармійців, братові дали на дорогу богато хліба, масла й цукру — скарби, яких звичайні люде на Україні тепер не можуть дістати за жадні гроші.

На залізницях скрізь бруд і нечистота. У вагонах повно пасажирів і дуже брудно. Від опухлих з голоду пасажирів, які вже гинуть, стає в вагонах неносимий сопух.

— Щоби було вільніше їхати з тими продуктами й одежею, які ми везли з собою на село, ми купили в Київі білети до так званого „мягкого" загону, тобто другої класи. Їхали-ж ми з сими білетами в якихось брудних, воюючих вагонах бувшої четвертої класи.

— Скрізь по станціях бруд, страшний сморіл. По сьому смороді чути, що ви підїжджаєте до більшої станції. На станціях Київ, Козятин, Винниця — скрізь маса голодних, гниючих людей, які просять хліба під вікнами вагонів, але їх відганяють чекісти.

Поїхали наші Американці спочатку на Київщину, де відвідали три села, між ними рідне село чоловіка. Його матір ще жива, але вже опухла з голоду. Вона вже лежала й не пізнала своїх дітей. Залишивши тут частину провізії, направилися наші подорожники залізницею на Поділля, до Писарівки — рідного села жінки.

Всі села, що ми бачили тут, — оповідають земляки, — Писарівка, Сокиряиці, Хижинці, Шітки, Тиневки, Хутори, так як і села на Київщині, представляють собою повну руїну. Немає більше милих, веселих українських сіл з садками і в квітах. Огорожу скрізь знищено. Увечері не чути нігде пісні й скрізь розлягається сум. Немає на селі ні одного пса або кота — все з'їджено.

Від села несе пустков і жити в ньому страшно. Хати, в яких вимерли всі мешканці, позабивано, або розбирають їх хто хоче на дрова. На вулиці скрізь чути шість нежалого помешкання і вам хочеться тікати з сього села, де панує голод і смерть. Руху нема і дороги поросли травою. Руїна й пустка.

— Побігла я попереду всього до своєї хати, — розповідає пані Стьобалова, — пусто. В хатах моїх рідних — також. Спочатку я думала, що наші, може, де вибралися. Але люде мені сказали страшну новину: ввесь мій рід за останній час вимер голодовою смертю, десять хат. Я остоналіла від такої новини. Цілий місяць тому я отримувала листи від своїх, а тепер голодова смерть зкосила їх всіх і з цілого нашого роду залишилася я сама на світі...

— Вістка, що приїхали Американці швидко рознеслася по селі. Почали сходитися люде — обдерті, майже голі, опухлі, з страшними смердячими ранами на обличчах, руках, ногах, по всьому тілі, люде які є вже „до здоху", як там кажуть, бо до людей вже навіть не принимають слова „дяер", а просто говорять як на цсіх: здох

— Голодні кинулися відразу на привезену нами їжу, — муку, сир, оселедці, як звірі. Страшно було дивитися на сю злику картину пожирання оселедців з головами й хвостом, сирої муки.

— Люде, мені не жаль, але не їжте відразу богато, ви згоднілі, вам можзашкодити, — кажу їм

- Нам усе одно, — відповідають, — ми так хочемо їсти... Хай хоч раз наїмося

Дійсно, на другий день двоє з них померло, але вже від їжі.. Взагалі-ж в Писарівці сієї весни до нашого приїзду померло 115 людей на 800 душ населення, тоді як за всю велику війну з нашого села було забито тільки 7 чоловіка. Тому зрозуміло, що люде не бояться жадної війни, вони її навпаки хочуть і на неї чекають і надіються, що у війні впадуть їхні тирани.

— Хай хоч яка-небудь поміч, бо не можемо нічого ми самі зробити, — кажуть селяне. — Хоч якихось пара полків, і ми всі підемо на наших мучителів з косами, вилами, лопатами...

— Усі люде добром згадують С. Петлюру. Жаліють, що не пішли одностайно за ним свого часу. І сьідомі тепер усі

Семен Нечай.

(Докінчення буде).

ЧОМУ.

Спитав хтось там Ескімоса, свого приятеля на далекій півночі в білій тиші підбігунової ночі, чому ми живемо на землі. Ескімос відповів:

- Я богато разів над сим застановлявся і думаю, що ми на те живемо, щоби помагати другим.

Куи Гриць

ПРИНАГІДНІ БЕСІДИ.

Є в нашім місточку три склепи мішаних товарів — один ніби то польський а два таки своїх рідних — українських.

Той ніби то польський склеп держить один „наш" латинник, якого бабка, ще в старім краю заходила часом і до костела, коло якого близько мешкала. Від того сей чоловінга в своїй несідомости зачисляє себе до латинників, а вже разом з тим і до Полянів.

Але не про него я хочу говорити, а про тих других двох Українців, які торгують в нашім місточку.

Один з них — се сьідомий Українець, член церковної громади, член читальні Просвіти, дійсний член українського народу. Яка-б не почалась українська робота, — він все на переді, все перший. Він і справу реферує і перший дає початок до збірок. Словом — чоловік в ких мало.

Другий також Українець — але ніхто не туда... Сей членом церковної громади не може бути, бо се пошкодилоб йому в бізнесі. До читальні він ще піде, бо до неї не всі його костумери ходять. До церкви не піде, бо він має бізнесу пильнувати. На жадні народні справи він не дає, бо як дасть одним, то треба дати і другим, а в него нема так богато, щоби аж роздавать. Зате, коли тільки увійдете до його склепу, так бачите на видніи місці великий напис: „Свій до свого!" Пічнете з ним розмову, так завраз почуєте нарікання, що загал його не поціпає. Он той купує все тільки в його сусіда; тамтой також, а до него йдуть тоді, коли сусід його чогось не має

Не думайте, що він і в бізнесом лишений. Приміром приїздять подорожні агенти від ріжних гуртових складів. Між ними приїздить один Українець. Заходить він і до него, можеб дістав яке замовлення, бож він з того жиє. Але кождого разу він відправляє агента з нічим. „Чому в мене не хочете брати?", питає агент. „Бо мені ще не треба", відповідає Агент оглядається по полицях і бачить, що склепарові бракує, але мусить відійти з нічим. Нехай-же зараз увійде другий агент, приміром жидок, так сей склепар зараз витягає з під лавки довгий спис товарів, яких йому треба.

Отсе вам характеристика нашого другого склепаря. Зайде до него незнакомий, який добре витлядає, а до того прийде гарним автом, так він відразу починає хвалитися своїм богацтвом. Похвалиться, що сей його будинок — чистий, що товари купує за готівку, що має трохи готівки в банку, що в него є на кілька тисяч державних бондів, що має також кілька моргечів на фарми Нічого не промине... Але дати на якусь ціль, так в него нема, в него кріза, кріза і ще раз кріза.

Можливо, що і у вашім місточку є такі „патріоти". Се є люде, які думають, що вся громада має обовязок їх попирати, а вони для громади нічого не повинні дні робити, ані давати. Такі люде, коли вони не склепарі, то помимо всі свої склепи і поїде шість миль, аби дати заробити Жидови, а не своєму. Се є нащадки козодоїв...

Інші народи такий „бурян" з поміж себе виполюють. У нас ній ще завечищує наше народне поле, опираючись на несвідомости загалу. Отже обовязком сьідомійших є осьідомляти менше сьідомих, а тоді не буде місця для всяких негодяїв між нашим народом.

Куи Гриць

GOVERNMENT OF THE

DOMINION OF CANADA

1933 REFUNDING LOAN

Канадійська Домінія предложує загалові закупити:

ДВО-РІЧНІ 3½% БОНДИ З РЕЧИНЦЕМ НА 15-го ЖОВТНЯ, 1935
Продажна ціна: 99.50 і процентовий приріст,
що принесе 3.75% до речинця.

ШЕСТИ-РІЧНІ 4% БОНДИ З РЕЧИНЦЕМ НА 15-го ЖОВТНЯ, 1939
Продажна ціна: 99.00 і процентовий приріст,
що принесе 4.19% до речинця.

ДВАНАЙЦЯТИ-РІЧНІ 4½ БОНДИ З РЕЧИНЦЕМ НА 15-го ЖОВТНЯ, 1945
Продажна ціна: 96.50 і процентовий приріст,
що принесе 4.38% до речинця.

Капітал буде сплачений без коштів канадійською валютою в уряді канадійського Міністра Фінансів і Головного Ревізора в Оттаві або по урядах Заступників Ревізора в Halifax, Saint John, Montreal Toronto, Winnipeg, Regina, Calgary or Victoria.
Процент буде сплачений підрічно на 15-го квітня і на 15-го жовтня канадійською валютою без коштів у будь-котрій філії кожного Зачартерованого Банку Канади.

Деномінації:
Дво-річні Бонди $1000
Шести-річні Бонди $500 і $1000
Дванайцяти-річні Бонди $100, $500 і $1000

Субскрипції в готівці:
Субскрипції в готівці будуть прийматися на Шість-річні і на Дванайцять-річні 4% Бонди. Всі субскрипції будуть залежати від розпределення. Тимчасові посвідки на заплату вносьмі за розпределені бонди будуть доручені негайно по проголошенню плану розпределення.

Субскрипції в заміну:
В протязі часу, в якім ліста субскрипцій буде не замкнена, хто має 5½ процентові Бонди Побіди а платний речинцем на 1-го листопала може, відмовившися й затримавши купон платний 1-го следующого листопала, внести свої бонди замість готівки при субскрипції на таку саму вартість бондів нових випусків плачених в одній або більше речинцях і дістане розпределення на повну суму і з скорим дорученням. Замінна вартість 5½% Бондів Побіди буде, як слідує:

100½ первісної вартости при субскрипції на 3½% Дво-річні Бонди і 4% Шести-річні бонди.
100¾% первісної вартости при субскрипції на 4% Дванайцяти-річні Бонди, коли будуть внесені до 15-го жовтня, а 100% первісної вартости по тім дні.

До 15-го жовтня приріст процентовий на нових бондах при замінних субскрипціях не буде додаватися. По 15-ім жовтні приріст процентовий буде додавий.

Надвижка між Бондами Побіди і цінною бондів нового випуску виплатиться властителям Бондів Побіди готівкою.

Сума сеї Позички обмежена на $225,000,000.
Ся Позичка уповажнена актом канадійського парляменту і капітал і процент становлять обтяження на Сконсолідований Доходовий Фонд Канади.

Прихід із сеї позички сплатить $169,971,850 5½% Бондів Домінії Канади, яких речинець виходить 1-го Листопала 1933, і $40,000,000 короткого речинця Платних Папер и Решта зужиється на загальні потреби уряду.

Субскрипція на бонди буде приниматися і поквітования будуть видаватися в кожній філії в Канаді якогобудь Чартерованого Банку і Признаними Торговцями, від яких також можна дістати форми вплаціїй і копії урядових проспектів з докладними подробицями Позички. Аплікації на инших формах, як виданих Королівським Друкарем, не будуть важними.

Ліста субскрипцій буде отворена до 10-го жовтня, 1933, а буде замкнена на або перед 24-ым днем жовтня, 1933, за або без повідомлення після вподоби міністра фінансів.

DEPARTMENT OF FINANCE,
OTTAWA, 10th OCTOBER, 1933.

„ВІСТНИК"
Релігійний часопис для Українців в Канаді
Виходить 1го і 15го кожного місяця.
Видає Українська Православна Видавнича Спілка.
Передплата: В Канаді — $1.50 на рік.
За границю — $2.00 на рік.

THE HERALD
Published semimonthly by the
Ukrainian Orthodox Publishing Company
Subscription per annum:
In Canada — $1.50. — Foreign — $2.00.

Адресуйте: — Address:
The [redacted] WINNIPEG, MAN.

СВЯТО КНИЖКИ.

„Заложімати майбутність поможе нам книжка і тільки книжка".

С. Ефремів.

В Галичині та в Канаді цілий місяць жовтень присвячується книжці та газеті. Уряджуються концерти, виклеми, Свята Книжки, виголошуються відповідні реферати, щоб ця свята проділяються популярні книжки, приєднуються нових передплатників на українські газета.

Книга.

Таке буденне слово, а скільки в ньому всесвітнього, всеохоплюючого змісту! Книга, се невичерпана криниця живої і цілющої води людського знання, до якої все, поки світ стоїть, будуть жадібно прилдати наступні покоління.

Книга — така на перший погляд річ звичайна, відома навіть неграмотному, є в дійсности одною з найбільших вартостей людства, одним з найбільш таємних і зворушливих чудес Божого світу.

Наш нарід мало цікавився книжкою та й тепер мало читає її. Тому ми були мало свідомі, тому ми і програли війну і зазнали браку свідомости. Наші вороги держали наш нарід навмисно в темноті.

За останні роки свідомість серед нашого народу значно поширилась. Люде признають свої помилки, але все-ж таки наше українське суспільство і дотепер мало цікавиться книжкою та газетою. Богато є ще хат, в яких ви не знайдете українських книжок. Цицерон, великий вчений, писав: „Дім, в якому немає книжок, подібний тому, що не має душі".

Та ми мусимо нарешті скинути з себе байдужність і перейнятися любовю до своєї рідної книжки та до своєї рідної газети.

Нове життя нашого народу почнеться тоді, коли життя зрівняється з книжкою. Якщо ми хочемо того нового життя, нової України, то мусимо читати, читати і читати.

Великий наш поет, Іван Франко, писав:

Книги — моєму глибина:
Хто в них пірне аж до дна,
Той хоч і труду має досить,
Дивні перли винесить.

Для нас же, Українців Канади, книжка має відограти й свою особливу роль, а то з огляду на наше молоде покоління та його належне національне виховання.

Часто доводиться нам чути про те, що наша молодь асимілюється. Дехто навіть твердить, що таке явище, се є цілком нормальне і неминуче, та що боротися проти него, се є зайва річ, коли взяти на увагу окруження, серед якого живемо.

Та таке твердження не є не місці. За приклад можуть послужити нам Жиди, які живуть пороскидані по всьому світі, але про те все таки остаються Жидами.

Книжка може зробити ту працю, що застановила би небезпеку вимародовлення нас, бо вовк, як те Єванн-віллі, розбудже в душах нашої молоді приспаний голос крови, напоїв їх серця гордістю за славне минуле наших предків, за ті сторінки історії нашої нації, що повні невимовного чару героїчної боротьби з численними ворогами. А наше недавне минуле, ті захоплюючі моменти не нашому, де жертви й посвята для батьківщини, та героїчна відвага стоять понад все.

Коли загалом в історії людства церква відограла на протязі довших століть ролю носія культурної місії, то в життю нашого народу вона має за собою приємно неоціненні заслуги. Отже забуть і сьогодні церкві, а не кому кишому, необхідно взяти на себе ролю пропагатора нашої української книжки, взяти на себе працю поширення її поміж загалом нашого громадянства, дбаючи при тому, аби лише вартісна книжка, та що необхідна для національного виховання нашої молоді, в першу чергу знаходила собі місце в продажі.

Через поширення книжок можна осягнути надзвичайні результати, не згадуючи вже про те, що так в рідній школі сіб ми дамо підтримку Видавництвам в Старому Краю і в Канаді, які видіють і тягнуть нужденне життя, а те відбивається і на загальному культурному поступі націй.

Зрештою й шкільна наша праця, що провадиться в Рідних Школах при наших церквах, також не піде марне, бо книжка буде продовжати, буде поширювати ту свідомість, яку дітвора здобула в Рідній Школі. Для того конечним є мати при Рідній Школі хоч маленьку дитячу бібліотеку, щоби діти призвичаювалися читати українські книжки.

Тепер якраз нація переживає ті тяжкі години, коли потрібно напруження всіх сил і то на всіх ділянках нашого народнього, і духового життя. Книжка-ж буде тим пожитком, що буде кріпити наші сили до нового напруження їх в боротьбі з ворогами за остаточну перемогу Соборної України.

(За „Дніпром").

БІДКРИТТЯ БОГАЧА.

Жив один богатий чоловік, який змучився своїм життям та вигодами і рішив покінчити зі своїм життям. Пустився ти вулицями в напрямі ріки, щоби вже раз з собою покінчити. Оглянувшися довкола, він побачив малого хлопчину з викривленим лицем, який сказав:

— Ми такі голодні.

Діткнений сими словами, богач поставив хлопчині кілька питань і вивідав від него про нужду, в якій жила та родина. Він зайшов до їх хати і віддав всі гроші, які мав при собі, зі словами.

— Се для вас!

Бідна родина зі сльозами на очах дякувала своїому добродієві, який обіцявся ще їх відвідати. Ідучи до дому сказав він:

— Дурень був я мене, коли я хотів покінчити сей світ тоді, коли за таку мізерну заплату можна купити таку радість, якою я отсе що й по наповнив своє серце.

„ДНІПРО"
орган Української Православної Церкви в Злучених Державах,
виходить 1-і 15 кожного місяця і
коштує на рік $2.00.

Передплату висилати на адресу:
1851 Germantown Ave., Philadelphia, Pa. U.S.A

"DNIPRO"

ГІРМОСИ.

ГОЛОС II.

1.

Колись і фараон уздрів,
Що є Господні сили,
Як його військо Бог покрив
У темній моря хвилі.
Коли-ж Бог нашу плоть прийняв,
Людиною вродився,
То зло гріха він подолав
І славою покрився.

3.

Без Тебе, Господи, сама
Поганська церква,
Була безладна і нема,
І як пустиня мертва.
Та Ти прийшов і все війшло,
Та цвітами укрилось,
І моє серце ожило,
Та в церкві утвердилось.

4.

Не післанець до нас війшов,
Ні Ягнол нам явився,
А Сам Господь до нас прийшов
Від Діви народився.
І від гріха людину спас,
Зняв кари стародавні,
Прийми-ж, о Господи, від нас
Отсі пісні преславні.

5.

Посередництво Ти приняв
Між Богом і між нами:
Ніхто Ягнол нам не явився,
А Сам Господь до нас прийшов
Від Діви народився.
І від гріха людину спас,
Зняв кари стародавні,
Прийми-ж, о Господи, від нас
Отсі пісні преславні.

6.

Н безодню я гріхів несусь...
Спаси, спаси, о Боже,
До кого-ж грішний я звернусь?
Хто инший допоможе?
Любов безмежная Твоя
Безодня є другая,
І в ту безодню кличу я
Із тьми гріха вопваю.

7.

Наказ велюдський надіслав
Мучитель без закону
І огнище страшне поклав
Посеред Вавилону.
Христос же духом оросив
Трьох отроків блаженних,
Преславний, Господи, Отців,
О будь Благословенний.

8.

Піч Вавилонська страшна
Не рівно все робила:
З наказу Божого вона
Халдеїв лиш палила.
А вірним росу подала,
І ті в огні співали,
Щоб всі Господній діла
Творцю благословляли.

9.

Христос, Предвічний Бог Господь,
Що від Отця родився,
Прийняв від Діви людську плоть
І між людьми явився.
У пітьмі зла нас просвітив,
Зібрав нас во едино,
Тобі за те наш хвальний спів
О Мати Бога Сина.

Микола Левицький.

„ВІСТНИК" є хлібом душі кождого православного Українця. Але, щоби він міг стало і на час виходити — треба, щоби його читачі не залягали з передплатою! А як Ваша передплата?

Митрополит Василь Липківський.

РОЗУМІННЯ СВЯТА ПОКРОВИ.

ОМОФОР ПРЕСВЯТОЇ БОГОРОДИЦІ.

Се велике свято — Покрова Божої Матері, що його ми отсе святкуємо, встановлене в Царгороді на спомин дозвіл незначної події: Коли одного разу Царгородові загрожувала небезпека від ворогів, мешканці Царгороду зібрались в церкві Богородиці так званій Влахернській помолитися і от св. Андрій, що був тоді в церкві зі своїм учнем Стефаном, побачили в церковній банї дивне видіння: спереду стояла Пресвята Богородиця, що тримала на руках Своїх омофор — сю одяж єпископську, що надівається на плечі й означає служіння людям, покривала ним людей, що молилися. Сама широ молилася за людей, а побіч неї стояли й молилися з нею Апостоли, Пророки і Мученики і всі святі. Се видіння підбадьорило й утішило людей, а Господь допоміг їм прогнати ворогів. Подія ся досить незначна, я сказав, бо на протязі історії богато разів і в землі грецькій і в російській і в инших краях і навіть у нас на Україні, наприклад в Почаївській лаврі, чудове заступництво Пресв. Богородиці наочно спасало від ворогів. Тому і в сьому Царгороді, де се чудо сталося, воно вовсім не святкується. Але от у нас на Україні Покрова се велике свято; дуже богато храмів у нас збудовано на пошану Покрови Божої Матері. В самому осередкові українського козацтва, в Запорожській Січі буда збудована церква на ім'я Покрови Божої Матері. Ясно, що Українці святкують в се свято не історичну допомогу Божої Матері Царгородові, а святкують щось инше далеко рідніше й вартніше для душі християнина, більш загальне, духовне. Сим святом Українці взагалі відзначають віру православного християнина в небесне заступництво Божої Матері в Її покрову всього християнського світу Своїм материнським піклуванням.

Покрова Божої Матері, се є, як би відзнака прагнення нашого земного життя до зєднання з небесними, а Божою Матірю, з усіма святими, се є підносення нашого марного, нікчемного життя до вартости вічного, се є наша віра в небесний захист, в небесне керівництво всім, що відбувається в нашому земному житті і благання про сей захист і керівництво... На своїх руках Пресв. Богородиця тримала омофор, що нин покриває людей. Омофор, себ то по нашому наплечник, се є такий одяг, подібний до широкого рушника, що його накладають єпископові на плечі підчас відправ. Омофор всього християнського світу Своїм материнським піклуванням.

Сю величну ідею обєднання неба з землею під одним всесвітнім омофором братерського єднання і служіння одним одному і спасінню світу затьмарила земна звичка до панування, прагнення до земної величности, що прийшла і в церковне життя і захопила найбільше його керівників. От ознакою сього панування в Церкві й величности став і омофор керівників Церкви. Бо що уявляє собою тепер омофор на плечах архиєреїв? Се є не тільки ознака служіння Церкві єпископа, скільки символ панування над нею, начальства в ній. І накладається омофор тепер у єпископа поверх царської одежі сакоса, що її носили византійські царі. з потім дали право надягати його й патріархам а згодом і всім епископам, коли вони зробилися значними їх урядовцями. В звязку з сим і самому омофорові епископському надано вигляд шифра чи пишного шарфа, що його надівали значні царські урядовці в урочистих церемоніях (великий омофор) от ознака найбільшого титулу Христового й Божої Матері в піклуванні про спасіння світу. ознака братерського служіння людям — омофор стає у сучасних епископів ознакою панування в церкві і послуг від людей.

Наша Українська Православна Церква, всенародно-соборноправна знищила в себе єпископське панування над Церквою, визнала епископа лише як першого слуг своїх за словом Христовим і повернула епископському омофорові у себе те значіння, яке він має ще в Церкві перших віків, коли він надівався не на царський сакос, а на пресвітерські ризи, що означали „незшитий хітон" Христа. Отже омофорові своїх епископів, наша церква повернула первісне значіння служіння їх не тому чи иншому уряднові, а Церкві — себ то своєму рідному народові, в єднанні з вічним первосвященником Христом. Але й весь наш український нарід, що склав із себе рідну Церкву, прийнявши принцип всенародньої соборноправности взяв і на себе значну частину церковного омофора, себ то тягару служіння своїй Церкві, своїому народові. Отже наш земний омофор всенародного служіння згідно заповітам Христа, спасіння і полекшення життя нашого народу мусить єднатися з небесним омофором, що на руках Пресв. Богородиці, святих Апостолів і всіх Святих, що є в них ознакою служіння всім Церквам і народам. всьому людству і як такий накладається на плечі вічного первосвященника Христа, що є Ягнець Божий, що взяв на себе гріхи світу.

От, браття, яке величне значіння вкладає наша церква в се свято Покрови Пресв. Бо-ородиці. Тут надається велика вартість, як заступництву Пресв. Богородиці, та всіх святих за нас, так і певній відповіді з боку церкви Христової, себ то всієї громади вірних — відповіди своєю працею, справжнім братерством, взаїмною допомогою в полекшенню життя, в прагненні до спасіння, до єднання з небом... Наша Українська Православна Церква дала вже таку відповідь, поєднала свій братерський омофор з омофором Пресв. Богородиці тим, що саме на се свято Покрови Богородиці утворила свій перший Всеукраїнський Собор 1921 року і визволилась з під влади московської Церкви, щоб жити своїм вільним життям безпосередньо єднатись з небесним заступництвом Божої Матері. Але богато ще, браття, треба нам перемогти перешкод на шляху нашого визволення й вільного життя, богато ще перетерпіти від ворожого взагалі відношення до нашої Церкви навіть з боку инших церков

Будемо-ж благати Пресвяту Богородицю і всіх Святих Своїм небесним омофором покрити нас і допомогти в сій боротьбі і терпінні. Але найбільше-решкод до визволення нашої Церкви, до єднання її з небесним омофором уявляє не що инше, як наша власна кволість, несвідомість. наша байдужість, розпорошеність, зраділивість і всі ті сумні наслідки нашого вікового поневолення, які тримають нас як би закутих в кайдани... Розкутися, єднайтесь, закликав колись наш нарід ще Тарас Шевченко. Але розкуватися самим, розірвати ці кайдани на самих собі — се перевищує наші сили... Пречиста Діво Богородице! Допоможи-ж нам визволити Церкву і нарід наш від усіх бід і напастей, і самим визволитися від власної неволі та немочі чесним Твоїм омофором. Амінь.

ЗОЛОТІ СЛОВА.

Удосконалення — се норма неба. Бажати удосконалення — се норма людини.

Ідеал — се провідна зірка. Без неї нема сталого напрямку, а нема напрямку. — нема руху, нема життя.

НЕДІЛЬНА ШКОЛА

ЧУДЕСНА ЛОВЛЯ РИБИ.

Одного разу стояв Ісус при озері Генезаретськім; і побачив два човна, що стояли край озера, а рибаки вийшли з них і направляли сіти. І увійшов в один човен, що був Симонів і просив його, щоби відчалив трохи від берега; і сівши, навчав народ з човна. Коли ж перестав говорити, сказав до Симона:

— Відпливь на глубінку і закиньте ваші сіти на землю.

А Симон у відповідь сказав йому:

— Учителю, цілу ніч трудилися ми і нічого не заловили, та на Твоє слово закину сіти.

І зробивши се, зловили велику силу риби, і прорвалися їх сіти І-дали знак товаришам, що були в другім човні, щоби прийшли і помогли їм; і прийшли і наповнили оба човни так, що майже потопали. Коли се побачив Симон Петро, припав до ніг Ісусових, кажучи:

— Іди від мене, бо я чоловік грішний, Господи.

Бо страх обняв його і всіх, що з ним були, тазв ловлі риб, котрі спіймали; а були там Яків і Іван, сини Заведеєві, що були товаришами Симона. І сказав до Симона Ісус:

— Не бійся, від тепер будеш людей ловити.

І витягнувши оба човни на беріг, оставили все і пішли за Ним.

Коли Хочете, Щоби Добро Вам Робили, Робіть і Ви те Саме.

Навчаючи, Христос, людей, сказав:

— Як хочете, щоби робили вам люде (добро), і ви робіть їм так само. А коли любите тих, що люблять вас, яка для вас заслуга? Бо й грішники люблять тих, що їх люблять. А коли добре робите тим, хто добре робить вам, яка для вас заслуга? Бо й грішники те саме роблять. А коли позичаєте тим, від кого сподіваєте відібрати, яка для вас заслуга? Бо й грішники грішникам позичають, щоби те саме відібрати. Але ви любіть ворогів ваших, і добре робіть і позичайте, нічого за те не сподіваючись, а буде нагорода ваша велика, і будете синами Вишнього, бо Він добрий для невдячних і злих. Будьте отже милосерні, як і Отець ваш є милосерний

Ісус Воскрешає Вдовиного Сина.

Ішов Ісус до одного міста, що зветься Наїн, а з ним ішло богато його учеників і множество народу. Коли-ж приблизився до міських воріт, надибали помершого, сина-одинака своєї матері, а та була вдовою; і народу з міста ішло дуже богато.

Побачивши її Господь, змилосердився над нею і сказав їй:

— Не плач.

І приступивши, діткнувся мар, а ті, що несли, станули; і сказав Ісус:

— Молодче, кажу тобі — встань.

І мертвець сів і почав говорити; і віддав його матері його. І обняв страх усіх, і прославляли Бога, кажучи:

— Великий пророк став між нами і постяв Бог людей своїх.

ІСТОРІЯ ЦЕРКВИ.

(За Е. Семаком).

(Дальше).

В користь так званої реформації Лютера значно потрудився і Филипп Меланхтон. Він здержував бунту вдачу Лютра і уложив віроісповідання Лютеранів, котре предложив цисарському соймови в Аугсбурзі (1530 р.), від чого се віроісповідання дістало ім'я „конфесіо Августана".

Спори між римо-католиками в протестантами чим раз більше заострювалися, доки наконець не перейшли в дуже злості війни: в війну шмалькальдську і війну трийцятилітню, що закінчилися року 1648 миром Вестфальським, в котрім протестанти або Евангелики здобули в Німеччині рівні права з римо-католиками.

Лютеранська віра виложена в „конфесіо Августана", відступила в дечім від православної віри, чого допустилася Сама вже передом західна церква, сюди належать: наука про походження святого Духа від Отця і Сина і уживання взіми замісць хліба кислого в св. Евхаристії; до того додали протестанти ще й інші нові відступлення. Великий вплив на поширення сих нових мали злості війни між протестантами а римо-католиками. Коли римський католицизм в якійсь науці відступив від віри православної, або коли в своїх поглядах попав в якусь скрайність, то протестантизм кинувся саме в противну скрайність, так що коли їх противні науки порівнати з собою, тоді легко віднайти правду православія.

Головні науки протестантизму отсі:

1. Святе письмо є одиноким правилом християнської віри і воно легко зрозуміле для кождого чоловіка; тому Лютер полишив кождому християнинові волю, викладати його після власного розумінки (в противности до приказу римо-католицької церкви, щоби вірні не читали Біблії).

2 Чоловік оправдується перед Богом не через віру й добрі діла, а лиш через віру в своє спасіння через Христа і Його безграничні заслуги (в противности до науки римо-католиків про заслуги, які кождий чоловік мусить посідати, і з котрих вони висновували науку про індульгенції).

3. Тому що чоловік осягає спасіння тільки через свою віру і через заслуги Христові, то не треба ні жертв ні сповіди гріхів в ціли їх таїнственого відпущення.

4 Нема чистилища, як то вчить римо-католицька церква, але й нічо не помагає помершим то, що для них роблять живі.

5 Через первородний гріх людська природа зовсім зіпсувалася; людський розум вже не в стані пізнати Бога і божественних діл, а воля зовсім стратила свободу, щоб доброго учинити. Тому чоловік доступає спасення єдино через благодать Божу, пред котрою є він немов колода, що сама нічого не може зробити.

6 Святими таїнами є тільки Хрещення і Евхаристія; при Евхаристії нема перемяни хліба і вина на тіло і кров Христа, але хліб і вино остають хлібом і вином, і тільки з ними, в них і під ними є присутне тіло і кров Христа; заразом є Евхаристія тільки таїна, а не також і жертва.

7. Христос не основав видимої церкви і не установляв єрархії, тому нема жадної рівниці між епископами, священиками і вірними. Всі церковні члени рівні між собою, всі є священиками, а церковні настоятелі не є нічого иншого, як лиш повновласниками християнських громад для сповнення священства, неважно для довершування богослужбового чину і проповідування божественного слова іменем всіх. Тому то протестантські духовні настоятелі не мають імена священників, але пасторів або проповідників, а їх ідеальними звуться супер-тенденти.

8. Церковна управа належить до громади, імєнно до всіх вірних. Але й виконують в їх імени володарі, що управляють церквами через установлені ними консисторії.

Низини Цвінглія і Кальвіна.

Саме в той час, коли Лютер виступив як реформатор в Німеччини, почав і Ульрих Цвінглі реформувати церкву в Швайцарії. Цвінглі родився в Вільдгавзені року 1484, і по скінченню наук фільософічних і богословських в Берні, Відні і Базилеї, став пароxом в Аінзіделі (1516 р.). Ставши року 1518 проповідником в Цириху, почав як і Лютер проповідувати проти торговлі відпустами, котрою там займався монах Франціскан Самсон. Відтак напав на весь тодішнє церковний стан і почав реформу церкви, котру перепровадив в спосіб далеко сміливий і радикальніший, як Лютер. Цвінглі не лиш що відкинув ті науки римсько-католицької церкви, що і Лютер, але не хотів погодитися з ним навіть що до значіння, яке приписав Лютер тим здвом святим Таїнам, кажучи, що вони нічо иншого, як лиш символічні знаки якими християни залеженє церкву до свою віру. Про саму єхаристію учив Цвінглі, що хліб і вино се лиш символи що представляють тіло і кров Христа

Ідеї Цвінглія стали в Швайцарії чим раз популярнійші і опанували незабаром всі кантони кромі пятьох. Між сими послідними а картонами „реформованими" вибувала війна (1531 р.), в котрій побідили римсько-католицькі кантони. Сам Цвінглі полягі в боротьбі близько Капеля і „реформовані" були приневолені „католиків" лишити в спокою.

(Дальше буде).

ВІДПОВІДЬ ВСЕ Є.

Недовірок докорів малій дівчинці, що й молитви не були вислухані Богом.

— Так, — сказала дівчинка, — Він вислухав і відповів „ні".

В дійсности, коли ми добре застановимося, то нераз ми і раді, що Бог відповів на наші просьби в молитвах —

— Всі наші молитви є вислухані. — каже один мудрець, — і ті, що відповідають на них є „ні", є висказані в нижчому мудрістю Божою, бо Він один знає, що для нас є добре і що може принести нам щастя, хотяй богато з нас не може сего зрозуміти і повірити.

Постарайтеся, щоби Ваши передплата була вирівнана та відновлена як найскорше.

ПІХАОЮ З „УКР. ГОЛОСОМ".

Одної неділі я з жінкою і сусіх Мирон з жінкою, їздили до Мирополих святів, Паласа Вишні, в околицю І. А що дорога не близька, то ми виїхали ще в суботу в вечері; — в дорозі чуєм підспудинку, а радо заїхав до святів.

Попас і Паласова дуже вчішками таємни далеких гостаєм, приятні нас і попросили в хату. Мя кущими цілим до великого поміж жінки в Паласовою Настею до кумові. Настя з своїми дочками зладжа смачний обід, а ми обідаї нашвидко балачку.

В недовзі походилися Паласові гусли, як почули що я якого я талент гості. Деякі були нам знайомі ще зі „Старого Краю. Признався, познайомилися, розпитуємо одні других про вечерину. Ми питаємо їх, як в них народно-освітня і церковна справа стоїть, а вони питають нас, як в нашій околиці.

— В нас слава Богу дуже добре, каже Мирон — заїжджаємо в неділю будувати свою церкву. Від коли зачав добавляти до нас український православний священик, і привіз на рідній мові Богослужения та говорити поучкочі проповіди з науковї відчити, то окольна так як би не та стала під оглядом освітнім Стала молодь також горнутися ходити на Богослужения. А перше, як католицьких „пінів", молодь тяжко було робачити на Богослужіннно.

— Шось воно мусить бути добрим в тім католицькою церковою — каже Панас — бо в нашій околиці католицькі вєсьондзи почали силувати своїх вірних, щоби приселяли, що не ідуть до нашої церкви, лиже то католицької! Але чи вони того сизонінь когось вгримали? Дехто і прийгне а за місяць чи два вже там, де хоче, бо хіба вимушена присяга когось зобовязує? Вони краще зробивши, як би різнійше з молодими поводилися, а то як бувають так дикі поступати, то і найтемнійший їх лишить Повинні тобою менше навидатися вуличними словами на українську церкву

Тут встає один з гурту, Давило Тверлий, тай каже:

Я зовсім минулої весни до сповіли і між иншим питав мене вєсьондз, які газети я читаю. Я сказав що читаю „Український Голос" а він на оперений стрілася той каже „Я не можу тебе висповідати, ти великий грішник, ти мусиш перестати читати ту шмату, а не, то гоніть". А я відповів: „Як хочеш мали післати мене за се до пекла то я підру туда з „Українським голосом" під пахою. Але вже ті часи минулися, або я вам повірив, що читати „Український Голос" є гріхом"! Я тоді встав, вийшов з церкви і більше там не був

Жінки замовкли в долоні і сказали

Ви дуже добре зробили п. Твердий, і честь вам за се. По сім можна пізнати, що ви є ідейний і свідомий Українець.

А тепер я сам не знаю, до якої церкви маю належити — каже Твердий далі — До православної належати, не знаю як, бо я католиком родився. Але і без „Українського голосу" бути не можу і на буду.

Належіте до тої, до котрої каже вам ваш розум і совість — відповідає Мирон. — Завтра після недільного розумку робить дійсно Христову роботу, котра хоче своїх вірних зробити людьми, народом, а не хамами, рабами та найнятими, щоб вони знали свої гнути перед ворогами. А щодо „Українського Голосу", то памятайте, що він - лиш один зі світських газет в Канаді, що робить дійсно українську роботу. В історії канадійських Українців „Укр. Голос" буде записаний золотими буквами. Тому кождий широ-сідомий Українець без різниці його редакційних поглядів повинен читати „Український Голос". Лише вороги рідної справи бояться „Українського Голосу" і забувають його читати. Я знаю багато вірних католиків, котрі тайно, але широ читають „Український Голос", а навіть „Вістник", який є органом Української Православної Церкви.

— А скажіть мені, чи я зробив гріх, як пристав до Української Церкви? — питав Твердий Мирона.

— Жалкого гріха ви не зробите — відповідає Мирон — Ви лише направите те зло, яке наші предки зробили чи то з мусу, чи через неспомежність, чи з доброї волі Бо у нію на Україні запели Ляхи при помочи Єзуїтів, на загладу українського народу і його церкви. І жодній, хто вертає до Української Православної Церкви, за нічо иного злого не робить супроти Бога ні супроти Бога ні свого народу, а противно робить добре діло Він вертає до правдивої Христової Церкви в якій сам Христос є головою і не чоловік, як се водиться в католицькій церкві Христову віру принили перший раз наші діди, прадіди від Греків. Вони принили православну віру — ту саму, яку тепер проповідує і зберігає Українська Православна Церква.

Любенко.

ПРАЩАЛЬНА ВЕЧЕРЯ.

(Шіго, Саск.)

І у нас в Шіго є люде, які любять свою Рідну Церкву, свою мову і пісню, а доказом того може послужити те, що в нас через три місяці, отчас шкільних вакацій, перебувалася Рідна Школа, до якої зачало горнути трийцятеро дітей і У котрій вони п Григорій Василів Школа містилася в місцевій Народнім Домі

П. Василів, як учитель, виявався дуже добре, доложив немало труду там того, щоби наше молоде покоління чогось навчити, а також не мало причинався і пана школову разом з старшими на церковно-просвітній полі До три місяці його праці ми мали два відчити три представлення і один концерт Концерт пропонували ми з своїми малими школярами. Кождий на увагу короткий час науки, то концерт вийшов дуже добре.

Родичі, яких діти вчащають до школи, були дуже задоволені з висліду їхньої при кінці науки, бо більшість дітей перейшли до висших класс в великим успіхом Щоб показати п. Василіву свою вдячність за його працю, наши Рідної Школи уладили устрійти прощальну вечерю в честь п. Василіва. Вечеря відбувався 30 серпня, а якій дало участь около 50 осіб.

По вечері покликано голову Рідної Школи до слова. Він повитав значіння Рідної Школи і між иншим завізвав українських учителів, які вчать в державних школах, щоби пішли під будову церкви, і коли робітники приїдуть починати будову, будівничий, п. Причун, зробив малий хрест, прибрав його цвітами і застромив в землю на тім місці, де пізнійше мав стояти престіл. Коли будова поступила на стільки вперед, що почали будувати стіни, згаданий хрест прибили з надвору на східній стіні. В міру того, як поступала будова будуть стіл, хрест підносився все вище і вище, аж кінці прибили його на бані. В середу, перед неділею, а яку мало відбутися посвячення церкви, на верх бані поставили залізний хрест, а згаданий деревяний хрест внесли на землю; думаючи прибити його у середині, на східній стіні, щоби там описля зашалювати його дошками, але будуть вибивати церкву з середини тої одної з робітників завважив, що між сухим бадилям, яке остало по тих цвітах, якими хрест був прикрашений, зеленіють два малесеньких листочки. До неділі ярі листочки виросла також маленька червона квітка І то помимо того, що хрест простояв на сонці більше шістьох тижнів і цвіти до сухарки висохли А навіть та бідненька на вид квітка, була така суха, що терпасть на порох, з нічиком якого ніз цвіт з того відпав, на якім розвивалась квітка. Сю квітку оглядали в повнком всі проповідує на світі, а о. Савчук заміючи свою промову, порівнав дуже влучно долю українського народу до долі тої квітки На око та близькая, яка простояла шість тижнів на горячім сонці, — висока, згнуяа, на віки померла Але помимо того в ній зістався ще на стільки живородний сили, що на стільки життя, що вона вивіла з себе прекрасні квіти, щоб звеселити серця нині в себі радісний і ще нас день. Також і з українського народом був час, коли здавалось ни був на віки завер, коли вороги його думали, що він вже никому не воскресне, що вже никого не пробудиться до життя Але сталось инакше Прийшов слушний час і український народ пробудився знов до життя, зацвів щедро національними святостями і пригнівлений своєї терпячої своєї волі Національні свідомість українського народу розвивається все більше і більше і недалекий той час, коли український народ защіте спомогтвими життям, як вишня, рослинна квітка, перед другим народом на світі

Промова о Савчука була принята гучними оплесками

Слідуючим бесідником був о Галянський Він закликав присутних стояти твердо при своїй ідеї і церкві і вдатися в одну українську

Присутній.

ВІДКРИТТЯ НОВОЇ ЦЕРКВИ.

(Тіндал, Ман.)

День 16 липня є ще й остане на довго в цінити Українців в Тіндал і околиці Того дня відбувався освячення української гр.-православної церкви в місточку Тіндал, яку тіндальска громада побудувала сього літа

Що правда, ся громада числом членів не велика, за те духом і ділом може дорівнати громадам, які числять богато більше членів, як наша.

До будови церкви приступлено сеї весни, а в день першого Богослужения церква з надвору була вже майже викінчена Церква побудована в формі хреста, і є видзначайно гарної форми, до що надають великі признання будівничому, п Причунови.

Чину посвячення церкви і угольного каміня доконав з адміністратор С. В Савчук при асисті о. Зарицького, пароха церкви св Михаїла в Вінніпегу Співав хор з Соборь св Покрови в Вінніпегу, під проводом п Сисіука. Людей на свяї було так богато, що не могли всі змістися в церкві і богато стояли на дворі

Перед запечатанням угольного каміня, бо зі переведена збірка на цілі будови церкви, і імена жертводавців були записані, разом з іменами тогочасних жертводавців на пропам'ятній грамоті, яку замуровано в угольним камінні

По богослуженню відбувся спільний обід на церковній площі Стіли були приготовані між деревами під голим небом і обід минав як найкраще, до чого богато причинилася гарна погода. По обіді відбулися промови.

Перший говорив о прот. С В Савчук Попритлумачивши тіндальській громаді за її так великі досягнення в так короткім часі, о. Савчук сказав, що тепер діло, якого доконали Українці в Тіндал, є ключем кождого запорукою будучности українського народу в Канаді. Дальше о. Савчук спинився над тим, від чого залежить будучність і дальшого існування українського народу і посвячив, що український народ тоді осягне свою самостійність і збереже її, коли забуває того. Нашим обов'язком є плекати національну свідомість серед нашого загалу і виховувати в нім любінки своєї самостійности і державности При кінці своєї промови о. Савчук на-вів випадок, який стався в школі в будовою і посвяченим сеї нової церкви, а імєнно: Коли вибрано місце під будову церкви, і коли робітники приїдли починати будову, будівничий, п. Причун, зробив малий хрест, прибрав його цвітами і застромив в землю на тім місці, де пізнійше мав стояти престіл. Коли, будова поступила на стільки вперед, що почали будувати стіни, згаданий хрест прибили з надвору на східній стіні. В міру того, як поступала будова будуть стіл, хрест підносився все вище і вище, аж кінці прибили його на бані. В середу, перед неділею, а яку мало відбутися посвячення церкви, на верх бані поставили залізний хрест, а згаданий деревяний хрест внесли на землю; думаючи прибити його у середині, на східній стіні, щоби там описля зашалювати його дошками, але будуть вибивати церкву з середини тої одної з робітників завважив, що між сухим бадилям, яке остало по тих цвітах, якими хрест був прикрашений, зеленіють два малесеньких листочки. До неділі ярі листочки виросла також маленька червона квітка І то помимо того, що хрест простояв на сонці більше шістьох тижнів і цвіти до сухарки висохли А навіть та бідненька на вид квітка, була така суха, що терпасть на порох, з нічиком якого ніз цвіт з того відпав, на якім розвивалась квітка. Сю квітку оглядали в повнком всі проповідує на світі, а о. Савчук заміючи свою промову, порівнав дуже влучно долю українського народу до долі тої квітки На око та близькая, яка простояла шість тижнів на горячім сонці, — висока, згнуяа, на віки померла Але помимо того в ній зістався ще на стільки живородний сили, що на стільки життя, що вона вивіла з себе прекрасні квіти, щоб звеселити серця нині в себі радісний і ще нас день. Також і з українського народом був час, коли здавалось ни був на віки завер, коли вороги його думали, що він вже никому не воскресне, що вже никого не пробудиться до життя Але сталось инакше Прийшов слушний час і український народ пробудився знов до життя, зацвів щедро національними святостями і пригнівлений своєї терпячої своєї волі Національні свідомість українського народу розвивається все більше і більше і недалекий той час, коли український народ защіте святостями життям, як вишня, рослинна квітка, перед другим народом на світі

Промова о Савчука була принята гучними оплесками

Слідуючим бесідником був о Галянський Він закликав присутних стояти твердо при своїй ідеї і церкві і вдатися в одну українську

громаду. Дальше говорив о Мавксьвій і сказав, що так як людина стремить до того, щоби побудувати собі дім, так і громада прагне свого дому, яким є його церква. Співучими бесідником був посол п. Гарклей. Він говорив по англійськи і в своїй промові дуже гарно представив значіння церкви в житю людей. Рівнож погратулював громаді що так гарне місце під церкву, як і за саму церкву. По сих промовах відбулися привіти, які забрали слідуючі: Н. Клішо, від парохії при Соборі св. Покрови, Г. Підлубний і Н. Брилзій, — від церкви св. Михайла в Вінніпегу, пані Мокаина, — від Жіночого Товариства при церкві св. Михайла; Іван Марко — від громади в Поплар Парк; І. Дубіяк — від громади в Сантош.

На закінчення забрав слово наш пароя, о. П. Запарнюк. І подякував всім гостям і всім членам за їх участь в святі та за ті жертви, якими вони зобов'язали касу громади. Він вніс многолітіє Сестринству, яке занялось обідом і всіх членів та гостей.

Програма закінчилася відспіванням національних гимнів — українського і канадійського.

Місцевий.

ГРОМАДСЬКИЙ КОЛЕКТОР.

(Дембурі, Саск.)

Заходжу одного вечера до сусіда Мирона за одною потребою і застаю незнаного, стороннього чоловіка, ще собі досить молодого.

— Добрий вечер — кажу я.

— Дай Боже доброго здоровля, — відповідає Мирон і познайомлює мене з незнаним чоловіком. — Се, — каже — мого брата син, Славко. Його рознесі живуть з дуже скалистій, взірцевій та передовій околиці, а отсе він приїхав до нас в гості.

Привитався я з ним, сідаю — і завязуємо розмову про те, що сього року в виглядає гарний врожай, то може фармері трохи відтягнуть деякі, бо і пізно на збіжу підходить потроси в гору.

— Так, я виглядаю на поправу — каже Мирон — може доля фармерів тай всіх других поправиться, а тим самим поправиться і українська справа. Бо українські інституції і організації є також в досить тім матеріяльнім положенню. От хоть напр. часописи „Вістник" і „Український Голос", — ніяко то є передплатників, що читають його на кредит і по кілька років, а тепер ще тяжкі часи то мають на що завязувати вину. А про те і недумають, що часопис не голен виходити без гроша, бо ті робітники, що робили коло часопису, також хочуть їсти, а не живуть Божим духом. Я знаю кількох таких в нашій місцевости, що не хе стоять матеріяльно, а з вини передплату за кілька років.

— То ви завадіть — каже Славко — таку систему, як в нашій околиці в. — В нас в „громадські колектори". А се такі: церква вибирає якого чоловіка, а Народний дім другого, і обоважком сих двох людей є злягися збиранням, як старої так і нової передплати і догляду тя, щоб кожний мав в себе „Вістник" і „Український Голос" і то плачені, а не на кредит. — Сі два „колектори" дістають що осени листу передплатників в адміністрації сих двох часописів і знають, як справа стоїть, знають хто є передплатником, а хто ще не є. В нас так практикується вже через два роки, і показалося, що се є добрий спосіб до збирання передплати і пресового фонду. Тому в нас тепер майже нема такого, щоб не читав „Вістника" і „Українського Голосу".

Так, се є дуже гарний спосіб і гідний до наслідування — каже Мирон — як так, то за слідуючих зборах в Народнім Домі треба буде вибрати другого, від церкви. Шож, добре так буде сусіло Любенку?

Тут перебиває Миронова жінка і каже:

— А ви від жіночого товариства виберемо колектору ще таки сьої неділі що прийде. Я є голова нашого товариства, отже силичу надзвичайні збори на се.

Чудесно! Дійсно чудесно — каже Славко. — Коли Жіноцтво возьметься до сього діла і буде сплачено з жушними працями, то справа виграна, бо-ж знаємо в практиці, що за жіноцтво займається справою, то справа виходить горою. — Отже коли виберете таких „громадських колекторів", то ваш нови порозумієтьеся в адміністрацією і дістануть листу передплатників, а в осени, коли кождий має більше грошей, як в иншій порі року, най постараються, щоб в вашій околиці не було ані одного сільського Українця, щоб не брав „Вістника" і „Українського Голосу". А також при всякій нагоді най збирають на пресовий фонд. Ті колектори також можуть устроювати якісь підприємства на помічь своїй пресі. Розуміється вони повинні се робити в порозумінню з тими організаціями, які їх вибрали

— Воно буває добре — кажу я — як би так кожда Українська Православна Громада і Народні Доми, та всякі другі освітні товариства, то полягають на сих часописах, обирали в себе таких „громадських колекторів", бо тоді наша справа далеко краще пішла, бо преса се сепця, ум народу. Яку сильну зброю має пресу, такими сильними і ви є. Може повинні знати, що доля наша, в наших власних руках, отже як ми самі не подбаємо про себе, то ніхто про нас другий не подбає.

— Я вірю — каже Славко — що скоро прийде вже той час, що український нарід проявіе і пізнає, хто є сей, а хто чужий, та в чім полягає його сила і його визволення.

Стан ми говорили, як взагалю на сьвіті. Встали, працювали зі всіма і витаюсь зі Славком, а він побажав нашій околиці як найкращого успіху в сій ділі.

Любенко.

Чи Ви відновили передплату за „ВІСТНИК" на слідуючий рік? Як ні, то вробіть со нині!

ДІЄЦЕЗІЯЛЬНИЙ ФОНД.

Збірка о. П. Запарнюка.

Тишдал.

По 1 дол.: Н. Прічун, С. Прічун, І. Мостовий, П. Кашелай, В. Кульбаба.

По 50ст.: Ю. Мачута, А. Прічун, А. Долинюк.

По 30ст.: пані Кульбаба.

По 25ст.: Ю. Кульбаба, Л. Сагат, пані: Сагат, Гнатюк, Сьменко, Лесинюк, С. Прічун, Залушьва, Віяк, Вінчарик, Кашелай; пп. М. Гнатюк, А. Мех, Л. Долинюк, К. Гнатюк, А. Саламага, І. Сьменко.

Дрібна збірка $1.30

Збірка о. В. Апонюка.

Толстой, Ман.

По 1 дол.: Василь Кропельницький.

По 50ст.: Антін Тесарський, Олекса Яремій, Яків Арсеній, Йосиф Назаревич, Яків Назаревич, Василь Романюк, Микола Костін, Михайло Дьобов.

По 25ц. Іван Костін, Антін Кричорків, Антін Долинчук, Скороход, С. Любатий, Василь Арсеній, Марія Тофлик, Тетяна Пелешок, Михайло Зуляк, Марія Кудрик, Настя Лавова.

Дрібні датки 67 ут

Самьяни:

По 1 дол.: Жіноче Товариство.

По 50ст.: Василь Пулеза.

По 25ст.: Ст. Рябуд, А. Фітус, Василь Войтко, Тх. Гоголдюга, Іван Пулеза, Павло Клим, Ст. Андрусик, Ф. Зарицький, Марія Рекрут, Микола Цисмистюк.

Дрібні датки $1.20.

Арбакел:

По 50ст.: Михайло Онисько.

По 25ст.: Назко Войнарчук, М. Гайдичук, І. Думенко, М. Ковалюк.

Дрібні датки 80 центів

Збірка о. Грищенка.

Ешвил, Ман.:

По 1 дол.: Василь Костишин, Іван С. Дутчишин.

По 75ст.: Іван Данилевич.

Консисторія Української Греко-Православної Церкви в Канаді.

Vl. Borowik, касієр
663 Anderson Ave., Winnipeg, Man

ЦЕРКОВНИЙ КАЛЕНДАР НА 1933 РІК.

ЖОВТЕНЬ.

16 П. Діонія. А
17 В. Єротея
18 С. Харитини
19 Ч. † Томи єп.
20 П Сергія і Вакха
21 С. Пелагії

22 Н. 20 по С. Ап. Якова
23 П. Евлампія і Ев.
24 В. Фоки, Теоф.
25 С. Прова
26 Ч. † Карпа мч.
27 П. Параскеві
28 С Лукіяна, Еаф.

29 Н. 21 по С. Льоні.
30 П Андрія ап. Осії
31 В. Луки ап.

ЛИСТОПАД

1 С. Ріоіа
2 Ч Артемія
3 П Іларіона В.
4 С. Акіндія

5 Н 22. по С. Ап. Якова
6 П. Арети, Атан.
7 В Маркіяна
8 С. Димитрія вмч.
9 Ч Нестора
10 П Параскеві вмч.
11 С. Анастасії

12 Н 23. по С. Зем. З.
13 П. Стахіе і Амп.
14 В Косми і Дамяна
15 С. Акиндина

ПРЕСОВИЙ ФОНД „ВІСТНИКА".

Пан Андрій Дорошенко і Емілія Березівська — складають 2 дол. на Пресовий Фонд „Вістника" з тої сповіщення про своє весілля, що відбудеся в Українській Православній Церкві св. Володимира в Торонто, Онт., дня 23 вересня, 1933.

Також батько Емілії, пан Гонсяй Березівський здружав на сей фонд „Вістника" 1 долар.

О. Д. Л. З.

ПОРЯДОК БОГОСЛУЖЕНЬ о. В. Апонюка.

Жовтень:

15. Неділя. — Толстой.
22. Неділя. — Вайте.
29. Неділя. — Гавлетон.

Адреса: Толстой, Ман

ПОРЯДОК БОГОСЛУЖЕНЬ о. Петра Мельничука.

Листопад:

Михаїла.

22 Неділя — Йорктон.
29 Неділя — Брокстон.
188 Victoria Ave., Yorkton, Sask.

ПОРЯДОК БОГОСЛУЖЕНЬ о. Є. Грищенка.

Жовтень:

15. Неділя. — Вайте.
22. Неділя — Шостелів.
25 Неділя — Ешвил
Box 604, Dauphin. Man

ЦЕРКОВНИЙ УСТАВ НА 1933 РІК.

Жовтень.

15. **Неділя 19 по Зісланню** св. Луки Гол. 2. Утр. Єван Ів. XX: 11—18 Літ: Ап. 2 Кор XI 31—33 і XII 1—9 Єван Лук. VI: 31—36

22 **Неділя 20 по Зісл.** св. Луки: Гол 3. Утр. Єван. Ів XX: 19—31 Літ Ап. Галат. II: 11—19 Єван. Лук. VII: 11—16

28. **Неділя 21 по Зісл.** св. Луки: Голос 4. Утр. Єван. Ів. XXI: 15—25 Літ Ап Гал VI: 11- 18; Єван Лук. XVI: 19—31.

А також **Вв. Дмитрія:** Утр. Єв Мат X: 16—22 Літ. Ап. 2 Тим II 1—10: Єван. Ів XV. 17—27 і XVI 1—2

12 **Неділя 23 по Зісл.** св. Луки: Голос 6. Утр. Єван. Мат. XXVII 16—20. Літ. Ап. Еф II: 4—10 Єв Лук. VIII: 26—39.

Український Релігійний двотижневик в Канаді.

ВІСТНИК
THE HERALD

THE HERALD
Box 3064
WINNIPEG, MAN.

РІК X. WINNIPEG, MAN., NOV. 1st, 1933 ВІННІПЕГ, МАН., 1-го ЛИСТОПАДА, 19 ЧИСЛО (186) 21

КАНДИДАТ НА НОВОГО ЕПИСКОПА.

В неділю 1 жовтня мав відбрати митрополит Денис митрополитальній церкві на Празі у Варшаві черпеці обіти від протоерея Теодозія Протесевича, члена варшавсько-холмської консисторії. Протоерей Т. Протасевич — се один з найповажніших кандидатів на нового православного епископа.

Однак заповіджена церемонія в означений день не відбулася. Причина відложення того свята, як і його новий термін, невідомі.

ОЛ. ЛОТОЦЬКИЙ КАНДИДАТОМ НА ЕПИСКОПА.

З Варшави повідомляють, що істнує намір висвятити на епископа православної церкви на Волині проф. Ол. Лотоцького, бувшого міністра УНР, тепер директора Українського Інституту у Варшаві, який має скінчені богословські студії. На випадок висвячення став би проф. Ол. Лотоцький ліцеальним (правлячим) епископом волинської епархії, а теперішній епископ Поліщук залишився би вікарієм, з тим, що дістав би ще деякі права.

НОВИЙ ІГУМЕН ПОЧАЄВСЬКОЇ ЛАВРИ.

Ігумена Почаївської Лаври архимандрита Никодима звільнили на його власне бажання з того становища в уваги на злий стан його здоровля. На його місце визначив митрополит Денис дотеперішнього ігумена загальського монастиря архимандрита Пантелеймона, бувшого пароха православної церкви у Львові.

ОГРАБИЛИ СВЯЩЕНИКА.

До мешкання польського священника Туркевича в Гусові біля Ланцута добулися в ночі три бандити, розбили касу та шафи і забрявши богато цінних річей, втікли.

БОЛЬШЕВИЦЬКА БЕЗБОЖНИЦЬКА ПРОПАГАНДА.

Президія союзів большевицьких безбожників утворила комітет боротьби зі сьогорічними Різдвяними Святами, який має діяти не тільки на радянській території, але й в ріжних державах. Кампанія розпічнеться в жовтні тим способом, що в цілій Радянщині вишколені атеїстичні агітатори виголосять тисячі протирелігійних викладів і відчитів.

ПРОТЕСТАНТИ, ЖИДИ ЇЇ КАТОЛИКИ НА СПІЛЬНІЙ КАМПАНІЇ.

Дня 28-го жовтня мають в Нью Йорку відбутися перші збори Красного Руху Свіських Осіб на Поворот до Церков. На віч мають виступити поряд себе протестантські проповідники, католицькі священики й жидівські рабини.

ВАТИКАН І БОЛЬШЕВИКИ.

З Риму доносять, що в кругах близьких Ватиканові заїмають постепенно признавати, що слухи про переговори між Ватиканом і большевиками небезпідставні. Переговори ведуться при помочі папського нунція в Варшаві Мармаджія й італійського посла в Москві Аттоліка Оргіні Ватикану „Осссерваторе Романо" зараз по заключенню договору признани між Італією і СССР зміни свій тон і тепер пише про совітські справи в дуже поблажливим тоні.

ТАЄМНИЙ ОБІЖНИК ЦЕРКОВНОЇ ВЛАДИ.

Сільські священики на Волині скаржаться, що благочинні підковують їм до підпису обовязкового виконання таємний обіжник церковної влади про безумовне припинення богослужіння українською мовою. Оголошуючи сей цікавий документ консисторії мафії та відбирають від підписи, благочинні самого обіжника священикам не залишають. Отже священики не мають чим виправдуватися перед своїми парохіянами. А в той саме час силоме населення веде пішчий наступ на духовенство, домагаючися розмосковлення церкви

ЗГОРІЛА ЦЕРКВА.

В селі Василеві, томашівського повіту, на Холмщині, згорїла православна церква, яка збудована більше як 500 літ тому. Пожежа повстала з підпалу

МОЛИТВЕННИК! МОЛИТВЕННИК!
ВЖЕ ВИЙШОВ І ПРОДАЄТЬСЯ МОЛИТВЕННИК
ДОБРИЙ ПАСТИР,
друге доповнене, змінене і побільшене видання, який числить 512 сторін друку і містить такі річи:

1) МОЛИТВИ: Ранні молитви Молитви на протязі дня, Вечірні молитви, Різні молитви
2) ЧАСТЬ КАТЕХИЗАЦІЙНА Що повинен знати кождий православний Українець
3) БОГОСЛУЖЕННЯ Вечірня. Утреня Служба Божа
4) Тропарі, Кондаки, Богородичні і Прокимни Недільні. (УНАГА: Молитви Богослужіння і Тропарі недільні подані в молитвеннику в двох мовах: українській і старославянській)
5) Тропарі і Кондаки на Неділі перед Різдвом посвят.
6) Пасїи (Страждання). — Се Богослужіння відправляється перших чотири неділі Великого Посту.
7) Тропарі, Кондаки і Прокимни на Неділі Великого Посту.
8) Богослужіння Пятьдесятниці (заключними повну Великодню Утреню).
9) Тропарі, Кондаки і Прокимни на всі свята.
10) Тропарі, Кондаки і Прокимни Святому, Апостолу, Пророкові і др
11) Молебень на всякі прохання.
12) Тропарі, Кондаки і Прокимни на всякі прохання.
13) Панахида.
14) АКАФИСТИ: Ісусу Христу, Пресвятій Богородиці і Святителю Миколаю.
15) КОЛЯДИ І ПІСНІ Різдвяні пісні (Колядки) Йорданські пісні, Великоднії пісні, Великодні пісні, Господські і другі пісні, Пісні Богородичні, Похвальні пісні.
16) Календар цілого року.
17) Пасхалія.

Молитвенник в гарній міцній полотняній (імітації шкіри) оправі, з золотим хрестом і написом з переднюю кришталь $1.75
В гарній шкіряній оправі — з переднюю $2.25
(На разі хто замовле в шкіряній оправі, повинен додати 10 цнів часу довшо на виконання замовлення)

Гроші і замовлення висилати на адресу:
CONSISTORY OF THE UKRAINIAN GREEK-ORTHODOX CHURCH OF CANADA,
479 Andrews Street, Winnipeg, Man.

УКРАЇНЦІ В РУМУНІЇ ЯДЕ ПЕТРОВОГО ДНЯ.

Чернівецький „Час" описує невідрадне положення українського народу, що опинився під румунським ботом. Як тільки Румунія обняла владу, зараз порозвязували українські читальні, Січи та „Союз Січей" Українських провідників перед війни не пустили до краю. І так померли на чужині такі дівчі як Омелян Поповичу та Е. Пігуляк. А такі вчені, як д-р Смаль-Стоцький ще й досі живуть за границею.

Не впущено на українські землі під Румунією і десятки тисяч нашої інтелігенції, і то саме тої, яка до війни правнювала для свого народу. Богато з неї вже померло на чужині, не побачивши рідної землі. Туж сидому українську інтелігенцію, яка осталась, Румуни порозсівали по румунських землях, а на українські землі понасилали Румунів.

До війни мали Українці з одної тільки Буковини 18 послів до парляменту і сойму, а тепер мають чесього 3. Українських товариств було в Чернівцях до війни 32, а тепер є всього 10, тай ті більні, бо провідників забрано з Чернівець. В університеті було перед приєднанням Буковини до Румунії 5 українських професорів, а тепер нема ні одного. В університеті не мають наші студенти можливости вчитись ані своєї мови, ані історії, ані иншних наук по нашому.

Було в Чернівцях, Кіцмані, Вашківцях, Вижниці й Сереті 5 українських середніх шкіл, а тепер всі ці школи перемінювано на румунські, а українських професорів порозсилювано по всій Румунії.

Зараз після війни Румуни поскасували всі українські газети, а на їх місце зачали видавати українською мовою хрунінську газету „Голос Буковини", призначену для бамаження нашого народу і відорвання України від українського проводу.

ЛИСТ БЛУКАВ 10 ЛІТ.

Лист завдресований до Гю Кона, управителя футової крамниці Годсонбейської компанії в порту Нелсон Ривер на Західній півночі Канади, був виданий на почту дня 21 березня, 1923. Його мав доручити Конові один Ескімос. Та ста лося так, що лист пішов по рядних руках і аж тепер був доручений адресатові

Помагай українським часописам!

ЖАХИ ГОЛОДУ НА УКРАЇНІ.

(Докінчення).

— Хочемо самостійности України, — всі кажуть.

— Чули, що Петлюра помер, але не знають що його забито і як то сталося. Коли ми про все оповіли і сказали, що вбивник навіть кари жадної не понісе, обурювалися дуже селяне.

— Розумієть селяне також чому застрілився Скрипник.

— За останній рік, — оповідає далі пані Стьобльова, — в нашому селі народилося лише двоє дітей, та й в них одно народилося мертве. Такі страшні картини голоду й по цивих селах. Чули ми навіть від людей, що біля Біхої Церкви є села, де вимерло поголовно все населення. Коло таких сіл вивішено чорні прапори і до них уже ніхто не заїжджає.

— Ті, що ще живуть, уявляють з себе сухі скелети, або опухли, гинуть і поволи вимирають. Діти не розвиваються й не ростуть. Я бачила хлопця 22 років, який виглядав на 13-тилітнього. Так само від голоду не ростуть і коні й залишаються, як лошата. Для них роблять спеціяльні маленькі вози, бо великого воза такі коні не можуть потягнути.

— Померших людей не ховають. Трупи лежать скрізь — по хатах, по дорогах, поки хто не похове. Трупи жадної не робить, просто скидають тіла до великої ями й присипають трохи землею, в очікуванні на слідуючого.

Свіже похованих людей часто вночі розкопують і їдять. За се, правда, иноді карають, але кара ся менша, як за те, що вісти коня, наприклад, або що. Але люде не зважають на жадні кари. Вони хотять їсти. Пускаються на відкопування трупів по більшости уже в крайньому разі, коли вже людина перестає бути людиною. Але як богато таких випадків! Одного разу коло могили знайшли мертвого чоловіка в кусками людського мяса у торбі. У нього ще вдалося силу прийти до могили й нарізати собі з мертвого мяса, але не міг він уже із своєю добичею від слабости відійти, і умер коло могили.

Але їдять не тільки мертвих людей. На людей полюють і забивають їх. Дуже богато забивають своїх дітей, або чужих людей, що зайшли з иншої місцевости. Ніхто не виходить, я смеркнеться, бо можуть піймати й зарізати на мясо. В тих околицях, де я була, таким чином забили й зїли одного жорнового комісара, який був приїхав. Зїли також і одного лікаря.

— В одному селі на Київщині, де ми були, чоловік і жінка забили й зїли двох своїх дітей 3 і 5 літ. Після того та жінка відкопала тільки що поховану чужу маленьку дитину, приносила її до трудей, ніби годує, й так думала ту дитину непомітно пронести через село. Люде одначе знали, що вона не має більше дітей, запитали де вона взяла дитину й відкрили таким чином страшний факт.

— В селі Пасічна одна жінка разом з сусідою забили свого 16-тилітнього сина, якого вони разом і зїли. Казав мені від в потязі один кондуктор, що в його селі коло Одеси батьки забили свого 7-милітнього хлопця й засолили його мясо в бочці.

— Богато таких, повних жаху, оповідань переливали нам люде і не радили нам нікуди виходити вночі. Страшно нам було жити в рідному селі і прислухувалися ми вночі в тривозі до кожного шуму. Та й так спати було неможливо. Голодні діти в хаті не можуть заснути и кричать цілу ніч.

— Хлі-б-ба! Хлі-б-ба!

— На селі зїдженo вже все, що можна було зїсти. Оголено з листя навіть дерева. Люде пилять дерево й мішають тирсу з бурячним жомом і печуть з тим коп мишиний „хліб". Виходить на вигляд щось подібне до тих негол, які у нас колись робили з соломи й гнили. Діти плачуть і не хотять їсти сього жахливого сурогату.

— Не хочемо жому, дайте нам кутї!

— А кутя — се парене жито. Жорен нігде на селі немає — большевики забрали. Отже, коли е жито — парять і їдять його парени. Се тепер на Україні найліпша їжа.

— Нового хліба е досить, урожай добрий, але взяти селяне собі нічого не можуть. На полях скрізь стоять вежі, на яких стоїть узброена сторожа, яка стріляє в кождого, хто до поля набизнить ся. А як кого піймають при зриванні колосу, так суд засуджує що найменше на 6 літ вязниці, що рівнозначне смертному присудові, бо в тюрмі не годують, і за пару тижнів вязень умирає голодною смертю.

— Урожай добрий, тільки вже нікому його збирати. Ті-ж, що живі, так слабі, що те-ж не можуть добре працювати. В колгоспах примушують селян працювати від 3 години рано до 11 години в ночі. За сю каторжну працю кождий робітник одержує 5 фунтів жита на тиждень. Коля-ж хоч один день на роботу, хоч і через хоробу, селянин не при йде, йому не видають зароблене за цілий тиждень хліба.

— Плачуть люде в горю, плачемо ми з ними, і всі говорять, що не хочуть більше нової пятирічки, та просять всім де тільки зможемо розказати про їхні страждання:

— Передайте всім, як ми страждаємо і чекаємо помочі.

— Вчили ми в селі 5 трактороів, але всі вони зіпсовані і ремонтуються. Люде жнуть серпами. Так як мало й коней, то орудь коровами й телицями. Корови до такої роботи не зайкли, тягнуть в рїжі сторони. Ми бачили, як жінка на такій роботі з коровами плакала не маючи змоги дати їм ради.

— Ми якраз були в селі, як відбувався суд над одним селянином, бувшим головою колхозу. Судили його за те, що він упімався за збільшення хлібної норми для членів колхозу, мотивуючи се тим, що люде виснажені і не можуть працювати. Дійсно, були випадки, що деякі селяне просто на полі вмирали. Але обвинувачений проте сього селянин був цілком ницій: що він петлюрівець, що він колись брав з колгоспу коні, коли їх треба було в колгоспі для роботи, що його жінка не вийшла була колись на роботу і т. д.

— Суд відбувався в одній хаті, в якій стояв стіл і ділька рядів лавок. Спереду сидїли комуністи — сільські вчителі і вчителька, жиди, а коло них душ десять комсомольців, які знаходяться під їхньою командою. На задніх лавках було душ пятьдесять селян, чоловіків і жінок. Коли всі обвинувачення було прочитано, було виголошено також і вирок — виключення з колхозу, що рівняється засудові на голодну смерть. Коля запитали, хто за виключенни підсудного, підняли руки вчитель, вчителька і комсомольці. Усї селяне сиділи мовчки. Г ми добре розумїють, що завтра така сама доля може спіткати і їх. А хто проти? Селяне також сиділи нерухомо. Ті голосами комсомольців селянина з колхозу було виключено. Се значить, що він тепер не буде діставати навіть тих 5 фунтів жита на тиждень і змре з голоду.

— Коли ми після сього „суда" спитали селян, чому-ж вони не голосували проти, могли-б таким чином врятувати чоловіка, — селяне відповіли, що коли-б вони посміли се зробити, їх би вже ди до сільської ради, а там в таких випадках так б'ють, що деякі після сих побоїв і вмирають.

— Треба віддати одначе підсудному справедливість, він тримався по геройськи. Коли почитано було „увязнено", він попросив слова. Йому слова вчитель не дав. Тоді він і без дозволу голосно сказав:

— Я знаю за що мене засуджено. Ви мене караєте за те, що я просив хліба для народа!

Школи є і можна булоб до них ходити, як би для того були спрійнучі умови. Але діти голодні й не мають жадного одягу і взуття, і тому сидять дома. Один хлопець в моїому селі, який має 22 роки, то школи ходив лише одну зиму. Дівчина 10 літ, яку знаю, що вовси не ходила до школи. Дорослих грамоти в моїому селі також не вчили.

— Церкви по селах стоять замкнені. В нашому селі в церкві зберігають хліб. Священника в селі немає. Я чула, що він десь тяжко працює. В Київі я бачила одного священника, який молився Богу на вулиці і просив хліба. У Виннці я бачила обірваного священика, який сидів коло моста й просив милостиню. В довгих його волоссях кишіли цілі купи вошей.

З самого нашого відїзду з Ню Йорку крутився коло нас увесь час один з учасників екскурсії, американський жид. До прибуття до Ленінграду ми не придавали сьому особливого значіння. Коли-ж в Ленінграді ми вийшли в готелю й пішли до міста, і сей жид перед нами вийрїс на вулиці, як з під землї із запитом куди ми йдемо; ми зрозуміли, що за нами організовано слідкування. Ми мусїли повернутися назад і вжити другий разом хитрощів, щоби вийти до міста Так само сей жид крутився біля нас у Москві. В Москві ми також мусїли вжити хитрощів, щоб непомітно від нього вийхати до Київа.

— В Київі до нас відразу, як то ся звістно, було приставлено червоноармійця. На село з нами послано було молодого брата, який є заряженний совітською пропагандотою.

— У Варшаві, на поворотній дорозі ми завмерли коло будочної, бо знаходиться бітя дівчин коли побачили богато білого хліба, якого ми можемо купити, скільки хочемо. За місяць нашого перебування в СССР ми так вгодувалися, що, здавалося, кинемося на сї булки так, як на України кинулися голодні люде на ті продукти, які ми були їм привезли. Коли раптом ми побачили, що стоїм коло нас той опікун, що супроводжував нас скрізь по потягах від Ню Йорку до Москви. Ми мусїли вжити в його готелі кімнату й він і у Варшаві мав змогу слїдкувати за кождим нашим кроком. Але й тут ми вжили хитрощів, щоби від нього позбавитися. Умовилися ми разом їхати до Берлїна і навмисне спізнилися на потяг. Він поїхав сам. Але коли ми на другий день також приїхали до Берлїна, то він і тут нас знайшов.

В потязі ми стрїлися в журналістом, кореспондентом одної англїйської газети. Ми з ним розговорилися і він адмі- (Докінчення на сторонї 6-ій.)

ЗАСЛУЖЕНІ КАРИ ГНОБИТЕЛЯМ.

Перший гонитель христіян — був римський цісар Нерон. Його скинули з трону, і він зник невідомо куди.

Доміціян, по жорстокости був подібний Неронові. Він попав в полон до ворогів і там його убили.

Деякі згинули на війні, і тіло його вїли хижі звірі та розклювали птахи.

Валеріяна взяли в полон Перси і там призначили його до найтяжших робіт: він повинен був нагинати свою спину і підставляти її, замість підніжка, персїйському цареві кождого разу, коли той всїдав на коня. Коли-ж помер Валеріян, то з нього adempiя шкіру й повісили на ганьбу Римлянам.

Діоклетіян дістав жорстоку слабість, але він ще більше мучився через свою гризоту і свавільство народу. Нарешті стратив розум і помер голодовою смертю.

Максимин Геркулій зірвся трону й отруївся.

Головний виновник десятого і останнього гонення Галерій, був жорстоко покараний. Він дістав невилічиму немїч, і не дивлячись на всї старання лїкарів, слабість збільшувалась далї й далї, з його рун виходив такий страшний сморід, що і лїкарі не могли близько підходити до нього. Серед таких жахливих мук він пізнав могутність Бога християнського, пригадав всї свої жорстокости проти христіян і видав наказ про припинення переслїдувань. Але у Галерія навертання не було таке глибоке, тому смерть припинила його муки.

Сподкомець Галерія Максимілїна мав смерть не менше страшну. Всї банькі валившили його, і він в розпуки отрївся. Чотири дні він переносив страшні муки не тільки тїлом, але й душевно.

Таким чином майже всї запекші переслїдуватели христіян були жорстоко покарані правосудним Богом.

Переслїдування христіян скінчилось за часів царювання Костянтина Великого.

Пройшло в того часу богато вїків і ось в наші часи большевики почали переслїдувати христіян в жорстокий спосіб, головно Українців.

Чи-ж прийде небесна кара на сих новітніх гнобителїв? Безумовно прийде, а властиво, вона вже прийшла. Головний вожд сих азіятів-большевиків, Ленін, перед смертю збожеволів. Тому весь час продиждувались тіни мілїонів замучених, забитих, померших від голоду, і не давали йому спокою. Він утїкав від них, та хованся, кричав та плакав. Оповідають, що Ленін часто кликав перед кїлком і все благав о прощення за всї ті кривди, що він заподіяв. Щось два роки він так мучився і помер.

А як чується теперішній московський цар Сталїн?

Коли отроїлася молоденька жінка сього всесильного диктатора, то можна предбачити, що з Сталїном не дуже добре.

Колись Сталїн був веселим чоловіком, він так заразливо смївся, що дивлячись на него, всї смїялися. Але тепер він втратив смїх. Снїгнись він негоден. Лице його похмуре, невесле й страшне. Зї страхом сїдає він до страви, але страву апочатку мусять кушати його отточуючі люде, тодї лише Сталїн сїдає їсти.

Подробиць ми не знаємо, але ми віримо, що життя сього дикуна і кровопійця в будучому буде трагічне; та воно вже й тепер має всї ознаки того.

(„Дніпро") Б.

„ВІСТНИК" є хлібом душі кождого православного Українця. Але, щоби він міг стало і на час виходити — треба, щоби його читачі не залягали з передплатою! А як Ваша передплата?

ІРМОСИ.

ГОЛОС III.

1.

Перста Господня тільки мах
І море відступило.
Ізраїльтянам вільний шлях
На дні своїм явило.
О слава, незабутня мить.
Всї Бога прославляйте,
Його єдиного хваліть.
Пісні Йому складайте.

2.

Із небутня усе створив
Ти словом всемогутнім,
І Божим духом утвердив
На все життя майбутнє.
Тобі, о Господи, молюсь
Почуй молитви слово:
Нехай я духом утверджусь
В Твоїй святій любові.

3.

О дивна Божая любов
До грішної людини:
За нас на муку і на кров
Послав Він Свого Сина.
Яку-ж подяку нам складать?
Скажи нам, Боже милий,
Нам тільки плакать, промовлять:
О слава Твоїй силї.

4.

Заходить ранішня зоря,
За нею сонце гоже,
Молитва-ж ранішня моя
До Тебе, Христе, Боже,
Пошли Ти світ душі моїй,
В Твоїому заповіті,
І утверди мене, Святий,
У тому вічнім світі.

5.

Безодня чорна і страшна...
Передомною сяя,
О Боже вся в гріхів вона,
І дух мій знемагає.
О Боже, руку простягни,
Як спас колись Петра Ти,
Спаси й мене із глубини,
Не дай же в ній сконати.

7.

Трьом отрокам в печі страшній
Ти рос послав небесних,
А нам дай Господи, вогнів
Духовних і чудесних,
Світ божественних огнів
Хай сяе в душі темній,
Щоб ми співали: Бог Отців,
О будь Благословенний.

8.

Вогонь пялив і клекотав,
А отроки стояли,
І їх дотонь не спалив,
Вони в огні співали.
Побожна пісня то була,
Всї Бога восхвалляйте,
І ви Господнї діла,
Творця благословляйте.

9.

Приходить явно Бог Господь,
В Твою утробу дивно:
Вїшов як дух, а вийшов — плоть,
Утроба все-ж невинна.
О божественна краса.
О Богоматір — Діва,
Тобі складають лебеса
Я земля преславні співи.

Микола Левицький.

ПРИНАГІДНІ БЕСІДИ.

Приходить до мене олен в моїх сусідів — тай скаржиться, що дїти його не хочуть дому триматися. Що котре трохи підросте, так дивись — пішло... А коли спитати його, куда йде, то відповідає, що вже досить наробилось за дармо, а тепер собі раду дасть...

Роскажу мені про те чоловіка, а в очах його сльози виступили.

— Я-ж їх доглядав; я-ж їх годував, я-ж їх одягав, а тепер вони мене старого не хочуть і знати... Навіть, в разі слабости не буде мене кому обійти та очі примкнути, як помру...

— А чи виховували ви своїх дітей з маленьких? — спитав я.

— Та-ж кажу вам, що старався, щоб мали що їсти та щоб не померзли, — відказує сусіда.

— Е, ні, — кажу, — я не про се питаю. Ми і для худоби стараємося, щоби вона мала що їсти, та щоби не мерзла, а для дітей сего замало. Дітей поза се ще треба й виховувати, треба їх вчити, що добре, а що зле. Треба їх змалечку приноровлювати до обовязків, до пристку. А коли ви здали про своїх дітей, може ще й менше, чим про худобу, то тепер заярмаркуте хліба самі на себе, що не знаєте своїх обовязків згляду виховання ...

— Та я так їх виховував, як мій батько мене виховував. А все-ж я свого батька не покидав. — почав оправдуватися сусіда. — Се вже якісь такі виродки, чи щось...

— Ні, — заперечив я, — се не виродки. Дітей можна до всього привчити; їх можна научити й хорошій бік, так як молоду галузку, однак коли дитина виросте зла, то сему вини тільки батьків.

Сусіда не знав що дальше казати, тай звернув бесїду на иншу справу.

Про се, про погоді, роскazав я кумови Герасимови. Він відповів:

— Скїльки я тим дїтям приглядався, то я нїчого кращого від них не сподівався.

З тої нагоди ми розговорилися про виховання дїтей і між иншим кум Герасим сказав:

— Се не дуже треба й дивуватися, коли такий мало-грамотний батько, який нїколи нїчого з не читав, дбає більше про свої свині, чим про дїти. Але мені доводилося бачити дїтей, яких родичам не можна закинути, що вони мало грамотні, та що нїчого не читають. Я знав таких родичів, які вважалися за народніх провідників, належали до рїжних товариств, були в них головними, завдавували рїдною Школою, виголошували палкі промови про виховання дїтей, а їх власні дїти навіть української мови не знали і коли що в конечности скажали по українськи, то не знати чи треба було смїятися, чи плакати. Се що до рідної мови. А коли ви поглянуть, як ті дїти заховуваися в публичних місцях, то мали вражіння, що се дїти, які виросли в найбільше зіпсутім окруженню...

Дивно мені було і я не хотїв вірити, щоби таке могло бути, однак кум Герасим навів мені навіть кілька знаних імен таких родичів і я вречитї мусїв в те повірити.

З сего виходить, що виховання дїтей не можна легковажити та що виховувати дїтей не є те саме, що виховувати.

Кум Гриць.

„ВІСТНИК"
Релігійний часопис для Українців в Канаді
Виходить Тре і 15-го кожного місяця.
Видає Українська Православна Видавнича Спілка.
Передплата: В Канаді — $1.50 на рік.
За границю — $2.00 на рік.

THE HERALD
Published semimonthly by the
Ukrainian Orthodox Publishing Company
Subscription per annum:
In Canada — $1.50. — Foreign — $2.00.

Адресувати: — address.
The HERALD, Box 3084, WINNIPEG, MAN.

ВІРА В БОГА.

Сей вік, в якому ми живемо, вік радіїв та аеропланів, коли культура й цивілізація з незвичайною швидкістю йдуть вперед, сей новий вік є віком перегонів. Все йде вперед у завзятім темпі. Кождий поспішає, щоби нездогнати й приналежні — не відстати.

Життя наше коротке, а тому в житті маємо велике завдання, бо крім хліба насущного, богато ще треба нам. Хто хоче жити по правді, той мусить у будівлю суспільну вкласти хоч исвеличку свою цеглинку, не задовольняючись тим, що є вині, а задивляючись у майбутність.

Наша майбутність залежить від поступу. Поступ же залежить від розвитку нашого духа, від нашого зближення до Бога. Все, що нащ народ протягом своєї історії видав із себе і зробив, все це в вислідом певного рівня його духовного розвитку, певного поступу в збагаженню його до Бога в даний час. Історія показує, що ті, які в житті найбільших доконали чинів, найбільше й віри в Бога в собі мали. Візьмім історію стародавних народів — Греків і Римлян: тож вони найвище в житті ставили чесноти і найбільше вправлялись в них. А багадайно правдиві літописні оповідання про наших князів: як вони вирушаючи в похід поручали себе Богові та вірили в перемогу. Віра їх кріпила, і Бог давав їм силу, потрібну для подвигу.

Нема людини у світі, яка-б не старивла собі певної мети. Щоби до мети дійти, треба мати віру в майбутнє і духа посвяти. Не варто брадися за щось, коли нема віри. Навіть химік, коли робить спроби над новою сполукою не знає напе, чи щось з того вийде, чи зробить нове відкриття, але робить, бо вірить.

Віра — се перший ступінь зрозуміння нових шляхів до здобуття майбутнього. Віра вміщює й образу нашого духа. Віра будить у нас великі і шляхетні почування й пориви, побуджує до чину.

А чину людині треба! — бо инакше все згубило, віру згубимо. Сказано, що і людина, і нарід, і цілий край, внутрішньо порожний — гинуть. Отже, нам треба вірячих Українців, не порожних баканулів, що снять розбрат і анеміру, не дармоїдів, не таких, що часто міняють свою ідеольогію й переконання, та віру, торгуючих сумлінням, а людей твердих в переконань і праведних людей, що вірять в Бога і в нарід. Такими буде власне молодь, вихована на вірі і чесноті християнських. А коли чесноти будуть знеожвлятн, ми будемо духовно міщійшими.

Велику і благородну місію виконує той, хто проповідує й поширює науку Христову. Обґрунтований духом ініціятивн, наш український православний священик зможе перемінити глухий вітоп у справжню цивілізовану оазу. Він тільки повинен дбати про впоювання віри в паству, особйно в молодь, яка найбільш піддається застрашливим впливам атеїзму та байдужости.

Найеенайшою основою праці серед народу є наша національна церква, бо в ній все живе душа народа. Всякі реформи і праиню треба тому основувати на православній церкві. Велике нещастя приносить народові змія, що йде супроти його церкви, особливо — виховання молоді без Бога, в релігійній байдужости, в занедбаній церковних традиціях. Віра дає найкращих громадян, і навпаки — коли громадяне погасять у собі іскру Божу, то стають нещастям для народа.

Нам треба вірні І віра повинна бути центром нашого життя. Один фільософ сказав: що світ належить сильним і благородним і таким, що не мидуються в корити

Отже, за допомогою чогр станемо ми сильними й шляхотними, як не за допомогою віри?

Віра є початок, грунт і засада життя Страшно подумати, що стається з нами, коли нами оланує безвірря, зневіра та зрада духа й духовне зйинство.

(„Дніпро").

ДЕЩО ПРО ХАРАКТЕР.

Світло тілу око; тим, коли
око в тебе ясне, то й все тіло
твое буде світле.
Єв. Мат. VI: 22.

Під світлим оком треба розуміти око людської душі, людські бажання добра або зла собі самим або нашим ближнім. Висловлюючись терміном нинішнього часу, під оком треба розуміти характер і волю людини. Щоби ми се як слід зрозуміли, то нам треба взяти собі життєвий примір, а саме: людина характерна, людина із сильною волею робить те, що є добре, чесне і моральне. Така людина завсігди є свідома того, що вона сотворена на образ і полобіи Боже, завсігди мусить робити те, що є гарне, чесне, в чесне, культурне та моральне Кождий крок, кождий погляд і кождя думка у такої людини є ясним вчинком, ясним зором і тіло у такої людини є чисте і чесне, бо вона відчуваючи свое достоїнство полоовіне ані сама себе ані другої людини не опоганить.

У нинішніх часах ми бачимо кругом себе богато людей без волі і характеру, людей, які ніяк не вміють собою правити Людину безвільна і безхарактерна, що відчуваючи свого достоїнства людського керується здебільша своїми нахилами тілесними і попадає у гріхи та налоги, які ніколи не дозволить людині в своїому житті зробити якнайбудь поступ.

Людина не жне на світі одинцем. На кождому кроці вона зустрічається з другими людьми, з якими вступає в різні зносини. У всіх тих зносинах проявляє вона свій характер. Характер приносить користь або шкоду тим зносинам Щоби зрозуміти вище наведене, то ми візьмемо собі такий примір. Безхарактерний лінюх або налоговий пияниця, вступивши в стан подружній приміром дуже скоро зруйнує своє родинне щастя, якраз тому, що вони характеру є лякі. Жінка дуже скоро відвернеться від лінюха або пияниці.

Що-ж се є характер? Характер се прикмета нашої душі. Характер се краска чувств. привичок, думок і переконань певної людини.

Якими робимо виробляється у людини характер? Людина формує свій характер після вроджених нахилів і вироблених привичками.

Вдача є вроджена у людей. Так, приміром, веселою вдачею визначаються голомно люде фізично кріпкі та здорові. Не без впливу є і клімат певної місцевости, відносини серед яких людина виростає та духова і тілесна спадщина (атавізм). Остання грає в формованню характеру велику роль. Хоч переболіш від родинних прикмети дадуться частинно усунути, то все таки, як каже послов'яни: „яблоко від яблоки далеко не відкотиться". Дещо залишається на цілє життя.

Про привички можна сказати слідуюче: людина, а особливо дитина сильно підлягається примірові других. Дитина робить те, що другі і повелі привикає до сього. Деякі дітяних характеру приміром скромність, незалежні від фізичної організації, присвоює собі людина виключно завдяки привичці.

Чи є взагалі можність формувати характер? Відносно дітей не може бути тут двох думок, Колиб не можна творити із дітей бажані типи, то напо-ж із взагалі виховувати. Діти родилися-б просто добрими, талановитими, або протилежними і ніяк тому не можна було би зарадити. Дитина се віск, який як дістанеться в руки розумної людини, прибирає бажані форми.

Тепер перейдім до старших. Чи можливе є самовиховання характеру? І на се питання можна відповісти рішучим Так! Передусім треба поставити собі ідеалом який небудь тип характеру, приміром зрівноваженій; а відтак треба пізнати самого себе, щоби виявити свої гарні і погані сторони.

Людина у своїому житті, а головно молода людина, все вибирає собі якийсь зразок, себто другу людину і цілими силами старається наближатись до даного типу. Приміром діти селянка повколодців мріють про те, щоб самим стати полководцями; діти славних лікарів та музик мріють про те, щоб стати поділними до батьків; механики стараються наслідувати Ліндберга; для пустотливих хлопців ідеалом ний стає Ал Капоне, для пустотливих дівчат ідеалом стає якась красуня з Голівуд, котра чотири рази чи більше позводилась із мужеми, для людей вихованих у релігійному дусі ідеалом стає якийсь вірцений та розумний священик, учитель або святий угодник Божий.

Не лише діти через добре виховання і примір виробляють у собі характер Навіть і дорослі людина сама взоруючись на якомусь вірцеві-ідеалові часто може вдосконалити свій характер. Треба лише бере себе в руки і розпочинає душевне чищення, вимітаючи з душі всяку погань, укріплюючи гарні прикмети, а слаблюючи погані. До такого господарювання в самому собі треба зміцнити передусім волю.

До того всього треба додати і підкреслити, що людина з гарним характером впливає та полінше других людей, хоч часто і не добачує сього. Звідси походить велике значіння доброго приміру

(„Дніпро")

Вол. Загорулько.

„ДНІПРО"

Орган Української Православної Церкви в Злучених Державах,
виходить 1 і 15 кожного місяця і
коштує на рік $2.00.

Передплату висилати на адресу:
1851 Germantown Ave. Philadelphia, Pa.
U.S.A.

"DNIPRO"

Митрополит Василь Липківський.

БОГАТСТВО, А БІДНІСТЬ.

(Проповідь на неділю 22 по св. Трійці).

Притча Христа Спасителя про богача та Лазаря, яку тільки що ми чули з св. Євангелії підіймає перед нами, фактично усе питання, саме пекуче питання земного життя людей — питання про богатство та бідність.

Був один богатий чоловік, каже Христос, жив в розкішних палатах, дуже гарно вбирався, щодня бенкетував зі своїми приятелями, а під воротьми в нього лежав бідний Лазар Він рад би був воспомогтись навіть кришками, що падали від стола богатого, але й тих йому не давали. Тяжка нужда покрила тіло його ранами. пси приходили і лизали їх, а від богачів не було допомоги. Так проходило життя і богача і Лазаря до смерти. І от коли помер Лазар, то янголи взяли душу його на небо в оселі Авраама і всіх святих. А коли помер богач, то душа його опинилась в пеклі. Терплячи пекельні муки богач глянув на небо і побачив там Лазаря, разом з Авраамом, і сказав: Отче Аврааме, пошли Лазаря, щоб він вмочив пальця свого з прохідні мені язик, бо я тут дуже мучуся". Але Авраам сказав йому: пригадай, що ти на землі користувався, а Лазар бідував, тепер же ти мусиш страждати, а Лазар втішатись. Годі богач сказав: Прошу тебе, отче, Аврааме, пошли Лазаря до моїх братів, бо вже живуть на землі, щоб вони не попадали про мої муки, щоб і вони сюда не прийшли на муки. Авраам сказав: У них є закон і пророки, нехай їх слухають. Коли-ж не слухають їх, то колиб навіть хто з мертвих воскрес не покаються

Любі браття і сестри. З тих часів як замагають себе люде на землі, між ними завсіди є богаті і бідні, богаті розкошують, а бідні бідують, богаті нагромаджують собі величезні достатки, що не знають, де їх і діяти і витрачають на всякі витадки-розкоші і утіхи, все життя своє роблять вічним святом, а бідні не мають і самого необхідного, в голоді і холоді, нагі, покриті ранами чекають смерти, як свята після земних мук.

Через що один люде богаті, а другі бідні? Через що одні розкошують на землі, а другі бідують? Може се в великій мірі залежить і від самих людей, але головним не притуляє всієї остроти питання про богатство та бідність, і цією рішенією мучиться людність вся, коли бере себе в руки і розпочинає душевне чищення, вимітаючи з душі всяку погань, укріплюючи гарні прикмети, а слаблюючи погані. До такого господарювання в самому собі треба зміцнити передусім волю.

Як тяжкі кайдани ся рішниця між богатством і бідністю мучить людей, і бували часи, коли люде з страшним зусиллям розривали сі кайдани, силкувались стерти сю рішницю, досягти рівности в розподілені земних благ, згідно потреби кождого, силкувались люде, але часто приходили до ще гіршого лантюги, що розривались, як каже один письменник, одним кінцем були богатого, а другим бідного, богато богатих ставало бідними, дехто з бідних богатів, але рішниця між богатством і бідністю не зменшувалась.

В сучасні часи ми є свідками самого великого і рішучого замаху на те, щоб знищити рішницю між богатством і бідністю, чи як тепер висловлюються, між буржуями і пролетарями (між куркулями і незаможниками). І вмести рівність, знищивши велика сількість богачів заборгатів, але чи стерлась, чи хоч зменшилась рішниця між богатством і бідністю? Що ім дасть се земне життя? Страшно подумати, але мусимо сказати, що тут на землі підтримки їм не буде, так і виростуть, а в більшости ще дорость помочь бідними Лазарями...

Залишається одна надія на моральне підвисшення людности, на те, що може закон і пророки та св. Євангелія вплинуть на людство і згнуть рішницю між богатством і бідністю. Але й тут сам Христос констатує, що именно в справі користування земними благами люде найменше піддаються впливу моральних чинників, коли діло торкнеться богатства, то всяко викручуються або відхиляють від Христа, як богатий юнак, або в самому слові Божому силкуються знайти виправдання свого богатства, або взагалі в сій справі не тільки закону і пророків не слухають, а навіть кожен хто й з мертвих воскрес не повірявже.

Всякими способами силкуються люде стерти рішницю між богатством і бідністю на землі, а міжтим сильки старих людей щодення помирають на вулицях від холоду, голоду.. Сильки матерів з малими дітками на руках тремтить і пропадають на вулицях, і просять притулку, а його нема; хіба смерть дасть. Сильки малих діток, як пташки в клітці бються в страшних обіймах безприятельности, поки не закриють очей на віки... І се здається, тяжка непереможна умова життя людей на землі.

Христос Спаситель, найвищий утішитель бідних, тих, що плачуть тепер, тих що голодні тепер, тих кого гонять, переносить вирішення питання про богатство та бідність за межі земного життя, переносить в ті обставини, які почнуться після смерти. Христос в умовах того світу показує нам щасливу долю тих, хто мучиться, бідував на сьому світі і мучився тих, хто на сім світі розкошував. Бідний Лазар, що лежав на сьому світі під воротьми палатів богатого, на тім світі оселяється в світлих оселях Отця Небесного з усіма святими, а богатий, що розкошував на сім світі в богатих палатах, на тім світі здобув лише страшний притулок в пеклі. Він, що на сім світі щодня бенкетував з приятелями, а Лазаревої жалів навіть кришок від свого стола, на тім світі рад би був закропитися каплею води з руки Лазаря, але тут уже пропасть велика між ним і Лазарем, вже нема порятунку тому, хто на сім світі не давав порятунку бідному ..

Отже ся непереможна рішниця між богатством і бідністю на сім світі, як Христос нам пояснює, повинна стати для нас одною з найбільших підстав для віри в життя майбутнього віку, віри в те, що після смерти на землі мусить настати друге вічне життя для людини. І справдливе, яке має виправити ... Може сумління людини помирає, якщо з тим, що богач, який посіє собою те, чим живились бідні, завдяки якому може ростй бідних померли, як той бідний Лазар, так і не одержить заслуженої кари після смерти? Хіба може людина в своїй совісти помиритись з тим, що безлій бідних, що крім біди та мук не зазнали нічого на землі, щоб вони так і на віки осталісь безутішними? Десь тоді була та вища правда, деб тоді була та вища любов, в яку людина вірить і не може не вірити. поки вона людина?

Отже Христос нас і навчає, що є правда, є любов, яка виправить неправду земну в майбутньому віці Вона покаже вічне місце перебування тим, які на сім світі через свої розкоші морили голодом та холодом та безприятельністю убогих. Вона — са правда і любов подасть втіху тим убогим, що тут померли від воротьми богатих, тим матеям, що тут тремтіли з дітками без притулку і допомоги, тим діткам, яким жахлива безприятельність і байдужість богатих закрила тут очі на віки. Є безсмерть душі людської, є пекло для тих, що тут розкошували і є рай для тих, що тут бідували, се каже Христос, се каже нам і наша совість.

Нам тепер кажуть, що не треба вже Христа і його науки для впорядкування життя на землі, що не треба вже віри ні в рай, ні в пекло на тім світі. Ми, мовляв, на сьому світі заведемо рай, коли знищимо всіх богатих і заведемо рівність всіх, щодо земних благ. Ми бачимо велике намагання завести рай на землі, але чим більше на се витрачається зусиль, тим тяжче стає людям жити, тим лекше попадають люде в жахливі обійми убожества і безприятельности. Все се нас переконує в тому лише, що тут на землі можна утворити пекло, а рай у всякім разі треба відшести за межі земного життя, туди де вже скінчаться боротьба за життя, а почнеться ще вище небо і нова земля, де правда живе (2 Петр. III. 13). Той який тут на землі може бути рай, коли тут і війна і вбивство, і смертні кари і хорób і сама смерть, що нікого не мине? От через що Христос і пришов на землю, не для того, щоб тут рай завести, а для того, щоб всіх людей заклікати до царства небесного, і тільки тоді, коли люде будуть прагнути до царства небесного буде стиратись, зменшуватись рішниця між богатством і бідністю. По мірі того, як люде і окремі народи будуть вважати себе наслідниками царства небесного, між ними буде збільшуватись правда і любов, які і порівняють богатих з бідними.

Тому Христос і церкву свою, себ то братерство вірних назвав царством небесним. І перші ді християнської церкви правда і любов остільки пройняли вірних, що як каже евангелист Лука. у всіх було одно серце і душа, і тому все у них було спільне, і ділили його на всіх, як кому б то треба (Діян. II: 44). Правда, ся любов не довго тривалась на такий високий і в церкві Христовій повстала рішниця між богатством і бідністю А коли нема любові, то приєчом сієї спільности вже утворити не можна. Але для нас християн завжди є слово Боже, яке каже, що є пекло, де богаті будуть мучитись за свое роскішне життя на землі, і є рай. де бідні знайдуть утіху за свое бідування на землі. Нехай знають богаті і бідні, що є слово Боже, яке

(Закінчення на сторові 6-ій.)

„ВІСТНИК"
Релігійний часопис для Українців в Канаді
Виходить 1-го і 15-го кожного місяця.
Видає Українська Православна Видавнича Спілка.
Передплата: В Канаді — $1.50 на рік.
За границю — $2.00 на рік.

THE HERALD
Published semimonthly by the Ukrainian Orthodox Publishing Company
Subscription per annum:
In Canada — $1.50. — Foreign — $2.00.

Адресувати: — Address
The HERALD, Box 3684, WINNIPEG, MAN.

ВІРА В БОГА.

Сей вік, в якому ми живемо, вік радія та вероломія, коли культура й цивілізація в незвичайною швидкістю йдуть вперед, сей новий вік є віком перегонів. Все йде вперед у завзятім темпі. Кождий поспішає, щоби наздогнати а пригнабні — не відстати.

Життя наше коротке, а тому в житті маємо велике завдання, бо ніяк хліба насущного, богато ще треба нам. Хто хоче жити по правді, той мусить у будівлю суспільну вкласти хоч невеличку свою цеглинку, не задовольняючись тим, що є ними, а вадвалючись у майбутність.

Наша майбутність залежить від поступу. Поступ же залежить від розвитку нашого духа, від нашого вдяжання до Бога. Все, що нащ нарід протягом своєї історії видав із себе і зробив, все се є вислідом певного рівня його духовного розвитку, певного поступу в збліженню його до Бога в даний час. Історія показує, що ті, які в житію найбільших доконали чинів, найбільше і віри в Бога в собі мали. Візьмім історію стародавних народів — Греків і Римлян: так вони найвище в житію ставили чесноти і найбільше вправлялись в них. А загадайно: праздні літописці оповідання про наших князів: як вони вирушаючи в похід поручали себе Богові та вірили в перемогу. Віра їх кріпила, і Бог давав їм силу, потрібну для подвигу.

Нема людини у світі, яка-б не ставила собі певної мети. Щоби до мети дійти, треба мати віру в майбутнє і духа посвяти. Не варто брадися за щось, коли нема віри. Навіть хімік, коли робить спроби над новою сполукою не знає ще, чи щось з того вийде, чи зробить нове відкриття, але робить, бо вірить.

Віра — се перший ступінь зрозуміння нових шляхів до здобуття найбутнього. Віра зміцнює й образує нашого духа. Віра будить у нас великі і шляхетні почування й пориви, побуджує до чину.

А чину людині треба! — бо инакше все згубйко, віру згубимо. Сказано, що і людина, і нарід, і цілий край, внутрішне порожній — гинуть. Отже, нам треба віруючих Українців, не порожних балакунів, що сіють розбрат і зневіру, не дармоїдів, не таких, що часто міняють свою ідеольогію й переконання, та віру, торгуючих сумлінням, а людей твердих переконань і правдивих людей, що вірять в Бога і в нарід. Такими буде власне молодь, вихована на вірі і чеснотах християнських. А коли чесноти будуть на ділі оживляти, ми будемо духовно міцнійші.

Велику і благородну місію виконує той, хто проповідує й поширює науку Христову. Обдарований духом ініціятиви, наш український православний священик зможе перемінити глухий куток у справжню цивілізовану оазу. Він тільки повинен дбати про впровадження віри в паству, зосібна в молодь, яка найбільш підлягається застрашливим впливам атеїзму та байдужости.

Найвеличнішою основою праці серед народу є наша національна церква, бо в ній все жите душа народа. Всякі реформи і працю треба тому основувати на православній церкві. Велике нещастя православної церкви, що йде супроти його церкви, особливо — виховання молоді без Бога, в релігійній байдужости, в занедбанні церковних традицій. Віра дає найкращих громадян і навпаки — коли громадяне погасять у собі іскру Божу, то стають нещастя для народа.

Нам треба віри! І віра повинна бути центром нашого життя. Один фільософ сказав: що світ належить сильним і благородним і таким, що не мішуються в конфлікти.

Отже, за допомогою чого станемо ми сильними й шляхотними, як не за допомогою віри?

Віра є початок, ґрунт і здоєва життя.

Страшно подумати, що станеться з нами, коли нами опанує безвірря. Безвіра та зрада духа й духовне лінивство. („Дніпро").

ДЕЩО ПРО ХАРАКТЕР.

Світло тілу око; тим, коли око в тебе ясне, то й все тіло твоє буде світле.

Єв. Мат. VI: 22.

Під світлим оком треба розуміти око людської душі, людські бажання добра або зла собі самим або нашим ближнім. Висловлюючись терміном нинішнього часу, під оком треба розуміти характер і волю людини. Щоби ми се як слід зрозуміли, то нам треба взяти собі життєвий примір, а саме: людина характерна, людина із сильною волею робить те, що є добре, чесне і моральне. Така людина завсігди є свідома того, що вона сотворена на образ і подобіє Боже, завсігди мусить робити те, що є гарне, чесне, взнесле, культурне та моральне. Кождий крок, кождий погляд і кожда думка у такої людини є ясним вчинком, ясним зором. І тіло у такої людини є чисте і чесне, бо вона відчуваючи своє достоїнство чоловіче ані сама себе ані другої людини не опоганить.

У нинішніх часах ми бачимо кругом себе богато людей без волі і характеру, людей, які ніяк не вміють собою правити. Людина безвільна і безхарактерна, не відчуваючи свого достоїнства людського керується злобільша своїми нахилами тілесними і попадає у гріхи та налоги, які ніколи не дозволять людині в своїм житті зробити якнайбудь поступ.

Людина не жне на світі одинцем. На кождому кроці вона зустрічається з другими людьми, з якими вступає в різні зносини. І у всіх тих зносинах проявляє вона свій характер. Характер приносить користь або шкоду тим зносинам. Щоби зрозуміти вище наведене, то ми візьмемо собі такий примір. Безхарактерний лінюх або налоговий пяниця, вступивши в стан подружній приміром дуже скоро зрубиче своє родинне щастя, якраз тому, що риси характеру є лихі. Жінка дуже скоро відзвертається від лінюха або пяниці.

Що-ж се є характер? Характер се прикмета нашої душі. Характер се краска чувств, привичок, думок і переконань певної людини.

Яким робом виробляється у людини характер? Людина формує свій характер після вроджених нахилів і вироблених привичками.

Вдачі є вроджена у людей. Так, приміром, веселою вдачею визначаються головно люде фізично кріпкі та здорові. Не без впливу є і климат певної місцевости, відносини серед яких людина виростає та духова і тілесна спадщина (татівізм). Остання грає в формованню характеру велику ролю. Хоч перебрали від родичів прямести дадутся частинно усунути, то все таки, як каже пословія: „яблоко від яблінки далеко не відкотиться". Дещо залишається на цілє життя.

Про привички можна сказати слідуюче: людина, а особливо дитина сильно підчиняється примірові других. Дитина робить те, що другі і доволі привикне до сього. Деякі дїлянки характеру приміром сором'язливість, незалежні від фізичної організації, присвоює собі людина виключно завдяки привичці.

Чи є взагалі можність формувати характер? Відносно дітей не може бути тут двох думок. Колиб не можна творити із дітей бажані типи, то нащо-ж їх взагалі виховувати. Діти родилися-б просто добрими, талановитими, або противно лихими і ніяк тому не можна було би зарадити. Дитяча се віск, який як дістанеться в руки розумної людини, прибирає бажані форми.

Тепер перейдім до старших. Чи можливе є самовиховання характеру? І на се питання можна відповісти рішучно. Так! Передусім треба поставити собі ідеалом який небудь тип характеру, приміром зрівноважений; а відтак треба пізнати самого себе, щоби виснити свої гарні і погані сторони.

Людина у своїм житті, а головно молода людина, все вибирає собі якийсь зразок, собто другу людину і цілими силами старається наблизитись до даного типу. Приміром діти славних полководців мріють про те, щоб самим стати полководцями; діти славних співаків та музиків мріють про те, щоб стати подібними до батьків; механіки стараються наслідувати Лїндберґа; для пустотливих хлопців ідеалом нині стає Ал Капоні, для пустотливих дівчат ідеалом стає якась красуня а Голівуд, котра чотири рази чи більше розводилась із мужами, для людей вихованих у релігійному дусї ідеалом стає якийсь взірцевий та розумний священик, учитель або взагалі угодник Божий.

Не лише діти через добре виховання і примір вироблюють у собі характер. Навіть і доросла людина сама вдорую-чись на якомусь взірцеві-ідеалові часто бере себе в руки і розпочинає душевне чищення, вимітаючи з душі всяку погань, укріплюючи гарні прикмети, а ослаблюючи погані. До такого господарювання в самому собі треба зміцнити угодник Божий.

До того, всього треба додати і підкреслити, що людина з гарним характером впливає та полїпшує другі характери, хоч часто і не добачує сього. Звідси походить велике значіння доброго приміру

(„Дніпро")

Вол. Загорулько.

„ДНІПРО"
орган Української Православної Церкви в Злучених Державах,
виходить 1 і 15 кожного місяця і
коштує на рік $2.00.
Передплату висилати на адресу:
1851 Germantown Ave., Philadelphia, Pa.
U.S.A.

"DNIPRO"

Митрополит Василь Липківський.

БОГАЦТВО, А БІДНІСТЬ.

(Проповідь на неділю 22 по св. Трійці).

Притча Христа Спасителя про богача та Лазаря, яку тільки що ми чули з св. Євангелії цілимає перед нами, браття, саме головне, саме пекуче питання нашого життя людей — питання про богацтво та бідність.

Був один богатий чоловік, каже Христос, жив в розкішних палатах, дуже гарно вбирався, щодня бенкетував зі своїми приятелями, а під воротьми в нього лежав бідний Лазар. Він рад би був зоспокоїтись навіть кришками, що падали зі стола богатого, але й тих йому не давано. Тяжка нужда покрила тіло його ранами, пси приходили і лизали їх, а від богача не було допомоги. Так проходило життя і богача і Лазаря до смерти. І от коли помер Лазар, то янголи взяли душу його на небо в оселі Авраама і всіх святих. А коли помер богач, то душа його опинилась в пеклі. Терпіляч пекельні муки богач глянув на небо і побачив там Лазаря, разом з Авраамом, і сказав: „Отче Аврааме, пошли Лазаря, щоб він омочив пальця свого і простудив мені язик, бо я в тут дуже мучуся". Але Авраам сказав йому: пригадай, що ти на землі розкошував, а Лазар бідував, тепер же він мусить страждати, а Лазар втішається. Тоді богач сказав: Прошу тебе, отче, принаме, пошли Лазаря до моїх братів, бо не живуть на землі, щоб він їм попередив про мої муки, щоб і вони сюди не прийшли на муки. Авраам сказав: У них є закон і пророки, нехай їх слухають. Коли-ж не слухають їх, то колиб і встав хто з мертвих воскрес не повірять.

Любі браття і сестри. З тих часів як існують себе люде на землі, між ними завсігди є богаті і бідні, богаті розкошують, а бідні бідують, богаті нагромаджують собі величезні достатки, що не знають, де їх і дівати і витрачають на свої забаганки-розкоші і утіхи, все життя своє робить вічним святом, а бідні не мають самого необхідного, в голоді і холоді, наги, покриті ранами чекають смерти, як свята після земних мук.

Через що один люде богаті, а другі бідні? Через що одні роскошують на землі, а другі бідують? Може се в великій мірі залежить і від самих людей, але певсім не притуплює всієї остроти питання про богацтво та бідність, і цією пекучою мучиться людність вся, коли себе памятає. Мучиться, але вийти з того тяжкого стану не може, і ми не знаємо такої щасливої країни, де-б ся нищення зміцнювали з душі всяку погань, укріплюючи гарні прикмети, а ослаблюючи погані. До такого господарювання в самому собі треба зміцнити угодник Божий.

Не лише діти через добре виховання і примір виробляють у собі характер. Навіть і доросла людина сама вдорую-чись на якомусь взірцеві-ідеалові часто бере себе в руки і розпочинає душевне чищення, вимітаючи з душі всяку погань, укріплюючи гарні прикмети, а ослаблюючи погані. До такого господарювання в самому собі треба зміцнити угодник Божий.

До того, всього треба додати і підкреслити, що людина з гарним характером впливає та полїпшує другі характери, хоч часто і не добачує сього. Звідси походить велике значіння доброго приміру

(„Дніпро")

Вол. Загорулько.

„ДНІПРО"
орган Української Православної Церкви в Злучених Державах,
виходить 1 і 15 кожного місяця і
коштує на рік $2.00.
Передплату висилати на адресу:
1851 Germantown Ave., Philadelphia, Pa.
U.S.A.

"DNIPRO"

Митрополит Василь Липківський.

БОГАЦТВО, А БІДНІСТЬ.

(Проповідь на неділю 22 по св. Трійці).

Притча Христа Спасителя про богача та Лазаря, яку тільки що ми чули з св. Євангелії цілимає перед нами, браття, саме головне, саме пекуче питання нашого життя людей — питання про богацтво та бідність.

Був один богатий чоловік, каже Христос, жив в розкішних палатах, дуже гарно вбирався, щодня бенкетував зі своїми приятелями, а під воротьми в нього лежав бідний Лазар. Він рад би був зоспокоїтись навіть кришками, що падали зі стола богатого, але й тих йому не давано. Тяжка нужда покрила тіло його ранами, пси приходили і лизали їх, а від богача не було допомоги. Так проходило життя і богача і Лазаря до смерти. І от коли помер Лазар, то янголи взяли душу його на небо в оселі Авраама і всіх святих. А коли помер богач, то душа його опинилась в пеклі. Терпіляч пекельні муки богач глянув на небо і побачив там Лазаря, разом з Авраамом, і сказав: „Отче Аврааме, пошли Лазаря, щоб він омочив пальця свого і простудив мені язик, бо я в тут дуже мучуся". Але Авраам сказав йому: пригадай, що ти на землі розкошував, а Лазар бідував, тепер же він мусить страждати, а Лазар втішається. Тоді богач сказав: Прошу тебе, отче, принаме, пошли Лазаря до моїх братів, бо не живуть на землі, щоб він їм попередив про мої муки, щоб і вони сюди не прийшли на муки. Авраам сказав: У них є закон і пророки, нехай їх слухають. Коли-ж не слухають їх, то колиб і встав хто з мертвих воскрес не повірять.

Любі браття і сестри. З тих часів як існують себе люде на землі, між ними завсігди є богаті і бідні, богаті розкошують, а бідні бідують, богаті нагромаджують собі величезні достатки, що не знають, де їх і дівати і витрачають на свої забаганки-розкоші і утіхи, все життя своє робить вічним святом, а бідні не мають самого необхідного, в голоді і холоді, наги, покриті ранами чекають смерти, як свята після земних мук.

Через що один люде богаті, а другі бідні? Через що одні роскошують на землі, а другі бідують? Може се в великій мірі залежить і від самих людей, але певсім не притуплює всієї остроти питання про богацтво та бідність, і цією пекучою мучиться людність вся, коли себе памятає. Мучиться, але вийти з того тяжкого стану не може, і ми не знаємо такої щасливої країни, де-б ся нищення зміцнювали з душі всяку погань, укріплюючи гарні прикмети, а ослаблюючи погані. До такого господарювання в самому собі треба зміцнити угодник Божий.

До того, всього треба додати і підкреслити, що людина з гарним характером впливає та полїпшує другі характери, хоч часто і не добачує сього. Звідси походить велике значіння доброго приміру

(„Дніпро")

Вол. Загорулько.

„ДНІПРО"
орган Української Православної Церкви в Злучених Державах,
виходить 1 і 15 кожного місяця і
коштує на рік $2.00.
Передплату висилати на адресу:
1851 Germantown Ave., Philadelphia, Pa.
U.S.A.

"DNIPRO"

НЕДІЛЬНА ШКОЛА

ІСУС. УЗДОРОВЛЯЄ БІСНУВАТОГО.

Одного разу вранці Ісус в земл
Гергесенцїв, що є напроти Галилеї. Коли
вин вийшов з човна на беріг, стрінув йо
один чоловік з міста, що мав біса і від
довшого часу не одягався в одежу, ані
в хаті не жив, а перебував поза містом
Сей побачивши Ісуса, упав перед ним
закричав великим голосом та сказав:

— Що мені з тобі, Ісусе, Сину Бог
Вишнього? Благаю Тебе не муч мене!

Чоловіка сего мучив злий дух і ви
давав йому спокою. І спитав його Ісус

— Як тобі на ім'я?

А він відповів:

— Легіон, — бо багато бісів увійшл
в нього.

І просили Його, щоби не наказував
їм іти в безодню. А було там велик
стадо свиней, що паслося на горі; і про
сили його, щоби позволив їм в них у
йти і позволив їм. І вийшли біси з чо
ловіка і увійшли в свиней, і кинулос
стадо з берега в озеро і потонуло.

Коли-ж те сталося, побачили пасту
хи, повтікали і розповіли в місті і по се
лах. І вийшло багато людей побачит
що сталося, і прийшли до Ісуса і зна
йшли чоловіка, в котрого вийшли біс
одягненого, і при здоровім розумі. Сі
дячого в ногах Ісуса і злякалися.

І довідалися від тих, що бачили, я
біснуватий полужав, просило Його ці
населення Гергесенської країни, щоб
відійшов від них, бо обняв їх великий
страх. А він вступивши в човен, вернув
ся і просив Його чоловік з якого ві
йшли біси, щоби був при нім; та Ісу
відпустив його, кажучи.

Вертай в свій дім і розкажи, що
тобі вчинив Бог.

І пішов він по цілім місті, оповіда
чи, що вчинив йому Ісус.

ІСТОРІЯ ЦЕРКВИ.

(За Е. Семакою)

(Дальше).

Дідо, почнте Цвінглієм, продовжу
Іван Кальвін, і тому сторонники сей р
формації прибрали ім'я Кальвінів, яки
ше зовуться вони також „реформовани
або „евангелики гельветського визна
ня".

Кальвін родився в Нойоні в Франц
(1509 р.), учився прав на університеті
Парижі, а коли познакомився з рефо
маторськими письмами Лютра, пер
йшов на богословіе і став таким завзя
тим оборонцем його ідей, що з сей пр
чини мусів (1533 р.) утікати з Франці
Прийшовши до Швайцарії, осів остато
но в Женеві, і в короткім часі дійшо
тут до такого значіння, що його поста
лено за чоловіка церковної управи (1541 р.
на яким становищу оставсяж до сме
ти (1564 р.).

Кальвін, так як Лютер і Цвінглі, ве
дня, що тільки святе письмо є правил
вірн і що тільки єдино через віру. С
діл, може чоловік бути спасений. Х
рактеристичною ріжу наукою була то
що Бог від віків призначив одних б
безглядно до спасення, а других так с
безглядно до вічного засуду, і що
силуе доступити призначеної судьбі.
Питаєтся, чому Бог призначив безглядно або абсолютно одних до щасливості, а других до засуду, було би після поганду Кальвіна, питанням зовсім без хосенним, бо законів, після котрих Бог поступае в світі, для нас непонятні. Але пізнійше часть Кальвінів, що становила не дуже численну секту Армінів (від кальвінського богослова Армінія в Нідерландах († 1609) або Ремонстрантів, відкинула сю науку, явивши „предестинацію Кальвіна"). І згодом евхаристію Кальвін відстулив так від Лютра, як і від Цвінгля научаючи, що хліб і вино зістаються хлібом і вином, і що в них присутне тіло і кров лиш вірчально, так що в душу причасника переливається лиш божественна сила пресвятого тіла, котре в дійсности є на небі.

Кальвіни різняться від Лютеранів і тим, що недопускають жадного украшення церков Кальвінські церкви, то прості доми молитви, а для святого п. часть служить значний стіл. Управу церкви ведуть всіх вірних не полиняя Кальвін володітелям, але передав поодиноким вірним, вибранним на се всіми прочими і званим „старшими" або „пресвітерами", що становлять для місцевих церковних справ комітет місцевий, званий „пресвітерією", а для спільних справ кількох місцевих церков висилають відпоручників на спільний собор.

Англійська церква.

Коли в Німеччині появлялася реформація, панував в Англії Генрик VIII (1509 — 1547). Року 1522 взяв він в оборону науки римсько-католицької церкви проти новизн Лютра, через що одержав від папи титул „defender fidei" Але по деяких роках (1532) зірвав він связь з Римом в той причини, що папа не хотів уважати його супружество з Катериною Аравонською (тіткою цісаря Карола V), з котрою жив 17 літ, а позволити на супружество з дівірською дамою Анною Болейн. Генрик проти волі папи подружився з Анною, а щоби зелів парламентом оголосити його головою англійської церкви, скасував монастирі й присвоїв собі церковні маєтки. А дівірського богослова Тому Кранмера, що йому помагав в сім ділі, іменував він архиепископом в Кентербері, найвисшим єпархіяльним достойником в англійській церкві. Відтак уложемо новий реформ. біблії і новий катехизм, з котрого вилучено науку про пімгат папи. Але сей катехизм не сподобався ні римо-католиком ні приятелям протестантизму, із за чого повставали згоді переслідування всіх противників віри, підтримуваної королем. А Кранмер, що в душі був протестантом, ледви спасся від смерти.

Коли помер Генрик VIII (1547 р.), в правлінню іменем малолітнього короля Едварда VI (1547) обняв Сомерсет, тоді Кранмер здобув взявся за радикальну реформу англійської церкви. Він уступив римської ієрархії і безженність (целібат) духовенства, а впровадив протестантське богослужения и народний мови але з многими римсько-католицькими обрядами, і зібрав вірогідності англійської церкви в 42 артикули, винятої в більшій части з кальвінізму, в по части також з лютеранізму і з римського католицизму, задержуючи і римсько-католицький епископат. Коли помер Едвард VI, тоді його сестра, королева Марія (1553—1558), донька Генрика VIII і Катерини Аравонської, запровадила в Англії римо-католицизм назад і показала до смерти всіх тих, що боронили протестантизм, між ними й Кранмера А по її смерти за Єлисавети 1558 Боледаньки Анни Болейн, заширав важкий протестантизм. Тепер переважнено вірогідність англійської церкви і обмежено його до 39 артикулів (1563). В ві
відкинено: примат, римську литургію і чистилище, відтак науку про сім таїнствах ієрархії на правдиве тіло і кров Христа, і як почитання святих мощів. Ма святі таїнки прийнято тільки хрещення і евхаристії з її удільницьи під обома видами, а яко єдине жерело божественної об явлень прийнято тільки святе письмо.

Так розповсюднено реформацію в Англії й підтримувано її строгими заходами.

Ще раз намагався король Яків II з 1685—1688) наверннути Англію до ост ського католицизму, але тоді втратив корись свого зяти Вільгельма Оранського престіл.

(Дальше буде).

ЖАХИ ГОЛОДУ НА УКРАЇНІ.

(Докінчення зі сторони 2-ої).

Англійська преса, що я знаю більше від ін про дійсний стан річей на Україні, я пер ніджіт сей мені признавсь, що більшовики нічого не пускають, крім тих місць, які йому самі показують, і в ким чином ніяк не може зібрати пр дивих відомостей. Про те, що ро соватські відомости не відповідають д сности, сей журналіст добре знав. Я й хочу йому розказала все, що знала й все, що до того часу бачила, а він робив якісь записки.

Я постарався передати жахливе с відання пані Марфи Стьоблової можливости коротко, відмічуючи най ще і без коментарів. Але й се коро повідання якнайкраще малює ві сне становище в нашій нещасній к кінщині, той московсько-більшови голодний жах, який створили в ній багатій землі наші вороги для нищення, і який кличе до неба о сто помсту.

Семен Нечай

БОГАЦТВО, А БІДНІСТЬ.

(Докінчення зі сторони 5-ої.)

ено надчас, що ми повинні робити. повинні жити на землі, щоб уникну мук після смерти і досягнути небесне блаженства...

Будемо-ж, браття, навчатися с божого на своїй рідній мові, живит ним. Тоді і богатство не буде для нас таким привабливим, і бідність не буде т кою гіркою, тоді між богатством і б стю встановиться в нашій душі така ність, що те і другое будуть мати для порості тільки для досягнення цілі небесного Аминь.

Постарайтеся, щоби Ваша передпл була вирівнана та відновлена як найскорше.

СУДОМ ВРАЖЕННЯ З ХРАМУ.

(Денбурі, Саск.)

Пусть Миron недавно їздив на
ран в одну околицю, де перший
ло мав Богослуження український
ий священик. — Я отже
зайшов до нього, щоб дечого піль
ого довідатись, і приїхом як там
ними людьми живеться, та інтер
ується церковною і народною
справою.

Приходжу і „Слава Ісусу Христу"
— кажу.

— Слава на віки — відповідає
пень Миron. — Прошу сідати. Ми
ли тільки недавно приїхали з хра
му.

Сідаю і говоримо, як в дорозі йо
му поводилося, а далі звісно бе
ду за храм.

Гей милий Боже — Миron ка
же — ще треба богато праці і тру
ду покласти, щоб весь наш нарід
наробити в той темряві. Я і за дуже
ло не ще такої околиці в Канад
де наш нарід так низько стоїть
ід сучасним і національним ґрунті,
ого так є. В сій околиці звуть
ебе нас „русскими". Коло церкви
ідуть — поють Полази їсти — дя
ь мало довлок і декто мусів пальці
осягати. Се є наслідки роботи російських бізнесів, з котрих
ого сьвий нуждено але і по
ося так як не походжали люд
ь темній добі і нинній їде до цер
ви. Так і вірних своїх навчали.
Але одно є потішаюче, а імен
що в тій околиці сього року учитиме кільох дітий українських у
ли, то може вони дечого лю
ей навчать.

Памятаєш, Миron — каже
ого дідина — як я їздив в Зелені
Сад в гості до своїх родичів Так
ж тоді мали храм на цвинтарі,
ь церкви. Відправляли за помер
ими і взимку — одні за батьк
ми за маму, а треті ще там за ко
о. Робить помалу. Понаносили
ошків, а також горівки і инших го
ячих напитків. По відправі всі пили
з батюшка з ними ви, а я собі по
ликав: „От, як моляться за своїх
ших: за батька чи матеря чи кого там"
ка й вирішив користь в таких по
ожніх?

Се дивний звичай, — кажу я
робити храм, або помимо в опативо, то на цвинтарі, або коло цер
ви. Людина на храмі повинна бу
ти тверезо, з чистим сумлінням, і
ворена духово, а не опиватися.

— Так, се правда — каже Миron —
ле ми знаємо, що церква між на
ами народом була століттями в в
ких рухах. Вороги навмисно за
ходилися шкитнку коло церкви,
об декше тримати нарід в своїх
ках і сести з його кров. Та инш
тяка ще й тепер тримає не одного
ародину між нашими несвідомими
ми людьми — громадами. Ті батю
ки рижо курять і стримують своїх
ших перед Рідною Церквою. На
говорюють всякі небилиці на Рідну
ерьвь лише на те, щоб затримати
Бу горстку темних несвідомих
ірних при собі доки не вийдуть
ас Воин добре знають, що всякі
ськи церкви між нашим народом
сюди зникнуть, а особливо „русі
ги".

Нашиш святим обовязком —кажу я — є просвічати свого меншого брата і доказати, яку велику користь приносить Рідна Церква як на поли релігійнім, так і на полі о-світнім і національнім. Що священик Рідної Церкви ніскажуе своє життя для своєї парохії, а як так як вони батьківки та діти, що лише дбають про свое особисте добро. Хто коли чув, щоб батюшки руської церкви дали який взірцевий чи моральний відчит або виклад своїм парохіянам? Противно вони уважають своїх парохіян як найбільший тягарь, неволі. А погляньмо на ті околиці, де священик Рідної Церкви довгий час не мовить слова. Там люде зробили великий поступ на всім, і починають жити краще, пізнійше і щасливше життям. Вони і храми ся окажі чи снага оболодать без пляток так, як Бог велить, в них навіть молодь краща. Тому ми всі повинні горнутися під опіков Рідної Церкви.

Любомир.

ПРАЩАЛЬНИЙ ВЕЧЕРОК (Шіго, Саск.)

Українська православна громада в Шіго Саск. дня 19 серпня, в тутешній Народнім Домі устроїла спільну прощальну вечерю, в честь свойого пароха Всеч о Г. С. Уланіна

Ваше перед годинною осьмою вечером довелося стали згромадися під різнородними стравами, котрі то зладили до приготовано українське кушанє.

Столи були прибрані в цвіти, в котрих запах розносився по цілій салі. Коло 8 годинок до середини, то вистав велике число присутніх гостей, котрі мовчки сидили, аяи декотрі з пань увихалися коло докінчення столів.

Перед 8 дверях зявився Всеч. о. Уланін з своєї сьвоїх родичів Так як тоді мали храм на цвинтарі, ь церкви. Відправляли за помер ими і взимку — одні за батьк ми за маму, а треті ще там за ко о. Робить помалу. Понаносили ошків, а також горівки і инших го ячих напитків. По відправі всі пили з батюшка з ними ви, а я собі по ликав: „От, як моляться за своїх ших: за батька чи матеря чи кого там" ка й вирішив користь в таких по ожніх?

Се дивний звичай, — кажу я робити храм, або помимо в опативо, то на цвинтарі, або коло цер ви. Людина на храмі повинна бу ти тверезо, з чистим сумлінням, і ворена духово, а не опиватися.

— Так, се правда — каже Миron — ле ми знаємо, що церква між на ами народом була століттями в в ких рухах. Вороги навмисно за ходилися шкитнку коло церкви, об декше тримати нарід в своїх ках і сести з його кров. Та инш тяка ще й тепер тримає не одного ародину між нашими несвідомими ми людьми — громадами. Ті батю ки рижо курять і стримують своїх ших перед Рідною Церквою. На говорюють всякі небилиці на Рідну ерьвь лише на те, щоб затримати ірних при собі доки не вийдуть ас Воин добре знають, що всякі ськи церкви між нашим народом сюди зникнуть, а особливо „русі ги".

Нашиш святим обовязком —кажу я — є просвічати свого меншого брата і доказати, яку велику користь приносить Рідна Церква як на поли релігійнім, так і на полі о-

Коли в Шіго, Саск. ще не було церкви, ані священика, то наші люде часто збиралися на відправу Божу до Ваділка, де священик о. Уланін відправляв Службу Божу. Коли-ж Всеч. о. Уланін переїхав до Шіго, то люде почали збиратися до нього

ні автор „Акафісту до Україні", о Панteлеймон Білоус.

На цій католицькій молоді в Німеччині побачили гото о Трухи воєнним членом ланцюг. Так сильно імпонує вже католицизм те, що той військовий був кожень офіцером Заходніх питання чому православний коли був офіцером при Укр. Арміі, а зараз і не повинен бути священиком, а як він в католик, то тоді він в як найкращим, є „кинутий з громади"? На се питання голові католики не вміють нічим словами. Тому вони роблять, в вся „найкраще", в що православні роблять то хочби воно було й найкращим, те в в католиків незлатне.

От письмо часописи, що російський царський офіцер, коваль Волоський висвятився на католицького священика в Римі, та [illegible] коло нього визначне становище. І він „добрий" та „гарний", бо католицький. Чи в в са по фарисейськи?

Вони хочуть, щоб все було так, як вони бажають. А що на так, як їм треба, то нєво ве, недобре. Одним словом, що ісус Христос осуджав фарисеїв левитів, то й осудить нинішніх.

Я тішуся, що в Українській Православній Церкві є не один, але десятки так, які колись гідно боронили народної справи мають нарамі- ючи свое життя, а тепер гідно боронять той самої справи з святим хрестом в руках. Та яка відміна робота наших українських священників від роботи згадного цьогодніх?! Наші служили народові колись в служать нині, а він колись служив народові, а нині Римові. Як він був дійсно борець, то Римові не повинен нині служити.

Бувший офіцер.

ВЕЛИКЕ СВЯТО В РИВЕРС, МАН.

Дня 3-го вересня с. р. відбулося Богослужения в Народнім Домі в Ривирс, Ман. Се перше українське православне Богослужения, яке відправив Всеч. протоерей Савчук. Щось подібного ривирські мешканці ще не видїли і довго будуть пригадувати. Се було дуже гарне Богослужения і гарний спів; співав хор зі Сенди Лейк. Наука, яку сказав о. Савчук, була дуже зворушлива, що богатьом присутнім [illegible] сльози з очей.

В неділю 27-го серпня гр.-катол. священик, о. Чорний, мав Богослужения, то записів говорити науку в Евангелії, яка приходила на ту неділю, він розвинувся за Хрестного хода, в дітям говорив: „Ви не йдіть до православного священика, коли він прийде, бо він схизма." А родичам їх наказував, щоб не йшли і дітей не пустили, бо то тяжкий гріх. Декотрі рівні слуги послухали жалібних слів о. Чорного, самі сїгали і дували Народний Дім. Почитки вже

ХТО ХОЧЕ навчитися доброї української літературної мови, навчити історію своєї мови,
дозбатися, як не говорить український нарід —
ТОЙ МУСИТЬ ПЕРЕДПЛАТИТИ
НАУКОВО - ПОПУЛЯРНИЙ МІСЯЧНИК
„РІДНА МОВА"
ПРИСВЯЧЕНИЙ ВСЕБІЧНОМУ ВИВЧЕННЮ УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ
Головний Редактор і Видавець Проф. Др. Іван Огієнко.
Річна передплата для Канади і долар (американський)
Окреме число 10 центів — Адреса Редакції й Адміністрації:
RIDNA MOWA
WARSZAWA, ul. Stalowa 26 m. 10
Нові передплатники дістануть журнал від 1-го числа.

ЦЕРКОВНИЙ КАЛЕНДАР НА 1933 РІК.

ЛИСТОПАД

1	С.	Пол.
2	Ч	Артемія
3	П	Іларіона В.
4	С.	Амврозія
5	Н	23. по С. Ал. Яросл.
6	П	Арети. Алек.
7	Н	Марківія
8	С	Димитрія вмч.
9	Ч	Нестора
10	П.	Параскеві вмч.
11	С.	Анастасії
12	Н	24. по С. Зах., З.
13	П	Стахія і Амп.
14	В	Косми і Дамяна
15	С	Акиндина
16	Ч	Аггея, Йос.
17	П	Пантелія
18	С	Галактіона
19	Н	24. по С. П. вм., Ів
	П	[illegible] Лаз.
	В	[illegible] св. Михаїла А.
22	С	Онисифора
23	Ч.	Климента, Окр.
24	П	Мини, Вікт.
25	С	Шйна Мит. Ніля
26	Н	по С. † Ів. 3.
27	П	Ф. Филипа апостола
28	В	Гурія і Самсона
29	С.	† Матея ап. і ев.
30	Ч.	Григорія пед.

ПРЕСОВИЙ ФОНД „ВІСТНИКА".

Хв. Адміністрація „Вістника"!
Жіноче Товариство ім. О Кобилянської в Роза, Ман. пересилає через мене $4.55 на пресовий фонд „Вістника". Ті гроші зложили при- сутні на вечерку у пайства Бутрів на Дуфорст.

По 25ст. пп: П. Ткачик, М Назаревич, Бутрих, пані Бутрих, пані Е. Бутрих, п. Е. Волошин, І. Кметичук, П Ткачик.

По 15ц пп: В. Ткачик, Ков. Чубей, М. Кучик.

По 10 ст. пп.: Н. Чубей, М. Мисечичук.

Збірка	[illegible]
Жіноче Товариство	1.50
	о. В. Апонович

Сиротюк Йосиф, Шевлин, Ман. 20
Малюк Г., Салві Лейк, Ман. 20

ПОРЯДОК БОГОСЛУЖЕНЬ
о. Петра Медвигчука.
Жовтень

29. Неділя. — Вайкутон, 1198 Victoria Ave., Victoria, Sask.

ПОРЯДОК БОГОСЛУЖЕНЬ
о. В. Апонович.
Листопад.

5. Неділя — Роза.
6. Середа. — Дмитрія вмч. — Райта
12. Неділя — Толстой.
19. Неділя — Сенкнів.
21. Вівторок, Собор св. Михаїла Арх. — Гарденton, Храм
Адреса: Толстой, Ман

ЦЕРКОВНИЙ УСТАВ НА 1933 РІК.

Листопад.

5. Нед. 22 по Зісланню св. Луки: Голос 5. Утр. Єв. Ів. XXI: 15—25. Літ. Ап. Гал VI: 11 -18; Єван Лук XVI: 19—31.

8 Середа. Вм. Димитрія Утр. Єв. Мат. X: 16—22. Літ. Ап. 2 Тим. II: 1—10; Єван Ів. XV: 17—27 і XVI 1—2.

12. Неділя 23 по Зісл. св. Луки: Голос 6. Утр. Єван. Мат. XXVII 16—20 Літ. Ап. Еф II: 4—10; Єв Лук VIII: 26—39

19. Неділя 24- по Зісл. св. Луки: Голос 7. Утр Єван. Марка XVI 1—8; Літ. Ап Еф. II: 14—22; Єван Лук VIII: 41—56.

21 вівторок Собор св. Михаїла Арх. Утреня Єв. Мат XIII: 24—30 і 36 - 43 Літ.: Ап. Жид II 2—10. Єван Лук X: 16—21

ВАЖНЕ ДЛЯ ЦЕРКОВНИХ

ЛІТУРГІЯ
Святого Іоанна Золотоустого на мішаний хор
написав
Олександер Кошиць.
Ціна 1.50. Для книгарень доброй опуст.

Можно також мале число примірників Служби Божої Степенна, (в упрощені) Ціна $1.00.

Висилаємо лише за готівку або
С. О. Л.
The P. Mohyla Ukrainian Institute
Box 1040, Saskatoon, Sask.

ПРИСИЛАЙТЕ ПЕРЕДПЛАТУ НА „ВІСТНИК".

Український Релігійний дво-тижневик в Канаді.

ВІСТНИК
THE HERALD

THE HERALD
Box 3014
WINNIPEG, MAN.

РІК X. WINNIPEG, MAN., NOV. 15th, 1933 ВІННІПЕГ, МАН., 15-го ЛИСТОПАДА, 1933. Число (187) 22

ПОМЕРЛО 8,000,000 ДУШ З ГОЛОДУ.

Часопис Сондей Графік подає великому передову статтю про голод в совітах та про вихід України помогти своїм голодуючим братам. У статті подається про зібрання Ради Ліги Націй у справі голоду на Україні та передання її Міжнародньому Червоному Хрестові.

„Обвисляють, — пишеться в статті — що найменше вісім мільонів з великого числа населення совітів, померло протягом одного року з голоду".

Новші або коротші статті та новинки про голод на Україні подали також Дейлі Експрес в 2 жовтня. Католик Таймс із 6 жовтня й инші.

ЄЗУЇТИ-УНІЯТИ В МУКАЧЕВІ

„Душпастырь", уриділий і духовний орган епархії мукачівської доносить в 7—8 ч. с. р. що епископ Стойка зговорився, аби чин Єзуїтів східного обряду став працювати на території мукачівської епархії та щоби в Мукачеві основав інтернат для молодіжи.

Чин Єзуїтів вже раз був на Підкарпатській Русі, але в часах Йосифа II. його відси прогнано й нинішнє ужгородське церков та епископська палата — се останки єзуїтського монастиря в Ужгороді.

Чин Єзуїтів тепер знов вертає, не як латинський, але як греко-католицький. В новіціяті єзуїтської вінеприйняті в Ружомберку є вже від кількох літ вихованки з Підкарпаття. Крім сих прийде до Мукачева ще й кілька старших єзуїтів словацької народности.

УМЕР ВІКТОР ПІСНЯЧЕВСЬКИЙ.

В Братиславі на Чехословаччині умер в 50 році життя Віктор О. Пісняченський, відомий з часів 1919—1922 р. визвольний редактор тижневика „Волі", що виходив у Відні. Через послідних 10 літ провів тихо, як практикуючий лікар в малому чеському місті.

УМЕР ПРОФ. К. ЛОСЬКИЙ.

Дня 18 жовтня умер в Празі Кость В. Лосьский, звичайний професор римського права на Українськім Університеті. Небіщик був за часів гетьмана Скоропадського послом Укрїни у Фінляндії, опісля послом У.Н.Р. в Швеції. Відтак став за професора Українського Університету в Празі.

Помагай українським часо-

ЮВІЛЕЙНИЙ ФОНД
УКРАЇНСЬКОЇ ГРЕКО-ПРАВОСЛАВНОЇ ЦЕРКВИ В КАНАДІ.

Сьогорічна Духовна Конференція, як рівнож провінціяльні зїзди Української Греко-Православної Церкви в Канаді, які відбулися в Прут, Алтр., Канорі, Саск., і Дайфин, Ман., приняли одноголосно ухвалу, щоби з нагоди пятнайцять-літнього Істнування Української Греко-Православної Церкви в Канаді Консисторія зарядила і перевела кампанію за збірною ЮВІЛЕЙНОГО ФОНДУ УКРАЇНСЬКОЇ ГРЕКО-ПРАВОСЛАВНОЇ ЦЕРКВИ В КАНАДІ, в сумі пятнайцять тисяч долярів ($15,000.00), на релігійні та адміністраційні цїли згаданої Церкви.

Згідно з вище згаданою ухвалою Духовної Конференції та провінціяльних зїздів, отсим проголошується кампанію за збірною ПЯТНАЙЦЯТЬ ТИСЯЧНОГО ЮВІЛЕЙНОГО ФОНДУ Української Греко-Православної Церкви в Канаді на таких условіях:

1. Кампанія починається з днем 15-го грудня, 1933 р. і продовжується до кінця січня, 1934 року.

2. Гроші з Ювілейного Фонду призначені на такі цїли:
   а) На закупно в Вінніпегу лїцензійного дому, в якім сторгії, а також з часом помешкання для епископа.
   б) На місійну працю в тих місцевостях, де ще нема церковних громад та де населення не в в силї утримати пароха власними силами.
   в) На адміністраційні видатки та зобовязання ДіецезІЇ.
   г) На релігійне видавництво.

3. Кампанія має скончити як найширший загал Православних Українців в Канаді так, щоби по можности не було ані одного православного Українця чи Українки, які не минав нагоди бодай малою жертвою причинитися до збірки Ювілейного Фонду.

4. Обовязок переведення Кампанії на місцях спадає на Отців-Духовних, на церковні уряди та на місцеві Комітети, які можуть бути покликані до життя для сеї цїли.

5. Збірка Ювілейного Фонду відбуватися незалежно від тих зобовязань, які громади і члени тепер мають супроти ДіецезІяльного фонду, а іменно по одному долярові від Богослужения від громад та одного долара річної вкладки від поодиноких членів.

Ближші інформації про зорганізованя та переведення кампанії по місних Консисторїя подасть священникам і громадам листовно.

Православні Українці які живуть в місцевостях, де нема ще церковних громад, ані де не дойджає український православний священик, — але які хочуть сповнити свій релігійний обовязок і причинитися до збірки Ювілейного Фонду, повинні в сій цїли якнайскоще сформувати Комітет з трох людей, який має зараз порозумітися з Консисторією, та отримати від неї докладні інформації про те, як перевести в життя місцеву кампанію.

Особи, які живуть в місцевостях, де нема більшого числа зджслнованих православних Українців, але які хотілиб занятися збіркою на Ювілейний Фонд серед приязньких і симпатиків Української Православної Церкви, повинні написати про се до Консисторії подавши при тім свої ближші інформації, а іменно повне імя і назвиско, точну адресу своїй ніх, як довго замешкують в даній місцевости, де мешкали перед тим, чим занимаються і т. п.

Дано в Вінніпегу, дня 8-го листопада, Р. Б. 1933.

КОНСИСТОРІЯ УКРАЇНСЬКОЇ ГРЕКО-ПРАВОСЛАВНОЇ ЦЕРКВИ В КАНАДІ:

Прот. С. Р. Савчук — голова; прот. В. Кудрик — заст. голови; о. Л. Ф. Стратійчук — секретар; Йосиф Богомір — касїер; Мир. Стефанишин — заст. секретаря.

УВАГА: — Листи до Консисторії треба надсилати на руки голови Консисторії, прот. С. В. Савчука, на адресу:

Rev. S. W. SAWCHUK — 479 Andrews St. — WINNIPEG, Man.

ДОНОСЯТЬ ПРО СМЕРТЬ СЕРГІЯ ЄФРЕМОВА.

В Чехословаччині мали дістати відомости в Україні, що помер десь на засланні Сергій Єфремов, відомий критик і історик української літератури. Єфремова, колишнього члена Української Академії Наук, засудила московсько-большевицька зладя на Україні у процесі „Спілки Визволення України" на 10 літ тюрми. Від того засуду і виведення Єфремова з України нічого про нього не було чути.

ЧИМ ЖУРИТЬСЯ ПОЛЬЩА.

Польський часопис „Вєк Новий" підкреслює, що Польщі прибуває кождого року коло пів мілїона людей. Але, на жаль, сей приріст іде на користь Польщі, бо найбільше родиться на землях непольських, головно українських.

ПІШКОМ З УКРАЇНИ НА ЛИТВУ.

Як подає рижський часопис „Сегодня", на литовській залізничній станції Зілуля прибережано 70-літнїу Галину Ковальско. Старушка заявила, що вона з України і цїлу дорогу в Україні до Литви перейшла пішком, та хоче відшукати свою замужну дочку, якої чоловік працює при каліяльні. Жіттєві умовини на Україні, як росказує старуха, є жахливі Ксавейкова пройшла цїлу свою дорогу ночами. На прикордонній совітській полосі мешканці так зубожіли, що на селі годі дістати де небудь куска хліба.

САМОГУБСТВАМ НЕМА КІНЦЯ.

Вибобрав собі життя Фоменко заступник председника обласного відділу Народньої Освіти в Сталїнській совітській області в Харкова. Фоменко був давнїше директором канцелярії у Скрипника.

ПОЛІЦІЯ НА ХРАМОВИМ СВЯТІ.

На передодні храмового свята Преображения Господнього в монастирю Василіян у підгірцях зібралося поважне число прогульковців зі Золочева і повіту та історичних Підгірецького. Місцевий напок поширював пристойні історичні місця і руїни На храмовім полїції, яка прийхала з Золочева, мусіли прогульковці розійти-ся.

ВОЄННІ ПРИГОТОВАННЯ —І ВІЙНА.

Бесіди про можливість недалекої війни повторяються щораз частійше. Виразніші політики кажуть, що всі дотепершні конференції не полагодили ні трохи міждержавних непорозумнь і тому на ніякі конференції дальше надіятися не можна. І в той час, коли конференції відбувалися, кожда держава якнайбагатійше зброїлася.

Урядова статистика покаже, що видатки на воєнні приготовання скоро зростають. Коли взяти роки від 1913 до 1931 року, то такі видатки зросли на 65 процент (крім Німеччини). Урядові цифри так показують той зріст в міліонах, беручи роки 1913 і 1931:

Краї	1913	1931	
Англія	375.1	535	42%
Франція	348.7	455.3	30%
Італія	179.1	258.9	44%
Япан	93.5	232.1	149%
Росія	447.7	579.4	30%
Стейти	246.6	737.7	197%

Виходить, що нині воєнне озброєння понад два рази таке, як було 1913 року. Себто що нинішній річний видаток передових держав на війну виносить около 4 і пів біліона доларів (4,500,000,000).

Щож до Росії, чи большевії окремо, то її урядовим цифрам можна менше вірити, від яких другим. Вона взяла в руки щіле майно, яке лише є в її границях; вона відобрала від уділ все приватне майно; вона перетворила 150 міліонів людей на невільників; вона безконтрольно орудує і майном і людським життям.

З того виходить, що коли видаток Злучених Держав на війну збільшився від 1913 до 1931 майже на 200 процент, то воєнні видатки большевиків можуть виносити 1000 процент.

Знаючі кажуть, що на випадок війни большевія може поставити 7,000,000 вояків. Дотого-ж нинішнє большевицьке військо само собою краще приготоване, ніж було військо царське.

Головну вагу большевики кладуть на воздушну силу. Від 1928 року побудовано 17 фабрик для виробу літаків, а всіх таких фабрик разом большевія має 45. Всіх же літаків пригожих до війни мають нині большевики найменше 2,500.

Слабою стороною большевиків може бути загальний стан і настрій населення. Можна бути певним, що поза воєнною машинною настрій населення на випадок війни був би звернений найлютше проти своїх гнобителів.

Що війна може бути скоро, показують заходи держав, щоби звязати з собою найбільше союзників. Творяться групи, щоби мати більшу воєнну силу.

Ось за Польщею і Францією увійшла в союз з большевиками. Бувший французький премієр, Ерйо, їздив до большевії на оглядини і вернув дуже вдоволений. Оповідає, що на Україні про голод і не чувати, всюди добробут, задоволення. Голоду цілком не бачив. Зате бачив в большевії гітлерівців — себто німецьку небезпеку. Зате большевики надіялися його відзвичаїти большевицького полковника.

Католицька Польща, католицька Франція і безбожна большевія творять союз.

Католицизм і безбожництво звязуються в спілку.

А представник Франції стає явним помагачем (побіркачем) большевицької пропаганди.

Ось на чім засновується загальне лихо!

Моральні закони життя потоптано. Понад усім поставлено правило:

— Чия сила, того правда! Сила все виправдує. Хто сильний — нехай ріже, вішає, стріляє, голодить людей вимороє, коли се йому до вподоби. Хто сильний, про того ніхто не сміє говорити, що він поступає несправедливо.

І наслідки такої політики такі, що кождий для кождого стає вовком.

ЄРУСАЛИМ.

Єрусалим — се святе місце для нас, православних християн і високо цінене, тому, бо в нім Божественний наш Спаситель Ісус Христос проповідував Царство Небесне, був розпятий, похований, воскрес, і на небо вознісся; там Його гріб не тільки для нас лишився, звідтам розійшлися по світі віра Христова, там жила Пречиста Діва Марія, звідтам взята була на небо, там Дух Святий зійшов на Апостолів, там повстала перша християнська громада, там був першим патріярхом апостол Яків, і тому та назва не тільки для нас знана, але й дуже дорогонинна. Для того кождий православний християнин бажав би бути в тім місці і побачити ті місця, по котрих ходив наш Божественний Спаситель, та поклонитися Господньому гробу, в котрім спочивало найсвятійше Тіло Самого Бога.

В день Пасхи, коли задзвонять всі дзвони, коли заспівають „Світися, світися, новий Єрусалиме, бо слава Господня над Тобою зійшла! Радій тепер, і будь веселий, Сіоне"... — в ту хвилю ми чуємося найщасливійшими, в той час немають місця тяжкі зітхання і сльози, в той час старець молодіє, бідак діди не чує, нещасний веселиться, навіть терплячий забуває на свою муку, в той час дух несеться в небеса, туда, де вознісся наш Спаситель.

В нас — православних християн — Єрусалим уважається святим містом тому, бо з „Сіона вийде закон і слово Господнє Єрусалиму" (Ісаія II: 3). Звідтам проникло перше зерно нашого спасіння. Для нас, православних, Єрусалим дорогий задля нашого Спасителя Ісуса Христа. Православні християне чуються гордії і щасливі, що мають таке святе місце до почитання. Коли католицька церква величається Римом, де тілько, як говорить передання (доказу на се нема), жив і умер апостол Петро, то оскільки ми можемо більше гордитися Єрусалимом, де проповідував, умер, воскрес і вознісся на небо Христос.

о. Л. Б.

ХРИСТОС Є НАШИМ ПРИЯТЕЛЕМ.

Індіянин сказав одного разу місіонареві, що він вірує в Христа і котрого-сь дня віддасть Йому свою любов. А був там ще один християнин, який сказав до індіянина:

— Коли ж ти оба їдини лісом і нараз знайшлися лицем в лице з тигром і я заступив тебе собою, та скричав: Брате, ратуй своє життя! Чи ти любив би мене?

— О так, розуміється, — відповів Індіянин.

— Коли? Котрого дня?

Індіянин побачив до чого йдеться і порозумівши своє становище, сказав:

— Я тепер побачив, що я повинен таки зараз віддатись Христові!

ОСЛІПЛЮВАННЯ НАРОДУ.

Відомо вже, що професор Михайло Грушевський осліп. Се виявили большевицькі вчені західно-европейським вченим. Осліп слабуючи на цингу. А цингу викликує голодування. Значить — не осліп, тільки ослінили його!

І не чути, щоби західно-европейські вчені з того приводу хоч пальцем кивнули в сторону большевії. Приняли факт до відома, тай годі. Осліп, то осліп!

Вже більше їх обходить те, що Німеці не дозволяють большевикам розкладатися в Німеччині з большевицькою роботою. Болить їх, що Німці не позволяють большевицьким політикам довести Німеччини до такого стану, щоби Німці сліпли від цинги...

Проф. Грушевський нині сліпий. Сліпий той, що написав 8-томову Історію України. Той, що повинен був написати ще 9, 10, 11, 12-ий том і довести Історію України до нинішніх часів.

А сліпий він нині через те, що вороги українського народу моряли його голодом.

Мабуть в окремою ненавистю ослінили українського народу, ти просвічував народ — за те тобі тепер світа не бачити!

Таких способів ворог завсігди вживає, коли хоче над народом запанувати. Треба поослінляти його провідників, його учителів. Треба позбавити народ розумних людей. Треба знищити тих, що є для народу очима, ухами, розумом, проводом. А тоді сліпий народ стане слідним. А сліпого можна вести куди хочеться.

Грушевський не один. Бо де нині Українська Православна Церква з її єпископами? Де нині Єфремів з другими кількадесятьма? Де нині Українська Академія Наук? Де нині всі свідомійші Українці? Де воля українського народу? Де українські школи? Де українські села й міста? Де український господарства? Де українські родини? Де українські літи?..

Все опинилося в стані голоду. Все призначено на цингу, а дальше на сліпоту.

Таке ворог заполіває на нашій Святій Землі!

Широка Україна, врожайна земля, а на ній заколований в кайдани український народ. А поміж народом в кайданах і з єдиними очима найбільший історик України — Михайло Грушевський...

І мимоволі насуваються слова Псальма:

— Дочко ворожа проклята! Щасливий, хто візьме і розбіе дітей твоїх до каменя.

Дітей ворогів наших! І дітей тих, що нашим ворогам помагають український народ осліпльовати.

„ДНІПРО"
орган Української Православної Церкви в Злучених Державах,
виходить 1 і 15 кожного місяця і коштує на рік $2.00.
Передплату висилати на адресу:
"DNIPRO"
1851 Germantown Ave., Philadelphia, Pa.
U.S.A.

З ДОСВІДУ СВЯЩЕНИКА.

Буде тому три, чи чотири роки. Наближався Великий Піст. А через три неділі, то є — Блудного Сина, Мясопустну і Сиропустну на Утрени по Полнелею співається „На ріках вавилонських". Себто через три неділі, що попереджують Великий Піст.

В моїй церкві дяки вже передтим приготовлялися співати в нотів, в Осмогласника. І вже співали добре, хоч досить повільно.

Прийшла неділя Блудного сина, а на ній Утреня, себто по нашому — Раніщне Богослужения. Переспівали Подналей (Многомилостиве). Та зараз перескочили до чогось иншого, забувши, що треба співати „На ріках вавилонських".

Я не звертав дяками уваги. Помилки Бог за гріх не почислить. Не повинні і люде числити. На другу неділю пригадаю їм окремо.

Скінчилась Утреня. Я приготовлявся Проскомидію. Тимчасом дяки з співаками почали з „крилоса" на хорк вабиратися.

І саме підчас Проскомидії чую: починають на хорах співати „На ріках вавилонських". Пригадали і співають тепер те, що перше забули.

Співали дуже поволи, уважно, держачися вперто нотів. Співали так гарно, так чутливо, що мене пройняла побожна дрож від їхнього співу. І побачив я, що се якраз тепер найкраща пора на сю завершальну пісню.

Прийшла друга і третя неділя і я вже казав співати „На ріках вавилонських" не там, де каже устав, але якраз по скінченню Утрені — перед Службою Божою. Було пізнійше і таке, що сам я виходив серед Церкви помагати, коли співали не на хорах, а на долині.

Побожну пісню, чи молитву можна переставити в инше місце, коли з того буде вигучком добро. Тому-ж і в церковних книгах зазначено, що — „треба брати по Уставу, або так, як священик скаже".

Причина до такого переставлення тут цілком ясна: на початок Утрені приходить менше людей, а перед Службою Божою вже є майже всі люде. Отже не пійдеться за ладом, який назначує Устав церковний, зате більше вірних буде чути сей зворушаючий Псалом.

Досвід в сім місци звернув мою увагу на наші місця. Зауважив я також, що подібно справа маеться з піснею „З нами Бог, зрозумійте народи". Співається Пасха Рождво, Поріан з самого майже початку, коли ще людей буває взагалі менше. Хто спізниться, вже сеї пісні не почує. А вона-ж тілько на згадані свята співається. Хіба-ж се не страта?

Правда, можна сказати: хто прийшов пізно, сам собі винен. Може й так. Але не тілько люде ходили за Христом, але й Христос ходив на людьми. Рі Апостоли шукали людей, а не тільки люде Апостолів.

Отже думаю, що і в сім місци священик, знаючи місцеві обставини, міг би вплинити, щоби „З нами Бог" співати аж після Утрені, себто перед Службою Божою.

Тут такій величавій пісні більше місця, ніж на початку Повечерія, коли ще людей менше і коли вона тут між менше величавими частинами богослужения до якоїсь міри губиться.

Се на увагу священикам і вірним. Остільки більше, що священик має приємне йому право рішати так, як уважає за краще і більше корисне для вірних.

Так я дїлюся в сім місци з священиками нашої Української Православної Церкви і її вірними частинкою мого досвіду в тій цілі, щоби викликати нову думку на добро усієї нашої Церкви.

Священик.

ПРИНАГІДНІ БЕСІДИ.

На днях прибув до мене, на фарму, один мій сусід з рідного краю, щоби з мене провести зимові місяці. Приїхав і між иншим розповів мені про дві важні річи, які він мав нагоду бачити, перебуваючи через нашу „столицю" Вінніпег.

— Іду я, — говорить він, — вулицею (а було се в суботу), і бачу, як збираються люде до якогось маленького будинку. Приглядаюсь близше, а се театер і, як я побачив по афішках, в тім театрі граються того вечера українська штука. Не маючи иншого діла, увійшов і я до середини, бо давно вже не бачив українського представления. Сів я собі в крісло і чекаю на початок. Не довго прийшлось ждати, бо вже було досить пізно, як я прийшов, отже почали грати.

Тут наш гість описав нам вміст представления, яке нам видалось цілком новим, а дальше каже:

— Одно мені не сподобалось, що там приходили речення, на які аматори клали питиск, і в яких частина публики дуже сміялася, але мені було соромно слухати таких вдсказів і я жалував, що зайшов.

Коли він почав роздитувати, що се товариство грає, то йому пояснили, що се стрільці...

Обурювалася колись стрільці, як один дописувательв з Альберти назвав їх хлопцями. Та я скажу, що після того, що нам доводиться час від часу про них чути, виходить, що така назва їм пасує.

Сумно тільки бачити, що деякі батьки, не то що сами ходять на їх вистави, але ще й дітям позволяють на такі вистави ходити.

Друга, не менше важна справа, яку він нам оповів, се було святкованя Листопадового Дня, в якім взяли участь майже всі вінніпетські організації. Свято випало дуже гарно, урочисто, величаво. Але коли ми пізнемо розглядати кожду організацію з осібна, то виходить таке:

Листопадове свято — се свято національного зриву, свято визволення з під чужої корнизи, свято самостійної думки, свято волі, свято рівних з рівними. Здавалосьбо, що ті товариства, які святкують таке велике свято, повинні самі бути вільні від неволі політичної і душевної, повинні бути національно свідомі. А то ні. Коли приглянутися близше декотрим товариствам, то бачимо, що не всі вони такі, як повинні бути, бо хоч політично тут вони в свободі, то все таки на них тяжить неволя душевна. Самі вони залежні від чужих. Коли думаємо колись добитись волі на рідній землі, то перше треба скинути з себе кайдани душевні, а тоді й кайдани політичні лекше буде скинути.

Роскажав се нам наш гість, а коли ми над тим всім добре застановилися, то мусіли признати, що говорить правду.

Кум Гриць.

ІРМОСИ.

ГОЛОС IV.

1.

Жиди по сухому пройшли
Через бурхливі хвилі
І в пустиню увійшли
Та ворога зустріли.
Зробив знак хрестний Мойсей,
І Амалик загинув,
І дальше від пророк людей,
Куди душею линув.

2.

Вся церква, о Христе, Твоя
Від Тебе радість має,
В Тобі усе її життя,
Тобі вона й співає:
Христе, Ти сила вся моя,
Мій захист, оборона,
Живу одним Тобою я,
В спокою Твого дома.

4.

О сонце правди з висоти,
Коли святая церква
Тебе уздріла на хресті
Пораненим і мертвим,
В великім трепеті в той час
Перед Тобою стала.
Твої страждання за всіх нас
Достойно вихваляла.

5.

О Господи, Ти світ святий
І Твій прихід Пілесний
Наш світ грішовний осяйтив,
Як світ новий, небесний,
Ти вірних всіх людей своїх
Із тьми незнання вивів,
Ти осяйтив духовно їх,
І співають Тебе співом.

6.

До Тебе церква вся взивае,
Тебе, о Боже, славить,
Приносить жертви й співи
Про вічну Твою славу
Вона безгрішна і свята,
Бо по Твоїй любови
Очистна Ти її з хреста
Спасительною кровю.

7.

В печі пресвяській, у огні
Три отроки стояли,
Та жаху смертного вони
В душі не відчували.
В їх душах иншій жар палав —
Вогонь святої віри.
І, кожен з них благословляв
Твою любов надмірну.

8.

Данила кинули у рів
До левів на поталу,
Пророк же тільки руки звів —
І леви тихо стали
Страшний вогонь не сміє палить
Трьох отроків невинних,
Вони співали: О хваліть
Творця усі створіння.

9.

Горою снилась, діво, Ти
Царю у Вавилоні,
А камінь, що з гори котивсь —
То син із Твого лона.
Він дві природи поєднав,
Людську і Божественну,
І спів Тобі наш вручав:
О будь благословенна.

Микола Левицький.

„ВІСТНИК" є хлібом душі кожного православного Українця. Але, щоби він міг стало і на час виходити — треба, щоби його читачі не залягали з передплатою!
А ви Ваши передплати?

„ВІСТНИК"
Релігійний часопис для Українців в Канаді
Виходить 1го і 15-го кожного місяця.
Видає Українська Православна Видавнича Спілка.
Передплата в Канаді — $1.50 на рік.
За границю — $2.00 на рік.

THE HERALD
Published semimonthly by the
Ukrainian Orthodox Publishing Company
Subscription per annum:
In Canada — $1.50. — Foreign — $2.00.

Адресувати: — address:
The HERALD, Box 3684, WINNIPEG, MAN.

СОЦІЯЛІЗМ І СПРАВА УКРАЇНСЬКОГО НАРОДУ.

Початок української народної роботи — Поява соціалізму на українській ґрунті — Соціалізм ворожий самостійності — Значіння кличу: Пролетарі всіх країв єднайтеся! — Соціялізм поширював безрелігійність — Овочі соціалізму — Релігія є частиною національну — Патріотичні принципи — Некатрлітичні висновки.

I.

Перші заходи коло відродження українського народу починалися власною самостійною українською силою, без чужих впливів, і тому мали вони перед собою здорові чисто національні цілі.

На Придніпрянщині найвисше підніс ідею українства Шевченко, давши Українцям „Кобзаря". Україна, яку малював Шевченко, мала бути вільна від Ляхів і від Москалів і від Жидів — отже чисто українська самостійна Україна.

Також і в Галичині. Галичина прийшла до Австрії з під Польщі 1772 р., зубожілою і несвідомою. Та вже в 1848 році свідомі Українці національні виробляють програму, в якій говорилося:

— Ми Українці й вірємо сильно в воскресення вільної, незалежної України. Всі хочемо бути вільні, нарівні з іншими народами... Хочемо бути народом і будемо ним.. („Слово Перестороги" Подолинського, 1848).

В такім напрямі починалася національна робота Українців.

Але від около 1880 року починаєть нова робота, що заснувалась вже не на українській ґрунті — починаєть робота соціялістична, інтернаціональна. Апостолом такої роботи стає Драгоманів з поміченками.

Коли в 1848 р. висували самостійність українського народу, коли тоді поставили за ціль поділ Галичини на польську й українську, то в 1880-их роках Драгоманів виступає проти поділу Галичини, бо:

— вскна державна влада, отже й українська, є поневоленням робучого люду; бо всяке державне відокремлення народів є розбивацтвом всесвітньої робітничої справи; бо ідеалом „демократії" вважаю бути безнаціональство...

Се вже був поріг проти українства. Проти української самостійности. Проти будування української сили. Український нарід мав стати матеріялом для будови інтернаціональної безодержавности, інтернаціонального анархізму (безладдя).

Се нова робота не виростала вже з українського життя, тільки з чужого, до Українців принесеного. Тому вона Українців не тільки не скріплювала, але ще й ослаблювала.

Нові соціялістичні впливи були звернені проти всього українського — проти політичної самостійности українського народу, проти української звичайної культури, проти Церкви і Релігії взагалі. Все, що творить нарід народом, соціялісти засуджували на загибіль.

Назверх виглядало, що соціялізм ніс народові свідомість, однакож се була одноб[ока], шкідлива свідомість. Се була свідомість „класова", матеріялістична, жолудкова, анархістична, безрелігійна.

Найважнійші справи для чоловіка — хліб вигоди, розкоші, багато прав — мало обов'язків; багато попуску — мало строгу, богато їсти — мало працювати, богато брати — мало давати.

До такого зводилися всі соціялістичні проповіди. Життя без праці, без обов'язків — се був ідеал, до якого соціялістичні пророки шукали стежок через національні засніні поля.

Коли дивитися з національного становища, то соціялізм був смертельним ворогом українського народу, таким, як Печеніги, Половці, Татари, Турки, Поляки, Москалі...

Закінх „Пролетарі всіх країв (чи країн) єднайтеся!" виглядає так:

— Та за свій нарід не дбай- Дбай лише за свою класу і кидку таких, як ти, на цілому світі — за класу пролетаріїв. Всі класи й єдиниці з твого народу, які стоять поза твою класою, се твої вороги і ти мусиш їх винищувати. Маєш знищити цілий свій нарід, який стоїть поза твою класою. Маєш знищити всю національну культуру, яка в твої пролетарські рамці не вміщується. І для такої роботи ти єднайся з пол[ськими] робітниками, з московськими, з китайськими... Тільки на з тими своїми, що до твоєї пролетарської класи не належать...

Такий заклик був зверненний не до розуму, тільки до дурноти. Не до гідности, тільки до нікчемности. Не до голови, тільки до жолудка, до апетиту. Не до піднесення народної сидоч[ки], тільки до її ослаблення. Не до найкращих синів народу, але до най[гірших]. Не до думкових, тільки до легковірних.

Такий заклик говорив хрунин:

— Ви добре робите, що своєю народом не клопочетеся. Азаєх національним, се звочин Юдор треба знищити. Отже знищуї...

Соціялізм був смертельним ворогом національної політичної самостійности.

Він був смертельним ворогом Церкви і Релігії, отже ворогом духової сили народу.

Слід підкреслити, що поза економічними справами провідники соціялізму висували всюди безбожницьких письменників, як ніби найбільших представників розуму.

Вони поширювали протирелігійну літературу.

Вони голосили, що безбожність, се найвисший степень гідности і розуму, до якого чоловік може піднестися.

Словом — підносячи понад все фізичні потреби тіла, соціялізм нищив моральну вартість чоловіка. **На ділі — він зводив чоловіка до становища звіра.**

Визначний австрійський соціяліст Пернерсторфер, бачучи таку вузькогляд[ність], сказав одного разу:

— Не можна зробити з негалодного худоби худобу голодному. Що треба зробити з худоби людей.

Які овочі принїс соціялізм українському народові, нині видно дуже виразно.

Большевія — се країна соціялістичної перемоги. І та перемога має кругом себе мільйони невільників, гори трупів, сотки тисяч, чи й мільони каторжників, голодову смерть, людоїдство...

Большевія — се країна, де ані людських, ані Божих прав не призначається. Де не тільки нема свободи слова, але й свободи молитви.

Большевія — се країна, де з громадської сторони чоловік мусить бути рабом, а з морального звіром.

Драгоманів, як представник соціялізму, не може в нас вважатися великим Сином народу.

Франка можна знати великим народним робітником, ак там, де він зійшов з соціялістичного ґрунту.

Голос Шевченка найсильнійший там, де на верху цінної Праці він ставить цінну Молитву, а найслабший там, де в його вислові чути вільнодумні соціялістичні впливи.

І таке з усіми голосами і з усією роботою українських інтелігенцій.

З галицьких радикалів організації належали по війні найбільше сельробри (большевики).

Слабою стороною будівничих недавньої Української Держави був їх соціялізм.

Найбільше підривали українську силу соціялістичні українські групи й одиниці, отвираючи большевицькому наступові українські ворота і стаючи з всякою допомогою большевицький сили.

Таке всюди. Таке на протязі цілої історії. **Найперше соціялізм ніс спустошення в українській свідомості, в українську поодинокую душу, а пізніше він те спустошення на життя мільонів наших братів.**

СПРАВА СУПРУЖЖА В НІМЕЧИНІ.

Відколи Гітлер взяв все в свої руки, від тоді ціле німецьке життя переміюють.

Що чуже, те погана, — каже гітлеровий уряд — що чуже, те бурмо, те шкідник, те непотріб. З кождої сторони нам наше життя повинно бути тільки наше.

Недавно міністер судівництва, Керл, оголосив начерк закона про супружжа який він радить принять. Ходить йому про те, щоби німецький нарід з ніким другим не мішався, а найперше з Жидами.

Карл каже, що супружі звязки з чужими, се народна зрада і за що можна карати навіть смертю. Бо так звичайно народних зрадників карають. Німець повинен женитися лише з Німкою, а Німка лише за Німця віддаватися. Хто вінчається з чужими, той свій власний нарід зраджує

В усіх народів на світі справу супружжа пильновано менше, чи більше під громадську або державну контролю. Може лише за Німця віддавалися. Хто вінчається з чужими, той свій власний нарід зраджує

А як поставлена супружа справа в Українців?...

Ніякі! гірше, ніж ніяк.

В нас нема що до того ніякої контролі. В нас уважається навіть великим злобутком, коли дівчина за чужого відбається і „нічого не робить, бо прийма для неї найменчу". Патріотична мати радіє з такого „здобутку".

Неже-ж те, що в інших людей є найстрашнійшим гріхом — народньою зрадою, може бути в нас без нїякого значіння? Без нїякого важного значіння для життя народу?.... Неже-ж ми можемо його легковажити?

Митрополит Василь Липківський.

ПРОПОВІДЬ

НА НЕДІЛЮ 24 ПО СВЯТІЙ ТРОЇЦІ.

Свята Євангелія — се є, братія, не тільки свята книга Христової науки, а велична книга Христових чудес. Але й дивні діла Христові, як і Його слова, мають одну мету — заключити людей до відродження, до життя..

От і сьогоднішня Євангелія оповідає нам про два великих чуда Христа Спасителя, про сцілення кровоточивої жінки і воскресіння дочки старшини синагоги Яїра. Безумовно, величне чудо — воскресіння померлої, воно виявляє всемогутність Христа, як Бога. Але не менше чудо сцілення кровоточивої жінки. Воно показує безмежну любов і милість Христа до тих, хто з вірою від Нього лише собі допомоги. Бідна жінка дванадцять літ уже страждала, все що мала потратила на лікарів, а допомоги ні від кого не знайшла. Що далі робити ій? Як припинити кров, що так знесиловала її, робила немилим для неї саме життя? І от вона подумала: Підійду непомітно приторкнуся до краю одежі Христа, то одужаю. Подумавши так вона непомітно протиснулась до Христа, приторкнулась до краю одежі Його і зараз перестала кров з неї йти, вона почула, що вже здорова. Нїхто з людей, що тиснулись коло Христа, сього не помітив, але Христос не хотів, щоб втаїлось від людей ся одинока віра в Нього і запитав: „Хто се до мене приторкнувся?" І коли Апостоли стали казати: „Народ тиснеться коло Тебе і тіснається до Тебе, а Ти питаєш: хто до мене приторкнувся, то Христос все таки став говорити: „Ні хтось до мене приторкнувся, хтось одержав від мене сцілення". Тоді жінка побачила, що не втаїться, вона перед Христом на коліна і розказала перед усіма людьми про свою біду і про те, як вона одужала, як тільки приторкнулася до краю Його одежі. Христос сказав їй: „Не бійся, жінко, віра твоя спасла тебе.

Любі брати і сестри. Чи сей вчинок жінки, що вона приторкнулась до краю одежі Христа з надією від сього одержати сцілення — чи се була віра, чи суєвірство? Тепер іде подекуди боротьба з таким суєвірством. Правда, суєвірством тепер називають все взагалі, що порушає віри, всяку віру, всяку релігію, а найбільше нашу християнську. Ненависть сього тверджения ми покажемо далі, а тепер тільки зазначимо, що в християнській вірі найбільш тепер чіпляються до зовнішних проява віри, коли віри звертаються до образів, хрестів і інших обнаж віри, як жінка звернулась до краю одежі Христової і називають се суєвірством, бабськими забобонами, від яких треба очистити віру.

Чи-ж се воно-так? Христос на се ясно відповідає, коли каже жінці, що приторкнулась до краю одежі Його: „Віра твоя спасла тебе", — а не суєвірство твоє. Христос теж боровся з суєвірством. Він витанив з храму торговців свинцівників. Він докоряв за суєвірство фарисеїв та садукеїв, що вимивали руки не очистивши душі, але вчинок жінки, що хоч торкнулась до краю одіжи його, але в чистою вірою в душі, Він прямо назвав вірою. Може через те іменно Він і не хотів, щоб втаїлся від людей вчинок сієї жінки, щоб потім не назвали його суєвірством.

Що примусило жінку пуститись на сей вчинок, приторкнутись до краю одежі Христа? Можливо, що се є віра — шукати наближення до Христа, вдихання з Ним, хоч в ознаках Його сили і освячення на землі, — тут ще нема суєвірства, тут ще віра. Чи се є темрява народів, таємно визнавши з Його всемогутньою силою...

Чи се є віра, чи суєвірство? Ми сміливо кажемо, що се є віра — шукати наближення до Христа, вдихання з Ним, хоч в ознаках Його сили і освячення на землі, — тут ще нема суєвірства, тут ще віра. Чи се є темрява народів, таємно визнавши з Його всемогутньою силою...

Але в обставинах сих народних рухів є дійсно велика небезпека накинути на них тінь темряви та суєвірства. Що-ж іменно находить на прояви віри тінь суєвірства? Се перш за все темна користь, яка чисті прагнення душі повертає на свій власний прибуток. Увяжіть собі, що святі Апостоли (а між ними був Юда) повсякчасно на свій власний прибуток цілющу силу Христа і за гроші допускалось до Нього торкатись. Безумовно і вони-б замість віри плодилась суєвірство, і ті, що за гроші купувалиб собі можливість доторкнутись до Христа, замість світла віри попадалиб в темряву суєвірства. От через що і ті темні особи, ті сучасні Юди, що повертають їм Христа і край одежі Його на свій власний прибуток, а чисту віру народа розмінюють на гроші, дійсно сіють темне суєвірство. А таких Юд, що їх омрачив сріблолюбство і фарисейське суєвірство, там де треба проєвіщати світлом чистої віри в Христа, на жаль тепер так богато, що без них тепер не тільки не обходиться ні одне чудо, а часто трафляється, що вони свій власний край одежі видають за край одежі Христа...

Що-ж це напускає на чисту віру народну тінь темряви: суєвірства? Се ті темні балачки, та агітація, для якої використовують темні особи шукання народом правди і світу. Такими темними особами були за Христа первосвященики, книжники, які сіяли темні наклепи на Христа, намовляли народ проти Нього. На жаль і тепер сучасні темні священики та книжники використовують здвиги народні, щоб сіяти в народі ріжні темні наклепи і світлу нароню віру повертати на темряву і суєвірство. Як часто сей народ, що зійшовся з світлою вірою і щирим шуканням, настроюють проти нашої української церкви і її духовенства, загрожують вічними муками за молитву на рідній мові і обертають його темряву своєї лихої агітації.

Любі брати і сестри. Христос наш — шлях, істина і життя", як Він сам про Себе сказав. До Нього зі світлою вірою будемо до краю одежі Його, торкатися. Але будемо стерегтися тих, що нашу чисту віру хотять повертати на темне суєвірство. Амінь.

Постарайтеся, щоби Ваша передплата була вирівнана та відновлена як найскорше.

НЕДІЛЬНА ШКОЛА

ПРИТЧА ПРО МИЛОСЕРНОГО САМАРЯНИНА.

Підійшов одного разу один законник до Ісуса Христа, коли Вы навчав, і спитав:

— Учителю, що треба робити, щоби доступити життя вічного?

Ісус-же спитав його:

— А як написано в законі? Як читаєш?

І законник відповів:

— Люби Господа Бога твого всім серцем твоїм і всією душевою твоєю і всією силою твоєю, і всією думкою твоєю, а ближнього свого, як себе самого.

І сказав йому Ісус:

— Добре ти відповів; роби так, а живи.

Законник хотячи себе оправдать, сказав до Ісуса:

— А хто є моїм ближнім?

А Ісус у відповідь сказав:

— Ішов один чоловік з Єрусалиму до Єрихону і напали на него розбійники, котрі ограбили його і побивши відійшли оставивши його на пів живим. І сталося, що йшов тою дорогою один священик, та побачивши його обминув і пішов дальше. Так само переходив тудн й левит, який побачивши його, обминув і пішов дальше. А вреші надіхав один Самаринин, прийшов до него, і побачивши його, змилосердився, і приступивши обвязав рани його, намастивши оливою і вином, посадив його на свого осла, привів його до гостинниці, і доглядав його. А на другий день виняв два динарії і дав господареві та сказав: „Доглядай його, а що понад се видаш, я, коли буду вертати, віддам тобі".

І запитав Ісус законника:

— Хто з сих трьох, думаєш, є ближнім для того, що попав між розбійників?

А той відповів:

— Той, що вчинив милосердя над ним.

І сказав йому Ісус:

— Іди і ти роби так само.

ІСТОРІЯ ЦЕРКВИ.

(За Е. Семакою).

(Дальше).

Від єдности в англіканському церкві, званою задля задержання епископської інституції також англікансько-епископською, відлучилися так звані Пуритани, що волїли стати реформованими або чистими Кальвінами без жадного завдення, взятого від римо-католицької церкви. З тої причини, що відкинули особливо епископську систему, а повірали управу своїх релігійних товариств, після системи Кальвіна, тільки „старшими" (презвітерами) ними вибраними, звалися Презвітеріянами. Пізнійше скрайніші з межи Пуританів, так звані Індепендєнти, що становили осібну секту, відкинули заведення соборів, як найвищої церковної власти, і оголосили, що кождда громада становить независиму церкву і що кождий християнин має проповідництво власть, має право й обовязок поділитися з собратами тим, що йому обявив Бог.

Пізнійше (почавши від року 1833) показався між поодинокими Англіканами, званими Пусеїтами, то є сторонниками англійського професора Пусея, казали, вернутися назад до многих порядків, що були в англійській церкві ще перед запровадженням так званої реформації, а одна часть Англіїців таки вернулася до римо-католицької церкви і дістала року 1850 від папи архиепископа і кількох епископів. Але у більшої части Англіїців панує відраза до папства, і можна би лекше добачити бажання обєднання з православно-східною церквою.

Ширення лютеранізму і кальвінізму.

Ґаґуки Лютра розширилися дуже скоро в ґрусах, Естляндії, Лівляндії і Курляндії, особливо заходами начальників ордену мечників рицарів і рицарів ордену меча, так що там лютеранізм осягнув повну побіду.

В Данії, Швеції і Норвегії вкоренився лютеранізм скоро й сильно, так що побіч него, аж до найновійших часів, не узгляднили иншого вірісповідання. І в Польщі, однак він собі з початку доволі численних визнавців; на Угорщину занесли реформацію насамперед студенти вітенберґські і придбали собі богато прихильників; а в Семигороді прийняли науку Лютра особливо Сакси.

Вчасно розширився лютеранізм і в Чехії та иншіх краях австрінської держави, пізнійше його заборонено, а відтак знов толерровано цісарем Йосифом II, почавши від року 1781.

Кальвінізм менше розширився в Німеччині, де, в порівнанню до лютеранізму, повістав в великій меншости, за то сильнійше розповсюднився в Франції, де його прихильники, звані Гугенотами, в другій половині XVI століття і в першій половині XVII століття були дуже численні й сильні; але відтак в другій половині XVII століття їх число значно зменшилося їзза тяжкої боротьби, яку мусіли вести з пануючим римським католицизмом.

В Нідерляндії відніс побіду кальвінізм в другій половині XVI століття цілковито. В Шкоції, де подібно як в Англії, називається він Презвітеріянізмом, здобув йому панованя реформатор Іван Накс († 1572 р.), а в'Англії побіч епископської англіканської церкви, що є переважно кальвінською, приєднав собі ревних визнавців так званих Пуританів або англійських Презвітеріянів. Вчасно кальвінізм прозяб і в Польщі, але відтак змалів і підупав тут як і лютеранізм, коли ня Угорщині і в Семигороді зростав нестанно і щорав сильнійше, особливо між мадярськыми населенням.

Протестантські секти.

Реформація відчужила велику часть західних христіян від римо-католицької церкви, хотяй впрочім небувала встані задоволити всіх тих, що не годилися з римо-католицькою церквою. Зараз потім, як появився протестантизм, почало нестанно повставати в його лоні богато релігійних сект, як саме тілько доказів недовольства з його реформаторських наук. Всі ті секти намагали до того, щоби реформацію доповнити, але намісць зближатися до правди, попадали в нижину й ще більші суперечности.

В замагливих тих сект, числом великих і декотрих новійших дуже дивачних, показуються три взаємнійші напрями: раціоналістичний, містичний і пістистичний. Бо наколи одні сектарі (раціоналісти) більше або менше заперечують все то, що в христіянській вірі надприродне, то инші (містики) відділяються фантастичній спекуляції, уважаючи себе за учасників особливого надприродного натхнення і просвічення, инов инші (пістисти) шукають новых способів і средств для удосконалення релігійного життя.

Так приміром, секта Шведа Сведенборґа († 1772) і секта Спіритистів, що появилися в XIX столітті, вірять в можливість порозуміння між живучими, а духами померших і в релігійні обявлення, які можна осягнути в сей спосіб; секта Мормона, що осіла в північній Америці і уважає себе насадителем дуже дивного пророка Мормона, яке своїх пророків і члени секти жнють в поліґамії; секта Ірвінґа, секта Дарбія або братів з Плаймавт і секта адвентистів, дві перші в Англії, послідна в північній Америці, твердили, що другий прихід Христа наступить скоро і намагали до того, щоби наново приверпути силу й духа церкви з апостольських часів; секти комуністичні в північній Америці в спільним майном всіх членів: секти хіліястичні, що появилися в Німеччині і вірять в далеке тисячлітне царство, котре оснує Христос при другім приході в Єрусалимі, і бажають виходу з дотеперішної вітчини, щоби зблизитися до Єрусалиму і приготовитися до заснования будучого храму також; секта Сальвационістів або армія спасення, устроена на військовий лад.

(Дальше буде).

ВЛУЧНА ВІДПОВІДЬ.

Одна учителька в школі в Африці викладає з Евангелії Марка про подію, як то цар Ірод Обіцяв своїй дочці Іродіяді віддати хоч би й половину царства, коли вона сего забажає, за те, що вона гарно гуляла. І як мотір Іродіяди підмовила її, щоби так домагалася голови св. Івана Хрестителя. Тоді звернулася вона до одного шіснайцять-літнього хлопця з запитом:

— Ти може за кілька літ станеш шефом між твоїм народом. Що би ти зробив коли би ти дав комусь слово, що відтак йому все, чого бажає, навіть половину царства, а він забажав би голови св. Івана Хрестителя?

— Я, — відповів молодий африканець, — сказав би, що голова св. Івана не знаходиться в тій половині царства, яку обіцявся йому віддати.

ЖИДИ КОЛО СИНАГОГ.

З Лондону доносять, що там Жиди святкували свій Новий Рік, 5694-ий в календарю, більше поважно, ніж коли передтим. Причиною того було відношення Німеччини до Жидів. Се їх тіснійше єднає. Сего року синагоги на Новий Рік були переповнені. Навіть ті Жиди, що доси слабше до релігійної справи ставилися, брали в сходинах і богослужениях найревнійшу участь. І то від звичайних Жидів аж до найвисших — богачі-мілїонери, політики, професори...

ЛИСТ З ДРУГОГО ЦЕРКОВНОГО ЗЇЗДУ В АЛБЕРТІ.

(Продовження в ч. 18 „Вістника").

По обіднїй перерві перший забрав слово о. Михайлишин, делеґат з Едмонтону. Він в своїй промові підніс значіння та достоїнство едмонтонської громади, а тимсамим широке обговорення обовязки церковних громад, їх членів та священиків там, як в розумі. Про відносини між священиком і громадою п. Михайлишин сказав, що громада повинна толкати про відповідне вінагородженнія для свого пароха, а пароз взаємно повинен віддати весь свій час і здібности пароїї.

Слідуючим бесїдником був п. Василь Пархучий з Вайнґарду. Він говорив на тему життя в громаді та про обовязки членів супроти церкви. Промовця п. Пархучого була дуже добре обдумана і читаючими присутні слухали її з великим заінтересованнем. Між иншим п. Пархучий порушив такі справи: 1) „Вістник": Обовязком кожного члена Укр. Прав. Церкви в Канаді передплатою і читанем „Вістника". Навіть в хаті, де батько й мати не письменні, повинен знаходитися „Вістник", щоби його читали і для себе і для родини діти. 2) Обовязки Культурність та свідомість людини взнати по тім, як вона відноситься до своїх обовязків, бо чим свідомійша і культурнійша людина, тим вона краще виконує її обовязки, а ні на неї життя наложує. Українській загал немало грішить під взглядом заведення своїх обовязків і тому православні Українці повинні старатися як найкрще виконувати свої обовязки супроти церкви. Ведучим недомаганнем Українців є брак жертвенности, через що богато в иншим організацій та Інституцій не можуть як слід розвиватися. Православні Українці мусять як найщирійше відноситися до своїх Інституцій, в першій мірі до своєї Церкви і подбати, щоби вони були заосмотрені відповідними фондами, потрібними для їх праці. 3) Народовирівність в церкві: Бувають часто клопоти в громаді через те що ми ще не вжилися в засадах демократичного устрою суспільного та громадського життя. Се відносить духе часто і до справи пароха. Українська Православна Церква дає право своїм громадам вибирати собі такого священика, якого вона хоче, але є також видаку Консисторії мусить числитися з громадою, то є з більшістю її членів, а не з одиницями. Буває однак, що хоч громада их така є задоволяна зі священиком, то знайдуться два чи три члени, яким той священик не подобається, і вони починають робити в громаді заколот, сварку, розлор, забуваючи про те, що вони більшість членів зі священика задоволені, то вони повинні підчинитися волї більшости. Подібне буває так, де один священик обслуговує кілька громад і одне з них не подобається своїй пароха і відмовляє йому послуху. Тоді священик повинен відмовити послуги членам, що не хочуть, а протиано вигодуються на неї. І в сім випадку одна громада не вимінює священика: Є серед иншої людей поштяття, що священик береть великі гроші, що їм добре живеться та що вони не мають нічого до роботи. Як воно так дійсно є, то чому ми не хочемо послати синів на теольогію? Ось, ми вже маємо свій духовний семінар, і нільки з нас пішло або від нього наших синів? А чому? Чи не тому, що уважаємо, що священичне звання є непоплатне? Зовсім певне, що тому, отже будьмо справедливі супроти наших священиків і доглядаймо, щоби вони були відповідно вінагороджені за їх працю. В заущі з сим треба приткнути що священичне звання є найповажнійше і тому заслуге з боку людей на повну пошану і респект. Коли ми хочемо, щоби наші діти ходили церкву і учащали до неї, то мусимо самі відноситися з повагою до священства і дітей нашим тому вчити. 5) Обовязки священика: Сказати, що наші священики на загал добре сповняють свої обовязки так, що можуть послужити за приклад для священиків других церков нашого народу. Але не пошкодить пригадати їм, що раз вони посвятилися священичному званню, то повинні віддатися Церкві всю свою увагу і здібности, повинні журитися тільки тим як найкрще виконувати свої обовязки, як священикові та проводникові народу. Дбаючи людям добрий приклад і вчуку та змішуючи і поширюючи взагалі Рідної Церкви все далі і далі. Повинні також відноситися до свого пароха з взаємобільною пошаною і своїм життям і поведенем добути дивлядки серед людей пошану і повагу до священика як такого.

(Закінчення буде)

І. Т. Воробець, І. Дідур,
секретарі Збору.

ХРАМОВЕ СВЯТО УКРАЇНСЬКОЇ ПРАВОСЛАВНОЇ ГРОМАДИ В МОНТРЕАЛІ.

Наслідуючи старовинні побожні звичаї, Українська Православна Громада, в неділю дня 1-го жовтня 1933, в осьму річницю свого істнованя уділяючи величаве свято в честь Святої Софії, в їм котрої присвячений є тутешній храм.

В передодні сего свята до Монтреалу численно стали прибувати з в доокольних міст і місточок гості. В тім часі прибула варта Торонта Всечесний о. Л. Лещишин з другою з парох з Оттави, Всечесний о. Н. Богатирець Ульоковання і привітливими гостей займався спеціально вибраний церковним братством комітет.

В неділю рано о год. 8-ій розпочалось церковне торжество. Перед церковним будинком мали прапори — український і англійський. До церкви численно йшли богомольці. Від 8 до 9 годинні рано правилось Всенічна з відбою Святій Софії. Від 9 до 10.30 Утреня з виголошанням; від 10.30 до 12.30 свята Соборна Служба Божа й панахида по усіх тих, що життя свое закінчив за волю й долю України та що звигнули від ворожих куль в темних льохах чека, як рівнож і ва тих, що загинули з голоду уплановного червоними Москалями на знищенне українського національного руху.

Всенічну і рано відправу мав о. В. Сяюзар. Службу Божу Соборно правили: о. В. Сяюзар, о. Д. Лещишин і о. Н. Богатирець. Співав хор під управою С. Д. Маґалеса. Від початку Служби Божої аж до відїзду панахидної почесну сторону несли члени Т-ва „Запорізька Січ" з прапором, якою заряджував добролїд І. Смолик. По прочитанню Евангелія зрочистенну промову на тему свята говорив о. Д. Лещишин. Просторішо розповів він про життя Святої Софії, про релігійно-моральне виховання її дітей: Віри, Надії й Любови та про їх мученицьку смерть. Окреслив значіння церкви взагалі, то повинні віддавати Церкві всю свою увагу і здібности. Повинні журитися тільки тим як найкрще виконувати свої обовязки, як священикові та проводникові народу. Дбаючи людям добрий приклад і вчуку та змішуючи і поширюючи взагалі Рідної Церкви все далі і далі. Повинні також відноситися до свого пароха з взаємобільною пошаною і своїм життям і поведенем добути дивлядки серед людей пошану і повагу до священика як такого.

(Закінчення буде)

І. Т. Воробець, І. Дідур,
секретарі Збору.

ВАЖНЕ ДЛЯ ЦЕРКОВНИХ ХОРІВ.

ЛІТУРГІЯ

Святого Івана Золотоустого на мішаний хор

Олександер Кошиць.

Ціна 1.50. Для книгарень до брай опуст.

Висилаємо лишо на готівку або С. О. Д.

The P. Mohyla Ukrainian Institute Box 1900, Saskatoon, Sask.

КАМПАНІЯ

ЗА ЗБИРАННЯМ ПЕРЕДПЛАТИ НА „ВІСТНИК", ВІДБУДЕТЬСЯ ВІД 20-го ЛИСТОПАДА ДО 31-го ГРУДНЯ, 1933.

До сеї Кампанії запрошується церковні громади, товариства і поодинокі громадян. — Особи, які бажають занятися збиранням передплати в своїй місцевости, повинні зголоситися в тім листовно до Адміністрації „Вістника. — Листи . писати на адресу:

THE HERALD, — Box 3684. — WINNIPEG, MAN.

Редчук звернувся до присутніх з привітальними словами. Обговорюючи цїле свято, підкреслив добру сторону нашого стародавнього українського звичаю [illegible] у Імени Братства поблагував за так численне прибуття.

Другим промовцем в ряду виступив член Т-ва „Запорізька Січ" Влод. Бобровдій Н. С. Чернй ві скінчуючим словами:

Ми сьогодня тут зібралісь
З України всіх кінців,
Щоби разом святкувати
Завіт предківв й батьків
Ми по сїячі розбрелися,
Зайшли з сторону чужу
Й нас залежала тут святиня
В одну рідную сімю.
Без святині ми попалимб,
Кулїб несла нас вода,
А можеб й в морю потопились,
І пропалиб без слїда.
Наша перша й перщій рош
Переломи нам й гнїв,
Вожа була більшом в сні
В нашіх вічних зборіх.
Та не згоди всї героїка
Рї пробивалась наче тінь,
За те символом остане
Для грядущих поколінь.
Всїх з повагою пройвала,
А я потрафї — помагала,
Українськи звірцам стала
Для мешканїв Монтреаля.
Тепер же Ти, Всечесний Отче,
Що наставником всім,
За турботну твою працю
Щире „дякую" приймн.
Працюєш Ти понад сили,
Всїм порадовальку даєш
І за народнюю справу
Все горою Ти стоїш.
Стійже далї безупинно
Немирущее заприв.
Ті, що спять, нехай проснуться
І здіймуться всї в одно.

(Н. С. Чернй)

Слухачі нагородили любого промовця гучними і довгими оплесками.

Видимо зворушений змістом сього поетичного парафії Всечесний о. В. Сяюзар подякував авторові-промовцеві за так щиро висловлену вірщину прикрасу. Виразив свою вдоволення і радість, що духовна його частка зрозуміла значіння Рідної Церкви і спинлася її працю, а разом з тим оцінила той труд, що приклала вїн для єдности довкола всї тих сил, які иншій прийняють участь в сім її торжестві. Висказав свою радість і з того, що число парафіян Рідної Церкви як і число членів культурно-освітнього Т-ва „Запорізська Січ" збогачується і зростає в цирих та ідейних кінцях і обіцяв так же щиро і на далї провадити сповідно з устїма громадянами для добра і користи великого українського народу нашого і святої Української Православної Церкви.

По сім промовив Всеч о. Д. Лещишин. Висловив він задоволення своє з приводу гарно виконаної церковно-народньої роботи, як священика з одної сторони, так і парафіян зі сторони другої. „Про роботу вашу", говорив промовець „свідчить сей церковний будинок,який являється власністю вашою, та солідарність і єдність усієї громади. Вірю, що початої цієї праці буде дуже тяжкий; одним на тяжкою працею, сліжує легкий відпочинок". По сім обговорення була реля рідної церкви в українськи відродженню та вложена праця за прийнятт

Слідуючими промовцями були о. Н. Богатиренко. Висловив він радість з приводу прибуття своєї громади до Рідної Церкви, а вкін в порівнянню з російською місією відзначив, зі сторони монтреальської громади, братерські відношення, як до того самого так і до його громади. По ньому промовляла пані Лещишин, висловляючи своє задоволення і п. законат Озеро.

Підкреслив він великому працю членів церковного Братства які на протязі так короткого часу зуміли придбати монументальний церковний будинок та зорганізувати так численну громаду.

Застановляючись над сучасною економічною кризою радив нужити безробітній час для освітніх цілей, котрим послужить Рідна Церква як приміщенням так і силами. Треба сподіватись, що по закінченню сієї економічної кризи настануть інші умовини робітничого життя", говорив він, „до котрих треба приготуватись". Промовці були приклали з проекту забезпечення, всякуранції, то що. Головну-ж роль приписував в сему — Рідній Церкві і Школі.

По закінченню промов слідувала забава та по ній відбулося концерт.

Співав подвійний квартет під проводом о. В. Слозара. Відспівано будуть:

1) „Через поле широке" відня на мішаний хор, муз. К. Стеценка.

2) „Україна наш рідний край", пісня на міш. хор, з „Кубані" Дяченка.

3) „Утоптала стежечку" (муж. хор) музика І. Воробкевича.

4) „На вулиці сирника грає", пісня на міш. хор, муз. О. Кошиця.

Співали: 1) вані: К. А. Мамилова і А. Р. Черка, панни Н. Д. Мокрицька і Е. І. Випрук. 2) Пп. Ол. Мягкаго, С. І. Ременчо, І. М. Гайдичук, П. Горайчук і Н. С. Черний

Програма співу зіставлась виконана добре. На особливу увагу заслуговує виступ пана Н. С. Чорного і його дружини А. Ф. Черної. В мерш часі 2 і 3-ої концертової точки відспівали вони дует, який складався з ряду куплетів на тему більшовицьких досягнів та голоду на Україні п. п. „Зір, зат" а відтак сам Н. С. Черний відспівав сольо „Поліванчик". Складався він з коротких куплетів-віршиків відповідних до сучасної моди в одягах а рівночасно приводилось порівняння з о-ату та виявлення наших братів на Великій Україні під більшовицьким панування. Вражаючі були ті і болю за тих страдальців в душах присутніх залишується на завсіди.

Обід з концертом закінчено в год. 4.30 вечера. Всіх присутніх на обіді гостей нараховано 567 осіб, включаючи і молодь. При столах услужували чемні і чемності студенті-ського гуртка ім. Ів. Котляревського, в національній українській одежі, котрі-му справу завідчується п. Ревушкому, членові Братства. Гарне уряження біля столів та відрізнений порядок заслуговує відмінному Товариству „Лопьки України". Обід відбувся в оточенню рідні, друзів та гостей в приємній бесіді та в дійсно правдивій вистрою.

Вечером о год. 8-ій ві стали відіграно оперету С. Артемовського „Запорожець за Дунаєм". В ролях виступали: Іван Карась — Сидір Репетило, його жінка Оксана — Е. А. Мацкова, Оксана — Н. Д. Мокрицька, Андрій — І. М. Гайдичук, Тронін Тарас — Я. Редчук, Султан

С. Чабан, Іскан — П. Горайчук, козаки в значка: На цьому закінчилась частина студентського гуртка ім. І. Випрук. Другий о. В. Слозар, тащили управлять заступник голови Т-ва „Запорізька Січ" Р. Зальозинний. 1) Танцювали з сер. Руснн Євгенія, Юрійчук Мирослава, Кобтович Анна, Випрук Наталя, Зальозний Федь і Вівчарук Миколай, 2) „Козачок подільський" танцювали Федь Зальозний і Русни Евгенія 3) „Коломийку гопачку" — Русни Евгенія, Ольга Дроняк, Кобтович, Олеся Випрук, Анюся Кобтович, Олеся Випрук, Анна Войш і Теодора Якович 4) „Запорожець" — Зальозний Федь і Вівчарук Миколай.

В часі присутніх гостей було спорє число Англійців, серед котрих на увагу заслуговує професор спінський, С. Колтенко.

По 25ат.: Пані Савчик, пані Ковтун.

Фенчук, Саск.

По 1 дол.: В. Терлецький, В. Федчук, А. Пилипів, Г. Савчик, Т. Оргинзіо.

Збірка о. І. Кусого.
Казворт, Саск.

1). 55 ат. Іван Гришок.

По 50ат Юрій О. Котелко, Василь Б. Кіндрачук, Яків Кіндрачук, Петро Шепчак. Теодор Іванишин, Михайло Конишанський, Василь Сатуган.

По 40ат : Михайло Ткачинський
По 25ат.: Николай Табачинок, Іван Табачинок, Петро Табачинок, Григорій Шкарт Іван Іванишин, В. С. Ковбуз, пані Яків Кіндрачук, Д. Б. Кіндрачук, пані В. Ковбуз.

По 15ат.: Михайлина Котелко
По 10 ат.: Марусе Котелко. Анна Іванишин, Дмитро Великочій

Вакаль, Саск.

По 1 дол.: Іван Лущак, Дмитро Гавр, Теодор Борикайло, Семенн Требит Іван Квасинця, Василь Дзюба, Василь Д. Лущак, Іван Олексіюк, Георгій Лущак, Василь Монюк, пані Параскевія Квасинця

По 50ат.: Василь Лущак, Іван Бойко, Теодор Гайдій, Михайло В. Лущак пані Анна Голінатий, Іван Багр, Олекса Михайлюк, Іван Лесько, Григорій Семенюк, Григорій Гой.

По 40ат.: Учитель Гр. Сарчук.

По 25ат.: Петро Вязьок, Василь Гринюк, Михайло Семінький, Петро Михайлюк, Йосиф Білогурий Николай Бойчук, Василь Чернівський, Евгенія Вакр, Катерина Черкасівська Катерина Гиїній

По 10ат. Іван Білорусюк.

Збірка о. І. Дмитрова
Брунсвіл, Саск.

По 1 дол.: Василь Орлібко, Дмитро Ширанський.

Гронвіл, Саск.

По 1 дол : Григорій Вахних Антоній Гуцульний Павло Хомій

По 50ат.: Василь Романюк
По 40ат.: Іван Король.
По 25ат.: Василь Король.

Збірка о. Е. Ушина.
Бордей, Саск.

На весілю п. Андрія Чілих і панни Марії Вівик, що відбулось 26 жовтня в домі п. Іві Вівика, батька молодої, на закиток о. Ушина жертвували на фонд конкистріальний сайдукід.

По 1 дол.: Юрій Вівик.

По 50 ат : Андрій Чілих, Онуфрій Лазорко, Стефан Гриневич, Іхіа Вівик.

По 25ат.: Михайло Дакін.

Консисторія Української Греко-Православної Церкви в Канаді.

Ф. Богонік, касір
629 Anderson Ave., Winnipeg, Man.

ДЛЯ РІДНОЇ ЦЕРКВИ

НЕХАЙ СЯЄ СВІТЛО НАШИХ ПРАЦЬ ЛЮДЯМ, ЩОБ ВОНИ БАЧИЛИ НАШІ ДОБРІ ДІЛА І ПРОСЛАВЛЯЛИ ОТЦЯ НАШОГО, ЩО НА НЕБІ.
(Мат VI 16)

ДІЕЦЕЗІЯЛЬНИЙ ФОНД.

Збірка о. Л. Лячини.

Віцварт, Саск.

По 1 дол.: С. Стефанишин, Г. Шевчук.

По 50ат : А. Сенькін, пані Стефанишин.

По 25ат.: І. Поповичі, С. Молдован, С. Темсик, Р. Попович, М. Мисак.

Гудів, Саск.

По 1 дол : Ю. Павишин, ук. С. Лилипів, Іван Шуцко, Ф. Скоробогач, С. Біван, М. Думка, В. Савчик, М. Лозівський, Н. Коваленко, ук. С. Микитюк, В. Пилипів.

По 50ат.: С. Любовіцький, А. Торчинський, Н. Пилипів, М. Тимковський, С. Колтенко.

По 25ат.: Пані Савчик, пані Ковтун.

Фенчук, Саск.

По 1 дол.: В. Терлецький, В. Федчук, А. Пилипів, Г. Савчик, Т. Оргинзіо.

Збірка о. І. Кусого.
Казворт, Саск.

1). 55 ат. Іван Гришок.

По 50ат Юрій О. Котелко, Василь Б. Кіндрачук, Яків Кіндрачук, Петро Шепчак. Теодор Іванишин, Михайло Конишанський, Василь Сатуган.

По 40ат : Михайло Ткачинський
По 25ат.: Николай Табачинок, Іван Табачинок, Петро Табачинок, Григорій Шкарт Іван Іванишин, В. С. Ковбуз, пані Яків Кіндрачук, Д. Б. Кіндрачук, пані В. Ковбуз.

По 15ат.: Михайлина Котелко
По 10 ат.: Марусе Котелко. Анна Іванишин, Дмитро Великочій

Вакаль, Саск.

По 1 дол.: Іван Лущак, Дмитро Гавр, Теодор Борикайло, Семенн Требит Іван Квасинця, Василь Дзюба, Василь Д. Лущак, Іван Олексіюк, Георгій Лущак, Василь Монюк, пані Параскевія Квасинця

По 50ат.: Василь Лущак, Іван Бойко, Теодор Гайдій, Михайло В. Лущак пані Анна Голінатий, Іван Багр, Олекса Михайлюк, Іван Лесько, Григорій Семенюк, Григорій Гой.

По 40ат.: Учитель Гр. Сарчук.

По 25ат.: Петро Вязьок, Василь Гринюк, Михайло Семінький, Петро Михайлюк, Йосиф Білогурий Николай Бойчук, Василь Чернівський, Евгенія Вакр, Катерина Черкасівська Катерина Гиїній

По 10ат. Іван Білорусюк.

Збірка о. І. Дмитрова
Брунсвіл, Саск.

По 1 дол.: Василь Орлібко, Дмитро Ширанський.

Гронвіл, Саск.

По 1 дол : Григорій Вахних Антоній Гуцульний Павло Хомій

По 50ат.: Василь Романюк
По 40ат.: Іван Король.
По 25ат.: Василь Король.

Збірка о. Е. Ушина.
Бордей, Саск.

На весілю п. Андрія Чілих і панни Марії Вівик, що відбулось 26 жовтня в домі п. Іві Вівика, батька молодої, на закиток о. Ушина жертвували на фонд конкистріальний сайдукід.

По 1 дол.: Юрій Вівик.

По 50 ат : Андрій Чілих, Онуфрій Лазорко, Стефан Гриневич, Іхіа Вівик.

По 25ат.: Михайло Дакін.

Консисторія Української Греко-Православної Церкви в Канаді.

Ф. Богонік, касір
629 Anderson Ave., Winnipeg, Man.

ЦЕРКОВНИЙ КАЛЕНДАР НА 1933 РІК.

ЛИСТОПАД

16 Ч Авгавя, Йос.
17 П Йоанікія
18 С Галактіона
19 Н 24. по С. П. ев., Ко
20 П Ерона, Лах.
21 В Собб. св. Михаїла А.
22 С Онисіфора
23 Ч Ериста, Ор
24 П Міни, Вікт.
25 С Івана Мил Ніки
26 Н 25. по С. † їв. З.
27 П † Филипа апостола
28 В. Гурія і Самсона
29 С. † Матея ап. і ев.
30 Ч Григорія нек.

ГРУДЕНЬ.

1 П. Платона
2 С. Авв. Варлаама
3 Н 26. по С. Гр., П.
4 П Васл. в храм П. Б.
5 В. Филимона вл.
6 С Григорія
7 Ч. Катерини мяч.
8 П. Климента
9 С Аггея
10 Н 27. по С. Якова Пер.
11 П Стеф. прпм.
12 В. Пилим. Федуш.
13 С † Андрея
14 Ч. Наум., Обл.
15 П. Авакума

ПОРЯДОК БОГОСЛУЖЕНЬ о. Л. Лячини.

Листопад:

19 Неділя. — Нондер Парк
22 Вівторок. — Арх. Михаїла - Ш
25 Субота. — Храм.
26. Неділя. — Торнтал
Rev. L. Diachina.
Tyndall, Man

ПОРЯДОК БОГОСЛУЖЕНЬ о. П. Мельничука.

Листопад:

19 Неділя — Мізнера
21 Вівторок, св. Михаїла — Фостер
26 Неділя. — Йорктон
158 Victoria Ave., Yorkton, Sask

НА УВАГУ ЦЕРКОВНИМ ГРОМАДАМ В ОКРУЗІ ГЕФФОРД, САСК.

Подається до загального відома що адреса о. Е. Ушина який обслуговує округ Геффорд, Саск. є ось слідуюче:

Rev. E. Ulan
Hafford Sask

ПОРЯДОК БОГОСЛУЖЕНЬ о. П. Запорожця.

Листопад:

19 Нед. — Пайн Ривер
21. Вівт. — Арх. Михаїла — Вевдон
26 Нед. — Евпена

Грудень.

3 Нед. — Шортклів.
4. Понед. Введення Бог. — Петерфілд
10 Нед — Далфін
17 Нед. — Сифтон

Далфин Man

ПОРЯДОК БОГОСЛУЖЕНЬ о. Я. Арсенюка.

Листопад.

19. Неділя — Сенькін.
21. Вівторок, Собор св. Михаїла Арх — Гарденток. Храм.
Адреса: Толстой, Man.

ПРЕСОВИЯ ФОНД „ВІСТНИКА".

Вона Епіфанія Гемилтон, Онт

ЦЕРКОВНИЙ УСТАВ НА 1933 РІК.

Листопад.

19. Неділя 24- по Зісл. св. Луки Голос 7. Утр. Еван. Марк XVI 1—8; Літ. Ап. Єф. II: 14—22 Єван Лук. VIII: 41—56.

21. вівторок Собор св. Михаїла Арх. Утреня Ев.: Мат. XIII: 24—30 1. 36 —43 Літ.: Ап. Євр. II: 2—10 Єван Лук X: 16—21

26 Нед. 25. по Зіл. св. Луки Гл. 8 Утр Еван 2 (Матв XVI: 1—8) Літ. Ап Єф IV: 1—6; Єван. Луки 25—37.

Український Релігійний дво-тижневик в Канаді.

ВІСТНИК
THE HERALD

THE HERALD
Box 3684
WINPEG, MAN.

РІК X. WINNIPEG, MAN., DEC. 1st, 1933 ВІННІПЕГ, МАН., 1-го ГРУДНЯ, ЧИСЛО (188) 23

ВІДПРАВА У ПРАВОСЛАВНОМУ СОБОРІ В ЛУЦЬКУ.

В неділю, 29 жовтня, відправлялась і на Волині торжествені богослужіння на інтенцію мордованих голодом наших братів над Дніпром та панікнди за померших наслідком голоду. У Луцьку відправив торжествене богослужіння разом з панахидою єпископ Полікарп У богослужінні взяли участь великі маси народу. В часі відправи виголошено відповідну проповідь про голодові страхіття на Україні.

ГОЛОД ЗАСОБОМ БОЛЬШЕ ВИЦЬКОЇ ПОЛІТИКИ.

Міродатні кучи в Берліні одержали з Радянської України автентичні звідомлення про голодову катастрофу, що охопила величезні простори сього краю. Число померших в голоду доходить до 6 мілюнів, що дає 15% загалу населення. Коло 9 мілюнів населення вимушено дотеперішні свої осели і пішли глядіти щасливіших сторін. Найбільше породілося населення в районі Винниці та Чернігова.

Радянський уряд створив окремі комісію, що має кольонізувати пусті околиці корінними Москалями і Жидами Уряд совітської радянської кручи старається скромно, що населення голодової катастрофи вимерло два мілюни людей.

АНТИСЕМІТИЗМ У РУМУНІЇ.

До влади в Румунії прийшов ліберальний кабінет, який має найбільше хлопоту з поборюванням румунських фашістів. Фашістів підпирають у великій мірі Німці, які становлять подавляючу більшість в Трансільванії.

ЧИСЛО ЖИДІВ-ХРИСТІЯН.

Жидів-христіян під сю пору на цілому світі є около 200,000; з них 80,000 належать до міжнародного єврейського християнства, що основується на принципі: „Жиди по походженню, а християне по благодаті".

НІМЕЧЧИНА ЦЕРКВИ.

В Німеччині йде завзята боротьба за церкву. Націсти взялися до нїмечення церкви, бажаючи усунути з неї все те, що нагадує „орієнтализм" та жидівство. Найбільша боротьба йде за біблію старого

ПРИГОТОВЛЯЙТЕСЯ ДО КАМПАНІЇ ЗА ЗБІРКОЮ ЮВІЛЕЙНОГО ФОНДУ.

Сьогорічна Духовна Конференція, як рівнож провінціальні з'їзди Української Греко-Православної Церкви в Канаді, які відбувався в Пруті, Алта., Канорі, Саск., і Давфин, Ман., приняли одноголосно ухвалу, щоби з нагоди пятнадцять-літнього істнования Української Греко-Православної Церкви в Канаді Консисторія зарядила і перевела кампанію за збірною ЮВІЛЕЙНОГО ФОНДУ УКРАЇНСЬКОЇ ГРЕКО-ПРАВОСЛАВНОЇ ЦЕРКВИ В КАНАДІ, в сумі пятнайцять тисяч доларів ($15,000.00), на реалізації на адміністраційні ціли згаданої Церкви.

Згідно з вище згаданою ухвалою Духовної Конференції та провінціальних зїздів, Консисторія проголошує кампанію за збірною ПЯТНАЙЦЯТЬ ТИСЯЧНОГО ЮВІЛЕЙНОГО ФОНДУ Української Греко-Православної Церкви в Канаді, яка відбудеться на таких условіях:

1. Кампанія починається з дня 15-го грудня, 1933 р. і продовжується до кінця січня, 1934 року.

2. Гроші з Ювілейного Фонду призначені на такі ціли:

а) На закупно в Вінніпегу дієцезіяльного дому, в якім має міститися ДУХОВНИЙ СЕМИНАР і Канцелярія Консисторії, а також з часом помешкання для епископа.

б) На місійну працю в тих місцевостях, де ще нема церковних громад та де населення не є в силі утримати парохіяльними силами.

в) На адміністраційні видатки та зобовязання Дієцезії.

г) На реалізацію видавництва.

3. Кампанія має охопити як найширший загал Православних Українців в Канаді так, щоби по можности не було ані одного православного Українця чи Українки, які не дали нагоди бодай малою жертвою причинитися до збірки Ювілейного Фонду.

4. Обовязок переведення Кампанії на місцях спадає на Отців-Духовних, на церковні уряди та на місцеві Комітети, які можуть бути покликані до життя для сеї цілі.

5. Збірка Ювілейного Фонду відбувається незалежно від тих зобовязань, які громади і члени тепер мають супроти дієцезіяльного фонду, а іменно по одному долярові від Богослужень від громад та одного долара річної вкладки від поодиноких членів.

Близші інформації про зорганізованя та переведення кампанії по місцях Консисторія подасть священикам і громадам.

Православні Українці, які живуть в місцевостях, де нема ще церковних громад, які де не дойдуть української православної священик, — все які хочуть сповнити свій релігійний обовязок і причинитися до збірки Ювілейного Фонду, повинні в сій цілі якнайскорше сформувати Комітет з трох людей, який має зараз порозумітися з Консисторією, та отримати від неї докладні інформації про те, як перевести в тій місцевости кампанію.

Особи, які живуть в місцевостях, де нема більшого числа здезлегованих православних Українців, але які хотіли-бзаялятся збіркою на Ювілейний Фонд серед прихильників і симпатиків Української Православної Церкви, повинні написати про се до Консисторії подаючи при тім про себе більші інформації, а іменно повне їм і назвисько, точну адресу, свій вік, як довго замешкують в даній місцевости, де мешкали перед тим, чим занимаються і т. п.

Дано в Вінніпегу, дня 8-го листопада, Р. Б. 1933.

КОНСИСТОРІЯ УКРАЇНСЬКОЇ ГРЕКО-ПРАВОСЛАВНОЇ ЦЕРКВИ В КАНАДІ:

Прот. Є. В. Савчук — голова; прот. В. Кудрин — заст. голови; о. Д. Ф. Стрятійчук — секретар; Йосиф Богонік — касір; Мар. Стечишин — заст. секретаря.

УВАГА: — Листи до Консисторії треба надсилати на руки голови Консисторії, прот. С. В. Савчука, на адресу:

Rev. E. W. SAWCHUK — 479 Andrews St. — WINNIPEG, Man.

ЦЕРКОВНЕ ПОВІДОМЛЕННЯ.

Отцям припоручується Всечесним Отцем Духовним і Церковним урядам оферту брата Петра Заярича, яка міститься на 5-ій стороні в сім числі. Церковні річи, які брат Заярич до тепер виїскав і які оферує в нагороду тим громадам, які на них заслужать, мають дійсно велику артистичну вартість і кожді хто хотів купити подібні річи на складі церковних річей, мусів би заплатити за них що найменше два рази стільки, як брат Заярич оцінює свої річи. Та що найголовніше то те, що річей такої вироби і стилю на складах нема, отже громади, які отримають їх в нагороді будуть мати річи не буденної краси та вартости. Крім сього парохії, які візьмуть участь в компетиції зроблять богато добра для своєї Церкви та для свого органу „Вістника", — отже не повинно бути ані одної громади, яка не взяла-б участи в компетиції.

Дано в Вінніпегу, дня 7-го грудня, Р.Б. 1933.

Консисторія Української Греко-Православної Церкви в Канаді.

Прот. С. В. Савчук голова.

І РУМУНИ ПЕРЕСЛІДУЮТЬ ТИХ, ЩО ПРОТЕСТУЮТЬ.

Румунська влада заборонила в Чернівцях протести проти виголодування українського населення на Радянській Україні. Та сього, видно, полиції замало. Вона почала особливо слідити за українським щоденником „Час". кон фіскуючи його і виступаючи знотн нього раз-у-раз з новими карними дохождженнями за те, що там друкуються вісти, зверенні проти Совітів. Відповідального редактора потягнено в короткім часі як сім разів перед суд. Не хочуть ніяк допустити до того, щоби писати правду про мучеництво українського народу під Совітами.

ПЕРША КНИЖКА ДЛЯ БОЛГАРСЬКИХ ЦИГАНІВ.

Відоме британське біблійне товариство в Лондоні видало Біблію для болгарських Цигачів. В Болгарії живе яких 130 тисяч Циганів, розсипаних по околиці рівних міст. Вони май же виключно магометане. але в останніх роках богато з них перейшли на протестантизм. Видана Біблія має змінити ще пропаганду християнства між ними.

ЗБАНКРОТОВАНІ АМЕРИКАНСЬКІ ЦЕРКВИ.

Коли перед нами стає найнятий протестантський агент-проповідник, то чуємо, що протестантизм, се найвисше досконала християнська організація, в якій нема ані забобонів (що на першім місці ставляться), ані непотрібних церемоній. В якій кождий член прекрасно знав зміст Біблії і непомильно кожде слово і кождісенення витолкує. Словом — найвищ досконалість!

Але коли прислухаєтеся, що протестанти дали себе помім собою говорять, то виходить цілком що инше.

Ось в місячнику (магазині) Корент Гистори" за жовтень 1933 є стаття під заголовком „Збанкротовані американські церкви", якої автором є Чарлс Дат-тон, священник Унітарийської Церкви в Америці. І вже на вступі читаємо там:

— Протестантська церква в Америці збанкротувала. Широко закроєні програми різних деномінацій (різних сект) не можуть дальше здержатися на нинішних власних основах. Тисячі місцевих церков бачать, що майже неможливо їм провадити роботу. Богато церков позамикано. Грошей на місійну роботу мало приходить, місійні станції замикаються і сотки місіонарів вертають до дому...

Дальше говориться, що пр. чотири добродійні організації Пресбітерської Церкви мали в одній році 1,056,004 доларів недобору. Церква Учеників Христа мала страти 751,459 дол. в 1932 році. Буджет баптиських церков поставлено на 2,550,000 дол. на шість місяців, а на ту суму зібрано 1,203,000 доларів. Подібно справи стоїть з усіми сектами — з методистами, лютеранами, епископалами і другими. Такий самий стан панує і в місцевих церковних громадах.

Де-ж причина всего того?

Без сумніву, що нинішні тяжкі часи треба брати в рахунок, однакож головна причина денінде. В послідних часах кожда секта хотіла показатися кращими церковними будинками, отже перегони в будові нових церков були завзяті. Кожда секта обтяжувала себе непотрібними...

Між иншими причинами бачить автор те, що церков є за богато — більше, ніж потрібно. Нерез церква стоїть проти церкви через вулицю — і хоч кругом одні люде, однакож церкви конкурують з собою. Нерез там, де громада вдержала би дуже добре одну церкву, будуються три, чотири, бо громада на тілько сект ділиться. І тоді кожда секта ледви животіє.

Вихід бачить автор в тім, щоби ріжні секти вводити до одної спільної церкви й порозбивані сектами громади до одної церковної громади. Так порозбивана сила зібраласьк в одно і тоді церковну роботу легко було би піддержати.

Однакож автор не вірить, що до того прийде. Він каже, що замісць піяти за диктатом розуму і покасувати секти люде скочуть ратувати себе тим, що будуть обкроювати платню священикам. Не своя сектанство скочуть обкроювати тілько платню тих, що для громад працюють.

Для нас з повисше сказаного повинно вийти кілька виводів, і так:

Перше — протестанти не такі досконалі, як кажуть. І як можуть вони Біблію так непомильно розуміти, коли не вміють між собою погодитися; коли не вміють розумно і по християнськи своєї роботи тут проводити.

Друге нехай се беруть на увагу ті Українці, які кажуть, що народ може мати і сто ріжних церков, сто ріжних сект і то нему не пошкодить.

Третє — чи не краще стояла би загальна українська церковна справа, коли-б люде пішли за покликом здорового розуму і зєднялися всі в одну церкву і спільними силами піддержували церковну роботу.

Українці в Канаді діляться нині на три церковні групи — православні Українці, греко-католики Українці і ті Українці, що держаться порозбиваної на части російської місії. Крім того маленьке число протестантських Українців. І порозкидані одиниці цілком до церкви збайдужілих — і рівночасно збайдужілих до всего кращого.

Нині дійсною Церквою Українського Народу є лише Українська Православна Церква. Бо лише вона одна незалежна від чужих; лише вона є історичною Церквою українського народу; лише вона може звернути всю свою працю для добра українського народу.

Лише вона одна! Бо всі другі є або цілком чужими, або під чужою контролею і чужим проводом.

Отже перед Українцями задача до виконання: зібрати всіх Українців под Українською Церквої і спільними силами будувати своє релігійне життя.

ТРЕБА ВЖЕ ТЕПЕР ПРО КОЛЯДНИКІВ ПОДУМАТИ.

Різдвяні Свята вже не за горами. І тому час подумати над деякими справами, що з святами вяжуться. І так в одна справа...

В Українців є звичай, що в часі Різдвяних Свят ходять по хатах колядувати. Давно ходили лише для доходу на здержання Церкви, а пізнійше почали колядувати на инші цілі, нераз церкві і релігії цілком далекі. Себто почали використовувати релігійний звичай і для цілей далеких релігії.

Поволи приходить до того, що люде, чи організації, які цілий рік не інтересуються церквою, ні релігією, на Різдвяні Свята посилають і своїх колядників по хатах релігійних людей.

Готово прийти до того, що й Жиди пішлють своїх колядників по християнських хатах, щоби зібрати грошей на боротьбу з Гітлером. Пішлють Турки, знаючи, що Українець в своїй безкритичній щирости всіх прийме.

Та нам з безкритичної щирости треба виростати. Ми повинні розумітя, що релігійний звичай повинен належати до релігійних людей і чужі, безрелігійні люде не повинні нашого звичаю використовувати.

Коротко сказавши — прийде хтось колядувати, так найперше запитати: Чи ти доси був релігійним чоловіком? Чи твоя організація має якусь релігію? Чи тебе доси релігійна справа нашого народу якбудь обходила й обходить? ...

Коли нерелігійні люде й організації шлють своїх колядників, то вони лише зберуть на сміх релігійних людей. Вони їх використовують і пова очи сміються.

Колиб позволити, то безрелігійні люде пішлють в Церкві свою тацу, мовляв на підмогу всяким справам „народнім".

Також ні! Коли безрелігійні і безцерковні люде хочуть збирати гроші, то нехай збирають своїми власними способами і нехай не використовують способів релігійних людей. І релігійні люде повинні таким сказати:

— Як перед Різдвом і перед Великоднем не знали релігійної справи, от же не хочемо, щоби ви до нас на Різдво за колядою заходили.

ІРМОСИ.

ГОЛОС V.

1.

І кінь і вершник стрімголов
У море полетіли,
Спасла Ізраїля і знов
Свята Христова сила.
І вмінов народ із води,
І моляться всі Богу,
І моляться всі Богу.

2.

О Господи, Ти ні на чім
Світ укріпив великий,
Єдиним словом лиш Твоїм
Все держиться, Владико.
О укріпи-ж і церкву Ти
Святую і величню
На твердім камені оттім —
Своїх заповітів вічних.

3.

Побачив Аввакум святе
Пророче видіння
Про Твій прихід до нас, Христе,
І про Твої терпіння.
Натхнена річ його була:
Іди, іди спасати
Ненависний людський рід від зла,
О Боже, благодати.

4.

Ось риза чистая Христа —
Небесний світ — вже сяя,
І ранку тіхта красота
До неба дух здіймає.
Христе, і тую тьму розвій,
Що душу мені давить,
Хай зійде ранок там ясний
І милість Божу славить.

5.

В душі моїй гріхи киплять,
Як гурагани на морі,
І чорні пристрасти летять
І бються хвилі — горя.
Єдиний Ти, Христе, даси
Ритунок у напасти,
О Боже, грішника спаси,
Не дай мені пропасти.

7.

Преславний Бог, Господь Отців,
І дітей їх спасає.
Трьом отрокам серед огнів
Він росу посилає.
Страшний огонь Він погасив,
І отроків спасені.
В печі складали Богу спів:
О будь благословенний.

8.

Тобі, що світ наш сотворив
Три отроки співали,
Від всього світу хвальний спів
До Тебе посилали.
О люди, Господа хваліть,
І ви, Його створіння,
На вік Його благословіть,
Несіть Йому моління.

9.

Радій, Ісаіє, бо Твій
Пророчий спів справдився.
Ось Діва зачала і Їй
Емануїл вродився.
І слово „Схід" Йому ім'я,
Він — Бог, і Він — людина,
І славить Діву вся земля
Вклонячись до Сина.

Миколи Левицький.

КОЛИ І ЯК ЗАВЕДЕНО УНІЮ В ГАЛИЧИНІ.

Унія в Галичині заведена — Епископ Балабан ве унію — Ним був Балабан — Сторона загалу в пастирі без стада — Унію заводили вороги — Примір польських інсинуатів, Суїківський заводив церкви — двох епископів: Свистельницький і Шумлянський — Політика Шумлянського — Постанови сойму проти православних. Особа й окружение Шумлянського — Шумлянський ротайки скликав зйому — Способи вимести унію урядово під завісом.

Ціла Галичина (східна, українська) мині належить до церкви греко-католицької. І галицькому Українцеві, який не вивів історичної минувшини, може здатися, що Галичина завсіди була католицькою. Або що Галичане доброю волею перейшли з православія на унію.

Тимчасом було воно инакше. Бо найперше — Унію до Галичини прийнала не так дуже давно, а друге — заведено її насильством Поляків, при помочі польських прислужників.

Коли Поляки приготовляли справу заведення Унії, то львівський епископ Балабан був також замішаний в тую-ж справу. І так був він на нарадах в справі унії 1591 року. А 1594 підписав навіть грамоту, що він годиться на унію.

Коли однакож в 1596 р. унію проголошувано, Балабан виступив проти унії. Він став тепер разом з Ставропигійським Братством, став в православною шляху.

Сам Балабан не був гідним чоловіком. Се був авантурник і самолюб. За унією заявлявся з інтересу. Коли ходило про власну користь, то не перебирав в способах, і навіть нападав в озброєною товпою на Ставропигійське Братство і забирав, що міг. І богато церковного добра він позабирав і пороздавав своїй родині.

Зайдси між ним і вірними була вічна незгода. А головним його ворогом було Ставропигійське Братство, яке патриярх виняв з під власти Балабана.

Та все-ж коли Балабан побачив, що унія йому не поможе, став навід з православними. І так в тім часі Львів став осередком, звідки виходять розумні і поважні оборонці православія. Другим таким осередком було Вільно.

Православний загал і духовенство були гуртом противні унії (Унію проголошено 1596 року). І так коли 1604 року прийхав до Львова головний представник унії, Потій, і хотів заїхати до православного святоюрського монастиря, то деякі, Григорій Негребецький, заявив, що не впустить Потія до церкви. Та хоч Негребецький був православним, а Потій унітом, все-ж Потій потягнув Негребецького на суд.

Польський король при помочи своїх прислужників переслідував всюди православних, а унітів щедро обдаровував. Та се не дуже помагало, бо православний загал держався вперто своєї Церкви.

В 1611 р. Потій ставить галицьким епископом (унітським) Йосифа Велямина Рутського, а 1629 р. Рафаїла Корсака. Але се були пастирі без стада. Нечеличе число унітів не тілько не зростало, але маліло, а в половині 17-го століття в львівській епархії в унії майже сліду не лишилося.

Причин, що навід унії не хотів було богато. Раз — унія, се була чужа політика, що валіала між народ. Друге — унію піддержувала та польська шляхта, що страшно гнобила український нарід. Третє — за унією було польське духовенство, що стояло разом в шляхтою і помагало Українців кривдити.

Нарід бачив, що унію заводять лютi вороги — люде безбожні, рабівники, розбишаки. Чужі вороги, та свої хрущі, що ворогам служать.

І нарід православіїн відважно боронив. Боронило Ставропигійське Братство, боронили висковики братської школи, боронило духовенство, боронив народ. Дотого-ж се були часи збройної боротьби козацтва з Польщею і кожда нова перемога козаків додавала народові відваги (Від Гетьмана Сагайдачного (1614—1622) до Хмельницького (1648—1657). Кличем народних мас стало було тоді: Смерть панам (польським). Жидам й унітам!"

Заходи Поляків для унії не переривалися. Поляки дбали, щоби в школах виховувати для себе прихильників а у-країнських дітей. Вони заманювали до себе подачні одиниці дворянами і по-лекшеними. Вони силою замикали православні церкви, а нарік переслідували. Досить згадати такий факт:

— Року 1583 на Святий Вечір польський архієпископ Суїківський позаминкав у Львові церкви, священників кат-ав від престолів вагнанти, і навіть бити, а цілого його було прикувати Українців до святкування свят польських.

Дальше Поляки ставили своїх прислужників на православних священників і епископів, щоби мати робітників для своєї справи.

В році 1666 вмер львівський епископ (православний) Атанасій Желіборський, а на його місце явилося двох соперників епископів, і так:

1. Православні Українці — отже Ставропигія, дрібніша православна шляхта і перемишльський епископ Винницький, на соймику в Судовій Вишни вибрали епископом Евстахія Свистельницького.

2. Маймо рівночасно друга група, яка була вже під впливом Поляків, на зібранню в Галичи вибрали епископом молодого військового чоловіка „ротмістра залізно-пищичної хоругви" Івана Шумлянського.

За Шумлянським стояли вороги українського народу, Поляки. За ним стояв коронний гетьман Ян Собеські (пізнійший король). За Шумлянським явився польський архієпископ Ян Тариовські. А 26 червня, 1668 р. польський король потвердив вибір Шумлянського.

Так Львів мав двох епископів — свого і накиненого Поляками. Коли-ж еп. Свистельницький умер 1676 р., то Шумлянський не мав вже противника.

Шумлянський показував себе назверх православним. Але його політика стреміла до того, щоби піддати цілий український нарід під панування Польщі. Він хотів злучити цілу Україну під одним гетьманом, залежним від Польщі. А в боку церковного хотів всіх Українців перевести на унію, щоби український нарід творив з Поляками одну релігійну католицьку цілість. В такій роботі підтримував Шумлянського король, Ян Собеські.

Який стан панував тоді для православних, докаже ось що:

— В 1667 році польський сойм видав рішення в користь унітів, а на некористь православних. Отже унітське духовенство-увільнялося від військових постоїв, від видавання провіянтів війську (поживи), увільнялося від підвод і др. А православних підданих на потилу безконтрольного війська. Дальше Поляки робили труднощі при направах церков, обкроювали доходи православних священників. Другі постанови видані були на сойні 1676 р., в яких заборонено православним порозумітися з царгородським патріярхом, до якого православні належали. Хто з православних хотів би вийхати тоді за границю в справах віри, тому конфіскували майно, а його самого карали смертю. Були і другі подібні постанови.

Отже мимо на собою таку помічі Поляків Шумлянський приготовляв грунт для унії в Галичині.

Треба ще раз пригадати, що Шумлянський був передше визначним військовим чоловіком в польській армії і відзначався навіть в боях. Пізнійше був він під впливом єзуїта Теофіла Рутки, що був капеланом на дворі польського коронного гетьмана Яблоновського. Жив він банько і в Яблоновськ. А вже найбільше мусів Шумлянський піддаватися бажанням Собеского, що опісля став королем. Окремий вплив мав на Шумлянського єзуїт Король Мадрижій Вотя, головний дорадник короля.

Отже бачимо в якого гнізда птицею був Шумлянський.

Ставши твердо на грунт, почав Шумлянський їздити сюди і туди, щоби приховувати передових людей до унії. Намовляв він передових членів Ставропигійського Братства. Коло 1677 він мав богато однодумців, як — перемишського епископа Винницького; Варлаама Шептицького, що був архімандритом унівського монастиря; Сильвестра Творовського, ігумена монастиря Лишинського і др. І того-ж 1677 року Шумлянський потайки зложив в Варшаві висновому заклад католицької віри на руки

Але перед загалом Шумлянський удавав дальше православного

Скрито роботу коло заведення унії проводив Шумлянський 23 роки. Як Поляками дало навкучилося. Отже щоби роботу прискорити король оголосив, щоби на день 24 січня 1680 р. відпоручники унітів і православних зїхалися на нараду до Любліна. Тут мала рішатися справа церковна.

Та коли зїхалися, показалося, що зїзд унії не приймє. Проти такої роботи запротестувало Ставропигійське Брацтво і вислало делегацію до короля, в письмом підписаним 5-ма найвизначнійшими православними.

Коли король побачив, що справа унії легко не пійде, казав наради припинити і всім зїхатися до Варшави. Коли-ж епископи туди не поїхали, король назначив зїзд на 24 червня 1680, однакож зїзду не було.

По тім починаються частійші тайні наради Шумлянського з королем і другими епископами, нові унійні заяви, нові обіцянки короля в користь унітів і дальші плянн до переробления православних на унітів.

СЛОВА МУДРОСТИ.

Мова є одінням думки. Отже уважаймо, якими словами виказуємо свої думки.

Наука є богатством для бідних, честю для богатих, поміччю для молодих, підпорою і розрадою для старих.

Прикметою глупоти є добачувати слабі сторони в других, а не добачувати своїх власних.

„ВІСТНИК"
Релігійний часопис для Українців в Канаді
Виходить 1го і 15го кожного місяця.
Видає Українська Православна Видавнича Спілка.
Передплата: В Канаді — $1.50 на рік.
За границю — $2.00 на рік.

THE HERALD
Published semi-monthly by the
Ukrainian Orthodox Publish.ng Company
Subscription per annum:
in Canada — $1.50. — Foreign — $2.00.

Адресуйте: — Address:
The HERALD, Box 3666, WINNIPEG, MAN.

СОЦІЯЛІЗМ І СПРАВА УКРАЇНСЬКОГО НАРОДУ.

II.

Повний, здоровий патріотизм вимагає цілого чоловіка — і його тіла і його душі, і руки і серця.

Правдивий, повний патріотизм містить в собі і будні дні з усією буденною працею, и таксамо дні святочні, дні недільні.

Гідне святкування Неділі, Різдва, Великодня — се великий патріотичний обовязок.

З чистою працею взяти цяжку Молитву — се не менше великий патріотичний обовязок.

Працюючи рівночасно на Божу Ниву надіятися — се великий патріотичний обовязок.

В будень підносити якнайвисше прапор буденної праці, а в дні релігійні прапор релігійний — се великий патріотичний обовязок.

---

1. Коли Володимир Великий впровадив на Україну христіянство 988 року — то се була велика патріотична справа.

2. Коли князь Володимир Мономах (княжив 1113-1125) перед своєю смертю лишає „Поученіе дітям", в якім наповідає, щоби його сини були добрими христіянами, чесними і характерними людьми — примірними незабагатими, милосерними; трудящими, щоби про Його памятали — то се був найвисший патріотизм.

3. Коко 1113 року відвідав святу землю, де жив Спаситель, ігумен монастиря, Даніело, якого звемо нині Паломником. Згадуючи про товаришів своєї подорожі, Даніло зве їх „синами руськими" себто синами свого народу. До таких належав Володимир Чехівський, що будучи світським чоловіком, посвятився всецілко справі Української Православної Церкви, працював для неї й оборонив її перед ворогами своїми писаниями, поки не засудили його большевики як контрреволюціонера і хто зна, чи е він нині між живими. Ніщо инше, як здоровий український патріотизм відновив Українську Православну Церкву.

Подібних примірів можна би наводити богато-богато — і давних і недавних.

Так виглядають патріоти і патріотична праця!

І тому дуже непатріотичним патріотом і непорозумним чоловіком буде той, що не вині повторює старі фрази, вироблені під впливом соціялістичних наук:

— Не мішайте релігії до паротної роботи!
— Мене обходить ній пароп і його справи, в Церкви я Релігія мене не обходить.
— Для мене Pastrin — приватна, особиста справа.
— Релігія і Церква не має нічого сильного в народовстві.
— Нині час не театри, а не на Церкви.
— Народня справа одно, а церковна друге.
— Церковні люде мусять клопотатися і напрямними справами, коли хочуть бути патріотами. Але світський не має обовязку Церкви клопотатися. Він і без того може бути 100%-патріотом.

Хто так, або подібно говорить, той при найкращій вірі в патріотизм не є патріотом.

Хто дбає лише про тілесну сторону людей, а не дбає про духовну — не є патріот.

Хто легковажить Релігію і Церкву свого Народу, той легковажить ту твердиню, на яку завсігди так завзято наступали вороги.

Будувати тверднні військові і рівночасно лишити твердині моральні — хіба се патріотизм? Адлеж найсильнійша з усіх твердинь, се твердиня Моральна Бо й військом і гарматами не можна перемогти.

Се знали вороги — знала Москва, знала Польща, знають большевики. І тому при всіх ударах окремо вимірювали окремий удар в Церкву українського народу.

І се вже одно може переконати кождого Українця, який легковажить Церкву, що справа церковна, се одна з великих народних справ.

Що се велике частина народнього життя, народної праці, народнього здоровя, народної культури і взагалі народної сили. Що се велика часть української держави, української самостійности.

А тисячами — що се велика часть дійсного здорового патріотизму.

ДЕЩО З ХАРАКТЕРИСТИКИ КИТАЙЦІВ.

Китайці відносяться з великою любовію до своїх приятелів, але ставляться до своїх ворогів. Китаець приймає собе приятель новоди, але раз хтось стане ного приятелем, остає таким раз на завше. Теж саме треба сказати і про ворога. Раз хто здобув собі ненависть Китайця — не скоро годен її позбутися. У виду сего ті, сто Китайців знають, говорять, що китайський народ не забуде кривди, яку йому заподіяли Японці, обираючи Манджурію, і мусить колись відомстити.

Китайські торгівці є знані за їх чесний спосіб ведення торговельних діл. Англійські купці дуже радо торгують з китайськими купцями, продаючи їм товари на кредит і навіть не вломинаючись їх відплку, бо звичайне слово китайського торговця е найкращою його заручкою.

Китайський нарід е також знаний з його великої ввічливости. Між білою расою за найввічливіших людей вважають еспанські шляхтичі, але Китайці їх в сім далеко випередили.

БОГАТСТВО І ЩАСТЯ.

Богато думають, що щастя е в богатстві Але так не е Давнійше тому жив в Англії богатий чоловік, сер Ернест Кесел Він одного разу в промові сказав, що більшість людей думають, що богатство приносить щастя. Думаю, що я можу відповісти кваліфікації, щоб сказати, що се не правда. Найнищійших, найзажійших річей в життю за гроші не купите. Я маю майно. Але я почуваю ся самітним і опущеним.

Таку самую правду висказує одна пословиця сходу:

Кождий, кто щасливий, той богатий, але не кождий богатий е щасливий".

ОФЕРТА ДЛЯ УКРАЇНСЬКИХ ПРАВОСЛАВНИХ ГРОМАД В КАНАДІ.

Знаючи, що сучасні злидні, заподіяні грошевою кризою, даються болюче відчувати, так в життю приватнім, як і в світських та церковних організаціях—та бажаючи, що многі громади Української Православної Церкви в Канаді, перенявши ідею своєї Рідної Церкви, докладають всіких зусиль, щоби щиро і вірно підтримувати свою організацію, а також, що з огляду на їх таку приданність і сердечну любов для святої ідеї таким церковним громадам належиться від світового українського загалу велике признання і заслужена похвала щодо першенства в релігійно народних змаганнях, я, низше підписаний, отсим проголошую конкурс на змагання у виконуванню членських і парафіяльних обовязків українських православних громад в Канаді і призначую (офіруюю) слідуючі церковні річи для тих громад, що собі їх заслужать

Перша нагорода: — Прекрасний, артистично розложений павук до церкви на 4 свічки, 4ф стопи в промірі, а 4 стопи високий, позолочений, вартости около 100 долярів, е призначений для такої громади, що вже свою власну церкву, до якої належить не менше чим 50 дійсних членів-родин, і в якій відправа відбувається регулярно не менше, як 12 разів на рік та при котрій існує недільна Школа. Має менше 50 членів сеї громади малиб змогу видавати свій орган „Вістник" і мають загнати і передплатою з кінцем 1933 року. Дальше уряд сеї громади мав би заключити посвідчу, що належитість до Церковного фонду зачинена до кінця бежучого року (1933) так, як вимагає церковний статут, се е по 1 дол. за кожду відправу і по 1 дол. за кожду членську родину в громі. Крім сего парох і уряд громади мав би посвідчити, що громада платить йому не менше як по 5 долярів за Богослужения та що не залягає із платні по кінець сего року. Вкінці вимагається інформацій, кільки разів відбувався Архиерейську візитацію в даній громаді, кільки учасників приступає до святого Причасту та чи е церковний хор, від чиєю управою і в яким числі.

Друга нагорода: — Кивот, величини 1½х0.40 цалів в формі православної церкви з п'ятьма копулами і три-раменними хрестами; артистично викінчена різьбярськими прикрасами, стіни помальовані білим снамелем, а різьби, копулі і хрест золочені; середина вибита оксамітом. Вартість около 100 долярів — призначений тій громаді, що відповість всим повищим вимогам а тою річницю, що число сталих членів може бути не менше 40, незадовжених передплатників „Вістника" 25, а платни священика не менше як 12 долярів за Богослужения.

Третя нагорода — се стоячий образник на 24 свічки, 5 стіп високий, 30 цалів в промірі, сильно здубований і гарно вирізьблений та помальований сино-жовтою фарбою з золочений, вартости около 75 долярів — призначений тій громаді, що сповнить вище наведені условия з тою річницею, що число дійсних членів-родин в такій громаді може бути не менше, як 35, передплатників „Вістника" 20, а платни священика 12 дол. за відправу.

Четверта нагорода — се процесійний хрест, тро-раменний, в розпятим Ісусе Христа, величина 8 стіп, золочений і дуже гарний. Вартість 50 дол. Її отримає громада з 30 членів, 15 передплатників „Вістника", яка платить не менше як 12 долярів за відправу і сповнила всі проче обовязки, як вище наведено.

П'ятна нагорода — се свічник-Трійця, в формі тризуба, гарно викінчена і різьбою прикрашена, вартости 25 долярів, призначена для громади, що має найменше 25 членів, 15 передплатників „Вістника" і яка платить не менше 10 дол. за відправу, а впрочім сповнила вище наведені вимоги

Сей конкурс розписаний до кінця січня, 1934 р., щоби дати нагоду всім громадам вирівняти свої рахунки з священиками людо платні, з Консисторією щодо лєдзієвального фонду і з видавництвом „Вістника" за залегли і біжучу передплату

Посвідки і покитування мають бути прислані на руки о. Д. Ф. Стратічука, P. O. Vegreville, Alta., на доказ, що условия виконані, а но провіренню будуть нагороди вислані. Нагороди вислані будуть найдесовшим способом.

Вислід конкурсу буде проголошений в лютім 1934 року в „Вістнику", де буде подане число змагаючихся громад і будуть вичислені кваліфікації тих громад, які виграють нагороди.

Щоби дати нагоду пересічним громадам взяти участь в сих змаганнях, уважається доцільним і конечним перенести православні парафії в Вінніпегу при Соборі, в Монтреалі і в Едмонтоні і заявити, що вони в сім контексті не можуть брати участи, бо вони і без сего виходять за відрісні парафії, а колиб і їх допустити до контексту, то се відбралоб охоту і надію иншим громадам, головно по кольониях.

На закінчення уважаю за відповідне додати нару слів пояснення, щоби декому не видавалося, що тут криється якась придумана хитрість, бо ни можливо відрити, щоби одинока під сю пору офіярувала тільки цінних річей і то безкорисно? Дехто може подумати, що се певно свого рода реклама обчислена на бизнес або щось подібного. Так виглядалоб на перший погляд тим, що мене особисто не знають, отже уважаю за відповідне подати отсі пояснення.

Я ві річи не годен ані купити, ані кому наймати, щоби їх за гроші зробив, бо се вибралоб поважну суму грошей — яких тепер дост Бог. А що зріст і загальний успіх українських православних громад лежить мені на серці, то я рад би зі своєї сторони під сю тяжку пору помочи їм після моїх сил. Тож будучи тепер без якого будь поплатного заняття, я літом проваджу свій час в цікільці. коло плекання цвітів і деревини та пчіл. а в зимі, щоби не дармувати, я працюю денно від 10—14 годин в моїй улюбленій майстерні розвиваючи свій артистичний нахил до різьбярства і меблярства, до чого я мав охоту ще з молодих літ, але що я через численні бизнесові заняття в середнім віці занехав, як неоплатний і непотрібний талан. Аж тепер, на старші літа, а до того підчас грошевої кризи і безробіття, я подумав, чи не міг би я хоч раз в своїм житті, як один з тисячів безробітних під сей час стати безсребреником і робити за дармо.

Так отже в посвяті минущу вижу і сю надходячу на виріб згадних річей. Свічник-павук і Трійця вже викінчені і виставлені ця вода в церкві Січ-Коломия (9 миль від Вегревіл). Крім сего мало вже приготовлено більшу половину матеріялу на решту річей і все буде готове на час. Самий потрібний матеріял коштує около 100 долярів, а про вартість роботи то й не питати. Рахуючи кілька місяців що найменше по 3 доляри за 10 годин, се винеслоб чималу суму, як би так прийшлося платити людині половину ціни. А так хай мій час буде призначений на більшу хвалу Божу і на користь православним Українцям.

Петро Зварич,
Вегревіл, Алта.

ПРИНАГІДНІ БЕСІДИ.

Збажалися в нас муніципальні виборн і ми порадилися виставити кандидатуру свого чоловіка — Українця. Подумали і зробили. Вибрали виборчий комітет, назначили кандидата і розпочули широку агітацію за своїм кандидатом.

До комітету увійшли і з нашої сторони — православної і зі сторони католицької, бо-ж се загальна справа. І казать в комітеті:

— Треба піяти до наших священиків, щоби і вони сказали своє слівце до віруючих в церкві, а се богато поможе.

Встав я і заявив, що ми, православні, образилиб свого священика, колиб з такою справою до него прийшли, бож він самий вже свій народний обовязок і без нашої пригадки скаже до людей своє слово.

— То ви, як хочете, — відказав мені один з комітетових з католицької сторони, — а ми таки підемо до свого священика...

Другого дня, зібрався вони і пішли до католицького священика, який тому два роки приїхав зі старого краю і грає великого патріота Прийшли, сказали чого хотять, а він до них як не крикне:

— А ви сякі й такі. А вам якої України треба, га! Вам не добре жити так, як е, але ще вам якоїсь України забагатеться! Геть мені з хати і не вирипуйте мені більше, а то я вам ще не такої всипле!

Застрашилися покірні парафіяне і не знали, що більше сказати. Повитискали шапки на голови й забрялися. А на дворі перешіптувалися, кажучи: „Наші егомосць чогось злості, тому нас так прийняв".

Не дивно мені, що сей „егомосць" так відносся до українського кандидата, бо-ж його Поляки на те суди висилали, щоби поборював все, що українське. Можливо, що він самий з крови і кости Поляк, а пішов між Українців лиш на те, щоби там не попав часом який щирий Українець та не робив в користь України. Тільки дивно мені, як ті люде можуть підпирати його погубну для українського народу роботу, та сачхати його теревенів?

В сільському народу такий священик не побув би і два дні!

Кум Гриць.

Постарайтеся, щоби Ваша передплата була вирівнана та відновлена як найскорше.

НЕДІЛЬНА ШКОЛА

ПРИТЧА ПРО БОГАЧА.

(На 26 неділю по Зісл. С. Д.).

Сказав Господь притчу таку:

Одному богатому чоловікові зародило поле. І міркував він собі, кажучи:

— Що зроблю, що не маю де зібрати своїх плодів?

Опісля додав:

— Отсе зроблю: розберу мої стодоли і більші збудую, і там зберу всі плоди і моє добро, і скажу моїй душі: Душе, маєш много добра, що вистарчить на богато літ: спочивай, їж, пий, весели ся.

І сказав йому Бог:

— Безумний, сеї ночі твою душу візьмуть від тебе, а те, що наготовив еси, кому буде?

Так є з тим, хто собі збирає, а не в Бога багатіє.

ХРИСТОС УЗДОРОВЛЯЄ ЖІНКУ.

(На неділ 27 по Зісл. св. Духа).

Одного разу навчав Ісус в божниці в суботу. І отсе жінка, опанована духом недуги через вісімнайцять літ, була скорчена і не могла ніяк випростатися. Побачивши-ж її Ісус, покликав її до себе та сказав їй:

— Жінко, вільна еси від своєї недуги.

І положив на неї руки, і зараз випростувалася і славила Бога. А старшина божниці, гнівливий, що Ісус в суботу уздоровляв, озвався і сказав до народу:

— Є шість днів, в котрі треба робити; в ті отже приходіть і лічіться, а не в день суботній.

А Господь озвався до нього і сказав:

— Лицеміре, чи кождий з вас в суботу не відвязує свого вола або осла від ясел і не веде поїти? А сю дочьку Авраама, котру звязав сатана вже вісімнайцять літ, чи не треба було визволити від сих узів в день суботній?

І коли се говорив, завстидались усі його противники; а весь народ радувався усему славному, що він робив.

ІСТОРІЯ ЦЕРКВИ.

(За Е. Семякою).

(Дальше).

І. З межи раціоналістичних сект значнійшою є секта Соцініянів або Унітаріїв. Вони появилися за Лютра й Кальвіна, відкинули найголовнійший християнський догмат, іменно Трійцю божественних осіб і правдиве Божество Ісуса Христа. Визначним Унітаріем був еспанський лікар Михаїл Сервед, котрого за просьбою Кальвіна спалили як еретика й богохульника (1553 р.). Після Серведа покарано смертю і иших унітарських проповідників, хотяй ті строгі міри не були встані спинити ширення їх заблуканъ. В другій половині XVI століття уложив Лелій Социн († 1562) і Фавст Социн († 1604)—вуйко і внук—унітарську науку в означену систему і Фавст Социн злучив особливо в Семигороді й Польщі Унітаріїв в спілку „Соцініянів". Споріднені в унітарськими Соцініянами, але пізнійшого часу, є Унітарії в Британії й пізнійшої Америки.

Значнійші точки науки Соцініянів такі:

1. Одиноке жерело релігійного пізнаньо є святе письмо, з котрого Соцініяни приймає за правду лиш то, що відповідає людському розумови.

2. Бог істнує не в трох, а в одній особі (відси їх назва Унітарії); Господь наш Ісус Христо не є сином Божим а тілько звичайним чоловік, але одарений божественною силою для сповнення нашого спасіння, а божественною тою силою є святий Дух.

3. Чоловік не має первородного гріха а тілько наклін до злого, що приписується йому за гріх.

4. Спасенні ждуть тільки в тім, що Ісус Христос своєю наукою й життям указав нам дорогу, як маємо усовершатися.

5. Смерть Господа нашого Ісуса Христа не є жертвою примирення за наші гріхи, а має лиш то значіння, що нею потвердив Ісус Христос правду своїх наук, і що він сповнив діло велике, за котре його піднесено до божественної слави.

6. Святі таїни се тілько церемонії (обрядки), котрі треба поважати задля їх стародавности і задля правд, які вони символізують.

Подібні науки почало від половини XVIII століття викладати й богато Лютеранів і Кальвінів в так званої школи Рашіоналістів. А почавши від року 1840, з раціоналістичних Лютеранів і Кальвінів почали складатися в Німеччині громади, звані „громадами вільними" або „громадами приятелів світла".

II. З межи сект з містичним напрямом значнійші отсі: 1. секта Анабаптистів і 2. Квейкерів.

1. На початку реформації Лютра, року 1522, підялося богато людей з народу, а особливо університетські студенти, з великим фанатизмом проти інституції внішнього богослужения римо-католицької церкви. Вони силою входили до церков, розбивали вітарі і викидали на двір святі образи. Инші ворохобники хвалялися даром пророцтва, як також, що хрещення дітей зовсім безхосенне, бо того уже охрещених хрестили по раз другий і тому їх названо анабаптистами. Лютер ганьбив в проповідях сих фанатиків, але їх заблукання дістався межи нарід, визвали кілька забурень (1524—1535), і наслідком сего анабаптизм загих. Пізнійше знов секта ся відкила особливо в Нідерляндії і північно-східній Німеччини заходами священика Менона Сімоніса († 1561), що перейшов від римо-католицької церкви до анабаптистів.

Він уложив віроісповіданнй анабаптистів і після нього називаються вони також „менонітами". Анабаптисти думають, що лиш вони становлять правдиву церкву на землі і що вона складається тілько з святих людей. Вони відкидають присягу і військову службу. Си секта розширилася особливо в північній Америці, одвак далеко численнійша від неї є там инша, споріднена з нею секта баптистів.

2. Основателем секти Квейкерів був 1649 року англійський швець Георгій Фокс (1690 р.), а устроїв її Вільгельм Пен († 1718 р.), закупивши (1681 р.) землю в північній Америці, звану після него Пенсильванія і заложивши й Квейкерську громаду, що була тоді в Англії наражені на переслідування. Квейкери вірять, що святий Дух в внутрі кождого чоловіка, коли найдеє йому день досвідчення, запалює світло, що походить від самого Христа, і котре научає його всього, що потребує для свого спасення. Відповідно до сеї віри сходяться Квейкери в неділі до купи, мовчать і вглубляючися в читанню святого письма ждуть, поки не займеться в одних з межи них внутрішне світло. Той виступає відтак наперед і говорить іменем всіх молитву або проповідь. Ц моральна наука забороняє також присягу і військову службу; вони погордують театром, танцями, всякими світськими розвеселюваннями і вівчадністю, задля чого кождому кажуть „ти" і „брате", не відкривають голови перед ніким, не хісниються судами і не борониться перед напасниками. Назва Квейкерів, то є дрожачих (від слова „ту квейк" — дрожати), імовірно походить від того, що в часі, коли та секта основалася, ті що уважали себе за Духом святим просвічених, виявляли своє натхнення через певне дрожання.

(Дальше буде).

РІЧ НЕ В СЛОВАХ, А В ТІМ, ЯК ВОНИ СКАЗАНІ.

Старенький священик мав виголосити проповідь про потребу помочі середтам. Коли прийшов час проповіди, він несподівано захорів і не міг говорити. Зібравши всі свої сили, він підвівся на ноги, показав рукою на гурток сирі, що сиділи в цеківі, і звернувшись до людей, спитав:

— За що маємо купити хліба, щоб нагодувати малих сих?

Отсі слова — се була ціла проповідь, але вони були так щиро і горячо сказані, що діткнули всіх присутних. І вони зараз перевели збірку на поміч сиротам. Збірка випала богато успішніше, чим хто сподівався.

ГЛЯДІТЬ ПОНАД ВАШІ КЛОПОТИ.

Один чоловік маючи богато клопотів почав скаржитися перед мудрцем, що він вже не знає як ті всі свої клопоти побороти. Здучи дорогою, оба вони переходили попри пасовисько, обведене мурем, а понад мур гляділа на них корова.

— А чи знаєш ти, — спитав мудрець чому корова дивиться понад мур? ,

— Ні, не знаю, — відповів той.

— Отже-ж я тобі скажу, — відказав мудрець.— Корова тому глядить понад мур, що не може бачити крізь мур. І те саме ти мусиш робити з твоїми клопотами — сміло дивись понад них!

„ДНІПРО"

орган Української Православної Церкви в Злучених Державах, виходить 1 і 15 кождого місяця і коштує на рік $2.00.

Передплату висилати на адресу:

"DNIPRO"

1851 Germantown Ave., Philadelphia, Pa. U.S.A.

КАМПАНІЯ

ЗА ЗБИРАННЯМ ПЕРЕДПЛАТИ НА „ВІСТНИК", ВІДБУВАЄТЬСЯ ВІД 20-го ЛИСТОПАДА ДО 31-го ГРУДНЯ, 1933.

До сеї Кампанії запрошується церковні громади, товариства і поодиноких громадян. — Особи, які бажають занятися збиранням передплати в своїх місцевостях, повинні зголоситися з тим листовно до Адміністрації „Вістника. — Листи писати на адресу:

THE HERALD, — Box 3694. — WINNIPEG, MAN.

„ВЕРТЕП" НА РІЗДВО ДЛЯ КОЛЯДНИКІВ.

Поницній коротенький Вертеп містимо звичаєм, щоби було досить часу навчити його на Різдвяні Свята. Всі колядки, які в ньому колядуються, є загально звісні. Звізду робиться з паперу, а в середині прикріплюється свічку, яка світиться. Її несе на держаку один з царів. Вертеп, торбина, меч, коса і брусок — се всі річи, яких потрібно до сего вертепу і їх легко зробити, чи позичити. Костюми можна зробити також з паперу, а характеристично зробить хтось зі старших, що характеризує старших на представлення.

ОСОБИ:

Три пастушки в вертепом,
Три царі зі звіздою й дарами.
Жид з торбиною й товарами.
Воїн із кровавою рукою й кровавим мечем.
Смерть з косою й брусом.

(Входять всі пастушки й цар. „Вертеп" держать на видніи місци й колядують):

Бог предвічний народився,
Прийшов днесь із небес,
Щобя спас люд свій весь
І утішився. Ігд.

Пастушки:
Тріе царі, де ідете?

Царі:
Ми ідем в Вифлеєм... ітд.

(Потім зараз говорить):

Перший цар:
Ми Волхви з книжого роду,
З далеких сторін ідем.
З свого краю аж зі сходу —
Месії дари несем.

Другий цар:
Нам світила звізда ясна,
Щоб Месію відвайти,
А тепер вона погасла
Й ми не знаєм куди йти.

Третий цар:
Кождий в нас широ бажае,
Месії віддать поклін;

(До пастушків):

Може хто між вами знае,
Де тут народився Він?

Перший пастушок:
Знаєм, славні царі, знаєм,
Добре що ви найшли нас,
Ми туди йти гадаєм,
Тож тепер підемо враз.

Другий пастушок:
Ми разом тут вівці пасли
І почули райський спів;
Нам явилася ангея ясний
І новину росповів.

(Всі колядують):

Во Вифлеємі нині новина,
Пречиста Діва зродила сина:
В яслах сповитий лежить
(бядяти,
Спочив на сіні Бог
(необятий.

Жид (входить, слуае і кричить):

Чи попилися ви нині,
Чи вам розум відійшов?
В стайні, в яслах, так, на сіні
Месія на світ прийшов?
Тфе! сміх таке бавакати!
(Лагіднійше):
Та я не за тим прийшов,
Мені треба торгувати,
Добре, що я вас пайшов.

(Витягае товарі):

Ну! купуйте оковиту,
Сірник, перець і табак,
А продайте курку ситу,
Або молоде гусак.
Також куплю в вас щетини,
Шкуру з куниці, тхора,
З старий кожух волосини,
Тай шерсть з дикого кнура.
Куплю молоко, женщиці,
Сира, масла повний кіш,
Я в вас не хочу дурниці —
За всьо плачу файний гріш!

Перший пастушок:
Мовчи, Жиде, не глумися,
Тай торгів тут не робі!

Другий пастушок:
Нині кождий веселиться,
Бо Христос народився.

(Всі колядують: „Вселенная, веселися"... одну строфу.)

Воїн (входить, витягае кровавий меч і кричить):

Минідь міряетам сач йижжят
Чем і ковюрк з акур,
Минтіловді місе дорі вавак,
Чеяп з ковлог итабур!*)

Третий пастушок (сумним голосом доказне ті слова):

Тяжкий час матерям бідним,
Рука з кровію і меч,
Казав Ірод всім дволітним
Рубати голови із плеч.

Смерть (входить і острить брусом косу).

Жид:

Ай вай, буде плач і крикі —
А я в страху не зомлію:
Мої діти всі великі,
Та най Ірод бе Месії!

Смерть:

Я, смерть, всіх людей стинаю
І по вас колись прийду —
Лиш тепер часу не маю,

*) Увага. Кождий ряд читається вздад.

Бо Ірода стяти йду.
Всі колядують:
Ірод злостливий з того
засмутився,
Що цар предвічний на світ
народився,
Казав воїнам повсюди
шукати,
В пень отрочата дволіті
стинати.
А Йосиф старець Марію
поймает
І во Єгипет з Христом
уступает.
Нехай же Ірод вічно
погибает!
Нащ цар рожденний всіх
нас потішает.
Ми нині о Нім гойно
веселімся,
Рождеству Його низько
поклонімся.

(По тім вінчув).

Один з царів:
В день Рождества
(Христового
Повертаем у ваш дім,
Здоровля і щастя много
Желаємо вам усім.
Хай Ісус Христос
(рожденний,
Що приходить спасти світ,
Дасть вам вік цілий веселий
І прожити — „много літ".

Жид:

Я вам буду вінчувати,
Тай мовчати не буду,
Мусите мені щось дати,
Бо я в хати не піду!

(Ходить між присутних, збирае „коляду". Пір відході всі колядують на нуту: „Спас наш народився"):

Господь Бог предвічний
нині нам явився,
З Непорочної Діви в яслах
народився.
Хори ангельські співають,
Нарожденного витають:
Слава, слава, слава
во вишних Богу!

Михась Мартинюк.

ЗВІТ З ДРУГОГО ЦЕРКОВНОГО ЗЇЗДУ В АЛБЕРТІ.

(Дозначення).

По промові п. Підручного забрав слово п. Петро Заярик і проголосив свою оферту в справі збирання передплати на „Вістник". Сю оферту п. Заярик ма оголосити у „Вістнику".

Слідуючий забрав слово п. Фуштей з Лавіни і говорив про чистоту та порядки в церквах. Підчас гадки, щоби кожда церква мала крім старших братів також господарів, якого обовязком булоб наглядати за порядком в церкві та за церковним майном, дійшло в точкою 66 (а) Статута Церковних Громад, ухваленого Собором в 1930 р.

П. Верепьха в Лавіни зносить, щоби свячення хлєбів відбувалося тільки по 12-тій годині в ночі в сам день Пасхи. Над сим внеском розвивалася дискусія і більшість промовців висловлялася проти цього тому, бо тепершній обставини вимагають, щоби пасхи святити також перед півночи днем Великодня, а нашим більшість вірних на цілий святочної пасхи. По дискусії відбулося голосування. Внесок зарепала.

По сім о. Савчук поясняв обширно чарпер і статут Української Православної Церкви в Канаді та дав відповіди на запити, які слідували.

Дальша резолюційна комісія предложила резолюції, які відо одноголосно ухвалив. Резолюції були такі:

Другий Зїзд Української Греко-Православної Церкви в Альберті висказує свою повну льояльність і довіряє до Високопреосвященого Архиепископа Іоанна Теодоровича і до Консисторії та дуліжництва Української Греко-Православної Церкви в Канаді.

Зїзд висказує щиру подяку Укр. Православній Громаді на Пруті, а особіна місному товариству за щире зголошування долегатами і гостями цілий зїзд.

Зїзд закликає всіх членів Української Греко-Православної Церкви в Канаді обовязково передплачувати „Вістник" та приєднувати йому нових передплатників.

Зїзд рекомендує Консисторії Української Греко-Православної Церкви в Канаді перевести в цілому сього року кампанію на збірку ювілейного фонду в сумі пятнайцять тисяч доларів на цілі пенсійальних видатків, як: удержання семінарів, Консисторії і епископа, утримання стального місіонаря, зміщення релігійного видавництва і т. п.

Зїзд закликає вірних Укр. Греко-Православної Церкви в Канаді особливо, щоби кождо українське православна родина мала в себе більший один молитвеник „Добрий Пастир", другий малий якого в тепер на уміченню, та щоби вірні вживали молитвеників підчас церковних Богослужень.

Зїзд закликає кождо українську греко-православну громаду збірати книжки в себе сталу Недільку Школу і заохочувати родичів посилати до неї своїх дітей: зїзд рівнож наближує священників, щоби позбали про вогрішування і відповідне ведення Недільних Шкіл в їх громадах.

По прийнятю повисших резолюцій забрав слово о. С. В. Савчук. Він поблагословив делегатів і гостей за їх участь в зїзді, закликав, щоби старалися перевести ухвали та пропозиції зїзду в користь по їх громадах та завівав, щоби були вірні слідом апостолами Різдо Церкви. По сім підніс многолітствіе проміжникам, працівникам та членам Укр. Греко-Православної Церкви, всім учасникам зїзду на цілому українському народові.

Наради зїзду вивінчилися відспіванням молитви „Достойно є", а також гимнів „Ще не вмерли" і „Гаї сейн да Кінг".

І. Т. Воробець,
секретарі Зїзду.

І. Дідур.

ЗВІТ З ЦЕРКОВНОГО ЗЇЗДУ В КАНОР, САСК. 24 І 25 ВЕРЕСНЯ, 1933.

Наради першого дня зїзду почалися в 3 год. по полудни.

Вперш. о. Міграт відпросив всіх присутних встати й відспівати молитву „Царю Небесний". По молитві вибрано правильо, до якої увійшли: Вирел. о. Савчук і п. Михайло Ортинський. На секретаря полягнав о. предсідник п. Н. Михасіва і о. Мельничука.

До верифікаційної комісії вибрано п. Ніколу Стратійчука і о. Лечину, а до резолюційного комітету о. Кирстюка, пп. Мих. Стечишина, І. Стратійчука, П. Мельника, Андрія Анаву, Гавдія і І. Сидору

Перше слово забрав Високопреосвященний о. Владика Іоаїн. Він радів, що таке велике число вірних прибуло на сей злід, чим виявили свою щиру відповідність і заінтересованість до церковних справ Рідної Церкви тим, що була молодь і діти, яких також треба привичаювати до роботи церковної. Наша церква зародилася в катакомбах і вона вела боротьбу за свої права. Церква християнська апостольська була зародилася в час, коли не було єпископів ні священиків і де вступали людей, там їх вчили, чи в домі, чи на вулиці, всюди, де люди були готові слухати. Такий прибливно час переживає наша Церква, хоч минуло від заснування християнської церкви вже вісімнадцять віків. Бувають часи, що старе потребує відновки і в нас не було без церкви, але та церква була під Москвою, чи Римом, і ті використували її для своїх цілей і народ в неї не користав. Нарід то мостовщився, то польщився і пропадав. Але в теперішній час, коли наш нарід пізнав себе, пізнав ціни перед собою, то зрозумів, що провід нарюди мусить бути в руках України, щоби ні ніхто не використовував. Наш нарід почав організовувати свою церкву прибливно в той самий час в Канаді і на Україні і провід її не виходить поза руки нашої нації.

Коли наша церква відродилася, вона мусіла зверпутися як апостоли до людей, які ще не інтересувалися, отже до українського народу. Пастирі мусіли звертатися до віруючих має і разом творити церковне життя. І коли нарід зрозуміє і вступає свій порядок апостольський, коли він вже доріс в своїй свідомості до зрозуміння волі, коли прийде до серця потреби своєї церкви, тоді діло увінчається успіхом, тоді війде народ до великого розквіту. Кожне не приймає потреб церкви до серця, тоді велике діло пропаде і нарід пропаде.

Ми маємо неприятелів. Вони є в тих звалій грекко-католицькій церкві і в московській. Не народ має ці думці, а провідники Провідники ті чужі, не покинкані нашим народом. Вони говорять, що наш народ не дорік до волі, до свідомости, що ним треба керувати з верху, не питаючи народу. Вони говорять, що нашому народові не треба волі, що за мужик, якому треба пяна. Коли тепер Українська Православна Церква вертається до нас, робить нам честь, заявляє, що ми вже дорослі до роботи в церкві, а коли ми як нарід перестанемо дбати про церкву, тоді покажемо, що ті магазинії мають рацію, що ми ще не дорослі до роботи в церкві

Коли нас проситься до участи в церковній роботі, тоді нас виставляється на ясне світло, чи ви варті тої честі, чи ні, чи нарід дорік до того, що може володіти своєю церквою. Хочу вірити, що потреби церкви приймете серденно і тим самим дасте відсіч всім неприятелям. Доказіть Ви, що Українська Православна Церква спирається на своїх дітей і на дальше не буде потребувати допомоги з боку.

Дальше Його Преосвят формально оголосив збір і уділив Божого благословення і Божої помочі на переведення нарад.

о. П. Мельничук, секретарі збору. Н. Михасів,
(Дальша буде.)

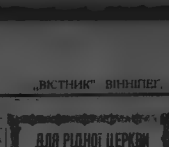

ДІЕЦЕЗІЯЛЬНИЙ ФОНД.

На руки о. С. В. Савчука зложили:

Дмитро Романюк, Данфін. 10.00
Іван Стефанюк, Канора, Саск. 55.00
По 1 дол.: Н. Савасій, Канора, Саск., М. Михасів, Міжко, Саск., А. Свинарчук, Канора, Саск.

Збірка о. Е. Уніяк.

Михайло Тимофійчук, Гледень, Саск. 2.00
Іван Карпюк, Аптенек, Саск. .50
Збірка на відчайно в Борден, Саск. 8.65

Збірка о. Задарнюка.

Брендон, Ман.

По 50ит.: Іван Касюрак, Василь Ялиз. Мих. Сеньк.
По 25ит.: Гр. Сосняк

Збірка о. Д. Кирстюка.

Рос. Лозінський, Глен Елдер. 1.00
Саск. 1.00
Рос. Пасека, Арран, Саск. 1.00
Йосиф Дорогой, Канора, Саск. 2.00
Гаврило Сайченко, Канора, Саск. 1.00
Мих. Курковський, Глес, Саск 2.00

(Замітка: Повища збірка оголошується з опізненням не з вини о. Кирстюка, ні Консисторії — Ред.)

І. Кіщук, зч. Божелян, Саск. 1.00
М. П. Лютюк, зч. Фостон, Саск 2.00

ЗБІРКА НА ДУХОВНИЙ СЕМІНАР.

Зібрав о. П. Запарнюк.

В церкві, Поплер Парк, Ман. $1.50
В церкві, Робйн, Ман. 5.00
В церкві, Венко, Ман. 4.40

Консисторія Української Греко-Православної Церкви в Канаді.

P. Borowic, ксіяр.
853 Anderson Ave., Winnipeg, Man.

ПРИМІРНІ ХРЕСТИНИ.

Кристинами з нагоди празника в Мелвіл, в неділю 15 жовтня, пастирство Лапальчики і Вигорф. Саск., охрестили свого малого сина, Василька-Івана На хрестинах в домі п. Кости Вівчара, прослуїй п. А Загарія, секційний форман з Горайн, зазвичаєв збільшив гостей віддати честь так новохрещеному і його родичам, як і візитові та бабусі, в яких відбувалося вечера, збірною на національний фонд Української Церкви Дітки на сей цілі зложили:

По 1 дол.: Аксентій Загарія Горайн Дениско Смикович Форктон, Касиль Гамбаленко, Лемберг, Іванн Ручай Стефан Копельчук, Дадлей, Олекса Лапальчук, Мелвіл.

По 50ит.: Юрій Гребенюк Тудія
По 25ит.: Фелікс Керунік Данлей, Ол Пронишин, Кость Вівчар, п-ні Гомбленко, пані Тетяна Вівчар, Іван Копко

По 15ит.: пані Малія Вівчар.
По 10ит.: Василь Загарія
Павлоа Загарієва і весь тим що зложили свої датки, являється всім і кожному, що незабувають про Рідну Церкву

Пять.

ПОРЯДОК БОГОСЛУЖЕНЬ
о. Л. Лепишка.
Грудень:

5 Неділя — Святої.
4 Понеділок. Введ. в храм Бог. — Тишлів
10 Неділя — Ст. Миртиві
17 Неділя — Пропам Пари
19. Вівторок — Миколи Чуд — Протестн. до Пнеїні — Іст Семйру
22 Пятниця — Зачатія Анною Пр Тіни Марії — Іст Семйру
24. Неділя — Отців.
31. Неділя — Малахтов.

Тудейл, Ман. Box 3000.

АДРЕСИ УКР. ПРАВ. СВЯЩЕНИКІВ.

Позвяється до відома всім заінтересованим, що адреси українських греко-православних священиків в Канаді, є слідуючі:

Прот С В Савчук — адміністратор і голова Консисторії — 479 Ендрюс Стр., Вінніпег, Ман

Прот Й Кудрик — парох Саскатун — Бокс 1360, Саскатун, Саск.

Свящ. І. Грещюк — парох Кемлоопсу — 10613—95 Ст., Едмонтон, Алта.

Свящ Д Ф. Стратійчук — парох Ветревіл і околиці — Ветревіл, Алта.

Свящ Т. А Горбай, пароx Ендрю і околиці — Ендрю, Алта

Свящ. І Майбід — парох Смоківіл і околиці — Смоки Лейк, Алта.

Свящ. Т. Кисілюк — парох під едмонтонських громад — 10842-98 стріт, Едмонтон, Алта.

Свящ. І. Кусий — парох округа Бруксбі — Бруксбі, Саск.

Свящ. П. Самець — парох округа Ст. Джулієн — Вакав, Саск.

Свящ. Е. Уден — парох округа Геффорд — Бокс 30, Геффорд, Саск.

Свящ. Л. Березівський — парох округа Тіхов — Бокс 216, Тіхов, Саск.

Свящ. П. Мельничук — парох округа Йорктон — 155 Вікторія Ave., Йорктон, Саск.

Свящ. Д. Кирстюк — парох округа Канора — Канора, Саск.

Свящ. П Гайківій — парох округа Дробот — Дробот, Саск.

Свящ. Ш. Затварнюк — парох округа Данфін — Данфін, Ман.

Свящ. А Берник — парох округа Мелвіл — Мелвіл, Ман

Свящ. П. Меевський — парох Сорбору св. Покрови в Вінніпегу — 772 Магнус Ave., Вінніпег, Ман

Свящ. П Галицький — парох церкви св. Михайла в Вінніпегу — 185 Лімрейл Ст., Вінніпег, Ман

Свящ. Л. Дячина — парох під вінніпегських громад — Тундра, Ман.

Свящ. В. Апостюк — парох округа Толстой — Толстой, Ман.

Свящ. С. Гребенюк — парох Форт Піллімму — Бокс 16, Форт Піллім, Онт.

Свящ. Л. Лещишин — парох Торонта — 208 Мелжюр Ст., Торонто, Онт.

Свящ. Н. Богатирець — парох Оттави — 820 Гелстон, Ave., Оттава, Онт.

Свящ. В. Слюзар — парох Монтреалу — 2204 Роуен Стр., Монтреал Квебек.

ПОРЯДОК БОГОСЛУЖЕНЬ
о. П. Мельничука.
Грудень:

3. Неділя — Мелькія.
4. Пон. Введення в храм — Радимо
10 Неділя — Різдвяна
17. Неділя — Маєва.
19 Вівторок—Св. Миколая—Фостон.
24. Неділя — Йорктон.
31. Неділя — Обрізання Української Церкви Дітки на сей ціль зложили:

По 1 дол.: Аксентій Загарія Горайн Дениско Смикович Йорктон, Касиль Гамбаленко, Лемберг, Іванн Ручай Стефан Копельчук, Дадлей, Олекса Лапальчук, Мелвіл.

По 50ит.: Юрій Гребенюк Тудія
По 25ит.: Фелікс Керунік Данлей, Ол Пронишин, Кость Вівчар, п-ні Гомбленко, пані Тетяна Вівчар, Іван Копко

По 15ит.: пані Малія Вівчар.
По 10ит.: Василь Загарія
Павлоа Загарієва і весь тим що зложили свої датки, являється всім і кожному, що незабувають про Рідну Церкву

Пять.

ПОРЯДОК БОГОСЛУЖЕНЬ
о. Л. Лепишка.
Грудень:

5 Неділя — Святої.
4 Понеділок. Введ. в храм Бог. — Тишлів
10 Неділя — Ст. Миртиві
17 Неділя — Пропам Пари
19. Вівторок — Миколи Чуд —
Протестн. до Пнеїні — Іст Семйру
22 Пятниця — Зачатія Анною Пр
Тіни Марії — Іст Семйру
24. Неділя — Отців.
31. Неділя — Малахтов.

Тудейл, Ман. Box 3000.

ВАЖНЕ ДЛЯ ЦЕРКОВНИХ ХОРІВ.

ЛІТУРГІЯ
Святого Іоаїна Золотоустого
на мішаний хор
написав
Олександер Кошиць.

Ціна 1.50 Для книгарень до одній оптом

Маємо також мале число примірників **Служби Божої Степника, (в три** голоси). Ціна $1.00.

Висилаємо лише за готівку або С. О. Д.

The P. Mefyta Ukrainian Institute
Box 3000, Saskatoon, Sask.

ЦЕРКОВНИЯ КАЛЕНДАР НА 1933 РІК.

ГРУДЕНЬ.

1 П Платона
2 С Авд. Варлаама
3 Н. 26. по С. Гр., П.
4 П Введ. в храм П. Б.
5 В Федосюва пр.
6 С. Григорія
7 Ч Катерини вмч.
8 П Климента
9 С Аліпія
10 Н. 27. по С. Якова Пере.
11 П. Стеф. прм.
12 В. Перем. Фалуш.
13 С. † Андрея
14 Ч Наум., Філ.
15 П. Авакума
16 С Софонії
17 Н. 28. по С. Вас. Великаго
18 П † Сани Осп
19 В. Миколая св. чуд.
20 С. Амфілохія
21 Ч Потапія
22 П. Зачатія Анною Пр. Діви
23 С Мин. Єрмолая
24 Н. Пристолів. День
25 П Спиридона
26 В Євстратія, Пав.
27 С Тирса
28 Ч. Елевтерія
29 П. Агтея
30 С Іакінфа прор.
31 Н Св. Отців Сев.

ПРЕСОВИЙ ФОНД „ВІСТНИКА".

Капеліл Мих Вопад, Сасн У
Спомяк Через сьогодні в пресовий фонд було пожертвовано п. Мелян Г., в Свят Лейк. Мих зложив на пресовий фонд 50ї Ми будуть 1.00
Рет

ПОРЯДОК БОГОСЛУЖЕНЬ
о. П. Запарнюка.
Грудень.

3. Нед. — Шортдейл,
4. Поиед. Введення Бог. — Петлюра.
10 Нед — Данфін
17 Нед — Сифтон
19. Вівторок — Миколая Чудотворця — Пайн Ридж.
22. Пятниця — Св. Анни — Данфін
24. Нед. — Відвал.
31 Нед — Гізберт Пікбіс Данфін

ПОРЯДОК БОГОСЛУЖЕНЬ
о. П. Апостюка.
Грудень:

3 Неділя — Толстой.
4 Понеділок Введення в хр. Бо в розиді. — Толстой.
10. Неділя — Вайта.
17. Неділя — Гленвотсон.
19. Вівторок — Св. Миколая Чуд — Арбакка — Храм.
22. Пятниця — Зач. Анною Пр Діви — Сельзія.

Адреса Толстой, Ман

ТРЕБИ НА 1933 РІК.

Грудень.

3. Нед. 26 по Зісх. Св. Луки: Гла 1 Утр. Єван 4. Псал. XXII Літ Ап Єф. V: 9—19 Єван Лук XII: 16—21

4 Понеділок: Введення в Хра Пр. Діви Марії: Утр.: Єван Лук 19—40 І 56 Літ Ап Жид IX 1 Єван Лук X 38 42 І XI 27

10. Нед. 27 по Зісх. Св. Луки: Гла 2 Утр 5 (Лук XXIV: 12—35. Ап Єф VI 10—17 Єв Лук 10—17.

17 Нед. 28. по Зісх. Св. Луки: Гла 3. Утр. Єван. 6 (Лук. XXIV: 36—5 Літ Ап Колос. II: 12—18. Єван Лук XIV: 16—24.

19. Вівторок: Миколая чудотворця Утр. Єван Іоана X: 9—16. Літ Ап Жид XIII: 17—21; Єван Лук VI 17—23.

24 Нед. Пратотів: Голос 4 Утр Єван 7 (Іоан XX: 1—10) Літ Ап Колос II: 4—11 Єван. Лук XII 16—24

31 Нед. Св. Отців: Голос 5. Утр Єван. 8 (Іоан XX: 11—18) Літ Ап Жид.: XI 8—10 І 17—40. Єван Мат II: 1—30.

Український Релігійний дво-тижневик в Канаді.

ВІСТНИК
THE HERALD

THE HERALD
Box 3684
WINNIPEG, MAN.

РІК XI. WINNIPEG, MAN., DEC. 15th, 1933 ВІННІПЕГ, МАН., 15-го ГРУДНЯ ЧИСЛО (189) 24

СТРАШНА МАСАКРА В КАРНІМ ТАБОРІ.

Англійські часописи приносять жахливі подробиці про революту вязнів в одній з найбільших радянських карних таборів у Вологді. Збунтовані вязні упадали криваву масакру серед дворищів вязничної сторожі, вбиваючи поверх 30 осіб. Закн на місці появилися сильно узброєні відділи ДПУ, і таборну втікли поверх 300 вязнів, за якими вислано погоню, що ще не скінчилась. Кількох приловленого втікача стежі ДПУ вбивають на місці. Досі зомкнуло таким чином поверх 100 втікачів.

ВЕЛИКИЙ ПОЛІТИЧНИЙ ПРОЦЕС НА ВОЛИНІ.

В грудні відбудеться тут перед польським судом голосна розправа проти 31 учнів середніх шкіл міста Кременця, обвинувачених за те, що належали до Організації Українських Націоналістів. Обвинувачені є у віці від 15 до 20 років. Деякі закидають, що вони серед учнів кременецького ліцею, української гімназії, православної духовної семинарії, самоурядової польської гімназії і торговельної школи організували 11 гуртків організації „Юнак" і проводили серед них організаційну роботу. Ціллю полягала в тому, що чи-слилося „Літературно-Науковий Вістник", газету „Української Голос" та журнал „Вогні" і писалося на підставі пропагандивного реферати під заголовком „Політоляди" і се послужило тюм до сього процесу. Слідство ведено півтора року.

ГРИЖА СОВІСТИ.

Два роки тому пропав у Густинці (Чортківщина) 19-літній Василь Бандюк. Тепер повернув Влад. Матинцук, яко свідок грижі совісти показав, що се він за намовою товаришів застрілив Бандюка. Матинцук боявся, щоби Бандюк не здавив його злодійств.

КЛОПОТИ З ЖИДАМИ.

Сьогодняшня перша сесія комітету допомоги жидівським утікачам з Німеччини Виявилося що ті держави які мають мале число тих утікачів, більше не хочуть їх приймати. А ті, які мають їх більше, хотіли б їх позбутися.

В СПРАВІ ГОЛОДУ НА УКРАЇНІ.

З уваги на те, що деякі організації в Канаді й Америці, — світські й церковні, — проголосили, або проголошують збірки на поміч голодуючим на Україні, подається до відома священикам і вірним Української Греко-Православної Церкви в Канаді слідуюче:

Отримавши відомости про голод на Україні, Консисторія Української Греко-Православної Церкви в Канаді, розпорядком з дня 5 вересня, 1933, приторучила своїм священикам підняти слідуючу акцію:

1) На протязі часу від 10 вересня до кінця жовтня устроювати по церквах модебні за голодуючих на Україні, молячи Господа, щоби спас їх від голодової смерти та вислав з під ворожого панування.

2) Відправляти панахиди за жертви голоду.

3) В проповідях і відчитах засувати вірним те страшне лихолігтя, яке переживають їх брати під пануванням червоної Москви, усвідомити їх про ту загрозу, яку комунізм несе цілому світові та закотити їх побоюватн всякі прояви більшевизму між українським народом.

Збірковий акції на сю ціль Українська Православна Церква в Канаді не проголошує — виключно з тої причини, що нема найменших виглядів, щоби більшевицький уряд дозволив таку поміч нести, а протинно є всяка підстава вірити, що жертви, зібрані на ту ціль, на призначене місце не дійдуть.

Дано в Вінніпегу, дня 15 грудня, Р.Б 1933

Консисторія Української Греко-Православної Церкви в Канаді
Прот. С. В. Савчук, голова

НАГОРОДИ Й ПРИЗНАННЯ ДЛЯ ЖЕРТВОДАВЦІВ НА ЮВІЛЕЙНИЙ ФОНД.

Щоби визнагородити жертводавців на Ювілейний Фонд та увіковічнити їх память, Консисторія постановила як слідує:

1) Особа що зложить на Ювілейний Фонд сто долярів або більше, стає членом Української Греко-Православної Церкви в Канаді. Особа що зложить від пятдесять до сто долярів на Ювілейний Фонд, стає фундатором Української Греко-Православної Церкви в Канаді. Особа, що зложить від двайцять пять до пятдесять долярів на Ювілейний Фонд, стає добродієм Української Греко-Православної Церкви в Канаді.

2) Память ктиторів, фундаторів і добродіїв буде вічно споминатися підчас кождої Служби Божої, в Українській Греко-Православній Церкві в Канаді.

3) Память менших жертводавців буде споминатися підчас кождої Служби Божої відслуженої кождого року в місяці липні в місці в якім поставлено перші підвалини під будову Рідної Церкви в Канаді

4) Жертводавці, які зложать на Ювілейний Фонд пять долярів або більше отримають від Консисторії спеціяльну грамоту в гарно виконаній формі

5) По закінченню збірки на Ювілейний Фонд Консисторія видасть друком Пом'яматну Книгу, в якій крім іменних матеріялів буде коротенький історичний життєпис ктиторів фундаторів і добродіїв як рівнож будуть виписані імена всіх жертводавців і кореспонтів на цілі Ювілейного Фонду. Жертводавці які зложать до Ювілейного Фонду вже свій збір десять долярів, або більше — отримають Пом'яматну Книгу безплатно. Всі інші зможуть набути її за нормальну ціну, яка буде проголошена пізніше.

6) У всяких справах дотично кампанії вдаватися до Консисторії

Листи й гроші висилати на адресу:

Consistory of the Ukrainian Greek-Orthodox Church of Canada
479 Andrews Street Winnipeg Man.

Консисторія Української Греко-Православної Церкви в Канаді
Прот. С. В. Савчук, голова.

ЛЯ РЕЛІГІЇ ДЛЯ УКРАЇНСЬКИХ ДІТЕЙ ХОЛМЩИНИ.

З Холмщини пишуть, що там по всіх школах накazують катехитам і змушують українських дітей вчитись релігії не рідною лише польською мовою.

Холмщани звернулися до Української Парламентарної Репрезентації, щоби занялася тою справою.

БЮТЬ ЖИДІВ НА МАДЯРЩИНІ.

Протижидівські вибухи в Будапешті не вгавають Найбільше дістають вони відсувати жидівським студентам у трох мадярських університетах Там бють Жидів і не хочуть з ними сидіти в одних лавках, призначують для Жидів спеціяльні крісла, названі „гето" А коли жидівські студенти не хочуть сідати на ті місця, виганяють їх зі сали.

ЛИСТ ДО БОГА.

З Будапешту пишуть: Невзвичаї зручення дитини вразив лист до „Любого Бога". З отриманого листа почтові урядники довідалися, що 8-літня дівчинка більної вдо вже звернулася до Бога в горячою просьбою помочи для своєї матері Урядники взялися грошеву збірку в користь вдови й вислали їй без подання назвища посилача

НЕМА ЗМІНИ В ПОДОРОЖУВАННІ ПО СОВІТАХ.

„Америка" доносить, що один Українець, уроджений в Америці, звернувся до совітського полпорожного бюра „Інтурист" за інформаціями у справі поїздки до краю Совітів. Там сказали йому, що може подорожувати лише під проводом урядових провідників та на цілий час не може поїхати самостійно. Зали йому інформації, що мусить зголосити наперед свій намір в Інтуристі; відтам пішлють його закликання до Москви з подібною після перевірення Москвою його намірів він може знати, чи вільно буде йому поїхати самостійно чи ні.

КОМУНА В ШПИТАЛІ.

Поліція у Варшаві арештувала 9 лікарів і 40 служебниць в варшавських шпиталях, за те, що вони в часі ноги лічили ненужних, в той час вищедіяли вдля в них иншу недугу, звану большевизмом.

ПРО КОЛЯДУ „БОГ ПРЕДВІЧНИЙ".

До стародавніх українських коляд належить коляда „Бог предвічний". Хто саме її склав і коли — невідомо. Є вона вже в рукописах з 18-го віку, та здається, що зявилася на світ ще раніше.

Сама собою коляда „Бог предвічний" не належить до найбільше оброблених щодо поетичної форми, однакож вона найбільше між народом поширена. Знак, що вона має окрему цінні прикмети, які найбільше припадають до душі людей.

Про коляду „Бог предвічний" треба сказати, що вона має більше відмінних форм (варіянтів), ніж котра друга коляда. В різних часах різні співаки найбільше звертали на ню увагу і переробляли її, щоби зробити зрозумілійшою, чи красшою, чи гладшою і так натворилося богато тих відмінних форм.

Кажуть знатоки, що первісно мусіла згадана коляда так починатися:

Бог предвічний народився;
Прийшов есть со небес.
Аби тек люд свой весь
Потішился.

Инші говорять, що і се вже переробка давнійшого тексту, в якім було ясніше показано, що се має „люд весь" потішитися, а не Христос. Во з наведеного, тай з того тексту, що нині співаємо, виходило би, що се Христос має утішитися.

Щоби привернути давнє розуміння, треба би зробити нині щось таке:

Бог предвічний народився —
Прийшов днесь із небес,
Щоби наш люд увесь
Ним утішився.

Або: „Щоб його люд увесь"...

Інтересно також, що в давних рукописах кождий четвертий рядок має чотири склади, а нізнійші тексти мають по пять складів. Очевидно нізнійше співаки додали по одному складови, щоби гладше достроїлися до мельодії.

Другу строфу нині співаємо:

В Вифлеємі народився —
Господь наш, Христос наш,
І Спас наш для всіх нас
Нам народився.

Очевидно і тут первісно було трошка инакше, бо повторяти в 1-ім і 4-ім радку „народився", не дуже поетичне. Тут в котрому місці могло бути „об'явився", а в другім „народився". Нині можна би справити со малу недостачу так:

В Вифлеємі народився —
Господь наш, Христос наш,
І Спас наш для всіх нас
Нам обявився.

Побіч наведеної форми вживають нині старшої, але менше відповідної, а то: „Месія, Христос наш, і пан наш"...

Слово „Месія" значить — помазаний, себто врочисто поставлений для сповнення великої задачі. Жидівське слово „Месія" передано в грецькій мові „Христос". Та коли жидівський нарід попелювали були вороги, слово „Месія" стало в них означати „спасителя, освободителя". Месія се буде той, що освободить нарід...

Отже нема в нас потреби вживати нині старожидівського слова „месія", коли маємо загально прийняте християнське „Христос", або наше Спаситель. Спас. Тай слово „пан" в релігійній нашій мові непотрібне, бо ми маємо краще слово „Господь".

В первісним тексті було також:

Ознаймив то Божий ангел,
Напереді пастирем,
Убогим овчарем
З неба посел.

А могло бути ще инакше, прим. „На полях пастирем"...

Ще кілька уваг можна би зробити до тих текстів, що в Колядниках різного видання нині приходять, де нові переробки не шляхом платні, як прим. „Злобного лукавця, Ірода погинання зовсім минуло". Вислів занадто прозаїчний (простий). Та на такі поодинокі місця мусить звернути пильну увагу вже той, хто би забирався доносити згадану коляду до найкращого поетичного вигляду.

Однакож треба памятати і те, що в колядах (як в піснях взагалі) ходить найперше не про одинокі вислови, не про граматичні форми, але про дух, про загальну думку, яку колядка висловлює. І про поетичну гладкість вислову. Се важнійше, ніж механічне вдоволення граматики, та словаря. Але сього не розуміли деякі видавці коляд і тому переробляючи старі церковні пісні, робили а них дуже несмачну прозу. Граматика була менше-більше вдоволена, але пісня тратила принадність пісні. А деколи пісня до співу ставала неможливою. Се вповні мати на увазі ті, що на форму вислову в піснях звертають за богато уваги.

Для нас коляда „Бог предвічний", се перша, найінтересійша і найкшире відома коляда. І такою вона повинна лишитися. Бо забути між всіми колядами нема другої, що стала би такою загально відомою і близькою кождому Українцеві, як „Бог предвічний".

І тому найвеличавійшою хвилею Різдвяних Свят була досі і лишиться на дальше та хвиля, коли на Різдво по закінченню Служби Божої, священик переладящи народові святочні желання, починав „Бог предвічний, а вся церква за ним підхоплює.

І нема тоді душі, щоби не співала. Починаючи від старенькиз дідусів, від старенькиз бабусь, аж до 4—5 літніх дітей — всі співають. І тоді мимоволі відчувається та правдива християнська однодушність, якою звязує всіх вірних в одну християнську родину народжений Син Божий.

Кілько тоді спомнінь в душах кожного, хто вже має за собою кілька різдвяних святкувань. А кілько спомнінь в дідусів і бабусь, як то вони колись... десь... зі своїми батьками-матерями колядували... Все пригадується. Забута історія оживає.

І здається нам, що се не ми самі колядуємо, але що в нами колядують нині предки — батьки — матері, діди, прадіди, повраднім... Ціні покоління українського народу — з далекої минувшини, починаючи від св. Володимира Великого.

Кілько убогородною силя має така хвиля! Кілько духовних звязків вона витворює між народом! Як сильно пливуче вона нас до того, що наше рідне, святе, велике!..

ЗОЛОТІ СЛОВА.

Хто пова очі голубить мене, той болітиме мене, а хто в очі похваляє мене, — ненавидить мене.

Коли двоє сваряться — завжди вини обоє.

Виконання Божого закону — се суть життя.

ІРМОСИ.

ГОЛОС VI.

1.

Як по сухому, перебрив
Ізраіль через воду,
А Фараона Бог втопив,
Гнобителя народу
І чудо те народ уздрів
І гучно славив Бога:
Прийми, о Господи, наш спів,
О славна перемога.

2.

О Боже, святости Твоїй
Нема числа, ні міри,
Ти високо підняв, Святий,
Усіх, хто в Тебе вірить.
Ти дав нам силу визивать
Тебе єдиним Богом,
Перед всім світом вихвалять,
Як Господа святого.

3.

Від серця щирого співа
Святая Церква, Боже,
Тобі святкує і складa,
Тобі пісні подобні:
Христе, Ти сила вся моя,
Господь і Бог преславний,
Христе, у Тебе вірю я,
Прийми мій спів прославний.

4.

Прийшов, о Господи, святий,
У ранці я з мольбою:
Мене, о Боже, просвіти
Любовю Ти святою,
Щоб слово Боже я пізнав,
Як істинного Бога,
Що від гріхів нам показав,
У рай святу дорогу.

5.

Серед бурливих хвиль життя,
Серед напастей моря,
В Тобі знайшов, о Боже, я,
Притулок серед горя
Рятуй мене, о Боже мій,
Дивись як хвилі плинуть,
Ти милосердний, Ти Святий,
Не дай мені загинуть.

7.

Для отроків побожних піч
Огонь росою вкрила,
Халдеїв же Господня міць
Огнем тим повалила,
І цар від чуда задрожав,
І жах почув смертельний,
І так до Господа взивав:
О будь благословенний.

8.

В огні отроків святих
Охолодив росою,
А жертву праведних своїх
Ти попалив водою.
Святая воля скрізь Твоя,
Що хоче те й вчиняє,
І славить вся Тебе земля,
По вік благословляє!

9.

Ніхто не міг ще із людей
Дивитися на Бога,
Не сміють й янголи очей
Підвести на Нього.
І от явився Він у світ,
Як Син Твій, Мати-Діво.
І славячи Його прийдіть.
Тебе ми славим співом

Микола Левицький.

„ВІСТНИК" є хлібом душі кожного православного Українця. Але, щоби він міг стало і на час виходити — треба, щоби його читачі не залягали з передплатою! А як Ваша передплата?

КОЛИ І ЯК ЗАВЕДЕНО УНІЮ В ГАЛИЧИНІ.

II.

Унія в Перемишлянах і напір Поляків на Львів — Шумлянський оголошує Унію перед Покровою 1700 року — Вибирають равинократизацією — Перекладають унійство на латинство — Шумлянський нападає на Успенську Церкву — Король стає по стороні Ставропігії — Ставропігія приймає унію 1700 — Монастирі: Угровицький і Свят Миколаївський — Кінець православія в Галичині 1708 року — Старші можуть сповідають про православіє плятати — Іатарки „дроскучали" Українців — Унія, се пятно раба.

Перемиський епископ Інокентій Винницький прийняв унію явно 1691 року. І грунт був вже настільки підготовлений, що сила православних була за слабою, щоби могла тому перешкодити.

За Винницьким пішов Шумлянський. Він порадився з королем і той огголосив на день 16 грудня 1694 р. наради у Львові, в Успенській Церкві і тут мала справа унії остаточно рішитися.

Зїхалося богато духовенства. Православні завоювилися, але їх сила була вже слабша. Скрита робота Шумлянського грунт ослабила.

На нарадах відпоручник короля, Скарбек, відчитав королівське письмо, в якім король закликає прияти унію. По Скарбкови говорив Шумлянський, закликаючи до того-ж самого.

Але всі світські Українці й монахи заявилися против него. Вони сказали, що справа занадто важна, то треба скликати більший собор і порадитися дальших [illegible]

Се для Шумлянського було несподіванкою і він сказав, що справу ще розважить, але переносить завтрішні наради до Святоюрської церкви.

На сім засіданню Шумлянський заявив що справи унії відкладати не можє. Тут же прийшов не нарада і Скарбек, хоч проти того богатьох протестувало.

Слідуючого дня знов були наради (19-го грудня, 1696 р.), тут знов православні противилися, але Шумлянський знов заявив, що він справи унії відкладати не може. Православні з нарад завернулися, а прихильники унії лишилися.

Так до остаточного рішення ще не прийшло.

В Польщі зачався неладь. Король вмер і цілий рік нового короля не вибирали. Шляхта сварилася між собою. Отже і справа унії стала на дальшим пляну. І Шумлянський, щоби набрати повази в очах православної Москви, відкинувався унії. Аж коли відносини покращали, Шумлянський почав дальше вести свою роботу.

Так на неділю Мироносиць 25-го квітня в. р. 1700 р. (14-го с. с.) скликає Шумлянський на собор своїх прихильників до церкви св. Юра у Львові і заявляє, що готов явно прияти унію. Ніхто не противився. Звідси поїхав він до Варшави з заявою, що він унію явно приймає. Тому заяву зложив він 17 травня н. ст. 1700 р. в костелі Капуцинів в Варшаві, перед польським примасом кардиналом Радзійовським і папським нунцієм арх. Антоніем де Вія. При тім був також король Август II, польські сенатори і богато польської шляхти.

Отже в костелі Капуцинів в Варшаві, перед ворогами українського народу рішалося остаточне заведення унії в Галичині. Се було 1700. року!

Повернувши з Варшави Шумлянський скликав собор і 1-го липня 1700 р. заявив публично прияття унії. Тепер почав він їздити і притагати впертих, та примушувати, щоби до унії приставали. І православна шляхта повони тратила силу і відмовлялася напорови. Однакож між шляхтою були і такі, що казали:

— Унія, се ані православіє, ані католицизм. Се дивовижа. Коли вже вистя, то за обидві нові. Коли переходити від своєї церкви, то переходити вірзазу до костела.

І переходили.

Однакож робота Поляків тут не кінчилася. Як тільки унія почала набирати сили, зараз Єзуїти зачали перетягати уніятів до костела. Перетягали і богатші родини і селян. Про те перетягання пише а так часів єзуїт Станіслав Зеленський. Єзуїти розлялися по Галичині, як вже по своїй католицькій власности і голосили по церквах проповіди, катехизували, сповідали і так перетягали до костела.

Українці скаржились до папи, папа заборонив Єзуїтам таке перетягання, але наслідки були такі, що Єзуїти дальше свое робили, а папа Єзуїтам нічого більше не казав. Значить — Українців потішив, а Єзуїтів не засмутив.

Тепер Шумлянському проводив ще боротьбу з Ставропигийським Братством, яке вперто стояло при православію.

Се Братство було богате і впливове. До нього належали богаті українські родини, воно мало велике майно, мало друкарню, школу. І до нього належав духовний провід між українським загалом.

Шумлянському було воно солею в оці. І вважне, що задумав він, то забрати брацьку Церкву св. Успення собі — забрати рабунком.

На день Петра і Павла, в 1700 р., оголосив він свое богослужения в бідицькій православній церкві і запросив до нього гетьмана Яблоновського, польського епископа і духовних і богато всяких своїх прихильників. Братчики знали що чого воно йде і церкву замкнули, та всі брами.

Коли до церкви годі було дістатися, Шумлянський просив помочі Яблоновського і той поміг. Військо вдерлося по даху сусідної каменниці до Ставропигії, явійшли до церкви, сокирами вирвали двері і Шумлянського в гостей впустили. Він відправив тут Службу Божу, а його свояк, польський домінікянин, виголосив проповідь про унію.

Забрання церкви силою звалося в Поляків унією.

Така подія викликала загальне нарікання і ненависть. Всюди було чути зневаги і прокльони. А Братчики вдалися зі скаргою до короля. Наслідок був такий, що король заборонив Шумлянському нападати на Ставропигію і силувати до унії. Дальше признав, що Успенська й Онуфиєвська церква належить до Ставропигії, яке від Шумлянського цілком незалежна. І здогад, що Братство осягнуло таке рішення короля завдячувало добре вплівовим особам, або й королеві.

Вітепер Шумлянський почав нищити Братство тим, що сам почав друкувати церковні книжки і так відбирав Братству доходи і т. п. З другої сторони зачав з Братством підступно числитися і на него впливати.

Року 1704 впало на Братство нове лихо. Шведи зайобули Львів, а коли прийшлося складати окуп, польські радні міста наложили на Братство таку контрибуцію, що обдерли його до решти.

Опинившись в безвихідньім положенню, Братство згодилося прияти унію, застерігши собі деякі права. І так 2-го травня 1708 р. Братчики зложили перед Шумлянським католицьку заяву віри. Се був кінець православія у Львові.

Остався в Галичині ще православні монастирі — Угровицький і Свят Миколаївський. Також богато монахів по других монастирях держалися ще православія.

Але Угровицький монастир приняв унію вже около 1724 р.

Шось до Скита Манявського, то він видержав при православію аж до упадку Польщі і православним передався під Австрію. За Йосифа II скасовано сей монастир 1788 року. Його церковні річи забрали до генерального семінарії у Львові, церков перенесли до Надвірної, а маєтки продав уряд на ліцитації за 8,651 ринських.

З Скитом Манявським зникла посліна охорона православія, хоч згадки в людській памяти зостались.

Так отже православіє в Галичині було ще перед 147 літами, себто не дуже давно. Подідити 147 на три части, то будемо мати 49. Себто коли би взяти діда, батька і сина, які жили би по 80 літ, то нинішний 80 літний син ще добре памятав би, як його діда розказував йому про те, як в Галичині було ще православіє. Ще нині був би між нами дівський свідок православія в Галичині.

Такими способами унію до Галичини заводили. А заводили її Поляки — польський король, шляхта, світське польське духовенство і Єзуїти. Отже вороги українського народу, при помочі українських хрунів та цілком чужих людей.

Пригадати ще треба, що між тими, які ширили унію між Українцями, був навіть Татарин, що звався Каспер Наглос. Се був Єзуїт і він богато труду приклав, щоби православному унію накинути. Отже Поляки уважали Українців за дикунів, до яких навіть Татарів посилали.

Колись нищивші унієти поставили собі перед очи, якими способами унію заведено і хто, тай нащо її заводив, то побачили би, що унія не тільки не є честю, але соромом. Що се ворожий посторонок між нині: пятно ненависництва на чолі України, витиснене насильно ворогами українського народу.

ДРІБНА ВСЯЧИНА.

Обчислюють, що підчас одної подорожі великого корабля, особливо, коли море дуже неспокійне, перебється коло 21,000 посудин, як тарелі, горнята, склянки і т. п. На протязі року перебється коло 200,000 штук, що коштує около 100,000 долярів.

Найбільший годинник є на вежі Айфеля в Франції. Його „циферблят", де ходять вказівки, має в промірі 65 стіп. На ніч годинник видно лише в ночи. Він є 655 стіп понад землею. Годинні показують зелені і червоні лямпи, замість вказівок. Бачити годинну можна з віддалі трох миль.

Найновійші прилади дають можність спустити чоловікові в море до глубини пів милі. І в такій глубині чоловік може виконувати потрібну роботу.

„ВІСТНИК"
Релігійний часопис для Українців в Канаді
Виходить 1 го і 15го кожного місяця.
Видає Українська Православна Видавнича Спілка.
Передплата: В Канаді — $1.50 на рік.
За границю — $2.00 на рік.

THE HERALD
Published semimonthly by the
Ukrainian Orthodox Publishing Company
Subscription per annum:
In Canada — $1.50. — Foreign — $2.00.

Адресувать: — листи:
The HERALD, Box 3034, WINNIPEG, MAN.

ОБОВЯЗКИ ЧЛЕНІВ ТА ОБОВЯЗКИ ГРОМАДИ.

Церковні громади часто мають клопіт з членами, які занедбують свої членські обовязки, — в першій мірі не платять членських вкладок. Не одна громада має членів, які завинили членські вкладки за два, три а то й чотири роки, але не спішаться їх вирівнять, хоч добре знають, що громада без фондів не може існувати. Бувають також випадки, що хтось зложить одноразову жертву на будову церкви чи на закупно цвинтаря, а опісля відмовляється більше платити кажучи, що він і без того є членом громади. Й одні і другі нимагають від громади та її пароха обслуги, як повноправні члени, хоч на ділі вони ними це є.

Громади, які мають нещастя мати таких членів, часто запитують, що їм з ними робити? Як супротив них поставитися?

Докладна відповідь на се питання залежить в першій мірі від того, який статут дана громада має, та які обовязки він на членів наложив. Але загально беручи можна сказати, що тільки той член має і може мати членські права й привілеї, який вповні виконує свої членські обовязки, — то є платить членську вкладку, не ділає на шкоду громади та взагалі робить те, що громада для своїх членів приписує, чи то статутом, чи ухвалами своїх правних зборів. Значить — коли громада має ухвалу, що член мусить платити членську вкладку, инакше стратить членські права, — то член, який не придержується сеї ухвали, дійсно перестає бути членом громади й тратить свої права без огляду на те, кількір він років був членом та кількі грошей за той час зложив на цілі громади.

Ходить до церкви на Богослужения може кождий, хто хоче так довго, як буде поводитися в церкві спокійно, гідно. Але до церковної обслуги, — як віночання, хресту, похорону тощо, — має право тільки дійсний член Церкви. То є такий, який належить до церковної громади (кіба є важна причина, чому він не годен належати як приміром нема в його місцевости громади), й виконує наложені на нього громадою обовязки. Розуміється, громада може обслуговати також нечленів, — приміром заможних, бідних, бездомних, — але се вона робить з доброї волі, з християнської любови, а не з такого обовязку, який вона має супроти свого дійсного члена.

Водиться ще й так, що чоловік живе в громаді пять-десять років, але членом громади не є, бо каже, що йому й так добре; що церкви йому не треба. Коли-ж станеться, що церкви йому треба, — бо так майже ніколи нема, щоби чоловік міг обійтися без церкви цілє своє життя — тоді він приходить до громади й хоче, щоби вона його обслужила, і то таніше, як її власного члена. Такий чоловік говорить Охрестіть мені, шлюб дайте, похоронить, а я за дурно не хочу, заплачу тільки, що я другі платять. Але то моя „друга", се звичайно члени громади, які церкву побудували и на її підтримання дають гроші, отже він хоче за пару долярів одно-разової жертви позбутися того обовязку, який члени несуть на своїх плечах цілими роками.

А бувае ще й таке, що прийде такий „дикий" — тобто той, що нігде не належить, — до громади тай каже: Обслужить мене, бо мені треба. Зробіть свій християнський обовязок. Але грошей від мене не вимагайтесь, бо я не є вашим членом, отже не можете на мене членських обовязків накладати.

Се не є видумка. Такі випадки дійсно лучаються. Отже ставиться питання, — як має громада в таких випадках поступити? Що має з такими людьми робити? Чи вона дійсно має супроти них якийсь обовязок?

Треба сказати, що громада є правно зобовязана дати обслугу тільки своїм повноправним членам. Вона також має моральний обовязок дати обслугу таким людям, які хоч не є її членами, але на поміч заслугують силою свого стану — то є вбогим, бездомним, немічним, безрадним, які самі собі не годні помочі дати. Але вона нічим не є зобовязана ні правно, ні морально супроти людей скупих, бадьужних, злих, які свідомо й планово відтягаються від обовязків в громаді, і аж тоді до громади вдаються, коли потребують її помочі.

Таким людям громада мусить сказати: Не знаю ви до тепер громади, не знає тепер громада вас. Не хотіли ви, хоч і могли, прикласти рук до громадської роботи, не можете тепер з тої роботи користати. А скаже так громада одному-другому, то третий сам побачить, що але поза громадою жити, й пристане до неї.

Люде, які стоять поза церєковною громадою, повинні знати, що Церква не є заїздним домом, до якого може заїхати хто хоче, заплатити, переночувати й дальше поїхати, не клопочучись тим, хто той дім поставив, хто його утримує, за які гроші. Щоби мати обслугу з боку Церкви, треба бути її членом. Щоби мати поміч з боку церковної громади, треба бути частиною тої громади. Щоби можно користати з громадської скарбниці, треба перше причинитися до її збагачення. Хто-ж відмовляється від сего обовязку добровільно й свідомо, той не може сподіватися від громади помочі, як вона йому буде потрібна.

Церковні громади отже мусять поставити справу як найсильше, що вони дають обслугу тільки своїм повноправним членам. А також тим, які хоч не є членами, але заслугують на обслугу силою своєї вбогости, чи якої другої важної причини. Що-ж до тих, що остають поза церковною громадою через свою скупість та байдужність, то хай знають, що раз вони не признають нїякого зобовязання супроти громади, то тим самим громада є звільнена від всяких зобовязань супроти них.

ДВА ПОГЛЯДИ ПРО ГІТЛЕРА.

Останніми часами Гітлер і його робота в Німеччині забирають богато місця в усіх англійських часописах. Про большевиків, про большевицьку роботу всі забули і майже слівцем не згадують. Вся увага присвячена лише Гітлерови і Німеччині.

Очевидно над розумом журналістичного світа взяла перевагу чужа сила! диктує, що треба писати, як писати і чого не згадувати. В інтерес тої чужої сили вимагає, щоби Гітлера й Німеччину показувати в найчорнійших красках, щоби большевицьку промовчувати, відвернути від неї увагу — нехай вона собі спокійно росте. А вже як виросте, то сама себе пригадає. Бо та чужа сила, та сила, яка поневолила 160 мілионів людей в большевії і проти якої стоїть робота Гітлера.

В англійськім часописові „Дж Крішен Геральд", в 2 листопада 1933 р., є статя „Чи Гітлер готовиться на антихриста". Два погляди на Диктатора Німеччини".

Стаття интересна якраз тими „двома поглядами". Видно, що видавці дивляться на справу здорово.

Перший погляд про Гітлера висловлює якийсь німецький баптист, що мав втічи з Німеччини, „щоби задержати свою віру в Христа". І мабуть він робив з Гітлера, як роботу антихристів, як роботу противну і Христові, і цивілізації, розумові, і німецькому народові. Гітлер повстав проти Бога, проти ев. Писання, він лише вимуштровує молодіж на вояків, будує військові будинки і приготовляє военний матеріял...

Таку статтю міг писати лише замотичений баптист, чоловік, подібний до тих, що читати не вміє, а в Біблію дивиться, але такий не знав би дорогу й до редакції англійського часопису.

Найневиїнше, що статтю написав большевицький політик, ховаючи себе за евангелика-баптиста. Статтю міг написати баптист „мойжесового визнання".

* * *

Надрукувавши листа німецького баптиста, редакція висуває свій погляд на Гітлера. Каже між иншим:

— Не сміємо забувати, що Гітлер недавно занявся за миром і його уряд шукає світ про свої миролюбні заміри. Виглядає, що Німеччина під вагою Версайських Рішень-знатурялася (стала вперта, непорушна), бачучи, як ті Рішення не дозволяють Німеччині озброюватися, коли всі доокольчні народи не роблять иніших заходів, щоби розоружуватися. Тому не може, щоби її трактувати, як добровільну державу.

—„Виглядає також ясним, що німецький народ привитав Гітлера, як свого спасителя, який заступає народ перед руйнуючий і безбожним комунизмом, що в послідних роках набирав поважних сил в Німеччині.

— Ми не зішмоємо остримим переданованням Жидів, але однодумці Гітлера кажуть, що дуже богато Жидів були комуністами, натхненими Росією і що треба було острих способів, щоби зрівнинти їх рух в державі... А що Жиди мають кліпоту, з того ще не виходить, що Гітлер є антихристом...

Такі два погляди подає „Крішен Геральд". Один погляд збудований повірно иібы на вірі в Христа, на евангелиях, але пильно обминаючий загально відомі факти иншої европейської полїтики; другий, що бере під увагу стан европейських політичних відносин і на ним свій погляд будуе...

МУСОЛІНІ І ЦЕРКВА.

Муссоліні зробив для своєї рідної дієцезії (епископського округа) більше, ніж можна би навіть вимагати. Епископ з Мессини, Паїно, заявив, що Муссоліні подарував 140 мілионів лір на відбудову церков і на добродійні заведення. Він також архиепископови богато старих гармат для переливу на дзвони.

Митрополит Василь Липківський.

ПРОПОВІДЬ

НА ДЕНЬ СВ. МИКОЛАЯ ЧУДОТВОРЦЯ

Христос Спаситель сказав до Жидів оцю притчу. Хто не дверима входить в овечу кошару, а переливать десь инше, той є злодій і розбійник, а хто дверима входить, той є пастир вівцям. Сю притчу сказав Христос відносно жидівських книжників та фарисеїв, що вважали себе пастирями народу свого. Але по чому, по яких прикметах можна відрижнити справжнього пастиря від злодія або розбійника по перше, і по друге пастиря-хазяїна від наймита? В овечу кошару може войти не тільки пастух і господар а й злодій та розбійник; овець може пасти не тільки господар, але й наймит. Отже як відрижнити дійсного пастиря від злодія та розбійника, коли вони входять в овечу кошару? Як відрижнити пастуха-хазяїна від наймита, коли вони пасуть овець?

Любі брати і сестри. Тепер ведеться боротьба на полі церковим ізза того, хто є для нашого народу і його церкви дійсними пастирями, а хто наймитами, богато чужих людей, ворогів народу нашого, які вдираються до нашої церкви й вдають з себе її пастирів.

Якже-ж бути Христовій громаді? Не можуть же вівці залишитись без пастирів, повинні вони знати: хто дійсні пастирі, яких треба триматись, а хто злодії, або наймити, від яких треба берегтись. І от Христос в своїй притчі показує саму головну прикмету, по якій треба відрижнити пастиря від злодія. Хто, каже Христос, не дверима входить в овечу кошару, сей то в церкву, в переливать десь инше, той є злодій і розбійник, а хто дверима входить, той є пастир вівцям. Де-ж ті двері, через які повинен входити пастир в овечу кошару? Й є двері до овець, відповідає Христос. Через Мене, коли хто увійде до овець, той і для себе буде мати спасіння і для овець знайде пасовисько. Отже тільки той дійсний пастир, хто приходить до своєї Церкви, до своєї громади через Христа, по заказку Христа. Поки Христос жив на земли, Він сам заказував пастирів до церкви, і св. Апостолам своїм казав: Не ви Мене вибрали, але Я вибрав вас і настановив вас, щоб ви йшли і користь давали (Іоан XV: 16). Але коли Христос уже видимо неприсутний в церкві, в який спосіб, яким голосом відкриває Він вхід в церкву дійсним пастирям? Сей вхід Він відкриває тільки голосом Церкви, яка одна тільки є голос Божий. Отже тільки той є дійсний пастир Церкви, хто обраний церковою, хто закликний на пастирське служіння голосом Церкви. Таким чином головна ознака, по якій треба відрижняти дійсного пастиря від заходів та розбійника се є церковне обрання пастиря.

Отже, коли з тієї точки погляду ми подивимось на сучасних пастирів, то ми побачимо, що українське духовенство, се і є дійсні пастирі своєї церкви, бо вони через обрання церкви прийшли в неї на пастирське служіння. Всі пастирі української церкви, се є обрані церкви, покликані на своє служіння голосом церкви, голосом Христа; всі пастирі української церкви таким чином увійшли в церкву через двері — через Христа, вони є істинні пастирі. А священики та єпископи чужих церков, як вони увійшли в нашу церкву? Чи-ж обирає їх. чи заклике їх до себе церква, чи через двері, по обранню і закличку церкви вони входять, чи перелазять десь в иншім місці? Всі вони не через обрання церкви входять в неї, всі вони кимсь привлечуються від котрось посадаються, церква й не знає, де вони беруться, десь здорку перескакують в кошару мов злодії та розбійники.

Ви-ж, любі брати і сестри, знайте, що тільки наша свята церква борється за всенародно соборноправність, тільки вона відстоює право церкви обирати собі пастирів, тому тільки пастирі української церкви проходять через двері, голосом церкви, через Христа і є дійсні пастирі своїх овець, а не злодії і розбійники. Тільки дійсні пастирі української церкви, що через двері увишли вільно і сміливо ходять коло своїх овець, йдуть поперед них і пасовисько їм знаходять і собі спасіння..

Далі Христос відріжняє дійсного пастиря від наймита. Пастир добрий, господар своїх овець душу свою покладає за вівці, а наймит, що йому не його, не дуже їх доглядає, і як побачить вовка, то сам тікає а овець покидає. Таким пастирем-хазяїном своїх овець вважає Христос перш за все самого себе. Дійсно тільки Він є той пастир добрий, що душу свою покладав за вівці, бо Він і приїшов, щоб усіх овець зібрати до одного гуртy, щоб усі народи веднягти, щоб було одно стадо і один Пастир. От через що, як єдиний дійсний хазяїн овець, Христос є двері, через які можуть входити до овець другі пастирі теж як хозяї кождий своєї отари, а не як наймити.

Таким чином прикмета, яка відріжняє наймита від хазяїна своєї отари, се є те-ж обрання церкви. Той пастир, який призначається з верху, є тільки наймит, для нього його отара, чужа, нїякого тісного звязку він з нею не має: сьогодні він призначений до одної отари, її пасе завтра його переводять до другої, а як вона пасеться, се йому байдуже, бо він наймит. А коли вовк наближається до овець, він перший тікає, а овець залишає, бо вівці не його і, коли вовк їх почне душить, він найметься до другої отари...

Такими дійсно і були і є чужі єпископи та священики серед українського народу. Не через двері, не через Христа, не через церкву вони прийшли до овець, а перелізли десь инде-не для Христа, не для церкви вони пасуть овець, а як наймити лише для себе для своєї користи.

Така вже поведінка всіх наймитів і тільки, коли бачуть вовка, то виявляють своє дійсне лице і чим скорше втікають. Так повтікало від своєї церкви богато єпископів і священиків після здрадливої унії, так втікали після приєднання України до Москви.

І тільки рідні пастирі, що обрані своїми церквами, що зєднані з ними єдністю життя, тільки ті і страждають і бідують разом зі своєю отарою, охороняють її від чужої небезпеки, покладають за неї душу, являються дійсними слугами пастиреначальника Христа і Його Церкви...

Будемо-ж благати Господа і Його дійсного пастиря святителя Миколая, щоб змилувався над нашою церквою пастиреначальник Христос і Сам голосом Церкви закликав до неї щирих, свідомих, і самовідданих пастирів. Амінь

„ДНІПРО"
орган Української Православної Церкви в Злучених Державах,
виходить 1 і 15 кожного місяця і
коштує на рік $2.00
Передплату висилати на адресу:
"DNIPRO"
1851 Germantown Ave., Philadelphia, Pa.

ЗАЯВА

Зіставши вибраним головою комісії, назначеної в згоді з офертою від Петром Зварничем з Вегревіл, Алта., в послідним числі „Вістника", отсим подаю до відома всім заінтересованим громадам, щоби вони по зрілій нараді і достиглої взваги взяли участь в конкурсі, повідомили мене про се негайно, подаючи слідуючі інформації:

1) Ім'я і адреса церковної громади.

2) Ім'я і почта председателя громади, або голови комітету, який сформувався для переведення в даній громаді кампанії.

3) Який є теперішній стан громади відносно до вимог контесту?

4) Які є вигляди на те, що громада зможе підвести й полїпшити свої кваліфікації так, щоби осягнути потрібний уровень (мінімум), а то й перевищити поставлені вимоги?

5) Чи час до кінця січня 1934 є вистарчаючий до осягнення бажаних результатів?

Що до вимог, поставлених в контесті, то один з них є такого роду, які громади вже досі осягнули, як приим. збудования церкви, школи з сталих матеріяїв, регулярні відправи, недільна школа, хор, число причасників, візитації архиерейські і т. д. і під сим зглядом годі будь що а сім коротким часі тим громадам, які сих кваліфікацій ще не мають, зробити. Але зв те можна богато осягнути й зробити у виконанню фінансових зобовязань громадами й їх членами.

В першій мірі треба подбати, щоби всі належитости на Дівцезіяльний Фонд по кінець 1933 р. були заплачені, а як можливо, то й за 1934. Дальше, щоби забрати як найбільше число нових передплат на „Вістник", а також збрати заległу передплату від старих передплатників, а о скільки можливо, то зібрати від них також передплату на 1934 рік. З кінцем року треба постаратися, щоби платня священика не залягала, а будь винаходима винові і не була зменшена поинше даного місяцем, а радше, щоб була підвисена о скільки се можливо

Вкінці на доказ сповнення тих всіх обовязків постаратися о вірні посвідки від авторітетних осіб

Особи, чи громади, які схочуть зазначити більше информацій чи пояснень, мусять подане докладно представити дійсний стан їх громади під зглядом тих вимог, які були оголошені в послідним числі „Вістника".

Вірю, що всім є ясно, що тут головно колять про те, як наші церковні громади і їх члени сповнюють свої обовязки, а також, щоби в міру того дати їм вповні відне признання і заслужену нагороду.

Свящ. Д. Ф. Стрілківчук,
Вегревіл, Алта.

ГУМОР.

Іван: — Знаеш, я е господарем свого дому.

Стефан: — І я. Моєї жінки також нема дома.

— Коли ти встаеш рано?

Як перші лучі сонця покажуться через вікно.

— О, то ти рано встаеш.

— Ні, моє вікно е з заходу

Найлекший спосіб одурити людей, е сказати їм правду. Вони не повірять

НЕДІЛЬНА ШКОЛА

ПРИТЧА ПРО ВЕЛИКУ ВЕЧЕРЮ.

(На 28 Неділю після Зіск. Св. Духа).

Одного разу сказав Господь отсю притчу:

Один чоловік справив велику вечерю і запросив многих. І післав свого слугу в [illegible] вечері, сказати запрошеним прийти, бо вже все готове. І почали разом всі відмовлятися; неший сказав йому:

— Я поле купив і муду піти та оглянути його; прошу тебе випрадай мене.

А другий сказав:

— Я купив пять пар волів і йду спробувати їх; прошу тебе випрадай мене.

А иший сказав:

— Я оженився і дятого не можу прийти.

Вернувся слуга і оповів про все своєму панові; тоді господар дому розгнівавшися сказав своєму слузі:

— Іди скоро на вулиці міста та приведи сюди убогих і калік і сліпих і кривих.

І сказав слуга:

— Пане, сталось, як звелів еси, і ще є місце.

— І сказав пан до слуги:

— Вийди на дороги й огорожи, і силуй увійти, щоби наповнився мій дім. Бо кажу вам: Що ні один з тих людей, що були запрошені, не покуштує моєї вечері, много бо є званих, та мало вибраних.

Я ПАСТИР ДОБРИЙ...

Сказав Господь до прийшовших до Нього Жидів:

— Я в дверми; коли хто через мене ввійде і пашу знайде. Злодій не приходить, тільки щоби красти і убивати й погубляти. Я прийшов, щоби життя мали і надто мали. Я пастир добрий; пастир добрий кладе свою душу за свої вівці; а наємник, і хто не є пастирем для которого вівці не є свої, бачить, що йде вовк і покидає вівці і втікає; а вовк пориває їх і розганяє. А наємник утікає і не дбає про вівці. Я пастир добрий і знаю моїх, і мої знають мене. Як мене мене Отець, і я знаю Вітця, і свою душу кладу за вівці. І инші вівці маю, що не є із сеї кошари, і ті маю привести, і мого голосу слухати-муть, і буде одно стадо і один пастир.

ІСТОРІЯ ЦЕРКВИ.

(За Е. Семакою).

(Дальше).

III. Значніші пістистичні секти в: 1) гернгутян і 2) методисти.

1. Секта гернгутів або „відновлена спілка братів моравських" або й „Братська єдність", основана молодим австріянським графом Цінцендорфом (1700 — 1760) особливо з моравських братів (скраїні) гусити), осіянх на його добрі в Лужиці, котре назвав „Гернгут". Він заснував (1727 р.) в дружину церковну спілку моравських братів в лютеранських кальцінізмі, замешканими на його добрі, і дався посвятити (1737) на їх єпископа. Поведення розважне і благе всіх вірних, подіяних на віддалі після віка і пола, богоугодне життя, повне віри в Христа, в тім, чим старається особливо відзначитися секта; вона також дуже старанна здобути місіонарського дільництва межи поганами. В своїй науці віри секта від р. 1749 здіялася до антропіянізму.

2. Секта методистів повстала в Англії з богобойного товариства [illegible] студентів в Оксфорді, а основана вона (1729 р.) молодим Іваном Весслєм, до котрого як другий провідник товариства пристав (1732 р.) молодий і горгіт і вантрівка, що одушевлений горячою релігійною посвятою і обя значні проповідників. Членм товариства, задли своєї методичної богобойности звані методистами, не задоволялися тим, щоби себе самих поправляти до глубшого релігійного життя, але розширяли свою діяльність на ширші круги, а особливо завдбанням верстви товариства почали проповідувати в великою силою покаяння і наверщення до Бога і його благодати. Коли англійська єпархія відкинула від себе сих проповідників, тоді вислали вони року 1740 осібну секту, а коли її основателі роздвоїлися, тоді поділилася й секта на дві головні галузі, на значно численійшу галузь Весслейців і на галузь Вайтфільдців, і устроїлася по части презвітеріяльно. Секта розширилася особливо в північній Америці, де вона є найчисленійшим віроісповіданим протестантським. В проповідниках особливо поривовчими і захоючучними, деколи дуже поважаючими проповідниці, трудяться й до нині над умораленнями слухачів. І ся секта, в котрої в протягу часу повстало богато галузий, в місіонарській дільности дуже трудяща. Одною в галузею є секта сальвацьоністів або „армія спасення", основана і устроєна на військовий лад (1878 р.) в Лондоні, проводником методистів Бутом, що в такий спосіб став „генералом армії спасення".

ГОЛОВА II.

Стан римо-католицької церкви в часі по так званій реформації.

Тріденційський собор (1545—1563).

Протестантизм потряс до самих основ римо-католицьку церкву і здавав її такі великі рани, що в [illegible] краях Европи постигло її майже знищення. Але ці дїткливі удари абудили її в оспалости, в якій находилася, і допровидили до того, що вона зібрала всі свої сили, аби видержати удари, на які нестатно була виставлена.

Перший крок до оживлення церкви починив собор, отворений в Тріденті року 1545, що по кількох перервах покінчив свої праці року 1563. На сім соборі римо-католицька церква була спонукана оборонити й утвердити так догмати, о-спорювані протестантами, як і устрій церковний, і усунути непорядки, що закрадалися до її нутра. Задля того уложив собор подібні грамоти, одні щодо віри, а другі щодо реформування і упорядкування церковного устрою, богослужения, карности і пастирства духовного, приписуючи між иншими провінціальні і епархіяльні собори для обговорення церковних справ і запровадзуючи семинарії для доброго виховання духовенства. Ці соборні грамоти впровадили відтак в життя північні папи, насамперед Пій IV (1559—1565) і Пій V (1566—1572).

Орден єзуїтів і проч ордени й черені і священичі конгрегації, основані в тягу XVI, XVII і XVII століть.

Для піднесення й скріплення римо-католицької церкви і для її оборони перед протестантизмом, в великій мірі причинилося богато черенчих і священичих орденів, між котрими найзнаменитіший орден єзуїтів. Основателем сего ордену був еспанський офіцир Ігнатій де Лойола, уроджений року 1491. Ігрівенний одно оборонні Німеллєвим (1521), як шваль занімався від читанням життя Христового і святих. Се читання вплинуло на нього остільки, що став аскетом і відтак року 1523 удався до Єрусалиму, щоби пропов відувати евангеліє Христове цезирним. Але чужчик недостаток богословського образования, вернувся до Европи і в 37 році життя почав науку гімназіяльну, а богословське образование набув на університетах Дальках, Салямянки і Парижа. На послідним місці основав він (1534) враз з шести иншими товаришами новий орден з осібною цілію, боротися проти еретиків і йти в справі церкви всюди, куди прикаже папа. Орден сей, званий „товариством Ісуса", потвердив папа Павло III р. 1540 і завоював много многими привілеями. Єзуїтам надано власть всюди проповідувати, сповідати, удїляти науку релігії в закладах виховання, основувати монастирі й школи, набувати в будь який спосіб маєток і ін. Провідник їх, званий генералом ордену, мав свій осідок в Римі і був підчинений простр папі,

(Дальше буде).

Місточко Вифлеєм.

Назва Вифлеєму відома в нас кажнй малій дитині. Во кождого року колядуємо в церкві і по домах, що:

В Вифлеємі народився —
Господь наш, Христос наш
І Спас наш, для всіх нас
Нам народився.

Вифлеєм знаходиться на горбку, коло 5 миль від Єрусалиму. Населення нині Вифлеєм коло 700 осіб, а мабуть також саме число виїхало до Полудньої і Середної Америки.

Мешканці христіяне і лише десята частина населення належить до магометан. Жидів нема ані в Вифлеємі, ані в околиці, хіба хвилево вахові.

Клімат теплий. Сніг вимову буває рідко. Воздух для слабих дуже пригожий.

Мешканці занимаються найбільше виробами дрібних релігійних річий, що закупловують туристи (подорожуючі), як памятки.

Рільництво кругом убоге, дощу буває замало. Зате в оливні та виноградні сади.

Є тут інтересні христіянські памятки, а головне Церква Рождества Христового. По боках церковних стін стоїть 48 величавих камінних стовпів. Кождий витесаний з одного каменя, а верх закінчений гарною рябою. Головний вівтар належить до православних, як рівнож бічний вівтар. Правий бічний вівтар належить до Вірменської Церкви. Під церквою є „печера" Рождества, де Грекн, Вірмени і римо-католики відправляють богослужения щодекно по черзі.

ЗВІТ З ЦЕРКОВНОГО ЗЇЗДУ в Канорі, Саск. 24 і 25 вер., с.р.

(Дальше.)

Затим й привітні делегатів. Предложено рішення, щоби з кождої громади сьмерші один делегат.

Д. Гамалій, Рема. говорить, що в Рімі тяжко робота йде, бо кількох богато. „Я самий був комісарем-католиком". Боротьба не легка, але в боротьбі життя. Церква і школа спасителі, членів що загал не богато.

Українську Православну Церкву в нас в історії. Церква наша від початку переслідувана, тому приводила і добра для нас. Дівоча наснага Апостіл, Печенігів, Половців, Татар, потім Поляків з Римом і Москва не дали нам ані і нашу церкву. Тепер зноа боротьба між нами самими за церкви. Колись цілий наш народ чинив чужі церкви і вернув до своєї, тільки всі ворота нас лишили в спокою, а ми живі не брати. Сміх від нас дістали, як самі. Але чужчик недостаток богословського образования, вернувся до Европи і в 37 році життя почав науку гімназіяльну, а богословське образование набув на університетах Дальках, Салямянки і Парижа. На послідним місці основав він (1534) враз з шести иншими товаришами новий орден з осібною цілію, боротися проти еретиків і йти в справі церкви всюди, куди прикаже папа. Орден сей, званий „товариством Ісуса", потвердив папа Павло III р. 1540 і завоював много многими привілеями. Єзуїтам надано власть всюди проповідувати, сповідати, удїляти науку релігії в закладах виховання, основувати монастирі й школи, набувати в будь який спосіб маєток і ін. Провідник їх, званий генералом ордену, мав свій осідок в Римі і був підчинений простр папі,

(Дальше буде).

Місточко Вифлеєм.

Назва Вифлеєму відома в нас кажнй малій дитині. Во кождого року колядуємо в церкві і по домах, що:

В Вифлеємі народився —
Господь наш, Христос наш
І Спас наш, для всіх нас
Нам народився.

Вифлеєм знаходиться на горбку, коло 5 миль від Єрусалиму. Населення нині Вифлеєм коло 700 осіб, а мабуть також саме число виїхало до Полудньої і Середної Америки.

Мешканці христіяне і лише десята частина населення належить до магометан. Жидів нема ані в Вифлеємі, ані в околиці, хіба хвилево вахові.

Клімат теплий. Сніг вимову буває рідко. Воздух для слабих дуже пригожий.

Мешканці занимаються найбільше виробами дрібних релігійних річий, що закупловують туристи (подорожуючі), як памятки.

Рільництво кругом убоге, дощу буває замало. Зате в оливні та виноградні сади.

Є тут інтересні христіянські памятки, а головне Церква Рождества Христового. По боках церковних стін стоїть 48 величавих камінних стовпів. Кождий витесаний з одного каменя, а верх закінчений гарною рябою. Головний вівтар належить до православних, як рівнож бічний вівтар. Правий бічний вівтар належить до Вірменської Церкви. Під церквою є „печера" Рождества, де Грекн, Вірмени і римо-католики відправляють богослужения щодекно по черзі.

КАМПАНІЯ

ЗА ЗБИРАННЯМ ПЕРЕДПЛАТИ НА „ВІСТНИК", ВІДБУВАЄТЬСЯ ВІД 20-го ЛИСТОПАДА ДО 31-го ГРУДНЯ, 1933.

До сеї Кампанії запрошуємо церковні громади, товариства і поодиноких громадян. — Особи, які бажають занятися збиранням передплати в своїй місцевости, повинні зголоситися з тим листовно до Адміністрації „Вістника". — Листи писати на адресу:

THE HERALD, — [illegible] —

П. Кінаш від громади Мальєта, коло Мікадо. Передає привіт від громади й зазиває всіх до згоди й спільної праці.

Андр. Аннин, Сгівеп: Громада складається з 15 родин. Мають непорозуміння з російськими недобитками, одним Богослужением відбувається що місця і вдає с. Передає привіт від громади і побажання.

Д. Загарій, з Дробот, на залі від Канори. Перепоїдає боротьбу з нападами, радіє, що вже дочекалися хвили з Українською Церквою, та що громада розпочалася Недавно вимагає від своїх членів, щоби вони николи своєї обовязки вглядом церкви. Від членів залежить, чи церква буде розвиватися, чи ні. Передає від церкви вірність, що з вінцем кріпке богато. Конечним є поширити діяльність церкви. Для сього треба побільшити нашу фін. відтримку церкви. До сего часу ми самі підтримували свою церковну організацію, від нікого чужого не брали ні яких чеків і не думаємо брати. Прошу вони молодь з Рідній Школі, що не міг нагодуватися, як гарно діти гуляли українських танків і співали народні пісні. Прийшов я до дому і кажу до жінки: Той він, що ксьонза казав, безбожники вже прибирають на неділю, отже підемо.

В неділю 13 серпня був гарна погода. Коло 8 години рано збираються вже авта. Ми також. Ідали ми до самого полудня, але так коло 9 години дивлюсь і священик приїзав якийсь з Едмонтону. Незадовго і єпископ приїзав. Витають єпископа хлібом і сіллю і хор співає і діти цвіти сиплять — ну, справді, як дуже радію. І синьо-жовті прапори гордо повівають мов тішаться сим гарним днем. І кажу до жінки: Та то недаром, що ксьонза говорив на неділю. Далі входимо з жінкою до Народного Дому. Починають Службу Божа чисто по українськи. Хор відповідає дуже гарно розумію. По Богослужению богато проповідів говорило на рідній мові і все про український народ.

Вечером був концерт. Я не міг залишитися, як то все було в порядку і гарно.

Прийшлисьмо до дому і цілий вечір говоримо, як то гарно було в тім Народнім Домі, але я ще не вірив, бо думаю собі, то хіба так може говорить. Але в понеділок пішов я до свого сусіда так нічим розмову про похорон, про ту присягу і про се свято, що було вчера. І сусіда. Говоримо всього. А сусіда каже: То, що так вчера було і що говорили, то все правда. Я читав історію України і я знаю, що ся громада, се чисто українська і церкву вони мають по наших предках. Наші козаки гинули на полях за православну віру. А в нашій церкві лиш нас обдурюють, а ми ніяк не можемо зрозуміти, що ми самі себе обдурюємо. Ми самі себе обдурюємо, що ми

рюють. Тож я кажу до суддів, можеб вони позвати тих вільних. Суд пішов. Привели по тому і тих вечерю чинів і він книжку Історію України до нього, і чи і всі случали в ній як перетиває, кажу до книжки. Ось більше де правда, а де неправда. Так се історія нашого народу. І так побачив я, куда нам дорога і що се за товариство Народний Дім. Але прийшов до нашої околиці о. Попович (грако-католик) з Едмонтону і вповів кажу до збори, нічем до церкви, то вона щось поволу почуває. І таке було: о. Попович зачав проповідь і вирав то товариство великими словами. Казав до своїх вірних, що хто буде так ходити, то піде до пекла; казав, що до канадської церкви можна ходити, до костела польського і до французького можна ти, а до Укр. Прав. Церкви то ані Бог боронить, бо сю церкву лиш 13 років як її заснували кількох безбожників. А я в те вже не вірю, що о. Попович пішов на проповідь і богато тут вже знають, що се небилиці. Тепер богато парід з кождим днем проріджується.

Я радибим католицьким отцям, що як їдете де на відпуску, то перечитайте історію України і з неї говоріть правду, то вас народ буде поважати і разом спільно з вами працювати для добра українського народу. Бо нікто инший не створив у Канаді української православної громади, як тільки отці католики зі своєю непридодів. А сим пюнірам котрі працюють коло нового Українського Народного Дому належить ся честь і слава, що хотять зедвигнути народ котрий ся отці розділили своєю неправдою. Працюйте, щирі працівники, при сій нелій праці для добра українського народу. Честь вам, що у вас ідо праця. Працюйте час, що неділі Тому прозріють, куда Ти дорога, так само, як в пророка.

Буваний грекокатолик.

ВИБРАНО КОЛЕКТОРА ДО ЗБИРАННЯ ПЕРЕДПЛАТИ.

На посліднім нашім місячнім зборі Українського Народного Дому, на якім були зібрались майже всі члени, а також повалне число симпатиків і прихильників нашого товариства, перейшло кілька важних

А при кінці ували забрав слово сусід Мирон і між иншим сказав, що в тих околицях, де Українці є щирі, свідомі, високоосвідомлені, і розуміють свої завдання супроти народного діла, вибирають від товариства чи Народного Дому колектора або репрезентанта котрий займається збиранням передплат, як також пресового фонду на свої часописи, а се ми „Український Голос" і „Вістник". І в тих околицях нема майже одного свідомого Українця, який не передплачував би 2 появляє зазначених часописи. Не дивно отже, що в них є великий поступ як на освітньо-моральнім, так і релігійнім полі. Й отже думаю, що було би на місці, щоби і наше товариство вибрало такого колектора. А на се становище я цікаве надається добродій Петро Освітній. Тому заразом я вношу добр. Освітнього на колектора до колектування передплати на „Український Голос" і „Вістник", щоби на слідуючий рік не доводилося в нас ані одно члєн Народного Дому дні взяти сильний Українець, в якій околиці, щоб в ній не було так часописів.

— Я вполні погоджуюся з п. Мироном — каже Василь Береза. Бо як можна бути членом Українського Народного Дому не годячись з тим, що він представляє отця напо... (Мов ст. 16)

ДЛЯ РІДНОЇ ЦЕРКВИ

...нехай ваше світло ваше перед людьми, щоб вони ... ваші добрі діла ... прославляли отця нашого... що на небі. (Мов ст. 16)

ДІЄЦЕЗІЯЛЬНИЙ ФОНД.

Збірка о. Т. А. Горбач.
Мусідора, Алта.

По 1 дол.: Теодор Гуменюк, Василь Колісник, Михайло Лещишин, Михайло П. Ізьків.

Збірка о. Е. С. Уляна.
Вордсн, Саск. (село Вілмідо)

По 1 дол.: Міяк Ілько, Катерина Іван. Котелко Матій.

По 50ст.: Вепи Юрій, Лазорко Онуфрій.

По 25 ст.: Гавриш Іван, Біяк Федір, Лазорко Дмитро, Кацук Анна, Гавриш Параня, Токарик Антін, Біяк Василь, Біяк Іван.

По 30 ст.: Никифорук Дмитро.

По 10 ст.: Одна особа.

Збірка о. І. Дмитрова.
Вруксей, Саск.

По 1 дол.: Михайло Погорецький, Григорій Яремій, Семен Всевич.

Гроцкія, Саск.

По 1 дол.: Юрій Кашенко, А. Гуцалюк (за 1932) К. Панчук, Семен Шепіній, Николай Кульчицький, Николай Щербій, Дмитро Танчук

По 50ст.: Григорій Шевчук, Михайло Кашка, Василь Корсель.

Збірка о. П. Самця.
Едмонтон, Алта.

По 1 дол.: Іда Бодиндук, Павло Водопивський, Григорій Сала, Петро Бузник, Василь Гавриш, Василь Тобал, Михайло Лупуз, Андрій Кмурко, Дмитро Янза.

ЗБІРКА НА ДУХОВНИЙ СЕМІНАР.

Збирав о. П. Запорожан.

Ешлей, Ман.	$5.00
Шортдейл, Ман.	7.07

Конзисторія Української Греко-Православної Церкви в Канаді.

Й Богонік, касір
603 Anderson Ave., Winnipeg, Man

ПРЕСОВИЙ ФОНД „ВІСТНИКА".

Збірка в домі пана Івана Мельника, в Едмонтоні, дня 21 вересня, 1933 р. $12 60

Збірка в домі пання Турків, в Едмонтоні, Алта.: З нагоди хрещення їх дочечки Рожалі, 18.75

Гаїсинюк Г., Свидінчас. Ман. .50

ПОРЯДОК БОГОСЛУЖЕНЬ о. П. Мельничука

Грудень

17. Неділя — Маєнь.
19 Вівторок—Св. Миколая- Фостон
24 Неділя — Морктон
31 Неділя — Шіго
189 Victoria Ave., Yorkton, Sask.

Пошу пільністься добр. Данило Пербо з каже — я тоже складаю одно-річну передплату на „Вістник" і „Український Голос" Я вже через пійсь час не бував сих часописів. Со щось було взіяло мене з голову. Со панові деякі людей, що ст чи-сописи і ті організації, що вимагають з ними, не йдуть добрим шляхом.

Тепер якраз пора вирівняти передплату за „Вістник". — Зробіть йому на Різдво несподіванку.

ЦЕРКОВНИЙ КАЛЕНДАР НА 1933 РІК.

ГРУДЕНЬ.

16 С Софонії
17 Н 28. по С. Вич. Вершин
18 П † Сам Окз
19 В Миколая св. чуд.
20 С Амброзія
21 Н Потопія
22 П Зачатія Анною Пр. Діви
23 С Мінн. Єрмогена
24 Н. Праотців, Дан.
25 П Спиридона
26 В Растрдзів. Еаг
27 С Тирса
28 Н Елевтерія
29 П Агрея
30 С Давидах прор.
31 Н Св. Отців Сев.

СІЧЕНЬ.

1 П. Мчч. Бонифатія та Агаваїди
2 В. Св. Ігнатія Бог.
3 С. Мчч. Ермія
4 Ч. Пр. Анастасії
5 П. 10 мчч. в Криті
6 С. Св. Вечір. Св. Евгенії

7 Н. † Різдво Христове.
8 П. † Собор Божої Матері
9 В. † Архід. Стефана
10 С Мчч. 20 тисяч, Никомія
11 Ч. Неколая 14 тисяч в Вефл
12 П. Мчч. Анисії, Зотика
13 С. Пп Мелапії

14 Н. † Обрізання Господнє, В. В.
15 П Сильвестра, мчч. Сергія

ПОРЯДОК БОГОСЛУЖЕНЬ о. Л. Дячини.

Грудень:

17. Неділя — Пилип Перш.
19. Вівторок — Миколая Чуд. — Перетяг ак Превід. — Храм
22. Пятниця — Зачатія Анною Пр Діви Марії — Іст Селіфіх
24 Неділя — Тиждя
31 Неділя — Малахтон.
Тубіл, Ман

ПОРЯДОК БОГОСЛУЖЕНЬ о. П. Запорожана.

Грудень

17. Нед — Сифтон.
19. Вівторок — Миколая Чудотворця — Пайн Ривер.
22. Пятниця — Св. Анни — Давфин
24. Нед. — Ешлей.
31 Нед — Гілберт Плейнс

7 Неді, Різдво — в 6-ій год рано — Давфин.
8. Поред. Собор Богородиці Ричфіт
9 Вівторок, Стефана прм. — Пайн Ривер
14 Нед. Новий Рік — Вендал
19 Пят. Йордан. — Родінія
20 Субота, Івана Хрестителя — Пе

21 Нед. — Шортдейл, в 3-ій год. по-полудни річні церковні збори
28 Нед. — Галич.
Давфин, Ман

ПОРЯДОК БОГОСЛУЖЕНЬ о. Я. Апонюка.

Грудень:

17. Неділя — Гендентон.
19 Вівторок — Св. Миколая Чуд. — Арбакел — Храм.
22 Пятниця — Зач. Анною Пр. Діви — Сенькін.
Карсел: Толстой, Ман

ГРУДЕНЬ.

17 Нед. 28. по Зісх. Св. Духа: Гал 3. Утр. Євав. 8 (Лук. XXIV: 36—53) Літ. Ап. Колос. П: 12—18. Євав Лук. XIV: 16—24.

19 Вівторок Миколая чудотворця Утр. Євав. Івана X: 9—16. Літ Ап Євр. XIII: 17—21; Євав. Лук. VI 17—23.

24. Нед. Праотців: Голос 4 Утр Євав. 7 (Івав XX: 1—10). Літ Ап Колос III: 4—11. Євав Лук. XIV 16—24

31 Нед. Св. Отців: Голос 5 Утр Євав. 8 (Івав XX: 11—18) Літ Ап Євр. XI: 9—10 і 17—40. Євав. Мат 1: 1—25.

Український Релігійний дво-тижневик в Канаді.

ВІСТНИК
THE HERALD

THE HERALD
Box 3684
WINNIPEG, MAN.

РІК XI. WINNIPEG, MAN., JAN. 1st, 1934 ВІННІПЕГ, МАН., 1-го СІЧНЯ, 1934. ЧИСЛО (190) 1

Христос Родився! - Славіте!

Всім Нашим Передплатникам і Прихильникам та Всьому Українському Народові Засилаємо з Нагоди Різдва Христового Найсердечнійші Побажання.

РЕДАКЦІЯ І АДМІНІСТРАЦІЯ „ВІСТНИКА".

КОЛЯДУЙТЕ НА ЮВІЛЕЙНИЙ ФОНД УКРАЇНСЬКОЇ ПРАВОСЛАВНОЇ ЦЕРКВИ В КАНАДІ

РІЗДВО І ЙОРДАН В ПАВЛОВІЙ.

(Повіт Ярослав, Галичина).

Святий Вечір називають в Павловій „вилія" акцент на і). А „Різдвяні Свята" називають тут „годи" (акцент на и). Від того „пилянику" називають „гілий піст". Очевидно „годи" взято від Полякід, де „годи" означає, поважна забава, весілля і Різдвяні Свята.

Святий Вечір — На Святий Вечір (пилію) домашні цілий день постять. А як почнуть темніти і покажеться звізда на небі, час готовитись до Вечері.

До хати приносить „приколот" соломи (те, що в инших сторонах „околот"; тут давали 4 снопи обмолоченого жита). Вносячи кажуть: Христос раждається! Відповідають: Славіте! Та се новійше поздоровлення. Давнійше при вносі „приколота" казали: „На щастя, на здоровля, на той Новий Рік". А відповідали: „Дай Боже щастя, здоровля і щоб будянсьмо всі здорові".

На лави кладуть сіно і на стіл, де ставлять миску. Кладуть також на стіл звязання „снопок" (сніп) жита, колосєм до миски. Кругом „снопка" кладуть „оолівники" (акцент на и), себто по східно-галицьки: „кишні" (хліб, до якого дерут цибулі з олією). На сіно кладуть вінок часнику і накривши обрусом, ставлять в вінок миску з стравою. Під стіл кладуть „шлі" (шлі) і „ліжку" („ліжу" — ліжечку в якій місять хліб).

Перед Вечерою всі вмиваються, по святочному одягаються і кадичуни моляться. Тоді сідають до Вечері.

Найперше батько діжить всіх проскурою (яку перед святами дяк розносить по хатах). Діжить, не додаючи ніяких желань.

Страви їдять менше-більше таким ладом:

1. Проскурка з медом. 2. Часник з чим будь. 3. Губи (гриби). 4. Капуста. 5. „Ягляна" (пшоняна) каша. 6. Гречана каша, сизка. 7. Пироги з капусти. 8. Пироги з сливок. 9 Пироги з мармоляди (се очевидно новий додаток). 10. Суслина (сушені яблока). 11. Риба (не в кожній хаті). 12. Кутя (не у всіх). Миса ні молока на Святий Вечір не їдять.

Додати-б, що голубців ніхто не варить — їх тут взагалі не знають. Що-ж до страв, то звичайно дбають, щоби не було до пари (паристого чого).

Перед Вечерою звязують ноги стола „крайком" (крайкою — поясом з червоного чи зеленого кунного сукна), і се буває через Різдво.

По Вечері миском і ложок не миють. Все лишають на столі.

Після Вечері посилають дітей до ріки „по вино" (по воду). Принесши діти кажуть: Христос раждається! Принесену воду пють. Посилають також до дрова (значіння того звичаю незне), а при виносі до хати рівнож кажуть: Христос раждається!

Дівчата по Вечері виходять слухати, де собаки гавкають. Кажуть: там весілля буде.

Ще про одно пильно дбають на Святий Вечір, а то: приносять з комори все шмаття (одежу), яке на Різдво буде потрібне, щоби на Різдво до комори не йти, головнож тому, щоби не діткнутись рукою до ніякого зерна.

Крім того міщають потроху всякого зерна зо два „горці", (в Східній Галичині: гарця, гарця), приносять до хати і вносять на „пец" (на піч). Се звється „колядувати".

І тут ще звичай такий, по Вечері викидають солому за білок (вівлок), чи взагалі де є такі шпари, що солома могла би вчепитися. Описів рахують кількох вчепилося. Се звється „жони біють (Подрібнюще значіння того невідоме.

Крім того сидячи вдома, колядують.

Різдво. — До церкви йдуть здосвіта. Одна з жінок-ця лишається в хаті з дітьми, тай пирога з сиром варить. На Різдво миса ще їдять. Прийшовши з церкви пють гербату з ромом (мабуть нове). (дять кашу молочну (рідку з молоком, гречану). Ніхто не йде до знакомих, чи свояків. Сидять всі вдома. По селі не ходять колядувати. Різдво — се тісно-родинне Свято!

Ще є звичай, що на Різдво дають їсти курам в перевід, в якім на Святий Вечір солому до хати вносили. Кажуть — щоби кури тримались купи і не йшли нести по сусідах.

Коляда (другий день). — Встають якнайранше, щоби хтось не прийшов „на солому". (Назви „дідух" не вживають). Зараз забирають сіно з стола і дають всю худобу. Солому виносять до хліва, чи де і вживають для стелення. „Снопок" жита з стола ставлять на лаві в куті, і на нім вінок часнику. Тут він стоїть до полудня Йорданського Святого Вечера.

Коли солому і сіно спрятали, сам господар замітає хату.

Тепер „опасують" зубчем часнику хату в середині три рази, не випускаючи ніяких стін на печі. Опісля бере господар кадильок (чарку) води й обливає три рази кругом стіну тим місцем, де опасувалося часником. Се робиться так:

Звичайно на бильку (на сволоці) є вироблений хрест. Отже найперше обливає він водою хрест, а там вже стіни обливає. На той лад повторює другий і третий раз.

Всі в хаті миються грішми — вкидають гроші до води і миються.

Тепер збирають з печі зерно („коляду") в коробку, ставлять на стіл, приводять до хати коня, кладуть на нього два біхочі хліба, підтримують, і кінь „гуляє". Обернуть його кругом рад і дають трошки „коляди" (зерна); кінь „гуляє" другий раз і знов дають зерна; „гуляє" третій раз і знов дають зерна. Тоді ведуть до стайні і всю „коляду" йому виносять.

Тепер господар крає ковбасу (вчинсто) і всіх обділяє. Їдять також пироги, коли хочуть. Та ковбасу річ головна.

Дальше дають дітям ковбаси та солонини і діти несуть бідним сусідам, які того не мають. Звичайно діти дістають від сусідів нагороди.

На Коляду рано печуть великі пироги, як біхочідь хліба (в середині бараболі, гречані крупи і сир; квасне тісто. Один з них крають на куски, несуть до церкви і роздають дідам (жебракам). Колядують також дівчатки, коли хто з домашніх хоче.

Ще додати треба, що доки рано не спочнуть соломи, не йдуть до нікого (до сусідів). Ходить про те, щоби солому якнайраніше забрати, щоби від сусіди не прийшов что (звичайно з молодших), а то буде сміятися — очевидно з людського лінивства. Та ніхто не рад, щоби раном дівчина прийшла перша.

Йордан. Вечера, як на перший святий вечір

А вечиня води буває в день Святого Вечора, коло 11-ої години перед полуднем. До води посить. Дехто постить до Вечері. Посилають з хати когось за водою.

Коли принесуть воду, всі пють по трошки, а господар кропить всі будинки і робить рядним тістом хрести на дверях і одвірках

Буває так: роблять 1 чи 2 більші хрестики (що б цілих висоті) а ліски, а більше менших. В свячений воді сполочують ті хрестики і тою водою розпускають муку для роблення хрестиків на дверях. Більші хрестики ставлять на кождих воротях, а менші закладають по будинках за балки, коли господар покропить.

З „снопка" жита, що в куті, за дня вибирають трохи колосся, завязують і вішають коло образів. А на весні дають до насіння. Снопок виносять.

Перед Вечерою кладуть на стіл і під ви сіно, а також під стіл. На стіл „снопок" вірха.

По вечері йдуть щедрувати і колядувати з звіздою. Деколи щедрують з музикою

На Йордан дуже рано виносять сіно і сміття вівся з стола. Вівсом обвязують деревину. Се робить той, хто йдається з дітьми вдома, коли другі йдуть до церкви.

На Йордан вода святять на ріці. „Трийців" люде не несуть до церкви — не мають.

Вертаючи з свяченою водою — перегляються, щоби скорше прийти.

На Новий Рік — нема нічого особливого. Діти не ходять сіяти, як по инших сторонах.

Се опис святкувань Різдва і Йордану в українськім селі, що лежить на межі між Українцями й Поляками, в північно-західній части української Галичини

Бути може, що ще деяких дрібних звичаїв не згадано. А бувае і таке, що одна хата може мати дрібний звичай якого другі не має.

Коли порівнати згадані тут святочні звичаї не тільки зі звичаями Східної Галичини, але хочби зі звичаями далекої Черніговщини, то різниці дуже малі. Дещо перестановле на инше місце, дечого нема, а що мають в другім місці, але в своїй основі всюди ті самі звичаї — ще та сама українська кров пливе в усього українського народу, на яких просторах землі він би не знаходився.

Опис сей полистований і записаний в Канаді 8-го грудня, 1933

В

КАЛЕНДАР В ГРЕЦІЇ.

Політичні власти і провідники Церкви старалися 1927 року завести новий календар і святкувати свята по новому календарові. Однакож загал став проти того. Політикам байдуже культурна сістема життя і вони готові її змінити хожого дня, коли се їм вигідно. Не то з народом. Монахи славного монастиря „Мега Спілеон" були також приняли новий календар, але коли побачили, який заколот виходить між народом, написали протест проти введення нового календаря. І так свята святкують Греки дальше по старім календарі.

„ВІСТНИК" є хлібом душі кождого православного України. Але, щоби він міг стало і на час виходити — треба, щоби його читачі не залягали з передплатою!

А ви Ваша передплата?

НАША СВЯТОЧНА КУЛЬТУРА.

Ним наше культурне життя тут в меньше сподоміх запутаних слабше, а в тим слабше і той грунт, на якім сила народу будується.

Причин до того є більше. Є чужі впливи, вимірені на знищення нашої культури, як прим. впливи протестантів Москва — повикидай, Україно, з хати образи, повикидай святочні звичаї, повикидай з Церкви, що лише дається викинути... А тоді лишиться тобі порожнеча, лишаться голі стіни — і в душі і в родинним та громадськім життю.

Не менше шкодить культурне добро безлітність лінивство та мудрагельство самих Українців. Безідейний, недумаючий не зна значіння культурних звичаїв і тому їх занедбує. Лінивий через лінивство не хоче культурними звичаями жити. А мудрагель, не розумівши змісту і законів життя, а вдаючи критика, все осудить як „забобони" і рад ціле життя довесть до культурного убожества, до культурної руїни. Мудрагель не знає, що є „чистий розум" і є „практичний розум" і що лише „практичний розум" є авторитетом для всіх инших розумів, правд і фільософій.

Коли розсудно розбирати святочні звичаї, то стає видно, що практична народна мудрість стояла в нашого народу колись дуже високо. Колись наш нарід мав великих народних фільософів, творців звичаєвих законів, творців звичаїв... Інтересно було би знати, хто вони були... Чи се були священики; чи монахи; чи сивоволосі пасічники, що догледжачи „Божу муху", на самоті вгудбувались в зміст життя і відкривали ті закони, на яких сила життя засновується.

Чи се були Козаки-Запорожці, що йшли на старість в монастир віку доживати і там, удад пережитим роздумуючи, відчаходили ті стежки, якими їх народ повинен дальше поступати. І познакомили з ними народ.

Незабутній образ такого сивоволосого козака малює нам Шевченко в поемі „Чернець". Оповідає він, що Семен Палій Запорожець на старости літ пішов в монастир доживати віку. Правлячись з світом, він з усім козацтвом і музикою йде вулицями Київа танцюючи. Коли-ж перестунив монастирську браму, брама знов зачинилась — на вік зачинилась козакові.

Але не так легко було Палієви з світом розійтися. Йому хочеться таки на Київ глянути. В його умі переходить образ за образом з його життя. Його вдасна доля. І доля його народу. І журба нагадує на черкечу душу. І не рад він такими думками, та сили нема їх позбутися

Бере Письмо Свяге в руки,
Голосно читає,
А думою старий чернець
Далеко літає..
І тихнуть Божії Слова.
І в келії — пишне в Січі.
Братерство славне ожива,
А синій гетьман, мов сова,
Чорнявої хмарою в вічі...
Музика . . . танці... І Бердичів,
Кайдани бряжжають... Москва...
Боги, сніги і... Бахчі...
І помотались із очей
На ріку сльози...

— Вий покоєнь,
І плюсь старечу усмирай,
Свяге Писанія читай!
Читай, читай, та слухай дзвони,
А серцем не потурай!
Воно тебе в Сибір возьмо,
Воно тебе весь вік мурчо...

Бути може, що такі старі Козаки-Запорожці були вчасти тими мудрцями, що з свого великого досвіду неоцінну перлину доложили до будови народньої культури.

А може в давнині була каста сивоволосих „батьків народу", може були громадські поважні фільозофи-законодателі, що уважали своїм народним обовязком творити і передавати народову ту мудрість, яка дасть їх народові здоровля та силу

Берімо хоч би такі приміри:

Народний стародавний звичай приказує, що на Різдво і на Великдень ніхто не повинен до других ходити. Не мають ходити ані старші, ані діти. Ніяких відвідин, ніяких гостин. Прийшовши в Церкви на Різдво ціла родина має сидіти в дома, а на Великдень можна бути вже коло Церкви, отже на громадських святочних сходинах. Але не по хатах.

Яке-ж практичне значіння такого звичаю? Значіння дуже велике! Його ціллю є — заставити родину тісним кружком спільно святкувати, спільно святочну хвилю переживати. А переживаючи відчаходити ті звязки і ті способи, при яких родина в тісним своїм кружку, без чужих людей, може бути задоволена

Та як є час призначений для тісно-родинних переживань, так ярів є звичай для обовязкових святочних відвідин рідні, знакомих, сусідів, бідних. Так звичай нести підчас Різдвяних Свят „вечеру" до старих батька-матері (коли є внуки, то води несуть, чи везуть до діду на і бабуні); також-ж вечеру носять до хоестних батька-матері (й якучерки) найменші дитини; звичай посилати поживу бідніймим, які на свята не могли придбати всього того, що богаті; звичай ділитися поживою з сусідами (в деяких сторонах,де ще такий звичай), обмінюватись писанками (як на Великдень) і т. д.

А дальше всі инші святочні звичаї, в яких основою є — закон обовязку. Лиманійшть стпав (з печивами) на Святий Вечер. Дідух, сіно, сніп... До Церкви йдеться вдосвіта — по півночі, а 3—4 годині.

Щоби гідно до Свят приготовитися і гідно Свята святкувати, найперше треба знати і памятати всі святочні звичаї, а тоуге — треба повного почуття обовязку. Треба сказати:

— Всі святочні звичаї в мене такі святі, що я ні найменшого з них не забуду, ані найменшого не занедбаю. Волосинні з наших звичаїв не дам пропасти! . . . .

Де є таке почуття обовязку, там є також (що незвичайно важне!) громадська контроля і громадська карність. Коли хтось починає святочні звичаї легковажити — громада його осудить, як культурного злочинця. Його уважають гіршим, чужим, відступником, зрадником. Бо він легковаждить культурні звичаї цілих поколінь свого народу. Він зневажає те, що всі повважають. Він дає примір легковаження культурних цінностей. І розумна громада такого чоловіка ставить поза межі свого життя — як злочинця. Як того, кому не можна в нічім вірити і якого треба навіть бойкотувати

Так, і лише так громада може охоронити свое культурне життя від занепаду! Силою громадської контролі і карності!

В життях богатьох наших видатних людей читаємо, що велику силу напіонального почуття лишали на їх душах дали цілого життя ті казки, яких вони малими наслухалися від няньок, від бабусь, від служниць. Ті пісні, якими вони, будучи дітьми, заходолювалися. Ті святочні родинні переживання, які завдавали вони, будучи дітьми. Все те лишалось твердо основою, на якій будувалася їхня пізнійша народна робота.

Тай чи треба на те як письменних доказів? Хіба в кождого з нас і в кождої з нас минулі Різдвяні, чи Великодні Свята не є величавими хвилями, найкращими образами нашого життя? І ніколи забути їх не можна, бо завсіди при їх спомінках наше минуле, наше найсвятіше знов оживає. І хоч би всі вчені цілого світа сказали нам, що Різдвяні і Великодні святочні переживання нічого не варта — ми не повіримо їм.

Чому наша дана плякта, наші кжажі родиню відійшли від свого народу — спольщилися, чи змосковщилися? Тому, що не знали змісту своєї народної культури. А як і знали, то легковажили, не розумівчи її сили, її значіння для життя. Легковажучи-ж — вони занедбували свое рідне, а на його місце тягнули до своїх домів, до своїх родин чужі вплив, чужий зміст.

Культура, се душа народу. А вони свою душу убивали і свое тіло заповняли чужою душею. Тому вони для українського народу загинули. Як непрожимі. Як лінивці до практичної думки. Як відступники і зрадники народу.

Відступство від народної культури було відступством від цілого народу і його справи!

Знаючи се — нехай ніхто з нас ніколи не відважиться йти їх слідами. Щоби ніхто лінивих, непрожимих, байдужих та зрадників на нашому чолі не зявилося. Щоби історія не поставила нас між народними відступниками. І щоби Народжений Син Божий не сказав колись до нас:

— Слуго нерозумний і лінивий! Я дав тобі талєнт, а ти його закопав, ти його замарнував, отже цілу вічність маєш бути між злочинцями, подібними Єлно ледолю...

Святкуймо з повним почуттям обовязку, з найбільшою пошаною до наших предківських звичаїв, до наших святощів! Святкуймо так, щоби ми могли сказати — і дитині, і молодіжи, і байдужим та лінивим:

— Ось так дійсний Українець свої Свята святкує!

Тоді доперва наше святкування буде гідне і лише тоді зможемо з чистою совістю співати:

З нами Бог, розумійте народи,
І покоріться — бо з нами Бог!

ВСЯЧИНА.

Визначний астроном, Джінс, недавно мав в Лондоні виклад про астрономічні нові обчислення. І сказав:

Звізди богато горячійші, ніж сонце. Є такі, що мають сотки мілїонів горяча. А маса їх така збита, чи стиснена, що кубічний цаль важить богато тон,

В обсерваторії на Горі Вилсона схоплено на фотографічну плиту відбитки мраковини (білявих мрак), про які можна сказати, що світло відних летить до землі 100,000,000 (сто мілїонів) літ. А на одну секунду світло перелітає 300,000 кільометрів, або 186,000 тутешніх миль.

Мраковинни, се громади звізд, однакож вони так далеко, що виглядають немов мрака.

„ВІСТНИК"
Релігійний часопис для Українців в Канаді
Виходить 1го і 15-го кожного місяця.
Видає Українська Православна Видавнича Спілка.
Передплата: В Канаді — $1.50 на рік.
За границю — $2.00 на рік.

THE HERALD
Published semimonthly by the
Ukrainian Orthodox Publishing Company
Subscription per annum:
In Canada — $1.50. — Foreign — $2.00.

Адресуйте: —
The HERALD, Box 3684, WINNIPEG, MAN.

РІЗДВО.

„Не бійтесь, ось бо приношу вам радість велику, яка буде всім людям, бо народився Спас, Христос-Господь."

Наблизилася незвичайна ніч. У небесних просторах звенить чудова пісня ангельських хорів. Всі сотворіння заслухалися в неї. В одному місці зрідилася зоря і розсипала на землю величаве світло. Боже милування і ласкавість до себе. На землі твориться щось велике...

Починається важна подія. Свята ніч спроваджує Того, Який надає світові нову форму, нову душу, яка спрямує його життя в нове русло, переображує всі його взаємини.

Сеї ночі народжується Ісус Христос, Син Божий.

Співає про се пророк Ісаія: „Дитя народилось нам, Син даний нам; власть на раменах Його, а ім'я Йому: Дивний, Порадник, Бог Кріпкий, Отець будучого віку, князь мира" (Іс. IX: 6).

Прийшло се предивне Дитя, щоб основувати нове царство на землі: царство любови й милосердя, царство Правди й Справедливости; прийшло, щоб вчинити з небесних і земних жителів одну родину.

Прийшов Ісус і заснував царство Добра й Любови й Милосердя, Царство, яке є сильніше від всіх земних царств. Й яке має опанувати ними.

В давних часах жили могучі царі і вони нападали зі своїм військом на чужі краї, палили там села й міста, забирали людей тисячами в неволю. Свої подвиги хвалли описати на скалах, щоб слава про них остала до сього роду. А коли почули, що збліжається година їх смерти, то казали збудувати з величених камінюк могильну палату й похоронити там своє набальзамоване тіло, щоби й по смерти остати славними, широко знаними.

Ті могильні палати — піраміди — колишніх славних египетських царів остали й до нині. Одначе імена тих славних князів не жиють серед нас, очі наші не кидають блиском заздрю й не бються з одумінлими серця наші, коли й почуємо їх імена. Що більше, прийде день, коли бурі й дощі змиють останній камінь з пірамід, а ліски пустині засинають всякий слід по колишніх славних царях земських.

А в тих самих сторонах дві тисячі років тому народився Цар, Який не мав жовнищів, Якій не пролював крови й не палив людських осель. Він подавав ручку грішникам, голубив заглібнюю долонею чоло хорого, роздував у полумя іскри милосердя для ближніх, вигрівав аж до хреста в прощенню й терпеливости. Він в своїм милосерді пращав навіть тим, які наближіще переслідували Його, й бажав їм спасення.

Він не здвигнув собі могильної палати, піраміди каменюг, не записав імена Свого на скалах, одначе Царство Його істнує вже близько 2000 років і ніяке Його є інше що раз ширше, що раз дальше по всіх закутках землі, пам'ять про Його не тільки, що не завмирає, а противно що раз голосніше, що раз ширше звучить по всьому світі.

Цар сей — се Ісус Христос.

Разне поневолений нарід, коли повстане серед нього герой, який визволе його з ворожого ярма та принесе йому належну свободу й славу. Так само зраяли поневолений світ, коли зявився переможець Христос. Різдвяна ніч принесла свободу народам; вона зняла важку темноту із людських очей та вічного мрака збентеження серце людини, бо заявилто на землю небесне сонце ласки, любови й правди.

І тому співає пророк Ісаія. „З сеї ночи настинів місяць світлом сонця, а сонячне світло стало в семеро ценіше, ніж світло сімох днів, бо Дитя-Господь перевяже рани Своєму народови та погоїть синці, завдані Йому" (Іс. XXX: 26).

А рани народу були дійсно великі!

Бо панування тоді серед нього роспуста й темнота. — ідолопоклонство й ненависть та насилля! Бо знаходився він тоді над пропастю цілковитої духовної загибелі!

І одинокою надією в тій чорній годині в житію людства було предсказання пророків, що в слушний час народиться Месія, Спаситель, Який відкупить людей від гріха і його страшних наслідків.

І в кінці, коли сповнився призначений час, той Месія дійсно зявився на світ. Зявився не в славі, а в повній простоті, не як Цар, Яким Він дійсно був, а як найбільший нуждар, як найбільш понижений з понижених.

Так, як походження Його, так і спосіб Його приходу на світ переходить наш розум. Але колиб Ісус прийшов був на те, щоб панувати над світом як володар, як земний цар, то й прихід Його був би инакший. — Та царство Його, як Він Сам каже, не від світу сього Він прийшов не по земну славу, ани по земни богацтва, Він прийшов панувати не над нами, а у нас, не над нашим тілом, а у наших серцях. І тому прихід Його на світ був такий вбогий такий сиромний. Він дає нам сим доказ, що вартість життя не є в богатстві, ани в славі, ані в фізичній силі, а в моральній досконалости.

Але хоч прийшов Він на світ, як найбільший нуждар, то весь світ поклонився Йому: Поклонилася природа — небовід і звірята; поклонилися пастухи — найбідніщі з людей; поклонилися три царі — представники тодішньої світської власти й мудрости; поклонилися Ангели — представники невидимого Царства Божого.

Так почалася велика робота — будова Царства Божого. Почалася в убогій стаєнці, при вбогих обставинах.

Так починається кожде велике діло, кожда велика робота. З найменшого початку, до найбільших розмірів.

Будова Царства Божого на землі, започаткована тої ночі в убогій стаєнці, продовжується і тепер, і кождий з нас бере в тій будові участь і або причинюється до будови, або єднове її. Обьявком є будувати Царство Боже, а не спинати Його розвою — будувати гідним життям ..

Кожда велика робота вимагає великої праці, великих трудів, великих пожертв. Вимагає також і будова Царства Божого. Кождий вірний християнин стрічається в своїм житті з великими труднощами, з великим спокусами, які часом до самих основ захитують його віру й витревалість. Але він не падає, він не сходить в прадідівої дороги, нога Його не спотикається. Бо він завжди чує радісні й повні обіту слова Ангела — -: „Не бійтесь! Не бійтесь, ось бо народився вам Спаситель, Христос-Господь!"

Нехай же сі слова й для нас будуть підпорою в житію і най дають нам відвагу до життя в Правді.

В сей день Різдва Христового, нехай великі любов до Дитяти-Ісуса оплине серця наші і най ласка Його і опіка не опускає нас во віки вічні.

Христос родився!

ШЕВЧЕНКО НА РІЗДВО.

Був рік 1848-ий. Шевченко був тоді на засланню.

А як наближалися Різдвяні Свята, давно минуле „почало оживать в душі поета. І пише він тоді зворушливий Лист-Вірш до свого друга Лазаревського („На Різдво"). А в дисті просить поет, щоби при нагоді свят Лазаревський згадав:

...в пустині,
Далеко над морем
Свого друга веселого,
Як він горе боре.

Як він там молиться „та згадує Україну, і тебе мій друже"...

А дальше розкриває Шевченко перед Лазаревським в широкім змісті своє різдвяне святочне горе. Каже він:

... На дворі бач
Наступає свято —
Тяжко його, друже-брате,
Самому стрічати
У пустині... Завтра рано
Заревуть дзвінниці
В Україні, завтра рано
До церкви молитись
Йдуть люде.. Завтра-ж рано
Завие голодний
Звір в пустині і повіє
Уранці холодний...
І занесе піском, снігом
Курінь — мою хату...
Отак мені доведеться
Свято зустрічати!

Невимовна журба — велика святочна журба пробивається в наведених словах Поет журиться, що не почує різдвяних дзвонів, що не пійде з людьми до церкви молитися. Що не буде переживати з своїм народом, з своєю великою родиною, з найбільших Роковин Свят. Що не засяде до Вечері разом з другими. Що не буде поділяти святочного настрою з своїми рідними...

Богато мусів тоді нагадувати поет і батька, що вмер невдовзі по тім і брати, і сестри.. І діда свого Шевченко ще тямив, то певно й він згадався.. І певно згадав він те Різдво, коли ще жила його мати. І пізнійші, сумнійші святкування сиротою... І певно кращі святкування пізнійшого віку між своїми дорогими другами...

Хіба може щирий Син Народу инакше думати? Хіба може він инакше відчувати? Иншого бажати? Хіба не хоче він з цілим своїм народом працювати святкувати, молитись, думати, тішитись і плакати?

По тім і пізнається Великих Синів Народу!

Митрополит Василь Липківський.

„НА ЗЕМЛІ МИР"

Брати! Коли народився Христос, то янголи Божі заспівали радісну пісню: „Слава Богові на небі й на земли мир". Чи є же той мир на земі? Так, є. І сей мир Божий на земли, се є свята Христова церква - той духовний будинок, той притулок миру, утіхи і вічного життя для всіх людей, народів, який збудував Христос, щоб у ньому мали змогу знайти мир на земі. Але-ж кажуть: „Церква і сама миру не має, бо завжди терпить усякі біди на земли й мусить боротись за своє існування. Та й у самій Церкві хіба є мир, коли ми бачимо богато Церков, і одна з одною в постійній боротьбі?" Так, се все є, було й завжди буде Але се є лише поверхня життя церкви на землі. А там, під сією бурхливою поверхнею, там у глибині церковного життя, звідки власне й бе на поверхню життя й животворча сила, — той мир Божий що перевищує всякий розум (Фил. IV: 7), там в глибині нічо не нарушує й не може порушити миру Божого. Як на морю противні вітри збивають великі хвилі, що й самі не мають спокою й одна одну доганяють і розбивають, але вся ти боротьба лише на поверхні моря, а не в глибині його, там, де зароджується, виділь виникає вся повнота морського життя - там вічний, непорушний спокій Нехай хвилі немилосерно розбивають і нищать все на поверхні моря, там у глибині його в повному спокою неземно творяться нові життя, що захоплює собою й поверхню моря. Ось таке величне і незбоче значіння для миру на земли має й Церква Христова. Всі складені людьми організації, що працюють й боротьбу ведуть на поверхні моря земського, — вони не грунтуються на таких самірних глибоких непорушних підвалинах, як Церква Христова. Всі організації часто лише і є ті човни, що їх хвилі морські безнастанно нищать розбивають. Лише Церква Христова закладена на такій безмежній глибині Божого миру, що туди ніякі пекельні сили не досягнуть. Хвилі життєвого моря можуть розбивати й покривати її поверхню, але тим більш непохитна буде глибина її, той мир Божий на землі, що раз поставлений Христом для замирення людей і народів, буде стояти й творити життя миру й до віки. Отже Церква Христова, що її принис на землю і тут заснував Христос, се є такий нінякими силами непорушний мир на землі що ані. Павло, ще з початку життя Церкви, прозираючи ті величені хвилі, що намагатимуться її розбити, так про неї говорив: „Хто нас розлучить від любови Христової? Чи горе, чи тіснота, чи гонінни, чи голод, чи нагота, чи біда чи меч? .. Ніщо, бо я впевнився, що ні смерть, ні життя, ні янголи, ні князівство, ні сили, ні сучасне, ні майбутнє, ні висота, ні глибина, ні инше ніяке явище, не може нас розлучити від любови Божої, що в Христі Ісусі Господі нашім" (Рим VIII: 35-9).

Ось через що така дорога нічим не заміннима Церква Христова для певности й замирення життя на землі, що колиб справді зявилась, така сила, що знищилаб церкву, вся решта земних закладів залишилабся на поверхні життєвого моря без того якоря спасіння, що вкорінився в безмежній глибині моря і носив би по хвилях моря без надії на спасіння під страхом повної загибелі, як се було на землі з народами перед приходом Христа Спасителя, перед тим як поставив Христос на землі свою Церкву — сей непохитний стовп і твердиню істини (1 Тим. III: 15), що одним місцем затверджується в незмірній глибині моря життєвого в вістях вічного життя, а другим відносить до безмежної висоти неба, досягаючи й там вічного життя... Під захистом Церкви й кожда окрема людина й усе людство лише і можуть себе почувати синами вічности, дітьми безмежної, непорушної слави царства Божого, в порівнянні з якими ніякого значіння не мають всі турботи світу сього.

Брати. Церква Христова, що має в своїй глибині недосяжне й невичерпане джерело миру Божого, утіху вічного життя, подає ці невимрущі дари свої й на поверхню моря життєвого. де постійно носяться і розбиваються хвилями людського спокучення, і є для світу найбільшим і єдино непохитним чинником замирення. Якіж засоби подає церква на поверхню життя людського для його замирення? Перш за все кожну душу християнську, церква стверджує на непохитній волі всесвітнього замирення у Христі, надає душі людини більше значіння, ніж усьому світові, оселяє в сій душі царство небесне, яке є по слову ап. Павла правда, мир і радість Духові Святому.

Отже душа кожного християнина переважно носить в собі мир і радість і є провидінієм сих почуттів у людських стосунках. Дальше Церква єднає людей силкою любови, братерства і волі, а тому мир, любов і братерство є ті єдині, й святі почуття, які єднають людей у Церкві. І якіб тяжкі хвилі життя не були і не зарявали церкви — хвилі ворожости, знущання та земної величности й сили — Церква ніколи не випустить з своїх рук пріпора миру й любови до брата свого, а поки сей пріпор перед очима людей і народів. церква завжди буде чинником миру на земли. Церква Христова заповідує любов до ворогів, страждання від них, а не помсту їм, сим провіщає велику перемогу миру над помстою на землі, І там, де війни. заколоти рунування, жах знищення людського, Церква завжди буде нагадувати людності: „Всяди меч твій у похву" (Іоан XVIII: 11).

Велика тяжка, часом жахлива й неправдива боротьба треває ще на світі і навіть між церквами. Але слово про мир все голосніще і владніще лунає в повітрі сієї боротьби. І се слово найбільш внесено і поперед всіх виголошує церква... Мабуть ся боротьба не припиниться до кінця світа, поки люде залишаться людьми, поки не стануть як ангели Божі (Лук. XX. 36). Але лише Церква кожду душу християнську підчас останнього її зітхання благословляє вічним спокоем у тій безмежній глибині й висоті Божого царства, куди вже не сягає боротьба та незгода світу сього...

Нехай же буде благословенний Христос Спаситель наш, що своїм народженим принісе на землю той мир, який є і завжди буде світлом життя для всіх народів. Амінь.

„ДНІПРО"
орган Української Православної Церкви в Злучених Державах,
виходить 1 і 15 кожного місяця і коштує на рік $2.00
Передплату висилати на адресу:
"DNIPRO"
1851 Germantown Ave., Philadelphia, Pa

КАТОЛИЦЬКА ПОЛЬЩА СТОЇТЬ НА БРЕХНИ.

Поляки, се католики. Польща — католицька держава. Нинішний папа так злюбився в Польщі, що після війни цілий тиждень, що другий, то слав їй свої благословення

Але люде знають, що Польща не є християнською державою. Є лише католицькою на римську міру. Себто — яка Польща, такий Рим; який Рим, така Польщиця.

Трошки давнійше сальдурська німецька газета — „Катол. Кірхенцайтунг" (Католицька Церковна Газета, обзнакомлювала своїх читачів з польським християнством. Вони нічого не видумували, вона лише передрукувала те, що самі Поляки в своїх газетах про себе пишуть. І так передрукувала вона з „Пшеглёнду Повшехнего" між иншим таке

„Як широка і довга Польща, даремно шукати-б тут правди, бо всюди, завсіди і всі або її заперечують, або замовчують, коли вже не просто фальшують. Нігде не виступає се так ярко, як в публічному житію. Для здання і поступування брехня стала тут правилом. Все стоїть на брехні Брехнею побоюються своїх противників; брехнею оборонюється своє становище; при помочи брехні випирається на маси; брехнею творить ся брехню промоклі настрої, яких вимагається для досягнення брехливих цілей. В тій загальній ворохобні проти правди всі однозгідно подавали собі руки."

Полякам було ніяково, що німецькі католики таке про Поляків пишуть, і польський ксьондз. Нехик, почав Поляків обороняти. Однакож обороняв не фактами, а тільки голословною балачкою, що мовляв: „Того числа „Пшеглёндну Повшехнего", де се писалося, не мію під руками але.. колиб хто мав, то його треба не так розумїти.." Так, що з оборони Пехика виходить зимне потвердження сказаного.

Отже в гарнім світлі виходить католицька Польща! Німецькі католики ганьчать Польщу брехливою, нехристиянською Але папа її благословить! Тай українські греко-католики радіють, що вони можуть стояти в католицькім ряді поруч з Польщею. Коло пана станеш, то і сам станеш набереш.

„ПОГАНЬСТВО СХИЗМИ".

Трохи давнійше Поляки святкували „Підвищ. перенесення чудотворного образу Матері Божої Коденської (що колись був власністю української церкви). З того приводу польське духовенство надрукувало плякати („Дочкарки Польська в Бялей") і розкинули по цілім Підляшу І на тих плякатах Мати Божа зветься „Тріумфаторка і Погромїцелька поганьства схизми" (Славна переможчиня і вищителька поганьства- православія).

З того приводу подає білоруська католицька газета „Крынїца":

„Пастирі Христової Церкви називають православну християнську віру поганством! І ті сами пастирі ведуть „апостольську" працю „зєдиненя церков". Шож се має бути? Як зрозумїти, як сполучити одно з другим? Отся відозва остається назавсігди свідоцтвом перекручення самої ідеї християнства, до якого довів дикий релігійний фанатизм "

Ми від себе можемо лише сказати, що не релігійний фанатизм, але фанатичне безвірство!

НЕДІЛЬНА ШКОЛА

Степан Смаль-Стоцький.

РІЗДВО В НЕМОЛОВІ.

Село ставало біле-білесеньке, снігу нападало чимало, морози взялися гостріші, аж скрипіло під ногами, сонце невече в'ялі, наближалися різдвяні та йорданські святки, почалась приготування. Вибрали пшениці на кутю, бо треба її в ступі обротати і гадити як ячмінь на пеньцак, бо кутя з оброганої пшениці лілша. Мама мусіли напекти богато книшів, всяких пиріжків, наставили великий горщок сушениці на узвар. На святий вечер зварили кутю, приправили її маком, здсолодили медом, наварили пирогів з капустою, голубців з пшоном або з гречаними кочгками. Тато приготовили на гумні трясинки для худоби на всі три дні свят, поробили вязанки готові так, що тілько треба було покласти їх в ясла та за драбину, бо в свята нічого робити негодиться; вибрали гарний, здоровий сніп жита, принесли до хати і поставили його в кутї за столом під образами — се був дід. Принесли і трясинки трохи, розстелили її на чисто обмитій підлозі під столом — се дідух, та потрусили сіном і на столі під чистим настільником.

Під вечер взяли в збанок свяченої води і кропило та кредяу і пішли ми з нгумно. Тато покропили тою водою коні і худобу в стайні і хліві, покропили і в стодолі і в шопі, а на всіх дверях крейдою зробили хрест, так само і в хлівах на обійсті коло хати. „Дай Боже усім нам щасливо сі святки опровадити і на рік діждатись!" — кажуть, увійшовши в хату, а се був знак, що починається святий вечер. Усі відказали „Дай Боже!" Мама засвітили свічку воскову на столі, поклали книш, поставили миски з кутею, пирогами, голубцями, узваром. Усі засіли до столу, сиділи через цілу вечеру, щоб кури добре неслися та висидували курчата, а дідусь, набравши ложкою кутї, підкинули нею під стелю, щоб бджоли добре робилися. По тім, як за богато зерен кутї на стелі прилипне, воно жили, кілько буде років.

Тепер почали ми всі кутю їсти. Кутя була дуже смачна, студена. Попоївши досита, заспівали коляду „Бог предівічний". Я рад був, що міг встати та дідухи трохи перевертатися. Бабуня з мамою радилися, кому-б то треба вечерю післяти. А посилалося вечерю бідним та тим, що їх хотіли таким способом вшанувати. І почали лягодити миски, завили туди всього потроху, а зверха книша. Потім то одно то друге з нас ту вечеру розносили.

Підвнь з татом та дяльком Луцьком вгадували, які то святки були торік і давнійше та що ще той час змінилося. Діти бавилися, доки їх сон не зморив і вони там, де були, так і заснули. Нарешті і старші згадали, що треба рано вставати, щоб поїхати до Хмільна на Службу Божу, і тому почали і собі стелити, оченаві відмолитли. Бабуня попятали стіл, але лишили там вечеру для покійників. Потягли, полягали спати.

На другий день свят була відправа у нас. Хоч морози тисне, людям весело. Поодягалися в кожухи, в чоботи соломині устілки їх гріють. Коляди одна по другій розлягаються церковю. Найбільша радість в того, що „Бог предвічний"... в яслях лежить... в стайні у Фогіп", неначеб то дивитав до них самих, до хлібороків, що вони єдого вогя, „сонце правди", неначе очкать між собою, і тому всі навперебійки так „весело співають... ісуса вінцюють". Якось любо, коли отака загальна радість розлягається в душах людських, що радіють навіть несвоїй вповні того, чого радіють. Се Р... на селі серед інших селян.

У вечер ходить колядники від хати до хати. Вранцю церковне їх висилало колядувати на церковні потреби. Принишли і до нас. Вже чуємо знадвору голос: „А чи позволяєте, пане господарю, заколядувати, вашу хату звеселити?" — „просимо — кажуть тато. І понеслася знов коляда одна й друга. Запросили колядників до хати, щоб загрілися, частують, а міхоноша дістає книші та ще і дрібними дещо. Розпитують, де вже були, що чувати. Але колядники спішаться. Заколядували ще і в хаті, подякували і пішли дальше. А я так дуже радував пити з ними, але тато кажуть: Ти ще за малий. Як підростеш, підеш і ти колядувати.

Дехто з сновіків і сусідів навідався до нас. В хаті зробилося гутірно, частують, примовляють, закусують, розказують всячину, сміються, жінки щось перешіптуються, а нам, дітям, нерад мусіли тато наказувати, щоб ми так не пустували.

Так було і третьої днини свят, тільки що мама варили дещо теплого на обід.

З різдвяними святками якось тяжко розставалися люди. Дідух все ще лежав під столом, „дід" стояв ще на покутті, нагадували свята, тому й до тяжчої господарської роботи якось не бралися. Се час відпочинку в господарстві. Тим більше, що і новий рік ще до різдвяних свят рахується з своїм обрядом. що рано ходять хлопці по хатах новонітувати, сіючи жменю зерна по підлозі, примовляючи при тім „сійся, родися жито, пшениця, всяка пашениця" та бажаючи сі святки миром опровадити і нарік тікати.

Різдвяні святки кінчилися власне як Йорданом, коли воду на криниці освячували і священик з кропилом седо обійдів. Перед Йорданом також постили, а на шедрий вечір давали таку саму вечеру, як на святий вечер. По Йордані пали дідуха на подвірі, виносили з хати „діда". Се був конець свят, повний традиційної, тарминної обрядовости, все ще живої в почуванні народнім, все ще чарочистої, а не лиш формальної. Починалася звичайна робота, перериване кілька тим, що настав час весіль.

ІСТОРІЯ ЦЕРКВИ

(За Р. Семаном).

(Дальше).

Небавом орден Єзуїтів зріс на кілька тисяч членів і розширився скоро по всіх краях, утвечаючи весь духовий рух часу. В руки Єзуїтів попали школи, університетські катедри, місії між поганами, а на довгий час були вони сповідниками володарів; а про все мали здавати справу генералові. Таким чином був генерал встановив вихіснувати в інтересі цілої ордену.

А щоби членам уділяти всякі заходи, які видавалися їм відповідними для цілий ордену, вчили визначивші Єзуїти ріжні засади, щоби усунути всякий сумнів дотично моральности або неморальности якого діла. Такими засадами були, приміром, „ціль освячує средства", або „гріх є або фільозофічний, або теольогічний" (именно фільозофічний, коли хтось грішить без ясної свідомости і без намірь. перестутити жийсь позитивний закон Божий, теольогічний, коли хтось грішить в сею ясною свідомістю і цілію), і що „тілько теольогічний гріх заслугує на кару", і т. п.

Орден сей своїм великим впливом і своєю надзе військовою карністю набув собі величавий маєток, обсадив своїми членами найважнійші уряди, давав свій впливом провід політиці держав і усував кого будь, навіть володарів, коли стояли йому намірам на перешкоді. З причини сего політичного впливу, як також тому, що лишили всякий свобідний рух духовий, стали Єзуїти в половині 18 столітя предметом загальної ненависти не лиш в протестантських краях, але також і рімо-католицьких. Щоби їх позбутися, уживано найстрійших средств. Так року 1759 видалено Єзуїтів з Португалії, року 1764 з Франції, в роках 1765—1768 з Еспанії, Неаполю й Парми. Року 1773 (21 липня) папа Клементій XIV був приневолений орден розвязати; коли-ж помер відтак слідуючого року, говорили вроді, що його отруено.

Орден знесено у всіх державах, крім православної Росії і протестантської Пруссії, де його володарі задля його цінних заслуг підтримували й надалі.

Зі знесенням сего ордену втратило папство найсторічійших оборонців його могучести. Тому по упадку Наполеона першим ділом папи Пія VII було відновлення ордену (1814 р.). Зараз почали Єзуїти наново свою діяльність і хотяй не могли здобути собі давнійшого впливу, то все таки в тепер мають перевагу в церкві. З Росії видалено їх указом року 1820, а на заході заборонена їх діяльність в кількох краях від 1848 державними законами.

АСИРІЯ ДО ЦЕРКОВ СВІТА.

Асирійський Патріярх звернувся до всіх християнських Церков світа, щоби піднесли справу Асирії перед своїми урядами і перед Лігою Націй. Він каже, що Асирії вже вверталися до Ліги Націй, представляючи, що їх засуджено на винищення, однакож Ліга досі не звертала на все те уваги. Патріярх каже, що уряд Іраку поставив собі за ціль знищити віру, мову, традицію і звичаї Асирійців, а навіть Асирійців, як народ. Протягом вже сего року військо Іраку Асирійців мясово збивало — чоловіків, жінок, дітей, революційних, звичайними та машинковими крісами. А в той же час державні міністри були кілька миль від того місця і не перешкаджали. Отже Патріярх просить, щоби представники церков порушили сю справу перед Лігою Націй.

Та можна бути певним, що „Церкви Світа" звернуть увагу на справу Асирійців так, як звертала досі Ліга Націй. Звичайно так, як звертають вони на те, що більшевики вимищують мілліони христіян голодом, розстрілами, Соловками...

ЗВІТ З ЦЕРКОВНОГО ЗІЗДУ в Канорі, Саск. 24 і 25 вер., с.р.

Другий день нарад.

(Докінчення)

Дальші наради зійшлі в понеділок рано 25 вересня, в присутності 76 Висвопресвященства, священиків і делегатів від поверх 30 громад, та деяких гостей

Сей день відбув призначено на проповіді, класи й дискусії справ загально церковних і спеціальних справ поодиноких громад.

П. Мацюпик, маляр з Ріджайни, говорив на тему загальнолюдських моральних питань головно по містах, де члени, звичайно-робітники, одного міста праці не тримаються і може вийти з того небезпека для церковного життя.

О. Мітрат повсяна справу чартеру після розвязання Консисторії Буковий еп. Будка мав свою пастиру, особисту, порівняно і на яко заосмотрений якраз царкан. Чартер Укр. Прав. Церкви ще в корпораційній особи, але цілої Церкви. Властителем маєтків церковних гр. кат. церкви є самий епископ. Предсідателем громади є без вибору висланник епископа, священик, в него ключі і все право. Чартер Укр. Прав Церкви предвидячує, що кожда громада є властителем свого маєтку в загальне церковне майно, якби таке було — приміром будинок Семінарії, сиротинець тощо, належалоб до цілої Церкви. Треба було спеціального чартеру на провінцію Квебек, де провінціальний закон не давав права нашому парохови в Монреалі ні хреститі, ні вінчати Громада наша в Монреалі стратила кільканайцять сот долярів на чартер і не дістала чартеру аж за третім разом, коли в голові Конференції тим поїхав на місце, дедно власноть тим право набути на провінцію Квебек. Податки кожда провінція має свою право, яке регулює церковне майно. Однак ніс ні право ні власти не єднають так, а єдине духовне обєднання через принятя статута церковного, який був ухвалений і принятий загальним Собором в Йорктоні 1930 року. Кожда громада, яка зголосила принятя того статута, стає тим самим членом тіла цілої Церкви. Коли згода в громаді, то не треба й статута, коли-ж ні, так про свої справи рішає статут. Отже добре би було щоби кожда громада приняла статут, бо тоді буде забезпечена правно і статутом церковним і чартером на цілу Канаду.

Дальше виявлялися дискусія про справи в молодіжю. Забирали голос в дискусії дд. Трембак, Масенин, Кушнір, Киба, Сайн, Гебора В., Гр. Стратійчук, їв. Стратійчук, о. Кисторак, паці Михасів.

Вяр. о. Владика вів дискусію до отсих вказівочень: 1) В кожній громаді священики повіснюють для старших і молоді значіння наших обрядів; 2) Родичі повинні все брати дітей до церков на науку релігії; 3) Старші брати мають бути сталі і вміти виконувати свої обовязки в церквах; 4) Підчас Служби Божої не вільно нічим другим заніматився (крім молитвою); 5) Вільно, де зайде потреба, на всі стінки співати на Вечірній і Ранній Службі.

Попополудніша сесія.

На попополудніший сесії були порушені й обговорені такі справи: питання подорожуючого місіонара; піку від канадійського місіонерського видавництва, питання чистого перекладення священників; справа сиєторії та духовних і світських при відправі обрядів.

1. В справі голосу на Українській, вік прийно рекомендації, які були приготовані Союзом Українців Самостійників

2. Збір висловив своє вірність Українсько-Православній Церкві і її нові Українців Самостійників за їх провідництві. Зокрема збір висказує го прослідно-цілковиту роботу серед українського населення в Канаді. Архиепископові Іоанові за його о- ді.

ПОВІДОМЛЕННЯ В СПРАВІ МОЛИТВЕННИКА.

Отсим повідомляється всіх тих, які прислали замовлення на молитвенник „ДОБРИЙ ПАСТИР" в шкіряній справі, що через незалежні від нас причини молитвенник в шкіряній справі ще не вийшлений і через се не можна було замовляць на час виповнити.

Перепрошуємо шановних покупців за таке опізнення і обіцяємо вислати ім молитвенник так скоро, як отримаємо їх від переплетника.

Консисторія.

РОЗПОДІЛ ПРАЦІ УКРАЇНСЬКОЇ ПРАВОСЛАВНОЇ ГРОМАДИ

В ТОРОНТО, ОНТ. НА СІЧЕНЬ 1934.

З днем 1-го січня 1934 р. Українська Православна Громада перенесеться до нового церковного будинку на вулиці Крайфорд ч. 631

Перше Богослужіння в новій церкві буде на Різдво 7 січня.— Порядок:

7. Неділя — Різдво Христове: Велика Повечірня в год. 8 рано.

Утреня в год. 7,30 рано. — Служба Божа в год. 9 рано.

8. Понеділок, Собор Пр. Богородиці — Утреня 9. год. рано

Служба Божа 10.30 рано.

9. Вівторок, Стефана; Служба Божа 9 рано. — Вечірня 7. вечором.

14. Неділя, Новий Рік: — Всенощне 9 год. рано. — Служба Божа 10.30.

Зараз по Богослуженню, год. 1.30, буде влагоджений Спільний Рідний Обід для членів і прихильників та гостей в церковній салі, на який отсим широ всіх Українців запрошуються.

10. Пятниця, Богоявлення Господнє: — Велике Повечірня 8 год. рано

Служба Божа 8 год. рано. — Водосвятя 10 год. рано

Неділі 21 і 28 січня. Утреня 9 год. Служба Божа 10.30

Недільна Школа починається в год. 12.15 кожної неділі.

Проба дяківок що вівторок в 8 год. вечер. від ч. 436 Маркета Ст. Жіночі сходини що вівторок в церковній салі, 631 Крайфорд

Проба співу що середи в 8 год. вечером

Засідання Уряду що пятниці в 8 год. вечером

Базар відбудеться в днях 26—27 січня під ч. 631 Крайфорд Ст. Проситься всіх хто має тікети, щоби на час повернув відпитки і гроші

Річні Збори Української Православної Громади в Торонто, на яких буде даний звіт за відбутої діяльности і буде вибраний новий уряд на 1934 рік, відбудуться у вівторок, дня 6-го січня 1934 р. (по вечірній) у год. 8 вечором в церковній салі під ч. 631 Крайфорд Ст., Торонто. Кожний член громади повинен обовязково явитися на ці збори.

Управа Української Православної Церкви в Торонто.

Я зізда для великої признання „Вістникові" й „Українському Голосові" за їх працю на приєдино-церковному полі в Канаді і зазначає вірність Української Православної Церкви в канадій місцевості печеметі в себе каменяко за приєднанням моїх передплатників і за збиранням жертв на пресовий фонд згадання часописів.

6. Збір вимучується до уваги вибрійського церковного зізду в справі Ювілейного Фонду Укр. Православної Церкви в Канаді.

7. Збір зазначає вірних Української Православної Церкви відкликнутися щедро на заклик свяченчанського уряду в справі помочі потерпівшим від посухи і напрямає в голудівній части провінції Саскачеван.

Наради зізду замикалися коротко промовою о. Владики і многолітствами та відспіванням „Достойно є" і народних гимнів.

Підчас наради збірки на церковні потреби, яка впала як слідує:

По 20шт.: І. Крепаканин, Йосиф Дорогой, Н. Врик, Н. Н., П. Тимрик, К. Король, пані Фридрин, П. Крепаканин, Дмитро Полівин, Василь Ісар, п-на А. Маркевська, І. Алмаз, В. Гутник, пані М. Остапівська, Я. Майсюк, Гр. Корзин, Н. Масинин.

По 25шт.: П. І. Ониськів, П. В. Прощинин, пані А. Стратійчук, Н. Мельник, А. Т. Стнар, Іван Стінка, Семюл Загарія, пані Врик, Гр. Василів.

По 20шт.: Н. Король.

По 15шт.: панна Горончська.

По 10шт.: Е. Олексій, пані Пашерняк, М. Младзок.

с. П. Мельничук, Н. Мисасів,
секретарі зізду.

ВШАНОВАННЯ ЗАСЛУЖНИХ ЧЛЕНІВ.

(Редактор. Автв.)

В неділю, 10 листопада, панство Михайло Попіль з Редстер, Алта., обходили двайцять-пять-літній ювілей свого вінчання. З тої нагоди їх приятелі устроїли їм несподіванку в порученні дарунок в формі срібного начиння. Дарунок сей був від імені Народного Дому в Жмінного Товариства при українській православній церкві. Дарунок був вручений ювілятам п. Михайлові Свінкові, головою Народного Дому, і відповідну промову виголосив о. Т. Кистіяк. По відповідній відповіді „вінчати ніч" — о. Кистіяк відмолитвами освячи згадав про „Вістник" — а саме про те, яке важне місце він заступає в нашім церковно-народнім житю та попросив присутніх гостей вложити жертву на пресовий фонд „Вістника". Збірка принесла

Шановним ювілятам желаємо щасливого і долгого життя, а жертводавцям сягаємо щиру подяку за те, що не забувають за таку важну справу, як рідна преса

Ред.

УКРАЇНСЬКЕ СЕЛО НА ЛИТОВСЬКІЙ ЗЕМЛИ.

У виданій 30 кільометрів від Вільна лежить осели Гейшишки. До тої осели переселив царський уряд в роках 1902-1903 біля 700 українських родин з Волині, і від Ковни. Переселення се було вислідом царської русифікаційної політики і поневолення українського народу.

Тепер та оселя цікава з того боку, наскільки український нарід остався відпорним на чужі культурні впливи. Виходить не вийшли з Волині ні свідомим українським світоглядом, бо його там не могли мати. Але заховали досі нашу мову, звичаї й обичаї. Мова їх трохи перемішана з білоруським. Рідний край, жниво в сполинах старших, з пієтизм до нього переховується в традиції. Мішаних поружж у них дуже мало, може зовсім окремішності і солідарности, які зродилися в них уже на чужині. На протязі 30 років не доходило до них дружоване українське слово. Щойно в останніх часах зачали посилати до сеї колонії українські часописи. Переселенці — самі хліборобн..

СТАРИННІ ХРИСТІЯНСЬКІ ПАМЯТКИ.

З Царгороду повідомляють, що американський археолог Том Байтмор знайшов під під зогою середсіма мечету Ая Софія, колись церкви св. Софії, золоті хрести в 12 століття, образ Хреста з 9 століття і гарний, золотом, смарагдами і перлами прикрашений трон. Турецький уряд вилів виставити ті предмети на прилюдний

ПРИМІР ГІДНИЯ ДО НАСЛІДУ"

(Едмонтон, Алта.)

В четвер 21-го вересня в семе свято Богородиці пан Іван Мельник в Едмонтоні, Алта. справляв парастас за свою здоровля і панаднку за свою помарлу дружину Анну Мельник.

Панство Мельники пригостили родину і сьвячну вечеру у сали при православній церкві для своїх приятелів і знайомих парафіян.

При тій нагоді говорило кілу промовців про заслуги п. Івана Мельника на народній-церковний ниві в Едмонтоні і поза Едмонтоном.

Один з промовців сказав, що небожа пані Мельник буде дуже цікава і активна членкиня української православної громади в Едмонтоні. Пан Іван Мельник був також активним членом української православної громади: писав вірші і статті до газети, брав активну участь в едмонтонських товариствах а коли кадетував Інститут ім. М. Грушевського в Едмонтоні, то п. Іван Мельник був парший, який дав $200.00 на сей Інститут.

При сій нагоді едмонтонський парох о. Семець поклонив всі Д. Е. Кізову, щоби покинула корисну роботу і вернівся „Вістника", органа Української Православної Церкви в Канаді.

Іван Мельник при кінці своєї короткої промови висловлював до цілого святочного зібрання щиру подяку за свою честь, якої вони дали своєму синові, коли вони дали свою ласку на Празовий Фонд „Вістника" і просили зложити на сю ціль $12.00, за що ім належиться щира подяка.

Присутня.

ДЕШО З ГЕФОРД, САСК.

Дня 28 серпня, то є в день Успіння Пр. Богородиці, українська православна громада св. Трійці, пригадала свого пароха, о. П. Мельниченка, який обслуговує нашу громаду через чотири роки і тепер поїхав на парохію в Йорктон. Того вечора відбувався сільська вечеря, устроїна членинями Жіночого Товариства. Членки і членині нашої громади прийшли з сумом о. Мельничука і його дружину, бо вони за чотири роки їх праці тут багато труду положили для добра і розвою нашої громади. Хай Милосердний Господь нагородить їх за се щастям і здоровлям і най дасть їм сили працювати на полі Рідної Церкви ще на довгі літа.

Примірне весілля.

Недавно в нашій церкві відбулося вінчання п. М. Вирвана (учителя) і панни А. Солятицької (норен). Чину вінчання довершив о. Мельничук і о. Улин, наш новий парох. Пізніше вінчання було дуже багато людей в церкві. О. Улин сказав дуже гарну проповідь. По відході в церкві відбувалося весільна забава в домі п. М. Солятицького, і на заклик о. Улина весільні гості вложили 6 долярів на пресовий фонд „Вістника". Честь і слава жертводателям, що пришли на поміч нашому органові. За їх примірем повинні пійти другі.

Весільний Гість.

ПРИМІРНІ ХРЕСТИНИ.

(Едмонтон, Алта.)

Панство Турки належать до тодішніх людей в тому таку сказано як хрещення маленької дівочки відбувалися тим, що справили забаву хрестин. Зійшлося страшно число гостей. Запрошено й нашого пароха о. Гришина.

По закінченню належної Розвалі сімейні запрошено гостей та куміх на сіні Соби був дуже багатий різноманіття й смачний стіл. При обіді були промови гостей та нашого пароха.

О. Гришин говорило гостям значіння хрещення і звязаних з ним обрядів. При тім пішло многовікові споминання Руси-України, її рочинах, кумах і всьому українському народові. По відповідному мно-говарному многолітстві хлопця присутні відмічали ту радісну ... з обіцянок на пізніший фонд „Вістника" Куми й гості зложили на заклик о. пароха $16.75. Збірка наш дяк п. С. Зарів. Після збірки проголошено висвіт пожертвування за щедрий дар на цілі „Вістника".

Така забава може послужити примірем. Як може забавляється, дає в народній справі скористав. Таких забав дай Боже багато серед нашого нар-ту.

Тепер якраз пора виплянти передплату за „ВІСТНИК". — Зробіть ломку на Різдво неспо-шіку.

ДЛЯ РІДНОЇ ЦЕРКВИ

НЕХАЙ СЯЄ СВІТЛО ВАШИХ ДОБРИХ УЧИНКІВ, ЩОБ ВОНИ ПРОСЛАВЛЯЛИ ВАШЕ ДОБРО, ДАЛО ВАМ ПРИМАЛЬМНИ ОТЦЯ ВАШОГО, ЩО НА НЕБІ

(Мат. V: 16)

ДІЄЦЕЗІЯЛЬНИЙ ФОНД.

Збірка о. Т. Кипіковця. За рік 1933. Зібрано дня 15—27 листопада.

Радвотер.

По 1 дол.: Петро Лукан, Теодор Хаба, Михайло Сінкл, Тома Дверничук, Іван Крайчик, Михайло Сливаки, Михайло Поцюк, Микола Бондарчук, Дмитро Попель, учит. Петро Поліщук, Іван Кисельця ум., Іосиф Пасічний, Микола Яцюк.

По 50ц.: Михайло Гармаш, Данило Садовник, Іван Сазонник.

Торгард.

По 1 дол.: Михайло Рудик.

По 50ц.: Михайло Кокін.

По 25ц.: Петро Довгань, Роман Полтинка, Тимко Мандрчук, Василь Варенник, Степан Бондарчук, Юстин Дзівка, Онуфрій Гадро, Іван Підик, Дмитро Борко, Семен Гоголь, Григорій Хомин, Василь Мацок, Петро Підик, Павло Фащунік, Андрій Колодзінський.

По 20ц.: Григорій Рожик.

По 10ц.: Степан Дик.

Стромберг.

По 25ц.: Кіндрат Радомський.

Число из-го листопада в Календар і 3—4 грудня у Бюфорд 1933.

Калмар.

По 1 дол.: Іван Захарко, Семен Цюпа, Петро Сікора, Семен Лебід, Іван Крисп, Василь Фіфович, Степан Мригляд, Стефан Олексіяк, Іван Фінович.

Бюфорд.

По $1.10: Петро Михайчишин

По 1 дол.: Михайло Фарашук, Андрей Пазушко, Михайло Терешкій, Петро Адамець, Іван Харнда, Григорій Мелничій, Микола Гнатюк, Федько Мирийка, Федько Адамець, Микола Федак, Артем Вахарович

По 50ц.: Іван Кольол, Петро Бевз, Й. сень Сташко, Тимко Адамець

По 30 ц.: Панаїна Фаронюк

По 25ц.: Іван Попик, Стефан Олексіяний, Андрій Бабак, Тимко Дзівка, Іван Кучіка, Онисько Белгун, Марія Попик, Марія Кульчинська, Петро Борко.

Карвел, Алта.

(Збірка 10 грудня, 1933)

По 1 дол.: Іван Герасимюк, Іван Комарницький, Петро Мацюлір.

По 50ц: Михайло Стефик, Петро Пінчак, Панчка Гармазин, Йосиф Процъ, Онисся Пасемко.

По 25ц.: Василь Кешкало, Стефан Барчак, Михайло Бакус, Михайло Ремиковський, Василь Павлів, Марія Пасемко, Марія Комарницька, Параска Сташк, Стефан Пушак.

Консисторія Української Греко-Православної Церкви в Канаді.

П. Богонік, касір
688 Anderson Ave., Winnipeg, Man

ПРЕСОВИЙ ФОНД „ВІСТНИКА".

Збірка в заслугі 25-літнього ювілею священичого маєтку М. Попіль, Редактор, Алта $3.10

АДРЕСА КОНСИСТОРІЇ.

Листи до Консисторії треба надсилати на руки голови Консисторії, о. Савчука, на адресу:
Rev. R. W. Sawchuk
479 Andrews Street
Winnipeg, Man.

ЦЕРКОВНИЯ КАЛЕНДАР НА 1933 РІК.

СІЧЕНЬ. 1934.

1 П. Мч Ісихія та Агапія
2 В Св. Ігнатія Бог.
3 С. Мч Ураяя
4 Ч. Вч Анастасії
5 П. 10 мук в Криті
6 С. Св. Вечір. Св. Евгенії
7 Н. ✝ Різдво Христово.
8 П. ✝ Собор Пресвятої Матері
9 В. † Арха. Стефана
10 С. Мч 20 тисяч, Никопа
11 Ч. Мученикт 14 тисяч в Вефл.
12 П. Мч. Аніфії, Зотика
13 С. Пп. Мелянії
14 Н. ✝ Обрізання Господнє. В. В.
15 П. Сильвестра, мч. Сергія
16 В. Малахія пр.
17 С. Собор 70 Апостолів
18 Ч. Навч. Господнє, Теофанія
19 П. Богоявлення Господнє
20 С. Собор Івана Хрестителя
21 Н. Юрія і Емілі.
22 П. Полієкта мч.
23 В. Григорія прп. і Дом.
24 С. † Теодора Великя
25 Ч. Татіяни мч.
26 П. Ермила і Строт мч.
27 С. Отців в Синаї
28 Н. Павла Т., Івана
29 П. Йосифа обов. Ап. Петра
30 В. ✝ Антонія Вел. прп.
31 С. Атанасія і Кирила пп

ПОРЯДОК БОГОСЛУЖЕНЬ о. Дячнов.

7, неділя, Різдво Христове - Тимко.
8 понеділок, Собор Богородиці — Сопсон.
9 вівторок, Св. Стефана — Ісг Сабель.
14 неділя, Новий Рік. — Полин Перк.
19 пятниця, Богоявлення Господнє. Всенічне (Арборг) Окно — Сабель. Бока — Лезник.
21 неділя, Богослужения — Тимко
28 неділя, Богослужения, — Іоаннь Тузбай. Мак

ПОРЯДОК БОГОСЛУЖЕНЬ о. В. Апонюка.

СІЧЕНЬ 1934.

7. Неділя, Різдво Христове Толстой.
8. Понеділок, Собор Пр. Богородиці — Сальель.
14. Неділя, Новий Рік. — Гарденсіп
19 Пятниця, Йордан — Толстой.
20. Субота. Пр. Хрестителя — Арбанс
21 Неділя Найта
28. Неділя. — Роза.
Адреса: Толстой, Мак.

ПОРЯДОК БОГОСЛУЖЕНЬ о. П. Запорожця.

7 Нед., Різдво — в 6-тій год ро во — Дайфін.
8. Понед., Собор Богородиці. — Ричвіл
9 Вівторок, Стефана пом. — Пайн Ричер
14 Нед., Новий Рік — Вейлар
18 Пят. Йордан. — Родвін.
20. Субота, Івана Хрестителя — Пятаков.
21. Нед. — Шортайдін, в 2-гій год полудневи річні церковні збори.
28. Нед. — Гвінч.
Лавдін, Мак.

ЦЕРКОВНИЯ УСТАВ НА 1933 РІК.

Січень.

6. Субота. Святий Вечір.
7. Неділя. Різдво Христове. Утр. Еван. Мат І 18—25. Літ.: Ап Галят. IV. 4—7. Еван. Мат. II: 1—12.
8. Понеділок. Собор Пр. Богородиці. Літ. Ап Жид II: 11—18; Еван Мат. II 13—23
9. Вівторок. Стефана Первомученика. Утр. Еван. Івана XV: 17—27; XVI: 1—2. Літ. Ап Дійння VI. 8—15. VII: 1—5 і 47—59. Еван. Мат XXI: 33—43.

Український Релігійний дво-тижневик в Канаді.

ВІСТНИК
THE HERALD

THE HERALD
Box 3684
WINNIPEG, MAN.

РІК XI. WINNIPEG, MAN JAN. 15th, 1934 ВІННІПЕГ, МАН., 15-го СІЧНЯ, ЧИСЛО (191) 2

АРЕШТУЮТЬ УКРАЇНЦІВ.

Протиукраїнська акція московських большевиків проти Українців на Великій Україні, проходить повною парою. У першу чергу звертається вона проти всіх, яких західньоукраїнського самостійництво.

В комісаріяті освіти большевики мали викрити тайну українську організацію. Викинули в різних урядів до 2,000 урядників Українців, а з господарських, головно кооперативних установ, біля 3,000. Усі вони були комуністами, але українськими.

Рівночасно французька преса довідується, що московські власти задумують виславши на Україну карну експедицію. Тимчасом чекісти вже заїли свою роботу в Київщині, яку вважають за найбільш ...ртрясаючійну. За два тижні арештовано кілька тисяч людей по різних колективах. Окрема комісія переводила слідство над арештованими, після чого багато арештованих розстріляно. У Київі у всіх тюрмах переповнення.

Що місяць арештовано кілька тисяч людей по різних колективах. Окрема комісія переводила слідство над арештованими, після чого багато арештованих розстріляно. У Київі у всіх тюрмах переповнення.

БОЛЬШЕВИКИ СУДЯТЬ КОССАКА І БУКШОВАНОГО.

Пише „Діло" з 29 грудня:

З певного джерела довідуємося, що в скорому часі відбудеться в Харкові великий політичний процес проти українських комуністичних діячів. На лаві обвинувачених засядуть між иншими: Вікул (передсідний соціяльно-економічний рівн), Озерський (бувший керманич так званої головнаукм у народньому комісаріяті освіти УСРР), Осип Буковинний (про якого була вістка, що його розстріляли в ДПУ), Березинський (Галичанин), д-р М. Лозинський (Галичанин, бувший член ред. „Діла"), Гр. Косєвк (Галичанин, бувший командант УСС) і нарешть Вей Федір (Галичанин). Всі вони увязнені карківськими ДПУ.

Крім того інформують нас, що в часі пожежі в московській тюрмі ДПУ на Лубянці згоріли: Турянський (був. член оповнції КПЗУ, Савич Карпо (був. провідник оповнції КПЗУ), про якого була вістка, що він наложив руку на себе) і Орський (теж Галичанин).

ХОЧУТЬ ПЕНСІЙ.

У премієра Манітоби, Дост. Дж. Брекена, була 9 січня делегація від організацій слізних з просьбою, щоби він на надзвичайній конференції провінції і Домінії в Оттаві піддержував проект закону, аби слізним дати пенсію.

В СПРАВІ ЮВІЛЕЙНОГО ФОНДУ.

Звертається увагу всім заінтересованим, — в першій мірі священикам і церковним урядам та Збірковим Комітетам, — що призначений рєчниць на закінчення кампанії за збірковою Ювілейного Фонду Української Греко-Православної Церкви в Канаді вже не далеко, отже треба доложити всіх зусиль, щоби збірки в парохіях були переведені якнайскорше та щоби не остало ані одної місцевости, в якій збірки не було б переведена.

З отриманих дотепер листів та повідомлень в справі Ювілейного Фонду показується, що заінтересовани Фондом серед українського православного загалу є дійсно великс, треба тільки, щоби Збіркові Комітети та взагалі ті, на яких спадає обовязок переведення збірок на місцях, виконали ці заінтересування і переведи збірки в своїх округах якнайскорше і якнайтенденційніше

Звертається рівнож увагу, що хотяй на Ювілейний Фонд приймаються навіть найдрібніші жертви, то обовязком кождого вірного й прихильника Української Православної Церкви є жертвувати щиро і совісно, — то є якнайбільше годен, а не збувати свій обовязок супроти Рідної Церкви мінімальною жертвою.

На місці буде ще раз пригадати, що по закінченню кампанії буде оголошений точний спис всіх жертводавців і колекторів на цілі Ювілейного Фонду, а також спис тих місцевостей і тих громад, в яких збірки були переведені. З окремим буде оголошений спис тих церковних громад і їх парохів, які з будь якої причини до збірки не приєдналися, отже на совісти парохів і церковних урядів лежить подбати, щоби їх громади в сім списку не знеходилися.

Дано в Віннінегу, дня 15 січня, Р. Б. 1934

Консисторія Української Греко-Православної Церкви в Канаді.

МОЛИТВЕННИК! МОЛИТВЕННИК!

ВЖЕ ВИЙШОВ І ПРОДАЄТЬСЯ МОЛИТВЕННИК

ДОБРИЙ ПАСТИР,

другє доповнене, змінене і побільшене видання, який числить 512 сторін друку і містить такі річи:

1) МОЛИТВИ: Ранні молитви. Молитви на протязі дня. Вечірні молитви, "Різні" молитви.
2) ЧАСТЬ КАТЕХИЗАЦІЙНА: Що повинен знати кожний про послання Українець
3) БОГОСЛУЖЕННЯ: Вечірня. Утреня. Служба Божа. Літургія.
4) Тропарі, Кондаки, Богородичні і Прокимени Недільні.
(УВАГА Молитви Богослужения і Тропарі недільні подані в молитвеннику в двох мовах: українській і старославянській
5) Тропарі і Кондаки на Неділі перед Великим постом.
6) Часи (Страждання). — Се Богослужения відправляється першим чотири тижні Великого Посту
7) Тропарі, Кондаки і Прокимени на Неділі Великого Посту. — довідки на виконання замовлення)
8) Богослужения П'ятдесятниці (включаючи повну Великодню Утреню)
9) Тропарі, Кондаки і Прокимени на всі свята.

(На разі кто замовляє в цій справі молитвеник, повинен додати 10 цнів час
10) Тропарі, Кондаки і Прокимени Святому, Апостолу, Проро кові і до.

В гарній шкіряній оправі — з пересилкою $2.25
тільки $1.75

11) Молитвень на всякі прохання.

оправі, з золотим хрестом і написом з пересилкою коштує

Пісні Богородичні, Покаяльні пісні
12) Тропарі, Кондаки і Прокимени на всякі прохання.
13) Панахида.
14) АКАФІСТИ: Ісусу Христу, Пресвятій Богородиці і Святителю Миколаю.
15) КОЛЯДНІ І ПІСНІ Різдвяні пісні (Колядки). Йорданські пісні Великодностні пісні. Великодні пісні, Господські і другі пісні
16) Календар цілого року.
17) Пасхалія.

Гроші і замовлення висилати на адресу:

CONSISTORY OF THE UKRAINIAN GREEK-ORTHODOX CHURCH OF CANADA,
479 Andrews Street, Winnipeg, Man.

ВИКИНУЛИ ЖИДІВ.

Львівська преса повідомляє, що скінчилася урядова акція усування Жидів і осіб жидівського походження в міщанського шкільництва. На загальне число 160,000 урядовців руського міністерства науки, освіти і мистецтва перевірено походження 120,000 осіб. Богато урядовців, що не могли стверднти свого арійського походження, усунено. Міністер освіти д-р Рутт подякував публічно слідчій комісії за „пильну роботу".

З УКРАЇНСЬКОГО ЖИТТЯ В РУМУНІЇ.

Ужгородське „Українське Слово" повідомляє, що Українці Мармарощини в Румунії писня 16 років пробудилися. Під веденням д-ра Одовичука, адвоката в Сиготі, організуються там Руська Національна Партія. Тепер партія організує населення по селах і напід радо горнеться до своєї національної організації. Повідомляють також, що уряди ставляться до сеї політичної організації не вороже і сповняють деякі бажання політичних провідників Українців. У школах дозволено вчити по українськи. В урядах думають дати місце Українцям у відповідній числі до населення. До городської ради міста Сиготу мали би увійти 3 Українці. На селах, де переважно жие українське населення, мають увійти в сільські заступництва Українці їтп.

ЩЕ ОДИН „УКРАЇНЕЦЬ".

„Комуніст" з 9. жовтня м. р. повідомляє, що Президія Центр. Викон. Комітету назначила заступником комісаря постачання України „тов. Гольдмана". Радуйся, совітська Україно, бо маєш ще одного постешівського „Українця".

НЕВЖЕ ЦЕЛІБАТ СКАСОВАНИЙ?

В ч 3 „Нового Шляху", появився допис з Форт Вілліям, Онт. в якім пишеться про те, як тамошня громада витала свого нового грекo-католицького пароха, о. Шумського. Між иншим сказано, що на спільній вечері, яку встроїло Жінк Тов. ім. Лесі Українки, була присутна також дружина о. Шумського, пані Шумська.

Ми знаємо о. Шумського як целебса, — отже ставиться питання: Неужеж еп. Ладика скасував целібат, священикам?

Лорд Шоб ов Донфермайян.

ПРОЦЕС ІСУСА ХРИСТА.

(Автор сеї розвідки, яку передрукуємо в дальшого журналу „Вістник" з якимсь судовим дяч Англії і теоретик-правник, перед появою вашій урядом до співпраці при розвязуванні найтяжших правничих питань, як в конфлікті ірландським, справуючих робітників і пр.)

Постараймося поглянути на „процес Ісуса Христа безсторонніми очима, як на правничий випадок. Забудьмо на хвилину про цілу жахливість найбільшої трагедії світової історії, забудьмо про засади новітньої юриспруденції, такої різної від давної. Вернім до Його часів.

Дві правничі системи мали рішати про земну долю Христа. Передусім стане гебрейське право, яке передбачало досить ригорозні гаранції для підсудного, особливо це йшло про його життя. Над сею системою панувало теперішнє право римського завойовника, точні, виразні приписи, якими — не силою — трималося в послуху здобуті провінції. Як казав Фьюрус: Крає здобувається силою, але затримуються правом.

До кого належала влада серед жидівства в Єрусалимі? До Синедріону, що складався з 71 членів і до його Тісніщої Ради — з 23 членів. Юдея рядилася за Риму власною теократією. Головою Синедріону був за Христа первосвященик Каяфа. Традиції жидівського права містилися в Талмуді. Центральну частину Талмуду — Мішна заключав в собі ті з традицій, які мали силу права на початку християнської ери. Процес Христа був темною справою. Арештований завдяки провокаторові з рядів власних учнів... Відданий владі з допомогою якихось темних махінацій.... Гріш—сплямлений невинною кров'ю — нагорода зрадника.

Хтож був Обжалований? З Його імени лучиться тайна, чуда і приємети божественного. Але сі Його приємети лишім на бік і трактуймо справу як один з судових випадків, з точки погляду права. З тої точки погляду був Обжалований теслів з Галилеї, від 30 року життя — проповідник. Вирісе серед теократичної суспільности, якій закидав обладу й мертвий формалізм. Зачинаючи свою проповідь, він знав, що узброює проти себе верхівку своєї суспільности, знав що рано чи пізно вона буде мусіла вжити всіх способів, щоб Його позбутися. Коли прийшло до останнього розгрушення, всі — навіть Його близькі — відступилися від Нього. Він лишився сам супроти розпалених до білости пристрастей своїх ворогів. Серед таких обставин зачався процес.

Які були підстави обвинувачення? Жидівське право знало, як такі підстави — лише чиєсь свідоцтво, зізнання самих підсудних проти обжалованого. Але таких свідоцтв не було. Оповідали, правда, що Він казав, що міг би зруйнувати храм і в три дні вибудувати новий. Але Його покликали на суд не за нарушення громадського супокою, лише за злочин, що карався смертю! А в такім злочині ніяке зізнання Його не обвинувачувало. „Архиєреїх і старші, і вся рада шукали кривого свідчення на Ісуса, щоб Його вбити — не найшли" (Мат. XXVI- 59 і 60). Тоді власне Каяфа і тимчасад, сидомо начальнуючи приписи права, заорядили переслухання перед судом самого Обжалованого. І вже спираючись на його відповідях, внесли обжалования за злочин, який карався смертю.

Спершу підступ не вдався. На переслухання Христос відповів: „Я говорив отвертo до всіх, навчав в синагогах і в храмі, а тайно нічого не говорив. Чому питаєте мене? Спитайте тих, що чули, як я проповідував до них"... Чотириста літ перед тим говорив Сократ: „Коли хто твердить, що навчав його приватно, чого иншї не чули, будьте певні, він не каже правди"... Процес був отже в небезпеці, бо основна засада жидівського права була — нікого не засуджувати на смерть на цілставі тільки його власних зізнань. Чужих же — проти Христа не було. Отже за всяку ціну треба було видобути з уст Обжалованого, хочби з нарушенням всіх правил процедури, слова, за які Він заплатив би головою.

Тоді судді згадали, що Він говорив про свій особливий, близький й таємний звязок з Богом, і вони запитали Його: „Чи ти є Христос, син Божий? Ісус, який вірив, що власне Він був той, якого приходу віщували пророки Ізраіля, не міг відповісти инакше, як відповів: „Ти сказав еси"! Тоді архиєрей роздер одежу свою, кажучи: „Єсть сказва худу, нащо нам іше свідків?" А Рада відозвалася: „винен є смерти"! Так, зломивши гуманні приписи гебрейського права, шляхом нарушення всіх формальних і легальних приписів того права, Синедріон добився засуду смерти.

Нелегальною процедура була крім того ще й тому, що розправа велася в ночі. Жадний Ізраеліт, обізнаний з народніми традиціями і зі своїми святими книгами, не признає легальною розправу кримінального процесу, що зачався і був переведений до кінця протягом ночі, без відочення на другий день — і скінчився засудом смерти. Мішна ділить процеси на дві категорії — такі, за які накладається грошева кара і такі, що тягнуть за собою кару смерти. Перші зачинаються в день, але можуть скінчитися, як западе ніч, але другі — зачаті в день, можуть продовжатися теж лише в день, отже засуд може наступити тільки слідуючого дня. Поступаючи инакше, Синедріон допустився яскравого нарушення найважніших приписів власного гебрайського права.

Христос був арештований в четвер в ночі, в Гетсиманським Гаю і тієж ночі (що за посих!) зійшовся судити Його Синедріон. Дальше, в процесах, які грозили карою смерти, засуд треба було відочити до слідуючого дня. Але Синедріон засудив, ще заки минула ніч. Рано віддано Христа в руки римського куратора і — за його санкцією — вже в 9 рано розпято, щоби вмер в пятницю в 3-ій.

Се було. отже, воїнюе до неба о помсту нарушення всякого існуючого права, се було **правниче убийство.**

Питання, звідки сей посих? Думаю, що не через самий релігійний чи класовий фанатизм судців. Гадаю, що до сього посиху і нарушення всіх форм судівництва спонукала судців **небезпека змін в настроях Єрусалимського народу.** Він же ще так недавно витав невинно засудженого на смерть окликами радости — „Осанна в Вишніх!" Він же — хочби з почуттям милосердя — міг відвернути від тих, хто плював Йому в лице, вчерашньому їх сцілителеві недужих, утішителеві покинених. Треба було спішитися, правом чи лівом! Скорше засудити і віддати ворога в руки Риму.

Діконати сього згодився Каяфа. Він піднісе проти Христа найстрашніше в очах Жида обвинувачення: „Заклинаю тебе Богом живим щоб сказав нам, чи ти єси Христос, син Божий?" — Питання було — не „чи ти є проповідник нового закону", лише — „чи ти є Христос, чи ти твердиш, що є тою людиною, якої приходу прелєкавували наші пророки, яка є нашою надією?" Запереченя сього питання — було виключене. Се було б зрадою Його післанництва на землі. Він був Христос. Отже підтвердив запит Каяфи, і — видав себе (Докінчення буде).

ІРМОСИ.

ГОЛОС VII.

1.

Несласа вільная вода,
І море хвилювала,
Твій рух єдиний — і тверда
Дорога з неї стала.
Ізраіль весь від ворогів
Утік по тій дорозі,
І Богу він складає спів.
Радіє перемозі.

3.

О Боже, спокоювіку Ти
Лиш словом ти всесильним
Та Божим духом утвердив
І небо й його сили.
І нині духом же святим
На камені Твоїм твердім —
Отверди і нас як небо.
Святої віри в Тебе.

4.

Христе Спасителю, до нас
На землю Ти зявився,
Тай з Отчим лоном у той час
Ти теж не розлучився.
Тепер ми, Боже, знаєм,
Таємний помисл отсей
І за любов до нас — людей,
Тебе благословляєм.

5.

Хто ще Тебе не зна, для тих
Скрізь темрява гнітюча,
Для віриих же в словах Твоїх
Солодкий світ блискучий.
Тому як ранок заблищить,
Як сонця світ засяє,
Душа до Тебе все летить,
Тобі, Христе, співає.

6.

У хвилях суєти життя,
В гріхах я потопаю,
І звір в безодні — бачу я —
На мене вже чекає.
І як Йона я кричу
О Боже, нач великий,
В безодню смерти я лечу,
Спаси мене Владико.

7.

В печі огненній і страшній
Три отроки молились.
І диво, в полумї у ній,
Роса з небес зявилась.
І нісся з печі дивний спів:
Хвала Тобі, Владико,
Благословенний Бог Отців,
Прославлений на віки.

8.

У несплавній купині,
Зміст тайний і величний,
Там Бога Мойсей в огні
Пречуд коснозначний.
І неспалимими спасла
Піч отроків побожних.
Вони співали: Всі діла,
Співайте славу Божу.

9.

Нетлінно з Тебе народивсь
Творець усього. Діво,
Бог-Слово між людьми зявивсь,
Прийнив від Тебе тіло.
Безмірного Ти прийняла,
Безмежного вмістила,
І Богоматері хвала,
На весь світ прогремїла.

Микола Левицький.

ЯК ВОНО БУЛО.

В 61 числі „Українських Вістей" поміщив католицький священик П. Одексів допис про те, що ніби то Україні приняли ад Володимира Великого католицьку віру, бо тоді Царгород був в дакумі з Римом.

Правдою є, що Україні приняли Христову віру 988 р. від Царгороду, однак не правдою є, що Царгород в нашими східними Церквами визнавав римського епископа головою Церкви. Царгород та инші східні Церкви ніколи не узнавали римського епископа головою Церкви, тому й повстала ворожнеча, а відтак боротьба, яка скінчилася розривом Церкви. Історія Церкви Є. Семаки пише таке:

„Патріярхи Риму ждали вже в минувшім періоді (історії Церкви) верховної власти над цілою церквою. Ждання се висказували голосільше в IX столітю, а котрі часі появлялося около 850 року на заході ложні грамоти, так звані псевдоізидорські декреталї, котрі твердили, що патріярхи Риму є найвищими суддями з цілім християнськім світі."

Якби епископів Риму узнавали всі східні Церкви й Царгород головою Церкви, то чому вони аж мусїли ждати тої верховної власти?

Ждали вони тому, бо їх прочі Церкви визнавали та й не хотїли визнавати Вони, — епископи Риму, — конечно бажали бути на чолі Христової Церкви й пояжалися видати навіть ложні декрети (псевдоізидорські декреталї), якими доказували, що їм належиться верховна власть.

Инші католики не покликаються на ті псевдоізидорські декреталї, що папа римський є головою Церкви, бо одержали належну відповідь. Одним задля них—тих декреталїв,—мають і до нині епископи Риму претенсії до верховної власти над цілим християнським світом.

Дальше згадана Історія Церкви говорить:

„З причини збочень (від Христової науки), як також жадання найвищої власти зі сторони папів, відносини між церквою сходу й заходу чим раз більше загострялися так, що якщі треба було лиш нагоди, щоби чюча іскра вибухла в велику полумїнь. Ся нагода й найшлася в другій половині IX століття".

Отже Рим дав причину до розриву — схизми в Церкві; і так, як справа представляється, то **католики є схизматиками,** а не православні. Бо Рим вимагав неможливого від православних і через свою нахабність розбив єдність Церкви. Рим причинився до образи Божої через заведении боротьби в Церкві, та не й нині тої боротьби не занехав і то лиш задлятого, щоби мати зверхність, старшування над всїми християнами.

Коли почалися спори над патріяршіх престолом, спричинені вмішуванням у церковні справи цісарів, у ту справу вмішалися також римські епископи, Вони все потурали тим патріярхам, котрі просили помочі в Римі, а не правній власти. Демотрі патріярхи чулися за слабі в боротьбі за патріяршій престол, а щоби на ньому вдержатися просили ратунку в Римі Рим радо вмішувався в такі спори, бо в сей спосіб думав здобути собі вплини на сході.

Патріярх Фотій, „муж на свій час дуже вчений, що стояв твердо при православію й проводив непорочне життя", задумав поставити кінець безідстaвним претенсіям римських епископів і 867 року вислав окружне письмо до східних патріярхів і епископів, і запросив їх на собор.

„(Собор) скликаний Фотієм, переглянувши збочення (римської церкви) засудив їх і напоумував незаконні вчинки поповині римськи папою; Миколай І (папу) віддалено і відлучено від церкви, а грамоту відлучення й відречення вислано на руки царя заходу Людовика II з просьбою, щоби її виконати" (Історія Церкви).

Се був акт православних, який ширкув зовсім льогічно з поступованьо епископів Риму й західної церкви. Від того часу явно йде боротьба між Царгородом і Римом, яка формально скінчилася року 1054.

Коли-ж була боротьба, то не було єдности, для того кажу, що Україна приняла Христову віру не православну, а католицьку, сей грубо помилається, Український нарід прийняв християнську віру від царгородського патріярха в тім часі, коди велася боротьба Царгороду з Римом, а тимсамим вже не було єдности між Церквами східною а західною.

Вичислив о. О. рімних царгородських патріярхів, покликуючися на „Річники Баронія", — кажучи, що вони були в більшости „католики", що їх „католицька віра не удяглє найменшому сумнівові". А на чім о. О. опирає таке своє твердженні? На тім, що вони сидяли тихо й не провадили явної боротьби проти Риму. За їх патріяршества було гейби перемиря в часі війни, але коли папи вновь виступалися в справи Царгороду, то се зараз викликало спротив з боку наслідників згаданих патріярхів, — наслідників инших православна віра не улягала жадному сумнівові.

Церковна Історія розказує ще ось що:

„В протягу X століття (між 900 а 100 роками) вмішувалися римські епископи двома способами: в справи царгородської церкви: перший раз 905 року, щоби позбавити церкві Львови Філософи четверте супружество, що на своє лихо узналося за незаконне, і щоби причинитися до відадлены патріярха Миколи Містика, що не зогідів двіч на се своєї згоди, а другий раз 933 р., щоби прийти в поміч цареві Романові І, щоби на місце старого патріярха Трифона назначити патріярхом Теофілакта, царського сина, що був найвеличнішим патріярхом зі всіх, яких мала коли царгородська церква."

Що се значить? Що царгородська православна Церква жила своїм власним, чистим життя в тім часі, на який приладає хрещення України. Коли-ж римські епископи мішалися в справи Східної Церкви, то на те тільки, щоб її пошкодити, а се також показує, яка в тім часі була ворожнеча з боку Західної Церкви супроти Східної

Римський епископ годиться на четверте супружа царя, щоби через нього пошпирити свій вплив на сході. І то хоч четверте супруже уважалося гріхом на Сході. Та що там гріх для папи, коли ходить о власть! Чесного, побожного, гідного патріярха Трифона помістає Рим усунути, а попирає Теофілактa, який був найнегідницим зі всіх патріярхів до того часу. А о. Одексів ще й хвалиться, що Теофілакт був висвячений на патріярха в присутности папівських легатів.

Двома оладами мішався епископ Риму до справ східної Церкви — 905 і 933 рр. В нищому часі життя царгородської Церкви було своєм ходом. Однак в історії нігде нема згадки про те, щоби царгородська Церква признала коли зверхність над собою римського епископа А коли він вмішувався в її справи, то як інтрузі; щоби її шкодити, обезсилити, понизити, а відтак взяти в свої руки, доказуючи свою вищість, силу і т. д. Однак се йому не вдалося.

Царгородський патріярх, а з ним всі східні Церкви, не годилися на зверхність Риму, а коли він настирливо сего домагався, почалася між сходом а заходом — між православною Церквою і католицькою, боротьба, яку почав патріярх Фотій 100 літ перед хрещенням Руси, в часі тої боротьби ним народ прийняв християнство від царгородської Церкви, яка була без найменшого сумніву православною.

Пише о. Одексів, що „митрополит Іларіон засів на митрополичім престолі в Київі без інтервенції патріярха" (царгородського) і що се ніби є доказом, що наша Церква на початках її істнування була католицька. Й додам, що не лиш Іларіон але другі митрополити засідали на митрополичому престолі в Київі без інтервенції царгородських патріярхів, бо наша Церква була на дідї автокефальною, отже сама собою рядила. Україні завдячуємо до Царгороду лише за благословенням для новонаверненого митрополита, а се ніяк не доказує, що наша Церква була в звязи з Римом.

Лист римського епископа Льва IX до патріярха царгородського Керулярія р. 1053 не доказує, що патріярх узнавав Льва IX головою церкви. От після того листа Керулярій не хотів навіть говорити в догматичних справах з висланниками епископа Риму. Керулярій не признавав зверхности Риму А що був зненавиний стан боротьби між обома церквами він його формально й закінчив. І добре зробив. Від того часу Рим вже не має ніяких претенсій до східної Церкви.

Пише о. Одексів, що великий Ізяслав Дмитро жив в найкращих зносинах в папою Григорієм VII. Се мабуть був доказом, що наші предки за княжих часів були католиками. Ми навпаки, що римські епископи ніколи не тратили надїї, що колись стануть зверхниками над цілим християнським світом, і длятого пробували навязувати дружні зносини з православними князями, чи владиками. Однак дружні зносини одного чи другого українського князя не доказують єдности нашої Церкви з римськими епископами, чи їх зверхности над нею. Що більше: В тих часах епископи Риму були й світськими володарями, отже коли Ізяслав і мав зносини з римським Папою, то радше як зі світським володарем, а не церковним. Тоді часто світські володарі вдавалися до Риму не як до папи, як церковного звершника, а як до володаря світської держави.

Твердить о. Одексів, що коли вже грецька церква (царгородська) зірвала цілком з Римом, то на Україні, на наших землях панувала не єдність з Апостольським престолом"! Напевно єдности тої нашої не дав перед 1596 р. треба було ту єдність заводити у формі унії в Берестю Литовському, при помочи Єзуїтів та польського шляхти й короля Жигмонта. Пощо-ж було тим, як була єдність?

Українці ніколи не були католиками, бо нігде нема згадки про се. На Україні не було целібату, пічає великого посту тахов вали наші предки строго приписи православної Церкви, а не римської. Хто з наших предків постив в суботу, а римська церква такий піст завела. Наші православні священики завжди удїлювали і тепер удїлюють св Тайну Миропомазання, а в західній церкві се священиком заборонено. Сю св. Тайну удїлює може в римській церкві вже лише єпископи Сиводі віри в нас православних такий, який від уложений над двох перших вселенських Соборів в Нікеї та Царгороді, без додатку „і Сина" до основного члена. Сі слова до Символа віри римська церква додала ще перед хрещенням України, отже колиб католицька віра була бодай в початках християнства на Вкраїні, то без сумніву були би і тї нововведення римської церкви в нас заховані. А що в нашій Церкві з давна давна нема ні сліду з католицьких додатків, се є найкращий доказ що звязи з Римом наша Церква ніколи не мала Українці були православні від заведення християнства.

(Продовження на стор. 5 тій)

„ВІСТНИК"
Релігійний часопис для Українців в Канаді
Виходить 1го і 15го кожного місяця.
Видає Українська Православна Видавнича Спілка.
Передплата: В Канаді — $1.50 на рік.
За границю — $2.00 на рік.

THE HERALD
Published semimonthly by the
Ukrainian Orthodox Publishing Company
Subscription per annum:
In Canada — $1.50. — Foreign — $2.00.

Адресувати: — address
The HERALD, Box 3634, WINNIPEG, MAN.

ПОКАЖІМ ДІЛОМ НАШУ СВІДОМІСТЬ.

Українська Православна Церква служить для добра своїх вірних: worb. дбає про їх моральний і культурний добробут; вона провадить їх до кращого, взаємного життя. А в замін за се вимагає, щоби її члени й прихильники помагали в її роботі.

Тій поміч мусить полягати в тому, щоби вірні були добрими християнами, щоби заховували заповіди своєї Церкви, щоби жили згідно з її наукою та щоби так добома, примірним життям, як і добрим словом приєднували для неї нових членів і прихильників. Оттакої моральної помочи Українська Православна Церква вимагає від своїх вірних.

А матеріяльна поміч полягає в тому, щоби члени і прихильники заосмотрювали її в фонди, які її, як організації, потрібні для того, щоби вона могла істнувати та виконувати як слід свої завдання.

Українська Греко-Православна Церква від самого початку свого істнування в огляді фондів опирається виключно на своїх членів і симпатиків. Ми завжди вірили й вірнімо, що тільки та церква може виконувати як слід свої обовязки супроти своїх вірних і свого народу, яка нічим, отже й фондами не є звязана з чужими людьми чи організаціями й не є залежна від них. Ми вірнімо, що не може бути більшого сорому для людей, як той, щоби хтось з боку, хтось чужий утримував для них церкву. Бо тоді вони в жебраки, чужими найми. Коді вони не є господарями в своїй церкві, а їх церква перестає бути їхньою, і стає чужою. Вона не служить інтересам своїх вірних і свого народу, а інтересам чужих людей — інтересам тих, які дають на неї гроші.

Є одна, на перший погляд звичайна і дуже проста річ, якої одяк люде часто не розуміють. А именно, що церква як всяка инша організація потребує для свого істнування і своєї роботи грошей.

потребує фондів. Фонди для свого істнування і своєї роботи потребує також Українська Православна Церква. Як вже сказано, ці фонди вона до тепер отримувала виключно від своїх вірних. Нема де правди діти, що ті фонди до тепер були як надто малі для такої великої роботи, яка перед нашою Церквою стоїть. І тому там, де можна і треба було намагати фондами, — як се роблять другі церковні організації, — ми намагали дяжкою працею і самопосятою одиницъ, — працівників Церкви.

Треба отже сказати, що Українська Церква могла була більше зробити, як би мала більші фонди. Але про се не по ра тепер думати. Треба дякувати Богові й за те, що до тепер зробило. А при тім подбати, щоби на будуче, головно в часі теперішньої кріза, наша Церква не мусіла дяжавати своєї діяльности через брак фондів. Крім скромне, ви тимійше промисле, по деяких місцевостях в Канаді вона вже не така, як була рік тому назад. Матеріяльний добробут люде в загрозі, і тяжкі часи, в яких живемо, остануть тільки немилою згадкою. Але була б велике втрата, яка була б дійсна кріза, якби Церква була примушена через брак фондів знизити свою діяльність, зачинити круг своїх вплавів. Отто була б лісна кріза — криза духа, яка катастрофально відбилась не тільки на православних Українцях, але на цілому українському загалові в Канаді, а навіть поза Канадою.

Отже нашим святим обовязком є не занедбувати наших зобовязань супроти Рідної Церкви навіть в часах найбільшої матеріяльної скрути, бо від її істнування та розвою залежить наша будучність, наш духовний добробут, наше спасіння.

Щоби зміцнити Церкву в внутр. — то є зформувати її зайнять нею дотепер, то нині і так підготовитись до дальшої праці і до нових подзинів, управа Церкви Консисторія преголосила кампанію за збіркою пятнайцятьтисячного Ювілейного Фонду Української Греко-Православної Церкви в Канаді. Кампанія ся почалась 15 грудня, 1933, і буде продовжатися до кінця січня 1934

Розвій ть тут над потребою такого фонду булоб зайвими. бо й розуміє ни не кожний вірний Рідної Церкви. Над чим ми хочемо застановитися, то над тим, чи ми годні в сих часах дати суму грошей зібрати? Тепер-же тяжкі часи, кріза.

Що тепер кріза — то правда. Що тяжкі часи — також правда. Але не аж такі тяжкі часи, ані така кріза, щоби Православні Українці в Канаді, яких нараховують на десятки тисяч, не могли зібрати пятнайцять тисяч долярів. Питання не в тім, чи ми годні, а в тім, — чи схочемо. Навіть в сих тяжких часах не один з нас видає десятки, а то й сотки долярів річно на менше важні, а то й на непотрібні річ, — отже ми зовсім певно годні зложити на Фонд цьогорічну суму, як тільки буде в нас достаточне розуміння справи та відповідна цінність і жертвенність. А також, як буде в нас ціла сильна, непохитна воля в усіх сего так важного діла. Успіх буде, зовсім певно буде! Треба тільки, щоби кождий з нас уважав своїм святим обовязком і самому жертвувати і других до того заохотити. Отже щоби кождий був і жертводавцем і колектором.

Колиб хто думав відтягнутися від обовязку жертвувати на Ювілейний Фонд, тому, що тепер кріза, — то хай щиро спитає себе, чи ви може се сумінно зробити? Хай памятає, що тоді, як ви відмовляєтеся жертвувати для Рідної Церкви нару долярів, десятки тисяч того самого народу, — під-час пановання червоного ката, — пожертвували для тої-ж самої Церкви життя своє. Хай памятає, що навіть під сю пору тисячі його братів, — між ними сам Високопреосвященний архиепископ Микола Боцеьський, Митрополит Київський і всієї України, й богато других єпископів та тисячі священників — коротають свій вік в большевицьких тюрмах за те тільки, що люблять свою Церкву, й не хочуть її покинути. Коли-ж наші брати жертвують життя своє за Рідну Церкву, то хто знайдеться між нами на стільки скупий і байдужий, на стільки твердосердий, щоби відмовився зложити на Фонд Рідної Церкви бодай мать жертву? Вірнімо, що таких між нами не буде.

Памятаймо, що найважнішою нашою інституцією в Канаді є Українська Православна Церква. Вона провадить наш нарід до лучшого, до кращого життя. Вона дбає про його честь і добрий бут, вона стоїть на сторожі його інтересів

Отже гуртуймося під її прапор і підтримуймо її на кождим кроці!

Жертвуймо на цілі Рідної Церкви, щоби зогрімати український загал в Канаді при його вірі й Церкві, та при його народности.

Жертвуймо щедро на Ювілейний Фонд, памятаючи, що кождий долар зложений на сю ціль, призначений на вічник, санту роботу!

Підім за покликом нашого Спасителя Ісуса Христа:

„Най сяє світло ваше перед людьми, щоб вони бачили ваші добрі діла й прославляли Отця вашого Небесного" — Мат V 16).

ПОКАЖІМ ДІЛОМ НАШУ СВІДОМІСТЬ І ЛЮБОВ ДО РІДНОЇ ЦЕРКВИ.

ЧУЖА ШКОЛА ДЛЯ СЕБЕ ВИХОВУЄ.

В Римі є одно папське міністерство що зветься „Конгрегація для розширення віри" (Конг де пропаганда Фіде) Ті за сновав папа Урбан VIII 1627 року. Її ціллю ціль навертання поган.

Для Українців интересна згадана Конгрегація тим, що по заведенню уніі видано унятів (греко-католиків) під догляд сеї Конгрегації. Значить — унятів відставлено на рівні з поганами, унятам важно за погани, яких треба ще на з диву римо-католицьку віру навертати (Була величезна зневага, однакож унята того не розуміли і тішились...

Згадана Пропаганда відома ще тим, що має окрему школу (колегію Урбана), де виховуються студенти різних народів. Є тут Українці, є Греки, Хорвати, Болгари, Чехи, Шкоти, Араби, Мурини і другі. Одних Жидів мабуть нема. Всіх є кілька сот.

Яка-ж ціль тої колегії? Її ціллю є — виховати для Риму робітників. Рим знає що коли там Українець, Серб, Болгарин Грек виховається, то він вже буде гідно працювати між своїм народом на користь Риму, а на шкоду свому народови. Так колись Турки виховували українських бранців — виховували на яничарів.

Чужа школа, чия вонаб не була, виховує для тих, чия школа. Виховує для чужих. І тому розумні люде дбають про свої школи. Або про свої цілком повні й окремі, або про додаткові, в яких дається виховання те, чого не дасть чужа школа і що чужі, небажані вплинуло би

ЗОЛОТІ ДУМКИ.

Бог дав людям їжу, а дівол — ікхарів.

Наймогутнійше на світі те, чого не видно, не чути й чого неможна дітикнутися.

Любов і розум — се два пункти, з котрих ми можемо придивлятися до бо

„ДНІПРО"
органи Української Православної Церкви в Злучених Державах,
виходить 1 і 15 кожного місяця і коштує на рік $2.00.
Передплату висилати на адресу:
"DNIPRO"
1851 Germantown Ave., Philadelphia, Pa.

ЮВІЛЕЙ РІДНОЇ ЦЕРКВИ.

В липні минулого року, себто 1933, минуло пятнайцять років від часу відродження Рідної Церкви в Канаді, то є від першого церковного зїзду. Коли пригадаємо собі минулі часи, ми пригадаємо собі много важних подій, які в нашім житті до тої час запали. Але коли подій в житю Української Православної Церкви в Канаді, і всю роботу, що вона зробила для добра і поступу українського народу, то мусимо признати, що найважнішою подією в житю канадийських Українців було власне відродження Рідної Церкви.

Рідна Церква зробила переломовий крок в житю канадийських Українців. Вона стала цимірною, вірцевою Церквою для всього українського народу, тобто ни не жив. Сьогодня Рідна Церква має своїх членів і симпатиків по всіх закутинах Канади, де лише живе український нарід.

Тим людям, що дали перші початки до заснування Рідної Церкви, що вложили перші цеглики під її основу, і що до сього часу працюють для її добра і розвою — належиться велика честь і повага. Деякрих з них вже нема між нами, але їх дух і наслідки їх цинної роботи зістались між нами й вони будуть списані в історії Рідної Церкви в Канаді.

Всі цирі Українці признають велике значіння Рідної Церкви Кождий цирий Українець, який приглядається над нинішнім українським народом в Канаді мусить запитати себе: Хто зме, що б сталося з українським народом в Канаді, як би не Рідна Церква і її провідники? Бо й тепер ще бачимо, як чужі вороги й свої перевертні пробують затягнути український нарід під чуже ярмо, а Рідна Церква, мов та зоря, що завела трьох мудрців до Христа, веде наш нарід під прапор Христової віри, під прапор правди й волі.

Ми всі знаємо, що всяка організація, чи релігійна, чи яка другта, потребує опіки на провадженім своєї роботи. Знаємо, що Рідна Церква за минулих пятнайцять років істнування переживала часто дуже тяжкі часи, але поміно того ніколи не зверталася за помічю до чужих організацій. Не то, що не зверталася, але навіть не думала про таке, бо се противиться її засадам Вонаж через цілий час опиралася на своїх власних членах і прихильниках української національности. Нераз відчувався великий брак фондів, через що немогла була провадити роботи на так скало, з таким розмахом, як того хотілось А все таки треба сказати, що Рідна Церква споминала й обовязок, своє завдання як найкраще і спокійно здається на осуд своїх вірних.

За пятнайцять років свого істнування Рідна Церква дала доказ, що її належиться повне і вірне попертя від всього цинного українського суспільства, а передовсім від її членів. Щобн-ж вона й надальше могла вести таку святу, а то ще й кращу й успішнійшу роботу, то на церковних зїздах, що відбулися в трох провінціях, як се було оповіщено в „Вістнику" було рішено одноднвно як священством так і світськими людьми, щоби з нагоди пятнайцятьлітнього істнування Рідної Церкви, зібрати фонд в висоті пятнайцять тисяч долярів на ті цілі

Коли нам в дійсности лежить на серці доля Рідної Церкви і українського народу, то відтягнімося на ті заклик всі як один, і даймо свою жертву, по цинрости, свідомо, по християнськи. В дійсности, се не повинноєь рахувати, як пятнуються як „кулаки" і „контрреволюціонери" і відповідно тому трактуються,

Совітський режім для українського народу не є нічого більшого ні меншого, як лютійше винищування. Последньої весни Москва видала декрет, щоби неменше чим 15 мілюнів душ було виселено із західньої полоси Украіни а на місце виселених, щоб було населенє елемент більш прихильний совітському, реалмови „Пересаджування" людьми, котрі на таку велику скалу показалось не таким легким-практичним, тому приходимо нині Голод почав робити свою роботу в „Шінкліру Європи" цілком здоволюючо Нині Іван Жах Консорт, Альберта, що недавно приїхав з України, є одною з очевидців і скаже да, що люде так вимирають від голодування, що на простір 25 квадратових миль від її міста вимерло майже одна четвертина населення Трави і жнивця цвять горожанне Совітського Союзу а тюдодство має там місце.

Збіжжа ніщиться в Канаді і в других краях В 1932 році українські фармери з західної Канади зробили добрий врожай тогоси збіжжа і так помочи населенню України, але ся оферта, зроблена через Канадийський Червоний Хрест, була відкинена совітською правительством, якоже заперечило, що там є голод.

Недавні самостійні Українців, що займали високі становиска в совітських рядах, таких як Хвильовий і Скрипник не є звичайними вигадками Вони в часі свого життя, так як п. Петелька, вірили всьому, що було сказане або написане большевицькими агентами.

Теперішні окупанти, що стараються ідентифікувати український рух за независимість із якоюсь капіталістичною, царською чи німецькою інтересованою повинні мати на увазі зростаючу публичну опінію світа. Вже не можна довше заперечувати, що Україні на їхній рідній землі бракують тільки самі права на независимість, як і всякої инші люди, та що вони неповинні жиштися предметом для совітського чи якого иншого експерименту.

Сякщ. Д. Д. Лещинський.

ЯК ВОНО БУЛО.

(Продовження зі сторони 1-ої)

Правда, в православних заведено свято перенесення мощів св о. Миколая, в то перенесення відбулося 1096 р Після о. Олексіва се також доказ, що наші предки були католиками. Та наші предки завели сей празник не на розпорядок єпископа Риму, або тому, що були в язи з Римом, а задля того великого чоловіка, яким святий угодник Николай серед українського народу тішився

На закінчення додам, що з католицьких кругів часто можна почути, що історія Грушевського не вистарчає, щоби довідатися правду про нашу минулість. Таке вони говорять й по церквах Виходить, що Бароній, який проживав далеко від наших справ і земель має бути для нас більшим авторітетом, чим літописець Нестор, на якого покликується Грушевський в „Історії України". Хто як хто, а той наш літописець Нестор, який був монахом більше може нам дати світла з історії нашої Церкви, чим дто з „авторітетів" католицького світа. Тому я сміло кажу, що Бароній, католицький історик не може бути для нас авторітетом Він зовсім певно не має доступу тих жерел, до яких мав Грушевський Тому вірити мусимо нашим жерелам нашим записком, нашому літописцеві Несторові й історикові Грушевському, а не чужим, від нашого життя далеким лю дям.

о. Є. Г.

НЕДІЛЬНА ШКОЛА

ПРИТЧА ПРО ВЕЧЕРУ.

Сказав Господь таку притчу:

Один чоловік справив велику вечерю і запросив многих. І послав свого слугу в час вечері, сказати запрошеним прийти, бо вже все готове. І почали разом всі відмовлятися; перший сказав:

Я поле купив і мушу піти та оглянути його: прошу тебе вибравдай мене.

А другий сказав

Я купив пять пар волів і йду спробувати їх; прошу тебе вибравдай мене.

А инший сказав.

- Я оженився і длятого не можу прийти.

А слуга вернувши розповів це своєму панові. Тоді господар дому розгнівався сказав слузі:

-- Іди скоро на вулиці та вуличкі міста, та приведи сюди убогих і калік і сліпих і кривих.

І сказав слуга:

- Пане, сталось, як звелів єси, і ще місце.

І сказав пан до слуги:

- - Вийди на дороги й загороди, і силуй увійти, щоби наповнився мій дім. Бо кажу вам: Що ні один з тих людей що були запрошені, не покуштує моєї вечері, много бо є званих, та мало вибраних.

ІСТОРІЯ ЦЕРКВИ.

(За Е. Семакою).

(Дальше).

Проч ордени і конгрегації.

Змежи орденів і конгрегацій, основаних почавши від XVI століття, значнійші отсі:

1. Змежи мужеських, переважно з учительським і чоловіколюбним звязком:

1 Капуцини, особливий відтинок ордену Францісканів, оснований Матіем Бассем, Францісканцьком монастиря Монте Фалкоді, що на поповучення папи Клеменія VII впровадив року 1528 оригінальні правила Франціска, як також стародавну ношу, зменшо довгу бороду і остроконечне окриття голови.

2. Варнавіти, звані так після церкви святого Варнави в Медіолані. Сей орден основали три медіоланські шляхтичі р. 1530 в тій цілі, щоби займався вихованням молодежи і духовним пастирством.

3. Орден милосердних братів (брати христіянської любови) заложив в Гранаді Португалець Іван де Діо (1540 р.) задля опіки над хорими. Члени ордену живуть після правил святого Августина. Вони всі міряни, только в їх шпиталях є по одному священикові для релігійних потреб.

4. Конгрегація молебників, основана в Римі Филипом Нерієм 1548 р. Вона визначалася многими ученими мужами.

5 Мавринн, то є монахи кількох венедиктинських монастирів в Франції, що р. 1618 сполучилися в осібну конгрегацію. Імєня Мавра, ученика Венедикта в тій цілі, щоби строго стерегти правил ордену й займатися науками.

6. Орден піяристів, оснований в Римі Еспанцем Йосифом Калазанця року 1597.

7. Лазаристи, так звані після свого осідку с. Лазара в Парижі, становлять конгрегацію, заложену року 1624 славним священним Вінкентієм де Павлом з тою ціллю, щоби опікуватися убогими, сиротами и хорими. Називаються також „місіонними духовниками", бо занимаються місіонарством в простім народі.

8 Редемптористи або конгрегація пресвятого Відкупителя, або лігуорінч. конгрегація основана року 1732 єпископом Альфонсом де Лігуорі з подібним призначенням, яке мали лазаристи.

Найстроїйний в аскезі орден чернечий заложив (р. 1662) опат Ботілер де Ранс в францускім монастирі Ля Транс (правила трапістів приказують тяжку працю, мовчання і повздержливість від мяса.

б) Змежи жіночих орденів і конгрегацій зі званнем учительським і опікою над хорими заслуговують на увагу:

1 Орден урсулянок, заложила (1537) Ангела Мерич з Десенцано над озером Ґарда; вона називалася також Ангелу де Бреншия.

2 Конгрегація англійських дівчат, заложена (1609 р.) Марією Ворд в Франції.

3. Орден салезіянок, оснований року 1610 єпископом Францішком де Салесом в Франції.

4. Орден „сестер жалібниць", оснований (1633 р.) вкупі наведенім Вінкентієм де Павлом в Парижі

5 Жінки пресвятого серця Христового, се орден заснований Магдалиною Софією Барат в Парижі (1800 р).

Поява і розширення духа релігійного невірства і сильний його вибух в Франції ськйй революції року 1789.

Як західна церква взагалі, так особливо церква римсько-католицька мусіла вести тижку боротьбу з невірующою фільозофією, що почала розвиватися помалими від XVII століття і що в релігійних сферах заперечувала всякий надприродний авторітет, уважаючи только людський розум за єдине жерело релігійного пізнання В Англії, відки вийшов новий духовний напрям, що називався також раціоналізмом або натуралізмом, його представителі звалися „вільнодумними" або й „деістами", бо вони не так як ще утримували віру в Бога; а Франції, де дуже розмножилися в другій половині XVIII століття, звалися вони „фільозофами" або „спальними духами", а в Німеччині також під той час звалися вони „просвіченими".

В Англії були діяльні в сім напрямі лорд Герберт де Шербори († 1648), Гоббс († 1679), Лок († 1704), Толенд († 1722), Колинс († 1729), Волстон († 1733), Тиндаль († 1733), Морган († 1743) лорд Болінгброк († 1751), Гюм († 1776) і инші.

У Франції сей напрям найшов добру почву, приладжену моральним зіпсуттям, що там почало ширитися з часів Людовика XIV Головним представителем французької „фільозофії" був Вольтер († 1778) що своїми легкодумними насміхами і сатирами старався знищити обладжену релігію Вряд з ним діяли в спосіб не скрайнійший, наближаючися навіть до атеізму і матеріялізму: д'Алемберт, Дідерот, де ля Мітре, Гельветіюс, Кондіяк, Голєбах; більше умірковано й смирено Русо Найголовійшим твором,

котрим особливо ширили вони простий релігійні засади, була Велика Енцикло-педія, що почала появлятися від 1751.

З Англії і Франції фільозофічний напрям християнський перейшов також до Німеччини, де ширено й пропагандовано і в прочих галузях літератури фільозофію, що спершу, в другій половині XVIII століття, була только раціоналістичною (репрезентована спершу славними популярними фільозофами як Кантом), а в першій половині XIX століття витворила навіть найскрайнійший матеріялізм.

В наслідок розширення духа невірства повстали й тайні раціоналістичні товариства з межи котрих найвизначнійшим було товариство „вільних масонів", що з початком XVIII ст. розширилося в Англії по цілій західній Европі, а з відтак і по инших частях світа, а особливо по Америці. Се товариство ставить собі инші і задачею його є, ширити в формі таємничій і символичній раціоналізм і найскрайнійший індіферентизм, а місто християнської релігії космополітичний сестрицю людськости, свободний від всякого конфесійного, національного й політичного обмежування

Французька революція року 1789. Невірство, ширене в згаданий спосіб, котрим порух ступало й моральне зіпсуття народу, було одною з головних причин французької революції. Її гаслом було: „Проч з фанатизмом і забобоном", значить „проч з церквою і християнством". Року 1789 скликано голлні стани Франції до Версалю, де звичайний городянський стан окликав себе „збором народним" і завізвав шляхетське духовенство, щоби з ним злучилися в народний збір зараз оголосив весь церковний маєток маєтком народним, монастирі і инші релігійні заклади закликав край на підставі нового поділу не лиш політичного, але й церковного, зменшуючи число епископств з 126 на 83. Ухвалив відтак новий церковний устрій, званий „горожанською конституцією церковенства", котрою зірвав связь з Римом, припоручив вибір епископів і парохів виборчим зборам департаментів, ограничив епископську власть через обовязав всіх священиків до присяги на сю конституцію під грозою усунення з служби. Збір зібраний з року 1791 і 1792 заборонив, що й священичу ношу і рішив усіх тих священиків, котрі би опиралися тій связі, і тоді богато їх убито. Новий збір званий „національними конвентом" (вересня, 1792), зніс відтак королівство, оголосив Францію республикою і (21 січня 1793) і королеву Марію Антонієту (16 жотня, 1793). Декретом з листопада 1793 заборонив відтак християнське богослужения, як також само існування, і замістив його релігією розуму з безстидними публичними дівчатами в богинями і єрейками.

(Дальше буде).

„ВІСТНИК" є хлібом душі кождого православного Українця. Але, щоби він міг стало і на час виходити — треба, щоби його читачі не залягали з передплатою! А як Ваша передплата?

ПРОТОКОЛ

Церковного Збору Пів'нічної Манітобської відбувся в днях 8 і 9 жовтня (неділя й понеділок) 1933 року в Дауфін, Ман.

Перший день наради.

Від почався торжественною Службою Божою в місцевій святобор ській церкві, в супроводі о. мітрата Сичука, при асисті двох священиків о. П. Запарилюка і о. Є. Грицака, місцевого пароха.

Проповідь на тему св. Євангелія, оказуючи до теми дня, виголосив о. мітр. Сичук.

По Службі Божій відбувся свіжий обід в місцевому Народному Домі, який приготовувався до год. 3 вечорувді.

Парохи Збору почалися точно в год. 3.45, мозитвою „Царю небесний" Після молитви о. мітр. Сичук предложив вибрати двох світських заступників председателя. Вибрано на них о. А. Іваченського й А. М. Тренчевих двох, а то Василя Камфолію з Валей Ривер і Аксентія Кирилюка з Росборн. Вони зараз заняли свої місця.

На внесок І. Соломона й М. Гаджося президіум покликав верифікаційну комісію, яка складалася з трох членів Зіставши покликані 1) о. А. Бірюк — парох округа Менніс; 2) Василь Перепелюк — делегат громади Сифтон і 3) Антін Іваченський, — делегат дивізійної громади.

На внесок Павлюк Герінки й Григорія Марка вибрано редакційну комісію в такому складі: о. П. Запарилюк, А. Вавринюк, Іван Соломон, Петро Крепкевич, Дмитро Романчук, Олена Герман і Олександро Данильчук.

Опісля о мітрат С. В. Сичук виголосив початкове слово Повсіяне, що на Злазі нема Впресосвященного о. Йосафа архиепископа канадійського й американського тому, що його обовязки вимагали, аби відтах по делегаті час до Злучених Держав. Сказав що наша Церква є нарозторядна в для того світські члени в нашій Церкві мають нагоду більше займатися церковними справами. На те й скликано отсей Церковний Збір Пів'нічної Манітоби, щоби спільно нараджуватися над справами, які нас в сьому окрузі дотикають, щоби радитися, бо буде загоди почути про успіхи й досягнення Української Православної Церкви, а також, щоби й посумувати, як що довідаємося про наші браки та недомагання на наших Збір скликований, щоби спільно нараджуватися над справами, які нас в сьому окрузі дотикають, щоби радитися, бо буде загоди почути про успіхи й досягнення Української Православної Церкви, а також, щоби й посумувати, як що довідаємося про наші браки та недомагання на наших Збір скликований, щоби спільно нараджуватися над справами, які нас в сьому окрузі дотикають, щоби радитися, бо буде загоди почути про успіхи й досягнення Української Православної Церкви, а також, щоби й посумувати, як що довідаємося про наші браки та недомагання на наших Збір скликований, щоби спільно нараджуватися над справами, які нас в сьому окрузі дотикають, щоби радитися, бо буде загоди почути про успіхи й досягнення Української Православної Церкви, а також, щоби й посумувати, як що довідаємося про наші браки та недомагання на наших

Наша церковна справа представляється дуже світо. Бо в нас в Канаді є понад 130 зорганізованих громад-парохій, а ще десятки громад є в стані організації Пів сю пору в нас 25 священників і ще відбувається брак правівників на цілі Христовій, тому сего року адміністратор нашої Церкви мабуть буде змушений обняти обовязки пароха. Є надія в незабаромому часі взяти нових священників, які вийдуть, як кандидати духовного стану, учащають на науку в семінарі в Вінніпегу.

Кріза, яка пошкодила всюди, не дуже пошкодила нашій Церкві — продукти шановній бісіднику — бо всі справи гарно розвиваються, а кромі того посіднині часами побудовано ряд нових церков. Радісним обівом в житю нашої Церкви є те, що молодші люде, молодь в дни беруть дискусії участь в житю Церкви. Життя в Церкві дисциплінується й набирає сили та могутности

Наша Церква видає свій орган „Вістник", значіння якого всім відоме, і який робить богато доброї роботи для нашого загалу в Канаді.

Під сю пору вийснується накладу нового молитвенника, який в недовзі буде в розпродажі.

Приготовляння робляться до друку св. Євангелія (перестольної) в українській мові, за яким є великий попит, а яке буде потрібне не лише для нас в Канаді чи Злучених Державах, але також може вспіхом і для инших братів, які живуть поза межами обставинах на Великій України, під гнетом ворогів Христа-Спасителя.

Також робляться приготовляння до видрукування Катехізмів, „Требника", брак яких дуже зветься відчувати від довшого часу.

Треба нам мати дешевший будинок у Вінніпегу дляторг, щоби в ньому мала приміщення Духовна Консисторія, та й другі церковні установи.

На закінчення завізвано о мітрат присутніх та делегатів брати активну участь в нарадах і видержати на Злазі до його кінця (опісеки)

Після сего о. председатель покликав до привітин гостей та делегатів Воїни виступали на сцену й виголошували привіти, та давали свої поздоровлення.

Г. Марко і о. Є. Грицюк,
секретарі Збору

(Дальше буде).

КОНЦЕРТ.

(Інсігер, Саск.)

Дня 2 серпня м р. в нас відбувся концерт, даний силами новозорганізованого хору, яким проявить Всеч о Л Березайський, парох округа Тілор, Саск Сей концерт вже дивенько відбувся, то не зашкодить про него з удати, бо се перший раз в нашій місцевости люде мали нагоду почути такі хоральні співи, як на тім концерті були. Концерт відбувся в Народнім Домі в Інсінгер, Саск.

Програма концерту була дуже богата й складалася з 32 точок, до яких входили хоральні співи (мішаного хору), соля, дуети, декламації й танки До лепших дуетів і соль приграла оркестра Щоби не забирати дорого місця, не подаю їмен тих, які брали участь в програмі, ані не наводжу поодинокух точок програми; вистане сказати, що концерт вийшов гарно і всі учасники заслужили на похвалу.

Вступне слово проголосив о. Березайський, а по скінченню концертової програми Всеч о мітрат С. В Сичук, адміністратор Української Православної Церкви в Канаді, й голова Консисторії, дав дуже гарний і поучаючий відчит на тему, в чім полягає визволення українського народу Слова сии бесідника дуже зацікавили зібрання, які слухали всього дуже уважно

За Вого так щиро слово, котрими він не оминув мени сьвідомому Українцеві отворити очі, в в імени тих, котрі були присутні на відчиті складаю о Савчукові щиру подяку. Нехай Вас Господь благословить скріпляє Ваші сили, котрі Ви вкладаєте для освідомлення українського народу, котрий попав в ворожі московські і лядські сіти.

По скінченню відчиту, о. Л Березайський щиро подякував високоповажному гостеві за так дорогоцінний відчит і заявився хор відспівати йому многолітствіе

На закінчення о Березайський позивав всіх присутніх на Великий Ужин, під гнетом ворогів Христа-Спасителя.

Також робляться приготовляння до видрукування Катехізмів, „Требника", брак яких дуже зветься відчувати від довшого часу.

Треба нам мати дешевший будинок у Вінніпегу дляторг, щоби в ньому мала приміщення Духовна Консисторія, та й другі церковні установи.

На закінчення завізвано о мітрат присутніх та делегатів брати активну участь в нарадах і видержати на Злазі до його кінця (опісеки)

Після сего о. председатель покликав до привітин гостей та делегатів Воїни виступали на сцену й виголошували привіти, та давали свої поздоровлення.

Г. Марко і о. Є. Грицюк,
секретарі Збору

(Дальше буде).

КОНЦЕРТ.

(Інсігер, Саск.)

Дня 2 серпня м р. в нас відбувся концерт, даний силами новозорганізованого хору, яким проявить Всеч о Л Березайський, парох округа Тілор, Саск Сей концерт вже дивенько відбувся, то не зашкодить про него з удати, бо се перший раз в нашій місцевости люде мали нагоду почути такі хоральні співи, як на тім концерті були. Концерт відбувся в Народнім Домі в Інсінгер, Саск.

Програма концерту була дуже богата й складалася з 32 точок, до яких входили хоральні співи (мішаного хору), соля, дуети, декламації й танки До лепших дуетів і соль приграла оркестра Щоби не забирати дорого місця, не подаю їмен тих, які брали участь в програмі, ані не наводжу поодинокух точок програми; вистане сказати, що концерт вийшов гарно і всі учасники заслужили на похвалу.

Вступне слово проголосив о. Березайський, а по скінченню концертової програми Всеч о мітрат С. В Сичук, адміністратор Української Православної Церкви в Канаді, й голова Консисторії, дав дуже гарний і поучаючий відчит на тему, в чім полягає визволення українського народу Слова сии бесідника дуже зацікавили зібрання, які слухали всього дуже уважно

За Вого так щиро слово, котрими він не оминув мени сьвідомому Українцеві отворити очі, в в імени тих, котрі були присутні на відчиті складаю о Савчукові щиру подяку. Нехай Вас Господь благословить скріпляє Ваші сили, котрі Ви вкладаєте для освідомлення українського народу, котрий попав в ворожі московські і лядські сіти.

По скінченню відчиту, о. Л Березайський щиро подякував високоповажному гостеві за так дорогоцінний відчит і заявився хор відспівати йому многолітствіе

На закінчення о Березайський позивав всіх присутніх на Великий Ужин, під гнетом ворогів Христа-Спасителя.

ПОВІДОМЛЕННЯ В СПРАВІ МОЛИТВЕННИКА.

Отсим повідомляється всіх тих, які прислали замовлення на молитвеник „ДОБРИЙ ПАСТИР" в шкіряній оправі, що через незалежні від нас поточни молитвеник в шкіряній оправі ще не вийснений і через се не можна було замовлень на час виповнити.

Перепрошуємо шановних покупців за таке опізнення і обіцяємо вислати їм молитвеники так скоро, як отримаємо їх від переплетника.

Консисторія.

...ня в пам'яти Ринд...відправить Бого-
...служення ним. пароха о. І. Дмитрів,
...по котрім співали Акафист то Пре-
...їни Марії. Вечерня около осьмої
...години вечором концерт заходом
...нашого Товариства в Укр Нар Домі
...ім. М. Грушевського.

Програма складалася з промов, деклямацій, пісень, та виступів з мандолінами. Точни програму чимудношлива голова Товариства панна Текля Погорецька. Програма була як слідує:

Вступне слово, виголосив в парох, котрий гарними словами зложив долю нам охоти до дальшої праці. Хор — Ой у полі могила. Деклямація — Україно моя мила — Параскевія Ярмій. Мандолінова орке-стра, яка складалась з котрих мандолін і шістьох співаків під проводом учителя п. Ю. Гуцала. Виступ оркестри вийшав дуже взволюючо, тимбільше, що п. Гуцал тут лиш коротший час в члени оркестри се малі діточки. Оплески не було кінця і оркестра мусіла виступити другий раз. — Тріо відспівали Марія. Адам і Павлина Погорецька при акомпаньименті органа, на котрім грала панна Доротея Погорецька. Текст: Наша Нація — Ди. Ярмій. Дует — Веселий хлопчина — відспівали два маленькі хлопчики — Андрій і Павло Ярмій при акомпаньименті мандоліни, на котру програвала їх сестра Параскевія Ярмій. Промова: панна Доротея Погорецька — сказала пару слів про роботу нашої організації.

Виступ мандолінової орхестри два рази. Деклям. — панна Пилипів Катеринка — Два Віночки. Дует — Ой вийду я на гору, — відспівали панни Параскевія і Оксана Нікраївські. Деклям: Одного бажаю — панна Марія Погорецька. Також: — Подільський Козачок, відтанцювали панни Параскевія Ярмій і Доротея Погорецька. На домагання публики виступили ще раз. Хор — Ой летів зозуленька. — Кінцеве слово забрала панна Текля Погорецька, подякувавши всім присутним, за те, що не жалували свого труду та прийшли і збільшили наш успіх.

На закінчення відспівали „О у, країно". По тім слідувала забава тя молодіжи.

Фінансовий звіт представляється так:

ПРИХІД:

Членські вкладки за цілий рік	$18.45
Жертви в тац	30.07
Недільно	13.30
1-го листопада, доход з Пасевого Балю	18.30
21-го лютого, доход з Пасевого Балю	9999
Збірка підчас посвячення Евангелія (від кумів)	1.05
1 тицдень	2.50
21 вересня з концерту річниці	9.75
Разом	

РОЗХІД:

Обрус на олтар	$5.35
Річні до вписання обруса	9999
На дарунок пароху	9999
Евангелія	9999
Стежка кумам при посвячен-ню Евангелії	.80
На Народний Дім	3.00
За музику	3.00
За квіту	2.00
Стихарь, китиця і обшитє	10.10
Полотно на хрилос	2.55
За музику	1.25
На Народний Дім	1.00
Шіти на вивіз	6.00
На церкву	10.00
На „Вістник"	2.00
На Укр. Народний Дім Музика	1.50 2.00
Разом	$75.98
Осталося в касі	$31.11

Фінансовою секретарією є панна Параскевія Нігранська.

За заряд Дія. Товариства:

Текля Погорецька, голова.
Доротея Погорецька рек. секр.

ПОДВИГИ КАТОЛИЦЬКОГО МІСІОНАРЯ.

(Ошава, Онт.)

Приїзав до Ошави грекo-католицький місіонар і почав свою місію з того, що накинувся на всіх і на все. Почув я про його „науку" від других людей так нішов і собі послухати. Приходжу в чую, як він навчає, що тільки те а не світ добре, християнське, що має на собі католицьку марку.

Про Українську Православну Церкву говорив, що вона не добра, бо не католицька. І її священики недобрі, не правильні, бо не католицькі. Хто в них хрестив, або шлюб брав то все одно, що дитина не хрещена, а з жінкою на віру жив. Най от же тані йдуть до католицької церкви, а там дадуть йому другий хрест, чи другий шлюб. А тоді буде він і чобрим католиком і правдивим християнином. Хто-ж єго не зробить — має непрощений, смертельний гріх і нічого йому не поможе.

Можна сказати, що цілий тиждень цей місіонар братньої ненависти й ворожнечі говорив майже виключно про православних Українців і про їх церкву. А одного разу сталася така подія: одній жінці підсунуло прочитати і сказав прийти знов до церкви попослухать. Се за те, що вона признавалася, що була в сповіді в православного священика. Було ще й таке, що казав жінці, абы не слухала свого чоловіка, який ходить до православної церкви, бо инакше піде до пекла. А про українські товариства казав, що як вони не є при католицькій церкві, то то не є християнські, і аж тоді стануть християнські, як пічинаться католицькій церкві.

Дивно мені, що сей католицький місіонар дуже такою ненавистю до православних, то-ж не належно ще у цивілізації священики проповідувати підчас великого входу „і всі вісе православних християн", а також у четер це в українських требниках сто-ть слово „православний". Що-ж до Української Православної Церкви, то зіба так давно тому, як органи грекo-католицької церкви хвалив її гай її священиків, кажучи, що вони гіані, повяжні, та правдиві священики, а ТЬ церква є гарна, добра, праведна? Так недавно се діялось, а вже місіонар забув той знову з цитований йому спосіб оплювує все українське, рідне, яке не є рівнене з чужим ним католицизмом Що-ж оплювуючи, дає привід час, коли треба буде все те вглядіти, так, як не раз вже казали Нарід чим раз більше пізнається до вас і приходить. Бо пізнає, що як Свято на чуже-му воні й чужу пісенку співаєте.

ДЛЯ РІДНОЇ ЦЕРКВИ

ПИСАЛ СИН І ВІТАЛО НАШЕ ЙМЕНЬ НАЗВІЩ, ЩОБ ВОНИ НАПЕЛИ НАШІ ДОБРІ ДІЛА ЯКІ ПРОЯВЛЯЛИСЯ ОТЦІ НАШОГО ЦЕРКВИ НА ВІКИ.

(Мое 1:1 18)

ДІЕЦЕЗІЯЛЬНИЙ ФОНД.

Збірки о. В. Апонюка.

Рома, Ман.

По 50 ц.: Степан Танчин.

По 25 ц.: І. Іванчук, Мик. Курик.

Сенжик, Ман.

По 1 дол.: Ст. Шевчук.

По 50 ц.: Ст. Танчин, Іван Нупеза.

По 25 ц.: Вас. Стороцук.

Толстой, Ман.

По 25 ц.: В. Квасніцький, В. Вінк, І. Дутка, П. Серада, Мик. Касіян, Д. Арсеній, П. Калуша, М. Жулковський, Нат. Подольська, Тат. Пелешок. — Дрібні датки 35 ит.

Збірка о. Д. Ф. Стратійчука.

Прут, Алта.

По 1 дол. Візарій Юрчук, Ілія Гаврош, Олекса Юрчук, Ст. Самоїл, Ів. Юрчук, Касіян Свікун.

Збірка о. А. Вернка.

Сенкі Лейк, Ман.

По 1 дол.: Н. Лесюк, К. Туткалюк, П. Ярич, В. Скорупа, Т. Мулявка, О. Дидик, Ф. Мушій, Ю. Найкольський, М. Левандовський, І. Федорів, А. Толещук.

Збірка в Великдень, підчас панахиди 2.85

Збірка о. П. Запорожця.

Даффін, Ман.

По 2 дол.: П. Ковтун.

По 1 дол.: Др. М. Потоцький, дан. А. Е. Кайрнгам, Ів. Білоус, С. Гуць.

По 25 ц.: В. Вуртин, М. Гаджора.

Збірка М. Бектрока.

Петлюра, Ман.

По 1 дол.: П. Стадник, К. Протасевич, И. Стадник, М. Бектрок, Геo. Королевчук.

По 50 ц.: К. Сталник

Збірка о. П. Мальчука.

Йорктон, Саск.

По 2 дол.: Васпя. Гарасимюк.

По 1 дол.: Н. Брик, П. Ягольницький, Ів. Когут, Ів. Рубашавський, Ст. Гузька.

Райн, Саск.

По 1 дол. Осип Новак

Сторновей, Саск.

По 50 ц.: Гар. Тишка.

КОЛЯДА НА СЕМІНАР.

На сім місці складається щиру подяку всім тим, які колядували та які вложили коляду на Духовний Семінар в Вінніпегу. Ті імена будуть проголошені в одним з наступних чисел „Вістника".

Консисторія Української Грекo-Православної Церкви в Канаді.

Р. Богочік, кастер.
223 Anderson Ave., Winnipeg, Man.

А він скоче почути свою рідну пісню, — пісню вільного, від нікого незалежного життя.

Николай Із. Мен.

АДРЕСА КОНСИСТОРІЇ.

Листи до Консисторії треба надсилати на руки голови Консисторії, о. Савчука, на адресу:

Rev. S. W. Sawchuk
479 Andrews Street
Winnipeg, Man.

ЦЕРКОВНИЙ КАЛЕНДАР НА 1933 РІК.

СІЧЕНЬ. 1934.

16 В. Мелхіі пр.
17 С Собор 70 Апостолів
18 Ч. Навч. Господнє, Тевтемпта
19 П Богоявлення Господнє
20 С Собор Івана Хрестителя
21 Н. Юліє і Емм.
22 П. Йолікета мч.
23 В. Григорія прп. і Дом.
24 С † Теодозія Велик.
25 Ч Татіяни мч.
26 П Єрмила і Єрмог. мч.
27 С. Отців в Синаї
28 Н. Павла Т., Івана
29 П Похвали свящ. Ап. Петра.
30 В † Антонія Вел. прп.
31 С. Атанасія і Кирила пр.

ЛЮТИЙ

1 Ч. Макарія прп.
2 П. † Євтимія Вел. прп.
3 С. Максима прп.
4 Н Буд. Господнє. Тимотея ап
5 П. Климентія сщм.
6 В. Кесії прп.
7 С. † Григорія Богослова
8 Ч. Ксенофонта прп.
9 П. † Перенес. мощей Івана Золотоустого
10 С. Горомна прп.
11 Н Нед. Мясопустна. Пер. м. Ігнатія
12 П. Трох Святителів
13 В. Кира і Івана безср
14 С. Трифона мч
15 Ч. Стрітення Господнє

ПОРЯДОК БОГОСЛУЖЕНЬ
о. В. Апонюка.
СІЧЕНЬ 1934.

19 Пятниця, Йордан — Вайта.
20. Субота, Із. Хрестителя — Арбаз
21 Неділя — Толстой.
28. Неділя — Рома.
Адреса: Толстой, Ман.

ПОРЯДОК БОГОСЛУЖЕНЬ
о. П. Запорожця.
Січень.

19. Пят., Йордан — Роблін.
20. Субота, Івана Хрестителя — Петлюра.
21. Нед. — Шортгайд, в 3-тій год полудня річні церковні збори
28 Нед. — Галич

ЛЮТИЙ.

4 неділя — Пайн Ривер.
11 Неділя — Даффін.
13 понеділок — Трох Святих Банкет.
15 четвер . Стрітенір — Сифтон
18 неділя - Богдан. /
25 неділя Гілберт Плейнс.
Адреса: Даффін, Ман

ПОРЯДОК БОГОСЛУЖЕНЬ
о. Дячини.
Січень.

19 пятниця, Богоявленне Господнє Всенощна (Афборт) Онко — Служба Божа — Лезвин.
21 неділя, Б-гослужения — Тридол
28 неділя, Богослужения. — Дакас
4 Неділя — Портедж ля Прейрі
11 Неділя — Поплар Парк.
12 Понеділок — Трох Святих — Поплар Парк
15 Четвер — Стрітенія — Дафрост
18 неділя — Сарсонтіс — Тимідал
25 неділя — І посту — Сентон.
Тупдей, Ман

ЦЕРКОВНИЙ УСТАВ НА 1933 РІК.

Січень.

21. Неділя по Просвіщенних Голос 8. Утр. Еван. 11 (Із. XXI: 15- 25) Лїт. Ап. 1 Тим. IV: 9-15, Еван Лук XIX: 1-10.
28. Неділя Митаря і Фарисеї — Гол 1. Утр. Еван. 1 (Матт.: XXVI: 16-20). Лїт. Ап. II Тим. III: 10- 15. Еван. Лук. XVIII: 10-14.

ЛЮТИЙ.

4. Неділя Блудного Сина: Голос 2 Утр. Еван. 2 (Марка XVI: 1-8). Лїт. Ап. 1 Кор. VI: 12—20. Еван. Лук XV: 11—32.

Український Релігійний дво-тижневик в Канаді.

ВІСТНИК
THE HERALD

THE HERALD
Box 3084
WINNIPEG, MAN.

РІК XI. WINNIPEG, MAN., FEB. 1st, 1934 ВІННІПЕГ, МАН., 1-го ЛЮТОГО, 19 ЧИСЛО (192) 3

ЗБІРКА НА ЮВІЛЕЙНИЙ ФОНД ПРОДОВЖУЄТЬСЯ.

НА ДОМАГАННЯ МНОГИХ ГРОМАД І ЗБІРКОВИХ КОМІТЕТІВ ПРОГОЛОШУЄТЬСЯ ПРО[illegible]ЖЕННЯ КАМПАНІЇ НА НЕОГРАНИЧЕНИЙ ЧАС.

Продовження кампанії.

Закінчення кампанії за збіркою Ювілейного Фонду Української Православної Церкви в Канаді було призначене на день 31 січня, 1934. Але що багато церковних громад та Збіркових Комітетів, які через різні причини не могли на час зіброк в себе перевести, просили, щоби кампанію продовжити, Консисторія отсим проголошує продовження кампанії не неограничений час. Бажаним одначе є, щоби кампанія закінчилася як найскорше і тому проситься всіх тих громад і Збіркових Комітетів, які ще мають збірки перевести, щоби перевели їх якнайскорше.

Рецепти за присланні гроші.

Всім тим, що присилають гроші на Ювілейний фонд, чи то від себе особисто, чи як збірку, Консисторія висилає рецепти, а тим, що жертвували пять долярів або більше також Грамоти. Як було проголошено в останніім числі „Вістника", по закінченню кампанії буде оголошений точний спис всіх жертводавців і колекторів на ціль Ювілейного Фонду. Буде також проголошений спис тих церковних громад і їх парохів, які в будь якої причини до збірки не приєдналися. Отже на совісти парохів і церковних урядів лежить обовязок подбати, щоби їх громади в сім списку не знаходилися. Тимбільше, що ся кампанія має на цілі не тільки свою збірку грошей, але також зміцнення між вірними духа льояльности й жертвенности для своєї Церкви.

Дотепершні успіхи збірки.

Гроші та повідомлення про переведення збірок на місцях почали тільки напливати, отже ще заскоро згадувати, який буде остаточний результат кампанії. Одначе вже й на підставі тих небогатих звідомлень, які дотепер наспіли, можна виробити собі бодай частинний образ того, як кампанія проходить та як хто до неї ставиться. Тепла отже сказати слідуюче:

1. На виклик Консисторії перші відкликнулися громади новійші та бідніші, а богато зі старших та більших громад, як приміром громади по містах, ще не дали про себе чути, хоч маємо відомости про деяких з них, що приготовання до переведення збірки робляться.

2. Дотепершні звідомлення показують, що успіх або невдача збірки по місцях залежить від того, як ставляться до неї пароxи, уряди громад, Збіркові Комітети та взагалі ті, на яких спочивав обовязок переведення збірки. Хай-же дочучі особи вважають, щоби як найсовістнійше виконати свої обовязки згляном збірки.

3. Між збірками, які дотепер наспіли, нема ще ані одної збірки в провінції Альберти (з виїмком двох поодиноких жертводавців).

Кілька примірів.

Щоби показати, як проходить Кампанія, а також, щоби дати примір тим громадам, які ще не перевели в себе збірки, наводимо поницше кілька примірів про те, як деякі громади відкликнулись на взиви Рідної Церкви.

1. КОСІВ (коло Даффіну), МАН.: Громада одна з наших найстарших і свідомих, але числом членів невелика. Вивезтувала в каси на Ювілейний Фонд $100.00. Діти Недільної Школи при сій громаді прислали $10.00.

2. ЄЛЛОВ КРІК, САСК.: Громада зорганізувалася тільки минувшого року. Церкви не має. Люде незможні. Членство переважно з молодших людей. Збірка на Ювілейний Фонд $30.00.

3. СМУТ РОК ФОЛІС, ОНТ.: Є там гурток наших людей, але церковної громади не мають. Мали дотепер тільки одно українське Богослужения, яке відправив о. С. В. Савчук в 1932 р. Прислали на Ювілейний Фонд $30.00.

4. БРЕНДОН, МАН.: Громада чисельно невелика. Ті самі люде підтримують церкву, Народний Дім, Рідну Школу. Безробіття, як в кождім иншім більшім місті. Але Брендонці не хотіли лишитися позаді других громад і постановили зібрати на Ювілейний Фонд $100.00. Вибрали Збірковий Комітет з пятьох людей, який щиро взявся до роботи. Котрі з членів не мають готівки, то жертвують ярину (бараболю, капусту тощо), а один із членів Збіркового Комітету продає її в сторі й обертує гроші на Ювілейний Фонд. До назначеної суми бракує ще кількнайцять долярів, але зовсім певно ціль буде осягнена.

5. СТ. ВОЛБОРГ і ПОПЛАР БЛОФ, САСК.: Сі які громади складаються з недавних еміґрантів, братів Українців з Волині. Перша громада зорганізована трохи давнійше, а другі мала до тепер тільки трох Богослужень. Церков ще не мають і не знати, коли будуть мати, бо нема звідки. Але хоч самі вони бідні, то як найщирше відкликнулись на заклик Рідної Церкви. Громада Ст. Волборг зложила $10.25, Поплар Блоф $29.65. Як сказав Ісус про вдову, що вложила свою лепту на будову дому Божого: „Вони дали з недостатків своїх". А що сказати про тих, що мають звідки дати, але через скупість або байдужність не дають?

6. ДРОБОТ, САСК.: Громада приєдналася до Української Православної Церкви несповна два роки тому. Члени її розуміють потребу помочі Рідній Церкві й прислали $30.87.

7. Кріи викавання повище, взяті з присланих до тепер збірок є такі: Тарнополь — $51.70; Норквей — $53.65; Ітіго — $21.25. Парохія св. Івана Сучавського, Онсінгер, Саск., яка приєдналася до Української Православної Церкви минувшого року — $18.50; Пайн Ривер, Ман. — $47.65.

8) СУМК.: До тепер прислали жертви кілька відділів Союза Української Молоді в Канаді, а про другі маємо відомости, що збірки переводять.

9. ДРУГІ ОРГАНІЗАЦІЇ: Жертви також отримано від кількох Жіночих Товариств, Народних Домів та других організацій. Рідна Церква сподіється щиро помочі від Жіночих Товариств, які гуртуються при українських православних Церквах.

Яке дамо свідоцтво про себе.

Православні Українці! Очі других людей звернені на нас. Вони чекають, яке свідоцтво ми дамо про себе.

Жертвуймо на Ювілейний Фонд, покажім ділом, що любимо Рідну Церкву й знаємо оцінити її працю для добра й спасіння українського народу!

Гроші й листи висилати на адресу:

CONSISTORY OF THE UKRAINIAN GREEK-ORTHODOX CHURCH OF CANADA.
479 Andrews Street, Winnipeg, Man.

КОНСИСТОРІЯ УКРАЇНСЬКОЇ ГРЕКО-ПРАВОСЛАВНОЇ ЦЕРКВИ В КАНАДІ.

Прот. С. В. САВЧУК, голова.

РАДОГО ЖЕРТВОДАВЦЯ ЛЮБИТЬ ГОСПОДЬ (II. Корин. IX: 7)

Лорд Шоо ов Донфермайн.

ПРОЦЕС ІСУСА ХРИСТА.

(Автор сеї розвідки, як зазначено в листі самого автора, уявив собі судовий день Англії і творець-правник, який покинув уряд, щоб спинрати при розв'язуванні найтяжчих правничих питань, як в конфлікті правдивім, справдуючих рибінників і пр.)

(Докінчення).

Але рівночасно — знов звіковика для процесу: — не підпс жадних претенсій на яку-будь земську власть, ані хвалився, що хоче досягнути своєї перемоги мечем, ані повалити Рим чи яке инакше царство. Його царство було в серцях людей, Його панування — в їх душах.

Се був страшний удар для трибуналу! Бо їх, суддів, месіянські надії були прив'язані до сеї землі, їх надія була — визволення від панування Риму чи взагалі инших народів. А сей тесля, що претендував бути Месією, помітував їх такими сподіваннями?! Він не міг бути їхнім Христом. А коли твердив се — то, річ ясна, „говорив хулу", за яку гебрейське право знало одну кару — смерть. „І, вимовивши Його, повели тай передали Його Понтійському Пилатові, ігемонові".

Каяфа знав свого Пилата. Пилат знав свого Каяфу. Пилат був ворогом Жидів. Се він ставив армію в Цезарії до Єрусалиму, щоби приборкати жидівство, він забрав з храму його скарби, щоби забезпечити місто водою, він жеж без милосердя здавив жидівський бунт. Отже він не був дуже любленим правителем... І Жди йому своєї не забули. Коли пізніше його відкликали до Риму, він мусів там виправдуватися перед обвинуваченим Жидів.

Пилат був заступником і представником цезаря в Юдеї. А цезар в тих часах — взяв в собі всі уряди — воєнні, релігійні і горожанські. Він міг мати смертю за провину проти себе всякого, особливо-ж того, хто „не був приятелем цезаря". На сій струні і рішив зіграти Каяфа, щоби видобути у прокуратора засуд смерти на Ісуса.

Коли Каяфа, первосвященик, голова релігійної влади, передав справу представників другого первосвященика, рониїся'я махінів'я, що був водночас головою політичної влади — прийшло до конфлікту. Сей конфлікт завсіди повставав на тій жадливій церемонії влади помочі від влади світської. З одного боку був — Синедріон, Каяфа, первосвященик. З другого прокуратор Тиберія і його преторія.

Суд Каяфи не займався лише виконанням встрічного слідства, він перепровадив цілий процес під формами і санкцією гебрейського права. Коли в Юдеї не запанувала Рим, то й екзекуція належала до Синедріону. Тепер екзекуція належала до римської влади. Пилат не дідав тут як влада апеляційна. Бо Христос не робив відклику. Але — Пилат мав право переглянути ще раз цілу розправу з власної ініціативи. Його компетенцію — в тім відношенні — можна прирівняти до компетенції Правничого Комітету Таємної Ради в Англії (Прайві Кависил) з огляду на злочини в коронних Домініях, напр. в Індії. Се не був адміністративний трибунал, але він застерігав собі право інтервенції, щоби перекидати можливому напруженню права (перекладенню обжалованому в оборонці, доходженню инимого злочину і пр.). Ось таку владу мав Пилат в Юдеї. Він міг переслухати обжалованого особисто, покликати перед себе свідків, міг перед виконанням присуду — переглянути цілу процесуру, відхилити виконання засуду, а навіть випустити на волю засудженого, коли не знайшов на ним вини, гідної кари смерти.

Тим руководився прокуратор, Юдеї як суддя. Але він ще був найвищим адміністратором країни. Суддя, але й міністер. Тут йому присягувало право ласки і оборонця дбати про лад і порядок в країні. Передусім мусів його зрозуміти посадж в цілій розправі. Чому прийшов суд запав якраз в свято Пасхи? В день, в який гебрейське право не позволяло судити? Крім того, той засуд в ночі... Все се було проти права. Але — не уступити жидівству, чи не значило се спровокувати заворушення? Скорчити жидівству чи чинити йому опір? Пилат рішився на одне і на друге. Він поставив на карту і свою славу як судді, і — як адміністратора. Він не розумів, що в провінціальності — був для нього єдиний ратунок. Перед ним стояли ті, що обвинувачували Христа, повні злоби і фанатизму. Перед ним стояв Обжалований — мовчазний, повний гідности і безоборонний. Почутя римської справедливости мусіло обурюватися при оглядинах радних Синедріону, жадаючих крови Невинного.

Перше питання Пилата було: Що злого вчинив Він? Відповідь була, що не принесли би Його до прокуратора, коли-б не вчинив нічого злого. Він деморалізував народ жидівський, казав не платити данини цезареві і твердив, що є цар і Христос. Деморалізація — се був злочин, поповнений в області релігійній, може до відмови данини — се обвинувачення, очевидно, супереч'ло цілій науці Обжалованого... Тоді Пилат запросив Його до своєї палати, де відбувалася розмова «єдина в літописях історії. Намісник запитався Його — чи є Він царем Юдейським? Ісус відповів: „Чи ти сам від себе то питаєш, чи инші тобі говорили се про мене?" На що Пилат скорчував: „Чи я є Жидом? Твій нарід і священики видали Тебе мені! Що Ти вчинив?" Тоді впали ті слова Ісуса, що Його царство є не се сього світу, бо инакше сторонники Його билибся за Нього... „То значить, ти цар?" — „Ти сказав", — відповів Обжалований, — „І для того прийшов я на світ, щоби дати свідоцтво правді. Всякий, хто є з правди, слухає мого голосу". І вперше в душі тдго поганина зродилося питання: — „Що є правда?" Питання не було засоване для Пилата, але для нього було ясне, що в кождім разі не був перед ним злочинік Риму і не було Його защо карати смертю. Присяг був: „Я не заколоду вини на Нім!" Процес скінчився. Римське правосудя увільнило Христа.

Але сей присуд викликав вибух страшної люти по стороні Жидів. І при першім вибуху сього шалу — захитався Пилат. Він готов був, почувши, що Ісус є з Галилеї, видати Христа на суд Іродта. Та даремне. Що було робити з оскарженою жидівською юрбою? Покарати Обжалованого на тілі і пустити, згодити ненависть голоти в насміху над миниим „царем Юдейським?" Так хотів він зробити. Але на се почув крики — „Розпни Його!" Розпни — себто — „зліччуй"... Тоді Пилат знайшов ще один вихід. Звичай жидівський вимагав — в день Пасхи — випущення на волю одного з засуджених на смерть. Якби юрба на се спротивстала, невинувний бувби і право і звичай країни, і порядок і лад, яких повинен боронити прокуратор цезаря! І з тими Пилата — „хочете, щоб випустити вам царя Юдейського?" — видко, як мало принаймні ваги до обвинувачення Ісуса в вивалізації з цезарем. Але розлючена юрба волівла завівання горлорізів Варавбша і розпинання Христа.

Тоді то вперше вчули з уст Жидів — „Коли випустиш Його, то ти не приятель цезаря бо кожний, хто є... Але за царя, повстав проти цезаря остаточно зломило опір Пилатові. Міністратор і суддя, він діяв вповні... вально, але його прибив особистий ст... Він не нарушив ви римського закону... догодив розшалілої жидівської черні... почутя особистої небезпеки мовило його відвагу.

В ті часи, про повставав проти ... дний — мусів вмерти. І щоби боронитися в тім порядком, на те потрібні були инші людина, не Понтій Пилат. Щ... утинити біль заляканої душі, щоби дати сатирично-драматичної риси сво... лаємно протестуючому проти несп... вельности жестові - прокуратор ум... руки, проголошуючи себе недовинним крови невинної Жертви... Христос ... виданий на страту.

В кождім процесі велику роль ... психольогія Обжалованого. В даним ... падку ми не можемо збагнути її тонк... ці, се може проглянути тільки око ві... вначеного. Література, думка, мистецтво людська, мистецтво — всі єхи тягли ... на перед свою Постатю. Але в пр... ще шкають. Його поведення як Об... лованого. Отже Він знав, що Він ... кає і передбачував се. Лиш ра... образ — отворив Він уста, аби ... ся, за що Його зневажають. Над Ним ... сіло Призначення, яке добровільно ... нав і перетерпів до кінця для свого Бат... в якого непохитно вірив. Свою віру ... ру в своє покликання висказав на ... смерти, якої не злякався і не тікав ... в розвалі сил і віку, в гіркій самоті ... що не лишав майже наступників, ... ще не бачив женщін. Сим своїм ... ленням ся постать перенинає поза ... тюлини. Своєю вірою, відвагою ... тюцією, яку ніде у душі людей ... світовіду, що на Нім лежала печ... жестченного.

НАЙБІЛЬШЕ И НАЙМЕНШЕ.

Тішиться „Український Вісник", що в Канаді є найбільше католиків, бо по... перепису населення 1931 р. є їх 4,285,... Богато, нема що казати. Є чим рад... ся.

Урядово греко-католиків вже в ... нади нема. Є римо-католики. А ... є в Канаді римо-католики Пільс... вані брати греко-католики повинні ... ять з того, що їх зачислено разом з ... ликами. Не заливаємося, як при спі... чим перелині богато з тих, які до ... на були греко-католиками, а тепер ... числені римо-католиками, позна... свою народність як польську.

Імпоне нашим католикам велика ... сло католиків, серед яких вони є ... Радіють, великість імпоне русинам ... ликам. Бо се чуже. А вгадні люде ... не зличаються, бо нема чим.

Вигтоб католикам (нашим греко-... ликам) над сим призадуматися.

ЛИСТ ДО ЕМІГРАНТІВ В АМЕРИЦІ И КАНАДІ.

Для України в Америці й Канаді, звертаю я оце щире слово своє. Бажаючи, щоб моє занепокоєння почуда ціла наша американська еміграція. Про сумний стан української мови серед нашої еміграції безупинно доходять до „Рідної Мови" такі тривожливі звістки, що вважаємо за свій конечний обов'язок писати на цю тему, бо ж справа рідної мови — то першорядна справа для Нації.

Наші історичні умовини часто складалися так, що нам усе тісно було на власній землі, все ми мусіли шукати кращої долі поза рідними ланами. Широкі простори Сибіру, далекий Зелений Клин — це найперші місця нашого великого виселення на схід, а на-заході — ціла Європа вкрита нашими вигнанцями в рідної землі. Але найголовніша частина нашої еміграції — безумовно це еміграція американська, бо вона змовжніша, численніша, а саме головне — найбільше організована.

Значення еміграції для корінного народу ... що надзвичайно велике. Особливо це треба сказати пр. еміграцію американську. Живучи в країні найбільшої волі, в країні великої духової й матеріяльної культури, а до того й матеріяльно добре забезпечені, наші американські брати стали дуже поважною й цінною частиною українського народу. Усе це добре виявилося особливо за 1905—1930 роки, роки найбільших змагань за визволення України. Наша еміграція бачила, що робилять для своєї батьківщини поляки, чехи, грецький й інші, і потроху й сама пішла за ними, широко допомагаючи рідному краєві в його культурних і визвольних змаганнях.

Українська еміграція в Америці досягла тепер поважного числа — близько півтора мільйона людву. Вона має велику періодичну пресу; не значну цензурних утисків, пресована може обговорювати й висловувати наші болючі питання вільно й всебічно, найбільше корисно для українського народу.

Отож, для українського Народу, як Нації, при його послаблених змаганнях до волі, американська еміграція була й є надзвичайно цінною. А між тим, власне серед цієї еміграції (правда — також і серед еміграції по інших краях) розпочався сильний процес винародовлення. Несвідомість нашої еміграції, себто ж робітництво просто помалу забуває свою рідну мову, дотрату замінюючи її на англійську. Давно вже розпочалося творення українсько-англійського жаргону, що дипровадило до нового заниччення нашої мови в Америці. Ті статті в цій справі, що вийшли на ст. 212, 225-278, 365-368 „Рідної Мови" за минулий рік, ясно показують, до яких сірих границь дійшло вже це непошанування рідної мови. Як це не дивно, але й інтелігенція так само пішла вже цією дорогою. Це тільні застереження для нашого Народу, і треба в усі дзвони бити на сполох.

Наші співробітники з Канади й Америки в один голос стверджують, що молоде покоління вже зовсім не знає своєї рідної мови. З сумом часто пишуть нам, що мовно наші діти в Америці й Канаді належать уже до чужинців... Про це саме свідчить нам дивне явище в нашій заморській пресі за ... ліших років: вістки відділи, писані англійською мовою... Ці англійські відділи — це чужі плями на нашій душі, це тяжкий сором для Нації, це смертельний удар Народові в саме серце його! Бо ні відділи не для англійців призначені, вони їх читати не будуть, — це вже для „англійців" своїх... Ось передо мною „Жіночий Світ", — і навіть він більше третя сторінок своїх заповнює англійською мовою... І це робіть жінки, рідні матері для своїх дітей!

Довгі роки йшов нопівлий процес винародовлення, преса його замовчувала, і відкі дійшло до того, що маємо. А це могло статися тільки там, де нема свідомого пошанування рідної мови в родині, де нема зрозуміння конечної потреби рідної мови. Можна ж найкраще говорити англійською мовою, але остаючись при рідній мові українській. Треба тільки глибше зрозуміти вагу й значення рідної мови в розвитку Нації.

А власне цього зрозуміння й замало серед американської еміграції. Мова — це душа Народу. Чию мовою говоришь, того й душу носиш. З мовою міцно зв'язана рідна культура, вікова рідна традиція, ціле рідне життя. Хто не говорить українською мовою, той душі української не має. Хто говорить по-англійськи, не значчи рідної мови батьків своїх, той правдивим українцем ніколи не буде, — він може бути тільки приятелем України, а не щирим сином її, він може шанувати Україну, але кохати її палко, кохати до безтями, кохати до загину він не буде...

Рідної мови найсильніше навчаємось за перших дитячих років своїх. Що мати з молоком теплих перс своїх передає нам, те й понесемо ми в світ. Цебто, всі свідомі українки мусять якнайбільше вчитися рідної мови, й свою знання передавати дітям. Що діти не говорить тепер по-українському, або говорить зовсім але, за це відповідальність несе найперше українська мати, — вони перші відрадилися рідної мови, а вже за ними пішли діти їхні. Це смертельний перестуй перед рідним Народом, і за нього осудить американську жінку українська історія. „Союзи Українок" мусять звернути на це свою найбільшу увагу, як писав і про те в ч. 10-м „Рідної Мови" ст. 345-348 за [illegible]

Стяги дуже грізний, наближається дванадцята година. Цілий український Нарід мусить звернути на винародовлення нашого молодого покоління в Америці свою найбільшу увагу й не допустити до цієї всенаціональної катастрофи. А найперше українська інтелігенція в Америці мусить створити міцний рідномовний фронт, і всі свої сили віддати на боротьбу з мовною денаціоналізацією, все пам'ятаючи, що забуття своєї рідної мови конечно веде до забуття свого На[illegible]

Покрийте осередки своєї сітковою руханки „Гуртків Прихильників Рідної Мови" (див. про них „Рідну Мову" за 1933 р. ст. 29-32 і 311-314), а вони вже знатимуть, що робити. Держіть із ними живий зв'язок, а ми пильнуватимем допомогти вам усім, чим зможемо. Закладайте „Гуртки Плекання Рідної Мови" при всіх своїх організаціях і товариствах, усвідомлюйте нарід у конечній потребі національного виховання дітей. Хто рідну мову забуває, той стає чужинцем для своєї Нації.

Думаю, що українське духовенство могло б багато зробити в цій справі. Це ж його перше завдання вливати на національне виховання своїх вірних. Їх бо винародовлення чорною плямою ляже на ціле наше духовенство. Із церковних проповідальниць огненним словом раз-у-раз закликайте всіх шанувати свою рідну мову й конечно навчати її дітей. Доведіть усім, що непошанок рідної мови — то гріх проти Духа святого, а такий гріх ніякому не простяться ані в цім житті, ані в житті майбутнім. Хто не міцний у рідній мові, той не твердий і в батьківській вірі. Хто рідну мову забуває, той байдужий до свого Народу.

А те, що мовний зв'язок американської еміграції з своїм рідним краєм не великий, само вже промовує цілій нашій закордонній пресі, що її мовою мусить стати тільки всеукраїнська літературна мова. Не пишіть місцевою говіркою редактора, але переходьте помалу на всеукраїнську літературну мову. Ця ж соборна літературна мова [illegible] не вузька мова тільки „свого села" мусить стати й мовою цілої нашої інтелігенції, всіх наших освічених родин, а від них вона піде й до Народу. Всі творім соборну українську літературну мову!

Глибоко й міцно вірю, що цей мій щирий занепокоєний голос дійде до всієї української еміграції в Америці та Канаді. Дійде й проговорить до цілого розуму й серця, й остереже може нарід перед двадцятою годиною. Остереже й отворить одноднний міцний рідномовний фронт.

Пам'ятаймо: хто чуратеться рідної мови, той у саме серце ранить свій Нарід. Не кривавмо ж свого Народу!

„Рідна Мова".

Проф. Іван Огієнко.

ПРАВОСЛАВНИЙ ЕПИСКОПАТ ДЛЯ ГАЛИЧИНИ.

Зізд варшавсько-православної дієцезії в Варшаві рішив порушити цю справу в польських урядових кругах, щоби для Галичини іменовано окремого православного епископа з осідком у Львові. Крім того, він рішив різко виступити проти поширювання унії на північно-західних землях, замешкуваних компактною масою православного населення. Зізд заявив, що Церква поспільно виїшовши, не дбаючи, очевидно, ображати чиїсь почутя, ображати чиїсь почутя, ображати чиїсь почутя

„ВІСТНИК"
Український часопис для Українців в Канаді
Виходить 1го і 15го кожного місяця.
Видання Української Православної Видавничої Спілки.
Передплата в Канаді — $1.50 на рік.
За границю — $2.00 на рік.

THE HERALD
Published semimonthly by the
Ukrainian Orthodox Publishing Company
Subscription per annum:
In Canada — $1.50. — Foreign — $2.00.

Адрес усіх: —
The HERALD, Box 3084, WINNIPEG, MAN.

КАНОНІЧНА, ЧИ НЕКАНОНІЧНА.

Жуківці закидують Українській Автокефальній Православній Церкві неканонічність. Кажуть, що вона неканонічна, а її єпископи не є єпископами, тільки звичайними священиками.

Про питання канонічности в нас вже нераз писалося, отже нині не думаємо над сим ширше розводитися. Вистане сказати, що вороги Української Православної Церкви не ходить про те, чи вона канонічна чи неканонічна, а про те, щоби її знищити, щоби поставити кицеть роботи, яку вона робить та поживитися плодами її праці.

Се відомість також до жуківщи, бо хто як хто, а вони ще найменше мають права закидувати комусь неканонічність. Бо коли можна назвати якусь церкву неканонічною, то менно жуківську. В єпископа висвячувало двох незалежних, отже неканонічних серійських єпископів. Один з них — Афтимій, пятьдесятьлітний архиєпископ „Святої Східної Православної Католицької і Апостольської Церкви", а склад якої входить також жуківська церква з її єпископом (отже Афтимій являється найвищою головою жуківців) — оженився з молодою дівчиною, що протирічиться не тільки канонам, але й звичайній приличности. На дорозі до висвячення жуківського єпископа стояли канонічні перешкоди, але ні жуківці, ні серійські єпископи, які їх єпископа висвячували, на канони не звертали уваги. Представник патріярхальної патріярха, архиєпископ Атенагорас, заявив, що по його думці жуківський єпископ не тільки що не є канонічним єпископом, але не є єпископом взагалі. Отже не жуківцям закидувати нам неканонічність. Вони замість шукати за порошинкою в оці Української Православної Церкви, повинні перше витягнути полено зі свого власного ока.

Як вже сказано, не про канони жуківцям ходить. Ходить їм про те, щоби наживатися коштом Української Православної Церкви. Хто обзнайомлений зі складом духівництва жуківщини, той знає, що їм не ходить про канони, а радше про сяті парафії, про єпископські мітри, про почесті, достойства та відзнаки — як фіолетові нагрудники, червоні колпаки, червоні гузики та обшивки на рясах — „генеральних вікаріях", „головних канцелярій", „архиділаконів", „адміністраторів". А що для такої паради треба готового, вироблення грунту, то вони й кидають закланим оком на грунт Української Православної Церкви і тільки й думають про те, якби то захопити його в свої руки та розгосподарювати на ньому по свому.

Що жуківці самі не вірять в те, що говорять про мнимі неканонічність Української Православної Церкви і її єпископів, показує найкраще випадок, який стався не повних два місяці тому назад. А імєнно сталось, що один священик в Злучених Державах, — о. Кашуба, — який був рукоположений на священика около десять років тому назад Архиєпископом Іоанном Теодоровичем, перейшов до жуківщи. І що ми бачимо? Жуківці прийняли його й не робили ніякої уваги на те, що його висвятив Архиєпископ Іоанн Теодорович, про якого вони ще недавно писали, що він не є єпископом, а тільки звичайним священиком. Коли-ж жуківці не признають Архиєпископа Іоанна за правного єпископа, тільки за звичайного священика, то тимсамим не можуть признати за ним права висвячувати священиків, бо се право належить тільки єпископам. Послідовно, вони не повинні були признати о. Кашубу за правного священика й новвяни були його що найменше перехрестити. Вони однак сього не зробили. Вони прийняли його без перехрестити й тим дали доказ, що вони також Архиєпископа Іоанна признають в душі за правного єпископа. Коли-ж так, то чому не були б здані на стільки чесними, щоб признатися до сего явно?

Люде, серед яких жуківці в Америці працюють, а не більше люде, яких вони пробують собі ліскати, мають повне право знати, яке є лійське відношення жуківщи до Української Православної Церкви в Америці й її єпископа: Канонічна вона, чи неканонічна? Правний її єпископ чи неправний?

Зіючи се — люде могли б деякі речі робити свій осуд про жуківщину. Та жуківці мабуть якраз сього бояться.

МОЗОК ЧИ ДУША.

В берлінськім „Ілюстрованім Обсерваторови" була в вересні 1933 р. інтересна стаття про те, чи душа і мозок, се одно, чи ні. Ось важніше зі згаданої статті.

Донедавна богато вчених стояли при тім, що мозок і душа, се одно і те саме. Вони казали, що в мозку відбуваються хемічно-фізичні процеси (чинности) і вони творять життя. А окремої від тіла душі нема.

Такий погляд зветься матеріялістичним. Матеріялісти кажуть, що є тільки матерія, себто матерія, з якого світ збудований, а ніякої душі, чи взагалі духового світа нема.

Інші погляди вчених змінюються. Новійші наукові досліди показують, що поза мозком є ще окрема духова сила, яка виявляється життям і дає напрям життєвим чинностям. А мозок, се інструмент, яким та духова сила, чи душа послугується.

Головне, що нові досліди показали, то те, що чоловік може бути з зіпсованим мозком і може бути цілком розумним, а то і здоровим.

Визначний вчений, професор Г. В. Сурія описує такий випадок: чоловік був вапяком цілі літа. А перед смертю відзискав здоровий розум і казав закликати родину. Родина прийшла і всі дивувалися що чоловік говорив і думав найдоладніше. Коли-ж по смерти лікарі отворили його голову, побачили, що мозку не було в голові зовсім. Довга слабість цілком його знищила. Як отже без мозку міг чоловік здорово думати се лишається загадкою.

Людям науки відомі випадки, де мозок був сильно рівнений, або дуже попсувався, однакож людський розум був цілком здоровий. Славний німецький лікар, Гуфелянд, описує чоловіка, що був спаралізований, однакож сила думання була в нього цілком здорова. По смерти показалося, що в голові на місці мозку була сама вода. Не було ані дрібочки мозкової матерії.

Професор Шмік, що написав богато книжок, приводить випадок, де чоловік впав надто і вмер. До того часу чоловік був здоровим. При оглядинах його голови показалося, що мозок перемінився в цибулю матерію. Певна річ, що такий мозок вже не міг довго, однакож се не припинило можности здорового думання.

Богато визначних лікарів стоять при погляді, що мозок не є тою найвищою силою, яка руководить духовим життям чоловіка. Мозок є лише приладом для якоїсь сили, він є лише інструментом, якім духова сила послугується.

Німецький лікар, Шлейх, знав около 20 випадків, де мозок був уцілений і частина його була знищена, однакож люде мали повну свідомість.

Професор Сурия каже:

— Дух, душа є головним жерелом сили. А мозок є апаратом, через який душа посилає свої прикази до других апаратів — до очей, ух, язика і др. Коли-ж мозок зіпсується, тоді душа передає свою волю другим апаратам, чи органам безпосередньо, полишаючи на боці мозок, як до праці непридатний. Хоч і не кожний чоловік має відповідний ступень душевного розвою, щоби могти повз мозком з другими органами тіла порозумітися.

Генрик Берзон, якого уважають одним з найбільших живучих нині фільозофів, що перед війною казав, що він вірить, що мозок не є місцем переслідування душі. Свою віру основував на спостереженнях підчас балканської війни, де бачив, що при поранених мозках люде були цілком свідомі.

Автор статті, яку тут переповідуємо, каже, що в битві під Марною один з його товаришів був так ранений, що мозок з головки витікав. Однакож чоловік був цілком свідомий, жив кілька днів і всі передсмертні свої справи полагодив і порозсилав листи до своїків і знайомих.

Так отже матеріялістичний погляд вчених розбивають самі наукові спостереження. Вони показують, що поза матерією є ще дух і що він є головним знаком. Матерія, тіло, се лише одежа, в яку душа вдягається і назверх своє істнування виявляє.

МУЧЕНИКИ НА НИКЕЙСЬКИМ СОБОРІ.

Перший загальний, або Вселенський Собор відбувся в 325 році в місті Никеї. Було на нім около 318 єпископів. А що кождий єпископ мав з собою двох священиків і др., отже всіх присутніх на соборі було коло 2000 осіб. Він почався в червни, а скінчився 25 липня.

Епископ Марута з Майферкату пише про присутніх на соборі так:

— З виїмком 11 Отців, прочі всі мали на собі сліди мученництва. Були ті ослінені доганами; були з повибиваними зубами; були без ніттів на руках і ногах; були з пообтинаними ухами і полоханими ребрами. На собор прибули одного мученика, що звався Тома Маран. Не мав він ні носа, ні вух, ні губів. Погане повирвали йому зуби, повідрізували руки й ноги. Дванайцять літ сидів в вязниці і кождого року відтинали йому один член тіла. Не вид його сам цісар Константин впав на землю і, звеличав його словами: „Величаю Тебе, свідку Христів, що вдостоїв тебе так многими вінцями" — і поцілував його рани.

Як з Вашою передплатою на бічучий рік? Постарайтеся, щоб передплата за „Вістник" була заплачена наперед.

ЧИ ТРЕБА МОЛИТИСЯ?

Так, треба молитися, але не так, щоби з наших уст лише богато слів виходило. Треба нам через ціле життя наше милостивого Бога правдиво славити й благати цілосердечними словами й доброю зміною. Се не тому, що може Господь Бог не знає, чого нам треба, а тому, що ми мусимо заслужити собі на Його ласку добрими ділами, добрим життям. А молитва наша, щоби була вислухана Богом, не мусить бути голосна, вона може бути й самою тільки думкою. Коли Мойсей глубоко зітхав і Бога ждав на поміч, то хотяй він і слова голосно не промовив, Господь питав його „Мойсею! Чого кличеш до мене?" (Кн. Мойсея XIV: 15)

Коли ми свого життя не прикрашуємо чесними й добрими ділами й гадаємо, що через сами довгі молитви усовершенимося, то й до нас відноситься отсі слова Бога. „Коли ви простягаєте свої руки до мене, я відвертаю очі свої від вас: а коли ви умножуєте молитви ваші, то я їх не чую; бо руки ваші повні є крови (Ісаія I 15) Слова, які за щирого серця не походять лише з уст, не приносять жадної користи. Фарисей молився довго й голосно але молитва його не була принята Отцем Небесним. Бо вона була затроїла гордістю. Каже наш Спаситель: „Коли молишися, не будь таким, як лицемири; бо вони люблять молитись, стоячи в школах та розсіжних вулицях, щоб їх бачили люде. Як же молитеся, то не говоріть богато як погане, бо вони думають, що за довгі молитви будуть вислухані" (Мат VI 5, 7)

Від тих людей, що лиш руки підносять до Бога й серцем є далекі від Него, Господь відвертає очі Свої. Така молитва побуджує гнів Божий. Коли-б нарешті хто замордував батькови любого сина, а відтак підніс до нього свої кровю змочені руки, й благав Його о ласку, то чи не побудить гнів в Його серці, а до того благав його не лише з дійсним покаянням, а так тільки з вимовленими батькові? Подібною була й молитва тих Жидів, яка Ісусови Ісусі Христ скільки разів підносили свої руки до неба, то стільки разів показували Господу Богу руки, на яких червоніла кров Його Єдинородного Сина. Так само поступають і ті всі, що живуть заслінені в гріхах. Вони побуджують гнів в небесного Отця, вони неначе кличуть на помочі: Кров Божого Сина най спаде на нас і на дітей наших.

Горогі брати. Памятаймо все на Господа Бога, плекаймо в серцях наших святий страх Його і молімось щиро до Него. Памятаймо, що щира молитва бо-гато може помочи і нам самим і ближнім нашим. Щира молитва помагає і тим що не живуть з нами на світі й тим, що з життям прощаються. Перший волає помагає здобути милосердя Боже на сім світі а другим помагає дістатися до царства Божого. Покладаймо силиш надію на ласкавого і господа, вижидаймо від Него помочі, будьмо певні, що кожне наше зверненося до Нього, то Він не тільки, що нас не відкине від Себе, але ще й Сам до нас збліжається, як читаємо в святім Письмі: „Ти покликнеш, і Господь вислухає тебе, заголосиш — а Він скаже: Ось Я!" (Ісаія 58: 9).

Коли зрадно будемо мати на гадці, що Господь, Отець наш, є на кождім місці, що Він кождому помагає, що Він знає тайну сердець наших знає тоді не одолають нас лихі помисли, тоді охоронимося від всякого гріху, тоді й молитва наша буде щира, повна віри.

Молімся, брати, щиро й часто. Молімся перед кождим важним ділом, щоб Бог допомір нам його виконати, молімся перед їдою і по їді дякуючи Богу за ті дари, що їх тепер маємо дає, як і за ті, що нам на будуче перехоще. Молімся, бо молитва се лік на наше тіло й душу. В душі вона витискає ясний образ самого Бога, вона Його спроваджує до себе на мешкання, вона скріпляє наш ум і наші память, так, що в земських річах вони не губляться, а високо до Господа взносяться.

Візьмім собі за примір отсі слова Мойсея: „Коли я взносив свої руки до гори, тоді я побіджував ворогів, коли-ж я, будучи в немочі, спускав руки до долу, тоді перемагали в боротьбі Амалекити" Отсе образ нашої молитви. Коли пічас ні знемагаємо й опускаємо духа, тоді беруть верх над нами злі пристрасти, а коли на ній підносимося в гору, відзискуємо назад і силу й побіду над злом.

Памятаймо, брати і сестри, на молитву памятаймо на ті місця, в котрих записано молитви до Бога, головно на храми Господні, на церкви. Будьмо обережними, бо там Отець Небесний все перебуває, споглядаючи на тих людей, що молитися до Него приходять. Він бачить, хто з щирим серцем, хто з розваго, а хто лиш самими устами хвалить Його. Небеса голосять славу Божу, Бога величають всі небесні Ангели, всі творіння, і на землі і в неві — віддають честь своєму Творцеві, а ми брати і сестри, — яких Бог сотворив на Свою подобу — часто приходимо до Божої святині й не зважаємо в ній на слова Господні, не віддаємось всецілю молитві, а часто думками нашими свідомо грішимо проти Господа Тай не тільки думками, а й ділами: сміємось подаємо знаки очима рукы, перешіптуємося — і так перемінюємо місце молитви на місце товариських сходин, забуваючи на слова пророка Давида: „В святині Божій кождий нехай віддає хвалу Господеві".

Брати і сестри! Молімось щиро й побожно, а Милосердний Господь вислуха нашу молитву.

Свящ. Л. Березівський.

ЩО КАЖУТЬ ЦИФРИ.

Всіх людей на земли буде нині понад 1,500,000,000 (півтора мілярди).

Всіх мов на світі числять на 3,064. А давна погомірка була, що мов на світі є 70.

Всіх релігій, себто з окремими сектами кождої релігії є около 1100.

На 1000 дітей вимре на світі 250 до семого року життя, а до 17-го половина, то є 500. З другої половини только 50 людей доживає 50-го року життя, а двоє 70-го. Протягом року вимре на світі 34 мілюони людей. В одному дневі вимре 91,000, в одній годині 3,800. Можна сказати що кождої секунди вимре один чоловік

Чогож до народин, то в році є в мілюонів більше народин, ніж смертий. На цілій земли є в році коло 40 мілюонів народин, а коло 9 мілюонів весіль.

До таких висновків приходять статистик обчислюючи цифри урядових статистик різних країв

СКІЛЬКО Є ЕСКІМОСІВ В КАНАДІ.

Ескімосів нема так богато, як люде звичайно думають. Дванайцять років тому було обчислено, що в Канаді живе їх не більше як 3 до 4 тисячі. Найновіше обчислення подає про Ескімосів около 6 тисяч Канадійське правительство старається у всякий можливий спосіб поправити їх стан життя.

ІРМОСИ.

ГОЛОС VIII.

1.

Жезлом пророчим понад морем
Зробив знак хрестний — Мойсей,
І смілянно роз явилам-горам
І повів пророк своїх людей,
А Фараона грізні сили
Господь у морі потопив,
І люде спасшись від неволі
Складали Богу хвальний спів.

3.

Небесні зводи споконвіку
Ти, Боже, мудро утвердив,
І землю нашу, о Владико,
На водах міцно положив.
На камені — Твоїм завіті —
Її мене, о Боже, утвердив,
Єдиний бо Святий на світі,
І Чоловіколюбець Ти.

4.

О Господи, моя Ти сила,
І радощі і Божество,
І Отче моро не спустило,
І людське Ти прийняв єство.
Тож з Ядвакумом я співаю
Прославну пісню сю свою,
Любов Твою благословляю
І силу вічную Твою.

5.

О світе вічний, світе ясний,
На що мене покинув Ти?
Куди піду тепер нещасний,
У безпросвітний, лютий тьмі?
О Боже, зглянься над проханням,
І шлях направ мого життя,
Де вічний світ Твого навчання,
Де сяє заповідь Твоя.

6.

Страшними вкритий я гріхами,
Очисть мене, о Спасе мій,
На самім дні я злої ями,
О вирятуй мене, Святий,
Почуй мої палкі молитви,
До Тебе, Господи, молюсь,
Єдиний Ти, Господи спасіння,
До кого-ж иншого звернусь?

7.

Злякалась Божого приходу
І засоромилась огні
І отроки у пророзоді
Стояли радісні, ясні
Неначе по квітках ступали,
А не поміж стрімкіма вогнів.
І Господа благословляли:
Будь славен, Господи Отців.

8.

Халдейський цар у лютім гніві,
Аж сім раз піч звелів палить,
А як уздрів спасіння диво,
То Бога став і сам хвалить.
Ви отроки, благословляйте,
Священики, пісні складіть.
Ви, люде, Бога прославляйте,
На віки Господа хваліть.

9.

Земля з тремтінням дивувалась,
І небо остріх перелякав,
Як лоно широке неба стало,
Бог від Тебе плоть прийняв.
Тому, о Богомтір Діво,
І в небесах і на землі
Тобі прославні лляться співи,
Не вмовкнуть вічні похвали.

Микола Левицький.

„ВІСТНИК" є хлібом душі кождого православного Українця. Але, щоби він міг стало і на час виходити — треба, щоби його читачі не залягали з передплатою! А як Ваша передплата?

НЕДІЛЬНА ШКОЛА

ДРУГИЙ ПРИХІД ХРИСТА.

Сказав Господь:

Коли прийде Син Чоловічий в своїй славі і всі Ангели з ним, тоді сяде на престолі своєї слави; і зберуться перед ним всі народи, і відлучить їх один від других, як пастир відлучує вівці від козлів; і поставить вівці по своїй правиці, а козлів по лиці. Тоді скаже цар тим, що будуть по його правиці:

— Прийдіть благословені мого Вітця, наслідуйте приготоване вам царство від основання світа. Бо я був голодний, а ви дали мені їсти; я був жаждучий, а ви напоїли мене; я був подорожний, а ви приняли мене; нагий, і ви одягли мене; недужий, і відвідали мене; у вязниці був і ви прибули до мене.

Тоді відповідять Йому праведники, кажучи:

— Господи, коли бачили ми тебе голодного і накормили, жаждучого і напоїли? Коли-ж ми бачили тебе подорожнім і приняли тебе, або нагим і одягли тебе? Коли бачили ми тебе недужим або в вязниці і прийшли до тебе?

А Цар у відповідь скаже їм:

— Істинно кажу вам, о скільки ви сего вчинили одному з сих моїх найменших братів, мені вчинили.

Тоді скаже і тим, що будуть по лівиці:

— Ідіть від мене прокляті в огонь вічний, приготований дияволу і його ангелам. Бо я був голодний і ви не дали мені їсти; був жаждучий і не напоїли мене; подорожний був і не приняли мене; нагий і не одягли мене; недужий і в вязниці, і не відвідали мене.

Тоді відповідять йому і ті, кажучи:

— Господи, коли бачили ми тебе голодним або жаждучим або подорожнім або нагим або недужим або в вязниці і не послужили тобі?

Тоді відповість їм, кажучи:

— Істино кажу вам: О скільки ви не вчинили одного одному з сих найменших і мені не вчинили. І підуть сі на вічну муку, а праведники в життя вічне.

ІСТОРІЯ ЦЕРКВИ.

(За Е. Семакою).

(Дальше).

Замість християнського календаря впроваджено поганський календар з поділом часу на декади по 10 днів і численням років від початку французької республіки (22 вересня, 1792). Недобдом потім (10 листопада, 1793) відсвятковано в церкві Нотрдейм в Парижі торжество ума, при котрій наголі поставлено оперову співачку на тріюмфальний дух дали їй під ноги хрест, завезли в процесії до катедральної церкви, уставили її на престолі, окажували й виспівували їй похвальні гимни

Але небавом сей культ оброс Французькі, а конвент був приневолений задекретувати істнування найвищого существа і безсмертність душі (1794). А коли упала на шафоті голова диктатора Робеспіера, тоді директорія, що заняла місце конвенту (1795 р.), позволила знову виконувати християнські релігію. Наконець Наполеон Бонапарте, що зніс директорію (1799 р.), запровадив як консул республіки знов давний релігійний порядок, і оголосив римо-католицьку церкву пануючою церквою в Франції (1801 року).

Положення римо-католицької церкви по французській революції з року 1789.

Не лиш положення римо-католицької церкви у Франції дітинувало французька революція з року 1789 в спосіб вкосе згадений, але загалі цілої римо-католицької церкви, а передусім її голови, папи. — Тому що Пій VI засудив революцію і не хотів узнати горожанську конституцію духовенства і ново-вибраних французьких єпископів (1791 р.), стратив він вперед папську посольсть Авіньон в Франції, а відтак, щоби спасти Рим, був приневолений заключити з Наполеоном мир в Толентіно (1797 р.), у котрім відступив для Франції деякі зі своїх провінцій. В наслідок сеї утрати вибухла в Римі против французького генерала Дюпота ворохобня, а Наполеон здобув тепер Рим, оголосив його республікою, а папу вислав в неволю до Валенції у Франції, де й помер року 1799. Року 1800 вибрано у Венеції під покровою Австрії на папу Пія VII, з котрим відтак Наполеон, як консул французької республіки, заключив задля уладження церковних справ у Франції конкордат (1801 р.). На бажання Наполеона, що на підставі указви сенату став цісарем, удався папа до Парижа, щоби помазати цісаря в тамошній катедральній церкві (2 грудня, 1804). Але пізнійше, коли папа не хотів згодитися у всім на політику нового цісаря, Наполеон заняв знов Рим і прилучив папську державу до французького царства (1809 р.). Папа відрішив Наполеона від церкви, а сей післав його на заслання до Савони в горішній Італії а відтак зведси до Фонтебло (1812 року), де позістав аж до року 1814. З упадком Наполеона відіслав папа свободу, вернувся до Риму (1814), а слідуючого року відновлено знов папську державу конгресом Віденським і то в тім обємі, в якім була вона перед мировм Толентінським. Рівночасно настала реакція там на полі церковнім, як і політичнім. Тому що церковну реакцію проводжено з такого боку Альпів, то назвали її сегодішні лібералн „ультрамонтанізмом". Папа, що стоїв на чолі церковної реакції, відновив орден Єзуїтів і засудив всі свобідніші ідеї й тенденції релігійні.

Щоби направити шкоду, яку понесли римо-католицька церква в Німеччині, де наслідком воєн з французько республіканською секуляризовано року 1803 в користь світських князів всі князівства й церковні добра, заключив Пій VII конкордат з Баварією (1817 р.), Прусією (1821 р.) і иншими німецькими краями. В його сліди ступили і слідуючі папи Лев XII (1823—1829), Пій VIII (1829—1830) і Григорій XV (1831—1846). За сего послідного нади мир римо-католицької церкви знов захитала до глубини французька революція, що вибухла наново в Італії 1830 року. Революція підступила аж під самий Рим, звідки відпера її лиш збоже Австрії і Франції.

В Пруси появилися відтак (1837—1840) завзяті спори між правительством а папською курією задля кількох декретів в справі мішаних шлюбів. В Еспанії вибухла війна домашня, в наслідок которої знесено всі монастирі (1835 р.) і оголошено весь церковний маєток власністю держави. Подібну судьбу мала церква в Португалії (1834 р.), а в Швайцарії утискала її державна власть також з 1801 року).

Положення римо-католицької церкви по французській революції з року 1789.

Не лиш положення римо-католицької церкви у Франції дітинувала французька революція з року 1789 в спосіб вкосе згадений, але загалі цілої римо-католицької церкви, а передусім її голови, папи. — Тому що Пій VI засудив революцію і не хотів узнати горожанську конституцію духовенства і ново-вибраних французьких єпископів (1791 р.), стратив він вперед папську посольсть Авіньон в Франції, а відтак, щоби спасти Рим, був приневолений заключити з Наполеоном мир в Толентіно (1797 р.), у котрім відступив для Франції деякі зі своїх провінцій. В наслідок сеї утрати вибухла в Римі против французького генерала Дюпота ворохобня, а Наполеон здобув тепер Рим, оголосив його республікою, а папу вислав в неволю до Валенції у Франції, де й помер року 1799. Року 1800 вибрано у Венеції під покровою Австрії на папу Пія VII, з котрим відтак Наполеон, як консул французької республіки, заключив задля уладження церковних справ у Франції конкордат (1801 р.). На бажання Наполеона, що на підставі указви сенату став цісарем, удався папа до Парижа, щоби помазати цісаря в тамошній катедральній церкві (2 грудня, 1804). Але пізнійше, коли папа не хотів згодитися у всім на політику нового цісаря, Наполеон заняв знов Рим і прилучив папську державу до французького царства (1809 р.). Папа відрішив Наполеона від церкви, а сей післав його на заслання до Савони в горішній Італії а відтак звідси до Фонтебло (1812 року), де позістав аж до року 1814. З упадком Наполеона відіслав папа свободу, вернувся до Риму (1814), а слідуючого року відновлено знов папську державу конгресом Віденським і то в тім обємі, в якім була вона перед мировм Толентінським. Рівночасно настала реакція там на полі церковнім, як і політичнім. Тому що церковну реакцію проводжено з такого боку Альпів, то назвали її сегодішні лібералн „ультрамонтанізмом". Папа, що стоїв на чолі церковної реакції, відновив орден Єзуїтів і засудив всі свобідніші ідеї й тенденції релігійні.

Щоби направити шкоду, яку понесли римо-католицька церква в Німеччині, де наслідком воєн з французько республіканською секуляризовано року 1803 в користь світських князів всі князівства й церковні добра, заключив Пій VII конкордат з Баварією (1817 р.), Прусією (1821 р.) і иншими німецькими краями. В його сліди ступили і слідуючі папи Лев XII (1823—1829), Пій VIII (1829—1830) і Григорій XV (1831—1846). За сего послідного нади мир римо-католицької церкви знов захитала до глубини французька революція, що вибухла наново в Італії 1830 року. Революція підступила аж під самий Рим, звідки відпера її лиш збоже Австрії і Франції.

В Пруси появилися відтак (1837—1840) завзяті спори між правительством а папською курією задля кількох декретів в справі мішаних шлюбів. В Еспанії вибухла війна домашня, в наслідок которої знесено всі монастирі (1835 р.) і оголошено весь церковний маєток власністю держави. Подібну судьбу мала церква в Португалії (1834 р.), а в Швайцарії утискала її державна власть також від року 1830. Крим того побудженнє єпископа Арнольда з Трієру, щоби вірні французький революції з року 1789.

Не лиш положення римо-католицької церкви у Франції дітинувала французька революція з року 1789 в спосіб вкосе згадений, але загалі цілої римо-католицької церкви, а передусім її голови, папи. — Тому що Пій VI засудив революцію і не хотів узнати горожанську конституцію духовенства і ново-вибраних французьких єпископів (1791 р.), стратив він вперед папську посольсть Авіньон в Франції, а відтак, щоби спасти Рим, був приневолений заключити з Наполеоном мир в Толентіно (1797 р.), у котрім відступив для Франції деякі зі своїх провінцій. В наслідок сеї утрати вибухла в Римі против французького генерала Дюпота ворохобня, а Наполеон здобув тепер Рим, оголосив його республікою, а папу вислав в неволю до Валенції у Франції, де й помер року 1799. Року 1800 вибрано у Венеції під покровою Австрії на папу Пія VII, з котрим відтак Наполеон, як консул французької республіки, заключив задля уладження церковних справ у Франції конкордат (1801 р.). На бажання Наполеона, що на підставі указви сенату став цісарем, удався папа до Парижа, щоби помазати цісаря в тамошній катедральній церкві (2 грудня, 1804). Але пізнійше, коли папа не хотів згодитися у всім на політику нового цісаря, Наполеон заняв знов Рим і прилучив папську державу до французького царства (1809 р.). Папа відрішив Наполеона від церкви, а сей післав його на заслання до Савони в горішній Італії а відтак звідси до Фонтебло (1812 року), де позістав аж до року 1814. З упадком Наполеона відіслав папа свободу, вернувся до Риму (1814), а слідуючого року відновлено знов папську державу конгресом Віденським і то в тім обємі, в якім була вона перед мировм Толентінським. Рівночасно настала реакція там на полі церковнім, як і політичнім. Тому що церковну реакцію проводжено з такого боку Альпів, то назвали її сегодішні лібералн „ультрамонтанізмом". Папа, що стоїв на чолі церковної реакції, відновив орден Єзуїтів і засудив всі свобідніші ідеї й тенденції релігійні.

Щоби направити шкоду, яку понесли римо-католицька церква в Німеччині, де наслідком воєн з французько республіканською секуляризовано року 1803 в користь світських князів всі князівства й церковні добра, заключив Пій VII конкордат з Баварією (1817 р.), Прусією (1821 р.) і иншими німецькими краями. В його сліди ступили і слідуючі папи Лев XII (1823—1829), Пій VIII (1829—1830) і Григорій XV (1831—1846). За сего послідного нади мир римо-католицької церкви знов захитала до глубини французька революція, що вибухла наново в Італії 1830 року. Революція підступила аж під самий Рим, звідки відпера її лиш збоже Австрії і Франції.

В Пруси появилися відтак (1837—1840) завзяті спори між правительством а папською курією задля кількох декретів в справі мішаних шлюбів. В Еспанії вибухла війна домашня, в наслідок которої знесено всі монастирі (1835 р.) і оголошено весь церковний маєток власністю держави. Подібну судьбу мала церква в Португалії (1834 р.), а в Швайцарії утискала її державна власть також від року 1830. Крим того побудженнє єпископа Арнольда з Трієру, щоби вірні французький революції з року 1789.

ПРОТОКОЛ

Церковного Збору Вінніпегської Манітоби, який відбувся в днях 8 і 9 місяця (липня в понеділок) 1933 року в Давфин, Ман.

Антін Іванчевський, голова церковної громади в Давфин і делегат, склав вижний привіт Зїздові та побажав найкращих успіхів. Він бажав, щоб Зїзд додав нам всім сили до церковної праці, бо мерно поспішаємо Зїздом, яке падає на нашу нервну нам дуже потрібне. Ми йдемо вперед, а Зїзд має нам вказати, куда маємо ми йти. Бажав, щоб гості та делегати все, чого навчаться, понесли до своїх громад і сповняли праці в користь Української Православної Церкви (оплески).

Апольоній Вавринюк, місцевий здовдат, делегат від Укр. Народного Дому та Відділу Українців Самостійників у Давфин витав Зїзд в голосній та гостинній хаті Відділу та побажав найкращих успіхів. Він бажав, щоб Зїзд додав нам всім сили до церковної праці, бо мерно поспішаємо Зїздом, яке падає на нашу нервну нам дуже потрібне. Ми йдемо вперед, а Зїзд має нам вказати, куда маємо ми йти. Бажав, щоб гості та делегати все, чого навчаться, понесли до своїх громад і сповняли праці в користь Української Православної Церкви (оплески).

Апольоній Вавринюк, місцевий здовдат, делегат від Укр. Народного Дому та Відділу Українців Самостійників у Давфин витав Зїзд в голосній та гостинній хаті Відділу та побажав найкращих успіхів. Він бажав, щоб Зїзд додав нам всім сили до церковної праці, бо мерно поспішаємо Зїздом, яке падає на нашу нервну нам дуже потрібне. Ми йдемо вперед, а Зїзд має нам вказати, куда маємо ми йти. Бажав, щоб гості та делегати все, чого навчаться, понесли до своїх громад і сповняли праці в користь Української Православної Церкви (оплески).

Антін Іванчевський, голова церковної громади в Давфин і делегат, склав вижний привіт Зїздові

лих незабутніх героях, котрі життя своє віддали в боротьбі за Матір Україну. По покликі сказав о. пароха проповідь, котра всіх присутніх виписувала сльози з очей. По гарячкищо Богослужіння о. пароха зайдосив всіх вірних, котрі були в церкві, на спільний обід, котрий приготовано Жіноче Товариство з Тідор. За се належиться Жіночому Товариству щира подяка. По спільним обіді був відпочинок, а вечором концерт.

Концерт відбувся, в англійській салі. Початок концерту 7 год. вечором. На сім місці треба згадати, що було так багато людей, що не могли поміститися. Концерт-тов проводив о. Лука Березівський. Коли підвелася куртина, на сцені видніла могилка а біля неї стояли чотири стрільці на „добро". По хвилі вийшов на сцену о. Л. Березівський, котрий отворив концерт вступним словом. Вступне слово мало велике значіння для збірання, тому, бо чимало ще є таких Українців між нами, що не мають ніякого поняття про листопадове свято. Я певний, що кто був присутній на вступ-ім слові о. Л. Березівського, той не пожалує за тим часом, бо той час принів нам велику науку, в котрої ми тепер і других будемо освідомювати, що значить і чому ми святкуємо листопадове свято і яке воно для нас дорогоцінне. Точки концерту були такі:

1) Хор — Заквітчали, дівчатонька.
2) Деклямація — Забута могила.
3) Хор — Ой вже Січі.
4) Деклямація — Борцям за волю України.
5) Хор — Журавлі.
6) Деклямація — Ми Українці до скону.
7) Хор — Ой нагнувся дуб високий.
8) Деклямація — Накрила нічка.
9) Хор — За рідний край.
10) Деклямація — Наша надія.
11) Хор — Як я бритв раз сконаю.
12) Деклямація — З загори чорна хмара встала.
13) Хор — Сповивалась мріа.
14) Деклямація — Віє вітер.
15) Хор — Лунає ключ.
16) Хор — О Україно.
17) Мішаний хор — Боже Єдиний.
18) Мішаний хор — Ще не вмерла України і Гад ссйв да Кінг.

По закінченню концерту, о. Л. Березівський подякував збірникам за участь і високі многолітства. Хор відспівав „Сотвори Господи".

По тім наступала забава з танцями для молоді, котра відбувала дуже гарно і спокійно.

Присутній.

ПРИМІРНІ ХРЕСТИНИ І РІЗДВЯНИЙ ДАРУНОК „ВІСТНИКОВІ".

В неділю дня 24 грудня 1933 пан Николай Козуб, добрий член Укр. Прав. Церкви в Вестбрук, хрестив свого сина Василя. Збірані на святочному торжестві хрестин, родичі і гості знагоди приступлення маленького України до Укр. Прав. Церкви відокументували сю для него важну дяволю в житю тим, що на відозву священика Луки Березівського, пароха в Пітер, вложили вміст жору для хрещеного на пресовий фонд „Вістника" суму $1.50, як Різдвяний дарунок. Жертвували слідуючі:

По 25ц.: Николай Козуб, Василь Король, Салля Яремко, Іван Яремко, Георгій Король.
По 15ц.: Онуфрій Стецький.
По 10ц.: Людовік Лукіян.

Я тішуся тим, що маю таких щирих христіян-патріотів членами в моїй парохії Тідор — Вестбрук, Саск.

Свящ. Лука Березівський.

КОЛЯДА НА ДУХОВНИЙ СЕМІНАР.

Збірка в церкві, Едмонтон $7.55
Свящ. Є. Гринюка, Едмонтон 1.00
Віннінег.

По 2 дол.: Прот. С. В. Савчук, О-живобський Ю., Брандлія Іван, Іоаннік М., Свистун Вас., Сенба М., о. Маєвський, Стечишин М., Кишш М.,

По 1 дол. Латишків В., Ілляки М., Тучак І., Андрусяк С., Крупка К., Ялишшак Д., Харпш М., Олох І. Соасун Н., Іманавичч Т., Коржик М., Сичичч Е., Данилюк В., Новак А. Войценко І4 Г., Мацкулеико, Романюк Н., о. П. Газівський, Колтуський М. Андрейчук О., Бачинський Вас., Угрінюк Вас., „Гоу Дейлт Бенефіт" — (Марко-Процюк), Запарнюок І., Підбудний Кз, Коятик І., Марцяк Ю., Комар М., Др. Мандрика, П. Олійник, пані Гощанська, панна М Марко.

По 50ц.: Провокпів П., Рій І., Сарамчук Н., Бурдейний В., Гамулка А., Сороки І., Конштакович Д., С Тарнавський.

По 35ц: Сереячук Василина пані.
По 15ц.: Крамчук І.
Ст. Джеймс.

По 1 дол.: Остапович О., Остапович І., Рудий А., Рудий О.

Щедрівки в Вінніпегу.
В. В. Арсенюк 2.00
С. Тилошевський 1.00

Трансконо, Ман.

По 1 дол.: А. Касіянчук, Н. Шимпанський, Василь Дутчак, Іван Вербівський, Семен Скорупський, Михайлущко, Л. Угринюк, Іван Франко, І. Федалюк.

По 50ц.: Л. Шевера, В Кралець, О. Войко, Ф. Мандзюк, Григорій Сидор, Мих. Савчук, Іван Любінецький, М. Гатницький, Гонінь, Андрій Пугш, Ф. Козар, Ю. Кравець, Д. Яремко, П. Ісканів.

По 35ц.: Вас. Куччак, Пюсгиць, Стефан Куччак, С. Вешгорський, А. Сливецук, І. Масляка, С. Бедбас, Іван Мороз, Е. Ліпка, Яків Метлів, Іван Єлко, Іван Лазарчук, Кирило Савчук.

По 15ц.: Анна Савчук.

(Дальше буде.)

РІЧНІ ЗБОРИ Т-ВА ДІВЧАТ.

У вівторок, 16-го січня, в 8 годині вечором відбувався річні збори Молодого Товариства Дівчат при Соборі. Збори відбувся в успіхом, бо майже усі членині були присутні.

Данний був звіт з діяльности і вибраний новий заряд на бижучий рік. Слідуючі увійшли до заряду:

Ольга Міхонька — голова, Ольга Богонис — секретарка, Софія Блок — касірка. — Забавовий комітет: Анна Рекурт, Анна Сокульська і Ромця Лазькевич.

Рішено змінити день сходин на вівторок замість пятниці, у годині 7.30 точно.

Дівчата, котрі бажають стати членинями нашого товариства, просимо записатися вичайсорне і працювати разом з нами на користь Рідної Церкви.

Ольга Міхонька, голова. Ольга Богонис, секретарка.

ПРЕСОВИЯ ФОНД „ВІСТНИКА".

Терещький Мих., Торсбі, Алта. 50
Солончинний Никола, Вавота, Саск. 1.00
Богеря Ю., Луфорст, Ман. .50
Кельдяна І., Сматс, Саск. .25
Колядa членів Тов. ім. Т. Шевченка Принс Альберт, Саск. 7.50
Іван Касюрик, Брендон, Ман. .25

АДРЕСА КОНСИСТОРІЇ.

Листи до Консисторії треба надсилати на руки голови Консисторії, о. Савчука, на адресу:

Rev. S. W. Sawchuk
479 Andrews Street
Winnipeg, Man.

ДЛЯ РІДНОЇ ЦЕРКВИ

НЕХАЙ СЯЄ СВІТЛО НАШЕ ПЕРЕД ЛЮДЬМИ, ЩОБ ВОНИ БАЧИЛИ ВАШІ ДОБРІ ДІЛА І ПРОСЛАВЛЯЛИ ОТЦЯ ВАШОГО, ЩО НА НЕБІ.

(Мат. V: 16)

ДІЕЦЕЗІЯЛЬНИЙ ФОНД.

Збірка о. А. Берика

Мапіі, Ман.

По 1 дол.: О. Друль, Н. Друль, І Кісь, І. Пелешок, П. Тутканюк, А. Друль, А. Тевязський, П. Друль, Ф. Друль, О. Грошок, Петро Друль.

Вінсть, Ман.

По 1 дол.: М Білінський, П. Старенький, М. Бевко, Д. Вовк, А. Вишневецька, С. Курчаба, С. Матіяшин, П. Войчишин, Т. Голень, М. Матіяшин.

Сендшлайн, Ман.

По 1 дол., А. Грегорай.

Збірка о. П. Гайдького.

Дробот, Саск.

По 1 дол.: Прокоп Загарія, Степан Кіяшшук.

По 50ц.: Теодор Кіяшшук, Іван Стінка, Дмитро Магас.

По 35ц.: Професорка А. Марковська, Домна Дробот, Георгій Ковак, Анна Адам, Катерина Кіяшшук, Іван Васильович

Збірка в церкві коло ривера.

По 50ц.: Степан Франко, Петро Цуркан, Петро Калениця.

По 35ц.: Вас. Франко, Іван Радиш.

Збірка о. Т. Миськова.

Ерзмонт, Алта.

По 1 дол.: Мих. Якімець, Томко Цатурек, Кіндрат Радомський, Василь Куріпат, Іван Васьканюк, Мих Гринюк, Григорій Буцал

Збірка о. Д. Кирстюка.

По 1 дол.: Анд. Рубашевський Арран, Саск. Стефан Савчук, Арран, Саск.

Від членів в Арран зібрано $13.50
Від членів в Рамі зібрано 5.00
Від членів в Вінмер, зібрано 10.00

Коськ, Ман.

Гроші прислав п. С. Савчук.

По 1 дол.: І. Романчич, Н. Сливжук, І. І. Самець, Лука Михайлюк, А. І. Генік, В. Генік, Н. Іпицький, П. Самець, С. Слижук, Н. Фіцич, Я. Сенчич, М. Фіцич, М. Силепович, І. О. Фіцич

Збірка о. А. Горбов.

Збірка в церкві, Вінніпегок, Алта. 2.65
Збірка о. Е. Гриценка
Едмонтон, Алта.

По 1 дол.: Дмитро Фербей, Павло Ткучук, Петро Василишин.

Збірка о. Запарнюка.

Данфин, Ман.

По 1 дол.: Мих. Лозовський, Антін Іванчевський.

По 75ц.: Василь Бурлинк.

І. Стель, Сифтон, Ман. 1.00

Гілберт Плейнс, Ман.

По 1 дол.: Павло Шпель, Волод Сімінський.

По 50ц.: Вас. Дрозлович, Павло Дрозлович.

Збірка о. Івана Дмитрова.

Гонайкун, Саск.

По 1 дол.: Кость Піхлик, Юрій Пасарук, Н. І5.

Колекта в церкві 10.20

Гровлдз, Саск.

По 1 дол.: Іван Пінчук, Іван Іванюк.

По 50ц.: Йосиф Гулюк, Антін Копач, Йосиф Бацьо.

Бруксіл, Саск.

По 1 дол.: Василь Яцківун, Юрій Гуцал (учитель), Андрій Шпинник, Іван Шпинник, Петро Ківерига

Консисторія Української Греко-Православної Церкви в Канаді.

П. Богчейк, кастер.
652 Anderson Ave. Winnipeg, Man.

ЦЕРКОВНИЙ КАЛЕНДАР НА 1933 РІК.

ЛЮТИЙ.

1 Ч. Макарія прп.
2 П † Евтимія Вел. прп.
3 С Максима прп.
4 Н Бездного сина. Тимотея ап.
5 П Климентія сим.
6 В Ксенії прп
7 С † Григорія Богослова
8 Ч Ксенофонта впп.
9 П † Перенес мощей Іванна Злат.
10 С Єфрема прп.
11 Н Нед. Мясопустна. Пер. м Ігнатія
12 П Трох Святительів
13 В. Кирш і Івана Безкр.
14 С Трифона мч.
15 Ч Стрітення Господня
16 П. Симеона Б Анни
17 С. Ізидора
18 Н. Нед. Сиропуст. Мч. Агати
19 П. Вукола, Юлівія
20 В. Пр. Пантелія
21 С Вм Теодора Страт.
22 Ч Мч Никифора
23 П Харалампія, Порф.
24 С Власія
25 Н. Нед. 1 посту. Меленія еп.
26 П. Пп. Мартиніяна
27 В. Пр. Авксентія
28 С. Ап. Онисима, Евсевія пуст.

ПОРЯДОК БОГОСЛУЖЕНЬ о. А. Берика.

Лютий.

4 Неділя — Розбори
11 Неділя — Лекарі.
12 Понед. Трох Святих — Шкільний.
15 Четв Стрітення — Мекві.
18 Нед — Сенцілель.
25 Нед. — Евгусина (у 8 год. рано Великодна Сповідь)
Мекві, Ман. — Тех 132—4.

ПОРЯДОК БОГОСЛУЖЕНЬ о. В. Авонюка.

Лютий.

4. Неділя — Гарлентон.
11. Неділя — Вейта.
12 Понеділок, Трох Святих — Семінарія
15. четвер, Стрітення — Толстой.
18 Неділя — Арбака.
25 Неділя — Гарлентон.
Адреса: Толстой. Ман.

ПОРЯДОК БОГОСЛУЖЕНЬ о. П. Запарнюка.

ЛЮТИЙ

4 неділя — Пайн Ривер.
11 Неділя — Данфин.
12 понеділок — Трох Святих — Гілвіл
15 четвер — Стрітення — Сифтон.
18 неділя — Богдан
25 неділя — Гілберт Плейнс.
Адреса: Данфин, Ман.

ПОРЯДОК БОГОСЛУЖЕНЬ о. Дячюка.

Лютий.

11 Неділя — Палавр Парк.
12 Понеділок — [illegible]
Попавр Парк
15 Четвер — Стрітення — Дуфрост
18 неділя — Сарфстгав — Тінсал
25 неділя — І посту — Сентон.
Тундаіл, Ман

ЦЕРКОВНИЙ УСТАВ НА 1933 РІК.

ЛЮТИЙ

4 Неділя Бездного Сина; Галат 2 Утр. Єван 2 (Марка XVI: 1-8) Літ Ап. І Кор VI: 12—20 Єван Лук XV: 11—32
11 Неділя Мясопустна. Голос 1 Утр Єван 3 (Марка XVI: 9—20) Літ. Ап. І Кор. VIII: 8—13 І IX · 1 -2 Євап. Мат. XXV: 31—46.
12. Понеділок Трох Святих: Утр Єван. Івана X: 1 -16; Літ. Ап. Апок XII: 17—21. Євап. Мат 14—19
15 Стрітення Г. Н. І. Х. Утр. Євап. Лук. ІІ: 25—32 Літ. Ап. Жид. VII 7 —17. Єван Лук. 2 22—40.
18 Нед. Сиропт.: Гал 4 Утр Єв і (Лук. XXIV: 1—12) Літ. Ап. Рим. XIII: 11—14 І XIV: 1—4: Євап. Мат VI: 14—21.
25. Нед. І. Посту: Гал. 5. Утр. Єв 5 (Лук. XXIV: 12—35) Літ. Ап. Жид XI: 24—26, 32—40 І XII: 1—2. Євап Іоан. 1. 43—51.

Український Релігійний дво-тижневик в Канаді.

ВІСТНИК
THE HERALD

THE HERALD
Box 3684
WINNIPEG, MAN.

РІК XI. WINNIPEG, MAN., FEB. 15th, 1934 ВІННІПЕГ, МАН., 15-го ЛЮТОГО 1934 Р. ЧИСЛО (193) 4

Рідна Церква Здобуває Ктиторів, Фундаторів, Добродіїв.

І. КУДА ПІДУТЬ ГРОШІ.

1. Гроші, які вливають на Ювілейний Фонд, касїр Консисторії вкладає до банку на імя Консисторії, на окремий рахунок.

2. Гроші з Ювілейного Фонду будуть зужиті тільки на призначені цілі, а іменно: а) На закупно дієцезіяльного дому, в якім має міститися Духовний Семінар і канцелярія Консисторії, а також з часом помешкання для епископа. б) На місійну працю в тих місцевостях, де ще нема церковних громад та де ще населення не годно утримати пароха власними силами в) На адміністраційні видатки та зобовязання Дієцезії г) На резігійне видавництво.

3 Під „адміністраційними видатками", згаданими повище, треба розуміти не лиш адміністраційні видатки Консисторії, як приміром оплату почти тощо, а радше видатки в злуці з переведенням в життя тих цілей на які Ювілейний Фонд призначений

4 По закінченню кампанії буде видана Пропамятна Книга, в якій буде подання точний спис всіх жертводавців і колекторів на цілі Ювілейного Фонду Як обставини на те позволять, такий спис буде подаваний також у „Вістнику". Щоби уникнути поголосці, звіт буде приготований подвійно, по зібранюстях і через се подрібний звіт можна буде почати друкувати аж по закінченню збірки

ІІ КТИТОРІ ФУНДАТОРІ.

1. а) Особа, яка зложить на Ювілейний Фонд сто до[illegible] Церкви в Канаді. б) особа, яка зложить пятьдесять доларів, стає **фундатором** Української Греко-Православної Церкви в Канаді. в) Особа, яка зложить двайцять доларів, стає **добродієм** Української Православної Церкви в Канаді.

2 До тепер жертвували на Ювілейний Фонд більші суми, і силою того стали ктиторами, фундаторами чи добродіями такі особи:

КТИТОРІ:

1. **П. Н. Д. Стратійчук**, Канора, Саск. Жертвував $100.00
2. **П. Гр. Ф. Стратійчук**, Канора, Саск. Жертвував $100.00

Гр. Ф. СТРАТІЙЧУК,
ктитор Укр. Православної Церкви

Н. Д. СТРАТІЙЧУК,
ктитор Укр Православної Церкви.

Н. КОЙТУН,
добродій Укр Прав. Церкви.

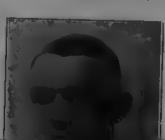

Др. М. ПОТОЦЬКИЙ,
добродій Укр Прав. Церкви.

ФУНДАТОРІ:

1. **Учитель Мих. Охітва**, Виммер, Саск. Жертвував $50.00
2. **Учитель Іван Франко**, Фосстон, Саск. Жертвував $50.00

ДОБРОДІЇ:

1. **Др. М. Потоцький**, Давфин, Ман. Жертвував $25.00
2. **П. П. Ковтун**, Давфин, Ман. Жертвував $25.00
3. **Свящ. Д. Ф. Стратійчук**, Вегревіл, Алта. .. $25.00

Честь їм і Сдава! Хто слідуючий?

ІІІ. ЩО НАМ ПИШУТЬ ПРО ЮВІЛЕЙНИЙ ФОНД.

1. **Збірковий Комітет** — Пайн Ривер, Ман., пише: — „Наша громада обходила 28 січня Свято Державности. На сім Свяці п. Г. Кравчук сказав кілька слів про початки й роботу Української Православної Церкви в Канаді. Він підніс велику вагу Духовного Семінара і сказав, що український православний загал повинен помочи нашому церковному проводові виховати як найбільше гарних, молодих людей на священників, бо тільки такі священники зможуть задовольнити український православний загал, які вийшли з того загалу й знають його душ й потреби. Дальше сказав, що можливо нам в Канаді Господь Бог судив зберегти Українську Православну Церкву для цілого Українського Народу, бо в Галичині й на Волини Польща нашим братів силою латинізує, [illegible] українську Церкву і її вірних дітей то розстрійують то [illegible] Ювілейний Фонд Рідної Церкви в Канаді й завізвав присутних відізватися щиро на заклик нашої святої Церкви. Ми віримо, що ані одна громада не знайдеться, якаб не перевела в себе збірки на цїль Ювілейного Фонду, як рівнож не знайдеться ані одного православного Українця, чи Українки, які не зложилиб на Фонд такої жертви, на яку їх стати" (Загальна сума збірки в Пайн Ривер була проголошена в минувшім числі „Вістника").

2 **Свящ. Д. Кирстюк**, Канора, Саск.: — „Радісно мені донести Вам, що мої громади й вірні відносяться до справи Ювілейного Фонду як найщиріше і є виглядн на успіх. В

(Продовження на стороні 3-тій.)

ВІРНОГО ЖЕРТВОДАВЦЯ ЛЮБИТЬ ГОСПОДЬ (II. Корин. IX: 7)

Микола Рощин.

ЖІНКА В ЧОРНІМ УБРАННІ.

...Було се в 1923 році, коли у відпоручі від нас ще не зовсім певні перші походи безбожників підіймався на провінції, здається, небувала досі і ніколи, від часів Нікона, хвиля релігійного підйому.

В одній з церков Москви кінчалася Служба Божа. Відправляв її священик, здається недавно перед тим перенесений з провінції. Се був чоловік дуже скромний, жив майже як пустельник, проявляв багато непохитности і відваги підчас переслідувань.

В другім ряді людей, що підходили до хреста, наближалася до проповідниці жінка в чорнім, неначе в жалобі. Капелюх, витертий, але дорогий, одяг, вуаль, рукавички — все говорило про привілейованість розмовленої до сфери вимучених і зроспачених людей, що згадали своє людське достойність перед близькими кінцем і перебігши всі страхіття каторжно-ревнивого життя. Вуаль був злегка піднятий, знід нього гляділо стомлене, гаряче лице.

— Мене особливо вразили її очи — оповідав потому священик. — В них, вимучених, стояв такий біль, така скорбота, і зарівом се був такий упредвічуючий, посідний, володарський погляд домучиці, вовчиці-матери, що я дещо змішався і памятаю, ступив вперед і понад голови дво-трох в черзі підніс хрест до спопелілих дрожачих уст.

Пошлявши хрест, жінка ставула на боці, коло проповідниці й дожидала кінця черги.

— Отче духовний, — сказала вона, коли відійшов останній вірний, — маю до вас дуже важне діло. Чи не могли би ви сповідати й запричащати одного молодця? З ним не добре, він доживає останніх годин.

— На жаль маю ще богато требів тут, в церкві. Хочете, я вишлю до недужого иншого священика?

І вона священика вразив погляд жінки в чорнім одязі, скорбний і володарський.

— Добре, я піду, — сказав він.

Він передав треби своєму наступникові. Жінка все стояла коло проповідниці.

— Ви зі мною?

— Ні, на жаль я не можу. Я вам напишу адресу. Се не дуже далеко звідси.

В легкій чорній торбинці, вона тонкими пальцями поспішно нашпала остроконок тонкого жіночого олівця і відірвала рівок з відворотної сторони старої конверти.

За чверть години, то під іронічними то під співчуваючими поглядами прохожих старий священик з дерев'яною лицею, зі Сретинки Дворами на горбах, ішов вулицями Москви. Ціы годинах на адресі, се була невеличка гостинниця. На папірци було написане і число кімнати. Священик все таки спитав дверника.

— Так, такий мешканець є — відповів той.

Священик вийшов на гору і постукав у двері.

— Ввійдіть, — відповів повільний молодий голос.

Священик увійшов і дещо здивувався. Кімната була велика, пуста, — без нїякого непорядку, нїчого, що можна завважити а перебуванням в ній недужого. Зза бюрка піднявся йому на стрічу молодий чоловік, літ 20—22, одягнений без тодішніх комісарських витребеньків, в кошульці з краватков, в темнім, скромнім одягу.

— Здорові були. Деж недужий? — спитав священик.

— Тут нема нїякого недужого.

— Вибачте. Мене спрямували сюди, щоб заосмотрити тяжко недужого.

— Се очевиня похибка. Як той недужий називається?

Священик [redacted]

— Се я, — усміхнувся молодий чоловік. — Хтось завжартував собі і з вас і з мене. Прошу, сідайте, — сказав господар, придвигаючи подвочки старцеві крісло. — Безумнївна похибка. Ту всю гостинницю влада передала союзові комуністичної молоді, що приїздить сюди службово з провінції.

Певно той провінціональний священик був трохи неврунений, очевидно йому було тепер дуже нїяково і від тої дивної містифікації і від стрічі з невірующими і від того неочікувано приємного тону, яким він говорив зі священиком. Сідаючи, він зачіпив лїктем тижку раму, що стояла на краю стола. Рама впала йому на коліна. Змішаний підхопився і кладучи образ на місце подивився на нього.

— Се вона, се та жінка! Годину тому я бачив її в церкві. Се вона мене сюди спрямувала, — вражувано й поспішно сказав священик.

Молодий господар уважно і здивовано подивився на гостя. Правдоподібно в тім здивуванні була обережність може бути і співчуття.

— Се не може бути, — відповів він спокійно. — Се портрет моєї матері, вона померла тому рік.

— Ні, правда, правда, не може бути похибки, — впевнив священик. — Вона була, я розмовляв з нею, вона просила мене піти до вас.

— Та жінка дала вам мою адресу?

— Так, вона мені її написала.

Священик отворив руку, витягнув зімнятий і вогкий кусок паперу.

Молодець взяв його зі зворушенням. І зараз же його обличчя виявило найвищий степень змішання, перестраху. Він побліз до мертвецької синяви, чоло його покрилося густим потом.

— Так, се почерк моєї матері, — сказав він ледви розтулюючи губи. Він сидів похиданись над записков. Постепенно охопила його дрож. Він сидів притиснувши руками вуха й закривши очі. В його постаті пробивалася немічі, розслабленість.

Співучтя, рідкобе батьківське співчуття огорнуло серце священика. Він своїми руками діткнувся пульса похиженої над столом голови і розпочав простими, щирими словами втихомировати горе, страх і нерозумїння молодця.

Юнак не відповідав. Священик замовк, почував тягар, стіснення.

Вкінці він встав. Різко встав за ним і господар:

Я готов, — сказав він, — Простіть мені. Приступлайте до сповіди.

Священик успокоював молодця. Той плакав весь час сповіди і затиз лице перед самим ся. Причастив.

Коли священик вийшов, молодець пішов до товаришів і все оповів.

Підлявся шум, книжи, спори, докори. Найбільше скрайних зберужали радикальні, котрі настоювали на негайнім провірені та увязненні священика. В тих спорах не брав участи лише він оден. що оповів про ту подію. Підчас найбільшого розгару шуму він спустив голову на руки, неначе втомлений тим всім. Коли його підвали, він не відповів. Був чертвий. В його затиснений руці кайшли записки. Виразний почерк оліщів на очах всіх бліднув, входив в папір немов би був написаний т. зв. симпатичним чорнилом. Скоро від нього лишилися тільки кілька точок.

Священика зараз увязнили. Уряд преси настоювала на тім, що в „обрядовім акті" була отруя. Тіло померлого добули з могили. До комісії найвищі найбільше віддані партії лікарі-комуністи. Та мимо найдокладнійших досліджень експертиза тіла муціла признати, що смерть наступила не від отровання, ще від розриву серця.

„Наш Лемко".

У Львові почав виходити недавно двотижневий невеличний часопис для дяків київських Українців, а власне він „Наш Лемко".

Лемками називають тих Українців з західно-полудневому куті української Галичини, які вживають слова „дєм" замість „пиш". Також в їх мові є богато инших слів, відмінних від літературної української мови. І наголос дають всюди на передостатнім складі. отже як в польській мові.

„Наш Лемко" друкується двома мовами — загальною літературною української мовою і місцевою мовою лемківських Українців. Одні статті, чи новини одною, другі другою мовою.

Мабуть на місці зробити би увагу, що корисним було би давати пояснення деяких денких слів не-лемкам і наоборот. Бо прим., хто може вгадати, що треба би розуміти під словом „заоначити", „підоначити"...

Ось взірець тої лемківської мови, як у „Нашім Лемку" бачимо:

— Понесло Марьиьча Корпиковата полуденок гакді, бо вщи лем загнали са варі, як яна топірча тай пішов за Ю шариска окремсвати ялиці. Сама си по кормйла борнуло, вицверкада, спрамо молоко, з кусьок лишила Васьови, а верче во чколи — нийби посербав. Зомела пик хижу, заложила сїнечка банчиком, ний не банюють за матіров.

Окремо вздае в очи, що в лемківській бесіді в богатьох місцях замість „в" вживається „р", і пр.

— Гей Ювлостях — замість: в челюстях не пализа т пецу — в печі; най медз гаї буде — в вас буде; як г морз есть пісок — як в мори есть пісок; а г'ній читала — а в ній читальня...

Отте приміненнюе „г" замість „в" сягав в якійсь мірі аж на північ від Перемишляя, до Ярославщини.

„Наш Лемко" мусить в першій мірі звітресувати Українців з Лемківщини і близьких до Лемківщини сторін. Адреса: „Наш Лемко", ул. Руська 18. Львів, Галичина. Передплата: 1 долар річно.

ПОЛЬСЬКІ МАРІЯВІТИ.

В Польщі є протестантська секта Марівітів. Буваий польський президент Грабський признав був марівітам 500 злотих запомоги. Але марівітн гроші назад відіслали і додали лист, що вони зобов'язалися самі давати польській державі запомогу. На місці буде поставити тут дві церкви: Кілько з тих Українців, що в Канаді належать до сектантів, накопичують ся справами українського народу? А тут тут громадки менонітів, суботників, баптистів, пятидесятників. Чи думали вони коли небудь про давання підмоги українській народній роботі? Відомий фонд „наші" сектанти одної околиці в протязі трох років зложили десятини на над 50,000 долярів і всї ті гроші забрала чужа Українцям місійна управа. А для потреб українського народу не дали ані одної оконці за три рбки на 50 центів

РІДНА ЦЕРКВА ЗДОБУВАЄ КТИТОРІВ, ФУНДАТОРІВ, ДОБРОДІТВ.

(Продовження зі сторони 1-шої.)

ходній громаді зорганізовано Збірковї Комітети. Деякі з них збірки вже перевели, а деякі ще тільки переводять, отже кінечним є кампанію продовжити... Чуюся щасливим, що двох моїх парохіян, а именно пп. Н. Д. Стратійчук і Гр. Ф. Стратійчук жертвували на Ювілейний Фонд по сто долярів і стали ктиторами, а двох учителів, пп. Мих. Охітва й Іван Франко, жертвували по $50.00 і стали фундаторами. Маю надію, що в моїм окрузї знайдеться ще кілька, що зложать на Ювілейний Фонд більші жертви. Я також сказати, що дуже відносяться до справи дуже щиро, треба тільки їм пояснити в чім річ, та здолатати до пожертв. А як пописуються громада других наших священиків? Я хотів би знати, чи я лишився дуже позаді..."

3. Свящ. П. Запариюк, Давфин, Ман.: — „Збірки по моїх громадах ще не закінчені, отже просив би кампанію продовжити. Вірю, що наш загал щиро відзивається на просьбу Рідної Церкви й вірні будуть жертвувати на Ювілейний Фонд по своїй змозі. Двох поважних громадян в Давфині, а именно п. П. Ковтун, склепар, та др. М. Потоцький, жертвували на Ювілейний Фонд по $25.00. Вірю, що за їх примром підуть другі".

IV. ЯК РІДЕ ЗБІРКА.

З відомостей, які отримуємо, довідуємось, що кампанія по місцях набирає чимраз більшого оживлення. Деякі громади, які вже прислали свої збірки, продовжують збірку дальше, щоби не лишитися позаді других громад. А кількох поодиноких жертводавців, які прислали гроші давнійше, тепер повідомляють, що побільшують свої жертви, бо відчувають, що їх перші жертви були замалі. Один з них пише: „На Ювілейний Фонд кождий повинен жертвувати тільки, кільки він по совісти може. Я свого не зробив, отже посилаю додаткову жертву."

Замітнійші з присланих збірок за минувших два тижні були такі:

ВЕГРЕВІЛ, АЛТА.: Збірка $135.00 (Тут є включена вище вказана жертва о. Стратійчука).

ЕДМОНТОН, АЛТА. Частина збірки, $80.00. Громада постановила собі за ціль зібрати більшу суму грошей, і є надія, що ціль буде досягнена, просить тільки, щоби кампанію продовжити, бо через важні місцеві причини збірки не можна було скорше перевести.

СОПОФФ, САСК.: З каси церковної громади й Жіночого Товариства — $20.00.

ПІД ЕДМОНТОНСЬКІ ГРОМАДИ (збірка о. Кисілюка), $120.00 (Подробиці про сю збірку подамо в слід. числі).

ОКРУГ ГЕФОРД, САСК (Збірка о. Е. Улина) $123.90

ГАЯС, САСК.: Збірка $19.15

ПООДИНОКІ ЖЕРТВОДАВЦІ, які жертвували по $10.00: Павло й Розалія Федорків, Вегревна; Петро Зварич, Вегревіл, Павло й Палагія Мельник, Едмонтон; М. А. Свенарчук, Денбурі, Саск.

Велике число жертводавців зложили по $5.00. Їх імен не оголошуємо з браку місця. Вони будуть проголошені пізнійше.

В слідуючім часі буде подяний спис відділів СУМК і Жіночих Товариств, які дотепер взяли участь в кампанії.

ПРАВОСЛАВНІ УКРАЇНЦІ! Найважнійшою нашою інституцією в Канаді є Українська Православна Церква. Вона провадить наш нарід до ліпшого, до кращого життя. Вона дбає про його честь і добробут; вона стоїть на сторожі його інтересів!

Гуртуймося під її прапор і підтримуймо її на кождім кроці!

Жертвуймо на ціли Рідної Церкви, щоби затримати український загал в Канаді при його вірі й Церкві, та при його народности!

Жертвуймо щедро на Ювілейний Фонд, памятаючи, що кождий долар зложений на сю ціль, призначений на велику, святу роботу!

Покажім ділом нашу свідомість і любов до Рідної Церкви!

КОНСИСТОРІЯ УКРАЇНСЬКОЇ ГРЕКО-ПРАВОСЛАВНОЇ ЦЕРКВИ В КАНАДІ:

Прот. С. В. Савчук, голова. Свящ. Д. Ф. Стратійчук, секр.
Прот. В. Кудрик, заст. гол. Мир. Стечишин, заст. секр.
Йос. Богоніс, касієр.

Гроші й листи висилати на адресу:

[redacted] RTHODOX
CHURCH OF CANADA,
470 Andrews Street, Winnipeg, Man.

АРХИПАСТИРСЬКЕ ПОСЛАННЯ З ПРИВОДУ ЗБІРКИ ЮВІЛЕЙНОГО ФОНДУ.

Рідна наша Церква. Церква наших отців і дідів на протягу свого життя мала сумні хвилини, але мала і радісні.

Сумними періодами в її житю була ті, в яких поневолі, через введення иншими чужими порядками, діти нашої Церкви забували її, відрікалися її, тратили звязок з нею, а разом з тим тратили також все те рідне, дороге, на чому виховувались минулі покоління нашого народу. За упадком Рідної Церкви завжди слідував упадок взагалі святої віри в Бога і побожности, як також упадок в житю народа, його національних традицій, забуття нашої славної і дорогої нам історії, забуття великих дїл наших дідів і їх вольних заповітів. Падала Церква, падало також і національне діло нашого нароу. Церква і Нація в історії життя нашого народу тісно з собою зучаться, є нероздільні.

Але Церква наша мала не лише сумні хвилини. Вона мала і радісні. Сі радісні, щасливі періоди в житю нашого народу і його Церкви завжди наставали, коли сини і доньки нашого народу вертали до Рідної Духовної Матері — Української Православної Церкви і під її проводом знов ставали на єдину історичну дуть, яку Боже Провидіння дало нашому народові.

Телер тяжкі часи переживає наш нарід. Він тепер в розподінню, бо земля його покрадена і сусідами розібрана. Він тепер в нуждї і, навіть, в голоді, бо він поневолений. Але й наші часи не без радости, не без надїї. Радість ся, ся надія даються відчувати, бо все більше й більше свідомої дїти нашої Нації знаходять і вертаються до своєї спокониної духовної Матері — Української Православної Церкви. А під проводом її оживають свята віра в Бога та наука про вічне щастя і все те рідне, близьке, своє, чим вони жив і чим далі має жити наш нарід. Се є радість наших сумних днів. Се також і надія, що дні житя нашого народу і його Церкви не завжди сумні будуть.

Вся історія, недавня, новітня історія нашої Церкви означена великою участю в її житю самого народу. Вона започаткувалась на Всеукраїнськім Соборі волею народу. Вона утворилась в Канаді також лише волею самого українського народу, свідомійших його членів. Наш український нарід вже дорозрів духовно і національно. Він вже знає, чим Рідна Церква буда й тепер має бути в житті нашого народу й горнеться до неї.

Українська Православна Церква відроджена українським народом і лише ним одним підтримується. Жадних подачок з боку, від чужих вона не має і не доче. Вона вірить своїм духовним дітям, що вони її не опустять, що вони її у всякій потребі підтримають.

Підтримати в потребі свою Рідну Церкву, се значить не лише допомогти нашій духовній Матері, а також показати, що наш нарід вміє своє цінити, вміє своїм порядкувати, своє підбержати, Честь нашого народу в Канаді, який сам започаткував свою рідну Українську Православну Церкву вимагає, щоби та народна Церква була забезпечена в потрібні засоби, щоби мала змогу дійсно зробити велику роботу для нашого народу.

Українська Православна Церква горда з того, що вона ні від кого не залежна, лише тільки від свого народу, своїх духовних дітей. Вона їм довіряєсь і певно, що вони в час потреби гаряче відзиваться на її поклик.

Тепер якраз такий час потреби. Тепер якраз Ви, мої Браті і Сестри, оо. сопастирі й діти Рідної Церкви, чуєте голос своєї Матері Церкви, яка кличе Вас всіх здобутись на велике і щире зусилля допомогти їй, щоб вона й далі, ще більш успішно могла служити Вам і Вашим дітям.

Збірка Ювілейного Фонду мусить стати в Церкві збіркою всенародною. Кожен, сильки може на допомогу Рідній Матері Церкві! Нарід наш в Канаді, що поминав до життя Рідну Церкву мусить показати, що від цінить своє і не дасть йому вмерти. Збірка Ювілейного Фонду — се іспит нашої довірлости, нашої чести. Сей іспит мусить випасти славно. Сього потребує і діло Боже й діло нашої української Нації.

Господнє благословіння подається всім робітникам по організації збірки Ювілейного Фонду і всім жертводавцям.

†
З ласки Божої, волею Церкви
Архиепископ Канадійський і Американський
Іоанн Теодорович.

Філядельфія, Па., 8-го лют., 1934.

„ВІСТНИК"
Рідний часопис для Українців в Канаді
Виходить 1-го і 15-го кождого місяця.
Видає Українське Православне Видавниче Товариство
Передплата: В Канаді — $1.50 на рік.
За границю — $2.00 на рік.

THE HERALD
Published semi-monthly by the
Ukrainian Orthodox Publishing Company
Subscription per annum:
In Canada — $1.50. — Foreign — $2.00.

Адресувати: — address
The HERALD, Box 3004, WINNIPEG, MAN.

КВАСНИЙ ВИНОГРАД.

Езоп, грецький автор байок, який жив в половині шестого століття перед Христом, написав багато прекрасних байок зі звіринного світа, кождая з яких заключує в собі якусь моральну науку. Між ними написав байку про лиса й виноград. Говориться в ній, що голодний лис, побачивши козу з виноградом, сказав: „Що за гарний виноград. Давай — пообідаю". Виноградріс високо, отже лис скочив, щоб його досягнути. Але не досягнув. Він скочив ругий раз і третий, але дарма.—виноград ріс зависоко. Скочивши так безуспішно ще з кількнадцять разів, лис погляну згірдливо на виноград і процідив крізь зуби: „Я тебе не хочу. Ти кислий". І з тим відійшов.

В житті часто стрічаємо людей, які своїм поведенням нагадують того лиса. Коли вони чогось хочуть, а не можуть дістати, то звичайно починають ганити його з такою самою силою, з якою перед тим хвалили. Вони в сей спосіб пробують зігнати свою злість та придушити незаспокоєний апетит.

Українська православна Консисторія в Канаді за минувших кількнайцять років отримала цілі десятки зголошень від людей, які хотіли стати священиками Української Православної Церкви. Між ними були особи світські й духовні, — посадані головно з кругів духівництва російської місії, хоч були між ними також католицькі та протестантські духовні. З тих зголошень лише дуже малий відсоток був Консисторією узгляднений, а решта були відхилені. Засадою Консисторії було і є трактувати так відхилені зголошення довірочно й не робити з них жадного вакитку, який міг би дати-кантам пошкодити перед їх церковними властями. Богато з таких аплікантів, — поминаю того, що їх аплікації були Консисторією відхилені, — відносяться до Української Православної Церкви з респектом, вдячні за те, що вони повелися з ними по джентелменськи. Знаходяться однак час від часу особи, які за джентельменство відплачуються хулігайством, за хліб віддають камінь. Вони, не могучи здобути собі місця в рядах духівництва Української Православної Церкви, поступають супроти неї так, як той лис супроти винограду: накидаються на неї в такий дикий спосіб, що нікомусь і не думку не приїшло, що вони ще недавно тому на колінах просили, щоби приняти їх в склад духівництва тої Церкви.

Довідуємося, примірком, що один батюшка, — бувший греко-католицький піп, — якого пару років тому висвятив епископ Адам, але який від тоді аже під третим епископом знаходиться, — виговорює на Українську Православну Церкву несотворені річи і кричить, що вона неканонічна, неправа. Не будемо в сім нічого дивного, бо, я ще богато здоланчених Українців, які підлягають чужим церквам та дишуть ненавистю до Української Православної Церкви, як би не те, що сей самий батюшка рік тому назад вносив до Консисторії писемну просьбу, щоби приняти його в склад української православного духівництва. Отже рік тому назад Українська Православна Церква була для нього й добра, й правна й канонічна; рік тому назад він не тільки що самий пробував дістатися до неї, але ще й мілька громад общин привести. А тепер його погляд на Українську Православну Церкву „змінився". Чому? Тільки тому, бо Консисторія не уважала за вказане його просьбу узгляднити. Одначе поза се вона обійшлася з ним по джентельменськи: його зголошення затримала в тайні, його церковні власти про його крок нічого не знають, він може дальше їсти хліб як священик російської місії. Але сього дав нього замало. Він поступає так, як вище наведений лис: не могучи стати священиком Української Православної Церкви, він обертається проти неї і обкидує її болотом.

Як вище сказано, Консисторія трактує всі зголошення від чужих священиків довірочно, й не робить з них будь якого вакитку, який міг би пошкодити їм перед їх церковними властями та вірними.

Думаємо, отже, що не є забогато сподіватися від таких священиків, щоби вони в своїх виступах проти нашої Церкви, — як що вони такі виступи мусять робити, — послуговалися бодай фактами й дійсними доказами, а не лайкою та очернюванням. А то нам може уратися терпець і доступимо з ними так, як вони на те заслугують: проголосимо їх імена, щоби їх церковні власти та вірні знали, кто вони такі та защо находяться на Українську Православну Церкву. Ми не хотіли б сього робити, бо не маємо звичаю використовувати людську немічь та тупоумство, але коли деякі з теперішних та бувших батюшків російської місії не спамятаються, то будемо примушені показати їх перед світом в їх дійсним світлі. — А се їм на здоровля не вийде.

ДУРЕНЬ ДУМКОЮ БОГАТІЄ.

Говорить народня пословиця, що „Дурень думкою богатіє". Таке треба сказати й про „Український Вістн", орган еп. Ладики.

В числі з 24 січня с. р. „Українські Вісти" пишуть: „Автокефальна група в Канаді паде ще скорше, як повстала". Що „Українські Вісти" бажалиб, щоби „автокефальна група" впала ще скорше, як повстала, про те ніхто не може мати найменшого сумніву. Однак від бажання до дійсности дуже далеко. А дійсність показує, що „автокефальна група в Канаді" не тільки, що не падає, але прямо зростає. І то скоро зростає. За 13 років зросла з нічого до 55,315 членів (се число подає уряд. статистика з р. 1931, хоч на ділі число вірних і прихильників Української Православної Церкви було в тім році значно більше, а тепер,— три роки пізнійше, — воно є ще більше). Як се є доказом нашого упадку, то ми не можемо нічого проти того, щоби ми так дальше „падали". До того може діяти, що за других кількнайцять років „автокефальна група" так „впаде", що по греко-католиках і слїду не стане! Не тільки в урядовій статистиці, в якій вже й тепер зазначено їх до римо-католиків, але й фактично. Во ще так недавно тому попереднник „Українських Вістей", „Канадійський Українець", хвалився, що в Канаді є 400,000 греко-католиків. Він також потішав себе, так як тепер „Українські Вісти", що „автокефальна група падне скорше, як повстала". Він також богатів думкою, як той дурень, в народній пословиці. А що з того йому прийшло?

Коли думка, що „автокефальна група в Канаді падає ще скорше, як повстала", справдяє „Українським Вістям" потіху, то ми нічого не даємо проти того, щоб вони тішилися нею. Одним зі всіми скромністю звертаємо їм увагу, що тою самою думкою тішився колись „Канадійський Українець" і еп. Вудка. А до вони обі сьогодня дійшли?

Гітлер в Особистому Житю.

Особа Гітлера нині на світі всім відома. Одні уважають його нещастям для світа, другі великим мужем, спасителем Німеччини.

Кореспондент англійського часопису „Дейлі Експрес", Пемброк Стівенс, так малює приватне життя Гітлера:

Гітлер ані не курить, ані не пе алькоголічних напитків. Щодо поживан, то він вегетаріянцем, отже не їсть мяса. Його особисті вимоги так малі, як і в Мусоліні. Він безнастанно в русі — їздить автомобілем, або літаком. Одиноким місцем його спочинку є дім його сестри в Баварських горах, куди він часто заїжджає при кінци тижня. В житті дорослим чоловіком Гітлер плакав лише два рази — коли вмерла його мати і коли по упадку Німеччини 1918 р. вибухла революція. Портрет своєї матері носив Гітлер на грудях підчас всіх воєнних пригод, тай нині є він найдорожшою річею яку він посідає.

З наведеного виходить, що силу, яку виявляє Гітлер нині, він лакав від вчасної молодости. Молодий вік, се як попуску, вік безконтрольности. Але коли молодий чоловік ніколи не зайде в потуску за далеко; коли він з вчасного ранку починає виробляти над собою самим залізну контролю, то так і дише так високо вуеться великий характер і могуча громадська сила. Хто за молоду навчиться панувати над собою, тому належиться пізнійше панувати над другими, по словах Євангелії: „Гараздь, слуго добрий і вірний! В малому був єси вірний, зате над многими тебе поставлю". (Мат. XXV: 23).

МАННА З НЕБА.

Дійсную манною з неба для епископа Ладики і його священиків являються чеки, які вони отримують від Французів, римо-католиків. Подяки вдячних „Русинів" за щедрі дари, якими їх нагородили Французи, появляються час від часу в католицькій газеті „Ди Кетолік Реджістер".

І так в числі з 11 січня читаємо подяку секретаря еп. Ладики за дарунок в формі „руських рублей".

В числі з 18 січня еп. Ладика дякує за два чеки, один чек число 864, а другий ч. 881. Як показують числа чеків, то одних чек другого догоняв.

В числі з 4 січня польський ксьондз просить помочі побудувати каплицю в Гай Тор, Сарк., де є 35 родин польських і „руських". Отже „шинство ляхо". Польський ксьондз буде будувати для греко-католиків каплицю. Чи для того, щоби затримати їх при греко-католицькій церкві? Ге-ж.

Як з Вашою передплатою на бїжучий рік? Постарайтеся, щоб передплата за „Вістник" була заплачена наперед.

РОЗБИТА ДУША.

Вороги нашого народу мають на свій совісти богато гріхів, бо не одну душу звели на бездорожжя, а відтак вдесмовлізовану, розбиту великими на дасу й нелюску судьбу. На доказ сего наведу правдивий випадок.

Одного разу приходить до помешкання священика двох молодих людей. Один з них був за провідника другому, який просив поратунку в священика для себе. Священик, видавши вийди по-ходять, як називаються, слитав, якого поратунку йому треба.

Хочу, прошу отця, висповідатися. Тому, що се було геть пополудні, питає священик, чому зразу в сю пору приходить, чи не хорий він часом?

— Ні, не хорий я. Я ще рано шукав священика, щоби висповідатися, ходив до костела, бо й тудн колись учащав, як римо-католик, але нині там ксьондза нема, десь виїхав, отже приходжу до вас і прошу не відмовити мені.

А може ви Полян, католик, — питає священик, — бо я православний священик, отже може не за таким шукаєте?

Ні, отче духовний, шукаю душевної поїхи, шукаю духовного лікаря. Я чув про вас від добрих людей, я знаю, що ви православний священик, але зайшов, що би ви помогли мені. Я нині виїзджаю до роботи. Від двох тижнів мені чогось тяжко й страшно. Маю страшні сни. Щось мене мучить.

Священик почав ставити йому різні питання, щоби пізнати причину тай сам ізмст того смутку й болю, який мучив нещасного чоловіка.

Я недавно приїхав до Канади. Я указав-себе Поляком, бо з дому я римо-католик. Тут пішов я на роботу, де стрічав Українців, які часто розказували про ті кривди, які їм заподіяють Поляки, про історію українського народу, та й про те, якто богато спольщилося Українців, які нині уважають себе Поляками, хоч говорять українською мовою. Такі й подібні розмови чув я на роботах. Коли я казав, що я Поляк, вони переконували мене, що я є їх брат Українець.

По роботі, нераз і серед ночі збудившись, думав я над сим. Довго думав. Пізнав я, що Українці мають слушність, що Поляки їх кривдять, що я не повинен бути Поляком, бо мої діди були Українці, а лише мої родичі перейшли на римо-католицизм, бо того, — як вони розказували, — вимагав від них уряд, завзятий Поляк в нашому селі.

По якімсь часі я приїхав до міста. Знайшов помешкання в наших людей. Почав шукати роботи, ну й розглядатися. Мої господарі зробились завзятими большевиками й коли йшли до Робітничого Дому, мене також тудн кликали.

Зайшов я там раз, другий, третий. Чув в рідних промовців. Чого то вони не говорили? Про добробут робітника, про плями, як кождому буде колись добре, коли настане робітнича влада, про Росію і т. д. Часто виговорювали всіляцину на Бога, на церкву, на священиків. Аж прикро було слухати отих модерних бандитів. Инакше їх не можна і назвати. Слухав я їх байок, та в душі мені щось говорило: „Ди звідсі! Не вір! Чини воло-ню родничя."

А мама, коли пишуть, все питають, чи я молюся, чи ходжу до костела, чи я сповідаюся. Я писав до матері, що молюся, що ходжу до костела, що сповідаюся, — а се була брехня. І через те також в душу загостив неспокій. Болю, я сам додав біль.

Час минав. Пляни не сповнялися. Богато членів з большевицької організації виступили. Доходили відомості про голод на Україні, про розстріли селян і робітників, ніби то робітничою владою. І богато инших вісток надходили.

— Я прийшов до переконання, що я грішив. Я був на блудній дорозі. Я згрішив перед Господом Богом, перед українським народом, перед своїми дорогими родичами. Але я вже дальше так не можу жити.

— Хочу поправитися. Хочу бути християнином, хочу бути від нині Українцем. Одних мене мучить совість, а головно непевність чи будуть прощені мені мої тяжкі гріхи, яких я допускався через так довгі часи.

Священик повів молодця до церкви. Там відповідно приготовивши блудного сина нашого народу й Церкви до сп. Тайни священик висповідав його, подав науку й звохотив жити чесно й гідно, як християнин, як правдивий Українець.

Вийшов сповідник з церкви, подякував священикові за сповідь, й науку, та скорим кроком подався до дому.

По якомусь часі священик дістав від того молодого чоловіка листа, а ним було написано ось що:

— „Дорогий Отче! Коли після сп. Сповіди я вийшов з церкви, то чув, що якийсь тягар всунався з моєї душі. Я успокоївся. Я купив собі св. Письмо й молитвенник, які тепер справляють мені велику відраду, бо чую, що бути бязькою Бога, розмовляти з Ним, молитись до Нього — се велика гідність і щастя Робота мені видається легкою. Сплю спокійно. Чуюся дуже задоволеним. А при тім не знаю, як Вам віддячитися за те, що приняли мене, розрадили, висповідали й взагалі відносилися до мене, як рідний мій тато. Я се відчув у своїмому серці в той час, коли стріпувся з Вами. Вдячний Вам до глубини душі, й прошу згадувати мене в Ваших молитвах. —

Н.Н.

Велике задоволення опанувало пастирем Христового спада. Вачучи в тому Всемогучу руку Бога, священик пішов до церкви, де перед престолом Небесного Цля дякував Йому щиро за наверненя погибної душі, і молився за всіх, що відбувалися від сп. Церкви.

Як хвалі діла Твої Господи...

Дмитро Богомолець.

О Мати Божа.

О Мати Божа, Мати єдина,
До Тебе лине вся Україна,
За кращу долю Тебе благає,
Тобі у жертву пісні складає.

Погасло сонце тай не зорїе
Над людом нашим, Діво Маріе,
В тяжких кайданах, горем сповитий,
Народ вмирає, в серце пробитий.

Ломлять нам силу і ятрять рани
Домашні спори, гріхи між кайданя,
Гімно видаєм на наші злидні,
В гірчій недолі, безмежно бідні.

В кого-ж відрадн в горю подати?
В кого потїхи, щастя шукати?
Лише у Тебе, наша Ти зоре,
Твоя бо ласка, то лік на горе.

На Ти надію всю покладаєм,
Тебе ми просим, Тебе благаєм:
О Мати Божа, Мати єдина,
За Україну вступись в Бога-Сина.

о. Л. Б.

РАЗ СОБІ ГРИБ.

В Німеччині, між руїнами замку Дільденбургу, вирїс гриб, що чисилив 19 цалів ширини та важив 10 фунтів і 7 унцій.

ІРМОСИ БОГОРОДИЦІ.

ГОЛОС 4.

1.

Відкрию я уста свої,
І повні Духа свята',
Подаються хвальні пісні,
Тобі Царице-Матн.
У сяйві радощів святих
Твоя я свято справляю
І благодать чудес Твоїх
У пісних я прославляю.

3.

О джерело святих утіх,
О Богоматїр Діво,
Зглянься на співців Твоїх:
Що славлять Тебе співом.
Зміцни духовні сили їх
На шляхї святий направи,
Слодоби їх вічців святих
В Твойому царстві слави.

4.

Ти на престолі Божества,
Сидиці, о Христе Боже,
Прийшов, як хмарка гожа,
Та і до людського єства
Нетлінну руку нам подав,
До неба нас направив.
Щоб кождий з нас Тобі співав
І силу Твою славив.

■

Як чудо дивне прогуда
Та слава променista,
Що Бога світу приймала
Твоя утроба чиста.
Від Тебе вічний Син вродився
І жив нам посьвяв.
І хвальний спів від нас полинув
І на весь світ лунав.

6.

Божественний празник сей
Богоматері ми справляєм,
Молись за нас до Бога-Сина
Тебе, Пречистая, благаєм.
Прийдіть Богом умудрені,
В долонї запленьмо
Народженого від Неї Бога,
Піснями прославімо.

7.

Не поклонялись ідолам земним
Три юнаки побожні,
А в пїч розпалену, вогнєному
Пішли співаючи, відважно.
Преславний Господи Ти наш
Нас не лишай опіки,
Ти Боже отців наших,
Благословенний будь по віки.

8.

І юнаків побожних спасло
Від Дівн роджене Дитя,
Що прийшло на сей світ
Я подало всїм вічне життя.
Предивний сей Його прихід,
Наказуе нам співати
Й усї створіння побуджае
Господа прославляти.

9.

Усе створіння на землі
Нехай же звеселиться,
І животворним духом Божим
Усе хай просвітиться.
Бо безтілесних ангелів хори
Матір Христа прославляють:
Радуйся, Мати Вседнво,
Богородице чиста, співають.

„ВІСТНИК" а хибом душі кождого православного Українця. Але, щоби він ним стало і на час виходити — треба, щоби його читачі не залягали з передплатою! А як Вами передплата?

НЕДІЛЬНА ШКОЛА

ХРИСТОС ПОКЛИКАЄ УЧЕНИКІВ.

Коли Ісус мав відійти до Галилеї, стрінув Филипа і сказав йому Ісус:

— Іди за мною.

А був Филип з Витсаїди, а міста Андреєвого й Петрового. Знайшов Филип Натанаїла і сказав йому:

Того, що про нього писав Мойсей в законі і пророки, ми знайшли, Ісуса сина Йосифа, що з Назарету.

І сказав йому Натанаїл:

— Чи може бути що доброго з Назарету?

І відповів йому Филип:

— Прийди і побачиш

Побачивши Ісус Натанаїла, як ішов до Нього і сказав про нього:

— Се справді ізраїльтянин, в котрім нема обдуду.

Сказав Йому Натанаїл:

Звідки мене знаєш?

Відповів Ісус і сказав йому:

— Перш, чим покликав тебе Филип, як був єси під смоквинницю, я бачив тебе.

І сказав Йому Натанаїл:

— Равві, ти єси Син Божий, ти єси Цар Ізраїлів.

Відповів Ісус і сказав йому:

— Тому, що я тобі сказав: я бачив тебе під смоквинницю, ти віруєш; більше від сього побачиш. І сказав йому: Істино, істино кажу вам, від тепер побачите небо відкрите і ангелів Божих, що входять і сходять на Сина Чоловічого.

ІСУС УЗДОРОВЛЯЄ СЛАБОГО.

Коли прийшов Ісус до Капернаума розійшлася вістка, що Він в домі. І зараз зібралося стільки, що не могли зміститися навіть при дверях; і говорив до них слово. І прийшли до Нього і принесли розслабленого, котрого двигало чотирьох. А не могучи дотиснутися до Нього задля натовпу, відкрили стелю, де був, і відкривши, спустили ліжко, на котрім лежав розслаблений. А Ісус побачивши їх віру, сказав розслабленому:

— Сину, відпускаються тобі твої гріхи.

А були там деякі з книжників, що сиділи і думали в своїх серцях: Що сей так говорить? Він хулить. Хто може відпускати гріхи, як не один Бог?

А Ісус зрозумівши зараз своїм духом, що так собі думали, сказав їм:

На що таке думаєте в ваших серцях? Що є легше: Сказати розслабленому: Відпускаються тобі гріхи, чи сказати: Встань, візьми своє ліжко, і йди? Та щоби ви знали, що Син Чоловічий має власть на землі відпускати гріхи, каже розслабленому: Кажу тобі: Встань, візьми своє ліжко, і йди до свого дому. А він зараз встав, і взявши ліжко, вийшов перед усіми так, що дивувалися всі і славили Бога, кажучи:

— Ніколи такого ми не бачили.

СТАРИННИЙ РУЧНИК.

В Римі віднайшли ручник, що походить з часів стайничої римської їцпеції і числить вище 1500 років. Ручник збережся в зовсім добрім стані.

ІСТОРІЯ ЦЕРКВИ.

(За Е. Семиковим).

(Дальше).

ВІДДІЛ II.

Історія православної церкви 1543—1900. Загальний перегляд 1 поділ.

Коли західна церква в наслідок признання папського примату дістала в другому періоді централістичний устрій, то православна церква сходу полишилася при стародавнім федеративним церковним устрою, представляючися на віґі як сполучення рівнорядних церков, зданих автокефальними (незалежними).

Сих автокефальних церков було з початком пятого періоду: чотирох патріярхати під турецьким панованим, архиепископство Охріди, сербський патріярхат іпеку, церква Іберії (Георгії, Грузії) і Кипру. Але між всіми був царгородський патріярхат найбільшим, бо від него залежала не лиш ціла грецька церква Малої Азії і Европи, але також церква Росії і румунських князів з церквою Семигороду і Угорщини. Між тим в протягу періоду стан річий змінився дуже.

З межи автокефальних церков висше наведених втратили независимість: Патріярхат іпеку (1766), архиепископство Охріди (1767) і церква Іберії (1783); дві перші підчинилися царгородському патріярхатови, а іберійська приключилася до російської церкви. З другого боку стали автокефальними инші православні церкви, з котрих більша часть належала до царгородського патріярхату, а то: церква російсько-українська, церква австро-угорська, церква чорногорська, церква грецька, церква королівства Сербії і церква румунська; автокефальність болгарського екзархату була признана тільки одною частиною православних церков, а автокефальність церкви на Синайській горі признавали тільки поодинокі теоретично.

Кожда автокефальна православна церква стоїть зі всіми прочими православними церквами в догматичній і канонічній связи, а дотично управи своїх внутрішних справ є кожда самостійна (автономічна), і тому кожда з них розвивається відповідно до національних і політичних відносин серед яких находиться. А що в пятому періоді більшість автокефальних церков находиться у відмінних національних і політичних відносинах, то більшість їх має і иншу історію. В слідуючих уступах виложимо історію тих церков після рівниці їх відносин національних і політичних, в яких находяться.

ГОЛОВА І.

Православні патріярхати під турецьким

Положення православної церкви під турецьким панованим.

Далеко сумнійшим, як було в минувшім періоді, стало положення православної церкви в чотирох східних патріярхатах, коли Царгород заняли Турки року 1453. Султан Магомет II того самого дня, коли вступив до Царгороду, величаву церкву св. Софії переробив в мошею. З другого боку жотів християн в своїм пановании примирити і видучи, що не мають патріярха, позволив їм після давнійшої установи вибрати собі другого. Коли таким способом вибрано патріярхом ученого Георгія Схоларія, що прибрав черпече імя Генадія, дав йому султан цілу шестнитуру після установи византійських царів і не лиш що признав йому усі права, які патріярхи мав вперед, але ще й зробив його політичною головою всіх православних християн турецької держави.

Се нове право царгородського патріярха розширено пізнійше і на християн прочих трох православних патріярхатів коли й ті з під власти Мамелюків в XVI столітю дістався під пановання Турків. На жадання султана уложив і вручив йому патріярх начерк віроісповідання православних християн. Генадій засівав спокійно на патріяршім престолі від 1453—1459 року.

Та це довго тішилася церква прихильністю Турків, бо таки небавом сам Могамет II, що володів до року 1481, почав християн переслідувати, а Йоасафови (1466—1469), четвертому патріярхови після Генадія, обстриг бороду за то, що він не хотів позволити на одно супружество християнське, якого забажав султан. Від тоді султани самовільно скидали й настановляли патріярхів і обовязували їх приложність султанську окуповувати значними подарунками, в крім того мусіли вони що року платити данину в сумі трох до чотирох тисяч дукатів. До сего пониження церкви причинялися значно і самі Греки царгородські, звані також Фанаріотами (після ними заселеної части міста Царгороду, званої „Фанар"), своїми інтригами при обсаджуванню патріяршого престола.

З причини турецьких грабіжей і насильств, як і неустанних річних данин, церква в короткім часі попала у велике убожество, так що патріярхати, хотячи утримитися, були приневолені удаватися о матеріяльну поміч до православних держав: Росії, Волощини й Молдавії, що прошкували милосердя і поможі у володітелів, бояр, духовенства й народу.

(Дальше буде).

СЛАВНИЙ РІД.

В Злучених Державах є один славний рід, на прізвище Елварде, який від 1727 року видав таких славних людей: 12 президентів університетів; 65 професорів; 60 лікарів; 60 письменників; 30 суддів; 60 губернаторів стейтів; 100 адвокатів; 100 священників; 3 конгресмени; 2 сенатори; 1 заступник президента Злучених Держав; крім сего 265 членів сеї родини покінчили вищі школи. Все се на протязі 200 років.

„ДНІПРО"

орган Української Православної Церкви в Злучених Державах,

виходить 1 і 15 кождого місяця і коштує на рік $2.00.

Передплату висилати на адресу:

"ДНІПРО"

1261 Germantown Ave., Philadelphia, Pa.

ПРОТОКОЛ

Церковного Зїзду Північної Манітоби, який відбувся в днях 6 і 8 жовтня (неділя й понеділок) 1933 року в Давфин, Ман.

(Дальше)

Стефан Процик, делегат церковної громади св. Петра й Павла в Роблін, Ман., оповідає про працю й успіхи в церкві. Тішиться, що нашим церковним справа росте в Роблін. Дізнався свою радість з учасниками Зїзду, витає від своєї громади Зїзд і желає, щоб наради вийшли на користь нашій церкві.

Дмитро Романчич, делегат громади св. Петра й Павла в Косів, (за полуднєвий захід від Давфин), Ман, витає Зїзд. Згадує, що громада зорганізувалась в кінці у 1919 р. зачерпувалась в 1920 р. в чому мала помічі від адвоката п. Арсенича, який в почесним членом Косівської громади. Каже, що не є бесідником, бо походить з ліса, але радувіе, що те все, що діється серед нашого народу в сучасну пору під проводом нашої Церкви, діється тому, що наш народ чує кінці з кінця наших предків жити на волі, вільним життям. Не для страждань живемо!

Витає Зїзд і желає успіхів.

Отець А. Берник, парох округа Мекі, почав свою промову жартом, а відтак розказав як багато зробив село в його округі. Сказав, що з ласки Консисторії одержав дві й пів парохії в нині округ так поширився, що внеладові має перевищити давфинський округ. У Вісті побудовано нову церкву, а до його округа прилучилися духовенські громади в околиці Лезард, Ман. Висказує зимування, що з його округа нема делегатів кромі громади Россбурн. Витає Зїзд, бажаючи енергійних нарад.

Отець Є. Гринишин, парох Давфину й округа, висказує радість з приводу Зїзду в його окрузі й гордить ся тим, що майже всі його громади є зарепрезентовані делегатами. Се доказує згідність обсилання його громад а також карність, що є гарним обявом в кождій організації а головно в церковній. Не хвалиться вічим, кажучи, що робить поступ на релігійно-моральному полі, більша побожність, яка замічається в парохіях на кождому кроці і при всяких нагодах — сами за себе говорять.

Каже, що в давфинському окрузі й також одна „демократична громада", яких богато є у Пів. Канеди. Та не дивно, що такі цивілізації громади там є, бо се нова околиця, більші люде і треба надіятись, що з толом часу там будуть побудовані й церкви. А навіщо дуже дивно, що така цивілізація громада є у Едтелберт, де без сумніву повинна вже бути наша церква, бо околиці вже давно заселена, та й люде які уважають себе нашими приязнякими не належуть до Церкви.

До наших парохій належить дуже енергійні й молоді, кромі старших, а се запевнює нас дивитися у будучність з надією. Коли в окрузі живо розвиваються наше церковне життя, то се не сміє нас відривати в праці для нашої Церкви. В давфинському окрузі є ще околиці, як вінніпегоська, на північ і схід від Пайн Ривер, на захід від Гренфел, де треба родітників для добра нашої Церкви. Споділяється, що Зїзд у Давфин не мало до того причинається, тому бажає гарних успіхів а зарівно витає його.

Отець П. Залярнюк, парох підвінніпегських околиць, як сусід найблизший давфинського округа відмежований озером Манітоба, висказує приємність, що несподівано зависав на Зїзд у Давфин. Бажає йому успіхів і складає привіт від себе й своїх громад.

Після того наступила перерва на вечеру й концерт. Зїзд відложено до слідуючого дня.

Другий день наради

Рано відбулася Служба Божа в місцевій церкві. А сейчас по Богослужению відбулась учасники Зїзду до Народного Дому, де почалися вибов наради молитвою „Царю Небесний"....

Председник о. Савчук отворив точку наряд: вільні дискусії.

Павлюк Гарасим, виднитає справу сповіщування треба тим людям, які не хочуть належати до церкви, не помагають церковній справі нічим, а коли треба їм священика вони кличуть його до своєї хати. де він сповнює їм треби. Се є шкідливо для церковної справи взагалі, а для парохії зокрема.

Савин. Гринишин вносить справу як він її розуміє, кажучи, що в таких справах священик руководитися добром церкви, бо ще є богато неслідомих людей й тому перед треба всілько відходити до справи. Однак точно означеного правила не можна уложити.

Д. Романчич уважає, що в таких случаях священик повинне поінформуватися про таких людей в зарві парохії.

Савин. Савчук повісивше, що подібних випадків є богато. Є такі треби, яких не повинно відмовитися між. Инші треби можнабо відмовити, однак треба уважати як в якому случаю треба поступити.

Ще вабирали голос о. Залярнюк, В. Перепелюк, й постановлено в таких і подібних випадках поступати так, щоби вийшло на добро церкві й щоби наші ради збільшилися добрими, побожними членами-парохіянами.

П. Ковтун підносить справу поміщення для священика в Давфин. Тому, що делегати є з округа Давфин, то він єю справу видвигне, бо бачить, що наші священики заслугують на підтержку, розумівчи їх гідний пожалування матеріяльний стан. До того наші священики уже репрезентують — отже мусімо подбати, щоби наші репрезентанти вигладали як слід та щоб були забезпечені годні мінімальному платню.

Дмитрук, що священик у давфинському окрузі не є забезпечений матеріяльно як слід, треба подбати, щоби наші громади сего округа приступили до закупна або будови хати для священика.

На тою справою розвязується дискусія. Отець Савчук розказує, які є погляди наших парохіян на матеріяльний стан священика. М. Трещак говорить, дякуючи доказ. як то вороги хочуть наших священиків зищити, а тимсамим і Церкву, тому ісімі способами підходять до наших парохіян і агітують за тим, щоби не дати ся священикові, не платити складок, вимикувати платню і т. д. Г. Марко уважає, що хіба для священика в Давфині повинна обложити тих всіх, яких обслугує священик в Давфину. Ще говорили: В. Перепелюк, Д. Романчич, о. Савчук, о. Гриншин, М. Миронюк, Ю. Хлимовський і инші.

Г. Марко і о. Є. Гриншин,
секретарі Зїзду

(Дальше буде)

КОНЦЕРТ В ЧАСІ ЦЕРКОВНОГО ЗЇЗДУ.

(Давфин, Ман.)

Коли відбуася Церковний Зїзд у Давфині, то на неділю вечер в запросив нашу молодь, щоби вона перед своїми батьками та й гостями виступила з програмою в формі концерту. В тій справі удалося й до панів учителів Дацюлячука й Гуменюка в Пайн Ривер. Вони радо погодилися на мою пропозицію. І за кільки днів в, як зарядчик, одержав листа від п. Дацюлячука, в якому він і подав ряд точок, з якими молодь з Пайн Ривер виступить на концерті в Давфині.

У тій самій справі удався я і до п. Янишишина з Вдина, провідника молоді тамже й одержав згоду на місці.

За Давфин я не турбувався, бо тут проводив хором п. Паламарчук, який завсігди радо йшов там, де „справа вимагала, за чвс свого побуту в Давфині, до речі короткого. Він з великою охотою прийде приготовити пару точок.

Мавючи на увазі, що й в Косові є співаючий хор, удався до провідника того гурта п. Лазарука щоб приготовили на вечір в часі Зїзду, дві дістав відомість відповідь.

Прийшов Зїзд. Оголошено, що в вечер буде концерт. А я до остатньої хвилі побоювався, чи програму вдається виповнити та чи додержать слова молодь і їх провідники. А нечим на пару хвиль перед осьмою зголосилися з програмою п. Дацюлячук, п. Дручинін і п. Паламарчук, Косів, щоби чимсь допомогти вечірком, згодилися, але не молодь, а старші, і се не було зле.

Народу вібйшось повно, повно. Почалося. Отець Гриншин на вступі сказав, що концерт зачнеться за хвилю силами молоді з околиць Ешнви, Пайн Ривер, та Давфину, відзначуючи, що та молодь, яка має співати буде на концерті, найблизшої неділі, коли буде в них Богослужения, буде ся нашому й буде брати активну участь. Наші парохіяни ще, як рівнож і батьки.

На початку виступили Ешнівці. Пісні: Гей, я козак з України, Ой, не шуми луже, Ой дівчина Умяна; декламації й такий були виконані дуже гарно й.

З Пайн Ривер відспівали. Ой вербо, Звідки йдеш чоловіче, декламації й драма на тему: Ой війшла горі, декламація й драма на тему та дует вийшли бездоганно.

З Косова співав і декламував п. Д. Романчич. Свою кляску, здається, посіяв декламуван п. Стецан Сенкук, а п. Арсенич рецитував статтю з „Вістника" „Нас б'ють". Всі вони доказали, що хоч живуть на фарві й мають богато праці, то годні чогось навчитися та й стати поряд людьми й перезвати се, чого научилися.

До краси й вартости концерту причинилося в дуже значній мірі реферат о. мітрата Савчука на тему „Церковне життя України в Канаді". Реферат був виголошений дуже цікаво й в живій формі так, що всі слухали в запертим віддихом. І я певний, що богато научилися.

Я згадав умисно про сей концерт, бо він також богато причинився до успішности Церковного Зїзду, опис якого печно буде поміщений на сторінках „Вістника", А се згадка лишай буде подякою для молоді окончились Ешнви, Пайн Ривер, Давфину, декламаторам з Косова, провідникам хорів і Всевечнійшому о. мітратові Савчукові за їх участь. З великою приємністю згадую сей вечер і певно приємну буу він усім присутнім

Зарядчик конференції.

НАРОДНІЙ ЗЇЗД У ВАЙТІ, МАН., В ДНЯХ 21 І 22 ЖОВТНЯ. 1933.

Великого дня зовершує Союз Українців Самостійників скликуючи окружні народні віди. В найдальші закутки укр. поселення йде моґутня струя оживлювання, в в тим укр. народня нива приносить кращі плоди

Українська Православна Церква, що обзивається на українській сьідомости, має нагоду при таких зїздах скріпити свое становисько на місцях та перевести частину своєї місійної праці.

Церковна частина народнього віча-ду у Вайті випала гарно та імпонуючо. Між активними учасниками зїзду були два українські православні священики, попередний парох Вайти та околиці, а тепер парох Собору у Вінніпегу о. П. Маланський і теперішній парох о. В. Апонюк. Перший з них витав зїзд від Собору та виголосив реферат про голод на Україні, а другий витав зїзд від церковної організації місцевого округа. З жалем відзначалося брак головних конспекторів о. Мітрата Савчука, який через важні причини не міг взяти участи у зїзді хоч приїхав його для у плині.

Учасники зїзду, а головно місцеві мали нагоди довід віддалити українських православних священиків народній справі. О ньо переєвічися також і наші брати греко-католики. Їх парох, хоч мешкає у Вайті вже більше як два роки не був ще ані разу у Народнім Домі, хоч його членами є також і греко-католики і перед його просили взяти участь у загально народній роботі.

Богослужіння в день зїзду, яке відслужили обидва згадані пан-отці було керницею щіпкої води для душі релігійних учасників. Чудова церква повна богомольців, святочний настрій серед них, гарний спів хору під проводом п. Угринюка, — все то злилося в одну фалю, котра несла душу у надземні простори. Глубоко-змістовна проповідь о. Маєвського і мінцеве слово о. Апонюка завершували картину душевного піднесення

Переважна часть обідових промовців се дійні члени Укр. Прав. Церкви. Оскільки в своїх бесідах зачіпали церковне питання, тримували його гідно та в великим розумінням ваги церкви в житю нашого

народа. Одним словом увагу на релігійно-церковну ділянку нашого життя звернув у своїй промові п. Гр. Бутерн. Витягши злад, як голове української церковної громади у Розі, Ман., представив вагу церкви для нас як твердині, котра нас зможе зробить з наше молоде покоління перед винародовленням. Реалістве виховання молоді поставив за обов'язок всіх родичів. Обговоривши справу недільних шкіл, вказав жіночі товариства, щоб стали до помочі Церкві і її чинникам у виховному молодого покоління. Тільки релігійно виховане молодь спонить наші душевні бажання і наші зорі та буде продовжити нашу церковно-народню працю як гілкі діти українського народа і його Православної Церкви.

Опісля цілька слів про збір з церковної точки погляду нехай буде відкладеними і молитов для його організаторів і учасників. Гарно почате корисне діло нехай і на дальше Бог благословить.

Учасник.

„ГРЕКО-КАТОЛИЦЬКОЇ НАРОДНІЙ НОСТЯР".

(Дембури. Сеск.)

Минулого тижня їду я з сусідом Мироном в місто і догадимо одного з товаришів. Сусід спитай мені і попросив ненадовго сідати. Незнайомий кинув свій клунок на сани і сам сів. Їдемо далі і розпитуємо, де він мешкає і як називається? — Поміджимося, що він мешкає це досить далеко звідси, і називається Микита. Далі сусід Мирон питає:

— Кільки вам років і як довго вместе в Канаді та чи належите до якої партії або товариства?

— Мені тридцять пять років — відповідає Микита, — а в Канаді живу около тридцять років і належу до грекo-католицької церкви. Я також є в зарязі церковнім, а до товариства жадного не належу, бо сего мені невигідно.

— А який він народности? — питаю я Микиту?

— Я є грекo-католик, — відповідає Микита певний себе.

— Дякую прошу вас — кажу я — такої національности, як грекo-католики нема вже під сонцем. Се є назва церкви, а не народности.

— Я вам кажу, що я грекo-католик! народности. Я кожну до грекo-католицької церкви і через чуж, як наш вєьонда каже на католики, що ми є грекo-католики.

— А як ви себе пра..конскринці? запитавсь як нас питалися, який ви народности? — кажу сусід.

— Ну, та як, так, як вам кажу: я є грекo-католик і ні мене так зависка.

Стало вас нам дивно, що такий молодий чоловік, а такий веселий. Тому сусід Мирон питає далі:

— А як вместе читати? Що читаєте?

— Так, я знаю читати — відповідає Микита, — але я нічого не читаю.

— То я рядку — каже сусід Мирон — братися до читання, а переконаєсь прочитайте історію України, а я вже богато дечого прочитєся.

— Не треба, щоб я що читав — каже Микита. — Наш вєьонда каже, щоб не читать, бо може нам в голові забалакатися. А ви, певно хочете, щоб мені я голові помішалося.

— Набійтеся — кажу я — не помішається Вирочім спробуйте, а як почне мішатися, то перестанете.

Ми приїхали до роздорожжа і Микита злів та пішов в свій бік, а ми поїхали далі. — Тільки подумайте, каже Мирон, боїться читати, щоб в голові не помішалося. На жаль між нашим народом є ще богато таких, які належуть до чужих церков і навіть не знають, якої вони народности. Рідну „вєьонда" сказав, що він католик, отже він більше нічого не розуміє і не хоче розуміти. Темнота так годі. І коли сему прийде вінець? Аж тоді, як увільнимо наш нарід від чужого духовного панованя і здужаю під омофором Рідної Церкви.

Любомир.

ПРЯМИРНІ ХРЕСТИНИ.

Дня 9-го січня відбувався хрестини в пансіона Богдан в Пайн Ривер, Ман. Хрестили дочку Оркцю та сина Володимира. По хрещенню хрестний батько п. Петро Арсенчук подарував почетний, щоби не забувати дати кождий на пресовий фонд „Вістника". Синиц. П. Запорожюк представив гостям, яку роботу робить наш часопис „Вістник" для Рідної Церкви та українського народу. Зібрано заявися п. П. Арсенчук. Зібрано 2 доляри. Закликую всіх православних українців, щоби старались при кождій нагоді, дещо зібрати і помочи нашому дорогому „Вістникові", котрий будить в кождій вкупності в Канаді нам цілі так на полі релігійнім, як і на

П. Арсенчук.

ГАРНИЯ ПРИМІР.

Дня 6 лютого с. р. пенство Гнат й Настя Міхаїн, в Роблін, Ман. обходили 30 літній ювілей свого подружого життя. Той день остановився надовго в памяти мешканців сей околиці. Того дня наш парох, Всеч. о. П. Запарюнюк, відправив Службу Божу за здоровля шановних ювілятів. Богослужение відбулося в нашій церкві і були на нім всі члени нашої громади, а навіть були грекo-католики й рімко-католики, — зложені й привітані пансіна Міхаїн.

По Службі Божій о. парох удільни ювілятам благословінка з нагоди їх ювілею, а потім відбувся в їх домі обід. Після обіду гості складали шановним ювілятам побажання, а на закінк о. пароха не забули також і про ювілейний фонд Української Православної Церкви в Канаді. та зложили $8.30.

Пансту Гнатові й Насті Міхаїн желаю прожити ще многих літ, а шановним жертводавцям на ювілейний фонд складаю ще їх жертву щиро-православну. Гість.

ПРЕСОВИЙ ФОНД „ВІСТНИКА"

Сурмінк Н., Рідмайн, Сеск. $2.00

ПОРЯДОК БОГОСЛУЖЕНЬ
о. А. Бернюк.
Лютий.

16 Нед. — Сиропуст.
17 Пон. — Семилюбія.
18 Вт. — Євгусина (у 8 год. рано Великодня Спомінь).
Менні, Ман. — Тел. 133—4.

ПОРЯДОК БОГОСЛУЖЕНЬ
о. В. Дяконюк.
Лютий.

18. Неділя — Арбіта.
25. Неділя — Гадзятюк.
Адреса: Тонстон, Ман.

Чи Ви вже відновили свою передплату за „Вістник" на цей рік? Коли ні то зробіть се таки зараз!

ДЛЯ РІДНОЇ ЦЕРКВИ

ВЗЯЛИ СИН СВІТЛО ВАШЕ ПЕРЕД ЛЮДЬМИ, ЩОБ ВОНИ НАЧЕЛИ ВАШІ ДОБРІ ДІЛА І ПРОСЛАВЛЯЛИ ОТЦЯ ВАШОГО, ЩО НА НЕБІ.

(Мат. V: 16).

ДІЄЦЕЗІЯЛЬНИЙ ФОНД.

Збірка о. І. Мабйон.

Збірка в церкві на Доміній. $1.75
Збірка в церкві на Гландон Рідмід, Алта. 5.08

По 1 дол.: Микола Ковнюк, Григор Калінський, Тома Бородійло, Іван Семенюк, Іван Рудик, Михайло Базилевич, Стефан Самиця, Тимко Танцовий, Др. Н. Голубушкий, Михайло Сидчук, Аркадій Кандуш, Дмитро Вентер, Прокіп Мазуренко, Іван Прийма.

Самой Лейк, Алта.

По 1 дол.: Григорій Фарина, Кость Романюк, Василь Чумер, попов Горецький, Іван Мегелей, Сем. Костенюк, Фред Дмитрів, Микола Китовський, Марія Онуфрейк, Галя Малянчук, Гр. Кузак, Дьордій Сухолотцький, Іван Пазлинік, Іван Радомський, Дьордій Чепелюк, Іван Кінасевич, Василь Рицій, Василь Лазарук.

Збірка о. П. Запорожюка.

Роблін, Ман.

П. Іоха 1.00
Гр. Новосад .75

Пайн Ривер, Ман.

(Збірка церковного уряду).

По 1 дол.: Я. Підюник, Гр. Бесарабів, Із. Запорожюк, Мих. Тоторовський, Гр. Кравчук, Гр. Марко, А. М. Гуменний, А. Данькічук, Л. Тимохайл, Із. Шептак, Із. Бодз, Ан. Гилай, Петро Кравчук, В. Рунин, Л. Васильців, Із. Костюк, Петро Гарасимів, В. Мацюк, Мих. Багак, Петро Арсенчук, Із. Василюк, Ю. Харовський Вас. Ілєвин, Гр. Гарбалінський, Ан. Цюмик, М. Романюк.

За Гр. Прав. Церкву в Пайн Ривер, Іван Запорожюк, секр.

КОЛЯДА НА ДУХОВНИЯ СЕМІНАР.

Вінніпег, Ман.

Теодор Яремко $2.00
Пані Н. Крутак .50

Давфин, Ман.

По 2 дол.: А. Т. Вавринюк.
По 1 дол.: Дь. Потоцький, П. Ковтун, М. Гаджос, Отрин, о. Запарюнюк.

По 50ст., І. Дух. А. Іванченський.

Пайн Ривер, Ман.

По 2 дол.: П. Кравчук.
По 1 дол.: М. Запорожюк, М. Торопровський.

По 50ст., І. Басарбів, П. Цюмик, О. Гуменний, М. Данькічук.

Гарланд, Ман.

По 1 дол.: С. Сенюк, А. Фик, пансна Ю. Канак, Н. Котик, п. Русин.
По 50ст.: С. Гуменний, П. Коляр.
По 40ст.: Д. Христіян.
По 35ст.: М. Гикавий, І. Гончарик.
По 25ст.: пані М. Гикава, М. Гончарик, Д. Федорчук, Н. Свіцький Мірник.

Укр. Прав. Громада в Пайберт Дейвіс, Ман. (колядa) 2.00
Збірка в церкві на Пайн ривер, Ман. 5.00

Пайн Ривер, Ман.

Колядували малі діти із Товариства СУМК у Пайн Ривер, Ман.

По 1 дол.: М. Баган, М. Топоровський.

По 50ст.: П. Гарасевів і. Жолоровська.

По 30ст.: К. Кравчук.
По 25ст.: А Джіра, П. Харкевський, П. Лялик, Грит. Гарбалінський, А. Данькічук, А. М. Гуменний, Гр. Басарба, пані А. Пулюва.
По 15ст.: В. Гарбалінський.
По 10ст.: пані А. Костюк, К. Осередей, Н. Свічарка, С. Лялик, С. і Хмільовський, В. Хмільовський, Л. Тихолів.
По 5 ст.: Ситник. — Разом $8.25

Комісторія Української Греко-Православної Церкви в Канаді.
Ф. Богачик, касієр.
692 Anderson Ave., Winnipeg, Man.

ЦЕРКОВНИЯ КАЛЕНДАР НА 1933 РІК.

ЛЮТИЙ.

15 Ч. Стрітення Господнє
16 П. Симеона й Анни
17 С. Ізидора
18 Н. Нед. Сиропуст. Мч. Агати
19 П. Вукола, Юлітта
20 В. Пр. Партенія
21 С. Вм. Теодора Страт.
22 Ч. Мч. Никифора
23 П. Харалтія, Порф.
24 С. Власія
25 Н. Нед. 1 посту. Малетія еп.
26 П. Пп. Мартиніяна
27 В. Прп. Анастасія
28 С. Ап. Онисима, Євсевія пуст.

БЕРЕЗЕНЬ.

1 Ч. Памфила мч.
2 П. Теодора вич.
3 С. Льва
4 Н. Нед. 2 посту. Ап. Архипа.
5 П. Льва еп., Агатона
6 В. Пп. Тимофія, Евстратія
7 С. Мч. що в Євтелі, Маврикія
8 Ч. Поліхрапа
9 П. † І 2 найд. гол. Івана Хр.
10 С. Тарасія еп.
11 Н. Нед. 3. Посту. Порфірія еп.
12 П. Прокопія
13 В. Васіяя еп., Марини й Кири
14 С. Евлохії преп.
15 Ч. Теодота

ПОРЯДОК БОГОСЛУЖЕНЬ
о. П. Запарюнюк.
ЛЮТИЙ.

18 неділя — Богдан.
25 неділя — Паберт Плейнс.

Березень:

2, 3, 4 і 5 — Роблін, — Сповідь
9, 10 і 11 — Давфин — Сповідь
15, 16, 17 і 18 — Пайн Ривер — Сповідь.
19, 20 — Гарланд — Сповідь.
23, 24 і 25 — Ешвил — Сповідь.
27 — Вендал — Сповідь.
28, 29 — Сифтон — Сповідь.
31 — квітня — Шортдейл — Спов. Квітень.
2 — Петлюра — Сповідь.
3 — Гіберт Плейнс — Сповідь.
Адреса: Давфин, Ман

ПОРЯДОК БОГОСЛУЖЕНЬ
о. Дячюк.
Лютий.

18 неділя — Сиропустна — Тишдая
25 неділя 1 посту — Сентон

Березень:

4. Неділя. Богослужения і Святе Причастя — Іст Селкірк.
В суботу сповідь 3 год. пополудни.
11. Неділя Початок Всесвятого в 9 год. рано Богослужения і св. Причастя в Пилавз Парк.
В суботу сповідь в 3 год. попудни
18. Неділя. Богослужения і св. Причастя у Тиндал.
25. Неділя, сповідь у 8 год. рано. Богослужения і св. Причастя — Малантон

Тундал, Ман

ЦЕРКОВНИЯ УСТАВ НА 1933 РІК.

ЛЮТИЙ.

18. Нед. Сиропусті. Кол. 4. Утр. Єв 4 (Лук. XXIV: 1—12) Лит. Ап. Рим XII: 11—14 і XIV: 1—4; Єван. Мат. VI: 14—21.

25. Нед. 1. Посту: Гол. 5. Утр. Єв 5 (Лук. XXIV: 12—35) Лит. Ап. Жид. XI: 24—26, 32—40 і XII: 1—2. Єван. Іван 1 43—51.

БЕРЕЗЕНЬ.

1. Нед. 2. Посту: Голос 6 Утр. Єв 6 (Лук. XXIV: 36—53) Лит.: Ап. Жид. I: 10—14 і II 1—3. Єв. Марка II 1—12

11. Нед. 3. Посту (Хрестопоклонна): Голос 7 Утр. Єван. 7. (Іоан XX: 1—10). Лит. Ап. Жид. IV. 14—16 і V: 1—5. Єван Марка VIII: 34—38 і IX: 1.

18. Нед. 4 Посту: Голос 8. Утр. Єв 8 (Іоан XX: 11—18) Лит. Ап. Жид. VI: 13—20. Єван Марка IX: 17—37

21 Середа. Поклони:
25 Нед. 5. Посту: Голос 1 Утр. Єв 9. (Іо. XX: 19—31). Лит.: Ап. Жид. IX: 11—14. Єван Марка X: 32—45.

Український Релігійний дво-тижневик в Канаді.

ВІСТНИК
THE HERALD

THE HERALD
Box 3584
WINNIPEG, MAN.

РІК XI. WINNIPEG, MAN. MARCH 1st, 1934 ВІННІПЕГ, МАН., 1-го БЕРЕЗНЯ, 1934. ЧИСЛО (194) 5

Збирання Ювілейного Фонду є ділом всіх вір[illegible]их Церкви.

І. ХТО ДАВ ПОЧИН ДО ПРОГОЛОШЕННЯ КАМПАНІЇ.

Думку Консисторії про збірку Ювілейного Фонду одобрили:

1. Духовна Конференція Духівництва.

2. Другий Провінціяльний Зізд Української Греко-Православної Церкви в Канаді, який відбувся в днях 6 й 7 серпня 1933, в Прут, Алта Справу Ювілейного Фонду реферував п. Петро Зварич, голова Українського Греко-Православного Братства. На внесок п. Петра Зварича зізд приняв таку постанову:

„Зізд рекомендує Консисторії Української Греко-Православної Церкви в Канаді перевести з кінцем сього року кампанію за збірку Ювілейного Фонду в сумі пятнайцять тисяч долярів на ціль дієцезіяльних видатків, як: удержання Семинаря, Консисторії і епископа, утримання стилого місіонаря, заміщення релігійного видавництва і т. п."

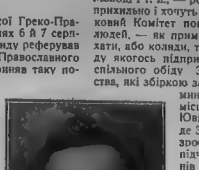

СВЯЩ. Д. Ф. СТРАТІЙЧУК, жертвував $25.00 на Ювіл. Фонд.

2. Окружний Зізд Української Греко-Православної Церкви в Канаді, який відбувся в днях 24 і 25 вересня, 1933, в Канорі, Сасх. Зізд приняв таку постанову:

„Зізд прилучується до ухвали дібертійського церковного зізду в справі Ювілейного Фонду Української Греко-Православної Церкви в Канаді."

3. Окружний зізд Української Греко-Православної Церкви в Канаді, який відбувся в днях 8 й 9 жовтня, 1933, в Давфин, Ман. Він ухвалив в справі Ювілейного Фонду слідуюче:

„Церковний Зізд Північної Манітоби прилучується до ухвал Окружних Церковних Зізлів в Прут, Алберта, й Канорі, Саскачевен в справі ювілейного фонду Української Православної Церкви в Канаді й закликує вірних доложити всіх старань, щоби перевести згадану збірку якнайуспішнійше."

ІІ. КОГО ЗАПРОШЕНО ДО УЧАСТИ В ЗБІРЦІ ЮВІЛЕЙНОГО ФОНДУ.

До участи в збірці Ювілейного Фонду запрошено:

1. Церковні громади і їх уряди та парохів.

2 Жіночі Товариства, які гуртуються при церквах, або які відносяться до церковної справи приязно.

3. Відділи Союзу Української Молоді в Канаді, в яких гуртується православна молодь.

ІІІ. ЛИСТИ—ВІДОЗВИ КОНСИСТОРІЇ.

В справі збірки Консисторія вислала по повище вичислених листи-відозви, з дня 1 грудня, 1933, в яких просила їх занятися збіркою. В листі до церковних громад, які вислано на руки предсідників або секретарів громад. Консисторія між иншим пише:

Кампанія за збіркою Ювілейного Фонду має охопити як найбільший загал православних Українців в Канаді, дле звертаємо Вашу увагу, що хоч до участи в її переведенню Консисторія запрошує також і ті товариства й організації, які існують при наших церквах або які так існують самостійно, то відносяться до Української Церкви приязно — то головний обовязок переведення цілої справи на церковні громади, — в першій мірі на їх уряди. — то на Отців Духовних, отже від них буде залежати як організація справи, так і

Для переведення збірки по місцях треба буде обрати комісії Збіркові Комітети, до яких повинні увійти представники церковної громади й другі [illegible]ційних організацій, як Жіночого Товариства, Народного Дому, Союза Української Молоді і т. п., — розуміється тих, що відносяться до Церкви прихильно і хочуть причинитися до переведення збірки. Збірковий Комітет повинен запросити собі до помочі більше людей, — як приміром для переведення збірки від хати до хати, або коляди, та для устроєння на ціль Ювілейного Фонду якогось підприємства, як концерту, представлення або спільного обіду Збірковий комітет, як рівнож ті товариства, які збіркою занимаються, повинні уважати, щоб не обминути ані одного Українця чи Українки в їх місцевости, не запросивши їх жертвувати на Ювілейний Фонд. — Крім збірки, яку переведе Збірковий Комітет, Ваша громада повинна зробити бодай одну загальну збірку в церкві підчас Богослужения, так, щоби ніхто з членів не був пропущений . . .

В разі, коли в Вашій місцевости не було таких організацій, які хотіли спільно з Вашою громадою вибрати Збірковий Комітет, то хай вибере його сама громада, або сам церковний уряд зпоміж членів громади. А коли з яких причин не можна або не вказанним було сформувати окремий Збірковий Комітет, то збіркою тоді повинен заняється сам церковний уряд при помочі священика".

В листах до Жіночих Товариств і відділів СУМК Консисторія просила, щоби вони причинилися до переведення збірки в слідуючий спосіб:

1. Вибрати свого представника до Збіркового Комітету, як що такий комітет буде в їх місцевости сформований, і кооперувати з Комітетом в його дальшій праці.

2. Жертвувати на ціль Ювілейного Фонду з каси товариства.

3 Устроїти на ціль Ювілейного Фонду бодай одно якесь підприємство, як спільний обід, концерт, представлення.

4. Врешті, коли в їх місцевости не було других наших організацій, або якби Збірковий Комітет не був сформований з яких других причин, то щоби переслали збірку в своїй місцевости на власну руку.

В листах до поодиноких людей, які вислано тільки в ті місцевости, де нема церковних громад та де не доїзджає наш священик, Консисторія між иншим пише:

„В місцевостях, де нема церковних громад, та де не доїзджає наш священик, але де живуть православні Українці, які хочуть сповнити свій релігійний і народній обовязок і причинитися до збірки Ювілейного Фонду, там передовійші одиниці покликують до життя Збірковий Комітет, що найменше з трох членів, який переводить збірку за згодою і порозумінням з Консисторією.

Особи, які уважають себе членами, або навіть тільки прихильниками Української Православної Церкви, і які живуть в місцевостях, де нема більшого числа православних Українців, але які хотіли би занятися збіркою на Ювілейний Фонд між членами й прихильниками та симпатиками Української Православної Церкви, можуть се зробити, коли отримають від Консисторії до сего запрошення, або уповноваження та інструкції. Звертаючись до Вас з просьбою взяти участь в переведенню збірки на ціль Ювілейного Фонду в

(Продовження на сторові 3-тій.)

РАДОГО ЖЕРТВОДАВЦЯ ЛЮБИТЬ ГОСПОДЬ (II. Корин. IX: 7)

СИНАЙСЬКИЙ РУКОПИС СВЯТОГО ПИСЬМА.

Недавно розійшлася сенсаційна вістка, що англійський уряд відкупив від уряду большевицького найцінніший рукопис св. Письма колишньої царської бібліотеки т. з. "Codex Sinaiticus". За рукопис заплачено пів мільона долярів.

До тепер світ знає около 400 рукописів св. Письма в грецькім тексті. З того є 50 рукописів, які називаються „ініціальними", а то тому, що вони писані лише великими буквами, без ніякої інтерпункції. Вони походять з перед десятого століття по Христі. З тих 50 нема навіть 10 таких, які мали б усі або більшу часть книг св. Письма. Прочі обіймають лише по кілька книг.

Найдавніших рукописів цілого св. Письма є всього чотири: 1) „Ватиканський рукопис", який походить з початку або найдальше з половини IV століття. 2) „Александрийський рукопис" з V століття, який, як вказує назва, походить з Александрії. Його подарував в 1628 р. царгородський патріярх Кирило Лукаріс, англійському королеві Карлові I. Той рукопис до нині є в Лондонськім музею. 3) Рукопис „Єфрема переписаний" — який знаходиться в Парижі, в Національній французькій бібліотеці. 4) „Синайський рукопис", про який власне тут йде мова.

Сей рукопис має на собою цікаву історію. До 1844 ніхто не знав про його істнування. Він спочивав в бібліотеці старинного монастиря св. Катерини на горі Синай. Тимошні монахи мабуть і не мріли про те, який неоцінений скарб вони посідають. Відкриття того рукопису сталося в наслідок дивного припадку. Фридрих Август, саксонський король, вислав ученого палеографа Константина фон Тішендорфа шукати старинних документів, передовсім рукописів св. Письма. В пошукуванні за документами прибув Тішендорф в 1844 р. також до монастиря св. Катерини на Синаю. Переходячи одного дня попри монастирську кухню, побачив в коші 40 пергаменових карток з грецьким уніціяльним письмом. Перегладаючи ті картки, переконався, що се частина якогось незнаного рукопису св. Письма. Легко набув тих 40 карток, і в них найшов книги Старого Завіту: Параліпоменон, Єремію, Неємію й Естир. Повернувши до Липська, зложив ті картки в королівській бібліотеці і 1866 р. видав їх друком під назвою свого мецената „Кодекс Фридриха-Августа".

Тішендорф був певний, що в монастирі св. Катерини находиться ще прочі картки того неоціненого рукопису, але монахи за ніяку ціну не дозволили йому взяти їх з собою. В році 1853 він ще раз вибрався до монастиря на гору Синайську. Та сим разом ще менше пошастилося йому. Мимо всіх зусиль удалося видістати заледви кілька карток того самого рукопису. Се була частина книги Битія і пророка Ісаії.

Тішендорф таки не тратив надії і в 1859 р. третий раз поїхав на гору Синай, хоч в тім часі подорожі получені були не лише з великими трудами, але часто і з небезпекою життя. Сим разом мав він поручення від російського царя і їхав під його високим патронатом. І сим разом здавалося, що його подорож не вийдеться без успіху. Було се 4 лютого нового стилю. Монах, що обслуговав Тішендорфа, виявив йому, же ісинує втрачений рукопис і навіть потайки приніс йому до кімнати.

Тішендорф пізнав, що сей рукопис не лиш має всі книги Старого і Нового Завіту, але надто документи старохристиянського письменства, „Лист Варнави" й „Пастир Гермів", якого в тім часі не відкрито. Тішендорф у переконанню, що таки не вдасться йому отримати цілий рукопис, зараз сів до праці й за одну ніч скопіював „Лист Варнави". Він сам признає, що вважав би се собі за злочин, перестати ту ніч. Слідуючого дня рано мусів опустити монастир. Помимо пропшень і обітниць монахи завзялися і ніяк не хотіли відступити йому той рукопис.

З Синаю Тішендорф поїхав до Каїра. Треба згадати, що монастир св. Катерини на Синаю стоїть під властю Александрийського Патріярха. Тішендорф удався в Каїрі до тамошніх монахів. Коли вони довідалися, що він під патронатом російського царя, якого вважали найбільшим покровителем православія, прияли його з незвичайними ознаками пошести. Се вихіснував Тішендорф і й ясніше монахам, що зробимо цареві великому радість, якби позволили ним відкритий рукопис з синайського монастиря завезти до Петрограду, так відкопіювати й видати, а відтак рукопис верпув би назад до монастиря. Аж тут удалося Тішендорфові переконати монахів. Вони впливали на монахів гори Синаю і так Тішендорф дістав рукопис у свої руки.

Перше видання того рукопису появилося в 1862 р. Та сам рукопис вже не повернув на гору Синай, лише з царської каси виплачено монастиреві на горі Синай 7000 рублів, а монастирі в Каїрі 2000 рублів. Крім того настоятелів обох монастирів наділив цар орденами. Зате рукопис лишився в Петрограді як найбільша цінність царської бібліотеки.

В 1933 році большевицький уряд продав сей цінний рукопис за 500,000 долярів до Лондону. Так тепер британська бібліотека має два старинні рукописи св. Письма: Александрийський і Синайський.

ГІНДЕНБУРГ, ЯК ХРЕСТНИЙ БАТЬКО.

Гінденбург був дотепер хрестним батьком 25,000 (двайцять пять тисяч) дітей. З традиції прускій королеві уважався хрестним батьком кождого сьомого сина й девятої дочки в родині. Ся почесть перейшла тепер на президента Гіденбурга, в наслідок чого він став хрестним батьком 25,000 дітей. Се розуміється, не значить, що він був присутний на кождих хрестинах, та що кожний раз виплачував книжки. На таке навіть президента держави не стало б.

НЕЩАСЛИВЕ ЧИСЛО.

Є богато забобонних людей, які вірять, що число 13-е нещасливе. Сей забобон особливо поширений в англійськім світі. В Японії є такий самий забобон про число 4. Його уважають за нещасливе й уникають його при всякій нагоді.

НАЙМЕНША КНИЖКА В СВІТІ.

Найменша книжка в світі знаходиться в Голяндії. Її написав, чи радше зробив один Голяндець в році 1674. Вона числить 49 сторінок, а розмір сторінки виносить сім десятих цали довжини, а три десятих цали ширини. Вона оправлена в дорогу шкіру й містить одно оповідання. Замикається золотою цяпкою.

Сила Покаяння.

Нема гріха, якого щиро каючийся грішник не міг би загладити покаянням. Скільки ми знаємо грішників, що через каяття одержали прощення і помилування. Митар оправдав себе більше ніж фарисей — покаянням, грішниця, що вимила сльозами ноги Спасителя, була помилувана; розбійникові, що висів на хресті, і покаявся, — відкрились райські ворота; апостол Петро, який тричі відрікався від Господа, своїми гіркими сльозами, покаянням, був знов возвеличений в знанні апостольське. Також преподобна Марія Єгипетська 17 літ вела распусне життя, але покаялась і знайшла у Господа таку благодать, що переходила річку Йордан, так ніби по сухому місці.

Існує слідуючий переказ про одного розбійника. Перед своєю смертю розбійник гірко проливав сльози і каявся в своїх гріхах, за чуднені ним підчас життя злочинства, і очі витирав хустинню, яку потім поклав під голову. По смерти його були положені на вагу всі його діла. Біси радувались, бачучи велике число його злочинств. Але, коли ангели поклали на вагу його хустинку, яка була мокра від сліз його щирого покаяння, нага схилилась на ту сторону на котрій були положені добрі діла померщого, — і ангели, возрадувались, що грішник сей покаявся, і завдяки сьому спасся.

Яка велика, недовідома і незбагнена сила покаяння!

Отсе настали дні Великого Посту, коли кождий з нас повинен подумати про своє покаяння і зняти з себе покуту.

Діла Людські.

Одного разу преподобний Арсеній Великий, сидячи в своїй келії, почув голос: „Ідн, я покажу тобі діла людські" Встав Арсеній і пішов на місце, куди вів його Ангел Божий. Тут Ангел показав йому чоловіка, що нарубав тяжку вязанку дров та й хотів було підняти її, але не міг. Зацікць того, щоби відкласти трохи, чоловік сей знова почав рубати дрова і знов докладати до вязанки

Так поступав він богато разів. Тоді ангел показав чоловіка, який стояв коло криниці і черпав з неї воду та наливав в маленьке відро, з якого вода знов виливалась у криницю.

—Зачекай ще трохи, — сказав ангел, — і я покажу тобі де що.

І ось побачив Арсеній церкву і двох чоловіків, що сиділи на конях і які хотіли внести колоду у браму церкви. А колоду вони держали поперек брами і ні один з них не хотів повернути колоду просто, тому вони оба і залишились поза церквою.

Показавши се, ангел дав Арсенію пояснення тому, що він бачив. Всі ті, що залишились поза храмом — се ті, що творять добре діло, але з гордістю, вони не бажають примиритись і завдяки сему вони не одержать царства небесного. Той, що зубав дрова, він подібний до тих, що живуть і мають на собі богато гріхів, і замість того, щоби їх загладити покутою, вони до старих гріхів додають ще нові. Той же що черпав воду, то є образ чоловіка, який і добрі діла творить, але гріхів не залишає, і тому губить одержану, яку повинен би одержати від Бога.

ЗБИРАННЯ ЮВІЛЕЙНОГО ФОНДУ Є ДІЛОМ ВСІХ ВІРНИХ ЦЕРКВИ.

(Продолженнія зі сторони 1-шої.)

Вашій місцевости, осмілюємося просити Вас про слідуюче:

1. Жертвувати від себе на Ювілейний Фонд таку суму, на яку Вас стягти, та яку Вам підкупує Ваша совість і почуття обовязку та любови до Рідної Церкви.

2. Як що в Вашій місцевости живе більше число православних Українців, постарайтеся зорганізувати а порозумінню з ними Збірковий Комітет та взагалі подбати, щоби збірка відбувася як найуспішнійше.

3. Коли-ж у Вашій місцевости нема більшого числа православних Українців, або коли Збіркового Комітету не можна сформувати через які другі причини, — то займіться збіркою на власну руку, придержуючися при тім вказівок, які містяться в „Інструкціях для Збіркових Комітетів та поодиноких колекторів".

IV. ОТЖЕ НА КІМ ЛЕЖИТЬ ОБОВЯЗОК ПЕРЕВЕДЕННЯ ЗБІРКИ?

Обовязок переведення збірки по місцях лежить в першій мірі на церковних громадах, тобто на їх урядах і парафіях.

На наших Жіночих Товариствах.

На православних Відділах Союза Української Молоді в Канаді.

На поодиноких людях.

Одним словом — на всіх чесних і свідомих членах Рідної Церкви, яка звертається тепер до своїх вірних з просьбою о поміч.

V. ХТО ПОВИНЕН ЖЕРТВУВАТИ НА ЦІЛЬ ЮВІЛЕЙНОГО ФОНДУ?

На ціль Ювілейного Фонду повинні жертвувати:

Всі українські православні церковні громади.

Всі ті товариства й організації, які гуртуються при українських православних церквах, або які погоджуються з тою роботою, яку Українська Православна Церква робить.

Кождий православний Українець і Українка, яким лежить на серці добро й розвій Рідної Церкви та щастя Українського Народу.

VI. ХТО НЕ Є ЗОБОВЯЗАНИЙ ЖЕРТВУВАТИ НА ЮВІЛЕЙНИЙ ФОНД?

На Ювілейний Фонд не є зобовязані жертвувати слідуючі:

Ті, які в наслідок теперішних тяжких часів рішуче не годні зложити грошевої жертви. (Вони натомість можуть помагати при збірці своїм часом, порадою, залогою).

Ті, які причисляють себе до Української Православної Церкви тільки про форму, або задля особистих користей чи почестей. Вони не є православними Українцями по вірі і переконанню і від них не можна сподіватися пожертв для Рідної Церкви.

Темні і несвідомі, які ще бе розуміють, що то значить підтримувати свої інституції власними силами та які сподіються, що се повинен робити для них хтось чужий. (Таких людей треба перше просвіщати та освідомлювати).

Ті, які є явними ворогами Української Православної Церкви.

VII. ЯК РІДЕ ЗБІРКА.

Замітніші з присланих збірок за минущі два тижні були такі:

Церковна Громада в Росборн, Ман. (збірка) ...	$119.55
Церковна Громада в Вимнер, Саск. (збірка) ...	102.00
Церковна Громада в Гронлія, Саск. (збірка) ...	55.00
Церковна Громада в Аврам, Саск. (збірка)	30.00
Церковна Громада в Мічем, Саск. (збірка)	25.00
Ново-зорганізована громада в Гіберт Плейнс, [redacted] (збірка)	18.20
Округ Геффорд, Саск. (додаткова збірка о. Уляна)	50.00
Едмонтон, Алта. (додаткова збірка)	30.00
М. Свенярчук, учитель, член церковної громади в Гавк Елдер, Саск. жертвував $25.00 і тим став добродієм Української Православної Церкви в Канаді.	

З браку місця голоси в справі Ювілейного Фонду, як рівнож спис Жіночих Товариств, відділів СУМК. та иншим організацій, які до тепер вже причинилися до збірки, — відкладаємо до слідуючого числа.

Православні Українці! Очі других людей звернені на нас! Покажімо ділом нашу свідомість і любов до Рідної Церкви!

КОНСИСТОРІЯ УКРАЇНСЬКОЇ ГРЕКО-ПРАВОСЛАВНОЇ ЦЕРКВИ В КАНАДІ:

Прот. С. В. Савчук, [redacted] **Свящ. Д. Ф. Стратійчук, секр.**
Прот. В. Кудрик, заст. гол. **Мпр. Стечишин, заст. секр.**
Йос. Богоніс, касієр.

Гроші й листи висилати на адресу:

COMMITTEE OF THE UKRAINIAN GREEK-ORTHODOX CHURCH OF CANADA,
479 Andrews Street, Winnipeg, Man.

ЧИМ ХРИСТОС ВИСШИЙ ВІД МУДРЦІВ

Богато було на світі письменників, богато мислителів. Однакож нічіх слів тільки доси не перекладали на чужі мови, тільки їх не повторяли і не толкували, як слова Ісуса Христа.

А прецінь там Спаситель писав тільки один раз, оскільки знаємо, тай се було дуже загадочне писання — бо писав Він пальцем на піску. І не знаємо, який був зміст такого письма. Ісус передавав свою науку одинокій памяти своїх слухачів, однакож вона так глубоко запалала в їх душі, що вони подбали, щоби передати її дальшим поколінням.

За життя Ісуса не було ані одного Його портрету, а додай про такий не знаємо. Жаден різьбар не зробив тоді моделю Його лиця. Переказ дає нам тільки один образ, який мав бо бути «Нерукотворним Образом" лиця Ісуса. Другий, дуже простий рисунок мав зробити апостол Петро.

А однакож лице Ісуса нині найбільше знане людському родови. Мілюни людей знають Його лице.

Звертає на себе увагу факт, що Ісуса завсіди представляють занадто поважним, деколи сумни. Нема в Новім Завіті ані одної згадки про те, що Христос колись був веселий. Однакож Він не ставав в дорозі до людського щастя. На весілю в Кані Він перемінив смуток в радощі. І діти, що люблять втіху, збиралися кругом Нього.

Ісус вчив найпростійшою мовою, дуже короткими притчами і примірами. Однакож Його проста наука мала в собі найглубші поняття і найзмеслівші думки і власне вона була в житію людства тою силою, що діяла, як дріжде заквашене тісто (дріжджі) в розчиненій муці. І великі добродійні зміни робила та сила в житю, тай дальше буде робити.

Христос підніс в своїй науці вартість одиниці. Він не сказав, що всі люде рівні. Ні! Він сказав, що вони нерівні своєю силою, однакож можуть бути рівні своєю заслугою, своєю особистою вартістю. Кождому дано таланти по його силі, казав Він, але до кождого дбалого слуги відносились слова: „Слуго добрий і вірний! Ти вірний був в малому, а я те над великим тебе поставлю". Христос сказав, що всі люде такий самий твір Божий. Се оліся пояснюють Апостолам Павло, кажучи, що перед Богом нема ні Грека, ні Жида, бо кождому належиться ім'я брата.

По такій даяві світ почав змінятися. Невільники ставали горожанами — вони такими чулися на основі Христової науки. Се для них був ідеал і до його осягнення стремили й осягали те, чого хотіли.

Христос поставив жінок нарівні з чоловіками, відносячися до неї не відповідно їх родови, але відповідно їх гідности. Тому його Апостол несе в широкий світ Христову науку й голосить „Чоловіки, любіть своїх жінок, як Господь Церков"... Се вже найбільша любов, яка може бути. І тому — де лише принималося християнство, там становище жінки завсіди підносилося.

Се якраз ісус поставив дитину перед громаду і сказав: Хто прийме дитину в мое ім'я, мене прийме. А хто зіпсує, то краще щоб привязати йому камінь до шиї і втопить в морі. Тим поклав Він великий обовязок старших дбати не тільки про тілесну, але й духову сторону дітей. Тут весь початок виховавчої роботи серед християнського світа.

Се був Христос, що проповідуючи моральну правду для душі, лічив також тілесні сздібости. Тим показав Він, що треба однаково дбати і про здоровля душі і про здоровля тіла.

Се був Христос, що поклав тверду основу під відношення людей до людей. Любіть оден одного! Прощайте одні другим! Живіте і трудіться для других, бо тільки в тім ваше щастя і ваша вартість. Се правило щастя в родині. На нім основується право в громалі. Його вчуть приняти всі, а тоді людство освободиться від того ярма, якого само є причиною.

Не так говорили старинні мудрці. Не так говорять нинішні. Один Христос на такий лад проповідував. І тому не дивно, що слухачі дивувались і казали: „Він говорить, як мавчий власть, а не як фарисей, що чужу науку перепоівідують".

І тому коли наука мудрців забувалася, коли її ніколи не знало людство, крім вибранців, то науку Христа знають мілюни людей на протязі майже ані тисячі літ. Чомуж так? Тому, що він говорив, як мающий власть!...

„ВІСТНИК"
Релігійний часопис для Українців в Канаді
Виходить 1-го і 15-го кожного місяця.
Видає Українське Православне Видавниче Свідоцтво.
Передплата: В Канаді — $1.50 на рік.
За границю — $2.00 на рік.

THE HERALD
Published semi-monthly by the
Ukrainian Orthodox Publishing Company
Subscription per annum:
In Canada — $1.50. — Foreign — $2.00.

Адресуйте: — Address:
The HERALD, Box 3064, WINNIPEG, MAN.

З ОПИСУ ЖИТТЯ В БОЛЬШЕВІЇ.

РЕЛІГІЙНА СПРАВА.

I.

Минулого (1933) року появилася в Америці книжка п. з. „Натуг ; ак" написав Gertrach Wells, а видала видавнича спілка Robert M. McBride.

В нас вислів „кавун" показує, що якась справа складеть ніпаро, зусиль, пропадає, банкрутує. В такім розумінню взято назву для книжки. П автор, паперт Велс, досліджував по більшині, отже в книжці описує, що так бачив і що пережив. Загальний його вислів про большевізм такий, що яку би справу в большевії на брать, то кожда справа „кацує", себто стоїть напоготівлі.

Карвет Велс один з тих туристів, що оглянувши большевію, говорить про що отверто те, що при всіх перешкодах зі сторони большевицького уряду він міг побачити і дізнатись.

За книжкою Велса переповідаємо тут, як передовсім релігійна справа в большевії стоїть останньо Велс міг її бачити.

В Ленінграді.

Велс прибув до Петербурґа, нинішнього Ленінграду на кораблі Кунгсгольм, ві своєю жінкою і фотографістом.

Коли опинилися на земли, побачили групу туристів, американських студентів. Справа мається так, що професори колегій організують поїздки до большевії. Везуть молодих цителігентів, щоби показати країну Великих Спроб і за те показати винагороду від скількости голов, яких привезли. Значить — роблять інтерес!

Кругом до берези величезні стоси дерев, а тут же кораблі для вадування. Велс придумував до беседи Американ-дерево було приготоване невідомичою працею. Нічого не говорили про тисячі нещасних Росіян, що гинуть як мухи в лісних таборах Півночі, де вістрим багнета примушують їх працювати день і ніч, доки не попадають мертвими, щоби лише сі кораблі наладувати.

Слідуючий образ, що Велс бачив, се Катедра. Вона звесь тепер „Протирелігійний Музей".

Зверха має вона і нині вигляд церкви з гарною банею (копулою). Зате стіни в середині обвішані огидними портретами і соромними рисунками.

Опинились якраз під банею. На земли нарисована точка, від якої розбігаються червоні і білі промені на боки. На шнурі висить оловяний тягарець, при помочі якого лектор виясняє присутнім, як земля крутиться на своїй осн. А присутних Росіян було около 200 осіб.

Звідси повели всіх в бічний закамарок. Було там багато воскових фігур (статуй), що представляли тих, які доказували оборот земді і за те Церква їх переслідувала. Тут же показували також інструменти, якими тих людей мучено. Сю цінну виджено на те, щоби показати недобру роботу Церкви.

Інтересно, як до всего того ставились присутні. Старих се не зворушувало, однакож молодші Москалі й Американці дуже тим захоплялися. Деякі навіть казали, що час вже почати такі виставн в американських церквах.

Дальше опинились вони в каплиці. На місці, де був колись Вівтар, стояло тепер погрудди (бюст) Леніна.

На окремім столі був труп жінки, дуже зіпсутий. Одна нога відпала. Тут же напнс, що поснідкова сього трупа такі-цятого"... чи котрий там день в місяці припадає. Кождий день в році є святом для когось. Во уряд виробив такий ад що нема одного спільного дня спочинку для всіх. І се власне робить життя страшно понурим.

Та коли релігійна сторона життя доведена до такого катастрофічного стану, то як поруч того виглядає матеріальна сторона в тім же Петербурзі?

Вражіщи Велся в Ленінграду такі, що се місто є в послідніх стані розвалу. Всюди видно брак догляду і загальної дбалости. Камені, якими закінчувалися верхи будівель, попадали на вулицю. У передних стін тинк повідпадав великими латками; фарби повникали і дерево будівель прибрало свій власний вигляд. Роги будинків, головно в руїнницькій части міста, пообтовкувані і полищені; двері не мають клямор (ручок). В рогах вікон нема скла. Не видно нігде ніяких яскравих барв, крім червоної, якою прикрашено богато домів.

Москалі люблять вивішувати прапори, але не думають їх знимати. І тому на богатьох домах теліпаються лахи і обривки якогось прапора, про який годі сказати, що він за один. І се окремо будинки опоганих.

Такий образ большевицької роботи побачив Велс на самім вступі. Не краще бачив він переїздом на полудне, через Україну і Кавказ. Всюди знищення, руїна, буряни, люде в лахах, а то й майже голі, зморені, а то й опухлі з голоду. Товарові поїзди наладовані тими, які висилають на Соловки, чи взагалі на далеку північ. Поживи і ані добрі гроші дістати, або дістаєсь таке, що в Америці собаку, а то й свиню такою поживою можна образити. Всюди брудвуши, блощиці.

А в тій же час уряд приготовляє для туристів (гостей з чужих країв) найкращі принятя і водить їх, як овець, куди сам хоче, та вповажнює окремими лекціями большевицьку пропаганду. А Велс міг бачити більше, ніж другі ще й тому, що подорожував трохи на власну руку.

Окремо згадує декого з тих, що показують большевію в иншім світлі, ніж він, як Моріса Гіндуса, що написав книжку „Людство переверене до гори корінем" (Гюменити апутсед), або Волтера Дюранті, і каже, що їх писанина, се замаскована большевицька пропаганда в большевії і Гіндуса і Дюранті уважають великими большевиками.

А про всяких професорів, яких большевики як овець пригнали, і про симпатиків большевизму каже Велс, що ліпшого їх до большевії і пустити, нехай би прожили там якийсь час без опіюм „Інтуриста" (уряду, який туристам клопочеться), а се найскорше вилічило би їх з большевицької слабости.

ФРАНЦУЗЬКІ ПРИПОВІДКИ.

Легідні слова языка не калічуть.

Недломане колесо найбільше скрипить.

Рад нищить більше річей, чим вдержання їх.

Як з Вашою передплатою на бічний рік! Постарайтеся, щоб передплата за „Вістник" була заплачена наперед.

Митр. Василь Липківський.

САМОТНІСТЬ ХРИСТА В ОСТАННІ ХВИЛИНИ ЙОГО ЖИТТЯ НА ЗЕМЛІ.

(ПРОПОВІДЬ).

Любі брати і сестри. Ми тільки що послухали повість про страждання Христа Спасителя, як їх описує третій Євангелист св. Лука. Які тяжкі муки терпів нас Спаситель наш. Але сі муки були для Христа ще більш тяжкими через те, що він-же в сих муках був цілком самотнім, не бачив Він навкруги себе ніякого полекшення, ніякої підтримки. От уже в садку Гетсиманському, передбачивши близькі муки, Він в смертельній боротьбі щиро молиться до Отця Свого, пітю Його, як краплі крови падає на землю... А ученики, вони в сей час спокійно сплять... Ледви розбудив їх Христос і каже: "Чого ви спите, встаньте, молітьси, щоб не впасти в спокусу." Аж ось іде ще один ученик Юда. Але йде він на чолі з юрбою воїнів і поцілунком продає свого Учителя...

От Христос вже зв'язаний на дворі первосвящеників. Там знущаються над Ним, б'ють Його. І на Його-ж очах найбільш вірний Його ученик Петро прилюдно відрікається від Нього. Христос залишається й тут самотнім в повній владі дяких воїнів та жорстоких первосвящеників... Ведуть Його до Ірода, той наглумився над Ним, одяг Його на глум в ясну одіж і відправив до Пилата. Тут же великий здвиг народу, намовлений первосвященниками вперто кричить до Пилата: „Розпни, розпни Його". І перемогли крики народу і первосвященників; Христа повели на розпяття... І сей останній шлях на землі Спаситель проходить самотнім, падає під тягарем хреста. Правда, богато жінок, як каже св. Євангелист, йшли за ним і плакали. Але й сі жінки своїм плачем ще більш підкреслювали самотність Христа в сей мент. Се були жінки чужі єрусалимські, для Нього невідомі жінки. Вони плакали не через те, що вони були близькі до Христа, позвиклі і любили Його, а плакали просто з своєї жіночої жалостливости. От через що Христос обернувся до них і сказав: „Дочки єрусалимські, не плачте по Мені, а плачте по собі і по дітях ваших".

Самотність свою Христос почув навіть в той страшний мент, коли Його прибивали до хреста. „Отче, прости Їм", молився Він, „бо вони не знають, що роблять..."

От Христос уже висить на хресті, уже мучається в муках, але й тут, яка жахлива самотність. Його тяжкі хрестні страждання викликали тільки ще більший порив глуму та глузування над Ним. Насміхались над ним і жидівські старшини, кажучи: „Иншим спасав, нехай-же тепер спасе себе, коли Він є Христос, обранець Божий". Глузували над Ним і воїни приступаючи до Нього і піднесячи Йому оцет. Навіть один з розпятих з ним розбійників, при власних смертельних муках найшов в собі нахабство погглузувати з Христа, кажучи: „Коли Ти є Христос, то спаси себе і нас".

Се тяжке явище, що навіть один з розпятих з Ним, якому залишилось кілька годин до смерти (той не знимав остільки привабливої чемности, щоби не поглузувати з такого-же, як і він страдника, підлило останню краплю в чашу тої жалливої самотности, яку почував Христос з самого початку своїх страждань. Йому вже здавалось, що й сам Отець небесний залишив Його на самоті, серед страшних мук, і Він вигукнув: „Боже Мій, Боже Мій, нащо Ти мене покинув..."

Але не всі покинули Христа в Його муках, не залишив Його в сей мент на самоті і Отець небесний... Яким полкшенням Його тяжких мук, яким елеєм на Його смертельні рани явились ті слова, які залунали з хреста другого розбійника. Сей також тяжко мучився, але в нас своїх мук він винним не глум над Христом, але велике співчуття Йому і щиру віру в Нього. Він звернувся з словами докору до свого товариша: „Чи ти-ж Бога не боїшся, коли й сам на тім засуджений. Та ми-ж по правді, бо заслуженне по ділах наших приймаємо, а сей нічого зла не зробив". І звернувшись до Ісуса сказав: „Помяни мене Господи, коли прийдеш Ти в царство Твоє".

Яким яскравим промінем на темній хмарі мук і самотности Христа були для Нього сі слова розбійника з Ним розпятого. В останній мент Свого життя Христос побачив, що Він не самотній, що не забув Його й Отець Його Небесний, що вклав в душу розбійника такі слова віри і співчуття. І, пообіцявши розбійникові, добре розсуднвому, райське життя, в одначим почуттям подяки чення душевного Христос в остання зітхнув і ві словами: „Отче, в ручки Твої віддаю дух мій". відда дух Богові...

От з сими словами співчуття мукам Христовим, з сією молитвою добре розсудливого розбійника і ми, брати, звернемося до Христа Спасителя в час сьогоднішнього нашого богослужіння, щоб сі страждання полекшити, щоб прийняти й на себе долю Його страждань, щоб з Ним воскреснути до райського життя, бо Христос і тепер на землі в тяжкому ворожому оточенню, в сумній самотности. І тепер Його оточують, майже завжди оточували самозадоволені горді первосвященники, дикі воїни та темний, одурений народ. Але хрестом Своїм, Своїми стражданнями Христос отримав велику перемогу над сією темрявою світу сього. Тепер з Ним страждають, щоб з Ним і воскреснути велика скількість Його вірних слуг. З Ним постраждали потім, щоб з чим воскреснути і ті Апостоли, що Його були залишили самотнім в час Його страждань. З Ним страждала, Йому співчувала, до Нього зверталасъ з молитвою велічі мучеників, святителів, подвижників. З Ним страждає, щоб з Ним і нині Його свята Церква.

І ми, Українці, і наша Українська Церква — хіба й ми не уявляємо своїм минулим життям того розбійника, що розпятий був з Христом. Се-ж про наш народ, про нашу Церкву, казав Тарас Шевченко, що його що день Пилати розпинають, морозять, цькують на вогні". але який тепер світ настав. І наш народ, що його в покон віку Пилати розпинають і він тепер поділився. Одні, як той, що був розпятий ліворуч Христа і сам мучається, але над Христом знущаються Пилати, що Його розпинають, цілою знущання над Христом хотять здобути ласку собі тих, що розпинають Христа їх разом з ними.

Але ми, що єднаємось а свою рідну Українську Церкву, ми будемо уявляти собою того, що розпятий був правдому Христа, звернемося а щирою молитвою до Нього: „Помяни нас Господи, коли прийдеш Ти у царство Твоє". Але Церква наша, що з Христом страждає, єдною Христовою й воскресає, відроджується до нового вільного життя. Поки стане вона з Христом в раю небесному, вона ще тут на землі, силою Христового повинна утворити небесне царство, дати нашому народові те Христове життя, яке було найкращою утіхою, найбільшим щастям для нього на землі. І всі ми, брати, вірні і будівничі своєї рідної Української Церкви, будемо уявляти собою, як каже св. апостол Петро, „живе каміння" нашої Церкви, будемо з себе будувати оселю Христову, будемо приносити духовні жертви приємні Богові через Ісуса Христа (І Петр. II: 5). От, коли ми своєю церковною працею звернемо на себе ласку Христа, коли ми на словами тільки, а і життям своїм будемо брати участь в стражданнях Христа, будемо співчуттям Йому полекшувати Його самотність. Його тяжкі муки, тоді й ми почуємо від Нього радісні слова: „Сьогодні будеш зі мною в раю". — Амінь.

ЛІТУРГІЯ РАНІШ ОСВЯЧЕНИХ ДАРІВ.

Підчас великого посту у середу й пятницю відправляється Літургія Раніш Освячених Дарів, яку уложив св. Григорій Великий. Літургія Раніш Освячених Дарів відрізняється від звичайної (Василя Великого і Івана Золотоустого) Літургії тим, що вона відправляється разом з вечірнею, і є скороченням повної Літургії. Вона називається Літургією Раніш Освячених Дарів тому, що на ній причащають вірних Святими Дарами (Тіло і св. Кров Христова), які раніш були освячені, вживають Агнця раніш заготовленого, раніш освяченого і напоєного Кровю Христовою.

Підчас великого посту Літургія Раніш Освячених Дарів стала відправлятись з слідуючої причини.

Великий піст то є час плачу, журби, квитти про свої гріхи, тому Св Отці відчували самозадоволені горді первосвященники, дикі воїни та темний, одурений народ. Але хрестом Своїм, Своїми стражданнями Христос отримав велику перемогу над сією темрявою світу сього. Тепер з Ним страждають, щоб з Ним і воскреснути велика скількість Його вірних слуг. З Ним постраждали потім, щоб з чим воскреснути і ті Апостоли, що Його були залишили самотнім в час Його страждань. З Ним страждала, Йому співчувала, до Нього зверталасъ з молитвою велічі мучеників, святителів, подвижників. З Ним страждає, щоб з Ним і нині Його свята Церква.

І ми, Українці, і наша Українська Церква — хіба й ми не уявляємо своїм минулим життям того розбійника, що розпятий був з Христом. Се-ж про наш народ, про нашу Церкву, казав Тарас Шевченко, що його що день Пилати розпинають, морозять, цькують на вогні". але який тепер світ настав. І наш народ, що його в покон віку Пилати розпинають і він тепер поділився. Одні, як той, що був розпятий ліворуч Христа і сам мучається. але над Христом знущаються Пилати, що Його розпинають, цілою знущання над Христом хотять здобути ласку собі тих, що розпинають Христа їх разом з ними.

Але ми, що єднаємось а свою рідну Українську Церкву, ми будемо уявляти собою того, що розпятий був правдому Христа, звернемося а щирою молитвою до Нього: „Помяни нас Господи, коли прийдеш Ти у царство Твоє". Але Церква наша, що з Христом страждає, єдною Христовою й воскресає, відроджується до нового вільного життя. Поки стане вона з Христом в раю небесному, вона ще тут на землі, силою Христового повинна утворити небесне царство, дати нашому народові те Христове життя, яке було найкращою утіхою, найбільшим щастям для нього на землі. І всі ми, брати, вірні і будівничі своєї рідної Української Церкви, будемо уявляти собою, як каже св. апостол Петро, „живе каміння" нашої Церкви, будемо з себе будувати оселю Христову, будемо приносити духовні жертви приємні Богові через Ісуса Христа (І Петр. II: 5). От, коли ми своєю церковною працею звернемо на себе ласку Христа, коли ми на словами тільки, а і життям своїм будемо брати участь в стражданнях Христа, будемо співчуттям Йому полекшувати Його самотність. Його тяжкі муки, тоді й ми почуємо від Нього радісні слова: „Сьогодні будеш зі мною в раю". — Амінь.

ЖИДИ ВТІКАЮТЬ З ПАЛЕСТИНИ.

Большевицький уряд створив ще одну жидівську республіку. Знаходиться вона в Східній Сибіру, близько маджурської границі, й займає простір, який рівняється просторам Голяндії й Бельгії разом. Вже богато Жидів тут сіло, а ще більше мають осісти. Бо є місця на пів мілйона Жидів. Жиди переселяються туда з Полудневої Америки й з деяких европейських країв, а навіть з Палестини. Отже Жидам ліпше під большевиками, як в своїй рідній Палестині.

НЕДІЛЬНА ШКОЛА

ЄВАНГЕЛІЯ НА ТРЕТУ НЕДІЛЮ ПОСТУ.

Сказав Господь: — Коли хто хоче ва мною йти, нехай відречеться себе і візьме хрест і за мною йде. Во хто хоче свою душу спасти, погубить її, а хто погубить свою душу задля мене і Євангелія, спасе її. Бо що за хосен дня чоловіка позискати увесь світ, а занапастити свою душу? Або що дасть чоловік в заміну за свою душу? Во хто посоромиться мене і моїх слів в сім чужоложнім і гріховім роді, і Син Чоловічий посоромиться його, як прийде в славі свого Вітця зі святими ангелами. І сказав їм: Істинно говорю вам, що є деякі між стоячими тут, котрі не пізнають смерти, поки не побачать царства Божого, що прийде в силі.

ЄВАНГЕЛІЯ НА ЧЕТВЕРТУ НЕДІЛЮ ПОСТУ.

Прийшов до Ісуса один чоловік і кланяючись Йому, сказав:

— Учителю, я привів до тебе свого сина, що має німого духа. І денебудь нападе його, рве його, і піниться і скреготе зубами і сохне; і я сказав твоїм учеником, щоби вигнали його, і не змогли.

А він у відповідь сказав їм:

— О роде невірний, доки я вами будду, доки вас терпіти-му? Приведіть його до мене.

І принесли його. І як його побачив, зараз дух затряс ним, і впавши на землю, перевертався і запінився. І спитав батька його:

— Від як давно се сталося?

А він сказав:

— Від дитинства. І часто в огонь кидає його і в воду, щоб його погубити: та коли що можеш, поможи нам, змилосердившися над нами.

А Ісус сказав Йому:

— Коли можеш, все можливе віруючому.

І зараз заголосив батько дитини і крізь сльози сказав:

— Вірю, Господи, поможи моєму невірству.

А Ісус побачивши, що збігається народ затроїв духом нечистим, накинув Йому:

— Духу німий, і глухий, я тобі розказую, вийди з нього, і більше не входи в нього.

І замірчавши та сильно потрясши, вийшов, і став як мертвий так, що многі говорили, що вмер.

А Ісус взяв його за руку, підніс його, і встав. І як увійшов в дім, ученики питали його на самоті:

— Чому ми не змогли його вигнати?

І сказав їм:

— Сей рід ніяк не може вийти, тільки молитвою і постом.

І зсівши вийшовши, перейшли через Галилею; і не хотів, щоби хто знав. Во навчав своїх учеників і говорив їм: Що Син Чоловічий буде виданий в руки людей .І уб'ють його, і убитий третього дня встане.

ІСТОРІЯ ЦЕРКВИ.

(За В. Семакою).

(Дальше).

Положення православної церкви стало ще сумніше, коли султан Селим I (1512—1520) під карою смерти заборонив переступати в магометанства на християнство. Він захопив всі лишні християнські церкви і переробив їх на мошеї, а право на збудування нових церков, або відновлення старих мусіли християни окупляти великими дарунками. Крім того наложили султани на християн дуже тяжку поголовщину, звану „гарач", і обложували їх віддавати Турцам найкращих молодців, щоби їх виховувано в магометанській релігії і щоби відтак служили в рядах яничарів, найлютійших гнобителів християн.

Таким чином щодо маєтку і чести, як і щодо життя, християни виключно залежали від самоволі турецького уряду. Кільох патріярхів замучено або убито за просте підозріння о політичну невірність, як: Кирила Лукарія (1638 р.), Іларіона III (1657 р.), Гавриїла II (1659), Григорія V (1821); такої смерти пожило й богато митрополитів і епископів.

З нагляду на такі страшні переслідування нема що чудуватися, коли дуже богато слабодухів покидало прадідну віру й переходило на магометанство; одні з них стали зовсім Турками, инші задержали бодай по нині свою народність, як Альбанці, Болгари и магометанські Босняки. Із зменшенням числа християн зникло й богато епископств царгородського патріярхату.

Ще сумніїшим представляється нам положення православної церкви в границях прочих трох патріярхатів під турецьким панованням. Іззи неустанних переслідувань підупало число православних християн так, що в 1905 александрійський патріярх немає в своїй области більше як около 20,000 вірних, антіохійський тільки 80,000, а єрусалимський тільки яких 25,000.

Правда від початку XVIII століття вставлялася Росія кількома опадами в користь православної церкви в турецькій державі, жадаючи для православних християн більших і певніших прав. Але обіцянок, роблених султанами задля поліпшення положення православних християн не сповнено. Коли наконець року 1853 між Росією а Туреччиною не дійшло до Кримської війни (1853-1856). В мирнім договорі, заключенім в Парижі (1856 р.), приєднували европейські держави султана Абдул Медіціда, щоби ухвалив всі перепони щодо переходу в магометанства на християнство і щоби патріярх в Гаті-Гумаюні (маніфесті), даним 18 лютого 1856 обширнійші реформи для поліпшення положення християн. Але ухвалених обіцянок не сповнено. Противно в липні 1860 року допустилися Турки в Сирії проти християн таких лютих переслідувань і мучень, що европейські держави мусіли за ними наново уніміритись. Потім вибухла революція на Критських островах, в Болгарії, Босній & Герцеговині, як і по инших сторонах турецької держави, так, що „східне питання" чим раз більше заострювалося.

Року 1877 вибухла знов війна між Росією а Туреччиною, в котрій взяла участь також Румунія, а по II вакінченю приневолено Туреччину Берлінським договором (1878 р.), щоби полажінцями зайнялася долею християн і вона приняла їм бодай в засаді рівні права з Турками.

Устрій патріярхів.

Православні патріярхи кромі юрисдикції канонічної, яку кождий має в границях свого патріярхату, виконують над своїм духовенством ще й певну юрисдикцію горожанську. А царгородський патріярх, як політична голова всіх православних християн турецької держави, виконував ту горожанську юрисдикцію в найвисшій інстанції і над духовенством прочих патріярхатів.

При виконуванню адміністраційних і юрисдикційних справ, патріярхам вперед були поручні все тільки достойники катедрального клиру, котрого круг діяльности був означений вже в минувшім періоді. Си система завідування позістала в головних точках православільна аж по нині в патріярхатах Александрії, Антіохії і Єрусалиму, а в царгородськім, зміною П патріярх Самуїл I (1763—1773) о стілько, що здоїв при своїм патріярхальнім престолі постійний собор, що складався з 12 сусідних митрополитів, а котрих чотири мали постійно перебувати в столиці. Кождий з тих чотирох митрополитів стеріг четверту часть патріярхальної печатї, так, що без їх згоди патріярх нін міг нічого починати.

Між 1833 і 1860 роками царгородський патріярх одержав ще обширнійший устрій, після котрого патріярхи вступають чисто церковні справи в порозумінню з постійним собором з 12 митрополитів, що міняються періодично і тільки підчас собору перебувають всі 12 в Царгороді; а світські справи провадять вони в порозумінню з міщанною радою, в склад котрої входять три митрополити і 8 православних мирян. Вибір патріярха переповаджує міщанний виборчий збір що складається з епископів і мирян. Він предкладає трох кандидатів. З них іменує одного патріярхальний (постійний) собор, а його потверджує відтак султан.

(Дальше буде).

МОЖНА ПЧИХАТИ.

Зпенсіонований майор польської армії, на свято в честь маршалка Пілсудського, мав нещастя пчихнути. За се повітовий суд засудив його на кару, що виносила на наші гроші $12.50. Старий майор не погодився на се й вніс відклик до найвисшого суду, який вівільнив його від вини й кари. кажучи, що нема нігде записано, щоби пчихання було карігідне. Значить можна пчихати — навіть на свято Пасудського.

„ДНІПРО"

Орган Української Православної Церкви в Злучених Державах.

виходить 1 і 15 кождого місяця і коштує на рік $2.00.

Передплату висилати на адресу:

"DNIPRO"

1861 Germantown Ave., Philadelphia, Pa

ПРОТОКОЛ

Церковного Збору Німічної Манітоби, який відбувся в днях 6 і 8 лютого (неділя й понеділок) 1933 року в Дафоїн, Ман.

(Дальше.)

П. Кватун-Роман Соломонів Висловить, щоби громади лавфінського округу постарялися о хату для священика в Дафоїні. Перейшло більшістю голосів.

В. Перевалюк-М. Трандзяк: Висловить щоби вибрати комітет в пятьох членів для переведення плану в життя щодо придбання хати.

Перейшло 24 голосами

Внесок Германа-О. Зв'ягінцева, щоб до комітету набуття хати для священика увійшли слідуючі: П. Кватун — Давфін; Д. Романчук — Коснів; Р. Соломон — Ешава; В. Перевалюк Сифтон; Ю. Хименський — Пайн Ривер. Перейшло більшістю голосів.

О год. 1 полуднем зарядено перерву на обід до години 2.30.

Пообідні наради почалися тим, що П. Кватун дав звіт з нарад комітету набуття хати, зазначивши, що до громад відуть листи в деяких місцевостях постараються о те, щоби комітет до 8 листопада дав відповідь у сій справі.

Слідує відчит о. Савчука на тему: „Церковне Життя". Дуже обширно й ясно виложив б. адміністратор ті хиби, які замічаються в наших церквах і внесши чому їх треба уникати та в який спосіб.

В нас є чудові обряди, які мають вельке значіння. І символіка вливає глубоко на вірних. Тому мусимо їх точно придержуватися, тай учити молоде покоління.

Світло в наших церквах уживають найдешевше, яке дуже паліть копоть задже на підлогу, а кромі того лопотить та закуроє церкву, образи, квітки й инші предмети, які є по церквах. Обчисливши школу через уживання лишнього світла, я обмісити видатки на добре світло, переконаємося, що найдорощо світло є в дійсности найдешевше. Саме в наших церквах такої доброї якости світла уживають, а опинеться що складається в епископів і мирян. Не шкодить до церкви бо їм шкодить сажа.

Наші церкви треба прикрашувати артистичними образами східного стилю. Уникати набувати образи в недокладні, а ще до того такі, які в формою й загальном чуті православію й не викликають побожности в глядачів.

Чистота в хатах і инших льокалях є важним чинником, отже належи вона є в церквах. Порядки, як замітання підлоги, стирання пороху і кошів з лавок в уважанім чистоти в церквах, повинні виконуватися не в неділі або свята, але масляні в відповідному часі.

Прислухуть, старші брати, повинні бути часто в відповідно прибрані. Церква се дім Самого Бога. Тому, що не робимо, то все мусить бути виконане гідно й з найбільшою пошаною і в чистій одежі.

В деяких громадах колекта є найважнійшою справою, не Служба Божа. Пічче Богослужень числять гроші, дзвонячуть ними, говорять при тому голосно і т. п. Ефект Богослужения тоді зникає. Конечним є відложити числяние грошей на час по Богослужению. На се треба обов'язково звернути увагу.

При малюванню церковних будинків чи предметів, уважати на добір красок. Окраса церкви важна справа, але коли окреса не є з міркою, то радше поганить церкву, чим її прикрашує

Треба конче устновити час Богослужень по церквах. У всіх громадах ранки відправи не повинно починатися пізнійше 9 годин. Служба Божа половина однайшої. Се вийде на добро вірним, особливо тим, які подорожують. Тоті в відправі Богослужень научать точности наших вірних, а всяка за тим скріпиться церковне життя.

Треба звернути увагу на те, щоб вірним було вигідно побути в церкві, при чому сниження на двоках не є нінким гріхом.

Наложима уйти уваги наука релігії, катехизація, для молоді й старших. Родичі, уряд і священики мусять про те завзятися дбати.

Треба також дбати й про цвинтарі, які в місцях відночини, а які в нас в многих случаях є дуже занедбані. Перейдаючись нерез поцінтарі Англійців. Вражає нас порядок і краса тих цвинтарів. В нас так можуть виглядати цвинтарі. Треба до того охоти й праці.

Се вкоротці справи порушені о. адміністратором. Після того вивязалась дискусія, в якій брали участь **Д. Романчук, Бомбас, Перевалюк** і инші.

(Дослівний буде.)

Г. Мацко і о. **Є. Гринцюк**, секретарі Збору

ЩЕ ОДНА ТВЕРДИНЯ.

(Транскона, Ман.)

Щораз більше пізнає український народ значіння взаємодопомоги між членів нашого гнізда і батьків, Тараса Шевченка, що лише в своїй хаті, свої правда і сила і воля. Промудрою кілька сот літ від часу, як український народ розбувся своєї держави, своїх прав, своїх святощів, перешою між котрою була Українська Православна Церква, — а з тим позбувся і свого імени. Немилині вороги українського народу, — Ляхи і Москаль, — пізнали, що тих довго, як український нарід буде ведений під прапором Рідної Церкви, так довго він встоїть перед ворожими наступами, отже взялися перше знищити Українську Православну Церкву. Їх заходи увінчалися успіхом. Вони поневолили Українську Церкву і Москаль на Великій Україні її знесоговили, а Ляхи в Галичині її скатолизичили, завівши скрізь Унію. Вороги наші надіялися тодішніх наших духовників і світських провідників мягкістю та почестями і так вони й зробили з нашого народу. Ось вони, що нам робило, то все мусить бути виконане гідно й з найбільшою пошаною і в чистій одежі.

В деяких громадах колекта є найважнійшою справою, не Служба Божа. Пічче Богослужень числять гроші, дзвонячуть ними, говорять при тому голосно і т. п. Ефект Богослужения тоді зникає. Конечним є відложити числяние грошей на час по Богослужению. На се треба обов'язково звернути увагу.

Тоти і Українці в Трансконі по довгім сні пробудилися й побачили ту кривду, яку чужі робить нашому народові при помочі чужих для нас церков. Дань 10 грудня, 1933, був памятним днем для транскональних Українців. Тогр дня вони рішили ступити на той шлях, яким десятки тисяч Українців в Канаді поступають вже від пятнадцять років. Того щасливого й незабутнього дня нас для Високопостойний о. прот. С. В. Савчук відправив в нас перший раз українське православне Богослужения, на якім співав хор з церкви св. Михайла в Вінніпегу, під проводом п. С. Міхолього.

Ще перед згаданим днем о. Савчук мав в місцевій Народнім Домі відчит про значіння церкви в житю людей, і той відчит відійснити започаткував в нас церковну роботу.

По Службі Божій, на першім Богослуженню, о. Савчук виголосив поучуючу проповідь на тему Євангелії. Тему грунтовно розібрав і з присутніх мали нагоду перший раз почути правдивого пращіника на українськім релігійнім і просвітнім полі, яким є о. Савчук. Йому належиться від нашої громади найщирійша подяка за те, що заохотив нас до організації на церковній основі та не жалує свого часу й труду підтримувати нашу громаду своєю працею. Хай-же Господь Бог наділяє його вірними здоровля, щоб він міг довго нас провадити для добра України в Канаді.

Ми віримо, що започаткована праця не піде марне, бо український загал скоріше чи пізнійше зрозуміє, хто є його правдивий провідник і піде за ними.

Дальше дня 14 січня, 1934, в день Українського Нового Року, відбувся перший загальні збори нашої громади. На сих зборах вибрано церковний уряд на бічний рік і вибрано назву церкви — а імінно церква св. Василя Великого. Відбуто також вибір членів до дяків добрим результатом. Відбувся також вибір членів до Збіркового Комітету, який має заняться збіркою на кошти церковні фонди.

В нас проявиться також кождої неділі Недільна Школа, в якій вчить питомці українського православного Духовного Семінара в Вінніпегу. До школи вчепле душе тяжне число дітей, бо близько сорок.

Є надія, що українські жителі Транскони зрозуміють, що як ступили тепер на правдивий шлях в церковнім життю і придучаться до тої роботи, яку ми започаткували.

Трансконець.

Чи Ви вже відіслали свою передплату за „Вістник" на бічний рік? Коли ні так зробіть се таки зараз!

БАЗАР.

(Сенди Лейк, Ман.)

Заходом сестринства при українській православній церкві св. Михаїла в Сенді Лейк. Ман. відбувся дуже успішний базар, дня 20-го січня 1934 року.

Українська православна громада в Сенді Лейк хотяй не дуже сильна числом своїх членів, однак сильна духом, і вже, що на народній церковній ниві треба працювати безустанно й щиро, а праця увінчаєть успіхом. Дня 20 січня курила ціхіла майже цілісінький день. І тому до 7-ної години вечер на салі Укр. Народного Дому, де відбувався базар не було майже нікого, окрім вареду. Около години 8.30 сала була битком набита як молодими, так і старшими.

Річи, котрі були виграні особами незнайомими, а не належались до церковних, були спродані за гроші і були виклані тим людям, які ті річ

Загальний прихід з базару був $127.05. Розхід тут не включений.

Заряд української православної громади складає щиру подяку тим особам, котрі занялись розпродажею тихтів, а то: п. Л. Батицькому, Інгліс, Ман., о. Бориском, Мелві, Ман. п. Іванови Кава, Елфістон, Ман., о. Запорожанови, Дайфін. Ман., п. М. Бевза, Вегта, Ман. п. Н. Лесюк, Оверна, Ман. п. Іванови Ярема, Стратклейр, Ман., п. Іванови Федорків, Оверна, Ман., п. Іванови Сушко, Ривер І. п. Т. Мессад, Ривер, пані Стодола, Брендон, п. Е. Карпець, Лідіят, Драбинистому, Гемилтон, Онт., п. А. Чайковському Детройт, Міш., рівнож всім членам і членкиням, котрі дарували річи на базар належиться велике признання, а також всім тим, що своїми жертвами і присутністю причинились до успішного переведення базару.

За заряд.

ЗВІТ З КОЛЯДИ.

(Гантон, Сакс.)

Коляда на українську православну церкву в Гантоні, Сакс.:

По 1 дол.: Василь Прокопець, Василь Філіпчук, Остапчук, М. Кокушка, Дмитро Прокопець.

По 75 ст.: М. Самборський, Василь Остафійчук.

По 50ст.: Іван Шевчук, А. Філіпчук, А. Коденчук, Настасій Кокушка.

По 40ст.: П. Нікуть.

По 25ст К Лозінська.

На Ювілейний Фонд Укр. Православної Церкви в Канаді

По 1 дол.: Йосиф Горчинський, Іван Горчинський.

По 50ст.: Андрій Крипаєвич, Іван Крипаєвич.

На „Рідну Школу" в Старім Крико.

По 1 дол.: Мих. Фридрик, Мирон Корпіяєвич.

По 50ст.. Іван Васильчук, П. Ві-

На іконостас в Старім Крико.

По 50ст.: П. Білоус, С. Стефанюк.

На Укр. Народний Дім в Гантоні.

По дол.: А. Саленюк, учитель.

По 50ст.: Іван Прокопець, А. Філіпчук.

По 25ст М. Самборський.

Слідуючі зложили комінувати: Андрій Крипаєвич, Іван Корпіяєвич, М. Фридрик, Дмитро і Василь Кожушка, Іван Нікоть і Грицько Го-

Коні давали: Андрій Крипаєвич і М. Кожушка.

Всім, хто причинився до сего діла, і жертвували кошо подяка.

Андрій Крипаєвич.

УРЯДОВЕ ПОВІДОМЛЕННЯ.

Громади, які ма не повідомили Консисторію про склад своїх урядів на рік 1934, повинні зробити се негайно, подаючи такі інформації:

1. Повна назва Громади.
2. Місцевість.
3. Котрого дня й місяця відбувався річні збори.
4. Склад уряду:
   а) Предсідник.
   б) Заст. предсідника.
   в) Касір.
   г) Секретар.
   ґ) Контрольна комісія.
5) Точку адресу кождого уряднка.

6) Ім і точку адресу уряднка, та якого руки треба висилати листи

КОНСИСТОРІЯ УКРАЇНСЬКОЇ ГРЕКО ПРАВОСЛАВНОЇ ЦЕРКВИ В КАНАДІ.

Прот. С. В. Савчук, голова.
Адреса:
479 Andrews St., Winnipeg, Man.

ХВАЛИ МЕНЕ РОТЕ...

(Едмонтон, Алта.)

Якийсь „коваль" в „Українських Вістях" з 6 грудня с. р. розбирає статті „Українського Голосу" тай приходить до висновку, що греко-католики пішли до війни в часі найвищих визвольних змагань, а право-славні сиділи дома. А дальше вже „фільозофує" над тим, що недавно писав „Український Голос" і робить свое нерозумне й немилостне заклю-

Треба сказати, що кількох греко-католицьких дячів пробудження й пробудить голосувати на цілє горло. Промовляють до амбіції греко-католиків, а на кінці гукають: греко-католики бились за державність України, злобували Київ — а православні сиді й тай... православні не добрі Українці, не патріоти...

Робиться се на те, щоби вірних греко-католицької церкви задержати при собі, а також зогнити при-православних Українців і „Український Голос" у греко-католицьких ругач.

Треба сказати, що то не є заслуга греко-католицької церкви, що повстала Гайдацька Армія, що Галичина уважається пищим Пємонтом, що нині так жишть життя на наше краще завтра. Хто приписує се на рахунок греко-католицької церкви, той помиляється.

Що Галичина нині є Пємонтом України, то якще завдяки політичним обставинам, серед яких розвивався українське життя під австрійським панування. Се значить всі тимущі України, але не вже наш „коваль" з „Українських Вістей."

Не вже „коваль", що греко-католики в Галичині покидають Рим і уніятську церкву; а як би „коваль" почув, як там „благословлять" по селах і містах палу, то певно на-писабн таких нісенітниць в „Укр. Вістях". Фактом є, що православія в Варшави ширяться серед греко-католиків в Галичині. Ширяться і протестантизм а також на втіху „ковалеві" большевизм. А се тому, що грекo-католицька робота не задоволи наших братів у Галичині. Колись там була така свобода віри, як ми маємо в Канаді, то певно почитали би Українська Православна Церква. Але се є „ковалеві" незіломе.

Не можна видати мамовки на ви-ших братів з над Дніпра, що вони не зрозуміли ваги моменту й не стали так прощенного до боротьби за вашу свободу, як наші брати з над Дністра. І не тому не стали вони до боротьби, що вони були православні, а тому, що цілі покоління українського народу виховувались в старших проти-українських обставинах та були під впливом соціалістичних російських газабурників. Однак помимо того наші брати Придніпрянці боролися по героїськи за нашу державність. У спомнках учасників визвольних наших змагань є багато докази героїства й посвяти в обороні нашого народу. Коуть. Безар і наші будуть у віки вічні сидіками великого геройства в пекло.

Канаді наша справа. Коли хто каже, що аби бути добрим Українцем, треба бути православним, то мабуть не помиляється. Бо в него рекрутувалися протестанти, большевики й безвірки в Канаді? З греко-католиків. Вони нині робить проти-українську роботу. Се вже відомо. Натомість всі сидіомці України в греко-католиків в Канаді покинули греко-католицьку церкву і вернулись до Української Православної Церкви. При греко-католицькій церкві остався менше сидіомці України. Бо вони братаються з Поляками, а сидіомці України сего не зробить; вони нахилюються на Українську Православну Церкву. Чого не кажеться никити сидіомці України; вони слухають по церквах таких наук і розумовань, яких сидіомці України ніколи не слухають. Сидіомість греко-католиків в Канаді така, що й доси говорить се їм, що вони Русини, русний народ, що вони Українці зайняли Львів, то й Русини тішилися, — а вони не протестують.

Про сі справи можна багато писати.

Патріотизм верхів греко-католицької церкви в дуже сумнівний. Свідчить про се між иншим конкордат Польші з Римом. Чи після конкордату ті верхи остали українськими патріотами? Чи читаючи пастирський лист ев. Хомишина, дарунок церковного грунту для польських організацій в Сталінславові й богато иншим виглядів по цій Галичині можна сказати про вишівбудь українських патріотизм тих верхів? Рішучо ні!

А як повели себе православні Українці під большевизмом? Вони вийшли ніби на заслання, на Сибір, Туркестан, Соловецькі Острови на муки й страждання а не пішли на руку ворогові. Приймають це деякі серед страшних економічних і політичних відносин. Ніхто не заперечить їх патріотизму й ее сами, що православний Українець не є патріот. Як тіло й душа є нерозривно связані зразі з собою й гармонізують доки є життя, так само православіе, але українське, й патріотизм дійсний український є сполучені тісно з собою та гармонізують якнайкраще.

Хто каже инакше, перечить собі або вмисно вводить в блуд других.

Нема чим хвалитися, „ковалю"!—

Семко В.

КОЛЯДА НА УКР. ПРАВ. ЦЕРКВУ В ЕДМОНТОНІ.

Щиру поляку складає Жіноче Товариство при укр. прав. церкві в Едмонтоні тим всім жертвователям, що прихильно відносяться до колядників і тим громадянам, що ходили колядувати.

Сідуючі колядники колядували шп. В. Гринюк, Д. Проюк, Петро Мельник, С. Зарічь, С. Романюк, Дм. І. Верхомин, С. Шостак, пані Гринюк, Гаврись, Галюк, Стечишин, Михайлюк, Проюк, Романюк і Верхомин.

Жертвували сідуючі по 3 дол.: Інститут Ім. М. Грушевського і В. Чемерис.

По 2 дол.: С. Гидзій, Т. Стечишин, В. Чоботар, С. Марусик, П. Ткачук, Семик, Я. Лящук, П. Волошинський, П. Букин, Дь. І. Верхомин, С. Романюк, о. Григорій, І. Никіфорук, К. Гудзюк.

По $1.50. Пісоть.

По $1.30: В. Сліпник.

По 1 дол.: Я. Леський, „пані М. Заварич, Павло Мельник, А. Солован, В. Гаврись, Д. Іваськ, Л. Ягнд, Е. Сталник, М. Стахів, В. Чабанюк, В. Школьний, о. Кисілюк, В. Дмитрук, П. Василишин, Н. Маланчук, Стойко, Н. Галюк, О. Стороженко, Д. Лялюк, В. Сорокаш, Н. Федець, Семотюк, Кінашевич, Ю. Скрипник, І. Олійник, Тимкучишин, І. Данилович, Свінчук, Іванюк, Т. Сайс, пані Скора, Турецький, Паранич, М. Сиротюк, Кінюк, Н. Стефанець, М. Демчук, С. Головач, Д. Проюк, В. Гринюк, В. Андрусів, Г. Шевчишин, Н. Невчас, І. Болдирчук, М. Михайлишин, М. Рарагоський, В. Чепіль, М. Шепіль, Е. Олійник, Н. Шпачинський, І. Завадюк, Др. Гоала, П. Лазорович, Д. Феобей, Р. Яцишевський, В. Семотюк, П. Турко, В. Франчук, В. Марчишин.

По 75ят.: Шарик, Е. Мельник.

По 50ят.: М. Лялюк, Я. Максюк, І. Колодій, І. Красовський, В. Бурко, Турко, пані М. Семенюк, М. Лакуста, Ю. Мяхук, І. Сиш, О. Чернецький, М. Букес, Петро Мельник, А. Вельгун, М. Гомола, А. Щербак.

По 40ят.: Мартинюк.

По 25ят.: І. Журавець, І. Гущелик, В. Свєсдренко.

Також неменша подяка належиться п. В. Чепіджинов, С. Зарічеви і Інститутові, що давали свої авт кождинам до услуга.

Софія Василишин, секретарка.

ПОРЯДОК БОГОСЛУЖЕНЬ о. В. Алексюка.

Березень.

18. Неділя — Вийто.
25. Неділя — Гарвентон.

Адреса: Толстой, Ман.

АДРЕСА УКРАЇНСЬКОГО ПРАВОСЛАВНОГО СОБОРУ.

Подається всім інтересованим до відома, щоби всяку кореспонденцію до Українського Православного Соборя в Вінніпегу адресувати так:

Ukrainian Orthodox Cathedral, 820 Burrows Ave. Winnipeg, Man.

ВАЖНЕ ДЛЯ ЦЕРКОВНИХ ХОРІВ.

ЛІТУРГІЯ

Святого Іоанна Золотоустого та мішаний хор

написав

Олександер Кошиць.

Ціна 1.50. Для книгарень добрий опуст.

Можно також мале число примірників Служби Божої Степенна, (з тропарі). Ціна $1.00.

The P. Mohyla Ukrainian Institute Box 1200, Saskatoon, Sask.

ЦЕРКОВНИЙ КАЛЕНДАР НА 1933 РІК.

БЕРЕЗЕНЬ.

1 Ч. Памфіла мч.
2 П. Теодора змч.
3 С. Льва
4 Н. Нед. 2 посту. Ап. Архипа.
5 П. Льва сп., Агатона
6 В. Пп. Тимофія. Євстратія
С. Мч., що в Євгенії, Маврикія
Ч. Поліпшим
П. † 1 і 2 найд. гов. Івана Хр.
7 С. Тарасія сп.
11 Н. Нед. 3. Посту. Порфирія сп.
12 П. Прокопія
13 В. Василя сп., Маркин й Кирн
14 С. Евдокії прпч.
15 Ч Теодота
16 П. Ватдонія, Кн.
17 С. Герасима
18 Н. Нед. 4 посту. Мч. Конона.
19 П. 42 муч. в Аморії.
20 В. Василія Ефрема, пп. Павла
21 С. Поклонн. Теофілакта сп.
22 Ч. † 40 муч. в Севаст.
23 П. Конкордія
24 С. Софронія
25 Н. Нед. 5 посту. Теофана пов.
26 П. Никифора
27 В. Пп. Венедикта Нурс.
28 С. Св. Олександра зч. Апулія
29 Ч. Мч Савина, Юліяна
30 П. Алексія ч. Б.
31 С. Лазарева Суб. Кирила Єр.

ПОРЯДОК БОГОСЛУЖЕНЬ о. А. Бернат.

Березень.

18. Неділя — Сенді Лейк. — Великодня сповідь.
21. Середа — Менці. — Вел. сповідь.
25. Нед. — Кочіс. — Вел. сповідь.
25. Нед. — Кочіс. — Вел. сповідь.

Квітень.

1. Неділя — Шелвелей. — Великодня сповідь.
2 Понеділок — Ленярд. — Великодня сповідь.

Менці, Ман. — Тел. 132—4.

ПОРЯДОК БОГОСЛУЖЕНЬ о. П. Запарінюка.

Березень:

9. 10 і 11 — Давфін — Сповідь.
15. 16, 17 і 18 — Пайн Ривер — Сповідь.
19. 20 — Гіравід — Сповідь.
23. 24 і 25 — Ешпік — Сповідь.
27 — Вевлей — Сповідь.
28. 29 — Сифтон — Сповідь.
31 —1 квітня — Шортлейд — Сповідь.

Квітень.

2 — Петаюра — Сповідь.
3 — Гілберт Плейнс — Сповідь.

Адреса: Давфін, Ман.

ПОРЯДОК БОГОСЛУЖЕНЬ о. Л. Гуменюка.

11. Неділя. Початок Великочого в 9 год. рано. Богослужения і сп. Причастя в Геплап Парк.

В суботу сповідь в 3 год. вечорами.

18. Неділя. Богослужения і сп. Причастя у Тиндял.
25. Неділя. сповідь у 8 год. рано. Богослужения і сп. Причасти — Малантон.

Тудалл, Ман

ЦЕРКОВНИЙ УСТАВ НА 1933 РІК.

11. Нед. 3. Посту (Хрестопоклонна): Голос 7 Утр. Євав. 7. (Іоана XX: 1—10). Літ. Ап. Жид. IV. 14—16 і V. 1—6. Євав Марка VIII: 34—38 і IX: 1.

18. Нед. 4 Посту: Голос 8. Утр. Єв. 8 (Іоан XX: 11—18) Літ. Ап. Жид. VI: 13—20 Євав. Марка IX: 17—31.

21. Середа. Покаяний

25 Нед. 5. Посту: Голос 1. Утр Єв. 9. (Іо. XX: 19—31). Літ.: Ап. Жид. IV 11—14. Євав Марка X: 32—45.

Квітень.

1. Неділя Квітня: Голос 2. Всенощне. Утр. Євав. Мат. XXI: 1—11 і 18—17. На Утрені пєвда Каноном благословення хлєв. Літ: Іоана Зол. Ап. Филиски IV: 4—9. Євав. Іо. XII: 1—18.

Український Релігійний дво-тижневик в Канаді.

ВІСТНИК
THE HERALD

THE HERALD Box 3684 WINNIPEG, MAN.

РІК XI. WINNIPEG, MAN., MARCH 15th, 1934 ВІННІПЕГ, МАН., 15-го БЕРЕЗНЯ, 19 ЧИСЛО (195) 6

Сімдесять Літ Життя Впреосв. о. Митр. Василя Липківського

Їх ВИСОКОПРЕОСВЯЩЕНСТВО
о. ВАСИЛІЙ ЛИПКІВСЬКИЙ,
Митрополит Київський і всієї України.

Перший Митрополит відродженої Української Православної Церкви, Високопреосвященний Архиепископ Василь Липківський родився 20-го березня, 1864 р. в селі Попудні, Липовецького повіту, в Київщині, на Україні, в сім'ї священика Константина Липківського, що вийшов з Галичини (з над Золотої Липи). З 1879-79 вчився в Уманській бурсі, з 1879—84 р. в Київській Духовній Академії, яку скінчив з ученим степенем учителя Богословія. В році 1890 призначений учителем релігії до гімназії в Черкасах, а 1891 р. 20 жовтня висвячений в сан священика; року 1892 призначений на настоятеля (пароха) Липовецького Соборя і інспектора церковних шкіл. В р. 1903 призначений на Директора Київської Церковно-учительської школи, а 1905 р. „за українофільство" усунений в сей посади і призначений парохом Собору св. Покрови на передмістю Соломинка в Київі.

Був обраний головою зїзду пастухового духовництва в 1915 році і за ідральність на иньому був під начальницькою „опалою". але працював учителем релігії по школах.

В 1917 році був знов обраний головою зїзду духівництва і мирян, на якому ухвалено автокефалію Української Церкви. В листопаді сього-ж року утворив „Братство Воскресіння" для здобуття автокефалії, яке скоро перетворилось у Всеукраїнську Православну Церков ну Раду, що скликала Всеукраїнський Православний Церковний Собор 7-го січня, 1918 р. Але через громадську війну він мусів припинитись, а відновлений за гетьманщини (в червні 1918 о.) він пішов до бук Росіян, Українців з нього вигнано, і ухвали винесено волю Української Церкві, яких, розуміється, Українська Церква не визнала.

Року 1919 Україною опанувала Радянська Влада, що оголосила відокремлення церкви від держави. В квітні 1919 року при найбільшій участи Всч. о. Василя Липківського вибрана була 2-га Всеукраїнська Православна Церковна Рада для заснування українських парафій, в якій він був заступником голови. В тому-ж році 9-го травня за його настоятельством відбувась перша українська Служба Божа в Миколаївському Соборі, на Печерську, в Київі.

В день св. ап. Петра і Павла став настоятелем св. Софійського Собору в Київі і брав найактивнійшу участь в заснованні українських парафій, перекладі церковних Богослужень на українську мову і організації керовництва Українською Церквою, а також в тяжкій боротьбі з російським епископатом на Україні за волю Української Церкви за се заборонено йому служити. Але Всеукраїнська Церковна Рада пішла не вважати російський епископат ад своїх архипастирів і тому не звертати уваги на їхні заборони, а подбати про утворення власного епископату.

В жовтні, 1921 р. обрано його на Всеукраїнськім Церковнім Соборі — Митрополитом Київським і всієї України.

Більшість свого митрополичого служіння провів він у подорожах по парафіях і хоч може половину часу був під забороною виїзду з Київа. відвідав не менше, як 500 (пятьсот) парафій (а деякі й по кілька раз) а благовістям про Українську Церкву. Та ніяка Церква, як національна й соборноправна не подобалась большевицькій владі, особливо не мила була їй вдяч Впреосв. о. Митрополита і в 1927 році на Соборі влада поставила умову соборові усунути Впр. о Митрополита від митрополичого служіння.

Під сією вимогою знято з Впр. о. Митрополита тягар митрополичого служіння і з того часу працю його в Українській Церкві припинено. — Тепер Впр. о. Митрополит перебуває на спочинку в місті Київі серед тяжких матеріяльних і моральних обставин.

В СПРАВІ ВІДСВЯТКОВАННЯ ЮВІЛЕЮ ВПРЕОСВ. МИТРОПОЛИТА о. ВАС. ЛИПКІВСЬКОГО.

Щоби гідно відзначити особу Високопреосвященого Митрополита о. Василя Липківського з приводу його сімдесятьлітнього ювілею уродження, Консисторія пропонує Всечесним Отцям Духовним, як слідує:

1. Відправити молебень за здоровля Високопреосвященого Отця Ювілята в кождій своїй громаді і молити Господа Бога, щоби продовжив йому віку та помір зносити ті терпіння, — так душевні, як і фізичні, — які йому приходиться зносити через тяжке положення Рідної Церкви і її вірних на Україні.

2. Виголосити відповідну промову-реферат про відродження і заснування Української Православної Церкви та про її заслуги, які Високопреосвященний о. Ювілят має за собою як апостол і первосвятитель Рідної Церкви.

3. Занятися розповсюдженням портретів Високопреосвященого о. Митрополита Василя та його „Історії Української Православної Церкви", яку Консисторія видала з нагоди Ювілею.

Церковні громади і їх уряди та взагалі всі вірні Української Православної Церкви в Канаді зволять взяти повну участь у відсвятковання Ювілею о. Митрополита і так віддати честь основателя і найбільших Синів Українського Народу.

Дано в Вінніпегу, дня 15 березня, Р.Б. 1934.

КОНСИСТОРІЯ УКРАЇНСЬКОЇ ГРЕКО-ПРАВОСЛАВНОЇ ЦЕРКВИ В КАНАДІ:

Прот. С. В. Савчук, голова.

За звідомленням з Кампанії за Ювілейним Фондом глядіть на сторові 3-ій.

ГЧ-КП.

КВІТКИ ПРИ ДОРОЗІ.

Релігійність Українського Народу.

Великий Піст... А так Великдень!

В свідомого Сина, в свідомої Дочки Українського Народу наведені вискази, Українського Народу наведені вискази, се велика справа. Адже се Великий Піст! А сеж Великдень, а не шобудь!

Се в тих, що в їх душі є Вівтар Божества. В людей щиро релігійних.

Але ані наш Великий Піст, ані Великдень не має ніякого значіння для чужинця.

Не має значіння і для тих Українців, що стають чужинцями для свого народу — для його Церкви, для його культури, для його душі. Для його минувшини і будучности.

Оровіднють нам наші поважні старі Матері і Бабусі, що був час, коли з першим днем Великого Посту кожда українська господиня мида запоначливо все, що було в хаті — лави, скриню, всю хатню обстановку, всю посуду і всі річи, якими в хаті орудують. І говорила вона мадій донечці:

— Треба все помити, тай ще добре, щобн не лишилось нічого мясного, нічого „скромного"... Бо се Великий Піст почався.

І мала донечка вже знала, що Великий Піст, то час великого обовязку. Час стриму. Час контролі над всіми забаганками. Мясниці — час для свого тілесного вдоволення, а Піст — для піднесення своєї душевної вартости, для набажения її до праведности, до Бога. На теж отсе все миють...

І всі розуміли тоді, що Піст не є ніяким лихом, ні тягарем. Ні! Се був Обовязок, великий Святий Обовязок! Провести піст по вимогам звичаю — се велика гідність!

Так! Саме отте життя вкладало в зміст посту окреме поважне значіння. Бо тілько до великих хвиль люде доми свої прибирають.

А тут прибиран і дім і душу. З вимитим домом входив чистий, поважний настрій в душу кождого члена родини

Про забави, про танці не допускалося тепер думки. Гріх же! Закон заборонає!...

Чи розумієте ви нині, кілько благородного святого, здорового змісту мало тоді життя? Отте почуття обовязку! Отте щире відхилення себе вимогам закону! Отта здержливість — і в виборі страви і переведению вільних хвиль...

Було тоді таке, що строгійші в між наших бабок і прабабок постили декотри середи, або пятниці нічого не ївши.

І не відважився тоді ніхто лихою думкою подумати, що вони за богато обовязку берутъ на себе. Ні! Всі дивилися на них поважно, шануючи їх щирість. Їх стремління до совершенства.

Пятого тижня в середу вечером відбувається в церкві покаяние богослужения зване „Поклонами". І там на початку канону еже співаєсь:

— Як маю починати плач над ділами мого грішного життя? Який початок має бути мого плачу; але Ти, як милосердний, дай мені сльози покаяння. — А за тим співаються Тропарі.

Тропарів богато. А по кождім тропарі земний, глубокий поклін.

І в кождім селі, в кождім місті йшли на „Поклони" всі, хто лише міг. Йшли з почуття обовязку. Так треба! Звичай велить. Закон приказує... Так і повинно бути!...

І питав старенький дідусь, бабуся старенька, які не могли вже відповісти на кождий Тропар поклоном:

— Чи сподобить нам Господь дочекати ще і до других Поклонів?...

Такі Поклони — сей вечір з поклонами Богослуженням, се було велике релігійне переживання. Таке переживання, яке облагороднює душу, переороджує її зміст на кращий.

В Страстний Четвер приходить підчас посту друге вечірне Богослуження — Страсти Господні. Читаесь тоді 12 Страстних Євангелій.

Се вже початок самого Великого Свята, що починаєсь спомином про муки і смерть Христа, а закінчуєсь Його воскресенням.

Пятниця — винесення „Плащениці", яка лежить на середині Церкви, окружена свічками і цвітами. І Церква до самого вже Великодня не зачинюється — ні в день, ні в ночи. Міняються сторожі, що доглядають Церкви і свічок, а кождий з народу дбає, щобн в день, чи в пізно вечером зайти і поклонитись Гробу Господньому.

Се також велика свідомість релігійного обовязку. Велике, святе релігійне переживання.

І були знов між нашими бабусями і дідусями люде, що повечеряшли в Страстний Четвер, постячи вже до самого Великодня, не приймаючи ніякої поживи. Сей дводенний піст звали „Великодницею".

Коли я пригадую нині тих щирих наших дідів і прадідів, тих наших щирих бабусь і прабабусь, то мої голова сама перед ними схиляється. Се були люде глубокої побожности!

Богато подібного, великого, високо культурного, святого я бачу в житню мого Українського Народу.

Коли виздні в поле господар вперве сіяти на весні і благословив зерно, скропляючи його свяченою водою...

Коли дочка, виходячи замуж, кланяється батькови-матері глубокими поклонами, а батько з матірю благословлять її (чи сина) на нове життя...

Коли господар дому на Йордан р-кроплюючи будинки свяченою водою, бажае для цілого свого дому Божого Благословення — то чи не є все те ознакою великої, здорової релігійної культури нашого народу?

Так! Се та культура, без якої життя буде убогим і слабим. Буде порожнім. Се та культура, якої можуть нам позавидувати чужі народи.

Ще мале слово на закінчення...

- Не самим хлібом живе чоловік, але і Словом Божим — казав Син Божий. Двох хлібів треба — одного для тіля, другого для душі!

І та наша глубока побожність, се той душевний хліб. Се якраз те, чим моральна частина чоловіка має бути сильною.

Та скаже хтось з вас, Читачів та Читачок:

— Була побожність, але поруч неї була велика несвідомість національна, політична ...

А я скажу:

— Так! Несвідомість була! Тільки треба до тої щирої побожности додати не буденної свідомости, а яка тоді велика життєва сила зявилась в житню народу! Ніхто не перемін би її!

Велика побожність зі здоровою буденною свідомістю, се доперва велика сила. Але відберіть від буденної (світської) свідомости релігійний зміст, відберіть правдиву побожність, а люде при всій свідомости не будуть мати рівня культурних людей. В їх очах не буде ніяко душевного змісту. Їх душа буде порожна.

І порожним, бездушним, поверховим буде кождий вчинок їх життя. Глубоких душевних переживань в них не буде. Ані далеких глубин життя не зарають, ані до дональдуеннях висот не піднесуться. І коли напре на них буря, вони впадуть.

Але не впаде народ, який дбає про хліб і для тіла і для душі.

Так я думаю. А як ви, Читачі і Читачки, думаете?

СВЯТЕ ПИСЬМО НАСПІЛО.

Одна місіонарка в Африці побачила тамошнього тубільця, який ішов просто до неї. Він був зодягнений в шкіри і вів за собою козу. Він відложив на бік спис, привязав козу до дерева і спитав

— Біла пані, чи Святе Письмо вас прийшло?

— Хіба ви перенялися Святим Письмом? — спитала місіонарка.

— О так, — відказав він. — Міа сьвященик мені отсі картки паперу і навчив мене слова „Бог так полюбив світ, що віддав Свого Єдинородного Сина". Я чув, що Святе Письмо прийшло, тому ішов через дять днів, і прийшов отсю козу, щоби за неї купити Святе Письмо.

Тоді місіонарка показала йому Святе Письмо і знайшла рядки, які він перед хвилею повторив:

— Дайте мені сю книжку, — просив він, — а ви беріть собі мою козу.

І він відійшов з книжкою притиснувши її до серця, зі словами:

— Святе Письмо! Божа книга. Він заговорив! Він заговорив до нас в нашій рідній мові.

І він поніс Святе Письмо в далекі джунглі, куди нога місіонаря не заходить.

ПРО ЩО МИ ЗАБУВАЄМО.

Турист оглядаючи великі робітні в Кейп Тавн. Полудневa Африка, побачив гурток Африканців, які йшли до роботи. Між ними зауважав він одного вельможного, здорового мущину, який помідився дуже поважно.

— Хто е той чоловік? — спитав турист.

— Се е син короля, — пояснили йому, — і він про се завсігди памятає

А як часто ми забуваємо в дорозі нашого життя, що ми є синами і дочками Христа, найбільшого короля королів, — самого Бога?

Як з Вашою переплатою на бікучий рік? Постарайтеся, щоб переплата за „Вістник" була заплачена наперед.

Портрети Митрополита Василя Липківського.

Портрет (побільшена фотографія), розміру 16х20 цалів, з пересилкою ... 2.25

Такий самий портрет, розміру 11х14 і 7.5 Малі образці з о. Митрополита можна набути в о. парохів за зложенням відповідної жертви

Замовлення і гроші на фотографії слати на адресу:

Rev. P. MAYEVSKY,
772 Magnus Ave. Winnipeg, Man.

Канорські Українці ведуть перед в збиранню Ювілейного Фонду і других кличуть до збірки.

І. СВІТЛИЙ ПРИМІР КАНОРСЬКИХ УКРАЇНЦІВ.

Українська православна громада в місточку Канора, Саск., парохом якої є Всеч. о. Д. Кирстюк, зрозумівши велику вагу Ювілейного Фонду, — постановила зібрати між своїми членами на Фонд пятьсот долярів. Більша половина сеї суми вже зібрана, а решта вовсім певно буде зібрана в коротцім часі. Коли взяти під увагу, що канорська громада числом членів невелика, як рівнож, що ще має довг на своїй церкві, то треба сказати, що її збірка є дійсно похвали гідна.

ЙОСИФ ДОРОГОЙ,
Канора, Саск. Зложив на Фонд $25.00

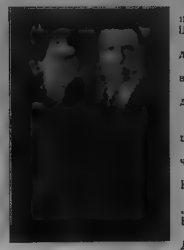

П-тво А. СВИНАРЧУКИ,
Канора, Саск. жертвували на фонд $50.00.

Але канорські Українці не задовольняються тим, щоби лише вони виконали свій обовязок супроти Рідної Церкви. Вони хочуть, щоби його гідно виконали також другі громади. В виду сього вони, порівнявши свої сили з силами других міських громад, кличуть такі громади до пожертв на Ювілейний Фонд:

Громаду в Едмонтоні, на $500.00.

Громаду в Саскатуні, на $250.00.

Громаду в Ріджайні, на $250.00.

Дві громади в Вінніпегу (громада при Соборі св. Покрови і громада св. Михайла), на $1,000.00.

Канорці вірять, що їх поклик не буде голосом вопіющого в пустині.

ІІ. ХІД ЗБІРКИ.

Замітніший з присланих збірок та жертв від минувшого числа були такі:

Церковна громада в Брендон, Ман. (збірка) ..	**$128.00**
Збірка о. Е. Уляна	**75.00**
Робілн, Ман. (збірка Комітету до якого входили пп. М. Слюзар і Теодор Садовяк)	**67.15**
Збірка о. Т. Кисілюка	**31.35**
Збірка о. Д. Ф. Стратійчука в (місфі, Алта.	**19.50**
Тідор, Саск. (збірка, яку прислав о. Березіцький)	**17.00**
Транскона, Ман. (збірка новозорганізованої громади)	**17.75**

ІІІ. НОВІ КТИТОРИ, ФУНДАТОРИ І ДОБРОДІЇ.

В. Д. Ташюк, Глес, Саск.	**$100.00**
Пайство А. Свинарчуки, Канора, Саск.	**50.00**
Іван Стефанюк, Канора, Саск.	**25.00**
Паиство Дмитро Худяк, Канора Саск.	**25.00**
Йосиф Дорогой, Канора, Саск.	**25.00**
Паиство И. Адамів, Норкавй, Саск.	**25.00**
Евген Т. Ваврииюк, учитель, Ст. Джуліен, Саск. ..	**25.00**
Пані Марія Ваврииюк, учителька, Ст. Джуліен, ..	**25.00**
Свящ. Е. С. Уляи, Геффорд, Саск.	**25.00**
Паиство Тимофійчуки, Гласлин, Саск.	**25.00**
Свящ. Д. Д. Лешишин, Торонто, Онт.	**25.00**

ІV СПИС ТОВАРИСТВ І ОРГАНІЗАЦІЙ, ЯКІ ДО ТЕПЕР ПРИЧИНИЛИСЯ ДО ЗБІРКИ ЮВІЛЕЙНОГО ФОНДУ:

а) Жіночі Товариства.

1. Українське Жіноче Товариство, Тарнополь, Саск.
2. Українське Жіноче Товариство, Шіго, Саск.
3. Українське Жіноче Товариство, Дробот, Саск.
4. Українське Жіноче Товариство, Пайн Ривер, Ман.
5. Українське Православне Сестринство, Пайн Ривер, Ман.
6. Українське Жіноче Товариство, Сопофф, Саск.
7. Українське Жіноче Товариство ім. О. Кобилянської, Саскатун, Саск.
8. Жіноче Т-во ім. О. Кобилянської, Росбурн, Ман.
9. Українське Православне Сестринство, Росбурн, Ман.
10. Жіноче Т-во ім. Лесі Українки, Ст. Джуліен, Саск.
11. Жіноче Товариство св Ольги, Гроиліл, Саск.
12. Дівоче Т-во ім. Лесі Українки, Гроиліл, Саск.
13. Відділ Союза Українок Канади в Виндзор. Онт.
14. Жіноче Т-во ім. Лесі Українки, Форт Френсис, Онт.
15. Жіноче Т-во ім. Ольги Кобилянської, Міхам, Саск.
16. Жіноче Т-во ім. Лесі Українки, Ледиин, Ман.
17. Жіноче Т-во при Укр. Прав. Церкві в Бюфорд, Алта.
18. Сестринство при Укр, Прав. Церкві в Редвотер, Алта.
19. Жіноче Т-во ім. О. Кобилянської, Редвотер, Алта.

б) СУМК.

1. Союз Української Молоді в Тарнополь, Саск.
2. Союз Української Молоді імени Сагайдачного, сотня . 28, Ст. Джуліен, Саск.
3. Союз Української Молоді ім. Петри Могилн, віддія 29, Шортдейл, Ман
4. Союз Української Молоді в Пайн Ривер, Ман.
5. Союз Української Молоді, в Гласлин, Саск.
6. Союз Української Молоді, Віддія 43, Гроиліл. Саск.

в) Инші товариства, крім церковних громад та братств:

1. Товариство ім. Т. Шевченка, Сторджіс, Саск.
2. Товариство Український Народний Дім, Виндзор, Онт.
3. Запомогове Товариство „Вевінна Номін". віддія 6, — Виндзор. Онт.
4. Український Народний Дім в Пайн Ривер, Ман.
5. Українське Товариство ім. Юрія Федьковича. Росбурн, Ман.
6. Українське Драматичне Т-во в Гроиліл, Саск.
7. Український Народний Дім ім. І. Франка, Гроиліл, Саск.
8. Тов. Укр. Нар. Дім ім. І. Франка, Дуфрост, Ман.
9. Т-во ім. Михайла Грушевського, Редвотер, Алта. (Дальше буде).

V. ГОЛОСИ ПРО ЮВІЛЕЙНИЙ ФОНД.

Збірковий Комітет в Брендон, Ман., пише:

Ми Брендонці постановили зібрати на Ювілейний Фонд 100 долярів. Декотрі громади можуть подумати: „Добре вам збирати, як у вас може не такі тяжкі часи, як де инде, а до того велика громада, отже маете з кого збирати". А воно правду сказать, то і в нас не такі рожеві часи, як хтось собі може подумати. Наша громада має заледви сорок членів, а таких, що працюють в сих тяжких часах, можна порахувати на пальцях одної руки. До того наша громада тримає стало учителя Рідної Школи через 20 років. Має також Народний Дім, за который платимо що року 1.0 дол. податків. Також побудували церкву, котра коштує 7 тисяч долярів, отже легко зрозуміти, які в нас річні розходи. Але поминувши се, як наші члени довідались, що проголошено кампанію за збірку Ювілейного Фонду, то таки зараз вибрали Збірковий Комітет з пятьох членів і взялись до роботи завзято і щиро. Вони перевели збірку, яка принесла $128.00. Жертвували всі, кілько хто міг, навіть хлопці і дівчата. Отже думаємо, що ми свій обовязок виконали. — Апу, громади нашої Рідної Церкви, покажіть свою свідомість і жертвенність не тільки словами, але й ділом. Як ваша громада більша, то зберіть більше, ще й з надзвичкою, так як і ми, а побачите, що зберемо не тільки пятнайцять тисяч, але ще й з додатком. Тоді ми покажемо, кілько нас в Канаді не лише до рахунку, але й до діла. В нашій громаді говорять, що така збірка повинна відбуватися кождого року на якусь добру ціль. Через неї ніхто не збіднів би, а користь була велика, як для релігійної, так і для національної справи. Ачу, спробуйте так, як ми, а побачите, що піде вам так легко, як і нам

Комітет Збірковий: — П. Шигігельський, М. Галайко, А. Федорук, Д. Шапка, М. Селлях.

КОНСИСТОРІЯ УКРАЇНСЬКОЇ ГРЕКО-ПРАВОСЛАВНОЇ ЦЕРКВИ В КАНАДІ:

Прот. С. В. Савчук, голова. **Свящ. Д. Ф. Стратійчук, секр.**
Прот. В. Кудрик, заст. гол. **Мир. Стечишин, заст. секр.**
Йос. Богоніс, касієр.

Гроші й листи висилати на адресу:

CONSISTORY OF THE UKRAINIAN GREEK-ORTHODOX CHURCH OF CANADA.
479 Andrews Street, Winnipeg, Man.

„ВІСТНИК"
Релігійний часопис для Українців в Канаді
Виходить 1го і 15-го кожного місяця.
Видає Українська Православна Видавнича Спілка.
Передплата: В Канаді — $1.50 на рік.
За границю — $2.00 на рік.

THE HERALD
Published semimonthly by the
Ukrainian Orthodox Publishing Company
Subscription per annum:
In Canada — $1.50. — Foreign — $2.00.

Адресуйте: — Address:
The HERALD, Box 3664, WINNIPEG, MAN.

ЯК ВИГЛЯДАЄ ЖИТТЯ НА УКРАЇНІ.

II.

В попередній статті ми бачили, як виглядає селітряний стан життя під большевицьким правлінням, а тепер послухаймо, що Велс бачив переїжджаючи через Україну. Беремо інтересніші місця.

Дуже незвичайно вражало, — каже Велс. — що чим дальше віддалявся ми в Україну, що колись була „Засіком Росії" (шпихлірем), тим менше було поживи, а більше голоду з-кождої сторони. Годинами поїзд пересувався окольницями, що дуже нагадували Північну Дакоту, або Саскачеван, а тою хібя рідницею, що як далеко сягнуло око, всюди були буряни.

Господарські будинки розвалювалися, без дахів, огорожі поникші, вони без коліс. господарські прилади порозкидані — видно, що і їм „капут". Селяне з нещасним виглядом, ноги пообвязувані лахами. Йдуть з безцільним виглядом, дивлячись на поїзд без усміхи. Коли пасажирів махали до них руками, але не бачили відповіди.

Ніхто з нас не знав, які трагедії тут діялися, коли уряд примушував людей лучитись в колективи і коли ліквідовано „кулаків".

Раз, або два денно мінали ми поїзд тягаровий, наладований так званими „кулаками" (селянами-господарями), яких заслали на Сибір, де їх ліквідує Природа, або куля дограбує а лісовім таборі.

Вигляд людей, що їхали в вагонах, в них перевозять скотину, був жалю гідний. В Америці не дозволяють перевозити осень, чи худобу (скоту) без належитого для неї спочинку, де звірят забирають з поїзду, годують, напоюють і лишають, щоби прийшли до себе. Навіть, коли везуть їх на заріз до Шікаго, з ними обходяться людяно, а коли захочує, забирають в окремі відділ. скоти вилодорівно.

Але не так в на Україні і Північним Кавказі.

Стиснені, як сардинки, без якихбудь санітарних заосмотрень, і лише з тою поживою, і водою, яку люде самі з собою взяли, їх везуть в їхніх домів в найгірші околиці підбігункої Росії. Сяке таке поняття про голод, про масове вимовження, про бунти і масове винищування людей в тих сторонах знайде читач в „Литерари Дайджест" з 28 січня, 1933.

Нам припало переїздити через Україну і Кавказ підчас самого голоду в липні 1932 р. З вікон було видно, як діти їли траву. Дітей в розпухлими животами можна було бачити в Африці, але се перший раз довелося мені видіти білих людей в таїм стані.

Тоді саме були в большевії дві Американки, що оглядали сю країну, панни Марія Діджайн і Анна Крістенсен. Ми тоді про них не знали. Та ось як вони описують большевію:

„— При одним столі сидло пятьох совітських урядовців, вгощаючи себе дорогими цигарками і кусками чоколяди, покритими доброю сметаною. Як се розходиться з комуністичними оповіданнями про пожертвовання себе для цілого мас. Про той самий анахом ми перед нагодували, коли доводилось бачити опухлі з голоду російських дітей, що лізуть рачки, їли траву, лижов кінді.

Голод в Росії заперечають, але правда таки покажесь — хоч дав Волтера Дюранті (большевицького кореспондента) забере богато часу. ніж він її пізнає.

В 1933 р., 7-го липня, професор Ришард Салет, з університету в Шікаго, видав заклик до помочі Україні і Північному Кавказови. Він заявляє, що минувшого року найменше 10 мілюонів людей згинуло від голоду в тих околицях.

Чи Дюранті відповіде на запит, чи так склалося, але в новоркськім „Таймсі" з 9-го липня, 1933 р. появилась його доненення в таким заголовком: „Червоні випрадлюють терпіння Росіи".

Дальше Дюранті дуже хитро пояснює, чому большевики цілком не дбають про терпіння народу. Порівнавши велику страту життя підчас війни з більшою стратою, яка енійшла через „ліквідацію" кулаків. Дюранті каже:

— Та повимо всего того, всі, що тут гинуть, не належать до найчуших, найбідажайших і найлодших. Се найстарші і найслабші. Се аргумент боякорій. від Союз Совітських Республік є в суєстві дикої Анї і пропонівою: За одну копійку одно життя — сотню літ означувалося в царській Росії вартість життя. Нема питання, що жите тут тяжко від недодання і через слабости, що з недодання повстають, одначок Кремль (большевицький уряд в Москві) по фінятичному відить, що все те терпіння оплатиться.

Волтер Дюранті ненавидить такого звичайного слова, як „голод"; він не хоче тапож згадувати, що Кремль, себто Сталів з кождистичною партією, жиють, як голодані когути (півні), коли мілюони невинних людей не тілько вимирають, але вже домерли від того, що він зве „недодання".

Сталін постановив „ліквідувати" старих людей, хомбя їх були й мілюонів. І кождий, хто памятає царські часи, часи кнута (канчука), є „старий". Коли цар бив свій нарід багогами, то Сталів січе скорпіонами.

Таке оповідає Велс про те, що вдало ся йому переїзлом бачити про життя на Україні.

Окремо оповідає він, що одного разу приказано було зачинити всі вікна в поїзді, з пояснением, що країна небезпечна і хтось може кинути бомбу.

Підчас той-ж самої подорожі в одному місци прийшов „капут" поїздови, отже поки полагодили, був час оглянути ярмарок, на якій тоді большевики сяк так дозволяли. І ось що там було:

Хтось продавав до краю зморену свиню. Дехто по одній курці. І коли ми заплатили півтора доляра за оден помідор, то яка ціна була курки, чи свині? Між залізними річками не було нікого нового, що найменше в третих рук. Поломані замки, заржавілі старі ключі, а що мало окрему ціну, то купка заржавілих цьвяків та шрубок. Оден чоловік розклав на листку три цвяхи для продажі. Бачив жінку, що з одним помідором виглядала купця.

Вже більше було хліба — тоненьких копійок (легто вже їх паляницями). Та коли ми оглянули пекарню, то показався там найбільший брук. Сміття видно в тісто! Його місили в хліб...

Велс через цілу книжку підчеркує, що всюди хліб з сміттям, з трісками, з усім, що лише можна собі уявити.

Одно одно звернуло увагу Велса на ярмарку.

Серед ярмаркової дадоші були дві групи сліпих музикантів-жебраків, що грали на гармоніях. Перед ними стояло по горщикови, куди люде вкидали, що хто дас.

Одна група співала побожні, чи вигалі поважні пісні і в її горщику лежав хрест, а друга була безбожницька і сліпих людей такими-ж жартами, піснями і приказками.

І що-ж? Кругом безбожницької групи збиралось найбільше дітей і такі старші, які що хвиля вибухали голосним реготом. Але горщик був порожний.

До групи другої підходили люде з поважним виглядом і кидали в горщик, що хто міг — гріш, чи що в кожна.

З того видно, — каже Велс, — що е богато людей, які мають Богу і релігію і виявляють се, де можна, хоч не всюда можуть відважитись свою релігійність показати.

Трохи Гумору на Доказ Правди.

Був час, що галицькі українські „патріоти" вживали церковно-славянської тарабанщини навіть у щоденній мові. До таких „патріотів" належав також о. Шпаковський, ректор греко-католицького семінаря у Відні. Коли йому скінчилися літа служби, він пішов на денсю і замешкав у Галичині. Тут він постійно уживав церковної мови навіть до селян. Одного разу довелося йому переходити через село. Було се по дощі. Серед дороги побачив він велику калабаню, котрої ніяк не годен був обминути. Тоді він рішився іти прямо через болото, хотяй не знав глибини калюжі. Припадково надійшов старенький селянин з другої сторони, Священик побачивши його, запитав тою самою мовою, на якій той селянин цілі свое життя слухав відправ у церкві, т. е. старославянською:

— Рци убо мні, рябе Божій, аще возможно бреніе сіе перегрязти без повреждения сапогов?

Селянин витріщив очі, неначе цурілі, дале ніяк не міг зрозуміти, про що священикові ходило. Він чимскорше здійнив капелюх, тричі перехрестився дуже низенько вклонився тай каже:

— Прошу ласки Господа Бога і его мосця, я по німецьки не розумію.

Се стара історія, але дуже повчаюча для тих, хто ще й нині тримається погляду, що в церкві має бути збережена старославянська мова.

ТЯЖКА ЗАДАЧА.

— Релігія, — писав Луначарський до своїх безбожницьких банд, — є неначе цвях. Коли ви вдарите його по голові, він глубше залязнть. Ви мусите затягти його від корпіня.

Однак се ще не є доказане в Росії, що таке корчування релігії в можливе.

ФРАНЦУСЬКІ ПРИПОВІДКИ.

Хто недивиться наперед, знаходиться позаді.

Ті, які сіють несправедливість, збирають ненависть і пімсту.

Той, хто пропускає більше, чим він вартує, сам собі гірше вяжицюю.

Тай, хто пробує робити, робить більше, чим той, хто має сяку, але її не вживає.

Митрополит Василь Липківський.

БОЖА МАТИ В УЯВЛЕННІ ТАРАСА ШЕВЧЕНКА.

(Проповідь на Благовіщення).

Сьогодня, любі брати і сестри, ми дочитаємо свято Благовіщення Пресвятої Богородиці. Сьогодня Син Божий стає сином Діви, і архангел Гавриіл про се її благовістує. Небесне благовіщення Пресвятої Діви Марії се е той дивний величний мент, коли сталась велика тайна єднання Божої істоти а людською в одну Богочоловічеську особу і сьому єднанню послужила Пресвята Діва Марія.

Який же се мент? Чи се е мент таємної чистої небесної святости, перед яким ми люде повинні прихилятися святам почуттям непорочности зачаття Сина Божого на землі, чи се е мент звичайної людської немочі, та нечистоти, про яку писав цар Давид: „Ось бо в безаконіі мні не зачято і у гріхах породила мене мати моя".

Сьогодня початок нашого спасіння, відповідає на се свята церква. Сьогодня початок того нового святого життя, зеднаного з Богом, яке перетворило весь світ. А хіба початок святого життя може бути грізовним?

Браття! Тепер настали ті часи, коли намагаються знищити все, що є святого і найбільше нападають на початок всього святого, на Благовіщення Пресвятої Богородиці, хотять залити його брудом людської нечистости і безсоромности. Чи-ж браття, в жахом і огидою будемо далеко відкидати від себе сю людську, а краще можe сказати, дівольську безсоромність. Як вогнище свое, як життя свое будемо охороняти святість Благовіщення Пресвятої Богородиці, і нехай як дим розвіються і щезнуть ті, хто повертає в глум і нечистоту святий початок нашого спасіння.

Браття! Се свято Благовіщення я вважаю не зайвим скинути той накелеп з нашого великого поета і провидця Тараса Шевченка, який був щиро релігійною, дійсно християнською людиною і під впливом думок про Благовіщення і життя Пресвятої Діви Марії написав поему „Марія". І за сей твір і суєслі фарисеї і безвірники кидають на Шевченка пляму безвірства, кощунства і т. и Але се цілковита неправда. Хіба може бути бедвірним твір, який Шевченко починає словами акафиста „радуйся, бо ти відродила людей, що в гріхах починались". Хіба може бути докорений в безвірстві, чи кощунстві наш славетний поет, коли він свою поему „Марія" починає такою натхненою молитвою до Богородиці: „Все уповання мое на тебе, мій пресвятий раю, на милосердіе Твое. все уповання мое на Тебе. Мати, вожатаю, святая сило всіх святих, Пренепорочная, Благая"...

Ні, дух великої любови і пошани і справжньої побожности, а не безвірства. чи кощунства наставив нашого поета на сю натхненну молитву. Запевне не дотягатичний твір писав Шевченко, не зайві так звані богословські дослідження. Ні, в тайні Благовіщення він прозрів далеко глибшу правду, правду великої святої чистої Матері на землі, правду „Святої доленьки матері святого мученика Сина". Отсю тяжку доленьку Пречистої Діви Марії, сей хрест, сі кайдани, які вона понесла з того мента, як стрла Матірю своєго мученика Сина і малює перед нами Тарас Шевченко.

Прийшлось Пресвятій Дівї Матері вимести і тяжку убогість і неславу і загрози від людей, найти притулок у пастухів в убогій печері для Сина свого. тікати з ним в чужі краї, а як Він вирос, страждати з Ним, проводити його до хреста, а після Його смерти самотною, одинокою, „сумуючи у бурянї померти з голоду", і се ій, яка відновила рід людський, все життя доглядала і охороняла великого Відзовольника людей, без якого „рабами Бизвольники людей, без якого „рабами бідні рабя і доси мерли-б", підняла дух Апостолів до всесвітнього благовісту.

Але тяжка доленька Матері Христової — се й е іменно те, що найбільш наближає її до тяжкої долі народу, робить її найбільш рідною матірю тих, що в неволі, що в кайданах, що в тяжкій чужині та біді. От через що Тарас Шевченко в своїй поемі „Марія" звертається до неї і з таким щирим благанням за бідний, поневолений, пригноблений кріпацтвом, змученій український народ: „Молюся, плачу і рідаю: воззри, Пречистая, на їх отих окраденіх, слізних невольників; подай їм силу Твойого мученика Сина, щоб хрест-кайдани донесли до самого, самого краю. Достойно-пітаю! Благаю, Царице неба і землі! Вовьми їх стону і полиши благий конець, о всеблагая! А я нездобний, зрештою, як процвітуть убогі села, псальмом і тихим і веселим святую доленьку твою".

Хіба се безвірник так молиться? Хіба се кощунник так пише? Може докорять нашого Тараса, що він відійшов від традиційного перказу і учив собі, що Пречиста Діва Марія „під тином в бурянї померла з голоду". Але хіба не казав Христос відносно Себе, а також безумовно і відносно Своєї Матері „лисиці мають нори і птиці небесні гнізда, а Син чоловічеський немає де голови прихилити". Голодна смерть Пречистої Дівї від людської байдужости хіба-ж вона більш образлива для людей, а ніж смерть на хресті її мученика Сина від людської ворожости?

Пречисту Діву Марію Шевченко уявляе собі в образі нашої-ж таки середньої селянської матері, святої в своїй убогости. чистої в своїй праці, непорочної в своїх мріях і весь побут життя Йосифа й Марії з Сином змальовуе фарбами життя убогої бідолашної селянської сем'ї. Але що тут є грішного. чи кощунного? Що кощунного, коли наші предки, на старовинному образі Благовіщення, який ви бачите в сім храмі, змалювали Пресвяту Діву Марію в менгг Благовіщення і уявлення Архангела Гавриіла за кужелем в веретеном в руках (в св. Софії Київській так іменно і змальовано ставовинний мозаічний образ Благовіщення, що на колонах побіч голосного вівтаря).

Що кощунного, коли наш нарід в любови і пошани до Пресвятої Діви вбирае її в віночок з полових квітів, в стрічки, в намисто, в сорочку вишивану і сим найбільше набижае її до свого серця, до свого рідного життя. Хіба-ж се о-браза для Пресвятої Дівн Марії, що дійсно з бідности в нужді, в умовах трудового життя весь вік свій прожила? Отвого життя весь вік свій прожила? Ото се дійсно образа для Пресвятої Дівы і її мученика Сина, от де кощунство, коли богаті люде з самохвальства, чванъства своїм богацтвом збирають чисту убогу Діву в золоту корону, дорогі шати, уявляють її якоюсь неприступною царицею, якою вона в житгю ніколи не була, дорогих шатів ніколи не носила і далеко ближший не тільки до нашого, а й до її власного життя образ її в віночку з квітів, в стрічках, в намистї, рушником оздобленій, а ніж образ в золоті та дорогих шатах. От де кощунство для Пресвятої Дівн, коли, як пише Шевченко: „перед образом твоїм натуженої пожалуй за кражу, за війну, за кров, щоб братню кров пролити просять, а потім в дар Тобі-ж приносять з пожару краденый покров".

Браття, ми безумовно нічого не можемо сказати і проти дорогої оздоби образів Богородиці, коли се оздоба робиться від щирості і чистоти серця, але мусимо зазначити, що царські убори, золоті корони завжди пригноблювали життя народів, вони тому тяжкі і неприємні були і для Пресвятої Богородиці.

А Тарас Шевченко, що змалював її фарбами нашого народнього життя, змалював з найкращим почуттям пошани і побожности; він не образив Пресвяту Діву. не образає і нашого релігійного почуття.

Пречиста Діва Мати почула натхненну молитву до неї нашого батька Тараса за наш рідний український нарід, вона дала йому терпіння, свій хрест-кайдани донести до самого, самого краю, а ми тепер, беремо' великий церковно-визвольний рух, сходимо в себе духовні церковні кайдани, бо й таких накували люде, — і хочемо бути вільною церквою.

Будемо-ж благати Пречисту Діву Марію, щоб допомогла вона нам і в сій святій справі творити в себе рідну вільну церкву, а її святий образ будемо прикрашувати найкращими чистими почуттями свого рідного життя.

Браття, сьогодня богато в нас приступає до сповіди і св. Причасти. От се є також найкращий спосіб єднання нашого з Христом і Його Пречистою Матірю. Нехай-же се свято Благовіщення і для всіх нас причасників буде початком нашого „спасіння, доброю звісткою про наближення великої радости — Світлого Христового Воскресіння. Амінь.

Трагедія Життя.

Один з давних проповідників малює нам образок людського життя ладом театральних подій. Образок життя незрозумілих людей. Ці ідуть одна за другою, ці ідуть вони звичайно на театральній сцені. А цілий їх вміст від початку до кінця такий:

1-ша Дія: Простий, але гарний дім. До нього вступає молода пара людей, що допеова побралися. Вступає невибагливість в звичаях і поведенню.

2-га Дія: Ведповоління, що дім занадто простий. Входить зависть до других. Входить бажання показати себе пишно.

3-та Дія: Збільшення видатків. Входять перворядні кравчині та французькі модистки капелюхів.

4-та Дія: Сякі верхи панського життя. Найвибагливійші гості. Блеск і винависть.

5-та Дія: Життя приходить до кінця. Звявляється урядова контроля. Виступають кредитори, домагаючись запати довгів. Вступає понижения і сором перед людьми. Вступає гнів Божий. Вступає погорда від знакомих. Вступає смерть. Тут шорокова завіса (заслона, куртина) закриває сцену. Штука закінчилася і світяа гаснуть.

Хіба можна яснійше змальовати неразумні переживання тих людей, що поважно над способом життя не застановляються? Такі переживання бувають не тілько серед богатшої, але і серед бідшої клясу. Вони бувають і в житгю поодиноких людей.

ЄВАНГЕЛІЄ НА ПЯТУ НЕДІЛЮ ПОСТУ.

(Марка X: 32-45).

У той час взяв Ісус дванайцятьох та почав говорити, що з Ним має статися:

От ми входимо в Єрусалим, і Син Чоловічий виданий буде первосвященикам і книжникам і осудять Його на смерть, і виддадуть Його невірним;

і знущатимуться над Ним, і битимуть Його, і оплюють Його, і убють Його. І Він на третій день воскресне.

І підійшли до Нього Яків та Іоанн, сини Заведеєві, кажучи: Учителю, ми хочемо, щоб Ти зробив нам, чого ми просимо.

А Він сказав їм: Чогож ви хочете, щоб Я зробив вам?

Вони сказали Йому: Дай нам, щоб один з правого, а другий з лівого боку у Тебе сів у славі Твоїй.

І сус же сказав їм: Не знаєте, чого просите. Чи можете пити чашу, що я пю, і хреститись хрещенням, яким Я хрещусь?

Вонисм відповіли Йому: Можемо. А Ісус сказав їм: Чашу, що я пю, питимете, і хрещенням, яким Я хрещусь, хреститиметесь;

а щоб сісти у Мене з правого, або з лівого боку, се не Я маю датя, а кому уготовано.

І почувши, десять почали ремствувати на Якова та Іоанна.

А Ісус, підозвавши їх, сказав їм: Ви знаєте, що ті, кого називають князями народів, панують над ними, і старші їх правлять ними.

Але між вами не так хай буде: А хто у вас хоче бути старшим, нехай буде вам слугою,

і хто хоче у вас бути першим, нехай буде всім рабом.

Бо і Син Чоловічий не на те прийшов, щоб Йому послужили, а щоб послужити, й віддати душу Свою за спасіння многих.

ЄВАНГЕЛІЄ НА НЕДІЛЮ КВІТНУ.

(Іоанна: XII: 1-18).

Ісус же за шість день до паски прийшов у Вифанію, де був Лазар умерлий, що його воскресив Він з мертвих.

Справили-ж Йому тут вечерю, і Марта послуговала, а Лазар був один з тих, що сиділи з Ним за столом.

Марія-ж, взявши літру мира нардового, чистого, дуже дорогого, намастила ноги Ісуса і обтерла волоссям своїм ноги Його; господар-же наповнилась пахощами від мира.

Тоді сказав один з учеників Його, Юда Симонів Іскаріот, що хотів Його видати:

Чому-б сього мира не продати було за триста динаріїв і не дати убогим?

Сказав же він се не тому, що дбав про убогих, а тому, що був злодій і мав скриньку і носив, що вкидали.

Сказав же Ісус: Оставі Її; на день похорону Мого вонаналагодила се.

Бо вбогих завжди маєте з собою, а Мене не завжди маєте.

Довідалось же богато народу з Юдеї, що Він там, і прийшли не тільки ради Ісуса, але щоб побачити і Лазаря, котрого Він воскресив з мертвих.

Первосвященики-ж нарадились, щоб і Лазаря вбити.

Бо богато з Юдеїв через нього приходило і вірували в Ісуса.

На другий день богато народу, що прийшли на свято, побачивши, що Ісус іде в Єрусалим,

Узяли пальмове віття тай вийшли на зустріч Йому і кричали: Осанна! Будь-словлять, що йде в Ім'я Господнє, Цар Ізраїлів.

Ісус же, найшовши осля, сів на нього, як писано:

Не бійся, дочко Сіонська, се Цар твій іде, сидячи на молодім ослі.

Але сього не зрозуміли ученики Його спершу, а коли прославились Ісус, тоді згадали, що се було про Нього писано і що так вчинили Йому.

Народ, що був з ним, свідчив, що Він визвав Лазаря з гробу, і воскресив Його з мертвих; через те народ і зустрів Його, бо чув, що Він сотворив те чудо.

ІСТОРІЯ ЦЕРКВИ.

(Зв Е. Семакою).

(Дальше).

Релігійно-моральне життя, богословське образования і церковна література.

В наслідок безграничного деспотизму турецького правительства, що придушив всі свобідній розвій православної церкви, підупало дуже релігійно-моральне життя християн, як також і богословське образование духовенства. Майже всі школи і заклади для образования Турки або просто замкнули, або вони самі знищили ізза цілкового недостатку средств для їх утримання, так що вищу освіту, як і богословське образование можна було набути хіба тільки за границею. Аж лєдви від 1644 р. увійшла в життя богословська школа в Халкє коло Царгороду, а від року 1853 ще одна в Єрусалимі.

Таксамо більшу часть монастирів Турки або знищили, або перестроїли на мошеї, а тим, що лишилися, забрали всі средства до їх утримання. Тільки кількох монастирів було в ліпшім положенню, особливо монастир на Атонській горі, що й нині є осередком черневого життя на православнім сході.

Монахи Атонської горі в 1906 числом около 6000 і після народности Греки, Іберійці, Болгари, Серби, Росіяне й Румуни, з 20 монастирями, головними і кількома скитами або філіями, становлять по нині немов черневу республіку, котрої привілеї поважають навіть Турки. Монастирями і їх маєтками завідує кружок відпоручників тих 20 головних монастирів, маючих на чолі адміністративний комітет в чотирох осіб. Черці займаються не лиш богослуженням, але також рільництвом, промислом і церковною наукою і штукою.

Хотяй положення православної церкви в Туреччині в протягу сего періоду було дуже сумне, хотяй загальне образование дуже підупало, а особливо образование духовенства, то все таки і підчас сього упадку й пониження таможня церква мала світських мужів, що своєю иною учительською і писательською діяльністю зуміли підтримати, піднести і поширювати церковну науку й літературу, передавши її грядучим поколінням. З мужів славянських наук обробляч в сім періоді найбільше: догматику і полемічну, церковну історію і римлетику.

І. Знаменіші догматичні й полемічні писателі Грецькі суть:

1. Геннадій, царгородський патріярх (1453—1464), по кому многі фільозофічних і богословських творів, як згадано вище, уложив начерк віроісповідання православної церкви, і вручив султанові Магометови II.

2. Єремія II, царгородський патріярх (1572—1594), славний в відповіді, даних протестантським богословам в Тібінгену (між роками 1575 і 1581), як і з того, що підпис митрополиго московську на степень патріярхати (1589).

3. Мелетій Пігас, патріярх александрійський, значний оборонець православія перед новизнами латинською) і протестантської церкви († 1603).

4. Гавриїл Север, архиепископ Філадельфії, а столицею в Венеції (1577—1616 р.), що побіч иних творів написав значну книжку „Про сім тайн".

5. Грецький монах Мелетій Сірмиг, що якоо дуже заміткий богослов брав участь у соборі в Ясах (1642), і перегляд чую катехизм Петра Могили при участи патріярха Партенія і згаданого собору. Писав також проти віроісповідання Кирила Люкаріи († 1662).

6. Єрусалимські патріярхи: Нектарій (1661—1672), Доситей II (1672—1707) і Хризант (1707—1732), всі три значні на свій час церковні писателі і полемісти проти латинників і кальвінів. Доситей уложив проти кальвінізму „православне віроісповідання", потверджене собором єрусалимським р. 1672 і одобрене пізнійше цілою церковою.

7. Евгеній Болгарин, спершу учитель богословія в Царгороді, відтак на Атонській горі, а наконець архиепископ в Росії († 1806), дуже даровитий і ученний богослов, написав кілька богословських фільософічних і історичних творів.

8. Антим, патріярх єрусалимський († 1809) і Атанасій з Парос († 1813), оба значні догматики й експегетики.

II. Значніші історичні писателі суть:

1. Грек Еммануіл Малаксус, що написав історію царгородського патріярхату від заняття Царгороду аж до половини XVI віку. Є він також значним канонистом православної церкви в сім періоді; видав також твір „Номоканон", що переведений є на инші мови.

2. Вище згадані патріярхи єрусалимські: Доситей і Хризант, славні також яко історики, імєнно перший через історію єрусалимських патріярхів, послідний через статистику православної церкви.

Мелетій, митрополит Атенський († 1714), котрого церковна історія переведена і на инші мови.

4. Константин, архиепископ Синайської церкви, відтак царгородський патріярх († 1830—1834); помер в 100 році життя († 1859), славний архиерей і ученний муж. Твори його містить церковну історію й археольогію.

5. Фідостей Врієній, митрополит Никомедії, знаний від року 1875 в того, що відвайцов і видав стародавні церковні письма, про котрі думено, що вони затратилися.

III. Значним проповідником є особливо Ілія Мініят, єпископ пельопонеський (1711—1714); потім Никифор Теотоки, котрого покликано до Росії, де помер архиепископом († 1800).

(Дальше буде).

„ДНІПРО"

Орган Української Православної Церкви в Злучених Державах,

виходить 1 і 15 кождого місяця і коштує на рік $2.00.

Передплату висилати на адресу:

"DNIPRO"

1851 Germantown Ave., Philadelphia, Pa

ПРОТОКОЛ

Церковного Зізду Північної Манітоби, який відбувся в днях 8 і 9 мовтня (жовтня в поміч.ком) 1933 року в Дауфін, Ман.

(Дозначення.)

Вітає бувших покликаний до слова о. Грушка, щоби виголосити належну до теми. „Життя парохії".

Життя в наших парохіях зводить ся часто до того — говорив бесідник, що відправляється раз на якийсь час, на місяць, чи може тижня, або в рідше Богослужения Лихе зійдуться, помолять ся Богові, поговорять собі по відправі й розходяться домів.

Тимчасом парохіяльне життя має мати широкий вміст і розтягнене у всіх напрямах в парохії.

Передовсе безперечно мусить сходитись на Богослуження, одиак має сходитися також на різні відправи, спати, обходи тощо. Не лише молитва, Служба Божа повинна нас єднати, але також любов ближніх, любов нашого народу, його героїв, минувшини, його історії. Дехтого парохіяне мусять сходитись часто. Повинна парохія також помнити помершим, що в тім означають братерської любови в патріярхальних часах. Не дівно добрим християнином є той, хто памятав за своїх батьків, які від нас відійшли.

В парохії трафляються бідні люди. Обовязком парохіян є піклуватись їх і тим доказати, що в нас є християнський дух, що ми вміємо любити своїх ближніх. Се конечно треба мати на увазі.

На Богослуження та відправи треба сходитися точно. В нас якоси брак розумінія міри часу. Се нам шкодить, шкодить і справі. Чому ми не можемо собі розложити час на працю, забаву, відпочинок і молитву, а в тім і долженне до церкви? Ми можемо, лиш не хочемо.

Лекшим трафляється легкодумним членами їх обовязків. Замість йти до церкви молитися Богові, люде в той час автами або й возами виїжджається на прогулянку, забаву, в гості й т. д. З того нігто не навчиться бути побожним та релігійним.

В парохії мусить бути карність, послух зарядові й парохові. Мусить бути довіря й взаємна любов. А над усе мусить бути побожність і змагання до удосконалення себе, — до зближення до Господа Бога.

Таке мени більш говорив проповідь.

Після того слідувала резолюції, які були прийняті одноголосно.

Роман Соломон-Дм. Романичич

Церковний Зізд Північної Манітоби висказує свою льояльність до Української Греко-Православної Церкви й її провід, та закликує громади та вірних Рідної Церкви до якнайщирої праці на українсько-церковно-культурному полі.

Юстина Дух — Пилько Германи

Церковний Зізд Північної Манітоби висказує свое признание органові нашої Церкви „Вістникові" за його реалістично-простягу роботу серед українського громадянства в Канаді, та закликує вірних Української Греко-Православної Церкви в Канаді до солідного поперти свого органу.

Дм. Романичич—Ілля Грибловіч

Церковний Зізд Північної Манітоби приступається до уладу Окружних Церковних Зїздів в Пруг, Альберта, в Кенорі, Саскачевані в справі вибудівного фонду Української Православної Церкви в Канаді й заявляє вірних должности всіх сторонь, щоби перевести згадану збірку як найбільшим.

М. Трещик—Ст. Сулятицький

Церковний Зізд Північної Манітоби висказує свое признание „Українському Голосові" за його культурну працю й визнаючу роботу серед українського громадянства в Канаді, взяване його як лійського стороа інтересів українського народу та заклику українській вади до солідного поперти свого часопису.

Марія Грищенко—Ю. Дуда Парохіяльний Зізд Північної Манітоби приступає до створення організації молодечих громад при парохіях.

Резолюцію в справі голоду на Україні прийнято через являющіго — ту саму, яку прийнято на протестацій-ному вічу в салі Собору св. Покрови в Вінніпегу дня 17 вересня 1933 р.

П. Ковтун—М. Гаджосал Церковний Зізд Північної Манітоби свідчучи в населенню полудневих частей Манітоби, Саскачевану й Альберти, яке потерпіло в наслідок неврожаю в важкіше вірних Української Православної Церкви в Канаді приступчися до запомогової акції зарядженої в тій цілі.

Г. Марко—С. Пронин Церковний Зізд Північної Манітоби осуджує пропаганду й роботу комуністичної партії в Канаді як шкідливу й непожадану та важкіше вірних Української Православної Церкви до поборювання всяких проявів комуністичної роботи.

Мих. Дроздовський—В. Перепелюк Церковний Зізд Північної Манітоби осуджує окупацію укр. земель ворогами й заявляє, що український нарід не спокине, доки не увільниться в під усякого ворожого панування.

На закінчення о. Савчук полинував присутним долегатам і гостям за участь у Зїзді, Мироцькому Домови ві за вінайм салі, Сестрицтву св. Анни й парохіянам у Дауфин за гостину та побажав всім здоровля, щастя, любови, згоди та взаємопомочи так у громадських як і церковних справах підкреслив многорічно всіх присутніх, а відтак Найвисчейшому Митрополитові Укр. Прав Церкви о. Никовлаєві, Впресвященійшому Архиепископові Канади й Америки о. Іоанкрові, а також всім вірним, працівникам на полі нашої Церкви.

Молитвою „Достойно є" в українським та британським гимнами закінчено Зізд точно в год. 6 вечером.

Збірка на церковнім Зїзді в Дауфін.

По 2 дол.: А. Ваврищук, П. Ковтун, М. Слюсар.

По 1 дол.: П. Крепкевич, А. Іваєвський, М. Арсенич, П. Кравчук, Г. Басарова, Д. Кушнір. М. Угрин, В. Вартко, Ф. Бейко, о. А. Верих, П. Кравчук, Ю. Калинчук, О. Данильчук. С. Нагрич, В. Гродиль, М. Дроздовський, п. Віхоус, В. Слюсук. А. Фіцич, В. Гуска, вчна Марія Баган, В. Дроздовичч, Н. Карпавинюк, Г. Гладій, П. Скібінюк, В. Кемфоліо, А. Вертоз, Г. І. Марко. Д. Романичич, А. М. Гуменюкий, С. Мучій, І. Гладюга, П. Дроздович, С. Слюсук, Н. Семець, П. Гарнюк, М. Багай.

По 50ст.: І. Стоколетський, Д. Мицук, Ю. Харовський, Д. Коновальчук, п. Грабюк, п-на А. Міщак, пані П. Свінюк, М. Хома, В. Бойчук, П. Вожило, І. Шилгак, В. Перелаюк, С. Прокнк, Н. Бертко.

По 25ст.. М. Скленович, М. Кирпонський, І. Бурик, В. Поліщук, В. Дутчишин, П. Ірак, М. Меранюк, М. Малюта, В. Костинюк, І. Лутчишин, В. Соломон. Анна Лутчишин, В. Кузик, Текля Гаджоса, Анна Гродзік, І. Палямарчук, І. Дуд, С. Сулятицький, Ірина Дутчишин, Ірина Сулятець. Данко Юрцій, Анна Салонин, Одарка Садовик. А. Фик, Елена Микика, Максим Керелюк, Рі. Камфоліо.

По 20ст.: Варвара Оргіюнова.

По 15ст.: В. Мивая, М. Тодорук.

По 10ст.: Марія Орисько, пані Перепелюк, Н. Н., Г. Тодорук, М. Горбулин.

Г. Марко і о. Є. Грищенко, секретарі Зізду

З ЖИТТЯ УКРАЇНСЬКОЇ ПРАВОСЛАВНОЇ ГРОМАДИ В ТОРОНТО.

З днем 1-го січня с. р. громада перенеслася до нового церковного будинку під ч.: 651 Кромфорд Ст. Під церковою є гарна сала в якій можна вести громадську роботу.

Перше Богослуження в новій церкві відслужено на Різдво Христове. Жіноцтво прибрало церкву гарно китицями. При першовиній церкві вірними вирішено чудовим способом цей хор під дірігентурою п. Гассана. На своїм місті треба подякувати членам хору за старання, якого дошали вони ходячи на проби сюди. Всі три дні свят ходили наші члени з колядою, а якої прибуло до каси церковної $240.00.

Колядувало шість груп. Автомобілів для комендантів давали слідуючі: Петро Романко, Теодор Гуменюк, Михайло Матерни, Іван Романко, Іван Зарицький, Юрко Гуменюк і о. Лещишин. Між групами комендантів малася компетиція, хто колядників більше. Признання належиться молодим колядникам, які виграли компетицію а то групі, в яку входили: Проніз Гуменюк, Мирослявка Матерни, Анна Садова, Е. Подольська, Михайло Зарицький, Марійка Хрянко, Орися Романко, Зарівський. Другі групи також гарно поспівали, бо рівнялн в грошах була дуже малепька. По другій

УРЯДОВЕ ПОВІДОМЛЕННЯ.

Громади, які ще не повідомили Комісторію про склад своїх урядів на рік 1934, повинні зробити се негайно, подаючи такі інформації:

1. Повну назву Громади.
2. Місцевість.
3. Котрого дня й місяця відбувався річні збори.
4. Склад уряду:
   а) Предсідник.
   б) Заст. предсідника.
   в) Касієр.
   г) Секретар.
   ґ) Контрольна комісія.
5) Точну адресу кождого урядника.
6) Ім'я і точну адресу уряднока, на якого руки треба висилати листи для громади.

КОНСИСТОРІЯ УКРАЇНСЬКОЇ ГРЕКО ПРАВОСЛАВНОЇ ЦЕРКВИ

Прот. С. В. Савчук, голова.

Адреса:
478 Andrews St. Winnipeg, Man.

ПРИМІРНА ГРОМАДА.
(Вистя, Ман.)

В 1931 році вогрганізувалася в нас українська грако-православна громада і зараз взялася до праці. Того самого часу була поміщинки про се допис в „У. Г". І від того часу нікто й словом не згадав про продовжучу працю згадані громади. Тому я вам собі за обовязок повідомити широкий загал про громадську працю чутейших людей на церковному полі.

Коли ми вже були вогрганізовані з в протягу року приступила до будову праці. Відбувалися Богослужения, — відправляли представлення, устроювали товариські сходини. о. Берик давав поучувні вічити. Хор з Мелві, під проводом пані Берик дав кілька концертів.

Поміно тяжкої кріяк громада протягу року приступила до будови церковного дому.

З початком 1933 року, то є в першій день Різдва Христового, наш парох, о. Берик, відправив перший раз Богослужения в ново-збудованій церкві.

Дня 10 вересня минувшого року громада зняла в своїй новій церкві Вприсоа. Архиепископ о. Іоакима.

В день вінтаці брама була прибрана сосною. Здовж тілянки аж до церковних дверій сосної дерева були накорковані сильо-жовтими стижками. На брамі видній напис „Витай, Владико". По обох боках брами повівали українській і англійській прапори.

Вже перед 10 годиною рано віхалося багато сторонніх гостей, як із Сенкі Лейк, Мелві, Січ, Озаборн, Розборн і Енгусена.

Перед 11 годиною рано місцеві хлопці в комашних строях, в мовчки лентах, з українськими прапорами в руках стрічали на коня Ар-

Маленькі дівчатка супроводжали о. Владику до церкви, кидали йому цвіти під ноги.

В церковних дверях привитав о. Владику місцевий парох, отець Берик.

О. Владика, в супроводі отця Савчука, о. Берика, дітей і старших громадян, увійшов до церкви при звуках церковної пісні відспіваної хором під проводом п. Мучія в Сенді Лейк.

Потім відбувась Архиерайська Служба Божа, яку служив о. Владика в асисті о. Берика й о. Савчука.

Проповіди о. Владики й о. Савчука залишились всім слухачам в памяти на довший час.

Вінтація у Вистї вийшла як найкраще. Зараз по Богослужению відбувся обід на церковній площі, який приладили сестрині при церкві. Пічнє обіду зібрано $04.25 доброзільних жертв.

По обіді о. Берик завізвав присутних до вислухання промов. По черзі говорили: Отець Берик, пан Лідкін, українській сторінк в Сенділейк, о. Савчук і о. Владика.

Не буду переповідати докрем, на яку тему кождий промовець говорив, лише зазначу, що згадані промовці дали случаєм поучувні промови про відродження і діяльність та значіння Укр. Грако-Православної Церкви.

На закінчення дор відспівав многая літа Високопреосвященому о. Владиці, а також всім прибувшим гостям та членам.

Тут складаються щиру подяку нашому прихильникови, Петрови Скавінському, що не пожалів свого часу й коней і привіз сосняку до прибрання брами, як також пострада сестри членим кошток 13 українських прапорів і тільки семь скількох лент. А вокрема щира подяка нашим сестрицям, що вашутували такий гарний обід.

По врхиерайській вінтації громада не заложила рук. Дальше працюе з новою енергією, одно лише прикро, що не має своєї власної домівки і мусить винайматн до представлень, забав і концертів англійську салю, що потягає за собою поважну суму грошей.

На закінчення сезону заряд громади задумав встроїти бавер, котрий відбуся дня 2-го лютого 1934 року.

Завдяки завзятій праці заряду, комітету, членкинь і прихильників з поза громади, зібрано на бавер гарна число річей. З браку місця ся год тут вичислити всіх жертводавців, як рівнож тих, які занимались розпродажею тикетів.

Всім жертводавцям, продавцям тикетів і тим, що купували тикети заряд громади склада щиру подяку. Загальний прихід в бавру виносив $136.70.

Чистого доходу осталось $124.35.

По сніданню розіграли шанолий громадяни, гості і молодь провели вечерок на товариських розмовах та гарній забаві.

За заряд громади,
Дмитро Вовк, голова.

ВАЖНЕ ДЛЯ ЦЕРКОВНИХ

ЛІТУРГІЯ
Святого Іоанна Золотоустого
на мішаний хор
написав
Олександер Кошиць.
Ціна 1.50. Для книгарень до-
брий опуст.

Маємо також малу число примірників Служби Божої Стецика. (з тих моїх). Ціна $1.00.

Висилаємо лише за готівку або С. О. Д.

The P. Mohyla Ukrainian Institute Box 1868. Saskatoon, Sask.

ПРАПІЛЬНА ВЕЧЕРА.
(Давфін, Ман.)

Дня 30 жовтня, 1933 Укр. Православна Громада св. Юра в Давфін працювала свого пирога о. Гриншку, який обслуговував нашу громаду через два роки і тепер повіз до Едмонтону на парохію.

Того вечера відбувався спільна вечеря, устроена членкинями Сестрицтва св. Анни. Членки і членкині прощали в сумом о. Гриншку і його дружину та його діточок, бо вони на два роки їх праці тут в Давфін богато труду положили для добра і розвою нашої громади.

Хай милосердний Господь надгородить їх за се щастям і здоровлям і най дасть їм сили працювати на полі Рідної Церкви ще на довгі літа.

Парафіяни.

ПРЕСОВИЙ ФОНД „ВІСТНИКА".

Васьків В., Ердат, Сиск.	.50
Збірка на принятю з н. В. Чо-ботар, Едмонтон,	5.00
П. В. Чоботар, Едмонтон,	5.00

ПОРЯДОК БОГОСЛУЖЕНЬ
о. Б. Алексюка.

Березень.
25. Неділя — Гардінтон.

Квітень.
1. Неділя Квітна. — Роза.
8. Великдень. — Вайте.
9. Світлий Понеділок — Толстой
10. Світ. Вівторок. — Сенклів.
15. Неділя. — Гардінтон.

Адреса: Толстой, Ман.

ПОРЯДОК БОГОСЛУЖЕНЬ
о. А. Вернна.

25. Нед. — Косів. — Вел. сповідь.
25. Нед. — Косів. — Вел. [illegible]ідь.

Квітень.
1. Неділя — Шильвей. — Великодня сповідь.
2. Понеділок — Ленкрд. — Великодня сповідь.
6. Вел. Пятниця — Розборн в 9 год. вечиро.
7. Благовіщення — Вистя. — Сніг. пасок 12 голкня в пол.
Мелві сяч. часов 4 год. попол.
8. Великдень — Сенді Лейк пос. 8 год. рано.
9. Світлий Понеділок — Вистя
10 Світлий Вівторок — Мелві.
Мелві, Ман. — Тел. 132—4.

ПОРЯДОК БОГОСЛУЖЕНЬ
о. П. Залеринюка.

Березень.
23, 24 і 25 — Елвика — Сповідь.
27 — Вевкая — Сповідь.
28, 29 — Сиятон — Сповідь.
31 —і квітня — Шортлайд — Спов.

Квітень.
2 — Петлюра — Сповідь.
3 — Гилберт Плейнс — Сповідь.

Адреса: Давфин, Ман

ПОРЯДОК БОГОСЛУЖЕНЬ
о. Л. Дячина.

Березень.
25. Неділя, сповідь у 8 год. рано. Богослужения і сп. Причаста — Малантон.

Тундаll, Ман

ЦЕРКОВНИЙ УСТАВ
НА 1933 РІК.

Квітень.
1. Неділя Квітна: Голос 2. Всенощна. Утр. Євам. Мат. XXI: 1—11 і 15—17. На Утрені перед Каноном благословення доок. Літ: Івана Зол. Ам. Филиян IV: 4—8. Євам. Іх. XII: 1—18.
5 Великий Четвер Літ. св Василя Великого в Вечірню. Читання: 2 кн. Мойсея: XIX: 10—19; Йова XX-XVIII: 1—33; XLII: 1—5. Іоіл: VIII: 4—11. Апостол : 1 Кор. XI: 20—32.

ЦЕРКОВНИЙ КАЛЕНДАР
НА 1933 РІК.

БЕРЕЗЕНЬ.

16 П. Евтропія, Кл.
17 С. Гераскима

18 Н. Нед. 4 посту. Мч. Конона.
19 П 42 муч. в Аморії.
20 В. Василія Єфрема, пп. Пала
21 С. Поклонн. Трофіміта еп.
22 Ч. † 40 мч. в Савест.
23 П. Кондрата
24 С. Софронія

25 Н Нед. 5 посту. Трофим пов.
26 П. Никифора
27 В. Пп. Василіята Нурс.
28 С. Св. Олександра мч. Апулія
29 Ч Мч. Савина, Юліяна
30 П. Алексія ч. В.
31 С. Лазарева Суб. Кирила Єр.

Квітень.

1 Н. Нед. Квітна. Хрисанта.
2 П. Івана мч. Сергія
3 В. Ікона Іспанія.
4 С. Наснія священуч.
5 Ч. Вел. Четвер Ікона
6 П. Вел. Пятниця Пп. Захарія
7 С. Вел. Суботь. Благовіщення

8 Н. Великдень
9 П. Світлий Понеділок
10 В. Світлий Вівторок
11 С. Марка і Кирила
12 Ч. Івана Лєств.
13 П. Іпатія вп., Ноли митр. кнв.
14 С. Марії Єгип.

Євам. Мат. XXVI: 2—20; Івана XII: 3—17; Мат. XXVI: 21—39, Лук. XXII: 43—45; Мат. XXVI: 40—75 і XXVII: 1—2 Вечером Утреня Страстів. 12 Евангелій з двоненями, після чого дзвони умовкають.

Великий Суботь: Благовіщення Пр. Діви Марії Утреня: Євам. Луки І: 39—49 і 56; Літ. св. Василя Великого в Вечірню і Благословіння хлібів. Після входу 12 паремій. Замість „Святий Боже" „Всі тї, що в Христа опостигнулись—. Ап. Римлян VI: 3—11; І Жид. II: 11—18; Євам. Мат XXVIII: 1—20 і Лук І. 24—38. Замість Херувимської: „Нехай мовчить всяка плоть чоловіча" [illegible] „Достойно" — „Не [illegible] Мати". Після Літ. благословення хлібів, пшениці, вина і олею.

У вечір читання Дїянь Апостольських. Після сього, — а коли зачнеться, то досвіта в День Пасхи, перед Воскресною Утренею — правиться місточолуюношиця, після якої пшеницю занесеться до вівтаря і кладеться її на престолі, де вона остає до Відання Пасхи.

8. Неділя Пасхи (Великдень). В 12 год. в ночи (коли обставини не позволяють, то пізнійше) хрестний похід виходить з церкви і, обійшовши її три рази, спиняється перед зачиненими дверми церкви і починається Воскресна Утреня. Почавши в Великої Єктенії, Утреня продовжується в церкві. Літургія св. Івана Золотоустого. Замість „Святий Боже" — „Всі тї, що в Христа.." (Тих через цілий світлий тиждень). Апостол, Дїяння І.: 1—8. Євам. Івана І.: 1—17. (Читається на різних мовах) Після Літ. свячення паски. Після загальної молитви освячується Артос, який через цілий світлий тиждень [illegible] в церкві, або серед церкви в кутї в обозом Воскресення. Артос обносяться довкола церкви при хрестнім обході у всі дні паски. Райські двері відчинені через цілий світлий тиждень. В сей тиждень загальниця.

Вечірня у всіх рядах. Вміз в Євангелію. Перший Вселенський Собор постановив на протязі цілої Пятдесятниці не клякати.

9. Світлий Понеділок Служба така сама, як у неділю Паски. Ап. Дїян. І.: 12—17 і 21 —28; Євам. Івана І.: 18—28; Після Літургії буває хрестний похід довкола церкви.

10. Світлий Вівторок Служба така, як у попер. Ап. Дїян. II: 14—21; Єв. Лук. XXIV.: 13—35.

15. Неділя Томина Утр: Єв. Мат. XXVIII: 16—20. Літ. Ап. Дїянія V. 12—20. Єв. Івана XX.: 19—31. Пізніше мірошення розділяється Артос.

Український Релігійний дво-тижневик в Канаді.

ВІСТНИК
THE HERALD

THE HERALD
Box 9634
WINNIPEG, MAN.

РІК XI. WINNIPEG, MAN., APRIL 1st, 1934. ВІННІПЕГ, МАН., 1-го КВІТНЯ, 1934. ЧИСЛО (196) 7

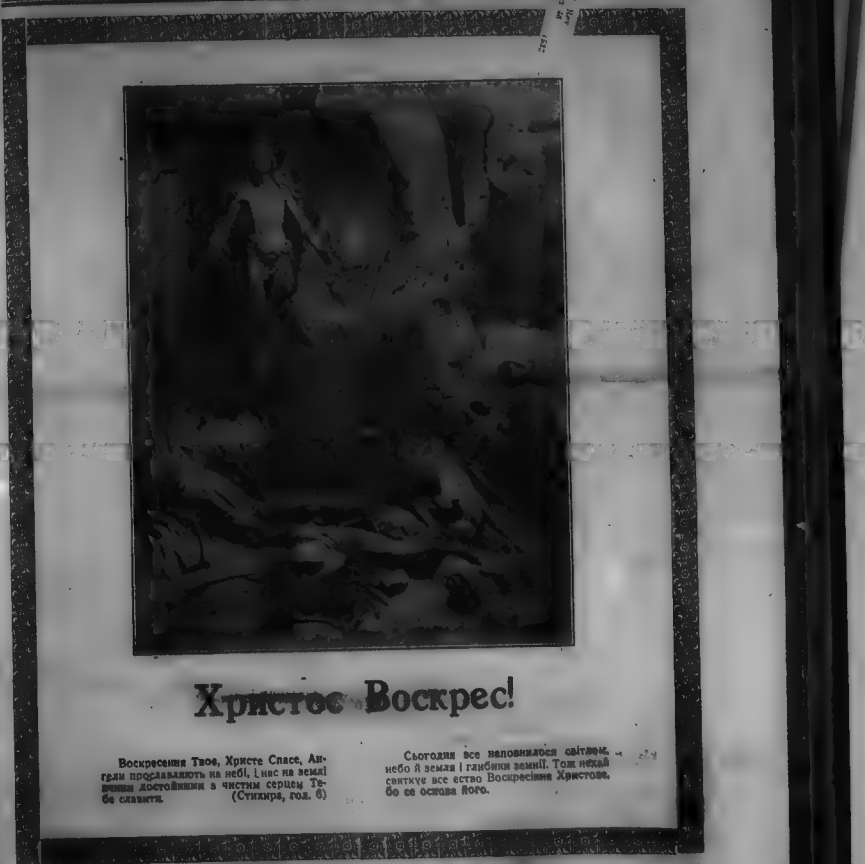

Христос Воскрес!

Воскресения Твоє, Христе Спасе, Ангели прославляють на небі, і нас на землі вчинив достойними з чистим серцем Тебе славити. (Стихира, гол. 6)

Сьогодня все наповнилося світлом, небо й земля і глибини земні. Тож нехай святкує все естао Воскресіння Христове, бо се основа його.

За повідомленням з Кампанії за Ювілейним Фондом глядіть на стороні 3-ій.

СПОМИН

ПРО ВПРЕОСВ. О. МИТРОПОЛИТА ВАСИЛЯ.

Ще й досі, а пройшло вже кілька літ, як я Його бачив, стоїть ясно перед мною Його образ — повний життя, енергії й самопосвяти.

І досі лине Його, вогненне, повне любови до рідного краю проповідницьке Слово зденить в моїм умі, а серцю придає бадьорости й каже: Будь певний, що й неситий не вирве на дні моря поля, ясна наша правда, встане воля.

Невтомний в праці був наш духовний Батько. Не сидить в Київі у затишку, в безпристанно розїздже по Україні, від села до села, від міста, до міста, та їде в першу чергу туди, де громади вірних найгустіше огорнула ворожа темрява та своїм ширим батьківським словом спровадже ясне сонічко на душі вірних.

Не було громади, хоч будяб вона найбільш темною, яка після звістки до неї Впреосв. о. Митрополита не прикладалась би зараз же до Української Православної Церкви, а всі громади в той час підлягали московському церковному керівництву.

У Київі Впреосв. о. Митрополит бував тільки гостем на великі свята — як Великдень, Різдво Христове, Пр...о Божої Матері (храмове свято св. Софійського Собору) та Покрова Божої Матері (день відродження Української Православної Автокефальної Церкви), а все переходив розлоті степи українські, часто навіть пішки з палицею в руках, як правдивий український Апостол, голосячи слово Правди Христової і народньої.

І треба не мало дивуватись енергії старенького Батька, який за несповна чотири роки відвідав біля 500 парафій, а в деяких бував й по кілька разів, як в парафіях міста Київа і инших великих міст.

Своїм ширим, простодушним відношенням до вірних, ясним повним гамбокого змісту словом патріярхальним виглядом і довжним погядом велнав собі о. Митрополит велику любов серед вірних, які скрізь стрічали Його, як любого батька, що потішить їх завкуренних, додасть снлянвости до праці, загоїть рани.

Приїзджаючи в село, не замикається Впр. о. Митрополит в домі священика, в йде між вірних й простим, а щирим словом зразу зеднує для Української Церкви вірних, зразу „сліпі прозрівають, криві починають ходити" і громада виходить правдивого Христа, що любовію огортає й рідний український народ.

Те-ж не замикається Впр. о. Митрополит з духівництвом для споживання давіз Божих, а сідає посеред народу за довгими столами, де підчас спільної братської трапези (обіду) єднається в народом та й ще долає навчання, яке на браком часу не було витолошене підчас Богослужения.

Та ворог Христа та й рідного краю не спав. Він бачив, як густою сіткою українських парафій покривається Україна, як великий вплив має вогненне слово Впр. о. Митрополита тай рішив в корінні підтяти ту велику працю, той великий здвиг українського церковного і народного відродження.

Він кличе Впр. о. Митрополита до Харкова, щоб заборонити Йому виїзд в Київ і розїзд по Україні. З заменитим духовном і очима повними сліз виправляли київські громади Впр. о. Митрополита до Харкова, на авдіенцію до представників уряду, думаючи, що вже в останнє бачуть дорогого Батька, що може в безмежних просторах Сибіру чи лютих Соловецьких лесах прийдеться старенькому коротати вік.

І не було кінця радости вірним, коли прийшла телеграма, що Впр. о. Митрополит вертає назад до Київа. Був се будничний робочий день. Блискавкою пробігає вістка громади міста Київа і на подвір'ях перенесли любого Батька перед престол св. Софії, щоб подякувати Богові, що Він неушкоджений вернувся. Було се літом; велике подвір'я церковне було густо вкрите квітами, які при зустрічі Впр. о. Митрополита падали перед Ним, як ознака щирої радости і любови.

Але не судилось Впр. о. Митрополитові довго вести своїх овець по добрих українських лвах. Під натиском рядвалу 2-ий Всеукраїнський Церковний Собор був змушений звільнити Впр. о. Митрополита від несення тягарів митрополичого служіння. Повіряючи в гарні обіцянки уряду, в думкою, що будуть більше сприятливі умови для поширення Української Церкви тай під впливом своїх молодущих — Собор погодився на увільнення о. Митрополита. Але обіцянки не здійснились, вадії зависись сьогодні, як загально відомо Церква в повному загоні.

Не знаю, чи з огляду на те, що Впр. о. Митрополит зовсім не бере участи в праці церковній, чи може з деякої пошани і признання до Него, як до людини високо вартної — сильні світу сього батьки лишили його в спокою в місті Київі, де Він й живе серед важких матеріяльних і моральних обставин.

Будеш Батьку панувати
Поки живуть люде,
Поки сонце з неба сне
Тебе не забудуть.

о. П. М.

ЗМІНИ В УПРАВЛІННІ ПРАВОСЛАВНОЇ ЦЕРКВИ В ПОЛЬЩІ.

Від 1 до 3 березня с. р. у Варшаві під головуванням митрополита Діонисія відбувся сесія Св. Синоду. На сесії в засіданнях брали участь архиепископи Теодосій Віленський, Одесандер Поліський і Олексій Гродненський.

Св. Синод призначив Архиепископа Гродненського Олексія (Громадського) правячим епископом Волинської епархії з осідком архиепископа Волинського і Кременецького від 15 квітня, 1934 року.

Вікарному епископові Кремянецькому Симонові надано титул епископа Острозького з місцем замешкання в Дерманському монастирі на Волині в характері настоятеля монастиря.

Вікарний епископ Волинський Полікарп залишається епископом Луцьким з місцем осідку в Луцьку.

Епископа Камінь-Коширського Антонія (вікарного Полісько епархії) призначено ректором Православної Духовної Семинарії у Вильні з титулом епископа Камінь-Коширського вікарного Полісько епархії.

Архиепископ Олексій (до чернецтва Олександер Яковдевич Громадський) народився 1-го листопада, 1882 р. в селі Покулові, Більського повіту на Підляшші, син псаломщика. Науку побирав в холмській духовній школі і Семинарії, і в Київській Духовній Академії, яку скінчив 1908 року по першому розряду — магістрантом.

В вересні 1922 року архимандрит Олексій був висвячений в епископи на Луцьку епископську катедру, яку таким чином було відновлено, правда як вікарну, після 210 років її сирітства.

У січні 1923 р. епископ Олексій відбував з Кремянця до міста Гродна для керування Гродненською, а потім і Віденською епархіями. 21 квітня 1923 року епископ Олексій був призначений епископом Гродненським і Новогрудським, а 3-го червня 1928 р. був возведений у сан архиепископа.

Дня 5-го березня с. р. від Української Парляментарної Репрезентації Волині вислано на імя архиепископа Олексія (Громадського) привіт такого змісту:

„Ваше Високопреосвященство!

„Українська Парляментарна Репрезентація Волині витає Вас, як нового архипастиря Волині, і вірить, що Вашим Високопреосвященством і вірними дідає до повної згоди. Хотіли б бачити в особі Вашого Високопреосвященства того правячого Епископа Волині, який би заспокоїв прагнення українського народу — служити Службу Божу на своїй рідній мові й управління епархією побудував на началах соборности та тих традиціях нашого народу, що змінюють єдність Православної Церкви в Польщі та провадять її до світлої будучини.

„З синовію любовію схиляємо свої голови і просимо молитов Вашого Високопреосвященства.

„В імени Української Парляментарної Репрезентації Волині — Голова Української Парляментарної Репрезентації Волині посол сойму П. Певний і секретар посол сойму Ст. Скрипник."

НАЙМЕНША РИТВИНА.

Др. Чарлес Г. Біхер, славний як ритвинщ і винахідник ритвичного апарату, помер в віці 79 літ. Одно з його найбільше замітних осягнень було відриторання цілої „Молитви Господньої" на плиточці завбільшки головки шпильки Букви були тільки 560 тисячних частей завдовжі, але 412 букв і розділок, які дають шістьдесять два слова, так чітко вирізані, що з тої пяяти можна було робити друковані відбитки.

Як з Вашою передплатою на бічний рік? Постарайтеся, щоб передплата за „Вістник" була заплачена наперед.

Портрети Митрополита Василя Липківського.

Портрет (любительна фотографія), розміру 16х20 цалів, з пересилкою ... 2.25
Такий самий портрет, розміру 11х14 1.75
Малі образці з о. Митрополита можна набути в о. пароха за зложенням відповідної жертви.

Замовлення і гроші на фотографії слати на адресу:

Rev. P. MATVIEVKY,
772 Magnus Ave. Winnipeg, Man.

„ДНІПРО"

орган Української Православної Церкви в Злучених Державах, виходить 1 і 15 кожного місяця і коштує на рік $2.00.

Передплату висилати на адресу:
"DNIPRO"
1801 Germantown Ave., Philadelphia, Pa.

В часі Великодних Свят не забувайте за Рідну Церкву і жертвуйте на Ювілейний Фонд.

ДОРОГІ БРАТТЯ І СЕСТРИ!

Стоїмо в порозі найбільшого Свята, яке християнський світ знає, — Свята Воскресення Христового.

Святкуючи се велике Свято - пригадаймо, що Христос Своєю святою побідою над Смертю дав і нам, послідувателям Його, життя вічне. А життя те кождий з нас може осягнути праведним життям, добрими ділами.

А чи може бути більш дознесене, більш освящене діло, чим те, щоби поширювати науку Христову серед людей, щоби будувати Царство Боже на землі?

Таку роботу робить Рідна Церква українського народу, таку роботу роблять всі ті, які помагають Рідній Церкві — словом чи ділом — виконувати її завдання.

Саме тепер переводиться збірка на Ювілейний Фонд Української Православної Церкви в Канаді. Обовязком кождого православного Українця й Українки в вложити на Ювілейний Фонд таку жертву, на яку їх стать. Хто ще до тепер не зложив своєї жертви, нам зложить її з нагоди Великодних Свят. Се відносться так до поодиноких вірних, як і до церковних громад та до тих товариств і організацій, які при наших церквах істнують, або які погодяться в тою роботою, яку Українська Православна Церква робить.

Дорогі Браття і Сестри! Стрічайте й обходіть Свято Воскресення Христового з чистим серцем і спокійною совістю. Жертвуйте на ціль Ювілейного Фонду і виконайте свій обовязок супроти вашої Церкви!

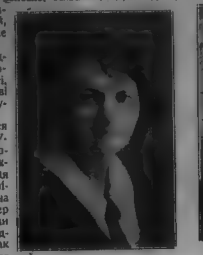

Пам М. Е. ВАВРИНЮК (з іконою). учителька, Ст. Джуліян, Саск., жертвувала на Ювілейний Фонд $25.00.

ЕВГЕН Т. ВАВРИНЮК, учитель, Ст. Джуліян, Саск, жертвував на Ювілейний Фонд $25.00.

II. ХІД ЗБІРКИ.

Замітивши з присланих збірок та жертв від минувшого числа були такі:

Збірка о. Л. Дячини	$31.70
Тиндал, Ман. (Збірка)	17.40
Мелвіна, Саск. (частинна збірка)	20.00
Рідкіїв, Саск. (СУМК $25.00, а Жіноче Т-во „Доньки України" $10.00)	35.00
Рекад, Саск. (збірка Комітету)	20.00
Толстой, Ман. (збірка)	40.60

III. НОВІ ДОБРОДІЙ.

М. Материк, Торонто, Онт.	$25.00
Свящп. А. Берик, Менкз, Ман.	25.00
Свящп. В. Апонюк, Толстой, Ман.	25.00

IV. СПИС ТОВАРИСТВ І ОРГАНІЗАЦІЙ, ЯКІ ДО ТЕПЕР ПРИЧИНИЛИСЯ ДО ЗБІРКИ ЮВІЛЕЙНОГО ФОНДУ:

(Продовження).

а) Жіночі Товариства.

20. Жіноче Товариство ім. О. Кобилянської, Тілор, Саск.
21. Жіноче Т-во ім. Ольги Кобилянської, Норквей, Саск.
22. Жіноче Т-во при Укр. Прав. Церкві, Едмонтон, Алта.
23. Жіноче Т-во ім. Ольги Бесарабової, Гдеслин, Саск.
24. Жіноче Товариство ім. Лесі Українки, Робкін, Ман.
25. Жіноче Товариство, Брендон, Ман.
26. Жіноче Т-во при Укр. Прав. Церкві, Егремонт, Алта.
27. Жіноче Т-во „Доньки України" — Ріджайна, Саск.
28. Жіноче Т-во при Укр. Прав. Церкві, — Айтуна, Саск.
29. Жіноче Товариство св. Ольги, Толстой, Ман.

б) СУМК.

7. Союз Української Молоді, відділ 9, ім. Богдана Хмельницького, Гроняя, Саск.
8. Союз Української Молоді, відділ 16, ім. Симона Петлюри, Мерідейл, Ман.
9. Союз Української Молоді, відділ 44, ім. Івана Богуна, Бруквіл, Саск.
10. Союз Української Молоді, відділ ?9, Норквей, Саск.
11. Союз Української Молоді, відділ 41, імени Івана Мазепи, Ріджайна, Саск.

в) ИНШІ ТОВАРИСТВА, КРІМ ЦЕРКОВНИХ ГРОМАД.

І БРАЦТВ.

1. Дїточе Товариство при Українській Православній Церкві в Росборн, Ман.
2. Недільна Школа при Укр. Прав. Церкві, Коців, Ман.
3. „Взаїмна Поміч", відділ 15, Едмонтон, Алта.
4. „Взаїмна Поміч", відділ 9, Брендон, Ман.
5. „Взаїмна Поміч", відділ 14, Шіго, Саск.
6. Український Народний Дім, Толстой, Ман.
7. „Взаїмна Поміч", відділ 27, Толстон, Ман.

(Дальше буде).

V. ГОЛОСИ ПРО ЮВІЛЕЙНИЙ ФОНД.

Свящ. А. Берик:

„Відносно п-ні Ф. радісно мені довідомити нас, що збірка йде вперед. Парохіяне мого округу не здержавши заклику Консисторії, і громада Розборн, вже вислала гроші на руки Консисторії. Збіркою зайнтересувати церковний Уряд. В Косові продовжується колектування від поодиноких осіб, мимо того, що громада вже внесигнувала $100.00 зі своєї каси. В околицях Ленард, Шелвелей, переводить збірку п. Ріґсиф Осецький. Менші і Сендилейк кажуть: „І нам треба щось робити" і я певний, що зроблять. „Недільні Школи", котрі існують від початку мого побуту в сім округу, висилають або вже вислали свої збірки від себе. Гроші вони збирали підчас кождого Богослужения і катехизації, а тепер тільки укладали вислати на Ювілейний Фонд, через свій заряд. Меді витаївде, що Консисторія буде примушена продовжити кампанію.

Тут подаю мій плян, як зібрати Ювілейний Фонд:

З 25-ти священників вісім обслуговує по одній міській громаді. 17 священників обслуговує таке саме число округів. Коли 17 округів зверне з себе по $400.00 то буде $6,800
8 міських громад по 200.00 1,600
На кождий округ пять Недільних Шкіл по 5.00 .. 425
Вісім міських Недільних Шкіл по 5.00 40
Двайцять пять пан-отців по 25.00 625
З кождого округа один ктитор, один фундатор і один добродій 2,975
З кождої міської громади також по одному ктиторови, фундаторови і добродієви 1,400
Прихильникам, симпатикам, СУМівцям, Жіночим Товариствам і иншим лишається зібрати лише малу суму, а то 7,135

Разом 15,000

П. Михайло Материк, Торонто, Онт. „Щоби хоч маленькою жертвою причинитися до тої великої праці, яку веде серед українського народу Українська Православна Церква, жертвую від себе на Ювілейний Фонд $25.00. Вірю, що український православний загал щиро відзветься на заклик Рідної Церкви і тим дасть доказ своєї жертвенности й свідомости".

КОНСИСТОРІЯ УКРАЇНСЬКОЇ ГРЕКО-ПРАВОСЛАВНОЇ ЦЕРКВИ В КАНАДІ:

Прот. С. В. Савчук, голова. Свящ. Д. Ф. Стратійчук, секр.
Прот. В. Кудрик, засл. год. Мир. Стечишин, зает. секр.
Йос. Богоніс, касієр.

Гроші й листи висилати на адресу:

CONSISTORY OF THE UKRAINIAN GREEK-ORTHODOX CHURCH OF CANADA
470 Andrews Street, Winnipeg, Man.

„ВІСТНИК"
Релігійний часопис для Українців в Канаді
Виходить тричі і 15-го кожного місяця.
Видає Українська Православна Видавнича Спілка.
Передплата: В Канаді — $1.50 на рік.
За границю — $2.00 на рік.

THE HERALD
Published semimonthly by the
Ukrainian Orthodox Publishing Company
Subscription per annum:
In Canada — $1.50. — Foreign — $2.00.

Адресуйте: — Address:
The HERALD, Box 3584, WINNIPEG, MAN.

РАДУСТЬ ВЕЛИКОДНЯ.

Нехай же небо достойно вітшається, а земля нехай радується, нехай святкує весь видимий й невидимий світ, бо воскрес Христос, радість вічна.

(З першої пісні Канона св. І. Дамаскина).

Великдень, се Свято Радости!

Щоб радість сю відчути в цілій повноті її, треба протиставити їй той смуток і горе, які огорнули Апостолів та Учеників в день Страстей і Смерти Ісуса.

Бо Той, при чім Народженню співали Ангели; Той, до дитячих стіп Якого припадали мудрці й князі світа сього; Той, Який проголосив Себе Сином Божим — Той висів тепер роспятий між двома розбійниками, мов Сам розбійник.

Місія Його, здавалось, закінчилась нічим. Більше, як нічим — соромом і смертю.

Він проповідував Любов, а впав жертвою Ненависти. Навіки пожаднитись Правді, — а Неправда над Ним верх узяла. Звав Себе Сином Божим, а Бог не спас Його від Хреста

Отже не тільки Смуток, але й Розпука й Зневіра!

Тимбільше, що один з них зрадив Його, а другий тричі відрікся. А всі вони в часі небезпеки розбіглись і лишили Його Самого серед воротів Його.

Але третього дня їх смуток в радість обернувся;

Жони-мироносиці пішли до гробу, щоб намастити Тіло Ісуса, — але Тіла не застали. Натомість побачили двох Ангелів, які промовили до них: „Чого шукаєте живого між мертвими? Нема Його тут. Він воскрес!" (Лука XXIV: 5-6).

Марія Магдалина, не знайшовши Тіла Ісуса в гробі, заливалась гіркими сльозами, бо думала, що вороги взяли Його. І їй то перший звився Воскресший Ісус. І їй то перші звістки Воскресіння Ісус. і промовив: „Маріє!—Йди ж до братів Моїх і скажи їм: Я ідУ до Отця Мого й Отця вашого, і до Бога Мого й Бога вашого" (Ів. XX: 17).

Апостол Клеопа й ще один йшли в Єрусалиму на село Емаус, щоб бути як найдалі від місця Смутку. В дорозі зявився їм Ісус і вони пізнали його в ломанню хліба.

А вечером того самого дня зявився Ісус Апостолам при замкнених дверях і привитав їх: „Мир вам! Як післав Мене Отець, так і Я посилаю вас... прийміть Духа Святого". (Ів. XX: 21-22).

Отже смуток в радість обернувся! Зневіра розвіялась, а сумнів розбився. Тоді вперше продукали отті найкращі, найбільш радісні слова, які має мова людська:

Христос воскрес! Воістину воскрес!

Радости той яка наповнила серця Апостолів на вістку Воскресення Христового, не можна ні описати, ні розказати. Її можна тільки відчути серцем і душею щирого, віруючого християнина, правдивого ученика Христового.

Радість та й нині наповнює серця мільйонів людей по цілому світу.

І сьогодня слова „Христос Воскрес" не стратили свого значіння. Протягнено, вони лунають що раз голосніше, що раз сильніше. Вони доходять до найдальших закутин нашої землі. Вони стають надією що раз більшого числа людей.

Слова „Христос воскрес" пригадують цілому світові, що Правда поборола Неправду. Що Любов сильніша від Ненависти. Що Життя має владу над Смертю.

От тому таким радісним, таким повним Надії і Віри є свято Воскресення Христового.

Щоби відчути ту Радість і Віру й Надію в цілій повноті їх, треба виконати одну виногу — одну тільки. Треба відновитись духом Правди і очистити почуття наші.

Як співається в Великодній пісні:

„Очистьмо почуття, — й побачимо Христа, що сіне недосяжним світлом Воскресення, і проказує: „Радуйтеся"! (3 першої пісні Канона св. Івана Дамаскина).

Хай отже кождий з нас, обновившись духом Правди й Любови, проголошує цілому світові радісну вістку:

ХРИСТОС ВОСКРЕС!

І НАРІД НАШ ВОСКРЕСНЕ.

Великдень!

Рік-річно наш нарід український святкує се велике свято Воскресення Христового, — свято перемоги добра над злом, свято високої, змістом глибокої ідеї Воскресення, — тоб то оживлення померлого, повернення знов до життя мученого, роспятого і вбитого...

В світ панують неправда й зло; жертвами їх бувають не тільки поодинокі люде, але й цілі народи. Цілі народи не рідко „терплять муки невинні" від других народів, якими керують своєрідні книжники й фарисеї, сучасні Анни й Каяфи. В своєму заслілленню, в облудному ході розумінню своєї правди ті проводирі цільковуть свій нарід на другий — і спільно нищать його, слабшого, роспинають, вбивають.

А сучасні Пилати тільки вмивають свої руки, спокійно дивлячись на Голготу, та облудно повторяють слова про самозначення...

Наш народ український також є жертвою того напучочого у світі зла й неправди. Скільки мук пережив він, скільки тяжких тортур зазнав від своїх сусідів — народів та їх урядів! Тепер він, як Христос, лежить мертвий, прибитий, припечатаний, зі сторожею при гробі, бо ті, що роспяли його і в гріб положили, самі собі не вірять: чи часом не встане. Він, що носить в собі вічні життєві сили, не вмре на віки. Його смерть є видима, тимчасова. Він — воскресне! Воскреше із себе, із своїх сил, „вогню іскру великого" і воскресне! Воскресне до життя вільного, вічного на свойй рідній українській землі.

„ВІСТНИК" є хлібом душі кождого православного України. Але, щоби він міг стало і на час виходити — треба, щоби його читачі не залягали з передплатою!

А як Ваша передплата?

Воскресення з Мертвих.

Темний, хто по смерти встати не гадає;
Темний чоловік, що про смерть не думає.
Вічні сонця сходу
Глянь йому у слід!
Вечером заходить,
А рапком знов сходить.

Вийди геть на поле, глянь кругом на ниву
Запитай — що робить зимові засіви?
Зимою гниють,
Весною ростуть,
Так і тіло тіло,
Що згнило, вотдіхо,
Наново верне до життя.

Ожив мертвець бувши чотири дні в гробі,
Як Христос закликав, звучи його к собі;
І знов прийде час,
Що кождого з нас,
Покличе грімкою
Архангел трубою,
Щоб стати усім на суд.

Щоб сталось, коли би на суд всі не встали
Доброї заплати, які карн-б не мали;
Але прийде час,
Що кождий із нас,
Дістане заплату —
Гірку чи богату,
І правда ісповниться вся.

Христос Воскрес!

Христос воскрес! Радіють люде,
Бо надійшов веселий час.
Бо вже у лісі видно квіти
Такі гарненькі, мов альмаз.

„Христос воскрес!" лунає всюди
І всі радіють у сей час.
„Славить Його!" — говорять люде.
„Ісус Христос воскрес для нас!"

Христос воскрес! Радіймо люде
Її Христа любімо без кінця,
Бо Він воскрес і ми воскреснем
Для неба, вічного вінця.

ОБОВЯЗОК БЛАГОВІСТЯ.

Ісус Христос, зявившись Марії Магдалині по Своїм воскресінню, сказав їй: „Йди й скажи братам Моїм, що Я йду до Отця Мого й Отця вашого..."

А перед вознесінням Своїм сказав Апостолам: „Йдіть і навчайте всі народи".

Йди і скажи...
Йдіть і навчайте...
Сей обовязок, — обовязок благовістя, — Ісус Христос наложив на кождого з нас. То кождий з нас має ширити між людьми вістку про Христову науку і Його воскресіння. Про все те, що Він зробив для нас.

ЗЕРНО ВОСКРЕСІННЯ.

Кождий гріб представляє зерно воскресіння, якого ніяка сила не годна знищити. Прийде час, коли ті зерна, овіяні Божою силою зійдуть і дадуть плід. Се буде в день Страшного Суду, „коли всі ті, що в гробах, почують голос Сина Божого, і вийдуть ті, що чинили добро, у воскресення життя, а ті, що чинили зло, у воскресення суду" (Ів. V: 28—29).

ХРИСТОС ВОСКРЕС.

Чого шукаєте живого між мертвими? Нема Його тут. Він воскрес; згадайте, як говорив, коли був ще в Галилеї, кажучи, що Син Чоловічий буде виданий у руки чоловіків грішників, і буде розпятий, і третього дня воскресне (Лука XXIV: 5—7).

ГЧ-КП.

КВІТКИ ПРИ ДОРОЗІ.

Свято із Свят.

Є квітки буденні, а є святочні, празничні...

І праця буденна, се Квітка — бо цвіте вона, тай приносить овочі, дає вдоволення тілу. Дає життя чоловікови.

Але є в житті Українського Народу величні святочні Квітки, які з приходом кождого нового року безнастанно відроджуються і новим світом розцвітають. І так з покоління в покоління, на радість і дітям, і їх батькам, і дідусям та бабусям поважним.

А в цвітів тих виростають овочі, що дають хліб для душі. Дають радість людському серцю, дають віру в перемогу правди, дають надію на кращі часи і на перемогу добра над лихом.

Величню понад усі святочні Квітки є в нас одна... Се Ведикодня Квітка — Великдень!

І час її розцвіту — весна! Коли все в сну бунтується і до будови життя забирається. І змістом вона повнійша від усіх. Бо звіщає вічне воскресіння Божої Правди. Бо голосить невмиручість людської души. Бо розгорнувши свою царську корону, каже вона:

— Тіштеся! Закиньте смуток! Була смерть, та зникла вона, прийшов день воскресіння, відродження. Що було мертве, над чим плакали і сумували, те знов живе. Не шукайте вже мертвого — його більше нема. Тепер є тільки життя, є радість, є нова сила...

Слово „пасха" дословно значить: „перехід, перемін з одного стану до другого".

Для нас воно значить: перехід від смерти до життя, від суму до радощів, від лиха до добра, від безсилля до сили, від зневіри і безнадійности до сильної віри і перемоги...

Через те Великодні Свята звуться в Великодню Богослуженню:

— Воскресення День... Урочистий і Святий День, єдиний, Цар і Господь між днями (днів Цар і Господь). Свято із Свят і Торжество із Торжеств...

І в ім'я того великого Дня Воскресення йдуть далікими:

— Воскресення День — просвітімось люде...

— Очистьмо почуття — й побачимо Христа...

— Прийдіть нового пиття випити, що виходить в жерела безсмертности...

— Сьогодня все наповнилося світлом...

— Приходіть спожити з плодів нового винограду...

— Нехай воскресне Бог і розсилаються вороги Його...

— Пасха священная сьогодня нам зявилася, Пасха дивна, святая, Пасха таємная, Пасха, що освячує всіх вірних...

— Пасха веселая, Господня Пасха, обнімім радісно один одного...

— Воскресення день і просвітімось святом, і один одного обнімімо, скажімо „братця" і тим, що ненавидять нас, простімо все ради Воскресіння...

А се все поклики до обнови душі, до заведення кращого настрою в житті, до збудування кращих відносин. В ім'я Дня Воскресення просвітімось — стаьмо духом мяочними, розумними! В ім'я Дня Воскресення відмєлімось по братньому одно до других, а провини простімо...

Чи можуть бути на світі кращі покликн? Ні!

Великдень на ниві нашого життя, се найсвятійша, найблагороднійша в цілому році. Не в тих, що тішать око, що вдовольнять нарадом, але одна з тих, що радують серце, що підносить душу, що повне життя вливає в нашу свідомість.

Ось чому Великдень є Святом із Свят!

Ось чому всі Великодні мя так пам'ятаємо!

Ось чому ждемо Великодня так поважно!

Ось чому Великоднєм числять літа чоловіка, кажуть: він з'їв уже вісімдесять Пасок.

Ось чому і старенький дідусь рад ще дїжлати Великодня, а так уже й умерти можна!

Ось чому й саму смерть і похорон підчас Великодних Свят числять Божим Благословенням!

Такий неоцінений зміст святочної релігійної культури має народ наш в одних Великодних Святах.

А дальше — домашні святочні переживання, писанки, гівки... Тай саме подорожування тоді повне радости.

— „Христос воскрес! — звіщає один другому, як звіщали Апостоли та Жінки-Мироносиці, вертаючи від гробу Господнього.

Та дві справі ми ємо ще затямити.

Перше — цвінуймо те наше свяге досвідоме, що ніс нам тепер „священе" з Церкви до дому. Один він між цілою громадою.

Він один! Були в громаді письменні, були, здавалось, свідомійші від нього. Та ніхто не робив. як Михайло. Люде бачили, хвалили, але ніхто не сказав: І мені так треба робити! Ніхто не мав такого почуття релігійного обовязку, ніхто не усвідомляв собі так сильно присутности Бога в житті, як сей непідмінений чоловік.

Кільно рівів приходить Великдень, я нагадую його. А нагадуючи, повторяю Слова Христа про митаря. „Він пішов до дому оправданий". Се чоловік, в якого серці в сім місні не було облуди.

Таких людей треба в кождій громаді якнайбільше, таких громад треба народові. Таким повинен статити цілий народ!

Нагадуючи сю найгідніймy з великодних подій, я думаю:

Поправді сказавши — то він один мав дійсне свячене в своїй хаті. Бо коли Бог благословить й освячує тих, що приходять до Нього, то Він освячує й усе, що люде приносять перед Бога і просять для нього благословення.

Могли мати свячене і другі — повинні були мати! А-коли не мали, то в тім була їх власна вина

В них було замало віри. Замало думки. Замало практичного розсудку.

Він брав свою Пасху з Церкви і виносив до хати та ставив на стіл — як ту, що вже була разом з ним на святім місці і чула сріз: Христос воскрес.. Вона відріжнялась вже від той Пасхи, що стояла в хаті денебудь в кутку.

Другі не мали що з Церкви до дому принести. І коли вони засідали до Святочного Обіду, їх Пасха питала:

— Чому-ж мене ви не взяли туди, куди самі ходили? Чому не поставили мене перед Богом для благословення? Чому я не була разом з вами там, де я повинна бути?...

Але люде не чули її голосу. Або чуючи — не розуміли.

А Михайло чув — чув своїм серцем і своїм практичним розумом.

Таке я думаю...

(Продовження на стороні 6-ім.)

ЄВАНГЕЛІЄ НА НЕДІЛЮ ПАСХИ.

(Іоанна І: 1—17).

Споконвіку було Слово, і Слово було в Бога, і Слово було Бог.

Воно було споконвіку у Бога.

Усе через Нього сталось, і без Нього ніщо не сталось, що сталось.

В Ньому було життя, і життя було Світло людям.

І світло в темряві світить, і темрява його не обняла.

Був чоловік посланий від Бога, ім'я йому Іоанн.

Він прийшов на свідчення, щоб посвідчити про Світло, щоб увірували через нього.

Не був він Світлом, а щоб посвідчити про Світло.

Було Світло правдиве, що освічує кожного чоловіка, що приходить у світ.

На світі був, і світ через Нього стався, і світ Його не пізнав.

До своїх прийшов, і свої Його не прийняли.

А які прийняли Його, дав їм силу дітьми Божими стати, тим, що вірують в ім'я Його.

Тим, що не від крови, не від хотіння тіла, ні від хотіння чоловікового, а від Бога родилось.

І Слово тілом стало і вселилося між нас, — і бачили ми славу Його, славу як Єдинородного від Отця, — повне благодаті й істини.

Іоанн свідчить про Нього і голосно каже: Се Той, про Кого я говорив, Той, що йде за мною, поперед мене есть, бо перше мене був.

І з повноти Його всі ми прийняли благодать на благодать.

Бо закон через Мойсея дано було, а благодать і істина через Ісуса Христа сталася.

ЄВАНГЕЛІЄ НА НЕДІЛЮ ТОМИНУ.

(Іоанна XX: 19—31).

Колиж настав вечір того дня, першого на тижні, двері, де віділись ученики були замкнені задля острашку перед Юдеями, прийшов Ісус і став посередині тай каже їм: Мир вам!

І се сказавши, показав їм руки і ноги і ребра Свої. Зраділи тоді ученики, побачивши Господа.

Сказав же їм Ісус знов: Мир вам! Як послав Мене Отець, так і Я посилаю вас.

І промовивши се, дунув та й каже їм: Прийміть Духа Святого.

Кому одпустите гріхи, тим одпустяться; на кому зоставите, зостануться.

Тома-ж, один з дванадцяти, званий Близнець, де був тут з ними, як прихо-див Ісус.

Говорили-ж Йому другі ученики: Ми бачили Господа. А він сказав їм: як не побачу на руках Його знаків од цьвяхів, і не вложу пальця мого в знак од цвяхів і не вложу руки моєї в ребро Його, не повірю.

І через вісім день були ученики Його знов у домі, і Тома з ними. Прихо-дить Ісус, коли двері були замкнені, став по середині і сказав: Мир вам!

Тоді каже Томі: Дай сюди палець тай і поглянь на руки Мої, і дай руку Твою і вложи в ребра, і не будь невірний, а вірний.

І озвався Тома і сказав Йому: Господь Мій і Бог мій!

Каже йому Ісус: Ти увірував, бо побачив Мене; блаженні ті, що не бачили і увірували.

Богато-ж і инших чудес сотворив Ісус перед учениками Своїми, які не-описані в книзі сій,

А се написано, щоб ви увірували, що Ісус є Христос, Син Божий, і щоб віруючи мали життя во Ім'я Його.

ІСТОРІЯ ЦЕРКВИ.

(За Е. Семаком).

(Дальше).

Заходи коло унії, підняті латинською або рано-католицькою, протестантською і кальвінською церквою.

І в протягу сего періоду робили папи римські різні заходи, щоби заучити православну церкву чотирох східних патріярхів з церквою латинською. Для запровадження унії труднився, почавши з XVI століття, особливо Єзуїти, що осіли в Царгороді і по инших турецьких містах, а папа Хригорій XIII оснував в Римі (1577) для виховання Греків, що мали ширити ідею унії в грецькій церкві, особний заклад, так званий „Коллегіюм грацішум". Але сі заходи мали тільки такий видимий успіх, що року 1724 узурпатор патріяршого престола антіохійського, Кирило VI, з своїми сторонниками перейшов на унію, наколи прочі три патріярхи його скинули і обсадили того місце православним патріярхом Сильвестром. За помічю Кирила основано унійський патріярхат, званий антіохійським, котрому підчинилися відтак і немногі унійти, яких винайшов Рим в границях православних патріярхатів Александрії і Єрусалиму. Вірних сего унійського патріярхату називають Латинники „католицькими мельхитами" або коротко „мельхитами", бо так називали здавна тамошні монофізити православних. Року 1860 навернулося яких 5000 мельхитів назад до православія, а з позісталих унійтів є нині всего около 50,000.

З другого боку заходився й протестантизм коло того, щоби приєднати собі православну церкву. З поміж лютеранів переслав Мелянхтон року 1559 патріярхови Йоасафови II, августбурґське віроісповідання в грецькім перекладі, але не дістав від него жадної відповіди. Року 1574 шукали щастя ще й Тібінґенські лютеранські богослови з Вінтемберґу, у патріярхів відповів відкинненим протестантських наук.

Даремні були й заходи кальвінів, робити пропаганду в православній церкві, хотяй в тій цілі приєднали собі були патріярха Кирила Люкаріа (від 1602—1621) александрійського, потім царгородського патріярха). З котрим пізналися ще тоді, коли він перебував на західних університетах для доповнення своїх студій.

Кирил Люкаріі вчився в Падуї, Венеції і Женеві, перейшов потім до Польщі, де став ректором православної школи в Острозі Тому, що спинив унію православних Українців з Римом (1596 р.). Його печесі вчували і лиш утечею спасся від гнїву Поляків.

Під імєнем Кирила Люкаріа появилося року 1629 в мові латинській, а року 1633 і в грецькій „віроісповідання православної церкви", уложене в кальвінськім дусі, що мало на ціли показати, що віра православної церкви не рїжнить ся від кальвінської. Се „віроісповідання" заленчиціоване насамперед двутами, визвало велике обурення в православній церкві. Патріярха Кирила Люкаріа усунено і тому що підозрівали його в політичній цепрности, то Турки його на душинан і кинули в море (1638 р.) А учень Кальвіна опрокинула й засудила православна церква на трох соборах, именно. на соборі царгородськім року 1638, відтак на соборі ясськім року 1642. де те-кож потверджено „православне віросповідання", уложене славним київським митрополитом Петром Могилою; потім на соборі єрусалимськім року 1672, на котрім потверджено „православне віроісповідання", уложене єрусалимським патріярхом Доситеєм.

ГЛАВА II.

Великоруська церква (московська митрополія).

Огляд історії російської церкви від заснування Царгороду до нинішних часів.

По занятю Царгороду Турками 1453 року митрополія Москви ставала чим раз більше незалежною від царгородського патріярхату, аж наконець, року 1589, піднесено її на степень патріярхату. Се підвисшення єрархічне сповнив царгородський патріярх Єремій II, на просьбу царя Теодора Івановича, коли побував до Росії за милостинею для будови нової патріярхальної церкви, бо старі церкви св. Софії і св. Апостолів захопили були Турки. Перший патріярх Росії, установлений таки патріярхом Єремеєм к. є Йов, що був вперед митрополитом московським (1589—1605). Російський патріярхат потверджав відтак і прочі православні патріярхи на соборах в Царгороді року 1590 і 1593, і признали йому місце, іменно за єрусалимським.

Російська церква остала патріярхатом до року 1700. За той час мала всего 10 патріярхатів. Вони тішилися великим поважанням і честю так зі сторони царів як і народу. І тому їх вплив в краю був дуже значний не лиш на справи церковні, але й на політичні. Дуже визначними патріярхами були Філярет (1619—1633) і Нікон (1652—1666).

(Дальше буде).

Я ПАСТИР ДОБРИЙ.

Подорожний злинувався, побачивши, як пастух йшов вперед, а його отари овець йшли за ним.

— Вінці певно знають тебе по твоїм плащі, — сказав подорожний до пастуха.

— Так думаєш? — промовив пастух всміхаючись. — А-ну, вдягни мій плащ.

Подорожний так зробив, але вівці не пішли за ним.

— Тепер бачу, — сказав подорожний, — вінці знають тебе самого, а не твій плащ.

Як сказав Христос: „Я Пастир добрий, і знаю моїх і знають Мене мої" (Іван X: 14).

КВІТКИ ПРИ ДОРОЗІ.

(Продовження зі сторінки 5-ої.)

Той думаю, що добрий приклад повинен розсіятися по українській полі добрим зерном. Треба його в дію переводити — як робить цирі, сайдомі: практичні люде.

І сей гарний приклад нехай буде вам від мене за найкращу Святочну Квітку, за найдорожчу Святочну Писанку, а з нею і наше щиро українське Святочне Поздоровлення:

Христос воскрес!

УРЯДОВЕ ПОВІДОМЛЕННЯ.

Громада, що має на повідомлення инспектора про склад своїх урядників на рік 1934, повинні зробити се негайно, подаючи такі інформації:

1. Повну назву Громади.
2. Місцевість.
3. Кожного дня й місяця відбування річної збори.
4. Склад уряду
   а) Предсідника.
   б) Зast. предсідника.
   в) Касіра.
   г) Секретаря.
   ґ) Контрольна комісія.
5) Точну адресу кожного урядника.

6) Ім і точну адресу учителя, що його руки треба висилати листи для громади.

КОНСИСТОРІЯ УКРАЇНСЬКО ГРЕКО ПРАВОСЛАВНОЇ ЦЕРКВИ В КАНАДІ.

Прот. С. В. Савчук, голова.

Адреса:
Box Address Unknown, Winnipeg, Man.

ЗА НАВЧАННЯ ПРЕДМЕТУ ПРАВОСЛАВНОЇ РЕЛІГІЇ В ПОЛЬСЬКІЙ МОВІ.

Деяки старости повітового староства висилали до декого з православної полїської віри письма, в яких пропонують, щоби деканат наказав парохіяльному православному духовенству, аби викладали науку в школах навчання релігії у польській мові. Деканати в тій справі звернулися за пояснюваннями до Митрополії. Бо на їх думку розпорядок старостів суперечить із рескрипом міністра віроісп. з дня 11. трав. 1927., який говорить, що навчання релігії повинно відбуватися в матірній мові.

ЗВІТ З РІЧНИХ ЗБОРІВ.

(Ошава, Онт.)

Річні збори укр. греко-православної церковної громади св. Петра й Павла в Ошаві відбулись дня 20-го січня 1934 р. Голова, Д. Варварюк, відправив збори точно о год. 6-ій вечером в присутности около двадцять особ членів, опісля протягом короткому зборів, як також попорядкування членів вибрати президію до переведення збору. Зістали вибрані слідуючі члени: Іван Васильюк, предсідник, і Дмитро Артим, секретар. Коли президія взяла свої місця, предсідник полагодив присутність за вибір, що чи покликав голову Д. Варварука, щоби дав звіт зі своєї діяльности в громаді за час його предсідництва. Предсідник відчитав звіт між иншими заявив обвам, що наша громада хоч не велика, то від заснування постуиила вперед. Вона по час свого існування досягла досить добрі фінансово, бо маємо за готівку площу під будову церкви.

Потім дав звіт заступник голови, Ів. Артим, а по нім дав звіт секретар-рекордовий, Н. Мех, який також звіт, завважив, що у громаді відбулося від час його секретарювання 10 місячних зборів, 9 надзвичайних. Він дав також звіт в кореспонденції і заявив, що за той час написав 27 листів в громадських справах. Він також представив стан членів подо чисел, яких є поверх двісті родин, та стан майна громади.

Щодо розходів, то між иншим заплачено за площу під будову церкви, виплачено судові кошта за процес з церковною громадою на Базарній, яка належить до російського єпископства, заплачено за граматоту для громади, яка є в відмінним доказом, що наша громада є в злуці з Укр. Греко-Православною Церквою. Куплено також партитуру до Богослужіння, молитовників, три базарові килеси та ще де що так, що майно громади виносить поверх $400, а в касі зістав на 1934 рік поверх-сотні долярів, які призначені на закупно матеріялу на будову церкви По фінансовім звіті склався звіт контрольної комісії, яка складалась в Юрія Семенчука, Георгія Романюка та Івана Василика. Всі контролюри заявили, що все знайшли в порядку

По звітах предсідник зборів, Іван Василик, дякучи бувшому зарядови за його щиру працю в громаді для Рідної Церкви, дальше просить о вибір нового комітету, на 1934 рік.

До комітету на 1934 р. увійшли: Іван Кулик — голова, Григорій Котюк, — заступник голови, Николай Мех — секретар рекордовий, Іван Василик — фінансовий секретар, Карпо Мельничук — скарбник, Микита Юрієвич — господар. Контрольна комісія: Д. Варварюк, Володимир Заяць.

На тім збори закінчено.

Іван Василик, Д. Артим,
предс. зборів, секретар.

РІЧНІ ЗБОРИ.

(Тридця, Ман.)

В неділю 24-го грудня 1933 р. відбулись річні збори Української Православної Громади в Тридця, Ман.

Зборами проводив о. Л. Дячук, секретарював п. Л. Сибак. Збори основано молитвою Царю Небесний, відтак слідував вибір нових членів, плачення членських вкладок і звіт взагалі.

Звіт вказує, що в році 1933, відправилось у нас девять Богослужень. Було виголошених пять відчитів на різні теми, як включаючи промов, які були виголошені на святочній проводі, опісля пропорядкування звіту. Зістали вибрані слідуючі члени: Іван Василик, предсідник; Іван Мех, секретар. Коли президія взяла свої місця, предсідник полагодив присутність за вибір, що чи покликав голову Д. Варварука, щоби дав звіт зі своєї діяльности в громаді за час його предсідництва. Предсідник відчитав звіт між иншими заявив обвам, що наша громада хоч не велика, то від заснування постуиила вперед. Вона по час свого існування досягла досить добрі фінансово, бо маємо за готівку площу під будову церкви.

Потім дав звіт заступник голови, Ів. Артим, а по нім дав звіт секретар-рекордовий, Н. Мех, який також звіт, завважив, що у громаді відбулося від час його секретарювання 10 місячних зборів, 9 надзвичайних. Він дав також звіт в кореспонденції і заявив, що за той час написав 27 листів в громадських справах. Він також представив стан членів подо чисел, яких є поверх двісті родин, та стан майна громади.

Щодо розходів, то між иншими заплачено за площу під будову церкви, виплачено судові кошта за процес з церковною громадою на Базарній, яка належить до російського єпископства, заплачено за граматоту для громади, яка є в відмінним доказом, що наша громада є в злуці з Укр. Греко-Православною Церквою. Куплено також партитуру до Богослужіння, молитовників, три базарові килеси та ще де що так, що майно громади виносить поверх $400, а в касі зістав на 1934 рік поверх-сотні долярів, які призначені на закупно матеріялу на будову церкви По фінансовім звіті склався звіт контрольної комісії, яка складалась в Юрія Семенчука, Георгія Романюка та Івана Василика. Всі контролюри заявили, що все знайшли в порядку

По звітах предсідник зборів, Іван Василик, дякучи бувшому зарядови за його щиру працю в громаді для Рідної Церкви, дальше просить о вибір нового комітету, на 1934 рік.

До комітету на 1934 р. увійшли: Іван Кулик — голова, Григорій Котюк, — заступник голови, Николай Мех — секретар рекордовий, Іван Василик — фінансовий секретар, Карпо Мельничук — скарбник, Микита Юрієвич — господар. Контрольна комісія: Д. Варварюк, Володимир Заяць.

На тім збори закінчено.

Іван Василик, Д. Артим,
предс. зборів, секретар.

РІЧНІ ЗБОРИ.

(Тридця, Ман.)

В неділю 24-го грудня 1933 р. відбулись річні збори Української Православної Громади в Тридця, Ман.

Зборами проводив о. Л. Дячук, секретарював п. Л. Сибак. Збори основано молитвою Царю Небесний, відтак слідував вибір нових членів, плачення членських вкладок і звіт взагалі.

Звіт вказує, що в році 1933, відправилось у нас девять Богослужень. Було виголошених пять відчитів на різні теми, не

ли збірку на фонд „Українського Православного Вістника". Присутні зложили на сю ціль $5.00, а п. Чоботар дав від себе також $5.00. Ці гроші вислано до адміністрації „Вістника". За се належиться щира подяка тим присутним як і п. Чоботареви.

Присутнь.

ПОДЯКА ЗА КОЛЯДУ.

I.

РІДЖАЙНА, САСК.

Українська Православна Громада в Ріджайні складає отсю дорогою пошту подяку всім тим, які причинилися будь чим до сьогорічної коляди. Передовсім щира подяка належиться Тов. СУМК — так старшим членам, як і вічим, — які виколядували $50.00, половину з чого жертвували на ціль нашої церкви, а половину на Ювілейний Фонд.

За заряд церковної громади:
Г. Марчук. О. Чалик, секретар.

II.

Сенкі Лейк,Ман.

Українська Православна Громада св. Михаїла в Сенкі Лейк, Ман., сердечно дякує всім тим, що вложили кольоду, як рівнож тим, що ходили колядувати чи в будь який другий спосіб причинилися до успішного переведення колядування цілої младшої церкви. Рівнож перепрошує тих, яких через тяжкі дороги не можна було в колядору відвідати.

За заряд церковної громади:
І. Чайковський, секр

ВІД РЕДАКЦІЇ:

До повищих подяк були долучені списи жертводавців. Зогляду на брак місця, як рівнож на пору року згадані списи пропускаємо.

ПРИЙМІ ХРЕСТИНИ.

Дня 4-го березня с. р. відбулись хрестини в хаті пятнаг Андронюка в Мерідейл, Ман. Хрестили дочечку пятнаг Андронюк, Ольгу, сина пятнаг Мостовий, Остапа та сина пятнаг Гавришука Дмитрія.

По хрестинах п. І. Лучак представив присутним, яку роботу робить наш часопис „Вістник" для Рідної Церкви та української нації і попросив гостей вложити щось на пресовий фонд. Зібрано $4.25. По переведенню збірки о. Запорожцов подякував жертводавцям за їх жертви. Заманило всіх православних Українців, щоби сталались при кождій нагоді переводити збірки на ціль „Вістника", котрий будить нашу українську загаю в Канаді до праці так на полі релігійнім як і на народнім.

Жертви вложили:

По 1 дол.: пятство Мостові, пятство Андронюк.

4-ро 50ц.: п-тво Вічорики, пятство Гавришуки, пан Мензуїк.

По 26ит.: п. Лучак, М. Андронюк (хлопець), Тирас Мостовий (8 рок).

Пість

Чи Ви вже відновили свою передплату за „Вістник" на бічучий рік? Коли ні так зробіть се таки вразе!

ПРЕСОВИЙ ФОНД „ВІСТНИКА".

На свято в честь Лості Українки, Ст. Джкслен, Саск., дня 25 лютого с. р. яке устроїло місцеве Жін. Тов., переслано збірку на пресовий фонд „Вістника".

Жертводавці: По 50 ст.: Іван Кізрачук, Евген Вавринюк.

По 25ит.: Дмитро Калинів, Іван Маджович, Юрій Гавриш. Теодор Гавриш, Дмитро Коритник, Василь Буджак, пані І. Кізрачук, пані Софія Калинів, пані В. Буджак, пані Н. Буджак.

По 20ит.: із. І. Михайлюк, Ілк. Михайлюк.

По 15ит.: А. Чутакюк, пані С. Михайлюк, пані Л. Чутакюк, Мих. Михайлюк.

По 10ц.: пані А. Пігач, пання М. Бокурак, Микола Гришюк, Петро Михайлюк, Ілько Бойнарчук, із. Гришюк, Л. Гришюк, Ф. Новосельський, Петро Сороканз, В. Залещук, Мих. Пігач, пані Л. Чутакюк, пані Д. Михайлюк, пані П. Михайлюк, пані Ю. Буджак, пані І. Боднарук, Стефан Михайлюк.

По 5ит.: панна Михалина Михайлюк, панна Д. Мазковичі, Іван Стефанюк, Мілька Чутакюк, М. Матвіюк, Сороканз, Вол. Трач, пані Залещук, панна Д. Гришюк, пані В. Залещук, Ілько Міскюра.

Евген Вавринюк.

С. Начук, Гланд, Алта. 50ит.

Тов. Укр. Молоді при Укр. Прав. Церкві в Тиндал устроїло розіграшку на „Вістник" дня 27 лютого 1934.

Щасливий тикет впав на Костя Гнатюка.

Заряд Тов. Молоді складає сердечну подяку всім, що не відмовились купити тикета. Як бажаємо, щоби всі товариства молоді в Канаді переорганізували в себе розіграшки на наш часопис і так помагали „Вістникові", як моральпо, так і фінансово.

Заряд Тов. Укр. Молоді в Тиндал:
Д. Вічорик, голова, **В. Прийчук**, секретар.
Марія Темпло, касієрка.

ВІДВІДИНИ о. С. В. САВЧУКА.

6 квітня — Великодня Пятниця — Пенбіна, Н. Д. Великодня Сповідь, Літургія і свячених пасок.
7 квітня — Велик. Субота. Благовіщення. — Транскона. Великодня Сповідь, Літургія, свячених пасок. Початок в 9 год. рано. Портедж ля Прейрі: Свяч. пасок в год. 8.30 вечером.
8 квітня: **Неділя Пасхи!** — Брендон: Воскресна Утреня, Літургія, свячених пасок. Початок точно в 2-гій годині по півночі.
Шелмінгем. Св. Воскресна Утреня і свячення пасок. Початок точно о 9 год. рано.
15 квітня. Неділя Томина. — Транскона. По Богослужению спільна Свячена.

Rev. S. W. Sawchuk
479 Andrews St. — Winnipeg.
Telephone 54 897

ПОРЯДОК БОГОСЛУЖЕНЬ
— о. П. Запорожець.

Квітень:

2 — Петилюя — Сповідь.
3 — Гілберт Плейнс: — Сповідь.
Адреса: Гілберт Плейнс, Ман

ПОРЯДОК БОГОСЛУЖЕНЬ
о. А. Вершш.

Квітень:

1. Нед. — Шелзлей. Вел. сповідь.
2. Понеділок — Лекард. Вел. спов.
6. Велика Пятниця — Розборн — свячення пасок в год. 9-ій веч.
7. Субота — Благовіщення. — Висть, свяч. пасок 12 год. перед пол.
7. Субота — Менні — свяч. пасок 4 год. по полудни.
8. Великдень — Сендінгем — відправа починається в год. 6 рано.
9. Світлий Понеділок — Висть.
10. Світлий Вівторок — Менні.
13. Неділя — Розборн.
22. Неділя — Косів.
30. Неділя — Лекард.
Менні, Ман. — Тов. 189— 4.

ДЛЯ РІДНОЇ ЦЕРКВИ

НИЗКА СИЛ ОТСЮДО ВАШІ ЦЕРКВА ПІДЛЯГНЕ, ШОБ ВОНА НАСТІЙНО ВАШОЇ ДОБРУ ДУМАЛА І ПРОПАДЛИВИМ ОУЦІМ ВАШОГО, ЩО НА НЕЇ.

(Мол. VI 10).

ДІЕЦЕЗІЯЛЬНИЙ ФОНД.

Збірка о. Д. Ф. Стратійчука:
Вегрвіл, Алта.:

Члени зложили на діецезіяльний фонд $18.00.

Колонізт-Сіт, Алта.

По 1 дол.: Василь Гавриюк, Тимофій Воробець, Никола Харук, Стефан Вишнярук, Іля Семотюк, Дмитро Никифорук, Олекса Вишнярук, Гр. Вишнярук, Василь Чорнявський, Василь Харук, Анна Романюк, Николай Петрук, Тимофій Петрук, Василь Вишнярук, Никола Скалмпляк, Андрій Ярмій, Петро Воробець, Николай Чорнявський, Николай Мицюк, Петро Шакура, Іван Петрук, Николай Сем'юк.

Консисторія Української Греко-Православної Церкви в Канаді.
Д. Богачик, касієр.
603 Anderson Ave., Winnipeg, Man.

ПОРЯДОК БОГОСЛУЖЕНЬ
о. В. Апостюк.

Квітень:

1. Неділя Квітна. — Роза.
8. Великдень. —
9. Світлий Понеділок. — Толстой
10. Сміх Вівторок. — Сенкіїв.
15. Неділя. — Гардентон.
Адреса: Толстой, Ман.

ПОРЯДОК БОГОСЛУЖЕНЬ
о. Л. Дячишн.

Квітень

1. Неділя Квітна. — Лідмінн. Богослужінні і сповідь, початок 8 год. рано.
5. Четвер. Страсти. — Тиндал в 7 годині вечер.
6. Велика Пятниця — Поплар Парк. Винос Плащениці у 3-ій годині пополудни.
7. Вел. Субота, Благовіщення. — Паплар Парк. Початок Всеночної Утреня і посвячення пасок.
8. Неділя. Світле Воскресіння. — Септон, Світла Утреня ночі, 12 год. в ночі; посвячення пасок.
3 год. пообіднчі — Тиндал. Світла Утреня і посвячення пасок.
9. Світлий Понеділок. — Тиндал Богослужіння, початок 9 год. рано
10 Світлий Вівторок — Септон, початок 9 год. рано.
15. Неділя Томина — Тиндал. Богослужіння 9 год. рано.
16. Неділя Мироносиць — Ст. Мартин. Богослужіння 9 год. рано.
29. Неділя Розсланого — Далас. Богослужіння 9 год. рано.
Тубаєл, Ман.

ЦЕРКОВНИЙ УСТАВ НА 1933 РІК.

Квітень.

1. Неділя Квітна: Голос 2. Всенощне. Утр. Євам. Мат. XXI: 1—11 і 18—17. На Утрені перед Каноном Благословення хлоп. Літ: Іоана Зол. Ап. Филипся IV: 4—9. Євам. із. XII: 1—18.
5 Великий Четвер: Літ. св. Василя Великого в Вечірню. Читання: 2 кн. Мойсея: XIX: 10—19; Пісня XVIII: 1—23; XIX: 1—5. (сіі: VIII: 4—11. Апостол: 1 Кор. XI: 23—32. Євам. Мат. XXVI: 2—20; Іоана XIII: 3—17; Мат. XXVI: 21—39; Лук. XXII: 43—45; Мат. XXVI: 40—75 і XXVII: 1—2.

ЦЕРКОВНИЙ КАЛЕНДАР НА 1933 РІК.

Квітень.

1 М. Нед. Квітна. Іс. Христить.
2 П. Іоана м-ч., Сергія
3 В. Якова ісповід.
4 С. Василія сповідує.
5 Ч. Вел. Четвер Пікоми
6 П. Вел. Пятниця Пп. Захарія
7 С. Вел. Субота. Благовіщення.
8 Н. Великдень.
9 П. Світлий Понеділок
10 В. Світлий Вівторок
11 С. Марка і Кирила
12 Ч. Іоана Листв.
13 П. Ігнатія еп., Ріонія мчтр. кліф.
14 С. Марії Егип.
15 Н. Нед. Томине. Пп. Тита
16 П. Никити
17 В. Пп. Йосифа сповід
18 С. Мч. Агапопола й Теодула
19 Ч. Світлих апх. Конет.
20 П. Юрія еп Митилен.
21 С. Ап. Іродіона
22 Н. Нед. Мироносиць. Мч. Єлог.
23 П Мч. Теркгія Афрікана
24 В. Св. Антипи еп. Пергам.
25 С. Ісаака Сирина. Василя Пав.
26 Ч. Св. Артемона, мч. Гомаїя
27 П. Св. Мартина
28 С. Ап Аристарха, Трофима
29 Н. Нед. Розсланого. Іринн
30 П. Симеона еп. Перс.

1—2. Вечером Утреня Страсти. І Євангелій в здвоєнню, після сего дзвони умовкають.
6. Велика Пятниця: Царські часи. Вечірня в 2 год. Винесення плащениці.
7. Велика Субота: Благовіщення Пр. Діви Марії. Утреня: Євам. Луки 1: 39—49 і 56: Літ св. Василя Великого в Вечірню і Благословення хлібів. Після цього, в деяких місцях 15 паремій. Замість „Святий Боже" „Всі ті, що в Христа опрестинся—". Ап Римлян VI: 3—11; і Жид. II: 11—18; Євам. Мат XXVIII: 1—20 і Лук. І. 24—38. Замість Херувимської: „Нехай мовчить всяка плоть чоловіча". Замість „Достойно" — „Не рідній за мною Матір". Після Літ. благословення хлібів, пшениці, вина і олію.
У вечір читання Дівнь Апостольських. Після сього, — в коли хлібосвячення. Після цього, — в коли хлібосвячення. Після цього, — в коли хлібосвячення. Після цього, — в коли хлібосвячення. Після цього, — в коли хлібосвячення.
7. Вел. Субота, Благовіщення. — Паплар Парк. Початок Всеночної Утреня і посвячення пасок.
8. Неділя. Світле Воскресіння. — Септон, Світла Утреня ночі, 12 год. в ночі; посвячення пасок.
3 год. пообіднчі — Тиндал. Світла Утреня і посвячення пасок.
9. Світлий Понеділок. — Тиндал Богослужіння, початок 9 год. рано
10 Світлий Вівторок — Септон, початок 9 год. рано.
15. Неділя Томина — Тиндал. Богослужіння 9 год. рано.
16. Неділя Мироносиць — Ст. Мартин. Богослужіння 9 год. рано.
29. Неділя Розсланого — Далас. Богослужіння 9 год. рано.
Тубаєл, Ман.

Український Релігійний дво-тижневик в Канаді.

ВІСТНИК
THE HERALD

THE HERALD
Box 3084
WINNIPEG, MAN.

РІК XI. WINNIPEG, MAN., APRIL 15th, 1934 ВІННІПЕГ, МАН., 15-го КВІТНЯ, 1934. ЧИСЛО (197) 8

Збірка Ювілейного Фонду продовжується до кінця року.

ПРОДОВЖЕННЯ КАМПАНІЇ.

На домагання [illegible] церковних громад, як також поодиноких вірних, з приводу на Ювілейний Фондом буде продовжатися до кінця біжучого року. Робиться се з тій цілі, щоби дати нагоду зложити свою жертву тим громадам і поодиноким членам Церкви, які до тепер в різних причин не могли сього зробити.

II. ПОДРІБНИЙ ВИКАЗ ЖЕРТВ.

З огляду на те, що кампанія за Ювілейним Фондом буде продовжатися до кінця біжучого року, та що „Пропам'ятної Книги" можна буде видати як по замкненню кампанії,— в одній з наступних чисел „Вістника" почнеться друкувати подрібний виказ всіх жертв, які до тепер на Ювілейний Фонд вплинули. Тому, що такий виказ буде описля поміщений в „Пропам'ятній Книзі", проситься всіх заінтересованих — тих жертводавців, як і колекторів, — щоби перглядали уважно виказ зі своїх місцевостей і як що догляднуть яку похибку щодо імен жертводавців, або їх жертв, то щоби повідомили про се негайно Консисторію.

III. ПРИМІР ВЕЛИКОЇ ВІРИ

П. Николай Малінський і його жена, з-Райн, Саск., члени церковної громади в околиці Мавела, коло Мінідо, Саск. і передплатники „Вістника", — пишуть:

„Наші діти були страшно захорували. Ми думали вдавтися до лікаря і просили Бога, щоби наші діти видужали. Також зробили обітницю, жертвувати на Ювілейний Фонд двайцять пять долярів. Милосердний Господь вислухав нашу молитву й діти видужовіли. Тепер ми виконуємо нашу обітницю, яку зробили перед ік. Тепер ми виконуємо нашу обітницю, яку зробили перед Богом, і висилаємо двайцять пять долярів на Ювілейний Фонд Української Православної Церкви в Канаді".

Чи не сповнилися в сім випадку слова нашого Спасителя: „Просіть, і дасться вам; шукайте, і знайдете; стукайте, і відчиниться вам... бо Отець ваш Небесний дасть добре тим, що просять у Нього". (Матт. VII: 7 і 11).

А також: „Майте віру Божу. Бо істино кажу вам: Коли хто скаже горі сій: рушся і кинься у море, і не сумніватиметься у серці своїм, а мати ме віру, що станеться по його словах, то буде йому, що тільки скаже. Тим-то кажу вам: усе, що тільки у молитві просите, віруйте, що одержите, і буде вам" (Марко XI: 23-24).

IV. ХІД ЗБІРКИ.

Замітки і присланих збірок та жертв від минувшого числа були такі:

Ст. Джулієн, Саск. (Громада св. Покрови, Народний Дім і Сестринство) 80.51

П. МИХАЙЛО МАТЕРИН, Торонто, Онт. Жертвував на Ювілейний Фонд 25.00 долярів.

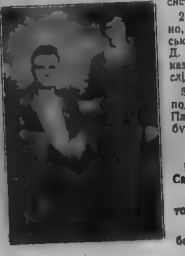

ПАНСТВО Д. ХУДЯК, Кавора, Саск. Жертвували на Ювілейний Фонд 25.00 долярів.

Сматс (Вонда), Саск. (Сестринство й поодинокі жертводавці) 17.75
Вакав, Саск. (парафіяне) 25.00
Інленд, Алта. (збірка о. Стратійчука й П. Заярича) 26.25
Роблін, Ман. (збірка П. Бугери) 9.75
Збірка о. Л. Дячини (Паплар Парк 9.35; Дафорст 9.65; Септон 6.00; Ісг Селкірк 2.00; Мілантон 2.00, Портедж ля Прейрі 2.00) 31.20
Вишварт, Саск. (збірка п. Г. Шевчука) 13.10
Фірма Диляк і Мулявка, Сенкі Лейк, Ман. 25.00

УВАГА: 1) З браку місця, в повищім виказі подано тільки імя жертводавця, які наспіли до Консисторії по день 1-го квітня.

2) Як вже було проголошено, перед в збірці веде капорський округ, який обслугує о. Д. Кирстюк. Додатковий виказ з Канори буде поданий в слідуючім числі.

3) В числі 3 з березня було подано, що Громада в Гілберт Плейнс покасала 18.20. Мало бути Громада в Ешнін, Ман.

V. НОВІ ДОВРОДІЇ.

Прот. В. Кудрик, Саскатун, Саск. 25.00
Свящ. Ер. Гришин, Едмонтон, Алта. 25.00
Іван Семенюк, Редвей, Альберта. 25.00
С. Е. Стефанюк, Талмор, Саск. 25.00
Николай Малінський, Райн, Саск. 25.00

VI. СПИС ТОВАРИСТВ І ОРГАНІЗАЦІЙ, ЯКІ ДО ТЕПЕР ПРИЧИНИЛИСЯ ДО ЗБІРКИ ЮВІЛЕЙНОГО ФОНДУ:

(Продовження).

а) Жіночі Товариства:

30) Жіноче Товариство ім. Ольги Кобилянської, Вимер, Саск.

31) Сестринство при церкві св. Покрови, Ст. Джулієн, Саск.

32) Сестринство при Церкві в Сматс (Вонда), Саск.

33) Жіноче Товариство ім. Ольги Весарабової в Врукесі, Саск.

б) Инші Товариства крім жіночих громад і братств:

Український Народний Дім в Ст. Джулієн, Саск.

Нецільна Школа при Церкві в Мензі, Ман.

УВАГА: В повищім списі подано імена тільки тих товариств та організацій, які прислали жертви по день 1-го квітня.

VII: ГОЛОСИ В СПРАВІ ЮВІЛЕЙНОГО ФОНДУ.

Прот. В. Кудрик, Саскатун, Саск.:

„Про збірку на Ювілейний Фонд думаю, що її треба роз-

(Продовження на сторінці 8-ій).

РАДОГО ЖЕРТВОДАВЦЯ ЛЮБИТЬ ГОСПОДЬ (II. Корин. IX: 7)

МІРКОВАННЯ З ПРИВОДУ „ЮВІЛЕЙНОГО ФОНДУ"

В нас загальні збірки на виконання якоїсь великої громадської праці, річ звичайно зрозуміла. І богатьом ще нині незрозуміла.

В инших народів засновуваними всяких „Фондів" виконується різнородна корисна праця від давен-давна, а в нас доперва в послідних кількох десятках літ подібне починається.

Коли в нас на рідній землі починалася давнійше якась поважнійша робота великого народного значіння, то починалося вона фондами, чи складками виключно одиниць. Широкий загал і не знав, чи якась громадська робота десь робиться. Чи й треба. Чи вона конечна.

Коли загал був неписьменний, а хоч і письменний та не читав нічого. Во коли в селі не було й одного часопису, коли в хаті не було книжки — то звідки могля повстати думка про широкий світ і про громадські в нім справи?

Правда — нарід платив державні податки — але платив, уважаючи се за насильство. Не за обовязок. Не за конечність. Думка загалу крутилася коло бажання: „Коби нігде нічого не платити". А чи держава може без податків істнувати, про те не було навіть думки.

В Канаді думка про загальні збірки на ширші громадські справи вродилася несвідомо. Силою нових обставин. Приїхавши сюди, чоловік побачив більше світа, ніж бачив в своїм селі. Се було одно. Сумна згадка про рідню і знайомих виводили чоловіка пова чисто особисті інтереси. Се друге. Поліпшення матеріального стану. Се третє. Зінтересування часописами і книжками. Се четверте.

Найперше посилав чоловік кілька долярів, як дарунок для рідні. Се можна вважати за перший крок до зінтересування громадськими справами. Думка: „Коби мені все всі давали, а я нікому нічого" — кінчилася і зароджувалася нова думка: „Треба комусь щось дати, треба допомогти, треба помагати людям, що я можу".

І чоловік посилав родині. Дехто посилав доброму товаришеві. Посилав гороблицям свого села. Посилав датох на читальню в своїм селі. Дехто посилав тутешні часописи для рідні, для односельчан, для читальні.

Посилали одиниці. А там виявлялись похилки за жертвами до „односельчан", отже вже „односельчане" гуртом спасенними свого села клопоталися.

Так росло зінтересування громадськими справами. Так повставало почуття обовязку для світа пова собою.

Справою великого громадського значіння було в Канаді заснування „Української Видавничої Спілки" в 1909 р., яка почала видавати „Український Голос". Правда, її заснування ограничувалося до небогатьох одиниць, однакож поволи ширший загал зінтересувався. Люде починали розуміти, що се їхня громадська справа і вони мусять про ню дбати.

Дальшою справою, яка вже мала більше приготований грунт, було заснування Інституту Петра Могили в Саскатуні, 1916 р. Тут загал вже виявив велику свідомість і широке зінтересування.

Третою справою широкого значіння було заснування Української Православної Церкви 1918 р. Ся справа своїм дивом давала бовато труднощів, ставила богато нових питань, однаком свідомий загал виявив богато пожертвування.

Сі три великі справи, кругом яких стад вже вагал. Той загал, якого батьки, а вже певно діди не знали навіть, чи громадські справи істнують. Чи можуть істнувати. А се знак великого культурного поступу.

Про поміч старокравовим громадським справам, сказати-б, що а важнійшого пригадується:

Закупно метрів на „Український Город" у Львові, перед війною.

По війні: Висилка делегатів на мирову конференцію до Парижа. На поміч Західно-Української Народній Республіці (Наварук). Поміч Жертвам Повені в Галичині по війні. Червоний Хрест. Поміч Інвалідам. Поміч „Просвіті" знищеній погромами Поляків. Поміч Рідній Школі. Збірка на висилки протестаційних телеграм і др.

Все те і подібне покаже, що великий часть загалу вже розуміє значіння ширших народних справ і відчуває обовязок їм помагати. Се доперва знак культурности!

Та все-ж таки справа ще не так вдоволяюча, як повинна бути.

Справа буде стояти добре аж тоді, коли свідомість підросте до тої висоти, що витвориться обовязок Народного Податку. Коли кождий Українець й Українка буде розуміти, що він і вона обовязані платити такий „Народний Податок" в року на рік, як платять податок державний.

Розуміється, що і се мусить входити в життя поволи, починаючи від свідомих одиниць. В кождій громаді мусять знайтися найперше хтось, чи кількох, які стануть „Народними Податковцями" і тим будуть стояти на передї громади. Як на передї стоїть дбальний, письменний, читаючий. І ті „Народні Податковці" будуть платити відповідно до можности, а не „тільки, як всі", як се діється нині.

Такі „Народні Податковці" будуть тим добрим примїром, що потягне за собою других. Во лише так можна других потягнути. Хтось мусить піяти вперед. Хтось мусить зробити добру роботу найперше, не оглядаючись на тих, що не роблять. Зате другі будуть опісля на нього оглядатися.

А. Б.

ГУМОР.

— Кобиське мені, кумцю, повичили кочерги.

— Не можу, кумонько, бо мій старий також ще не вернув з корчми.

— А як подобався вам той вдовот, якого я вам порадив?

— Е, як казали, що він всьо знає, а він навіть не знав, як наше село називається.

„ДНІПРО"

орган Української Православної Церкви в Злучених Державах, виходить 1 і 15 кождого місяця і коштує на рік $2.00.

Передплату висилати на адресу:

"ДНІПРО"

1301 Germantown Ave., Philadelphia, Pa

ЗБІРКА ЮВІЛЕЙНОГО ФОНДУ ПРОДОВЖУЄТЬСЯ ДО КІНЦЯ РОКУ.

(Продовження зі сторінки 1-шої.)

тягнути на довший час — бодай на рік. Воно часто так водиться, що Ювілеї тягнуться дванайцять рік — отже Ювілейні Роки. Коли справа буде дуже нагла, то можна би дуже втинати час, або колиб справа була того роду, що хто не дав нині, то завтра вже не зможе дати. А тут не те... Тай грошей люде не завжди мають. Підчас Різдвяних і Великодних Свят люде мають рідші свої видатки, отже менше можуть жертвувати на загальні справи. Крім того видатки на життя в зимі звичайно більші, отже найдогідніший час на збірки — се осінь. Продовжити кампанію треба ще й тому, що збірку на сю ціль в тій-же громаді можна робити й більше, чим один раз і то при різних нагодах. От так: Хто дав тепер трошки, нехай пізнійше ще доложе, а при кінці року йому все те разом поражується. Так і людям — жертводавцям буде вигідніше".

Свящ. Д. Д. Лещишин, Торонто:

„В Торонто вибрано Комітет до перепровадження збірки на Ювілейний Фонд. До Комітету увійшли пп. Гнат Гужда, Осип Гошовський, Петро Никорчук, Михайло Материк, Петро Шевчук і я. Хоч в Торонті наша громада істнує лише півтора року, то наші члени, щиро віддані справі Рідної Церкви не лишаться позаду других громад. Від себе кличу до більших пожертв на Ювілейний Фонд всіх передовик членів і щирих наших членів парохії".

КОНСИСТОРІЯ УКРАЇНСЬКОЇ ГРЕКО-ПРАВОСЛАВНОЇ ЦЕРКВИ В КАНАДІ:

Прот. С. В. Савчук, голова. Свящ. Д. Ф. Стратійчук, секр.
Прот. В. Кудрик, зast. год. Мир. Стечишин, зast. секр.
Рос. Богонік, касієр.

Гроші й листи висилати на адресу:

CONSISTORY OF THE UKRAINIAN GREEK-ORTHODOX CHURCH OF CANADA,
670 Andrews Street, Winnipeg, Man.

НІМЕЦЬКИЙ ПОГЛЯД НА ЗНАЧІННЯ РЕЛІГІЇ ДЛЯ ЖИТТЯ НІМЕЦЬКОГО НАРОДУ.

(З книжки „Моральні правди християнства", проф. Хр. Ернеста Люттардта):

Християнський релігії закидають, що вона в нинішню справою людських настроїв, без практичного значіння.

Цілком оправдане, що настрій має тут своє місце і ми мусимо признати природно призначене йому місце в житю, в хвилях праці, або хвилях призначених для настроїв.

Але християнство не збудоване лише для таких окремих хвиль, тільки для життя і життєвої праці. І його задача є більша від тої, яку можна заступити музикою, або поезією.

Дехто каже:

— Первісно християнство було фільософією. Однаком як фільософічних систем минає і світ числиться лише в дійсними вартостями. Так християнство лишаєть теорією (думкою) без дійсного значіння. Життя не має нині нічого спільного з християнством і йде вперед самостійним ходом. Тому не диво, що нині в заходи відсунути християнство цілком від загального і публічного життя і позлишати його для приватних потреб тих, в яких є смак до таких релігійних вірувань.

Такі вислови чуємо з цілком протилежних таборів, отже нашим обовязком показати, що Христіянство стоїть в самім осередку життя і тому природно належить до життя загального і публічного.

Христіянство не є лише приватною справою — се справа публічного, народного значіння. Будучність нашого народу (зн. німецького!) залежить від становища, на якім він стане в відношенню до христіянства.

Се непомильний факт, що Бог провадить наш нарід (німецький!) до нової будучности.

Коли оглянемося назад нас, то мусимо признати, що Боже рішення, а не наш власний розум і воєвничість, проводило наші армії від перемоги до перемоги. Нині нам самим сном здавалися.

Однаком якою не буде би політична велич і значіння народу, його будучність буде лише тоді щаслива і багословення, коли поставить Христіянство угольним каменем нової державної будівлі.

Отже коли глядимо вперед, мусимо признати, що лише віра в Христа і Його обяву може покласти тверду основу для будуччини нашого народу. Нїмудрійша державна політика, найправдивійший патріотизм є — приготовити місце для Христіянства в нашім народі і проседи зумівши щасти любови до всякого, коли освободили себе розумінням життя від терпінь і пристрастей, не потребуючи, щоби люде служили тобі для твого щастя життєм, чи смертю? Коли стане тобі ясно, що праведне щастя завсїди в твоїй власти і не залежить воно від краготи природи, ані від людського признання.

Марко Аврелій.

Розумні Висливи.

Сказав хтось Нушіровановіу Справедливому:

— Маю відомости, що славний і величний Господь забрав в сього світа чоловіка, який був великим твоїм ворогом

На те Нушірован:

— А чи маш ти також якісь відомости, що Господь мене не догляне? Коли противник вимирає, я не маю причини тішитися, бо і моє життя не буде Сталі. тревати вічно.

Добробут краю не стоїть на скількости продуктів, ані на силі його твердинь, ані на красі публичних будівель; добробут краю основуєсь на чисті його найсвідомійших горожан, на скількости людей з освітою, в широкою свідомістю, і характером. Тут спочивають дійсні інтереси краю, головна його могучість і сила.

Лютер.

Ти настоюєш, щоби поважати вчених людей (писав Пертес до товариша), а я скажу: Аміяк! Тільки-ж в тойже час не забудь, що чоловік може бути вченим, однакож може йому недоставати великого розуму, глубини думки і розуміння того, що величаве; він може не мати широкого життєвого досвіду, в нього може не мати такту і відповідничивости в праці, не мати почуття правди, чести і співчуття — всього того може не доставати чоловікови, який одначе може бути дуже вченим.

Пертес.

Жаден чоловік не обовязаний бути богатим, або великим, але кождий обовязаний бути чесним.

В. Рудницкі.

О, душе! Коли ти вийдеш станеш доброю, простою і вірною самій собі? Коли, як свідома і чиста, станеш сміло перед поглядом всякого, не соромлячися своєї наготи? Коли будеш вже не тілом, але головою для чоловіка? Коли зрозумієш щасти любови до всякого, коли освободили себе розумінням життя від терпінь і пристрастей, не потребуючи, щоби люде служили тобі для твого щастя життєм, чи смертю? Коли стане тобі ясно, що праведне щастя завсїди в твоїй власти і не залежить воно від краготи природи, ані від людського признання.

Марко Аврелій.

Є тільки три громади людей: одні знайшли Бога і служать Йому — се люде розумні і щасливі. Другі не знайшли і не шукають Його — се неровимні і нещасливі. Треті не знайшли, але шукають Його — се розумні, однакож ще нещасливі.

Б. Паскаль.

ВІН ДЛЯ ТОГО ЖИВ.

Один праведний чоловік лежав тяжко хорий. Лікар, його довголітний приятель, знав, що йому вже нема виходу й тому сказав зворушений:

— Приятелю, мені дуже прикро тобі се казати, але твій кінець збліжається...

Хорий завважав зворушення свого приятеля, взяв його за руку й каже:

— Не сумуй. Се не є для мене сумна вістка. Я-ж ціле життя своє жив для того, щоб вмерти. Я отже приходжу до своєї цілі.

ЯК ДОГОДИТИ БОГОВІ?

Що треба робити, щоб догодити Богові? Так запитали бувш св. Антонія Великого:

Він на се коротко відповів:

— Деб ви не були, завжди майте перед очима своїми Отця небесного. Якими ви дїлом не занімались, дивіться, чи воно похваляється святим письмом.

Коли ви грішите, то плачте не через те, що будете покарані, се не так важне, але через те, що ви образили свого Отця Небесного, котрий настільки добрий, на стільки вас любить, і настільки турбується про ваше спасіння, що й Сина Свого дав за вас. Ось чому ви повинні плакати і плакати безперестанно.

Св. Іван Золотоустий.

А як ваша передплата за „Вістник"?

„ВІСТНИК"
Русскій часопись для Українців в Канадѣ
Виходить 1го і 15-го кожного місяця.
Видає Українське Православне Видавниче Сѣдіце.
Передплата: В Канадѣ — $1.50 на рік.
За границю — $2.00 на рік.

THE HERALD
Published semi-monthly by the
Ukrainian Orthodox Publishing Company
Subscription per annum:
In Canada — $1.50. — Foreign — $2.00.

Адресувати — address:
The HERALD, Box 3004, WINNIPEG, MAN.

НА ВІДВІДИНАХ В ВІРМЕНСЬКОГО АРХИЕПИСКОПА.

(Опис сей взято в книжки Карвета Велса, що звесь „Капуг". Велс хотячи через Вірменію виїхати до Туреччини, до дорозі відвідав вірменського архиепископа Месропа, в Емміявині).

Ще від 302 року, коли першу християнську Церкву заснував в Вірменії св. Григорій Просвітитель, місто Емміявин було церковною столицею вірменського народу.

Ім'я Емміявин значить: „Єдинородний вийшов".

Церковний будинок в Емміявині оточений стародавним муром, довгим майже милю. Той же мур окружає також монастир, бібліотеку і другі монастирські будинки.

В бібліотеці знаходяться неоцінені рукописи, а деяких з них ніхто ще не перетолкував, ані не публікував. На стіні бібліотеки є величавий олійний образ, на якому видно, як Ной сходить з своєю родиною з гори Арарату, а за ним цілий ряд звірів.

Було тихо і спокійно в приватнім саді, що розложився кругом Церкви. Монахи в чорній одежі переходив догладючи садку, а під великим деревом другий монах учив громадку дітей.

За такий вчинок в корінній Росії його-б застрілили, ах, як я вже перше сказав — до якогось часу Росія повернеться легшою з республиками на полудни від Кавказу.

Моє серце забилося, коли ми заступили до дверей монастиря. Двері відчинив монах, молодший від тих, яких ми вже бачили, коли судити по його довгій, чорній, густій бороді.

— Се гості з Америки — сказав Оазіс (большевицький провідник).

Двері зачинились, а за хвилю вийшов величавої будови чоловік з чорним одінню. Високий понад шість стіп, простий, як стояв в мармору, сива борода і також колосся; він вражав своєю духовною силою. Лише було подяк, ласкавости, коли він заговорив (по англійськи), добираючи пильно слів і виразно виголошуючи:

— Радо витаємо! Але даруйте, що по англійськи говорю не добре, бо вашою мовою не говорив я вже багато літ.

— Будь ласка не брати нас за туристів, — сказав я, — бо ми прибули сюди просто з Шікаго, щоби побачити Емміявин. Ми шукаємо Ноевого корабля, або його останків.

Старець кліпнув оком.

— Так! Ми маємо частинку з Ноевого корабля в нашій церкві.

Ми задрожали з радости.

— А чи можемо її побачити?

— Скажу вам, коли в братнім повідкриєм. Се найдорожша цінність, яку монастир має. Привіз, є в нас копіє, яким Ісус Христа прокололи, маємо цьвяхи і частину Господнього хреста, але подібне мають і другі церкви. Однак частинка Ноевого корабля лише в нас одних...

Між тим, щоби себе більше з старцем познайомити, я показав йому відзнаки нашого Дослідного Клюбу, разом з листом від „Географічного Товариства" в Шікаго. Тоді він себе представив:

— Я архиепископ Месроп. Наш Католікос (патріярх) недавно умер, а доки не поставлять його наслідника, я заступаю його місце в Емміявині.

Тут попросив він нас до середини і за хвилю ми забули, що ми в большевії. Архиепископ Месроп, як видно, був великим вченим і письменником. Кругом полиці заложені цінними книжками, а між ними й описи подорожей.

— Ми тут всі дослідники, — сказав він сміючись. — Моя остатня виправа (подорож для досліду) була в 1913 році, майже перед 20 літами. Я був тоді ще молодим чоловіком — всього 55 літ.

Я скрикнув. Бо годі було вірити, що тому сильному чоловікови доходить 80-ка!

— Так, — сказав він, — ми 20-го серпня, 1913 року, в швайцарськими провідником і групою дослідників виходили на Арарат. За лише 13 з нас вийшли на верх.

— А чи е там сліди корабля? — запитав я.

— За богато снігу і леду. Колиб що було, то накрите снігом, — сказав він.

Тут окремо оповів нам, що частинку корабля приніс якийсь монах, — але той частинки світські люде ще не бачили.

Та ми її побачили і навіть фотографували, — каже Велс. Але се в великій мірі завдяки моїй жінці, — яка подрібно описала старанно про протирелігійну роботу в Росії, особливо безбожні виставки в петербурґській катедрі.

— Що-ж до куска дерева з Ноевого корабля, — додала вона, — так коли большевики і сюди добре доберуться, то або знищать, або поставлять за скло і будуть насміватися. Отже нехай би бодай була фотографічна його знимка в американськім музею, де будуть відноситися до неї з пошаною. А мабуть недалекий час, коли і сю церков перемінять на „протирелігійний музей", як стало вже деінде.

Того самого дня ми вернули до Ерівання, забрали фотографічні прилади і знов до Емміявину прибули.

Двері церковні були замкнені і зза них доносився спів богослуження. Наразі надходить архиепископ Месроп.

— З добрими новинами, — сказав він. — Та ні частинку з Ноевого корабля покажесь то мусять відбутись певні обряди. Церкву мусять прибрати.

Тут дали знак архиепископові і він сказав:

— Готовтесь до фотографування.

З церкви вийшли монахи, а між ними двох старців несли дорогі скрині, золоті, прикрашені дорогими камінням.

— Можете відчинити скрини — сказав Месроп.

Я відчинив. Було тут залізне копіє, около 8 цалів довге.

—Се те копіє, яким пробито бік Христа, — сказав Месроп — і його приніс сюди апостол Тадей.

Оглянувши все, ми зробили знимку.

В другій скрині був кусень дерева, около 8х12 цалів розміру, а цаль грубого.

— Можете його оглянути... Його приніс сюди один з нашим монахів, св. Яков.

Дерево було сухе, стовтовіліле. І з нього ми зробили знимку.

Після того показали нам середину церкви, з усіми закамірками і дорогоцінностями. Тепер я зрозумів, як мг Сталін виповнити кремлівський музей такими дорогоцінностями, коли одна така церква може мати золото, срібло, дорогі камені, перли і дорогі старинні ризи, яких ціна рівняється тисячам.

Та з усіх дорогоцінностей найбільше уваги звертала величезна ураз, около три стопи висока і також широка, вроблена з срібла і золота. Що сім літ її наповнюють оливою, яку Патріярх посвячує і роздає по церквах.

Поробивши богато знимок в церкві, ми вдалися до мешкання архиепископа. Тут вже почав він нас розпитувати про події на світі, бо цілі літа не міг він бути чужовемним часописів.

— Чим я можу відплатитись за Вашу ласкавість до нас? — запитав я Месропа. Та він не хотів навіть прийняти якої будь жертви на церкву і в нашій душі лицялась велика вдяка за ту цирку, правдиву гостинність, яку ми вперве тут зустріли на землях Совітської держави.

Але Месроп згадав про одно, чого від мене бажав би.

— Моя машинка до писання (тайпрайтер) давно „капут", — сказав він — і я був би дуже вдячний, коліб ви прислали мені частинки потрібні для направи. А без машинки мені дуже тяжко. Руки трясуться при писанню. А на сій машинці я міг провадити кореспонденцію в кількох мовах. Та вона вже два роки, як попсувалася.

Се і поясное стан життя в большевії. Навіть для такої річи, як машинка до писання, на протязі двох літ архиепископові не можна дістати кількох її часточок.

Тут Месроп показав машину „Геморя Мултіплекс Тайпрайтер", ч. 208299, яка має букви для кількох мов. Маленька металева річ, що тягне тасьму, витерлася, а без неї машинка до нічого.

Вернувши до Америки, я купив потрібні до направи частинки, а також тасьмів, і зареджістрував два цікуночки, я вислав їх до Емміявину.

Однакож все дарма. Пакунки вернулися до мене з дописком: „Заборонено".

Своє оповідання кінчить Велс так:

— Коліб знайшовся хтось, який мав би тільки політичного впливу і поміг би мені переслати потрібні архиепископові частинки машини, нехай порозуміється зі мною, а я буду йому дуже вдячний. І коліб се був навіть найчервонійший з червоних, то і йому був би вдячний, коліб поміг мені показати, що Американець додержує пречення

НАЙЛІПШИЯ ДОКАЗ.

Двох людей розмовляли про релігійні питання і одна погоджувалися в тім, що не можна вірити у воскресення Ісуса Христа.

— Се тільки вигадки, — казали вони. В тім надійшов попри них знакомий їм священик. Вони спинили його й спитали:

— Ви вірите, що Ісус воскрес?

— Так, — відповів священик.

— А який доказ маєте на те?

— Доказ? Я говорив з Ним ними разно. А якого мені більше доказу треба?

„ВІСТНИК" є хлібом душі нашого православного Українця. Але, щоби він міг стало і на час виходити — треба, щоби його читачі не залягали з передплатою! А як Вашо передплата?

ГЧ-КП.

КВІТКИ ПРИ ДОРОЗІ.

Наші, а чужі квітки. Тай кільо їх.

Квітки я люблю... І ви їх любите...

На те Божа Рука розсіяла їх по землі, щоби були її красою і радували людське серце.

Але для мене не всі квітки однакові. Є весняні, є середно-літні, а є осінні. Є стародавні, що передавалися між моїм народом з покоління в покоління, а є нові. І велика різниця є між ними. Насіння старих збирала осінню рука української дівчини, української молодички, української матері-господині, української бабусі, заховувала в комору, щоби з приходом золотої весни знов їх на українським городі засіяти. І так з покоління в покоління. Се були квітки українського народу. І в піснях вони згадуються. Васильки, м'ята, рута, шалькан, тюл, маруна, чорнобривці, любисток, повняки (кучмяки), крокіш... Тай калина, що: „дідо цвите, а червоно родить..." тай барвінок хрещатий...

Як хотілосяб, щоби стось зібрав назви усіх наших українських квіток, всіх наших рослин-прикрас, щоби розподобув насіння їх усіх, розсівав і пересаджував їх на українським городі і сказав: Отсе наше! Се історичне добро нашого українського народу — біле, жовте, червоне, сине, золоте, пахуче, святочне, добро святочної української душі.

А нові квітки, се вже ті, що блукають чи по світі, і до нас заходять. Їх кудують. Продають. Дарують. А на другий рік инщими заміняють. Без жалю, без спомину.

Старі — се Наші; нові — се Чужі. Є ще городські, а є дикі. Є ті, що їх сіють, а є самосівці. Є з милим запахом, є без запаху...

Ось тут і корінь справи. Дайте мені квітку, скажіть, яка вона. Чи наша. Чи для мене і для нас. Чи для нашого городу і для нашого життя.

Квітками — великими Божими Квітками є Українські Діти — малі хлопчики, малі дівчатка. Підимаються і ростуть на городі Українського Життя. Та чи всі вони мають український догляд? Чи мають український захист? Чи обставлює їх дбала і сидома українська рука, щоби не погинулись, куди не треба? Щоби дикий звір не потоптчив їх виглядом, їх запахом — їх української душі?

Отже ви всі, що дозгядаєте тих наших Квіток — дбайте про них. Щоби з них не виросла чужа квітка. Щоби не вирос буряк.

Пишними квітками в Українська Молодіж. Се-ж молоді Сини і Дочки — надія і гордість батьків. Кандидати на поважних українських Громадян і Громадянок. Широкий цлях лежить перед ними — Велика і Славна Будучність України.

Та чи знають вони про те? Чи думають? Чи розуміють? Чи приготовляються? Чи бажають святими бажаннями?

Хто може — пригадуйте їм! Вчіть! Напоминайте! Приготовляйте їх молодечі душі на велике Діло. Нехай запоєднавлено читають славну Історію Українського Народу — нехай читають по заповіту Шевченка:

Не лишайте ані титли,
Ніже тії коми.
Все розберіть та спитайте
Тоді себе: Що ми?
Чиї сини? Яких батьків?
Кими, за що закуті?...

А дальше уявляю я собі, що квітками, які цвитуть серед літа, се Українці й України середнього віку. Поважні батьки-матері, поважні громадяне.

Та чи всі вони се розуміють і пильно дбають, щоби цвисти-процвитати українським цвітом? Може є такі, що якісь нікчемні цвіту не відшукаєте, нікчої краски. Може є такі, до яких попричалася краски чужі, негарні, шкідливі українському життю. Може є такі, що соромляться свого народнього таланту і кривлять себе, щоби світ не знав, на якому городі вони виросли. Може є байдужі до того, чи вони цвіт, чи лобода, чи бурян, чи кропива пекуча.

А як хотів би я, щоби цілий Город нашого життя був засіяний самими гарними квітками — на взаємовижу цілому світови.

Є ще квітка, що звуть її „Бабине зілля", скромна, з синим темним цвітом, а цвите вона по всіх квітках — пізною осенню. І чомусь з раннього малку я любив те „Бабине зілля". Инші не звертали на нього уваги. А я й нині поважаю його.

І нагадує воно мені старих батьків-материй, старих дідусів і бабусь, серед мого народу. Таких, яких я щиро любив і поважав, будучи ще дитиною, хлопцем, підліжком. Вони тоді були в мене любими квітками і те поважання до них не гасло в мене ніколи.

А коли нагадую я отсе, то бажав би, щоби ви любили і поважали їх так, як я любив і поважав їх завсіди.

Нині я розумію, що гідне поважання старших, се поважання себе самого. Се ознака культурности. Се почуття і вимогення Божого Закону. Віданий довг. Заборчка поважання нас самих на старости

І ще не те... Мені хотілосяб, щоби світ увесь знав про Українців, що вони плекають в себе одну велику культурну прикметку, а то — Пошанування Старших.

Богато ще є Квіток в нашому городі...

Мова наша — хіба се не величава рїжнобарвна, кучерява квітка? І цвите вона а гідних Українців безнастанно — раз молитвою щирою, раз піснею побожною, раз бесідою розумною, раз веселою цісею забенять, раз жартом обережним, раз порадою доброю, раз наукою розумною, раз доброю пересторогою, раз докором здоровим, раз жалем сердечним, раз співучттям глубоким, раз щирістю безмірною, раз проченням великодушним...

Та чи можна почислити, яким рїжнобарвним цвітом-краша Українська Мова в житті українського народу процвитає?

Однакож знав я таких, що вирівають отту велику Божу Квітку, топчуть ногами, а ця її місце насаджують иншу, невідому, чужу українській душі. І таке роблять вони на Українським Городі! Помїж квітками свого народу!

Запамятайте собі отсе всі, в кого добре серце, щоби такого страшного гріха самим не вчинити. Гріх такий не проститься ані перед своїм Народом, ані перед Богом!

Ще одну з великих наших Квіток нагадую.

Чи думали ви, якою пишною квіткою в і повинна завсіди бути Українська Хата? Мені завсіди уявляється вона в такому вигляді: Кругом богато святих образів (се знак моральної культури народу!), а понад ними, і добіч них, і инше должною, вміла рука жіноча причичкала розумно добрих квіток. Ще повинно бути — свято образи для піднесення душі, а квітки для підмесення звичайного настрою.

А инше кругом, чистенький стіл, чистенькі вікна, чистенькі лави, стільці... і діти чемні. І їх батьки щирі, побожні, розумні... Чи може ще бути краща квітка над сю?

Та зможе таки не всюди так бувае. Бачив я, що замість святих образів повішано календарів — рїжного змісту, рїжного розміру, з рїжних років. А поміж календарами фотографії...

А квіток ані нема. Хіба треба календарі прикрашати квітками? Тай фотографії... вони-ж инше родинна памятка для одного-двох поколінь. А святі образи для богатьох поколінь мілюнів людей. От чому їх квітками обтикають!

Так убожіє життя. Так убожіє людська душа, людська культура! Чого нема на стіні, те і в душі виключають. А опорожнене місце заповняють купецьким оголошенням. Хата перестае бути „світлицею", родина перестае бути релігійною, люде перестають бути культурними.

Чи призадумувались ви над тим?

Ще лишаюсь одна велика квітка, та я покажу її иншим разом. А на сей раз — розгляньте тільно ваш город, щоби побачити, як стоїть справа з вашими квітками. Бо весна недалеко. Коли-ж розгляните — бурян вирівайте, непотрібне вирівайте, а своє сійте, садіть, підливайте. Тай дітям своїм наказуйте:

— Так робили наші предки, так і я роблю. Так і ви робіть. Се наше добро і його треба шанувати, зберігати, збільшати, а не занапащувати. Се наше життя, наша гордість, наша велика будучність!

ГОЛОСІТЬ ПРО ВОСКРЕСІННЯ.

Проповідуйте про воскресіння Христа і про Його побіду на... злом. Проповідуйте про побіду життя над смертю, життя над гробом. Підносіть се, моя смолоскии серед ночі, хай світло правди розвіває темряву невірного життя. Голосіть безнастанно, радісно й голосно: Христос воскрес із мертвих, смертю смерть подолаві Се найбільш радісні слова, які є знані в мові людській. Се найкращі слова, які годні вимовити уста людські. Бо се слова життя!

Жменя чесного життя більше варта, ніж бушель наукових відомостей.

Джордж Герберт.

Портрети Митрополита Василя Липківського.

Портрет (побільшена фотографія), розміру 16х20 цалів, з пересилкою ... 2.25
Такий самий портрет, розміру 11х14 1.75
Малі образці з о. Митрополита можна набути в о. парохів за вложенням відповідної жертви.

Замовлення і гроші на фотографії слати на адресу:

Rev. P. MATWIYKIV,
772 Magnus Ave.
Winnipeg, Man.

ЄВАНГЕЛІЄ НА НЕДІЛЮ МИРОНОСИЦЬ.

(Марка XV: 43-47 і XVI: 1—8).

Прийшов Йосиф з Ариматеї, поважний порадник, що й сам сподівавсь Царства Божого. І насмілившись, прийшов до Пилата та просив тіла Ісусового.

Пилат здивувався, що Він вже вмер, і покликавши сотника, запитав, чи вже вмер.

І довідавшись від сотника, видав тіло Йосифові.

І той, купивши плащеницю і знявши Його, обгорнув плащеницею і положив Його у гробі, що вибитий був у скелі каменій, і підвалив камінь до дверей гробу.

А Марія Магдалина і Марія Йосієва дивились, де Його положили.

Як минула субота, Марія Магдалина і Марія Яковова і Соломія накупили пахощів, щоб піти намастити Ісуса.

І дуже рано, у перший день по суботі прийшли до гробу, як зійшло сонце.

То й кажуть собі: Хто відвалить нам камінь від дверей гробу?

І глянувши, побачили, що камінь уже відвалений, а він був дуже великий

І увійшовши в гріб, побачили молодця, що сидів праворуч і був одягнений в білу одежу, та й вжахнулись.

Він-же їм каже: не вжахайтесь; ви Ісуса шукаєте Назарянина розп'того. Він воскрес; нема Його тут. Ось місце, де Він був положений.

От ідіть і скажіть ученикам Його і Петрові, що Він буде попереду вас у Галилеї; його побачите, як Він сказав вам.

І вони, вийшовши хутко, побігли від гробу; їх обняв трепет і острах, і нікому нічого не сказали, бо боялись.

ЄВАНГЕЛІЄ НА НЕДІЛЮ РОЗСЛАБЛЕНОГО.

(Івана V: 1—15).

Після сього було свято юдейське, і прийшов Ісус у Єрусалим.

Есть же в Єрусалимі коло Овечої брами купальня, що по єврейськи зветься Вефтезда, де було пять піддашків.

В них лежало богато недужих, сліпих, кривих, сухих, котрі дожидались порушення води;

Бо Ангел Божий у певний час сходив у купальню та й порушав воду, і хто перший влазив після порушення води, той одужував, яку-б немоґа слабість.

Був же тут один чоловік, що тринадцять вісім років був у недузі.

Ісус, побачивши його, що він лежить, та відаючи, що дуже давно вже недужає, каже йому: Хочеш бути здоровим?

Відповів Йому недужий: Так, Господи! Та чоловіка не маю, хто-б всадив мене у воду, як вона порушиться; коли-ж я приходжу, то вже инший поперед мене влазить

Каже йому Ісус: Встань, візьми постіль свою і ходи.

І зараз чоловік той став здоров і взяв постіль свою і пійшов. Була-ж субота в той день.

І сказали Юдеї тому, що одужав: Тепер субота, то не годиться тобі постіль свою брати.

Він же відповів їм: Хто зробив мене здоровим, Той сказав мені: Візьми постіль свою і ходи.

Запитали-ж його: Що то за чоловік, що сказав тобі: Візьми постіль свою і ходи?

А той, що одужав, не знав, хто Він є, бо Ісус ухилився від народу, що був на тім місці.

А після знаходить його Ісус у храмі тай каже йому: От ти став здоров, то сріщи-же більше, щоб чого гіршого тобі не сталося.

Пішов же той чоловік та й сказав Юдеям, що то є Ісус, Котрий сцілив його.

ІСТОРІЯ ЦЕРКВИ.

(За Е. Семакою).

(Дальше).

Філарет був батьком царя Михаїла Романова (1613—1645). Був черцем, а потім Ростовським митрополитом, поки ще вступив на престіл його син Михаїл. В боротьбі за престіл династії Руриків (1598), попав він в полон Поляків, з котрого спасся аж в 5 літ по інстроволюванім сього сина (1618). Небавом потім (1619) вивисщено Філарета на гідність патріярхальну, і він управляв російською церквою аж до року 1633. Його син, цар Михаїл, іменував його „Великим князем" і співвладником, так, що, як довго жив патріярх, царські укази видавано іменем цара і „Великого князя, патріярха Філарета".

Подобний вплив, а може ще більший, мав задля свого визначного духового дарования через якийсь час (1652—1657) на царя Алексія (1645—1676) і патріярх Нікон, що походив з низького року. Будучи патріярхом, розвинув Нікон дуже велику діяльність в користь освітнього і морального піднесення російської церкви. Він зобороняв богато надужить в уставі, що здкрадався до церкви особливо за часів татарського панованя, і зарядив, щоби церковні книги, переповнені помилками, поправити після первісних грецьких текстів. Беручи дуже ревно за сі реформи, придбав собі Нікон богато противників так між духовенством, як і між особами двору, і з причини інтриг сих послідних утратив наконець і ласку царя. При своїй строгій вдачі покинув нагло (1658) патріярхальний престіл і відділався до одного монастиря. Але його противники не лиш що не залишили нічого, аби йому зробити неможливим поворот на патріярхальний престіл, але ще й наклонили царя до того, щоби року 1666 склика для його засуду собор. Під впливом сих людей потвердив собор реформи патріярха Нікона, але його самого усунув і зробив простим черцем. Нікон зносив свою судьбу духом незломаним аж до смерти (1681), коли то його назад поставлено в сан патріярхів і похоронено зі всіми почестями, які належаться патріярхови.

Послідним патріярхом російської церкви був Адріян. Коли помер року 1700, не хотім цар Петро Великий більше замішати патріярхального престола, а повірив управу російської церкви Рязанському митрополитові Стефанові Яворському, значному на свій час проповідникови і богословови. Як екзарх, то є намісник патріярха, управляв Яворський російською церквою до року 1721. Того року зібрався в Петрограді собор всіх епископів російської церкви, на котрім, після волі царя, внесено патріярхальний престіл в Росії, а на його місце установлено духовний кружок, званий „святійшим правительствючим синодом", з осідком в Петрограді. Сю зміну в завідуванню російської церкви зробив собор, або ліпше цар, на тій підставі, що кружковці (колегіюм) лекше пізнають правду і що він дає церкві і державі більшу поруку, як одинока особа, відтак що й постанови кружка мають більшу повагу і свобідніші від посторонього впливу, як постанови одинокої особи.

Згадану зміну потвердили й православні патріярхи (1723), признаючи „святійшому правительствующому синодові" ті самі права й ту саму ерархічну власть, яку мали перед російські патріярхи. „Святійший правительствующий синод", від тоді, аж до недавних часів управляв церквою в Росії і складався з 12 членів, в більшій части з епископів і в меншій з пресвітерів, під проводом митрополита Новгородського і Петроградського. В засіданих синоду брали участь і „надпрокурор святійшого синоду", як представник царя, а його обовязком було старатися, щоби в адміністративних справах церкви постанови синоду не противорічили законам і інтересам держави.

Духовне образованя духовенства, ин і релігійно-моральне народу, що дуже підупало з причини монгольського ярма, котре зносила російська церква через близько 240 літ, почало в XVII століттям, а особливо від часів патріярха Нікона знов підійматися. З межи церковних учителів і писателів російських, що значно причинилися до піднесення образованя релігійно-морального російського народу, замітніші отсі:

1. Димитрій, архиепископ Ростовський, славний проповідник і видатний церковних писатель.

2. Теофан Прокопович, архиепископ Новгородський, славний співробітник Петра Великого на полі церковної реформи і догматичний писатель.

3. Стефан Яворський, митрополит Рязанський, потім екзарх Росії (1700—1721, славний проповідник і полемик проти протестантизму († 1722).

4. Платон Левшин, митрополит Московський, визначний проповідник, догматик і церковний історик († 1812).

5. Філярет Дроздов, митрополит Московський, дуже побожний російських ерарх XIX століття, зарязом дарований богослов і церковний писатель († 1867).

6. Макарій Булгаров, митрополит Московський († 1882), дуже учений богослов і найславнійший православний догматик минувшого століття.

В пізнійших часах, кромі семинарій, що існували в кождій епархії задмались вищими образованям духовенства ще й потяги богословські академій, в Петрограді, Москві, Київі й Казані.

(Дальше буде).

СТРАХ ПЕРЕД СМЕРТЮ.

Богато людей бояться самої згадки про смерть. До них належав Альфред Круп, з Прусії, знаний на цілий світ фабрикант военного оружжя. Він так боявся смерти, що ніхто не смів згадувати про неї в його присутности. А коли дожав на смертний постіль, то давав лікареві десять мільонів золота, щоби той продовжив йому один рік життя. Але пізніше богатство не годно продовжити нашого життя, а що більше — не годно відкупити нас від боязни смерти. Се годі зробити лише віра в те, що „Христос воскрес із мертвих... І тим, що в гробах життя дарував".

Як з Вашою передплатою на бічучий рік? Постарайтеся, щоб передплата за „Вістник" була заплачена наперед.

З ПРИВОДУ ОКРУЖНОГО ЗЇЗДУ В ДАФОІНІ.

(Россборн, Ман.)

В днях 8—9 жовтня, 1933 р., в Дафоіні, Ман., відбувся окружний зїзд Української Православної Церкви в Канаді. На зїзді були гості й делегати від українських православних громад в північній Манітобі. Про перебіг нарад і ухвали зїзду, як рівнож про те, котрі громади й яким числом делегатів були на зїзді зареферентувані, був поданий звіт в попередніх числах „Вістника", отже про се тут не мало потреби розписуватися. Скажу тільки, що в недавно довідався, що деякі з противників Української Православної Церкви в Канаді, а іменно деякорі з греко-католицьких духовників обдурюють своїх вірних, що Українська Православна Церква в Канаді розвалюється та що на окружнім зїзді в Дафоіні нікого не було.

Я скажу, що таке говорення з боку кореспондентів Української Православної Церкви є звичайною видумкою, виключно на те, щоби обдурити тих темних братів грекo-католиків, які в справах менше розбираються і у всьому слухаються своїх духовних провідників. Бо фактом є, що від зїзду відбуто як найуспішніше, та що було на нього поважне число учасників — гостей і делегатів, — як про се було подано в урядовім звіті зїзду. Я був на зїзді від почетку до кінця, як делегат від Укр. Прав. Церкви св. Богородиці в Россборн, і знаю докладно, як зїзд відбувся. Крім мене були як делегати ин. Г. Глазій, М. Кармазинюк, і М. Дроздовський і вони можуть се саме потвердити.

Щож до того, що ніби то Українська Православна Церква розвалюється, то скажу, що наші противники говорять се від самого початку істнованя нашої Церкви, але наша Церква слава Богу замість розвалюватися, як собі того її вороги бажають, — щораз поширюється і змінюється. Сьічать про се не самі слова, а діла, які впрочім всі бачуть.

На закінчення завважаю весь український православний загал стояти кріпко кругом Рідної Церкві й зложити старань, щоби кампанія за збірку Ювілейного Фонду увінчалася успіхом. Се буде найліпшою відповіддю на закиди в бік ворогів Української Православної Церкви.

С. М. Карпюк.

ВРАЖІННЯ З ДОРОГИ.

На Стрітення літня я запровинив поїхати в околицю Вандерінг Ривер, в Альберті. Я не вагався, бо любило подорожувати. Давного коли пасив час я збірав свої річи й пішов на двірець, де купив білет і засів у не дуже вигідному поїзді, який їде в Едмонтону до Водервейс.

Точно в годині пів десятої потяг рушив. Вийхавши за місто, котилися він долинами поміж якийсь пагорок. не було видно тут і там копальні вугіллє. А коли вийхав з тих долин, то пробудив вже рівнійший околиці. Одним сі околиці чомусь то вигладали не дуже весело. Так було як до сталї Бойк. Відси вже краєвид був цілком инший, північний Лісн в великому непорядку, деякі рова повалені в деякі гозї, бо кора обвала через те, що всохлі. Перестанки, де став потяг, таяжок виглядають сумно. Тим маленький будиночок і надалеко крамниця, в якій ся проміщена почта. І як тут проживають люде, насувається питання. А видно, що живуть, бо є перестанок, крамничка й почта.

На сему год. вечером добігає потяг до сталї Лак ла Біч. вона є відділена 130 миль на північний схід від Едмонтону. Місцевість положена над більшим озером тої самої назви. Є там кілька крамниць, готелі й хати. Мають і електричне осьвітленя. Будинок великі, — з яких приміщень крамниці, але в них пусто. Колись за добрих часів були вони заповнені, оповідають тамошні мешканці.

На дворі вівторок. Ногами чалапаю по дорозі, шукаючи чоловіка, який має вести мене до названої місцевости. Не довго прийшлось шукати, бо він шукав за мною. Привитались. Не довго розмовляли. бо він рішив зараз їхати домів, отже я завізов то готовий почекати на нього, а він пішов приготовляти коні в дорогу. Около години 8 вечер відїхали сани, якими я мав їхати до Вандерінг Ривер. Сани зроблені до такої по дорогі, які з такий спосіб, що на перед мають буду, а вкій вигляді сидіти двом і в кій є маленький палюшок, який огріває ту „хатку". Задня часть відкрита. Тут значійно навантажують пришлось, або товарів. Не було місця для мене у першій части салнй. бо їхала жінка. Я сів собі на кількох мішках цукру, схованшмся за буду. Ідемо.

Коні рушають поволи. На дворі тепло в порівнанню до половини лютого. Темна ніч. Лиш ворі мерехтять. Дорога йде на захід пустирями, бо не бачити хати, ані будинків. Візник їхав у буд, тому не могли ми розмовляти. Треба було дуже кричати, щоб добемся ми чули.

Довго ми їхали. Вже й вичулися мені. Тому спитав я погоничи, чи проминули ми Племяйков, а він завив мені, що ми щойно пройхали, може в половину дороги. Ну, думаю собі, мабуть прийдеться їхати довгенько, коли добемося на місце.

Десь після другої по північ перейхали ми Племяйков. Вовважів якісь будинки, а між ними замітив я один більший — се був костел. Минаємо, не вупинюючись. Ані одного світла не було в місточку. Ще трохи пришлось їхати. Ідемо поири якогось фармера, де було світло в хаті. Мій погонич стримав коні й заговорив зїв до сього фармера на ніч, бо стає холодно, а нам не скоро бути на місці. Радо я погодився на таке, бо вже ставало мені холодній-ше. А так як ми їхали, то й до вечерні почуття і зїру, в якою вони ставались до святої справи. Навіть Французи були на Богослуженню. Після, бо по 3 год. повернули, вкінчилось Богослуженя. Ще було до трапезни кількоро дітей. По скінченню всього розїхались знове домів.

Около Вандерінг Ривер заселена Українцями, більшість яких се Буковинці, які колись жили в околиці Смоки Лейк. Поселення нове. Найстарші менканці тут живуть чотири роки. Мають кілька шкіл. Почту дістаю тому два рази. Зорганізували церковну громаду. Мають свій плянтер і почали будову церкви. Є тут одна крамничка, якої власником є Англієць. В цього приміщена почта Народна й релігійна сьвідомість стоїть високо. Називають себе Англо-Українцями й зачислюють себе до Української Православної Церкви.

Коли вибирали контракт на цвинтар, то вийшлі уряднки, наші Українець Едмонтонії, відразкували зачислити землю на Українську Православну Церкву, бо—мовляв—тамкой нема. Добре, що патрафив на розумних і свідомих православних Українців і ті не дали збаламутитися. Однак дивно, що державний уряднк, а не знає, що в Канаді законом признано вже Українська Православна Церква! Як державний уряднк вже він обовязок говорити правду й служити людям.

Щодо географічного положення, то ся околиця є положена 150 миль на північ від Едмонтону, або так далеко як 30 миль на північ від Фівіл Фолз в Манітобі. Сколишнє пливе ріка тої самої назви. А що в деяких місцях вона не замерзає, тому там зимують дикі качки, яких я бачив власними очима. Земля там казали мені, чорна й урожайна. Вдаються там усі роди збіжжа. Околиця цікавста. Ще три милі на північ заселена вона фармерами, а дальше вже розпинаються дикі пустарі, де проживають лише лозші (трепері) й занимаються полюванням.

Богато ще є доброї землі, яку скоро розберуть люде, бо щораз нові напливають. Забудована більшенькі в наших поселеннях, одних стрівав попрацювати й я надія, що небавом все в них поправиться. Як би вони могли істати підмогу в найвищій формі, то скорше вони сталиб на ноги.

Ще одно відзначу. До них приєднується французький католицький місіонар і хоче затягнути до хіро-

ВЖЕ ВИЙШЛА З ДРУКУ КНИЖКА п. з.

УКРАЇНСЬКА ПРАВОСЛАВНА ЦЕРКВА

(КОРОТКА ІСТОРІЯ)

яку написав Митрополит Василь Липківський і зміст якої є як слідує:

1. Христова Церква се є братерство всіх народів.
2. Українська Церква в давнішому минулому
3. Як повставало Українську Православну Церкву автокефалії та поранно її московський зверхок з царгородським патріярхом.
4. Як Українська Церква поверталя собі волю.
5. Рідна Мова в Українській Церкві.

Ціна-з пересилкою ..... 15ц.

Можна набути в отців парохів, або в Консисторії.

Адреса Консисторії:

CONSISTORY OF THE UKRAINIAN GREEK-ORTHODOX CHURCH OF CANADA,
479 Andrews Street, Winnipeg, Man.

ницького костела. Але се йому не вдається.

Оволодівши Вандерінг Ривер має перед собою світлу будучність. Поселенці всі молоді, в розквіті сил, свідомі, підприємчиві й релігійні. Се дає запоруку на краще будуще, що дай Боже.

Слідуючого дня рано десь около девятої години рушили ми з дороту до Лек ла Біч. Перед нами около пістьдесять миль дороги. Не дочекались вірити, що кіньми так далеко можна пускатися. Для наших поселенців, як я бував в Манітобі чи Саскачевані се немисленне. Одних ми їхали. Був теплий погідний день. Але над вечір зірвався нижній холодний вітер і стало холодно. На десяту в вечір опинилися ми в Лек ла Біч і там тут в успокоїлося, бо був вівторок, що не втечу побаду, коли я мав вертати до Едмонтону, щоби не виділо бути на місці.

Богато було труду по дорозі, але я задоволений що послужив Богові, людям і справі.

о. С. Г.

КУДА ВІТЕР ВІЄ...

(Дембурі, Саск.).

Є люде в таким дивакові, загадочним, незвичним погладами — думками, що куда хочете розбирайте, а не розберете, куди вони тягнуть, до чого стремлять, чого хочуть. А коли ближе до них приглянутися, придивитися, то виходить, що вони вдівчости і самі не знають, чого хочуть, куда їм належити, кого підпирати, з ким тримати. Для них всі і все одно й те само, або куда вітер віє... Хто і що і як не говорив би, то від таких почуєте звички: „Так, так, як ви кажете, бігме ви правду говорите. І я так думаю, але знаєте, не хотів зрадикувати..."

Або якось є такі, що хто більше обіцяє Ім дати, як тим вони будуть

Перезімувавши через одну околицю вопри Українській Народний Дім, я потрафив якраз на збори. Вступив я подивитися, як в них проводяться народні роботи. Сідаю і слухаю, ведеться жива дискусія. — Говорить якийсь чоловік: — „Що нас обходить, хто буде говорити на тій мітингу, абн нам за силю дали пару доларів".

Встав другий член і каже: „Се буде соромом і ганьбою для нас цілий. Ви пам'ятаєте силю Народного Дому большевиками інтерами, отже я є проти сего".

Підноситься знова перший член і каже: „Ацю нас то обходить, хто вирешує, абн жив гробі".

І подумав я собі: „Гей, мамі Ноже

ОГЛЯД ДЕСЯТЬЛІТНЬОЇ ПРАЦІ „ВІСТНИКА"

Недавно був я в сусіда Мирона, і заговорилися ми, що скоро буде вже десять років, від коли почав виходити перший і одинокий український релігійний часопис в Канаді „Вістник", котрий голосить здорову науку між українським народом. За час свого істнования „Вістник" багато причинився до піднесення свідомости українського загалу в Канаді і не одного Українця справив на правий шлях, та навчив любити і цінити своє рідне.

Між иншим Мирон каже: — „Я читаю „Вістник" від першого числа й маю зложені всі річники, котрі думаю дати до оправи, щоби не нищились, бо хочу лишити їх в спадку моїм дітям. Се є цінний скарб душевний. Він містить дуже а дуже богато цінного релігійного й історичного матеріялу. До складання „Вістника" застався мене таки самий „Вістник". В 3-ім числі „Вістника" з 1924 р. на 3-ій стороні появився заклик п. з. „Не ищіте чисел „Православного Вістника". (тоді він так називався). По перечитанню того заклику я постановив складати „Вістник", і нині я є більше як задоволений з того. Я тепер нераз беру який річник і переглядаю, і зараз ціла робота, чи яка справа стане мені перед очима, пригадується минувшина. Варто, щоб кождий читач складав „Вістник".

Слова Мирона мене дуже зацікавили і в захоті переглянути старі річники „Вістника", бо колись я немав нагоди не то читати їх, але навіть бачити не бачив. Я отже попросив Мирона показати мені всі річники „Вістника". Мирон се радо зробив. Я побачив кождий річник цинтий до купи, а числа так добре захована, немов би тільки з друку вийшли. Пізнати, що були в пошаніванку. По правді сказавши, такий формат, з якім до тепер виходив „Вістник" дуже добре надається до складання.

Перегладаємо річники в двох, і наразприходить нам на думку зробити огляд зі змісту „Вістника" за цілих десять років його істнования.

„Вістник" почав виходити в квітні 1924 року як місячник, п. заг. „Православний Вістник". Передплата виносила одного доляра на рік; так виходив до кінця грудня, 1927 р.

З початком 1928 р. зайшла зміна: Назву „Православний Вістник" перемінено на „Вістник", а місячник зроблено двотижневик, передплату піднесено до 1.50. Тогож року почала друкуватися сторінка „Недільної Школи".

А тепер кілько котрого року вийшло чисел і кілько сторін (за 1934 рік виходить до сего рахунку лише два місяці, а со: січень і лютий):

1924	числа	9, сторін	80
1925	"	12 "	120
1926	"	12 "	104
1927	"	12 "	96
1928	"	22 "	192
1929	"	21 "	178
1930	"	23 "	184
1931	"	24 "	192
1932	"	24 "	192
1933	"	23 "	184
1934	"	4 "	32
Разом	"	186 "	1554

Отже поодинокних чисел всіх вийшло 186 (подвійні числа рахуються тут на подвійні), а коли зложити всі числа до купи, то вийшлаб книга на 1,554 сторінки друку, 11 цалів широка, 15 цалів довга і 3½ цала груба.

А коли би всі числа поскладати в четверо, то вийшлаб книжка, що булаб 5½ цалів широка, 7½ цалів довга, а 14 цалів груба і малаб 6,000 сторін. Або було би 12 книжок, повер'х 500 сторін кождa.

Хто є передплатником „Вістника" від заплатив за „Вістник" $13.00. Отже можна сказати, що тих 12 книжок по 500 сторін кождa, яким рівняються дотепершні числа „Вістника", передплатник дістав за $13.00, — иншими словами, одну книжку на 500 сторін за одного доляра. А чи можна де таку велику книжку і такої якости дістати за так низьку ціну? Ні!

Так виглядає „Вістник" з технічної сторони — в числах і датах. А тепер приступимо до найважнійшого і перегляньмо зміст — то є науку, коли, який читачі „Вістника" отримували.

Зміст ми поклясифікували як слідує:

1. Новинок за 10 літ разом	2,265
2. Статі і пастирських листів	965
3. Оповідань, нарисів, легенд і довших приповісток	337
4. Статі на теми історичні	72
5. Колядї і иншіх віршованих річей	144
6. Дописів, звітів і листів до редакції	407
7. Коротких уривків, дотепів та слів мудрости	944
8. Зі Сторінки „Недільної Школи" (крім віршів і уривків)	239
9. Світлини (ілюстрації)	92
10. Різні оголошення, оповіщення і заклики	1,178
Разом	6,733

(Замітка: — Автор був подав таблицю по роках, кілько чого й коли було, та з технічних причин, редакція мусіла се пропустити).

В повищім звіті не включено: календаря, церковного уставу, ані різних грошевих збірок.

Щодо змісту, то можна сказати ще й таке: найбільше було дрібних новинок в 1930; морально-наукових статей в 1931; оповідань та приповісток в 1932; історичних статей в 1928; віршів в 1930; дописів в 1933, коротких уривків в 1930; зі сторінки „Недільної Школи" в 1928; світлин в 1928; оголошень в 1933 році.

Отак представляється менше-більше „Вістник" щодо змісту. Можна булоб розібрати його ще подрібнійше, але сим разом некай і так.

Зміст „Вістника" дуже богатой. Богато є статей дошлих і коротших, котрі повинні булиб зібрані і видані окремими книжками, щоб марно не пропадали.

З довших статей і оповідань замітнійші такі:

В 1924 р.: „Де любов, там Бог" — Л. Толстой. „Як повстала Українська Православна Церква в Канаді" — прот. С. В. Савчук (повинно вийти окремою книжкою, бо кождий повинен знати почуткн відродження своєї Церкви, а молоде покоління сього не буде знати, коли не буде мати нагоди прочитати).

В 1925 р.: „Українська Православна Церква на Буковині — в Буковинці в Канаді" — І. М. Пігуляк. „Церковне право Православної Церкви" — прот. К. Кирстюк „До віри батьків" — В. Будзиновський.

В 1926: „На чім збудована церква — на вірі чи на апостолові Петрові" — Т. П. Волохатюк. „Чим люде живуть" — Л. Толстой.

В 1927: „Православна Христова Церква Українського Народу" — Митрополит Василь Липківський (сього року вийшла книжкою).

В 1928. „Унія" — прот. С. В. Савчук (повинно вийти книжкою). „Марко Проклятий", — О. Стороженко. „З Біблійної Історії" (на сторінці Недільної Школи).

В 1929: „Про Богослужения Православної Церкви, — за свящ. П. Тобілевичем (тоже здалоськб видати книжкою). „Квітки при дорозі", — ГЧ-КП. (прот. Вас. Куд ик; бажанним є, щоби з „Квітки" вийшли книжкою.

В 1930: „Дещо з історії реформації", — Мих. Стечишин (повинно вийти книжкою, як в рукописі). „Історія Церкви" — за Е. Семакою. „Катехизм".

В 1931: „До історії розвою Української Греко-Православної Церкви в Канаді, — С. В. С. (прот. С. В. Савчук) „Походження Епископату".

В 1932: „З історії Української Церкви", — проф. Ів. Огієнко. „Православні Церковні Брацтва в Польщі, їх діяльність та значіння", — проф. Ів. Огієнко (ci обі розвідки повинні вийти книжкою). „З часів боротьби", — Ілько Гавриляк.

В 1933: „В большевицькій тюрмі", — Фаїна Невільниця. „Погляд Канадійських стрільців на церкву", — По. В. (прот. В. Кудрик). „Історія одної Громади", — С. В. С. (прот. С. В. Савчук).

Поза сих вичисленим 24 праць, є дуже богато річей, які також заслугують на особливу увагу, але не робимо сього з огляду на брак місця.

„Вістник" дав читачам за послідних 10 років все, що лише було в його силі. Він кормив своїх читачів кормом духовним, моральним, релігійним, патріотичним. Учив і закликав любити Бога, любити Неньку Україну, любити свою Рідну Церкву, любити свій нарід і все, що є своє рідне і дороге. Він учив також бути добрими, примірними горожанами Канади. Сьогодня можна відрізнити людей, які читають „Вістник" через цілий час, від людей, які не читають. Бо читачі „Вістника" дивляться на світ здорово і ясно, вони розуміють своє завдання супроти своєї церкви і свого народу.

Число передплатників „Вістника" нам з сусідом не відоме, одно знаємо, що ще далеко до 50,000... А повинно бути, бо „Вістник" варта того.

На закінчення кілька слів до читачів і передплатників „Вістника". Редакція і видавництво „Вістника" зробили, що лише було в їх силі, щоби „Вістник" був як найцікавійший та вартісний. А ми, читачі — чи сповняли ми сій обовязок супроти „Вістника"? Чи не залягаємо з передплатою? Чи придбали за той час хоч одного передплатника, або чи в який другий спосіб причинилися до піднесення свого органу?

З нагоди десятьлітнього істнования „Вістника" вирішмо собі передплату, пожертвуймо від себе щось на Пресовий Фонд. І спонукаймо до сього других. А що найважнійше, то те, щоби кождий читач і читачка приведнали бодай по одному передплатникови для „Вістника".

Вірю, що для часопису найважнійшою пробдемою не є гроші, але читачі, бо як будуть добрі читачі, то будуть і гроші. Отже коли ми читачі сповнимо сій обовязок супроти „Вістника" і постараємося, щоб число передплатників бодай повдвоїлося, то я певний, що „Вістник" стане тижневиком, чого кождий з нас бажає.

Любенко.

Чи ви відновили вже свою передплату за „ВІСТНИК" на 1934 рік?

„ЧУДЕСНИЙ ЧОЛОВІК"

Одного разу в неділю, після вечірної відправи, стрінув я вже старшого чоловіка, який up:мовляв з парафіянами. Зараз мені його представили. Подякчи своє імя, простягнув руку й заговорив: „Здрастуйтэ, гражданін".

— Як маєтеся, — відповідаю, — тай питаю по русски: " „А ви з какой губернії"?

— А я с Таркопольской, — каже він.

— Ов, то ви „дійсно" русский чоловік, — кажу до нього.

В тій хвилі перебив нашу розмову один парафіянин і, зробивши приємну мину, почав заговорювати, що наша громада в короткому часі збільшиться о одного парохіянина.

— Я того не можу зробити, — каже він, — бо належу до русскої місії епископа Арсенія. — І додав: — Я „от віка" православний.

— Ви давно належите до русскої православної церкви? — питаю.

— Я „от віка" там членом.

— Хтож тепер обслугує вас?

— Архимандрит Теодозій! Чудесний чоловік! А співак, о-о... ох чоловік. Нерез як стане в крилос! Або як засяде коло піяна. Ви, кажуть, його побачили — чудесний чоловік. Наша церква до нікого не належить, лиш до громади, а се значить, двері до кожого парохіянина є отворені. В нас чудесно. Я від коли перебрав океян, то став „от віка" православним. Держуся „історического" народа. О, наш „батюшка" чудесний чоловік.

— А щож ви робите, чим занимаєтеся?

— Робію на секції вже пятнайцятий рік!

Ще довго ми розмовляли, а все що кілька слів, то можна було почути, який то чудесний батюшка, чудесна їх церква, чудесний спів, чудесний порядок в парохії, та всьо инше чудесне.

— Читаєд ви приятелю історію України? Ходили ви до школи? А чи знаєте хоч одного з наших українських дівчів народних або церковних? — питаю.

— А нащо мені читати історію України? Наш батюшка її чудесно знає. Він, же з київської губернії, і співав чудесно київським напівом. А до школи я ходив, чому ні. Скінчив штубу. Зрештою, я й так ясьо добре знаю. Грамоту знаю. Тих, як ви кажете, Українців, не вижу. Пошо їх мені знати? Я русский „от віка", тай чудесно мені!...

Довідався я опісля, що він один з провідних людей російської парохії. Хвалить він свого батюшку й церкву лиш тому, що йому совість не дає спокою. Він бачить, де опинився! Остався з такими, як він сам. Жаден з його приятелів не має освіти ні образования. Нема в громаді нікого зорганізованого життя. Одинокий чоловіком, що має образования, се „отец настоятель".

Але й той настоятель, пожалься Боже! Не з гарадзом йому. При ній лищиться лиш загулюкані, темні люде, які життя мірюють своєю мірою, тому й своєму „батюшці" платять таку мізерну платню, що аж дивно робиться, з чого він вижива.

Пялець Божий! Колись зговорювали в Україні, що вони „русскі". Насаджували російське православіе між українським загалом. Самі Українці, а пішли на службу „матушкі Россі". І дослужились! Опутині, полюбили пастирю блудних тучі пастирі! Дивляться, як зростає українська парохія. Дочуваються батюшка, що до української парохії прибувають щораз то нові членя.

В сусідній українській церкві в неділю народу богато. Лиця в них ясні, веселі. Ідуть до своєї церкви, отже й дух рад дується! А в церкві... Прекрасний спів. І відправа рідною мовою. Наука, обсягя, молоді лиця, — все се запевнює світлий розвиток парохії й Церкви, якої вона в частинною.

І був нераз той „чудесний чоловік" в українській церкві. Серце радується на вид того всього. Але на вверх мусить величати „своє". Бідний він і ті всі, які ще до сего часу не покинули російської церкви. Їм тяжко се зробити. Але раз треба відважитися! Час служити в своїй Церкві для свого власного спасіння.

Хто має вуха, нехай слухає,

Адріян.

ЧОМУ БОЛЬШЕВИКИ ВИГОЛОДЖУЮТЬ УКРАЇНЦІВ?

На се питання відповідає Англієць В. Гайтінг в тижневику „Енсерa" Він на підставі особистих спостережень на Україні пише: Совітське правительство збирало збіжжа як воєнний припас для жовнірів. Українські селяни не хочуть безумовно слухати совітського уряду. Тому супроти них вживається політики виголоджування хоч би тому, щоби на випадок війни не треба було тримати війська на Україні. Крім того виголодкування українських селян має бути рівнісно для фабричних робітників, щоби серед них лекше перевести „засаду": „Працюй або гинь!"

ПЕРЕСЛІДУВАННЯ ДУХОВЕНСТВА В СССР.

„Нью Йорк Геральд" доносить, що в останніх часах арештували в совітах 10 католицьких священників та 9 протестантських пасторів. Всі арештовані походять з Німеччини, але вони совітські піддані. В большевицьких тюрмах сидить тепер 75 духовних німецького походження. Німецький амбасадор в Москві робить заходи, щоби совітська влада перестала дальші релігійні переслідування, а то в звязку з офіціальним привеченням Літвінова в Злучених Державах, що того рода переслідувань не буде.

ПОЛЯКИ ЗАСУДИЛИ СВЯЩЕНИКА НА ТЮРМУ.

В коломийськім суді відбулася розправа проти о. Осипа Василини в Рунгур. Підсудний мав на годині релігії порушувати політичні теми і викладати дітям зі скомісфікованої „Історії України". Суд засудив о. Василину на 2 місяці вязниці та позбавив його горожанських прав на 5 літ.

СКОНФІСКУВАЛИ МОЛИТВЕННИК.

Шкільний інспектор в Стрию (Галичина) дав наказ відібрати від дітей молитвенники, видані накладом Брацтва ім. св. о. Миколая в Стрию. В тім молитвеннику була між иншими пісня „Боже Великий, Творче Всесвіта", яку діти співали на Службі Божій. Мабуть за сю пісню сконфісковано сей молитвенник.

ГОЛОД НА ГУЦУЛЬЩИНІ.

Над Білим Черемошем на Гуцульщині ширяться тиф. Одна з причин пощирювання сеї пошесси се нужда і голод, які панують на Гуцульщині. Число пошиків росте на Гуцульщині в дня на день. Вони причиняються до пощирювання пошести.

МОЇ ЗАУВАГИ.

Було се вже давнійше. В сусідній школьній заснувалося Жіноче Товариство. Проіснувало воно щось четверо років і тихо. Мене се зацікавило, що спричинило упадок товариства і при нагоді я почав розвідувати про причини, бож я знав, з якою завзятістю працювалиу ті, що те товариство були заснували.

По довших розвідуваннях між знайомими я довідався, що упадок товариства спричинили самі членині, хоч і не всі. Були такі, які за свою головну ціль взяли собі вишукувати всякі сплетні та приносити їх до товариства. Зійдуться жінки на свої чергові сходини, а ті зайшлість обговорювати ділові справи товариства, починають про те, що вони де чули про котру з членкинь. А як вона знаєте, як то деякі жінки вміють творити цілі історії, що в одного слова робить цілі баїки. Так тим своїм говоренням довели до того, що в скорім часі осіда в товаристві аниш заряд і то не новий. Тоді товариство мусіло зависнути свою діяльність і тепер хоч вже було кілька спроб, не можна товариства відновити.

Літом, звичайно, ми отаряємо Рідну Школу, щоби дітей приучувати до свого рідного. Одного року дістали ми молодого учителя, про якого я хочу вам тут розказати.

Того року я належав до заряду, отже мене виділегували на інспекцію до школи, щоб побачити як учить новий учитель, та як діти до него відносяться.

Прийшов я, сів у кутку і уважаю. Аж нараз чую, а наш учитель почав давати дітям питання по англійськи, а діти слухаються відповідати по українськи. Та ті відповіди виходили инодi так смішно, бо діти мимоволі міняли англійські слова в свої українські речення.

По скінченню науки запитав я учителя, що се за методи ставити питання дітям по англійськи.

— Я... я... я, — замявся учитель, — уживаю сеї методи з двох причин: Одна, що діти дійше мене розуміють на англійській мові, а другі, в такий спосіб вони приучуються уживати паралельно обох мов.

— Дуже гарно, — кажу, — але ви вашим послухайте, як діти шкалюють українську мову. На те ми отаряємо Рідну Школи, щоб приучити дітей чистоти української мови, а не якогось мішаного жаргону.

Сказав я ще кілька терпких слів в сторону учителя і з тим ми розійшлися.

Пятав я бувалих людей, чи бачили вони де такий дивогляд, як трапився у нас. але ніхто сего не похвалив. Говорили мені деякі, що мали таких професорів, які викладали якиш мови, приміщенько, чи французьку та що коли прийшов на лекцію, так ви одного слова від него не почули на якиній мові. тільки на тій, якої він учив.

Так і повинно бути. **Кум Гриць.**

„ДНІПРО"
орган Української Православної Церкви в Злучених Державах,
виходить 1 і 15 кождого місяця і коштує на рік 52 цт.
Передплату висилати на адресу:
"DNIPRO"
1851 Germantown Ave., Philadelphia, Pa.

„ВІСТНИК"
Publikuje wiadomości dla Українців в Канаді
Виходить 1го і 15-го кожного місяця.
Видає Українська Православна Церква Канади.
Передплата в Канаді — $1.50 на рік.
В Америці — $2.00 на рік.

THE HERALD
Published semimonthly by the Ukrainian Orthodox Publishing Company
Subscription per annum:
In Canada — $1.50. — Foreign — $2.00.

Адресувати — Address:
The HERALD, Box 5004, WINNIPEG, MAN.

З КОГО БРАТИ, А З КОГО НЕ БРАТИ ПРИМІР.

Ми, Українці, любимо достроюватись до других людей і присвоювати собі їх здачі та обичаї, наслідувати їх в поведінці. Не було б сім нічого злого, якби не те, що ми робимо се навіть тоді, коли чуже в гірше від нашого, коли поведінки чужих не є гідне того, щоби його наслідувати.

Сю свою слабість Українці проявляють особливо в церковнім житті. Тому то між нами так богато чужих церков і сект; тому ми так щедро збогачуємо, і своїми думами й своїми гріхами це тільки чужі, але й скрайно ворожі нам церкви і церковні організації.

Приміри достроювання до других в московськім житті можна завважити головно під оглядом церковної дисципліни. Прийде піст — і находяться люде, що кажуть: „А хіба то конче постити? А-бо протестанти не постять". Протолокують священик сповідь, — і бодай одиндва знайдеться, що скажуть, або подумають: „А хіба то конче сповідатися? Є християни, які не сповідаються".

Є в місцевости Український Народний Дім, і є большевицькі газети. В большевицькій газеті в Пилипівку, тай завгалі в піст справляють музику, танці. А члени Народного Дому радяться: „Можеб і нам справити забаву? Бодай що будь капіне. На асекурацію треба". А коли зверхнє їм увагу, що піст, Пилипівка, то кажуть: „Та воно ніби так, але хіба Пилипівка такий великий піст? А-бо — большевики гуляють, членів приведуть. Отже чому і вам не можна?"

Прийнято в Українській Православній Церкві, що від Різдва до Йордану і від Великодня до Провідної Неділі не можна забав а музикацію і танцями справляти. Одже лучаються випадки, що люде просять, аби на таку забаву їм поволити. Дістають відмовну відповідь, скаржуться: „А-бо грекo-католики в нашій місцевости танцюють. А як їм можна, то чому нам ні?"

І дивно робиться, чому ті, що поликаються на большевиків, протестантів, католиків, не подумають, що чужі, а до того ворожі нам люде, чи організації не є і не можуть бути для нас авторітетом, ми не можемо брати собі з них примір. Як брати примір в одніх, то треба брати й в других. Коли брати примір з протестантів, що вони не сповідаються, то чому не брати за примір що вони взагалі не мають ані такої церкви, ані такого Богослужения, ані таких обрядів, ані Святих Тайн, як ми маємо. Отже чому не пітти за їх прикладом і все то не повикидати, не понасувати?

А як брати примір з грекo-католиків, що вони перед Йорданом та перед Провідною Неділею справляють танці, то чому не брати приміру в них і в других ——? Вони приміром менше читають, менше роблять просвітньо-організаційної роботи, практикують „єдиство кадо". Чому отже не брати з них примір і в сих справах?

Коли-ж будемо брати примір з большевиків, що вони танцюють в Пилипівку, то чому на Пилипівці спиняється? Вони танцюють також у Великий Піст, навіть у Нелику (Інтинціо). Тай чомуб тільки в справі танців на них задивлятися, чому і не в других справах? Воїник богато дечого такого мають, чого нема ні в нас, ні в других людей: а Бога не вірять, до церкви не ходять, двятости шлюбу не признають. Отже чомуб нам і в сім їх не наслідувати? Бо як можна в одним, то можна і в другім. Водай знайдуться такі, що будуть так собі пояснювати. Во де є та границя, дова яку не можна переступити? Тай хто ту границю має зазначити, поставити? Чи не прийшлоб в кінці до того, що кождий про себе хотів би собі ту границю зазначувати? А що стволиб тоді з церковною чи й з якою другою організацією — а її засадами й дисципліною, колиб кождий її член сам про себе рішав, що можна робити, а чого не можна, що добре, а що зле? Така організація розвалиласяб дуже скоро.

Та не так робляться розумні люде. В них рішає важні, засадничі справи цілої організації, як така, а не поодинокі часини. Вони як і беруть примір в других людей, то тільки тоді, коли в такого наслідування мають користати, а не стратити; збудувати себе, зміцнити, а не ослабити.

Отже й нам Православним Українцям слід брати примір тільки в добрих та розумних людей, а не з таких, яких робота й цілі розходяться з нашими. І наслідувати їх тільки в таких справах, які можуть причинитися до нашого збудования і зміцнення, а не до ослаблення.

РІЖНИЦІ В ЦЕРКОВНІМ ОБРЯДІ.

Між вірними Української Православної Церкви в Канаді є богато таких, які колись надіялися до других церков — католицької, русскої православної, протестантської. Тепер вони є добрими, відданими членами Української Церкви, приймають її науку й засади та підчиняються її дисципліні. Але бувають випадки, що в справах обрядових деякі з них, — вживаючи з обрядами та церковною практикою тої церкви, до якої перше належали, — хотіліб придержуватися тих обрядів та дисципліни дальше. На сім тай вирікають часом між членами одної громади непорозуміння.

Де люде в громаді згідливі й виробумілі, а до того де є священик, що в таких справах має досвід, там великого клопоту нема. Священик пояснить людям, що і як треба робити, що є чуже, а що наше рідне й люде радо приймають його пояснення.

Але бувае і таке, голово в громадах, які складаються з Українців Галичан і Буковинців, — отже з бувших уніятів бувших вірних руской місії, — що через обрядові річниці вирвище в громаді колопіт. Галичане стоять на тім, що так повинно бути, як було колись в них, а Буковинці твердять, що мае бути так, як було в них, бо вони православні з роду в рід, отже мовляв на таких справах розумніших. На діл-ж часто бувае, що так одні, як і другі помиляються. Бо хоч уніяти мають православний обряд, то Рим так його покалічив, так златинизив, що ніяк не можна його за чистий православний обряд уважати. А Українці в Буковини хоч і родовиті православні і їм буковині мали чистий обряд, то в Канаді, під впливами російської місії вони його значечистили, — а властиво російські бабушки їм його замечистили по-російському домішкою, отже також мають дещо такого, чого мусять позбутися. І одні й другі мусять памятати, що Українська Православна Церква мае за собою тисячолітну історію, мае свою традицію і свої питомености, силою яких вони ніяк не уступлять, а противно, навіть перевищує другі православні церкви, і тому в справах обрядових ми не потребуємо нічого в чужих позичати, а повинні придержуватися тільки того, що приписує та одобряе наша Церква. Українська Церква в Канаді стремить до того, щоби її обряд мав всі ті українські православні питомености, якими Українська Церква відзначалася тоді, як жила відьмим, від Морським незалежним життя, а також щоби її обряд, не втрачаючи нічого з його чистости й православія, відповідав теперішним вимогам і обставинам, серед яких живемо.

Коли-ж через обрядові річниці заходять в громаді такі непорозуміння, що можуть відбитися на життю громади відємно, то обовязком пароха, як рівнож свідомійших членів громади є, стратити такі непорозуміння усунути в мирний спосіб, хоч би й прийшлося ради спокою слідування мають користати, а не страчувати; збудувати себе, зміцнити, а не ослабити.

Отже й нам Православним Українцям слід брати примір тільки в добрих та розумних людей, а не з таких, яких робота й цілі розходяться з нашими. І наслідувати Їх тільки в таких справах, які можуть причинитися до нашого збудования і зміцнення, а не до ослаблення.

ЧУДОВІ МОЗАЇКИ СВ. СОФІЇ В ЦАРГОРОДІ.

Диктатор Туреччини, Кемаль-паша дозволив Візантійському інституту добути зпід турецьких орнаментів чудові мозаїки в церкві св. Софії, котрі походять з першої половини 8 століття. Закрито їх в 1453 році, коли Царгород попав в руки Турків. Працю над очищенням мозаїк переводили надзвичайно обережно і тепер кінчать очищування золотих образів в нартексі (притворі) величавого храму. На середині стелі нартексу видно поставу Христа, що сидить на дорогоцінним золотім престолі, подібним до цісарського, і благословить. На право в медальйоні Пресвята Діва Марія, на дво архангел Гавриїл. Біля ніг Христових клячить цісар Лев VI (кінець IX століття). Мозаїки збереглися дивно добре. Таким чином турецьке правління хоч було страшне для христіян, показалося добрай під тим оглядом менше варварське ніж не одно будім то христіянське, що нищило всякі памятки до своїх противнику без порівнання основійше, ніж нищили Турки. До таких належать Москві, Поляки, а навіть „нові" Василяне, які прим. в Бучачи сожигали обрядові пічниці вирвище в громаді колопіт. Галичане стоять на тім, що так повинно бути, як було колись в них, а Буковинці твердять, що мае бути так, як було в них, бо вони православні з роду в рід, отже мовляв на таких справах розумніших. На діл-ж часто бувае, що так одні, як і другі помиляються. Бо хоч уніяти мають православний обряд, то Рим так його покалічив, так златинизив, що

„ВІСТНИК" в хібом душі нашого православного Українця. Але, щоби він ним стало і на час виходити — треба, щоби його читачі не залягали в передплаті!
А ви Ваша передплата?

Гч-КП.

КВІТКИ ПРИ ДОРОЗІ.

Два образки.

Один образок знайшов я такий:

Коли жидівський нарід відходив від Божого Закону, лякучи собі в усім поспуск, то знаходився серед нього люде-Пророки, які завше показували народодові його гріхи і проголошували, яку кару вимірує Господь за них народові. І чи-таю в пророка Ісаії, що Бог відкинув був жидівський нарід за те.

— Що вони богато переняли від народів східних: і чарівників в них, яку фінякин і з синами чужоземців вони в побратимстві. — Іса. II: 6.

По нашому се треба так толкувати: Бог відкинув їх за те, що вони замість самим самостійно по розумному думати, переймали від чужих на ослін дурне і взагалі що попало; і замість творити самостійне життя, вони братались з чужими і тим нищили свою окремішність і самостійність. За те їм кара:

— Знайте, що Господь відніме вражу підпору, всяку піддержку і підкріплення водою. — Іса. III: 1.

Та того не досить, бо прийдуть ще инші лиха — лихи громадського, політичного значіння. Крім хліба і води Бог відбере від недумного розвеладчого народу:

— Чоловіка відважного і гідного воєвника, суддю і пророка, чоловіка розсудного і старого досвідом, військового старшину і чоловіка великої повати, порадника і справного ремісника, і проречистого бесідника. А дам їм хлопців за старшину і діти панувати будуть над ними. І одно другого буде серед народу притісняти; повстане хлопець проти старого, а добрий нарід проти значних. — Іса. III: 2—5.

Наведений уступ більше за всіх звертае на себе увагу. Во ще й нині люде не розуміють, що відобрати від народу відважних, досвідчених, розумних, талановитих, се для народу страшна кара, не-мірне нещастя. Се те саме, що відобрати від дітей батька-матір. Недостача хліба й води — се частина лиха. Вправі дошла й води — се частина лиха. Вправі дошлаться хліб. Дотогож хліба можна купити, можна випросити.

Але страшне і довготревале лихо прийде, коли нарід опиниться без розумних провідників. Їх же за гроші не купиш. Ані ласкою не дістанеш. Можуть минути літа, десятки, а то й сотки літ, а розумних людей нарід може не мати.

В той же час нарід будуть вести і народом правити хлопці, себто люде молоді, без потрібного розуму, без належного досвіду. І будуть вони проти старших, в яких розум і досвід.

Таке голосив Ісаія перед майже 2700 літами.

Другий образець, се якість й обовязок жіноцтва, що само творить половину народу.

Природна задача чоловіків — дбати про хліб і захист для себе, жінок і дітей.

А природна задача жінок стояти на сторожі внутрішної якости життя — на сторожі скромности, помірковання, побожности, співчуття, практичного розсудку, здорової простоти і приміркости. Вони мають стерегти гідности, здоровля і моральної сили життя.

Коли-ж жінки піддуть наперекір своїм обовязкам, коли самі зачнуть нічевити те, що мають охороняти, тоді вже ціла половина народу вінсувалася. І якраз та половина, що сама перша про здоровля народу мае дбати. Отже страшне лих зависае тоді над народом.

Отже Ісаія говорить, які наслідки приносе з собою розладчість жіноцтва. Він говорить від імени Бога:

— За те, що дочки сіонські яж надто погордливі; що ходять витягнувши шию й принаджують поглядами; ходять гордою ходою й побряжують бляшечками на ногах... За те обголить Господь тімя в дочок сіонських й позбавить їх волоси їх. Господь відійме гарні бляшечки й гузлички, сережки та запаски, пояси й посудини в пахощами, перстені, верхні намітки й спідну одежу, оплічча барвисті й плащики, зеркальця й сорочки в висону... І буде тоді замість принадних пахощів — смердота; замість пояса — мотузок; замість зав'язаного волосся — пліш; замість широкої обгортки—вузька верітка; замість краси — пятна. Мужі твої полягають під мечами, а хоробрі твої на війні. — Ісаія II: 16—25.

Сказавши нашою щоденною мовою: Коли жінки народу розледащіють; коли замість цілеспрямованости розумними справами, вони будуть інтересуватися неробумними витівщками; коли перестануть бути скромними, розсудними; коли будуть йти не за тим, чого вимагае від них їх призначення; коли забудуть справу свого народу, підуть на ослін за модою вулиці — то доведуть цілий народ до найбільшої нікчемности та нужди. Прийде вкінці до того, що самі вони опиняться в найбільшім убожестві і погорді. А побіч них розледащіють і їхні чоловіки і їх сини і, як нікчемні, будуть гинути від ворожого меча і не зможуть оборонитися.

Бо такий вічний закон жевить в основі людського життя. І за часів Ісаії, і нині і завтра — він завсігди невблаганою рукою карае тих, що його легковажать.

І тому хотілось би мені, щоби перший образок запамятали всі Українці в Україні, а іменно:

Що лихо народу не лише з браку хліба й одежі, але ще більше з браку здорового розуму, в браку мудрих провідників, в браку людей з великим досвідом, щирістю і повагою.

Другий образок повинно держати перед очима українське жіноцтво — дівчата, жінки, матері, господині, передові громадянки. Себто — Дочки Українського Народу.

Будуть вони твердими ногами стояти на сторожі здорового життя; будуть вони високо нести прапори чесноти — в житті їх народу буде здорове і сильне. І чоловіки і сини їх будуть знані за їх розум і відвагу; і ціле жіноцтво народу буде стоятн високо своєю гідністю перед народами світа.

Широка діяльність великих людей.

В 1900 році їздив по світі визначний американський проповідник Т. Де Вит Талмидж. Був він також в Німеччині. Про цісаря Вільгельма, що був тоді ще в силі віку, оповідае:

— Він полонив серця цілого свого народу. Він є безнастанно, де хочете. Нині він закладае угольний камінь під нову церкву, завтра відкриває памятник, позавтра пускае новий корабель, ще дальше оглядае поля, нині в одній місцевости, завтра в другім. Перед кількома днями він виголосив проповід на своїй яхті, яку преса дедво згадала, але яку мені перекпав мій товариш, свящ. Дінкл. Бачу, що вона мусіла тревати три чверти години і була дуже сильною. Він в одинокім цісарем, про якого чув я, що він проповідував, хоч цар Давид лишив зміст для богатьох проповідей. Тай чому би королеві і царям не ставити на проповідницю?

І справді інтересна річ, що цісар виступав в проповідницї! Виходить, що релігійне життя буде йому дуже близьке і потребне тай справи релігійного життя були практичними його справами і потребами. Розумію се як ми не тільки на політиці державній, але також на церковній і релігійній політиці. В нього був відповідний матеріял для одного і для другого.

Думаю, що подібно виглядають всі великі люде, які стоять в ряді видних провідників народу — його правителів, його політиків, національних писателів, організаторів. Вони всім журяться, вони все роблять, вони про все богато знають, про все думають, вони за всі беруться, вони набувають досвід з усіх сторін і тому зміст життя до далеких глибин розуміють. І вміють на кождий поклик життя розумно відповісти.

Підчас минувшої війни Жид Моргентав був стейтським амбасадором в Туреччині. І коли пригадали, що то були воєнні часи, то покавався він там дуже справним дипльомятом.

Але той сам Моргентав був передтим найдальшійшою особою в релігійнім житті жидівської громади в Шікаго.

Був давніше в Еспанії премієр Жид. Визначний, як політик і визначний релігійний і церковний чоловік. Не тільки, що був великим знавцем Талмуда, але сам писав пояснення до Талмуда.

Так виглядають великі люде!

При одній, при малій справі виконується малей чоловік. Хто малого човна вічно держиться, той ніколи не стане керманичем великого корабля.

І я розумію, що такий закон життя мае силу на кождім щаблі життя — в житті особистім, в родиннім, в громадськім, в широконародним. В усякім фаху, в усякій праці, в усякім стремлінню.

МОЛИТВИ ЗА ПРИХІД ЖИДІВСЬКОГО МЕССІЯ.

Недавно жидівські цадики в Польщі радили над дуже тяжкою ситуацією Жидів і вирішили, що треба молитися, аби прийшов на світ Мессія. Отже видали відповідні зарядження в справі надзвичайних молебнів, котрі мають відбутися в божниці для хасидів у Варшаві. На ті молитви прибудуть хасиди в найдальших сторін Польщі. А відбудуться ті молитви при звуках рожів, яких уживається тільки в надзвичайних випадках і на велике торжество Нового Року.

Портрети Митрополита Василя Липківського.

Портрет (побільшена фотографія), розміру 16x20 цалів, з пересилкою ... 2.25
Такий самий портрет, розміру 11x14 1.75
Малі образці з о. Митрополита можна набути в о. пархів за зложенням відповідної жертви.

Замовлення і гроші на фотографії слати на адресу:

Rev. P. MATVEYEV,
772 Magnus Ave. Winnipeg, Man.

ЄВАНГЕЛІЯ НА НЕДІЛЮ САМАРЯНКИ.

(Івана IV: 5-42).

Приходить Ісус до города Самарянського, що звався Сихар, коло землі, котру Яків дав синові своїму Йосифові.

Була-ж там криниця Яковова. Отож Ісус, утомившись в дорозі, сів при криниці, а було коло шестої години.

Приходить жінка з Самірії набрати води. Каже їй Ісус: дай Мені напитись.

Бо ученики Його пішли в город, щоб купити харчів.

Каже-ж Йому жінка Самарянка: як се Ти, Сам Юдей, а просиш напитись у мене, жінки-самарянки? Адже-ж Юдеї не знаються з Самарянами.

Відповів Ісус і сказав їй: коли-б ти знала дар Божий та Хто се тобі каже: дай Мені напитись, то самаб попросила у Нього, і дав би Він тобі води живої.

Каже Йому жінка: Господи! і черпака Ти не маєш, і криниця глибока, відкіля-ж Ти міеш воду живу?

Чи вже-ж ти більший за батька нашого Якова, що дав нам сю криницю, і сам з неї пив, і діти його, і скот його.

Відповів Ісус і сказав їй: кожен, хто пе сю воду, знов пити захоче;

А хто напиться води, що Я дам йому, не схоче пити во віки; і та вода, що Я дам йому, буде в ньому джерелом води, що тече у жизнь вічну.

Говорить до Нього жінка: Господи! дай мені тієї води, щоб я не хотіла пити і не приходила сюди брати.

Каже їй Ісус: іди, покличу чоловіка свого та й прийдь сюди.

Відповіла жінка і сказала: не маю я чоловіка. Каже їй Ісус: добре ти сказала, що чоловіка не маєш;

Бо ти пять чоловіків мала, і той, що тепер маеш, не чоловік тобі; се ти правду сказала.

Говорить Йому жінка: бачу, Господи, що Ти пророк еси.

Батьки наші на'сій горі покланялись, а ви кажете, що місце, де повинно поклонятись, в Єрусалимі.

Говорить їй Ісус: вір Мені, жінко, що йде час, коли ні на горі сій, ні в Єрусалимі будете поклонятись Отцеві.

Ви поклоняетесь тому, чого не знаете, а ми поклоняемось тому, що знаемо, бо спасення від Юдеїв.

Але настає час і тепер уже є, що правдиві поклонники будуть поклонятись Отцеві в дусі і істині, бо Отець таких шукає, щоб поклонялись Йому.

Бог е дух, і ті, що поклоняються Йому, в дусі і істині повинні поклонятись.

Каже Йому жінка, знаю, що прийде Месія: що зветься Христос; як Він прийде, то возвістить нам усе.

Каже їй Ісус: се Я, що говорю з тобою.

І тоді прийшли ученики Його і дивувались, що Він з жінкою розмовляе; та ні одниу не промовив: чого Тобі треба; або: про що розмовляеш з нею?

І покинула свій водонос жінка та й пішла в город, і каже людям:

Підіть та подивіться на чоловіка, що сказав мені про все, що тільки я вчинила; чи не Він то Христос?

Вони вийшли з города і пішли до Нього.

А тим часом ученики просили Його, кажучи: Учителю, їж.

Він же сказав їм: Я маю їжу їсти, якої ви не знаете.

Ученики-ж говорили проміж собою: хіба хто приніс Йому їсти?

Говорить їм Ісус: їжа Моя та, щоб чинить волю Того, хто послав Мене, і скінчити діло Його.

Чи не говорите-ж ви, що ще чотири місяці і настануть жнива? А от кажу Я вам: підійміть очі ваші та гляньте на ни ви, як вони пополовіли вже для жнив.

Хто жне, той нагороду має і збирає плід у жизнь вічну, аби вкупі радувались і хто сіе, і хто жне.

Про се е правдиве слово, що инший сіе, а инший жне.

Я послав вас жати там, де ви не працювали: инші працювали, а ви увійшли в їх працю.

З города-ж того богато самарян увірувало в Нього через слово жінки, котра свідчила, що Він сказав їй все, що вона вчинила.

Отже, як прийшли до Нього Самаряне, то просили Його, щоб Він побув у них, і Він пробув там два дні.

І ще далеко більше увірувало в Нього через слово Його;

А жінці тій говорили: вже не через твої слова віруемо, бо самі чули і знаемо, що Він е справді Спас миру, Христос

ЄВАНГЕЛІЯ НА ВОЗНЕСЕНИЯ ГОСПОДНЄ.

(Лука XXIV: 36 53).

Якже вонц про се говорили, Сам Ісус став посеред них і сказав їм: мир вам.

Вони-ж, полякавшись і перестрашившись, думали, що духа бачать.

І сказав їм: чого ви стрівожились, і наще такі думки входять у серця ваші?

Гляньте на руки Мої і на ноги Мої: се Я сам; дотикіться Мене і розгляднїть, бо дух тіла і костей не має, як бачите, Я маю.

І, сказавши се, показав їм руки і ноги.

Поки ще вони з радощів не вірили і дивувались, сказав їм: чи маете тут яку їжу?

Вони подали Йому частину печеної риби і стільник меду,

І взявши іх перед ними.

Сказав же їм: ось ті слова, що Я говорив вам, ще будши з вами, що повинно справдитись все, що написано про Мене в законі Мойсеевому, і у пророків, і в псальмах

Тоді розкрив їм розум розуміти Писання,

І сказав їм: так написано і так повинно було постредати Христу і воскреснути з мертвих третього дня,

І щоб у імя Його проповідувалось покаяниде і прощення гріхів між усіма народами, почавши від Єрусалиму;

Ви-ж свідки єсьмо сьому.

І ось Я посилаю обітування Отця Мого на вас; ви-ж зоставайтесь у городі Єрусалимі, поки наберетесь сили з висоти.

І вивів іх геть до Вифтанії, і зняши рукн Свої, благословив їх.

І сталось, як Він благословив їх, відступив від них і вознісся на небо.

А ті поклонились Йому і вернулись у Єрусалим з великою радістю.

І пробували завжди в храмі, славячи і благословлячи Бога. Амінь.

ІСТОРІЯ ЦЕРКВИ.

(Зв Е. Семакою).

(Дальше).

Секта розкольників.

З межи всіх сект, що появилися в лоні російської церкви, найзначнійшою щодо історії як і щодо числа, була секта так званих розкольників або шизматиків, що відділилися від православної російської церкви з причини поправи богослужебних книг і уставу, переведеної з наказу славного патріярха Никона. Історія сеї секти така:

До року 1553, коли заложено в Москві першу друкарню, широко церковні книги тільки переписуванням. Нічого отже дивного, що з причини темноти, яка панувала серед більшости російського духовенства і походила ще з часів татарського панованя, вкралося при переписуванню богато помилок не тільки до церковних книг, але й до Біблії. З другого боку впроваджено в той прикладу, а не три рази; на святій Літургії уживано 7 просфор, а не 5; в символ. віри казали: „І в Духа святого Господа истинного и животворящаго"; хрестились і благословили двома, не трома пальцями; хрест складався з 4 рамен а й кінцями, а не з 2 рамен і 4 кінцями; імя Господа пишеться „Ісус", а не „Іисус".

Щоби направити се лихо, скликав патріярх Нікон року 1655 собор до Москви, в котрім кроми архиереїв Росії, взяв участь ще Макарій, антіохійський патріярх, і Гавриіл, сербський патріярх Іпеку. Собор, починаючи діяльність, рішив одноголосно ревізію і поправку так богослужебних книг, як і уставу російської церкви. Сю постанову собору виконав патріярх Нікон зараз, поправивши церковні книги після ліпших грецьких рукописей, котрі дістав з монастирів Атонської гори і від инших значних православних церков сходу. Книги, в поправленім виді, випечатано й запровадженo по всіх церквах Росії.

Сі реформи викликали великий опір зі сторони поодиноких священиків, упрямих або неуків, що пустили між народ поголоску, немов би Нікон і собор не поправили, а зіпсували богослужебні книги і устав. І обезобразили православну віру. Опір зростав в тій мірі, чим усильнійше займався Нікон усуванням давних книг і несхідностей в уставі. Нарешті реакція взмоглася найбільше, коли й собор, що відбувся в Москві (1666—1667) і усунув Нікона, потвердив всі його поправки, і загрозив анатемою всім тим, котрі би їх не приймали. Тоді противники відступили формально від російської церкви, заки дочекав ті відступство від православія, а себе називаючи „старовірцями". Підучи все дальше в опозиції і ставши смертельними ворогами держави і православної церкви, відкинули вони відтак і присягу і військову службу, а фанатичнійші з межи них словом і руками учили, що найвисшою християнською чесностю є самоспалення, голодова смерть і скопство для Христа і царства небесного.

Так стали розкольницькі пострахом не лиш для православної церкви, але й для суспільного порядку, їхня чого правительство повзяло против них дуже строгі кроки. Але лихо не зменшалося, а противно все зростало. Розкольники розповсюднялися в короткім часі по цілій Росії і розширили з незрівнянним фанатизмом свої заблуканя.

(Дальше буде).

Чи ви відновили вже свою передплату за „ВІСТНИК" на 1934 рік?

РОБОТА В НОВІЙ ГРОМАДІ

(Транскона, Ман.)

Членів нашої церковної громади обходили сьогорічні Великодні Свята так врочисто, як ще ніколи перед сим. А то тому, бо єдного року ми мали щастя мати в часі Свят Богослужения, отже святкували так, як Бог велить. Богослуженим відправив о. прот. С. В. Савчук, який безкорисно опікується нашою громадою від самого початку її заснования.

У Великодну Суботу, котрого то дня припадало також свято Благовіщення, о. Савчук перевів в нас великодну сповідь і відправив Службу Божу. По Службі Божій відбулося посвячення пасок.

На сам день Пасхи о. Савчук прибув до нас в 9 год. рано й відправив Службу Божу. Співали наші старші і молодші співаки й співачки, які співають вже досить добре, погоджено того, що церковна робота починалася в нас не так дуже давно.

За те, що ми мали Службу Божу в свій день Пасхи, належиться подяка Української Православній Громаді в Брендоні, яка, — помимо того, що о. Савчук обіцав правити Службу Божу в Брендоні, погодившись, щоби ми замість того відправили в нас, як в молодій громаді, що ще потребує доброго та тильного догляду. Подяка належиться також о. Савчукові, що він не відмовив обслужити нашу громаду на Великдень, помимо того, що се було сполучене для нього з великим трудом (Великодню Утреню він правив в Брендоні, починаючи в 2-ій годині по півночі, до Вінніпегу відтам поїхав в 5-тій годині рано, а з Вінніпегу до Транскони в 8 годині рано)

Тому, що сьогорічний Великдень був для нашої громади першим Великоднем, який вона обходила, як громада (ми зорганізували громаду минувшої зими), то наші члени старалися, щоби Свята напали як найбільш врочисто, що вірямо нам вповні вдалося.

В провідну неділю о. Савчук знов був в нас з Богослуженим. По Богослуженю відбулося спільне снідане, — то є спільний обід, який випав дуже вдачно. Пізнє обіду говорив п. Фрезюк і о. Савчук. П. Фрезюк привитав членів і гостей і подякував їм за те, що прийшли увеличити наше свято. Рівнож подякував нашому жіноктву за його труд при влаштованню обіду. Від імени цієї громади подякував також о. Савчукові за його труд і опіку над нашою громадою. По тім говорив о. Савчук. Він між иншим сказав, що звичай устроювати спільні обіди є гідний похвали. Він надто тим похвалював обіди, які устроювали християне в перших роках християнства по кождім Богослуженю, а також братські обіди, які устроювали колись православні громадяне на Україні.

На закінчення о. Савчук закликав всіх, щоби стояли міцно при своїй церкві, щоби відносились одні до других з любовю і пошанов та довірем, а праця в громаді воєдно цілою буде процвітати для добра всіх членів і для слави нашого українського народу.

При кінці о. Савчук проголосив, що він буде в нашій громаді ще один раз з Богослуженим, а то на 29 квітня, а то тій нашу громаду буде обслуговувати другий священик.

Про се, котрий саме священик буде нас обслуговувати і як за часто будуть відбуватися в нас Богослуження, буде вирішено о. Савчуком і громадою на черговних зборах, які відбудуться на 29 квітня.

Я зі свого боку закликаю всіх щирих Українців в нашім містечку, які ще не є членами нашої громади, щоби вписувалися в члени й причинювалися до тої роботи, яку наша громада перед собою має. Не повинно бути ані одного Українця, ані Українки які не належали до Української Православної Церкви.

Трансконець.

РІЧНІ ЗБОРИ

Української Православної Громади при Соборі св. Покрови в Вінніпегу.

В неділю повголили дня 18 лютого 1934 по відспіванню пісні „Діво Небесний" голова громади п. Н. Кінаш отворив збори і попросив присутних членів вибрати президію для переправлення зборів.

На предсідника вибрано п. В. Свистуна, на заступника їв. Ря, а на секретаря О. Боянівського.

П. В. Свистун полякував членам за вибір. І попросив присутних, щоби вирівняли свої членські вклади, а коли хто ще не є членом, повинен ним стати. Вкладок зібрано на зборах на суму $61 00.

Першою точкою на програмі було відчитання протоколу з минулих річних зборів. Через хвилеву відсутність секретаря рекордового п. А. Новака, припоручено відчитати докладно зладження протоколу і Гр. Блохові, секретареві фінансовому, який на внесення пп. Богонося і Мар ка прийнято одноголосно так, як речитативно.

П'ятий слідував звіт голови громади п. Н. Кінаша. Він перш усього зложив подяку урядникам і членам за щиру кооперацію в праці для Собору. Не богато мож було зробити в сім році через незвичайні відносини економічні, всеж таки члени заложили новий товариство та до другої півріччя. які устроювано в Соборі. Конечним є, закінчення храма, щоби на будучі всі товариства, що містяться при Соборі, більше попрацювали для Собору, то й скорше можна буде позбутись довгу, й приступити до будови салі, якої так конечно потребує для нашої підростаючої молоді.

Заступник голови п. С. Сокульський вповні погодився зі звітом п. Кінаша.

Секретар рекордовий, п. А. Новак сказав, що через те, що жіноцтво залежно і від других від него незалежних причин, не міг бути на всіх засіданнях уряду. Пізнє його відсутности, п. Блок заступав його. Всіх засідань було 45.

— Се вже одинадцятий звіту річний фінансовий приходиться мені давати, — сказав секретар фінансовий п. Гр. Блок. Сей звіт представляється як слідує:

ПРИХОДИ:

Брац. і Сестр.	$351.30
Жін. Т-во	356.00
Жертви і колядн	721.45
Товариства	360.17
Нед. Школа	22 67
Сала	183.00
Буфет	28.25
Член. вкладки	82 50
Різне	67.85
	$2,922.19
Готівки в 1932 р.	57 48
	$2,979.67

РОЗХОДИ:

Довги і проценти	$823 84
Платня: — свящ. і сторожа	1276.50
Опал	202 25
Світло і вода	135.56
Інвентар	38 50
Товариства	148 70
Брацтво і Діец. Фонд	68.85
Будинок, други і пр.	97.28
	2,791 28
Готівки в банку	188.39
	$2,979 67

Долови сего року зменшились на суму $800.00 від минулого року.

Касієр п. М Комар заявив, що вповні годиться зі звітом фінансовим, який представив фінансовий секретар, що виконував свою працю сумісно. Справа наша вийде далеко краще, коли буде більше жертвености в наших членів.

О. Боянівський,
секретар зборів.

(Дальше буде.)

БОЛЬШЕВИЦЬКІ БАЦІЛЯ.

(Дембурі, Сеск.)

При кінці минулого місяця їхав сусід Миром до міста і в дорозі поїхав. Заходивши до українського склепу і застаємо більше людей. Іде мова на різні теми. Тут вписувать наперед якийсь незнайомий чоловічина, але відразу впадає в очи, що зі зовнішнім характером. Представляє себе, що він кольпортором від „Української фармерської преси". — Але імени свого не подав. Просить, може хто запренумерував би газету, або дав жертву на пресовий фонд.

Хтось з гурту відзивається: — Ми в Канаді, ще не маємо української фармерської преси, що оборонявб лише їхні інтереси.

На се большевицька бацілля з криком. — Ви ще не є клясово свідомы фармарем, коли таке говорите. Така преса вже давно є. Нехто є „Фармерське Життя".

Хтось з гурту каже:

— Не життя, а смітя є отта наша газета. Се до живого вкололо большевицьку бацілю, а дехто вже й сміється з неї.

Врешті забрав слово сусіл Миром і каже. — Ви кажете, що „Фармерське Життя", є українською фармерською газетою. А доказіть мені, що в ній є українського, як рівнож і фармерського? Чи там є хоч одна сторона, або хоби одна шпальта присвячена дійсно фармерськым чи українським справам? Возьміть потребувь з черговик чисел, то не знайдете там нічого морального, бурдужного, а само блазнованну писанину ну вдивись людськи дикунами. лише на те, щоби робити розлор і неважність між людьми. Або що спільного має СССР з путівними фармарем, або з українською справою? А наша газета переповнена показаями на адресу большевицького уряду, — того уряду, який єдиниця, вимордував мілюни українського населення. Так, вимордував Соловками й голодом. Дех ваше сумління? Сьогодня майже весь культурний світ підносить свій голос проти творців гразу на Україні, а ви в своїй цмяті ані одним словечком не згадаете про нещасти українського населення. Навіть найбільший оборонець большевизму, Скрипник, котрий служив катови України повтеж 15 років, не міг більше дивитися, як його рідні брати і сестри мучаться під большевиками, пухнуть і гинуть з голоду, і наложив на себе руку. Або візьмім другого запродидця, М. Стронського, котрий тоже поповнив самовбійство і в передсмертних листі до рідні написав: „Не можу пережити того, що сталося з сею ідеєю, та який страшний рекаїв панує тепер на Україні".

Во того всього не бачите, вам червоні рублі засліпили очі і замкнули морди.

Лише словом то вскі нероби, що мехочуть робити, а хотілиб добре жити ідуть до большевицького коита. А вся свідомійша кадра фармерства і робітництва пізнє вашу роботу і силу вас. Не хотять начати рух в крові свого брата. А ви ще не маєте лише ліхи міх. чесних, свідомих громадян і пускати їм блазнізна.

Буком хрущ — хтось кринкув в гурту.

Наразі большевицька бацілля вколола свій ключок і в мої очи вибила зі склепу

Люде почали сміятися і говорити: Ось, який відзивний! Як би так в кождій місцевости українське сільське громадянство поступило з большевицькими бацилями, то вони не лізлиб між чесних фармерів і робітників, морочити їм голови, але браліб дяглам в руки і йшлиб очищати камінь та корчувати ліс так, як ми робимо. А то напродая себе одни з другими катам українського народу й сам цим катом.

Любомир.

ВЖЕ ВИЙШЛА З ДРУКУ КНИЖКА п. з.

УКРАЇНСЬКА ПРАВОСЛАВНА ЦЕРКВА

(КОРОТКА ІСТОРІЯ)

яку написав Митрополит Василь Липківський і зміст якої є як слідує:

1. Христова Церква се є братерство всіх народів.
2. Українська Церква в давнюю минулому.
3. Як побільшено Українську Православну Церкву автокефалії та порвано її модальний звязок з царгородським патріярхом.
4. Як Українська Церква повернула собі волю.
5. Різна Мова в Українській Церкві.

Ціна з пересилкою ..... 15ц.

Можна набути в отців парохів, або в Консисторії.

Адреса Консисторії:

CONSISTORY OF THE UKRAINIAN GREEK-ORTHODOX CHURCH OF CANADA,
479 Andrews Street, Winnipeg, Man.

З ЖИТТЯ ГРОМАДИ.
(Едмонтон, Алта.)

Життя в нашій громаді досить оживлене. Старші й молодь працюють з усіх сил. А жіноцтво зорганізоване при церкві дуже багато помагає своєю працею в громаді.

Недавно відбулися річні збори церковної громади. З звіта можна було бачити, що роботи в громаді йде вперед. Чимраз більше горнуться люде до церкви, яка є духовною Матірю християн. Тепер не є легко підійти до нашої віри якомусь чужому агентові чи сектантові й дім того пана православна громада в нашому місті здобуде собі пошану й признання.

Є вже в громаді такі люде, які в обороні Церкви та її святости готові все стати, а се гарний обіт та й міцний доказ, що Українська Православна Церква веде своїх дітей до доброї Христа Спасителя.

Збори відбулися спокійно й вирішили кілька важних справ. Між иншим його року обговорювалася справа молоді, до при нашій парохії зорганізувалося нове товариство СУМК. Се справа є дуже важна та й як часі. Є велике зайтересування з боку старших, але й молодь захопилась до організації. Як буде так й цілість, то наша так важна справа молоді на нашому грунті буде поставлена так, як треба.

Намічено й плян дальшої праці. Громада застановляється над примінкенням усієї громадської роботи, якої не годен виконувати в сілі при церкві. Тут далися чути голоси, які доказували розум і громадянську зрілість. Праця за минулі роки в наших громадських кругах-зробили великий поступ; се вимітре. Треба вірити, що при помочі Божої Опіки вдасться осягнути бажану мету. Шість Боже.

Четвертого лютого був устроєний вечер заходами Жіночого Товариства при церкві. Програма складалась з різних точок, в між иншим були промови: одну англійською п. Яцда на тему „Будованя економічної сили", а другу п. Щербак на тему „Життя нашого народу на Україні".

25 лютого буде відіграна історична пєса „Сотникова" силами громади. Аматори стараються виявитися як найкраще. Штука сама є гарна. А будови виглядає ще краще, як би були технічні прилади.

Позатим відбуваються сходини при чаю, або в нагоди місячних на-

[redacted]

ДОКАЗАВ СВІЙ НЕРОЗУМ.
(Ешвіл, Ман.)

Дня 18 березня, с. р., в греко-католицькій церкві спровіли своїх вірних один греко-католицький духовник, українофоб. Вірних при сій церкві лишилося мале число, бо більше свідомі хоч і були твердими греко-католиками, не хотіли, щоби католицькі духовники провадили їх внутрішніми справами і перейшли до Рідної Церкви українського народу. Честь Їм!

З нагоди сповіди згаданий духовник нахвалився так на своїх вірних, як і на греко-православних як се з його звичайно водиться.

Але сим разом доч і накинулося на православних Українців і їх святиню, то рівночасно дав Ім і прикладка. А що він був в сій церкві перший раз, то не дивно, що не всі присутні були його вірні, бо було між ких і иншим.

При кінці Служби Божої зачав проповідь. Проповідь оснував не на святім Євангелію, але виключно на нападах, як о нього звичайно водиться. Ось деякі його висказки: „Кривославні Українці читають свою газету і вони свідомі, а як ви (себто католики) стрінетеся з ними і зачнете говорити, то вони тоді як зачнуть вам доказувати про все, то ви лише очі на них вибалушите і не знаєте, що ім відповідати, бо ви дурні!" Греко-католицький духовник не помилився, що назвав православних свідомими, але помилився називаючи їх „кривославними". Називаючи своїх вірних дурними, показав, який в нього самого розум. В инших місці не проповіли говорив він, що в православних церквах вісіло б-гослужения відбуваються „маяпованя". Сим він зверинув вістря проти себе самого, бо в православних церквах Богослуженя правиться вячисто й гарно, вірні заховуються спокійно, всі моляться в українській, зрозумілій для них мові. Також в наших церквах священик з дияком не пересикують пите через десяте, в нас священик не виголує слів „І всіх вас православних христіян", як се у вас робиться. Кліже згаданий духовник, що греко-кат. церква нічого не змінює, а ось се є найліпший доказ, кто більше, а хто ні і кто малює. Дальше згаданий духовник говорив, що українські православні священики в церквах своїх вірним лише самі байки говорять. Но се можна відповісти словами инспровідки, „Сумку тебе післи себе", бо що сей духовник говорив і говорить своїм вірним байки, про те нема найменшого сумніву. Повисше наведені вислови в його проповіли ясно доказують, що бійцями та безщадними нападниками покотворствується.

Говорив він дальше. „Я думав, що се громада числом велика, але ще вірне у моїх церквах не приступило так мало вірних до св. сповіди, як тут".

Не дивуйтесь, отче, і не треба нам, як що будете й ще дальше нападатись в своїй зарозумілості на православних, і таки на своїх вірних, то не далекий той час, коли ви лишитеся пастирем без стада.

І. Дч.

ПРИМІРНІ ХРЕСТИНИ.
(Вінгнер, Саск.)

Панство Будзінські належуть до перших наших громадян і тому таку окавію ім хрестини їх донечки Ольги відмітити тим, що справили дуже гарну товариську забаву. Зібралося повакже число гостей. Чину хрещення довершив о. Березійський. По окресленню маленької Ольги, запрошено о. пароха, гостей на кулю ва ста стіл. Обід був багатий рідними й смачними стравами. Пом обіді були промови гостей та о. Березійського, який повісив гостям вячив ся, хрещення і вказівки з ним обрядів. При тім вніс многоплідне новоокрещенній Ользі, родичам, дідуневі, бабуні, кумам, всім присутним і всьому українському народови. По відслідженю многочисленія, завівся о. Березійський присутніх відмічити ту радісну хвилю збірною на пресовий фонд „Вістника".

Панство Будзінські як і всі присутні гості дуже радо на се погодилися, і кожний дав свою ленту, щоби підтримати наш релігійний часопис.

Жертвували:

По 1 дол.: П. Іван В. Коропатницький.

По 50 ст.: Дмитро і Параскева Будзінські.

По 25кт. п.: Георгій і Домна Будзінські, Василь Будзінський, Николай Будзінський, Марія Будзінська Геня Коропатницька, Теодор Сінка, Катерина Сінка, Іван Остапович, Катерина Остапович, Михайло Миколаїв. — Разом $4.00.

Отся забава мелій буде для всіх Українців приміром.

Пість.

ВІДВІДИНИ о. С. В. САВЧУКА.

Подається до відома всіх зайтересованих, що прот. С. В. Савчук, адміністратор Української Православної Церкви в Канаді, відвідає в цілях адміністраційних і місійних такі громади:

6 травня — неділя — Брендон, Ман.

13 травня — неділя — Давфін, Ман.
17 травня — Вознесення Г. Н. І Христа — Ешвіл. Ман.
20 травня — неділя — Вевлей.
27 травня — неділя — св. Трійці (Зелені Свята) — Брендон. Ман. (Свято десятилітнього істнованя громади).

КОНСИСТОРІЯ УКРАЇНСЬКОЇ ГРЕКО-ПРАВОСЛАВНОЇ ЦЕРКВИ В КАНАДІ
479 Andrews St., Winnipeg.

ЦЕРКОВНИЙ ПРАЗНИК В ДАВФІН. МАН.

Подається до відома всіх зайтересованих, що празник Української Греко-Православної Церкви св. Юра в Давфін, Ман. відбудеться в неділю, 13-го травня 1934 р. з такою програмою:

Вечерня в год. 8 веч. в суботу вечером.
Утреня в год. 8.30 в неділю рано.
Служба Божа в 10.15 год. рано, яку відправить о. митрат С. В. Савчук з Вінніпегу в асисті о. пароха.

По Службі Божій спільний обід в Народнім Домі. Підчас обіду будуть промови перезітні здоровим сліном СУМК в Ешвіл і грою видолінової оркестри з Гайн Ривер.

Всіх доконичних Українців щиро запрошуємо.

Зарад.

ДЕСЯТИЛІТНІЙ ЮВІЛЕЙ БРЕНДОНСЬКОЇ ГРОМАДИ.

Українська Православна Громада в Брендон, Ман. буде обходити свого року в часі Зелених Свят десятилітній Юбілей свого істнованя. В програму кім Богослужень входить концерт, промови запрошених позвіщених бесідників, і спільний обід.

Точна програма буде оголошена пізнійше.

Церковний Комітет.

ЦЕРКОВНИЙ ПРАЗНИК В ЕШВІЛ, МАН.

Подається до відома всіх зайтересованим, що празник Української Греко-Православної Церкви в Ешвіл, Ман. відбудеться в четвер дня 17 травня, в день Вознесення Г. Н. І. Хр. з такою програмою:

Всенощне в год. 7.30 вечером в середу.
Утреня — в год. 9 в четвер рано.
Служба Божа в год. 10.30 рано, яку відправить о. митрат С. В. Савчук в асисті о. пароха.

По Службі Божій спільний обід в Народнім Домі. Всіх доконичних Українців щиро запрошуємо.

Зарад.

ПОРЯДОК БОГОСЛУЖЕНЬ
о. П. Загараюка.

Травень:

13 Нед. — Давфін.
17. Вознесення — Ешвіл.
20. Нед. — Рорктон.

Адреса: Давфін, Ман

ЦЕРКОВНИЙ КАЛЕНДАР НА 1933 РІК.

ТРАВЕНЬ.

1 В. Пп. Івана, Кузьми Хлоп.
2 С. Пп. Івана, Юрія сп.
3 Ч. Пп. Теодора, Трихіни
4 П. Сп. Мучеріе та ин.
5 С. Теодора Сікеот, Віталія

6 Н. Нед. Самарянки. Вм. Юрія
7 П. Мч. Сави Стратил.
8 В. † Ап. ев. Марка
9 С. Сп. Василя Алекс.
10 Ч. Ап. Симеона, Стефана печ.
11 П. Ап. Явона і Сосипатра
12 С. Мч. 9 у Кизиці.

13 Н. Нед. Сліпороди. Ап. Якова
14 П. Пр. Єремії; св. Макарія
15 В. Атанасія Вел. еп. Сл.
16 † Теодосія печ., м. Тимот.
17 Ч. Вознесенн. Вм. Пашкії.
18 П. Вм. Ірини; пп. Адріяна
19 С. Пп. Йова Многострд.

20 Н. Нед. сл. Отців. Заш. Ч. Хр.
21 П. † Ап. ев. Івана Богослова.
22 В. † Пер. вопей Миколая чуд.
23 С. † Ап Симона Зилота
24 Ч. Рівнод. Кирила і Методія
25 П. Епіфана еп. Кипр.
С. Шч. Гликерії діви.

27 Н. Зелені Свята; св. Трійці
28 П. День св. Духа.
29 В. Теодора освяч.
30 С. Ап. Андроніка й Юлії
31 Ч. Мч. Теодора Анкір. і 7 дів.

ПОРЯДОК БОГОСЛУЖЕНЬ
о. А. Бернш.

Травень:

6. Неділя — Шелевей.
13. Неділя — Сендівей.
17. Четвер. Вознесенн — Англіян. Храм, доконичних громадян запрошуються.
20. Неділя — Ленвард.
27. Неділя. Пресвятої Трійці. — Місто Храм, доконичних громадян запрошуються.
28. Понеділок Св. Духа. — Розбори Менні, Ман. — Тьл. 133—4.

ПОРЯДОК БОГОСЛУЖЕНЬ
о. Л. Дячека.

Травень.

6. Неділя — Попляр Парк.
13. Неділя —Попляфільд. Богослужения відбуваться в хаті вина Михайла Жука.
17. Четвер — Вознесенія Госп. — Тимбал. Початок Всеночної о 9 год. рано.
20. Неділя — Порядок як Трійці.
27. Неділя — Пресвятої Трійці. — Тимбал. Початок Всенощ. в 9 год. рано.
28. Понеділок Св. Духа. — Попляр Парк (Храм). Поч. Всенощ. точно 9 год. рано.

Трійці. Ман.

ПОРЯДОК БОГОСЛУЖЕНЬ
о. В. Авонюка.

Травень.

6. Неділя — Гемблін, Н. Дак.
13. Неділя — Толстой.
17. Четвер — Вознесенія Госп. — Сенівей.
20. Неділя — Гарлентон.

Адреса: Толстой, Ман.

ПРЕСОВИЙ ФОНД „ВІСТНИКА".

(Від п. Є. Грицина, збірка в церкві, підчас відправи, Едмонтон, Алта. $4.05
Місячний Марія, Горнсей, Саск. 25
Фастрига В., Гемптон, Онт. 1.25

ЦЕРКОВНИЙ УСТАВ
НА 1934 РІК.

Травень.

6. Неділя Самарянки. Вм. Юрія. Гол. 4. Утреня Івана XX. — 10. Лт. Ап. Діяння XI: 19—26 і 29—30 і Діяння XII: 1—11. Єван. Івана IV: 5—42 і Іоана XV: 17—27 і XVI. 1—2.
13. Неділя Сліпородного. Гол. 5. Утр. Єван. Івана XX: 11—18. Лт. Ап. Діяння XVI: 16—34. Єван. Івана IX: 1—38.
17. Вознесенія Г. Н. І. Хр. Утр. Єв. Марка XVI: 9—20. Лт. Ап. Діяння І: 1—12 Єван Луки XXIV: 36—53.
20. Неділя Св. Отців. Гол. 6. Утр. Єван. Івана XXI: 1—14; Лт. Ап. Діяння XX: 16—18; 28—36. Єван. Івана XVII: 1—13.

Український Релігійний дво-тижневик в Канаді.

ВІСТНИК
THE HERALD

THE HERALD
Box 3084
WINNIPEG, MAN.

РІК XI. WINNIPEG, MAN., MAY 16th, 1934 ВІННІПЕГ, МАН., 15-го ТРАВНЯ, 1[illegible] ЧИСЛО (180) 10

Фармері, Жертвуйте на Ювілейний Фонд Части[illegible] Своїх Жнив

І. ЖЕРТВИ НА ЮВІЛЕЙНИЙ ФОНД МОЖУТЬ БУТИ В ФОРМІ ФАРМЕРСЬКИХ ПРОДУКТІВ.

Є богато українських фармерів, які хотіли жертвувати на Ювілейний Фонд, але не мають тепер грошей. Деякі з них, надіючись мати гроші в осени, надсилають свої деклярації, иниї-ж не знючи який

[redacted]

довнити.

Щоб [redacted] зростися до збірки Ювілейного Фонду всім тим українським фармерам, які бажають на фонд жертвувати, але які не мають тепер грошей а декларують вистигнуть, що не знають, чи зможуть ті деклярації на означений час виповнити,— Консисторія пропоную, щоби вони жертвували на Ювілейний Фонд певну частинку свого врожаю. Се можна робити в кілька способів: Приміром, можна офіровати врожай з одного акра пшениці. Незамолоченно збіжжа й по обчисленню кілько бушлів один акер видав, жертводавець продає врожай з одного акра і гроші вислає на Ювілейний Фонд. Рівнож можна офіровати певний відсоток від цілого врожаю. Так приміром, колиб хто офіровав на Ювілейний Фонд один відсоток (1%) від свого врожаю і колиб його врожай виносив тисячу бушлів — то його жертва виносилаб збіжжам 10 бушлів, а грішми таку суму, за яку він тих 10 бушлів продав би.

Можнаб також офіровати по центови або по пів цента від кождого бушля, який фармерові зародить. Жертводавець, який офіровав би пів цента від бушля і якого врожай виносив би 1000 бушлів, заложив би з такий спосіб на Ювілейний Фонд пять доларів ($5.00).

Повищі три способи наведено тільки для приміру.

Крім них можна знайти й другі способи, відповідно до обставин і охоти жертводавця. Можна також офіровати не тільки збіжжа, але й другі фармерські продукта. Головна ціль сього пляну є та, щоби дати нагоду причинитися до збірки Ювілейного Фонду всім тим фармерам, вірним Української Церкви, які тепер грошей не мають, а які деклярують жертву з грошей затрогься, бо не знають, який буде врожай і чи вони зможуть ту деклярацію виповнити. Колиж вони деклярують частинку свого врожаю, то зовсім певно зможуть деклярацію виповнити, бо й сума буде зависимо від того, який [redacted] де їх дохід.

Треба вірити, що богато з наших фармерів скористають з сього пляну і так сповнять свій обовязок супроти Рідної Церкви.

Ті-ж вірні Рідної Церкви, які можуть вложити жертву готівкою, а ще не зложили,

[redacted]

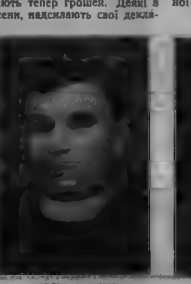

СВЯЩ. Е. УЛИЯ.
Гафоїя, Саск. Жертвував на Ювілейний Фонд $25.00.

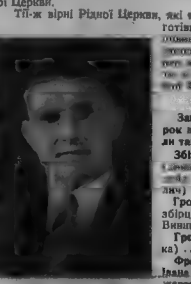

УЧИТЕЛЬ МИХ. ОХТВА.
Ватсон, Саск. Жертвував на Ювілейний Фонд $5000.

СВЯЩ. Є. ГРИЦИНА.
Едмонтон, Алта. Жертвував на Ювілейний Фонд $25.00.

СВЯЩ. Д. Д. ЛЕЩИШИН.
Торонто, Онт. Жертвував на Ювілейний Фонд $25.00.

ІІ. ЗАМІТКИ.

Замітніші з присланих збірок від минулого часу були такі:

Збірка о. П. Зелерюка — [redacted] лич) $25.05

Громада Січ-Колонія (в сій збірці включена жертва п. Гр. Винничука) $85.00

Громада в Рідкайї (збірка) $22.00

Фрейзервуд, Ман. (збірка п. Івана Байдака. Тут включена жертва п. Байдака) ... $40.00

ІІІ. НОВІ ДОБРОДІЇ:

Григорій Винничук, — Роял Парк, Алта. 25.00
Іван Байдак, — Фрейзервуд, Ман. 25.00
І. В. Ковальщик, — учитель, Гавс, Саск. 25.00
Й. Г. Лозинський, — Дембрі, Саск. 25.00

IV. СПИС ТОВАРИСТВ, ЯКІ ПРИЧИНИЛИСЯ ДО ЗБІРКИ:

а) Жіночі Товариства:

Централя Союзу Українок Канади. Саскатун, Саск.

Жіноче Товариство, Сурент Гайн, Саск.

СПРАВКА: — Про збірку в Іньєна, Алта., було оголошено, що її перешли о. Стратійчук і п. Петро Зварич. Мало бути о. Стратійчук і п. Федір Бойко.

КОНСИСТОРІЯ УКРАЇНСЬКОЇ ГРЕКО-ПРАВОСЛАВНОЇ ЦЕРКВИ В КАНАДІ:

Прот. С. В. Савчук, голова. Свящ. Д. Ф. Стратійчук, секр.
Прот. В. Кудрик, заст. гол. Мигр. Стечишин, заст. секр.
Йос. Боганіс, касієр.

Грошї й листи висилати на адресу:

CONSISTORY OF THE UKRAINIAN GREEK-ORTHODOX CHURCH OF CANADA,
479 Andrews Street, Winnipeg, Man.

РАДОГО ЖЕРТВОДАВЦЯ ЛЮБИТЬ ГОСПОДЬ (II. Корин. IX: 7)

СОН.

Сниться мені. Десь то я стою на високій горі, тай з неї бачу далеко, далеко. Від Збруча, Дністра, аж до Чорного Моря і Кавказу. Бачу міста, села, бачу поля, ріки, могили. Все бачу я, і якесь воно сумне, мов би покрите червоною габкою, випаром крови. І бачу в тій мряці тіни, що блукають попри, мовчаливі, з похиленими в дол головами. Лиш чути слабі стогнання, нарікання, плачі. Мовчаливі йдуть до праці, мовчаливі працюють, мовчаливі вертають з праці, ледви тягнуть за собою ноги. І чомусь вони такі? Чомусь мовчать вони на всіх языках. Чи забули говорити? Чи забули тих гарних, милозвучних пісень, якими колись веселили своє життя? І чомусь?

Поміж тими ходячими, виголодніли-ми, мовчазними пів-трупами бачу пузатих, в піднесеними гордо головами. Вони не мовчать. Їх чути голосно поміж тими німими. І сите воно кабацьке здоровіл в них голосок. У руках в них зброя. Вооружені вони від стіп до голови. Товариші се в червоною звіздою на чолі.

Чую голоси здавлені в глибини грудей: „Хліба!" „Дайте хліба!" „Беріть собі вашу червону, прокляту комуну!" І збігися туди пузаті з червоними звіздами. Стрільні! Пакують трупи. „Смерть контрреволюціонерам, смерть буржуям!" „От вам хліб!" Горячим оловом загодували їх раз на все. Більше не захочеться їм хліба з рука катів.

І знову тиша. Знову ходять німі групи, спогядаючи в під-доба.

Я все на високій горі. І що се? Чи се мені от так привиділося? Ні! От там з тої ями підносяться велиг і сильним голосом ніби з тисячі трубів промовляє: „Смерть катам України! Не хліба нам в них просити! Ні ласки, ні долі, ні волі не просимо а смерть ксемо катам! Край нам від катів очистимо! — „Смерть катам!" „Смерть!" — вигукнув від Збруча. Дністра аж по Чорне Море та Кавказ. Підносли вони голови, випрямили спини тай рушили на катів. Страшна різня. У одних знайшлася зброя, другі дальми катів пальцями — вістками а инші так гризли зубами. Допекли прокляті кати тай страшна їм імста. А велиг махне руками, щось дальше розказує, а маса слухає його і повинується йому. Бродять у крови. Зачервонілися ріки тай поплила червона кров аж у Чорне Море.

І все чую: „Смерть червоним катам!" „Нехай живе Україна!"

І що се? Що се за тіни он там у горі? Вдивляюся. Пізду на коліна. Тож се-наші князі: Ігор, Володимир Великий, Ярослав Мудрий тай другі. А там наші славні гетьмани, отаманы, кошові, а між ними —Богдан Хмельницький, Іван Мазепа, Сагайдачний, Дорошенко. І наше славне козацтво Запорожжа — виступило мовби в похід збиралося. А поруч них наші славні кобзарі. Тут між ними бачу Івана Котляревського, Тараса Шевченка, Марюлина Шашкевича, Юрія Федьковича, Івана Франка тай богато, богато инших. І герої наші і мученики наші полягні в послідних народних змаганнях, явилися. Всі вони війшли, а все вони всесвіт в всі ряді. Лиця їх сіяють мов у святих і проміння благодати, відвага та бодрость сплинають від них на сю ще недавно мов би замерлу масу. „Боріться, поборете!" — чути.

Поборем, І залунало: „Ще не вмерла Україна", „Не пора"! „Встала Україна!"

А я? І чомусь я стою от тут? Чомусь не кинуся й я і не дзвоп катів? Чому? Чи маю я тепер право увійти межи них, співати і тішитися враз з ними? І сі гадки от так мучать мене... Йду, йду межи них, стаду до найтяжші праці для своїх рідних.

Йду! — В тім я пробудився.

(„Рада") **М. М.**

ЕПІСКОП ПРО СВОЇ ПЕРЕЖИВАННЯ В СССР.

В „Базлер Нахріхтен" появився відчит, який виголосив в Римі латвійський епископ Сльоскан і в якім говорив про страхіття в „червоному раю". Минулого року визволено епископа Сльоскана з совітської тюрми, виміняшим його за одного латвійського комуніста. Між иншим епископ Сльоскан говорить:

В Ленінграді життя священика представляє собою одну страшну муку. Агенти ГПУ слідили за кождим моїм кроком, кожду проповідь з амбони контролювало кількох типів, що подавали звідомлення з неї до ГПУ додаючи завжди від себе богато того, що в вовсіє не говорив. Почалася система якої провокації. До мене часто приходили агенти, ставлючись втягнути мене в розмову про совітську владу та инші політичні справи.

Нічого дивного, що богато священиків не видержує сих моральних мук, виходить на нервові недугн, які кінчаться божевіллям. Система ГПУ — багляднo спрямована на фізичне й духове винищування священників.

Одної ночі мене арештували, обвинувачуючи мене, як звичайно усіх священиків, у намаганні поповнити державну зраду й відвезли мене до Москви. Не буду описувати страхіть у совітській тюрмі на Лубиниці. Все те і без мене добре знають. Мене відвезли в одиноку келію.

Смертельно втомлений, я помолився і ляг спати. Не встиг я ще заснути, як хтось тихо відчинив дверї і в темноті грубим голосом поставив мені кілька питань. А чергового дня переведено в моїй келії ревізію, в часі якої найдено документи, що демаскували мене як шпіона.

Мені зараз же було ясно, що сі „документи" підкинув мені хтось в ночі, бож, заки відвезли мене в Лубліянку, мене пять-разів обшукували й нічого компромітуючого не найшли. Слідство тягнулося дуже довго. Не буду тяжко говорити про методи слідства, дуже добре відомі вже всім. Врешті засудили мене на десятилітню каторгу.

Впродовж пяти літ мойого заслання я перебіпов через 17 тюрем.

Одна від одної вони дечим різняться, але всі вони мають те спільне, що повнісько там воший та инших паскімих, а зимою люди в сих тюрмах гинуть сотками. Одного разу при сильним морозі й низькій температурі почали пускати до келії горячий воздух, від якого я почув дуситися. Сю систему приноровляє ГПУ, коли вязня годі просто розстріляти, а особливо, коли справа йде про священика. Таким чином вони його унешкідливають.

Три роки каторги на Соловках і в Сибірі, жахливий харч, праця в лісі від вчасного ранку до пізнього вечора, вогкість, що пролиралася крізь дірване шаття, підорвали моє здоровля і я через мусів ставати до звіту перед начальством лагеру, яке бачило мою злу волю в тому, що я не міг виконати навченої праці. Часом здавалося мені, що прийшла моя остання година.

Одного дня мене викликали й відослали до Ленінграду. В тюрмі почали мене добре годувати. Звичайно поступають так з тими, що їх мають незадовго розстріляти. Мене повезли на Городову до будинку ГПУ і я був певний, що мене ведуть на розстріл. Якем було моє здивування, коли до мене приступив якийсь добродій і представився мені як латвійський конвуль, кажучи:

— Ви вільні й вас відставляють до Латвії.

ПОЛЬСЬКІ ПОГРОМИ А ПАПА.

Папа в мові греко-католіків вветься батьком, спасителем, наслідником Петра і заступником Христа. Та — мова мовою, а діло ділом.

В 1930 р. в осени були в Галичині польські погроми. Поляки католики, що є зайдами на Українській Земли, страшно катували Українців греко-католиків на їх вдсиій земля. З катованих кількадесять померло.

Коли почадись погроми, Україні вислали до папи телеграму з просьбою, щоби їх обороняв. Та минали місяці, а від папи не було відповіди. Ані не було чути роботи його помічної руки. Та вкінці дочекалися...

З початком березня (марта) 1931 р появляється вістка про папську відповідь в „Архиепархіальних Відомостях" а з тих перебрала „Нова Зоря" і надрукувала в числі з 7-го червня 1931 року.

Так ледво по 4-ох місяцях від висланя телеграми вістка появилася в виданню доступній маленькому гурткови людей, а по більше, ніж 7 місяцях в часописі для широкого загалу. Тоді, коли вже рани побитих погоїлися. А богатьох лежадо в гробі.

І що-ж папа відповів? Сказав. що з болем довідався про сумні дісти, що буде старатися лихови зарадити і не забуде за Українців молитися.

То і все! Тільки до більше як 7 місяців довідалися Українці. А широкий світ не чув, щоби папа бодай словом сказав світові: „Погана, нехристіянська Польща. коли так робить!" Ані нікто не чув, щоби він сказав Полякам: „Перестаньте, я то проголошу вас нехристіянами".

Можна припускати, що Польща починаючи погроми, післала папі вістку, що: „Вже починаємо погроми", а папа відповів: „Бийте і не жалуйте! Моє для вас благословення".

З того, що папа Українцям підчас погромів поміг, а Полякам пошкодив, таке виходить

Портрети Митрополита Василя Липківського.

Портрет (побільшена фотографія), розміру 16х20 цалів, з пересилкою ... 2.25
Такий самий портрет, розміру 11х14 1.75
Малі образці з о. Митрополита можна набути в о. парохія за вложенням відповідної жертви.

Замовлення і гроші на фотографії слати на адресу:

Rev. P. MAYEVSKY,
773 Magnus Ave. Winnipeg, Man.

ЧИ ХРИСТОС БУВ ЖИДОМ.

Як відомо, в Німеччині ведеться сильний рух проти Жидів. Гітлер взяв собі за ціль очистити німецьке життя зі всього того, що бодай заносить жидівством. Такій чистиці підлала також німецька протестантська церква. Згідно з сим прийнято кроки, щоби викинути а богословень та навіть зі Старого Завіту все те, що відносяться до жидівської історії та до жидівства взагалі. Природно, що противники Гітлера, в першій мірі такі самі Жиди, почали його за се критикувати. Дехто каже: „Коли Гітлер хоче очистити німецьку церкву з жидівства, то мусить викинути а неї Самого Ісуса Христа, бо-ж Він був Жидом". На те сторонники Гітлера почали доказувати, що Ісус Христос не був Жидом. Так приміром „німецький тижневик „Дер Штірмер" , в четвертім числі із січня, 1934, помістив статтю п. з. „Ісус не був Жидом", в якій між иншим говориться:

„Жиди раз-по-раз кажуть нам, що Ісус був Жидом. Ся брехня, яка просякла всі християнські віроісповідання, була пильно плекана Жидами, бо вони думали, що в сей спосіб зменшать нашу ненависть до них. Але вони промовчують те, про що Біблія так виразно говорить, а імснно, що наш Спаситель був Галилеець. Сей нарід (Галилейці), хоч жив на землі, що була окружена жидівською територією, з Жидами не був спорідиений ні ідї згляпом національним, ні політичним. Галилея не становила частини жидівської держави, а її жителі були арійські Аморіти, на яких Жиди дивилися згори, як на „погани Галилейців". Їх акцент (мова) значно відмінний від жидівського, бо їх арійські гортанки не могли вимовляти гебрейських гортанних звуків. В подібний спосіб Жиди навіть сьогодня не годні говорити чисто арійськими

Одинокою звязю між Галилеєю і Юдеєю був Мойсеїв закон (жидівська віра), який Ісус підпяся ореформувати. Але що було неможливим витворити арійської религії зі старої матеріялістичної науки Мойсея, то Ісус відкинув ставу науку і дав нам нову, яку затвердив Своєю власною Кровю. Ся самопожертва Богочоловіка є такою наскрізь арійською і геройською та взиеслою, що цілковито затьмила жидівську віру, яка опирається на самолюбстві. Жид ніколи не може стати дійсним християнином, бо він через свої національні прикмети ніколи не годен зрозуміти дійсного вчаиння (суги) християнства. Так само Галилейцям не можливо було стати дійсними Жидами, хотяй вони віками вважали жидівську віру. Всі Апостоди й Ученики Ісуса Христа були Галилейці, крім Юди , який був Жидом. Вони відразу покинули Мойсеїв закон, який не відповідав їх природі, і приняли нову науку Спасителя, бо юдеїзм ніколи не дав їм того душевного задоволення, яке віра в Бога мусить дати арійцеві, як що він має осягнути спасіння."

Оттаке говорять Німці про національне походження Ісуса Христа. Треба сказати, що в Новім Завіті знаходимо виразне свідоцтво про те, що Галилеї дійсно відрізнялися від Жидів. Приміром читаємо, що коли Жиди сходили Ісуса й повязди на суд до Каяфи, то апостол Петро ішлов за Ним і замішався між слуг, що грілися на подвірю коло вогню. Деякі з них пізнали його й сказали, що він є учеником Ісуса. Коли-ж Петро заперечив сему, вони сказали: „Ти направду є один з них, бо ти є Галилеець і мова твоя виявляє тебе" (Гляд. Матей XXVI: 73; Марко XIV: 69; Лука XXII: 59).

Отже що Галилейці відрізнялися і мовою і виглядом від Жидів, — про се нема сумніву. Але чи та різниця була аж на стільки велика, щоби можна твердити, що Галилейці вовсіє не були Жидами, а тимсамим й Ісус Христос не був Жидом, — се хіба покажуть дальші студії, які без сумніву будуть переводитися в сім напрямі так прихильниками, як і противниками сеї теорії.

ДБАЙТЕ ПРО ЦВИНТАРІ.

Зближаються Зелені Свята. Християнський православний звичай велить в часі Зелених Свят спомипати померших. Де є священик, там люде йдуть з ним на цвинтар і відправляють над гробами пане хиду. Де-ж нема священика, але де люде хочуть затримати сей гарний християнський звичай, там йдуть на цвинтар самі і на гробах своїх рідних і близьких возносять молитви до Господа Бога, щоби дав померши вічний спокій в Своїй славі.

Се заставляє нас порушити одну важну справу, на яку на ждать в нас замало звертають уваги. А се догляд і утримання цвинтарів.

Для християнина цвинтар має велике значіння. Се місце вічного спочинку тлінних останків його рідних і близьких, се місце, де вони будуть спочивати. Се отже місце дороге й свяге, яке заслугує на спеціяльний догляд і опіку. Тому люде релігійні та культурні утримують свої цвинтарі в як найкращім стані.

Підіть приміром на англійський цвинтар — яка там чистота й порядок, який там пильний догляд. Цвинтарна площа обведена гарним плотом і засаджена деревом; площа вичищена й засіяна травою; гроби копані рівними рядами, а стежки поміж гробами висипані піском або шутром. Або погляньте на гроби: кождий з них старанно підсипаний і засіяний цвітами або травою; памятники стоять рівно, деревяні хрести й штахети гарно помальовані.

А якими відмінними від англійських являються українські цвинтарі — голово но на фармах. Нерва бувае, що цвинтар такий запущений, занедбаний, що ліс хтоб не подумав, що він належить до існуючої, а до того великої та богатої громади. Такий цвинтар як і обгороджений, то в найкращім випадку дошка або тромя нитками колючого дроту. Воліт нема, стовпці погнили, хтось зробив проязить, де заїхде. А сама площа? Така, що пожалься Боже: заросла бурянами, невичищена, не рівнана. А гроби? — Копані неапорядку, — копали де хто хотів, — не підсипані, заросді бурянами, хрести поломані, почорнілі. Дивишся на такий цвинтар і мимоволі думаеш, що й громада така мусить бути, як її цвинтар: запущена, занедбана, байдужа, заросла бурянами чужих вилиць. І зичайно так бувае. Господаря пізнати по тім, який в него порядок на подвірю, а громаду по тім, як вона догляпае свого цвинтаря, своєї церкви та взагалі свого громадського майна.

Най же кожда громада подбае, щоби сих Зелених Свят її цвинтар був в як найкращім стані. А члени громади, які мають на цвинтарі гроби своїх рідних, най подбають, щоби привести їх до як найкращого порядку. Коли-ж є такі гроби, що нема кому ними заопікуватися, най заопікується ними громада. Чейже членів громади стати на те, щоби силами силами привести до порядку кілька, чи хочби й кількайдесять гробів. Се-го вимагае від них християнський обовязок, сего вимагае громадська честь. Знаємо громади, які се робіють. Знаємо громаду, члени якої минулого року зробили між собою збірку й справили пять хрестів (а цементу) для гробів, які до того часу були без них, бо не було кому їх справити. Хочеться вірити, що таких громад є більше. А як нема, то повинні бути. Знаємо також кілька випадків, де поодинокі вірні, — не маючи на цвинтарі своїх гробів, — опікуються чужими. Догладають їх старанно кождого літа, а в часі Зелених Свят кладуть панахиди заряджують. Чи не є се доказом дійсного християнського духа, дійсної любови до ближнього? Безусловно, що так.

Най же кожда громада подбае, щоби її цвинтар був в як найкращім порядку, та щоби відповідав тому призначенню, для якого служить.

З ЖИТТЯ УКРАЇНСЬКОЇ ПРАВОСЛАВНОЇ ЦЕРКВИ В АМЕРИЦІ.

Новий склад Консисторії.

Недавно в Злучених Державах відбувся вибір членів Українськ і Православної Консисторії. Зістали вибрані слідуючі: Голова Консисторії — прот, Володимир Каськів; секретар рекордовий — о. Бісон; секретар фінансовий і касієр — о. Л. Кушнір; референт церковних справ — о. В. Кподвицький.

Нововибрана Консисторія почала урядувати 20 квітня. Всякі церковні справи, як просьби, запити та перенесення священиків, які ранійше надсилалися на адресу Високопреосвященного Архиепископа, мають на будуче надсилатися впрост до Консисторії, на адресу її голови. Всякі листи від парафіяльних урядів будуть признані урядовими тоді, коли будуть підтверджені власноручними підписами трох урядників і печаткою громади. Зміни священників, як що які будуть, мають відбуватися в місяцях: червень, липень і серпень. У важніми випадку зміна може відбутися також в инших часі.

ЗЛО — А ДОБРО.

Один священик, щоби пояснити своїм парафіянам яко вишукування бувають в других, рішився пояснити те ало дійсним фактом. І так коли він почав говорити, виняв в кишені велику лустинку, яка була гарненько зложена, розгорнув її і держав перед слухачами. Вона була гарно виправна, випрасована, але, на самій середині мала малу пляму з чорнила. Та пляма тим була надричуд біда.

— Що отсе ви бачите? — спитав священик.

Зразу було видно несміливість говорити в церкві, але коли священик повторив своє питання, почали відзиватись голоси з різних кутів:

— Чорну пляму!

— Такі — відповів священик. — Ви бачите тільки маленьку чорну пляму, але не бачите того великого білого поля довкола тої маленької плями. Отже так само людський рід побільшує найменше зло до великих розмірів, а найбільше добро зводить до найменшої незначної точки.

Чи ви відновили вже свою передплату за „ВІСТНИК" на 1934 рік?

„ВІСТНИК"
Української часопис для Українців в Канаді
Виходить 1го і 15-го кожного місяця.
Видає Українська Православна Видавнича Спілка.
Передплата: В Канаді — $1.50 на рік.
За границю — $2.00 на рік.

THE HERALD
Published semi-monthly by the
Ukrainian Orthodox Publishing Company
Subscription per annum:
In Canada — $1.50. — Foreign — $2.00.

Адресуйте: — Address:
The HERALD, Box 3094, WINNIPEG, MAN.

ЯРОДАЮТЬ УКРАЇНЦІВ — УКРАЇНЦІВ НЕ ПИТАЮЧИ.

ВЖЕ НЕМА ГРЕКО-КАТОЛИКІВ.

Історія каже, що в 1686 р. після московський цар свого посла до царгородського патріярха на купно. Поторгувався посол з патріярхом і патріярх продав Українську Православну Церкву на Україні Московщині.

А самих Українців ніхто не запитував, чи вони годяться на те, щоби ними торгувати, як мертвою річчю.

Таке було колись, таке і нині повторюється.

Ще до недавна були в Канаді Українці греко-католики. А оборонці греко-католицької Церкви навіть врочисто проголошували — що лише греко-католицька Церква є одинокою українською національною Церквою, українською патріотичною силою, найкращою представницею загальної української справи. А греко-католики найкращими українськими патріотами.

А побіч того ставили вони Українську Православну Церкву на найнижчій щаблі вартости — вона то і гріхів і чужа тай ворожа українській справі.

Та — слова словами, а діла говорять про инше.

В 1931 р. відбувався в Канаді перепис населення (консенрація). Та коли його вкінцю звіт, то показалося, що в Канаді Українці греко-Католики перестають існувати.

До того часу вони були, від того часу зникають.

Але коли не буде в Канаді греко-католиків, то не буде також греко-католицької Церкви, як інституції. Не буде тої Церкви, яку ще донедавна звали одинокою Українською Церквою.

На буде греко-католицької Церкви! Рішенням згори, без відома самих греко-католиків, перехрещують її в урядовій мові на римо-католицьку. Значить — на костел!

Справу про зникнення греко-католицької Церкви в Канаді підніс ще в січні 1934 р. „Український Голос". Описав про яке мусіли заговорити католицькі „Українські Вісти". Нині ціла справа представляється так:

В 1931 р. був в Канаді перепис населення. Про той перепис є в „Українських Вістях" ще окремий лист голодного статистичного доміціяльного уряднику, п. Коятса. І там говориться про такі справи:

1. Коли в 1931 р. був перепис, то списувачам було виразно приказано записувати греко-католиків за греко-католиків.

2. При перевісіні обчислюванню показалося, що греко-католиків було в Канаді 186,587 душ. (Значить: не богато!).

Дальше Коятс говорить, що: „Коли релігійну статистику постарано побіч статистики расової приналежности, зайшли деякі зміни". Се значить, що перепису статистику переробено, в чого дальше вийшло:

3. Що число греко-католиків в 186,587 зменшено лощось на 156,315 (о 30,272 душі), а ще дальше:

4 Що і тих 156,315 греко-католиків в урядовій звіті почислено за римо-католиків.

Так! За римо-католиків, а не за яких-сь неозначених католиків, як подавали „Українські Вісти".

Хтож постарався про смерть греко-католиків і греко-католицької Церкви?

Коятс каже, що тому, що греко-католики вини послух папі на різні в римо-католиками, вони повинні бути зараховані за римо-католиків. (Аде різні секти, які уважають Лютра своїм ідейним батьком, не зводяться в статистиці до Лютерян).

Однакож за балачкою Коятса криється загадка.

Статистичним урядникам і фаховим статистам ходить про голі цифри, а не про такі справи, як „послух папі", „апостольське наслідство" і т. п. справи, з якими клопочуться теольоги. Статистам всюди ходить про точні відомости відносно всіх важніших явищ і різниць серед населення, а не про те, щоби ті різниці в обчисленнях затирати.

Зівж, що тут подобав рука Риму, щоби перехрестити греко-католиків на римо-католиків. Бо відомий факт, що Рим ніколи не уважав греко-католиків за дійсних католиків і тому від заведення унії аж до недавна греко-католиками клопотався в Римі та „Пропаганді", яка добавала про таємничі погляди. Значить — в неї греко-католики були поганами!

Нині Рим знає, що коли греко-католиків назвати римо-католиками, то вже легенько буде можна перевести їх на римо-католицький обряд. Перше викинули імя, а зі ним буде лекше викинути зміст. Поки-ж зміст зміниться, то вже бувший греко-католик, який по уредовому буде зватися римо-католиком, більше буде липнути до Поляка, до Француза, до Бельгійця, до Португальця, ніж до греко-православного Українця. А того Римови треба. Того треба Полякам, Французам...

А що буде дальше? Політика Риму на Канаді не зупиниться. Коли в Канаді, що не зве себе католицькими краєм, можна було перехрестити греко-католиків на римо-католиків, то що сказати про Польщу? Нині, чи завтра Польща скаже:

— Коли в Канаді греко-катодиків зачислено вже до римо-католиків, то в католицькій Галичині, яка є частию католицької Польщі, греко-католики мусять зватися римо-католиками. Ми робимо лише те, що в Канаді вже зробилося.

Так одного дня зникнуть і в Галичині греко-католики. Зникне греко-католицька Церковна, що доси завалася українською. Зникне окреме українське греко-католицьке духовенство. Зникнуть окремі греко-католицькі парохії; зникнуть греко-католицькі церкви (церковні будинки); зникнуть ті окремі права, які в греко-католицькою Церковою, як українською вималися...

Инакше скажавши — зникнуть Українці, які звали себе греко-католиками. В очах світа вони загинуть одного дня. Тому, що під Польщею — вони будуть Поляками, а тому, що „винні послух папі" — вони будуть римо-католиками.

Отсе і є той смертоносний татарський похід Польщі і Риму проти українського народу, до якого не приєднається ані греко-католицький загал, ані богато з тих, що стоять на-переді української справи.

Колись патріярх, продаючи Українську Церкву Москві, не питав про те українського народу.

Колись Поляки, приготовляючи і заводячи між Українцями церковну унію, не питали про те, українського народу.

Недавно большевики, накидаючи Україні своє панованнє, не питали про те українського народу.

Не питали Українців й Поляки, коли забирали Східну Галичину. Чи Волинь та Холмщину...

А нині Українців греко-католиків в Канаді перехрещують уредово на римо-католиків, таксамо їх про те не питаючи.

Трактують, як „безсловесних" (звірів), сказавши словами давної нашої історії. Як рабів!

Рим завсігди уважав греко-католиків за матеріял. Пока плечима греко-католицького загалу завсігди робилися заходи, щоби греко-католиків тягнути до римо-католицизму. Для тої-ж цілі еп. Будка надрукував був 1915 р. для своїх священників тайні „Правила". Для того заводиться в греко-католицькій Церкві час від часу зміни в напрямі зближення до костела (одноразове хрещення, „всіх вас православних", одноразовий хрест, Кущевич і др.). Про те ясно писав свого часу греко-католицький священик Боский в „Нортвест Ревю", кажучи, що греко-католиків в Канаді здається перевести на римо-католиків. Значить — те, що робиться, се продовження давної історії.

Та коли говорилося вавсігди, що греко-католики, се одинокі українські патріоти, чи одинокі 100-процентові Українці, то нині час показати те українство. Нині, коли чужі рішають про греко-католиків, самих греко-католиків про те не питаючи.

А якимиж греко-католики тепер себе поставлять, за таких будуть їх і другі вважати. Як свідомими людьми — то за свідомих. Як байдужними — то за байдужих...

Сама справа висуває тепер питання:

— Чи справді греко-католицький загал такий вже недумаючий, що не скаже свого слова і тепер, коли його ма римо-католиків хтось без його відома перехрещує? Коли його Церкву нищить, перемінює її на костел? Чи в греко-католиків не знайдеться ще тільки свідомости і почуття самопошани, щоби точно розвідатись, хто се дав им непрошеним опікуном обібратися, та щоби сказати, що вони не дозволять собі взяти на голові тесати?

ЗАБУДЬКОВАТІСТЬ.

Один славний американський священик любив підчас проповіди отворяти свої особисті листи, читати їх перед'ними і тоді навязувати до них свою проповідь.

Одного разу, коли він отворив такий лист, знайшов в нім тільки одно слово: „дурак". Він перечитав його в голос, і додав:

— Я зная богато людей, які написавши лист, забували підписатися. Але отсе перший раз мені довелося бачити, що чоловік підписався, забувши написати лист.

ГЧ-КП.

КВІТКИ ПРИ ДОРОЗІ.

Дорога через Альпи.

Прийшло мені на гадку, що навіть між добрими, але нерозумними людьми є один лиш, які кажуть:

— Не те важне, чи чоловік має віру, чи вірить, в Бога, як Творця, Законодателя і Суддю, а те важне, щоби чоловік був чесним і справедливим в відношенню до другіх людей. Се важне!

В Европі в гори Альпи. І через ті Альпи від давен давна переходили люде в ніччі на полудне, до Італії. Набирали записів поживи, брали з собою шнури, гаки... Наймали провідників з підальпійських сторін. І йшли.

Тільки одно — дорога завсігди були непевна, небезпечна. Час від часу губились подорожні серед заметілі і гинули. Западалися в занесені снігом пропасти. Зсувалися з кригами леду і вбивалися. Таке було з тою, а ти йди в шинок, пропий останній шматок, пий, гуляй, а ни нехай голодує. Та і в печи ніколи не клопочи, нехай павутинням застелиться чи — — от вам й уся річ! Ви не маленькі вже, самі розум маєте, а що я вам кажу і як вам жити — знаєте.

Розумний чоловік був Наум, хоч і письменний. Вмів здорово думати, вмів зміст життя новажно розбирати.

Інтересно, що сказав би Наум нині, колиб жив тут в Канаді, а до нього завітали українські дівчата та жінки, а то й хлопці за порадою. Уявляю собі, що сказав би він ось як:

Перше всього позамінюйте свої імена. Хто здавсь Марусю, Настя, Євстина, Текля, тепер нехай зветься Мері, Неллі, Келлі, Рєлі, Бель, Пінґі, Мінґі... А хто знав сн Наум, Василь, Микола, Петро, Степан, Пилип, нехай зветься тепер Чарлі, Джан, Джек, Біл, Гаррі, Майк, Мек, Луїс... Так, як деякі вже роблять — — —

Коли прийдеться вам хрестити дитину, то не звіть її ані Грицем, ані Петрусем, ані Прокопом, ані Миколою, але — вільямом, Бекобар, Гірото, Вільгельм, Чарлін, Ліндберг, Аль Капоне, Тіберіальтар... А дівчат звіть Любрецією, Пінґоріями, Кеантипами, Сельвінії... Так, любій в українського духу з їх імен не буде чути. Вимін можете звати і на спосіб большевицький: Пятилітка, Дніпрельстан, Трактор, Громозвід, Балалайка, Донбас, Чрезвичайка, Сельхоп... Великий засіб імен акторів й актерок можете вибрати також з театральних оголошень по англійських часописах. Отже бережіть, моя ока в голові, щоби не назвати дитини своєм українським імєнем. Так, як деякі вже роблять.

Українські дівчата і жінки повинні в усім дорівнювати чоловікам, як вже дорівнують жінки инших народів. Отже— вчиться курити, пити, клясти, в чоловіку, бувати в ґуртожок вченим, громадка самоків, жменя письменників та критиків. Зате побіч них стояли би цілі подки злочинців різнородної якости і над кожими полком повівав би прапор з написом: Безрелігійний полк рабівників! Безрелігійний полк убивників батьків-материй! Безрелігійний полк насильників... І богато їх ще було би.

Що сказали би тоді ті добрі безрелігійні люде? Чи до вподоби було би їм таке безрелігійне товариство? Чи не сказали би, що доброта без релігійности, се перехід через Альпи, а добра з релігійністю, се перехід залізницею?

Така моя відповідь ! Таке моє пояснення!

Думаючим на розум.

Приповісти Соломона, щоб пізнати премудрість і науку та зрозуміти слова розсудні. Щоб прийняти вправу в розважливанню. Щоб мудрий вислухав і став ще мудрійшим. Щоби нам зрозуміти всяку приповість і замотану мову, слова мудрих та загадки їх.

З приповісток Соломона

Наум, Марусин батько, в Квітковій повісти „Маруся", був чоловіком, побожним і думаючим чоловіком. А коли Марусю посватав такий же гідний парубок, Василь, Наум благословляючи молодих, сказав:

— Гляди-ж затям Жінку свою бий і вранці і ввечері, і встаючи і лягаючи, і за дідо і без діда, а сварись з нею повсякчас. Не справний їй ні платя, ні одежі; вдома не сиди, тасайся по шинках та по чужих жінках; то з жінкою у парі! і з діточками якраз пійдете встрящі. А ти дочко мужиком не спускай і нічім йому не поважай. Коли дурний буде та поїде в ползе до хлібів, а ти йди в шинок, пропивай останній шматок, пий, гуляй, а ни нехай голодує Та і в печи ніколи не клопочи, нехай павутинням застелиться чи — — от вам й уся річ! Ви не маленькі вже, самі розум маєте, а що я вам кажу і як вам жити — знаєте.

Розумний чоловік був Наум, хоч і письменний Вмів здорово думати, вмів зміст життя новажно розбирати.

Інтересно, що сказав би Наум нині, колиб жив тут в Канаді, а до нього завітали українські дівчата та жінки, а то й хлопці за порадою. Уявляю собі, що сказав би він ось як:

Перше всього позамінюйте свої імена. Хто здавсь Марусю, Настя, Євстина, Текля, тепер нехай зветься Мері, Неллі, Келлі, Рєлі, Бель, Пінґі, Мінґі... А хто знав сн Наум, Василь, Микола, Петро, Степан, Пилип, нехай зветься тепер Чарлі, Джан, Джек, Біл, Гаррі, Майк, Мек, Луїс... Так, як деякі вже роблять — — —

Коли прийдеться вам хрестити дитину, то не звіть її ані Грицем, ані Петрусем, ані Прокопом, ані Миколою, але — вільямом, Бекобар, Гірото, Вільгельм, Чарлін, Ліндберг, Аль Капоне, Тіберіальтар... А дівчат звіть Любрецією, Пінґоріями, Кеантипами, Сельвінії... Так, любій в українського духу з їх імен не буде чути. Вимін можете звати і на спосіб большевицький: Пятилітка, Дніпрельстан, Трактор, Громозвід, Балалайка, Донбас, Чрезвичайка, Сельхоп... Великий засіб імен акторів й актерок можете вибрати також з театральних оголошень по англійських часописах. Отже бережіть, моя ока в голові, щоби не назвати дитини своєм українським імєнем. Так, як деякі вже роблять.

Українські дівчата і жінки повинні в усім дорівнювати чоловікам, як вже дорівнують жінки инших народів. Отже— вчиться курити, пити, клясти, в чоловіку, бувати в ґуртожок вченим, громадка самоків, жменя письменників та критиків. Зате побіч них стояли би цілі подки злочинців різнородної якости і над кожими полком повівав би прапор з написом: Безрелігійний полк рабівників! Безрелігійний полк убивників батьків-материй! Безрелігійний полк насильників... І богато їх ще було би.

Що сказали би тоді ті добрі безрелігійні люде? Чи до вподоби було би їм таке безрелігійне товариство? Чи не сказали би, що доброта без релігійности, се перехід через Альпи, а добра з релігійністю, се перехід залізницею?

Така моя відповідь ! Таке моє пояснення!

Маруся

Наум, Марусин батько, в Квітковій повісти „Маруся", був чоловіком, побожним і думаючим чоловіком. А коли Марусю посватав такий же гідний парубок, Василь, Наум благословляючи молодих, сказав:

— Гляди-ж затям Жінку свою бий і вранці і ввечері, і встаючи і лягаючи, і за дідо і без діда, а сварись з нею повсяк час. Не справний їй ні платя, ні одежі; вдома не сиди, тасайся по шинках та по чужих жінках; то з жінкою у парі! і з діточками якраз пійдете встрящі. А ти дочко мужиком не спускай і нічім йому не поважай. Коли дурний буде та поїде в ползе до хлібів, а ти йди в шинок, пропивай останній шматок, пий, гуляй, а ни нехай голодує Та і в печи ніколи не клопочи, нехай павутинням застелиться чи — — от вам й уся річ! Ви не маленькі вже, самі розум маєте, а що я вам кажу і як вам жити — знаєте.

Розумний чоловік був Наум, хоч і письменний Вмів здорово думати, вмів зміст життя новажно розбирати.

Інтересно, що сказав би Наум нині, колиб жив тут в Канаді, а до нього завітали українські дівчата та жінки, а то й хлопці за порадою. Уявляю собі, що сказав би він ось як:

Перше всього позамінюйте свої імена. Хто здавсь Марусю, Настя, Євстина, Текля, тепер нехай зветься Мері, Неллі, Келлі, Рєлі, Бель, Пінґі, Мінґі... А хто знав сн Наум, Василь, Микола, Петро, Степан, Пилип, нехай зветься тепер Чарлі, Джан, Джек, Біл, Гаррі, Майк, Мек, Луїс... Так, як деякі вже роблять — — —

Коли прийдеться вам хрестити дитину, то не звіть її ані Грицем, ані Петрусем, ані Прокопом, ані Миколою, але — вільямом, Бекобар, Гірото, Вільгельм, Чарлін, Ліндберг, Аль Капоне, Тіберіальтар... А дівчат звіть Любрецією, Пінґоріями, Кеантипами, Сельвінії... Так, любій в українського духу з їх імен не буде чути. Вимін можете звати і на спосіб большевицький: Пятилітка, Дніпрельстан, Трактор, Громозвід, Балалайка, Донбас, Чрезвичайка, Сельхоп... Великий засіб імен акторів й актерок можете вибрати також з театральних оголошень по англійських часописах. Отже бережіть, моя ока в голові, щоби не назвати дитини своєм українським імєнем. Так, як деякі вже роблять.

Українські дівчата і жінки повинні в усім дорівнювати чоловікам, як вже дорівнують жінки инших народів. Отже— вчиться курити, пити, клясти, в чоловіку, бувати в ґуртожок вченим, громадка самоків, жменя письменників та критиків. Зате побіч них стояли би цілі подки злочинців різнородної якости і над кожими полком повівав би прапор з написом: Безрелігійний полк рабівників! Безрелігійний полк убивників батьків-материй! Безрелігійний полк насильників... І богато їх ще було би.

Що сказали би тоді ті добрі безрелігійні люде? Чи до вподоби було би їм таке безрелігійне товариство? Чи не сказали би, що доброта без релігійности, се перехід через Альпи, а добра з релігійністю, се перехід залізницею?

Така моя відповідь ! Таке моє пояснення!

Маруся

Наум, Марусин батько, в Квітковій повісти „Маруся", був чоловіком, побожним і думаючим чоловіком. А коли Марусю посватав такий же гідний парубок, Василь, Наум благословляючи молодих, сказав:

— Гляди-ж затям Жінку свою бий і вранці і ввечері, і встаючи і лягаючи, і за дідо і без діда, а сварись з нею повсякчас. Не справний їй ні платя, ні одежі; вдома не сиди, тасайся по шинках та по чужих жінках; то з жінкою у парі! і з діточками якраз пійдете встрящі. А ти дочко мужиком не спускай і нічім йому не поважай. Коли дурний буде та поїде в ползе до хлібів, а ти йди в шинок, пропивай останній шматок, пий, гуляй, а ни нехай голодує Та і в печи ніколи не клопочи, нехай павутинням застелиться чи — — от вам й уся річ! Ви не маленькі вже, самі розум маєте, а що я вам кажу і як вам жити — знаєте.

Розумний чоловік був Наум, хоч і письменний Вмів здорово думати, вмів зміст життя новажно розбирати.

Інтересно, що сказав би Наум нині, колиб жив тут в Канаді, а до нього завітали українські дівчата та жінки, а то й хлопці за порадою. Уявляю собі, що сказав би він ось як:

Перше всього позамінюйте свої імена. Хто здавсь Марусю, Настя, Євстина, Текля, тепер нехай зветься Мері, Неллі, Келлі, Рєлі, Бель, Пінґі, Мінґі... А хто знав сн Наум, Василь, Микола, Петро, Степан, Пилип, нехай зветься тепер Чарлі, Джан, Джек, Біл, Гаррі, Майк, Мек, Луїс... Так, як деякі вже роблять — — —

Коли прийдеться вам хрестити дитину, то не звіть її ані Грицем, ані Петрусем, ані Прокопом, ані Миколою, але — вільямом, Бекобар, Гірото, Вільгельм, Чарлін, Ліндберг, Аль Капоне, Тіберіальтар... А дівчат звіть Любрецією, Пінґоріями, Кеантипами, Сельвінії... Так, любій в українського духу з їх імен не буде чути. Вимін можете звати і на спосіб большевицький: Пятилітка, Дніпрельстан, Трактор, Громозвід, Балалайка, Донбас, Чрезвичайка, Сельхоп... Великий засіб імен акторів й актерок можете вибрати також з театральних оголошень по англійських часописах. Отже бережіть, моя ока в голові, щоби не назвати дитини своєм українським імєнем. Так, як деякі вже роблять.

Українські дівчата і жінки повинні в усім дорівнювати чоловікам, як вже дорівнують жінки инших народів. Отже— вчиться курити, пити, клясти, в чоловіку, бувати в ґуртожок вченим, громадка самоків, жменя письменників та критиків. Зате побіч них стояли би цілі подки злочинців різнородної якости і над кожими полком повівав би прапор з написом: Безрелігійний полк рабівників! Безрелігійний полк убивників батьків-материй! Безрелігійний полк насильників... І богато їх ще було би.

Що сказали би тоді ті добрі безрелігійні люде? Чи до вподоби було би їм таке безрелігійне товариство? Чи не сказали би, що доброта без релігійности, се перехід через Альпи, а добра з релігійністю, се перехід залізницею?

Така моя відповідь ! Таке моє пояснення!

Маруся

ЄВАНГЕЛІЯ НА НЕДІЛЮ СВ. ОТЦІВ.

(Івана XVII; 1—13).

Проказав се Ісус і звів очі Свої до неба і сказав: Отче, прийшов час: прослав Сина Твого, щоб і Син Твій прославив Тебе,

Як Ти дав Йому власть над усякою плоттю, щоб усему, що Ти дав Йому, Він дав живль вічну.

Се-ж є життя вічна, щоб знали Тебе єдиного Істинного Бога і Того, що Ти послав, Ісуса Христа.

Я прославив Тебе на землі, звершив діло, що Ти дав Мені, щоб Я вчинив;

І тепер прослав Мене Ти, Отче, у Себе тією славою, що Я мав у Тебе, перше, ніж настав світ.

Я виявив Ім'я Твоє людям, що Ти Їх дав Мені з миру; Твої були, і Ти їх дав Мені, і вони слово Твоє зберігали;

Тепер зрозуміли вони, що все, що тільки Ти дав Мені, є від Тебе;

Бо слова, що Ти Мені дав, Я їм дав, і вони прийняли і зрозуміли істинно, що Я відійшов од Тебе, і увірували, що Ти Мене послав.

Я за них благаю; не за мир благаю, а за тих, що Ти дав Мені, бо вони Твої

І все Моє є Твоє, і Твоє — Моє, і Я прославився в них.

І Я вже не в мирі, вони-ж в мирі, а Я до Тебе йду. Отче Святий! збережи їх у Ім'я Твоє, тих, що Ти дав Мені, щоб вони були одно, як і Ми.

Коли Я був з ними в мирі, то беріг Їх у Ім'я Твоє; тих, що Ти дав Мені. Я охоронив, і ніхто не загинув з них, тільки син погибельний, щоб справдилось писання (Пс. 108, 8).

Тепер же до Тебе йду, і говорю се у мирі, щоб вдяли вони радість Мою у собі повну

ЄВАНГЕЛІЯ НА ПЕРШИЙ ДЕНЬ ЗЕЛЕНИХ СВЯТ.

(ДЕНЬ СВ. ТРОЇЦІ).

(Івана VII; 37—52 і VIII; 12).

У останній же великий день свята став Ісус і голосно заговорив кажучи: Коли кто жаждує, нехай до Мене йде і пе.

Хто в Мене вірує, у того, як Писання говорить, ріки води живої потечуть з утробу його.

Се-ж сказав Він про Духа, Якого мали прийняти ті, хто вірує в Нього: бо не було ще (ця ніяк) Духа Святого, через те, що Ісус не був ще прославлений.

Богато-ж з народу, почувши се слово, говорили: Сей есть справді пророк.

— Другі і казали: Він Христос; а инші казали: хіба-ж з Галилеї Христос прийде?

Чи не сказано-ж у Писанні, що з роду Давидового і з Вифлеєма села, відкіля був Давид, Христос прийде?

Отак сталась незгода в народі через Нього.

Деякі з них хотіли схопити Його, але ніхто не наложив на Нього рук.

Прийшли-ж слуги до первосвящеників і фарисеїв, а ті їм сказали: чом не привели Його?

Відповіли слуги: ніколи ще чоловік не говорив так, як Сей Чоловік.

Відповіли-ж їм фарисеї: хіба і вас затуманено?

Хіба увірував в Нього хто з старших, або з фарисеїв?

Але сей народ, що не знає закону, проклятий він.

Говорить Никодим до них, той, що ночі приходив до Нього, один з них:

Хіба судить закон наш чоловіка, коли не вислухає його перше і не дізнає, що він робить?

Відповіли йому і сказали: чи ти ли-чиень не з Галилеї? роздивись і побач, що пророк не бувае з Галилеї.

І дяду заговорив до них Ісус, кажучи: Я світ мирові; хто йде за Мною, той не буде ходити у тьмі, а матиме світ живні.

ІСТОРІЯ ЦЕРКВИ.

(За Е. Семакою).

(Дальше).

Вчасно (около 1690) розкольники розпалися на дві великі части: поповщіи, що зіснувалися священиками, які перейшли до них з православної церкви, і безпоповщіи, котрі релігійні дійства доконували через мирян, званих „старцями". Оба сі сторонництва розпалися відтак на кілька фракцій, одні від других дивачніший, а з поміж сект без священників подобало богато на давній ереси Я протестантські секти, декотрі навіть стали подібні сектам протихристіянським і небезпечним для держави. Сі фракції мали свої назви або після своїх основателів, або після місця, де мали свій осередок, або після якого характеристичного свого погляду.

Значнійші партії поповщіи були: Авакумовці або онуфріївці, дозитеєвці, вятковці, дяконовці; перемазанці, що мирують ниново православних священників, які до них переходять; чорнобольці, сусловці, лужковці. Великий розклад в секті поповщіи року 1862 дав того, що умірковаиійші з межи них огодосили в окружнім письмі або енцикліі, що уважають і церкву православну за церкву Христову, а се скрайніші з них, знані з причини опору проти „енцикліки" „протитенцикліками", обстали при твердженню, що православна церква стала церковю антихриста.

Чисті безпоповщіи, то є немішані з давнишними ересями або протестантськими сектами, розпалися головно на слідуючі партії: Поморці, або з над Білого моря, знані також давидовщіни; аронівці або онуфріївці; теодосіївці, що відкидають супружество як нечистоту; филипповці і капітоновці, що уважають самоспаленія найбільшими святощами. Странники й бігуни, що від тиранства антихриста утікають в безвісти, або в місця на місце; пастуховці, сторонники одного пастуха худобин, що стережуться від грошей, від пашпортів і т. д. як від справок антихриста; нітовці або спасовці, що заперечують, мов би ще існувала над церква Христова, і хотять самі послідувати Спасителя; перехрещенці, що перехрещують тих, що до них приставть; самохрещенці, у котрих хтобудь довершує хрещення і прочі таїни; христовці, в котрих один занимає місце Христа, а инших двинайцять місця апостолів; акулинівці, знані так після одної жінки, Акулини, і знані як розпусники; разиновці, що в великий четвер з отворечим ротом чекають на те, щоби їх причащали в невидимий спосіб ангели; подгрищетники, що причащаються виноградом, котрий розлне одна дівчина з решета, яке держить на голові вступаючи між церковне зібрання, і говорить тричі: „Вас і всіх да помянет Господь Бог во чарстаї своєм, всегда, нині і присно і во віки віков"; потемиї, що на потемки моляться й довершують святих таїн.

Дуже велике і все зростаюче в числі партії безпоповщіи, що по части відсвяжили давні ереси ебіонітизму, стригольництва, по части прибрали инші сект містичних, пієтистичних, квієтистичних, рационалістичних, комуністичних і антимоністичних протестантизму. Сюди причисляються особливо: Хлисти або люде Божі, котрі твердять, що Бог наново вочоловічився між ними і наново вибрав пророків і апостолів та основав нову церкву або „корабель", удосконалюючи і надзвичайні духовні дари, а щоби їх собі придбати, приготовляються вони до сего запомороченими танцями; скопці, відтинок хлистів, котрі вірують, що Син Божий наново прибрав тіло в царю Петрі III († 1762), що тілько кастрований увійде до царства небесного і що Христос при другім своїм приході осяде на землі царство скопців, сиквуни, монтани або нові монашисти, напоєвіяці, що вірують, що і в Навуходоносора явився тілом Христос; щаловуни, котрим новійші форми хлистів; духоборці, се містики, похожі на вищійших хлистів, без таїн, постів і инших церковних установ і з вірою в святе письмо писане в їх серці; молокани, що з відлядять молоко, називають себе самі „християнами духовними", не мають ні і духові святих таїн, але не є містиками, тілько рационалістами; суботники, подібні до ебіонітів; общі, то молокани в соціялістичній основі; пригуни — молокани хіліястичні, що уважають себе натхненних святим Духом; богомили, давній рід давних богомилів; штундисти, подібні до пієтистів німецького протестантизму, так звані задля годин, в котрих збираються до молитви; сторонники поета-фільозофа графа Льва Толстого — толстовці — чоловіколюбні раціоналісти; суб

ЧАЙНИЙ ВЕЧІР НА ЮВІЛЕЙНИЙ ФОНД.

(Едмонтон, Алта.)

Дівоче Товариство „Барвінок" задумало прийти з поміччю Рідній Церкві й для того приготовило „Чайний вечір" на доход ювілейного фонду Укр. Православної Церкви. Сей вечір був устроєний на 2-го березня.

Членкині згаданого Товариства приготовили чай з перекускою. Цілий вечір йшли веселі забавки при столиках. Відтак накрито столики й складувала перекуска й час. При тій нагоді о. Грищина сказав кілька слів про ювілейний фонд, нащо його потрібно, а також про конечність всім відмістась до сеї справи якнайбільше щиро й прихильно.

Списи зроблено збірку, яка принесла $9.25. Не велика се сума, одначе з огляду на сильність присутніх була значною.

Коли би всі наші організації бодай постільки причинились до збірки ювілейного фонду, то він певно осягнув би намічений висоти. Тому Товариству „Барвінок" належиться признання за се благородне діло. Треба сподіватися, що на будуче ще не один раз згадає Товариство причинитися корисною працею для доброї справи чи то церковної, чи народної.

Я був на вечерку, де приємно перевела час. тому й згадала про нього, щоб другим було знане се.

Православна.

ЯК В НАС ЦЕ РОБОТА.

(Пайн Ривер, Ман.)

Давненько вже писалося про цю чи ону справу і про роботу в ній. Як деякому відомо, наша місточку називається трома гарними сьвятинями: Українською греко-православною церквою, над котру щодо архітектури здається нема в цілій Манітоби. Друга — се Народний Дім, котрий добудовано минулого року, бо був за малий. Третя — се школа, в якій учить чотири українських учителів. В нас сей закон богато поступилося вперед, як на полі церковнім, так і виробнім. Щира дяка за се належиться працівникам учительським. Відкрито кілька представлень, та дано пару концертів. Було також кілька відчитів, які виголосив наш парох о. П. Завариков.

Представлення і концерти приготовляли учителі з Т-ном СУМК. Концерти дійсно були добре приготовані, на яких між иншими виконують вказівки молодіжного оркестри під проводом учителів. В нас також існує церковний хор, котрий гарно співає під-час Богослужень.

При Народнім Домі існує Жіноче Товариство, котре не мало помочі Народному Домові матеріяльно. На церковнім полі поступили також вперед богато. Сестринство і Братство постаралося о церковні ріки. Сестринство купило гарні ризи, а Братство кадильницю. Діточки нашої також не лишилися позаду і купили гарну чашу. Панство Марки подарували живот, вартости 100 долярів. Кілько взялося роботи п. Марки, п. Марко, учитель, правильне вечерями через кілька тижнів, щоби той дорогий дар зробити для парохії. В провідну неділю відбувався врочисте посвячення живота, яке довершив о. П. Завариков. По Богослужению Братство і Сестринство спровадило в честь пашства Марків спільний обід. По обіді була промова. Гості розійшлись домів в дуже гарнім настрою. Треба сказати, що справа тим поступає вперед, зе є щирі працівники, де посвята для справи. Пайн Ривер слава Богу може таких щирих працівників і тому справа в нас поступає вперед.

Член укр. прав. гром. в Пайн Ривер.

ПРЕСОВИЙ ФОНД „ВІСТНИКА".

Батицький Лука, Рокетська, Саск. $1.00

ЮВІЛЕЙ БРЕНДОНСЬКОЇ ГРОМАДИ.

Українська Православна Громада Преч. Трійці в Брендоні, Ман. буде обходити ДЕСЯТИ-ЛІТНИЙ ЮВІЛЕЙ свого існування в днях 26 і 27 травня с. р. Програма свята слідуючи:

СУБОТА: Концерт і промови, початок о 8 годині вечер.

НЕДІЛЯ: 1) Всенощне, Утреня, Служба Божа й Вечірня, початок 8.30 годині рано.

2) Спільний обід а промовами в Українськім Народнім Домі, зараз по Богослуженню.

3) Концерт і промови — початок о 8 годині вечер.

Богослуження відправить прот. С. В. Савчук з Вінніпегу і прот. В. Кудрик з Саскатуну.

Громоне ангажість запрошені гості злоза Брендону, але миленим п. Мир. Стечишин, голова Союзу Українців Самостійників в Канаді і п. Я. В. Арсенич, голова Союзу Українських Народних Домів в Канаді.

В концертові програми входять хорові співи, соло, виголошення орацтор, деклямації і укр. танок.

На се свято Брендонської Громади запрошується всіх доокольних Українців.

КОМІТЕТ.

ЦЕРКОВНИЙ ПРАЗНИК В ПОПЛАР ПАРК, МАН.

Подається до відома всім зайтересованим, що празник Української Греко-Православної Церкви в Поплар Парк, Ман. відбувається в понеділок 28 травня 1934 р. з такою програмою:

[illegible] — в год. 9 рано. Служба Божа — в год. 10.30 рано, яку відправить о. мітрат С. В. Савчук в асисті о. пароха. Службу Божу буде співати хор з [illegible] Ман.

По Службі Божій спільний обід в Народнім Домі.

Вечором буде даний концерт в Народнім Домі хором з Тяндал, Ман. В програмі концерту будуть виконані пісні хорові, дуети, соло і українські танки. — Всіх доокольних Українців щиро запрошуємо.

Зарад.

ЦЕРКОВНИЙ ПРАЗНИК В ЕШВІЛ, МАН.

Подається до відома всім зайтересованим, що празник Української Греко-Православної Церкви в Ешвіл, Ман. відбувається в четвер дня 17 травня, в день Вознесення Г. Н. І. Хр. з такою програмою:

Всенощне в год. 7.30 вечером в середу.

Утреня — в год. 9 в четвер рано. Служба Божа в год. 10.30 рано, яку відправить о. мітрат С. В. Савчук в асисті о. пароха.

По Службі Божій спільний обід в Народнім Домі. Всіх доокольних Українців щиро запрошуємо.

Зарад.

ПОРЯДОК БОГОСЛУЖЕНЬ

о. А. Бернад.

Травень:

17. Четвер, Вознесення — Ангусина. Храм. доокольчих громадян запрошується.

20. Неділя — Левеля.

27. Неділя. Преподітої Трійці. — Вістя Храм. доокольчих громадян запрошується.

28. Понеділок Св. Духа — Розбори Мигай, Ман. — Тел. 132—4.

ДІЦЕЗІЯЛЬНИЙ ФОНД.

Збірка о. І. Кусого:

Ск. Джуніа, Саск.

(Збірка дня 21 вересня, 1933)

По 1 дол.: іван учитель Евген Вавринюк, панї Марія Вавринюк, панї М. Гешик.

По 50ст.: Іван Вітонин. Юрко Кінаничук, Олекса Човарюк.

По 40ст.: Іван Малюнич.

По 25 ст.: Іван Стефанюк, Васьль Михайлюк, Семен Михайлюк, Григорій Пігач, Андрій Бойчук, Іван Кінаричук, Андрей Гавриш, Дмитро Семчук, Петро Сороки, Михайло Пігач, панї В. Буджак, панї О. Чов[illegible]

Дрібні датки — 90 ст.

Гулія, Саск.

Збірка дня 9 грудня 1934.

По 1 дол.: Стефан Пилипів.

По 50 ст.: Николай Пилипів, Юрко Павлишин, Дмитро Лойківський, Іван Коцій, Наструн Павлишин уч.

По 25 ст.: Дмитро Амброзій. Іван Бурак, Василь Сопгис.

Збірка о. П. Мальчучука:

Крикор, Саск.

По 1 дол.: В. Мартинович, Ред. Д. [illegible]

Ридертон, Саск.

По 1 дол.: Іван Вакрий, Гринько Сопгис, Данило Сисокович, Микл Стечишин.

[illegible]

По 1 дол.: Мих. Ортинський, Йос. Ортинський, Августин Ягольницький, Павло Кіба, Николай Малінський, Павло Ягольницький, Семко Бортник, Іван Черевик, Федір Ясінко, Юлян Ягольницький, Петро Тимрик, Яків Бодиак.

По 50ст.: М. Клічук.

Збірка о. І. Дмитрова.

Гронмік, Саск.

По 75 ст.: Михайл Петрів.

По 50 ст.: Григ. Тирнопольський.

Бруксбі, Саск.

По 1 дол.: Данило Хуких, Максим Гуцул.

Петаворд, Ман.

(Грошї прислав п. Т. Шорохов)

По 1 дол. Петро Крвин, Михайло Сілко, Теодозій Шорохов, Теодор Мушилівський.

Консисторія Української Греко-Православної Церкви в Канаді.

М. Богомаз, кассір.

633 Anderson Ave., Winnipeg, Man.

ПОРЯДОК БОГОСЛУЖЕНЬ

о. П. Завариков.

Травень:

17. Вознесення — Едвард.

20. Нед. — Рорнетон.

27. Нед. Зелені Свята — Шортделя. Провінція.

28. Пон. День Св. Духа. — Сифтон. —Празник.

Всіх доокольчих Українців запрошується на празник.

Червень.

3. Нед. — Робліи.

10. Нед. — Давфин.

17. Нед. — Пайн Ривер.

24. Нед. — Ешвил.

Адреса: Давфин, Ман

ЦЕРКОВНИЙ КАЛЕНДАР НА 1933 РІК.

ТРАВЕНЬ.

15 † Теодозія печ., м. Тимот.
17 Ч. Вознесення. Пр. Перегп.
18 П. Пр. Іринеї, еп. Лаодикія
19 С. Пп. Йоана Милостив.
20 Н. Нед. сл. Отців. Зевс. Ч. Кр.
21 П. † Ап. св. Івана Богослова.
22 В. † Пер. мощей Николая чуд.
23 С. † Ап. Симона Зилота
24 Ч. Равноап. Кирила і Методія
25 П. Епіфанія еп. Кипр.
26 С. Мч. Гавриїл Дівн.
27 Н. Зелені Святці сл. Трійці
28 П. День сл. Духа.
29 В. Теодора сеяч.
30 С. Ап. Андроніка й Юлії
31 Ч. Мч. Теодотя Анкір. і 7 дв.

ЧЕРВЕНЬ.

1 П. Св. Патрикія еп.
2 С. Мч. Талалея, Олексія
3 Н. Всіх Святих. Різвоап. Конст.
4 П. Мч. Василіска. Володим.
5 В. Сп. Михайл Синад.
6 С. Пр. Симеона Дивногор.
7 Ч. Знайдення (3-тє) Гол. Іх. І.
8 П. Ап Карпа, вм. Юрія нового
9 С. Св. Терапонта Серб.
10 Н. Нед. 2. по З. сл. Д. Микита
11 П. Мч. Теодосії діва Тирськ.
12 В. Пр. Ксенія Дами.
13 С. Ап. Ерма, кн. Еродіа
14 Ч. Мч. Юстина Філос.
15 П. Св Івана Сучавського.

ВІДВІДИНИ о. С. В. САВЧУКА.

Подається до відома всіх зайтересованих, що прот. С. В. Савчук, адміністратор Української Православної Церкви в Канаді, відвідає в цих адміністраційних і місійних громадах:

17 травня — Вознесення Г. Н. І. Христа — Ешвил, Ман.
20 травня — неділя — Вінніпег.
27 травня — неділя — сл. Трійці (Зелені Свята) — Брендон. Ман. (Свято десятилітнього істнування громади).
28. Понеділок. сл. Духа — Поплар Парк, Ман.

КОНСИСТОРІЯ УКРАЇНСЬКОЇ ГРЕКО-ПРАВОСЛАВНОЇ ЦЕРКВИ В КАНАДІ.

479 Andrews St., Winnipeg

ПОРЯДОК БОГОСЛУЖЕНЬ

о. І. Дячишн.

Травень:

17. Четвер — Вознесення Госп. — Тяндал. Початок Всеночного в 9 год. рано.
20. Неділя — Портдєж ля Прейї.
27. Неділя — Преподітої Трійці. — Тяндал. Початок Всеноч. в 9 год. рано
28. Понеділок Сл. Духа. — Поплар Парк (Хрьм). Поч. Всеноч. тоже 9 год. рано.

Трудолі, Ман.

ПОРЯДОК БОГОСЛУЖЕНЬ

о. В. Анонюк.

Травень:

17. Четвер — Вознесення Госп. — Сенкін.
20. Неділя — Гарлентон.

Адреса: Толстой, Ман.

ЦЕРКОВНИЙ УСТАВ НА 1933 РІК.

Травень.

17. Вознесення Г. Н. І. Хр. Утр. Єв. Марка XVI: 9—20. Літ. Ап. Дяння І: 1—12. Євап. Луки XXIV: 36—53.

20. Неділя Сл. Отців. Год. 8. Утр. Євап. Івана XII: 1—14; Літ. Ап. Дєлия XX: 16—18; 28—36. Євап. Івана XVII: 1—18.

27. Зелені Святці: Преподітої Трійці. Год. 7. Утр. Євап. Івана XX: 19—23. Літ.: Ап. Дєлия II: 1—11; Євап. Івана VII: 37—52 і VIII: 12.

28. День сл. Духа; Літ. Ап. Єв. 9—19. Євап. Матея XVIII: 10—20.

Червень.

3. Неділя всіх святих Голос 8. утреня: Євап. Мат. —XVII: 14—23 Літ. Ап. Жид. XI: 33—40 і XII: 1—2 Євап. Мат. X: 32—33, 37—38 і XII 27—30.

10. Неділя 2 по Зісланню сл. Дух. Голос 1. Утр. Євап. Марка XV: 1—8. Літ. Ап. Римлян II: 28—16; Євап. Мат. IV: 18—23.

Український Релігійний дво-тижневик в Канаді.

ВІСТНИК
THE HERALD

THE HERALD
Box 3684
WINNIPEG, MAN.

РІК XI. WINNIPEG, MAN. JUNE 1st, 1934 ВІННІПЕГ, МАН., 1-го ЧЕРВНЯ, 1934. ЧИСЛО (200) 11

Жертва на Ювілейний Фонд є доказом правдивої щирости.

І. КІЛЬКА ПРИМІРІВ ЖЕРТВЕННОСТИ.

Можна сміло сказати, що ще ніколи канадійським Українцям не доводилось збирати фонд на цілі серед таких тяжких і несприятливих обставин, серед яких приходиться збирати Ювілейний Фонд Української Православної Церкви в Канаді.

Фінансова криза — безробіття, низькі ціни на фармерських продуктах та непевність за завтра — сильно досягнула та кож православних Українців і богато з них або не годні зовсім нічого жертвувати, або не стільки, скільки вони хотіли б та скільки від них можнаб сподіватися Однак там, де не дописує фінансовий добробут, там часто надложиме почуття жертвенности, отже до тепер жертви приходили навіть з таких місцевостей і від таких осіб, від яких ніхто того не був би сподівався. Ось кілька приміїв:

ОЛЕКСА РЕВНИЙ,
Джессіна, Б. К., жертвував на Ювілейний Фонд $50.00

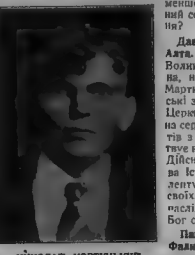

НІКОЛАЯ КОВТУЛЬКИЙ,
член парохії св. Михайла в Вінніпегу, жертвував на Юв. Фонд $25.00

ДР. І. П. ОВСЯНИК,
Вінніпег, Ман., жертвував на Ювілейний Фонд $25.00.

АДВОКАТ ТЕОДОР ГУМЕНЮК,
Торонто, Онт., жертвував на Ювілейний Фонд $25.00.

Олекса Ревний (Куцик), Джессіна, Б. К. — Родився 1893 р. в селі Камінка, повіт Скалат, Галичина. До Канади приїхав хлопцем з родичами. Жив якийсь час в Манітобі й в часі війни служив при війську. В 1919 р. вийхав до Британ Коломбії, де живе по нинішній день. З початку працював в лісі, потім занимався винаходами, а вкінці майнерством. Доробився був великого майна. — але фінансова криза досягнула його так, як і других. Потім захорів і пролежав в шпиталі 8 тижнів. Се застеляло його ширше застановитись над справами життя й він переєвічався, що шасти людини не залежить тільки від самого матеріяльного добробуту. Що більше, зрозумів, що є люде, які стратили навіть більше як він, отже не розумним булоб попадати в розпуку Нині знову дивиться з надією в будучність і вірить, що обставини скоро поправляться. Звідкись довідався про збіру Ювілейного Фонду (вні „Вістника", ані „Українського Голосу" до того часу не передплачував) і жертвував від себе $50.00, ставши так фундатором Української Православної Церкви в Канаді.

Дамян Мицук, Вевлад, Ман. — Секретар місцевої Української Православної Церкви. Свідомий Українець і щирий член церкви. Бажав причинитися до збірки Ювілейного Фонду, але готових грошей бік ма. Отже жертвував врожай з одного акра пшениці. Дай Боже, щоби його нива видала сто-кратний овоч!

Юрій Гассія, Торонто, Онт. — Широко знаний дірігент хору і знаток української музики (бувший член і учитель хору Кошиця). Хоч лежить важко хорий в шпиталі, громадськими справами не перестає інтересуватися. Жертвував на Ювілейний Фонд $5.00, хоч матеріяльний його стан, що найменше, незавидний. Чи не гідний се примір для наслідування?

Давид Мартинюк, Совдепс, Алта. — Недавний емігрант з Волині. Околиця Совдепс бідна, недавно заселена. Добр. Мартинюк переживає емігрантські злидні, але справа Рідної Церкви лежить йому близько на серці. Складає по пару центів з продажі молока й жертвує на Ювілейний Фонд $3.00. Дійсно можна повторити слова Ісуса Христа про вдовину ленту: Він дав з недостатків своїх. Який гідний примір до наслідування для тих, яких Бог обдарував достатками!

Пані Параскева Германюк, Фалес, Алта. — Довідавшись про кампанію за збіркою Ювілейного Фонду, задумала й від себе дати жертву. Але часи тяжкі, грошей нема. Отже вирішила гарний ручник (скарф) і дала на розігражку, яка принесла $3.95. Пані Германюк радіє, що й вона бодай скромною жертвою могла причинитися до великого діла.

Повищі приміри наведено на те, щоби показати, що де є охота й почуття жертвенности, там також знайдеться спосіб, як на жертву спромогтися. Бо не той дає, хто має, а той, хто хоче дати!

ІІ. ХІД ЗБІРКИ.

Замітніїші з присланих збірок від минулого числа були такі:

Додаткова збірка о. Е. Уляна	18.00
Додаткова збірка о. І. Дмитрова	18.25
Додаткова збірка о. А. Берника	15.00
Арбінка, Ман. (збірка п. Н. Ілюка)	10.00
Церковна Громада св. Михайла, в Вінніпегу (збірка; тут також включена жертва п. Ковтуцького)	47.35
Вайти, Ман. (збірка п. Я. Підлубного)	28.10

ІІІ. НОВІ ФУНДАТОРИ Й ДОБРОДІЇ:

Олекса Ревний, Джессіно, Б. К.	$50.00
П-ство Григорій і Осипа Фарида, Сноші Лейк, Алта.	50.00
Др. І. П. Овсяник, Вінніпег, Ман.	25.00

(Продовження на сторині 2.)

РАДОГО ЖЕРТВОДАВЦЯ ЛЮБИТЬ ГОСПОДЬ (II. Корин. IX: 7)

Олекса Шелепюк, Вест Форт Вільям, Онт. 25.00
Семен. С. Гребенюк, Форт Вільям, Онт. 25.00
Теодор Гуменюк, Торонто, Онт. 25.00
Николай Ковтуцький, член церковної громади св. Михаїла в Вінніпегу 20.00
Данин Міщук, Вегина, Ман., доїдя з одного акра пшениці.

IV. СПИС ТОВАРИСТВ, ЯКІ ПРИЧИНИЛИСЯ ДО ЗБІРКИ:

а) Жіночі Товариства:
39. Жіноче Т-во ім. О. Кобилянської, Вайта, Ман.
40. Жіноче Т-во при церкві Січ-Коломия, Алта.

б) Союз Української Молоді в Канаді:
Союз Української Молоді, Глен Елдер, Саск.

в) Инші Товариства крім церковних громад і братств:
„Взаїмна Поміч, відділ: 34, Ріджайна, Саск.
Т-во Юрія Фельковича, Беик Енд, Саск.
Український Народний Дім, Вайта, Ман.

КОНСИСТОРІЯ УКРАЇНСЬКОЇ ГРЕКО-ПРАВОСЛАВНОЇ ЦЕРКВИ В КАНАДІ:

Прот. С. В. Савчук, голова. Свящ. Д. Ф. Стратійчук, секр.
Прот. В. Кудрик, заст. гол. Мир. Стечишин, заст. секр.
Йос. Боговіс, касієр.

Гроші й листи висилати на адресу:

CONSISTORY OF THE UKRAINIAN GREEK-ORTHODOX CHURCH OF CANADA,
479 Andrews Street, Winnipeg, Man.

Вик. Д[illegible]ро Савцевич.

ЧИ БУВ СВІТОВИЙ ПОТОП, ПРО КОТРИЙ ГОВОРИТЬ БІБЛІЯ.

Безсумнівно, що події, про котрі нам говорить Біблія відбулися колись й вона нам передає історію людства в самого початку його існування. Найдавніші події до нас дійшли як перекази й тому ми мусимо не приймати їх на віру, що се так відбулося, як ми знаємо тепер, а мати на увазі, що ті, що передавали, богато не зрозуміли й попутали з місцевими подіями. Читачам „Вістника" вже відомо було, що незнання арамейської мови, котрою говорив Господь Ісус Христос за життя, внесло деякі незрозумілости.

Дехто каже, що оповідання про потоп треба розуміти так, що колись дуже давно існувала велика людська цивілізація, що була раптово залята водою. Се необовязково мусіло бути в Месопотамії. Відбутися могло і в иншому місці, а вже тї, що переказували дещо забули й передали дітям, що се хіба відбулося на їхній батьківщині.

Старинні грецькі переказ нам кажуть про те, що недалеко за гібральтарською протокою, між Европою та Америкою, існував колись суходол Атлянтида, що рантово втопився в Атлянтійському океані. Недавно німецькі вчені виїхали кораблем на то місце, де гадають, був колись сей суходол і виміряли дно. Знайдено, що вигляд Ана стверджує опис Греками Атлянтиди. Але се подія відбулася на захід від Месопотамії й людям могла так яскраво відбитися в народній памяти. Культурні впливи туди йшли зі сходу і се подія мусіла відбутися значно пізніше. Безсумнівно се е відгук загибелі великого суходолу Му — жовтої людства.

Відомости про істнування на Тихому океані великого суходолу, що називався Му, й котрого двайцять тисяч років тому назад було вилто водою, стали відомі порівнюючи недавно. Англійський полковник Джеймс Чорчворд, що досліджував се питання ціле життя, недавно випустив працю, в котрій вібрано матеріял підтверджуючий істнування сього таємничого суходолу.

На його сліди натрапив Чорчворд ще в молодих літах в осередній Індії, куди він їздив в жимисть дорученнями. Там він познайомився, а потім найтї запрязнився з „ріші", верховним жрецем монастирської школи, під керовництвом котрого став вчитися наукальної мови, що на думку Гіндуїв мала бути першою мовою, котрою почала говорити людина. Навчившися добре сієї мови Чорчворд під керовництвом того самого жреця почав читати наскальні таблички, що оповідали про суходол Му, що був колискою цілого людства.

Все се зробило на Чорчворда таке враження, що після двайцяти років перебування в Індії, він поїхав розшукувати загинувший суходол і посвятив сій справі ціле життя. Те, що він знав наскальну мову дало йому можливість відчитувати такі написи, що до його були незрозумілі для вчених й се все дало йому впевнення, що суходол Му існував колись.

Чорчворд знайшов згадки про Му в рукописних памятниках Майя, — народу, що залишив богато памяток великої культури в середній Америці. В лісь культурн в середній Америці. В лісь культурн в середній Америці. В лісь культурн

ВІСТНИК
Релігійний часопис для Українців в Канаді
Виходить 1го і 15го кожного місяця.
Видає Українське Православне Видавниче Свідоцтво.
Передплата: В Канаді — $1.50 на рік.
За границю — $2.00 на рік.

THE HERALD
Published semimonthly by the
Ukrainian Orthodox Publishing Company
Subscription per annum:
In Canada — $1.50. — Foreign — $2.00.

Адресувати: — Address.
The HERALD, Box 3694, WINNIPEG, MAN.

ЧИМ РІЖНИТЬСЯ ЩЕ УКРАЇНСЬКА ПРАВОСЛАВНА ЦЕРКВА ВІД ГРЕКО-КАТОЛИЦЬКОЇ.

Церква, як Церква — одна від другої не ріжниться. Бо греко-католицька Церква, се Церква православна.

Коли 1595 року Поляки завязали Українську Православну Церкву з Римом, то на початок приказали лише згадувати папу. "Більше не моган зробити.

І тому нібито нова „грекo-католицька", чи „унійтська" Церква лишалася дальше православною, але вже була під управою Польщі і Риму. Наш нарід, наші коні, наше поле, але вже чужі приказували нам, де і як орати і що сіяти.

Та від престола священик на протязі понад 300 літ завсіди виголошував: „І всіх вас православних християн..." приглядючи людям, що вони таки православні і їх Церква православна.

Доперва від кінця послідної війни почався похід проти православія і вже в греко-католицьких Церквах при виголошенню на Вході перестали „всіх вас православних" згадувати.

Та велика ріжниця між обома церквами є в цілях, які представники обох церков собі ставлять. І так:

Українська Православна Церква — працею своїх провідників стремить до того, щоби Український нарід ставав свідомим. Щоби читав, вчився інтересувався всякими добрими справами. Щоби знав, хто він такий, яка його минувшина, яка теперішність. Щоби знав, з якими йому подорожі, з ким ні. Щоби розумів, хто його ворогн, яка робота тих ворогів, яка їх політика... Словом — Українська Православна Церква хоче мати людей свідомих, розумних, культурних. Таким хоче вона бачити цілий український нарід.

Бо лише в свідомістю прийде згода, прийде сила, прийде спільна велика праця, яка увільнить Україні від пановання чужих.

Інші цілн ставить собі греко-католицьке, чи взагалі католицьке начальство (як видно з його роботи) і так:

Греко-католицька Церква — працею своїх духовних та їх помічників, стремить до того, щоби держати греко-католиків в найбільшій темноті. Бо яку цілі мають такі приказн:

— Не сходиться з православними Українцями, не слухай їх бесід, не читай їх книжок і часописів... Зате сходися з Поляками, з Французами...

Се ніщо инше, як способи держати людей в темноті.

Від свого можна научитися чого небудь про свої справи. З своїм можна обговорювати свої справи. А від чужого про свое нічого не научишся. І це не те — бо чужий дбає, щоби Українець був його рабом, отже в такім напрямі буде його підготовляти.

Ніхто ще не чував, щоби український православний священик казав своїм вірним:

— Не сходіться в греко-католиками, не читайте їх книжок і часописів, не слухайте їх бесід...

Православні за своїх членів не боятся. „Виходить, що православні вже остібкі дорослі і сивої люде, що за них страху нема. Вони з дітячого віку виросли.

Не те з греко-католиками. Вони в очах їхніх провідників є ще дітьми і повинні дітьми до суду-віку лишатися. Тому й чуєте:

— Гей, а ти куди наставився?! Вертай! Туди не вільно! Не йди туди! А то підеш, тай вже не вернешся, пропадеш. Зболамутять тебе... Кажу — вертай!

В культурних людей таке говориться лише дітям, а в греко-католиків дорослим людям. Знак, що або вони є ще дітьми, або католицькі провідники хочуть, щоби греко-католики з дітячого віку ніколи не виросли.

Дальше виходить такий факт: Україні, що стали з Українською Православною Церквою, за короткий час так осівідомилися, що нині вони самі знають, що їм робити, а чого ні. А греко-католицька Церква вчила Українців понад 300 літ і не навчила нічого. Нині самі провідники греко-католицької Церкви уважають своїх вірних за таких нерозумних дітей, яких і за поріг пустити самих не можна.

Чому-ж воно так? На те відповідь дає нам історія.

Всі чужі, які над Українцями панували, старалися держати Українців в темноті.

Московщина, взявши Україну в руки по переяславській Угоді (1654 р.), поняшла всі українські школи, щоби нарід став несвідомий.

В 1686 р. Московщина купила Українську Православну Церкву від царгородського патріярха і зараз почала її обмосковлювати і винищувати все, що нагадувало українську справу й українське життя, що освідомляло бн Українців.

На Буковині румунські політики вгоровували в Українців, що Українська Православна Церква, се церква „волоська" і що Українці, се „Волохи".

В Канаді російська православна Місія цілий час тільки й робила, що затемнювала Українців, які були під її впливом. Її робота найкраще виявилася „Акафістом до св. України", який написав свящ. російської Місії, П. Божик (нинішній греко-католицький священик), де він говорить про Україну: „Будь проклята Богом живими... Щезни і пропадн...

Та сама історія і з греко-католицькою Церквою, чи її начальством.

Воно для Українців чуже, а вони для нього чужі. Українці для греко-католицького начальства, се матеріял, який треба тримати в темноті, щоби так повели завести а свій табор і запрягти до своєї праці.

Писав давнійше греко-католицький священик Боский (Бельгієць) в „Нортвест Ревю", що: **„Ніяка ціль не перевести всіх греко-католиків в Канаді на римо-католицизм, однаком мусимо робити се обережно, щоби вони не довідалися і не повтікали до православної Церкви".**

Щоби не довідалися і не повтікали!... А коли довідаються, що чужі опікуни з ними хочуть зробити, коли освідомляться, то повтікають від чужих до своїх...

Того чужі завсігди боялися! І нині бояться! І тому чуття з чужого табору накликни:

— Не сходися з православними... Прислухни, що не пійдеш... Гей, а ти куди наставився?! Вертай! Кажу, вертай, а то пропадеш! Зараз тебе переховають... Бо ти дитина і зараз тебе зболамутять... Вонц мудрі...

Такі наклнки чужих, се найперше пльованнн в лице українському народові. Се зневажа дорослих людей — греко-католиків! А дальше — се оббріхування православ[illegible] Українців, що немов то вони якісь гоpлорізи, безбожники, грішники і добрим людям треба їх здалека обминати. Се взговорювання в людей брехні, що свої є ворогами, а чужі приятелями.

Та в першій мірі се зневага для самих грекo-католиків, коли їх уважається за нерозумних дітей, яких треба вічно тримати на припоні.

Чи се по католицьки?

Під таким заголовком пише „Нова Зоря", орган еп. Хомишина, в числі з 10 травня с. р.:

Нас повідомляють з поважного жерела; з селі Кохавина (пов.ᵏ Жидачів, львів. архиепархія) від кількох літ управляють латинського парохією ОО. Єзуїти. Вони душпастирську діяльність розуміють головно так, що перетягають греко-католиків на римо-католицький обряд. Особливою ревністю в тім напрямі відзначається о. Бурн. Подаємо се до відома о. Генералові ОО. Єзуїтів, може він зарядить припинення сеї некатолицької роботи підчинених йому монахів. Коли ся акція тривавше дальше, то не остається нічого иншого як повчити греко-католицьких вірних, щоби вони не виходили (!) на відправи там, де управляють „довлю душ". Дивує нас лише, що місцевий греко-католицький священик сій акції не противідлає.

Дивуємсь „Нова Зоря", чому греко-католицький священик сій акції не противідлає. А нас дивує, чому „Нова Зоря" проти такої акції „вшистко едно" висупає, коли її так підтримує еп. Хомишин, та взагалі цілий провід греко-католицької церкви.

Катастрофальна посуха в Галичині.

Довготривалий брак дощу і висока температура спричинили, що стан засівів для рільників дуже гріхний. Збіжжа дуже маленькі. Вчасна весна і горяч прискорили вегетацію о два тижні. На деких землях жито вже виколосилося. Одначе збіжжа дуже низьке і рідке. Трави випрють. Тому ліпше держаться збіжжа на тяжких землях. Більшість гірських потоків висохла. Рівень ріх дуже низький.

МАЛЕ ЗЛО ТВОРИТЬ ВЕЛИКЕ ЗЛО.

Росказує Лев Толстой в одній місці, як то в одним селі побилося двоє дітей. З сего почали бійку між собою батьки тих дітей і з того прийшло до великої бійки, в якій брало участь ціле село. І коли всі так билися, сих двоє дітей, які дали почин до бійки — помирялися і разом стояли, ніче між ними нічого не сталося та приглядалися з цікавістю бійці.

Г-Ч-КП.

КВІТКИ ПРИ ДОРОЗІ.

Під мурами Єрихону.

Є ще далеко собі крайности в житті людської натури: Коли нарід стане на одній стороні середньої лінії, то є він вічним рабом. Всі над ним панують, перед всіми він кориться, не бачить він в себе ніякої сили для самостійного життя. Що має він, те з рук його забирають другі і він не має відваги обороннтися. А що страшне, до того зріжається всяка праця і вже не вірить, що він може забрати назад відобрати.

Се і є та натура, той світогляд, який вірить тілько в страту, а ніколи не в здобуток.

Коли-ж той самий нарід, під вмілим виховавшим провідників, переїде на другу сторону середньої лінії, тоді він з раба перетворяється в відважного переможця і тоді нема для нього річи, яку він стратив би, а якої не міг би відзискати. І нема тоді в його умі ціни на землю, який він не міг би досягнути. І нема сили, якої він не переміг би.

Се є та натура, той світогляд, який знає тілько здобуток. Страта для нього є лише хвилевою, а перемога має бути певчем кождого його стремління.

Жиди в давнину були народом невеличким. А єгипетська неволя звела його до найнижших низин безсилля. Всіх бокатися, всім коритися, не бачити виходу до кращого, не вірити в свою силу — такою була душа цілого народу.

Але знайшовся один Мойсей, якого розум стояв якраз по другій стороні середньої лінії. Він завзявся перемінити рабів на переможців.

Однакож довга була його праця. Сорок літ водив він рабський нарід по пустині, аж доки не повимирали ті, які не могли вже з рабів в вільних людей перемінитися. Слова Мойсея не досягали їх сердець. Вони вміли думати лише так, як раб думає. Вони хотіли вдоволитися лише тим, чим раби вдоволяються. Відвага їм була страшною. Завзяття було їм ненависне. Вони хотіли спокою — без думки, без праці, без клопоту про будучність.

По сорок літах не стало рабів між народом. А молоде покоління, що виходилось в «дусі переможців, не було вже цілком подібним до своїх батьків. Се був нарід переможців.

І сказав тоді Мойсей, сказали тоді провідники народу:

— Треба нам урожайної землі. Треба садів, треба виноградників. Треба рабів, щоби працювали для нас і платили нам данину. А перед нами побіч нашого шляху є богато рідних народів. Зломимо, переможемо їх і заберемо їх добро. Що мають вони, те буде наше. І збудуємо тоді своє царство і народи світа поклоняться перед нами.

Так не вміли думати старші батьки того нового покоління. Во вони були раби. Вони не вміли цінного здобувати.

А сини їх — ті вже не хотіли про рабство і чути. Вони знали лише перемогу. Лише здобуток.

Так можна народ вихованням перемінювати. Покоління теминх і загулюкання рабів можна замінити в покоління найбільших переможців.

Було се около 1500 літ перед Христом. Обступили тоді Жиди місто Єрихон, якого мешканці замкнулися серед мурів міста. А в місті був цар Єрихону, і військо, і народ.

Сила в Єрихонців була велика і рівнятися з нею Жидам було страшно. Треба було найдрше дозабавити єрихонців відвагн, заспіяти в їх серце непевність і звіробу в свою силу. Треба було вщепити в душу людей страх — отту велику слабість, що вільного чоловіка на раба переробляє.

І сказав Ісус Навин своїму народови:

— Обходіть Єрихон (місто) через шість днів. Священики нехай трубять, а озброєний народ нехай мовчки поступає. Семого-ж дня обійдіть шість разів доряду, а при семім обході разом з голосом труб підійміть великий боєвий крик.

І читаємо дальше, що від крику того розсипалися мури міста і Жиди взяли мечем все, що жило.

Простий зміст оповідання такий: через шість днів Жиди страшили єрихонців. А страх ослабляв їх відвагу. Невпевність заїдала дальше і дальше в їх душу. Коли-ж семого дня почули більший крик, ніж протягом тижня, то відвага їх цілком розсипалася і Жиди запанували над Єрихоном.

Стара історія нині перед нашими очима повторяється. Добре обчисленій, безперестанний крик в нині таксамо тою зброєю, якої хитрі люде вживають, щоби перемогти противника.

Знак, що є люде, які, маючи на увазі спосіб здобуття Єрихону, думають такими же ладом запанувати нині над світом.

Берімо большевицьку пропаганду взагалі — що се, як не величезний крик? Крик на те, щоби підбадьорити своїх, а ослабити противника.

Берімо суд, коли перед ним стає оскаржений большевик. Найскільніша для сього оборона, се вереск його адвокатів і крик большевицької товпи, що кругом підноситься. І від сили того крику залежить його виправдання.

Берімо справу, коли большевики домагаються для себе повуску. Домагання може бути крайно дурне, може бути явно злочинне, але коли за ним поставлять громаду крикунів (будь вони найбільше відомі босяки), сила чужого їм уряду розсипається. Так прим. домагаються вони в Канаді скасування 98-ої секції, з тою надією, що сила Єрихону під їх криком впаде, і вони увійдуть до міста переможцями.

Берімо крик в організаційній роботі большевиків. Крик скликає збіговисько. Крик заглушує чужі голоси. Крик не допускає чужої думки. Крик втискає силою ту думку, яку дає крикун. Крик відвертає увагу від всього, що кругом діється. Крик вводить слухачів в той світ, який для них приладгодив крикун. Крик перемагає нерви своїх і чужих — своїх для себе, чужих для їх зневіри.

Берімо похвальний крик большевицькому ладові і большевицьким правителям, що лунає по світі понад усі крики і гамори. Хіба є другий йому рівний силою? І безконечність? Аже через те, що він голосніший від усіх, і що треває без перестанку, він здобуває прихильників.

Берімо большевицьку перемогу над народами, яких перемінили в рабів — хіба не величезним криком вони одурили його і поневолили?

Берімо способи виховування нового большевицького покоління — чим виховують його, як не криком, як не вереском. Як не розтрублюванням безпастанної агітації.

Берімо радіа з мегафонами (в трубами для збільшення крику), поустаршовані на рогах вулиць до містах більшої, які безпастанно кричать про небезпеку для большевиї від капіталістичних держав, вговорюючи в населення, що десь на світі є ще богато гірше, ніж в большевії...

Колись трубіли лише трубами. Колись підимдали лише звичайний людський крик для пострахи. А нині трублять промовами, трублять часописами, трублять книжками, трублять театрами, трублять радіом, трублять образами...

Трублять на те, щоби відвернути увагу від дальшого світа.

Трублять, щоби звернути увагу лише на себе.

Трублять, щоби примусити противника до мовчанки.

Трублять, щоби викликати в людей зневіру в силу крикуна.

Трублять, щоби закрити свої злочинні заміри.

Трублять, щоби настрашити і внезвірити.

Трублять, щоби придавити розуму думку, яка в житті зявляється.

Трублять, щоби криком досягнути свою жертву, ним хтось може досягнути її розумним словом.

Трублять, щоби показати свою силу.

Трублять, щоби докучити і так примусити противника до мовчанки, до уступок.

Трублять, знаючи, що криком можна досягнути там, де тяжко досягнути розсудною бесідою.

Трублять знаючи, що є богато людей, які повірять в крик і пійдуть за ним скорше, ніж за найсильнішою правдою...

Ось в чім значіння крику!

А наука з того?

Коли крик має силу для наших ворогів, то він має силу і для нас. Є випадки, що крику вимагають. До гаухого не промовиш тихим словом — до нього треба крику. Чи він гаухий ухом, чи совістю, чи почуттям обовязку, чи почуттям сорому. До нього промовиш лише великим криком.

Криком треба відповідати на крики ворогів — з подвійним, з потрійним завзяттям. Криком треба звертати на себе увагу людей. Криком треба домагатися, криком треба протестувати...

Колнб Єрихон був знав ціль ворожого крику, його мури не були би попадали.

Отсе повинні знати мн!...

НЕМА НІЧОГО.

Один священик сказав на проповіди (а було се на дворі), що він докаже дурноту кождому атеістови в протягу десять мінут. До него підійшов чоловік і заявив, що він є атеїст, але на має себе за дурного. На дальше питання священика сей безвірник сказав:

— Я вже не віру в нічо через двайцять літ — і через весь той час я пишу і проповідую проти релігій. В ній нема нічого...

— Дуже добре, — сказав священик. — Три мінути вже минуло і я лишаю для осуду зібраних, щоби вони сказали чи не треба дурного чоловіка, щоби через двайцять літ боровся і словом і писмом з нічим.

ЄВАНГЕЛІЄ НА НЕДІЛЮ ВСІХ СВЯТИХ.

(Мат. X: 32—33; 37—38 і XIX: 27—30).

Так всякого, хто признає Мене перед людьми, і Я признаю його перед Отцем Моїм, що на Небесах.

А хто відцурається від Мене перед людьми, одцураюсь і Я від того перед Отцем Моїм, що на Небесах.

Хто любить батька або матір більш від Мене, той недостоєн Мене; і хто любить сина або дочку більш від Мене, той недостоєн Мене.

І хто не візьме хреста свого й не піде за Мною, той недостоєн Мене.

Тоді Петр, озвавшись, сказав Йому: от ми все кинули й пішли за Тобою, так що ж нам буде?

Ісус сказав їм: істинно кажу вам: ви, що пішли за Мною, в новій жизні, як сяде Син Чоловіческий на престолі слави Своєї, сядете також на дванадцяти престолах судити дванадцять колін Ізраїльських.

І всякий, хто покине дім, або братів, або сестер, або батька, або матір, або жінку, або дітей або грунти ради імени Мого, а стр ава той більше візьме, і жизнь вічну осягне.

І многі перші будуть останніми, а останні — першими.

ЄВАНГЕЛІЄ НА ДРУГУ НЕДІЛЮ ПО ЗІСЛАННЮ СВ. ДУХА.

(Мат. IV: 18—23).

Коли-ж проходив Ісус понад морем Галилейським, то побачив двох братів: Симона, що звався Петром, і Андрея, його брата, як вони закидали мережі у море, — бо вони були рибалки;

Та й каже їм: ідіть за Мною, і Я зроблю вас ловцями людей,

Вони-ж зараз покинули мережі і пішли за Ним.

І йдучи звідтіля, Він побачив инших двох братів, Якова Зеведеєвого та Іоанна, його брата, у човні з Зеведеєм, їх батьком, як вони лагодили свої мережі, і покликав їх.

І вони зараз покинули човен і батька свого та й пішли за Ним.

І ходив Ісус по всій Галилеї навчаючи в їх синагогах, проповідуючи Євангеліє Царства та сцілюючи всякі недуги і всяку немічу у людей.

ЄВАНГЕЛІЄ НА ТРЕТУ НЕДІЛЮ ПО ЗІСЛАННЮ СВ. ДУХА.

(Мат. VI: 22—33).

Світло тілу є око. Тим-то коли око твоє чисте, то й все тіло твоє світле буде;

Коли-ж око твоє лихе, то все тіло твоє темне буде. Тим-то коли вже світло, що в тобі, є тьма, то яка-ж тьма?

Ніхто не може двом панам служити: бо, або одного зненавидить, а другого полюбить; або одного держатиметься, а другого зневажає. Не можете служити Богові й мамоні (богацтву).

Ради сего кажу вам: не журіться душею вашою, що вам їсти й що пити, а ні тілом вашим, у віщо одягнутись. Душа чи не більше-ж є, як харч, і тіло, як одежа?

Погляньте на пташок небесних: вони не сіють, і не жнуть, і не збирають у засіки, а Отець ваш Небесний годує їх: чи ви-ж не далеко лучші, як вони?

І хто з вас, як би не силкувався може прибавити собі зросту хоч на один лікоть?

І про одежу чого побиваєтесь? Подивіться на лелії польові: як ростуть? Не працюють і не прядуть.

А Я вам кажу, що й Соломон у всій славі своїй не одягався так, як кожна з них.

Коли-ж траву на полі, що сьогодни росте, а завтра вкинуть у піч, Бог так одягає, то чи не тим більше вас, маловіри?

Так не журіться-ж, кажучи, що їстимем? або що питимем? або у віщо одягнемось?

Бо про все те пильно клопочуться невірні; адже-ж Отець ваш Небесний знає, що всього того вам треба.

Шукайте перше Царства Божого та правди Його, і те усе доложиться вам.

ІСТОРІЯ ЦЕРКВИ.

(За Е. Семаком).

(Дальше).

Поєднати розкольників з православною церквою, ерархія російська при помочі правительства старалася через місіонарів і численні письма. Одна їх горстка зcase лучилася дійсно з державною церквою під услівием, що вільно їй буде здержати свої давні книги і обряди, і дістала назву „одновірців", то є одної віри, а не одного уставу з православною церквою. Число розкольників позістало все таки дуже велике.

Крім великої боротьби з розколом мала російська церква ще дуже тяжку боротьбу і з „волтеріянським атеїзмом", котрим в послінх десятках літ минувшого століття занесено до Росії з Франції, і з котрого витворився в другій половині нашого століття так званий „нігілізм", котрий намагає до того, аби у неможливити всякий порядок церковний і суспільний.

ГЛАВА III.

Православна Церква по сім боці Карпат.

Огляд історії православної Церкви по сім боці Карпат від остаточного її відлучення від московської митрополії аж до часу митрополита Петра Могили — (1461—1633).

Українська Церква по сім боці Карпат, на котрої чолі стояла митрополія Київська, обнімала після остаточного її відлучення від митрополії московської року 1461, отсі краї: Малу Русь, Подлясє, Червону Русь, Білу Русь і Литву. В сих границях мала Київська митрополія сім підчинених єпископств, а то у Львові, Перемишлі, Володимирі, Луцку, Мінську, Полоцьку й Холмі.

Відділена від московської Церкви, Київська митрополія повістала і на далі підчинена царгородському патріярхові, що мав великий вплив на внутрішні справи української церкви. Вплив сей уживали патріярхи для підтримання й скріплення православія проти заходів, роблених вже з XIII століття „аби перстигнути Україниця на унію з латинською церквою. Зі всіх Українців найбільше переслідувані за православіє були Українці Червоної Руси (Галичини), бо коли попали під панованнє Поляків (1349 р.), позбавлено їх прав горожанських і релігійних, щоби люди покинули предідну віру. Прочі Українці, що находилися пд безпосередніми пановниками литовських князів а тільки під верховодством польських королів від року 1386, мали відраднійше положення, бо тут панувала більша терпимість і вони розпоряджали могучою і численною шляхтою, тому і більше шановано їх релігійні і горожанські права. Коли-ж Литва злучилася в Польщею в одну державу на соймі люблинськім (1569 р.), з пановниим Поляків стали заразом обовязувати і на Литві польські закони; відтак-займали до краю і Єзуїти, що в користь унії зараз почали дуже сильну агітацію. В тій цілі упосліджували шляхту польський король Жигмонт III. (1588—1632) з спосіб так дітклівий, що вона, аби не втратити всіх прав і привілеїв, громадно перейшла на обряд латинський, а заразом спольщилася і другої сторони Єзуїти взяли під свою опіку всі українські школи, а потім заснували і инші нові школи, аби в них виховувати українську молодіж, а особливо шляхотську, наклоняючи її до переходу на латинський обряд.

Проти так завзятої агітації в користь унії, православні Українці, щоби утримати православіє, заязділи так звані „Братства", особливо по містах, основували власні школи й печатлали в оборону православної віри книжки. З другої сторони Єзуїти, щоби зробити скріплення православія неможливим, подвоювали свої заходи коло єпископів, а що вони були дуже понижені в своїх правах і почестях, то прирікали їм, що осягнуть і самі права і почести, які мають польські єпископи, коли приймуть одну віру з ними. Але доки стояв на чолі київської митрополії Онизифор Петрович, що був дуже ревним оборонцем православія, доти Єзуїти не могли між єпископами нічого вдіяти.

Між тим сталося таке, що царгородський патріярх Єремій II, повертаючи року 1589 з Москви через Україну до Царгороду, вступив по дорозі до Києва. Коли довідався, що митрополит Онизифор, що рукополагався на священника, має бути другий раз женатий, дотепер присилував його до того, що він уступив з митрополичого престола, на його-ж місце посадив патріярх Михайла Рогозу, чоловіка злого й слабого характеру. Рівночасно і проти єпископа луцького Кирила Терлецького, з причин деяких незаконностей, зарядив слідство, приказуючи митрополитові Михайлові, скликати собор і його засудити. Але Кирило Терлецький не тільки що зумів освободитися від певного осуду, але побратався з Єзуїтами, почав бунтувати і проти царгородського патріярха. Коли-ж цей вбом тому помер Мелетій, єпископ володимирський, постарався Єзуїти о те, щоби опорожнене єпископство дісталося в руки їх виховання Ігнатія Потія. Сі два єпископи стали на чолі вітвації в користь унії, указуючи на великі користи, які припали би Українцям коли би злучилися з латинською церквою. Щоби в справі унії навязати переписку і з иншими православними церквами, а особливо з патріярхом московським, видрослали й дістали сі два агітатори року 1594 блянкети з підписами поодиноких єпископів і дворян українських. Блянкети сі згадані два єпископи вихіснували відтак на то, щоби ними показати, що унія діло вже сповнене

(Дальше буде).

„ВІСТНИК" є хлібом душі кождого православного Українця. Але, щоби він не стало і на час виходити — треба, щоби його читачі не залягали з передплатою!

А як Ваша передплата?

РІЧНІ ЗБОРИ

Української Православної Громади при Соборі св. Покрови в Вінніпегу.

(Дальше.)

Предсідник подякував о. Миколайові за так влучний вступ і поклав на до звіту голову Братства п. М. Ганчука, котрий в кількох словах зазначив, що між братчиками була повна кооперація, кождий старавсь працювати для Собору як міг найлучше. Братство устроїло Андрея Зі звітом виступив пакив М. Марцінишин, голова Жіночого Товариства. В минувшу році жіноче товариство мало 12 зборів і 6 засідань. Занесло зборкою. І купили дарунки для підних родин на Різдво. Устроїли забаву для помочі „Українському Голосові", пізнійше на дохід Інституту Петра Могили На Великодні Свята устроїли свячене. Літом урядили пікнік. Устроїли для балярі в домі Собору. 7 чайних вечерів. 16 самоосвітніх вечерів На Собор передало жіноче тов. поверх $1000.

Дівочий Клюб при Соборі. Звіт давни О. Богоніс: Се товариство устроїло 7 концертів, сезонований вечір призначений на бібліотеку, вечерю і концерт в День Матері, хрещатий вечірок „Поверх $50.00 наше молоденьке товариство передало до каси Собору", замикаючи звіт панна Богоніс

Після звіту уряднихів і голова рішив товаристь, які є при Соборі, наступила черга на контрольну комісію Перший з контролюрів був п Мир Стечишин. Контрольна комісія, сказав він, точно переглядала всі рахунки і майно Собору, проперіяла позиції в книжках, переглянула приходи і розходи і все найшла в порядку. Контрольна комісія переглянула буфет, провірила рахунки і все найшла в порядку. Чистого прибутку за рік з буфету було $50.00, та ще є ще $14.00 непроданих речей в буфеті Буфетом завідувала п Коржик.

Контрольна комісія переглянула інвентар Собору, переглянула господарку, зробила спис церковного майна, начиння і поставила вартість на все Контрольна комісія найшла, що секретар фінансовий п. Вахи і другі урядники провадили свою роботу совісно і щиро та заслугують на щиру признанне Контрольна комісія мобим устами вносить признання за фінансову господарку в Соборі і хоче, щоб книшні збори би ім се узнали Контрольна комісія переглянула також рахунки Н Шкіди за посадінок 4 роки

Слідуючимы був контролюр п. Ві. Богоніс, котрий підкреслив все те, що сказав п Стечишин Й був, сказав п Богоніс, контролюром тоже в до опінки майна Собору і так.

Річ коло престола, іконостасу, церковні хоругви і окраса виносять на вартість $650.00

Сценерія 500.00

Гардероба (200 штук) 350.00

Крісла (600 штук) 1200.00

Бібліотека „Вогня" 200.00

Бібліотека Рідної Школи 25.00

Ноти Вогня 200.00

Ноти церковні 100.00

Книги церковні 30.00

Начиння (3000 штук) 350.00

Разом $3,905.00

Будинок з дротяною огорожою $9,000.00

Разом весь маєток $13,905.00

Признання всім урядникам фінансовим підкріпую, сказав п. Богоніс. На тали одаски

Після звіту контрольної комісії подякував предсідник в імени присутних членів контрольній комісії за так точне провірение книжок фінансових і майна Православного Собору.

На внесення пп Стечишина і Богоноса висказано признання і поклику уступаючому урядови

На внесення Котальницького і Марка, щоб звіти всіх товаристь при Соборі що тут нині здавали, так їх приняти як вони тут здавали Були отвески Принято одноднушно

Зроблено перерву на 5 минут, по чім приступлено до вибору уряду на рік 1934.

Вибір уряду тревав коротко, бо майже всіх урядників вибрали через акламацію.

До уряду увійшли слідуючі:

Н Кінаш — голова, С. Андрусяк — заст голови, О. Бовінський писар рекордовий. Ф. Сайвінк писар фінансовий, І. Рій — скарбник

Господарі: А Чалая і М Сорохтей.

Директори: В. Свистун і Т Цигановичі.

Контрольна Комісія М Стечишин, Й Богоніс і М Комар

По виборі урядників і контрольної комісії, слідуюче точка була внесени і ухвалені:

На програмі лист від о Сенчука в якому вповнюється він від уряду парохії $81.29, яку то сумму ще мали завинити за обслуговання громади і В дискусії над сею справою були участь пп Вахи, як тодішній секр фінансовий. Комар На внесення пп Коржика і Богоноса уділено вибрати комісію із трох До сеї комісії увійшли пп Із Рій, С Андрусяк і Н В Вінницький.

З огляду на пізну пору, уділено на внесення Батицького і Блока, щоби продовження зборів відбулось на 4 березня с р. (неділя година 3 пополудни)

По відслідавню „Достойно є" звичайно збори

О. Бовінський,
секретар зборів.

ЦЕРКОВНІ ЗБОРИ.

(Шортлейд, Ман.)

Річні збори української православної церкви св. Духа, в Шортлейд, Ман. відбувшись дня 21 січня с. р. в Українськім Народнім Домі.

До заряду громади увійшли слідуючі:

Гром. Петро Сайвінк — голова, гр. Андрій Коляда — секретар, гр Йосип Сиротюк — касір, гр. Юрко Василичук і гр. Іван Яворета —бригадири, гр. Павло Яцюк — господар і гр. Матій Бутера — господар шинкарю.

До контрольної комісії увійшли громадяне: Василь Мажеть. Микита Мальчик і Андрій Стефаїв.

Андрій Коляда, секретар.

ПІКНІК ХРЕСТИНИ.

(Вінніпеґ, Ман.)

В неділю, 29 квітня, відбувся хрещення Тараса, синка пакетаз Лупуляка в Вінніпеґ. По хрещенню гості забавлялися дуже приємно. Пізнє забави о Горбай згадав кількома словами про значіння і вагу „Вістника", назвів, яку велику користь приносить „Вісник" для Українців в Канаді, та попросив присутних гостей зложити добрі малу жертву на пресовий фонд „Вістника".

Присутні зложили $3.80.

Жертвували: По 50ц.: В. Лупуляк, Ева Лупуляк, о. Горбай, Н. Н. По 30 ц.: Гр. Гуцуляк По 25ц. Ю. Федорак, пані Вер. Федорак, Ц. Ткачук, пані Ткачук, Н. Шандро, пані Шандро.

Пані Вероніка Федорак.

ЗВІТ З БАЗАРУ УКР. ПРАВ. ЦЕРКВИ В ЕДМОНТОНІ.

Весняний базар української православної церкви в Едмонтоні відбувся 22 і 24 березня. До базару був вибраний комітет з шістьох осіб, а то пані Прокоп. пані Волошинська, пані Михайлишин, пан С Романюк, др Невчас і пан В. Чалайок.

Комітет докладав всіх старань, аби базар вийшов як найкраще.

Найголовнішою точкою в базарі був вибір королеви базару

Панна Наталя Михайлишин, з Едмонтону, яка була вибрана королевою базару при таємній участи Української Православної Церкви.

Було намічено три панночки, і рішено, що котра з них продасть найбільше тикетів, та буде королевою базару.

Всі три дівчата і їх приятелі завзято взялися до роботи і кожда старалася як найбільше тикетів продати. Тикети продавали по 10ц Час був дуже короткий до розпродажі тикетів, бо несповна три тижні

Вислід був такий Панна Віра Бондарук продала 130 тикетів Панна Анна Батюк продала 520 тикетів Панна Наталя Михайлишин продала 350 тикетів.

Отже панна Наталя Михайлишин була вибрана королевою базару

Всі три дівчата дістали нагороди Королева дістала гарний срібний ковшик з вижитими цвітами.

Панна Ватюк дістала образок з серветками і щітка а панна Бондарук дістала вишиванку безрукку і цвіти

Базарний комітет щиро дякує всім трем дівчатам за їх працю, що тих гарно причинились до успіху базару

Щасливі тикети дістали слідуючі: пан Горецький зі Сноу Лейк, тикет 1344, виграв першу нагороду, столик до куріння; пан Коложій з Едмонтону, ч 947, виграв другу нагороду гарнонік; пан Дельо з Горелі, ч 2006, виграв робочу кошулку Тих на базар дарували слідуючі пані. Гринюк, Щербак, Шевчишин, Михайлишин, Прокоп, Гринюк, Неґрас, Пікота, Василишин, Чоботар, Гомоля, Самсарчук, Стечишин. В. Мальчик, Папуга, А. Романюк, Кисілик, Квесинда, Сайт, Яніщевська, Галик, Ядда.

Панни О Гринюк. П Романчук, Н Щербак, Чорна.

Пп - Чалайок Ричтик, Чапіль, Чоботар, Д. Ферфей, Н Дерко, Павло Мальник, і пан В. Грицюк з Лейквю.

Перекупку піччас базару виконали пані: Прокоп, Михайлишин, Марцинюк Верхомин, Ферфей, П Мальник і Лазман

Базарний комітет в імени цієї панночкі складає цирру подяку тій тим котрі помагали базар перепровадити, як при грі в „бінго" і при буфеті, а так само тимчить господинями, котрі можлі і вечера мали приготовлені смачну перекупку Дякують також тим, котрі приходили на базар і помагали грішми, та взагалі тим тим, які в який будь спосіб причинялися до успішного перевеження базару.

Загальний прихід був $283.00.

Базарний Комітет.

ДЕШО ПРО ЦЕРКОВНУ РОБОТУ.

(Ладфін, Ман.)

Читаючи вільно дорогий наш часопис „Вістник", неподобую в ньо так богато вістей з нашого місточка, які вони ніз та заступує Бо коли наше місточко з числом православних Українців не так дуже богате, то їх праця є на стільки замітна, що є чим похвалитись.

Через цілий зимовий сезон, не було ані одної неділі, щоби не було представлення або концерту в Українськім Народнім Домі, устроєного Студентським Кружком. Сумівщини, або Жіночим Товариством їм Лесі Українки.

Не бракувало й відчитів на різні темп. котрі виголосили адвокат Лаврінюк др Потошкий, студент прав Соломон, п Квятун та о П Запарнюк Треба признати, що наше Жіноче Товариство сеї зимо було то як мало печатлене громадянами працею. Працювало для Української Православної Церкви. для Народнього Дому та для Рідної Школи. Устроювало чайні вечірки з розіграванки що тижня або принаймні що другий тиждень прибрати церкву

Крім сього на другий Святий Вечер устроїло вечерю для студентів, котрі не могли побути до дому Коли показалась перша зірка на небі, засіли студенти разом з членами і членинками та з своїм пароком о. П. Запарнюком до Святої Вечері як одна родина Повечеряли, помолились проповід. По проповіді всі ми-

шли до церкви на відправу Повечерія Великого та Йорданська свячення води. Через цілий тиждень старався наш Жіночий Товариство, щоб на Великдень прибрати гарно церкву. І свого дійшли. Вчасно праці і труду пішли, вишивали обруси і рушники та робили шити. Не одного дожидало, коли побачив так чудово прибрану святиню та нову плащеницю, яку справлено за старанням жіноцтва.

В часі Великоднях Свят наша молодь і старші бавилися гаївки та виграли давні українські звичаї.

В четвер по святах відбулося спільне свячене, на котре віддалися всі члени парохії і прихильники. В той день гостями в Давфині і були присутні на спільному святочному обіді Романичі з Альберти Віталіївичи до Старого Краю на відвідини, вона поступили відвідати свого батька на Косів, а також родинне місточко Давфин. По вечері були проведені Промовляли пан. Лаврищюк, др. Потоцький, п. П. Кентуч, п. Леськів, панна Романичів та о. П. Запоринко. Панна Романичів представляла жіноцтву, що так гарно прибрали коло церковну царгородську і побажали всім членкиням для дальшої праці. Також розповіла про працю жіночих товариств в Альберті.

При нашій церковній громаді існує Рідна Школа, до котрої минулого року учащало 35 дітей. Науки Рідної Школи відбувається в Народнім Домі. Провадить її о. П. Запринюк вже 4-тий місяць. Рідна Школа дала два концерти, а які виглядали підготовлені і дітячі представлення, з чого дітячки добре виявляли. Рідна Школа також устроїла концерт на саме Різдво; по концерті роздано дарунки для всіх дітей і старших.

В нас також існує Недільна Школа, до якої вчащає около 50 дітей. Недільна Школа відбувається що середи і в ту неділю, коли о відправа в церкві.

Та не треба помилчити і наш Студентський Кружок та СУМК, які існує при нашім Народнім Домі. Не мало праці показали вони на народнім полі, хотяй мали праці довгої в школі.

Наколи товариства в Давфині і дальше будуть так працювати та конкурувати між собою, то їх труд не піде марне. Велике признання належиться Жіночому Товариству за його працю, як в церкві так і в Народнім Домі, котре незламанем на наводи о боку противників широ працює для добра церкви та українського народу.

Давфинець.

ПРИЇЗД АРХИЄПИСКОПА ІОАННА ТЕОДОРОВИЧА ДО КАНАДИ.

Високопреосвященний Архиєпископ Іоанн Теодорович прибуде до Канади, в цілях відвідин церковних громад, в початком місяця липня.

Вселюбні отці Пароли та церковні громади, які приготовляються вести в себе сього літа о. Владику, повинні повідомити про се Консисторію як найскорше. — Листи в сій справі треба висилати на руки голови Консисторії о. С. В. Савчука, адресуючи їх ви слідуче:

Rev. S. W. Sawchuk
478 Andrews St., Winnipeg, Man.

ЮВІЛЕЙНИЙ ФОНД
УКРАЇНСЬКОЇ ГРЕКО-ПРАВОСЛАВНОЇ ЦЕРКВИ В КАНАДІ
(Подрібний виказ).

ЗАМІТКИ: 1. В поданім виказі містяться жертви, які Консисторія отримала по дань 31-го травня, 1934.

2. Декларації в сім списку не включені. Рівнож не включені ще деякі внески на конто декларацій. Вони будуть представлені тоді, як дана декларація буде вповні сплачена.

3. В цілях лекшої контролі, виказ подається подібучно по провінціях і місцевостях.

4. Колиб хто завважив у виказі яку похибку або свою жертву — ласкаво дасть до їх вказу, то проситься його донести про се негайно Консисторії.

БУВАЛЮН, АЛТА.

Іван Федорців (приказав о. Д. Ф. Стратійчук $1.00

ЮФОРД, АЛТА.

Збірка о. Т. М. Костівюка.

Церковна Громада св. Дмитра $5.00
Жіноче Товариство при Укр. Прав. Церкві. 5.00
По 1 дол.: Михайло Фарашук, Микола Фарашук, Петро Шимановський, Дмитро Вайко, Іван Поліх, Гриць Мединський.
По 50ц.: Павлюк Фарашук.
По 50ц.: Микола Семенко, Франка Сенчуко, Микола Назаревич, Юлія Марійка, Антоніна Фарашук, Дмитро Семенчук, Василь Стащко Іллко Харин, Петро Адамець, Стефан Слюкий, Михайло Гнатюк.
По 30ц.: Матій Шимановський
По 25ц.: Федько Адамець, Петро Поліх, Стефан Ганас, Іван Калитр, Мелія Пекін, Ірина Кульчицька, Марія Мединська, Марія Адамець, Марія Фарашук, Петро Борис, Яким Мадзик, Микола Марушин, Михайло Тарадайський, Тимко Адамець.
По 10ц.: Анна Терлецька.
По 10ц.: Олена Гнатючка, Юрко Ганас

ЕГМОНТ, АЛТА.

Сестринство при Українській Православній Церкві (прислав с. Т. М. Костівюк) $15.00

ВЕГРЕВІЛ, АЛТА

Збірка о. Д. Ф. Стратійчука й п. Петра Зварича.

Свящ. Д. Ф. Стратійчук $25.00
Сестринство при Укр. Православній парохії 15.00
По 10 дол.: Петро Зварич, Павло і Розалія Федорків.
Недільна Школа при Укр. Прав. Громаді 7.00
Панна Ганна Романичу 5.00
По 5 дол.: Юрій Фетчук, Василь Кирилюк, Николай Кирилюк Іван Фарина, Емілі Заслідіда, Василь Запуйін, Дмитро Саламандик, Николай Байдала.
По 3 дол.: Георгій Шевчук.
По 2 дол.: Семен Товпик, Дмитро Щербанюк, Ілія Порайко, П. Дальрак, Ф. Полевалюк, Андрій Зварич, Василь Павлюк.
По 1 дол.: Петро Мурафа, Федір Мутинка, Іван Мицик, Ілія Мазофій, Михайло Харун, Василь Кавинчук Павло Фетчук, Федір Костан панна Парася Сарако, Іван Шпак.
По 50ц.: Григорій Аренець, Николай Лакуста.

ВІЛІНГТОН, АЛТА.

Збірка Георгія Ковальчук, з пожертв св. Покрови.

По 1 дол.: Георгій Ковальчук, Іван Федорак, Іван Жупанський, Василь Федорак, Василь Шевчик.
По 50ц.: Василь Душинський, Дмитро Жупанський.

ГАРТ, АЛТА.

Теодор Загарія (прислав о. Д. Ф. Стратійчук) .50

ЛАВІНГТ, АЛТА.

Церковна Громада $5.50

ЕДМОНТОН, АЛТА.

П-во Дмитро і Евдокія Яцик $5.00
Залізній Іванов (прислав о. Д. Стратійчук) 2.00
Микола Гальон (прислав о. М. Т. Кисілюк) 1.00

Збірка о. Є. Гриценка

Свящ. Є. Гриценко $25.00
Церковна Гром. їм. св. Івана 35.00
По 10 дол.: „Взяття Помін", від. ч. 151 Жіноче Товариство при церкві; п-во Павло й Пелагія Мальчик.
Лівочі Товариство „Карпінок" 9.25
По 5 дол.: Іван Никифорук, Николай Малинчук, др. Іван Верхомин, Наталь Чепалин, Василь Чобатар, Семен Здрій, Павло Волошинівський.
По 3 дол.: Петро Василишин, Яків Лисичук.
По 2 дол.: Юрій Лазарук, Петро Бучинк, др. Фелет Гоада, Михайло Пікоть, Тома Стечишин, Гр. Шевчишин, Іван Волинчук, др. Нечаєв, Дмитро С. Фербей
По 1 дол.: Антін Сенин, Н. Н. Василь Сорокан, Михайло Климан, Николай Шпачинський, Володимир Андрусів, Лев Д. Снаткук, Петро А. Мисюк, Михайло Федюк, Володимир Гришин, Семен Сметинчук, Анастасій Нечаєв, Данило Проняк, Андрій Ватюк, Дмитро Проняк, Николай Шевцов, Василь Мельник, Лука Лехман, Іполій Іванов, Мирослав Стахів, Зенобій Паранин, Юрко Скрипник, Гриць Михайлишин, Петро Гайдалевич, К. В. Павло Ткачук, Марія І. Зварич, Никита Романюк, Володимир Кулченко.
По 75ц.: Василь Середа
По 50ц.: Іван Коледій, Антін Щербак, Василь Мандишин, Николай Мандрик, Петриселя Сирка, Іван Лупиляник, Парасселія Лупул.
По 25ц.: Елена Шимсарчук.

ЕНГРІО, АЛТА.

Збірка о. Т. А. Горбаш

В. А. Лесун 10.00
Т. Матійчук 3.00
П-во М. і П. Врашуки 2.00
„Мій Маркет" 1.00

ЗАВАЛЄ, АЛТА.

Церковна Громада 5.00

ІНІСФРІ, АЛТА.

Збірка о. Д. Ф. Стратійчука й й Петра Зварича

По 3 дол.: Іван Богайчук.
По 2 дол.: Николай Пайпш, Фель Пишн, Николай Хапесик, Іван Гарасим, Петро Пишк, Стефан Хапасин.
По 1 дол.: Іван Пишн, Олексей Кучук, Михайло І. Сайк, Йосиф Кравець
По 50ц.: Дмитро Соловій.

ІЛЬЄЙЛ, АЛТА.

Збірка о. Д. Ф. Стратійчука й Федора Войко

По 2 дол.: Федор Войко, Анна Очинчак, Мирослав Гошко.
По 1 дол.: Дмитро Гошко, Іван Нимбалюк, Семен Вортман, Іван Засілійка, Іван Сачк, Панько Засілійда, Василь Войко, Яким Гошко, Демко Лавдавський, Яким Сторощук, Григорій Гошко, Захарій Гошко.
По 50ц.: Петро Оскалук.
По 25ц.: Андрій Гавринюк.

Консисторія Української Греко-Православної Церкви в Канаді.
478 Andrews St., Winnipeg, Man.

ЦЕРКОВНИЙ КАЛЕНДАР НА 1934 РІК.

ЧЕРВЕНЬ.

1 П. Сн. Патрикія зв.
2 С. Мч. Таїсія, Олексія
3 Н. Всіх Святих. Різнооп. Конст.
4 П. Мч. Вигнатіска, Вологим.
5 Н. Сп. Михаїла Сидал.
6 С. Пр. Семиона Дивногор.
7 Ч. Зішестіе (5-тд) Гол. їх. 8
8 П. Ап. Кирпа, мч. Юрія нового
9 С. Сн. Терапонта Серб.
10 Н. Нед. 6 по З. сн. Д. Микити
11 П. Мч. Теодосії діви Тирск.
12 Б. Пр. Ісаакія Дальм.
13 С. Ап. Ерма, мч. Ераїя
14 Ч. Мч. Юстина Філос.
15 П. Св. Івана Сучавського.
16 С. Мч. Лукіяна і ін.
17 Н. Нед. 8 по З. сн. Д. Митроф.
18 П. Сн. Дорогея сп. Тир.
19 В. Рп. Никифора, Іларіона
20 С. Мч. Теодота Анкір.
21 Ч. Мч. Теодора Страт.
22 П. Кирила арх. Алекс.
23 С. Сн. Тимофія Пруг.
24 Н. 4 по Зісх. сн. Д. Ап. Варнав.
25 П. Пп. Онуфрія Великого
26 В. Мч. Акиніна, Анастасії
27 С. Пп. Єлисея, Митофія патр.
28 Ч. Пр. Амоса, чч. Віта
29 П. Тихона еп. Амафун
30 С. Мч. Макрини, Євдокія.

ПОРЯДОК БОГОСЛУЖЕНЬ
о. П. Запринюка.

Червень
3. Нед. — Ребрик.
10. Нед. — Давфин.
17. Нед. — Пайн Ривер.
24. Нед. — Ешлід.
Адреса: Давфин, Ман

ПОРЯДОК БОГОСЛУЖЕНЬ
о. А. Верика.

Червень
3. Неділя — Шеллей.
10. Неділя — Косів
11 Неділя — Ленард.
24 Неділя — Сендівіль.
Мейл, Ман. — Тел. 138— 4.

ПОРЯДОК БОГОСЛУЖЕНЬ
о. В. Апостола.

Червень
3. Неділя — Толстой.
10 Неділя — Розн.
17. Неділя — Гарденгтон
24. Неділя — Вайта.
Адреса: Толстой, Ман.

ПОРЯДОК БОГОСЛУЖЕНЬ
о. Л. Дячини.

Червень
10 Неділя Тошкова, Ман
17. Неділя — Тишів.
24. Неділя — 1ст Сельпр.
Тушбай, Ман

ЦЕРКОВНИЙ УСТАВ НА 1934 РІК.

Червень
3. Неділя всіх святих: Голос в 1/ утреня: Єван Мат. — XVIII: 10—20 Літ. Ап. Євр. XI: 33—40 Єван. Мат. X: 32—33, 37—38 і XIX 27—30.
10. Неділя 2 по Зісланню сн. Духа: Голос 1. Утр. Єван. Марка XV: 1—7 Літ. Ап. Римлян II: 10—16: Єван. Мат. IV: 18—23.
17. Неділя 3 по Зісл. сн. Духа: Голос 2 Утр. Єван. 3 Ліки XV: 9-20; Літ. Ап. Римлян V: 1-10 Єван. Мат. VI: 22 33.
24. Неділя 4 по Зісл. сн. Духа: Голос 3 Утр. Єван. 4 (Лук. XXIV 12); Літ. Ап. Рим VI: 18—24. Ев. Мат. VIII: 5-13.

Липень
1. Неділя 5 по Зісл. сн. Духа: Голос 4 Утр. Єван. 5 (Лук. XXIV 13-35). Літ. Ап. Рим. Ап Рим. V: 1-10. Єван. Мат. VIII: 28—34 і IX 1

Український Релігійний дво-тижневик в Канаді.

ВІСТНИК
THE HERALD

THE HERALD
Box 3084
ГРЕБО, МАН.

РІК XI. WINNIPEG, MAN., JUNE 15th, 1934 ВІННІПЕГ, МАН., 15-го ЧЕРВНЯ, ЧИСЛО (201) 12

Православні Українці жертвуйте щедро на Ювілейний Фонд

І. ДІЕЦЕЗІЯЛЬНИЙ ДІМ В ПОСІДАННЮ КОНСИСТОРІЇ.

З днем першого червня с. р. дім, який Консисторія купила для діецезії Української Греко-Православної Церкви в Канаді, перейшов в посідання Консисторії і вже почалися виходи коло його відносно та перемін партеру. Заангажовано українського архітекта, щоби приготовив потрібні пляни, а коли вони будуть готові, тоді найметься відповідних робітників та контрактових, щоби роботу викінчити в цілім с. щоби відповідно дому замінити в початком слідуючого шкільного року.

ІІ. ЩЕ ОДИН ГАРНИЙ ПРИМІР ЖЕРТВЕННОСТИ

Довідавшись, що в діецезіяльнім будинку має бути також домашня каплиця Духовного Семинара, брат Петро Зварич, з Вегревіл, Алта. повідомив Консисторію, що він жертвує для каплиці церковні речи на суму сто долярів. Ці річи будуть його власного виробу (гл „Вістник" ч. 8, сторінка 8) й будуть між иншим включати пивчик, сівчники, інвестольний хрест і ин. Консисторія складає бр. Зваричеві сердечну подяку за його дар і висказує надію, що за його примірем підуть другі. Дім використи каплиці та взагалі для умебльовання дому буде потрібно багато річей. Хтоб з православних Українців бажав жертвати які річи, Консисторія прийме їх з подякою і почислить їх вартість як жертву на Ювілейний Фонд. З огляду однак на те, що кожда кімната в домі буде призначена для спеціяльного вжитку (приміром для канцелярії Консисторії, для почекальні, для каплиці, для бібліотеки семинара, для їдальні і т. п.), як рівнож для того, щоби жертви не були дуплікованні, всякі річи, меблі тощо повинні бути жертвовані тільки за попереднім порозумінням з Консисторією. В виду сього найкраще буде, як ті, які схочуть в сей спосіб причинитися до збільшення Ювілейного Фонду, напишуть про се до Консисторії і попросять о інформації, які річи та меблі є потрібні.

ІІІ. СЛАВНИЙ ВІДКЛИК.

На заклик, щоби фармері жертвували на Ювілейний Фонд частину своїх жнив, відозвався до тепер один одинокий п. Дамян Міцук з Венлок, Ман., який жертвував збір з одного акра пшениці. Такий відклик в рідкуче за слабий і Всечесні Отці духовні та взагалі всі ті, які занимаються збіркою на Ювілейний Фонд, повинні доложити старань, щоби звінтересувати сим способом жертвування більше число наших фармерів. Для фармерів, які не мають готівки, а які бояться декларувати, бо не знають, чи будуть в силі в осени

СИМІЦ Л. ВАСИЛЬКІЙ, Тіндр, Саск. — Жертвував на Ювілейний Фонд $25.00.

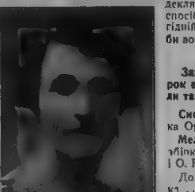

ІВАН Л. БЕРЕЗІВЬКА (жена о. Л. Березівського). Тіндр, Саск. Жертвував на Ювілейний Фонд $25.00

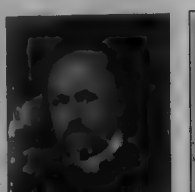

ПРОТ. ВАСИЛЬ КУДРИК, Саскатун, Саск. — Жертвував на Ювілейний Фонд $25.00.

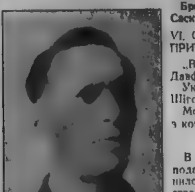

ЙОСИФ АДАМІВ, Норкінй, Саск — жертвував на Ювілейний Фонд $25.00.

декларацію виповнити, — сей спосіб жертвування є найвигідніший. Треба тільки, щоби вони про нього довідалися.

ІУ. ХІД ЗБІРКИ.

Заінтійші з присланих вісїок від минулого числа були ось такі:

Сифтон, Ман. (збірка п. Івка Орішка) $11.00
Мелвіл, Саск. (додаткова збірка П. Вівчарн, М. Дедюка і О. Козорубського) 5.75
Додаткова збірка о. Кисілюка 7.00
Паллардфід, Ман. (збірка о. Дячини) 5.50

У. НОВІ ДОБРОДІЇ.

Олекса й Юстина Лещико, — Канора, Саск. 25.00
Панство Дмитро Охітва, — Канора, Саск. 25.00
Брати Павчуки, — Брокстон, Саск. 25.00

УІ. СПИС ТОВАРИСТВ, ЯКІ ПРИЧИНИЛИСЯ ДО ЗБІРКИ.

„Взяття Помін", відділ 28, Давфин, Ман.
Український Народний Дім, Шіго, Саск.
Молодь в Коте, Саск. (дохід з концерту).

УІІ. СПРАВКА.

В числі 8 з 15 квітня було подано, що до збірки причинилося також Жіноче Товариство ім. Ольги Кобилянської у Вимер. Саск. Мало бути Жіноче Товариство ім. Ольги Серабовоі.

Колиб хто з жертводавців завважив подібні неточности в оголошених збірках, нехай напише про се повідомить Консисторію.

КОНСИСТОРІЯ УКРАЇНСЬКОЇ ГРЕКО-ПРАВОСЛАВНОЇ ЦЕРКВИ В КАНАДІ:

Прот. С. В. Савчук, голова. Свящ. Д. Ф. Стратійчук, секр.
Прот. В. Кудрик, заст. гол. Мир. Стечишин, заст. секр.
Йос. Богоніс, касієр.

Гроші й листи висилати на адресу:
CONSISTORY OF THE UKRAINIAN GREEK-ORTHODOX CHURCH OF CANADA,
478 Andrews Street, Winnipeg, Man.

РАДОГО ЖЕРТВОДАВЦЯ ЛЮБИТЬ ГОСПОДЬ (II. Корин. IX: 7)

УКРАЇНСЬКА ПІСНЯ

ТА ЇЇ РОЛЯ В ІСТОРІЇ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДУ.

(Відчит М. Теляжинського на концерті „Рідної Хати" в Лупьку, 6 травня, с. р.).

Кожний нарід пізнаємо ми в тому, що він утворив. Явища його культурного життя в проявах його творчого духовня — це той матеріял, що дає нам змогу засувати собі, — що то за нарід, чим боєгатий він і чи є в нього можливість самостійного культурного існування. Своєю культурою нарід виявляє свое національне обличчя, себ-то чим відріжняється він від инших народів.

Зі всієї велико'і кількости культурних чинників, що творять культуру народу, музиці належить найвидатніше місце. Справді, навіть у тих народів, які стоять на невисокому щаблі культурного розвою, — музика й пісня відограють важливу ролю; можна сказати, що навіть там, де немає майже ніякої культури, що народ, якщо рахувати за дикунів, — і вони мають свою музику, свою пісню, свої танки, і все се має досить оригінальну будову, свої власні характеристичні риси.

Музика, власне, є початок культурного життя людини, вона є першим кроком до пізнання себе духовною істотою. А як що так, то ще можемо ми пройти мимо свого важливого факту в житті народу?

У культурі українського народу музиці належить, безперечно, одне з перших місць. Музика є найбільша пароть тих духовних надбань, що заховує в собі український нарід.

У глибоку історичну давнину український нарід, примуючи широким шляхом до культурного розвою, утворив ті великі культурні осередки, що несли поміж світа далеко на північ — до менш освіченої Москви.

В утворенні тих культурних осередків української музика і пісня мали велике значіння.

На сторожі своїх культурних прав поставив український нарід своє рідне слово, свою мову та свою пісню, що захолали в собі всі найбільш типові ознаки культурної окремішности українського народу.

Отже в музиці можемо ми одна з тих чинників, що допомагають утворенню своєї оригінальної культури. У розвитку народу української музика грала велику ролю; в ній, кажемо, найскрайшше відбилися характерні риси його; через пісню українського народу доходимо ми до розуміння його, як нації.

Музика була його вірою, його життям; вона підтримувала його в тяжкі хвилини його існування; вона будила його думку і врешті, разом з письменством, вона спричинилася до його національного відродження.

Вбираючи в себе все, що заховано в душі народній, музика повертає нарідові всі його переживання, настрої та думки в звуках його пісні.

Усе його власне життя розкривається перед ним у яскравих картинах піснених музичних форм, і нема кращої історії народу за ту, що написана звуками його пісень.

Хто цікавиться докладніше ознайомитися з українською музикою і піснею, може знайти відповіді на цікаві питання в працях і творах українських музикознавців та в працях учених українських досліджників і збирачів української народньої пісні: Миколи Лисенка, Філарета Колесси, Климента Квітки, Людомира Янова, Конощенка, Верховинця, Будзинського, Миколи Гринченка, проф. Петра, в музичних замітках д-ра В. Витвицького, д-ра Нестора Нижанківського, Осипа Залеського, С. Савруна і в музичних творах цілого ряду українських композиторів, починаючи від Гулака-Артемовського, Ніщинського, Аркаса, Заремби, Вонковського, Кощицького, Степового, Синиці, Підгорецького, перейшовши через етапи музичної творчости М. Лисенка, Стеценка, Лентовича, аж до сучасних на'ших видатніших новітніх музик композиторів: В. Барвінського, Людкевича, Ярославенка, Гайворонського, Козицького, Вериківського Рогуцького, Кошиця та инших.

Розуміється, немає змоги в коротких словах докладніше освітлити окрема історію української музики, як художньої творчости, — музики скомпонованої не колективом-народом, а окремими одиницями, художниками-композиторами, — назві обмежуся лише загальними увагами і розподілом української музики на окремі її галузи:

1) на українську світську музику хорову й оркестрову, як творчість окремих художників-композиторів.

2) на церковну українську творчість українських композиторів: Бортнянського, Березовського, Веделя, Стеценка, Леонтовича, Кошиця, Ярославенка та ин.

і 3) на українську народню музику, а власне, українську народню пісню, як відвічну творчість цілого українського народу.

Українська народня творчість — то є той відвічний пунк, звідки починається вся історія культури українського народу; звідси починаємо ми й історію його музики.

Усім відомо, як богато обдарований український нарід, скільки в ньому тонкого музичного почуття, відбиного до співу, естетичного смаку, скільки в ньому любови, закохання в свою рідну пісню, найщиршому, найдорожчу перлину з його культурних богатств.

Хто в наші часи не знає або не чув українських пісень?

Чию увагу не зупиняла на собі їх мелодія, то буйно-роскішна, широка, як українські степи, то проста, тихо-задумлива, як тихий вечір десь на березі Дніпра...

Гомонять вони і дома, і в полі, і при забаві, і при роботі.

Українська пісня золотою ниткою тягнеться в сільському житті від колиски до могили.

Українська народня пісня, як писав у 1837 році приятель Тараса Шевченка проф. Бодянський, — „се дорогоцінний дневник, де нарід записує все те, що думає, чує, діває".

Деякі в українських пісень, от як колядки, зберегли в собі згадки про давню давнину; в них є сліди державного, громадського, родинного побуту та й поганських ще вірувань.

В історичних українських піснях збереглася память про історичні події і людей; по словах славного видавця сто літ тому збірника українських пісень Михайла Максимовича — „се є нагробні пам'ятники і якнові живі свідки минулої старовини".

У народніх українських піснях безперервно тягнеться змагання до суспільної волі, свідомість права на свою працю, волю і землю та голосний протест проти неволі.

Український нарід знав, чого хоче і чого ні, і ті свої бажання висловив у пісні.

Давня ся українська пісня, як давній український нарід. І вродилася з обрядів. Уже арабський письменник 10 віку Ібн Фоцлан оповідає, як на похороні співали на Україні похоронні пісні:

У літописах з XI віку і в Пісні про Ігоря з XII віку згадується про похоронні плачі — пісня князів Ярополка, Глібо, княжни Ярославни та „руських жон".

У листі князя Володимира Мономаха з XII століття є цінна згадка і про весільні пісні.

Були й героїчні пісні на славу князів за їх лицарські подвиги.

Співцями й піснотворцями в ті часи були окремі, значні до того люди, що прозивалися „відунями, віщими, скоморохами, співцями й боянцями"; пізніше на зміну їм прийшли нові співці: бандуристи, кобзарі, лірники.

(Дальше буде).

ОПИС ГОЛОДУ НА УКРАЇНІ.

Львівський „Новий Час" помістив в числі 98 з 5 травня, с. р. слідуюче:

„Ми одержали з провінції письмо однієї селянки-галичанки до її родичів. В листі змінили правопис, та опустили речення про чисто родинні справи.

„Дорогі Родичі! Давно ми до вас не писали, так само як ви і до нас: богато ми пережили горя за той час. Страшно про те думати і споминати; був дуже великий голод; боролись за життя зі смертю, живилися качанами з кукурудзи, товкли молоди лупи з проса; і на те були жадні, листям з дерева, всякими бурянами живились; не було на життя ніякої надії. Але Господь дав нам жити. Люде падали як солома, повимирали цілі вулиці. В деяких селах мало хто остався Ели мами своїх дітей, діти їли свої мами, молоди жінок; страшно думати. Боже, Боже, який голод був! Суне чоловік вулицею, голова як чвертка, ноги як коновки, живіт надутий, тіло чорне як земля — потріскало, пухлятина тече як з мерця, страшно подивитись; іде і,каже: їсти хочу. Істи. Ищі повиснахали на щепочки і в ході на дорові падали. Ховали людей, як скотину, без трумнів, у верені чи мішку; завезуть тачками чи теліжкою на двох колесах; хто й коней випросить в колхозі, завезе — без людей, без попа. Бо нема Бога. нема нічого. Відвернув Господь лише свое від нас і сказав не вважайте мене, я не чую вас; ідіть до тих богів, що ви наробили. О Боже слава Тобі за всі діла Твої! Дорогі тату і мамо напишіть як живете, чи здорові, хто вам помагає в роботі, чи маєте що їсти. чи маєте корову, свині, кури; чи хозяїть ще у вас до церкви. бо ми вже забули за церкву: в нас нема неділі, ні свята: напишіть дорогі родичі, коли сила ваша потягнитись на марку і хай вас Господь хоронить від такого голоту. с нуй ми бачили і пережили; тільки вашої руки і ноги і кланяйтесь від мене братам сестрам і всій моїй родині."

ПОКАЯННЯ.

Сказав один славний проповідник.

Люде не любять слухати проповідей про покаяння. Шож до мене, то я уважаю покаяння таким важним, що коли я мав вмерти на проповідальниці, то бажав би вмерти проповідуючи покаяння. Коли-ж нема проповідальниці, то бажав би вмерти практикуючи покаяння

СМЕРТЬ АРХИЕПИСКОПА МАКАРІЯ.

Імена осіб у тих спогадах, які є частою правдою від початку до кінця, змінено. Змінено тому, бо хоч той, якого мученицька смерть викликала сі рядки, вже недосяжний для нових мук, але ниші особи ще живуть, перебуваючи у варварській неволі. Найменше необережне слово з нашого боку може спричинити їм муки, не менші від тих, про які тут розказуємо. З тієї-ж причини опустили ми й назву міста.

Починався 1932 рік. Було то напередодні Водохрещів. Ми йшли на Всеночне до єдиної, що ще лишилася в місті, цивільної церкви, яка стояла на далекій окраїні міста. Всі прикмети мерзенної совітської дійсности — всі ці „цяцьбасти", „П.П.О.", „Горгти" й „Райсоветы" — покрила нічна пітьма. Падав легенький сніг. Чорні фігури вирисали тут, то там посеред сніжного пуху; вони тягнися до церкви й здавалося, що повернули старі дореволюційні часи.

Церкву й церковну огорожу виповнили вщерть побожні молільники. Не дивлячись на переслідування, що все зростало, та на висміювання релігії в СССР, новий могутній зрив віри здійнається там в останні роки серед усіх шарів населення. Заобі атеїсти богоухильники, що це недавно з задавом прийняли участь в протирелігійних маніфестаціях, вертають на лоно церкви і шукають тут розради для своїх спустошених сердець. Лише церква, гонена та гноблена — та кою, як вона там є — служить пристановищем від тих потоків усякої погані й скверни, що розлялася по всій країні. Звичайно, біля входу до церкви, стояло заслане до Н. духовенство. Єпископи, священики й ченці у старих драпитвних рясах, приїхані з усіх кінців СССР., стояли в кілька рядів, простягаючи руку за милостинею. Тієї зими їх аж надто богато приїхано сюди. Звільнені з мійсцевої вязниці через деякий час після прибуття, вони в буквальному розумінні слів, були полишені на-призвіл, як — зрештою — і всі инші заслані в СССР. Працювати їм не дозволяється. А тому в державного постачання вони вродумідо не користають, Лишається їм лише співчуття ближніх. Позбавлені будь якого пристановища, вони бродили по вулицях, не знаючи ранком, де доведеться їм переночувати ніч. Місцеве духовенство, що теж дуже таки поріднало від арештів та висилок, на чолі з архиепископом Макарієм, як могло, так і помагало своїм собратам, влаштовуючи їм нічліг, збираючи для них між парафіянами одежу, біляя, хліб і просто гроші. Кождої-ж суботи й неділі вони ставали біля церковної брами, прохячи милостині.

Служив Владика Макарій. Високий, огрядний старець, літ під 75, з великою, зовсім білою головою. У блискучих рясах виглядав він дійсно, як „князь Церкви". Спілслужило з ним кількох священиків, протодияков з дияконами та іподияконами. Після св. Євангелія Владика вбавив парохіянам, що водосвятного молебня в процесією на „Ордань" завтра не буде, його заборонила влада. А сказав проповідь на тему: „Годос Господній кличе в пустині — приїдіть до Нього". Ми памятаємо атмосферу розчулення і якоїсь відречености від земної й життя, яка розливалася в піснеспіві копчистої церкви під кінець Богослужения.

Спізна ще ночі архиепископа Макарія, майже все місцеве духовенство й трьох заслапих архиереїв, арештувало ОГПУ.

До владики, в його маленьку кімнату, яку відкрімав він у приватному домі — прийшов старий слідчий по духовних справах краєвого ОГПУ — недоук із семинаристів — а помічниками і трьома конвойними. Трус тревав пять годин: від 11 годині в вечір до 3 годині ранку. Не знайшли нічого. Підчас трусу він був спокійний, хоч безумовно відчував, що незалежно від наслідків того трусу, його заарештування було вже передрішене. Під кінець трусу слідчий знайшов часточки запасних Святих Дарів. Як семинарист, він досконало знав, що згідно з православно-християнською наукою лише священик може дотикатися до Св. Дарів.

„Громадяне слідчий", сказав Владика, „прошу вас, се Святі Дарп! Свята Церква не дозволяє миряном до них дотикатися".

В ту-ж мить слідчий скинув Святі Дари на підлогу й почав їх топтати ногами. Владика упав навколішки, пробуючи їх заслонити власним тілом і знепритомнів.

В годині 5 ранку, опечатавши кімнату (у якій через деякий час оселився співробітник ОГПУ.), архиепископа під конвоєм відвели до внутрішньої, вязниці ОГПУ. Середній стерень — він мав уже той досвід, бо сидів у вязниці вже декілька разів — знав, що то по вязницях СССР, де дають вязням ні постелі, ані тимбільше білля, але схвильований осквернінням Святих Дарів, узяв із собою лише патерицю. В комендантурі перед замкненням до келії, від Владики вимагали, щоб зняв зі себе напрестного хреста. „Як служитель Христа, я зняти хреста не можу". — „Неможеш," гаде, то ми самі зніземо". І хреста зірвали.

Його посадили до камери повної „шпанюк" — убогенний спосіб провінціальних ОГПУ, для застрашення духовенства. Саджаючи духовенство разом зі „шпаною", вони сподіються на швидку покору й піддання, але, в більшости випадків, дуже скоро розчаровуються.

Поза рідкими випадками „шпана", тоб-то молодий криміпально-карний елемент, у відношенні до духовенства ставиться значно шляхотніше, аніж совітська інтелігенція, яка наводнює совітські вязниці, обвинувачена в недбальстві, розтратах і т. п. службових переступах, або робітники, що хлипчик що-небудь по пяному. Між „шпаною" майже що не трафляються, так звані „сексота" (т. е секретні співробітники ОГПУ, підсаджені для провокації), і „шпана", коли поставиться до неї просто й безбожно, дає чесних і вірних друзів, що всякими способами допомогти під час камерних дежурств, етапів і т. инше.

Камера, до якої посадили Владику, містила трое вязничних ліжок на 6 квадратових метрах простору. В ній уже містилися сім душ: пять із них належало до „шпани", шестий був робітник, що відсиджував за пяні бешкети і семий — червоноармієць, що буцімто відмовився приймати участь у розстрілах. (Згодом виявилося, що бувши каптенармусом — завідуючим господарством у своїй частині, просто прокрався та що-до камери його привела за день до Владики, як спеціяльну „квочку", тоб-то провокатора; пізнійше, коли його звільняли чи переводили до иншої вязниці, він украв у архиерея всю запасову білизну). На ліжках спали почерзі трое зі шпани, решта валялася на підлозі, щільно притиснувшись один до одного. Коли привели архиерея — „шпана" запропонувала йому, щоб відкупив ліжко за сухарі або за махорку. Довідавшись, одначе, що той нічого не має відступила старцеві ліжко даремно. Дня через 5—6, Владику Макарія викликали на перший допит і протримали на воду підкріпитися, йому дали осередня без хліба, а потім категорично відмовили дати води.

Слідчий обвинувачував його в терорині контрреволюційної організації, яка давала матеріяльну допомогу контрреволюційному елементові, себто заславленому духовенству. Обвинувачення — абсурдне, про що, врешті, знав слідчий не менше, ніж обвинувачений. Але се слідство нічо ні трохи не бентежило. По-перше, все заслане духовенство було на списках в тому-ж таки ОГПУ і що тиждня переходило через реєстрацію. По-друге, коли Владика, не кривячись давав ніхлі у своїй кімнаті окремим заславцям з духовенства, які без сього мусіяв ночувати на вулиці при 40 степенях морозу. То се в жадній мірі не було переконуванням від влади. Щодо уділяння матеріяльної допомоги, — то заслане духовенство просило милостині, і кождий давав, що міг.

(Докінчення буде).

ПО ДІЛАХ НАШИХ СУДИТИ-МЕ НАС ГОСПОДЬ.

Один священик пішов відвідати свого парохіянина, по ремеслі шевця, й вайшов з ним в розмову про призначення людини в житгю. Між иншим шевець каже:

— Знаєте, отче, я ось як дивлюся на життя й наше призначення в ньому. Господь Бог дав кождому з нас певне призначення, або таланти, як говориться в святім письмі, і наказав нам виявляти як найкраще з нього. Вам призначив бути священиком, мені шевцем, а мойому сусідові лікарем. В очах людей не кожда професія та не кожде ремесло рівно — одно більше поважне, а друге менше, однак я думаю, що в очах Божих вони всі рівні, і не те важне, яку професію чи ремесло чоловік в життю вже, а те, як він з неї виявляється. Иншими словами, коли я виковаю чесно свое завдання і зроблю добру пару черевиків, то мені перед Господом Богом за се така сама заслуга, як вам за добре приготовану проповідь, а лікареві за добре переведену операцію. Бо кожна робота, навіть найвичайнійша є важна й кождий робітник дістане перед Богом належну заплату за неї, як що тільки добре її виконає. Добре я думаю, отче, чи ні? — запитав шевець на закінчення священика.

— Певно, що добре, — погодився в ним священик щиро. — Так і тільки так кождий повинен розуміти своє призначення.

ЩО ІСУС ЗРОБИВ БИ НА МОЄМ МІСЦІ?

Один праведник сказав одного разу до своїх учеників:

В життю часто лучаються випадки, в яких ми не знаємо, як поступити, що робити. От тоді то найкраще поставити собі питання: Що Ісус зробив би на моїм місці? А тоді робити те, що Ісус, як ми Його знаємо зі Святої Євангелії, зробив би. Коли так будемо поступати то завжди знайдемо вірну відповідь на запит: „Що мені робити?"

„ВІСТНИК" в хибом лучі кожого православного Українця. Але, щоби він міг стало і на час виходити — треба, щоби його читачі не залягали з переплатою! А як Ваша передплата?

„ВІСТНИК"
Релігійний часопис для Українців в Канаді
Виходить 1-го і 15-го кожного місяця.
Видає Українська Православна Видавнича Спілка.
Передплата: В Канаді — $1.50 на рік.
За границю — $2.00 на рік.

THE HERALD
Published semimonthly by the
Ukrainian Orthodox Publishing Company
Subscription per annum:
In Canada — $1.50. — Foreign — $2.00.

Адресуйте: — address.
The HERALD, Box 3084, WINNIPEG, MAN.

КАТОЛИЦЬКИЙ КСЬОНДЗ ПРО ПРАВОСЛАВНУ ЦЕРКВУ.

В журналі "Отець", який видає „Східна місія Єзуїтів в Польщі" і якого ціллю є поширення нової унії між православними в Польщі, появилася незвичайно цікава та повчаюча для унітів стаття про Православну Церкву. Автором статті є ксьондз Ян Урбан, який зовсім отверто заявляє, що ціллю унії не є навертати схизматиків", бо православні не є схизматиками, а лише підпорядкувати їх, то є підкинути адміністративно-юридичну папі римському.

Ксьондз Урбан починає статтю з того, що вказує, що унія в теперішнім її вигляді „не всім подобається". Навіть не всім тим, які унію пропагують. Одні з них знаходять, що православних треба навертати до „чистого й повного католицизму", інші вони рахують лише латинський обряд, иниї-ж не можуть зрозуміти, для чого взагалі навертати православних. Ці другі зовсім слушно кажуть „Хіба православні не християни, які можуть так само спастися, як і католики? Пощо-ж навершенням порушувати добрі відносини й спокій краю?

Що-ж до православних, то ті, як каже ксьондз Урбан, рівнож слушно говорять католикам: „Хіба ви рахуєте нас поганами, якимись Кафрами чи Зулусами, яких треба навертати до Христа? Ми Його знаємо вже тисячу літ і спасаємо нашої душі силою Його благодати й таїнств, які посідаємо. Лишіть нас в спокою, а ві своїм апостольським запалом зверніться в Африку".

Ксьондз Урбан з сього приводу добуває пояснення, яке показує, що Єзуїти прекрасно знають, що Православна Церква зберігає непорушно всю повноту Христової істини. Ви каже:

„Чи справді потрібно православних навертати до Христа, як яких будь поганських? Правду кажучи, ні. Хтоб так думав, так висловлювався, — той перекручував би правду й ображав би християнське почуття православних. Вони — християни, бо приняли дійсне хрещення, через яке стали охрещені в Христі, во Христа облеклись (Гал. II: 27). На своїх душах вони носять незнищимий Його характер і Йому належать. Вони вірують в істинного Бога, в Трійці Єдиного; вірують в уздоровлення душ своїх Христом посідають Його в Євхаристії і з нею та з других таїнств зачерпують благодать для своїх душ. Ми говоримо, що вони не належать до православної Церкви, якою являється католицька, а „поза Церквою нема спасіння."

„Та тут треба розрізнятн. Церква виявляє так ніби дві сторони: внутрішню містичну й зовнішню — організаційно-юридичну. Через чинно приняте хрещення, одержуючи ознаку християнства в своїй душі, православні якось обєднались з Христовою Церквою, бож хрещення — „двері в Церкву", очевидно — во істину, бо заснована була тільки одна Церква Через хрещення й вони стали належними до Церкви, яка заснована на Христі камені й камені-Петрі.

„Вони, отже, силою святого хрещення, в певному правдивому значенню — наші, вони — християни... Від них потрібно тільки, щоб вони усвідомили свою містичну приналежність до Христової Церкви й визнали її також в зовнішньому єднанню з цілим тілом Церкви, з її видимим пастирем (себто папою), як визнають невидимого Пастиря — Христа. Потрібно лише, щоб вони дозволили „утвердити себе у вірі" тому, кому се „утвердження братів" довірено Христом, щоб вони пішли під пастирську благодать того, кому Спаситель сказав: „Пасн вівці Мої" (тобто, по розумінню католиків, папі). Потрібно, щоб їх приналежність до правдивої Церкви була видимою і повною. Щоб всі були одно.. От тому то нам треба йти до них, щоб принести до них ту частину правди, котрої вони не знають і не визнають."

Отже ксьондз Урбан виразно признає, що православні є правдивими християнами та що Православна Церква, будучи основана на науці Ісуса Христа, має повну благодать спасати своїх вірних А все, що по думці ксьондза Урбана православним бракує, то підчинитися під провід папи римського, визнати його своєю видимою головою.

Заяву ксьондза Урбана повинні добре запамятати наші греко-католики в Канаді, яких унійські ксьондзи вперто навчають, що православні — се гірші погани, що православні священики не мають власти, та що хрест або слюб в православній Церкві не є важний і тому треба його потверджувати в католицькому священику. Ксьондз Урбан, якому ніхто не може закинути, що він не знає, що говорить — виразно стверджує, що в Православній Церкві зберігається істина, існують правдиві таїнства, зберігається містична приналежність до Церкви Христової. Він заявляє, що її, бракує тільки те, що вона не визнає папи римського за свого голову. Однак православні уважають, що се не є хибою, а противно додатною стороною нашої Церкви, що вона не має нічого спільного з папою римським та його фальшивою наукою. Православна Церква від самого її заснування визнавала й визнає тільки одного Голову, а то її Основателя Ісуса Христа і коли можна говорити про єдність, про відлучення від правдивої Церкви, то тільки про єдність католицької церкви, про єдність папи римського. То католицька церква ухилилась від єднання з Православною Церквою і пішла иншим шляхом. Отже як говорити про обєднання східної і західної церков, то те обєднання може наступити тільки в той спосіб, щоби католицька церква пізнала свої блуди й аркади и церковництві та головства папи римського, а приняла єдине головство Христа Бо правда тільки в Православію, яке і нині й тисячу літ тому назад вірило одинаково, і яке було встановлене під днищем Святого Духа на вселенських соборах. Католики колись вірили так само, як православні, аж доки їзда папської гордости не відділяємся від істинної Православної Церкви й пішли не по Божому а по людському, папському шляху Щоби-ж настало обєднання, щоби настало одно стадо й один пастир, а на того треба, щоби католицька церква звернула з мильного шляху й підчинилася проводові не папи римського, а проводові Христа — так як се робить Церква Православна.

ТЕКСТ ПРИСУДУ ПИЛАТА.

Недавно зроблено відкриття незвичайного значиння. Воно торкається історичного повідомлення про смерть Ісуса Христа. В каплиці Каварти знаходиться одна плита, напис на якій має величезне значиння для всього християнського світу. Плита ся має напис на старо-жидівській мові, що подає самий текст присуду, виголошеного намісником Понтієм Пилатом. По перекладі комісії французької „Спілки мистецтв" в Парижі цей присуд виглядає так:

„Присуд, виголошений Понтієм Пилатом, намісником Нижньої Галилеї, оголошуючий, що Ісус із Назарета повинен прийняти смерть на хресті. — В сімнадцятий рік правління цісаря Тиберія і в 25 день місяця березня в священному місті Єрусалимі, коли Анна й Каяфа були первосвященниками Божими, Понтій Пилат, намісник Нижньої Галилеї, сидячи на президіяльному кріслі, присуджує Ісуса з Назарету на хрестну смерть між двома здочинцями тому, що велику й достовірні посвідчення народу кажуть, що: 1) Ісус — агітатор, 2) Ісус — будівничий; 3) Ісус — ворог закону; 4) Ісус — неправдиво зве Себе Сином Божим; 5) Ісус — неправдиво зве Себе царем Ізраїля; 6) Ісус — ввійшов в храм, оточений натовпом народу, що ніс в руках пальмові галузки; — і надазував першому центуріону Кириялію Корнелію вести Його на місце покарання. А заборонив усім, як бідним, так і богатим людям перешкаджати смерти Ісуса. Свідки, які підписали присуд проти Ісуса, є 1) Давило Робані фарисей; 2) Іван Зараба тель; 3) Рафаіл Робані; 4) Капер, книжник Ісус буде внесений з місця через Серенські ворота.

На стороні тексту стоїть заключення: „Подібна дошка посилається кождому родові (коліну)".

ГОЛОД І ЛЮДОЇДСТВО.

Газета „Крістеліґет Дагблят" з 18-го квітня подає (за Антикомінтерном) про голод на Україні. Село Немирянці має з 700 душ населення лише 5 виголодніли родин. Знову у сусіднюму селі з 300 мешканців умерло з голоду 1000. Село Самброд має тепер 2200 мешканців, а перед голодом мало 3000 Голод викликав дуже богато випадків людоїдства. Хто Москва карає за се смертю. Людям не одно, як умирати, чи з голоду, чи в подвалі ГПУ від кулі. Як се все взяти на увагу, то стане ясно, чому большевики тайком заходяться над купном пшениці на суму коло 500 міліонів долярів А перед жидівсько-московською революцією Україна годувала хлібом цілу Европу.

ПОМЕР В ТЕМНОТІ.

Пише один місіонар з Африки:

Одного разу прийшов до мене гарний, здоровий молодий мущина, і спитав мене;

— Чому отсе ви, слуги Божі, не приїшли до нас скорше?

І поки я встиг йому відповісти, він почав дальше:

— Мій батько все казав, що він буде рити, що поза всіми тими чудними твоїми віруваннями, які ми знаходимо на сім світі, мусить бути Творець; але він помер в темноті, переніся до незнаної вічності, не почувши про Христа — Спасителя всього людського роду.

Чи ви відновили вже свою передплату за „ВІСТНИК" на 1934 рік?

ГЧ-КП.

КВІТКИ ПРИ ДОРОЗІ

Велика історія.

Відома мені одного роду Похоронна Проповідь, а в ній така, незвичайна глибока змістом частина:

„ Покійний пережив 70 літ, а в того 45 в подружім життю. Виховав чотирох синів і дві доньці. Прийхав з рідної землі сюди .. Нова господарка, недостачі, журба,.. Зберіть ви те все разом, що доводиться чоловіковим переживати на протязі такого віку... Кілько радощей. але кількох смуток! Кілько золотих бажань перечислив, кілько надій плекав в своїм серцю! Кілько було успіхів, а кілько невдач, кілько зневірі! Чимало пригод приходилось мати та бачити! Кілько добрих товаришів, а кілько було ворогів! Було добро, а було й лихо. Зробив він неодно, чим хвалився, що другим за ваю ставив, що споминав він рад, але мусіли бути і промахи — звичайні, людські промахи, яких спомин мучив душу. Яких не хотілося згадувати. Які хотілосєб направити, колиб се було в людській можности.

— Кілько труду віддав він доводячи дітей до розуму... І добрих і злих людей приходилось бачити, може навіть жити разом з ними, чи побіч них, діло з ними мати Були такі, що сам він від них учився — чи праці, чи доброго поведення, чи праведного життя, а бували й такі, що тікати треба було від них, як від гадини. Зробив він богато, чим тішився, а певно і занедбав неодно, за чим оплеля довго жалкував.. Співжиття з батьком-матірю, співжиття з братьми-сестрами, з товаришами, з знакомими, з своєю власною родиною, серед рідних відносин, в рідній віку життя — хто взгляне кількох великого розуму в цілім тім змісті мі ститься, кілько золотого досвіду!

— Який се величезний зміст! Яка се велика історія людських переживань! Зберіть все те в одну книгу, — яка груба книга з того вийшла би! Таких грубих книг світ ще не бачив

— Однаком ніхто такого змісту в книжки подрібно не списує. Бо він не дається списати Його можна частками передати другим людям, а головна часть історії Життя Чоловіка йде з ним до гробу. Один Бог знає в цілости ту Велику Історію. А для нас... Отся все загальна річ про зміст життя чоловіка на прочуна про зміст життя чоловіка на прочуна тязі 70-ти літ заставляє схилити з пошаною голову...

Така се Похоронна Проповідь, яку я мав на гадці.

Може ви таку проповідь вже чули. А може не чули, в то і не думали, що в Похоронній Проповіди так можна людське життя показати.

А подумаєте нині, тай жаль вам стане, що так великий життєвий досвід наших прадідів і прабабок, ваших дідів і бабусь, вашого батька-матері, ваших знакомих ось так безповоротно відійшов з нами разом з ним. Мали б ви все те нині — який се був би великий родинний скарб! Який розум! Які поділ! Які обрави! Яка втіха! Який досвід!...

І що-ж лишається тепер сказати? Чи знаєте — що саме?

Коли переберете своє життя уважно то побачите, що і воно таке-ж богате як життя тих, над якими вже Похоронні Проповіди виголошені. Але ви люде живі. Ви свою історію можете ще записати в книжку живих людських сердець, можете передати її вашим дітям, внукам, знакомим. Розказати, переповісти, перемалювати.

Тут і ваша задача, щоби дорогі перлини не пропали. Щоби не сказав вам Господар ваш, що ви талан Його закопали.

І от — як прийде Божа Неділя, чи Свято, як прийде вечірня пора, як знайдеться вільна хвилина, зберіть коло себе ваших дітей, ваших внуків, зберіть знакому молодь і пригадуючи переживе — розказуйте і розказуйте і розказуйте.. Де ви бували. З ким дружили. Кого боячили доброго, а кого злого. Людей розумних і нерозумних, гарних і поганих. Які події доводилося вам переживати, а що переживали ваші знакомі. Як ви працювали Як плянували. Як помилялися, тай чому, а в чім були ваші успіхи. І свої точні переживання, і веселі хвилі, і сумні історії. Чого самі навчилися вчіть і других. Що набирали ходячи життєвими шляхами, роздавайте тим, що кругом вас Ви здобули одно добре зерно, а тепер можете його в десять сердець засіяти. І вийде, що ви одним талаком десять талантів здобули.

А коли не передасьте другим вашого майна, коли не розсіете по новім полю вашого старого досвіду, то понесете його з собою до гробу на свідоцтво проти вас. Що недбалі були! Що дорогоцінні таланти позакопували! Що людей не навчили того, що самі вміли! Що на праву дорогу не поставили!

Чи не добре я кажу?

Отже робіть не відкладаючи! Кождий батько, кождa мати, кождий дідусь, чи бабуся нагадуйте, переповідайте, перекажуйте, вибираючи інтересне, розумне, примірне, щире, глубоке, захоплюючe. Ведіть молодших тими стежками, якими доводилося вам ходити. Так і вам самим буде весело пригадяти ще раз те, що вам було колись близьке та інтересне.

Коли-ж ви мене послухаєте... Коли кождий щирий Українець і кожда щира Українка передасть найкращу частину історії свого життя молодшому поколінню — то будьте певні, що Український Нарід скоро піднесеться і розумом і силою і повагою перед народами світа. А тоді й Бог додасть до Історії Вічного Життя ще одну главицю долю, якою на якій буде написано: „Слуго добрий і вірний! Я дав тобі талани і ти не закопав їх і тому увійди до радощей твого Господа".

ЯКА ЗМІНА...

Один місіонар роскавує про жінку з племени Маорія, яка була собі здобула імя „Войовниця" за свої здібности в бійках, коли була в пізніх літах. Сю жінку вдалось місіонареві навернути до віри Христової і по якімсь часі вона виступила з промовою на великім зібранню під голим небом. Коли вона так говорила, хтось з слухачів кинув в неї барабією. Колиб се було сталось два три тижні скорше, то се значилоб велику бійку між цілим племенем. Але тепер — яка зміна. „Войовниця" підняла барабію і без одного слова, сховала в кишеню. Про цілу ту пригоду забули, аж коли по жинках плем справляло фестини тоді „Войовниця" принесла малій мішечок бараболь і сказала, що вона підняла ту бараболя, якою її обиджено, дома покрала її на кавальчики, посадила і стебе приносить Господеві дарунок з її плодів.

З МОЇХ СПОСТЕРЕЖЕНЬ.

„І ПРОСТИ НАМ ПРОВИНИ НАШІ"...

Жило колись двох приятелів. Запризвичаїлись ще в молодих літах. Роки проходили і оба приятелі стали вже господарями. Аж одного разу їхні діти, бавлячись разом, як звичайно діти, побилися. З того почалась сварка між батьками дітей і з колишніх приятелів стали непримиренні вороги. При стрічі перестали себе здоровати, як християнський звичай велить; на всяких публичних зібраннях, чи церковних, один одного обнавав та при нагоді не поскупляли висказати хоч кілька слів критики в сторону свого колишнього приятеля, а теперішнього ворога.

Свою ненависть вони передавали і своїм дітям, яким говорили, щоби вони не сходилися, не приставали з дітьми сусіда, бо їх родичі сякі і такі, тай діти їх не ліпші.

Аж одного разу трапилось так, що скликано всіх поважніших громадян на якісь там важні наради. Між зібраними був і священик, який також знав про ворожнечу сих двох сусідів, з якої немало терпіла і справа церковна та загальна народна. Він постановив використати сю хвилю на поєднання непримиренних ворогів. Отже він забрав слово:

— Поважні зібрані! Ми тут зійшлися на обговорення дуже важної справи. Але щоби та справа клалася, перш всього нам треба єдности, любови і готовости помагати один одному. Отже на доказ нашої готовости спільно працювати, я попрошу, щоби ми всі подяли собі взаїмно руки!

Тут підвівся один з ворогуючих сусідів і сказав:

— Я погоджуюся на пропозицію пановця і дам руку кождому крім мого сусіда, якому я нінк не можу простити образи, яку я від нього зазнав.

— То дуже погано, — відповів священик. — А ви як, — спитав священик названого.

— Я, хоч поніс не меншу образу від мого сусіда, чим він від мене, однак коли через наше ворогування має потерпіти так важна справа. то я готов забути про все і подати свою руку

— Се дуже гарно з вашої сторони, — сказав священик, — а тепер на вас черга погодитись з вашим давнім приятелем. — звернувся він до другого ворогуючого.

— Ні! — відказав той.

Звернувся тоді священик до него і сказав:

— Знаю вас як чоловіка мудрого, побожного і доброго члена нашої церкви. І вірю, що ви кождого ранку і вечера молячись повторяєте слова „ просити нам провини наші, як і ми прощаємо винуватим нашим". Якже ви сподіваєтесь, що Господь Бог простить вам ваші гріхи, коли ви не хочете простити вашому сусідові? Чи не є се зневажа молитви і самого Бога?...

Покотилось тому чоловікові сльози з очей. Він встав і сказав:

— Так, мушу признати, що я кождого ранку і вечера повторяю ті слова. але даруйте, що я ніколи над тим не застановлявся. Тепер я бачу свій блуд і хочу його направити. А вам, пан-отче, дуже дякую, що ви навели мене на дорогу праву.

І підійшов він до свого сусіда, той обняв його і вони на знак помирення поцілувались.

Присутнім з радости покотились сльози з очей. І тоді вже приступлено до справи, в якій зійшлися. ГБ.

ЄВАНГЕЛІЄ НА ЧЕТВЕРТУ НЕДІЛЮ ПО ЗІСЛАННЮ СВ. ДУХА.

(Мат. VIII: 5—13).

Коли прийшов Ісус у Капернаум, то приступив до Нього сотник і благав Його.

Кажучи: Господи! мій хлопець лежить дома розслаблений і мучиться тяжко.

Ісус йому каже: Я прийду та сцілю його.

Озвався-ж сотник і сказав Йому: Господи, я не стою, щоб Ти увійшов під мою покрівлю; скажи тільки слово, то й подужає хлопець мій;

Бо хоч я чоловік і під владою, але маючи під собою воїнів, скажу одному: піди, і він йде; а другому: прийди, і приходить; і наймитові мойму: роби те, і робить.

Почувши се, Ісус здивувався, і сказав до тих, що йшли за Ним: істинно кажу вам, навіть і в Ізраїлі не знайшов Я такої віри.

І скажу вам: богато прийде від сходу сонця й заходу, і возлягнуть з Авраамом, Ісааком і Яковом у Царстві Небеснім;

А сини Царства вигнані будуть у тьму надвірню: там буде плач і скрегіт зубів

І сказав Ісус сотникові: йди, і як ти увірував, нехай і буде тобі. І одужав хлопець його у той же час.

ЄВАНГЕЛІЄ НА П'ЯТУ НЕДІЛЮ ПО ЗІСЛАННЮ СВЯТОГО ДУХА.

(Мат. VIII: 28—34 і IX: 1).

І як переплив Він (Ісус) на той бік, в землю Гергесинську, то зустрівся Йому два біснуватих, що вийшли з гробовищ, такі люті, що ніхто не важився продолжити тією дорогою.

І от заїричали вони, кажучи: що Тобі до нас, Ісусе, Сину Божий? прийшов сюди заздалегідь нас мучити.

Оддалеки-ж від них паслось велике стадо свиней.

І біси прохали Його, кажучи: коли Ти виженеш нас, то зжени нам їти в стадо свиней.

І сказав їм: ідіть. І вони, вийшовши, увійшли в стадо свиней. І ось зараз усе стадо кинулось з кручі в море й потонуло у воді.

А пастухи повтікали і, прибігши в город, розказали про все й про біснуватих.

І ось увесь город вийшов назустріч Ісусові, і побачивши Його, прохали, щоб Він відійшов від їх околиць.

І вийшовши в човен, Він переплив і прибув у Свій город.

ЄВАНГЕЛІЄ НА ШЕСТУ НЕДІЛЮ ПО ЗІСЛАННЮ СВЯТОГО ДУХА

(Мат. IX: 1—8).

Увійшовши в човен, Він (Ісус) переплив і прийшов у Свій город.

І ось принесли до Нього розслабленого, що лежав на постелі. І побачивши віру їх, Ісус сказав розслабленому: кріпись, сину! прощаються тобі гріхи твої.

Тоді деякі книжники сказали до себе: Сей лудить Бога.

А Ісус, убачаючи їх думки, сказав: нащо ви лукаве думаєте у серцях ваших?

Бо що лекше сказати: прощаються тобі гріхи, чи сказати: встань і ходи?

Отже, щоб ви знали, що Син Чоловіческий має силу на землі прощати гріхи, (тоді каже недужому). устань, візьми постіль свою та й іди до свого дому!

І той устав (узяв постіль свою) і пішов до дому свого.

А народ, бачивши се, дивувався й славив Бога, що дав таку силу людям.

ІСТОРІЯ ЦЕРКВИ.

(За Е. Семакою).

(Дальше).

Року 1595 уділися вони до риму, цілували там капці папи Клементія VIII, узнали догматами: походження Святого Духа від Отця і від Сина, примат римського єпископа над цілою християнською церквою, науку про відпусти і чистилище, і просили, щоби прийняв папа „Русинів" на лоно латинської церкви. Просьбу сю папа приняв з великою радістю й зарядив, щоби на памятку унії „Русинів" витиснути і медаль. На одній стороні того медалю був зображений папа і в його ногах один „Русин", а на другій стороні слова: Ruthenis reversis (себто: на сломин приняття „Русинів" на лоно римської церкви).

Зараз після повороту Терлецького і Потія, скликав король Жигмонт III при кінци року 1595 збір духовенства і шляхти, української до Берести на Литві, щоби огголосити унію. На сім зборі були, кромі українських епископів, ще й два екзархи, один патріярха александрійського, а другий завідателя царгородського престола Мелетія Пегаса, именно: Никифор і Кирил Люкарій. Всі епископи, кромі Терлецького й Потія, так само цілий збір зразу проти унії запротестував. Але потім, коли стали король і Єзуїти приналежувати, український ерархи, з виїмком епископа львівського й перемиського, дозволили намовити приняти унію під условиє, що весь їх устав лишиться незмінений. З другої сторони відокремлена партія православна під проводом Гедеона Балабана, епископа львівського, держала осібні засідання й постановила слідуюче; 1. Не оглядатися більше на митрополита і епископів, що відступили від православної віри, і 2. Не рішати нічого в справі віри без порозуміння з царгородським патріярхом.

З приняттям унії частиною Українців зворушилися ще дуще переслідування тих останніх православних. Екзарха Никифора посуджувано, що він шпіоном Греків і Москалів і кинено до вязниці, де й умер, а Кирило Люкарій слав життя дуже наглою утечею з Литви. „Братства" розвязано під загрозою, що вони є товариствами з революційними тенденціями. Православних священників усунено й замінено такими, що приняли унію, а в громадах, що унії противилися, перестоно церкви на унійтські, коли лиш кількох людей приняло унію, а як ніхто не хотів перестувати на унію, тоді визначено церкви Жидам в оренду, так що православні за кожалну рвалом, коли потребували якої функції, уживання церкви мусіли окупляти данниною. Уніяти забрали православним і митрополичу катедру в Київі (Софійський собор), як також стравославні монастирі вряд з їх маєтками, так що православним полишала тілько київська лавра і монастир „львівського братства", удержуваного молдавськими боярами, як Могиля, Лука Строїч і инші.

Такими способами король Жигмонт III перетягнув в своїм королівстві на унію 3 чвертьох, два мілїони Українців.

Наслідник його король Володислав IV (1632-1648), що був либеральнійший від свого батька, прирік православним запас при коронації релігійну свободу, позволив їм мати власного митрополита з столицею в Київі і 4 епископів, именно кромі львівського й Перемиського, ще двох инших в Луцьку й Могилеві. Православна українська церква почала отже наново скріплятися тим більше, що здоба собі дуже ревного і мудрого защитника в особі митрополита Петра Могили (1633 р.).

Митрополит Петро Могила (1633—1647).

Петро Могила був сином молдавського князя Симеона Могили. Родився 1596 року, і по смерти свого батька († 1607 р.) перебув з своєю матірю Мар'єю аж до 10 року до королівства польського (1612). Петро вчився в школі львівського „Брацтва", а для доповнення науки вислано його на паріжський університет. Обдарований Богом незвичайними духовними здібностями, набув широке науков образования, так що став визначним мужем свого часу. Коли вислужив як дворянин в польськім війську, беручи участь у війнах з Турками (в битві під Цуцором 1620 і Хотином 1622), подорожував кілька разів до київської лаври, де запринятися з митрополитом Йовом Борецьким. Сей наклонив Петра, покинути військову службу і постричися в черці. Року 1627 рукоположено його на дїякона й презвітера, а відтак надано йому титул „великого архимандрита і ігумена київської лаври". Наконець року 1633 поставлено його митрополитом Київським, котру гідність він вірно, щиро і з самовідреченням занимав аж до смерти. (1647 р.).

Петро Могила, як митрополит, відобрав уніятам давну катедральну церкву митрополичу, церкву св. Софії і инші монастирі й церкви, і здобув відтак від короля Володислава IV назад богато релігійних прав, які король Жигмонт був відібрав православним.

Митрополит Петро Могила значно потрудився і в користь просвіти духовенства і православного українського народу. Основав в Київі висшу школу, звану „Академією могилянською", а в поміж більше пресвічених черців товариство зване „Брацтвом" в цілю переклади книг святих отців, змісту інструктивного.

Митрополит сам переклав на українську мову проповіди св. Івана Золотоуста го про Діяння апостольські і напечатав Евхольог або Требник і инші книги змісту інструктивного, даючи їх духовенству як підручники при їх пастирських заняттях.

(Дальше буде).

„ДНІПРО"
орган Української Православної Церкви в Злучених Державах,
виходить 1 і 15 кождого місяця і коштує на рік $2.00.
Передплату висилати на адресу:
"ДНІПРО"
1851 Germantown Ave., Philadelphia, Pa.

НАЙБІЛЬШЕ НЕЩАСТЯ.

Рідні люде рідко розумїють нещастя, але нема здається більшого нещастя над те, коли ваші найблизші неровумїють вас та підозрівають. Треба отже сказати, що те, що Апостоли часто неровуміли Його, було тяжким хрестом для Ісуса, чим самий хрест на горі Голгофі.

СВЯТКОВАННЯ СПІЛЬНИМИ СИЛАМИ.

(Шіго. Саск.)

Дня 20 травня наша громада відсвятувала Свято Матері. В сім святі взяли участь Рідна Школа вчна з доокольчними школами та товариство ім. Ю. Федьковича з Погорілівців.

Свято складалося з добірних на сей день точок, добре підготованих учителями. Помимо того, що день був дощовий, се людей не застрашило прибути і разом спільно відсвятувати се так дорогі для нас Українців свято.

На тім святі було богато зарепрезентованих учителів і учительок в даяких шкіл, які не могли приїхати з дїтьми, однак самі явилися та своєю присутністю доказали свою свідомість, любов та пошану до українського народу.

В програмі входило вступне слово, яке виголосив голова Народного Дому п. Георгій Фосній. Він хоч сам ще є молодий, однак розумів потребу єдности між Українцями та з своїх слозі сказав, що лише спільними силами ми зможемо здобути українську самостійну державу. Реферат виголосив п. Гр. Василів, учитель Рідної Школи, в кінці якого слово придало вчителеві М. Гарасимовом в Погорілівець школи.

Слід згадати, що на сім святі були гості зі Саскатуну, а то пп. Ругин і Друзь, які приїхали до нас, щоби бильше запізнати українську громадянство з надходячих проявів національними виборами. Були обі покликані до слова, та своїми рїчевими промовами вповні задоволили присутніх. Сі промови заслуговують на велику увагу, які вовсїм не вигадали на політичні, а були приготовлені до свята зим.

Свято зайвечено національним гимном. В той час можна було почути, як то зі сцени з кілька-десятьох молоденьких грудей розносився спів „Ще не вмерла Україна".

Не одним присутнім відоотилась з радости слова батьки на свої нашу українську молодь, та чуючи, як гарно вона визиувалась зі своїх точок. Я і сам встановився над тим, що ще до недавна можна було почути ноголі посьоюки про нашу молодь, що вона асимілюється, аж тут переконався, що як в нас буде зрозумїння справи, то асимілїція нам зовсім не буде загрожувати.

Коли ми пригляднемось сій щирій праці наших учителїв та поступові нашої молоді, то побачимо, що не маємо чого асимілїції страхатися. Правда, що час від часу тепер можна почути про деякі одиниці, що так як та заблудила вівця вдуть до чужої комори, одним так довго між чужими не затримуються і знову повертають до своїх.

Бежить я, що й наша молодь буде заколїнна сим спільним святом. А коли й до них завернеся, чи вони не бильшими ще так колись спільно відсвятувати будь яке свято, то всї рад на се вгодлився.

Я від себе скажу, що таві спільні виступи голосно з молодою є дуже корисні. В таких виступах українська молодь одної школи має нагоду стрічатися з молодою в другої школи, пригляатися їхньому житгю, та в більшим запасом говорити до народньої ноші, щоби не вдивитись по вазі других. А коли найголовнїше, то при помочі таких спільних виступів в пітку молодь подружиться любов та пошану до свого рідного, та дасться їм змогу розвивати свої здібности.

Присутній.

СВЯТО „ДЕНЬ МАТЕРІ".

(Айтуна, Саск.)

Дуже величаво відсвятували православні Українці в Айтуні, Саск. свято День Матері дня 17 травня. Перший раз мали нагоду переконатись сьої: і не свої, що ми годні щось путнього зробити, що є в нас відповідні сили та здібности (в нас і наших дїтях) та що едністю і щирою працею можемо творити великі дїла. Того дня в рана відбулося Богослужіння в українській православній церкві, а також молитва за українських матерей і многолїтствіе.

По полудни від другої годинн до третої, тревала перекуска- яку приготовило Сестрицтво св. Ольги в міській тали.

Відтак відбулося величавий концерт з слідуючою програмою.

1) Вступне слово — пані Ева Кусий.

2) Хор — Ой вербо, вербо.

3) Деклямація, В день Свята Матері — пивна М. Коваль.

4) Хор — Через балку.

5) Деклямація, Моїй Матері — Іван Коваль.

6) Дует. Для тебе мамо — Катерина Коваль, Ольга Батраков.

7) Відчит в нагоди свята — пані П. Сенцишок.

8) Деклямація, В свято Матері — Катерина Коваль.

9) Подвійний дует, Що я люблю — Оля Кітела. Надя Кітела, С. Спільчак- М. Іваницїв.

10) Хор — Вечір.

11) Деклямація, Поклін українській Матері — Ольга Кітела.

12) Хор — А вже весна, а вже красна.

13) Деклямація, У городки — Юлія Куриво

14) Подвійний дует, Баба і куртина — Оля Кітела, Надя Кітела, С. Спільчак, М. Іваницїв.

15) Відчит, Обовязки укр. Матері — свящ. І. Кусий

16) Укр. пісня. (Етюд) пізна ич Евхольог Бурмистр.

17) Деклямація. Чого учить мене мама? — М. Ригус.

18) Хор — Ой у полі верба.

19) Деклямація, Рідна мамо — Надя Котека.

20) Хор — Ткав козак за Дунай.

21) Деклямація — Заспівайте — Оля Батраков.

22) Хор — Молитва- за укр. мартерій — Боже Творче

23) Кінцеве слово, свящ. І. Кусий і многолїтствіе укр. матерям.

24) Ще не вмерла Україна і Гімн сейв ва Кінг.

Всї концертові точки були виконані знамєнито під управою і вірі гентурою свящ. І. Кусого. Лекотрі хорові пісні відспівано на гірких жаданнє публики два рази. Що най важнїйше, се були відчити. Пані Ларисевіїв Синицюк надзвичайно добре говорила на тему свята.

Відчит свящ. І. Кусого достатньо всїх инакше хвалити про роботу укр грекго-православного священика, заставив думати всїх укр. матерій, про обовязки української матері Слова свящ. І. Кусого зворушили не одного і остануть довго в памяти.

З великою приємністю хочемо прилюдно поблагодарити нашому парохови о. Кусому за його щиру працю в нашій громаді. З його приходом до нас, наших парохів відживляється вірою в кращу будучність.

Дякуємо також всїм тим, що брали участь в співі і тим, що возили автами співаків на проби співу

Комітет укр. грекго-право. церкви в Айтуні. Саск.

ХРАМ УКРАЇНСЬКОЇ ПРАВОСЛАВНОЇ ЦЕРКВИ СВ. ЮРІЯ.

(Двайфін, Ман.)

Дня 13 травня, відбувося перше храмове врочисте свято в сїм місточку вїзничої Манітоби. Кажу перше тому, бо хотяй громада в Давфіні зорганізувалася вже шість років тому, то се свято відбувося в новозбудованій церкві- котра поставлена під пл. св. Юрія Побідоносця. А що як ми нині маємо свою святиню, маємо де вітчися те ще в з других громад авторити до себе вірних, щоб спільно помолитися Богові і піклуватися себе духово, за се нас належиться найбільше признання, нашому бувшому пароховї Всеч о. Гринїві, як також й тим громадам сього округа, котрі своїми жертвами причинилися до сього.

В суботу вечором со. Савчук і Запарнюки відправили Вєлечпе. Слїдуючого дня, т. є в неділю рано в 9 годині почалася Рання Відправа (Утреня) а точно пів до одинадцятої, почалась торжественна Служба Божа, котру служив Митрофорний Прот. о. Савчук- в асистї місце; його пароха о. П. Запарнюка.

Службу Божу співав хор з Косова. під проводом учителя п. Лазарука

Проповідь відповідну до свята говорив отець мітрат. Погода в той день була сприятлива, а се дало нагоду прибути гостям з подальших околиць, як в Роблїку, Шелвінгу, Шортдейл, Косова і т. Церква була переповнена вірними. Всї в найбільший повазі. в всякім обличчаю кольорів. по священик в церкві провять Службу Божу, а молодь сидить на лавах та покупне

По водосвятю і обході церкви, всї учесники свята удалися до Народного Дому на обід. Часне жіноцтво заставило столи богатими стравами, щоби накормити гостей Обід розпочався молитвою, котру проніс і справи побагословили Преподобний о. С. В. Савчук. Господарем обіду був п. П. Ковтун

В часі обіду місцевий Студентський Кружок і СУМК дали пару мужчих виступів, а також молодеча організація СУМК з Ешлєнд в числі 24 осіб, відспівала хором 4 прегарних пісні, п. Іван Бурак відекламував „Чому тобі Україно".

Описав слідуваи промови. Першим промовцем був голова церковної громади, п. А. Івачевський, котрий в короткі перервах історію української громади від початку аж до тепер.

До властивших промовців треба зачислити також місцевого склепаря п. Ковтуна, адвоката Ваврииюка, др. Потоцького, учителя п. Лазаруха з Косова, адвоката Із. Соломона та о. Петра Запарнюка.

Про теми промов кождого бесідника з осібна не буду розводитися тому, що кожда з тих промов, дописав коротша, була відмінна вмістом; одна від другої цікавіша та поучаюча, а всї промови заглиблено були ниголошені на теми церковно-релігійні, моральні, національні, просвітні та політично-економічні

Найзамічнійшою була промова дорогого гостя, голови Комісторії Української Православної Церкви в Канаді, о. мітрата Савчука. Отець Савчук в своїй одноголинній промові так широко сягнувів до себе, що не одно боялося повторюватися, щоби не пропустити ані одного слова дорогого бесідника

Дорогий гість говорив про розвій і зріст Української Православної Церкви в Канаді як також та про пожадані громади. Згадав, що Українська Грекго-Православна Церква в Канаді є єго процентово українська тому- що вона митрополит, наш пресвященний єпископ Іоанн Теодорович, наші чесні консисторії, і священики є всї щирі й свідомі Українці, як рівнож всї вірні становлять як найсвідомійший елемент у українського загалу в Канаді. Згадав дорогий гість також про самостійні, національні, моральні і молодечі організації, про любов до себе самих і про кооперацію і сказав, що український нарід не сміє оглядатися на чужу поміч. але мусить твердо вірити в свої власні сили, бо лише той нарід є цікавий і спасений, котрий власними силами будує своє життя.

Отже Українці повинні раз на все скинути з своїх плечей чуже поняжання- не йти до ворога кунувати, не давати бі свій гіркі запрокляті гріш, бо вони той гріш повертають на кнут і кайдани для нас самих. Ми маємо вікопічних ворогів, котрі вєбни можливими способами і на всяку міру хотять нас знищити, щоби і слїду по нас не стало. Ми отже мусимо відповідно боротися проти них.

При кінці своєї промови о. мітрат Савчук дав заклик до молоді й до всього українського загалу в Канаді, щоби всї як одек горнулися до своїх церковних і національних організацій, щоб витворювати між собою кружку любов і кооперацію та братерську єдність а перейшо час коли змогомо вільними устами кликнути грізко: Вже Воскресла Україна!

Присутні грізкими оплесками щиро подякували дорогому промовцеві за його слово

Кінцеве слово забрав Всечесний о. Запарнюк, дякуючи всїм присутним гостям за так численну участь в святі, а також честному сестрицтву української православної парафії за богатий обід. Я вірю, що всї учасники того дня винесли якнайкраще вражіння так з Богослуження, як і з програми в Народнім Домі

На закінчення відспівали всї „Ще не вмерла Україна" і „Гаї сяйв ва Кінг" і в повнім задоволенню. з го-

дині сеній вечорок розійдеться домів.

Ось так відбувся в Данфові празник св. Юрія.

Іван Д-ч.

УРЯДОВІ ПОВІДОМЛЕННЯ.

Отсим подається до відома всіх заінтересованих, що Всеч. о. Н. Богатирець стає приділеним на деякий час місіонером відторгнітського округа і замешкує в Оушаві, Онт. від числом 280 Аллія ст. Церкві Української Православної Церкви згаданого округа повинні звертатися до нього в справі духовної обслуги та взагалі в церковних справах.

2.

Подається до відома громадам і поодиноким вірним Української Православної Церкви в окрузі Канора, Сиск., що Всеч. о. Д. Жерстюк вибрав на пару тижнів з Канора й тому вірні повинні казатися в справах духовної обслуги до Всеч. о. П. Мальчука, який мешкає в Йорктон Сиск. від числом 207 Myrtle Ave.

КОНСИСТОРІЯ УКРАЇНСЬКОЇ ГРЕКО-ПРАВОСЛАВНОЇ ЦЕРКВИ В КАНАДІ.

Прот. С. В. Савчук, голова.

ПРИЇЗД АРХИЄПИСКОПА ІОАННА ТЕОДОРОВИЧА ДО КАНАДИ.

Високопреосвященний Архиєпископ Іоанн Теодорович прибуде до Канади, в цілях відвідин церковних громад, з початком місяця липня.

Всячесні отці Пароxи та церковні громади, які приготовляються negoтувати в себе сього літа о. Владику, повинні повідомити про се Консисторію як найскорше. — Листи в сій справі треба висилати на руки голови Консисторії, о. С. В. Савчука, адресуючи їх як слідує:

Rev. S. W. Sawchuk
479 Andrews St., Winnipeg, Man.

ВІДВІДИНИ о. С. В. САВЧУКА.

Подається до відома всіх заінтересованих, що прот. С. В. Савчук адміністратор Української Православної Церкви в Канаді, відвідає в цілях адміністраційних і місійних такі громади:

1. Липня — неділя — Menzi, Man.
7. Липня — субота, Різдво Івана Предтечі — Громада, Сиск.
8. Липня — неділя — Брусбі, Сиск.
12. Липня — четвер — Ам. Петра й Павла — Салоп Крік, Сиск. Посвячення угольного каменя нової церкви.
15. Липня — неділя — Кримор, Сиск. — Посвячення хрестів.

КОНСИСТОРІЯ УКРАЇНСЬКОЇ ГРЕКО-ПРАВОСЛАВНОЇ ЦЕРКВИ В КАНАДІ.

479 Andrews St., Winnipeg.

ПРИГОТОВЛЯЙТЕСЯ ДО МІСІЇ.

Отсим подається до загального відома, що в днях 11 і 12 липня 1934, в Українській Греко-Православній Церкви Пресвятої Трійці в Канорі, Сиск., відбудеться місія, до участи в якій запрошується також нова маторайська Україна.

Програма місії буде пізнаголошена пізнійше.

Свящ. Д. Кирстюк, шерх.

ПОРЯДОК БОГОСЛУЖЕНЬ о. Ів. Личука.

Чернець.

24. Неділя — 1ст Селіфр.
Липень.
1. Неділя — Полідор Парк.
8. Неділя — Транскона.
12. Четвер — св. Петра і Павла — Тичлід, Ірвін
15. Неділя — Потреби як Трійці.
22. Неділя — Ст. Мартин.
29. Неділя — Дуфорст.
Тудаll, Man

ЮВІЛЕЙНИЙ ФОНД
УКРАЇНСЬКОЇ ГРЕКО-ПРАВОСЛАВНОЇ ЦЕРКВИ В КАНАДІ
(Подрібний виказ).

ЗАМІТКИ: 1. В поданім нижче виказі містяться жертви, які Консисторія отримала по день 31-го травня, 1934.

2. Декларації в сім списку не включені. Рішення по включенні частині внесків по цього декларацій. Вони будуть проголошені тоді, як дане декларація буде вповні сплачена.

3. В цілях лекшої контролі, виказ подається пообічно по провінціях і місцевостях.

4. Кожді хто завважить у цьому виказі якусь похибку щодо імен закупівців або та жертв, то проситься його донести про се негайно Консисторії.

ЕДМОНТОН, АЛТА.

Васьль Гевриш (зрікав ся Кисілюк.) $1.00

КЕЛГАРІ, АЛТА.

Збірка о. Т. М. Кисілюка.

Тома Харук 2.00
По 1 дол.: Йосиф Курчаба, Дмитро Боярчук, Іван Григорів, Дмитро Скибович, Михайло Данилюк, Франко Федор.
По 50ст.: Микола Дорош, Пилип Лисак.
По 25ст.: Софія Куйковська.

КАЛМАР, АЛТА.

Збірка о. Т. М. Кисілюка:

Олекса Сікора 2.00
По 1 дол.: Іван Криса, Стефан Мрик, Семен Пирч, Іван Харяш, Петро Сікора, Іван Фідович.
По 50ст.: Іван Осьмак, Василь Федорович, Іван Пирч- Лука Мудрий, Васьль Зінгель.
По 25ст.: Микола Січ. Михайло Криса, Ірина Мригляк, Ольга Мригляк.
По 10ст.: Олекса Пирш

КАРВЕЛ, АЛТА.

Ілія Германюк $3.00
Михайло Ренжевський 1.00
По 25ст.: Васьль Кецкало- Стефан Бардин, Михайло Банус. Йосиф Прощ, Олекса Пасенко, Стефан Гушин, Марія Ецкх.
По 15ст.: Настя Прощ.

ПРУТ, АЛТА.

Збірка о. Д. Ф. Стратійчука.

По 1 дол.: Васьль Калинич, Тимофій Могилюк, Касіян Скалун, Іван Ромчак, Олекса Ткачук.
По 50ст.: Віварій Юрчук.
По 50ст.: Корнило Орешський.
По 25ст.:Іван Гордей.

РЕДВЕР, АЛТА.

Збірка Григорія Кіяшського, голови місцевої церковної громади.

Іван Семанюк 25.00
По 5.00: Дмитро Вельгер, Никодим Козьмик, Стефан Сакмар. Др. Н. Д. Голубійський, Іван Рудих.
По 3 дол.: Томко Бущайло, Григорій Калиш, Стефан Бабій.
По 2 дол.: Андрей Коваль, Яким Мужик, Васьль Бобцун, Григорій Сухий, Іван Сахук.
По 1 дол.: Іван Татарин, Йосиф М. Письменний. Стефан А. Селезінка, Стефан Чорний, Григорій Возьвіський, Никола Радомський, Михайло Снігур.
По 50ст.: Яким Бойко, Михайло Чорний

РЕДВАТЕР, АЛТА.

Збірка о. Т. М. Кисілюка.

По 5 дол.: Сестринство при Укр. Прав. Церкві. Тов. Ім. Трудівського.
По 3 дол.: Жін. Тов. Ім. Ольги Кобилянської, Дмитро Попіль.
По 2.50: Петро Лукаш.
По 2 дол.: Михайло Сакал, Микола Крайній, Йосиф Пасічний. Іван Крайній, Михайло Попіль, Тома Дверничук.
По 1.50: Васьль Пасічний.
По 1 дол.: Теодор Мігун, Петро Данилович, Микола Боднарчук, Михайло Калинюк, Микола Зінгер. Дмитро Гунька, Семен Хаба, Михайло Кіяшин. Іван Войценко, Михайло Гармаш, Іван Гринчишин, Олекса Пасічний. І. Г. М., Іван Кисілюк (уч). Михайло Тихий, Теодор Хаба. Іван Прокопів, Василь Кочан, Васьль Гевриш (Едмонтон).
По 50ст.: Антон Сакал, Евгеній Лукаш, Іван Данько, Анна Данилович

По 45 ст.: Теодор Шкапа
По 25ст.: Марія Гунька.

Збірка Григорія Винничука.

Григорій Винничук 225.00
Українське Жіноче Товариство при Укр. Прав. Церкві в Сік-Коломия 25.00

ЗБІРКА О. Т. М. КИСІЛЮКА.

По 5 дол.: Василь Пасічишин, Іван Салемандик, Василь Винничук.
По 3 дол.: Василь Прилипчин.
По 2 дол.: Н. Самотюк, Іван Самотюк, Николай Харук. Василь Гевриляк, Николай Гожулин
По 1 дол.: Семен Григорій, П. Воробець, Петро Шевчук- Тимофій Воробець, Григорій Онищук, Николай Мерлюк, Олекса Винничук.

СОНДЕНС, АЛТА.

Збірка о. Т. М. Кисілюка:

Давид Мартинюк 3.00
По 1 дол.: Ілія Германюк. Васьль Володько
По 50ст.: Василь Рудяни.
По 25ст.: Василь Замілів, Павло Якимішин, Іля Савицький, Климент Бурчук.
По 15ст.: Сидір Вюничук.
По 10ст.: Юрій Мельничук.
По 5ст.: Надя Боярчук.

СУЧАВА, АЛТА.

Д. Токарун (зрікав ся т. А. Горбій) 1.00

ФАЛІС. АЛТА.

Пані Параскева Германюк (прислала о. Кисілюк) 3.95

ФЕДОРА, АЛТА.

Збірка о. Т. М. Кисілюка.

По 1 дол.: Микола Бойко, Катерина Магера- Михайло Фербей, Семен Скибка.
По 50ст.: Никола Скибка, Павло Кузик, Стефан Варварук, Андрій Варварук, Іван Пашишин, Михайло Кудик. Васьль Мойсей.
По 30 ст. Стефан Скибка.
По 25ст.: Параска Скибка, Катерина Кудик, Іван Воєвідка.

ЧИМАН, АЛТА.

Збірка о. Д. Ф. Стратійчука. Васьль Загурін і Николай Дідух.

По 4 дол.: Іван Котик (2 дол. вложив на руки о. Савчука а 2 дол. на руки о. Стратійчука).
По 2 дол.: Іван Дідух, Николай Дідух.
По 1 дол.: Михайло Стешин, Григорій Пшик, Дмитро Могиця, Петро Запотічний.
По 50ст.: Юрій Кулька.

Консисторія Української Грекo-Православної Церкви в Канаді.

479 Andrews St., Winnipeg, Man.

ДІЕЦЕЗІАЛЬНИЙ ФОНД.
АЛТА.
(Збірка о. Є. Гриценка.)

По 1 дол.: Ілія Болдирук, Василь Чоботар. Др. Настор Онищук.

ЦЕРКОВНИЙ КАЛЕНДАР НА 1934 РІК.

ЧЕРВЕНЬ.

17 Н. Нед. 3 по З. св. Д. Митроф.
18 П. См. Доротея ел. Ткр.
19 В. Еп. Висаріона, Іларіона
20 С. Мч. Теодота Анкір.
21 Ч. Мч. Теодора Страт.
22 П. Кирика крк. Аллас.
23 С См Тимофія Прус.
24 Н. 4 по Зісх. св. Д. Ап. Вартол.
25 П. Пп. Онуфрія Великого
26 В. Мч Аникити. Анастасії
27 С. Пр Єлесея, Методія патр.
28 Ч. Пр. Амоса, мч Віта.
29 П. Тихона еп. Амафун.
30 С. Мч. Мануїла, Савела.

1 Н. 5 по З. св. Д. Мч. Леонтія
2 П. † Ап. Юди, брата Господ.
3 В. М Методія Патр.
4 С. Мч Юліана Тарс.
5 Ч Єлсевія смч. Самосат.
6 П. Мч. Агрипини та шин.
7 С. Різдво Івана Предтечі
8 Н. 6- по Зісх. св. Духа. Февр.
9 П Павлда Солунь., Івана еп
10 В. Самсона странноп.
11 С. Всєр. Кирл й Іллка
12 Ч. Ап. Петра і Павла
13 П. Собор 12 Апостолів
14 С Всєр. Кульми й Лемезна
15 Н. 7 го Зісх. св. Д. Пол. рик.

24. Нед. — Ешвил.
Липень.
1 неділя — Вендал. — Відчит.
7 субота, Різдво І. Хр. — Медісейл коло п. Вінчарчук. — Храм
8 неділя, — Гадлч. — Храм
12 четвер, Петра і Павла — Робінс. — Храм.
15 неділя. — Фшіз — Відчит
22 неділя — Пекаюра — Храм
28 субота Володимира — Гілберт Плейнс. — Храм.
29 неділя — Лендер
Всіх дооколичних Українців на празник запрошується щиро

ПОРЯДОК БОГОСЛУЖЕНЬ о. А. Верещ.

24 Неділя — Сендлейк.
Липень.
1. Неділя — Мемл. Богослужіння відправить о. прот. С. В. Савчук.
7. Субота — Різдво св. Іо. Хреста тела — Шелвелл, храм
8. Неділя — Лендер.
12. Четвер — Петра і Павла. — Кобіз, храм. Дооколичних громадян запрошується прибути.
15 Неділя — Розборн.
22 Неділя — Вінета
29 Неділя — Сендлейк.
Мемлі. Ман. — Тел. 132— 4.

ПОРЯДОК БОГОСЛУЖЕНЬ о. В. Аронова.

24. Неділя — Вайта.
Липень.
1. Неділя Пембіна, Н. Д., З. Д. А.
7. Субота, св. Івана — Толстой.
8. Неділя — Сенькія.
12. Четвер, св. Петра і Павла, Гарлей
15. Неділя — Арбакна.

ЦЕРКОВНИЙ УСТАВ НА 1934 РІК.

Чернець.

24. Неділя 6 по Зісх. св. Духа: Голос 3 Утр. Єван. 4 (Лук. XXIV: 1—12); Літ Ап. Рим. VI: 18—23. Літ Мат. VII: 5—15.
Липень.
1. Неділя 5 по Зісх. св. Духа. Голос 4. Утр. Єван 5 (Лук. XXIV: 36—53). Літ. Ап. Рим. Ап. Рим. X: 1—10. Єван. Мат. VIII: 28—34 і IX: 1.
7 Субота Різдво Івана Хрестителя: Утр Єван. Лук І: 24—25. 57—68. 76і 80. Літ Ап. Рим. XIII: 11—14 і XIV: 1—4: Єван. Луки І: 1—25. 57—68. 76 і 80.
8. Неділя 6 по Зісх. св. Духа: Голос 5. Утр. Єван 6 (Лук. XXIV: 36—53); Літ. Ап. Рим. XII: 6—14. Єван. Мат. IX: 1—8.

Український Релігійний дво-тижневик в Канаді.

ВІСТНИК
THE HERALD

HERALD
ex 3404
ПРИЗ, МАН.

РІК XI. WINNIPEG, MAN., JULY 1st, 1934 ВІННІПЕГ, МАН., 1-го ЛИПНЯ, 1934. ЧИСЛО (202) 13

ПРАВОСЛАВІЄ В ГАЛИЧИНІ.

В останніх роках багато писали і пишуть про православіє в Галичині з приводу переходу деяких громад на православну віру на Лемківщині. Поглянімо, як ввається справа в дійсности.

Горячий в православному рухом на Лемківщині датується щойно по війні, від осени 1926 року, з переходом на православіє майже цілих двох сіл Тилявки і Терстяни, в коросянському повіті. Від того часу перейшло на православіє частинно або в більшости кількадесять громад. В останньому часі в 1932 р., перейшли на православіє два села — Устє Руське і Квятонь, горлицького повіту. Всіх сіх на Лемківщині з якимсь відсотком православних начислюють до 40.

„Воскресное Чтеніе", офіційний орган митрополита Дениса у Варшаві, начислює всіх громад в православними населеними у цілій Галичині вряз з Лемківщиною 55.

У Східній Галичині маємо громади православних: у Львові (зі своєю церквою і парохією, яка фігурує як єдина на цілу Галичину), в Перемишлі і в Коломиї. Крім то два чи три сільські громади. Се всі здобутки православних у Східній Галичині.

Загальний перепис населення з 1921 року начислював на просторі воєвідств львівського, тернопільського, станиславівського і краківського тільки 4.566 православних душ.

Під організаційно-правним оглядом існує в Галичині тільки одна формально кревна православна парохія у Львові (850 душ). Крім того є 6 філій, признаних урядом, а сам: Богуша, Радошина, Мшана, Чорне, Ходилне і Вошниця — всі на Лемківщині та 18 станиць, непризнаних урядом. Церков і каплиць мають православні в цілій Галичині 23, крім того 3 каплиці в домах приватних. Сіх, в яких є менше чи більше сказівість праві славних, а в яких нема церкви, є до 20.

ПРОТИЖИДІВСЬКА БУЧА НА ВІДПУСТІ.

В Томачнику, пов. Коломия, відбувся 28 травня відпуст, на який прибуло богато народу з околиці. Коли після богослужения народ розходився, розійшлася вістка про негідний виступ одного з жидівських торговців, що розташувалися в будках біля церкви. Спровокований народ кинувся на будки і знищив жидівський крам.

КАМПАНІЯ ЗА ЗБІРКОЮ ЮВІЛЕЙНОГО ФОНДУ.

З технічних причин звідомлення про хід Кампанії за збірною Ювілейного Фонду відложується до слідуючого числа.

КОНСИСТОРІЯ УКРАЇНСЬКОЇ ГРЕКО-ПРАВОСЛАВНОЇ ЦЕРКВИ В КАНАДІ.

ЦЕРКОВНИЙ ЗЇЗД В АЛБЕРТІ.

Отсим повідомляється всіх заінтересованих, що в Альберті сидикається

ПРОВІНЦІАЛЬНИЙ ЗЇЗД УКРАЇНСЬКОЇ ГРЕКО-ПРАВОСЛАВНОЇ ЦЕРКВИ В КАНАДІ,

який відбудеться в місточку СМОКІ ЛЕЙК, І АЛБЕРТА,

В ДНЯХ 3 І 6 СЕРПНЯ, с. р.

І в якім візьмуть участь Високопреосвященний Архиєпископ Іоанн Теодорович, прот. С. В. Савчук, голова Консисторії, альбертійські священики і представники українських православних громад в Альберті. На зїзд також запрошуються гостей, але право голосу у власних справах будуть мати тільки представники громад і священики.

Кожда громада має право вислати на зїзд трох представників.

Успіх зїзду буде залежати у великій мірі від числа його учасників, а головно від того, кількох громад буде на ньому зарепрезентованих, отже проситься всі громади обовязково вислати своїх репрезентантів. Крім сього проситься гості вірних, щоби громадно їхали на зїзд, як гості.

Місцевий Комітет постарається про приміщення для всіх делегатів і священників.

Зїзд почнеться в неділю рано, 5 серпня, архиєрейською Службою Божою, яку відправить о. Владика Іоанн, при асисті духовенства в місцевій церкві, в 9 годині рано, а наради зїзду почнуться того дня по полудні.

Всячесні Отці Духовні і Заряди церковних громад повинні долягнути, щоби їх громади вибрали своїх делегатів на зїзд як найскорше та щоби їх члени поїхали на зїзд як найчисленнійше.

Дано в Вінніпегу, дня 1-го липня, Р. Б. 1934.

КОНСИСТОРІЯ УКРАЇНСЬКОЇ ГРЕКО-ПРАВОСЛАВНОЇ ЦЕРКВИ В КАНАДІ.
Прот. С. В. Савчук, голова.

ЗНАЙШЛИ СТАРОВИННІ КНИГИ В ХАРКОВІ.

При переглядї книжок у харківській Королєнковій Бібліотеці знайшли кілька винятковинних книг великої вартости. Між ними є Острівська Біблія з 1584 року, одна з перших книг, друкованих на Україні, далі всі Максиміанові твори в 1500 р., твори Петрарки з 1538 р., люксусове виданнє Аристотеля з трецькій мові та латинській мові з 1590 р. й инші.

НЕ МОЖНА ВИСТАВЛЯТИ ТЕРНОВ[illegible]

По селах сокальського повіту відмічувано на Зелені Свята стрілецькі могилки. Стрілецтво видало наказ, що не можна на тих могилках кадити тернових вінків, ні ніх можна їх нести в походах, бо „церковні символи церкви, а в Польщі церкви нема".

ЧЕСЬКИЙ ІНСПЕКТОР ПРОТИ УКРАЇНСЬКОЇ ПІСНІ.

В столиці Підкарпатя-Руси влаштовано „День дитячої культури" чеських дітей. Вся програма була чеська. Та одному учителеві пригадалося, що се українська земля. І він навчив дітей співати одну українську пісню, а се „Реве та стогне Дніпр широкий". Та чеська інспекторка зчеркнула ту пісню. Сей малий факт розкриває ясно, що на Підкарпатю панує сильний чеський шовінізм.

НОВА ЖИДІВСЬКА РЕСПУБЛІКА.

Новоутворена московським урядом жидівська автономічна республіка в Біробіджані матиме власну 7-тисячну армію, власну валюту й власні почтові значки.

ВЕЛИЧАВЕ СВЯТО МОЛОДІ „РІДНОЇ ШКОЛИ".

Понад 12,000 осіб оглядали вправи молоді на Святі Молоді „Рідної Школи". До одних тільки гуртових комбінованих вправ стануло 1,200 молоді. Було се в неділю, 10 червня, у Львові, на площі „Сокола Батька".

На свято приїхали делегати рідно-шкільної молоді зі Станиславова, Стрия, Рогатина, Лаґодова і Кремінця. Почалися вправи. Під звуки оркестри дівчата ілюстрували граціозними рухами молитву „Боже великий, единий". Потім виступили малесенькі діти, причепурені в народні костюми та широкі капелюхи у формі соняшників. Виконували забави під такт оркестри. Між ними були теж селянські діти з Лаґодова — разом виступало 400. Сю точку програми публіка найголоснійшими оплесками. Потім ви ступили 1,200 дівчат в червоними стяжками і хлопці з топірцями в руках. Було се якесь. де спочатку, бо вкесь майдан був укритий сотнями барв від народних костюмів. Свято закінчилося в ній найкращому настрою.

ЧЕДОЛЯ ШКІЛ НА РАДЯНСЬКІЙ УКРАЇНІ.

Одна французька дописує в паризькій газеті кущу, в сільських школах у Совітському Союзі. Пише про голодних дітей у школах і про занедбані, запущені шкільні будинки. Нема сумніву, що становище на Україні найгірше, бодяк Україна найбільше перетерпіла в голодневі в минулих кількох роках.

АРХИЄРЕЙСЬКІ ВІЗИТАЦІЇ.

Архиєрейські візитації Високопреосвященного Архиєпископа Іоанна Теодоровича відбудуться в такім порядку:

15 липня, неділя — Вейс, Алта.
22 липня, неділя — Редвей, Алта.
29 липня, неділя — Гемпден, Алта.
5 серпня, неділя — Смокі Лейк, Алта.
12 серпня, неділя — Гемлин, Алта.

Громади, які бажають візитації в себе о. Владику, повинні негайно повідомити про се Консисторію.

Консисторія Української Грекo-Православної Церкви в Канаді.
Прот. С. В. Савчук, голова.

УКРАЇНСЬКА ПІСНЯ

ТА ЇЇ РОЛЯ В ІСТОРІЇ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДУ.

(Дальше).

Українські думи і співи бандуристів визвалюють польські письменники XVI століття. Наприклад, Папроцький пише, що козаки вславилась за його часів „стрільбою, піснями й грою на кобзі". В XVII-XVIII століттях польські вельможі держали на своїх дворах щонайкращих українських бандуристів.

Любили слухати українських пісень і московські ведьможі XVIII ст., як Потьомкін, Наришкіні і инші. При Київському губернаторі жив бандурист Ригальський. Бандуриста-співця Гриця Любистка взяла на свій двір царівна Єлисавета Петровна, а коли він у 1731 році від неї втік на Україну, дуже за ним затужила, і дотк ходили по цілій Росії царські укази, доки українського співця бандуриста під каравудом не привезли на царський двір; а двадцять років після того — скромного співця українця старого бандуриста Грицька Любистка перевернули в російського дворянина й надали йому такий звучний титул: „Дворяна ея Императорскаго величества специальной музыкі тенористъ і россійскій дворянинъ". При царському дворі бандурист Любистоκ співав виключно українські думи і пісні.

Українські бандуристи й кобзарі були в особно великій пошані при царському дворі: адже сам граф Олексій Григорович Розумовський був колись простим придворним бандуристом.

Навіть цар Петро І мав у себе при дворі простих козаків-бандуристів, которі співали свої думи на царських курятагах. Так само цариця Праскова Іванівна і княжна Кєркасьна мали у себе дома українських бандуристів.

З Українців складалися здебільша царські придворні хори, капелі, в в Глухові на Україні була навіть окрема музична школа для підготовування співців для Петербурга.

З кінцем XVII і початком XVIII, а особливо наприкінці XVIII віку українські пісні почали входити в рядні московські збірки, видання та співаники.

Не можна обминути тут ще й фактy впливу українських національних мельодій на творчість чужих видатніших композиторів, а вокрем російських. Так наприклад, Глінка, загармонізував українські пісні: „Гуде вітер вельми в полі", „Не шумі, соловейко"; Серов („Ой, послухайте, ой, лозіданьте" та „Максим козак-Залізняк"); Мусоргський в його недокінченою оперою „Сорочинський ярмарок"; Петро Сомальський, автор історичних опер на українські сюжети та инші.

Українські народні пісні богатством поетичного змісту й чарівною красою мельодії привласлювали до себе всіх музик-композиторів, як своїх, так і чужих, які цілими запашними букетами повбирали їх в широких українських степів, повставляли у свої музичні цвіточники.

Року 1819 князь Цертелев видав перший збірник українських історичних пісень, а далі 1827 року збірник народних пісень видав М. Максимович, потім Срезневський, Метлинський, Костомарів, Куліш, Антонович, Драгоманів, Роздольський, Шухевич, Плосайкевич, Сенчик і богато инших.

Цілий культурний світ, а особливо музичний, знає про існування українських народніх пісні, і сей світ видав справедливий присуд української пісні, возвеличивши її до найвищого ступня поміж піснями инших славянських народів.

Українська пісня облітала цілий світ і як красуня-чарівниця, покорила серця народів у всіх державах Західньої Европи та Америки, коли мандрувала в українською капелею Олександра Кошиця.

Українська народня пісня укороновувала ореолем вічної слави наших гетьманів.

Вона виконасала всіх наших поетів і композиторів.

Вона скупала в своїх звуках і спровила своїми пелюшками нашу славну Лесю Українку.

Вона торкала по струнах можновладної музики Великого Пушкіна.

Вона шептала свою ласкавку мйлодію Шопенові й Моніушкові та иншим польським композиторам.

Вона дала Миколу Гоголя і живо відзивається в творах Короленка та инших чужих поетів і письменників.

Український нарід вливав у свої пісні свою короткy радість і долге горе. Життя Шуцка у ній забуття-поэзія. Життя не міг без неї і доказував у ній чарівну силу. Сесь кобзар „струни торкає, гре, співає, піснею жалібно серце у царя вимає; цар турецький жорстокое серце має, а з тії пісні словами добрими заплакав". Так співається в одній історичній українській пісні.

Не розуміли української пісні ті, що слухали її тільки для приємності, а инародовлене міщанство і шляхту, вплесне, тих, що погубили свої національні паспорти, немило вражала „мужицька" мова навіть у чарівній пісні. Рідне слово стоїло в погорді за дверима, а в панських сальонах гомоніла мова московська, французська, німецька та чуже мосєнська бідненька пісня.

Щоб мати більше менш повне закінчення про історичний розвиток української народної пісні, подивимось, — на періоди історичного формування перемін української народня пісня у себе дома в глибині народньої творчости.

Студіюючи форми народньої пісенної творчости, що утворилася протягом віків культурно-історичного життя українського народу, ми не можемо не помітити виразного поділення їх на окремі групи, приналежні до того чи иншого періоду в історії української музики, в залежности від тих типових пісенних форм, що домінують у той чи инший час.

1) Отже, — Перша доба, передхристіянська, що повстала, як культ поганський, що відзначає потяг людини до змагання з божеством, коли все життя людини проходило в безпосередній залежности від сил природи та її осередка — Сонця, — ся перша доба дала нам величезну кількість обрядових пісень.

Колядки, щедрівки, гаївки, веснянки, купальські й трійські пісні, і врешті пісні весільні, обжинкові та похоронні голосіння" — от ті форми пісенної української народньої творчости, які дерев важно бачимо ми в той період, в ту добу, що передхристіянську поганську добу.

Як і у всіх народів, обрядова пісня виявляє найбільше чисту, недоторкану, незіпсовану стороннім нашаруванням форму творчого народнього духу.

Усі пісні цієї групи відзначаються більш-менш простим складом мельодії, чистим діятонізмом її, простою двохголосною або трьохголосною формою вірша, нижчим почуттям тональности, як результатом того, що в ній мамає певної сталої тоніки.

Се все наближає українські народні мельодії до старовинно-грецьких ладів. Але всі ці народні пісні української кають свою рідну оригінальну основу музичного побудования.

Тому такі дорогі нам ці пісні, що від них пахощами глибокої давнини, тому найбільш цікаві доки для фахових музики, що розкривають йому очі на той первотвір, від якого починався він свою дослідження по історії народньої музичної творчости.

Розглядаючи окремі види української обрядової пісні, найбільш ранніми з них повинні ми визнати ті, що безпосередньо повстали, як наслідок стосунків людини з природою, то весняні.

З заведенням християнства обрядом пісенна творчість українського народу набирає иншого вигляду, збогатившись на нові теми, навіяні впливами Візантії, а разом з тим втрачає вона і дещо зі своєї архаїчности.

Діятонізм не проваджується ретельно, межі мельодійного малюнку пошнюються, ритмічна будова пісні ускладнюється. Давні старовинно-грецькі звукоради обрядової пісні поволі переважаються на так звані церковні лади.

Десь прибливно в перші віки по запровадженню християнства починає виникати ціла нова форма пісенної творчости народньої, форма релігійної пісні, так звані канти, псальми та инші.

(Дожінчення буде).

ЧИТАЙТЕ І ДУМАЙТЕ!

Святий Іван Золотоустий, великий учитель православної Церкви, проповідував до народу так: — „Знаю, що ви часто і громадно приходите до дому Божого слухати слова Божого. Однак завважую, що не щиро слухаєте ви декотрі се слово Боже, бо в життю своїм не поправляєтесь. Ти, заладний чоловіче, що приїздячтся тобі сі проповіді, коли ти не хочеш повернути ближньому твому не справедливо загарбане майно?

Ти, розпустнику, слухаєш і півнаєш страшну злобу твого гріха, котрим себе вбиваєш і других до упадку приводиш — чому не кається і не станеш жити чесно, морально?

Ти, пяниче, що тобі в того, що пізнаєш своє огидне життя, що завіжаєш і забуваєш, що ти сотворений на образ і подобу Божу!

Так научав св. Іван Золотоустий перед півтора тисячі роками. І тепер так самісінький, що відзначає потяг людини до змагання з божеством, коли все життя людини проходило в безпосередній залежности від сил природи та її осередка — Сонця, — ся перша доба дала нам величезну кількість обрядових пісень.

Колядки, щедрівки, гаївки, веснянки, купальські й трійські пісні, і врешті пісні весільні, обжинкові та похоронні голосіння" — от ті форми пісенної української народньої творчости, які дерев важно бачимо ми в той період, в ту добу, що передхристіянську поганську добу.

Як і у всіх народів, обрядова пісня виявляє найбільше чисту, недоторкану, незіпсовану стороннім нашаруванням форму творчого народнього духу.

Усі пісні цієї групи відзначаються більш-менш простим складом мельодії, чистим діятонізмом її, простою двохголосною або трьохголосною формою

ТРИ ВЕЛИКІ ЛІКАРІ.

Славний лікар Ду Мулін, вимовляючи сказав до лікарів, які окружали його ліжко:

— Панове, я лишаю по собі троє великих лікарів.

Присутні лікарі, думаючи, що він називе котрихсь трох з них, приступили ближче, щоби почути їх імена. Яке-ж було їх здивування, коли почули:

— Так, три лікарі, якими є вода, рухання й діета. Кодиб люде більше здавалися до них, то менше хорувалиб.

СМЕРТЬ АРХИЕПИСКОПА МАКАРІЯ.

(Дожінчення).

Описав запропонувавши Владиці дати письмену відповідь не такі питання: 1) Як відноситься він на стан Церкви в СССР? 2) Яке майбутнє чекає Церкву в СССР? 3) Чи хотів би він, щоб усунено совітську владу?

На перше питання він відповів, що стан Церкви він уважав тяжким, але одночасно дивиться на се, як на пробу, якy послав Бог у Своїй милости. Майбутня Церкви уявлялося йому в розжевих барвах, після очищення в мучеництві, як то було в перших віках християнства. Щож до усунення совітської влади, то він відповів, що можуть Бога, щоб простив її представникам їхні гріхи та заочини, щоб вмягчив їх серця й напутив їх, щоб добровільно й без кровопролиття відійшли від влади.

На сьому закінчено перший допит і Владику повернули до камери. Перші пів години увязнення покрилися в осадженим звичайного режиму. Владиці дозволялося кожного вівтірка діставати з волі харчеві та бідничкі передачі, раз на тиждень обходив камери фершал, який, що правда, про медицину мав дуже таки далеченьку уяву, одмаже, все-ж задоволняв проханна про ті чи инші ліки. Владика діставав подостатком усякі передачі, бо його дуже шанувало й любило населення. Одначе, опріч змини білизни, шматка мила й кількох сухарів, все не залишав для себе нічого, а решту віддавав на камеру. Навіть виключно виключно пайкою, що складалася з 300 грамів чорного хліба, двох чайних ложочок цукру, тарілки юшки з рибячих кісток та тарілки пшоняної чи перлової каші, старався він поділити з увязненими. Очівчно немічний, увесь час хворіючи на молудок, він завжди був бадьорий духом і завжди веселий.

Виснажене многомісячне перебування в одній і тій самій камері, без прогулянок, без книжок, без ставлення на допити в слідчого, — він все те зносив спокійно й стримано. Істерично поводився робітник, який-то буйно гнівав владу богохульною лайкою, то впадав на цілі дні в плаксивий одчай. „Шпана" била його без жалю, коли засипав Владика, обвчно ватнувши йому рота, щоб — чому не кається і не станеш жити чесно, морально?

Ти, пяниче, що тобі в того, що пізнаєш своє огидне життя, що завіжаєш і забуваєш, що ти сотворений на образ і подобу Божу!

Так научав св. Іван Золотоустий перед півтора тисячі роками. І тепер так самісінький, що відзначає потяг людини до змагання з божеством, коли все життя людини проходило в безпосередній залежности від сил природи та її осередка — Сонця, — ся перша доба дала нам величезну кількість обрядових пісень.

Колядки, щедрівки, гаївки, веснянки, купальські й трійські пісні, і врешті пісні весільні, обжинкові та похоронні голосіння" — от ті форми пісенної української народньої творчости, які дерев важно бачимо ми в той період, в ту добу, що передхристіянську поганську добу.

Як і у всіх народів, обрядова пісня виявляє найбільше чисту, недоторкану, незіпсовану стороннім нашаруванням форму творчого народнього духу.

Усі пісні цієї групи відзначаються більш-менш простим складом мельодії, чистим діятонізмом її, простою двохголосною або трьохголосною формою

До попередньої камери Владики вже не повернули. Його вимнули до сепаратки в новозбудованій другій внутрішній вязниці ОГПУ.

Починалося літо, надходила уже травень. Вязнини стіни, виведені в землі, розмокли, покрилися вогкістю та пліснею й видавали тяжкий опар. Білі вапняні смуги спливали на підлогу. В той час у всіх вязниці раптом забороняли передачі з волі для увязнених, позбавляючи їх в сей спосіб біля та мила, не згадуючи вже про харчеві продукти. Богато, якщо не більшість вязнів, лишалася тільки з однією зміною білизни. Фершальський догляд, язвицю, обслугу, та фризіра — також припинили. Такий режим тривав від травня до серпня. Літо було горяче й здушливе. До одної камери, в якій кілька днів перебував Владика да-одинці, ще пять душ переселенців-Українців.

В камері повстав стиск, що лягти одночасно усім не вистарчало місця. Поміж стіни стало смердяче від „матерників", вогких стін та купи брудних тіл; про вентиляцію не було мови. Не вистарчало води, якої видавали по дві кружки денно. Від виснаження, спраги, задушливої спеки та недостачі свіжого повітря, увязнені стратили сили не лише для руху, але й для мови. Цілими днями сиділи вони на підлозі, притулившися до стіни та відчиняли роти мов риба, викинута на беріг. Близна від довгого ужимання та бруду зотліла, та перемінялася в чорне лахміття. Всі обросли волосєм, як дикуни. Вощі покрили тіло, та відалися попід шкіру. Та чого доброго, ще гірше докучали цілі полчища бліх. По стінах вроялодилися жирні білі хробаки. Скоро почався гнилець, почали випадати вуби, руки й ноги стали задухати й покриватися червоносинями плямами.

В одного з хорих на гнилець Українців, відкрилися старі рани в великої ще війни, і він помер у страшних муках, даремно благаючи прислати лікаря.

Сторожа прибрала трупа лише через добу. На його місце прислали в слідчої камери 19-літнього парубка, як виявилося потім, — сина того померлого. Вістку про батькову смерть він прийняв байдужо.

Владика лежав на підлозі під ліжком. Він майже не дотикався до їжі, але весь час мав спрагу. Та ні в кого не вистарчало сил, щоб відмовитися для нього від своєї пайки води. Він так оздне, що хоч був весь покритий пасовинами, не в стані був з ними боротися. Хробаки пазвували у нього по бороді, забирались до уст, носа, та вух — як поки їх не витягнув хтось із вязнів. Часами Владика непритомнів, і тоді голосно викрикував щось по латині. В часі притомности пошепки молився.

На допит ніякого не брали.

Що дня сторожа приносила пайку поживи, ставила на підлогу і знову замикала двері, не заговорюючи, ані відповідаючи. Так минали дні за днями, ночі за ночами. Одного разу до камери ввели заслання єпископа Т., що тільки-що прибув із Соловок, де відсидів пять літ. Се був високий на зріст, сухітничого виглядy аскет. Він висповідав умираючого Архіеп. Макарія. Через кілька днів потім єпископа Т. викликали до слідчого. „Бачили Іжне Преосвященство?— от-так і тебе буду гнобити", заявив йому слідчий. Єпископ Т. мужньо відмовився відповідати на запитання слідчого до того часу, доки Владику Макарія не переведуть до лікарні. Смерть Макарієву передрішила, очевидно, колегія. Наречиш той здохріє на червінку, на яку завразився один з Українців. Протягом кількох днів лежав Владика, робячи під себе кровю. Його не брали в камеру, не дивлячися на благання вязнів. Лише після довгої безтямности його відвезли до лікарні при Йілській вязниці.

Там на другий день на хвилину о-притомнівши, він скрестав руки на грудях і віддав Богові душу.

Вістка про смерть Архиепископа Макарія дійшла до міста через медичний персонал лікарні того-ж таки дня.

Духовество звернулося до ОГПУ в проханням про видачу тіла для похорони. Відмовлено. Тоді подали телеграму до центру, республиканському прокуророві Катаніні, яка одначе, лишилася без відповіди. Раником голе архиєпископське тіло винесли козобними в вязниці й закопали на цвинтарі. Лиш жінки чатували біля вязниці в простенькім місце, де закопано тіло.

Для вязнів, яких нищив гнилець та червівка, смерть Владики була спасінням. Знову дозволено передачі з волі, відновлено рядовину допомогу й, навіть, заведено проходи.

А в єдиній церкві, що ще залишилася в місті, відбувалося позвочне відспівання похоронної відправи. В церкві було темно: електричні проводи до церков в СССР відтято, а свічок не давали. На середину церкви винесено накладний стіл. На ньому положено архиєрейскую мітру, поставлено засвічені дикирій і трикирій. Іконостас та стіни прикрашено квітами і от, хоч зі священників — заслання співає. „Приходимо відлати останне цілування". І народ приєднується до мітри Неблічних. Обличчя людей зводить судорога й сльози спливають по виснажених обличчях.

Та на сьому ще не кінець. Думка про кинуте в землю без молитов і хреста архиєпископське тіло мучила осиротіле духовенство.

Надійшла осінь. Якнісь темної дощової ночі сувоїні і стережній єромонах прийшов на цвинтар у супроводі трьох осіб, які, мов злодії оглядалися на всі боки. Вони принесли зі собою мантію, похарщем збитку труну й заступи. Рішили по християнськи почовати. Бодай останин. В пітчі відкопали вони архиєпископське тіло, майже ще не зіпсуте.

Тіло убрали в мантію, поклали до труни і з молитвою почовали.

Невеличкий, безіменний хрест із двох збитих палиць стоїть тепер із тому рідному місці, яке не має жадних прикмет могили.

(„Хліборобський Шлях") В.

НЕ ТРЕБА ДАЛЕКО ШУКАТИ.

Сказав одного разу мудрець Семека: Коли я хочу посвітитися в людській гидоти, то не потребую далеко шукати. Я можу посвітитися сам з себе.

Коли міг таке говорити про себе мудрець, то що-ж тоді сказати про нас звичайних людей?

„ДНІПРО"
Орган Української Православної Церкви в Злучених Державах,
виходить 1 і 15 кождого місяця і коштує на рік $2.00
Передплату висилати на адресу:
"DNIPRO"
1861 Germantown Ave., Philadelphia, Pa.

„ВІСТНИК"
Релігійний часопис для Українців в Канаді
Виходить 1-го і 15-го кожного місяця.
Видає Українська Православна Видавнича Спілка.
Передплата: В Канаді — $1.00 на рік.
В границях — $2.00 на рік.

THE HERALD
Published semi-monthly by the
Ukrainian Orthodox Publishing Company
Subscription per annum:
In Canada — $1.00. — Foreign — $2.00.

Адресувати: — Address:
The HERALD, Box 3094, WINNIPEG, MAN.

СОБОРНІСТЬ.

Соборність...

Тепер це слово зробилося останньо найвищого ідеалу як з національно-державного так і з церковного погляду. Одначе обмежуємо себе лише питанням про ту соборність, що лежить в основі церковного життя. Ми, православні Українці, віримо в „Соборну Церкву". Те не ми одні так віруємо. Хіба московська Церква вірить инакше? Хіба римське католицтво вірить инакше? Ось же соборність можна різно собі толкувати. Як же правдиво треба її розуміти?

Уже в сиділ назві „Церква" міститься ідея соборности. В грецькій мові, в якої перейшло до нас слово „церква", так називалися народні вібрання, куди мали право й обовязок приходити громадяни для активної участи в громадських справах. Отже Соборна Церква є лише тим, де є активна участь усього народу в церковнім житті. Найкращим для того прикладом такої соборности все буде Апостольський Собор в Єрусалимі. На тім Соборі вся Церква приймала активну участь обмірковуючи питання Антіохійської Церкви (Дїяння XV: 6-29) і „йслаи довгого обміркування (ст. 7) написали листа до Антіохії від імени „Апостолів, пресвітерів і братії (ст. 23)". Апостолів поставлено тут на першім місці завдяки їх авторітету, але соборний акт видано в імени всієї Церкви. Чому? Бо сим сьідчиться духовне обєднання вірних народу, а народ виконує розпорядження церковної влади в певній свідомости, що вони необхідні для добра Церкви. Організація церковна однаково вимагає приняности двох головних чинників: Апостолів (описав їх наступників) і церковної громади. „Як нема Церкви без єпископа, так нема єпископа без Церкви" (єп. Іларіон). На єпископах лежить обовязок давати напрямок всім церковним справам, а на громадах лежить обовязок бути дїяльними й давати так звану церковну рецепцію, т. є. активною участю подавати народню опінію, голос народу. Сей православний погляд висловлюють і Отці Церкви. Св. Кипріян Картагенський каже, що Божественний голос, виявлений в церковних постановах, виявує себе в присуді єпископів і голосі народу. Також св. Василь Великий стверджує думку, що розпорядження церковні даються лише тими, кому доручено церковне правління і підтверджуються народом.

Українська Автокефальна Православна Церква в соборна і народоправна, в якій єпископи і вірні перебувають в тих відношеннях, що їх вимагає Святе Письмо, наука св. Отців Церкви і церковні

Але так не є в Церкві римо-католицькій і московській. Римо-католицька Церква відкидає народню рецепцію (голос народу), бо вважає папу непомильним в справах віри. Але папи часто вертаються до соборного авторітету, коли їм то вигідно. З історичних таких папських соборів нагадаймо собор скликаний папою Іваном XXIII в Констанці, коли зявилось аж трох пап і необхідно було перевести церковні реформи для піднесення жалю гідного становища католицької Церкви. Знову-ж собор в Базелі, котрий на другім своїм засіданню ухвалив, що папа мусить підлягати владі собору, через що папа постарався невдовзі тов собор закрити. Все-ж Європа завжди мала більшу волю думки, ніж Московдія, а тому й почало соборности там більше виявляється на численних церковних нарадах і зїздах.

Московську Церкву недаремно кличуть „цареславієм", бо цар і його самодержавіє панували в Церкві точнісінько так, як в державі. Отже цар був головою Церкви (Основні закони російської імперії), і стояв вище її соборної влади. Була утворена ціла теорія, що „Бог посадив царів замісць Себе на престолі Своїм" (Йосиф, ігумен Волоколамський). Таке переконання й досі живе в душах Москалів. І нині московський епископат визнає нікого там Романова за „царя", а дїяльністю мястить вважає церковною (Всезагранічний Церковний Собор в Сремських Карловцях 1921 р.).

Соборність нашої Церкви тісно зучиться з народоправством, а не самодержавством, як у Москалів і римо-католиків. Наша Церква має свою славну історію, котрої останні сторінки написані кровю і життям мучеників нашої Автокефальної Церкви. Але тих нових сторінок не хотять знати вороги нашої автокефальности. В один голос з ними починають тягнути й наші власні мудрагелі, що зникли до чужої зверхности в церкві (Москва, або Варшава, вбн не Київ). Такі люди тратять всяку безсторонність, а ради своїх вигод поширюють безглуздні вигадки про „самосвятство" в нашій Церкві і таку подібну неправду. Досвід, який наша Церква в Америці і Канаді перейшла за своє існування, вчить, що лише дїйсна соборність нашої Церкви є основою успішного розвитку.

(„Дніпро") о. Г. Павловський.

З Науки Грецького Фільософа Сократа.

Сократа вважають за одного з найбільших учителів моралі. Він народився в Атенах в 469 році перед Христом. Його батько був каменяр, а мати повивальниця (акушерка). Він народився серед простого народу. Сократ навчився батьківського ремесла, служив воїном в часі війни. У віці 37 літ ми знаходимо його в рядах війська в часі Пелопонеської війни. В війні було холодно і воїни нарікали. Сократ босоніж йде по снігу і леді, щоб лише подати другим приклад, як треба ставитись в пригірством до невигод і не нарікати.

Через довгі літа після того ми не зневемо богато про життя Сократа. Далеко пізнійше ми знаходимо його в зрілому віці в Атенах. Босоногий і без покриття на голові ходить він вулицями (відсутність покриття — ознака бідности), збирає довкола себе всяких людей і вчить їх.

Сократ мав особливу відразу до дволичности, до вистановости, до того коли люде показують себе не такими, якими вони є. Своїми публичними виступами, осуженнями всіх тих, що були гіпокритами (дволичниками), що любили виставляти себе особливо в храмах, де Греки поклонялись своїм богам, Сократ скоро накликав на себе нещасть. Його обвинувачували в тому, що він не поважає національних богів і присуджали його на смерть. Згідно з присудом він мусів випити чашу з отрутою, яку йому дали. Він спокійно випив смертельну чашу і до хвилини, коли він був вже остаточно знеможений, вів бесіду з своїми учениками.

Сократ вважається батьком моральної фільософії. Про нього фільософ Платон висловлюється так: „Се був найкращий, найправедливший і найкраща чоловік зі всіх людей, яких я лише знав". Шляхотне і зрості життя Сократа, його мудра і здорова наука є благословінням для цілого людства.

Сократ виказував завжди хиби несщирости, насильства. Він був завжди на стороні покривджених, по стороні бідного народу. Його суперечки з грецькими софістами, представниками спекулятивної, обдудної фільософії часто нагадують висказування Сина Божого проти фарисеїв, представників вещерої, облудної жидівської релігійної фільософії.

Деякі вискази Сократа:

Краще змінити думку, чим бути вперти ми помилці.

Я думаю, що ті живуть найкраще, які вчаться найпильніше, як стати так добрими, як лише можливо.

Я думаю, що ті живуть найщасливіше, які почувають, що вони дещо зробили у добрі.

Ті, що забезпечують богатством свої діти, але забувають виховати їх в доброчинности, подібні до тих, що будно годують коня, але забувають нарядити його в їлді.

Чесна смерть краще, ніж бесчесне життя

Наші молитви повинні бути за пізнання нам Божої ласки взагалі, бо Бог знає найкраще, що нам потрібне.

Ніколи не треба хвалити богатого за його богатство, як поки ми не знаємо як він зуживає його.

Чим менше у нас потреб, тим ближче ми до богів. (В часі Сократа люде вірили, що є богато богів).

Дбати про мудрість, правду і поділення душі, далеко краще чим шукати грошей, гонорів та репутацій.

Змінись чим будь, се все-ж краще ніж бути без діла, лінивим.

ПОВАЖАННЯ ДЛЯ ЦИСАРЯ.

Цісар Александер Великий мав дати, за якісь там великі услуги, одному з своїх вождів війська, привілею, що він може брати з державної каси стільки грошей, скільки йому потрібно.

Одного разу сей упривілеюваний цісарем молодик згодився до сеї скарбини ці за поважною сумою грошей. Касієр збоявся виплатити таку велику суму, отже вдався зараз до цісаря за порадою. Коли Александер Великий довідався в чім річ, сказав:

— А чи ви виплатили гроші?

— Ні! — каже касієр. — Я не міг виплатити так поважної суми без вашого дозволу

Цісар задумався, а відтак сказав:

— А хіба ви сего не знаєте, що се є повагою для мене і для моєї держави, коли він жадає більшої суми?

Наука з сего така, що наша повага, наша віра в Бога є тим більша, чим більших ласк ми у Него просимо.

Гч-КП.

КВІТКИ ПРИ ДОРОЗІ

Що значить — зрікатися, або зрікатися свого права.

Кругом Кракова були ще в 16-ім віку українські села. Краків збудовано на українській землі. Таке говорить історія.

З того виходить дальше, що Українці мешкали від Кракова аж до Перемишля і Ярослава. Там нині Поляки.

Був час, що Українці мешкали й над Дунаєм, де нині румунське місто Галац. Один з українських князїв, якого дерлива сягала аж до Дунаю, збудував над Дунаєм другий Галич, який нині звуть Галацом.

Богато богатих українських родин спольщилося і вони-то передали Полякам великі простори української землі, українського ліса. Все те нині власність Поляків.

Богато нашого добра забрали в нас Москалі.

А ці гуртом забрали ще одно — величе число самого українського народу. Попереганали до себе, поясимілювали, з наших рідних братів і сестер поробили наших ворогів.

А що-ж ми на те все? Що робимо? Що кажемо? Що бодай думаємо?

Нічого! Кажемо: було колись наше, але тепер вже не наше... Бо ми „нашим" уважаємо тільки те, що держимо в руках. А відобрав хто з рук; так всякого права до забраної від нас річи зрікаємося. Инакше сказавши — ми в своє право, в свою слушність, в свої претенсї не віримо.

На таких грунті засновується наш „широ малорусський" клич: чужого не хочемо, а свого не дамо! Себто—що ви добрі люде, від нас забрали, те тримайте собі та споживайте на здоровля, але будь ласка не відбирайте ще того, що маємо...

Коротковічні наші претенсї до нашого добра!

Палестина належала колись до инших народів. Аж понад 1000 літ перед Христом прийшли до Палестини Жиди, тамошних мешканців і властителів повирізували, і самі стали властителями.

І так Палестина була в руках Жидів коло 1500 літ. В 70 р. по Христі Римляне знищили Єрусалим і почали Жидів з Палестини розганяти, а в 130 р. заборонено цїлком вступати до міста, що було збудоване на місці знищеного Єрусалиму. Від тоді жидівський нарід жив поза Палестиною коло 1800 літ заграном. Значить — 1800 літ Палестина була вже в руках инших людей, головно Арабів.

Беручи круго—то жидівський край вже 2000 літ в чужих руках.

Однакож одно незвичайно важне, а то — що Жиди на протязі тих 2000 літ ніколи не зрекалися права до Палестини. Вони ніколи не сказали, що Палестина вже не їх власністю!

В Палестині Араби орали, сіяли, пасли худобу, не бачучи кругом себе ані одного Жида, а жиди Жид дебудь на світі — в Европі, в Африці, в Австралії чи Америці кождого дня собі повторяв, що Палестина йому і він її з чужих рук відбере.

І так з покоління в покоління. Таке повторяли батько, таке повторяли його діти, внуки, правнуки, праправнуки... Для кождого з них справа Палестини була така свіжа, як колиб тую Палестину доперва вчора хтось від Жидів відобрав.

Що не кажіть, але чи може бути більша свідомість своєї історії, своєї ириди, свого права, свого інтересу? Яка безконечна витривалість в стремлінню до цїли!

Старе покоління відходило, нове приходило з тою самою незмінною постановою. Палестина була, є і завсїди буде нацією! Вона від нас насильством забрана!

От що значить — не зрікатися ніколи свого права!

А де така свідомість, там мусить бути вічне плянованя, вічна праця, щоби своє з чужих рук відобрати.

Розходячись з Палестини Жиди несли найважнїйше своє добро Церковно-Національну Культуру. Ніс її кождий Жид, кождя Жидівка, кождя жидівська родина. І жили нею з ранку до вечера, з тижня на тиждень, з покоління в покоління. Говорили ті самі молитви, читали ті самі релігійні книги, співали ті самі богослуження, святкували ті самі свята, вчилися той самої своєї історії, нагадували свої ириди і виглядали тих часів, коли жидівський нарід стане знов свобідним і заживе по своїй волі.

Кругом були инші народи, инші звичаї, инші віри — але Жидів вони не інтересували. Змінялася державна політика, падали царства, пересувалися межі держав, але в жидівськім життю воно не мало значіння. Жидівське життя йшло своїм напрямом і своїм способом незмінне.

Жиди мали свою власну політику, якої корепем завсїди була їх віра. їх церква, їх релігійно-народна культура. Таке є в них і нині.

Культура, а найперше Религія, се душа народу. З Религією, з Церквою вяжеться ціле життя людей, вся їх буденна робота.

В основі життя (коли життя має бути здоровим і сильним) мусить стояти те, що найвеличавіше, найкраще, найсвятійше — Вівтар, Церква, Религія. А вже поза ними має стояти буденна праця.

А хто буденщину в основу життя поставить, той не буде мати нічого крім буденщини.

Чи треба ще більше пояснень? Хіба сказати б ще, що в нас треба поширити релігійний світогляд, релігійний зміст (я то доси стоїть він дуже низько), а в ним поширяється і свідомість нашого права до того, що ворогі з рук нашого народу позабирали. Тоді ми побачимо в нашій історії тільки найдорожших цінностей, що в їх ім'я рало піднесемо свій прапор і підемо вперто туди, куди кличе нас наша справа.

ЖЕРТВА РОБІТНИКА.

Після шістдесять-літньої праці робітник вже йшов на відпочинок. Його товариші праці дали йому в дарунку його власний портрет і певну суму грошей. Слідуючого дня сей старенький робітник взяв ті гроші і поніс їх до священика, щоби віддати їх на місійну роботу.

— Але я думаю, що ти не повинен віддавати тих всїх грошей, — сказав священик

— Може і так, відказав старець, — але сі гроші я дістав як овечку пригнані від своїх співпрацівників; а я-ж віддаю їх Богові в доказ моєї любови до Него; Він мене не покине ніколи і подбає про мій хліб щоденний.

Пісня Почаївської Богоматері.

Пасли пастирі вівці на горі,
Вачили Божу Матір на скалі,
На тій скалі стопу зняти,
Де стояла Божа Мати,
З неї воду беруть, всім вірним (дають.

О, Пречистая Діва Маріа!
Де в Почаїві ікона Твоя,
Чуда Твої над чудами
Показала над Турками,
Бо Твоя сила всіх побідила.

З міста Збаража в Почаїв прийшли,
Много народу-християн знайшли,
І радяться не вертати,
Поки зможуть всїх дістати,
Раду складають, всі од змовляють.

В вівторок рано браму обнягли,
Тоді черцеви голову стяли,
І він її підоймає,
Перед образ приступає,
В жертву приносить, помочі (просить.

А в монастирі плачуть, ридають,
Руки підносять, хрестом падають:
Зимлуй-же ся Діво Мати,
Не дай-же нам загибати
В нещасній долі, в Турків (в неволі.

За один день бо з турецькой землі
Став в Почаєві чернець з неволі
Матір Божую благати,
Щоб схотіла розігнати
Злих бісурманів, магометанів.

Божая Мати всіх ся зжаяла
І омофором вірних покрила:
Не бійтеся, християне,
Не візьмуть вас бісурмане
У свої руки в тяжкій муці.

А Ріов Желізо із Маріезо,
Стан на воздусі, всім видимов:
Дай нам Мати поміч нижі,
Не дишай сеї святині,
Наша Царице і Владичице.

Турки-Татарове сміло ступають,
На гору стріли як дощ пускають,
І погрожують мечами,
Повно стрілів за плечами —
Та всі їх стріли назад летіли.

Кримчув на військо турецькій бухи:
Всі мя погибли, недоле наша!
Стріли назад повертають,
І нас самих убивають...
Що я такого бачу дивного.

З того ся Турки всі дивували:
Такого чуда ми не видали!
Знять небесні Боже сили...
Полки війська наступили,
Нас проганяють і убивають.

Ви, Християне! — Турок питає,
Що за Царица в горі сіяє?
З нею військо із мечами,
Поступає все за нами,
Не йде землєю, но облаками.

А християне так їм сказали:
То Мати Божа, з нею-ж Ангели;
Сї образ в монастирі,
Славний, чудний в Божій силі,
Котрую має і всім являє.

Всі утікали тепер почали,
В страху великім всі закричали:
Перед нами сила неба,
Утікати зараз треба!...
Недоле наша — забитий баша!

Всі бісурмане з міста рушають,
З корней падають, карки ламають,
З Почаєва утікають,
Невільників остявляють,
Марії сила їх поразила.

О, Мати Божа, Наша Царице,
Перед Тобою падем на лице:
Помагай нам — в в час смерти,
Не дай в гріхах нам умерти,
Всіх Помічнице і Заступнице.

ЄВАНГЕЛІЄ НА СЕМУ НЕДІЛЮ ПО ЗІСЛАННЮ СВЯТОГО ДУХА.

(Мат. IX: 27—35).

І коли Ісус ішов звідтіля, то двоє сліпих, ідучи за Ним, кричали й говорили: змилуйся над нами, Ісусе, Сину Давидів!

А як увійшов Він у господу, то приступили до Нього ті сліпі; і говорить їм Ісус: чи віруєте, що Я можу це вчинити? Вони кажуть Йому: так, Господи!

Тоді Він доторкнувся до їх очей і сказав: по вірі вашій нехай буде вам.

І відкрилися їх очі. І заказав їм Ісус, кажучи: глядіть же, щоб ніхто не довідався.

А вони, вийшовши, розголосили про Нього по всій тій землі.

Коли вони виходили, ось привели до Нього чоловіка німого біснуватого.

І як вигнав Він біса, то німий заговорив. І народ дивувався, кажучи: ніколи не було такого в Ізраїлі!

А фарисеї говорили: Він виганить бісів через князя бісовського.

І ходив Ісус по всіх городах і селах, навчаючи в їх синагогах, проповідуючи Євангеліє Царства й сцілюючи усяку слабість і всяку немІч в людях.

ЄВАНГЕЛІЄ НА ДЕНЬ СВЯТИХ АПОСТОЛІВ ПЕТРА І ПАВЛА.

(Мат. XVI: 13—19).

Коли ж прийшов Ісус до країв Кесарії Филипової, то питав учеників Своїх, кажучи: за кого люде приймають Мене, Сина Чоловічого?

Вони ж сказали: одні за Іоанна Хрестителя; другі за Ілію, инші ж за Іеремію, або за одного з пророків.

Ісус каже їм: а ви за кого Мене приймаєте?

Симон Петр, озвавшись, сказав: Ти єси Христос, Син Бога Живого.

І озвавшись, Ісус сказав Йому, блаженні єси, Симоне, сину Іонині бо не тіло й кров одкрили тобі, а Отець Мій, що на Небесах.

Скажу ж і Я тобі, що ти Петр (Камінь), і на сім камені Я збудую Церкву Мою, і ворота адські не одолять Її.

І дам тобі ключі Царства Небесного, і що ти звяжеш на землі, буде звязано на Небесах, а що розвяжеш на землі, буде розвязано на Небесах.

ЄВАНГЕЛІЄ НА ОСЬМУ НЕДІЛЮ ПО ЗІСЛАННЮ СВЯТОГО ДУХА.

(Мат. XIV: 14—22).

І вийшовши, побачив Ісус богато народу й змилувався над ним і сцілив їх недужих.

У вечері-ж ученики Його приступили до Нього, та й кажуть: місце тут безлюдне, а час уже пізній; одпусти народ, нехай ідуть у села й купляють собі харчів.

Ісус же сказав їм: не треба їм їти; ви дайте їм їсти.

Вони-ж Йому кажуть: у нас нема тут більше, як пять хлібів та дві риби.

А він сказав: принесіть мені їх сюди.

І звелів народові возлягти на траві, взявши пять хлібів і дві риби, підняв очі на небо, благословив і, ломавши хліби, дав ученикам, а ученики народові.

І їли всі й наситились, й набрали окрушки, що повостались, дванайцять кошиків повних.

А тих, що їли, було близько пяти тисяч чоловік, окрім жінок та дітей.

І зараз приказав Ісус ученикам Своїм сістя в човен і плисти попереду Нього на той бік, поки Він одправить народ.

ІСТОРІЯ ЦЕРКВИ.

(За Е. Семаков).

(Дальше).

Рідночасно розпорядив, щоби всі професори „Академії" держали по черзі кождої неділі і кождого свята проповіди науки християнської віри, або пояснюючи поодинокі главы старого а особливо нового завіту.

З другого боку положив Петро Могила кодр православної церкви заслугі тим, що занявся уложенням „Визнання православного"; в сій книжці виложена наука православної церкви дуже обширно і докладно, не тілько щодо давних єресей, але також щодо всіх позднїйших і новостей, що появлялись в західній церкві від часу її відступлення від церкви православної. Книгу сю узнав і потвердив, як певне правило православної віри, вперед собор в Київі (1640 р.), відтак в Ясах (1642), а нарешті всі православні патріярхи на соборі в Царгороді (1643).

Наконець Петро Могила не забув і за церкву родньої вітчини. Він вистарав водолітедзі Василеві Лупулові румунську печатню і переслав йому учителів для школи, яку сей основав в Ясах, а митрополите Варлаамові звелючував, щоби видавав церковні книги в румунській мові.

Серед своїх заходів коло видання Біблії Нового Завіта і Життя Святих, померв митрополит Петро Могила з кінцем року 1647 (22 грудня).

Повне злучення київської митрополії з московською церквою.

Релігійні права, запоручені православним Українцям королем Володислявом IV, як також його добрі наміри поєднати вірогісповідні сторонництва, позістали сумнівними задля опору польської шляхти, що на се зовсім не зважала. Так були православні Українці приневолені зносити всякого рода утиски, особливо в Малій-Руси і на Україні. Ті утиски викликували часті бунти проти Поляків, особливо повстання українських козаків в над Дніпра. Повстання козацькі, що почалися року 1637, ведено вельми люто і вони закінчилися тим, що козаки перейшли під покровительство Росії (1654 р.). А в договорі Андрусівськім, заключенім року 1667, забрала Росія Польщі всю правобережну Україну з столицею Київом. Рівночасно підчинено й київську митрополію московському патріярхові, і то за згодою царгородського патріярхату, від котрого залежала вона до того часу.

Від року 1667 переслідувано православних Українців, що позістали під польськими пановапнням, а православіе підупало ще більше, бо небавом перейшли на унію обі галицькі епископства, Перемишльське (1692 р.) і львівське (1700 р.). Але положення Українців у унію не поліпшилося, бо Поляки і Єзуіти не були задоволені в церковної унії з уживади всяких мір, щоби златинщити обряд і перевести польонізацію.

Відтак утиск православних став найбільшим, коли польський сойм відобрав їм року 1733 всі релігійні і горожанські права. Сю судьбу зазнали й протестанти, що жили в польськім королівстві. За поліпшенням положення православних і протестантів, або як звалися вони в Польщі „дисидентів", вставалася кілька разів в правительстві польськім не тільки православна Росія, але також протестантська Пруссія. Коли-ж сі заходи стали безуспішні, повстала з того спора, і на конець розділено Польщу на три части (1772, 1793 і 1795) і віддано її трьом сусіднім державам: Австрії, Росії й Пруссії.

Галицькі Українці, прийшовши під власть Австрії, позістали й дальше унїятами, а їх епископство львівське й перемиське підчинено львівському митрополиті латинському. Цісар Франц і правдивість. Він відтак р. 1809 власного митрополита з столицею у Львові. Року 1884 одержали вони від цісаря Франца Йосифа і ще нове епископство в Станиславові. Число Українців-унїятів в Галичині виносило тоді понад 2½ мілюна.

Українці-унїяти зпід Польщі, приключеної до Росії, повернули всі до православія, іменно: часть одна зараз по приключенню, друга в році 1839 на соборі в Полоцьку, решта в році 1875.

Українці-унїяти, що припали Пруссії, дістали року 1799 власне епископство в Супраслі. Се епископство відтак знесено, коли часть, заселена Українцями, прийшла під панованнз Росії.

ГЛАВА IV.

Румунська церква.

Огляд історії церкви в румунських князівствах в протягу V періоду.

Так волоська, як і моддавська митрополія була підчинена царгородському патріярхатови і в протягу сего періоду, аж до р. 1865. Тільки на початку періоду, в половині XV століття, сю связь, здається, розірвано і підчинено румунський митрополії на кілька літ автокефальному архиепископови Охриди, що находить в переписки а р. 1456 між князем Стефаном Великим (що панував 1456—1503) і Охридою дотично настановлення нового митрополита в Моддаві, коли переписки дійсно правдиві. Причиною сеї перемїни відносин до Царгороду могло бути то, що в кількох літ по соборі в Фльоренції (1639) вдерлася була унія до царгородського патріярхату. Але се певно, що в кінцем XV століття сей митрополії знов залежали від сего патріярхату і їх зачислювано до найперших його митрополій.

Митрополити Волощини мали ще й титул екзархів сумежних країв, або намісників патріярха в суседніх краях: Семигороді і Угорщині; а митрополити моддавські дістали такий титул для українських країв, що находилися під Польщею (Поділля).

З другої сторони зависимість митрополитів, особливо [redacted], від царгородського патріярха, була вопсім незначна, бо вибір і потвердження їх володітедями відбувалося в краю, а патріярхів повідомлювано тілько про се з проґлбор о благословенство. Так само независимими були митрополити і зглядом внутрішнього завідування церкви, і звязь свою з Царгородом виказували вони, після принятя патріяршого благословенства, що лиш тим, що споминали патріярхів на святій Літургії і побирали святе Миро від патріярхальної церкви.

(Дальше буде).

„ВІСТНИК" є хлібом душі кождого православного Українця. Але, щоби він не стало і на час виголоднїти — треба, щоби його читачі не залягали в передплаті! А як Вашa передплата?

З ЦЕРКОВНО-НАРОДНОГО ЖИТТЯ.

(Едмонтон, Алта.)

В Едмонтоні, столиці провінції Альберти, живе як показує перепис населення з 1931 р 4625 душ Українців. Се число неповне. Богато українських записали себе Москалями в тому той самий перепис показує, що тут є як 562 Росіян. Другі знову жидки записали себе Поляками, бо ще не знають, хто вони є, й побільшим число Поляків аж до 1968.

Хто живе тут, той знає добре, що нема тут, ані так богато Москалів, ні Поляків. Одяк се показує як богато це потрібно народові праці виконати, щоби всі Українці знали, що вони Українці, а ніякі инші, та щоби встидалися а краще вважали ганьбою для себе причислятися до других народностей.

Православних є тут 1861 душ. Себто є Українців грекo-католиків і инших не знати тому, що вони зарховані до римо-католиків.

Якнеж живуть тутешні Українці від огляду релігійних? Є тут Українська Православна парохія св. Івана на 96 вулиці. Має свій церковний будинок, досить великий та устроєний, який відкуплено від одної англійської громади. Назверх церква виглядає як усі инші церкви будинки західнього взірця. На верха є тримаючий хрест, а таблиця з написом в українській та англійській мовах повсякчас чиїй се будинок. З фронту по правому боці в вежи, яка призначена на дзвінниці, однак ще дзвона у ній нема. Говорять члени, що дзвони будуть, коли ще инші часи понравляться.

В середині церква просторе, вигодовлена кріслами, які в часі Богослужень є всі вжиті. Вівтар є прекрасний якнайкраще тільки не підзіленій іконостасом тому що хотіли залучені з купном і перебійкою будинку для вжитку нашого обряду були досить ведикі, однак іконостас буде з першою справою, яку мається тепер на увазі. За вівтарем є красний образ „Богоявлення" або краще Хрещення Ісуса Христа в Йордані". Який дуже гарно виглядає, коли осьвічений електрикою. З переду вівтаря чинять вічна лямпа, яка вечорами дуже глубока врожінем вечером, коли церква належно осьвітлена.

По обох сторонах вівтаря є дві таверолі. На спиному престолі є гарний дорогоцінний ківот, золочені хітарі та богато дорогих цвітів. Внутрішні обруси додають що більші краси святому престолові. На обчих стінах, за иконос є завіски, є два великі образи св. о. Миколая й св. Івана Хрестителя, патрона церкви. Є також дві хоругви. Вагові передня часть церкви а зглядно вівтар є бездоганно прикрашений. За те нрока частина церкви не має ще цілкрих побожних парохіян, щоби її прикрасили. Бо церква вся повинна бути прикрашена образами.

Зараз над возлом є хори, де що неділі співає хор.

В часі Богослужень церква повна людей. А на Різдво й Великдень всіх не вміщає. Парохіяне не належать до білних. Між присутніми все можна побачити наших лікарів, адвокатів, склепарів, урядовців, фотожівців, робітників, фармерів. Єсть то молоді завізни є на відпрасі. За те майже нема старезьких парохіян. Котрі були — відумерли. А що в парохії переважають середні віком і молодь, то се й є найбільшою запорукою живучости парохії.

Присутня церковна, старші брати презентуються якнайкраще. Бути на Богослуженню в Українській Православній Церкві в Едмонтоні дуже мило й корисно.

З иного боку притикає до церкви двоповерховий будинок, який має на долині простору салю для вжитку громади й організацій, що гуртуються при церкві.

Тут має свої збори церковна громада, Жіноче Товариство, Союз Української Молоді, Недільна Школа, Взаїмна Поміч 15 відділ. Тут відбуваються вечірки, бавлі, сходини забави (кроме танців), проби сцінку, спільні обіди тощо. Сала прикрашена образами Ісуса Христа й инших найбільших поетів Т Шевченка й І. Франка, та Візиту Богдана Хмельницького в Київ. Також є реклама фотографій. На перед в боку стоїть піно, потрібне для рідних виступів, а в задній части є приміщена шафа заповнена книжками. Се бібліотека Жіночого Товариства при церкві. Є кілька дверей, які виходять з салі до кухні, де є все потрібне для устроювання вечер чи других приватів.

На поверху є друга така простора сала, де тепер має приміщення Рідна Школа.

При церкві існує Жіноче Товариство, яке богато помагає парохії. Воно що місяця першого четверга сходиться на нарадах. Також устроює ще свята, концерти, вистави і т. п. Взагалі виконує все те чим занимаються Жіночі Організації, що існують окремо.

Є тут СУМК, що почав працю зпоміж инше з початком сього року. Він взяв на себе обовязок вести працю серед молоді. До тепер вже зроблено Лещо, що запевнює успіхи в будучому.

Недільна Школа дбає про виховання в релігійному дусі наших найменших. Досить повяжне число дітей вчащає на науку Недільної Школи, однак помимо бути більше, повинні всі діти православних родичів ходити до Недільної Школи. Коли не всі ходять, винні лише родичі, що не вважають на так важну справу.

Рідна Школа існує при Інституті М. Грушевського, инше парохія дає приміщення.

Той Інститут приміщений на розі 96 вулиця й 106 Евню, два бльоки від захід від найбільшої церкви. Будинок двоповерховий. В середині досить вигідний, прикрашений фотографіями, образами. Кімнати, де приміщені студенти, просторі. Є тут їдальня й кімната для збірок і нарад.

Тут має приміщення „Студентський Кружок А. Кошка". Належить до нього студенти, які мешкають в Інституті а також і ті, що живуть поза ним.

„Домівки України" — се ліпоче Товариство, до якого можна належати всім дівчатам Українцям, що живуть в місті. Воно міститься при Інституті.

Тут гуртується Жін. Тов., Рідна Школа, що виконує таку саму роботу, як усяке инше таке товариство, та старається всіми силами зібрати фонди, щоби вдержати українську школу.

Ще в одно Т-во, а се „Рідна Школа" чи може комітет. Воно веде школу для українських дітей.

І нідяк Самостійників приміщення в Інституті.

Се всі організації, що належать до одного осередка церковного й народного в Канаді.

(Докінчення буде.)

ЮВІЛЕЙНЕ СВЯТО В БРЕЙДОНІ.

Хочу подіятися з шановними читачами „Вістника" в дусі гарного вражіннями, які я винїс з конференції сего свята бременської церковної громади, яке відбулося в неділю, 27 травня.

Прибувши до Брейдону я стрівся з головою громади, п. А. Федорцюком, котрий розповів мені коротко, як то він при великій помочи Всеч. о. прот. Савчука стало можливим устроїти се ювілейне свято пекельного існування їх церковної громади.

Приїхавши до Народного Дому, я застав там уже гарно і приємно удашоване. Женщини весело з веселими інтузіязмом й в таку гарну порядку працювали, гейби якась не видима сила верховодила всім тим.

Приходимо до церкви. При брамі перекриті дівчата в гарнім строю стрічають прихожих Святочні вітаннями. Церква гарно прибрана квітами і зеленю, як душа радується. Гарна відправа Всеч. о. Савчука і чудесний спів хору, наповнюють душу таким радісним та побожним почуттям.

Богослужіння як звичайно в таке свято відбулось торжественно. Водночасно і обідя церква відбулися дуже величаво. Потім комітет спровадив гостей і парохіян на спільний обід. Сала Народного Дому переповнилась гостьми, які нетерпеливо ждали приходу о. прот. Савчука.

З приходом о. Савчука гості зайняли на призначених місцях до столів. Кожо перішого стола побіг о Савчука заєіки бесіднини в Вінніпегу пп. Арсеяич і Стечишин та члени комітету церковного. Решта гостей засіли до трох великих столів, які вгиналісь від смачних страв. Обід почався молитвою.

Гарна обідяча молодеяк жіночим і дівчат скоро наситила голодних гостей. По обіді Всеч. о. Савчук гарною і короткою промовою комітет

больськи.

В своїх промовах порушили дві справи. А се, що небіщик умер через капіталістів. Як би не капіталістичний лад, то він був би ще довго жив і був би прожив ще довгі літа. Як гадаєшь брехав! Що має спільного капіталістична система зі смертю? Колиб той чоловік умер з голоду, можнаб осуджувати капіталістів, що забрали з чоловіка діб, або не дали їсти й він умер. Але самі большевицькі маги (маг — се поганський жрець) признали в промовах, що чоловік умер на силі серце. І вони можуть говорити, що він умер через капіталістичну систему? Я на хочу боронити капіталістів, ані капіталістичної системи, однак коли чоловік умер на серце, то нівка система йому не винна, ані нівка політична, ни економічна система його не вигатувала ніякої слабости. Всякий лікар підтвердить, що хоробу серця не спричиняє ніяка політична чи інша система. На хоробу серця виморають і найбогатші і найбідніші люде! А чого балакати в таких случаях про систему? Може би всі большевики вибрались до большевицького раю, а там жилиб блаженні й щасливі, не чувалиб та нівка хороба, а болиб хоробе серця. Колиб я був большевиком я сейчас таке зробка би. А там дяк жий та живій...

Другу справу порушив маг тим, що проща товариша в далеку дорогу. Я слухав його й думав, в яку далеку дорогу відпроважували большевики свого товариша? Напевно, що відпадений три живі! Сек на лапкові Христове вірить у вічне життя; вірять, що чоловік має душу; вірять у воскресення мертвих! Коли маги христіяни, він нече вибирається в дорогу на другий світ. Для того при христіянських похоронах згадується про дорогу. Бо душа має перебути якусь дорогу, щоби на страшнім суді получитися з тілом і вічно жити. Але большевики знать, що нема душі, нема Бога, нема вічного життя! То в яку дорогу прашав мерця большевицький маг? Я певний, що вони одного вчать, в совість нікого що нинішого. Нещасть та долю для бєзбіжних!

На похороні співали большевики пісню „Ви жертвою в бою нерівнім лягли". Я так і подумав: якою то жертвою? Таж всякий вмирає, — се є звичайна справа. Хто вродився, му треба вмерти. Гев не є нівка жертва! В нерівнім бою. Чоловік був на рєдіфі, лістав мешкання, їду й всякину, нічого не робив! І се він боровся і упав жертвою.

Більші обдурли не можна придумати. більшої глупоти не можна творити. Але таке можуть робити люде, що вступили в глузда, й думають що робить щось великого й розумного.

Дякую я Богові, що не став большевиком. Я робітник і ходжу до церкви. Я чуюся цілком щасливий, що не пишися большевицького журналу. Однак час вже розумним робітникам чи фермерам позвати той жидівсько-московський дурман, що йому ім'я — большевизм.

Робітник.

Чи Ви вже відновили передплату за „ВІСТНИК"? Коли ні, так постарайтеся зробити се ЗАРАЗ!

ЮВІЛЕЙНИЙ ФОНД
УКРАЇНСЬКОЇ ГРЕКО-ПРАВОСЛАВНОЇ ЦЕРКВИ В КАНАДІ
(Подрібний виказ).

ЗАМІТКИ: 1. В поданім нижче містяться жертви, які Консисторія отримала по день 21-го травня, 1934.

2. Деклярації в сім списку не включені. Рішення на цьогорічний з'їзд Консисторії буде оголошене тоді, як деклярації будуть вповні сплачені.

3. В цілях лекшої контролі, виказ подається пообічно по провінціях і місцевостях.

4. Колиб хто помилив у виказі яку похибку щодо імен жертводавців або їх жертв, то проситься його донести про се негайно Консисторії.

КЕЛҐАРІ, АЛТА.

І. П. Свічки $5.00

ВЕНКУВЕР, Б. К.

Збірка Ф. Богдана.

По 1 дол.: Гром. Ф. Богдан, Дяк. Ігор Струтинський, (Ніо Вестмінстер, В. К.) В. Москаль (Стівенсон, В. К.)

По 50ц.: Пані Е Сиротюк, П. Шварецький, К. Лизовський, Н. Москаленко, Із. Мельник, Гр. Аврам, пані М. О. Мехмілян, І. Фостей, І. Германн, Ю. Іванчик.

По 25ц.: В. Нелех, В. Кичківський, В. Рчрак, О. Гірняй, М. Бодяк, пані Ю. Богдан.

По 20ц.: С. Лобей.

По 10ц: Ю Войчук.

ГОЛДЕН, Б. К.

Стефан Петрюк 1.00

ДЖЕССИКА, Б. К.

Олекса Ришній $50.00

НЮ ВЕСТМІНСТЕР, Б. К.

Збірка Дм. Стручинського.

По дол.: Дм. Стручинський, Дм. Кутченко, П. Мельничук.

По 50ц.: В. Кичківський.

АНОЛА, МАН.

Збірка Я. Бориськівичів.

По 25ц.: Я. Бориськівич, Я. Луговіський. М. Бориськівич, В. Монастирський.

БРЕНДОН, МАН.

Збірка Збірного Комітету, до якого входили: П. Шафельський, М. Галайко, А. Федорук, Л. Шишка і М. Сидюк.

По 5 дол.: Семен Войцюк, Іван Кисюрин, Петро Вітик, Дмитро Шапко, Брати Федорук, Тимко Бан (Грек), з поминальної каси.

По 3 дол.: Юрій Мітро (Грек), Жіноче Товариство, Студентський Кружок.

По 2 дол.: Аматорський Кружок, Взаїмна Поміч, Іван Амургонович, Александер Правела, Василь Якаш, Василь Бобин, пані Анна Мистова, Михайло Сидлик, Петро Стоян (з Гейфіка), Йосиф Пендиковський, Юрій Адамс (Грек),

По 1.50: Данило Бонк.

По 1 дол.: Павло Шайгельський, Теодор Пендиковський Стефан Микитюк, Михайло Пастушик, Теодор Белур, Прокіп Пекоцюб, Александер Лисенко, Микола Кудля, Микола Федорук, Володимир Войцюк, Кость Шевчук, Михайло Сичар, Петро Зін, Петро Кончанський, Олекса Захарчук, Іван Бичок, Михайло Мороз, Микола Галайко, Петро Гавловський, Макарій Турчинець, Микола Бурачок, Дмитро Барилюк, Іван Корнет (з Калнот), Іван Дзесько, Олекса Петрарч, Александер Федорук, Дмитро Шутко, Григорій Сосник, Марія Петрарч, Стефан Мазур, Александер Чорнокак, Олекса Овчар, Микола Мельник, Василь Шевчук, Григорій Осьмак, Микола Корнит, Василь Гандзя, Парасся Батицька, Теодор Дічка, Василь Шевчук, Олексій Гнатишин, Іван Чисник, Дмитро Починок, панна П. Матіець, панна А. Мельник, панна Н. Колісник, панна М. Колісник, панна М. Кітнар, Михайло Павлишин, Станіслав Лицик, Петро Мазур.

По 50ц.: панна Евгенія Герега, панна Анна Бурачок, панна Евгенія Батушка, панна Софія Попалюшець, панна Евгенія Мазур, панна Михайліна Копачинська, пані Фесьна Чижик, пані Анна Атаманчук, Іван Шурко, Кость Федорук, Станіслав Шурко, Михайло Бричка, Василь Ніцик, Янів Шульган, Михайло Данькевич, Карольз Кухарищин, Григорій Марчик, Микола Лесько, Мирослав Баскарович, Іван Нагуляк, Стефан Дорош.

По 25ц.: Семен Гировнч, Петро Кладдат, Анна Дічка, Іван Чижик.

БОГДАН, МАН.

По 1 дол.: Л. Коновальчук, Петро Бурдейний, (списав о. Запорожець).

КОНСИСТОРІЯ УКРАЇНСЬКОЇ ГРЕКО-ПРАВОСЛАВНОЇ ЦЕРКВИ В КАНАДІ.

Прот. С. В. Савчук, голова.

Rev. S. W. Savchuk

479 Andrews St., Winnipeg, Man.

ПОВІДОМЛЕННЯ В СПРАВІ МІСІЇ В МАНОРІ, САСК.

В попередньому числі „Вістника" було оголошено, що в днях 11 і 12 липня 1934 в Українській Православній Церкві Пресвятої Трійці в Манорі, Саск. відбудуться місії.

Отсею дорогою повідомляється, що з виказних причин місію відложено на необмежений час.

Сами: Д. Кірстюк, парох.

ВІДВІДИНИ о. С. В. САВЧУКА.

Повідомляється до відома всіх зацікавлених, що прот. С. В. Савчук-адміністратор Української Православної Церкви в Канаді, відвідає в цілях апостольських і місійних такі громади:

7. Липня — субота. Рідзво Іоана Предтечі — Громада, Саск.
8. Липня — неділя — Брусилів, Саск.
12. Липня — четвер — Ап. Петра й Павла — Єлоє Крік, Саск. Посвячення угольного каменя нової церкви.
15. Липня — неділя — Крайдер, Саск. — Посвячення цвинтаря.

КОНСИСТОРІЯ УКРАЇНСЬКОЇ ГРЕКО-ПРАВОСЛАВНОЇ ЦЕРКВИ В КАНАДІ.

479 Andrews St., Winnipeg, Man.

ЦЕРКОВНИЙ КАЛЕНДАР НА 1934 РІК.

ЛИПЕНЬ.

1 Н. 5 по З. св. Д. Мч. Леонтія
2 П. † Ап. Юди, брата Господа.
3 В. М. Методія Патер.
4 С. Мч. Юліяна Тарс.
5 Ч. Єфесія Сщмч. Самосат.
6 П Мч. Агрипини та ин.
7 С. Рідзво Іоана Предтечі

8 Н. 6 по Зїсл. св. Духа. Фор.
9 П Давида Солун. Іоана сл.
10 В. Самсона странноп
11 С. Бесп. Кира й Івана
12 Ч. Ап. Петра і Павла
13 П. Собор 12 Апостолів
14 С. Бесп. Кузьми й Дем'яна

15 Н. 7 по Зїсл. св. Д. Пол. рок.
16 П. Мч. Ліцинія. Діоміда
17 В. Андрія Крит. пр. Маєта
18 С. Сергія Радон. Атанасія сщ
19 П. Діон. Уявим. Ольшан
20 П. Пр. Ілії Фівейця. Акакія
21 С. Вм. Прокопія.

22 Н. 8 по Зїсл. св. Д. Сич. Пимен
23 П. † Пр. Антонія печ.
24 В. Мч. Євтимія, Сх. ки. Сазія
25 С. Мч. Прокла й Іларія
26 Ч. Собор вох Гавриїла
27 П. Ап. Якова, нач. Юста
28 С. † Володимира, Вел. кн.

29 Н. 9 по Зїсл. св. Д. Сич. Атн
30 П. Вич. Марини, Іринарха
31 В. Мч. Ніконта вчителя.

с. п. Запорожець

24. Нед. — Вознес.
Лівінгстон.
7 субота, Рідзво І. Хр. — Меркація коло п. Вівчарчук. Хрон.
8 неділя, — Гавет, — Хрон.
12 четвер, Петро і Павла — Робин — Храм.
15-неділя. — Ешнва. — Відчит.
22 неділя — Петяюра — Хрон.
28 субота Володимира — Гіббонс
Лівінгс. — Хрон.
29 неділя — Лавфіл.
Всіх доокольчних Українців на празник запрошується щиро

ПОРЯДОК БОГОСЛУЖЕНЬ
о. А. Вержиця.
Лістовель

7. Субота — Рідзво св. Іо Хрестителя — Шелдейл, храм.
8. Неділя — Лівінгс.
12. Четвер — Петра і Павла — Косів, храм. Доокольчних громадян запрошується прибути.
15. Неділя — Робброн.
22. Неділя — Вегта.
29. Неділя — Бондьюель.
Мекей, Мак. — Гал. 139—4.

ЦЕРКОВНИЙ УСТАВ НА 1934 РІК.

1. Неділя 5 по Зїсл. св. Духа. Гласс 4. Утр. Єван. 5 (Лук. XXIV. 12-35). Літ Ап. Рим. Ак. Рев. X: 1-11.
10 Єван. Мат. VIII: 28—34 і IX: 1
7. Субота Рідзво Іоана Хрестителя. Утр. Єван Луки І: 24—25 57—80. Літ. Ап Рим XIII: 11—14 і XIV 1—4: Єван. Луки І: 1—25. 57-68. 76 і 80.
8 Неділя 6 по Зїсл. св. Духа: Гласс 5. Утр. Єван 6 (Лук. XXIV. 36-53): Літ. Ап Рим. XII: 6—14 Мат. IX: 1—8.
12. Четвер. Петра і Павла: Утр Єван Іоана XXI: 15—25. Літ. Ап. Кол: 21—23 і XII: 1—9 Єван. Мат. XVI: 13—19
15 Неділя 7 по Зїсл. св. Духа: Гласс 6 Утр Єван. 7 (Іоана XX: 1—10). Літ Ап Рим. XIII: 1—7 Єван Мат. IX: 27—35
22. Неділя по Зїсланню св. Духа: Гласс 7 Утр. Євангелія 8 (Іоана XX: 11—18) Літ. Ап 1 Кор 1: 10-18. Євангелія Матея XIV: 14—22
28 Субота: Св. Володимира Великого. Утр. Єван.: Іоана X 1—8. Літ.: Ап Галат І: 11—19; Єв Іоана X: 1—9
29 Неділя 8 по Зїсл. св. Духа: Гласс 8. Утр.: Єв. 9 (Іоана XX: 19—31). Літ.: Ап. 1 Кор. III: 9—17; Єван Матея XIV. 22—34.

Український Релігійний дво-тижневик в Канаді.

ВІСТНИК
THE HERALD

РІК XI. WINNIPEG, MAN., JULY 15th, 1934 ВІННІПЕГ, МАН., 15-го ЛИПНЯ, 19 ЧИСЛО 203) 14

В Десять Років Архипастирського Служіння.

Дня 16 липня с. р. минуло десять літ від часу, коли Високопреосвященний Архиепископ Іоанн Теодорович обняв провід Української Греко-Православної Церкви в Канаді.

Стадося се на четвертім Соборі Української Православної Церкви, який відбувся в днях 16—17 липня, 1924, в Йорктоні, Саск. І який полросив Високопреосвященного о. Владику взяти канадійську Церкву під свій покров, як її архипастир.

ВИСОКОПРЕОСВЯЩЕННИЙ ІОАНН ТЕОДОРОВИЧ
Архиепископ Американський і Канадійський.

За послідних десять років Українська Православна Церква в Канаді зробила надзвичайно гарний і вповні вдоволяючий поступ. Число її громад зросло в тройне, а число вірних побільшилося о много тисяч. Що важніше — релігійний дух і свідомість вірних Рідної Церкви дуже піднеслись і завдяки сього православні Українці представляють нині найкращий елемент українського загалу в Канаді.

За се до великої міри заслуга належиться Високопреосвященному Архиепископові Іоаннові, який виконує свій обовязок архипастирського служіння тілко і цілко, та якому чи мало прийшлося перестерпіти всяких нарут та напастів зі сторони ворогів Рідної Церкви.

Живучи в Злучених Державах, Високопреосвященний Архиепископ Іоанн не може занимати ся подрібнійшими справами адміністрації канадійської Церкви, та за те він як надто надложує щорічними архиепископськими обїздами своєї канадійської діецезії. Такі обїзди вкорінялися глибоко в життю канадійської Церкви і мають велике духове та організаційне значіння.

Становище Архипастира канадійської і американської Церкви Архиепископ Іоанн обняв вже як заслужений діяч Рідної Церкви на Великій Україні. Всеукраїнський Церковний Собор в Київі в 1921 р., в нарадах якого Архиепископ Іоанн — тоді ще як священик, — брав діяльну участь — вибрав його підпа о. Митрополита Липківського першим кандидатом в єпископи з призначенням на подільську епархію, якою він правив від жовтня, 1921, по Різдво, 1923 року, то є до часу виїзду до Злучених Держав. Як першому єпископові Української Православної Автокефальної Церкви, йому приходилося пережити важку боротьбу з московськими єпископами. Коли він приїхав на Поділля, то ва Українською Церквою було там яких двайцять парохій, а коли виїздив до Америки, то було їх вже вище трох сот. Подільський церковний Собор вибрав його формально своїм єпископом з титулом архиепископа Винницї і Поділля, однакож не довго судилося йому бути на Поділлю після сего Собору, бо доля судила йому завітати на служіння Рідній Церкві в Злучених Державах і Канаді.

Високопреосвященний о. Владика прибув на запрошення тамошньої України перше до Злучених Державської Церкви. Канадійська Консисторія, довідавшись про його поїздку, висилала йому щирий привіт, а пізнійше — обмінявшись з ним кількома листами, — запросила його прибути на вищі ступені Собор в Йорктоні. Собор вислухавши доклядку о. Владики про церковні відносини на Україні, а з окрема про відродження української православної ієрархії, — просив його взяти під свій духовний провід Українську Православну Церкву в Канаді. О. Владика погодився і отсе якраз десять років минуло від коли він керує духовними справами канадійської Церкви.

В десятиліття його архипастирського служіння в Українській Православній Церкві в Канаді, його духовні діти шлють свому Архипастиреві привіт любови й пошани та молять Всевишнього, щоби зберіг його для праці на ниві Рідної Церкви на многі літа!

ЦЕРКОВНИЙ ЗЇЗД В АЛБЕРТІ.

Отсим повідомляється всіх заінтересованих, що в Альберті скликається

ПРОВИНЦІЯЛЬНИЙ ЗЇЗД УКРАЇНСЬКОЇ ГРЕКО-ПРАВОСЛАВНОЇ ЦЕРКВИ В КАНАДІ,

який відбудеться в місточку СМОКІ ЛЕЙК, АЛБЕРТА,

В ДНЯХ 5 і 6 СЕРПНЯ, с. р.

І в ньому візьмуть участь Високопреосвященний Архиепископ Іоанн Теодорович, прот. С. В. Савчук, голова Консисторії, альбертійські священики і представники українських православних громад в Альберті. На зїзд також запрошується гостей, але право голосу у важних справах будуть мати тільки представники громад і священики.

Кожда громада має право вислати на зїзд трох представників.

Успіх зїзду буде залежати у великій мірі від числа його учасників, а головно від того, кілько громад буде на ньому зарепрезентованих, отже проситься всі громади обов'язково вислати своїх репрезентантів. Крім сього проситься загал вірних, щоби громадно їхали на зїзд, як гості.

Місцевий Комітет постарається про приміщення для всіх делегатів і священиків.

Зїзд почнеться в неділю рано, 5 серпня, архиерейською Службою Божою, яку відправить о. Владика Іоанн, при асисті духовенства в місцевій церкві, в 9 годині рано, а наради зїзду почнуться того дня по полудні.

Всечесні Отці Духовні і Заряди церковних громад повинні догляднути, щоби їх громади вибрали своїх делегатів на зїзд як найскорше та щоби їх члени поїхали на зїзд як найчисленійше.

Дано в Віннінегу, дня 1-го липня, Р. Б. 1934.

КОНСИСТОРІЯ УКРАЇНСЬКОЇ ГРЕКО-ПРАВОСЛАВНОЇ ЦЕРКВИ В КАНАДІ.
Прот. С. В. Савчук, голова.

За звідомленням з Кампанії за Ювілейним Фондом глядіть на стороні 3-ій.

УКРАЇНСЬКА ПІСНЯ
ТА ІІ РОЛЯ В ІСТОРІЇ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДУ.

(Доключення).

2) З другої половини XVI століття вступаємо ми в слідуючу, другу добу в розвиткові української народної пісні, в добу, що вже вповні мушимо визнавати, що утворилася, як наслідок східньої окраїни, що утворилася, як наслідок східнього впливу на народню творчість.

Головною формою другої доби історичного розвитку народньої української музики, безперечно, є думи мозкульні та близькі до них історичні пісні й почасти балади.

У піснях сього періоду, особливо в мозкульних думах, являються нові елементи, утворюються нові специфічні українські звукорядн; в мельодії співів, через офарбування певних ступенів музичної скалі, являються надзвичайні інтервали, повстає увідний, тон у тоніку, якого попереду ми не знали, — хоч орлян його (сього тону) трохи наївна, ніж в європейській октавній системі, бо він частіше відограє тут ролю самостійного в мельодії пісні тону, а не гармонійного засобу каденції (сфіто, закінчення).

Перше сидоцтво про думи знаходимо ми в Анналах польського історика Сарницького; там під 1506 роком у латинській записі Сарницький оповідає про двох хоробрих юнаків, братів Струсів, яких було знищено волохами.

Далі про думу згадують Стрийковський, Мориштин, й в другій половині XVII ст. вони стають остільки відомими, що на них звертає увагу навіть шкільна пітгака.

Польський учений Ф. Різіта писав колись, що тільки думи вповні виявляють дух і увесь духовний склад українського народу.

Для дослідів й вивчення музики українських історичних дум у нас є досить богато матеріялу.

З появою дум тісно також зязване існування народніх співців-рапсодів: — кобзарів, бандуристів, дударників і лірників.

Колись існували на Україні цілі організації співців-співців, так звані співацькі брацтва або цехи з певними цікавими звичаями і традиціями. Найбільший розвій сих організацій припадає на XVII-XVIII століття.

3) Третім і останнім періодом історії формування української народньої музики є доба, що характеризується вже ознаками сучасної музичної системи, з октавним устроєм мельодій у піснях, з скрайно означеною тонікою, помішним розрізненням мажора й мінора і часто виразною модуляцією в різнобічну тональність.

Форми пісень сього періоду досить різноманітні: пісні ліричо-побутові, козацькі, чумацькі, бурлацькі, моквірські чи рекрутські, жартівні, танкові мельодії, — щумки, молодицйки, козачки, метелиці, — дитячі пісні, колискові і богато инших.

Вони оспівують усі важніші моменти індивідуального життя людини; всі різнородні настрої української душі виливаються в тих мельодіях. Смуток-журба, радість, духовне піднесення, хвиля таємничого весіляя, всі найтонші переживання, — все знаходить відгук у сих піснях. І тому так богато української народньої пісень сього періоду.

Наближаючись своїм складом до сучасних музичних форм, музична народня творчість сього періоду все-ж і тут не поривае до краю з оригінальною красою своєрідного укладу пісень давньої творчости. Почуваються ті самі елементи, утворюються ті самі оригінальні українські звукорди, але більш пристосовані до сучасної музики, більш, так би мовити, європеїзовані. Вони вже досить легко вкладаються в розуміння сучасної гармонії з її головніцими і допоміжними акордами тоніки, домінанти та субдомінанти.

За пануючий в українських мельодіях лад треба вважати мольовий, сумний (мінорний). Правда, є в українській музиці богато й мажорових мельодій, але в них ми бачимо менше того тягового, чим відзначаються українські сумні мельодії, а крім того, є ще богато й таких мельодій (здебільша дитячих), що не підлягають під розуміння сучасного мажорну або мінору, мельодій характерних давніх.

Се одна з головніших типових ознак української народньої пісні, що відрізняе її від пісень инших народів і надае їй своєрідного, цілком оригінального вигляду.

Закінчуючи свою доповідь, я хотів би ще підкреслити й той момент, що українська народня пісня, не дивлячись на ріжні лихоліття, зберегла свою національну красу і щирість до винішнього часу пишається нею, як молода на весілі свою дівочою красою.

Її не знищили ані таємне роспорядження колишнього російського міністра внутріщніх справ Валуєва, видане по „височайшему повеленію" в лидні 1863 року, ані такий-же таємний указ 1876 р.

Між иншим сі таємні указн доводили до того, що на концертах такі безобидні пісні, як „Дощик, дощик капае дрібненько; розсердився, мій миленький Запорожець, неньку" — приходилось перекладати на чужу французьку мову, бо не рідній українській заборонялося співати. Звичайно, що траплялись скандали, коли на всім відомий мотив публика слухала:

„La pluie, la pluie,
Qui tombe doucement...
Je pensais, Je pensais,
C'est un Zaporogue, maman!"

Не заминили української пісні й не винтисули її з грудей і серця українського народу ані свадятські „салавї-канарейочки", ані фабричні „частушкі", ані московське „червоне яблучко", ані „бублічкі" (остання творчість московської перекупки).

Минулися часи валуєвських і инших московських височайших таємних указів; відлетіли на північ свадятські „салавї-канарейочкі"; пішли з димом фабричних коминів „частушкі"; покотилося у безвість „червоне яблучко"; розсипалися московські „бублічкі", — а українська пісня живе й процвітає те на весь світ лунае, бо голосна та правдива, як Господа Слово.

І світле майбутнє української народньої пісні є забезпечене, бо „— як сказав нам найславнійший Співець-Кобзар Тарас Шевченко. —

Наша дума, наша пісня
Не вире, не загине!
От де, люди, наша слава,
Слава Україні!"

ВІК ДЕРЕВ.

Бук може рости коло 500 літ, ялиця 600, клен 650, пляван від 800 до 2,200, їдомі каштани від 1,100 до 1,900, кипариси до 2000, баобаб 5,500, а смоче дерево до 600 літ.

ПОГЛЯДИ НА ДЕЯКІ СПРАВИ.

В розумних Українців нема „справ народних і справ релігійних, чи церковних". В них всі справи народні.

* * *

В розумних Українців той лише є дійсним патріотом, хто виносив будь-яку працю на 100 процент добре і щире, а тадсамо святкує на 100 процент підо Різдво чи Великдень... Той, хто в будь-день підносить якнайвисше прапор будь-яких справ, а в релігійні свята прапор релігійний.

* * *

Народна культура і національність — то одно.

Культура робить людей народом.

Страта культури, се загибіль народу.

* * *

Найважнійшою, найтревалійшою і найповажнійшою частию народної культури є Релігія Народу.

* * *

Культура народу — се душа народу. І хто дозволяе загибати народній культурі, той є убійником свого народу.

* * *

Коли вороги хочуть знищити народ, то не вдоволяються знищенням політичної, чи й матеріяльної сили народу. Вони окремо докладае всіх старань, щоби знищити культуру народу.

* * *

А вже найперший удар ворог [redacted] гди вимірює в Релігію, в Церкву народу. Таке протягом сторіч літ робили Поляки, робили Москвини, робили Румуни і роблять нині большевики.

* * *

Робота усяких сект серед нашого народу, се так сама обчислена робота знищення на знищення народу.

* * *

Релігійне розбиття народу, се найбільше розбиття, яке може бути. І його найтяжше опісля направити.

* * *

Римо-католики в Східній Українській Галичині, се Українці, предків яких Поляки присилували „перемінити Українську Церкву на Костел. І нині ті Українці римо-католики уважають вже себе Поляками і піддержують польську справу.

* * *

Ті самі Українці римо-католики в Канаді становлять велику частину Українців, але з релігійної сторони наші ми ворогами переможені. Тому вони вже не Українці (крім деяких випадків).

НЕ ПЕВНИЙ СЕБЕ.

Запросили одного священика, щоби сказав проповідь жовнірам. А що він ніколи не мав нагоди говорити до жовнірів, тому вагаючись, сказав одному з офіцерів:

— Я ще ніколи не говорив до жовнірів. Як мав би я до них говорити?

— Мій отче, — відказав офіцер, — забудьте про те, що ми військові люди, а представте собі нас як цивільних людей і говоріть до нас так, як говорите до своїх парафіян.

Священик замислився і відповів:

— Але я все таки непевний, бо, бачите, я в священиком в закладі для божевільних.

Як в Вашою переплатою на біжучий рік? Постарайтеся, щоб передплата за „Вістник" була заплачена наперед.

ФАРМЕРІ ЖЕРТВУЮТЬ НА ЮВІЛЕЙНИЙ ФОНД ЧАСТИНУ СВОЇХ ЖНИВ.

І. ВІДПОВІДЬ НА ЗАКЛИК.

Заклик, щоби українські фармері, які бажають жертувати на Ювілейний Фонд, але не мають готівки, жертували частину своїх жнив — знайшов відгомін. В нинішнім числі містимо імена жертводавців в парохії Святого Духа, Мавена (коло Мікадо), які є таким способ постановили причинитися до збогачення Ювілейного Фонду. Віримо, що за їх примором підуть другі, бо чейже кождого з нас стати жертувати на добру ціль бодай малий відсоток від свого річного доходу.

ІІ. ПОТРЕБА ГОТІВКИ.

Консисторія робить зарядження, щоби в якнайскоршім часі приступити до направи тих перешкід новокупленого дицезіяльного дому. Ходить про те, щоби дім був готовий для запосіщення з початком шкільного року. Щоби направа коштувала як найтанше, треба мати готові гроші, отже проситься всіх тих, які ще не жертували на Ювілейний Фонд, щоб прислали свою жертву як найскорше. Рівнож ті, які вложили деклярації, хай стараються виповнити їх на означений час. А ті, що вже жертували, хай заохочують до пожертв других. Цілю всіх нас повинно бути не тільки зібрати каміячну суму, але й навіть перевисшити. А се можна легко осягнути, як тільки схочемо трохи подрацювати.

ІВАН ФРАНКО, учитель., Фостон, Саск.; жертував на Ювілейний Фонд $50.00.

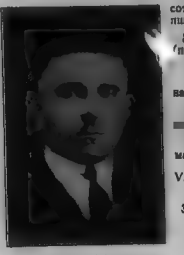

ІВАН СТЕФАНЮК, сторожи, Кьюпор, Саск.; жертував на Ювілейний Фонд $25.00.

ІІІ. ЩЕ ОДНА ПРИМІРНА ГРОМАДА.

Свящ. П. Мельничук, парох округа Йорктон, пише:

Дуже добре Світяк Консисторія зробила, що продовжила збірку на Ювілейний Фонд. Спеціяльно добре для парохій — округа Йорктон. Від 1930 до 1932 урожай тут був дуже слабенький, так, що велика більшість наших членів не могла оплатити коштів свого життя. Урожай 1933 р. був гарний, навіть дуже добрий, але попередні роки примусили людей продати свій урожай зараз по змолоченню, щоб заспокоїти пекучі потреби і довги минувших років, отже закупи ще кампанія за фондом була проголошена, люде гроша вже не мали.

Доказом сього є громада Мавена, на схід від Канори. Се одна в наших найкращих громад в Саскачевані. Церков там збудовано ще перед кризою, одним докінчити трудно було мимо найкращих бажань громади. Аж сего року громада вспіла викінчити середину церкви і вкрав тепер мадлюе, щоби дуже готова на час сподіваної візитації Їх Високопреосвященства, Архиепископа Іоанна. Ся громада, знана зі своєї жертвенности на Інститут П. Могилн, на Собор св. Покрови в Вінніпегу, і взагалі, на всякі потреби народно-церковні, ніяк не могла відгукнутися на заклик в справі Ювілейного Фонду попереднього року.

Все життя наше і урожай в руках Божих. Весна і літо до тепер заповідають добрий урожай і сего року. Надія росте на ниві і в серцях добрих людей. Обставини складаються приятно. Ширі сини і довіря Христової Церкви відважуються дати слово прирічення на Ювілейний Фонд. Ті, що будуть щедрими попередно, не можуть жищатися по заду й тепер, хіба з причини від них незалежних.

З нагоди Богослужения, в неділю 24 червня, частина членів церкви Св. Духа, на Мавені, зробила добрий початок від себе в збірці на Ювілейний Фонд. Є всякі сподівання, що ті одеи члени громади не відмежуються від дитки — жертви на ціль Рідної Церкви, бо кождий вина, що аніе власна помічприносить найкращі висліди — користь.

Тішуся, що громада „Мавена" появилася на мапі Ювілейного Фонду, що зробила гарний початок і примір для инших громад Дофтовського округа, а то декому вже буйно дивно, що округ Йорктон ніби чи не заснув... На більший початок — досить, я задоволений, бо знаю обставини так попередних років, як і теперішні обставини сего округа.

(Спис більших жертводавців поніще).

IV. ХІД [redacted]

Члени парохії Св. Духа, Мавена (коло Мікадо), Саск. [redacted]

Василь Король, голова церковної громади, 1 акер пшениці.

Августин Ягольницький — 1 акер пшениці.

Петро Малівський (попередньо жертував $20.00 і став Добродієм) — 1 акер пшениці.

Михайло Тимрик — 1 акер пшениці.

Адам Ковалишин — 1 акер пшениці.

Петро Черевик 1% (1 відсоток) від цілого [redacted] пшениці.

Збірка в Брущові, Саск. (прислав заряд церковний) — $1.50

Додаткова збірка с. Уляна [redacted]

Додаткова збірка с. [redacted] 5.50

Додаткова збірка від [redacted] мад Вакав і Сматс, Саск.

V. НОВІ ФУНДАТОРИ И ДОБРОДІЇ

З парохії св. Духа, Мавена (коло Мікадо, Саск).

Петро Тимрик $50.00
П-тво В. Ковалишин . [redacted]
Павло Ягольницький [redacted]
Семен Костинюк, Ормсайд, Саск. 25.00

СПИС ТОВАРИСТВ І ОРГАНІЗАЦІЙ, ЯКІ ПРИЧИНИЛИСЯ ДО ЗБІРКИ ЮВІЛЕЙНОГО ФОНДУ:

(Продовження).

а) Жіночі Товариства:

37) Жіноче Товариство ім. Ольги Кобилянської, — Рова, Ман.

38) Жіноче Товариство ім. княгині Ярославни, — Бруксбі, Саск.

39) Сестрицтво при церкві св. Трійці, Келмар, Алта.

б) Союз Української Молоді:

Товариство Української Молоді при церкві Св. Духа, Гефорд, Саск.

в) Инші:

Український Народний Дім, Вайта, Ман.

Ану, хто в наших фармерів пійде за приміром [redacted] свідомих і щирих членів церкви Святого Духа, Мавена, і пожертвує на Ювілейний Фонд частину зі своїх жнив?

А хто пійде за приміром инші і давніше проголошених ктиторів, фундаторів і добродіїв та пожертвує на ціль Ювілейного Фонду більшу суму грошей?

[redacted]

КОНСИСТОРІЯ УКРАЇНСЬКОЇ ГРЕКО-ПРАВОСЛАВНОЇ ЦЕРКВИ В КАНАДІ:

Прот. С. В. Савчук, голова. Свящ. Д. Ф. Стратійчук, секр.
Прот. В. Кудрик, заст. гол. Мир. Стечишин, заст. секр.
Йос. Богоміс, касіер.

Гроші й листи висилати на адресу:

CONSISTORY OF THE UKRAINIAN GREEK-ORTHODOX CHURCH OF CANADA.
470 Andrews Street, Winnipeg, Man.

ХТО ХОЧЕ навчитися доброї української літературної мови, пізнати історію своєї мови, пізнається, як до говорять український нарід — ТОЙ МУСИТЬ ПЕРЕДПЛАТИТИ НАУКОВО - ПОПУЛЯРНИЙ ЖУРНАЛ „РІДНА МОВА"
[redacted]
WARSZAWA, ul. Bialowa 26 m. 10
Нові передплатники дістануть журнал від 1-го числа.

„ВІСТНИК"
Рідномовний орґан для Українців в Канаді
Виходить 1го і 15-го кожного місяця
Видає Українське Православне Видавниче Товариство
Передплата в Канаді — $1.50 на рік.
За границю — $2.00 на рік.

THE HERALD
Published semimonthly by the
Ukrainian Orthodox Publishing Company
Subscription per annum:
In Canada — $1.50. — Foreign — $2.00.

Адресуйте: — Address:
The HERALD, Box 5004, WINNIPEG, MAN.

ЯК МИ ДИВИМОСЬ НА ГРЕКО-КАТОЛИЦИЗМ.

I

Довгий вже час менше уваги присвячувалося чужій католицькій роботі між Українцями в Канаді. Але що дальше, то чужа католицька рука починає показувати себе щораз виразніше, а з тим починається її давна провокаційна робота.

Був вже час, що чужа католицька політика в Канаді йшла хрестним походом проти здорової справи українського народу. Не було перебору в способах. Та вкінці цілий той похід таки збанкротував.

Вийшли на світ тайні „Правила", видані для латинщення греко-католиків. Прийшов процес з 7000 долярами відшкодования за очернення. Прийшло „Спростовання". А вкінці смерть „Канадійського Українця".

Від того часу католицька чужа робота ні якийсь час немов підупадає.

Та згодом починає вона збиратн силу в долини. Агітація на проповідях, на сповідях. Закликання до присяг, що греко-католики не будуть сходитися в православними, не будуть читати їх книжок, газет... Представлювання православних в найчорнійших красках, в підношення попів неба католицизму...

Дальше — видання греко-католицького (чи властиво „католицького") часопису — нинішні „Українські Вісти". Ще дальше — заснования „Бука" (Братства Українців Католиків).

Так католицька неукраїнська робота візвикала знов тогохи сили. в з нею почався новий наступ на жовтоблакитників.

На жовтоблакитників!.... Точно так, хоч поняцю католицькі політики назвали „жовтоблакитники" ще мабуть голосно не вживали. Але на ділі вони йдуть походом якраз проти тих, яких большевики звуть „жовтоблакитниками". Се і важно! А те, чи хтось зве тих самих У-кр'їнців свєстунівщини, скиматичних, чи жовтоблакитниками, маловажне.

І способи наступу такі самі. Перероблювання чорного на біле; застрашування і загалкування ярлиу; підношення на під небеса чужих Українцям людей, а опоганювання Українців; називання чужої справи своєю, а своєї чужою...

І большевицька і католицька політика йде проти справи українського народу одинаковими способами і вдяре в те саме місце. І се заставляє нас, ні — се вказує на нас обовязок до католицької роботи між Українцями наново подрібно приглянутись.

Пригадка греко-католикам.

Католицькі політики вговорюють в греко-католиків України, що католицизм ,се сутo українська справа і хто не годиться з католицизмом вагалі, той тим самим є ворогом греко-католиків України.

Щоби справа наперед була ясна, щодо нашого погляду на українсько-католицькі відносини, ми уважаємо конечним зазначити наперед наше становище відносно головних питань, що з тими відносинами вяжуться, і так:

1. Ми стоїмо на тім, що католицька справа не є ніяк українською справою і не для України. Се справа чужа і ворожа українському народови. Се справа проти української!

2. Католицька робота в відношенню до Українців на протязі століть була крайно ворожою, а в своїх способах нехристіянською. Такою вона в найбільшій мірі і є нині.

3. Греко-католики України, а католицький головний провід, се не одно і те саме. Вони такі собі далекі, як небо і земля. Греко-католики, се Українці — частина великого українського народу. А католицький вищий провід, то чужі українському народові політики, яких головний осередок є в Італії. Католицький провід, се — Польща, Франциуя, Бельгійці, Рим... Як верховний провід тутешніх большевиків в Москві.

4. Робота католицьких політиків між Українцями така сама, як робота всіх чужих, які доси між Українцями з своєю роботою рокладалися — як робота Москалів на Україні, як робота Російської Місії в Канаді, як робота большевиків, як робота сектантів... Ті самі способи! Отже і ті самі не-українські цілі.

Такий наш погляд! Таке наше становище! А наскільки ми оправдані, чи неоправдані, покаже дальша наша мова, покажуть історичні факти, які пригадаємо читачам.

Що ми думаємо про греко-католиків.

Греко-католицькі провідники ради уважати й уважають греко-католиків України за малих, нерозумних дітей. Вони заговорюють в них те дитинство, кажучи:

— Ви нерозумні, ви нічого не знаєте, нічого не розумієте... Ви не вмієте по людськи думати... Вам бракує розуму... і тому робіть лише те, що вам прикажемо... Слухайте нас в усім, ідіть за нами наосліп, а самі нічого не думайте, бо согрішите. Ми за вас будемо думати, а ви лише виконуйте нашу волю. Та вже хороши вас Господи сходитися в православними Українцями! Зараз вас збламутять, бо ви дурні. Зараз зведуть вас на грішні бездорожжа. Присягніть, що не будете сходитися...

До такого вводиться „наука" католицьких провідників. До того, щоби чоловіка довести до найнизшого неробству.

Але думаючий чоловік відразу бачить, що таке трактования греко-католиків в першій мірі крайно зневажливе. Уважати дорослих людей за дітвахів, що їх не мона і за ворота випустити — хіба се не зневага? Чи треба ще більшої зневаги?! А дальше таке трактования покаже ціль таких провідників, себто — в обмисленим тримати людей в темноті.

Греко-католики, се такі люде, як всі. Такі, як і православні Українці. Коли вони доросли, то вони вже вирослн в дітячого віку і можуть і мають право та обовязок також самі думати, дорлтувать.ся, дошукуватися того, що для їхнього життя потрібне.

Рівти наосліп за другими, се заколупування божого таланту. Замість самому розумом орудувати (а на те даний розум, щоби ним орудувати), чоловік порволяє своєму розумови нидіти, вдоволюючись тим, що другі йому скажуть.

Скажуть, тай ще заборонять сказане провірювати... Хіба се не сором? Хіба се не гріх?

Отже стоячи на тому, що греко-католики, се Українці одарені таким розумом і можністю думання, як всі думаючі люде; що греко-католики мають Богом наложений обовязок в ненсних і в спірних справах дошукуватися дійсної правди — ми в дальших статтях дамо їм, як своїм рідним братам, під розгляд справи і факти, що відносяться до католицької роботи між Українцями — і тут і за морем, і давнійше і нині.

Ми пригадаємо факти історії. Ми приведемо під увагу деякі католицькі жерела відносно нинішніх католицьких тверджень; ми пригадаємо недавні тай нинішні факти в католицькій роботи між українським народом, а тоді скажемо:

— Кому що неясне, нехай ще питає.

— Хто справу краще розумію, нехай справить нашу помилку.

— Хто має замало довіря до нас, нехай дошукується ще самостійно поза нами дійсної правди.

— А хто побачить, що ми йдемо правою стежкою, що наша робота чесна — нехай нам помагає.

Ми не хочемо сліпої, діточої віри для наших слів. Ми хочемо, щоби чоловік зрозумів власним розумом, щоби почув власними ногами, де твердий грунт і стояв на ньому не ради слізного страху, але ради власного розуму, ради своєї власної совісти і ради справи свого народу.

ЧИ МІЛІОНИ ДАЮТЬ ВДОВОЛЕННЯ?

Спитали одного мілїонера, як він почувається, будучи богатим?

Він на хвилину задумався і відповів — Я, скажу вам, ще над сим не застановлявся. Але коли я отсе призадумався, то скажу вам поправді, що я цілком не почуваюся щасливійшим тепер, чим я був тоді, коли в мене може й одного долляра не було в кишені і коли я мусів працювати за свое життя від ранку до вечера. Тоді я носив одно убрання і тепер ношу одно. Тоді я їв три рази денно з богато більшим задоволенням чим нині; в мене було мало обовязків, я добре спав і загалом чувся щасливійшим, чим тепер, від коли я став мілїонером.

ДОБРЕ УЖИВАННЯ.

Добрі річи можуть обернутись в зді, коли руки, які їх одержать, не потрафлять уживати їх на добре. Богацтво і сила є добрі в своїм місці, але нещастя, коли їх має людина, яка нічне їх уживати на заспокоення своїх амбіцій. Тому богато наших молитов і просьб не є вислухані, бо просимо о те, з чого ми не могліб користати так як треба.

ЖИДИ В НЮ ЙОРКУ.

В Ню Йорку є коло сім мілїонів людей. Самих Жидів є в Ню Йорку коло два мілїони. Мають вони там 20,000 найбогатших крамниць, 70 банків в сумою 1000,000,000 (одного мілїярда , чи більона) долярів. Своїх шкіл мають коло 500 і богато театрів. Синагог мають там коло 500. Крім того богато Жидів, є великими урядовцями, в чого виходить, що Ню Йорк, се жидівське місто.

гч-КП.

КВІТКИ ПРИ ДОРОЗІ

Як з одного зерна розводиться ліс.

Був час, що Українці знали, що вони нарід. Кождий тодї Українець, кожда Українка думали тодї:

— Щож... Я один... я одна... Одно зеренце піску на березі моря. Але-ж нозад мною в цїлий мій Народ з усїм, чим надїлив його Бог. Є наша широка земля, є Дніпро наш старий, є Святий Київ, є наші князї... наші Гетьмани... Всего є! Не жаль би і життя дати, коби лише Народ наш був вільний на своїй землї, коби жив він недостатку не знаючи тай в пошані перед другими народами.

Давньо Підомники, ігумен монастиря, що ходив до Єрусалиму коло 1113 р., оповідав, що в Стретну П'ятницю пїшов він до Князя Балдуїна і просив:

— Пане княже! Прошу тебе в імя Бога і в імя руських (по нинїшньому: українських!) князїв — позволь мені поставити і свою лямпу на Гробї Господнїм за всїх князїв наших, за всю руську землю і за всїх християн руської землї.

Ось як тодї люде себе і свої обовязки розумїли!

Не за себе одного Яшов молитися ігумен Данило, але за всїх, за тих, що більші від нього — за князїв, за землю і всїх християн своєї землї.

Найбільша побожність! І найбільший патріотизм!

Але прийшли часи довгих злиднїв і народ забув, хто він такий. Імя народу забудеся. З народу стали поодинокі чужі собі люде, чужі родини, чужі села, чужі околиці.

Тепер нїхто вже не думав про князїв, ні гетьманів, ні землю, ні народ, як господарю землї. Люде забули, чи таке коли небудь було. Чи воно можливе. Чи воно потрібне. Особисті потреби, власна хата, родинні конечности — до тої тісної міри звузився розум народу, світогляд народу. Давне око, що бачило цілу Україну до найдальших мєж, з усїм її непорогладним добром потемнїло. Замість широких просторів бачило воно тепер лише своє вуаке подвіря. Замість народу бачило родинний гурток одної хати, сусїдськї огорожі, межі свого села...

Такий народ не був вже народом. Се вже був цєсвідомий, поробивший матеріял. Одиноке чого міг він бажати на свїті, то — вдержати себе без великих злиднїв при життю. Свою хату, свою родину. Не більше. Кождий чур себе окремою галузкою, не думаючи навіть що та галузка до якогось пня належить.

Нині знов широка свідомість покинулася. Та не вспіяв ще всїх охопити. Є ще темні кути, де ясне сонце ще не вислонило.

Через отту несвідомість повстають такі думки:

— Доки всї вкупї, то будемо народом, а котрі порозходяться, мусить пропасти. Змішаються з иншими народами, загубляться. Мале-ж не можна серед великого існувати.. Мале мусить перед великим покорятися...

Але такі думки не є ознакою свідомости.

Бо мале не мусить пропадати. Воно може мати в собі повноту самостійного життя і в нього за час може вирости найбільше.

Жив в Месопотамії чоловік Аврам (пізнїший Авраам).

— І сказав Господь Аврамови: Вийди з землї твоєї, і від роду твого, і в дому отця твого і йди в землю, що тобі покажу. І вроблю рід тобі народом великим, і благословлю тебе, і звеличу імя твоє...

Господь так розумів: Коли підеш між иншї народи, жий своїм життям, не мішайся з ними, твори окремо своє життя, а ти не тільки не-згинеш, але станеш з тебе великий народ, славний своїм імєнем.

Такий закон життя, що з малого виростає велике, що з одного зерна розводиться ліс.

Занесіть ви з далеких сторін одно зерно иншого роду рослини і посіяте. І буде вона рости властивим їй способом, буде цвісти властивим їй цьвітом, приналежувати окремим своїм запахом. Кругом будуть цїлі ліси иншої рослини — Пане княже! Прошу тебе в імя Бога і в імя руських (по нинїшньому: українських!) князїв — позволь мені поставити і свою лямпу на Гробї Господнїм за всїх князїв наших, за всю руську землю і за всїх християн руської землї.

Ось як тодї люде себе і свої обовязки розумїли!

Не за себе одного Яшов молитися ігумен Данило, але за всїх, за тих, що більші від нього — за князїв, за землю і всїх християн своєї землї.

Найбільша побожність! І найбільший патріотизм!

Але прийшли часи довгих злиднїв і народ забув, хто він такий. Імя народу забудеся. З народу стали поодинокі чужі собі люде, чужі родини, чужі села, чужі околиці.

Тепер нїхто вже не думав про князїв, ні гетьманів, ні землю, ні народ, як господарю землї. Люде забули, чи таке коли небудь було. Чи воно можливе. Чи воно потрібне. Особисті потреби, власна хата, родинні конечности — до тої тісної міри звузився розум народу, світогляд народу. Давне око, що бачило цілу Україну до найдальших мєж, з усїм її непорогладним добром потемнїло. Замість широких просторів бачило воно тепер лише своє вуаке подвіря. Замість народу бачило родинний гурток одної хати, сусїдськї огорожі, межі свого села...

Такий народ не був вже народом. Се вже був цєсвідомий, поробивший матеріял. Одиноке чого міг він бажати на свїті, то — вдержати себе без великих злиднїв при життю. Свою хату, свою родину. Не більше. Кождий чур себе окремою галузкою, не думаючи навіть що та галузка до якогось пня належить.

Нині знов широка свідомість покинулася. Та не вспіяв ще всїх охопити. Є ще темні кути, де ясне сонце ще не вислонило.

Через отту несвідомість повстають такі думки:

— Доки всї вкупї, то будемо народом, а котрі порозходяться, мусить пропасти. Змішаються з иншими народами, загубляться. Мале-ж не можна серед великого існувати.. Мале мусить перед великим покорятися...

Але такі думки не є ознакою свідомости.

Бо мале не мусить пропадати. Воно може мати в собі повноту самостійного життя і в нього за час може вирости найбільше.

Сила, про яку чоловік не знав.

Ви молодші чуєте від своїх батьків-матерей, чи дідусїв чи бабусь, що був час, коли на українській землї, що була під панованням Австрії, завелося було між Українцями велике панство.

А було воно наслідком довголітньої панщини, що скінчилася аж 1848 року. (Під Московщиною панщина скінчилася аж 1861-го).

В часі панщини дідич-пан (звичайно Поляк!) присилував, кільно горівки музовано до пянства, розпичкувано. Коли-ж панщини не стало, тоді люде з радощей взялися до ще більшого пянства. Була воля, але не було розуму. І пропивали поля, пропивали хати. Дехто на старі літа брав кортуру (лапцюг) в руки і ходив від хати до хати просити куска хлїба.

Таке було з нашим народом після довгого панованнн над ним чужинцїв-католиків.

Доперва церковна робота опамятала людей. Почалися встрюхувати по селах місії, всю силу проповідей звернено проти великого зла і з пищьких сіл стали сила тверді. Люде цїлими громадами „варїкалися" пити (присягали, що пити не будуть) і ставали новими людьми.

І відомий мені з тих часів один примірний випадок, зазначий в чоловіком, якого я, будучи хлопцем-пастухом, знав вже, як старого чоловіка. Ціла історія така:

Чоловік звався Пилип. І пив він, як всі. Пропив один моргородок, пропив другий, третїй і, коли не мялось, то і девятий.

Пив, але пямятав, що зле робить. Тілько ще буде добра. Нерва приходив до думу нетверезий й заявляв, що се вже послїдний раз. Хоч на дїлї инакше виходило.

Коли-ж не стало вже девятьох моргів поля (а лишилось мабуть три), приходить він підлитий і каже:

— Се вже послїднє! Побачите!

Другого дня була недїля. Рашенько встав чоловік, зібрався і пїшов до Церкви. Се-ж лїкарня для душевних слабостей.

Поставивши тут перед лицем свою душу, він висповідався і прирік, що буде тверезим чоловіком.

І почалось нове життя. Скінчилося пянство, а почалася нова шира праця коло зубожілого господарства, нова дбалість, нова ощадність. На місци байдужости прийшла жива, обчислена думка.

Минуло кілька літ і рахунок вийшов такий: За літа пянства пропив він 9 моргів, а за часи тверезої кущни 11 моргів.

Тут доперва показалося, кільно сили є в чоловікови, про яку він не знав. Кільно таїнну чоловік закопує.

Коли при трох оставших моргах можна було купити 11, то кільно було можна придбати при 12-ох моргах?

Се, певна річ, не відноситься не тілько до здобутків в рільнім господарстві, се відноситься до всякої праці і всяких здобутків. Сей примір показує, як незначні люде підносяться на високі становища, як з невчених стають вчені, як з несвідомих стають розумні, з грішних праведники.

А коли я записую отсю історію і передаю її для науки, то також і на те, щоби бодай одним іменем записати імя того, хто був мертвий, та ожив. хто був пропав, та знайшовся.

ЩО ДАВ ХРИСТОС КИТАЙКАМ.

Одного разу група китайських протихристиянських агітаторів взивали одну студентку, щоби і вона до них приєдучилася. На те вона їм відповіла:

— Через дві тисячі пятьсот літ ми, Китайці, вірили в Конфуція і його науку. Але через тих двайцять пять століть Конфуцїй не спромігся збудувати для нас, жінок, які одної школи і нічого не зробив для піднесення жіночого роду. Коли до Китаю прийшов Ісус Христос, Він нам Китайкам дав нагоду учитись, і я на все остану Йому вірна.

„ДНІПРО"
орган Української Православної Церкви
в Злучених Державах,
виходить 1 і 15 кожного місяця і
коштує на рік $2.00.

Передплату висилати на адресу:
„DNIPRO"
1861 Germantown Ave., Philadelphia, Pa.

ЄВАНГЕЛІЄ НА СВЯТО СВЯТОГО ВОЛОДИМИРА ВЕЛИКОГО.

(Іван X: 1—9).

Істинно, істинно кажу вам: хто не дверима входить у овечу кошару, а перелазить деінде, той злодій і розбійник.

А хто входить дверима, той пастир вівцям.

Тому воротар відчиняє, і вівці слухають його голосу, і він кличе овець своїх по імени і виводить їх.

І коли виведе вівці свої, попереду них іде, а вівці слідом за ним ідуть, бо знають голос його.

За чужим же не йдуть, а біжать од нього, бо не знають чужого голосу.

Сю притчу сказав Ісус Учеником Своїм. Вони-ж не зрозуміли, щоб се було, про що Він говорить їм.

Знов же сказав їм Ісус: істинно, істинно кажу вам Я — двері вівцям.

Всі, скільки їх приходило перше Мене, — то злодії та розбійники, але не послухали їх вівці.

Я — двері: через Мене коли хто увійде, спасеться, і увійде, і вийде і пашу знайде.

ЄВАНГЕЛІЄ НА 9-ту НЕДІЛЮ ПО ЗІСЛАННЮ СВЯТОГО ДУХА.

(Матей XIV: 22—34).

І сказав Ісус учеником Своїм сісти в човен і плисти поперед Него на той бік, поки Він одправить народ.

І відпустивши народ, зійшов на гору, щоб помолитись на самоті. І як настав вечір, був там один.

Човен же був уже на середині моря, й було його хвилями, бо вітер був супротивний.

У четверту-ж добу ночі Ісус пійшов до них, ідучи по морю.

Ученики, побачивши, що Він іде по морю, стрівожились і казали, що се мара, і закричали зі страху.

Ісус же зараз заговорив до них, кажучи: заспокойтесь; се Я, не бійтесь!

А Петр, озвавшись, сказав Йому: коли се Ти, Господи, спаси мене!

Ісус зараз простяг руку, взяв його й каже йому: маловіре! чого ти усумнився?

І як увійшли вони в човен, вітер затих.

Ті, що були в човні, підійшли й поклонились Йому, кажучи: істинно Ти Син Божий.

І переправившись, прибули в землю Геннисаретську.

ЄВАНГЕЛІЄ НА 10-ту НЕДІЛЮ ПО ЗІСЛАННЮ СВЯТОГО ДУХА.

(Мат. XVII: 14—23).

Коли прийшов Ісус з Учениками до народу, то приступив до Нього чоловік і впавши перед Ним на коліна,

Сказав: Господи! змилуйся над сином моїм; він на молодику біснується й тяжко мучиться: часто кидається в огонь, і часто в воду.

Я приводив його до учеників Твоїх, та вони не змогли сцілити його.

Ісус, озвавшись, сказав: о роде невірний і роспустений! доки буду з вами, доки буду терпіти вас? Приведіть Мені його сюди.

І заказав йому Ісус, і біс вийшов в нього, і хлопя одужало з тої години.

Тоді ученики приступили до Ісуса на самоті і сказали: чому ми не змогли його вигнати?

Ісус сказав їм: через недовірство ваше, бо істинно кажу вам, коли ви матимете віру з зерня гірчичне і скажете горі сій: перейди звідсіля туди, і вона перейде, і нічого не буде для вас неможливого.

А сей рід виганить тільки молитвою та постом.

Як же вони пробували в Галилеї, Ісус сказав їм: Син Чоловічеський виданий буде в руки людей.

І вбють Його, і на третій день воскресне. І засмутились тяжко ученики Його.

ІСТОРІЯ ЦЕРКВИ.

(За Е. Семаном).

(Дальше).

Столиця митрополита Волощини була спершу в Арджеші, відтак від року 1517 в Терговіште, а наконець від року 1665 в Букарешті. З початком XVI століття (між 1500 і 1507 рр.) дістала ся митрополія два підвладні єпископства: в Рімнику і Бузеї. Сі єпископства очинував король Радул Великий, з митрополитом Ніфоном (1499—1507). Єпископство Рімніка називалося також єпископством „Нового Северину" з тої причини, що мало майже той самий єпископський округ, який мала попередньо митрополія Северину. Крому сих кревних єпископств належав до року 1700 від митрополії Волощини ще й митрополит семигородський, що дістав хиротонію від митрополита Букарешту, як екзарха і намісника царгородського патріярха. Року 1793 основано на Волощині ще й третє єпископство — в Арджеші.

Митрополія молдавська, що до р. 1565 мала свою столицю в Сучаві, котру перенесено опісля до Яс, дістала небавом по своїм основанню два єпископства, именно: в Романі і Радівцях. З кінцем XVI століття (1592) основано ще третє єпископство, в Гуш, для південно-східної части Молдавп. З другої сторони відділено єпископство радівське, під час прилучення Буковини до австрійської держави, року 1777 від митрополії яської, і перенесено єпископську столицю з Радівців до Черновіїв (1789).

Крому сих митрополій існувала ще на території румунської церкви — від половини XV століття — і инша митрополія, звана Проілавії (то є Браїли), основана царгородським патріярхом — може бути що з давного молдавського єпископства в Цетате-Альба - - для видморських і надунайських округів, які посідали Турки в безпосередній своїй власти, виденим їх Молдаванам. Ся митрополія, що мала свою столицю в Галацу або в Рені і була безпосередно підчинена патріярхальному престолові, дістала 1713 р. й підвладне єпископство в столицю в Хотині. Митрополію Проілавії знесли відтак, рівночасно з пропиненим Турків з Браїли року 1828 Росіяне. А хотинське єпископство забрала Росія року 1812 враз з територією Молдави, званою Бесарабією, і розширила його відтак на архиепископство кишинівське й хотинське з столицею в Кишиневі, безпосередно підчиненим „святійшому правительствуючому синодові" в Петрограді.

Коли на підставі Паризького договору (1856 р.) вверено Молдаванам Бесарабію, тоді для округів в понад усе Дунаю основано нове єпископство (1864 р.), зване єпископством „Долішнього Дунаю", з столицею в Ізмаїлі. Вправді на Берлінськім конгресі (1878) Росія Бесарабію в Ізмаїлем дістала назад, та єпископство Долішнього Дунаю все таки й дальше позістало, і то для округів Кагвурли, Браїли і Добруді, вмісти котрих сей послідний дістала Румунія в замін за відступлення Бесарабії; инша столиця перенеслася з Ізмаїла до Галацу.

Рівночасно з одержанням Волощини і Молдавії в одну державу під іменем „Румунії" (1859 р.) вступила й церква їх в нову фазу єдиячого розвою. Князь Александер Іван Кузя (1859—1866) усунув именно давний звичай вибору митрополитів і епископів, і силою своєї власти заменував нового молдавського митрополита і епископів для осиротілих епархій. Відтак секуляризував монастирські посьвости, не зважаючи на опір царгородського патріярха і румунських ерархів, і видав закони, якими цаміряв запевнити державі вплив навіть на внутрішну управу і порядок церковний. Наконець року 1865, за згодою тіла законодатного (комори й сенату), оголосив він румунську церкву автокефальною, значить цілковито незалежною від будь котрої чужої ерархії.

Щоби зробити конець некановічному станові, в якій попала румунська церква через згадані реформи, і щоби управильнити і її внутрішні справи, князь Кароль І, наслідник Кузи, вступив року 1870 в цирві переговори з патріярхом Григорієм, д 14 грудня 1872 санкціоновано новий органічний закон для православної румунської церкви, під іменем „Закона для вибору митрополитів . епархіяльних епископів для установлення святого синоду православної церкви румунської". Сим законом православна церква румунська заявилася автокефальною, що, як член вселенської православної церкви, має Христа як єдину свою Голову і стоїть в догматичній і канонічній звязи з церквами патріярхів царгородського, з всіми прочими православними церквами.

Посередником для догматичної і канонічної єдности з церквами патріярхальними і прочими православними церквами, установлено „святий синод Румунії", що складається з обох митрополитів і всіх епархіяльних і титулярних румунських епископів.

Постановлено, щоби сей синод збирався що року два рази, і то під проводом митрополита Волощини з титулом „прімаса Румунії, а заступником председателя, щоби був митрополит Молдави. Після нового органічного статуту, так митрополитів як і єпископів вибирає виборчий кружок, що складається з усіх епископів (митрополитів) румунських і всіх православних членів комори й сенату, а вибраного більшістю голосів потверджує князь і його наслідники. Вибір одному архиєрєві намісникові, котрого вибирає синод в порозумінню з правительством.

(Дальше буде)..

Чи ви відновили вже свою передплату за „ВІСТНИК" на 1934 рік?

З ЦЕРКОВНО-НАРОДНЬОГО ЖИТТЯ.

(Едмонтон, Алта.)

(Доповнення)

Грано-католики мають свою церкву на 97 вулиці. Побудована вже давненько і обмальована. Недавнечко церкви стоїть мурований дім, де мешкав їх парох. А в межу монастир Служебниць Пр Д. М. а поміж сестрами школа а коло неї французький костел. Щиий більок запоможений католицькими будівничими. Се дуже тішить инших католиків, бо їм нагадує коло нації „свої" вони притулялися Вони належать до тих, що радіють чужим, та збільшують собою чужу силу. Коло церкви кроїні чисто релігійних організацій инших немає.

На захід від церкви стоїть грекокатолицький дім. Гарний мурований В ньому містяться ріжні товариства. Жіночі й чоловічі, та й молоді. Є Рідна Школа.

В последніх часах бють католицькі ліктря на патріотичну струну. Хочуть догонити те, що пропало. Чи вдасться, побачимо. Все, що робить вони, то боронитись перед наступом православних Українців. Рідні Школи провадять на чотирох місцях міста, мають поміж від Франкузів, а націнцку руку організують „Бук-а", роблять місії, фортифікуються, щоби себе зберегти для Риму та ще трошки для гетьмана Павлюка.

Наше місто — се мабуть осередок їх. Тут происходе опінчун католицького сп. Людини. Тут виходить орган католиків, який пригуснює до французької гласти на 100 вудиві. Коли ще не чинов салюм „Кардиївського Українця", то завдячують се добрячим Французам.

В місцевому клюбі „Екельвайс" приміщується третє наша група — се Укр. Національне Обединання, Гурток Стрілецької Громади, Жіноче Товариство О Безсрібної та Студентський Кружок. Загально називають себе „націоналістами" Поберіжять всі инші течії організації а особливо „обпікуються" нашою Укр. Прав Церквою та тими організаціями, що гуртуються в Союзі Українських Самостійників. Цікаве те, що між тутешніми „націоналістами" в душі кохаються до духовного семинара нашої церкви. Тепер вони борються проти церкви в людей, які не хотіли їх увести в свої ради. Добре зробили. Не помилились.

Із преси — тих націоналістів — се тямні. Тягні „увиготовують" инші. Дають виставн, концерти. Скликають збори, карнавали, бенкіти, та таке инше — се все таціоналістична робота, яка рівняється від роботи самостійників тим хіба, що в самостійників менше „сюди туди повід лави". Літо записатися до них і те вже чистокровний націоналіст, український радикал-демократ, патріот А напевнике до самостійників — так ти угодовець, опортуніст, пачок і т д. Так вони говорять і пишуть.

Група сих так званих націоналістів осадила українську силу в Едмонтоні, а дальше свойми гаслами й поведінкою не осадилась нашого несвідомого брата, те вчить, тільки тресуе на ціли, щоби не помилко инших ідейних народовців-націоналістів, инших є самостійників й православної України в сьому місті.

Бажаними сеї групки людей є поборювати самостійників та шкодити православній церкві. Що робиться в церкві чи інституті — се не має ніякого значіння Церковне свято, народне чи церковне — не в силі тому, коли воно відбувається в салях при церкві або інституті, за те в німецькому клюбі воно може бути лише націоналістичним святом.

Са групка тепло прилюдавали „спільно" в самостійницьких й національних церковно, коліж ті відлали ти свої будинки, або болиш всі лотоки. Се є головна причина, що вона відділилася від них Нічого нового вона не внесла на український грунт в Едмонтоні, хіба подія і ворожнечу.

Над рікою при 95 вулиці стоїть церква, до якої ходять „Русскі грудяндіни й господини" з наших гавіщина та буковинських сіл. Обслугуе їх архимандрит малорос з під Київа, що належить під духовну владу еп Арсенія Чаговщова „Приложение" в яких се наші московофіли, які через свою несвідомість ще нині підпирають чужу роботу Добре, що не богато їх А одник вони розділяються — не спокобаться собі владніку, чи може батюшка краще підмовляє декому. Тепер в межу є друга церква, що містить ся в будинку, який колись був бурсою А сей будинок сусідує з церквою. Так що літом, коли вікна отворені, чути що діється в сусідів, таком русскими. Се друга парохія, належить до еп Йосафа. Ніби русскі инки ще мають обмалі народ, а що инкотість то инше заведяки вперстості батюшок Не довге життя русским у нашому місті. Молоді в них нема. Скоро русских парохій не буде в Едмонтоні

І еванґелиня в тут При 95 вулиці имеють свій будинок. Проповідують Поняті підприємуе той штучний еванґелицький рух серед маленької групи Українців. Грали навіть в земельне представлення. Ведуть і недільну школу. Але се все нагадає таке сидування та непродуктивне, що місія, як кажуть, має в плані закінчити свою роботу

Ще одна протестантська церква дівгалась своєго трохи дальше на північ при тій самій вулиці Се буде пресвітеріянська Не великих розмірів, з високою вежою, заключою хрестом, бо була призначене на зовсім непротестантів. Вже кільканадцять років стоїть без ужитку. Вже її розбирають. Але вони почато розбирати, відкільки її большевицькі запанували липшими як „родні". Ні инші сей дім таки побіч неї. Большевики церкву збезчестили так, як наказує їм жидівська комуністична партія й перемінили церкву на салю танців Там, де був вівтар, грала музика В горі над вівтарем намалювали большевицько-жидівську витримему звізду червоною краскою Сей знак вже пустили стояла се білий церковця з позабиваними вікнами Вона є символом усякої чужої роботи серед України, а зарадом перестороною: не хіти ні чужим проводом і чужим розумом.

На кінці треба згадати кінчарів. Не до рахів яких замотаних деяких українські робітників. Нами є большевики, що за добрих часів побудували свій будинок і назвали „Український Робітничий Дім" а в англійській мові „Українієн Лейбор Темпл"

Кріза — а вони гуляють круглий рік, кождого тижня. Повібрані, їдуть вигнам. Вимовляють все, що вимагають їм комісарі з Вінніпегу Для робітничої справи чимало вони не роблять Одним дивно, що є ще такі темні робітники, що дозволяють тим бирвям, що возять їх на вигибель.

Се московські найманти що обманюються в українській народні строї, грають та співають українські пісні, танцюють українські танки — а чужинцям кажуть, що се російські

Се наші ходи-кінчарів. Їх робота вся на школу української справи Для них ширий Україночь мучить мати наш посуду

Добру пістеку для існування тут мають православні Українці, що гуртуються при церкві й Інституті. Се слід знати всім братам Українцям Вони заслуговують без усяких застережень на моральну й матеріяльну підтримку. Хто підтримує инших з яких би то не було причин, шкодить сам собі й вперше життєвий розмах найкращих жилих патріотичних організацій та інстит тутій.

Аднтор.

ДО ІСТОРІЇ УКРАЇНСЬКОЇ ПРАВОСЛАВНОЇ ГРОМАДИ.

(Лавфин, Ман.)

При кінци місяця жовтня м р. лавфинська укр. прав. громада справила прощальну вечеру Всечесній-шому о. Гришці, як парохові сеї громади, та вручила йому скромний, але за те з щирої душі дарунок, що котрий о Гришець вповні собі заслужив Чому і яким способом, варто би знайомить читачам знати

Українська православна громада в Лавфині організувалася як не по-вно. Було се в році 1926. Обслуговували її отці української священики: Оо Кучер, Майбіда та Лещишин. Богослужіння з браку своєї церкви, відбувалися в англійській церкві, у п. Вашовського та в томі домі одного священика.

Усі повище згадані отці духовні сповняли свої обовязки совісно.

Українська православна громада в кождім часу скріплялася, прибувало членів та прихильників, а в році 1931 в місяцю жовтню, коли о Лещишин вітхав до Гуйін Сасиечевана (тепер в Торонто Онтві), його місце як священослужителя в Лавфині і околиці обняв Всечесній отець о. Гришець. Самий критичний час, той як мешканці міста стояли матеріяльно убого, инші без нікого заняття липшлися на „релєф". Ні инші сей дім таки побіч неї. Большевики церкву збезчестили, та громада держала думку, щоби не перемінно побудувати в Лавфині Рідну Святиню, бо в кімнаті священика на спільну молитвину відчит за мало місця і таки меншальний дім як та Служебна Богові для повякшого числа вірних не відповідний

Думка о. пароха перемінялася в діло. Ще той самої зими а р. 1931-2 куплено цвіцку, наріжно в місті будівельного матеріялу, літнюю пору року 1932 устроено щось два базарі, а з весною 1933 року в місяцю травню як сонічко Боже своїм промінєм огріло землю, наші патріотичні православної церкви засукали рукави і почали копати садер під будову Рідної Церкви О Гришець не знажаючи на свій священичий стан, таком брат засуп в руки і копав ями, як і инші Так помагав фізично, морально і матеріяльно Слід також надмінити, що львину помічматеріяльну на будову церкви дали панове. Вавринюк, Потоцький і Ковтун Честь Їм!

Осени і добра вони зробили свое Дня 9 липня 1933 року відбулося освячення Святині сл. Юра

Нині члени лавфинської української православної церкви вперше своїм словом згадують свойого не забутнього пароха, отця Гришцу і кажуть. „Як би не о Гришець, то ми будівб церкви не мали"

Так кажуть щиї Українці, але були й тепер не знаходяться такі, що вміють подяки, теплим словом Його згадують, хоч о Гришець на то собі не заслужили, бо окрім своїх священичих обовязків сповняв також инші обовязки по моральну й матеріяльну підтримку і в поза церковною службою в імени: Провадив Рідну Школу, давав викладу студентам, давав пригарні поучкиві відчити майже по кождім богослужінню, так в місті, як і по фармерських околицях Хібаж можна було більше від нього вимагати? Я скажу, що ні! Ми знаємо приповідку, „що той си що не вродив, потрай би всім догодив"

Члени української православної церкви в Лавфині згадують свого незабутнього пароха о. Гришцу щирим словом, бажаємо йому найкращих успіхів в його духовній праці та желаємо прожити много літ!

Члени Церковної Громади.

СВЯТО В ЧЕСТЬ МИТРОПОЛИТА ЛИПКІВСЬКОГО.

(Едмонтон, Алта.)

Церковна громада в Едмонтоні вшанувала нашого первоєнителя Найпочесніїшого Митрополита о. Василя Липківського святом, яке відбувося в неділю дня 23 квітня.

По Службі Божій в церкві о Гришця відслужив молебен за здоров'я митрополита, передтим згадавши, серед яких то невідрадних і тяжких обставин инше инші наші церковні достойник. Незвичайна доля нашого пастиря, а ще тіпша наших великих тодей, що мусять мучитись зоні, коли заслужили на пошану й тіпше життя

А у вечері того дня було встрічено свято в честь митрополита в сал Інституту. В програму входили пісні себ. виконавці, три на инші і реферати.

Неділина Школа виступала з деклямаціями й піснями на тему ми пині Участ брала й молодь, а реферати виголосили старші

Почитоне слово виголосив пан Павло Мельник голова парохій, згадавши митрополита та инших нашого праці й праці нашої Церкви в Канаді „Вістник"

Перст говорив про Найпочестішого Митрополита о. Василя. Його працю й заслуги для Української Православної Церкви, як також зга дав про життя нашої Церкви на У країні.

Пан Гринюк реферував історію нашої Церкви в Канаді. Говорив про причини, які вистовили наш-по-

божний загал знищити унійтську церкву, про почитки й розвій Укр. Православної Церкви тут за морем, про ті перешкоди, що були з боку російських унійтських і инших єпископів. До того будучи свідком і учасником кількох цікавих случаїв, оповів їх учасникам свята.

Взагалі можна сказати, що свято вийшло повільно й гізно. Учасники свята пригадали собі дещо з минулого нашого, а також почули дещо таке, про що й не знали.

А разом усі були вдоволені, що згадали нашого найкращого громадянина й князя Церкви, якому сучасність обов'язки єдності в своїх устроях духа незмінно.

Як би не злої вороги українського народу і його Церкви, які тепер панують над Україною, то ювілей о. Митрополита був би свят новий такий і на Україні і то в такий спосіб, на який о. Ювілят собі

Вірю щиро, що така година ще прийде і вольна Україна прославить устами свого великого Сина. Учасник

(Ріжерс, Ман.)

В суботу 16 червня прибув до нас Драматичний Кружок ім. Кропивницького з Брендону і відограв драму „Боротьба за волю". Помимо того, що вечір був слотний, сали Народного Дому наповнились публікою. Богато прибуло посторонних Управительів, деякі по 40 миль, котрі інтересуються народними справами. Було кілька місцевих Англійців, котрих цікавило видіти українські костюми.

Передне слово сказав п. Касюрак. В своїй повищій промові представив присутнім виконців і коротко пояснив значіння представлення, як також взивав місцеву молодіж більше інтересуватися народними справами. Перший він вгадував храми душ уже порушаючи. Представлення гірку долю покеволенних селян з передвоєнних часів, а іменно те страшне знущання панів і Жидів над бідним мужиком. Ще більше співчуття викликали в публики сироти Ванъо і Андрійко. Сі молоденькі артисти так знаменито представили долю голодних, бідних сиріт, що богатьом присутнім покотилися сльози. Як кожний міг чути те прикре положення сиріт, які голодні не дише хліба, але й любови батьків. Бо як цінїт не цінте без сонця, так діти без любови батьків не годні жити. Не жалують, дуже мучаться, бо бідна мати від рана до ночі тягнеться на панській лані за той мізерний заробок, щоби принаймні діточок Сумня та гірка доля вдовиї пригнала зазнатущину богатьом другим присутнім тії такиї часи, які вони пережили під охороною мачохи Австрії. Друга дія вгадної драми представила присутнім веселі годі, — в то відродження України. Кождому пригадались дорогі сльози поета, що як верне на Україну вони без хлопа і пана. Як благословила старая мати книгиня Ольга свого сина якщаря Святослава, котрий йшов на подвиги й кацал, — йди і верни попіжником, так бідна вдова Параска висилала свого сина Андрія: йди сину боротись за Україну і верни побідником Сумний був сей образець прощання Андрія з матерю і Софією воно, і натиснув не одним материм блискучі сльози.

Третя дія представлення найкращі сповзали для України зі світової війни, як також для можність богатьом присутним перший раз побачити польських офіцерів в їх мундурах і бляхи сраком на шапці і також українських січовиків в їх стрілецьких сторих. як ті бились з Поляками, мов справдішні хованці. Це пригадало присутним війни в історичних спомнінів і той великий найважніший перевород, який застав Україніців не приготованим майже на кождій кроці, в найбільше що до військової підготовки. Хотяй забагато було сонічко вовп, але не шкодило. Не довго сонічко і знов наш народ попався під чужу пяту кормиту. Та те сонічко зовсім певно знову для нас зійде і вже не погасне.

Замічення дрвши вийшло як найкраще, за що гратулую усім виконцям, а бараюсь перепрошую, що не згадую їх поіменно. Вони всі добре взнавались, як се їм честь і хвалу належиться молодим режіссерам Кружка, пп. Берилюкови і Соснякови. Желаю найкращого успіху в їх дальній праці. Дякую також тим добродіям, що не жалували автомобіль і труду вробити перевірку громаді про велику приємність. Честь Вам всім!

П. Лучок.

ЮВІЛЕЙНИЙ ФОНД
УКРАЇНСЬКОЇ ГРЕКО-ПРАВОСЛАВНОЇ ЦЕРКВИ В КАНАДІ
(Подрібний виказ).

ЗАМІТКИ: 1. В поданім виказі містяться жертви, які Консисторія отримала по день 11-го травня, 1934.

2. Декляранції в сім списку не включені. Рівнож не включені частині вписки на конто декляранцій. Вони будуть проголошені тоді, як дані декляранції буде вповні сплачена.

3. В цілях лекшої контролі, виказ подається пообчасно по провінціям і місцевостях.

4. Кожді хто задержав у виказі яку похибку щодо імен жертводавців або їх жертв, то проситься його довести про се читійно Консисторії.

АРРАН, САСК.

Збірка Олекси Жабінського:
По 50кт.: Олекса Жабінський (Бенітто, Ман.), Василь Фетчук.
По 25кт.: Йосиф Яремко, Георгій Косоловський, Андрій Максимчук, Катрина Добенчук, Василь Савчук, Іван Нестоурук (Бенітто, Ман.), Іван Іванчук.

ВЕНЛАВ, МАН.

Збірка Денка Мацука:
По 1 дол.: Денко Мацук, Николай В. Салязюк, Трофим Грабінюк, Петро Мусій, Йосафат Мусій, Каля Притула, Волод. Притула, пані Марія Мусій, Василь Чорнобай.
По 50кт.: Петро Бетрик, Іван Сливзюк, Антон Притула, Юрій Джуман, Ілія Воробець.

ВІННІПЕГ, МАН.

Збірка п. Пилипчука.
По 50кт.: пані Гайворон, п. Маркіш.
По 25кт.: пані Пилипчук.
По 25кт.: п. Хлібойко, п. Колтунський.
По 10кт.: пані Бердуляк, пані Мельта, Д. Хметь, М. Н.

ГАЛИЧ, МАН.

Яків Горбулик (гроші прислав о. П. Запаринюк). $5.00
Йосиф Галущак 5.00

ДАВФИН, МАН.

П. Ковтун 25.00
Др. М. Потоцький 25.00
Михайло Лозобський 5.00
Замітка: З Давфину отримано більше жертв, але що колектори збір ще не виповнили, то ті жертви будуть проголошені пізніше.

ДІ ПА, МАН.

Колекторка пані Любов Кнба.
По 1 дол.: Василь Чемерис, Ф Кнба, пані Любов Кнба.
Паина Марусе Тимчук .50
Паина Стефанія Бичок .50

ЕШВІЛ, МАН.

І. Збірка Івана Шведа.
Стефан Негрич 2.00
По 1 дол.: Григорій Газий, Іван Шведь, Григорій Гаврилюк, Іван Андрійчук.
По 50кт.: Василь Гродзік.
По 25кт.: Панько Герыяк, Іван Данилечич, Іван Дутчишин.

ІІ Збірка Олекси Джуман. (Гилберт Плейнс, Ман.)
Николай Денбіба 2.00
По 1 дол. Іван Джуман, Іван Хома, Іван Дутчишин, Стефан Гара, Софія Гаов, Василь Гара, Фелір Бойко, Василь Дутчишин, Василь Соломон, Павло Задорожний, Іван Мишка, Роман Соломон.
По 50кт.: Стефан Бойко, Василь Мишка, Василь Сильва, Николай Сильва, Мих. Николайшин, Марія Хома, Николай Джуман.
По 25кт.: Іван Шимираюк, Гилберт Гилант

КОНСИСТОРІЯ УКРАЇНСЬКОЇ ГРЕКО-ПРАВОСЛАВНОЇ ЦЕРКВИ В [illegible]

Ф. А. Бирчак.
[illegible]

Архиєрейські Візитації

Архиєрейські візитації Високопреосвященного Архиепископа Іоанна Теодоровича відбудуться в такім порядку:

22 липня, неділя — Редвей, Алта.

29 липня, неділя — Глендон, Алта.

5 серпня, неділя — Смоки Лейк, Алта.

12 серпня, неділя — Гедлин, Алта.

Громади, які бажають видати в себе о. Владиці, повинні негайно повідомити про се Консисторію.

Консисторія Української Греко-Православної Церкви в Канаді.
Прот. С. В. Савчук,
голова.

ПРЕСОВИЙ ФОНД „ВІСТНИКА".
Канадіян Дмитро, Вояже, Саск. .50

ПОРЯДОК БОГОСЛУЖЕНЬ
о. Д. Дячука.
Липень:

29. Неділя — Дуфрост.
Сережень.
5. Неділя — Полкар Парк. Початок Утрені год. рано.
12. Неділя — Тренскона.
19. Неділя — Тендал. Всяночня 9 год. рано.
25. Неділя Одно-
26. Вівторок Свято Успення Пресвятої Бог. Богослужения в Ледяви. Початок Всенічного 9 г. р

ЦЕРКОВНИЙ КАЛЕНДАР НА 1934 РІК.

ЛИПЕНЬ.

16 П. Мч. Пашкита. Діомида
17 В. Акиріи Кріт. пр. Маргр
18 С. Сергія Радон. Атанасія вл.
19 Ч Діон. Уявлен Ольшин
20 П Пр. Хоми Малєїна. Акакія
21 С Вм. Прокопа
22 Н. 8 по Зісх. св. Д. Сич Пашо
23 П. + Пр. Антонія печ.
24 В. Мч. Євтихії. бл. кн. Ольги
25 С. Мч. Прокла й Акиріи
26 Ч. Собор арх Гавриіла
27 П. Ап. Акіли мч Юста
28 С. † Володимира, Вол. юн.
29 Н. 9 по Зісх. св. Д. Сич. Атан
30 П. Вич. Марини Ісцинара
31 В. Мч. Пантелеймона вистрив.

СЕРПЕНЬ.

1 С. Пр. Мокрини, пр. Ди
2 Ч. † Пророк Ілії Авраамія Гал
3 П. Симеона Юрод. Іакова стовн
4 С. Рівноап. Марії Магдалини
5 Н 10 по Зісх. св. Д. Мч. Трох
6 П. † Мч Бориса й Гліба
7 В † Прав. Анни (матері М. Б.)
8 С. Сич Єрмолая, Єремія
9 Ч. † Вм. Пантелеймона цілит
10 П. Ап Лаврентія Прозорл
11 С. Мч. Каленика, Серафими і
12 Н. 11 по Зісх св. Д. Ап. Сили
13 П. Євдокима, мч. Юдити
14 В. Перенес. деркса Х. Госп.
15 С. Архід. Стефана, Ніколая

ПОРЯДОК БОГОСЛУЖЕНЬ
о. П. Запарінюка.
Липень.

29 неділя — Давфин.
Всіх доокольчних Українців на празник запрошується щиро Сережень.
5. Нед. — в 9-тій год. рано Гілберт Плейнс — храм і отворене Пароквого Дому. Всіх доокольчних Українців запрошується.
12. Нед. — Шотуейн.
19. Нед. Преображения Госп. — Пайн Ривер — храм.
26. Нед. Сиферт — 5 год. вечором Давфин. Вечірня.
28. Вівторок — Усп. Пр. Богородиці. — Богдан. — Храм Доокольчних Українців запрошуються. Всюди в суботу в 2-гій годині катехизація, а в неділю по Богослуженню відчит і збірка Дізвільного і Ювілейного фонду.

[illegible]
Ф. А. Бирчак.
[illegible]

29. Неділя — Сендзікейн.
Серпень.
5. Неділя — Шелвелей.
12. Неділя — Кокіз
19. Нед Преображения Г. Н. І. Х —Менні — храм
26. Неділя — Лепард.
28. Вівторок — Усп. Пр. Богородиці — Розбори — храм.
Адресс: Менні, Ман. Тел. 182—4

ЦЕРКОВНИЙ УСТАВ
[illegible]

22. Неділя по Зісханню св. Духа: Голос 7 Утр. Євангелія 8 (Івана XX 11—18) Лит.: Ап. І Кор. І: 10—18. Євангеліє Матея XIV: 14—22.
28. Субота: Св. Всехвалимих Великого Утр Єван.: Івана X: 9—16 Лит.: Ап. Галат І: 11—19; Єв Івана X: 1—9
29 Неділя 9 по Зісх. св. Духа: Голос 8. Утр.: Єв. 9 (Івана XX: 19—31) Лит.: Ап. І Кор. ІІ: 9—17; Єван Матея XIV: 22—34
Серпень.
2. Четвер Ілії Пророка: Утр. Єван Луки IV: 23—30; Лит Ап. Якова V 10—20. Єван Луки IV: 22—30.
5. Нед. 10. по Зісх. св. Духа: Голос І Утр. Євав. 10 (Івана. XXI: 1—14 Лит. Ап. І. Кор. IV: 9—16; Єван Матея XVII: 14—23.
12. Нед. 11 по Зісх. св. Духа: Голос 2. Утр. Єв. 11 (Івав. XXI: 15—25) Лит. Ап І Кор. IX: 2—12. Єван Мат XVIII: 23—35.
19. Нед. 12 по Зісх. св. Духа: Преображения Г. Н. І. Хр. Утр. Луки IX: 28—36. Лит. Ап. ІІ. Петра І: 10—19. Єван. Матея XVII: 1—9.

Український Релігійний дво-тижневик в Канаді.

ВІСТНИК
THE HERALD

THE HERALD
M
WINNIPEG, MAN.

РІК XI. WINNIPEG, MAN., AUG. 1st, 1934 ВІННІПЕГ, МАН., 1-го СЕРПНЯ, 1934 ЧИСЛО (204) 15

Серпень—місяцем діточих пожертв на Фонд Рідної Церкви.

І. ВЧІМО ДІТЕЙ ЖЕРТВЕННОСТИ.

Справою Ювілейного Фонду заінтересувалися не тільки старші члени Рідної Церкви, але також діти. Доказом того є ті збірки, які до тепер отримано від Недільних Шкіл та діточих гуртків. Ті жертви є тим цінніші, що діти збирають їх власними силами. За примір можуть послужити молоденькі члени й членкині Рідної Церкви в Тідор, Саск., які, заохочені о. Березійським відограли представлення і чистий дохід а нього, в сумі пятнайцять доларів ($15,00), прислали на Ювілейний Фонд. Імена молоденьких аматорів такі: — Дора Кирстюк, Георгій Король, Віронія Чоропіта, Павло Король, Олекса Чоропіта, Іван Половик.

В дітях наша будучність — говорять пословиця. Але треба сказати, що тільки в дітях добрих, розумних, свідомих. Отже обовязком родичів і школи та Церкви є подбати, щоби наше молоде покоління діставало добре виховання та приготовлялося до тої праці, та тих обовязків, які його чекають.

Свідомість людини пізнається головно по тім, як вона ставиться до тих обовязків, які життя на неї наложе. Отже обовязком родичів та вихователів інституцій є подбати, щоби діти вже змалечку вчилися виконувати свої обовязки. А передовсім обовязки громадського характеру. Для сього треба приучувати дітей в пошані мрі до жертвенности, бо коли пригадаємося справі бувше. то побачимо, що жертвенність, відсутність самолюбства, є головною прикметою доброго, свідомого горожанина та члена організації. Скупий чоловік, хоч і свідомий, доброї справи не підтримує, бо на се не позволяє його скупість. Скупий член церковної громади, чи якої другої організації, який не платить своїх членських вкладок та не жертвує на инші організаційні цілі в міру сил — не є добрим членом, а радше трутнем в організації. Бо він не тільки що не підпомагає організації, але в додатку покористовується тим майном, яке жертвенні члени організації придбали.

Вчімо-ж наших дітей вже з малку бути жертвенними. Заохочуймо їх підпомагати добрі справи та працювати для добра громади, загалу.

Найкращою нагодою для сього тепер є Кампанія за збірки Ювілейного Фонду. Хай родичі подбають, щоби їх діти — чи то самі одинцем, чи як ученики Недільної Школи або члени молодечої організації — причинялися бодай малою жертвою до збогачення Фонду Рідної Церкви. Користь з такої жертви буде подвійна: матеріяльна поміч для Рідної Церкви та, — що важніше, — моральна користь для самих дітей: вони навчаться жертвенности та усвідомлять собі вагу підтримання громадських справ. Вони научаться любити свою Церкву й бути добрими, вдячними її членами.

Хай отже місяць серпень буде місяцем діточих пожертв на ціль Ювілейного Фонду. Хай родичі, священики й учителі подбають, щоби діти, які знаходяться під їх опікою, в сім місяці зібгатили свої відомости про Рідну Церкву та зложили жертву на її фонд. Імена молодих жертводавців будуть проголошені в звичайний спосіб, а в Пропамятній Книзі, яка буде видана по закінченю Кампанії, буде присвячений для них окремий відділ.

Хай отже місяць серпень буде місяцем діточих пожертв на Фонд Рідної Церкви!

СВЯЩ. П. ЗАПАРИНЮК.
Давфин, Ман. — Жертвував на Ювілейний Фонд $25.00.

СВЯЩ. С. ГРЕБЕНЮК
з Форт Віллям, Онт. — Жертвував на Ювілейний Фонд $25.00

ЦІ НОВІ ДОБРОДІЇ.

В. С. Ковбуз — Кадворт, Саск. 25.00

Панство Іван і Наталя Іваницькі, Гефорд, Саск. . 25.00

ІІІ. ХІД ЗБІРКИ:

Додаткова збірка о. Уляна (колекта за тацю під час храму в церкві коло Писклидця, Гефорд — $13.15; збірка на весілаї в п-ства Семена й Розалії Богорус, Гефорд — 7.25; від поодиноких жертводавців $12.00) — разом 32.40

Кендо, Саск. (Збірка п. Левченка) 10.00

КОНСИСТОРІЯ УКРАЇНСЬКОЇ ГРЕКО-ПРАВОСЛАВНОЇ ЦЕРКВИ В КАНАДІ:

Прот. С. В. Савчук, голова. **Свящ. Д. Ф. Стратійчук,** секр.
Прот. В. Кудрик, заст. гол. **Мир. Стечишин,** заст. секр
Йос. Богоніс, касієр.

Гроші й листи висилати на адресу:

[illegible]
CHURCH OF CANADA,
479 Andrews Street, Winnipeg, Man.

В СПРАВІ ФОНДУ ЮРІЯ ФЕДЬКОВИЧА.

Для врочистого відсвяткування сто-літніх уродин українського поета Буковини ЮРІЯ ФЕДЬКОВИЧА, та для увіковічнення його памяти, в Чернівцях, на Буковині, створився КОМІТЕТ ДЛЯ ВШАНОВАННЯ ПАМЯТИ ЮРІЯ ФЕДЬКОВИЧА, який взяв собі за ціль як слідує:

1) Урядити свято столітних уродин Поета, дня 9-го вересня, 1934. 2) Заснувати і удержувати в Чернівцях приватну РІДНУ ШКОЛУ ім. ЮРІЯ ФЕДЬКОВИЧА. 3) Здвигнути памятник Поетові в пятьдесятіття його смерти, 1938 р.

Для переведення збірки на повищі цілі серед канадійських Українців, в Вінніпегу зорганізувався ЦЕНТРАЛЬНИЙ КОМІТЕТ БУКОВИНСЬКИХ УКРАЇНЦІВ В КАНАДІ, який вже розпочав збіркову акцію і який є в тісним порозумінню з Комітетом в Чернівцях.

Консисторія Української Греко-Православної Церкви в Канаді одобрює вишо ЦЕНТРАЛЬНОГО КОМІТЕТУ БУКОВИНСЬКИХ УКРАЇНЦІВ В КАНАДІ і отсим звертається з просьбою до вірних Української Православної Церкви жертвувати на Фонд Юрія Федьковича і так причинитися до вшанування памяти великого Сина Українського Народу.

Дано в Вінніпегу, дня 1-го серпня, В. 1934.

КОНСИСТОРІЯ УКРАЇНСЬКО-ГРЕКО-ПРАВОСЛАВНОЇ ЦЕРКВИ В КАНАДІ.
Прот. С. В. Савчук, голова.

ПАМЯТЬ НАШ ТАЛАНТ.

Одним свійством нашого ума є память. Не всі люде її посідають в однаковій мірі та й не все. Ми знаємо людей, що відзначаються доброю памяттю, але є люде, що часто оправдуються, що память їм уже не служить.

Память се дар від Бога, се одна із талантів нам даних, щоби ним орудувати на славу Божу та й собі на користь.

Щож чоловік памятає? Він памятає все, що бачить вкруговки свойого життя, що чує, чого навчиться з читання часописів і книжок. Все те зазначується, закарбовується на нашим мозку. Кождий раз наша свідомість в мозку творить карби. Все там е замарковане, добре й зле. Одно сильнійше, — друге слабше, але е. Як у великім складі всьо зложене, що підпадає під наші змисли. Дещо ми забуваємо, однак воно лиш приладене новими вражіннями. Вистарчить лиш якась подібна подія чи пригода, а в нас відновляються подібні події чи образи з минувшини.

Бачимо пожежу. Зараз пригадуємо собі цілий ряд ріжних вогнів у минувшині. Чуємо доброго бесідника. При тім наш ум пригадує нам инших подібних бесідників. Глядимо на гори, а стають нам перед очі наші Карпати, коли ми їх бачили, або які наші гори.

Кажуть учені люде, що наша память в молодих літах е дуже сильна, а в міру наших літ вона слабше. Воно так і е. Богато справ з наших юних літ ми докладно памятаємо. Приміром перший день в школі. Або коли ми перший раз прийшли до церкви. Побут у місті, а рідні, в горах, над морем і т. д. — коли се було в діточих літах, як живо все се нам нераз нагадується.

Тому то розумні люде вважають дуже на дітей і змалку стараються ім дати гарне виховання, перед їхні очі ставити все те, що мати-ме в будучині гарний вплив на витворення характеру. І дяката-на наша Церква пильно дбає, щоби дітя діставали религійно-моральну науку навчаєсу, а також упоминає родичів і вихователів сповнити свій обовязок згляном дітей. Церква домагається, щоб діти від найранішої молодости бували на богослуженях, вчились катехизму, молитов і т. д.

Коли діти запамятають все, що гарне, добре й чесне, то певно будуть вдтак уникати зла. Память в дітей е свіжа й все приймає, поглочує. Память у них, як щойно вироблена рілля. Всьо в ній глубоко закорінюється і тріжко держиться, але й гарні плоди видає. Тож варто се мати на увазі всім людям, що мають до діла з вихованими дітей.

Так, як в нашім мовку все замарковується, подібно люде хочуть передати одні другим при помочі знаків чи записок, те, що треба запамятувати. Найбільше письмом передається память людей з роду в рід. Але е инші знаки, бо навіть предмети, що нагадують нашедшим про події або справи в минувшини.

Могили на Україні ті свідки славної нашої минувшини е тими предметами, що нагадують нам вічни наших славних предків за волю й свободу України. Монастирі й величаві церкви в нашій батьківщині свідчать про розцвіт нашого церковного життя в давнійших часах. Ріжні памятники, написи, таблиці, назви місць, дерева нагадують нам щось з минулого. Люде стараються влекшувати життя своїм дітям, тому лишають ріжні знаки, чи предмети, що нам пригадують се або те, що має звязь з нашим поступом чи життям.

Чоловік має памятати перше за все про Бога. Не сміє забувати про Нього. Земля, сонце, місяць, ціла вселенна, ріжні явища в природі нагадують нам Бога. Щасливий чоловік, що памятає на Бога. Коли-ж забуде — горе йому. Не сміє він забути заповіди Божих і Церкви; не сміє забувати науки, що містить ся в св. Євангелії.

Памятати повинен чоловік про обовязки свого стану, звання і громадські. Тоді та память буде для нього правдивим талантом, що буде здвоювати Божий дар, з якого треба буде здати рахунок колись перед нашим Творцем.

Память є мірилом характеру людини. Злі люде памятають зло, погань, пімсту і т. д. Добрі люде забувають дуже скоро зло, а довго тямлять добро. І Спаситель наш Ісус Христос учив забувати зло, прощати провини нашим ближнім, бо хотів, щоби ми були звершенними, добрими. Дякого стараймося памятати ще, що добре й творити добро другим.

Память можна виробити, вдосконалити. Гарний вершик, красну думку вчімся на память. Чи ми молодші чи старші. Стихи а св. Письма дуже надаються до вивчення на память. Псальми, молитви, церковні пісні навіть конечно вичуватись на память. Віятак лекше буде запамятувати нам й инші справи, бо наша память буде вироблена. Кождий рік без ужитку завмирає, наша рука, нога, а тимбільше память.

Будьмо послушні Богові й уживаймо памяти так, як від нас вимагається.

о. Є. Г.

ВСЕГО ПО ТРОШКИ.

Чоловік тим відрізняється від других сотворінь, що може ставати кращим або поганійшим, добрим, або злим, культурним, або дикуном. Він стоїть на культурній драбині і може лізти по ній вгору, до кращого, або спускатись в долину, до гіршого. А зір йде по рівній дорозі інстинкту.

Те, що говориться про одиниць, відноситься і до гуртів — до родин, громад, народів. Бо гурти звязані між собою духовими звязками, звязані матеріальний і духовими інтересами, звязані спільним світоглядом. Отже і гурти і народи можуть культурно підноситися, або занепадати. Залежно від того, чи мають вони свою власну культурну провідну силу, чи ні. Свої сила — підноситись. Чужа сила — спихає вдолину.

Коли подивити Українців в Канаді на членів Української Православної Церкви і греко-католицької, то православні підносяться, а греко-католики йдуть вдолину.. Світогляд православних пошинюється, вони віднаходять під ногами шораз тверднійший свій грунт, а світогляд греко-католиків звужується і вони день за днем з свого гурту зсуваються. Бо перших веде їх власна справа, їх власна сила, а других веде сила чужа і до чужої справи.

Українці, що при Російській Місії, стоять на передпослідним долішнім щеблі культурної драбини.

Господарем звуть дяке того, хто буде свою хату, своє господарство і головно про них дбає. Але не буде господарем той, що про будову своєї хати не дбає, свого господарства не зважає, але йде на службу чужим хатам, чужим господарствам. Не звуть господарем і того, що своєї хати і свого господарства відрікається і йде в найми до чужих. Він наймит.

Майно, сила, розум і повага чоловіка може збиратися лише в його власній хаті, при його власнім господарстві. Лише на своїм власнім грунті може чоловік витворювати великі матеріальні і моральні вартости. А наймит повинен чужим будувати їхню силу, а своїх сили ні поваги не витворить.

Таке в житію матеріальнім, таке і житію культурнім. Найбільші культурні вартости повставали лише на власні народньї грунті.

Бо найбільші ті патріоти, котрі дбали про добро свого народу. Ніхто для чужого народу не видавав великого патріотизму

Найбільші ті законодателі, що постановляли закони для управильнення життя свого народу.

Найбільші ті мислителі, що витворювали розум для свого народу.

Найбільші ті борці, що ставали в обороні свого народу.

Найбільші ті герої, що виконували великі вчинки в межах інтересів своєї народу.

Найбільші ті письменники, що повалагоджували письменні твори для науки своєму народови.

Найбільші ті проповідники, які взивають свій нарід до думки, до обовязку, до діяльности. До культурности до праведности.

Український нарід не знає ані одного випадку, де чужий чоловік став би великим українським патріотом, чи провідником.

ЖЕРЕЛО СВІТЛА Й ПРАВДИ.

Один бувший безвірник, який лежав довгі роки хорий, сказав перед своєю смертю:

— Мене часто запитують, де я знайшов силу зносити так терпеливо свій хрест болізни. Я знайшов її там саме, де знайшов ту Правду, за якою я шукав довгі роки, але яку знайшов аж на ложі болізни. Знайшов я її в Святім Письмі — яке є жерелом Правди, Світла й Нади. І так я став з безвірка віруючим чоловіком, а з тим навчився терпеливо нести той хрест, який Милосерний Господь наложив на мене в Його безмежній мудрости.

ПІЗНАННЯ КРАСИ.

Один чоловік завів свого молодого приятеля до галерії образів. Оглядав сей молодець ріжні славні малюнки, але нічого не знайшов в них, що могло його захопити. Опісля він відізвався стидливенько питухи і по укінченню стилізнав довелось йому зайти до тої самої галерії. Тепер він оглядав образи з великим захопленням. Найдрібнійші ріжні викликали в него подив. Се не значило, що образи за той час змінились, але, чоловік змінився.

Так само, коли чоловік перейметься наукою Христа, він бачить красу і силу в ній кождім кроці життя.

ДРІБНІ ПОЯСНЕННЯ.

Приступати до Причасть. — В Православній Церкві завсігди до Причасти приступали, значить — брали причасти стоячи. Звичай ставати на коліне взятий з Заходу для греко-католиків. Сю справу пояснює „Нива" з 1931 р. (греко-католицький часопис зі Львова) так:

— Приказувати причащатися стоячи священик (греко-католицький) не волен, але повинен дати св. Причасти тому, хто стоячи хоче його приймати.

Значить — і греко-католик має право приймати св. Причасти в своїй церкві стоячи, коли хоче. Так каже „Нива", себто часопис для греко-католицьких священиків.

Обхід кругом Церкви. — Та сама „Нива" пише про обхід кругом Церкви так:

— Щодо обходу довкола Церкви, то справа мається так: Коли візьмемо на увагу се, як обходимо світу Трапезу (вівтар) підчас Богослуження, то властиво (таксамо, подібно) треба би робити в сей спосіб обхід довкола Церкви. Так воно практикується на Сході (в православних). Та в наших сусідів латинського обряду (в Поляків) роблять обхід довкола Церкви в противну сторону, а від них перейшов сей звичай у многих місцях і до нас (однак не всюди).

Се найкраще пояснення не тільки для православних Українців, але ще більше для греко-католиків.

Католицький. — Слово „католицький" е з грецької мови і визначає: загальний, всесвітний. Жидівська Церква була лише для Жидів, а християнська мала перед собою ціль поширити свою науку на всі народи. Отже первісна Християнська Церква називала себе загальною, всесвітною, отже „католицькою". Коли пізнійше повставали ереси (єретики), то уважалося, що вони не є „католицькими", себто частинами загальної, первістної Церкви, а тільки випадковими явищами.

В перших віках християнства Східну Церкву і Західну (римську) уважали однією Церквою, отже та одна Церква, що обіймала Схід і Захід, двалася „католицькою" — себто загальною, всесвітною, на первісних основах побудованою. Тоді Рим не мав ще великого значіння і важні християнські справи рішалися на Сході. Приміром перші сім Вселенські Собори відбувалися на Сході.

Коли-ж пізнійше Західня Римська Церква почала шораз більше висувати претенсії до панования над Сходом, прийшло до розриву і від тоді Схід і Захід живуть собі окремо.

Та важне ось що: коли Римська Церква відійшла від Східної Церкви, вона зачала всіх впевнити, що „католицизм" при ній зостався, а Східна Церква (православна) не є католицьков. Римська Церква зачала назву „католицький" на кождім кроці повторяти, всюди її тулити, всюди її виставляти, очевидно з тим розрахунком, що хто більше говорить, той довелось йому зайти до тої самої галерії. Тепер він оглядав образи з великим захопленням. Найдрібнійші ріжні викликали в него подив. Се не значило, що образи за той час змінились, але, чоловік змінився.

Однакож Східна Церква не зрекнася назви „католицька". Бо се передовсім її первісна назва, тай в Східній, грецькій мови взята. І тому урядово Східна (православна) Церква зветься і нині: Свята Православна Апостольська Католицька Церква. Только назви „католицька" доволі на кождім кроці не повторює, як се робить Римська Церква.

З назвою „католицький" вийшло подібне, як з назвою „Русь". Назва „Русь" належала колись до української Київської держави. Опісля взяли її Москвини для себе і вачали так толкувати, що первісна київська держава, се Мала Русь (Малоросія), а пізнійша Московщина, се Велика Русь (Великоросія).

Автокефальний. — Слово „автокефальний" значить: самоправний, самовладний. Дослівно назва „автокефальний" значить: Автокефальна Церква, се та, що має власного митрополита. Українська Православна Церква зветься Автокефальною, бо вона має Митрополита, отже повноту церковного зарядu сама в себе.

Тріумфальний Хрест — се Хрест український. Є історичне оповідання, що святий Апостол, Андрей Первозванний, доїхав по Україні, був на київських горах і тому Українці мають право звати його „Апостолом України". Як римо-католики звуть Апостола Петра Апостолом Риму. А що Апостола Андрея розпято на такім хресті, як буква Х, отже а його память Українці долішне рами хреста ставлять скісно. Коли дивимось на хрест, то кінець рамени по правій нашій стороні має бути вище, но лівій висше.

Мова Нового Завіту. — Цілий Новий Звіт був написаний первісно мовою грецькою, а не латинською. Тай в самім Римі Богослуження правилось до початку 3-го віку грецькою мовою. І старий Завіт був перекладений найперше на мову грецьку (в Александрії, коло 300 літ перед Христом), а доперва по Христі на мову латинську.

СОБОРНІСТЬ.

II.

Українська Православна Церква в соборноправна. Її устрій відповідає якнайбільше тій схильности української вдачі, що бажала би в усіх громадських установах проводити принціп демократизму.

Коли ми порівняємо народовладство в дійсно демократичних державах, як напримкад в Злучених Державах Америки, з Соборноправністю нашої Православної Церкви, то побачимо їх тотожність. Дня 4-го липня 1776 року була підписана Декларація Незалежности Злучених Держав і сей історичний документ ліг в основу усього дальшого державного законодавства Америки. Як що Конгрес прийняв би тепер якийсь закон, вміст котрого протистався-б Декларації Незалежности, то кождий громадянин повинен негайно виступити проти такого порушення Американської Конституції.

В Православній Церкві бачимо те саме. Церква наша має своїм Основателем Ісуса Христа, Божественного Учителя, із Його науці, записаній в Четверо-Євангелії та Посланнях Апостольських ми маємо нашу Християнську Конституцію, навіки невідмінну. Якщо хтось став би учити не так, як пише Святе Письмо, або як учили святі Апостоли, то кождий вірний Церкви повинен негайно виступити проти такої антихристової науки.

Порівнання можна продовжити й до параграфів незаписаних в Декларації Незалежности. Напримір, приналежність президента до віри найбільш поширеної в державі нигде не записана, але існує фактично. Подібно і в Церкві існує незаписане Святе Передання, котрого значіння є так само важне, як і Святе Письмо. Як для правильного функціонування державних чинників є необхідною повна їх кооперація, так і в Церкві принціп народоправства вимагає тісної співпраці трьох головних її чинників — єпископів, священників і мирян. Як в демократичній державі строгого відрізняються дві влади: законодавча й виконавча, а державні урядники відповідають за точне виконання законів, так і в Церкві православній Соборна є найвищим законодавчим органом, а виборче начало дає життя виконавчим церковним чинникам. Як в демократичній державі „народ" не означає всього, хто дище захотів би взяти участь у виборах, але до „народу" зараховуються виключно повноправні громадяни, так і до „вірних", що мають право голосу в Церкві, належать виключно члени Церкви повноправні в своїх парафіях

Демократичний устрій в державі вимагає, аби кождий точно знав свої права і обовязки. Так само мусить бути і в нашій Церкві. Якщо в наших церковних справах завяляються непорозуміння, то воно походить найчастійше заздрки несвідомости і легковаженню справ церковних. В Церкві більше, ніж деінде, співпрацю вимагає точного знання своїх прав і обовязків. Зложкування правами й занедбання своїх обовязків найчастійше переходить в особисті порахунки і доводить до вчинків противних духу християнства.

Переведення в життя принціпу соборноправности зустрічає труднощі там, де духівництво і вірні не завжди свідомо ставляться до церковних справ. Наша Українська Церква щойно починає своє життя, а на протязі соток літ перед сим Україна, як під Москвою так і під Римом не мала змоги жити вільним религійним життям; воно рубцувалось. Пообвалене самостійної думки українського народу. І Москва і Рим виховували нас на рабів у вірі так само, як і в політиці. Засвоєне виховання тепер дається відчути, коли набасає психольогія (вчорашнього рабу) противиться всякому поступу в церковних справах і одночасно боїться всякої дискусії, що ніби пригадує йому минуле.

(„Дніпро")

о. Г. Павловський.

ВСЕ НЕЗАДОВОЛЕНИЙ.

Був один фармер, що все любив нарікати. Одного року почав говорити, що в него зародились дуже великі бараболі.

— Дуже мене тішить, що бодай раз бачу вас вдоволених, — сказав його сусіда.

— Ну, так. Але чим я буду годувати в зимі свиней, коли в мене не буде дрібних бараболь? — відповів незадоволений фармер.

„ДНІПРО"

орган Української Православної Церкви в Злучених Державах.

виходить 1 і 15 кождого місяця і коштує на рік $2.00

Передплату висилати на адресу:

"ДНІПРО"

1851 Germantown Ave., Philadelphia, Pa.

„ВІСТНИК"
Руханний часопис для Українців в Канаді
Виходить 1-го і 15-го кожного місяця.
Видає Українська Православна Видавнича Спілка.
Передплата: В Канаді — $1.50 на рік.
На границю — $2.00 на рік.

THE HERALD
published semimonthly by the
Ukrainian Orthodox Publishing Company
Subscription per annum:
In Canada — $1.50. — Foreign — $2.00.

Адресуйте: Address:
The HERALD, Box 3684, WINNIPEG, MAN.

ЯК МИ ДИВИМОСЬ НА ГРЕКО-КАТОЛИЦИЗМ.

II.

Робить з чорного біле.

В „Бюлетені" „Бука" і в „Українських Вістях" чимало чого пишеться, що на ділі мається ніяком инакше. Біле показується чорним, чорне білим.

Українська Православна Церква, се, мовляв — гріх, сором, лихо для України. Таке нині, так було і колись. За всі лиха Украйни винна Православна Церква. Там нема ані Бога, ані ладу, ані доброї волі, ані Божого благословення, ані ділій ця краще.

Знов же Церква Католицька — се святість, безгрішність, сила, лад, дисципліна... Папа, се Богом встановлений правитель і без нього нічого доброго вдіяти не можна. Католицька культура приносить людству самі добродійства— навіть православними! Хмельницький, Мазепа, Шевченко виховувались на католицькій культурі!... Україна може бути щасливою лише під крилами католицизму. Вона й була остільки щасливою, оскільки була католицькою. Перша війна Україні має бути — Рим з папою і посліда таксамо — Рим з папою.

Таке пишуть, таке проповідують.

Дуже легко таке проповідувати тому, кого не цуркаєсь між людей. Таким можна грушки на вербі показувати і вони повірять. Але не повірять люде, що більше знають. Не повірять ті, що не бояться самостійно думати.

Католицькі провідники знають історію католицизму. Вони знають про ті часи в католицькій церкві, коли наразі було по двох і трох папів. Знають про папів безбожників, про папів убійників, злочинців, розпустників. Знають вони і про те, кількох лиха зазнав і завнає український нарід від католицизму. Знають також історію тутешніх українсько-католицьких відносин..

Все вони знають. На те-ж вони вчені. На те вони провідники. Незнання їм закидати не можна.

Але знаючи все те, вони пильно дбають, щоби греко-католики Українці всього того не знали. Або як писав греко-католицький священик Боский в „Нордвест Рево": **„Наша цілі греко-католиків затямищити, однакож треба се робити обережно, щоби не повстікали до православної Церкви"...**

Себто — колиб стали розумними людьми, колиб довідалися, то повтікають від чужих до своїх.

Та коли інтерес чужих вимагає, щоби Українець був несвідомим, то українська справа вимагає, щоби він був найсвідомішим. Воєна вимагає, щоби кожний Українець розумів сам:

— хто ми,

Чиї сини, яких батьків,
Ким, за що закутІ...

В самій Канаді з українських переживань є вже велика історія. Богато досвіду, богато фактів.

Однакож деякі з тих фактів не всім були точно вдомі. Деякі факти призабулися. А молодше покоління і не чуло, чи такі факти були. І тому нині треба минуле пригадати, щоби тепершнє краще зрозуміти.

Сім тисяч долярів...

Вернімось трошки в минуле...

Грекo-католицькі провідники не перебирали ніколи в способах, щоби Українську Православну Церкву, її провідників і відних оляґгадювати. Записано богато сторін в „Канадійськім Русині", пізнійшім „Канадійськім Українцю" проти православних, а все найчорнійшими красками.

Та коли раз цірка напастей вже була перебралася, православні Українці заскаржили „Канадійського Українця" чи й католицьких видавців за обображування Української Православної Церкви. Розправа відбувалася 23—24 червня 1925 року перед лавою присяглих в Вінніпегу.

Вислід суду був такий, що „Канадійський Українець" і „Вест Канада Поблішінґ Ко." мають заплатити 7000 долярів відшкодования за заподіяну напастями кривду.

Додати, що первісний вирок був 10,000 долярів, а вже пізнійше обважлюючча сторона згодилася на те, що суму зменшено.

Спростованя.

По такій операції похід католицьких політників проти православних Українців трохи ослаб. Та не припинився. Минуло трохи часу і „Канадійський Українець" (Сорган ел. Будки) почав знов шукати напасти на Українську Православну Церкву і православних Українців. І коли знов того було вже забогато, справу віддано судови.

Знаючи, що не добром воно пахне, видавці „Канадійського Українця" заявили справу в такий спосіб, що помістили в „Канадійськім Українцю" (32 ч., з 30 травня 1928 р.) **Спростованя** такого змісту:

В 19. числі „Канадійського Українця" із 9 мая на четвертій сторині ми помістили статтю під заголовком „На службі у чужих".

Висвященоспасщенний Іван Теодорович, о. С. В. Савчук і п. В. Свистун в імени своїм власнім і в імени Української Греко-Православної Церкви в Канаді та людей спотичених з нею, як пробачимось сеї церкви, внесли через своїх адвокатів, Гіпа, Арсенича і Морчісона заявленя і протест проти змісту і тенденцію у згаданій статті.

Ми тяжко перейшли всі заявки, що містяться в згаданій статті і без найменшого вагання заявляємо, що всі твердженя і замітки, які там містяться, є неправдиві.

Неправда є, що протестанти підперизують Українську Автокефальну Церкву в Канаді. Та, що ми писали кільки літ тому, і що ми писали в сій статті, є неправдиве.

Ми писали, що Українська Автокефальна Церква в Канаді котиться по протестантській лінії і подали причини на таке твердженя. Що ми писали, була неправда і причини не були правдиві.

Не є се правда, що провідники Української Автокефальної Церкви взяли свої ієрархічном Тео-горовичем запровіяли протестантизм і ступили по дорогу полої еволюції. Наші представлення були ложні і не сталося так, як ми представляли.

Історія Української Автокефальної Церкви в Канаді є чиста. Її засновано на спонтанічне (значить: виходяче з власних потреб, не примусове) бажанне українських народних мас в Канаді. Наше порівнанне сеї церкви з серафимщиною, бодрустівщиною і мамірівщиною і твердженя що її засновано, вбн „підтягати кривда сп. Будки", є неправдиві.

Звязь з Українською Грекo-Православною Церквою в Канаді Високопреосвященного Германоса, сирійського митрополита, і теперішня звязь Високопреосвященого Івана Теодоровича були чесні і пошани гідні та були вповні всяких підозрінь.

Не є се правда, що товариства, які з початку трималися тої церкви, публічно відмежуються її, або що поважні люде в пресі пятнують сю церкву, як шкідливу для Українців в Канаді, або що провід вертають то церкви своїх Затьків або що автокефальні священики переходять до инших церков Епіскоп, священство і провідники Української Автокефальної Церкви в Канаді є повни пінні, вповні віддані своїй церкві і відданість з посвятою свою силу для поширення Української Грекo-Православної Церкви в Канаді і в користь тих, що до неї тримаються, і що кождий инша релігійна группа служить цілям, пожаданим серед українських поселенців в Канаді, бо стараються підвисити їх на вищий рівень, до взаємних ідеалів.

Наше твердженя, що протестантські церкви фінансово підпирають Українську Грекo-Православну Церкву в Канаді, є ложні і безосновні.

Українська Грекo-Православна Церква в Канаді не пришла на шкоду української імґрації в Канаді, але противно служить добрим і благородним цілям і наші твердженя в згаданій статті, приписуючі брак доброї волі і скриті цілі людям заздалим з сею церквою, були і є неправдиві і не мають нічого спільного з правдою.

Ми тяжко ушанували всі твердженя на епископа, священників і провідників Української Грекo Православної Церкви в Канаді

Видавництво Канадійського Українця і Канадийського Фермера.

The Ukrainian Peoples Press Ltd.
The National Press Ltd.

Так виглядало згадане Спростованя поміщене в 22 ч. „Канадійського Українця", 1928 року. Ми наводимо його тут, як не всім відомий документ з перед кількох літ — але документ, який не є без значіння і для питань нинішнього часу.

БУДУЄ ДЛЯ БОГА.

Один епископ роздаує про такий випадок з його подорожі в Африці.

Переїзджаючи через одну місцевість, він завважав милесенький будинок, яких десять стіп завдовжки, з хрестом на верху. Зацікавлений епископ увійшов до середини й побачив там маленький престіл, деревяний хрест і три крісла з бамбусового дерева. За хвилю увійшов до середини білий чоловік, який привітав епископа з пошаною й попросив о благословенство.

— Хто ти є? — запитав цікаво епископ.

— Я є тут одинокий білий чоловік, який живе в сій місцевости. Отже й одинокий християнин. А сю церковцю я побудував сам своїми руками.

— Для кого-ж ти її побудував, коли кажеш, що тут нема християн?

— Як то для кого? Для Бога. Я постановив не спочити, аж доки тутешні жителі не пізнають Ісуса Христа й не повірять в Нього.

Епископ стиснув щиро руку сьому дійсного християнина й сказав:

— Я не маю сумніву, що ти будеш мати успіх в сьому. Чоловік, який будує для Бога, завжди має успіх. Хай Бог благословить тебе й додасть тобі сили нести Його світло тим, що живуть в духовній темряві.

„ВІСТНИК" в кількох душі кожного православного Українця. Але, щоби він міг стало і на час виходити — треба, щоби його читачі не залягали з передплатою!

А як Ваша передплата?

ГЧ-КП.

КВІТКИ ПРИ ДОРОЗІ

Приклади самопошани.

Є на світі одна квітка — і гарна і потрібна — але не на кождім українськім городі її вийдете. І пекання потребує богато уваги, а богатьом людям кращим видається малим трудом мало здобути і мало задоволятися.

Квітка, про яку говорю, зветься Самопошана.

Є кілька родів квіток Самопошани. Особиста Самопошана. Дальше Родинна. Ще дальше Громадська. А ще дальше широка Національна. Ведикою, дуже гарною квіткою в ще окремо Самопошана Релігійна.

Тут вам кілька рисунків квіток Самопошани.

I.

Коли на повоєнній мировій конференції в Парижі німецькі відпоручники підписували условія, подиктовані Німеччині її переможцями, німецькі відпоручники були розплакалися. Таке оповідали тодішні часописи.

І певно було богато читачів, які перечитавши такі вісти, казали:

— Хіба-ж тим відпоручникам забракне через ті условія хліба, чи одежі? Адже ся певно богаті самі собою, так на державних становищах. Німеччина, в якім положенню вона не була би, буде тих людей і дальше потребувати, отже ласть їм відповідне удержання. Голодувати не будуть. Тай їх особистого майна підписувані условія не зачіпали... Чого-ж плакати?

Дуже несвідомі люде не знають иншої важнрї справи на світі поза родинними справами. Цілий інтерес їх життя замикаєть в чотирох стінах їх хати, в городі їх подвіря, в межах їхнього поля. В місті з сочевицею. Що пова тим, те їм чуже, про те вони не дбають, тим вони не інтересуються. В них нема ніяких зрозумінь їм звязків між їх особистим добром і добром загально-народним. Вони є властителями дуже вузкої площі, дуже вузкого змісту життя. Жмени матеріяльного добра, якими вони орудують — се всі їхні цінности.

Такі люде не розуміють культурних і моральних цінностей. Вони матеріялісти. Світа, якого не бачать їхні очи, вони не знають. Чого за гроші не купується, ні продається, те в них не має ніякої цінн. Вони не знають, хто є такий їх Народ. Де він живе, що він робить — ім байдуже. Їм незнана історія їх Народу. Ані славних подій, ані болючих переживань, ані великих мужів, ані ворогів, які приятелів свого народу вони не знають. Про пророків свого народу не чули. Ані велика Минувшина, ані широка Теперішність, ані бажана Будучність для них не існує. Вони живуть хвилево дня, обертаються на просторі, до границь якого сягає вір їх очей. А коли в тих вузких межах вони задоволені, нічого більше не треба ані їм, ані їхім дітям.

Не так, Читачу і Читачко, виглядають люде свідомі.

Попри добро матеріяльне в свідомих е ще добро моральне, е добро культурне. Почуття їхньої людської гідности... Побіч їхнього особистого і родинного імени в них е ще ім'я їх Народу. Національне ім'я. Поруч того стоїть їх ім'я Релігійне.

Вони знають свою Родинну історію.

— В нашім роді не було ледачих, не було злодіїв, не було розбишак, не було галабурдників, не було зрадників... В нашім роді були сами поважні люде, примірні громадяне, сильні патріоти, великі привединки, люде розумні, статочні, чесні...

Так скажуть вам ті люде, які в городі свого життя в поколінця в покоління плекають квітки родинної Самопошани.

— За нашим народом нема злочинів..

Наш нарід був культурним на протязі цілої його історії. Його ім'я ясне, його прапор чистий. Він мав великих Синів, мав славних Дочок, він має за собою найславнійші події... А на будуче він має найкращі бажання...

Так скаже вам свідомий Українець і свідома Українка, в житгю яких плекається, квітка Народної Самопошани.

II.

Свідомі люде е полвільними господарями. Найперше вони в властителями особистого, матеріяльного добра, а дальше — вони е співвластителями цілої національної культури, а усією Минувшиною, Теперішністю і Будучністю.

Для них дорога честь їх Народу. Для них дороге Ім'я, яким їхній Нарід себе називає. Для них дорогі Заповіти їхніх предків. І ціла доля їх народу.

Славні люде, яких видав український нарід — полководці, політики, письменники, мудрці, провідники, учителі, пророки, патріоти, праведники, святі — се все славні члени їх роду, се члени їх великої родини, якою е для них їх ціли Народ.

І тому свідомий Українець, свідома Українка не тільки, що не дозволить нікому зневажати рідного батька-матері, сестри-брата, вона не дозволить зневажати князя Володимира, ні Літописця Нестора, ані Хмельницького, ні Мазепи, ні Полуботка, ані Шевченка, ні Петлюри, ані Митрополита Петра Могили, ані Митрополита Арсенія Матвієвича. Ані свого народного імення, ані своєї загальної народної справи.

А коли ворог залізною силою заважне їх уста і не дозволить протестувати проти зневаги, вони будуть плакати... Вони плакали представники Німеччини. Будуть плакати з досади, що нема в них потрібної сили чести свого народу гідно боронити.

Чи тепер зрозуміло вам, чого німецькі представники плакали?

Вони, чи вовчиця — хіба не однакові?

Доводилося мені чути бесіду двох Українців. Вони зачепили важну справу — справу подружжа Українців з чужими.

— Воно і соромно і страшно, що наших всюди чимало за Жидів віддається, — сказав один.

Другий здивувався:

— Невжеж за Жидів?! Бо в моїх сторонах не було ще такого випадку... Віддаються за инших, але...

Тоді перший:

— Я завсіди кажу, — за Жидів! І не хочу і не потребую инакше казати! Бо яка мені різниця, чи Українка віддається за Шведа, Поляка, Француза, Хінця, Вушмена, Цигана, чи Жида? Я не маю найменшої потреби пошукувати, хто вони для себе, як пастух не має потреби пошукувати, чи вівця від вовк, чи вовчиця. Хіба-ж не однаково? І тому я, як Українець, не знаю в таких випадках нікого, крім Жидів. Всяка тісна дружба Українки з чужими, всяке братання, се дружба з Жидами... Так завсігди почуваю і так кажу!..

Перший не відповів нічого. Він думав.

А що ти на те скажеш, — Українче й Українко?

Золоті Слова Пітагора.

В давній давнині ми знаходимо сього дійсно давнього чоловіка Пітагора. Народився він десь коло 580 р. перед Христом. Мав він в ті давні часи перед собою впливи Талеса і загалні наукові фільософії, яка поволи випирала мітологічні погляди і родумінія життя а часів Гомера і Гезіода. Пітагор народився на острові Самосі, але його пригнесині погляди примусили його для безпеки життя втікати з рідного острова, де йому загрожувала смерть за його сміливі подяки, в якими він не крився. Кінець кінцем Пітагора не є точно відомий. Одні перекази говорять, що він був убитий в часі одного народнього повстання, знов же другі подають инші відомости. З тої причини кінець Пітагора так і залишився таїною.

Подібно, як Сократ, Пітагор не лишив по собі писаних творів. Його наука й думки були захоронені й передані слідуючим поколінням його учениками Вже в часі фільозофа Платона думки Пітагора були зібрані в одну збірку під назвою „Золоті Слова". Вони в певній мірі відповідають науці Сина Божого в Його Нагорній Проповіді.

Вкоротці „Золоті Слова" Пітагора такі:

1. Шануйте богів і шляхотних людей" (В часі Пітагора люде ще не знали, що нема богато богів, а є лише один Бог).
2. Поважайте батьків і близьких по роду.
3. Будьте мягкі в словах і ласкаві в ділах.
4. Кедуйте добре своїми апетитами і пристрастями.
5. Рабіть по правді.
6. Не будьте жарнотратні.
7. Кождої ночі роздумуй над ділами того дня.
8. Будь дбайливим зі своїм здоровлям.
9. Живи чисто і просто.
10. Бережись заздрости.

Такі е вкоротці „Золоті Слова" піонірa фільозофа старого класичного світа. Пітагора уважають одним з семи найбільших моралістів людства.

ДОКАЗ ЗДОРОВОГО РОЗУМУ.

В недавних виборах в стейті Кенсес, один з кандидатів, який свого часу був у заведенню для божевільних, підчас кождої своєї промови виявляв посвідкою, яку дяли йому звільнюючи його з дому божевільних, і на радість та потіху своїх приятелів говорив:

— Ось, бачите, тут є доказ, що я не в божевільній. А чи можуть се доказати мої противники? Ні! Отже уважайте, на кого голосуєте. Глядіть, щоби не вибрали за посла якого божевільного.

Такий аргумент видно людям що найменше подобався, бо вибрали згаданого кандидата великою більшістю голосів.

Чи ви відновили вже свою передплату за „ВІСТНИК" на 1934 рік?

ЄВАНГЕЛІЄ НА 11-ту НЕДІЛЮ ПО ЗІСЛАННЮ СВЯТОГО ДУХА.

(Матей XVII: 23—35).

Сказав Ісус: Царство Небесне приріднити можна до Царя, що захотів почислитися з слугами своїми.

Коли-ж почав він считатися, то привели до нього одного, що був йому винен десять тисяч талантів.

А як він не мав чим заплатити, то господарь його звелів продати його, і жінку його, й дітей, і все, що він мав, і заплатити.

Тоді слуга той здав і кланявся йому, кажучи: господарю! потерпи мені, і все тобі віддам.

Змилосердився-ж господарь над тим слугою, відпустив його й простив йому довг.

Як цей-же той слуга, стрів одного з товаришів своїх, що винен був йому сто динарів, і він схопив його й душив, кажучи: віддай мені, що винен.

Упав тоді товариш його в ноги йому й благав його, кажучи: потерпи мені, і все тобі віддам.

Він же не схотів, а пійшов та й посадив його в темницю, аж поки віддасть довг.

Товариші його, бачивши, що сталось, дуже жалкували, пійшли й росказали господареві своїому все, що сталось.

Тоді господарь призвав його та й каже йому: рабе лукавий! увесь той довг я простив тобі, бо ти благав мене.

Чи не повинно-ж було й тобі змилуватись над товаришем твоїм, як і я над тобою змилувавсь?

І прогнівавсь господарь його й віддав його мучителям, аж поки верне йому весь довг свій.

Так і Отець Мій Небесний учинить з вами, коли хто з вас від серця не простить братові своїому провин його.

ЄВАНГЕЛІЄ НА 12-ту НЕДІЛЮ ПО ЗІСЛАННЮ СВЯТОГО ДУХА.

(Матея XVII: 1—9).

Одного разу взяв Ісус Петра й Якова й Іоанна, брата його, і звів їх самих на гору високу.

І преобразився перед ними: лице Його засіяло, як сонце, а одежа Його стала біла, як світ.

І ось явились їм Мойсей та Ілія й розмовляли з Ним.

Озвавшись же, Петр сказав Ісусові: Господи! добре нам тут бути; коли хочеш, поставимо тут три намети: Тобі один, Мойсеєві один і один Ілії.

Як він ще говорив, ось хмара ясна заслонила їх, і почувсь голос з хмари, що говорив: се Син Мій улюблений: в Йому Моя благовоління; Того слухайте.

І як почули ученики, то впали ниць і дуже подякались.

Ісус же, приступивши, доторкнувсь до них і сказав: встаньте й не бійтесь.

Коли звели вони очі свої, то вже нікого не бачили, тільки самого Ісуса.

І як сходили з гори, то Ісус наказав їм так: нікому не кажіть про сю з'яву, доки Син Чоловічський не воскресне з мертвих.

Як в Вашою передплатою на бїжучий рік? Постарайтеся, щоб передплата за „Вістник" була заплачена наперед.

ЄВАНГЕЛІЄ НА СВЯТО ПРОРОКА ІЛІЇ.

(Луки IV: 22—30).

Коли Ісус навчав, то всі свідчили Йому і дивувались словам благодати, виходячим в уст Його, і говорили: чи не Він же син Йосифа?

І сказав їм: напевне ви скажете Мені приказку сю: лікарю, вилічи себе самого; вроби й тут, у своїм'рідним краї те, що, як ми чули, сталось у Капернаумі.

І додав: істинно кажу вам, що ніякий пророк не приймається у рідним краї своїм.

По правді кажу вам: богато вдовиць було за днів Ілії в Ізраїлі, коли небо замкнуте було три роки і шість місяців так, що настав великий голод по всій землі,

і ні до одної з них не була післана Ілія, а тільки в Сарепту Сидонську до жінки удовиці.

І богато було прокажених за пророка Єлисея в Ізраїлі, і ні один із них не очистився, а тільки Неаман Сиріянин.

І почувши се, усі в синагозі запалали гнівом,

Та вставши, вигнали Його геть із города і повели Його на верх гори, на якій збудований був їх город, щоб скинути Його.

Він же, пройшовши посеред них, відійшов.

ІСТОРІЯ ЦЕРКВИ.

(За Е. Семакою).

(Дальше).

Та царгородському патріярхові полишено ще й законом в 14 грудня 1872 останок патріярхальних прав; але скоро настали знов непорозуміння заострилися цїєконного, коли року 1882 церква Румунії сама посвятила собі святе миро, яке до того часу побирала від патріярхальної церкви в Царгороду. З сего виказався кілька пристрасяцїв перелиснїй між обома сторонами, котрі року 1885 напосїдок застановлено признанним цїлковитої самостїйности церкви короля Румунії зі сторони царгородського патріярхату.

Монастирі і їх маєтки.

Кромі монастирів, наведених попередно, основувано і в протягу сего періоду так в Волощині як і Молдавії нові монастирі, одні більші, другі менші. Звосмотрені основателями як і богобойними добродїлями великими маєтками, були монастирі не лиш завладами для плеканя релїгійности і богобоязливости, але одночасно закладами, що діяли в краю для душевного й тїлесного добра Румунів. Одні монастирі удержували школи й печатні, другі шпитялї; одні мали призначеня бути домами поправи, другі сломатати подорожних, а знов инші опікувати убогими дїтьми. А в часах тяжких, так під час внутрїшних несупокоїв, як і часто ворожих нападів, були монастирі прибїжищем немічних і утнетених. Також були румунські монастирі могучими матерїяльними підпорами церков і монастирів в Туреччині.

Від XVI столїття поодинокі князі і митрополити почали, на просьбу східних патріярхів, присвячувати декотрі монастирі краю иншим монастирям вїд турецького царства, іменно монастирям в Румелії, на Атоиській і Синайській горі, святого Гробу як і монастирям єрусалимського, антіохійського і александрийського патріярхату. Ті посвяти були споводовані намїром Румунів, запомогти матерїяльно православному церкви Туреччини, дистальену на пїжні переслїдування зі сторони Турків. Але гречеші черці, що приходили до краю, аби дістати запомогу від присвячених монастирів, а часом не задоволялися лиш сим, але надумівала права набуті через богобоязливість князїв і митрополитів, грабували і пустошили монастирі, які взяли в завідуваня.

Проти сего лиха почала виявлятися велика реакція і в наслїдок II прогнано з краю, в кінцем XVII столїття, всїх грецьких черців і їгуменів. Колиж небавом потім, з початком XVIII столїття, появив так Волощина як і Молдава під пановання Фанаріотів, то грецькі черці в великім числї вернулися до присвячених монастирів, держачи їх під своїм верховодством до року 1864. В сім році знесла держава присвячені монастирі, а їх маєтки секуляризувала, полюючи святим місцям значну виногороду. Але рівночасно секуляризовано маєтки і монастирів неприсвячених з пречеченим, що будуть удержувані державою.

(Монастирі присвячені посїдали в Волощині близько 370 дїбр з річним приходом 12,000,000 старих леїв; а в Молдавії около 215 дїбр з річним приходом 7,000,000 старих леїв).

Церковна література і богословськ

Мову славинсько-болгарську уживано в церкві як і в службі державній аж до першої половини XVII столїття, а відтак замінено її новою румунською. Се сталось вперед в Семигородї, а потім в Волощині і Молдавії. Причини, що спричинили сю подію, для культурної історії румунського народу так дуже важну, були:

1. В Семигородї: пропаганда кальвінська, ведена незвичайно завзято особливо князем Георгієм Ракоczем, на котрого приказ напечатано (1642 р.) катехизм і (1648 р.) новий завіт в румунській мові в тій цїли, щоби кальвінську вїру порозумїли й Румуни і так лекше було навертати їх на реформоване віроісповідання.

2. У Волощині і Молдавії причинився до сего перестанок і усунення впливу і пропаганди славинсько-болгарської в церкви Румунів, що наступило тим, що ся церква визволялася вїд ерархічної звязи з славинсько-болгарською церковою Охріди і Галича і перейшла в завісимість від грецького царгородського патріярхату. В наслїдок сеї зміни вїдносини мова славинсько-болгарська опинилася вже лиш на церковій авичаї, давнє виконування і загнїждженї переходи, мусїли з дня на день чим раз то більше втрачати поле, яке перед тим посїдала.

(Дальше буде)

ЗЛІ НАВИЧКИ.

Одна зла навичка може загнати людину до гробу в середнім вїці; без неї вїн міг би жити других трийцять лїт.

Злі навички дїлають, мов старість: наносить ослабленя тїла, а також, головно в лїтах молодости, вимушують характер і роблять зі своєї жертви моральну калїку.

АРХИЄРЕЙСЬКА ВІЗИТАЦІЯ.

(Едмонтон, Алта.)

На 8-го липня с. р. завитав до нашої громади ся Івана Впреосвященний о. Владика Іоанн. Заміткою надалося під усяким оглядом єдинкраш. По перше погода була чудова цїлий день, мимо того, що цїлий загально в Альберті записав себе спотикнями.

Точно в год. 10 рано вийшла процесія напроти своєго Архипастиря Процесійний хотїв напроти о. Владики й назад до церкви був у взірцевім порядку. Відмітити треба маленьких дївчаток, що встелювали дорогу своєму улюбленому Владиці, а також високопатріотичну й релїгійну промову-привіт пана В. Чолдецька в брамі церкви.

Асистували два священики, наш пароx о. Гриценко і о. Стратійчук з Вегревіл. Співав красно місцевий хор під орудою нашого адвоката п. Лаврівіча. Людей було повнїсіньке число.

Сим разом якось мали нагоду чути в церкві від о. Владики правдивому, глубоко предуману проповідь на тему святої Евангелії.

По відправі був спільний обід в салї при церкві. Показалося, що сїл зайшла дуже спільного обіду з нагоди відїзду нашого Високодостойного Гостя. Більша половина гостей не вмістилася при столах і через се забралася домів. Не треба згадувати, що обід був добре приготовлений. Зате можна треба згадати промовами, що були взголошені при

Говорив встуи в кількох словах п. Тимчук, господар обіду. Згадав про наші брацтва, що колись важну роль відогравь в нашій історії. Православне брацтво, що є в Едмонтоні робить почесну і велику працю. Се всї повинні мати на увазї те ставитися до церковної справи як більш уважно.

Отець Стратійчук кладучи свою бесїду до наших брацтв, сказав, що нам наша історія вчить нас як тісно церква звязана до всїми обставин нашого народнього життя. Та церква в минїшнї час богато добра зробила для нас. А з нашого боку треба праці і фондів. Тому й згадав також про побїжний фонд, вказуючи присутних, щоб гідно до нього поставилися і стали вірними для минших місцевостей чи парохій Канади.

Пан Яким, місцевий адвокат, розказав, як то наша Українська Православна Церква в Канаді причинилася до зросту народньої свідомости і до поступу в дїлянках народнього нашого життя. Нашим обовязком є тепер тримати змагання і роботу церкви.

Отець Гриценко сказав, що йому приємно обходити празник парохії а так святочний спосіб. Пароxія постарався, щоб празник випав пїсля всякої церкви й обставин якнайкраще. Во церковний празник, то перегляд сил на місці, перегляд релїгійного духа. І сюту релїгійного духа можемо бачити. А який буде висліл завтрашнїй і цілої громади за кілька лїт? Такий, який свої пароxіяне його зробать. Треба лише працювати на завзяженя чи надмагання, що їх зустрічається декотрі. Мусять бути в церкві всї стани і кляси, бо церква спіткається вченими та не образованими людьми, бідними й богатими, молодими й старими, керманичами й робітниками.

Пан Віктор Кучченко говорив про значіння релїгійности. Прикому перебігає живими прикладами на доказ, що релїгійними треба нам бути в сучасну пору. Не підсилаймо ся, — казав він — коли чуєте слово фанатик, бо фанатиків нам треба. Лиш релїгійні люде будуть жити, і будучність нашого народу залежить від релїгійности загалу України.

Вересвященний о. Владика говорив про наш політичний стан, що по словам поета Олеся є жалюгідний. Наш нарід розбитий. Наш брат захоплений чужими ідеалами, виховання нашими ворогами ставиться до своєї власної ідеї, до своєї справи. Своєму братові ворогом стає, коли його-ж брат просить у нього помочі, як то було нїчас визвольних наших змагань. Частїйше треба нам сходитися, пізнавати себе, пізнавати перешкоди в праці над нашим визволенням. Якраз наша Церква змагає до того, щоб зібрати всїх наш нарід в одну громаду, щоб ми себе зрозуміли та щоб виховалися на щирих патріотів борців за нашу народну справу в цьому.

На закінченя, як рівнож по кожній бесїді говорив господар. Сказав кільки вимітов про промову і пізнїє многолїтнє жіночому товариству, що приготовило обід. Опісля вийшли всї на двір, де ще довго гуторили поміж собою. Взагалї свято вийшло дуже гарно. І учасники будуть довго тимити се тих мале торжество.

ПАНАХИДА ПО Ю. ГАССАНОВІ.

(Саскатун, Саск.)

Вістка про смерть Юрія Гассана прийшла до Саскатуну 26-го червня, себто в день його смерти і дуже болїсно вразила кождого православного України. Бо ще недавній час, коли покійний жив в Саскатуні і був всїм добре вїдомий. Ходячи на університет, посвячував він скрупулятність свого часу на приготовленє хорових вистуїв, яких тут під його дирігентурою було кілька. Отже цїсткя про його смерть вразила мїж громадою найперше буших його співаків, які природно знали його найбїльше.

В недїлю 1-го липня про смерть Гассана довідалися вже всї православні Українї, коли після Служби Божої в українській православній церкві священик сказав, що зараз після Панахиди по Юрїєм Гассанові. Зробилися малий вступ. священик перечитав Передсмертний Лист покійного, помішений в 26-тім чи. слі „Українського Голосу". Після прочитання зверпув окрему увагу на зміст листа й особу покійного Між иншим він сказав:

— Перед нами стоїть особа покійного, що недавно одного з мїж нас, а нині вже покійного. І се нам наводить сум. Та про покійного можна сказати більше. Се один з тих, що належав до членів передовійного ряду в українськім громадськім житті. А це дальше — перед нами не лише Українець в загальнім національнім значінню, ні, — перед нами православний Українець, який працюючись зі своїм не забував працювати, що він чеся релїгійної гроші, що він християнин Кріз того передсмертний лист покійного сам собою в окремим цїнним свідоством для покійного, як громадянина. Чи богато поліїних Передсмертних Листів ми доси читали? Чи богато людей перед порогом вічности на подїдній лад думає?.. Ні! Він становить небувалий виїмок. Та тут і вказує лїйного громадянина, а тимі власне на Вічну Память найбільше

Після того була Панахида, пїсчас якої молила щира сльоза по лиці до долу скотилася. І мабуть не богато було не заплакати. Вічну Память" співали ми так зрочисто і з такою глубокою почуттям, як тут співали.

Згадав священик і те, що ось ще недавно була в „Вістнику" завтопа на жертва від Ю. Гассана на Юбілейний Фонд в сумі 5 дол. Се вже тоді, коли покійний був в шпиталю. А се небувала жертва і великий доказ свідомости і розумїнля загал громадської справи.

Окремо треба ще привести один факт, що пригадався тут нині православним Українцям: перебуваючи в Саскатуні, Гассан був приєднаний релїгійним громадянином. До церкви приходив заєдно і звичайно раніше, ніж вимагав приходить якраз Його становища. І по цїлу його вітховлю в церкві було видно, що церква була його важним, свідомим обовязком, який він сповняв дуже совісно. Сповняв, можнаб сказати — з таким почуттям, яке бував в людей високої вїйськової карности. Отже сей посмертний факт повинен окремо зїкнитися для Саскатуна найперше, а тим і для всїх цинрях Українців в Канаді, як великий приклад. — як те невикупле майно, яке повинно з Вічною Памятю по покійному передатися з покоління в покоління.

Отсї спомини по покійному малай бувуть посїдною прикрутою від Саскатунської Православної Громади для покійного

Вічна Йому Память!

(Тиндал, Ман.)

Дня 12 червня 1934 р. на ся. Петра і Павла, Укр. Православна Громада в Тиндал, відсвяткувала празник і першу річницю відновлення нашого дому Божого. Рано в 9 годин почалася Утреня, а в 10 Служба Божа. Богослужіння правив о. Дячина, наш пароx. Пїдчас відправи лише Живоче Товариство „Земля Зоря" виконувало співанки обїд для всїх гостей. Пїдчас спільного обіду забрав слово о. Дячина. Він в своїй промові представив розвій Української Православної Церкви по цїлій Канаді. Українська Православна Церква в Канаді розвивалася до тепер дуже гарно, хотї мала і має богато ворогів, котрих розвій нашої Рідної Церкви сильно смутить. Вірчає поважних других дїяльників. П. Микола Причун, перший огранізатор нашої громади, в своїй промові розказав про перші початки заснованя нашої громади

Тому 6 лїт нас було 4 члени, а тепер маємо 25 членів і маємо свою церкву. На всїм в маленький дошток, але як Бог допоможе, то витягнемо.

Другим бесїдником був наш вічно вибастарший член, п. Загвєлюк [illegible] вав всїх свідомих Українців стати під покров Рідної Церкви і читати „Український Голос" і „Вістник". По чім говорив п. Семейко з Лейдлеуд. Він побажав тиндальській громалї доброго успіху як на церковнім полї, так і на народнім. Четвертим бесїдником був п. Андрушко з Транскони. Він висказав свою вітїку, що так богато людей прийшло на празник і побажав, щоби тиндальська громада на другий рік мала не тільки свою церкву, але також і Народний Дім. П. Андрушко сказав, що Українці в Транскові будували большевицький дім, та недокінчений дім в нім посїдку свої. На Транскові мають свій Народний Дім і сходяться мати на другий рік церкву. — Потім бесїдником був п. Савіцький в Нудів. В своїй промові наключив всїх Українців не слухати вожаїв в своїй шкоді, котрі ведуть український нарід з Канаді до національної смерти. Сяїкуючим бесїдником був п. Назаревич, питомець Українського Православного Семинара в Вінніпегу. П. Назаревич наключив українську молодь триматися своєї церкви і свого народу, а з перевертнями нїчто не числитися. Самим бесїдником був п. П. Мах зі Салтон. П. Мах подякав вїночому товариству за такий смачний обід і побажав, щоби на другий рік нас зібралося ще так рад або два.

На закінченя о. Дячина подякував всїм гостям за те, що потрудились приїхати і силав свою привітну подяку будівничому п. Антонові Причунові, що під його проводом відбувалося таку гарну пра-

Обід закінчено відспіванєм „Не пора" і „Гай сейв да Кінг".

Д. В-

ГАРНИЙ ПРИМІР ДО НАСЛІДУ-

(Інсінґер, Саск.)

Є богато пекучих справ, які потребують нашої помочи. Одна в них є наша рєлїгійна газета „Вістник". Православні Українці при кождій нагоді повинні уплотворювати колектуї і збирати дохби в маленькі жертви на підтримання сеї релїгійної газети, котра очищує нас зі всяких чужих впливів, і провадить правдивою дорогою.

Наші православні Українці радо жертвують на добрі цїли, а тим більше на релїгійні, треба лиш щоби до того займався колектор. Як доказ, най послужить слідуючий приклад:

Дня 27 травня с. р. відбувся в парохії Лисенко біля Інсінґер, Саск. вінчанин в. Івана Лопацька і панни Домна Середюк. Шлюб відбувся в українській мові і врочистій наструю. Панна Домна Середюк є одна з тих молодих дівчат, яка своєю працею дома і в громаді, а головно в Товаристві „Боян", до якого належала, заслужила собі на пошану від старших і служить за примір для молодших. З нагоди її вінчання зібралося чимало гостей. Пїдчас обіду, по вінчанию, в домі родичів молодої, зложили гості мо-

(Продовження на сторонї 8.)

Архиєрейські Візитації

Архиєрейські візитації Високопреосвященого Архиепископа Іоанна Теодоровича відбудуться в такім порядку:

12 серпня, неділя — Гелайн, Алта.

19 серпня, неділя — Завалє, Алта.

26 серпня, неділя — Следен, Алта.

2 вересня, неділя — Редвотер, Алта.

9 вересня, неділя — Егремонт, Алта.

Громади, які бажають видати в себе о. Владику, повинні негайно повідомити про се Консисторію.

Консисторія Української Греко-Православної Церкви в Канаді.

Прот. С. В. Савчук, голова.

ГАРНИЙ ПРИМІР ДО НАСЛІДУВАННЯ.

(Докінчення зі сторони 7.)

ходів дорогоцінної дарунки. Товариство „Боян" за її працю в Товаристві також вручило її дарунок, а при тім кількох промовців відмежили заступи молодої. Товариство „Боян" а пона те рівнож згадав за наш орган „Вістник" Третій забрав слово п. М. Білокриний, голова Товариства „Боян" В своїй промові заложив цілі бажання членкині і поляку за її працю працю та за той послух, який вона виказала управі Товариства. На сім місці треба згадати, що п. М Білокриний, як один з перелових членів в Товаристві „Боян", заслуг собі на пошану. По промові відбулася збірка на пресовий фонд „Вістника" Збірка принесла $6.80 Колекту перевала пання Е. Зайчик, секретарка Товариства „Боян". І також дуже активна членкиня товариства

Жертвували слідуючі:

По 1 дол. Микола Білокриний, Іван Корнійський, Іван Навроцан, пані Домця Навроцан.

По 50ст. Стефан Пиндус, Катерина Пиндус.

По 25 ст. Діонізій Віндзяк, Дмитро Віндзяк, Миколай Мисечук, Данило Зайчик, Георгій Думенко, Леонтій Тарновський

По 5ст. Дмитро Козак.

Отсе вінчання нехай буде для других Українців приміром.

Свящ. Л. Березівський.

ВДОВА ДО ГРОМАД ЦЕРКОВНИХ.

(Кенедік, Саск.)

Отсим повідомляю ті громади Української Православної Церкви які потребують церковних річей, як книжа, процесійного хреста, сівників, пакувал і т. п., щоби удавалися до п. П Зварича, котрий виробляє вже гарні річи для церков і по дуже умірковані ціні. Наша громада на днях отримала книг, процесійний хрест і сівники на престіл отже заявляємо, що річи дуже гарні так, що варто на них подивитися. Ми навіть несподівалися отримати такі гарні річи. І по таких дешевій ціні. Я не розказую ім. Петра Зварича, бо навіть особисто його не знаю, але знаю його річи, які він для нас виробив і які наша громада складає йому сердечну подяку.

Отже котрі громади потребують церковних річей хай пишуть до п. П. Зварича на таку адресу

Mr. P. Svarich, Vegreville, Alta.

Я певний, що п. П. Зварич солідно їх обслужить.

Павло Лесько-

ЮВІЛЕЙНИЙ ФОНД

УКРАЇНСЬКОЇ ГРЕКО-ПРАВОСЛАВНОЇ ЦЕРКВИ В КАНАДІ

(Подрібний виказ).

ЗАМІТКИ: 1. В поданій нижні містяться жертви, які Консисторія отримала до дня 31-го травня 1934.

2. Деклярації в сім списку не включені. Рівнож не включені частини внески на конто деклярацій. Вони будуть проголошені тоді, як дана деклярація буде вповні сплачена.

3. В цілях лекшої контролі, вимоги подаються пообічно що прошівіша і місцевостях.

4. Кожний хто завважив у виказі яку похибку щодо імен жертводавців або їх жертв, то проситься його довести про се негайно Консисторії.

ЗЕЛЕНА, МАН.

Збірка п. Петра Бутерна:

Петро Бутера $1.00
Марія Городська .50
По 25 ст.: Петро Іванець, Петро Лебедович, Никола Іванець.

Збірка Михайла Сливера і Теодора Салевича:

М. Слизар 5.00
По 2 дол.: Софія Слизар, їв. Лебедович, Петро Будзінський
По 1 дол. Теодор Салевич, Марія Салевик, Стефан Пилипів
По 50ст.: Василь Горецький
По 25ст.: Микола Сандулик

ЗОРЯ, МАН.

Н. Н. 3.00

ЯГЛИС, МАН.

Лука Батицький 5.00

КОСІВ, МАН.

Церковна Громада 100.00
Колядa хлопців 3.50
Колядa дівчат 3.50
Колядa дітей (колядували Симчичні, Бурлаківські, Струнківські) 3.00

ЛЕДВИН, МАН.

Жіноче Тов. ім. Леся Українки 5.00

МАЛАНТОН, МАН.

Збірка на спільнім обіді Брадства св. Петра і Павла.

По 30ст. Й. П. Гавриляюк.
По 25ст.: Юрко Малик, Вас. Клочківський, Дмитро Максимик, Юрко Хутемійчук, Іван Михайлюк, Анна Сочацька
По 10 ст.: Демко Палешинюк, Мария Сохівська, Рузька Горичук, Настя Максимик, Стефан Галагун, М. Михайлюк, Анна Галагун
По 5ст. Анна Палешинюк, Марія Тучапин, Ів. Сохальський, Текля Ахтемійчук, Мария Шпильчик, Анна Максимик, Докія Клочко, Юстина Скеркачівна, Йосиф Максимик, Войтко Сеньгя.

МАЛВИГІЛ, МАН.

Н. Мелень 2.00

МЕНЗІ, МАН.

Свящ. А. Берця 25.00
Діти з Недільної Школи 16.75

МЕРЦЕРЛ, МАН.

І. Збірка п. Петра Бутери.

Николай Панасюк 1.00
По 25ст : Николай Бутера, Михайло Новосад, Стефан Пейко, Семен Пейко

ІІ. Збірка Михайла Слівера і Теодора Салевича.

Гнат Мізяк 5.00
СУМК, сотня 16, ім С. Петлюри 4.50
Доход з забави в Мерцерлі школі 3.20
По 2 дол.: Николай Скобленик, Стефан Анзронік
По 1 дол. Іван Пайно, Танасій Мізяк, Палагія Мізяк, Стефан Зачульний, Анастазія Бутера, Григорій Новосад, Стефан Пронюк
По 50ст Іван Вачурук, Денис Чернецький, Михайло Чернецький
По 25ст Мих Процький, Іван Мізян, Йосиф Чернецький.
По 20ст.: Василь Хіщ.

ОЗЕРНА, МАН.

Збірка п. Николи Лесюка.

По 1 дол.: Іван Федорець, Николай Лесюк, Денько Дмитрів (Бедфуд, Ман.).

ПАЙН РИВЕР, МАН.

Збірка п. Григорія Кравчука.

Братство У Г. П. Церкви 5.00
Жіноче Товариство 5.00
Франко Голен 5.00
М. Топоровський 5.00
Тов. Народного Дому 3.00
Сестриці У Г. П. Церкви 3.00
Товариство СУМК 2.50
Ю. Харжевський 1.00
Григ. Кравчук 1.00
Яків П. Пісюк 1.00
Григ І. Марко 1.00
Іван Запорожан 1.00
Іван Василюк 1.00
Панна Марця Топоровська 1.00
Гр. Бисарюк 1.00
Йосиф Устьянівський 1.00
Михайло Баган 1.00
Петро Кошачук 1.00
Панна Маруся Баган 1.00
Іван Михайлюк .50
Петро Галасинів .50
Іван Кестяк .50
Антін Пісюк .50
Александер Мунсенний .50
Іван Шептак .50
Александер Данильчук .50
По 25ст : пані Агафія Полькова, пані Марія Пісюк, Антін В. Чупик, Павло Пісюк, панна Каролина Топоровська, Ілько Григоришин, Іванов Іванців, Йосиф С. Ратковський, Гр. Яцентюк, Лука Тихолаз, Стефан Яцентюк — Сріблa збірка 90ш.

КОНСИСТОРІЯ УКРАЇНСЬКОЇ ГРЕКО-ПРАВОСЛАВНОЇ ЦЕРКВИ В КАНАДІ.

НА ФОНД „ДОНОМОГА РІДНИЙ ЦЕРКВІ.

(Продолженння до чч. 11-12 1934)

Зібрали при пошукуванні портретів Впреосв. о. Митрополита:

Всеч о. Запарнюк 5.00
Всеч. о. Стратійчук 10.00
Всеч о. Улан 7.27
Всеч. о. Горбай 8.50
Всеч. о. Гашький 2.25
Всеч о. Дмитрів 10.15
Всеч о. Апонюк 11.75
(Толстой 3.50, Вайта 4.05, Пам6і на 2.20).

Чи Ви вже відновили передплату за „ВІСТНИК"? Коли ні, тих постарайтеся зробити ся ЗАРАЗІ

ЦЕРКОВНИЙ КАЛЕНДАР НА 1934 РІК.

СЕРПЕНЬ.

1 С. Пр. Маковлия, пр. Ілія
2 Ч † Прор. Ілії Авдикія Газ
3 П. Симона Юрод Івана стов
4 С. Різнооп. Марії Магдалини
5 Н 10 по Зісх. св. Д. Мк. Трох
6 П. † Мч. Бориса й Гліба
7 В † Прав Анни (матері М Б)
8 С. Сим Єрмолая, Єрмогена
9 Ч. † Рів. Пантелеймона цілит
10 П. Ап. і Євм Прохора
11 С. Мч. Каленика, Сарафини з
12 Н. 11 по Зісх св Д. Ап. Сили
13 П. Євдокима, мч. Юлити
14 В. Перенес. мощей Х. Госп.
15 С. Архид Стефана, Ніколая
16 Ч Іоанів, Далмата й Фауста
17 П. Мч. 7 отрок. ефес.
18 С. Мч. Єлєнтія, Василаска
19 Н 12 по З. св. Д. Преображення
20 П. Дометія верс. мч. Пасха
21 В. Емілії св. Кодус.
22 С. † Ап. Матвія, мч. Антонія
23 Ч Мч. Лаврентія, Сикста
24 П. Мч Єлпід. Лівтона
25 С Мч. Анікити, Фотія й и.
26 Н. 13 по З. св. Д. Максима
27 П Пр. Михея, Теодосія пев
28 В. Успіння Пресв. Богородиці
29 С. Перехід Образа
30 Ч. Мч Марони, Стратона
31 П. Мч Фаора й Лавра, Єрма

ПОРЯДОК БОГОСЛУЖЕНЬ о. П. Запорожинця.

Серпень.

12. Нед. — Шортридж.
19. Нед. Преображення Госп — Пайн Ривер — ранок.
26. Нед. Спіртон — 3 год. вечором Дайфорт, Вестрим
28. Вівторок — Усп Пр. Богородиці — Богдан — Кроз.

Лоскольничих Українців започнеться Всюди в суботу в 2-гій год. ві катехизація, а в неділю по Богослуженню вічеря і збірка Дієвального і Ювілейного фонду.

ПОРЯДОК БОГОСЛУЖЕНЬ о. А. Бернця.

Серпень.

12. Неділя — Косів
19. Нед. Преображення Г. Н І Х. — Мензі — храм
25 Неділя — Ленард.
28. Вівторок — Усп Пр. Богородиці — Розбори — храм
Адреса: Мензі, Ман Тел 192—4

ПОРЯДОК БОГОСЛУЖЕНЬ о. Д. Дячина.

Серпень.

8. Неділя — Поплер Перп. Початок утрені 9 год. рано.
12. Неділя — Трамклова.
19. Неділя — Тандал. Всеночне 9 год. рано.
25 Неділя — Окно.
28. Вівторок Свято Успіння Пресвятої Бог Богослужіння в Лезвин. Початок Всеночного 9 г.

ЦЕРКОВНИЙ УСТАВ НА 1934 РІК.

Серпень.

5. Нед. 10, по Зісх. св. Дуба: Гоос: І. Утр Єван. 10 (Іван. XXI 1—14. Літ. Ап І. Кор. IV: 9—16. Єван Матеї XVII: 14—23
12 Нед. 11 по Зісх. св. Духа: Гоос 2. Утр Єв. 11 (Іоан. XXI: 15—25) Літ. Ап І Кор IX: 2—12. Єван Мат XVIII 23—35.
19. Нед. 12 по Зісх. св. Духа: Преображення Г. Н. І. Хр. Утр Луки IX: 28—36. Літ. Ап. II. Петра І: 10—19 Єван. Матеи XVII: 1—9.
26 Неділя 13 по Зісланню св. Духа: Гол. 4 Утр Євангелія 2 (Мат XVI 1 8) Літ: Ап І Кор VI 13—24 Єван Мат XXI: 23—42
28. Вівторок, Успіння Пр. Богородиці Утр. Єв Луки І. 39—49) 56 Літ.: Ап. Фил II: 5—11 Єван Луки X: 38—42; XI 27—28.

Вересень.

2. Неділя 14 по Зісл. св. Духа: Гол. 5 Утр: Єв. 3 (Мар. XVI: 9—20) Літ.: Ап. II. Кор. I. 21 —24 I II 1—4 Єван. Мат XXII: 1—14.

Український Релігійний дво-тижневик в Канаді.

ВІСТНИК
THE HERALD

Entered as Second Class Matter at the Post Office at Winnipeg, Man.

РІК XI. WINNIPEG, MAN., AUG. 15th, 1934 ВІННІПЕГ, МАН., 15-го СЕРПНЯ, 1934. ЧИСЛО (205) 16

ВЕЛИКИЙ ГОЛОД НА УКРАЇНІ.

Німецька преса виступила з рішучими нападами проти совітської влади за те, що большевики різними способами перешкаджають допомогти голодним Німцям, які живуть на Україні. Преса стверджує, що совітська влада старається не лише закрити відомости про голод, але й перешкалює допомозі голодуючим. Сим совітська влада бере на себе відповідальність за страшні наслідки голоду.

Преса твердить, що в минулому році вмерло на Україні, в тих районах, де є німецькі колонії, понад півтора міліона людей. У районах Київа та Харкова тепер появляються випадки людоїдства. На вулицях деяких міст усе трапляються трупи вмерлих з голоду людей, які не мали ніякої помочи. Радянська преса заявляє, що совітська влада стоїть проти німецької допомоги кольоністам-Німцям на Радянщині, бо, мовляв, се допомога пожирнює політичну акцію. Але відомостей про голод не заперече й говорить, що радянська влада може допустити допомогу лише при умові, що вона буде виключно гуманітарною.

МОСКВА СПАЛИЛА 36 ВАГОНІВ УКРАЇНСЬКИХ КНИЖОК.

Повідомляють з Великої України, що, переводячи „чистку" української літератури від „націоналістичного ухилу", московські агенти з черги спалили відразу 36 вагонів українських книжок. Всі ті книжки переважно наукові й видані большевицьким видавництвом, в тому свого часу були зредаговані й „препаровані" відповідно до бажань комуністичної цензури.

БОЛГАРСЬКИЙ РАСПУТІН.

В останніх 10 літах намножилося в Болгарії стільки різних сект, що болгарський православний синод звернувся до уряду з проханням за помічю й карами на сектярів. Між сектами найбільш поширена є секта, що називається „Біле Братство". Провідником згаданої секти є якийсь Петро Данов, котрого в цілій Болгарії називають „болгарським Распутіном". Секта Данова має коло 40 тисяч членів, між якими жінки становлять подавляючу більшість.

ПОХІД НА УКРАЇНСЬКІ СЕЛА.

В селі Росохачі, повіт Чортків, Посвятив кс. Мисьлівий фундаменти під будову нового костела. На се свято, як читаємо в польській пресі, прибули польські селяни в числі около 3000 та представники польських організацій з Чорткова і з повіту, представники влади і війська. Головою комітету будови є Гелена Стажевська з Яголичіц, а помагають староста Мушинський та гр. Лянцкоронський. Новий костел будують також в Осаді Крехівецькій, повіт Рівне на Волині, де поселились військові осадники. Посвячення фундаментів костела відбудося при участи офіціальних польських чинників з цілої Рівенщини.

УКРАЇНСЬКА ГІМНАЗІЯ В ХАРБІНІ.

День 20 серпня призначено на відкриття першої української гімназії в Манчукр.. Гімназія буде приміщена в харбінському українському народньому домі. Науку провадитимуть очевидно українською мовою. Крім звичайних гімназійних наук будуть вчити також англійську, японську та манджурську мови.

Ученики одержать повне національне та релігійне виховання. В гімназії задержатимуть тєж богато уваги на фізичне виховання.

При гімназії влаштовано бурсу, до якої вже почалися записи. Зпочатку будуть відкриті перші три класи.

ВІДБИРАННЯ ПРАВА ПРИЛЮДНОСТИ УКРАЇНСЬКИЯ ГІМНАЗІЯ.

Міністерство освіти відібрало у української приватній гімназії в Кремянці право прилюдности на 1934/35 шкільний рік. Формальна причина — недостаточна скількість подьських книжок в ученицькій бібліотеці, невідповідне обладування фізичного кабінету і відсутність робітні для учнів. Гімназія існує вже 16 років і останні 7 років мала право прилюдности. Делегація батьків клопочеться перед шкільною владою про привернення прав гімназії.

СТОЛІТТЯ УНІВЕРСИТЕТУ В КИЇВІ.

Дня 29 липня минуло 100 літ від заснування університету св. Володимира в Київі. Відкриття його відбудося 10 вересня, 1834 року.

„ПЕРЕЖИЛИ МИ ПАНЦИНУ".

Дня 14-го липня відбулася в окружному суді в Бережанах карна розправа проти о. Івана Гарматія, стрийського пароха в Стриганцях, бережанського повіту, який відповідав за проступок, „оказання нежелі і лежащения панъства польского". В часі Великодних Свят у своїй святочній проповіді він мав сказати: „... Пережили ми панцину, переживем і конституцію". Про се донесла поліція старості в Бережанах, яке наложило на нього кару 100 золотих гривни або 10 днів арешту. Підсудний відмикався до суду, перед яким станув особисто. Суд увільнив його від вини й кари.

ГОРА ПОСУВАЄТЬСЯ НА СЕЛО.

В селі Бортне, повіт Горлиці, на Лемківщині, підмокла гора усувається постійно вділ. Під натиском маси землі порозпадались сусідні поля. Потворилися глибокі щілини.

Видно величезні скелі зпід яких б'ють жерела студеної як дід мінеральної води. Мешканці села гора посувається дальше на село Бортне.

Половині села загрожує заспання. Кілька хат вже розвідали. В селі страшний переляк.

ЖИД КОМІСАРЕМ ХЛІБОРОБСТВА.

У „Вістях" видруковано наказ про призначення комісаром хліборобства на Україні Льва Лазаревича Папернього. Новий комісар імениться головою республикансько-земельної комісії на Україні, бо незалежного українського комісарияту хліборобства Україна не має.

Рівнож головно командуючими військ на Україні є жид Якір, а його помічником — Вірмени Хаханян.

КАТ ХВАЛИТЬ КАТІВ.

Карл Радек, большевицький спец від закордонної політики помістив в „Известиях" великі похвали для польського міністра закордонних справ Бека за його мудру політику. Радек невдоволений тільки з того, що Польща разом з Німеччиною не хочуть підписати пропонованого Францією договору про „Східне Локарно".

УТИК З БОЛЬШЕВИЦЬКОЇ КАТОРГИ.

До Харбіну (Манджурія) утик з большевицької каторги Українець Кравчук. Він каже, що в районі Хабаровська на Далекому Сході комуністи влаштували каторжний табор. В ньому знаходиться до 60 тисяч людей, переважно українських селян, що бородяся проти колективізації їх господарств.

Умовини життя каторжан такі жахливі, що в минулому році лише в одному таборі, де був Кравчук, умерли понад 4,-000 осіб За найменшу „провину" комуністи тяжко карають своїх каторжан і розстрілюють їх без суду й слідства. Одною з „легких" форм кари є виставлення людини на мороз в одній сорочці й обкидання її водою, поки не задубіє, або літом кладуть голого й связаного на кулю в комахами.

СВЯТО ПРОСВІТИ В ДОБРОМИЛІ.

В Добромилі відбулося 1 липня повітове свято Просвіти. Учасників було 5,000. У святі взяло участь 15 сільських хорів, а саме з Посади Номівської, Боневич, Волі Добрянської, Квасенини, Лопушниці, Коросна, Лісковатого, Стебника, Княжполя, Губич, Віська, Трушевич, Ліцька, Тарнави і Кропивника. Всі хори в числі коло 450 співаків відспівали спільно пісню „Вкраїно Мати", крім того виступали деякі хори окремо, деякі групами. Співали з Княжполя і Губич виряжяялися гарними народніми строями. Між дарінтами хорів було богато селян.

БІБЛІЙНИЙ МУЗЕЙ.

У Будапешті відкривають у найближчі дні музей присвячений виключно біблійній добі. Найцікавішими експонатами будуть моделі, що представляють зміни в єгипетській святині. Святиня ся первісно була звичайними дерев'яним бараком, де зберігався ковчег завіта, пізніше храмом Соломона та Єзекиїла. Модель зроблений на підставі біблійного опису і тих даних, які подавав один із єгипетських папірусів. Другим цікавим моделем буде вавилонська башта, де на кождому поверсі буде стоятн инше божество. Будуть там теж ріжні примірники і видання дуже рідкі, як примірок біблія у жмудській мові.

СХОДИТИСЯ З ГРЕКО-КАТОЛИКАМИ, ЧИ НІ?

ДУМКИ ПІД РОЗВАГУ.

Хоч греко-католикам здається, що вони і їх католицьке начальство, то однако і їх католицьке начальство, то однако на ділі справа мається инакше.

Греко-католики — се Українці. Се православні Українці, яких предків Польща буками примусила признавати верховенство папи і звати себе католиками.

А католицьке начальство — се італійський Рим, Італієць папа, Поляки, Французи, Бельгійці, Еспанці... Тільки не Українці!

Що-ж до греко-католицького духовенства, яке греко-католики бачать, то воно на ділі ніяке начальство. Воно є лише посередником між Українцями греко-католиками і чужим начальством. Се лише агенти чужої Українцям політики. А агент завсігди робить лише те, що приказує йому його начальство — отже він є сліпим інструментом свого начальства.

І те чуже начальство хотіло давнійше, щоби навіть його посередники не були Українцями. Отже воно підготовляло було Бельгійця та Француза, щоби ті посередничили між Українцями греко-католиками і неукраїнським католицьким начальством. Се були „піпи". Та коли побачило, що тяжко відпасу задіхати з чужими чобітьми в українську душу, то підготовляло на посередників Українців, які мають робити таку сазу роботу, як робили піпи.

Ось так справа мається з греко-католицьким начальством. А що богатьох греко-католиків того на розумі, то инша річ.

Відомо, що чуже Українцям католицьке начальство забороняє Українцям греко-католикам сходитися з Українцями православними. Слухайте: Чужі заборонюють Українцям з Українцями сходитися! Во чейже в інтересі звичайних греко-католицьких духовних, що звуть себе Українцями, не лежить, щоби Україна з Українцем розединувать. Вони-ж ніякої своєї політики не провадять, але приймають диктати згори. Що їм начальство приказе, те вони роблять.

Отже тому, що те начальство чуже, воно приказує греко-католикам лише з чужими сходитися. І так: **Можне греко-католикам сходитися з своїми відвічними ворогами — Поляками, з Французами, з Бельгійцями, з Італійцями, з Еспанцями, з Португальцями, тільки — сохрань Господи — не з православними Українцями.**

Чужі політики проповідують Українцям, що Поляки і всі ті другі, то „свої". Поляк, що сотки літ бив Українця на панщині, а й нині цілі українські села нищить господарськи — то свій, рідний брат Українця, його добродій, той Богу милий чоловік. А православний Українець, що рад увільнити український нарід від чужих опікунів — то Юда, Люцер, Кальвін, безбожник, нехрист, шизматик.

До отакого всі наука чужих мір греко-католицизма зводиться. Зводиться до того, що:

— Здурій греко-католику, і своїх лютих ворогів уважай приятелями, а своїх рідних братів ворогами.

Українська історія пригадує нам недав. які з чужих приятелі.

На Україну приходили Печеніги і Половці — а чого?

Приходили Татари з Турками — а чого?

Приїжджали були і православні Москалі, але не кращі були від Турків магометян, Не кращі й Румуни.

Приїжджали Поляки католики і чим показалися кращими від Половців, від Печенігів, від Турків з Татарами, від Москалів.

Хто з чужих приходив, то лише грабувати і поневолювати.

Коли отже Поляк є католиком, то чим він, як католик, кращий від Турка, Татарина, чи Москаля?

Яке краще добро дав і дає Українцям Поляк католик, ніж дав Печеніг, Половець, Турок, Татарин, Москаль чи Румун?

Чим католицька Варшава равом з Римом і Папою стоять для України вище від турецької Мекки з Мединою, або православної Москви з Петербургом?

Чим гірший для України „заступник Магомета", від ромського пана, коли один благословить турецькі орди, що грабують Україну, а другий благословить орди польські?

Такі прості, такі ясні питання повинні отворити очи кождого Українця на те, які з чужих були нам приятелі. А між тими які приятелі для нас з католиків Поляків?

Повинні привести до думки — чим римський католицизм кращий в своїй роботі для українського народу від ісламізму (магометанства), або московської політики? Хто зне, нехай скаже!

Однакож представники чужої політики кажуть греко-католикам з Полиманки сходитися. Епископ Будка в своїх тайних „Правилах" (з 1915 року) зачить греко-католицьких священиків, як мають греко-католиків до костела тягнути.

Сам еп. Будка тут в Канаді вже по війні запрошував на церковні торжества польських ксьондзів, а греко-католицькі священики брали участь в польських місіях в Канаді.

Греко-католицькі епископи в Галичині живуть з польськими, як з Братами. Се все діється тоді, коли польський католицький загал прозиває греко-католиків „кабанами", а ціла польська держава докладає старань, щоби український нарід з корінем винищити.

Коли католицьке начальство, що є чуже українському народови, забороняє греко-католикам сходитися з православними, то відомо чому. Воно думає:

— Сотки літ ми тримали Українців греко-католиків в темноті. Ми завсігди дбали, щоби вони пова голе слово „католицизм" світа не бачили. Щоби не знали, хто вони. Щоби не знали своєї історії. Щоби не знали, хто їх ворог, а хто брат. Та тепер явилися православні Українці і хочуть греко-католикам отворити очи і за собою потягнути. А нас злигнити. Отже вередімо, щоби греко-католик тікав від православного, щоби його не слухав Щоби замикав очи й ухо, коли православний говорить. Коли нам се вдасться — греко-католики наші, коли не вдасться — самі зостанемося. Отже крикімо, страшімо, а рум не пускаймо...

Так робили всі наші вороги і роблять нині. От хоч би таки большевики!

Українець націоналіст, се тайй ворог — кажуть большевицькі агенти. — він контрреволюціонер. Мазепинець, петлюрівець. Переслідуй його, роби на нього донос, хоч би се був твій рідний батько, брат.... Убивай його!

Чим се різниться від заклинів:

Не сходися з православними! Вони гречися батька-матері, брата, сестри, як вони православні. Не поможи їм. Не читай православного часопису!...

Значить: большевицьке і католицьке начальство однаково нам чуже й одна кову роботу для нас робить.

Щоби збити Українців з пантелику, вже доводилося чути вигук:

— Гей, ви!... Від католиків руки проч! Вони наші!...

Але для Українців такі вигуки не по вина. Так гукали всі вороги України, починаючи від Печенігів. І татари нам дучи братців з України, гукали до нас заклів:

— Гей, ви джаври! Від наших братців руки проч!...

Так гукає нині Польща, гукають большевики. Всі кричать, що Українцям до України руки проч!

Але розумний Українець в такі мугуки не повірить. Він скаже:

— Всі ви, яких мастей не були ви, від Українців руки проч! Бо лише Українець Українцеві рідний брат, отже природно оден до другого належить і їм обом треба разом стояти. Коляк на те заслужите, то і проти вас.

На православних Українцях лежить нині обовязок освідомляти своїх рідних братів — греко-католиків. Витягати їх з під чужих шкідливих впливів. Розкрити очи на те, що діється. Заставити до самостійної думки.

І коли греко-католики бояться заходити до православних, то **православним треба свідомо заходити до греко-католиків. Правда — не треба бути цілою громадою, але повинні йти найсвідомші.** І йти не на те, щоби чужій католицькій політиці помагати, але на те, щоби показати своїм братам:

— От бачите! Ми не боягузи. Не бо ймося, що нас хтось збаламутить. Можете діти, але дорослі люде!...

Дальше заходити треба і на те, щоби знати, як чужа церковна політика між Українцями працює. Що там говориться на проповідях, що робиться в місціях, як кожду справу представляється.

Коли-ж при таких стрічах скаже наш чужий політик: „Від греко-католиків руки проч!", то ви скажіть йому: Те „руки проч" до тебе відноситься. Коли ви вам скаже греко-католик: Чого до нас заходите?, то ви скажіть:

— Заходимо, бо ви наші брати. Чому-ж ви свої з своїми не мали би сходитися? Заходимо до вас, отже і ви до нас заходіть. Поучіть і побачите, що я не робиться. Коли побачите що добре — наслідуйте, коли зле — лишіть. Ще і на зверніть увагу на наші помилки А ми вам зверемо. Так і ми і ви розумні ста немо. Всі ми люде дорослі, отже чому би нам не сходитися? З кім же Українець мав би сходитися — з Поляком, з Москалем, з Румуном?...

Сходитися треба. Говорити треба. Заставити до думки треба. Заставити, щоби розбирали ті справи, які перед їх очима діються.

Сходитися треба! Не для сварки, ні для галабурди, але для розумної побіди. Поступити спокійно, тактовно, пригнувши, що нам не по те ходить, щоби нам хтось на «сіл зараз вірив, але про те, щоби він сам кожду справу всторонню розглянув, передумав, пробував матеріял, який йому дамо, совісно ним

ірив і сам побачив, куди йому йти і що робити.

Доси йшли з розмислом між Українців всякі сектанти, йшли руселисти, йшли безвірні большевики, йшла Російська Місія, йшли Француз, йшли Бельгійці, а тепер приходить пора, щоби Українці йшли до Українців.

Щоби йшли розумючи, що се їх великий обовязок! Обовязок — цивертати греко-католиків на правдиву дорогу, визволяти їх з під чужих впливів.

Українець.

ЛЮБОВ БОГА.

Блаженні, що слухають слово Боже та його зберігають. (Лук. XI: 28).

Хто не хотів би бути блаженним, щасливим? Куди не глянемо, всюди можна бачити людей в погоні за щастям, щоб стати щасливими. Але й видно, що люде розуміють щастя на свій лад. Бо не всякий стремить до одного. Один хоче бути богатий, инший добре здоґнений, а ще иншийситий і т. п.

А церква вчить, що хто хоче бути щасливим, хай зберігає Боже слово, хай його тямить, хай після нього своє життя проводить.

Щоби ті слова слухати, треба любити Бога, треба завсігди непохитно вірувати в Нього.

Бог створив вселенну та все, що є в ній. Сотворив і нас людей, відкупив і осватав, і подає тепер все, що нам потрібне до життя.

Коли ми се знаємо, мусимо вірити в Бога та виконувати все, чого Він від нас

Насамперед вимагає від нас наш Небесний Отець любови. І то любови першій над усі творів, над усе на землі. Над родичів, подруґів, дітей, приятелів. Так говорить свяге Письмо: „Кождий, хто покине братів, або сестер, або дітей, або поля, або дім задля мого імени в сотере прийме й життя вічне наслідить". (Мат. XIX: 29).

Так любити Бога навчає й свята Церква. Хіба-ж можна нелюбити своїх рідних, покидати їх? Та-ж Бог велів нам любити одні одних. Так, дійсно. І любов до Бога, не перешкаджає любові до ближнього, а противно зміцнює її. Бо хто любить Бога понад усе — той любить своїх родичів, своїх братів, сестер, дітей, ближніх, нарід. Бо хто любить Бога, виконує Його заповіди, жне після Його науки, яку дав нам Його свята Церква.

Є в Злучених Державах тюрма — одна з найбільших! В ній переведено статистику, й знайшло, що лише одни злочинець на сто є релігійний. Значить, що загал злочинців не вірять в Бога, не признають Його науки, не люблять Його. Не може бути, щоб вони нічого лишого не любили. Ні! Вони любили все инше, лиш не Бога. Між ними є такі, що любили батьків і рідню, і дітей, і гроші, і гарбіж, і сенсацію, і все инше. Але про Бога вони забули, або не хотіли чути. Колиб в них була дійсна любов до Бога, не поповнилиб вони злочинів і не завповнилиб тюремних мурів.

Живе у одним місті славний адвокат. Має славу й гроші. Але мало звертав уваги на релігію. Він любив свою жінку. Через її забігання попав у фінансові клопоти. Сипоневіряв чужі гроші й покінчив життя в тюрмі, як злочинець. Колиб був любив Бога більше, чим свою жінку, не дав би був себе намовити на нечесне діло, не дпав би так нікало.

Соціялісти всіх напрямів голосять любов всіх людей, всього, що є на земли, але не Бога; вони ще й поборюють Його. Дорели сим до того, що загал від них відвертається. Вони обдуди. До цілей своїх ідуть нечесними способами, є жорстокі, немилосерні, а що найважнійше — завдяли в надіях усіх, яким обіцювали рай на земні. Мякише й це може бути.

Над усім має бути і є Бог. Шукайте царства Божого, старайтеся, щоби всюди царював Бог, кличе свята Церква — а се стається тоді, коли будемо любити Бога понад усе. Тоді й родинне наше життя буде вайрувае, тоді будемо тямити за наших ближніх, не забудемо за наш нарід і його справи.

Любов до Бога треба показати ділами. Треба шанувати Його заповіди. Шанувати й святу нашу Церкву і її приділників. Треба з повагою ставитися до средств, що ведуть до спасіння. Треба тямити на святі Тайни, християнські чесноти, добрі діла й посліди чотири річи.

А спитаймо себе, — чи споминаємо ми се все? А се конечно треба споминати, бо тільки так дамо доказ любови Богу.

Правда, е рінні перешкоди в житю, що стоять нам на дорозі до виконання докладно й точно все те, чого Бог від нас хоче. Однак правдива, щира любов не зпає границь ані перешкод ісус Христос в своїй любові до людей пролив Свою найсвятійшу Кров на хресті задля нашого спасіння. Яка велика се жертва, яка велика любов!

Не так робить люде. Дош, сніг, фальшивий стих, брак завзяття, гордість, розумність, лінивство і т. п. часто е тими чинниками, що нему хочемо себе виправдати за несповнювання того, чи иншого, що має звязь з Богом, або Його установами; що не йдемо молитеся, що не слухаємо Служби Божої, що не приймаємо святих Тайн і т. д.

Дехто скаже: хочу Бога любити, але не знаю, де навчитися, як Його горячо й щиро любити. Є на се рада. Перш всього — побожна молитва. Подай раз на день роздумувати над нашим життя тут на землі й у вічности. Дальше — читання святого Письма й релігійних книжок та часописів. „Вістник" є одним таким часописом, що требя читати всім тим, що хочуть навчитися любити Бога і Його Правду Святу.

Нераз ми доказували любов до малих справ великими жертвами та зусиллями, то чомуж би нам не жертвувати все та й посвятити найбільше труду, задля любови Бога? За се запевнює нам Бог велику нагороду й вічне життя". Кождий, хто покине братів або сестер, або батьку або матір, або дітя, або поля або дім задля мого імени, в сотеро прийме й життя вічне наслідить" (Мат. XIX: 29).

Зберігаймо-ж Боже слово й будьмо Йому вірні!

о. Є. Г.

УХВАЛИ

ПРИЙНЯТІ ТРЕТИМИ АЛБЕРТИЙСЬКИМ ЗІЗДОМ УКРАЇНСЬКОЇ ГРЕКО-ПРАВОСЛАВНОЇ ЦЕРКВИ В КАНАДІ, 5—6 серпня, 1934.

1. Третий албертійський зізд Української Греко-Православної Церкви в Канаді, який відбувся в днях 5—6 серпня, 1934, в Смокі Лейк, Алта., висловив щиру подяку й признання Вирооз. Архиепископу Іоанну Теодоровичу за його щиру опіку й працю для Української Греко-Православної Церкви в Канаді й молить Всевишнього, щоби зберіг його життя й здоровля для дальшої праці на ниві Рідної Церкви на многі літа.

2. Зізд дає признання духовним і світським працівникам на полі Рідної Церкви в Албертї і завязане український православний загал до інтензивної церковної праці для слави Божої і для спасіння Українського Народу.

3. Зізд висловлює вдячність біль ізза страшного голоду на Україні, жертвою якого впали мільони наших Братів і Сестер і завязане український загал в Канаді підприняти негайно акцію допомоги голодуючим.

4. Зізд дає признання Консисторії за дотеперішню акцію за відкоп Ювілейного Фонду, одобрює купно дієцезіяльного дому, висловлює щиру подяку дотеперішним жертводавцям та завязане весь український православний загал до дальшої вкайпацірійної жертвенности на ціль Ювілейного Фонду.

5. Зізд одобрює гадку п. І. Семенюка, щоби управа нашої Церкви з слухний час набула для дієцезії фарму для таких цілей, як семинаф, сиротинець, приют для старих і немічних і т. п.

6. Зізд завязнае вірних української Греко-Православної Церкви в Канаді, щоби передплачували орган нашої Церкви, „Вістник".

7. Зізд висловлює признання „Українському Голосові" за його дотеперішню працю на користь Української Православної Церкви і Українського Народу взагалі та завязне наш загал передплачувати сей дійсно народний часопис.

8. Зваживши, що слідуючого року має відбутися Собор цілої Української Греко-Православної Церкви в Канаді, сей Зізд закликає всі громади в Албертї, щоби завдалегідь поробили заходи вислати на Собор своїх делегатів та пропонує, щоби конти полорожі урядових делегатів на загальний Собор були розділені на кождого делегата по рівній части.

9. Зізд закликає православних Українців в Канаді до релігійне виховання своїх дітей, а зокрема доручає священикам і церковним громадам завести й удержувати Недільні Школи в кождій українській православній громаді.

10. Зізд закликає вірних Рідної Церкви, щоб вони й чадам своїм дбали про вищу освіту своїх дітей і щоби, висилаючи їх до вищих шкіл поза домом, примішували їх в наших виховавчих Інститутах, а именно в Інституті Ім. М. Грушевського в Едмонтоні й в Інституті ім. П. Могилн в Саскатуні.

11. Зважившн, що богато клопотів і непорозумінь в церковних громадах, а також судових процесів повстає ізза того, що громади не мають відповідних статутів. Зізд поручає, щоби громади, які ще не мають статутів, або мають статути недідповідні, — подбали як найскорше про прийняття статута удобреного головною управою Української Греко-Православної Церкви в Канаді, та щоби зайкопнорували себе після домінівального статуту Української Греко-Православної Церкви в Канаді, або після провінціяльного акту своєї провінції, згідно з волею і бажанням громади.

„ДНІПРО"

Орган Української Православної Церкви в Злучених [illegible]

виходить 1 і 15 кождого місяця і коштує на рік $2.00

Передплату висилати на адресу:

"DNIPRO"

1851 Germantown Ave. Philadelphia, Pa.

„ВІСТНИК"
Релігійний часопис для Українців в Канаді
Виходить 1го і 15-го кожного місяця.
Видає Українське Православне Видавниче Сповід.
Передплата: В Канаді — $1.50 на рік.
За границю — $2.00 на рік.

THE HERALD
published semimonthly by the
Ukrainian Orthodox Publishing Company
Subscription per annum:
In Canada — $1.50. — Foreign — $2.00.

Адресуйте: — address:
The HERALD, Box 3084, WINNIPEG, MAN.

ЯК МИ ДИВИМОСЬ НА ГРЕКО-КАТОЛИЦИЗМ.

III.

Уваги до „Спростовання".

Колись робота тих людей, від яких „Спростовання" вийшло, не була ними такою, як і перед появою „Спростовання", то не було би причини даного випадку нині пригадувати. Та коли противники православних Українців продовжують давню свою роботу незмінною, тоді незмінним лишаєсь для нас „Спростовання". Себто — воно є нині зеркалом для їхньої нинішної роботи так, як було в 1928 р. Отже і причина, чому ми подали „Спростовання" в повнім його змісті. А тепер потрібно до нього кілька уваг.

Як „Спростовання" в 1928 р. появилося, то се була для греко-католиків перша нагода довідатися, що всі безконечні напади в „Канадійськім Українцеві" на Українську Православну Церкву, її провідників і вірних, були брехливі.

Що між совісній чоловік думати, коли діставши до рук „Канадійського Українця", читав:

— Ми уважно перейшли всі закиди (проти православних)... і без найменшого загаяння заявляємо, що всі твердження і закиди, які там (в статті „Канадійського Українця") містяться, є неправдиві.

— Неправдою є, що протестанти підтримують Українську Автокефальну Церкву в Канаді. Те, що ми писали кілька літ тому, і що ми писали в сій статті, є неправдою.

— Ми писали, що Укр. Авт. Церква в Канаді хотіла по протестантській лінії.. Що ми писали, було неправда...

— Історія Української Автокефальної Церкви в Канаді є чиста...

— Ні є се правда, що товариства, які в початку трималися тої церкви, публично відмежувалися їй, або що поважні люде в пресі пятнують ся церкву...

— Українська Греко-Православна Церква в Канаді не правно на шкоду української інтеґрації в Канаді, але противно, служить добрим і бажаним цілям і нині твердження в згаданій статті (в „Канадійськім Українці"), приписуючі брак доброї волі і скриті цілі якимсь явищам в сеї церкві, були і є неправдиві...

— От і вилізло шило з мішка! Цілі літа кидали громами на православних; цілі літа Бога ся сліпка кинали, що правду говорять; цілі літа хвалилися, що лише вони одні правду знають і правду нам проповідують; цілі літа казали, що нас просвічують, а нині отверто признаються, що їх наука була зводженням на манівці, що їх правда була брехнею...

Инакше не міг сказати щирий і чесний греко-католик.

Річ природна, що таке признання відбилося болюче на чужій католицькій політиці на довший час. Найперше воно вдарило „Канадійського Українця", що був органом епископа Будки. Вдарило ел. Будку, що дозволив своєму органові ширити неправду. Вдарило тих греко-католицьких духовних, що послугувалися „Канадійським Українцем" і робили поза ним те, що він робив. Вдарило Французів, яких дитиною був „Канадійський Українець" і які самі були головним начальством греко-католиків в Канаді.

Таке „Спростовання" вдарило ту сторону католицької церкви, яка вже себе „навчаючою". В дійсности „навчаюча церква" сама себе відрікла, коли признавалася, що її робота не вчила, тільки зводила людей на манівці.

А для греко-католиків „Спростовання" було першим початком дійсної науки. Бо саме тоді греко-католики церший раз довідалися дійсної правди — довідалися, що всі напали на Православну Церкву і її вірних зі сторони католицьких провідників були простою вигадкою, отже неправдиві.

Дальший наслідок був такий, що богато греко-католиків почало тратити довіря до тих, які їх дурили, і переходити до православних.

Правда — не всі перейшли. Перейшли ті, що вміли більше думати і були совісними людьми. А лишилися при католицькім проводі неписьменні, бо ті „Спростовання" не читали. А хоч і чули про нього, то ладу йому не знали. Лишилися ті, що не вміють добре думати. Таким і кілє тешіть на голові, а їм байдуже. Лишилися ті, що про „Спростовання" і не чули.

Та минав час і ціла пригода немов забулася серед загалу. Нині молоді греко-католики не знають, чи яка подія з „Спростованням" була. Не знає греко-католицька молодіж. Не знають і ті, що приїхали сюди по війні і не мали змоги з подіями тутешнього життя познайомитися.

Але не припиняла своєї роботи чужа політика. Відотлушувши вона наново почала працювати на давний лад, тимсамим примушуючи нас пригадати „Спростування", щоби в його світлі можна краще зрозуміти роботу чужої нам католицької політики.

Досвід показав католицьким провідникам, що найбільше для них, коли загал несвідомий. От прим. хто не читав і не чув про „Спростування", з тим не було і нема клопоту. А найгірше з тими, що думають, читають, з розумними людьми сходитися.

Оскільки нині католицьку роботу між Українцями видно, то головний натиск кладе вона на те, щоби греко-католики за нічо з православними не сходилися і нічого православного не читали. І не через окремішні причини. Адже церква в одних і других та сама; богослужіння ті самі; наука церковна та сама (хоч справи про папу); молитви ті самі, співи ті самі... Католицьким політикам хочить про те, щоби відгородити греко-католика від його братів. Вони бояться, щоби він не набрався розуму.

Богато є матеріялу, за який вони мусять боятися. „Спростування"; тайні „Правила", видані ел. Будкою 1915 року; Кунцевич, як головний польський святий; часи, коли в Римі було по трох папів наразі; легковаження Українців греко-католиків нинішнім папою. Тай ще чи мало чого.

І той натиск на відгородження Українців греко-католиків від Українців православних кладеться на кождім місці — на сповіди, на проповіди, на місіях, „говоренними, присягами... Так і видно в чужих політиків страх, щоби український народ не став мудрійшим.

Для українського народу „Спростування" має і нині свою силу. Бо хоч 1928 року „Спростування" появилося, Православну Церкву признано доброю, а її провідників чесними людьми, одначе в відношенню представників католицькому до православних не зайшла ніяка основна зміна. Що буде колись, те є нині.

Тому кождий свідомий чоловік, що бачить і розуміє нині католицьку роботу між Українцями, мусить запитати:

— Таке було колись — а нині як? Тоді брехню показували за правду — а нині як? А коли хтось давно одурював тих, яких провадив, то де запорука, що він нині робить инакше? Тай коли з „Спростування" виходить, що Українська Православна Церква і її провідники люде чесні, то чому греко-католикам вільно з чесними людьми сходитися? Чому греко-католик має репресом держатися тих, які самі признавалися, що його одурювали, а тікати від свого рідного брата? І кождий з „Спростування" скажно, що „не є правдою, що подавки люде в пресі пятнують сю (т. е. Українську Православну) Церкву, то до яких же людей належать ті належали ті католицькі провідники, що Українську Православну Церкву пятнували і пятнують?..

Отткі питання мусить поставити собі нині кождий свідомий греко-католик. Коли-ж дасть на них вірну відповідь, то побачить, що католицьким політикам, які тримають греко-католиків в своїх руках, тільки й ходить, щоби не допустити Український народ зачутится в одно, бо тоді вони скорше скинулиб з себе чужі духовні пута, а се, зрозуміло, не є в інтересі католицької церкви.

ОПРАВДАНА ОШАДНІСТЬ.

Один священик вибрався поміж мешканців свого села за збіркою на ціль сиротинця. Підходячи до одного дому, він по чуз, як господар ганьб свого слугу за те, що той згубив десь огарок зі свічки. Почувши се, священик завернув назад до воріт, подумавши, що такий „скупар", за якого він вже господаря, не схоче нічого жертвувати на ціль сиротинця. Але коло воріт змінив свою думку й завернувся. Коли-ж господар прийняв його дуже ввічливо, а до того дав надсподівано велику жертву, здивування священика було таке велике, що господар завважав його і запитав про причину. Коли-ж священик пояснив йому в чім річ, — той промовив:

— Так, признаюся вам, що я дуже ощадний. Дехто може навіть назвав би мене скупарем. Але колиб я не був ощадним, то як я міг би підпомагати добрі цілі? Завдяки моїй ощадности я не на одну добру справу дав жертву, отже думаю, що моя ощадність оправдана. Чи як ви думаєте, отче?

Священику відповів вовсім щиро, що з ним погоджується.

ВІРИЛА І НЕ ЗАВЕЛАСЬ.

Була страшна посуха. Все висихало Місцевий священик заповів, що слідуючої неділі будуть молитись о дощ.

Прийшла неділя. На небі ані одної хмарки. Ідучи до церкви, священик стрів малу дівчатко, яке також ішло до церкви з парасолею. Вело, що се мале дівчатко віоліло, що молитва буде вислухана і що упаде дощ.

Богослужения ще не скінчилося, коли на дворі почав падати дощ, до якого нікто не приготовився крім тої маленької дівчинки.

Чи ви відновили вже свою передплату за „ВІСТНИК" на 1934 рік?

ГЧ-КП.

КВІТКИ ПРИ ДОРОЗІ

Приміри самопошани.

II.

Перед послідною великою війною стався був в Австрії бльочий випадок: член Евіденційного Бюра, Редль, продав Росії австрійські военні плани за (мабуть) 100,000 рублів.

Сам Редль походив в дуже низького роду, але своїми спосібностями і складом обставин здобув доступ до тої державної інституції, де збираються найважнійші відомости і переховуються найважнійші державні плани.

Коли справа виявилася, сказав цісар Йосиф:

— Від тепер не сміє в Евіденційнім Бюрі бути чоловік низького походження!

— Такий висказ, се зневажа — внуважить дехто — вневага нашої класи.

— Ні! Се висказ практичности. Се висказ розуміння, що в нашій класи є менше почуття Самопошани.

Чоловіковн, якого брата є на високих державних становищах, якого батько, дід, прадід гідно сповнили великі державні обовязки, тяжше стати зрадником, ніж тому, що сам свого роду не знає і про про нього не думає. Перший скаже:

— Чужі гроші, чужі почести — лакома річ, але хіба можна опогамити свій рід? В нас доси не було зрадників, а зрада би перший ним бути? Ні! Наша родинна честь стоїть в мене висше від усього.

Але так не скаже той, який в цілим своїм життю ня свій рід, на свого батька, діда, прадіда не покликався, бо — не дрзумів їх гідности, або такої гідности вони своїм потомкам не лишили.

З того висновок, що найслабша в Самопошані — то вузько особиста Самопошана. Корінь вона має дуже неглубоко і кождий сильнійший подув вітру може її знищити.

Зате Самопошана родинна, почуття Гідности свого роду, се вже велика Самопошана.

А вже найбільша з усіх, се Національна Самопошана. В кого вона є, той чинів Самопошану. В кого вона є, той чинів Самопошану. В кого вона є, той чинів Самопошану

ЄВАНГЕЛІЄ НА 13-ту НЕДІЛЮ ПО ЗІСЛАННЮ СВЯТОГО ДУХА.

(Матея XXI: 33—42).

Сказав Ісус притчу таку: був собі один чоловік — господар, і насадив виноградник, обгородив його тином, і викопав у ньому виводку, збудував башту, і віддав його виноградарям та й відійшов.

Коли-ж наблизилась пора збору, він післяв слуг своїх до виноградарів забрати свій овоч.

А виноградарі, захопивши слуг його, иншого побили, иншого вбили, а иншого камінням закидали.

Знов післав він же иших слуг, більше, ніж перше; вони і з ними те ж зробили.

На останок же післав до них сина свого, кажучи: посоромляться сина мого,

А виноградарі, увидівши сина, сказали самі собі: се вихідник; ходім, уб'ємо його та й заберемо наслідство його.

І вони взяли, вивели його геть з виноградника, і вбили.

Коли прийде господар виноградника, то що зробить він виноградарям тим?

Йому кажуть: злотих злото погубить, і виноградник оддасть иншим виноградарям, що віддаватимуть йому овощ у свою пору.

Ісус їм каже: чи ніжеж ніколи не читали ви в Писанні: камінь, що занедбали будівничі, той став у голову угла. Від Господа те сталось, і дивне воно в очах наших (Псал. 117: 22—23).

ЄВАНГЕЛІЄ НА УСПІННЯ ПРЕСВЯТОЇ БОГОРОДИЦІ.

(Лука X: 38—42; XI: 27—28).

Одного разу увійшов Ісус з учениками у одно село; тут жінка одна, на ім'я Марта, прийняла Його в свій дім.

У неї була сестра, що звалась Марія, котра сівши у ніг Ісусових, слухала слова Його.

А Марта клопоталась великою послугою і підійшовши, сказала: Господи! чи Тобі-ж байдуже, що сестра моя покинула мене одну услугувати? Скажи їй, нехай мені поможе.

Ісус же, відповідаючи, сказав їй: Марто, Марто! ти турбуешся та клопочешся про многе.

А одного тільки треба. Марія-ж вибрала благу частину, яка не відніметься від неї.

Сталось-ж як Він се говорив, одна жінка, підвищи голос із народу, сказала Йому: блаженна утроба, що Тебе носила, і груди, що Ти ссав.

А Він сказав: отже-ж блаженні ті, що слухають слово Боже і держать його.

ЄВАНГЕЛІЄ НА 14-ту НЕДІЛЮ ПО ЗІСЛАННЮ СВЯТОГО ДУХА.

(Матея XXII: 1—14).

І озвавшись, Ісус знов почав говорити їм притчами, кажучи:

Царство Небесне подібне до чоловіка царя, що справив весілля своїому синові.

І післав слуг своїх кликати званих на весілля, і ті не схотіли прийти.

Знов післав він иншиx слуг, наказуючи: скажіть званим: ось обід мій я наготовив; телята мої і, що вигодовано, заколено, і все готово; приходьте на весілля.

Вони-ж занедбали те, і пійшли — той на поле своє, а той до торгу свого;

А останні, схопивши слуг його, знущалися над ними й повбивали їх.

І почувши, цар той прогнівався, і післав військо своє, і погубив душогубців тих, і город їх спалив.

—Тоді каже слугам своїм: весілля наготовлено, а звані не були достойні.

Так ідіть же на роздоріжжя, і всіх, якого стрінете, кличте на весілля.

І вийшли слуги ті на дороги й привели всіх, кого тільки знайшли, і злих і добрих, і наповнилось на весілля повно людей.

Цар увійшов подивитись на гостей і побачив там чоловіка, що був не в весільній одежі,

Та й каже йому: як ти увійшов сюди, друже, не маючи одежі весільної? Він мовчав.

Тоді цар сказав слугам: звяжіть йому руки й ноги, возьміть його і киньте в тьму надвірню; там буде плач і скрегіт зубів.

Бо богато званих, та мало вибраних.

ІСТОРІЯ ЦЕРКВИ.

(За Е. Семакою).

(Дальше).

Смертельний удар завдало ій заведення грецької мови, як культурної мови між Румунами. — Коли именно з XVI сто-літтям богато монастирів румунських земель були присвячені грецьким монастирям зі сходу, прибуло до краю богато грецьких черців як також грецьких родин. Сі родини, як також черці грецькі, приносячи з собою грецьку мову, як мову культурну і церковну, завели її в монастирях, де примістилися, а також по домах бояр'в і князів, де найшли притаковище. Набираючи чим раз більшого значіння, випер грецький елемент поволи славянство з обох румунських князівств, хотяй рівночасно не був в стані замінити собою то, що виникнуло. Наслідок справи дійшла до того, що за часів панования Матея Басараба на Волощині, і Василя Лупула в Молдавії, не було досить священників, що знали мову й письмо славянсько-болгарське, але не було й таких доволі, що добре знали мову і письмо грецьке. Таким чином не було иншого виходу, як братися до румунської мови, одинокої знаної всіми. І то до елементарного приготования в писанню і читанню. Результат сего кількаочного розвою справи наклонив відтак князів і митрополитів обох князівств, як і навіть, чим раз більше уживати румунську мову спершу в церкві. відтак в державній службі і постаратися о напечатання і поможення релігійних книг в румунській мові.

Року 1688 побачила світ в Бухаресті перша повна румунська Біблія, перекладена з мови грецької. Так почала розвиватися богословська література і в православній церкві Румунії, що особливо в XIX столітю підноситься в способі потішаючий.

Уживання румунської мови допровадило конечно до більшого розбудження національного почуття і народного достоинства Румунів.

В нашим столітю наступило значне полішення дотичне богословського образования духовенства, так як основано семинарії не лиш в Яссах і Бухаресті, але й в прочих епископствах. Наконець року 1884 створено і богословський факультет на университеті в Бухаресті.

Значніїші архиєпископи румунської церкви.

Православна церква румунських князівств тішилася в протягу свого періоду значними архиєпископами, що одушевленими своїм і надзвичайною своєю пастирською і літературною діяльністю зуміли піддержать і скріпить між Румунами прадідну православну релігію.

І. З числа церковних архиєпископів Волощини замічніші ото:

1. С. Ніфон, що двома окладами управляв як патріярх царгородською церквою (1487—1499), а за другим разом усунули його Турки очернюваннями; його покликав князь Радул Великий на митрополичий престіл (1499 р.). В порозумінню з князем зорганізував він церкву Волощини, розділяючи її на митрополію і два підкладні епископства (Рімнику і Бузеа). По осьми літах архипастирства (1507 р.), Ніфон їзза своєї канонічної точности розрався з Радулом, пішов до монастиря Атонської гори, де вмер року 1508. Князь Нягоє Басараб (1513—1521) переніс мощі його року 1517 до церкви Арджешської і тут Ніфон причислений до ряду святих, і похороних їх з великою святочністю. Память його обходять Румуни 11 серпня.

2. Митрополит Стефан (1649—1669), що значно причинився до перекладу і напечатання книжки про церковне право, званої "Indreptarea legii" або "Pravila Targovistelana" (1652 р.), і до управильнення прав монастирів присвячених.

3. Одним з межи найвизначніїших архипастирів церкви Волощини є митрополит Теодосій (1669—1709). Він походив з славної родини Кантакузинів, і через визначне своє дарование, як також своє знання, став з ігуменa, яким був в арджешськім монастирі, просто митрополитом. В сій гідности позістав він, з шестилітною перервою, до своєї смерти (1709 р.). Григорій Гіка при другім своїм панованию (1672—1674) почав іменно переслідувати Кантакузинів і їх сторонників за то, що дідами на отоманськім дворі проти його іменования. Митрополит Теодосій, уладив жертвою тих переслідувань, вістав прогнаний в великій нечести в престола і заключений в монастирі Тісмени, де перебув як до вступления на престіл Щербана Кантакузина (1679). Новий князь привернув йому відтак митрополичний престіл в сповіді дуже почесний. —Митрополит Теодосій має особлившу заслугу в тім, що постарався, щоби відповідні мужі перекладали на мову румунську і напечатали конечні богослужебні книги, як: Євангеліє Апостола, Служебник (1680 р.), Тріодь (1697), Минею (1698), Пентикостар (1701), книгу о семи святих тайнах. Також постарався Теодосій о переклад і напечатання цілої Біблії (поч. 1688).

(Дальше буде).

Як з Вашою передплатою на бікучий рік? Постарайтеся, щоб передплата за „Вістник" була заплачена наперед.

ОКРУЖНИЯ ЗЕЗД.

(Што. Сакс.)

В днях 21 і 22 липня, наша околиця мала нагоду витим з себе перший раз окружний зїзд, скликаний з рамени екзекутиви СУС й соїзних організацій. Тому, що наша околиця майже чисто фармерська, то через пільну роботу програму пільку скорше розпочати було неможливо як в осьмій годині вечером. Вже першого вечара простора сала Українського Народного Дому була переповнена гостями, між котрими були присутні особи навіть з дальших місцевостей як Рідинбін, Рипмонд, Фоми Лейк, Айтуїн, Йорктон, Кандор, Тідор та Парквіо. По відчитанню привітів представниками місцевих організацій та виголошению кількох повчаючих вічачів, першодневну сесію закінчено.

Другого дня програму взято почасту Богослужением, яке відслужив Всеч. о. Кирстюк в місцевій укр. греко-православній церкві. Заявити можна було в церкві не лише вірних Рідної Церкви, але також було бутато з других місць як з російської та католицької, котрі починають вже пізнавати значіння української церкви.

Тут слід зазначити, що від години 10 рано почав падати дощ, який тревав десь до години другої по полудні. Приятулі сих сторонь майже по тур-тискений острій спеці раділи з подібної благодаті, а іменно що Всевишній вислухав їх мольби і скропляючи та підсилуючи зажі плоди, а також що своєю присутністю мають нагоду збагатити окружний надзвичайний збір, який відбувся в Што передний раз.

По Богослуженню відбувся спільний обід в Укр. Народнім Домі, де три довгі столи у простор'ях сали угиналися під добірними стравами, про які постаралось місцеве та довколичне жіноцтво. Через велике число гостей були примушені господарі обіду а то п. І. В. Коротатинський і пані Г. Купросьва в другі розставити столи. Тим часом, щоби не тратити часу, учителі під проводом п. Данильчука зі Сакатуну відбули свою учительську конвенцію.

На сій конвенції було вирепрезентоване повяжне число учительок і учителів, які брали живу участь в дискусіях. На жаль мушу сказати, що не всі українські учителі і учительки були присутні сього дня. Не знаю, з яких причин, тільки тут, що в той самий час було богато всякого роду інших братаній греко-католицьких.

Непростимі і ті, що деякої учителі мимо оголошення про збір, проголосили на той день пікник школи „Красне" яких кількакратно просив від Што. Через не спричинену погоду пікник не вдався, але все таки вістав певно число людей, котрі будуть пригадки на ціле. Отже на будуче треба уважити, що коли проголошує наш народовий провід ціль чи щось подібного, то ми свої місцеві підприємства, хотяйби вони були вже назвіть проголошені, повинні відтягнути, а тим самим будемо мати вигоду самі, а також дамо нагоду другим разти участь так у збір, які в самім підприємстві.

По обіді виступали шанонні бесідники, які своїми промовами так закопали слухачів, що ті старалися не пропустити ані одного сказаного слова. Збір закінчено коло 9 години вечером відспіванием „Не пора", по чім всі присутні у веселому настрою розходилися до дому, з бажанием, щоби і на слідуючий рік відбувся в нас такий збір, та щоби вдало в нім участь все тутешне населення, яке себе зарахувує до великої родини українського народу.

Присутній.

ВІСТИ З ЕДМОНТОНУ.

Вечір СУМки.

У пятницю 29 червня був устроєний вечір для Сумківців, у сали при церкві. Молоді було гарне число. Зайи була програма, завдяки кільком товаришеським забав, що були перепітані жартами і й гарними піснями.

Відтак головир Др. Верхомин на тему спорту. Нам потрібний спорт для нашого здоровля, але ще більше для виховання, бож усякий знає, що спорт виховує чоловіка. Він причиняється до самостійного думання, до знайдення виходу в найскрутнім положенню, до витворення товариської огляди. Разом шановний бесідник Сумківцям, щоб вільний час від науки використали вповні для свого фізичного і духовного розвою.

На вечірку був і п. Яворський, організатор СУМК на Альберту. Його попросив до слова сотник відділу Д. Проник. Пан Яворський розповів про працю СУМК в Альберті, про перешкоди в боку „приятелів", а також про завдання Союза. Цей гарний збір, який відбувся в Што передний раз.

По Богослуженню відбувся спільний обід в Укр. Народнім Домі, де три довгі столи у просторій сали угиналися під добірними стравами, про які постаралось місцеве та довколичне жіноцтво. Через велике число гостей були примушені господарі обіду а то п. І. В. Коротатинський і пані Г. Купросьва в другі розставити столи. Тим часом, щоби не тратити часу, учителі під проводом п. Данильчука зі Сакатуну відбули свою учительську конвенцію.

На сій конвенції було вирепрезентоване повяжне число учительок і учителів, які брали живу участь в дискусіях. На жаль мушу сказати, що не всі українські учителі і учительки були присутні сього дня. Не знаю, з яких причин, тільки тут, що в той самий час було богато всякого роду інших братаній греко-католицьких.

Непростимі і ті, що деякої учителі мимо оголошення про збір, проголосили на той день пікник школи „Красне" яких кількакратно просив від Што. Через не спричинену погоду пікник не вдався, але все таки вістав певно число людей, котрі будуть пригадки на ціле. Отже на будуче треба уважити, що коли проголошує наш народовий провід ціль чи щось подібного, то ми свої місцеві підприємства, хотяйби вони були вже назвіть проголошені, повинні відтягнути, а тим самим будемо мати вигоду самі, а також дамо нагоду другим разти участь так у збір, які в самім підприємстві.

По обіді виступали шанонні бесідники, які своїми промовами так закопали слухачів, що ті старалися не пропустити ані одного сказаного слова. Збір закінчено коло 9 години вечером відспіванием „Не пора", по чім всі присутні у веселому настрою розходилися до дому, з бажанием, щоби і на слідуючий рік відбувся в нас такий збір, та щоби вдало в нім участь все тутешне населення, яке себе зарахувує до великої родини українського народу.

Присутній.

ВІСТИ З ЕДМОНТОНУ.

Вечір СУМки.

У пятницю 29 червня був устроєний вечір для Сумківців, у сали при церкві. Молоді було гарне число. Зайи була програма, завдяки кільком товаришеським забав, що були перепітані жартами і й гарними піснями.

Відтак головир Др. Верхомин на тему спорту. Нам потрібний спорт для нашого здоровля, але ще більше для виховання, бож усякий знає, що спорт виховує чоловіка. Він причиняється до самостійного думання, до знайдення виходу в найскрутнім положенню, до витворення товариської огляди. Разом шановний бесідник Сумківцям, щоб вільний час від науки використали вповні для свого фізичного і духовного розвою.

На вечірку був і п. Яворський, організатор СУМК на Альберту. Його попросив до слова сотник відділу Д. Проник. Пан Яворський розповів про працю СУМК в Альберті, про перешкоди в боку „приятелів", а також про завдання Союза. Цей гарний збір, який відбувся в Што передний раз.

По Богослуженню відбувся спільний обід в Укр. Народнім Домі, де три довгі столи у просторій сали угиналися під добірними стравами, про які постаралось місцеве та довколичне жіноцтво. Через велике число гостей були примушені господарі обіду а то п. І. В. Коротатинський і пані Г. Купросьва в другі розставити столи. Тим часом, щоби не тратити часу, учителі під проводом п. Данильчука зі Сакатуну відбули свою учительську конвенцію.

На сій конвенції було вирепрезентоване повяжне число учительок і учителів, які брали живу участь в дискусіях. На жаль мушу сказати, що не всі українські учителі і учительки були присутні сього дня. Не знаю, з яких причин, тільки тут, що в той самий час було богато всякого роду інших братаній греко-католицьких.

Непростимі і ті, що деякої учителі мимо оголошення про збір, проголосили на той день пікник школи „Красне" яких кількакратно просив від Што. Через не спричинену погоду пікник не вдався, але все таки вістав певно число людей, котрі будуть пригадки на ціле. Отже на будуче треба уважити, що коли проголошує наш народовий провід ціль чи щось подібного, то ми свої місцеві підприємства, хотяйби вони були вже назвіть проголошені, повинні відтягнути, а тим самим будемо мати вигоду самі, а також дамо нагоду другим разти участь так у збір, які в самім підприємстві.

По обіді виступали шанонні бесідники, які своїми промовами так закопали слухачів, що ті старалися не пропустити ані одного сказаного слова. Збір закінчено коло 9 години вечером відспіванием „Не пора", по чім всі присутні у веселому настрою розходилися до дому, з бажанием, щоби і на слідуючий рік відбувся в нас такий збір, та щоби вдало в нім участь все тутешне населення, яке себе зарахувує до великої родини українського народу.

Присутній.

ВІСТИ З ЕДМОНТОНУ.

Вечір СУМки.

У пятницю 29 червня був устроєний вечір для Сумківців, у сали при церкві. Молоді було гарне число. Зайи була програма, завдяки кільком товаришеським забав, що були перепітані жартами і й гарними піснями.

Відтак головир Др. Верхомин на тему спорту. Нам потрібний спорт для нашого здоровля, але ще більше для виховання, бож усякий знає, що спорт виховує чоловіка. Він причиняється до самостійного думання, до знайдення виходу в найскрутнім положенню, до витворення товариської огляди. Разом шановний бесідник Сумківцям, щоб вільний час від науки використали вповні для свого фізичного і духовного розвою.

На вечірку був і п. Яворський, організатор СУМК на Альберту. Його попросив до слова сотник відділу Д. Проник. Пан Яворський розповів про працю СУМК в Альберті, про перешкоди в боку „приятелів", а також про завдання Союза. Цей гарний збір, який відбувся в Што передний раз.

По Богослуженню відбувся спільний обід в Укр. Народнім Домі, де три довгі столи у просторій сали угиналися під добірними стравами, про які постаралось місцеве та довколичне жіноцтво. Через велике число гостей були примушені господарі обіду а то п. І. В. Коротатинський і пані Г. Купросьва в другі розставити столи. Тим часом, щоби не тратити часу, учителі під проводом п. Данильчука зі Сакатуну відбули свою учительську конвенцію.

На сій конвенції було вирепрезентоване повяжне число учительок і учителів, які брали живу участь в дискусіях. На жаль мушу сказати, що не всі українські учителі і учительки були присутні сього дня. Не знаю, з яких причин, тільки тут, що в той самий час було богато всякого роду інших братаній греко-католицьких.

Непростимі і ті, що деякої учителі мимо оголошення про збір, проголосили на той день пікник школи „Красне" яких кількакратно просив від Што. Через не спричинену погоду пікник не вдався, але все таки вістав певно число людей, котрі будуть пригадки на ціле. Отже на будуче треба уважити, що коли проголошує наш народовий провід ціль чи щось подібного, то ми свої місцеві підприємства, хотяйби вони були вже назвіть проголошені, повинні відтягнути, а тим самим будемо мати вигоду самі, а також дамо нагоду другим разти участь так у збір, які в самім підприємстві.

По обіді виступали шанонні бесідники, які своїми промовами так

ти молящихся на долгі літа.

Після усього сього, не може помилитися той, хто скаже „що Високий о. Іванник дати настоятелем царкви гл. Софії в Монтреалі, дасть продовжуватиме йому Милосердний Господь життя його".

Присутній.

ПРИМІРНІ ХРЕСТИНИ.

(Інспектор, Сасх.)

Дня 17 червня, 1934 р. вінчество Вівсянних в парохії Лисенко хрестили хлопчику. Франко Чину хрещення довершив свящ. І. Вереславський. По хрещенню маленькі Франці, запрошено о. пароха, гостей та кумів за стіл. При обіді о. Вересавський по-вясня гостям значіння св. хрещення і завязків а ним обрядів, при чім вказує многостітній новохрещений Франці, родичам і кумам, всім присутним і всьому українському народові. По відспіванню многостітній завізвав о. Вересавський присутних відзначити ту радісну дякую збіркою на приходний фонд „Вістника". Пакетно Вівсянних як і всі присутні гості дуже радо на се погодилися і кождий дав свою лепту, щоби підтримати наш релігійний часопис, як місіонарка, котрий поширює славу правди.

Жертвували так!:

По 1 дол.: Юрко Вівсянне.

По 50ст.: Іван Палій, Аксана Палій.

По 25ст.: Георгій Доменко, Петро Галюк, Віктор Моналовський.

По 10ст.: Марія Доменко.

По 10ц.: Дмитро Громада, Олекса Громада.

Гість.

Архиерейські Візитації

Архиерейські візитації Високопреосвященного Архиепископа Іоанна Теодоровича відбудуться в такім порядку:

20 серпня, неділя — Спеден, Алта.

2 вересня, неділя — Едмонтор, Алта.

9 вересня, неділя — Едмонт, Алта.

16 вересня, неділя — Колонія-Сіті, Алта.

Громади, які бажають видати в себе о. Владику, повинні негайно повідомити про се Консисторію.

Консисторія Української Греко-Православної Церкви в Канаді.

Прот. С. В. Савчук,

ЗМІНА АДРЕСИ.

Подається до відома всім інтересованим, що нова адреса о. Д. Д. Лесівіна, пароха в Торонто, Онтаріо є:

Rev. D. D. Leschishin
288 Harbord St.
Telephone Ma. 2947

НА ФОНД „ДОПОМОГА РІДНІЙ ЦЕРКВІ".

о. Кисілюк $7.00
о. Савчук 4.55
о. Мельничук 21.85
(з тіх Геберд — 8.25, Сікер Гіл — 7.75, Вегвіль — 3.00, инші 2.85).

ЮВІЛЕЙНИЙ ФОНД
УКРАЇНСЬКОЇ ГРЕКО-ПРАВОСЛАВНОЇ ЦЕРКВИ В КАНАДІ
(Подрібний виказ).

ЗАМІТКИ: 1. В поданім виказі містяться жертви, які Консисторія отримала по день 31-го тоцня, 1934.

2. Деканерадії в сім списку не включені. Рівнож не включені частині списки на кошти декларацій. Вони будуть проголошені тоді, як дана декларація буде вповні сплачена.

3. В цім виказі лемної контроль, вина подається повільно по провінціях і місцевостях.

4. Кождий хто завважить у поданій ніжу похибку щодо імен жертводавців або їх [redacted] його довести про се негайно Консисторії.

РИВЕРС, МАН.
Збірка в. П. Лучишин.

По 1 дол.: І. Сушко, Дм. Мессаз, П. Лучик.

По 50ст.: Д. Колотилас, А. Данилевич, А. Субський, Ю. Шкляга, М. Чубак, С. Сулимка, П. Мамчур.

РОБЛІН, МАН.
І. Збірка п. Петра Бугера.

Володимир Шиперський $1.50

По 25ст.: Мих. Мамота, Теодор Білецький, Вол. Мотика, Федь Новосад.

В. Збірка Михайла Слюсара і Теофіла Салдовича.

По 5 дол.: А. Мостовий, Василь Новосад.

Жінчин Тов. ім. Лесі Українки 4.00

По 2 дол.: Евкокія Мостовий, Семен Новосад, Петро Єрих.

По 1 дол.: Онуфрій Хиз, Іван Мамота, Марія Мамота, Дмитро Кулик.

По 50ст.: Мих. Гавришук.

ІІІ. Збірка о. П. Запорожця.

Збірка в неділю пять-десятилітнього супружого життя Тита й Насті Мудзин, Робліп, Ман. 8.30

РОЗА, МАН.

Від Церковної Громади [redacted]

Дяку Іоанна полнята підчас Богослужения 2.50

РОЗБОРН, МАН.

Збірка церковного уряду в склад якого входять: С. М. Харпюк — голова, Г. Гилій — зест. голова, Ів. Торський — касір, М. Дроздовський — секретар. 5.00

Укр. Греко-Православна Церква Успення Пр. Богородиці 20.00

Товариство Юрія Федьковича при Укр. Греко-Православній Церкві Успення Пр. Богородиці

Сестринство при Укр. Гр. Прав. Церкві Усп. Пр. Богород. 10.00

Жіноче Тов. Ольги Кобилянської при Укр. Гр. Прав. Церкві Усп. Пр. Богородиці 10.00

Дівоче Товариство при У. Г. Пр. Церкві Усп. Пр. Богород 10.00

Стефан Баранецький 2.00

По 1 дол.: Теодор Гілгій, Михайло Іванчук, Гавриїл Гілгій, Павло Стоцюмук, Георгій Одайський, Федь Бельбас, Михайло Дроздовський, Николо Сабинюк, Теодорій Гілгій, пані Г. Гілгій, Стах Коволик, Гринь Солтус, Іван Баранецький, Теодозій Терновецький, Гринь Бельбас, Іван Одайський, Іван Синютик, Теодор Стрілецький, Николай Торський, Іван Антонійчук, Василь Антонійчук, Андрій Корнин, Андрій Скоробогач, Николи В. Карманінюк, С. М. Корнюк, пані С. М. Корнюк, Іван Коваленчук, Іван Продапюк, Николи Баранічський, панна М. П. Григор, о. А. Верин

[redacted]

о. Д. Лінчин.
Сюрнеф.

28. Вівторок Свято Успення Пресвятої Бог. Богослужения в Лежайн. Початок Вечорниць в 9 г. р. Вересень.

2. Неділя — Поклав Пари.
9. Неділя — Трансфов.
16. Неділя — Дальас.
21. Пятниця, Рідво Пресв. Богородиці. — Сетон. (Хома).

Всякочне 9 год. рано в Служві Божій візьме участь Всеч. прот. Савчук. Вся розполягна громадян запрошується прибути.

29. Неділя — Маканток.
27. Четвер — Вознесіння Часного Хреста — Тимкал.
30. Неділя — Поклав Пари.

По 25 ст.: Іван Скоморовський.

По 50ст.: Василь Кузенко, Василь Бережанський, пані Т. Гілгій, Ніколя Карманінюк, Іван Карманінюк, Георгій Одайський, Іван Семенюк, Василь Антонійчук, Іван Антонійчук, Гринь Солтис, Василь Тамасійчук, пані М. Дроздовська, Іван Баранецький, Іван Ковальчук, Іван Продапюк, Николи Торський, Василь Іванчук, Петро Госюк, Іван Балакунець, Іван Решитко, Корнило Шведуський, Георгій Сміжин, Іван Топольницький, Іван Сторожук.

По 40ст.: Стефан Терновецький.

По 25ст.: Василь Корнин, Іван Микитюк, Николи Терновецький, Михайло Малахин, Николи Кібкей, панна Ганна Торська, Ольга Ковальчук, Николи Сідорик, Михайло Голинт, Николи Галант, Михайло Далібл, Франко Остапович, Николи Янюк, Петро Гушка.

По 10ст.: Василь Дроздовський.

СЕНДІ ЛЕЙК, МАН.

Спілка Дядин і Мулявин $25.00

Збірка в церкві підчас Богосл. 7.50

СЕНДІЛЕНДС, МАН.
Збірка п. Г. Гарасимюк.

Г. Гарасимюк 2.00
Ю. Бурко 1.00
По 50ст.: П. Вільховецький, Я. І. Монастирський, Я. Вільховецький, П. Коза.

СЕРИТ КЛІФ, МАН.
Збірка Мих. Семенюк і Теодора Садовяка (Залеся, Ман.)
Юрій Іващук 1.00

СИЛЕЛЕНД, МАН.
П. Ковтунк (на руїни о. Запорожця) 5.00

СЕНТОН, МАН.
Збірка о. Дячини й п. П. Мотк.

По 1 дол.: В. Німчук, Ф. Назаренко.

По 50ст.: Ф. Німчук, К. Німчук, С. Шкляй, Ф. Мед.

По 30ст.: Пані К Назаренко.

По 25ст. В. Петрашко, пані А. Дубик, П. Мих. Л. Мелко, А. Сапсамага, П. Ващько, М. Копанський, Ф. Молко, Р. Німчук, Л. Назаренюк, панна Я. Назаренюк.

По 10ст.: пані М. Копанська.

По 10ст.: пані А. Калічук, М. Рабак, С. Вацько.

По 5ст. панна П. Стадник, В. Кида, В. Турко.

СЕЛКІРК, МАН.
Дмитро Ребко [redacted]

[redacted]

Іван Никифорук 2.00

КОНСИСТОРІЯ УКРАЇНСЬКОЇ ГРЕКО-ПРАВОСЛАВНОЇ ЦЕРКВИ
[redacted]

ПРЕСОВИЙ ФОНД „ВІСТНИКА".

Сестринство при Укр. Греко-Православній Церкві, Редвотер, Алта. 1.50

Збірка на хрестинах в пастора Осапчик Вордмес, Сасх. [redacted]
Шебель Іван, Ватерфорд, Онт. 1.00
Капшіла Дмитро, Вовлд, Сасх. 1.00
Дмитро Кіцул, Форт Франсес, — 25

ПОРЯДОК БОГОСЛУЖЕНЬ
о. Б. Авсенюка.

26. Неділя — Вайта.
28. Вівторок — Успення Пр. Богородиці. — Сакьяк.

ЦЕРКОВНИЙ КАЛЕНДАР НА 1934 РІК.

СЕРПЕНЬ.

16 Ч. Іоаннія, Далмата й Фауста
17 П. Мч. 7 отрок. еф.
18 С. Мч. Єлевтерія, Василиска
19 Н 12 по З. сх. Д. Преображення
20 П Дометія пер. мч. Пасхи
21 В. Єлевтія ап. Клавд.
22 С † Ап. Матвія, зч. Антонія
23 Ч Мч. Лаврентія, Сикста
24 П Мч. Євпла Діякона
25 С Мч. Аникити. Фотія й п

26 Н. 13 по З. сх. Д. Максима
27 П. Пр. Михаї, Теодозія печ.
28 В.Успіння Пресв. Богородиці
29 С Непукотв. Образа
30 Ч. Мч. Мирона, Стратона
31 П. Мч. Флора й Лавра, Ерма

ВЕРЕСЕНЬ.

1 С. Андрія Стратил.

2 Н. 14 по З. сх. Д. Пр. Симіона
3 П. Ап. Тадея; зч. Васи й Аттей
4 В. Мч. Агатоніка, Зотика
5 С. Відання Успіння; зч. Луки
6 Ч. Петра митр. Київського
7 П. Ап. Вартоломія й Тита
8 С. Зч. Адріяна й Наталії

9 Н. 15 по Зіся. сх. Д. Пр. Пимена
10 П. Мойсея муч. Сави печ
11 В. Успіння Годами Бл. Христ.
12 С. Св. Олександра; Іоанна й Павла
13 Ч. Положення пояса В. М.
14 П. Семена стовп.
15 С. Мемнта зч. Іоанна поста.

[redacted]
о. П. Запорожця.

26. Нед. Сифтон — 5 год. вечерня Панфіла, Вечірня.
28. Вівторок — Усп. Пр. Богородиці. — Богдан. — Храм.

Повоєнних Українців запросить ся. Всіхи в суботу в 2-гій годині катехизацію, а в неділю по Богослужению відчит і збірка Пісвідального і Ювілейного фонду.

2. Неділя — Гарвель.
9. Нед. — Дейфен.
16. Нед. — Робліп.
21. Пятниця, Рідво П. Б. — Вегвіль.
23. Неділя — Вегвіль.
27. Четвер. Вознес. Ч. Хр. — Пайн Ривер.
30. Нед. — Гілберт Пляйнс.

Речкал интенсіяція, збірка Юпілейного і пісвідального фонду

ПОРЯДОК БОГОСЛУЖЕНЬ
о. А. Верещ.

19. Нед. Преображення Г. Н. І. Х. — Мапнгі — храм
26. Неділя — Лемара.
28. Вівторок — Усп. Пр. Богородиці — Розбори — храм.

Адресс: Мапгі, Ман. Тел. 182—4

ЦЕРКОВНИЙ УСТАВ НА 1934 РІК.

Сюрнеф.

19. Нед. 12 по Зіся. сх. Духа; Преображення Г. Н. І. Хр. Утр. Луки IX: 28—36 Літ. Ап. II. Петра I: 16—19 Єван. Матея XVII: 1—9.

26 Неділя 13 по Зіданню сх. Духа; Гол 4 Утр Євангелія 2. Мак XVI: 1—8) Літ Ап I Кор. XVI 13—24 Єван Мат. XXI: 33—42

28 Вівторок, Успіння Пр. Богородиці Утр.: Єв Луки I: 39—49 і 56 Літ.: Ап. Фил. II: 5—11. Єван. Луки X: 38—42; XI: 27—28.

2. Неділя 14 по Зіся. сх. Духа Гол. 5. Утр: Єв. 3 (Мар. XVI: 9—20) Літ.: Ап. II. Кор. I: 21 —24 і II:1—4 Єван Мат XXII: 1—14

9. Неділя 15 по Зіся. сх. Духа; Голос 6. Утр. Євав. 4 (Луч. XXIV: 1—12). Літ.: Ап. II. Кор.: IV: 6—15. Єв. Мат. XXII: 35—46.

11. Вівторок, Успіння Голови Іо. Хрестителя; День постний. Утр: Єв Мат. XIV: 1—13. Літ. Ап. Ліки XIII 35—52 Єван. Марка VI: 14—30.

16. Неділя 16 по Зіся. сх. Духа; Голос 7. Утр. Євав. 5 (Луч. XXV 12—36). Літ. Ап. II. Кор. VI: 1—10 Єван. Мат. XXV: 14—30.

Український Релігійний дво-тижневик в Канаді.

ВІСТНИК
THE HERALD

THE HERALD
Box 3674
Winnipeg, Man.

РІК XI. WINNIPEG, MAN., СЕРТ. 1st, 1934 ВІННІПЕГ, МАН., 1-го ВЕРЕСНЯ ЧИСЛО (206) 17

ВІДНОВА ДІЄЦЕЗІЯЛЬНОГО ДОМУ.

Робота коло відновн й переміни недавно купленого дієцезіяльного дому вже розпочалася і є запевнення, що дім буде готовий для запосіпення з початком університетського шкільного року — себто тоді, коли розпічнеться наука в Духовнім Семінарі. Направу переводять українські робітники й майстри, а нагляд над роботою тримає сам о. С. В. Савчук, голова Консисторії, в порозумінню з українським архітектом, п. Петром Довбушом, який приготовив плянн направи. Потрібний матеріял для будови купується по можливости в українських торговців. Головним майстром є п. А. Причун, з Тимкал, Ман.

Щоби направа коштувала як найтанше, Консисторія пробує робити й купувати все потрібне за готівку. В виду сього проситься ввесь загал, а передовсім тих, які ще не заложили своєї жертви на Ювілейний Фонд, щоби щедро жертвували на Фонд і тим причинилися цінно до великого діла, яке Рідна Церква в Канаді підприняла. Кампанія за збіркою Ювілейного Фонду дає нагоду православними Українцями показати їх любов до Рідної Церкви не тільки словом, але й ділом. Хай же кождий з нас не пропустить сеї нагоди, щоби описів не прийшлося терпіти за нашу байдужність і сплисніть гірких докорів так з боку тих, які на Фонд жертвували, як і з боку самої совісти.

ЩЕ ОДИН ПРИМІР ГІДНИЙ ДО НАСЛІДУВАННЯ.

П. Гр. Марко, учитель з околиці Пайн Ривер, і п. М. Топоровський, властитель млина в Пайн Ривер, жертвували спільними силами для каплиці Духовного Семінаря прекрасний Кивот, вартости $100.00. П. Марко, як рільар, жертвував свою працю, а п. Топоровський матеріял. Щиса їм за се діяка! Крім того цей жертводав дав готівкою дві третини цього кивоту на суму $100.00 п. Петро Зварич з Ветровея, Алта.

Ану, хто слідуючий піде за їх приміром?

НОВІ ФУНДАТОРИ Й ДОБРОДІЇ:

Прот. С. В. Савчук і п-ні Савчук, Вінніпег, Ман.	**$50.00**
Іван і рацун, Саскатун, Сасх.	**$25.00**
Панство Н. і І. Іващишині, Геффорд, Сасх.	**$25.00**

ХІД ЗБІРКИ:

Від послідного оголошення вплинули такі жертви:

Збірка п. Я. Верстюка, Форт Вілліям, Онт.	**17.15**
Василь Коронятинський, Шіго, Сасх.	**10.00**
Іван В. Коронятинський, Шіго, Сасх., збір в одного акра пшениці.	
Шіре Спасибі!	

КОНСИСТОРІЯ УКРАЇНСЬКОЇ ГРЕКО-ПРАВОСЛАВНОЇ ЦЕРКВИ В КАНАДІ:

Прот. С. В. Савчук, голова. Свящ. Д. Ф. Стратійчук, секр.
Прот. В. Кудрик, зест. гол. Мир. Стечишин, зест. секр
Йос. Воганюк, касір.

Гроші й листи висилати на адресу:

CONSISTORY OF THE UKRAINIAN GREEK-ORTHODOX CHURCH OF CANADA,
470 Andrews Street, Winnipeg, Man.

В СПРАВІ СВЯТА ЮРІЯ ФЕДЬКОВИЧА.

Дня 9-го вересня с. р. Україні по всіх усюдах будуть обходити свято столітніх уродин найбільшого українського поета на Буковині Юрія Федьковича.

Консисторія Української Греко-Православної Церкви в Канаді звертається з закликом до Всечесних Отців Духовних та до всіх гостей Української Греко-Православної Церкви в Канаді, щоби вони в неділю, 9-го вересня, або в такий найблизший день, на який місцеві обставини позволяють, устроїли в себе Свято столітніх уродин Юрія Федьковича, або в який иншій відповідний спосіб вшанували память великого Сина Українського Народу.

Дано в Вінніпегу, дня 1-го вересня. Р.Б. 1934.

КОНСИСТОРІЯ УКРАЇНСЬКОЇ [redacted] ПРАВОСЛАВНОЇ ЦЕРКВИ В КАНАДІ.
Прот. С. В. САВЧУК, голова.

КОНКУРС

НА ПРИЙНЯТТЯ НОВИХ ПИТОМЦІВ ДО ДУХОВНОГО СЕМІНАРЯ УКРАЇНСЬКОЇ ГРЕКО-ПРАВОСЛАВНОЇ ЦЕРКВИ В КАНАДІ НА ШКІЛЬНИЙ РІК 1934—1935.

З набуттям власного приміщення для українського православного Духовного Семінаря в Вінніпегу, Консисторія Української Греко-Православної Церкви в Канаді постановила приняти сього року більше число студентів, які бажають вступити на теольогію Студенти, які бажають вступити до Семінаря, повинні звернути увагу на слідуюче:

1. Науки в Семінарі розпічнеться сього року з початком університетського шкільного року.

2 Курс в Семінарі триває в звичайних виладках чотири роки й крім теольогічних предметів включає також університетське образования.

3. Зголошуватися можуть студенти української народности, православного віроісповідання і доброго характеру та обичаїв. Аплікант повинен числити що найменше 19 літ життя і повинен мати укінчену висшу школу (гай скуа) в Канаді, або середню школу в Старім Краю.

4. Форми аплікацій, блиші інформацій про оплати та проче відомости відносно курсу в Семінарі будуть подані аплікантам листовно. Пишучи за формами аплікацій та блищими інформаціями, апліканти повинні обовязково подати рік уродження і освіту, як рівнож повний документ письмову рекомендацію від українського православного священика, або могось з православних Українців, що знає ближше апліканта.

5. Консисторія застерігає собі право приняти, або не приняти апліканта, не подаючи причини.

6. Зголошення поданні були до [redacted] Консисторії до вересня, 1934.

Дано в Вінніпегу, дня 1-го вересня, Р.Б. 1934.

[redacted] ПРАВОСЛАВНОЇ ЦЕРКВИ В КАНАДІ.
Прот. С. В. Савчук, голова.

УВАГА: Зголошення треба висилати на адресу Консисторії:

CONSISTORY OF THE UKRAINIAN GREEK-ORTHODOX CHURCH OF CANADA,
470 Andrews Street, Winnipeg, Man.

Архиерейські Візитації

Архиерейські візитації Високопреосвященного Архиепископа Іоанна Теодоровича відбудуться в такім порядку:

9 вересня, неділя — Едмонт, Алта.

16 вересня, неділя — Колонія-Сіті, Алта.

23 вересня — неділя — Медворт, Сасх.

30 вересня — неділя — Тернополь, Сасх.

7 жовтня — неділя — Мічем, Сасх.

14 жовтня — неділя — Гасс, Сасх.

Громади, які бажають видати в себе о. Владику, повинні негайно повідомити про се Консисторію.

Консисторія Української Греко-Православної Церкви в Канаді.

Прот. С. В. Савчук, голова.

ФРАНЦУЗЬКИЙ ВИНАХІДНИК ОТРУЇВСЯ ГАЗОМ.

В Парижу отруївся 22 серпня в своїй робітні французький винахідник проти-газової маски. Хемік Гаяр робив проби з маскою, що мала би охоронити людину проти фостенового газу. Підчас проб газ проєк Його сорочку. Гаяр здіймив з себе маску, ніж ски ним сорочку. Випарі газу з сорочки такі були сильні, що й він вдихнув на місці.

ВІДВІДИНИ ПРОТ. С. В. [redacted]

Пляється до відома всім зацікавленим, що прот. С. В. Савчук, голова Консисторії Української Греко-Православної Церкви в Канаді, відвідає в цілях адміністраційних такі місцевости:

2 вересня, неділя — Ріверс, Ман.

9 вересня, неділя — Форт Вілліям, Онт.

Консисторія Української Греко-Православної Церкви в Канаді.

ЦЕРКВА ТА ДУХОВЕНСТВО НА РАДЯНЩИНІ.

(З вражінь очевидця).

Закон каже, що коли одна третя частина населення дасть свої підписи, щоби закрити церкву, то таку церкву вважа держави, аде будівлі церковні, а також усе, що є в церкві — національоване і належить державі. Релігійна громада мусить церкву винаймати, платити комірне, доходовий податок і примусову всекурацію.

Церквами управляє адміністраційний відділ при районовім виконавчім комітеті.

Комірне і податки.

Майже всюди начальником Рай-адміністрації є Жид. „Ідеї Ідеї Зельман" не співають там. А треба до нього їхати заплатити згори за рік комірне, але тоді можна в церкві молитись. Хоча церков залишилось по селах не більш як 5 проц., дивно як ще вони існують. Щоб увесь нарід був безвірний, сього не можна сказати, але нарід бідний, не може помагати. Крім того в неділю та свята люди мусять робити в колгоспах; церкви тоді порожні і мало священики збирають лепі, — а ходити по селі збирати на церкву — суворо заборонене. А коли є така церква, що не може заплатити комірне, асекурації та зробити ремонту — ремонт при договорах вкладають насильно, щоби церква мала якнайбільше видатків і тимсамим легко банкротує.

Антирелігійну боротьбу веде держава не тільки пропагандою, але й иншими засобами як наприклад, арендою, великими податками, арештами духовенства, підчас цього виснажують нарід на поле робити, придумують тоді „ударні кампанії".

Кожда сільська церква платить не менше 2,000 карбованців комірного та асекурації. Крім того є видатки на ремонт, доходовий податок, церква мусить купити облігації державної позички, тощо. На священика теж накладають великі податки, які церква сплачує.

Священик платить: доходовий податок яких 1000 карбованців, самоподаткований з 1000, мясний 80 кг. як натурдовий елемент подвійно, а кілько мясо коштує 15 карбованців. За несплату одного з податків або навіть за загайки речиниця священиків судять на не менше як 5 років тюрми та висилку в далекі забори.

Знущаються над священиками.

Минулого року до нас прийшов священик, бо була вакантна посада. Попередній утік, бо не міг заплатити податку. Разю прийшов, після обіду принесли повістку, щоби заплатив вищий податок, а на другий день його вже засудили на 5 років тюрми. Правда, за 6 місяців його випустили як нездібного до праці; мав уже понад 65 років. По виходах над священиками дуже збиткують. Їх поміщують у келіях, де сидять самі рецедивісти навмисне, щоби ті там над ними знущались. Обтинають їм волосся, голять бороди, примушують танцювати, лазити речки, гавкати, мити ноги нищим, правити богослуження і коли визвичне начальство сим натішилось, дають священикові роботу, — роботу найгіршу, як чистити клювети, мити нічний посуд і т. ин.

Злидням ненависть сестра.

Хоч священиків майже не висвячують, але їх багато безробітних, ходять вони обірвані, обдерті і жебрають.

Є також священики, що працюють у ГПУ тайно. Тим живеться ліпше.

Одна кар'єра.

Я знаю такого під прибранцем Кикоть. На священика вибився він з хориста архирейського хору у Сімферополі, був дальшим маєром ще у старі часи при Консисторії, бо він добре знав „свій народ" і „діла его". За те ГПУ його добре цінить і неодним священик на висилці мусів загинути через нього.

— Він має щастя — говорять инші священики. Він у ГПУ на таким самім добрім рахунку, як і в архиєрея. Сього року загородив його катеринославський архиєрей мітрою, а того, що сидів та мусів для арештантів та начальства у вязниці гавкати — нічим.

Остатки духовних із розбитого „Божого корабля" находяться у сумнім стані. Одні ходять жебрати, инші змінили професію, аде нігде місця не дагріють, бо їх як колишніх духовних нігде не приймають.

Комуністи нерідко намовляють якого небудь священика, щоби той зрікся свого чину, за що обіцяють посаду.

Один зрадник.

Минувшого року був такий випадок в селі Благодатнім. Комуністи намовили священика зректись чину, все робилось тайком, нарід дивувався, що богато комсомольців є присутних на богодуженні. Після Служби Божої, священик вийшов на середину церкви — скинув при помочі комсомольців, рядна, а на ньому була вже червона сорочка, косоворотка під поясок і почав антирелігійний мітінг.

— Мовляв — досі я вас обдурював, ніякого Бога нема. Люде в плач, хотіли побити його, але комсомольці не дали.

І щож йому большевики в нагороду дали? Казали пішкіяти до району і обіцяли посаду. Посаду він міг дістати тільки за згодою вищого партійного та адміністративного начальства. Зробили начальники засідання — радили, судили, яку посаду дати — виступив один з начальників тай каже: „Товариші! коли сей піп зрадив церкву, в якій він прослужив двайцять років, то він радянську владу поготів зрадить. Не треба нам такої наволочі в наших установах! Ми чистимо свої установи від такого хламу, а не то що будемо його приймати". І вся коротка промова большевика була платівкою за його зраду. Були чутки, що він (як Юда) повісився.

(„Діло").

З ЖИТТЄВИХ СПОСТЕРЕЖЕНЬ.

В ЧІМ ПОЛЯГАЄ УСПІХ ЗБІРКИ.

Одного разу розказав мені один мій знакомий з кольонії таку історію:

Довелось нам будувати Народній Дім, щоб було де провадити народню роботу, — от як гроти представлення, провадити Рідну Школу, віднімся дещо прочитати — ну, тай забаву для молоді справити, щоб не ходила хто зна куда, а забавлялась на наших власних очах.

Але поки ми приступили до будови, то сходилися майже рік до хати одного нашого свідомого громадянина. Там ми мали вже виплекану бібліотеку, вибрали заряд та радилися як і коли приступити до будови. Поробили ми обчисления і стали на тім, що — хоч ми будемо і самі безплатно робити, — то все таки треба нам буде що найменше 500 доларів. Провірили ми наші сили, хто кілько може дати і прийшли до заключення, що таку суму, як 500 дол. легко можна зібрати. Отже рішено приступити до збірки. Встає голова і виголошує палку промову, що всі мусить дати на таку ідеальну ціль. А головою в нас був один з найбогатших в нашій околиці, який мав богато грошей на позичках.

— Я годжуся з вашими пана голови, — каже касієр, — тільки з тою поправкою, що „не всі мусять", але всі мусимо дати! Отже я від себе складаю свою частину, яку мені присудить, — 25 доларів. Нині даю, що маю, а за тиждень доиесу решту.

Почали і другі від себе складати, так що всі присутні зложили, як не цілу свою частину, то бодай частину. Осталося лише голова, що нічого не зложив.

— А ви як, пане предсідніку? — запитав таки хтось.

— Та в мене так покладних грошей нема, — заявив голова, — нехай перше другі, якось то буде...

Пішли ми з листою по хатах. Дехто зложив відразу призначену суму, дехто тільки половину, бо більше не мав дати, а були й такі, що казали: А-ну покажіть нам листу. А коли переглянули, то відразу звертались: „А де наш голова? Чому його нема на самім початку? Коли побачу, що він дав, то і я свою частину зложу!

— Та він казав, що тепер це має, я пісіяв, — пояснюють йому.

— Як то не має, — каже один. — Так я самий тиждень тому занїс йому сто доларів...

Скінчили ми збірку. Зібрано 375 дол. Бракувало ще 125 доларів. На те нічого не дав голова і кількох, які на него чекали. Зійшлися ми ще засіданнє, представляємо, як справа мається і одев з колекторів каже:

— А тепер час, пане предсідніку, щоб ви зложили свою частину, бо ті, ті члени на вас чекають...

— Що! — зірвався голова. — Ви мабуть анібрали на те головою, щоби я дав? Я є тут на те, щоби радити, а не давати...

— А хто має давати, коли ми не дамо, — зауважив хтось.

— Громада має давати! — каже той. Тоді встав касієр і каже:

— Панове предсіднику! Даруйте, що скажу вам може кілька прикрих слів, але мушу се зробити, бо инакше наша справа буде загибена. Ми, як вариш, не тільки маємо ухвалити, щоби другі давали, але перше мусимо дати від себе, щоби другі брали з нас примір! А що такий голова товариства варта, коли всі дають, а він самий нічого не дасть...

Ще той не скінчив говорити, як голова зірвався з крісла і сказав:

— Мене ображено і я резигную! — взяв капелюх і вийшов в кімнати засідання.

Ми тільки покивали головами і розступили до дальших нарад. Дехто з тих, що отягалися дали свою частину, решту позичили і приступили до будови. А голову вибрали иншого.

З сего виникається нам наука, що успіх всякої збірки залежить від кількох ми самі, передові, на почині дамо.

ГЕ.

„ДНІПРО"
орган Української Православної Церкви в Злучених Державах,
виходить 1 і 15 кожного місяця і коштує на рік $3.00.
Передплату висилати на адресу:
"DNIPRO"
1851 Germantown Ave., Philadelphia, Pa.

СВІДОМІСТЬ ДАЄ...

Їду отсе потягом і читаю пятий том „Трильогії" Лепкого. На одній стації сідають в лавку передомною дві жінки. Розмовляють про щось дуже цікаве. Прислухуюся — говорять українською мовою, а з їхньої розмови пізнав, що вони католицького віросповідання. Говорять таке:

— Чи чули? Ті православні Українці обходять сього року свій ювілей і з сьої нагоди збирають фонд — жертви...

— Так, я чула, бо і коло нас збирають. П. А. дав аж сто доларів на ту ціль, а пп. Б. і В. дали по пятьдесять доларів, а деякі подавали по двайцять пять і по меньше.

— Тай коло нас дають хто кілько може, що 25 доларів і по більше...

— І то, чуєте, дають всі, і з кождої професії, як священики, учителі, секретарі муніципальні, робітники, ріжарі, фармері, — одним словом всі. Вже, чуєте, купний крминіцю, такий дім, де має мешкати Їх єпископ.

— Де-ж ті православні стільки грошей набирають, що можуть давати такі великі суми, як — сотку на свою церкву. Там тепер такі тяжкі часи, що заледви чоловік сам може вижити, а ні ще давати на якісь фонди. Наш сусід Нарікайло вже який богач, майже найбільший богач на цілу околицю, і кажуть, що гроші має зложені, але нераз говорить, що як би хотів дати пару доларів на якусь ціль, то не може, бо недостатки. А ті православні звідкись беруть гроші.

— Нам, знаєте, казав один з православних, що то свідомість дає. Значить, коли людина очитана, свідома, то вона розуміє і знає свої завдання і обовязки і тому дає, а хто не дбає до того чутя свідомости, то хоч би і мав, то не дасть.

— Добре вони кажуть, що до них всі свідомиці і чільніші Українці належуть. Тому то й всякі збірки в них успішно переводяться. Справді свідомість дає...

Слухаючи такої розмови, прийшло мені на думку, що в тім є правда, що то свідомість дає.

Колиб так весь нарід був свідомий в повнім значінню сього слова, то означену суму, себто пятнайцять тисяч доларів в один день зложив би. Рівнож чужі церкви з своїми пахолками не малиб місця між нами. А голодно той дикий большевизм із задуманенних хамаїв, наймитами. Большевизм се струп — чиряк на українськім тілі, а нам за всяку ціну треба його позбутися, бо він нам инше сором і ганьбу наносить перед чужинцями.

Далі думки пересувалися: як би так бодай кождий, що вважає себе сином тої великої, совершенної, невмирущої ідеї — ідеї Христової, Рідної Церкви, жертвував свою лепту по цінрому, по свідомому, — скілько можнаб доброї роботи зробити. Бо кілько є фармерів та професіоналістів, що стоять матеріяльно досить добре. А їх імєя на лісті членів, чи фундаторів, чи хоч би добродія дєма, а повинні бути. Бо кождий, що є членом Рідної Церкви, повинен бути чим причинитися до підтримання тої ідеї, яку вона голосить.

Памятаймо, що до великого діла треба великої сили; сили моральної, сили духовної, сили фізичної і сили матеріяльної. Не допустімо, щоби Рідній Церкві прийшлося їти по чужих, бо одна приповідка каже, що до чистого діла треба чистих рук. А що чужі нам — чи вороги наші підтримують для нас і серед нас — то воно ані свято, ані чисте.

Дробенко.

СПОКІЙ СЕРЦЯ.

Один англійський часопис наводить такий видаток:

Індійський купець спитав одного разу свого товариша по занятю, але християнина:

— Чи чули? Ті православні Українці обходять сього року свій ювілей і з сьої нагоди збирають фонд — жертви...

— Так, я чула, бо і коло нас збирають. П. А. дав аж сто доларів на ту ціль, а пп. Б. і В. дали по пятьдесять доларів, а деякі подавали по двайцять пять і по меньше.

— Тай коло нас дають хто кілько може, що 25 доларів і по більше...

— І то, чуєте, дають всі, і з кождої професії, як священики, учителі, секретарі муніципальні, робітники, ріжарі, фармері, — одним словом всі. Вже, чуєте, купний крминіцю, такий дім, де має мешкати Їх єпископ.

— Де-ж ті православні стільки грошей набирають, що можуть давати такі великі суми, як — сотку на свою церкву. Там тепер такі тяжкі часи, що заледви чоловік сам може вижити, а ні ще давати на якісь фонди. Наш сусід Нарікайло вже який богач, майже найбільший богач на цілу околицю, і кажуть, що гроші має зложені, але нераз говорить, що як би хотів дати пару доларів на якусь ціль, то не може, бо недостатки. А ті православні звідкись беруть гроші.

— Нам, знаєте, казав один з православних, що то свідомість дає. Значить, коли людина очитана, свідома, то вона розуміє і знає свої завдання і обовязки і тому дає, а хто не дбає до того чутя свідомости, то хоч би і мав, то не дасть.

— Добре вони кажуть, що до них всі свідомиці і чільніші Українці належуть. Тому то й всякі збірки в них успішно переводяться. Справді свідомість дає...

Слухаючи такої розмови, прийшло мені на думку, що в тім є правда, що то свідомість дає.

Колиб так весь нарід був свідомий в повнім значінню сього слова, то означену суму, себто пятнайцять тисяч доларів в один день зложив би. Рівнож чужі церкви з своїми пахолками не малиб місця між нами. А голодно той дикий большевизм із задуманенних хамаїв, наймитами. Большевизм се струп — чиряк на українськім тілі, а нам за всяку ціну треба його позбутися, бо він нам инше сором і ганьбу наносить перед чужинцями.

Далі думки пересувалися: як би так бодай кождий, що вважає себе сином тої великої, совершенної, невмирущої ідеї — ідеї Христової, Рідної Церкви, жертвував свою лепту по цінрому, по свідомому, — скілько можнаб доброї роботи зробити. Бо кілько є фармерів та професіоналістів, що стоять матеріяльно досить добре. А їх імєя на лісті членів, чи фундаторів, чи хоч би добродія дєма, а повинні бути. Бо кождий, що є членом Рідної Церкви, повинен бути чим причинитися до підтримання тої ідеї, яку вона голосить.

Памятаймо, що до великого діла треба великої сили; сили моральної, сили духовної, сили фізичної і сили матеріяльної. Не допустімо, щоби Рідній Церкві прийшлося їти по чужих, бо одна приповідка каже, що до чистого діла треба чистих рук. А що чужі нам — чи вороги наші підтримують для нас і серед нас — то воно ані свято, ані чисте.

Дробенко.

СПОКІЙ СЕРЦЯ.

Один англійський часопис наводить такий видаток:

Індійський купець спитав одного разу свого товариша по занятю, але християнина:

— Чим ви християне намащуєте своє лице, що воно виглядає таке веселе та задоволене?

Християнин засміявся і сказав, що мічим.

— Не може бути, — каже індієць. — Я бачив християн по рідних містах і серед рідних обставин і на вигляд вони виглядають більш задоволені, чим ми, не християне.

— Отже я тобі відкрию тайну, — каже християнин. — Лік, який ми вживаємо, називається — спокій серця. Спокій такий, який може дати лише Христос. Цар спокою.

СИЛУВАНА ВЕСЕЛІСТЬ.

Читаємо, що Сіа, славний гуморист, якого дотепи веселили тисячі людей, які йшли його слухати, попав в старших літах в меланхолію. Він пішов до лікаря, щоби порадитись, що йому робити, а той, не знаючи хто він є, каже:

— Ідіи й послухай Сіа. Він тебе розвеселить і потішить.

Сіа заломав руки в розпуки й каже:

— Отже нема мені виходу. Бо я є Сіа, до якого ти мене відсилаєш.

Слідуюча веселість не опирта на душевнім спокою, який дає віра в Христа — не дає чоловікові дійсного задоволення.

ВИКЛЮЧНО ГУШІ

Говорять, що ідіонтний змій випускає перше їдь перед тим, ніж пе воду.

Так повинен робити християнин перед кождою молитвою: повинен очистити своє серце від їди гнїву й ненависти та самолюбства.

БОЇТЬСЯ БУТИ ЖИВОЮ У ГРОБІ.

Англічанка Люіза Бенкс боїться одного, а се: що її можуть похоронити живою. Сей страх появився в неї після апоплектичного удару. Вона замовила собі домовину в родинній гробниці з матерацом і подушкою, поличкою на книжки, де лежать сенсаційні повісти, і шафкою, де стоять хінчі та мінеральна вода. Все се на випадок, якби похоронили живою у гробі прокинулась. Що більше: а там також телефон, получений з її домівкою. Раз на тиждень пані Бенкс проводить ніч у своєму гробі.

АДРЕСА КОНСИСТОРІЇ.

Подається до відома всім заінтересованим, що адреса Консисторії Української Греко-Православної Церкви в Канаді є як слідує:

Consistory of the Ukrainian Greek-Orthodox Church of Canada,
478 Andrew St., — Winnipeg, Man.

Як з Вашою передплатою на сей рік? Постарайтеся, щоб передплата за „Вістник" була заплачена наперед.

ПРИПОВІСТКА ПРО ПЯНИЦЮ.

Мафтей Маковійчук вже десять літ служив за лісничого. Справувавсь добре, однак мав ту злу навичку, що за часто загладав до пляшки.

Одного разу заказавсь його господар до себе й дяже:

— За те, що до сього часу ти добре справувався, а саме тепер відбувається в сусідньому селі місія, тут маєш 10 карбованців, ідн на місію, та будь там, доки тобі подобається.

Але Мафтей чув від людей, що на місії священики дуже сварять пяниць і вступають строго против горілки: ну, а я-жеж тут обійтись без горілки два, або три дні. Отжеж взяв фляшку горілки, сховав до кишені й пішов на відпуст.

Прийшов якраз на проповідь, як священик говорив за горілку. Священик витягнувши руку, мов би до нього, говорив:

— Не досить тобі, грішний чоловіче, що в коршмі і дома чиниш беззаконство горівкою, що відпусти замішок в розпусту, але ти навіть готовий на місію вибратись з горівкою...

І подумав собі лісничий:

— Хто би то сказав сему священикові, що в мене в кишені є фляшка з горівкою?

Але цікавий був слухати дальше проповіди, отже обійшов довкола церкви, бо проповіднина була під голим небом, і слухав дальше.

Заледви однак священик сказав кілька речень, як звернувся знов в ту сторону, де стояв лісничий, і немов би дивлячись на него, і показуючи пальцем, почав говорити про Каїна, що по своїм лому вчинкові не міг знайти спокою совісти.

— Так, — каже він, — і пянниця-грішник. Хоч би переносився з місця на місце, хоч би пішов і на кінець світа, зазнізнай буде неспокійний.

Аж гаряче зробилось лісничому й подумав собі, що се ва священик, що вже як він тут прийшов

Аж взявся ще на иншим спосіб. Росло коло церкви велике дерево, отжеж за те дерево сховався Мафтей і слухав дальше проповіди.

— Тепер, — подумав собі, — певно мене не побачить.

Але заледво так подумав, аж тут священик починає за Адама, як то Адам за марне яблоко утратив рай.

— Так само — говорить — і пянниця: За порцію горівки тратить спасіння. І як Адам, коли згрішив, почав боятись і кончись за дерева, так і пянниця встидається сам себе й ховаєсь від людей. Але дарма: хоч би він від ока людського скривсь, то не скриється від ока Всевишнього, який і за деревом бачить...

Злякався на ті слова лісничий, кинувся на дорогу і фляшку з горівкою розбив на дрібні кусні. А самий слухав до кінця місійних проповідей, висповідавсь і пити перестав.

Подав Петро А. Пиун.

ЯК ОСЯГНУТИ ЩАСТЯ.

Один редактор поставив старому, досвідченому чоловікові таке питання:

— Які діла, які ти довершив в твоїм житю, принесли тобі найбільше щастя і задоволення?

Відповідь була:

— Ті, які я зробив для добра других.

Як погоджується та відповідь з наукою Ісуса Христа, який житя Своє віддав для добра і спасіння людського роду.

„ВІСТНИК"
Руський часопис для Українців в Канаді
Виходить 1-го і 15-го кожного місяця.
Видає Українське Православне Видавниче Товариство.
Передплата: В Канаді ..... $1.50 на рік.
За границю ..... $2.00 на рік.

THE HERALD
published semi-monthly by the
Ukrainian Orthodox Publishing Company
Subscription per annum:
In Canada — $1.50. — Foreign — $2.00.

Адресувати: — Address:
The HERALD, Box 3084, WINNIPEG, MAN.

ЯК МИ ДИВИМОСЬ НА ГРЕКО-КАТОЛИЦИЗМ.

IV.

Тайні „Правила".

Казав Христос, що пастух йде двором; а злодій перелазить через пліт. Потайки. Серед темної ночі. Він хоче, щоби вівці не бачили, куди він уміщає.

А тому, що начальство, яке провадить греко-католиків, також їм чуже, тому й воно радо, щоби греко-католик не бачили, куди воно залазить до їх життя до їх душі. І тому воно безцеремонно вигукує, щоби греко-католик замикав очи, уші, розум, щоби не сходився з своїми братами, не слухав їх бесід, не читав їх писань, словом — щоби зробив себе розумовим каліком.

Але не так робить в себе дома для себе самого те чуже начальство. Воно політичне, воно до всього прислухується, за всім слідить, все знає, все читає, воно дає залізне і цілком не боїться, що збаламутиться.

Чужі провідники, що ведуть греко-католиків, проводять подвійну політику — одну, якою потішають легковірних греко-католиків, а другу, про яку знають лише вони самі. З одної сторони защіпкують людей, що мовляв: „Не бійтеся, все буде добре, бо ми стоїмо на сторожі вашої справи", а тоді плечима людей готовлять для народу те, проти чого перед виступом.

Нині зупинимося на дуже важній справі, яка показує тую подвійну роботу католицьких політиків.

В 1915 році єпископ Будка надрукував книжку під заголовком: **„Правила Русько-Католицької Церкви в Канаді".** Книжка має коло 80 сторін друку (78) і виглад її заголовок такий:

ПРАВИЛА
РУСЬКО-КАТОЛИЦЬКОЇ
ЦЕРКВИ
в
Канаді.

Вінніпег, Ман. Р.В. 1915.
З Друкарні „Канадійсько-Української Видавничої Спілки".

Щож се за книжка? Се підручник греко-католицьким духовним в їх роботі. А що „Правила" мали бути тайним підручником і про много греко-католицький загал не мав знати, видно з такої постанови, поданої в передмові книжки:

„— Книжка ся есть друковна неволюно для ужитку инших священників. На цілько її продають, чи дають кому другому, як лише руському священикови в Канаді наробованому руським Епископом.

І під кінцем підписано:

— Дано в Торонто, Онт., в Духовнім Семінарії дня 23 січня 1915 р. НИКИТА.
Епископ Канадійських Русинів.

Чомуж книжка не сміла дістатися в руки загалу? Відповідь знайдемо, коли переглянемо її зміст. В книжці є поради священикам, як вони мають тягнути греко-католиків до костела — от що! Головно про те мусімо видавцям книжки ходити.

І цікава річ, що хоч книжка була видана в 1915 році, то про неї в Канаді ніхто з загалу не знав майже понад три роки від часу її надрукування. Доперва в 1919 році дістався один її примірник в руки світських людей (дістався з рук греко-католицького священика) і тоді вже широкий загал про „Правила" довідався.

Перша велика стаття про тайні „Правила" була в „Українськім Голосі" в 1919 р., в 46 числі. Таких стать, одна за другою було тоді в „Українськім Голосі" 12 чи 13, де розбиралося зміст „Правил". Та хоч ставилися „Канадійському Українцеві" і католицькому начальству прямі запит: **„Чи відома вам така книжка? Чи вона ваша? Чи ви її надрукували?** — однаком відповіди не було ніякої. Справа тайних „Правил" розбиралася на сторінках „Українського Голосу" від 46 ч. 1919 до 17 ч 1920 р., однаком католицький провід вперто мовчав. А мовчав, очевидно, думаючи:

— Виявилася наша скрита робота, то виявилася! Але як зачнемо щобудь відповідати, то справу ще більше розмажемо. Самі наші греко-католики зачнуть вимагати, щоби їм „Правила" подавати, а тоді, переглянувши їх, скажуть, що ми їх ошукуємо і від нас забероть-ся...

Але для думаючих Українців така мовчанка католицького проводу була найкращим доказом, що той провід не мав відвагти своїх власних „Правил" о-боронять. Тай- як оборонять, коли в „Правилах" чорне не білим стоїть поряд, як треба греко-католиків тягнути до костела, як їх потішати, що се їх обрядови (греко-католицькому!) не пошкодить і т. п.

На вступі до „Правил" довідуємося, що:

— По відбуттю Нами (висилка) наради і анкети з Високопреосвященним Архиепископом і Епископами Западної Канади і по авторитативно розпорядженю Епископів латинського обряду, а головно „Литт. і Декрети першого повного Собора в Квебеку" р. 1909, як також по узгляненю декрету „Ах Гравес ет дуторіс", або так званої „Конкорді", видавці Апостольського Столиця д. 6. жовтня р. 1863 зладжено проект „Правил" і предложено на обради першого Собору русько-католицького духовенства западної Канади, що відбувся в Йорктон, Саск., в днях від 27—28 листопада 1914. На соборі передсягнуто всі поодинокі точки „Правил"... і получено Всесвітлійшому о. Ар-ови А. Редкевичеви.. щоби їх зладив до куну

З наведеного бачимо, що єпископ Будка наряджувався про справи української греко-католицької церкви найперше з латинськими єпископами (французькими?), а не з своїми греко-католиками. Колиж з чужими справу обговорив, тоді вже дав під розгляд греко-католицьких духовних, між якими, певна річ, були також „піпи", а може й дехто з римокатоликів. І про ті одні і другі наради над „Правилами" греко-католицький загал не здав, хоч ті „Правила" його важні справи зачіпають. Се і показує, оскільки католицьке начальство є близьке греко-католиком.

І треба було аж православному Українців, щоби показати греко-католиком, як католицьке начальство поза плечима греко-католиків свою політику провадить.

Інтересне є „Правилах" і те, що назви в них звуть „Україна", „український", але всюди „Русин", „руський".

„Український Голос" появився в березні (марті) 1910 р і безнастанно дошкулював назву „Україна", „український". І коли в 1915 р. тайні „Правила" друкувалося, то велика честь греко-католиків вживала вже назви „Україна", „український". Тільки католицька „провінційна церква" не хотіла Українців у Канаді Українцями називати. Виходить, що „провінційної церкві" ходило про те, щоби Україна не довідалася, що він Україні. Бо і як се пояснити?

Се пригадує нам оповідання, яке вложить з Шевченком. Говорить воно, що одного разу Шевченко намалював російського міністра освіти. Раною, сонце вже сходить. А на широкому українському полю стоїть міністер освіти. Розпорошився він щиро (плаш) що сил, щоби сховати від українських хатів проміні сонця.

Такі бувають „міністри освіти". І такі бувають „навчаючі церкви".

Для здокументіне справи з українством пригадати треба ще один факт. Коли „Український Голос" появився 1910 року, то орган ген. Будки, „Канадійський Русин" появився який рік пізніше. — „Український Голос" вже богатьом гре-ко-католикам відкрив очи, хто вони такі, коли католицьке начальство ще не було додумалося, що треба й йому українським іменем. Ні! Воно вже свій орган „Канадійський Русином" (кляча хоть-що!) називати, щоби їм „Правила" о-боронять. Тай- як оборонять, коли в „Правилах" чорне не білим стоїть поряд, як треба греко-католиків тягнути до костела, як їх потішати, що се їх обрядови (греко-католицькому!) не пошкодить і т. п.

І так ходив той католицький „Канадійський Русин" поміж Українців греко-католиків десь до 1919 чи 1920 року, доки самі греко-католики так йому не долекли, що мусів перехреститися бодай наверха на „Канадійського Українця".

Сей факт пригадуємо тому, що нинішні представники католицизму всі заслуги за культурне підвесення України в Канаді приписують католицькій рідбогі. І хто не знає минулого, той може повірити. Та факти говорять більше переконуючо, ніж голі слова.

Зрештою католицькому проспіту видно нині найкраще в тім крайнім нерозумі, який католицьке начальство виявляє в греко-католиків, коли каже:

— Памятай, що не треба сходитися з православними, бо тебе збаламутять і пропадеш. Тікай від них. Ховайся від них,. Во вони мудрі, а ти дурний...

Та голі вірити, що всі греко-католики такі вже темні і недумаючі. Скорше можна вірити, що знайдеться греко-католик, який скаже тим, які його заговорюють:

Досить! Тепер, будь ласка, ви мовчіть, а я дещо скажу. Католицька унія вчить нас понад 300 літ, а тут в Канаді ви вчите нас 30 чи 40 літ. І не вовно вийшло, то по всій нашій науці ми такі дурні, що як тільки від порога трошки відійдемо, то зараз пропадемо? Як ви нас вчили? Адиже за той час можна вже коня, чи вола так навчити, що, не треба би за нього боятися..

Розумову силу можна спинати, але вживши вона таки проче треба і покотиться через тих, що її спинали.

В дальшій статті розглянемо вміщені місця „Правил".

„ВІСТНИК" в хлібові душі нашого православного Українця. Але, щоби він міг стало і на час виходити — треба, щоби його читачі не залягали з передплатою! А ви Вашу передплату?

СПОКІЙ СОВІСТИ.

Спокій совісти — се скарб з висоти, се той дар, що за него Ісус Христос пролив свою кров і що про него каже Сам: „Мир остальною вам, мир Мій даю вам; не так, як світ дає, Я дам вам". (Із. XIV: 27).

Так справедливо можна назвати, що добро світа, се полова, а спокій серця — се зерно. Бо як що того зерна нема, то вся добра, як полова, не мають міцної стійности. Ані царство, ані золото, ані власть, ані сила, ані краса тіла, ані багацтва, ані богаті строї не дають серцю такого вдоволення, як добра совість. Хто її має, той є царем, хоч би був у жебрачому лахмітю.

Совість — се свідомість доброго і злого; се ясний пробісок розуму, що відмічує правду від лжи. Совість — се внутрішній голос, котрий нашіптує нам, що робити, а що покидати. Се судія, що стежить за нашими вчинками і видає присуд, чи вони добрі, чи лихі. Се судія тайний — судить він сам; не каже свідків, — але судія справедливий. Перед цим нічо не закриється, бо він у нашому серці. Совість перед гріхом дуже строга, остерігає, напоминає. Але по гріх, лагідніюсь і докорі совісти, і докорів і мучить без милосердя й без упину. Як строгими є докори совісти, сего довідчив нам цар Давид. Після того, як допустився тяжкого гріха, він якось і змарніє так, що остали майже лиш шкіра на костях. А коли лягав на спочинок у мягке ліжко, то воно видавалось йому твердим каменем. Відси й каже в пятьдесятому псальмі: „Гріх мій все передімною". Оминав людей і насамоті проливав сльози, бо совість мучила його до загиду. І каже цар Давид: „Сльози мої в день і в ночі хлібом мені стали".

А найстрашніших докорів совісти зазнав Юда Іскаріотський: Ніхто його не займав. Жиди тішилися його зрадою, а Сам Спаситель поглянув на него ласкавим оком. Але совість — той страшний местник гріху — так мучила Юду, що не видержавши одної доби — він повісився.

Совість не лиш перед гріхом остерігає, а по грісі карає, — вона робить що присуду: за добрий вчинок хвалить. Так його похвали від совісти зазнав св. апостол Павло. Коли з поганина Савла став св Божою ласкою найревнійшим учеником Спасителя, і Жиди поставили його за се в Єрусалимі перед суд старшини, то апостол Павло на всі заміти ворогів виголосив: „Я роблю все до совісти і моя совість каже мені, що роблю добре.

Так то совість хвалить за кожде добре діло.

Будь він собі цар, або маленький пастушок, будь він святий або грішник, кождому скаже вона правду в очи, і при кождому доброму вчинкові кличе в голос: добре робиш. Добра совість, спокійна совість не докоряє, але вдоволяє, і свідчить, що ми на добрій дорозі, що між нами а Богом є приязнь.

Перед приходом Спасителя люде не знали як серцю спокою придбати. Помимо Жиди розуміли лиш се, що за повинний гріх треба конечно Бога перепросити, але в який спосіб — того не знали. Отже одні змивали часто руки водою, другі постник та приморювали тіло, другі приносили жертви. Але ніхто не був певний, чи тим перепросив Бога. Аж Ісус Христос отворив нам очі і дав найпевніший спосіб, як відзискати втрачений спокій совісти. Тим способом є свята тайна Покаяния.

Коли Ісус Христос зайшов у дім фарисея Симона, прийшла там жінка з місті грішниця Марія Магдалина і скорше лиць добачила Спасителя, впала з плачем до Його ніг, вимила їх слезами і обтерла волосами та намастила дорогим миром. Побачив Спаситель її щирий жаль і каже: „Прощаються тобі гріхи; іди в спокою".

Так само і нині промовляє той Самий Спаситель до грішника, при святій сповіди устами священика. „Прощаються тобі гріхи твої. Рани і не гріши більше". І так повертає сним словами каяннікові спокій совісти, вдоволення

Користаймо-ж як найчастіше зі святої тайни Покаяния, через котру осягнемо спокійну совість. А спокійна совість — се наш найдорожий скарб і щастя наше у сьому житті і надія на щастя вічне за гробом.

о. Л. Березівський.

О. Ю. ФЕДЬКОВИЧ.

Дня 8-го серпня с. р. минуло 100 літ від уродження найбільшого українського поета на Буковині, Осипа Ю. Федьковича, що його память святкуватиме рідна Буковина, а з нею і всі Українці в світі. 7, 8 і 9 вересня с. р. величавим святом. Буковина виповнює свій довг перед Федьковичем. Бо вона його ще не знала, тоді як у сусідній Галичині його величали вже як талановитого поета, як другого Шевченка. „На Буковині", пише Василь Верниволя, „де народився й пробував Федькович, крім кількох людей, ніхто тоді ще не знав Федьковича. Не диво.Ся країна тоді ще й не почувала пробуджень в якового сну. Сліпомих людей було мало, інтелігенція з народу то волоцюжа, то німчилась, хто-ж залишався при своїмому народі, то зделбішав, не знав, куди йому йти".

Тому й не дивниця, що його поклонако вперше до Львова на редактора видань „Просвіти", що її почесним членом уже був поет. Та доєт не видержав у Львові. Його тягнуло на Буковину, в рідні гори, де він серце своє оставив і яку він змальовував у своїх творах.

Не будемо сьогодня говорити про Федьковича як поета й письменника, а згадаємо про нього, як про народного просвітного діяча, як його представляє орган „Просвіти", якої видавець першим редактором він був.

„Федькович не тільки письменник, він і діяч народній та просвітній. Цікаво, що як Шевченко — й Федькович уклав буквар (1876) для шкільної молоді, уклав його цікаво, а що його не затвердила тодішня православна консисторія в Чернівцях, то саме за те, що буквар був складений народньою мовою й народним правописом. А проте годинна влада високо цінила Федьковича, коли його зрокий шкільним інспектором на вижницький повіт (1869). Три роки Федькович надзирав народні школи Вижниччини, й ті, що його знали, казали, що такого розумного провідного інспектора, суворого, але-ж справедливого — тоді на Буковині не було... Та кінчу сю похвалу Федькович тільки тому, що не хотів скинути зі себе гуцульського одягу, — а від нього свого влада домагалася.

Взагалі Федькович приставав тільки з людьми з народу, жив як селяни, збирав у себе сільські звичаї, господарив як умів, не соромився й найпростішої чорної роботи, — а як що до чого, то любив із людьми забавитися, любив у себе селян погостити, і сам ходив до них радо в гості. Там було воно як свої, там було і в ідійсну. За те, що-віи, хоч офіцир братався з простими селянами — в нього було багато неприємностей від військової влади. І всім помагав, де міг, і кільком міг, богато роздавав зі свого маєнки, та дуже його надокучували...

Він стояв за права селян, тимто його й поважали, вибрали були (1866) начальником громадським у Сторонці-Путилові, знав, що громадські писарі обдурюють народ, то й сам став за писаря для Сторонця та близького села Сергія. Був він і в комісії (1864), що розсліджувала, які громадські грунти позабирали були пани — і скрізь сильно вставляєсь за правду, за справедливість. Через те Його й любили прості люди, а дани радо жали його за диваки...

8-го серпня с. р. минуло 100 літ від народин великого буковинського Українця, що перерік був своє громадянство на яких років 50 Кождо-ж воно так доробило, що вже почало вести плянову національну роботу, на редактора першого свого часопису („Буковини") воно поставило Федьковича (1885), а 1888 р. справило ювілей 25-літньої літературної діяльности в Чернівцях.

Богато змінилося від смерти Федьковича, Буковина дожила перед війною розквіту в своїй національній праці, в року на рік зростала поетова слава; повстрадали товариства його імени (Буковина для хлопців в Чернівцях), у Чернівцях була вулиця його імени... 1918 р. вулиці Федьковича це стало, його мову вивчили з народніх шкіл, нове покоління, може, вже й не знатиме свого великого поета, та наші земляки готуються до великодорого святкування памяти великого Українця на Буковині. Вивсь український народ буде з ними"...

(„Рада"—Чернівці).

НОВЕ ГРЕКО-КАТОЛИЦЬКЕ ЕПИСКОПСТВО.

В найближчому часі мають утворити греко-католицьке Епископство в Ужгороді, в східній частині Закарпатті. Намічений кандидат на Епископа о. А. Хира, визначний закарпатський діяч. В церковних кругах панує переконання, що після нового епископства по значінням Митрополії. Митрополитом має стати ужгородський Владика Преосв. А. Стойка. В сей спосіб закарпатська Митрополія обійматиме Архиепархію в Ужгороді та Епископії в Пряшеві та Хусті.

КАРАЮТЬ ЗА ПОСВЯЧЕННЯ ХРЕСТА.

За посвячення хреста полягли у завзольній війні мостиських старост відсудив о. Льва Сальвицького, греко-католицького священика-сотрудника у Волчицовичах, на 500 зл. гривен або 14 літ вязниці

ВИСЛОВИ РОЗУМНИХ ЛЮДЕЙ.

Добрий горожанин повинен знати, що діється не тільки в його краю, але по цілому світі.

— Президент Розевелт.

Люде часто, як череда овець: майже всі і в одни час бігнуть в одним напрямі, хоч не знають чого.

— Роджер В. Бебсон.

Англійський фільософ Бейкон говорив, що кождий вимре кождий раз, коли втратить щирого приятеля. Але ми відзискуємо нове життя кождий раз, коли зєднаємо нового приятеля.

— Вилєм Л. Фелпс.

Чи ви відновили вже свою передплату за „ВІСТНИКА" на 1934 рік?

ЄВАНГЕЛІЄ НА 14-ту НЕДІЛЮ ПО ЗІСЛАННЮ СВЯТОГО ДУХА.

(Мат. XXII: 35—46).

В один час, законник, спокушуючи Ісуса, запитав, кажучи:

Учителю! яка найбільша заповідь в законі?

Ісус сказав йому: возлюби Господа Бога твого усім серцем твоїм, і всією душею твоєю, і всією думкою твоєю (Второз. VI: 5).

Се перша й найбільша заповідь.

Другя-ж подібна їй: возлюби ближнього твого, як себе самого (Лев. XIX: 18).

На сих двох заповідях увесь закон і пророки держаться.

А як зійшлись фарисеї, то Ісус запитав їх,

Кажучи: що ви думаєте про Христа? чий Він син? Йому кажуть: Давидів.

Він каже їм: так як же Давид в Дусі (Божому) зве Його Господом, кажучи:

Сказав Господь Господеві моїому: сядь праворуч Мене, поки положу ворогів Твоїх підніжком ніг Твоїх (Псал. 109: 1).

Так коли Давид зве Його Господом, то як же Він син йому?

І ніхто не зміг відповісти Йому ні слова, і з того дня ніхто не важився Його питати.

ЄВАНГЕЛІЄ НА УСІЧЕННЯ ГОЛОВИ ІВАНА ХРЕСТИТЕЛЯ.

(Марка VI: 14—30).

Почув цар Ірод про Ісуса (бо Ім'я Його зробилось звісним) і сказав, що то Іван Хреститель воскрес із мертвих, і через те чудеса творяться від нього.

Инші говорили, що то Ілія, а инші казали, що то пророк або якийсь один з пророків.

Ірод же, почувши, казав: се Іван, якому я відсік голову: він воскрес із мертвих.

Бо той Ірод послав і взяв Івана і посадив його у темницю, ради Іродіяди, жінки Филиппа, брата свого, що одружився з нею.

Бо Іван казав Іродові: не годиться тобі мати жінку твого брата.

Іродіяда ж злобилась на нього і хотіла вбити його, та не могла.

Бо Ірод боявсь Івана, знаючи, що він чоловік праведний і святий, і беріг його, і слухаючи його, багато робив, і рад був його слухати.

І настав пригідний день, коли Ірод ради дня народження свого справляв вечерю вельможам своїм і тисячникам і начальникам Галилейським.

І як дочка тієї Іродіяди увійшла і танцювала, і догодила Іродові і возлежащим з ним, то цар сказав дівчині: проси у мене, чого хочеш, і дам тобі;

І поклявся їй: чогоб ти не просила, дам тобі, хоч би й половину царства мого.

Вонаж, вийшовши, питалась у матері своєї: чого просить? А та сказала: голову Івана Хрестителя.

І зараз підійшовши мітко до царя, просила, кажучи: хочу, щоб ти зараз дав мені на підносі голову Івана Хрестителя.

І засмутився цар, одначе задля клятьби й ради тих, що возлежали з ним, не схотів їй відказати.

І зараз послав цар ката і звелів принести його голову.

Той пійшов, відтяв йому голову у темниці, і приніс її на підносі і подав дівчині, а дівчина подала її своїй матері.

Ученики його, зачувши, прийшли і взяли тіло його і положили його у гробі.

І походилась Апостоли до Куса і розказали Йому про все, що вони зробили і чому научили.

ЄВАНГЕЛІЄ НА 16-ту НЕДІЛЮ ПО ЗІСЛАННЮ СВЯТОГО ДУХА.

(Мат. XXV: 14—30).

Сказав Господь притчу сю:

Один чоловік, відіжджаючи, покликав слуг своїх і доручив їм своє добро,

І дав одному пять талантів, другому два, третьому один, кождому по його силі, і зараз відіхав.

Той, що взяв пять талантів, пійшов, орудував ними і заробив других пять талантів.

Так само й той, що два, заробив других два.

А той, що взяв один, пійшов закопав його в землю і сховав срібло пана свого.

Через довгий час приходить пан тих слуг і зводить рахунки з ними.

Підійшов той, що взяв пять талантів, і приніс других пять талантів та й каже: пане! ти дав мені пять талантів: от я заробив на них других пять талантів.

Сказав же йому пан його: гаразд, слуго добрий і вірний! у малому ти був вірний, над великим тебе поставлю; увійди в радість пана твого.

Підійшов же й той, що взяв один талант, та й каже: пане! я знав тебе, що ти чоловік немилосердий, жнеш, де не сіяв, і збираєш, де не розсипав;

І побоявшись, я пійшов і сховав талант твій в землю; от тобі твоє.

Озвавшись же, пан його сказав йому: луканий слуго і ледачий! ти знав, що я жну, де не сіяв, і збираю, де не розсипав;

То треба було тобі віддати срібло моє купцям, і я, вернувшись, узяв би моє з баришем.

Возьміть же в него талант і віддайте тому, що має десять талантів.

Бо всякому, хто має, ще дасться й передасться, а в того, хто не має, відбереться й те, що він ніби-то має.

І непотрібного слугу вкиньте в тьму найбільшу; там буде плач і скрип зубів.

Вимовивши се, він додав: хто має уши, щоб слухати, нехай слухає.

ІСТОРІЯ ЦЕРКВИ.

(За Е. Семаном).

(Дальше).

4. Митрополит Антим (1709—1716), званий Іберіянином, бо родився в Іберії, був одним знежи найвідомійших румунських архипастирів, що, перенятий високим своїм післанництвом і достойністю, заучений з найбільшою відчайдушністю, за розвій словесного свого стада, „трудився днем і ночию для поможення талянту Господнього" на славу Божу і хосен краю, як сам виражався в своїх проповідях. На Волощину Антим „не прийшов в власної волі, ні задля убожества або иншої потребы", як то сам оповідає в письмі до Константина Брынковяна (1712 р.), але його покликав — як кажуть — власне сей князь, щоби у совершив штуку дружацьку в Букарешти. Тут і подибуємо його по раз перший доку 1692 як еромонаха й типографа Звідси удався він до монастиря Снагови, де закладає типографію і печати кілька книг. Відтак стає ігуменом сего монастиря, з відси переходить року 1706 на епископа Рімніка, а року 1709 ста митрополитом Волощини, Першим ділом митрополита Антима була книга пастирська, звернена до всіх його священників, де іх взиває, щоби йому помагали днями й ночами при великим ділі привернення морального порядку між вірними, скріплення християнської любови і евангельського життя між ними. Кроме церковних книг, які печатав в румунській мові, як Октоїх (1712), Часослов (1715) і инші, написав він також проповіди, які держав перед народом для релігійно-морального його поучення. Велика ревність і витревалість, якими старався поліпшити і піднести моральний стан суспільних торгочасних верств, здається причинилися головно до того, що митрополита знеславдіяв урядова кляса і сам князь Николай Маврокордат, перший князь-фанаріот, що його увязнив і потім, після засуду патріярха, заслав на Синайську гору. Коли йшов на заслання, убили його Турки в припорученя Николая Маврокордата, — як оповідає Шінкай — коли переправлялися через Дунай, — після инших — в місті Галіполі, і кинули його тіло до ріки Дуліч, що плине через Адріянополь (вересня 1716).

5. Епископ Іван Дамаскин, один з межи високоучених і найдіяльнійших на свій час мужів, управляв перше епархією Бузеа, відтак Рімніка (1703—1726 рр.). Тому, що знав докладно мову грецьку, латинську і славянську, переклядав і печатав богато церковних книг, спомагаючи тим діло знародовлення румунської церкви. Будучи епископом в Бузеї, напочатав (1704) Апостола, а епископом Рімніка переклав і напечатав Октоїх Малий (1720 р.), Обявдення православної віри, дяконті части Тріоди і Пентикостаря, але ті послідні напечатано ай після його смерти.

6. Великі заслуги коло піднесення богословської літератури і культури в церкві Волощини має й митрополит Григорій IV (1823—1834 рр.). Більше як 20 книг церковних різного змісту він будь уложив, будь переклав з грецької мови, а разом напечатав на свій кошт около 50 книг. До сего блискучого успіху причинялися значно: Кесарій, епископ Бузеви, Іякріон, епископ Арджеша і єромонах Макарій.

(Дальше буде).

ЧИСТІ РУКИ.

Торговець дорогоцінними каміннями навчав свого сина:

— В нашім занятю ми все повинні мати чисті, гладкі та старанно утримувані руки. Бо нема нічого гіршого, більш буб одним знежи найдільнійших румунських архипастирів, що, перенятий високим своїм післанництвом і достойністю, заучений з найбільшою відчайдушністю, за розвій словесного свого стада, „трудився днем і ночию для поможення талянту Господнього" на славу Божу і хосен краю, як сам виражався в своїх проповідях. На Волощину Антим „не прийшов в власної волі, ні задля убожества або иншої потребы", як то сам оповідає в письмі до Константина Брынковяна (1712 р.), але його покликав — як кажуть — власне сей князь, щоби у совершив штуку дружацьку в Букарешти. Тут і подибуємо його по раз перший доку 1692 як еромонаха й типографа Звідси удався він до монастиря Снагови, де закладає типографію і печати кілька книг. Відтак стає ігуменом сего монастиря, з відси переходить року 1706 на епископа Рімніка, а року 1709 ста митрополитом Волощини, Першим ділом митрополита Антима була книга пастирська, звернена до всіх його священників, де іх взиває, щоби йому помагали днями й ночами при великим ділі привернення морального порядку між вірними, скріплення християнської любови і евангельського життя між ними. Кроме церковних книг, які печатав в румунській мові, як Октоїх (1712), Часослов (1715) і инші, написав він також проповіди, які держав перед народом для релігійно-морального його поучення. Велика ревність і витревалість, якими старався поліпшити і піднести моральний стан суспільних торгочасних верств, здається причинилися головно до того, що митрополита знеславдіяв урядова кляса і сам князь Николай Маврокордат, перший князь-фанаріот, що його увязнив і потім, після засуду патріярха, заслав на Синайську гору. Коли йшов на заслання, убили його Турки в припорученя Николая Маврокордата, — як оповідає Шінкай — коли переправлялися через Дунай, — після инших — в місті Галіполі, і кинули його тіло до ріки Дуліч, що плине через Адріянополь (вересня 1716).

5. Епископ Іван Дамаскин, один з межи високоучених і найдіяльнійших на свій час мужів, управляв перше епархією Бузеа, відтак Рімніка (1703—1726 рр.). Тому, що знав докладно мову грецьку, латинську і славянську, переклядав і печатав богато церковних книг, спомагаючи тим діло знародовлення румунської церкви. Будучи епископом в Бузеї, напочатав (1704) Апостола, а епископом Рімніка переклав і напечатав Октоїх Малий (1720 р.), Обявдення православної віри, дяконті части Тріоди і Пентикостаря, але ті послідні напечатано ай після його смерти.

6. Великі заслуги коло піднесення богословської літератури і культури в церкві Волощини має й митрополит Григорій IV (1823—1834 рр.). Більше як 20 книг церковних різного змісту він будь уложив, будь переклав з грецької мови, а разом напечатав на свій кошт около 50 книг. До сего блискучого успіху причинялися значно: Кесарій, епископ Бузеви, Іякріон, епископ Арджеша і єромонах Макарій.

(Дальше буде).

ВОЛЮ БУТИ ПРАВОСЛАВНИМ.

Читаю стало „Вістника" і кождий раз у чогось більше вчуся, більше вливаю повагу Меча в нашу нікчемну другтя. Він подає все якеще правду На серці легше стає по прочитанню його.

Також читаю „Українські Вісти". Але се вже не „Вістник" Не рідко а ви инчують. В одним числі так, в другім вже инакше Вони хитаються тому, бо нема в них твердого грунту під ногами! З ними тодібно, як в тим провидцем, що приходить на спекну й говорить про те, що сам не вірить. Він плутає свою промову, а розуміє лише се зразу бачуть.

Часто повторюють католицькі священники, що головою Тельої церкви є римський папа. Особливо після війни се твердження часто повторюють бо богато католиків України покинуло тяку церкву, в якій головою смертний чоловік. І стали до православних. Волїли належати до церкви, якої головою а сам Ісус Христос.

„Українські Вісти" помістили допис, що в ній є описані Іменини тільного священника Божинки. Як там бавилися, се не важно. Однак той священник виголосив на закінчення забави дошку промову, з якій сказав дещо цікавого

Похвалив католицьку церкву, а відтак між иншим сказав: „Гоголю нерви нашої є сам Бог". . Ляє мене се цікаве. І я не знаю, кому вірити. Чи с. Божинки, чи другим священникам? А може с. Божинки забувся (а се було на Іменинах). І сказав те, що можнаб говорив, як був ще православним священником?

Під впливом забави виказав, що за инших часів ми, себто Українці, належали до католицької церкви. І, зрештою той католицькій церкви в тім, що ми мали свою церкву, а коли прежли наші отціли відійшли від католицької церкви, то вони відійшли від правди, відійшли від вселенії, втратили свою державу, й тому ми від сего часу караємося по чужих краях, як сироти"!

Католики в дотичних часах старалися доказати, що український народ прийняв католицьку віру, що наші князі і предки були католиками, що тоді й були ми могучі та сильні, мали свою державу. Се неправда та так велика, як велика є цілковита неправда, що ми були католиками.

Нашо се говоритись? На те, щоби оправдати свое становище — оправдати те, що не природне український дуже. Католицизм — се антитіза тій святого православія українського народу. Бо український нарід був все православним за часів князів, тоді коли мав власну державу, і за гетьманів і вже він православний. Бо що значить три і пів мільона католиків проти десятків мільонів українського народу? Сили виросумілі католиків в Галичині пишуть у своїх газетах, що вже один десята частина українського народу — се католики, а вже девять десятих — православні.

Я одних повірю о. Божинкові, коли він докаже, що наші князі й наша церква за инших часів були католицькою. Хотя церква збудована в тих часах у Київі ще до іділ на Україні — була католицькою? Як то сталося, в який спосіб і хто зявів православну віру серед тих девять десятих частей нашого народу, що вже себе за православних?

Ми знаємо, що католицизм до як ми зовемо „унію", завів серед України польський король Жигмонт при помочі Ляхів-єзуїтів та наших таки зрадників Ігнатія Потія і Терлецького 1596 р в Бересті Литовському. Бачите, читачі, хто завів папську віру серед нашого народу, бачите, хто помагав у тому; бачите, де се сталося; і бачите коли се сталося? А не що завелено католицизм? Щоби польщити наш народ, а се значить знищити його, бо се було колись і нині є в інтересі Польщі! Перед тим вони заведено на італійського епископа. А чим є нірший наш український нарід від італійського, що не може мати свого церковного достойника, якому бодай ни сині могимо віддати пошану як єрохінскові Церкви?

Українці були православними, а щоби їх привести до єдности з римською церквою, заведено унію. Коли — як говорив о. Божин — Українці були католиками вряд з князями, то наша їх переведено на православіє? Коли? Хто се робив? Де і котрого року?

Не можемо говорити нікому, що наш нарід, наші князі були католиками. Треба доказати, що се так на правду було. Однак се неправда. А неправду говорити не насує чесним людям.

Шось вемо не впорядку з українськими католиками, коли їм треба католичити і наших князів, і гетьманів, і великих діячів, щоб тим нібиб тримався католицизм. А що було, коли було? Чи дотримався католицизм? Чи доказів на те, що говоритись?

Найбільшу неправду виказала сей духовний отець, що православні Українці не мають „живого авторітету, ні світського ні церковного, не мають правди, й тому вони слабі та розсварені". Видно, що ченики були гучні, коли таке було говорено. Православні Українці мають свій церковний авторітет. а ним є Ісус Христос Так скоро забув о. Божин, а він був колись православним священником! Світським авторітетом уважають православні Українці український нарід! Нема нашої державности, то хтож нашим авторітетом може бути? Лиш нарід. Мають православні й правду і живуть після неї. З ніким не сварються, лиш католиків примушують говорити правду. Лише деякі католики пробують виправдати, а відтак її слухають, або бувають карені а суді. За що католики були засуджені заплатили сім тисяч долярів? За правду? За таку сему правду, як отсе говорено на Іменинах? Що відказала „Канадійський Українець" 1928 року? Правду? Та де там! Неправду писав, і мусів відтак її відкликати.

„Однаким німомотом Українства є Галичина, а Галичина є католицькою", сказав священик, та й се має бути доказом, що католицька віра — се українська віра, і що ніби то засуга католицької церкви, що Галичина є німомотом. На верха вигадав, що Галичина католицькою вигадав, що Галичина католицькою. Та той католицизм не такий то сильний, як нашим католикам у Канаді вигадає. У самому Львові є богато вже православних, бо є там і православна парохія. А пова Львовом? Також є богато православних парохій в Галичині. До того варто прислухатися тихим розмовам инших селян і провідних діячів, а довідаєтеся, страшні ідя вас усіх католиків, речі. Всюди є незадоволення з тої роботи, що ведуть инші достойники католицької Церкви, є незадоволення з різних т. зв. „питомих актів", є незадоволення і з „святійшого отця" папи, бо він дуже чуткий до Поляків, а Українців не добачує. Час від часу укра-їнські паломники йдуть до Риму, до папи, а з відтам вертають розчаровані. Бо треба витратити богато часу й грошей на те, щоб полягнітися на італійського епископа. А чим є нірший наш український нарід від італійського, що не може мати свого церковного достойника, якому бодай ни сині могимо віддати пошану як єрохінскові Церкви?

Наш нарід в Галичині жив досить часто під пануванем Австрії Не католицька церква зробила Галичину німомотом українства, але австрійська конституція. Коліб у старій Росії були такі обставини, як у Австрії, то нашо наші православні брати бувбб свідомійші, й нині наша батьківщина бувбб вільною. Але мимо того, що такий страшний політичний режім існував у Росії, то там є великі патріоти серед наших православних братів.

Хто нині кається на Соловках і пімічних холодних краях Росії? Православні Українці! Кого розстрілюють большевики більш пятнадцять років? Православних Українців! Котрих церковних достойників большевики терплять більше за українську справу? Православних. Возьмім пастирський лист еп. Хомишина в Галичини або повезійну инших епископів греко-католицьких, і пізнаємося як епископи православні, а навіть митрополит Николай! Кільки їх нині переживають катогргу! Скільки наших православних душпастирів терпіть тяжкі пімічні муки в пекучі бізбожного большевизму! І нині відзиваються католицькі священики чи навіть вірні кидати каменем на православних наших мучеників, що в сотеро більше кладуть жертв на жертовнику нашої батьківщини! Почуйте той стогін і плач наших умираючих в голоду православних братів. Не будьте подібні до тих жидівських священників і левітів, що йшли мимо пораненого і ограбленого свого брата. І навіть не звернули уваги на нього. Сем у сь. Письмі! Але яка велика некультурність є, коли хто ще кинеть собі в жертв і болю пригадає, що українці були засуджені вослівенія Українців. А дотогр коли се кинеть його рідний брат католик! Сего нема в культурних Англійців, ні инших народів, се в нину у нас.

Тепер у Польщі а богато поліщі. Ані в корінної Польщі, а другі. Але перевертні таки в Галичини. Не дай Боже попастись в руки нашим перевертня нашому братові. Зате дійсні Поляки далеко краще трактують Українців. Чому? Бо над перевертнем тяжить страх за те, що його пізнають, що він не Поляк в кості й крові.

Так нині католики хочуть приєднатись своїм настановним. Тому не шадять тіхіх наших великих предків, не шадять історії, не шадять мук і страждань рідних своїх братів, аби лиш покрити свое затемнення. А се ні не по християнськи, ані не по людськи.

Православні Українці в переважній, культурні й людяні. Що наша честь і правда. І тому волію бути православними!

С. Стецівіюк.

ВІДВІДИНИ О. МІТРАТА САВЧУКА.

(Громада, Саск.)

День самого кінця сього року був великим святом у нашій громаді. До сього причинилось кільки причин:

В сей день вся Укр. Православна Церква святкувала память народин великого пророка Івана Хрестителя. Предтеча Господень, Іван, пройшов кирах тої, коли нарід Ізраїльський виказувався у великих повседневних так моральним, як і політичним.

Іоанн Хреститель пречувався, що приєїх Месеї є близький, і що нарід його в занедбі, наступив він народ і своїм могучим голосом викликує його до покути, до покаяння. Не то що викликує, але кличе і грозить тим, що не приготовляють дороги для наближчого Месеї. Подібно і наша Українська Православна Церква відродилася кирах тої, коли нарід наш стогне повседневній в ярмі моральны та політичним, що нажнули на него його віковічні вороги Москалі й Поляки.

І нашя Рідна Церква виступає ано проти ворогів українського народу. Завзиває їх до мирного життя, до покаяння, а инші й грозить дорогим, що настане суд, на якому виявиться наша незгідність, та вдумогчи руки Сотворителя повернуть гнобителів.

Другте подіє, що надало великого нашому святу, се звичаєм дорогого гостя Високопреподобного мітрата о. Савчука. Се вже другий раз ми тая наша громада у себе о. Савчука. Перший раз приїздив він до нас як судія, як мирітель. Та не тоте він приїхав до нас тепер.

Тепер приїхав він до нас, щоби, як голова, як перший провідник нашої Церкви в Канаді, посвятити у-гольний камінь під святиню, яку ми здумали збудувати наша громада на Громаді.

Тепер приступаю до самого свя-тя:

В день Різдва Івана Хрестителя рано наш парох о. Дмитрій в церковним числом вірних та провідною сьвічкою о. Савчука з хрестом перед брамою церковного подвіря.

По якімсь часі появилося авто, з якого вийшов о. Савчук. В брамі церковній привитав о. Савчука голова церковної громади п. Василь Романюк, привитав його після вийшого вайчаю хлібом і сілою.

В своїй короткенькій промові пан Романюк висказав велику радість, що йому припалав часть витати сим дорогого гостя, якого є о. Савчук з нашої громади. Дальше говоря він, що витає о. Савчука так, як Владику, бо він нашого о. Владику висвятив.

Так як о. Владика Теодорович опікується нашою Церквою в Зарубних Державах і Канаді, так о. Савчук, управляє нашою Рідною Церквою в Канаді. Дальше просив п. Романюк о. мітрата Савчука, щоби він помолився з нами за нашу громаду, щоби Господь благословив її у всім, а особливо вічне будова нового храму. При кінці свойого

прийшу пожелав о. Савчукови, щоби Господь благословив його вспіхи добром, особливо здоровлєм, щоби ві ще провізовати ще многі літа для добра Рідної Церкви, та добра всього українського народу

При виході до храму приятав о. Савчука парох о. Дмитрів.

Учійшовши до церкви, о. Савчук подякував громаді за величне та щире принятє. Висказав свою радість та вдоволєнє, що громада так гарно розвивається. Сказав, що прийшов сей приклад не на свою особисту користь, а на користь всіх приявників нашої Церкви, а в первшій мірі Впресск. Архиепископа Іоанна Теодоровича, сказав, що буде просити Милостивого Бога, щоби і на дальше благословив працю громади, особливо дав сили доміючити будову нового храму, під який вже кілька років має він пожертви готовий камінь.

Опісля почалася Служба Божа. По Евангелії проповіть виголосив о. Савчук. Проповіть була виголошена в англійській мові, потому о. Савчукові. Його щирі, до сліз зворушливі слова та привітні поведенє підчас проповіти глибоко запали в серця тих, що його слухали.

По Службі Божій відбулося молебнє, опісля водосвята і посвяченє угольного каміня, яке доперше о Савчук. По молебнєтю відбувся спис жертвів, фундаторів і членів громади. Всіх нараховано 67.

Перед вложенєм списку під угольний камінь, о. Дмитрів згадав кількома словами про початок церковного життя нашої громади. Він дав признанє тим першим, тепер біловолосим громадянам, що не забули про нашу Рідненку українську православну віру, та побудували на початках дуже маленьку церковцю.

Не минуло богато часу, сказав о. Дмитрів, а маленька церковця з невеличкою громадою, виросли у велику громаду, яка потребує більшої

Після проповіти о. Дмитрова відбулося посвяченє угольного каміня.

Опісля всі удалися до Народного Дому, де був приготовлений спільний обід. Обід приготовано Жіноче Товариство, за що належиться йому щира подяка.

По обіді виголосив о. Савчук відчит. Говорив про вагу Укр. Православної Церкви в теперішній момент для нашого народа. Відчит сей скріпив нас на дусі та вказав нам шлях по якому цілий час поступати.

В нашій кольонії є пару таких, які ще не бачать перед собою ясного шляху, який веде до повного життя так релігійного як і національного. Се люде, які думають тільки про смерть, бо кажуть, що нам нічого не треба, лише цвинтарів. Се не є здорове явище. Се не є навіть згідне з наукою нашого Спасителя. Бо щоби смерть була добре, треба або було добре життя. Отже час, братія, подумати вам також про життя. Беріть собі примір зовсім з нашої громади. Правда, і ми дбаємо про цвинтар, але дбаємо також про життя і про церкву і про Народний Дім і про інші важні справи. Темний не може темного водити. Є між вами, братія, ніби передові люде, які хочуть вас вести на собою. А чи знаєте, куди вони хочуть вас повести? Як отворите добре о-чі, то самі побачите. Вони хотять повести вас там, звідки нема вороття. Хотять, щоби ви вже за життя були мертвими для Рідної Церкви, та українського народа. Хотять вас вести вас до большевицького раю. Вас провадять, але самі на зотчий того раю. Кажуть, — „католиком будуй, а до громади назад не вернуся". Хіба се не видно на їх шкуру волку? Тому остерігайте очи вони ще не запізно! І не дайте зводитися.

На закінчення скажу, що колись всі Українці зрозуміли вагу Української Православної Церкви так, як зрозуміли наші громада, та як нам Господь пішле більше таких борців, яким в нашій дорогій о. митрат Савчук, то „Зчинуть наші вороженьки, як росе на нашій залозі, як і ми браття в своїй сторононці".

Громадянин.

ЮВІЛЕЙНИЙ ФОНД
УКРАЇНСЬКОЇ ГРЕКО-ПРАВОСЛАВНОЇ ЦЕРКВИ В КАНАДІ
(Подрібний виказ).

ЗАМІТКИ: 1. В виказах нижші місточки вмерли, від Консисторії отримано по день 31-го трашня, 1934.

2. Дальшого ІІ. в сім списку не включені. Рідненькі не включені частинні викази та кошто денаторій. Вони будуть проголошені тоді, як дана кольонія буде мати власні священика.

3. В цім виказі контроль, якими подалися помилково по прізвищі і місцевостях.

4. Коли хто завважив у виказі яку помилку може вони мертвородилась або їх вимерло, то проситься його донести про се письмово Консисторії.

ПАПЛАР ПАРК, МАН.

Збірка о. Л. В. Дячини.

По 1 дол.: Михайло Марко, Григорій Лисайчук, Дмитрій Ганкевич, панна О. Мастюх, пані Катерина Марко.

По 50ст.: пані Марія Ковак, Марія Лисайчук.

По 25 ст.: Стефан Мисливчук, Іван Сенчук, Петро Чугай, Стефан Ковалик, Стефан Матковичук, Дмитрій Чарнецький, пані П. Марко, пані Г. Чарнецька, Василь Козак.

По 15ст.: пані Г. Ганкевич.

По 10ст.: Тимотей Бускатій, Іван Денисюк, пані О. Вакшинська, пані М. Бускатя, пані Н Козак

По 5 ст.: Григорій Філь, Іван Чарненький, Іван Мамчур, Микола Ганкевич, Стефан Самсонюк, Михайло Лисайчук, Іван Литовка, Йосиф Зван, панна І. Лисайчук,

ТИНДАЛ, МАН.

Збірка Н. Причуна.

Н. Причун	25.00
К. Гнатюк	1.50
М. Гнатюк	1.35

По 1 дол.: А. Причун, пані М. Денисюк, п. Л. Сабат, Іван Мостовий, пані С. Причун.

По 75ст.: Д. Вівчарик.

По 50ст.: В. Теплло, Ів. Долинюк.

По 35ст. О. Коць.

По 25ст.: Л. Долинюк, С. Мамчур, А. Долинюк, пані С. Мамчур, пані А Бінк.

По 20ст.: пані М. Мамчур.

По 15ст.: пані Н. Теплло.

По 10ст.: пані Костюк, пані А. Гнатюк, пані А. Долинюк, В. Причун, Ф. Мет. М. Юрків, пані А. Залуцька.

По 5ст.: пані Н. Теплло.

ТРЕНСКОНА, МАН.

Збірка Адама Касіянчука і Григорія [redacted]

Іван і Маста Фрецок	5.00

По 2 дол.:Адам і Параска Касіянчук, Семен і Юстина Скорупські, Андрій і Настя Кравька, Михайло і Софія Галицькі.

По 1 дол.: Денис і Текля Яремко, Григорій Сидор, Василь і Марія Дутчак, Михайло Савчук.

По 50ст.: Лев Угринюк.

По 25ст.: Андрей Гуральний.

[redacted]

Свящ. В. Апончок 25.00

Дохід з коляди. Колядницькі: Бол. Сторожів, Ів. Ковальчук, Мик. Сеник, Ів. Дякун.

По 1 дол.: О. Димитрак.

По 75ст.: А. Тесарський, Мик. Жуликовський.

По 50ст.: В. Фостій, О. Ярмій, Ів. Рудковський, пані Марія Пилипюк, В. Костинюк, І. Дутка, В. Титар, І. Косовань.

По 30ст.: Петро Пелешок.

По 25ст.: Н. Кузрик, П. Калущак, о. В. Апончик, Н. Скороход, І. Назаревич, Мих. Зозяк, В. Вяик, Н. Долинчук, панна Ганя Костинюк, пані С. Тиш, Д. Подольський (Вайтмен), пані Н. Подольська, Мих. Пелешюк, Мих. Дикун, Вол. Квасньшкий, В Воронюк

По 20ст.: Д. Подольський

По 10ст.: В. Рожанюк, С. Свобован, Н. Тофан, А. Долинчук.

По 10ст.: М. Тесарський, В. Фінчук, В. Антонішта.

По 5ст.: А. Кривоурка, М. Яремій.

ІІ.
Збірка церковного уряду.

Українська Прив. Громада	$10.00
Український Народний Дім	10.00
Жіноче Тов. ім. св. Ольги	10.00
Взаїмна Поміч, відділ 27.	5.00

По 1 дол.: Микола Тофан, П. Кваснюк.

По 50ст.: Ів. Назаревич, Йосиф Назаревич, Марія Фостій.

По 25ст.: Михайло Лъобля, Іван Дутка, Мих. Пелешок, Антон Тесарський, Никола Касіян, Овекса Демитрак, Василь Соколівський, Марія Косовань

По 10ст.: Петро Пелешок.

ПЕЛІВЕЛЛ, МАН

Збірка о. П. Затварненка.

Йосиф Сиротюк	5.00
Пані Анна Сиротюк	1.00

ШОРТДЕРЛ, МАН.

І. Збірка о. П. Затварненка.

По 1 дол.: Іван Перхалюк, Василь Лисак.

ІІ. Збірка Мих. Сливарів і Теод. Сидоняк.

Йосиф Шийковський 80ст.

ІІІ. Збірка в церкві:

Збірки підчас посвячення пачка 2.85

IV. Тов. СУМК, сотня 98, ім. П. Могили.

Дохід з Рідненого концерту 5.00

СПРАВКА: В звіті зі збірки в Робелі, Ман., яку переяв п. Петро Бутерс, пропущено ім'я пані Вікторії Новосад, яка жертвувала $1.00, що ми отсім місці справляється.

КОНСИСТОРІЯ УКРАЇНСЬКОЇ ГРЕКО-ПРАВОСЛАВНОЇ ЦЕРКВИ
В [redacted]

ЦЕРКОВНИЙ КАЛЕНДАР НА 1934 РІК.

ВЕРЕСЕНЬ.

1 С. Андрія Стратига.

2 Н. 14 по З. св. Д. Пр. Симіона, отримала по день 31-го трашня, 1934.

3 П. Ап. Такея; зч. Віси в Атні

4 В. Мч Агатоника, Зотика

5 С. Відданя Успіння; зч. Лук

6 Ч. Петра митр Київського

7 П. Ап. Вартоломея й Тита

8 С. Мч Адріяна й Наталії

9 Н. 15 по Зісл. св. Д. Пп Пімена

10 П. [redacted]тр. Сави печ

11 В. [redacted] Іоанна Ів. Хрещ.

12 С. Св. Олександра; Іоана в Пав.

13 Ч. Положенія пояса Б. М.

14 П. Самсона стовп.

15 С. Мисаіла зч. Іоана посн.

16 П. 16 по З. св. Духа, Антіпа ш.

17 Ш. Вавили еп. Антіох

18 В. Прор. Захарія та Єлисавети

19 С. Чудо Арх. Михаїла в Хонах

20 Ч. Мч. Євстафія, Вадим зрх.

21 П. Рождво Пресвятої Богородиці

22 С. Св. Богоотців Якима й Анни

23 Н. 17 по З. св. Д. Мч. Минод.

24 П. Теодосія Олексіяна.

25 В. Віда Різдва Б. Матері

26 С. Оновл. храму Воскресіння

27 Ч. Воздвиженіе Чесн. Хр. Гос.

28 П. Зач. Иоанна. Перфіра

29 С. Зач. Єлисавет. Вітера

30 Н. 18- по З. св. Д. Мч. Віри

ПОЧАТОК [redacted]
о. П. Затварненка.

2. Неділя — Гарвінь.

9. Нед. — Давфін.

16. Нед. — Робліз.

21. Пятниця, Різдво Пресв. Богородиці. — Сентон (Крам).

Всякочас 9 год. рано, в Сятий Божій вільне участь Всеч. пан Савчук. Всіх дозволячих громадян запрошуємо прибути.

23. Неділя — Малінтон.

27 Четвер — Воздвиженіе Честного Хреста — Тюлаг.

30 Неділя — Поплар Парк.

ЦЕРКОВНИЙ УСТАВ
НА [redacted]

Вересень.

2. Неділя 14 по Зісл. Св. Духа: Гол. 5 Утр: Єв 3 (Мар. XVI: 9—20) Літ · Ап. П. Кор І. 21 —24 І ІІ:1—4 Євап. Мат XXII: 1—14.

9. Неділя 15 по Зісл. св. Духа: Голос 6. Утр. Євап. 4 (Луч. XXV: 1—12). Літ.: Ап. П. Кор.: IV: 6—15. Єв. Мат. XXII: 35—46.

11. Вівторок, Усічення Голови Іоанна Хрестителя: Піст постний. Утр: Єв Мат XIV: 1—13. Літ. Ап. Дія XIII 25—32. Євап. Марка VI: 14—30

16. Неділя 16 по Зісл. св. Духа: Голос 7. Утр Євап. 5 (Луч. XXV 12—25) Літ. Ап. П. Кор VI: 1—10 Євап Мат. XXV: 14—30.

21. Пятниця: Різдво Пресвятої Богородиці: Утр. Євап.: Луки І 39 —49, 56. Літ Ап Филип II: 5—11. Луки X: 38—42; XI: 27—28.

23. Неділя 17 по Зісл. св. Духа: Гол 8. Утр Єв. 6 (Луч. XXIV 36—53) Літ. Ап Галат · VI: 11—18. Єв. Іван III. 13—17.

27 Четвер: Воздвиженіе Честного Хреста Утр: Єв Іо XII: 28—36. Літ. І. Кор. І: 18—24 Євап Іоана XIX 6—11; 13—20; 25—28; 30—35

30 Неділя 18 по Зісл. св. Духа: Голос 1. Утр Євап. 7 (Іо XX · 1—10) Літ: Ап. Галат: II: 16—20; Євап Марка VIII: 34—38 і ЕК: 1.

Український Релігійний дво-тижневик в Канаді.

ВІСТНИК
THE HERALD

[redacted] 3084 [redacted] PEG, MAN.

РІК XI. WINNIPEG, MAN., SEPT. 15th, 1934 ВІННІПЕГ, МАН., 15-го ВЕРЕСНЯ, 1934. ЧИСЛО (307) 18

ЮВІЛЕЙНИЙ ФОНД
УКРАЇНСЬКОЇ ГРЕКО-ПРАВОСЛАВНОЇ ЦЕРКВИ В КАНАДІ.
ВИКАЗ ДАЛЬШОЇ ЗБІРКИ:

1. Збірка о. С. В. Савчука:

П. Г. Войценко, Вінніпег	25.00
Мир. Стечишин, Вінніпег	25.00
Панство Рі. Богоніс, Вінніпег	25.00
Аполінарій Новак, Вінніпег	10.00
В. Ватпільний, Вінніпег	5.00
Т. Ємчук, Вест Форт Вілліям, Онт.	5.00
Др. Фавст Говда, Едмонтон, Алта.	5.00
Др. І. Верхомин, Едмонтон, Алта.	5.00
Петро Ісаенко, Едмонд, Алта.	2.00

2. Збірка о. Д. Кирстюка:

Текля Сенчук (учителька), Арран, Саск.	25.00
Семен Савчук, Арран, Саск.	25.00
Василь Стрільчук, Арран, Саск.	25.00
Іван Савчук (учитель), Ендевор, Саск.	25.00

3. Збірка о. П. Мельничука:

Павло Ягольницький, Верегін, Саск.	25.00

4. Збірка о. В. [redacted]ка:

Юрій Мельник, Бруно, Саск,	5.00

УПОВНОВАЖЕННЯ:

Отсим подається до загального відома, що п. Григорій Василів, питомець Духовного Семінара, є уповноважений збирати жертви на Ювілейний Фонд Української Греко-Православної Церкви в Канаді.

КОНСИСТОРІЯ УКРАЇНСЬКОЇ ГРЕКО-ПРАВОСЛАВНОЇ ЦЕРКВИ В КАНАДІ:

Прот. С. В. Савчук, голова. Свящ. Д. Ф. Стратійчук, секр
Прот. В. Кудрик, асст. гол. Мир. Стечишин, асст. секр
Рос. Богоніс, касієр.

Гроші й листи висилати на адресу:

CONSISTORY OF THE UKRAINIAN GREEK-ORTHODOX CHURCH OF CANADA,
479 Andrews Street. Winnipeg, Man.

КОНКУРС
НА ПРИНЯТТЯ НОВИХ ПИТОМЦІВ ДО ДУХОВНОГО СЕМІНАРЯ УКРАЇНСЬКОЇ ГРЕКО-ПРАВОСЛАВНОЇ ЦЕРКВИ В КАНАДІ НА ШКІЛЬНИЙ РІК 1934—1935.

З набуттям власного приміщення для українського православного Духовного Семінара в Вінніпегу, Консисторія Української Греко-Православної Церкви в Канаді постановила приняти сього року більше число студентів, які бажають вступити на теольогію. Студенти, які бажають вступити до Семінара, повинні звернути увагу на слідуюче:

1. Наука в Семінарі розпічнеться сього року в початком університетського шкільного року.

2. Курс в Семінарі тревае в звичайних випадках чотири роки й крім теольогічних предметів включає також університетське образованя.

3. Зголошуватися можуть студенти української народности, православного віроісповідання і доброго характеру та обичаїв. Аплікант повинен числити що найменше 19 літ життя і повинен мати укінчену вищу школу (гай скул) в Канаді, або середню школу в Старім Краю.

4. Форми аплікацій, блищі інформації про оплати та прочі відомости відносно курсу в Семінарі будуть подані аплікантам листово. Пишучи за формами аплікацій та блищими інформаціями, апліканти повинні обовязково подати рік уродження і освіту, як рівнож повинні долучити письмову рекомендацію від українського православного [redacted], або когось з православних Українців, що знає ближе апліканта.

5. Консисторія застерігає собі право приняти, або не приняти апліканта, не подаючи причини.

6. Зголошення повинні бути на руках Консисторії не пізнійше 30 вересня, 1934.

Дано в Вінніпегу, дня 1-го вересня, Р.Б. 1934.

КОНСИСТОРІЯ УКРАЇНСЬКОЇ ГРЕКО-ПРАВОСЛАВНОЇ ЦЕРКВИ В КАНАДІ.
Прот. С. В. Савчук, голова.

УВАГА: Зголошення треба висилати на адресу Консисторії:

CONSISTORY OF THE UKRAINIAN GREEK-ORTHODOX CHURCH OF CANADA,
479 Andrews Street, Winnipeg, Man.

ЕПІСКОП П. ГОЙДИЧ ПРОТИ УКРАЇНСЬКОЇ ШКОЛИ.

Пряшівський греко-католицький епіскоп Павло Гойдич оголосив в 14 числі „Русского Слова" „Отвертий лист" до президента чехословацької республіки Т. Масарика, в якім представляє сумний стан нашого церковного шкільництва на Східній Словаччині та при тім заявляє, що йому не йде про денаціоналізацію „русского народа на Словакии живущого", а лише про те, щоби по церковних школах епархії учили дяко-учителі. Сповнення сього бажання пряшівського епіскопа стало би гробом нашого шкільництва на словацькій Лемківщині і тому вболіваємо для нас, чому його заява викликала сильне обурення в кругах національно свідомого громадянства Карпатської України.

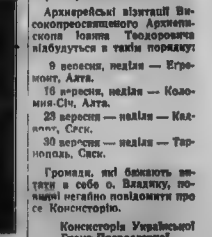

ПАВЛО ЯГОЛЬНИЦЬКИЙ.
Верегін, Саск. — жертвував на Юбілейний Фонд $25.00.

Д. ОХІТВА.
Канора, Саск. — жертвував на Юбілейний Фонд $25.00.

Г. РОМАНЧИЧ НА БУКОВИНІ

Всім відома громадянка Г. Романчич, яка вивізже тепер Рідний Край, гостила також на Буковині. В Чернівцях гостило її Т-во „Миронсиць", де зібралось було богато визначних буковинських діччів і представників вижих українських установ. В товаристві редактора Ю. Серебринка і п. Королецького звідала вона також українські села і рідню деяких знаних діячів у Канаді.

Архиєрейські Візитації

Архиєрейські візитації Високопреосвященого Архиепіскопа Іоанна Теодоровича відбудуться в такім порядку:

9 вересня, неділя — Ергомонт, Алта.

16 вересня, неділя — Колонія-Сіті, Алта.

23 вересня — неділя — Кладвінг, Сесх.

30 вересня — неділя — Тампоніль, Саск.

Громади, які бажають видати в себе о. Владику, повинні негайно повідомити про се Консисторію.

Консисторія Української Греко-Православної Церкви в Канаді.

Прот. С. В. Савчук, голова.

Чи Ви вже відновили передплату за „ВІСТНИК"? Коли ні, так постарайтеся зробити се [redacted]

З ІСТОРІЇ ГРЕКО-КАТОЛИНІВ В ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВАХ.

Щоби нинішну роботу чужих між Українцями в Канаді краще зрозуміти, на місці буде згадати замилені випадки, на які належить до історії побуту греко-католиків в Стейтах. Адженс Українці в Стейтах і Канаді, се одні Українці — одні брати. Добро чи лихо одних мусить і повинні відчувати другі. Тай верховне католицьке начальство з своєю, ворожою для Українців політикою, те саме. Той сам Рим, той папа, та „Пропаганда". Ті самі їх цілі відносно українського народу. І тому те, чого довідчили стейтські Українці, повинно бути наукою для Українців канадійських.

Українська імміграція до Стейтів почалася скорше, ніж імміграція до Канади. І через те в Стейтах прийшлось Українцям мати клопоти з чужими католицькими опікунами богато давніше.

Першим греко-католицьким священиком Українцем, що приїхав до Стейтів, був Іван Волянський. Він приїхав 1884 року, отже якраз перед 50 роками. Ювілейний рік для греко-католиків. В 1887 р. приїздить другий священик, Зеновій Лялюхич, який в листопаді 1887 р. вмер.

Волянський був дільним чоловіком. Їздив, організував залокгові братства, дав початок видаванню „Америки" і др. Та бачучи, що поле велике, вислав 1887 р. Володимира Сіменовича до Галичини, щоби той привіз зоч одного священика. І тут вперше показалося, чим в чужій католицька політика для Українців.

Сіменович відбіда митр. Сембратовича, полежна справу і дістав таку відповідь: **Митрополит священика вислати не може, бо Рим не хоче, щоби до Америки їхали женаті священики.** Себто так: Митрополит, як Українець, бачить потребу і рад би помогти, аби чужий Українцям Рим не повволяв!

Та все-ж напір українського життя був сильнійший, ніж воля Риму і до Стейтів почало приїздити більше священників.

Слід пригадати важний, і мудрісомий факт,.. В 1890 році в львівській духовній семінарії заснувався з студентів „Американський Кружок", який поставив був собі ціллю підготовити ряд ідейних людей, які-б то висвячению поїхали до Америки і почали там цікру українську роботу між Українцями. І ставлячи справу народну вище особистої, тай виконує ворожку Українцям політику Риму, члени „Кружка" зобовязалися бути безженними, щоби так могли абсолютно Риму обмінути і для свого народу працювати. Справді велика жертва і щирий патріотизм!

Перший з того „Кружка" виїхав до Стейтів Нестор Дмитрів, 1895 р. Дальше приїхали: Стефанович, Ардан, Макар, Бончевський і Підгорецький (се до 1897 року). А ще від 1893 р. був в Стейтах Констанкевич.

Тут треба згадати, що **першого священика, Волинського, по кількох літах побуту, римські політики загнали з Америки,** бо він був женатий. **Се був його гріх для чужого католицького начальства.**

Богато великих клопотів прийшлось тодішним цікрим греко-католицьким священикам переживати. Клопоти походили з двох жерел: 1) вороже відношення до них католицького начальства, і 2) ворожне відношення до них греко-католицьких священиків з Закарпаття („Угрорусів").

Тут на місці підчеркнути такий факт: Закарпатські греко-католицькі духовні були з роду Українці. Однаком замість української свідомости було в них чуже, мадярське вихованнє і тому уважали себе нашими від Українців народом. І так замість йти сцільно в Галичанами, як брати, вони їм шкодили. І до нині Закарпатські Українці уважають себе в Стейтах окремим від Українців народом.

Таке спотсутнення робить в житті народу чуже виховання, чужі провідники! На таких „угрорусів" рахували чужі провідники вихозувати греко-католиків — і в Канаді, і в Галичині, і де би воно не було. На таких, що замість руководитись справою свого народу, руководились би чужими інтересами, і для тих чужих інтересів ставали ворогами тих Українців, які не хочуть чужих інтересів підпомагати.

В 1890 р. відбувся від священників в Вилкс Бері, на якім рішено домагатися грекко-католицького епископа.

Другий від відбувся 1891 р. в Гейзелтоні, де на чолі була така справа: Префект „Пропаганди", Січеві, видав 1-го жовтня 1900 р. приказ греко-католицьким епископам в Галичині, щоби не висилали до Америки монастих священиків, а женатих, які там є, відкликати.

Обурення священиків було велике. Женаті священики грозили, що колись їх відкликали, то перейдуть на православіе. Дальше були шорах нові збори, але справу поторшувало ще непорозуміннє між Галичанами й Угорусами.

Не креще від „Угрорусів" було латинське начальство, від якого греко-католицькі духовні залежали. Латинські епископи зачали робити претенсії до меткіз греко-католицким церков. Тай цілу греко-католицьку церкву уважали вони за щось гірше, дивилися на ню з погордою. з ненавистю.

Ось один примір, як се виглядало:

В Пітсбургу, Па. мав посвячуватися словацький римо-католицький костел. Прибув латинський епископ. Між латинським духовенством, що вийшло стрічати епископа, був також грекко-католицький священик, якого сюди запросили. Коли епископ побачив грекко-католицького священика, то сказав, що доти не вступить до костела, доки той священик не забереться йому з очей. І той вибрався.

Так трактували грекко-католицьких священиків ті чужі, які були для них на-

---

Та хоч українська терпеливість дуже велика, однаково й вона має кінець. Грекко-католицькі священики терпіли, радилися, домагалися задоволення своїх справ, та Рим не них не оглядався. Він робив своє. Аж коли вже довше годі було терпіти, свящ. Ардан, що був ректором „Свободи", помістив в 7 числі „Свободи" (1902) статтю п. з. „Скажіть собі правду в очи", в якій показав всю облудність Риму і римо-католицьких епископів до грекко-католицької церкви. Виказавши все, як воно лежало на душі, він закінчив статтю кличем: **„Проч з Римом!"**

Крім того вислав він лист до свого латинського епископа, Гобена, в Скрентоні і заявив, що не вважає його більше своїм епископом. Гобен зараз ексомунікував Ардана.

Стаття в „Свободі" наробила розголосу. Скликано до Гарісбургу збір священиків і делегатів грекко-католицьких громад (на 26-го березня, 1902). І однодушно на збірі було: „Чи маємо ще американські Русини, признавати папу римського за голову руської церкви, чи ні?"

Не бачучи вповні вдоволяючого походу зі справи, збір став на середнім становищу: Риму має відкликати дотеперішні постанови; має дати самостійного грекко-католицького епископа; епископ має бути здавенних впрост від папи, а не від „Пропаганди" (з під ріжки на дощ!); має бути поставлений грекко-католицький патріярх для всіх грекко-католиків — в Америці і в Старім Краю.

Як бачимо, то домагання досить далекойдучі. Тільки треба було сяяти, щоби довести їх вповні до здійснення.

Рим, що перше не чув українських скарг і домагань, тепер почув. Почув те „Проч з Римом" і почав бути ласкавійшим. А хоч стейтські латинські епископи противились, однаком Рим згодився на те, що 1907 р., в червни, поставлена грекокатолицька дієцезія. Епископом став Василіянин (Стефан) Сотер Ортинський.

Та коли Рим одною рукою давав, бо мусів, то другою зараз відбирав. Утворено собі дієцезію, але обмежено права епископа до тої міри, що він став дійсно лише помічником латинських епископів і свою власть від них перейма. Те, що в очах католиків греко-католиків вигладало на великий здобуток, здобутком майже не було. Се було лише перекупнення лиха на пів'яйце.

Тут почалися знов протести проти постанови Риму. Хоч однаковим розумінням кроком було би — зірвати всі зв'язки з тими, хто на кождій кроці показує, що він наш ворог. Та лекше се вробити нині, ніж було тоді.

Коли умер Ортинський (24 березня, 1916), Рим вдруге не дався епископа. Аж коли від смерти Ортинського доходило вже 10 літ, між духовенством почався рух, що Рим лицемірить. Дотягне до 12 літ, а там скаже: Й нас такий закон, що коли дієцезія не має епископа 10 літ, то вже не може його мати. Занесилося на бурю. Отже щоби обминути лиха, дав стейтський греко-католикам нового епископа, Богачевського.

Але два такого, якого треба Римові, я не Українцям. Про українську роботу Богачевського не чути, зате видно так роботу, яка українському народови не добро ніколи не виходила.

Тай давне відношення римо-католиків до греко-католиків не змінилося. Досить згадати Евхаристичний Конгрес в Шікаго, 1926 року. Кардинал Мунделейн запросив до богослуження і греко-католицьких духовних, що мало бути 23-го червня в його катедрі. Однаком в послідній перед богослуженням хвилі сказав, що вони в його катедрі відповідяти не можуть. Адженс вони женаті. Тай Богачевський з тим згодився.

Цілий конгрес був зневаги грекокатоликів. **Греко-католицьких священиків до богослужения в катедрі не допущено. Кардинал Бонзано обіщав прийти** ■ **Богослужения до церкви і не прийшов. Папа посилав привіт Полякам, що були на конгресі, а Українців не згадав. На концепті польський кєьоназ** ■ **довольна українському хорови виконати своєї програми...**

Чи треба ще більшої зневаги?! Чи треба ще більшого сорому?! Чи те, що в сій статті я грубшого перечислено, не є історією 60-літнього насильства над Українцями греко-католиками — насильства виконуваного католицьким начальством? А кільо було би всього того, коли б перечислити подрібно.

Кождо греко-католицький загал розуміє дуже всю ту зневагу, та хіба він терпіти би. Ні! Він одного дня рожмуже би так, від вдвоїть спасителів, в серце їх повне злоби.

За медаром чуже Українцям начальство так розшибається, щоби Українець греко-католик не довідався, що чужі опікуни з ним виробляли і виробляють.

З ЖИТТЄВИХ СПОСТЕРЕЖЕНЬ.

НЕ В ЧИСЛІ СИЛА, А В РОЗУМІ.

Розказувала мені моя сусідка, яка повернула з подяки до рідні на заході, що в одній місцевости довелось Її стрінутися з зародумними католиками, а з-кимсь там „католицьким вдукатом". Той власне „вдукат" довідавшись, що вона належить до Української Православної церкви, хотів правеститися по православних, думаючи, що він своїм великим католицьким розумом геть в кут важене якусь там православну жінку. Отож він почав від питання:

— Чому ви належите до православних, а не до нас? Нас же є богато більше!

— Та що з вашого більше? Воно виходить на те, як сказав Христос: богато дзиких та мало вибраних. Одно можу сказати, що між вашими людьми є богато таких, що добре пють...

— Пють, бо мають за що! — підхопив „вдукат".

— Та воно ніби так. На пістику мають, а на все инше нема...

„Вдукат" замовк, але по хвилі ще надумав нову лапку.

— А скажіть мені по правді, — чи ваші провідники сповідаються? — і почав вичислять поіменно.

— Розумієтеся, що сповідаються перед кождим Великоднем, — відказала жінка.

— Як то? лише раз в рік? У нас людє сповідаються кождого місяця...

— Святі Церква вимагає, щоб бодай раз в рік сповідатися і причащатися. А хто відчуває потребу частійше, то може. А у вас, католиків, то застановляють тем людей сповідатися навіть що тиждня, а ваші провідники і раз в рік не сповідаються. А вже життя ведуть ваші деякої священики? Яка слава про них ходить? — і вона почала йому вичисляти все, що бачила і чула про католиків.

„Вдукат" побачивши, що застався задалеко, замовчав і більше таких справ не порушував.

Мені приходиться сказати, що наміченому тим „вдукатом" сму католиків в Канаді можна порівняти до великого числа зер з одинокою на заді.

Отже не в скількости є сила, а в якости, а щоби ту якість дістати, треба тяжкої довголітної праці на рідні поді, а не по чужих кошиках, за чужі гроші.

ГПВ.

Коли маєш час обдумати раніш, ніж починати говорити, то думай, чи варто чи потрібно говорити, чи не пощкодить комусь-будь те, що ти хочеш сказати.

ДЯКА БОГОВІ.

Най славлять Господа за милість Його і чудеса Його над синами людськими. (Пс. 107. 8).

Бог є добрий. Він обдаровує нас своїми ласками, на які ми не заслужили. Глянько кругом, подумайно і зрозумій-мо доброту й ласкавість Бога.

Вийдім у місто. Йдучи вуличками бачимо в виставових вікнах повно всяких овочів і ярини. Поміж хатами на тих маленьких городках богато видно різнокольорових квіток, що так милують наш зір. А поміж квітками і ярина всякого рода. Се все виставляє нас до думання.

А далі за містом розпростерлися лани збіжжа, золотої пшеничи, вусатого ячменю, срібного вівса... В копицях вже дещо, а решта на пні. Дивиться око і не може налюбуватися. Який добрий Господь, що обдарив нас тими обширними дарами. Слава Йому на цій і на землі. „Нехай славлять Господа", кликав колись побожний псальмоспівець, і гори, і пагірки, і всі птиці, і звірі, а тимбільше люде, що мають розум, що бачуть так великі дари доброти Божої кругом по всій землі.

Усе, що бачимо кругом — се Божі дари. Нічого нема нашого власного на землі. Ми лиш виноградарі у винниці Божій. Ми все у світі одержали від Бога. Всім ми маємо орудувати. Всім управляти. З усього користати. Приймаємо ми на світ без нічого. З нічим і відідемо. Однак користаємо з дарів Божих після нашого вподобання і на нашу користь.

Коли-ж то для нас добрий, ми якнині йому вдячність. Добрі для нас бітько, мати, ми повинні бути їм завсігди вдячними. Добрі для нас люде, і їм повинні ми віддячуватися. Добрий для нас Господь Бог, і Йому належиться вдячність.

Вдяки надіжиться Богові від усіх людей, що живуть на світі. Бо бувають люде, що не мають нізкого діла з полем чи городом, не бачуть, де росте хліб, не розуміють, звідки береться страва, тай кажуть: нехай дякують Богові фармері. Городніки й всі ті, що дари Божі одержують.

Так говорить нерозумно. Бо хліб і яринку й овочі їдять не лиш ті, що їх управляють, що коло них працюють, але також їдять ті, що не бачуть пшениці, що не знають, як росте морква, а хоч знають, то коло того не працюють, бо вони або робітники в фабриках, або лікарі, адвокати, вчителі або инші професіоналісти, урядники, підприємці то що. Їдять страву, їдять хліб — отже хтось вони не будь — винні дяку Богові.

Вони винні дяку і за хліб, і за страву, в кому того за свое заняття, яке сприздають. Нікто на світі не приходить краєцем, фармером, лікарем, робітником чи підприємцем. Всі приходимо на світ однаково, а коли ми в пізнійшому віці можемо різні звання, різні заняття — се також дари від Бога.

Одним чуємо нераз, як пояснюють безбожники робітникам, що їм нікто не дає нічого, а що одержують, то в праці власних рук. Се правда, що вони руками працюють. Але є люде, що мають руки, а не мають здоровля. тай не працюють. Отже не руки дають нам удержання, а Хтось, що в Його руках і здоровля наше, і життя наше, і руки наші.

Инші кажуть: я адвокат, а я склепар, а я урядник,.. я працюю головою і жиєу з того. Воно правда. Але не всі люде з головами голні працювати на хліб, удержувати себе й рідню. Се що одним головою працює, а инший руками — се-

---

дар від Бога. І за сей дар треба Богові бути вдячним.

Є й такі, що говорять, що вони зерно засіяли, а в зерна виріс жан збіжжа та й все. Кому ім дякувати? Є кому дякувати. Земля, в яку кидаємо зерно, сотворена Богом. Але щоб зерно то принесло користь, треба вогкости Йому. Треба й дощу, й тепла, й вітру, й світла. І погоди. А хто дав дощ, тепло, й вітер, й прогнане темноту ночі? Бог. І дише Бог. Бог — даром дає нам, без нічого заслуг з нашої сторони.

Тож дякуймо Богові за Його ласку велику!

Але богато людей є подібні до виноградарів, що про них говорив Ісус Христос, наш Спаситель, у красній притчі. Вони не то що не є вдячні Богові, а ще хочуть Його знищити.

Хто не признає, що всі плоди землі, що всі дари нашого розуму, що всі овочі нашим рук — не від Бога, він ображує Його. Хто каже, що нема Бога, що все се само від себе, що всім у світі керує людський розум, чи наука, або що се все в природи (хоч що таке природа — він не знає) — він убиває Бога.

Не будьмо подібні до виноградарів в притчі! Будьмо добрими, гідними християнами: дякуймо завсігди Богові за Його ласкаві й обильні дари для нас.

Не кажім, що в світі все є само від-себе. Бо є й такі, що так говорять. Кажуть, що вуглян, що заховане тисячоліттями в глубині землі, повстало з перед потопових лісів. золото й срібло з вулканів, весна повстає, бо минає зима, а земля — се куля, що відокрилася від сонця. Все поясноє собі чоловік на свій лад. Так, як йому вигідно. І забуває, що хтось тим усім ділить. Хтось про нас пильно дбає. Хтось заховав для нас людей і вугілля, і мінерали у нутрі землі; хтось ує верху землі нам зрощує поживу, хтось сотворив для нас землю, щоб ми жили на ній, хтось і сонце сотворив, щоб світило і гріло, хтось і нас сотворив. Так, так. Вугілля в нутрі землі повстало з дерева — а звідки взялося дерево? З насіння. А насіння звідки? Звідки взялось зерно пшениці? Звідки ми взялись на сій землі? Як не захочемо мудрувати, мусимо признати, що все від Бога! Усім дятить Бог!

Дякуймо Богові за всі дари! Дякуймо, — кличе сонце й місяць. Дякуймо Богові — кличе до нас і пшеничка, що на фармі росте, і те яблоко, що на вікні в кравціці. І те хатірка, що в городі цвітається, і все-все кругом нас! Дякуймо Йому, нашому найбільшому Добродієві! Дякуймо Йому!

Приходить осінь. Приходить час, що найбільш виразно промовляє до нас про доброту Бога. Будьмо й ми добрими дітьми Його. Побожною, широю молитвою славім Його рано і в вечір. Рідім у церкву. Станьмо діяльними й побожними членами найбільшої церковної української православної громади. Даймо дар, скромний дарунок, на церкву. Купімо гарний образ, чи книжку, чи св. Євангелію, чи що иншого до церкви.

Заплатімо дієцезальний фонд за сей і минулі роки, коли ми забули.

Але дуже добре буде, коли і на Ювілейний Фонд дамо пінну жертву. Се все робиться на побільшення слави Божої, на доказ нашої вдячности Йому.

Станьмо всі у великий ряд добрих і вдячних дітей нашого Сотворителя. Дякуймо Йому!

о. Є. Г.

Як з Вашою передплатою на сей рік? Постарайтеся, щоб печеплатта за „Вістник" була заплачена наперед.

„ВІСТНИК"
Української часопис для Українців в Канаді
Виходить тричі і 15-го кожного місяця.
Ukrainian Orthodox Publishing Company
Subscription per annum:
In Canada — $1.50 — Europe — $2.00

THE HERALD
Published semi-monthly by the
Ukrainian Orthodox Publishing Company
Subscription per annum:
In Canada — $1.50. — Europe — $2.00.

Адресуйте: —
The HERALD, Box 3090, WINNIPEG, MAN.

ЯК МИ ДИВИМОСЬ НА ГРЕКО-КАТОЛИЦИЗМ.

V.

Деяке з таємниць „Правда".

Майже ціла 29 і 30-та сторона „Правда" присвячена на різні лади перетягано греко-католиків до костела. Сторона 29-та починається заголовком: **„Приналежність вірних руського обряду до латинського"**, а далі під ним читаємо:

— В місці, де живе лиш руські вірняне, які русько-католицького священика, або де дехто руські вірняне есть з причини великого відділення получений в релігійне труднощами, можуть вірн. руського обряду приналежитися цілковито до обряду латинського, з того одним ніяк не сміє вийти обряду. В таких місцях отже можуть вірні руського обряду приймати св. Тайни, вказівуючи свята і пости, слухати Служби Божої і взагалі виконувати всі свої християнські обовязки після латинського обряду.

Дальше є ще увага, що папський Декрет, який є за „приналежністю", не хоче Русинів силувати, але напоминати їх до того треба.

Хитра політика!.. Нема свого — йди до чужого! Замість старатися про свою церкву і священика, йдіть до готового вже костела. Хитро-мудро, тай невеликим коштом.

Або й таке: є церква, але тяжко священикові доїздити... Отже міняйте церкву за костел... Та що буде, коли церковне начальство навинсно зробить так, щоби не було священика, або щоби йому було тяжко доїздити? А де є замір тягнути греко-католиків до костела, там можна легко такі штучні „трудноші" фабрикувати.

Аде-ж начальству вільно, що греко-католик не рад свого обряду покидати, отже треба його потішити, що — і вовк буде ситий і коза ціла. Так треба йому говорити, що хоч він цілковито „приноровиться" до латинського обряду, але з того „ніяк не слідує зміна обрядів". Значить — він обряду не зміняє. Се вірно-дить на таке, як коли-б сказав хтось теревому чоловікові: Йди до корщми, пий кілько зможеш, спи цілий ліс плотом, але не бійся — ти пияком не станеш!... Треба не мати лиця, щоби таке комусь говорити. Або треба мати людей без третьої клепки. Бож всяке, як судне, що хто цілковито „приноровився" (пристав) до обряду латинського, той вже зміняв своє на чуже.

Також увага, що Декрет не хоче греко-католиків змушувати, не є для Українців потіхою. Не хоче змушувати, бо не має до того ніякої сили. Але коли папи, або їх агенти, мали силу, то змушували цілком безцеремонно.

— Причини до сего (себто до того, що Декрет не хоче змушувати) вікомі кождому, хто може відносини латинського і руського обряду в Галичині. Замість се раз походить наші вірні. Для простого народу віра, обряд і народність се нероздільні добра. За зміною обряду слідує у нашого народу все і зміна народности... Та запитаймо видавців „Правди": А як в недостях? Чи там инакше? Аджеж український богатий родини (Острожські, Шептицькі, Дідушицькі і др.) не були простими, одна кож коли зминили обряд (приноровилися), то стали Поляками. Обряд є вели кою частиною народної культури, а хто зміняє свою культуру, той зміняє на родність. Чи він простий, чи непростий. Отже Жид християнином, отже відходить від Жидів. Такий закон життя. І тому балачки, що „змушувати народ до приноровлення до латинського обряду в очах загалу, латинщити нашу Церков і винародовлювати Русинів" — така балачка, се обичлене блюмудство. Бо так воно є не „в очах загалу", але в очах самого факту, хоч би загал такого факту не розумів, або його легковажив.

Страшні братовбійчі війни між Русинами і Поляками і між Русинами унітами і шизматиками... Цікава річ, що для греко-католицького начальства „Русини і Поляки то брати, а через те „братовбійча війна". Тілько не знати, що їх так збратало і коли — чи кількасотдушна паствина, в якій „Русин" був для Поляка робучою худобою; чи те, що Поляки „Русинів" на палі саджали; чи те, що винайшли церкви Жидам; чи те, що виготовляли „Проект на зніщене Русі"...

Шож до „Русинів унітів і шизматиків", то не справа обряду робить їх ворогами (бо обряд в них один!), тілько злочинна некристиянська агітація чужих католицьких церковних політиків, які між український нарід заливають. Агітація ця **вперед тих політиків, які Поляків звуть братами для України!**

унята, а православного України звуть безбіжком, некристом, шизматиком, ворогом... Агітація тих чужих агентів, які й нині кричать: Гей, греко-католику (чи саме: католику), не сходися в православним, бо він твій ворог! Рідного батька відречися, коли він православний... а з Поляком компануй, бо він твій брат...

Отже причиною сворів між Українцями унітами і православними є чужа рука. А спори ті любісько заєднується, коли Українці позбудуться чужих церковних вороводів, які в розмислом роблять між ними неклад.

Закиди против Апостольської Столиці, що вона провадить „Русинів" до злитищення і винародовлення, безпідставні і неслушні... Во, мовляв, і сей Декрет строго забороняє зміняти обряд, або намовляти когось до зміни...

Історія на протиз! віків показує, що Рим всіх латинщив, коли лише вдалося. І не перебирав в способах. Окремо про те говорить не всі лади наша історія. Тай згаданий Декрет ясно покнзує, що його ціль — **латинщити греко-католиків!** Аджеж **„цілковите приноровлення до латинського обряду"**, се ніщо инше, як **латинщення.** А вже балачка, що Декрет стає в оборні чистоти обряду і строго забороняє його зміняти, або намовляти до зміни — то очайдушне перероблювання здорових людей на варіятів. Зрештою послухайсмо, що „Правила" говорять дальше:

— Наш нарід рідко вчащає на латинські богослужение що і з тої причини, що латинський обряд. Рого форма і його взнк для него недозрумілі. Треба отже ним поучати відповідно вказівкою о его християнських обовязках, о сім, що відповідає обряд і народність се річи власні відмінні, та з нотичною повторяти, що часове приноровлення до латинського обряду не потягає ніяк за собою зміни обряду.

Про що говорить наведений уступ, як не затягання греко-католиків до костела? І де тоді та строга заборона Декрету? А те **„повторювання з натиском що часове приноровлення не потягає зміни обряду"** — чи не є се брехня? Чи не є се одурювання загалу? Бо ясне, як день, що коли чоловік до костела піде, поведе туди дітн, стане членом, зжиеся з латинським обрядом, то там вже лишиться. І не доможе ніяке „повторювання з натиском".

Дальше читаємо, що з уваги на календарні труднощі:

— Апостольська Столиця позволила Русинам в цілій Канаді, без огляду на се, чи есть ее руська церков, або священик, чи ні, виконувати дні святочні і пости після звичаю і дисципліни місцевостей, в яких они перебувають.

Знов той самий гачок, що тягне до латинства.. Тут вже навіть в тих сторонах, де е руська церков, або священик, позволено „Русинам" заховувати латинські „дні святочні і пости". „Дисципліна місцевостей", се дисципліна латинська! Бо певно не протестантська. Гарна заборона Декрету! (Дисципліна, се — сума обовязків церковних).

Рідлі дальше:

— Есть дуже пожадливо і вкалькою річею, щоби душпастирі в такі латинські святочні дні відправляли в своїй церкві богослуження...

Отже вновь чорне на білім! Церква має помагати костелови святкувати. Нехай греко-католики через свою церкву приїжають до святкування свят латинських. І се зветься строга заборона Декрету?

Всі наведені досі вирнвки взяті з 29—30 сторін.

Ще кілька вирнвків для доповнення:

— Вірні Русини, навіть і окольних, в котрих є священик руського обряду, можуть у латинського священика, апробованого через місцевого Епископа сповідатися зі своїх гріхів... (Се вже в Декрету, стор. XII).

— Всім вірним котрого будь обряду позволяється, що можуть приймати в небезпечности Тайну Евхаристії в котрім будь обряді... (Там же)

— Зі священиками латинського обряду поділяні наші священики жити в дружних взносинах. (Стор. 4).

Що до послідного, то живуть! Живуть тут, живуть в Галичині. Розумієсь — з польськими! Бо Поляк, то брат. Але не можна жити з українським православним, бо то вороги!...

— Тому, що вітто не може зміняти обряду без дозволення „Конгрегації для Розширення Вери", проте нехай ніхто з наших священиків не важиться принимати вірних латинського обряду до своєї церковної громади. (Стор. 5).

Інтересна постанова! „Русина" треба до костела тягнути, щоби там „приноровлювався". Але нехай „руський" священик не важиться принимати римо-католиків до церкви, бо се очевидно буде вже зміна обряду. Не принимати, хоч би римо-католик навіть самі хотів. Ім ня „приноровлення" не позволяється. Пан не те, що Іван!

— Великий хрест на церкві має бути одноразмений (як в костелі). (Стор. 52).

І ще цікава постанова, щодо вінчання, а то:

— Коли в якійсь околиці не можна мати ради, або Ординарій місця, або священик делегованого через одного з них, перед котрим можна би заключити супруже, і коли такий стан тривае вже місяць, можуть женихи заключити важно і дозволено супруже через формальну заяву шлюбної волі перед двома свідками. (Стор. 5).

Хіба не інтересно?! Хоч український православний священик виконує при вінчанню всі постанови обряду, однакож католицьке начальство не уважае такого вінчання важними. А в католиків вінчання буде важним — і без священика, і без читання Апостола й Евангелія, без Обручення, без кладення вінців, без належних молитов і благословень. **„Формальна шлюбна заява перед двома свідками"**, тай вартніше, ніж в православних заява перед священиком і свідками, найвищше, ніж в православних вінчання з читанням Апостола і Евангелії і всіми молитвами... Тілько-ж така постанова виходить поза межі всякої релігії.

Так назагал стоїть справа з латинщенням греко-католиків. В „Правдах" є ще окремо „Артикули" Декрету і там ще читаємо:

— Перехід з руського обряду на латинський сьвільним Русинам, що правдиво і настало замешкали в краю Канади, не може бути дозволений через нікого, лише через Св. Конгрегацію Розширення Віри для справ Східного Обряду, коли заходять важні і справедливі причини, що їх має пізнати сама Св. Конгрегація, вислухавши Епископа Руско-Канадійського. (Арт. 25).

З наведеного хіба виходить, що Епископ вдавався за дозволом на масовий перехід греко-католиків на латинство і Конгрегація такий дозвіл дала. Право на **„приноровлювання"**, се ніщо инше, як **лазівка на зміну обряду.**

Та розумієсь само собою, що епископ з греко-католиками про те не радився. Вони мають мовчки йти, куди їх поведуть. А колиб підозрівали, що воно щось не тее... то треба їх защитикувати, що **„часове приноровлення не є зміною обряду".**

Подали ми тут важнійші місця з „Правил" і всі вони приводять до таких висновків:

1. „Правида" є пляном для переводу греко-католиків на латинство. Новий „Проект на зніщене Русі".

2. Щоби такий план перевести в діло, треба тримати греко-католиків в найбільшій темноті. Треба, щоби вони не знали, що з ними роблять.

Наведені місця показують, чому „Правила" мали бути тайною книжкою. Вони підручником тої чужої скритої політики, про яку явно не говориться і про яку Українець, в головно греко-католик не повинен довідатнся.

4. Ту скриту політику можуть проводити між Українцями лише чужі. Лише ті, чиїх ціли стоять поза межами українського життя. Українська Православна Церква і її провідники не можуть проводити подібної політики — хоч би навіть хотіли. Во вони стоять обома ногами на грунті свого народу. Його добро — їх добро. Його зло — їх зло. Його справа — їх справа. Вони-ж кість від кости і тіло від тіла свого народу.

А чужі завсігди робили так, як чужі. Чи се була політики церковні, чи инші — різниці не було. Чужий про себе дбає.

КУЛЬТУРНА СВЯТИНЯ ЗЕЛЕНОЇ БУКОВИНИ.

17 червня цього року відсвятковано в Черновцях 50-літній ювілей тамошнього товариства „Український Народній Дім", яке є правдивим культурним огнищем цілої Буковини.

Історія свого товариства настільки цікава, що, гадаю, не зайвим буде ознайомити наших читачів з минулим і сучасним найважнійшої української установи на Буковині.

Організоване українське життя на Буковині розпочалося з 1869 р., коли в Черніцах повстало перше українське товариство „Руска Бесіда". Вже в перших днів свого існування „Руска Бесіда" відчула потребу у власній домівці, але думка про будову власного дому набрала конкретну форму щойно в 1875 р., під час свята з нагоди відкриття Черновецького університету; а саме, на „зборах Русинів", де були присутні й гості з Галичини, було ухвалено заснувати для тої мети спеціяльне товариство. З рамен товариства „Руска Бесіда" повстало нове товариство „Руский Дім Народний" у Черніцах, що доблюся реєстрації статуту лише 22 січня 1884 р., а вже в лютому того-ж року відбувся установчі загальні збори.

Однак лише через три роки Т-во „Народній Дім" обзавелося власною домівкою, а саме, придбало в Черніцах будинок з фліґелем і огородом за 18,000 золотих рінських, але готівкою виплатило лише 807 з. р. 43 крейцарів, а на решту перебрало гіпотечний борг. З 1-го травня 1888 р. розпочинається в „Народнім Домі" всі українські товариства. — їх в той час вже було де-кільки, — а також примістилася там і редакція „Буковини". Для сплати гіпотечного боргу та ріжних політків Товариство мусіло винаймати частину будинку.

Згодом в „Народнім Домі" примістилася нова українська установа — хлопська бурса для учнів німецько-української гімназії в Черніцях, що її відкрито в 1896-7 шкільному році, а через десять років Товариство збудувало спеціяльний дім для бурси.

Даючи приміщення ріжним українським організаціям і установам, „Народній Дім" провадив також культурно-просвітню працю, — відкрив у себе читальню, удоступовав виставн і вечірки, спільно з иншими товариствами організував що-річно свята в память Шевченка, Шашкевича, а потім Осипа Федьковича, славного поета Зеленої Буковини. Завдяки сьому всьому національна свідомість все більше ширилася не лише між інтелігенцією, але й між селянством і міщанством.

Число новнх українських товариств в кождим роком зростало, так що „Народній Дім" не міг їх усіх примістити у себе. І от, на внесення тодішнього професора черновецького університету С. Смаль-Стоцького, вирішено приступити до перебудови „Народнього Дому". З невеличкою готівкою — при затягненні гіпотечного боргу, — вдалося перевести в життя рішення, і вже в 1901 році примістилися в розбудованому „Народньому Домі" всі українські товариства, читальня, бурса, українські друкарня, редакції двох часописів. Отже, „Народній Дім" дійсно був огнищем життя буковинських Українців.

В час світової війни сей вогнищ перестав світити, — будинки „Народнього Дому" підлягли реквізиції для військових потреб. Коли-ж розвалився Австро-Угорська держава, то „Народній Дім" знову став центром українського руху на Буковині. В „Народньому Домі" відбулися історичні збори всенародного віча 3-го листопада 1918 р., які вислухалися за злуку всіх українських земель в одну „самостійну, незалежну державу" та обрали Українську Національну Раду, що 6 листопада 1918 р. видала „Universal" до буковинського народу.

В дальшому настали події, — окупація Буковини румунським військом, проголошення стану облоги, — які умежливили українським товариствам провадити бульш-яку діяльність. Тільки згодом „Народній Дім" почав потроху гуртувати у себе українські товариства, активізувати свою просвітню діяльність і навіть збільшити свої приміщення розбудовою великої салі для театральних виставів.

Дещо з попередніх придбань „Народнього Дому" світова війна і пізніші події зруйнували та покалічили, але все-ж не злямали вони того духа, який вінесли тисячі української молоді з бурси „Народнього Дому" та поносли й несуть його до найтемніших кутків Зеленої Буковини.

І коли не було на шляху розвитку української культури на Буковині тих тяжких перешкод, що їх ставить тепер румунська влада хочаб позбавленням права українського народу на рідну школу, то розуміється, „Народній Дім" у Черніцях міг би похвалитися тепер ще більшими успіхами, ніж яких він досе своєю працею протягом 50-ти років. Але будемо вірити, що культурно-просвітня праця „Народнього Дому" разом з працею инших українських товариств на Буковині переборе всі труднощі й допоможе їм осягнути тої мети, яку ставили собі у свій час визначні українські ділячі, фундатором й працівником Українського Народнього Дому в Черніцях.

Ст. Сіропольо.

Удосконеність — се норма неба. Бажати удосконаленого — се норма людини.

Все щастя людина знаходить тільки в служенні ближнім і, завдяки сьому, вона робиться однаковим з підвалиною життя світу.

Дижон Рескін.

Тільки ті люди, котрі постійно витворюють нешко, бояться впасти в нього.

Люсі Мальорі.

„ВІСТНИК"
Руханий часопис для Українців в Канаді
Виходить 1-го і 15-го місячного місяця.
Видає Українське Православне Видавниче Товариство.
Предплата: В Канаді — $1.50 на рік.
На границю — $2.00 на рік.

THE HERALD
published semimonthly by the
Ukrainian Orthodox Publishing Company
Subscription per annum:
In Canada — $1.50. — Foreign — $2.00.

Адресуйте: — Address:
The HERALD, Box 3084, WINNIPEG, MAN.

ЯК МИ ДИВИМОСЬ НА ГРЕКО-КАТОЛИЦИЗМ.

V.

Дещо з тайних „Правил".

Майже ціла 29 і 30-та сторона „Правил" присвячена на різні лади перетягнуто греко-католиків до костела. Сторона 29-та починається заголовком: **„Приєднування вірних руського обряду до латинського"**, а зараз під ним читаємо:

— В містах, де немає ані руської церкви, ані русько-католицького священика, або де дійсно до руської церкви есть з причини великого відстояння поручений в важними труднощами, можуть вірні руського обряду приноровитися цілковито до обряду латинського, у того самого ніяке слідує зміна обряду. В таких місцях отже можуть вірні руського обряду приймати святійші, заховувати свята і пости, слухати Службу Божої і взагалі виконувати всі свої християнські обовязки після латинського обряду.

Дальше є ще увага, що папський Декрет, який є зі **„приноровленням"**, не хоче Русинів силувати, але напоминати їх до того треба.

Хитра політика!... Нема свого — йди до чужого! Замість старатися про свою церкву і священика, йдіть до готового вже костела. Хитро-мудро, тай невеликим коштом.

Або й таке: є церква, але тяжко священикови доїздити... Отже міняйте церкву за костел... Та що буде, коли церковне начальство навмисно зробить так, щоби не було священика, або щоби йому було тяжко доїздити? А де є замір тягнути греко-католиків до костела, там можна легко такі штучні „труднощі" фабрикувати.

Аде-ж начальству відомо, що грекокатолик не рад свого обряду покидати, отже треба його потішити, що — і ровк буде ситий і кова ціла. Так треба йому говорити, що хоч він цілковито „приноровиться" до латинського обряду, але того „нїщо не слідує зміна обряду". Значить — він обряду не змінить. Се видодить на таке, як коли-б сказав хтось терезому чоловікови: Рідя до корщин, ний, кількох зможеш, сли пяний під плотом, але не бійся — ти пияком не станеш...

Треба не мати ани троха совісти, щоб так говорити. Або треба мати людей без третої клепки. Бож ясне, як сонце, що хто цілковито „приноровився" (пристав) до обряду латинського, той вже змінив своє на чуже.

Також увага, що Декрет не хоче грекокатоликів змушувати, не є для Українців потіхою. Не хоче змушувати, бо не має до того ніякої сили. Але коли папи, або їх агенти, мали силу, то змушували цілком безцеремонно.

— Причини до сего (себто до того, що Декрет не хоче змушувати) відомі кожному, хто зна відносини латинського і руського обряду в Галичині, задяки як раз позволив нашої вірні. Для простого народу віра, обряд і народність, се нероздільні добра. За зміною обряду слідує у нашого народу все і зміна народности. Проте змушувати народ до приноровлення до латинського обряду, се в очах загалу, латинізувати нашу Церков і винародовлювати Русинів. Задяки живлюсть, а навіть страшні боротьбі, які вівли поміж Русинами і Поляками і поміж Русинами унітами і шизматиками; задяки і завжди проти Апостольської Столиці і Унії, що се вони проводять до винародовлення Русинів і до затягнення руської Церкви. Що сі закиди зовсім безпідставні і проте несущі, се видно хоч би і з сего пославого декрету, де Столиця Апостольська стоїть по стороні чистоти нашого обряду, та заборонює строго змінити його, або нанованти когось до зміни обряду.

Цілий наведений устуи, се така мішанина суперечностий, крутень та брехонь, що не богато подібних примірів знайдеш би в якій будь літературі. Колиб в якій будь школі почали на подібний лад думити, то по головнім іспиті студент йшов би просто до дому божевільних. А такий матеріял приготовила католицька „щадчаюча церква" для греко-католиків — для духовних, а через них для вірних. Ту розберім хоч побіжно наведений зміст:

Хто знає відносини латинського і руського обряду в Галичині... Тілько біда, що греко-католикам не позволяється знати. Бо колиб вони про те довідалися, то знали би, як то Поляки (католики!) винаймали церкви Жидам, як звали церкви синагогами, як били „руських" священників, щоби ті в „руськи" свята не правили богослужень... Довідались би, як Поляки переміняли церкви на костели (силою і то греко-католицькі), як забирали церковні маєтки і передавали костелам. Як бігали вулицями за грекокатолицькими священиками і зневажували їх, кричали за ними: „Господи помилуй..." Богато подібних фактів можна знайти, хоч би таки в таких католицьких книжках, як **„Відношення обрядові в Східній Галичині"**, та **„В обороні Почаївської Унії"**. Отже в цілих тих „обрядових відносинах" Поляки-католики стоять в ролі вовків, а „Русини" в ролі овець.

Для простого народу віра, обряд і народність, се нерозлучні добра. За зміною обряду слідує у нашого народу все і зміна народности... Та запитатиб видавців „Правил": А як в дійсности? Чи там инакше? Аджеж українські богаті родини (Острожські, Шептицькі, Дідушицькі і др.) не були простими, одна кож коли змінили обряд (приноровилися), то стали Поляками. Обряд є вели кою частиною народної культури, а хто зміняє свою культуру, той зміняє на родність. Чи він простий, чи непростий. Стає Жид християнином, отже відходить від Жидів. Такий закон життя. І тому балачка, що **„змушувати народ до приноровлення до латинського обряду, се в очах загалу, латинщити нашу Церков і винародовлювати Русинів"** — така балачка, се обчислене баламутво. Бо так воно є се „в очах загалу", але в очах самого правіту, хоч би знівав такого фактуа не розумів, або його легковажив.

Страшні братовбійчі війни між Русинами і Поляками і між Русинами унітами і шизматиками... Цікава річ, що для греко-католицького начальства **„Русини і Поляки то брати, а через те „братовбійча війна"**. Тілько не знати, що їх так збратало і коли — чи кількасотдіцна панщина, в якій „Русин" був для Поляка робучою худобою; чи те, що Поляки „Русинів" на палі саджали; чи те, що винаймали церкви Жидам; чи те, що витолювали „Проект на знищене Русі"...

Шож до „Русинів унітів і шизматиків", то не справа обряду робить їх ворогами (бо обряд в них один!), тілько злочинна нехристіянська агітація чужих католицьких церковних політиків, які між український нарід залізають. Агітація якраз тих політиків, які Поляків звуть братами для України унята, а православного Українця звуть безвірком, нехристом, шизматиком, ворогом... Агітація тих чужих агентів, які й нині кричать: Геть, греко-католику (чи сабе: католику), не сходися з православним, бо він твій ворог! Рідного батька відречися, коли він православний... а з Поляком компануй, бо він твій брат...

Отже прачаною спорів між Українцями унятами і православними є чужа руки. А спори ті любісько закінчаться, коли Українці позбудуться чужих церковних впливів, які в розмисдом робять між ними нелад.

Закони проти Апостольської Столиці, що вона провадить „Русинів" до знищення і винародовлення, безпідставні і неслушні... Бо, мовляв, і сей Декрет строго забороняє змінити обряд, або намовляти когось до зміни...

Історія на протязі віків покаже, що Рим всіх латинщив, кого лише вдалося. І не перебирав в способах. Окремо про те говорить і на всі ками нашої історії. Тай загальний Декрет ясно показує, що його ціль — **латинщити греко-католиків!** Аджеж **„цілковите приноровлення до латинського обряду"**, се нічо инше, як **латинщення**. А вже балачка, що Декрет стоїть в обороні чистоти обряду і строго забороняє його змінити, або намовляти до зміни — то очайдушне переоблуваня здорових людей на варіятіа. Зрештою послухаймо, що „Правила" говорять дальше:

— Наш нарід рідко вчащає на латинські богослужения ще і з тої причини, що латинський обряд, його форма і його язик для него незрозумілі. Треба отже нам поучати відповідно нарід о ст. християнських Вольвах, о сїм, що діє ся, обряд і народність се річи зовсім відрубні, та з пятьком повторяти, що часове приноровлення до латинського обряду не потягне нїяк за собою зміни обряду.

Про що говорить наведений устуи, як не затягання греко-католиків до костела? І де тоді та строга заборона Декрету? А те **„повторювання з пятьком що часове приноровлення не потягне зміни обряду"** — чи не е се брехня? Чи не е се одурювання загалу? Бо ясне, як день, що коли чоловік до костела пійде, поведе туди діти, стане членом, зжиеся з латинським обрядом, то там вже лишиться. І не поможе нїяке „повторювання з пятьком".

Дальше читаемо, що з уваги на календарні труднощі:

— Апостольська Столиця позволяла Русинам в цїй Канаді, без огляду на се, чи есть де руська церков, або священник, чи ні, заховувати дні святочні і пости після звичаю і дисциплїни місцевостий в яких они перебувають.

Знов той самий гачок, що тягне до латинства.. Тут вже навіть в тих строгих, де є руські церков, або священник, позволено „Русинам" заховувати латинські „дні святочні і пости". „Дисциплїна місцевостей", се дисциплїна латинська! Бо певно не протестантська. Гарна заборона Декрету! (Дисциплїна, се — сума обовязків церковних).

Рідь дальше:

— Єсть дуже пожаданою і доказною річю, щоби душпастирі в таких латинські святочні дні відправляли в своїй церкві богослужения...

Отже знов чорне на білім! Церква має помагати костелови святкувати. Нехай греко-католики через свою церкву приваживають до святкования свят латинських. І се зветься строга заборона Декрету?

Всі наведені доси вирвани взяті з 29 —30 сторін.

Ще кілька вирвиків для доповнення:

— Вірні Русини, навіть в околицях, в котрих є священик руського обряду, можуть у латинського священика, впробованого через місцевого Епископа сповідатися зі своїх гріхів... (Се вже з Декрету, стор. XII).

— Всім вірним котрого будь обряду позволяється, що можуть приймати в побожности Тайну Евхаристії в котрій будь обрядї. (Там же).

— Зі священиком латинського обряду позволяється, що можуть приймати в побожности Тайну Евхаристії в котрій будь обрядї. (Там же).

— Зі священиком латинського обряду позволяється, що можуть жити в дружних зносинах. (Стор. 4).

Що до послідного, то жнють! Живуть тут, живуть в Галичині. Розумієсь — з подьскими! Бо Поляк, то брат. Але не можна жити з українськыми православними, бо то вороги!...

— Тому, що нїхто не може змінити обряду без позволення „Конгрегації для Розширення Віри", проте нехай нїхто з наших священників не важиться приймати вірних латинського обряду до своєї церковної громади. (Стор. 5).

Інтересна постанова! „Русина" треба до костела тягнути, щоби там „приноровлювався". Але нехай „руський" священик не важиться приймати римо-католиків до церкви, бо се очевидно буде вже зміна обряду. Не приймати, хоч би римо-католики навіть самі хотїли. Їм на „приноровлення" не позволяється. Пан не те, що Іван!

— Великий хрест на церкві має бути однораменний (як в костелї). (Стор. 52).

Є ще цікава постанова, щодо вінчання, а то:

— Коль в якїсь околиці не можна мати попроха, або Ординарій місця. або священїків деле говного через одного з них, перед котрим можна би взаємочити супруже, і коли такий стан треба вже місяць, можуть женихи заключити важно і дозволено супруже через формальну взаємну шлюбної волї перед двома свідками. (Стор. 6).

Хіба не інтересно?! Хоч український православний священик виконує при вінчанню всі постанови обряду, однакож католицьке начальство не уважає такого вінчання важним. А в католиків вінчання буде важним — і без священика, і без читання Апостола й Євангелія, без Обручення, без кладення вінців, без належних молитов і благословень. **„Формальна шлюбна заява перед дяком свідками"**, тай вартийше, ніж в православних церквах заява перед священиком і свідками, важнійше, ніж в православних вінчання з читанням Апостола і Євангелії і всіми молитвами... Тілько-ж така постанова виходить поза межі всякої релігії!

Так назвгал стоїть справа з латинщенням греко-католиків. В „Правилах" є ще окремо „Артикули" Декрету і там ще читаемо:

— Перехід з руського обряду на латинський священик Руський, що правдиво і чистко вимешкав в краях Канади, не може бути дозволений через нього, лише через Св. Конгрегацию Розширення Віри для справ Східного Обряду, коли заходять великі і справедливі причини, що їх має пізнати сама Св. Конгрегація, висуваючи Епископ Русько-Канадійського. (Арт. 25).

З наведеного хіба виходить, що Епископ вправа за дозволом на масовий перехід греко-католиків на латинство і Конгрегація такий дозвіл дала. Право на **„приноровлення"**, се нїщо инше, як **дозвіл на зміну обряду.**

Та розумієсь само собою, що епископ з греко-католиками про те не радився. Вони мають мовчки йти, куди їх повенуть. А колиб підозрівали, що воно щось не те... то треба їх защитькувати, що „часове приноровление не є зміною обряду".

Подяли ми тут важнїйші місця з „Правил" і всі вони приводять до таких висновків:

1. „Правила" в пляном для переводу греко-католиків на латинство. Новий „Проект на знищене Русі".

2. Щоби такий плян перевести в дїло, треба тримати греко-католиків в найбільшій темноті. Треба, щоби вони не знали, що з ними роблять.

3. Наведені місця показують, чому „Правила" мали бути тайною книжкою. Вона і підручником тої чужої скрито політики, про яку ярко не говорять і про яку Українець, а головно греко-католик не повинен довідатися.

4. Ту скриту політику можуть провадити між Українцями лише чужі. Лише ті, яких цїли стоять поза межами українського життя. Українська Православна Церква і її провідники не можуть провадити подібної політики — хоч би навіть хотїли. Бо вони стоять обома ногами на грунті свого народу. Його добро — їх добро. Його зло — їх зло. Його справа — їх справа. Вони-ж кість від кости і тїло від тїла свого народу.

А чужі завсїди робили так, як чужі. Чи се буде політики церковні, чи инші — рїжниці не було. Чужий про себе дбає.

КУЛЬТУРНА СВЯТИНЯ ЗЕЛЕНОЇ БУКОВИНИ.

17 червня цього року відсвятковано в Чернівцях 50-тнїй ювілей тамошнього товариства „Український Народний Дім" — яке є правдивим культурним огнищем цілої Буковини.

Історія сього товариства настільки цїкава, що, гадаю, не зайвим буде ознайомити наших читачів з минулим і сучасним найповажнїйшої української установи на Буковині.

Організоване українське життя на Буковині розпочнолося в 1869 р., коли в Чернівцях повстало перше українське товариство „Руска Бесїда". Вже в перших днїв свого існування „Руска Бесїда" надумала потішбу у власній домівці, але думка про будову власного дому набрала конкретну форми щойно в 1875 р., під час свята в наголи відкриття Черновецького університету; а саме, на „зборах Русинів", де були присутні й гості з Галичини, було ухвалено заснувати для тої мети спеціальне товариство. З рамення товариства „Руска Бесїда" повстало товариство „Руский Дім Народний" у Чернівцях, що добилося реєстрації статуту лише 22 сїчня 1884 р., а вже в лютому того-ж року відбувався установчі загальні збори.

Однак лише через три роки Т-во „Народній Дім" обзавелося власною домівкою, а саме, придбало в Чернівцях будинок з фїлїгелем і огородом за 18,000 золотих рінських, але готівкою виплатило лише 807 з. р. 43 крейцарів, а на решту перебрало тогочасний борг.-3 1-го травня 1888 р. розташувалися в „Народнім Домі" всї українські товариства. — Їх в той час вже було де-кільки. — а також примістилася там і редакція „Буковини". Для сплати гіпотечного боргу та рінних податків Товариство мусіло винаймати частину будинку.

Згодом в „Народнім Домі" примістилася нова українська установа — злопяча бурса для учнїв німецько-української гімназії в Чернівцях, що її відкрито в 1896-7 шкільному році, а через десять років Товариство збудувало спеціальний дім для бурси.

Дякчи приміщення рінними українськими організаціями і установами, „Народній Дім" провадив також культурно-просвітню працю, — відхнив у себе читальню, улаштовував виставки і вечірки, спільно з инними товариствами організовував що-рінно свята в память Шевченка, Шашкевича, а потім Осипа Федьковича, славного поета Зеленої Буковини. Завдяки сьому всьому національна свідомість все більши ширилася не лише між інтелігенцією, але й між селянством і міщанством.

Число нових українських товариств з кождим роком зростало, так що „Народній Дім" не міг їх усїх примістити у себе. І от, на внесення тодішнього професора черновецького університету С. Смаль-Стоцького, вирішено приступити до перебудови „Народнього Дому". З невеличкою готівкою — при затягненій знов гіпотечнім боргу, — вдалося перевести в житя рішення, і вже в 1901 році примістилася в розбудованому „Народньому Домі" всї українські товариства, читальня, бурса, українські друкарня, редакції двох часописів. Отже, „Народній Дім" дійсно був огнищем життя буковинських Українців.

В час світової війни сей вогник перестав світити, — будинки „Народнього Дому" підпали реквізиції для військових потреб. Коли-ж розпалася Австро-Угорська держава, то „Народній Дім" знову став центром українського руху на Буковині. В „Народньому Домі" відбувся історичні збори всенародного віча 3-го листопаду 1918 р., які висловилися за злуку всіх українських земель в одну „самостійну, незалежну державу" та обрали Українську Національну Раду, що 6 листопада 1918 р. видала „Универсал" до буковинського народу.

В дальшому настали подїї, — окупація Буковини румунським військом, проголошення стану облоги, — які унеможливили українським товариствам провадити будь-яку діяльність. Тілько згодом „Народній Дім" почав потроху гуртувати ві себе українські товариства, активізувати свою просвітню діяльність і навіть збогатити свої приміщення розбудовою великої салі для театральних виставів.

Дещо з попередніх придбань „Народнього Дому" світова війна і пізнїші полїї зруйнували та покалічили, але все-ж не зламали вони того духа, який внесли тисячі української молоді з бурси „Народнього Дому" та повезли й неусть його до найтемнїйших кутків Зеленої Буковини.

І колиб не було на шляху розвитку української культури на Буковині тих тяжких перешкод, що їх ставить тепер румунська влада хочаб позбавленням права українського народу на рідну школу, то розуміється, „Народній Дім" у Чернівцях міг би похвалитися тепер ще більшими успіхами, ніж яких він досяг своєю працею протягом 50-ти років. Але будемо вірити, що культурно-просвітня праця „Народнього Дому" разом з працею инших українських товариств на Буковині переборе всї труднощі й допоможе їм осягнути той мети, яку ставили собі у свій час визначні українські рінчі, фундатори й правівники Українського Народнього Дому в Чернівцях.

Ст. Сіропольо.

Мудрість мистецтва й мудрість науки полягають у безкорисному служенні для добра людства. **Джон Рескін.**

Тільки ті люди, котрі постійно витворюють пекло, бояться власти в нього. **Люсі Мальорі.**

Удосконаленість — се норма неба. Бажати удосконаленого — се норма людини.

Свое щастя людина знаходить тілки в служенні ближнім і, завдяки сьому, вона робиться однакова з цілою лінією життя світу.

ЄВАНГЕЛІЄ НА РІЗДВО ПРЕСВЯТОЇ БОГОРОДИЦІ.

(Луки: X: 38—42; XI: 27-28).

Цього Ісус з Учениками, приїхав до одного села; тут жінка одна, на ім'я Марта, прийняла Його в свій дім.

У неї була сестра, що звалась Марія, котра сіяши у ніг Ісусових, слухала слово Його.

А Марта клопоталась великою послугою і підійшовши, сказала: Господи! чи Тобі-ж байдуже, що сестра моя покинула мене одну услугувати? Скажи їй, нехай мені поможе.

Ісус же, відповіваючи, сказав їй: Марто, Марто! ти турбуєшся та клопочешся про многе.

А одного тільки треба. Марія-ж вибрала благу частину, яка не одніметься від неї.

Сталося-ж, як Він се говорив, одна жінка, підвищи голос із народу, сказала Йому; Блаженна утроба, що Тебе носила, і груди, що Ти ссав.

А Він сказав: отже-ж блаженні ті, що слухають слово Боже і держать його.

ЄВАНГЕЛІЄ НА 17-ту НЕДІЛЮ ПО ЗІСЛАННЮ СВЯТОГО ДУХА.

(Мат. XV: 21—28).

Пійшов Ісус у сторони Тирські й Сидонські.

І ось жінка Хананейська вийшла в тих країв і взивала до Нього, кажучи: змилуйся надо мною, Господи, сину Давидів! дочка моя тяжко біснується.

Він же ні слова..До неї не промовив. І підійшли до Нього ученики Його й благали, кажучи: відпусти її, бо вона кричать за нами в слід.

А Він озвавшись сказав: Мене послано тільки до погибших овець дому Ізраїлевого.

Вона-ж приступила й поклонялась Йому, кажучи: Господи! поможи мені!

Він же, озвавшись, сказав: не по праві булоб взяти хліб у дітей і кинути

Вона-ж сказала: так, Господи, адженк і пси їдять крихти, що падають із стола господарів їх.

Тоді Ісус, озвавшись, сказав їй: о, жінко, велика віра твоя; нехай буде тобі, як ти хочеш, і одужала дочка її в того часу.

ЄВАНГЕЛІЄ НА ВОЗДВИЖЕННЯ ЧЕСНОГО ХРЕСТА.

(Ів.: XIX: 6—11; 13—20; 25—28; 30—35).

Коли побачили Його (Ісуса) первосвященики і слуги, що закричали, кажучи: розпни, розпни Його. Пілат їм каже: возьміть Його ви і розпніть, бо я не знаходжу в Ньому вини.

Відповіли йому Юдеї: ми закон маємо і по закону нашому Йому треба вмерти, бо Сам Себе зробив Сином Бо-

Як же почув се слово Пілат, то ще більше злякавсь,

І знов увійшов у преторію і каже Ісусові: звідкіль Ти? Та Ісус відповіді не дав йому.

Тоді Пілат каже Йому: мені Ти не говориш? Хіба не знаєш, що маю власть розпяти Тебе і маю власть відпустити Тебе?

Відповів Ісус: не мав би Ти ніякої надо Мною власти, колиб не дано було тобі звиш; тим-то, хто видав Мене тобі, більший гріх має.

Тоді Пілат, почувши се слово, вивів Ісуса і сів на судищі, на місці, що звється ліфтостротон, а по єврейськи гавафта.

Була-ж пятниця перед Пасхою, около шестої години. І каже Пілат Юдеям: се Цар ваш!

Вони-ж закричали: возьми, возьми, розпни Його! Каже їм Пілат: Царя вашого розпну? Відповіли первосвященики: не маємо царя, окрім кесаря.

Тоді вже видав Його їм, щоб розпяли Його. Вони ж узяли Ісуса та й пішли.

І несучи хрест Свій, Він вийшов на місце по названию Лобне, а по єврейськи зветься Голгофта.

Там розпяли Його і з Ним инших двох, з одного і другого боку, а по середині Ісуса.

Пілат же написав і напис виставив на хресті. Було-ж написано: Ісус Назорей, цар юдейський.

Сей же напис богато з Юдеїв читали, бо місце, де розпято Ісуса, близько було від города, і написано було по єврейськи, по грецьки і по римськи.

Стояли-ж коло хреста Ісусового Матір Його, і сестра Матері Його Марія Клеопова, і Марія Магдалина.

Ісус же, побачивши Матір і ученика, що стояв тут, якого Він любив, каже до Матері Своєї: Жено! се син Твій

Потім каже ученикові: се Мати твоя. І від того часу ученик той узяв Її до себе.

Після сього Ісус, знаючи, що вже все звершилось, щоби справдилось писання, говорить: жажду.

Коли-ж Ісус прийняв оцту, сказав: звершилось! І схиливши голову, віддав дух.

А як тоді була пятниця, то Юдеї, щоб тіла не зостались на хресті в суботу (бо та субота була великдень), просили Пилата, щоб перебити їм гомілки і зняти їх.

Тоді прийшли воїни і першому перебили гомілки і другому, розпятому з Ним.

Коли-ж підійшовши до Ісуса, побачили, що Він уже вмер, то не перебили Йому гомілок;

Але один із воїнів списом проколов Йому ребра, і зараз витекла кров і вода.

І той, що бачив, засвідчив, і свідчення його правдиве, і він знає, що говорить правду, щоб ви увірували.

ІСТОРІЯ ЦЕРКВИ.

(За Е. Семаком).

(Дальше).

II. Значнійшими ерархами церкви молдавської були:

1. Митрополит Варлаам. Сей визначний архіпастир походив зі славної родини Моцочів і замолоду полюбив чернече життя, вступивши монахом до монастиря Секула. Його щедрі дари і велика ревність для добра церкви і краю підвели його з єромонаха просто на степень митрополита молдавського, дня 20-го вересня 1632. Від тепер і як до уступлення свого в митрополичого престола, що наступило року 1653, стояв неустанно на чолі релігійного, подвижницького і культурного руху свого часу, оздоровивши церкву перед заблуканнями Кальвіна і отвративши о розбещення культури між духовенством і народом. Дізнавшися ближче, що заблуканя Кальвіна вдираються і до Молдави, постарався Варлаам в порозумінню з князем краю, Василіем Лупулом о те, щоби відбувся місцевий собор в Ясах, в котрим через відпоручників взяв участь і цариградський патріярх Партеній. Собор відбувся року 1642 в церкві святих Трох Єрархів в Ясах. Через відпоручників взяв тут участь також Петро Могила, київський архиєпископ, що став безсмертний через уложення катехизму так званого православного віросповідання апостольської і соборної церкви сходу". Собор потвердив се відпрісподіння і засудив в 18 точках кальвінські заблуканя. Бажаючи, щоби нарід мав книгу в своїй мові, уложив митрополит Варлаам декотрі книги, і напечатав їх в типографії, яку сам заложив в Ясах.

За Варлаама створено і школу правничу і вищу богословську в Ясах, в котрих вийшли відтак Кантеміри, Костини і богато других молдавських учених мужів.

Коли устало панування Василія Лупула року 1653, з котрим то разом правив Варлаам для добра і розвою церкви і народньої культури, чувся приневолений сей визначайний архипастир покинути митрополичий престіл і осісти в монастирі Секула, де позістав аж до смерти (1657 р.).

2. Митрополит Доситей є на свій час найвизначнійшим і найвидатнійшим церковним писателем. Його родинне місце як і рік уродження нам не звісні (здасть р. 1614). Так само незнаємо, де образувався; одні думають, що в Польщі, инші що в Ясах і то в монастири Побрать, де р. 1649 находимо його єромонахом. Про Доситея пише літописець Іван Никуяче, що наслідував сего великого архипастиря: „Сей митрополит Доситей не був чоловіком простим; з роду мазкль, дуже ученнй, богато знав мов: по грецьки, латинськи, славинськи і инші. Знав глубоко з книг і був совершенний чернець, і богобоїний і смиренний як ягня; в нашім краю, а тих часах, не було чоловіка як сей". Через основну і глубоку свою учність і через красні свої чередячі свідства вчасно Доситей осягнув єпископство Гушське (до 1658 р.), потім паторуював епархією Романа (від 1659) а наконець став молдавським митрополитом (1671 р.).

З причини скорої переміни князів на молдавськім престолі мусів Доситей богато терпіти. Так по хотинській битві з Турками (10 листопада 1673 р.) був приневолений бігукати Польщею, а повернувши звідтам (1674 р.), увязнив його Дмитрашко Вода в монастирі св. Сави. Тут перебув Доситей до 1676, до чім відано йому знов престіл. По нещасливій війні Поляків з Турками року 1686 і після грабежі ними Молдави і Яс, конець їх Собеский забрав в Яс митрополита Доситея зі всіми рнзами і скарбами митрополії, забрав також мощі св. Івана, що находилися в Сучаві, і відправив їх враз з Доситеем в лядський край, до міста Жовкви. І митрополит Доситей тут помер.

(Дальше буде).

„ДНІПРО"

орган Української Православної Церкви в Західних Державах,
виходить 1 і 15 кожного місяця і коштує на рік $2.00.

Передплату висилати на адресу:
"ДНІПРО"
1851 Germantown Ave., Philadelphia, Pa.

ГАРНЕ ДІЛО.

(Едмонтон, Алта.)

Наша недавна громада збогатилась свого року о одну дуже красну прикрасу до церкви. Ісю є т. зв. Божий Гріб. Що року обходимо Великдень. Що року перед Великоднем в Страстний Тиждень, що трагічніе страсти нашого Спасителя Ісуса Христа. У той тиждень прикрашуємося, відповідно до часу церкву, щоб вона якнайкраще нагадувала те, що кілько дивно-дивно у Єрусалимі і на Голгофті, що мав спасальні наслідки в житю цілого світа, народів і людей.

Гарно виглядає, коли в Велику Пятницю мовкнуть дзвони, а перед церкви ставить „Божий Гріб", як його прикрасить і освятить! Тоді жінка уміє перенестись нас коло правдивого гробу Христового у стусинній Єрусалим, у громаду св. апостолів і учеників Христа... Тоді щира покаянна молитва лине з душі христіянина, що на вколішках тіло молиться у церкві... О се різні переживуті хвилини в житю побожного христіянина!

В нашій церкві до сего року не було такої прикрасн. Правда були плани. Говорилися про те, що треба нам конче на Страстний Тиждень позбути, щоб мати Божий Гріб. А час летіть. Вже прийшов Страстний Тиждень, а нічого не зроблено. Одних знайшовся у нас один добрий і побожний парохіянин п. В. Чоботар, що подбав у остатній хвилі, що ми мали в церкві прекрасний Божий Гріб.

У вівторок Страсного Тижня він покинув свое заняття й поставився о матерінки та виконанию місійтурги гробу. Вечером прийшов до церкви та помалюванню весь матеріял фарбою, що на се призначена, щоб описи макеро міг малювати різними

А другого дня покинув нашого маляра п. Снайчука. Той зладяки своїому хистові й спритности розмалював так красно „Божий Гріб", що хто вітяк був у церкві не міг налобуватися тих живою картиною. В склні містилася гріб, а попід гору проводить дорога... Ген, ген видність Мури-Єрусалиму! І дерева там не нашні, а полудневі... А на горі три хрести видніють... Два розпяті воїни стоять побіч гробу. Стоять мов живі, непорушно.

Гріб ще прикрашено залозними й квітами. Се все творило так красний вид, що всякий любив побути в церкві. Плащениця у гробі, хилидки рівнокольорові, їх бамаванки... се все говорило в той час до душі христіян. Хто був у церкві, мусів відчути важність хвилі. Се все творить церква. Церква, що має побожних членів.

Від тепер на будуче ми маємо приготовану прикрасу на Страстний Тиждень. Велике признання належиться нашому ініціаторові того благородного діла п. Чоботареві, як рівнож нашим парохіянам, що зложили жертви на сю справу.

Для пояснення містяться зимна „Божого Гробу", що був збудований в нашій церкві 1934 року.

На покритє кошіль у вязку з придбанням Божого Гробу зложили:

По 5 дол.: Васнль Чоботар.

По 2 дол.: П. Будник, П. Вознюнський, др. І. Верхомин, В. Челяпа.

По 1 дол.: о. Є. Гринина, Н. Маланчук, А. Сенин, Г. Федець, В. Бобко, Я. Ласнчук, Л. Ликлик, І. Никифорчук, С. Незчас, Т. Стинчишин, Ю. Лазарчук, Павло Мельник, Ри. Яцишевський, Д. Фербей, др. Ф. Гожая, Гр. Сайх, Іван Андрійчук, М. Остапинек, Мнх. Пікоть.

По 75 ст.: П. Васильшин.

По 50ст.: Н. Шпачинський, Ю. Скрипник, В. Марчишин, Д. Івасюк, В. Шкільний, Марія Зайорч, В. Дмитрук, Палагпюк Нак., Елена Мельник, Гр. Михайлишин, Іван Данишевич.

Ще пару долярів бракує на покрнтя кошіль, одник з ладів, що гроші будуть зложені.

Старший брат.

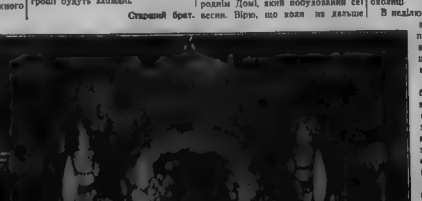

Божий Гріб в Українській Православній Церкві в Едмонтоні.

НОВА ЦЕРКВА.

(Петлюра, Ман.)

Як вже відомо шановним читачам „Вістника" з попередніх донісів, в нашій околиці в 1929 році зорганізовано Українську Православну Громаду. Громаду зорганізував о. Д. Д. Лещишин. Чесніе не було богато, бо се околиця не давно заселена. Між засіли на гостстах і всі були бідні. Вбоїсть відтягали людей від організації раз через те, що організацію потрібно підтримувати гроішми, а другі, що переїзди були переважно такі, що передше не належали до нікої організації. Коли зорганізовано церковну громаду зі сильнійших членів, то вибрано цнитар, на яким тепер наложилися нове побудована маленька церковця. Перше Богослужения відправив в нову побудований парох, о. Запарнінок, зимовою порою. Хотяй нас числом не богато, але ми сповненю свої релігійні обовязки, як тільки можемо. Хотяй вороги нашої церкви нападаються на нас і на нашу церкву та провіщинів, то ми помимо того поступаємо вперед.

Минулого місяця ми обходили наш церковний празник. Було досить повяжне число гостей, бо нарешті, в пізнійше відчяти, який виголосив наш о. парох на тему „Відношення до своєї організації". З відчяту були всі задоволені бо був поучаючий. Таких відчятів нам дайбільше, щоб ми вже раз побачили, як ми мяємо відноситись до своєї церкви, Народних Домів та других організацій

Що ми инші маємо свою церковію, за те належиться велика подяка п. Ф. Мужеловському, котрий був головою церковного уряду. Заряд з минулого року не зажнав ни трудноші, які робили католики зі своїм духовником Пилехом. Зарин сегодняшній продовжує роботу минулого заряду. Гарно прибрали церковцю, зробили гарний порядок на цвинтарі і думають прибудувати церковцю. Богато труду доложнли також п. М. Бантрох, котрому належиться щира подяка.

Тепер ісгре в нас Рідна Школа, котра міститься в Українськім Народнім Домі, який побудований сей весни. Вірю, що коли ни дальше будемо так щиро працювати на полі релігійнім та національнім, то не помимо-нами ся викрнли католицьких духовників, як Пелеха і Колцуна, та їх вірних. Бо не покорої Українцям а такнім провідникам, котрі безчестить українську історію та визначних українських мужів. Як наш народ довго терпів, так може бути ще инде инше таких працівників, які є в Українській Православній Церкві.

Член церковної громади.

НОВИЯ УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНІЙ ДІМ.

(Гілберт Плейнс, Ман.)

При С. Н. Р. лінії, яка іде в Вінніпегу через місточко Даффин до Канори, Саск. є маленьке місточко Гілберт Плейнс. Не богато в українських родин в самім місточку і на фармах, є одна вже назва показує, що більшість тут Англійців. Всіх українських родин в около 25, але не всі одного духа. З того 15 родин належить до Української Грекоправославної Церкви, а прочих 8 є рутенні католики, 3 римо-католики, і „червоний", а три нічим не інтересуються; їх ціли світ не обходить, чи то Україні, чи Україна.

Минулого року зорганізовано Товариство Український Народний Дім, однак коли прийшло до купівлі якоїсь під будову будинка, ручкші в спілці з Полякми хотіли відразу змінити під єпископську корпорацію, а православні бажали на громаду. Католики, набравши більші гроші, зорганізували собі „Українізм інтернаціональ клоб" і до нього були записані Поляки і здасть один Жид „наші чоловіки". Робота в них інша не значіння, мусили тай мучити. Тепер „робота" в них припинилася. Осьони, які були в будиночку „клюба", забрали і посиділи на куску під будинок свого відера. Чекають відтягн на тих 1000 долярів, яких просили п. В. Залорожних а Французька на купівлю будинку.

Звенки бідняти на дуженчку, щоби хтось ім дав, бо не звинен опитатися на славні сини. Приняли жебрати в чужих на свої карман. Просяти а мавть в Жовіз, як се сталось недавно в одній сусідній околиці

В неділю дня 5-го серпня с. р., зі всіх сторін Гілберт Плейнс почали збиратись Українці, щоб з місцевими Українцями відсвяткувати так врочисте народне свято.

Свято почалось Службою Божою, яку відправив наш парох о. П. Запарнінок. Він виголосив зворушливу проповідь на тему дня. По Богослуженню відбулося спільний обід, а по обіді маленька пляночка Дрозділня, отворила свято, відзначилась музикою декламацію і перетягом стежку на спорт. Потім слідували промови гостей і делегатів переважні піснями, які співав хор СУМК з Етнія під дірігентурою п. Дутчинця, і знавців та втішався місцевого СУМК. Українські танки і ручні вправи приготовив п. Гр. Тимуш, котрий перебував сюди з Гілберт Плейнс, приїхавши сюди з заводу для організації молоді в побільших околицях.

Робота церковної громади й Народного Дому піде а нас вперед, коли тільки дальше будемо так працювати, як до тепер. Не вважаючи на труднощі, подавайте охоти один одному, користайте з відчятів, які виголошує наш парох о. Запарнінок як рівні тепер. До тепер відчятів було пять, як що належиться по порядкові щира подяка. Прийдіте і ви, Сумівці, бо на нас лежить великий обовязок вести дальше роботу як церковну так і народню, яку начали ми старші. Будьте щирими, і ідейними та працьовитими, і допоможіть скінати ярмо темноти, яке ще тяжить на наших братіях. Майте віру в краще завтра, в Бог вам допоможе на кождому кроці.

Член Нар. Дому.

АДРЕСА КОНСИСТОРІЇ.

Адреса Консисторії Української Греко-Православної Церкви в Канаді є:

Consistory of the Ukrainian Greek-Orthodox Church of Canada,
479 Andrews St., Winnipeg, Man.

МУЗЕЙ ВИЗВОЛЬНОЇ БОРОТЬБИ УКРАЇНИ В ПРАЗІ.

Вісім років тому в Празі зорганізувався Музей Визвольної Боротьби України. Се установа збереже пам'ять нашої боротьби за державність, яретоже ніз загибелі наші національні реліквії. За вісім літ свого існування Музей зібрав багатий скарб великого історичного значіння. Вони прорічисто свідчать про наші державні змагання й наші права на самостійне життя, вони підказують і кличуть нас у боротьбі за власну хату на землі й служать пам'яті тих, хто в сю боротьбу вклав що мав найдорогшого. Сі матеріали скажуть потомкам про волінням про боротьбу й жертви батьків: навчать їх цінити й поважати тих, хто працював для України й життя свое віддав для її майбутнього: сі пам'ятки вкажуть їм також і на помилки минулого ті остерігають перед повторюванням їх.

Канад'йські Українці! Си наша національна установа ще й досі не вже власної домівки й вістить в кількох найнятих, тісних і вже до краю виповнених помешканнях: вели частину музейних матеріялів доводиться тримати неопалюваними на складах. Для збереження сих матеріялів та для виконання їх виконання потрібні ліпші збереження власної домівки Музею. Визвольної Боротьби — Українського Музею вже полонати. Для довершення розпочатої будови потрібна Ваша канадійські Українці допомога. По неї отсе й звертається до Вас з сею заявою Музей Визвольної Боротьби України.

Канад'йські Українці! З почину емігрантів поселян у Празі Музей Визвольної Боротьби України засобами емігрантів утримувався й повинен існувати подальше, він до знечення всеукраїнської Національної установи. Між нами подібти в про його майбутнє.

Наша визвольна боротьба досі нее закінчена в значній мірі ми емігранти або діти батьків з емігрантів. Почалося се до війни поволеньки в час війни й особливо революції й по останніх літах. На чужині ми попали нещасливі тут тяжкими вони перші знаїй українського нар'яду — на емігрантів вилилася вся злість напа лицького ярма, тут панівного наші упадкові установи, ще політичні партії; на емігрантів вибухували ми свої внески школьництво, тут відбувається внучої зміни: на емігрантів дивилася світова сумні пісні й наше мистецтво: на емігрантів впали ми місіонери українських книг, шкіл, церков: на емігрантів звязки з українцями вже почуття для культурного життя. На емігрантів покладені ми богатьох наших ділянь і будитель'я та ще більше інших „Незбутня" — яким бог не судив того щастя, щоб закінчити життя в своїй хаті й мати домовину в рідній землі... Монументом для них має служити Музей Визвольної Боротьби України Його відбудовання є справою всіх усього українського громадянства, цілої нашої нації. Але в першу чергу се справа Ваша, українські емігранти, бо для Вас є чужою бажучість, бо для Вас призначено долю працювати й боротись не тільки за себе, а й за тих, у кого рудя в найдяких і хто сьогодня не може не тільки будувати, а навіть і жити.

І Ви відзвітеся на сей заклик і — з того останнього, в поті чола зароблено — принесете цеглину до загалу на спільну національну справу. Відбудований з Ваших пожертв Музей Визвольної Боротьби України стане незруйнованою твердинею українців в Західній Европі. Ваша жертвенність зателнть серця всіх Українців, вкаже пошану чужинців і спонить господарів Ваших нападників.

Хайже спільними силами всього українського громадянства постане Український Дім у Празі, як монумент героїзмові боротьби українського народу за свою незалежність!

ЮВІЛЕЙНИЙ ФОНД
УКРАЇНСЬКОЇ ГРЕКО-ПРАВОСЛАВНОЇ ЦЕРКВИ В КАНАДІ
(Подрібний виказ).

ЗАМІТКИ: 1. В поданім виказі містяться жертви, які Консисторія отримала по день 31-го травня, 1934.

2. Декларації в сім списку не включені. Рівнож не включені частинні виказки не кожного денаторій. Вони будуть проголошені тоді, як здані декларації будуть вповні сплачені.

3. В цілях певної контролі, просимо подбати повільно по проміжцях і місцевостях.

4. Кожді, хто завважить у виказі яку похибку щодо імен жертводавців або їх жертв, то проситься його донести про се негайно Консисторії.

АЛЬБЕРТА, САСК.

Колядувати пп. С. Білий, Л. Войчук, В. Ярівонич, Ф. Гавриш.

Возили своїми кіньми пп. І. Костелко, С. Шабата.

По $1.50: С. Шабата, П. Шабата.

По 1 дол.: А. Бойчук, Ф. Гавриш, М. Андрусяк, І. Котелко, Габорь, І. Гавриш, М. Марущак.

По 75ст.: Л. Василенко.

По 50ст.: Зерня, С. Юзик, К. Бабин, П. Баковський, Я. Марушак, пані Жарий, Н. Василь'як, В. Ярівонич.

По 30ст.: Ю. Марущак.

По 25ст.; С. Білий, В. Коваленко.

АРРАН, САСК.

Збірка комітету, в якій входять слідуючі особи: голова — Василь Гриньків, касір — Фанни Пасека, секретар — Василь Стрільчук, Дмитро Гриньків, Василь Савчук, пані А. Боднарук, пані Л. Бровец.

Колядували колядувати. Арсен Пасека (возив своїми кіньми), Фанни Пасека, Василь Гриньків, Іван Рубашевський, Дмитро Римар, Василь Стрільчук.

По 2 дол.: А. Ягольницький.

По 1 дол.: Ф. Пасека, С. Савчук, А. Рубашевський, пані А. Рубашевська, панна О. Рубашевська, Іван Рубашевський Іван Гешіра, В. С. Чорнейко, І. С. Чорнейко, І. Чорнейко (Сітінг, Саск.), Д. Гриньків, В. Гриньків, Іван Савчук, Іван Мелвійк, В. Минкін, пані А. Боднарук, А. Боднарук.

По 50ст.: М. П. Чорнейко, С. Гавриляюк, В. Рубашевський, Ф. Стрільчук, панна М. Минкін.

25ст.: М. Римар.

Доход з вечерки сьйку $8.25

Збірка в. Олекси Жабінського, Вайто, Ман.

По 50ст.: Олекса Жабінський, Василь Федчук.

По 25ст.: Йосиф Яремко, Георгій Косоловський, Андрій Максимчук, Кирпіян Добенчук, Василь Савчук, Іван Нестерук, Василь Нестерук, Іван Іванчук.

По 20ст.: Тимош Самчик.

По 10ст.: Андрій Сохацький, Петро Сес.

АРДАТ, САСК.

А. Лупько 2.00

БОРДЖІС, САСК.

Збірка сшив. Петра Гайдького.

По 1 дол.: Никола Конецький, Тодор Джіман, В. Т. Джіман, Григорій Васіньо, І. Т. Джіман.

По 50ст.: Василь Кобилко, Джан Кітчен (Канора), Михайло Стратійчук (Канора).

По 25ст.: Михайло Гушуляк, Іван Пігітрський.

ВІММЕР, САСК.

Комітети комітету, в склад якого входили слідуючі:

Іван Шмельський — голова, Горнць Кудрик — секретар, Николай Франко — касір, Петро Стрільець, Олекса Пісик, пані Павлина Романюк, пані Гелена Чик.

Жертвували:

Жіноче Тов. ім. Ольги Кобилянської в доход з колядн і в представлення 50.00

Доход з вечері. 31.05

З колядн музикіи 15.42

Від парохій 5.00

Інеги мертвалищів, які вложили жертви підчас вечері

По 5 дол.: І. І. М. Шмельські.

По 3 дол.: Петро Стрілець.

По 2 дол.: Йосиф Бойчук, Гриць Кудрик.

По 1 дол.: Ник. Франко, Гриць Тижук, Мик. Олійа (учитель), Лучка Попович, вінство Ів. Прокько, Мик. Фелак, Ли і К. Франко, Тонко Ксьондзина, Петро Деренюк.

По 75ст.: Іван Франко, Альбін Ксьондзина.

По 50ст.: Онуфрій Мамчур.

По 50ст.: Ів. Хитрук, Мих. Чик, Ална Попович, Мих. Олійа, Ов. Пісни, Мак. Москалюк, Дмитро Бабюк, К. Ксьондзина Георгій Франко.

БЕСТ БЕНД, САСК.

Колектори: Григорій Остапович.

Жертвували:

1 дол.: Іван Кушнірчук Т. Галик.

По 50ст.: В. Москалюк, Г. Остапович.

КОНСИСТОРІЯ УКРАЇНСЬКОЇ ГРЕ- В КАНАДІ.

Нехай кожен видасе свою цеглину в його будівлю!

Жертвуйте всі, хто сильки може! Жертвуйте надсилайте на адресу директора Музею проф. Л. Антоновича:

Prof. D. Antonovytz
Prahs-Vsale, 245., Czechoslovakia.

А також через п. П. І. Лазаровича на таку адресу

P. J. Lazarowich
P. O. Box 456. Edmonton, Alta.

ПОДЯКА.

Українська Грекo-Православна Громада св. Юрія, в Давфин, Ман., щиро дякує всім тим, що причинилися грошево й продуктами на ведення ресторанту, який українська Православна Громада мала через 3 дні, підчас виставн в Давфин, дні 12, 13 і 14 липня с. р. Чистий дохід був призначений на сплату долгу нашої церкви.

Також щиро дякуємо Жіночому Товариству, що так щиро й солідно помагало при згадалім підприємстві!

За заряд Укр. Гр. Прав. Церкви св. Юрія в Давфин,
А. Іванчевський, голова.

ЦЕРКОВНИЙ КАЛЕНДАР НА 1934 РІК.

ВЕРЕСЕНЬ.

16 Н. 16 по З. св. Духа, Антим ск.
17 П. Вавили сп. Антіох.
18 В. Прор. Захарія та Єлисавети
19 С. Чуда Арх. Михайла в Хонех
20 Ч. Мч. Созонта. Іоана арх.
21 П. Різдво Пресятої Богородиці
22 С. Св Богоотців Якима й Анни
23 Н. 17 по З. св. Д. Мч. Минеї.
24 П. Теодори Сеяницяя.
25 В. Віхь. Різдва Б. Матері
26 С. Онтова. ілоиу Воскресіння
27 Ч. Воздвиження Чесн. Хр. Гоєн.
28 П. Вмч. Никити. Порфирія
29 С. Вмч. Евтимії. Вікгора
30 Н. 18- по З. св. Д. Мч. Віри

ЖОВТЕНЬ.

1 П. Евмсній сп. гор., мч. Софії
2 В. Мч. Трохима, Савватія
3 С. Вяч. Остапа, Теоктисти
4 Ч. Відд. Вознес.; пп. Кондратор
5 П Смч Фоки Синоп.
6 С. Зачатія Ів. Предтечі
7 Н. Різдво Теклі, Корнія
8 П Пп Євфросинії, Сергія Рад.
9 В † Іоана Богослова ап. і ев.
10 С. Мч. Калистрата в воїнів
11 Ч † Харитона ісп.
12 П Кирйяка анахор., мч. Дади
13 С Смч Григорія Вірмек.
14 Н. 20 по З. св. Д. Покрое Пр. Б.
15 П. Смч Кирйяка й мч. Юстини

ПОРЯДОК БОГОСЛУЖЕНЬ
о. П. Затеряйнець.

Вересень.

21. Пятниця. Різдво П. Б. — Вечерня.
23 Неділя — Літня.
27 Четвер, Воздв Ч. Хр. — Літня Рожер.
30. Нед. — Гілберт Лайінг.

Жовтень.

7 Неділя. — Шептицкі
14. Неділя. — Рорктон Храм і отправнне новозбудованої церкви. Всіх Українців запрошуємо
Всякі катехізаційні, збірка Юнайлового і відповідального фонду

ПОРЯДОК БОГОСЛУЖЕНЬ
о. Л. Дячинн.

Вересень.

21 Пятниця. Різдво Пресв. Богородиці. — Сентон. (Храм).
Всяночне 9 год. рано в Сетлей Бов'я вільне участь Всяк. пдст Савчук. Всіх довольних прохаяяя запрошуються прибути.
23. Неділя — Мідлетон.
27 Четвер — Возвиження Честного Хреста — Тінкаяс.
30. Неділя — Поплай Парк.

Жовтень.

7. Неділя — Транскона
14 Неділя Покров Пресв Богор — Іст Селкірк, ямоч. Всяночне в 9 годяни
21. Неділя — Тінкаяс
28. Неділя — Поплар Парк

ЦЕРКОВНИЙ УСТАВ НА 1934 РІК.

Вересень.

21. Пятниця. Різдво Пресятої Богородиці: Утр Єван: Луки І.- 39 —49, 56. Літ. Ап Филип. II: 5—11: Луки X: 38—42: XI: 27—28.

23. Неділя 17 по Зісд. св. Духа: Гол. 8. Утр. Єв. 6 (Лук. XXIV: 36—53) Літ. Ап. Кол. VI: 18—18 VII: 1 Мат XV: 21—28.

27. Четвер: Воздвиження Честного Хреста: Утр: Єв. Із. XII: 28—36. Літ. 1. Кор. І: 18—24. Єван. Івана XIX: 6—11: 15—20: 25—28: 30—35.

30. Неділя 18 по Ятсд. св. Духа: Голос І. Утр. Євяя. 7 (Із. XX: 1—10) Літ.: Ап. 2 Кор. IX: 6—11. Євяя. Лук. VI 1—11.

Жовтень.

7. Неділя 19 по Зісшестві св. Духа. Гол 2. Утр. Єв. 8. (Із. XX: 11—18) Літ. Ап. 2 Кор. XI: 39—49 і 56. Єв. Лук VI: 31—36.

14. Нед. 20 по Зісд. св. Духа. Перковя Пресв. Діви Богородиці. Гол 3. Утр. Єв. Лук. І: 39—49 і 56. Літ. Ап. Галат. І. 11—19 і Жид. IX: 1—7. Євяя. Лук. VII: 11—16 та Лук. X: 38—42 і XI: 27—28.

ПРЕСОВИЙ ФОНД „ВІСТНИКА".

Українська Православна Громада в Гонейвуп, Саск. Збірка і приспяка о П. Самця $2 55

НА ФОНД „ЛЮТОМОГА РІДНІЯ ЦЕРКВИ"

при поширюванні портрета Вер. о. Митрополита

Збірки:

о. Скіцкер	$3.00
о. Дячина	2.00
о. Самець	7.36

(в тім Тернопіяь, 3.36, Сматс 4.00)

ПОРЯДОК БОГОСЛУЖЕНЬ
о. В. Апостола.

Вересень.

16. Неділя — Гамбліз, Э. Д. А.
21. Пятниця. Різдво Преся. Богородиці — Сенькіз — Храм.
23. Неділя — Арбакка.
27. Четвер, Воздвиження Честного Хреста. — Калекто.
30. Неділя. — Вайта, Окр. Зізд.

Український Релігійний дво-тижневик в Канаді.

ВІСТНИК
THE HERALD

THE HERALD Box 3094 WINNIPEG, MAN.

РІК XI. WINNIPEG, MAN., OCT. 1st, 1934 ВІННІПЕГ, МАН., 1-го ЖОВТНЯ, 1934. ЧИСЛО (208) 19

ПОЛЯКИ ДАЛІ ПАКУЮТЬ НА КАТОРГУ УКРАЇНЦІВ ЗІ ВСІХ СТОРІН.

Зі Львова повідомляють, що без особливого галасу, але систематично, польська влада вивозить до Берези Картузької Українців зі всіх українських земель, що опинилися під її панування. Вже пенса ні одного повіту Галичини, Волині, Холмщини, Підляшя й Полісся, звідки не було-б на картузький каторзі Українців. Поляки арештують з кождій місцевости активних та свідомих Українців, не стараючись навіть причепити їм латку якогось протидержавного, чи якогось злочину. А арештують і висилають в адміністративному порядку, навіть не пояснюючи причин. Ясно, що Польща сим способом хоче обезкровити та зломити український національно-державницький рух, який не зважаючи на всі репресії, шириться та скріплюється.

ЛЕГЕНДА ПРО СИЛУ ПРОКЛОНУ.

В Гранді застрілився недавно в 33-му році життя потомок старого шляхоцького роду, марків Ватерфорд. Лікарі стверднли, що смерть була припадкова.

Випадок пригадав наново старовинну легенду, що була звязана з сим родом. Легенда каже, що колись давно один з предків Ватерфордів вертав на коні додому і вдарив нагайкою стару жінку, що зайшла йому в дорогу. Жінка прокляла його рід до семого покоління, щоб кождий голова роду вмер насильною смертю.

Історія сеї родини показує, що справді від сімох поколінь всі начальники роду вмирали неприродною смертю. Один з Ватерфордів зломив карк, впавши з коня на полюванню, другий поломив ноги на полюванню і сам застрілився, третій втопився в ріці. Ще один член тої самої родини був убитий в залізничій катастрофі в Техасі, а одного вбив кінь.

ВТОПИВСЯ, РАТУЮЧИ ІНШИХ.

У часі купелі в Пруті в селі Воскресинцях, пов. Коломия, почали тонути три дівчини у віці 7 до 9 літ. На ратунок кинувся 20-літній учень комерційної гімназії, Михайло Балюк, що сидів на березі. Одначе кождець через необережність дістався у крутіж і вирів на дно. Тимчасом дівчатка врятували місцеві парубки. Тіло ученика виловили аж на другий день.

ПРОЦЕС ЗА ОХРЕЩЕНУ ЖИДІВСЬКУ ДИТИНУ.

Перед кількома місяцями знайдено у Вильні в одній канцинці мале немовля, що його-то залишила якась дідна мітір. Дитину віддала поліція до діточого захисту, де її й охрестили. Тимчасом поліція віднайшла батьків згадної дитини і, як виявилося, вони були Жиди (А. І В. Відери).

Батьків поставлено перед суд, який засудив їх обоїх на 3 місяці тюрми. В міжчасі матеріяльний стан Відерів так поправився, що вони звернулися до діточого захисту з проханням, щоби їм віддати дитину. Одначе захист станув на становищі, що дитина в охрещена і тому не може виховуватися в жидівській родині. Супроти відмови батьки звернулися до суду, щоб занявся тією справою та вирішив, до кого має належати дитина. Процес, що має відбутися, викликав у Вильні великє зацікавлення.

НА ПОСВЯЧЕННЯ ХРЕСТА.

Старостве в Мостисках покарало Якима Войтовича, пароха в Дмитровичах, грошевою гривною 300 злотих або 7-денним арештом за те, що він без дозволу старостава посвятив могилу з поставленим на ній хрестом у Дидичах, як теж за те, що йдучи в церковних ризах на чолі, процесії зложеної з около 300 осіб, уладив публічну маніфестацію або похід без дозволу влади.

Суд затвердив ту саму кару, яку наложило на нього старостве.

Те саме старостве засудило сотрудника у Волчицовичах, Льва Савицького, за посвячення хреста на 500 злотих або 24 днів арешту.

СИН СТРІЛЯЄ ДО БАТЬКІВ.

В Орховичах, повіт Мостиський 20-літній Павло Бакай поранив важко підчас сварки батька й мачуху. Було се так: Павло Бакай мав дівчину, з якою хотів одружитися, але батьки не погоджувалися. На тому то й тай приходило дуже часто між батьками й сином до сварок. Підчас одної такої сварки Бакай побіг до стодоли, витягнув крісі стрілив до батька, раявши його важко в груди й у руку, а дотім стрілив до мачухи та зранив її в живіт.

Важко раненних Бакаїв відвезли у грізному стані до львівської лічниці. Сина злочинець утік десь в лісі і його шукає поліція.

ЗГОРІЛО ГОСПОДАРСТВО ОЛЬГИ КОБИЛЯНСЬКОЇ.

Недавно вибух великий огонь у господарстві нашої письменниці, с Ольги Кобилянської в Димці, на Буковині.

Насамперед займилися стодоли із збіжжям, а пізнійше згоріло ціле господарство. Шкода сягає 400 тисяч лєвів, і буде тільки частинно обезпечена.

ТРАГІЧНЕ ЖИДІВСЬКЕ СВЯТО.

В Самборі відбулась жидівська врочистість, очищування гробів. Коло 150 Жидів зібралось на мості над річкою Маннівкою і кидали і жидали окрушки хліба у воду, як велить жидівський звичай.

Старий перегнилий міст не видержав такого тягару і зараз завалився. Тільки частина зібраних вспіла втікти на беріг, а решта впала у воду. На щастя вода наслідком розірвання тами не була велика, бо глибінь не перевищала одного метра.

Архиерейський Візитації

Архиерейські візитації Високопреосвященого Архиепископа Іоанна Теодоровича відбудуться в такім порядку:

7 жовтня — неділя — церква св. Михайла, Віннінег.
14 жовтня — неділя — Собор св. Покрови, Віннінег.
21 жовтня — неділя — Торонто, Онт.
28 жовтня — неділя — Монтреал.

Консисторія Української Грекo-Православної Церкви в Канаді.

Прот. С. В. Савчук, голова.

ВІДВІДИНИ о. С. В. САВЧУКА.

Прот. С. В. Савчук, голова Консисторії Української Грекo-Православної Церкви в Канаді відвідає слідуючі громади:

14 жовтня — Брендон, Ман.
28 жовтня — Давфин, Ман.
4 листопада — Канора, Саск.

Консисторія Української Грекo-Православної Церкви в Канаді.

о. П. САМЕЦЬ,
жертвував на Юв. Фонд $25.00.

ЗАБОРОНА СВЯТА.

Польська влада заборонила ювілейне свято читальні Просвіти в Холоеві, повіт Радехів, з нагоди 35-ліття істнування. Свято було назначено на день 2 вересня.

Таксамо повітовий кружок „Рідної Школи" хотів 1 вересня уладити вечерниці, з яких весь дохід був призначений на удержання приватної народньої школи в Радехові. Одначе на сі вечерниці не дістав дозволу.

ЦЕРКОВНІ ЗІЗДИ

Отсим повідомляється всіх заінтересованих, що Консисторія Української Грекo-Православної Церкви в Канаді скликує окружні церковні зізди як слідує:

Давфин, Ман.: 28 і 29 жовтня с. р.

Канора, Саск.: 4 і 5 листопада с. р.

На зізді в Давфині візьмуть участь гості і делегати від громад в північній Манітобі, а на зізді в Каморі гості і делегати від громад в східнім Саскачевані.

Більші подробиці про зізди будуть подані в слідуючім числі „Вістника".

Дано в Віннінегу, дня 1 жовтня, Р.Б. 1934.

КОНСИСТОРІЯ
УКРАЇНСЬКОЇ ГРЕКО-ПРАВОСЛАВНОЇ ЦЕРКВИ
В КАНАДІ.
Прот. С. В. Савчук, голова.

ОТ З КИМ УКРАЇНЦЯМ ЄДНАТИСЯ!

В „Бюлетені", за січень 1934 р. лише греко-католицький священик Семчук так:

— співпраця наша можливою буде тільки з однородними духово людьми, чистокровними і таксамо-кровними, але у значінні духовім. Бо вдяч пекла нассається моєї чи Вашої крови і з тої ваші! бажав звати себе українською, а навіть вимагає, щоби в даний момент на нас тільки голосували та й вибирали, то протягості тих пакок вам надто завелікі. Хтож не бачить, що тих пакок богато і нассалися нашої крови чимало — типу Коса ч- Гарасевського і тому українськість їх ві-порічну. Наш той, хто однородний з нами духово. З нами боліє і рєлів — з нами жив і в нами желє душу про кращу спільну будучність. З тим плємо — однокровними духово братами і сестрами в Христі.

Так говорить о. Семчук в статті: „Наші напрями!", себто способи і напрями тої роботи, яка перед Українцями греко-католиками завязними в „Бук" стоїть.

Але цілий наведений вирівок, хоч і довгий, нічеб трошки неясний. Розмашиста бесіда, але не перший погляд не знати точно проти кого і за ким той розмах. Так на перший погляд.

Бо хто се ті „однородні духово, чистокровні і таксамокровні, але у значінні духовім". Що се за „чистокровність" тих, з якими треба співпрацювати?

Можна, приміром, догадуватися, що о. Семчук розуміє тут якийсь духовий інтернаціонал. Мовляв — тому, що всі люде мають душу і кров, всі вони духово однородні і таксамокровні. З того дальший висновок, що пр. Українець, Поляк, Москаль, Француз, Італієць, Еспанець, Жид є собі однородними і тому повинні творити одну спілку, колектив і жити, як рідні брати. А властиво Українець повинен в ними всіма брататися.

Що не кажіть — теорія гарна! Колиб вона стала ділом, то тільки жий, той будь людям на землі. Однакож покищо не тее... Помимо того, що пр. Пранк має душу і кров, той ще ще себе католиком, як от Я Українець греко-католик, та відомо, що вся та подібність нічого не варта. Польща погромами нищить українські греко-католицькі села, а свідомих греко-католиків замикає до тюрмів або концентраційних таборів. Таке саме і з Москалем.

Виходить, що о. Семчук мав на гадці якусь иншу однородність і таксамокровність, але яку?...

Зголитися треба з о. Семчуком, що коли пякка нассається нашої крови, то вона ще не є українською і не має права на якісь для себе вимоги, на якусь від нас довіряя... Дуже велика рація! От большевія. Румунія тай Польща висисає кров з українського народу, то хіба через те вони стали нашими приятелями? Хіба вважати їх своїми і мати до них довіря. Хіба Сталін, що заповнив Українцями Соловки, або Рим, що таксамо ломагає Польщі, є нашими братами? Хоч Рим і бере з греко-католиків „петрів гріш".

Бути може, що о. Семчук мав на гадці також „пілє", отже на здогад про них балакає. Мовляв — були ви між нами, хліб наш кушали, воду нашу пили, по українськи говорили (хоч і погиненько), але ви таки не наші, а ми не ваші.

Можна робити ще инший здогад. За малим словом може широка думка скрилатися. Чому би о. Семчук не міг також мати на гадці всяких своїх пякок-рекетирів, що то й з року українського, і по українськи балакають, і за українських спасителів себе обвирають, але рівночасно прислугуються чужим — Царизмі, Римові, Москві, чи ще кому подібному.

А бути може, що закриваючи думку поетичними словами, о. Семчук хоче сказати, що лише Українець Українцеви є природно однородним і таксамокровним. Бож каже він:

— Наш той, хто однородний з нами духово. З нами боліє і рєлів, з нами жив і в нами желє душу єго кращу спільну будучність. З тим плємо...

Тут вже все вияснюється. Про кого можда так говорити, як не про самих Українців? Хто більше для Українця однородний і таксамокровний, як не Українець? Із же вище та сама кров, та сама минувшина, ті самі переживання; вони мають спільних ворогів і вигладають спільної кращої будуччини. В них і Церква одна — бож Церква православна і греко-католицька, то в самій річи одна Церква. В них спільні бажання — позбутися пяюк, понагнити з своїх хат і своєї Церкви ворогів, усунути ті руйнуючі поділи і чвари, які завела між Українцями ворожа їм рука — от що вяже Українців в одну духову однородність і таксамокровність! Хто на світі більший Українцям, ніж вони самі собі?

Ану скажіть! Може Москаль? Може большевик? Може Жид? Може Поляк? Може Італієць? Може Француз?.. Ні! І ще раз ні! Природно лише Українець Українцеви є братом.

Отже так і виходить, що о. Семчук бажає, щоби Українець йшов лише з Українцем, як своїм однородним і таксамокровним в кождої сторонія.

Та не диво, що о. Семчук так думає (хіба-ж можна инакше думати?!). Він же добре знає, що прим. православний Українець не бажав і не може бажати лиха Українцеви греко-католикови. Ані греко-католик не має причини бажати лиха православному. Ціла різниця між ними лише в словах, що — один з них „православний", другий „греко-католик". Се так, як оден брат зветься Іван, а другий Степан. Але-ж вони брати. Їхне родинне добро для них спільне. Кров одна. Батько-мати одні. Їхня родинна історія одна. Церква одна...

А вже приміром не те Москва, ні Польща. Вони для України ані не однородні, ані не таксамокровні. Навіть те, що Українець є православним і Москаль є православним; що греко-католик є католиком і Поляк, Італієць, Француз є католиками — все те в практичнім житті не має нїякого значіння. Як не має значіння те, що Українець ходить на двох ногах, так, як і Поляк, як большевик, як Румун.

Перімо ще Польщу, бо про ню найперше мусить о. Семчуком ходити. Лише одними однісінькими словом („католик") можна було подібна до греко-католика Україна, тай то не цілком. Він „греко-католик", а вона „римо-католична". Вже не однородність. А діла? Польща сотки літ була катом для України. Татарином. І польський гарапник від того не був для України солодшим, що ним висвистувала по українських плецах польська католицька рука.

Не-треба й нагадувати, що о. Семчук знає Історію України. Він знає польські знущання над Українцями. Знає, як Рим завсіди стояв по стороні Польщі. Знає, що католицизм був завсіди лихом для України. А значити все те, о. Семчук не міг однородними і таксамокровними вважати для України ані Поляків, ані взагалі яких будь чужих католиків. Вони і природно і своєю діяльністю для України греко-католика такі чужі, як і для православного.

Лише Українець для України є свій. І тому Українець повинен єднатися лише з Українцем. Сподобалася Українцеви назва „православний", чи „греко-католик" — тримай собі її, але йдь спільно лише один з другим, бо ви рідні брати. Рідіть спільно і, коли треба, ставайте спільно проти чужого і ворожого вам православія (прим. московського або румунського), як і проти чужого і ворожого католицизму (прим. польського, французького, італійського). Бо історія показала на протязі літ, що для України братом може бути лише Українець. А чужий — якими іменами він себе не звав би — братом ніколи не буде.

Глибокий, гарний, тай поучаючий зміст криється в наведених з „Бюлетеню" словах о. Семчука. Поучаючий і для греко-католика і для православного України. В тім його вартість.

Правда, він висловлюється обережно, але дух його бесіди української душі цілком врозумілий. Тай чи може бути дві відповіди, коли запитати Україна, з ким найможливійша для України співпраця? Або хто для України духово однородний і однаковокровний? Або що робити Українцеви в усякими пяками, що до нього налізають? Або хто з Українцем боліє і рялів і лелів про кращу спільну будучність?

Відповідь мусить бути лише одна-таким є і таким записали буде лише Українець для України. Але не буде ані Поляк, ані Француз, ані Німець, ані Румун, ані Бельгієць, ані Москаль, ані Італієць...

Так я розумію зміст наведених слів о. Семчука, коли їх подрібно розібрати і до практичних висновків довести

Побажати ще хіба можна, щоби всі греко-католицькі священики так справу співжиття Українців з Українцями пояснювали, як се виходить з слів о. Семчука, а українська справа за короткий час набрала би поважної сили. Не булоб тоді тих закликів і заохот до Каїнового гріха — до братовбивства, які чуємо нині. Не чулиб ми тоді слів: Не сходися з рідним батьком, з рідним братом.... але: Сходіться, живіте дружно, радом радьте ся, разом поладьте, разом від ворогів оборонітеся... Більше Українцем і не треба би!

Читач „Бюлетеня".

Італійські бібліотеки.

Італійський уряд видає поважні суми на збільшування бібліотек, побіч того, що поодинокі люде також збирають в своїх приватних бібліотеках цінні книжки. Тому Італія може похвалитися найкращими і найдобрійшими бібліотеками.

Величезну бібліотеку має Академія св. Луки в Римі. Є в ній письма зперед 300 літ перед Христом, писані на папірусі. Є письма з 3-ої і 8-го століття по Христі. Є тут перша книжка друкована грецьким письмом; з тих книжок є нині на світі дедво три книжки.

ПРОПАГАНДА ЗБІЖЖАМ.

Часописи з Галичини приносять вісти, що большевики прислали до Галичини три вагони збіжжа для тих селян, що потерпіли від повені. І се робять большевики тоді, коли на Україні самі заводять голоди.

ДОМІНІЯ КАНАДИ

1934 ПОЗИЧКА СПЛАТИ

Міністер фінансів предкладає для публічної підписки

Дво-річні 2% бонди, платні 15 жовтня, 1936
Ціна при виданню: 99.80 і нарастаючий процент, що приносе при довірности 2.57%

Пяти-літні 2½% бонди, платні 15 жовтня, 1939
Ціна при виданню 98.15 і нарастаючий процент, що приносе при довірности 2.59%

Вісім-літні 3% бонди, платні 15 жовтня, 1942
Ціна при виданню 97.80 і нарастаючий процент, що приносе при довірности 3.42%

Пятнацяти-літні 3½% бонди, платні 15 жовтня, 1949
Ціна при виданню: 96.50 і нарастаючий процент, що приносе при довірности 3.81%

Істиніе платня без оплат заложними гріши Канади у Головній Канцлярії Банку Канади, Оттава, або в котрій будь з Його гілузей в Канаді.

Процент платний що пів року, 15 квітня і 15 жовтня, заложними гріши Канади, без оплат, в котрій будь гілузи котрого будь чартерованого банку в Канаді.

Деномінації

Дво-річні бонди, $1,000
Пяти-літні бонди, $500 і $1,000
Вісім-літні бонди, $500 і $1,000
Пятнацяти-літні бонди, $100, $500 і $1,000

Підписка готівкою

Всяка підписка готівкою буде піддягати розподілованню. Слідуючи за оголошенням плянку розподілення, виплата вповні за призначені бонди мусить бути зроблена при дорученню тимчасових цертифікатів, що стануться ся ни, або около 15 жовтня.

Підписка сплатою

Власники 5½% бондів Позички Перемоги, платних 1 листопада, 1934, відірвавши і задержавши купони, платні 1 листопада, можуть предкладати в періоді, коли підписні листи будуть отворені, свої бонди замісць готівки на підписку за наличну вартість бондів одної або більше довірностей нового видання і дістануть свою пайку вповні в негайним дорученням. Вартість при звороті 5½% бондів Позички Перемоги буде слідуюча:

100% їх наличної вартости при підписках на дво-річні 2% бонди і пяти-літні 2½% бонди.

100½% їх наличної вартости при підписках на вісім-літні 3% бонди, коли будуть предложені на, або перед 6 жовтнем, а 100% їх наличної вартости по тім дни.

100½% їх наличної вартости при підписках на пятнацяти-літні 3½% бонди, коли будуть предложені на, або перед 6 жовтнем, а 100% їх наличної вартости по тім дни.

Власники дістануть в готівці різницю між вартістю при звороті своїх Бондів Перемоги і коштом бондів нового видання.

Сума сеї позички є обмежена до $250,000,000

Позичка є авторизована на основі Акту Парляменту Канади і так істина, як і процент заракховується проти Фонду Консолідованих Доходів Канади.

Прибуток в сеї позички має сплатити 222,216,450 за 5½% бонди Домінії Канади, дозрілі 1 листопада, 1934. Решта буде взята зо загальні цілі уряду, включно з виключенем короткоречинових квітів Департаменту Скарбу.

Підписки будуть прийняті і посівки будуть видавати всякі галузи котрого будь чартеровного банку і приязні торгові, від яких можна буде дістати форми апликацій і копії офіціального проспекту з повними подробицями позички. Апликації, зроблені на иншим формах, чим на друкованих Королівським Друкарем, не будуть взяті.

Підписні листи будуть отворені 1 жовтня, 1934, і будуть взяміні на або перед 13 жовтнем, 1934, за попереднім повідомленєм, або без нього, залежно від дискреції Міністра Фінансів.

Департамент Фінансів,
Оттава, 1 жовтня, 1934

„ВІСТНИК"
Релігійний часопис для Українців в Канаді
Виходить 1го і 15-го кожного місяця.
Видає Українське Православне Видавниче Товар.
Передплата в Канаді — $1.50 на рік.
На границю — $2.00 на рік.

THE HERALD
published semimonthly by the
Ukrainian Orthodox Publishing Company
Subscription per annum:
In Canada — $1.50. — Foreign — $2.00.

Адресуйте: — Address:
The HERALD, Box 3034, WINNIPEG, MAN.

ЯК МИ ДИВИМОСЬ НА ГРЕКО-КАТОЛИЦИЗМ.

VI.

Дещо з історії греко-католицької церкви в Канаді.

Коли дивитися на греко-католицьку Церкву в долині, то вона виглядає на дійсну Церкву Українського Народу. І відвідувачі, се-ж Українці, священики Українці. А ті духовні, що деколи не є Українцями, що українськи говорять, що надає їм також український вигляд. Щож до загалу духовництва, то за ним в навіть історія дійсного українського патріотизму, що помов то завершує українство греко-католицької Церкви.

Тільжок все, що доси згадане, належить до низин в великій мірі належать. Навіть єпископи. Вони ж є лише робітниками, яких післяло вище начальство і приказало їм: робіть так, а не инакше! Робіть і не думайте, чи воно добре, чи але.

Коли-ж не греко-католицьку Церкву подивитися згори, від її верхів, то воно цілком не українське! І верховне начальство чуже Українцям. Воно в своїх головних рішеннях з Українцями не радиться, на добро українського народу не оглядається. Рішнучи про Українців воно поступає так, немов ті Українці є кучою глини, яку можна товкти і місити до схочу і виробляти з неї, що лише чужим людям забагнеться.

Щож до патріотизму греко-католицьких священиків, то треба знати, що їх патріотизм йшов завсігди в розрізі з бажаннями вищої власти католицької Церкви. Їх патріотизм був ділом непослуху. Бунтом проти політики вищих католицьких властей. Инакше сказавши — осьсімпло греко-католицький священик був дійсним патріотом свого народу, осьсімпло був меншим католиком. Бо український патріотизм і католицизм, то непримиримі вороги. А що католицьке начальство дозволяло на такий патріотизм, то лише тому, що не мало сили його спинити.

Коли подивимося на греко-католицьку Церкву в Канаді — подивимося згори — то побачимо, що вже в виздом верших емігрантів головне церковне начальство призначило її на загибіль. Що загал греко-католиків про те не знав, то інша справа. Та коли нині розглянемо відомі нам факти, то справа стане цілком ясною. Берімо на увагу такі факти:

Греко-католики, що їхали до Канади в Галичини, се були австрійські горожане. Їх звязки з Австрією і з їх виздом ще не цілком перервалися. Дальше-ж — греко-католики імігранти були частиною галицької греко-католицької Церкви. Та Церква мала в Галичині тисячі священників, мала монехів, епископів, митрополита, той своєї церковні мистки.

Отже питання: чому Австрія не клопоталася з церковної сторони своїми горожанами емігрантами? А головне — горожанами емігрантами? А головне — чому ними клопоталося галицьке церковне начальство, полишаючи їх на Божу волю?

Удержувала Росія свою Місію в Америці, то чому Австрія і греко-католицька Церква не робили подібно? Відомо-ж, що Австрія ще до 1914 р (початок війни) давала про підтержання в Українцях імігрантах австрійських патріотичних настроїв. Так сам епископ Будка в початком війни в своїм зказнику помгадував Українцям Галичанам їх австрійські обовязки — що принесло клопіт самому епископови, так відбилося воно болюче на українськім загалови. Отже чому Австрія занедбала справу греко-католицької Церкви в Канаді? Чому занедбало галицьке церковне начальство? Чи в байдужости? Чи через брак фондів?

Ні одно, ні друге. Державній політиці байдужости приписувати не можна. Щож до фондів — то їх треба було дуже мало, колиб їх взагалі треба. Тут були цілком инші причини.

Австрійський уряд був німецький і тому „Русини" емігранти, як нарід, бу ли йому до якоїсь міри байдужі. Байдужа і релігія тих-же „Русинів" остільки, оскільки не вязалася вона тісно з політичними інтересами Австрії.

Що-ж до українського церковного начальства (митрополит, епископи), то чужа римська політика звязувала йому руки може ще більше, ніж звичайному священникови, що мешкав на селі. Воно мусіло робити так, як Рим хоче, а не як вимагає справа українського народу. Зокремо мусіло робити так (се певне!), як вимагала польська справа, отже — щоби українську силу вищипти, де би вона не була.

Греко-католиків при самім їх виїзді з Галичини призначено на матеріял для чужих. Се видно з того, як з одної сторони свої ними не клопочуться, а з другої, як чужі беруть їх в свої обійми.

Лише греко-католики того не розуміли. Їм здавалося, що „свої" їм раді, бо тож свої, і колись їм поможуть... але покищо... се-ж початки... нехай перше доробляться... Що-ж до опіки чужих, то... се-ж також католики, а коли я тих нахабні, то лихо не буде, коли потрошки від них відмахуватися. А про те, що все могло робитися по наперед зложенім плані, вони не думали.

Та перейдімо ділові в дальніших фактів, що були на протязі кількох десятків літ побуту греко-католиків Українців в Канаді, а справа стане зрозумілою.

До 1898 р. (36 літ назад) греко-католиків Українців в Канаді було ще менше. вже тоді (1898 р.) французький архиепископ Ланжвін іде до Бельгії і запрошує тамошніх Редемптористів — „щоби приїхали до Канади і займалися українськими емігрантами в його дієцезії". Бо не було кому їх обслугувати". (Дивн „Церков Українців в Канаді", Божжик, ст. 114).

Яке велике заінтересовання! Тай коштовне. Видно, що Французи від самого приїзду греко-католиків до Канади зрозуміли, що греко-католиків, се французька римокатолицька власність. Їхні церкви, їхні монастирі, їхні школи мають бляться старання, щоби греко-католиків в Канаді відгородити від українського люду, від їх їхніх братів в рідним краю.

Маючи се на увазі, почали вони трактувати Українців греко-католиків як лю-

кунів. Бо лише подумаймо: вдається Французу до Бельгійців, щоби ті їхали до Канади і ставали провідниками українців. В Галичині є греко-католицька Церква, є епископи, є священики, є монахи, є школи для виховування священників, однакож Ланжвін туди не звертається. Він вдається до Бельгійців римо-католиків. І галицьке церковне начальство про все те мовчить, тай ще підучує Бельгійців та Французів у українській справі. Пожаге! А звичайним греко-католикам і на гадку не приходило, що пова їх лагічна така політика проводиться. Що про них рішають чужі, самих Українців про те не питаючи.

І дістають греко-католики священників. Делярів, Буде, Декан, Тешер, Сабурів, Жан, Боскій, Ру... Видно, що Ланжвін думав: „Відколи Русини стали католиками, від тоді католицька церква так їх прорвінує, що спровадіть їм Пілуасів, чи Готентотів, а вони їх приймуть, Ададжеж ті Русини, се люде без розуму, без почуття власної Гідности..."

Коли нині ті Бельгійці і Французи немов поцецезали з між греко-католиків, то не завдяки католицькому начальству, але завдяки тим Українцям, які безнастанно розкривали очи греко-католицькому заголови на роботу чужих. Так в греко-католиках пробуджувалась думка, повстало невдоволення і чужі — щоби не стратити більше, в меншім попускали.

Щож до Ланжвена, то в посмертних згадках католики оповідали, що він вибав 100,000 (сто тисяч) долярів на роботу між греко-католиками. А галицькі епископи не видали мабуть і десять центів.

Коли стало видно, що Українці Бельгійцям і Французам не дуже довіряють, чуже начальство дало греко-католикам свою Україніа. Але як до того прийшло?

Митр. Шептицький був в Канаді 1910 року. Вертаючи до Галичини заїхав він до папи і там обговорив справу канадійського епископа. А в 1911 р. папа заїхав з Канади Бельгійця Деляроге, книзе з Канади Бельгійця Деляроге, книзе з Канади Бельгійця Деляроге, книзе

ЄВАНГЕЛІЄ НА 18-ту НЕДІЛЮ ПО ЗІСЛАННЮ СВЯТОГО ДУХА.

(Луки; V: 1—11).

Сталось же, коли народ тиснувся до Ісуса, щоб послухати слово Боже, Він стояв коло озера Генисаретського.

І побачив два човни, що стояли край озера, а рибалки, вийшовши з них, прополіскували невід.

Увійшовши в один із човнів, що був Симонів, Він просив його відчалити трохи від берега та сівши, учив народ із човна.

Коли ж перестав учити, то сказав Симонові: відпливи на глибину та закиньте невід свій на улов.

Озвавшись, Симон сказав Йому: Учителю! ми цілу ніч трудились, та не піймали нічого, але по слову Твойому закину невід.

І се зробивши, піймали дуже багато риби, аж невід їх проривався.

І помахали вони товаришам, що були в другім човні, щоби прийшли помогти їм; і прийшли, і наповнили обидва човни так, що вони стали тонути.

Побачивши се, Симон Петр припав до колін Ісусових, кажучи: Іди від мене, Господи, бо я чоловік грішний.

Бо острах взяв його і всіх із ним від улову риби, що вловили:

Теж і Якова та Іоанна, синів Заведеєвих, що, були товаришами Симонові. І сказав Ісус Симонові: не бійся; з сього часу ловити будеш людей.

І витягши човни на берег та покинувши все, вони пійшли за Ним.

ЄВАНГЕЛІЄ НА 19-ту НЕДІЛЮ ПО ЗІСЛАННЮ СВЯТОГО ДУХА.

(Лука VI: 31—36).

Як хочете, щоб вам люде робили, і ви їм робіть.

І коли ви любите тих, хто вас любить, то якої вам дяки? адже-ж і грішники любять тих, хто їх любить.

І коли робите добро тим, хто вам добро робить, якої вам дяки? Адже і грішники те-ж саме роблять.

І коли позичаєте тим, від кого сподіваєтесь назад відібрати, якої вам дяки? адже-ж і грішники позичають грішникам, щоб стільки-ж назад відібрати.

Але ви любіть ворогів ваших, добро робіть і позичайте, нічого не сподіваючись; і буде вам нагорода велика, і будете синами Вишнього; бо Він добрий і до невдячних і злих.

Тим-то будьте милосерні, як і Отець ваш є милосерний.

ЄВАНГЕЛІЄ НА 20-ту НЕДІЛЮ ПО ЗІСЛАННЮ СВЯТОГО ДУХА.

Лука VII: 11—16).

Пійшов Ісус у город, що зветься Наїн; з Ним ішло богато учеників і сила народу.

Коли Він підходив до міської брами, ось винесли вмершого, єдиного сина у своєї матері, а вона була вдова; і богато народу з міста йшло з нею.

Побачивши її, Господь змилосердився над нею і сказав їй: не плач.

І підійшовши, доторкнувсь до мар. Ті, що несли, стали, і Він сказав: молодче! кажу тобі, встань.

І мертвий піднявсь та й став говорити. І віддав його Ісус матері його.

І на всіх напав страх, і славили Бога кажучи: великий пророк настав поміж нас, і Бог зглянув на людей Своїх.

ІСТОРІЯ ЦЕРКВИ.

(За Е. Семакою).

(Дальше).

Але після новійших досліджень, мав митрополит Доситей перебувати вперед в місті Стрию (1686—1691) і звідси перейти враз з мощами св. Івана до Жовкви, де й помер 18 грудня, 1693.

В сих двох містах Доситей не перебував як інтернований вязень, а на свободі, але заборонено було йому вертати до свого краю з мощами святого, без дозволу короля Івана Собєского. Митрополит Доситей переклав і напечатав в типографії, яку вновно заложив в Ясах (отсі книги: Псалтирю в віршах (1673 р.), Акафист (1673), Літургію (1679), Псалтирю славянсько-румунську в прозі (1680), Молитвеник малий (1680), Молитвеник великий (1681—1683), Октоїх (1681—1683), Житія святих (1683), Пареміяник (1683). Після його смерти найдено же в рукописах: Словар славянсько-румунської мови і переклад 12 послань Ігнатія Богоносця і його писем про перемінну істот в тіло і кров Ісуса Христа в святій Тайні Євхаристії.

Сими письмами митрополит Доситей причинився більше як хто инший до знародовлення богослужения молдавської церкви.

3. Найвизначнійшими змежи митрополитів Молдавії, що були до тепер, є Веніямін Костакій. Родився року 1766 в боярської родини і вже в дитинства мав великий нахил до чернечого життя. Науку побирав Веніямин в монастирських школах в Секулі й Путні, відтак в грецькій академії в Ясах, а потім став чернцем в монастирі Нямці.

Задля свого визначного дарования став в 24 році життя епископом Гушським (1792), відтак Романським (1796), а року 1803 наслідником Якова II. Сталого на митрополичім престолі, пастирюючи церкву молдавську аж до року 1842, з чотиролітньою перервою (1808—1812), коли то перебував в монастирі Нямці.

Року 1842, відзначаючи свою старість, що уможливлювала йому вести з потрібною витревалістю боротьбу проти так званого нового духа, що почав загнізджуватися і в Молдаві, відтягнувся він до монастиря Слатіни, де вмер під іменем „черця Веніямина" року 1846, прославлюваний і почитаний всіми, що його знали.

Митрополит Веніямин причинився значно до піднесення молдавської церкви. За його часів піднеслася церковна література дуже високо. Він сам уджив і переклав кілька церковних і богословських книг і заложив в Ясах (1804) перший семинарію після теперішньої систематичні. З його школи вийшли найчевільші мужі, яких мала Молдава за його часів і після него.

4. Учеким архиереем і визначним пастирем був і Мельхиседек Стефанеску, епископ Роману († 1892). Уроджений (1823) з давної румунської священичої родини, посвятився дуже ревно богословській науці, став професором семинарії Соколя в Ясах (1851), перейшов потім як ректор до семинарії Гушської (1856), котру зорганізував, заняв 1861 року посаду міністра віріспові́дання, 1862 р. хиротоновано його на архиерея, відтак став 1864 р. епископом Долищного Дунаю, а 1879 р. епископом Роману — Ціле своє життя присвятив епископ Мельхиседек неустанній дільности в користь піднесення і скріплення церкви, і полишив він овочі своєї труду таком богату літературну спадщину.

Зносини з римо-католицькою і протестантською церквами.

Задля ширення унії, папа Урбан V за згодою князя Лацка основав римо-католицьке єпископство в Серет (1370 р.). Инше єпископство основав папа Бонифатій IX в Бакові (1401 р.). Згадується ще в XV столітю про латинського епископа в Северині, а в XVI столітю про єпископство в Арджеші. Але ці єпископства, до котрих належали тілько завійші чужинці, перестали існувати. Тілько єпископство в Бакові існувало ще по імени до початку сего століття, але епископи мешкали в Польщі (від 1749 р. в Сяноку). До Молдавії, де їх заступав єпископський вікарій з осідком в Ясах, навідувалися вони лиш деськолись, і тоді князі милували їх своєю охороною, потверджуючи їх юрісдикцію. На початку XIX століття папська курія єпископство в Бакові знесла, а на його місце осунувала в Ясах так званий апостольський вікаріят.

В Волощині виконував право юрісдикції над невеличким числом римо-католиків латинський епископ Никололя, що з кінцем попереднього століття осів в краю, вибираючи собі за столицю село Чорліо, коло Букарешту. Року 1861 переніся до Букарешту з титулом „єпископа Букарешту і Никололя". В послідних часах (1883 р.) Рим підніс се єпископство на достойність архиепископства, а Яський вікаріят на епископство, підчинене архиепископові Букарешту.

З другого боку почав і Протестантизм робити пропаганду в румунських князівствах, але без успіху. Узурпатор молдавського престола, Деспот-Вода (1561—1563), і Іван Сас, званий „Еретиком" (1580—1584), задля прихильности до лютеранізму втратили престол і життя. За часів молдавського князя Василя Лупула (1634—1653) і волоського князя Матвея Басараба (1633—1654) підняте через кальвінські письма пропаганду Кальвінізму, але ерархи румунської церкви скликали собор до Яс (1642 р.), де засуджено Кальвінізм як єресь, і тим ставлено всякому пропаганду кальвінізму в Румунії.

(Дальше буде).

Жертви бурі в Японії.

Недавно була в Японії велика буря. В місті Осеці школа вже виносить 300,000,000 ен, себто около 90,000,000 долярів. Буря завалила в Осаки 67 шкіл, де 421 дітей згинуло, а 110 було ранених. Крім того буря знищила 400 инших будинків, між тим 500 фабрик, робітень іт. Коло Отсу буря перевернула особовий поїзд. Всюди шкоди величезні. Вітер дув 90 миль на годину.

„ДНІПРО"

орган Української Православної Церкви в Злучених Державах,

виходить 1 і 15 кождого місяця і коштує на рік $2.00.

Передплату висилати на адресу:

"DNIPRO"

1851 Germantown Ave., Philadelphia, Pa.

НОВА ЦЕРКВА.

(Рорветон, Ман.)

На північний схід від місточка Дайфін, за озером в місточку Рорветон. Замешкують там по більшій части Українці з Галичини й Буковини. Околиця досить бідна, бо ані мочариста і люде занимаються переважно випасом скота. Організації до тепер майже не було, бо не було кому попровадити її як слід. В католицька церква (як називають її серед Українців рутенська), до котрої добазиають ксьондзи в Сифтоку або Дайфіну. Через цілий час їх приїздів не навчили вони богато своїх вірних, хіба ненависти до православних.

Нас є відмінність родини православних, котрих давнійше обслуговували російські місії, але коли відродилась Українська Греко-Православна Церква в Канаді, перестали полізяти російські батюшки до нас. Натомість за почином свідомих українець, приїжджали до нас українські православні священики. Перший був о. Майбо, пізнійше о. Лещишин, та о. Гриценко. Богослужения відбувалося по хатах. Одним сего року явився вікчуть брак церкви. З ини почалась дальша робота. Минулої осени ми вжили устроєно кошикові балі та рівні розіграшки, щоб пристарти грошей.

Зібрано трохи грошей і за старанням п. Н. Гущина, скленаря в місточку, куплено площу під будову церкви святині. Коли весною о. Запарнюк мав Богослужения, обговорено справу з членами церкви щодо будови церкви. Як задумали, так і зробили.

Коли скінчилося сіяння, приступлено до будови. Дня 13-го червня с. р. зібрались на місце будови члени всі своїм парохом і почали роботу, вилляли фундамент, а тиждень пізнійше почалась будова.

Нині церква майже на укінченню з внавору. Як Господь допоможе, то в день храмового свята св. Покрови відбудеться а нашій церкві перше Богослужения. Найбільше труду та праці підмесли панове Н. Гущин, Таванин, і проч. Нехай же Милосердний Господь їх нагородить за їх труд.

Але чи думаєте шановні читачі „Вістника", що ми не маємо перешкод від своїх братів-католиків так, як по других місцевостях? Мушу сказати, що є. Але ми на те не зважаємо. Хотяй кричать, називають нас рікло, ки би могли, то може розбили „інквізиції", але діла в тім, що се нівма краю, а не Еспанії або Рим. Ксьондз Павел, котрий тут доїзжає, має нас за погань, тому що ми не в Римом. Його боліть, що то православні можуть без ласки французів побудувати собі церкву. Він називав нас такими словами, якими йому, як духовному провідникови, навіть не личило. Коли ми Павел хоче знати, як відносяться до православних, хай прочитає собі лист єпуїта Урбана. Ми Українці вже знаємо, куди ви ведете нас, ніта чим ярмо. Нам не подорожі з вами, для України нема спасіння в римській церкві. Спасіння українського народу — в Українській Греко-Православній Церкві, котра дбає про своїх вірних і робить між ними роботу релігійну й національну.

Чити Укр. Пр. Церкви в Рорветон.

НЕ ДАЮТЬ НАМ СПОКОЮ.

(Богдан, Ман.)

Ділакова вже була зломе про нашу околиню.

Кілька літ минуло, як ми побудували українську церкву. За той час ми завзятійше взялись до праці також на волі народньої. Через кілька літ старались ми приборкати грошей, щоби побудувати Народний Дім, котрого докінче потрібно, щоб наша молодь мала де сполитись і не ходила манівцями. Через кілька літ давали забави та представления в школі, призбирали грошей і побудували коло Української Православної Церкви й школи Український Народний Дім. В новім Народнім Домі ми вже відограно пару представлень і устроїли один базар.

Коли ми зачинали будову не мало нажичилася против нас місцевий українській духовник, а ще більше крячного його наслідник. Сей вже не мигнув ні часу ні гора й заївсь проповіди ві сх. Евангелій, скпле всякі наклепи на Українську Православну Церкву та її провідників. Вірю, що сей духовник перевисшив навіть французьких та бельгійських пінів. Бо сідомий сим українського народу ніколи не допуститься того, щоби говорити, що ми Українці не маємо своєї історії — чи часом не в правилах, які видав єп. Будка? Бо всі другі народи як Французи, Англійці та другі згадують про історію України і народ український, а католицький духовник сього не вимовить.

Вірю свято, що чужинці більше знають про Україніщ, як сей духовник, а про те, чи добра Українська Церква, а рідна би, щоби він ще раз прочитав собі спростовання небіщика „Канадійського Українця" та „Канадійського Фармера". Він може кричати та сіяти ненависть до православних Українців, однак то вам нічого не поможе, бо Українці знають, куди ви їх ведете! Бо вони не хлопи, як називаєте їх — вони вже більше читають і то якраз те, що Ви ім заборонюєте, а самі читаєте. Радиму духовнику звернути більше увати на своїх вірних овечок, чим кричати на православних Українців, щоби овечки ваші не ліяли в бодьменньке багно, котре існує при озній грекo-католицькій громаді!

Своїм поведенням ви приносите шкоду для себе і приготовляєте поле для червоних між своїми вірними. Стережіть своїх, щоби вони не лишали нас, а нас лишіть в спокою. Ми горді зі своїх проділників, бо вони ідуть разом з нами. Дорожать нашими письменниками, історією, та працюють для нас і нашої української церкви. Завдяки свідомим о-Українська Православна Церква, Український Народний Дім та Школа.

Се три твердині, котрі ведуть наш український нарід до кращого завтра. Нам з вами не подорозі, бо ви тягнете до Риму, а не до золотоверхого Київа.

Член Нар. Дому.

СВЯТО ПОКРОВИ БОЖОЇ МАТЕРІ.

Українська Православна Церква урочисто відсвяткує різ-річно свято Покрови Божої Матері. В той день співають рано відучні христіяне ее більшу молитву, щоби зложити гарячі молитви перед іконою Божої Матері, в той день відучного христіянин радіє серце, радіє душа, що ділає так вілнього зла. Той день нагадує нам царгородську церкву Божої Матері, апостола Андрія, апостола Стефана, дивне видіннє Божої Матері з омофором в її руках, Почаївську Лавру, чудове заступництво Божої Матері від ворогів, українське кошацтво, Запорожців, українське козацтво, Запорожську Січ, котра мала збудовану церкву в честь Покрови Божої Матері.

Чому православний Українець так дорожить святом Покрови Божої Матері? Чому спішить в той день до храму господнього і віддає себе цілим серцем і душею під омофор Божої Матері? Се робиться і робить свідомість, котру осягнули православні Українці в Рідній Церкві. В Рідній Церкві слуги Христові єдиною правдиве вірно, котре приносить як найкращі плоди для всіх відучних христіян, в Рідній Церкві не чуємо наклепів на Українську Церкву та її провідників. Вірю, що сей духовник перевисшив навіть французьких та бельгійських пінів. Бо сідомий сим українського народу ніколи не допуститься того, щоби говорити, що ми Українці не маємо своєї історії — чи часом не в правилах, які видав єп. Будка? Бо всі другі народи як Французи, Англійці та другі згадують про історію України і народ український, а католицький духовник сього не вимовить.

Ті Українці, які ще не є під покровом Рідної Церкви, повинні підчинитися її як найскорше, бо тільки там знайдуть дійсну правду і душевну опіку.

Отже спішіть під покров Української Православної Церкви, а зможете ліх Покров Божої Матері.

Л. Б.

ЯК РОБОТА ІДЕ.

(Вевака, Ман.)

Сего року наша Українська Православна Громада поступила досить добре на полі церковнім та не лишилась і на полі народнім зі своєю працею.

В нас дається відчути великий брак свого Народного Дому. Тому Товариство, яке існує у нас, устроїло базар і пікнік, щоби придбати трохи грошей, а земовою працею матеріялу на будову Народного Дому. Пікнік, який відбувся дуже гарно, що се перший, а також малі ми промовців і оркестру з Етелберт. На пікніку промовляли пп. Н. Гринорчук, посол до мантобського парляменту, М. Григорович, адвокат з Етелберт, адвокат Вавринюк, Др. Потопський та Кожуля, склепар з Давфін. Околиця Вевака ще такого пікніку не мала від свого істнования. Наша Українська Прав. Громада теперебудувала церкву, де добудовано ще ганок, а також відпрацовано всі пінтури. Також кошік вілька гарних приміщень, а великим смутком для людини ще є великим смутком для людини ще є великим смутком для людини ще є

відспівали кілька дуже гарних пісень.

Тут хочу подякувати Вел. о Савчукові за так гарне набожественство і поучаючі промови, які остануть для нас великою дорогоцінністю. Най Отець Небесний скріпить його сили до дальшої праці на ниві Христової Церкви. Також складаю сердечну подяку бращенській громаді і співакам, що так численно прибули і помогли нам торжественно перевести се свято. Складаю їм також подяку за визначення деяких церковних річей, яких ми ще не були в силі постарати. Ми просили наших братів католиків, щоб нам позичили річей, котрі ми помогли їм постарать, але комітет сказав: „Полякам або Французам то ми позичимо, а вам ні. бо Поляки і Французи те що й ми, а ви недовірки". Ось ну вчуть католиків їх проводирі. О. Филимон, який мав тут Богослужения в неділю, 26 серпня, кричав на цілу горло, що руверські-Українці ще гордо согрішили, що прикучилися до-Української Православної Церкви. А тим, що спізнаються, сухою никазують, не йти на українські православні богослужения, бо то гріх смертельний. Також казав, що папа римський не дозволяє переходити на другу в'ру, бо то гріх, якого ся ценкви не має власти розгрішити. Який хитрий. Чому він не сказав, що в послідних роках греко-католики йдуть сотками у римську кошару безмалих переписок і гріху за те папи їм не приписує. Боятся католики! Не лякайтеся о. Филимон і Вому подібних, а йдіть за голосом совісті і сильо вертайте на лоно Різної Церкви, котрої основателем і головою та учителем а сам Ісус Христос. 4-ті трактіни батька нашого, за котру лилося потоками українська кров. Сотки років наш нарід хоронив православну Христову Церкву і гордо голосно кричав: проч з мачухою Римом! І облудними учителями. Нічого такій пачці, бо коли вже заг у блуд. Лучіться з вашими братами по крові під покров Різної Церкви яка єдина поможе освободити канарід з під чужого душевного поневолення.

П. Лущак

ВИСТУП ХОРУ УКРАЇНСЬКОЇ ПРАВОСЛАВНОЇ ЦЕРКВИ В ТОРОНТО, ОНТЕРІО.

В суботу 18 серпня хор при українській православній церкві співав через радіо-станцію СКТВ в Порт Долуз, Онт. Се вже другий раз з ряду виступав сей хор в Лейсайд Парку в Долуз. Перший раз в неділю 22 липня. Крім хору 18 серпня виступали також українські танцюристи під проводом п. В. Мешуха. Дорослі танцюристи в рамени Православної Громади і діти з Товариства Просвіти. Виступи вдалися добре і на руки председника громади вдв. Гуменюка, прибула подяка від заряду парку в Порт Долуз. Співам і танцям приглядалися та слухали поверх трох тисяч людей. Чужинці були захоплені і нагородою співаків та танцюристам були громові оплески.

Щоби не завестися в вадах Українців, котрі будуть хотіли послухати хору, про се вперед не писалось, бо не було означено вперед точної години. Репертуар хору такий:

ЮВІЛЕЙНИЙ ФОНД
УКРАЇНСЬКОЇ ГРЕКО-ПРАВОСЛАВНОЇ ЦЕРКВИ В КАНАДІ
(Подрібний виказ).

ЗАМІТКИ: 1. В поминки виказі містяться мертві, які Консисторія отримала по день 31-го травня. 1934.

2. Деклярації в сім списку не включені. Рішок не включені чистої записи на цього деклярації. Вони будуть проголошені тоді, як дана деклярація буде вповні сплачена.

3. В цілях ленної контролі, кожна подається посібучно за провінціями і місцевостях.

4. Кожий хто належить у склад яку небудь цілої ленні мертвих-членів або їх жінок, то проситься його довести про се якнайбільш Консисторії.

АНТУНА, САСК.
Жіноче Товариство ім. Святої Ольги при Укр. Прав. Церкві в Антуні, Саск. 15.00

БОРДЕН, САСК.
Збірка о. Е. Ушиц.
Дохід з коляди 5.00
Збірка в церкві коло Біжиць 3.75

БРУКСЕНД, САСК.
Жіноче Товариство ім. Ольги Бесарабової при Укр. Нар. Домі ім. Тараса Шевченка 5.00

БЕЗЬКЕ ЕНД, САСК.
Товариство ім. Юр'я Федьковича при Українськім Народнім Домі (збірка переведена на Свят Т. Шевченка) 5.15

БРЮКСЕЛ, САСК.
Союз Української Молоді, сотник 44 ім. Івана Богуна (дохід з чаєвого вечерка) 10.00

ВИШАРТ, САСК.
Збірка Григорія Шевчука.
Укр. Прав. Церква св. Михаїла 5.00
Григор Я Шевчук 2.00
Теодор Сеньків 1.00
Данило Гусак .35

ВИНЯРД, САСК.
Збірка Григорія Шевчука.
По 1 дол.: Дмитро Дверничук, Ів Попович.
ВРОКСТОН, САСК.
По 1 дол.: Дмитро Ганюкович, Григор Галай.

ВИТКІЧ, САСК. (Місто.)
Збірка о. Е. Ушиц.
По 2 дол.: Дубінич Андрій.
По 1 дол.: Лущак Іван, Д. Г. Лущащук учитель, пані А. Д. Лущащук учителька.
Чухайло Іванчук .75
Петро Прокопик .50

ВИТКІЧ, САСК. (волощко)
Збірка о. Е. Ушиц.
По 1 дол.: Никифорук Семен, Катеринич Василь, Товарик Іван учитель, Катеринич Анна учителька, Товарик Матій, Рибко Михайло, Підверебенний Василь, Мучульський Теодор, Підверебенний У Стефан, Никифорук Андрій, Заболотний Олексій, Кашафорук Дмитро, Лущак Василь.
По 25ц.: Мучульська Руда.

ГАЕС, САСК.
Збірка Василини Куркольської і Софії Прокіпчук
З церковної каси 3.00
Микола Курковський і пані Вас Курковська 1.50
По 1 дол.: Василь Таїщук, пані Р Таїщук, Іван Мошуга, Іван Черемхоза, Дмитро Данилюк,
По 50ц.: Андрій Корольов, Онуфрій Ручинець, пані Михайлина Рудачик. Томко Рудачик пані Софія Проніпчук, Григорій Проніпчук, Т. Сачук.
30ц: Дмитро Корольов.
20ц.: Яків Рудачик.

СПРАВКА:
В числах 15, 16 і 17 „Вістника" в виказі зі збірок п. П. Бутеня та збірки пп. Слозарів і Сидовика зайшли похибки в іменях жертвователів, а імснно — замість пані Вікторії Новосад має бути панна Віктор'я Новосад, а замість Івана Мамоти й Марії Мамоти, що на отсім місці справляється.

КОНСИСТОРІЯ УКРАЇНСЬКОЇ ГРЕКО-ПРАВОСЛАВНОЇ ЦЕРКВИ В КАНАДІ.

А в середу рознесе, Сій горе-горе калиной, Віях не жениншись. Ми що Херувимів, Сій на горі криниченька, Ой на горі калиноньки, Іхав козак за Дунай. Через балку летить галя, Заволів Шевченка „Як умру"..., Отче наш. Орле мужик край дороги, Англійський гимн.

Хорові і танцюристам буде дана безплатна подорож кораблем в Торонто і назад.

На сьому місці заряд Православної Громади щиро дякує співакам, дітям а Просвіті та їх родичам як також п. Мошуком, що вони всі причинилися до розголошення українського імени серед чужинців.

Л.

АРХИЄРЕЙСЬКА ВІЗИТАЦІЯ

З УПРАВИ У. Г. П. Ц. СВ. МИХАЇЛА ПРИ ВУЛ. ДІЗРАЕЛІ подається до відома, що съогорічна Візитація Преосв. Архиепископа ІОАННА відбудеться

В НЕДІЛЮ, ДНЯ 7-го ЖОВТНЯ, 1934 р.

Порядок Святя:

Рано в 10-ій год. святочне привитання Владики. — В 10.30 год. Архиерейська Служба Божа, асист. о. П. Маковський і о. П. Галицький. По Службі Божій „Обзір-Церкви", в опісля спільний обід — гостина в салі пів церкві св. Михаїла.

Вечером в 8-ій годині точно „Духовний Концерт" в честь Високопреосвященого Гостя.

Всіх членів і прихожан, як і всіх щирих Українців проситься зволичати своєю присутністю наш сей урочистий день.

Зарад Церкви св. Михаїла.

ЦЕРКОВНИЙ КАЛЕНДАР НА 1934 РІК.

ЖОВТЕНЬ.

1 П Євмеція еп. горт., мч. Софії
2 В. Мч. Трохима, Саватія
3 П. Мч. Остапа, Теопемсті
4 Ч. Віза. Возд.; ап. Кондрата
5 П. Сяч. Фоми Синод.
6 С. Зачатія Ів Предтечі
7 Н. Різдол. Текли, Корнія
8 П. Пр. Єфросиній, Сергія Рад
9 В. † Івана Богослова ап. і ев.
10 С. Мч. Калістрата й воїнів
11 Ч † Харитона спов.
12 П. Кирияка єдиков., мч. Дади
13 С. Сяч. Григорія Вірмен.
14 Н. 20 по З. сл. Д. Покров Пр. Б.
15 П. Сяч. Кипріяна й мч. Юстини
16 В. Сяч. Лонгіна воїна.
17 С. Сяч. Іроотея еп. атен.
18 Ч. Мч. Харитини, матр. Петра
19 П. † Ап Томи
20 С. Мч Сергія й Вакха
21 Н. 21 по З. сл. Д. По. Палестії
22 П. † Ап. Якова Алф.
23 В. Свято-відр. укр ієрархії
24 С. Ап. Пилипа, Теофана еп.
25 Ч. Мч Прова, Тадея
26 П Мч. Карпа й Папили
27 С. Мч. Назарія, Гервасія
28 Н 22 по З. сл. Д. Пр. Євтихія
29 П Мч. Лонгина сотника
30 В Попр. Ост Андрія Конт.
31 С. † Ап ев. Луки; мч Марини

УВАГА!
Гринвіком, Ст. Катеринів, Торонті, Ватерфорд, Простон, Оттава, Торонто, Оттава.
В неділю 21 жовтня 1934 р. зявиться ко Української Православної Церкви св. Володимира в Торонто. Онт., від Конвокон Ст., Високопреосвященний Архиепископ Іоанн Теодорович.
Порядок Богослужения такий:
Рання відправа о 8.30 год. рано.
Архиерейська Служба Божа при асисті місцеві священиків у год. 10.15.
По Службі Божій служба Божа панахида і братський обід для всіх. Обід буде в окремій салі. Тож обідні купони приобретати Високопреосвященного о. Владіка і другі гості. Вечором буде дивий концерт в церковній салі.
Всіх Українців з Торонта і околиці запрошуємо на се радісне свято Успенія Православної Громади в Торонто.

ПОРЯДОК БОГОСЛУЖЕНЬ
о. П. Запарнюка.
Жовтень.
7. Неділя — Шотландія
14. Неділя. — Рокстон Храм і освячення новозбудованої церкви. Всіх Українців запрошуємо.
Всюди катехизація, збірка Юнацького і дитячого фонду.
21. Неділя — Лавінія
Листопад.
4. Неділя * Робін
8. Четвер. Понтрія — Сафтон
11. Неділя — Лавінія
18. Неділя — Ватрак
21. Середа. Арх Михаїла — Вемлок, хрещ.
25. Неділя — Пайн Ривер.

ЦЕРКОВНИЙ УСТАВ НА 1934 РІК.

Жовтень.
7. Неділя 18 по Зісланню св. Духа. Гол 2. Утр. Єв 8 (Іл. XX: 17—18). Літ. Ап.: 2 Кол. XI: 1—6. Лук. 31—36.
14. Нед. 20 по Зісл. св. Духа. Покрови Преєв. Діви Богородиці. Гол. 3. Утр. Єв. Лук. І: 39—49 і 56. Літ. Ап. Галат. І: 11—19 і Жид. IX: 1—7; Євав. Лук. VII: 11—16 та Лук. X: 38—42 і XI: 27—28.
21 Неділя 21 по Зісл. св. Духа: Гол 4. Утр. Євав. 10 (Іл. XXI: 1—14). Літ. Ап.: Галат II.:10—20. Євав. Лук. VIII: 5—15.
28 Неділя 22 по Зісл. св. Духа: Голос 5. Утр.: II Євав XXI: 15—25. Літ. Ап. Галат VI: 11—18. Євав. Лук: XVI: 19—31.

Український Релігійний дво-тижневик в Канаді.

ВІСТНИК
THE HERALD

THE HERALD Box 3684 WINNIPEG, MAN.

РІК XI. WINNIPEG, MAN., OCT. 15th, 1934 ВІННІПЕГ, МАН., 15-го ЖОВТ[НЯ] 34. ЧИСЛО (209) 20

ЮВІЛЕЙНИЙ ФОНД
УКРАЇНСЬКОЇ ГРЕКО-ПРАВОСЛАВНОЇ ЦЕРКВИ В КАНАДІ.

І. ВІДНОВА ДІЄЦЕЗІЯЛЬНОГО ДОМУ НА УКІНЧЕННЮ.

Віднова дієцезіяльного дому є вже на укінченню і робляться заходи, щоби урядове отворення відбулося в початком листопада.

Направа дому відбувається за готівку, отже проситься ласкаво священників, громад та поодиноких членів Церкви, які ще не зложили своєї жертви на Ювілейний Фонд, щоби зробили се якнайскорше. Рівнож проситься жертводавців, які ще не виповнили своєї деклярації, – чи то грішми, чи збіжжям — щоби старалися прислати свою жертву в якнайкоротшім часі.

П. ВИКАЗ ДАЛЬШОЇ ЗБІРКИ.

Свящ. Л. Дячина, Тиндал, Ман.	25.00
Петро Мелешак, Фосстон, Саск	25.00
Панство Петро й Маланія Олійник, Шелвик, Ман.	25.00
Гр. Василів, питомець Семинарія, Вінніпег, Ман.	25.00
В. С. Комбуз, Кадворт, Саск.	25.00
Панство Іван і Геня Кропивницькі, Шіго, Саск.	25.00
Збірка церковної громади в Торонто, Онт.	33.37
Збірка п Гр Василіва	25.00
Збірка о. А. Берника	20.00
Панство В. Малюта, Шортдейл, Ман.	10.00

КОНСИСТОРІЯ УКРАЇНСЬКОЇ ГРЕКО-ПРАВОСЛАВНОЇ ЦЕРКВИ В КАНАДІ.

Прот. С. В. Савчук, голова. Свящ. Д. Ф. Стратійчук, секр.
Прот. В. Кудрик, вист. гов. Мир. Стечишин, вист. секр.
Вис. Богослс, касіер.

Гроші й листи висилати на адресу:

CONSISTORY OF THE UKRAINIAN GREEK-ORTHODOX CHURCH OF CANADA.
479 Andrews Street. Winnipeg, Man.

ЦЕРКОВНІ ЗЇЗДИ

Отсим повідомляється всіх заінтересованих, що Консисторія Української Грекo-Православної Церкви в Канаді скликує окружні церковні зїзди як слідує:

Давфин, Ман.: 28 і 29 жовтня с. р.

Канора, Саск.: 4 і 5 листопада с. р.

На зїзді в Давфині візьмуть участь гості і делегати від громад в північній Манітобі, а на зїзді в Канорі гості і делегати від громад в східнім Саскачевані.

Кожда громада повинна вислати на зїзд трох делегатів. В разі невибору окремих делегатів, громаду можуть заступати три члени її уряду.

Перший день зїзду почнеться Соборною Службою Божою в місцевій церкві. Наради Зїзду почнуться першого дня полудня в місцевім Народнім Домі.

Дано в Вінніпегу, дня 1 жовтня, Р.Б. 1934.

КОНСИСТОРІЯ УКРАЇНСЬКОЇ ГРЕКО-ПРАВОСЛАВНОЇ ЦЕРКВИ В КАНАДІ.
Прот. С. В. Савчук, голова.

ДАРУНОК ВІД СТАЛІНА.

Болгарський комуніст Дімітров оженився з Московською Катею Жуковою. Воня має 19 літ, він 51. Сталін з цієї нагоди подарував йому літню віллю, яка належала колись до сестрінка Миколи II. Від часів Миколи II небогато змінилося; дворські прислужники дістають дарунки від самодержавця.

ЗАСУДИЛИ.

В Бережанах відбулася розправа проти відомого пароха Товрова о. Петрицького, за обвинувачення поліцая, що той вкрав йому підчас ревізії і золотого. Свящ. Петрицького присудили на рік вязниці, а чого половину дарували йому на основі амнестії. Підсудний зголосив касацію.

о Л. ДЯЧИНА
Тиндал, Ман — жертвував на Ювілейний Фонд $25.00.

П-СТВО ЛЕНЬКА
Канора, Саск. — жертвували на Ювілейний Фонд $25.00.

ПОДАТОК НА ЗАМІЖНІХ БЕЗДІТНИХ ЖІНОК.

На останній конференції югославянських лікарів у Белградї д-р Зелінґ з Білгороду зголосив проект, щоби оподаткувати ті замужні жінки, які очинають материнства. Податок буде вищий, коли жаденого положення замужньої жінки буде краще. Дохід з цього податку буде призначений на допомогу для родин з численними потомками. Проект д-ра Зелінґа приняли лікарі одноголосно і рішили його зголосити в парляменті.

НОБОЖНА КАНДИДАТКА НА МОНАХИНЮ.

До монастиря Норбертинок, у місцевости Імбрамовіне (повіт Ольчуш, Польща) зголосилася якась незнана жінка і просила, щоби її прийняли в монаший чин. Коли її відмовлено, вона з нїмсти підпалила стодолу, власність Норбертинок, яка згоріла враз зі збіжжам. Поліція арештувала ту дивну монахиню і замісць у монастирі, замкнула її у вязниці.

НЕДОЛЯ ОДИНОКОЇ УКРАЇНСЬКОЇ ШКОЛИ НА ПОЛІССІ.

На Полісси є лиш одна українська приватна школа ім. О. Стороженка в Бересті. В ній учаться діти місцевих міщан і селян з околиць рідною мовою, що з огляду на пануючої на Полісси відносини має для нас особливе значіння. В минулої по звільненні кількалітнього управителя школи п. П. Артемюка управительков бу ла п Горбачева, яка свої обов язки під усіми оглядами виконувала дуже добре. Та полїські Українки делегували її на Український Жіночий Конгрес, що відбувся в Станиславові. Про виступ її подавала наша преса. Тепер-же шкільна влада п. Горбачеві на становище управительки берестейської школи на сей шк. рік не затвердила. В наслідок того, хоч було вписалось 40 учнїв школа нечинна. Берестейська „Просвіта" старається про затвердження нашої вчительської сили, щоб не полу таки урухомити.

ЩОСЬ ТАК, ЯК У РУМУНІЇ.

Недавно писали ми про те, як то в Румунії ученики й студенти бавилися в бандитів і рабували подорожних. Недавно трапився такий випадок у Самборі. На інкасента Аксмана, який мав при собі більшу кількість грошей, напали якісь молоді люде. Один з них дав його палкою по голові, другий тягнув його за браму на обійсти, і там оба домагалися від нього видачі грошей. На крик нападеного збіглися люди і напастники втікли. Поліційне слідство виказало, що напастниками були Войцех Лясонич гімназист по матурі і ученик народної школи Мечислав Шульц. Їх спільником був ще Станислав Жак, ученик 8 гімназіяльної класи. Всіх їх арештовано і посаджено в тюрму.

Архиєрейські Візитації

Архиєрейські візитації Високопреосвященого Архиепископа Іоанна Теодоровича відбудуться в такім порядку:

21 жовтня — неділя — Торонто, Онт.

28 жовтня — неділя — Монтреаль.

Консисторія Української Грекo-Православної Церкви в Канаді.

Прот. С. В. Савчук, голова.

ПРОДАВ БАТЬКА.

(Випадок записаний від Н. М. з Городенського повіту в Галичині)

Був батько і мав сина. А син вже був женатий. Батько поважний чоловік, а син в батька не вдався. Чи лихі люди, лихе товариство звело його на манівці, чи в природі таким був.

Бачить батько, що син марнотратник, отже не дає йому в руки всього, що має. Дав трохи — господарюй, а решта дістанеш по моїй смерти. Тоді, що хочеш, те й робіть.

А синові хотілося-б пригорщею брати батьківське добро і розкидати.

Зайшов син до коршми. Він тули частенько заходив. При балачці з товаришками згадав сину недобрим словом свого батька. Згадав ці зневаги. І здивувався ті, що чули.

Хтось з родесників звертає синови увагу, що не годиться так про батька казати, все-ж він батько. Той всі люде здають старого, як дуже поважний чоловік. На те син:

— Коли тобі сподобався — продам!

— Так?...

— Так! Продам. При людях продам. Будеш мати батька, а я гроші.

— Кілько хочеш?

— Сорок рииських...

Хтось розумніший шепнув тому: „Купуй!" Той відповів, що балачка балачкою, але в нього і грошей нема. „Я тобі позичу, але не відтягай справи і купуй" — говорить той в боку.

За недовгу хвилю дістав чоловік гроші, передели купно, написали на папері і син дістав сорок рииських за батька.

Другого дня приходить той, що позичив гроші, до свого должника.

— Чи вже маєш батька в себе? — питає.

— Ні! Та як його...

— А се поважна справа. Зараз збирайся і їдь за старим. Ти його купив і він твій. Тай таки дещо кодо, хати доглянє...

— Мені не про те, але жаль старого. Чоловік чесний, поважний. А син... продає. Як се мене заболіло. Хіба-ж так можна... Ірод!

— Отже бачиш! Тому збирайся і то зараз.

Пійшов новий „син" чужого батька до сусіда:

— Не дали-б ви мені коней і вози...

— На що?

— Маю важну справу до міста...

І сусід дав.

Приїздить він на подвіря до старого, зайшов до хати.

— Тату, — каже, — збирайтеся, тай поїдемо...

Старий нічого не знає.

— Де поїдемо? — питає.

— До мене. Адженж ви вже мої. Я вчора вечером вас купив...

— Купив?... Як?...

— А так, що я заплатив за вас вашому синови в коршмі сорок рииських і се було при людях... А я буду вас доглядати, як свого батька...

І все подібно старому розказав.

— А що-ж тобі буде з мене? — питає ще старий свого нового сина, — я вже попрацювати не годен.

— Нічого я від вас не хочу, — відповів новий син, — а так.. будете в мене, як в своїй хаті, тай тілько. Кровлити я вас не буду. А не можда вас на старости лишати, коли ваш син вас продає...

Стали старому сльози в очах.

— Коли так, сину, то Ізу. Нехай! А тобі Бог нагородить за твій святий вчинок...

І старий поїхав. А рідного сина тоді вдома не було.

Перебув старий в новій хаті кількось часу. Шкують його, догалядають. А й самі вони бідні люде. Рідний син ніколи так не доглядав.

Минуло ще трохи часу. Бачить старий, що в його нового сина добре серце. І каже він:

— Сину, поїдемо до міста. Хочу деякі спради полагодить...

І поїхав. Кінець був такий, що старий все своє майно записав свому новому синову.

Прийшла весна. Вийшов новий син на свое нове поле сіяти. Виходить і рідний син старого, та питає:

— Що ти на моїм полу робиш?

— То моє поле...

— Як?

— А так, що я купив твого батька, а він записав мені свій маєток.

Кинувся негідний син людн-тудн, те нічого не вдіяв. Продав батька — пропав все.

Яка велика наука в наведеного вправдку.

Видно, що Бог відобрав розум від негідного і зарозумілого сина, який не хотів шанувати поважного батька. І видно, що стратив він майно, стратив повагу в людей і стратив спокій совісти на цім світі.

— Я винен... Я дурний... Я злочинець... Таке мусів повторяти пригадуючи своє злочинне відношення до батька. І так до гробової дошки. Се на сім світі... А на другім?...

Зовсім же добрий вчинок совістного чоловіка Бог вже на сім світі щедро нагородив. За те, що він пошанував чужого батька, сповнилося на нім обіцянка Божої Заповіди: „Шануй батька твого, щоби тобі добре було, і щоби ти довго прожив на земли .

АБВ.

Посилюють тверезість в Японі.

Недавно приїхав до Менчестер, в Англії, представник, головний секретар Товариства Народної Тверезости, Канеджі Кошіо. Він же в Англії проголосити стан громадських обставин і способи виховання.

Казав Кошіо, що згадане Товариство посилає промовців до кождого міста і села в Японі, щоби поширювали справу тверезости. Нині в Японі є 80 студентських тверезих товаристів. Успіхи Товариства видно по тім, що коли від 1922 до 1931 року людність збільшилася о 15 процент, то виріб алькоголю зменшився о 29 процент. В одній фабриці, де працює 480 осіб, всі до одної стали тверезі, а разом з тим всякі випадки зменшилися о 50 процент.

ГРЕКО-КАТОЛИЦЬКІ ДУХОВНІ І „СТШЕЛЕЦ".

В Вишнівчику, пов. Перемишляни було польське свято — посвячували хрест на памятку полеглих в оборові Польщі. Хрест поставив „Звйонзек Стшелецкі" в Вишнівчика. Хрест посвятили два греко-католицькі священики, Омелян Ворона з Вишнівчика і Максим Патеряга в Чемеринець. Ворона виголосив також промовідь з окликом в честь Польщі. А польський священик, Радальський в Гологір відмовився в участи в святі цажучи: „...Стшелця не цікавлю і не посвячу". А українські священики пригадали.

ТРОЯНСЬКИЙ КІНЬ В ЖЕНЕВІ.

Коли 1000 літ перед Христом Греки не могли здобути міста Трої, то взялися на хитрощі. Вони зробили величезного деревляного коня, замкнули в нім гурт своїх вояків і відійшли від міста. Але післали шпіона, який сказав Троянцям, що коньо вони того коня втягнули до міста, тоді Греки їх ніяк не переможуть. Троянці розібрали частину муру і коня втягнули. В відповідній хвилі вояки з коня повилізали і почали біяку. До них продомом вдерлися другі Греки і місто забрали.

З приводу приняття большевиків до Ліги Націй, писав французький часопис „Матен" між иншим таке:

„Готовляться сьогодні відчинити совітам двері до Ліги Націй. Таксамо заслілені Троянці ввели величезного коня до міста, якого залишили Греки, як дарунок замирення, а з якого вийшов ворог, щоб спалити місто і повбивати мешканців. Троянці могли бодай оправдуватися, що помилилися. Члени Ліги Націй зроблять свідомо помилку, якщо допустять непримиримого і невблаганого ворога. Ліга Націй сильно опікується, як що думає, що охоронується перед запіленим того бакшяля, який розносить Сталін. Литвінов і спілка"...

А недавно було в Сент-Кльод, в Швайцарії, комуністичне віче, де говорив большевик, Нікоде так:

„Женева має стати осередком марксівської пропаганди на великі розміри. Се здійсниться, коли Совіти стануть членом Союзу. Після того прийде підбій Союзу Народів. То Союз стане знаряддом соціялістичної революції...

Про братання Союза Народів з большевиками инакше сказати не можна.

З ШТУКИ ОПРАВЛЮВАННЯ КНИЖОК

В давних часах, коли книжок було мало і були дуже дорогі, властителі книжок не жалували ані труду, ані коштів, щоби книжки якнайгарнійше оправляти. Такі книжки мали подвійну вартість — своїм змістом і своїм гарним оверхнім і внутрішнім виглядом. Во окладники книжок вбивали навіть в золото і дорогі камені, а картки книжки прикрашували добірними ручними малюнками і прикрасами.

За віки можуть нам послужити наші старі церковні книги, головно Євангелія. Старі українські церкви мають по кілька рідкіх Євангелій, набутих в рідких часах, оправлених в оксамит, окованих срібною, чи золотою, на рідкі вази рябленою бляхою, в всякими иншими прикрасами. Дійсна так оправлена книжка є ведикою культурною цінністю як для церкви, чи для бібліотеки, чи як родинна власність.

В давних часах мабуть найкраще і найдорожше оправляли книжки в Еспанії. Найбільше таких старих книжок, а дорогоцінною оправою ховається по монастирях. Та коли недавно владжеко Мадриті виставу книжок старинної оправи, церкви не хотіли таких книжок для виставн позичати.

Коли давнійше богато таких книжок монастирі для виставн визичили, зараз чуяв їх поспискував. Тепер властителі таких книжок бояться, що чоя може поспискувати всі такі книжки, а потім забере.

Був час, що в Еспанії книжки дуже цінили і шанували. Князь Корлови, Абдеро-Рагман (755—788) зібрав був для бібліотеки 400.000 книжок.

ДУХ ЖИТТЯ — ДУША ЧОЛОВІКА.

Церковна наука вчить, що чоловік складається з двох частий — з тіла і душі. Душі не бачимо, однакрж розумімо її окремішність цілим нашим естром. Вже в давній давнині, коли не було новійших книжних наук, людський розум спостерігав в житгю дві річи — видиму і невидиму. Поза тілом він добачав ту силу, що орудує тілом і дає йому життя. І ту силу, якої чинности він бачив, він називав духом — душею.

Глядьмо на мертве тіло чоловіка... Все в нім є, що було за життя — однакож нема життя. Нема тої сили, яка робила тіло живим.

Глядьмо на всохле дерево — все в нім є, що було за життя дерева, однакож нема в нім самого життя. Нема тої сили, яка давала дереву можність рости, веденіти, цвисти і видавати овочі.

Світ складається з „матерії" і „духа". З того, що бачимо, що можемо розумітн нашими змислами, і з того що звемо життевою силою, душевною силою, духом.

Тіло — се матерія. Земля, камінь, залізо, вода, воздух — се все матерія.

Вчені люде ділять матерію на живу і мертву. Вони кажуть, що щоби матерія стала живою, до неї треба додати „життя". Треба додати „духової сили".

Вчені робили а „матерією" такі проби: набирали в посудину землі, води, воздуха, словом — всього, що потрібне для життя якого будь живого сотворіння, або рослини. Опісля посудину щільно замикали і відповідними способами вицикали в посудині (а матерії) всі зародки життя. Вицикли не тільки всі зерення рослин, які могли бути в земли, або воді, вони вицикли й всі мікроби, яких голим оком не бачимо, але які мають в собі силу життя.

Після всього того давали тій замкненій матерії все инше, чого потребує розвій життя — ставили посудину (скляну) на сонці, давали потрібного тепла...

Доперва по літах вони отвирали посудину, щоби приглянутись, чи не появилося яке будь життя. Брали в посудини воду, брали землю, ставили їх під мікроскоп, але матерія була мертвою. Не видно було в ній ніякого прояву життя — ані життя рослини, ані моху, ані пліснн, ані мікроба.

Так для вченого світа лишається дальше загадкою що се таке „Життя". Що се таке та сила, яку ми Життям називаємо. Що се та сила, яка виявляється ростом, рухом, свідомістю, думкою.

Большевицькі вчені, які „хваляться, що всякі трудні питання порозв'язували, кажуть, що одна загадка для них таки лишається, а то — що се таке життя, в чім його зміст, та як воно повстало. Того вони розвязати не можуть.

Дехто уявляє собі, що душа, яка становить життя, се щось в роді диму, або воздуху. Та воздух дається здовити в посудину, бо він є матерією. Дим дається зловити. А душа, се сила, се такий зміст, якого нашими людськими способами не можна зловити. Ми розумімо, що дух життя істнує, ми бачимо його чинности, але його зміст лишається для нас загадкою.

Вчені люде розглядають прикмети самої матерії — тої матерії, яку можна бачити, або скопити в посудину і підлавати її всякими досідам. Однакож не можна прослідити тої тайни, яка оживлює матерію і виявляється життям. Можна прослідкувати лише її чинности.

З чинностей розумімо, ми, що існує така загадочна сила. Рослина росте — і щось каже їй рости. Людина родиться, росте, думає, — і щось каже їй родитися, рости, думати. Щось. А без того „щось" наше тіло стає мертвою купою звичайної землі.

Вже для звичайного думаючого чоловіка виходить, що дійсний чоловік, то його душа, його орудне тілом і дає йому життя. І ту силу, якої чинности він бачив, він називав духом — душею.

Глядьмо на мертве тіло чоловіка... Все в нім є, що було за життя — однакож нема життя. Нема тої сили, яка робила тіло живим.

Глядьмо на всохле дерево — все в нім є, що було за життя дерева, однакож нема в нім самого життя. Нема тої сили, яка давала дереву можність рости, веденіти, цвисти і видавати овочі.

Світ складається з „матерії" і „духа". З того, що бачимо, що можемо розумітн нашими змислами, і з того що звемо життевою силою, душевною силою, духом.

Тіло — се матерія. Земля, камінь, залізо, вода, воздух — се все матерія.

Вчені люде ділять матерію на живу і мертву. Вони кажуть, що щоби матерія стала живою, до неї треба додати „життя". Треба додати „духової сили".

Вчені робили а „матерією" такі проби: набирали в посудину землі, води, воздуха, словом — всього, що потрібне для життя якого будь живого сотворіння, або рослини. Опісля посудину щільно замикали і відповідними способами вицикали в посудині (а матерії) всі зародки життя. Вицикли не тільки всі зерення рослин, які могли бути в земли, або воді, вони вицикли й всі мікроби, яких голим оком не бачимо, але які мають в собі силу життя.

Після всього того давали тій замкненій матерії все инше, чого потребує розвій життя — ставили посудину (скляну) на сонці, давали потрібного тепла...

Доперва по літах вони отвирали посудину, щоби приглянутись, чи не появилося яке будь життя. Брали в посудини воду, брали землю, ставили їх під мікроскоп, але матерія була мертвою. Не видно було в ній ніякого прояву життя — ані життя рослини, ані моху, ані пліснн, ані мікроба.

Так для вченого світа лишається дальше загадкою що се таке „Життя". Що се таке та сила, яку ми Життям називаємо. Що се та сила, яка виявляється ростом, рухом, свідомістю, думкою.

Большевицькі вчені, які „хваляться, що всякі трудні питання порозв'язували, кажуть, що одна загадка для них таки лишається, а то — що се таке життя, в чім його зміст, та як воно повстало. Того вони розвязати не можуть.

Дехто уявляє собі, що душа, яка становить життя, се щось в роді диму, або воздуху. Та воздух дається зловити в посудину, бо він є матерією. Дим дається зловити. А душа, се сила, се такий зміст, якого нашими людськими способами не можна зловити. Ми розумімо, що дух життя істнує, ми бачимо його чинности, але його зміст лишається для нас загадкою.

Вчені люде розглядають прикмети самої матерії — тої матерії, яку можна бачити, або скопити в посудину і підлавати її всякими досідам. Однакож не

Світ складається з „матерії" і „духа". З того, що бачимо, що можемо розумітн нашими змислами, і з того що звемо життевою силою, душевною силою, духом.

Тіло — се матерія. Земля, камінь, залізо, вода, воздух — се все матерія.

Вчені люде ділять матерію на живу і мертву. Вони кажуть, що щоби матерія стала живою, до неї треба додати „життя". Треба додати „духової сили".

Вчені робили а „матерією" такі проби: набирали в посудину землі, води, воздуха, словом — всього, що потрібне для життя якого будь живого сотворіння, або рослини. Опісля посудину щільно замикали і відповідними способами вицикали в посудині (а матерії) всі зародки життя. Вицикли не тільки всі зерення рослин, які могли бути в земли, або воді, вони вицикли й всі мікроби, яких голим оком не бачимо, але які мають в собі силу життя.

Після всього того давали тій замкненій матерії все инше, чого потребує розвій життя — ставили посудину (скляну) на сонці, давали потрібного тепла...

Доперва по літах вони отвирали посудину, щоби приглянутись, чи не появилося яке будь життя. Брали в посудини воду, брали землю, ставили їх під мікроскоп, але матерія була мертвою. Не видно було в ній ніякого прояву життя — ані життя рослини, ані моху, ані пліснн, ані мікроба.

Так для вченого світа лишається дальше загадкою що се таке „Життя". Що се таке та сила, яку ми Життям називаємо. Що се та сила, яка виявляється ростом, рухом, свідомістю, думкою.

Большевицькі вчені, які „хваляться, що всякі трудні питання порозв'язували, кажуть, що одна загадка для них таки лишається, а то — що се таке життя, в чім його зміст, та як воно повстало. Того вони розвязати не можуть.

Дехто уявляє собі, що душа, яка становить життя, се щось в роді диму, або воздуху. Та воздух дається зловити в посудину, бо він є матерією. Дим дається зловити. А душа, се сила, се такий зміст, якого нашими людськими способами не можна зловити. Ми розумімо, що дух життя істнує, ми бачимо його чинности, але його зміст лишається для нас загадкою.

Вчені люде розглядають прикмети самої матерії — тої матерії, яку можна бачити, або скопити в посудину і підлавати її всякими досідам. Однакож не

„ДНІПРО"
орган Української Православної Церкви в Злучених Державах,
виходить 1 і 15 кождого місяця і коштує на рік $2.00.
Передплату висилати на адресу:
"ДНІПРО"
1851 Germantown Ave., Philadelphia, Pa.

З МОЇХ СПОСТЕРЕЖЕНЬ.

Кинчарів в давні часи виховували Турки і Татари. Вони, підчас нападів на окрвину зкрали малих дітей до свого краю, там їх виховували, вчили своєї мови, свої релігії, а коли ті діти повиростали, гвалтом в них своє військо. І кажуть, що такі яничари були богато гірші, лютіші від самих Туркін чи Татарів.

В нашими часи Турки чи Татари вже таїром яничарів не займаються. Але яничарів ще не перевелися. Вони є і нині.

Цитичувати Українці в Винніпегу спитали рідкими уродин буковинського поета-соловія Осипа Юрія Федьковича. Свято вшановано концертом в його честь, в яким орвали участь рідні вшиттєгські співацькі товариства. З сеї нагоди комітет надрукував летючки і вислав людей, щоб розділи їх коло церков людям, які будуть виходити в богослужения. Роздав один з присланих такі летючки коло одної церкви, яка має також претенсіь називати себе українською. Аж тут на него нападає якась стара сива панна, вирвала йому жмут летючок з рук, роздерла і кричить, що вона ще в полі-цію поскаже, щоб його арештувала за те, що він робить такий „страшний вчинок, роздає оголошення про концерт в честь Юрія Федьковича...

Одже вам образець яничарського виховання новійшої доби. Такі яничарів виховують для України вовні „наші" приятелі. Сумно тільки, що між нашим народом є ще богато темної маси, яка такому яничарству виховане і з ним погодженється.

Перегладаю большевицьку пресу. Бачу картину на якій представлено жінок з російськи комуністи добрі стрільці і що вони зуміють відбити напад японців. Загляд таких картин там маси, в яких представляється той инший комуністичної молоді в военному дусі.

В нашому числі бачу картину з Італії (бодай так підписано), де мусолині вчить дітей стріляти з дошискою, що се буржуазний лад так виховне своїх дітей...

І будуть з того люди, коли московський імперіялізм учить молодь стріляти — то се добре. Слава йому! Коли-ж те саме робить італійський імперіялізм, то се зле. Ганьба йому!

Є також між нашим народом люде, яким бракує виховання.

Коли вам доводилося працювати в Англійців, то ви завважили, що кождого ранку він чемненько вас поздоровляв, звичайно словом „добрий ранок". Коли ви стрінули знакомого Англійця на вулиці, то він обовязково вас поздоровив. Се є ознака примірного чемного виховання,

Між нашим народом є знов такі виродки, і то дуже їх богато, що ви працюєте, а він перейде попри вас, і ані не мурне, навіть не гляне у вашу сторону.

Се брак виховання, брак чемности, брак пошани до себе самого.

Отож нашим обовязком є звернути на се увагу. Ми повинні в першій мірі подбати, щоби навчити наших дітей чемности, навчити їх коли і як повинні поздоровляти тих, з якими стрічаються.

Т.Т.

Мільйон Біблій.

Американське Біблійне Товариство протягом 1933 року поширило 7,800,796 Біблій, Нових Завітів, або їх частей, в 155 мовах, поміж народами більше як 40 різних країв.

„ВІСТНИК"
Релігійний часопис для Українців в Канаді
Виходить 1-го і 15-го кожного місяця.
Видає Українське Православне Видавниче Товариство
Передплата: В Канаді — $1.50 на рік.
На границю — $2.00 на рік.

THE HERALD
published semi-monthly by the
Ukrainian Orthodox Publishing Company
Subscription per annum:
In Canada — $1.50. — Foreign — $2.00.

Адресувати — листом:
The HERALD, Box 5054, WINNIPEG, MAN.

ЯК МИ ДИВИМОСЬ НА ГРЕКО-КАТОЛИЦИЗМ.

VII.

Дещо з історії греко-католицької церкви в Канаді.

Весною 1911 р. появився „Канадійський Русин", як орган греко-католиків. Таким його греко-католики вважали. А на ділі був він органом Французів, бо архиєпископ Ланжевен давав на него гроші. Він був його основателем. А „християнські брати" дали видавництву друкарські машини.

Тому не диво, що політика „Канадійського Русина" (пізніше „Канадійського Українця") не була українською. Вона була французською — себто тих, чий був часопис. Се-ж природне. А греко-католики Української були в цілій тій політиці лише матеріялом, про який Ланжевен розходилося. Тай сам єп. Будка робив, що чужі йому приказували. Скачи враже, як пан каже!...

Десь коло 1899 р. заявився був в Вінніпегу польсько-руська спілка і почали будувати будинок, що мав бути церквою і костелом. Опісля вийшло, що Поляки відправляли на верху, а Русини мусіли відправляти в пивниці. Католицька рівність. Тоді греко-католицький священник Поляка (Словак) поробив з греко-католиком будувати свою церкву, що завдяся опісля „малою церквою". Згадати, що з нагоди посвячення площі під ту церкву, польський ксьондз голосив: „Кілько там кропель води влало, тілько там є чортів"... Знов католицьке братерство! Тай не диво... Греко-католики призначені на матеріял для чужих, отже яким правом мають починати самостійну роботу? Про згадвну справу свого часу подрібніше в часописах писалося

Про „малу церкву" згадати-б ще досьо: Перед приїздом епископа Будки до Канади, пароном „малої церкви" був священик Красіцький. Він, розуміючи нахабство чужих, не хотів піддатися Французам і провалив громаду як незалежний священик. Противники кидали на нього громами, але громада стояла з ним. Доперва з приїздом епископа Будки він пійшов під його прапор.

Ще одно треба занотувати: громаду „малої церкви" був в початках зачення дух „попів радикалів" зі Стейтів і тому в тій громаді було більше свідомости, більше думки і більше почуття власної української гідности.

До вияснення чужої політики на українській ґрунті послужить також такий факт, який майже забутий.

До приїзду епископа Будки був в Канаді греко-католицький священик Роздольський. Чужі, що ввижали себе опікунами греко-католиків, казали Роздольському в очи: „Чого ви сюди до нас приїзджаєте?". Себто — чому греко-католицький священик Українець їде до греко-католиків Українців, коли вони є власністю чужих — Французів і Бельгійців.. Про те (і подібне) Роздольський писав тоді в часописах, не підписуючи там свого імени.

Той сам Роздольський хотів забрати до Канади свої діти (був вдівцем), але найперше чужі опікуни, а опісля єпископ Будка не позволяли дітей сюди забирати. Казали: сором буде, що католицький священик виховує дітей. Про те рівнож писалося подрібніше, тай священик Роздольський окремо скаржився на таку чужу опіку між гуртком людий, з якими працював, відзиваючи тоді до Европи.

В 1919 р. побудовано в Йорктоні, Саск., при монастирі Редемптористів, Колегію св. Йосифа. Головною ціллю Колегії було виховання українських дітей.

„Канадійський Українець" і греко-католицькі духовні всюди довгий час голосили, що Колегія є української інституції, бо її подарувало Українцям Т-во Поширення Католицької Віри. І коли-б вірити тому, що голосилося, то все було дуже добре. Греко-католикам могло здаватися, що їхня сила росте. Але на ділі було воно инакше.

В 1921 р. провадилася між греко-католиками кампанія за збіранням 350,000 долярів на ту Колегію. Зовсім природне, що Українці греко-католики повинні бо свою власну інституцію піддержати.

Однаком факти показали, що Колегія не була українською. Українці греко-католики мали зложити $350,000 на чужу Колегію. А голошення, що Колегія українська було звичайним одурюванням Українців.

З приводу спорів за Колегією появилася 1927 р. книжочка під заг.: „Ловці душ, або Колегія св. Йосифа в Йорктоні в світлі фактів", де її автор, Ю. Стефанишин, фактами доказує, що Колегія є чужою власністю і чужою роботою. І на ту чужу роботу мало піти 350,000 доларів зібраних від Українців. До змісту книжочки долученний клїш (образок) Інтабуляційного витягу, де ясно видно, що властителем Колегії є Товариство Поширення Католицької Церкви, отже римо-католики. Але ніяк не Українці греко-католики

Може бодай український дух був в Колегії, українські учителі. Ні! Ось імена тодішних учителів Колегії: Ансберт, Станіслаус, Дакбмс, Петрік, Волтер, Клементіюс, Генрі, Паул, Деннис...

Справа Колегії, се знов та чужа робота, що закривающись українським іменем, рада повести греко-католиків, куди їм не дорога.

Для доповнення сього розділу, ще один важний факт.

Виходила в Вінніпегу католицька газета по англійськи, що звалася „Норт Вест Ревю". Була там 1921 р., в числі з 30-го квітня, стаття греко-католицького священника Боского (Бельгійця), п. з. „Українське питання". де він ясно годорить, що греко-католики призначені на злитицдення. Ось виривки з його статті:

Чому би то Русини не мали пристосуватись до ствоєних обставин і чому би латинський свящ. чин не повинен мати власти приймати тих всих тернів, з-поміж яких вийшли Русини?

З огляду на відносини, серед яких Русини виховались і живуть, я не радив би говорити їм про легкість зі латинського обряду, коли вони не хотіли. Коли їх поняття про релігію і національне життя зміняться, тоді обставини здають закону будучини змогливо говорити відповідно до змінених обставин.

Значить: треба греко-католиків відповідно приготовити, а тоді вже буде можна про перехід на латинство говорити. Слухаймо дальше:

— Щораз більше і більше по лютій війні між римо-католиками Поляками і римо-католиками (!) Галичанами грецького обряду, між Українцями і латинськими католицизмом істнує пропасть. Вони (себто Українці) приписують і вини приписують в кождій польській політичній роботі взагалі способи. Вони не мають права так робити, але вони так роблять будучи упередженими та виховавши мусять се змінити...

Отже вже маємо „римо-католицьку Галичину грецького обряду". Тай — Українці не мають права судити Поляків тяжими, як їх бачить. Добра наука!

Відповідаючи авторови вищої статті, Боский каже, що **коли нема руського священника, то священник латинський повинен пробувати досягнути ідеальної цїли і нехай переходить на обряд латинський.**

Та ясійше за все говорить осторога Боского тим, що хотїли би нагло греко-католиків здатинщити:

— Щоби до факту, що деякі Русини звуть себе Українцями католиками, то лише мала частина бере сей вислав в звичайно народної церкви. До сих належить вірні нової протикатолицької церкви в Саскатуні. Із нима багато, але їх число лише зросте, **КОЛИ БУДЕ ЗА БОГАТО БЕСІДИ ПРО ТЕ, ЩО РУСИНІВ МАЄТЬСЯ ПЕРЕВЕСТИ НА ЛАТИНСЬКИЙ ОБРЯД.**

Висновок ясний. наша ціль Русинів златинщити, але робімо се обережно, ми богато про те згадуючи. Коли-ж вичесно богато про латинщення говорити, то греко-католики готові повтікати від нас до Української Православної Церкви.

Інтересне також. що Боский робить різницю між „Русинами греко-католиками" і „Українцями греко-католиками". Він свідомий того, що коли греко-католик зве себе Українцем, то се вже була ознака його свідомости і йому близько було до Української Православної Церкви. Коли-ж зве себе Русином, то знак, що він малосвідомий. Се і повсюдне, чому католицьке начальство так ніщото підтримувало завсїгди назву „Русини". З тою назвою воно піддержувало і темноту.

Поставивши перед очи важнійші факти з історії життя греко-католиків в Канаді, ми запитаємо наших братів греко-католиків:

Хто повинен бути вам близший — чи ті, що десятки літ провадили поза вашими плечима ворожу вам політику, чи православні Українці, які весь час стоять на сторожі Української Церкви і цілої народно-церковної справи?

А дальше — **на якім ґрунті стоїть нині греко-католицька Церква? В чиїх вона руках? На чім проводом? Під впливами і диктатами чиєї політики?** Чи не йде вона нині в напрямі, який показував потопаючому кум з моста, коли кричав: **„Не тратьте куме сили, спускайтеся на дно"?**

Над тим повинні наші брати греко-католики подумати.

Великий телєскоп.

В фабриці скла в Корнінґ, Н. Ї. виїхичили скло (дерказо) до великого телєскопа, що стоїть величиною на другім місці. Скло має в промірі 81 і пів цалів. важить 5500 фунтів, грубе 13 цалів. Є воно для МекДоналд Обсерваторії в Тексас. Невдовзі фабрика буде робити подібне скло 200 цалів в промірі.

ГРЕКО-КАТОЛИКИ В БРАЗИЛІЇ.

II.

Можна би ще наводити чимало фактів на адресу Василіян і загального стану життя бразилійських Українців та се було би дуже в ширших розмірах і яскравших барвах, те, що вже наведено. Одначок може хтось сказати: Кармандський чоловік незрівноважений. Тай написав книжку, коли вже розійшовся з Василіянами і почав видавати в Бразилії „Український Хлїборобець"...

Але ми все те мали на увазі, послугуючись його книжкою. І тому наведено ми дещо в давнійших документів і зокрема, те, що поможуть нарікання на Василіян, ні до папи, ні до Ставропилїського Інституту, те поможуть нарікання на Василіян, ні кого другого. Хто добровільно хоче бути в чужім ярмі, тому і Бог не поможе. **Треба чуже ярмо скинути, від чужого воза відчепитися — тут доперва діло на всі подібні лихо.**

Коли Кармандський почав видавати „Українського Хлїборобця", почалася долеміка між „Українським Хлїборобом" і василіянською „Працею". Почалися накиди на Кармандського. І Кармандський наводить в своїй книжці (від стор. 143 до 155) виривки з „Праці", які найкраще показують василіянську культурність і релігійність. Ось деякі з тих виривків:

— Ви такі смакаті повагою і розумом, а по сего, свині на голову, беретесь до того, на чім зовсім не розумієтесь. Запліте свій нерозтяті пйс в почуттї (.Праця". 1924 р., ч. 48)

Шож би то було на тім світі, якби такі дурненькі, вотшівські, як Ви, рядили церковні та і духовенькі, що собою не умїють радити, що летючий лїтючий комбінет перенесшие своїх злосовних головою (Там-же)

— Агаї цьвк забув взяв взяв. Казав вдеи, жебисте мь штани віддали (себто щоби Кармандський відав), ми, штани повтікали, бо п. редактор позичає — і не віддали, вже зо три роки, як он позичали. Ну розумієте, портки, штани віддайте, бо буде скаржив зо зі портки і переказував без мене, жебисте мь пригодили зі портки і нече казував, же як мь не вітаються тї портки, то казав. Сїчас же мь машину возьму зо портки (.Праця". 1924 р., ч. 11).

Яким Кармандський не був би, але коли Василіяне в своїм органї такими вульгарними способом „полемізують", як з наведеного бачимо, то виходить, що вони самі люде без людського лиця, без совісти, без якихбудь культурних засад, отже і без всякої релігійности. Звичайні моральні босяки. І не треба доказувати, що такі просвітителї не можуть нікого просвітити. Але збирати маєтки для римо-католицьких політиків вони можуть краще ніж хто — бо не перебивають в способах. Не диво, що бразилійські Українці, маючи таких провідників, лицинялися набувть найдальше позаді між всіми частями українського народу, деб ті частини не були.

Так виглядає положення греко-католиків в Бразилії. Католицькі Василіяне нагромаджують маєтки, але на громадське добро їх не вживають. Про громадську роботу не дбають. Народ тримають в темноті. Свідомійших з між народу позбуваються. Народ застрашують. Латинські єпископи, яких Рим призначив на опікунів греко-католицької Церкви, ставляться ворожо до українських духовних, головно жонатих. Латинське духовенство прилюдно по костелях понижає греко-католицький обряд і духовенство. Шептицький на все махає рукою. Люде хочуть ратуватися перед безбожною католицькою політикою і вдаються до Ставропилїського Інституту, щоби той старався помирити попу до пощенування церковних прав і привілеїв. Засилають до папи то прошьби, то скарги...

Коли звести докупи доси перечислене, то виходить, що корінь лиха не в Василіянах, але в тім, що Українці греко-католики радом з своєю церквою залежні від чужих їм людей. Лихо в тім, що греко-католики носять на шиї чуже ярмо, хвалять ним, як окрасою, і тягнуть чужий і ворожий їм католицький віз, наваженний чужими їм католицькими політиками, підставляють свої плечі під чужий їм католицький батіг.

І доки Українець схоче бути в чужій залежности, доти не поможуть йому ніякі просьби, скарги, чи протести — не поможуть нарікання на Василіян, ні до папи, ні до Ставропилїського Інституту, ні кого другого. Хто добровільно хоче бути в чужім ярмі, тому і Бог не поможе. **Треба чуже ярмо скинути, від чужого воза відчепитися — тут доперва діло на всі подібні лихо.**

Римська політика завсїгди трактувала Українців однаково. Вже при здїсненню унії (1595 р.) Рим віддав греко-католиків під опіку тої „Пропаганди", яка клопочеться навертанням поган. так між поганами прийшлось їм стояти понад 300 літ.

Сотки літ католицький світ дивився на греко-католиків з найбільшою погордою, з ненавистю. Римо-католики (Поляки) винайімали українські церкви Жидам і звали церкви „божницями" і „синагогами"; забирали церкви силою і перемінали на костели; греко-католицьких єпископів уважали послугачами єпископів латинських; вважали святі тайни, виконувані греко-католицькими духовними, неважними; кричали за греко-католицькими духовними по вулицях: Готівськи помихуй!.. (дивн про те хочби: „В'Соборної Потієвої унії", Шурата). І та сама зневага доси — в Европі, в Бразилії, в Стейтах, в Канаді.

Оскільки римська політика пізнова, видно з того, що всїх греко-католиків, які лише виїздили з Галичини, відлучено від їхнього рідного церковного і взагалі культурного пня і віддано під безпосередну залежність від Риму, та місцевих римо-католиків. Таке в Бразилії, таке в Стейтах, таке в Канаді.

Римські політики пішли, що на американськім континенті **Українцем греко-католиком має орудувати римо-католик.** А не українська справа. не сам Українець собою, ані не українське церковне начальство з рідної землі, хочби і греко-католицьке. Рим — а не Львів. Італія, Бельгія, Франція, Індиянія, Еспанія — але лиха набувть найдальше позаді між всіми частями українського народу, деб ті частини не були.

Коли-ж брати подробиці, то в Бразилії та сама ворожа Українцям „целібатна" політика Риму, що всюди. Жонатих священників не хоче Рим бачити ані в Бразилії, ні Стейтах, ні Канаді, ані в Галичині. Бо римським політикам з нежонатих більше користи.

В Бразилії перехрещують дітий. Таї випадки знає і Канада. Тут ще і слюби „поповляють".

Для бразилійських Василіян пропов'ідь і сповідь була засобом затуманювання, застрашування і відгороджування малосвідомих від свідомих. Те саме, що і в Канаді. От що дїлає Кармандський:

— В цїлій тій роботі вони послуговувалися не тільки „Працею", а ще більше пропов'ідницею, сповідальницею, а врешті кропилом. Хто читав „Українського Хлїборобця", гайда з ними на пропов'ідницю. Не помагав се, тоть його від сповідальниці, як останнього злочинця. Не повинно бути, давай заборонити його мїсії дотримуватися волюнтї Вому „вказівників" прислати. Тай дарємно жалити ви буде „слуги божого" в кропилом і з йордавською водою у своїй дитї.

Як се живцем нагадує роботу греко-католицьких провідників в Канаді. Значить — чужі, або „свої", що на чужій службі, ярмом однаковими способами від чужих працюють.

Приходить дивуватися короткозорости тих, які бачать почитай і кінець лиха в Василіянах. Мовляв — коли Василіяне будуть инші, все буде добре. В самій же річи Василіяне ніпричому. Вони наймити, чужі робітники і роблять лише те, що їм згори приказано. Вислає католицьке начальство так їх виховало, так їх вивчило і післало до роботи, яку вони роблять. Рим такої роботи від них вимагає, Шептицький вимагав. В очах Риму і цілого католицького світа робота бразилійських Василіян, то найкраща католицька робота. Вони-ж держать України в темноті і рівночасно нагромаджують маєтки для римо-католиків. Рим того хоче. І тому Василіяне не боятся лиха ані від латинських єпископів, ані від Шептицького, ані від Риму. Бо вони гідно сповнюють поручений їм обовязок. А що така їх робота ворожа Українцям і сама собою безбожна, се инша річ. Відношення римського католицизму до Українців було завсїгди вороже, злочинне, безбожне. Та про те можуть рішати Українці, а не Рим.

Дуже вудячна, дуже босацька писанина в католицькій василіянській „Праці" про „портки", але коли вглянути глибше в зміст справи, то вийде, що се „Петрів наслїдник" — папа писав про ті „портки". Не Василіяне! Рим писав! Католицька політика писала! А Василіяне можуть з чистою совістю сказати: „Шожми.. Ми римські формал... Наймити... Що нам кажуть, те робимо... Скаже Рим: лишіть пор тки — пишемо. Скаже: не пишіть! — не пишемо. Може найняти... Ми самі собою не розпоряджаємо...

Ще один факт на увагу... **„Святя, спасительна унія з Римом", а зараз в нєю** безсоромні сварги греко-католиків на Рим, на латинських єпископів, на латинське духовенство, на римо-католицьких вірних. Відколи унія, від тоді греко-католики дише скаржаться, тай від католицької нахабности і здрібнїлої оборонюються. Гарна компанія! Коли судити не по масних порожних словах римських політиків, але приглянутись їх роботі, то вийде, що **для українського народу ціла римська організація — а папою, кардиналами, духовними, і звичайними вірними, то немов самі кість безконечні банкити, брехуни, лицемїри, безбожники, рабівники.** Бо в таких чорних красках виступало завсїгди практичне відношення римо-католиків до Українців греко-католиків. А про православних і не згадувати.

Історія спїжитти Українців з римо-католиками, то безконечний ланцюх кривд, заподіяних Українцям римо-католиками. Кривди, і кривди, і кривди— отсе зміст сварги унїї

В Европі скарги Українців на римо-католиків почалися з унїєю і продовжуються до нині. Скарги під давнюю католицькою Польщею. Скарги під Австрією. (Дивн хоч би „Відношення Обрядові", або „Висвітлення"). Скарги нині. Целібат. Конкордат. Благословлення Польщі. Вимінення „всїх вас православних". Справа зміни календаря. Справа викидання Іконостасів. Звєзда грекo-

(Продовження на сторінці 6-ій)

ЄВАНГЕЛІЄ НА 21-шу НЕДІЛЮ ПО ЗІСЛАННЮ СВЯТОГО ДУХА

(Луки VIII: 5—15).

Сказав Господь притчу таку:

Вийшов сіяч сіяти насіння своє; і як сіяв, то инше упало при дорозі і було потоптане, і птиці небесні виїли його.

А инше упало на камінь і, зійшовши, посохло, бо не мало вогкости.

А инше упало проміж терен, і вирісши терен і заглушив його.

А инше упало добру землю, і зійшовши, дало овощ у стократ. Сказавши се, покликнув: хто має вуха слухати, нехай слухає.

Ученики ж Його запитали Його, кажучи: що означає притча ся?

— Він же сказав: вам дано розуміти тайни Царства Божого, а иншим у притчах, так що вони, дивлячись, не бачать і слухаючи, не розуміють.

От що означає ся притча: насіння е слово Боже.

А що впало при дорозі, се ті, що слухають, опісля ж приходить діявол та й одбирає слово із серця їх, щоб вони, увіруваши, не спаслись.

А що впало на камені, се ті, що як тільки почують слово, то з радістю його приймають, але вони корсня не мають, і до часу вірують, а в годину напасти відпадають.

А що впало між терен, се ті, що слухають та відходячи, клопотами, богацтвом то роскошами життя бувають приглушені і не дають овочу.

А що впало на добрій землі, се ті, що вислухавши слово, держать його в щирім і добрім серці і овощ приносять у терпеливости. Та сказавши се, покликнув: хто має вуха слухати, нехай слухає.

ЄВАНГЕЛІЄ НА 22-гу НЕДІЛЮ ПО ЗІСЛАННЮ СВЯТОГО ДУХА.

(Луки XVI: 19—31).

Один чоловік був богатий і одягався в порфіру і віссон і забавлявся щодня весело.

Був же ж один убогий, на імя Лазар, що лежав перед воротьми його весь у струпах.

І бажав покормитися крихтами, що падали від стола богача; і пси, приходячи, лизали рани його.

Прийшло вмерти убогому і віднесений був ангелами на лоно. Авраамове; помер же і богатий, і доховали його.

І в пеклі, підвівши очі свої, будучи в муках, уздрів оддалеки Авраама і Лазаря на лоні його;

І заголосивши, він сказав: отче Аврааме! помилуй мене і пішли Лазаря, нехай умочить кінець пальця свого у воду та прохолодить язик мій, бо мучусь у полумі сьому.

Сказав же Авраам: сину! згадай, що ти прийняв добро своє за життя свого, а Лазарь так само лихе; тепер він тішиться, а ти муку терпиш;

Та й ще до всього того між нами й вами велика пропасть учинена, щоб ті, котрі хотять перейти відсіди до вас, не могли, ані звідтіля до нас не переходили.

Сказав же він: так прошу тебе, отче, дошли його до дому батька мого.

Бо у мене є пять братів; нехай посвідчить їм, щоб і вони не пійшли у се місце мук.

Авраам каже йому: мають Мойсея пророків, нехай їх слухають.

Він же сказав: ні, отче Аврааме! а коли хто в мертвих прийде до них, то покаються.

Сказав же йому: коли Мойсея і пророків не слухають, то хоч би хто й з мертвих воскрес, не повірять.

ЄВАНГЕЛІЄ НА 23-ту НЕДІЛЮ ПО ЗІСЛАННЮ СВЯТОГО ДУХА.

(Луки: VIII: 26—39).

Припливь Ісус з учениками у сторону Гадаринську, що лежить проти Галилеї.

Коли ж вийшов Він на берег, стрівся Йому якийсь чоловік із города, що від давнього часу мав біси, і не одягався у одежу і жив не в хаті, а в гробовищах.

Той, уздрівши Ісуса, закричав, упав перед Ним і гучним голосом сказав: що Тобі до мене, Ісусе, Сину Бога Вишнього? Молю Тебе, не муч мене.

Бо Ісус звелів духові нечистому вийти з сього чоловіка: від давнього бо часу той мучив його; і визали його ланцюгами і кайданами та стерегли, а він розривав ланцюги, і гнаний його біс у пустині.

Запитав же його Ісус, кажучи: як твоє ім'я? Він сказав: легіон, бо багато бісів у нього.

І вони благали Ісуса, щоб не звелів їм іти у безодню.

Тут же на горі пасся великий гурт свиней, і біси просили Його, щоб дозволив їм увійти в них. Він дозволив їм.

Біси, вийшовши з чоловіка, увійшли в свиней і кинувсь гурт із кручі в озеро та й потонув.

Пастухи ж, побачивши, що сталось, побігли і сповістили в городі і по селах.

І вийшли подивитись, що сталось; і прийшовши до Ісуса, найшли чоловіка, з котрого вийшли біси, що він одягнений і при своїм умі сидів у ногах Ісусових, і полякались.

А ті, що бачили, розказали їм, як сцілився біснуватий.

І просив Його ввесь народ з околиць Гадаринських, щоб одійшов від них, бо страх великий обняв їх. Він, увійшовши в човен, вернувся.

Чоловік же, з котрого вийшли біси, благав Його, щоб бути з Ним; але Ісус відіслав його, кажучи:

Вернись до дому свого і розкажи, що вчинив тобі Бог. І він пійшов і по всьому городу оповідав, що вчинив йому Ісус.

ІСТОРІЯ ЦЕРКВИ

(За Е. Семакою).

(Дальше).

ГЛАВА V.

Православна Церква Австро-Угорщини.

Вступ.

Православна автокефальна церква австрійсько-угорської держави складалася з трох рівнорядних митрополій, іменно:

I. Митрополія Германштатська (Сібійська) для Румунів Семигороду і Угорщини.

II. Сербська митрополія Карловецька, і

III. Митрополія Черновецька для Буковини і Дальмації.

Від приключення Босній-Герцигівини до Австро-Угорщини (1878 р.), прилала була православна церква тій державі, але вона становила частину царгородського патріярхату, хотяй мала там власне становище.

Огляд історії православної церкви Семигороду і Угорщини як до злуки одної її части з римо-католицькою церквою (1700 р.).

Найстаршою православною митрополією австро-угорської держави була румунська митрополія Семигороду і Угорщини. Коли основано сю митрополію, до тепер не провірено. Стверджено тільки, що вона в кінцем XV століття (1489) існувала, мала осідок в Фелиці коло Клюжі, і була підчинена митрополитові Волощини — як екзархові і'намісникові царгородського патріярхату. Фелицькі митрополіти мала й підвласні єпископства, що існували вже попередньо в Семигороді і Угорщині. Про ті єпископства е спомини вже в XIII столітю в письмі пали Григорія IX, звершені до короля Белі IV, де сей пала жалується, що Румуни не принимають святих тайн від латинських єпископів. Де вони мали осідок не знати. Але від XV століття згадується докладно про румунського епископа Гунидори, иншого епископа фогарашського і третього руського єпископа з столицею в Мункачи.

Семигородські митрополити мали осідок в Фелиці аж до кінця XVI століття, а відтак перенеслися (около 1600) до Альби-Юлії, тодішньої столиці Семигороду.

За православну віру мусіли зносити Румуни — а на північній Угорщині і таможні Русини — тяжкі переслідування. Їх поставлено в оден ряд з невірними, віднято їм рівні права з прочими співмешканцями, і утискано рікними податками, десятинами і незносними данинами, які мусіли платити не лиш королям, але й латинським епископам. Положення Румунів стало в Семигороді ще сумнійшим, коли по нещасливій війні з Турками коло Могача (1625 р.), семигородський престол заняли угорські князі

(Дальше буде).

ГРЕКО-КАТОЛИКИ В БРАЗИЛІЇ.

(Продовження зі сторони 5-ої).

католицьких епископів на похороді Целяка. Неприятня в Римі української делегації. Кардинал Мунделайн. Архиепископ Чиска, що казав: Не журися целібатом, бо тоді будеш мати тисячу жінок. Пофальшування в Римі протоколів Львівського Синоду. Дженоді. Польсько-католицькі погроми в Галичині. Зневажливе відношення латинських епископів і духовенства до греко-католицьких духовних в Полудневій Америциі... Тай хіба можна всі ті кривди перечислити? (Подрібно про ті справи пізнійше).

І мимоволі хочеться кричати до тих, які широ кажуть, що унія е святою справою і добром для Українців:

— Люде добрі, де-ж те добро?! Де-ж та батьківська опіка „Петрового наслідника"?! Де-ж та праведність і релігійна вищість католиків від некатоликів?!

Нема! Все лише на обкладних словах кінчиться. Пова ними сяме фарисейський католицизм. І тільки фарисейство там, де римський католицизм має перед собою український нарід.

(УВАГА: На місци буде зазначити, що жінці в Канаді є вже три українські православні священики, а в Аргентині один. Крім того ни 4-ох, або і 5-ох українських православних священиків є вже вдові

Як з Вашою передплатою на сей рік? Постарайтеся, щоб передплата за „Вістник" була заплачена наперед.

ЛЮДЕ БЕЗ ЗАЙВОГО НАПРЯЖКУ.

(Дауфур, Саск.)

Зайхав я одного разу вимою до Василя Придмірного. — Увійшов до хати і ще перший погляд пізнав, що потребую ви до до свого, себто православного і свідомого громадянина. Ще не встиг, я обізватися, як Василева жінка попросила до вечері. По вечері завелисмо бесіду про громадські справи. Питаю я Василя, чи е членом Українського Народного Дому, а він-в, то чому сьогодня не був на зборах?...

Зітхнув Василь тяжко, похитав головою сумно, а наречиті каже: — Чомусь я не належав, як ще перший, що підклав думку Народний Дім будувати, і я там найбільше напрацювався і то не самий але й діти мої гнали. Давав і помагав, що лише треба було, ночей не досипляв, свою кав'ску роботу лишав, і радів дуже, що збудуємо святиню освіти і будемо мати де сходитися, відбувати наради як національні так і релігійні, буде нам запросити добрих, щирих провідних сил, щоб давали відчити і так виховамо краще нашу молодь... Але чи можна се робити коли е одиниці-члени, що самі не знають, хто вони є. За ким їм ітти. На кінець здається є проти більшинству, але в себе дома мають повно більшинственної літератури, читають щиро. Скажіть, що не годиться членом людям морально поширати такий большевизм, що треба увимати на своїх дітей, то почуєте рівні відповіди. Словом — кричать дуншо, і е за тим, щоб до Народного Дому має ветуи всякий балянут — ніякими і між говорити й кричати, що Народний скочеться, а вони кождому плещуть, що мало долоні не попухнуть. Зверніть увагу, що се не гарно, щоби всякий зайда мав право в нашій святині мячати і то ще на наших щирих і вірних провідників, на духовних чи світських, то вони кажуть: Сеж є дім „народний", а не якоїсь одної партії. Навіть також було трафилось, що один член зломагався змінити сей статут, бо каже, що він є за дуже національний, але я стояв і буду стояти на тім, що Народний Дім мусить нати лише одну ціль, одну засаду, в не бути завідною корисного або попо-ю, що хто тільки хоче, може до неї заїздити. Церква і Народний Дім се дві організації, які повинні виховувати нарід в одньім напрямку і стреміти до одної мети. Бо як в сьідній родині бітько не гинить перед дітьми ніяку ані її науку, так само мама не гинить батька ні його науки, тільки одно другого представляє перед дітьми в як найкращім світлі і дають одну науку своїм дітям. Так само і Церква і Народний Дім повинні показувати людям один напрям, подавати одну науку.

— Свята ваша правда — кажу я — що воно повинно так бути, а не инакше. А то возьміть таких родичів, котрі не знають, де і чим вони мають бути, видаються на всі сторони і ирикають дуншо, то їх діти хто ни і приїдуть до церкви, то більше сидять на дворі, а як і зайдуть до середини, то пізпрають одвірки, або зиму стіну, а напереді поступити бояться. Дайте таким дітям і вищу науку, хай вони стануть вищи провідниками, хай вони стануть учителями, то тоді в них не буде мати вороги український нарід, бо в них тільки велього буде українського, що їм, а до церкви ще й тільки те загляднуть, як колись, бо мають ни те „дівські причини." В крайнім случаю, скажуть, що їх „голова болить" з церкві.

— Гей, гей, — каже Василь, — це треба богато праці покласти, щоби наш нарід дорівняв другим народам. Я одно кажу, дикуймо Всевишньому за ту зимлю, коли наша Рідна Церква відродилася. Се спасло наш нарід від пропасти, від загибелі. Рідна Церква згуртувала найкращі, найсвідоміші кадри українського суспільства, вони вміли взяти й виховати найкращу молодь, котре е приміром для другої молоді, а наші громади гарно, гарно розвиваються. Правда, лучається, що замішається часом якийсь „ководій", то громада має з ним більше клопоту, як помочи від нього. Скажіть такому „ководієві", що треба підтримувати і матеріяльно свою церкву, то вчуте відповідь: „Як хочете, щоби я платив вкладку, то я пійду до шандів, протестантів, чи большевиків, а там нічого не вимагають. Ви повинні тішитися тим, що я належу до вашої громади, а ні ще й грошей виманяти"...

— Так, богато е ще і недостатків між нашим народом — кажу я — а всьому тому винно чуже панування і не наш нашим народом. І ті провідники, що їх виховала чужа, ворожа школа, ані не ішли до ворожої нам церкви, то зледно кричать, що церква і релігія не е народною, звалюють справою, що е сором для „вечного" інтересувати церковою. Сьогодня на жаль це богато можна здибати таких „провідників". Вони творять велике лихо, бо перед чоловіком заведни вже добре підписатися, прочитали дві-три пять центових брошурки, або дві-три числі якої безбожної гасети думає, що він вже тоже вченний і не треба йому ходити до церкви, ані вірити в Бога.

За розмовою ми й не спимарися, як на дворі почало провидніятись — Василева жінка встала до ранної роботи, а я ладився в дорогу до дому.

Любенко.

ЯК РАЗ ПО КАТОЛИЦЬКИ.

(Едмонтон, Алта.)

Едмонтонські „Укр. Вісти" — в позвиній звятися „Едмонтонські й Католицькі Вісти" — в 17 числі з 25-го квітня 1934 р., в „Розмові з читачами" на 6 стороні, в першій колюмні, на задині якогось „К. М." з Актон. Онт. „Чи то правда, що перед Берестейською унією велика неморальність? і темнота панувала в православній церкві", відповідають:

„Православна церква при кінці 16 століття знаходилася в страшнім стані. Ось що пише Грушевський про її стан з тім часі" (і тут наводять слова Грушевського). Отяж, числі з грудня 1933 року, ті самі „Вісти" на помічю свого поважа Олесева, силувалися виломити в своїх текстах, що ві Грушевського не можна покликатися, а тепер самі се роблять.

Хтось в несвідомих католиків, читаючи тоді ті тереміні католицькими „Вістей" та целебся Олексіва, міг справді думати, що так воно й є, коли два сто процентових католиків так пишуть, бо Грушевський православний міг писати про кого-небудь неправду. А тепер вертають се до нього самі й покликаються, як на авторітет. Вертають, крутять, перекручують, так як свого їм треба! Як вимагає від них католицизм, то вони заплатують собі всім історіями, або прочитано, поплюваються на них, хоч свого часу потерли їх на мак. Цілком по католицьки — перше плюють, а опісля те саме лижуть.

Булобн думано грішом, коліж не звернути уваги на те Грушевського писання про православну церкву в 16 столітю. Коліж „Укр. Вісти" появилися в згадному уступі в Грушевського слова „православне, православної, православній і православ-", а возвали на їх місце слова „католицьке, католицькі, католицький і католицької", тоді все те Грушевського писання можуть таки оплатентувати і приложити до католицької церкви не в 16 а в 20 столітю. Крім сього товстими буквами появили „Укр. Вісти" навести, який писали тоді львівські братчики до патріярха, що тоних апостасів писали і ще вищі їх католики до своїх „патріярхів" ще в 20 столітю. „Знає твоя святість, що в нас так звані святителі, що обіцяли бути монахами (себто целебсями) а жінуть собі без перешкоди з жінами" (?). А так робять католицькі целебси на наших таки і його святости папи очах в 20 столітю.

Дуже цікаво робиться, читаючи такі тереміні писані людьми, що кваліфікуються дипльомами, як ось редактори „Укр Вістей", а целебс Олексів, який навіть в єпископи перся, повинен також мати якісь дипльоми. Панове! Пова дипльомами треба ще й розум мати, бодай простий здоровий розум. Будьте католиками, але будьте з собою чесними, бо й те темне — без дипльомів — око, загляне вам в ваші душі глубоко, глубоко! Ви й се готові потерти на мак, бо се писав другий православний! Ви й на нього покличетеся.

Крутіть, вертіть, але міру майте.

Едмонтонець.

З ГРОМАДСЬКОГО ЖИТТЯ.

(Едмор, Саск.)

В околиці Едмор живуть переспно Українці. Економічно тутешні фармерство стоїть досить добре, коли порівняємо з обставинами иших фармерів у Саскачевані. Вроай сего року був середній, а то колюмні, на задині якогось „К. М." з Актон. Онт. „Чи то правда, що перед Берестейською унією велика неморальність? і темнота панувала в православній церкві", відповідають:

„Православна церква при кінці 16 століття знаходилася в страшнім стані. Ось що пише Грушевський про її стан з тім часі" (і тут наводять слова Грушевського). Отяж, числі з грудня 1933 року, ті самі „Вісти" на помічю свого поважа Олесева, силувалися вимолити в своїх текстах, що ві Грушевського не можна покликатися, а тепер самі се роблять.

Хтось в несвідомих католиків, читаючи тоді ті тереміні католицькими „Вістей" та целебся Олексіва, міг справді думати, що так воно й є, коли два сто процентових католиків так пишуть, бо Грушевський православний міг писати про кого-небудь неправду. А тепер вертають се до нього самі й покликаються, як на авторітет. Вертять

сяться може, але назад дадуть усі! Всі наші українські організації й установи — великі й малі, центральні й місцеві, церковні й світські, запомогові й просвітні, політичні й культурні, професійні й господарські — одним словом, які тільки є існують, мають протягом жовтня виплатися в Добродій Музею ВБУ або в фундатори Укр. Дому в Празі. Кожна українська організація й установа протягом місяця жовтня має влаштувати якусь підприємство на користь Музею (виставу, вінець, фестин, академію, вічечт і т. д. і т. п.) і зробити збірку поміж перед своїх членів. Всі Українці й України, деб вони не були, всі їх один мають прилучити місця жовтня склести свою пожертву на Українській Дім у Празі. Хто стільки може, але всі!

Висіди жовтневої акції будуть публіковані в часописах й у спеціальному числі Вістей Музею ВБУ. Чи виправить жертвенности світового українства на будівлю двоповерхової каменяці для свого Музею Визвольної Боротьби України? На се питання має відповісти кожен Українець і Україна перед своїм власним сумлінням.

Гроші слати на адресу Директора Музею:

Prof. D. Antonovyč
Praha-Vsala, 245, Czechoslovakia.

ПРИМІРНІ ХРЕСТИНИ.
(Боржиє, Саск.)

Дня 29 липня 1934 року в околиці Боржиє, Саск., в панства Осадчуків відбулося хрещення їх донечки Миладінки. Таїнства довершав парох в Дробіт, Саск., о. Петро Гацький, котрий поспіши гостям значіння таїнства, а також значіння „Вістника" котрий є великим оборонцем нашої Церкви в Канаді, і попросив гостей, щоби своїми посильними жертвами причинялись до пресового фонду нашого народного часопису. Жертвували слідуючі: По 1 дол.: Михайло Осадчук, Георгій Осадчук, Олексій Ленько, Андрій Свинарчук, Іван Стефанюк. По 50ц.: Іван Борденюк, Василь Дидзяк, Михайло Гушуляк.

По 25ц.: Георгій Бодянюк.

Всього зібрано $6.75.

Всім жертводавцям вдячність щира подяка.

Пять.

Увага! -- Монтреал -- Увага!

Зверх Укр. Прав. Церкви св. Софії, при вул. 1800 Делорімьер подає до відома, що

В НЕДІЛЮ, ДНЯ 28 ЖОВТНЯ 1934 р. ВІДБУДЕТЬСЯ

АРХИЕРЕЙСЬКА ВІЗИТАЦІЯ
ВПРЕОСВ. АРХИЄПИСКОПА ІОАННА.

ПОРЯДОК СВЯТА: 10 год. рано святочне привітання о. Вендики, 10.30 год. Архиерейська Служба Божа, всист. оо. Д. Д. Лещишин і В. Слюзар. По Службі Божій спільний обід в салі під церквою.

Вечером, в 8-мій год. КОНЦЕРТ, в якому візьмуть участь торонтонські танцюристи під проводом п. Мошуни, та місцева школа танків, як рівнож будуть виставлені — перший раз в Монтреалі — місцевим хорои „ВЕЧЕРНІЦІ", ком. П. Нищинського.

Всіх членів, як і всіх щирих Українців просимось прибути громадно і зверхати ся свято своєю присутністю.

Зарядъ Церкви св. Софії.

ЮВІЛЕЙНИЙ ФОНД
УКРАЇНСЬКОЇ ГРЕКО-ПРАВОСЛАВНОЇ ЦЕРКВИ В КАНАДІ
(Подрібний виказ).

ЗАМІТКИ: 1. В помилці жодні містяться жертви, які Консисторія отримала по день 31-го травня, 1934.

2. Деклярації в сім списку не включені. Рівнож не включені частинні вислки на конто деклярацій. Вони будуть проголошені тоді, як дана деклярація буде вповні сплачена.

3. В цілях певної контролі, виказ подається повільно по провінціях і місцевостях.

4. Коли хто завважив у виказі яку похибку якого іншо жертводавця або їх жертву, то проситься його довести про се негайно Консисторії.

ГЕМТОН, САСК.
Колядувати: Андрій Крепкевич, Іван Крепкевич, Іван Ніхота, Гонцьо Гордецук.

По 1 дол.: Йосиф Горчинський, Іван Горчинський.

По 50ц.: Андрій Крепкевич, Іван Крепкевич.

ГЛЕН ЕЛДЕР, САСК.
Гроші прислав п. М. А. Свинарчук.

По 1 дол.: Мих. Козменюк, Мих. Федорчук, М. Мітран, Анд. Федорчук.

По 50ц.: Н. Рогожинський, Евхим Сьвещук.

ГРОНЛІД, САСК.
I.
Союз Української Молоді, відділ 9 ім. Богдана Хмельницького 10.00

II.
(Гроші прислав о. І. Дмитрів.)

Дохід з представлення (Ам. Г.) 18.50
Жін. Товариство ім. св. Ольги 10.00
Відділ 43 СУМК 5.00
Дівоче Тов. ім. Лесі Українки 5.00
Нар. Дім ім. І. Франка 5.00
Від церковної громади
Павло Хемій
Дрібна колекта

ГЛЕНОВАН, САСК.
Збірка п. Івана Шишковського:

По 1 дол.: Іван Шишковський.
По 50ц.: Я. Сисоарчук, І. Гончар.
По 25ц.: А. Молодій, Й. Вороднук, М. Надійський.

ГЕРНСЕР, САСК.
Петро Мисевчук 3.00

ГЕФОРД, САСК.
Збірка о. Е. Уліяна
Свящ. Е. Уліян 25.00
Жін. Тов. ім. Ольги Бесарабської, при церкві коло Паскаяка 10.00
Збірка в церкві коло Паскаяка 10.60
По 5 дол.: Стефан Цибак (учитель), О. Лучківчук (уч.), Петро Новосад, Михайло Сисчин, Ф. Ткачук.
По 3 дол.: Йосиф Щербань.
По 2 дол.: Антін Горбай, Дмитро Корпан, Гнат Бартко.
По 50ц.: Василь Іванишин, Петро Нижнфорук, Петро Лазарович, Микола Гаврищ, Анна Лазарович (учителька), Юстина Лазарович (учителька), Іван Лазарович.
По 35ц.: Василь Богданський.
По 25ц.: Д. Бойчук, Марія Лазарович, А. Лесько, Стефан Хайнчук, В. Сиччич, М. Федищ, В. Лозовчук, А. Дрецяк.

ГЛЕСЛИН, САСК.
Збірка о. Е. Уліяна:

П-тво Михайло Тимофійчуки 26.25
Союз Української Молоді 20.00
Михайло і Розалія Кульчицькі 11.00
Жін. Т-во ім. О. Безарабової 10.00
Панство Олексів Дуб 10.00
І. Н. Ковак (учитель) 5.00
Данило Пилат 5.00
По 2 дол.: Іван Федунин, Микола Корпач.
По 1 дол.: Стефан Гаврилів, Ілько Галевич, Юрко Павлів, Петро Семко, Іван Микуляк, Володимир Чарнецький, Стефан Кузів, Анна Федунин, Мих. Войко, Рупя Войко, Олександр Вусович.
По 50ц.: Іван Федунин, Йосиф Корпач, Іван Микитюк, Іван Данилів.
По 25ц.: М. Савчин, С. Данчук, В. Гаврилів, М. Галевич, М. Гаврилів.

ДЕНБУРГ, САСК.
I.
Збірка Василини Курковської і Софії Прокіпчук.

По 1 дол.: Іван Ягомільський і панні Марія Ягомільська.

II.
Збірка п. Г. Лозинського.
Збірка на Листопадовім снігі 2.65
По 1 дол.: Пп. Г. Лозинський, С. Костенюк (Ормсайд, Саск.), М. Чимерес, (Глен Елвер, Саск.).
По 50ц.: А. Соколюк.

ДРОБОТ, САК.
Збірка свящ. П. Гацького, Г. Захарія і І. Оленка. 6.00
Коляда хлопців
По 5 дол.: Жіноче Товариство, свящ. П. Гацький, пп. Стефан Кіндрацук, Дмитро Матвс.
По 1 дол.: пп. Теодор Кіндрацук, Г. Загарій, Іван Стінка.
Збірка на вечерю Жіночого Товариства 1.87

КОНСИСТОРІЯ УКРАЇНСЬКОЇ ГРЕКО-ПРАВОСЛАВНОЇ ЦЕРКВИ В КАНАДІ.

ВІДВІДИНИ о. С. В. САВЧУКА.
Прот. С. В. Савчук, голова Консисторії Української Греко-Православної Церкви в Канаді відвідає слідуючі громади:

28 жовтня — Давфин, Ман.
4 листопада — Канора, Саск.

Консисторія Української Греко-Православної Церкви в Канаді.

ЗБІРКА НА ФОНД
Допомоги Рідній Церкві.

Укр. Прав. Собор св. Покрови підчас Лузового Концерту в честь о. митрополита — збірка 30.56
о. П. Мацьокий.

Чи Ви вже відновили передплату за „ВІСТНИК"? Коли ні, так постарайтеся зробити се ЗАРАЗ!

ПРЕСОВИЙ ФОНД „ВІСТНИКА".
Крепкевич А. Р. Гемтон, Саск. .50

Збірка о. П. Мельничука на весіллю М. Гнатишин і Вікторії Стецівської в Рідкайя, Саск. 2.00

Збірка о. П. Мельничука на весіллю п. В. Мельника і Пані Тимофійчук в Кендік, Саск. 2.15

Укр. Прав. Громада в Гібберт Плейнс, Ман. 1.50

Збірка на Хрестинах у домі п. Болзів, Пайн Ривер, Ман. 2.00

ПОРЯДОК БОГОСЛУЖЕНЬ
о. В. Арешонка.
ЖОВТЕНЬ.

21 Неділя — Форт Франсес, Онт.
28 Неділя — Вайта.

ЛИСТОПАД.
4 Неділя — Пембіна.
5 Четвер — св. Дмитра—Толстой.
11 Неділя — Сельків.
18 Неділя — Гарденгтон.

ЦЕРКОВНИЙ КАЛЕНДАР НА 1934 РІК.
ЖОВТЕНЬ.

16 В. Сяч Діонісія апеостат.
17 С. Сяч. Іпотея еп. атен.
18 Ч. Мч. Харитини, конгр. Петра
19 П. † Ап. Томи
20 С. Мч. Єгорія й Вахха
21 Н. 21 по З. сх. Д. Пр. Пилаґії
22 П. † Ап. Якова Алф.
23 В. Свято відр. укр. ієрархії
24 С. Ап. Пилипа, Теофана еп.
25 Ч. Мч. Прова, Тарала
26 П. Мч. Карпа й Папіяна
27 С. Мч. Назарія, Гервасія
28 Н. 22 по З. сх. Д. Пр. Євтихія
29 П. Мч. Лонгина сотника
30 В. Прор. Осії, Амврія Крит.
31 С. † Ап. еп. Луки; мч. Марціяна

ЛИСТОПАД.
1 Ч. Прор. Йоіля, мч. Аура
2 П. Вич. Антіма; пр. Артема
3 С. Іларіона Вел, Іларіона Метд.
4 Н. 23 по З. сх. Д. Мч. Олександ.
5 П. Ап. Якова брата Госп
6 В. Мч. Аристи; Аристи пек.
7 С. Мч. Мархіяна й Мартирія
8 Ч. Вич. Дмитрія Солунського
9 П. Мч. Нестора, Кипріяна
10 С. Мч. Терентія й Неонілан
11 Н. 24 по З. сх. Д. Св. Марії
12 П. Мч. Зиноїя й Зиної
13 В. Ап. Стахія, Амплія, Наркиса
14 С. Безр. Кузьми й Дем'яна
15 Ч. Мч. Ахиліна, Пегасія

ПОРЯДОК БОГОСЛУЖЕНЬ
о. Л. Дячина.

21. Неділя — Тинлав
28. Неділя — Поплар Парк
Листопад.
4. Неділя — Портедж ля Прайрі
8. Четвер — Вич. Дмитрів — Рідлятон. Всеночне 9 год. рано. — 8 год вечір віччт
11. Неділя — Сентон.
18. Неділя — Тинлав.
21. Середа, Собор Арх. Михаїла — Іст Сандюк. (глав). Всеночне 9 год. рано. Всіх доокольичних Українців запрошуються.
25. Неділя — Поплар Парк.
По богослужінню вісюк катехизація.

ПОРЯДОК БОГОСЛУЖЕНЬ
о. П. Запарнюка.

21. Неділя — Ешлав.
28. Неділя — Давфин
Листопад.
4. Неділя — Робайн
8. Четвер, Дмитрія — Сифтон
11. Неділя — Давфин
18. Неділя — Ешлав
21. Середа, Арх. Михаїла — Ешлав. храм
25. Неділя — Пайн Ривер.

ЦЕРКОВНИЙ УСТАВ НА 1934 РІК.
21 Неділя 21 по Зісх. сх. Духа: Голос 4. Утр. Євап. 10 (Іо. XXI: 1—14) Літ. Ап.: Галят II.:10—20. Євап. Луки VIII: 5—15.
28. Неділя 22 по Зісх. сх. Духа: Голос 5. Утр.: П (Дяна XXI: 15—25) Літ. Ап. Галят VI: 11—18. Євап. Луки: XVI: 19—31

Листопад.
4. Неділя 23 по Зісх. сх. Духа: Голос 6. Утр. Євап. Мат. XXVIII: 16—20 Літ. Ап. Єф. II: 4—10; Євап. Луки VIII 26—39
8. Четвер. Дмитрія: Утр. Євап. Мат. X: 16—22. Літ. Ап. 2 Тим. II: 1—10
Єв. із XV 17—27 і XVI: 1—2.
11 Неділя 24 по Зісх. сх. Духа: Голос 7. Утр. Єв. Марка XVI: 1—8. Літ. Ап. Єф. II: 14—22; Євап. Луки VIII: 4—56.
18. Неділя 25 по Зісх. сх. Духа. Голос 8. Утр. Єв. Марка XVI: 9—20. Літ. Ап. Єф. IV: 1—6. Євап. Луки X. 25—37.

Український Релігійний дво-тижневик в Канаді.

ВІСТНИК
THE HERALD

THE HERALD
Box 3684
WINNIPEG, MAN.

РІК XI. WINNIPEG, MAN., NOV. 1st, 1934 ВИННІПЕГ, МАН., 1-го ЛИСТ ..А, 1934. ЧИСЛО (210) 2:

ЮВІЛЕЙНИЙ ФОНД
УКРАЇНСЬКОЇ ГРЕКО-ПРАВОСЛАВНОЇ ЦЕРКВИ

I. ТЕПЕР ДОГІДНА ПОРА НА КАМПАНІЮ.

Весною і літом Кампанія за збіркою Ювілейного Фонду не провадилась так інтенсивно, як в зимі. Причини ясні: увага людей була звернена на їх працю, а в додатку літом люде мають менше-грошей, чим зимою. Але тепер фармері вже по роботі, отже треба попровадити Кампанію як найбазвятійше, щоби дійти до вітченої цілі та зібрати намічену суму. Тимбільше, що до кінця кампанії остало всього два місяці часу, а грошей зібрано розмірно мало. Хай отже Отці Духовні й Збіркові Комітети та поодинокі колектори візьмуться щиро до праці й не проминуть ані одного православного Українця чи Українки, не попросивши їх зложити жертву на ціль Ювілейного Фонду. Хай рівнож всі вірні памятають на їх обовязок любови до Рідної Церкви й хай виконають його чесно й совісно. Економічне положення наших фармерів сього року впавно поліпшилось, отже хай і їх жертвенність в міру того збільшиться. Хто не дав ще жертви, хай дасть негайно, а хто вже дав, але не достаточну, хай дасть вдруге. Памятаймо, що дрібочи на різні цілі, собі даємо!

II. ЩЕ НЕ ВСІ СВЯЩЕНИКИ ЖЕРТВУВАЛИ.

Ще не всі священики зложили жертви на Ювілейний Фонд. На се безумовно були добрі причини, але дальше годі відкладати, й тому бажанним є, щоби в кінцем листопада були проголощені жертви від ВСІХ священиків.

III. УЧИТЕЛІ ТОЖЕ ЖЕРТВУЮТЬ.

До тепер поважне число наших учителів зложили жертви на ціль Ювілейного Фонду. Деякі з них жертвували більші суми (по 25 і 50 доларів), деякі менші — хто кілько міг. Але знаємо богато учителів, що повинні й годні жертвувати, та ще не жертвували. Вірмо, що вони не занедбають свого обовязку й зложать свою жертву як найскорше, причиняючись так до великого діла.

Панове Учителі! Дайте примір „меншому братові", як треба підтримувати свої рідні справи!

IV. ДЕКЛЯРАЦІЇ.

Значне число дотеперішних жертводавців, не маючи покладених грошей, обіцяли прислати жертви пізнійше. Деякі з них деклярували означені суми в грошах, а деякі в формі доходу з акра пшениці. Рі одних і других проситься ласкаво виповнити деклярації й прислати гроші як найскорше. Направа дієцезіяльного дому на укінченню і гроші дуже потрібні.

VI. УПОВНОВАЖЕННЯ.

Подається до загального відома, що о. П. Запарнюк, парох давфинського округа, який виїхав на днях на короткий побут до Альберти є уповноважений Консисторією збирати жертви на Ювілейний Фонд Української Греко-Православної Церкви в Канаді. Проситься альбертійських Отців Духовних, як рівнож церковні уряди відноситись до о. Запарнюка з любов'ю і довірєм та помочи йому в тій місії, в якій його до Альберти висилано.

V. ВИКАЗ ДАЛЬШОЇ ЗБІРКИ.

Збірка о. А. Берика (Косів $62.00, Мензі $20.00)	$82.00
Збірка о. П. Запарнюка (з давфинської округи) ...	57.05
Збірка п. Г. Васнівка (Шіго, Саск.)	50.25
Збірка о. Уляна (Гледлин і Гефорд)	13.00
Збірка о. Л. Дячини (Сентон)	8.95
Збірка в Коте, Саск. (Мих. Грабчак 5.00, Максим Грабчак 5.00)	10.00
Збірка о. Л. Березицького	8.04

КОНСИСТОРІЯ УКРАЇНСЬКОЇ ГРЕКО-ПРАВОСЛАВНОЇ ЦЕРКВИ В КАНАДІ:

Прот. С. В. Савчук, голова. Свящ. Д. Ф. Стратійчук, секр.
Прот. В. Кудрик, заст. гол. Мир. Стечишин, заст. секр.
Рос. Богоніс, касієр.

Гроші й листи висилати на адресу:
CONSISTORY OF THE UKRAINIAN GREEK-ORTHODOX
CHURCH OF CANADA
Box 3684
WINNIPEG, MAN.

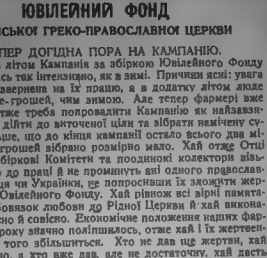

В. Д. ТАШОК
Глас, Саск. — пертурка на Ювілейний фонд $100.00.

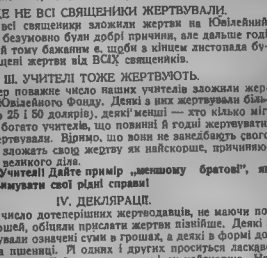

ІВАН І ГЕНЯ КОРОПАТНИЦЬКІ
Шіго, Саск. — жертводали на Ювілейний Фонд $25.00.

13 ЛЮДЕЙ ЗГИНУЛО В МЕКСИКО В ЦЕРКОВНІЙ БОРОТЬБІ.

Палата послів в Мексико дістала звідомлення, що коло 13 місцевости Тингвато, в стейті Мічоакан, прийшло між місцевими урядниками та католицькою боєвою організацією до битви, в котрій згинуло 13 людей, а саме: 7 жовнірів та 6 цивільних осіб.

Посол, що подав палаті сей звіт, заявив, що пролетарські організації домагаються від уряду дозволу носити зброю, щоб виступити збройно проти церковних організацій „в обороні революції".

Вислухавши рапорту, палата послів дала вотум довіря для губернаторни стейту Чіхава, котрий приказав делортувати католицького єпископа з священників.

НЕДОПУСТИТЬ ДОПОМОГИ ГОЛОДУЮЧИМ.

Совіти подають, що в багатьох краях ведеться пропаганда, що совітське населення голодує. Все те вважається протисовітською пропагандою. Тому уряд починив кроки, щоби здержати по рідних краях висилки допомоги совітським горожанам. Уряд стверджує далі, що ту акцію допомоги розпочало німецьке товариство „Братньої Помочі в Біді", яке висилало поміжу і гроші німецьким кольоністам, що жнють на совітських землях. Ту допомогу відсилано Німцям назад, аби предложено родинам тих німецьких комуністів, котрих

Найбільше посилано тої допомоги при помочі посилок, видавалось Торгсіном. Те все тепер буде припинене. Допомагатиу селянам і робітникам у Совітах, вже большевицький уряд, є образою Совітів.

ПОСЛАНІЄ ЕПИСКОПАЛЬНИХ ЕПИСКОПІВ ЗА СУСПІЛЬНІ РЕФОРМИ.

З нагоди закриття конвенції протестантської епископальної церкви в Злучених Державах епископи сієї церкви видали до вірних пастирський лист, котрий заявляє, часто в драстичний спосіб, цілу низку суспільних справ.

Послание передовсім таврує загальну деморалізацію публічного й родинного життя в державі. Далі поширення „націоналізму", підбехтане агітацією фабрикантів амуніції. Послание заявляє, між иншим за деякі далеко вдучі суспільні реформи, між иншим послание домагається признання робітникам права до колективних переговорів за умови праці, обезпечення проти безробіття та скасування дитячої праці по фабриках.

НА ҐҐРУНТІ БОРОТЬБИ ПРОТИ КАТОЛИЦЬКОЇ ЦЕРКВИ В МЕКСИКО.

Мексиканські стейти Чіяпас і Мексико, за примірою 18 стейтів, відкликали урядовий дозвіл католицьким священикам на сповідування духовних функцій. Епископ міста Чіяпа вже вийхав до Злучених Держав.

Уряд доносить з Колїми, столиці стейту того самого ймення, що там відкрито заговір католицьких священників, що проти уряду. Уряд негайно вирішив зі стейту всіх священників під загрозою, що при повороті їх поставить під воєнний суд.

ЯК АПОСТОЛ ВІДНАЙШОВ ЗАГУБЛЕНИЙ ТАЛАН.

Раз прийшов святий апостол Іван до одного місточка коло Ефезу. Підчас бесіди з людьми зауважив він молодця гарного лицем і думкового з погляду очей. І сказав він єпископові того міста:

— Як гарно рука Божа вирізьбила чер-ти отього молодця. Тепер та доложи отього молодця талану, а придбаєш своїх рук до отього талану, а придбаєш багато — може навіть не один талан, але багато талантів придбаєш. І тому в присутности Церкви і перед Христом-свідком я тобі його передаю.

Єпископ забрашки до себе молодця, виховував його старанно. Але коли той ставав старшим, єпископ почав на нього менше уважати.

— Він вже старший і має свій розум, — думав він.

Не думав єпископ, що розум чоловіка не росте в парі з його тілом. Коли форма тіла вже немовби вповні розвинена, лишається ще дуже неровинутим.

А молодий чоловік зв'язався з лихим товариством. Привикав поволи. Злочинству він ставився до товаришів здержливо, а там зачав підбиватися. Наука, що дістав від єпископа забувалася. Вона накладала обов'язки, а товариські життя давало необмежену волю.

Одного дня не стало молодого чоловіка. А за час прийшли вісти, що він попав в розбишаки і нині є їх ватажком (провідником). Її околиця, в котрій він з своїми помічниками перебував, стала найбільше небезпечною. Було там богато нападів, буди рабунки, буди вбивства.

Минуло кілька літ і святий Апостол знов зайшов в ті сторони.

— Тепер віддай мені майно, що я лишив тобі, — сказав він єпископові.

Єпископ не зрозумів, що в Апостола на думці, та Апостол пояснив:

— Я лишив тобі гарного молодця, що з ним?

— Він вмер, — сказав єпископ.

— Як вмер?

— Вмер для Христа. Нині він ватажком розбишаків. Він нині пострахом для людей...

Зітхнув тяжко Апостол і заговорив:

— Євангельський слуга законав був талан і тому міг віддати його своєму господареві. А ти свій талан запропастив і не можеш віддати його. Значить — ти не догледав душі брата твого. Вівця відблукалася і ти не пошукав її. Та я-сам підду її шукати. Дайте мені коня і нехай хтось проведе мене...

І поїхав святий Апостол в ті сторони, де громадка розбишаків скривалась.

Коли минав зарослу деревом долину, обскочили його розбишаки.

— Стій, — кричали, — а то згинеш!

На те Апостол:

— За вами я шукав.

— За нами? — здивувались розбишаки.

— За вами! Ведіть мене до вашого начальника, мені треба з ним бачитись.

Коли ватажок побачив святого чоловіка, він пізнав його. Йому стало страшно, стало соромно і він почав утікати. І чого? Хіба-ж святий муж мав зброю в руках? Хіба побіч його стояли готові для приказу помічники? Ні! Святочі руки Апостола не могли заподіяти йому ніякої шкоди.

Але святий чоловік мав велику силу і ІІ ватажок зараз відчув. А тою силою була чиста душа, була щира воля. Тою силою була та сердечна, батьківська доброта святого мужа, яку видно було в його помодненого лиця, з його вічиску. Ватажок зрозумів, що се батько за пропавшим сином шукає.

Старечими ногами пустився бігти святий муж, кличучи:

— Чого тікаєш від мене сину мій? Не бійся! Я рад що знайшов тебе! Я з любовію приходжу до тебе, не з докором. Вернися!..

І ватажок зупинився. До нього підійшов Апостол, обняв його і поцілував. А коли побачив, що рясні сльози котяться по лиці ватажка, сказав:

— Будь спокійний. Господь не хоче смерти грішника, але щоб він покаявся і жив. Се-ж про нас грішних сказав Господь: Колиб гріхи ваші були червоні, як кров, вони стануть білі, як сніг, коли ви до мене наверпетеся.

— Я дуже грішний, — висторнав ватажок.

— Грішний ти, — сказав тоді Апостол, — та се якраз до тих, що признаються до гріха, сказано: Хто сам себе судить, той не буде суджений. Отже і ти тебе не судиму. Одного він тебе хочу: ди-ж не прийде Він тобі її, щоби післав тебе до неї.

Тлумач.

ДОБРА ЖІНКА.

Моли Всемогучого Бога рано, в полудне і вечером, щоби в відповідньі часі і відповідним способом післав тобі добру, чесну, любязну, милу жінку; но не прийде Він тобі її, щоби післав тебе до неї.

ВИТРЕВАЛІСТЬ ЖІНКИ.

Я нераз мав нагоду бачити витревалість, з якою жінки приносили найбільші негоди життя. Лихо, яке цілком ломить духову силу чоловіка і розсипає її в порох, те саме лихо збільшує силу жінці і дає таку витревалість і посвяту, що деколи се підноситься до подиву гідних висотин.

Чи може бути щось більше зворушуюче, як бачити ніжну і делікатну жіночу особу, що серед кращих відносин життя має в собі тілько безсилля і сама потребує допомоги, яку вражає найменша дрібниця — і бачити ту жінку, як серед дніх обставин її духова сила підноситься! вона в нещасті стає головною поміччицею свого чоловіка; як з його висот, але може також звести її до найдальших низин.

Чи може бути щось більше зворушуюче, як бачити ніжну і делікатну жіночу особу, що серед кращих відносин життя має в собі тілько безсилля і сама потребує допомоги, яку вражає найменша дрібниця — і бачити ту жінку, як серед дніх обставин її духова сила підноситься! вона в нещасті стає головною поміччицею свого чоловіка; як з його висот, але може також звести її до найдальших низин.

В. Ірвінг.

МАТИ НАД КОЛИСКОЮ.

Сила Матері велика, коли вона її розуміла і вміла розумно прикласти до виховання дітей. Матері здається, що вона колише тілько дитину, співаком в той самий час вона може колисати цілого свого народу, цілий всіх народів. Може колисати великого патріота для людей і великого праведника для Бога. Або противно. Бо виховавча сила матері може підвести дитину до незвичайних висот, але може також звести її до

СТАВІНСЬКИЙ — РОЗЕНБЕРГ.

Ставіньский, за яким в Франції є кількадесять мільонований скандал, має товариша, Розенберга. Тепер виявляється, що Розенберг, з двома другими, присвоїв собі з маєтку графа Потоцького около 3,420,000 долярів. Вони без відома Потоцького продали часть його майна. Польщя домагається від Франції арештования Розенберга.

Коли маєш час обдумати раніш, ніж починати говорити, то думай, чи вайто чи потрібно говорити, чи не пошкодить комусьбудь те, що ти хочеш сказати.

ПРО ЖІНОК.

ЗНАЧІННЯ ЖІНКИ В ХРИСТІЯНСЬКІМ ЖИТТЮ.

Коли жінку, з її характером і життям поставивдо християнство, як рівноправну чоловіковим людину, то се дало християнській роботі богато нової сили і рішучости. Церква, се Божий інструмент для несення людям евангельської науки, а жінка завсігди була і нині є серцем Церкви. Бо з природи вона є совісто людського роду.

Та виключно відданий уряд виховувати дітей в моралі і релігії, і вона вкінчене свою задачу гідно. Найбільше з праведників, яких імена прикрашують історію Христіянства, були натхнені до праведного життя христіянськими жін-

Ч. С. Албертсон.

ДОБРА ЖІНКА.

Моли Всемогучого Бога рано, в полудне і вечером, щоби в відповідньі часі і відповідним способом післав тобі добру, чесну, любязну, милу жінку; но не прийде Він тобі її, щоби післав тебе до неї.

Тлумач.

ВИТРЕВАЛІСТЬ ЖІНКИ.

Я нераз мав нагоду бачити витревалість, з якою жінки приносили найбільші негоди життя. Лихо, яке цілком ломить духову силу чоловіка і розсипає її в порох, те саме лихо збільшує силу жінці і дає таку витревалість і посвяту, що деколи се підноситься до подиву гідних висотин.

Чи може бути щось більше зворушуюче, як бачити ніжну і делікатну жіночу особу, що серед кращих відносин життя має в собі тілько безсилля і сама потребує допомоги, яку вражає найменша дрібниця — і бачити ту жінку, як серед дніх обставин її духова сила підноситься! вона в нещасті стає головною поміччицею свого чоловіка; як з його висот, але може також звести її до найдальших низин.

В. Ірвінг.

МАТИ НАД КОЛИСКОЮ.

Сила Матері велика, коли вона її розуміла і вміла розумно прикласти до виховання дітей. Матері здається, що вона колише тілько дитину, співаком в той самий час вона може колисати цілого свого народу, цілий всіх народів. Може колисати великого патріота для людей і великого праведника для Бога. Або противно. Бо виховавча сила матері може підвести дитину до незвичайних висот, але може також звести її до найдальших низин.

СТАВІНСЬКИЙ — РОЗЕНБЕРГ.

Ставіньский, за яким в Франції є кількадесять мільонований скандал, має товариша, Розенберга. Тепер виявляється, що Розенберг, з двома другими, присвоїв собі з маєтку графа Потоцького около 3,420,000 долярів. Вони без відома Потоцького продали часть його майна. Польщя домагається від Франції арештования Розенберга.

Коли маєш час обдумати раніш, ніж починати говорити, то думай, чи вайто чи потрібно говорити, чи не пошкодить комусьбудь те, що ти хочеш сказати.

Грецькі твори штуки.

В Греції заснувався товариство „Товариші Народного Музею Старинности", що поставило собі за ціль збереження і заховання старинних творів штуки історичних цінних памяток давних часів грецького народу. Товариство звертається до загалу за піддержкою роботи товариства. Час нищить те, що створили найкращі розуми давної Греції, найкращі її майстрі, отже се товариство має все те зберігати й охороняти від знищення.

Діяментовий промисл в Голяндії.

В Амстердамі з'осереджується майже весь діяментовий промисл Голяндії. Досить згадати, що тут працює 2000 осіб, які обточують і вигладжують діяменти, надаючи їм потрібну форму. Донедавна промисл був підупав, та нині попят за діяментами збільшився, отже працює 2000 робітників, прилагоджують діяменти для торговлі.

ЯК ВИГЛЯДАЄ КАТОЛИЦЬКА РЕЛІГІЯ НА ДІЛАХ.

Православні, а Жиди.

Польські суди на Волині не рахуються з православними святами. На Возенсення і на Зелені Свята городські та окружні польські суди визначають для православних справи, і на ті дні кличуть до суду — навіть священників.

А католицька „Нова Зоря" доносить, що Міністерство Скарбу видало обіжник до податкових урядів, щоби в днях 10, 11 і 19-го вересня не переводити в Жидів податкових екзекуцій, бо в ті дні жидівські свята.

Значить — *для* Поляків близькі Жиди, ніж православні християне.

Закрили філію „Просвіти".

Поляки ще в 1932 р. замкнули філію „Просвіти" в Луцьку, на Волині, разом з її 140 українськими читальнями. Тепер розвязання філії довершено і майно перебирає „Просвіта" у Львові.

Ніштуп на Україні.

Недавно відбувся від. „Польської Матіцкі Шкільної", яка дбає голодно про польщінізм української молодіжі і про поширення польської культури на українських землях. На віді було повно польських ксьондзів, а також єпископ Буковеби. Єпископ доніжався, щоби негайно заснувати найменше 150 нових польських шкіл на українській Поділсю.

Шевтицький заводить целібат.

В Галичині нині такий лад, що коли має стати відомою якась справа з кругів греко-католицького начальства, то перші про ту справу знають й оголошують в своїх газетах Поляки.

„Курєр Поранни" з 6-го вересня помістив статтю про „бунт" проти целібату в грецко-католицькім духовнім семінарі у Львові.

Доси целібат вводили в своїх діецезіях єп. Хомишин та Коциловський, а Шептицький ні — він лише прихилявся. А тепер і він заводить. „Курєр Поранни" дише між иншим:

— В грецко-католицькій духовній семінарії у Львові видали розпорядок, що вводить целібат для молодих адептів (кандидатів) духовного стану. Ректорат семінарії на чолі з ректором о. Сліпим, домагається від семінаристів старших кляси підписання декларації, що стануть в целібаті. В противнім случаю ті, що на се не погодяться, мають залишити мури грецко-католицького семінара. Цікаво, що особи приймаючі добровільно целібат, дістають найвищородні людей і великого праведника для Бога. Або противно. Бо виховавча сила матері може підвести дитину до незвичайних висот, але може також звести її до найдальших низин.

МАТИ НАД КОЛИСКОЮ.

Сила Матері велика, коли вона її розуміла і вміла розумно прикласти до виховання дітей. Матері здається, що вона колише тілько дитину, співаком в той самий час вона може колисати цілого свого народу, цілий всіх народів. Може колисати великого патріота для людей і великого праведника для Бога. Або противно. Бо виховавча сила матері може підвести дитину до незвичайних висот, але може також звести її до найдальших низин.

СТАВІНСЬКИЙ — РОЗЕНБЕРГ.

Ставіньский, за яким в Франції є кількадесять мільонований скандал, має товариша, Розенберга. Тепер виявляється, що Розенберг, з двома другими, присвоїв собі з маєтку графа Потоцького около 3,420,000 долярів. Вони без відома Потоцького продали часть його майна. Польщя домагається від Франції арештования Розенберга.

Коли маєш час обдумати раніш, ніж починати говорити, то думай, чи вайто чи потрібно говорити, чи не пошкодить комусьбудь те, що ти хочеш сказати.

ДВА ПОГЛЯДИ НА ПРАЦЮ.

Погляди на працю є двоякі — погляд світа релігійного і світа безрелігійного. Нерелігійний світ уважає працю злом і несланою; релігійний світ уважає працю обовязком і гідністю.

Вдавнині всяке ремесло уважали понижуючим, крім военного ремесла. В давніх нехристіянських краях війну і рабунок уважали дорогою до слави.

Спартанці (Греція, перед Христом) казали, що управляти рілю можуть лише ті невільники. Арістофан висміює Клеона і Гіпербола, що вони, будучи гарбарами, мішаються до політики. Гарбарство (виправлювання шкір) уважали працею, що понижає чоловіка. Між дними племенами звичайно ручна робота не належала до жінок, коли чоловіки, як „відважні", спали, ходили на лова і проводили боротьбу.

Для Персів торговля уважалась поганню. Греки і Римляне дивилися з погордою на кождого, хто працював за гроші — крім лікарів, будівничих і купців.

Були часи, що письменницьку роботу вважали понижуючою. В Римі була каста невільників, яка вчилася всяких наук і займалася письменницькою працею для своїх панів. А ті пани — властителі невільників, уважали, що ім самим не до хиця вчитуся і писати, бчитися і займатися письменництвом мали невільники, яких звали там „літерат". Назва була тоді не дуже подвальна.

Таке було і в часах пізнійших. Так примірок визначний англійський письменник, Валтер Скат, не виявив, що він є спільником видавництва Констабля Бродерс, щоби не стратити повагн між вищою кастою.

Так на працю дивився світ поганський, в якого релігійні поняття були дуже слабо розвинені. Так дивилися і дивляться нині на працю ті християне, в яких релігійности дуже мало.

Цілком инший погляд на працю був серед того життя, де релігійність пливе через життя широкою рікою.

Біблійний Авель, Йосиф, Мойсей, Давид, Амос (з Старого Заповіту) були пастухами — але рівночасно людьми великої гідности. Ной будував корабель. Авраам і Яков випасали стада овець. Ісаяк. Йов і Елисей були рільниками. Петро, Яков й Іван (Апостоли) були рибаками. Матей був збирачем податків, Лука лікарем, а сам Христос столярем, ким почав голосити свою божественну науку.

Окремо згадати Апостола Павла. Він був сином фарисея, себто законоучителя, був виховний серед тодішньої вченої касти, одержав побіч родимової науки він був також гарбарем.

Серед давного жидівського народу, де дух релігійности стояв високе, ніж в якого будь иншого народу, праця уважалася неорвинною частию чоловіка і тому була в великій пошані.

Наука Ісуса Христа будується на повазі праці і на міру праці. Отець Небесний, — се — Господар. Сни Небесного Отця — пастир, що знає свої вівці; сівач, що сіє добре зерно.

Царство Небесне в Христовій науці порівнується господареві, що садить виноградник; що найліпше робітникові. Христос каже ученикам: Закиньте сітці.

Ціла Біблія — Старий і Новий Заміт показують нам світ праці, світ труду, світ обовязків, світ великої життевої гідности, до якої люде працею доходили.

Господар обявився на Хорині пастухом Мойсеєві. Ангели явилися в Вифлеємі пастухам. Син Божий родився від убогої жінки... Ціла Христова наука вводиться до праці, до обовязку, до посвяти для добра других.

Колись були і нині стоять пробіч себе два світи — світ безрелігійний і світ релігійний. Один нині, як і давно, шукає нероиства, розкошей, незаслужених ласків, безобовязковости і невідповідальности за свої вчинки. Другий — релігійний, стоїть на давніх грунті — на грунті, де праця є обовязком і гідністю життя. І в першім нема Бога, нема Закону Божого, не чути голосу совісти. Тут чути лише голос пристрастей, голос забаганок. Голос злочину. В другім є Бог, є Божий Закон, тут говорить совість своєю поважною мовою.

І ті два світи стоять побіч себе і кличуть. Один каже: Поклонися мені, а дам тобі царські достатки. Другий говорить: Не самим хлібом, але чесним трудом і Словом Божим живе людина.

МАЗУРСЬКА БЛАГОДАТЬ КАТОЛИЦИЗМУ.

„Діло" ч 3 жовтня доносить, що у Львові заснувався нова акційна спілка: „Земське Товариство Парцеляційне", а цілію спілки — колонізація Східної Галичини Мазурами. „Метр" зазначує в сього приводу: „Мусимо рахуватися в тим, що вже в найближчому часі зачнуть іхати до нас, як у перших повоєнних роках, масово Мазури і шантинуть між себе дворяк, тоді, як наше наскрізь збіднінне і спролетаризоване село буде безрадно ломити руки, жадне праці і хліба". Політики „що твое, та й моє" держаться в відношенню до Українців не тілько большевики, але й католики.

ВИДАТКИ НЮ ЙОРКУ НА ПОМІЧ.

В жовтня 1934 місто Нью Йорк видало на поміч безробітним (реліф) 18,896,500 долярів. На листопад призначено на подібні потреби суму 18,225,500 долярів. В жовтня 1933 видано там лише 6.000,000 долярів, себто третю часть теперішнього.

„ВІСТНИК"
Релігійний часопис для Українців в Канаді
Виходить 1-го і 15-го кожного місяця.
Видає Українська Православна Видавнича Спілка.
Передплата: в Канаді — $1.50 на рік.
За границю — $2.00 на рік.

THE HERALD
published semimonthly by the
Ukrainian Orthodox Publishing Company
Subscription per annum:
In Canada — $1.50. — Foreign — $2.00.

Адресувати — писати:
The HERALD, Box 3084, WINNIPEG, MAN.

ЯК МИ ДИВИМОСЬ НА ГРЕКО-КАТОЛИЦИЗМ.

VIII.

„Братство Українців Католиків" (БУК).

Грекo-католик, чи католик.

Десь в грудні 1932 р. заснувалося в канаді „Братство Українців Католиків" (в скороченню БУК). Се світська організація побіч греко-католицької Церкви.

Згадане Братство, се українська організація. В ній гуртуються наші брати греко-католики. Воно моглоб зробити корисну роботу, коли будуть його провадити щирі, ідейні Українці.

Покищо про програму й роботу Братства судимо по вмісці його органу — „Бюлетеню", що почав виходити десь в січні 1933 р.

Перегладаючи „Бюлетень" бачимо, що він не ставить перед греко-католиками великих загально-українських ідеалів. Він крутиться головно коло „українсько-католицької" парафії, як чогось в українстві найважнійшого, одинoко правильного. Божого, а що поза „українсько-католицизмом", те неправедне, некультурне... І головним предметом уваги для „Українця католика" він ставить парафіяльний Рим, не український Київ, Львів, Чернівці...

З того виходить, що головна проводна рука рука в роботі Братства не є українська. Шож до осіб, які йдуть наперед роботи Братства, то вони він другорядні — інструменти чужої руки. Себто Братство українське, але провід чужий. Цім чужі.

Все в „Бюлетені" зводиться до того, щоби здвигати Українця грекo-католика („Бюлетень" знає лише „католиків", а не „грекo-католиків"!) з римо-католицьким світом — тільки не з народом українським, оскільки той народ не є „католицьким" в розумінню римського католицизму.

Всю увагу зводить „Бюлетень" до вузких для України католицьких інтересів, як одинокого, що повинен грекo-католик мати постійно на увазі. Словом видно стремління до того, щоби грекo-католика Україна втягнути в чужий табір і заставити до праці на чужому полі. А побіч того зробити з нього яничара і тоді „пусьшіть Русіна на Русіна" (пустити Україна на Україна), як казали Поляки. Зробити готовим до походу проти православних Українців. Зрештою такий похід від давна провадиться.

Коли розсудно справу розглянути, то природний стан грекo-католика України такий:

Грекo-католик Українець має свою **Українську Грекo-Католицьку Церкву.** Зверх побіч нього стоїть його рідний брат — православний Українець, що має **Українську Православну Церкву.** Обіх згадані Церкви, се взірці сили і та сама Церква, себто — Історична Православна Церква Українського Народу.

Значить — і грекo-католик і православний Українець — оба стоять побіч себе на українськім ґрунті і в границях чужі. А не грекo-католик. Чужі грекo-католики і де питають. З ними не рахуються. Перед грекo-католицьким загалом подібних справ широко і подібно не обговорюють. І грекo-католик став вже звичайно перед доконаним фактом. Йому так зробили і те мусить з тим годитися!

Нині грекo-католиком тяжко вже сказати, хто він такий — чи він ще грекo-католик, чи лише „католик". І де він в своїм „католицизмом" стоїть. Ще донедавна був він „грекo-католиком" і всім було ясно, що він не римо-католик. Римо-католики були поза ним, як инше група.

Нині „римо-католики" злившися чим були, а „грекo-католика" чимась рука обскубала на самого голого „католика". Він не може нині пояснити розумним людям, чи він ще „грекo-католик" й оскільки, чи врещті якийсь дивоглядь, що не є ані „грекo-католиком", ані „римо-католиком", а так собі „католиком". І як тоді означити різницю між Українцем „римо-католиком", яким бувший грекo-католик що не є, а Українцем „католиком", яким чужі його називають.

В таке загадочне положення поставила грекo-католика чужа рука. Зробила з нього дивоглядь.

— Не треба тобі того „грекo" — кажуть грекo-католикови — бо ти не Грек. Твій обряд „український"... Але така бесіда обчислена для балямучення.

Обряд Української Церкви — православної чи грекo-католицької — грецький! Він витворений голодно в грецькім світі і до нині в загальних формах в Українській Церкві той самий, що в Греції. Правда, українське життя вплило в його українську душу, і тому можна його ще звати „грекo-українським". Але право звати „грекo-українським" має Церква з грецьким обрядом в Української Церкві лишається. Кажучи: **Грекo-православна чи грекo-католицька Церква** ми зазначуємо, що се Церква з грецьким обрядом. Не римським! Та Церква і той обряд, який Українці мають від початку свого християнства.

Коли Українець має зализити слово „грекo". то чому римо-католики не лишають слова „римо"? Римська церква всюди зве себе „римо-католицькою". Навіть між чими народами, що не є Римлянами. Вона всюди визначує те жередо (Рим), з якого має обряд.

До римської церкви належать різні народи, але нема обряду польського, еспанського, мадярського — в усіх них римський обряд. А вони-ж не є лише римський обряд. А вони-ж не Римляне, як ми не Греки! І хоч до того славних". Ще донедавна він мав український тріюмфований хрест. А нині чужа рука все те нищить. Чужі церковні політики кажуть йому ненавидіти православних Українців; ненавидіти історію Українського Народу, яка пригадує українське православіє. Чужі перед очима грекo-католика на православіє кидають клятву. Чужі викидають православіє з книг української грекo-католицької Церкви. Чужі відогнали православіє від Церкви. Чужі відогнали православіє від Престола. Хрест на Українській Церкві чужа рука ставить одноразовий, римський. Чужі недавну ще назву „грекo-католик" заміняють на інтернаціональну „католик".

Так! Всю ту руйнацію робить чужа рука, чужа церковна політика. А те, що вона при тій роботі послугується „тоже Українцями", справи не зміняє. Бо ті „тоже Українці", се лише податний матеріял в пальцях чужої руки.

Плани на всякі зміни в грекo-католицькім світі виробляли і виробляють чужі. А не грекo-католики. Чужі грекo-католики і де питають. З ними не рахуються. Перед грекo-католицьким загалом подібних справ широко і подібно не обговорюють. І грекo-католик став вже звичайно перед доконаним фактом. Йому так зробили і те мусить з тим годитися!

Нині грекo-католиком тяжко вже сказати, хто він такий — чи він ще грекo-католик, чи лише „католик". І де він в своїм „католицизмом" стоїть. Ще донедавна був він „грекo-католиком" і всім було ясно, що він не римо-католик. Римо-католики були поза ним, як инше група.

Нині „римо-католики" злившися чим були, а „грекo-католика" чимась рука обскубала на самого голого „католика". Він не може нині пояснити розумним людям, чи він ще „грекo-католик" й оскільки, чи врещті якийсь дивоглядь, що не є ані „грекo-католиком", ані „римо-католиком", а так собі „католиком". І як тоді означити різницю між Українцем „римо-католиком", яким бувший грекo-католик що не є, а Українцем „католиком", яким чужі його називають.

В таке загадочне положення поставила грекo-католика чужа рука. Зробила з нього дивоглядь.

— Не треба тобі того „грекo" — кажуть грекo-католикови — бо ти не Грек. Твій обряд „український"... Але така бесіда обчислена для балямучення.

Обряд Української Церкви — православної чи грекo-католицької — грецький! Він витворений голодно в грецькім світі і до нині в загальних формах в Українській Церкві той самий, що в Греції. Правда, українське життя вплило в його українську душу, і тому можна його ще звати „грекo-українським". Але право звати „грекo-українським" має Церква з грецьким обрядом в Української Церкві лишається. Кажучи: **Грекo-православна чи грекo-католицька Церква** ми зазначуємо, що се Церква з грецьким обрядом. Не римським! Та Церква і той обряд, який Українці мають від початку свого християнства.

Коли Українець має зализити слово „грекo". то чому римо-католики не лишають слова „римо"? Римська церква всюди зве себе „римо-католицькою". Навіть між чими народами, що не є Римлянами. Вона всюди визначує те жередо (Рим), з якого має обряд.

До римської церкви належать різні народи, але нема обряду польського, еспанського, мадярського — в усіх них римський обряд. А вони-ж не є лише римський обряд. А вони-ж не Римляне, як ми не Греки! І хоч до того славних". Ще донедавна він мав український тріюмфований хрест. А нині чужа рука все те нищить. Чужі церковні політики кажуть йому ненавидіти православних Українців; ненавидіти історію Українського Народу, яка пригадує українське православіє. Чужі перед очима грекo-католика на православіє кидають клятву. Чужі викидають православіє з книг української грекo-католицької Церкви. Чужі відогнали православіє від Церкви. Чужі відогнали православіє від Престола. Хрест на Українській Церкві чужа рука ставить одноразовий, римський. Чужі недавну ще назву „грекo-католик" заміняють на інтернаціональну „католик".

Так! Всю ту руйнацію робить чужа рука, чужа церковна політика. А те, що вона при тій роботі послугується „тоже Українцями", справи не зміняє. Бо ті „тоже Українці", се лише податний матеріял в пальцях чужої руки.

НА ХОЛМЩИНІ ПОНАД СТО ЦЕРКОВ ЗАМКНЕНИХ.

КАІНОВА КАТОЛИЦЬКА РОБОТА.

Грiх Каінів. — Понад 100 церков замкнених — Поляки не дозволять Українцям молитися — Просьби до неба не помагають — Неділя на Соборі — Празднування „Ілія — Українці йдуть до „народного костела". Щоби дістати дозвіл на церкву — Польщі не позволять будувати новий храм — Чудесна подія — Лише в дрібних до церкви через вікна заглядають — Хто робить мисьлитво — Каінова робота — Що нині робив би Христос — Що треба Україні, головно грекo-католикам розумiти — Що, з того вийшло би.

Коли большевики замикають церкви, так не дивно. Вони-ж всім заявляють, що Бога не признають і тому їх цілі нищити релігію. Але коли католики таксамо замикають чужі церкви, щоби люде не молилися, то се вже щось чорнійше від большевизму. Се лицемірство в живі очи. Се Каінів гріх, що кличе до неба о помсту. З одної сторони голосити світові: Ми не щобудь, ми релігійні люде, ми католики!... а з другої замикати церкви, хіба се не злочинніше від найзлочинніщого большевизму?! А прецінь католики таке в живі очи перед цілим світом роблять.

В львівськім „Ділі", ч. 259 є стаття посла Сергія Хрущького (частк сконфіскована). де читаємо:

„Моїм найбільше занятим річ на Холмщині, се її останньої церкви. В їх почерп сотки Майже в кождому третому селі побачите тяжу церкву — замкнену що в 1918 року.

Тяжке зрештою робить вони — то опущене святині. В'юна в ній поживляні — нов слінки очима дивиться вони на вас. А дірн на почорнілих дахах вдаються вам рахами, що гнеться та не чекають заготівок. І вся церква чекусь та почорніла, наче людина, що гине після довгого голоду.

Їздили не один раз, іноді звертался й до в пастольського чинника, або до самого пани римського з просьбою, щоб вони їм дістали любину чи чинному церкву (тут скопіфіковано, де оче видно було написано, що нішо з того не вп рішло?).

Коли-ж заговорили про Собор Православної Церкви, зрозіяли ніділь, що Собор вечне Холм плином їх по забирані церкви. І того Собору чи нали, як довгу після довгої посуди. А як вину його року скликавий був перший Епархіяльний Зїзд, то делегати від селян на свому зїзді в про що інше не говорили, як про свої позвани ками церкви і кождий з них вимагав, щоб у ре золюції про церкви нічче була згадана церкві в його селі. Отже всі церкви то все їх історія мала бути представлена в тій резолюції".

Рішовідно в обіжниках урядових порот' селяни цукали в інших цілях. Деякі сіли ге ріхідили до (польського) народового костела в ніділ, що тоді відлучуть їм церкву, або до звозять збудувати нову. Часом справді тако чином удавалося побудувати нову церкву, ну приш. у Тарковатці, томашівського повіту. Але мимоді і тепо дорогою вони вернулися, ві у Хомовицях, грубешівського повіту. Там ж горожани впродовж трох літ будували церкву поки село належало до „народного костела", ві коли село знов вернуло до Православної Цер ки, церкву треба було розібрати.

В селі Замку, білгорайського повіту, пробу селяни збудувати на власному грунті своїм коштом, та нічеб для самого себе церкву але й са спроба не повелася.

Характеристичним для цього спротивлення вер нути собі церкву є факт, що мав місце в сі Верещиці, грубешівського повіту... (Тут 14 рад ків скопіфіковано, отже знов, що там було щось страшно болюче).

Були випадки, коли мали без всякої причи ни селяни відчини свою церкву, коли дуже ни скінки з ній, замикувнися нічче в обло жевій тягарні, і цілою своєю постаною, що го корили про фантазму готовість тим на насиль смерть, оставши часом те, що їх жінками в сто ного. Так було наприм. в Бубаї коло Янова по Підляшу.

В початках вересня розносилися по Холмщи чутки: На Покрову, дає коли по новому стило ся селяни відчини свою церкву, коли дуже ни моїй скінки з ній, замикувнися нічче в обло жевій тягарні, і цілою своєю постаною, що го корили про фантазму готовість тим на насиль смерть, оставши часом те, що їх жінками в сто ного. Так було наприм. в Бубаї коло Янова по Підляшу.

В початках вересня розносилися по Холмщи чутки: На Покрову, дає коли по новому стило ся селяни відчини свою церкву, коли дуже ни моїй скінки з ній, замикувнися нічче в обло жевій тягарні, і цілою своєю постаною, що го корили про фантазму готовість тим на насиль смерть, оставши часом те, що їх жінками в сто ного. Так було наприм. в Бубаї коло Янова по Підляшу.

Митр. Діонісій поміряється, мовляв, з латинськими епископами і разом з ними буде відправляти по нашому в Соборі Холмській Собор і всі православні церкви забрані та повалимані, будуть від нині звернені православним.

І посунув масами народ до Холму. Не побачив правдї митр. Діонісія, але бачив кількох бородатих (!) священників. Се були грекo-католицькі місіонарі. Але відправи по нашому не було (відомо по якому було?), а любимський декан (польський) епископ Фульман сказав на проповіди, що наркшті вимі вернуде до Польщі святощі, що стала польською та затвердженою ще в 1569 році. (Тут скопіфіковано 40 рядків. Значить — церкву взяли на костел!).

І ось сими днями сталася надзвичайна, просто чудесна подія. В селі Жукові у глубокім сніжному повіті, недалеко від Городла. Стоїть там стара церква, вінчальна, якою парохи пасуть коней.

Одного разу (річчя римо-католицьке, що ся коли, робочий, як в прочім було ранесько (світло). Чи не помилка? Дівчина побігла до сусідньої хати. Очей робіт до полиці, щоб чинила чимчика. Прийшла почала молитися се чим Господі — у глибокій (а „бідній") хаті, ніччайшим світом блестить маленький образок Ужгородської Матери Божої. (Тут скопіфіковано).

А по селі почовають творитися чудеса, а ні ні загоєння. Спочатку (відпустовій) і почитає ся, як у давнішній релігії, як маленькими сіл' ми ся образом Холмської Матери Божої...

З повисшого опису посла Хрущького бачимо, яке пекло заводить католики і поляки на українській землі. Хіба-ж не далеко від тої інквізиції, де католицька церква людей на стосах палила?!

Яка понура картина! Який страшний гріх творять католики над українським православним народом! Хто-ж творить? Польська католицька держава — польські президенти, міністри, урядовці, шпіґлі, архієпископи, єпископи, священники, ціла Польська Залізна... Ні, то не католики!

Кажуть, що Рим ударив брата, убив його і заточив розвитку свого. А тут маємо, що Замість в чужу хату, що вже його року дев'ятнадцять онуть і онуть і онуть

І дивимо ще раз!... Понад 100 українських церков замкнені ще від 1918 р. Можна третя українська громада не має й свята і цілої де помолитися. Церков ... Українці, се виключно православні, ... праця, а не праця католиків Поляків. ... католицька віра дозволяє на розуміння — бо і якжеж Бога клике (коли сучинити по католицьких ділах): Крадли, ... очи, вбивав, ореши, коліно тільки вдавали... Рим, як колись Татари розоряв...

Сто церков замкнених... Чому? нащо? Щоби люди не мали де молитися, де сходитись. Хіба се не дияволська робота?... Ой і як таку роботу назвати?

Але все та дияволська робота на католицькій Польщі не кінчиться. Вона сягає ще до Риму, до папи. Бо читаємо в наведеним описі: „Їздили не один раз, іноді звертались й до апостольського пункція, або до самого папи римського, з просьбою, щоб поміг їм дістати забрану, чи замкнену церкву..." Виходить, що той, який величає себе заступником Христа і наслідником Петра, нічим не різниться від якого будь звичайного польського „сенаційця", від польського поліцая, жандарма... Християнські громади його вдаються і просять, щоби помагав від його вірних відобрати зграбоване добро, але той глухий і німий на всі прозьби. Не так, як Христос, що казав навіть дітий до себе допускати.

Христос бив посторонніх тих, що осквернювали церкву звичайною торговлею. А тут не торговля, але найчорніший рабунок. Коліж так приклади давну Христову віру, то нині Христос гнівається в церкві тернистим канчуком цілу Польщу, її правителів, її єпископів, так самого папу — гонив би стрімголов, як найбільших лицемірів-фарисеїв.

Аж не хочеться вірити, що ті, які себе християнами називають, можуть таке нахальство в білий день виконувати. Ґвалтують і брешуть. Виходить — пустили Поляки чутку, що буде православне Богослужіння в православнім Соборі (катедрі) і церкві прийшов. Та побачив, що Поляки підсувають їм бородатих грекo-католицьких місіонарів. Без сумніву — Поляків, Бельгійців, чи Французів, що по українськи трохи вміють і мають ніби православні бороди. Але виходить, що в православнім Соборі правив польський єпископ і запечатав свою відправу тим, що перемінив православний Собор на польський костел. При участи тих загадочних бородатих грекo-католицьких місіонарів. Хіба-ж се не Каінова робота?!

А дальше... Дальше люде мусять нам ставати дрібними до якої своїх замкнених церков і догадати, що в їх церквах творилося. Бо до церкви католики не пускають.

Також католицизмові Такий Рим! Великих слів велика сила, а за ними діяльська робота.

Одного треба Українцям — свідомости. Вперш у чергу грекo-католикам. Треба їм усвідомити собі, що се їх рідних братів Рим в Поляках нищить, в тоді скажуть: „Видно, що Рим з цінім **католицизмом, се замаскований безбожний большевизм і нам з ним не по дорозі".** Й одного дня відійшли би від безбожного Риму і стали би з своїми рідними братами, яких Рим і Католицька Польща мучить. Стали би з покривдженими, щоби їм помогти а не з кривдителями. І се доперва було би однакою їх дійсного християнства!

СПРАВА УКРАЇНСЬКИХ ІНВАЛІДІВ.

Українськими інвалідами клопочеться в старім краю „Українське Товариство Допомоги Інвалідам" (Львів, вул. Полоцького 48). Воно старається дістати ломіч і роздіднім її відповідно до потреби.

Зі звіту сего Т-ва виходить, що в 2000 інвалідів, якими не журиться жадна держава. Польща, яка збирає в Українців податки, не чує обовязку спинати українського народу злопотатися. З тих 600 є 530 таких, що не можуть ніяк на все здержавнім заробляти. Від 1924 до 1933 р. всі збірки на інвалідів виносили 338,407 золотих. Се з заморських збірками. Сума дуже маленька. На рік припадав пересічно 61,000 золотих і ними треба одягнути голодно тих 530 калік.

З поміж 7 мільонів України під Польщею членами „Укр. Тов. Допомоги Інвалідам" є ледво 2,300 осіб, себто 1 на 000. Тепер Т-во клопочеть, щоби втягнути в членство також читальні, кооперативи, спортові товариства і др., а крім того жінаїдільше загалу.

Справа інвалідів, се наша загальна справа — справа всіх Українців, де би вони не були. Отже при всякій нагоді почнім ми складати жертви на домій нашими братами. Кождий тутешній цент має чим кілька разів більше значіння. Тутешні 5 центів, се там поважна сума і велика поміч.

ФРАНЦІЯ ПРОТИ ТОВАРИШІВ.

Премієр Думерґ говорив недавно, що Франція мусить взятися добре до своїх большевиків і соціялістів, коли-ж ні, то вони доведуть до внутрішної війни.

ЄВАНГЕЛІЄ НА СВЯТО СВ. ДМИТРА.

(Івн XV: 17—27 і XVI: 1—2).

Се заповідую вам, щоб ви любили одна одного.

Коли світ вас ненавидить, знайте, що Мене перше між вас зненавидів;

Коли б ви були зі світа, то світ свою любив би; як же ви не зі світа, а Я вас вибрав зі світа, через те ненавидить вас світ.

Памятайте слово, що Я сказав вам: ни бувае раб більший за господаря свого; коли Мене гонили, то й вас гонитимуть; коли слово Моє держали, то й ваше держатимуть.

Та все те вимитимуть вам за ім'я Моє, бо не знають Посилаючого Мене.

Коли-б Я не прийшов і не говорив їм, гріха не мали би вони; а тепер не мають одмовки за гріх свій.

Хто Мене ненавидить, той Отця Мого ненавидить.

Коли Я не творив серед них дів, яких ніхий ніхто не сотворив, то гріха не мали б; а тепер і бачили і зненавиділи Мене і Отця Мого.

Але нехай справдиться слово, написане у законі їх, що зненавиділи Мене даремне (Псал. 68, 5).

Коли-ж прийде Утішитель, що Я пошлю вам од Отця, Дух правди, Який від Отця виходить, той посвідчить за Мене.

І ви свідчите, бо ви з початку зо Мною.

Се сказав Я вам, щоб ви не поблазнились.

З синагог одлучать вас: та настає час, коли кожен, хто вбє вас, думатиме, що службу складає Богові.

ЄВАНГЕЛІЄ НА 24-ту НЕДІЛЮ ПО ЗІСЛАННЮ СВЯТОГО ДУХА

(Луки VIII: 40—56)

Сталося ж, коли Ісус вернувся, прийняв Його народ, бо всі дожидали Його.

Аж ось прийшов чоловік, ім'я йому Яір, і він був старшиною синагоги, упавши в ноги Ісусові, молив Його увійти в дім його;

Бо у нього була одна тільки дочка, літ дванадцять, та й та умирала. Коли-ж Він йшов, народ тиснув Його.

І одна жінка, що дванадцять років мучилась кровотечу, і потратившши увесь маєток свій на лікарів, не змогла ні в одного вилічитись,

Підійшовши з заду, доторкнулась до краю одежі Його, і зараз перестала кров'ю її.

І сказав Ісус: хто се доторкнувся до Мене? Коли-ж усі відмікались, то Петр і ті, що були з ним, сказали: Учителю, народ товпиться круг Тебе і тисне Тебе, а Ти питаш: хто доторкнувся до Мене?

Ісус же сказав: доторкнувсь до Мене хтось, бо я чув силу, що вийшла з Мене.

Жінка ж, побачивши, що вона не втілась, трясучись підійшла та упавши перед Ним, призналась перед усім народом, задля чого доторкнулась до Нього і як одужала в той час.

Він же сказав їй: бодрись, дочко! віра твоя спасла тебе, ідн з миром.

Як він ще говорив, приходить одний із домучительшини синагоги та й каже Йому: дочка твоя вмерла; не труди Учителя.

Ісус же, почувши, озвався до нього, кажучи: не бійся, тільки віруй, і буде спасена.

Прийшовши ж у господу, не дозволив увійти нікому, окрім Петра, Якова й Івана та батька й матері тієї дівчини.

Всі ж плакали та голосили над нею. А Він сказав: не плачте; вона не вмерла, а спить.

І сміялися з Нього, знаючи, що вона вмерла.

Він же, вигнавши всіх геть та взявши її за руку, покликнув, кажучи: дівчино, встань!

І вернувсь дух її, і вона зараз устала; і Він звелів дати їй їсти.

І здивувались родителі її. Він же звелів їм, щоб нікому не говорили, що сталось.

ЄВАНГЕЛІЄ НА 25-ту НЕДІЛЮ ПО ЗІСЛАННЮ СВЯТОГО ДУХА.

(Луки X: 25—37).

І ось законник якийсь устав і спокушуючи Ісуса, сказав: Учителю, що мені чинити, щоб жизнь вічну осягнути?

Він же сказав до нього: в законі що написано? як читаєш?

Той же, відповідаючи, сказав: возлюби Господа Бога твого всім серцем твоїм, і всією душею твоєю, і всією силою твоєю, і всіми мислями твоїми, та ближнього твого, як себе самого.

Ісус же сказав йому: добре ти відповів; так чини, і будеш жити.

Але той, хотівши оправдати себе, сказав Ісусові: а хто-ж мій ближній?

Відповідаючи, Ісус сказав: один чоловік ішов з Єрусалиму в Єрихон та й попався розбійникам, котрі обдерли його та поранивши, пішли, покинувши його ледви живого.

Трапилось же йти тією дорогою одному священикові; він поглянувши на нього, пройшов мимо.

Також і левіт, бувши на тім місці, пі дійшов, поглянув і пройшов мимо.

Самарянин же якийсь, проїжджаючи, спіткав його і, побачивши його, змилосердився.

І приступивши, обвязав йому рани, поливаючи оливою і вином, та посадивши його на свою худобину, привіз до гостинниці і клопотався коло нього.

А на другий день відїжджаючи, вийняв два динарії і дав гостинникові і сказав йому: доглядай його, і як що більше на нього витратиш, я вертаючись, оддам тобі.

Як думаєш, хто з сих трох був ближній тому, що попався розбійникам?

Він же сказав: той, що вчинив над ним милосердя. Ісус же йому сказав: іди і ти так чини.

ІСТОРІЯ ЦЕРКВИ

(За Е. Семаном).

(Дальше).

Щоби відчужити населення від габсбурської династії, що була католицькою, угорські князі самі пірейшли на Кальвінізм і зі всіх сил поширали заведення реформації не лиш в Семигороді, але й на Угорщині. Таким чином за молодого короля Жигмонта приняла часть Мадярів і Секлерів, Кадьвінізм і Унітаризм, а семигородські Сакси, Лютеранізм.

Нові віроісповідання признано і затверджено віятах семигородським сеймом, іменно 1557 р. евангельсько-лютеранське, року 1564 кальвінське і року 1571 унітарське. А Румунам, що становили переважаючу більшість краю в порівнянню до трох привілейованих народностей іменно Угрів, Секлерів і Сасів, цілковито віднято всі горожанські права, щоби їх тим наклонити до переходу на Кальвінізм. Селянинови заборонено досилати дітий до школи, а духовенство приневолено платити данини, десятини й инші такси не лиш князям, але й феодальним володільцям. А року 1575 вийшов закон, де постановлено, що „рецепційна секта" Румунів буде в краю толерована тільки так довго, доки то сподобається князям і представителям краю. З наказу кровавих кальвінів князь Іван Жигмонт задрібна від православної митрополії Альби-Юлії маєтки в Лінкрам і подарував кальвінському суперінтендентові. Тодішній митрополит Стефан І, глубоко уражений і виставлений на як найбільші кпутарства і переслідування, покинув престол і пішов на Водощину. В таких обставинах румунська шляхта, щоби не утратити всіх прав, в переважній части скальвінізувалася і змагарщилася. А против народу, которого утиски не допровадили до того, щоби покинув прадідну религію, ужили Кальвіни иншу церковну политику, яка мала скальвінізувати його поволи, так щоби народ того й не добачив. В сій цілі підчинено православну церкву незалежно кальвінському суперінтендентови, що мав титул „православного епископа". Він мав провід на соборах румунської церкви, так що без його згоди митрополит не сміл починати жадного важнійшого діла. А видячи, що мова славянська, уживана також церковю, стоїть широнню Кальвінізму на заваді, князі заборонили її дальше уживати, і запровадили на її місце румунську.

В тім часі напечатано по раз перший кілька книг а мові румунській (Пропо відки І, Тетраевангелія і Праксій, Псалтирь, Пропо відки ІІ). Року 1642 князь Георгій Ракоче (1631—1648) напечатав в типографії Альби-Юлії катехизм а румунській мові і ждав від митрополита, тодішнього Ілії Піореста, щоби його принявь і обовязав духовенство, щоби учувало народ після него. Коли митрополит непротивився, його скинено і зараз усунено (1643) а на його місце поставлено митрополитом Стефана ІІ. Симона (Симоновича). Вже грамотою потвердження обовязав князь Ракоче митрополита, щоби приняв кальвінський катехизм, щоби поставрався, аби духовенство після него учило народ, і щоби не переширяв священиками або мирянин приймати кальвінську религію; також щоби всі дисциплінарні справи духовенства предложував переглядові і потвердженню кальвінського суперінтендента, і що до него, як до послідної інстанції треба зверстатися о остаточне рішення, коли покажеся яка догматична суперечка на соборах духовенства. В замін за сі понижючі услівя, князь віддав митрополитові Стефанові ІІ добро Лінкрам, що перед тим власністю митрополії Альби-Юлії.

(Дальше буде).

ДНІПРО"

орган Української Православної Церкви в Злучених Державах,

виходить 1 і 15 кождого місяця, | коштує на рік $2.00.

Передплату висилати на адресу:

"ДНІПРО"

1631 Germantown Ave., Philadelphia, Pa.

ОТВОРЕННЯ НОВОЇ СВЯТИНІ.

(Вегреїв, Алта.)

В неділю 14 жовтня, в день Покр. Пресв. Діви Марії відбувався отворення нової збудованої української православної церкви у Вегреїв. Ніж опишу ся отворення, думаю, що цікаво буде для читачів „Вістника" довідатися дещо про саму парохію у Вегреїв.

Парохія зорганізувалася в році 1928. Перша Богослужения відслужив о. Майбл в місцевім Українськім Народнім Домі з нагоди спільного родинного свята князя Петра Зварича і родичей пані Зварич, князя Федорів. Від того часу відбувалися Богослужения в Народнім Домі регулярно раз в місяць. Перших чотири роки служив о. Майбл, а через послідних два і тепер служить о. Стратійчук. В самих початках організації вегреївські громадяне не приступили до будови церковного будинку тому, що чекали, аби їх парохія вросла що до членів і вибудувалася морально. Трохи пізніше наступила економічна криза, яка дальше спиняла людей в намірах будови церковного будинку.

За те морально парохія вибудувалася. Число членів зоо повільно, але постепенно зростало. Правда, що ще і тепер парохія не має богато членів; належить всього около двадцять родин. Решта Українців у Вегреїв належить до инших сторонництв: одні до католицького, инші до русского, а инші число й таких є, що до жадного сторонництва не належать. Православні Українці, хоч може не перевищують числом инших українців Парафіяльної сідомости, жертвенности і взагалі поступовости. Ліпше, Провиділи її). Року 1642 князь Георгій Ракоче (1631—1648) напечатав в типографії Альби-Юлії катехизм а румунській мові і ждав від митрополита, тодішнього Ілії Піореста, щоби його принявь і обовязав духовенство, щоби учувало народ після него. Коли митрополит непротивився, його скинено і зараз усунено (1643) а на його місце поставлено митрополитом Стефана ІІ. Симона (Симоновича). Вже грамотою потвердження обовязав князь Ракоче митрополита, щоби приняв кальвінський катехизм, щоби поставрався, аби духовенство після него учило народ, і щоби не переширяв священиками або мирянин приймати кальвінську религію; також щоби всі дисциплінарні справи духовенства предложував переглядові і потвердженню кальвінського суперінтендента, і що до него, як до послідної інстанції треба зверстатися о остаточне рішення, коли покажеся яка догматична суперечка на соборах духовенства. В замін за сі понижючі услівя, князь віддав митрополитові Стефанові ІІ добро Лінкрам, що перед тим власністю митрополії Альби-Юлії.

(Дальше буде).

ДНІПРО"

орган Української Православної Церкви в Злучених Державах,

виходить 1 і 15 кождого місяця, | коштує на рік $2.00.

Передплату висилати на адресу:

"ДНІПРО"

1631 Germantown Ave., Philadelphia, Pa.

ОТВОРЕННЯ НОВОЇ СВЯТИНІ.

(Вегреїв, Алта.)

В неділю 14 жовтня, в день Покр. Пресв. Діви Марії відбувався отворення нової збудованої української православної церкви у Вегреїв. Ніж опишу ся отворення, думаю, що цікаво буде для читачів „Вістника" довідатися дещо про саму парохію у Вегреїв.

Парохія зорганізувалася в році 1928. Перша Богослужения відслужив о. Майбл в місцевім Українськім Народнім Домі з нагоди спільного родинного свята князя Петра Зварича і родичей пані Зварич, князя Федорів. Від того часу відбувалися Богослужения в Народнім Домі регулярно раз в місяць. Перших чотири роки служив о. Майбл, а через послідних два і тепер служить о. Стратійчук. В самих початках організації вегреївські громадяне не приступили до будови церковного будинку тому, що чекали, аби їх парохія вросла що до членів і вибудувалася морально. Трохи пізніше наступила економічна криза, яка дальше спиняла людей в намірах будови церковного будинку.

За те морально парохія вибудувалася. Число членів зоо повільно, але постепенно зростало. Правда, що ще і тепер парохія не має богато членів; належить всього около двадцять родин. Решта Українців у Вегреїв належить до инших сторонництв: одні до католицького, инші до русского, а инші число й таких є, що до жадного сторонництва не належать. Православні Українці, хоч може не перевищують числом инших українців Парафіяльної сідомости, жертвенности і взагалі поступовости. Ліпше, що без його згоди митрополит не сміл починати жадного важнійшого діла. А видячи, що мова славянська, уживана також церковю, стоїть широнню Кальвінізму на заваді, князі заборонили її дальше уживати, і запровадили на її місце румунську.

В тім часі напечатано по раз перший кілька книг а мові румунській (Пропо

Сего року гарая весною вегреївські Українці не чекаючи довше на те, щоб кріза минула, постановили, довершити фінансові справи, приступити до будови свого церковного будинку. Сейчас вибрано будівельний комітет, котрий склався з пп. П. Зварича, Е. Засібіди, В. Кириленюка, В. Зварій і Ю. Фейбічука. Сей комітет робив старанія, щоби будинок як найлішше був збудований, і щоб як найкраще виглядав. Тому нижнім пп. Осецького і Івана Звариць, українським архітектів, щоб виготовили инші церкви. Плян виконував місцевий Українець майстер гр. Волегай. Над робітми найбільше наглядав п. Засібіда. Результатом старань комітету, архітектів і роботи добрих майстрів, виросла моя писана гарна письветя помеж другими будинками. Церква з повними вимірченими будо вартувати около пять тисяч доларів. Та вегреївські громадяне були конструктивні трохи инше, тому, що доволичні фармері приводили даром камінь, піску і цугру. Також місцеві громадяне вложили дещо праці безплатно. Що треба згадати, що церковну площу зрівнав І. герою деревами і кущами насадив п. П. Звариц, плекатель дерев і цвіток у Вегреїв.

Отворення церкви відбулося дуже гарно. Церква була переповнена людьми. Прибули навіть з далеких місцевостей, як Едмонтон, Дейсленд, Чітмен, Сюсі Лейк, Вейк, Вілкідон, Мусіфора, Андрю, Інніскрі, Колонія-Січ, Вінель. Богослужения правили два священики, о. Стратійчук і о. Майбл. Обі священики виголосили дуже гарні проповіди. Перший опер свою науку на Евангелію про уздоровлення сина одного з Нан. Сказав, що так як мати одна була сумна коли вазам її мертву дитину до гробу, так і українській народ сумний коли вороги яке будуть похоронили Українську Православну Церкву. Але Господь Бог доторкнувся до мер дитини і вона встала, так само Він Милосердний примірную до життя нашу церкву. Дальше говорив про значіння церкви для українського народу.

Отець Майбл говорив про значіння свята Покрови Пресвятої Богородиці для українського народа. Пречиста Діва Марія перая обявила своєю опіку над українським народом, і тому то наші брати на Україні так зрочисто обходять память Покрови Пречистої. Дальше сказав яку ярмарку увільнені власти в Гуличині зробили українському народові, коли воли залишили гроши сто святкувати ся свято, а почали за Полянами більше почитати матку боску чєнстоховску.

Місцевий хор нік проводом п. Б. Порайко співав дуже гарно.

По Богослуженню всі пішли на спільний обід до Народного Дому. Обід знаходився лише два блоки від церкви. Підчас обіду сказав гарну й веселу промову п. В. Підручний. По обіді говорили инші бесідники. Отець Стратійчук, як господар дня, дякував гостям і то особливо п. П. Зварича, голову місцевої громади, до слова. Пан Звариц відмовлюючи прийіт присутним висказав разом подяку всіх тим гостям, що чи то з близька чи з далека приїхали, щоб взяти участь в отворенню вегреївського храму Божого Він сказав, що є вже богато Українців, котрі не лише інтересуються своєю парохією, але інтересуються і радіють успіхами і другим громад. Так само подякував присутним за щирість і жертвенність, яку показали зложуючи в церкві на тацу будівельний комітет, котрий складався з пп. П. Зварича, Е. Засібіди, В. Кириленюка, В. Звариць

духа в парохії. Мусить у ній панувати дух християнський і організаційний. Як буде дух в громаді, все можне буде осягнути, і не буде нічого трудного, чогоб не можна виконати. Дух, завзяття потрібні в усякій установі, тимбільше парохіяльній.

Пан Лазарович, місцевий адвокат, говорив про те, яку то добру вартість має таке спільне з'брання членів, та ще при столі з накритих смачними стравами. Другі люди роблять те саме. Найкращі справи при тому полагоджуються. Вискажа бачення, щоб такі сходини відбувались найчайнішеше.

Дальше говорив Пр. Волтомкин. Вже пізно. Помолку свою перепрошує вечорових жертвах, так що настрій добрий голосіяння.

Пан Яєра говорив про вартість сходин, про вигодливість про любов і єдність в організації.

Пан Михайлюк говорив про цінне вказівки, поучив і завважив тих всі приявними на користь церков ної жизні взагалі в Едмонтоні.

Пан Новобранець розказав про вартість молодинів і старших в церковній праці.

Усі почули дуже приємну вартість і завзяття на труди старших і тих молодих.

Пан Шевчинський зупинився на життя-у парохії, й звернув увагу на вигодливість, толерантність у громадському церковнім житті. Треба знати вагу тих старших, молодших і цінить літей. Треба розвивати вартість одинить. Одну можна другої. инший прямо обличчя, а не цілий умовр. Не всіх однаково можно судити. Дальше. Всі люде не святі. Робить більші чи менші промахи. За промахи не надто строго суд'ю членів. Взагалі в спільному. Гаслю на обставини, причини і т. д. Будьмо побажливими й б'ліше керуймося любовю в успішній ділі.

Крім того мусимо бути жертвенними. Коли дамо меншу жертву як ми повинні, ми дуримо не волею тора, ні старшого брата, а себе. В літах змужимося, що наші органі наші або й церква не спонижіті своїх завдань. Мусимо ми члени громадяне свої завдання сповнити не обманюючи себе, а тоді й не справи наші будуть на найкращім місці.

Промови закінчили хорошою мовою наш парох. Загр'в до згоди любови і праці наших парохіян. І щоб слова ці затямились завів пісню „Де згоди в родині". Позичував у с'м. пів-ходились коло вечері, коли жертви в грошах чи натурі ліях і всім учасникам вечері піднесени їм многоліття. В'дспівали: „Не много літа" й виходили гимназичники наш сильне парохіяльне свято.

Ще треба зачати, що Стшелин тем почали свою працю. Вже мали вже свої сходки, на яких було з'брано членів запису і були виголошені промови. Такою малій свою забаву, яка принесла їм чималий зи'д і рад знати громадянам про

Парохіянин.

Чи Ви вже відновили передплату на „ВІСТНИК"? Коли ні, так постарайтеся зробити се

ЮВІЛЕЙНИЙ ФОНД
УКРАЇНСЬКОЇ ГРЕКО-ПРАВОСЛАВНОЇ ЦЕРКВИ В КАНАДІ
(Подрібний виказ).

ЗАМІТКИ: 1. В поданім виказі містяться жертви, які Консисторія отримала по день 31-го травня 1934.

2. Декларації в сім списку не включені. Рівнож не включені частині вписки на много демократів. Вони будуть проголошені тоді, як дана деклярація буде вповні сплачена.

3. В цілях лекшої контролі, вказа подається правдиво по провінціях і місцевостях.

4. Коліб хто завважив у виказі яку похибку якщо імен жертводавців або їх жертв, то проситься його донести про се негайно Консисторії.

АРАН, САСК.
Збірка Максима Ясенчука в Поплар Бюфь
Іван Рубашевський 1.00

БОН МАДОН, САСК.
Збірка Юрія Кухти і Люсіна Войціховського.
Ю. Войціховський ..... .50
В. Борса ..... .10

ВАКАВ, САСК.
Збірка о. П. Самцяк.
Збірка між членами Укр. Прав. Церкви 23.25

ВІММЕРР, САСК.
Збірка о. Д. Кистюка:
П. Потоцюк 10.00

ГАВОРДЕН, САСК.
Збірка Д. Іванюка:
В. Стратілло ..... .25

ГЕРНІЕЛ, САСК.
Збірка Д. Іванюка:
По 25шт.: Яків Вишінг, А. Стратілло.

ГРОНЛІД, САСК.
Гроші прислав о. І. Дмитрів.
Церковна Громада 10.00

ЕКСПЕНС, САСК.
Збірка Д. Іванюка .
Павло Луць ..... .50

ЕНДЕВОР, САСК.
Збірка о. Д. Кристюка.
І. Савчук 5.00

ЕРМАРН, САСК.
Збірка Д. Іванюка .
Тосно Галянчук 1.00

ЄЛЛОВ КРІК, САСК.
І
частинний дохід з концерту ходжок 13.10
Одна пічач Богослужения 7.10
По 1 дол.: Д. Мавуркевич, Г. Гнилюк, Н. Пап'я, В. Гаук, М. Гуменюк, п. Фроляк.
По 75 шт.: Р. Новак, М. Гриба.
По 50шт.: Р. Шагнь, І. Дорош, О. Мартко, М. Кургінюк, В. Гайбит, Д. Войціховський, Г. Коваль, пані ... Романів, Н. Квасниця, М. Чубак, Д. Гой, Л. Мазуркевич, В. Губернюк, І. Новак, В. Мазуркевич, Ф. Стельмащук і В. Стефаюк (Мессіфо. Сеск.), Н. Гудулюк, Н. Романюк, О. Орлов, П. Заблоцький, Ф. Зін, І. Войціховський, І. Чубак, М. Вербий, Ф. Попель, А. Войціховський, пані ... Ромашко.
По 40шт.: П. Рявок.
По 35шт.: Бурковський, Ю. Кухтів.
По 25шт.: С. Лебедович, С. Кухта, М. Зін, С. Данилюк, Василь Чорний, З. Шевчук, Р. Бетюк, А. Гриба, Ф. Тимчук, І. Литчук, І. Литчук, П. Іасарон, І. Гой, Ф. Костюк, І. Зін, І. Войціховський, пані Ф. Посюнюк, І. Стефанюк, М. Шептицький, М. Авраміюк, пані Н. Мазуревич, Г. Семенюк, А. Семенюк, П. Чубак, В. Чучка, Ю. Борса.
По 20шт.: М. Бозовський, С. Новак, І. Попелю.
По 10шт.: пані М. Семів, Ф. Посюнюк, Н. Н.

II
Збірка Юрія Кухти і Люсіна Войціховського.
По 50шт.: Юрій Кухта, Семен Лесовюк.
По 10шт.: Василь Литвик.

ІНСІНГЕР, САСК.
Укр. Грекo-Прав. Церква св. Іларіона Сучасьського.
Жертвували: Василь Кончаш, Теодор Кусий, Василь Гринюк, Георгій Поберезнюк, Дмитро Федорчук, Василь Рябко і Павло Кончаш.
По 1 дол.: Василь Кончаш, Георгій Поберезнюк, Іван Сисовій, Іван Гарасимюк, Тодор Сінка, Тодор Сучинський, Сандин Молдован, Іван Остапович, Дмитро Федорчук.
По 50шт.: Павло Кошман, Стефан Пиндус, Георгій Думенко, пані Марія Кириляк, Том Губка, Олексса Шалак, Іван Кирилюк, Дмитро Кусий, Данило Карсюк (Тідор, Сасх.), Тодор Кусий, Роман Лемко, Іван ...еницюк.
По 25шт.: Василь Рябко, Николай Кошман, Василь Гринюк, Іван Ісар, Тодор Гудзюка (Тідор, Сасх.), Ф. Вінцар, Стефан Спринчинатин, Іван Молдован, Дмитро Федусяк, Ілія Рудан, Іван Кошман, Парафтей Полянюк, Василь Семчук.
По 15шт.: Николай Пшуля.
По 10шт.: Ольга Федорчук.

КОНСИСТОРІЯ УКРАЇНСЬКОЇ ГРЕКО-ПРАВОСЛАВНОЇ ЦЕРКВИ В КАНАДІ.

ПРЕСОВИЙ ФОНД „ВІСТНИКА".
Збірка в наголи проведена п. Костя Копачівського в Громаді, Сасх 4.00
Сокульський Стефан, Вінніпег .50

[illegible]
(Гаслєв, Сасх.)
На весілю у п. Якова і Анастазії в Галевич, Кухрук, котре відбувалося 18 жовтня, в домі родичів пані молодої, гості на закли парохи о. Е. С. Уляна, зложили на пресовий фонд „Вістника" як слідує:
По 1 дол.: Галевич ілько, Кухрук Яків, Кульчицький Михайло, ...рюк Юрій.
По 50шт.: Гаврилів Стефан, Павлишин Іван, Корпач Николай, Лисько Михайло.
По 25шт.: Мицкін Іван, Федунюк Іван, Осьмольський Іван, Михаток Іван, Гаврилів Василь, Кутик Стефан, Павлишин Василь, Корпач Марія, Козакевич Іван.
Всім жертвователям щира подяка від Адміністрації „Вістника". Дасть Бог, щоби Українці при кожній забаві незабували на свій одинокий релігійно-національний часопис.

ЗБІРКА НА ФОНД
Допомоги Рідній Церкві.
[illegible] — Собор:
(Продовження до ч. 11., 1933).
Котельницький Семен ..... .25
Пані Руда ..... .50
Пані Міхоцька Ева ..... .50
Батицький Василь ..... .50
Блок Григорій 1.00
о. Дячина, Тиндаль, і инші 5.00
о. П. Мацюський.

ПОРЯДОК БОГОСЛУЖЕНЬ
о. А. Бернка
Листопад
4. Неділя — Євгусина.
7. Четвер, Дмитрія Вич. — Шелвин, [illegible]
11. Неділя — Розбори.
18. Неділя — Косів.
21. Середа — Собор Арх. Михаїла — Самаїлів; храм. Дводенний [illegible] громадяни запрошуються.
25. Неділя — Лекяра
Адресса:
Shell Valley, Man.
Телефон 264—3.

ПОРЯДОК БОГОСЛУЖЕНЬ
о. В. Апонюка.
ЛИСТОПАД.
4 Неділя — Пембіна.
8 Четвер — св Дмитра—Толстой.
11 Неділя — Сельвія.
18 Неділя — Гарлянтон.

ЦЕРКОВНИЙ КАЛЕНДАР НА 1934 РІК.

ЛИСТОПАД.
1 Ч. Прор. Мойя, мч. Аура
2 П. Вич. Артема; пр. Артема
3 С. Іларіона Вел., Іларіона Мат.
4 Н. 23 по З. сх. Д. Мч. Олексадр.
5 П. Ап. Якова брата Госп
6 В. Мч Арети; Арети реч.
7 С. Мч Маркіяна й Мартирія
8 Ч. Вич. Дмитра Солунського
9 П. Мч. Нестора, Квиріякіяни
10 С. Мч. Терентія й Неонілан
11 Н 24 по З. сх. Д. Сх. Марії
12 П. Мч. Зиновія й Зинаїй
13 В. Ап. Стахія, Амнія, Наркиза
14 С. Безср. Кузьми й Демяна
15 Ч [illegible]. Аммодина, Пегасія
16 П. Мч. Аркенсія єп
17 С. Пр. Йоаникія, вел. мч. Єфрая
18 Н. 25 по З. сх. Д. Мч Галакт.
19 П Св. Павла арх. Конст.
20 В. Мч. 33 Мелітинських
21 С Собор Архистр. Михаїла
22 Ч. Мч. Онисіфора й Порфира
23 П. Ап. Єлиста, Олимпа
24 С. Мч. Миин, Віктора
25 Н 26 по З. сх. Д. Івана Митост
26 П. † Іоана Золот. дов. Конст
27 В † Ап. Филипа, Григорія
28 С Мч. св. Гурія, Самона
29 Ч † Ап. св Матвія
30 П Григорія чуд. єп. Неокес.

ПОРЯДОК БОГОСЛУЖЕНЬ
о. Л. Дячина.
Листопад.
4. Неділя — Поставлення на Престіл
8. Четвер — Вич. Митрія — Мьлячком. Всенощне 9 год. рано. — В год вечір. півчат.
11 Неділя — Сеттон.
18 Неділя — Тиндал.
21. Середа, Собор Арх. Михаїла — Ісет Селкірк. (храм). Всенощне 9 год. рано. Всі хорошанини Українців запрошуються.
25. Неділя — Поплар Парк.
По богослуженню вспові катехизація.

ПОРЯДОК БОГОСЛУЖЕНЬ
о. П. Затеряпюка.
Листопад.
4. Неділя — Роблін
8. Четвер, Димитрія — Сіфтон
11. Неділя — Лавфен
18. Неділя — Ешлей
21. Середа, Арх Михаїла — Вежавтом.
25. Неділя — Пайн Ривер.

ЦЕРКОВНИЙ УСТАВ НА 1934 РІК.

Листопад.
4. Неділя 23 по Зісх. сх. Луки: Гол. 6. Утр. Єван. Мат. XXVII: 16-20 Літ. Ап. Єф. II: 4—10; Єван. Лук VIII: 26—39.
8. Четвер. Димитрая Утр. Єван. Мат X: 16—22. Літ. Ап. 2 Тим. II: 1—19 Єв іа. XV: 17—27 і XVI: 1—2.
11. Неділя 24 по Зісх. сх. Луки Голос 7. Утр. Єв. Марка XVI: 1—8. Літ. Ап. Єф. II: 14—22; Єван. Лук VIII: 4—15.
18. Неділя 25 по Зісх. сх. Луки. Голос 8 Утр. Єв. Марка XVI: 9—20. Літ. Ап. Єф. IV: 1—6. Єван. Луки X: 25—37.
25 Неділя 26 по Зісх. сх. Луки: Гол. 1. Утр. Єван. Луки XXIV: 1—12 Літ. Ап. Єф. V: 9—19. Єв. Лук. XII. 16—21.

ГРУДЕНЬ.
2 Неділя 27 по Зісх. сх. Луки: Утр.: Єван. Лук. 1.: 39—40 і 56. Літ. Ап. Жид. IX: 1—7; Єв. Лук. X: 38—42 і XI: 27—28.
4. Вівторок Введення в Храм Пр. Богородиці. Голос 2. Утр. Єв. Луки XXIV: 12—35. Літ. Ап. Єф. VI: 10—17. Єв Луки XIII: 10—17.
9. Неділя 28 по Зісх. сх. Луки Голос 3. Утр. Єван. Луки XXIV 36—53. Літ. Ап. Колосян II: 12—18. Єв. Луки XIV: 16—24.
16. Неділя 29 по Зісх. сх. Луки Голос 4. Утр. Єван. Іа. XX: 1—18. Літ. Ап. Колосян III: 4—11 Єв. Луки XVII: 12—19.

Український Релігійний дво-тижневик в Канаді.

ВІСТНИК
THE HERALD

THE HERALD Box 3094 ГРЕО, МАН.

РІК XI. WINNIPEG, MAN., NOV. 15th, 1934 ВІННІПЕГ, МАН., 15-го ЛИСТОП. 1934. ЧИСЛО (211) 22

ЮВІЛЕЙНИЙ ФОНД УКРАЇНСЬКОЇ ГРЕКО-ПРАВОСЛАВНОЇ ЦЕРКВИ В КАНАДІ.

І. ДЕКЛЯРАЦІЇ.

Просяться ласкаво жертводавців, які ще не виповнили своїх декларацій, щоби зробили се як найскорше. В скорім часі почнемо друкувати подрібний виказ тих жертв, які вплинули від дня 31 травня с. р. (тепер на 8-ій стороні „Вістника" друкуємо подрібний виказ тільки тих жертв, які вплинули по день 31-го травня с. р.), як рівнож виказ виповнених декларацій, отже бажаним е, щоби в такім виказі були проголошені імена всіх дотепершіших жертводавців.

II. ПРИМІР ГІДНИЙ НАСЛІДУВАННЯ.

В Вінніпегу існує Дівоче Товариство „Веселка", яке складається з дівчат бувших учениць Недільної Школи при Соборі св. Покрови. Се Товариство відноситься дуже щиро до справи Ювілейного Фонду і до тепер устроїло вже два чайні приняття на цїль Фонду. Перше приняття відбулося ще перед весною, дохід з якого, в сумі $15.00 був переданий урядові Собору св. Покрови в Вінніпегу, для передачі Консисторії. Друге приняття відбулося в суботу вечер, 10 листопада, в недавно купленім дїецезіальнім домі Української Греко-Православної Церкви, під числом 7 Ст. Джанс евню. Се приняття відбулося з нагоди Жіночого Зїзду в Вінніпегу й крім гостей з Вінніпегу були на нім також гості з колонїй — з Манітоби й Саскачевану, а один гість аж з Шанґаю, Китай. Хоч дїецезіальний дім ще не був вповні відновлений, то принят ся відбулося дуже успішно. А почасїю на Ювілейний Фонд чистого доходу $26.30. Коїм сього дівчата поставали книгу, в якій гості виписали свої імена й внесли, і яку дівчата передали Консисторії для збереження в її архівах, як пямятку нового здвлання в дїецезіальнім домі. На будуче в тій книзї будуть виписувати свої імена всі гості, які будуть відвідувати дїецезіальний дім.

Не задовольняючись тим, що вже до тепер для Ювілейного Фонду вже зробило, Товариство „Веселка" постановило в понятку поставити для капличї Почаївського Семінара хрестний образ на престіл та пучечок під Євангеліє. Ріжа сї вашим, коли гостей не має достаточного посвячення дїецезіяльного дому.

О. ЧЕРНЕЦЬКИЙ, B. Sc., Агроном, Мирнам, Алта., жертвував на Ювілейний Фонд $25.00.

ПАНІ МАРІЯ ЧЕРНЕЦЬКА, Мирнам, Алта., добродійка Укр. Православної Церкви в Канаді.

СВЯЩ. Д. КИРСТЮК, Канора, Сасх., жертвував на Ювілейний Фонд $25.00.

ПАННА ВІРА КИРСТЮК, учителька в Арран, Сасх., жертвувала на Ю. Фонд $25.00.

ГРИГОРІЙ ВАСИЛІВ, Вінніпег, Ман., питомець Духовного Семінара. Жертвував на Ювілейний Фонд $25.00.

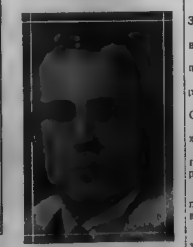

ВАСИЛЬ ПІДРУЧНИЙ, B. Sc., Агроном, Вінніпегдон, Алта., жертвував на Ю. Фонд $50.00.

Наводимо сей факт жертвенности та релігійної сідомости молоденьких членинь Рідної Церкви, як примір гідний наслідування другими українськими православними жіночими та дівочими товариствами.

III. ХІД КАМПАНІЇ.

1.

Дівоче Т-во при Соборі „Веселка" (чайне приняття) 26.30
Пантєо І. Марії, Поплар Парк, Ман. 25.00
Н. Савсій, Канора, Сасх. 25.00
П-на Віра Кирстюк, учителька в Арран, Сасх. .. 25.00
П-на Іванна Гошко, Мирнам, Алта. 25.00
П-на Настуня Равчіба, Бовдон, Алта. 25.00
П-ство Олексайдер і Марія Чернецькі, Мирнам, 25.00
П-ство В. Підручні, Вилингдон, Алта. 50.00
Франко Ільків, Дервент, Алта. 25.00
І. К. Гринюк, Дервент, Алта. 10.00
Василь Ленько, молодий хлопець, Канора, Сасх. .. 5.00
Мих. Гнатюк, Енгусвия, Ман. 5.00
С.У.М.К., Гефорд, Сасх. (на руки о. Уляна) 5.00

Гроші прислані о. П. Мельничуком:

Жін. Т-во ім. О. Кобилянської при церкві Мазепа, Сасх. 10.00
Петро Черевик, Мікадо, Сасх., 1% доходу зі жнив 6.05
Мих. Король, Данвел, Сасх. 5.00

2.

Збірки:

Свящ. Л. Березівський, в парохії коло Льорн .. 23.50
Свящ. П. Мельничук, в пар. Мазепа і Сторновей 23.00
Свящ. Е. А. Горбай, в парохії Сучава, Алта. 12.75
Т-во Просвіти в Кеппок, Сасх. (збірка) 12.00
Свящ. І. Дмитрів, в парохії Стронг Пайн, Сасх. .. 13.07
Свящ. П. Запарнюк (в парохії Боґлан 4.00, в парохії Гарленд 8.30) ... 12.30

УВАГА: Подрібний виказ повищих збірок буде поданий в сій час на 8-ій стороні.

КОНСИСТОРІЯ УКРАЇНСЬКОЇ ГРЕКО-ПРАВОСЛАВНОЇ ЦЕРКВИ В КАНАДІ.

ГІДНА ПОСТАНОВА.

Від якогось часу кружляли глухі поголоски, що на албертійському університеті є професори, що радикальними поглядами впливають на студентів. Наслід на се глядів як на звичайне явище двайцятого століття. Не так до того поставилась духовні. Вони рішучо виступили проти каліченя молоді професорами радикального духа. Вони запротестували перед президентом університету, а крім того у всіх майже церквах різних деномінацій, у одну неділю вступили з науками, в яких доказували, що університет се школа для молоді, де молодь має чогось навчитися, а не деморалізуватися.

В одній церкві сказав духовник таке: „Краще для дітей не мати університетського образования, чим стратити віру!" Які мудрі слова! Сі слова повинні собі записати миогі Українці. Бо є такі Українці, що дбають аж замадто про школу, а не дбають у той час про релігійне виховання своїх дітей. Тому сьогодні можна стрінути наших дітей з вищим образованням, які не знають нічого про християнство, про Ісуса Христа, про церкву і т. п. Батьки йдуть до церкви, а дітей гарненько хропкять на ліжку, або в той час забавляються в карти, голфа чи щось подібного. Ті діти — се звихнені душі. Вони не мають християнського характеру, а як такі є лише тягарем соціяльного життя

Наша Українська Православна Церква не противиться вищому образуванню. Ні. Вона бажає, щоб усі вірні сеї Церкви були образованими й інтелігентними людьми, і щоб у той сам час були побожними, гідними дітьми Бога, гідними християнами. Бо чоловік хочби як високо був учений, коли не зпає законів Його, коли не вміє молитвп, не йде до церкви, не дбає про духові свої справи, то він не чоловік, — а машина, робот.

Ишлй духовник звернув увагу студентам, щоб памятали, що їхні професори не є професорами релігії. Вони — говорив він — не є експертами ні Старого ані Нового Завіта, а лиш спеціялістами в своїому фаху. Він сказав: „як ти швець, не мішайся до кравецтва". Кожний знай своє діло, чи ремесло. Треба було отже професорам університету сказати отверто, яка їхня робота, і коли вони в релігійних справах не спеціялізувалися, глубоко їх не студіювали, то їх висказп на тему релігії не мають вартости. Бо говорити про релігію може дишлтой, хто її студіював. Релігія, віра — се справа, що потребують основійших студій чим медицина, чим хімія, історія, література чи що инше.

Коли професори університету, спеціялісти в науці не можуть говорити про релігію тому, що її не студіювали, то тимбільше не можуть говорити (критикувати її) люде без жадного образованя Однак правдою е, що богато людий говорять про релігію, як ті, що мають авторітет. Критикують релігію всі. Вчителі, адвокати, лікарі, бізнесмени, робітники й фармері і т. д. Нехай критикують, але хай знають, що не мають найменшого права на се.

І наш Спаситель сказав одного часу: „Віддайте, Богові, що Боже, а кесареві, що кесареве". Він не мішався в політичні справи. Чи не вартоб многим людям застановитися над сими мудрими словами Христа як рівнож над словами згаданого вище духовника.

Релігія належить до духовних людей, так, як медицина до лікарів, рільництво до фармерів, школа до вчителів і т. д. Священики не мішаються в медицину, правд, школу, рільництво чи фабричні справи, але виконують свої духовної праці, свого стала, що їм поручив Господь, а нищу працю лишають спеціялістам. Так само мусять поступати й вищі люде.

В нищому місці говорилося, що суспільство платить пів мільона доларів на провадження школи, отже мусять глядіти, щоб за ці гроші не калічено їм дітей. Так говорить Англійці. Вартоб, щоб і в нас прийшли люда до такого розумку! Ми вдержуємо школи в многих случаях. А хто там учить, або як учить нам байдуже, — аби таніше. Навіть Жид може вчити нашу дитину в школі, коби таніше.

А про церковне життя — що я говорить?! Француз, Москаль, Поляк чи баптист, якого ми не знаємо, — коли до нас прийде за „тячні гроші", то хай іде. Другі люде глядять инакше на справу. Вони не приймуть між себе і за дармо того, що школить їх народним чи церковним інтересам. а коли платять, то не дозволять на злу, шкідливу роботу надіть ниї. мудрішим людям.

Добра наука для нас.

Не обійшлось без натяків на адресу господарів провінції Ними е „Злучені Фармері Альберти". Їх винували за те, що в університеті дехто з легковаженими виражчеться перед студентами про релігію, або зі шкодою для неї.

„Злучені Фармері Альберти" се здебільша соціялісти. А соціялісти не цінять слів напрот релігії чи християнства взагалі. З сею справою вони побільшили проти себе опінію людей, що буде мати важний вплив при надходячих виборах.

о. Є. Г.

ПОЛЬСЬКІ ПАНИ В КРИМІНАЛАХ.

Доносять старокраєві часописі: В варшавських тюрмах сидять представники різних висших становищ. Сидить там граф Генрик Потоцький з своїми товаришами. Представником промислового світа е директор Якобі. Шкільництво заступає директор гімназії Познер. З технічного світа інжинер Рущевський. Сидить також чотири лікарі, два адвокати, бувший міський радний Тасемка, бувший начальник варшавської тюрми Хапунко і бувший тюремний інспектор Дембовський, а також посол Ідзіковський. Коїм тих богато инших урядників за хабарництво.

Треба памятати, що се лише ті, що їх приловлено на злочинах і які ніяк не могли вибрехатися. А що було би, коли б посадити ще і тих, яких злочини невілюмі. Тих було би й десятеро більше.

ДРІБНІ РІЧИ.

Населення Югославії числить на 16,000,000.

В Нью Йорку католики купили місце під катедру за 1,600 доларів в 1810 р., а тепер те місце варта 9,500,000.

В Німеччині е нині 5,500,000 радіоапаратів.

Стейти переходять на безрелігійність. 60 мільонів людей в Стейтах не належать до жадної церкви, а в Нью Йорку понад 70,000 дітей не ходить на науку релігії.

Жиди по цілім світі підтримують бойкот німецьких виробів, та Німці кажуть, що се не змінить їх відношення до Жидів.

ПРО ЖІНОК.

АПОСТОЛЬСЬКА РОБОТА МАТЕРИ.

В мене така думка, що жінка, яка є доброю домічницею чоловікові в житевих обовязках і виховує дітей на користь людей, більше робить для Бога і для добра свого народу, ніж тоді, коли промовляла би з кождого бесідничого підвисшення і давала проводі сотні великих підприємств.

Моя мати ніколи в своїм життю не говорила місіонарської промови; я не знаю навіть, чи на місіонарських зібраннях вона мала би відвагу голосувати, за чи проти: але виховала сина Івана, который проповідував Євангеліє і перетолковував релігійну літературу в Амой, в Хінах (в Китаю) на протязі майже 24 літ. Чи можна зробити більше, ніж вона зробила?

Так говорить про свою матір великий американський проповідник — Талмидж.

НЕДБАЛА ЖІНКА.

Найбільше немила річ на світі, се недбала, опущена жінка. Я розумію — та жінка, яка не чеше волосся, аж доки не йде кудись, або взагалі виглядає, як перестрах, доки хтось до неї не прийде

Коли чоловіки таких жінок без потреби забиваються в дому, цілком не дивно Навіть простимо. Можна дивом уважати, що такі чоловіки не вибираються в північні сторони на тридцяту ловлю китів, тай ще в судні, через яке вже вода протікає.

Дорогих одягів не потрібно! Але — жінко! — коли ти не хочеш приложити трошки винахідчивої думки і з смаком прибратися, і прибрати хата. то не нарікай, коли чоловік шукає иищого товариства і такої кращої обставови, про яку ти не дбаеш.

Талмідж.

ДРІБНІ ВІСТИ.

Жіноче військо — Міністерство військових справ в Польщі приготовляє закон про жіноче „пышеспособне військове". Приймати будуть охотничок

Листи Шевченка — В Київі в архіві етнографа Бодянського знайшли доси невідомі листи Шевченка в років 1844—1855.

В Станиславівщині Поляки розвязали читальні в Ніневі Долішньім, в Полянині трошки винахідчивої думки і з смаком прибратися, і прибрати хата. то не нарікай, коли чоловік шукає иищого товариства і такої кращої обставови, про яку ти не дбаеш. Талмідж.

Жіноче військо — Міністерство військових справ в Польщі приготовляє закон про жіноче „пышеспособне військове". Приймати будуть охотничок

Листи Шевченка — В Київі в архіві етнографа Бодянського знайшли доси невідомі листи Шевченка в років 1844—1855.

В Станиславівщині Поляки розвязали читальні в Ніневі Долішньім, в Полянині Ниші-католиків.

Чи не інтересно?! Знайшли Українці православну компанію в Поляках. Знайшли праведних людей. Праведних християн. Тільки біда, що те польське православіе сотки літ записувалося канчуками на українських плечах.

Ми Русини, що почуваємо себе католиками, — каже о. Погорецький. Такий вислів показує, що греко-католики не е ще католиками. Бути чимсь, а почувати себе чимсь, то не одно. Може хтось почувати себе мудрим, хоч на ділі жавну роботу, а треут за бездільність. Робн, чи не роби — однаково!

Нащадк церкви (костели) — В недавнім революційнім русі в Еспанії, знов погоріли римо-католицькі церкви (костели). В м. Матерна дель Кампо страйкарі підпалили церкву. В Севілі запалили славний монастир св. Трофиї, який цілком згорів. Були підпалки церков і в инших місцях. Се все діється в щиро католицькій країні.

Українці губляться — В Чехословаччині е около 180 лікарів Українців, около 130 Українців інжинірів. Вони покінчили там науки, поженилися з Чешками. приняли горожанство і примістилися на посадах Так Українці розгублюються. проти ні католиками в рідної землі.

ДНІПРО"

орган Української Православної Церкви в Злучених Державах,
виходить 1 і 15 кождого місяця і коштує на рік $2.00.
Передплату висилати на адресу:
"ДНІПРО"
1851 Germantown Ave., Philadelphia, Pa

ДЕЩО ПРО ПРАВОСЛАВІЄ.

В „Бюлетені" за грудень 1933, о. Божик так пояснює слово „православний": — „Слава" грецьке слово, значить тільки, що відпасти, відколотися. В нас заступають те слово „православієм".

Значить: схізматик і православний, то одно і те саме. Одно другим можна заступити.

Отже виходить, що коли греко-католицькі священники виголошували ці 300 літ, тай нині ще полекуди виголошують: „і всіх вас православних християн", то по виводам о. Божика воно є те самісінькс, що сказати: „і всіх вас шизматиків християн". Гарний титул!

Трошки відмінно, але дуже цікаво пояснює слово „православний" о. Ігнатій Погорецький в своїй книжочці „Правда і обман". Він каже:

— Треба памятати, що слово „православний" значить тільки, що право, то е добре славячий Бога. Коли проте священик виголошує „і всіх вас православних християн", то так, як би говорив: і всіх вас, що добре і вірно Божої волі сповните і вірните в Бога, най помине Господь бог у своїм царстві. Так розуміють его ваші священики і єпископи, так розуміє наша католицька Церков.

До повисшого ми могли би хіба сказати:

— І ми, православні Українці, розуміємо в словах: „всіх вас православних" тільки тих людий, що своїмі ділами можуть слушно православними зватися. Не инших.

А вже дуже інтересно пояснює о. Погорецький хто до православних належить. Він каже:

— „А такими, що право славлять Бога, е всі християне католики. І ми Русини, що почуваємося католиками, також належимо до тих, що добре і після волі Божої славять Бога. І в такім значінню ми е православні. Такими православними е також Поляки-католики, Французи-католики, Ниші-католики.

Чи не інтересно?! Знайшли Українці православну компанію в Поляках. Знайшли праведних людей. Праведних християн. Тільки біда, що те польське православіе сотки літ записувалося канчуками на українських плечах.

Ми Русини, що почуваємо себе католиками, — каже о. Погорецький. Такий вислів показує, що греко-католики не е ще католиками. Бути чимсь, а почувати себе чимсь, то не одно. Може хтось почувати себе мудрим, хоч на ділі хтось почувати, що хтось е його приятелем, хоч на ділі той хтось е його ворогом.

Та о. Погорецький має рацію, бо Рим ніколи не уважав греко-католиків дійсними католиками. Дійсний католик в очах Риму, то римо-католик. А греко-католик е лише матерівлом.

Поляки в очах о. Погорецького такі великі праведники, що їм слушно належиться назва „православних". Щож Поляки-католики доброго робили оскільки Українці їх вчинки можуть знати?

Воини винайшли українські церкви Жидам. Звали церкви синагогами і божницями. Забирали українські церкви силою і переміняли на костели. Українських священників били, щоби тї в українські святі не правили Богослужения. Українську Церкву й обряд висміювали. Зложили „Проект на знищене Русі." Завели пацщину...

Все те о. Погорецький мусить знати. та в нього всі ті польські вчинки належать до християнських чеснот. Поляки всіми тими вчинками „після волі Божої славять Бога".

І таку „божу роботу" Поляки провадять дальше. Забрали українську землю і роздають її мазурам-кольоністам, народ поневолили, накидають Українцям польські школи, українських учителів заслають на мазурщ, не допускають Українців до висших шкіл, пересідлують греко-католицьких священників, по грекокатолицьких селах владжують погроми й Українці розбігаються по полях і лісах, як колись від Татар і Турків...

Отже за такі вчинки Поляки заслугують на назву „православних". Або инакше сказавши: по ділах бачимо, як „католицьке православіе" виглядає. Се також „православіе", що люде мусять перед ним тікати, мов перед татарською ордою

Та коли такі вчинки належать в о. Погорецького до гідних, до „православних", то як мали би ці вчинки виглядати? Чи можна вичислені польські вчинки ще куди будь погіршувати?

Але скажуть нам католицькі політикн.

— А хіба православні Москалі були кращі від Поляків? А Румуни — що вони нині з Українцями виробляють?

Такі Москалі і Румуни цілком не краші. Іх православіе для Українців таке самісіке, як „православіе" Поляків. Всі вони можуть подати собі рукп, як рівні рівним. Бо все їх православіе було і е пустим словом, е побіленим гробом, яким вони закривають свої злочинки. Таке Москалі, таке Румуни, таке Поляки-католики!

В своїм посланню з 1911 р., т. з. „Канадійськими Русинам", пише митр. Шептицький про російських православних священників таке:

— Тим різняться священники православні від серафимських незалежних, прислітерських, або протестантських, що протестантські ані власти не мають, ані священиками не суть; в православії суть священники, але власти не мають (Стор. 32).

Для нас інтересне те, що митр. Шептицький уважае російських священників дійсними священиками. А дальше він го ворить:

— Таксамо в годині смерти, коли нема священика з завстию від єпископа, можна сповідатися і у такого, що не має сей власти, бо на годину смерти свята Церков кождому священикови дає власть сповідати. (Стор. 33)

Се все про священиків російської місії в Канаді.

А що тепер сказати про тих, що наказують греко-католикам:

— Українська Православна Церква не є Церквою. Ти з православними Українцями не сходися. тікай від них, обминай, як проказу...

Значить — можна в конечним разі йти до московського, можна до польського, французького, коби лише не до українського священика. Можна сходитися з Поляками з Французами, а конечным разі з Москалями, коби лише не з православними Українцями.

Чи треба аж дуже доказувати, що ворожа рука хоче український нарід поділити, хоче завести між Українцями ворожнечу, щоби Українців ослабити і над ними запанувати!

Коли маєш час обдумати раніш, ніж починати говорити, то думай, чи варто чи потрібно говорити, чи не пошкодить комусьбудь те, що ти хочеш сказати.

Ян Експерименти, то Експери-

(Міркування).

Політики різних держав дивляться на все те, що виробляють большевики, як на „експерименти" (проби, досліди). Повбивали большевики мільони людей — експеримент. Вимищали людей голодом — експеримент, Поробивали родинне життя — експеримент. Знищили окремі господарства і погоняють людей в комуни і колхози — експеримент. Вимищують сотки тисяч людей на Соловках — експеримент. Понищили церкви, переслідують релігію — експеримент. Перемінили півтораста мільонів людей в худобу — експеримент..

Експеримент — невинна справа. Хоч може бути трошки болюча. І з моральної сторони оправдана. Так звичайно поняття „експерименту" розуміється.

Тільком в большевії заочинність доведено до найдальших границь, а в політиків світа все те „експеримент".

Але чому не бути послідовними? Чому кождого злочинку, де би він не був, не називати таксамо експериментом?

Вбивав теперішнього короля і міністра Барту — се лише експеримент. Вбили Долфуса — експеримент. Повбивав Гітлер своїх — експерименть. Прикрутив Гітлер Жидів — експеримент. Починають дебіли большевики революцію, вежай починають, не перешкаджайте їм. бо се буде — експеримент. Вкрав Ставінський 40 мільонів — експеримент. Крадуть люде для виклну експеримент. Обрабовують банки — експеримент..

І чим всі вичислені , експерименти" гірші від експериментів большевиків?

Та що я казати... Нинішній світ політичний і наукоиий, се світ без моралі, без Божого закону, без тверлих основ характеру. „Дух" — сказавши большевицьким висловом..

НАРІД В ПОЛЬЩІ УБОЖІЄ, ЧИСЛО УРЯДНИКІВ РОСТЕ.

Польська статистика показує, що нарід в Польщі дуже убожіе. Се видно по тім, що населення щорік менше уживає всяких річей з ринку. І так від послідиього звіту зменшилося купно (і продаж) тютюну на 28.2 процепту (в східних, українських воеводствах 32.6 проц., в полудненних 29.8). Продаж альокоголю зизначився на 11.6 проц., цукру 14.8 проц. Споживтя солп впало на 14.5 проц. (в сході, укр. воевід. 23 проц., в полуд. українських 19.5 проц.). Зужитя заліза в сході. воевід. 16.9, а в полудненних 41.3 проц. Значить — дюде не мають за що купувати. І головне вбожіння припадає на українські сторони.

А від 1932 р. число урядників в Польщі зросло на 10,000. Всіх державних урядників е в Польщі нині 441,000, між тим в міністерстві справедливости 21,000 а між. скарбу 25,000, внутр. справ 41,000, військових справ 67,000. віроісповідань і просвіти 84,000 (в тім 77.000 учителів) і др.

ЯК ЗАСНОВУВАТИ МУЗЕЇ.

В Будапешті, в Мадярській виставки на показ Біблію і речі, що стали осередком „Біблійного Музею". Історія той Біблії така: ся Біблія написана ручно литовською мовою. Та сама пройшла, що згадану Біблію хотіли спалити на стосі і палили. Однакож хтось вчасти врятував її і нині вона поворухнула і пообсмалювана. І виставили на показ і вона має бути початком заснования Біблійного Музею.

„ВІСТНИК"
Релігійний часопис для Українців в Канаді
Виходить 1го і 15-го кожного місяця.
Видає Українська Православна Видавнича Спілка.
Передплата: В Канаді — $1.50 на рік.
На границю — 60.00 зл. рів.

THE HERALD
published semimonthly by the
Ukrainian Orthodox Publishing Company
Subscription per annum:
In Canada — $1.50. — Foreign — 60.00.

Кореспонденції: — address:
The HERALD, Box 3684, WINNIPEG, MAN.

ВЕЛИКА НАРОДНА СПРАВА ЖДЕ ЗАВЕРШЕННЯ.

Кожда громадська справа буде тоді сильно стояти, коли нею зацікавлюється ціла громада — старі дідусі-бабусі, молодші батьки-матері, молодіж хлопці-дівчата, а то і діти.

Се може занадто ідеальний образ. Треба великої свідомости, щоби зацікавлювання хоч би і найбільшою громадською справою було таке загальне.

Але таке можливе. І до такого стану треба наближати, треба підносити наше життя.

Стан, в якім лише частинка загалу інтересується громадськими справами, а друга частина туди й не дивиться, є лихим свідоцтвом для народу. Такий нарід не є ще народом. Се гурт людей — матеріял. Більш нічого.

Високосвідомий нарід має свою спільну душу, спільний розум, спільну совість, спільне почуття обовязку, спільні ціли, спільну працю, спільні здобутки, спільну вдоволення з свого стану. Від старців до дітий.

І серед такої громади всяка робота виконується легко, скоро і радо. І врешті багато.

Перед нами справа Ювілейного Фонду...

В першім, другім, чи третім році заснування Української Православної Церкви в Канаді і на гадку не приходило, що почате діло так скоро розростеться. Та Бог благословив добру роботу. Нині Українська Православна Церква здобула собі широкий простір серед українського загалу. В її ряди стали і стають найсвідомійші і найщирійші Сини і Дочки Українського Народу. Збирається сила. А противники Української Православної Церкви й українського народу давно лишилися далеко позаді з своїми криками.

Українська Православна Церква створила вже свій власний гурт — а тим грунтом стала здорова її робота для добра народу. Вона здубувала свою власну силу, а нею є українська свідомість великої частини українського загалу. Вона здобула признання і серед чужих, як Церква, якої робота мусить бути добра, коли український загал щораз більше стає під її провід.

Се все не є самопохвалою. Факти говорять те саме на кождім кроці.

Щоби свою роботу ще більше скріпити і поширити, Церковний провід поставив перед українським загалом нову роботу до виконання — **зібрати Пятнайцять Тисяч Долярів, як Ювілейний Фонд для церковної роботи.**

Доси частину назначеної суми зібрано. Однакож сума ще не така, як повинна бути.

Тай час для збірки не закінчений. Збірки на Ювілейний Фонд будуть ще продовжатися до кінця 1934 року.

Та часу вже остається не надто богато. Вже Листопад, а там ще Грудень...

А справа стоїть перед загалом і закликає до діла.

Когож вона кличе?

Кличе громади... Нехай збирають гуртом жертви і шлють для доповнення Фонду. Хто з громад вже дав — нехай дасть ще більше. Хто не дав доси — нехай візьметься за діло і дасть — напруживши сили до найдальшої можности.

Кличе товариства — Народні Доми, Драматичні Товариства, Жіночі Організації, Молодечі, Дівочі... Їх задача окреслена. Вони повинні стати до будови Фонду своїми старанними.

Кличе богатіших людей — щоби дали не те, що хочуть, але те, що можуть. Тільки, щоби було приміром і звязком для других і щоби в їх родинній історії записалося до того розділу де записуються приклади родинної жертвености.

Кличе кождого Українця й Українку — щоби від нині до 31-го грудня на кождім кроці памятати про обовязок причинитися до збільшення Ювілейного Фонду.

Кличе тих, що порозкидані поміж чужими — нехай поможуть збудувати ту силу, від якої почнеться нова, широка робота на полю українського народу.

Кличе всіх Українців й Українок — в яких здорова свідомість, в яких щира совість, в яких здорова душа і щира воля.

Кождий і кожда по силі можности. Від найбільших жертв до найменших і від найменших до найбільших.

15,000 велика сума — бо ми не богато тисяч на щобудь складали, отже не зміряли ще границь своєї можности. Та все-ж таки, коли оглянемося, складалося в нас вже і тисячні суми.

15,000 не велика сума для загалу, коли буде у всіх потрібна скількість свідомости і доброї волі. Коли-б кождий давав кілько може, а не кілько хоче. Тоді 15,000-тисячний Фонд при кінці грудня дійшов би до **20, 25, а то і 30,000.**

Від величини Фонду буде залежна величина роботи.

Буде більше грошей, то зладиться краще цілу церковну інституцію. Почнеться тоді роботу, якої доси через брак фондів годі було почати. Пошириться ту роботу, яка провадиться нині в вузких розмірах.

Від висоти Фонду буде залежати також увага чужих нам людей. Вони-ж слідять за тим, що український нарід в себе робить. Створить він великий Фонд, то з більшим поважом, з більшою пошаною будуть вони на нього дивитися. Остілько поважніше будуть з ним числитися.

Така громадська справа стоїть перед кождим Українцем й Українкою — від молодих до найстарших. Стоїть і кличе до праці.

Чого не зроблено доси, треба тепер зробити. Хто не приклав щиросте і рук дотепер, нехай прикладе зараз.

Треба напружити всі сили, а добрим замірам і Бог допоможе і поблагословить плоди тієї роботи, що від добрих замірів буде залежати.

А там ще...

Імена жертводавців будуть також уписані в окремій книжці, що з приводу Ювілейного Фонду буде видана. Та дасть Бог, щоби така книжка була грубою книгою — золотою книгою жертвености українського громадянства. А се від волі загалу буде залежати.

З ВЕЖІВ ЗАГЛЯДАЮТЬ ЗА „БУРКУЛЯМИ".

Коли на Україну нападали Татари й Турки, тоді люде будували вежі і ставили на них сторожів, щоби ті гляділи, чи ворог не вближається. Коли-ж сторож ворога побачив, давав знак і люде тікали, або готовилися до оборони. Такі вежі можна звати „протитатарськими".

В харківських „Вістях" показана на фотографії подібна вежа на Україні, в Колгоспі (комуні) Магдалинівського району. Стоїть вона серед поля кукурудзи, а на вежі сидить Жид Яков Шварц. Він стереже, щоби голодні українські селяне не вайшли на українське поле і не наломили собі української кукурудзи. Такі вежі більшевики будують, щоби глядіти за Українцями, щоби овочів своєї землі не брали ці піддержанки своєго життя.

Се вже на Україні „протикурайські вежі", а їх побудували наїздники, щоби мати легчу контролю над споконвічними господарями Української Землі.

Історія подібних випадків ще не знає. Се вже до краю доведені способи невільництва. Але Ліга Націй таких справ не обговорює... Се в неї невинний „експеримент".

БОЛЬШЕВИЦЬКЕ ПОМИЛУВАННЯ.

З початком жовтня большевики пустили в світ вістку, що може недовзго надуть амнестію (помилування) для великого числа населення, яке доси позбавлене горожанських прав, головно права голосования. Хоч, розуміється, голосования в большевії не має ніякого значіння, бо цілі вибори відбуваються під стеженою. Та все-ж довідуємося, кого большевики зачислюють до своїх ворогів і переслідують. Говориться, що право голосу можуть між иншими дістати тепер ті, що належать до низшої церковної прислуги, а то церковні співаки, церковні сторожі, дзвонарі. Однакож не священики. Ті і дальше позбавлені прав і чи не є се до краю посувене насильство, коли навіть церковного сторожа, чи дзвонара переслідується, як ворога держави?

ЧЛЕНИ „БНАЙ БРІТ".

Недавно мason Гендель, член масонської льожі, оголосив спис давніших і нинішніх визначних членів організації „Бнай Бріт", і там є між иншими такі імена: Ратенав, Лібкнехт, Бела Кун, Лейба Бронштайн (Лев Троцький), Радек-Собельсон, Луначарський, Кірбіц-Керенський, Сиссон (секретар Лойда Джорджа), Мендель-Ротшільд (секретар Кемаліста), Ішек Тімільте (секретар Вилсона) і ін. Отже в організації „Бнай Бріт" стоять разом большевики, капіталісти, банкірі, і жидівські політичні діячі ріжної масти.

Як з Вашою передплатою на сей рік? Постарайтеся, щоб передплата за „Вістник" була заплачена наперед.

ЯК МИ ДИВИМОСЬ НА ГРЕКО-КАТОЛИЦИЗМ.

„Братство Українців Католиків" (БУК). Грекo-католик, чи католик.

IX.

Греко-католики пояснюють, що в вислову „Українець католик" можна погодитися, що він не є „римо-католиком". Але таке толкования обмисленє знов для балямучення. Бо звідки чужий поза Українщини чоловік може догадуватися, що „Українець католик" не є „римо-католиком"?

Зрештою в „Бюлетені" за 1933 р., в статті „Наші латинники" говориться про „Українців римо-католиків". Отже коли греко-катлик буде зватися лише „католиком", то чим і як відрізнить він се бе від „Українця римо-католика"?

Правда, чужим тут хлопоту нема, бо їх політика зводиться до такого правила: „Українець, се матеріял... Він не має сам нічого думати... Він має йти з розданим ротом за нами, тай спокій голові"... Але для Українця така процесія не дуже почетна.

Справа обряду не є справою годної назви. Бо той обряд має свій великий зміст. Він має свої права. Він має за собою в нас майже 1000-літну історію. Він є частию нашої української культури, частию нашого життя. Він є тим нашим майном, яке вороги нашого народу завсігди старалися нищити. Тим майном, яке гідні сини українського народу завсігди щиро обороняли. Від вкладає на Україні народні обовязки. Він є основою його українства. Він обєднує український нарід в одну цілість.; Він є обрадом тої Церкви, яку український нарід приняв і має доси, помимо того, що римо-католики варварськими способами її нищили...

Се все чужа рука знає і тому волить, щоби греко-католик має „український обряд" дальше. А в той „український обряд" дадуться вже вмістити годівні, літанії, вешпори, меша...

Нині в греко-католицькім світогляді безладдя. І греко-католик вже не знає, до межа між греко- і римо-католицизмом. Один ще боронить історичного греко-католицизму, другий годиться на годий католицизм. Один ще чує під ногами український грунт, другий вже годиться з грунтом латинського інтернаціоналу. Українська душа вже докалі того треба було чужим. Але не треба греко-католиком. Бо так вони перестають бути собою. Нині вони вже не кість від кости і кров від крови свого народу; вони вже не властителі цілої української історії і цілої української справи, а тільки відломки українського життя в руках чужих.

Їх Братство вже не є греко-католицьким. „Бюлетень" знає лише „католиків". Бо така воля чужої руки — той руки, яка довгий час силувалася звати Україна „Русиною" — і в Канаді і в Галичині. Бо „Русин" стоїть дальше від свого, а близше до чужих. Таксамо „Українець католик".

Для чужих справа обряду українського народу є великої ваги справою. На місці пригадати, що Шептицький в 1904 році вчив був навіть **„Літ пистескі"., що Полякуф обжонивку грецко-католицького".** Інтересне! Нині навіть Українець не повинен мати „греко-католицького" обряду, а тоді й Поляки мали. Таке виходило би, що дані се була штучка польського графа для латинщення Українців. Мовляв — хоч ти і греко-католик, але ти можеш бути Поляком. А в твоїм митрополитом.

Яким є грецький обряд, або греко-український, ми знаємо. Але як виглядає чистия „український обряд"? Чи не є се обряд „уржендової уніі", що Поляки заводять на Волині, і яка одною ногою стоїть вже на порозі костела?

Ще питання... До якого обряду належить триконечний хрест? Сеж хрест український! Він пригадує побут апостола Андрея на українській землі. Коли-ж Українці католики мають „український обряд", то чому тайні „Правила" є за одноразовим хрестом? Чому нині на греко-католицьких церквах ставлять одноразові хрести, як на костелах?

До якого обряду належить іконостас? Вже еп. Пелеш в своїй німецькій „Історії Унієтської Церкви" каже, що чужа рука працює за знищенням іконостаса. Також тайні „Правила" мають іконостас під „курателєю". Отже чому? А таких питань можна більше поставити.

В такім невідрадним положенню знаходяться нині наші брата греко-католики в Канаді.

Думаємо, що обовязок подумати про порученну справу належить найперше ним Братині Українців Католиків". Подумати, прослідити. Во від того буде залежати слава, або неслава сеї організації перед українським народом.

Свідомійші члени сеї організації (не провідники!) повинні приглянутися до зачеплених справ на власну руку. Самі голосні їзди, самі гучні заклики можуть бути лише маскою чужої роботи.

Є такий вислів: Бувають люде, що бачать муху на стіні, а стіни не бачать..

Такими мухами чужа рука перед поділлю і защитувала Українців. Але стіни ніколи не показувала. Для прикіру вривок з „Бюлетеню":

— Ви наші завдання? Стоятн твердо на католицькім грунті, під проводом свого українського Епископа, під крилами своєї Матері католицької Церкви.. (ч. 7, 1933).

Гарно сказано! Але чи се не муха на стіні? Бо думаючий Українець зразу гляне дальше і скаже:

1. Чим католицький релігійний грунт ріжниться від релігійного православного грунту? Чи иншої заповіди? Чи иншої евангельська наука? Иншої розумінія добрих і злих вчинків? Ні! Але з позаріглійного боку католицький грунт не є Українським грунтом. Се грунт Риму, Польщі, Бельгії, Франції... І як тільки Українець на нім опиниться, то його зараз беруть в обертаси навіть найлютійші його ворогн і провадять куди хочуть.

2. Чим католицький епископ є українським? Чи тим, що він по українськи говорити вміє? Чи тим, що його родичі Українці? Чи тим, що він українським вдається? Але все те мухи на стіні. Бо його призначили чужі, Українців не питають. Отже він є лише капрадем від чужим комендантом. А той комендант — приятель він нам? Чи може нашим ворогам? Бо від того залежить, чи „наш український єпископ" буде працювати для нашого добра, чи для чужого.

3. Чи католицька Церква була для Українців Матінко, чи лютою мачухою? Бо чи не її сини сотні літ мучили український нарід, а вона їх не спиняла? Що примірком сказала та католицька Церква, коли в 1930 р. її сини робили погроми по українських селах в Галичині? Що каже нині, коли Польща всіх свідомих Українців замикає в концентраційні табори? Де був голос тої матері католицької церкви, коли її діти (поляки) арештували в самім 1919—20 рр. в Галичині 350 греко-католицьких священиків, 24 василян, 3 богословів і 41 монахинь (460 осіб)? Чув тоді хто її голос? Великий потіха була Волинєзуда Українцям в лихій годині від католицької Матері?...

Такі питання мусять поставити собі кождий свідомий Українець греко-католик. Він повинен пересунути суй зір з муки на стіну, а там ще і поза стіну заглянути, що поза стіною коваться. Як розумний чоловік!

„Брадство Українців Католиків" мусить найперше поставити собі ряд цитань:

1. Чи його провід є щиро-українським?

2. Чи ним не керує чужа, незидна рука? Чи на нім не лежать дмерою чужі видимі, чужа політика?

3. Чи напевно, на якій Брацтво ставилать його провідників від українського народу на чужий грунт?

4. Чи доси чужі опікуни не пообсувували греко-католиків до непізнання і дальше не зсувають?

5. Чи греко-католики вже згодяться з тим, щоби занехати назву „грекo-католик", занехати „всіх вас православних", замінути тримений хрест і др., що вже чужа рука завела і заводить? Чи може будуть відбирати назад своє добро?

6. Чи не думають вони, що цькования проти православних Українців й Української Православної Церкви в ліпшому обличчю безбожною роботою ворогів українського народу? Чи не думають вони, що се є якраз те „пущіць Русіна на Русіна", щоби Українців ідсварити, поробити ворогами, ослабити, а там і зовсім знищити?

7. Чи не думають греко-католицької боронити тут грекo-католицької Церкви бодай так, як боронять її в Галичині українці священики і загал, бачучи, як нахрбно політика римської церкви лізе на український грунт, щоби Українців нищити?

8. Чи не думають греко-католики, що отте накидування: Не сходись з православними! Вирікайся його, як прокази! Не слухай православної Церкви! Не читай, що він пише! — чи все те не є обдуманою штучкою чужих, щоби греко-католиків відгородити від їхніх рідних братів, відгородити від світа, і заголомшити, подести в чужу загороду?

9. Чи не думають греко-католики, що здійсними ворогами греко-католиків не є православні Українці, але хто инший? Чи не припускають вони, що чужі політики обмінують греко-католиків, щоби зробити з них жертву для своїх політичних цілей?...

Ось ті питання, що повинні собі греко-католики поставити і совісно на них відповісти. А які будуть відповіди, се вже справа їх совісти. Як відповідять, так будуть мати з чим перед світом показатися.

„Брадство Українців Католиків" може стати порук давних Церковних Українських Брацтв, але лише тоді, коли вволиться з під чужих впливів, стане на самостійним українським грунті і прочне „щиро працюватн для своєї Української Церкви й української справи. Не під диктатні і підшепти чужих людей, ані їх помічників, але під диктат своєї власної совісти — а належить тим, що хочуть загибелі українському народові.

ЄВАНГЕЛІЄ НА 26-ту НЕДІЛЮ ПО ЗІСЛАННЮ СВЯТОГО ДУХА.

(Луки XII: 16—21).

Сказав Господь притчу таку: У одного багатого чоловіка зародила добре

І він міркував сам у собі, кажучи: що мені робити, що не має куда зібрати урожаю мого?

Та й сказав: от що зроблю: розкидаю клуні мої і просторніші збудую, та зберу туди весь урожай мій і добро моє.

Та й скажу душі моїй: Душе! багато маєш добра, що лежить на багато років: спочивай, їж, пий, веселись.

Але сказав йому Господь: безрозумний, в сю ніч душу твою відімчуть із тебе: кому-ж буде те, що ти заготовив?

Отак-то, хто збирає багатства собі, а не в Бога багатіє!

ЄВАНГЕЛІЄ НА 27-му НЕДІЛЮ ПО ЗІСЛАННЮ СВЯТОГО ДУХА

(Луки XIII: 10—17).

Був же Ісус в одній синагозі і научав у суботу.

І ось була жінка, що мала духа немочі років вісімнадцять: вона була скорчена і не могла випрямитись ніяк.

Побачивши ж її, Ісус, покликав та й сказав їй: жінко, ти визволена від своєї немочі.

І положив на неї руки, і вона зараз випрямилась і славила Бога.

Озвався-ж старшина синагоги, ремствуючи, що Ісус сцілив у суботу, і сказав до народа: шість днів є таких, що в них треба робити: так у ті дні й прикладе сцілятись, а не в день суботній.

Відповів тоді йому Господь і сказав: лицемірє! чи не відвязує кождий з вас у суботу вола свого або осла від ясел і веде напувати?

А сю дочку Авраамову, що звязав сатана, от уже вісімнадцять років, чи не треба було визволити від сього звязання у день суботній?

І як говорив Він се, засоромились усі супротивники Його; і весь народ радувався усьому славному, що ставось від Нього.

ЄВАНГЕЛІЄ НА СВЯТО АРХИСТРАТИГА МИХАЇЛА.

(Луки X: 16—21).

Хто слухає вас, той Мене слухає, і хто цурається вас, той Мене цурається; а хто цурається Мене, той цурається Того, Хто Мене післав.

Сімдесять же вернулись із радістю, кажучи: Господи! і біси коряться нам у імя Твоє.

Він же сказав їм: я бачив сатану, що як блискавка спав із неба.

Ось даю вам власть наступати на гадюк і на скорпіонів і на всяку вражу силу, і ніщо не зашкодить вам.

Але ви тому не радуйтесь, що духи вам коряться, а радуйтесь, що імена ваші написані на небесах.

В той час зрадів духом Ісус і сказав: славлю Тебе, Отче, Господи неба й землі, що Ти закрив се від мудрих і розумних, та відкрив єси те недолітком. Так Отче! бо така була Твоя блага воля.

ЄВАНГЕЛІЄ НА 28-му НЕДІЛЮ ПО ЗІСЛАННЮ СВЯТОГО ДУХА.

(Луки XIV: 16—24).

Сказав Господь: один чоловік справив велику вечерю і запросив многих.

І підчас вечері послав слугу свого сказати запрошеним: ідіть, бо все уже готове.

І почали разом відмовлятися всі: перший сказав йому: я купив поле і мушу тебе піти й побачити його; прошу тебе, вибач мені.

І другий сказав: я купив пять пар волів і йду спробувати їх: прошу тебе, вибач мені.

Ще инший сказав: я оженився і через те не можу прийти.

І вернувшись, слуга той розказав про се своєму господареві. Тоді розгнівавшись, господар сказав слузі своєму: пійди хутко на роздорожжя й вулиці міста і приведи сюди убогих, кдаїх, сліпих і кривих.

І сказав слуга: господарю! зроблено, як ти звелів, та й ще місце є.

І сказав господар слузі: пійди на шляхи і загороди та й силуй увійти, щоб повний був дім мій.

Бо кажу вам, що ніхто з людей тих запрошених не покоштує моєї вечері, бо богато званих, та мало вибранних.

ІСТОРІЯ ЦЕРКВИ

(За Р. Семаком).

(Дальше).

Митрополит Стефан зі страху перед судьбою свого попередника, піддався судьбі і прийняв понижаючі условія свого потвердження на митрополита, не зрікаючися впрочім православної віри. В таких сумних відносинах митрополит Стефан через вісім літ управляв православною церквою Семигороду (1643—1651). А заповедження кальвінського катехизму в румунській церкві визвало сильну реакцію не тільки між Румунами семигородськими, що не зважаючи на всі переслідування, на які були виставлені, позістали непохитні в праведній вірі, але й церкві румунських князівств, куди кальвінська пропаганда зайшла також з Малої Руси через кальвінське „віроісповідання східної церкви", видане в латинській мові 1629, а в грецькій 1633 під іменем цариградського патріярха Кирила Лукаріса. І коли семигородський митрополит Стефан II не відважився отверто виступити проти кальвінізму, то тим відважніше учинив се молдавський митрополит Варлаам, що на соборі в Ясах року 1642 засудив кальвінські науки, заборонив в пастирському післанню уживання катехизму Ракового і видав рівночасно Антикатехизм, звернений проти кальвінських заблудень (1645 р.).

За часів митрополита Стефана по раз перший напечатано (1648) в Альбі-Юлії новий завіт, перекладений на румунську мову.

Наслідником Стефана на митрополичім престолі був Данил, що серед так самотяжких відносин пасторував православну церкву аж до року 1656, і відтак з причини незносних переслідувань зі сторони Кальвінів покинув митрополичий престіл і пішов на Волощину.

По нім став митрополитом Сава І (Брановкович) 1656—1680, один з межи найславнійших архипастирів семигородської православної церкви. Походив з сербської князівської родини і після розпаднн сербської держави перейшов враз з своїм братом Георгієм до Семигороду. Весь двайцять і чотирилітній час його архипастирства не був чим инши, як неустанною боротьбою, проваджено з великою мудрістю і самовладанням, щоби видобути церкву в краю що понижено стану, в який подала з причини непривязних обставин часу.

В два роки потім, як він обняв митрополичий престіл, спустошено край у війні з Турками і Татарами, що запалили й Альбу-Юлію і перемінили в попіл так митрополичу резиденцію, як і катедральну церкву. В тих днях найтяжшого досиду митрополит Сава не перестає потішати духовенство і народ і одушевляти їх надією на лішшу будучність. Сам, муже дуже ученого, висилано кілька разів в дипльоматичних місіях до козацьких гетьманів і до инших Волощин і Молдави. В замін за сі прислуги надали князі Акакій Барщі і Михаіл Апафи декотрі права і доброчинности православній церкві ,між иншим виводили духовенство від уплати фіскальных десятин. Рівночасно повозив Йому князь Апафи, щоби удався до Росії задля збирання відомостей для направи своєї катедральної церкви і митрополичої резиденції. Але підчас неприсутности митрополита, кальвінський суперінтендент Михаіл Трфей, що завидував Саві прав набутих православній церкві, зумів вичудити від князя указ, яким потверджено йому всі привілеї, які посідали попередньо суперінтенденти над архиєреями православної церкви. Митрополит Сава, після свого повороту, впавді зумів спаралізувати на який час напади свого неприятеля; але сей знав його так очернити на дворі, що дістав наконець від князя Апафи приказ увязнити ставленого митрополита, котрого усунено в 1680 р і відтак здимлено в Блажськім замку. Вряз з митрополитом попав до вязниці і його брат Георгій. Але сему пощастилося видобутись з вязниці і утїкти на Волощину до князя Шербана, котрого змів наклонити, щоби вставився за визволенням митрополита Сави.

Апафи знаючи про вплив князя Шербана на отоманськім дворі і потребуючи його жичливости, сповнив його волю визволив Саву з вязниці, але митрополит скоро помер в наслідок понесених мук в 1683 р.

Четвертим наслідником на митрополичім престолі був еромонах Варлаам (1687—1690 р.) .Підчас архипастирства сего митрополита Семигорід прийшов під власть Австрії (1688 р.), по щасливо поведеній війні цісаря Леопольда проти Турків. Варлаам був першим православним румунським митрополитом, що зложив перед габсбурзькою династією присягу вірности за себе, за духовенство й румунський православний нарід.

(Дальше буде).

СОБАКИ И „ОСАВІЯХІМ".

З Москви доносять, що большевики приготовляють всіх собак в большевії для воєнних цілий. Большевицька армія має своїх собак, а хто зі звичайних людей має собаку, то мусить його водити два рази в тиждні на науку до большевицької інституції, що зветься „Осавіяхім" (мабуть старожидівська назва). Тому, що в большевії кождий холодний має картку на видачу йому поживи, ніхто не має поживи для пса, отже „Осавіяхім" видає окремі картки на видачу поживи собакам.

АРХИЄПИСКОПСЬКА ВІЗИТАЦІЯ УКРАЇНСЬКОЇ ПРАВОСЛАВНОЇ ЦЕРКВИ ІМ. СВ. СОФІЇ В МОНТРЕАЛЬ.

В неділю, дня 28-го жовтня б. р. українські православна колонія в Монтреалі витала в своїй церкві на Делорімер вулиці від р. 1899. Високопреосвященого Архиєпископа Іоанна Теодоровича. Участь в сій врочистій Літургії взяли: Т-во „Запорізька Січ", жіноче т-во „Доньки України", студентський гурток ім. Івана Котляревського, Рідна Школа, богато гостей Англійців, Французів й инших наших симпатиків.

Про урочистість сього дня звістували два прапори: український і англійський, поставлені біля церковного будинку. Точно в годині 8-ій рано, як було се оголошено в програмі дня, розпочато всеночну відправу. Відправляв місцевий настоятель церкви о. В. Сіцовар в співучасти о. Д. Д. Лещишина — настоятеля торонтонської укр. православної церкви.

По відправі, в годині 10.30, духовенство з народом вийшло на хор церкви Владики.

При входових дверях церкви, в імени церковного заряду виступив громадянин В. Відокрилий. Він привитавши Високопреосвященого гостя короткою промовою і застосовуючись до старовинського звичаю, підніс хліб-сіль. По сім прийнятю Владику приватно настоятель церкви о. В. Сіцовар висловлюючи радість з приводу вложеної візити дорогого гостя. Проси вступити до храму святого і завести архипастирські молитви за парафіян, за край наш і за весь нарід український.

При вступі до церкви, хор відспівав „Достойно" і „Ти деспотія" Владика відмовив молитви, побласловляючи нарід і виголосив промову, в котрій висловив свої зрамілиня, які спромагав на нього церква, іконостас, український стиль малювання, а особливо — збірність громади, що так численно прибула до церкви.

По промові відбувась архиєрейська відправа св. Служби Божої, при співучасти о. В. Сіцова і о. Д. Лещишина. Церковний хор відспівав літургійні пісні укладу проф. О. Кошиця. На особливу увагу заслуговує „Вірую" музики Тадеушівського, яка в супроводі хору гарно відспівав добродій Я. Мацішняк. Дотримуючись традиційних правил, в архиєрейських приятах, хор дотримував се грецького тексту. Хором управляв С. Д. Магалис.

По Євангелії Високопреосвященний Владика виголосив поучалну промову, основану на текстах прочитаного Євангелія. Складалась вона з ряду приказів релігійно-моральною характеру, яких дотримувати повинен кождий православний християнин. О. Владика зробив порівняння з життям тих українських громад і подякував їй людей, котрі вказували основи християнської моралі і несвідомо пішли на услуги ворогам нашої Батьківщини, України. Поучення закінчив закликом, аби вложити молитви свої за нарід наш, себе в кождій ділянці українського життя Бог дарував нам силу для щирої праці під проводом рідної матері церкви.

При кінці Служби Божої о. В. Сіцовар дав повсякчасні про дальший дисциплінарний порядок і виголосив многоліття Високопреосвященому о. Владиці, державці сіл та усьому українському народові. Хор відповів тричі, „На многі літа.." муз. Смоленського, по чім нарід приступив до мирування.

По сьвячению Служби Божої мішоче товариство „Доньки України" приготовили столи до спільного обіду і запросило гостей. В короткій хвилі місця були заповнені. Обід розпочато й закінчено загальною молитвою і благословенням Владики. Головним розпорядником був голова Товариства „Запорізької Січі" Я. Редчук. При обіді зауважалось строгий порядок, приготовлять до того і добра уплановність. Усього було достатком. Добродій Я. Редчук, на прикінці обіду, викликав отоловних членів Богатка й гостей до слова. Говорили: о. Д. Д. Лещишин, інжінір Михайлишка, добродій Мошук і Андрій Гукало. Останній в промові своїй окреслив значіння Рідної Церкви в ролю, яку вікотрає вона в справах виховачень, а справах плекання рідної культури то що. І заявляв зложити посильну жертву на сплату довгу, який тяжить на церковній будинку місцевої громади. На конто сього жертви зложили:

А. Гукало	$80.00
С. Якович	50.00
Є. Якович	25.00
П. Руски	50.00
М. Руски	50.00
о. В. Сіцовар	25.00
Л. Сіцовар	25.00
В. Відокрилий	50.00
М. Житомський	25.00
М. Бартків	10.00
Добр. Матарин	5.00
П. Кошцей	25.00
К. Кошцей	25.00
Д. Можрицький	25.00

Декларували: Барон С. В. Вальштетін 5 дол., П. Ніцкий 5 дол., Д. Гумчак 10 дол., О. Курбан 1 дол Загальна сума жертв на обіді виносила $491.60. Складалась вона з готівки, чеків і опусту зі вложених позичок.

По обіді промовляли — місцевий адвокат С. Озеро, дакстер Українців, голова Клюбу добр. Паріїв, о. В. Сіцовар і Високопреосвященний о. Владика. Усі промовці окреслювали високе значіння Рідної Церкви, в ділянці національного й релігійно-морального виховання українського народу, висловлювали свої симпатії до Головного Проводу Православної Церкви й до місцевої громади, та живших успіхів в дальшій праці, яку визначили відложенням національних зборів на користь українського народові. Останнім промовив розпорядчик обіду Я. Редчук, який вложив подяку усім приступним за чисельне прибуття, й активну участь в сій святі. Подякував жертводавцям за щедрі жертви. Подякував добродіям! М. Ревущому, що заголили для всіх гостей так смачний обід, а всім співвпрацівникам і культурно-просітнім товариствам за щиру працю. Після сьому обід був укінчений і гості відійшли на короткий відпочинок.

Вечером, перед годиною 8-ою, сала була переповнена. Чекали прибуття Владики, аби розпочати концертову програму. Точно в год. 8-ій до сали вступив Владика. Хор привітав співом „Тон деспотія", а відтак Високопреосвященому о. Владиці, державці сіл та усьому українському народові. Хор відповів тричі, „На многі літа.." муз. Смоленського, по чім нарід приступив до мирування.

По сьвячению Служби Божої місцеве

ПРЕСОВИЙ ФОНД „ВІСТНИКА".

I.

На руки о. Е. Уланя в Гласьюї, Саск. зложили:

По 25ц.: Семен Дячура, Мик. Гавриляк, Стефан Гавриляк, Андрій Павлишин, Олекса Дуч. і Н. Конан, Іван Галанич.

По 10 ц.: О. Дмитрищин, О. Павлишин, п. Питьовський.

II.

Українська Православна Громада в Смете, Саск. зложила при спільному парафіяльному обіді, що відбувся по Богослуженню в четвер дня 11-го вересня, на пресовий фонд „Вістника" $3.70

Причерк гідний до наслідування.

(Прут, Алта.)

Дня 25 жовтня 1934, в околиці Пруту, Алта., в панстві Лакусів відбувся хрещення їх доньочки Зенобії. При тій нагоді на кошт о. Стратічука і п. В Лупула, гості зложили $5.50 на пресовий фонд „Вістника". Жертвували:

По 50ц.: о. Д. Стратічук, В. Лупул, пані В. Лупул, К. Скакун, пан Скакун.

По 25ц.: Ів. І. Орлецький, Мик. Клецик, В. Лакусть, пані Гр. Гущак, Гр. Гущак, Ник. Ткачук, К. Орлецький, Св. Скакун, В. Мальчук, Ів. Ткачук Ів. І. Орлецький.

По 10ц.: Ник. Лакусть.

По 5ц.: маленький школяр Томко Лакушик.

Всім жертводавцям належиться щира подяка.

IV.

Примірний хрестини.

(Лучак, Алта.)

В четвер 25 жовтня панство Боханецькі хрестили свою доньочку Ольгу. Чину хрещення довершив о. Т. Горбай. По вечері о. Горбай зга дав про „Вістник", пояснив, як значіння він має для Українців, і попросив зложити жертви на пресовий фонд „Вістника".

Гості радо зложили свої жертви в сумі 6 дол і завізвались з тим, що згадану суму поділять так: 3 дол дали на „Вістник" в 3 на пресовий фонд „Українського Голосу".

По 1 дол.: Николай і Софія Боханецькі, Александер Боханецький (дідусь), Василь Фарус (дідусь).

По 50ц.: Василина Гушпит ук., Магдалина Боханецька, Юрій Гушпит, Мальчі Гушпит.

По 25ц.: Семен Колек, Николай Танасюк, Іван Трофименко, Михайло Токашинський.

Жертводавцям щира подяка

о. Т. А. Горбай.

ПОРЯДОК БОГОСЛУЖЕНЬ
о. А. Бірюка

Листопад

18. Неділя — Коеіз.
21. Середа — Собор Арх. Михаїла — Сайлайр; храм. Доволячих громадян запрошується.
25. Неділя — Ленора.

Адреса:
Shell Valley, Man.
Телефон 264—5.

ПОРЯДОК БОГОСЛУЖЕНЬ
о. А. Дячина.

Грудень.

18. Неділя — Тинда.
21. Середа, Собор Арх. Михаїла — Іст Сскіфіс. (храм). Всяконе. 0 год. рано. Всіх доволячених Українців запрошується.
25. Неділя — Поплар Парк.
По богослужінню вечірня житейських.

Грудень.

2. Неділя — Луфорст.
9. Неділя — Транскона.
16. Неділя — Гендал.
19. Середа, Св. Миколая Чуд. — Портеджа ла Прейрі (храм). Всяконе в 9 год. рано.
22. Субота Зачаття праведн. Анною Пр. Богородиці — Ледюк. Всяконе в 9 г. рано.
23. Неділя — Окно (Анборт).
30. Неділя — Поплар Парк.

Всюди збірки Ювілейного Фонду.

ЮВІЛЕЙНИЙ ФОНД
УКРАЇНСЬКОЇ ГРЕКО-ПРАВОСЛАВНОЇ ЦЕРКВИ В КАНАДІ
(Подрібний виказ).

ЗАМІТКИ: 1. В реченцях виказі містяться жертви, які Консисторія отримала по день 31-го травня. 1934.

2. Деклярації в сім списку не включені. Рішили не включені частинні внески на цілу деклярацію. Вони будуть проголошені тоді, як дані деклярації будуть вповні

3. В цілях лепшої контролі, вважа подається подрібную по приходах і місцевостях.

4. Кожді хто оплакував у виказі яку похилку щодо імен жертводавців або їх жертв, то проситься його донести про се негайно Консисторії.

КАНОРА, САСК.
Збірка о. Д. Мирстюка.

Григорій Ф. Стратійчук 100.00
Николай Д. Стратійчук 100.00
Панство А. Свинарчуки 50.00
Йосиф Дорогой 25.00
Дмитро Худик 25.00
Іван Стефанюк 25.00
Стефан Галацан 10.00

По 5 дол.: Мих. Обелик, панство А. Котик, Олекса Данильчук.

По 2 дол.: Мих Лучак, Василь Кучмій-ру, Іван Чоботар.

По 1 дол.: Іван Білявчук, пані Гордина, Гр. Тучук, пані М. Обелик, пані Евгенія Мельничук, Мик. Лесневіський, Василь Лучак, пані Василина Затарів, Іван Масюк, Іван Кевчик, Н. Кузик, І. М. Петрик, Іван Лучак.

По 35ц.: Николай Гринюк.

ГНІДА, САСК.
Збірка Павла Лесько.

Николай Мельник 1.00
По 50ц.: Федько Шепелик, Михайло Шепелик, Іван Шепелик.
По 40ц.: Антін Дмитрів.
По 25ц.: Павло Лесько, Андрій Шепелик.
По 10ц.: Іван Вусик, Іван Очеток, Василь Шепелик.

II.
Збірка Івана Шишковського.

Теодор Фрец 3.00

КОНКВЕСТ, САСК.
Збірка Д. Іваників.

Роман Божко .80

КРАСНЕ, САСК.
Збірка Гр. Шарчука

Федір Палащук .35

ЛЕРІК ГЛЕН, САСК.
Збірка Василини Курилівської і Софії Прокіпчук.

Жіноче Товариство ім. Ольги Весарабської 2.15

ЛОРБОРН, САСК.
Збірка о. Е. Уланя.

Александер Цьотя 1.00

МЕРІЛЛ, САСК.
Збірка о. Е. Уланя.

Іван і Катерина Гаврилів 10.00
Андрій Іванишин 2.00
По 1 дол.: Грень Дмитрашин Василь Павлишин, Іван Павлишин, Микола Гоголєш, Іван Матус.
По 50ц.: Іван Гаврилів, дробяз Максим Кесчмока в Поплар Б. Бойко 1.00
По 50ц.: Р. Богданюк, М. Болтаюк, Т. Гучак, Ю. Майстрюк, Анна Майстрюк

МЕРІБРИДЖ, САСК.
Збірка Максима Ксимока в Поплар Бенф, Саск.

Доходи з представлення 10.90
По 1 дол.: Ф. Кульмій, Ф. Лядубець, П. Приміано, Г. Симковяч
По 50ц.: Т. Клюк, С. Губич, В. Сич. С. Вепз, Анна Чарапон, В. Перевалюк, М. Тодорук, І. Грумка, Ріладубець.

МЕРФІЛД, САСК.
Збірка о. Е. Уланя.

Збірка п'ятих Богослужень 1.80
С. Нотарус 1.00

МУЧАМ, САСК.
Збірка Федора Васкуна.

Жіноче Товариство (доходи з спільної вечері) 10.00
О. Кікоуленку 2.00
І. Новосад 1.00
По 50ц.: К. Товарчук, Л. Новосад, М. Олексів, І. Новосад, М. Лавлонівіч, П. Максимішин, Юстина Панів, Д. Шелефонтюк, Ф. Васкун, Н. Сорока, Ф. Марковський, (Колонсай), А. Марковський (Колонсай).

По 25ц.: І. Завецюк, С. Залінчук О. Васкин, П. Сторощук, М. Павлик, С. Водячук, Ю. Гавриш, Анна Гавриш, М. Клинишин, Марія Боднарчук, В. Залецюк, Н. Лучишин, І. Клюкович, В. Іваїюк, А. Вечний, І. Шабатовський, І. Гончуків, В. Тріщук, Ф. Тріщук, І. Троян, З Ваєкальнів, Г. Парій, Д. Савасюк, С. Гавриляк.

НАРКАМ, САСК.
Стефан Кичинський 1.00

НОРЧЕСТЕР, САСК.
Збірка Гавриїла Охітва і. Київ, Д. Бабюка.

Доходи з представлення 19.90
Доходи з перечуки 6.45

По 5 дол.: пан і пані Д. Бабюк, пан і пані В. Охітва.

По 2 дол.: пан і пані Г. Охітва.

По 1 дол.: Ф. Терелчький, О. Бонгь, Текля Кибь, І. Охітва, І. Булик, І. Кінцук, М. Охітва, С. Кобаль, Т. Кінкратський, А. Юрець, П. Охітва

По 55ц.: І. П. Кибь, К. Шайлюк (Гавс, Саск.).

По 50ц.: І. Гриба, пані С. Охітва, пані О. Гриба, панна О. Охітва, Ів. Бабюк, пані Я. Кінцук.

По 40ц.: Г. Рудачик (Гавс, Саск.).

По 25ц.: Мих. Бабюк, панна А. Кибь.

II.
Збірка о. Д. Мирстюка.

Панство Йосиф Адамові 25.00
Жіноче Товариство ім. Ольги Кобилянської 15.00

ПАРКЕРВІЛЬ, САСК.
Збірка п. Юрія Воронюка.

Воронюк І. 2.00

По 1 дол.: Семанюк Л., Воронюк Ю. Чабрюк П., Федак В. учит., Запалецький В., Некорик І., Заузадецький П., Н. Остряний

По 50ц.: Некорик, Г. Солотвінський П., Волошівюк Г. Вас, Онуфрейчук І. Яцишин М., Григор О., Ревчинський Я., Процак П.

По 25 ц.: Миколайчук В., Квасниця М., Мелешук І., Волошівюк Ю., Решетюк Н., Онуфрейчук А. Осіпівський І., Воронюк А.

По 10ц.: Никорик К.

ПЛЕНТ САСК.
Збірка Дмитра Іванюка.

Д. Іваників 1.00

По 50ц.: Софія Іваників, З. Василюк.

По 25ц.: К. Кипасевич.

ПЕЛІЯ, САСК.
Збірка пані Івани Кузьмин.

По 3 дол.: Конрій Федір, Йосиф Кузьмин.

По 2 дол.: пані Іонна Кузьмин

По 1 дол.: Смішович Гнат.

По 50ц.: пані Серафима Приділко, Дерзов'як Федір.

ПОНІЧАЙР, САСК.
Збірка Григорія Шевчука.

Іван Мисяк 2.00
Володимир Мисяк .50

ПОПЛАР БЛАФ, САСК.
Збірка п. Максима Кеймока.

По 1 дол.: Григорій Галіштяк.

По 50ц.: Василь Сласюк, Іван Прокопович, Яків Болдеюнік.

По 40ц.: Стефан Пилипів.

По 30ц.: Абрам Миськів

По 25ц.: Петро Сухопляс, Яворега Анна, Гайовська Параска, Абрам Василь, Лякун Павло, Янчук Іларіон, Соломон Йосиф, Павяски Петро, Семеюк Федір, Іващенко Микита, Ксенюк Максим, Дячун Василь, Яковлева Михайло.

КОНСИСТОРІЯ УКРАЇНСЬКОЇ ГРЕКО-ПРАВОСЛАВНОЇ ЦЕРКВИ В КАНАДІ.

ЦЕРКОВНИЙ КАЛЕНДАР НА 1934 РІК.

Листопад.

16 П. Мч Анікіти ки
17 С. Пр. Йоаникія, вел. мч Єфи
18 Н. 25 по З. сх. Д. Мч Галакт.
19 П Св. Павла врх Конст.
20 В. Мч. 33 Мелітінських
21 С Собор Архистр. Михаїла
22 Ч. Мч Онисифора й Порфира
23 П. Ап. Єпаста, Онисима
24 С. Мч. Мини. Вікгора
25 Н. 26 по З. сх. Д. Іванна Милост
26 П † Іванна Золот. врх. Конст
27 В † Ап. Филипа, Григорія
28 С. Мч. св. Гурія, Самона
29 Ч. † Ап. св. Матвія
30 П. Григорія чуд. єп. Неокес.

Грудень.

1 С. Мч. Платона, Романа
2 Н. 27 по З. сх. Д. Пр. Анаїв
3 П. Григорія Легендя.
4 В. Введення в Храм Пр. Бог.
5 С. Ап. Филимона, Архипа
6 Ч. Апівлонія єп. Іконі.
7 П Різдв Введення
8 С. Вич. Катерини. Мелетурія
9 Н. 28 по З. сх. Л. Пр. Аліпія стовп
10 П. Вич. Якова; пп Романа
11 В. Пр. Стефана Нов.
12 С. Мч. Папамона і з ним 370
13 Ч † Ап Анарія Первозванного
14 П. Пр. Наталії; мч. Аникіт
15 С. Пр. Авакума; п. Іванна

ПОРЯДОК БОГОСЛУЖЕНЬ
о. В. Атомовця.
ЛИСТОПАД.

18. Неділя — Гарвентон.

ПОРЯДОК БОГОСЛУЖЕНЬ
о. П. Запорожця.
Листопад.

25. Неділя — Пайн Ривер.

Грудень.

2. Неділя — Шортлейд
4. Вівторок. Введення в Храм Пр. Діви Марії. — Роблін.
9. Нед. — Пайфін.
16. Нед. — Вевлей.
19. Середа — Чуд. Николая — Сибінка, Ман.
22. Субота, св. Анни — Гарвенд.
23. Нед. — Пайн Ривер.
30. Нед. — Елвуд.

Вечори катехизація в 8-ій годині по полудни по Богослуженню і вічні.

ЦЕРКОВНИЙ УСТАВ НА 1934 РІК.

Листопад.

18. Неділя 25 по Зіош. сх. Луки. Голос 8 Утр. Єв. Марка XVI; 9—20 Літ. Ап. Єф. IV: 7—8. Єван. Луки X 25—37.

21. Середа. Собор Архистр. Михаїла. Утр. Єван Мат XIII: 24—30 і 36—43. Літ. Ап. Євр. II: 2—10. Єван. Луки X: 16—21.

25 Неділя 26 по Зіош. сх. Луки. Гол. 1. Утр. Єван. Луки XXIV: 1—12. Літ. Ап. Єф. VI 10—19. Єв. Луки XII 16—21.

ГРУДЕНЬ.

2 Неділя 27 по Зіош. сх. Луки: Голос 2. Утр. Єв. Луки XXIV: 19—35 Літ. Ап. Єф. VI: 10—17. Єв. Луки XIII: 10—17.

4. Вівторок Введення в Храм Пр. Всечистої Утр: Єв. Луки I: 39—49 і 56 Літ Ап Євр IX: 1—7 Луки X: 38—42 і XI: 27—28.

9. Неділя 28 по Зіош. сх. Луки: Голос 3. Утр. Єван. Луки XXIV: 36—53. Літ. Ап Колосси II: 13—18. Єв. Луки XIV: 16—24.

16. Неділя 29 по Зіош. сх. Луки: Голос 4. Утр. Єван. Ів. XX: 1—10 Літ. Ап. Колосси III: 4—11 Єв. Луки XVII: 12—19.

19. Середа св. Миколаю Утр. Єв. Іоана XI: 9—16. Літ. Ап. Євр. XIII: 17—21 Єван Луки. VI: 17—23.

23 Неділя 30 по Зіош. сх. Луки: Голос 5 Утр. Івана XX: 11—18. Літ. Ап. Колосси III: 12—16. Єван. Луки XVII: 18—27

30 Неділя Прапотніх Голос 6 Утр. Єван. Івана XX: 19—31. Літ. Ап. Колосси III: 4—11: Єван. Луки. XIV 16—24.

Український Релігійний дво-тижневик в Канаді.

ВІСТНИК
THE HERALD

THE HERALD
Box. 4084
WINNIPEG, MAN.

РІК XI. WINNIPEG, MAN., DEC. 1st, 1934 ВІННІПЕГ, МАН., 1-го ГРУДНЯ, 1934 ЧИСЛО (212) 23

ЮВІЛЕЙНИЙ ФОНД УКРАЇНСЬКОЇ ГРЕКО-ПРАВОСЛАВНОЇ ЦЕРКВИ В КАНАДІ.

І. КАНЦЕЛЯРІЯ КОНСИСТОРІЇ І СЕМІНАР У ВЛАСНІМ БУДИНКУ.

Сього тижня докінчено направу дієцезіяльного дому і вже приміщено в ним канцелярію Консисторії і духовний семінар. Се є без сумніву важна подія в житю нашої Церкви, з якої можуть радіти всі православні Українці, передовсім ті, які жертвували на Ювілейний Фонд і так дали змогу Церкві набути власний будинок. Правда, для дому ще потрібні деякі річи, головно для капилиці Семінарія, але є в Бога надія, що при ширій допомозі вірних Рідної Церкви і се недостача буде з часом усунена.

До тепер маємо деклярованні такі річи для капиці:

Гром. Петро Зварич, Вегревіл, Алта: — свічники, пацук, столець під Євангеліє, вартости 100.00

Гром. Г. Марко і Топоровський, Пайн Ривер, Ман. — кивот, вартости 100.00

Дівоче Товариство „Веселка", Віннінег, вишиваний образ на престіл, вартости 25.00

Колиб які одиниці або Товариства хотіли жертвувати для дієцезіяльного дому річи, хай напишуть про се до Консисторії і запитають про інформації, які річи є потрібні.

ІІ. ВИКАЗ ДАЛЬШОЇ ЗБІРКИ В СЛІДУЮЧІМ ЧИСЛІ.

В злуці з перенесенням Канцелярії Консисторії до дієцезіяльного дому було чи мало додаткової праці й через се не було змоги дрикотовити до сього числа виказу дальшої збірки на Ювілейний Фонд. Такий виказ буде поданий в слідуючім числі „Вістника".

ІІІ. РЕЧИНЕЦЬ ЗАКІНЧЕННЯ КАМПАНІЇ ЗБЛИЖАЄТЬСЯ.

Речинець закінчення Кампанії на Ювілейний Фонд вже недалеко. Хай кождий щирий Українець і Українка запитають себе, чи вони вже сповнили свій святий обовязок супроти Рідної Церкви й чи доложили відповідну жертву на Ювілейний Фонд. Ті, що вже зложили, хай подумають, чи вони жертвували стільки, що повинні, а ті, що ще нічого не жертвували, хай спитають себе — яку відповідь вони дадуть перед своєю совістю та перед людьми, коли кампанія за збіжою Ювілейного Фонду закінчиться, а їх імени не ду закінчиться, а їх імен не

П-НА НАСТУНЯ РАРЧИВА, учителька в Бовлаєн, Алта.; — жертвувала на Ювілейний Фонд $25.00

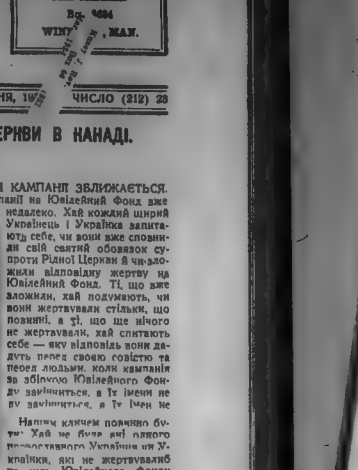

П-НА ІВАННА ГОШКО, учителька в Мирвам, Алта.; — жертвувала на Ювілейний Фонд $25.00

Напиш кличем повинно бути: Хай не буде ані одного православного Українця ни Української, які не жертвували на ціль Ювілейного Фонду Української Православної Церкви в Канаді!

КОНСИСТОРІЯ УКРАЇНСЬКОЇ ГРЕКО-ПРАВОСЛАВНОЇ ЦЕРКВИ В КАНАДІ:

Прот. С. В. Савчук, голова. Свящ. Д. Ф. Стратійчук, секр
Прот. В. Кудрик, заст. гол. Мир. Стечишин, заст. секр
Йос. Богонік, касієр

Гроші й листи висилати на адресу:
CONSISTORY OF THE UKRAINIAN GREEK-ORTHODOX CHURCH OF CANADA.
7 St. Johns Ave., Winnipeg, Man.

ЦЕЛЕКС ЗАСТРЕЛЕННЯ З ЧУЖОЮ ЖІНКОЮ.

Незвичайна подія сталася 26 листопада в готелі католицької організації „Лицарів Колюмба" в Ню Йорку. Один з гостей, римо-католицький священик Джозеф Леонард зателефонував до канцелярії, щоби післати до нього посильного. Посилуач пішов, але зараз вернувся і сказав кількох, що під дверми священика підслухує якийсь молодий чоловік. Кілька пішов до кімнати, в кімнаті на підлозі лежало три особи, священик, якась молода жінка і той чоловік, що підслухував під дверми. Почалася поліція переколядася, що священик і жінка були убиті, а другий чоловік, що держав револьвер в руці, не був навіть раненний, тільки зімлілий. Його збудили і довідалися, що він називається Йосиф Ліб Штайнмец, має 22 роки, походить з Румунії і є жидівського походження, однакож вихрестився і вчиться на протестантського проповідника в Лос Анджелес, Кал. Тим він і пізнався з 17-літньою дівчиною Рут Тайлс, яка старалася стати фільмовою артисткою. Кілька тижнів тому побралися і вибралися на „медовий місяць" до Ню Йорку. Тут замешкали в готелі „Лицарів Колюмба". В готелі познайомилися і запізнайомилися з убитим католицьким священиком, 40-літнім чоловіком, що був капеляном в католицькім заведенню для старців в Лоренс, Н. Дж. Разом ходили й пили. В понеділок Штайнмец сказав, що хоче спати, і пішов до своєї кімнати. Тимчасом Леонард запросив його молоду жінку до своєї кімнати. Штайнмец каже, що не міг заснути, і пішов до кімнати Леонарда. Коли застукав в його двері, священик вийшов розібраний Штайнмец витягнув тоді револьвер, застрілив священика і свою жінку, а сам упав непритомний.

Арештований Штайнмец має бути сином рабіна.

БОЛЬШЕВИЦЬКИЙ ХЛОПЕЦЬ РАД БУТИ КАПІТАЛІСТОМ.

У Столицях придержали 14 літнього Василя Рябинського з Смоленщини. Він приїхав до Столиць із СССР „зайцем" на ресорах вагона міжнародного поїзду Москва-Варшава-Берлін-Париж. Казав, що недавно вернувся з Франції до свого знайомі. Із їх оповідань за знайомився з життям у капіталістичних державах. Капіталістичне життя так сподобалося малому Рябинському, що постановив утекти з СССР. Та хлопця польська влада відпустила назад до СССР.

НЕВИНЕН — ВИНЕН.

Проти мудрагельсого помічника Василя Войтовича та його жінки з Кривичу під Львовом відбувався перед кількома місцевими перед судом присяжних розправа за надсилання до КПЗУ й комуністичну агітацію. Вердикт присяжних суддів випав тоді для обвинувачених корисно, одначе трибунал станув на становищі, що присяжні помилилися, тому засистував їхній вердикт щодо самого Войтовича і справу перенаєав до нищої каденції. Перед кількома днями Войтовичі станув перед нищою явною присяжних суддів і сим разом його засуджено на 4 роки вязниці.

НОВА АДРЕСА КОНСИСТОРІЇ.

Подається до загального відома, що канцелярію Консисторії перенесено з днем 8-го грудня с. р. до дієцезіяльного дому Української Греко-Православної Церкви в Канаді, отже на будуче всі листи до Консисторії треба висилати на слідуючу адресу

CONSISTORY OF THE UKRAINIAN GREEK-ORTHODOX CHURCH OF CANADA.
7 St. Johns Ave., Winnipeg, Man.

КОБИ ТАКИХ БОГАТО.

Наша церковна громада спрямувала базар. Звичайно на базар сходиться багато людей. Заходжу й я. Витаюсь із людьми. Говоримо.

Підступає до мене молодий чоловік не великий ростом, та й не дуже вбраний.

— Чи ви, отче, — питає, — збираєте на ювілейний фонд?

— Так. А ви чого питаєте?

— Бо я хочу дати й свою жертву на Ювілейний Фонд. Я походжу з Тиндал, Манітоба, але я не міг дати скорше нашому парохові, бо не мав. Нині маю. Я був тут у Альберті на жнивах і заробив дещо грошей, тому й хочу дати від себе жертву на фонд Української Православної Церкви.

— Як називається?

— Дмитро Вівчарик. Даю пятьдесять центів.

Я взяв гроші й записав на листі жертводавців його ймення та призвище й подякував за дар. Але не можу забути того случаю. Часто згадую собі його, і дух у мені росте. Я радію, що наша Церква має таких гарних і щирих синів, що розуміють свій обовязок, і сповняють його гідно й точно.

Яке велике довіря в того молодця до своїх духовних провідників. Він першій раз мене побачив. Знаючи, що я священик Української Православної Церкви, він з таким самим довірям відійся до мене, як до свого пароха. Радісний обяв.

Він дає від себе лепту на Ювілейний Фонд. Не викручується від обовязку, а міг би. Він виїхав зі своєї околиці. А в нових обставинах чи не міг би якось сховатися? Ой! міг би. Та він певно щиро любить свою Церкву та й працюю, в се змушує його сповнити свій обовязок.

Хоч дав він лише пятьдесять центів, то се велика жертва. Він поїхав сотки миль від дому, щоб заробити пару долярів. А які нині заробки, всякий знає. Та він все знаходить частину з зароблених грошей датку на святу справу, на працю нашої Церкви. Отже з недостатку свого дав, як сказав Ісус про вдовину лепту.

Сей випадок може послужити сотням наших братів по всіх усюдах. Кілько то людей не дали ще жертви на Ювілейний Фонд, бо в них не буде колектора, або не мають грошей, але живуть і заробляють великі гроші, і мають їх на всякі справи, часами й не конечні.

А кілько є таких, що дають жертву відчинго, щонайменшу?

Однак, коли в цих самих рядах такі молоді й щирі та жертвенні, як сей, що про нього мова, то в гору піднесімо наші серця!...

Другий случай якщо не такий, то дуже цікавий. Молодий чоловік задумав одружитися. Він православний, а посватав дівчину з греко-католицької родини. Зробили все, що потрібно до весілля. Полагоджено всякі формальности. Прийшов день шлюбу. Зібрались молоді й гості та пішли до греко-католицької церкви до шлюбу.

Увійшли в церкву. Почалось.

Приближається священик. Він Василіянин і вміє свою роль. Перш усього питає молодого, до якої церкви належить. Він зразу се, бо молодий йому був знакомий.

— Треба тобі стати католиком, — каже священик, — тоді дам тобі шлюб.

— Довгого?

— Бо ти береш католичку за жінку.

— Чому я маю ставати католиком?

— Бо я так кажу! Мусиш присягнути, що ніколи не вступиш до православної церкви, що будеш помагати православних, що не будеш їм ніяк помагати, а будеш сходитися лиш з католиками й ходити лиш до нашої церкви.

Аж закрутилось молодому в голові. Жадання священика було страшне. Взяти дівчину з греко-католиків за дружину, а в той час вирвати дорогих родичів, братів, сестер, українські справи, свої Церкви, що її так любить! Що робити? Рішення прийшло блискавкою. Лишити молоду, лишити церкавку й священика, лишити все, що таким насильством тхне.

— Беріть собі, — каже молодий, — молоду, не хочу вашої віри і церкви, бо моя православна віра найсвятіша, а моя Українська Православна Церква найдорожча, моя родина мені найміцніша. Їх не лишу. Молоду беріть собі!

Скорим кроком вийшов з церкви! Серед церкви лишилась молода з священиком і католиками. Всі православні вийшли за молодим.

Розбилось весілля. Молодий висватав другу дівчину, взіхав до Едмонтону, де звічаєн в Українській Православній Церкві й живе щасливо, як Бог приказав.

Гарно закінчилось. Правда? Але я все думаю, кому потрібна така робота що її виконують католицькі священики? Кому з того є користь і яка? Чи се Христова робота? Чи Каїнова?

Бідна та Церква й ті священики, коли аж присяги й таких нелюдських способів уживається, щоб приєднати людей до неї. А мимо того ради її рідшають, утікають вірці від таких пастирів.

Зате ради Української Православної Церкви збільшаються. Бо в ній дух Христа! Заповіти і правди Його.

На базар нашої громади потрібно було трохи дробу. Де його дістати? У фармерів! Тому наші парохіяне розїхались по найближших околицях, до фармерів по дріб. І я набрав охоти поїхати з одним нашим парохіянином та й поїхали. Ще по дорозі нашого парохіяне в якимсь селі гляхнули, як живуть наші парохіяне в інших громадах.

Був чудовий, погідний, осінній день. На дворі тепло. Дорога добра. Летимо, а не їдемо.

Заїзджаємо в околицю. Кругом живуть наші. Мають гарні забудування. На подвірях аж любо глянути. Дробу в дробу! Великого. Повважні гуси ще скубають щось на подвірях. У корчах дрімають кури. Індики сумно виконують. А качки пішли на прохід на воду потока.

Наші господині не дають собі довго говорити. Дробу в них достатком, тому охотно і щедро жертвують і на наш церковний базар. Така кожесть належить до прикмостей.

Один випадок не можу забути. Ми заїхали до одного фармера. Попросили о жертву на базар. Господарі заклопотані, бо нема в них ні гусей, ані індиків. А курий встидаємся нам давати. Ми однак раді взяти й кури. З великою радістю коні пішли, щоб зловити два що найбільші корчи й дати на церковний базар. Зловили лише одного. Другий втік. Полякувався відїхали.

Одну милю дальше заїздженмо до другого фармера. Звертаємо чи. Говоримо про се й друге. Довіряються від нас, як ми ми приїхали. Пізнали дітей ловити дріб, а ми говоримо дальше.

Глядимо, йде на подвіря наш знакомий фармер і несе під пахою того когута, що не може було зловити. Дає нам. Ми дякуємо.

А відтак дорогою ідемо й це можемо висказати нашого здоволення задля поступку того совісного чоловіка.

— Ну, і що ви подумаєте,—каже мені мій парохіянин, — я вже нераз колектував, а такого мені не лучалося. Інший радий був би, що позбувся колектора з подвіря, а сей несе когута мимо за нами, щоб дати на базар.

— Се красний обяв. Се підносить на дусі всякого чоловіка, коли бачить таку щедрість і жертвенність. Наша церква здобула собі добрів у своїх вірних. А хто любить Церкву, зробить для неї все.

— Я мушу се розказати десятому.

— Та й варто. Бо се примір, що варта його наслідувати.

Що рік, то видно наслідки щирої й взиеслої праці нашої Церкви. Хочеться трудити й працювати, коли є такі люде в нас.

Ще довго ми говорили про сей случай. І кождий, хто довідається про нього, мусить збудити пошану до такого громадянина, а в душі постановить собі такой показати свою щирість і жертвеність ділами.

А я бажаю в душі: коби в нас таких богато!...

С-к.

СИЛА МОЛИТВИ.

Визначний американський проповідник, Талмидж, оповідає таку подію:

Молода дочка, дівчина, сказала матері, що вона в ночі дому молилася, бо провину гріхів чує на своїй душі. На те мати:

— Лишім молитву. Я в ніяку молитву не вірю. Вихинь з голови всі ті релігійні дурниці, бо я купую тобі одяг за 500 доларів і слідуючого тижня підеш в ньому в гостину.

Дочка підлялася словам матері. Дорогий одяг причарував її увагу. І прийшов день, що вона опинялася серед веселого гурта — найвеселійшого з світі. На місце релігійних почувань, на місце молитви прийшли широкі радощі серед веселого окружения.

Та минуло ледви кілька місяців від того часу і молода дочка лежала вже на смертельній постелі. Тоді сказала вона матері:

— Я хочу бачити мій одяг, що коштує 500-долярів.

Матір понесла. Дочка довго дивилася на дорогу річ а тай сказала:

— Мамо, за отсей одяг я продала свою душу, а тепер не маю ані одного, ані другого.

На світі є і такі матері!!

Як з Вашою передплатою на сей рік? Постарайтеся, щоб передплата за „Вістник" була заплачена наперед.

„ДНІПРО"

Орган Української Православної Церкви в Злучених Державах,

виходить 1 і 15 кождого місяця і коштує на рік $2.00.

Передплату висилати на адресу:

"DNIPRO"

1481 Germantown Ave., Philadelphia, Pa.

МОЇ МІРКУВАННЯ ПРО ЮВІЛЕЙНИЙ ФОНД.

Не я буду орудувати Ювілейним Фондом і не про те мені ходить. Я маю довіря до тих людей, які повинні-б ним орудувати. Я знаю їх. Я знаю дотеперішню їх роботу і тому маю до них довіря. Зрештою — не я один їх знаю...

Але одно хотів би зробити — хотів би дати їм свої думки на допомогу їх будучій роботі. І се робию з почуттям обовязку члена Церкви й українського громадянина.

Бути може, що мої міркування не відбудуться точно з будучими планами тієї роботи, що повиннаб робитися, та і) мені не про те ходить, і 2) я вискажу свої погляди загально, як вони в мене наборзі складаються і тому не хотівби робити в них якійсь повної програми. Се лише загальні, неповні міркування, які одначе можуть на будуче придатися. І можуть перед загалом розкрити ті потреби і можливости, які не всім зрозумілі.

Церква в свідомого народу, се одна з найважніших, найсильніших і найсвятіших інституцій. Важнійша вона від політичної державности. Бо легче ворог знищить державу, ніж знищить Церкву. І коли зміст Церкви так поширяться, що зможе обняти всі інтереси життя народу; коли Церква згромадить тілько розуму, що зможе дати провід в усіх можливих напрямах життя, тоді така Церква і такий Нарід є на світі непереможні. Такий нарід — чого не має нині, зробуде завтра. Перед ним нема нічого в межах життя неможливого.

Ось і причина, чому справа церковна є для мене великою, святою справою.

Кожда інституція на світі мусить мати свій осередок. Як армія має свої твердині, свої арсенали, свої военні штаби, свої военні школи, свої военні склади і фабрики. Без них сила самої армії була би дуже мала

Отже хотів би я, щоби **Консисторія**, як осередок всеї церковної роботи, була Консисторією в найповажнійшому значінню слова. Не тілько складом членів, але цілою обстановою, цілою машиною, яка роботу виконує. Сила — в

Церква повинна мати відповідний **Консисторський Будинок** для вигідного приміщення цілої праці, яка в осередку церковної інституції повинна робитися.

Повинна бути велика і добірна **Консисторська Бібліотека**, що містила би в першій мірі всі потрібні відомости відносно Церкви Православної, тай взагалі відомости про всі інші Церкви і віри. А дальше всякі відомости, що практично зачіпають всі життєві справи українського народу.

Консисторія, як осередок церковної праці, повинна би мати **українські часописи** з усіх сторін, де на світі живуть Українці, щоби можна безпастанно слідити за подіями і ходом життя українського народу. Такі часописи повинноби бути цілинний матеріял, — Крім того повинні би бути важнійші чужомовні часописи, чи журнали, головно ті, що присвячені релігійним справам.

Консисторія повинна мати **Музейний Відділ**, де зібралисьбі всі цінні річи, нинішні і давні, як цінности української культури. Церковна інституція належалася до того найскорше, їй найлекше перевести се в діло і їй найлекше за таким Відділом догадатн і його піддержувати.

Консисторія повинна мати добре влаждення духовний семінар, а може навіть ще інші виховавчі інституції.

Повинно би принити до того, що Консисторія зможе мати колись свою **Друкарню і Літографічне заведення** і достарчати українському народови добрих книжок, гарних образів, малюнків тп.

Консисторія, як представниця Церкви, може при допомозі загалу постаратися про **Сиротинець і Захист для старих**, та може ще деякі иниші добродинні заведення.

Консисторія повинна мати перейзних **місіонарів**, які бувають по різних сторонах, слідили би за потребами життя на місцях і давали би напрям загальній роботі.

Щож до правячої сили, то:

Адміністратор (а в будучині Епископ) не повинен мати матеріяльних (грошевих) недостач; він повинен бути вільним від буденної праці (як мається нині) і посвячувати свій час й увагу на розумне провадження церковної роботи. Бо задачею Адміністратора чи Епископа не повинні бути ані щоденні парохіяльні дрібні справи, ані кореспонденція (писання листів — писарська робота). Адміністратор повинен би слідити за ходом церковної роботи, відшаходити нові способи праці, розслідкувати потреби і можности життя і надавати напрям тому, що робиться. Він повинен також слідити за тим, що діється поза його Церковою, що діється і робиться в Церквах инших народів. Він повинен би бути в безпастанній порозумінню і зносинах з кращими представниками українського народу в усіх сторонах світу, де лише Українці живуть. Він повинен знати, де і що між Українцями робиться, повідомляти про те вірних своєї Церкви і відповідно до всего того спрямовувати хід своєї Церкви.

Консисторія повинна мати грошеву можність висилати своїх **представників, чи відпоручників для порозумінна з другими**, чи для розсладу відносин, коли поважна церковна, чи загальна народня справа буде того вимагати. Висилати до Стейтів, Бразилії, до Европи, на Зелений Клин, чи взагалі там, де було би конче потрібно.

Консисторія повинна би мати необхідне число робітників, що потрібну роботу провадили би.

Окремо ще згадаю одну важну справу, до якої треба би приступити можливо найскорше, а то — **видання деяких конечних книжок.**

В нас доси книжковий голод. Нема книжок найконечнійших, найпекучійше необхідних. От самі заголовки таких конечних книжок насуваються: Історія Церкви, книжка про католицизм, про протестантів, про большевизм; про доцільні програми для громадської праці; релігійно моральні видання; книжки для дітей і молодіжи...

Будь в нас така література в кожній хаті, а ми вже нині стояли би два, або три рази вище, ніж стоїмо. І доми були би кращі, і молодіж кращі, і громадська робота кращі. Та все те вимагає найперше вкладу грошей, вкладу праці. Треба би найняти людей, щоби пригоговили матеріяли, треба заплатити авдрук. А вже доперва нинішнє видатні гріш вертався.

Коли я в такім виглядї ставлю собі перед очи ту роботу, яка стоїть перед нашою Українською Православною Церквою, то бажав би, щоби до кінця сего року Ювілейний Фонд виносив в трох, а то й в четверо по 15 тисяч. Тоді доперва можна би починати і провадити всі ті роботи, які я тут вичислив.

А здобутки?.. Я вірю, що колиб вся робота нашої Церкви прибрала такі широкі розміри, як бажаюсь би, то наша Церква мала би вплив і на Галичину, на Волинь з Холмщиною, на Бразилію, на Стейти, на Зелений Клин, на Придніпрянщину, — словом на ціле українське життя, де воно не було би. Вона стала би перед всіми, як великий робітник, як авторітет, як сила, і всі прислухувалисьбі до її голосу.

Та все те можна зробити лише щирою волею всего нашого канадійського загалу. Щирою працею і жертвою кождого Українця й Українки.

Так отже перед нами стоїть Ювілейний Фонд, а за ним дальша праця. Від величини Фонду буде залежати розмір праці. А від розміру праці залежатиме сила і повага нас, як народу.

Православний Громадянин.

ЕСПАНІЯ, МЕКСИКО І КАТОЛИЦИЗМ.

Католицькі верховоди люблять показувати пальцем на Росію, яка немов тому переживає такі лихо, що не належала під зверхність пани — не була католицькою. Але вся та балачка обертається коло „чужого під лісом".

Еспанія і Мексико, то доведавна найбільше римо-католицькі краї. Католики мали там дуже сільну руку в політиці, в виховавню, в творенню цілого громадського ладу. З того виходило би, що католики повинні були побудувати там такі католицькі моральні і розумові твердині, які не боялись би некатолицького, або взагалі безрелігійного напору. Однакож з великої католицької хмари вийшов малий дощ.

Нині Еспанія напів большевицька. Католицький загал, хоч і великий, але слабо виховани і несвідомий, загулоканий і тому безсильний. А ґрунт й одиниці, що ведуть перед в нинішній большевицькій політиці, не дуже оглядаються на несвідомий католицький загал. В кількох послідних літах большевики понищили богато церков, повиганяли єпископів, монахів, позабирали церковне добро.

Подібно нині і в Мексику. Саме тепер ждуть заходи, щоби в школах завести „соціялістичне" виховання, себто большевицьке. Релігію мається усунути з виховання і поставити ціле виховання на наукових основах".

І тому тим католицьким політикам, що показують на других пальцями, можна нераз сказати: Лікарю, видічи найперше себе! Не суди другого, як довго твої власні вчинки тебе осуджують.

За нинішнє лихо, яке переживають народи бувшої царської Росії, винна неорозумна і крайно безбожна політика бувшої правячої російської кляси. Але таке саме треба сказати і про Еспанію та Мексико — що тут вина таки сама політика католицька.

Неорозумна дитина думає, що краще їй буде, коли втіче з під опіки батька-матері. А неорозумний дорослий чоловік тікає від Бога думаючи, що так стане щасливійшим.

„ВІСТНИК"
Релігійний часопис для Українців в Канаді
Виходить 1-го і 15-го кожного місяця.
Видає Українська Православна Видавнича Спілка.
Передплата: В Канаді — $1.50 на рік.
За границю — $2.00 на рік.

THE HERALD
published semimonthly by the
Ukrainian Orthodox Publishing Company
Subscription per annum:
In Canada — $1.50. — Foreign — $2.00.

Адресувати: — листом:
The HERALD, Box 3684, WINNIPEG, MAN.

ЯК МИ ДИВИМОСЬ НА ГРЕКО-КАТОЛИЦИЗМ.

X.

Католицтво св. Володимира.

Римські політики вмовляють в Українців, що Володимир Великий прийняв „католицьку віру", себто, що він признавав папу своїм головою.

В „Бюлетені" за днень 1933 р. о. Семчук має статтю: „Життя і наверення св. Володимира", де „католицтво" Володимира доказується. А навіть більше... Виглядає, що о. Семчук хоче й таке сказати: Бачите, що Володимир нам дуже чужий... але він наш, коли хочете...

Каже о. Семчук, що ім'я „Володимир", се скандинавське „Вальдемар". Значить — Володимир на першім кроці чужий нам іменем. З дальшого писання о. Семчука виходить, що Володимир був найменше 95 процент скандинавцем (Швед ом) — а скандинавцям молодший він прожився, а навіть був морським розбійником разом з скандинавцем Олябом Тригвісоном. Тай ціла Україна була тоді більше Швецією, ніж Україною, бо по словам о. Семчука в давній історії Швеції Україна зветься „Великою Швецією". А дійсна Швеція мабуть „Малою Швецією". І хоч батько Володимира, Святослав, має українське ім'я і про його скандинавськість нічого невідомо, зате Володимир виходить цілим скандинавцем. Та послухаймо, що каже наш історичний Мих. Грушевський в своїй великій історії України-Руси:

— Повість (літопись) приводить до Словен цілий варязький народ, що по різних містах має скупчитися чисельно... але тому рішучо противиться факт, що нормандський елемент не встановив сліди ні в мові, ані в праві, ані в побуті, а такі сліди мусімо були докончє. — Т. І. 343.

Щодо скандинавського (шведського) походження українських князів, то Грушевський каже:

— Нікяка річ — тоді, як в Київі як роїлося від Варягів, членів варязької дружини (княжої родини) носять словянські імена, як Святослав, Ярополк, Володимир, а імена Олега, Ігоря, Ольги не можуть ніяк щодо свого походу, коли їх пробовано обяснити з норманських. — Т. І. 356.

В шведській історії о. Семчука Україна для Шведів щось важнійше, ніж Швеція. А Грушевський каже:

— Північні саги (перекази, оповідання), що так богати знають про своїх земляків, які ходили на Русь, нічим не натякають на скандинавський рід руської династії, для них вона чужа. І Русь — чужий край. — Т. І. 344.

А на ті скандинавські „саги" покликається власне о. Семчук. Та вже скорше треба вірити Грушевському, ніж Семчукови. Значить — „Володимир", се ім'я українське (володітель народу). Тай та „Велика Швеція" для нас нічиюмому.

З „саг" о. Семчук виводить, що скандинавець Тригвісон (латинник!) наверну до грецького християнства Володимира. Тригвісон навіть мав чомусь їхати та єпископом до Греції, хоч мабуть скорше під боком міг дістати свого латинського єпископа. Представники римської церкви були завсігди дуже вязкі з своєю політикою, отже чому тригвісон не намовив Володимира до латинського обряду? І... Виказується о. Семчук на „саги", а вони можуть на него лишень покликатися.

Говорить о. Семчук, що папа присилав послів до Володимира, а Володимир до папи. Тай княгиня Ольга 959 року посилала послів до німецького короля Отона з просьбою о місіонарів (латинських). І кирилиця (письмо), що прийняли Україні, малоб свідчити за Римом. Слідна перших єпископів на Україні також вказує в сторону Риму. А 1007 р. прибув з Угорщини до Володимира св. Бруно, ідучи навертати Печенігів. Словом — все складається, як римський політиці треба. Та ми зробимо кілька своїх уваг:

Після приходили від папи до Володимира, а від Володимира до папи, лише біда, що не знати, що в того вийшло. Сам о. Семчук того не каже, бо не знає.

В німецьких літописах є згадка, що 959 р. прийшли були від Ольги до Отона посли, щоби той прислав на Україну єпископів і священників. Потім виявилося, що посли були обвинувачені, або вищило непорозуміння. Бо висланий єпископ, Адальберт, мусів неводові до дому вернутися. Грушевський зазначує, що Ольга не забиралася до ширення християнства і тому таке її посольство неправдоподібне. Він каже:

— Найбільш правдоподібним..., що Ольга посилала посольство до Отона в політичних справах, але Отон хотів використати сю нагоду для місіонерства... Отон взагалі з запалом заходився коло наверталня на християнство Словян: християнство служило його політичним цілям.— Т. І. 406.

Щодо кирилиці, то власне виходить, що Рим не мав на Українців впливу, коли не дав їм свого письма.

Справа перших єпископів на Україні никому невідома і тому без практичного значіння.

Щодо Бруна... Міг він переїздом бути в Володимира, але се не доказ, що Володимир признавав папську власть над собою. Та ми знаємо про инших гостей.

Син, чи братанок Володимира, Святополк, оженився з дочкою польського короля Болеслава Хоробрего і вона привезла з собою до Київа латинського єпископа Райнберна. Та сталось, що Володимир Райнберна арештував, бо той бунтував Святополка проти Володимира і старався Володимира до латинства притягнути.

Інтересний факт! Вже від першої стрічі Українців з римо-католиками виходив для Українців клопіт. А для Володимира гарячі гості! Зверха єпископ, а в середині бунтівник.

Про хрещення Володимира о. Семчук дає інтересні виводи:

— 987 року охрещено Володимира... Хрещення поверялось правдоподібно особистий духовник Ольги (Григорієнко) в присутности єпископа Павла (якого Тригвісон прибув з Греції) і так дійсно до цілкового висновку. Епископ Павло був в канонічній залежности і судовласти патріярха Ніколи Хрисоберга, що знова був у внутрішніх контактах з патріярхом Папою Іваном XV. Отже на всякий случай Володимир прочив віру тільки одну — католицьку — бо сказані тоді ще не було і вовсе говоре ми про православ'я, як схизматика, невірне та обидяще.

Коротко, тай ясно! Але думаючий головою скаже: Тонгвісон латинник, чому ж він не покликав свого латинського епископа, але їздив до Греції за грецьким епископом? Хіба він знав, що Володимир не вірить латинським епископам? Коїж-як так, то чому би Володимир мав хреститися духовник Олябра (латинник), а не грецький епископ, що там був, або його священник. Мав Олябр свого священика, мусів мати й епископ. З висновків о. Семчука виглядає, що епископ Павло був при хрещенню Володимира на те, щоби на його „лучність" в папою міг инші о. Семчук покликатися.

Але на теперешню справу треба з нашої сторони глянути, а саме — яким був самий Рим, яким були папи в 10-ім столітті, коли Володимир приймав християнство. Чи можна було тоді чути о. бовязок, або бодай не соромитись за признавання над собою власти Риму?

Ні! Десяте століття, се найчорніше століття в історії папства. Рим тоді не тільки не стояв на сторожі християнства, але лежав пнний в болоті найбільших злочинів. Тоді Римову треба було лікаря, а не щоби Рим когось лічив. От що приміром читаємо в „Церковній Історії" Мосгайма:

— Історія римських первосвященників (папів), що жили в тім столітті, є історією самих звірів, а не людей. І виявляє страшні приклади найбільше криміяльних, страшних і поганських злочинів, що всі писателі, навіть прихильні до римського сайта, одноудно признають.

Тойже історик підчеркує, що тоді римське духовенство було дуже темне, дехто і Символу Віри не знав. А побіч темноти стояли два великі гріхи — конкубінат (життя в незаконними жінками) і симонія (торговля святими річами). З першим гріхом ніхто не крився, навіть монахи. А священичі й епископські становища продавалися тим, що більше платили.

Але вже й 9-те століття було не дуже принадне. Католицький історик, кардинал Бароній, пише під 827-им роком про церковні відносини:

— Через 150 літ разом папи були скорше відступниками, ніж наслідниками апостолів; вони засідали на - папському престолі при помочи розпусниць і наслужбовців Тускальских князів, вочи були звірюками, людьми найогидливішого життя, найвищі упавшої моралі і з кожної сторони найпогидніші.

А Бароній, се велика особа в католицькій історії. Чоловік великої науки, був кандидатом на папу, був бібліотекарем папської бібліотеки, отже мав під руками всякі історичні джерела і документи, коли писав свою церковну історію. Отже знав, що пише.

Той сам Бароній під 912-им роком пише:

Яким було тоді лице Римської Церкви? Найбільше огидне! Коли всесильні і найрозумніші проституятки правили в Римі; коли волею змінялися епископські стільці і розлавалися епископства; а страшне було се, що вони сильно напасали своїх любимців на папський престіл

Про папу Івана II-го, що був незаконним сином папи Сергія і його любовниці Мароції, і став папою 931 р., каже Бароній;

— І Римська Церква зазнала, щоби її так чванливо любив отсей звір.

Не краще було і в дальших літах 10-го століття. Бо ось про Івана XII-го, що в 955 р., маючи 18 літ, при помочи тижже проститутки, став папою, Бароній говорить, як про „проклятого звіра".

Які відносини були тоді в Римській Церкві загально, покажуть отсей висліз історика і вченого. Сігонія:

— Конфлікти, що виявав себе Іваном (964 р.), убив двох папів і захопив папство насильством і грішми.

А Бароній під 985 р. називає, тогож Боніфатія „злодієм і рбівником, що не мав одного волоска правдивого єпископа".

Загально-ж про 10-те століття Бароній каже, що се був залізний вік, позбавлений всього доброго; що се був вік оловяний, повний всякого зла; що се був темний вік, що не мав ані письменників, ані людей науки. Він ще так десяте століття характеризує:

— Виглядає, що Христос був в глибокім сні, коли човен покривали фали; але найгірше те, що коли Христос так спав, то не було апостолів, що своїм криком його розбудили би — бо не було також нікого спати.

Так загально виглядав Рим в X-ім столітті, коли Володимир в українській народ приймав християнство. І в яким лицем може нині хтось говорити і доказувати тай хвалити, що в тих часах римської безбожности і злочинів Володимир признавав над собою власть римського Риму! З якиму лицем може нині сідомий Українець ще, коли римські політики силуються навязувати початки християнства на Україні з римським безвірством — з злочинцями папами, з римським розпустництвом (Теодорами, Мароціями!) і з усім тим болотом, яке виликає перестрах навіть серед совісних одиниць римської Церкви!

Власти тодішнього Риму не міг признавати Володимир — бо не було що признавати! Сам Рим собою не мав тоді ніякої власти. Не могли власти злочинного Риму признавати і Греки. Бо грецька Церква стояла тоді морально кравще, ніж Рим.

Таку відповідь дає історія на питання, чи Володимир прийняв католицьку віру з папським верховенством.

Коли хтось нині вмовляє в Українців, що вони від часів Володимира признавали над собою власть папи, той рівночасно показує світові: Гаяць, як ті Українці дурні! Бо говори найбільші дурниці в вони повірять. Сказано — египетська темнота!...

Коли о. Семчук, як передовий в „Братстві Українців Католиків", знає історію, то замість водити Українців по Швеції і знакомити їх з Тригвісонами і сагами, повинен був повести їх на хвильку до Риму, познакомити з Теодорами і Мароціями, і з тими папами, що волею тихже розпусниць занимали папський престол; подести до Риму і показати все те болото, з яким він хоче Володимира й український нарід звязати.

Се очевидно мусів знати Володимир і тому не підпав латинства з Заходу. А те ходження всякими манівцями, припущеннями, здогадами, яке бачимо в о Семчука, се лише обчислене намагання вмовити в Українців те, що римський політиці нині потрібне. Не те, що потрібне справі українського народу.

Зачеплені в сій статті справи повинні греко-католики, а зокрема члени „Братства Українців Католиків" ще на власну руку передумати, провірити, а тоді побачать, куди греко-католицька римські політики проводять.

ПОСТАНОВИ ГІТЛЕРІВЦІВ ВІДНОСНО ЖИДІВ.

Гітлерівський міністер Гесс оповістив, як мають гітлерівці поступати з Жидами. Отже гітлерівець адвокат не сміє заступати в суді Жида проти Німця; не вільно Німцеви міщатися в справу оборони Жидів; не вільно від Жидів брати грошей на партійні цілі, ані перебувати в товариствї Жидів на публичних обходах. Гітлерівці повинючі в жидівських підприємствах це сміють носити партійних відзнак.

Коли маєш час обдумати раніш, ніж починаєш говорити, то думай, чи варто чи потрібно говорити, чи не пошкодить комунебудь те, що ти хочеш сказати.

СЕ І ТЕ МИМОХОДОМ.

Що край, то обичай. На Придніпрянщині були люде, що звались „тоже малороси". Се були напів денаціоналізовані Україні, які прислугувалися Москві на шкоду Українцям. А хоч їх робота була крайно ворожа українству, вони ніколи не забували звати себе „тоже малоросами".

В Канаді і Стейтах провадиться сильна агітація подти тої війни, якої всі спо діються. Перше з усіх війни бояться большевики і вони перші піддержують противоенну агітацію. Зараз за ними здуть держави, які в минувшій війні вибралися в піря, а слідуюча війна може їх обскубати.

Проти війни агітують деколи і люди мирно любо настроєні. Кругом їх хати горять, отже пошо війни? А що там десь без війни ріжуть люди людей — байдуже. То-ж далеко... Се не війна...

Вісти в українських земель говорять, що Український Нарід хоче війни. Йому війна потрібна, як в посуху дощ. Вона може бути для нього благословенням. Може бути переможу життя над смертю.

Коли ходить про саме життя, то від закінчення послідної війни доси згинуло більше українського народу, ніж за час війни. Мільони погинули голодовою смертю, чимало на каторзі, чимало розстріляних, а чимало з дня на день смерть чекає. Чи се не страшніше від війни?

А коли ходить про культурну стоятву, то рівнож війна таких великих страт не заподіяла би, як заполізає Українцям повоєнний час — час „миру".

Нераз чуємо від дітей:

— Нам учитель говорив, щоби ми так і так робили, так і так говорили...

Але майже ніколи не чуємо, щоби діти казали:

— Наша мати, наш батько казали нам так робити, а так не робити...

Ізм, що батько-мати не кажуть нічого такого, що було би для дітей розумним приказом, доброю порадою, вартною перестороги.

А се злий знак! Порада батька-матері повинна для дитини бути пепшою і святійшою, ніж порада учителя. І була би, коли б батько-мати такі поради розумно і щиро своїм дітям давали.

Коли Гітлер положив важку німецьку руку на большевиків в Німеччині, з Німеччини виїхав відомий вчений Жид, Айнштайн. А тутешні англійські газети зауважили й з того нагоди, що Айнштайн не дуже й Жид, бо:

— Одна його дочка віддалася за Німця, а друга за Москаля.

І мабуть богато Англійців так се розуміли. Однакож по нашому се значить:

— Одна віддалася за німецького Жида, а друга за московського.

Або й так;

— Одна за жидівського Німця, а друга за жидівського Москаля.

Сяк, чи так, а на одно виходить.

Англійці розуміють „державний націоналізм". Вони переносять назву держави на кождого її мешканця. До якої держави хто належить — волею, чи неволею — з такою державою його „національно" вяжуть.

Але з того виходять також дивовижа. Поляк в Німеччині, се в Англійців Німець, а Німець з Польщі, се Поляк. Жид з Москвщини, се Москаль, а Жид з Італії—Італієць, Француз з Німеччини, се Німець, а Німець в Франції — Француз. Гітлер в Англійців не є Німцем, бо він походить з Австрії.

Очевидно сильним пануючим народам такий спосіб означування англійський. Пощо їм клопотатися націоналізмом недержавних народів! Такою політикою кається недержавні народи.

Що таке означування невірне, видно хочби на Німеччині. Коли Німці понагнали Жидів, так цілий світ кричить, що Жиди, се инший народ, а не Німці. А йдучи за першим способом, то виходило би, що Німці Німців пригнічують. Виходить, що коли недержавний народ виявить силу, а бодай робить богато крику, то його числять за дійсний окремий народ.

Колись Жид в Німеччині був лише по релігії Жидом, а по національности Німцем тоді точно виходило би, що Німець Німця кривдить. Бо Німці до жидівської релігії не мішаються. Їм ходить лише про позарелігійні справи.

Українці в своїй громадській політиці повинні судити людей не по державній приналежности, якої він сам може не признавати, але по тім, яке є культурно-національна приналежність чоловіка. По тім, в кім себе чоловік зізнає, а не з ким його зазвичить. В нас „націонал" є вірою Ре в державнім, але в культурнім розумінню.

Погляд Едисона на Безсмертність.

Великий винахідник Едисон, давнійше не вірив в безсмертність. Він казав, що наука не може безсмертности доказати. Та як ріс його розум і збільшався досвід, його погляди змінялися. Він пояснює:

— Чоловік може змінити форми матерії, — каже Едисон, — однакож не має сили самої матерії знищити. В почінній способі не можна в розумний спосіб прийняти, щоби ті нематеріяльні і могутніші сили, які є частию духового змісту, можна було знищити. Наукові теорії постійно змінюються. І те, що нині приймається за дуже певне і доказане, може завтра показатися звичайною фантазією.

Едисон висловлюється науковим способом, а по звичайному він каже, що наука не може заперечити безсмертности. Що коли матерії є ще духовий зміст. Тай що сама наука в своїх пізнаних дуже змінна, отже на її висновки не можна дуже спускатися. Що-ж до матерії, то ми знаємо лише її чергові форми, але не маємо сили над її змістом. Значить — і не розуміємо його.

ПОЯСНЕННЯ: В науковій мові „матерією" називається все, з чого збудований світ — земля, камінь, залізо, вода, воздух і т. д. Матерію береться в такім значінню, як „матеріял".

Теорії — наукові виводи. Фантазія — уяве.

ЄВАНГЕЛІЄ НА 29-ту НЕДІЛЮ ПО ЗІСЛАННЮ СВЯТОГО ДУХА.

(Луки: XVII: 12—19).

Коли входив Ісус в одно село, вистрічали Його десять прокажених чоловіків, котрі стали оддалеки;

І заголосили вони, кажучи: Ісусе Наставниче! помилуй нас.

Узрівши він сказав їм: підіть, покажіться священикам. І сталось, як вони йшли, очистились.

Один же з них, побачивши, що він одужав, вернувся, голосом великим славячи Бога.

І припав лицем до ніг Його, дякуючи Йому; і той був Самарянин.

Озвавшись же, Ісус сказав: чи не десять очистились? а девять де?

Чом не вернулись вони дати хвалу Богові, тільки чужоподець сей?

І сказав йому: встань, іди: віра твоя спасла тебе.

ЄВАНГЕЛІЄ НА СВЯТО МИНОЛАЯ ЧУДОТВОРЦЯ.

(Луки VI: 17—23).

Зійшовши Ісус з Апостолами, став Він на місці рівнім, і богато учеників Його, і велике множество людей з усієї Юдеї, і з Єрусалиму, і з побережжя Тирського й Сидонського.

Що прийшли слухати Його і сцілятися від недугів своїх, також і ті, що страждали від нечистих духів; і сцілялись.

І весь народ бажав доторкнутись до Нього, бо сила з Нього виходила і сціляла всіх.

І Він, звівши очі Свої на учеників Своїх, говорив: блаженні убогії духом, бо Ваше є Царство Боже.

Блаженні голодні тепер, бо насититесь; блаженні плачущії тепер, бо втішитесь.

Блаженні будете, коли зненавидять вас люде і коли одлучать вас і ганьбувати-тимуть і рознесуть ім'я ваше як ганебне ради Сина Человічського.

Зрадуйтесь у той час, і звеселіться, ось бо велика нагорода ваша на небі. Так бо чинили з пророками батьки їх.

ЄВАНГЕЛІЄ НА 30-ту НЕДІЛЮ ПО ЗІСЛАННЮ СВЯТОГО ДУХА

(Луки XVIII: 18—28).

Запитав Ісуса один зі старших, кажучи: Учителю благий! що маю робити, щоб жизнь вічну осягнути?

Сказав же йому Ісус: що ти вовеш Мене благим? Ніхто не благий, тільки один Бог.

Знаєш заповіди: не прелюбодійствуй, не вбивай, не кради, не свідчуй не по правді, шануй батька твого й матір твою.

А він сказав: все те додержував я з малку мого.

Почувши ж се, Ісус сказав йому: ще одного не достає тобі: все, що маєш продай і роздай убогим, і матимеш скарб на небі, та й приходь, іди за Мною.

Але він, почувши се, засмутився, бо дуже був богатий.

Ісус же, побачивши, що він засмутився, сказав: як трудно тим, що мають богатство, увійти у Царство Боже!

Бо легше верблюдові крізь ушко голки пройти, ніж богатому у Царство Боже увійти.

Ті, що слухали, сказали: так хто-ж може спастися?

Він же сказав: неможливе у людей можливе у Бога.

ІСТОРІЯ ЦЕРКВИ

(За Е. Семакою)

(Дальше).

Заручення одної части семигородської і угорської православної церкви з римо-католицькою церквою, що наступило року 1700.

Коли (1688 р.) Семигород перейшов під панованя австрійської монархії, митрополит Варлаам не залишив зробити потрібні кроки в правительстві цісаря Леопольда, щоби православну церкву поставлено в ряд з прочими признаними церквами церков, іменно з римо-католицькою, лютеранською, кальвінською або унітарською, тоді їм надалися всі релігійні і горожанські права. Так почалися заходи зі сторони латинського духовенства, як і зі сторони Кальвінів, щоби перетягнути Румунів, кождий на свій бік. Але доки жив Варлаам († 1693), дотоли заходи подістали безуспішні.

По двоятім опорожненню престола вибрано митрополитом еромонаха Теофіля, котрого після давного звичаю рукоположив в Букарешті митрополит Волошини. Оповідають, що Теофіль, зведаний обіцянками єзуїтів, мав пристати на унію з латинською церквою і в тій цілу мав відбутися року 1697 собор протоєрейський. Але небавом по сім помер Теофіль. Щоби справу унії, розпочату Теофілем, не запропастити, постарялися інтересовані чинники, щоби митрополичий престол заняла особа, котрою можна би успішно ісідуватися в сій справі. Таке средство найшли вони в особі молодого чеця Атанасія, що побирав цю науку в Альбі-Юлі. Єзуитам пощастило допровадити до вибору і іменованя його митрополитом, і він, як і його попередники, удався о рукоположення до Букарешту (1698 р.). При нагоді рукоположення, так цісарій єрусалимський патріярх Доситей, що саме тоді находився в Букарешті, як і волоський митрополит Теодосій, дали йому певні науки, щоби його скріпити в православію. Коли Атанасій торжественно прийшов, що нехитно зістане при вірі праотців, князь Волощини Константин Брынковяну подарував йому добро Марішеани в Арджешському окрузі і вробив ще й инші дарунки. Між тим Атанасій, ведений єзуїтами, що очевидно піймали його в свої сітки, скликав таки тоту соку (в червни 1698) поодиноких своїх протоєреїв на нараду о справі унії з латинською церквою, обговорюючи з ними хосеп, який би мало духовенство з сего злучення.

Небавом потім (в жовтні того року) Атанасій відбув собор, званий загальним, на котрім присутні, морально і фізично приспічувані, одноголосно заявили, що дальшими не хотять ні пятнати, ні чок ухвалених на соборі фільоєдитійськім і під услівями що листануть ті права, які мала латинська церква. Наконець, по переговорах з правительством і ... ським прімасом Леопольдом Колонічем, Атанасій відбув року 1700 (4 вересня) инший собор в Альбі-Юлії, на котрім, не зважаючи на протести значної части присутного духовенства і народу, прийнято унію формально. Услівя були поріжне згадані, з додатком, що обряд і дисципліна полишаться недіткнені.

Після злуки, рукоположення Атанасія що відбулося в Букарешті, уневажнено і повторено після римо-католицького обряду в церкві св. Анни в Відні, відтак 25 червня 1701 наступила інсталяція в Альбі-Юлії, але вже не як митрополита, а просто як епископа Румунів-унітів Семигороду і придучених сторін, підчинений стригонському архиепископові і під надзором семигородського римо-католицького епископа і одного богословця-єзуїта, що провадив всі справи епископства. Тому, що унію довершено цілковито, не чувати і відносини семигородської церкви до єдзархату Волощини.

З Атанасієм переважна часть духовенства, як також румунської шляхти, не пристала на Кальвінство, перейшла відтак на унію і стала мадярською партією. Нарід у великій части лишився дальше православним.

А з многих обіцянок зроблених Атанасієві і його духовенству згіядом по злученя їх положення, наколи пристануть на унію з римо-католицькою церквою, додержано лиш декотрі і ті дали довгих боротьбах і з великим трудом, цілим з причини спротиву краєвих стано-вищ, що настановала на утримання давної конституції кроль. З Семигороду ... лася унія і між Румунів Угорщини і ... нат: але й тут переважна часть ... не далася відтягнути від праздідно... і приучилася до сербських єдиков... основаних недавно перед тим в Арад, Темешварі й Вершиці.

Угорських Румунів-унітів підчинено руському епископству в Мукачеві, що тоє перейшло на унію вже в році 1646. Пізнійше, іменно року 1748, дістали вони епископа-вікарія, а в році 1776 власного епископа з столицею в Великім Варадині.

(Дальше буде)

ЯК ГРЕКО-КАТОЛИКИ В ГАЛИЧИНІ РОЗКОШУЮТЬ.

Представники католицької чужої кліки вговорюють в греко-католика, що нема-то понад католицьку віру. Бо на одинока спасительна, розумна і ... ще хочете. Ті греко-католики повинні бути голі з того, що вони католики ... не „шизматики".

Минувшого літа громадяне сіл: Мі... ковичі, Ковиничі, Зарайбсько, Вицко... кі, Чорничі, Баранці, Пиновичі, Берет... Бабина — висипали могили і постави... хрести в память „Невідомого Стрільця".

Польські католицькі власти ... збурити ті могили а священників, що ... свячували на могилах хрести, засуди... на кару, і так: о. Макара на 150 золо... о. Петрика на 100 зол., декана Кушти... чановіча Мельника, о. Саевича і о. Л... ченича по 50 золотих.

Так католики трактують греко-ка... лицьких священників, а як вони трак... ють звичайних греко-католиків? Кол... греко-католик бодай трохи приздо... ись, то побачили би, що цілий їх ... толицизм, то лише чужа латка, яку ... повинні відорвати і відхинути. Н... не тільно не дає тепла, але дає сосо... терпіння тому, хто її на собі носить.

ЗВІТ ОКРУЖНОГО ЗЇЗДУ У. П. Ц. ШАПІРІВСЬКО-СКІДНОГО У САСКАЧЕВАНУ В КАНОРА, САСК., 4 ЛИСТОПАДА, 1934.

Зїзд розпочався Службою Божою в місцевій церкві при участи о. мітрата Савчука, місцевого пароха о. Кирстюка і о. Кусого з Аквуна. Після Богослужения відбув ся спільний обід в Народнім Домі.

По обіді о. мітрат Савчук отворив збір вступною молитвою „Царю Небесний", яку всі присутні відспівали стоячи. По молитві покликав делегатів і гостей вибрати президію до перепровадження зїзду. До президії увійшли: о. Кирстюк, гр. Мих. Ортинський з Верейн-Медеза і Дмитро Гаюк з Норквей. Секретарювали п. С. А. Ткачук, приєднав в Мікао і о. Мельничук з Йорктон.

До верифікаційної комісії вибрано: гр. Трембіяк з Канора-Могила, Стефаника з Канори і Фредрика з Гемтон

До резолюційної комісії вибрано гр. Григорія Стратійчука, Вас. Охлянського, Козакевича, Васьківа, Стечишина, Великоголову і Івана Коропатницького.

Перше слово забрав о. мітрат Савчук. Промовець обясняв, що зїзди такі скликаються згідно в конституцією-заповіди У. П. Ц. Інші церкви відбувають свої церковні збори тільки при участи духовенства, а світських людей не допускають. У. П. Ц. є народоправною Церквою, де і вірні мають голос і беруть участь в нарадах над добром Церкви. Се є два вірних прикінці, який вірний повинні використовувати не занедбувати, ні надуживати, а шанувати і дорожити ним яко добра цілої Церкви. Зїзд цей нинішн, є також пятнадцятим зїздом по Собору в 1935 р. На сім зїзді можна і треба вирішити всякі труднощі своїх громад і другим, для кращого життя тутешнього і вічного. (Довготривалі оплески.)

Перший привіт зїздови виголосив гр. Грин, Стратійчук, голова церковної громади в Канорі. Радів присутністю великого числа молодиці, а се добрий знак на майбутнє. Видно, молодь інтересується поважними справами для добра свого народу. Радив щоро і серіозно братися до справ на часі, бути виразумними, а то принесе користь для цілого українського народу.

Гр. Савадий, делегат канорської громади, витає зїзд, бажає успіху. Зїзд тим, що будні більшменія вертають до церков, що більше вищька дурійка лишає нас, та що се ворожить нам світлу будучність в Канаді.

Гр. Корольтницький, витає зїзд і дає успіхів від себе і громади ... ті. Поцібні привіти доложили гр. Козакевич з Гуля. Васьків з Борзиє, Балик з Фенвуд, Балик і Айтуні і Осман з Йорктон-Радиво.

Гр. Осип Лозинський з Глен Елдер тішиться, що має змогу бути присутнім на зїзді. Давно вже інтересується церковною справою, бо яка церков, такий нарід. Коротенько годує ролі чужих церков в історії України, також історію своєї окремої і церковного боку. Перший міністром Рідної Церкви в Сій Англії був о. Мельничук, і його щирість та початкова тяжка праця не пропала, бо от вже в весною 1935 р громада приступить до будови свого церковного будинку.

Гр. Курковський витає від громади Гоос-Горнвей, яка хоч нечисленна числом, але богата духом.

Гр. Черепин витав від громади Мазепа. „Наша церква самоуправна. Тому ми війшлися, щоби визначити програму нашої самоправности."

Гр. Андрій Шепелявк висловляє зїздови найщирійші желяння від громади з Кендрік, на схід від Ридженайн. Переповідає заінтересования молоді в своїй громаді справами релігійними, просвітніми і національними. Поривное У. П. Ц. до других народних церков, які підносять свідомість народнюо між своїми вірними.

О. Мельничук повисше присутність гр. Шепелява на зїзді, переповідає обставини громади в Кендрік, яка минувшого року церковний будинок помимо посухи в тій окольиці і просить о поміч від присутніх для тої громади, що вислала вірну на колекту згіалного молодця до більш щасливих північних країв.

По привіті гр. Гриця Редаковського з Канора-Могила, перейшло дальші привіти і гр. Мих. Стечишин, правник з Йорктону, виголосив цікавий відчит про Віру і Науку. Шановний бесідник доказав, що немає між ділйсно вченими мужами безбожників, безрелігійних людей, а противно, всі світові науки були глибоко релігійними людьми. Безбожниками є лише люде неловчені, що тільки дещо „лизнули" науки, що перечитали одну-дві книжки, чи брошурки по кімась цінтіб народності. „Більсно мій вірою і науково боротьби нема і не може бути. Кождий хто добачує боротьбу, то знак, що він ще за мало вчений."

По вічері відбувався збірка датків на фонд дідеєзії, питання і відповіди на тему зїдчиту гр. Стечишина і дальші привіти.

Гр. Благий з Йорктон-Радиво складає привіт і бажає успіхів. Гр. Дмитро Бабюк з Ноокней, радів великим числом присутніх. Для него се визначне на велике свято. Треба з цілою любовю і отверзістю поступати, щоби був успіх зі зїзду. „Ми є вибрані громадами. Ми мусимо старатися, щоби був успіх зі зїзду.

в більшости від нас самих залежить. Тому в першій мірі нам самим треба вчитися доброго, мудрого, гарного, щоб могти дати добрий приклад і своїм дітям.

Любовно.

ЯКО ОБТИ-ЖЕРТВИ БОГУ МИЛ.
(Пісер, Сакс.)

Обти-жертви Богу милі, коли з власної волі прир'ємо Господу Богу вчинити, що можливе, а до чого ми не маємо обовязку. Обти-ри почування, тому треба, щоби уважати, щоб наші не образити Бога. Сам умова з Богом, списана не рукою, а самим серцем; за те в добрих обставах не дійшо нічим вистояти з дороги і сповнійно їх доказало і сповідно, а взрочім наві нікоми не поставлене в нашім серці думки проповіяли, аменшити, чи зовсім не дати Господу Богу сего, що приріяли. Ніхто до обіту не силує, вільно обітницю сповнити, або недовнити. А-не наколи ми вже звязалися обітом то сповнімом його з такою охотою, в такім жарок, як і обіцювали. Спонтійно з вимою і сило так, як цар Давид вгдкує у всіляких прослі обіти, прирікає словами І: вірно. Увіймі я ч- ближе до Господа Бога — в дім Твій з жертвами, цілопалення віддам Тобі обітниці мої що уста мої виповіли, у хвилю скорби мої! (Псал. 65, 13, 14). Обти-жертви приносять Господу Богу вечку похвалу, бо се-ж ними дякомо Йому самі за себе жертву.

Коли може добре діло приносить Богу похвалу, то без сумніву ще більшу похвалу мусить принести, що було Богові обіцяне і сполнене За цієї обти-жертви рало Господь Бог нагородження, і в найбільшої небезпеки вратує. Сего досвідчив пророк Йона в черевах кита. Він прирікає Богу за спасіння додержувати свято всього, що обіцяв і Господь приймає сей обіт і велить китові викинути Йону на сушу (Йон 2; 10—11).

А як мові Господу Богу наші обти-жертви, хто-ж не переконався сам на собі?

Чи-ж не читали ми у „Вістнику" число (197-8), що писали пінство Н. і Ж. Мазівські з Райя, Сакс., чи-ни церковної громади в околиці Мазепи коло Мікало, Сакс. за їх діти, котрі були тяжко заторували, і в короткім часі видоровіли. Хтож поміг тим дітям в такій страшній недузі, як не щира обітниця-жертва, котру пінство Мазівські дали в формі жертви на ювілейний фонд в сумі 25 доларів.

Хто обіту-жертви не довернув, той дочинив добро дане Богу. За взимання слова ображаються люде, отже чи мабіи не ображають Господь Бог? Тому устами свого речника й остерігає: „Лучше тобі не обітувать, ніж обітувши не сполнить".

В книзі Мойсея читаємо: „Коли чоловік плюбубне обітницю Господеві вати обовязок на душу свою, то не можна йому ломити слова свого, а мусить чинити після того, що вийшло з уст Його, Кор. 11: 9, 7. Вісім Мойсей ведучи вирізно виповнити почислені обітниці, бо каже: Що вимовили уста твої, те мусиш додержати й сполнити, так як по добр'ї волі обіцяв ся Господеві Богу Твоїмому що мовляли уста твої, Второз, 23, 23.

Окремішні приклади цінних обти-жертв понад все, і в усього майна, яке їм Бог дав, давали десятину, на святиню єрусалимську.

Дві тисячі років доходить, як книги час від смерти праведників і в вічности, що незабутньо пожіставить по всі віки вічні їх добрі діла. Навіки ми читаємо так дорогоцінну записку старозавітніх праведників, що приходять нам на гадку, чи-ж би нам так не зробити по прикладу праведників і дати на нашу рідну церкву — Ювілейний Фонд більшу частку з нашого майна і грош так сполучно обіт цінні перед Богом А вписка в золотій книзі лишиться по нас поки віки вічні

Візьмім слова по співцині Цари Давида в глубину нашого серця і скажім однозгласно: „Словічко Господеве всі обітниці наші перед всім народом Його."

о. Л. Вересньский.

ЮВІЛЕЙНИЙ ФОНД
УКРАЇНСЬКОЇ ГРЕКО-ПРАВОСЛАВНОЇ ЦЕРКВИ В КАНАДІ
(Подрібний виказ).

ЗАМІТКИ: 1. В поданім виказі містяться жертви, які Консисторія отримала по день 31-го травня, 1934.

2. Декларації в сім списку не включені. Рівнож не включені частинні внески на конто декларацій. Вони будуть проголошені тоді, як дана декларація буде вповні сплачена.

3. В цім ділянці контроль, виказ подається позбувно по провінціях і місцевостях.

4. Кожда, хто завважить у виказі яку похибку якою ласкою жертводавець або їх жертв, то проситься його домести про се негайно Консисторії.

ПРИНС АЛЬБЕРТ, САСК.
Збірка о. Е. Ушана.

Збірка після Богослужения	8.10
Друга збірка	1.65
Г. Лупиця	1.00
По 50ц.: О. Гураль, Кость Томчук	
По 25ц.: Василь Воронюк, Панас Чалий.	

РАМА, САСК.
Збірка церковного комітету: Петро Ковальчишин, Григорій Глад к, Володимира Ковала.

Загальна збірка	15.50
Я. Гладій	2.00
По 1 дол.: М. Березовський, Ф. Ковальчик.	
По 50ц.: В. Панкишин.	

ПАРІН, САСК.
Пінство Н. Малівські — $25.00

РЕДФІЛД, САСК.
Збірка о. Е. Ушана.

Василь Лучук	1.00

РІДЖАЙНА, САСК.
Союз Української Молоді ім. Івана Мазепи. відділ 41 — 25.00
І-ше Товариство „Довбуш-Україна" — 10.00

САСКАТУН, САСК.
Централа Союзу Українок Канади — 10.00

ІІ.
Жіноче Тов. ім Ольги Кобилянської при Українськім Народнім Домі — 5.00

СТ ВОЛЬФОРД, САСК.
Збірка пп. Г. Комбобудського, Ю. Волочюк, П. Коромак.

А. Шпайєр	2.00
Г. Комбобудський	1.50
По 1 дол.: Г. Мотеляненць, Ю. Безчинко, В. Стащук, І. Сегал, Р. Муш, І. Комбобудський (Брайт Сеял Сакс.).	
По 50ц.: П. Радуги (Брайт Сеял Сакс.).	
По 25ц.: П. Яблонський.	

СТ. ДЖУЛІЄН, САСК.

Пані Марія Равлюшок (учит.)	25.00
Евген Равлюшок (учит.)	25.00

ІІ.

Укр. Прав. Папотів св. Покрови	30.00
Укр. Народний Дім	14.00
Ресторацію при церкві св. Покрови	10.00
З колядок	6.00
Л. Тацюк (пересилка грошей)	.51
Жіноче Товариство ім. Лесі Українки доход з представлення	14.65

ІІІ.
Укр. Прав. Папотів св. Покрови 30.00
Укр. Народний Дім 14.00
Ресторацію при церкві св. Покрови 10.00
З колядок 6.00
Л. Тацюк (пересилка грошей) .51
Жіноче Товариство ім. Лесі Українки доход з представлення 14.65

ІУ.
Союз Української Молоді ім. Сагайдачного, ч. 28, дохід з представлення — 10.00

СИМПСОН, САСК.
Збірки м. Тимчака.
По 1 дол.: М. Тимчак, Нестор Тимчак.

СКІЕР ГИЛ, САСК.
Збірка о. Е. Ушана.
Жіноче Товариство ім. Ольги Кобилянської — 5.00
Петро Малішний, (Ришард, Сакс.) — 5.00
Любий жертви — 1.16
По 1 дол.: Ріскей Войтюк, Федь Войтович, Іван Свистун, Петро Завадь, Микола Горбай, М. Сидоничук Т. Авдрущак, М. Шпак, Волох Сопронів, Мик. Ковальський, Петро Никифорук, Василь Федейко.
По 25ц.: М. Середнук, В. Висинів, Ф. Багрій, М. Горбай, І. Іванчук, Ф. Марушин, М. Іванчук, М. Малішний, Ф Войтович, С. Повідайло, П. Завадь, П. Кіндрачук, В. Сенин, В. Свистун.

СМАТС, САСК.
Збірка о. П. Семяна.
Церковна громада св. Луки — 15.00
Сестрицтво при Церкві св. Духа — 10.00
Збірка між членних парохії св. Духа — 7.75

СОПОФ, САСК.
Збірка С. Д. Балика.
Від церковної парохії св. Дмитра — 15.00
Жіноче Товариство — 5.00

СТОРДЖІС, САСК.
Гроші прислав п. В. Н. Грушка.
Товариство ім. Т. Шевченка — 5.00
Іван Кишинів — 1.00

СТІНГЕН, САСК.
Збірка І. В. Аннас.

І. В. Аннас	5.00
А. В. Аннас	2.00
По 1 дол.: Василь Пінчовський, Микола Аннас, В. Підручний.	
По 50ц. Іван Мітчан.	

СТОРНОВЕЙ, САСК.
По 1 дол.: Василь Ткачук, Ілько Пінтонин.

СТРОНГ ПАРІН, САСК.
Збірка Івана Балика.

Василь Чубій	1.00
Яків Сенсей	.50
По 25ц.: Олекса Гавко, Іван Кавай, М. Н.	

ІІ.
Збірка Петра Веселовського.
Петро Веселовський — .50
По 25ц.: С. Кеплани, пані Веселовська, М. Веселовський, В. Соколюк.
По 10ц.: П. Романчук.

ІІІ.
Жіноче Товариство (через централю С. Укр. Канади) — 1.00

УВАГА: Як помічається вгорі, в заміткі, виказ ві збірка на Ювілейний Фонд ділиться на взбучно по місцевостях. Коли-ж лучається, що колектор починить в одній місцевости чи почтів, в жертводавці з другої, то таку збірку проголошується під назвою тої місцевости, в якої походить жертводавці. Для прикору. Коли колектор походить з Терногород, а жертвователь від яких він скомплектував гроші з Салов Коні і Бон-Мадон, — то вказ буде походить.

КОНСИСТОРІЯ УКРАЇНСЬКОЇ ГРЕКО-ПРАВОСЛАВНОЇ ЦЕРКВИ В КАНАДІ.

ЦЕРКОВНИЙ КАЛЕНДАР НА 1934 РІК.

2 Н.	27 по З. св. Д. Пр. Авдія
3 П.	Григорія Декапол.
4 В.	Введення в Храм Пр. Бог.
5 С.	Ап. Филимона, Архипа
6 Ч.	Акефістія еп. Іоан.
7 П	Від. Введення
8 С.	Вич. Катерини, Маркурія
9 Н.	28 по З. св. Д. Пр. Аліпія стовп.
10 П.	Вич. Якова, пр. Йонаха
11 В.	Пч. Стефана Нов.
12 С.	Мч. Пилимона і в ним 370
13 Ч.	† Ап. Андрія Первозванного
14 П.	Пр. Наума; мч. Акиїї
15 С.	Пр. Авакума; п. Івана
16 Н.	29 по З. св. Д. Пр. Софонії
17 П.	Вм. Варвари; Іоанн. Дамас.
18 В.	Пп. Сав. Освящ.
19 С.	Св. Миколая арх. Мирл.
20 Ч.	Амвросія еп. Медіолан.
21 П	Пр. Потапія; ап. Состена
22 С.	Зачатія прав. Анною Пр. Б.
23 Н.	30 по З. св. Д. Мч. Мини
24 П.	Пп. Давида Солун., Луки
25 В.	Свящ.мчка еп. Трифіл.
26 С.	Євстратія, Авксентія
27 Ч.	Мч. Гурія, Самона
28 П	Пч Єлеазара і матері Його
29 С.	Пр. Агея; мч Маркіяна
30 Н.	Мед. Повоючів. Пр. Даніїла
31 П	Мч Севастія 9 зр.

НА ФОНД „ПОСОМОГИ РІДНІ"

Г. Сеничук Віннінег,	25
С. Корбель, Віннінег,	25
— В. Апонюк (збірка в Роза, Ман.)	2.35
Укр. Прав. Пар. св. Івана — Раймонтон, Алта.	10.00
Василь Пашучний, Вінніпеґ, Алта.	1.00
Г. Шепчинин, Едмонтон, Алта.	1.00
Павло Волошинський, Ревелсток	.25

(Гроші надіслав о. Е. Гошулак)
о. П. Мисьский.

о. Л. Дячок.
Грудень.
16. Неділя — Титула.
19. Середа. Св. Миколая Чуд. — Поставлє ик Престіл (храм) Вечорне в 9 год. рано.
22. Субота. Зачатія праєд. Анни Пр. Богородиці — Ледаки Вечорне в 9 г. рано.
23. Неділя — Отчо (Адвент)
30. Неділя. — Поїздр Пари
Вечірня збірка Ювілейного Фонду

ПОРЯДОК БОГОСЛУЖЕНЬ
о. П. Чепіковича.
Грудень.
9 Нед. — Павлині.
16. Нед. — Вигтая
19. Середа — Чуд. Миколая — Сибірія, Мая
22. Субота. св. Анни — Гадзіна.
23. Нед. — Пайн Ридж.
30. Нед. — Вишня.
Вечірні відправи в 3-ій годині по полудні по Богослужению і місті.

ЦЕРКОВНИЙ УСТАВ НА 1934 РІК.
ГРУДЕНЬ.
4. Вівторок Введення в Храм Пр. Богородиці. Утр.: Єв Лук. 1: 39-49 і 56. Лт. Зач. Євр. XI: 1—7. Єв Лук V 38—42 і XI 27—28.
9. Неділя 29 по Зісл. св. Луки. Голос 1. Утр. Євав. Луки XXV 19—36. Літ. Ап. Колосян II: 12—18. Єв Луки XIV: 16—24.
16. Неділя 28 по Зісл. св. Луки. Голос 4. Утр. Євав. Ів. XX: 1—18. Літ. Ап. Колосян III: 4—11 Єв. Луки XVII: 12—19.
19 Середа св. Миколаю. Утр. Євав. Іоанн X 9—16. Літ. Апо. Євр XIII 17. 21 Євав. Луки VI: 17—23
23 Неділя 30 по Зісл. св. Луки. Голос 5 Утр. Іоанн. XX: 11—18 Літ. Апостолу Колосян III: 12—16. Євав. Луки XVIII 18—27.
30 Неділя Пеонтіна. Голос 8 Утр. Євав. Іоанн XX: 19—31. Літ. Ап. Колоссян III.: 4—11: Євав. Лук. XIV 16—24.

Український Релігійний дво-тижневик в Канаді.

ВІСТНИК
THE HERALD

THE HERALD 1934 WINNIPEG, MAN.

РІК XI. WINNIPEG, MAN., DEC. 15th, 1934 ВІННІПЕГ, МАН., 15-го ГРУДНЯ, 19— ЧИСЛО (212) 24

ЮВІЛЕЙНИЙ ФОНД УКРАЇНСЬКОЇ ГРЕКО-ПРАВОСЛАВНОЇ ЦЕРКВИ В КАНАДІ.

КОЛЯДУЄМО ТА КОЛЯДУ ДАВАЙМО НА ЮВІЛЕЙНИЙ ФОНД УКРАЇНСЬКОЇ ПРАВОСЛАВНОЇ ЦЕРКВИ В КАНАДІ.

Збліжаються Різдвяні Свята. Приготовляючись до них — памятаймо про Ювілейний Фонд Рідної Церкви та яке тепер відкладаймо коляду на сю ціль. З колядою закінчиться головна Кампанія за Ювілейним Фондом, отже всіх нас обовязком є подбать, щоб кождий випав як найкраще та стала світлим прикром жертвенности православних Українців в Канаді.

Переведенням Коляди на Ювілейний Фонд повинні занятися всі збіркові комітети, поодинокі колектори, священники, місійні й молодечі організації та церковні уряди, — одним словом всі ті, на яких дотепер спочивав обовязок переводити збірки на Ювілейний Фонд.

Жертви на Ювілейний Фонд в формі коляди будуть проголошені в „Вістнику" та в „Пам'ятній Книзі" в такий самий спосіб, як дотепенішні жертви, як рівнож жертводавці осягнуть такі самі користи та признання, які належать дотепенішим жертводавцям.

Хай отже від тепер до кінця Різдвяних Свят нашим кличем буде:

КОЛЯДУЄМО ТА КОЛЯДУ ДАВАЙМО НА ЮВІЛЕЙНИЙ ФОНД РІДНОЇ ЦЕРКВИ!!!

ВИКАЗ ДАЛЬШОЇ ЗБІРКИ:
(Подрібний виказ буде проголошений на 5-ій стороні у свій час).

Збірка парафії пов Соборі св. Покрови в Віннінегу (грошші доручив о. П. Мадрський) $117.00

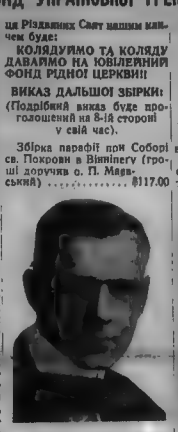

Адвокат А. ВАВРИНЮК, Давфин, Ман. — жертвував на Ювілейний Фонд 150.00.

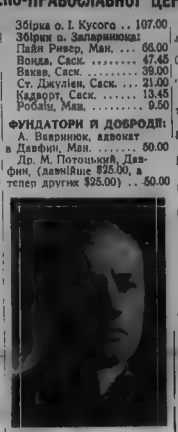

Свящ. В. СЛЮЗАР, Монтреаль, Кве. — жертвував на Ювілейний Фонд $25.00.

Збірка о. І. Кусого ..	107.00

Збірки о. Залариновка:

Пайн Ривер, Ман.	66.00
Вонда, Сакс.	47.45
Вакав, Сакс.	39.00
Ст. Джулієн, Сакс. ...	21.00
Кадворт, Сакс.	13.45
Робліц, Ман.	9.50

ФУНДАТОРИ И ДОБРОДІЇ:

А. Вавринюк, адвокат Давфин, Ман.	50.00
Др. М. Потоцький, Давфин, (давнійше $25.00, а тепер других $25.00) ..	50.00
Василь Гриців, Дейленд, Алта.)	26.90
Георгій і Елена Паскарук. Самборг, Сасс.	[redacted]
Пінство А. Сумінські, ст Селкирк, Ман.	25.00
Свящ. В. Слюзар, Монтреаль, Кве.	25.00
Свящ. П. Мисьский, Віннінег, Ман.	25.00
Панна Марія Марко, Віннінег, Ман.	25.00
Пінство Ф. Ільків, Держент, Алта.	25.00
Антін Цюник, Пайн Ривер, Ман.	25.00
І. В. Анака, Стінен, Сасс.	25.00
Пінство Д. Нівринські, Бруксбі, Сасс.	25.00
Пінство Г. Бугарин, Дуфрост, Ман.	25.00
Гаврилів і Параскевія Лучок, Вакав, Сасс. ...	25.00
Петро Мех, Сентон, Ман.	25.00

Консистория Української Греко-Православної Церкви в Канаді:

Гроші й листи висилати на адресу:

Consistory of the Ukrainian Greek-Orthodox Church of Canada,
7 St. Johns Ave., Winnipeg.

УРЯДОВІ ПОВІДОМЛЕННЯ.

І.

З днем 5 грудня с. р. канцелярію Консисторії перенесено до дієцезіяльного дому під числом 7 St. Johns Ave., отже на будуче всі листи до Консисторії треба висилать тільки на нову адресу. Рівнож на сю адресу повинні зголошуватись всі ті, що хочуть бачити в церкви [redacted] адміністратора Церкви, прот. С. В. Савчука.

ІІ.

Пятниці Духовного Семінара мешкають та побирають науку в дієцезіяльнім домі. В дієцезіяльнім домі рівно-ж містяться канцелярія Духовного Семінара, в якій відбуваються Богослужения та релігійні вправи для семінаристів. Богослужения відбуваються в прилі будні та в ті неділі й свята, в які ректор Духовного Семінара. о. Савчук, є в Віннінегу. В інші неділі й свята семінаристи участвують на Богослужениях в Соборі св. Покрови та в церкві св. Михайла.

ІІІ.

Звертається увагу церковним урядам, що зараз по річних зборах громад вони повинні повідомити Консисторію про склад нових урядів та про те, на чиї руки треба висилати листи для громад. Для цього розсилається теперішним урядам відповідні форми, з якими-вони повинні поступити згідно з інструкціями, які разом з формами їм висилається.

ІУ.

Слідуючого року має відбутися всеканадійський Собор Української Греко-Православної Церкви в Канаді. Підготовні роботи до скликання Собору почнуться з початком Нового Року. Громадам будуть висилані інформації та інструкції щодо вибору делегатів на Собор та пропозиції зміни дієцезіяльного статуту, як рівнож буде поданий для ознайомлення громадянам проект на покриття коштів Собору та на місце, в якім Собор має бути відбутися.

У.

В більшому році увага церковних, священників та громад Української Православної Церкви в Канаді була занята здебільша збіркою Ювілейного Фонду, через що справа дієцезіяльного Фонду була як надто занедбана. Звертається отсим увагу, що Ювілейний Фонд та дієцезіяльний фонд не мають нічого з собою спільного і тому так вірні, як і громади та священики з зобовязані вносити оплати на дієцезіяльний фонд без огляду на те, чи і кілько вони жертвували ми на Ювілейний Фонд. Тай оплати вносить від священика по $15.00 на рік, від церковних громад по одному долярові від Богослужения, а від поодиноких вірних одного долира на рік. Священники вносять свої оплати вперед на канцелярії Високопреосвященого Архиепископа Іоанна, а громади та поодинокі вірні висилають до канцелярії Консисторії в Віннінегу, або зложать громадянам для особливих комісій в Віннінегу, або зложать громадянам для особливих комісій в Віннінегу, або зложать громадянам для особливих комісій

ТРЕБА РЕЛІГІЙНОЇ ЛІТЕРАТУРИ.

Великою, крайно болючою недостачею в житті Українців є брак Морально-Культурної, чи Релігійної Літератури. Нема її для загалу, нема для передовійських.

На Церкву ми ще дивимось по панщизняному. Церква і Релігія — се церковний будинок, в нім образи, кілька книжок для попа і дяка. До церкви треба прийти в неділю, чи свято, послухати Богослужіння і проповіди, помолитись і відбасав Молитвенних і катехизм. То і все.

Се погляд вуйкий, панщизняний. Панщизняк не розуміє, що релігія, се величезне поле різнородної праці, різнородної думки, різнородних стремлінь і переживань.

Церква, се велика інституція — одна з найбільших. Велика своїми можливостями і своїми прихожими впливами на життя.

Та в нас вона вузка, як було вузкими й убогими пізнішнє життя.

Кожда велика інституція на світі має свою літературу, себто великий засіб книжок, де зібране все те знання, яким дана інституція послугується, або може послугуватися. Історія дано і подібних інституцій, способи її праці, успіхи й труднощі, працівники в даїм напрямі... Все є розумовим майном — розумом інституції.

Народний Дім, або Читальня, се маленька інституція, але розумна громадка дбаз, щоби в ній була велика бібліотека. Се-ж душа, головна ціль і вартість Народного Дому.

Розумні люде дбають, щоби в публічних школах були не тільки шкільні підручники, але окрема бібліотека для використування книжок учениками.

Університети мають свої бібліотеки в десяток тисяч, а то і більше книжок.

Окремі фахи мають свою велику фахову літературу.

Адвокатський, чи правничий фах має літературу, де повібрані всі відомости, що правничими справами вжиткує.

Лікарський фах має велику медичну літературу, де зібрані всі відомости про здоровля, способи лічення їтд.

Технічні фахи й інституції мають свою велику технічну літературу, де повібране все технічне, чи ремісниче знання.

Церкви сильних народів мають богату церковно-релігійну літературу і для звичайного загалу і для вченійшої кляси.

Тому член сильної інституції не вчиться розуму від перехожого аґітатора, або від бінчук на вулиці. Коли йому треба про щось відомостей, він сягає про відповідну книжку і довідується, як справа мається. Все одно чи се буде справа фахова, політична, чи релігійна.

Церква взагалі, се одна з найбільших інституцій. Вона витримує при житію народи. Проти неї йшли нераз війною державні уряди. Вона часто стає поважною справою політиків і дипльомятів. Отже зрозуміло, що така інституція повинна мати свою велику літературу, відповідну своїй повазі, своєму значінню, своїм задачам і ціям. Вона повинна мати повібраним в книжки цінний розум, яким вона орудує.

Я повязію тут Українську Церкву. Бо Християнська Церква взагалі має літературу велику, але не має її наша Українська Церква. Не має наш загал. А наше життя вимагає, щоби кождий Українець мав в своїй хаті поважний відділ церковної літератури, що давала би йому поради і вказки, як би брати відомости про справи, які йому в житію приходять.

Не забираюся я до складання повного катедрату потрібних тем і книжок, але скажу те, що пригадав память підчас писання сеї статті, і так:

Треба видати українське Євангелія для церков.

Треба перевести на українське найважнійші (покищо) части богослужения, або зібрати переведені і надрукувати.

Треба підручника в нотами для церковного співу.

Треба збірника церковних пісень в нотами.

Треба видати великий Молитвенник на тонкім папері, беручи при його складанню за взір найкращі чужі Молитвенники.

Треба доброго Катехизму для дітей, а окремого для старших — як підручної книжки в домах для батьків і матерій та старшої молодіжи.

Треба обрядового підручника, що зводив би всі українські святкования в їхніми звичаями (Різдво, Йордан, Великдень і др.) до одного спільного ладу.

Треба загальної Історії Церкви.

Треба Історії Української Церкви.

Треба би Святе Письмо в практичній і приступній формі.

Треба релігійної літератури для дітей, молодіжи і старших.

Треба підручника для домашнього виховання дітей.

Треба би мати Життя Святих.

Треба книжки, де в світлі історичних фактів булаб показана справа Унії і московського православія; робота католиків чи Москалів на українськім ґрунті, їх способи, непереборливість і т. д.

Треба би зібрати в одно всі важнійші документи, які нераз пригадуються, а в яких з повним змістом загал не має де дістати (важнійші: Проект на зніщене Руси, Лист Саліґи до Кунцевича, Лист Григорія Великого до Івана Постника, Акафіст до св. Українців і др.).

Треба книжки про сектантів, їх повстання, роботу, способи їх аґітації і др.

Крім того богато цінного матеріялу є в 11-ох річниках „Вістника", який треба би видати в книжковій формі.

Ще дальше є вагові і потрібні книжки, яких на звичайнім книжнім ринку вже не продають, отже такі треба би передрукувати.

Треба би скласти хоч би невелику Енциклопедію тих справ і питань, які вяжуться з нашим релігійним життям, минінніні і давним, щоби кождий Українець мав скорий перегляд того, що його інтересує.

Були би може, що є ще инші справи і теми, про які кончо треба би мати відповідні книжки, а які мені в сій хвилі не гадку не приходять.

З перечисленого вже бачимо, чого нам треба. Мекай згадані книжки були би (крім кількох) не надто великі обємом і змістом, але вони давали би основу для широкого і всесторонного світогляду.

Доки-ж всего того нема, доти наша церковна інституція, а з нею ціле наше життя досить обмежене. Є богато рук, а богато шкоді волі, є робітники, та нема тих інструментів, якими для праці потрібно. Так уводна сила пропадає.

Я уявляю собі, як високо піднеслось би життя українського народу, колиб така література в нас повстала. Кождий Українець стала би школою, кождий дім національної гостинницею українського життя. Кождий Українець й Українка розумними працівниками на народній ниві.

Ся справа вже нераз підносилася, та й широко обговорювалася на всяких зборах, та до здійснення не приходило. Доперва нині — так я думаю — справа стоїть ближше здійснення, коли збирається Ювілейний Фонд. Від його величини буде залежати можність Конґресторії во клопотатись видавництвом потрібної літератури.

Колиб такий фонд вякінчився в нинішнім сего року 15-ма тисячами (15,000), як було позначено, то вже можна би, думаю, дещо зробити. А 15,000 при щирій волі не велика для загалу сума.

І ще не те. Колиб кождий напружив всі сили і дав не тільки, кілько хоче, але кілько може, то можна би зібрати два рази по 15,000. А тоді і роботи зробилась би велика.

Рік 1934-ий доходить по кінця. З ним закінчується збирання Ювілейного Фонду. Отже треба сей рік вякінчити гідно — вякінчити так, щоби було чим похвалитися. Закінчити так щоби 1934-ий був записався, як Ювілейний Рік між роками нашої громадської праці.

Отже ось закінчення: Хто на Ювілейний Фонд ще не дав, нехай зараз дає. Хто дав мало, нехай ще дасть. Хто дав і ще дати може, нехай доложить, що може. Одиниці, товариства, громади — Всі! Гідно вякінчимо 1934-ий рік!

Православний.

Безбожність в Польщі.

Польща наверх католицька. Навіть провінція католицизму при настулі на Українців. А папа не жалує Польщі своє благословень.

Однакож дійсности справа в польською релігійністю не стоїть так добре, як деколи говориться. Поминаючи далекополєзну наскрізь безбожницьку, чи татарську політику, то і пова нею не кроще. Польський загал це стоїть краще від політики.

Польський священик, С. Ростворовський, пише в „Пшеглонді Повшехнім" між иншим тако:

— Щораз більше число не лише інтелігентів, але й селян і робітників відриває віру у що і відкидає надію католицизм. З инших, які досі не виреклися своїх імени, одні обмежують свою релігійність до зверхніх тільки форм, а хоч вважають і внутрішно-релігійні потребу, то проте дозволяють собі відкидати ті вказівки католицької науки, чи то догматичної, чи моральної. Врешті а тих, що ніби приймають всю католицьку науку, дуже велика частина не бере своєї відповажно; така сама кількість вже й т. ко поверховно і не розуміє її основ тих, що поступають, як наказує релігія на компромісах, а поправді милосердження.

Причин релігійного занепаду бачить Ростворовський більше і так: легкодушність, лінивство думки, непоспідливість нервові скоки... Дальше хибний спосіб науки релігії. Треба замінити старі способи на нові, відповідні новим вимогам.

З того виходить, що Рим не має вже сил своїх католицьких країв для життя релігійно здорового.

Як з Вашою передплатою на сей час? Постарайтеся, щоб передплата за „Вістник" була заплачена наперед.

ВИРООТЕ — НЕХАЙ СОБІ ВИБИРАЄ.

або

ПРО УКРАЇНСЬКИХ АНАРХІСТІВ.

Що ви скажете про Українця, які говорить:

— Мій дитини не хрестимо... Пощо того... Коли виросте, нехай собі вибирає таку віру, яку хоче...

І коли вдодатку такі Українці мають трохи більше шкільної освіти і виступають в ряді передовників. А танець довдиться стрічати.

Відомий випадок, де батько казав: „От я дитини не хрещу, вже рогів їй не ростуть". Тільком се був крайно темний батько. Не старий віком, а передпотоповий розумом. Виховавий в некультурнім домі, серед криків, бійки, проклонів. Жабуть неписьменний. Не був між розумними, не чув розумного. І баджде йому, чи буде якась українська держава, чи ні. Одно в нього важне — мастюк, гроші.

Такому не дивуватися, коли він міряє хрещення рогами. Змірва би розумом, та де його візьмеш.

Але коли про хрещення говорить легкодушно чоловік, якого числять до свідомішої кляси; коли говорить чоловік, що виступав в ролі передовника, такому легкодушности простити не можна.

Бо тут став перед нами мудрагель-анархіст.

Чоловік не дурний, не дикун, ані без морального лиця, без моральних принципів, без морального ґрунту. Те, що большевики називають „Цацеи". А коли він виходить перед громаду в патріотичнім, то остілько його роля більше злочинна. Во його мудрования про хрещення, се обчислене крутерство перед своїм народом. Ним він хоче закрити свою моральну порожнечу.

Коли принято правило, що треба з вірою чекати, доки дитина не виросте, тоді під таке гарне правило підводити все. Бо вич-ж дамо дитині щось таке, що її колись буде не в смак. Треба би отже сказати:

— Не вчімо релігії... Коли виросте, вона сама собі релігію вибере...

— Не вчімо мови, вона собі колись сама вибере...

— Не вчімо письма, вона собі вибере...

— Не виховуймо для якогось одного народу, бо вона собі нарід вибере...

— Не шлім до школи, бо може вона вибере собі колись якусь школу...

— Краде — не спинаймо, бо може вона вибере собі колись такий фах...

Так щирий, і гідний чоловік не скаже. Він знає, що він має виховувати дитину для тої справи, для тих святощів, які нині для нього дорогі. Дитина має продовжати його працю, а не ходити самопас та питати в чужих батьків дороги, які її внесний безідейний батько не хотів показати.

Нехай вибирає віру... А що буде, коли вона вибере віру ворогів українського народу і втягнеться в їх похід проти української справи? Що буде, коли вона вибере большевицьке безвірство, стане членом безвірників комсомольців і буде півсвітити віру і церкву свого народу? Що буде, коли дитина злегковажившись всі віри, підде за безвірни гуртом билизняк?...

Віра не є річчю, яку безрелігійний чоловік може собі вибирати, мов на ярмарку. Перекинув кілька й одну з них вибрав.

Віра, релігія, се моральне виховання і його треба давати дитині змалку.

Віра, се ціла система моральної науки, моральних приміра, вказівок, ідеалів і з ними треба дитину вимуштрувати від колиски.

Анархісти кажуть, що релігія, се приватна справа. Такі. Але одно — релігія є „приватною справою" тільком в анархістів і злочинців. А для народу релігія є природно найбільшої ваги справою. Се краща частина його життя, його культури, його стремлінь, його сили. І тому напід не може дозволити, щоби ще і який будь свій релігійний анархіст розкладався з своїм руйницьким крамом і деморалізував народне життя. Вже досить того, що посторонні вороги такий крам на кождім кроці підсувають.

Релігійна якість і приналежність рівне про вартість чоловіка найвище. Хтось може виступати прикадно в політичними промовами, може говорити про народні матеріяли, чи політичні кривди, однакож пова такими виступами він може бути моральним боєком, безідейним, безпринціпним, безхарактерним.

Політика ще не все. Життя має богато важних справ пова політикою, без яких політика не буде мати на чім стояти. І коли хтось в такі справи заводить анархізм, він злочинець.

Скаже анархіст: „Хіба можна примушувати мене до того, в що я не вірю"? Тільком... Злодій не вірить в заповідь „Не кради"; хрунь не вірить в патріотизм: пияк не вірить в тверезість; бандит не вірить в чесну працю — однакож вси їх „невіра" в злочинах. Брак віри в розум, в добро, в справедливість, в святість, в гідність, в совість, в чесну працю не дає чоловікови права робитись в злочину ремесла. На вірі будувалася завсігди анархія (безладдя) й упадок — упадок одиниці, упадок родини, громади, цароду.

Висліз: „виросте, нехай собі віру вибирає" — покажуе, що батько є моральним пролетарем, босяком. Він вріжається всякої відвічальности за моральне виховання своєї дитини; він не чує на собі обовязку приготовляти дитину для якого морального напряму. Хіба таке відношення батька до дитини не є смертельним гріхом — і проти дитини і проти свого народу?! Бо той сам батько, виховуючи коня, корову, чи курку, не пустив би її самопас. Він дбав би про відповідну поживу, добру воду, зробив би потрібну загороду. Той хвалився б, як то він в свого коня виховав такі гривні, приметки, які рідко в кожий до тої міри бувають. А дитина — нехай собі вибирає, коли схоче... Така фільозофія морального пролетаря.

Релігія приватна справа, каже анархіст. Але з нього говорить злочинець. Бо релігія своїм природним змістом є громадською справою і в рамці приватного життя не вміститься. Як не є приватною справою школа, військо, судівництво, поліція... То лише невіра в усе то є „приватною справою". Бо „невіра", то порожнеча.

Дійсним громадянином є лише той, що обома ногами стоїть на народнім ґрунті. Той, що йде в народом в усіх справах, а не тільки в деяких. Той, що піддається загальним обовязкам громадського життя, а не тільки своїм особистим смакам і примхам. Той, що є щирим учасником громадського віча, членом Народного Дому, Рідної Школи, добрим, дядьким членом Церкви...

А удя, хто буде розпинатись за українською державою і буде ходити на протирелігійні большевицькі виклади; хто буде плакати, що большевики забрали Донецький Басейн а вуглем і рідкісною буде тішитись, що большевики понищили українські церкви; хто буде протестувати проти вабирання від седми збіжжа, але словом не згадка про моральне і взагалі культурне спустошення українського життя: буде нарікети на Польщу, що замикає українські школи, але баждже буде йому, що Польща дала українські землі костелами і деревовить Україні на латинство — такий не є добрим членом народу. Він рубіник.

Святкувати память Шевченка, Франка, Драгоманова, свято Державности, але не святкувати в народом Неділі, Різдва Христового, Великодня — се злочинне безглуздя анархіста.

Роля такого, се роля де[illegible]ч, що сказав би: Коли скочу, то пійду разом в армією, а де не скочу, там роблюд, як мені забагнеться. Се був би демораліватор армії. Розкладова сила.

Релігійна приналежність є великою справою для цілого народу і для його ворогів. Тільком не для українських анархістів! Вони, вдаючи мудрагеля, а на ділі будучи моральними каліками, є лише силою, що деморалізує життя.

І тому народ повинен сказати кождому, хто себе до народу причисляє:

— Скажи нам ясно, до якої церкви ти належиш? До нашої, чи чужої. Чи до жадної. Коли не належиш, то чому ні. Хочемо знати, чи ти йдеш також вперед з нами в релігійним нашим житті, в моральній жительності і роботі, чи лише в тім, що тобі приповажно забагнеться. А хоч в тебе така справа є „понятною справою", то в нас ні — в нас вона є справою великого громадського значіння.

Мавочки се на увазі громада побачить, чи хтось є членом громади чи лише її причепою і деморалізатором.

Громадянин.

РОЗУМНІ ВИСКАЗИ.

Хто хвалить тебе в очи — пова очи може тебе дуже скоро ганити; хто ганить тебе в очи — пова очи звичайно ганити не буде.

Не той здісно сліпий, хто не видить, але той, що не хоче видіти.

Кінець діло хвалить. Юда почав добре, але скінчив страшно. Апостол Павло почав по грішному, але скінчи по святому.

Хто поважно дивиться на свої справи, той не має часу чужими справами клопотатися.

Що поможе вірити по християнськи, а жити по поганськи?

„ДНІПРО"

Орган Української Православної Церкви в Злучених Державах.

виходить 1 і 15 кождого місяця і коштує на рік $2.00.

Передплату висилати на адресу:

"DNIPRO"

1238 Germantown Ave., Philadelphia, Pa.

„ВІСТНИК"
Релігійний часопис для Українців в Канаді
Виходить 1го і 15-го кождого місяця.
Видає Українська Православна Видавнича Спілка.
Передплата: В Канаді — $1.50 на рік.
На границі — $2.00 на рік.

THE HERALD
published semimonthly by the
Ukrainian Orthodox Publishing Company
Subscription per annum:
In Canada — $1.50. — Foreign — $2.00.

Адресувати — address
The HERALD, Box 3084, WINNIPEG, MAN.

ЯК МИ ДИВИМОСЬ НА ГРЕКО-КАТОЛИЦИЗМ.

XI.

Якою є Церква Православна, а якою Католицька.

В кількох числах „Бюлетеню" о. Божик містить статтю п. з. „Католицька Церква й Українська Нація". Подаємо з неї важнійші виривки з своїми увагами і поясненнями. І так на вступі о. Божик робить такі твердження:

— Українська держава злала, бо перестала бути католицькою. — До української церковного і культурного розвитку причинилися найбільше свята Католицька Церква. — До добробуту України дальшої незалежности найбільше може причинитися лише св. Католицька Церква.

Значить — для української народу спасення може прийти тільки від католиків. А однакож давна, тай нинішня історія каже, що о. Божик говорить неправду. Бо згадати хочби таке: Католицький (польський) король Казимир Великий напав 1340 р. на Галичину й обрабував її. Відтоді почавши католицька Польща сотки літ гнобила і православних і греко-католиків Українців. Католицька Польща була Україні в одної сторони, зі другої були їх більшевики. Католицька Польща знищила передовсім галицьку державу. Католицька Польща владжує по українських селах татарські погроми, переміняє українські школи на польські, українських учителів висилає на Мазури і на кождім кроці переслідує Українців. Католицька Польща зложила „Проекти на зніщення Руси"... Отже я з чого висновувати, що католицизм Українцям помагав, тай ще поможе. Та каже о. Божик дальше:

— Колиб не сказна, Україні оставіб в культурній та релігійній лазні з заходом. Папа був би Українцям коронував короля... Король мав би аплав на напосчастних князів... На Україні був би лад...

Був би лад... Але чи в самім Римі були великі люди? Згадати хоч би „Велику Схизму" в Римській Церкві (від 1378 до 1417), коли було по двох і трох папів наразі, що себе взаїмно проклинали. Хіба не римське безладдя привело Лютра до розриву з Римом? Колиж Рим такий всемогучий, то чому не спинив в 18-ім столітю упадку католицької Польщі? Чому дозволив, що Італійці в 1870 р. відобрали від папи його власну світську державу? А що сказати нині про Мексіко? А Еспанію? Донедавна Еспанія була більше католицькою, ніж сам Рим, але рівночасно найтемнійшою країною. Колиб Рим давав силу, то Еспанія повинна на бути найумудрійша, найздоровша і найсильнійша. А вона нині в обіймах більшевизму... Де-ж та сила Риму? Та йдімо дальше:

— Рим осередок світа, стара місто, культурна проща... Православіє відгородило нас від культурне заходної Европи, а через се немов трутило нас назад на кільва століть; ми стали возалі дурна народів..

Виходило би, що на Заході — в країні католицької культури велике щастя! Тільки жий тай будь, тай глузуй з нецкультурних православних. Але ми послухаймо, що каже один з визначних і широко відомих греко-католицьких священників в Галичині, о. Теодор Савойка. Він в 1925 р. видав у Львові книжочку п. з. „Туча йде"... і там, на 11-12 сторонці каже він:

— В Італії йде повільна праця, бо на 600 душ там буває часом попри і двох сотрудників. Але на нашому ріжу в нігде не стрічав так мало культурних і заведених духовників, як таки в Італії, і нігде не був так огрублений, як таки в самому Римі. — В німецьких краях іде інтенсивна праця. Але ви в значній мірі не диного, що на пяти наступають обраховані протестантські пастори? А успіхи? Пожалуй Боже! На підставі обчислень з 1922 р. в в Німеччині 20,315,847 католиків і 40,622,790 протестантів. До католицьку Церкву перейшло 7,586, а з в католицьку церкви виступило 24,500 душ. Чи ці цифри вам о чомсь не говорять?... І чим тут одушевляться?.. А солодка Франція? Чи потрафили французькі релігійні хоч довести до законодательних законів про місії, чи спинили вимирання „дикого народа"?

Так говорить старий, відомий, поважний греко-католик священик і греко-католики можуть йому скорше вірити, ніж о. Божикови і видавцям „Бюлетеню".

Константинопольські патріярхи не дуже кінцяться тими народами, яких їм удалося ізнов дорвати від католицької Церкви. З Константинополем тримали якийсь час дотик, доки не забули, що вони одна віра, одна церква, і одна церковна голова, Папа... На єдиній сповіданню слова Христа, що царство, яке розділиться, упасти має, повстало отже 14 різних автокефалій, себто окремих церков. Коли сюї по вірі повстали Живе Церква в Росії й Америці (ел. Кедровський), Карпаторуська, Жуківська, Ново-православна самостійська...

Не кождий бесіда, що гладко говориться, є правдою. Бо факти кажуть, що найбільше подібів і відступств виявиться з Римською Церквою. Коли взяти (як католики хочуть!), що до 1054 р. папи був годовою цілого християнства, тоді треба брати також всі єдині єреси (секти) до 1054 р. на рахунок папського безсилля. Дальше на рахунок безсилля Римської Церкви треба брати розкол 1054 року, коли послухувалися римським толкованим історії. Не краще й на Заході — тут Вальденси, Альбігойці... А що сказати про реформацію Лютра? Тоді Римська Церква стратила цілі краї — половину своїх вірних, себто — на двое розкололася. Згадайте о. Савойка казав, що се „була безповоротна втрата великих північних країв, від до нині стоїть на боці і не виявляють якось охоти до злуки" — стор. 12.

Колиб в Римській Церкві був такий лад, як на папері пишеться, то для кого Рим встановляв Інквізицію, що спалила на стосах десятки тисяч людей? Кого Рим палив і за що?

Повставали автокефалії, а навіть такі церкви, як Жуківська, Ново-православна, свистунівська... Треба не мати жнця, або бути католиком, щоби таке говорити. Бо що прим. Жуківці мають з православними? І чим Православна Церква за розрив з Римом? Колиж Рим такий всемогучий, то чому не спинив в 18-ім столітю упадку католицької Польщі? Чому дозволив, що Італійці в 1870 р. відобрали від папи його власну світську державу? А що сказати нині про Мексіко? А Еспанію? Донедавна Еспанія була більше католицькою, ніж сам Рим, але рівночасно найтемнійшою країною. Колиб Рим давав силу, то Еспанія повинна на бути найумудрійша, найздоровша і найсильнійша. А вона нині в обіймах більшевизму... Де-ж та сила Риму? Та йдімо дальше:

— Рим осередок світа, стара місто, культурна проща... Православіє відгородило нас від культурне заходної Европи, а через се немов трутило нас назад на кільва століть; ми стали возалі дурна народів..

Виходило би, що на Заході — в країні католицької культури велике щастя! Тільки жий тай будь, тай глузуй з нецкультурних православних. Але ми послухаймо, що каже один з визначних і

дейка Книга в 300-літні роковини смерти митрополита Іпатія Потія" (Львів, 1914). Де читаємо про Терлецького:

— Ставши єпископом давнього Терлецький єдиномисліє в лихім стані; деякі з церковних діл були гострі сперечки, другі мудрі, а инші... в тім присвоєм часі люди. Щоби пригнати в послушня тих маєтностей, і приємський вислав уярмлених людей... При тім таких нападах не обійшлося без насильств, грабежий, проливу крови, а часто і убійств. Людей на то насильства доходили до короля... Терлецький просив шукав способу приподобитися королеви і правительству польському і дякого взяся до переведення тої справи. Сам собою розуміється, що він не був переконаним о справедливости цієї Унії, а лише для власних користей. (Стор 44).

Чи треба більше? Терлецькому ходило про власні користи, а не церковні справи взагалі. Він готов був і самого Христа за 30 срібних продати. А в о. Божика це Божий чоловік, що журився добром Церкви.

А хто був Потій? Польський урядник що сам заміняв в житію віру чи не б разів. До унійної роботи підготовив його польський епископ (пізнійший кардинал) Мацієйовський, та Єзуїти. Пляни для унії виробляли Поляки. Польський король вислав Потія з Терлецьким до Риму. Опозиціоністи Поляки давали Потієві поміч для поборювання православних Українців Словом — се був польський найміт! А про його побожність свідчить том його єпископської столиці стара дром, а то й том кандидатам. Кандидати, маючи окремі грамоти з Варшави, вели процеси.. Так падали їх повага і повага церкви.

От вам і шило з мішка. Хвалить о. Божик католиків, а тепер виявляє, що се жирна вони (родові діти!) вищали Українську Православну Церкву. Вони то напровадили на Україну Жидів, вони найняли їм православні Церкви, продавали православні єпископства, завели панщину, людей перемінили в рабів...

Чорна картина виходить з під пера о. Божика. Католики виступають на ній в ролі безбожників, розбишак, злодіїв, бандитів. І тому не можна казати, що Православна Церква була підупала — то католицькі бандити її ослабили! Очевидно за згодою папи. Бо хіба перекинджав він їх роботі? Де? Як?

Нагайбоко показувати католики православним свою релігійну вищість, виймом Жидам церков, панщинною, неволею... Та ще ось що додає о. Божик:

—Коли Ягайло оженився з польською королевою Ядвігою... українська державна стала іспитою в руках ненаситних сусідів, які вже бачилися і до нині. Прийшли вороги з півночі і заходу, захопили нашу землю, стали господарити на ній... В наслідок того ми збідніли, стали найманими на рідній землі. Скували нас в кайдани...

Вороги з заходу... Від Ягайла і Ядвіги почавши, себто від 14-го століття... А ті вороги з заходу, сеж католики! Не православні-ж... Не Туреки... Але й Турок більше лиха не заподіяв би, як вони заподіяли і заподіюють Україні. А що так воно є, се стверджує сам о. Божик. Значиться — Україні повинні від католицизму, як свого лютого ворога, тікати. Або вести з ним боротьбу.

Коже о. Божик дальше:

— Шановносним Церквам і Нації приходить з Риму. До папи Климента XIII, 1596 р. звернулися за упорядкування своєї Церкви українські епископи. Рухом духу з якоїсь сторони перешли епископи Потій і Терлецький.

З нашої сторони Потій і Терлецький... А з нечищої польської король Жигмонт III, польський канцлер Замойський і польський кардинал Мацієйовський — себто ті, що наші церкви Жидам винайімали. Вони то хотіли нашу Церкву здоровити... на другий бік.

Ти що се за люде були Потій з Терлецьким? — а воїн-ж їхнім до Риму записували православних Українців нані. Є католицька книжка, що зветься „Ойлейна Книга в 300-літні роковини смерти митрополита Іпатія Потія" (Львів, 1914). Де читаємо про Терлецького:

— Ставши єпископом давнього Терлецький єдиномисліє в лихім стані; деякі з церковних діл були гострі сперечки, другі мудрі, а инші... в тім присвоєм часі люди. Щоби пригнати в послушня тих маєтностей, і приємський вислав уярмлених людей... При таких нападах не обійшлося без насильств, грабежий, проливу крови, а часто і убійств. Людей на то насильства доходили до короля... Терлецький просив шукав способу приподобитися королеви і правительству польському і дякого взяся до переведення тої справи. Сам собою розуміється, що він не був переконаним о справедливости цієї Унії, а лише для власних користей. (Стор 44).

Чи треба більше? Терлецькому ходило про власні користи, а не церковні справи взагалі. Він готов був і самого Христа за 30 срібних продати. А в о. Божика це Божий чоловік, що журився добром Церкви.

А хто був Потій? Польський урядник що сам заміняв в житію віру чи не б разів. До унійної роботи підготовив його польський епископ (пізнійший кардинал) Мацієйовський, та Єзуїти. Пляни для унії виробляли Поляки. Польський король вислав Потія з Терлецьким до Риму. Опозиціоністи Поляки давали Потієві поміч для поборювання православних Українців Словом — се був польський найміт! А про його побожність свідчить том його єпископської столиці стара дром, а то й том кандидатам. Кандидати, маючи окремі грамоти з Варшави, вели процеси.. Так падали їх повага і повага церкви.

От вам і шило з мішка. Хвалить о. Божик католиків, а тепер виявляє, що се жирна вони (родові діти!) вищали Українську Православну Церкву. Вони то напровадили на Україну Жидів, вони найняли їм православні Церкви, продавали православні єпископства, завели панщину, людей перемінили в рабів...

Чорна картина виходить з під пера о. Божика. Католики виступають на ній в ролі безбожників, розбишак, злодіїв, бандитів. І тому не можна казати, що Православна Церква була підупала — то католицькі бандити її ослабили! Очевидно за згодою папи. Бо хіба перекинджав він їх роботі? Де? Як?

Нагайбоко показувати католики православним свою релігійну вищість, виймом Жидам церков, панщинною, неволею... Та ще ось що додає о. Божик:

—Коли Ягайло оженився з польською королевою Ядвігою... українська державна стала іспитою в руках ненаситних сусідів, які вже бачилися і до нині. Прийшли вороги з півночі і заходу, захопили нашу землю, стали господарити на ній... В наслідок того ми збідніли, стали найманими на рідній землі. Скували нас в кайдани...

Вороги з заходу... Від Ягайла і Ядвіги почавши, себто від 14-го століття... А ті вороги з заходу, сеж католики! Не православні-ж... Не Туреки... Але й Турок більше лиха не заподіяв би, як вони заподіяли і заподіюють Україні. А що так воно є, се стверджує сам о. Божик. Значиться — Україні повинні від католицизму, як свого лютого ворога, тікати. Або вести з ним боротьбу.

Коже о. Божик дальше:

— Шановносним Церквам і Нації приходить з Риму. До папи Климента XIII, 1596 р. звернулися за упорядкування своєї Церкви українські епископи. Рухом духу з якоїсь сторони перешли епископи Потій і Терлецький.

З нашої сторони Потій і Терлецький... А з нечищої польської король Жигмонт III, польський канцлер Замойський і польський кардинал Мацієйовський — себто ті, що наші церкви Жидам винайімали. Вони то хотіли нашу Церкву здоровити... на другий бік.

Ти що се за люде були Потій з Терлецьким? — а воїн-ж їхнім до Риму записували православних Українців нані. Є католицька книжка, що зветься „Ойлейна Книга в 300-літні роковини смерти митрополита Іпатія Потія" (Львів, 1914). Де читаємо про Терлецького:

— Ставши єпископом давнього Терлецький єдиномисліє в лихім стані; деякі з церковних діл були гострі сперечки, другі мудрі, а инші... в тім присвоєм часі люди. Щоби пригнати в послушня тих маєтностей, і приємський вислав уярмлених людей... При таких нападах не обійшлося без насильств, грабежий, проливу крови, а часто і убійств. Людей на то насильства доходили до короля... Терлецький просив шукав способу приподобитися королеви і правительству польському і дякого взяся до переведення тої справи. Сам собою розуміється, що він не був переконаним о справедливости цієї Унії, а лише для власних користей. (Стор 44).

Чи треба більше? Терлецькому ходило про власні користи, а не церковні справи взагалі. Він готов був і самого Христа за 30 срібних продати. А в о. Божика це Божий чоловік, що журився добром Церкви.

А хто був Потій? Польський урядник що сам заміняв в житію віру чи не б разів. До унійної роботи підготовив його польський епископ (пізнійший кардинал) Мацієйовський, та Єзуїти. Пляни для унії виробляли Поляки. Польський король вислав Потія з Терлецьким до Риму. Опозиціоністи Поляки давали Потієві поміч для поборювання православних Українців Словом — се був польський найміт! А про його побожність свідчить том його єпископської столиці стара дром, а то й том кандидатам. Кандидати, маючи окремі грамоти з Варшави, вели процеси.. Так падали їх повага і повага церкви.

ВЕЛИКИЙ ГОЛОС.

Як колись так і в нинішніх часах чуємо голоси всяких людей, політників, державників, економістів, фабрикантів і т. д. Ті голоси є різні. В них чуємо любов людей, журбу за їхній стан та будучність, але є голоси, в яких бренить фарисейство, лукавство, жадоба панування тощо.

Так колись у святій Землі зявився наш Спаситель Ісус Христос. Його голос лунав по всіх усюдах, у бідних домах, серед бідних людей, а також лунав поміж вищими, багатшими, вченими. Для одних се був милий, любий голос, що наповняв людей спокоєм, радощами, надією, а для других се був докір, упімнення, пересторога.

Але тоді підносилися голоси в поміж людей, щоб заглушити величний голос Ісуса Христа. Про один такий случай оповідає нам св. евангелист Лука. Була субота. Люде вібшлися на молитву до святині. Прийшов туди також Ісус Христос. І там навчав людей. Між присутніми були скорчена жінка. Над нею зминоседівся Спаситель і уздоровив її. Зраділа вона та инші, що були там. Але були, й фарисеї поміж людьми. Ім не на руку було уздоровлення жінки. Сей факт підніс Ісуса Христа в очах народу, а їх відсунув у тінь. Тому в поміж людей вчера якогось „кіфоса", чи ліски „шебоїв", або дарпів чи смітя різних хвиль. І сів собі чоловік на кріслі, закурив дольку в сусідню пю іду. Инших може робить. Для них радіо грає... А що се передається Богослужения — то чим воно для цих инакше від инших точок? Для людей. Для них усі справи мирські, буденні.

Голос же Божий — величний! Хоч би ми чули його через радіо, в церкві, там голосить його священик, в школі — учитель, дяк праці — наш близький! Голосу Божого чують сьогодні всі побожні християне. Вони, старі й молоді, богаті й бідні, вчені й прості шукають голосу Божого, і знаходять його в церкві. Ці часи, часи матеріялізму й самообожества.

Старші чуючи величного голосу Бога — находять у ньому потіху й розраду. Для них той голос милий! Вони бодряться, стають сильні й спокійні — чуючи того голосу. Для молодих той голос є радощами й надією на краще завтра. Для бідних голос Бога — розрадою, що все має кінець. І вужді приладе він. А Господь всіх нагородить за доброго.

Ізнак є люде глухі. Вони не чують голосу Божого. Одні замінились безбожництвом, другі розривками, инші, що иншого знаходять, щоб не чути величного голосу Бога. Сліпотуалізм, матеріялізм, комунізм і ще що — се справи, що підривають свій голос у нинішній час. Та доч голоси їх пронявлені й голосні, то голос Бога є найвеличайший. Голос Бога наповнює ціле наше життя. Земну ціну, а заглушити Його не можуть фарисеї, фараони, вавилонські вождарі, не вможуть заглушити нині представники різних наукових, матеріялістичних та гедоністичних заблудень.

Нині, коли часи неспокійні, коли кріза тіпотопує світ, коли серед людей зростає зорожнеча, коли люде готуються страшне ружжа на знищення самих-же людей — нині більше, як коли треба слухати голосу Бога.

У церкві він лунає, а відголос його несеться скрізь у людське життя. Він для нас може бути любим, уздоровлюючим, заспокоюючим, коли ми будемо чудьми великого духа, коли зрозуміємо, що на світі ми приїхали для того, щоб служити Богові, і живемо на те, щоб служити Йому.

Голос Спасителя, голос вперед віків потрібний нам, у теперішній час, потрібний усім людям у світі. Слухаймо Його. Достроюймо свое життя до того голосу.

Коли почуємо і зрозуміємо його, той голос, тоді життя наше буде піснею не клопотом, а світ помежю людського братерства й Божої ласки.

о. Є. Г.

РОЗУМНІ ВИСКАЗИ.

Земля все дає і все забирає.

Подумай два рази, нім скажеш щось, а тоді скажеш два рази лучше.

Поводися так, щоби не стратити доброго імени. Бо десять разів скорше можна добре імя стратити, ніж його дібискати.

Люде побудувати на берегах моря великі лямпи-ліхтарні, щоби визвуяли морякам, куди пінсти до безпечного берега. Такою ліхтарнею для християнина є віра в Божу присутність і поміч Божої Руки.

ЄВАНГЕЛІЄ НА НЕДІЛЮ ПЕРЕД РІЗДВОМ.

(Мат. І: 1—25).

Книга роду Ісуса Христа, сина Давидового, сина Авраамового.

Авраам породив Ісаака; Ісаак породив Якова; Яків породив Юду та братів його;

Юда породив Фареса та Зару від Тамари; Фарес породив Есрома; Есром породив Арама;

Арам породив Амінадава; Амінадав породив Наассона; Наассон породив Салмона;

Салмон породив Вооза від Рахави; Вооз породив Овида від Рути; Овид породив Іессея.

Іессей породив Давида царя; Давид цар породив Соломона від Уріевої;

Соломон породив Ровоама; Ровоам породив Авію; Авія породив Асу;

Аса породив Йосафата; Йосафат породив Йорама, Йорам породив Озію.

Озія породив Йоафтама; Йоафтам породив Ахаза; Ахаз породив Єзекію.

Єзекія породив Манассію; Манассія породив Амона; Амон породив Йосію.

Йосія породив (Йоакима; Йоаким породив) Іехонію та братів його за переселення у Вавилон.

Після переселення у Вавилон, Іехонія породив Салафтіїл; Салафтіїл породив Зоровавеля;

Зоровавель породив Авіуда; Авіуд породив Еліакима; Еліаким породив Азора.

Азор породив Садока; Садок породив Ахима; Ахим породив Еліуда.

Еліуд породив Елеазара; Елеазар породив Матфана; Матфан породив Якова;

Яков породив Йосифа, мужа Марії, від якої народився Ісус, називаємий Христос.

Усіх же родів — від Авраама до Давида чотирнадцять родів, і від Давида до переселення у Вавилон чотирнадцять родів, і від переселення у Вавилон до Христа чотирнадцять родів.

Різдво-ж Ісуса Христа було так: коли Мати Його Марія заручена була з Йосифом, то перше ніж сочетатися їм, виявилося, що вона мала в утробі від Духа Святого.

А Йосиф, чоловік її, — була праведна, не хотів її осоромити, і наважився тайкома відпустити її.

А як тільки він се надумав, ось Ангел Господень явився йому у сні, та й каже: Йосифе, сину Давидів, не бійся прийняти Марію, жону твою; бо, що зародилося у ней, є від Духа Святого.

Породить вона Сина, і даси ім'я Йому Ісус: бо Він спасе людей Своїх від гріхів їх.

Се-ж усе сталося, щоб справдилось сказане Господом через пророка, що каже:

Ось Діва прийме в утробі й породить Сина, і дадуть Йому ім'я Емануїл, що значить: з нами Бог (Ісаія VII: 14).

Прокинувшись Йосиф вчинив так, як звелів Йому Ангел Господень, і прийняв свою жону.

І не знав її, поки й породила Сина свого первенця, і дав Йому ім'я Ісус.

ЄВАНГЕЛІЄ НА РОЖДЕСТВО ХРИСТОВЕ.

(Мат. II: 1—12).

Коли-ж Ісус народився у Вифлеємі Юдейськім, за царя Ірода, то прийшли в Єрусалим волхви (мудреці) від східсонця.

Та й кажуть: де народжений Цар Юдейський? бо ми бачили звізду Його на сході, і прийшли поклонитися Йому.

Почувши се, цар Ірод стрівожився, і ввесь Єрусалим з ним.

Та зібравши всіх первосвященників і книжників людських, питавсь у їх: де повинно народитися Христу?

Вони сказали йому: у Вифлеємі Юдейськім; бо в пророка написано так:

І ти, Вифлеєме, земле Юдина, ничим не менша єси між державами Юдиними: бо з тебе вийде воєвода, що спасе народ Мій Ізраїля (Мих. V: 2).

Тоді Ірода тайкома закликав до себе волхвів і випитував у їх про час, коли звізда явилась.

І відправляючи їх у Вифлеєм, сказав: пійдіть і пильно розвідайте про Дитя, і коли знайдете, то дайте мені знати, щоб і мені піти поклонитися Йому.

Вони, вислухавши царя, пійшли. І от звізда, що бачили вони на сході, йшла попереді їх, аж поки прийшла й стала над тим місцем, де було Дитя.

Як примітили вони звізду, зрадувались дуже великою радістю.

Увійшли в хату, побачили Дитя з Матерю Його Марією і, впавши, поклонилися Йому: та відкривши скарби свої, піднесли Йому дари: золото, ладан і смирну.

І прийнявши у сні вістку, щоб не вертатись до Ірода, вишов дорогою пійшли до свого краю.

ІСТОРІЯ ЦЕРКВИ

(За Е. Семакою).

(Дальше).

Семигородські унітські єпископи Румунів, аж до піднесення унітської епархії на степень митрополії (1855 р.).

Атанасій помер року 1713. По тритямну опорожненню престола став унітським єпископом Іван Пятаний (1716—1727), вихованець шкіл Єзуїтів в Орлеї, котрих вступив і він сам. Підчас його пастирства єпископство Румунів-унітів в Семигороду мусіло перенести столицю з Альби-Юлії до Фогаращу (1721 р.) в тої причині, що тамошній римо-католицький єпископ оспорював управління другого єпископства для одного й того самого віроісповідання на тій самій території.

Наслідником єпископа Івана Пятакія був Іван Інокентій Клайн року 1729. Він перенесе столицю до Блязендорфа (1738), в пізнійшім часі принесений интригами богослова-Єзуїта покинути єпископський престол і пити до Риму (1744), де позістав аж до смерти (1768).

Четвертим унітським епископом був Петро Арон, що дався дуже в знаки православним Румунам задля їх неподкитності в православній вірі. По нім слідував як єпископ Атанасій Редник, відтак Григорій Майрр (1772—1782), що був приневолений уступити.

Слідуючими епископами були Іван Боб, Іван Лемений і Александер Стєрка Сулуц (1848 р.) за часів котрого основано (1853 р.) для Румунів-унітів два нові єпископства: одно в Лугошн (в Банаті), а друге в Герлі в Семигороді. Рівночасно єпископство Блязендорфське піднесено на степень митрополії Альби-Юлії (1855 року).

Православна церква Семигороду й Угорщини від 1700 до 1848 року.

З переходом на унію одної части православної церкви Семигороду і Угорщину устала й митрополія православна Альби-Юлії, а православні Румуни, лишаючися без архипастирів і в великій части і без священників, були приневолені шукати душевної потіхи в єпархії сусідних князівств, як також в сербській на Угорщині, відки діставали і православних священників.

В такім положенню сумнім значно причинилися для утримання і скріплення православія між Румунами поодинокі богобоязні проповідники, як єромонах Іван Чіря, священик Майлят з Шюни (коло Фогаращу, около р. 1725), сербський чернець Васарион (около 1742 року) і особливо румунський чернець Софроній (з Чори в Семигороді), відтак румунський священик Іван Моцьнар (якого унітська епархія пімала, скинула і обстригла, через що унітяти називали його насмішливо „Іваном Постриженим", але православні Румуна оказували йому тим більшу почесть) і протопереї Николай Баломірі. Всіх сих мужів, гідних всякої похвали, безпощадно переслідували приятелі унії і карали вязницею і виділенням з краю.

Уміи не була би могла значно поступати, якоби би в ній користь не були уживали рижих утисків в завіть переслідувань. Було задоволячими, коли в громаді четверта часть православних християн перейшла на унію, щоби церква тої громади стала власністю унітів. Всіх тих, що відважилися спротивитися до унеможливити унію, переслідувано і карано увязненням, в громади, що приймали православних священників, прибувших з сусідних князівств або з иних сусідних країв, каравано гривною 40 золотих. Також черців з краю, коли здавалося, що перешкаджають переходови на унію, переслідувано і виділювано поза границю.

Під такими обставинами не є дивним, коли незадоволення православних Румунів зі стану їх церкви все зростало, доки наконець не вивязало між ними дуже могучий релігійний рух з цілию дістати назад власного епископа. До сего руху значно причинився і сербський єпископат, з митрополитом Ненадовичем на чолі, що в пастирськім посланию (1751) звоохочував православних Румунів до зтревалости в прадідній вірі, дорадчуючи їм, як поступати, щоби побачили зісцінними свої справедливі бажання.

Цісарева Марія Тереса видячи в тім руху життєву силу православної церкви в Семигороді, строго заборонила року 1759 всяке переслідування Румунів задля їх віри, будь вони мирянами, чи священиками. Але намір заведення православного епископства для православних Румунів поборювало і паралізувало всіми средствами сторонництво унітів, котрі добачали в його здійсненню небезпеку для їх тересів унії. Зі зглядну на сі обставини цісарева чуласа приневоленого зарядити в православним Румунам задля їх неподкитності в православній вірі. По нім слідував як епископ Атанасій Редник, відтак Григорій Майрр (1772—1782), що був приневолений уступити.

Слідуючими епископами були Іван Боб, Іван Лемений і Александер Стєрка Сулуц (1848 р.) за часів котрого основано (1853 р.) для Румунів-унітів два нові єпископства: одно в Лугошн (в Банаті), а друге в Герлі в Семигороді. Рівночасно єпископство Блязендорфське піднесено на степень митрополії Альби-Юлії (1855 року).

Православна церква Семигороду й Угорщини від 1700 до 1848 року.

З переходом на унію одної части православної церкви Семигороду і Угорщину устала й митрополія православна

Коли мавіи час обдумати раніш, ніж починати говорити, то думай, чи варто чи потобно говорити, чи не пошкодить комучнебудь те, що ти хочеш сказати.

ЗВІТ З ПРОВІНЦІАЛЬНОГО ЦЕРКОВНОГО ЗІЗДУ В МАНІТОБІ.

В Данфін, Ман., в неділю 28-го і понеділок 29 жовтня відбувся провінціальний церковний зїзд.

Неділя — гарний, погідний осінній день. З рана побожні люде сходилися до церкви; люде не лише місцеві, але й з околиць. Богослуження відправили місцевий парох о. П. Запарнюк і прот. С. В. Савчук, адміністратор Української Православної Церкви в Канаді.

По Богослуженню о. П. Запарнюк запросив присутних на спільний обід до Народного Дому, де о-піся мали відбутися наради.

Місцевому жіноцтву належиться великий кредит за се, що повелися так богато труду, приготовляючи обід для учасників зїзду.

По обіді відбулися наради зїзду. Гостей та делегатів було поважне число. По відспіванню „Царю Небесний" приступлено до вибору президії зїзду.

Найперше були покликані в Іван Давиденків та п. Стефан Сінчич на секретарів. До президії увійшли: о. Мітрат С. В. Савчук, п. Д. Романчич, з Косів та п. Н. Божило в Сифтон. До регістраційної комісії увійшли слідуючі особи: пп. Іван Гробляк, Вепвак, Васьль Перепелюк з Сифтону і Павло Семень, Косів. Резолюційна комісія складалася з слідуючих осіб. пп. Васьль Гробляк, Давфін; Васьль Стандрик, Сифтон; Н. Гуцуляк, Рорметон; П. Бурделяний, Богдан, та п. Іван Соломон, Давфін.

Прот С. В. Савчук описав дан вступне слово а іменно повезиня іділ зїзду та пригадав успішний зїзд минулого року. Також пригадав резолюції, котрі перейшли на церковній зїзді минулого року та на скільки громади старалися перевести їх в життя. Навів також, яку ролю грає світський елемент в церковному життю. Згадав також за Собор, котрий має відбутися на другий рік, змолочував до окружних церковних зїздів.

З резолюцій, що перейшли на минувшім зїзді дуже застановився над справою Юбілейного Фонду, указав на цілі і потребу такого фонду, а також, в який спосіб сей фонд є вужитий.

Нам всім відомо, що коли Українська Православна Церква подалася о чартер на Канаду, а особливо на провінцію Квебек, де була велика опозиція в боку католиків, треба було не мало фондів. Вйдатки виказані чартеру були великі, і частина сих видатків осталась була неприбрана до недавна.

Частина грошей, що прийшли на Юбілейний Фонд, були вужиті на сплату залеглого довгу, котрий остався з улуг з внесенням чартеру а решту лужито на купно і на поправу Дійцезіяльного дому, на утримання Семинара в 1933—1934 та на инші цілі, на котрі Юбілейний Фонд з самого початку призначено.

Дотеперішня суми Юбілейного Фонду ще є далеко від $15,000, отже Всеч. отці, церковні громадяни, свідомійші одиниці й прихильники повинні подбати, щоби зглалну сумму зібрати з надвишкою, бо фонд на поширення Української Православної Церкви в Канаді є необхідний.

Консисторіяльний дім є безумовно необхідний, в котрім має зьокувати Духовний Сенинар, канцелярія Консисторії та де в будучности митрополит єпископ на Канаду. Тут прот. С. В. Савчук дав короткий огляд з провінціяльного дому.

Українська Православна Церква в Канаді зростає. Від минулого зїзду зорганізувалося богато церковних громад, кілька нових церков побудовано. Члени новозорганізованих громад щиро й совісно виділяються до Юбілейного Фонду. Між иншим згадав промовець, що в розсірно короткім часі є намір заснувати бодай чотирох нових священників з поміж теперішних питомців Духовного Семинара.

На кінці о. мітрат побажав відзначити найкращих успіхів.

Після сего виступив о. П. Запарнюк та подякував прот. Савчукові за короткий нарис діяльности Української Православної Церкви та за протоієрей Николай Баломірі. Всіх сих мужів, гідних всякої похвали, безпощадно переслідували приятелі унії і карали вязницею і виділенням з краю.

Уміи не була би могла значно поступати, якоби би в ній користь не були уживали рижих утисків в завіть переслідувань. Було задоволячими, коли в громаді четверта часть православних християн перейшла на унію, щоби церква тої громади стала власністю унітів. Всіх тих, що відважилися спротивитися до унеможливити унію, переслідувано і карано увязненням, в громади, що приймали православних священників, прибувших з сусідних князівств або з иних сусідних країв, каравано гривною 40 золотих. Також черців з краю, коли здавалося, що перешкаджають переходови на унію, переслідувано і виділювано поза границю.

Під такими обставинами не є дивним, коли незадоволення православних Румунів зі стану їх церкви все зростало, доки наконець не вивязало між ними дуже могучий релігійний рух з цілию дістати назад власного епископа. До сего руху значно причинився і сербський єпископат, з митрополитом Ненадовичем на чолі, що в пастирськім посланию (1751) звоохочував православних Румунів до зтревалости в прадідній вірі, дорадчуючи їм, як поступати, щоби побачили зісцінними свої справедливі бажання.

Цісарева Марія Тереса видячи в тім руху життєву силу православної церкви в Семигороді, строго заборонила року 1759 всяке переслідування Румунів задля їх віри, будь вони мирянами, чи священиками. Але намір заведення православного епископства для православних Румунів поборювало і паралізувало всіми средствами сторонництво унітів, котрі добачали в його здійсненню небезпеку для їх тересів унії. Зі зглядну на сі обставини цісарева чуласа приневоленого зарядити в православним Румунам задля їх неподкитності в православній вірі. По нім слідував як епископ Атанасій Редник, відтак Григорій Майрр (1772—1782), що був приневолений уступити.

Пан М. Гуцуляк, делегат і голова церковної громади в Рорметон також говорив про будову церкви в сім році та які перешкоди ставили католики. Ціла та ворожа робота велася під наказом їх єгомосця.

Пан К. Притула, Вепвак, коротко сказав про підмогу їх церкви, про вороги зі всіх сторін та побажав здїлові найкращого успіху

Пан М. Гаджос, Давфін, від церковної громади висказав про инициативу роботу на церковному полі до 1929 р. Давфині коли то богослужения відбувалися по приватних хатах, а головно в домі пана Іванчанського, о. Гришин, та в Народнім Домі. Бесідник також поясняв, яку тепер рішиию робить свій церковний будинок. Пан Васьль Стандрик, Сифтон, в кількох словах поясняв, як цікавлину роботу робить католицькі проводники між українськими народом не лише в час теперішній але відколи була накинена унія, як приняції два признання священники Української Православної Церкви за одну працю на церковнім та народнім полі.

Пан Васьль Перепелюк, Сифтон також говорив про різні церкви та організації, що Українці підмірають. та як би богатілася наша церква, як би всі разом її підтримали — жеже здїлові найкращого успіху.

О П. Запарнюк, парох Давфіну той околиці вислухав свою думку про парафії, які він обвяв тому рік назад; коротко засував положення кождої громади той поступ, який вони зробили за минувший рік. О. Запарнюк також поясняв присутним, що церковний здїл потягає певні кошти й перевів збірку. Збір збірки буде поданий при кінці сього з'їзду

По відспіванню „Достойно" відбулася перерва спільна вечера в Народнім Домі.

Вечером о осьмій годині відбувся концерт заходом Драматичного Кружка та організації СУМК В програму входили слідуючі точки:

Катерина танець — дівчата. Сольо „Де ти бродиш моє дозе" — п. Семенюк, учитель Рідної Школи, акомпанійована на піні п. В. Лазарук.

Танець — Колодзейка-сінюха.

Деклямація „Невінчі", Н. Арсенич.

Сольо „Забудь мене", — п. Семенюк, акомпанійована на піні п. В. Лазарук

Деклямація „Державна білого орла" — пан Кирло.

За сим слідувала промова, котру виголосив п Іван Соломон студент прав. Говорив на тему „Радикальний погляд на церкву". Висловлює, що наші люде вже зрозуміли вагу Рідної Церкви, але повинні старатися в якійсь своїй приналежности до церковних організацій молодь, бо від иншінної молоді буде залежати поступ Церкви в Будучности. Характер канадійської молоді є цілком відмінний від молоді на рідній землі. Канадійська молодь виростає під впливом чужих сусідів та радикальних поглядів на церкву, отже старші повинні відповідно застосуватися до обставин та старатися не допустити, щоби молодь відчужувалася від церкви та від всього рідного. Вина не спадає на молодь, але на старших.

Шановний зрелегент вірить, що питання про молодь буде порушене на слідуючім Соборі, котрий відбудеться на слідуючий рік. Тут він чавів приміри з англійських організацій й каже, що й ми, так як инші народи, повинні старатися, щоби закорінити в молоді любов до рідного.

Слідувала вправа з лєгтями вічат-сумішок „Човен хитається"

Головним промовцем вечера був о. мітрат Савчук. На проданих членів місцевої громади о мітрат говорив на тему „Заходи проти Української Православної Церкви". Такі заклав походять з боку російської місії, а також зі сторони католиків. Закидають вони неканонічність Укр. Православній Церкві, заглавлюють шизьбу, хрести, Богослужения і т. п. О Савчук поясняв слово „канон", какучи, що канони се те саме, що статут, закон або правила церковні, котрі вложували і вложують Вселенські Собори більшістю голосів учасників Собору Догми закону є правди віри, вони незмінні, їх указівали Вселенні Собори одногласними рішеннями всіх учасників достичних Соборів.

Вороги Укр. Прав. Церкви закидають, що її не визнає ані Рим, ані московська ієрархія, ані царгородський патріярх. Ми від них взивлюємо, та ся обставина не можемо, тимбільше, що вони всі простягають руку по нашу душу, отже тим самим не можуть визнавати нашої церкви. Найліпше визнання — се лиші достойний успіх. Господь Бог благословив нашу працю і вона увінчалася успіхом, а се найбільше признання. Крім того царгородський патріярх визнав Українську Церкву в 1919 р. О. Савчук поясняв також слово „Автокефалія" — Автокефальна Церква се те саме, що церква самостійна або незалежна Всі єдині православної церкви мають одну віру, одні догми і одну Невидиму Голову, Христа, а рівняться між собою лише тим, що кождий народ відправляє Богослужения в своїй рідній мові, тим що під адміністративним зглядом є одна від другої незалежна і має свою голову — патриярха чи Митрополита Так і Українська Православна Церква має свою голову — а то митрополита в Київі.

Вірні Укр. Прав Церкви називають її Рідною Церквою, а вороги насміхаються, що то „мамина" церква, та всяк краще мати церкву хочби й мамину (рідну), чим мачушину (чужу), то є римську, чи московську. Ми повинні бути горді з того, що маємо Рідну Церкву тай не поклоняємось мачусі Римові чи Москві.

Звозу приходить закид зі сторони католиків, що Українська Церква взивлюю мозу (з старославянської на українську); кажуть, що взивіть „Отче наш" „перекрутили" на свій лад. Думаю, що така зміна є цілком оправдана, а знаїть рідне походять, бо взивіть св. Апостол Павло пише „Тільки у церкві лучше мені пять слів промовити з розумінням моїм (розумілою мовою) яко десять тисяч слів чужою мовою" і Кр. XIV: 19.

Також нема чуемо зі сторони католицьких священників, що хрест чи шийоб православного священника є незвичний. Ім не хозить про шийоб, бо вони добре знають, що шийоб православного священника є звичний, але їм ходить о те, щоби баламутити людей та збільшити свої ряди.

Українська Православна Церква нічого не має против вірних греко-католицької церкви, але проти проводирів, який є для Українців чужий. Дійсними керовниками греко-католицької церкві є Рим, Францун Бельгійці, а не Українці

Промову о. мітрата приступні вислухували з великим заінтересованим і виплесканули його щирими оплесками.

По сім слідувала одно-актівка „Вуйко з Америки", котра була відграна дуже гарно.

По відспіванню національного гимну приступні розійшлися домів.

С. Сінчич, І. Давиденків, секретарі

(Докінчення буде.)

НОВИЙ МИТРОПОЛИТ ЗАХІДНЬОЇ ПРОВІНЦІЇ ЗЕМЛІ РУПЕРТА.

Конференція єпископів, священників та світських представників англіканської церкви з церковної провінції Землі Руперта вибрала в середу 12 грудня нового митрополитом згаданої провінції з осідком в Вінніпегу дотеперішнього єпископа Кв'Апел, Преосв. М. Т. Гардінга. Новий митрополит був єпископом Кв'Апел через посліних 25 літ. Вибрання проголошено його шостім балоті, ни одного з семи кандидатів. Новий митрополит має вже 72 роки. Уродився 21 січня 1863 року, в Англії.

ПРЕСОВИЙ ФОНД „ВІСТНИКА".

ДЛЯ НАШИХ ЧАСОПИСІВ.

З нагоди Листопадового Свята, що відбулось дня 22 листопада 1934 в домі Петра Сворака, почта Красне, Саск., на зализ свящ. І. Кусого вложили на пресовий фонд „Вістника" і „Українського Голосу" слідуючі особи:

По 50кт.: Григорій Шевчук, Володимир Васькевич, Теодор Семків, Іван Мисак, пані Елисавета Мисак.

По 25кт.: Петро Сворак, Ілія Поповичі, пані Оксана Шевчук, пані Т. Семків, пані Евстахія Домсик, пані Анастасія Поповичі.

Всього $4.00

Збірку розділено по рівній части для обох часописів.

Бугера Юрко, Дуфрост, Ман. .50
Капшія Л., Вонда, Саск. .50
Кіндр Іван, Смітс, Саск. .50
Батицький Лука, Роканнка, Саск. .50
Пані Катерина Войцік, Брендон, Ман. .50

ПОРЯДОК БОГОСЛУЖЕНЬ
о. В. Запарилюка
Січень.

6. Неділя — Пігберт Пілґрім
7. Понеділок, Різдво І. Христа
8 год. рано, Ліверн.
10.30 год. рано Кокбурн.
8. Вівторок — Кривий.
9. Середа — Робайк.
13. Неділя — Сифтон
14. Новий Рік — Бенгал
19. Субота, Йордан. — Пайн Ридж
20. Неділя — Бедлей
26. Субота, Йордан — Ерделя ч. о. А. Берек.
27. Неділя — Торнтон
Дівфін, Ман.

ПОРЯДОК БОГОСЛУЖЕНЬ
о. А. Берека.
Січень.

6. Неділя — Сенкт Лейк.
7. Пон., Різдво. — Мінай
8. В ст., Собор Бог. — Шелдрейк.
9 Середа, Стефана ч. Мандр.
13. Нед. — Енгусвіл
14. Пон., Новий Рік. — Розборн.
19. Субота, Йорман — Вемпел.
20. Нед. — Лівфін
27. Нед. — Шортхіл.

Адреса:
Shell Valley, Man. Tel. 904-R

ПОРЯДОК БОГОСЛУЖЕНЬ
о. І. В. Дячина.
Січень.

7. Понеділок — Різдво Христове
пов. в 8 год. рано в Сентон
8. Вівторок — Собор Пресв. Богородиці, пов. в 9 г. рано в Сент Сельвін.
13. Неділя — Меченочна (Провідниї).
14. Пон. — Новий Рік — Тишлів, обжинок в 8 год. рано.
18. Вечерниця Господня, пов. в 8 год. веч. і 20 Неділя — Ст. Мартин.
27. Неділя — Пінклер Парк.

ЮВІЛЕЙНИЙ ФОНД
УКРАЇНСЬКОЇ ГРЕКО-ПРАВОСЛАВНОЇ ЦЕРКВИ В КАНАДІ
(Подрібний виказ).

ЗАМІТКИ: 1. В поданім виказі містяться жертви, які Консисторія отримала по день 31-го травня, 1934.

2. Дописувачі в сім списку не включені. Рівнож не включені частині вписки на карту дописувачів. Вони будуть проголошені тоді, як дана дописувач буде вповні сплачена.

3. В цілях лекшої контролі, вказа подається подібно по провінціях і місцевостях.

4. Кажеб хто завважив у виказі яку похибку щодо імен жертводавців або їх жертв, то проситься його донести про се негайно Консисторії.

ТАРНОПОЛЬ, САСК.

I.
Збірка Г. Стельмащука.

Церковна громада 26.70
Союз Укр. Молоді (колядо) 10.00
Жін. Товариство 4.00
Від 2 дол.: Василь Савчук, В. А. Войцеховський.
По 1 дол. В. Гринюк, Лев Войцеховський, В. Фінч, Г. Стельмащук, П. Гнатюк, О. Ткачук.
По 50ц.: Ф. Сарчина, Т. Адамович.

II.
Збірка Юрія Кухти і Івана Войцеховського.

Ю Лисюк 1.00
Іван Стельмащук .50
Лукіян Шуун .50
По 10кт.: Іван Батюк, Петро Паращин.

ТІДОР, САСК.

II
Збірка о. Л. Березівського.

Свящ. Л. Березівський 25.00
Пані Л. Березівська 25.00
По 1 дол.: Савка Кіцул, Стефан Савчук, Іван Ярмолко.
По 50кт.: Николай Козуб, Анна Галасимюк, Розалія Дронюк
По 40кт.: Василій Кіркюк.
По 25кт.: Параскевія Козуб, Ірина Малик, Георгій Ковалюк, Домна Сисінська, Георгій Кушк, Марія Кушик, Дора Кірстюк, Василь Яремій.
По 10кт.: Марія Добрянська.

III.
Збірка Васька Карчука і Геор. Галяша.

По 1 дол.: Укр. Гр. Прав. Церква св. Діви Марії, Петро Квасниця.
По 75кт.: Василь Франко.
По 50кт.: Стефан Франко.
По 25кт.: Іван Василович, Симон Мушин, Петро Іцушин, Василь Марчук, Прокіп Гаврилюк.
По 15кт.: Василь Василович.
По 10кт.: Николай Гаврилюк, Іван Франко, Іван Патерний.
По 5кт.: Василь Франко.

ТОГО, САСК.

Збірка Мих. Сапонюк і Теод. Садовина, Зелена, Ман.

Юрій Николишин .95

ФОСТОН, САСК.

Петро Мацейдж 25.00

ШТО, САСК.

I.
Колядували пп. Николай Лонгун, Іван А. Коропатинський, Стефан Лозечнук, Дмитро Гуриєвіч; — п. Михайло Гарас назвів колядників своїми кінцями.

Жіноче Товариство 1000

По 1 дол.: Пані Катерина Коропатницька, Анна Сенчук, Анна І. Мороз.

По 50кт.: Пані Сахіра Коропатницька, Геня Коропатницька, Фруза Костенюк, Домка Гарас, Катерина Куповська, Василина Гуменюк. Як донів Коропатницьк, Вікторина Коритчук, Домка Стінка, Олена Гуриєвіч, Сахіра Кірмаюк, Марія Аналь, Анна К. Мачоз, Яковів Лонгун, Минта Сенчук, Марія Кірмаюк.

По 25кт.: Катерина Кульчицька.

II.
Товариство „Взаїмна Поміч" 5.00

ВОТЕРФОРД, ОНТ.

Збірка Івана Шебеня:

Іван Шебень 2.00
Кость Федірчук 1.00

ВІНДЗОР, АЛТА.

I.
Збірка Льва Болкарчука.

По 50кт.: М. П. Гаврилюк, П. Іванчук, Василь Бедюк, Мих. Скоропадський.
По 25ц.: Лев Болкарчук, В. Дорош, Марусі Гарасим, Мих. Чаборис, Іван Лилий, Роман Сапанчук, М. Мотрин, Мих. Семенюк.
По 10ц. Вас. Калин, А. Романів, Я. Бейзя, Т. Мариніць.

II.
Збірка В. Турчина.

По 75: В. Турчин.
По 50кт.: О. Лисий.
По 25ц.: М. Тадеєв, П. Стецій, В. Гриньків, Марія Шевченко, Николай Кіслів, Ф. Кірдель.
По 20ц.: Іван Палій.
По 15ц.: М. Головенчук.
По 10 ц.: І. Побережний, Николай Овчар, С. Котик, Олекса, Литвинський, І. Гречило, Іван Трач, Йосиф Стелчук, Стефан Запорожан, Ф. Цабінь, А. Листрацюк.
По 5ц.: Я. Гарасимів, Н. Новак.

III.
Відділ Союза Українок Канади 5.00
Товариство „Народний Дім" 5.00
Взаїмна Поміч, відділ ч. 6 5.00

ЛЯ ВАЛЛІ, ОНТ.

Ф. Кокурюк 1.00

МЕК. С. Н. Р., ОНТ.

І. Кочан 2.00

ПОРТ КОЛБОРН, ОНТ.

Збірка Стефана Воробця.

По 2 дол. Ст. Воробець, Т. Харчина, М. Петричишин, Е. Кучма.

ЧЕРНІЙ РИВЕР, ОНТ.

Збірка Михайла Яремія.

По 1 дол.: Михайло Яремій.
По 50кт.: Дмитро Петрюк, пані Павліна Гребінак, Василь Бандурський.

СМІТ РОК ФОЛС, ОНТ.

Збірка Ст. Сапонюка і М. Вернидуба.

Ст. Семенів	5.50
І. Мицюк	5.00
М. Вернидуб	3.50
А. Панчук	3.00

По 2 дол.: С. Штокало, М. Лебедзик, Н. Кравчук, І. Тачинський, Н. Каменецький, І. Крутевич, Р. Кручковський.

По $1.50: Н. Скободзяк.

По 1 дол.: К. Панагапка, Н. Баранюк, Ф. Лубас, М. Бесь, В. Рудик, С. Робовець, Л. Лицук, В. Вальо, С. Воробець, Павло Кіт, Н. Зарицький В. Шевць, А. Пінкішон, І. Лашшук, М. Яворський.

По 50кт.: Кардаш Назаришин, П. Лубас, П. Бурда, Т. Хмікер, Ф. Гощицький.

ТОРОНТО, ОНТ.

Михайло Материк	25.00
Свящ. Д. Л. Лящищин	25.00
Т. Градюшок	25.00

ФОРТ ФРЕНСЕС, ОНТ.

Жіноче Товариство 5.00

ЗЛУЧЕНІ ДЕРЖАВИ.

Збірка п. Антона Керделюка з Гемлок, Мінн.

Іван Бордницюк (Нич Н. Д.)	5.00
Николай Клим (Гемлок, М. Д.)	2.00
Антін Керелюк (Гемлок, М'нн.)	2.00
Іван і Пагра Пастуки (Гелдж.)	1.00

КОНСИСТОРІЯ УКРАЇНСЬКОЇ ГРЕКО-ПРАВОСЛАВНОЇ ЦЕРКВИ В КАНАДІ.

ЦЕРКОВНИЙ КАЛЕНДАР НА 1934 РІК.

Грудень.

23 Н. 20 по З. св. Д. Мч. Мини
24 П. Пп. Давида Стовп., Лукія
25 В. Смирнідова сп. Трімиф.
26 С. Євстратія, Авксентія.
27 Ч. Мч. Сирка, Левкія
28 П. См. Єлевтеїя і матері Його
29 С. Пп. Агея: мч. Маркіяна

30 Н. Нед. Праотців. Пр. Данила
31 П. Мч. Єлевтеїя й др.

Січень 1935.

1 В. Вси'святе муч.
2 С. Мч. Ігнатія Бог.
3 Ч. Уділя мч.; Петра митр. Київ.
4 П. Вич. Анастасії
5 С. 10 мч. на Криті

6 Н Навч. Різдва. Евгенії.
7 В. Різдво Христове
8 В. Соб. П. Б., Йосифа
9 С. Стефана мученк.
10 Ч. 20 тис. муч. в Нікомидії
11 П. 14 тис. уб. у Вифл.
12 С Анисії, Зотика мч.

13 Н. Нед. по Різдві. Мелетій вт.
14 П. Новий Рік. О. Г. Вас. Вел.
15 В. Сильвестра
16 С. Малахії
17 Ч. Собор 70 Апостолів
18 П. Навеч. Богояв. Теоф.
19. Богоявлення Господнє. поч. 8

20 Н. Собор св. Івана Хрест.
21 П. Георгія
22 В. Полієвкта мч.
23 С. Григорія Вік.
24 Ч. † Теотокія Великого
25 П. Мч. Татіяни
26 С. Мч. Ермйла, Страт.

27 Н. Нед. 30 по З. св. Д. ОО. в Є.
28 П. Пахом Г., Іоанн К.
29 В. Покл. ок. св. Петра
30 С † Антонія Великого
31 Ч. Атанасія і Кирила Олекс.

ПОРЯДОК БОГОСЛУЖЕНЬ
о. П. Самця.
Грудень.

30. Неділя — Тернопіль.

Січень.

6. Неділя — Вакая.
7. Різдво Хр. — Ст. Джуліен.
8. Собор Бог., Йосифа — Сканс.
9 Стефана первом. — Калворт.
13. Неділя — Єлєв Крік
14. Новий Рік — Тернопіль.
Адреса: Вакая, Саск.

ЦЕРКОВНИЙ УСТАВ НА 1934 РІК.

ГРУДЕНЬ.

30 Неділя Праотців: Голос 6 Утр.: Євап. Іоанн XX: 19—31. Лїт. Ап. Колосеян III.: 4—11: Євап. Лук. XIV: 16—24.

СІЧЕНЬ 1935

6. Неділя Перед Різдвом. Напередодні Різдва. Голос 7. Утр. Єв. Ісаія XXI: 1—14. Літ. Ап Жид. XI: 9—10, 17—40; Євап. Мат. I: 1—25. На вечірні Ап. Жид. I. 1—12. Євап. Луки II: 1—20

7 Понеділок: Різдво Христове: Утр Євап Мат. I: 18—25. Літ. Ап. Галат IV: 4—7. Єв. Мат. II. 1—12.

8 Вівторок: Собор Пр. Богородиці: Утр. Євап. Лук. I: 39—49 і 56. Літ. Ап. Жид. II: 11—18. Євап. Матея II: 13—23.

9. Середа: Стефана Прич. Утр. Єв. Іо. XV: 17—27 і XVI: 1—2. Літ. Ап. Тимоф VI: 3—16, VII: 1—3 і 47—50. Євап. Мат. XXI: 33—42.

13. Неділя по Різдві: Голос 8. Утр. Євап. Іоан XXI: 15—25. Літ. Ап. Галат I: 11—19 і Єв. Мат II: 13—23.

14 Поменіння: Новий Рік: Обрізання Господнє Св. Василя Великого. Утр. Іо. X: 9—16 Літ. Вас. Великого. Ап Колосеян II: 8—12 і Євап. VIII: 3—6. Єв. Лук. II: 25—21 і 40—52 та Лук. VI: 17—23.

18. Пятниця. Навечерія Богоявлення: Пісг. Ап. І. Тита. III. 14-16; IV: 1-8. Євап. Мат. III: 1—11. На вечірні: Ап І. Кор. IX: 19—27. Євап. Лук. III: 1—8.

19. Субота: Богоявлення Утр. Єв. Мар. I: 9—11. Літ.: Ап. Тит. II: 11—14. III: 4—7. Євап. Мат. III: 13—17.

Український Релігійний Тиж-тиждень в Канаді.

ВІСТНИК
THE HERALD

THE HERALD Box 3084 WINNIPEG, MAN.

РІК XII. WINIPEG, MAN. JAN. 1st, 1935 ВІННІПЕГ, МАН., 1-го СІЧНЯ, 1935. ЧИСЛО (218) 1

Христос Родився! - Славіте!

Всім Нашим Передплатникам і Прихильникам та Всьому Українському Народові Зичимемо з Нагоди Різдва Христового Найсердечніші Побажання.

РЕДАКЦІЯ І АДМІНІСТРАЦІЯ „ВІСТНИКА".

БОЛЬШЕВИКИ ШУКАЮТЬ ЗА ТЕРОРИСТАМИ.

Румунська преса подає, що командуючий червоними військами на Україні звернувся з проханнями до румунських властей за дозволом висилки до Румунії двох спеціяльних совітських комісарів.

Ці комісарі мають перевести слідство в справі діяльности революційної організації, що її членів, перебуваючі тепер в Румунії, намагаються перекинути кордони совітської України для організації там терористичних актів представників совітської влади.

ПРИХОВАНІ ФАШІСТИ.

Містоголова американської конгресової комісії для прослідування „проти-американських виступів, посол С. Дикстейн, заявив, що визначні Американці підтримують фашістський рух. Вони закликали за організаціями бути готовими для поборювання радикалізму і комунізму.

ДО БЕРЕЗИ КАРТУСЬКОЇ.

Редактора львівських „Вістей" Богдана Кравціва та відповідального редактора Р. Кульчицького Ляхи вивезли до Берези Картузької.

ЛІК НА ПРОКАЗУ.

Хемік Хасинто Мура з Ріо де Жанейро в Бразилії відкрив випадково, що олива з одної бразилійської рослини дуже швидко вигоїла його стоячий палець. Повідомлений про се лікар Фернандо Тера почав домішувати сю оливу до оливи „чалмугра", якою лікують людей хворих на проказу. Наслідки були такі, що пять прокажених подужало на протязі трьох місяців, а 17 значно поправились. Ведуться спроби, щоб сей лік пошкрити по всіх шпиталях, де є хорі на сю страшну недугу.

ПОСТИШЕВ І ДІТОЧИЙ ШПИТАЛЬ.

Хто такий Постишев найкраще видно з такого випадку: коли він переїхав з Харкова до Києва, то вибрав собі на помешкання гарну палатку, де містився досі діточий шпиталь. Постишев занимав сьогодні 17 покоїв, а хворих дітей викинули, щоб зробити помешкання Постишеву.

Чи Ви вже відновили передплату за „ВІСТНИК"? Коли ні, тим пострібтеся зробити се ЗАРАЗ!

Колядуйте та Щедруйте на Ювілейний Фонд Української Греко-Православної Церкви в Канаді.

КОЛЯДУЙМО ЦІЛИМ ДОМОМ НА РІЗДВО ХРИСТОВЕ.

Бог Предвічний.

Бог предвічний народився:
Прийшов днесь із небес,
Щоби спас люд свій весь
І утішився.
В Вифлеємі народився;
Месія, Христос наш
І Спас наш, для всіх нас
Нам народився.
Обвістив се Ангел Божий:
Напереді пастирям
А потім звіздарям
І земним звірям.
А три царі несуть дари
До Вифлеєм міста.
Де Діва Пречиста
Сина повила.
„Слава Богу!" заспіваймо;
Честь Сину Божому
І Спасу нашому
Поклін з'дяймо.

Вселенная веселися.

Вселенная веселися.
Бог від Діви народився.
У вертепі між биднями
Там Христов' поклін дати
Три царі—три царі приходять.

Ладан, миро, злото' в дарі
Там принесли аж три царі
Народженому Цареві,
Вселенної Господеві
Віддають, віддають в радістю.

І пастирі прибігають,
З сопілками похвалу дають;
Співають, що Бог родження
І з Марії воплощений.
Чистої — чистої Дівиці.

Пастирям уподобімся.
Рожденому поклонімся,
Щоби зволив мир нам дати,
Смуток в радість замінити
Віруючим, віруючим у Него.

У Вифлеємі.

У Вифлеємі нині новина,
Пречиста Діва зродила Сина;
В яслах сповитий,
Поміж биднями,
Спочив на сіні
Бог необнятий.

Вже Херувими славу співають,
Ангельські хори Спаса витають,
Пастир уборий [хоть,
Несе, що може,
Щоб обдарити
Дитятко Боже.

А ясна зоря світу голосить:
„Месія радість, щастя приношу.
До Вифлеєма [сять!
Спішіть всі нині,
Бога витайте
В бідній дитині!"

За світлом зірки, десь аж ві [Сходу
Рідуть три Владики княжого
Золото дари — [роду,
Кадило, миро
Вова з серцем щирим
Несуть з офіру.

Глянь оком щирим о, Вожий [Сину,
На нашу землю, нашу родину.
З'гнав Ті з неба
Пан премелений,
Щоб Ти славила
На вічні віки!

Небо і земля.

Небо і земля, (2 р.)
Нині торжествують.
Ангели з людьми (2 р.)
Весело празднують:
Христос родився,
Бог воплотився,
Ангели співають,
Царі витають,
Поклін віддають.
А Пастирі грають,
Чудо, чудо! повідають.
У Вифлеємі (2 р.)
Весела новина:
Чистая Діва (2 р.)
Породила Сина!
Христос родився, і т. д.
Славні три царі (2 р.)
Зі Сходу приходять.
Смирну і ладан (2 р.)
І злото поносять.
Христос родився, і т. д.
Ві ми рожденному (2 р.)
Богу поклін даймо;
„Слава на небі" (2 р.)
Йому заспіваймо.
Христос родився, і т. д.

Розвеселімся всі разом.

Розвеселімся всі разом нині:
Христос родився в бідній [хатині
Последнім віком
Став чоловіком;
Всі утішайтесь на земні!
Всі утішайтесь на землі гойно,
Хвалу віддайте Йому пристойно.
Пожданному, [чно,
З неба даному,
Котрий увесь світ відкупив!
Пастирі бідні зі страхом біглн
Там, де вій, осел Дитину гріли;
Ангели в небі
К'Його потребі
Пісні співають похвальні.
Пісні співають Народженому.
У яслах нині положеному.
І ми співаймо
І вихваляймо.
Його на віки славімо!
Щоби ми довго в світі про- [жили
І чистим серцем Йому служили
Чиста Маріе, [ли.
Наша Надіе
Хвалим Ті з Сином на віки!

Бог ся раждає.

Бог народився,
Всім нам треба знати!
Ісус на ім'я,
А Марія Мати!
Ангели дивуються,
Рожденого бояться,
А він стоїть трясеться,
Осел смутно пасеться.
Пастирі кличуть,
Бога в тілі бачуть.
Тут же, тут же,
Тут же, тут же, тут!
А Марія Мати
Прекрасно сп'ває.
Весь хор ангельський
Їй допомагає:
Ангели дивуються і т. д.
Йосиф старенький
Колише Дитятко;
Люляй же, люляй,
Мале Отроченько!
Ангели дивуються і т. д.

Нова радість стала.

Нова радість стала,
Яка не бувала: —
Над вертепом звізда ясна
Світу засіяла.
Де Христос родився,
З Діви волюбився,
Як дитятко пеленами
Убого повився.
Ангели співають
Славу, честь, звіщають,
На небесі і на земли
Мир проповідають.
Проси Тебе Царю,
Небесний Владарю,
Даруй діта щасливій
Сему господарю:
Дай нам мирно жити,
Тобі угодити,
І в Тобою в царстві Твоїм
По вік вічні жити.

Новая радість.

Новая радість світу ся явила:
Пречиста Діва Сина породила!
У Вифлеємі місті дуже рано,
Витати Спаса пастирям казано
Звізда услугу тую відправляла
Царів персидських к Нему [провожала,
Принесли Йому ладан, миро, [злото,
Взяли заплату небесную за то,
Ми з Ним сьогодня славно [веселімся,
Рождеству Його низько [поклонімся.
Щоби нам вволив щасливий [вік дати,
А по смерти з Ним в небі [царствувати.

На небі зірка.

На небі зірка ясна зас'яла
І любим світлом сіяє.
Хвали спасення нам завітала
Бог в Вифлеємі рождаєсь.
Щоб землю з небом
В одно злучити,
Христос родився: Славіте!
В бідним вертепі, в яслах на сіні
Спочив Владика, Цар світа.
Ото-ж до Нього спішімо нині
Нашого же Він привіта.
Спішім любовю
Його огріти.
Христос родився: Славіте!
Благослови нас, Дитятко, [Воже,
Лапи нас нині любовю.
Най і пекельна сила не зможе
Нас получити з Тобою.
Благослови нас,
Миж Твої діти.
Христос родився: Славіте!

Радуйтеся всі люде.

Радуйтеся всі люде,
Радість з неба нам тут буде;
Веселім нам новина:
Породила Діва Сина,
Марія! Марія! Марія!
Зійшов до нас з високости,
Щоби ж'г нас всіх тут спасти;
Веселися і т. д.
І пастирі дають хвалу, —
Прийшли від нас Христе Царю!
Веселися і т. д.
Алилуя! заспіваймо,
Діву чисту вихваляймо;
Веселися і т. д.

Радість нам ся явила.

Радість нам ся явила;
Діва Сина родила!
Небеса, небеса, небеса
Славлять, славлять,
Ангели ся удивляють,
Пастирі поклін дають
Народженому.
Ти Йосифе старенький,
Плаче Ісус маленький!
Помагай, помагай, помагай
Його Його,
Чистій Діві колисати
І пісню Йому заспівати;
Люляй, Спасе наш!
І ми Його витаймо.
Вова Йому заспіваймо:
Вирастай, вирастай, вирастай
Спасе, Спасе,
Дай нам у світі прожити,
На вік вічні Ти хвалити
Народженого!

Що то за предиво.

Що то за предиво!
В світі новина:
Що Д'ва-Марія
Сина зродила!
Ой як Вона породила,
Тоді Його оповила,
Пречиста Діва.

А Йосиф старенький
Над яслами стоїть,
Ісусові Христові
Онсаміт стелить;
А Мар'я ще й співає,
До серденька пригортає,
„Ісусе, Сину мій".

А ми рожденному
Поклін зовімо,
До Бога злого
Не заходімо.
Бог дуже засмутився,
Що Ісус Христос народив-
Змію шукати. [ся,—

По всьому світу.

По всьому світу стала новина:
Діва Марія Сина родила;
Сіном притрусила,
В яслах положила
Господнього Сина.
Діва Марія Бога просила:
„В щож би я Сина свого спо- [ла?
Ти небесний Царю,
Пришли мені дари
Сього дому господарю".
З'йшли ангели з неба до землі,
Принесли дари Діві Марії:
Три свічі воскові,
Ще й рани повкові
Ісусові Христові.
Засіяла звізда в неба до землі,
І зійшли ангели к Діві Марії.
Пожть Божі пісні,
Господній Неісті
Радости приносять.

Добрий вечір тобі.

Добрий вечір тобі,
пане господарю,
Радуйся, ой радуйся земле,
Син Божий народився.
Вийди подивися
на небесну зорю,
Радуйся! т. д.
Зоря засіяла
над вертепом стала,
Радуйся! т. д.
Трьом панам дорогу
в вертеп показала,
Радуйся! т. д.

СВЯТ-ВЕЧІР.

Хутір геть закидало свіжим снігом. Покрило дахи, димарі, ворота і ліси. По вулиці до хат протоптували вузенькі стежечки, а посередині ще навіть ніхто й не переїхав.

На чистому небі мигтять зірочки. З вікнець на снігу відбивається світ. У тихому повітрі рівно піднімається димок понад деякими хатами.

Святий вечір.

Тільки що скінчили вечеряти і з хат почали вибігати на вулицю хлопчики і дівчатка, а за ними і дорослі молоді і гуртами розсипалися по хутору. Стало людно, гомонливо.

Дітвора почала десь колядувати. Почувся середній голос з хати: „Підождіть на завтра, сьогодня не годиться".

Десь перегукуються. Далеко лунає веселий сміх.

Гарно. Радісно.

Радісно, та не скрізь.

На самому краю хутора, у низенькій похилій хатинці не натоплено і сумно.

На печі під кожухом лежав старий дід і важчено дивився поперед себе. Під стелею блищало закурене світло і знехоти освітлювало убогий закуток; ніч без горщиків, мисник без посуди, незамітний стіл, темні лави, а на полу у куточку старе лахміття. Нема хозяйки у сій бідній хатині, нема сім'ї, нема родини у діда. Самітний він тепер, безпорадний.

А колись, — та не так то ще й давно, — у сій самій хаті, що здавалася тоді і вищою і більшою, було і тепло, і привітно, і людно. Гомоніли, сміялися, дружно працювали і сідали за засланий чистою скатертиною стіл їсти добрий борщ та пироги з картоплею й кропом.

І люде не цуралися їхньої господи, і до себе кликали чи то на весілля, чи на хрестини.

Воно так, як учора, згадувалося дідові, хрестив він останній раз дочку у старости Івана Кундика. Обід справили на славу. І дітошка була і волосний писар. І частували такою доброю запіканкою, що і досі згадується.

Ото найкращі люде на хуторі от Кундики. Навіть тепер, не дивлячись на дідову недолю, вони завжди приязні і ласкаві до нього. А теплі слово, відомо, гріє іноді і за кожух.

Та й хрещення Оленка удалася, як квіточка. Погляне на неї і на душі повеселішає.

Здалеку на хуторі почувсь колядка:

Ой радуйся, земле,
Син Божий народився.

Гарно співають хлопці. Радісно людям, весело!

Дід вище натяг на себе кожуха і гиркнув:

— Оттак і мій Ничипор заводив. А голос то який був! Пішов за Японцем. Христа співає певно панських пісень там у городі з поштовими чиновницями. Одчурався. Навіть на похорони до матері не наверпувся. І діло.

Мимулося.

Тяжко без своєї старої. Сумно самотньому. На старечих очах замокріли сльози.

Раптом рипнули сінешні двері.

— Що воно, — здивувався дід.

Одчинились і хатні двері. Шось несміливо перестукало поріг і кілька разів покивало живцюю.

— Хто там?

— Це я.

— Хто сам?

— До хрещеного батька вечерю принесла.

На середину хати виступило маленьке дівчатко в великих чоботях, замотане у товсту теплу хустку, що кожен волочилася аж по латі.

Вона держала у руці ув'язану вечерю.

— Це ти, Оленко? — радісно озвався в печі дід.

— Вечерю принесла, — знову сказала дівчинка.

— Іди-ж сюди ближче, моя зірочко! Оленка, привітно усміхаючись, пішла до діда, вивільна на піч і підлеглася на-спинячки.

Дід вже прояснився, повеселішав, одкинув кожуха, сів і прийняв од хрещениці вечерю.

У черепяній картатій хусточчі увязаний був горщичок з узваром, накритий мисочкою з кутею, а поверх усього два перішки.

— От моя любі! От моя листівочка! — примовляв старий, дивлячись то на дівчину, то на вечерю. — Згадала за мене, не забула свого хрещеного батька, хоч усі уже його забули. Сідай-же тут біля мене.

Він підхопив її під руки і посадив на край печі.

Оленка сіла як копичка, розставивши руки в пухких рукавах і не в силах повернути голови, замотаної у товстий платок.

Вона враз почала розказувати і не спинялася уже ні на хвилинку.

Хвеклора скотилась сьогодня з громака, як спускались з горбочка, і забилася собі руку... У Терешка новенькі саночки... Сірко звалив Оницька і перескочив через нього. Онисько плакав... Мама нажіне зимтов свій шерстяний платок, той, що у квітках...

Дід слухав її посміхаючись.

— Ну, повечеряю-ж і я, як люде, — сказав він, — Тут коло мене і моя ложка. Оцей періжок з'їм сьогодня, а цей одкладу на завтра, що-б на свято було мені чим полакувати.

— Мама казали, що-б ви йшли до нас завтра обідать, — застосувала Оленка, не вимовляючи ще гарнад твердих літер.

— Спасибі, прийду! — охоче згодився дід.

— Мама казали татові, що ви будете у нас жить.

— От тобі на! — радісно вигукнув дід.

— А тато що на те?

— І тато кажуть, що будете у нас жить. Паску літом догядатимете.

— А вже-ж догядатиму. Ніхто краще за.Мене не догляне. А вімою хліба дідам у хазяйстві не найдеться!

— Мама кдазли, що-б ви завтра забірялися, та й приходили до нас.

— Поийду, прийду, моя зірочко! З радістю прийду! А тобі зроблю новенькі саночки і ти будеш на своїх власних з горбочка спускатися.

— Такі як у Терешка зеленим помальовані.

— Ще кращі тобі змалюю. І спинку зроблю, і дві пташечки виведу.

Дівчинка так усміхнулася, що на її щочках визначилися ямочки.

— Я- буду з Хведорою спускатись. Хлопці нам не дають.

— Ач, погані хлопці! — підтримав її дід.

— А у вечері ви мені кізочку кажатимете? — спитала Оленка.

— І кізочку казатиму. А завтра, як пойдеш, розкажу тобі про Рождество Христове. — Ну, іди-ж тепер, моя голубонько, до дому, що-б там за тобою не бентежились. Завтра прийдеш і горщичок. І мисочку, і хусточку.

Дід злів з печі, всадив дівчинку, відчинив їй одні двері і другі, вивів за ворота і вона потюпала дрібною ходою по дорожній вулиці.

А старий вернувся у хату і, сам з собою промовляючи, узявся до роботи: поскладав свої речі, повміітав ще з давна розструщену солому, попробірав скобіль і почав лагодитись до свята.

— Треба на завтра чисту сорочку. — Він перегорнув свої лахи і витяг сорочку, що випрала йому сусідка.

— А оця буде мені там на переміну. Сам її полатаю. Вівьму з собою свою подушку і рядно. Хату прічиню на клямку, — тай уже! Ніхто не добиватиметься.

— Треба одшукати на печі ножиця і пилочку, — заметушився дід. Робитиму саночки Оленці.

Він став серед хати, здалеку усміхнувся і нимовив у голос.

— О таке горобена! Без вогню хату нагріло і без напитку підбадьорило!

В. О'Коннор-Віленська.

ЛЮДЕ, А ГОДИННИКИ.

Був час, що малі годинники накручувалися окремими ключиками. Такі ключики звичайно висіли при годинникових ланцюшках.

Та з ними був клопіт. Час від часу губилися. Повичаймо в сусіда ключика, але він до нашого годинника не придається. За час ключик псується — дірка в грамчастої став кругла. Вісь, на яку ключим закладався, пючується. Стає кругла...

Аж знайшовся хтось, що видумав нинішний спосіб — злучив ключ мерочкучо з годинником. Нині кождий годинник накручується сам собою, не потребуючи відповідного окремого ключа.

Та не так покищо з людьми! Не так з Христіянами. Як тяжко багатьох людей заставити до необхідної громадської праці. Кількох треба добирати способів, кількох добирати різних ключів, щоби накрутити розум і волю до розумної думки, до доброї роботи.

Можна сказати, що громадський робітник — священик, учитель, неседовий діяльний громадянин мусить носити в собою цілу в'язку різних ключів. І дуже часто ані один з них не придається.

Бувають люде, яких не порушите до громадської праці ані переконанням, ані захотою, ані похвалою. Або коли й знайдете відповідний ключ, так він за короткий час витирається і стає непригожий.

Та яке вдоволення, коли знайдете христіянина подібного до нових годинників! З ним нема клопоту. Він знає, як до нього відноситися. Для всіх таких а один спосіб. І коли раз ви застелите їх до доброї спічки, вони не зупиняються в початій праці.

Інструмент, який порушує таких до чинности, невидний, але не псується. Він не губиться. Він є частиною їх душі. А тим інструментом є їх здоровий розсудок, їх глибока щирість, їх поважання добра. І та їх дива совість, яка завсігди стоїть на сторожі кождого кроку в їх житті.

„ДНІПРО"

Орган Української Православної Церкви в Злучених Державах,
виходить 1 і 15 кождого місяця і коштує на рік $2.00.
Передплату висилати на адресу:
"DNIPRO"
2301 Germantown Ave., Philadelphia, Pa.

„ВІСТНИК"
Релігійний часопис для Українців в Канаді
Виходить 1го і 15-го кожного місяця.
Видає Українська Православна Видавнича Спілка.
Передплата: В Канаді — $1.50 на рік.
На границю — $2.00 на рік.

THE HERALD
Published semimonthly by the
Ukrainian Orthodox Publishing Company
Subscription per annum:
In Canada — $1.50. — Foreign — $2.00.

Адресувати: — Address:
The HERALD, Box 3094, WINNIPEG, MAN.

АРХИПАСТИРСЬКЕ РІЗДВЯНЕ ПОСЛАННЯ.

Високопреподобним і Всечесним оо. Священикам, Братам і Сестрам, Дітям Відродженої Української Православної Церкви в честь великого свята Різдва Христового сердечний привіт і Боже благословіння.

Христос раждається, — Славіте! Ісус Христос, Господь наш, що народився в Вифлеємі, нехай народиться в серцях Ваших!

„Подяка-ж Богові за невимовний дар Його."
(II. Коринтян IX: 15).

Отці, Брати і Сестри!

„Подяка-ж Богові за невимовний дар Його", так навчає Св. Апостол Павло першних християн в Коринті. Цей надособовий і дивно для людського розуміння ще і слів невимовний дар Божої любови до людей є народження в людському тілі Божого Сина, нашого Учителя і Спасителя.

Бог до нас, тепер жовчних, був милосердний. Він і тепер ще тримає нас при житті, терпить нашим гріхам і дає нам ще дні життя, як час і нагоду до нарівнання, до того, щоб ми таки стали на дорогу показану нам Сином Божим. Тепер Божа ласка підводить нас всіх до святого спокою незабутньої в історії людства ночі, — ночі народження і Господа, Богочоловіка, Сина Божого. Цей святий спокій ми радісно тепер святкуємо.

Наш побожний Український нарід цю святу подію народження Божої Дитини оповив своєю особливо ніжною любовію. Він її обгорнув дорогоцінними цятами, витворами своєї глибоко релігійної душі: всякими святими переданнями, звичаями, що глубоко ерослн в життя нашого народу, стали його святою традицією. Він оспівав і оспівує тепер цю подію в сотнях своїх, так гарних, колядок, рейтяться аворушуючою побожністю коледях. Різдвяні свята найбільш яскраво відбилися в наших особливих побутових звичаях. З свого видно: любить наш побожний нарід Господа, хоче Йому служити і по волі Його жити, — він відданий Господу.

Тепер, як і завжди передше багатобагато в нашім народі є тих, для яких слово Христове — закон, які хочуть за Христом йти, по Його волі життя своє уряднти і за Його проводом Царства Божого досягнути. По нашій вірі такими є і подвиг бути всі літи рідної нашому народові Христової Церкви. До них перше всього ще наше послання в великий і святий день Різдва Христового.

Чим же і як ми всі можемо достойно виказати нашу любов до Господа і віддячить Йому а часі святого спомину Його народження? Слово Боже нас на це відповідь. Святий Апостол Павло пише в своїм листі до Галатів: „Діти мої, котрих я мучусь (як при породіллю) доки Христом сформується в вас" (Гал. IV: 19). Так як мучився колись Св. Апостол своїми духовними дітьми, так тепер мучиться нами Ваша духовна мати — Свята Церква. Вона робить все, що треба і своїми навчаннями, і заповідями, і молитвами, а все в одною ціллю: щоб Христос, сформувався, народився в Ваших серцях, щоб ми могли сказати разом з тим же Св. Апостолом Павлом: „Живу вже не я, а Христос живе в мені". (Галл. II: 20).

Різдво Христове, цей найсвятійший спомин, мусить особливо подвигнути нашу волю, щоб зробити наші серця Вифлеємом, вечерю Народження, яслами, в яких земляо Боже Дитятко. Син Божий народився в печері, бо для Його Матері і Святого Йосифа не знайшлося місця в Вифлеємі. Коли Він жив на землі і служив людям, Він не мав де голови склонити. В тяжких трудах, безперестанний, Він ніс свою божественну місію, Це все на те, щоби потім вічно осяяктись в серцях віруючих, дати чисту Божу правду жадібній її душі людській, дати якусь небесну радість серцю людському.

Хочете достойно і свято вшанувати Народження Христа, хочете мати сяяті і чисті радости Різдва Христового, — дайте Йому своєю вірою, своєю жадобою прийняти Його, народитися в Вашому серцю. Обіцяйте полюбити Його, віддатись Його волі і Він народиться в Вас. Серце Ваше стане тоді яслами, в які Він положиться. Всі чуття Вашої душі здадуть і поклоняться Йому, як поклонились Йому пастухи. Розум Ваш і всі стремління його також тоді знайдуть Господа в Вас самих, в Вашім серцю, як колись знайшли його Мудрці зі Сходу. Все Ваше духовне єство тоді поклониться своєму Господу і кожний з Вас по своїй своїй зможе обдарувати Його золотом добра, ливаном святости і миррою побожної молитви.

Так треба, так хоче сам Господь щоб ми відсвяткували Його Різдво. Дайте Йому народитись в собі, — Він для того народився в Вифлеємі.

З ласки Божої, волею Церкви,
Архиепископ Американський
і Канадійський,
Іоанн Теодорович.

РОЗУМНІ ВИСКАЗИ.

Минувшість є скринеч, до якої Теперішність складає свої вироби. А історія є списом тих важніїших виробів. І тому при помочі історії ми беремо давні матеріяли для нашої нинішньої послуги —давний розум, давній досвід, давні приміри, давні довголяки. Минувшина вказує нам дорогу в Будучність. А хто, не знаючи історії, не бачить Минувшини, той замість йти вперед, крутиться на одній місці, вічно шукаючи дороги.

Віччина не є ані землею, ані багатствами в глубині нашої землі; ані мовою, ані літературою, яку маємо, ані звичаями, в яких наше довеження виявляється. Віччина є чимсь більшим — вона є змістом всього того доброго, яке ми маємо, розуміємо, вважаємо себе його властителями, хоронимо, як довготривке наше майно і передаємо дальшим поколінням разом з запобігами, щоби й вони теж наших довготривкостей таксамо берегло. Отже і є — віччина.

Чи з Вашою передплатою на сей рік? Постарайтеся. щоб передплата за „Вістник" була заздалегідь наперед.

ЯК МИ ДИВИМОСЬ НА ГРЕКО-КАТОЛИЦИЗМ.

XII.

Якою є Церква Православна, а якою Католицька.

В 1929 р. вийшла у Львові католицька книжка п. н. „В обороні Потієвої Унії". Проф. В. Шурат знайшов рукопис о. Петра Камінського (Василіянина) в 1685 р. і надрукував в книжку. Значить — Камінський писав своє письмо, коли унія вже 90 літ існувала. І читаємо там між иншим:

— І ся лиш сенаторського стільця не достукали папове увійти, але недовгі прийшло до того, що... таки архієпископ унійти не мав перших місцяств перед останнім бискупом... (стор. 10).

— А що ми тепер маємо троки свободи в обряді, ти се лиш тіль свободи. Мають се й ті Жиди, що є задля. Все, що Русь має, обряд і церемонії, все бижають викоренить. Примушуються в школах, як латинську молодіж вірити руському народа водить, яке там глуховання в самих же унітів. Коли посмітися, то над Русином. „Кобусинками" їх називають... А що ж богослужіння: Церкви живе, як божилиці не називають; як можна, то і в захрисів (ряд церковних) на комедиях сміли творить; по улицях за духовними „Господи помилуй" кричать, і хлопими назначили, камінцями за ними кидають... Видиш, щоб Русь ставалися Поляками, церкви в них на костели відбирають... (стор. 16).

І не лиш належного поважання не має духовенство грецького обряду в добродій кільканадцять, але й не є воно свобідне в практиках своєго обряду, бо змушують їх ходити до костьолів і відбувати процесії... А на процесії що не сміх з духовенства — Бога, ти бачиш!.. (стор. 83).

Так стояла справа в унітами 90 літ (майже 100) по заведенню унії. Як перше католицька Польща нищила православних, таксамо тепер нищила унітів, або ще гірше. І **так було до розбору** Польщі. Коли Австрія забрала від Польщі Галичину (1772 р.), то греко-католицькі духовні були такі темні, що не було в кого вибрати єпископа. Деякі були майже непісьменні. А другі були такі, як о. Божик. Тимчасом в о.-Божика унія принесла рай — церкви вільні, духовні вчені, повага Церкви росте... Як на замовлення!

Ще слово про Галичан... Перекручує історію і проповідує брехню, хто каже, що католицизм підніс Українців в Галичині! **Галицьких Українців підмесло те, що Австрія, з політичних причин, дала** можність католикам безпосередний доступ до Українців, **дала їм більше політичної волі, отже дала їм можність власними силами піднестися. Наперекір католицькій політиці.** Польща була більше католицькою ніж Австрія, отже чому-то ми під Австрією Українці піднеслися, а не під Польщею? Зрештою ще й під Австрією старалися Поляки на кождім кроці Українців нищити. А ними?!

Ще один жарт з здорового розуму зробив о. Божик доказуючи, що всі визначніїші Українці виховувалися на католицькій культурі, отже се знак вищости католицизму. Пише він:

— В православних бачимо визначні особи, як митрополити Петра з кн. Рети, Петра Могили, Теофана Прокоповича, Стефана Яворського, всі вони вінчали висші школи у католицьких місцях — Львові, Кракові, Парижі. — Богдан Хмельницький, Сагайдачний, Мазепа, Мирович, всі вінчали католицькі висші школи. Таксамо Скоровода... Шевченко, Драгоманів, Куліш, Основяненко і инші були тогди сказати „визначними", які свої знання спорядили на науці Західної католицької Европи.

Перечислюваних отак визначніїших Українців, о. Божик дав Українцям таку лекцію:

— Нам охоту спитати тих Українців, що визначають проти Католицької Церкви, коли вони хотіли би її викинути, коли українські святі (православні, бо «католицьких нема!) черпали свої знання з латинської науки? Чи не ясно їм, що Католицька Церква мусить бути доброю, коли її наука є доброю також для них?!

Гарна лекція о. Божика, але вона для него — не для нас! Ми спитаємо: Коли виховавчі впливи католицької Церкви і культури такі благодійні, то чому католицизмом не виховував великих Українців греко-католиків? Бо де вони? Зате виховував і виховує богато хрунів.

Та коли показувати, коло католицької культура виховала, то ми підемо дальше, і так: виховала Лютра, Кальвіна, Цвінглія, Гуса, Вікліфа, Вольтера, Дарвіна, Інгерсола, Маркса, Леніна, Троцького, Дзержинського, Литвінова, Твердохліба, Лькова... Вона виховала тих Поляків, що в самій 1919-20 р. арештували були в Галичині 376 греко-католицьких священників, 50 монахів і 44 монахинь, разом 469 душ. Виховала тих Поляків, що робили погроми в Галичині 1930 і 1934 р. Тих, що забороняють Українцям по українськи вчитися, переносять українських учителів на Мазури, нищать греко-католицьку Церкву, відбирають Українцям їхні права... Вона виховала і самого о. Божика, та його начальство, що перекручує факти історії і зводить греко-католиків на манівці.

Шкоду до визначних Українців, то їм на великих Українців виховувала українське життя, українська культура, українська справа — а не католицькі мудрощі. А католицизм виховував Українця зависніка на хруня, на зрадника свого народу, на чужого наймита. Се нехай приймуть до відома ті, що заставляють Українців кадитися в сім місці католицизмови

Ще цікаве відкриття робить о. Божик, коли каже:

— В нас католиків є школи в Йорктоні, Аґрилі, Едмонтоні, Монделі, Сифтоні, Вінніпегу, Монтреалі — в православних поза бурсами нема нічого.

В нас католиків... каже о. Божик, але запитати: В кого в нас? В Українців, чи в Французів? Бо що спільного має в Українцями Йорктонська Колегія? (Перечитайте книжочку „Ловци душ"). Або чи на вінніпегську школу не дав грошей французький архиепископ Ляжюйн? І таке майже всюди. І тому ті чужі школи дають греко-католикам розуму. Бо де виховники тих шкіл? Де та свідомість, що всі ті школи греко-католикам передали? Православні в своїми бурсами стали вже остійки дорослими і розумними, що їх можна самих дебуль пустити, в грекО-католиків немов туманів, і досі завертають, гукаючи: Гей, один в другим, вертай!... Кажу вертай!... Ти куди настався?! Присягни, що не підеш!... Чуєш?!

Ще інтересніші два оповідає о. Божик про Галичину. От що він каже:

— На Буковині і в Бесарабії нема православних шкіл, тому вони в Галичині і на Західнятві католики мають свої школи від найнижших до найвищих, бурси, захисти, лічниці, музеї і т. д.

Католики мають, — каже о. Божик. Та чому не скаже він, що мають Українці? Бо про те, що Поляки мають дечого богато, ми знаємо і без о. Божика, та нам ходить про Українців. Що вони мають? Очевидно о. Божик чоловік непереробімий, отже коли нема шкіл українських, а в буде польськими тішитися, як своїми, коли вони католицькі. Але не може так робити Українець!

Ми можемо про школи в Галичині сказати о. Божикови трохи більше. В „Стенографічнім Звіті" подьського сойму з 10-го лютого 1934 р. є бесіда Рудницької, де читаємо між иншим таке:

— Для инійшого уряду, як і для попередніх, шкода є способом політичного гнобління українського народу. Головні цілі шкільної політики відносно нас є тровлі винародовлення, темнота і система полякіза... А тепер кільканадцять, примірно 3,862 звичайних українських шкіл знищилося мені недля сотень...

Дальше Рудницька оповідає, що дольський уряд сам пильно вакривав статистичні цифри перед вагалом, хоч вона ті цифри дістала в урядових документів. Дальше каже вона, що Польща (католицька!) бредливо повідомляла Лігу Націй, що українських шкіл є 684. Вінніпегу розводиться вона широко над тим, що Українці з шкільної сторони переживають великі насильства, що в школах повно конфіденток (шп.онів) і т. д. Отже є в той шкільний стан в Галичині, який о. Божик так розхвалює! Кому-ж може здорово думаючий чоловік більше вірити — Божикови, чи Рудницькій?

Зрештою і до „Бюлетеня", хоч який він, а таки деколи закрадеться слово правди. От в „Бюлетені" за листопад 1933 р. читаємо:

— Загальний шкільний страйк і саботаж польської школи розпочали українські католицькі діти в Галичині. Польська влада, як звичайно, розв'язує шкільну справу при помочі поліції і крпнівцяу. (Стор. 22).

Отсе ті шкільні благодяти, які о. Божик слізним показує. Коли на місце давніх 3,862 своїх звичайних шкіл Українці мають нині 100, то се в о. Божика викинкає телячий захват.

Та щоби не виглядало, що один о. Божик робить з чорного біле, ми наведемо вирівок зі статті о. Петра Криворучки, в „Бюлетені" за лютий 1934:

— Церква (православна) під проводом здібних керманичів скоро зміркувала, що так дальше бути не можна, бо це грозить кінцевою руїною (під проводом Церковних Братів), отже вступила на одиноко правильний шлях поєднання з Римом. І так вийшов з тяжчезними поневоленням, обновлений і сприяв. Нині наша українська католицька Церква в Галичині увінчана вінцем єдности, сили, поваги, великої, бо своєю і вся католицька Церква. (Стор. 5-6).

Читаєте таке і пригадується приповідка: — Мамо, так нас люде хвалять! — Хто, доню? — Та ви мене, а я вас! Бо досить перегляднути хоч би кільки чисел католицької „Нової Зорі" з Галичини, щоби побачити, що греко-католицька Церква під панованням католицизму Польщі не має ані сили, ані повази, Вона нині в такім положенню, як тоді, коли Поляки Жидам церкви вимайкали. От кілька фактів:

— Староста в Скалаті засудив о. І. Цимбалюк і Колодіївки на 500 зл., або 5 днів вязниці за те, що той владика академію (святочний концерт) в честь ев. Бучка в дню його уродин. Додати, що о. Цимбала передше повідомив власту і вона академії не заборонила. — „Нова Зоря" ч. 64.

— Жовківський старостя заборонив процесійні походи в одної церкви до другої. Заборонив на Зелені Свята при поминках за полеглих воїнів ставити могили з хреста. Минулого року заборонив Службу Божу в день 1-го листопада. — „Нова Зоря", ч. 64.

— За посвячення хреста полягли у вязовлій боротьбі мостиський старости засудив о. Льва Сапшанського в Войничовичі на 500 зл., або 14 днів вязниці. — „Нова Зоря", ч. 59.

— Тернопільське старостно засудило о. Петра Іваїова з Зарузя на 500 зл., або 14 днів вязниці за проповідь, яку Поляки не полюбилися. — „Нова Зоря", ч. 58.

— В Бережанах старостно засудило о. Івана Петрицю з Стрітанець на 100 зл. кари за слова на проповіди: Перебуду ми пащику — перебуду. В конституцію. — „Н. Зоря", ч. 56.

— В Ланьцкі, поч. Перемишляни, Поляки розвязали „Сокіл", бо його члени відпроваджували місіонарів в парадою, на конях. — „Н. З.", ч. 63.

— Суд в Плгайках засудив о. Костюка на 14 днів тюрми та 30 зл. кари за „невідповідне поведення" супроти поліції. — „Н. Зоря", ч. 74.

— Жовківський староста Емерик висвав обмежити число греко-католицьких священників, щоби вони метрикальні книги в латинській мові. — „Н. Зоря", ч. 74.

Се все ледво з кількох чисел католицької „Нової Зорі" в 1934 рік. Отже вимало в якій там повазі греко-католицька церква. Се те самісінське, що колись за греко-католицьким духовним кричали по вулицях „Господи помилуй" і кидали камінцем. Тай ціла Польща не краща. От ще образок:

— Теперішній президент Варшави, Старжинський, так характеризує магістрацькі багно в Варшаві: „досі я вже не бачив такого нехлюйства і марнування публичних грошей, як на теренї міського уряду в Варшаві. Скажу коротко: осоого, сюда і сьворіт". — „Нова Зоря", ч. 73, 1934.

Цікавеше, що католицькі агенти в Канаді цілком пригадують агентів большевицьких. Тоді, коли в большевії нєволя і люде з голоду гинуть, большевицькі агенти хвалять большевію, як найдосконалійший рай. Подібно робять і агенти католицьк. Тоді, коли католицизм був і нині в ліпшій в Галичині страшною язвою, католицькі агенти вмовляють в Українців, що католицизм, се велике щастя для Українців — добро, слава, повага, спасення... Розуміється, що як большевикам, так і католицьким агентам треба дуже темного загалу і вони пильно дбають, щоби темноту поширювати і підтримувати.

Темний не знає фактів — він лише голословної балачки слухає. А розумний знає, що слова, а діла, то не все одно. В голословній балачці католицький світ, то самі святощі, а коли сягнете до фактів, то перед вами отвирається пропасть пекла. І з католицизму виходить для України звичайнісінький Татарин з арканом в руках.

На закінчення ще увага. Здавалосьб, що перепоївідаючи все те, ми мали на гадці о. Божика, тай о. Криворучку. Вони то, мовляв, зводить греко-католиків на манівці. Однаком треба се кількох розумітн. Пишучи се, ми мали на гадці цілу католицькую політику, як вона витворилася на українськім грунті. Божик і Криворучка робить лише те, що і їх товариші роблять — що пишуть, що проповідують... Божик і Криворучка не різнії від других, а другі не лучші від них. Всі вони однакові. І тому Українець греко-католик повинен дивитися не на одиниці, але на ц'лу католицьку політику, на ту провідну католицьку руку, яка одрудзує і Божиком, і Криворучком і всіми другими, які для рімського католицизму між українським народом працюють.

Справи, кругом яких обертається вищше наша увага, се справи, з якими всюди виходили і виходять римські політики, письменники, проповідники, аґітатори. Звернені проти православних заходи, се закиди, які всюди вичуває римська пов тика. А безмежні похвали для католицизму, які ми вищше згадочно, се рівнож ті похвали, що їх всюди і завсі гдн силуються зговорити в Українців чужі агенти. Се треба мати на увазі.

ПОМІЧ БОЖОЇ РУКИ.

Де Божа Рука нам помагає? Рішов батько з малим сином. Де була гладка і добра дорога там син Ішов собі сам і батько не звертав на него уваги, але де дорога була не рівна, там він казав: Уважай, коди сюдя, бо тут рівнійше. А через болото і через ріку переносив його на своїх руках. Ви в нашому життю такі самі діти. Дня нас є гладка дорога, але є і небезпеки. І власне в тих небезпеках Божа Рука бере нас в свою охорону. Розуміється — остільки більше, осільки ми себе ніи подоїв Божої Руки підаємо.

Коли маєш час обдумати рамію, ніж починати говорити, то думай, чи варто ти потрібно говорити, чи не пошкодить комусь6уть те, що ти хочеш сказати.

ЄВАНГЕЛІЄ НА ДРУГИЙ ДЕНЬ РІЗДВА.

(Мат. II: 13—23).

Коли три царі відійшли, ось Ангел Господень явився у сні Йосифові, та й каже: встань, візьми Дитя й Матір Його та біжи у Єгипет і пробудь там, поки скажу тобі: бо Ірод шукатиме Дитя, щоб погубити Його.

Він встав, узяв Дитя й Матір Його вночі, та й поспішив у Єгипет.

І був там до смерти Іродової, щоб справдилось сказане Господом через пророка, що кличе: З Єгипту я покликав Сина Мого (Осія II: 1).

Тоді Ірод, побачивши, що з його насміялися волхви, дуже розгнівався й послав побивати всіх дітей, що були у Вифлеємі й по всіх околицях його, від двох років і менше, згідно з часом, про який допевнився у волхвів.

Тоді справдилось, що мовив пророк Єремія кажучи:

Голос чути в Рамі, плач і ридання й голосіння тяжке; Рахиль плаче за дітьми своїми й не хоче втішитися, бо їх вже нема. (Єремія XXXI: 15).

Коли же помер Ірод, ось Ангел Господень у сні явився Йосифові в Єгипті, Та й каже: встань, візьми Дитя й Матір та йди в землю Ізраїлеву, бо померли ті, що шукали душі Дитяти.

Він встав, узяв Дитя й Матір Його та й прийшов у землю Ізраїлеву.

А як почув, що Архелай царствує над Юдеєю замість свого батька Ірода, то побоявся йти туди, а навчений у сні (від Господа) пішов в краї Галилейські.

І прийшовши, поселивсь у городі, що зветься Назарет, щоб справдилось оказане пророками, що Він Назореєм назветься (Суд. XIII: 5).

ЄВАНГЕЛІЄ НА НОВИЙ РІК.

Луки II: 20—21; 40—52 і Луки 6: 17—23).

(Обрізання).

І вернулись пастухи, славлячи і хваливши Бога за все, що чули і бачили, як сказано було їм.

І як сповнилось вісім дн'в, щоб обрізати Дитя, то дали Йому ім'я Ісус, наречене Ангелом перше, ніж зачався Він в утробі.

А Дитя росло і укріплялось духом, наповнюючись премудрости, і благодать Божа була на Ньому.

І ходили родителі Його що року в Єрусалим на свято Пасхи,

І коли було Йому дванадцять років, пішли вони в Єрусалим по звичаю на свято.

А як скінчились дні (свята) і вони вертались, то отрок Ісус зостався в Єрусалимі; і не примітили того Йосиф і Мати Його.

Та думаючи, що Він між товариством пройшли день дороги і шукали Його поміж родичами та знайомими.

І не знайшовши Його, вернулися в Єрусалим, шукати Його.

І сталось, що через три дні знайшли Його в храмі, як Він сидів посеред учителів, слухав їх та запитував їх:

І всі, хто слухав Його, дивувались розумові і відповідям Його.

І побачивши Його, дивувались; і Мати Його сказала Йому: Сину! що Ти вробив 'з нами? От батько Тий і Я, болізни, шукали Тебе.

І сказав Їм: на що було вам Мене шукати? Хіба-ж ви не знали, що Мені треба бути в тому, що есть Отця Мого?

Але вони не зрозуміли слів, що Він сказав їм.

І пійшов із ними і прийшов до Назарету і був покірний Їм, а Мати Його берегла в серці Своїм усі ті слова.

Ісус же доспівав у премудрости і в зрості, і в ласці Бога і у людей.

(Святому)

Зійшовши Ісус з апостолами, став Він на місці рівнім, і богато учеників Його, і велике множество людей з усієї Юдеї, і з Єрусалиму, і з побережжя Тирського й Сидонського.

Що прийшли слухати Його і сцілятися від недуг своїх, також і ті що страждали від нечистих духів; і сцілялись.

І ввесь народ бажав доторкнутись до Нього, бо сила з Нього виходила і сцілляла всіх.

І Він, звівши очі Свої на учеників Своїх, говорив: блаженні убогі духом, бо ваше є Царство Боже.

Блаженні голодні тепер, бо насититесь; блаженні плачучі тепер, бо втішитесь.

Блаженні будете, коли зненавидять вас люде і коли відлучать вас і ганьбитимуть і понехтують ім'я ваше як таємне ради Сина Чоловічського.

Зрадуйтесь у той час і звеселіться, ось бо велика нагорода ваша на небі. Так бо чинили з пророками батьки їх.

ІСТОРІЯ ЦЕРКВИ.

(За Е. Семаком).

(Дальше).

Се поділення викликало велике невдоволення і заворушення не лиш посеред православних Румунів, але також в сербськім епископаті, і в обох сторін піднесено жадання, щоби його відклинути з семигородської епархії. Епископ Новакович побачив, що положення його загрожене і завчасу оставив управу семигородської епархії (1768 р.). Помер в році 1770.

Після Діонізія став епископом Будя і заразом завідателем семигородської епархії Софроній Кирилович, що знав витворити діяльність досить похвальну, злокучучим вірних до витревалости в дохолженню своїх бажань.

Наконець на неустанні просьби Румунів, цісар Йосиф II. позволив р. 1783, щоби православна семигородська церква мала власних епископів, що в догматичних і чисто духовних справах мають залежати від сербського карловецького митрополита, управителі брати участь на соборах сербської митрополії, але їм як також православному румунському народові не давано всіх тих привілеїв, якими тоді тішилася церква і сербська народність на Угорщині.

Першим власним епископом семигородських православних Румунів був Гедеон Никитич, перед тим архимандрит монастиря Сішатовая в архиєпіскопії Карловецькій. Він дуже ревно управляв семигородською церковю від 1784 аж до кінця 1788 року. Памятаючи про добробіт своїх лицезан, прибів давні школи, які ще існували, в ліпше положення і отчинав нові по більших громадах. Задля бідаку резиденції в Германштаті, епископ був приневолений мешкати в селі Рішендорі коло Германштату.

По Гедеоні стає епископом архимандрит монастиря Бездіни в Банаті Темешварськім, Герасим Адамович (1789 — 1796). Також серо, як і його попередник, грудився й він дуже над поліційним культурного і політичного положення семигородських Румунів. Аж йому пощастило наконець видвигнути православну церкву семигородських Румунів з пониженого положення, виборовши (60 артикулом соймовнв з р. 1791) свобідне виконування православної религії. - Коли церква так скріпилася, було річчю природною, що по смерти епископа Герасима, православні семигородські Румуни старалися всіми силами, дістати епископа з поміж себе, вибраного ними самими. Се право дістали вонн наконець від цісаря Франца I, що декретом з 18 квітня 1810 р. розпорядив, щобй збір протопопів предложив трох кандидатів з поміж семигородського духовенства, змежи котрих цісар відтак одного номінує. І так по 14-літнім опорожненню епископства, Румуни дістали епископа з поміж себе в особі Василя Моги (21 грудня, 1810), котрого рукоположив в Карловіцких митрополит Стефан Стратимирович.

Він осів в Германштаті і управляв семигородською церковю до року 1845. Епископ Василій Мога був муж богобоїбний, здорового розуму і прихильний підненсенню культури своїх лицезан; але з другого боку немав потрібної витревалости і вищого богословського образования, епископом так конечних. Тому підчас довголітнього його архиєпископства, умія піднесувати більше, як навіть в часі, коли семигородська православна церква находилася під управою сербських епископів.

Коли в слід за семигородськими Румунами, домагалися й православні Румуни Угорщини і Банату, що залежали від сербських епископств в Аодзі. Темешвалі і Решинці, національних епископів, цісар розпорядив року 1829, що на будуче Арадським епископом має все бути Румун, а епископ Темешвару і Вершинці має добре вміти по румунськи.

(Дальше буде).

СИЛА ВІРИ.

Один Китаець був спокучаний шукати за наукою Христовою через те, що Йому довелося бачити, як покарано смертю пятьдесять христіян, чоловіків, жінок і дітей. Він бачив, що навіть в часі смерти лиця їх ясніли радістю і спокоєм. Бачив він одну матір, яка спокійно говорила до свого сина, що держався її за руку. Вона скоро упала, та син без боязни на лиці стояв, щоб умерти разом з матірю і дальше держався її руки.

— Не дивно, — сказав сей Китаець, — що тука відвага і спокій і небезпеці заставили мене загаснути до Святого Письма і пошукати за їх жерелом? І тепер я вірю, що нігде инше нема для нас спасення тільки в Ісусі Христі.

ЖИТТЄВІ РЕФЛЕКСІЇ.

В Римі є прекрасний малюнок, який називають Аурора, намальований Гуідом. А намальований він на склепінню одної великої церкви. Зразу трудно було оглядати сей малюнок, глядячи високо в гору: людям закручувались голова. Пізнійше уміщено зеркало на столі і тепер люде без напруження можуть оглядати чарующу красу сего малюнку. Так само можемо глядіти на Христа-Спасителя, який жив на земли, а тепер на небі в одній особі з Богом-Отцем, Сотворителем. Відкупителем, Любителем і Суддею всіх нас.

ЗЇЗД ДРУГОГО ГО ЗЇЗДУ В ДАВФІН, МАН.

(Дальше.)

Другий день Провінціального Церковного Зїзду був отворений Богослуженнями в місцевій церкві. Відправив о. архімандрит Смачук, в асистенції о. А. Берлиз з Мінед, П. Мальчуків з Йорктону та місцевого пароха о. П. Запарнюка.

Зазову відбувся спільний обід в Народнім Домі. По відспіванню „Царю Небесний" приступлено до ві-

Свящ. Запарнюк забрав перше слово так поважне дальшого гостя з Йорктону до промови. О. Мельничук на перший місці дав вирнй привіт від всіх церковних громад і Народних Домів довкола Йорктону й Рідкайін. В своїй промові о. Мельничук сказав одну історію з грецького життя.

Ідав возом один чоловік. По дорозі було богато каміння й ямб від тягарем зменшся той став. Погоничі клин і почав молитися до божка Геракля за помічю. Геракль, бовком сказав, відповів: „Повідкидай каміння з перед коліс." Погоничі це зробив і ямб потягнув від дальше. Що повість приміняв бесідник до теперішнього життя Української Православної Церкви в Канаді. Він представив тягар, що лежить перед нашою Рідною Церквою; коли, що тягне той тягар можна прирівнати до кождого члена української православної церкви; погоничами є про-

Першим каменем під колесом розвою Української Православної Церкви є католицька місія. Вона від початку свойого існування на стараєсь показати людям правду, відкинути наших Церкви, але бажання своєю власну шкоду, стращить вірних грішом, виключив з церкви, пекло і т. п. Також згадав, що як почався рух за Українською Православною Церковою в Канаді, то католицькі провідники кричали на все горло, „ритуйно добрий решту", тоб то тих, що ще не пристали до Православної Церкви. Православних проголошували грішниками несвященими в Україні, вірні католицької церкви, боялися та йшли за кличами їх провідників, видаючи болотом в сторону Православної Церкви, котре стояло, стоїть і буде стояти на сторожі українського народу. Кончечість вимагав, щоби таке каміння прочистити в дороги.

Ще одним каменем на нашій дорозі є наша невстрічність. Через то, що наші народи є більше жертвенні, то їх церкви, преса богато краще стоять як наші. Деякі члени їх церков платять по 15 до 20 долярів річної вкладки на церкву. Нашим членам не треба платити як так богато, але як би кожний член заплатив свою частину, якби кождий член дав лише по центові, то ті центи зробили б нас богато вартійшу роботу, чим римські або французькі попи. „Темрящим кріва не є кріпою фінансою, але кріпою, духа" сказав пановний про-

З початку, український народ в Канаді ходив куди вітер віє; був зарепрезентований в великих політичних організациях, видавав сотки тисяч на ворожі нам цілі. Мусимо признати радісю, що як би не Українська Православна Церква то її провідники, то до нині Українці в Канаді були розвитими по всіх усюдах, й можа до цині був би в слід загинув по Українцях.

Вертаючись до приповісти, шановний бесідник сказав, що коли погоничі пойхали дальше, то кінь якому стяв. Погоничі кликнув тай почав цю коні молитися до божка Геракля. Той відповів йому: „Приложи й свої плечі". До тепер деякі одиниці постійно жертвували більші суми грошей на церковні й народні цілі. Як ми бажаємо успіху та розвою нашій Рідній Церкві, то ми повинні вже їх звільнити; повинен кождий приложити своє плече до тягнення напоготу тягару — тягару церковного та національного.

Чи це є Божа наука, в якій католицькі священики приказують своїм вірним несходитися з православними Українцями, а навіяки заложують свої сходитися з Поляками-католиками чи з Французами-католиками та підтримувати їх справи. По їхньому Українець Українцеві ворог, а вже Поляк, Француз то приятель. Нам час нарозумитись — час пізнати вовка в овечій шкірі, час пізнати, що під нами католики копають яму при наших очах. Від коли почав виходити „Вістник", католицькі провідники кажуть: „Відколи Ручки почав себе називати Українцем, ніби вже не наш, з ним вже нічого не ліпш". Вони самі признаються, що як би Україні були свідомійші, то ніхто з ними католицька місія вимучабн як рост на сонці. Поступ Української Прав. Церкви в Канаді є для католиків що плянували для нас загибіль та здеволіонізування.

Коли ми зможемо заповнити ями, що копали під нами католицькі провідники — зачистити камінчи та болото, що лежить на дорозі Української Православної Церкви, то ми тоді наша Рідна Церква, а також вся українська справа дійдеться кращої будучности.

(Дальше буде.)

ПІП ПІТОНІКАНОМ!

(Едмонтон, Алта.)

Умер робітник. Він за життя все горнувся до тих, що найбільше одбіщували, — до большевиків. Тому товариші постаралнсь, щоб йому справити „пролетарський" похорон. Я був сам цікавий як то вони зробять.

Але не вони зробили не по пролетарськи, а по панськи. Бо послухайте! Кілько було коштувало. Коштувало більше, як сто долярів. Ту труну обложили різними. Привезли до большевицького дому. Внесли до середини. Заспівали й заграли пісень, сказали промови й відвезли на цвинтар. А взагалу. Автомобіль, і плач... і все тому так, як робіть капіталісти кроме одного, а то що пісні були не сумні а радісе пісеньомі, веселі.

Після науки большевицьких проповідь і учених — чоловік — це мало ними оружувати всесильний Сталін-Джугашвілі, що сидить на пролетарському троні в Москві. Чоловік машина не має душі! А як так, то пощо тій машині дорогої труни, пощо пісень, співів, музики, пощо заходу машину вести до будинку (чи гаражду, бо большевицький дім призначений для машино-людей) пощо плакати за нею?

Це труп, або купа сперха (по нашуї большевиків). Чому ж не постуг-

пити після своєї науки?! Як машина попсується, як вона безужиточне, то її виповнять на смітник, ви ні сто і це все! Одних мені вигадав, що большевики самі не вірять у те, що проповідують і вчать. І хоч дещо відхиляють з християнських звичаїв, то богато ще їх держаться. І виконують, помалюванням на свій лад.

Коли чоловік буде на християнському похороні він відчує, що вмер його ближній, що розлучається з ним. Але не на віки! Колись всі повремо на те, щоби встати на голос архангельської труби до нового вічного життя. Всі колись воскреснемо, щоб назад научитись з нашими дорогими й любими, яких ми з сумом тут нераз відпроваджуємо на „вічний" спочинок. Тому й християнин вкладають тіла померших у гарні труни, і складають на останчаних вінтарях, де вони мають так заховані очікати славного воскресіння.

Те, що робить християне в помершими — це згідне з наукою І. Христа і людським розумом. Вони поступають у тій случаю, як треба поступати. До того сам обряд, зважаючи на ті старі, побожні пісні, усю тягарю, так наскрізною людину, що зависіди люде чогось навчаться і в чомусь переконяні. Надовге люде переконуються про Бога, що над усім царюе, навіть над смертю.

Відкинути вірність, душу, Бога, воскресіння з мертвих, а хоронити людину труна. Ніхто грати і співати, то не є похороп, а культ стерва, культ поганський, а ще не поступ ні культурне, що нами так вихваляються на всі лади большевики.

Дивишся на тих людей, що а глядзу всуваються, дивуеться. Кричать, гальблять, ненавидять панів, а самі готівлі бути панами і їх стараються наслідувати, або перевищити. Так з похоронам. Так з другими справами. Пани відрізняться — пролетарі большевиків тем. Є лише та різниця, що пан купує мінші коштя за тристо долярів, а ще тисячі має в банку, а большевик послідних центів вбирає, або в бідного позичить, щоб ніколи не віддати, але кожна жінці купить такого, як мають пани. Хоче по панськи виглядати. Пан купує авто за свої гроші, бо має звідки, большевик купує авто, а крічить за рахфом. Пани тягнуються з позиком і то під міру, весь колись. Большевики тягнуються „в бік" цілий рік, що другий день.

Вчать, що чоловік походить від малпи. Дивишся на них — а вони справді нічим не різняться від малпів. самі знижаються до малпів, стали малпами — й це називають поступом.

Кругом большевиків брехня. Большевики самі найбільші брехуни, ни брехні їхуть, брехнею погинуть.

Костъ Чолюк.

ВІЗИТАЦІЯ ВПРЕОСВ. О. ВЛАДИКИ.

(Торонто, Онт.)

Сего року як і минулого відбувалась в нашій громаді візитація Впреосвященого о. Владики Іоанна. Церква була заповнена по береги вірними, хоч було побоювання, що буде мало людей. Бо тої неділі падав рясний дощ. Та вони не мігі спинити добрих людей і вони прийшли на лише в самого міста Торонта, але більшим числом з поза міста, аж з Монтреалу - зі своїм священиком. З Ошави та Гемптону. Поодинокі люди були з Дітройт, Віндзор, Вінніпегу, Канори.

Привіт Впреосв. о. Владики відбувся точно в 10 год. рано. Витав його по стрічу хлібом та сілю голова Сюзаюз, а о. Сподинець. Хор церковний під проводом п. Віктора Ісічука співав гарно. Святе Евангеліе тої неділі було про січа і на ту тему о. Владика виголосив до глубини душі зворушучу проповідь, якої вже ніколи не забудемо. Вона нібо зерно Христової науки заложили в глубині душі й не лишити на потилу слухам зла і думати лише поверховно.

По Богослуженню відбувся спільний обід, який приготовили членині нашої громади. На обіді було богато гостей місцевих та позаміс цевих, як різнок представників англіканської церкви. Господарем обіду був п. Т. Гуменюк, голова церковної громади. Перший був поклинний до слова священ. Сюзаюз. Відтак говорив гев. Сівенік, інжінір Михайлишна з Монтреалу, опісі Шевчук з Торонто, Гавриляк з Дітройт, п. Фостринг з Гемптону, п. Носатий з Вінніпегу, п. Мех з Ошави, дальше п. Т. Гуменюк, о. Лещишин, та Впреосв. Владика, який сказав дещо по англійськом до представників преси. Із сего приводу було широке звіщення про наше свято в англійській пресі, були також світлини.

Свято відбулось як найкраще. Все було зроблено пильно і обдумано. Цілого цего комітету, то хоч з десять з ним спізнався, то краще пізно, як ніколи. Візитація Впреосв. о. Владики відбувась на 21 жовтня 1934.

Ще одну річ треба згадати, а іменно, що Світла Конвенторія не повинна скоро замкнути кампанію за Ювілейним Фондом, поки не збереме що найменше нам чеку суму — 15,000.00 дол. Нам вигнав до нам великого діда на 50 річ приложений, щоби на верхній заклик з нової його виконати, отже треба дати нагоду й тим, які що тільки недавно зрозуміли в чім річ.

Ті народи, що постійно мають свою церкву в своїх руках, прожа якої складається зі своїх рідних людей, то хоч вони і не мають своєї держави, то вони приготовані до всякої жертвенности. От хоч би Жидів: як вони сильною відзначуються на земних своїх організаціях. Недаром їх одна організація призначена, що Жидів в Торонті мають зібрати між собою 80,000 долярів. Отже підчас одної вечері, коли пустили тарілку за збірною, Жиди в Торонто зложили 35 тисяч долярів і ще прим кількість не розвончалась, коли що, ан ніке зібрано поверх поданої сумки.

БУДЬМО ЖЕРТВЕННИМИ.

Хочу вірити, що кожний свідомий громадянин є той думки, що і я, а іменно, що Світла Конвенторія не повинна скоро замкнути кампанію за Ювілейним Фондом, поки не збереме що найменше нам чеку суму — 15,000.00 дол. Нам вигнав до нам великого діда на 50 річ приложений, щоби на верхній заклик з нової його виконати, отже треба дати нагоду й тим, які що тільки недавно зрозуміли в чім річ.

Ті народи, що постійно мають свою церкву в своїх руках, прожа якої складається зі своїх рідних людей, то хоч вони і не мають своєї держави, то вони приготовані до всякої жертвенности. От хоч би Жидів: як вони сильною відзначуються на земних своїх організаціях. Недаром їх одна організація призначена, що Жидів в Торонті мають зібрати між собою 80,000 долярів. Отже підчас одної вечері, коли пустили тарілку за збірною, Жиди в Торонто зложили 35 тисяч долярів і ще прим кількість не розвончалась, коли що, ан ніке зібрано поверх поданої сумки.

Гей, Боже, коли то Українці до того дійдуть, щоби так щиро розуміли свої завдання.

Може добре буденки, щоби Консисторія тоже призначила означену суму як кожду околицю, чи місцевість, після її сил та обставин. Тоді кождій околиці буденки зобов'язана порівнювати в себе, а так з деяких околиць та громад нема жадної жертви.

На саму згадку, кільки то праці та завдань лежить перед Рідною Церквою, майже що тижня виринає нова потреба-справа, якою Рідна Церква мусить заопікуватися, кло-потатися. Так, що не пятнайцять тисяч, але пятнайцять раз по пятнайцять тисяч треба зібрати.

Кільки то є в Канаді таких закутин, таких місцевостей, куди ще сьогодні Рідної Церкви не дісталось. Зкількох вити кількох місіонерів, які малюй виключно занимаються такими місцевостями чи закутинами, де місцеві сили наразі не вистарчають, щоби утримати священика.

Майже на кождій місці говорить ся про наших дітей, про нашу молодь, щоби не пропала серед чужого моря. Бо для когось ми все ту будемо, як Церкви, Народні Доми і т. п. як не для своїх дітей, для грядучого покоління? Але пока що майже нічого не робиться, щоби тисячі молодого цвіту зберегти для рідного народу.

Конечно потрібно літератури, що буває присвячена виключно для дітей, для молоді, потреба такої літератури дається дуже пекучо відчувати. Треба підручників для провадження Недільної Школи, так щоби й місцеві люде могли провадити Недільну Школу, коли в їх громаді нема той неділі богослужения. Діти — вони наша будучність, наша горлість.

Рівнож справа вимагає, щоби орган Рідної Церкви „Вістник" коли не в побільшеній формі, то бодай в такій як є появлявся що тиждня.

Чогож то не треба. Треба приютів для сиріток, для сиріт, щоби українські сироти по чужих сиротинцях не пропадали для українського народу.

Треба Собор св. Покрови у Вінніпегу вивінчити — сеж наше центр, наше серце. Си святині нас будуть славою для Українців в Канаді. І на перечислити всіх пекучих справ.

Мимоходом скажу: Хібаж ми у Канаді не зможемо собі справи, яку велику роботу Рідна Церква може зробила за минущих 16 років?

Назад старші громадяне пригадають собі часи перед відродженням Рідної Церкви. Як тоді ми стояли ми національними тих і церковній грунті, який то терг проявився серед Українців на релігійнім полі, яким чужим зайлізом? Яку то деморалізацію вони не ширили між нашим народом? А Рідна Церква вся те вичистила.

Тому Рідна Церква від нас вимагає повного поперти, повної підтримки. Кождий з кождій і дошла від себе трошки більше должности праці і пожертв, то кампанія за Юбілейних Фондом увінчалабся повним успіхом.

В кождій околиці, в кождій місцевости повинні найтися коли инде, не купці, ви фундатор, то бодай кілька добродіїв, що зложили по $5 жертви.

Дивіться на місію хочемо, а пізніше

Трійця.

ЮВІЛЕЙНИЙ ФОНД
УКРАЇНСЬКОЇ ГРЕКО-ПРАВОСЛАВНОЇ ЦЕРКВИ В КАНАДІ

Подрібний виказ із жертв, що вложили на Ювілейний Фонд від 1 червня до 31 грудня, 1934 року, почнеться друкувати в слідуючім числі „Вістника".

В слідуючім числі рівнож почнемо дальше містити фотографії тих, які жертвували на Ювілейний Фонд $25.00 або більше.

КОНСИСТОРІЯ
УКРАЇНСЬКОЇ ГРЕКО-ПРАВОСЛАВНОЇ ЦЕРКВИ В КАНАДІ.

ДУМКИ ПРО ЮВІЛЕЙНИЙ ФОНД.
(Денбурі, Саск.)

Вже через довший час не забирав я місця в нашім цінім органі „Вістнику". Причин не думаю описувати. А отже мишлюї неділі був з мене сусіда Мирон. Ми завели балачку, що ось скоро убігає ревнишь збірки Ювілейного Фонду для Рідної Церкви, але чи достаток обірка о-значену суму? Повинна досягнути, бо вона має бути доказом нашого порозуміння церковно-народної справи; вона буде мірилом нашої сіяності, як релігійної так і національної. Се має бути до якоїсь міри основою, чи ми на загал вже доросли до того рівня, щоб могли правити самі собою. Рівнож се має, бути мірою, як загал або бодай передові одиниці думають про будучність українського народу в Канаді. Сума $15,000.00 не є аж надто великих, отже ми повинні її без великих труднощів осягнути.

На початку кампанії за Ювілейним Фондом думалось, що до місяця ня найбільше до двох місяців збірки перевезуть означену суму. Рахувалося, що є 24 священики, окрім прот. Савчука, котрі занимають 34 округи, і коли кождий священик возславатьбя широ і посвятить трохи труду і часу, то щоби перебіжно кождий збірав лише по сім сот доларів, то збірка вынесла$16,000.00.

Деякі громади словничи свій обовязок совісно і широ. На особливу увагу заслуговує кипорський округ. Він взагалі кипорський округ. А за се у великій мірі признання належить-ся свящ. Д. Кирстючюк, тямошньому парохови, котрий не вважаючи на своє слабе здоровля, докладав собі старань, щоби збірка в Ювілейний Фонд в його окрузі вийшла як найкраще. Я певний, що до місяця кампанії й другі священики виконають свій обовязок відносно Ювілейного Фонду як найкраще.

В пропам'ятній Ювілейній Книзі Рідної Церкви повинна бути записана кождая тепер існуюча церковна громада, що і вона своєю лептою, своєю негоякою пітрималася будову великого й святого діла Рідної Церкви. Рівнож кождий Українській Народний Дім, котрий є прихильний роботі Рідної Церкви, як взагалі всякі инші товариства чи організації, котрі відносяться прихильно до Української Церкви, повинні підгукнутися на заклик Рідної Церкви так, щоби при замкненню кампанії за Ювілейним Фондом на хісті не бракувало ані одного поступового товариства, чи Народного Дому.

Надходячого Різдва Христового не забудьмо і за Ювілейний Фонд. Коли засядемо до святої вечері з своєю родиною, чи і з сусідами, здоровій і веселі, то не забудьмо згадати кождому про Фонд. Різдві. Церкви всі можемо особи чи то старшої, чи малої дитини на дяку Всевишньому, що зволив щасливо і в здоровлю дочекати сих свят. Також при всякій инній нагоді збираймо та рівночасно завдяки господу

ЯК КОЗАКИ БУДУВАЛИ ЦЕРКВУ.

На Україні, над річкою Самарою, недалеко місця, де вона впадає до Дніпра, стоїть сьогодні (оповідання походить з перед часів великої війни — Ред.) місто Новомосковськ, інакше звано Новоселівка або нова Самара. Від часу його основання аж по сьогоднішній день було в ним дві церкви. Одна з дивних ще часів малеських, деревляна, однопрестольна, крита трощею, друга, збудована 17/8 р. була більша, о трох вівтарях, з дзвінницею, висока, але також деревляна. Про будову давної церкви не маємо ніяких вісток, як те про другу заховався між народом ось такий переказ.

Ні одно діло не починалося у запорожців без спільної наради, а тим більше таке як будова храму Божого на цілий округ. Усі вже бачили, що стара самарська церква валиться і доконечна річ заступити її новою. Спершу заговорили про це прості козаки, а відтак і старшина. І ось одної гарячої літньої днини зібралися в садку Якова Андрійовича Легкого полковий старшина, осавул і підосавул, писар і підписар, місцеві священники, настоятель суслівського самарського монастиря і деякі визначніші місцеві парафіяни, щоб порадитися в справі будови нової церкви в Самарі. В холодку, під яблунями і тополями саду розстелені були дорогі перські коври, часті українські коверці, коци і бурки й гості примістилися, де хто попав: хто з боком, підперши на лікоть, хто по турецьки підобгавши під себе ноги, увут в сапянці. В чарках розношено пахучу варенку, найлюбійший козацький напиток, який подавали у богатих хазяїв і при важних нагодах. Зібрані гралися основно, однодумно вибудувати церков доконечне; розходилося тільки о майстра. Полковий старшина потягнув з чарки варені і гей миколодом поспитав:

— А хто-ж вам побудує церков?

— Хто? Я знаю хто, — відповів один з товариства.

— А-чу, кажи!

— І скажу. Був я недавно в Мерефі, там славна церква о пяти банях; в ясний день хреси на ній горять наче вогнило. Христіянська душа не нарадується, дивлячись на неї.

— Хто-ж її будував?

— І се скажу. Будував її чоловік з Володогор, а вовється він Яким Погребняк.

— Так поїхали би за ним.

— Не треба їздити, бо він тутечка. Агу! Якиме, вражий сину, ходи сюдз...

Явився Яким. Це був чоловік високого росту, рудий на волос.

— Можеш ти нам побудувати церкву?

— Можу, панове, дайте мені тільки дерева та цеглн.

— Ну, та де тобі такому мізерненькому ставити храм Божий?

— Поставлю, батечки. Та коли вже на те пішло, так я вам її наперед напишу.

— А намалюй, намалюй!

Яким підняв з землі тріску і тут же на піску перед запорожцями вирисовував перед церкви з пяти банями.

— Так справді це церква й гарна церква, але як же ти побудуєш?

— Будувати мені не вперше, батечки; я ще й не таку зумію поставити, я вроблю вам церкву з девяти банями.

— Ну, козаче! — обізвався один зі старшин з товариства. — І я коли був молодий, такою бочав як І ти, тільки що не корчував вече березового подроб...

— Отцю мовчи! Я цим і таку назварпю, коли хочете.

— А намалюй!

— Гей, батькова дочко, Бог би тебе любив! — кримнув Погребняк на послугуючу дівчину з червоним намистї в здоровим дукачем, — а принесемо мені дошку й крейду!

Дівчина принесла. І Погребняк намирисував на дошці церкву, тільки вже з девяти колумами нижнього новомосковського храму.

Як побачили й запорожці, так і ахнули; так їм подобалася нарисована церква. Та перед стали якось відмучувати й питають:

— Як се ти кажеш?.. церков може бути на девять баць?

— На девять, панове.

— По три бані в один ряд?

— По три бані в ряд.

— І зі всіх чотирох сторін?

— Зі всіх чотирох сторін.

— Так це вийде не девять баць, а дванайцять.

— Ні, земномилі батьки, буде тільки девять.

— Та рахуй же сам: в один ряд три, в другий ряд три, в третий й четвертий по три виходить дванайцять.

— Ні, батьки, буде девять.

Запорожці не могли вийти з дива. Вони зразу не поняли того, що хоч кожда крайня сторона мала зі всіх чотирох сторін по три бані в кожній, а дійсности церква мала всіх тільки девять. Та коли вже річ порозумілн, приступлено до торгу. Згодилися на 2,000 рублів і як слідує — вроблено контракт. Та з устаченої ціни опустив ще Погребняк 24 рублі на пожинання своєї душі. Таким чином за побудування церкви заплачено 1976 рублів.

Минуло трохи часу; вже вроблено основини, тобто було приступити до діла. Та ось показалося, що Погребняк мудись то цез. Почали тріпожитися його неприсутністю. Один зі старшин церковної, наглядаючий за роботою, побачив на площі будівельний робітницю, що чистив там всіляке румовище.

— Де майстер?

— Не знаю.

— Та чи не пиячить він?

— Не такий це чоловік, він вози в тот не візьме, поки свята Служба не відправиться.

Після цього не знав вже ктитор, що й думати про майстра.

— Ну, підіжу його до мене, як по перше.

На третий чи четвертий день по цій розмові, тільки що ктитор хотів по старому обічаю, заснути по обіді, коли це скрипнули двері в хату й увійшов Погребняк. Ктитор вже збирався на нього загримати, але поглянувши на будівничого, приказ зачудований.

— Ну, от вам вона вся тут! Беріть її й оглядайте! Бачите, зі всіх чотирох сторін по три вежі в ній, а всіх тих девять, а не дванайцять.

І з тими словами Погребняк подав ктиторові невеличку церкву. Ктитор взяв, поставив на стіл, здивований почав розглядати її на всі боки. Це був модель, вірець зробленої з трощі.

— Вижу, вижу... Все так як ти говорив. Ле-ж ти пробував Божої чоловіче?

Тут показалося, що майстер сам устав на дусі й затрівожився, чи зможе поставити таку церкву й втік.

— Забіг я, — розповідав він, а наші самарські прибережні трощі, покляг в них і своєї думками: то постелю, то не постелю. От довелі помірюю до сих пір, а як тут де не вежеся серцю або задра на дошці й вся робота застановиться через те й друге, йдну до хрестіз, мрожа до кроки не пристане, обно пре, друге гне, й ось гляди, як все провалиться на землю. Здасім я ослаб від думок... Лежав я в очеретах нашого Николаєвського самарського монастиря й ось обернувшися лицем до монастиря, де поміщений вівтар святого отця Миколая, почав я молитися до нього. Після молитви я заснув і спав тихцю, довго; заснув так ця саме полудне, а прокинувся, сонце вже низько стояло над землею. І знать Божий угодник почув мою грішну молитву: у сні я побачив св. Миколая, чудотворця, ніби сивого старця, котрий показав мені, як будувати цю церкву. Я встав бадьорий й сильний й почав, як у сні мені було вказано, плести ту церковцю з трощі, й ось виділів як бачите.

— Ну, хай тобі свята сила помагає! Починаши ти, Господь з тобою, якось не звичайно, дай тобі Боже так і кінчити.

І так ось повстала самарська церква, всі внеделна з дерева, дуба та сосняки, крім фундаментів камяннних. Український будівничий обійшовся без заліза. Стоїть цей храм по нинішній день, опираючися бурям і ураганам. Раз під Самарою розгулялися так гураган, щобто шалена буря, що поривав дахи з домів, повиверчував дуби з корінням, а церква остала ціпою. Як розказує очевидець, тільки й всього, що дрожали в ній свічки та стяги на устах скрипіли.

РЕФОРМА КАЛЕНДАРЯ.

В місті Дейтон, Огайо (Зауг. Держави), відбулася конференція представників церковних груп: католицької протестантської і православної. Предметом наряд була реформа календаря. Рішено про встановлення постійного дня для Великодня й інших рухомих свят. Плян календаря уложений так, щоб кождий рік був однаковий. Буде 12 місяців поділених на дві половині та на 4 рівні четвертині по 3 місяці. Перший місяць кождого чвертьроку буде мати 31 день, а два слідуючі по 30 днів. Великдень має бути призначати на неділю 8 квітня. Різдво мало би припадати все в понеділок, на Йорданські свята в пятницю. Після вичерпання всіх днів року лишилося ще два вільні дні. Їх мають перенїнути на національні свята.

Не зневажай убогого, бо завтра він може бути багатим. Але докорай дінновому. Не зневажай дитини, бо стрінеш її колись дорослим чоловіком. Але помагай її на кращого чоловіка вирости.

СОВІТСЬКІ АНЕКДОТИ.

— Пятилітку треба здійснити в чотирох роках.

— Чому в чотирох, давайте у двох!

— Чому в двох?

— Бо чотири роки не видержимо, всі помремо.

В одним совітськім селі надавали радіо-являнню. Спец посилав селянам принести радіоапарату.

— Ось тут станеш, кинеш і цілий світ почує. А знаєте, що знаєте кидати?

— Якто що? Раттуйте! — відповіли селяни.

Як з Вашою посилкою на цей час? Постарайтеся, щоб повідомити за „Вістник" були належним шляхом.

ПОШЛИН ТРЬОХ ЦАРІВ.

На далеким сході був звичай витати найвизначнійших людий дорогими і належними їм дарами. Відси й до Вифлеєму прийшли в дарами три мудрці-волхви. Хто були ті вохви? Се були люди високої науки, фільозофи, дослідники природи і небесних тіл, високо оцінені народом й царями давні (Рома XXIX: 25).

Надія на недалекий прихід Спасителя, Месію оживляла тоді весь жидівський нарід, про прихід Месії розійшлась вістка всім народам, знана була Персії, Халдеї, Месопотамії та Арабії. І скоро аиш явилася на небі незвичайна звізда, три царі йдуть з далекого сходу до Юдеї, через гарячі піски Арабської пустині. По довгих трудах й утомленню добились до Вифлеєму та в убогому вертепі, в яслах на сіні, находять дитятко. Дають Йому поклін і складають дари — золото, ладан і смирну. Золото, як Царю, кадило як Богу, смирну як Чоловіку.

Чому віддали три царі глубокий поклін, коли побачили мале дитя в найбільшим понижению, при чому навіть убога стайнка і ясла, в котрих лежало Дитя не було Його власністю? Тому відали глубокий поклін три царі, бо вірили, що положене Дитя в яслах є провіщенням Месією, зійшовшим на землю спасти рід людський, вивести з неволі гріха на волю. Чому зложили три царі малому Дитяті в дарі золото? Тому, що узнали Його Царем цілого світа. А чому ладан кадило? Бо кадило, як дар, жертвується лиш одному Богові, отже царі дають знак, що мале Дитя є Сином Божим. Чому зложили три царі Дитяті в дарі смирну? Тому, що тим даром указують мале Дитя Спасителем світа, що має перетерпіти великі муки за гріхи людий.

Ми маємо наслідувати тих трьох пожбожних царів, і також приносити дари-жертву для Ново-народженого Ісуса. Бо хотяй уплинуло від народження Спасителя 1935 років, то ми й сьогодня маємо ту самку ставнику, ті самі ясла, в котрих було положене мале Дитя Ісус. Ми маємо свою Рідну Церкву, маємо в ній деревіянк-престіл, на котрім Син Божий приносить Себе в жертву за нас на кождій Службі Божій. Берімо-ж примір з трьох мудрців-волхвів. Їх дорога була тяжка, вона тримала кілька місяців часу, однак вони доконали свого і добились до Вифлеєма, щоби віддати Ісусові належні дари, як Спасителеві світа. Спішім і ми віддати честь, поклін і дари Спасителеві, не в Вифлеємі, а убрій ставниці, а в Рідній Церкві. Той самий Спаситель, що спочив в ставниці на сіні, є присутний на кожній Службі Божій — на престолі, під видом Хліба і Вина. А за так досить учинену доброту Спасителя, — що приблизився до нас і ми можемо без жадних перешкод, без утяжливої дороги приходити що неділі, і свята до Нього — ми повинні щирими молитвами дякувати Йому і те місце, де Він вигнав. Рідну Церкву, прикрашувати нашими дарами-жертвами по приміру трьох царів, котрі віддали Йому належні дари у Вифлеємі.

Хто-ж приносить Господу золото? Золото приносить ті, що жертвують на славу Божу свій труд і своє майно. Коли ми пожертвуємо гарний образ. Дарихранительницю, чи другі річи потрібні для Богослужения в Церкві Христовій, то наша жертва Ісусові так вміла, як дари принесені Йому волхвами.

Хто-ж приносить Господу Богу кадило? Всі ті, що щиро Йому моляться. Кадило приносить Господу Богу священик, коли свячно стоїть на стовені Його вірних і боронить їх від блудів і агітації, коли примірно вказує їм Христову дорогу. Святий Іван Богослов говорить: „Приступив Ангел і став перед жертівницею, маючи золоту кадильницю; і дано Йому богато пахощів, щоб положив з молитвами усіх Святих на жертівницю золоту, що перед престолом. І зійшов дим пахощів з молитвами Святих, з руки Ангела перед Богом (Апок. VIII: 3 і 4). Кадило означає молитву. Подібно як кадило, повинна виходитися наша-молитва що дня до престола Всевишнього. Для того співаю псалмопівець у своїх псалмах: „Нехай стане молитва моя, як кадило перед Тобою" (Пс. CXXXII: 2). Молитва щира щодення на ухилие сне від злого в накінонце до доброго. Чи-ж на нашу щиру молитву не заслугує Той, перед Котрим і Ангели падають на лиця, Той, що є Богом життя і смерти? Щира молитва стане пахучим кадилом, і принятим даром для небесного Отця.

Третим даром, що волхви принесли Царські світа, була смирна. Що виявляє смирна? Смирна виявляє собою наші журби, лихолітя, сльози й терпіння. Хто приносить Господу в дарі смирну? Приносять ті, кому припала недоля й злидні, хто наслідує Христа й несе хрест свій з покорою. Несім кождий свій хрест терпеливо, без нарікань, виконуймо гідно наші обовязки, хочби вони були й найтяжші, — а се буде жертва Богові, за яку Він нас стократно винагородить.

о. Л. Березівський.

ЗРАЗОК КОМУНІСТИЧНОЇ ГОСПОДАРКИ.

В кирсанівському районі воронізької округи є колгосп, що має гріяну назву „Пролетарська воля". Як пише кореспондент „Соц. Земледелія", відразу видно, що в колгоспі нема господарського ока і запобіжливої руки. Стіни новішні плетені і вимазані гляною, але глина відстала і в стінах світять діри. Дах на пять метрів покритий залізною бляхою, а самий верх соломою. В кожущі темно, долівки нема, осінний вітер гуляє свобідно.

На дворі розсихаються колгоспний інвентар: вози, колеса, скрині, машини. Машинна до сортування на літо й осінь так вросли в землю, що годі їх відрізнити від маяника. Плуги порозкидані по всьому подвірі, деякі лежать горі демішами, передні з коліснятами вдвинулися в боку. Перед воротами понищені вози. Колеса валяються окремо, деякі вози лежать горі колесами. В куті подвіря здожені самі, а властиво не сани, тільки дошки. Літо вони пролежали на сонці, дощах і вітрах й ободки потріскали.

За рікою, на толоці, стоять три стоги сіна. Довкола одного з них лежить черела телят і коров індивідуального жимтку. Вони дивують і кочують там, кориспучись дармовою пашнею. Боки стоїть такі обірвані, що телята знаходяться там як під дахом, ховаючись від вітру і холоду у вигризених норах.

На тоці купи вівса і проса, немакрині вверху, гинють від дощів, так само і на самому тоці, за рікою. Стодола непокрита і пуста. Шіяе вбіжка розкидане всюди.

Ввесь прибуток каси в сумі 9.129 рублів виданий до останньої копійки. На колгоспі не побудували і не придбали. Куди-ж розійшлися гроші?

— На нафту, на льоготу, мотуза і „шило-мило" — поясняє голова колгоспу.

Ось так виглядає господарка більшовицьких провідників.

ТРИ ЗАПИТАННЯ І ТРИ ВІДПОВІДИ.

Мудрець Абдул Даюд, сидячи в холодку дерева, розмовляв з учениками.

До нього підійшло декілька молодих легкодумних людей. Послухавши трохи мудрця, вони стали насміхатися з него, а потім один з них, на ім'я Омар, звертаючись до мудрця, глумливо сказав:

— Як що ти мудрий, то дай мені відповідь на три мої питання: перше, ти вчиш, що Бог є, а хто Його бачив і де? Хіба можна вірити в те, чого не бачиш? Друге, як що Бог сотворив чоловіка, як це ти вчиш, то чоловік може поводитись як того бажає, і ніхто не має права обвинувачувати його за зді вчинки. Третє, ти вчиш про пекольні муки, але я чув, що диявол має огненне тіло. Які-ж муки може заподіяти вогонь — вогненному тілові?

Абдул, вислухавши Омара, почав думати і нічого не відповідав йому. Тоді Омар і його товариші почали глумитися з Абдула, і домагались відповіли.

Мудрець нахилився до землі, взяв найтвердший кусок глини і книнув в голову Омара з такою силою, що з гумови аж кров упав землі.

Обряжений Омар зараз же пішов до суду, і жалуючись на біль від удару, вимагав покарання Абдула. Заключав Абдула та він на свое оправдання сказав слідуюче:

— О, мудрий судіе! Коли я кинув кавалок глини в голову Омара, я не хотів його ним образити, ані спричинити йому біль, а тільки таким чином я дмів реконуючо відповіти йому на всі три його питання які він вже мене замучав.

Омар жалується на біль голови від удареня. Але хіба ти, судіе, бачиш цей біль? І я, та й інші не бачимо його, а в його твердження неможливо вірити. Цим я відповів на перше питання Омара.

Далі: Омар обвинуачує мене в злім вчинку. Але-ж Омар сам запевнює, що чоловік робить все що мусить робити, і ніхто не має права обвинувачувати його за зді вчинки. На якій же підставі він мене обвинувачує?

І нарешті, хіба чоловік не з земді створений? Хіба не земля його тіло? Як же міг кавалок земді що впав на голову Омара спричинити йому біль? Та-ж земля вповні на з ним! Це моя третя відповідь на остаточне питання Омара.

Мудрі думки Абдула зачаровали суддю і він відпустив його з шанобою.

Переклав о. П. Б.

НЕ БУДЬТЕ ШУРАМИ.

Один славний проповідник сказав раз на проповіли такі слова:

— Ви, мої любі парафіяни, ще більше нерозумні, як щурі!

А коли в церкві дялися чути шепоти невдоволення, священик закликав:

— Не ображайтеся бо я кажу правду! Щурам кидаємо отрую, вони здихають і гинуть. А ви, люди з розумом, але тужком лесо берете отрую. Бо що більше! Щурі не платять за отрую, а ви ще й платите за неї! Ця отруя — то горівка".

Люди зрозуміли і не гнівались на священика за його правдиві, хоч і терпкі слова.

Коли маєш ще обдумати раніш, ніж починати говорити, то думай, чи варто чи потрібно говорити. чи не посходить комусебудь те, що ти хочеш сказати.

„ВІСТНИК"
Рідний часопис для Українців в Канаді
Виходить тут і 15-го кожного місяця.
Видає Українське Православне Видавниче Товар-во.
Передплата: В Канаді — $1.50 на рік.
На границю — $2.00 на рік.

THE HERALD
published semimonthly by the
Ukrainian Orthodox Publishing Company
Subscription per annum:
In Canada — $1.50. — Foreign — $2.00.

Адресувати — address:
The HERALD, Box 3084, WINNIPEG, MAN.

НА УВАГУ ЦЕРКОВНИМ ГРОМАДАМ.

I. Зідомлення про склад церковного уряду.

Консисторія на днях розіслала до церковних урядів бланкети про річні збори громад та про склад церковних урядів на рік 1935. Бланкети мають бути виповнені зараз по полученні цього зборзя громади й вернені до Консисторії.

II. Всеканадійський Собор Української Церкви.

1. Сього року має відбутися всеканадійський Собор Української Греко-Православної Церкви в Канаді. Такий Собор відбувається що пять років і в склад його входять крім духовництва також по два світських делегати від кожної церковної громади. Коли в громаді існує відділ Братств, тоді громада висилає одного делегата, а Братство одного (гл. „Статут Укр. Греко-Прав. Церкви в Канаді", ст. 38, точка 6 в.). Делегатом може бути тільки повноправний член громади, який є доброго характеру й обичаїв та жиє згідно з наукою Української Церкви.

2. Собор відбудеться правдоподібно в місті Саскатуні, в місяці липні.

3. Вибір делегатів на Собор повинен відбутися не пізнійше, як 15 березня.

4. Делегатів вибирають річні або надзвичайні загальні збори повноправних членів громади. Збори також вибирають по одному заступникові для кожного делегата. Вразі, коли делегат не міг з будь яких причин на Собор поїхати на його місце їде його заступник.

5. Председник і секретар тих зборів, що вибирають делегатів і їх заступників, повідомляють Консисторію про такий вибір не пізнійше, як десять днів по зборах, використовуючи для того висилані до церковних урядів бланки.

6. З огляду на те, що наради Собору можуть продовжатися від чотирох до пятьох днів або й довше, то що кожний делегат мусить бути на всіх засіданнях Собору, — тільки таких делегатів треба вибирати, та тільки такі члени повинні вибір приймати, які зможуть бути весь час присутні на Соборі.

III. Кошти подорожі делегатів на Собор.

Церковні округи їздили, що відбулися минулого року в Альберті, Саскачевані та Манітобі винесли ухвалу, щоб загальна сума коштів подорожі всіх делегатів на Собор була розділена по рівній части на кожного делегата — то є, щоб був зроблений розмет. Колиб сей план принято, тоді кошти подорожі одного делегата, приміром з Монтреалю, були-б такі самі, як кошти делегата з Йорктон або таки з самого міста Саскатуну, місця Собору. Розмет мав би бути тільки на кошти колійових білетів, а не також на зарчі та инші видатки.

Громади, що знаходяться в саскатунській окрузі можуть сказати, що такий план для них несправедливий, бо їх таньше виносе покрити кошти тільки своїх делегатів, чим платити розмет. але вони повинні дивитись на справу в ширшого погляду. Громади Української Греко-Православної Церкви в Канаді є порозкидані на просторі між Монтреалом та Едмонтоном.. На всеканадійськім Соборі повинні бути представники від всіх громад, а не тільки від тих, що близько Саскатуну. Коли-ж однак на кошти подорожі делегатів не буде зроблений розмет, тоді вовсім немо богато громад не будуть на Соборі зареперезентовані. Бо їх фінансовий стан на те не позволить. Приміром громада в Монтреалі мусілаб видати на самі білети для двох делегатів понад двіста долярів, не включаючи харчів та инших видатків в дорозі, а по дорожжю, а на се вона нінк не годна собі позволити, отже на Соборі не булаб зареперезентована. Є багато других громад, які знаходяться в таким самім положенню, як Монтреаль, отже вони також не булиб на Соборі зареперезентовані. І так вийшлоб, що Собор буб би не всеканадійський, а тільки частний, ун помістний, бо не всі громади брали-б в ньому участь. Надходячий Собор буде дуже важний. Він має вирішити богато питань, від яких буде залежати дальший розвій Церкви. Отже треба доложити всіх старань, щоб були на ньому представники від як найбільше громад. А се станеться тільки тоді, коли на кошти подорожі делегатів буде зроблений розмет. Тій-ж громади, що їм з розметом прийдеться понести трошки більший тягар, як без розмету, хай зроблять се задля слабших громад, памятаючи на слова апостола Павла: „Один одного тягарі носіть, і так сповните закон Христа" (Галят VI: 2). А також „Мусимо ми, сильні, немочі безсильних носити" (Рим. XV: 1).

Консисторія бажає вирішити се питання про розмет згідно з волею більшости громад і тому поставила дати його під голосування членам кождої громади. Голосування повинно відбутися на тих самих зборах, які будуть вибирати делегатів на Собор, а про вислід голосування председник і секретар збору мають повідомити Консисторію найпізнійше десять днів по зборах, використовуючи для того висилані до громад бланки.

IV. Кошти Собору.

Крім коштів подорожі делегатів на Собор, що їх громади оплачують самі, в злуці з Собором будуть загальні кошти, як приміром виниїм сані на наради Собору, кошти дорожі, подорож Високопреосвященого Архиепископа і т. п. На покриття таких коштів Консисторія просить кожду громаду зложити від себе добровільну жертву. Така жертва може бути внасичувана з каси, або може бути й формі доходу з якогось підприємства. приміром спільного збіжа доходу з концесту тощо. Сі гроші делегати зложують на Соборі в імени громад. Щоб описів не бракло фондів на сю ціль, громади повинні як найскорше вирішити боднай приблизно суму жертви та намітити жерело, з якого гроші мають до ходити.

V. Маетковий та моральний стан громад.

Бажаним є, щоб на Соборі Консисторія могла представити загальний теперішній моральний та маетковий стан кождої громади зокрема та всіх разом. Для того громадам розслано відповідний шестіонар, який треба виповнити та звернути до Консисторії разом з повідомленням про вибір делегатів на Собор. Слід завважити, що такий звіт Консисторії потрібний виключно для інформаційних цілей. Без нього їй буде тяжко приготовити загальний звіт про стан цілої Церкви.

VI. Зміна діецезіяльного статута.

Коли яка громада має проект зміни діецезіяльного статута, хай поступить згідно з вимогами 47 точки „Статута Української Греко-Православної Церкви в Канаді", яка говорить як слідує:

„Зміну статута можна робити тільки на Соборах, при чому кождий проект зміни статута має бути проголошений наперед в церковнім органі.

а) Проект зміни статута може вносити громада, парафія та місія на руки Консисторії або сама Консисторія".

VII. Діецезіяльний фонд.

На протязі минулого року в справі фондів головний натиск ставилось на збірку Ювілейного Фонду, через що богато громад не виконали своїх зобовязань щодо діецезіяльного фонду. Згідно з ухвалами послідного Собору, кожда громада платить на діецезіяльний фонд одного долляра від Богослужения (місьні громади, що мають стару обслугу, платять пятьдесять долярів річно), а кождий член громади оного долляра річно від родини. Громади, що затягнули з діецезіяльним фондом за рік 1934, повинні прислати залеглість як найскорше. Рівнож повинні заложити їх членів, щоб і вони вирівняли свої залеглі вкладки на діецезіяльний фонд. Найкращою нагородою для сього є річні збори, на яких завчайно бувають як не всі, то більшість членів громади.

VIII. Ювілейний Фонд.

На протязі минулого року провадилась кампанія за збіркою Ювілейного Фонду Української Греко-Православної Церкви в Канаді. Треба сказати, що дотеперішний успіх збірки є вповні задоволяючий, тимбільше, коли взяти під увагу фінансову кризу, яку переживаємо, та ту непідготовленість широкого українського загалу до планових, загальних зіброк на церковні та загальні народні цілі. Однак до наміченої суми $15,000.- 00 ще богато бракує і тому рішено збірку ще на якийсь час продовжити. Сього, домагаються богато з дотеперішних жертводавців, які вважають, що не повинно бути ані одного православного Українця чи Українки, що не зложилиб бодай малої жертви на ціль Ювілейного Фонду. Продовжується збірку, головно тому, що є богато ширих членів Церкви, які з рідних причин не могли дотепер своїх жертв зложити, отже дається їм нагоду зробити се тепер. До того є богато Українців, які з кождою справою чекають до послідної хвилі, отже чекаючи і з пожертвами на Ювілейний Фонд. Тепер їм дається послідна нагода сповнити їх обовязок та стати з рядів тих, що чесно й совісно виконують свої обовязки супроти Рідної Церкви та українського народу.

При сій нагоді пригадується, що на Ювілейний Фонд повинні жертвувати не тільки поодинокі особи, але також церковні громади як такі, внасичуючи певну суму з каси, або збираючи її при помочі якого підприємства. Деякі громади се вже зробили, але богато ще ні. Хай отже кожда громада постарається, щоб перед закінченням кампанії вона зложила бодай малу жертву на Ювілейний Фонд.

Сума, що її православні Українці зложать на Ювілейний Фонд, буде мірилом їх свідомости й жертвенности. Збіркою Ювілейного Фонду зінтересувалися не тільки православні Українці, але й чужі люде, між ними наші противники. Вони пильно слідять за тим, з яким успіхом поступає збірка. Консисторія певна, що кождому членові Української Православної Церкви є дорога добра слава Рідної Церкви та що український православний загал, а передовсім церковні громади доложать всіх старань, щоб всім доказати, що православні Українці дійсно становлять найсвідомішу частину українського загалу в Канаді. А се станеться тоді, як вони гідно виконають їх завдання ягідом Ювілейного Фонду Рідної Церкви.

Докладний звіт зі збірки Ювілейного Фонду друкується у „Вістнику". Він буде подавий також в „Пропам'ятній Книзі", яка вийде друком по замкненню кампанії. Докладний звіт з приходів і розходів Ювілейного Фонду буде даний на Соборі, а коли буде така вода Собору, то звіт з розходів буде тоже оголошений у „Вістнику".

КОНСИСТОРІЯ УКРАЇНСЬКОЇ ГРЕКО-ПРАВОСЛАВНОЇ ЦЕРКВИ В КАНАДІ.

о. С. В. Савчук, голова.

Дано в Вінніпегу, дня 15 січня, Р.Б. 1935.

НОВА СЕКТА ПРОРОКА ІЛІЯ.

В Лодзі, у Вильні й на Поліссю зачала бушувати нова секта пророка Ілії. Ширять її два „пророки". З них один був православний католик, другий буявий православний. Вони обдурюють народ, що мовляв, їм явився пророк Ілія й особисто два їм вказівки, як ширити „нову релігію". І ці вказівки — це ширити „нову релігію". І ці вказівки — це ширити „нову релігію". І ці вказівки — це

ЕВАНГЕЛІЄ НА ДЕНЬ НАВЕЧЕРЯ БОГОЯВЛЕННЯ.

(Луки III:1—6).

У пятнайцятий рік царювання Тиверія кесаря, коли Пилят Понтійський правив Юдеєю, а Ірод був четвертовластником у Галилеї, а Филип, брат йоро, четвертовластником у Юдеї і сторони Трахонитський, а Лисаній — четвертовластником у Авилині,

За первосвященників Анни і Каяфи було слово Боже до Івана, сина Захарії, у пустині.

І він ходив по всій околиці Йордану, проповідуючи хрещення покаяння задля прощення гріхів.

Як написано в книзі слів пророка Ісаії, що каже: голос волаючого в пустині: приготуйте дорогу Господеві, рівняйте стежки Йому!

Усяка долина нехай виповниться, і всяка гора і пригорок нехай понизяться, і буде криве прямим, і грудки — гладкою дорогою:

І побачить усяка тварь спасіння Боже (Ісаї. 40, 3—5).

Говорив же (Іван) до людей, що приходили до нього хреститись: кодо гадюки! хто вас навчив утікати від гніву що має прийти?

Принесіть же плоди, достойні покаяння та не думайте говорити собі: Авраама ми маємо Авраама бо нашим ви, що Бог може з цього каміння воздвигнути дітей Авраамові.

ЕВАНГЕЛІЄ НА БОГОЯВЛЕННЯ ГОСПОДНЄ.

(Мат. III: 13—17).

Прийшов Ісус в Галилеї на Йордан до Івана хреститися від його.

А Іван перечив Йому, кажучи: мені треба хреститися від Тебе, а Ти до мене приходиш?

Ісус же, відповідаючи йому, мовив: зостав тепер, бо так повинно нам уснку правду вчинити. Тоді допустив його.

І тільки Ісус охрестився вийшов з води, і ось відкрилось над Ним небеса, і (Іван) побачив Духа Божого, що спустився як голуб і злинув на Нього.

І ось голос з неба промовляє: се Син Мій улюблений, в Йому Моє благовоління.

ЕВАНГЕЛІЄ НА СОБОР ІВАНА ХРЕСТИТЕЛЯ.

(Іван І: 29—34).

Другого дня бачить Іван Ісуса, що йде до нього, і каже: се Агнець Божий, що бере гріхи світа.

Це Той, про Кого я сказав: за мною йде Чоловік, що поперед мене є, бо перше за мене був.

І я не знав Його; але щоб Він явився Ізраїлеві, для того прийшов я хрестити в воді.

І свідчив Іван, кажучи: я бачив, що Дух, як голуб, спускався з неба і зостався на Ньому.

І я не знав Його, та Хто послав мене хрестити водою, Той сказав мені: над Ким побачиш Духа, що спускається і зостався на Ньому, се Той, Хто хрестить Духом Святим.

І я бачив і свідчив, що Той є Син Божий.

ЕВАНГЕЛІЄ НА НЕДІЛЮ ПО БОГОЯВЛЕННЮ.

Мат. IV: 12—17).

А як зачув Ісус, що Івана видано, то пішов до Галилеї.

І покинувши Назарет, прийшов і поселився у Капернаумі, що при морі, у краях Завулонових і Нефталимових.

Щоб справдилось те, що сказав пророк Ісаія, промовляючи:

Земля Завулонова й земля Нефталимова, дорога приморська на той бік Йордану, Галилея невірна:

Люде, що сиділи у тьмі, побачили світло велике, і тим, що сиділи в країні й тіні смерти засяяло світло (Ісаія IX: 1—2).

З того часу почав Ісус пропорідувати й говорити: покайтесь, бо Царство Небесне наближилось.

ЕВАНГЕЛІЄ НА 31 НЕДІЛЮ ПО ЗІСЛАННЮ СВ. ДУХА.

(Лука XVIII: 35—38)

Як ішов Ісус до Єрихону, один сліпець сидів при дорозі і просив.

І почувши, що проходить народ, запитав: що це таке?

Йому ж сказали, що проходить Ісус Назаряний.

І він закричав, кажучи: Ісусе, Сину Давидів! помилуй мене.

І ті, що йшли попереду, лаяннями йому, щоб мовчав; він же ще більше кричав: Сину Давидів! помилуй мене.

Ставши-ж, Ісус казав привести його до Себе; і коли той підійшов до Нього, запитав його, кажучи: що хочеш, щоб Я зробив тобі? А той сказав: щоб я прозрів, Господи.

І сказав йому Ісус: прозрів! віра твоя спасла тебе.

І зараз він прозрів і пішов за Ним, славячи Бога. І вчесь народ, бачивши се, віддав хвалу Богові.

ІСТОРІЯ ЦЕРКВИ.

(За Е. Семаком).

(Дальше).

Час від 1848 року аж до передвоєнних часів. Митрополит Андрей Шагуна.

По смерти епископа Василя Моги став завідателем епископства румунський архимандрит Андрей Шагуна з монастиря Коділя в епархії Неоплянти (27 червня 1846). Описля збір протоереїв в 2 грудня 1847 р. поставив і його між кандидатів на епископський престол, а австрійський цісар іменував його епископом 24 січня 1848 р. Новопіменованого епископа Андрея Шагуну рукоположив того самого року в Карловіцах митрополит Йосиф Раячич.

Через надзвичайну діяльність сего архиерея, православна церква Румунів Семигороду і Угорщини вступила в нову добу свого розвою. Коли цісарські війська придушили в роках 1848 і 1849 революцію і в краях угорської корони настунив знов супокій і порядок, то епископ зараз приступив до впеступлення румунської православної церкви давної митрополії Альби-Юлії. Дотичним його наміром було румунсько-православну церкву остаточно відлучити від сербської митрополії карловецької і відновити давну митрополію Альбу-Юлію. Шагуна бажав сю митрополію устроїти на конституційним основі, так щоб у веденню церковних справ брали участь і миряни. Намір сей піддержала дуже горячо румунська інтелігенція, але він натрапив також на многі трудности і перепони не лиш зі сторони прочих віроісповідань краю, але також і зі сторони сербської митрополії, що неприхильно приняла намір епископа Шагуни, котрий старався відлучити румунські епископства Семигороду і Угорщини від сербської єрархії враз з фондами, які їм належались для їх утримання.

Наконець після довших пересправ, які наступили в Відні між румунським і сербським епископатом Австро-Угорщини (1860 р.), собор всіх православлених епископів монархії, що відбувся в Карловіцах року 1864, згодився формально на відлучення румунської православної церкви в Семигороду і Угорщини від карловецької митрополії, як також на відновлення митрополії, яку Румуни мали передше. Що постановив собору потвердив відтак цісар, відновляючи найвищим декретом з 20 грудня 1864 давну семигородську митрополію, з столицею митрополита в Германштаті. Рівночасно відчичнено митрополію й два епископства. Іменно арадське, що дотн належало від карловецької митрополії, і карансебешське, основане з чисто румунських округів епископства темешварського і вершицького в Банаті.

Року 1868 зібрався в Германштаті перший національно-церковний конгрес як представитель епархій: германштатської, арадської і карансебешської, що виробив і ухвалив організаційний статут для цілої митрополії. Також р. 1868 надано митрополії новому церковну автономію IX артикулом сеймовим, затвердженим цісарем. Так само осягнув цісарську санкцію і організаційний статут (1869 року), силою котрого церковні справи мають завідувати в конституційній спосіб через собори парохіяльні, протопрезвітерські і дієцезіяльні і церковно-національні конгреси, де мають участь і миряни. Перший національно-церковний конгрес на основі організаційного статута відбувся року 1870.

Непересідні заслуги здобув собі митрополит Андрей Шагуна і заснованим фондів на удержання церков і шкіл, як також отворенням і умноженим вакансій для образованих православних Румунів, як не менше піднесенним церковної літератури. Він сам видав кілька творів, переглянув і перепечатав майже всі давні церковні книги в типографії, яку сам завів.

Великий архиерей Андрій Шагуна, доповівши своєго спосібністю і мудністю організацію церкви до кінця і потрудившись дуже успішно — як нігто инший змеяки його попереднників — в користь поліпшення духовного і матеріяльного положення своїх пінезвен. упокоївся р. 1873, любленний і почитаний цілим своїм стадом.

Наслідником митрополита Андрея Шагуни був арадський епископ Покопій-заключник, що управляв митрополією уже по 1874 року, поки перейшов на митрополію карловецьку як патріярх українських Сербів. По нім став архиепископом і митрополитом православних Румунів Семигороду і Угорщини Мірон Романул бувший епископ арадський діяльність сего управителя мимо, очевидно, і тактовно долеко митрополії аж до р. 1898.

(Дальше буде).

ЗЇЗД ДРУГОГО ПРОВІНЦІЯЛЬНОГО ЗЇЗДУ В ДАФФІЛ, МАН.

(Докінчення.)

Другим бесідником був о. Берил з Мавел. Сівера, що годиться з приморської о. Мельничука, де багато таких річей видіобь в своїму житті, розказав про суспільство українців в румунами та поляками, та про те, як вони будують українські місто до денаціоналізування що від завалення Унії. Румуни, що живуть побіч українців, в його окрузі сами способами привласнюють їх до своїх церков та взаємодопомоги. Українців до ходження до своїх церков.

В старім краю були два будинки в кождім селі, один близько другого, а іменно церкви й корчма.

Церква дає національно-релігійне виховання від колиски аж до гробу. Церква старається підвести своїх вірних на найвищий моральний у... Корчма навпаки. Нищить мораль, культурні здобутки та завдяку напій з темряві.

Україні як культурний нарід, повинні раз не завше зрозуміти, що корчма якому користи не приносить і не принесе, противно приносить загибель. Ма кожний голити до церкви не для форми, але для того, щоби винести моральну науку.

Згодив, що повище того, що отці нарекли переглашували про провінціальний зїзд в церквах, також було оголошено у „Вістнику", а Консисторія листовно повідомляє кожну громаду, то вожливо того ни другий раз зїзду відбилося така малу число делегатів.

Пан Божило підзяв гадку, щоб змінити місце зїзду так, щоби все зїзд не відбувався в Даффіл.

Пан Кошуч сказав, що церковні зїзди приносять велику користь загалові. Також каже, що люде на непотрібні річі тратять багато грошей, а як прийде справа церковна, справа народня, то люде дуже обмежуються.

Також говорив, що українці в дафіфільскім окрузі мають Народні Домів, церкви, а ще можуть обовязково постарати парохіяльну хату.

Кошт хати треба розділити на всі ті громади, що священик обслугує з Даффіну а так не прилало багато на кожну громаду.

Пан Д. Романчик в своїй промові вислови думку, що причин браку спільності суворти конечних організацій. Також каже, що багато людей ще не розуміють конечности їх. „Колись було більше грошей" сказав п. Романчик, „а менше розуму, тепер є більше розуму а менше грошей." Україні не змогли на дітки, бо в старім краю вільні дітки не існували. Також говорив, що громади повинні дбати священиками відповідно винагородженими за обслугу, та використати ту бажачу, що „Конкуренть, конкуренть і нас не лекгують".

Пан Перепілюк говорив, що Консисторія повинна заради, щоб священик мешкав у Сиффтон, бо з той причини, що там нема священика постійно, церкви не можна розвивати.

По цім зайшли дискусія, в якій брали участь делегати з Сиффтону та з. Романчик. Пан Божило хотів, щоби зїзд полала якісь пляни як можна найбільше як можна принаймні можуть до зїзду. Др. Потоцький подав гадку, що в таким случаю повинна відбуватися Недільна Школа що неділі. Прот. Савчук дав дещо кромоку по цю тему та між іншим завважив, щоби громадяне дивилися причину, чому молодь не йде до церкви, а тоді плянново взятися до усунення той причини.

Коли дрібні справи передискусовано, тоді приїхала через на радіолюдей.

Резолюції були уложені так:

1. Другий окружний зїзд північної Манітоби, що відбувся в днях 28-29 жовтня 1934, висловлює щиру подяку й признання Вересоь. Архиепископові Іоанну Теодоровичу за його щиру опіку й працю для Української Греко-Православної Церкви в Канаді й молить Всевишнього, щоби зберіг його життя на многі літа для дальшої праці на ниві Рідної Церкви.

2. Зїзд дає признання Консисторії за дотеперішню акцію за збірною Ювілейного фонду; одобряє кроки Нецезіяльного дому, висловлює щиру подяку дотеперішнім жертводавцям та завзиває весь український православний загал до дальшої найвищої жертвенности на Ювілейний Фонд.

3. Зїзд одобряє гадку висловлену третим вибереїйським відком Української Православної Церкви в Канаді, що відбувся 5—6 серпня 1934 в Сьокі Лейк, Альта., щоби управа школи Церкви в слушний час забула для дієцезії фарму для таких дітей як Семінар, сиротинець, приют для старих та немічних.

5. Зважаючи, що слідуючого року має відбутися Собор цілої У. православної Православної Церкви в Канаді, цей зїзд заключає всі громади в Манітобі, щоб заздалегідь поробили заходи вислати на Собор свої делегатів, та пропонує, щоби кошти подорожі урядових делегатів як згадений Собор були розділені на кожного делегата по рівній части.

6. Зїзд накликає православних українців подбати про релігійне виховання своїх дітей, а зокрема поручає священикам й церковним громадам завести й уведсти Недільну Школу в кожній українській православній громаді, завзиваючи до науки в таких Недільних Школах наших учителів та їхніх членів церкви, які мають кваліфікації до цього.

7. Зважаючи, що багато клопоту і непорозумінь в церковних громадах повстає іззо того, що громади не мають відповідних статутів, зїзд поручає, щоби громади, які ще не мають статутів або мають статути неаідповідні — подбали якнайскорше про принятя статута удобреного головною управою Української Греко-Православної Церкви в Канаді, за щоби запобороувати собі пізні комплікаційного характеру Української Греко-Православної Церкви в Канаді, або окремі проз'ятельного акту своєї провінції згідно з волею й бажаннями громади.

8. (а) Щоби в „Православній книзі" була записаній спис всіх громад в Канаді, а також всіх товариств та організацій, які стоять на християнській та православній грунті.

(б) Щоби Управа Української Православної Церкви приступила до видавання що-річно календаря, в відповідним змістом для поширення свідомости серед українського загалу в Канаді.

9. Учасники цього Зїзду повинні ширити гадку між громадами, дафіфільского округа, що конечність є набути помешкання для священика в місті Даффіні. Громадяне мають дому пропорціонально на парохії, котрі належать до дафіфільского округа.

10. Щоби священики разом з церковними урядами постарались, щоб всі члени причинялися до збірки Ювілейного Фонду, також старалися дістати жертви від прихильників.

11. Зїзд висловлює щиру подяку дафіфільській церковній громаді в Жировому Товариству як також Народному Домові за їх вооодушевлення й поміч в переведенню цего Зїзду.

12. Зїзд висловлює щиру подяку священикам, делегатам і гостям, що брали участь в Зїзді.

По цім о. вітрат Савчук виголосив коротке слово, подякував всім священикам, делегатам і присутним за їх прибуття на Зїзд та взяв многолітствіе о. Митрополитам Василієві, о. Миколаєві, о. Архиепископу Іоанноні та всіх присутніх.

Учасники Зїзду рівнож відспівали многолітствіе о. адміністраторові, прот. С. В. Савчуку; зокрема відспівали молитвою „Достойно є" та національним гимном.

Збірка переведена рівнож Зїзду, принесла на дієцезіяльний фонд $44.55. Ціо сумку зложили:

По 5 дол.: о. П. Залюрилюк, адв. А. Т. Вавриюк, Др. М. Потоцький, П. Кошуч.

По 2 дол.: Н. Гукуник, Роркетон.

По 1 дол.: Сяпка, В. Камфоліо, Савчук, Аррей, Саск. Л. Романчик, Косів, Н. Савчук, Косів, П. Самець Косів, П. Мазіровський Косів, Н. Божило Сиффтон, Із. Граблюк Венлєв, Медвідь, Коновальчук, Капи Притула, Лисик, Малюта Шкуратівів, А. ... Даффін, М. Сайчук, Косів.

По 50цт.: А. Савчук Даффін, М. Угрин Даффін, Граблюк, Бурдейний.

По 25цт.: М. Гоголюк Даффін, С. Уабаконт, Із. Лучишин Емвел, І. Шемелюк Даффін, В. Лазарук Косів. Н. Кошовський, Н. Арсеняк, В. Кузик Сиффтон, нині М. Мереняк, нині Савчук Аррей, Саск., Мереняк Сиффтон, Перепилюк Сиффтон, нині Кіндрат, М. Савчук, Н-тівч, нині Савчук Косів, нині Камфоліо Емвел, нині Фіцич, нині Кіндрат. — Разом $44.25.

С. П. Савчук, Іван Домашевич, секретарі Зїзду.

ЧЛЕНСЬКІ ЗБОРИ ЦЕРКОВНОЇ ГРОМАДИ.

(Гнаї Елвер, Саск.)

Річні збори української православної громади в Гнаї Елвер, Саск. відбулися в суботу вечер, дня 15-го грудня, 1934, в салі Українського Народного Дому. Присутні були майже всі члени громади.

Голова, церковної громади, п. Лозанський, отворив збори і попросив членів вибрати президію до переведення збору. На председника вибрано п. Гр. Л. Стратійчука, учителя зі школи Порклойдін, на секретаря п. М. Митрика.

По вибрах устуновного зарядку, приступлено до вибору зарядку на бічний рік. Зараз наново був вибраний той самий, що був, а ще:

Голова — п. Гр. Л. Стратійчук, Ніка. Комінюк і Вас. Полон. Старші братія — Мих. Комінюк і Семен Кінсрега.

Секретарі: — пані Анна Ратомицька і пані Агафія Федорчук.

По виборі зарядку приступлено чи не до найважнішої справи, а на будови церковного будинку. Всі члени з великим ентузіязмом, великою щирістю і охотою вирішили приготовити матеріял для будови церкви. Одноголосно згодилися ... цієї зими до гречки, яки лежить відси 20 миль, і нарізати дощок, кільки буде треба. Шість Божє.

Рівнож рішили, щоби зараз приобувала купити площу під церкву зараз через дорогу від Народнього Дому. Зараз довго не вітчали, але що трьох днів вложив було вже кулеляна. Площа знаходиться в лучше гірнім місці, при роздорожжю. В одній році знаходиться склеп п. А. Федорчука, а другім Народній Дім, а в третім площа від будову парафії. Не зборах перебіжно вільки уложили желізної мапи. При цім зборі п. Стратійчук і Семенчук дали досить промови на тему „Значіння церкви для народу". Не від річи буде коли згадаю, що дві неділі назад п. Стратійчук дав гарний коротенький відчит в Народнім Домі, на тему „Історія церкви."

При цім Хочу згадати, що в нас на 27-го жовтня відбувся бенер на будову церкви. Почин до цієї справи дали учителі пп. Гр. Л. Стратійчук і М. А. Свенарчук.

Одного вечера минулих днів, новини вгадали учителі прийшли до голови церковної громади і мали говорити, що треба почати старання в напрямі будови церкви. П. Стратійчук між іншим сказав: „Я не годен розуміти, як люде можуть нити без церкви". Хтоє рівнож устроїти бенер, це перший крок в цім напрямі.

Зараз оба учителі взялися до приготовання бенеру, до якого немало мали доложити труду і часу. Бенер вдався з найбільшим успіхом, за що належиться щире признання пп. Стратійчукові і Свенарчукові за їх почин і умілє перепровадження бенеру.

Можна сміло сказати, що українській парафії починає розуміти вагу церкви, що лише церква може осолодити нарід з сеої темноти і вогрої кавси, і повести до найвищого уровня культурности. А то лише та церква може це зробити, котра в своїх руках, і якою для українців є українська православна церква.

Р. Трицуд.

ЩО Я ЧУВ НА ХРЕСТИНАХ.

Запросив нас Микола Шипюк до себе в гості як хрестив своєго маленького козака.

Зібралися ми обоє з жінкою і поїхали, бо хотіли позвитись трохи на людей, а люде щоб нас побачили.

Не мало на гадці подрібно переповісти, як хрестини відбувалися. Самому тішився, що горячих напитків не буде, то вже й знав наперед, що все було гарно.

Рівнож як забули ні ніщо моральну

но-релігійний січ „Вістник" і зложим пару дол. на пресовий фонд. Гарне діло зробим. Честь Їм за це.

На повище згадених хрестників буває люде і з подальших околиць. Один своїх Цьвіток за міг наговоритися, як міг належувати таким хрестникам. Каже:

Наши околиця що до свідомости національної стоїть дуже бідно. Світло Рідної Церкви ще не досягло до нас, нема кому зорганізувати та повести товариську роботу, отже околиця спить мертвим сном.

Пару років назад якийсь „фелер" — француз чи айриш, щиро по-язиці, — абудував в нашій околиці римо-католицький косьцьол. А для кого, спитаєте. Та для наших людей, бо в околиці живе лише кілька родин римо-католиків, а решта грекоВ

Порядком цього косьцьола є тепер польський ксьондз. А раз або два рази на рік приїздить і грекО-католицький ксьондз до косьцьола й робить заходи, щоб нарід не робив різниці, але сходився до косьцьола служити своєю Божі, бо то „всьо одно".

Чи наших католицької церкви не силовно вбудували цей косьцьол як кладку, по якій би то вони грекокатолики перейти на римо-католиків, а там цілковито знародовіли.

От куда веде римська політика українців грекО-католиків.

Треба щось конечно зробити, щоб в нашій околиці стояв національної свідомости такою світилом, та щоб ідея Рідної Церкви защепи-

Одна з поміж гостей сказав, що в їх місцевости чимно Українського Народнього Дому завигували одно відомництво на передплату „Вістника" для таких людей, що їм потрібно духовно-релігійного і національного моргу, але їх обставини на те не позволяють, або національна свідомість не досягла ще до того рівня, щоби вони самі собі могли передплатити „Вістник".

Ця є гарний примір до наслідуВ

Кожний так поміркий Український Народний Дім жертвував від себе що року — скажімо десять долярів на передплату „Вістника" для тих, що його не мають в осередні мають заледву роботу в цей спосіб розбив би.

Це може робити також церковна громада, чи яке інше товариство. В цей спосіб ми не тільки що поширювали свою видавництво, але таким осьідомлюємо меншого брата.

Любов

КОЛЯДА НА УКР. ПРАВ. ДУХОВНИЙ СЕМІНАР В ВІННІПЕГУ.

Колядували семінаристи: І. Гнатишин, О. Мех і О. Назаренко.

ВІННІПЕГ, МАН.

По 5 дол.: Прот. С. В. Савчук, В. Свистун, Ю. Оживольський, П. Т. Войценко.

По 3 дол.: М. Стечишин.

По 2 дол.: о. П. Маєвський, М. Кіяш, Т. Ярмено, А. Гарак, Др. П. Закус, Е. Семчук, Г. Серафим, М. Корнич, Т. Цісаренко, Т. Гречка, В. Новак, С. Андрусик, Др. Дюк

По 1.50: В. Потишинь, І. Бучковсь

По 1.25: Л. Остаповичь.

По 1.20: с. А. Берич. Шея Велз, Мейф

По 1 дол.: Т. Л. Фаріяй, Іван Барчук, С. Кондель, вин. Кат. Вучковська, Др. Мандрик, Р. Будівський, Н. Загурович, Йосип Воячівський, М. Сирота, П. Онишин, І. Жук, І. Г. Г. хайло Ларчук, Михайло Погорецький, Максим Гунуз.

По 50ят.: Іван Яремій.

ВАРТА, МАН.

Збірка Якова Підлубного.

Укр. Народний Дім 10.00

По 1 дол.: Марко Сесиктрук, Д. Сачук, І. Сесиктрук, В. Сесиктрук, Анна Сесиктрук, Федь Сесиктрук, Я. Підлубний, А. Фігус.

По 50ят.: Данило Подольський, Я. Прошн, Максим Абросійчук.

По 40ят.: І. Прокіпчук.

По 35ят.: Я. Прокіпчук, Стефан Прокіпчук, Стефан Ткачук, П. Андрушко, Дм. Прокіпчук, І. Когут, М. Долінчук, П. Тофик, Сп. Михайюк, В. Сторожук, Мих. Дикун, П. Андрушко.

По 20ят.: І. Прокіпчук.

ІІ.

Жіноче Тов. ім. Ольги Кобилянської 10.00

ВЕСТ БЕНД САСК. 10.00

Павло Назар 1.00

ВІСТА, МАН.

Збірка о. А. Берича.

Пані А. Вишневецька 2.00

ВОНДА, САСК.

І.

Укр. Жін. Тов. ім. Ольги Кобилянської 10.00

ІІ.

СУМК сотня 27 ім. С. Петлюри 15.00

БРОМЕТОН, САСК.

Брати Павлучки

ВІШАРТ, САСК.

Жіноче Тов. Оленн Пчілки 5.00

КОНСИСТОРІЯ УКРАЇНСЬКОЇ ГРЕКО-ПРАВОСЛАВНОЇ ЦЕРКВИ В КАНАДІ.

Блюк. А. К. Гуменюк, В. Ватицький, П. Тучак, Максимович, М. Лекчук, Н. Крутик, Д. Янишівак, К. Кочнк, Н. Совсун, Ю. Підлубний, І. Угринюк, пані Е. Міхоська, П. Біберечуленко, В. Семчів, С. Котельницький, С. Скобляк, М. Кузьмічук, П. Попель, Я Колтун, Юр. Марків, О. Рудик, І. Остапович, А. Остапович, С. Брик, Н. Зелінко, С. Тихоновський, І. Зілінський, П. Куняк, В. Іванусів. О. Пастух, панна М. Мельничук (Мелеб, Мав.), М. Пасічник, о. П. Гелинський, Ів. Кочнчук, М. Скиба. П. Процюнів, І. Довгань, І. Стрийковський, І. Рій, С. Соколуський, Л. Грабовецький, Р. Семінський.

По 75ят.: П. Гайворон, С. Міхонь

По 50ят.: Н. Долганюк, Г. Бонк, пані Калуженівськ (Вістоїк Кафе), Л. Лавько, Шепець. В. Музичук, Д. Константинюк, Теолог Перет. Е. Мандрик, Ю. Угринюк, О. Угринюк, Ф. Шапарівський, І. Кирилюк, С. Сеславчук, Пінський, Г. Кирилюк, С. Сеславчук, Пінський.

По 30ят.: Семен Кончук.

По 25ят.: П. Бродик, О. Пастух, С. Рибак.

(Дальше буде).

ПОРЯДОК БОГОСЛУЖЕНЬ о. П. Семпів,

Січень.

18. Пятниця — Навечерїе Богоявлення. — Калюрт.

19 Субота. Йордан 5-та год. рано. — Сх. Дискунів.

19. Субота Йордан 10-та год. рано — Вакав

20. Неділя, Собор св. Івана Хрестителя — Прпмс Альберт.

27. Неділя. — Свято

ЦЕРКОВНИЙ КАЛЕНДАР НА 1935 РІК.

СІЧЕНЬ 1935.

16 С. Малахії
17 Ч. Собор 70 Апостолів
18 П. Павел. Богослов Теоп.
19 Богоявлення Господнє, пост. 8
20 Н. Собор св. Івана Хрест.
21 П. Георгія
22 В. Полієвкта мч.
23 С. Григорія Нік.
24 Ч. † Теодосія Великого
25 П. Мч. Татіяни
26 С. Мч. Еміліа, Страт.
27 Н. Нед. 30 по З. св. Д. ОО. в С.
28 П. Павла Г., Івана К.
29 В. Покл. ок. св. Петра
30 С. † Антонія Великого
31 Ч. Атанасія і Кирила Олекс.

ЛЮТЕНЬ

1 П. Прп. Макарія
2 С. † Евтимія Великого
3 Н. Нед. 31 по З. Св. Д. Макс.
4 П. Тимот. ап., Атанасія
5 В. Климентія
6 С. Пр. Ксенії
7 Ч. † Григорія Богослова
8 П. Ксенофонта й ин.
9 С † Пер. мощ. Івана Зол.
10 Н. Нед. 32 по З. Св. Д. Пп. Єф.
11 П. Ігнатія Богон, Романа
12 В. Трьох Святителів
13 С. Кира і Івана
14 Ч. Мч. Трифона
15 П. Стрітення Господнє
16 С. Симеона й Анни
17 Н. Нед. Митарн і Фарисеєв. їв.
18 П. Мч. Агапи, Теодозія
19 В. Вукола, Юліяна
20 С. Пр. Партенія
21 Ч. Вм. Теодора Страт.
22 П. Мч. Никифора
23 С. Харалампія, Порфірія
24 Н. Нед. Блуд. Синн. Вавилі
25 П. Мелетія еп., Макарія.
26 В. Пп. Мартиніяна
27 С. Прп. Авксентія
28 Ч. Ап. Онисима, Євсевія пуст.

ПОРЯДОК БОГОСЛУЖЕНЬ о. В. Алексич.

Січень

19. Субота — Йордан — Толстой.
20. Неділя — Роза.
27. Неділя — Вайта.

ПОРЯДОК БОГОСЛУЖЕНЬ о. П. Замрикова.

Січень

19. Субота. Йордан. — Пайн Ривер
20. Неділя — Богдан
19. Субота, Йордан — Ешвик — о. А. Берич.
30. Неділя — Терновілль.
27. Неділя — Рорктон.

Лютень.

3. Нед. — Косіс.
10. Нед. — Дафбін.
12. Вівторок — Трох Святителів — Робайн.
15. Пятниця — Стрітення Г. Н. І. Х. — Ешвик.
17. Неділя — Ешвик.
24. Неділя — Пайн Ривер. Дафбін, Ман.

ПОРЯДОК БОГОСЛУЖЕНЬ о. А. Берича.

Січень

19. Субота, Йордан — Ешвик.
20. Нед. — Дафбін.
27. Неділя — Лекерд

Лютень.

3. Нед. — Шелезеп.
10. Нед. — Сенділенд.
12. Вівторок, Трьох Святих — Менді, вечером вічні.
15. Пятниця, Стрітення, — Вистав.
17. Нед. — Січ.
24. Нед. — Ленард.

Адресса:
Shell Valley, Man., Tel. 364-81

ПОРЯДОК БОГОСЛУЖЕНЬ о. Л. В. Дячин.

Січень.

19. Богоявлення Господнє, вечір. 8 год. рано і 20. Неділя — Ст. Мартин
27. Неділя — Поплар Парк.

Лютень.

3. Неділя — Портеґін ля Прейрі.
10. Неділя — Транскона.
15. Пятниця — Стрітення Господнє. — Тинідал.
17. Неділя — Мелвентон.
24. Неділя — Поплар Парк.

ПРЕСОВИЙ ФОНД „ВІСТНИКА".

Семюль С. Дафбін Ман. .50
Два молоді хлопці Нест. і Волод. Яремій з Толстой, Ман., замість колядувати для себе, колядували на „Вістник". Гарний примір для других. Коляду операно в сумі 2.50
Разом 3.50

ЦЕРКОВНИЙ УСТАВ НА 1935 РІК.

Січень

18. Пятниця: Навечерїе Богоявлення Пісг. Ап. І. Тесл. ІІ. 14-16; ІУ; 1-5 Євап. Мат. ІІІ: 1—11. На вечірні: Ап. І. Кор. ІХ: 19—27. Євап. Луг. ІІІ: 1—8.
19. Субота: Богоявлення: Утр. Єв. Мар. І: 9—11. Літ.: Ап. Тит. ІІ: 11—14 ІІІ: 4—7 Євап Мат ІІІ: 13—17
20 Собор св. Івана Хрестителя: Голос І. Утр. Євап. Мат. ХУШІІ: 16 — 20. Літ. Ап Діяння ХІХ: 1—8 І Єф. ІУ: 7—13. Євап. Івапа І. 29—34 І Мат. ІУ: 12—17.
27. Нед. 30 по Зісл. св. Духи: Голос 2 Утр. Єв. Марка ХУІ: 1—8. Літ. Ап. Кол. ІІІ: 12—16. Єв. Луг. ХУІІІ: 18—27.

Лютень.

3. Нед. 31 по Зісл. св. Духа, Гол. 3. Утр. Євап. Марка ХУІ: 9—20 Літ. Апостола для себе, колядували на Ап. І. Тим. І. 15—17. Євап. Луки. „Вістник". Гарний примір для дру- ІУ: 1—10. Єв. Луг. ХУІІІ: 35—43.

Український Релігійний дво-тижневик в Канаді.

ВІСТНИК
THE HERALD

THE HERALD Box 3004 ВІННІПЕГ, МАН.

РІК XII. WINNIPEG, MAN., FEB. 1st, 1935 ВІННІПЕГ, МАН., 1-го ЛЮТ 935. ЧИСЛО (215) 3

ЮВІЛЕЙНИЙ ФОНД
УКРАЇНСЬКОЇ ГРЕКО-ПРАВОСЛАВНОЇ ЦЕРКВИ

І. ОТРИМАНІ РІЧИ ДЛЯ КАПЛИЦІ СЕМІНАРЯ.

До тепер вже отримано такі річи для каплиці Духовного Семінаря:

Гром. Петро Зварич, Вегрення, Алта., два свічники в формі тризуба, пасуч на 20 свічок, напрестольний хрест і ручний хрест, вартости $90.00.

Гром. Г. Марко (учитель) і гром. М. Топоровський, Пайн Ривер, Ман., кивот (п. Марко жертвував роботу, а п. Топоровський матеріял), вартости $100.00.

Дівоче Товариство „Веселка", при Соборі, Вінніпег, Ман., вишитий обрус на престіл і рушник під Євангелію, вартости $35.00.

Пані Климентина Пасічник, Вінніпег, Ман., вишила поминці річи, даровані Товариством „Веселка" й офірувала свій труд як жертву на Ювілейний Фонд.

Про всі отримані річи треба сказати, що вони виконані солідно й артистично та дійсно заслуговують на те, щоб ложити щиросердим жертвователям прилюдну подяку. Річи п. Зварича й кивот пп. Марка й Топоровського належать до першої якости так щодо краси, як і тривкости й можемо щиро поручити їм. Здрочка й Марка, як різьбарів, нашим церковним громадам, що потребують таких церковних речей.

Обрус і рушник подаровані Дівочим Товариством „Веселка" є з гарної шовкової матерії, темно червоної краски, обшиті золотими кутасами та вишиті (китиці винограду) шовком у відповідних кольо- Пані Пасічник, як вишивачка, є дійсна артистка, й річи нею вишиті представляють дійсно артистичну вартість.

Всім повищим жертводавцям щире спасибі!

КАРА НА МІСЦІ ЗЛОЧИНУ.

Покарав Бог на місці селянина Тріку з села Кондурату в Румунії. Тріку пішов на цвинтар, відкопав труна селянина Спірі, що його поховали перед 2 днями, та стягнув з нього шапку, чоботи й пеструтені. А коли хотів зняти, зачепився на щось і впав на мерця. Зі страху спаралізувало його. Другого дня вибачили його люди коло отвореного гробу.

II. НОВІ ЖЕРТВИ РІЧАМИ.

Гром. С. Б. Микитюк (учитель), Гудів, Саск., жертвував для консисторської бібліотеки книжок на суму $25.00. Книжки Консисторія має вибрати собі сама в книгарні „Українського Голосу".

Гром. Д. С. Фербей, Едмонтон, Алта., дарував для консисторської бібліотеки 2 томи Української Загальної Енциклопедії „Книга Знання" — вартости $25.00.

Пані Марія Шевчук, Торонто, Онт., повідомила Консисторію, що вишиває для каплиці Духовного Семінаря ручник під Євангеліє.

Всім цим жертводавцям щира подяка!

ГРИГОРІЙ ФАРИНА
Смокі Лейк, Алта. — жертвував на Ювілейний Фонд $50.00.

ОСИПА ФАРИНА
Смокі Лейк, Алта. — фундаторка Укр. Грекo-Прав. Церкви в Канаді.

ПАНСТВО С. БАРТМАН
Іслеяд, Алта. — жертвували на Ювілейний Фонд $25.00.

ФЕДІР І КАТЕРИНА ІЛЬКІВ
Дерсент, Алта. — жертвували на Ювілейний Фонд $25.00.

СТРІЛИ В БОЖНИЦІ В БОРОДГЧАНАХ.

Два богородчанські жиди, купці, Давид Фріш і Пінкас Кап. посварилися в божниці. Підчас сварки Фріш добув револьвер і вистрілив у сторону Капа, однак не ранив його. На гук стрілу в божниці повстала паніка. З трудом вдалось жидам обезброїти Фріша.

СВЯЩ. Т. КИСЛЮК ПЕРЕБУВ ОПЕРАЦІЮ.

Свящ. Т. Кислюк, парох піддмонтонських громад, перебув дня 21 січня с. р. важку операцію. Операцію перевели едмонтонські українські лікарі Верхомин, Оробко і Нервак. Операція вдалася щасливо й о. Кислюк приходить скоро до здоровя

НЕПРОГОЛОШЕНІ ДОТЕПЕР ДОБРОДІЇ.

Анна й Василь Чеканя, Едмонтон, Алта. $25.00
Павло й Марія Ткачуки, — Едмонтон, Алта. 25.00
Петро Лазарович (адвокат), Едмонтон, Алта. 25.00
Панство В. Чобатар, Едмонтон, Алта. 25.00
Стефан Мулька (учитель), Кагвін, Алта. 25.00
Іван Мулька (учитель), — Кагвін, Алта. 25.00
Ліна Кирїяк (учитель), — Сіденд, Алта. 25.00
Василь і Ольга Носкрук, Вакав, Саск. 25.00
Дмитро й Анна Гринюки (учит.), Вакав, Саск. .., 25.00
Дмитро Котелко (учит.), Вакав, Саск. 25.00
Георгій і Параскевія Лучок, Вакав, Саск. 25.00
Юрко Котелко, Калворт, Саск. 25.00
Яків і Евдокія Кіндрачук, Калворт, Саск. 25.00
Свящ. Т. А. Горбай, Андрю, Алта. 25.00
Василь Лазарук (учитель), Косіс. Ман. 25.00
Свящ. Іван Кусяй, Айтуна, Саск. 25.00
Др. І. Верхомин, Едмонтон, Алта. 25.00
Теодор Харкін, — Айтуна, Саск. 25.00
О. Клюкевич, Мічак, Саск. 25.00
Василь і Маруся Гаук, Слов Крік, Саск. 25.00
Олексея Шелепов, — Вест Форт Вілліям, Онт. 25.00
С. Б. Микитюк, — Гудів, Саск. 25.00
Д. С. Фербей, — Едмонтон, Алта. 25.00
Свящ. Т. Кислюк, Едмонтон, Алта. 25.00
Ф. і Катерина Ільків, Дерсент Алта 25.00
Василь Гришок, Девіденд, Алта. 25.00
Петро Костишин, Сучас Лек, Алта. 25.00

Консисторія Української Грекo-Православної Церкви в Канаді.

ВІДВІДИНИ о. САВЧУКА.

Прот. С. В. Савчук відвідає такі місцевости:

15—17 лютого, Форт Вілліям, Онт.

24 лютого — 21 ПА, Ман.

Консисторія Української Грекo-Православної Церкви в Канаді.

7 Ст. Johns Ave., Winnipeg

ЧИ ХОДЖЕННЯ ДО ЦЕРКВИ ПОПЛАЧУЄТЬСЯ.

Для пересічного члена української церковної громади, питання, „Чи ходження до церкви поплачується?" може видаватись смішним або й глупим, бо хто коли чув, щоби поплачувалося ходити до церкви. Збудувати церковний будинок, придбати його і утримати священика для обслуги церковної громади, потягає за собою не малі видатки, а ніколи не приносить матеріяльної користи, і тому таке питання може видаватись зовсім дивним.

Чому люди ходять до церкви.

Ходження до церкви не для всіх має однакове значіння. Хоч переважно люде ідуть до церкви, щоб спільно помолитись та послухати слова Божого, то все-ж стрічаємо ще богато таких, що ходять до церкви лише тому, що їх сусіди ходять, або й тому, щоб забавитись із знайомими та поговорити з ними. Ще инші йдуть лише тоді, коли потребують обслуги с-нченика, або коли новий священик прибуе, то йдуть подивитись на нього, хто він такий.

Чому люди не ходять до церкви.

Від всіх тих, що зовсім не ходять до церкви, або, коли й ходять, то рад в рік, почуете таке: „Я не вбив нікого, ані не вкрав нічого, то чому мені до церкви ходити? Нехай ходять ті, що грішать" Або інші: „Я вже находився і надавався на ту церкву, тепер нехай вже хто інший йде". Інші знов говорять: „В мене велике господарство, треба його пильнувати Ходити до церкви в мене нема часу". Ще інші не підуть, бо не любять священників, або з простої причини, що гніваються з сусідом і не хочуть забавить з ним в церкві. Такі і інші причини почуете від людей тут і там і всюди, де живуть наші люди.

Школа і її завдання.

Школа, це державна інституція, що своїм правом примушує родичів посилати своїх дітей до школи. Школа дає знання без якого людині прикро жити. На школу видається великі суми грошей, бо уважається за недопустимє легковажіть в теперішнім часі культурний розвиток народу. Школа дає освіту, знання, що ми ним відтак послуговуємося у розв'язанню ріжних життєвих питань. Школа вчить, як давати собі раду в житті, бо модерний спосіб життя вимагає цього.

Школа вчить нас ріжних наук — як: моди, математики, фізики, хімії, літератури, астрономії, механіки, права і багато-іншого. Школа вчить, як відрагатувати ріжні природні сили та послуговуватися ними на нашу користь, але це все ще не задоволяє людину й власне там, де сама наука не в-ставі дати нам душевного задоволення ані спасіння, те місце заступає церква.

Що є церква і її завдання.

В загальнім значінню під словом церква ми розуміємо збір людий, що вірять в Господа нашого Ісуса Христа, як Сина Божого, Спасителя людського роду і за помічю духовенства та церковних домів, поширюють Його науку. Церква церкви вчить Божих законів — моралі, любови, правди — одним словом, вчить нас жити так, як учив Сам Ісус Христос. Бо вчуємо вжити, що сотворений Богом світ і все, що на світі живе не було сотворене на будь який час, від все має свої певні незмінні закони і хто не повинується їм — хто свідомо чи не свідомо ломить ті закони, паде у конфлікт з ними — той нераз тяжко відпокутує навіть не знаючи, за що.

Тому то завданням церкви є учити своїх вірних любити одного Бога, сотворителя світа і любити ближнього свого, любити правду і розуміти наші обовязки супроти ближніх своїх, родини, краю свого і Сотворителя нашого; вірити в прощення і в безсмертність.

Церква, як фундамент суспільного життя.

Щасливе родинне життя залежить найперше від самих батька й матері, від їх відношеннях одно до одного, а рівнож їх обоїх, як родичів, до своїх дітей. Добрий батько і добра мати виховують своїх дітей на потіху свою і на славу свого народу.

Поступова і повна гармонійної праці громада чи організація буде лише та, що складається з вірних, правдолюбивих, довірчивих, совісних та працьовитих членів. Всякі менші та більші громади в суспільстві творять собою і цілу велику та сильну організацію чи то церковну, чи державну — правительственну.

Як добрі члени одної родини творять собою щасливе та спокійне життя, так і добрі члени більшої чи меншої громади, а навіть цілої великої держави чи краю, творять собою сильний, поступовий та демократичний нарід.

Як бачимо, наше життя залежить від найменшого члена в родині до найвищого члена уряду держави. На кожному з нас залежить спокій і добробут як в родинному так і в державному життю А щоби мати таке життя в нас мусить бути християнське виховання, що його лише церква може дати. Тому то фундаментом всього суспільного життя є церква або її наука релігійна.

Вплив релігійного виховання на молодь.

Для розумних родичів нема нічого дорозшого від їх дитини. Це їх надія, потіха і задля неї готові всьо віддати. Та на жаль не всі родичі можуть дати своїй дитині таке виховання, щоб з неї були люди і потіха для них. Не досить є годувати та вбирати дитину. П молодий характер, як віск м'який і лише в молодім віці можна його виробити, як то хоче. І знова мусимо признати, що де родичі мають нагоду учащати до церкви кожної неділі і слухати Божого слова, з собою дітей брати і до Недільної Школи послати, ті родичі можуть мати надію, що будуть мати добрих дітей. Добре домашнє виховання разом з релігійною наукою і школою виробить у дитини здоровий та сильний характер в житті такої дитини вже наперед забезпечене. Вона буде всюда пожадана. бо лише з добрими характерами люди можуть займати більше повагод та відповідальні повиші, що за них нагорода все є більша від інших.

Ходяти до церкви повинуються.

Коли ми всумуємо все, що вповище сказано, то побачимо, що церква дає нам:

1. Користь релігійно-моральну, що є фундаментом існування людства, почавши від родинного життя, а скінчивши на державному. Божа воля є, щоб люди жили громадно. признавали Його управляючу силу, та виконували всі Його заповіди. Коли в родині, в громаді, а навіть в державі буль котрі закони Божі ломиться та поляга, громада чи й держава засуджує себе на смерть. Приміри таких наслідків бачимо багато в сучасних життю, а деколи й в громадському. Смерть державі-іде дуже повільно. І хоч ми за свого життя такої події не бачили, то в історі людства про таке вже є записано.

Тому для нас, українців, як народа без своєї держави, церква може відограти як найважнішу ролю в наших змаганнях до осягнення самостійности.

2. Користь, що походить з доброго здоровля.

Між іншим, що церква уважає гріхом, є нечистота, заздрість, лінивство, гнів, пяне та обжирство. Людина, коли паде в будь котрий такий гріх, терпить на здоровлі, а часто й других втягає в це. Приміром, розпуста, нечистота, а чого повстає слабість, хороба, а навіть і смерть. Пянство та обжирство також відбивається дуже шкідливо на здоровлю людини. Інші — такі, як гнів, заздрість та лінивство є свого рода хоробов, що дуже шкідливо відбивається на здоровлю. Кожний лікар потвердить цим цей факт.

Тому, коли людина від дитинства дістане добре виховання, в неї не буде цих злих нахилів, а натомість буде тішитись добрим здоровлям та для всіх приємною ласкою.

3. Користь матеріяльну, бо лише чесна, моральна та здорова людина з осьвітою, може займати поважніші та поплатніші посади в суспільстві. Людина без цих поимкет є завадою, тягарем і колодою до поступу в суспільнім житті. Таких найгірших шкідливих та небезпечних одиниць забивається до вязниць, де вони не можуть нікому заподіяти більшого лиха.

Тому наші святі завданнями повинно бути: виховувати наше молоде покоління у школі і в церкві. Там наше будучність, там наше запевнене життя, як народу українського.

Іван Гаманюк.

НЕВДАЧІ.

Ми вчимось з невдач богато більше, чим в успіхів. Часто тільки невдача навить нас, що і як треба робити. Один філософ сказав, що він пізнав добре ту околицю, що в ній жив, тому, бо часто, надумавшись блудив в дорозі і нераз заходив в такі місцевости, в які серед інакших обставин був би ніколи не завітав. Отже не попадаймо в зустріч з невдачами, а втягаймо в них науку на будуще.

ГУМОР.

— Чи ваш син знає грати на піяні?
— Ні, не знає, але грав.

Івась: В неділю не можна робити. Хто робить в неділю, не піде до неба.

Катрося: А ось поліцай дповинують службу в неділю; хіба вони не підуть до неба?

Івась: Ні, поліцаїв в небі не треба.

Синок (на цирку): Мамо, я хочу їхати на ослі. Я хочу їхати на ослі. Я хочу...

Мама (до тата): Старий, поноси його трохи на плечах, хай перестане плакати.

Марійка мала десять центів і за них купила собі ласощів.

— Чому-ж ти їх не віддала на Боже? — питає учитель Недільної Школи.

— Я про те й сама думала, — каже Марійка, — але рішила віддати їх силезіям життю, а деколи й в громадському. Смерть державі-іде дуже повільно. І хоч тарелі, а вже він візьметь їх на Боже.

СВЯЩЕНИК І ПАРАФІЯ.

Парафіяне і священик це два головних чинники, котрі спільно виявляють життя поодиноких церковних громад і тим кладуть підвалини для діяльности цілої Церкви. Якщо ці чинники працюють в добрій згоді й обопільним розумінню своїх завдань, то й все життя Церкви розвивається найкраще, а якщо межи ними заходять якісь непорозуміння, то вже й загальне церковне життя починає недугувати.

Священик в парафії за перший й найголовніший обовязок має вважати — покликання бути пастирем вірних Христової громади. Також і вірні мусять знати, що в церковній громаді вони доручають своїм священикові не лише зовнішню керму свого духовного життя, а мусять шукати його впливу і на внутрішне психольогічне своє успособлення, бо лише від останнього залежить добре життя на землі й вічне щастя по кончині.

Надзвичайна важність пастирських завдань священика накладає на нього й особливу відповідальність за доручені йому душі вірних. Тому Божа ласка потрібна священикові як єдина можлива поміч в його праці, а віра, молитва й самоокреп-ленність мусять бути сопутниками як кожнім кроці його діяльности. Зовнішні обовязків священика набуває увесь свій зміст лише в тій ласці Божій, що дяться священикові як пастирені й становить його першим чинником в будові Христового Царства на землі.

Парафіяне творять другий чинник тої будови. Їх діяльність мусить бути активною і то в двох напрямках; як частина Христової громади вони повинні йти за духовним проводом свого пастирства, а крім того, як господарі своєї парафіяльної громади, вони розпоряджають всім, що до тої громади належить (майно й управа парафіяльними справами). До тих справ належить і утримання священих.

Даючи утримання священикові, парафіяне ставляють до нього свої вимоги. Очевидно, що вимоги парафіян мусять відповідати загальному призначенню священика. Отже священик мусить відправляти положені на нього богослужения й різні треби, мусить проповідувати, пояснятя та насталяти своїх парафіян, що належить до Святого Письма та християнської науки, а також мусить духовно керувати життя своїх парафіян, як з ласки Божої мажчий певну духовну владу. Обовязки про свое духовне відношення, парафіяне й від свого священика вимагають, аби він словом і ділом учив їх, а також їх діти, заповідїв Божих та правил церковних, старався про підвесення християнської моральности та патріотизму.

На жадь іноді вимоги парафіян прямують другим шляхом і грунтуються на засадах лише економічних, що скоро переходить в чисто матеріялістичні. З такого матеріялістичного погляду священик перестає бути духовним проводирем, а лищається дешевим найматом парафіян для формальних обовязків. Дешевими перш за все, бо на нього можна покласти найрізноманітніші справи. Так на священика спроваджуються обовязки, які лише можуть виникати в житті парафії: учити дітей в школі, бо учитель коштує; учити хор, бо окремий дірігент коштує... Отже священик у таких парафіях мусів бн уважатись за духовного пастиря, дяка, учителя, дірігента, режісера, можливо й капельмайстра та ще й балетмайстра... бо для представлень того всього треба... Ясно, що в такій парафії священиков; довго не можна затримати-ся, бо у нього позачергових обовязків більше ніж безпосередніх; за ними яке нема часу на студіювання Слова Божого чи інших невідкличних справ. А в той же час від священика модерне життя вимагає іноді вирішення найскладніших своїх запитань. Кожної хвилини може стати перед ним проблема, котрої вплив хвилює людей сьогодні, виклнкає гостру боротьбу межи ними, і відповідь духовного проводу тут може бути рішенням життя й загибелі многих. Якже багато треба для того життєвого досвіду й теоретичного знання, освіти, читання, обізнаймення з сучасністю й минулими подіями!

Для людини матеріялістичного світогляду священик, коли не є на церковній відправі, то обовязково байдикує, нічого не робить, а тому нема нікому краще, як саме йому. Звичайно, що труд священика рівняється від труда фізичного робітника, але кождий шлях життя має свої терни, свої рожі й свою вартість. Того не треба забувати, коли ставиться таке порівняння. Кождий священик приклада до парафії й парафіян свою методу й свое знання, аби направити їх до бажаного розвитку. В жаден парафії більше ніж деінде, треба щоб панувала щирість і сердечність. Демократичні засади Української Церкви в минулому багато прислужилися до щирих і сердечних стосунків межи вірними і духівництвом, Патріярхами українських священних родин мав свое коріння в бажаному співжитті з народом, з селом.

Традиційні українські засади діяльного вирішення самими вірними запитів життя в Православній Церкві особливо ясно можуть виявитися і розвиватися в демократичних умовах американського життя. Тут більше ніж де в іншій країні парафіяне наших церковних громад повинні стати до дружньої кооперації зі своїм священиком. І працюючи в найбільшій згоді, направляти своє громадсько-церковне життя.

(„Дніпро").

о. Г. Павловський.

ДУМКА ЇЙ ЧИН.

Один генерал сказав до молодшого офіцира: „Не кажи мені, що ти думаєш робити: почекай один рік, а тоді скажеш мені, що ти зробив".

Скільки з нас говорять про те, що вони думають робити, але на ділі нічого не роблять. Отже не говоріймо, а робім — а діла самі за себе будуть говорити.

САМОПОЖЕРТВА.

Практикуйте самопожертву кождого дня. Хай ваш апетит, ваш одяг, ваш дім — будуть умірковані, як личює дійсному християнинові. Уникайте вистависти, прощайте й моліться за ваших ворогів. Живіте в мирі зі всіма людьми і утримуйте ваше серце чистим від облуди.

ДВА ПРАВИЛА.

Є два правила, що повинні бути вигиснені в кождім серці. Перше — ніколи не вір будь що злого про другого, поки не переконаешся, що то є дійсна правда. Друге — ніколи не переказуй будь що злого про другого, хіба що є на те рішуча конечність, та що відчуваеш, що Бог хоче, щоб ти казав.

Вен Дайк

ХРИСТОС І ЕЛЕКТРИКА.

Є одно оповідання про славного лорда Кельвіна, що він одного разу приїхав до електровні й спитав інжінєра:

— Скажи мені, що є електрика?

Той відповів:

— Пане, я не знаю. Може ти годен мені пояснити?

Лорд Кельвін каже:

— Ні, мій добрий чоловіче, його ніхто не знає.

А тепер спитаймо себе: Чи ми перестанемо вживати електрики тільки тому, бо не знаємо, що воно таке? Чи ми відмовимося вживати електричного світла, або електричного трамваю тільки тому, що не знаємо тої сили, яка дає нам світло та обертає мотор? Певно, що ні! Це буває нерозумно. А чи не більш нерозумно є не вірити в Христа тільки тому, що тяжко нам зрозуміти Його Божественне походження, Його досконалість? А помимо цього, як багато тих, що тільки тому відвертаються від Христа, нашого Спасителя.

ВЕСЕЛІСТЬ.

Веселість є мов лучі ясного сонця, що пробивають сіру мряку. Веселий настрій є корисний і для нас самих і для тих, що нас окружають. Хай отже кождий старається затримати веселий настрій навіть в часі нещасть, бо тільки в такий спосіб нещастя можна перебути.

СИЛЬНА ВОЛЯ.

Коли ми потребуємо сильної волі, щоб робити добре, то тим більше потребуємо сильної волі, щоб не робити злого. З сього слідує, що те життя є найправедніше, що ним керує сильна воля.

ЩАСЛИВІ ЛЮДИ.

Щасливі люди є ті, що щось творять. Нещасливі та невдоволені ті, що лише вважають бастарь, а нічого не творять. Найліпший лік на невдоволення не є відпустка або відпочинок, але тяжка праця. Лікарі часто висилають своїх богатих пацієнтів до далеких країв на відпочинок, хоч вони й так нічого не роблять. Для таких багато пенвійшим лікарством булаб праця. Лінивство ще нікого не вилічило, бо воно є недугою само в собі.

УДОСКОНАЛЕНІСТЬ.

Удосконаленість без жадної доплнки — це закон Неба; удосконаленість, щоб то виживання всіх своїх сил на пізнання закону Неба — це закон людини. Хто постійно простує до свого удосконалення, той мудрий, бо він уміє відрізнити добре від злого. Він вибирає добро, мінно пристає до нього, щоб ніколи не втратити його.

Конфуцій.

Будьте удосконалені, як удосконалений ваш Отець Небесний. Мт. V: 48.

„ДНІПРО"
Орган Української Православної Церкви в Злучених Державах,
виходить 1 і 15 кождого місяця і коштує на рік $2.00
Передплату висилати ...
...молить.
1933 - о. Л. Б.

ЧИ ХОДЖЕННЯ ДО ЦЕРКВИ ПОПЛАЧУЄТЬСЯ.

Для пересічного члена української церковної громади, питання, „Чи ходженням до церкви поплачується?" може видаватись смішним або й глупим, бо хто коли чув, щоби поплачувалося ходити до церкви. Збудувати церковний будинок, придбати його і утримати священника для обслуги церковної громади, потягає за собою не малі видатки, а ніколи не приносить матеріяльної користи, і тому такі питання може видаватись зовсім дивним.

Чому люди ходять до церкви.

Ходження до церкви не для всіх має однакове значіння. Хоч переважно люде ідуть до церкви, щоб спільно помолитись та послухати слова Божого, то все-ж стрічаємо ще богато таких, що ходять до церкви лише тому, що їх сусіди ходять, або й тому, щоб здибатися із знайомими та поговорити з цими. Ще инші йдуть лише тоді, коли потребують обслуги священика, або коли новий священик приїде, то йдуть подивитись на нього, хто він такий.

Чому люди не ходять до церкви.

Від всіх тих, що зовсім не ходять до церкви, або, коли й ходять, то раз в рік, почуєте таке: „Я не вбив нікого, ані не украв нічого, то чому мені до церкви ходити? Нехай ходять ті, що грішать". Або інші: „Я вже находився і надався на ту церкву, тепер нехай вже хто інший йде". Інші знов говорять: „В мене велике господарство, треба його пильнувати. Ходити до церкви в мене нема часу". Ще інші не підуть, бо не люблять священників, або з простої причини, що гніваються з сусідом і не хочуть здибатись з ними в церкві. Такі і інші причини почуєте від людий тут і там і всюди, де живуть наші люди.

Школа і її завдання.

Школа, це державна інституція, що своїм правом примушує родичів посилати своїх дітей до школи. Школа дає знання без якого людині прикро жити. На школи видається великі суми грошей, бо уважається за недопустиме легковажити в теперішніх часі культурний розвиток народу. Школа дає освіту, знання, що ми ним відтак послуговуємося у розв'язанню різних життєвих питань. Школа вчить, як давати собі раду в житті, бо модерний спосіб життя вимагає цього.

Школа вчить нас різних наук — як-от: математики, фізики, хемії, літератури, астрономії, механіки, права і багато-багато іншого. Школа вчить, як здобувати різні природні сили та послуговувати ся ними на нашу користь, але це все ще не задоволяє людину й власне там, де сама наука не в'яже дати нам душевного задоволення ані спасіння, те місце заступає церква.

Що є церква і її завдання.

В загальним значінню під словом церква ми розуміємо збір людий, що вірять в Господа нашого Ісуса Христа, як Сина Божого, Спасителя людського роду. І за поміччю духовенства та церковних домів, поширюють Його науку. Христова церква вчить Божих законів — моралі, любови, правди — одним словом, вчить нас жити так, як учив Сам Ісус Христос. Бо мусимо знати, що сотворений Богом світ і все що на світі живе не було сотворене на будь який лад, але все має свої певні незмінні закони і хто не повинується їм — хто свідомо чи не свідомо ломить ті закони, падає у конфлікт з ними — той нераз тяжко відчуває наслідки не знаючи, за що.

Тому то завданням церкви є учити своїх вірних любити одного Бога, сотворителя світа і любити ближнього свого, як самого себе; любити правду і розуміти наші обовязки супроти ближніх своїх, родини, краю свого і Сотворителя нашого; вірити в прощення і в безсмертність.

Церква, як фундамент суспільного життя.

Щасливе родинне життя залежить найперше від самих батька й матері, від їх відношення одно до одного, а рівнож їх обоїх, як родичів, до своїх дітий. Добрий батько і добра мати виховують своїх дітий на потіху свою і на славу свого народу.

Поступова і повна гармонійної праці громада чи організація буде лише та, що складається з вірних, правдолюбних, довірчивих, совісних та працьовитих членів. Всякі менші та більші громади в суспільності творять собою і цілу велику та сильну організацію чи то церковну, чи державну — правительственну.

Як добрі члени одної родини творять собою щасливе та спокійне життя, так і добрі члени більшої чи меншої громади а навіть цілої великої держави чи краю, творять собою сильний, поступовий та демократичний нарід.

Як бачимо, наше життя залежить від найменшого члена в родині до найвищого члена уряду державн. На кожному з нас залежить спокій і добробут як в подунмому так і в державному життю і щоби мати таке життя в нас мусить бути християнське виховання, що його краще церква може дати. Тому то фундаментом всього суспільного життя є церква або її наука релігійна.

Вплив релігійного виховання на молодь.

Для розумних родичів нема нічого дорожшого від їх дитини. Це їх надія, потіха і задля неї готові всьо віддати. Та на жаль не всі родичі можуть дати своїй дитині таке виховання, щоб з неї були люди і потіха для них. Не досить є годувати та вбирати дитину, її молодий характер, як віск мягкий і лише в молодім віці можна його виробити, як хто хоче. І знова мусимо признати, що де родичі мають нагоду учащати до церкви кожної неділі і слухати Божого слова, з собою дітей брати і до Недільної Школи посилати, ті родичі можуть мати надію, що будуть мати добрих дітий. Добре домашне виховання разом з релігійною наукою і школою виробить у дитини здоровий та сильний характер в життя такої дитини вже наперед забезпечене. Вона буде всюда пожадана. Бо вона буде всюда пожадана, бо лише з добрими характерами люди можуть завдимати більше поважні та відповідальні позиції, що за них нагорода все є більша від інших.

Ходити до церкви поплачується.

Коли ми всумуємо все, що повище сказано, то побачимо, що церква дає нам:

1. Користь релігійно-моральну, що є фундаментом існування людства, починши від родинного життя, а скінчивши на державному. Бож воля є, щоб люди жили громадно, признавали Його управительну силу, та виконували всі Його заповіди. Коли в родині, в громаді, а навіть в державі буде котрі закони Божі ломіться та родина, громада чи й держава засуджене себе на смерть. Приміри таких наслідів бачимо багато в розних ділянках життя, а деколи й в громадському. Смерть держави іде дуже повільно, і хоч ми за свого життя такої події не бачили, то в історії людства про тим ще й багато сказано.

Тому для нас, українців, як народа без своєї держави, церква може відограяти як найважнішу ролю в наших змаганнях до осягнення самостійности.

2. Користь, що походить з доброго здоровля.

Між іншим, що церква уважає гріхом, є нечистота, звадливість, єдинство, гнів, ненависть та обмежство. Людина, коли паде в будь котрий такий гріх, терпить на здоровлі, а часто й других втягає в це. Приміром, розпуста, нечистота, з чого повстає слабість, хороба, а навіть і смерть. Пянство та обмежство також відбивається дуже шкідливо на здоровлю людини. Інші — такі, як гнів, завзятість та лінивство є свого роду хороба, що дуже шкідливо відбивається на здоровлю. Кожний лікар потвердить цей факт.

Тому, коли людина від дитинства дістане добре виховання, в неї не буде ніяких проблем, а натомість буде тішитись добрим здоровлям та для всіх приємною ділачою.

3. Користь матеріяльну, бо лише чесна, моральна та здорова людина в освіті, може чинити споважніші та поплатніші посади в суспільстві. Людина без них принимет є завадою, тягарем і колодою до поступу в суспільнім житю. Таких найгірших шкідливих та небезпечних одиниць забирається до вязниць, де вони не можуть нікому заподіяти ніякого лиха.

Тому нашим святим завданням повинно бути: виховувати наше молоде покоління у школі і в церкві. Там наша будучність, там наше запевнене життя, як народу українського.

Іван Гнилий.

НЕВДАЧІ.

Як вчимось з невдач богато більше, чим з успіхів. Часто тільки невдача навчить нас, що і як треба робити. Один філософ сказав, що він пізнав добре ту околицю, що в ній жив, тому, бо часто, задумавшись блудив в дорозі і нераз заходив в такі місцевости, в які серед знайомих обставин був би ніколи не заходив. Отже не поминаймо в розпуску тим невдач та помилок, а витягаймо з них науку на будучість.

ГУМОР.

— Чи ваш син знав грати на піяні?
— Ні, не знав, але грав.

Ізвась: В неділю не можна робити. Хто робить в неділю, не піде до неба.

Катрусь: А ось поліцаї сповняють службу в неділю: хіба вони не підуть до неба?

Ізвась: Ні, поліцаїв в небі не треба.

Синок (на цирку): Мамо, я хочу їхати на ослі. Я хочу їхати на ослі. Я хочу...

Мама (до тата): Старий, поносн його трохи на плечах, хай перестане плакати.

Марійка мала десять центів і за них купила собі ласощів.

— Чому-ж ти їх не віддала на Божі?

— питав учитель Недільної Школи.

— Я про те й сама думала, — каже Марійка, — але опівдня віддасть їх сліпареви, а вже він віддасть їх на Божа.

СВЯЩЕНИК І ПАРАФІЯ.

Парафіяне і священик це два головних чинники, котрі спільно виявляють практичне життя поодиноких церковних громад і тим кладуть підвалини для діяльности цілої Церкви. Якщо ці чинники працюють в добрій згоді й обопільним розумінню своїх завдань, то й все життя Церкви розвивається найкраще, а якщо між ними находять якісь непорозуміння, то вже й загальне церковне життя починає недугувати.

Священик в парафії за першим й найголовнішим обовязок має вважати — покликання бути пастирем вірних Христової громади. Також і вірні мусять знати, що в церковній громаді вони доручають своїм священикові не лише зовнішню керму свого духовного життя, а мусять шукати його впливу і на внутрішне психольогічне своє успокоєння, бо лише від останнього залежить добре життя на землі й вічне щастя по кончині.

Надзвичайна важність пастирських завдань священика накладає на нього й особливу відповідальність за доручені йому душі вірних. Тому Божа ласка потрібна священикові як єдина можлива поміч в його праці, а віра, молитва й саможертвенність мусять стати супутниками на кожнім кроці його діяльности. Зовнішнє виконання обовязків священика набуває увесь свій зміст лише в тій ласці Божій, що дається священикові як пастреві й становить його першим чинником в будові Христового Царства на землі.

Парафіяне творять другий чинник тої будови. Їх діяльність мусить бути активною і то в двох напрямках: як членів Христової громади вони повинні йти за духовним проводом свого пастирства, а крім того, як господарі своєї парафіяльної громади, вони розпоряджають всім, що до тої громади належить (майно й управа парафіяльними справами). До тих справ належить і утримання священика.

Даючи утримання священикові, парафіяне ставлять до нього свої вимоги. Очевидно, що вимоги парафіян мусять відповідати загальному призначенню священика. Отже священик мусить відправляти положені св. Церквою богослужіння й рижні треби, мусить проповідувати, пояснати та наставляти своїх парафіян, що належить до Святого Письма та християнської науки, а також мусить духовно керувати життя своїх парафіян, як з ласки Божої мажний певну духовну владу. Обмежки про своє духовне підпорядкування парафіяне й від свого священика вимагають, аби він словом і ділом учив їх, а також їх діти, заповідів Божих та правил церковних, стараючи про підмещення християнської моральности та патріотизму.

Не жадь іноді вимоги парафіян прямують другими шляхами і грунтуються на засадах лише економічних, що скоро переходить в чисто матеріялістичні. З такого матеріялістичного погляду священик перестає бути духовним проводирем, а лишається дешевим найманом парафіян для формальних обовязків. Дешевими вірші за все, бо ні нього можна покласти найрізноманітніші справи. Так на священика спроваджуються обовязки, які лише можуть виникати в житті парафії: учити дітей в школі, бо учитель коштує; учити хор, бо окремий дірігент коштує... Отже священик у таких парафіян мусів би уважатись за духовного пастиря, дяка, учителя, дірігента, режисера, кожівця й капельмайстра та ще й балетмайстра... бо для представлень того всього треба... Ясно, що в такій парафії священиком довго не можна затриматися, бо у нього довічередових обовязків стає більше ніж безпосередніх; за ними вже нема часу на студіювання Слова Божого чи інших невідкличних справ. А в той же час від священика модерне життя вимагає іноді вирішення найскладнійших своїх запитань. Кожної хвилини може стати перед ним проблема, котрої вілиз хвилює людей сьогодні, викликає гостру боротьбу якраз ними, і відповідь духовного проводу тут може бути рішенням життя й загибелі многих. Якже багато треба для того житєвого досвіду й теоретичного знання, освіти, читання, обзнайомлення в сучасністю й минулими подіями!

Для людини матеріялістичного світогляду священик: коли не є на церковній відправі, то обовязково байдикує, нічого не робить, а тому нема нікому краще, як саме йому. Звичайно, що труд священика рижниться від труду фізичного робітника, але кождий шлях життя має свої терни, свої рожі й свою вартість. Того не треба забувати, коли ставиться таке порівняння. Кождий священик приклада до парафій й парафіян свою методу й свое знання, аби направити їх до бажаного розвитку. В житті парафії більше ніж дейде, треба щоб панувала щирість і сердечність. Демократичні засади Української Церкви в минулому багато прислужилися до щирих і сердечних стосунків межи вірними і духівництвом. Патріотизм українських священичих родин мав своє коріння в близькому співжитті з народом, з селом.

Традиційні українські засади дільного вирішення самими вірними запитів життя в Православній Церкві особливо ясно можуть виявитися і розвиватися в демократичних умовах американського життя. Тут більше ніж де в іншій країні парафіяне наших церковних громад повинні стати до дружньої кооперації зі своїм священиком і працюючи в найбільшій згоді, направляти свое громадсько-церковне життя.

(„Дніпро").

о. Г. Павловський.

ДУМКА Й ЧИН.

Один генерал сказав до молодшого офіцира: „Не кажи мені, що ти думаєш робити: почекай один рік, а тоді скажеш мені, що ти зробив".

Сміяли з нас говорять про те, що вони думають робити, але на ділі нічого не роблять. Отже не говоріть, а робіть — а діла самі за себе будуть говорити.

САМОПОЖЕРТВА.

Практикуйте самопожертву кождого дня. Хай ваш апетит, ваш одяг, ваш дім — будуть умірковані, як лишою дійсному християнинові. Уникайте зичливости, прощайте й моліться за ваших ворогів. Живіте в мирі зі всіма людьми і утримуйте ваше серце чистим від облуди.

ДВА ПРАВИЛА.

Є два правила, що повинні бути витиснені в кождім серці. Перше — ніколи не вір будь що злого про другого, поки не переконаєшся, що то є дійсна правда. Друге — ніколи не переказуй будь що злого про другого, хіба що є на це рішуча конечність, та що відчуваєш, що Бог хоче, щоб ти казав.

Вон Дайк.

ХРИСТОС І ЕЛЕКТРИКА.

Є одно оповідання про славного лорда Кельвіна, що він одного разу прислав до електрові й спитав інжініра:

— Скажи мені, що є електрика?

Той відповів:

— Пане, я не знаю. Може ти годен-мені пояснити?

Лорд Кельвін каже:

— Ні, мій добрий чоловіче, цього ніхто не знає.

А тепер спитаймо себе: Чи ми перестанемо вживати електрики тільки тому, бо не знаємо, що воно таке? Чи ми відмовимося вживати електричного світла, або електричного трамваю тільки тому, що не знаємо тої сили, яка дає нам світло та обертає мотор? Певно, що ні! Це булоб неровумно. А чи не більш неразумно є не вірити в Христа тільки тому, що тяжко нам зрозуміти Його Божественне походження, Його досконалість? А помимо цього, як багато тих, що тепер відвертаються від Христа, нашого Спасителя.

ВЕСЕЛІСТЬ.

Веселість є мов лучі ясного сонця, що пробивають сіру мряку. Веселий настрій є корисний і для нас самих і для тих, що нас окружають. Хай отже кождий старається затримати веселий настрій надіть в часі нещастя, бо тільки в такий спосіб нещастя можна перебути.

СИЛЬНА ВОЛЯ.

Коли ми потребуємо сильної волі, щоб робити добре, то тим більше потребуємо сильної волі, щоб не робити злого. З сього слідує, що те життя є найрозумніше, що нам керує сильна воля.

ЩАСЛИВІ ЛЮДИ.

Щасливі люди є ті, що щось творять. Нещасливі та невдоволені ті, що вушивають багато, а нічого не творять. Найлішній ліх на невдоволення не є відпустка або відпочинок, але тяжка праця. Лікарі часто висилають своїх богатих пацієнтів до далеких країн на відпочинок, хоч вони й так нічого не роблять. Для таких багато невмілими лікарством булаб праця. Лікарство що нікого не вдівчило, бо воно є недугою само в собі.

УДОСКОНАЛЕНІСТЬ.

Удосконаленість без жадної домішки — це закон Неба; удосконаленість, щоб то вживання всіх своїх сил на пізнання закону Неба — це закон людини. Хто постійно простує до свого удосконалення, той мудрий, бо він уміє відрізнити добре від злого. Він вибирає добро, мінно пристає то нього, щоб ніколи не втратити його.

Конфуцій.

Будьте удосконалені, як удосконалений ваш Отець Небесний. Мт. V: 48.

„ДНІПРО"
орган Української Православної Церкви в Злучених Державах,
виходить 1 і 15 кождого місяця $1 коштує на рік $2.00
Передплату висилати на адресу:
„ДНІПРО"
1801 Germantown Ave., Philadelphia, Pa.

„ВІСТНИК"
Релігійний тижневик для Українців в Канаді
Виходить: Що 1 і 15-го кожного місяця.
Видає Українське Православне Видавниче Товариство
Передплата: В Канаді — $1.50 на рік.
Закордоном — $2.00 на рік.

THE HERALD
—published semi-monthly by the
Ukrainian Orthodox Publishing Company
Subscription per annum:
In Canada — $1.50. — Foreign — $2.00.

Адресувати: — листи:
The HERALD, Box 3004, WINNIPEG, MAN.

РИМ ПЕРЕВОДИТЬ „ЧИСТКУ" В РЯДАХ ГРЕКО-КАТОЛИЦЬКИХ СВЯЩЕНИНІВ.

Як відомо, Рим не позволяє в Канаді бути женатим греко-католицьким священикам. Се однак не значить, що всі греко-католицькі священики в Канаді неженаті. Є між ними пару, що приїхали женаті зі старого краю, деякі поженились в Канаді і нямо жінять зі своїми жінками, що інші приймають господиньку.

Про женатий стан декотрих священиків вже навіть ширший загал, отже треба вірити, що знають також церковні власти, однак до недавна проти цього не реагували. Водай не було чути про це. За приклад можна навести о. Сарматюка, що оженився пятнадцять літ тому назад і ні перед ким з цим не крився, але попимимо того весь той час виконував обовязки греко-католицького священика а навіть входив за одного з кращих священників епископа Ладики. Подібне можна сказати й про о. Шумського та можне ще кого.

Мовчанка, а якою католицькі власти дивились на женячку греко-католицьких священиків була тим ' замітнійше, що примірком вище згадані священики оженились вже по висвяченню на священика, отже не тільки, що знехтували розпорядження Риму про неженатий стан греко-католицького духівництва в Канаді, але також поламали церковні закони (канони), що священикам забороняють женитися по висвяченню. Навіть в Галичині, де до недавна світське греко-католицьке духівництво було всю женате, священики могли женитися тільки перед висвяченням. А ті унійські священики, що були висвячені в Канаді і є тепер женаті, всі поженились вже по висвяченню, отже не тільки, що знехтували розпорядження свого найвищого зверхника, папи, але також поламали церковні закони.

Українська Православна Церква признає женате духівництво. Ми віримо, що такий стан більше відповідає науці Христа Спасителя Церкви та тій задачі, що священики, як провідники народу, виконують. Найкращим доказом того, як шкідливим є целібат духівництва, можуть послужити ті немовляті вічними деяких греко-католицьких целібсів, що вони місце в минувшині. Отже ми є за женатим духівництвом. Але ми є рівно-ж за тим, щоб священики, до якої церкви вони не належали, чесно виконували свої обовязки та вірно служили тій церкві, якої слугами вони є. Вони рівнож повинні совісно виконувати приписування своєї церковної зверхности, а як що їх совість на те не позволяє, то повинні про се заявити та не крутити душею.

А деякі з вино і неявно женячих греко-католицький священиків дійсно крутять душею. Вони робить одно, а голосять друге. Самі ламали закони церкви та нехтували розпорядження Риму, а своїм вірним наказували, щоб були вірні тому Римові. Що більше: вони самі будучи незаконними, некананічними, кидали каменем на Українську Православну Церкву та оскаржували її про некананічність. Тому ми перед приїздом їм, що коли хочуть кидати на когось каменем, най перше спитають себе, чи вони самі без гріха. Але вони придержувались іншої тактики: замовчи закони своєї церкви, а дякотрі в них і законн загально дозволені, вони, щоб не дати вірним нагоди приглянутись їхній роботі та поведенню, поступали мов той людій, що тікав та кричав, „ловіть людія". Самі будучи некананічними, вони гукали з цієї сили: „Гей, дивіться, греко-католики, які ті православні некананічні, які вони погані. Їх церква до нічого, їх священики неуки, їх епископ незаконний. Вони самі й такі, вони не вірять в святійшого отця папу римського, намісника Ісуса Христа, правдивого голову Церкви". Отак гукали, а в той сам час сміялись в кулак і зі своїх вірних. І в церковних кайділь з самого папи римського. Сміялись — бо хіба не сміються в кулак той, що свідомо та вперто ломить закони своєї церкви, легковажить розпорядження церковних властей, пошкоджує між вірними згіршення, — в рівночасно про людське око оборона і церкву, й канони й папу римського?

На днях зайшла подія, яка показує, що римо-католицькі власти, яким підлягає греко-католицька церква в Канаді разом з її епископом та священиками, почали робити „чистку" в рядах унійських священиків та монахів ксьондзів. Дещо давнійше вони суспендували „целібса" Бартмана, що був колись секретарем еп. Будки, а на днях суспендували о. Сарматюка.

Торонтонський дневник „Ді Торонто Стар", з дня 31 січня, с. р. широко пише про цю подію, подаючи при тім світлини о. Ладики, о. Сарматюка і його жінки та їх двох дітей — дочку 14 літ та сина 13 літ. „Стар" каже, що еп. Ладика дав Сарматюкові до вибору — або розвітися з жінкою, або бути суспендований. Сарматюк вибрав бути при своїй родині. Сарматюк забрав дітей та лишив чоловіка, що з ним жив вже шість 15 літ тому. Але тиждень пізніше о. Сарматюк був все одно суспендований, і вона вернула назад до нього. Парафіяне в Ошаві стали по стороні свого пароха й загрожували, що не пустять до церкви о. Іоху, що його еп. Ладика назав на місце Сарматюка. Пані Сарматюк між иншим заявила перед репортером „Стар", що покійний римо-католицький архиєпископ МкНіх в Торонто знав, що Сарматюк був женатий, був навіть його приятелем і нічого не мав проти того, що він женатий.

„Стар" подав від себе, що еп. Ладика в донесенню з Віннінегу заявив, що якби Сарматюк покинув жінку, то оставсяб дальше на парафії в Ошаві. На запит, як це сталось, що Сарматюк був женатий через 15 років, а церковні власти як тепер його суспендували, була відповідь, що Канада великий край, отже можливо, що церковні власти не знали, що він женатий!

Чим справа скінчиться для Сарматюка менше важне. Більш важне те, що скаже про цю подію загал греко-католицької церкви та заповіди Божі. Тримати ксьондзові кухарку й жити з нею в конкубінаті — це можна, але жити зі шлюбною жінкою — це заборонено. Жити в законною жінкою католицькому священикові та виховувати законних дітей — це не заслуга перед Богом. Жити католицькому священикові з шлюбною жінкою і виховувати родину — це католицька церква вважає згіршаючим для її вірних, але покинути жінку й вирвати з рідних дітей — це добрий примір для вірних. А також і ще: Сарматюк був женатий і жив з жінкою через пятнадцять років, але помимо того був добрим священиком: Нарва — його женатий стан став перешкодою і йому кажуть: або відречися жінки і дітей, прийми кухарку (бо хіба-ж є багато католицьких священиків, що не тримають кухарок?), і остань католицьким священиком та нарочком в Ошаві, або гони на всі вітри та пропадай з голоду!

Отсе вам мораль католицької церкви!

„Ді Торонто Стар" з дня 2 лютого, с. р. доносить, що вище згадованому о. Шумському, що оженився вже по висвяченню та в батьком трох дітей, еп. Ладика також дав до вибору: або покинути жінку й дітей, або бути суспендований. Шумський рішив покинути священство та взятись до фармерования.

РОЗСТРІЛЮЮТЬ КОМУНІСТІВ ЗА РЕЛІГІЙНІСТЬ.

„Манчестер Гардіян" доносить, що в послідних часах совітські власти розстріляли 66 людей, комуністів, за те, що вони виказали надто велике заінтересування релігійними справами. Вони й часом їх родини жертвували на релігійні цілі, головно на напрямку церков, тримали звязки зі священиками, вносили просьби про принятя в члени церковних громад — отже перестали бути достойними комуністами. А за се їх розстрілали.

Розстріли були виконані на припоручення Емілияна Ярославського, що заявіре проти-релігійною пропагандою. Він каже, що релігійний дух представляє якби чіку силу й тому треба вишити його всякими способами. Головно на Україні релігійний дух є замітний, через що багато людий були висилені на північ.

КРАСА ТІЛА, А КРАСА ДУШІ.

Є люди, що видають великі суми грошей та переносять навіть фізичні болі, щоб здобути або затримати красу лиця, або постави. Приміром жінки в Злучених Державах видають річно більше грошей на різні косметики — як пудри, пасти, масти тощо, — чим цілий край видає на школи. Одних як мало людий здбають про красу душі! Не хочуть понести найменшої невигоди, принятн найменший труд, щоб збогатити добрим життям красу своєї душі.

ХАЙ ЧАС ДОКАЖУЄ.

Як глупим і непотрібним є доказувати аргумент, що його найкраще може доказати протяг часу. Чим більше старіюся, тим менше иною володіє бажання доказувати в спорах те, що з бігом часу само себе докаже.

Марк Ротерфорд.

Як з Вашою передплатою на цей рік? Постарайтеся, щоб познайомити за „Вістник" була знайомих новина.

БЛАЖЕНСТВА.

Побачивши-ж народ, війшов на гору, і, як сів, приступили до Нього ученики Його, і відкрив він уста Свої, і навчав їх.
(Мат. V.: 1—3)

(Мат. V.: 1—2).

Дорогі Братія й Сестри! Коли Ісус Христос голосив науку про своє Царство і удоровлив хорих, розійшлася слава про Його діла по цілім краю, і богато народу горнулось до Нього, щоб посилувати Його слів. Але не дбтко а невіжих людий довести до того, щоб повірили в те, чого не бачуть та щоб надіялися на те, чого не знають. Тому й Спаситель наш мусів доложити богато труду, щоб утвердити людий у вірі та розвіяти всякий сумнів, щодо спасительности Його науки. Він мусів звоєчувати їх тілесними добродійствами, мусів робити для них наглядні чудеса. Та, щоб зовнішні удоровлення замінити в хосен внутрішньому лічению, щоб по удоровленню тіла міг перевести також удоровлення душі, відлучується Спаситель від тоти народу, виходить на поблизьку гору й голосить науку, що є знана, як горна проповідь.

Перші слова горної проповіді були: „Щасливі вбогі духом, бо їхне є царство небесне". В цих словах висказав Ісус Христос, що царство небесне приладе там, що їх поручає радше покора серця, чим брак земних достатків. Нема сумніву, що вбогі можуть собі лекше присвоїти покору, чим багаті, бо для них в їх вбогости є більше властиве легіяне успосілення, підчас коли в богатих стрічаємо зарозумність. Однак і серед богатих є немало таких, що обертають свої багатства не для своєї гордости, а для добродійних цілей, та уважають це за найбільшу користь, що злекшують тим чужу біду. Отже благословенними є те убожество, що в нім ми не привязуємося любовю до добра дочасного і не стремимо до побільшення земських скарбів, а єдине бажаємо збогатитися небесними добрами. Приклір такого взнесеного убожества дали нам по Ісусі Христі святі Апостоли, що йдучи за зазивом Спасителя, полишили всьо, що мали, покинули рибольодство, і стали ловцями людий. Вони многих з віні зробили до себе подібними, бо у перших дітей Христової Церкви сила була душа й одно серце. Всі християне діяли своє майно і свої посідости між вбогих і тим стали через убожество земне, багатими в вічні добра. Завдяки апостольській проповіди падали вовиг, що нічого в світі не мають ті, що всьо посідають в Христі.

Прославивши це щасливе убожество, научив Спаситель дальше, кажучи: „Щасливі ті, що плачуть, бо вони втішаться". Смуток цей, дорогі Братія і сестри, що за нього обіщає нам Спаситель вічну потіху, не треба мішати зі смутком сього світа, бо сльози, що їх світ проливає, нікого не ущасливлюють. Вища є підстава святого смутку, інша причина щасливих сліз. Святий смуток оплакує гужий або власний гріх, він не нарікає на Божу справедливість, але оплакує людську злобу і більше жаліє над тим, що кривду наносить, чим над тим, що кривду зазнає. Бо першого заведе преступок до загибелі, а другого заведе терпеливість до щасливого місця вічности.

Після того знов Христос говорить: „Щасливі тихі, бо вони наслідять землю". Ось тут Христос приробляє лагідним, смиренним, скромним і готовим до терпінь і всяких нарут посідання землі — світа. Під землею-світом не треба розуміти земне добро, багатство. Ісус сравнить про землю духа, про землю Царства Небесного. Жовнір, що воює на війні за землю світа — мусить бути жорстокий, лютий, бо тільки такий може пролівати кров ближнього. Тихій-ж, що опанують землю, це ті, що терпеливо, з любовю та відвагою поборюють зло в самих собі й другах та широко працюю, праведним життям поширюють Царство Боже — в кого стають співвластителями.

Дальше говорить Господь: „Щасливі голодні і жадній справедливости, бо вони задоволяться". Це голодування це від носиться до тілесної земської їжі, але до їжі духовної до Божої правди. Щасливі та душа, що бажає корму душевного — що його подає Спаситель. Щаслива душа, що розумію правду першої заповіди Божої, що говорить: Господа Бога твого маєш любити всім серцем твоїм, всією душею твоєю і всією силою твоєю. Бути жадним справедливости, це нічого іншого, як любити Бога. А що з любовю Бога лучиться любовна журба про ближнього, тому ставить Христос поири те бажання правди ще й чесноту милосердя й каже:

„Щасливі милостиві, бо їх помилувано буде". Пізнайомо, братія-сестри ґідність нашого розумного поступку: уважаймо, які чесноти належить нам виповняти: до якої ми покликані нагороди. Милосердя вимагає, щоб ми були милосерні; справедливість жадає від нас справедливости, щоб в сотворінню було видно Сотворителя і щоб в зеркалі нашого серця відбивався образ Бога.

„Щасливі чисті серцем, бо вони Бога побачуть". — дальше каже наш Спаситель. Дорогі брати-сестрі! Правдиво щасливий той, що його така нагорода чекає. А що-ж іншого значить мати чисте серце, як не стреміти до надзвичайних чесноті?! І справедливо приробляє Христос таке щастя чистому серцю.

Відвернімось від мраки земної пустоти і від всякого чаду злоби, очистьмо наше душевне око, щоб незатемнений зір розкрущував кольоса в чудовій отдаленню Бога. До оригенця цеї цілі відносяться слідуючі слова Христа: „Щасливі миротворці, бо вони синами Божими назовуться". Такого щастя не удостоїмося за першу ліпшу згідливість, тому споконою не можуть дати навіть найхрістіяні признаки, ані найбільша сердість душ, наколи не стоять в згоді з Божою волею. Позатим взнесли спокоєм існуючі одностайна безбожна пожадливість, гріхні ягоди. Любов до світа не годиться з любовію Бога. А коли душею будемо з Богом злучені, ніколи не попадемо в суперечність з вічним правом. Лиш мусимо відзиватися в ревній молитві. Нехай буде воля Твоя, як на небі так і на землі. Ширя молитва уважить від нас всякі спокуси до злого і наповнить наші серця повною любовю до нашого Спасителя, Котрий володіє з Отцем і святим Духом по всі віки. Амінь.

Свящ. Л. Березівський.

ГРОШ ЯК СИЛА.

Силу грошей можна надумівати, так як кожду іншу річ. Гроші в нашім часі становлять силу, і хто вживає той силу, щоб приводити людей до гріха, або щоб панувати над ними, або щоб догоджати тільки собі самому — той надуживає сили, йому даної і сам собі шкодить. Гроші — богатство є потрібне, але воно тільки тоді приносить користь, коли вживаємо його розумно та згідно з заповідями Божими.

ТАРАС ШЕВЧЕНКО.

Збліжаються роковини найбільшого нашого генія і поета Тараса Шевченка, отже на місці буде пригадати собі важніші події з його життя.

Тарас Шевченко був сином кріпака і походив з села Моринець, звенигородського повіту, на Україні. Народився дня 9-го березня, 1814 р. На 9-ім році життя остав сиротою — померла його мати. Коли будо йому 11 літ, помер і батько. Тарас зазнав всякого лиха від мачухи. Він вчився рідника читати і заразом був у нього слугою. Коли мав 13 літ, став громадським пастухом у селі Кирилівці. Тарас дуже любив малювати і хотів вчитися цеї штуки. Ні це треба було мати дозвіл від пана, але такого дозволу Тарасови не дали. Навіяли — взяли його до панської кухні, а вітак за послугача до пана — на покойового козака.

З паном їздив Тарас по Польщі, Литві, а найдовше перебував у Петербурзі. З Тараса був це відповідний подарунок і якнині дав два його на науку до малярв. В Петербурзі, познайомився Тарас з українським маляром Сошенком Козмою, а через нього — зі славними тоді людьми і вони викупили Тараса. з неволі за 2.500 карбованців. Це сталося в 1838 р., коли Тарасови було 24 роки. Вільний Тарас почав ходити до Академії Мистецтва і тоді почав писати свої славні вірші.

В році 1840 вийшли у світ перші Тарасові твори „Кобзар". У 1843 р. Тарас Шевченко перший раз, як вільна людина, поїхав на Україну. По свіченню Академії переїхав на Україну зовсім і як член комісії, що розсліджувала старовину, їздив до всій Україні, те змальовував старовинні памятники — церкви, монастирі і инше. В 1846 році заснувалось в Києві Кирило-Методіївське Брацтво, що стояло за загальну освіту і свободу всіх Слав'ян і знесення кріпацтва. Це товариство видав провокатор-Мосваль і на його донос всіх наших найкращих і тодішніх людей, а між ними і Тараса арештували.

Слідуючого року Тараса засдали, як мовників в оренбурській корпус, та ще й заборонили писати і малювати. Там перебув Тарас у страшних умовинах 10 літ. Доперва 1859 р. (10 квітня) цар Олександер І помилував Шевченка і він, з великими тоудношами повернув до Петербурга. Тоді було Тарасови 43 роки, але його здоровля було вже пропаще; він був вже старий, сивий, лисий дід.

В 1859 році Тарас знов вибрався на Україну. На донесення поміщика його знов арештували, тягали по кріпостях, і він на конець мусів знов вертати до Петербурга.

Після Різдва 1860 р. Тарас тяжко занедужав, а 10 березня, 1861 р. в Петербурзі помер.

Тіло Тараса, згідно з його заповітом, перевезли на Україну і поховали на високій горі над Дніпром біля Канева. Тарас Шевченко жив усього 47 літ, з того 24 роки був кріпаком, 10 літ у неволі жовніром, 3 і пів року під надзором поліції, а тімки 9 і пів року був вільним. От таке було життя того, що воскресив у душі народу Україну, кріпаком писав про волю, собі здобув вічну славу, а нам оставив свої святі заповіти:

Свою Україну любіть!
Любіть її во время лихе —
В останню тяжкую мінуту
За Неї Господа моліть.

о. Л. Б.

ЄВАНГЕЛІЄ НА 32-гу НЕДІЛЮ ПО ЗІСЛАННЮ СВЯТОГО ДУХА

(Лука XIX: 1—10).

Проходив Ісус через Єріхон. І ось чоловік, на ім'я Закхей, — а він був старший над митарями і був богатий, —

Шукав побачити Ісуса, хто Він, але не міг із-за народа, бо був малий на зріст.

І забігши наперед, виліз на смоковницю, щоб бачити Його, бо Він мав проходити мимо Її.

Ісус, як прийшов на те місце, глянувши, побачив його і сказав до нього: Закхею! поспіши злізти, бо сьогодня треба Мені бути в твоїм домі.

Він поспішив злізти і прийняв Його радісно.

І бачивши, всі ремствували, кажучи, що Він зайшов гостити до грішного чоловіка.

Закхей же ставши, сказав Господеві: ось половину добра мого, Господи, дам убогим, і коли кого чим скривдив, верну в четверо.

Сказав же йому Ісус: нині спасення домові сьому сталось за тим, що й сей є син Авраамів.

Бо Син Чоловічий прийшов знайти і спасти загинувше.

ЄВАНГЕЛІЄ НА СВЯТО ТРЬОХ СВЯТИТЕЛІВ.

Матей V: 14—19).

Ви світло мирові. Не може заховатися город, коли стоїть на горі.

І засвітивши свічку, не ставлять її під посудину, а на свічнику, і вона світить усім, хто є в хаті.

Так нехай світить світло ваше перед людьми, щоб вони бачили добрі діла ваші й прославляли Отця вашого Небесного.

Не думайте, що Я прийшов зламати закон, або пророків: не зламати прийшов Я, а сповнити.

Істинно кажу вам: поки небо й земля перейдуть, йота одина або титла одина з закону не перейде, аж поки станеться все.

Так, хто зламає одну з сих найменших заповідей і навчить так людей, той найменшим назветься в Царстві Небеснім, а хто сповнить і навчить, той великим у Царстві Небеснім назветься.

ЄВАНГЕЛІЄ НА СТРІТЕННЯ ГОСПОДНЄ.

(Лука II: 22—40).

Коли сповнилися дні очищення Марії по закону Мойсеовому, то принесли Ісуса в Єрусалим, щоб поставити Його перед Господом.

Як написано в законі Господнім, щоб кожне хлопя, розкриваюче утробу, було присвячене Господеві (Іск. XIII: 2).

Та щоб принести в жертву, як сказано в законі Господнім, пару горлиць або двоє голубят.

І ось був в Єрусалимі чоловік, ім'я йому Симеон. Він був чоловік праведний і набожний, і сподівався утіхи Ізраїлевої і Дух Святий був на ньому.

І було йому сповіщено від Духа Святого, що не бачитиме він смерти перше, ніж побачить Христа Господнього.

І прийшов він Духом у храм; і коли поприносили батьки Ісуса, щоб учинити над Ним по законному звичаю.

Він узяв Його на руки свої, благословив Бога і сказав:

Нині відпускаєш раба Твого, Владико, по слову Твоєму в мирі;

Бо бачили очі мої спасення Твоє.

Що ти наготовив перед лицем усіх людей.

Світло на просвіту невірних, і славу народа Твого Ізраїля.

Йосиф же і мати Його дивувались тому, що говорено про Нього.

І благословив їх Симеон, і сказав Марії, матері Його: от лежить Сей на те, щоб падали і вставали многі у Ізраїлі і щоб був знаком суперечним.

(І Твої Самій пройде душу меч), щоб зявились думки многих сердець.

І була Анна пророчиця, дочка Фанулова, з коліна Асирова; вона вступилась у дних многих, прожившим з чоловіком сім літ од дівоцтва свойого.

І була вдовою, мала літ з вісімдесять і чотири, і не одходила від храму та постом і молитвою служила (Богові) день і ніч.

І вона, надійшовши у той час, славила Господа і оповідала про Нього всім, що сподівалися спасення в Єрусалимі.

І як сповнили все по закону Господньому, то вернулись у Галилею, у город свій Назарет.

А Дитя росло і укріплялось духом, наповняючись премудрости, і благодать Божа була на Ньому.

ЄВАНГЕЛІЄ НА НЕДІЛЮ МИТАРЯ І ФАРИСЕЯ.

(Лука XVIII: 10—14).

Два чоловіки прийшли в храм помолитися: один фарисей, а другий митар.

Фарисей, ставши, молився про себе так: Боже! дякую Тобі, що, я не такий, як інші люде, грабителі, несправедливі, прелюбоді, або як сей митар;

Пощу два рази на тиждень, даю десяту частину з усього, що придбаю.

А митар, стоячи оддалеки, не смів і очей звести на небо, але бив себе в груди, кажучи: Боже, будь милостивий мені грішнику!

Кажу вам, що сей пійшов до дому свого оправданий більш, ніж той; бо кожний, хто підносить сам себе, принизиться, а хто понижає себе, піднесеться.

ІСТОРІЯ ЦЕРКВИ.

(За Е. Семаком).

(Дальше).

II. Сербська православна митрополія в Карловіцах.

Друга найстарша православна митрополія в бувшім австро-угорськім цісарстві, це митрополія сербська в Карловіцах.

Від другої половини XIV. століття багато Сербів, переслідуваних Турками, почало з південних сторін Дуная переходити до країв угорської корони. Вони зросли до повязного числа з причини напливу, що року 1427 наступив під проводом сербського деспота Георгія Бранковича, щітак з причини напливу з часів короля Матея Корівна (панував 1458—1490), що з нагоди нападу на Сербію повів на Угорщину около 50,000 осадників. Инші переселення сербські наступили за королів: Фердинанда I., Максиміліяна II і Рудольфа II, за котрого прибув до Словонії і Гаврилі, митрополит Босній, з 70 черцями. Сербські осадники уконституювалися в епархії, маючи почасти владених епископів, приведених з Сербії, почасти дістаючи їх від румунської митрополії Альби-Юлії.

Коли року 1690 цісар Леопольд I воював з Турками, сербський народ вивиховував для Австрії свою прихильність. Коли-ж потім війна закінчилася, патріярх Іпеку Арсеній Черноєвич переселився з царгороду до Сремських військами на чолі 36,000 сербських родин в сторони австрійської монархії, а відтак цісарською грамотою в 21 серпня 1690 року запорученно їм церковну і національну автономію. Ці родини осіли в Славонії, Хорватії, Угорщині і Банаті. Вони то злучившися із Сербами, що осіли тут вже давнійше, основали на основі прав, надання їм грамотою цісаря Леопольда I з 4 березня 1695, власну митрополію з столицею в Карловіцах і сім епископств, замежи котрих одні існували вже давнійше, а тепер мали їх повязати і церестроїти. Епископствами тими були: в Арадї (для східно-угорських комітатів), в Темешварі і Вершиці (в Банаті), в Буді і Новім Садї (в південній Угорщині), в Пакраці (в Славонії) і в Карлштаті (в Хорватії). Число угорських Сербів вбільшилося відтак новим приходом року 1737 під проводом патріярха Іпеку, Арсенія Івановича Сакабента, що був шестим карловецьким митрополитом.

Число православних християн карловецької митрополії зросло знову, коли Румуни після переходу свого митрополита Атанасія на унію (1700 р.), прикучилися до сербських епископств. Колиж семигородські православні Румуни дістали власне епископство (1783 р.), підчинено і його карловецькій митрополії, Того року підчинено сій митрополії також епископство Буковинне, примучено до Австрії року 1777. А коли року 1814 австрійський монархії приєднала остаточно і Дальмацію, підчинено карловецькій митрополії (1826 р.) і православне епископство Дальмації, що описав 1870 року розділено на два епископства, одно в Задарі а друге в Которі.

Всі ці епископства стояли в зависимости від карловецької митрополії, аж коли надмиперед року 1864 Румуни православні Семигороду і Угорщини осягнули независимість і свою власну митрополію, відтак р. 1873 уконституювалися в осібну митрополію і православні єпископства Буковинні і Дальмації.

Тоді митрополія карловецька мала тільки шість епископств і понад мілюон вірних. Церковну автономію митрополія виконує соборами митрополичними, як і національними конгресами. Сі посліднї складаються з митрополита і єпархіяльних епископів і рішає над чисто церковними справами, а конгрес вибирає митрополита і рішає над справами міщанми, господарськими і шкільними, що дотичать церкви.

Карловецькі архиєпастирі, хотяй перші з них були з дому патріярхами, мали до року 1848 тільки титул митрополитів карловецьких. Але в тім році цісар Франц Йосиф I відновив давне достойність патріярше, яке посідали сербські архиєпастирі Іпеку до року 1766, надаючи годішнього митрополита Йосифа Раячича (1842—1861) і його наслідників титулом патріярха.

Значніїшими межи архиєпастирів сербської церкви є: Митрополит Стефан Стратімірович (1790—1837) і митрополит-патріярх Йосиф Раячич.

Давнійшими часами, а особливо в XVII столітю, починено кроки до злуки угорських Сербів в латинською церквою. Ці заходи мали дещо той успіх, що в Хорватії прийняло унію около 5.000 Сербів. Для сих унітів основано р. 1777 власне епископство в Крайбі, підчинене латинського архиепископові в Загребі.

(Дальше буде).

ХТО ПЕРЕД КИМ БЕРЕЖЕТЬСЯ?

(Едмонтон, Алта.)

Католицький часопис для українців у Канаді „Українські Вісти" помістив у новинках уступ під заголовком: „Будьмо Обережними". В уступі оповідає „Око", що побачило в англійському часописі „Ля Круссейдер" відзиву про гроша, за один липня рік, видають пресвітеріяни, в таких методистів на релігійну пропаганду між українцями. Далі зразує дуже злину тайну отв „око". Бо ніхто, що між українським народом безупинно працюють Юнайтед Чорч, православні й комуністи. На кінці перестерігає „око" українців-католиків. Каже, що різні апостоли намагаються дібратися до душ українців-католиків, щоб відобрати їм правдиву віру. І закінчує держатися католицької віри, та не дати відвести від католицької церкви й її проводу.

Москалі на Україні, поляки на західніх землях і румуни й чехи б'ють на тривогу. І слушно. Заздрі не можуть спати спокійно у чужій коморі. І природно мусять католики бити в дзвін тривоги, бо заїдає не в свою отару. Били на тривогу Поттї, Куцневич, скаржились на православних у собаках, перед польськими королями, перед канцлерами й воєводами... Скаржились сотки літ... Нині також затривожені!

Так! Протестанти давали гроші на пропаганду протестантизму серед українців. І Москва посилає большевицьким комуністам гроші на безбожницьку пропаганду серед нас. Але й католицька церква також в різних видах складає великанські суми на католицьку пропаганду серед нас. Шкоди не значить? Це вже інша річ, що одна (для протестантизму, і друга большевизму, а треті католицизму чужі й шкідливі для українців, тому треба як великого грому, хмари платних людей чи то пасторів, комісарів чи всьомдаїв, щоб ці ідеї вдержались серед нас.

Не можна православних українців рівняти з комуністами, що любить робити ранні католики. Це не по християнськи. Коли чартер виробила Укр. Прав Церква на провінцію Квебек, тоді католицька рука залізала нам, що ми скрутні комуністи, і ніби це середні віки, то ледви православний українець мусів би віддати душу за свою православну віру та відкидний комунізм.

Як би „око" справно було вгляділо російських православних, то Вому можеб було вприязати слухність. Але він його не зробив. Виходить, що всі православні, навіть українці вприязнять ніби якому народові на шкоду. Так воно не є. Російська православна церква, католицька й протестантські — працюють українцям на шкоду. От як воно.

Так де поширила віднив наша Українська Православна Церква, так є постуя на релігійному, освітньому й народовому полі. Українцям католикам і українець грекко-католикам не треба берегтись, боятися православних українців. Православні українці визнають православну віру, що її визкували наші предки свят: Володимир і Ольга, Борис і Гліб, Антоній і Методій Печерський; її визвавали наші князі, гетьмани, поети, поладі; і досі віддо народ до 1596 р. Чесність вдалось патріяршій Польщі відмагатити і скривдити на унію.

Від тоді учіяти почали страшатись своїх же православних братів Єлуїт Петро Скарга, польські папки й піпавкои зчиняли крик на православних, а за що? Нині це робляють наші католики — кричать також на православних своїх братів. За що? Був Володимир князь і є святим, значить наша православна віра добрай Бувп Антоній і Теодозій Печерські в церкви зачислили Та між святих. Воюють були православні. А скільки їх? Вони всі святі. Значить, що православна віра і свята і правдива і спасіюча. Чогож відстрашувати грекко-католиків українців від православних українців? Чи не є в інтересі вашого народу? А як не є на шкоду народові, то як назвати тих, що продовжують роботу ворогів і лихів, хочби вчили були вельможами чи світські люде, чи часовпс?

Незвично англіканська церква в Канаді мала свій собор. На той собор прибули представники протестантської церкви. Одні й другі провадять релігійну роботу серед англійців для добра тих-же англійців. Вони англійці!

Вірю, що так колись будуть робити церкви католицька і православна, серед українців. Будуть посилати своїх делегатів на собори, але це буде як тоді, коли католицька церква була так само щиро працювати для добра нашого українського народу, як сранпое наша Українська Православна Церква в теперішній час. Це буде як тоді, коли провід грекко-католицької церкви буде в руках українців, а не поляків і французів та бельгійців.

Треба надіятись, що дапа на таке не погодиться. Тоді зрозумість у українці католики ідеї теперішніх провідників грекко-католицької церкви, покинуть її раз на все, (як не вже багато вчинили), і шим способом загоють ту глибоку рану, що її завдано нашому народові 1596 р. в берестю нашими перевертнями та й полаками.

Цього боятися нові Поттї в Терлецькі. Боятись, щоб не вийшла користь нашому народові. Тому бють у дзвін тривоги й кличуть католиків, щоб держались католицької віри й католицького проводу.

Українська Православна Церква працює в великим успіхом і без чужої помочі й без чужого гроша. Не заборонне сходитись з братами католиками. Не перестерігає своїх вірних перед ніким. Вона каже їм ті дітп до всіх спіш і дочок українського народу. Шукайте забудженних. Найдете їх у католицькпні, большевиках, москвофільстві й протестантизмі! Осьмолюйте їх! Повертіть їм їх душ. Пожалуйте їх. Помоліть їм. Скажіть їм, що їх ждуть їх добрі Мати спяти Українська Церква Православна, чекає на них Мати Україна!

Так поступає правдиви Христова Церква. Голос її чують усі забудженні браги та сестри нашого народу! Вертаються до Христа, вертають до свого українського народу. Кому така робота нашої церкви не подобається, або хіба українцю несвідомий, або Каїн, Юда...

С. Степанченко.

БАЗАР УКР. ПРАВ. ГРОМАДИ В ТОРОНТО.

Базар нашої громади, який відбуся 1, 2 і 3 листопада 1934 р. вдався надзвичайно добре, хоч в Середохя і панна Едит Збітков. Шкоїй відбувся в українській мові і врочистім настрою. Панна Збітков є одна з тих молодих дівчат, яка своєю працею дома, в громаді і в товаристві „Боян", до котрого належала як секретарка, заслуге собі на пошану всіх старших і служить за приклір молодшим. Вона тоже любить рідну пісню, старається бути на кожнім богослуженню, а під час богослуження чарує вірних своїм голосом, що нам загородив Її Господь за Її так активну працю. В день її вінчання зібрався в церкві чи мало гостей. По вінчанню, вічає обіду в домі родинів, вложили гості, між котрими був також наш парох о. Л. Берездівський, гарні дарунки.

По обіді о. Березівський пригадав пристутнім про одного гостя який до нас часто заглядає і дає нам ми вабн які дарунки в формі душевного жорку. Тим гостем є ним одинокий релігійний орган в Канаді „Вістник", який видають православні українці, для всіх українців і тому обов'язком кожного українця є давати йому всяку помічі. А яку дати йому помічі? Бути передплатником, приєднувати нових передплатників, жертвувати на пресовий фонд. Гості оцінили слова о. пароха і рядо вгадилися дати кожний від себе лепту.

Дальше слово забрав пан Николай Білокрилий, як голова Товариства „Боян", приступили до молодої з дарунком від товариства, котрий тримала на руках панна Катерина Копан. Пан Білокрилий зложив її жеданнє і побажу за її працю і вспішну, яку відділала голові товариства і всім членам і членкиням товариства. Коли п. Білокрилий скінчив он ознайомив „оного воза нам молої панни Катерини Копан і попросив панну Катерину із цирими словами привітала молоду, желаючи її всього найкращого при тім вручили їй дарунок. По цім вложив желанпе молодій п. Дезмій Віндюк.

На закінчення відділяли гості молодій, її родичам і родині, всім пристутнім, та всьому українському народові „Многая літа".

Жертви на „Вістник" збирала членкиня товариства „Боян" панна Катерина Копан, котра рівнок зачитує на признання за її працю в товаристві.

Жертви зложили:

По 1 дол.: Василь Середюк, панї Елена Середюк.

По 60 Василь Мороз (учит.).

По 50ст.: Петро Пандус.

По 35ст.: Алекс. Шутковський.

По 25ст.: Миколай Месничук, панна Вікторія Віндюк, Дезмій Віндюк, Іван Тарновський, Василь Радиш, Володимир Збітков, Стефан Пандус, Василь Камінський, Микола Корнійчий, Георгій Молдован, Юрко Середюк.

По 10ст.: Дмитро Віндюк, Дмитро Середюк.

Щира дяка вже жертводавцям, а молодятам многі літа.

Не забуваймо за наш дорогий орган „Вістник" і жертвуймо на пресовий фонд при кожній нагоді.

Гість.

ПЕРША РІЧНИЦЯ УКР. ГР. ПРАВ. ГРОМАДИ.

(Транскона, Ман.)

Зимній та вітряний день 13 січня, та не відстрашив ніяк вірних і свідомих членів Укр. Гр. Прав. Церкви.

ПРИЯРНЕ ВЕСІЛЛЯ.

(Інспектор, Саск.)

Дня 7-го жовтня 1934 відбувався в парохії Лисково вінчання Василя Сайонових онців У. Гр. Прав. Церкви.

Одяг в подяку.

Для 7-го жовтня 1934 відбувався в парохії Лисково вінчання Василя

що обходили свою першу річницю своєї церковної громади. По роковій праці збиралась вірні, щоб відзначити першу річницю свого істнування.

Зранку відправив о. парох Дячина Утреню і Всеночне в співі Всеч. о. протоєрей Савчук в асисті о. парохія відправив Службу Божу. По Евангелію виголосив о. протоєрей поучаючу проповідь на тлі Евангелія, з котрої вірні дуже багато навчилися.

По Богослуженню заходом Жіночого Товариства відбулася спільний обід. І засіли всі присутні до столів менше одна родина. Господар обіду, гр. С. Скорученький, виголосив бесідників, котрі висказували свої побажання і жедали, щоб слідуючу, то в другу річницю, ми могли відсвяткувати в своїй власній церкві. Прийняті Всеч. о. протоєрей С. В. Савчук представив присутнім відь і значіння Укр. Гр. Прав. Церкви між українцями, як різнок між чужинцями, й побажав, щоби ми справді відправляли Богослужіння в день другої річниці в своїй власній церкві.

Отож браття і сестри, лишіть всі нелади і непорозуміння, та візьміться до праці, не зважайте на деякі одиниці, що блукають чужими дорогами, і постарайтесь, щоби словянська слова бесідниць та щоб до року ми вже мали свій власний Дім Божий.

Присутний

ВІДОЗВА

До Всеч. отців і до всіх громадян, котрі одержали тюкети Укр. Греко-Православної Церкви в Канаді.

Саскачеван.

Цею дорогою звертаємось до Вас, Всеч. Отці і до Вас, Шановні Громадяне, котрі свого часу одержали свої тюкети на фірму і котрі ми просимо розподіти в своїх місцевостях, щоби вони цею справою зайнялися всі як найскорше, і тимсамим разом з відтиненим висилали негайно на руки о. Д. Кирстюка, Канора, Саск.

Справа в дуже вижна і зволікати довше не можливо. Ми мусимо мати гроші в як найскорший час, щоби справу морегджу полагодити в відповідний час.

Також звертаємо увагу, що 25% грошей зібраних йде до Консисторії Укр. Гр. Прав. Церкви так що помагаючи нашій громаді, помагаєте рівночасно Укр. Греко-Прав. Церкві взагалі.

Остаємось з братньою любовю:

ЗАРЯД.

К[illegible]
ти Укр. Прав. Духовній Семінарії в Вінніпегу.

I.

Долятковим листа в Вінніпегу:
Pl. Боговіс
По 1 дол.: В. Палійчук, п. Журавель, пані Гамулка.
Колядували С. Симчик, Н. Мороз і Гр. Марко.

II:

ПАПЛАР ПАРК.

По 1 дол.: Марко Марко, Гриць Марко, учитель, Марія Грегор, Параскевія Марко, Іван Марко, Іван Денисюк, Іван Стапко, Степан Сабуда, Федь Вожинський, Михайло Марко.

По 50ст.: Гриць Чернецький, Дмитро Гулькевич, Федь Семенюк, Гриць Мисайлюк, Роман Микитюк, Гриць Лисайчук, С. Радомський, уч., Михайло Вусатий, Тишко Вусатий.

По 25ст.: Степан Марквенч, А. Яблонський.

ІСТ СЕЛМЯК.

По 2 дол.: К. Бабдах учитель.
По 1 дол.: Михайло Божисько,

ЮВІЛЕЙНИЙ ФОНД
УКРАЇНСЬКОЇ ГРЕКО-ПРАВОСЛАВНОЇ ЦЕРКВИ В КАНАДІ
(Подрібний виказ).

ЗАМІТКИ: 1. В поминках вищі містяться імєнти, які Консисторія отримала по день 31 грудня 1934.

2. Декларації в сім списку не включені. Рішення по включенні частині імєнти на кожну декларацію. Вони будуть проголошені тоді, як дана деклярація буде вповні сплачена.

3. В цьому деякої контролі, якщо подаються помилково по прізвищах і місцевостях.

4. Кождо хто знайомий у якомусь іншу поминку якщо інші імєнтодавців або їх жінок, то проситься його довести про се канцелярії Консисторії.

ГОНЕР МУН, САСК.

I.

Жіноча Тов. ім. Лесі Українки 10.00

II.

Збірка о. І. Дмитрова.

Георгій Вовний 5.00
пані Г. Бізова 1.25

По 1 дол.: Григорій Крехівець, Іван Лабюк, Георгій Паскарук, Мих. Горбань.

По 50ст.: Т. Воронюк, Іван Рунішький, Д. Доскоч, Іван Семко, І. Лабюк, Мирослав Рунішький, Із. Крижик.

По 25ст.: Із. Березовський, Томко Сенній, В. Богорос, Микола Чамбул, Стефан Гарнчун, Йосип Урбан, Якимь Шигєльський, Іван Мухрий, Василь Бучковський, Євген Мухрий, Андрій Павашинин, Георгій Ковалюк, Николя Паскарук, Т. Бучко, П. Пилілюр, пані М. Збарацюк, пані І. Гарнчун, пані Із. Мудра, пані І. Рунішька, пані С. Кравець, пані Т. Воронюк, панна Е. Паскарук, Кость Пікалк, Мих. Урбан.

По 10ст.: М. Гарагуз.
По 15ц. панна М. Стецій.
По 10ст.: М. Клим, Ісько Палідзюр, Василь Паскарук, пані М. Чайбук.

ГЕФОРД, САСК.

Збірки о. Е. У[illegible].

Панство Іван і Наталя Іванишини $25.00
Збірка в церкві на тацу 13.15
Тов. Укр. Молоді при церкві 10.00
Збірка на весілю в панства С. Лазаровичів 7.25
СУМШ 5.00
Збірка на гостині в панства Мих. Сулятицьких 2.85
Іван Корпан 2.00
По 1 дол.: Дмитро Смичич, Іван Симчич, Іван Сидорюк, Марія Тверлолюб, Антін Лазаровичь.

І. Походзіло 2.00

ГАЕС, САСК.

Збірка Василиків Курковської і Сорбії Прошпчук. 1.00
Анни Маргос

ГЛЕСЛИН, САСК.

Мих. Кульчицький 16.00
Стефан Гавриків 10.00

Андрій Сушанський, Іван Корба, Гень Сорокало уч., Кирило Савчук, Назар Загайко, Ісько Шастко, М. Кондратюк уч., Максим Заверила уч., Іван Смеричинський, Настя Медая уч., Іван Мачевський.

По 50ст.: Никола Сольник, М. Келні, амт. уч., Олекса Сольник, Із. Мицик, Василь Колодзінський, Іван Калінський.

СЕНТОН.

В. К. Бізич 3.00
Теодор Мех 1.50

По 1 дол.: А. Саримагя, Йосиф Назаревич, Роман Німчук, Степан Василько, Михайло Кацюк.

По 50ст.: Іван Шпурко, Параска Матуга, Д. Назаревич, Теодор Мальчук, Степан Малько, Параскевія Німчук, Олекса Шалай, Степан Німчук.

По 40ст.: Михайло Рибак.

По 25ст.: Олекса Німчук.

ТИНДАЛ.

Панство Н. Прічуни 5.00

По 2 дол.: Антін Вжк. о. Дячина.

По 1 дол.: Т. Семенко уч., Михайло Гнатюк, Василь Телпко, Михайло Залуський, Антін Прічук.

По 50ст.: Ю. Маркевич уч., Гнат Чирко.

По 25ст.: Олекса Кань, Василь Заглевич, Антін Долинюк.

ГЛЕН ЕЛДЕР, САСК.

Збірка о. Д. Кристюка.

Семени Костюков 25.00

ДРОБОТ, САСК.

Збірка о. П. Гайдучого.

По 1 дол.: Прокоп Загарій, Леонтій Терновецький, Микола Дробот.

По 50 центів: Анна Марковська, Іван Стінка.

По 25ст.: Григорій Бойчук, Василь Стінка, Георгій Кобацюк, Василь Козорів, Василь Кобилка, Дмитро Магас, Василь Пасічник, Георгій Кіріячук, Степан Сперака, Дмитро Шкварчук, Георгій Шевдек, Іван Корось, Василь Стінка, Вас. Кайдик, Петро Бибік, Іван Васьцович.

БОВАЛЮН, АЛТА.

Збірка о. Д. Ф. Стратійчука.

По 3 дол.: Лука Ярмусюк.
По 2 дол.: Іван Чапельський, Фенько Гайдук.
По 50ст.: Федь Гулей.

ЕДМОНТОН, АЛТА.

Збірка о. Є. Гринщина.

I.

Др. Іван Верхолюк 25.00
Павло і Марія Ткачуки 25.00

II.

По 5 дол.: Павло Турко, Др. Ф. Гоела.

По 3 дол.: Роман Стайко.

По 2 дол.: Др. Іван Оробко, Петро Лазаровнч.

По 1.50: Др. Н. Онищук.

По 1 дол.: Теодор Лушь, Анастасія Сиротюк, Гриць Федець, Матей Остапшин, Антін Бит, Дионисій Токаруський, Яків Бранецький, Параскевія Топольницька, Фрося Пилюк, Семен Гомонюк, Василь Школьний, М. Пихота, Володимир Гривнак.

По 50ст.: В. Саєкаренко, В. Мартинюк, Т. Рарогоцький, І. Завадюк, Д. Вівчарик (Тиндал, Ман.).

По 25ст.: М. Цебрянський.

СПРАВКА.

В числі з 1 листопада, 1934, в місцевости Коте, Саск., було оголошено, що Максим Грабчук жертвував 25.00, а мало бути Максим Барабащ, що ось тут справлюємо.

КОНСИСТОРІЯ УКРАЇНСЬКОЇ ГРЕКО-ПРАВОСЛАВНОЇ ЦЕРКВИ В КАНАДІ.

ПОДЯКА!

Пану Гр. Маркові, учителеві, що помагав колядувати в тяжок возив колядників цілий в Ест Селкірк, пану Із. Маркові, що возив колядників в Поплар Парк, п. із. Корбі за його труди в Ест Селкірк; пану А. Прічунові, що зимнім вечером зїз колядників з Тиндал до Сентон; міському Йосифові Бінтові, що був за провідника та возив колядників в Тиндал, п. Петрові Мехові, що возив колядників в Сентон, — всім їм складається як найщирійша подяка за їх щире відношення до колядників та за поміч, що їм дали.

ПОРЯДОК БОГОСЛУЖЕНЬ
о. А. Бернія.

Лютень.

10. Нед. — Сепдчайбн.
12. Вівторок, Трьох Святих — Меші. вечером вічні.
15. Пятниця, Стрітення, — Вісте.
17. Нед. — Сім.
24. Нед. — Лєнярд.

Адреса:
Shell Valley, Man. Tel. 24[illegible]-8

ПРЕСОВИЙ ФОНД „ВІСТНИКА".

Частина із збірки в Брукові, Саск. прислав о. Із. Дмитрів $3.00

ЦЕРКОВНИЯ КАЛЄНДАР НА 1935 РІК.

ЛЮТЕНЬ

10 М. Нед. 32 по З. Сх. Д. Пс. Ф.
11 П. Ігнатія Богоп., Романа
12 В. Трьох Святителів
13 С. Кира і Іоана
14 М. Трифона
15 П. Стрітення Господнє
16 С. Симеона в Анни
17 Н. Нед. Митаря і Фарисея. Із.
18 П. Мч. Агатії, Теодосія
19 В. Вукола, Юліяна
20 С. Пр. Партенія
21 Ч. Вп. Теодора Страт.
22 П. Мч. Никифора
23 С. Харалампія, Порфірія
24 Н. Нед. Блуд. Синя. Василія
25 П. Мелетія єп., Макиан.
26 В. Пп. Мартиніяна
27 С. Прп. Авксентія
28 Ч. Ап. Онисима, Євсевія пучт.

БЕРЕЗЕНЬ

1 П. Памфила мч.
2 С. Теодора вмч.
3 Н. Нед. Месопустия. Лъва.
4 П. Ап. Архипа, Тедота
5 В. Льва, єп., Аттпона
6 С. Пп. Тимофія, Євстрітія
7 Ч. Мч. що в Євгалі, Макарія
8 П. Полікарпа
9 С. † І І 2 найд. гол. Івана Хрест.
10 Н. Нед. Сиросустия. Тар. єп.
11 П. Порфірія єп.
12 В. Прокопія
13 С. Васнея єп., Марини я Кири
14 Ч. Євдокії прпяч.
15 П. Теодора

ПОРЯДОК БОГОСЛУЖЕНЬ
о. П. Сенюк.

Лютень.

12. Вівторок, Трьох Святих — Ст. Іпсуаліся.
15. Пятниця, Стрітення Госп.—Свяге
17. Нед[illegible] — Тернополь.
24. Нед[illegible] — Єлеов Кнїг.

Адреса: Вакая, Саск.

ПОРЯДОК БОГОСЛУЖЕНЬ
о. Ів. Аксенюк.

Лютень.

12. Вівторок, Трьох Святих — Сенднекс.
15. Пятниця, Стрітення Господнє. — Толстой.
17. Нед[illegible]. — Арбакка.
24. Нед[illegible] — Вайта.

Адреса: Толстой, Ман.

ПОРЯДОК БОГОСЛУЖЕНЬ
о. Д. В. Дячина.

Лютень.

10. Нед[illegible] — Транскона.
15. Пятниця — Стрітення Господне. — Тендал.
17. Нед[illegible] —
24. Нед[illegible] — Поплар Парк.

ПОРЯДОК БОГОСЛУЖЕНЬ
о. І. Зимрюка.

Лютень.

3. Нед. — Коськ.
10. Нед. — Дайфін.
12. Вівторок — Трох Святителів — Робзіе.
15. Пятниця — Стрітення Г. Н. І. Х. — Вепкпа.
17. Нед[illegible] — Ешаяк.
24. Нед[illegible] — Пайн Ридж.

Дайфін, Ман.

ЦЕРКОВНИЙ УСТАВ НА 1935 РІК.

Лютень.

10. Нед. 32. По Зісх. сх. Дуць. Голос 4. Утр. Єван. Лук. XXIV: 1—12. Літ. Ап. І. Тимот. IV: 9—15. Єван. Лукя XIX: 1—10.
12. Вівторок — Трьох Святих Утр. Єв.: Іоанн Х: 1—16. Літ. Ап. Євр. XIII: 17—21. Єван. Мат. V: 14—19.
15. Пятниця — Стрітення Госп. Утр. Єван. Лук. II: 25—32; Літ. Ап. євр. VII: 7—17. Єван. Лукя II: 22—40.
17. Нед. Митаря і Фарисея. Гол. 5. Утр. Єван. Лук. XXIV: 12—35. Літ. Ап. II. Тимот. III: 10—15. Єван. Лук. XVIII: 10—14.
24. Нед. Блудного Сина. Голос 6. Утр. Єван. Лук. XXV: 36—53. Літ. Ап. І. Тимотею. VI: 12—20. Єван. Лукя XV: 11—32.

Український Релігійний дво-тижневик в Канаді.

ВІСТНИК
THE HERALD

THE HERALD
Box 3084
WINNIPEG, MAN.

РІК XII. WINNIPEG, MAN., FEB. 15th, 1935 ВІННІПЕГ, МАН., 15-го ЛЮТ[illegible]35. ЧИСЛО (216)4

ЮВІЛЕЙНИЙ ФОНД
УКРАЇНСЬКОЇ ГРЕКО-ПРАВОСЛАВНОЇ ЦЕРКВИ

І. НОВІ ДОВРОДІЇ.

Вас. І. Перепилюк, Сьфтон, Ман. 25.00
М. Ортинський, Вегревил, Алта. 25.00
Д. Бабюк, Норквей, Саск. 25.00
Свящ. П. Галицький, Віннінег, Ман. 25.00
П-ство Назаревичі, Толстой, Ман. 25.00
І. Дмитрак, Толстой, Ман. 25.00
П-ство Арсеній, Толстой, Ман. 25.00
П-ство Мих. Каденюки, Вайта, Ман. 25.00
С. Ничка, Гилярд, Алта. 25.00
В. Коча, Гемилтон, Онт. 25.00
Кость і Тетяна Вівчар, Мелвил, Саск. 25.00
Рі. Назаревич, Гейзелридж, Ман. 25.00
Василь і Марія Новосад, Робліи, Ман. 25.00
П-на Вікторія Новосад (учит.), Роблін, Ман. .. 25.00
П. А. Денис (учит). Канора, Саск. 25.00
Ник. Тофан, Толстой, Ман. 25.00

II. ВИКАЗ ДРІБНІЙШИХ ЖЕРТВ.

Подрібний виказ всіх жертв на Ювілейний Фонд подасться на 8-ій стороні в кождім числі „Вістника". Але що такий виказ друкується позабучно, то деяким жертводавцям доводиться доволі довго чекати на проголошення їх жертв. Щоб цьому бодай вчасти запобігти, подаємо повище виказ жертв від 5 долярів вгору, що Консисторія їх вже отримала.

СВЯЩ. О. ПРИСТАЯ ОСТАЄТЬСЯ В КАТОЛИЦЬКІЙ ЦЕРКВІ.

Американська „Свобода" з 14 лютня доносить: Місце захворівшого свого товариша о. Йосифа Чаплинського, пароха греко-католицької церкви св. Володимира, заступає о. Олекса Пристай, що відмовився від офіційального йому становища епископа Української Православної Церкви (тоб то жуківської). Отже жуківцям не щастя.

УКРАЇНСЬКА ПРАЦЯ В УКРАЇНСЬКІ РУКИ.

В Галичині ведеться постійна акція за те, щоб українці купували в українських торговців та щоб всі роботи для українців виконували українці, але що на них прийде черга в подрібнім виказі значно пізнійше.

Теодор і Анастазія Зюбровські, Ленсинг, Міш.,

Літній с костинюкой
Сноу Лейк, Алта. — Жертвували на Ювілейний Фонд $25.00.

П-во Георгія і Параскева Лупюки, Вакая, Саск. жертвували на Ювілейний Фонд $25.00.

М. СВЕНАРЧУК, учитель, — Глен Елдер, Саск. — жертвував на Ювілейний Фонд $25.00.

Е. КОЧА
Гемилтон, Онт — жертвував на Ювілейний Фонд $25.00.

Заучені Держави ..... 1[illegible]
Вас. Кіндрачук, учит.,
Плайн Лейк, Алта. 10.00
Параня Подеалюк, учит.,
Плайн Лейк, Алта. 10.00
Дмитро Подеалюк, учит.
Мусідора, Алта. 10.00
Іван Шпур, Сван Плейн.
Саск 10.00

НЕ ДОЗВОЛЯЮТЬ ВЧИТИ РЕЛІГІЇ.

В народних школах міста Косова (дівочій і хлопячій) учать живійських і польських дітей релігії, але нема катехита для українських дітей, хоч у місті є два греко-католицькі священики. Проти цього вже протестують українці два роки.

ЗА ЗНЕВАГУ ГЕРБУ.

Суд у Бродах засудив за зневажу польського гербу А. Мороза на 10 місяців вязниці

СТАДА ВОВКІВ, СНІГОВІ І МОРОЗИ.

На Буковині капало стадо вовків на селянина, розлягли коней, а селянин врятувався вилізши на дерево. У Югославії лютують великі снігові. Залізнична комунікація на цілу Сарево-Мостр перервана. Автобуси і поїзди повільнують з великим опізненим. У Кишиневі в Бесарабії замерзли в одній хаті 5 осіб. На побережу Чорного моря тягнуть снігові. В цілій Румунії панують сильні морози.

Збірковий комітет, Вимер, Саск. (тут є включена жертва СУМК $5.50) 10.00
Церковна Громада св. Петра й Павла, Гайс, Сас. 22.00

Збірка з Саскатуну (тут включені жертви по $5.00 від Ст. Присецького і Павла Деренюка) 22.25

Збірка з Торонто:

М. і Емілія Деренюки 10.00
По $5.00: І. Мандзій, Іван і Анна Романко, П. Євчук, О. Горук, Никола, Олена й Марійка Хратки.
Шіго, Саск. — Коляда. (Імена колядників і жертводавців будуть подані в свій час в подрібнім виказі) 12.50
Фрейзервуд, Ман. — Коляда 9.40
Регервил, Алта. — Коляда. Збірка в церкві) 20.00
Січ—Коломия, Алта. — Коляда (збірка в церкві) .. 8.45
Сторджис, Саск. — Коляда 6.25
Федор Ємчук, Вест Форт Вільям, Онт. 5.00
Стефан Негрич, учит., Елвида, Ман. 5.00
Йосиф Явішевський, Едмонтон, Алта. 5.00
Ісько Бунька, Абердін, Саск. 5.00
Стефан Гладун, Канора, Саск. 5.00
Василь Охітва, Норквей, Алта. 5.00
Іван Осьмак, Йорктон, Саск 5.00
Рвс. Михайлюк, Ст. Джулієн, Саск. 5.00
Федь Крутій, Сматс, Саск. 5.00

Консисторія Української Греко-Православної Церкви в Канаді.

НОВІ ОБМЕЖЕННЯ ЦЕРКВИ В МЕКСИКУ.

Президент Мексики, Кардонас, заявив, що мексиканська влада не має приймати для пересилки релігійної літератури і пропаганди.

Декрет президента Кардонаса каже, що головною головних точок своєї політики новий уряд уважає „побороти фанатизм та релігійні упередження", а поширати „духове визволення народу".

Секретар стейту Гол вислав до комітету сенату для загранічних справ лист, у котрім гостро виступив проти резолюції сенатора Борн, щоб американський сенат пересліджав переслідування релігій у Мексику. Лист прочитано на засіданню комітету.

МИМОХОДОМ - ДЕЩО.

Пише о. Трух в „Бюлетені" (січень, 1935):

— Нагодилася ратунок Української землі в Канаді — БУК.

Цікаво, кого має БУК і перед ким рятувати? Бо примірком православної України цілком не потребують Букового ратунку. Вони самі для свого ратунку працюють.

Колиб же знов БУК став ратунком для греко-католиків, то самому о. Трухові стало би страшно.

Пише в тім-же „Бюлетені" о. Семчук:

— Хто найбільше кричить, не терпить другого поборника, довела нас часто до самоозлоблення і самопоневіряння...

Святa правда! Се і довело в 1925 р. католиків до 7000 доларового процесу. А в 1928 р. до болючого „Спростування". Та хтож вам винен?

Ще пише о. Семчук:

— І вийшло таке, що в ім'я України та її добре деякі ще нині в Канаді таки рідного батька українці розплати би десять разів і ще тацюватали би по його трупі — бо він не з „їньої" групи, має відмінні від них переконання і відзначає само за них постоять. Се в нас нечувана річ, щоби одно мати відмінні від крику переконання.

Очевидно о. Семчук має на гадці всіх других, крім католиків. Має на гадці тих, що „в ім'я України" таке робили би. Але в ім'я Риму можна інакше виробляти. От прим. о. Трух пише в тімже таки „Бюлетені" і якраз побіч писанини о. Семчука, що тих католиків, які не схочуть мати Трухових переконань, повисилати на північ, тай ще вневажливий написе на „синьожовтій таблиці" також написати.

Сек також розпинання за відмінність переконань. І топтання не по трупі, але по живім тілі. Але, правда... не в ім'я України та її добра. Отже можна!

Містить тойже „Бюлетень" новинки, що дві селі на Волині перейшли до католицизму з православія. Тому польська влада робить їм прикрости.

— За те польська влада тутко опікується православними на Волині, — каже Бюлетень — то так далеко, що все урядування православної церкви від Підвину і Полісся ведеться тільки в польській мові, на тій мові викладають релігію по школах. Поляки отверто вищують, що православна церква незадовго цілком обполячиться...

Виходить: Поляки католиками роблять прикрости, а православними опікуються, отже в католиків оскома. От коби й ними так запікувалися і заставляли б їх подшипися.

Та нарікати нема на що. Поляки в Галичині дуже добре опікуються греко-католицькою церквою, школами, учителями і цілим українським життям. Все ведуть до того, щоби з греко-католицької церкви сліду не стало і над усім запанувала польщина.

З одної сторони „Бюлетень" бачить в католицизмі рай на землі, але де приходить до фактів, там з католицизму виходить татарин з петлею. От там „же новинка:

— Вспч. о. Юзіяна Луткевича з Лешева і вспч. о. Ст Гаврилюка з Шпирова засудив польський суд у Бродах одного на один рік, а другого на 9 місяців безумовної вязниці. Ця за пониження вістох проти Польші. Знова всеч. о. Осип Кузьмичка, пароха Дорожева, польський суд в Самборі засудив на 100 золотих, за відправу молебні на могилках повстанців жовнірів УГА.

От вам чорне на білім! Католицька Польща мучить українців тяжкими, як і безбожна большевія. А папа сидить собі в Римі і мовчить: Католицький світ мовчить.

Виходить, що розказьований на всі заставки католицизм на ділах є протихристиянською, безбожною інституцією.

Казав Христос: По ділах пізнаєте їхні. А в ділах виходить, що ані поляки, ані папа че є християнами.

В „Бюлетенію" за грудень 1934 є також саме:

— Хвиля засуду й арештів найшла в Галичині на наших українських священиків... О. Е. Бачинський загадали на 500 зол., або 6 тижнів арешту за поставлення огорожі на военнім цвинтарі; о. Костюка засуджено на 14 днів арешту і 50 зол за невідповідне поведення супроти поліції". В Самборі ще стоїть наших священиків засуджених від 50 до 500 зол. за поховування мощів і хрестів. Кождий московські власти також виступали грізно і насильно проти нашої церкви і духовенства — робить ущату Бюлетень".

Справді так! Москалі були якраз такими ворогами Українців, як і католики. А католики такими, як москалі. Одні не були і не є кращі від других.

З нинішнього можна розуміти, які страшні муки мусіли переживати українці в давній Польщі, перед розбором. З нинішнього можна також висновувати, які страшні муки готовить поляки католики українцям на будуще. А ще дальше з нинішнього можна найкраще зрозуміти, що як папа не стає в обороні українців тепер, так не ставав колись і не буде ставати ніколи. Значиться — без нього може українець любісько обійтися.

ТАРАС ШЕВЧЕНКО.

Сімдесять пятий рік від смерти Тараса Шевченка, 75 років нема між нами того, що збудив український народ з довгого сну, загрів в ньому бажання правди і волі. В крінацві уродився, в неволі кайданах пережив найкращі роки свого життя, і під надзором поліції, віддаленій від рідного краю, в Петербурзі, скінчив своє життя. Умер Тарас, але не вмерло його найцінніше слово. В його „Кобзарі" списав огненним словом кривду на народню, а нам вишив у спадщині те огненне слово, щоб воно запалювало нас до боротьби за скинення кайданів, що нині сковала наша рідна українська земля. Сімдесять пять років від смерти Тараса Шевченка не спали ще кайдани, не здіймала до нас неба. Наколи-б Ти, наш Геній великий, вийшов з могили й став на Чернечій Горі, і поглянув на те, що діється на українській землі, чи не заспівав би Ти пісню, що Ти її співав майже сто років тому?:

Кругом неправда і неволя —
Народ замучений мовчить...

Ти побачив би прокляту Польщу, що гнобить український нарід побачив би волоха-румуна, що панує над частиною українського народу, побачив би ту силу московську, що й Тебе катувала, тільки тепер вона не чорна, а червона...

Сто років майже тому, як писав Шевченко вселості віршах, як російські царі виганяли полками козаків копати канали й на козацьких кістках побудували свою столицю Петербург. Що-ж ми нині бачимо? Чи є яка рижниця сто років тому, а ніні? Нема найменшої, хіба та, що український нарід терпить навіть більше, як терпів за царів. За часів царизму вимерли сотки тисяч українського народу, а за комісарів цілі мільйони. Жевжої пані совітської Росії загнали мільйони українців на Соловецькі Острови рубать ліси, затопили мільйони українських селян в північних болотах... Чи-ж не правду писав Шевченко про царя Петра Великого:

І ми сковані тобою,
Людоїде змієнй...
Ти нас в Україні
Загнав голих і голодних
У сніг на чужину.

Колиб Ти встав, Тарасе, Генію наш, і подивився на Україну, побачив би Ти ті самі, та ще гірше рожаві мужицькі лиця, той самий, та ще гіршій гніт по селах і тих самих, та ще лютіших кровопійців, що пють українську кров.

Про кого-ж Ти сказав, Тарасе, своїм вічним словом — „грязь Москви і варшавське сміття"? Ти сказав про колишніх і про теперішніх зрадників українського народу, що шукають у Сталіна й Пілсудського ласки.

Зрадники українського народу, коли прийде той час, що слова Шевченка авторушить вашу совість?

Помагайте, недолюдки
Матір катувати...

Через вас, зрадники, Україна затоплена ріками сліз і крови, ви сиплете мовгилу над Матірю Україною, ви не чуєте слів, що ними Шевченко до всіх дітей українського народу, кличе:

Вставайте,
Кайдани порвіте!
І вражою, злою кровю
Волю окропіте.

Нехайже, Кобзарю, твої слова стануть Євангелієм визвольної боротьби для українського народу. Хвиля запалить Твоє огненне слово наші серця до боротьби з ворогами і власними перевертнями, що помагають з матері полатану сорочки здіймати. Нехай же роковини Твої, Генію наш, пригадають нам, що ще не сповнений Твій великий заповіт. Нехай Твої роковини обєднають український нарід по цілому світі, щоб він спільними силами провадив визвольну боротьбу.

О. Л. Б.

ПРОТЕСТАНТИ НЕ ХОЧУТЬ ПІДДЕРЖУВАТИ КАТОЛИЦЬКИХ ПРОТЕСТІВ ПРОТИ МЕКСИКА.

Кравева рада протестантської епископальної церкви в Злучених Державах рішила не приймати участи в католицькій акції протестів проти релігійної політики мексиканського уряду.

Бесідники на раді говорили, що протестанту годиться підлягтись обмеженням релігій, які завела мексиканська конституція.

Сенатський комітет заграничних справ відложив голосування над внеском сенатора Боли розслідити переслідування релігій мексиканським урядом. Сам внесковдавець не напирав на те, щоби внесок брати негайно під обради.

ГУМОР.

Іван: — Якби ти мав пятьдесять долярів в кишені, щоб ти подумав?

Стефан: — Що я маю чужі штани на собі.

Перший фармер: В нас була така посуха цього року, що мені навіть насіння не вернулося.

Другий фармер: — Це нічого. В нас була така посуха, що я зїв пятнайцять акрів кукурудзи за один раз.

Батько: — тяжка праця ще ніколи нічого не пошкодила.

Син: — В тім то й клопіт. Я хочу таке заняття, щоб в ньому було більше небезпеки.

ЖИТТЄВА МУДРІСТЬ ХРИСТІЯНСЬКИХ ПОДВИЖНИКІВ.

В цій статті ми маємо на думці дати серію висказів християнської моралі, як вона була сформована і вводилася в життя визначними християнськими подвижниками. Слово „подвижник" означає людину, яка віддалася певному видному подвигу для Христа, для спасіння своєї душі. Звичайно, такі подвижники зрадницали світ з його спокусами і блудом. Вони відходили від світа й десь далеко, до пустелях, по лісах відавалися святих подвижників ми повали їх думки про те, як щастя не земні вони розуміли й як його сподоблялися. Поняття про таке щастя тих святих дасть нам зрозуміти ту твердість їх волі, якою вони себе призначили на тяжкі подвиги. З їх висказів видно, Господь був з ними і Сам їх до їх подвиги винагороджував.

З наведеного ми маємо такий висновок: найвище людське щастя, це повторення щастя райського: відчувати близість Божу, бути з Богом і жити для Нього. Це найвище щастя в теперішнім досмертнім житті.

Далі ми будемо говорити про духовні недуги, про які пристрасти, які нам не дають змоги наблизитись до Бога й відчути його всюди присутність.

В осередку всіх духовних недуг, корінь всіх інших пристрастів — самолюбство, егоїзм. Преподобний Ісакій Єрмеланський, подвижник пятого століття, говорить так:

„Нема отруї над отрую гасниця й високості (отруйні гад і змій) і нема ідо над злом самолюбства. Виродки самолюбства такі: самохвальба в серці своїйому, самоудоволення, обожество, брід, підвесення себе на вельму місці, зарозумілість і завершення всякого зла — гордість, яка не дише людей, але й ангелів скидає в пекло і вводить світло, покрите темрявою."

В цій статті ми вказали на найвище щастя святих ще на землі, щастя, до якого вони стремляли. Ми вказали також корінь всіх можливих гріхів всякого зла.

По навчанню святих християнських подвижників найвище щастя людини: живе відчуття Бога, таке відчуття, яке цілковито заслоняє собою все земне, як марне.

По навчанню святих християнських подвижників корінь всіх гріхів є гріх самолюбства. Це той перший ворог, з яким правдивий християнин мусить вести рішучу боротьбу й перемогти його. Нема перемоги над гріхом самолюбства, не вирваний цей корінь зла, доремно й думати про дальшу дорогу до Бога. З коріння цього, якби глибоко ми його не ховали, завжди буде вирости те, або інше зло.

(„Дніпро").

А. І. Т.

НЕ ГЛЯДІМО ЗА ПЛЯМАМИ.

До одного астронома прийшов вечером його приятель і каже:

— Як сьогодні ясно світило сонце!

— Чи справді? — питає здивований астроном. — Я цілий день глядів телескопом на сонце, але не зрівважав, чи воно було ясне, бо вся моя увага була звернена на чорну пляму, яка на сонці недавно показалася.

Скільки в нас не бачуть гарних, ясних дій та річей, тільки тому, що все шукаємо за чорними плямами.

Подвижник шостого століття святий Ісаак Сиріянин подібне найвище щастя називає „Духовними утіхами" (дштіхи). Він каже, таке „духовне утішення" мали деякі апостоли й мученики.

Ми ще раз повторимо: таке таємниче єднання з Богом, єднання з Ним перетвореного серця, очищеного розуму дається святим лише по довгій, довгій подвизі чистого життя й усердної молитви. Ми, звичайні грішні, не можемо так скоро осягнути того святого стану, коли ми відчуваємо Бога і то відчуваємо так, що в такі святі хвилини все крім Бога для нас зникає. Все-ж, на початку висказів святих подвижників ми подали їх думки про те, як щастя на землі вони розуміли й як його сподоблялися. Поняття про таке щастя тих святих дасть нам зрозуміти ту твердість їх волі, якою вони себе призначили на тяжкі подвиги. З їх висказів видно, Господь був з ними і Сам їх до їх подвиги винагороджував.

З наведеного ми маємо такий висновок: найвище людське щастя, це повторення щастя райського: відчувати близість Божу, бути з Богом і жити для Нього. Це найвище щастя в теперішнім досмертнім житті.

Далі ми будемо говорити про духовні недуги, про які пристрасти, які нам не дають змоги наблизитись до Бога й відчути його всюди присутність.

В осередку всіх духовних недуг, корінь всіх інших пристрастів — самолюбство, егоїзм. Преподобний Ісакій Єрмеланський, подвижник пятого століття, говорить так:

„Нема отруї над отрую гасниця й високості (отруйні гад і змій) і нема ідо над злом самолюбства. Виродки самолюбства такі: самохвальба в серці своїйому, самоудоволення, обожество, брід, підвесення себе на вельму місці, зарозумілість і завершення всякого зла — гордість, яка не дише людей, але й ангелів скидає в пекло і вводить світло, покрите темрявою."

Святий Ефрем Сиріянин (четвертого століття) каже:

„Не будьмо самолюби (егоїстичні), бо від самолюбства, як вітта на дереві, продукуються всякі пристрасти. Самолюбство виводить можна лише любовию, яка всіх вважа до всіди й рівно з одною".

В цій статті ми вказали на найвище щастя святих ще на землі, щастя, до якого вони стремляли. Ми вказали також корінь всіх можливих гріхів всякого зла.

По навчанню святих християнських подвижників найвище щастя людини: живе відчуття Бога, таке відчуття, яке цілковито заслоняє собою все земне, як марне.

Підкріпіть його ягодами й самі споживайте, — сказав Ісус.

— Учителю благий! — заговорив Петро, — Чи не відомо Тобі, що ці ягоди отруйні?

— Вірте сильно, а Отець Небесний перемінить отруйно в добру поживу.

— Кажучи це, Ісус зірвав кілька сучичок і спожив їх. За Його прикладом пішли всі апостоли, рвали ягідки, їли й славили чуде чудо Сина Божого. Бо почули, що отруйні ягоди стали враз солодкі й корисні для здоровля. І від тоді люди залюбки споживають смачні суниці.

НАЙКРОТША КНИЖКА.

Радівой С. Моміровіч видав у сербській столиці, Білгороді, вельми недавно книжку під заголовком „Хто володіє світом?" Ця книжка скоро розійшлася на книжковому ринку й почалась другого й третього видання. Що книжку вважають найкоротшою в світі, бо крім вище згаданого наголовка на окладинці книжки, в середині книжечки є тільки одне слово: „Гроші". Це відповідь на питання: Хто володіє світом?

Чи ви відновили вже свою передплату за „ВІСТНИК" на 1934 рік?

„ВІСТНИК"
Релігійний часопис для Українців в Канаді
Виходить 1 го і 15-го кожного місяця.
Видає Українська Православна Видавнича Спілка.
Передплата: в Канаді — $1.50 на рік.
За границю — $2.00 на рік.

THE HERALD
published semimonthly by the
Ukrainian Orthodox Publishing Company
Subscription per annum:
In Canada — $1.50. — Foreign — $2.00.

Адресувати — address:
The HERALD, Box 3054, WINNIPEG, MAN.

ЩЕ ПРО „ЧИСТКУ" В РЯДАХ ГРЕКО-КАТОЛИЦЬКИХ СВЯЩЕНИКІВ.

Як вже відомо, управа греко-католицької церкви в Канаді суспендувала двох греко-католицьких священників, Сарматюка й Шумського, за те, що вони поженилися по шлюбченню.

Обговорюючи цю подію у попередніх числі „Вістника", ми поставили питання, що скаже про неї загал греко-католиків, а нині, по двох тижнях, можемо бодай вчасти відповісти на нього. Членів парохії о. Сарматюка запротестували проти його суспенсії й заявили, що як еп. Ладика не приймає його назад, вони покинуть греко-католицьку церкву й створять незалежну громаду, при чім затримають „греко-католицький обряд і Богослужіння". Зворохонений таким становищем своїх вірних о. Сарматюк поїхав до Нью Йорку й підчинився юрисдикції грецького православного архиепископа Атенагораса. На скільки парохияне о. Сарматюка дотримають слова й дійсно покинуть греко-католицьку церкву, поки що годі сказати, але нема сумніву, що бодай деякі з них вернуть під покров еп. Ладики, бо вже й тепер ведеться за цим в громаді святкувати.

Справа Шумського представляється трохи інакше. Як нас повідомляють, він робить заходи зібрати 50 тисяч підписів під протестом проти його суспензи й так понизити еп. Ладику принять його назад. В злуці з цим в неділю, 17 лютого, в Форт Вілям, Онт., відбулося „протестаційне віче", на якому було около 200 греко-католиків і говорило кілька бесідників. В своїх промовах бесідники наводили, які кривди та надужиття Рим дотепер греко-католикам виподіяв та висловлювали думку, що й на будуче нема причини греко-католикам сподіватися кращого трактування ні з боку Риму, ні з боку канадійських римо-католицьких церковних властей. Дальше говорили про латинізацію греко-католицького обряду, про підлеглість греко-католицького епископа в цілої церкви французам, про те, що церковне майно греко-католицьких громад є фактично власністю римо-католицької церкви. Один бесідник заявив, що Рим ще ніколи не вислухав голосу греко-католиків, тож зовсім певно не вислухає і цим разом, але помимо того віче ухвалило післяти до еп. Ладики просьбу приблизно такого змісту:

„Ми українці греко-католики, як члени церковних громад і як члени українських національних товариств, зібрані нинішнього дня в Форт Вілям, Онт., протестуємо проти Вашого рішення що до виключення двох священників, о. Шумського й о. Сарматюка, і бажаємо, щоб Ви їх приняли назад в склад греко-католицьких священників так, як вони були дотепер, а колиб Ви не вислухали нашої просьби, то цілуче заявляємо, що переходимо громадно до нашої старої православної віри".

Крім цього віче постановило вислати лист до папського дезвгата в Оттаві й просити його, щоб розсудив ще раз справу тих двох священників та змінив свою рішення.

Сильки про дотепершній хід справи. Чим вона остаточно закінчиться — не тяжко відгадати. Висяд всіх дотеперішних протестів та просьб греко-католиків до Риму був завжди той самий: непримиримє становище Риму та рабське примирення греко-католиків. Такого висяду треба сподіватися й цим разом. Бо ані суспендовані священики, ані їх сторонники не поставилися до справи так гідно та рішучо, як справа того вимагає.

От хоч би крок о. Сарматюка. Щукаючи собі місця, він вдався до грецького епископа. Вилетівши з під одної чужої зверхности, римської, він підчинився другій чужій зверхности, грецькій. Як каже українська пословиця: „Навчиться собака бігати за возом, побіжить і за свиньми". Рабові байдуже, якому панові він служить, щоб тільки служити. Бо до самостійного життя він нездатний, сам за себе думати не вміє. В нього нема розвиненого почуття людської гідности, що є головною основою самостійного життя; в нього нема задости сильної волі ані витревалости, щоб вести боротьбу за ту самостійність. Він отже волів, щоб над ним панували другі. Що більше — він прагне да чужим панованням і як втратить одного пана, зараз шукає за другим. Таке вробив о. Сарматюк.

Не краще становище зайняв о. Шумський. Отримавши від церковних властей найсильнійший удар, який вони могли завдати, він скорився моз раб під ударами батога наставника, й просить милосердя, ласки. А що його просьби не слухають, то шукає бо тисяч таких як він, щоб вставились за ним перед чужим паном.

Не розумійше також становище учасників протестаційного віча в Форт Вілям, Онт. Всі вони признавали, що Рим це ворог греко-католиків. Що римо-католицькі власти в Канаді стремлять до того, щоб цілковито зліквідувати (знищити) греко-католицьку церкву. Що тоді сподіватися ласки від них, чужих, отже треба оператися на власні сили та учитися з своїх. Що ще ніяка просьба греко-католиків ще була вислухана Римом, отже не буде вислухана й тепер, — а рівнож в тім чудакуванню смиренну просьбу до еп. Ладики й до папського делегата, щоб були ласкаві прийняти Шумського назад!

Де гідність? Де розум? Як що Рим дійсно такий поганий, то хай би він пригнав і тисячу Шумських, він все одно поганим остане, і греко-католикам не по дорозі з ним. І як що Рим гарний і греко-католиком з ним добре, то хай би і тисячу Шумських викинув, вони повинні пов Римові остати. А то ні Рим сякий і такий, ані зробив греко-католикам вже не одну кривду, ми повинні його раз на завжди покинути, — але якщо прийме Шумського назад, то остаємо дальше при ньому, будемо дальше йому вірні, байдуже про те, що він зробить з нами за ось, за пять, за десять. Це вже не тільки рабство, це прямо дитинство— ніщо дітвацтва. Коли отже вважити, що греко-католики так завжди супорти Риму поволилися, то чи треба дивуватись, що Рим з ними не числиться, трактує їх гірш дітей? Він добре бачить, що нема з ким числитись; і не числиться. Він чи-

сається тільки з людьми, які поводяться як люде та знають, як постояти за свої права, а не з безхребетниками.

Хоч ми й не ставемо в оборні суспендованих священників, то скажемо, що тепер вже нагода для греко-католиків досягати Єрмові, що вони не діти, не раби, а дорослі, поважні та свідомі люди. А чи докажуть, — побачимо.

ДИСЦИПЛІНА.

Одною зі слабих сторін демократії є та, що в демократичнім устрою люде легковажать, а навіть ненавидять дисципліну. Це тим сумніше явище, що дисципліна є якраз головною основою демократичного устрою. Сильки ми не говорили про свободу думки, слова й діла — то коли члени суспільности чи громади не будуть підлягати дисципліні, — та свобода вскоре дуже скоро. А тоді вкінці свободи, — настане гнет одних над другими. — Др. Джекс.

РІСТ.

Майже кожда річ як не росте, — мавіе. Підприємство, що не зростає, не приведуть нових членів чи людей, що його підтримувалиб — завмирає. Чоловік, що не збільшує чисто своїх пройзтелів — тратить в житію вплив. Хто не збогачує свого розуму новими планами, новими думками та знанням — передчасно старіється.

МОВЧАНКА.

Мовчанка є багато цінійшою, чим люде звичайно думають. Багато краще мовчати, чим говорити не до речі, або в сварливім тоні. В часі мовчанки наша душка має нагоду спокійно працювати й так шукати за правдивою розвязкою того питання, що займає нашу увагу.

ЦАРГОРОДСЬКИЙ ПАТРІЯРХ ПРОТЕСТУЄ.

З Істанбулу (Царгороду) доносить, що патріярх православної церкви Фотій проголосив себе добровільним вязнем і не виходить зі своєї палати. Заповів, що буде почувати себе вязнем так довго, поки турецький диктатор Мустафа Кемаль Ататурк не внесе закона, яким заборонено православним священикам ходити пова церковою в одежі, поняйсній уряд для священиків. Спершу хотів патріярх апектися свого уряду. Та гродський уряд просив його залишитися далі на своїм становищі, бо инакше булоб прийдло до загострення дипльоматичних відносин між Грецією і Туреччиною, а це Греції тепер не є на руку. Патріярх хотів, щоб разом з ним і його 18 єпископів помічників зложили вітрів і ремінцю далату патріярха на монастир з патріярхом як ігуменом.

СЕКТИ У ВАРШАВІ.

Поляки мають тепер у Варшаві такі секти: 1) Польські Народови Косцюл Католіцкі (Годурд); 2) Старокатоліцкі Косцюл Маріявітуф (Ковальського); 3) Польскі Народови Косцюл Православни (Гуциного); 4) Старокатоліцкі Косцюл Р. П. (Фарона); 5) Методисти; 6) Польське Т-во Досліджників св. Письма; 7) „Золотий Вік"; 8) „Епіфанія"; 9) Адвентисти; 10) Автономічний Збір Адвентистів; 11) Реформований Збір Адвентистів; 12) „Зайомєк Славянських Зборув Евангелійних Хшесціян"; 13) Баптисти; 14) Баптисти німецької мови; 15) Дарбісти; 16) Прихильники науки пенних христіян; 17) Рідні христіяни"; 18) Євангелинні христіяни; 19) Англійський Костел; 20) Барбікани. Як видно, секту у Варшаві досить багато.

ЯК МИ ДИВИМОСЬ НА ГРЕКО-КАТОЛИКІВ.

КАТОЛИЦИЗМ ВЖЕ ЯВНИМ ВОРОГОМ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДУ.

Зайди починається католицький наступ.

Робота католицьких верхів завсігди йшла проти тої свідомої части українського загалу в Канаді, яку большевики звуть ними „жовтоблакитниками". Вже проф. Кармаський заявляв по війні в „Українськім Хліборобі", що коли він перед війною їхав до Канади, щоби продавати тут „Курси вищої освіти", то митр. Шептицький вкладав на нього обовязок нищити український рух в Канаді — саме той рух, що збирався круг „Українського Голосу".

Та католики в своїм наступі назви „жовтоблакитники" до недавна не вживали. Вони не казали, що йдуть проти тих, для яких синьожовтий прапор є символом (знаком) цілого українства. Вони те українство називали потоками, частями.

Українська Церква, се величезна часть загальної української справи. Недармож вороги завсігди так завзято Українську Церкву нищили. Не будь Церкви важкою справою, а ворог не неї не оглядався-б. Отже католицькі верхи нищили ту Українську Церкву, яку і всі инші вороги цього народу нищили. Тут католики з іншими нашими ворогами сходилися. І проти тої-ж Української Церкви вони в Канаді видумували що могли. Самих виєважливих прівищ кільно — мамина, козацька, халдейська, новозидумана, свистунівська і др. Так оплюгавлювали вони ввесь великий частинк загальної української справи — перед лицем таки самих українців греко-католиків.

Тепер від частини переходять до цілости.

Організатором БУК-а є нині о. А. Трух ЧСВВ (Чина св. Василія Великого - Василіянци). Він нині мабуть головний речник католицьких верхів між греко-католиками. Отже послухаймо, що він говорить:

— З вонної квартири у Ватикані чути голос сурми. Стаєтеся в ряді! Нехай живе Христос Цар! Да прийдет царствіе Твоє! Нехай живе Католицька Україна! „Бюлетень" за грудень 1934, ст. 6).

Многомовний висліб! Не в Галичини, не зі Львова, не з українських земель, не від голосників Його заляпитися дані! Ні, від чужих, отже треба оператися на власні сили та учитися з своїм. Що ще ніяка просьба греко-католиків ще була вислухана Римом, отже не буде вислухана й тепер, — а рівнож в тім чудакуванню смиренну просьбу до еп. Ладики й до папського делегата, щоб були ласкаві прийняти Шумського назад!

Де гідність? Де розум? Як що Рим дійсно такий поганий, то хай би він пригнав і тисячу Шумських, він все одно поганим остане, і греко-католикам не по дорозі з ним. І як що Рим гарний і греко-католиком з ним добре, то хай би і тисячу Шумських викинув, вони повинні пов Римові остати. А то ні Рим сякий і такий, ані зробив греко-католикам вже не одну кривду, ми повинні його раз на завжди покинути, — але якщо прийме Шумського назад, то остаємо дальше при ньому, будемо дальше йому вірні, байдуже про те, що він зробить з нами за ось, за пять, за десять. Це вже не тільки рабство, це прямо дитинство— ніщо дітвацтва. Коли отже вважити, що греко-католики так завжди супорти Риму поволилися, то чи треба дивуватись, що Рим з ними не числиться, трактує їх гірш дітей? Він добре бачить, що нема з ким числитись; і не числиться. Він чи-

Католицька Україна.

Другим значучим висловом Труха є: **Нехай живе Католицька Україна!**

Що з такого вислову можна розуміти? Католицька Україна нехай живе... а що з Православною Україною має бути? Чи їй не треба жити? Невжеж греко-католиком має бути Балдуке, чи Православна Україна буде жити, чи пропаде? Тай хіба може розумний греко-католик вдовольнятися тря-мільйоновою Католицькою Україною, а едвстеро більша Православна Україна має бути для нього ціликом ницити український рух в Канаді — саме той рух, що збирався кругом „Українського Голосу".

Тут вже инший поход проти українства.

В „Бюлетеню" за січень 1935 р. Трух вже цілком скидає українську маску з свого проти-українського лиця.

В статті „Ратуйте Канадійську Україну" Трух наклика українців „католиків" до праці коло створення католицьких шкіл і бурсів, а дальше каже:

— А як хто не хоче? Нехай просить правительства своєї провінції, щоби на кінець „лейком" приначили йому місце на розвору... й поставили синьожовту таблицю (!) з надписом: „Резерва українських греко католицьких капеланів і партачів". Finished. — (Бюлетень" за січень 1935 р., ст. 12).

Тут уже все ясне, як на долоні. Похід римської „кватирни" звернений не тільки проти „жовтоблакитників", як групи, не тільки проти православних Українців, але проти цілого українського народу і цілої його справи!

„Синьожовта таблиця" це **Синьожовтий Прапор** — найвисший знак українського народу і цілої його справи. Та де-ж Трух той Український Прапор ставить?

От де! Для тих, що не пійдуть за ним наосліп, він готує на північні резерву, себто смітник. На тім смітнику він посадив би йому нелобих „греко-католиків", поставив би над ними „синьожовту таблицю" і написав би: „Резерва українських греко-католицьких капеланів і партачів".

Отже — де капеланик і партач, там місце Сньо-жовтому Українському Прапорови. Український Прапор має бути ознакою недарства і знаком сорому.

Дальші висновки ясні: Коли на резерву внесуть „синьожовту таблицю" разом з капеланиками, то яка таблиця лишиться для тих, що з Трухом достануться? Який прапор? Польський? Італійський? Французький? Бельгійський? Во вже не український! Той буде на резерві. За яким прапором має тоді українець „католик" йти?

Ось так чужі спасителі українців учать й організовують! Викинути Прапор Українського Народу на резерву, а тоді... нехай живе Католицька Україна!...

Треба ще памяти, що Сньо-жовтий Прапор не є символом ані православія, ані греко-католицизму — не символ (знак) цілого українського народу, усіх його справ, усіх бажань, цілий, стодвійність усеї кращої будучности, яку він хоче здобути.

А в католика Труха, се річ, яку треба з капеланиками на смітник викинути. До того вводить свою роботу ціла католицька політика!

Для кращого зрозуміння справи українці собі, що Трух на резерві поставив би не „синьожовту", але „червоно-блакитну таблицю", себто Канадійський Прапор... Хіба тоді ціла Канада не розумітиме би, що Трух віддає Канадійський Прапор на зневагу? Той певна річ — не погладили би за таке Труха по голові, і він се й без пояснення розуміє. Але думає, що Прапор Українського народу не знайде сильної оборони. Можуть знайтися й такі українці „католики", що самі не пожалують труду, щоби лише Український Прапор на резерву витягнути.

Що на смітник вивозиться, на те люде не плюють. На те можна плювати. З такою думкою мусїв Трух приміщувати на резерві Український Прапор. Мовляв — бачите українці „католики". Де сньожовтим бараном місце! Отже це не ваші барви! Це тих инчемних, що на резерві! Всі вони з своєю таблицею належать до смітника... а ви... ви не те...

А може Трухови слово нехотячи вирвалося? Ні! Аджеж письмо — се спокійно і поволи обдумана думка. Коли Трухови, як футуристови, може яке будь слово вирвалося, то чому не вирвалося, що на резерву треба вислати папу, Щепгицького, Ладику, Хомишина... Тоді можна би повірити, що се безконтрольний чоловік. А тут ні! Тай редактор „Бюлетеню" вислів Труха без застережень поміщує. Значиться — і він з ним годиться!

Ще одно гідне уваги... Трух пише: „Резерва українських греко-католицьких капелаників"... Слово „греко" він підкреслює очевидно з тим розрахунком, що Україні, які те „греко" оборонюють, вже тимсамим належать до тих, що їм місце на резерві. На смітнику. Разом з Українським Прапором.

Так виглядає католицька робота між Українцями! Викиньте Український Прапор на смітник; викиньте „греко"; приміть целібат; викиньте іконостас і тонраменний хрест; приміть польського Кунцевича за свого святого; обминайте православних українців, як прокажених; оглядайтеся в своїй роботі на чужий Рим, а не на справу українського народу, а тоді — нехай живе Католицька Україна! В ній і так нічого українського не зостанеться.

Словом — **висліб Труха якнайсвітліше показує, що робота католицизму є обрахована на знищення цілого українського народу.**

БОГАТСТВО ЧОЛОВІКА.

Бог дає другим багатство, а мені нічого не дав — жалувався один молодець на свою долю. — З чим мені зачинати життя, коли нічого не маю при душі?

Почув те старенький дідусь і запитав:

— Чи ти дійсно такий бідний, як кажеш? Чи не дав тобі Господь Бог молодість і здоровя?

— Це правда. Силою й здоровям можу дочвалитися.

Взяв дідусь молодця за праву руку та спитав:

— Дав би ти відрівати собі цю руку за тисячу долярів?

— Ні, не дав би.

— А ліву?

— І ліву ні.

— А згодився би ти за десять тисяч стати сліпим?

— Боже борони! За ніякі гроші не віддав би я очей.

— От бачиш, — сказав дідусь, — кільки то богатства дав тобі Господь, а ти нарікаєш і гніваєш Бога.

Як з Вашою передплатою на цей рік? Постарайтеся, щоб передплата за „Вістник" була заплачена наперед.

ЄВАНГЕЛІЄ НА НЕДІЛЮ БЛУДНОГО СИНА.

(Луки XV: 12—32).

Один чоловік мав двох синів. І сказав молодший в них батькові: тату! дай мені частину хазяйства, що припадає мені. І розділив їм помаїтки.

Через небагато днів молодший син зібравши все, відійшов у далекий край і там розтратив своє добро, живучи розпусно.

Коли-ж він прожив усе, настав великий голод у тім краю і він почав бідувати.

І пійшов, пристав до одного хазяїна тієї країни, а той післав його на поля свої пасти свині;

І він рад був наситити утробу свою ріжками, що їли свині, та ніхто не давав йому.

Схаменувшись же, сказав: скільки найманців у батька мого в волю мають-хліба, а я гину в голоду;

Встану, пійду до батька мого і скажу йому: тату! согрішив я против неба і перед тобою,

І вже не достоен зватись твоїм сином: прийми мене як одного з найманців твоїх.

І вставши, пійшов до батька свого. коли був він ще далеко, батько угледів його, і жаль йому стало і побіг і кинувся йому на шию і поцілував його.

Сказав же йому син: тату! согрішив я против неба і перед тобою, і вже не достоен зватись твоїм сином.

А батько сказав до слуг своїх: принесіть найкращу одежу і одягніть його і дайте перстень йому на руку і обувь на [illegible]

І приведіть годоване теля і заколіть: станем їсти й веселитись;

Бо син мій отсей був мертвий і ожив, згинув був і знайшовся. І почали веселитись.

А старший син його був тоді на полі і вертаючись, як підійшов до дому, почув співи та радощі.

І покликавши одного зі слуг, запитав: що се таке?

Той же сказав йому: брат твій прийшов і тобі батько заколов годоване теля, бо зустрів його здоровим.

Розсердився-ж і не хотів увійти. Тоді батько його, вийшовши, кликав його.

Але він, озвавшись, сказав батькові: ось я стільки років робію тобі і ніколи приказу твого не переступив, і ти ніколи й козеняти не дав мені, щоб з повеселився з приятелями моїми;

А як син твій отсей, що проїв добро твоє з розпустницями, прийшов, то ти заколов йому теля годоване.

Він же сказав йому: сину, ти завжди зо мною і все моє — твоє;

Годилось же радуватись і веселитись, що брат твій отсей був мертвий і ожив, згинув був і знайшовся.

ЄВАНГЕЛІЄ НА НЕДІЛЮ МЯСОПУСТНУ.

(Мат. XXV: 31—46).

Як же прийде Син Чоловіческий у славі Своїй, і всі святі Ангели з Ним, тоді засяде на престолі слави Своєї:

І зберуться перед Ним усі народи, і відлучить Їх одних від других, як пастух відлучає овець від козлів;

І постановить овець по праву ручку Свою, а козлів по лівій.

Тоді скаже Цар тим, що по праву ручку Його: прийдіть, благословені Отця Мого! вспадіть Царство, що приготоване вам від початку світа.

Бо голодував Я, а ви дали Мені їсти; жадав пити, і ви напоїли Мене; странником був, і ви прийняли Мене.

Нагий був, і ви одягли Мене; недужав, і ви одвідали Мене; в темниці був, і ви прийшли до Мене.

Тоді озвуться праведники, кажучи Йому: Господи! коли ми бачили Тебе голодного і нагодували? або, як Ти жадав пити, і напоїли?

Коли-ж ми бачили Тебе странником, і прийняли Тебе, або нагим, і одягли?

Коли-ж ми бачили Тебе недужим, або в темниці, і прийшли до Тебе?

І відповідаючи, Цар, промовить до них: істинно кажу вам, коли ви вчинили це одному з цих найменших братів Моїх, то Мені вчинили.

Тоді скаже й тим, що по лівру ручку: ідіть від Мене, прокляті, в огонь вічний, приготований дияволу й ангелам його:

Бо голодував Я, ви не дали Мені їсти; жадав пити, і ви не напоїли Мене.

Странником був, і не прийняли Мене; загим, і не одягли Мене, недужим і в темниці, і не відвідали Мене.

Тоді озвуться до Нього й ці, і скажуть: Господи! коли ми бачили Тебе голодним, або жадним, або странником, або нагим, або недужим, або в темниці, та й не послужили Тобі?

Тоді озветься Він до них, кажучи: істинно кажу вам, коли не вчинили ви сього одному з сих найменших, то й Мені не вчинили.

І підуть ці на муку вічну, а праведники на життя вічне.

ЄВАНГЕЛІЄ НА НЕДІЛЮ СИРОПУСТНУ.

(Мат. VI: 14—21).

Коли ви прощатимете людям провини їх, то простить і вам Отець ваш Небесний;

А коли не прощатимете людям їх провини, то й Отець ваш Небесний не відпустить вам провин ваших.

Коли-ж ви постите, то не показуйте сумного виду, як лицеміри; бо вони насуплюють лиця свої, щоб люде бачили, як вони постять. Істинно кажу вам: вони чають собі нагороду.

Ти-ж, коли постиш, то помасти голову свою і вмий лице своє.

Щоб видно було тебе не людям, коли постиш, а Отцеві твому, що в тайні; і Отець твій, що бачить в тайні, воздасть тобі явно.

Не збирайте собі скарбів на землі, де міль і ржа їсть, і де злодії підкопують і крадуть.

Збирайте-ж собі скарби на небі, де ні міль, ні ржа не їсть, і де злодії не підкопують і не крадуть:

Бо де скарб ваш, там буде й серце ваше.

ІСТОРІЯ ЦЕРКВИ

(За Е. Семаком).

(Дальше)

III. Митрополія Буковини і Далмації.

Третя і найменша православних митрополія австрійсько-угорського цісарства, це митрополія „Буковини і Далмації", основана року 1873 з столицею митрополита в Чернівцях.

Архиепископство Буковини числило близько 500,000 вірних. Воно постало з давнього епископства радовецького, основаного року 1402 молдавським князем Александром Добрим. Катедрою епископства був радовецький монастир, давнійше збудований Богданом Водою († 1570). Він в найстаршою церквою на Буковині і містить гроби воєводів: Богдана Старшого, Лацка, Романа, Стефана Старшого і Богдана, брата Александра Доброго.

Крім монастиря радовецького, і крім монастиря Молдовиці, основаного 1401 Александром Добрим, про котрий була згадка в історії IV періоду, побудував ще на нинішній території Буковини воєвода Стефан Великий в другій половині XV століття монастир Петриці (коло Сучави) 1466 для черниць, а для черців монастирі Путну (1466—1469), Воронець (1490) і Гомору (1491). Після Стефана Великого оснували монастирі й инші князі і бояри, відтак митрополити і епископи, і їх так основателі, як і инші богобоязні добродійці засвідчували многими і великими дорічностями задля їх удержання. Змежи пізнійших монастирів є найстаршими монастирями монастир св. Ілії, заснований р. 1549 воєводою Петром Рарешем, монастир Сучевиці, заснований (1578—1581) епископом радовецьким, пізнійшим сучевським митрополитом Георгієм Могилою і його братом Єремієм Могилою, пізнійшим молдавським князем (1596—1606), монастир Драгомірни, збудований молдавським митрополитом Анастасієм Кримкою року 1602.

Підчас прилучення Буковини до австрійської монархії року 1777, було в краю 10 монастирів і 13 скитів, іменно: 1. Монастирі: Путна, Сочевиця, Драгомірна, С. Ілія, Петриці, Ілішешти, Воронець, Солка, Гумора, Молдовиця. 2. Скити: С. Онуфрей, Лука, Бабин, Корбінця, Вижниця, Крещатик, Берещиця, Бросківці, Замістє, Гореча, Волока і Жадова.

З них монастир Петриці і скит Волока були засновані для черниць.

Змежи всіх наведених монастирів був найзнатійшим монастир Путна, що дав Молдавії много епископів і митрополитів. Тут була й богословська школа, що існувала вже підчас прилучення Буковини до Австрії, але її знесено небавом потім.

Давнійше епархія радовецького епископства складалася з части округа сучавського, відтак з округа черновецького, дорогобського і до року 1713 хотинського. Хотинський округ належав до радовецького епископства до року 1713, коли то си часть Молдавії припала Туреччині. Хотинські дістав потім епископа, підчас митрополії Братьи. Хотин ще два рази прилучувано до радовецького епископства, раз між 1771—1774, коли Туреччина побила Росію, а другий раз між 1789—1791, коли сей округ занявши війська австрійські. Епархія ця була бригата і за епископа Варлаама (1735—1744) мала й типографію.

(Дальше буде).

РАДІСТЬ І СМУТОК.

Погоголошуйте свою радість, ховайте смуток.

Радість і смуток — це близькі сусіди. Радість, якої не можемо поділити з другими, є тільки на пів радістю.

„ДНІПРО"
орган Української Православної Церкви в Злучених Державах,
виходить 1 і 15 кожного місяця і коштує на рік $2.00.
Передплату висилати на адресу:
"ДНІПРО"
1081 Germantown Ave., Philadelphia, Pa.

ЗВІТ З РІЧНИХ ЗБОРІВ.

(Bienner, Man.)

Річні збори громадян і членів церкви св. Михаїла в Віннінгу відбулись в салі при церкві дня 25 грудня, 1934 року, в годині четвертій по полудні. Голова церкви, п. Г. Підлубний, отворив збори, подякув програму зборів і попросив, щоб вибрали президіяльні і рекордового секретаря до перепровадження зборів. Вибрано п. В. Данилюка на президіяльника і п. В. Тасього на рекордового секретаря. Звіт давали слідуючі: Г. Підлубний, голова, Гайдай, місто-голова, Ковтуняк, рек. секр., Г. Маковійчук, фінансовий секретар, М. Андрейчук, скарбник, А. Пендицюк, господар світа, В. Маковійчук, буфетник, перший контрольор І. Врагомірецький, другий контрольор О. Рудан, третій контрольор, Й. Остаповичь.

Дальше слідував звіт Всечесного о. П. Галицького.

В протягу 1934 року громада мала 17 зборів, з того місячних 9 і надзвичайний 8. Фінансовий звіт представляється ось так:

З 1933 року остало	$117.36
Приходи за 1934 рік	2,066.07
Розходи за рік 1934	2,077.56
Остає в касі	$105.87

До заряду на 1935 рік увійшли слідуючі: Ф. Магер, голова, Г. Марієн, місто-голова, М. Ковтуняк, рек. секретар, Т. Сайтей, його заступник, В. Тасний, фінансовий секретар, В. Войчук, його заступник, М. Андрейчук, скарбник, О. Рудан, його заступник, Д. Пендицюк, господар світа, Т. Сайтей, його заступник, Старші брати: Г. Іванів, К. Константинюк і С. Мазурик. Господарі до дискусу: С. Мазурик і Г. Марієн, як його заступник. В. Маковійчук до буфету, В. Бурдейний палашар і господар салі.

До контрольної комісії увійшли: В. Данилюк, Г. Маковійчук, І. Врадій. Всіх нововибраних урядників привітано гучними оплесками.

За заряд:
Ф. Магер, голова. **М. Монтовський,** рек. секр.

ЗІ ЗБОРІВ ЦЕРКВИ „ВІСТНИК"

Минувшої осени, як я їздив на Церковний Збір, їхав зі мною також кум Семко Барилюк з жінкою. Правда, зразу кум Семко не дуже то мав охоту їхати. Що я його не прошу, а він немов би чогось боявся, скривався. А треба вам знати, що кум Семко був цілий кателік.

Нарешті Семкова жінка каже: — Та вже поїдьмо, чоловіче, чай же нам так мало злого не зробили, той полякований як ті православний свої збори відбувають...

— А нєшлюха, що хлопи як дізнається? — каже Семко.

— Е, нема чого боятися — відповідає жінка. Здай ассьо на мене.

Зібрались ми всі четверо, — себто кум з жінкою і я своєю жінкою і Тасею. Бачу по кумові, що він дуже заклопотаний, отже заговорюю його рівно, аби трохи веселіший.

Вертаючи ві збір, спитав я кума, яке враження зробив на нього збір та як він собі все те сподобав.

— Скажу вам щирий разом.

— А чогож не зараз? — каже — Не маєте чого нас боятися.

— Я хотівби лішше залучитися, я подруге дещо й з жінкою порадився. Памятаймо, що ніде без діл є ми, — так, як сказав Сам наш Спаситель Ісус Христос, і тому не задоволяймось тим, що хтось там вже жертвує нас на Юбілейний Фонд, але й від себе жертвуймо. Як не можемо жертвувати більшої суми і стати фундатором чи добродієм, то жертвуймо, хто нілько можем, в щирім серці, хоч і найменшу, бо де Богу одинока, в Церкві нашій користь.

Нехай наша жертва на Юбілейний Фонд буде на хвалу Богу за Його ласку милосердну для нас, за ті дари, що Він нас ними молуе. Покажімо цілому світові, що ми не тільки на словах православні українці, але й на ділах. Жертвуймо на Юбілейний Фонд Рідної Церкви, передплачуймо наш орган „Вістник" і наш народний часопис, читаймо добрі книжки, щоб не оставати темними, а йти вперед з другими народами.

Не забуваймо також своїх обовязків супроти наших місцевих справ, в першій мірі цілої нашої церкви. Ставаймо чемними церковними громадянами і не робімо так, як багато робять, що церкви не підтримують, але з неї користують. Такі люде — не трутні, що живляться коштом других. Хто хоче користати з церкви — примірюм хрестити, вінчати, хоронити — то повинен бути членом церковної громади, а не ятолиться до священика чи до уряду церковного тільки тоді, коли треба попові або обслузі церковної сказане як дозволяється? Не слоче випосповідати, як казалиб буде гамбити, а може і з громади вижене...

— Тепер я не дуже того боюся — каже Семко.

— Дивіся — продовжав дальше Семкова жінка — чому православні священики своїм вірним не заказують куда можна, а куда не можна йти, з ким можуть, а з ким не можуть вінчатися, говорити, або що їм можна, а чого не можна читати? То лише наші ксьондзи так нас тісно в руках тримають.

Так за розмовою і не завважили, як заїхали перед Семкову хату.

Самою заїзною в хаті, посилав мене: — А коли у вашій церкві будуть слідуючі Богослужіння? Ми хочемо поїхати.

— За два тижні — відповів я та поспішив домів, бо діти сами були

Любомил.

БАГАТО ЗВАНИХ, А МАЛЬКА ВИБРАНИХ?

(Гафорд, Саск.)

Православні українці, хочу дещо написати про Юбілейний Фонд.

Довелось вам і мені з вами обходити пятнадцять-пятий юбілей заснування Рідної Церкви в Канаді. Чого-ж вони назначається „рідна"? Бо то Церква наших дідів і прадідів, то Церква, що за неї наші предки мужньо терпіли, кров проливали. Церква наша була переслідувана а два них-деяк нашими ворогами, а тепер, в наших часах, лютий ворог не лишає її в спокою.

Коли-ж Господь Бог дозволив нам дочекати щасливо, що ми не тільки відродили в Канаді нашу Церкву, але й дочекали пятнадцять-літнього ювілею її існування, то адіну за не відзначимось щиро до Церкви нашої і обдарованим жертвами тілко відзначімо цей радісний для нас ювілей. Памятаймо, що віра без діл є мертва, як сказав Сам наш Спаситель Ісус Христос, і тому не задоволяймось тим, що хтось там вже жертвує нас на Юбілейний Фонд, але й від себе жертвуймо. Як не можемо жертвувати більшої суми і стати фундатором чи добродієм, то жертвуймо, хто нілько можем, в щирім серці, хоч і найменшу, бо де Богу одинока, в Церкві нашій користь.

Нехай наша жертва на Юбілейний Фонд буде на хвалу Богу за Його ласку милосердну для нас, за ті дари, що Він нас ними молуе. Покажімо цілому світові, що ми не тільки на словах православні українці, але й на ділах. Жертвуймо на Юбілейний Фонд Рідної Церкви, передплачуймо наш орган „Вістник" і наш народний часопис, читаймо добрі книжки, щоб не оставати темними, а йти вперед з другими народами.

Не забуваймо також своїх обовязків супроти наших місцевих справ, в першій мірі цілої нашої церкви. Ставаймо чемними церковними громадянами і не робімо так, як багато робять, що церкви не підтримують, але з неї користують. Такі люде — не трутні, що живляться коштом других. Хто хоче користати з церкви — примірюм хрестити, вінчати, хоронити — то повинен бути членом церковної громади, а не ятолиться до священика чи до уряду церковного тільки тоді, коли треба попові або обслузі церковної сказане як дозволяється? Не слоче випосповідати, як казалиб буде гамбити, а може і з громади вижене...

— Тепер я не дуже того боюся — каже Семко.

— Дивіся — продовжав дальше Семкова жінка — чому православні священики своїм вірним не заказують куда можна, а куда не можна йти, з ким можуть, а з ким не можуть вінчатися, говорити, або що їм можна, а чого не можна читати? То лише наші ксьондзи так нас тісно в руках тримають.

Так за розмовою і не завважили, як заїхали перед Семкову хату.

Самою заїзною в хаті, посилав мене: — А коли у вашій церкві будуть слідуючі Богослужіння? Ми хочемо поїхати.

— За два тижні — відповів я та поспішив домів, бо діти сами були

Любомил.

ЗІ ЗБОРІВ ЦЕРКВИ „ВІСТНИК"

Минувшої осени, як я їздив на Церковний Збір, їхав зі мною також кум Семко Барилюк з жінкою. Правда, зразу кум Семко не дуже то мав охоту їхати. Що я його не прошу, а він немов би чогось боявся, скривався. А треба вам знати, що кум Семко був цілий кателік.

Нарешті Семкова жінка каже: — Та вже поїдьмо, чоловіче, чай же нам так мало злого не зробили, той полякований як ті православний свої збори відбувають...

— А нєшлюха, що хлопи як дізнається? — каже Семко.

— Е, нема чого боятися — відповідає жінка. Здай ассьо на мене.

Зібрались ми всі четверо, — себто кум з жінкою і я своєю жінкою і Тасею. Бачу по кумові, що він дуже заклопотаний, отже заговорюю його рівно, аби трохи веселіший.

Вертаючи ві збір, спитав я кума, яке враження зробив на нього збір та як він собі все те сподобав.

— Скажу вам щирий разом.

— А чогож не зараз? — каже — Не маєте чого нас боятися.

— Я хотівби лішше залучитися, я подруге дещо й з жінкою порадився.

РІЧНІ ЗБОРИ.

(Ветровія, Алта.)

Річні збори членів Укр. Прав. Церкви св. Володимира Великого в Ветровії, Алта. відбувався в церкві 20 січня по 1 відправі, що зібрало членів і 15 родин, а таке само число прихильників. Протягом року зібрано в членських вкладок $83.70, жертв на будову церкви $1,746.50, з нолядок $67.35, з парохіяльних кончет на 18 богослужінень $185.85, з 15 чайних вечерінь $151.43, від Сестрицтва з базару, пікніку і обіду $768.00. — Разом $3,016.75. Виплачено священикові $230.00, на Юбілейний і Дієцезіяльний Фонд $50.00, церковні прибори $54.68 а на будову церкви $2,725.24. Остає на церкві близько $250.00 довгу, що легко можна покрити несплаченими декларяціями. Присутні висловили як найбільшу вдоволеність з поїнує і виявили і з великою утіхою ухвалили вотум довіря урядникам та признання сестрицтву і всім членам за щирість, попрали і послали для ліні Укр. Прав. Церкви. Крім жертв в готівці зібрано 17 коп. домаїв на будову церкви жертвовано також і роботи на около $700.00 підчас будови.

Ухвалено на найсхорше з весною приступити до викінчення церкви з середини і до року посвятити її на Хвалу Богу і на славу витязів-українців.

Відправа через зимові місяці буде відбуватися кождої другої неділі а радіяльна щодня що неділі аж і досі

від загальном вам Заслібідя і Стрілічукової.

До уряду церковного вибрані: В. Кириляк — голова; П. Зварич — секретар; Е. Заслібідя — касір; Контрольори: Ю. Фільчук, А. Зварич, Ю. Шевчук.

Силою свого становища до уряду церковного належить [illegible] пароха о. Д. Ф. Стратійчук і голоса сестрицтва вам Заслібідя.

П. Зварич, секретар.

ЗБОРИ.

(Ст. Джуайн, Саск.)

Церковні збори в Ст. Джуайн, Саск. відбувся на 20 січня. Зачався пісньою „Цариво Небесний, Утішителю".

Збори відбувся в добрім порядку. Секретар зборів прочитав протокол з попередніх зборів. Також контрольори перегляули рахунки і знайшли їх в добрім порядку. Кождого року каса церковна побільшувала, а цього року майже вчетверо а не тому, бо громада купила 76 акрів землі разом з помешканням для священика. Земля мав коштувати $1,200.00 Заплачено вже 300 доларів, а 900 тяжить як довг на громаді.

Властителем землі був колись п. Дмитро Михайлюк, а тепер п. Романович, наш крамар в Ростерв, Саск., котрий якраз і продав її громаді.

Зараз церковний вибрано той самий, що був минулого року. Предсідник — Никола Олексук, трости — Онуфрій Гринцук і Федь Чутакюк. Старші братчики: Василь Михайлюк, Никола Романчик і Никола Зачепський. Секретар — Дмитро Тацюк, касір — Василь Лабич, а колектор Дмитро І. Михайлюк. Контрольори: Василь Буджак і Дмитро Буковинюк.

Сумно було на зборах, що не було багато старших членів, бо було досить зимно, тай декотрих вже й не стало між живими, як вон. Андрій Войчук, що любив дуже нарід цікавого сказати. Він дуже щиро відправляв церкву й других заохочував до того. Панять про нього в громаді буде жити довгі роки. Земля йому пером!

Жалко всіх церковним громадам доброго уряду в їх праці і здоровлю всіх читачів дорогого нашого „Вістника".

Михайло Кушнір.

ЗБОРИ ЗА КОЛЯДУ.

(Торонто, Онт.)

Українська Православна Громада св. Володимира в Торонті, Онт. окоп цього дякує всім членам жертвователям, що зложили цього року кольду для нашої громади. З огляду на обмеження місця в часописі — поіменно всі жертвователі були прочитані з церкві, а також імена їх будуть прочитані на найближших місячних зборах громади.

Особливо дякує Укр. Прав. Громада всім тим, що хотіли колядувати або давали своїх автомобілів на готівницькі Колядувати ходили: Юрко Гуменюк, Ольга Гуменюк, Габа Степан, Федорів Олекса, Пачковський Марко, Матвеєв Михайло, Григоляк Василь, Григоляк Стефанія, Колечко Катерина, Сачук Анна, Кожелій Марія, Романко Петро, Романко Іван Романко Анна Романко Розалія, Шевчук Петро, Прокіп Гуменюк, Лазар Микола, Венгер Ольга, Іванєнко Анна, Гужда Ганг, Гужда Марія, Венгер Оксана, Галютовський І. Гоголевський Оскар Гоголевська Софія Мичайлів Анна Манджук Михайло, Лещишин Михайлина, Гуменюк Теодор, Гуменюк Євген Гуменюк Іван, Бідяк Віктор Хланко

Марія, Кобзуз Марія, Лазар Евген, Рейлк Ольга, Подольська Малія, Мотрик Віктор, Гуменюк Марія і Грабольский Нестор.

Діти з Недільної Школи Василь Габе, Леонід Габа, Юрійчук Богдан, Кевван Дмитро, Кошіль Слава, Романко Ольга, Венгер Марія, Лещишин Зенон Лещишин Любов, Романко Володимир, Материн Евген, Кошіль Стах, Григорин Галина, Григорик Любов, Цьома Володимир, Мандзюк Ромко, Мандчик Орися Романко Ізась, Романко Марійка, Гуменюк Теодора і Гуменюк Данилко

Автомобіля завали слідуючі: Гнат Гуждя с. Лещишин, Юрко Гуменюк Материн Михайло, Романко Петро Гуменюк Теодор, Гуменюк Прокіп і Іван Гуменюк.

Всіх грошей, ком теклетарій вложило в колядн 1935 року $324.17.

Замітимо є також пріст свідомості українців в Торонто по їх жертвенности. В 1933 році всієї колядн зложеної для Укр. Прав. Громади було лише $113.70, в 1934 році $219.55.

Цей рік, хоч дуже тяжкий, приніс більше, як сподівану суму. Тому ще раз широ дякуєм Православна Громада всім чесним і щирим свідомим.

Укр. Прав. Грем. св. Володимира в Торонто.

ПОДЯКА ЗА КОЛЯДУ!
(Ошава, Онт.)

Одно з найбільших свят в році, що християнський світ святкує, це є Різдво Христове. Це свято святкують українці по всіх закутинах земської кулі, де лиш тільки вони живуть. Святкують його врочисто та всі класи. Бідні люди святкують Різдво часами багато краще, як багаті, залежить від того як хто як виховатий. Тішаться тим люди, що народився Цар Світа, жерело правди.

І з того приводу в українців є гарний звичай йти хата від хати з колядою. За коляду, господар тому, коляднику вичагороджує: Гостить чим хата багата та дає кольку грошей ни на ту ціль, що ни ної колядують.

Зараз нашої першим їм. святих Петра і Павла в Ошаві, також ходив цього року з колядою, і доч часи дуже тяжкі, за гроші тяжко, то все таки люди жертвували хоч скромну але щиру жертву на ціль Різної Церкви в Ошаві, помимо того, що деякі особи жалуються такої церкви. Тому було на місці зложити щиру подяку всім жертвователям від імени нашої громади, а тим, що жаліються Різної Церкви, дай Боже, щоб вони пізнали, що українська Греко-Повсюславна Церква, що не чарно відрізняєсь, бажає зеднання в єдну українського народа по цілім світі, та єдиної Укр. Соборної Держави.

Імена жертвователів слідують:

По 50ст.: Николай Добровичський, Микита Юрківич, Стефан Стахарук, Володимир Заяць, Теодор Чепіль, Антін Заяць, Василь Чечавятий, Николай Ів. Мех, Георґій Шибулих, Василь Хомяк, Василь Василюк.

По 25ст.: Іван Василюк, Іван Кутик, Дмитро Василарук, Григорій Котик, Василь Книгинський, Касіян Москалик, Михайло Ситний, Карпо Мельничук, Василь Бузь.

По 10ст.: Йосиф Шкрабінк, і Стефан Задорожний.

Всім жертвователям щира подяка і дай Боже дочекати відродження вільної України.

За громаду:
Николай Ів. Мех, голова. **Іван Василюк,** секретар.

ГАРНИЙ ПРИМІР.
(Гнівась,Ман.)

Засилаю маленьку жертву $1.35 на „поссовий фонд „Вістника". Гроші були зібрані в с. Лячки на Різдво Христове, з нагоди неспішавки зробленої Вповн. пан! Добровільні Лячкої Жіночої Товариством „Ясна Зоря".

Складаю сердечну подяку всім жертвовавцям за їх жертви. Хоч вони малі, але від, щирого серця.

М. З.

ЮВІЛЕЙНИЙ ФОНД
УКРАЇНСЬКОЇ ГРЕКО-ПРАВОСЛАВНОЇ ЦЕРКВИ В КАНАДІ
(Подрібний виказ).

ЗАМІТКИ: 1. В поминках вказані місяться жертви, які Консисторія отримала по день 31 грудня 1934.

2. Деклярації в сім списку не включені. Рішили ще включені чергові внески на кого деклярації. Вони будуть проголошені тоді, як дані деклярація буде вповні сплачена.

3. В цім зеднім контролі, вказа подається особливо по провінціям і місцевостям.

4. Кожда зміна записана у вказі яку потребує подано вони жертводавців або їх вказте, то проситься його довести про се письмо Консисторії.

БЕЛЛС, АЛТА.
Збірка о. П. Запарнюка.

Стефан і Марія Воробець 10.00
Вол. Мандрбурк 6.07
Грицько Гнідал 5.00
По 2 дол.: І. Гнідал, Д. Никифорук, Укр. Нар. Дім. ім. Івана Франка, Жін. Тов. Квітчні Ольги.
По 1 дол.: О. Матейчук, О. Гунька, П. Лакуста
По 50ст.: Н Воробець.
По 25ст.: В. Романюк.

ВІЛЛІНГДОН, АЛТА.
Збірка о. П. Запарнюка.

П-во В. і А. Підручні 25.00
Дь. М. Бойкович 7.00
Дь. В. Горецький 5.00
В. Лупуга 5.00
По 2 дол.: В. Н. Гущин, Гр. Костин, (ук), О. Шевчук, Н. С. Шевчук, Н. Бабюк, І. Цимбалюк.
По 1 дол.: Г. П. Федорак, В. Бабин, І. Ткачук, В. Томпа (ук), Н. Ранин, В. Сороган, Гр. Жовтр..
По 50ст.: М. Горгійчук.
По 25ст.: Д. Демчук.

Збірка о. А. Горбая. 1.00
Олекса Юрчук

ВАСТАО, АЛТА.
Збірка о. П. Запарнюка.
Василь Шапка 5.00

ЕДМОНТОН, АЛТА.
Збірка о. С. Гриндюка.

По 1 дол.: Жін. Тов. ім. О. Бесарабової, У. С. Г. гурток ч. 2, УНО, У. С. Н. О.

Збірка о. П. Запарнюка.
(Уваги: Імена тих жертвователів що зложили частину своєї жертви на місту о. Гриндюка, в частину на місту о. Запарнюка, оголошуються на збірці о. Гриндюка).
Л. С. Фербей (два томи Укр. енциклопедії „Хто є хто" і готівкою 2 доляри) 25.00
П-во В. і А. Чоботар 25.00
Дь. В. Ненюк 2.00
Дь. Ф. Гоцда 2.00

ГЕРРІ ГІЛ, АЛТА.
Збірка о. П. Запарнюка.

По 10ст.: Йосиф Шкрабінк, і Стефан Задорожний.

Всім жертводавцям щира подяка і дай Боже дочекати відродження вільної України.

За громаду:
Николай Ів. Мех, голова. **Іван Василюк,** секретар.

ГАРНИЙ ПРИМІР.
(Гнівась, Ман.)

Засилаю маленьку жертву $1.35 на „поссовий фонд „Вістника". Гроші були зібрані в с. Лячки на Різдво Христове, з нагоди неспішавки зробленої Вповн. пан! Добровільні Лячкої Жіночої Товариством „Ясна Зоря".

Складаю сердечну подяку всім жертвователям за їх жертви. Хоч вони малі, але від, щирого серця.

М. З.

ЕДМОНТОН, АЛТА.
Збірка о. С. Гриндюка.

Товариство Просвіти 2.00
По 1 дол.: С. Кулик, С. Бодмарук, Д. Григорів, Ф. Древлик, К. Древлик.
По 50ст.: А. Кулик, Я. Кулик, Г. Вінцьків, П. Вінцьків, Ф. Сенкус, Р. Малик, В. Древлик, В. Кляк.
По 25ст.: Г. Малик, пані А. Поповяч, пані В. Кулик, пані П. Малик.
По 10ст.: В. Мартинів.

ЛУЖАН, АЛТА.
Збірка о. Т. Горбая.

Николай Богоченький 5.00
По 1 дол.: Александер Богоченький, Магдалина Богоченцька.
По 50ст.: Н. Танасюк.

МУСІДЖА, АЛТА.
Збірка о. Т. А. Горбая.

Теодор Гуменюк 5.00
По 1 дол.: І. Байда, В. Колісник.
По 50ст.: М. Ільків.

ПЕНО, АЛТА.
Збірка о. Т. Кисілевого.

По 1 дол.: Т. Михальчук, П. Малюк.

РЕЛІВАТЕР, АЛТА.
Збірка о. Т. Кисілевого.

Дмитро Гунька 1.00

СУЧАВА, АЛТА.
Збірка о. Т. Горбая.

По 1 дол.: Ю Танасюк, А. Яремій.
По 50ст.: А. Ількоб, Г. Жуйківський, Анна Гошман, Н Токарук.
По 25ст.: І. Гунчак.

СМОКІ ЛЕРК, АЛТА.
Григорій і Осипа Федчик 50.00

КОНСИСТОРІЯ УКРАЇНСЬКОЇ ГРЕКО-ПРАВОСЛАВНОЇ ЦЕРКВИ В КАНАДІ.

КОЛЯДА НА ДУХОВНИЙ СЕМІНАР.

З браку місця дальший виказ коляди на Духовний Семінар відложується до слідуючого числа.

Консисторія.

ЦЕРКОВНИЙ КАЛЕНДАР НА 1935 РІК.

ЛЮТЕНЬ

24 Н. Нед. Блуд. Сим. Власів
25 П. Мелетія еп., Макавія.
26 В. Пр. Мартиніяна
27 С. Прф. Авксентія
28 Ч. Ап. Онисима, Євсевія муч.

БЕРЕЗЕНЬ.

1 П. Памфила зч.
2 С. Теодора зач.
3 Н. Нед. Мясопустна. Льва.
4 П. Ап. Архипа, Теодота
5 В. Льва, еп. Агатона
6 С. Пп. Тимофія, Евстратія
7 Ч. Мч., що в Євгенії, Маврикія
8 П. Полієвкта
9 С. † 1 † 2 напід. гол. Івана Хрест.
10 Н. Нед. Сиропустна. Тар. еп.
11 П. Порфірія еп.
12 В. Прокопія
13 С. Василя еп., Мавнна й Кира
14 Ч. Евкснії прпмуч.
15 П. Теодота
16 С. Евгенія, Кл
17 Н. Нед. 1. посту. Гагасизма
18 П. Мч. Конона, Марка
19 В. 42 муч в Аморії
20 С. Василі Ефрема, пп. Павла
21 Ч. Теофілакта еп.
22 П. † 40 зч. в Севаст.
23 С. Кондрата
24 Н. Нед. 2 посту. Софронія
25 П. Теофана пов. Григора
26 В. Никифора
27 С. Пп. Веніяміна Нурс.
28 Ч. Св. Олександра мч. Апулія
29 П. Мч. Савина, Юліяна
30 С. Алексія ч Б.
31 Н. Нед. 3 посту. Кирила Єр.

ПОРЯДОК БОГОСЛУЖЕНЬ
о. П. Самця.
Березень.

3. Неділя — Вакая.
10. Неділя — Кадворт.
17. Неділя — Ст. Джуліян.
24. Неділя — Вакая.
31. Неділя — Термополія
Адреса: — Вакая, Сасн.

ПОРЯДОК БОГОСЛУЖЕНЬ
о. П. Самця.
Березень.

3 Неділя — Гарвентон.
10. Нед. — Толстой.
17. Нед. — Вайта.
24. Нед. — Роза.
Адреса: Толстой, Ман.

ПОРЯДОК БОГОСЛУЖЕНЬ
о. Л. В. Дячини.
Березень.

3. Неділя — Дуфрост.
10. Неділя — Гендал.
17. Неділя — Святок 1. над. посту.
24. Неділя — Попард Парк.
31. Неділя — Ісх Селкірк.
Великодня Сповідь, в суботу 4-го год. пополудні.

ПОРЯДОК БОГОСЛУЖЕНЬ
о. П. Запарнюка.
Березень.

3. Нед. — Костя
10. Неділя — Давфин
17. Нед. — Мінетонес.
24. Нед. — Едвал.
31 Нед — Галич.

ЦЕРКОВНИЙ УСТАВ

Березень.

3. Неділя Мясопустна: Гол. 7. Утр. Єван. Іоана XX: 1—10. Літ. Ап. І. Кор. VIII: 8—13 і IX: 1—2 Єв. Матт. XXV: 31—46.
10. Неділя Сиропустна: Гол. 8 Утр. Єв. Іоан XX. 11—18. Літ. Ап. Римлян XIII: 11—14 і XIV: 1—4. Єван Матт. VI: 14—21.
17. Неділя 1 Посту: Гол. 1. Утр. Єв. із XX: 19—31. Літ. Ап. Жид. XI: 24—26, 32—40 і XII: 1—2. Євап. Іоана I: 43—51.
24. Неділя 2 посту. Гол. 2. Утр. Єван. із XXI: 1—14. Літ. Ап. Жид. I: 10—14 і II: 1—3. Єван. Марка II: 1—12.
31. Нед. 3 посту (Хрестопоклінна): Гол 3 Утр. Єв. із XXI: 15—25. Літ. Ап Жид. IV: 14—16 і V 1—6. Єван. Марка VIII: 34—38 і IX: 1.

Український Релігійний Тижневик в Канаді.

ВІСТНИК
THE HERALD

THE HERALD Box 3584 WINNIPEG, MAN.

РІК XII. WINNIPEG, MAN. MAR. 1st, 1935 ВІННІПЕГ, МАН., 1-го БЕРЕЗНЯ, 1935. ЧИСЛО (217) 5

ЮВІЛЕЙНИЙ ФОНД
УКРАЇНСЬКОЇ ГРЕКО-ПРАВОСЛАВНОЇ ЦЕРКВИ

І. СПРАВКА:

1) В послідніх числі „Вістника", на першій стороні проголошено, що п. М. Ортинський з Вегревіл, Алта., жертвував на Ювілейний Фонд 25.00. Мало бути п. **Йосиф Ортинський з Вегревіл, Саск.,** що на отсім місці справовується.

2) В числі з 1 лютня, 1935, на першій стороні було проголошено, що п. Іван Мулька (уч.) з Кагвин, Алта., жертвував на Ювілейний Фонд 25.00. Мало бути п. Іван Лупуя з Кагвин. Алта., що на отсім місці справовується.

II. НОВІ ДОБРОДІЙ.

Василь Буряник, Саскатун, Саск. 25.00

Григорій Кучан, Брудергайм, Алта. 25.00

III ДАЛЬШИЙ ХІД ЗБІРКИ.

Збірка о. В. Кудрика (на весілю в п. Бартка. Гефорд, Саск. — 9.50; збірка в церкві. Гефорд, Саск. — 10.50) 20.00

Прислав о. Д. Кирстюк (від пані Теклі Хоттій, Могивей, Саск. — 15.00; коляда в Канорі й околиці 16.00) 31.00

Сестринство св. Ольги, Вегвіл Ман. (гроші прислав о. П. Запарнюк) 10.00

Коляда з Гемптока, Алта. (колядували: В. Підручний і І. Соколовський. І. Підгірний) Разом 10.77

Збірка в Гемптоні, Онт. (Збірка Д. Білошицького 9.85; збірка Е. Кочи 11.60) ... 21.45

Консисторія Української Греко-Православної Церкви в Канаді.

СВЯЩ І. КУСИР,
Айтуна, Саск. — жертвував на Ювілейний Фонд $25.00.

ПЕТРО ЛАЗАРОВИЧ, адвокат в Едмонтоні, жертвував на Ювілейний Фонд $25.00.

СВЯЩ. Т. А. ГОРБАЙ
Ендрю, Алта. жертвував на Ювілейний Фонд $25.00.

АКЦІЯ В СПРАВІ МЕКСИКА ПЕРЕХОДИТЬ У РЕЛІГІЙНУ СУПЕРЕЧКУ.

Федеральна Рада Церков Христа в Америці, що обєднує всі християнські церкви, крім католицької, розглядала питання резолюції сенатора Борн за розслід нарушування релігійної толеранції в Мексику та прийшла до переконання, що ситуація в Мексику не вимагає такого слідства.

Рада церков заявила, що таке слідство сенату булоб непотрібним умішування у справи іншої держави. За таке слідство католицькі організації скликали були вводі до Федеральні масове віче, на котрому явилося величезне число народу.

ВОЛИНСЬКИЙ ЕПАРХІЯЛЬНИЙ ЗІЗД.

В днях 29 і 30 січня відбувся в Кремянці на Волині під головуванням архепископа Олексія волинського і кремянецького Епархіяльний Зізд Волині. На зізд прибуло 55 священників-делегатів, вибраних по одному від кожного деканату, 10 повітових протоєрів, благочинний монастирів — архим. Марко, 3 члени епарх. ревізійної комісії, 10 світських осіб — посли: П. Певний, М. Тележинський, Єв. Богуславський, В. Серафимович, М. Бура, І. Головацький, представники від Т-ва ім. П. Могили — інж. С. Тимошенко, Бичковський і М. Ханенко, представник від Чесноврестського Браства в Луцьку — інж. Крамаренко.

До президії зізду, крім епископів-вікарів, Полікарпа луцького і Симона острижського, на зізді вибрано заступниками голови інж. Тимошенка і протопресвітера П. Пашевського. Наради велися українською мовою.

На зізді ухвалено між іншим такі резолюції:

Проповіди в церкві і поза церквою повинні бути лише в виключно у зрозумілій для народу українській мові. Викладати дітям релігію у школах рідною мовою. Богослужения в церквах епархії відбувають ся українською мовою в тих парафіях, де цього бажають парафіяни. До волинської дяківської школи ввести як виклядову українську мову. Зізд просить вищу церковну владу видавати шкільні підручники Закону Божого українською мовою і згідно з програмою мін. освіти 1932 р. при знає необхідним закладати при церквах бібліотеки-читальні. Зізд висловляє Волинській Духовний Консисторії подяку за введення обіжником з 23 листопада 1934 р. української мови в діловодстві Консисторії і в звязках з духовенством.

Зізд призначив на українські гімназії на Волині: на кремянецьку — 1.500 зол., луцьку і рівенську по 1000 зол. Ухвалено асигновяно на ремонт Почаївської Лаври 10.000 зол.

Зізд визнав необхідним, щоб благочинні вибирались духовенством, а не призначались епарх. владою. Рішено ввести суди чести. Нарешті зізд одноголосно ухвалив поблагословити Синодові за признання на волинську катедру епископа-українця в особі архиеп. Олексія.

ХТО ДАЄ ГРОШІ НА ГРЕКО-КАТОЛИЦЬКУ ЦЕРКВУ В КАНАДІ.

Коли хто ще має сумніви про те, хто фактично управляє греко-католицькою церквою в Канаді, хай приглянеться, хто підтримує її грішми, а тоді не буде сумнівався. Рімо-католицький часопис „Католик Реджистер" час від часу поміщує листи подяки від еп. Ладики, та о. Крижановського, провінціяла оо. Василіян в Канаді, в яких вони дякують за отримані від рімо-католиків гроші, причім зазначують тільки числа чеків, не вимавляючи, на яку суму ті чеки були виставлені. В послідних кількох числах згаданого часопису подибуємо подяки за такі чеки:

В числах з 10 січня і 28 лютого. Ладика дякує на чеки чч. 1139 і 192. В числах з 24 січня, 7 лютого й 21 лютого Крижановський складає подяку за чеки чч. 1142, 1165, 1108 і 1186.

Ось, за які гроші та кому служать провідники греко-католиків в Канаді. А вякно, що на чиїм полі ідеш, — того пісеньку співай.

КОМУНІЗМ У ЖИДІВСЬКІЙ ГІМНАЗІЇ.

В Калуші на дніпрі арештовано Кляру Фіблер, ученицю 8-ої класи жидівської гімназії в Станиславові, дочку богатого купця.

При арештованій найдено приказ окружного комітету комуністичної партії та значну сількість комуністичної пропаганди.

ЗАБОГАТО СВЯТ.

Турецький уряд вніс законопроект до парламенту в справі зменшення свят. Уряд думає, що в Туреччині святкують забогато свят.

КОМУНІСТИЧНІ ЛЕТЮЧКИ И ВОЖИЦІЯ.

У божниці в Гетингу литовська поліція викрила склад комуністичних летючок і червоних штандорів, які сховав тут син рабина, загорілий комуніст.

ПРОРОЧЕ УПАДОК БОЛЬШЕВІЗМУ.

Кореспондент „Дейлі Телеграф" з Москви подає, що на Україні арештувала совітська влада „пророчицю" Марію Тепленко, що називає себе „Богородицею". Вона має великий вплив на народ і школить вкаді, бо хоче по селах і заповідає селянам скорий упадок совітської влади і війну.

Присилайте передплату на „Вістник", що від 1-го січня, 1935 виносить тільки $1.00 на рік.

РІДНА МОВА В ЦЕРКВІ.

Одним з основних домагань православних українців є домагання української мови в Богослуженні. Борючись за відновлення своєї Церкви, за її визволення з під чужих впливів, за привернення їй справдішнього християнського духа, за принципіяльне християнське розуміння завдань Церкви та її праці серед народа — українці уважають, що замість мертвої, народові незрозумілої, т. зв. церковно-словянської мови, треба вживати в молитві, Службі Божій і взагалі в цілій церковній практиці живу, зрозумілу мову українську. Здавалось би, що це домагання таке природне, так відповідає самій істоті християнської віри, що не повинно викликати ніяких протестів, не повинно зустрічати жадних перешкод.

Тимчасом є люди, що їм тяжко зрозуміти як можна молитися та Богослужіння правити в рідній мові. Стрічаємось, приміром, з докорами та критиков з боку наших братів греко-католиків, що православні українці з Канади дають собі в себе нове Богослужіння і то тільки тому, що відпливають його українською мовою. Нераз доводиться чути з уст греко-католика таке: „Я пристав би до Української Церкви, але в них якась новомодна Служба Божа. Відправляють її такою мовою, як ось ми говоримо з собою. Я люблю українську мову, але в церкві повинна бути церковна мова".

Для тих людей, що ще сумніваються, чи в Церкві можна вживати української мови, наводимо поняще рад доказів, що не тільки можна, але треба її вживати.

Якою мовою молився Сам Архієрей нашої віри — Христос Спаситель? Безперечно Він знав кілька мов, якими й послугувався: священну старо-жидівську (єврейську), якою читалось у синагогах та в Єрусалимському храмі Свяге Письма в молитви; сиро-арамейську, якою говорили тоді жиди в житті звичайному; грецьку й латинську і — може — самаринську. Безперечно, що Він учив народ його живою мовою; це видно з таких його виразів, як „Веельзевул", „Тадіфа кумі", „Воанергес", „Кіфа", „Евфрата" то що... Але не підлягає сумнівові, що й Сам Він молився до Свого Отця небесного такою-ж мовою живою, сиро-арамейською. Молитва Гетсиманська, підчас якої кріваві піт з чола Його лився, була на мові арамейській; це видно зі слова „авва" — отче (Марко XIV: 36). Тією-ж мовою Спаситель виголосив свою останню молитву на хресті — перші слова XXI псалма — „Ілі, Ілі лама савахтані" (Мат. XXVII: 46; Мар. XV: 34).

А посилаючи своїх учеників на проповідь, Він наказав Їм учити „всі народи" (Мат. XXVIII: 19) і тими словами вказав їм пристосовуватися до національних особливостей слухачів, — а що мова становить головну ознаку народности, то тими словами Спаситель й дається казне наказ учити людей і подавати Їм все, що тільки потрібне для їх спасіння. Їх рідною мовою. І от, як підтвердження високого посланництва Апостолів для проповідання різним народам нової релігії, зійшов на них Святий Дух і Його зшестя проявилося в натхненій молитві Апостолів різними мовами. „Як же це чуємо" — дивувались люди, — „кожний власну мову свою, в якій ми родились?" (Діян. II: 8). Через те й православна Церква в Службі Божій на Трійцю співає: „Мовами різних народів, Ти Христе, зложив Твоїх учеників, щоби ними проповідували Тебе, Безсмертне Слово і Боже, подаючий душам нашим велику милість" (стихира на вечірні).

І Апостоли проповідували Слово Боже устно і на письмі мовами тих народів, серед яких вони трудились. В Палестині, наприклад, вони проповідували мовою сиро-арамейською; тією мовою сповнений Матвій писав євангелію, а Апостол Павло — Послання до жидів. Поза Палестиною, на території грецької культури, вони проповідують і пишуть грецькою народньою мовою. Серед того населення, де грецька мова була невідома, або мало вживалась, Апостоли проповідують його рідною мовою. Інакше Таїновидець Нового Завіту не написав би в своєму „Обявленні": „І побачив я іншого ангела, що летів серед неба, а в нього Євангелія вічна, щоби благовістити тим, що живуть на землі, і всякому племені і родові і мові і народові" (Обяв. XIV: 6).

А якою мовою Апостоли проповідували, такою й молились, відправляючи Богослужіння. Це ясно видно з наказу Апостола Павла коринтським християнам що-до церковної молитви. XIV розділ першого Послання до коринтян своїм змістом служить виясненням непридатности для церковного Богослужіння незрозумілої чужої мови, а потреби для його мови живої, народньої (чит. ст. 16, 19, 23-25). Стає навіть дивно після того, що можуть бути люди, які з імени Церкви обстоюють мертву й незрозумілу мову в Богослуженні. Чи не слідує з цього, що ті люди ставлять Церкві інші цілі й завдання, ніж такі, які вказані їй у Святім Письмі?

Поза межами етнографічної Греції грецька мова панувала лише в більш населених містах, крім палестинських міст, в яких панувала мова сиро-арамейська. Через те в перші віки християнства грецька мова мала тут богослужбовий ужиток у міських християнських громадах. В апостольські часи християнство осіло організованими громадами (церквами) тільки в більших містах, що лежали на головних дорогах тодішнього світу. Звичайно, вірні були й по селах, але там вони не складали окремих громад, а лучились з вірними міст. Тому правдоподібно, що в апостольські часи на території Римської держави богослужбовими мовами в християнській Церкві були мови — арамейська і грецька. Поза територією Римської держави християнство добре вприлюднялося в Месопотамії, дякуючи проповідницькій праці св. Ап. Тадея. Тут особливо широкі успіхи зробило воно в Едесі, де самі правителі, що носили ім'я Агарів, прийняли його вже в другому віці. Населення Месопотамії і Сирії говорило мовою сирійською, через те і в Церкві тут не вживали іншої мови, крім сирійської, особливо коли згодом християнська віра поширялась і по селах. Лише в Антіохії вживалась в Богослуженні мова грецька.

Як було в Сирії, так повторилося й в Єгипті. Тільки Олександрія була великозначна, в цілому-ж Єгипті населення говорило коптською мовою, через те коптською мовою йому проповідувалось Слово Боже, відправлялось християнське Богослужіння і творилась богословська література. Коптська мова була тут мовою Церкви весь час, аж поки Єгипет не відпав від єдности з православною Церквою.

Особливо цікава історія заведення в Богослуженні на заході мови латинської. Спочатку в римській Церкві вживалася виключно мова грецька. Причиною того, чому навіть у серці Римської держави був такий міцний грецький вплив, був загальний напрямок державної римської політики, яка з часів Октавія Августа набрала космополітичного характеру і протиндя дорогу елліномові, а також і те, що та верства римського населення з якої християнство вербувало собі прозелітів, складалася з жидів і взагалі чужинців, що говорили переважно грецькою мовою. Памятником того, що в римській Церкві спочатку Богослуження відправлялось по грецьки, може послужити цілий ряд грецьких слів і виразів, що збережились у стародавніх західних літургіях, які збереглися і тепер (наприклад: „киріе, елейсон!") Грецька мова панувала у римських християн аж до другої половини II віку, і лише тоді її стиснула місце живій мові латинській.

IV вік історії християнської Церкви визначається успіхами християнства серед далеких народів. Спочатку цього віку прийняв християнство нарід арменський. В році 302 відбувся в Кесарії Каппадокійській хіротонія св. Григорія Великого на єпископа арменської Церкви, але вже скоро після 381 року касується залежність цієї Церкви від її Кесарійе-каппадокійської митрополії, і Церква армянська стає автокефальною і в такому стані існує у згоді з Церковою Вселенською аж до 491 р., коли на Вагаршападському соборі приєднується до монофізитської ереси. Є думка, що сам просвітитель Армеиї, св. Григорій Великий, переклав літургію з мови грецької на армянську; але хоч для цієї думки категоричних доказів бракує, все-ж таки не підлягає сумнівові, що армяни почали молитись то Бога хвалити своєю живою мовою, ще перед здобуттям собі церковної автокефалії.

Трохи пізніше за армян, але також у першій половині IV віку, прийнають християнство грузини. Просвітительською їх була св. Нина, яка навернула на християнство царя Мирияна (318 чи 327 року). Спочатку грузинська Церква залежала від антіохійської, але в році 601 вона об'явила себе автокефальною і здобула признання своєї автокефалії від антіохійського престолу — правда — аж в XI в. З самого початку свого існування грузинська Церква прийняла візантійський обряд і незмінно зберігає своє православя вільним від усяких еретичних ухилів; але також з перших днів свого існування грузинська Церква незмінно зберігає свою рідну мову в Богослуженні.

В 1801 році Грузія, як колись Україна, зробила помилковий політичний крок, піддавшись під протекторат Росії, за що незабаром, так само як і Україна, дорого заплатила. Росіяни, кольонізуючи Грузію, постановили також внести в Грузію, постановили також внести в грузинську мову. Само собою, що серед грузинів не бракувало русофілів — запроданців, що інтереси особисті ставили вище народніх. Вони то й були провідниками винародовлюючої російської політики в Грузії. Всеж таки грузини у своїй масі боронили своїх прав політичних і церковних. Ті пояснюється той богослужбовий утвакізм, який був заведений у грузинській Церкві російськими Синодом в останні часи. Тільки так, де в парафіях населення складалось виключно з грузинів, було цілковито затримало рідню грузинську мову, так же, де якийсь відсоток населення становили росіяни, напр. в містах, там відбувалось нехтування Богослужень грузинською і словянською мовами, або встановлено було такий розподіл, що в одну неділю читання молитов відбувалось словянською мовою, а в другу неділю — грузинською, а в другу неділю — навпаки.

(Дальше буде).

ЧИ ХРИСТОС ДІЙСНО ЖИВ НА ЗЕМЛІ.

Безбожники, що виступають проти християнства, звичайно твердять, ніби Христос ніколи не жив на землі; що Христос — вигадка, міт на взірок Ілії Муромця або Єруслана Лазаровича.

Запевнюючи, що Христос ніколи не існував, безбожники тим бажають доказати, що як не було Христа, то й християнство — брехня. Коли ж було Христа, то це було й Його розп'яття. Отже, брехня й обвинувачування жидів в розп'ятгю Христа.

Але не дивлячись на всі старання безбожників, християнство все-ж таки існує вже майже 2,000 років. Вже один цей факт говорить досить про те, що Христос дійсно існував.

Колись ми казали, що Христіянство є, а Христа ніколи не було, то однаково, як би ми сказали, що яблоко є, а яблінки ніколи не було... що земні овочі є, а земляки ніколи не існувала.

Коли існує християнство, то існував і його основоположник — Христос. Інакше поява християнства була би явищем незрозумілим і не до пояснення.

Справедливо каже німець Шеллінг, що „відкинути дійсність існування Христа — історичне безумство".

Ані одна історична особа не має стільки історичних свідоцтв, як Христос.

В 1918 р. совіцький проф. Н. Никольський видав книжку: „Ісус і перші християнські громади". в якій відкидає всі беззмістовні і легковажні твердження безбожників, що Христос не існував.

В 1923 р. в Петрограді видана брошура совіцького академика Желєбова: „Ісус із Назарета", в якій передано зміст вийшовшого в Берліні твору визначного німецького вченого Ед. Мейера: „Походження християнства", в якому наводяться докази історичности існування Христа.

В 1928 р. Совіцьким Державним Видавництвом була видана книжка петроградського проф. Богорова-Тана: „Християнство в світлі етнографії", де потверджується історичність існування Христа.

Таким чином для самих совіцьких професорів історичність існування Христа є безсумнівна.

Крім совіцьких професорів про правдивість існування Христа говорить самий видатний провідник комуністичної партії в Франції Ан. Барбюс. Він простудіював численну літературу про Христа й видав книжку „Ісус", до якої додав такий напис: „Й бачив Ісуса. Він тепер передо мною у всій своїй красі достовірності. Й Його люблю, я протискаю Його до своїх грудей і коли буде потрібно, буду боронити за Нього".

„Ан. Барбюс видав це й другу книжку: „Розяснення про Ісуса", де в науковий спосіб доказує історичність Його існування.

Московські комуністи старались переконати Барбюса, але це їм не вдалося. Він поклинав московських комуністів на широку дискусію по цьому питанню, але вони відмовились, бо не були в стані опрокинути історичність існування Христа.

Всі ці вказівки на совіцьких і комуністичних авторітетів можуть мати значіння для безбожників комуністів і їм співчувнючих. — Для нас же, православних християн і без їх свідоцтв цілком безсумнівно, що Спаситель наш Ісус Христос дійсно жив на землі.

Ф. Мельников.

ПРИЧИНИ РОЗДОРІВ В ПАРАФІЯХ.

Неправдиве розуміння членами клину й вірними принципу демократичности в Церкві може приводити до наслідків небажаних для православної Церкви. Найчастіше для розуміння народопрачества стає підставою занедбання прямих обовязків як клиром так і вірними. Демократичність в Церкві має своїм завданням практично до творчої праці в парафіях і в дієцезії всіх вірних. Кожний священик чи дякочитель так само як і кожний парафіянин мусить стреміти до братерської співпраці і виконання якнайкраще своїх обовязків, або Церква спільними зусиллями та найбільшим успіхом виконувала своїх вірних в побожности й моральности. Якщо в якійсь парафії повстають непорозуміння між клиром та парафіянами, такі непорозуміння перетинають згоду й любов мов гострий ніж вірну нитку. Тоді в парафії починаються оповідання про те, що хто чув, робив, казав, дігтував, доносив, або й щось гіршого... і в таких то пьяторкарських розмов вирівнає цілий парафіяльний конфлікт. Де є конфлікт, там проповідь слова Божого своїм змістом стає недійсною, бо люди хотіліб і в церкві чути щось про парафіяльну „сучасність". Там і богослужіння не задовольняє людей, бо люди тратять щирість, а молитва без щирого серця стає пустор і парафіянин вертає з церкви з почуттям незадоволення (нібя — ось пішов і лише змарнував дорогий час). Там і священик не в силі здійснити свою богоугодну владу пастирства, бо пасомі-вірні не хотять слухати його голосу. Там і школа шкутильгає бо від татів і мамів літдора чує про своїх вихователів денно такого, що перестає слухати учителів. З часом вся церковно-громадська справа починає йти в долину, невідхильні вимоги здорового народного життя залеглюються, уступаючи місце хоробі сварок і особистих порахунків.

Не дивно, що священик чи дякочитель при першій змозі хотять лишити свою посаду й шукають іншої, спокійнішої та з кращими умовами для своєї праці. А в наслідок того Консисторія має досить листів і прохань про переміщення. Колись в умовах звичайного краевого життя переміщення священика було для нього і його фамілії справою надзвичайною. Не дивно було, коли священик все своє життя проводив у тім самім селі, де він народився і де священствували його предки. Лишити парафію скорше ніж за десять літ це вже треба було якихось надзвичайних причин. В порівнянню з тим наше американська дійсність для священика мусить дивувати, як подорож з станції на станцію. Де причина того лиха?

Причин може бути багато. Депресія і пра ній задоволеність церковних громад не все є головною причиною, бо часто можна стрінутися в парафіяльними роздорами там, де парафія з фінансового боку стоїть якнайкраще. Кінр складається з людей, а людина все шукає кращого. Чому-ж би й священикові чи дякочителеві не шукати кращих умов на новім місці. Парафія так само хоче мати найкращого священика й дякочителя та й не може дивитися спокійно, коли вони взагалі не відповідають своїйому призначенню.

Але переглянувши скільна таких справ треба сказати, що особисті порахунки найчастіше й найбільше ведуть до парафіяльних конфліктів: все хтось не дає комусь „жити" й з успіхом працювати; все чиясь самолюбство і вперстість беруть верх над очевидною загальною вигодою. Це є лише занедбанням отих принціпів демократичности. Дійсний демократ не той, хто зворушливими словами про „обдерту Цецьку Україну" та „бідних українців" лише викликає безсилі сльози слухачів, але той дійсний демократ хто має сам чуття самоповаги і вчить своїх громадян шанувати своє й чуже право, боронитися не так за своє особисте „я" а за спільне, громадське, народне, церковне добро та розвиток. З таких демо тів повинна складатись наша Церква і ді вона матиме свою дійсну силу, як національна Церква демократичного народу.

(„Дніпро")

О. Г. Павловський.

ПРОДАВ СЕБЕ НА ЛИЦИТАЦІЯ.

Бідний чоловік, який мав жінку і дітий та не мав роботи, щоб заробити на їх удержання, ані жадної іншої допомоги, прийшов нарешті на добру раду. Він пішов на торговищо, заліз поміж свиней і почав кричати:

— Я є ось тут, щоб себе продати разом зі свиньми. Тижнями є мусїв жити так як свині живуть. Ви можете купити мене танше, чим котру будь свиню. Чи є тут який різник, або фармер, що може дати мені заняття.

Нарешті один з різників взяв його до роботи за маленькою винагородою. Та він працював так пильно, що нині він став управителем філії склепу свого роботодавця.

Псальма CXXXVII (137).

На ріках у Вавилоні
лавкавши сідїли:
Ми про тебе спомнили,
наш Єрусалиме.

Сумно, сумно чужі верби
шумїли над нами,
бо ми вих висїли наші
мовчазні органи.

І казали, що нас гнали
у тяжку неволю:
„Заспівайте ви нам пісню
про красу Сіону."

Не на те Господня пісня,
щоб її співати
про забаву чужим людям,
ворогам проклятим.

Як забуду тебе, рідний
наш Єрусалиме,
нехай праву мені руку
у той час одніме;

І язик мій до гортані
прикинить од болю,
як тебе я не прославлю
над усяку долю.

Не забудь Едомцям, Боже,
того дня страшного,
як ревлі в Єрусалимі:
„Рїжте до одного!"

О, блаженний, хто одплатить
тобі, Вавилоне,
що ти вділяв, окаянний,
нашому Сіону!

О, щасливий із щасливих
буде той на світі,
хто об камінь головою
побє твої діти!

П. Куліш.

Чи ви відновили вже свою передплату за „ВІСТНИК" на 1934 рік?

„ВІСТНИК"
Релігійний часопис для Українців в Канаді
Виходить 1-го і 15-го кожного місяця.
Видає Українська Православна Церква в Канаді.
Передплата: В Канаді — $1.00 на рік.
За границю — $1.50 на рік.

THE HERALD
Published semimonthly by the
Ukrainian Orthdox Publishing Company
Subscription per annum:
In Canada — $1.00. — Foreign — $1.50.

Адресуйте: — Address:
The HERALD, box 3084, WINNIPEG, MAN.

РЕЛІГІЙНІСТЬ ШЕВЧЕНКА.

Шевченко найбільший з усіх наших поетів не тільки поетичним талантом, не тільки своїм українським патріотизмом, але також своєю релігійністю. Тим він від других наших поетів, чи й богатьох письменників відрізняється.

Інші письменники не підчеркують в своїх думках понад розумову буденщину. Вони говорять розсудно, але їх голос стелиться по землі і заміряє їх долящах. Він вгору не підноситься. Люде не слухають його з похиленими головами, до обличя своїх очей не піднімають.

Не те в Шевченка. Він говорячи про землю, не забуває пригадати небес. Він говорить про вічники людині, але ставить їх під міру Божого Закону. Відношення одних людей до других він кладе на дагу Божого суду. В найбільш загородніших своїх почування. в найглубших зворушеннях, в найвищім захопленню він підноситься до самого неба — до Бога. І тоді піднімає він до тих святих висот і чистачів своїх і слухачів.

В тім його велика сила. В тім його висність понад другими мислителями, патріотами і письменниками.

Шевченко промовляє наразі до розуму і до серця. До виводів розсудку і до третього душі. Во сам він говорить наразі і розумом і серцем.

І якраз ті місця, де вислови Шевченка починають звеніти релігійним тоном. його голос набирає найбільшої снаґи — Сили Божого Пророка. Во релігійний голос, се завсіди щось найвище в людськім житті, найкраще, найблагороднійше, найсильніше.

Щоби нагадлійше се зрозуміти, перегляньмо хочби його „Дневник" (Журнал), який писав він на заславню від 12-го червня 1857 до 13 липня, 1858 р. „Дневник" менше відомий українському загалови, ніж вірші, а в „Дневнику" багато висловів, в яких мов в зеркалі проявляється релігійна Шевченкова душа.

Починаючи писати „Дневник" Шевченко каже, що треба було почати писати „Дневник" в того часу, як його арештовано — отже перед 10 літами. Яка була би тоді книга! Той як важка зміст! Сама згадка про все те наводить жах на поета. І каже він:

— Инайбо, инайбо моя инщущість, лукавая моя память!.. Не тріможно серця любочого приятеля недостойною влажкою, забудьмо і простім темним мучителям нашим, як простих мистім темним мучителям нашим, як простих мистім темним мучителям нашим, як простих мист

ЄВАНГЕЛІЄ НА ПЕРШУ НЕДІЛЮ ПОСТУ.

(Іван 1: 43—51).

Одного дня Ісус хотів піти до Галилеї і знаходить Филипа та й каже йому: іди за Мною.

А Филип був із Вифсаїди, з города Андреєвого та Петрового.

Филип знаходить Нафтаналіа та й каже йому: про Кого Мойсей і пророки писали в законі, Того ми знайшли: Ісуса, сина Йосифового, що з Назарета.

І сказав йому Нафтаналіа: із Назарета чи може що добре бути? Филип йому каже: іди і подивись.

Побачив Ісус, що йде до Нього Нафтаналіа, та й сказав про нього: от справді ізраїльтянин, в якому лукавства нема.

Сказав Йому Нафтаналіа: звідки Ти знаєш мене? Відповів Ісус і сказав йому: перше ніж покликав тебе Филип, Я бачив, як ти був під смоковницею.

Відповів Нафтаналіа і каже Йому: Равві! Ти єси Син Божий, Ти цар Ізраїлів!

Озвався Ісус і сказав йому: через те, що Я сказав тобі, що бачив тебе під смоковницею, ти віруєш; більше цього побачиш.

І каже йому: істинно, істинно кажу вам; від сього часу побачите небо відкрите і ангелів Божих, що підіймаються і спускаються до Сина Чоловіческого.

ЄВАНГЕЛІЄ НА ДРУГУ НЕДІЛЮ ПОСТУ.

Марка II: 1—12).

І знов прийшов Ісус до Капернауму через кілька днів, і пішла чутка, що Він в домі.

І зараз зійшлось туди так багато, що не можна було протовпитись до дверей; і Він говорив їм слово.

І прийшли до Нього в розслабленим, несли його четверо.

І не змігши підійти до Нього за народом, розкрили стелю (дому), де Він був і пробравши її, спустили постіль, на якій лежав розслаблений.

Побачивши їх віру, Ісус сказав розслабленому: сину! прощаються тобі гріхи твої.

Були ж деякі з книжників, що тут сиділи й думали в серцях своїх:

Що Сей таке хули каже? Хто може прощати гріхи, окрім одного Бога?

І зараз Ісус зрозумів духом Своїм, що так вони собі думають, і сказав їм: Нащо ви так думаєте в серцях своїх?

Що лекше сказати розслабленому: прощаються тобі гріхи, чи сказати: встань, візьми постіль свою і ходи?

Отже, щоб ви знали, що Син Чоловічеський має силу прощати на землі гріхи, (каже розслабленому):

Кажу тобі: встань, візьми постіль свою та й іди до свого дому.

І той зараз встав, узяв постіль і вийшов перед усіма, так що всі дивувались і славили Бога, кажучи: ніколи ми того не бачили.

ІСТОРІЯ ЦЕРКВИ

(За Е. Семенко).

(Дальше).

По поверненню Буковини до Австрії, що наступило на основі конвенції в 5 травня 1775 р. і трактату з 25 лютня 1777 р., заключеного між австрійською дер-жавою і отоманським двором, єпископство до черновецького округа дістало майже подовину округа сучавського, а коли округ дорогобський припав молдавській митрополії. Пізніше митрополит молдавський письмом з 24 квітня 1781 року зрікся своєї юрисдикції над єпископством радовецьким, а цісарською резолюцією з 18 серпня 1781 р. престол епископський перенесено в Радовець до Черновець, столиці краю, де 10 лютня 1782 впроваджено в уряд тодішнього епископа Досите Херескула як епископа Буковини. Слідуючого року (1783) підчинено епископство карловецький митрополії, але тільки в справах догматичних і чисто духовних. Рівночасно зменшено число монастирів, полишаючи з 23 монастирів і скитів, що находилися в краю, тільки три, именно: Путну, Сочевицю й Драгомирну, і в кожнім по 26 черців. З доходу всіх дібр монастирських і епископських, взятих в заряд державний, основано „Буковинський грекo-православний релігійний фундуш", призначений на удержання епископства і повісталих трох монастирів, відтак церков і грекo-православних шкіл в краю, зразів духовенством і учителями, і закладів для образования грекo-православних вірних.

Року 1786 епископство одержало особливий устав, котрим устроєно епископську консисторію, уладжено монастирі, парохії і протеерійства, заряджено все, що до управи і ужитку фундушу релігійного, як також дотичне основання національних шкіл і школи духовної з трилітним курсом. Таку школу отворено відтак року 1787 в Сучаві.

До здійснення цих дуже важних реформ в користь розвою православної церкви на Буковині, як також до основання її фундушу релігійного, причинився епископ Херескул, дуже богатo трудячись як на тодішні відносини, дуже мудро, тактовно і розважно. Він помер 22 січня 1789 і його похоронено в церкві св. Троїці в Черновцях, ним самим збудованої. Коли намірено північне сю деревляну церкву перенести на передмісте Клокічку, виконано остатки епископа і вложено вперед в церкві св. Параскеви (28 жовтня, 1874) а відтак приміщено в каплиці громадського цинтаря, збудованій тут на кошт грекo-православного релігійного фундушу для хоронення буковинських архиереїв.

Епископ Досите походив з давньої боярської родини Херескулів і був рукоположений епископом радовецьким 13 листопада 1780. Як епископ брав він участь на соборі в Ясах (січень 1783), що відбувався в справі независимости молдавської церкви.

Наслідником епископа Досите був Даній Влаховичь, сербський еромонах і вікарій монастиря Ковіля в бачській дієцезії на Угорщині, що — на предложення карловецького митрополита Мойсея Путника — прибув року 1786 на Буковину в наслідок найвисшого поручення, аби увладнив і провів нову духовну школу, основану ревизом і витревалим епископом Доситеем. Іменований епископом Буковини цісарськими рішеннями з 23 квітня 1789. року, прияв Даній рукоположення в Карловіцах і його інстальовано того самого року (14 жовтня). Улюбленим пляном епископа Влаховича було, піднести богословську науку на вищий степень. Тому то переніс він сю школу з Сучави до Черновець і умістив її в епископській резиденції (1790 р.), відтак вислав способіших молодців на богословську науку в університети віденський і львівський і зробив відповідні кроки для основання богословського закладу і духовної семинарії в Черновцях. Але сповнення сего бажання епископ не дожив, бо умер 20 серпня 1822 року. Його останки похоронено в монастирі Драгомирні.

Наслідником його на епископськім престолі іменовано 17 липня 1823 дієцезіяльного архимандрита Ісаію Балоше-скула.

Уродження в селі Путні, де батько його був священником, дістав богословське образования в духовній школі, що тоді була в монастирі Путні. За молоду вибрав чернече життя і став пізнійше ігуменом (1792), а відтак архимандритом монастиря Драгомирни. Відси перейшов на референта епископської консисторії (1795 р.), а року 1808 став консисторським архимандритом. Рукоположення на епископа отримав в Карловіцях від митрополита Стефана Стратимировича (7 листопада, 1823) і того-ж року його введено його в уряд як епископа.

Епископ Ісаія перебираючи управу дієцезії, відважно поступав дорогою указаною його попередниками і йому пощастилося утворити року 1824 давно бажаний заклад богословський, а 12 грудня 1828 і духовну семинарію. До 1848 року викладали богословські науки по латинськи, а від тоді по румунськи. Епископ Ісаія умер 10 вересня 1834 і його похоронено в монастирі Путні.

По смерти епископа Ісаії іменовано епископом Буковини професора богословію Євгенія Гакмана (2 травня 1835).

Евгеній Гакман родився в селі Вислоніцях на Буковині, і як син бідного господаря дістався утриманням в черновецьких школах від свого вуйка Ігнатія Гакмана, учителя духовної школи, пізнійшого архимандрита монастиря Драгомирни.

Епископ Евгеній був одним з перших молодців з Буковини, яких вислано до віденського цісарського конвікту для доповнення богословських студій на таможнім університеті.

По скінченню стас катехитом при грекo-православній тривіяльній школі в Черновцях, з коли засновано заклад богословський (1827 р.) іменовано його професором науки біблійної старого завіту. Рукоположення на епископа дістав він, як і його попередники, в Карловіцях (15 вересня, 1835 р.), а відтак введено його в уряд як епископа Буковини 11 жовтня того року.

За часів цего архипастиря, іменно в роках 1843 і 1844, упорядковано парохії наново і поділено дієцезію на 12 протоереїств. Рівночасно визначено священикам з богословського студіюм стілу платню, так звану конгруу, що до того часу не існувала.

(Дальше буде).

ЗАМОВЛЯЙТЕ
ПОМІЧНИК ПОМІЧНИХ
Гарно виданий, на добрім папері, вигідний формат, міцно оправлений з золоченим хрестом.
Книжочка яка повинна знаходитися в кождій християнській родині.
Ціна думка приступна, бо тільки 30 ст.
Книжечка ця буде памятково на довгі покоління.
Замовлення посилайте до:
[illegible]
Winnipeg, Man.

ЖИДИ ПРОТИ ЖИДІВСЬКОГО БОЙКОТУ НІМЕЧЧИНИ.

Німецькі сіоністи заявляли в своїм органі, що вони вважають шкідливою акцію економічного бойкоту Німеччини, яку ведуть жиди пов Німеччиною, головно в Америці. Кажуть, що дійшло до такого абсурду, що жиди в Америці не купують товарів у жидів в Німеччині.

З СОВІТСЬКОГО ГОСПОДАРСТВА НА УКРАЇНІ.

„Комсомольська Правда" подає, що на відділ Совітів наркомзем Чернов був змушений признати, що большевицька політика викликала на селі катастрофальні наслідки в скотарстві. Так на Україні скількість овець зменшилася в порівнянню з минулим на 79.7 відсотків.

СПРЯТАЛИ ФІНАНСОВОГО АГЕНТА.

„Экономическая Жизнь" доносить з міста Гадяча на Полтавщині, що там брати Лисенки вбили фінансового агента Косенка. Причина атентату в тому, що Косенко виявляв „куркулів і спекулянтів" та відавав їх до суду. Лисенки вбивши Косенка вкинули його тіло до ставка. Їх арештовано і за це чекає їх безперечно розстріл.

НЕ ДОПИСУЄ З УРОДИНАМИ.

В одним не дописав диктатор Муссоліні вже цілком певно, а це в прибутках населення. Не помогли просьби, погрози і премії, бо за 12 років вродилося коло два і пів мілйона дітей менше, як того можна було надіятись. А це значить для фашизму одним мілйон менше жовнірів.

ЗАВВАГИ СУСІДА МИРОНА.

(Спільна Різдвяна вечеря.)

Цього року на Різдвяні Свята їздив я до своїх односельчан в околиці. На Різдво вечір в їх Народнім Домі відбувалася спільна святочна вечеря, та запросили й мене.

Сала Народного Дому була удекорована по-святочному, столи накриті вишиваними обрусами, словом все по святочному. Коли вібрався всі члени, то всі спільно, як одна родина засіли до столів, що прямо ятнилися від смачних страв.

Після вечері колядували, вітали розмовляли між собою, а там знова колядували. Рівночи були короткі промови. Також перевели збірку на свої місцеві справи, при чім на закінчення й за Юнілейний Фонд, на що може зібрали кільканадцять доларів.

Цей вечір зробив на мене дуже в душі приємне враження, й остався з моїй памяти на довго.

Не одному зі старших пригадалася наша мимушшина, наші давні часи, рідна батьківщина, як то кожна ціла родина засідала гуртом до святої вечері... А молила по селі душа попід небеса. А сьогодня на рідній землі хати розвалюшуються...

Скажу, що такі спільні святочні вечері повинні входити в традицію

релігійними місцеві громадяни повчали інтересуватися як поєдиними роками. Засновано церковну громаду і хотяй членів числом не багато, то за те всі вони дійсно щирі. Відвідував нашу околицю о. Кисілевич і не лише відправляв Богослужіння, але кожного разу дав нам цікавий реферат.

Покинув будинку церковного ще не маємо, та на річних зборах рішено, щоб будувати і вараз дещо розпало на ту ціль прибилано 300 дол. а чого зараз вложили 35 дол. В цім напрямку помагають й місцеві Сумківці, члени ЗІБ-го відділу СУМК, а саме в той спосіб, що підчас рідвяних свят пішли в колядою і заколядували $33.50.

Жертводавці, що дали коляду на будову нашої церкви в: По $1.70: Іван Вишнячук. По $1.05: Семен Онишко. По 1 дол. І. Боєнда, П. Магера, Іван Садовяк, М. С. Фербей, М. М. Онишко, М. Гаврилешко, П. Онишко, О. Яковин, В. Довганюк, І. Довганюк, С. Гевко, В. Костів, Н. Лисаківський, П. С. Кушнір, І. Онишко, Іванна А. Онишко, і А. Варварук. По 50цт.: В. Белявин, Г. Костів, С. Драгінда, Катерина Кушнір, І. Паленик і С. Пеньо. По 25цт.: Г. Яглевець.

— Ні! Не позволимо — майна в криюк сказала господиня дому — бо ми католики

Колядники вийшли з хати і пішли далі. Після того поступили ще до одного католика, але дістали таку саму відповідь — вони католики і ми не можна православних колядників приймати.

Гей, милий Боже, до чого то'католицькі духовники ведуть наших братів. З цього повинна бути наука для православних громадян,—що в буду чині мають відноситись до католицьких колядників.

РІЗДВЯНА СПІЛЬНА ВЕЧЕРЯ.

(Норквей, Саск.)

Дня 7 січня, 1935 члени Укр. Нар. Дому, в Норквей, Саск. жіноче товариство ім. Ольги Кобилянської і Сумківці зібрались в Нар. Домі на свету спільну вечерю, на яку запросили також о. Д. Кирстюка.

Присутні відколядували кілька колядок поки жінки приготовили столи. О. Д. Кирстюк перевів молитву і почалась вечеря.

По вечері голова Нар. Дому, п. Л. Бабюк, привітав членів і гостей і пожелав присутним веселих свят та покликав до слова о. Д. Кирстюка. О. Кирстюк, що щойно перед святами повернув в Вінніпегу, передав щирий привіт Сумківцям від Сумківців в Вінніпегу, дальше поінформував присутніх про значіння такої спільної вечері, згадав також про Юбілейний Фонд, описуючи ціль, який колядою ма гроші зібрані на Ю. Ф. та спинув про теперішний стан „Українського Голосу". Закінчуючи свою промову, пожелав присутнім і всьому українському народові веселих Свят Різдва Христового.

Присутні зложили $25.75 на Ю. Ф. і $15.00 на місцеву церкву, як коляду.

Присутній.

З ОКОЛИЦІ ФЕДОРА, АЛТА.

Кожний, хто знає нашу невеличку околицю, той і знає, що на 6 о-дин із піонірських українських околиць в Альберті. Однак справами

П. Линевич, М. Шпак, В. Васьків, Ф. Шпікер, М. Гринкевич, А. Свистун, С. Свистун, Ф. Андрушак, М. Ковальський, І. Кицарчук, П. С. Никіфорук, Н. С. Никіфорук, С. Гарбуз, Т. Мочульський, С. А. Підвербінський, П. Котик, І. Ковальський, М. Нечик, В. Олексюк, М. Калин, А. Сосевич, Д. Бобик, Р. Ковальчук, С. Васьків, М. Шпилюк, А. Будник, В. Федейко, Д. Максимюк, П. Кицарчук, П. С. Свистун, Н. Ковальський, пані Т. Михайловська, В. Сорока, Н. Іванчук, А. Іванчук, Л. Іванчук, А. Кіндрачук, М. Горбай.

По 75цт.: П. Вермінський.

По 50цт.: А. Ковалевич, І. Гонк, Ф. Войтович, А. Гонк, Ф. Токарик, П. Заяць, Ф. Заяць, П. Демінь, К. Сеньконик, Ол. Зеєчевич, пані А. Конопельська, Г. Іванчук.

По 40цт.: К. Ковернук.

По 25цт.: панна М. Горбай, Т. Орлівка, пані І. С. Свистун, пані Петерсон, А. Петерсон, Л. Хоміцький. — Разом $72.00.

Всім жертводавцям щира подяка за їх колядку.

Ф. Андрушак.

КОЛЯДА

на Укр. Прав. Духовний Семинар. Панна Марія Свистун. Сентон, Ман. 2.00

Колядували: Гр. Василь, С. Фин.

СЕНДІЛЕНДС, МАН.

По 1 дол.: Василь Лялькович, Григорій Сербей, Михайло Бук, Григорій Гаврилюк.

По 50цт.: Яків Ольхованецький, Семен Лупкий, Клим Гапійчук, Василь Солтус, Марія Волицька, Настя Солтус, Олекса Ясенський.

По 35цт.: Пармен Гаврилюк.

По 25цт.: Іван Бугера, п-на Слава Гаврилюк.

По 10цт.: Микола Антонійський.

КАЛМІНТО, МАН.

По 2 дол.: Жерко Карпінський.

По 1 дол. М. Антонюк, Андрій Власюк.

По 50цт.: Петро Давлькучук.

ГАРДЕНТОН, МАН.

По 3 дол.: Геп. Сіверський.

По 2 дол.: Василь Кравітний, Геп. Онишко, Тодосій Вахна, Григорій Кінщ, панна Галя Танчак, Іван Сабат.

По 50цт.: Тодосій Ткачик, Василина Коваїбеда, Дмитро Дерда, Іванна Ткачик, Микола Ткачук, Олекса Ткачук, Андрій Ковалюк.

25цт.: Геп. Ткоро.

По 15цт.: Іванчук Сегара.

ТОЛСТОЙ, МАН.

По 1 дол.: П. Пелешок, Рос. Назаревич, Андрій Галівайчук, Пилип Проволюк, Николай Демінчук, Іван Долинчук, Василь Костинюк, Михайло Жуловський.

По 50цт.: Іван Назаревич, Николка Кудрик, Василь Фостій, Олекса Дмитрак, Іван Олійник, Іван Рудковський, о. Василь Апонюк, Степан Слободзян, Іван Косован, Дороті Толовільний, Софія Ткач, Михайло Пелешок, Николай Тофей, Василь Ткач, Василь Воронюк, Олекса Яремій.

По 35цт.: Іван Яремій.

По 30цт.: Николай Скоропіх.

По 25цт.: Марія Палинюк, Іван Ковальчук, Максим Данилейко, Василь Романюк, Петро Калущик, Ів. Дутка, Антін Тисарський, Василь Титан, Пятка-Польська, Михайло Дикун, Василь Яремій, Володимир Квасницький, Катін Польська, Павло Сопівка, Евдокія Гаєчина.

По 10цт.: Михайло о'Тисарський, панна Стефка Дикун.

РОЗА, МАН.

По 1 дол.: Марія Танчак, Степан Марущак, Петро Танчак, панна М. Наливайчик, Михайло Танчак.

По 75цт.: Николка Курик.

По 50цт.: Ілько Галівєць, Д. Лисовчук.

По 35цт. Пані М. Курик.

По 25шт.: Варвара Танчак, Стефан Танчак, Іван Данильчук, С. І. Танчак, Марія Гошкевич, Назар Чубій, пані Н. Чубій, Іван Іванчук, Іван Баран, пані К. Н. Чубій.

ВАРТА, МАН.

Йосиф Кулачковський 5.00
По 2 дол.: Назар Боднарчук.
По 1 дол.: Михайло Казмирюк, Николай Федорчук, П. Подольський, С. Шишельський, Д. Підбудний, Ф. Рекрут, пані М. Кулачковська, пані М. Кулачковська.
По 50шт.: Д. Арсенів, В. Сисьструк, Ф. Фігаль, А. Фігус, Марія Возьнарчук, О. Сисьструк, Марія Вугера, Наталія Підбудин.
По 30шт.: В. Паньків.
По 25шт.: Н. Бойчук, М. Дикан, І. Лисак, Юр. Сисьструк, П. Андрушко, М. Прокопчук, В. Безюк, Н. Лучівничук, Ф. Микитин, пані Г. Безюк, пані К. Андрушко, К. Колодубський, пані Ф. Микитин, пані І. Лисак, пані Мих. Возьнарчук, Наталя Подольська, П. Возьнарчук.

ТОЛСТОЙ, МАН.

Колезудьми хлопці: Володимир і Мирослав Скоропад, Іван і Петро Дьяк, Нестор Коцовський, Мирослав Калушик.
По 5 дол.: Василь Костинюк, Петро Калушик.
По 2 дол.: Катерина Костинюк, Я. Назаренко, В. Дмитрук.
По 1 дол.: М. Дьябов, О. Яремій, Петро Мандзій, В. Романюк.
По 50шт.: Н. Тофан, І. Назаревич, І. Калушик, А. Тисаренький, М. Тофан, пані В. Калушка.
По 25шт.: М. Колоколинський, А. Дмитрак, С. Кудрик, Н. Кудрик, М. Яремій, О. Яремій, К. Дьябов, пані А. Дьябов, М. Ткач, М. Яремин, С. Ткач.

ПОДЯКА ЗА ПОМІЧ В ПЕРЕВЕДЕННІ КОЛЯДИ.

Пп. Л. Бурикові (учит.), П. Смьхолецькому і Рогіфові Монастирському в Сенділенде.
Пп. Дмитрові Арсенієві, М. Криматкову та Василеві Свічі з Гардентон.
П-ві Н. Возьнарчукові з Зайта.
Пп. Петрові Калушці і Кавесі Яремінові з Толстой.
П. Іванові Гавасгівові, р Розе.
Пові М. Назаревич, учит. з Кардовіль.
Хлопцям-колядникам з Толстой.

СПРАВКА.

В попереднім числі „Вістника", в звіті з річних зборів парафії св. Миколая з Вінніпегу, була подана залишкова звіт, в якім зайшла помилка. Прихожі й розходи нашої громади за рік 1934 представлялись так:

З 1933 року остало в касі	$117.36
Приходи за рік 1934	2,088.50
Розходи за рік 1934	2,077.56
В касі остало	128.40

Микола Ковтульний, секр.

СЛУЖБА БОЖА НА РАДІО.

В неділю дня 8-го вересня в моменті першої години в вечірніх квітах, уранці й вечори буде передавалися Служба Божа Української Православної Церкви св. Івана в Едмонтоні о год. 8.15 рано через радіо станцію С. Р. К. Н. — Співаючим хор під проводом п. Лазаровича. — Службу Божу правитиме о. Є. Грицина — Просимо о підтримку моральну й матеріяльну.

За заряд У. П. Ц. св. Івана:
І. П. ЗВАРИЧ, секр.

Передплата на „Вістник" виносить в Канаді тільки $1.00. Це така сума, що не має нікого стягу, отже не будьте без цього релігійно-морального часопису.

ПРЕСОВИЙ ФОНД „ВІСТНИКА".

Вегшінський Василь, Романівка, Саск. 50
Кір. Епіфаній, Гамілтон, Онт. 50

ЦЕРКОВНИЙ КАЛЕНДАР
на 1935 рік.
ВЕРЕСЕНЬ.
о. Н. Антонюк.
Верешень.

17. Неділя — Зайта
29 Неділя — Розе.

ЮВІЛЕЙНИЙ ФОНД
УКРАЇНСЬКОЇ ГРЕКО-ПРАВОСЛАВНОЇ ЦЕРКВИ В КАНАДІ
(Подрібний виказ).

ЗАМІТКИ: 1. В починаючі новості місточків жертви, які Консисторія отримала до дня 31 грудня 1934.
2. Дякуємай в сім списку не включені. Рівнож не включені частинні внески на конто декларацій. Вони будуть проголошені тоді, як дана декларація буде вповні сплачена.
3. В цілях легшої контролі, внески подаються пояснучо по провінціях і місцевостях.
4. Кожді хто завважить у цьому виказі якусь помилку просимо повідомити або те цьому, то просимо його донести про се потрібно Консисторії.

ГІЛЬФРД, АЛТА.

С. Нічка 213.00

МІРНАМ, АЛТА.

Збірка о. Л. Ф. Стрітійчука.
Дмитро Чапальський 10.00
По 1 дол.: Л. Мамонійчук, М. Іськів, М. Савчук, О. Чернецький.

МУСІДОРА, АЛТА.

Збірка о. Д. Ф. Стрітійчука.
Дмитро Подеалюк 10.00

МОРКАЛЕВ, АЛТА.

Збірка о. Д. Ф. Стрітійчука.
Іван Від .50

ЧЕТСФАЙНДЕР, АЛТА.

Збірка о. Д. Ф. Стрітійчука.
По 2 дол.: В. Чорний, Петрунів Подеалюк, Т. Пишко.
По 3 дол.: В. Мельник.
По 2 дол.: В. Кофлюк.
По 1.50: Мих. Семенюк.

ГІЛЕРН ЛЕРК, АЛТА.

Збірка о. Д. Ф. Стрітійчука.
Василь Кошарчук (уч.) 10.00
Параня Подеалюк (уч.) 10.00

СІЧ-КОЛОНІЯ, АЛТА.

Збірка о. Д. Ф. Стрітійчука.
По 2 дол.: В. Слободзян, Н. Чарчеський, В. Н. Чарнявський, Л. Никифорук.
По 1.75: Ю. Кифюк.
По 1 дол.: П. Петрук, Анна Іванчук, П. Воробець, А. Яремій, Г. Онищук (попередно дав також одного долара).

МАНГТОВА.

Збірка о. Н. Івасюк.

АРБАККА, МАН.

По 2 дол.: М. Онисько.
По 1 дол.: Г. Косован, Мих. Іванюк.
По 95 шт.: Настасія Іліюк.
По 50шт.: Г. Василишук, Т. Данилюк, Г. Рутка, Д. Кінський, І. Думенко, Анна Крутій.
По 25шт.: П. Валюк, Т. Стефюк, Т. Балянук, М. Ковалюк, Я. Вишівський, С. Чорнолівський, Н. Настюк.
По 20шт.: П. Винницький.
По 10шт.: Г. Сівчик.

БРЕНДОН, МАН.

Пані Катерина Вейцюк 2.00

ВІННІПЕГ, МАН.

а.
Збірка о. С. Б. Саркуна.

Протоєрей Симон і пані Ольга Савчук 50.00
Др. П. Овсяник 25.00
Мик. Стечишин 25.00
Йосиф Боголік 25.00
П. Г. Онищенко 25.00
Панна Марія Марко 25.00
Апалінарій Новак 10.00
В. Ратушинський 5.00
Н. Прокопів 5.00

б.
Збірний комітет при Соборі св. Покрови.

Ліворч Т-во „Весілка" при Соборі (з чайного принятку) 15.00
Жіноче Тов. при соборі (з Пасхального вечора) 6.50
Дівоче Т-во „Рання Зоря" (з забави) 10.00

Збірка о. П. Маєвського.

Сваш. П. Маєвський 25.00
Павло Попель 10.00
Дмитро Угринюк 10.00
По 5 дол.: Пилип Сліпінин, Йосиф Боєчівський, Василь Угринюк, Іван Запісочний.
По 2 дол.: Василь Новак, Григорій Влох.
По 1 дол.: Михайло Корицк.

Збірка пані Д. Стечишин

По 2 дол.: Др. Павло Гуцуляк, пані Дембій
По 1 дол.: Др. Павло Закус, Микола Германій, Ярослав Колтун.
По 25шт.: Анна Якимішин

Збірка панни М. Момотюк

По 1 дол.: Онелія Пастух, Михайло Сапсь.
По 50 шт.: П. Залващицький, М. Момотюк.
По 25шт.: Онуфрій Угринюк.

Збірка Д. Дьяка

Семків Василь 2.00
По 1 дол.: Юрій Жуковець, Іван Кошчук, Антін Гевик.

III.

Збірковий комітет при церкві св. Михайла.

Збірка М. Рогача в А. Тофіяні

Микола Ковтульний 25.00
Григорій Мерінч 2.00

По 1 дол.: Василь Потапишин, Миколай Кузьмук, Василь Іліюк, Петро Панчук, Теодосс Замориняк, Петро Булавховський.
По 50шт.: Юлько Лис (Шіро Сеск.), пані А. Лис (Шіро, Сесх.), Василь Маклайчук, Іван Сорокин, Онуфрій Радиш, Миколай Кришталович, пані Влашівська.
По 25шт.: Сандра Томашик, Іван Іванюк, пані Лесюк, пані Буряківна, пані Мудра, В. В. Лис, І. Лис, п. Гамулка, Вас. Гринчук, А. Тофан, Петро Булавховський.
По 10шт.: Йон Пилипшук.

(Збірка Р. Комерційного і Гео. Підубний).

По 2 дол.: Гео. Підубний, Ілія Лавадюк, Р. Магер, В. Лавчик.
По 1 дол.: Р. Комерційний, Вас. Лавіяга, пані Я. Комерційна, Р. Лучик, Л. Пилипюк.

IV.

Антон Гарах (замість на руки п. Богоносеа) 5.00

V

Дівоче Товариство „Весілка" при Соборі св. Покрови в Вінніпегу, дохід з чайного принятку в дівочій залі дня 10 листопада, 1934. 26.30

ВЕНДАВ, МАН.

Лемки Міщун, дохід з одного вечірнику 5.00

ДУФРОСТ, МАН.

Панство Г. Бутера 25.00
Іван Ткачук 5.00
Тов. Укр. Нар. Дім ім. Івана Франка 5.00

6.

Збірка о. Л. Дячини.

По 1 дол.: Олекса Ткачик, Микола Паньків, Григорій Бутера, Николай Лисбалик, Іван Ткачик
По 75шт.: Никола Ткачик.
По 25шт.: Сидна Ткачик, Ірина Паньків, Я. Ткачик, Ів. Паньків, Панасія Бутера, Софія Бутера, Теофіль Яремя, Іван Бутера, Мирослава Бутера, Вікторія Бутера, Василь Бутера, Л. Радуз, Павло Ткачик.
По 15шт.: Софія Ткачик, Марія Шпинко, Олена Ткачик, (Олексіх).
По 10шт.: Параскевія Ткачик, Марія Рабух, Григорій Коваль, Ольга Бутера.

ЕНГУСВІЛ, МАН.

Мих. Гнатюк 5.00

ЗОРЯ, МАН.

М. Н. 5.00

ІСТ СЕЛІКІРК, МАН.

Збірка о. Л. Дячини.

А. Семанський 25.00
М. Ф. 5.00
Дейвід Збірка 2.00

КОНСИСТОРІЯ УКРАЇНСЬКОЇ ГРЕКО-ПРАВОСЛАВНОЇ ЦЕРКВИ В КАНАДІ.

СПРАВКА.

В звіті з колядн по Українському Греко-Православному Церкву в Торонто, Онт. пропущено імена таких колядників: Сидна Мандзюк, Анна Мандзій, Михайло Шпинко, Орися Романко і Варвара Лешкина, — що не ощи мені справляється.
Редакція.

ЦЕРКОВНИЙ КАЛЕНДАР
НА 1935 РІК.
ВЕРЕСЕНЬ.
о. Н. Самця.
Верешень.

1 Н. Панфила вч.
2 С. Теодора вич.
3 Н. Нед. Мисопустив. Льва.
4 П. Ап. Архипа, Теодота
5 В. Льва, єп., Агатрка
6 С. Пп. Іларіона, Євстратія
7 Ч. Мч., що з Євгенії, Мавринія
8 П. Пеладіпа
9 С. † 1 2 найд. гол. Івана Хрест
10 Н. Нед. Сиропустив. Тер. єп.
11 П. Порфірія єп.
12 В. Прокопія
13 С. Василя єп., Мармин в Кири
14 Ч. Еласкії прпвч.
15 П. Теодота
16 С. Евтропія, Кл.
17 Н. Нед. 1. посту. Гарасима
18 П. Мч. Конона, Марка
19 В. 42 муч. в Аморії
20 С. Васлії Ефрема, пп. Павла
21 Ч. Теофілакта єп.
22 П. † 40 мч. з Севаст.
23 С. Кондрата
24 Н. Нед. 2 посту. Софронія
25 П. Теодора гол. Григорія
26 В. Никифора
27 С. Пп Венедикта Нурс.
28 Ч. Св. Олександра мч. Алулія
29 П. Мч. Савина, Юліяна
30 С. Алексія ч. В.
31 Н. Нед. 3 посту. Кирика Єр.

ПОРЯДОК БОГОСЛУЖЕНЬ
о. Н. Самця.
Верешень.

17. Неділя — Ст. Джуліян.
24. Неділя — Вакав.
31. Неділя — Терноліс.
Адреса: — Вакав, Саск.

ПОРЯДОК БОГОСЛУЖЕНЬ
о. В. Апонюк.
Верешень.

17. Нед. — Вайта.
24. Нед. — Розе.
Адреса: — Толстой, Ман.

ПОРЯДОК БОГОСЛУЖЕНЬ
о. Л. В. Дячини.
Верешень.

17. Неділя — Сентон. і. нед. посту
24. Неділя — Поплар Парк.
31. Неділя — Ісг Селкірк.
Великодна Сповідь в суботу 4-го год. попослудні.

ПОРЯДОК БОГОСЛУЖЕНЬ
о. П. Запарнюк.
Верешень.

17. Неділя — Мінетонас. Великодна Сповідь.
22—24. Пятниця, Неділя — Вшвпа: Великодна Сповідь.
Вінніпег.
2—3. Вівторок і Середа — Рорктон. Великодна Сповідь.
6—8. Пятниця, Неділя. — Роблін Великодна Сповідь.
9. Вівторок — Вепдав: Вел. Сповідь
10. Середа — Сифтон: Великодна Сповідь.
11. Четвер — Богдан: Великодна Сповідь.
12. Пятниця — Гарленд: Великодна Сповідь.
13—14. Субота, неділя — Пайн Ривер: Великодна Сповідь.
17—18. Середа, четвер — Косів: Великодна Сповідь.
19—20. Пятниця, субота — Давфин Великодна Сповідь.
21. Неділя — Гільберт Плейнс: Великодна Сповідь.
Адреса: Давфин. Ман.

ЦЕРКОВНИЙ УСТАВ
НА 1935 РІК.
Верешень.

17. Неділя 1 Посту Гол. 1. Утр. Єв. із. XX: 19—31. Дут. Ап. Жид. XI: 24—26, 32—40 і XII: 1—3. Євав. Іванн. і: 43—51.
24. Неділя 2 посту. Гол. 2. Утр. Євав. із. XXI: 1—14. Дут. Ап. Жид. XI: 10—14 і II: 1—3. Євав. Марка II: 1—12.
31. Нед. 3 посту (Хрестопоклінна) Гол. 3 Утр. Єв. із. XXI: 18—32. Дут. Ап. Жид. IV: 14—16 і V: 1—6. Євав. Марка VIII: 34—38 і IX: 1.

Український Релігійний дво-тижневик в Канаді.

ВІСТНИК
THE HERALD

THE HERALD
Box 3094
WINNIPEG, MAN.

РІК XII. WINNIPEG, MAN., MAR. 15th, 1935 ВІННІПЕГ, МАН., 15-го БЕР[illegible] 1935. ЧИСЛО (215) 6

НЕВДАЧА БЕЗБОЖНИЦЬКОЇ ПРОПАГАНДИ.

В совітській пресі появляються голоси, які свідчать про розчарування комуністичних провідних кол у авяжку з безбожницькою пропагандою. У передовиці останнього числа „За комуністическое просвещение" читаємо: „Ми хотіли би виховати покоління боевих безбожників, але сьогодні, після 17 років комунізму все ще не розпоряджаємо такою вишколеною армією. Комірки (ячейки) безбожницької молоді, подібно як протирелігійні союзи діляють незначайно мало. Дотепершні засоби пропаганди є зовсім недостатні, а наші пропагандисти не дороєли до свого завдання. В багатьох школах можна завважати непереможний опір проти безбожницької пропаганди. З багатьох колгоспів находять вістки, що з причини недостаточної участи слухачів безбожницькі виклади усунено а програми викладів. Шкільні інспектори стверджують, що в багатьох сторонах протирелігійне навчання сильно впало. Як серед таких умовин може вирости покоління боевих без божників?"

БОЛЬШЕВИЦЬКИЙ РОСІЛ З ТАРГАНІВ.

Недавно в пристані Кекагорську, коло Архангельська, один з робітників знайшов в росолі таргана і зробив з того приводу скаргу. У відповідь на те начальник карчевого відділу і провідник партійної організації велівн зварити росіл зі самих таргапів і наказали робітникам їсти під загрозою утрати роботи. От який це рай, в якому рядять самовладні звірі в людській подобі!

БОРОТЬБА ЗА ХРЕСТ.

У звязку з недалеким рочинцем краевого злету чехословацьких католиків поставив думка поставити в Празі на площі св. Вячеслава великий 30-метровий хрест, який в часі злету був би відповідно знімований. Проти сього проекту розпочали в пресі завзяту кампанію соціялісти і рівні сектарі, мовляч, що це було би провокацією населення некристіянського і такого, що не вірує. Справу має вирішити міська рада Праги, що находиться в руках соціялістів.

ЗА ЩО РУМУНИ СУДЯТЬ.

17 українців та 5 українок з буковинського Онуту стануть перед судом у Кіліївських за те, що вони грали в „Ой не ходи Грицю" в українських національних строях та не мали при собі легітимацій від громадських урядів. Суд двільних усіх обжалованих.

СУД НАД 14 СЕЛЯНАМИ.

В Луцьку відбувався судова розправа проти 14 селян з села Борохова на Луччині за по дії з московськими „батюшкою" Незвеским, що в польським поліційним конфідентом і що стріляв до селян. Суд селян увільнив, а Незвеському дав нагану.

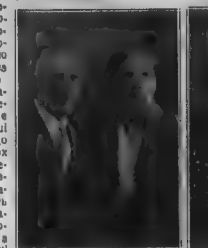

П-ТВО КОНСТАНТИН І ТЕКЛЯ ВІВЧАРІ,
Мелвіл, Саск. — жертвували на Ювілейний Фонд $25.00

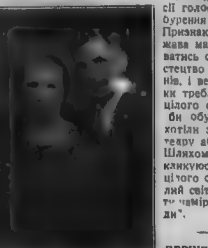

П-ТВО ІВАН І КАТЕРИНА МАРКО,
Поплар Парк, Ман. — жертвували на Ювілейний Фонд $25 00.

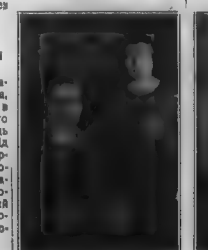

П-ТВО МИХ. КАЛИНЮК,
Вайта, Ман. — жертвували на Ювілейний Фонд $25.00.

ПЕТРО МЕХ,
Сентон, Ман. жертвував на Ювілейний Фонд $25.00.

ПОМЕР СПІВ-ВИНАХІДНИК.

В місті Абердін в Скотляндії 17 березня помер професор д-р Дж. Дж. Р. МекЛавд, співвинахідник ліку проти цукровиці, званої інсулівом. Інсудін винайшли спільними силами проф. МекЛавд а проф. Бентінгом в Торонто в 1923 р. Через минувших сім років МекЛавд був професором в Абердінськім університеті в Скотляндії. Помер на 58 році життя.

КРУК НАПАВ НА ХЛОПЦЯ.

Коло Делятина великий крук кинувся на 10-літнього сина гаєвого Марцінковського і сильно його подзьобав у плечі. Тому нападові приглядалися з близька кілька інших круків, очевидно чекаючи, як дитина впаде. На крик хлопчика надбіг батько й напав крука. Ця нечувана подія свідчить про велику відвагу тих рідких уже в Галичині птахів.

БОЛЬШЕВИКИ ХОТЯТЬ ЗБУРИТИ СОФІЙСЬКИЙ СОБОР У КИЄВІ.

Лондонський „Таймс" помістив отвертий лист архітекта Б. Мільнера в протесті проти намірсного большевиками збурення Софійського Собору в Києві. В протесті читаємо: „В імени своєї професії голосно протестую проти бурення мистецької памятки. Признаю, що суверенна держава має право розпоряджуватись своїм майном але мистецтво не знає меж, ні кордонів, і великі історичні памятки треба вважати памятками цілого світа. Цілий світ був би обурений, якби англійці хотіли збурити боржпську катедру св. Павла. Шляхом вашого часопису відкликуюся до публичної думки цілого світа в тій вірі, що цілий світ піднесе протест проти намірів большевицької влади".

ПЕРШЕ ПОСЛАНІЄ АПОСТОЛЬСЬКОГО АДМІНІСТРАТОРА О. МАСЦЮХА.

Вже появилося пастирське послание недавно іменованого апостольського адміністратора, о. Б. Масцюха для 9 земківських деканатів. В тім посланію о. Масцюх закликує вірних зберігати заповіти батьків і бути такими, якими вони родились, себто Русинами, і в руському дусі виховувати дітей. Супроти польської держави поручає активну лояльність, бо, мовляв, наше відношення до держави має бути таке, як „одни з членів мого тіла до мого тіла". В справі національної назви сказано, що в останніх часах були різні заходи в тому напрямі, щоб Лемки-Русини закинули свою прадідну назву, але не, мовляв це вдалось і не вдасться.

Послание друковане українською мовою з фонетичним правописом, але названо що мову „руссько-галицькою".

ПОЧАВСЯ ПРОЦЕС ЗА ЦЕРКВУ.

Грекo-католицький священик о. Й. Бала і трох тростців католицької церкви у Брентфорд, Онт., внесли судову скаргу проти о. Шумського і трьох тростців о зворот гр. кат. церкви перевізних тростєй.

Розправа має відбутися 23 квітня с. р. в Гвелф, Онт.

РІДНА МОВА В ЦЕРКВІ.

(Дальше).

В другій половині IV віку, за архиепископа александрійського Атанасія (328—373), відбулося навернення на християнську віру ефіопів, чи абисинців, — народа, щоб живе на південь від Єгипту. Апостолом їх був св. Фрументій, який не мав наміру присвятити себе великому ділу проповідництва і через те не підготовлявся до нього. Займаючись торгівлею, він попав до ефіопів у неволю. Своєю мудрістю він звернув на себе увагу царя, якого наведнув на християнство. Прибувши до Олександрії, він прийняв сан єпископа від св. Атанасія і вернувшись знову до Абисинії, продовжував далі своєму місіонарському праці серед абисинців. Таким чином Абисинія одержала християнство і церковний порядок від Олександрійської Церкви, звідти дістала вона і церковне Богослужіння. Що остане для абисинців, чи ефіопів, з самого початку було перекладено на їхню рідну мову — це доказується стародавнім і дуже цікавим текстом одної літургії, що має сліди залежности від грецького оригіналу, але більше нігде не зберігався. Крім того, одна з багатьох сучасних ефіопських літургій, т. зв. „Загальна", також безперечно звпозичена з Олександрії, бо має один вираз, з якого видно, що така-ж літургія була в Олександрії в уживку за св. Тимотія олександрійського, отця II. Вселенського Собору (Канонічна відповідь св. Тимотія на питання 9-те).

Готи — плдкий нарід, що хочувався на півночі від Візантійської імперії, зазнайомились з християнством, як ще тільки ввійшли в контакт з Візантією. В часи гонінія Діокліціяна — Галерієвого (303—311) багато християн, втікаючи від переслідувань за свої релігійні переконання, шукали захисту серед готів і тут ставали місіонерами. За Константина Великого готи мали вже свого єпископа Ульфіду, який брав участь у першому Вселенському Соборі в Никеї (325 р.). Він переклав св. Письмо на primitiingy, але рідною готам готською мову

Особливо багато дбав за християнізацію готів св. Іван Золотоустий, коли став архиепископом царгородським. Він обрав проповідників для готів зпоміж них самих, призначив туди пресвитерів, діяконів і читців з родовитих готів і навчав їм правити Службу Божу й читати Святе Письмо їх мовою. Греки до готів ставились з призирством, вважаючи їх за дикунів недалеких до культури. Св. Іван Золотоустий наглядно довів помилковість такого погляду таким робом. Він казав готському священикові відправити Службу Божу готською мовою в одній з головних церков Царгороду. Святитель прийшов сам і помів із собою вчених і освічених гревів. Яке-ж було їх здивування коли вони почули після прочитання Святого Письма проповідь з устготського священика йогр дикунською мовою. Св. Іван Золотоустий радів з такого торжества християнської віри.

З именем цього-ж великого святителя звязане передання і про проповідання християнства серед скитів — на території теперішньої України. Торговельні звязки скитів з греками не підлягають сумнівови. Ці звязки особливо мусіли розвинутися після того, як Константин Великий перенїс столицю Римської держави до Царгороду. Разом з торгівлею жадні до скитів грецька культура, проміщувало собі сюди дорогу і християнство. Як каже арабський письменник Ель Макина (1223—1302), роси приймали християнську віру вже в IV столітті, за Константина Великого. Але це були лишня незначні, спорадичні.

Честь перщого організування на території теперішньої України християнського життя Блаженний Теодорит виразно приписує св. Іванові Золотоустому. Цьому великому й славному отцеві св. Теодорит висловлює таку хвалу: „Ти тебе е ще й иніша подоба до Апостолів. Ти перщий побудував вівтарі в кочующих скитів, і той, що не злазив з коня, навчили зганяти коліна, став припадати до землі; кого не зворушували сльози полонених, той навчився оплакувати свої гріхи"...

Значні успіхи християнства в Скитії стверджені і Блаженим Єронімом (420 р.), який писав: „Гуни вчаться псалтирі, зимна Скитія зогрівається огнем істиної віри". Вираз „побудував вівтарі" вказує на заснування в країні скитів християнських громад (парафій) і організацію Богослужіння. Коли-ж св. Іван Золотоустий навіть дбав для тих готів, що були на службі грецького імператора та жили в серці грецької культури, організував Богослужіння готською мовою, то тим більше для далеких скитів подбав він щонайменше про елементарне Богослужіння їх рідною мовою. Инша річ, чи дав їм письменність. Для відповіді на це питання ми не маємо ніяких історичних даних, крім здогадів. Відомо, що св. Кониянтин — Кирило, просвітитель словян, підчас своєї місіонарської подорожі до хозарів 858 р., знайшов там „Євангеліє й Псалтиру, руськими письменами написані, і чоловіка, що говорив тією мовою". Як дійсно в даному місці нема помилки рукописчика Панонського життя св. Кирила й Методія, то можемо мати свідоцтво існування в нас письменства в половині IX в., і початок його можемо приписати заходам з місіонарською діяльністю св. Івана Золотоустого, якому приписується організація парафій і Богослужіння на території нашої батьківщини.

Після св. Івана Золотоустого на царгородському престолі було багато видатних мужів, але ніхто з них не лишив по собі памяти продовжателя місіонерської роботи св. Івана Золотоустого в Скитії, та й вставники, які склались там починаючи з V віку аж до заснування Київської держави, не могли їй сприяти. Тому діло св. Івана Золотоустого тут не скріпилося і не лишилось, як наслідця, пізнішим поколінням. І коли 988 року св. Володимир Великий, охрестивши свій нарід, приступив до організації церковного життя й Богослужіння, то за необхідними для цього засобами мусів вжерстатися до спорідненого народа болгарського, у якого вже було своє Богослужіння рідною мовою.

(Дальше буде).

Складайте засоби на старість.

Всі годимося, що треба дбати про забезпечення старости, однакож не всі знаємо, про які засоби на старість треба дбати.

Річ певна, що старцеві прилдадуться гроші, бо нещасливий чоловік, який не має де і при кім дожити віку. І для того можна кождому молодому чоловікові сказати з натиском: Шади гроші всіми способами!

Однакож гроші не все. Старець потребує ще тої сили, яку молодий чоловік так легко марнує. Кільо то молодих людий при вільнім часі, а святочні дні, марнують ту силу енергії, якої недостає, ток відчувають в сімдесятім році життя!

Як тоді болюче її відчувають! Досить перемучить надмірно очі а 14-ім році життя, щоби потребувати окулярів в 40-овім році, замість 80-ім.

І тому нехай читачі, як молоді так і зрілого віку, поставлять перед собою обовязок ощадности — ощадности, щодо грошей і щодо здоровля тіла й душі. Чого не марнуєш, того не буде тобі недоставати!

Ошукує себе, хто думає, що перестрок закону життя минеться безкарно. Закон природи не прощає нікому. Він може попускати грішникові на протязі тривотні лат, але вкінці потягне до відповіди й наложить кару без милосердя.

Памятаючи все те, шади, брате, для забезпечення старого віку...

Шади матеріяльне добро, однакож без скупости.

Шади і збирай засіб знання.

Шади і заховуй спомнин про чесні тіла.

Заховуй чисті думки.

Збирай і зберігуй щирих друзів.

Збирай засоби такого майна, яке не зменшується, і якого смерть сама не може відняти.

КОЖДИЙ ПІСЛЯ СИЛ СВОЇХ.

Втомлені працею й молитвою всі монахи нозасилали; не спав лише св. Теодозій Печерський, та один з його учеників. Ученик молився, а Теодосій читав святе Письмо. Скінчивши молитву заговорив ученик:

— Бачиш, отче, як все поснуло. Вони про тебе і про Бога забули. Мов мертві.

Тоді відповів Теодосій:

— Воно краще було би, колиб ми також були дже спали поруч з ними, бо тоді не судилиб їх за те, що до нас не належать. Нам дано пять таланти, а їм дано менше; нам дано більше сили, отже від нас більше вимагається, а в них сили менше, отже їм потрібно довшого відпочинку.

ЗАМОВЛЯЙТЕ
ПОМЯНИК ПОМЕРШИХ
Гарно виданий, на добрім папері, вигідний формат, міцно оправлений з золоченим хрестом.
Книжочка, яка повинна знаходитися в кождій християнській родині.
Ціна дуже приступна, бо тільки 30, ст. Книжечка ця буде памяткою на довгі покоління.
Замовлення посилайте до:
THE HERALD
Box 3004, Winnipeg, Man.

„ДНІПРО"
Орган Української Православної Церкви в Злучених Державах.
Виходить 1 і 15 кождого місяця і коштує на рік $2.00
Передплату висилати на адресу:
"DNIPRO"
1951 Germantown Ave., Philadelphia, Pa.

ЯК МИ ДИВИМОСЬ НА ГРЕКО-КАТОЛИКІВ.

Дві чужі місії і їх речники.

Висліз Труха, що „синьо-жовту таблицю" треба ввезти на резерву разом з „капарнаками", се повсякчасний висліз цілої католицької політики в відношенню до Українського Народу. Се не висліз одиниці. Трух говорить лише те, що думає, плянує і робить ціла католицька машина, починаючи з „ватиканської кватирри", від папи. **Треба викинути на смітник „греко" — панують католицькі політики — треба викинути права Української Церкви, які з тим „греко" вякутськи; треба викинути на смітник Прапор Українського Народу — Символ його життя — а тоді з Церкви стане Костел, а з українця поляк, або взагалі займит римо-католик.**

Український Нарід мав від 988 року свою власну Українську Православну Церкву. Та наперекір тому, що українці були вже християнами, між них зачали напинчатися дві чужі Церкві — дві чужі Місії — **Польсько-Римська і Російська** (Московська). Немов між поган. І факти показують, що як одна, так і друга працювала для знищення Українського Народу.

Беріме **Російську Місію** (московську) в Канаді. Вся її робота між українцями зводилася до того, що України не було, нема і не сміє бути. Се говорилося на проповідях, в балачках, в часописах. У країні, се мазепиці, папештаки, австрійські агенти... Так говорили представники й оборонці Російської Місії. Тим ціла Місія дихала

Та знайшовся один з тої Місії, що всі ті безрадні напади на українство звів до одної ясної форми і вдарив українську справу вже в саму голову. Се був о. П Божик з своїми „Акафистами до св. України". Там вже не „мазепиці" він нівечить, але каже: **„Будь проклята, Україно, Богом живим... Ти щезни і пропади!"** Тут вже було ясно, чого Російська Місія хоче.

Візьмімо тепер другу чужу Місію — **Римську, Римський Католицизм.** Хіба її робота не точно така, як і Місії Російської?! Там чужі і тут чужі — там диктував Петербург, тут Рим. Там зневажливі прозвиска і тут (Церква мамина, козацька, халдейська і др.). Там „будь проклята Україно", а тут Український Прапор на смітник викидають.

Там Божик, тут Трух виступає в ролі речника чужої політики між українцями. І Трух говорить точно те, що перше говорив Божик, хоч відмінними словами.

Замітне також, що Божик від чужої українцям Російської Місії перейшов священствовати до такої-ж другої чужої українцям Римської Католицької Місії. З під покажів Петербурга під прикази Риму. Не велика ріжниця, чи страта для Божика, нема також ріжниці ні страти для Українського Народу. Не було би також ріжниці, колиб при нишім складі обставин Трух перейшов до Місії Російської.

Дві чужі місії між українцями, два речники чужого наступу на українську справу. Хіба ще не ясно, як повинні українці до чужих місій і їхніх речників відноситися?!

Чи Христос поставив Петра і папів Ствршими.

Весь спір між Церквою Православною, а Римською Католицькою обертається коло політичних претензій Риму, а не коло питань релігійних. Лише що Рим надає своїм політичним претенсіям на власну руку вфабрикований релігійний виглял.

Весь спір і вся ворожнеча Риму до цілої Східної Православної Церкви зосновується на питанню: чи Христос поставив Петра і його наслідників начальниками над другими апостолами і тимсамим чи римські папи є самим Христом призначені згора на провідників всього християнства.

На тім засновується також незгода між українцями грекo-католиками, які є під впливами Риму й українцями православними. Значить — питання про папське верховенство розбиває на дві українського народу. Римські католики обороняючи папське верховенство покликуються на такі слова Христа:

— Кажа до них (до Апостолів): Ви-ж як кажете? Хто я? Озвавшись Симон Петро кажи: Ти Христос. Син Бога Живого і озвавшись Ісус каже до него. Блажен еси Симоне, сину Йонин, бо тіло і кров не відкрили тобі сього, але Отець мій, що на небі. Скажу я тобі: ти еси Петро і на сьому камені збудую церков мою... І дам тобі ключі царства небесного. Що вяжеш на землі, буде вязане на небі, а що розвяжеш на землі, буде розвязане на небі. — Мат. XVI: 15—19.

— Як же обідали (до воскресіння) каже Ісус Симонови Петрови: Симоне Йонин, чи любиш мене більше, ніж сі? Каже Йому (Петро): Так Господи! Ти знаєш, що я люблю Тебе. Каже Йому (Ісус): Паси вівці мої... — Іван XXI: 15—17.

На таких висловах Христа римська католицька організація будує свої претенсії до папського верховенства над цілим християнством.

Які висновки робить для себе Рим.

З того, що наведено з Євангелія, Рим робить такі безмежні претенсії, яких не знав ані сам апостол Петро, ані другі Апостоли, яких не знали Отці Церкви і Святі мужі перших віків християнства; такі, що з ними навіть не годиться деякі поважні мужі Церкви Римської. От кілька прикладів, як ті римські претенсії виглядають:

— Се до мене говориться в пророка: „Я поставив тебе над царями і народами; вичвати і вищипти; будувати і насаджувати". До мене рівнож сказано в Апостолі: „Дам тобі ключі царства небесного". Так отже мене поставлено між Богом і чоловіка: низше Бога, а вище чоловіка. Так, вище, ніж стоїть чоловік, бо я можу судити всіх людей, а мене ніхто не може судити.

— Я маюсь, бо маю цілковиту, багату і величаву супругу, найсвятішу Римську Церкву, матір і володітельку всіх вірних, ту, що прислала мені вельке прилдане (посаг) — повноту власти духовної і вельні простори світської власти.

Так говорив папа Іннокентій III.

Папа Урбан VIII говорить в були:

— Бог поручив св. Петрови і його наслідникам два мечі — духовний і світський, перший мав оружувати сама Церква, другим світська власть на поскуги Церкви, відповідно до волі папи. Посадна (світська) віддана перший (духовній) і світська власть залежна рішучо від власти духовної, яка її (світську власть) судить; ще-ж до духовної власти, то Бог одну може її судити. І тому є конечним для спасіння, щоби кожде людське сотворіння піддавалося римському первосвященикові.

Папа Сикст V говорить в своїй булі з 1585 року:

— Власть дана св. Петрові і його наслідникам, незмірялюо самою вічного Царя, перевисше всю силу земних царів і князів.

Папа Боніфатій VIII дав 1294 року такту постанову:

— Ми заявляємо, кажемо, означуємо, проголошуємо, що для спасення є конечним, щоби кождя людське сотворіння підчинялося римському первосвященикові.

Папа Іннокентій III каже: '

— Де справа торкається прав Апостольської Столиці (папства), я не хочу, щоби хтобудь про ті права розсуджував.

На флорентійському соборі вироблено таке рішення:

— Встановлюємо, що свята Апостольська Столиця, або римський первосвященик, оборований первенством цілої вселенської церкви; він є наслідником св. Петра, князем Апостолів, дійсним заступником Христа і головою цілої Церкви, отцем й учителем всіх христіян.

Подібно висловлюються про папську власть всі оборонці папства, давні і теперішні. Та до яких висенітниць доходять в тій обороні, послухаймо, що каже сим скоп з Вітанта, Корнелій Мус:

— Отверто заявляю, що я скорше повірю би одному папі, ніж тисячі Августинів, Гироників, Григорія і др. в таємницях, що відносяться до віри...

Другий же оборонець папи, Белярмін, каже:

— Коли папа помилився, поручаючи злочинне, або заборонюючи чесноти, церква повинна вірити що злочинна є добром, а чесноти злом, коли не хоче згрішити проти своєї совісти.

Наведених кількя примірів достаточно показує, що Римська Церква послугуючись словами Христа, і нагинаючи їх до інтересів папи, відійшла від науки Христа й Апостолів, від науки святих мужів з перших віків християнства. Жадоба безконтрольної власти, се головна ціль, до якої вона стремить.

Що читаємо про Петра в Євангелиях.

Римські католики оборонюючи папське верховенство покликуються на такі слова Христа:

— Кажа до них (до Апостолів): Ви-ж як кажете? Хто я? Озвавшись Симон Петро кажи: Ти Христос. Син Бога Живого і озвавшись Ісус каже до него. Блажен еси Симоне, сину Йонин, бо тіло і кров не відкрили тобі сього, але Отець мій, що на небі. Скажу я тобі: ти еси Петро і на сьому камені збудую церков мою... І дам тобі ключі царства небесного. Що вяжеш на землі, буде вязане на небі, а що розвяжеш на землі, буде розвязане на небі. — Мат. XVI: 15—19.

— Як же обідали (до воскресіння) каже Ісус Симонови Петрови: Симоне Йонин, чи любиш мене більше, ніж сі? Каже Йому (Петро): Так Господи! Ти знаєш, що я люблю Тебе. Каже Йому (Ісус): Паси вівці мої... — Іван XXI: 15—17.

На таких висловах Христа римська католицька організація будує свої претенсії до папського верховенства над цілим християнством.

Які висновки робить для себе Рим.

З того, що наведено з Євангелія, Рим робить такі безмежні претенсії, яких не знав ані сам апостол Петро, ані другі Апостоли, яких не знали Отці Церкви і Святі мужі перших віків християнства; такі, що з ними навіть не годиться деякі поважні мужі Церкви Римської. От кілька прикладів, як ті римські претенсії виглядають:

— Се до мене говориться в пророка: „Я поставив тебе над царями і народами; вичвати і вищипти; будувати і насаджувати". До мене рівнож сказано в Апостолі: „Дам тобі ключі царства небесного". Так отже мене поставлено між Богом і чоловіка: низше Бога, а вище чоловіка. Так, вище, ніж стоїть чоловік, бо я можу судити всіх людей, а мене ніхто не може судити.

— Я маюсь, бо маю цілковиту, багату і величаву супругу, найсвятішу Римську Церкву, матір і володітельку всіх вірних, ту, що прислала мені вельке прилдане (посаг) — повноту власти духовної і вельні простори світської власти.

Так говорив папа Іннокентій III.

Папа Урбан VIII говорить в були:

— Бог поручив св. Петрови і його наслідникам два мечі — духовний і світський, перший мав оружувати сама Церква, другим світська власть на поскуги Церкви, відповідно до волі папи. Посадна (світська) віддана перший (духовній) і світська власть залежна рішучо від власти духовної, яка її (світську власть) судить; ще-ж до духовної власти, то Бог одну може її судити. І тому є конечним для спасіння, щоби кожде людське сотворіння підчинялося римському первосвященикові.

Папа Сикст V говорить в своїй булі з 1585 року:

— Власть дана св. Петрові і його наслідникам, незмірялюо самою вічного Царя, перевисше всю силу земних царів і князів.

Папа Боніфатій VIII дав 1294 року такту постанову:

— Ми заявляємо, кажемо, означуємо, проголошуємо, що для спасення є конечним, щоби кождя людське сотворіння підчинялося римському первосвященикові.

Папа Іннокентій III каже: '

— Де справа торкається прав Апостольської Столиці (папства), я не хочу, щоби хтобудь про ті права розсуджував.

На флорентійському соборі вироблено таке рішення:

— Встановлюємо, що свята Апостольська Столиця, або римський первосвященик, оборований первенством цілої вселенської церкви; він є наслідником св. Петра, князем Апостолів, дійсним заступником Христа і головою цілої Церкви, отцем й учителем всіх христіян.

Подібно висловлюються про папську власть всі оборонці папства, давні і теперішні. Та до яких висенітниць доходять в тій обороні, послухаймо, що каже сим скоп з Вітанта, Корнелій Мус:

— Отверто заявляю, що я скорше повірю би одному папі, ніж тисячі Августинів, Гироників, Григорія і др. в таємницях, що відносяться до віри...

Другий же оборонець папи, Белярмін, каже:

— Коли папа помилився, поручаючи злочинне, або заборонюючи чесноти, церква повинна вірити що злочинна є добром, а чесноти злом, коли не хоче згрішити проти своєї совісти.

Наведених кількя примірів достаточно показує, що Римська Церква послугуючись словами Христа, і нагинаючи їх до інтересів папи, відійшла від науки Христа й Апостолів, від науки святих мужів з перших віків християнства. Жадоба безконтрольної власти, се головна ціль, до якої вона стремить.

„ВІСТНИК"
Релігійний часопис для Українців в Канаді
Виходить 1-го і 15-го кождого місяця.
Видає Українська Православна Видавнича Спілка.
Передплата: В Канаді — $1.50 на рік.
За границю — $1.50 на рік.

THE HERALD
Published semimonthly by the
Ukrainian Orthdox Publishing Company
Subscription per annum:
In Canada — $1.00. — Foreign — $1.50.

Адресуйте: — Address:
The HERALD, Box 3584, WINNIPEG, MAN.

АРХИПАСТИРСЬКЕ

ВЕЛИКОПОСНЕ ПОСЛАННЯ ВІРУЮЧИМ УКРАЇНСЬКОЇ ПРАВОСЛАВНОЇ ЦЕРКВИ.

„Прихили ухо своє до слів премудрого і обверни серце твоє до знання".
(Прип. Сол. XXII: 17).

МОЇ ВО ХРИСТІ БЛИЗЬКІ ПАСТИРІ І ДІТИ РІДНОЇ ЦЕРКВИ!

Надійшли дні святого Великого Посту. В ці дні Свята Церква від нас усіх сподівається, що ми їх використаємо на те, щоби віддати всі наші чуття, все наше серце Господу милостивому, чекаючому нашого до Нього навернення. Віддаючи Йому так наші чуття, наше серце, ми приводимо до Нього нашу душу, щоби Господь благословив її, щоби Господь оселився в ній і своєю в ній присутністю освятив все наше єство і духовне і тілесне, щоби Господь перетворив нас, зробив нас новими і оновленими, дітьми не лише землі і її інтересів, а також дітьми Божими.

В такі дні особливо ми повинні, як говорить мудрець давних старозавітних часів: „Прихилити ухо своє до слів премудрих і обернути серце своє до знання".

Звичайно, на час посту дивиться, як на час каяття, на час душевної скрути, на час самопізнання і направи. В той час ми в тайні Словіди отримуємо Боже прощення і в тайні Святої Євхаристії приймаємо Тіло і Кров нашого Спасителя і тим себе освящуємо. Це так, це правдиво. Всяк наша думка повинна бути далекого і запитати: для чого ми це робимо? Наше самопізнання і направа, Боже прощення по щирім каятті, Боже освячення в тайні Святої Євхаристії, — це все засоби, які служать певній цілі. Самі по собі вони не є ціль. Для чогож це?

Щоби знайти відповідь на таке питання, якраз і треба: „Прихилити ухо своє до слів премудрих". Для чого премудрі духовно, с. т. святі завжди стреміли наблизитись до Господа і бути в цій близькості з Ним? Вони через все їх життя робили якраз те, чого Церква сподіється од всіх нас, приймі, в ці святі великопісні дні. Зрозумівши це, „прихилившись" до зрозуміння цих премудрих, ми і знайдемо відповідь на таке питання. Ми знайдемо правдиве, духовне знання.

Святі не криються зі своєю великою цінню. Вона з давних, давних давен відома. Для тої то цілі святі лишали надвір самий світ зо всіма його принадами, відходили в пустелі, в ліси, в гори і там, як ми кажемо, спасалися. Мусіла бути якась велика цінність, найвища для них цінність, для якої вони жертвували всім. І така ціль, така цінність дійсно є. В багатьох місцях слова Божого про що говориться, між возьмемо для нашого навчання одно з самих давних определень тої цілі, тої цінности. Про що так говорить св. Пророк Єремія: „Благословенний чоловік, що вповає на Господа, що його надією Господь. Він — мов те дерево, посаджене над водою, що пустить своє коріння до потоку: не боїться воно жари, листя його зелене; байдуже воно і під сухоліття, — воно не перестає родити.. плоди" (Єрем. XVII: 7—8).

Святий Пророк називає чоловіка, що завжди вповає на Господа, що в Господі його єдина надія, — благословенним с. т. щасливим, блаженним. Далі в прекрасному порівнянню в „деревом над водою", він пояснює, що такий чоловік в близості до Бога має все для свого духовного зросту, для свого плодовитого життя. Бути в близості до Бога, жити Ним і в Ньому — це ціль всякого каяття, всякого освячення. Все те, до чого нас усіх в дні Святого Посту кличе Церква, це все спосібля увійти в єднання з Богом, почати жити Богонатхненим життям. Дивлячись на і святі подвижники ішли бурливе і гріховне життя в світі і відходили геть далеко від нього. Ця ціль, ця істина була їх найдорожщою цінністю і вони для неї все приносили в жертву.

Чому єднання з Богом, життя Ним і в Ньому нам так потрібне по мисли святих і премудрих? Життя завжди є боротьбою і проходить в боротьбі. Ця істина тепер широко відома. Все життя називають „боротьбою за існування". Правда, називають життя так, мавши на думці лише земне, матеріальне існування. Ми всяк прийомо цей термін, що життя є „боротьба за існування". Але в цей термін ми вкладемо вище духовне розуміння: життя теперішнє є дійсно безперервна боротьба за існування, за існування вічне, нас чекаюче і ми боротьба має бути завжди ведена до всіма святами зла, які повсякчасно підносяться в темних глибин нашої відсутої гріхом природи.

Полишені самі на себе, на свої бідні сили, ми часто падаємо в такій боротьбі. Зло нами опановує. Вічне знання святих і премудрих в тому: прийміть у себе Бога святости, любови, правди, терпіння, смиренности і ви будете мати могутнього Союзника і Покровителя. З Ним, як „дерево над водою", себ то дерево завжди маюче живлячий приток нових сил, ми завжди в стані всяке зло перемагати і в житю своїм дійсно добрий овоч виховувати. Це ціль, це найвища цінність життя. Щоб її здобути для того-то Христ зо всіма духовними подвигами до цих нас кличе тепер церква.

Навернення душі до Бога є її воскресіння для добра, є її переродження. Не треба думати, що ми маємо в тайні каяття і через Свяге Причасть воскрешуєти, щоби потім знов померти, перевертися в святих настроях Великого Посту, щоби потім знов народитися в нас строї зла і гріха. Святий огонь духовної чистоти і святости запалений в Ваших душах в дні каяття і освячення не гасіть легковажно, обережно хороніть його від усяких бурних подувів зла.

Не дарма Свята Церква заповіла нам Великий Піст перед святом Воскресіння Господа. Тут захована свята думка. Вилете в світу ніч Воскресення зустрічати Господа, зустінь-же Його в обіцянними від гріхів душами, душами освяченими Божою присутністю. Він воскрес із мертвих і найкращий, найдійсніший знак істини Його воскресіння буде той, коли всі вірні Йому, силою Його, воскресять душі свої ці смерти гріха. Душі ті, які дійсно воскресли з могили гріха, будуть достойні аустрінути Його Воскресшого і будуть дорогі Йому, бо для їх воскресіння Він воскрес із мертвих.

З ласки Божої, волею Церкви
Архиепископ Американський і
Канадійський

Іоанн Теодорович, р. пр.

Найважнійша чесноти.

Прийшов великий піст. Є це час, коли маємо роздумувати над муками і смертю Спасителя нашого. Є це час, в якому маємо глянути в глибину нашого серця, застановитись над собою, старатися позбутися своїх хиб і гріхів, а скріплюватися чесноти.

Всі чесноти є потрібні, кождя важна. Але для нас найважнійша, а заразом найбільше доступна, одна чесната — совість у сповнюванню дрібних обовязків.

Ця чесната найбільше подобається Богові, бо за неї немає слави у людей. Бо чи люди оцінюють те, як слід, коли хтось сповнює совісно дрібні обовязки? Ні, навіть того не помічають. Коли хтось дає велику милостиню, коли робить ближнім великє добродійство, то люди бачуть те і кажуть про нього: він великий добродій... А хто свої дрібні, щоденні обовязки сповняє, того люди не будуть хвалити. Отже такий не має на думці почестей, а тільки славу Божу.

Старайтеся, дорогі Братія, полюбити обовязки, нехай у вас не буде відрази до них. Коли полюбите книжки, лекції, чи інше, то вони будуть вас займати, працю видасться вам лекшою та приємнійшою. А в нагороду будете мати спокійну совість і вдоволення зі сповненого обовязку.

Особливо памятайте про те, щоби все те, що робите, робили ви під опікою думку про Бога. Памятайте, що Бог бачить всюди й все і то не тільки ловійчну роботу, але знає всі думки, бажання та почування наші.

СВЯТЕ ПИСЬМО АБО СМЕРТЬ.

В Єгипті є записана така історія зі святим письмом: Провідник розбишаків звоза від продавця Святе Письмо. А що ніхто з його товаришів не міг читати вкраденої книжки, яка була надрукована в коптійській мові, тому сей розбишака вдався до християнина копта, щоби той читав йому Святе Письмо. Коптин погодився на Святе Письмо і сказав:

— Я сего не можу тобі читати.

— Чому? — спитав розбишака.

— А тому, бо за те мій священик мене виключив-би з громади.

Розбишака стиснув в руках свою добичу і сказав грізним голосом:

— Вибирай одно з двох, або бути виключеним с громади, або бути замордованим!

І переляканий копт почав читати. Та чим дальше він читав, тим більше розбишака заінтересовувався змістом Святого Письма. Наслідок був такий, що той провідник розбишаків забажав стати християнином. Тоді він спішов до свого товариства і сказав:

— Я все поводився в вами отверто. Отже не бійтеся, щоб я мав вас зрадити. Однак від тепер я не знаю вас, а ви не знаєте мене.

З того часу в него став ревний, ирвірий християнин.

МИМОХОДОМ

Доносять нам з Кадворт, Саск., що там на латинське Різдво було в грекокатолицькій церкві Богослужения, при вінці якого співали польські колядки.

Богослужения правила греко-католицький священик по старославянськи.

Коли се правда, то чи далеко такій церкві до костела? І коли хтось твердить, що „ми свого тримаємся", то запитаймо: А здаж-як то своє, щоби в українській, церкві польські колядки співати? Чи в старім краю таке „своє" було?

В греко-католицькій церкві на Тодстой, Ман. на латинське Різдво колядували вже перед трома роками. Тоді греко-католицький священик (Редкевич?) пояснив: „тут є римо католики і вони також Українці; а що вони в костелі не мали Богослужения, отже можуть тут собі заколядувати, щоби їм було веселійше". І сам почав: В жлобе лежи, ктуж побежи...

Цікаве! Коли римо-католики є Українцями, то чому не мали би по українськи колядувати? Чому їм весєлійше, коли колядують мовою ворогів Українського Народу? А колядувати своєю українською мовою їм сумно? Адлже римо-католицизм є римський, а не польський.

Тоді саме той же священик згадував, що хоч й православні є українцями, але з ними не треба сходитися — очевидно тому, що вони не хочуть по польськи колядувати. Звичайно — єретики!

І шлюб з православних неважний, — казав він, — та що православні не можуть бути в греко-католиків кумами. Але ті, що колись українські церкви Жидам (Зельманам) виймали, кумами можуть бути. - шлюб в них важний.

Українцям римо-католикам буде веселійше, коли вони по польськи заколядують... Диво! Адлже українець — православний, греко-католик, чи римо-католик однаково знає, що Польща завсіди була і є нині смертельним ворогом Українського Народу. Згадати хоч би страшні погроми в Галичині 1930 і 1934 року. Згадати нинішні арештования, суди. Березу Картуську... І диво, що при всім тім українцеви весело, коли він собі по польськи заколядує.

Та мабуть воно не так.

Що римо-католики з Східної Галичини є українцями, то факт. Їх дідів, чи прадідів польські дідичі чи їх помічники, буками пригнали до костела. Але коли їх греко-католицька церква освідомила, що вони українці, то їм не тільки не було би весело по польськи колядувати, але вони цілком покинулиб костел і вернулисяб до віри своїх предків.

В Канаді є такі були римо-католики, що нині є членами Української Православної Церкви. Колядують вже по українськи, і кажуть, що їм також дуже весело.

Коли-ж ходить про польські коляди, то вони найперше веселять провідників греко-католицької церкви і їх помічників. Їм то весело, коли до церкви завозяться польські коляди. Бо провід греко-католицької церкви сам по польськи завсіди колядує — на проповіях, при співаннях, в газетах... Щий рік колядує. Епископ Хоммшин в Галичині мавочи смак до польських коляд, підчас війни силувався перевести українські свята на латинський календар. Та коли се йому не вдалося, він сам таки святкує Великдень, Різдво І др. разом з Поляками.

Коли взяти на практичну міру всі неважности в Українській Православній Церкві, то їх можн. - ясити ось як:

Шлюб не важний, бо православні не хочуть по польськи колядувати.

Православні не можуть бути в греко-католиків кумами, бо не хочуть по польськи молитися.

З ними не можна греко-католикам сходитися, бо вони протестували проти польських погромів в Галичині, се значить, що вони є ворогами католицизьму, се були якраз католицькі погроми — отже різні греко-католикам.

Хіба такими аргументами можна пояснити те, що проти православних українців чується.

Що римо-католики є українцями, це факт. Але на загал беручи — вони того несвідомі. Тай двічи наберуться тої свідомости?...

Поляк каже, що вони поляки.

Несвідомий українець каже, що вони поляки.

Греко-католицький священик потішає їх польськими колядами.

Папський декрет каже, що римо-католикам не вільно до греко-католицького обряду переходити... Себто не вільно до своєї прадідної Церкви вертатися.

І чи диво, що назагал беручи — вони несвідомі?

Справа українців римо-католиків в Галичині була від давна занедбана. Загал ставився до неї „по польськи". Бо сам не був свідомий, а письменніші проповідували, що Церква не має нічого спільного з народністю. Та все-ж підчас конскрипції, що була перед війною, коли 60,000 римо-католиків записалися українцями. А що було би, коли українці були повезли роботу в тім напрямі!

Свідомий українець не скаже українцеві римо-католикові, що він поляк. Колишній той навіть звав себе поляком, так свідомий українець скаже:

— Ні! Ти не поляк! Ти українець! А що ти того не знаєш, то інша справа. Але ти українець і нічо більше! Коли ти мвеш українську мову, український звичай, і походиш з української землі, то се найбільший кодаз, що ти українець.

Католицькі просвітителі так пробують греко-католиків, що ті з кождим днем менше і гірше знають. І відповідно поступають.

Відомі вже в Канаді випадки, що греко-католики беруть в руки пилки і сокири і йдуть переробляти тираменні українські хрести на одноramenні — римські. Свої власні святощі, свою власну справу обрубують, обрізують, обтинають, щоби все виглядало так, як вороги Українського народу бажають. При подібне доносять прим. з околиці Чітман в Альберті.

До такого не то безглуздя, але просто дикунства люде добиваються!

Також відоме таке явище, що грекокатолики, які ходять до костела, хрестяться ще три рази, але уже на латинський лад — кладуть руку найперше на ліве рамя, а потім на праве. Треба-ж воли привикати.

Пр. К

Історія нещасної корови.

Щоби зрозуміти, як людям в католицькій Польщі живеться, а вже з окрема укрвірцям, послухаймо, що пише католицький „Бюлетень" за лютий, 1935 року:

— У „відродженім" польщі. — Ремінн Антоновича, укр. письменника зі Станиславова, польський суд засудив на 6 міт тюрми, бо на границею проклала карти з мапою України, на котрих був протипольські напис. Не дивно, що такий суд ремодюється на світ.

І забрав книгу не відчувають В селі Стшалково, повіт Радом, селянка Як. Гавельска мала корову, яка була можливою цілої родини. Суд рішив забрати за податок. Виклали комірники. І польський комірник як подивився на корову — дахаї! Від одного погляду комірника. Корова тільки зойкнула і затягнула поглядом, а ветеринар стверднв смерть від розриву серця. Селянка позвала цивіл комірника.

Показавши греко-католикам (головнож членам БУК-а), що католицький державний лад плавіть худоб! страшний. „Бюлетень" каже своїм читачам на розум:

Це не казка! Кому в Канаді але, а в голові пусто, нехай іде там, де корови здихають на вид польського комірника.

Дуже розумна наука! Коли греко-католик вірить, що католицизм приносить людям добро, нехай іде до католицької Польщі, а там переконається, що се неправда.

Точнісько те, що розумні люде говорять також прихильникам большевії

— Кажеш, що большевизм зробив людий в большевії щасливими, отже їдь туди, а побачиш!

Шож до Польщі, то питання, чому папа таку погану Польщу вже великою праведницею і не жалує їй свого благословення? Неужеж йому до смаку лад з такими комірниками?

ЯК УКРАЇНЦІ НА ВОЛИНІ ОБОРОНЯЮТЬ РІДНУ МОВУ В ЦЕРКВІ.

„Українська Нива" доносить:

В неділю 16 грудня м. р. до церкви в селі Носовиці прибув на відправу Служби Божої з сусіднього села о. Йосип Антипович, щоб тимчасом заступити хорого місцевого настоятеля о. Центелевича. У Носовицькій церкві Служба Божа відправляється в українській мові від 1927 року. О. Антипович забажав привернути назад словянщину і дав розпорядження, що буде правити по словянськи. Але Хор не погодився співати по словянськи.

Тоді о. Антипович заждав делегації для переговорів; делегація також стверділа, що хор має співати по українськи, а о. Антипович може собі повідати по словянськи, на що він не погодився і наказав дякам співати на лівому крилосі. Хор стояв у повному складі з дірігентом Квачуком на правому крилосі і чекав роспорядження.

Починається служба. Дяки розділились на голоси і не попадають в тон. Український хор не стерпів і почав співати гарно, мельодійно, як любо слухати; але о. Антипович сердито заборонив. Тоді половина хору й віруючих вийшли з церкви. О. Антипович нервово дає нові розпорядження, щоб змусити хор співати по словянськи, що йому не вдається. Аж нарешті звертається до всіх віруючих, щоб співали по словянськи відому всім молитву „Отче наш". Тоді й решта вийшла з церкви.

Чи ви відновили вже свою передплату за „ВІСТНИК" на 1934 рік?

ЄВАНГЕЛІЄ НА ТРЕТУ НЕДІЛЮ ПОСТУ.

(ХРЕСТОПОКЛІННУ).

(Мар. VIII: 34—38 і IX: 1).

Підізвавши (Ісус) народ та учеників Своїх, сказав їм: хто хоче йти за Мною, нехай відречеться від себе і візьме хрест свій та йде за Мною.

Бо хто хоче зберегти свою душу, той загубить її, а хто згубить душу свою ради Мене і Євангелія, той збереже її.

Бо що то поможе чоловікові, коли він цілий світ пригорне до себе, а душу свою занапастить?

Або який викуп дасть чоловік за душу свою?

Бо хто постидається Мене і Моїх слів між родом сим прелюбодійним і грішним, того й Син Чоловічий постидається, як прийде у славі Отця Свого з Ангелами святими.

І сказав їм: істинно кажу вам: є деякі з присутніми тут, що не дізнають смерти, поки побачать Царство Боже, що прийшло у силі.

ЄВАНГЕЛІЄ НА ЧЕТВЕРТУ НЕДІЛЮ ПОСТУ.

Мар. IX: 17—31.

Озвавшись (до Ісуса), один з народа сказав: Учителю! я привів до Тебе мого сина, що має духа німого.

І кожний раз, деб не напав на нього, кидає його, і він пускає піну і скрегоче зубами своїми й деревіє; і я казав ученикам Твоїм, щоб вигнали його, та вони не змогли.

Відповідаючи йому, Ісус сказав: о, роде невіруючий! доки буду з вами? доки буду терпіти вас? приведіть його до Мене.

І привели його до Нього. І як тільки біснуватий уздрів Його, зараз дух стряс його, і він упав на землю і валявсь, пускаючи піну.

І запитав Ісус батька його: як давно це сталось йому? Той сказав: змалечку.

І часто кидає його, в огонь і в воду, щоб згубити його; але, як що можеш, змилуйсь над нами й поможи нам.

А Ісус сказав йому: коли що можеш віруваті, усе можна тому, хто віруе.

І зараз батько хлопяти, заголосивши, сказав крізь сльози: вірую, Господи! поможи моїному недовірству!

Ісус, бачивши, що збігається народ, заборонив духові нечистому, кажучи йому: душе німий і глухий! Я тобі велю, вийди з нього та більше не входь у нього.

І закричав і вельми потряс його та й вийшов. І він зробився як мертвий, так що багато з народа говорили, що він умер.

Ісус же, узявши його за руку, підняв його, і він устав.

А як увійшов Ісус у дім, то ученики Його питали на самоті: чому не змогли ми його вигнати?

І сказав їм: сей рід ним не можна вигнати, як тільки молитвою та постом.

І вийшовши звідтіля, проходили через Галилею, і Він не хотів, щоб хто знав.

Бо учив учеників Своїх і говорив їм, що Син Чоловічий виданий буде у руки чоловічеські, і уб'ють Його, і убитий Він на третій день воскресне.

Але вони не зрозуміли слова, а запитати Його боялись.

ЄВАНГЕЛІЄ НА П'ЯТУ НЕДІЛЮ ПОСТУ.

(Мар. X: 32-45).

І взявши дванадцять, Він (Ісус) почав їм говорити, що з Ним має бути:

І ми входимо в Єрусалим, і Син Чоловічий виданий буде первосвященикам і книжникам, і осудять Його, а оплюють Його, і уб'ють Його, і Він на третій день воскресне.

І підійшли до Нього Яков та Іван, сини Заведеєві, кажучи: Учителю! ми хочемо, щоб Ти зробив нам, чого ми попросимо.

А Він сказав їм: чогож ви хочете, щоб Я зробив вам?

Вони сказали Йому: дай нам, щоб один з правого, а другий з лівого боку у Тебе сів у славі Твоїй.

Ісус же сказав їм: не знаєте, чого просите. Чи можете пити чашу, що Я пю, і хреститись хрещенням, яким Я хрещусь?

Вони-ж відповіли Йому: можемо. А Ісус сказав їм: чашу, що Я пю, питимете, і хрещенням, яким Я хрещусь, хреститиметесь;

А щоб сісти у Мене з правого, або з лівого боку, се не Я маю дати, а кому уготовано.

І почувши, десять почали ремствувати на Якова та Івана.

А Ісус, підозвавши їх, сказав їм: ви знаєте, що ті, кого називають князями народів, панують над ними, і старші їх правлять ними.

Але поміж вас не так нехай буде: а хто у вас хоче бути старшим, нехай буде вам слугою, і хто хоче у вас бути першим, нехай буде всім рабом.

Бо і Син Чоловічий не на те прийшов, щоб Йому послужили, а щоб послужити й віддати душу Свою за спасення многих.

ІСТОРІЯ ЦЕРКВИ

(За Е. Семаком).

(Дальше).

Від 1448 року до передвоєнних часів.

Памятного 1448 року вивилося і в буковинській церкві бажання автономії і конституційного її устрою. В сій цілі предложено цісареві таки в тім році прохідь дієцезан в порозумінню з епископом, щоб між иншими правами, також передано грекo-православний фундуш Буковини з завідуванням церкви під надзором держави, і щоби дієцезії удільно право канонічне вибирати епископа.

Коли-ж по конституційній добі 1848—1850 наступив час абсолютизму, устали й сі змагання, аж їх знов тідчесено в початком нової конституційної доби року 1860.

Перший спонукав це карловецький митрополит Йосиф Раячич з своєю пропамятною, тісніше сполучити зазібно сербо-хорватський, далматинську й буковинську дієцезії і підчинити своїй митрополії. Коли епископи дотичних дієцезій спротивилися сій програмі, розпорядив цісар, щоби в справі перестроєння грекo-православних церков Австро-Угорщини й упорядкування взаїмних відносин епископи долучили свої предложення цісареві, при чім полишено волі кождого епископа, повдатитися з своїми дієцезанами, нім уложить предложення. В цій цілі скликав і епископ Гакман р. 1851 збір, але лиш священичий. Цей збір повторив в письмій просьбі бажання дієцезій, жадаючи дотично автономії і конституційного устрою церкви:

1. адійсненим рівного управління вірозісповідного;

2. звершення грекo-православного релігійного фундушу церковній управі;

3. вибору трох кандидатів задля цісарського іменования архиепископа Буковини;

4. піднесення буковинської церкви на степень митрополії.

Також зажадано установленим генерального синоду, як представителя і найвисшу інстанцію православної церкви Австро-Угорщини; міщанней церковній конгресс — якого жадав епископ Шагуна для своєї дієцезії — не взято до предложення, а тілько дієцезальні синоди з самих тілько священиків.

Але обставинив, що предложення цего збору, що складався єдино з священиків, признавали мирянам співучасть тілько пов обсадженню епископського престолу і завідуванню релігійного фундушу, викликала незадоволення сих послідних, що жадали участи в усіх справах церковних, крім догматичних, богослужебних і благочинних, як це приванно мирянам в семигородській церкві епископом Шагуною вже року 1850, і виконувано також, хоч в спосіб більше обмежений, і мирянами церкви угро-сербської.

А коли року 1864 відбувся генеральний синод православних епископів монархії, щоби уложити предложення в справі перестроєння грекo-православних церков Австро-Угорщини, і їх відтак передати цісареві, на підставі найвисшого розпорядження з року 1860, виступили миряни з формальним протестом проти устрою буковинської церкви в спосіб уложений збором священиків р. 1861, як також в спосіб піддержаний на синоді епископом Гакманом. Епископ Гакман ломагався іменно, щоби митрополія, на яку мала піднестися буковинська церква, була підчинена в справах догматичних і дисциплінарних генеральному синодові православного епископату монархії під проводом сербського патріярха кир пія проводом сербського патріярха кир пія, а в справах адміністративних щоби управлялася самостійно своїм провінціональним синодом і щоби взяла під обраду питання, чи має признавати і мирянам якусь участь на церковних соборах.

Пізнійше, коли основним державним законом року 1867 наново дано поруку на церковну автономію, виробила сама консисторія — на візвання правительства — новий проект устрою буковинської церкви, де —)кромі вибору епископа і завідуванця церковою релігійного фундушу — ще предложено; піднесення дієцезії на степень митрополії, підчиненої генеральному синодові австро-угорському, відтак дієцезальну конгрегацію для первсправ і надзору чисто духовних справ, а для міщанних справ церковний конгрес, складаючийся на половині з священиків і мирян. Рівночасно прошено, щоби правительство здійснило церковну автономію, запоручену основними державними законами року 1867.

(Дальше буде).

Чи з Вашою передплатою на цей він? Постарайтеся, щоб передплата за „Вістник" була змістчена вповрай.

МОЇ ВРАЖІННЯ З ЦЬОГОРІЧНОЇ КОЛЯДИ.

Здається Різдво Христове. Український нарід приготовляється до цього великого свята, щоб народження дитяти-Ісуса привітати гідно, як велить нашій українській звичай. Йдуть приготовання і у нашій громаді Вона хотій числом мала, але за це духом велику. Маємо вже свій Народний Дім, що належить до „СУНД", а тепер ще бажаємо мати свою рідню церкву. Тут недалеко є грекo-католицька церква, що її перед кількома роками побудували для українців французи за свої гроші, але кількох нас свідомійших громадян побачили интру політику французів і постановили зірвати всякі зв'язки з ними.

Ми побудували собі Народний Дім і вже пару разів нами нагоду обходили наші українські свята, а тепер з ним заносити рідьвою мовою молбу до Всевишнього.

Цього року користали в нагоди Різдва Христового, задумали пітн з колядою. Частину доходу з коляди вже наперед призначили на Юбілейний Фонд, що його збірку про голосила наша Рідна Церква, а другу частину на будову нашої церкви. Ці, що її задумуємо в весною будувати. В нас є товариство СУМК. що в ньому гуртуються молоді хлопці та дівчата і вони то взяли на себе обовязок цьогорічної коляди. Я помимо того, що вже старший віком, попросив молодь, щоб і мене прийняли до свого гуртка. Всі радо згодилися не ще і ми розділилися на дві партії та розійшлися в протилежні сторони.

Між молодю і я чуся молодшим на кількайнадцять років, та пригадав собі ті часи, коли я ще належав до грекo-кат. церкви. Порівнав тодішню молодь з теперішньою, яка в останніх роках зробила великий поступ, як на полі релігійному, так і національному. Мимоволі насунулась мені на гадку пращі тодішні сауг Богом, котрі хотіли нас запровадити до Риму. Вони хотіли заставити нас цілувати папські патинки, як це робили зрадники українського народу Іпатій та Терлецький 1596 року, що проти волі українського народу віддали його під римське ярмо.

Зараз стала мені перед оч праця наших українських священників, що тілом і душею є віддані рідній справі, Рідній Церкві. За їх приміром маємо доказом і цьогорічна колада, де молодь не звертаючи уваги на велике хижо, з віддано голосистого ходила хата у хату з колядою, горда з того, що може причинитися до великого діла, а то будова рідної святині.

Час нам минав скоро і ми зробили досить великий кивалок дороги—около 25 миль. Вже на дворі почало темніти, як ми вїхали до маленького фармерського містечка. Тут живе кілька свідомих українських родин і нашим християнським обовязком було загостити й до них та поділитися з ними радісною вісткою про „Христос Родився". Вечером тут набувалося представлення і ми постановили зайти та поділитися, бо знали, що тут попередно робилася велика робота народна. Тут ми стрічали багато нашої молоді, що великим зацікавленням розпитували про нашу працю в товариствах. Вони жалувалися, що в них праця пригасає, бо нема кому вести вроді якого року. Попереду мали учителя, що показував і появ школяків, але що він себе всюди називав православним українцем, до нього відносилися воромко ті, що для них слово „православний" а рідко в сиї. Той учитель, вірний син свого народу, перенісся до суседньої школи. Наш трости, як вони себе називають, руський, найшли тепер другого „свойого", що нічого не робить, лише дорожо пн. Сталось, що за хвилю цей учитель злів аї сцени, ледви на ногах тримаючись. Відразу прийшов до нас і перші його слова були: „Я нагодив, але не нічого; я тронки забавився інші та випив, дав не нічого". Подякся я ни того-вповажався, і подумав: Слава Богу, що ти не православний. однак одний той нарід, що держить тебе в своїй громаді. Поразкий, свідомий фармер не хотівби держати тебе в себе, аби ти йому куздіку догладав, а не то, щоб виховував його дітей. Бо хто може дати відповідне виховання комусь, як сам бо-

По представленню пішли ми на відпочинок. Скоро настав день Божий, ми збралися, взяли ще до помочі кількох місцевих хлопців і пішли колядувати. Тут взяся я мав нагоду пригляднутися і пізнати різних людей.

Найголовнійше, що я завважав це велика різниця між українцями свідомими, що вже зрозуміли чужу та ворожу нам політику, і тими, що ще дальше стоять під духовним проводом Риму, Польщі та Москви. До перших як прийдете, то відразу чуєтеся, як в себе дома. В хаті рідний дух. На стінах ікри образів ре лігійного змісту, висять також образи різних українських ге роїв та дівчів. На столі побачите і їх інші найкращі часописи, як „Український Голос", „Вістник", „Рідна ну Мову" та книжки. Коли зайдете до такої хати, чуємося веселі та ще сліші, бо знаємо вже з переконання, що коли в хаті є такі сімяні про відники, як „Український Голос" та „Вістник", то нам не забере багато часу на поясненни, чого і за чим ми прийшли та як що колядуємо

Противно мається справа з другими. В них не найдете ані часописі, ані книжок. Коли їм дати запит чому вони не читають, одержите таку відповідь: „Нам отець-духовний забороняють читати, щоби не попасти нам до рук яка ворожа газета, або книжка. А то тепер повно" пре московлених книжок та газет".

Такі люде прямо відірвані від Божого світа. В них часто одиноким средством розради та невідступним приятелем — є самогон.

Правда, це мали ми нагоду загостити до одного, що кличе себе чарвоним. Він має досить великий сімяні, однак я завважав, що нічо там не стоїть на місці. В сімяні не застали нікого. В сінешній кімнаті чуємо крик, та лайку. Входимо до середини і бачимо родичів і старших дітей, підхмелених, що завзято сварку, бо грали в карти („ігелі" щось так поминяти в королем кревцовим. Ми кількома словами перемовилися і опустили хату, бо побачили, що так, як в його сімяні, так само і в його голові нема порядку. До нову зверталися ми третьої днями. Прочих колядників вже застали дома. Вони тоже-були горді з того, що закольндували досить. Наш священик вже близько ніс своїх вірних перегнав до кощелка. Це його робота — ідя до восьолля, раз хрестися, бо ти католик, будь за пан брат з поляками. а православні українці на вороги, не сходися з ними, не читай „Українського Голосу", ні „Вістника", бо це газети безбожні. Наш ксьондз отверто говорить, що Україні не буде й за 1000 літ". Питаємо дальше: „А то чому так, отче?" „Бо наш нарід не варт мати своєї держави, бо не вірить в пану римського. А як і вірить, то не так, як має вірити, то хто за ним буде вповажатися?" На ті слова як мене в дрож кинуло. Думаю собі: Шкода, що ти на українській землі, а ну від українцями копець.

КОЛЯДА НА ДУХОВНИЙ СЕМІНАР В ВІННІПЕГУ.

Вінніпег

Пані Е. Гошовська (Шадрівка) 1.00

По 1 дол.: М. Колтуцький, п. Анчевічук, А. Гузик, К. Рогак

По 50ст.: С. Мазярах, В. Шумський.

По 25ст.: В. Бурделяний, А. Трембак

По 10ст.: Іван Сліпкик.

ТРАНСКОНА, МАН. (Шадрівка).

По 1 дол.: Семко Скорупський,Ів. Фрезюк, Василь Кравець, М. Савчук, М. Гурський.

По 75ст.: Николя Стефанюк, Гр., Сидор, Ник. Гудзинський.

По 50ст.: М. Гавицький, А. Пуряк, Іван Дейчук, В. Кучмак, О. Лепко, Іванко Шевець, Марія Лугова, А. Калка.

По 25ст.: Федь Макалюк.

По 30ст.: Іван Мороз.

По 25ст.: І. Гаврилюк, Гр. Бокник. М. Рушильовський, Семко Великогорський, Мих. Йосин, Вас. Бербіс, Й. Андрушко.

По 15ст.: Іван Дубина.

Подяка пану Стефаніокові за те, що провадив колядників.

Комісторія „Укр. Прав. Церкви в Канаді.

ДОБРИЙ ПРИМІР.

(Калмер, Алта.)

З нагоди хрещення в пінстві Кривсів їх сина Анатолія, гості згадали про наші дороговісні часописи „Вістник". і так: І. Захарюк склав сімяні сів про цей часопис та пропонують, що в нашими релігійним обовязком підтримати нашу релігійну пресу. Гості відказникували на його слова й дали жертву на суму 5 дол. Жертвували

І. Захарюк	$1.25
І. Кривс	1.00

По 50ст.: Іван Пирч, С. Олексійв.

По 40ст.: С. Пирч.

По 25ст.: Ю. Мальчак, Н. Сич, Ю. Шпилак, М. Мадюк Теодор Федан.

По 10ст.: М. Кривс.

І. Захарюк.

СЛУЖБА БОЖА НА РАДІО.

В неділю дня 8-го березня в минулої неділі о півночі з місцевих кінтрів трапив в черзи буде передавтися Служ'а Божа Української Православної Церкви св. Івана в Едмонтоні в год. 8.15 рано чарез радіо ставцію C. F. R. M. — Співаючий хор під проводом п. Лазаровича. — Службу Божу правитиме о. Є. Гришина — Просимо о відзвіному поширу в матеріялому.

За варяд У. П. Н. св. Івана:

І. П. ЗВАРИЧ, секр.

ПРЕСОВИЙ ФОНД „ВІСТНИКА".

Пічас несподіваних в пінстві Різдвяних свят устрійо Ж'ноче Товариство при Укр. Прав. Церкві в Едмонтоні, Алта., вибрало на пресовий Фонд „Вістника" 10 долярів.

ДІЕЦЕЗІЯЛЬНИЙ ФОНД.

УВАГА: З огляду на брак місця на цій сторінці через оголошування збірок на Ювілейний Фонд, — деякі з поміщих нижче оголошується в оголошеннях.

МЕЛВИЛ, САСК.

По 1.10: Х. Вівчар, В. П. Шкрабер.
По 1 дол.: К. Вівчар, М. Дебюк, В. Іваат, І. Костишин.
По 50ат.: К. Адамовський, Н. Тимник.
По 25ат.: П. Іванов, С. Ю. Вівчар, О. Козубський.
По 5 ат.: Е. Лукасевич.

КЕНДІЯК, САСК.

Церковна громада 5.00

СУЧАВА, АЛТА.

Церковна громада 5.00

ДРОБОТ, САСК.

Члени церковної громади над рікою:
По 50 ат.: В. Франко.
По 25 ат.: П. Цурко, П. Квасниця, В. Галик, С. Франко, В. Марчук
По 10ат.. П. Франко, С. Кузик. Н. Франко.
По 5 ат.: М. Марчук, М. Кузик П. Веселовч.

ГАФС, САСК.

Церковна Громада св. Петра й Павла 8.00
Вес. Озіїва 1.00
О. Рудичек 1.00

ПЕТЛЮРА, МАН.

По 1 дол.: Петро Кузик, М. Сідар, Т. Шоропок, Т. Мужиловський.

ЕДМОНТОН, АЛТА.

Збірка о. Є. Грищенка

По 1 дол.: П. Мельник, М. Малапчук.

ФЕНВУД, САСК.

Церковна Громада 12.00
(Дальше буде.)

Й. Богонік, касієр Консисторії

ПОДЯКА.

Цією дорогою складаємо щиру подяку прот. С. В. Савчукові, що не відмовив нашій просьбі й прибув до Дідпа та своєю присутністю і щирою молитвою збагатив наше свято двадцять-пять-літнього сопружпя котре ми обходили дня 24 лютня ц. р. Складаємо рівнож щиру подяку гостям, що непогордили нами й зволили наше свято своєю присутністю та гарними запупками. Гірка доля не велїла, щоб ми жили в згоді та достатках, отже й пічого нам було дати дорогим гостей не було таке, яким ми би його бажали, але не о- чимось ми не, коли запрошували до нашого маленького дому чисельно й зволили нашій сердечній ласкаві приязно та щиро. Нехайже Милосердний Господь наго- родить їх за не гостинно Слово Божеспом та зай благословить її перші кроки, в напрямі зорганізування в нашім місті української церковної громади, яка згодпого часу пособлено з ниоги гостини о. Савчука

С. В. Герета.
Д. Па. Мап.

ПОРЯДОК БОГОСЛУЖЕНЬ о. Л. В. Дячепка.

Квітень

7. Неділя і Благовіщення Пр. Бог. Всесвоче в 8 год. рано — Тиндал.
14. Неділя — Портеїк ля Прейрі.
21. Неділя Цвітна Поплар Парк.
25. Вел. Четвер — Лундер (Страсти в 7 год. вечір.) Всіхи спосвідь і св. причасти.
28. Неділя — Великдень: рок. 12 год. в ночі в Поплар Парк. Воскресна Утреня.
В 4 год. рано в Ісг Селкірк. Воскресна Утреня.
В 6 год. рано в Тиндал — Воскресна Утреня.
В 8 год. рано в Септон — Служба Божа.
Всіхи посвячення пасок.
29. Світлий Понеділок — Тиндал.
30. Світ. Вівторок — Ісг Селкірк.

Передплата на „Вістник" виносить в Канаді тільки $1.00. Це така сума, що ні в кого з нашого статті, отже не будете без цього релігійно-морального часопису.

ЮВІЛЕЙНИЙ ФОНД
УКРАЇНСЬКОЇ ГРЕКО-ПРАВОСЛАВНОЇ ЦЕРКВИ В КАНАДІ
(Подрібний виказ).

ЗАМІТКИ: 1. В поданій нижче містяться жертви, які Консисторія отримала по день 31 грудня 1934.
2. Декларації в сім списку не включені. Рішення по включенні чергових внесків на кожну декларацію. Вони будуть проголошені тоді, як дана декларація буде вповні сплачена.
3. В цілях ліпшої контролі, вказка подається подібно по приходах і місцевостях.
4. Кождо хто завважить у цьому списку якусь похибку щодо імені жертводавця або їх вказки, то проситься його довести про се негайно Консисторії.

КОСІВ (ДАВФІН), МАН.

По 5 дол.: Ум. Василь Лазбурк (заходився на добродійства), Тимтро Романчук, Стефан Сліжик, Никола Сліжик, Петро Ковтун (Шевчик — вірш цього жертвував $25.00), Мих. Скнепович.
По 2 дол.: Павло Самець, А. Гевлібрюк
По 1 дол: Николай Кошовський Вірінський, Н. Матвійчук, С. Луговий, С. Самек, О. Рудак, П. Іванишкий, М. Семкорозум, І. І. Давидюк, Н. Савчук.

СЕПТОН, МАН.

Збірка о. Л. Дячепка

По 1 дол.: Н Німчук.
По 50ат.: Василь Патрашко, М. Юрків.
По 45ат: Катря Назаревич.
По 40ат: Параскевія Німчук.
По 35ат: М. Німчук, А. Кацюк.
По 30ат: Теплко
По 25ат: Анна Мацько, Мелапія Пійонтик, Параскевія Дубик, А. Назаревич, А Сабат, А Рибак, В. Теплко, А Сабат, М Гнаткок, Н. Прилчук, П. Васько, П. Ігнат, А. Сарамага, І. Лубик, Д. Турко., П. Німчук, О Назаревич, Ф. Назаревич, Ф. Мех
По 15ат.: С Німчук.
По 10ат.: П. Рибак.
По 5ат.: П. Сарамага, П. Мальво.

СЕПТОН, МАН.

Б.

Пані Марія Мех 5.00
Панна Марія Лозінська, уч. 1.00

ІІІ.

Петро Мех 25.00

СНІТОН. МАН.

Збірка п. Ілька Онішка.
По 2 дол. Ільк Онішко, Никола Василько, Василь Станчик.
По 1 дол. Михайло Мереняк, Іван Стешик, Никола Мереняк.

ТРЕНСКОНА, МАН.

СУМК. Тренскона, Ман ч. 18 6.50

ФРЕЗЕРВУЛ, МАН.

Збірка в. І. Байдак.

Іван Байдак 25.00
По 5 дол.: П. Гуменний, С. Копоть, сліпка Мельник і Вечбільний
По 1 дол.: О Мороз, П. Куз, М. Сидик.

ШОРТДЕЛ, МАН.

В Малюта 2.50

КОНСИСТОРІЯ УКРАЇНСЬКОЇ ГРЕКО-ПРАВОСЛАВНОЇ ЦЕРКВИ В КАНАДІ.

ПОРЯДОК БОГОСЛУЖЕНЬ о. П. Запарнюка.

Квітень.

2—3. Вівторок і Середа — Розпяття Великодня Сповідь.
6—8. П'ятниця, Неділя. — Родіїв Великодня Сповідь.
9. В'второк — Вечера: Вел. Сповідь.
10 Середа — Світов: Великодня Сповідь.
11. Четвер — Богдан: Великодня Сповідь.
12. П'ятниця — Гарленд: Великодня Сповідь.
13—14. Субота, неділя — Пайн Ривер: Великодня Сповідь.
17—18. Середа, четвер — Косів: Великодня Сповідь.
19—20 П'ятниця, субота — Давфин. Великодня Сповідь.
21. Неділя — Гібберт Плейнс: Великодня Сповідь.
Адреса: Давфин. Ман.

ЦЕРКОВНИЙ КАЛЕНДАР НА 1935 РІК.

БЕРЕЗЕНЬ.

24 Н. Нед. 3 посту. Софроніх
25 П. Теофапа пов. Григора
26 В Никифора
27 С. Пп. Венедикта Нурс.
28 Ч. Св. Олександра мч. Апулія
29 П. Мч Савина, Юлпапа
30 С Алексія ч. Б.
31 Н. Нед. 3 посту. Кирила Єр.

КВІТЕНЬ

1 П. Хрисапта, Дарії
2 В. Івана зч., Сергія
3 С. Якова Іспов'ядника
4 Ч. Василія священ.
5 П. Прп. Нікопа
6 С. Пп. Захарія, Якова
7 Н. Нед. 4 П. Благовіщ. Пр. Бог.
8 П. Собор Арх Михаїла
9 В. Матрони
10 С. Покаяпія. Іларіона
11 Ч. Марка і Кирила
12 П. Івана Ліств.
13 С. Іпатія еп. Фригія мптр. кіїв.
14 Н. Нед. 5 посту. Марії Єгип.
15 П. Пп. Тита, поплярха
16 В. Никити
17 С. Пп. Йосифа співця
18 Ч. Мч. Агатопода й Теодула
19 П. Катпхія арх Конст.
20 С. Лазарева Суб. Юр ап
21 Н. Нед. Цвітна. Ап. Іродіопа
22 П. Мч. Євпсихія
23 В Мч. Терентія Африкапа
24 С. Св. Антопія сп. Печерськ.
25 Ч. Вел. Четвер. Васпля Пар.
26 П. Вел. П'ятниця. Мч. Гомаїда
27 С. Вел. Субота. Св. Март

ПОРЯДОК БОГОСЛУЖЕНЬ о. А. Беркпа, Вінніпег.

31. Неділя — Пенара.
Квітень
1. Неділя — Шелевлей.
7 Неділя — Шортдель.
14. Неділя — Мекпі.
21. Неділя — Мекпі.
В кожній парафії великодня спопівь в суботу в 4-ій год. пополудні.
Адреса:
Шелевлей. Тел 264-5

ЦЕРКОВНИЙ УСТАВ НА 1935 РІК.

31. Нед. 8 посту (Хрестопоклінна) Гол. 3 Утр. Єв. із. XXI: 18—25. Лит. Ап. Жпд. IV: 14—16 і V 1—4. Єван. Матчея VIII 34—IX 1 IX 1

Квітень.

7 Неділя 4 посту. Благовіщення Пресв. Богородиці Голос 4. Утр. Мат. XXVIII: 16—20. Літ.: Ап жпп VI: 13—20 і жпд. II. 11—18. Єван. Марка IX: 17—31 і Луки: І.: 24—35
10 Середа Поклопи.
14. Нед. 5 Посту. Голос 5. Утр. Єв. Марка XV: 1—8 Літ. Ап жпд. IV: 11—14. Єв Марка X: 32—45.
21. Нед. Цвітна: Голос 6. Утр. Єв Марка XV: 8—20 Літ. Ап. фпапап IV: 4—9 Єван із. XII 1—18.
23.Великий Четвер: Літ Вас. Пс Ликого з Вечерею. Ап. І. кор XI 23—32 Єван. Мат. XXVI: 2—20; Івана XIII 3—17; Мат. XXVI: 21—39, Лук. XXII: 43—45; Мат. XXVI: 40—75 і XXVII. 1—2
26. Велика П'ятниця. Царські часи. Вечірня в 2 години пополудні. Винесення плащениці.
27. Велика Субота. Лп. св. Василя Великого. Вечірпиць. Ап. Рим VI: 3—11 Єван. Мат XXVIII: 1—20.
28. Великдень. Воскресна Утреня Літ: із. Золотоустого Ап. Діяння І 1—8. Єван Івана І: 1—17.
29. Світлий Понеділок: Служба, як у Неділю Пасхи Ап. Діяння 12—17 і 21—26. Єван. Івана І: 18—28.
30. Світлий Вівторок: Служба, як у Неділю. Ап. Діяння II: 14—21. Єв Луки XXIV; 12—36.

Український Релігійний дво-тижневик в Канаді.

ВІСТНИК
THE HERALD

РІК XII. WINNIPEG, MAN., APRIL 1st, 1935. ВІННІПЕГ, МАН., 1-го КВІТНЯ, 1935. ЧИСЛО (219) 7

БОРОТЬБА ЗА НАЦІОНАЛЬНУ НАЗВУ.

В польському сенаті сенаторка Олена Кисілевська говорила про шикапування владою „Рідної Школи", про вимогу польської влади від людей, що стараються дістати державні посади, зміновати греко-католицький обряд на латинський, а про „національну терпимість" сказала таке:

„Від часу придуки українських земель до Польщі ввесь наші народ домагається признати в установах і в школах історично належну нашому народові назву „український". Це не є „винахід" новіх часів, як дехто намагається в нас замовити, бо край і наш народ не лише на Великій Україні над Дніпром був історично означений тою назвою, але так називано також і краї, прилучені сьогодні до Польщі. Маємо докази на це у старих мапах, де напр. на старій мапі Покуття з 1650 р., виконаної капітаном Боплапом, архітектом-картографом на польській службі перед Хмельниччиною, Покуття називається частю України. Є знані й інші мапи з часів 17 і 18 століття, на яких назва „Україна" обіймальне майже всі наші етнографічні землі. Отже ця легенда, яко-ся вперечує нам право до назви „Україна", не має ніякої наукової підстави. Тому домагаємося якнайрішучіше зажінити ту прикру справу, яка дразнить увесь народ. Зокрема польське вчительство та інспектори на наших землях поборюють нераз суворими методами вислів „Українець", „український", що викликує обурення як учнів так і родичів".

БУКОВИНСЬКЕ СЕЛО НЕ ПОСИЛАЄ ДІТИЙ ДО ШКОЛИ.

Шкільний інспектор у Чернівцях вислав до міністерства освіти звіт про шкільництво на Буковині. Він звернув увагу на те, що з кожним роком село все менше дітей посилає до середніх шкіл. До цих шкіл іде хоть тче дітей відпідного міського населення. За причину цього явища подав загальне зубожіння населення, при чому радить заснувати при школах державні інтернати.

ВІНЧАННЯ МАЛОЛІТНІХ.

В Київі, недалеко Бомбею, в ніді, повінчали 374 дітей. Англія побороже цей старий індійський звичай, а всеж і до сі ще є його останки, так само як палення живих жінок з померлими чоловіками.

НАСТРІЙ ПРОТИ ЖИДІВ У СОВІТАХ.

Антисемітизм у Совітах постійно зростає. І так недалеко Москви в містечку Перово молодий інженір Тімофєєв з дружиною побивали Жида інженіра Каранасова і його матір поскаржившись за помешкання.

На розправі суддя піддержував підсудних і осміював покривджених Публика перешкоджувала свідкам Жидам складати зізнання. Суддя звільнив підсудних від вини й кари.

З комуністичного інституту в Харкові усунуто студентку за проти-жидівські виступи.

Відновіть свою передплату за „ВІСТНИК".

ПОМЕР о. ПЕТРО ДМИТРИК.

Дня 11 березня, 1935, в Нью Йорку, Злучені Державп, помер о Петро Дмитрик. Покійний був знаний також в Канаді, де в рр. 1919-1920 виконував обовязки українського православного священика, — приїхавши сюда зі Злучених Держав, звідки по своїм висвяченню в 1920 р. повернув до Злучених Держав і там душпастирував в Українській Автокефальній Православній Церкві, під керівництвом Вирюсів архиепископа Іоанна Теодоровича, а опісля в церкві, що мала за свого єпископа пок о. Жука.

Покійний родився 15 червня, 1881 року в Гаях, коло Львова, в Галичині.

Земля Йому пером!

ЮВІЛЕЙНИЙ ФОНД
УКРАЇНСЬКОЇ ГРЕКО-ПРАВОСЛАВНОЇ ЦЕРКВИ

І. СПРАВКА.

1. В числі з 15 лютня ц. р. було проголошено, що Теодор і Анастазія Зюбровські, з Лесьнпг, Міш., Злуч. Держави, зложили на Ювілейний Фонд $10.00. **Мало бути Теодор і Анастазія Заброцькі, що на отцим місці справляються.**

2. В числі з 1 лютня ц. р. було проголошено, що Анна й Василь Челядин, з Едмонтону, жертвували на Ювілейний Фонд $25.00. **Мало бути Анна й Василь Челядни,** що на отцім місці справляються.

ІІ. ПРИСЛАНІ ЖЕРТВИ:

Адам Ковалишин, Райн, Саск. $25.00
Український Народний Дім в Донівел, Саск. 25.00
Додаткова збірка Комітету при церкві св. Михаїла в Вінніпегу (пп. О. Рудик, М. Ковтуньский і Ф. Замориик) 41.05
(В цій збірці є включений дохід з чайного принятя в сумі $16.90 і жертва з церковної каси $15.00).

Отцею дорогою складається щира подяка панству М. Мичулелкам за те, що відпустили хату для чайного принятя.

Н. Задорович, Вінніпег, Ман. 10.00
Збірка п. Г. Вишничука, Рова Парк, Ман. 11.00
Збірка о. А. Беркпа в Сенді Лейк, Мепві і Онборн 29.00

ІІІ. ГОЛОС ЖЕРТВОДАВЦІВ.

Добр. С. Бартман, Інленд, Алта., жертвуючи $26.00 на Ювілейний Фонд, пише:

До недавна я належав до католицької церкви, до якої я щиро відносився. Я одначе не хотів все на слівпо вірити католицьким священикам і мав очи отворені на розвій і роботу Української Православної Церкви. Роблячи порівнання, я добачував, що коли Українська Православна Церква робить великий поступ щодо морально-релігійного й культурного піднесення нашого народу, то католицька церква, а головно її провідники лишаються під цим зглядом далеко позаді. По такім переконанню я став в ряди громадян Української Православної Церкви, щоби спільно працювати для слави Божої і спасення нашого народу. Я зложую $26.00 на ціль Ювілейного Фонду, щоби хоч тим малим даром спричинитися до великого діла. Також апелюю до щирості і доброї волі всіх Українців і Українок в Канаді, щоби зложили щедрі датки на фонд. Особливо бажаю, щоби наша нова громада в Інленд, якнайкраще списувалася. Тому завзиваю пп. Бойка, Байдазу, Ів. Засіфіду, Смука, учит. Івасюка і учительку п-ну Орищак, котрі вже жертвували на фонд минулого року, щоби ще дещо жертвували і тим могли справі укінчатися повним успіхом.

КОНСИСТОРІЯ УКРАЇНСЬКОЇ ГРЕКО-ПРАВОСЛАВНОЇ ЦЕРКВИ В КАНАДІ.

ПОРОЗУМІННЯ У ПРАВОСЛАВНІЙ РОСІЙСЬКІЙ ЦЕРКВІ.

Новое Русское Слово приносить допис з Детройту про конференцію російських православних єпископів, що відбувалась там 25 березня. На конференції єпископ Адам Филиповський, що називає себе „Карпаторусскім", згодився пристушити до спільної російської митрополії в Америці, і зате йому віддали східну часть Пенсильванії під юрисдикцію. Лишили також йому його ім'я „Карпаторусскій", а в додатку не признали його архиепископом.

Єпископ Адам Филиповський, родом з Рогатинщини, знаний із своєї запопадливої праці для перетягання галицьких греко-католицьких церков на російське православпе ще у передвоєнних часах. Після війни він попав у велику біду, бо церкви православні виродплпсь, і як тепер коли російське православпе навново береться до наступу, Филиповський підносить голову.

ПРОДАВ ЖІНКУ З ДІТЬМИ.

В південній Сербії ставсп незвичайний випадок, що один сербський селянин продав свою 36-літню жінку і шестеро дітей за формальним контрактом іншому селяпиновї.

Ціну купна устійнено на 1,-500 динарів і 2 сотнари пшениці, що відповідає звгальній сумі 2.000 динарів.

Кучець заплатив вирав половину суми і взяв жінку з дітьми до себе. Справою занялася влада.

ЗА ЩО ДАЮТЬ ЧОТИРИ РОКИ ВЯЗНИЦІ В ПОЛЬЩІ.

Польський суд у Бережанах засудив 20-літнього Михайла Свидзу з Чернєва, повіт Рогатин, на чотири роки вязнпці за те, що дав 15-літній Марії Кучинській дві летючки ОУН і „Сурму".

Так католицька Польща карає Українця за найменшу провину того, як на каторжні простачки польських бандитів дивиться через пальці.

ВИЇЗД о. САВЧУКА З ВІННІПЕГУ.

Подається до відома всіх заінтересованих, що прот. С. В. Савчук виїде з Вінніпегу до Форт Вільям, Онт дня 19-го квітня і повернс як по Великодних Святах.

Консисторія Української Грекo-Православної Церкви в Канаді.

РІДНА МОВА В ЦЕРКВІ.

(Дальше).

Християнізація народа болгарського, тихом і інших розвілець словинського племени, була ділом грецької Церкви, доконаним аж через 450 літ після Івана Золотоустого. На протязі того часу новий напевнений на християнство не відбувося і церковна місія успіхів не мала. Не через те, що духовні й матеріяльні сили дисциплювались у внутрішніх непорозуміннях і розрухах, які панували в православній грецькій Церкві, почавши в ересі Несторія аж до ликвідації іконоборних колотнеч.

Перси, араби, словини, хозари й інші народи — все це було вдячне поле, яке тільки вимагало євангельського орача і насіння-слова Божого. Але орачі до тих народів не посилались і Слово Божого серед них вони не сіяли. Мало того, за той час Церква навіть понесла великі втрати: після 431 року ціла східня частина антиохійського патріярхату відпала від православія в несторіянство, а після 451 року — решти цього патріярхату перейшли в монофізитство. Тоді-ж самі монофізитству піддалися майже поголовно і коптн. Той факт, що дві протилежні ереси знайшли для себе дуже сприятливий грунт в одній і тій же нації (сирійській) в дві неоднакового духа нації прихилялись до одної й тієї-ж ереси (монофізитство), доказує, що причина тут лежала в чомусь поза духовними властивостями цих націй і поза змістом і особливостями цих ересей.

Причиною була винародовлюючча політика греків того часу, яку вони вперто проводили через Церкву. Греки старались цупко тримати в своїх руках престоли антіохійський та александрійський, всюди заводили свої обряди, послідовно відносились до богослужбової рідної мовою народів, що входили в межі їх політичного панування. За це все вони і самі поплатились і нанесли велику шкоду православній Церкві. Упротест, як відрух проти винародовлюючої політики грецьких мегальомманів, була прихильність негрецького населення до тої релігійної науки, яка ширилась серед нього, прибравши його національні форми. Свідченням цього факту в наші дні повинно-б стримати православного політика від повторення нещасливих помилок Візанті, історикові дати ясність пояснення загадкових подій, а настоятеля указати дорогу, по якій їм належить іти, щоби правити слово істини" і щоб зберігти своє словесне стадо...

Коли греки вели місіонарську працю серед народів, що жили на периферії їх державної території, або поза межами її, тоді вони ставали на національний грунт тих народів і вміло використовували пропаганду любов кожного народа до своїх національних особливостей. Так було, коли греки ширили християнство серед словян. На цьому полі найбільшу славу придбали собі святі брати — Кирило й Методій, прозвані рівноапостольними, як за велику працю, так за апостольське розуміння її.

Рідучи до словян на проповідь, вони складали насамперед словинську азбуку і перекладали на словинську мову найважніші місця з Євангелії, апостола та головніші богослужбові тексти. Літописці переказують, що перші написані ними слова були в Євангелії Івана: „Споконві ку було Слово, і Слово було у Бога, і Слово було Бог". — в наукою встановлено, що ці слова були написані живою мовою тодішнього болгарського народа; дали той мови була складена й словинська перекладу вищезказані слова Євангелії не зрежме: в них міститься найбільш авторітетне (містичне) оправдання живого слова в християнському Богослужінні. Але обскурантизм, що розумова й мораль на темноти, особливо коли при тому грають ролю ще й особисті інтереси, не приємне нікого оправдання. Проти найкориснішого і найсвятішого діла він виступає як проти протицерковного новаторства і силкується задушити його в самому зародку.

Так було і з безсмертним ділом св. первоучителів словинських. Проти словинської мови в богослужінні виступили римо-латинські проповідники, які доказували, що читати Слово Боже й молитися можна тільки трьома мовами — жидівською, грецькою і латинською, бо тільки ті мови священні, бо тільки ними написано було Пилатом напис на хресті Господньому, що жива мова в Богослужінні є ересь і т. п. Отже проти святих братів і словинської мови виступили то „ті" обскуранти точка в точку з такими самими аргументами, з якими теперішні обскуранти виступають проти українських церковних пісень і української мови в Богослужінні, з тією хіба різницею, що тодішні вороги живої мови підпирали себе авторітетом пилатівської словесности, а про те, що сам Христос і Апостоли молились мовою арамейською, що християнське Богослужіння ще в перші віки християнства вже відправлялось сотнею і вбисинською, що навіть у їх час молились своєю мовою православні грузини, про те могли й не знати...

Наківець на св. братів подана була скарга до Риму, якому підлягали ті землі, де вони місіонерствували. Знаючи, хто був відомовником обскурантів, святі брати сміливо подались у далеку подорож, вірючи в святу правду свого діла. Ліг вони в Римі боронили своє діло, нам не відомо; відомо лише, що папа Адріян став по їх боці і перекладені ними книги освятив на престолі тодішньої папської катедри, т. зв. церкви Марії Великої. Таким чином було визнано навіть у Римі право народньої болгарської мови на священно-богослужбовий уживок. Але це не перешкоджало латинянам нищити у західніх словинських народів цю мову і замінювати її латинською, а через 100 літ після папи Адріяна один з його наступників (Іван XIII), дбаючи дозвіл чеського короля Болеслявові II засичувати монастир, виразно зазначає, щоби в ньому не було сектарської словинської мови.

Так само робили й греки; як тільки які словинські народи попадали в межі їх політичного впливу, вони зараз же вкасували їх церковний устрій і виводили з богослужбового уживку словинську мову, а вводили грецьку. Історія церков болгарської і сербської служить добрим прикладом, як греки сучасні (фанаріоти), навіть під владою турецькою, на чолі зі своїм патріярхом, не вважаючи на всю мізерність свого становища, дбали про свої інтереси і зберігали політичні традиції візантійських василевсів (царів).

Працею святих рівноапостольних братів покористався і наш український нарід. В році 988 відбулося його хрещення — і з цього почалась організація його життя на нових підставах. Вичикали потреба в книжках і учителях. Хрститель України-Руси, князь Володимир привів їх з Болгарії.

(Дальше буде).

КАТОЛИЦЬКА ЦЕРКВА И ЗЕМНІ БАГАТСТВА.

Савонароля, італійський реформатор католицької церкви одного разу сказав: „Був час, коли наша церква мала дерев'яну посуду, а золотих священиків, а тепер вона має золоту посуду, а дерев'яних священиків".

Подібну заввагу зробив Тома з Аквіни папі. Папа хвалився перед ним богатством римської церкви, кажучи: „Тепер моя церква не може сказати „срібла й золота не маю", бо має його достатком". „Так, — каже Тома, — але вона також не годна сказати „встань і ходи", як колись Ісус хромим, бо дух її в надлишок багатства ослаб".

ПРОТЕСТИ ПРОТИ ЗНИЩЕННЯ СОБОРУ СВ. СОФІЇ В КИЇВІ.

На вістку, що большевицький уряд постановив розібрати Собор св. Софії в Київі, почали підноситися голоси протесту проти такого варварства. Протестують не тільки Українці, але й чужі нам люди, прим. група вчених в Англії, та преса в Швайцарії і інших краях. Всі висловлюють думку, що це буяби варварський вчинок дикунства в боку совітської влади й накликають Лігу Націй, щоб вплинула на большевиків не нищити такої дорогоцінної памятки минулих століть. Тяжко чи це можне, годі сказати. Тяжко повірити, щоб совітський уряд який винищив голодом мілюни українського населення, спинився перед знищенням найбільшої української святині — та памятки української культури.

ГУМОР.

Гість (в ресторані): — Чи ви все даєте такі малі порції?

Господар: — Так, але гаядіть, в яких вони великих мисках.

Іван: — Ото, чуєте, ті вчені рвз мудрі. Вони вам навіть вгадують, коли має бути затьмінна сонця та місяця.

Стефан: — Е, що там за мудрощі. Вони в календаря вичитують.

Симок: — Тату, чому не можна наговорити другого брехуном?

Тато: — Тому, сину, що як то правда, то його буде боліти, а як не правда, то тебе.

Іван: — Наше знакомство в моєю жінкою почалося в дуже романтичний спосіб: вона вирвтувала мене в води, як я потопав.

Стефан: — Я завважив, що ти тепер ніколи не йдеш до води.

Іван: — Ні; я боюся, що жінка тепер мене не ратувалаб.

„ДНІПРО"
Орган Української Православної Церкви в Злучених Державах.
Виходить 1 і 15 кождого місяця і коштує на рік $2.00
Передплату висилати на адресу:
"DNIPRO"
1851 Germantown Ave., Philadelphia, Pa.

ЯК МИ ДИВИМОСЬ НА ГРЕКО-КАТОЛИКІВ.

Як розуміти слова Христа про Петра.

Римська Церква кладе головний натиск на слова Христа: Ти Петро (камінь) і на тім камени збудую церков мою... І дам тобі ключі Царства Небесного... (Мат. XVI: 16—19). З того висновують, що Христос дав найвищу власть не тільки Петрови, але і його наслідникам — папам римським.

Тимчасом же справа в „каменем" мається трошки инакше.

Новий Завіт був первісно написаний мовою грецькою і там було сказано: „ти камінь" (Петро), але дальше Христос вживає слова „скала" і каже, що він „на скалі збудує церков". Таксамо написано і в латинському перекладі, а то:

— Tu es Petrus et super hanc petram aedificabo ecclesiam meam...

Отже „петрус" камінь, а „петра" скала. Колнб сказати: „на тім камени", то було би: „супер гунк петрум".

Значить — в старогрецькій мові перекладі неточній, а таксамо і в українських перекладах, які маємо.

Вчені люде і на ту різницю слів звертають увагу. Камінь, це частинка матеріялу, а скала, це основа під будову. Каменем для будови був Петро, Матей, Іван, Павло і всі другі апостоли; таким каменем є кождий щирий член Христової Церкви. А скалою та основа, на якій ціла будова з каменів стоїть.

Шож було скалою? Святі Отці перших віків християнства, тодішні церковні письменники, беручи на загал, уважали скалою ту віру, яку висказав Петро словами: Ти еси Христос, Син Бога живого... На такій вірі, коли вона буде обнимати багато людських сердець, збудується церковна громада — Церква.

Не було нічого незвичайного, що Христос дав Симонові ім'я „Петро". Христос давав й иншим апостолам другі імена. Читаємо в Євангелію Марка:

— Настановив давній ятьох.. І дав Симонові ім'я Петро; та Якова. та Івана і дав їм ім'я Воанергес, що значить: сини громові. — Мар. III: 17.

Також слова: „що вяжете на землі" були сказані в иншім місці й до других апостолів:

— Істинно говорю вам: що зяжете на земли буде звязано на небі, а що розвяжете на земли, буде розвязано на небі. — Мат. XVIII: 18.

Власть вязати і розвязувати, се ті „ключі", про які згадує Христос говорячи до Петра. Значить — та власть дана була всім апостолам.

Визвуючи апостолам на фарисеїв, як ті себе всюди вывисшують, Христос говорить:

— Вжеж не зовіть себе учителями, один бо ваш учитель — Христос, усіми ви браття. І не зовіться настоятелями, один бо в вас настоятель — Христос. Більший же між вами нехай буде вам слугою. — Мат. XXIII: 8—11.

Колнб Христови ходило про Петра, як старшого, він був би тут певно згадав, що крім него самого є ще один старший — Петро, а всі, хто пошв Петром, браття.

В иншім місці каже Христос Томі:

— Я дорога й правда і життя: ніхто не приходить до Отця, як тільки через Мене — Іван XIV: 6.

Колнб говорити мовою нинішних римських політиків, то Христос повинен був сказати: „Як тільки через Мене, Петра і його наслідників". Бо римські політики нині так говорять.

При останній вечері Апостоли змагалися, хто з них більший, на що Христос сказав:

— Царі в погани панують над ними, і ті, що власть над ними мають, добродіями звуться. Ви-ж не так: найбільший між вами нехай буде найменшим, а хто старший — як слуга. — Лука XXII 24—26.

Колнб Петро мав мати окремий уряд, то треба би дивуватися, чому Христос не сказав ясно: „Коли ходить вам про старших, то я настановляю Петра старшим". А Христова відповідь зводить спір до того, що не думайте про старшинство, тільки про обовязок.

Справа першенства нераз приходила на чергу перед Христа й апостолів. Одного разу Яков та Іван просили Христа, щоби дав їм перші місця побіч себе, з чого инші апостоли були незадоволені розумічи, що ті хочуть понад других вивисшитися — Мар. X: 35—45; Мат. XX: 20—28. Та Христос замісць сказати, що перше місце належиться лише Петрові і його наслідникам, говорить, що в Його хаді хто хоче висше стати, мусить собі ту висшість покорою і працею здобути. Про Петра і його наслідників ані натяку.

Берімо ще такі вислови Христа:

— Як післав Мене Отець, так Я посилаю вас. Прийміть Духа Святого: кому відпустите гріхи — відпустяться їм, кому задержите — задержяться. — Іван XX: 21—22. Ідіть-же і навчайте всі народи... навчаючи їх додержувати все, що Я заповів вам, і ось Я з вами по всі дні до кінця світа. — Мат. XXVIII: 19—20.

Отже знов ані натяку на Петрове верховенство. Христос говорить до всіх, як до рівних.

Лишається ще один вислів Христа, а то: „паси вівці мої". Деякі Отці Церкви кажуть, що слова про пасення овець відносяться і до других апостолів. Каже св. Амвросій:

— [illegible] Петро одержав вівці і стадо, але з ним також всі священики... А св. Августин говорить: Коли сказано до Петра, то сказано і до других: Паси вівці мої.

Подібно говорить св. Іван Золотоустий, св. Василій, св. Кирило Александрійський. Свій послідний каже, що Христос питаючи: „Чи любиш мене?" привернув Петрови апостольство, яке Петро стратив відрікаючися Христа. Важне і те, що Христос не каже: „ті одинокий маєш пасти всі мої вівці", отже виходить таке розуміння: паси ті вівці, які на тобою. — Мат. III: 17.

Також отже з того, що читаємо в Євангеліях, Петрового верховенства над другими апостолами виводити не можна. А тимбільше не можна знайти натяку про якихось окремих його наслідників-папів.

Чи про Петрове верховенство згадують Апостоли.

Ані в „Діяннях Апостолів", ані в других апостольських писаннях не видно, щоби Апостоли уважали Петра своїм начальником. В Діяннях Апостоли читаємо:

— Почувши Апостоли в Єрусалимі, що Самарія приняла Слово Боже, післали до них Петра та Івана. — Діян. VIII: 14.

Ясно, що колнб Петро був старшим, то він післав би, а то його посилають.

В иншім місці Діянь, де розбирали справу обрізання, читаємо, що Петро говорив, але справу остаточно рішав Яков, а не Петро — Діян. XV.

В Посланню до Галат каже апостол Павло:

— Почавши дивитися даяу мені, Яков, та Кифа (Петро) та Іванн, що здавалися (уважені) стовпами, дали правиці мині та Варнаві на товариство, щоби ми для поган, а вони для обрізання (дали Жидів)... — До Галат II. 9. Замітне, що особа Петра (Кифи) стоїть тут на другім місці і говориться, що три згадані уважалися, чи мали славу передовійників. Три, а не один Петро. Колн-ж апостол Павло не зве Петра Петром (каменем-начальником), але Кифою, то се рівнож показує, що ім'я „Петро" не мало поважного значіння. І не видно тут приказу, а тільки згоду собі рівних на поділ праці.

В иншім місці оповідає апостол Павло:

— Як же прийшов Петро в Антіохію, став я проти нього в вічі (до очей, отверто), бо заслужив докору. Бо перше, ніж прийшли деякі від Якова, їв він з поганами, як же прийшли, таївся і відлучався, боячись тих, що були з обрізання (жидів). Лицемірили з ним також й инші Жиди, так, що і Варнава увівся був лицемірством їх. Та як побачив я, що вони недобре ходять по евангельській істині, то я сказав Петрови перед усіма: Коли ти, будучи Жидовином, живеш по поганськи, а не по жидівськи, то чому примушуєш погани жити по жидівськи? — До Галат II: 11—14.

Перше всього — Петрова помильність. А хто так мимиться, того „скалою" уважати не можна. Друге — Павло робить Петрови докір, тай ще перед всіма. Будь Петро старшим, то ну дозволна би собі низший робити старшому докори, та ще перед всіма? Описав-ж ще писати про шлях ту подію до християн в инший сторони. Тут була би знеслася ім, кому надрядите — задержяться. — Іван XX: 21—22. Ідіть-же і навчайте всі народи... навчаючи їх додержувати все, що Я заповів вам, і ось Я з вами по всі дні до кінця світа. — Мат. XXVIII: 19—20.

Отже знов ані натяку на Петрове верховенство. Христос говорить до всіх, як до рівних.

Лишається ще один вислів Христа, а то: „паси вівці мої". Деякі Отці Церкви кажуть, що слова про пасення овець відносяться і до других апостолів. Каже св. Амвросій:

— [illegible] Петро одержав вівці і стадо, але з ним також всі священики... А св. Августин говорить: Коли сказано до Петра, то сказано і до других: Паси вівці мої.

Подібно говорить св. Іван Золотоустий, св. Василій, св. Кирило Александрійський. Свій послідний каже, що Христос питаючи: „Чи любиш мене?" привернув Петрови апостольство, яке Петро стратив відріжаючися Христа. Важне і те, що Христос не каже: „ті одинокий маєш пасти всі мої вівці", отже виходить таке розуміння: паси ті вівці, які на тобою. — Мат. III: 17.

Також отже з того, що читаємо в Євангеліях, Петрового верховенства над другими апостолами виводити не можна. А тимбільше не можна знайти натяку про якихось окремих його наслідників-папів.

Чи про Петрове верховенство згадують Апостоли.

Ані в „Діяннях Апостолів", ані в других апостольських писаннях не видно, щоби Апостоли уважали Петра своїм начальником. В Діяннях Апостоли читаємо:

— Почувши Апостоли в Єрусалимі, що Самарія приняла Слово Боже, післали до них Петра та Івана. — Діян. VIII: 14.

Ясно, що колнб Петро був старшим, то він післав би, а то його посилають.

В иншім місці Діянь, де розбирали справу обрізання, читаємо, що Петро говорив, але справу остаточно рішав Яков, а не Петро — Діян. XV.

В Посланню до Галат каже апостол Павло:

— Почавши дивитися даяу мені, Яков, та Кифа (Петро) та Іванн, що здавалися (уважені) стовпами, дали правиці мині та Варнаві на товариство, щоби ми для поган, а вони для обрізання (дали Жидів)... — До Галат II. 9.

Замітне, що особа Петра (Кифи) стоїть тут на другім місці і говориться, що три згадані уважалися, чи мали славу передовійників. Три, а не один Петро. Колн-ж апостол Павло не зве Петра Пе-

(Продовження на сторінці 5-ій).

„ВІСТНИК"
Релігійний часопис для Українців в Канаді
Виходить 1го і 15го кожного місяця.
Видає Українська Православна Видавнича Спілка.
Передплата: В Канаді — $1.00 на рік.
За границю — $1.50 на рік.

THE HERALD
Published semimonthly by the
Ukrainian Orthodox Publishing Company
Subscription per annum:
In Canada — $1.00. — Foreign — $1.50.

Адресуйте: — Address:
The HERALD, Box 3084, WINNIPEG, MAN.

ДО ТРАГЕДІЇ В ЙОРКТОНІ.

Про трагедію в Йорктоні, Саск., — вбивство о. Дельфоржа і самовбивство Іляша — „Канадійський Фармер" в стат. ті п. з. „З приводу убійства в Йорктоні", в числі з 4 квітня ц. р., висловлює свої міркування та твердження про те, кого саме слід винувати за те нещастя, що в Йорктоні сконїлося.

Перш всього „Канадійський Фармер" висловлює думку, що „Іляш замордував о. Дельфоржа не в божевільним стані, бо божевільний не пише завіщання перед злочином". Дальше говорить, „що у місцевости Гудів, Саск., звідки походив убійник, недавно тому згорів „Народний Дім" і „що Іляш належав до греко-католицької церкви та що він недавно перейшов на православіе". З цього „Канадійський Фармер" виносить, що „виновником убійства є не так малограмотний Іляш як ті аґітатори, що всупереч всякій моралі і етиці ширять релігійно-обрядовий розбрат і напьковують брата на брата".

Словом — за підклад вбивства о. Дельфоржа й самовбивства Іляша „Канадійський Фармер" уважає релігійну боротьбу між Українцями та перехід Іляша на православіе. Така розвязка йорктонської трагедії очевидно до вподоби „Канадійському Фармерові", бо тільки, що дійсні факти говорять що інше.

Перш всього в Гудів, Саск., релігійної боротьби між Українцями нема. Місцева українська православна громада існує там вже 15 років і співжиттє між православними й греко-католиками не є гірше, як по других місцевостях. По другє — ніякий „Народний Дім" в Гудів не згорів, отже оскільки „підпал" „Народного Дому" мав послужити „Канадійському Фармерові" за доказ, що в Гудів провадиться релігійна боротьба — цей доказ відпадає По трете — хоч виходить, що Іляш ворогував на о. Балу ще від 1930 року, тобто від часу смерти сього сина, то православним фактично ніколи не був і до місцевої православної громади не належав Що більше, знаємо з достовірних жерел, що він і тепер має заплачену вкладку до католицької церкви в Гудів, а дня 11 березня, 1935 приступив до Великодної Сповіди перед католицьким священиком.

Що-ж до дійсної причини намаганого вбивства о Бали, то нема найменшого сумніву, що Іляш був дійсно божевільний, байдуже, що „Канадійський Фармер" так не думає. Аргумент „Канадійського Фармера", що „божевільний не пише завіщання перед злочином" не значить нічого. Бо знані є факти, що божевільні не тільки писали завіщання, але приготовлялися до злочину цілими роками. Науці є знані різні форми божевілля, навіть такі, що їх назверх ніхто не добачує, хоч вони тягнуться цілими роками. Таким божевільним був Іляш.

В органі римо-католицької церкви, „Католик Реджистер", в числі з 4 квітня ц. р. читаємо таке поясненню вчинку Іляша (подаємо в скороченню):

„В осени 1930 р. о. Бала був парохом української місії в Айтуї, Саск. В тім часі в окрузі шаліла пошесть дифтерії. Власти не могли наклонити людей, щоб піддавалися нащепленню проти дифтерії і в результаті число смертий скоро зростало. Вони звернулися до о. Бали, щоб він вжив своїх впливів. Слідуючої недилі о. Бала на проповіди вказав людям на їх моральний обовязок охороняти себе й дітей перед пошестю через нащеплення. До тижня по нащепленню син Стефана Іляша помер. О. Бала посіти хлопця, але зогляду на його стан здоровля, не міг удлити йому Святого Причастя. О. Бала відправив похорон і члени родини помершого були йому такі вдячні за його співчуття та поміч в їх смутку, що попросили його дати им свою фотографію, яку вони побільшили й поставили на стині в своїм домі.

„Роздумуючи над смертю сина, якого він дуже любив, Стефан Іляш почав приписувати його смерть нащепленню, на яке їх нарадив о. Бала, як рівнож тому, що о. Бала не удлив йому Святого Причастя Іляш був очевидно під враженим, що удлення Святого Причастя було безусловно противне до здоровля. Його традиційний католицизм не дав йому опори в хвилі спроби і він перейшов до православної церкви. Смерть його сина спутала йому, а образ о. Бали скріплав його переконання, що він був відповідальний за смерть сина. В такім стані він прийшов до заключення, що смерть о Бали була одиноким способом, в який він міг відповідно піметитися за свою велику втрату. Він поробив уважні приготовання... В листах, які залишив, обявляє про його намір вбити о Балу, а потім покінчити самобийство. О. Дельфорж, який нувіщує на поміч своєму зверхникові, був невинною жертвою кулі божевільного... Простріливши себе, Іляш, вючись на землі з болю, прошептав до поліції: „Я вбив Балу, бо він вбив мого сина".

Оттак освітлює вчинок Іляша католицький орган, який мав би більшу підставу назвати йому підкладу релігійної боротьби, чим „Канадійський Фармер", але не робить цього, бо знає, що це не булоб згідне з правдою.

ЩЕ ПРО ЮВІЛЕЙНИЙ ЦЕРКОВНИЙ ФОНД.

Ювілейний Рік, що був призначений на збирання Ювілейного Фонду Української Православної Церкви в Канаді, закінчився. Пенна річ, що закінчилося збиранням грошей на сей фонд по окольицях і громадах А коли не закінчилося цілком, то закінчується Мабуть ще до плячують суми ті, що пообіцяли давши, але покищо назначеної для себе суми не заплатили. Значить — час недалекий, коли можна буде сказати точно, кількох всіх грошей на Ювілейний Церковний Фонд зібрано

Та все-ж таки треба би ще раз пригадати, що є люде які могли би були дати свою частку і повинні би дати на Ювілейний Фонд, але нічого не дали. Чи забули, чи злековажили справу.

Отже таким треба би пригадати, що рік для збирання Ювілейного Церковного Фонду, так чи инч не скінчився і він буде дати продовжатися, доки вони самі його не закінчать.

Се відноситься до тих, які повинні значіння такого фонду розуміти і мають змогу до його збільшення причинитися. Отже такіх треба пригадати, що їх місце в списі жертводавців не заповнене.

Ювілейний Церковний Фонд, це важна народна справа. Більший Фонд — більше буде можна потрібної роботи зробити.

Отже коли збирання Фонду закінчується, треба, щоби закінчити його якнайскорше.

Ся пригадка повинна звернути увагу всих, в кого готовно тих, до яких вона в перший мірі відноситься

Православний.

ПОРОЗУМІННЯ МІЖ ДВОМА УКРАЇНСЬКИМИ ПРАВОСЛАВНИМИ ЦЕРКВАМИ В ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВАХ.

В „Дніпрі" з дня 15 березня ц. р. появилося повідомлення такого змісту:

„Отсим подається до загального відома Впр. і Всч. Отців духовних і всіх вірних, що при Божій допомозі між Українською Автокефальною Православною Церквою Злучених Держав і Української Православною Церквою в Північній Америці покінчились всякі непорозуміння й боротьба.

Консисторії обидвох вище названих Церков відновили в місяці грудні минулого року переговори, що почались ще в липні 1930 р і були перервані

Метою цих переговорів, як в минулому, так і тепер, є порозуміння між обидвома Церквами й їх співпраця, що мають довести до їх повної злуки в одну Відроджену Церкву Українського Народу

Рее, що потрібне для переведення в життя повної злуки обидвох Дієцезій в Єдину, неподільну, Христову, Українську Православну Церкву буде в свій час і в відповідний спосіб зроблено.

Відручається всім Впр і Всч. Отцям духовним і всім во Христі Братам і Сестрам Вірним покірно умоляти Найвищого і Пресвятійшого Спасителя Господа Нашого Ісуса Христа, Єдиного Основоположника і Голову Церкви, щоби благословив велике діло єднання побожних душ і сердець в заповіданій Ним любові і всепрощенню — Господу Богу єдиному в Святій Трійці на славу, на спасення душ і на добро і благословіння многостраждальному Українському Народові.

На основі постанов прийнятих Консисторіями Української Автокефальної Православної Церкви Злучених Держав і Української Православної Церкви в Північній Америці дано в місті Нью Йорку, дня 6 березня, 1935 Р. Б

Духовна Консисторія Української Автокефальної Православної Церкви Злучених Держав Америки:

Прот. В. А. Касьян, голова.
Свящ. П. Білон, секретар.

ГАНДІ БУДЕ МОВЧАТИ ЧОТИРИ ТИЖНІ.

Ганді оголосив, що буде мовчати всім чотири тижні, щоб за той час уложити пляц земельної реформи для Індії.

АДРЕСА КОНСИСТОРІЇ:

Адреса Консисторії Української Греко-Православної Церкви в Канаді є:

Consistory of the Ukrainian Greek-Orthodox Church of Canada,
7 St. Johns Ave. — Winnipeg, Man.

ЖИТТЄВА МУДРІСТЬ ХРИСТІЯНСЬКИХ ПОДВИЖНИКІВ.

Християнські подвижники бачили найвище щастя чоловіка в його чутті злитя з Богом

Корінь всяких гріхів є в людській самолюбстві

Самолюбство, як корінь всякого зла, відділяє чоловік від Бога. Чому? Бог є всім для нього, як Творець всього, що живе Самолюб відділяючи себе від всього, тим самим відділяє себе від Бога. Відділивши-ж себе від Бога, самолюб до необхідности вже далі йде тою стежкою відділення від Бога і на тій стежці спускається все нижче й нижче в особистім житті.

Догоджаючи своїм власним пристрастям, чоловік переходить від гріха до гріха, від одного виду зла до другого, доки, або не спамятається, або це дійде до дна свого падіння, відкинувши цілком свою волю злу.

Так чоловік самолюб, ведений бажанням самозадоволення на стежці свого життя зустрічає всі гріхи й ім по черзі віддається. Ці володарі його життя, які він мусить зустрінути на стежці відділення від Бога можуть бути, і, майже завжди є, слідуючі: обжирство — це перший володар, якого чоловік зустрічає на небожій ним стежці самолюбства. За обжирством слідує пянство, бо обжирство, цей перший пан, якому віддався чоловік, завжди веде його до свого брата, ім'ям якому пянство. Обидва ці пани недільного життя вже разом ведуть його до їхньої сестри розпусти. Разом ці три пани людського життя — обжирство, пянство й розпуста можуть вже робити з чоловіком що хочуть і часто заводять його до найчорніших злочинів, до збіднення, до втрати здоровля, до тюрми і навіть до шибениці..

Святі подвижники добре розуміли небезпеку стежки самолюбства й поспішали всіх нас проти неї.

Св. Касіян Римлянин, подвижник п'ятого століття говорить:

„Умірковане споживіте поживи є в кількості, яке потрібне й спільне щоби чоловік не чувся голодним Така міра заховорить душу і тіло в одинаковому стані й не допустить чоловіка ні до надмірної посту, який ослаблює тіло, ні до переїдання, яке подавляє дух"

Св Ефрем Сирин, подвижник четвертого століття говорить

„Багато їсти, багато пити, можуть мати хитрощі таємні закутки нашого серця. Коли бог ситий пожерливість, але запливають потім в свідомости непримість і розслаблення".

Св. Нил Синайський, подвижник п'ятого століття говорить:

Таким заховує сонливі промінь, в гострий кінар здіженої більш ніж потрібно пожили заземлює розум.

Св. Іван Ліствичник, подвижник четвертого століття, говорить:

„Як перегодовані птахи не можуть високо літати, так і той, що догоджує своєму животу, не може дізнатися думкою до вищого, до неба."

Святі подвижники ніколи не виступали за тим, щоби людина морила себе голодом, але вони виступають проти надмірного бажання попоїсти добре солодко й їсти багато. Вони в тому бачать не природне задоволення потреб тіла, а гріховну страсть", як це називає святий Ґава Дорофій, подвижник семого століття.

Як довідались, чи ми приймаємо поживу, як обжимники, чи по потребам нашого тіла? На це питання дають спідь відповідь святі подвижники Варсонофій та Іван Вони говорять:

„Коли видно Ті володіє твоєю душею так що ти не можеш противитись йому в тому Тоєю волі що приказав тобі, а не тому, що необхідна тоді ти „превотодник".

Стільки ми подали поглядів святих подвижників на обжирство. Святі подвижники писали свої навчання для своїх учеників і тому торкались таких гріхів, які можна було здибати посеред них. Пянство, цеї гріх був немислимим в обителях подвижників. Всякий кого навіть підозрівалось в цьому гріхі, не міг увійти в їх оселю. Взагалі ж відомо, що св. подвижники розсадали пянство, при якому чоловік тратить здібність керуватися здоровим розумом, забуває себе, як в давнім своєї волі дияволу. І дійсно, більшість злочинів заподіяне якраз в пяному стані.

Пянство є гріх остільки очевидний й остільки грубий, що нам для осуду його не приходиться приводити жадних авторитетів.

Гріх розпусти в найтонших своїх виразах знаходить дорогу рішуче до всіх тих нарічених виразах які називається „блуд", „спокуса". Вже коли чуття блуду й спокуси переходять в діло, чин, цей гріх називається перелюбством. Перелюбство може бути в чутті лише, в думці, в уяві. Це вже гріх. Перелюбство може дійти до гріховного вчинку, це не більший гріх. Коли людина поборяне в перелюбстві й зі „спаленим" сумлінням віддається йому, це вже буде розпуста Святі подвижники мають на увазі більше початкові ступні цього гріха, тонко підмічають їх і попереджують своїх учеників проти цих спокус, проти блуду. Святі подвижники мають на цілі головне прослідити, як, з якого джерела тягнуть загроза „блуду". „спокуси" В тім значінню їх поміченя для нас дуже важні. Само собою при тому розуміється, що гріх розпусти суворо осуджується

Святий Єфрем Сирин (четвертого століття) говорить:

„Хто догоджує, голує плоть свого тіла, той виголовує всі „похоти", щоб то потягів до сороминських помислів не забрякне у нього."

Другий подвижник четвертого століття святий Касіян Римлянин багато говорить, як треба боротися проти духа блуду. Він говорить, що коли борцям на аренї тіснота, чистота й здоровля тіла, чим християнам, духовним борцям проти ста тим більш потрібна „внутрішня чистота думки чуття"

„Нам, каже він, треба берегти чистими найглибші таємні закутки нашого серця. Коли бог ситий пожерливість, але запливають потім в свідомости непримість і розслаблення", то ми повинні мати таку чистість в глибинах нашої совісти "

Перемогти потяги до блуду перелюбства, як кажуть святі подвижники, є одною з найтяжчих річей. Вони підмітили, що коли цей блуд є протинний в одній формі, в одній думці, він вертається в другій, тонший, більш досконалій і перед чоловіком знов стає необхідність боротьби. Чоловік завжди мусить бути на сторожі й мусить вміти боротися і перемагати.

Ми вказали трох страшних володарів, яким люди часто віддають самі свою волю й вказали до чого це людей доводить. Ми також вказали, як подвижники навчають нас стоятн на сторожі, щоб нашої волі не захопили ці вказані володарі, князі темряви і зла.

Мудрий завжди прислухається до життєвої мудрости подвижників і послухає їх голосу. Хто-ж не хоче слухати, сам зберє те, що посіяв. В нашому духовному житті бійше ніж де, мають свою страшну силу й значіння слова: „Сіяли вони вітер – жатимуть бурю". (Ос VIII: 17).

А. І. Т. („Дніпро").

ЖИД, А УКРАЇНСЬКА ЦЕРКОВНА СПРАВА НА ВОЛИНІ.

В московських часописах, що виходять під Польщею та Латвії в Ризі, провадиться від довшого часу похід проти українізації церкви на Волині Се фальсифікація загально за роботу Москалів, або замосковлених Українців. Недавно „Бюлетень Польсько-Український", що виходить в Варшаві, приніс вістку (за „Вятькінщиною"), що:

— Всі ті чисельні, повні ненависти і злости московські статті писав належав не Москаль, або „обалямучений Мазепос", але просто Жид з Острога, що недавно перейшов до Вильна і став співробітником „Русского Слова"

Отже Українці мають рідних опікунів.

Тойже „Бюлетень" каже, що деякі російські часописи (як „Свеозпи") є цілком в жидівських руках, щоб змов до великої війни під жидівською обслугою

ЛЮБІМ ХРИСТА.

Бог для людей це Отець. тому звертаємося до Господа Бога словами: „Отче наш!" Отець Небесний любить людей і світ, який Він створив Він клопочеться людьми, помагає їм, дає все, що треба кождій животинці, квітці, траві, кождій билинці. Господь Бог виявив свою любов до людей, своє милосердя особливо тим, що післав на землю Сина свої-го Ісуса Христа. Ісус Христос зійшов на землю, щоб навчити людей добра, взаїмної любови, правди та спасти їх від гріха.

Та не всі люди захотіли приняти святу, чисту науку Христа. Від невірующих людей приняв Господь насмішки, муки, був розпятий на хресті, страждав за людей і вмер

Все то з любови до нас—людей! Отже полюбім і ми, дорогі читачі, Ісуса Христа, не гніваймо Його злими поступками, але все будьмо чемні, слухняні та добрі!

МОСКОВСЬКА СПРАВЕДЛИВІСТЬ.

Як є справедливість большевицького суду, показують поняші факти: На Донбасі зловили бандита Чувиріна Він ще й відстрілювався, як його арештували Та його зараз звільнено, бо він дав підписку що не втече перед справедливістю. По нім і слід звятр. В иншому місці винищено на підписку 5 бандитів, що України без жадної провини, а лише на злогляд, що вні контрреволюціонер до 48 годин як не згинув в підвалах ГПУ, то був в дорозі на Сибір.

ЯК МИ ДИВИМОСЬ НА ГРЕКО-КАТОЛИЦИЗМ.

(Продовження зі сторони 3-ої.)

апостола і до папської гордої мови нічим не подібна.

Є ще одно місце в „Відкриттю св. Івана Богослова", в якім ставиться наріжні всіх Апостолів, а то

— А мур города мав дванайцять підвалин, а на них імена дванайцять Апостолів Агнця. — Відкр. XXI 14.

То все важнійше в цілім Новім Завіті, що до особи апостола Петра відносяться. Та не тільки не видно, щоби Христос поставив Петра старшим і щоби Апостоли Петра старшим уважали, але видно, що апостол Петро ані не мав, ані не присвоював собі якого бувь права до старшинування над другими Апостолами

Чи ви відновили вже свою передплату за „ВІСТНИК" на 1934 рік?

ЄВАНГЕЛІЄ НА НЕДІЛЮ ЦВІТНУ.

(Іван XII; 1—18).

Ісус же шість днів перед пасхою прийшов у Вифтанію, де був Лазар умерший, що його Він воскресив із мертвих.

Справили-ж Йому тут вечерю, і Марта послуговала, а Лазар був один із тих, що возлежали з Ним.

Марія-ж, узявши літру мира нардового, чистого, дуже дорогого, намастила ноги Ісуса і обтерла волоссям своїм ноги Його, господа-ж наповнилась пахощами від мира.

Тоді сказав один з учеників Його Юда Симонів Іскаріот, що хотів Його видити:

Чому-б сього мира не продати було за триста динарів і не дати убогим?

Сказав же він се не тому, що дбав про убогих, а тому, що був злодій і мав скриньку і носив, що вкидали.

Сказав же Ісус. остав її; на день похорону Мого вона нагадала се.

Бо вбогих завжди маєте з собою, а Мене не завжди маєте.

Довідалось же багато народу з Юдеїв, що Він там, і прийшли не тільки ради Ісуса, але щоб побачити і Лазаря, котрого Він воскресив із мертвих.

Первосвященики-ж нарадились, щоб і Лазаря вбити,

Бо багато з Юдеїв через нього приходило і вірувало в Ісуса.

На другий день багато народу, що прийшли на свято, побачивши, що Ісус іде в Єрусалим,

Узяли пальмове віття та й вийшли на вустріч Йому і кричали: Осанна! благословен, що йде в ім'я Господнє, Цар Ізраїлів.

Ісус же, найшовши осля, сів на нього, як писано:

Не бійся, дочко Сіонська: це Цар твій іде, сидючи на молодім ослі. (Захар. IX; 9).

Але з сього не зрозуміли ученики Його спершу, а коли прославились Ісус, тоді згадали, що се було про Нього писано і що так учинили Йому.

Народ, що був із Ним, свідчив, що Він визвав Лазаря з гробу і воскресив його з мертвих;

Через те народ і зустрів Його, що чув, що Він сотворив те чудо.

ЄВАНГЕЛІЄ НА ВЕЛИКОДНУ СУБОТУ.

(Матея XXVIII; 1—15).

Після-ж вечора суботи, як почало світати у перший день по суботі, прийшла Марія Магдалина й друга Марія поглянути на гріб.

Аж ось затрусилась дуже земля; бо Ангел Господень, зійшовши з неба, приступив, відвалив камінь від дверей гроба і сів на ньому.

Вигляд його був, як блискавиця, одежа його біла, як сніг.

І від страху ті, що стерегли, затрусились і стали як мертві.

Ангел же, озвавшись, сказав жінкам: не бійтесь; знаю бо, що ви шукаєте Ісуса розпятого.

Нема Його тут, бо Він воскрес, як сказав; підійдіть, погляньте на місце, де лежав Господь;

І відійшовши хутко від гроба зі страхом і радістю великою, побігли сповістити учеників Його.

Як же йшли вони сповістити учеників Його, ось Ісус стрів їх і сказав: Радуйтесь! Вони-ж, підійшовши, кинулись Йому в ноги і поклонились Йому.

Тоді каже їм Ісус: не бійтесь; підіть дайте знати браттям Моїм, щоб вони йшли в Галилею, і там Мене побачать.

Як вони йшли, от де-які з сторожі прийшовши в город, сповістили первосвящеників про все, що сталось.

І ті, зібравшись з старшими й порадившись, дали досить грошей воїнам,

Кажучи, скажіть, що ученики Його, прийшовши в ночі, украли Його, як ми поснули.

І коли почує про се управитель, то ми улагодимо його, і вас не допустимо до біди.

Вони взяли гроші й зробили, як їх навчено. І розійшовся той поговір проміж юдеїв навіть до сього дня.

А одинадцять учеників пійшли в Галилею, на гору, куди звелів їм Ісус.

І побачивши Його, поклонились Йому, а деякі усумнились.

І приступивши, Ісус сказав їм: дана Мені всяка власть на небі й на землі.

Ідіть же, навчайте всі народи, хрестячи їх во ім'я Отця, і Сина, і Святого Духа,

Навчаючи їх держати все, що Я заповідав вам. І ось Я в вами по всі дні по кінця віку. Амінь.

ІСТОРІЯ ЦЕРКВИ

(За Е. Семакою).

(Дальше).

Але цей організаційний проект не поставрдило правительство, підносячи именно, що неумістно рефлектувати на вибір єпископа і завідування религійного чуднудушу, тому що се застережені права коронн. Проч предложення проекту зверлено консисторіи, щоби найново взяти їх під обраду. В цій цілі відбувся р. 1870 а Чернівцях збір децезан, а депутація вибрана сим збором і вислана до Відня, приходила в найвищих сферах, що призволено в засаді церковний конгрес; скликано також збір священників з миряи, щоби обрадити і ухвалити принис для предложення до найвищого потвердження На сім збор вносило духовенство, щоби церковний конгрес складався ц половині з священників і миряи. З другого боку жадали миряни, щоби — подібно конгресам сербської церкви складались і румунської Семигороду і Угорщини — конгрес буковинської церкви складався з одної третої священників, а двох третіх миряи.

Наконець найвищим рішенням з 9 серпня 1871 р. потверджено так приписи для першого вибору конгресу, як також статут конгресу, і то в змисді предложення духовенства, щоби конгрес складався з рівного числа священників і миряи. А найвищою постановою з 23 січня, 1873 відзучено єпископство від карловецької митрополії і піднесено на степень архиепископства і митрополії незавісимої, котрій підчинено оба дальматичські єпископства Задару і Котора. В вичасно постановлено для супокою буковинської архидієцезій, що ні грекоправославний религійний фундуш Буковини не буде ужитий в користь церкви дальматинської, ні жаден клирик з Дальмації не дістане якого церковного достойства на Буковині.

Коли небавом потім помер єпископ Евгеній Гакман (31 березня, 1873), мистрополю введено в життя дня слідуючого року (21 травня, 1874) при нагоді запровадження в чин новоменованого архиепископа і митрополита Теофіля Бендели (1874 1875).

Небавом по піднесенню епископства на степень митрополії незавісимої, став і богословський заклад, оснований р 1827, богословським факультетом, ставічки органічну часть університету, заснованого в Чернівцях р. 1875.

Другим митрополитом був Теоктист Блажевич (1867—1879), по котрім сів дував 27 квітня 1880 як митрополит др. Сильвестер Морар-Андрієвич.

Др. Сильвестер Морар-Андрієвич родився 14 листопада, 1818 р. в селі Мітоці-Драгомирі, де батько його був пароком По скінченню наук гімназіяльних і богословських в тодішнім богословськім інституті в Чернівцях, хиротоновано його на презвітера (29 червня, 1843) і вислано на душпастирство до Чагра. Відтак став окружним протореєм і помічним референтом консисторії (1862), а року 1866 советником консисторським. Коли р 1874 вступив в чин монаший, надано йому ерархічне достоїнство архимандрита. Року 1875 надав йому університет Франця-Йосифа в Чернівцях титул доктора богословія, відтак став архимандритом консисторським (1 квітня 1877), а найвищою постановою з 12-го березня 1880 архиепископом Черновець і митрополитом Буковини і Дальмації.

Як совітника і архимандрита консисторії, так і як архиепістиря подибуємо Морая-Андрієвича все в рядах найдільнійших мужів і найревніших щодо здійснення права автономії і конституції буковинської церкви. Підчас його архиепістирства митрополія Буковини і Дальмації получила статут сиводальний, потверджений 21 серпня 1884. З другого боку справа буковинського церковного конгресу, при всіх змаганнях митрополита Сильвестра, щоби допровадити її до доброго кінця, не дійшла дальше як до скликання конституційного конгресу року 1885, що ухвалив народ вибрана сим збором і вислана до Відня, приходила в найвищих сферах. що призволено в засаді церковний конгрес; скликано також збір священників з миряи, щоби обрадити і ухвалити принис для предложення до найвищого потвердження На сім збор вносило духовенство, щоби церковний конгрес складався ц половині з священників і миряи. З другого боку жадали миряни, щоби — подібно конгресам сербської митрополії і румунської Семигороду і Угорщини — конгрес буковинської церкви складався з одної третої священників, а двох третіх миряи.

І як писатель митрополит Сильвестер занимав передове місце в церковній науковій літературі, особливо на дидактичнім і душпастирськім її полі. Також за його старанним основано й церковно-літературний листок „Канделя" р. 1882. По 15-літнім архиепістирстві, повним самовідречення і особливішої ревности для піднесення церковних справ, помер митрополит Сильвестер 15 квітня, 1896 р., любленій і почитаний своїм стадом.

(Дальше буде).

Як з Вашою передплатою на цей ось?

Постарайтеся, щоб передплата за „Вістник" була заплачена наперед.

ПРОТОКОЛ З РІЧНИХ ЗБОРІВ ПАРАФІЇ ПРИ УКР. ПРАВ. СОБОРІ В ВІННІПЕГУ.

Річні збори парафії при Українськім Православнім Соборі св. Покрови у Вінніпегу відбувався дня 20-го січня 1935 р. в 3-тій год. пополудні, в салі Собору. Голова Собору, п. Кіяш, отворив збори й попросив присутних встати і відспівати молитву „Царю Небесний". По молитві отворив комісію на вибір президії. До президії вибрано слідуючих: п. Ю. Ожийовський председник, С. Котельницький заст. председника, Марцинюк і Українець — секретарі, Собуги, Генин і Шмідлик — скрутатори.

Председник поклікав секретаря рекордового, п. Бовкільского, до прочитання протоколу з минувших річних зборів. На внесок Рія і Совгуна протокол принято в цілости З черги дав звіт п. Кіяш. Він у своїм звіті підчеркнув, що доволі прикро дилось тяжко працювати в громаді біз браку фонду. Громада в тепер рошню пору опирається тільки на своїх членах і помимо найлішої волі з боку членів вони не годні виконувати своїх членських зобов'язань, бо не всі під цей час мають роботу. Наші видатки є доволі великі. Найгірше має підчас зимова пора, бо в зимі треба більше палити, більше світла виходить, більше обслуга робить тай більше треба за те все платити Помимо тяжкого часу нам вдалося в протягу року зібрати поважну суму грошей і до певної міри наш довг зменшився. Головному урядові в збиранню фондів помагало жіноче товариство і товариство „Ранняя Зоря". Я маю великну приємність нині перед вами подякувати провідницям згаданих товариств за їх труд і тяжку працю. Між нами є люди, які не жалують свого часу ні труду і без жадного винагородження для себе помагають нам в церковних Богослужених Цими особами є п. п. Богаюк і Баюк, що заступають місце дяків. Ці люди стараються бути на час в церкві кожної неділі, тоді, коли кожний з нас приходить, як то любить. Третім нашим працівником є п. Сенстун. Він відбався тією і душею над вишкоженням церковного тору, якого ми маємо приємність слухати кожної неділі. П. Сенстун не жалує ні часу, ні труду як двігент церковного хору Не менше заслуговує на похвалу користь, що приходить на праці співу та співають в хорі. Те не менше заслуговує на похвалу наш парох о. Македонів, що робить в нас повна свої ськи й старається підвести громаду на вищий уровень як религійчик так і просвітний. На закінчення складаю щиру подяку всім працівникам і членам уряду за їх труд і щиру працю для добра нашої Церкви і нашого народу.

Заступник голови п. Андрусяк підчеркнув слова п Кіяша і сказав, що справді довгі було тяжко нам працювати, але при кооперації добрих та щирих працівників ми посунули церковну роботу крок наперед. Дякує членам за довіря і у рядові за кооперацію.

Звіт рекордового секретаря п Бовкільского: До мене, як рекордового секретаря, переважно належала робота, що входить в обсяг писання. За минувший рік ми мали 40 засідань і на кожнім засіданню я писав протоколи. Позатим, коли Жіноче Товариство робили базар, я розсилав базарові книжочки. Те саме робив, коли Тов „Ранняя Зоря" робило базар з користь Собору Прислано базарових книжочок, як в місті Вінніпегу і поза Вінніпегом, я стрічався з людьми що обіцювали з повагою і прихильністю до нашої Церкви і помагали нам розпродувати базарові тикети. Я можу сміло сказати, що коли дальше таке відношення буде до нашої громади, то ми можемо числити на певну нашу будучність і в скорім часі доключимо наш Собор. Дякую всім шановним жертводавцям, як місцевим так і поза місцевим за їх підтримку фінансову та моральну.

Звіт фінансового секретаря п Олійника: П. Олійник сказав, що помимо тяжких часів, нам вдалося поважну суму грошей стягнути „Для мене самого було тяжко принискувати фінансові книжки, бо я не був обзнайомлений з проведенням книжок в такий спосіб, як в нас провадиться Багато разів брав я собі до помочи п. Блока. Помимо тяжких труднощів при добрій волі вдалося все зробити Мій звіт представляється в числах (і тут відчитав цифри) На кожну суму грошей я давав поквітування в той спосіб, що одно поквітування я лишав собі, а другі давав давій особі, що зложив мені гроші чи то членські складки, чи добровільні жертви. Щоби мого звіту в цифрах, то контрольна комісія дасть точніше зістановлення рахунків.

Звіт касіера п. Рія П. Рія, як касієр, не менше сидіна за ходом фінансових справ, як його попередник На гроші, які я одержував від фін секретаря, я дав поквітування і зі грошів я носив до банку. Звіт мій представляється в числах в такий спосіб, як я одержував від фінансового секретаря" (тут відчитав свої числа).

Звіт директорів: П. Нитаневич один із директорів, дав звіт і заявив, що робота при нашій громаді провадилася взірцево За довгий церковного будинку належиться признання і розвиток нашим господарем, а саме п. Чемпіонові і Сороте-ові.

Звіт господарів. П. Челяда сказав від себе, що робота, яку господарі робили, не є така тяжка, але то відмінна Господарі вважали, що як треба було дещо направити, то направили хотяй той направити не так видно, то все треба того пильнувати, або ми вишукося більше.

Звіт священика о. Маяського Я як настоятель вашої громади і проводжик духовний мушу сказати, що часом приходилось тяжко нам працювати нам підтеснюючи релігійного духа в нашій громаді. Коби на Школі, дітки самі занимались; збирають гроші і носять до банку, а я, як учитель, нагладав над тим, аби гроші були вложені в банку. За десять неділь хлопці мають в банку 36.00, а дівчата $6.75. Коли того є ще і дірігентом Тов „Боян". За цілий рік в нас було 72 Богослужень, 22 треби хрещення, 13 шлюбів, до великодної сповіди приступило 150 осіб старших, а 70 дітей. Не є не число відвозившее, але все таки дух релігійний в нас ще живе. Звертаю увагу родичам, щоби посилали дітей своїх до Недільної та Рідної Школи. Родичі не повинні школу легковажити. Кріп Іншої роботи в нас була нагода о Вадимки, свято „День Матері", свято св. Князя Володимира Великого, храм, на котрі буя о Вадимки, виступ Никодая під укладом религійним, бращання вечера відбувався в день св. Андрея (доліз з вечері пішов на злагодження вертепу, вертепу в нашій громаді ще не було), браз участь, коли збирали гроші на раму Справа ювілейного фонду в нас стоїть трохи гірше як я сподівався Мушу звернути увагу для уряду, аби приділав більше книжок для бібліотеки З ряду мушу подякувати пані Стадник за вишивки, що здурувала на образи, Тов. „Ранняя Зоря" за дарування на престіл З черги дякую проводникові церковного хору п. Санстунові за його труд і щиру працю. Також дякую тим людям, що застушають місце дяків. На закінчення дякую членам уряду і другим особам за співпрацю зі мною і бажаю, щоби і на дальше так робота провадилася, як минувшого року.

Звіт Жіночого Товариства: Від Жіночого Товариства дала звіт пані Рія, як фінансова секретарка з року 1934 Звіт представляє пані Рія другі давав давій особі, що зложив мені гроші чи то членські складки, чи добровільні жертви. Щодо мого звіту в цифрах, то контрольна комісія дасть точніше зістановлення рахунків.

Звіт касіера п. Рія П. Рія, як касієр, не менше сидіна за ходом фінансових справ, як його попередник На гроші, які я одержував від фін секретаря, я дав поквітування і зі грошів я носив до банку. Звіт мій представляється в числах в такий спосіб, як я одержував від фінансового секретаря" (тут відчитав свої числа).

Звіт директорів: П. Нитаневич один із директорів, дав звіт і заявив, що робота при нашій громаді провадилася взірцево За довгий церковного будинку належиться признання і розвиток нашим господарем, а саме п. Чемпіонові і Сороте-ові.

Звіт господарів. П. Челяда сказав від себе, що робота, яку господарі робили, не є така тяжка, але то відмінна Господарі вважали, що як треба було дещо направити, то направили хотяй той направити не так видно, то все треба того пильнувати, або ми вишукося більше.

Звіт священика о. Маяського Я як настоятель вашої громади і проводжик духовний мушу сказати, що часом приходилось тяжко нам працювати нам підтеснюючи релігійного духа в нашій громаді. Коби на Школі, дітки самі занимались; збирають гроші і носять до банку, а я, як учитель, нагладав над тим, аби гроші були вложені в банку. За десять неділь хлопці мають в банку 36.00, а дівчата $6.75. Коли того є ще і дірігентом Тов „Боян". За цілий рік в нас було 72 Богослужень, 22 треби хрещення, 13 шлюбів, до великодної сповіди приступило 150 осіб старших, а 70 дітей. Не є не число відвозившее, але все таки дух релігійний в нас ще живе. Звертаю увагу родичам, щоби посилали дітей своїх до Недільної та Рідної Школи. Родичі не повинні школу легковажити. Кріп Іншої роботи в нас була нагода о Вадимки, свято „День Матері", свято св. Князя Володимира Великого, храм, на котрі буя о Вадимки, виступ Никодая під укладом религійним, бращання вечера відбувався в день св. Андрея (доліз з вечері пішов на злагодження вертепу, вертепу в нашій громаді ще не було), браз участь, коли збирали гроші на раму Справа ювілейного фонду в нас стоїть трохи гірше як я сподівався Мушу звернути увагу для уряду, аби приділав більше книжок для бібліотеки З ряду мушу подякувати пані Стадник за вишивки, що здурувала на образи, Тов. „Ранняя Зоря" за дарування на престіл З черги дякую проводникові церковного хору п. Санстунові за його труд і щиру працю. Також дякую тим людям, що застушають місце дяків. На закінчення дякую членам уряду і другим особам за співпрацю зі мною і бажаю, щоби і на дальше так робота провадилася, як минувшого року.

Звіт Жіночого Товариства: Від Жіночого Товариства дала звіт пані Рія, як фінансова секретарка з року 1934 Звіт представляє пані Рія другі давав давій особі, що зложив мені гроші чи то членські складки, чи добровільні жертви. Щодо мого звіту в цифрах, то контрольна комісія дасть точніше зістановлення рахунків.

З огляду на пізній час, продов жения збори відложено до 10 лют-ня.

(Дозвічення буде.)

Д. Українець,
секретарі зборів.

ПРИМІРНІ ХРЕСТИНИ.

(Перемерзко, Саск.)

Гайство учит Федаки належуть до перших православних українців і товариських людей, й тому таку оказію, як хрещення маленького синка відмітили тим, що справили принятя, на яке зійшлося повадне число гостей. запрошено й нашого пароха о. Березяцького. По охрещенню маленького синка Евгенія-Борися, запрошено гостей та кумів за стіл. Обід був дуже багатий рі-зноровними й смачними стравами. При обіді були промови гостей та промова нашого пароха, в якій він пояснив гостям значіння хрещення, і звязаних з ним обрядів, прита вкіс многолітнім новонародженому Його родичам, родині, кумовим, гостям і всьому українському народові. По відспіванню многолітствія зазвівав присутних відзначити ту радісну оказію збіркою на ювілейний фонд. Перед збіркою промовив пан Георгій Воронюк як перший член Рідної Церкви в Перемерзку, в котрих згадав за недрисутного гостя, що він є „Вістник" і яку роботу робить цей релігійний часопис для Рідної Церкви.

Гості зрозуміли й оцінили слова о. Березяцького і пана Георгія Воронюка, й щиро складали свої жертви на „Вістник". Жертводавці.

По 50ст.: учитель Василь Федак, Георгій Воронюк, Теодор Коропатвіський, Михайло Федак, Василь Сенчук, Іван Купровський, Стефан Бокла, Катерина Коропатвіська.

По 25ст.: Стефан Теофілів, Михайло Кусий, Д. Кусий, Василина Бокла, Елена Волобзівни.

По 15ст.: Василь Старчук.

По 10ст Анна Сенчук, Матрина Старчук, Василина Федак.

По перведенню збірки, о. Березяцький подякував жертводавцям за їх жертви, а на закінчення завізвав, що ми повинні старатися при кожній нагоді переводити збірки на цілі Рідної Церкви, котра веде нас до кращого завтра.

Пість.

ДЕЩО З ФРЕЗЕРВУД.

В нас на Фрейзервуд, Ман., нема Богослужения одни католицький священик через два рази і оба ваги говорив місенітниці. Казав, що українці нічого не знають та що поляки є високо-культурний народ. Тільки не знаю, яку культуру мав на гязді згаданий священик, чи не африканську? Казав, що православні українці порубали чотирн іконостаси з греко-католицьких церквах. Перший раз казав, що порубали три іконостаси коло Сокала, а другий раз що на Холмщині. Отже не знаю ти, котре правда, а котре ні, а там само казав як був тут другий раз, що українці злодії, та що вони не варт своєї держави. Тут один зі слухачів дуже нарікав на священика за таку проповідь, а що ви не є тутейший, то я хотів випробувати Бога, хто він такий, та попросив Його, чи не пішов би ви колядувати на ювілейний фонд Укр. Православної Церкви. Зразу він відпирався, що за зимно ходити, але коли приобіцяв, що будемо їздити, то сказав, що піде. Він був тоді в мене в хаті і дуже „бив" словами того католицького священика. Я йому сказав, що не треба бити, тільки ві треба попитати, а він мов той герой з бутрині, пішов на другий день колядувати на кат церкві, думаючи, що ви ви не піде, то й не будемо колядувати. Однак ми таки пішли колядувати, хоч тільки нас двох, то є нище підписаний і Володимир Сагайдак. Шира дяка п Сагайлікові, що не відмовився і помів колядувати як рівнож складаю подяку п. П. Гуменному, що не жалував труду і возив нас своїми кіньми.

Коляду зложили слідуючі.

По 2 дол. Ст. Коноть, Іван Байдик.

По 1 дол.. Іван Малинин, Петро Гуменний.

По 75ст.: Никола Сагайдак.

По 50ст · Петро Кузь, Ів. Помориньский, Андрій Хоботюк, Ст. Комариньский.

По 40 ст. Стефан Індик.

По 25ст. Мих. Індик.

Складаю щиру подяку повище згаданим жертводавцям, що не відмовили і зложили коляду на таку важну ціль як Ювілейний Фонд Української Православної Церкви в Канаді. Дай Боже, щоб вони мали завжди що жертвувати.

Ст. Коноть.

НЕСПОДІВАНКА.

(Едмонтон, Алта.)

На 9 лютня ц. р устроїло Жіноче Т-во при українській православній церкві неспоіванку пануву Верхоминам Було велике число гостей, а не сміючись на велику пошану, що здобули собі як др. Верхомин, так і його дружина через нашого громадянства. І треба сказати, що др. Верхомин є активним членом у всіх

ших організацій нашого міста, як рівнож його дружина працює щиро серед жіноцтва.

Вечір пройшов за гутірками й забавою досить скоро. Перед закінченням забави пані Яніщевська, голова Жін. Т-ва, вручила їм скромний дарунок, а з поміж присутніх було покликано декого сказати пару слів. Пан Васильчин у своїй промові підкреслив заслуги обох д-ра й пані Верхоми та побажав, щоб у наших радах було таких багато. Пані Яніда говорила про працю пані Верхомин у Жін. Товаристві, про те, як її довго стрічала на Ізді в Саскатуні і т. п. Обоїм дякувала за працю в церковній парохії і Жін. Т-ві. І пароx бу покликаний до слова. О. Гринцина звернув увагу на те, що др. Верхомин належить до тих професіоналів, що признаються до своїх релігійних і політичних переконань. Це є гарна прикмета людини, яку цінять завсіди розумні люди. Не без того, що багато в тому засяяти його дружини, що теж гідно до цієї справи ставиться. Висказав побажання, щоб серед нашого народу було багато людей, що так гарно на справи глядять.

Пані голова від себе теж підкреслила одну з прикмет доктора, а імено, що він є свідомий і не визначається гордістю. Закликала також присутніх відсівати многолітніє пану Верхомину.

На прикінці говорив сам др. Верхомин. Дякував за память і дар, і за слова признання й похвали. При тому й звернув увагу на гордість, що її деколи нелушно добачуємо в наших провідниках. Наші провідники не є горді. І не можуть бути горді ми. За те наше громадянство, коли побачить, що хтось з провідних людей приступний, сейчас легковажить його, мішається в його особисті справи і дуже часто поводиться з ними не гарно. Отже часто наші провідники змушені держатися на певну відаль від загалу; але не задля гордощів. Серед нашого загалу є одинаці, що вдають, що знають лікарські справи, адвокатські, священичі й інші. А чому? Бо вони близше стоять певних людей, фахівців чи професіоналістів. Однак це це не дає їм права вмішуватись у не свої справи. Побажав, щоб у нас було найбільше свідомих і інтелігентних громадян.

На кінці зроблено збірку на „Вістник", і зібрано $10.00.

Вечір був дуже приємний для всіх. Побажаймо, щоби такі вечері ще не відбувались.

Учасник.

Ближен той чоловік, що придбав собі мудрість, і чоловік, що вміє добитися до знання. Бо набуток це ліпший, як набуток срібла, і хісна в його більше, як із золота.

Прип. Соломона (III: 13—14.)

ПОРЯДОК БОГОСЛУЖЕНЬ
о. Л. В. Дячишн.

Квітень:

27. Неділя Цвітна. Поклад Пари.
25. Вел. Четвер — Дуфрост — (Страсти в 7 год. вечір.) Всіляк сповіді і сх. причастя.
28. Неділя — Великдень: поч. 12 год. в ночі в Поклад Парк. Воскресна Утреня.
В 6 год. рано в Тиндал — Воскресна Утреня.
В 8 год. рано в Сентон — Служба Божа.
Всюди посвячення пасок.
29. Світлий Понеділок — Тиндал.
30. Світ. Вівторок — Ісг Селкірк.

ЮВІЛЕЙНИЙ ФОНД
УКРАЇНСЬКОЇ ГРЕКО-ПРАВОСЛАВНОЇ ЦЕРКВИ В КАНАДІ
(Подрібний виказ).

ЗАМІТКИ: 1. В поданім нижче виказі містяться жертви, які Консисторія отримала по день 31 грудня 1934.

2. Декларації в сім списку не включені. Рішення про включення частини внесків на конто декларацій. Вони будуть проголошені тоді, як дана декларація буде вповні сплачена.

3. В цілях ліпшої контролі, можна подавати позабучно по провінціях і місцевостях.

4. Коли хто завважить у виказі яку похибку щодо імен жертводавців або їх місць, то проситься Його довести про се негайно Консисторії.

ЕДМОНТОН, АЛТА.
Адам і Василь Челядин 15.00

КЕРЛЕНД, АЛТА.
Збірка о. Запарнюка.
По $2.50: Н. Ткачук Д. Храпко уч.
По 2 дол.: Мирон Г. Ткачук, пані Маруся І. М. Ткачук, В. Лазарук(уч.).
По 1 дол.: Д. Оранський, Н. Сілійчук, М. Дяжура, І. Калачук.
По 50ст.: І. Кулченко.

СМОКІ ЛЕРІК, АЛТА.
Панство С. Костинюки 25.00
По 10 дол.: Панна Маруся Онуфреїв (уч.), панна Гадя Малачук (уч.)
По 5 дол.: І. Мегаєв.
По 2 дол.: Др. Е. Знарич, пані К. Сухотольська.
По 1 дол. Н. Лотоцький.
По 50ст.: Г. Червінюк.

СЛАВА, АЛТА.
Збірка о. П. Запарнюка.
По 10 дол.: І. Грекулюк.
По 5 дол.: І. Шишьчук, П. Запарнюк, М. Пухкий, А. Сяковський.
По 2 дол.: В. Запарнюк, В. Войтків, А. Залеський, І. Залеський, В. Гудзюк, П. Терновецький, В. Бережанський.
По 1 дол.: В. Залеський, Л. Шишчук, М. Савчук, М. Фодчук, Ф. Войтків, В. Шийка, М. Залеський, І. Різун, І. Грекулюк, Д. Грекулюк.
По 50ст.: І. Герилюк, П. Савчук (хлопець).
По 25ст.: В. Чичур.

СОДА ЛЕРІК, АЛТА.
Збірка о. П. Запарнюка.
М. Д. Журківський 1.00

СПЕДЕН, АЛТА.
Збірка о. П. Запарнюка.
По 5 дол: Пані Е. Сироток, панство Йосафат і Софія Стельмащук, С. Павалюк, Д. Комінр, С. Леськів, Мих. Кронцуз, М. Д. Шемелюк.
По 4 дол.: Ів. Лабай.
По 3 дол.: Н. Сіронюк.
По 1 дол.: С. Миськ, Ф. Пяколен.

БОГДАН, МАН.
Збірка по П. Запарнюка.
Збірка в церкві 4.00

ВЕНІЛА, МАН.
Збірка о. П. Запарнюка.
Збірка в церкві 7.50

ГАРЛЕНД, МАН.
Збірка о. П. Запарнюка.
Збірка в церкві 8.86
Д. Копик (уч.) 3.00

ГИЛБЕРТ ПЛЕЙС, МАН.
Збірка о. П. Запарнюка.
По 1 дол.: Павло Шмоць, Теод. Мандрик, Павло Дроздович, Олекса Дроздович, Василь Дроздович, Н Мішук.
По 50ст.: пані Мішук, Захарій Ткачук, С. Шмоць.
По 25ст.: Н.Дзвибібіда, Н. Н., Гавриляшин, панночка Дзвибіда, А. Сінкук, Анна Гнатюк, пані Юрків, пані В. Дроздович

ДАВФИН, МАН.
Збірка о. П. Запарнюка.
Др. М. Потоцький 50.00
П. Контуш 25.00
Вавілна Помічниць відділ 28 10.00
Максим Головин 5.00
Жіноче Товариство Л. України 5.00
Д. Угрин 3.00
По 2 дол.: І. Голояник, пані Мафорт.
По 1 дол. М. Кревецький, С. Гуцко, С. Самець, В. Буртник, А. Івачевський, В Гаврищ, Скелепович (уч.), Ф. Калинчук, І. Лук М. Шмакський.
По 50ст.: панна Отилія Сазонюк, Мих. Куфелєв, п-на А. Салоєвіч.
По 25ст.: Прокіп Пресулька.

ПАРИ РИВЕР, МАН.
Збірка о. П. Запарнюка.
Учитель Г. І. Марко і п. М. Топоровський, кінот для капелиці Духовного Семінара вартости 100.00
Панство Антін і Марія Цісик 25.00
О. Данильчук (уч.) 10.00
По 5 дол : Ів. Шепіак (уч), панна Марусе Багак (уч.), І. Запорожець, Гр. Бесарабів, С. Ким (уч.), М. Баган.
По 1 дол.: Йосиф Урбановський.

РОБЛІН, МАН.
Збірка о. П. Запарнюка.
По 2.50: Семен Новосад.
По 2 дол.: Іван Лебедович.
По 1 дол.: І. Вікарчук, П. Солтис, Ст. Пронюк, Д. Кулик, М. Сандер.

СЛЕЙТЕР, МАН.
Збірка о. П. Запарнюка.
П. Крилишевич (уч.) 5.00

ШОРТДЕЙЛ, МАН.
Збірка о. П. Запарнюка.
Панство В. Малюта 10.00
Жін. Тов. (збірка при сбіді) 2.45
По 1 дол.: А. Стефанів, І. Яловега.
По 50ст.: Петро Петрів, Микита Мельник, П. Ядюк, А. Коляда, Гр. Перхалюк.
По 25ст.: Н. Павлюк, П. Яловега, І. Василишук, А. Стефанів, Адам Яценчук, С. Мелявід.
Дрібна збірка 80ст.

ШЕВІНІН, МАН.
Збірка о. П. Запарнюка.
Панство Петро і Малапія Охійчик 25.00
По 1 дол.: Й. Сиротюк, В. Барабаш.

АМСТЕРДАМ, САСК.
Теодор Барая 1.00

АРТУНА, САСК.
Збірка о. І. Кусого.
Саша І. Кусий 25.00
Теодор Хапин 25.00

БРУНО, САСК.
Збірка о. Кудрика.
Юрій Мельник 5.00

БРУКСІ, САСК.
Панство Ніварівські 25.00

СПР'ВИ...

В числі з 1 березня п. р. в збірці тому числу при парохії св. Михаїла в Вінніпегу, подано, що Петро Будховський жертвував $1.00. Мало бути Митро Остаповит, що на цьому місці справляється.

КОНСИСТОРІЯ УКРАЇНСЬКОЇ ГРЕКО-ПРАВОСЛАВНОЇ ЦЕРКВИ В КАНАДІ.

ПОРЯДОК БОГОСЛУЖЕНЬ
о. П. Запарнюка.

Квітень.

17—18. Середа, четвер — Косів: Великодня Сповідь.
19.—20. Пятниця, субота — Давфин: Великодня Сповідь.
21. Неділя — Гилберт Плейс: Великодня Сповідь.
22. Вівторок. Свфтон — Великодня Сповідь.
27. Велика Субота: Свячення пасок:
9 год. рано — Гарленд.
10 год. рано — Богдан.
12 год. пополудні — Етельберт.
1 год пополудні — Гадяч.
3 год. пополудні — Гилберт Плейс.
5 год. пополудні — Косів.
28. Нед. — Воскресіння Г. Н. І. Хр.
12 год. опівночі — Велкав.
2 год. рано — Свфтон.
5.30 рано — Пайн Ривер.
7.30 рано — Ешвіл
9 год. рано — Давфин.
10 год. рано — Роблін (о. Берник).
29. Світлий Понеділок — Ешвіл.
30. Світлий Вівторок — Косів-Роблін (Роблін о. Берник).

Адреса: Давфин. Ман.

ЦЕРКОВНИЙ КАЛЕНДАР НА 1935 РІК.

КВІТЕНЬ

7 Н. Нед. 4 П. Великодень. Пр. Бог.
8 П. Собор Арх Михаїла
9 В. Матроїн
10 С. Похвала Івиріока
11 Ч. Марка і Кирила
12 П. Івана Ліств.
13 С. Іпатія еп., Ігнатія мітр. київ.
14 Н. Нед. 5 посту. Марії Єгип.
15 П. Пп. Тита, полікарпа
16 В. Никити
17 С. Пп. Йосифа сповід
18 Ч Мч. Агатопода й Теодула
19 П. Євтихія арх. Конст.
20 С. Лазарева Суб. Юр. еп.
21 Н. Нед. Цвітна. Ап. Іродіона
22 П. Мч. Євпсихія
23 В. Мч. Теретія Африкана
24 С. См. Антипи еп. Пергам.
25 Ч. Вел. Четвер. Ваския Пар.
26 П. Вел. Пятниця. Мч Гомелія
27 С. Вел. Субота. Св. Март.
28 Н. Великдень. Ап. Аристарха
29 П Світлий Понеділок. Трифон
30 В. Світлий Вівторок

ТРАВЕНЬ.

1 С. П. Івана, Кузьми Халх.
2 Ч. Пп. Івана, Юрія сп.
3 П. Пп. Теодора, Трохіма
4 С. См. Января та Ін.
5 Н. Нед. Томина. Теодора Сик
6 П. Вм. Юрія.
7 В. Мч. Сави Стратил.
8 С. † Ап. ев Марка
9 Ч. Св. Василя Амас.
10 П. Ап. Симеона, Стефана печ.
11 С. Ап. Якова І Сосипатра
12 Н. 2 Нед. Мироносиць Мч. 9
13 П. Ап. Якова
14 В. Пр. Єремії; см. Макарія
15 С. Атанасія Вел. еп. Ол.

ПРЕС. ФОНД „ВІСТНИКА".

Орішко С., Гілкрд, Алта. .50
Лінько В., Ст Лукавт, Онт. .50

Передплата на „Вістник" виносить в Канаді цілих $1.00. Це така сума, що на неї кожного стати, отже не будьте без цього релігійно-морального часопису.

ЦЕРКОВНИЙ УСТАВ НА 1935 РІК.

Квітень.

14. Нед. 5 Посту. Голос 5. Утр. Єв Марка XVI: 1—8. Літ. Ап. жнв. IX: 1—14. Єв. Марка X: 23—45.
21. Нед. Цвітна: Голос 6. Утр Єв Марка XVI: 9—20. Літ. Ап. филипян IV: 4—9. Євав. Ів. XII: 1—18.
25. Великий Четвер: Літ. Вас. Великого з Вечірнею, Ап. 1 кор. XI: 23—32. Євав. Мат. XXVI: 2—20; Євав XIII: 3—17; Мат. XXVI: 21—39; Лук. XXII: 43—45; Мат. XXVI: 40—75 і XXVII: 1—2.
26. Велика Пятниця. Царські часи. Вечірня в 2 години пополудні. Винесення плащениці.
27. Велика Субота. Літ. св. Василя Великого з Вечірнею. Ап. Рим VI: 3—11. Євав. Мат. XXVII: 1—20.
28. Великдень. Воскресна Утреня. Літ. Ів. Золотоустого. Ап. Діяння І: 1—8. Євав. Івана І: 1—17.
29. Світлий Понеділок: Служба. як у Неділю Пасхи Ап. Діяння І: 12—17 і 21—26. Євав. Івана І: 18—28.
30. Світлий Вівторок: Служба, як у Неділю. Ап. Діяння II: 14—21. Єв. Лукн XXIV: 12—35.

Травень.

5. Неділя Томина: Утр. Євав. Мат. XXVIII: 16—20. Літ. Ап. Діяння V: 12—20 Євав. Івана XX: 19—31.
6. Понеділок Вм. Юрія: Утр Євав Лукн XII: 2—12. Літ. Ап. Діяння XII: 1—11. Євав Івана XV: 17—27, XVI 1—2.
12 Нед Мироносиць: Голос 2. Утр. Єв. Марка XVI: 9—20. Літ. Ап. Діяння VI: 1—7. Євав Марка XV: 43—47 і XVI: 1—8.
19. Неділя Розслабленого: Голос 3 Утр. Євав. Лукн XXIV: 1—12. Літ. Ап. Діяння IX: 32—42. Євав. Івана V: 1—16.

Український Релігійний дво-тижневик в Канаді.

ВІСТНИК
THE HERALD

THE HERALD Bo WINNIPEG MAN.

РІК XII. WINNIPEG, MAN., APRIL 15th, 1935 ВІННІПЕГ, МАН., 15-го КВІТНЯ, 1935. ЧИСЛО (220) 8

ХРИСТОС ВОСКРЕС!

ПАСХАЛЬНИЙ ГИМН.

Христос воскрес і двері райські
Втворились праведним душам,
Відрадне стало життя людське,
І смерть тепер не страшна нам.
Христос воскрес! Христос воскрес!
Христос воскрес!

Радійже з нами, вся природа,
Співай і радуйся, вся твар,
Тобі і нам дана свобода
Від вічних мук і вічних ран.
Христос воскрес! Христос воскрес!
Христос воскрес!

Обнімімся брати і друзі,
В великий, світлий оцей день,
Простягнім й не-другам руки
І ворогування щезне тінь.
Христос воскрес! Христос воскрес!
Христос воскрес!

РІДНА МОВА В ЦЕРКВІ.

(Дальше).

Виникає питання: чому князь Володимир не задержавсь у богослужбовій уживі тодішньої русько-української мови, чому не наказав перекладати на цю мову книжок, а взяв у Болгарії готові книжки, перекладені на болгарську мову, і казав їх уживати? Відповісти на це питання не трудно. Були ріжні причини: потреба в книжках та їх уживанні була велика й негайна, а потрібних для перекладання людей не було; крім того болгарська мова в своїй основі, як мова словянська, була близька до руської-української, в багатьох випадках відрізнялась лише своєю вимовою слів та конструкцією речень. Через те вже й до Володимира межи Руссю-Україною та Болгарми були ради разом з політичними і мовно письменницькі взаємовідносини, і болгарською мовою були написані договори Олега й Ігоря з Греками. Словом: ори Олега й Ігоря з Греками. Словом: оря християнська віра, Володимиро перехристивши свій нарід, Володимиро, переніс на свою землю болгарську письменство, і болгарська мова недалі стала мовою і тих самостійних літературних творів, які згодом появлялися на нашому грунті зпід пера наших письменників і взагалі культурних дічпів набираючи ли-ше постепенно фонетичних і формальних особливостей нашої української мови і тим до неї наближаючись. Але все таки це була мова чужа й штучна. Маючи в основі свій мову староболгарську, від якої відхилились згодом навіть мова сучасних нам Болгар, ця мова замова сучасних нам Болгар, ця мова зтримала багато грецизмів та ввела силу новоутворених виразів і зворотів.

Само собою, що тою мовою ніхто не говорив. Щоби цілковито розумітп що так „звяну церковно-словянську мову треба було звісти „гіркий корінь" науки, щоби згодом добратися до „солодких плодів". Нерозуміння тої мови невчені люди відносили на рахунок своєї неспроможности. Але й у такому зукраїнізованому вигляді ця штучна мова на наших землях не всюди зберігалась. Зберігалась вона до наших днів тільки у уніятів Галичини. На цілому великому просторі рідної української землі вона була в цілковитім упадку тільки до часів царя Петра І та Катерини ІІ. Тоді її було заборонено і з наказу царського переведено на мову словяно-московську. В цьому відношенні „третій Рим" (Москва) пішов слідом перших двох (Рим і Царгород).

В XIV столітті на півночі московського князівства організується місія серед перм'яких дикунів — Зирян. Вона була ділом св. Стефана. Син соборного причетника в Великій Устюзі, св. Стефан, скінчивши монастирську школу в Ростові та прийнявши монашество, постановив присвятити себе місіонерській праці серед Зирян. Він укладає зирянську азбуку з 24 букв і перекладає на зирянську мову головніші священні й богослужбові книги. Потім бере від епископа благословення, а від великого князя охранні грамоти — і 1379 р. сміливо подається до Зирян. Навертаючи їх на християнство, св. Стефан ніщив ідолів, будував церкви, заводив Богослужения зирянською мовою, заснував школу, де вчив зирянських дітей. Успіхи його праці були такі значні, що через вісім літ була заведена під керовництвом св. Стефана окрема пермська епархія.

Так дикі кочовники холодної півночі, приналежність до православної Церкви і їх мова стала богослужбовою. Але не надовго. Московські політики вважали некорисним для себе існування Богослуженнь мовою не церковно-словянською у межах свого господарювання. В інтересах централізації скасовується праця прес. Стефана. Іван Грозний 1503 р. касує пермську епархію; одночасно від Зирян відбирають зирянські церковні книги і відправа Богослужения зирянською мовою забороняється, закриваються й зирянські школи: натомість заводяться у всьому порядки такі, як „в богоспасаемом граді Москві". Від церковних книжок, перекладених на зирянську мову Стефаном і слїду не осталось. Переклади, які існують тепер, пізнішого походження.

XIX століття особливо відзначилось бурйним розквітом національних Богослужень. Вісімнадцять минулих віків існування християнства не дали тих Богослужень стільки, скільки їх дав XIX вік. особливо друга його половина. В тому відношенні честь належиться російській православній Церкві. Її керманичі переконались, що справа християнізації інородців мало йде наперед, зусилля місіонарів не мають успіху, вихрещені інородці або зовсім байдужі до християнської віри, або часто навіть назад повертають до поганства. З другого боку було ясно, що навчати, підйти до інородця, подіяти на його душу, змінити його світогляд, можна не іначе, як за допомогою його рідної мови.

До такого переконання спочатку прийшли лише окремі особи — щирі дїячі місіонерства, і свої переконання почали переводити в життя. Ними були: Архімандрит Макарій Глухарьов — основатель і керовник алтайської місії. Трудячись над проповіданням Слова Божого між Алтайцями в апостольському горлинні він 14 літ (1830—1844). він між іншим переклав багато молитов, Євангелію і переклав на неї Євангелію, літургію й молитви. Так само він трудився й серед інших народів Сибіру та північної Америки — Аляски й Алеутських островів, що тоді ще належали до Росії. Однаково зверпуто було увагу на інородців кавказьких, і за екзарха Теофілакта почалось видання богослужбових книг мовою осетинською.

По такому-ж шляху пішла й китайська місія, яка мала своїм завданням підтримання віри у нащадків російських полонених, і також організувала Богослужения китайською мовою. Але найбільш рішуче працювала місія японська, що була організована архієпископом Миколаєм; тут проповідування Слова Божого відразу було оперте на національному японському грунті. Місіонери-японці самих же Японців, виданих ними були тут вірні з поміж самих же Японців, під їх доглядом провадилось перекладання священних богослужбових текстів. Які труднощі треба було перемагати місіонерам і як була поставлена справа перекладання, видно зі слів самого архиепископа Миколая.

(Докінчення буде).

З ЛЬОЯЛЬНОСТИ УКРАЇНСЬКОЇ ПРАВОСЛАВНОЇ ГРОМАДИ В ТОРОНТО.

ВЕРЕЗЕНЬ — 1935.

ЗБІРКА — жерть і позичок по кожень березня досягла $2,098.00 і дальше продовжується. Громада вже справилася з закупном площі й урядники та члени будуть тепер трохи свобідніші до збірки.

ГЛОЩА — що її наша Громада закупила, була ще в 1911 році продана за $10,320.00. Описія, вже в роках 1926-7 була $12,000.00. — Вузкий пас землі сприданий недавно за податок, в описія «перекуплений не йде ніяк в порівнання, бо той вузкий пас землі для церкви ані ніяк ть не надавався. А що положений між двома високими хатами, то через довгі роки ніхто не хотів закупити його навіть під будову приватної хати. Сама продажа за податок вказує, що так було й ною інформацію подаємо для тих, що їм знати. в чому діло. Ідемо, а собаки потявкують, лише не всі однаково.

БОГОСЛУЖЕННЯ НА ПРОВІНЦІ — відбулося, друге з ряду, в Гемпатоні на 17 березня. Гемпатонська церковна Громада постаралася о церкву й зарядила спільний обід та відчит з концертом. Людей було багато, як рано так і пополудні, між ними спорє число з довколичних місцевостей. Вісім автів повколичних місцевостей. Вісім автів повколичних місцевостей. Вісім автів пов

„ВІСТНИК"
Релігійний часопис для Українців в Канаді
Виходить 1-го і 15-го кожного місяця.
Видає Українська Православна Видавнича Спілка.
Передплата: В Канаді — $1.00 на рік.
За границю — $1.50 на рік.

THE HERALD
Published semimonthly by the
Ukrainian Orthodox Publishing Company
Subscription per annum:
In Canada — $1.00. — Foreign — $1.50.

Адресувати — Address:
The HERALD, box 6064, WINNIPEG, MAN.

„ЦЕЙ УРОЧИСТИЙ І СВЯТИЙ ДЕНЬ".

Настав великий, торжественний день.

День, в який радується й веселиться кожде серце, бо сотворив його для радости Сам Господь Бог.

День цей — день Воскресення Христового.

Він пригадує нам, що „Христос воскрес із мертвих, смертю смерть подолав, і тим, що в гробах, життя дарував!"

Про нього Церква співає врочисто, „Цей урочистий і святий день, єдиний, днів Цар і Господь, свято із свят, торжество із торжеств, і в цей день хвалімо Христа до віки! (Ірмос 6 пісні Великодньої відправи).

Цього дня сумуючі усміхаються, терплячі забувають на свої болі, покривджені не так болюче відчувають кривду.

Цього дня ті, що втратили віру в Правду відживають її, а ті, що піддались зневі́рі, наповнюються вірою.

Цього дня з уст мільонів по цілому світу несуться похвальні пісні в честь Христа Воскресшого!

Цього дня й серце Українського Народу наповнюється радістю і надією. Бо Свято Воскресення Христового пригадує нам, що і в житті нашого народу прийде час, коли Правда поборить Неправду: коли смертні пута, що сковують наш народ, розірвуться і він воскресне до нового, незалежного життя!

Через довгі роки боровся Український Нарід за самостійне життя; через довгі роки зносив наругу й переслідування; через довгі роки проливав ріки крови... Це однак не сміє нас знеохочувати, ми не сміємо піддаватись зневірі. Противно — мусимо ще завзятіше працювати, ще відважніше зносити терпіння, памятаючи, що Воскресення приходить тільки через Голгофту.

Підсімо-ж в день цей серця наші й устами чистими співаймо: •

„Воскресення день, просвітімось люди! Пасха, Господня пасха, бо від смерти до життя, і з землі до неба Христос Бог привів нас, пісню перемоги співаючи."

„Очистімо почуття — й побачимо Христа, що сіяє недосяжним світлом Воскресення і проказує: „Радуйся!" Почуймо не вичавно, пісню перемоги співаючи!"

„Нехай небо достойно втішається, а земля нехай радується, нехай святкує ввесь видимий і невидимий мір, бо воскрес Христос, радість вічная!"

Христос Воскрес! — Воістину Воскрес!

ХРИСТОС ВОСКРЕС!

Як безмірно дорогі для нас оці два слова привітання, з котрим звертаємось один до другого на Великдень!

Христос Воскрес! То поезія давніх дитячих років, то святість родинних традицій, то пісня юних весен життя... Але-ж в цих двох словах і вся глибина християнського богослов'я, християнського світогляду.

„Коли Христос не воскрес, то марна проповідь наша, марне-ж і віра ваша", каже великий апостол віри Павло (1 Кор. XV: 14). Дійсно, коли сами ученики і сподвижники Христа, котрі були свідками Його чудес за життя, впали в сумнів після Його розп'яття і смерти Господа, а смутком кажучи: „Ми-ж уповали, що це Він, що має зізвити Ізраїля" (Лук. XXIV: 21), — то як же могли-б увірувати в Нього, як Месію роду людського, ті, хто не знав Його за життя, коли-б Він не встав з мертвих і тим не показав, що є Ідеальний Месія Син Божий, предсказаний пророками?

Так воскресення Христове утвердило на землі віру Христову.

„Коли-ж Христос з мертвих устав, — пише далі апостол Павло, — то як це деякі між вами кажуть, що нема воскресення мертвих?" (І Кор. XV: 12). Воскрес Христос, воскресимо й ми. Надія на безсмертя, хоч і неясна, була й до Христа в роді людському. Христос своїм воскресенним ствердив що надію й подиву гідну основу християнської науки, що не тільки душа людини безсмертна, а й для тіла прийде день, коли „таїнє не одягнеться в нетління і смертне одягнеться в безсмертя, тоді стануться написане слово: Пожерта смерть подідою" (1 Кор. XV: 54).

Так воскресення Христове утвердило ідею безсмертя.

„Наруги та ран дізнали та ще й кайдан і темниці; камінням побиті бували, розпилювані, допитувані, смертю від меча вмирали, тинялись в овечих та козячих шкурах, бідуючи, позбавлені, мучені, зних цікуях, бідуючи, позбавлені, мучені, ні, по пустинних сховались та по горах та вертепах і провалях земних". (Жид. XI: 37—38).

Так св. Апостол зображає путь праведників на землі. Чи можна зрозуміти й оправдати усі ті страждання, муки, біди, нещастя землі без нагороди, страдальців і перемоги правди святої? Чи можна основати альтруїзм, обмеження себе в своїх бажаннях і пристрастях на чому іншому, як не на вірі у воскресення, в безсмертя?

Воскресення Христа є торжеством моральної справедливости, правди святої над усім злом, пануючим в світі. Без віри в безсмертя не може бути й людської моралі. А тому —

Воскресення Христове оправдує страждання на землі і є основою християнської етики.

Стискається серце від туги, коли у великий день Христового Воскресення згадаємо Україну. Там наші брати, як у перших віках, коли з Богослужениями хопались по вертепах та провалях земних, можуть потаємно тільки привітати одним другого оцим чарівним і правдиво-глибоким:

ХРИСТОС ВОСКРЕС!

Тертуліян, великий учитель Церкви і оборонець віри Христової, народам, що переслідували й мучили християн, отверто сказав: „Ваші свята, увесь усі разом, є нічим в порівнянню з одною Пасхою християнською".

Історія оправдала слово Тертуліяна. Віримо твердо, що й для Рідної Церкви на Україні прийде день радости коли воскресне у ній і своїй поруганий там і знову розвитий безбожною владою Христос.

„І забудеться сраможтя, давніх годин" безвірництва, моральних мук і рабства і виснаження. „І світ ясний, невечірній тихенько засне"... Настане день Великодній.

В тій вірі та надії шлемо всім братам нашим на Рідній Землі наше братерське, повне співчуття та любови, Великодне привітання:

ХРИСТОС ВОСКРЕС!

ВІДРОДЖЕННЯ УКРАЇНСЬКОГО ДУХА В ПРАВОСЛАВНІЙ ЦЕРКВІ НА ВОЛИНІ

Від часу життя архиепископом Олексієм проводу над волинською епархією, вимічається в церковнім житті відродження українського національного духа, що між іншими проявляється в формі відправи Богослужень українською мовою та обходженням свят, що мають національний характер. Помище наводимо-згадку про Шевченківські свята в Луцьку та Кременці, що в них брали участь архиепископ Олексій та епископ Полікарп.

Свято в Луцьку відбулось в неділю, 10 березня. Там відбулась урочиста панахида в Луцькому катедральному соборі, попереджена літургією.

І літургію й панахиду відправлено було в українській мові. Служив епископ Полікарп при асисті 8 українських священників і 4 дияконів. Співав український хор Луцької Братської Чесно-хресної церкви.

Слово, присвячене памяті Кобзаря, виголосив сам епископ Полікарп. На панахиді були присутні представники українських громадських установ. Протоиерейський собор не міг вмістити маси віруючих; дуже багато людей залишилося підчас Служби Божої поза собором.

Шевченківське свято в Кременці відбулося також в неділю 10 березня. Архиепископом Волинський і Кременецький Владика Олексій при асисті сімох священників відслужив у Кременецькому Богоявленському монастирі урочисту панахиду по Тарасові Шевченкові в українській мові. Слово, присвячене памяти великого поета, виголосив сам архиеп. Олексій. Монастир не міг вмістити маси вірних, що зійшлися помолитися за душу великого сина України народу.

От так поширюється на Волині українська національна свідомість при помочі Церкви.

ВОСКРЕСНИЙ ГИМН.

Христос воскрес! Христос воскрес!
Весела пісня гуде,
Чи чуєш спів в обіймах снів
Закутий український люде.
Вставай вже раз, останній час,
Ламать неволі окови,
З дрімоти сніп, до ясних днів
Нас кличе спів обнови.

Христос воскрес! Христос воскрес!
Скінчився час терпіння,
І день тучі і мук журби.
Важкого отуплення.
До ясних брам, в свободи храм,
Без спину йдім готові.
Прямуймо зір до ясних зір,
На гримкий клич обнови.

Христос воскрес! Христос воскрес!
Свята могуча пісне,
Ти в вік гуди й світом неси
Воскресні кличі звісні.
Може тай спів градучих днів
Ще збудить покоління,
Бо крайній час позбутись раз,
Тих злиднів, мук, терпіння...

ХАЙ ВОСКРЕСНЕ БОГ І РОЗСИПЛЯТЬСЯ ВОРОГИ ЙОГО.

А Ти воскрив от гробу! Слово встало і слово вражим помело по всій вселенній земні! Твої апостоли святі.

(Т. Шевченко, „Неофіти", II).

І знову хрест, і знову смерть, і знову Великдень.

Ще раз земля загорівається невидимим подихом небесного життя. Ще раз Свята Ніч перемоги над віковічним злом.

Чуються близькими вичножимки, рідний і знайомий недосягаємо радісним, голос з неба:

„У сей день, що його створив Господь, возрадуємся і возвеселимся в Ньому."

„Сьогодня всяка істота веселиться й радіє, бо Христос Воскрес і пекло поневолив"...

„Воскресенням Твоїм, Христе, спородив нас чистим серцем Тобі співати й Тебе славити"...

Знову бренять струни пророчої ліри і дивна сила перемоги світової Правди над темним злом:

„Хай воскресне Бог і розсипляться вороги Його, і бігають від погляду Його, котрі ненавидять Його"... „Очистим почуття свої від мирської неправди... І почуємо недоступне світлом Воскресення Христа Сяючого"... „І перемогу приндемо над злом співаймо... Небеса достоєно веселяться і земля радується... Бо Христос воскрес — радість вічна"...

Гемрява ночі зла розвіяться. Всі новий і нові пісні про Воскресення Христове наповнюють світові простори, переливаються в ріжні акорди... вслухуються душа в цей подих Божеської таємниці, що стелася колись на землі... Там далеко серед узгір'я в новій печері встав Син Божий від тродненого сну, зазвився Світ незадомого сонця, почалось нове життя...

„Де, твоє смерте жало; де твоя, пекло, побіда?"... Воскрес Христос і все знищене... Воскрес Христос і знищені слуги твої... Воскрес Христос і життя перемогло смерть... Воскрес Христос і радіють ангели"...

Встав із домовини, став людиною, рядом нашого спасіння, Джерело і Податель спокою всьому мирові. Це було довгождане примирення людства з Богом. Це була та Ніч, коли земля побачила як Він, Розп'ятий.

„Смерцю смерть подолав і тим, що в гробах, життя дарував"...

Полинули роки за роками: Одно покоління змінює друге. Зникають великі міста, счезають держави, міняється культура. Вперед і вперед — стремить людство. Кипить у клопоті, шумить, як хвилі розбурханого моря, гуде і бенкетує людська громада. Далеко, далеко відійшло минуле-урочисте свято Великодного Дня... Війни, розстрілн, самогубства, сварки, заздрість, єдавоба, грабунки, розбишацтво... Обладнин світлом людського знання — світить нове небо, і падають знесилені істоти, осліплені світом фальшивого сонця. І не один раз падали й на цьому шляху нещасні люде, коліб на ньому, серед ночі гріха і розпусти, не світив ясний промінь Воскресшого Христа. З року на рік, в освячену весняну ніч запалюються віп в глибині нашого серця і знову творяться чудо на землі: минуться шкідливі здобутки сатани. Шляй рік широ він засівав — і на них. Його засівах сходив гріх... Але ніч для підходить до кінця. Він вже відчуває, як наближається хвилина його погибелі. Ближче й ближче пішаюча хвилина цієї перемоги. Нарешті, два світлих ангели світові цьому, сьогодня князь світа цього виганяний буде геть... (Ів. XII: 31) І сталося чудо. В теплу весняну ніч, під горячим небом, люде стають одною родиною, робляться братами — згадують Воскресшого і всепрощаючого Христа.

Світлою тихою радістю наповнюється серце! А уста горяче шептотять слова молитви:

— Воскресення Твоє, Христе Спасе, ангели співають на небі і нас на землі сподоби чистим серце Тебе славити.

Вогнем залиті православні церкви. А уста зливаються з урочистою піснею Небесного Хору:

— Воскресення день і просвітімся торжеством, і один одного обнімім... Назвім братом! і тим, що ненавидять нас, простім всі провини і так вигологосім: Тебе славити"...

Христос Воскрес із мертвих — Смертю смерть подолав і тим, що в гробах, життя дарував...

Служба Божа кінчається. Просвітлені почуттям загальної любови, повертаються до дому, в обіймн миру, в цю темну ніч — учні й діти Христа.

Рідуть... Та вже не одиноко!.. В серцях вони несуть мир і благовоління. Рідуть... А попереду кожного світить промінь майбутнього життя.

— І нам дарував життя вічне поволочаємось Твойому трьохденному Воскресенню.

Кость Ільницький.

ХРИСТОС ВОСКРЕС!

Христос воскрес! Радійте, діти,
Біжіть у поле, у садок,
Збирайте зілячко і квіти,
Кладіть на Божий Єрест вінок!

Нехай бренять і пахнуть квіти,
Нехай почує Божий рай,
Як на землі радіють діти —
І звеселяють рідний край.

На нас погляне Божа Мати,
Радіючи з святих небес...
Збирайтесь діти, ну-ж співати:
Христос воскрес! Христос воскрес!

Леонід Галіїв.

УРЯДОВІ ПОВІДОМЛЕННЯ

З СПРАВИ СЕМОГО СОБОРУ УКРАЇНСЬКОЇ ГРЕКО-ПРАВОСЛАВНОЇ ЦЕРКВИ В КАНАДІ.

В зв'язі з Семим Собором Української Греко-Православної Церкви в Канаді, Консисторія подає до відома всіх заінтересованих, що слідує:

1. Собор намічено скликати в місті Саскатун, в днях 30 червня і 1, 2 та 3 липня, 1935.

2. Громади, які ще не вибрали делегатів на Собор повинні зробити це як найскорше та повідомити Консисторію про такий вибір найпізніше до 15-го травня ц. р., подаючи при тім імена й адреси делегатів. Пригадується, що громадам присвуґує право вислати на Собор двох делегатів. Вибираючи делегатів, громади повинні рівночасно вибрати одного заступника для кожного делегата. В разі, коліб який делегат не міг з будь яких причин на Собор поїхати, на його місце їде його заступник. Повідомляючи Консисторію про вибір делегатів, громади рівночасно повинні рівночасно перевести голосування над питанням розмиру на кошти подорожі всіх делегатів на Собор і про висліл голосування повідомити Консисторію як найскорше, використовуючи для цього бланк, який Консисторія давнійше громадам розіслала.

4. Кожда громада, без огляду на те, чи буде вислати на Собор делегатів, чи ні, повинна якнайскорше виповнити отриманий від Консисторії бланк про „Моральний і Матеріяльний стан громади" й звернути до Консисторії.

5. Громади, що бажають запропонувати будь яку зміну або додаток до Статуту Української Греко-Православної Церкви в Канаді, повинні приборовитись до 47 секції згаданого статута, яка звучи:

„Зміни статута можна робити тільки на Соборах, при чому кожний проект зміни статута має бути проголошений наперед в церковнім органі.

6. Проект зміни статута може вносити громада, парафія та місія на руки Консисторії або сама Консисторія".

Всі проекти на зміну статута мусять бути на руках Консисторії не пізнійше, як 15-го травня, 1935.

6) На Соборі мають бути обговорені й вирішені рівні важні питання про устрій і канони Української Греко-Православної Церкви в Канаді. Згідно з вище наведеною 47 секцією Статута Української Греко-Православної Церкви в Канаді, Консисторія має зібрати й предложити на Соборі зміни й додатки до Статута. Це потягне за собою багато праці, до якої потрібно досвіду й фахової підготовки, тому Консисторія уважала за потрібне покликати собі до помочі в цій підготовчій праці дорадчу Комісію з чотирнадцяти членів. До Комісії запрошено слідуючих осіб:

З Вінніпегу: о. П. Галицького, п. В. Свистуна, п. Я. В. Арсенича, п. П. Г. Войценка й п. Гео. Підлубного.

З Саскатуну: п. Ю. Стечишина й п. В. Бурвиника.

З Едмонтону: о. Є. Грицину, п. Дм. Янду і п. П. І. Лазаровича.

З Вегревіля: п. Петра Зварича.

З Йорктону: п. Мих. Стечишина.

З Торонта: п. Т. Гуменюка.

З Монтреалю: о. В. Сюзанн.

Плян праці Комісії Консисторія намітила як слідує: Кождий член Комісії має перейти Статут Української Греко-Православної Церкви в Канаді й поробити свої поміченя. Відтак члени Комісії в тій самій місцевости сходяться разом і свої поміченя обговорюють та узгіднюють, а потім висилають до Консисторії, яка в короткому часі з вінніпегськими членами Комісії збирає їх в одно й знову розсилає до позаднихних членів Комісії для остаточного перегляду.

Коліб показалось, що є можливий більш практичний спосіб праці Комісії, то його вживається.

Консисторія Української Греко-Православної Церкви в Канаді.

Прот. С. В. Савчук, голова.

„ДНІПРО"
Орган Української Православної Церкви в Злучених Державах.
Виходить 1 і 15 кождого місяця і коштує на рік $2.00
Передплату висилати на адресу:
"ДНІПРО"
1851 Germantown Ave., Philadelphia, Pa.

СВАНГЕЛІЄ НА ВОСКРЕСЕННЯ ХРИСТОВЕ.

(Івана І: 1—17).

Споконвіку було Слово, і Слово було у Бога, і Слово було Бог.

Воно було споконвіку у Бога.

Усе через Нього сталось, і без Нього ніщо не сталось, що сталось.

В Ньому була жизнь, і жизнь була світлом людям.

І світло у темряві світить, і темрява не обгорнула його.

Був чоловік посланий від Бога, імя йому: Іван.

Він прийшов на свідчення, щоб посвідчити про Світло, щоб усі увірували через нього.

Не був він Світло, а щоб посвідчити про Світло.

Було Світло правдиве, що освічує кожного чоловіка, що приходить у світ.

На світі був, і світ через Нього сталося, і світ Його не пізнав.

До своїх прийшов, і свої Його не прийняли.

А які прияли Його, дав їм силу дітьми Божими стати, тим, що вірують в імя Його.

Тим, що не від крови, не від хотіння тіла, ні від хотіння чоловічого, а від Бога родились.

І Слово тілом стало і вселилося між нас, — і бачили ми славу Його, славу як Єдинородного від Отця, — повне благодати й істини.

Іван свідчить про Нього і голосно каже: се Той, про Кого я говорив, Той, що йде за мною, поперед мене є, бо перше мене був.

І з повноти Його всі ми прийняли благодать на благодать;

Бо закон через Мойсея даний був, а благодать і істина через Ісуса Христа стались.

АПОСТОЛ НА ВОСКРЕСЕННЯ ХРИСТОВЕ.

(Діянія Апостольські, І: 1—8).

Перше оповідання написав я, о Теофиле, про все, що Ісус робив та навчав,

Аж до того дня, коли Він вознісся, давши заповідь Духом Святим Апостолам, яких Собі вибрав,

І яким Він по муці Своїй показувався живим в різних доводах, сорок день являючись їм та розмовляючи про Царство Боже.

І з ними Він їв, і наказав їм не відходити з Єрусалиму, але чекати обіцяного Отцем, про що ви чули від мене.

„Бо-ж Іван хрестив водою, а ви за кілька сих днів охрещені будете Духом Святим."

А тому, зійшовшися, вони дізнавались у Нього: „Чи не свого року відновиш Ти царство Ізраїлеве?"

І Він відповів їм: „Не вам знати час та пору, бо це у владі Отця.

Але дістанете силу, як Дух Святий зійде на вас, і будете про мене свідчити в Єрусалимі, і по всій Юдеї та Самарії і аж до краю світа!"

СЛОВО НА ВЕЛИНДЕНЬ.

(Святого Отця нашого І. Золотоустого).

Хто побожний і боголюбний, — нехай утішиться в свого великого й світлого свята. Хто розумний слуга — нехай весело ввійде в радість Господа свого. Хто замучився постом, нехай візьме нагороду тепер.

Хто працював від години сьомої вранці, нехай одержить сьогодні заплату справедливу. Хто по девятій годині прийшов, нехай святкує з подякою. Хто по дванадцятій годині прибув, нехай не тріпочеться, — бо втрати ні в чому немаже тиме він. А хто прибув лише в час лягтиме ан. А хто прибув лише в час ляти з полудня, — нехай не лякається спізнення: милосерний Владика, — Він приймає останнього, як і першого; Він заспокоює одинакого — чи хто спізнився, чи хто працює від ранку.

І останнього Він милує, і про першого дбає; і тому дає, і сьому дарує.

І діла Він приймає, і думку витає; і вроблене шанує, і намір Він хвалить.

От тому у радість Господа нашого всі увійдіть: і одні і другі заплату візьміть!

Багаті й убогі — разом веселіться! Витерезвалі й недбайливі — ушануйте сей день!

Хто постив й хто не постив, — веселіться сьогодні! Стіл заставлений — роскошуйте усі: Пасха Святая — нехай ніхто не вийде голодним! Всі споживайте з бесіди віри, всі споживайте з багатства добротливости!

Нехай ніхто не нарікає на вбожество, бо царювання вселюдне настало!

Нехай ніхто зза гріхів не впадає у смуток, — бо прощення з гробу засіяло!

Ніхто нехай не лякається смерти, бо нас визволила Спасова смерть; знищив Її Той, Кого тримала вона.

Пекло полонив, Хто до пекла зійшов. Засмутив того, хто спробував тіла Його.

І віщуючи це, Ісаія голосно викликав: „Пекло — казав — засмутилось, зустрівши доді Тебе". Засмутилось, бо знищене. Засмутилось, бо зневажене. Засмутилось, бо смерть йому заподіяно. Засмутилось, бо збурене. Засмутилось, бо звязане. Взяло людину, — а на Бога натрапило. Взяло землю, — а стріло небо. Взяло, що бачило, — і впало через те, чого не добачило...

Де жало твоє, смерте? Де перемога твоя, пекло? Христос Воскрес — і ти звалене. Христос Воскрес — і попадали демони. Христос Воскрес і — життя вільно точиться...

Христос Воскрес — і в гробі ні одного мерця: бо повставали із мертвих Христос стався первістком для покійників.

Йому слава і влада на віки вічні! Амінь.

ІСТОРІЯ ЦЕРКВИ.

(За Е. Семаком).

(Дальше).

Наслідником митрополита Сильвестра іменовано найвизнішою постановою з 16 лютня 1896 високопреосвященого Аркадія Чуперкевича, що і відчуження престола управляв архидіецезією як архимандрит консисторський.

Митрополит Аркадій родився в Климполюзі (14 квітня, 1823), де батько його був парохом. По скінченню наук гімназіяльних і богословських в давнім богословськім інституті в Чернівцях, прийняв хиротонію на пресвітера (26 жовтня 1847) і його вислано на душпастирство до Топорівців, відси перейшов парохом до Чорнавки (1848), а відтак до Милишівців (1853). Року 1866 вступив в монаший чин і його вибрано ігуменом монастиря Путни; року 1870 був вже архимандритом і ставропігіяльним архидіяконом. Року 1873 висвячено його на єпископа Радовецького, вікарія Ромен. Року 1874 назначено архимандритом Путни. Року 1875 був вже архиєпископом Радовецьким, вікарієм Ромен. Року 1877 був вже архиєпископом Радовецьким, вікарієм Ромен. Року 1878 був вже архиєпископом Радовецьким, вікарієм Ромен. Року 1879 був вже архиєпископом Радовецьким, вікарієм Ромен. Року 1880 був вже архиєпископом Радовецьким, вікарієм Ромен. Року 1881 був вже архиєпископом Радовецьким, вікарієм Ромен. Року 1882 був вже архиєпископом Радовецьким, вікарієм Ромен. Року 1883 був вже архиєпископом Радовецьким, вікарієм Ромен. Року 1884 був вже архиєпископом Радовецьким, вікарієм Ромен. Року 1885 був вже архиєпископом Радовецьким, вікарієм Ромен. Року 1886 був вже архиєпископом Радовецьким, вікарієм Ромен. Року 1887 був вже архиєпископом Радовецьким, вікарієм Ромен. Року 1888 був вже архиєпископом Радовецьким, вікарієм Ромен. Року 1889 був вже архиєпископом Радовецьким, вікарієм Ромен. Року 1890 був вже архиєпископом Радовецьким, вікарієм Ромен. Року 1891 був вже архиєпископом Радовецьким, вікарієм Ромен. Року 1892 був вже архиєпископом Радовецьким, вікарієм Ромен. Року 1893 був вже архиєпископом Радовецьким, вікарієм Ромен. Року 1894 був вже архиєпископом Радовецьким, вікарієм Ромен. Року 1895 був вже архиєпископом Радовецьким, вікарієм Ромен. Року 1896 був вже архиєпископом Радовецьким, вікарієм Ромен.

Тому, що матеріяльне положення буковинської архиепархії було відрадніше, як православних церков инших країв, і маючи вже від року 1827 високий закладі богословський, розпоряджала вона і образованим духовенством. Між тим богословська література почала розвиватися в буковинській церкві ще в новійших часах.

Особливо визначилися як писателі отці: В. Яновіч († 1866), В. Митрофановіч († 1888), Константин Морар-Андрієвіч († 1875), А. Комороцкий († 1881), Ісидор Ончул († 1896) і митролит Сильвестер Морар-Андрієвич († 1896).

Дальматійська церква.

Давнійше повсходна церква Дальматії і Стирії залежали від сербського патріярхату Іпеку. Коли описля ці провінції прийшли під верховодство венеціянської республики, то і церква їх прийшла під юрісдикцію архиепископів Філадельфії, що від року 1577 жиди в Венеції. По упадку венецької республики дістався Дальматія і Стирія року 1797 під Австрію, відтак року 1805 під панованя Франції, а року 1814 припали вони остаточно Австрії.

Ще за французького панованя дістала дальматійська церква власного епископа в особі Венедикта Кралевича з столицею в місті Себениці (1810), которого відтак і австрійське правительство потвердило по прилученю сих провінцій до Австрії. Але епископ управляв епархією лиш до 1821 року коли то усунули його власні діецезанти, обурені тим, що прихильно відносився до унії з латинською церквою.

Року 1828 підчинено дальматійську церкву в догматичних і чисто духовних справах карловецькій митрополії, а року 1841 перенесено епископську столицю до Задару, столиці краю. Року 1860 дістало епископство консисторію, а року 1869 богословський інститут. Небавом потім (1870) основано ще друге епископство для гірських округів Котора і Ругузи з епископською столицею в Которі. Наконець в наслідок цісарського рішення з 23 січня, 1873, підчинено обі епископства буковинській митрополії.

Дальматійська церква мала около 90 тисяч вірних.

(Дальше буде).

ПІСНЬ ПОБІДИ.

Піснь побіди заспіваймо,
Веселімся всі днесь,
Христа Спаса прославляймо,
Він бо із мертвих воскрес.

Мироносиці-жони,
Рано-ж до гробу ідуть,
Миро на святі рани
Плачучи з собов несуть.

По дорові питають:
Хто-ж нам камінь відвалить?
І сумують і ридають,
Хто-ж нам в поміч поспішить?

Ангел Божий наперед
Камінь гроба відвалив,
І невістам возвістив,
Що Ісус смерть побідив.

РОБОТА В ПАРАФІЇ.

(Ерфінонт, Алта)

Хочу коротко поділитися із читачами нашого „Вістника", що і ми робимо у Ерфінонті в парафії Української православної церкви. Хотяй числом членів наша громада мала, але ті члени стоять твердо при своїх рідних звичаях і при своїй Рідній Церкві. Сестриці-провідом пані Пилипек працюють широ і завзято на славу Богу, та на користь Української Церкиі і українському народові.

Подаю короткий звіт із діяльности нашої парафії із минулого року.

Ми маємо Богослужения майже що місяця. Кождого року в нас відбуваться храм, що припадає на свято Івана Хрестителя Сього року храм випав дуже святочно. Рано, як звичайно, відбулося Богослужения, а по Богослуженню о. Кисілюк попросив вірних, щоби пішли до Народнього Дому і взяли участь в спільнім обіді.

Обід розпочався відспіванням „Отче наш", нашим хором під проводом пана Петра Хаби. Відтак о. Кисілюк поблагословив страву й сказав коротку проповідь, котра заклала глубоко в душі присутніх. По обіді о. Кисілюк і другі бесідники мали промову, головно відносно храму, як то колись сперали для храми наші предки та рідні в старім краю, як вони ними цінили, шанували та поважали, як найбільше свято. На празники приходили гості і з других сіл. Люди брали сторонних людей до себе в гості і святочно переводили сюе свято. Дальше йшла дискусія і питання, на котрі о. Кисілюк так розумно і мудро відповідав, що всі були задоволені.

Друге свято, що ми мали цього року, але багато врочистіше, була візитація Вирооса. Владики. Церква була заповнена досить рано. Багато людей із далеких сторін прибули, щоби хотіли бачити Владику Рідної Церкви. Привіт Вирооса. Владики відбувся точно в годині 10 рано. Витав його в брамі по старому звичаю хлібом і сіллю Д. М. Яхімець, а в дверях церкви о. Кисілюк.

На стрічу о. Владики вийшла процесія з хрестом, хоругвами, та пресвітнім образом.

Коли о. Владика входив до церкви, дітки стелили дорогу цвітами. Богослуження відбулося при асисті нашого пароха. Хор церковний, під проводом п. Петра Хаби, співав гарно. О. Владика виголосив до глубокі душі зворушливу проповідь. Взивав вірних церкви, щоби зерно Христової науки заховували в глубині душі, а не лишали на поталу слугам зла, і думали лише поверхово. По Богослуженню відбулося спільний обід в Укр. Народнім Домі. Ми ім. М. Грушевського, котрий приготовали членкині нашої громади.

На обіді було багато гостей. Було багато фармерів із рідних околиць. Були також лікарі, адвокати і склепарі з Радвей, Редвотер, Торнтон, Едмонтону і др. Предсідательова Д. М. Яхімець. Були промови. Перший говорив п. Яхна, адвокат з Едмонтону. Другий п. Іван Приймак з Радвей. Цей бесідник згадав про покійного п. К. Пивалюка, котрий найбільшим причинився до зорганізованя нашої парафії, а попередо був членом і фундатором церкви в Радвей. По цій промові присутні вислювали пошанову „Вічна память".

По цім говорила пані Яхна. Вона коротко, але зрозумило дала науку про матірне виховання. Відтак пані Гармаш говорила про зорганізованя Жіночого Товариства і його цілях.

По цім говорив о. Кисілюк. Він не говорив багато, лиш сказав дещо про нашу парафію, а далі заявив, що він має нагоду тут говорити частійше, отже попросив до слова о. Владику.

Преосвященний Владика своєю промовою так зачаровав присутніх, що вони забули, що то пізна пора в час їм до дому, але слухали у-важно, як цей сіяч сіяв зерно — Слово Боже. Я вірю, що богато ще, що будуть гарні жнива в ерфінонтській околиці.

На закінчення наші Пилипек подякували присутним, що не жалували труду та прибули і разом з нами відзначували так велике для нас свято.

Все було зроблено пляново й обдумано.

Тепер хочу згадати про дальшу роботу в нашій парафії Нашу парафію обслуговує о. Кисілюк. Він ніколи не марнує часу, коли є в нас. Приїздить в суботу й учить дітей катехізму. В неділю по Богослуженню запомідає вечірню, або відчит в Народнім Домі, а осінню порою короткою, але зрозумілою дає науку про матірне виховання. Відтак пані Гармаш говорила про зорганізованя Жіночого Товариства і його цілях.

Хочу ще сказати і про базар, що відбувся в нас 17,18 і 19 листопада О. Кисілюк причинився багато до успіху базару, даючи відповіді інформацій як переводити базар і т. п.

Ми раймо із того, що маємо добрих священиків, котрі не жалують свого труду, щоб поставити наш нарід на рівні з другими.

Ми вірно нашим священикам, і їх научі і вірімо, що наша Українська Православна Церква поведе наш нарід до кращого життя.

Д. М. Яхімець.

ІСТОРІЯ ОДНОЇ ГРОМАДИ.

Багато я читав, як повставали церковні громади, як організувалися, та яку роботу вони тепер роблять. Отже збрався мене охоть написати дещо про одну громаду, що про її початки та теперішню роботу я добре знаю.

Члени тої громади поприбували з Галичини й Буковини. Нема їх багато, але тих що є, можна назвати дійсними членами. Відколи прибули до Канади, як до сьогодня брали активну участь в громадськім житті.

Чому вони приїхали до Канади, не буду писати, бо чи не кожний з нас приїхав через ту саму причину. Початки їх господарки були тяжкі. Нікого не знали й не було кого зарадитися. Спершу були примушені жити в коханках, або в малих хатках, кождитих тіснім та земляю. Деякотрі були дуже розчаровані, бо в краю попродали маєтки а тут приходилось тяжко бідувати. Що їх рятувало, то той дух єдности, що проявлявся в них на самих початках їміграйного життя та недовзвоїв слабшими і більшими загибли. З самих початків вони зрозуміли, що коли будуть в купі, вінка воровня сила їх не переможе. Хоч ослян на фармах далеко один від другого, то працювали всі разом їх першим завданим було побудувати хати. Рішили будувати спільними силами. Як сказали, так зробили. Самперед поставили одну хату, викичали її, відтак другу. За пару тижнів, кожний з них мав свою хатинку.

А тоді вже трохи легше було.

В вимі не дармували, як бувае лекуди тепер, але тяжко догладали своєї господарки. Що неділі й свята сходились то розмовляли про свої госпадарки. Сходили їх визначалися тим, що перш всього разом молилися та співали дещо з Вечірні та Служби Божої. Правда, ні всі знали читати, але ті, що знали, не забували про тих, що не знали. Хто знав читати, той читав та пояснював прочитане тим, що слухали. Матеріяльну до читання було мало — всього кілька книжок: Свяге Письмо, пару книжок історичного змісту, кілька оповідань, Життя Святих та ще дещо. Але й це було дорогим скарбом для них, вони черпали з нього розраду й потіху та надію на кращее будуче. Вони уважно перечитували книжки й поміжсь разів, бо мали багато часу. За тяжкими спільними молитвами, читаними і розмовами, скоро минав їм час.

Не сходилися все до одної хати, але по черзі до кожного сусіди. Такі спільні сходини продовжувалися через кілька років.

Коли стало їм трохи легше й більше доробилися, познайомилися з переселенними в сусідніх околицях.

Запрошували їх до себе й чімлися з ними своїми думками За пару років їх було стільки, що в хатах, що в них сходилися, не могли всі поміститися. Помимо того, що одні були з Галичини, а другі з Буковини, що їм приїхали до Канади, не знали себе, вони творили собою одну громаду. Ніхто з них не пробував визначитись один перед другого. Всі були рівні. Між ними не було розлору. Як мали рішити ту чи ину справу, то всі як один у-важно її розумували й рішали, що і як робити. Хоч не мали змоги читати знання, або брати приклір від кого другого, помимо того поступали вперед.

Бог вислухав їх молитви й благословив їх труди.

З часом прийшло їм вирішувати важне питання, а імено про будову хати, де могли б збиратися сходини та не тягнутись в приватні хати. Рішення будувати громадську хату запало одноголосно й спокійно. Новий дім був обширний і гарно вигляд, бо знали, що як робити, так будуть мати. Знали, що для себе будують а не для чужих, отже

Українським Греко-Православним Громадам

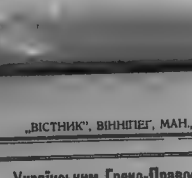

В справах будови церкви просимо ласкаво удаватися до нашого будівничого по всякі поради й інформації.

Виготовляємо плянн, обчислюємо потрібні матеріяли і перебираємо будову по дуже приступній ціні.

На образці видно церкву, побудовану 1934 р. у Сенді Лейк, Ман.

Пишіть на адресу:

S. KOWBEL & SON.
671 Anderson Ave.
WINNIPEG, MAN.

Будуємо також всякі громадські і господарські будівлі.

КНИГА ЗНАННЯ.

Подаємо до ласкавого відома Шановному Українському Громадянству, що В-во „Українська Загальна Енциклопедія" в Коломиї (Галичина) поручило нам **Генеральне Представництво „Української Загальної Енциклопедії"** на Канаду й Злучені Держави Північ. Америки.

Від нині поручаємо Шановному Українському Громадянству свою услужність з набуттї „КНИГИ ЗНАННЯ" в вірмо, що цей прекрасний твір вдоволить кожного читача.

„Українська Загальна Енциклопедія" в 3-ох томах лексиконового формату, найвище поверх 4,000 сторін, 5,000 ілюстрацій, 100 багатобарвних таблиць, образків, мап і діяграм — вийшла з друку під головною редакцією д-ра Ів. Рекшського.

Це перше пребігате або рідше джерело відомостей, що оповіщає всі ділянки знання

Це дзеркало сучасного світу, його поступу та досягнень людського уму. Необхідний товариш праці кожної культурної людини свого часу.

„Українська Загальна Енциклопедія" заступить цілу бібліотеку в усіх ділянок життя й науки.

Ціна ч. 1 вже 3 томи в вичищеній оправі $30.00; в півоправі $33.00

Замовлення й гроші сприймувати до:

GENERAL AGENCY U. E. E.
501 Markham Street, Toronto 4, Ont., Canada.

будували як треба

Маючи все сильну хату, звертали увагу на виховання дітей. Вибрали з поміж себе учителя, щоб вчив дітей. Правда він не брав платні, але за те йому помагали в його роботі при господарстві. Не ім не забракло багато часу — бо як каже приповідка „Грамада по нитці, обжинку серочка". Учитель вважався добрий. Вони дітей не тільки читати й писати, але й морально виховував на гарних, примірних людей. Завішлював у них любов до ближнього, та до свого народу. Пояснював, що таке громадська робота, і зорганізував молодече товариство, щось на зразок теперішнього Союзу Української Молоді в Канаді.

Родичі скоро побачили, що їх діти робить добрий поступ. Пока нашу в школі поки виступали з представленнями й концертами.

Старші члени громади продовжували свої сходини та спільні читання. Але з часом побачили, що сими читання не задоволять їх душевних потреб. Отже почали думати про священика

В тім часі за священиків було тяжко, але по довгих стараннях таки добились того, що священик приїхав. Але його перші відвідини дали їм до розуміння, що він не є такий, якого вони мали в старім краю, хоч він і вчив себе греко-католиком. Він не вмів проповіти до їх душі. Він не то, що не міг дати доброї науки, доброго „прик'ру", але знаїть не міг висловитися зобре по українськи. Говоря ни них ломаною мовою. Був одним з тих звичаїв „піпь".

Це їм дуже не вподобалося. Однак, зайшли до них через пару разів. За той час нічого нового від нього не навчилися. Навпаки, навчали їх до такого, що виходило їх на школу Він вчив їх, що Україні їм не треба, бо вони їм спасіння не дасть. Історії України не знав, а хоч дечого з історії навчили, то казав що то неправда.

(Докінчення буде.)

М. Ф-ц.

ЗВІТ З КОЛЯДИ.

(Редфіля, Саск.)

Сумлінні, котрі не жалували труду, ходили колядувати на місцеву українську православну церкву св. Миколая Володимира Великого. Колядували слідуючі: Олекса Заболотний, П. Підвербецький, В. Підвербецький, С. Кобчук, Л. Никіфорук, С. Никіфорук. При кінці помагали Л. Дмитрук і І. Токарик.

Жертвували слідуючі: по $2.50 І. Івачук, А. Никіфорук.

По 2 дол. С. Ю. Підвербецький, Анна Підвербецька, В. Катеринич, М. Котик, Т. Дмитрук, Н. Плюта.

По 1.50 М. Н. Підвербецький.

По 1.25: І. Токарик (уч.).

По 1 дол.: О. Никіфорук (уч.), Л. Підвербецький, Ф. Кулик, Д. Л. Підвербецький, Н. Садовський, П. Руженбецький, Мих. Напастюк, М. Токаженький, Мих. Напастюк, М. Ф. Підрик Онуфрій Токарик, М. Ф. Підшпильський, П. Никіфорук, Емілія Сохацька, Н. С. Ник форук С. Никіфорук П. Матіяшків Н. Ковальчук, В. Матіяшків Н. Ковальчук, В. Мочульський, С. А. Підчербецький, А. Підвербецький, Л. Біднч, Петро Дмитрук, Петро Бабюк, У. Бібенич.

По 50ит.: С. Плюта, о. Ульян, Б. Кушнірик, Н. Никіфорук, М. Л. Підвербецький.

По 25ит.: Н. Григорцук, М. Гилюк, Я. Фрейзер, В. Кушнірик.

Всім жертводавцям належиться щира подяка з тяжок Сумлінних, що хотіли колядувати.

Н. Никіфорук.

ЮВІЛЕЙНИЙ ФОНД
УКРАЇНСЬКОЇ ГРЕКО-ПРАВОСЛАВНОЇ ЦЕРКВИ в КАНАДІ
(Подрібний виказ).

ЗАМІТКИ: 1. В виказі не можуть міститися жертви, що Консисторія отримала по день 31 грудня 1934.

2. Деклярації в сім списку не включені. Рішення по включенні часу стягнені внесків на кого декларація. Вони будуть проголошені тоді, коли кругляки будуть повними сплачені.

3. В цілях лекшої контролі, виказ подається розбірливо по провінціях і місцевостях.

4. Кожда, хто завважить у сьомім виказі щодо його внесків, надлишків або їх нестачі, то проситься його довести про се потрібні відомості.

ВІТКІВ, САСК.
Збірка о. Ульяна
Іван Масік .50

ВАВОТА, САСК.
Микола Солончинний 5.00

БЕРЕГІН, САСК.
Павло Ягольницький (член церковної громади на Маметі) 25.00

ГАЄС, САСК.
Збірка між В. Курковським і Сефіт Прокопчук. 1.00

ГЕФФОРД, САСК.
Збірка о. Е. Ульяна. 25.00
Панство Н. І. І. Іванишин 5.00
Параска Лазаронич 1.00
Стефан Білий

ДОНБЕЛ, САСК.
Мих. Король 5.00
Збірка о. І. Дмитрова.
По 5 дол.: Дмитро Панчук, Семен Щербій.
По 3 дол.: Василь Щербій.
По 2 дол.: Павло Кадучок, Мих. Щербій, В. Романюк, Онофрій Довлюк
По 50ит.: Никифор Коланчик.
По 25ит Василь Копач, Михайло Петрів, Йосиф Гудима.

ГЛЕН ЕЛДЕР, САСК.
Ред. Лозинський 25.00
Мист. Скенарчук (учитель) 25.00
Укр. Жіноче Товариство СУМК. 10.00

ГУДИ, САСК.
Збірка о. І. Кусого.
По 5 дол.: Юрій Павлишин, Гнат Козакевич, Николай Козакевич.
По 1 дол.: Іван Людей, Михайло Пінкошський, Теодор Стецюк, Стефан Любомішський, Василь Пашинін, Михайло Панчук.

ЕНДЕВОР, САСК.
Збірка о. Д. Кирстюка. 10.00
І. Савчучук.

ЕЛЛОВ КРЕК, САСК.
Панство Василь і Марусся Гнук 25.00

ІНСПІГЕР, САСК.
(Парохія коло Льорн).
Збірка о. І. Березайського 2.00
Микола Білоцерківський
По 1 дол. Николай Середюк, Марія Сегедин Митро Копан, Параскевія Кодак, Марія Разнік, Іван Коріневський, Дмитро Середюк, Деонізій Вінаник, Юрій Вівсяник, Анна Вівсяник, Василь Костенюк, Василь Вівсяник, Василь Костенюк, Василь Вівсяник.

По 50ит.: Дмитро Пенгелюк, Олександр Пенгелюк, Савета Івашук, Василь Івашук, Михайло Пенгелюк, Василина Пенгелюк, Іван Радкевич, Данило Пенгелюк, Іван Радкевич, Данило Сарелайк, Андрій Гера, Николай Молдован, Дозна Молдован, Софія Месенчук, Онуфрій Репей, Дмитро Колак, Георгія Міяєн, Оксана Міяєн, Василь Копак, Марія Репей.

По 25ит.: Іван Колак, Катерина Колак, Василь Кузик, Катерина Кучик, Георгій Молдован, Марія Кучик.

По 20ит.: Василь Мельниченко.

КОТЕ, САСК.
Дозда з Конкурсу, що його устроїла молодь 5.50
Іва молодь 2.00
Михайло Грабчак 5.00
Максим Бабабаш 3.00

КАНОРА, САСК.
Збірка о. Д. Кирстюка.
Олекса і Юстина Ленько 25.00
І. Стефанюк 25.00
Дмитро Охітва 10.00
О. Ленько 5.00
Іван Шевчук (збірка о. Мельничука)

КЕНДО, САСК.
Збірка І. Левченка. 4.00
Панство Гнат Левченко 1.00
Т. Гомцяк

КАДВОРТ, САСК.
Збірка В. С. Кожбура.
В. С. Кожбуз 25.00
Ю. О. Котелко 25.00
Дрібна збірка 10.00

ЛІЗАРД ЛЕРК, САСК.
Збірка І. Левченка. 5.00
П-во А. Король

ЛІДЕР, САСК.
Збірка Ф. Скоробогача. .25
М. Барни

МІЧЕВ, САСК.
О. Клюженич 25.00
Церковна Громада 25.00
По 1 дол.: Ісидор Новосад, Н. Білінський, Ф. Васкух, Д. Новосад, Г. Томин, П. Максимішин, А. Мирковський.
По 50ит: І. Дем'як, Р. Рачій, Л. Шелефонтюк, М. Пазлюк, І. Шабатовський, М. Олеськів.
По 25ит А. Гавринюк Ю. Томашук

МИКАДО (МАЗЕПА), САСК.
Збірка о. П. Мельничука.
Жін. Ток ім О Кобилянської 10.00
Іван Коколь 5.00
Августин Ягольницький 5.00
Петро Черевик
По 5 дол.: Максим Н. Тимрик (уч.), Федір Т. Яснюк, Дмитро Гудик, Іван Чесик

КОНСИСТОРІЯ: УКРАЇНСЬКОЇ ГРЕКО-ПРАВОСЛАВНОЇ ЦЕРКВИ в КАНАДІ.

ЦЕРКОВНИЙ КАЛЕНДАР НА 1935 РІК.

КВІТЕНЬ

18 Ч. Мч. Агатодова й Теодула
19 П. Катихія арх. Конст.
20 С. Лазарева Суб. Юр. сл.
21 Н. Нед. Цвітна. Ап. Іродіона
22 П. Мч Епсихія
23 В Мч. Теремтія Афрікана
24 С. Св. Антипа єп. Пергам.
25 Ч. Вел. Четвер. Василя Пар.
26 П. Вел. П'ятниця. Мч Гомелія
27 С. Вел. Субота. Св. Март
28 Н. Великдень. Ап Арістарха
29 П. Світлий Понеділок. Іринея
30 В. Світлий Вівторок

ТРАВЕНЬ.
1 С. П. Івана, Кузьми Хлм.
2 Ч. Пр. Івана, Юрія сп.
3 П. Пп. Теодора, Тимлія
4 С. Св. Язуарія та ін.
5 Н Нед. Томина. Теодора Сик.
6 П. Вм. Юрія.
7 В. Мч. Сави Сушгіл.
8 С. † Ап. св. Марка
9 Ч. Св. Васіди Амас.
10 П. Ап. Симеона, Стефана печ.
11 С Ап. Якова І Соснатра
12 Н. 2 Нед. Мироносиць. Мч. 9
13 П. Ап Якова
14 В. Пр. Єфимії, см Макарія
15 С. Атанасія Вел. єп. Сл.

ПОРЯДОК БОГОСЛУЖЕНЬ
в. Л. В. Дячина.

Квітень.

25. Вел. Четвер — Дуфрост — (Страсти в 7 год. вечір.) Всюди сповідь і сл. причасть.
26. Неділя — Великдень: пол. 12 год. в ночі в Полдео Парк. Воскресна Утреня.
В 4 год. рано в Ісг Сахіфр. Воскресна Утреня.
В 6 год. рано в Тундал — Воскресна Утреня.
В 8 год. рано в Сентон — Служба Божа.
Всюди посвячення пасок.
27. Світлий Понеділок — Тундал.
28. Світ. Вівторок — Ісг Сахіфр.
Тут
5. Неділя, Томина — Дуфрост.
12. Нед. Мироносиць — Тундал.
19. Нед. Розслабленого — Поплар Парк.
26. Нед. Самарянки — Сентон.
Всюди збірка на новілей „Укр. Голосу".

ЦЕРКОВНИЙ УСТАВ НА 1935 РІК.

Квітень.

21. Нед. Цвітна: Голос 6. Утр Єв Марка XVI: 9—20 Літ. Ап. филипян 4:4—9. Єван Із. XII: 1—18.
25. Великий Четвер: Літ. Вас. Великого з Вечірнею: Ап І. кор. XI: 23—32. Єван Мат. XXVI: 2—20; Іван XII: 3—17; Мат XXVI: 21—39; Лук. XXII: 43—45, Мат. XXVI: 40—75 XXVII: 1—2.
26. Велика П'ятниця. Царські часи. Вечірня в 2 годині повсюдний. Вислання плащениці.
27. Велика Субота. Літ. св. Василя Великого з Вечірнею. Ап. Рим. VI: 3—11. Єван. Мат. XXVII: 1—20.
28. Великдень. Воскресна Утреня Літ Із. Золотоустого. Ап. Діяння І. Єван. Іван. І: 1—17.
29. Світлий Понеділок Служба. як у Неділю Пасхи. Ап. Діяння І. 17—27 Єван. Івана І: 18—28
30. Світлий Вівторок Служба, як у Неділю. Ап. Діяння II: 14—21. Єв Луки XXIV 12—35.

Травень.

5. Неділя Томина: Утр. Єван. Мат. XXVIII: 16—20. Літ Ап. Діяння V: 12—20. Єван. Івана XX: 19—31.
6. Понеділок Вм. Юрія: Утр. Єван. Луки XII: 2—12 Літ. Ап. Діяння XII: 1—11 Єван. Івана XV: 17—27. XVI: 1—2.
12. Нед. Мироносиць: Голос 2. Утр. Єв. Марка XVI: 9—20. Літ Ап. Діяння VI. 1—7 Єван. Марка XV: 43—47 І. XVI: 1—8
19. Неділя Розслабленого: Голос 1. Утр. Єван. Луки XXIV: 1—12. Літ. Ап. Діяння IX: 32—42. Єван. Івана V: 1—15

ПОРЯДОК БОГОСЛУЖЕНЬ
о. П. Затворнічки.

Квітень.

23. Вівторок. Сифтон — Великодня Сповідь.
27. Велика Субота: Свячени пасок: 9 год. рано — Гаркеса.
10 год. рано — Богдан.
12 год. повсудні — Етельберт.
1 год. повсудні — Галич.
3 год. повсудні — Гільберт Плейнс.
5 год. повсудні — Косів.
28. Нед. — Воскресіння Г. Н. І. Хр.
12 год. опівноч — Вендал.
2 год. рано — Сифтон.
5.30 рано — Пайн Ривер.
7.30 рано — Ешлі.
9 год. рано — Дельфін.
10 год. рано — Роблін (о. Берна).
29. Світлий Понеділок — Вендал.
30. Світлий Вівторок — Юнель-Роблін (Роблін о. Берк)

Адреса: Ладфорд. Мав.

ПОРЯДОК БОГОСЛУЖЕНЬ
В ПРАВОСЛАВНІЙ ЦЕРКВІ.

Квітень.

25. Вел. Четвер рано Богослужения і Сповідь — Згода.
7 год. вечером Страсти — Вайта.
7.30 год. вечером Богослуження, Сповідь і винесення Плащениці. — Арбакка.
4 год. повсудні, вик. Плащениці. — Гарвентон.
6 год. повсудні, вик. Плащениці. — Толстой.
27. Вел. Субота 8 год. рано Богослуження. Сповідь і свячення пасок. Семакія.
3 год. по пол. свяч. пасок — Роза.
7.30 год. веч. свячення пасок. — Пембіна.
Неділя — Великдень — 4 год. рано свячення пасок — Толстой.
5.30 год. рано Воскресна Утреня і свячення пасок. — Толстой.
8 год. Богослужения і свячення пасок. — Вайта.
12 год. в полудне свячення пасок. — Арбакка.

Український Релігійний дво-тижневик в Канаді.

ВІСТНИК
THE HERALD

THE HERALD Box 3084 ГІМЛІРІО, МАН.

РІК XII. WINNIPEG, MAN., MAY 1st, 1935 ВІННІПЕГ, МАН., 1-го ТРАВНЯ, 1935. ЧИСЛО (221) 9

КИМ ІНТЕРЕСУЄТЬСЯ ПРОЛЕТАРСЬКА ДЕРЖАВА.

Звісно, що большевики боронять не тільки своїх пролетарів, але й чужих. Європейські часописи доносять, що в Москві виробляють фільм для татарів, в якім покажуть, як в Німеччині жидів переслідують. Зміст фільми такий: багатий жид, Натан Бекер, значить — пролетар, втік в часі революції до Німеччини, де також став пролетарем, бо до робився великого майна. Та прийшов Гітлер, отже Бекер-ограбили, побили і він ледви втік назад до Росії. Тепер пролетарська Москва хоче свої тови показати, як буржуазна Німеччина „робочий народ" переслідує.

КРАДУТЬ ВІД ГОЛОДНИХ.

Бездротна телеграма до „Нью Йорк Таймса" каже, що державний уряд контролі при нинив дозвіл висилки пакунків з харчами та матеріялами до німецьких земляків і приятелів у Совітській Росії. Німецький уряд давніше дав був дозвіл кожному сьому громадянинові висилати допомогу до Росії в пакунках вартости до 50 марок, кажучи, що можна їх посилати через організацію Торгсін. Тепер виявилося, що пакунки в Німеччини конфіскували в Росії і перепродавали совітським урядовцям в округах, навіщених голодом. Що більше: тих, для яких пакунок був призначений підозрівали, що вони мають звязки із закордоном і совітська влада їх карала. Отже німецька добродійність виходила ще на шкоду їх землякам під Совітами. Німці висловили великі кількости німецьких виробів і продуктів в околицю над Волгою.

СТУДЕНТИ ТЕОЛЬОГІЇ ПОКИНУЛИ ГРЕКО-КАТОЛИЦЬКИЙ ОБРЯД.

З третього року духовної семінарії виступив, як повідомляє „Гр. Голос", студент Михайло Винницький, родом з Коритник і згодився у старостві, що виступає вовсі з греко-католицької церкви. Староство прийняло це зголошення без перепон. Винницький є москвофілом

АРЕШТОВАННЯ СВЯЩЕНИКІВ У НІМЕЧЧИНІ.

З Дрездену надійшли вісти, що за ворожу діяльність, яка би могла ослабити волю національної суспільности, арештували в Саксонії багатьох священників християнських віроісповідань і замкнули їх в охоронній арешті.

1910 — СРІБНИЙ ЮВІЛЕЙ — 1935

Боже щасти Йому, Королю нашому, Боже щасти! Хай переможе Він Всіх ворогів своїх Довгі літа Йому Боже щасти!

Королева Марія

Король Юрій V.

НОВИЙ ПАПІЖНИЙ РОЗПОРЯДОК.

Орган галицького греко-католицького митрополита Шептицького, „Львівські Архиепископські Вісти", в останньому своїому виданні доносить про новий декрет римського папи.

Після розпорядку папи, ами ношеться дотеперішня назва гр.-католицької церкви. Отже замість назви: греко-католицький обряд, буде назва: **словянський, або словянсько-візантійський обряд.**

Папа одночасно зарядив утворення у Східній Конгрегації Секцій для всіх Церков, що **вживають словянського чи словянсько-візантійського обряду.** Ця секція буде займатися справами католиків словянсько-візантійського обряду в Галичині, на Волині, Підляшші й Поліссі, на Закарпатті, в Югославії і в Америці північній та полудневій, та справами католиків росіян, сербів і Болгар.

Подаючи до відоми священства цей папський розпорядок, згаданий орган пише, що цей розпорядок має незвичайну вагу для гр.-кат. церкви. „Передовсім раз на все зносені всі сумніння, що наші (гр.-кат.) обряд є обрядом византійським. Відтак усі галки, що той обряд ділить ся на ріжні гавузи, від себе цілкомого відмінні. Тимсамим відпадає й ріжниця між обрядом, називаним східно-словянським і нашим (гр.-кат.), називаним знову без причини — унїятським".

Далі кажеться, що цей папський розпорядок „виплинає з далекойдучої прихильности до нас і для нашої справи"...

МИШІ ЗІЛИ ЗАСІВИ.

Місцевости положені над Прутом, на території коломийського повіту, навістила небувала досі на Покутті язва лихих мишей, що знищили 85 процент засівів. Жнива запов ідаються катастрофально.

СМЕРТНІСТЬ ДІТЕЙ В ГАЛИЧИНІ.

З загального числа 123,922 померших дітей у цілій Польщі за минулий рік припадає між римо-католиками 84,254 дітей, між греко-католиками 19,773 дітей, між православними 17,478, між евангелика ми 2.869, між жидами 2,951 і між іншими 597.

Розмірно найбільша смертність дітей припадає на греко-католиків, бо 19.2 на 100 живонароджених дітей. Між евангеликами смертність дітей доходить до 16.1, на 100 живонароджених, між православними 14,6, римокатоликами 14, жидами 4,7 та іншими віроісповіданнями 11.

СОВІТСЬКІ ЗВІРІ.

На стації Кущевка до вагону поїзду хотіла ввійти стара жінка Оганесова. Мала вона залізний квиток і пляцкарту на полудневій, та справами католиків словянсько-візантійського обряду в Галичині, на Волині, Підляшші й Поліссі, на Закарпатті, в Югославії і в Америці північній та полудневій, та справами католиків росіян, сербів і Болгар.

Подаючи до відоми священства цей папський розпорядок, згаданий орган пише, що цей розпорядок має незвичайну вагу для гр.-кат. церкви. „Передовсім раз на все знесені всі сумніння, що наші (гр.-кат.) обряд є обрядом византійським. Відтак усі галки, що той обряд ділить ся на ріжні гавузи, від себе цілкомого відмінні. Тимсамим відпадає й ріжниця між обрядом, називаним східно-словянським і нашим (гр.-кат.), називаним знову без причини — унїятським".

Далі кажеться, що цей папський розпорядок „виплинає з далекойдучої прихильности до нас і для нашої справи"...

ВЛОМ ДО ЦЕРКВИ.

Невідомі злодії вломилися до церкви в Серафинцях (повіт Городенка). Розбили шість скарбонок і забрали всі гроші, які там були.

„ХРЕСТОНОСЦІ" В РАДІО В НЮ ЙОРКУ.

Від недавна існує в Нью Йорку організація „Хрестоносців", що послуговуються гаслом „Нове заявіття" — „Ню діл", для поборювання всякої демагогії. Хрестоносці почали з ма дого, але тепер настільки їх агітація в радіо й через пресу видає успіхи, що стає поліярною у східних стейтах.

Вони проголошують між іншим: „Ми не обіцюємо горшка золота на кінці веселки. Ми віримо, що щасте та безпечество мусять бути заслужені. Людина, що обіцює багатство або добробут без стодісотковоі заслуги через працю або заплату, є таксамо небезпечна для громадянства, як ошуканець, видурив мільйони від людей в 1929 році".

Організація Хрестоносців придумала вже й свій гимн що зачинається словами „Збудись Америко".

ПРОТИ П'ЯНИХ ПОДРУЖ.

Парламент американського стейту Індіяни (куди входить теж Чікаго) приняв закон, який забороняє т. зв. нічні подружжя. Досі шлюбні українки давали шлюб молодій парі також і вночі, коли така пара явилась перед суддею в відповідними документами, навіть підхмелена. Трапилось часто, що молоді люди позна бомішись у барі, ресторані або на танцях, після відповідної скількости алькоголю рішали одружитися. Ясно, що на 1000 таких п'яних подруж 900 кінчилось розводом.

„ГОДИННИК ЖИТТЯ".

На виставі „Чуда життя" в Берліні загальну увагу звертає на себе величезна вежа; в середині є пісковий годинник, а зверху — дзвони. Що пять хвилин дзвони б'ють по 9 разів: це значить, що за той час у Німеччині вродилося 9 хлопців. Рівночасно з тим о ртається піскоий годинник, що смокоівлює за той самий час смерть 7 людей. По тій операції гучномовець викрикає: „В Німеччині є два мешканці більше". Нінці одушевлені цим „годинником життя". Цілий день стоїть навколо нього велика товпа.

ПОВІНЬ В НАДДНІПРЯНЩИНІ.

З Києва повідомляють, що від кількох днів виступили во ди з Дніпра. Рівень води підніся на 5.70 м. Води заляли острів Труханів. З місцевости Слобдки виселено 640 осіб. З затоплениим оселяи відрежуться комунікація човнами.

РІДНА МОВА В ЦЕРКВІ.

(Докінчення).

Успіхи такої постановки місіонерської справи змінили відношення місної церковної влади в Росії до інородческого національного Богослужіння в основі. Указом Святійшого Синода в 15 січня 1885 р. визнано за інородними право на їх національне богослужіння або по-стійно, або по черзі із словяно-росій-ським Богослуженням. Після того при місіонарських товариствах були основані спеціяльні перекладчі комісії, які перекладали на мови різних інородців не тільки книжки релігійного змісту, але й священні та богослужбові тексти. З таких комісій найбільше працювала комісія місіонарського товариства в Казані.

Дякуючи цьому вже в початку XX віку православне Богослужіння відправлялось такими новими мовами:

1. В краях надбалтійських — а) фінською, б) естонською, в) латиньською і г) німецькою.

2. На Волині — чеською.

3. На Кавказі — а) осетинською, б) Сиро-халдейською (новою), в) армінською, г) абхазською, і д) грузинською.

4. В Криші, Сибірі і взагалі на сході — а) татарською, б) чувашською, в) кіргізською, г) черемиською, д) мордовською (зирянською), е) монгольською, ж) китайською, з) японською.

5. В північній Америці - а) ескімоською, б) індійською, в) англійською.

Цей реєстр мов — можливо — ще не повний.

Після завоювання Арабами православного сходу на територіях старого християнства зайшли поважні зміни. Області трьох славних колись патріярхатів значно зменшились Грецький елемент там підупав, зате набрав сили новий елемент — арабський. Богослуження грецькою мовою його не могло задовольнити, через те Араби почали домагатись своєї рідної мови в богослуженні. Так арабська Православна Церква тепер арабське Богослуження можна почути в різних місцях патріярхатів антіохійського, єрусалимського і олександрійського. Особливо в антіохійському патріярхаті воно входить у все більшу й більшу практику після того, як патріярхом уперше тут став Араб Мелетій († 1906 р.).

Рідню мову в Богослуженні взяли і Румуни, або волохи. До XII віку вони були в залежности то від болгарської церковної зверхности, то від сербської, і в Богослуженні вживали церковно-словянської мови. В XII віку Румуни утворюють свою окрему Церкву з адміністративним осередком у Тирнові В кінці XIV віку, після Косовського побоєвища і завоювання Турками, вони переходять під владу царгородського патріярха і підлягають йому аж до часу свого національного визволення.

Не вважаючи на тяжкі умови свого національного життя, Румуни зберігли свою народність, православіє і свою руську мову, на котру в р. 1679 було перекладено митроп. Досифеєм Сучавським Богослуженння. Не легко їм обходилась національна боротьба Найгостріше вона була в Македонії, де Румунів нараховується коло пів мільйона. Тут їх Греки хотіли анародовити, обгречити дом їх національного ватажка Апостола Маргарита почався тут національний румунський рух, то Греки організували систематичне переслідування всього румунського Кождий священик, що вживав у церкви румунської мови, підлягав викляттю і церковному відлученню Але це не стримувало священиків-Румунів від того, щоби відправляти по румунськи.

До якого напруження доходила ця церковно-національна боротьба, видно з такого факту, описаного Брейсфордом: Я місті Моластері помер один Румун Рідня бажала його похоронити по румунськи. Епископ Грек заборонив румунську відправу. Рідня стояла на своєму. Прийшлось апелювати до місцевого судді — турецького каймакама. Каймакам не міг нічого зробити без інструкцій з Царгороду З Царгороду прийшло розпорядження стримати похорони, поки не збереться уряд. обмірює і видасть постанову. Ясно, що на все те потрібно було багато часу, — і тіло небіжчика було набальзамовано. Час минав, з Царгороду нічого не приходило... Тоді Греки й Румуни почали між собою бійку за тіла. На ринку зібралася юрба, якої не могла розігнати навіть кінна поліція. Валі (губернатор) був у прикрому становищі. Нарешті він телеграфує просто до султана, просячи дати дозвіл поховати мерця будь-як, бо інакше юрба знищить місто. Нарешті надійшла постанова: через те, що уряд не може задовольнити одночасно ту й другу сторону, то покійник мусить бути закопаний в землю без всякого погребового Богослуження...

Оповідання це записане в поважному творі члена македонського комітету допомоги (1903-4 рр.). З нього ми бачимо, якою-напруженою й безглуздою була політика анародовлювання та як доволі буває людям національні традиції, на які жертви готова любов до свого рідного... Македонські румуни також бились свого. 1905 р. вони визнані султаном за окремий нарід з правом мати своїх священнослужителів, свою руську мову в богослужбову мову, вчитися богослужбовому і т. п.

Одночасно з Румунами боролися за свої національні права в церкві, з окремого Богослуження рідною мовою Серби, що живуть у тій частині Македонії, яка відома під назвою „Старої Сербії". Розуміючи, що головною перешкодою до заведення Богослуження рідною мовою є чужий грецький єпископат — ворожий до сербської нації, який не-ситься з ідеєю „Великої Греції" (щось подібне на „едіна неделіма"), Серби домагались обсадження ускопської і призренської Митрополії природними Сербами. Призренська катедра була вдоволена легко: після смерти у році 1895 митрополита Грека Мелетія патріярх призначив на цю катедру Діонисія — Серба, який відразу розпочав богослуження сербською мовою.

Складніше справа була в Ускюбі. Митрополит Методій — Грек умер 1896 року; його наступником був призначив Амврозія — також Грека. Але коли той прибув до Ускюба, то застав катедральний собор зачиненим та забарикадованим і все сербське населення проти себе. Турецька влада силою відчинила церкву і Амврозій відправив Службу Божу грецькою мовою, але в присутности лише Турків, які стояли тут з насадженими багнетами, щоби втримати Сербів від насильства. Бойкотований Сербами Амврозій згодом зрікся, а на його місце було вибрано в р. 1899 Фирмиліяна — Серба, який був висвячений на єпископа лише 1902 р. Фирмиліян сам правив по славянському, але після його смерти утвердилась тут мова сербська.

Нарешті варто згадати про цікаву спробу завести в Богослуженні мову живу російську. Зроблено це було власне для священнослужителів обхазців. А саме: требника для обхазців видано було в двох мовах — і ті части служб, що вимовляються голосно, видано було мовою обхазською, а ті, які треба читати тайно — мовою російською. Таким чином відправляючи Службу Божу, чи требу, священик голосно молився по обхазськи, а тихо — по російськи. І це було так зроблено не з примхи перекладчиків і видавців, а з відома і дозволу вищої влади російської Церкви. До речі треба сказати, що це було в роках 1906—7, коли в Святійшім Синоді брав уділ Антоній Храповицький, а той час архиєпископом волинським. Як же дивно тепер чути від нього громи проти української мови в Богослуженні і мови російської. Не вже тільки для кавказських верховинців було зроблено виняток?

Ми подали коротенький історичний огляд богослужбової мови в православній Церкві, починаючи з перших днів її постання і кінчаючи нашими часами. Старалися бути обективними, оперуючись лише на Слово Боже, факти та історичні документи. Прочитавши цей огляд, кождий мусить зробити з нього тільки такий висновок: Православна Церква ніколи не противилась заведенню в Богослуження живої народньої мови, завжди лишала на зустріч бажанню народів служити Слово Боже та служити Богові своєю природньою мовою. Проти заведення народньої мови в Богослуження служб своєї політики, що при допомозі Церкви старались затримати свій політичний і національний вплив серед народа їм чужого політичного й національного.

ЖИДІВСЬКЕ ВІЙСЬКО.

Пише львівський „Новий Час":

— В газеті „5-та Рано" є звіти з краківського зїзду „Бетару", під наголовками: „Зїзд жидівського війська". „Жидівська фльота", „Військова служба", „Позір", „Вождь входить на салю".

Є жидівське військо — лише згадали, що нема війська. Є радше молодь в одностроях, молодь романтичних поглядів, що тужить за власною армією, що могла служити жидівському народові. Є „ерзац-військо". Є давний міліцянин „В тій організації (Бетар) від ського вишколу є міліцяна. Є рядовики, підстаршини, команданти На рамеках сорочок, чи одностроїв видно „цілядки", чи нашивки. Є пасочки й офіцира, або щось в роді „епоцетів" є дисципліна. Степень вимагає пошани Це т. зв. жидівське військо готовиться як пишуть, для Палестини.

Тільки „Новий Час". Але про те можна би більше догадуватися і сказати, що жиди вже мають на світі дійсне військо з гарматами, з бомбами, з стенками. А те, що в Польщі готовиться, чому не мало би бути для Польщі? Гармати-а Польща має...

Як з Вашою передплатою на цей рік? Постарайтеся, щоб передплата за „Вістник" була заплачена наперед.

Дмитро Степанко.

ШАНУЙ РОДИЧІВ.

Цілу Лопух не міг ніяк вийти на кінець з недостатками в своїй селі. Податки високі, а зарібку нігде. Їхали люди в Канаду, й він вибрався. Порадився з дружиною, спродав усі свої достатки, вибрав потрібні папери й в тиждень по Великодних Святах виїхав з села.

Гірко було лишати рідне село. Знайомих і рідних. Луги, поля й садочки. Ряхи сідоми котилися, як горох, по зморщених від злиднів та тяжкої праці лицях. На серці стало важко. В очах почорніло. Гей, чи вернусь я назад? Чи побачу тебе, рідна земле? Чи милуватись буду цими гаями, левадами, потоком?... Так думав у душі. А віз, запряжений парою коней, котився по болотнистій дорозі та віддалював Ілька з дружиною все дальше й дальше.. А Варка не плаче, світа Божого не бачить, аж виллає. І в неї важкі думи обсіли душу, гей рій бджіл молоду деревину. Що чекає їх у Канаді? Яка доля?... Чи повернуть у своє село?...

Зайхали на найближчий залізничний двірець. Не довго ждали. Надіхав поїзд. Усілися й поїхали! А полагодивши всякі формальности в столиці, виїхали до пристані, де всіли на корабель і за місяць опинилися в Канаді. Не самі їхали З ними їхали тисячі таких самих, як вони Ще пару днів і якийсь агент. що говорив по нашому, сказав їм, де буде їх земля.

Та хіба це була земля? Ліс! Такий густий, такий кремезний, аж страшно Ні противилась заведенню в Богослуження живої народньої мови, завжди лишала на зустріч бажанню народів служити Слово Боже та служити Богові своєю природньою мовою. Проти заведення народньої мови в Богослуження служб своєї політики, що при допомозі Церкви старались затримати свій політичний і національний вплив серед народа їм чужого політичного й національного.

Наші поселенці в перших часах життя в Канаді були витревалими, завзятими й побожними. Все уповали на Бога. Вірили, що Бог добрий і допоможе їм серед нових обставин, на чужині, вибрися й жити, як людям пристало.

За кількаднадцять літ там, де шумів густий ліс, хвилював лан золотистої пшениченьки. Під горбочком пишалась хатина чепурненька, краща чим та, що її лишили ли Лопухи в рідному селі. На насовиску паслося багато коней, коров. На подвірі була всячина. Словом, кругом ако манили достатки. Здавалось Лопухам, що гірше перебули. Тому все були вдячні Богові за Його ласку. А коли будувалась на Дарвюс (так та околиця звалася), церква. вони першої дали цілу сотню доларів на початок. на будову. Відтак завсігди давали щедро дачку на потребу церкви. та й на всякі добрі справи, коли заходила потреба.

В околиці їх шанували. Було їм весело й добре. А найбільше тішилися долюбою Оленкою, яку доглядали, як ока в годові. Догоджували дитині, як знали. Надіялися при ній найти на старости літ теплий куток і ложку страви.

Прийшов час і трафився хлопець, що одружився з Оленкою. Назвався Карпо Кравченко. Походив десь із синтянського повіту. Мав трохи грошв, а решту доповнили Лопухи й з сусідства зажили молодята.

Росло господарство. Росли достатки. Росли діти. Незадовго Кравченки мали три вироблені фарми і з достатками перетягли родичів. Раділи цим старенькі Лопухи. І як же не радіти, коли родині бачуть дітей своїх і внуків, що їм жиється в гарваді, що аж любо.

Не такої вдачі був їх зять. Він був досить багатий. мав на чому працювати, а все лисим оком глядів на фарму свого тестя. Мав три фарми, а вабжав четвертої. І ця жадоба посісти землю батька Оленки не давала йому спокою. Він не-любив батьків своїх. Забув за Божу заповідь: Шануй свого батька й матір свою, щоб тобі добре було й щоб тривав довго на земли. Навіть перестав ходити до церкви. бо там священик учив шанувати свого ближнього, навіть ворога, а найбільше своїх родичів. А коли на Дарвюс звявися большевицькі агітатори і почав накликати людей до безбожної організації, то й Кравченко пристав до неї і ще запренумерував собі газету, що видавали большевики Перестав навідуватись до батьків, а ко ди де й стрінув тестя, то питав, кому він лишить фарму.

Старенький Лопух добачував зміну в зяті. Перед киномінав доньку, щоб нарозумів чоловіка.

— Ех, Оленко, — каже, — опамятай свого Карпа. Він хоче! А все на мене вовком дивиться Воркоче! А все фарми хоче'

— А певно, що хоче. І ви, тату, повинні нам фарму записати; кому лишите?

Та звісно, що вам, кому-ж би. Таже нею кому іншому дати, лиш ти в мене одна.

— Ми це знаємо, однак таки хочемо, щоб ви нам таки тепер записали. А що вам шкодить?

Та воно не шкодить. це правда Але я не певний за твого Карпа. тому волію до смерти тримати фарму, а як побачу, що він буде гідний цього, то...

— Що то? Що то? Я вас не розумію! Може ви церкву хочете дарувати? Бачите, нам треба. От розтуть хлопці дізнаєтесь, їм треба. А що церква? Воно непотрібна. Для кого вона? Для Бога? Якого Бога? Хто Його бачив? Це все панські видумки.

Гріх таке говорити! Бог є над нами. Він допоміг мені сюди приїхати. Тут на тих лісистих землях розвести свое гніздо, допоміг доробитися. Дарував нам здоровля, силу й охоту до праці. Додавав нам потіхи у злиднях і надії на краще. Все, що маємо, завдячуємо Богові Ти цього не розумієш. Але ти зрозумієш, коли прийдеться тобі працювати серед чужих обставин, як це було нам. Ледащо багато коней, або коліб ти прийшла в рідному селі, або коліб ти прийшла в віррі була всячина. Словом, кругом ако манили достатки. Здавалось Лопухам, що гірше перебули. Тому все були вдячні Богові за Його ласку. А коли будувалась на Дарвюс (так та околиця звалася), церква. вони першої дали цілу сотню доларів на початок. на будову. Відтак завсігди давали щедро дачку на потребу церкви. та й на всякі добрі справи, коли заходила потреба.

В околиці їх шанували. Було їм весело й добре. А найбільше тішилися долюбою Оленкою, яку доглядали, як ока в годові. Догоджували дитині, як знали. Надіялися при ній найти на старости літ теплий куток і ложку страви.

Прийшов час і трафився хлопець, що одружився з Оленкою. Назвався Карпо Кравченко. Походив десь із синтянського повіту. Мав трохи грошв, а решту доповнили Лопухи й з сусідства зажили молодята.

Росло господарство. Росли достатки. Росли діти. Незадовго Кравченки мали три вироблені фарми і з достатками перетягли родичів. Раділи цим старенькі Лопухи. І як же не радіти, коли родині бачуть дітей своїх і внуків, що їм жиється в гарваді, що аж любо.

Не такої вдачі був їх зять. Він був досить багатий. мав на чому працювати, а все лисим оком глядів на фарму свого тестя. Мав три фарми, а вабжав четвертої. І ця жадоба посісти землю батька Оленки не давала йому спокою. Він не-любив батьків своїх. Забув за Божу заповідь: Шануй свого батька й матір свою, щоб тобі добре було й щоб тривав довго на земли. Навіть перестав ходити до церкви. бо там священик учив шанувати свого ближнього, навіть ворога, а найбільше своїх родичів. А коли на Дарвюс звявися большевицькі агітатори і почав накликати людей до безбожної організації, то й Кравченко пристав до неї і ще запренумерував собі газету, що видавали большевики Перестав навідуватись до батьків, а ко ди де й стрінув тестя, то питав, кому він лишить фарму.

Старенький Лопух добачував зміну в зяті. Перед киномінав доньку, щоб нарозумів чоловіка.

— Ех, Оленко, — каже, — опамятай свого Карпа. Він хоче! А все на мене вовком дивиться Воркоче! А все фарми хоче'

— А певно, що хоче. І ви, тату, повинні нам фарму записати; кому лишите?

Та звісно, що вам, кому-ж би. Таже нею кому іншому дати, лиш ти в мене одна.

— Ми це знаємо, однак таки хочемо, щоб ви нам таки тепер записали. А що вам шкодить?

Та воно не шкодить. це правда Але я не певний за твого Карпа. тому волію до смерти тримати фарму, а як побачу, що він буде гідний цього, то...

— Що то? Що то? Я вас не розумію! Може ви церкву хочете дарувати? Бачите, нам треба. От розтуть хлопці дізнаєтесь, їм треба. А що церква? Воно непотрібна. Для кого вона? Для Бога? Якого Бога? Хто Його бачив? Це все панські видумки.

Гріх таке говорити! Бог є над нами. Він допоміг мені сюди приїхати. Тут на тих лісистих землях розвести свое гніздо, допоміг доробитися. Дарував нам здоровля, силу й охоту до праці. Додавав нам потіхи у злиднях і надії на краще. Все, що маємо, завдячуємо Богові Ти цього не розумієш. Але ти зрозумієш, коли прийдеться тобі працювати серед чужих обставин, як це було нам. Ледащо багато коней, або коліб ти прийшла в рідному селі, або коліб ти прийшла в віррі була всячина. Словом, кругом ако манили достатки. Здавалось Лопухам, що гірше перебули. Тому все були вдячні Богові за Його ласку. А коли будувалась на Дарвюс (так та околиця звалася), церква. вони першої дали цілу сотню доларів на початок. на будову. Відтак завсігди давали щедро дачку на потребу церкви. та й на всякі добрі справи, коли заходила потреба.

В околиці їх шанували. Було їм весело й добре. А найбільше тішилися долюбою Оленкою, яку доглядали, як ока в годові. Догоджували дитині, як знали. Надіялися при ній найти на старости літ теплий куток і ложку страви.

Прийшов час і трафився хлопець, що одружився з Оленкою. Назвався Карпо Кравченко. Походив десь із синтянського повіту. Мав трохи грошв, а решту доповнили Лопухи й з сусідства зажили молодята.

Росло господарство. Росли достатки. Росли діти. Незадовго Кравченки мали три вироблені фарми і з достатками перетягли родичів. Раділи цим старенькі Лопухи. І як же не радіти, коли родині бачуть дітей своїх і внуків, що їм жиється в гарваді, що аж любо.

Не такої вдачі був їх зять. Він був досить багатий. мав на чому працювати, а все лисим оком глядів на фарму свого

сленно зібраних людей. Три священики правили похорон. Приїхав хор. А дзвони не дзвонили, плакали. Казали люди, що такого величавого похорону не бачили в околиці Всьо було зроблено в православному обряді. Українська православна Церква набрала пошани серед поселенців. Від того часу католики, кацали, більшевики й безвірки нічо не казали на українську Церкву, хоч до того часу любили й критикували й висміювали.

(Докінчення буде).

МИМОХОДОМ

Писалося колись на оцім місці про те, як то люде, що до церкви не належать і не ходять, ніколи не моляться і в нищо не вірять, коли прийдуть різдвяні свята, висилають колядників, щоби заколядували хоч дещо на їх безвірницькі інститут.

Тепер треба нам звернути увагу на другу таку справу, яку такі безвірку натягають на своє копито.

Святкуємо Великдень Після Великодня церковні громади устроюють спільні свячене Але й безвірничні товариства не хочуть лишитися позаді, а й собі малпують за віруючими людьми. Оголошують спільне свячене, розсилають запрошення до своїх членів і прихильників і, розуміється, дехто таки прибуде. В християнських громадах таке свячене починається посвяченням Божих дарів, благословенням і словом „Христос Воскрес". В безвірницьких товариствах не відбувається трошки інакше. Слова „свячене" вони уживають тільки для реклями, на насміх, а відмовившися заладять за столи і відразу до їди, як отта невинна худібка, коли прийде до ясел.

Підчас такого свяченого, звичайно покликають до слова бесідника. І як то буває, в християнських громадах бесідники говорять на теми Великодня, Воскресення Христового, та воскресення українського народу. В безвірницьких товариствах, вже з правила бесідники стараються увійти в єру перед-християнську, поганську і наче намагаються звязати своє „свячене" з поганськими звичаями.

Бувають випадки, що хтось з запрошених гостей скаже пару терпких слів на адресу зарядників такого „свяченого", що вони обдурюють і Бога і людей та зневажають те традиційне українське свячене.

Певна річ, що воно враженим „свяченого" не до вподоби Але потрібне. Час вже покласти кінець фарисейству. Час, щоб в людей було на стільки отверто-сти, на стільки відвази, щоб перестали устроювати „свячене", коли не вірять в нього.

Б.

З КІМ ПРИСТАЄШ...

Одна жінка вгляділа знакомих далеко поза містом. Дім, в якім вона гостила був обсаджений прекрасними фіялочками, в повнім розквіті. Звідти вона поїхала до інших своїх знакомих і коли тільки увійшла в хату, господиня дому відповіши на поздоровлення, сказала:

— Ох, що за чудові фіялкові перфуми ви вживаєте.

Гостя, які фіялок, які перфумів при собі не мала, тільки те, що вона гостила в домі між фіялочками. Начука з сего є така, що воно робить різдвяцю в ким ми пристаємо. Не дарно в нас повстала й пословиця: З яким пристаєш, таким сам станеш.

„ВІСТНИК"
Рускій часопис для Українців в Канаді
Виходить 1-го і 15-го кожного місяця.
Видає Українська Православна Церковна Самоміч.
Передплата: В Канаді — $1.00 на рік.
За границю — $1.50 на рік.

THE HERALD
Published semimonthly by the
Ukrainian Orthdox Publishing Company
Subscription per annum:
In Canada — $1.00. — Foreign — $1.50.

Адресуйте — Address:
The HERALD, Box 3054, WINNIPEG, MAN.

ЯК МИ ДИВИМОСЬ НА ГРЕКО-КАТОЛИКІВ.

Що инші голоси католицького світу.

Важне, що в самій Римській Церкві були завсіди навіть великого значіння особи, що не вірили в папське верховенство. І се перед світом давалали. От що писав Герберт Оріяка папа Сильвестер II, вмер 1003 р.) до архиепископа Сегівія:

— Ми можуть вони вчить, що суд римського епископа вищий від суду Божого?... Я пішучо заявляю, що коли епископ Риму грішить проти своїх братів, і зов його часто напоминають, він не слухає Церкви, його, епископ Риму, сам Бог приказує уважати за поганина і грішника. Бо коли вищий уряд, то страшніший упадок. Коли — ви дуже, що ви не можете разом з ним стояти через те, що не хочемо вірити напереки Євангелію, то ви по такій причині не може нас роздвоїти від злуки з Христом.

Читаєте і вдивіться вам, що наведені слова сказані якраз на науку Українцям. Бо кільки то папи зневажали і зневажають Українців; кільки разів вони помагали і помагають безбожним ворогам Українського Народу і його Церкви; кільки разів папи показувалися в відношенню до Українців найбільше явними злочинцями, поганами і грішниками — от же наведені слова повинні бути для Українців великою наукою. Грішить против вас папа — почисліть його до грішників і поган і подивіть його!

Однакож є такі вперті люде, що найкращої науки не послухають. Сліпа і грішна впертість! До такої сліпої вперторсти звернені Божі слова в пророка Ісаії:

— Куди, в яке місце вас ще бити, коли ви не перестаєте бути вперті?! Кожда голова в рани, кожде серце хоре. Від підошви в ноші і до голови нема здорового місця: рани, синяки, рани гниючі не зачищені, не перевязані й не змягчені оливою.— Ісаія І: 5—6

Так! Сотні літ Римська Церква з папою тільки й робила, що била Українців по голові, здавала їм рани, калічила їх, затуманювала, одурманювала, заломлювала, помагала їх неволити — та мимо того ще й нині є такі сліпі і вперті, що не дочуть подумати, хто їх б'є, тай за що.

І коли нині Українець боїться, щоби без Риму і папи не пропасти, то що сказати про св. Івана Золотоустого, св. Августина і других великих і святих мужів, що в папське верховенство також не вірили? Що сказати про самого ап. Павла, що не признавав Петрового верховенства? Невжеж всі вони пропали? А на таке виходить, коли брати дословний приказ Римської Церкви:

— Decimus, Dativinus, promisciavimus absolvere, necessarium ad salutem omni humanae creaturae subesse Romano pontifici. — Кажемо, сказуємо, і ми проголошуємо се немилучне, що кожнечинне є для спасення кождого людського сотворіння бути під верховенством Римського первосвященника.

Що сказати про сп. Брігету (1302—1377), що, звертаючись до папи такими словами:

— Ти винуватель душ вибраного народу. Ти подібний до люципера, несправедливійший від Пилата, жорстокійший від Юди, більше огидний між Жидів. Твій престіл впалеть, як великий камінь каменем в море, що спинюють вас на самих глибоких скалах і в змінах „десять Заповідей на — громі, громі, громі...

Жив в 14-ім віку в Італії великий вчений і поет, Петрарка, великий знавець св. Письма, і він, бачучи безбожність папського Риму, порівнював його в своїх віршах з грішним Вавилоном і казав:

— Пішов я з грішного Вавилону, що не має сорому; а якого вся добро викало; де вчинялося гріх і недоля; що є мерцво всіх ересей. (Сонет 92).

— Жерело гріха, принот злоті ненависти, смерть душ, пекло живучих.. (Сонет 140).

Та лисав ще Петрарка і прозвіо:

— Чи не є ти тою славною, чи бесславною розпутницею, що грішиш в церкви вдаш? Се вражда є того бидлищако, що святий Євангеліст в захваті бачив над многими водами...

Кардинал Нюмай в творі „Про пораду в сторони вірних в справах науки", показує, що були часи, коли звичайні вірні ратували віру, яку зраджували папи й епископи. І він дає такий висновок: **„Навчаюча Церква не завсігди є дільним інструментом церковної непомильности".** Розуміється, що се говорить він в першій мірі про Римську Церкву.

Папа Григорій Великий дістався письма, в яких його титулували „всесвітним" і він протестує проти того. Він пише до Патріярха Антіохії й Александрії:

— Ніхто з моїх попередників не згодився на титул „вселенського", бо коли одного Патріярха називали „вселенним", то другі перестають бути Патріярхами. І тому я в проти листів з титулом „всесвітній". — До Александрійського Патріярха він пише: „Ти мій брат по становищу, мій батько по характері. І я прошу твою Святість, щоби ти не зва мене „всесвітнім"

В 1538 р. папі Павлови III. доручено „Звіт Комітету Кардиналів" (8-ох), в якім говорилися про упадок всякої морали в Римській Церкві, отже про конечність зміни на кращe. Та кажуть вони:

— Коли папа хоче справу поправити, то мусить починати від свого дому. Він мусить забути про великі доходи і не відпускати гріхів за гроші... Святокупство дійшло до найдальших меж: духовними стають найбільше безхарактерні люде; духовні семінарії стали школами розпусти і неситства... Відомі розпутниці їздять з супровод каранизів й инших достойників.

Такий звіт був доручений папі, коли вже Лютер а своєю реформаторською роботою виступив. Лютер напав Римську Церкву і Римська Церковця почала себе рятувати. Як тревога, то до Бога. І в порученнях папи, данох Францеско ви Кіерегато, папському послові на сойм в Нірнеберґу, було сказано:

— Скажи, що ми широ признаємо, що Бог покарав Свою Церкву (реформацією) за гріхи людей, голово священних й епископів... і не дивно, що опівбіст перейшла від голови до членів, від голови: Первосвященика до прелатів. Всі хочуть відшкодувати безторожжя, кождий своєю дочкою вібили на безторожжя, кождий своєю дочкою, і довгий час нема ні одного, що робив би добре... Шкоди до сеї справи, то правда, що вживано всіх старань, щоби найвеще отсей Дейз (папський) — з якого, можливо, все те зло вишло — поправити...

Що на наведеного треба ще пояснень?

Що каже католицький епископ Штросмаер.

Треба згадати ще один сильний і недавний голос з католицького світа — голос епископа Штросмаєра. В 1870 р. відбувався в Римі Собор (Ватиканський), але на ким привязано папи непомильним. Але нарадам Собору не йшли гладко. Богато епископів (майже четвертинка) не вірили в папську непомильність. Не хотіли підержувати папських претензій. Довгу і подрібно обробляну промову виголосив тоді словінський епископ Штросмаер. Ось деякі його висловки:

— Пропонуючий покутні відповідальности, не буду мусів відповідати перед Богом, в ваш ся за вчуенія Святого Письма в найбільшому ступні. Шукаючи, чи дійсно святійший отець (папа) є наслідником св. Петра, наместником Христа і непомильним учителем Церкви.

І я не знайшов там найменшого натяку про се, ані навіднима св. Петра і наміснка Ісуса Христа. Я не знайшов ані одного рокіду, ані одного стіха, да Ісус дав би св. Петрові надзвичайно ширі апостольства. А коли Він хотів був поставити Петра першим між апостолами, то був би се обявав.

Апостол Павло в своїх Посланнях до церков нічого не згадує про першенство Петра. Коли же першенство існувало, колиб Церква мала вимінна непомильного в науці, то чи великий апостол, що проповідував між поганами, забув би про те згадати? Та що я говорю... Він написав був довге Посланнє про ту найважнійшу справу. Чи можна подумати, що св. Павло забув би згадати про таку, коліб дійсно було божественною власть в жадній Посланню св. Павла, Іакова, Яковва. Св. Луки (в Дівних) також мовчить.

А що мене здивувало, то мовчанка самого св. Петра. Колиб він справді був наміснком Христа, то був би про те знав, а коліб знав, то чому не повідомив, як папа. Я кажу, що Церква за часів апостолів не думала, що повинен бути якийсь папа.

Та я чую: Хіба-ж св. Петро не був в Римі?.. Що св. Петро був в Римі, се самий тільки переказ. Скардінґер, один з найвченійших людей, не побоявся сказати, що апостольство св. Петра і його перебування в Римі повинні бути зачислені до сумних легенд.

Дальше Штросмаер зупиняється на по-апостольських часах і прягадує факти історії:

— Африканські епископи вважали римського епископа (папу) таким малозначним, що карали винученими в Церкви тих, котрі хотіли перед ним апелювати.

Ті самі на 6-ім Картагінськім Соборі писали до римського епископа, щоби він не відважався приймати скарг від африканських епископів.

Отці Халкедонського Собору поставили епископа Анатолія і старого Рому (т. є. царгородського і римського) нарівні у всіх справах, отже і в церковних.

Шостий Картагінський Собор заборонив всім епископам приймати титул князя епископів, або найстаршого епископа.

Значіння римських епископів поставало не з якоїсь божественної сили, але від міста, в якому були їх катедри. (Рим був столицею держави).

Згадує Штросмаер ще такий важний факт, що **на перших шістьох Вселенських Соборах (на протязі від 325 до 680 р.) всіх епископів разом було коло 1109, а між ними західних (римських) епископів було не більше як 19.** Се показує, що так довго Рим стояв в християнській роботі далеко по заді. Коли на Сході збиралися Патріярхи Христіянські (Собори), на яких бувало по кількасот епископів, Італи довгі наради, виставляючи закони (каноны), то Рим ще майже не брав участя в цій чій роботі.

Перечислюючи ясні злочини, що на протязі століть вижуться з папством, Штросмаер приводить слова св. Бернарда, звернені до папи Евгена III. (1145—1153):

— Чи-ґолови ти показати-мані в Римі будь кого, що признавав би тебе папою, не будучи підкупленій золотом, або сріблом?

Богато ще подібного говорив Штросмаер в своїй довгій промові. Тай не сам. Частина епископів була по його стороні. А частина кричала. Як кричать вони представителі і заступники Риму, щоби загушити голос правди. Як кричить навіть недумаючий Українець, не знаючи що правди закричати не можна.

Відповідаючи на крики Штросмаер вказував на факти історії. Ось децо з його відповідей криками:

— Я готов заможчати, але ми маємо такого свідка, перед котрим мусимо схилитися і мовчати всі, не визнаючими його святости Пій IX. Той свідок — се Історія.

— Історія не є католицька, ані англіканська, ні катьвінська, ані лутеранська, ні грецька, ні німецька, ні ультрамонтанська. Вона є те, що є, себто: трохи сильніша від вадих канонів і соборів.

— Кричіть проти неї, коли вмете вічагу. Але ви не годні уневажнити історичних фактів. Коли я сказав щось історично вернадлива, то

(Продовження на стор. 5-ім.)

ДО ІСТОРІЇ ТРИРАМЕННОГО ХРЕСТА В ГАЛИЧИНІ.

Папа в обороні коршми.

Трираменний Хрест не є „православним" хрестом, як декому може здаватися. Найбільше підхожа для нього назва буде — **Український Хрест, або Хрест Українського Народу.**

Давня історія оповідає, що на Україну був заведов один з Апостолів, а саме Андрей Первозванний. На тому місци, де нині місто Київ (на київських горах) він поставив Хрест, поблагословив Українську Землю і предсказав, що тут буде велике українське місто, буде християнське життя.

Певна річ, що на Україні жили тоді люде, дуже можливе, що це були рідні наші предки — отже святий Апостол переходячи через Українську Землю проповідував тут науку Сина Божого.

Через те Український Народ й Українська Церква уважає апостола Андрея **Апостолом Україні, Апостолом Українського Народу.**

Як майже всі Апостоли, так й апостол Андрей вмер мученичую смертю. Його розпяли на скісних хрести, подібнім до букви Х.

Щоби задержати память в народі, що апостол Андрей є **Апостолом Українського Народу,** давна Українська Церква рішила, щоби долішне рамя Хреста давати в скісним положенню — себто так, як стояло воно на хресті, на ким Апостол Україні був розпятий.

Звається цей Хрест також **Андрійським Хрестом.**

Від Українців перебрали Трираменний Хрест також Москалі.

Цей Трираменний Хрест має за собою в Галичині окрему історію, про яку оповідає в львівській „Мет", ч. 12, 1934 року, грекo-католицький священик о. М. Цегельський.

В 1874 році галицький митрополит Йосиф Сембратович видав був Послання до своїх вірних, п. з. „Про достойність чоловіка". Це були часи великого пянства, отже митрополит закликав священників, щоби основували по селах братства тверезости і владикували місії для відтягнення людей від пянства.

Зазивалось би — свята робота. І тому священики взялися до праці. Заводилися братства, а на памятку місій ставлено тріраменні Хрести.

Та знайшлися зараз опікуни Українського Народу, що зачали оборонити коршму і пянтику. А тими опікунами були католики Поляки.

Маючи в руках урядову силу вони почали придавлювати весь цей рух і переслідувати тих, що заводили тверезість.

До помочі світським польським властям стало також польське духовенство. Почалося переслідування грекo-католицьких духовних. Польські католицькі духовні почали оплюгавлювати Трираменний Хрест, проявляючи його „схизматичним хрестом зломіної віри". Не коршму оплюгавлювали, только Трираменний Хрест.

Ціла справа опинилася аж в Римі. Та папа замість стати в обороні **української християнської роботи і переслідуваних Українців, став по стороні коршми і Поляків і заборонив ставити Трираменні Хрести.**

Маючи за собою підмогу папи — **„тодішна адміністрайшна** (польська!) **влада потягала до відповідальности священників і караля, а навіть під нагадов жандармів обтинали сікні рамена хрестів, як напримір у Добротварі".**

І треба було аж митрополитови Іхати до Риму (1877 р.) і толкувати папі, чи „Конгрегації Поширення Віри" (себто Конгрегації для навертання поган, під якої нагадом були і грекo-католики!), чому на Україні ужівається Трираменний Хрест.

Наслідки були такі, що папа Пій IX відмінкав заборону ставити Трираменні Хрести — але відмінкав лише частинно Він позволив ставити по місях такі Хрести, але лише до 18-го листопада 1884 року (лише через сім літ), та ще з таким додатком, що на таких хрестї мусить бути таблична з написом: **„Памятка місії тверезости заведеної від Пія IX. 1874".**

Ось така історія вижеться з Трираменним Хрестом в Галичині.

Кажуть, що папа заступає Христа і Петра. Що без нього не було би ладу у Церкві, а то і на світі. Кажуть, що папа стоїть на сторожі справедливости і безпеки нашого панування бо неправда...

Кажуть... Чого то словами не можна набалакати!

Та коли глянути на діла, то виходить, що папа в цілим своїм Римом, з усіми Конгрегаціями не були ані в відношенню до Українців нїякими християнами. Їх робота була крайно безбожна — протинавчі Спасителя й Апостолів.

Між народом пянство й Українець митрополит хоче те пянство придержити. Він зеплекає до того священників і починається боротьба з гріхом. Починається свята робота.

Але чи католики стали до помочі тій святій роботі? Чи став папа? Ні!

Папа став в обороні коршми, в обороні пянства! Він зачав помагати тим, до яких коршми належали. Став по стороні тих, що Українців розпиячували.

Маючи папське признання Поляки починають переслідувати те українське духовенство, яке відтягало людей від коршми. Бо і папі і Полякам хотілося, **щоби Український Нарід був розпиячений, а разом з тим темний, загублений і безсильний.**

Зверніть увагу факт, що не самі світські Поляки (уряд) боронили коршми, і пянства, **але оборонив його і папа і польське духовенство.** Всім їм хотілося, щоби над Українцями коршма панувала. Щоби просвітителями Українців були— шинкарі.

Хіба-ж таких папів з такими їх вірними можна святих називати? Чи не грішить смертельно той, хто таких грішників до христіян зачисляє?

Самі Українці без Риму почали були святе діло, а коли Рим вмішався, то лише на те, щоби **доброму ділу перешкодити!** Щоби стати проти доброго діла! Українці почали боротьбу з гріхом, а папа з своїми католиками став в обороні гріха!

Від 1874 до 1877 року Поляки переслідують Українців за заводжування тверезости, **а папа мовчить.** Цілих три роки. Доперва по трох літах немов признає за Українцями слушність, але не цілу. Повну слушність признав властителям коршем. Можна вам ставити такі Хрести, але таки недовго, тай лише під условіями, що буде на нім така-то карточка.

Значить — слушно вас переслідувати, бо ви ставили Хрести без карточок. А Хрест без карточки ніт давати вам думку, що це ваш **Український Хрест** — думку, якої не хоче папа, якої не хоче Рим, якої не хочуть властителі коршем.

Колиб Український Нарід мав потрібну свідомість, то вже цей один факт відкрив би йому очи, що Рим і папа не тільки не є заступником Христа, але Його противником. Цей один випадок переконав би, що папа не стоїть по стороні правди, але по стороні неправди; не по стороні хрещення, але по стороні кривдителів. Не по стороні праведности, але по стороні насильства. Що він стоїть по стороні тих, що мають багато гороздень, броварів, коршем і неволять Український Нарід.

З Риму і від католицизму ніколи не приходило для Українців спасення, але завсіди приходила темнота, ошука і неволя. **Це-ж Поляки католики вимірали українські церкви Жидам; вони прозивали церкви синагогами; вони забирали їх силою і переміняли на костели; вони заборонили церкви будувати і поправляти; вони підтримували між Українцями темноту і пянство...**

Вони! Католики! Ті, по стороні яких завсіди стояв папа. Ті, яких папа завсіди давав щедру поміч.

Коли поставити собі все те перед очі, то який сором, коли ще нині Українець, замість очи на всі ті католицькі гріхи, що кінчуть до неба о пімсту, тулить себе до Риму, хвалиться Римом, і сподіється від папи тут помочі, а по смерти спасення!

В.

„ДНІПРО"

Орган Української Православної Церкви в Злучених Державах.

Виходить 1 і 15 кожного місяця і коштує на рік **$3.00**

Передплату висилати на адресу:

"DNIPRO"
1631 Germantown Ave., Philadelphia, Pa.

ЯК МИ ДИВИМОСЬ НА ГРЕКО-КАТОЛИКІВ.

(Продовження зі стор. 4.)

показніть мені се на основі історичних даних.

— Ви сказете: то байки, а не історія! Коли байки, то пійдіть до папської бібліотеки і прочитайте Пастіну — історика папства, і літописи Бароніє.

— Коли признаєте непомильність вищезгаданого папи, то мусите признати непомильність всіх його попередників без вийнку. Але чи можете се зробити, коли історія з асністо сонячного світа потверджує, що напи бували в своїх назначних? Чи можете доказати, що конкубінаїсти, розпустники, убійники і святокупці-папи були наслідниками Ісуса Христа? Доказувати подібні — ловища булоб дійсно гріхом, яко виданча Ісуса Юдоль. То значило би — видати болотом в Його (Ісуса) лиця.

Коли розумні люде на світі щобудь писали, чи говорили, то воно лишається для дальших людських поколінь, як розумовий скарб, як наука, як світло серед темряви. І промова Штросмаєра в таком великою наукою. А яке головне повинне воно бути наукою для Українців. Се-ж говорить католицький епископ говорить на зібранню, де були сотки инших епископів. І говорив він не від себе одного, але і від тих других (численом коло 200), які з його виводами годилися. І тому коли Українець буде заникати очи й ухо на факти історії, коли замість з фактами історії познакомитися, він буде наосліп кричати, то якраз до такого свідоцтва слова Баронія про владу історії: **„Кричіть проти неї, коли вмєте відвагу. Але ви не годні уневажнити історичних фактів".**

(Промова-Штросмаєра була надрукована в 6, 7, 8 і 9-ім числі „Православного Вістника" з 1925 року).

АПОСТОЛ НА НЕДІЛЮ МИРОНОСИЦЬ.

(Дїяння Святих Апостолів VI: 1—7)

У тїм же днї, коли ярсло число учеників, було нарікання Еленки на Жидів, що у щоденному служенню не дбають про вдовиць їх.

Прикликавши-ж дванадцять (апостолів) громаду учеників, сказали: Не личить нам, покинувши слово Боже, слугувати при столах.

Пошукайте-ж, брати, сїм мужів із вас, доброї слави, повних Духа святого та мудрости, котрих поставимо на сю потребу.

Ми-ж у молитві і служенню пробувати мем.

І вподобалось слово всїй громадї; і вибрали Стефана, чоловіка, повного вірн і Духа святого, та Филипа, та Прохора, та Никанора, та Тимона, та Пармена, та Миколая, новонїрця з Антіохії, котрих поставили перед Апостолами і помолившись, положили-вони руки на них.

І росло слово Боже, і намножилось число учеників у Єрусалимі вельми, й велике множество священників покорилось вірі.

АПОСТОЛ НА НЕДІЛЮ РОЗСЛАБЛЕНОГО.

(Дїяння Святих Апостолів IX: 32—42).

Сталося-ж, як переходив Петро усї, прийшов і до святих, що проживали в Лиддї.

Знайшов же там одного чоловіка, на імя Енея, що на дїжку лежав вісїм років, будучи розслабленим.

І сказав йому Петро: Енею, оздоровляю тебе Ісус Христос; устань, та й постелї собі. І зараз устав.

І бачили його всї, що жили в Лиддї та в Сароні, котрі навернулись до Господа.

Була-ж в Йопії одна ученица, на імя Тавита, що перекладом зветься: Сарна. Ця була повна добрих учинків і милостині, що робила.

Сталося-ж, що тими днями занедужавши, вмерла вона. Обмивши-ж її, положили на гірниці.

А що Лидія була близько Йопії, то ученики, почувши, що Петро там, післали двох чоловіків до нього, просячи, щоб не загаявсь прийти до них.

Устав же Петро, та й пїшов з ними. Як же прийшов, повели його в гірницю; і обступили його всї вдовиці, плачучи й показуючи одежу й шмаття, що їм доправляла, бувши з ними, Сарна.

Випровадивши-ж Петро усїх і прихиливши колїна, молився, і, обернувшись до тїла, сказав: Тавито, встань. Вона-ж відкрила очі свої і, побачивши Петра, сїла.

Подавши їй руку, підвів її; покликавши-ж святих та вдовиць, поставив її перед ними живу.

І знане це стало по всїй Йопії, і многі увірували в Господа.

АПОСТОЛ НА НЕДІЛЮ САМАРЯНКИ.

(Дїяння Святих Апостолів XI: 19—30).

Ті, що розсіялись від гонення, що сталось на Стефана, пійшли аж у Фінікію, Кипр і Антіохію, нікому не проповідуючи слова, тільки одним Жидам.

Були-ж деякі з них люде з Кипру і Кирінеї, котрі, прийшовши в Антіохію, говорили до Елінів, благовістуючи Господа Ісуса.

І була рука Господня з ними; і велике число увірувавши, навернулись до Господа.

Дійшло-ж про них слово до ушей церкви, що'в Єрусалимї, і післали Варнаву, щоб прийшов аж до Антіохії;

котрий прийшовши і видівши ласку Божу, зрадів, і молив усїх, щоб у постановленню серця пробували у Господї.

Бо був чоловік добрий, повний Духа святого й вірн; і прихилилось доволї народу до Господа.

Вийшов же Варнава в Тарс шукати Павла, і знайшовши його, привів його в Антіохію. Сталося-ж, що вони цілий рік збиралисъ у церкві, і навчали бдгато народу, і ученики в Антіохії стали найперш звати християнами.

Тих же днів прийшли в Єрусалиму пророки в Антіохію.

Стоявши-ж один в них, на імя Агав, вінчував духом, що велика голодниця має бути по всій вселенній, яка й повстала за Клавдія кесаря.

З учеників же, скільки хто міг, поставовив кождий з них післяти на запомогу братам, що жили в Юдеї.

Що й зробили, піславши до старших через руки Варнавн та Савла.

ІСТОРІЯ ЦЕРКВИ

(За Е. Семаком).

(Дальше).

Православна Церква Босній і Герцеговини.

Православна церква Босній, на чолі котрої стоїв митрополит Сараєва, складалася з двох епархій: Сараєва і Зворнїк; а православна церква Герцеговини мала лишї одну епархію з митрополитом Мостару на чолі. Обі митрополії залежали від сербського патріярхату Ітеку, доки його не знесено року 1766, а від тодї залежали вонн від царгородського патріярхату.

Коли на підставі берлінського договору (1878 року) Австро-Угорщина занялн сї провінції, цісарське правительство заключило року 1880 конкордат з царгородським патріярхатом, на підставі котрого цісар застерг собі право іменувати епископів сих країв в порозумінню з патріярхом.

Від часу окупації православна церква Босній і Герцеговини, під опікою австрійсько-угорського правительства, що в її користь запровадило багато поліпшень, збільшується до розцвіту. Року 1882 митрополит Сараєва дістав консисторію і духовну семінарію, а за посередництвом православних церковних соборів і шкіл, що лежали в розвалинах за часів турецького панування і послідного герцеговинського повстання. Також на поручення правительства відбудовано величаву катедру в Дабрі в Босній де давнійше була митрополича столиця, перенесена потім до Сараєва; також відновлено стародавну церкву в Мостарі, при котрій заложено лїчницю з епископством, на чолі якої стоїв митрополиту Мостару. Наконець правительство постаралося о те, шоби найбідніші греко-католицькі церкви були заосмотрені в потрібні ризи і книги.

(Дальше буде.)

З ЛЕМКІВЩИНИ.

Західно-полудневий кут української Галичини звуть Лемківщиною. Назва походить від слова „лем", яке там вживається замість „лиш" або „тїлько". Може лемківських Українців різнитись від загальної української мови наголосом (акцентом), а то — Лемки мають наголос на передостатнім складі, як Полякн. Також багато слів з вимінних. Ту видмініють хочуть Поляки використати, щоби зробити з Лемків чужий Українцям нарід.

Папа, помагаючи Полякам, настановив для Лемківщини окремого візитатора д-ра о. В. Масцюха. При його адміністраторській Службі Божій в Синоді співав московофільський хор. Таке з тим.

В Синоді хотїли Українці видати концерт в память Федьковича, та Поляки не дозводили.

В селї Лодині (пов. Сянік, Лемківщина) було дві лїсти при громадських виборах — українська і польсько-руссКа. Та председник виборчої комісії вачав крутитись і, проголосив, що кандидати польсько-руссКої лїсти вибрані без голосования. І справа скінчена.

В тім же селї Лодині Поляків є дуже мало, але учителька Когутовська владжує з дїтьми представлення в користь „Товариства Школи Людової". Були також арешти членів „Просвіти".

ПАТРІОТИЗМ ПЕРЕМІГ.

Один католицький достойник з области Саар подав про вислід плебісциту в тій области ось що:

„Преса заявідала, що лише католики Саршини вирішать долю того краю. Були згодаи, що католики голосуватимуть за дальшою приналежністю области до Союзу Народів, тому що Гітлер неприхильно відносився до католицизму церква, бо знали, що Ім ще довго не повезе. Католицьке німецьке духовенство в Сар поручало своїм вірним голосувати за приналежністю до Німеччини й воно так постучили."

Порівнаймо тепер патріотизм німецького католицького священства і „щирих" католицьких духовних, які радять Українців з синьо-жовтим прапором викинути на смітник...

МОРАЛЬНИЙ ЗАНЕПАД В БОЛЬШЕВІЇ.

Моральний розклад большевицької молоді проявляється щораз більше на університетах. Інформації про їжні експеси не сходять зі сторінок совєтської преси. „Правда" містить цїлькомі шокуючі вражіння вищих шкіл у Томську. Вони наводять приміри аднчіння університетської молоді. Рознуздані юнаки нападають на прохожих, бють їх та допускаються всяких инших проступків. Місцеві суди так приміняли до їжної поведінки, що карають дуже лагідно, а університетська влада зовсім не потягає винуватців до відповідальности.

АДРЕСА КОНСИСТОРІЇ:

Адреса Консисторії Української Греко-Православної Церкви в Канаді:

Consistory of the Ukrainian Greek-Orthodox Church of Canada, 7 St. Johns Ave. — Winnipeg, Man.

ІСТОРІЯ ОДНОЇ ГРОМАДИ.

(Доклнчики.)

Членів запрошували його на спільні сходини, щоб дав якусь науку, добрий відчит. Від цього його вимикрутувався, кажучи: „Я не маю часу". А як коли вгодився зайти до товариства, то про нічо більше не говорив, як тїлько про пану, Рим і католицьку церкву, „схизматнків".

Через таке його поступованнн та науку, люди стали понимати Бога служіння. Він почав дрокнати їх безбожницкими, соціялістами, „націоналістами". Нарушив людн склнпками зборів й сказали йому більше не приїздити. Ані помимо того на стали безбожниками, як „ніпи" представляли. Вони дальше сходились, спільно молнлися, співали церковні пісні.

За той час їх дїти повідростали. Деякі почали дружитись. Треба було завідомити, отже погодились, шоб брати російських.

Ті священники говорили проповіди незрозумілою мовою. Українських обрядів не знали. З часом вони використали між людьми такого духа що між ними почало ширитися непорозуміння. Члени час від часу скликали наради й остаточно рішили, що не можуть їти дорогою, якою російські священники проводять й цїлі рішенню бачило їх одноду шість. Ані один не лишився при католицькнм священикові, і ні один не остав при батюшкові. За те знова лишилися без священика.

В той час появилися протестанти. Вони здобували членів і приклали лихими, котрі роздавали дарами. Їх робота членам громади відразу не подобалася. Вони вже не стільнко дорабливсь, що не хотіли нїякої запомоги, та членами не ставали самі собі. Як котрому членові треба було запомоги то громада давала йому. Вони тому не хотїли чужої помочі, бо знали, що як хтось попросить дасть, то з надією, в десятеро відбере.

Хоч люди були без священика, то не слабли на дусі. Противно, вони міцнили в любові до свого рідного, бо бачили, що вороги пробують поволеньку свою руку на них. Отже громада зростала, члени приїздили й всї один не відступив, хіба, що вибрався на другу колонію.

Так тягнулося через довший час.

З часом загостив до них грекокатолицький священик, — цим разом Українець, а не „ніпа". Завізвалось, що не сей рідний священик, отже люди приняли його й він, або хтось другий з греко-католицьких священників, обслуговав громаду через кілька років.

За той час, члени побудували другий гарний Народний Дім. Також церкву побудували, але їх перехрнтів католицький священик і запасали на епископську юрисдикцію. В ній нїхто не міг відправляти, тільки університетська влада зовсім не потягає винуватців до відповідальности.

В 1918 році, члени громади почували, що організовалася Українська Греко-Православна Церква. Їх ще дуже зацїкавило, бо вони багато читали в Історії України, та в других книжках, про православну віру. Вістка скоро пішла помїж людей. В 1920 році до них заїхотив укр. нрав. священик, яких тодї було в Канаді ще дуже мало. Парафія відбулася в Народнім Домі. Хоч який був великий дїм, але що громада через довший час не мала Богослужения, та що люди хотїли побачити й почути українського православного священика, — був заповнений по беріги.

Перші слова Богослужения, „Благословенне будь Царство Отця і Сина і Святого Духа, нині і повсякчас і на вікн вічнй" — зворушили серця слухачів. Декому стали сльози в очах. Бо хоч Богослужения було таке саме, як в католицькій церкві, а навіть в старославянській мові, то люде серцем відчули, що це їх Рідна Церква. Прийшла проповідь. Таких добре обдуманої та щирої проповіди в своїм житню не чули.

Люля були більше чим вдоволені з Богослужения, і ще того самого дня замовили священика на другу Богослужения. Вони мало відбувається ві дві недїлі. На другій Богослужению всї люди не могли вміститися в Народнім Домі, отже мусїли стояти на дворі.

Тому, що Рідна Церква прилала їм до серця, не минуло довго, як люди почали думати про будову православної церкви, бо тя, що побудували давнійше, була записана на католицькую корпорацію.

По свїченню літньої роботи на полю, взялися до будови церкви. Нїхто не казав, що „я завтра підУ", або „я не маю часу". Один напереД другого старався виробити як найбільше днїв. Всї сходились і працювали стїльки, скільки могли. Були випадки, що прибували доснх в ночі при свїтлярі, щоб скорше церкву скінчити.

За короткий час, церква була побудована. На дві вежі вистачило, однак Богослужения відбувалися в церкві. Всї члени і прихильники зробили значінне і вату своєї рідної церкви, і тому кождий з цирою душею помагав. Вони також старалися приводити нових членів. Коли приймали, то розписували їм, що то є рідна церква, бо знали, що їм ще довго не повезе. Нові члени охотно вписувалися. Не складали всї праці на священика, але самі працювали. Вони розумїли, що прийшо мусять вести самі члени громадн з помічю священика. Таку роботу вони провадили на кожному місці, як на забавах, весїлях і т. п. До церкви заходили на Богослуженя люди, які не належали до нїякої церкви. Декотрі заходили з цікавости, деякі хотїли познайомитись з Українською Православною Церквою, а ще інші переконатися, котра лїпша. Члени громади обходилися з ними, як з гістьми, як найгарнїйше. Познайомлювалися з ними. Показували їм, що готові принати їх між себе. Декотрих представляли священикові і заходили з ними в дискусії. Таким способом заохочували всїх прихильників і членів. Це їм вдалося, бо бачимо їх успіх.

Щодо спонсивання церковних оббязків вони не мали нїяких труднощів. Вкладки платили як час, бо дуже добре розумїли, що їх обовязок є заплатити членську вкладку. Колиб були не платили, то були не мали Богослужения і церковної обслуги. Вони знали, що як самі у-хвалили, то й мають свої уставн визнанувати. На них нїхто обовязків не наложив, але вони самі на себе.

Духовна сторона не підупадала, а що нвнлнми вміщувалися. Та не тільнко вони дбали про свою церкву. Ні Вони давали допомогу й другим товариствам, не тільки матеріяльну помїч, але й духовну. Закохувчали їх. Вони висилали гроші до Старого Краю, давали на інвалідів, на Рідну Школу і інші народні цїли. Майже кождий передплачував „Український Голос". З них брали примір другі громади і товариства і старалися йти їх слідом.

Ця громада має також церковне братство. У братчі мають нвяти только членнки членів, котрі своєю працею вїд самого початку існования громади прислужилися стїльки, що стали Вічистими членами. Нема сварок, або непорозумінь. Коли часами появляється непорозуміння, обидві сторони скоро поєднаються і беруться дальше до праці Вони не робять вїжнові між собою, як не бувае між членами инших організацій.

Бращно з початку року вкладає програмову працї на цїлий рік. Займається членів з других громад, котрі дуже добре стоять, одних по моїй думцї, члени громади, котрі я опишу, попнсалися найкраще. Вони дали що могли. І не зарїкаються ще більше дати. Вони постановили собі давати нею року жертву до Консисторії, помимо того, що тепер стоять майже на першому місці щодо збирання Юбілейного Фонду. Треба згадати, що священик багато до того причинився. Він відвідував кожного члена, чи прихильника зокрема і пояснював йому ціль фонду.

Так кінчиться історія той громади. Її можна взяти за ідеальну громаду. Кожда громада мала уважно перейає свою історію і мала порівняне її з історією цеї громади. Чи знайдуть вигадки, коли могли порівнять себе з цею громадою? Чи кождий член сповнив свій обовязок супроти своєї громади так, як робили і роблять члени цеї громади? Чи виконують всї уставн не тільки Соборів але й рішення своїх засїдань та своїх річних зборів? Чи є причина, чому громада не може освободитися від непорозумінь? Коли вїдповіли собі за разом цю громаду, то я певний, що робота у вашій громаді пїде багато краще

Думаю, що нїхто не повстидається похвалитися успіхом такої громади. В нас повинна виробитись ідея „Всї за одного, а один за всїх", тодї нїяка потоґа сила нас не переможе. Коли кождий буде дбати тільки про себе і думати, що нїм найбільше уподоба, або „неначе хтось інший займається тим", то з такої роботи багато вийснути не буде. Хто так думає, той нїчого не доконає

Обовязково вперед в своїх серцях ідеальну громаду, а тодї приступайте до дїйсної праці. Не будуймо домів, шоби були тїлько про людське око, але шоби вонн пишалися перед Господом Богом, перед котрим стїни нїчого не може закрити. Чим нїнче такої громади Господь Бог поблагословить і вивищить їх перед другими людьми.

Беріть приклад від ідеальної громади. Пишно, що не одна громада не зробить і тодї сама буде дивуватися як красно їде її праця. А поглядайте з того шоби кожний з вас, громадні читачі. поставив собі вимагання: Чи сповнаю я свій обовязок супроти своєї громади і супроти Української Православної Церкви?

М. Фе.

НЕМА ЧОГО ОБРАНКУВАТИСЯ!

(Едмонтон, Алть.)

Ображуються стрільці, що їх прирівнюють до большевиків. І дешо!

Таких великих „націоналістів" та вважати большевиками. Не страшно. Але не бачуть, що їх становище до церкви й до православних України така сама, як большевиків. Думають, що ніхто цього не бачить, ані не знає.

От їду в поїздом. Читаю книжку. Тепло в вагоні. Той весело. Сонце ярко світить. На дворі гарна погода. Я зачитався. Але чую:

— Слава Ісусу Христу!

— Слава на віки! І глажку на особу. Знакома пані. Іде до зому. Була в місті на покупках. Пішла розмова про всілячину. Про життя на фармах, про працю в парохії, Нар. Дому, СУМК і т. п. Зачімки ми і стрільців. Ту добідала я з ними в Н. єдиці нічто й чути не хоче про них. З розмови довідуюся, що про них думають, що вони большевики. Мене здивувало, що наші люди на фармах не так високо ставлять і вважаються на фарбованих лисах.

— Я почувала в хаті — каже та пані — таких, що називають себе стрільцями. Тим багато їх сходилося. А все вони політикували. Найбільше накидалися на самостійників і церкву.

— А щож вони мають проти церкви, питаю?

— Кажуть, нам церкви не треба. Нашо ходити що неділі в церкву. Що то помагає. Знов священики нам треба лиш воску посвятити.

— Дем той священик має бути до того часу, коли прийде Великдень, не питали ви їх?

— А питала. Бо я сама розумію, що церкву треба утримувати цілий час, щоб на Великдень мати свячену паску. Вони кажуть, що властиво й паски не конче свячити, але воно тепер поплатиться, бо можна зробити збірку, ту зібрати пару долярів. Взагалі я винесла враження, що цим людям ніцо не в голові. Вони хочуть грошей. Хочуть, щоб усі гроші йшли лиш через їхні руки. Дуже незадоволені, що ми зібрали в часі Злету знижо поверх $500.00. Кажуть, що вони одинокі правовірні патріоти а самостійники підозрівають Польщу. В не я сама не вірю, бо я вже давно в Канаді й бачу що хто робить.

— Так дуже добре, що ви заночували в них, то зможете й другому розказати, які й хто вони.

— Я добре приглядаюся їм. Аби хоч раз тим ото перекотитися! Аби хоч раз згадано було їм Боже. Мені аж страшно стало! Раз, що їду вже домів. Ото стрільці! Страшно!

І ще довго ми гуторили. Проминуло скоро час. Я мусів із поїзду. Помандрував на фарми. Стрінув знайомих. Розговорюємо з ними про це, то про те. Однак не мій забутий того, що говорила мені знакома пані про цих стрільців. Таж вони по їздах говорять про церковну справу. Накликують своїх до релігійности. Але це все на показ. У себе по домах це большевики. Їх відношення до церкви таке саме, як большевиків. Навіть тавшовці у пості — як большевики.

Ніяк це бачить!.. Закривати себе можна лиш якийсь час. Багато вже справ вийшло на ві. І це вийдуть. Юби скоро. А тоді закінчаться ще одна сумна дія нашого життя на новій землі.

Алеж так соромити їм борців за волю України?...

Стрілець.

ЮВІЛЕЙНИЙ ФОНД

УКРАЇНСЬКОЇ ГРЕКО-ПРАВОСЛАВНОЇ ЦЕРКВИ В КАНАДІ

(Подрібний виказ).

ЗАМІТКИ: 1. В ювілейній книзі міститься імення, які Консисторія отримала по дек. 31 грудня 1934.

2. Декларації в сім списку не включені. Рівнож не включені частині виписи на конто декларацій. Вони будуть проголошені тоді, як дана декларація буде цілком сплачена.

3. В цьому листі контролі, виказ полягається повільно що пробіжним і місцевостям.

4. Кожді хто завважить у виказі яку похибку щодо імен завтверджень або їх знаків, то проситься бодр доносити про се негайно Консисторії.

МЕЛВИЛ, САСК.

Збірка К. Вічара, М. Дебюк, Олекси Клоубсьюсть.

По 3 дол.: Яків Вічар.

По 2 дол.: К. Вічар, Марія Вічар, Ким Адамовський, Марія Адамовська.

По 1 дол: Михайло Дебюк, Марія Дебюк, Тетяна Вічар, Олекса Кобзубська, Олена Квас, панна Марія Тацук, Николай Юзик, Оксана Юзик, Олекса Коложій, Марія Коложій, Павло Вічар, Теодозія Вічар, Олекса Лапчалучук (Чолдорф, Саск.), В. П. Шкрайбер.

По 50ст.: Василь Пилат.

По 25ст.: Михайлина Семик.

МАРЛИН, САСК.

Збірка о. Е. Ушин.

І.

Василь Павлишин 10.00
Анна Павлишин (уч.) 2.00

МАРЛИН, САСК.

Збірка о. Е. Ушин.

ІІ.

Іван Мацус (уч.) 5.00

ЛИСТА ЖЕРТВОДАВЦІВ НА ФОНД ПЕРЕДАВАННЯ СЛУЖБИ БОЖОЇ НА РАДІО З ЕДМОНТОНУ.

(До дня 28-го березня 1935.)

Дейзенд.

В. Грицюк $5.00
Ф. Фарина 1.50

По 50ст.: Федор і пані Бойко, Іван І. Полегейко, С. Поцілуюк.

Іншісфіл.

І. Богайчук 2.00

По 1 дол.: Н. Хомасюк, Ю. Красовець, Ф. Пшик, О. Кузик.

По 50ст.: Д. Васіюк.

По 25ст.: М. Хомасюк.

Чіпмен.

По 50ст.: М. Стасіна, Н. Дідух, пані А. Стасіна, Скріпецька мама Стасіна.

По 25ст.: Іван Котик.

По 20ст.: п. Шерун, п. Дідух.

По 10ц.: п. Кіт.

Іленд.

З. і М. Гошко 1.00

По 50ст.: З. Івасюк.

По 50ст.: Федор і пані Бойко, Іван Смук, пані Байлак, Іван і пані Цимбалюк.

По 25ст.: П. Яворський, Г. Голоячук.

Ворсмітт.

Пан і пані Фелик 1.00
В. Томків .75
М. Пилипчук .25

Вегревіл.

Укр. Православна Громада 5.00

Дауф.

С. Рудко .40

Редвотер.

Збірка в Нар. Домі 4.15

Монднер.

По 2 дол.: С. Шумейич, І. Н. А.

По 1 дол.: О. Пилипчук, М. Алтемійчук, Ю. Лушпінський, М. Р. Еко

По 50ст: В. Королюк, Н. Н., Г. Бонжер.

По 25ст.: Я. Сех, Н. Н., Г. Чорний, П. Пастернак.

По 1 дол.: Пилипів Анастазія, Пилипчини Анастазія, Палапцин Параскевія, Пилипів Микола, Пилипчин Андрій, Бандурак Стефан, Бойчук Юрій.

НОРКВЕР, САСК.

Зложили члени СУМК, відділ ч. 19.

По 25ст.: Іван П. Киба, Ангелина Киба, Ів. Кінщук, Ст. Кінщук, Ольга Кінщук, Марія Терпелюк, Амелія Охітна, Павло Охітна, Мих. Охітна, Нік. Охітна, Пол. Охітна, Марія Охітна, Мирослава Охітна, Петро Охітна, Петро Охітна, Ольга Охітна, Анна Охітна, Анна Юрків, Франко Адамс, Ст. Адамс, Марія Адамс, Ольга Бабюк, Володимир Бабюк, Іван Бабюк, Анна Бабюк, Мих. Бабюк, Ник. Бабюк.

ПРІСВИЛ, САСК.

С. І. Данчук. 2.00

ПЛЕНТ, САСК.

Д. Іваників 3.00

КОНСИСТОРІЯ УКРАЇНСЬКОЇ ГРЕКО-ПРАВОСЛАВНОЇ ЦЕРКВИ В КАНАДІ.

Смеллен.

По 25ст.: С. Леськів, С. Павлик, пані Сиротюк, М. Д. Шемелюк, Гр. Пінас.

По 15ст.: С. Мисак, пані О. Леськів.

Кейленц.

Хрипко і Ткачук 1.00

На 3 долярах зложились слідуючі: М. Джигер, М. Юхим, М. Ю. Ткачук, І. Кіндзюк, І. Калачук, А. Гирнів, А. Сливінський .50

Редвей.

По 1 дол.: Гр. Голубицький, І. В. Семенюк.

Кемпрос.

По 50ст.: Софія Свина, Марія Романчук, Іван Гуть ган.

Кагочч.

По 1 дол.: П. Гнельник, пані Мельник.

По 50ст. М. А. Мельник.

С. А. Мусєєв (збірка) 2.50

Ендрюс.

Т. І. Матійчук 1.00

Свонк Лейк.

Гр. Фарина 1.00
С. Попович .25

Мирник.

По 1 дол.: п. Мельник, П. Линовий.

Базіль.

Збірка в Укр. Пом. Церкві 1.50
Н. Вірсто .50

Дерент.

По 1 дол.: В. Кобильник, І. В. Мельник, Ф. Ільків.

Мелвіл.

М. Мельничук 5.00

Ліндберг.

По 50ст.: В. Фарина.

По 25ст.: Іван Шарак, С. Мавела, В. Крупій.

Давпгор.

По 25ст.: В. Кульматицький, І. Сапук, С. Капач, Ул. Бенчарський, Г. Горгульний, пані М. Гаранюк, М. Капач.

По 20ст.: пані А. Кульматицька.

По 10ст.: А. Сінєк, А. Бонінн, Ф. Іванів.

Дейкарефт.

В. А. Мойсей .50
М. Шинко .25

Ройкрофт.

Н. Воронюк (збірка) 1.15

В імени едмонтонської громади укр. прав. церкви складаю щиру подяку всім жертводавцям за таку гарну підтримку, моральну й матеріальну.

Іван П. Заярич, секретар.

ЦЕРКОВНИЙ КАЛЕНДАР НА 1935 РІК.

ТРАВЕНЬ.

1 С. П. Іванна, Кутьки Хала,
2 Ч. Пп. Івана, Юрія сп.
3 П. Пп. Теодора, Трегіхи
4 С. См. Януарія та ін.
5 Н. Нед. Томина. Теодора Сик
6 П. Вм. Юрія.
7 В. Мч. Сави Стратил.
8 С. † Ап. ев. Марка
9 Ч. Сл. Василя Адмс.
10 П. Ап. Симеона, Стефана прч.
11 С. Ап. Язова і Сосипатра
12 Н. 2 Нед. Мироносиць. Мч. 9
13 П. Ап. Якова
14 В. Пр. Єфимії; см. Макарія
15 С. Атанасія Вел. сп. Сл.
16 Ч. † Теодосія Печ., мч. Тимот.
17 П. Пм. Пелагії
18 С. Вм. Ірини; пп. Адріяна
19 Н. 3 Нед. Рослабл. Пь. Йова
20 П. Зняз. Ч. Хреста
21 В. † Ап. ев. Івана Богослова
22 С. † Пер. мощей Миколая чуд.
23 Ч. † Ап. Симона Зилота
24 П. Рівноап. Кирила і Методія
25 С. Епіфанія єп. Кипр.
26 Н. 4 Нед. Самарянки. Мч. Га.
27 П. Ізидора, Максима
28 В. Пахомія В.
29 С. Теодора освяч.
30 Ч. Ап. Андроніка й Юлії
31 П. Мч. Теодота Анкір і 7 дів

ПОРЯДОК БОГОСЛУЖЕНЬ

о. В. Апонович.

Тавань.

19. Неділя — Арбітка.
26. Неділя — Толстой.

Черепель.

2 Неділя — Роза.
6. Четвер — Вознесення Госп.
Гарвентон.
9. Неділя — Пембіна.

Адреса: — Толстой, Ман.

ПОРЯДОК БОГОСЛУЖЕНЬ

о. А. Беркса.

Трояндь.

19 Неділя — Сендилейн.
26. Неділя — Ленард.

Тел 264-5

ПОРЯДОК БОГОСЛУЖЕНЬ

о. Л. В. Дячини.

Трояндь.

5. Неділя, Томина — Дуфорст.
12. Нед. Мироносиць — Тіндаль.
19. Нед. Розсаблянного — Поплява Парк.
26. Нед. Самарянки — Селтрн.

Вечеря збірка на ювілей „Укр. Голосу".

ПРЕСОВИЙ ФОНД „ВІСТНИКА"

На хрестинах Надії Когут в Йорктоні, Саск. 7 квітня, 1935, слідуючі гості зложили дитині на пресфонд „Вістника":

По 25ст.: С. Гулька, М. Гінн, Ю. Мельничук, Е. Ягольницький, С. Ференко, М. Стечишин, П. Верховинка, І. Когут, В. Когут, Г. Бордеяк.

По 20ст.: П. Ягольницький.

На многі літа Надії Когут і „Вістникови".

Ф. П. Мельничук.

ЦЕРКОВНИЙ УСТАВ НА 1935 РІК.

Трояндь.

5. Неділя Томина. Утр. Еван. Мат XXVIII: 16—20. Літ. Ап. Діяння V 12—20. Еван. Івана XX: 19—31.

6. Понеділок Вм. Юрія. Утр. Еван. Луки XII: 2—12. Літ. Ап. Діяння XII: 1—11. Еван. Івана XV: 17—27, XVI. 1—2.

12. Нед. Мироносиць Голос 2. Утр Ев. Марка XVI: 9—20. Літ. Ап. Діяння VI: 1—7. Еван. Марка XV: 43—47 і XVI: 1—8.

19. Неділя Розслабленого. Голос 3. Утр. Еван. Луки XXIV: 1—12. Літ. Ап. Діяння IX: 32—42 Еван. Івана V: 1—15.

26 Неділя Самарянки. Голос 4. Утреня: Ев. 7 Івана XX: 1—10. Літ. Ап. Діяння Ап. XI: 19—26. Ев. Івана Г: 5—42

Український Релігійний дво-тижневик в Канаді.

ВІСТНИК
THE HERALD

THE HERALD
Box 3084
WINNIPEG, MAN.

РІК XII. WINNIPEG, MAN., MAY 15th, 1935 ВІННІПЕГ, МАН., 15-го ТРАВНЯ, 1935 ЧИСЛО (222) 10

БОЛЬШЕВИКИ ДАЛЬШЕ НИЩАТЬ УКРАЇНСЬКИХ ВЧЕНИХ.

Київські „Вісти" доносять таке: „Сесія Української Академії Наук затвердила пропозицію академика Палладіна про виключення з дійсних членів Української Академії Наук академика Перетца, нині засудженого за антирадянську діяльність."

Відомо, що академик Перетц чоловік дуже обережний, кабінетний учений, що ніякою політикою не займався, отже його засуд треба пояснити тільки черговим ударом по українству. Академик Перетц потерпів очевидно тільки за свої українознавчі праці.

ПЯТА ЕВАНГЕЛІЯ.

Дирекція британського музею в Лондоні придбала манускрипт звій папірусів — давні манускриптів. Коли стати і прочитувати, показалось що в них описані тайни про землю життя Ісуса Христа. Ідрис Бел, директор музею, подаючи звістку про знайдений манускрипт називає його „Пятою Евангелією".

НОВИЙ ЖУРНАЛ.

В найближчому часі почне виходити під редакцією проф. І. Огієнка у Варшаві журнал „Наша Культура".

Новий журнал має виходити що-місяця і має помішувати наукові й науково-популярні статті до всіх ділянок нашої духової й матеріяльної культури. Журнал має бути ілюстрований.

УТОНУВ ПОРОМ З 28 ДІТЬМИ.

Двадцять осмеро дітей утонуло в ріці Псьол на Україні 9 травня, коли дірявий пором, що віз дітей на прогулянку, набрав води і затонув. Тридцятеро дітей випливо на беріг.

Діти походили з колективного господарства ім. Петровського.

ПАМЯТНИК ШЕВЧЕНКОВІ В КИЄВІ.

Рада народніх комісарів і центральний комітет КП(б)У рішили 10 квітня ц. р. збудувати памятник Т. Шевченка в Києві. Памятник стоятиме на сквері коло університету. Того відсонять ще цього року з нагоди 75 літніх роковин смерти поета. Виконанням проекту памятника передадуть різьбареві, який виконав памятник Шевченка в Харкові.

ЮВІЛЕЙНИЙ ФОНД

УКРАЇНСЬКОЇ ГРЕКО-ПРАВОСЛАВНОЇ ЦЕРКВИ

І. ФОТОГРАФІЇ.

Жертводавці, які зложили на Ювілейний Фонд двадцять-пять долярів або більше і які ще не прислали своїх фотографій для поміщення у „Вістнику" та в „Православній Книзі", зволять ласкаво зробити це при найближчій нагоді, бо бажанним є мати всі фотографії на руках найдалі до половини місяця червня.

ПАННА ВІКТОРІЯ НОВОСАД, Робін, Ман., жертвувала на Ювілейний Фонд $25.00.

ІІ. НОВІ ДОБРОДІЇ.

Панство Ріский і Текля Лисі, Форт Вілліям, Онт. 25.00
М. Великоіваненко, Саскатун, Саск. 25.00
Сестринство при Українській Греко-Православній Церкві в Саскатуні 25.00

Консисторія Української Грекo-Православної Церкви в Канаді: 7 St. Johns Ave., Winnipeg

П-ТВО ОЛЕКСА Й МИХАЙЛИНА ШЕМЕЛЮКИ, Вест Форт Вілліям, Онт. жертвували на Ювілейний Фонд $25.00.

ПАНСТВО Н. НАЗАРЕВИЧІ Толстой, Ман. жертвували на Ювілейний Фонд $25.00.

ПАНСТВО АНТІН ШОНИКИ Пайн Ривер, Ман., жертвували на Ювілейний Фонд $25.00.

СВ. СОФІЮ В ЦАРГОРОДІ ОБЕРНЕНО В МУЗЕЙ.

Колишню православну церкву св. Софії в Царгороді перемінено в 1453 р. по завоюванню Царгороду Турками, в магометанську мішеч, а від 1 лютня. 1935 року обернено в музей. В музею можна буде оглядати старі відомі мозаїки, образи, гробниці ромейських імператорів та інші памятки східно-грецької Християнської культури.

ВОЛЬШЕВИКИ НИЩАТЬ СТАРИЙ КИЇВ.

З Київа доносять, що большевики нищать старі будівлі Київа. Між иншим знесено старовинне кладовище „Аскольдову Могилу", де похований герой, молоді студенти, що впали в нерівнім бою з червоними відзивком під Крутами, і Січові Стрільці Черник. Загаевич і товариші, що впали в бою під Мотовилівкою. Ті могили знищено.

З КРАЇНИ ЛЮДОЇДІВ.

Німецький учений проф. Феверман вернувся після двохлітнього побуту з Нової Каледонії, Гебридських островів та Нової Гвінеї, де кілька місяців прожив між канібалами. Професор твердить, що канібали вовсім мирні людчи, коли тільки з ними добре поводитись. Не треба їх сердити, бо не одни мандрівники, що почав глузувати в їх здолів попав у їх шлунки. Канібали мають свої поняття ге ве... У канібалів сильно розвинена музика.

НАУКОВИЙ ЗЇЗД УКРАЇНСЬКИХ ЛІКАРІВ І ПРИРОДНИКІВ.

У днях 20 — 22 квітня б. р. відбувся у Львові лятий науковий зїзд українських лікарів і природників. Одночасно Українське Лікарське Товариство обходило 25-літній ювілей свого існування. На зїзд приїхали між иншими і лікарські делегації з Праги. Слід підкреслити, що виголошені реферати і дискусії стояли на дуже високому рівні.

ЧЕШСЬКИЙ КНЯЗЬ ЗАСУДЖЕНИЙ НА 9 МІСЯЦІВ.

Князеві не можна в Англії робити того, на що закон не позволяє. В Лондоні засудже на 10 тижнів на шість місяців тюрми князя Меннестеру за „привимання грошей під ложними претенсіями". Князь, якому тепер 59 літ, признався підчас розправи, що його фінансова дорога була посіяни часами каменяста. Обвинувачення проти нього було, що він заставляв дорогоцінности своєї померлої матері, які тимчасово ужавала його жінка. Він представив, що дорогоцінности належали до нього.

Князь Меннестеру належить до найстарших панських родів в Англії.

Осип Юрій Федькович.

ФАРМАЗОНИ.

ВСТУПНЕ СЛОВО.

Повість Ю. Федьковича „Фармазони" більше відома українському загалові, ніж багато інших повістей, однакож вона ніколи не стратить своєї принади. І завсіди радо читають і молоді і старші. І завсіди нагадують як щось інтересне

Вартість „Фармазонів" не в майстерній обробленню, не в поетичній формі виклову, але в живучости і практичности її змісту.

Перед нами виступають дві картині життя, перша — народ розпиячений, здеморалізований, нездібний, байдужий, морально і матеріяльно зубожілий, друга — той самий народ старанними кращих одиниць освідомлюють, стає культурним, тверезим, господарним, приморним, а разом з тим і матеріяльно піднюється.

Зверхня обстановка тих часів і сторін, де жили сріблярівські „фармазони" немов ріжниться багато від тутешньої обставини. Тут нема сіл, нема війтів, присяжних нема корщем, нема шинкарів в ярмарках і з довгими пейсами. Нема розпиячених селян, що дними і тижнями в корщмах пересиджують.

Однакож ріжниця між тим далеким і давним життям, а тутешнім, лише подібна. Бо і тут є громади більше сільські і менше сільські. Є люде тверезі і розпиячені та байдужі. Нема шинків, зате є самогонка. Нема корщем, зате є інші місця і способи для марнування часу і гроша. Словом — людське життя тут в основнім змісті нічим не ріжниться від того життя, де жили „фармазони" — значить — тут є ті самі гріхи, що були в Сріблярові і треба тих чеснот, до яких Сріблярівці піднеслися. І тут треба в кождій громаді розумних Васиділ Нестеріків, що вміли би підносити громадське життя на вищий степень культурност и. І тут треба тої самої карности (дисципліни), яка була в сріблярівських „фармазонів" — карности родинної і громадської...

Виходить — тут є все те, що було там. Є Сріблярів, тай може не один; є Павли Дзюби, є Смоки з Гудесами, є байдужість разом з пияцтвою, є несвідомість з усіми її лихами. І тому наука, що з Федьковичевого -оповідання виходить дається приложити дуже добре до тутешнього життя. До життя особбигого, родинного і громадського.

Коли брати на увагу отсю сторону „фармазонів", то можна сміло сказати, що „Фармазони" належать до найцінніших творів Федьковича, але і до найбільше вславлюваних. І до найбільше вславлюваних творів цілої нашої літератури. Зверхні форми життя можуть зміпитися, але для моральної сторони життя „Фармазони" завсіди будуть мати велику вартість.

Мякчи все те як ми уважі, ми повість „Фармазони" передрукуємо.

РЕДАКЦІЯ.

І.
ЯК ВИЙШОВ ВАСИЛЬ НЕСТЕРЮК З ВІЙСЬКА І ЩО ВІН У СВОЇМ СЕЛІ СРІБНАРОВІ ВИДІВ.

Се не діялося ні в Туреччині ні в Німеччині, а діялося таки у нашім краю, у Галичині, у славнім селі Сріблярові, у одну Божу неділеньку, по полудню, зараз по святій Вечерні. А що Вечерні були: мельник Дмитро Складан, його жена Анна, його донька Катерина, присяжний Іван Правдарюк, паламар, дяк, пан-отець, а більше і нікого.

Во у селі Сріблярові було аж три корщми, ливроку, і чотири шинки, а чесні аренлари Герцко Сток, Мортко Більфдк і Мошко Гудес давали горівки на форг, кілько лиш хто хотів. Отже-ж і потягли славні сріблярівці, таки зараз з церкви по Службі Божій, просто по корщмах, жіночки їх з ними разом, а пан війт і Павло Дзюс на переді, бо вони, коби здорові, завсіди були у корщмі перші, а виходили з неї післіді, бо навіть і права собі у корщмі робили, не аби що.

Та і де-ж їм було лишше їх і робити, -як не тут, де навіть і найбідніший чоловік мусів перед них честь поставити, а то не сміло бути менше школяп, як під кварти горівки, і то доброї, бо пан війт аби якої не пили.

А пан присяжний, Семен Сварявий, що за цими завсіди як хвіст ходили, також іншої горівки не хотіли пити, як лиш тої доброї, а доброї люди їм її не жалували, бо і пан присяжний Сварявий був у них добрий, а то такий, що кому бувало пан війт кого і запруть до хвудпиги (арешту), так вони зараз його і випросять і вимолять, — то як же такому доброму чоловікові доброї горівки не купити?

Лиш ті люди, про котрих я перше казав, що були на Вечерни, не пішли до корщми, а сиділи собі на піддашки коло церкви і бідакали дещо; як тут і стануть перед ними, мов з неба впали, жандарй чорнявий чоловік, у військовім мундурі, з двома срібними медаликами і золотим хрестиком на грудях. Усі аж ніби здригнулись, як його так несподівано ударіли; але він усміхнувся, уклонився гречно всім поспому, тай сказав голосно:

— Добрий вечір вам! Чи не Іван Правдарюк та Дмитро Складан? — аби здорові були!

— Абу і ви здорові, пане вояк! — відповіть Складан з Правдарюком. — Ви нас відки знаєте? — не до тіла, що пи-

[redacted]

— Хіба-ж ви мене не пізнаете? Таже я покійного Петра Нестерюка сип Василь, що чотирнадцять років тому, до війська відобрали!

— Тож ви Петрів син? — каже Складан дивуючися, — хто би був сказав, що з такого мізерного хлопця та такий хлоп вибереся? Але правда: у війську не тримали вас у одно над книжкою, як то бувало покійний наш тато, — дай йому, Боже, царство небесне, бо предвідний чоловік був! — а то бувало мені самому жаль, як то вас над книжкою мучить та мучить по цілій днині, як яку паньску дитину.

— Ба те дай йому, Боже, легкий супочинок! Бо що би я був робив, як би був не вчився? У нас, як самі знаете, поля не було, лиш городець та хата; то на чім би тепер жив? А так, славити Бога, вивчив мене покійний, кілько сам умів, а у військові відобрали мене до жандармів, там вивчися ще лише, вислужив дві капітулації, зложив собі гарний гріш, а тепер маю за що собі поля купити, хату нову поставити і загосподарятися як треба

— Який батько розумний та розважний був, такий і сип вдався, — каже Правдарюк. — Хата твоя, синку, і город у добрім пошпівку: Ми там покладли одного бідного, але ретельного чоловіка, аби і в хаті сидів і город обходив. Коли скажеш, то від і сьогодні запровадиться ся з хати і тобі усе передасть.

— Гріх би мені було, його з хати виганяти, коли він її чотирнадцять літ мені доглядав, — каже Василь. — Я одиначково маю собі нову хату класти, а доки що до чого, то мешкати маємо разом; там однако дві хаті через хорони (сіни).

— А п'ємнаєш, Анно, — каже Складан до жінки, — чи Запоточний у обох Василевих хатах сидіть, чи лиш у одній?

— Лиш в одній, тятку, — обізвалася донька його, Катерина, а тут так і почервоніла, як так калинаї... — У тій на ліво, я там бігала оногді, мамі треба було...

— Та чого так соромишся? — каже Анна. — Таже це Василь, що тебе маленькою бувало на руках носить, та тобі бувало по книжках обрахи показує! Хіба ті забула, як йому раз калямар розлляла по тапері та за те від мене царуньо набрався? А відь, що не забуда?

— Та бо ви, мамо, все... — каже Катря, ховаючись поза Анну, а тут ще дуже почервоніла, як буває.

— За ті збитки, — каже Василь жартуючи. — та за те, що я П тілько на руках навосився, мусить мені Катря тепер господиною бути. Ого, і втікала, як та птшцка дика! Але я завтра перепрошу.

— Не гнівайся, Василю, — каже Складанпха, — а то така несмілка та соромлива здалася, що годі сказати. Та треба мені іти вечеряти лагодити; приїдяй і ти, Василю, та будеш у нас за гостя!

— Поїйду, тільї матко, — каже Василь прижовпившись, — але аж погодь, бо мене кортить ще з чесними господарями побалакати.

Анна пішла, а Василь собі сів тай

[redacted]

— О, я нашого села і не пізнав уже за сих чотирнадцять років, від коли дома не був! Що тут таке і сталося, пани ви мої, господарі чесні? Таже страшнійшого та поганійшого села не довелося мені бачити на світі, а я його не трохи поміряв. А прядя, що школи ще і тепер нема у сей!

— А де-ж вона? — каже Правдарюк. — Я з цру разів згадував громадї за школу, так вони на мене як зареві! Як на вовка якого або на ворога тяжкого. Ба ще чого нам не стало?! Яли кричати: не дость податки великі, та Жиди нас обдирають, а усіх бовів, але йому ще і школи заборгось, не знати на що та й по що! Хіба на те, аби дармо професора платити, та дітям баки забивати?! От так то наша громада мені за мою щиру раду подякувала!

— То пред-ж хоч дяк учить дітей, як то бувало, що нім я хлопцем був? — питає Василь.

— Ов учить! — як крикпув Складан, — таже він як день так ніч не протверезуєсь! Бувало, що доми покійний Лука жив — то був чоловік тверезий, Богу угодний, справдішний слуга церкви святої. Той учив дітей і читати і співати і числа; та від коли покійного не стало, то ніхто про Бога та про «книжку і не згадає. От яке то у нас!

— А піп-отець..духовний же? нічого не кажуть? — питає Василь.

— Та вже коли пан-отець їм не наговорились, та не наказались! — каже Правдарюк. — Але що з того? Пан-отець в очи ніби то потакують, а за плечима однако своє давне роблять, ба ще вість ще і кепи бють а пан-отця. Де не ма порядного війта та порядного уряду в селі, ані розумних слухали та за їх радою ішли, там і пан-отець нічого не годні вдіяти. Хіба-ж у нас пан-отець не розумний, та не чесний чоловік? Та що з того? Коли такого війта маємо, що їх слухати не хоче! У нього лиш Мортко та писар Обдзіркевич: то його і рада і порада, у єних він дпюе і обідає і вечеряє, часом навіть і переночує. От, чому у нас нема гаразду!

(Дальше буде).

Дмитро Стефанко.

ШАНУЙ РОДИЧІВ.

(Докінчення).

Після похорону дочали мамовляти Кравченки Лопуха, щоб перебрався до них. Йому було добре. Обіцювали всьо. Лиш хай перейде до них.

Рад не рад старий впорядкував справи й перебрався до зяти, а фарму йому дав до вжитку, лиш що не записав.

Тут і почалось не життя, а пекло Іллкові Лопухові. Не шанував його зять, а й донька не краще обходилась із ним. Онуки то бачили, перестали гиздити ся дідпка ласкаво. Зиркали на нього бо ком. Демоли йому покривалися, а й пищком смілися з нього. Бачив це все Ілько. Рідко жилося. Але й не було радп. Терпів як міг. Мовчав. А з ночі давав волю думкам. Вопи йому не давали спати. Гарячі сльози лилися із старечих очей. Лиш у молитві до Бога находив полекшу в своїм незавидпім положенню. Нераз благав у Бога смерти, щоб забрав його з цього світа, щоб не жити от так на наругу дітям та й онукам.

Все йшло до гіршого. Не було вже вдовзі місця для старого в хаті. Мусів перенестися до старого дірявого шпихліра. Не спав уже на ліжку, а на соломі, в кутку, лахами вкривався. Як собаку трактували, вивчені по большевицьки діти, старого батька. Відтак відмовились прати йому біля, а опісля то вже істи не давали.

Бачучи це добрі люде лиш головами похитували. Діти посіли всьо майно, а он як батька старенького шанують. На нього нема чистої сорочки ні одежини. А „нендза" пішки по йому лізить. Гей, тей, діти! То так дякуєте батькові?..

А діти раду радять, як би старого примусити, щоб фарму відписав на них. І вождали! Голодом примусити, так, як москаль хоче примусити український нарід до покори, так вони рідненького батька до відпису їм фарми. І голодували Ілько за свою працю, у своїх таки дітей. Та хіба-ж це діти? Де там.

Одного разу зайшов до Карпенків сусіда. Почав їх опамятувати, щоб шанували батька, бо так, як вопи роблять, не годиться. Бог буде карати і то тяжко. Всіляко їх переконував. На те вайшов Ілько. При сусіді просить їсти. Якось при людях завстидалася донька й дала старому батькові голубців. А зять своє:

— О, їх годуй, доглядай, а фарми не хочуть записати.

— Бійся Бога, Карпе, щож тобі ще треба; фарму сіеш, хліб збираєш. Фарма твоя, а тобі ще чогось забагається. Гріх будеш мати непрощений. А ось батько обідертий, голий, „нендза" його зайде за його добро, що ти поєіь. Так не годиться.

— Хай мені заплпшуть фарму!

— Так? А що ти тоді заспіваєш? Коли тепер он що витворяєш. Старий добре робить, що не хоче тобі записати.

А Ілько їсть жалібно голубці, тай каже до сусіди.

— Ось це за три дні дістав. Це за те, що мою фарму посіяв. Як це записав би, то певно нічо не дістану. Та й не залишу фарми.

Зірвався зять, ухопив тестя за обшівку, відорвав від миски, кинув ним за поріг, коепнувши наказогіи ногою. І покотився старий. Коли піднявся, зіхнув глибоко й промовив: хай тобі Бог заплатить. Та й пішов, рпдаючи.

Та це рпдав не чоловік. Це рпдав батько за ображену батьківську доброту, за те, що любив свою дитину, вишлкав її, а чого дочекався. І поплентався до сусіди. Вже не мг істи. Лиш сльози йому котились із старечих очей. На другий день бухнуда з нього кров. Це вимовив старий при людях „фарму дяю сусідові" й вмер.

Так звичпчна многострадальне життя чесний, працьовитий переселенець, гідний християнин, добрий батько, примірний громадянин. Був членом церковної української громади. Був членом Народного Дому. Дав жертву на Інститут, Онуки то бачили, перестали гиздити ся Оногді, коли вже не було чого забоїлися. Ще й тепер ховають його з честю, як годиться. Ще й тепер ховають його з честю, як годиться. Ще й тепер ховають його з честю, як годиться

„ВІСТНИК"
Релігійний часопис для Українців в Канаді
Виходить 1го і 15-го кожного місяця.
Видає Українська Православна Видавнича Спілка.
Передплата: В Канаді — $1.00 на рік.
За границю — $1.50 на рік.

THE HERALD
Published semimonthly by the Ukrainian Orthdox Publishing Company
Subscription per annum:
In Canada — $1.00. — Foreign — $1.50.

Адресуйте: — Address:
The HERALD, Box 3684, WINNIPEG, MAN.

ДО СПРАВ ГРЕКО-КАТОЛИКІВ ПІД ПОЛЬЩЕЮ.

В загальній політичній програмі Польщі справа греко-католицької Церкви, чи унії, належить до дуже важких справ. Про, греко-католицьку Церкву, унію і греко-католиків Польщі на всі лади безнастанно пишуть, скликають наради й обговорюють, розбирають, плянують... Словом — роблять так, як рибаки, коли готовляться йти ловити рибу: направляють сіти, а то й нові роблять, оглядають човни, та радяться з котрого кінця сіти закидати — з вітром, чи проти вітру. Виходить, що такими рибаками є Поляки, а рибою — Українці греко-католики.

От хочби Генрик Лубенські („Дрога на всхуд Жиму") на всі лади нівечить греко-католиків з їх Церквою й унією. А щоби показати за собою більше слушности від покликується на вислови єпископа Хомишина (польсько-римського маймета), Між іншим закидає Лубенський, що греко-католицькі духовні не мають до Риму довіря, пожалкаючись на слова Хомишина.

Ми знаємо, що греко-католицьке духовенство, головно молодше, перед Римом речи хазять, однакож Полякам і того замало. Значить: коли обвіщається бути рабом, то мусиш виказати найменше 100% (сто процент) рабства. Тоді той добрий раб. Коли-ж будеш рабом 99½ процент, тоді ти підозрілий. Так завсіди пани трактують тих рабів, що самі годяться рабами бути.

Греко-католицьку Церкву більше і більше обмотують чужими путами. До недавна церковні книжки для греко-католицької Церкви друкувалися в Галичині. Значить — їх друкували ще самі Українці — хоч деколи і не сто-процентні. Та вже сама свідомість того, що ми самі для себе друкуємо, що нам для Церкви треба, давало греко-католикам свідомість самостійности цілої Церкви.

Тепер церковні книжки для греко-католиків будуть видаватися в Римі. Значить — чужі з українських рук все забирають.

Та це не новина для Українців. Таке саме було і під Москвою. За гетьманських часів Київська Лавра друкувала книжки сама, нікого з чужих не питаючи.

Та коли Москва взяла в руки Українську Церкву 1686 року (як тепер взяла Польща), то зараз почали заборонятн Лаврі друкувати для української Церкви книжки. Треба було просити в Москви дозволу на друкування і — коли дозволять, то друкуйте, коли не дозволять, то ні.

А коли чернігівська друкарня не оглядалася на заборону Москви і книжки друкувала, то Москалі друкарню до Москви забрали.

Значить — Українець не має права в нічим самовільно поступати На все треба дозволу чужих.

Доставши в руки Україну, Москва крок за кроком відбирала її права. Пра-ва церковні, права політичні. Правда, вона розгодила те відбирання на довший час — ниві відбере одно, завтра друге, позавтра третє. Щоби не було для України нічого ані дуже болючим, ані страшним. Щоби вони думали, що з одним відобранням скінчиться.

Те саме робить Польща з Римом.

Московське православіє і польсько-римський католицизм для України однаково ворожі.

В 1925 р. видав митр. Шептицький так званий **„Закон о попереджаючій цензурі книг"**, яким не то священникам, але і звичайним греко-католикам забороняє друкувати не то релігійні книжки, але взагалі. Не щобудь буде говоритися про мораль. Значить — забороняється друкувати і таку книжку, в якій буде закликів до згоди, до взаімної помочі, до згідливости. А щодо священників, так тим не вільно майже нічого писати. (Той закон мав зобовязувати від 1 травня, 1935).

Певна річ, що не для добра Українців Шептицький видав такий закон, але для добра ворогів Українського Народу. А на шкоду Українцям.

Подібне робили і Москалі.

Московський цар Петро І. видав був 1701 року такий закон:

„Монахи не мають права писати в келіях (в своїх кімнатах) ніяких писем, не мають права держати в келіях чорнила і паперу, а для писання нехай буде для них місце в ідальній кімнаті, і то за дозволом начальства."

Там Петро І, тут Шептицький. - Але різниці нема.

Щоби Українців скорше златинщити і скольщити, папа поставив на Волині таких священників, що можуть правити і по латинськи і грекo-католицьки. Розуміється, що ніяк не Поляки. Отже для Поляків він править в костелі по латинськи, а другого дня в церкві він вже греко-католик і править по греко-католицьки. Розуміється, що це робиться на те, щоби цілком відсунути Українців від священства. Їх місце в церквах заступлять польські ксьондзи, які будуть разом і греко-католицькими духовними. Певна річ, що поволи заведуть таке і в Галичині.

Так виглядає те спасення, що його католицизм Українцям несе

Коли переглядати галицькі часописи, то одно впадає в очи — що по більшій части релігійні місії провадять між Українцями Редемптористи. Не свої українські священники, навіть не Василяне, що все-ж до Українців числяться, але чужі Українцям Редемптористи. Чужі мають Україну на розум наводити, а не свої.

А в „Українській Культурі"— Отієнка, читаємо про царицю Катерину:

„А до нас на Вкраїну цариця почала сама призначати настоятелів в монастирі. — і все людей, що добре слухали її, призначала або Москалів, або таких Українців, що довго служили на Москві і, ім було зовсім байдуже до національних інтересів України."

Отже чужих настановляла Катерина і чужих настановляє Рим з Польщею.

Папа видав недавно письмо про „Комісію для Росії" і там папа говорить вже про греко-католицький обряд, як про хворобу візантійський, або візантійсько-словянський.

Пригадує воно ті часи, коли Українці були такі несвідомі, що не знали, як вони називаються І звали себе як хто хоче — галішенями, руськими, Русинами, Русаками, австріяками, католиками, буковинцями, хахлами, малоросами, карпаторосами...

Нині знов на такі розумові бездорожжа зводять греко-католиків чужі політики. З греко-католиків Української Церкви Русинами-католиками, Українцями-католиками, так собі католиками; в канадійський урядовій статистиці вони вже римо-католики, а в папським письмі візантійцями-католиками. Тільки жий тай будь, тай називай себе, як душа забагне!

До такого безглуздя доводять греко-католиків чужі і ворожі Українцям політики.

НЕВДАЧА УНІЯТСЬКОЇ ЦЕРКВИ НА ВОЛИНІ.

В ч. 3—4 „Церкви й Народу", що виходить в Кремінці, на Волині, читаємо між іншим такі відомости про стан уніі на Волині:

В селі Колодежному, ковельського повіту, залишилося в унії тільки три чоловіка; релігійно-моральний стан православної парафії поправляється.

Уніятський священик Іван Гарматюк, бачучи безплідність його праці на тій ниві, залишив село Заставне, рівенського повіту, а уніяти, позбавлені проводиря, починають ходити до православного храму.

До села Малого Ранівця, кременецького повіту, приїздив уніятський священик, щоб перевести регістрацію місцевих уніятів, але до регістрації ніхто не стався. Тяжкими не мали успіхів старання набрати відповідну кількість дітей для навчання релігії в школі.

ЦЕРКВА — ІСТОРИЧНА ПАМЯТКА.

Волинський уряд воєвідський признав православну церкву в селі Радзикові, любомильського повіту, історичною памяткою. У справовній книжці про парафії Волинської епархії є подано, що ця церква була освячена в 1706 році, одначе вона є давнійшого походження й докладна дата її заснования невідома

ЗАСУД ЗА ПРОВИНУ.

Щоби засуд відповідав провині — як виглядає, є завдання китайських націоналістів. Вони наскочили на большевицьку ділянщо в Пекінгу і між іншими арештували одного професора, якому присудили, що має кожного тижня написати протикомуністичну статтю до часопису, на що він згодився.

ЧОГО НЕ МОЖНА ВИЛІЧИТИ.

Чоловік, який тертів на утрату надії і про якщо не міг говорити тільки все про свою журу, зайшов в розмову в лікарем.

— Я сподіюсь, що ваш досвід говорить вам, що це є можливим все вилічити через старанний догляд, — сказав він.

Лікар глянувши на него, усміхнувся і відповів:

— Так!. Та є одна річ, якої не можна доглядом вилічити...

— Що-ж це таке? — запитав нещасний чоловік.

— Втрату надії. — була відповідь лікаря.

ПАМЯТИ ПРОФ. ВАСИЛЯ БІДНОВА.

1 квітня ц. р. в Бозі упокоївся у Варшаві в шпиталі св. Роха професор Історії Церкви й Літургіки на Богословському Факультеті Варшавського Університету магістр богословія Василь Алексієвич Біднов

Уродження на Херсонщині в 1874 р., небіжчик був учнем Одеської Духовної Семінарії й скінчив (кандидатом богословія з відзначенням) Київську Духовну Академію в 1902 році.

По публичній обороні праці „Православна Церква в Польщі й Литві" в 1905 році признано Київською Духовною Академією проф. Бідновну ступінь магістра богословія, а на представлення проф. Харламповича, нагороджено його так зв. „Макарівською премією" (грошевою). У 1911 році обрано проф. Бідновa доцентом при катедрі історії Росії в Київській Духовній Академії і приватним доцентом по катедрі історії Церкви в Харківському Університеті. Але ні одне з тих обрань не було затверджене в Петербурзі. Тільки по революції новозаснований у Катеринославі російський університет у 1918 р. не надовго побачив у своїх стінах В. Ал. Біднова професором. З відкриттям Українського Університету в Камянці Подільському проф. Біднов переходить до Камянця, де працює, як професор історії і декан Богословського факультету, в роках 1919-1920. На еміграції в роках 1923-1928 небіжчик у Празі Чеській викладає історію Церкви в Українському Університеті й історію України в Українській Господарській Академії, причому в Університеті двічі був деканом філософічного факультету. У 1928-1929 році запрошено покійника викладати Історію Церкви й Літургіки на Богословському Відділі Варшавського Університету, на якому становищі й закінчив своє життя небіжчик, залишаючи по собі більше 70 наукових праць.

Не будучи допущений у Росії до професури, а разом з тим і до нормальної, так би мовити, наукової праці, проф. Біднов заробляв свій насущний хліб службою учителем у Духовній Семінарії в Катеринославі (спочатку в Астрахані), де викладав і по інших середніх школах.

Весь цільний від служби час присвячуючи студіям над минулим України, а в першу чергу Катеринославщини, небіжчик працює по архівах Катеринослава та редагує „Літописи Єкатеринославской Археологической Комиссіи". Одночасно був членом „Музея ім. Поля" в Катеринославі, членом „Церковно-Историческаго и Археологическаго Общества" при Київській Духовній Академії, „Українського Наукового Товариства в Київі" а також членом Т-ва „Просвіта" та інших українських організацій, які були в Катеринославі, пізніше Камянці Подільському. На еміграції працював у „Братстві Кирила й Методія", „Лізі Культури Української", був членом „Товариства Прихильників української книги", „Словянського Товариства Мистецтва й Культури", „Українського Наукового Інституту, в Берліні" й „Українського Наукового Інституту у Варшаві", де зокрема працював, як секретар Комісії по перекладу книг Св. Письма і богослужбовіх на українську мову.

Громадянин, учений і великий патріот української, В. Ал. Біднов цікавився однаково всіма сторонами життя минулого й сучасного України. Тому писав не лише з обсягу історії Церкви, але взагалі про все, що торкалося минулого українського народу. Тому залишає нам праці і про наших письменників та вчених (А. Кащенка, Александра Лазаревського, Дмитра Яворницького, українського астронома Аленича та ін.), і про Запорізьку Січ та її зруйнування, і про переклади листів Святого Письма на українську мову і т. п. Разом з тим він був (у різні часи) членом Центрального Комітету Союзу Автономістів-Федералістів (1917 р.), Годовою Українського Губернійського Зізду в Катеринославі, членом Центральної Ради й т. д.

Як людину й учителя, проф. Біднова може найлішне характеризувати такий факт. Відомий історик Церкви й учитель Біднова до Академії, проф. Голубєв, страшний ворог Українців, побачивши дипломний лист свого учня Біднова цілком невинного змісту, але по-українськи писаний, зробив донос про це у Священий Синод, і тим відсував навіки в Росії вчену кар'єру проф. Біднова. Останній на еміграції, з-вдяку десятилітні смерти проф. Голубєва, пише про нього статтю, не зраджуючи в ній найменших ноток давнього болючого інциденту.

Особисте життя мав мученне Не тяжчи про всі прикрости за своє українство в давній Росії та біду на еміграції, — йому довелось пережити засудження большевицькою фемідою (1929 р.) його трудни за участь у „Спілці Визволення України" і смерть сина-інженера, що втопився купаючись по кількох днях після того як злав інженерський іспит. Умер проф Біднов від рака печінки, перенісши тяжку операцію.

Проф. В. А. Біднов умер запричастивши св Тайнами Похорон небіжчика відправив Владика Полікарп, епископ Луцький, у церкві на Волі і на Вольському кладовищі у Варшаві 4 квітня

Вічна Йому Память!

Ан. Котович.

(„Церква і Нарід").

ЧЕСЬКІ ЖЕБРАКИ ЗОРГАНІЗУВАЛИСЯ.

Жебранина поставлена на бізнесовий степу 20 жебраками в Моравській Остраві, Чехословаків, які зорганізувалися для унормовання збірок. Вони поділили місто на райони, так, щоб ніхто з них не потребував „перепрацьовуватися". За вижебрані гроші вони спільно купили автомобіль і провідник розвозив їх кожного ранку в різні місця міста, а ввечорам виабирував їх на умовлених місцях. Зі всіх збірок їх провідник діставав 10 процент, а решту ділили між себе по рівній части. Цею організацією заопіклася поліція.

ЗМІНА З ХЛОПЦЯ НА ДІВЧИНУ...

В суді в Піза, Італія, переведено небувалу перемінну імени, бо 18-літній Джузепе Ерколіна став дівчиною і тепер буде називатися Ельда. Зміну переведено на домагання родичів, які твердять, що народжена дитина була хлопець, а по якімсь часі почав він перемінюватися в дівчину.

ЗМІНА ГОЛОСУ.

Наслідком операції мається змінити голос одному священикови в Англії, з тенорового на басовий. Цей священик через стратив голос і спеціялісг стверджує, що він не говорив природним голосом через якісь там горлянї долегливости а тепер операція зміннть цілком його голос на басовий.

СОЛОМОН І НАТАН.

Учителем Соломона був великий правовідник і мудрець того часу — Натан. Але не був він задоволений своїм учеником Соломон любив надмірно вино, а його товариство було не з найкращих. Забувшись він упивався до безтями, а тоді не було стриму, ані міри його словам.

Не помагали напімнення розумного учителя. І Натан дуже журився, бо він бачив, що його ученик одарений великим талантом, однакож таку Божу ласкавість він нівечить. А він же має правити долею цілого народу.

Одного разку прийшов до Соломона посланець і сказав:

— Перехідчи попри царський сад я зауважив, що злочинна рука нерозумного хлопця нищила безпощадно царський виноград. Злочинець обривав листки, ломив пруги і кидаючи ягоди в порох, толочив їх ногами.

Запалало гнівом серце Соломона. Взявши меч він побіг до саду викрикуючи:

— Злочинець мусить заплатити кров'ю за свій вчинок! Де він — той, що посмів нищити дар Божий?

В тій самій хвилі надійшов Натан і запитав:

— На кого звернений твій гнів і чому меч держить твоя рука?

Тоді Соломон оповів своєму учителеви про вістку, яку приніс йому посланець. Тоді сказав Натан:

— Нехежж через те гнів опанував твоє серце і твоє лице загорілось жорстокістю лева?

І відповів Соломон Натанові:

— То ліба те мав би я покарати лютого вчинку, що псує величний дар Божий, і тоточить ногами овоч, що його дали Небеса, щоби веселяти людське серце?

Тоді сказав Натан поважно:

— Ах, Лемуїле! Вложи меч, де йому місце і одухай, що тобі скажу. Се був я, що післяв до тебе посланця. А садовий нічого лихого не сталося. За те сталося чому іншому... Весь народ дивиться на Соломона, як на цвіточку виноградну лозу, надіючись від неї для себе радости і благословення, але щож?... Ото сам Соломон нищить дорогоцінні дари, якими Бог його обдарував і видає свій розум в порох неровному. Нежежж і дальше хочеш ти бути подібним до того, хто засипляє підчас бурі на морю, і дрімає при кермі човна серед розбурханих хвиль води?

Призадумався Соломон слухаючи свого учителя. І мудрі слова запали глубоко в душу молодця. Від того часу, коли глянув на вино, як примінно блестіло в чаші, пригадував собі винну лозу, поломлену злочинною рукою і казав:

— Ні, Соломоне! Ні, Лемуїле! Не вином веселім свою душу, але праведністю.

І подобалась Богу постанова Соломона і Господь обдаровав його розумом і розсудком, якому не було рівного в тій стороні землі.

„ДНІПРО"
Орган Української Православної Церкви в Злучених Державах.
Виходить 1 і 15 кожного місяця і коштує на рік **$2.00**
Передплату висилати на адресу:
"DNIPRO"
1851 Germantown Ave., Philadelphia, Pa.

АПОСТОЛ НА НЕДІЛЮ СЛІПОРОДЖЕННОГО.

(Діяння Святих Апостолів XVI: 16—34).

Сталося-ж, як ми йшли на молитву, зустріла нас одна дівчина, що мала духа віщого, і котра заробіток великий давала панам своїм, ворожачи.

Ця йдучи слідом за Павлом та за нами, покликувала, кажучи: Ці люди — слуги Вишнього Бога, що звіщають нам дорогу спасення.

Робила-ж це многії дні. Дальше Павло, розсердившись і обернувшись, каже духові: Приказую тобі іменем Ісуса Христа, вийди з неї. І вийшов тієї-ж годинн.

Побачивши-ж панн її, що пропала надія заробітку їх, схопивши Павла та Силу, потягли їх на майдан до князів.

І привівши їх до воєвод, казали: Ці люди вельми тривожать город наш, будучи Юдеями.

І навчають звичаїв, котрих не годиться нам приймати, ані робити, будучи Римлянами.

І встав народ проти них, а воєводи, роздерши одіж їх, звеліли бити.

І задавши їм багато ран, повкидали в темницю, звеліврши темничнику пильно стерегти їх.

Котрий прийнявши такий наказ, повкидав їх у саму середню темницю і позабивав ногу їх у колоду.

О півночі Павло і Сила молившись славили Бога піснею, і чули їх вязники.

Нараз стався великий трус, так що аж підвалини в вязниці захитались; і повідчинялись зараз усі двері, і послядали кайдани в усіх.

Прокинувшися-ж темничник від сну, та побачивши відчинені двері темниці, вийнявши меч, хотів себе вбити, думаючи, що повтікали вязники.

Покликнув же голосом великим Павло, говорячи: Не роби собі нічого лихого, всі бо ми тут.

Попросивши-ж світла, вбіг трусячись, і припав до Павла та Сили, а вивівши їх геть, каже: Добродії, що мені робити, щоб спастись?

Вонн-ж сказали: Віруй в Господа Ісуса Христа, то спасешся ти і дім твій.

І проповідували слово Господне, і всім, що в домі його.

І взявши їх тієї нічної години, пообмивав рани, та й охрестився сам і всі його зараз.

І, повівши їх у господу свою, заставив перед ними стіл, і веселився з усім домом, увірувавши в Бога.

АПОСТОЛ НА ВОЗНЕСЕННЯ ГОСПОДНЄ.

(Діяння Святих Апостолів І: 1—12).

Перше оповідання написав я, о Теофіле, про все, що Ісус робив та навчав.

Аж до того дня, коли Він вознісся давши заповідь Духом святим Апостолам, яких Собі вибрав.

І яким Він по муці Своїй показував-ся живим в різних доводах, сорок день являючись їм та розмовляючи про Царство Боже.

З ними Він їв, і наказав їм не відходити з Єрусалиму, але чекати обіцяного Отцем, про що ви чули від мене.

„Бо-ж Іван хрестив водою, а ви за кілька сих днів охрещені будете Духом Святим."

А тому, зійшовшися, вони дізнавались у Нього: „Чи не сього року відновиш Ти царство Ізраїлеве?"

І Він відповів їм: „Не вам знати час та пору, бо це у владі Отця.

Але дістанете силу, як Дух Святий зійде на вас, і будете про мене свідчити в Єрусалимі, і по всій Юдеї та Самарії і аж до краю світу".

І, це промовивши, як дивились вони, Він відходив, аж ось два мужі стали перед ними в білій одежі.

Котрі й сказали: „Мужі Галилейські, чого стоїте, дивлячись на небо? Цей Ісус узятий від вас на небо, так прийде, як виділи ви Його, сходячого на небо".

Тоді вернулись вони в Єрусалим із гори, званої Оливною, що поблизу Єрусалиму на суботній день ходу.

ІСТОРІЯ ЦЕРКВИ

(За Е. Семакою).

(Дальше)

ГЛАВА VI.

Самостійні православні церкви і меншої церкви згляднo самостійні.

Православна церква в Греції.

Від часів византійського царя Льва Ісаврія (717—741), церква Греції була підчинена юрисдикції царгородського патріярхату аж до року 1821. Коли того року вибухла грецька революція і Греки скинули турецьке ярмо, єврархи Греції під проводом єпископа Германа в Патри поблагословили збрую повстанців. Це благословенство патріярх Григорій V переплатив життям, хотяй відрішив був повстанців від церкви: новісіли його Турки на обороі патріярхальної його палати в саму Великодну неділю в тій хвилі, коли вийшов з церкви по святій Літургії. Подібна судьба постигла і инших митрополитів, єпископів і багато мирян турецького царства. Це склонило Грецьку церкву Греції оголосити незалежною від Царгорогу.

Від 1828, коли Греція оголосила себе самостійною державою, до року 1833 церковою управляв кружок трох єпископів. Того року оголосив синод єпископів, що відбувся в Навпалі, самостійність грецької церкви, поставив на її чолі постійний синод з 5 єпископів, що мають що року мінятися, і узнав її Головою одного Господа Христа, основателя християнської церкви, підносячи рівночасно, що вона стережеться і зміце стерегчи буде догматичну і каноничну єдність зі всіми православними церквами.

Але з цього положення церкви багато Греків не були задоволені з тої причини, що синод попав в надто велику залежність від державної власти. Незадоволення зросло, коли правительство вислало кілька монастирів і ужило їх маєтки на инші цілі, а не на удержання церков і шкіл. Ці і инші міри, повязані правительством в справах церковних, як також рівнодушність, яку виявило воно супроти пропаганди чужих місіонарів, викликали (1839 р.) велику реакцію в краю, в наслідок чого синод одержав (1844 р.) більше належне становище.

Року 1850 царгородський патріярх Антим V, в засіді признав самостійність грецької церкви, а становище її остаточно уладжено року 1852 новим організаційним законам, що обовязує до нині. Після цього закону має церква нинішнього короля Греції на чолі постійний синод, званий „святим синодом Греції", з осідком в Атенах. Він складається з 4 єпископів, іменованих королем членами синоду, а председателем є атенський митрополит.

Церква Греції в Йонїськими островами, прилученими року 1863, відтак в Тесалією і округом Артою в Альбанії, відділяними від Турецчини року 1881, числить около два мілюони вірних, майже всіх Греків, і складається нині з 40 епархій, іменно: 1 митрополія (в Атенах), 17 архиепископств і 22 епископств.

Від 1837 року існує також при атенським університеті богословський факультет.

Православна церква в Сербії.

Церква Сербії, підпесена в XIV столітю на степень патріярхату в патріярхальною столицею в Пеку, зловістала самостійною до р. 1766. Того року царгородський патріярхСамуїл I, наклонений турецчинами церковними а може й національними і в політичних згляднх піпертий і турецьким правительством, зніс патріярхат Пеку і сербську церкву підчинив своєму патріярхальному престолови. На цю вість християни і сами Серби в жалі, що під покровом царгородських патріярхів їм полекшає.

Пізнійше, з основанням князівства Сербії року 1810, князь Георгій Чорний відмав церковну звязь з Царгородом і підчинив сербську церкву свого князівства карловецькому митрополитові. Але небавом потім князь Мілош Обренович (1817—1839), наслідник Георгія Чорного, помирившися з патріярхом, підчинив церкву князівства знов царгородському патріярхальному престолові (1830 р.), але під свобіднійшими условіями і наконець князівство, після російсько-турецької війни року 1877 і 1878, розширило свою територію і оголосило себе королівством, оголосив і патріярх Йоаким III (1879 р.) церкву Сербії з митрополитом Білгородським на чолі, від себе зовсім незалежною.

До року 1886 мала білгородська митрополія 4 підчинені єпископства, я котрих відтак два знесено, именно єпископство Неготина і Шабаца. Так митрополит як і кождий єпископ мав свою консисторію; а для образования духовенства існує в Білгороді богословський інститут.

(Дальше буде.)

ШКІЛЬНА ДІТВОРА В СОВІТАХ.

„Правда" з 19 ц. м. поміщує кореспонденцію з чернігівської округи про стани окружних шкіл. Число хуліганських вибриків росте. Виховники приділяються цьому цілком байдуже.

В одній школі в Куйбишеві 13 квітня ц. р. ученик Сідоров убив свого товариша Орлова. Сідоров стояв на чолі банди діточих хуліганів; головно вигрожувався, що вбє Орлова. Учителі знали про це, але не брали цього поважно.

Часопис „За Індустріалізацію" з 18 квітня ц. р. подає вістку про вбивство учня школи в Єлатівці (Донбас) — Магіда. Вбив його нелітній хуліган Лагерний, який нерідко не знав своєї жертви.

АДРЕСА КОНСИСТОРІЇ:
Адреса Консисторії Української Греко-Православної Церкви в Канаді є:
Consistory of the Ukrainian Greek-Orthodox Church of Canada,
7 St. John's Ave. — Winnipeg, Man.

Востерайтеся, щоб передплата за „Вістник" яка з Вашою передплатою на ней рік минув була вплачено наперед.

ЧУЖА РОБОТА.

(Мисіонер, Алта.)

Недавно вийсли в католицькі церкви, до яких доїджають наші сусіди по. Василиків. Нерад і я пішу до тої церкви, бо хоч я православний, то все таки мені не заборонне наші священик пів часом і до іншої церкви. Відколи я нас відбувається Богослуження в Українській Православній Церкві, я побачив велику різницю між Українським Православним Церковою, а церквою, де величають папу римського й політику Ріму. Піду до нашої церкви й душа радіє. А приїду до дому якось весело, приємно. Весь світ — краса! Хочеться жити...

Одним приїшовши з тої католицької церкви, чуєшся пригнобленим, недодоленим, якимсь ніе духом від наших отців і від Божої науки. Не можна зрозуміти, як це так. Наші браті, а чужим духом від них віє.

Був я в церкві коло Гнуїв. Служав науки монаха. Але хіба ця буде відповідна наука? Ні! Говорив-ся, щоб говорити. А все до цієї дійшов вгомосусь. Дійшов, бо вричав не читати „Українського Голосу", та в своїй римській підкінності поставив „Український Голос" на рівні з большевицькими часописами.

Ех, як би так середні вісці. Дістанеться тому „Українському Голосові", а не більше редакторам та виданцям, а найбільше нам усім православним Українцям. Щастя, що це Канада!

Друга справа, що П порушив у своїй науці „апостол" Христа, що не читати се Письма. Славно! Але сказано, коли не дозволяють глядіти в патріотичний часопис, коли не бажають людей просвітити?

Мене инші дивує, що є ще люди в Канаді, що дозволяють собі на таку наругу духовним отцівим. А-ну, зайдіть якось до укр. православної церкви! Там науки! Там слово Христове! Там життя!

Конкур служать ті католики? Бо православним приписують, що вони служать якому духові. А воно виходить зовсім инше. Православні служать православному Богові, а католики... то уже ніхому. Немає-ність, гиїв, нетерпимість до противників — це приймати католицизму. Одним це не є приймати Бозі „По овощах пізнаєте їх", сказано в євтіи Писмі, і воно вяжне.

Недавно в нашої околиці була жінка в шпиталі. Не було в Ермонтоні. До хорих заходять рімські священики. Ну й приїшов грекo-католицький. Приступив до жінки, розпитав про неї й те. А вістки навколо, шоби вона сповідалася. Вона відмовилася, бо належить до православної церкви. Розлостився смертний потішитель і скоро вийшов, а на віхові жінці слово погрози. І жінці, вже по довгих літах, коли ці жінки не розкажуе, завсіди ставить сльози в очах. От, як сповнюють заповідь Христові найправовірніші з найправовірніших. Не дивно, що з нонми днем мовлі ся чутки, наповнені

І ще одно цікаве одному. Було в нас двоє людей Забавляли побрататися. Зголосилися а нашого православного душпастиря й взяли цілюй. По якомусь часі пішла жінка до сповіди, але до католицького духовника. Була хвора. На сповіди між иншими сказала, що слабує. Ксьондз Зарал сповідник став лікарем тіла й подав причину слабости як те, що вона брала цілюй у православній церкві. Приїхали — каже— пятнадцять священників з цілого світа, а я дам вам цілюй правдивий. Хтож ще доче бути здоровий? Рідуть люди в друге брати цілюй. Але ще не був цілюй! Ця була нарута над св. Тайною, що її установив Ісус Христос, ця була нарута над наслідками людськими; це було використування нещасного стану людини. Вежи цілюй...е жінка дуже слабує.

Гей, гаї! якби то була правда, що слабість чіпається людей тому, що брали цілюй не в католиків. Багато мусіній зогрузти! А ця неправда, що люди через те хворіють. Нагомість правдою е, що чужі нам священики перебирають ролю дяволи Зельмалів і в такий спосіб використовують людей.

І страшно знають людей оті чужі нам ксьондзи. Кажуть, що коли не возьмеш другого цілюя, то в нас — умрещ.

Варто знати, ни той цілюй відбувається! Без оповідей, без „действ", навіть без свідків, без ніякого підпису, а з обовязковою оплатою, в двоє більшою чим молодий заплатив православному. Мусить бути молодий той сам, і та сама молодь.

Цілюй, що беруть люди в православних священиків, а цілюй важний перед Богом і перед законом світським. Коли хтось говорить, що цілюй не є важний, бо давав його не той, що треба, нехай собі говорить яку неправду. Чи це пасує говорити таке священикові — кай судять люди.

Нехай буде благословенна та хвиля, коли тут за морем почали працю наші Українські Православні Церкви. Дай Боже прожити багато літ тим людям, що причинилися до того святого діла Помоки Господні піднати працю нашим братам Українцям, що стоять у рядах римської церкви.

Вірю, що настане той час, коли ми всі будемо однодушно славити Бога Небесного в нашій єдиній Українській Православній Церкві. Той час прийде скорше, коли пригадаємося роботі, що її ведуть серед нас „Христа-ради" чужі люди й чужа церква, хоч звуть себе Українцями. „По овочах їхніх — пізнаєте їх".

П. С.

ПРИМІРНЕ ВЕСІЛЛЯ.

(Інсінгер, Саск.)

Дня 7 березня ц. р. відбулося в нашій церкві коло Половиків бліз Інсінгер вінчання пана Миколая Снегара і панни Марії Зайчук. Цілюй відбувся в українській мові і вручистім настрою. Пан Миколай Снегар в одним з тих молодих людей, що своєю працею дома, в громаді та в Товаристві ім. Стеценка, вотре зазначено два роки тому, за заходом і провідом нашого пароха о. Л. Березівського, і в котрій вибрано п. Снегара на заступника голови, заслуге собі на повагу від старших та служить за приклід молодшим. В день вінчання зібралося в церкві чимало гостей. Перед вінчанням молодий і його сусїдка прийняли святу тайну покаяння.

По вінчанню, пізнє обіду в домі родичів, зложили гості, між котрими був також о. Березівський, молодим дарунки. По обіді о Березівський пригадав присутним про одного гостя, який до нас часто заглощує і дає нам найцінійші дарунки в формі духовного корму. Тим гостем є наш релігійний орган „Вістник", який являють православні Українці для всіх Українців, і тому обовязком кождого Українця є дати йому поміч. Гості оцінчан спіяли ще о. пароха і разо згодилися дати від себе листу. Жертви на „Вістник" зібрав п. А. Рудик а імена жертводавців записував п. Матей Снегар. Колекторки як рівнож жертводавці заслугують собі на признання за їх щире відношення до Рідної Церкви. Жертви зложили слідуючі:

По 50ат.: Нік. Ф. Снегар, Марія Снегар.

По 25ат.: Т. Снегар, М. Снегар, І. Зайчук, М. Дутчак, Н. Снегар, В. Ландига, Н. Гавкал, Т. Кучій.

По 10ат.: І. Колибаба.

По 10ат.: П. Половик, А. Рудак, Г. Кірстюк, В. Дяькичук, Г. Андрусенк, М. Кучій, І. Снегар, С. Завадинчук.

По 5ат.: І. Вікорський, І. Ландига, Г. Зайчук, О. Снегар, С. Половик, М. Кірстюк, М. Колибаба.

По закінченню збірки о Березівський вложив цілюю подяку жертводавцям і вніс молодець, їх родичам, родині, всім гостям, та всьому українському народові „Многая літа".

По промові о. пароха забрав голос п. Матей Снегар. Він широ подякував о. Березівському за його працю і вніс йому многорічтаїе.

Щира дяка всім жертводавцям а молодятам многі літа.

Незабувайно за наш дорогоцінний „Вістник" і жертвуймо на пресовий фонд при кождій нагоді.

Гість.

ЗВІТ З БАЗАРУ.

(Камсактон, Алта.)

Весінний базар укр. православної громади св. Івана, відбувся в днях 4, 5 і 6 квітня ц. р. в салі при церкві. Він відбувся зо значним успіхом, а це треба завдячити цінній праці всіх, що їм лежить добро нашої церкви на серці. З цього задоволені всі, хто брав у ньому участь, що працювали й порядкували, а також гості, в найбільше заряд громади, бо збільшилася каса о пару сот доларів.

На базар дарували в річах (ізи браку місця пропускаємо жертви, тільки подаємо імена жертводавців — Редакція): Павло Турко, Анна Данилевич, Павлина Скоро, Анна Гудима, Григорій Жигар, Евдокія Шпачинська, Іван Лапшина, Данило Данилович, (Бевердж), Василь Левківич, Лнонія Токарський, Анастасія Мартинюк, А. Бит, Українська Книгарня, Романюк, Юн'он Міт анд Гросері, І. Пікнфорук, Ен. Петрик, О. Кононенко (Кенанс), Гр. Сайс, „Експерт Кінворс", Калина Юрчак, Михайлина Пилипів, Сандіра Тутко, Михайлина Будник, Марія Гринюк, Емма Перхомин, Анна Чобатар, Ган Мисичек, Теофіля Іванець, Леон Конфекшенері Голсвіл, Отена Стасюк-чук, Юлінна Гомота, Гафія Янішевська Анна Гулавюк, Олена Снайчук, Марія П. Мельник, Анна Марчишин, Анастасія Сирипнюк, Анна Чеглинця, Васель Чеглинн, Радкта Пітхота, Йосифа Лисичук, Анна Шевчишин, Марія Михайлишин, Твотоміа Семик, Софія Романюк, Розалія Мануєик, С Лупул, Аанна Романюк, Елена Лнатрук, Анна Підсадюна, Анастасія Мелнас, Анастасія Вельчишин, Єлисавета Мисик, Марія Сирова. Ган Міт Мар-

„Українська Загальна Енциклопедія"
„КНИГА ЗНАННЯ"

УКРАЇНСЬКА, бо містить вичерпуючі відомости про минуле й сучасне Українського Народу та здобутки всенародським знанням у культурному житті.

ЗАГАЛЬНА, бо обговорює десятки тисяч питань з усіх ділянок людського знання, які потрібні кожній грамотній людині.

ЕНЦИКЛОПЕДИЧНА, бо подає найновішими матеріали і статистичні дані — відомости з усього і для всіх коли дає практичні, про всі важливі здобутки сучасне техніки і поступового господарства людини в народів з їхньою матеріяльною та духовою культурою; для змогу пізнати найновіші вислови всіх природних наук, як вигляд і будову всесвіту, нашої землі та безмежне багатство всесвітнього і звіряного світу, а в кінці поняття базові національні права і нужди сіл та взагалі; вона обговорює історичні події та діяльність инших народів.

КНИГА ЗНАННЯ, бо пригадує тисячі подробиць, якими годі людині обтяжувати свою память, а які кожної хвилини можуть стати необхідно потрібними;

ЮДІАК, рівнорозні матеріяли за якими треба годині глядіти по рівень книгознавчих дуже часто безуспішно;

ВІДПОВІДАЄ в місці на кожне важніше питання і служить вірним інформаційним з усіх ділянок людського знання, заступає до певної міри бібліоту та поширює і поглиблює засіб знання і світогляду.

Обіймає три великі томи лексиконового формату, почерть 4000 сторін, 5000 ілюстрацій, 100 багатобарвних таблиць, мап, діяграм і порівнань. Набувати можна по ціні в шкіряній оправі $33.00; в півшкіряній $30.00 — готівкою.

ГЕНЕРАЛЬНЕ ПРЕДСТАВНИЦТВО У. Е. Е.
під управою П. І Ф. Шевчук.

Адреса до сповнення:
GENERAL AGENCY U. E. E.
801 Markham Street, Toronto 4, Ont., Canada.

кит, Лекія Ядда, МакГаніс Бейкрі, Лопатинська, Прері Роз, Анастазія Стефанець, Катерина Іваліяк, Петро Касянишин, Калина Зварич, Тетяна Лазарович, Теодозія Мельник, Пашко Волошинський, Марія Лазарук, Степан в Кличенко, Павло Мелаик, Розалія Іваюк, Марта Лесьмян Марія Сабі, Марія Ватюк, Волод Гривняк.

Готівкою пожертвовано по 2 дол. Василь Сінотюк, Р. Говда По 1 дол.: Мальований, Кость Гудзиц, Семен Головач, Войко, Уляна Семенний, Парасня Лукуц, Анастазія Сиротюк, Катарина Дейдюк- По 50ст.: Теодор Савчук.

Першу нагороду виграла Розалія Ватюк — стоячу електричну лямпу другу.Р. Рекі — вачання; третю В. Босович — кушин.

На цім місці складаємо щиру подяку всім, що дарували річи на базар будь річами, будь готівкою, також комітетам пп. Василишину, Чоботарєви, Зваричові й Зарільовій, розпродавцям тікет'ів, а особливо Сухнівцям, впорядникам базару, меморіяві базару п. Ватюкови, дамам, що займались прикупкою й всім, усім, що рідною жертвою, чи працею допомагали базарові.

Чистого прибутку з базару принесло $330.59.

З него можна зробити висновок, що маємо успіх, як в цьому році. Тож дальше широ працюймо, а Бог нам допоможе.

За заряд Укр. Прав. Громади св. Івана в Едмонтон, Алта.

Іван Никифорук, голова. **Іван Зварич** секретар.

СПРАВКА.

В 6 числі „Вістника", з 15 квітня ц. р., в замітці з колядн в Редферд, Саск., пропущено імєна двох жертводавців, а то: Мих. Бабюка, 1 дол., і Василя Підвербецького, 50ст. прим пропущено ім'я Василя Книжника, 50ст., два рази, що ни ото'м місці справляється

А. Никифорук.

ДЕНЬ СМЕРТИ С. ПЕТЛЮРИ — 25 ТРАВНЯ — Я ДНЕМ ЗБІРОК НА УКРАЇНСЬКУ БІБЛІОТЕКУ ЙОГО ІМЕНИ В ПАРИЖІ

Минуло вже 15 літ нашого емігрантського життя.

Живучи думкою про поворот на рідну батьківщину, і рідну державу, еміграція не вмерла. Вона, пристосовуючись до умов, створила різні організації, громади, товариства, видавництва, школи, музеї й наукові та культурно-національні установи.

Так у Франції, так і в Чехословаччині, в Польщі, в Німеччині та по інших країнах.

Але прийде час сходіння для всіх і цивілізації для тих, хто должне, — і не будь емігрантів, не буде нас: з свою хату повернуть вигнанці. Більше за те, не буде на чужині ні гроша, ні сходів, не буде їх чесночись і не буде того, що створила емігрія і чим вона сьогодні Мало хто залишиться на чужині.

Память більше. Не буде вже у Франції й могили де пав С. Петлюра: тільні останки його спочивають у рідній землі.

А Українська Бібліотека ім. С. Петлюри в Парижі як вічний йому пам'ятник у місті, де він мученником загинув, зостанеться тут.

Забезпечити існування цієї загально-національної культурної установи — обовязок усіх Українців.

Тому ми й цілчемо раз в рік усіх земляків — емігрантів і не емігрантів — склести свою пожертву на цей памятник С. Петлюрі, складти на установу, яка має не тільки всіх нас пережити, але й гідно свідчити перед цивілізованим світом про культурне багатство нашого народу.

Бібліотека існує, треба, щоб вона розширювалася й збагачувалася

Складіть же й ви, по спроможності своїй, жертву, пришлядіть і свою цеглину на цей будинок, назви і запишіть ваше ймєнно в книгу добродіїв Бібліотеки

Рада Бібліотеки.

Гроші посилати на адресу:

I. Rudicev

41 rue de La Tour d'Auvergne, Paris 9. France.

ЮВІЛЕЙНИЙ ФОНД
УКРАЇНСЬКОЇ ГРЕКО-ПРАВОСЛАВНОЇ ЦЕРКВИ В КАНАДІ
(Подрібний виказ).

ЗАМІТКИ: 1. В комітеті виказі містяться жертви, які Консисторія отримала по день 31 грудня 1934.

2. Деклярації в сім списку не включені. Рішення не включені також ті, яких деклярація буде вповні сплачена.

3. В цім виказі контролі, виказ подається всенародно по проведенім і місцевостях.

4. Коли хто заложить у виказі яку похибку щодо імєн жертводавців або їх жертв, то проситься його донести про се загально Консисторії.

ПРІЛЕЙТ, САСК.
Збірка ф. Скоробогач.
Ю. Бабійський 5.00
М. Рабінєв 1.00

ПАРКЕРВЮ, САСК.
Збірка о. Л. Бервайського.
Збірка в церкві коло Жучківів 5.29

РІЧН, САСК.
Вавро Ковалишин, член церковної громади на Мазепі 25.00

РОКЕНВІЛ, САСК.
Мих. Атамановчук 5.00

РІДЖАЙНА, САСК.
Збірка Н. Масюнюка.
I.
„Вайлик Помпі" ч 34 5.00
По 2 дол.: Петро Чемчук, Николай Шевчук з Голов, Саск.
По 1 дол.: Николай Марчук, Семен Лесейко, Онуфрей Чепик, Лео Патрак, Епіфаній Мойсюк Іван І Миколаюк Николай Шупинюк, А. Александер
По 50ст.: Юній Марчук, Н. Масюник, Касиль Петрачук, Василь Капаунський, Василь Мудрий, Ілія Мойсюк, Петро Герман, Николай Марусик, Семен Кончук, Іван Палапник.
II.
По 1 дол.: Ф. Татанич, М. Романюк, Гр. Корпан.
По 25ст.: М. Богайчук, В. Украінець.

СТІНЕН, САСК.
Іван В. Анерсон 25.00

СТОРНОВЕЯ, САСК.
Збірка о. П. Мельничука.
Парасня Вигонник 2.00
Антін Юник 1.00

СТРОНГ ПАРН, САСК.
Збірка о. І. Дмитрова.
По 1 дол.: Николай Пасварук, Коваліх Юрій, Гливко Олекса, Василь Чубей. Петро І, Ощипюк (учит), Яків Олексій, Николя Сторощук, Стойко Теодор, Матей Петрашук, Юрій Пасварук.
По 50ст.: Марія Паліброда, Степан Кошіба, Н. Н.
По 25ст.: Дмитро Гадзіл, Марія Ковалюк, Іван Свердилюк, Василина Семенишій,Кость Підлик, Марія Підлик.
По 5ст.: Анна Паліброда.

СЕНТЕР, САСК.
Збірка Ф. Скоробогача.
Пані Ф. Скоробогач 1.00
Іван Фінк 50

СТ. ВАЛЬБЕРГ, САСК.
Збірка о. Е. Ушина.
Дрібна збірка 2.20
Жіноча Тов. ім. Олени Пчілки 2.00
По 1 дол.: Мих. Затинець, Мих. Маркін, Вас. Стащук.

СТ. ДЖУЛІЕН, САСК.
Збірка о. П. Сенця.
Іван Кіндрачук 5.00

СВІДОВА (Канора), САСК.
Церковна громада 12.50

СЕНДВІТ, САСК.
Ф. Завальський 1.00

СЕМБОРГ, САСК.
Гео. і Елєна Пасварук 25.00

САСКАТУН, САСК.
о. В. Кудрик 25.00
Іван Грецун 25.00

[redacted] САСК.
Збірка о. Е. Ушина
Іван Бідаюк 2.00

ТІДОР, САСК.
Збірка Дмитра Половюка.
По 1 дол.: Василь Іссар, Василь Квасниця, Парфеній Гуцул.
По 50ст.: Михайло Болнар, Касиль Данилюк, Михайло Віндзик.
Іван Гуцул, Николай Гуцул, Іван Іссар.
По 40ст.: Іван Половюк.
По 25ст.: Дмитро Король, Іван Б. Козак, Николай Винцк, Елєна Кіщук, Дора Кошман, Марія Квасниця, Василь Данилюк, Михайло Віндзик

ТІДОР, САСК.
Збірка о. Л. Березьшкого.
Ложа з представлення, яке відправили такі діти: Дора Кирстюк, Г. Король, Верона Чорошіх, І. Король, Ю. Чорошіх, І. Половюк.
Збірка на тацу в церкві Усп. Пр. Богородиці 2.75

ТЕДМОР, САСК.
С. Е. Стефанюк 25.00

ФОСТОН, САСК.
I.
Іван Франко 50.00
Стефан і Марія Сінко 10.00
II.
Збірка П. Маленцюка.
Іван Стронський 2.00
По 1 дол. Н Гетик, І. Фарбатюк.
По 50ст. А. Сікорський, І. Пігуля, В. Пгуля.
По 40ст. А. Мелешак.
По 25ст. П. Кошк, Б. Муней.
По 20ст Г. Пепежан

ФЕНВУТ, САСК.
Збірка о. І. Кусого
Укр. Прав. Церковна Громада 25.00
Андрій Савчин 1.00

ШНО, САСК.
I.
Український Народний Дім 15.00
Василь Короспатійський 5.00
II.
Збірка Д. С. Думанського.
Іван Іжак 2.00
По 50ст: Василь Свнзуа, Ник. Кириляк

КОНСИСТОРІЯ УКРАЇНСЬКОЇ ГРЕКО-ПРАВОСЛАВНОЇ ЦЕРКВИ В КАНАДІ.

ПОРЯДОК БОГОСЛУЖЕНЬ
о. Л. В. Лячина.

Травень.

10. Нед. Розслабленого — Поляв Парк.
26. Нед. Самарянки — Саттон.
Вечірня збірка на полєй „Укр. Голосу".

Червень.
2. Неділя — Спіно-родинного — Сашо (Арбор).
6. Четвер, Вознесіння Г. Н. І. Х. — Ледюк
8. Неділя, Всіх Святих — Саттон
16. Неділя, Зелені Свята — Тинзел.
17. Понеділок, День св. Духа — Поляв Парк (Хлам). Довколишні громади запрошуються.
23. Неділя — Дуфорст.

ЦЕРКОВНИЙ КАЛЕНДАР НА 1935 РІК.

ТРАВЕНЬ.

16 Ч † Теодосія Печ., мч. Тимот.
17 П. Пм. Пелагії
18 С Вм. Ірини, пп. Адріяна

19 Н. В Нед. Розслабл. Пл. Розво
20 П Зач. † Хреста
21 В. † Ап. св. Івана Богослова
22 С † Пер. мощей Миколая чуд.
23 Ч † Ап. Симона Зилота
24 П Рівноап. Кирила і Методія
25 С Евпфана єп. Кизр.

26 Н 4 Нед. Самарянки Мч. Гл.
27 П Ізидора, Максима
28 В. Пахомія В
29 С Теодора освят
30 Ч † Ап. Андроніка й Юнії
31 П. Мч. Теодота Анкір † 7 дів

[redacted] Нь.
1 С. См. Петрових сп.

2 Н. 5 Нед. Сліпородин. Мч. Тар.
3 П. Рівноап. Константина і Єл.
4 В. Мч. Васильска Володим.
5 С Гп. Михаїла Синая
6 Ч Вознесення Г. Н. І. Х.
7 П. Зняття (3-тє) Гол. Іл. Х
8 С Ап. Карпа, вм. Юди нового

9 Н 6 Нед. Всіх Святих. Сн Сер
10 П Мимони, Ігнатія
11 В. Мч. Теодосії діви Тирськ.
12 С. Пп. Германа Дальм.
13 Ч † Ап. Ерм. мч. Ермія
14 П Мч. Юстина Філос.
15 С. † Сн. Івана Сучавського

ПОРЯДОК БОГОСЛУЖЕНЬ
о. В. Апостола.

Травень.
6. Неділя — Толстой. **Червень.**
2 Неділя — Роза
6. Четвер — Вознесення Госп. Гардентон
9. Неділя — Пембіна.
Адреса: — Толстой, Ман.

ПОРЯДОК БОГОСЛУЖЕНЬ
о. А. Бернса.

Травень.
Неділя — Сгайклейн
Неділя Лемора.
Шітвелей.

Тел 264-А

ЗМІНА АДРЕСИ:

Отсим подаю до відома усім інтересованих, що моє адреса тепер є
Rev. J. Kuev
Box 118. Goodeve, Sask

ЦЕРКОВНИЙ УСТАВ НА 1935 РІК.

19 Неділя Розслабленого: Голос 1 Утр. Єван. Луки XXIV: 1—12. Літ Ап. Діяння IX: 32—42. Єван. Іоанна V: 1—15.

26 Неділя Самарянки Голос 4. Утреня: Єв. 7 Іоанна XX: 1—10. Літ Ап. Діяння Ап. XI: 19—26. Єв. Іоанна V: 5—42.

Червень.

2 Нед. Сліпородженого: Голос 5 Іоанна XX:11—18 Літ Ап. Діяння XVI: 16- 34 Єв Іоанна IX: 1—38.

6. Четвер: Вознесення Г. Н. І. Х.: Утр Єв. Марка XVI: 9—20. Літ Ап Діяння I: 1—12 Єв. Луки XXIV: 36—53.

9 Неділя, Всіх Святих: Гол. 6. Утреня Єв Іоанна XXI: 1—14. Літ. Ап. Діяння XX: 16—18; 28—36. Єв. Іоанна XVII: 1—13.

16. Зелені Свята (Св. Трійця): Голос 7 Утр Єв. Іо. XX: 19—23. Літ Ап. Діяння II 1—11. Єв. Іоанна VII 37—52 і VIII. 12.

17 Понеділок Св. Духа: Утр. по вселенни. без Єв. і Послєзав. Літ Ап Єдес. V: 9—19. Єв. Матея XVIII 10—20.

Український Релігійний дво-тижневик в Канаді.

ВІСТНИК
THE HERALD

THE HERALD Box 3084 WINNIPEG, MAN.

РІК XII. WINNIPEG, MAN., JUNE 1st, 1935 ВІННІПЕГ, МАН., 1-го ЧЕРВНЯ, 1935. ЧИСЛО (223) 11

СЕМИЙ СОБОР
Української Греко-Православної Церкви в Канаді.

Отсим повідомляється всіх заінтересованих, що СЕМИЙ СОБОР Української Греко-Православної Церкви в Канаді відбудеться в днях 30 червня, 1 і 2 липня, 1935, в місті Саскатуні, Саск. В Соборі візьмуть участь Високопреосвященний Архиепископ Іоанн Теодорович і духівництво, члени Консисторії, члени Головного Уряду Братства, члени Церковної Судової Комісії, члени діецезіяльної Контрольної Комісії та делегати від подвиконих громад і братств в числі до двох з одної громади (гл. 5 точка Статута Української Греко-Православної Церкви в Канаді).

В виду цього приторучується всім українським православним громадам і братствам в Канаді вислати на Собор своїх представників і дати їм відповідні повноважности згідно з інструкціями, які вислано листовно кождій громаді.

Всі делегати на Собор мусять бути в Саскатуні вже в неділю рано, 30 червня, й взяти участь в Архиерейській Службі Божій, яку відправить Високопреосвященний Архиепископ Іоанн Теодорович, в асисті всіх присутніх священників, а місцевий український православній церкві в 10 годині рано.

Наради Собору будуть відбуватися в салі Інституту ім. Петра Могили, а якби ця сала була за мала, то в салі місцевого Українського Народнього Дому.

Делегати мусять бути присутні на всіх нарадах Собору від його початку до закінчення, в неділю 30 червня. Богослужень по парафіях не буде.

Дано в Вінніпегу, дня 28 травня, Р.Б. 1935.

КОНСИСТОРІЯ УКРАЇНСЬКОЇ ГРЕКО-ПРАВОСЛАВНОЇ ЦЕРКВИ В КАНАДІ:

Прот. С. В. Савчук, голова. **Свящ. Д. Ф. Стратійчук,** секр.
Прот. В. Кудрик, заст. голови. **Мир. Стечишин,** заст. секр.
Й. Богоніс, касієр.

Кошти подорожі делегатів на Собор, що їх громади оплачують самі, в залучі з Собором будуть загальні кошти, як примірон винайму сали, кошти друків і т. д. На покриття таких коштів кождя громада повинна зложити від себе добровільну жертву. Такі жертви делегати зложуть на Соборі в імєни своїх громад, а після Собору точний виказ жертв буде проголошений у „Вістнику".

Обовязком кождої громади є вирівнати перед Собором свою залеглість на діецезіяльний фонд, висилаючи гроші до Консисторії.

З огляду на богато важних справ, які на Соборі мусять бути обговорені та вирішені, може бракнути часу на звіти поодиноких делегатів про моральний та матеріяльний стан їх громад, отже рекомендується делегатам привезти з собою короткий писемний звіт про стан релігійно-громадського життя в їх громадах. Такі писемні звіти вийдуть до реферів Собору.

Загальну програму Собору подається нижше, а подрібний зміст та порядок нарад Собору буде проголошений на першій сесії Собору.

ПРОГРАМА:

1. Архиерейська Служба Божа, в неділю 30-го червня, в 10 годині рано.
2. Вибір президії і покликання секретарів Собору.
3. Вибір рішних комісій.
4. Регістрація делегатів, провірення їх повноважень та видання їм легітимацій.
5. Владична промова Високопреосвященного Архиепископа Іоанна Теодоровича.
6. Звіт з морального та матеріяльного стану діецезії за час від попереднього Собору — прот. С. В. Савчук, голова Консисторії.
7. Промова голови Головного Уряду Братва — Петро Зварич.
8. Звіт касієра Консисторії — Й. Богоніс.
9. Звіт діецезіяльної Контрольної Комісії.
10. Звіти інших комісій.
11. Звіти делегатів про стан та потреби церковного та взагалі релігійного життя в їх громадах.
12. Зміни та додатки до Статута Української Греко-Православної Церкви в Канаді.
13. Прийняття нового статута Братства.
14. Справа окремого єпископа на Канаду.
15. Вибір членів Консисторії та других урядів і комісій.
16. Промови.
17. Внески й уходи.

ПЕРЕДСОБОРНІ НАРАДИ:

Перед Собором, в днях 27—29 червня, відбудуться такі засідання й наради:

1. Духовна Конференція (четвер, пятниця й субота).
2. Передсоборні наради Консисторії, членів Головного Уряду Братства й членів дорадчої комісії, яку Консисторія покликала до життя для помочі їй в справах змін та доповнення Статута Української Греко-Православної Церкви в Канаді.
3. Засідання Церковної Судової Комісії.
4. Провірення Контрольною Комісією книговодства Консисторії.

ВІДКЛИКАННЯ БОГОСЛУЖЕНЬ ПО ПАРАФІЯХ.

З огляду на те, що всі священики є обовязані бути присутніми на Духовній Конференції та на всіх нарадах Собору від його початку до закінчення, в неділю 30 червня, Богослужень по парафіях не буде.

Дано в Вінніпегу, дня 28 травня, Р.Б. 1935.

КОНСИСТОРІЯ УКРАЇНСЬКОЇ ГРЕКО-ПРАВОСЛАВНОЇ ЦЕРКВИ В КАНАДІ:

Прот. С. В. Савчук, голова. **Свящ. Д. Ф. Стратійчук,** секр.
Прот. В. Кудрик, заст. голови. **Мир. Стечишин,** заст. секр.
Й. Богоніс, касієр.

УРЯДОВЕ ПОВІДОМЛЕННЯ.

Недавно появилася в Канаді книжочка п. з. „Догматично-Канонічне Становище Української Греко-Православної Церкви в Канаді", якої автором є п. Василь Свистун з Вінніпегу. Автор порушує деякі справи нашої Церкви, додаючи до них свої твердження і висновки. Щоби з приводу появи згаданої книжочки не вийшли серед вірних нашої Церкви перечасні висновки, Консисторія вважає за потрібне зробити такі уваги:

1. Згадана книжочка представляє погляди лише одної сторони, або точніше — одної особи, тимчасом як справа вимагає завсігди вислання з двох сторін.

2. Консисторія вважає невідповідним передчасно освітлювати в пресі зміст згаданої книжочки й викладать подрібне вияснення таких подібних справ для Собору, де для них час і місце.

Дано в Вінніпегу, Ман., дня 30-го травня, 1935.

КОНСИСТОРІЯ УКРАЇНСЬКОЇ ГРЕКО-ПРАВОСЛАВНОЇ ЦЕРКВИ В КАНАДІ.

Прот. С. В. Савчук, голова. **Свящ. Д. Ф. Стратійчук,** секр.
Прот. В. Кудрик, заст. голови. **Мир. Стечишин,** заст. секр.
Йос. Богоніс, касієр.

ГІМНАСТИКА ПО ПОЛЬСЬКИ

Міністерство освіти видало обіжник у справі подавання науки гімнастики в т. зв. меншостевих середніх і школах польською мовою. Досі вважано при науці рухами рідної мови учеників. Українці вважають цей розпорядок чергови фактом, що змагає до дальшої полонізації школництва на українських землях під Польщею.

РУБЛІ ПО ДВА ЦЕНТИ.

Чотири американські актори дістали від совітського уряду контракт на виступ в заплаті 40,000 рублів. Вони вірнули, що рублі має офіційну вартість 87 с. Тимчасом у Москві переконалися, що в „приватному" обміні за долярд дають 30 до 50 рублів і їх 40,000 має вартість усього 800 до 1000 толярів.

Осип Юрій Федькович.

ФАРМАЗОНИ.

(Дальше).

— А хто-ж у нас тепер війтом? — питає Василь.

— Павло Дзюб; ти його знати мешь.

— Та де-ж ні! — каже Василь, — але хто-ж такого хладе на війти, коли він і давно ще любив напиватися? — може не правда?

— Та як не правда! — каже Складан, — але як тої приповідки: — які ми самі, такі нам сани; пянищо тягне до пянищі, а по війтови пізнати зараз і село, яке воно. Та, правду сказавши, і наш війт не був з роду такий ледацюг; але від коли став жидам та писарюн піддавати, то і звели його ні на що,— до кого би жид не підійшов та на свою не переробив? Треба дуже твердого та сумлінного чоловіка, аби його не перекрутив у свою руч.

— Яким же-ж способом могли таки нашого, українського чоловіка, жиди так випсувати? — питає Василь.

— Або-ж тяжко? — Каже Правдарюк. — На сам перед підбутує його на священика, що то ніби священик лиш на свою користь горне, і що ніби то війт тим пожинається, що духовного служити-ме. — „На що ви війт, прошу вас?" стане йому вговорювати, — коли ви маєте кождого слухати? Що вам пан-отець? Що воно таке за діло? Воно повинно вас слухати, а не ви його! Ай-вай-мір! герстя? — аби війт попа слухало! — А так як стане погана Юда темного чоловіка підждержати та трощдити, та ще до того з горівкою проклятою підходити, — то чоловік і одуріє нарешті, і піддається диявлу зовсім під спід. Та жиди-корчмарі є часто наш стрічок і наша шибеница.

— Ох це свята правда! — каже Василь, — та аж йому сльози закрутились в очах, а Складан і говорить дальше:

- Найтче, — каже — аби жидота в Ата до того довів, щоб він полякомися якому дарункови; тогди вже його має як на аркані, і мусить він тогди у його дудку грати, бо як ні, то грозить йому і казпеч і кримінал і комісіями і хто на знає чим. А наші люде які? - йому про комісію лиш згадай, так і мліє зо страху, бо не знає, що праведному чоловікови і за правду комісія, хоби і яка і відки, нічо не годна вдіяти.

А вигана ж війт у нас зараз о девятій годині вечер пянищ із корщми? — Бо по інших сторонах так є, що в девятій годині корщми вже позамикані і жид не сміє нікого, хіба якого подорожного, у ню пускати. — Ця установа є дуже важна, і повинна дуже остро тримати ся, бо вона від много зла та беззаконія заступає і боронить.

— У нас нема того — каже Правдарюк: — та де-ж би наш війт старався, аби пянищ розганяти?! Тай з ким би йому і розганяти? Хіба з тим одним поліцією-том, що то вже найпустійше сміття в селі, таке, що і курки бояться? Я стараєся нераз, аби і у нас над запровадити. Коли-ж бо уся громада як стала сипіти!.. — „А на що нам цього та того, а на що нам видатків? а це, а те!" — Доста того, що я нічого не міг вдіяти, а нарешті і плюнув на все.

— Та громаді не ходило ні о гроші, ні о видатки, — каже Складан, — не ходило їй о те, аби ніхто з корщми не виганяв. Бо як би громаді о гроші ходило, то би їх по корщмах та по ярмарках не марнувала, як жидів ними не напихали. Знаємо ми ще дуже добре. — Але ходім ся до дому, бо вже повечеріло і час пригочити; завтра днина робітна. — Узялися тай пішли.

II

ЩО ЛЮДЕ У СЕЛІ ГОВОРИЛИ І ЩО СОБІ ПО ЗАКУТКАХ ШЕПТАЛИ

Другої днини наймив собі Василь у Складана фіри, і поїхав у місто. Відти привіз собі скриню кованих великих дві і ще много усілякого налібя. Це все позвозивши він у свою стару хату край сеґда, а скоро розгостився, так зараз і став мірати свій городець, і значити місце на нову хату, стайню, стодолу, гнойовиско, пасіку, комору, і все, що до порядного господарства треба. Тут зараз і заяґло до нього народу з цілого села, а жиди перші. Таке йому кланяються, таке розпитуються таке витаються, просять з собою до корщми. Василь з кождим гречно, навчливо витається, але каже:

— Я, каже, панове господарі, і ви куп-ці, до кошни з роду не ходжу, бо горівки і до уст не беру; великого свята треба, аби я випив склянку пива або вина. Так я ще чотиридцять літ у війську жив, так і тут гадаю жити, тому вам за вашу ласку гречно, укінно дякую!

— Ай вай! герстя? — аж скрикнули жиди, та аж посоловіли, озираючись один на другого. А Василь до них їкже:

— Чого вам так дивно стало, куці? Хіба ви не чули, що по других краях селяне не пють, та за тото які вони здорові, які багаті!... Господи! аж душа радується, як чоловік лиш подивиться на таке село, чи то в Моравії, чи в Чехах, чи в Австрії, чи на Тиролю. А прецінь там люде і о половину таких добрих грунтів та такої благословенної землі не мають, як нам її Бог дав унаший красній Галичині. Але земля Божа, бо так каже:

не толоч ми пиво, оброби мене гарно, а вроджу тобі дарно.

— Герстя? — кожуть жиди, - як же ся чоловік, котрий тяжко працює, може так жити на світі, аби порцію горівки не випити, га?

— А як жили люде на світі, доки ще чорт ту прокляту горівку не виґадав? а бо як жили тогди ті хлібороби по других краях? Таже вони багато тяжче там працюють, як наші люде, а прецінь нема у них ні тілько хворовитих, ні тілько калік, ні тілько недужих, як тут у нас, на которого там не глянь — жирний та здоровий та веселий, як липар якій! А тепсе робить, що горівку не пють. Ану киньте ви кавалок свіжого миса у горівку, най у ній годину постоїть, яке воно стане? — як чорне, так перегорить. О, та горівка найбільша є отрута на світі! гірша від аршеника. Від аршеника відразу загинеш, а від горівки ходиш цілий свій вік, як не по своєму світі.

— Ой Кім Мойше! — крикнув Смок на Ґутиса, тай забрався як вибиті і що здалеку чути було, як шварци-юркали, та плювали, та за бороди микались. Видно було, що пішли приво до війта, а Василь каже до людей: — Видите, люде? — аби його хто горівку вже згірдне слово сказав. А знаєте, чому? бо вона їм загоїнить християнина і з усім його маєтком у кишеню, як ту дурну рибу в верщу; тому я її не те що пити, але і видити не хочу, і ноги моєї у корщмі не буде, доки жив буду. І треба дуже соколитись, як казні та кримінал, бо я сам переконався, що межи десятьма, що сидять у казнях та у тяжких дибах, девять запевне з причини горівки туди дістались. Бо де яке убійство де який рабунок, де яке головництво або непотрібенство сталося, то усе при пянистві, усе при горівці. О, коби то вн до мене у неділю загостили, то я би вам таке уповів тй попрочитував, що в вас би серце задрожало. Та ним разом вибачайте, пани господарі, бо нині день робітний, та ніколи мені у бесіди захо-дити, а то ще маю і до пан-отця духовного пити і їм поклінї віддати, бо так годиться. Священики великі школи учаться, то в кого-ж нам і порадитися, як не у них? Вони не лиш у церкві отці наші але і в кождім способі, хто їх слухає, тон добре гостить і дяка не одного втече

Отак говорив Касиль, збираєся крищенько, тай пішов до священика, а де же як стануть пискувати та горлувати!

— Що за пан такий великий обібрався нам явіджесь? — Крикнув Федір Чобанюк. — Ми його прийшли привитати як гречного, та на честь запросити, а він нам науку давати, ви дітям якиї — сякий вне такий! ми обійдемось і без його чести! Що ми за діло такеї що у жандарях був? — Я видів і жандарів! Овва!

Овва! — повторив Гарасим Величук і собі; — Ви кажете, а в нього може нема і грейцара при душі, та тому сороміться-а нами і до корщми піти, бо тут вилало би і йому честь покласти, а нам відки. Только набуть і маєтку у нього, що на нім, та только і щастя, що отець йому лишив хатку і городець, а то би був ще сіи громаді тягарем на плеці

— Овва! — обізвався і собі Гриць Сомин, — і я-служив давно у війську, та таких паничів много видів; купив собі десь у жида пару цинових медаликів, та тепер ними хвалиться та дурниться, гебби який крыз! Будемо видіти, довго лиш того панства стане, чи на довго. Коби лиш наш Мортко здоров та йому у свої руки дістав!

— Ба, що ви още, люде кажете? — обізвався Гнат Лаба, молодик ще молодий. —Він добре говорив тай розумно Ліпше-б ви зробили, щобисьте услухали, що він говорив. Хіба ви не виділи, як Жидп перепудились від його бесіди? — Він зовсім розумний чоловік, коби лиш і ми так!-Жили дурного так не перепудяться, не бійсь! — від сьогодня моєї ногы у коршмі не буде, це аби-сьте знали, люде!

— А моєї теж само! — Сказав Семен Нарівняк, господар також ще молодий.

Хвалити Бога, що такий чоловік у селе приїшов; буду до нього що неділи приходити, він мені що з книжок читав, це лиште, як по корщмах волочитися та жидівську паскуду пити. Бо мені оногда один старий чоловік у місті показував, що сам на свої очи видів, як жид у горівку плював, як на того, аби людий за собою говорнути та християнські душі сгоганити.

Отаке то собі у Срібнарові про Василя говорили. Одні хвалили його, що розумний та тверезий, другі знов гудили, що гордий і що до нікого не ходить як лиш до пан-отця, до Складана та до Правдарюка, а подекоди і до громадської канцелярії, де рахунки перезирає і письма перечитує. Війт не хотіў йому зразу на це позволити, та він як пишов у місто до старости, так і вписс відти таке письмо, що пан писар Обязіркевич аж поблів як сїна, прочитавши його

Аж тут народ у селі як би запалив!

— Таже у нього, каже один, только грошей, що ніхто їх не годен і перерахувати, не то що!

— Що ти кажеш, брате? Таже Запоточного Маркіна на свої очи видів, що у нього грошей міхами!

Брате-ж ти мій! відки-ж він їх только набрав?

— Хіба-ж ти не чув, що він фармазон? Фармазони ще такі люде, що душу свою чортови записують, а він за то, братчику, только грошей старчить, кільо воник самі хочуть.

— Та як мене тепер довги та не одна біда прісла, то бим далі і за душу не дбав! каже другий.

— Я сам такий, каже третий.

(Дальше буде).

НЕ ДОЗВОЛЯЮТЬ ВЧИТИ ДІТЕЙ РЕЛІҐІЇ.

Прочитавши такий заголовок кождий чоловік подумає:

— Ага! Це большевики не дозволяють вчити релігії. Ніхто інший...

На ділі виходить, що Український Народ має і поза большевиками таких, що не дозволяють його дітям вчитися релігії. І тими другими є самі таки римо-католики!

В львівській „Мсті", ч. 7, 1935, читаємо:

— В дискусії про бюджет міністерства освіти (в польськім сеймі) говорив від України посол Д. Вязикановнч. Обговоривши болячі справи українського шкільництва промовець звернув увагу на поступку департаменту віроісповідань.

Від кількох літ політика гнобительних властей до наших священиків стає щораз більше суворою. З безосновних причин а. львівський куратор відібрав низьким священикам право навчання релігії у вселюдських школах. В самій львівській Дієцезії позбавлено навчання около 40 священиків, не говорячи про переможку і становзлівську дієцезії. Вистарчить непровірений донос про якісь недозволені пісні, або про витягання з релігійного письма „Наш Приятель" релігійної легенди, щоби найти претекст (гачок) до відібрання права навчання від нашого священика і дітвору позбавити змоги вчитися релігії.

Коли большевики не дозволяють вчити дітей релігії, то не диво. Вони-ж завіяють перед цілим світом, що Бога не признають і релігію нищать. Але Поляки, звуть себе християнами. Їх християнами уважає і папа — тай ще найкращими. Християнами і своїми релігійними собратами уважають їх і греко-католики.

Та чим робота польських католиків під проводом папи в цім місци краща від роботи большевиків під проводом Сталіна? Одні замикають українські церкви і другі замикають. Одні не дозволяють Українцям вчити дітей релігії і другі не дозволяють. Большевик бе Українця кнутом, а католик канчуком хиба Українцеви не однаково?

Польська політика завсігди ставила собі ціллю знищення Української Церкви й Українського Народу. Її ось заборона обисслена на знищення Українців. Поляки-католики лякнуть:

— Не дозволимо українським дітям вчитися релігії, так примусимо їх ходити на науку релігії до польського священика. Бо родичам українських дітей тяжко буде згодитися з тим, щоби їх діти ніякої релігії не вчилися, отже скажуть: вже нехай і Поляк вчить, коби лиш діти не були ніяком безрелігійними.

Такий плян в цім місци мають польські католики.

І знов повтаряються ті вічні питання: Чи Поляки, які таке роблять, є християнами?

Чи папа, що уважає Поляків за християн, є християнином?

Чи Українці, які Поляків християнами вважають, розуміють, що роблять?

А вкінци — чи є яка будь основна різниця між такою безбожною роботою большевиків а католиків?

„ДНІПРО"
Орган Української Православної Церкви в Злучених Державах.
Виходить 1 і 15 кождого місяця і коштує на рік $2.00
Передплату висилати на адресу:
"DNIPRO"
1851 Germantown Ave., Philadelphia, Pa.

ДЕЩО З ПІД ПОЛЬСЬКОГО ЗАБОРУ.

Звертає на себе увагу приріст населення в Польщі. Статистика каже, що в третому кварталі минувшого року населення збільшилося.

Римо-католицьке 12.8 на 1000 мешканців. Греко-католицьке 8.6 на 1000 мешканців. Православне 10.9 на 1000 мешканців

Отже питання — чому греко-католицьке населення стоїть в прирості найнижше? Очевидно тому, що воно найбільше придавлене змовленою рукою католицької Польщі.

Є в Польщі нині публіцист, Генрик Лубенський, набувть ще й граф. Пише він багато про українські справи і 1932 р. видав книжку „Дорога на Всхуд Жимут" (Дорога на Схід Риму). Там він протиставиться ширенню унії на північно- західних українських землях при помочі нової унії, чи „східно-словянського обряду".

Та важне ось що: Польський кардинал Каковський заборонив читання цієї книжки на просторі варшавської архиєпіцезії. Зараз по тім папа прислав Каковському благословення за виступ проти книжки Лубенського.

Але дивно, що за Каковським виступив проти книжки лише польський єпископ з Ложжі. Всі решта польські єпископи книжки лубенського не забороняють і, можна сподіватися, що папа їм таксамо прислав своє благословення за їх байдужність до цієї книжки. Колиб лише байдужність. А то певнійше, що вони її по ширюють, йдучи походом на знищення Українського Народу.

Візома польська письменниця Косс-сак- Щучька виголосила в Катовицях відчит, а „Курер Львовскі" каже про той відчит, що:

Письменниця казала, що не дошукалася в житті й історії польського народу слідів „бажання Бога", і переконалась „що вні в минувшині, вні тепер Поляки не були і не є справді католиками".

Прияття християнства Поляками — казала вона — не було окуплене ніякою жертвою, а нічийша оздавлена релігійна толерація була звичайною релігійною байдужністю.

Крайний час - кінчила прелегентка - запятнсь розглядом нашого відношення до віри, щоби колись не сказали, що в продовж тисячі років Бог не досяг дна наших сердець.

Таке про Поляків можна сказати судячи по їхніх ділах, але коли самі Поляки так говорять, то ще краще. Та що тоді сказати про папу, який хвалить Польщу, як дуже католицьку і християнську державу? Що сказати про греко-католиків, які рівнож уважають Поляків християнами, ще й католиками?

СТАРИЙ ЗАВІТ НА ЛИСТВЦІ.

„Обсерваторе Романо" подає відбитку листівки, яку прислав редакції селянин Віях із Горну в Долішній Австрії. На цій картці він списав мікроскопійним письмо Старий Завіт з 33,000 словами. Зужив на це сто голяк, а писав тонесешьким волосюком з верблюда. Читати можна крізь побільшуюче скло.

„ВІСТНИК" є хлібом душі кождого православного Українця. Але, щоби він міг стало і на час виходити — треба, щоби його читачі не залягали з передплатою! А як Ваша передплата?

МИМОХОДОМ

Цілий культурний світ, кождого року в другу неділю місяця травня святкує День Матері. В цей день — одні складають признання живучим матерям за те добро, за материнську любов, якої вони зазнали від матерей; другі-ж знов зі сльозами в очах спомінають свою покійку матір. Цего-ж то дня молодь справляє приняття для матерей з концертами, промовами, перекускою, як кого на що стати.

Та як повідомляють з одного міста, що в них є собі група молодих людей з дуже великою амбіцією, яка має на цілі взяти провід цілого народу в свої молодечі руки, а що більше, які всіх і всяка критикують, всім „букають" (по бичачи) та кажуть, що тільки вони є здібні збудувати українську державу. Що то люде також справляли „День Матері", але не так як всі інші, а по просту — танцями.

Виходить таке — що нехай собі другі співають своїм матерям похвальні пісні, нехай говорять ляклі промови, нехай підносять чести в честь матерей, а ми будем танцювати, щоб наші мами знали, що ми і танцювати умісмо, та ще й не так як вони кодись танцювали, а по модному. Нехай тішаться своїми синами та доньками, що не закопали свого таланту до танцю, а навіть в день признічений матерям танцюємо. — Слава нашим мамам!

Ось такі то бувають дивоглядки на світі між нашими нашими. А ми ще й дивуємося, чому то нас всі зневажають, чому поневолюють?

Людей, які не вміють поважати рідної ценьки ніхто не буде поважати, а всякий відносить до них як до рабів. Рабів знов нічого не поважають тільки нагайку.

В.

МОСКВА ХОЧЕ ЗНИЩИТИ АНГЛІЮ.

Кореспондент часопису „Дейлі Мейл" з 4-го травня 1935 р. доносить з Риги що московський „Комінтерн" (комуністичний інтернаціонал) видав повний плян, як знищити Англію і завладіяти там лад большевицький. По російськи була згадана програма надрукована в „Комунистичны Інтернаціоналї". Зміст програми зложений й одобрений в мурах Кремля.

Говориться там між иншим, як большевики мають „зліквідувати" англійську королівську родину, бо це має бути перший крок до заведення „безклясовости".

Також точно означено, як большевики мають взяти в руки фінанси, промисл, рільництво і транспортацію (залізниці др.). По місце нинішної армії має стати червона армія.

Говориться там рівнож про „ліквідацію" (вимордування) багатійших, а те майно роздасться біднійшим. Фармерів зберегться в колектині. Голоду підчас революції, коли все буде переходити до большевиків, населення Англії не потерпе бо боятися, бо Англія має досить повзи ни на 8 місяців, коли б ані хліба забракло, можна збивати худобу на поживу. Тайні документи, що большевики дістануть з англійських рук, опублікують. Відділають церкву від держави і не здадуть церкві ніякої підмоги..

Зміст і значіння такого большевицького документу дуже ясні. Але коли взяти на увагу факти, що як то більшість держав дає змогу большевизмови розростатись, як піддержують зріст большевицької сили і братаються з большевиками, як з добрими, то... не знати що сказати.

„ВІСТНИК"
Релігійний часопис для Українців в Канаді
Виходить 1-го і 15-го кожного місяця.
Видає Українська Православна Видавнича Спілка.
Предплата: В Канаді — $1.00 на рік.
За границю — $1.50 на рік.

THE HERALD
Published semimonthly by the
Ukrainian Orthdox Publishing Company
Subscription per annum:
In Canada — $1.00. — Foreign — $1.50.

Адресувати — Address:
The HERALD, box 3084, WINNIPEG, MAN.

ЯК МИ ДИВИМОСЬ НА ГРЕКО-КАТОЛИКІВ.

ЩЕ ПАПИ І ІХ РОБОТА.

Папські претенсії не мають границь, але се папська справа. Для нас важна папська робота. Отже тут ще кілька фактів відносно папів і їх роботи.

Венедиктъ IX. поставлено папою, коли йому було ледви 10 літ. Вирвав був крайньо поганим чоловіком.

Іван XII. став папою, коли йому було 18 літ. Баронід зве його звірюкою.

Александер VI. (1495—1503) мав незаконну жінку Розу Ванноцці, було пятеро дітий, а з них син Цезар Борджіа й дочка Люкреція в історії добре відомі. Александер в спілці з сином отровували кардиналів і забирав їх майно, поки кардинал Корнето не отровів папи.

Лев X. був явним безбожником. Він говорив: „ті байки про Христа дуже поплатяться". Любив такі немораль ні театральні штуки, що чужі амбасадори ними ображувались. Програвав в карти велику суму. Каже історія, що Римляне відправляючи його до гробу казали: „Ти всунувся на папський престіл, як лис, володів, як лев, а вмінув, як собака".

Николай V. (1447—1455) був подібний трохи до Льва X. Його окружения складалося з людей, що більше поважали письмена давніх поганських письменників, ніж науку Христа.

Павло II. (1464—1471) справляв великі забави, єладжував перегони буйволів, ослів, старих людей і Жидів. Се показує, що його интересувало.

Иннокентій X. (1644—1655) правив церквою, а ним правила Донна Олимпія. Вона забирала всі доходи і роздавала своїй родині. Хто хотів папської ласки, то одівався найперше до Олимпії. Та коли вона вмер, то лежав три дні і ніхто не хотів його хоронити, Папська родина не ховала його з ненависти за втрачені доходи. Аж нагодився один священик і той похоронив папу, як ховають найбідніших чоловіка.

Климент XIV., а є здогади, отруйни Єзуіти. Він скасував 1773 р. чин Єзуітів. Се показує папську безсилість.

Климент XII. признав Дон Людовика голеднське архиепископство і поставив його в кардинали, коли тому було вісім літ. Се рівнож показує, які лади були під папськими панованням.

Папський історик, кардинал Баронід, говорить:

— Від року 1300 почавши, було по кількох папів кажді, кождий має свою церкву, проклинав другого з його церквами, звучи їх лівоадами й антихристами.

В 1414 р. було трох папів наразі: Венедикт XII., Григорій XII. і Іван XXIII.

До 1328 було 38 подвійних папів, що сперечалися котрий з них правдивий. І перевагу мав звісідки той, що мав повнійшу кишеню, більше товариша, сильнійшу армію. А від 1378 до 1417 р. (40 літ) було по кілька папів наразі без перерви. Сей час звесь в історії „Великою Схизмою" (Розколом).

З історією папства зажуться насильства, убійства, підкупства, фальшованими, війни. Сикст IV. воював, щоби придбати своїким краю для панования. По дибно й Александер VI, та Юлій II.

Се згадується мимоходом, але про таке і подібне можна говорити просто в безконечність. Правда, були і кращі папи, але по них приходили такі, що знов все догори корінем перевертали. Папська сила була за мала, щоби в самім Римі завести лад, а не то, щоби правити цілою Церквою на світі.

ЯКОГО ХРИСТА ПАПА ЗАСТУПАЄ.

В 1913—1914 р. Василіяне в Жовкві надрукували 3-томовий „Католицький Народний Катехизм" (понад 1100 сторін). Його автором є о. Франц Шпіраго, а на українську мову перевів о. Ярослав Левицький. Катехизм затвердив митр. Шептицьким. І там на 269 ст., І Т. читаємо:

Папський двір в уряженний на взір дворів світських володарів. Папської резиденції стережуть 350 жовнірів... Як удільний (світський) володар, каже папа бити вакуї гроші, роздає ордери (відзнаки), має власне було-золоту корогов... Папа уджерує також на всіх дворах володарів власних послів... Кого се може радість і тобби заявдав, що предця Ісус Христос не знав жадної виставности, нелай знають, що папа не заступає Спасителя переслідуваного і осоромленого хрестною смертию, але Христа, що ввійшов в небо в найвищим прославлено. Зрештою треба здавдавати, що папа силою свого уряду мусить зносити часто з володарями і їх дворами, мусить отже пристосовуватися до їх звичаїв і принятої етикети, коли не хоче осмішити себе і свого уряду. Пречиста і не мусимо з дволичністю і людьми перестерігати правила доброго тону, принятих цивілізованими людьми, коли не хочемо стратити пошани у других; тими самими зглядами руководиться також і Папа.

Краще означити якости папи не міг би і найбільший ворог Риму. А коли б й означив, то тяжко б було повірити. Але коли сам католицизм таке кажуть, то вірити треба. Вони-ж знають, що говорять.

Етикета, добрий тон, пошана в других,.. Папа не хоче себе осмішити... Виходило би, що Христос до цивілізованих не належав. Бо він не дбав про етикету, та чужу пошану. Послідовні апостоли він казав:

— Посилаю вас як овець між вовків... Будуть видавати вас у вборища, будуть вас бити... І водити будуть вас перед старців, та перед царів за мене... І ненавидіти будуть вас за ім'я моє... (Мат. X: 16-28).

Така наука Спасителя стоїть проти папа. Се папа знає і тому мабуть відмежується переслідуваного Христа, що голосив науку противну папській політиці. Значить: наука переслідуваного Христа папи не зобовязує. Папа вибирає собі того Христа, з котрим менше клопоту.

Лівкож Христос не потребує заступника для всього небесного володіння. Він же казав: Я вазір вам вже (тут!), щоби як Я робив (тут!) і ви так робили (тут!).

Виходить що адійсности папа ані не є заступником Христа, ані наслідником Петра. Бо і Петро був також переслідуваний й „осоромлений".

Голос унїята про унію (про греко-католицизм).

В 1926 р вийшла в Львові книжка п. з. „Нова доба Нашої Церкви" (накладом „Ниви"), приписана митр. Шептицькому, а її автором є один з визначних греко-католицьких священників і письменників — о. др. Г. Костельник.

Каже Костельник в своїй книжочці, що унія аж під Австрією зачала очунювати.

— А й не могло бути інакше. Вона тоїла ретяш, що остали на ті пісні як спадщина по давній Польші і тішилася, що в Австрії має святу-таку змогу відмістна... Вийшовши з марного живопіння, що рівнялося руїні, мала Церква почувала, що відживає...

Значить — католицька Польща несла загибіль унїятам. І Рим Поляків не спинав: Треба було аж Австрії, щоби унїяти трохи відмінли.

Потовер унія прилюдним розпалась, пригожим придбанем жила, в непригожим — пропала. Посторонні чинники анекилювали унію, посторонні чинники й приносили їй загибель. Все залежало від того чи державна власть хотіла мати унію, чи не хотіла.. Не треба її мати ні одній державній власти..

Отже унія була дідом чужих політиків. Чужі греко-католицьку Церкву створили, чужі знищать, коли їм захочеться.

Доказує Костельник, що коли Схід не хоче унії, то має слушність. Бо коли перше „була на Сході самостійність у житейській творчости", то: „Унія в історії заключалась в упадку сил на Сході".

Себто завсігди виходило таке, що Схід входивши в унію з Заходом, мусів сам занепадати.

На догматичним вирівнанню не кінчиться Лишаєсь ще загальний, широко культурний зміст життя і з ним стається от що:

— Слабший піддався сильнійшому — слабший життєво, культурно політично. В такій констеляції тратить він (Схід) самостійність у всім, стає підданий на просто необмежену експлятацію. Його писа (духова сила) — це вичерпане жерело, що вже не творить і тільки приймати вміє чужу волю. А це зміна у життєвому характері Сходу поволі стає не собою: Схід — не „Сходом", восточні не „восточними", а „підпатинниками". Латинський дух проникає й витискає.

Тому унїятом не є собою - вони йдуть за чужим приказом. Одною ногою на своїм, другою вже на чужім грунті і тому попередження православних до унії слушне. Каже Костельник:

— Православні, які здавлена глядять на це... злим жоком відчувають; і авадають унію за упадок Сходу, а унїятів за зрадників Сходу. Ось тут „камень претыкновенія".

Унія знищила в унїятів їх власний розум, їх творчу силу. Вони жнють вже лише чужим розумом. Каже Костельник:

— Від часів унії всі наші богословські книжки, не просто плянети (краяни, або позичене) — перекрійки, або переклади західних книжок. Усі західні течії, не взір, не просто канон думанния для нас.

Таке з розумом, таке і з широким церковним життя. Каже Костельник:

— Обряд, що у всіх релігійних уходить за сакраментальний символ, який є найсправійшим виразом нашої відрубности й самостійности в житті, і він взяв фальшиві (перекинь.) Сказали ще й нині раз'у-раз уводиться нового не з нашого самостійного джерела, але з потоків що плинуть із Заходу. А якщо спротивимося цьому, щонайменше підозрівають тебе, що ти змагаєш до православія... Так давно ми вважали, що свойого обряду уходить за ресел з посты, що повинно бути нашим ідеалом, бо Византія створила нашу церковний характер не уходить в нас за зрадне слово Така доля всіх, що відлали під суперемайбіть (під сильнійшого) демінацію. Та різне, матеріе в них у погоді

Така доля всіх унїятів на світі. Коли слабший зважає себе з сильнійшим, то мусить свого зречися. Чи се буде унія церковна, чи політична

Як же повстала наша унія? Ось що каже Костельник;

— Ідеологами унії були чужі люде, що отверто, або скрито під унією розумілі міст до обвального латинства.

Так говорить визначний галицький греко-католицький священик, та ще в книжочці, призначений для пошанования Шептицького і коли вже греко-католик не вірить своєму рідному братови — православному, то повинен повірити своєму власному визначному священикови що унію накинули Українцям чужі, маючи до того грішні цілі і що унія заслідки приносить людям замилав, лихо і сором.

НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕЛЕМЕНТ В ХРИСТІЯНСТВІ.

Характерну рису православної церкви складає те, що кожна місцева церква, яка існує на території даного народу, пристосовується до місцевих умов життя і приймає в більший чи менший мірі виразний характер національної ідеї чі того народу. Ця риса організації місцевих церков по територіях окремих народів приймає в Східній церкві характер свідомої тактики в протилежність інтернаціональним тенденціям інших конфесій.

В самому виразі „національна церква" де-хто бачить суперечність самого змісту заважається, що християнська релігія оголосила принцип незалежности релігії від національности (в церкві Христовій „нема елина й юдея"); Христос заснував церкву, що повинна бути єдина, світова, вселенська. Це дає підстави говорити, що християнство відкидає національні форми релігії, що національний характер церкви лише зрушує абсолютний та универсальний характер християнства. Таке твердження полягає на хибному змішуванню суті й форми в релігії, зокрема в християнській церкви.

Християнська релігія, релігія народів світа, не стоїть в суперечности з національністю. Так само як всесвітні ідеали людського духа — істина, добро, краса, хоч для всіх людей однаково мають значіння, але виявляються що-раз в інших формах в житію кожного народу, і силу чим кожної сторони людського духа залежить саме від того, як глибоко перейняла та просякла вона національну його вдачу, — так і християнська релігія призначена увесь світ обняти, виявляється все в нових зовнішних формах та з новою внутрішньою силою в конкретних обставинах життя кожного народа

Завдання абсолютного значіння, має християнство, не відкидають національних форм церковного життя; навпаки християнська наука визнає і приймає ті форми, в яких найбільш доцільно і відповідно може втілитися дух вселюдської науки Христової Єдина й неминна в основах своєї богооткровенної науки, церква в різних стадіях свого історичного процесу приймає і використовує ті форми людського життя, що походять з природної вдачі даного народу.

Кожний народ має певні ознаки, що складають характер його національного обличчя, і змагає до того, щоб виявляти й розвивати ті ознаки у всіх сторонах свого життя — політичного, культурного, релігійного. Коли, наприкр, мова стає ознакою народу, то не може він не завести цієї великої духовної цінности до тої найбільшої інтимної скарбниці свого духа, де заховано його релігійні вірування Окремі одиниці можуть відриватися від національности. Єсть люде без національного грунту ... горожане всесвіту, але це виняткн в загальній масі людства, звичайно в більший чи менший мірі одірвані від живого життя людської маси, від її живих интересів. Середньовічні учені, що оперували латинською мовою, мали в ній добрий засіб для культивування якраз схоластичної науки, але на тій усталеній мові, відколи стала вона неживою, не могла утворитися літературна художня, що зачпає найглибші, інтимні сторони людського духа - чуття людської натури. Інтимні сторони людської душі відгукуються на те, що своє, близьке, своєрідне, - не лише по змісту, але й по формі, що має властиву для даного народу національну ознаку.

Цей природний закон звязку основ релігійних та національних дався знати ще й на початку людського життя. Кожний народ мав своїх богів, свій культ, свої звичаї, традиції Релігія вважалася власністю кожного окремого народу і завершувала національні ознаки, що різнили один нарід від другого.

В давню старовину головну ознаку народа творила релігія поруч з мовою. Це явище давне, історичне, отже воно в основі своїй природне. Треба конче підкреслити — лише в основі, що констатує звязок релігійних та національних ознак народнього духа Але в позднішних випадках форми того звязку були не завше натуральні, були крайні, облудні, навіть хворобливі. Окремі народи уважали себе вибранними, божими, а інших призначали бути гноєм для себе. Зразком релігійно-національної виключности може бути жидівський народ, що мав свого Бога - Бога Авраама, Ісаака та Якова, що засвоював собі, виключно собі, усі обітниці Божі.

Християнство, де члени церкви визнають себе не лише єлинами, юдеями чи членами якої іншої нації, але й братами по вірі, дітьми одного спільного Отця небесного, рішуче змінило старі погансько-жидівські погляди, старо-релігійно-національну виключність. Але старі пережитки залишилися й надалі, виявляються наприкр, грецькою пихою „ромеїв" перед „варварійськими" народами, що приймали Християнство з Византії. Поруч з старими крайнощами національної виключности дали себе знати й ін ші крайнощі протилежного характеру. Коли в поганських культах засади релігійні злилися з національними, і тому релігії мали значіння місцеве, то певні течії в християнстві стали надавати йому характер лише универсальний, интернаціональний, відриваючи його від національного грунту, яким церш за все має бути релігійне життя народу.

Негацію національного змісту в християнстві виявляє церква католицька: Универсальний та інтернаціональний характер її організації відбивається між іншими і на позиції її що-до національного змісту в церкві. Для неї немає національних церков. Церкви окремих народів, що складають вселенську церкву, для католицтва - однородні атоми; коли ж яка з тих церков має в собі елементи національности та в певній мірі автономности, то це явища лише випадкові, неоправдані.

Такі явища, як галиканство, унїятство, як національна мова в службі Божій, лише терпимі, але не знаходять для себе грунту в основах католицької церковної науки. Це що найбільше ріжниця що до мови, обряду, але в сфері не адміністративній, і головною умовою тої ріжниці є перш за все визнання одної влади, спільної для всеї католицької церкви, верховенства папи Та й на таку поміркованну ріжницю погляд тут дуже неприхильний, з нею можна миритися лише до часу, поки не буде її доведено до єдиного зразку латинської церковности та й зовсім скасовано. Це якраз бачимо на прикладі старословянської моравської церкви, що засновано було її святими братами, первоучителями словин, а врешті й сліду не зосталося там від слов'янської мови та східного обряду, крім традиційного заховання лише самих імен св. братів у церковному Велеграді. Те саме бачимо на сучасному прикладі української унїятської церкви, що на очах тратить свої ознаки національно-обрядової окремішности і все більше уніфікується з латинським обрядом.

(Закінчення буде).

Проф. О. Лотоцький.

МОСКОВЩАТЬ І КОМУНІЗУЮТЬ НАЗВИ НА УКРАЇНІ.

З Москви повідомляють, що на Совітській Україні переводять широку кампанію за перенайменування міст, містечок і колхозів. Всі ті місцевости називають у честь „пролетарських вождів і революційних героїв". Серед затверджених ЦВК'ом назв дуже часто стрічається імя Калініна Замітне, що в нових назвах зовсім нема українських імен. Зате на всі способи примінюють імена Кубишєва, Кірова, Калініна, Сталіна, Горкого. Всі назви, що мали імя Скрипника перейменовані. Ті переназви переводять здається, на виразні прилорученя українського ЦВК-ту.

ЛАТИНІЗАЦІЯ ВОЛИНІ.

Як довідомляють із Луцька, польський епископ кс. А. Шельонжек створив на днях шість нових парохій латинського обряду на Волині, а саме: в Малих Голобах, Ворончині, Старій Гуті, Пищу, Кисові і Любачівці. Крім того в найближчому часі відбудеться посвячення нових костелів у Смизі, Кискунчах, Осаді Крехівецькій та Житині. Вкінці у Вишгородку, пов Кремінець, перемінять місцеву церкву на костел, при чому православні мають дістати гроші на ремонт другої церкви.

ЗРУЙНУВАЛИ ЦЕРКВУ НА БУДОВУ ВУЛИЦЬ.

Большевики в Камянці Подільському розібрали Александро-Невську церкву, а камінь ужили на будову Шевченківської та Петровської вулиці. Розбираючи церкву, в її вівтарі знайшли два мішки паперових грошей, випущених за часів Української Народньої Республики.

ЗА ЩО СУДЯТЬ У ГАЛИЧИНІ.

Посол Михайло Вахнюк відповідає перед судом за те, що сказав на вічу, що східна Галичина є в польській державі. Поїздай розумію, що „держава" значить по польськи „держа".

КІНОТЕАТРИ В ЧИСЛАХ.

„Кінотеатри", або „Кіна" (пикчершови) є двояки: тихі і звукові. Тихі, це ті, де бачимо на екрані (полотні) образи, але не чуємо бесід, ні співів людей; звукові, це ті де бачимо людей і чуємо бесіду, чи взагалі звуки.

В 1930 р. було в Злучених Державах 22,721 кінотеатрів, з тих 12,503 звукових.

Ціла Европа мала тоді 26,634 кінотеатрів, з тих лєдви 5,400 звукових.

Але в 1934 р.-число кінотеатрів в Злучених Державах зменшилося до 10,143, всі звукові.

В 1934 р було в Европі (крім большевії) 29,560 кінотеатрів, з того 21,660 звукових.

В большевії було 1932 р 3,200 кінотеатрів, з того 200 звукових. В 1934 р. було там 9,987 кінотеатрів, з того звукових 1,800.

В індії було в 1934 р. 675 кінотеатрів, з того 506 звукових. Але коли пригадати, що населення індії числять на 350,000,000, то один кінотеатер припадає на пів мільйона душ.

АДРЕСА КОНСИСТОРІЇ:
Адреса Консисторії Української Греко-Православної Церкви в Канаді є:
Consistory of the Ukrainian Greek-Orthodox Church of Canada,
7 St. Johns Ave. — Winnipeg, Man.

АПОСТОЛ НА НЕДІЛЮ ВСІХ СВЯТИХ.

(Діяння св. Апостолів XX: 16-18 і 28-36).

Надумавсь Павло плисти мимо Ефесу, щоб не гаїтись в Азії, а поспішав, коли можлив, щоб йому бути в день пятидесятниці в Єрусалимі.

З Милета-ж, піславши в Ефес, прикликав старших церковних.

Яже прийшли до него, сказав їм: Ви знаєте з першого дня, як прийшов я в Азію, яким робом пробував я з вами всякого часу.

Тім то достерігайте себе і все стадо, в котрому вас Дух святий наставовив єпископами, щоб пасти церкву Божу, котру придбав кровю своєю.

Я бо знаю це, що після виходу мого, прийдуть вовки хижі між вас, що не пощадять стада.

І з вас самих устануть люде, говорячи розворотне, щоб потягти учеників за собою.

Тим пильнуйте, памятаючи, що три роки ніч і день не переставав я із слізьми напоминати кожного.

А тепер передаю вам, брати, Богові і слову благодати Його, котрим може збудувати вас і дати вам наслідив між усіми освяченими.

Срібла або золота або одежі, — нічого не жадав я.

Самі-ж знаєте, що потребинам моїм і тим, хто бував зо мною, служили оці руки мої.

У всьому показував я вам, що, так працюючи, треба помагати малосильним і памятати слова Господа Ісуса, що він говорив: Більше щастя давати, ніж приймати.

І це промовивши, чнав на коліна свої, і молився із всіми ними.

АПОСТОЛ НА НЕДІЛЮ СВЯТОЇ ТРОЇЦІ.

(Діяння св. Апостолів II: 1—11).

Коли скінчився день пятидесятниці, були всі (Апостоли) однодушно вкупі.

І роздався враз гук (шум) із неба, мов би від вічного буйного вітру, й сповнив увесь дім, де вони сиділи.

І явились їм подібні языки, ніби огняні, і сіл на кожному з них.

І сповнились усі Духом святим, і почали розмовляти іншими мовами, як Дух давав їм промовляти.

Домували-ж у Єрусалимі Жиди, люде побожні, з усякого народу під небом.

Яже роздався цей голос, збіглось множество, і стрівожились, бо чув кожен, що вони говірною їх розмовляють.

Здумілися-ж усі і дивувались, говорячи один до одного: Чи не всі оце сі, що розмовляють, Галилеї?

Як же це чуємо кожний власну говірку свою, в якій родились.

Парфяне, й Мидяне, й Еламити, й що домуємо в Месопотамії, і в Юдеї, і Каппадокії, і Понті, і Азії, і Фригії, і Памфилії, й Єгипті, і в сторонах Ливийських, що коло Кирини, і заїжді Римляне, й Жиди, і нововірці,

Критяне й Араби, чуємо, що вони розмовляють нашими мовами про величні Боже.

Постарайтеся, щоб передплата за „Вістник" була заплачена наперед.

АПОСТОЛ НА ПОНЕДІЛОК СВЯТОГО ДУХА.

(До Ефесян V: 9—19).

Браття, ходіть-же яко діти світла, бо овощ духа — у всякій доброті, і праведности і правді, доповнюючись, що є угодне Богові.

І не приставайте до неплідних діл тьми, а лучче-ж викрийте їх.

Що бо діється потай у них, соромно й казати.

Усе-ж обвинуваченне від світла явиняється: все бо виявле є світло.

Того-ж то каже: Устань, сонний, і воскресни з мертвих, то й освітить тебе Христос.

Глядіть-же, як би вам оглядно ходити, не яко немудрі, а яко мудрі, викупляючи час, бо дні лихі.

Тим-го не бувайте нерозумними, й розумійте, що є Божа воля.

І не впивайтесь вином, бо йому розпуст, а сповнивайте себе Духом, бесідуючи між собою псальмами, та гимнами, та піснями духовними, співаючи та виграючи в серцях ваших Господеві.

ІСТОРІЯ ЦЕРКВИ

(За Е. Семакою)

(Дальше)

Православна церква князівства Болгарії.

В рік по знесенню патріярхату Іпеку, знає патріярх Самуїл І. з тих самих причин і самостійність архиепископства Охриди і саме архиепископство (1767). Від тогди дістала болгарська церква частинне, як доти, грецьких епископів, що старалися Болгар винародовити. З цієї причини, особливо від XIX століття, надоїла Болгарам зависимість від Царгороду так, що латинська пропаганда могла тут осувати ся. 1850 унієтську церкву, що до війни числила около 60,000 душ і 3 епископів. А патріярх, щоби успокоїти дуже зворушені уми, прирік православним Болгарам року 1862, що впровадить наново болгарську мову до церкви і засуне також національні школи. Але тим Болгари не вадовольнялися, а домагалися всіми силами, щоби привернути їм назад самостійність церковну. Коли-ж патріярхи відмовляли спонукання цего жадання, Болгари за помічю Росії року 1871 добилися бодай того, що отоманський двір узнав церкву самостійною з національним екзархом на чолі, що має важність в Царгороді. Перший екзарх, вибраний синодом болгарських епископів, був Антим, давн. йний митрополит Відня. Царгородський патріярх Антим VI запротестував проти цего вмішання турецького правительства в церковні справи, скликав собор до Царгороду (серпень 1872), огголосив Болгар схизматиками і відрішив від церкви болгарського екзарха і всіх его спільників. Цей розкол, званий грецько-болгарським, існує по нині.

Православна церква Чорногорії.

Князівство Чорногорії становило колись частину давної сербської держави. Коли Турки цю державу розвязали (р. 1389), тоді Чорногорці примучено до Туреччини і вони становили часть скутанського пашалїку, але в дійсности була майже незалежною, бо отоманський двір мав над Чорногорцями тільки власть номінальну. До року 1516 мала Чорногорія світських князїв, а на чолі церкви стояв митрополит, підчинений патріярхови Іпеку. Та згаданого року князь Георгій У. відстунив митрополії свої володарські права, і від тогді був митрополит або владика цетинський зверхом і пануючим князем, котрого вибирав нарід. З кінцем XVII століття митрополит-князь Данило Петрович Негош (1697—1735) зумів визволити Чорногору зовсім зпід турецького ярма, а князівство зробив в свої родини наслідним, так що від тогді аж до року 1851 повинному митрополиті послідував завше його внук. Завжи митрополити-володарі були знаменитії: Василій (1750—1766), що побідив Турків кілька разів і написав історію Чорногори; відтак Петро І. Святий (1782—1830) і Петро II. (1830—1851).

Коли року 1851 по Петрі II, як митрополит і князь, мав засісти не престол його внук Данило Петрович, удався він до Петербурга о рукоположення, та тут змінив свій намір і повернувши до дому, проголосив себе за згодою народного збору князем наслідним Чорногорії, а народови дав право вибрати особисто митрополита. Від тогді власть світську відділено від церковної.

Чорногорська митрополія з столицею в Цетині залежала від патріярхату Іпеку аж до його знесення року 1766. Від тогді уважають її самостійною, а її митрополитів хиротонували кілька разів в Карловицях, а звичайно в Петербурзі. Коли відтак в наслідок берлінського договору князівство розширило свої границі (1878), то цетинська митрополія дістала і одно єпископство, Захлумське. Чорногорська церква числила около 240,000 душ, переважно Сербів.

Самостійна православна Церква на острові Кипрі.

Остров Кипр, занятий 1191 хрестоносцями стояв від тогді аж до року 1489 під властию Лусіньяньскої західної управи, потім до 1571 під пановапням Венеції, відтак, занятий Турками, під верховодством турецьким до року 1878. В сім році Кипр заняле Англія і він є в її посіданню по нинішний день.

Церкву Кипру, як відомо з історії II періоду, підніс III вселенський собор в Ефесі (431 р.) на гідність самостійної церкви, і на тім степени позістала вона до нині, маючи около 140,000 вірних. Єпархія Кипру складається з митрополита-нрімаса, що має назву „архиепископа Кипру" і живе в Левкозії (або Нікозії), та з трох митрополитів йому підчинених. За панювання Лусіньяньскої династії і Венеції, церква Кипру зносила переслідування зі сторони латинників.

Православна Церква на Синайскій горі.

Церква Синайскої гори, це монастир, збудований на склоні гори Хореба і присвячений святій Екатерині. Ігумен цего монастиря був від VII століття заразом і епископом, а від XII століття архиепископом, підчиненим єрусалимському патріярхови. В цій зависимости позістала Синайська церква аж до часів славного єрусалимського архиепископа Константина († 1859), що через недовгий час (1830—1834) був і царгородським патріярхом і мав і описів привілеї бувшого патріярха. Слідуючий Синайскій архиепископ Кирило Царгородський приєднав собі привілеї свого попередника, оголосив себе самостійним і не дав себе вже хиротонувати єрусалимським, тільки царгородським патріярхом. Підтримуючи Росію, задержав самостійність, не зважаючи на протести єрусалимського патріярха, до року 1867, коли то його уступив єрусалимський патріярхальний собор. З того часу виконує єрусалимський патріярх юрисдикцію над церквою Синайскої гори, хотяй декто, а особливо Росія, уважає еранїнні відносини між обома церквами остаточно не порушеними.

ДИКИЙ НАПАД „СТШЕЛЬЦІВ".

В дочерній каплиці в селі Грималівка парохії Щуровичів. Броди правив о. парох Плешкевич у третий день Великодня богослужения. Коли два хориста йшли також до каплички, напало на них кільком „стшельців" і здирацки їм червоні стяжки від вишивання сорочок, почали їх бити мотиками, сокирами і дручками. На крик нападених кинулись їм на поміч люди, що стояли під каплицею і слухали проповіди. Розпочалась загальна бійка, що тревала 3 години. Священик мусів перервати співану Службу Божу й докінчити її тихо.

Щойно інтервенція священика і солтиса припинила варварство. Вони упросили розірвану юрбу, вложену з кількасот тисячки осіб, розійтися, і не допустили до самосуду на напасників, що профанували богослужения. Вислід бійки був такий, що кільканадцять осіб було тяжко побитих. Слід згодити, що день перед тим о. Плешкевич у третий день Великодня богослужения. Коли два хориста йшли також до каплички, напало на них кільком „стшельців" і здирацки їм червоні стяжки від вишивання сорочок, почали їх бити мотиками, сокирами і дручками. На крик нападених кинулись їм на поміч люди, що стояли під каплицею і слухали проповіди. Розпочалась загальна бійка, що тревала 3 години. Священик мусів перервати співану Службу Божу й докінчити її тихо.

Щойно інтервенція священика і солтиса припинила варварство. Вони упросили розірвану юрбу, вложену з кількасот тисячки осіб, розійтися, і не допустили до самосуду на напасників, що профанували богослужения. Вислід бійки був такий, що кільканадцять осіб було тяжко побитих. Слід згодити, що день перед тим о. Плешкевич у третий день Великодня богослужения. Коли два хориста йшли також до каплички, напало на них кільком „стшельців" і здирацки їм червоні стяжки від вишивання сорочок, почали їх бити мотиками, сокирами і дручками. На крик нападених кинулись їм на поміч люди, що стояли під каплицею і слухали проповіди. Розпочалась загальна бійка, що тревала 3 години. Священик мусів перервати співану Службу Божу й докінчити її тихо.

Щойно інтервенція священика і солтиса припинила варварство. Вони упросили розірвану юрбу, вложену з кількасот тисячки осіб, розійтися, і не допустили до самосуду на напасників, що профанували богослужения. Вислід бійки був такий, що кільканадцять осіб було тяжко побитих. Слід згодити, що день перед тим о. Плешкевич у третий день Великодня богослужения. Коли два хориста йшли також до каплички, напало на них кільком „стшельців" і здирацки їм червоні стяжки від вишивання сорочок, почали їх бити мотиками, сокирами і дручками. На крик нападених кинулись їм на поміч люди, що стояли під каплицею і слухали проповіди. Розпочалась загальна бійка, що тревала 3 години. Священик мусів перервати співану Службу Божу й докінчити її тихо.

Щойно інтервенція священика і солтиса припинила варварство. Вони упросили розірвану юрбу, вложену з кількасот тисячки осіб, розійтися, і не допустили до самосуду на напасників, що профанували богослужения. Вислід бійки був такий, що кільканадцять осіб було тяжко побитих. Слід згодити, що день перед тим о. Плешкевич у третий день Великодня богослужения. Коли два хориста йшли також до каплички, напало на них кільком „стшельців" і здирацки їм червоні стяжки від вишивання сорочок, почали їх бити мотиками, сокирами і дручками. На крик нападених кинулись їм на поміч люди, що стояли під каплицею і слухали проповіди. Розпочалась загальна бійка, що тревала 3 години. Священик мусів перервати співану Службу Божу й докінчити її тихо.

Щойно інтервенція священика і солтиса припинила варварство. Вони упросили розірвану юрбу, вложену з кількасот тисячки осіб, розійтися, і не допустили до самосуду на напасників, що профанували богослужения. Вислід бійки був такий, що кільканадцять осіб було тяжко побитих. Слід згодити, що день перед тим о. Плешкевич

ЗАВВАГИ СУСІДА МИРОНА.

I

Отец поглядав в мене чоловік з сотні осолодь — каже Мирон, і розказував, що в них молодь часто сторонить від народно-громадського справ церковно не інтересується.

— Кільки раз в рік відбувається у вашій громаді Богослужения? — поцитав його я.

— Ну, то як би то сказати, знаєте, панам окольне досить більш й не може спромогчися на більше, як раз-два на рік — відповіле той чоловік.

— А як є у вас які освітні товариства, Народний Дім? — питаю далше.

— В нас є кілька „гнїл", є і Народний Дім і досить з часта відбуваються там забави. Діти по черзі ходять до комзол „гнїл" на забаву. А товариств нема нїяких, нема кому провадити їх.

— То чогож відказуєте ви молоді — кажу я. — Якою їх виховали, такою вона є. Бо коли хочемо, щоби наші діти були нашою славою, і щоб інтересувалися народними й церковними справами, то їх треба для цього виховати, а не лише виговорювати. Треба старатися, щоби Богослужения відбувалося що найменше раз в місяць. Бо лише ті діти будуть гордістю своїх родичів, що є вихованні в релігійно-моральнім дусі.

— — — — — — — — —

На річні збори одної управильної церковної громади прийшов чоловік, бувший католик і хотів вписатися в члени, але вдноважно питає То у вас так мало членів?

— Думаєте? — сказав предсідник і дальше продовжує: — Як на нашу околицю, то нас є досить повоже число. Скажу вам такий приклад: до якогось леса би ви не пішлиб, то в кого дерева більше є — простого, чи кривого? Нераз коли треба кілька простих дерев, то мусите сходити цілий ліс. Зновак громадська справа не залежить від скількости, але від якости. Отже наша громада хоче може й мала числом, за те велика духом і свідомістю. Кождий член родини свої обовязки й завдання як супроти парохіяльних справ, так супроти Рідної Церкви.

— — — — — — — — —

Окольна В. може послужити за приклад для других окольиць. Мають гарну церкву, звичайну в українськім стилю, площа коло церкви гарно впорядкована, всюда чисто; Богослуженя відбуваються часто. Коли я відїхав, вся молодь і діти в середині церкви; ніколи не побачите, щоби діти бігали попід церкву, або щоб молодь стояла по дорозі чи сиділа по лавах.

Зараз через дорогу під церкви стоїть величавий Народний Дім у удержаванню в дуже добрім порядку. В середині є дві шафи з книжками, — одна велика, це цілого товариства, друга менша, що належить до товариства молоді. На стінах можна побачити портрети визначних українських діячів і діячок, а давнина часів і з сучасних. Взагалі сали є дуже гарно вдекоровані так, що як хочеться в тій посидіти. Здається, що навіть воздух лекший.

При Народнім Домі є організовані різні товариства: є загальне товариство, жіноче товариство і дівоче, що є відділом Союзу Українок Канади, та що вадують дуже оживо-

но своє працю. Є товариство молоді СУМК, а також товариство шкільних дітей, які ведуть свою роботу під доглядом старших. Є ще в других товариства і вас разом з собою кооперують.

Що недїля чи свята, як старші так молодь, всі сходяться до Народного Дому, а свідомістся спільне читання, дискусії, відчити. Також проводяться Недїльна Школа.

Словом — коли вайдете в цю окольницю, то можби щось вас приваблало до неї.

II.

Добрий, свідомий і працьовитий учитель є провідником в своїй школі. Він може дуже багато зробити для громадського добра.

Одна окольиця була розбита різними зорожними агітаторами, найгірше большевицькими.

В ту окольицю приходить учительювати двох українських учителів, що досить молодих віком, але сильних духом

Перше всього вписалися в члени церковної громади, як також в члени національного товариства.

Не чекаючи довго та засукавши рукави, вони взялися в повному ентузіязмі і з повною посутністю до громадсько-народної роботи.

До року більшенький зараз вжилися, як би ті й не було, й люди почали жити кращим, християнським життям

В недовзі появилося два відділи СУМК, й молодь почала інтересуватися народними справами

Церковна громада підчалася до того річиці, що тепер будує досить гарну церкву

Ще не має і півтора року, як ці учителі-камеради зжилися в окольиці й вона вже змінилася під оглядом осьвітно-релігійним до непізнання.

Честь таким учителям-камерадам.

— — —

Пічне збірки Ювілейного Фонду, збираючи жертви, вийшов я в одній місточку до одного нашого селянина. Бачу на слупі видить виписана великими буквами напись: „Сяїй до свого". Мигнуло мені в голові, що вартоб ще додати „Сяїй для свого".

Приступаю до властителя хрумищі і поясняю, в чім річ

— Ні! не можу, — відповідає скептар — бо до мене заходить люде різного релігійного віросповідання та політичного переконання. Я мушу бути безсторонний.

Подумав я собі: В свідомих, високо-культурних народів інакше поводяться супроти такої справи. В таких народів, коли торговник хоче дати всім своїм костумерам сатисфакцію,-то жертвує по своїй змозі щось на кожду організацію, а на свою церкву, чи яку іншу організацію дає найбільше. За те він має честь, найти від чужих, що свое рідне шанує.

А наші деякі бізнесовці розуміють справу якраз навпаки.

— — —

Має я наголу бувати в багатьох церквах і завважав, що в деяких громадах, коли старші братія перестають з часом, так зараз рахують гроші, і робить ним багато закоїть.

— — —

В інших громадах, коли прийдуть з часом так тяжко покладуть в кутку і як по закінченню Богослуження рахують гроші. Це є далеко гірший і кращий зачин, ніж той перший.

— — —

Любомко.

УБИВСТВО ЗАДЛЯ ПІМСТИ.

В Угринові Старім повіт Калуш застрілено недавно солтиса цієї громади Ількова. При помочі поліційної ото викрито, що винуватцем є місцевий громадянин Перегинак, який признався до вини і перед слідчою комісією оповів цілу подію. На день перед тим відбув кару арешту, з якого звільнився під вечір, молячи, що він хорий. Пішов до дому, пив військовий кріс і пізнім вечером пішов під хату Ількова, де причаївся під вікном, приглядаючись, що діється в середині. Коли солтис станув нарешті перед самим вікном, він стрілив, кладучи його трупом. Описав втік і крік сховав. Причиною вбивства була охота пімститися за кривду, яко зазнав від Ількова. Перегинака відставлено до Станислава.

ДУШОГУБИ В АМЕРИЦІ.

Одна асекураційна компанія подає цікаву статистичну про походження душогубів в Америці. Показується, що бандючка американців, що, мовляв, злочинцями є переважно чужинці, небто імігранти, не відповідає фактам. Підприємство каже, що пересічний, небто звичайний, американський душогуб родився в Америці, є робітником і має малощо більше між публічну школу.

Площа. — Попередньо згадували ми в своїх звітах про повички та жертви на закупно площі під будову церкви, але тільки загально. Цим разом подаємо числа поодинокими жертводавців, що зложили свої жертви готівкою по конець квітня, 1935. (Подані тут жертви не включають жертв вложених деякими в поминках ще перед закупленням площі):

По 50 дол.: Гуменюк Теодор.

По 25 дол.: Романко Петро, Шпилко Михайло, Мандрій Іванко, Гуменюк Іван, Фукшанський Никола, Садовий Теодор і Текля, Бундза Михайло, Матерни Михайло, Деремюк Миколайко.

По 20 дол.: Сивалюк Никола.

По 15 дол.: Гордей Никола, Кривецький Михайло.

По 10 дол.: Табовський Василь, Марчак Анна, Гуменюк Дмитро, Гуцай Павло.

По 6 дол.: Буртник Василь.

По 5 дол.: Бровендер Василь, Грицюк Іван і Наталя, Липцук Володимир Гуменюк Омелян, Козюк Марія, Соятис Володимир, Огрозимук Лев, Богонько Іван, Шевчук Петро.

По 2 дол.: Мишкевич Олекса, Мизюк Михайло, Гонта Корнило, Никорчук Назар, Яворський Василь, Ковинко Василь.

По 1 дол.: Гуменний Никола, Бленченко Никола, Гарій Семен, Жуковський Онуфрій, Гуменюк Дмитро.

Ювілейний Фонд. — Крім чисел, що жертвували в Торонто на Ювілейний Фонд більші жертви (що було своєчасно оголошено) зарядженого було в нашій церкві дрібну збірку, що принесла $33.37 і так було подано у „Вістнику" з 15 жовтня, 1934. Вже пізнійше уверено зарядом увагу, що та сума включала $5.00 жертвованих на Ювілейний Фонд Нестором Грабовським але вложених в церкві на тацу. Пропущення його імени зі спису жертводавців на Ювілейний Фонд отсим справляється.

БОГОСЛУЖЕННЯ НА КОЛЬОНІ

— друге з ряду, відбулося на 14 квітня, в місті Ст. Катрине. Крим 6 автомобілїв з Торонта, що привезли спільників та інших учасників в прогрім. були там люде автами з Ніягара Фалс, Сенко, Торонто та інших місцевостей. Погода була гарна через цілий день і любителі будо пійти в ліс а церкві так і на концерті з в дитком, що почався після спільного обіду з Товариства Просвіти в заключенє вечером. Такі поїздки придається може на якийсь час перервати але інтересованих поміщиться скоро наша громада буде мати трохи свобідніше вийдати на провінцію

ВЕЛИКЛЕНЬ — як звичайно відбуся при великій асисті людей, місцевих і доокольчних. Звичай заведений Сестринством в Торонті — розславати людям при виході з церкви письмки — продовжувався в цего року, лише на більшу скалю. Наше чинництво, міневе й повмічене, відповідальне за те, що цего Великодня розкаду в церкві не багато, лише під тисячі письмок! Вірні й кольорна були так розморозді люде, що письми письмки — в усїх закутин Україні. Звичайно дівчі з ци-

шучки, що їх крешники були би хотіли ще кращі, якби вони могли в Канаді дістати кресок таких добірних, як в Старому Краю. Треба сподіватися, що на слідуючий рік хтось і тій недостачі може зарадить

ЧЛЕНСТВО в торонтонській громаді складається з мущин і женщин в міжвіці з кінця з Карпатської України, Галичини, Великої України, Волині та Буковини. Різнонаціональність та проявляється не тільки між самими членами, але й віруючих. Нема майже ніяких, щоби в церкві не було кого позвісцевого, і то навіть в давніших сторін в Канаді або Заєдиних Державах.

Т. Гуменюк, председатель.
Михайло Матвюк, скарбник.
Вікт. Дарешок, рек. секретар.

ЗМІНА ЖЕРТВОДАВЦІВ НА ПЛАЩІНИЦЮ ДЛЯ УКРАЇНСЬКОЇ ГР. ПРАВ. ЦЕРКВИ В РІДЖАЙНІ, САСК.

В імени Української Греко-Православної Церкви в Рідкайна, Саск., складаю щиру подяку всім жертводавцям, котрі не відмовилися дати по їх можности жертви на Плащіницю для Української Греко-Православної Церкви в Рідкайні, Саск.

Імена жертводавців слідуючі:

По 5 дол.: пані М. Шупеняк, п. Д. Кошовський, Жіноче Т-во Дівчат України.

По 4 дол.: пані М. Марусин, п. К. Падлиг.

По 3 дол.: Н Шевчук, С. Кошовський.

По 2 дол.: В. Чепіль, Д. Гаврилюк, Т. Зеленський, Т. Ковачук, П. Вадель, Ю. Шупеняк.

По 1.50: О. П. і Анна П.

По 1 дол.: Д. Бугайчук, І. Чорній, пані С. Чоропіта, С. Лисейко, М. Кайлиюк, В. Яловега, П. Герман, Дж. Цівець, В. Водарчук, С. Завацук, Т. Міський, Н. Масник, С. Онишко, пані Е. Козир, І. Титанич, П. Жимчишин, пані М. Калинчинська, пані А. Цісь, панна К. Пукіш, В. Мойсюк, Г. Сеченко, І. Мойсюк.

По 50ст.: П. Лакуріна, М. Загарун, Г. Труфин, пані А. Шпець, М. Шерстюк, І. Макулович, Р. Чорнайко, В. Івасюк, Д. Сербін, В. Мойсюк.

По 25ст.: І. Клапюк, М. Безосений.

По 10ц.: Ф. Станішьний.

Разом $70.10.

Стефан Марусин.

ПРАЗНИК В БРЕНДОН

Першого дня Зелених Свят, в неділю 16 червня ц. р., Українська Греко-Православна Церковна Громада обходить свій празник, на який дуже запрошуємо довколишніх Українців.

Богослужіння в день празника-ма відправить о. С. В. Савчук з Вінніпегу, почнеться о 9 год. рано, а по Богослужінню відбудеться спільний обід для членів і гостей.

В часі обіду будуть виголошені промови місцевих і позамісцевих бесідників, між иними будуть також бесідники з Вінніпегу.

Зарад.

ПОРЯДОК БОГОСЛУЖЕНЬ
о. Л. В. Дячин.

Червень.

2. Неділя — Сіно-родженого — Сошо (Апобат).
6. Четвер, Вознесіння Г. Н. І. Х. — Лезник.
9. Неділя, Всіх Святих — Святої
16. Неділя, Зелені Свята — Трійця.
17. Понеділок, День св. Духа — Поклон Господ. (Храм). Довколишніх громадян запрошуються.
23. Неділя — Луфорст

ПОРЯДОК БОГОСЛУЖЕНЬ
о. П. Чепіковський.

Червень.

2. Неділя — Двійна
6. Четвер, Вознесіння — Ешшія — Храм. Всіх довколишніх Українців запрошуються.
9. Неділя — Розалія.

ЮВІЛЕЙНИЙ ФОНД
УКРАЇНСЬКОЇ ГРЕКО-ПРАВОСЛАВНОЇ ЦЕРКВИ В КАНАДІ
(Подрібний виказ).

ЗАМІТКИ: 1. В виказі можуть містяться жертви, які Консисторія отримала від 1 січня до 31 травня, 1935.

2. Декларації в сім списку не включені. Рішення по надіслані членські внески на цього дальнодій. Вони будуть проголошені тоді, як дана деклярація буде вповні сплачена.

3. В цьому виказі контроль, тому подається можливо те прізвище і місцевість.

4. Кождий кто завважив у виказі яку неясність щодо імен жертводавців або їх місця, то проситься його донести про ся негайно Консисторії.

ВЕСТ ФОРТ ВІЛЛІЯМ, ОНТ.

Олекса Шелепюк — $5.00
Федор Сичук — 5.00
Михайло Коханик — 2.00

КІРКЛЕНД ЛЕЙК, ОНТ.

Збірка А. Лазаря.

Николя Савчук — 3.00
А. Лазар — 2.50
Ст. Лемик — 2.00

По 1 дол.: С. Бофиля, Лев Михалевський.

По 50ст.: Ярослав Кміть, Юст. Лазаровнч.

По 25ст.: Ст. Посмітюк, Юр. Константинюк.

ОШАВА, ОНТ.

Укр. Прав. Церква св. Петра й Павла — 5.00

ТОРОНТО, ОНТ.

Збірка в церкві на тацу — 11.92
Мих. і Емілія Деренюки — 10.00

По 5 дол.: Петро Бачук, Іван і Анна Романюк, Ілько Михайлів, Олекса Герук, Микола, Олена й Марійка Хранюк.

По 2 дол.: П. Никифорук, В. Григорюк, П. Шевчук, Петро й Розалія Романюк.

По 1 дол.: О. Гошовський, Ю. Гуменюк, Др. І. Вахно, Верони Лазар.

По 50ст.: Н. Бажинко, В. Тобольський, Елена Мандзюк.

По 25ст.: пані Гробовська, Н. Ніконорук, Л. Ковать.

ФОРТ ВІЛЛІЯМ, ОНТ.

І.

Збірка Якова Верстюка.

Жін. Тов. ім. Ольги Басарабової 5.00
По 1 дол.: К. Чеховий, І. Гриник.
По 50ст.: А. Онкуленко, С. Гайдачук, Г. Кулик, Н. Явний, Я. Верстюк, І. Чолишівський, Г. Вировський.
По 25ст.: пані П. Квасниця, М. Пашун, Г. Спелчук, І. Тачук, Н. Чабот, Я. Лисий, С. Чура, П. Голота, М. Гулка, М. Стопюк П. Соснівський, А. Хомін, Г. Варгун, М. Олійник, С. Осипенко, пані М. Черніченя, пані М. Калинчинська, пані А. Цісь, панна К. Пукіш, В. Мойсюк, Г. Сеченко, І. Мойсюк.
По 50ст.: І. Сеньків, В. Мойсюк.
По 25ст.: І. Клапюк, М. Безосений.
По 10ц.: Ф. Станішьний.
Разом $70.10.

Стефан Марусин.

ПРАЗНИК В БРЕНДОН

Першого дня Зелених Свят, в неділю 16 червня ц. р., Українська Греко-Православна Церковна Громада обходить свій празник, на який дуже запрошуємо довколишніх Українців.

Богослужіння в день празника-ма відправить о. С. В. Савчук з Вінніпегу, почнеться о 9 год. рано, а по Богослужінню відбудеться спільний обід для членів і гостей.

В часі обіду будуть виголошені промови місцевих і позамісцевих бесідників, між иними будуть також бесідники з Вінніпегу.

Зарад.

ПОРЯДОК БОГОСЛУЖЕНЬ
о. Л. В. Дячин.

Червень.

2. Неділя — Сіно-родженого — Сошо (Апобат).
6. Четвер, Вознесіння Г. Н. І. Х. — Лезник.
9. Неділя, Всіх Святих — Святої
16. Неділя, Зелені Свята — Трійця.
17. Понеділок, День св. Духа — Поклон Господ. (Храм). Довколишніх громадян запрошуються.
23. Неділя — Луфорст

ПОРЯДОК БОГОСЛУЖЕНЬ
о. П. Чепіковський.

Червень.

2. Неділя — Двійна
6. Четвер — Вознесіння — Ешшія — Храм. Всіх довколишніх Українців запрошуються.
9. Неділя — Розалія.

ЗБІРКА, ЩО ВПЛИНУЛА ВІД 1-го СІЧНЯ, ДО 31 ТРАВНЯ 1935.

БРУДЕРГАЙМ, АЛТА.

Збірка о. Кисілюка.

Григорій Кучан — 25.00

ВЕТРЕВІЛЛ, АЛТА.

Збірка о. Д. Стратійчука.

Збірка в церкві — 20.00

ВАСЕЛ, АЛТА.

Георгій Фунтей — 1.00

ВАСТАО, АЛТА.

По 5 дол.: Йосиф Яців, Вол. Шарин.

ВІЛИНГЛОН, АЛТА.

Збірка о. Д. Стратійчука

Збірка в церкві — 5.65

ГРЕМРУКА АЛТА.

(Колядувати в Петрівній і Соколовській, І. Підгірний.

Іван Підгірний — 1.25
Василь Підгірний — 1.15

По 1 дол.: М. Надокук, Ник. Соломон.

По 90ц.: Ів. Соколовський.
По 75ц. В. Запорожан.
По 65ц.: пані Евдокія Соколовська.

По 50ц.: Семен Запорожан, Гриць Соколовський.

По 45ц.: О. Рогульний.
По 35ц.: Г. Пантелюк.
По 25ц.: пані В. Підгірна, пані Анна Недокук, пані Марина Пантелюк, пані Руза Рогульська.

По 20ц.: П. Дибак, пані Ганя Гавлюковська, пані Катерина Соколовська, пані Дибак.

По 17ц.: пані Марія Запорожан.
По 10ц.: пані Н. Соломон, пані Сенька.

ДАВИНІЧ, АЛТА.

Церковна Громада — 6.50

ЕГРМОНТ, АЛТА.

Збірка о. Т. Кисілюка.

Збірка в церкві — 2.95

ЕШМОАНД, АЛТА.

Петро Ісевино — 2.00

ЕДМОНТОН, АЛТА.

П. Василишин — 10.00

КЕЛГАРІ, АЛТА.

Збірка І. Патрацюка.

Іван Патрацюк — 1.00
Т. Харун — .50

По 20ц. Ф. Федор, В. Бікюк.

СМОКІ ЛЕЙК, АЛТА.

Василь Чумер — подарована пожичка $100.00, а готівкою 1 дол. Разом — 101.00

РОЯЛ ПАРК, АЛТА.

Іван і Катерина Никифорук — 5.00
Василь Чепіль — 2.00

По 1 дол.: Іван Вахнюк, І. Юрковський.

СІР-КОЛОМИЯ, АЛТА.

Збірка о. Д. Стратійчука.

Збірка в церкві — 5.45
Ст. Винничук — 5.00
Семен Тодорів — 1.00

СПЕДДЕН, АЛТА.

Збірка М. Д. Шемелюка.

Дмитро Комінр — 5.00
М. Д. Шемелюк — 5.00
Міка Крокош — 3.00
Николай Сроник — 3.00
Іван Лобай — 4.00
Семен Позняковський — 1.00

СПРІНГ КРІК, АЛТА.

П. Татирук — 1.00

БРУКЛЕНДС, МАН.

Матвій Носатий — 1.00

ВІННІПЕГ, МАН.

Збірка о. С. В. Савчука.

Др. І. П. Оксенюк — 25.00
Мир Стечишин — 25.00
Григорій Марко (уч.) — 5.00

І.

Збірка комітету при церкві св. Михайла.

Доход з чайного принятя, в домі пан. М. Мамчуляків — 16.90

По 2 дол.: О. Рудяк, В. Данилюк.

По 1 дол.: Горгійчук, Н. В. Василинський, П. Олійник, В. Кінбак, І. Семенюк.

По 10ст.: П. Гайворон.

По 5ст.: В. Дудар.

КОНСИСТОРІЯ УКРАЇНСЬКОЇ ГРЕКО-ПРАВОСЛАВНОЇ ЦЕРКВИ В КАНАДІ

УВАГА!

РІДЖАЙНА ТА ОКОЛИЦІ!

Українська Прав. Громада запрошує усіх щирих Українців на хрещений, котрий відбудеться дня 16-го червня 1935 року. Богослужіння відбудеться в Укр. Прав. Церкві при ул. Bimbler, а спільний обід в Народнім Домі.

Просимо і дуже раднимо усіх!

Заряд Української Прав. Громади в Рідкайні, Саск.

ЦЕРКОВНИЙ КАЛЕНДАР НА 1935 РІК.

ЧЕРВЕНЬ.

1 С. См. Патрикія еп.
2 Н. 5 Нед. Сп'породнн. Мч. Тре.
3 П. Равноап. Константина і Єл.
4 В. Мч. Василіска, Волдувы.
5 С. Сп Михайла Синад.
6 Ч. Вознесення Г. Н. І. Х.
7 П. Знайдення (1-ге) Гол. Іо. Х
8 С. Ап. Кирпа, ам. Юрія нового

9 Н. 6 Нед. Всіх Святих. См. Сер.
10 П. Мнкити, Ігнатія
11 В. Мч. Теодосії двн Тирзи.
12 С. Пр. Ісаакія Дальм.
13 Ч. Ап. Ерма, мч. Ермія
14 П. Мч. Кіпгина Філос.
15 С. † См. Івана Сучавського

16 Н. Зелені Свята. Сх. Трійці
17 П. День св. Духа. Митроф.
18 В. См. Дороген еп. Тир.
19 С. Еп. Василіска, Іларіона
20 Ч. Мч. Теодота Анкір.
21 П. Мч. Теодота Страт.
22 С. Кирика арх. Алекс.

23 Н Нед. 1 по Зіхл. св. Духа
24 П. Ап. Вартоломея
25 В. Пп. Онуфрія Вел.
26 С. Мч. Акиіина, Анастасії
27 Ч Пр. Єлисея Методія патр.
28 П. Пр. Амоса, мч. Віта.
29 С. Тихона еп Амафун.

30 Н Нед. 2 по З. св. Д. Мч. Мак.

ПОРЯДОК БОГОСЛУЖЕНЬ
о. П. Саміл.

Червень.

2. Неділя — Калворт.
6. Четвер — Вознесіння Г. — Вакав.
9. Неділя — Принц Альберт.
16. Неділя, Зелені Свята — храм — Смет.
17. Понеділок св. Духа — храм — Термопіль.
23. Неділя — Ст. Джуліян.
30. Неділя — Вакав.

ПОРЯДОК БОГОСЛУЖЕНЬ
о. В. Апонович.

Червень.

2. Неділя — Роза.
6. Четвер — Вознесіння Госп. — Кардентон.
9. Неділя — Пембіна.
23. Неділя — Толстой.

Липень.

7. Неділя — Пембіна.
12. Пятниця, Петра і Павла — Сеньків.
14. Неділя, Арбакка.
21. Неділя — Толстой.
28. Неділя — Вайта.

УВАГА: Проголошене на неділю 9 червня Богослужіння у Пембіні не відбудеться.

Адреса: — Толстой, Ман.

ЗМІНА АДРЕСИ:

Отсим подаю до відома усіх інтересованих, що моя адреса тепер є:
Rev. J. Kiey
Box 118, Goodeve, Sask.

ПРЕСОВИЙ ФОНД „ВІСТНИКА".

Збірка прислана дня 15 лютня Василем Наконечним від Українців в Присапа, Саск. — $1.65

ЦЕРКОВНИЙ УСТАВ НА 1935 РІК.

Червень.

2. Нед. Сіпороднмого Господ. І. Іоанн XX:11—18 Лит. Діяння XVI: 16—34. Єв. Іоанна IX: 1—38.
6. Четвер Вознесення Г. Н. І. Хр. Утр. Єв. Марка XVI: 9—20. Лит. Ап. Пінкти І: 1—13. Єв. Луки XXIV: 36—53.
9. Неділя, Всіх Святих. Гол. 6. Утреня Єв. Іоанна XXI: 1—14. Лит. Ап. Діяння XX: 16—18; 28—36. Єв. Іоанна XVII: 1—15.
16. Зелені Свята (Сх. Трійці) Голос 7. Утр. Єв. Іо. XI: 10—33. Лит. Ап. Діяння І: 1—11, Єв. Іоанна VII: 37—52 і VIII: 12.
17. Понеділок Св. Духа. Утр. посвячення, без Єв. і Послане. Лит. Ап. Єфес. V: 8—19. Єв. Матея XVIII: 10—20.
9. Неділя, Всіх Святих Гол. 6. Утреня Єв. Іоанна XXI: 1—14. Лит. Ап. Діяння XX: 16—18; 28—36. Єв. Іоанна XVII: 1—15.
16. Зелені Свята (Сх. Трійці) Голос 7. Утр. Єв. Іо. XI: 10—33. Лит. Ап. Діяння І: 1—11, Єв. Іоанна VII: 37—52 і VIII: 12.
17. Понеділок Св. Духа. Утр. посвячення, без Єв. і Послане. Лит. Ап. Єфес. V: 8—19. Єв. Матея XVIII: 10—20.

Український Релігійний дво-тижневик в Канаді.

ВІСТНИК
THE HERALD

THE HERALD
Box 3084
WINNIPEG, MAN.

РІК XII. WINNIPEG, MAN. JUNE 15th, 1935 ВІННІПЕГ, МАН., 15-го ЧЕРВНЯ, 1935. ЧИСЛО (224) 12

АНГЛІКАНСЬКИЙ АРХИЕПИСКОП ПРО НІМЕЧЧИНУ.

Кентенбурський архиепископ говорив на зборах Вищої Палати Сноду Англіканської Церкви про відношення до Німеччини. Він заявив, що те, що тепер сказав Гітлер, є гаран-

[redacted]

ну і які треба приказувати и силою вимушувати на ній ви-

[redacted]

Німеччину як собі рівну. І не треба забувати, що коли вона прогрішилась, то й інші держави не є без гріха.

При кінці архиепископ звернув увагу Німеччині, що як там буде шанувати [redacted] то проти цього стане весь християнський світ.

СУД НАД СВЯЩЕНИКОМ.

Старостве в Городку засудило о. Романа Охринювича, пароха у Ворощові, за виголошування проти-державних проповідий у церкві на кару 200 золотих, або 10 днів вязниці. Засуджений вніс відклик і карний суд у Львові увільнив його від вини і кари.

Це є наглядний доказ, як взірцені католики" (стверства), які мають перші місця в костелі, справедливо трактують своїх „со-бращі" греко-католиків.

КАЦАПИ ПРОДАЮТЬ ЦЕРКВУ У ЛЬВОВІ.

Комісар Народнього Дому у Львові, посол Міхал Бачинський до спілки з директором тієї установи, Іваном Слезюком, ведуть переговори в справі продажі дому і парцелі при вулиці Зиблікевича 30, разом з церквою Непорочного Зачаття (донедавна монастир СС. Василіянок).

З цієї продажі мають вони сплатити ч... борг, який тяжить на Народнім Домі, в сумі повер... 2 мілюни золотих.

ЛІКАР І ПАЦІЄНТ УМИРАЮТЬ ОДНОЧАСНО.

Трагічний випадок склався в мадярській місцевости Ветрен. До хорого, що зазнав серцевого удару, покликано 73-літнього лікаря. Коли лікар прийшов до пацієнта і мав зробити йому інєкцію, в тій самій хвилині упав на землю, уражений апоплексією. За кілька хвилин умер також пацієнт від другого серцевого удару.

ЖЕРТВОДАВЦІ НА ЮВІЛЕЙНИЙ ФОНД
Української Греко-Православної Церкви в Канаді.

[redacted]

ВАСИЛЬ ЧУМЕР
Смоки Лейк, Алта., жертвував на Ювілейний Фонд $100.00 і склав кінцем У. Г. П. Ц. в Канаді.

НИКОЛА І МАРІЯ ТОФАН,
Толстой Ман., жертвували на Ювілейний Фонд $25.00

[redacted]

ПАНСТВО С. КОСТИШОКИ,
Ормсайд, Саск., жертвували на Ювілейний Фонд $25.00.

[redacted]

ГРИГОР КУЧАН
Брудергайм, Алта., жертвував на Ювілейний Фонд $25.00.

П-ТВО ПАВЛО І МАРІЯ ТКАЧУКИ,
Едмонтон, Алта., жертвували на Ювілейний Фонд $25.00

СЕМИЙ СОБОР

Українська Греко-Православної Церкви в Канаді відбудеться 30-го червня, 1—2 липня, 1935 в Саскатуні, Саск. За програмою Собору глядіть на сторони 7-ій цего числя.

УРЯДОВІ ПОВІДОМЛЕННЯ

І. АРХИЕРЕЙСЬКІ ВІЗИТАЦІЇ.

Цегорічні архиерейські візитації Високопреосвященого Архиепископа Іоанна Теодоровича в Канаді почнуться з

[redacted]

домлять про це [redacted]

ІІ. ЗАСІДАННЯ КОНСИСТОРІЇ

[redacted] Консисторія, який відбудеться 30 червня, 1—2 липня ц. р., в Саскатуні, Саск., як рівнож зараз по Соборі відбудуться засіданя Консисторії, на яких вільне участь також Високопреосвященний [redacted] Іоанн Теодорович. На засіданях будуть обговорені й вирішені деякі важні справи, як приміром створення нових місійних округів, переміщення священиків, приняття нових кандидатів на священників, і ін. Громади, чи особи, що мають справи до Консисторії, які повинні бути розглянені на вище згаданих засіданях, повинні зголоситися з ними дастоємо найдалі до 25 червня, ц. р.

ІІІ. ПЕРЕСТОРОГА.

Консисторія повідомляють, що в східній Канаді, в провінції Онтерії, перебуває Е. Оленідій, який видає себе за українського православного священика. Отцим подається до загального відома, що згаданий Е. Оленідій, не є священиком Української Греко-Православної Церкви в Канаді й тому вірні й громади Української Греко-Православної Церкви в Канаді не повинні приймати його за такого. Він був виключений з ряду українських греко-православних священиків кілька років тому за невідповідне для священика поведення й дотепер остав поза межами нашої церковної організації.

Консисторія Української Греко-Православної Церкви в Канаді.

Дано в Вінніпегу, дня 15 червня, 1935.

Прот. С. В. САВЧУК, голова

Відновляйте свою передплату за „ВІСТНИК", який є вашим духовим провідником, а також приєднуйте йому нових передплатників.

Осип Юрій Федькович.

ФАРМАЗОНИ.

(Дальше).

— Тепер я вам догадуюся, — каже четвертий, — що мені Запоточний оногда розказував, ще і забожився, що це правда. Він, каже, скоро вечер, так зараз зіжна позатикає, двері позамикає, і як по за опівночі, доки кури не запіють, з кимсь так голосно говорить, а то так, що аж хата дріжить. А книжок, каже, у нього таких, що і на віз би не забрав, не то що, а одна, каже, між ними така велика, що аж страшно на ню дивитися, а чорна, чорна!... що той жук, чорна!

— Це вже то певне від нього, щез би!

—А від кого-ж! Але як би це могло бути, коли він оногди і в церкві був, і хрестився, і хрест цілував, все так само, які другі люде?

— Хіба-ж ти не чув, що діволи може такий тумни пустити, що нам видиться, що це він у церкві, а він собі домо сидить, та хрест святий ножем коле?

— Що казати не казати, — обізвався Гнат Сомирка, — а він не самовитий. По світі бігаємо дечого бувае, що ми тут і не знаємо. Чув і я про ті фармазони; але нехай я в нього розуму попробую!

Оттак то собі в Срібнарові говорили та покотіли, але Василь о те не питав. Купив собі добрий кусник поли жупив обширне місце на хату і на обійсте і став будуватися порядно. Майстрів собі аж з міста нивів, і такі йому вже будинки поставляли, що ока годі з них спустити усе на шваб'ський спосіб: і не ве дяким коштом, і обширно, і чисто так що аж любо було дивитися. Навіть пантрець не раз приходили та дивилися, а Складанова Катерина казала, що і в пана якого не може лішше бути, та ні краще.

III.
ЯК ЗАПИСУЮТЬСЯ ТРИДЦЯТЬ СРІБНАРІВСЬКИХ ГОСПОДАРІВ У ФАРМАЗОНИ.

Василь лишив Запоточного у своїх старих хатах, а сам перенісся у нові, а тут прибігає до нього одного вечера Стецан Притуляк, що жив з Василем ще з хлопця собі у приятельстви.

— Гарно побудувався, — каже Стефан.

— Що то ще гарно, — каже Василь, — коби ти то видів, як у Німеччині господарі побудовані, тоді би ти аж знав, що то гарно, і як то повінен кождий господар мешкати.

— Боже мій добрий! А ми мусимо у таких мичах поневірятися, що аж душі не мило.

— А хто-ж вам винен?

— А вже-ж ніхто, як ми самі; бо за ті гроші, що пропиваємо, міг би кождий з нас таку хату мати, як ти тепер.

— Та лиш таку? Каменюю з повезками ми би мати!

— Василю! Як то ми собі з малих хлопців товаришували; не сказав би ти мені одну річ, що тебе запитаю?

— Скажу.

— Ти, брате, фармазон?... люди так кажуть!

Василь подумав чи мало, тай каже:

— А вже-ж, нігде правди діти, фармазон; але я се лиш тобі кажу, а ти тримай язик за зубами, коли хочеш добре гостити, бо з ними, фармазонами жарту нема.

— Я знаю; але не міг би ти мені хоч трохи що про тих фарізаонів оповісти?

А як. би хто хотів у нас у фармазони записатись?

— Як би вас було тридцять нараз, тоді можна, тоді вас приймемо

— І більше би найшлося, не то тридцять, мене багато уже просили, аби я з тобою говорив яко твій давний приятель, але я все не міг якось на тебе вдарити. Лиш одно мені скажи, Василю: як би ми записалися у фармазони, чи можна нам якого щастя та гараздy сподіватись?

— Такого щастя та гараздy, якого ви ще не зазнали і вашим розумом не годні зміркувати. Але треба у перед фармазонську пробу витримати.

— А яка-ж тота проба?

— Сім літ, сім місяців і сім неділь по фармазонських заповідях жити.

— А вони тяжкі?

— Такі легкі, що їх може хто небудь сповнити.

— А багато є тих заповідей?

— Десять; але на них треба присягу зложити

— У кого?

— У нашої старшини.

— А де-ж вона?

— Де її треба; і тут може прийти.

— Коли?

— Коли схочете; навіть і в отсю неділю, що прийде.

— Пожалуй ті, братчику; я не жупю. Я що не буде нас тринадцять. Нам біда вже лягла, що нам усе одно, хоч і завтра гинути. А вже-ж ми хочемо від тебе довідатися, коли і як і що?

— Як мене у неділю у церкві не буде, тоді знайте, що маєте до мене усі о півночі прийти, і там у оттій світлиці на мене ждати. Поситу там не буде, але то нищо, за те не дбайте. А скоро увчуєте, що вдарить щось у хаті три рази, як клевцем у ковало, тоді нічого не бійтеся, але уходіть у отсю світлицю сміливо, вам і волос з голови не спаде, аз те я, Василь, тобі ручу, лиш ніхто не сміє з вас той дзвінку тричну нікого там небудь і покушати, бо то справа велика і важна і мусить довсім по тереэу робитися.

То-ж не приходити у неділю о півночі?

Як лиш мене рано у церкві не буде. Слово?

Фармазонське слово!

Оттак зговоривши, пішов Притуляк собі в село, бесідував там крадьки то з одним, то з другим, радилися, що ходили то сюди, то туди, а Василь сів собі коло стола, думав довго, читав щось, писав, нарешті збігався з пінов до пан-отця, довго бавив, а як вийшов, пан-отець післали зараз за Складаном і за Прадавчуком і також довго з ними радилися. А у неділю досвіта пошлав Василь у місто.

Днина була дуже красна. Народу було у церкві много. А як повиходили, то Притуляк такий уже рад був, як би добре хто на сто коней посадив, бо Василя не було в церкві, а він знав, що це за знак. З одним, з другим переморгався, поцентав нікликався, а Гершко та Морхеки не можуть передивуватися, що це може значити, що нині вже і цей не пе. І той ні, і той і другий і десятий і двадцятий і тридцятий ні, а Гершко аж скричав:

Ай, вай, вус-с-дусі Чому ти нині не береш горівки, Тимку? Га? — а ти Федоре? — а ти Якове? — а ти Грицю? — таже ти бувало, ще ніж до церкви підеш, калатнеш собі пів кватирки? Ну?

Коли мені так сьогодні упало, аби я не пив! — мовить Тимко Крук, господар сердитий і відважний.

— Герстя? Чому не пив? Ви слухаєте одного дурня, одного смаркача, що воно каже, аби не пити?

Воно, ивроки, зовсім таки дурне та боженьку, що воно так каже; воно хоче собі на лайя стати: ну, ну, най йому; а ви таки будете господарями, як і були.

— А як би, Гершку, і нас раз вакортіло панами бути, що би з того було?

— відозвався Федір Антоник, один з найбідніших господарів.

І господи! Як не осердяться наші Гершкої так як не тріснє ярмурков до помосту, як долнуло!

— Ти пане бутя? ти? пянюга? що і сорочки доброї на плечах не маєш? — вай-вай-мір гішайн! - герсть, Сурі! — Чуете, пане війте, що воно йому дурне рохає? — а шварцюр на того мишігене смаркача, бо воно вам такі дурниці у голову навило! — шварц-хулем! — Руш собі з корцюм, дурню, бо тобі зараз головку познаю!

— Аби-сьте знали люде, — каже Федір, що це послідний раз моя нога у корцюм була! Тепер я аж знаю, що Василь правду говорить! Бувай здорова, корцюмо, та хоть у землю западайся!

На таких бесідах зійшла ціла неділенька свята. Жиди аж ніжаяся від злости, а трійцять срібнарівських господарів сходилися собі у Василя Нестеренка, у новій побитій хаті. Стефан Притуляк перший. А що вже найбільше усіх дивувало, то було те, що межи ними ярився і Дмитро Складан і Іван Прадавчук і не один з таких господарів, що чуть би не бив по них і налився, аби вони хотіли свою душу у петлюрне запісувати.

А дивно-ноєя, - подумав собі тодо не один з тих бідних, - богачів корити ще більше заборатіти

Тимчасом надійшла півночі, аж тут чують усі: Дзвінь! Дзвінь! Дзвінь! Дзвонов би хто великим клевцем у ковало тричі вдарив. Тут всі аж зжахнулися, а Прадавчук каже:

— Ходім, люди! що буде, то буде!

От і пішли усі у ту світлицю, що Василь учера Притуляком призначив.

Світлиця та була велика і обширна. Вікна були якомогшими зачинені, а у середині стояв стіл, чорним сукном аж по самі земляю покритий. На столі стояв великий дзлзяний хрест, а перед хрестом велика чорна книга, на книзі великий рука, по правим боці хрест спорий мішок срібла, поміщ з зо тим, і великий пшеничний хліб, а по лівим боці старецька торба, кайдани і стінчок. За столом стояв Василь, як найкраще по жандарськи убраний, і двома металиками і золотим хрестиком на грудях, а великим пером у руках. На право і на ліво від нього стояло двоє людей, один чорно, другий біло убраних у довгих плащах (мантах) аж по самі землю, наличники на лиці, капелюхи з великими косицями на голові, у того і другого серп і сокира у руках, а в того чорного кайдани і великі ключі. На передстолі, на ослоні, стояла труна (домовина), а на труні лежав меч і купець, вкажи на вирест. Тих тридцять людей, що увійшло, стояли ні живі, ні мерці, так немов закляті, а Василь промовив до них ате не запас:

— Мир вам всім! не бійтеся люде, тут вам і волос з голови не спаде! Будьте певні, будьте сміливі, будьте відважні! Хто хоче великого щастя достукати, той мусить і велику душу мати, а перед усім по правді гадати, по правді робити і по правді говорити!

(Дальше буде).

Постарайтеся, щоб переплата за „Вістник" з Вашою передплатою на цей рік була заплачена наперед.

ПРОЄКТИ ЗМІН ТА ДОПОВНЕНЬ СТАТУТА УКРАЇНСЬКОЇ ГРЕКО-ПРАВОСЛАВНОЇ ЦЕРКВИ В КАНАДІ.

Згідно з 47 параграфом Статута Української Греко-Православної Церкви в Канаді проголошується нинішє проєкти змін та доповнень згаданого Статута на Семім Соборі Української Греко-Православної Церкви в Канаді, що відбудеться 30-го червня, 1—2 липня, 1935, в Саскатун, Саск.

Деякі з присланих громадами проєктів не входять в обсяг Статута й тому їх тут не проголошується, але вони будуть надіслані на Собор.

Проєкти, що їх вносить сама Консисторія, були ухвалені на спільних нарадах Консисторії й членів дорадчої статутової комісії, яку Консисторія покликала до життя в цій цілі.

Консисторія, при участи згаданої дорадчої комісії, приготовляє начерк нового статута для Української Греко-Православного Братства в Канаді, який буде доручений головному уридові Братства для предложення на Соборі.

ЗМІНИ Й ДОПОВНЕННЯ СТАТУТА ЗАПРОПОНОВАНІ КОНСИСТОРІЄЮ.

Сторона 34: По параграфі 3. а) додати:

4. Кожда громада, місія й парафія є обовязана предложити Консисторії кожну і всяку зміну свого статута.

5. Майно кождої громади, місії чи парафії остає власністю й під контролею громади, місії чи парафії для вжитку її членів як складової части Української Греко-Православної Церкви в Канаді.

Сторона 35: В параграфі 5 викинути підпараграфи б, в, г, ґ, д, е, а на їх місци поставити:

б) Делегати неодинових громад і місій в пропорції одного делегата на кождих 25 дійсних членів, або більшу половину того. Коли в громаді або місії є менше як 25 членів, ім все одно приписане право одного делегата. Коли при громаді або місії істнує Братство, число делегатів припадаюче на таку громаду або місію долиться пропорціонально між громаду або місію і Братство.

в) Члени Консисторії, члени головного уряду Української Греко-Православного Братства в Канаді, члени стялих комісій створених Собором і редактор офіціяльного органу Української Греко-Православної Церкви в Канаді.

Сторона 42: Після параграфу 26 вложити:

27. Консисторії прислугує право надзичувати спеціяльні комісії для помочи в полагодженню справ, що входять в обсяг її діяння.

VII. Духовні конференції й Обласні зїзди.

28. Для поширення й поглиблення праці Церкви, Консисторія може скликати духовні конференції та обласні й провінціяльні церковні зїзди. Ухвалами таких конференцій та зїздів Консисторія й головний уряд Братства можуть коригуватися як директивами.

а) Головний уряд Братства може скликати свої обласні та загальні зїзди місцевих Братств. Ухвалами таких зїздів може користуватися головний уряд Братства та Консисторія як директивами.

Заголовок: „VIII. Церковна Судова Комісія", і слова „Для полагодження важніших скарг, перестанів та непорозумінь" в параграфі 27, викинути, а на їх місце вложити:

IX. Церковна Судова Комісія.

29. Для розслідження і вирішення важніших жалоб, оскаржень та замидів.

Сторона 43: В параграфі 27 б), в третім рядку по словах „після чого" додати слова: „Консисторія або".

Сторона 44: В параграфі 34, замість слів „пятьох членів трох світських і двох духовних" поставити слова: „трох членів — двох світських і одного духовного".

В параграфі 35, по слові „поради", в четвертій стрічці, викинути решту слів параграфу й на їх місци поставити слова: „виготовлює річний звіт, який Консисторія висилає священикам, громадам, місіям та парафіям, а головний уряд Братства відділам Братства".

Підпараграф 35 а) викинути, а на його місци вставити:

а) Контрольна Комісія може приручити Консисторії нанятя чартерованого екзаментата, аби він провіряв річні рахунки Консисторії і здав свій звіт вироті Контрольній Комісії, яка може приняти його за свій. Те саме право прислугує Контрольній Комісії супроти головного уряду Братства і його рахунків.

б) Колиб Контрольна Комісія не могла або відмовилася виконувати свої обовязки, тоді Консисторія і головний уряд Братства разом або зокрема повинні поручити провіряння своїх річних рахунків чартерованому екзаментові.

Сторона 46: По параграфі 44 вставити новий параграф:

45. Єпископ або адміністратор не може на власну руку позволяти на священнослужіння в юрисдикції Української Греко-Православної Церкви в Канаді священикам, неодобреним Консисторією Української Греко-Православної Церкви в Канаді.

Сторона 47: В параграфі 47 викинути слова „Зміни статута можна робити тільки на Соборах" і на їх місци вставити „Зміни статута, крім точок, що відносяться до інкорпораційного акту, як також зміни й доповнення до інкорпораційного акту, можна робити тільки на Соборі більшістю складу Собору."

Після підпараграфу 47 а) вставити:

б) Зміни точок статута, що відносяться до інкорпораційного акту як також зміни й доповнення до інкорпораційного акту можна робити тільки на Соборах за згодою тричетвертих складу Собору. Проєкти зміни точок Статута, що відносяться до інкорпораційного акту та зміни й доповнення інкорпораційного акту може вносити громада, місія та парафія на руки Консисторії, або сама Консисторія, при чому кождий такий проєкт мусить бути проголошений в церковнім органі що найменше одним місяць перед Собором. Уквали, зміни й доповнення до інкорпораційного акту стають важними, коли дістануть санкцію парляменту Канади.

Зміняти числа параграфів та уступів в Статуті відповідно до запроснованих змін до додатків.

Сторона 48: 1) Замість заголовка „XIII. Статут Церковної Громади" дати заголовок: „Зразковий Статут Церковної Громади".

2) Під заголовком додати теку зміткy: „Кожда громада, чи місія, при ухваленню свого статута може покористуватися понищим зразком статута. Остаточно прийнятий статут громадою чи місією повинен годитися з цілими й заєдиним та змістом Чартеру й Статута Української Греко-Православної Церкви в Канаді. Всяка незгідність між статутом громади чи місії і згаданими цілими, й заєдиним та змістом Чартеру й Статута Української Греко-Православної Церкви в Канаді робить дотичну точку статута неважною. Згідно з параграфом 4 Статута Української Греко-Православної Церкви в Канаді кождa громада й місія є обовязане предложити Консисторії кождy і всяку зміну свого статута."

3. Числення параграфів в „Зразковім статуті церковної громади" починається від 1 вгору.

Сторона 49: По слові „громади" в першім рядку, в параграфі 49, додати слова „чи місія".

В параграфі 50, по слові „громада" в першім рядку параграфу, і по слові „громади" в пятім рядку параграфу додати слова „місія чи парафія". По слові „Консисторія" в шостім рядку цього самого параграфу додати устуи: „однак майно такої громади, місії чи парафії остає власністю і під контролею громади, місії чи парафії для цілей і вжитку її членів як складової части Української Греко-Православної Церкви в Канаді".

Сторона 53: В параграфі 78, по слові „Громади", в першім рядку параграфу, додати слова „місії чи парафії", а по слові „тільки" в другім рядку параграфу викинути всі наступні слова й поставити на їх місци: „на річних загальних зборах громади, місії чи парафії за згодою більшости членів присутніх на таких зборах та згідно з заєдиним Української Греко-Православної Церкви в Канаді".

ЗМІНИ І ДОДАТКИ
до Чартеру й Статута Української Греко-Православної Церкви в Канаді, запропоновані парафією при Соборі святої Покрови в Вінніпегу.

Додатки або зміни в Чартері.

Ст. 21: (г) „Братство" означає число членів згаданої Церкви, зорганізованих при існуючій громаді, або самостійно, яке є філією Української Греко-Православного Братства в Канаді.

Ст. 23: 8 (і.. По слові „парафія" в першій лінії додати слово „братство".

Ст. 23: По підпараграфі (5) додати підпараграф (6):

(6) Члени консисторії, члени Головного уряду Української Греко-Православного Братства в Канаді, члени церковної судової комісії, члени дисциплінарної контрольної комісії і члени других сталих комісій покликаних Собором, або які можуть бути покликані Собором, до участи в управі Церкви або до помочі Консисторії, редактор офіціяльного органу Церкви в Канаді — мають право бути присутніми на Соборі і брати у часть в дійснях і голосованню Собору.

Ст. 24:-9 (ґ) По слові „надзвичайних" додати, „а також соборів обласних і провінціональних і духовних конференцій".

Додатки і зміни в Статуті:

Ст. 35: 5. (в) Новий підпараграф:

Делегати від поодинових парафій, громад, місій і братств по одному делегатові від кожних 25 дійсних членів Кости в даній парафії, громаді, місії або братстві є менше як 25 членів, ім все прислугує право на одного делегата.

Ст. 35: 5. (г) додати: „і члени „других сталих комісій".

Ст. 44: 35 (а) Викинути слово „усуненна" в другій лінії.

Ст. 44: 34. Замість слів: „пятьох членів — трох світських і двох духовних" в четвертій і пятій лініях — поставити слова: „трох членів — двох світських й одного духовного".

(Продовження на сторонї 7-ій.)

„ВІСТНИК"
Радіяльний часопис для Українців в Канаді
Виходить 1го і 15-го кождого місяця.
Видає Українська Православна Видавнича Спілка.
Передплата: В Канаді $1.00 на рік.
за границю — $1.50 на рік.

THE HERALD
Published semi-monthly by the
Ukrainian Orthdox Publishing Company
Subscription per annum:
in Canada — $1.00. — Foreign — $1.50.

Адресуйте: — Address:
The HERALD, Box 3084, WINNIPEG, MAN.

ЯК МИ ДИВИМОСЬ НА ГРЕКО-КАТОЛИКІВ.

ЩОДО ГРЕКО-КАТОЛИЦЬКОЇ ЦЕРКВИ В ГАЛИЧИНІ.

1. Конкордат.

В 1923 році між Римом, а Польщею вийшов „Конкордат", себто угода, якою Рим віддав греко-католицьку Церкву на власність Польщі. Ось дещо з тої Конкордату:

— Вибір архиепископів й епископів належить до Св. Столиці (Риму). Його Святість (папа) голосить авдиторіяль до президента польської республики перед призначенням архиепископів і дієцезальних епископів... щоби впевнитись, що президент не має проти того вибору заміт політичної натури. — Арт. XI.

Значить — він поставлять митрополита, чи епископа для греко-католиків, лише має найперше порадитися з Поляками Бо поставлений не має бути противником Польщі. Але і тут не кінець, бо греко-католицький епископ мусить ще окремо присягнути вірність Польщі. От що про те каже XII. Арт. Конкордату:

— Повищі ординарії (зн. епископи і др.) перед обняттям своїх посад складають на руки президента польської республики присягу вірности отсеї формули:

Перед Богом і на св. Євангеліє присягаю і обіцяю, як годиться епископові, вірність польській республиці. Присягаю і обіцяю, що з повною лояльністю буду шанувати уряд і установлений конституцію, та що причиняться, щоби його шанували мое духовенство. Крім того присягаю і обіцяю, що не буду брати участи в ніякому непорозумінню, ані не буду приступати при ніяких нарадах, які могли би принести шкоду воєнській державі, або державному порядкові. Не дозволю моїому духовенству брати участи в таких точках. Дбайливий за добро і інтереси держави, буду стараться відвертати від нього всякі небезпеки, про які я знав би, що Йому загрожують. — Арт. XII.

Така присяга свідчить, що Римови хотіли про те, щоби єпископи могли ще більше кривдити і доневолювати. Для зацікавлення греко-католиків епископ буде звався „руським", „українським", але буде служити не Українцям тілько Польщі.

Отже де вині греко-католицька Церква стоїть? і яка вона — українська, чи польська?

Конкордат потверджує також поділ церков на дієцезії. І ось як той поділ виглядає:

Латинський обряд має в Польщі 20 дієцезій (5 архиепископів і 15 епископів), а також „вірменське"-львівське архиепископство. Себто в дійсности 21 дієцезію.

Греко-католицька Церква має 3 дієцезії (1 архиепископ. і 2 епископи).

На одну польську дієцезію припадає пересічно коло 750,000 вірних.

На одну українську греко-католицьку дієцезію припадає 1,150.000 вірних.

На вірменську (вайсности також польську) коло 600 вірних.

Коли брати по християнську, то Українці греко-католики повинні мати 5 дієцезій.

Але коли глянути на розміщення дієцезій, то на українські земли під Польщею є 3 українські дієцезії, а 5 (шість!) польських (львівська, перемиська, луцька, пінська, підляська і львівська вірменська) щось до Холмщини, то й прилучено до латинської дієцезії.

Виходить, що яких 2,000,000 Поляків на українській земли мають 6 дієцезій, а 3,500,000 греко-католиків (не числячи сюди православних Українців) мають 3 дієцезії.

Треба мати на увазі і те, що на північ від Галичини же лежало 250,000 до 300,000 Поляків, але мають там 3 дієцезії отже і трох епископів.

Дієцезій з епископами, се польські воєнні постерунки, чи твердині, що працюють над поневоленням Українців. В українська земля й Українці греко-католики мусять ті польські твердині своїм коштом на сове лихо удержувати. Тому Поляки з Римом тілько тих твердинь натворили.

Цілий ґеть Конкордат, се те саме, що колись напав Татарів, чи Турків на Україну. Бо — як кажуть старого часу перемишлян „Український Голос" —

— „лядя сим конкордатом Україніе копиув і відавши потаву ворогам". (Зміст Конкордату подає львівська „Нива", ч. 4, 1925, а також був він поданий і в инших часописях; инфо про дієцезії подані тут за перемишським „Українським Голосом", ч. 10, 1925).

2. Целібат.

Другим великим ударом, вимірений проти Українського Народу, є впровадження в греко-католицьку Церкву „целібату", себто нежонатого духовенства.

Греко-католицька Церква, се поневолена **Церков Православна,** але і вона задержала своє давне право — **мати жонате духовенство.**

Та Польща і Рим завсіди дбали, щоби греко-католицькій Церкві нежонате духовенство накинути. Вже в **„Проекті ге зміщене Русі"**, який Поляки видали 1717 р., в 9-ім параграфі читаємо:

— Щоби Русини не відносились треба тих до духовного стану будуть приготовляти, замовить щоби не хиротоно їм більше попівати, давати їм більші доходи (вигоди, а так коли попович не будуть женитися, а хлопським дітям заборонено вчитися, руських попів забракне і ми вєьомадів латинських для заспокоєння духовних потреб висталяти будемо, з більше нам не треба.

Нинішні обставини дають Полякам і Римови змогу приступити до переведення в діло свого грішного плану

В Львові вийшла 1924 р. книжочка п. з **„ВИСВІТЛЕННЯ до історії львівських синодів з років 1891 і 1897".** А дуже важне, що опід її змістом (стор. 40-41) підписали свої імена девять греко-католицьких священиків: оо. **Александер Стефанович, Григорій Чубатий, Евстахій Клосевич, Корнилій Монцібович, Антонія Бескид, Михаїл Пружинський, Тома Шумило, Теодор Борис і Іван Решетило.**

В книжочці оповідають ось що:

В 1888 році папа Лев XIII. порадив галицьким архиєреям скликати Синод і почалися приготовання. Мало бути тайною, які приготовання робляться, однаком митрополит Сембратович тайком повідомляв про все польського намісника гр. Казимира Бадєнього. І Поляки з Римом подіялися. як би Українцям перешкаджати.

Синод відбувався від 24 вересня до 8 жовтня 1891 На нім були: папський делегат з Риму архиепископ Августин Ерсіки митрополит Сильвестер Сембратович, єпископи Юліян Пелеш, Юліян Куйловський, 156 священників і ще богато инших осіб.

Підчас нарад присутні відчували, що щось поза їх плечима робиться. На домагання зібраних митрополит показав проект Риму за введення целібату. Се викликало велику бурю.

Та коли одного дня підійшла до Чехи з делегація з трох осіб (о. Вас. Черницький, о. Іван Негребецький і Мих. Матковський) і справу целібату обговорили, то:

— Вирвалося в уст делегата (Чехи), начеб на розраду в будучій безженности клиру, дуже прикрі слова, яких не хочемо тут повторити, а які тяжко обважали наше високо моральне духовенство. Наші відпоручники зрівалися на те заявляли з обуренням „то за таку ціну маєш клир позбутися свого давнього права на гідне пожиття з подружжу?" Делегат збентежився сказав, що він лише пожартував. Але відпоручники відповіли „Жонатий клир є матерю так поважний таких жартів не знає ми з ним маємо ту що робити, тут касається на шу совість"... І за сим вийшли з комнати". — Стор. 15.

Щож страшного сказав Чехса? Його точний вислів подавали нерав нині українські публікації так:

— Можна, отче! За одну будеш мати тисячу!

Себто — не журися, що будеш нежонатий, бо тоді будеш міг мати тисячу жінок. І з натяку в „Висвітленнях" те саме виходить. До наведеного місця про висказ Чехси є в „Висвітленнях" така увага:

— Дехто хтоїв би нині ті слова заперечити Але депутати повторяли їх зараз по виїзднім перед епископом Палецим і всім синодальним отцями, так, що були вони всьому синодові звісні. Вирочім жив ще один член тої депутації, о. Іван Негребельний, котрий міг би се посвідчити. — Стор. 15.

Дальша історі така: **Синод заявився за жонатим духовенством,** отже **проти целібату!** Уладзи Синоду забрано до Риму (бо і де-ж би?!), а коли Рим видав їх друком, то їх змісту був пофальшований. Тут вже виходило, що **Синод заявився за целібатом!** Були пофальшування також відносно инших справ на користь Українцям.

На спархіяльній Синоді 1897 р. виготовлено протест проти пофальшовань і вписано до Актів Синоду та показано, що й ті Акти з св. Юра пропали, а пофальшований зміст лишився, як добрий документ для Риму при заводженню целібату.

В „Висвітленнях" приводяться й инші факти, які показують, що Рим був всюди нашим ворогом. От приміром:

— В Римі ніколи нас не розуміли. Там не здержано навіть представника нашої церкви, котрий дався би інформації про наші відносини. Пішла в наший край з поспіхом десятих літ горяча пропаганда за громадяни перетягнення наших учителів в латинський обряд — та Рим мовчав... На чолі Конгреґації для поширення віри, від яких залежали для тієшої церкви, поставлено противника східної церкви, кардинала (Ледоховського)... — Стор. 38.

Щож до загального инішнього стану греко-католицької Церкви в Галичині, то „Висвітлення" так той стан малюють:

— А щодо нашої зелінезої галицької церкви, то найлекше нам хиба в тім положенню, що втягнула через різні розпорядки і конкордати, заключувані між Римом і пануючими над нами державами, майже всі права, які колись посідала. Духовенство і народ не мають ніякого голосу при поставленню своїх епископів, на чуже круто і виноруться часто на нашу школу Особливо... коли сотки нашого духовенства і тисячі народу були увязнені (по війні), мучені, або й убивані, а їх майно брутально вищене, і ніхто в світі не озвався за нами. — Стор. 39.

Ніхто не обізвався... Се було по війні, коли всі ті насильства над Україною чинилися І Рим не обізвався Не обізвався він і в 1930 році, та 1934 році, коли католики Поляки робили знов погроми по українських селах.

Коли взяти все сказане на увагу, то чим являється для України папа, Рим і цілий католицизм? Чи не організовано обдурювань та фарисеїв?

Щож до **„Висвітлень"**, то пригадаймо собі ще раз, що правдивість змісту сеї книжочки потверджено своїми підписами **девять греко-католицьких священиків!** Значить — можна тій книжочці вірити.

Крім **„Висвітлень"** треба згадати ще дві книжочці, а то: **„Туча йде"**... о. Т. Савойки і **„Заходи коло введення целібату в нашім духовенстві"**, обі вийшли в Львові 1925 року.

Довідуємося в сих книжочок, що Шептицький ще в 1918 році підсував думку про заведення целібату. В 1920 р. Шептицький і другі епископи **тайком** порадилися, щоби висвячувати лише неженатих, однаком ще дурили людий, що їм про целібат не ходить. Та мирчув час і вони сказали ясно, що вони заводять целібат.

Тоді духовенство і загал заворушився Скликали віча, справи протесте, оббивали всякі пороги, але все дарма. І так все лишилося.

В березні 1923 приїхав до Галичини папський візитатор Діженкі. Українці зраділи. Та показалося, що ціль Діженкія була довідатись, чи з Українцим ще треба числитись, чи вже ні. Він казав у тайнім ответо, що ім не вірить. І так всі надії на папську справедливість розвіявалися з-нова.

В книжці „Заходи коло введення целібату..." читаємо:

Права нашої церкви зістали в конкордаті чисто знехтовані, так, що вигляда, начеб цілої нас до знищення (до закінчення) нашої церкви. Вимагаємо (католицької) землі, котрі наша церква від давних віків придбала, мають бути нашому духовенству відняті і зредуковані (зменшені) лише до малих частин, а вісто того приділ якісь пенсії, які при змінних політичних обставинах можуть бути відняті. Разом з тим ціла ціла ієрархія (духовних) під неограниченну власть польського уряду; власть митрополита... з цілого нашого на мені львівського єпархіяльного, під якою знаходиться (греко-католицька) на Волині від кількох польських епископів і настановлено „чорних" (зн. з каких польських духовних, а... могли би відправити в латинськім, або словацькій мові, вкінці православним, щоби не... заходили прямо в латинську церкву. — Стор. 41-45.

Се голос Галичан греко-католиків. Самі вони бачать, що греко-католицьку Церкву Польща з Римом засунала на знищення. І не одинокий того роду голос. Та де мають опинитися греко-католики, коли греко-католицьку Церкву зліквідують? Відповідь в дуже одна: **Коли не покинуть Рим і католицизму, то опинаться в костелі, назвуть себе Поляками і тим самим підуть вбивати своїх братів Українців, які не схочуть ставати „поляками". До того Рим греко-католиків проводить!**

„ВІСТНИК" в хлібом душі кождого православного Українця. Але, щоби він міг стало і на час виходити — треба, щоби його читачі не залягали з передплатою! А як Ваша передплата?

„ДНІПРО"
Орган Української Православної Церкви в Злучених Державах.
Виходить 1 і 15 кождого місяця і коштує на рік $2.00
Передплату висилати на адресу:
"DNIPRO"
1881 Germantown Ave., Philadelphia, Pa.

НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕЛЄМЕНТ В ХРИСТІЯНСТВІ.

(Дальше).

Та фактично з національним моментом у церкві мусить рахуватися і католицтво, Католицька церква в окремих народів — Французів, Італійців, Ісланців, Німців, Поляків заховує окреме для кожного народу національне обличчя. при кому, наприклад, у Поляків, заховуючи суто православний характер національний. У католиків Грузинів та Вірменів національний елемент входить в богослужбову мову значною частиною. В католицькій частині української церкви, уявімсьої, уступили ідуть далі поза сферу богослужбової мови, — тут заховується і самий обряд Східної православної церкви, до якої раніше належали нинішні українські унітяти.

На ґрунті національному сталася і цілковита секерація колишніх складових частин католицької церкви. В факті виступу німецького протестантизму в лоні латинської церкви національні підстави не викликають найменших сумнівів: протестантизм відбиває в собі індивідуалістичні риси генія німецького з його філософською напрямом всупереч суворому, владному, централістичному духові Риму. Ті самі національні мотиви спрічяли виділенню й англіканської церкви — на ґрунті національности англійської. Той таки національний фактор був основним стимулом для утворення у модерних церков — чехословацької, хорватської та польської (в Америці). Отже національний момент дає себе знати в так сильній мірі навіть в лоні церкви католицької, яка з засади не сприяє розвиткові національної стихії в житті церковному. Не маючи тут простору для свого натурального розвитку, ся стихія повела до відділення від Риму окремих національних церков, що порушали догматичну єдність церковну; врешті кожна конфесія тут виробила свої розуміння що-до церкви на основі конфесійно поширеної догматичної науки.

Православний Схід признає природні засади церковно-національної емансипації, тому ся остання відбувається тут без таких катастрофальних ускладнень. Головною основою поділу єдиної православної церкви на церкви краєві здавна був природний поділ християн по ознаках національних. Православна доктрина виходила з тієї засади, що хоч християнство має просвітити усі народи, проте воно не перерить натурального поділу людей по народностях і не намагається здобувати національні риси тієї чи іншої народности, коли вони не стоять в суперечности з моральною наукою християнства. „Ідіть, — сказав Христос Апостолам, — научіть всі народи" (Мат. XXVIII: 19).

Історія християнської проповіді доводить, що Апостоли проповідували Євангеліє переважно в головних містах — в той думці, що з головних міст християнство поширяється і на околиці. Тієї-ж тактики додержували і наступники Апостолів. Звідси, натуральо, головні міста того чи иншого народу, що були адміністративним його осередком, стали й духовним осередком для инших міст і сіл. Як на доказ такої практики, можна послатися на слова Тертуліяна: „обійди апостольські церкви, в яких досі стоять самі їх катедри. з яких читаються автентичні їх послання, виявляючи голос та обличчя їх Коли не далеко від тебе Ахайя, то маєш Коринт; коли живеш недалеко від Македонії, то маєш Филипи, маєш Тесалоніку; коли можеш йти в Азію, то там є Ефес; коли живеш недалеко від Італії, то маєш Рим".

Моральо-просвітній вплив головних осередків розповсюдження християнської проповіді мав своїм натуральним наслідком і признане обєднання християнізованих народів у домістні церкви Отже головною основою поділу єдиної православної церкви на церкви місцеві здавна був натуральний розподіл християнської людности по окремим національним територіям чи національностям. Ця засада, підтверджена практичними мотивами, коріниться в старохристіянській традиції довгих до національної гідности народів, що складають тіло церкви, і відріжняються один від одного мовою, національною вдачею та укладом свого соціяльного життя. Християнство якраз очистило та підвисшило національні розуміння людей, підвисши гідність людської істоти та осудивши стару національну виключність жидівсько-поганського характеру.

Християнство лепше зазначило, що всі люде однаково рівні перед Богом без огляду на зовнішне становище (більшим в царстві небесному буде кожен по своїй заслузі), без огляду на заслуги предків (з каміння Бог творить дітей Авраама), без огляду на національне походження (в християнстві немає поганина і жида, обрізання і необрізання, варвара і скіфа, невільного, а все у всьому Христос); але ж, підносячи заначнішє розуміння „чоловіка", його гідність і вартість, як дитини Божої („кто приймя Його, тим дав власть дітьми Божими стати, що вірують в ім'я Його"). Христос, як не руйнує взвязку родинного (дав наказ щодо родинних відносин, зокрема підкреслює міць шлюбного союзу), як не руйнує звязку державного („віддайте кесареве кесареві, Боже Богові"), так само не руйнує національности, як природного звязку людей, близьких між собою по крові.

Основатель христіянства, всесвітньої релігії людскости, „щих двенадцять послав і заповідав їм, кажучи: на дорогу поган не ходіте і в місто Самарян не заходіте; а ідіть попереду до овець, що загинули, з дому Ізраїлевого" (Мат. X: 5). Розуміється, така перевага щодо „овець з дому Ізраїлевого" пояснюється за все більшою приготованістю їх до приняття науки Христової; але разом і сама вже стилізація сього наказу свідчить і про почуття національної близькости Христа до рідного Йому народу. Те почуття з особливою силою проявляється у Його, коли говорить він про негативні риси-„пересторожности та заволзмості свого народу: „Єрусалиме, Єрусалиме! Ти, що вбиваєш пророків і побиваєш камінням посланих до тебе! Скільки раз я хотів зібрати дітей твоїх, як птах збирає пташенят своїх під крила, і ви не схотіли!" А відповідь Христа щодо хвалебників („слав перше їх дітям, — не по правді булоб взяти хліб у дітей і кинути псам") не залишає вже найменшого сумніву щодо національних Його симпатій.

Проф. О. Лотоцький.
(Докінчення буде).

АДРЕСА КОНСИСТОРІЇ:
Адреса Консисторії Української Греко-Православної Церкви в Канаді є:
Consistory of the Ukrainian Greek-Orthodox Church of Canada,
7 St. Johns Ave. — Winnipeg, Man.

ПРОЄКТИ ЗМІН ТА ДОПОВНЕНЬ СТАТУТА У. Г. П. ЦЕРКВИ В КАНАДІ.

Ст. 44: 34 (б) Викинути слово „усунення" в першій і другій лінії і додати по слові „консисторія" слова „і Головний Уряд Брацтва" в третій лінії.

Ст. 44: 35. По слові „порадн" в четвертій лінії додати: „виготовляє річний звіт, який консисторія висилає парафіям, а і головний Уряд Брацтва відділам Брацтва".

Ст. 44: 35 (а). Замінити новим: Для поточї контрольної комісії консисторія в порозумінню з Головним Урядом Брацтва може визначити чиртерованого експерта, щоби провірив рахунки консисторії або Брацтва.

Ст. 38: Додати новий устуи:

Слідуючі уступи і параграфи перенумерувати відповідно до новододаних параграфів:

Церковна Конференція.

По можности один раз кожного року, але не менше як раз що два роки, Консисторія в порозумінню з Головним Урядом Брацтва скликне в дні Конференцію в якій мають право брати участь всі священики, члени консисторії, члени головного уряду Брацтва, члени другорядних комісій, покликаних до життя Собором, редактор урядового церковного органу, члени судової комісії і членни дієцезальної контрольної комісії.

Провід в часі Конференції має правлячий єпископ, або в його неприсутности адміністратор, а йому помагають головна Консисторії і голова Брацтва, або їх заступники. Конференція рішає також справу перемищення священиків і обсадження парохій священиками.

Конференція є тілом, до якого священики, парохії громади, місії, відділи Брацтва і поодинокі вірні можуть відкликатися відносно рішень Консисторії, Головного Уряду Брацтва, Церковного Суду і других комісій.

Рішення Конференції є обовязуючі тільки в часі між Соборами.

Обласні і провінціональні Собори.

Для поширення і поглиблення праці Церкви Консисторія в порозумінню з Головним Урядом Брацтва може скликати обласні і провінціональні собори. Рішення таких Соборів можуть служити тільки як директиви для Консисторії і Головного Уряду Брацтва

Ст. 47: Пар 47 (а). По слові „місія" в другій лінії додати: „відділи Брацтва і Головний Уряд Брацтва"

ПРОЄКТ ГРОМАДИ В ГУДІВ, САСК.

(„Владика, Консисторія. Корпорація Статут не мають жадної силу й права до маєтків церковних громад.

2. Церковні маєтки рухомі й нерухомі належать до українських греко-православних громад, котрі їх будували.

ПРОЄКТ ГРОМАДИ В СМОКІ ЛЕЙК, АЛТА.

Кождий священик є обовязаний дбати річний звіт до Консисторії зі всіх тих громад, що їх обслугує, виказуючи їх моральний і матеріяльний стан, як: кілько членів громада числить, яка є річна членська вкладка, кілько Богослужень було відправлено в році, кілько було до року сльобів та хрещень тп. Рівнож, щоби Консисторія проголошувала такі звіти в „Вістнику", або особними обіжниками до громад.

КОНСИСТОРІЯ УКРАЇНСЬКОЇ ГРЕКО-ПРАВОСЛАВНОЇ ЦЕРКВИ В КАНАДІ.

Прот. С. В. Савчук — голова.
Прот. В. Кудрик — заст. голови.
Свящ. Д. Ф. Стратійчук — секретар.
Мир. Стечишин — заст. секретаря.
И. Богоніс — касіер.

АПОСТОЛ НА 1-шу НЕДІЛЮ ПО ЗІСЛАННІ СВ. ДУХА.

(До Жидів XI: 33—40 і XII: 1—2).

Браття. Котрі вірою побивали царства, робили правду, одержували обітування, загороджували пащі левам, гасили силу огневу, втікали від гострого меча, робились потужними від немочі, були мінні в бою, обертали в ростич полки чужоземців.

Жінки приймали мертвих своїх з воскресіня; инші-ж побиті бували, не приймавши збавлення, щоб лучше воскресіня одержати.

Другі-ж наруги та рани дізнавали, та ще й кайдан і темниці; камінням побиті бували, розпиловані, допитувані, смертю від меча вмирали, тинялись в овечих та козиних шкурах, бідуючи, горюючи, мучені, (котрих не був достоен світ), по пустинях скитались та по горах та по вертепах і проваллях земних:

І всі ці, одержавши свідчення вірою, не прийняли обітування, тим то Бог лучше щось про нас провидів, щоб не без нас осягли звершення.

Тим же оце й ми, маючи кругом нас таку тьму свідків, відложивши всяку гордість і гріх, що путає нас,-з терпінням біжім на боротьбу, що перед нами, дивлячись на Ісуса, почитателя і звершителя, котрий замість радости, яка була перед Ним, витерпів хрест, не дбаючи про сором, і сів по правиці престола Божого.

АПОСТОЛ НА 2-гу НЕДІЛЮ ПО ЗІСЛАННІ СВ. ДУХА.

(До Римлян II; 10—16).

Браття. Слава-ж, честь і апокій всякому, хто робить добре, Жидовинові перше, та й Грекові.

Нема бо в Бога взважання на лиця.

Скільки бо без закону згрішило, (стільки їх) без закону й погине; а скільки в законі згрішило (стільки їх) законом суд прийме.

(Не слухателі бо закону праведні перед Богом, а чинителі закону оправлятиметься.

Коли бо погане, не маючи закону, по природі законне чинить, то вони законну не маючи, сами собі закон

Вони показують діло законне, написане в серцях їх, як свидкує совість їх, і між тим думки їх одна другу осуджують, або оправдують):

В день, коли судити ме Бог тайни людські, по благовістю моїйому, через Ісуса Христа.

АПОСТОЛ НА 3-ту НЕДІЛЮ ПО ЗІСЛАННІ СВ. ДУХА.

(До Римлян V: 1—10).

Браття. Оправдавшися-ж вірою, маємо мир з Богом через Господа нашого Ісуса Христа, через котрого й пристуг отержали вірою в благодать цю, в котрій стоїмо і хвалимось упованим слави Божої.

Не тільки-ж (це), а хвалимось і горем, знаючи, що горе робить терпіння, терпіння-ж досвід, досвід же надію, надія-ж не осоромлює, бо любов Божа влилась у серця наші Духом святим, даним нам

Ще бо Христос, як були ми недужими, в свою пору за нечистивих умер.

Ледви бо за праведника хто умре; хіба заблагого може ще хто й одважитись умерти.

Являє-ж свою любов до нас Бог (у тому), що як ще були ми грішниками, Христос за нас умер.

Много-ж більше тепер, бувши оправданні кров'ю Його, спасаємось Ним від гніву.

Коли бо, ворогами бувши, примирились ми з Богом смертю Сина Його, то много більше, примирившися, спасаємось у житті Його.

ІСТОРІЯ ЦЕРКВИ

(За Е. Семикою)

(Дальше)

ВІДДІЛ III.

Східні іновірні Церкви. — Загальний огляд і поділ.

Всі східні іновірні церкви, що існували в часі минувшого періоду (IV), затрималися і в протяг періоду V: Тільки маронітська церква, що вперед була монотелітською, відпала в минувшім періоді від монотелітизму, а заучилася з Римом.

Східні іновірні церкви є отсі: 1. Церква несторіянська, з двома галузями, іменно халдейською (в Перзії і Туреччині) і індійською так званих христіян Томи; 2. Церкви монофізитські, іменно а) Церква вірменська, б) Церква яковитська або сирійська; в) Церква коптийська або египетська і г) Церква абесинська.

Понаше оглянемо з осібна історію кождої з цих церков.

Несторіянська Церква.

Несторіянська Церква розповсюднена по части Перзії і Туреччини (в провінціях Месапотамії і Курдистані), де її вірні, в числі около 70,000, називаються „халдейськими христіянами"; по части в Індії, особливо на побережжу Малябару, де її прихильники, числом також около 70,000, називаються „христіянами Томи". Патріярх (католікос) „христіян халдейських", від котрого були залежні до 1751 року „христіяни Томи", діставали від него свого митрополита, мав від половини XVI століття постійний осідок в одним монастирі коло міста Мосула (в Месопотамії). Коли-ж в половині XV століття патріярхат став в родині патріярха наслідний, відлучилася з причини дідичного спору одна часть Халдейців 1551 року від мосульського патріярха і поставила собі патріярха власного, котрого наслідники мешкали вперед в Урмії, відтак від 1590 р. в Кошанесі в (Персії) Зараз по розлуці звалися патріярхи мосульські „Мар Ілія" (бо під час роздвоєння звався патріярх Ілія), а патріярхи урмійські, згадно колишньої, звалися все „Мар Сімон".

З приходом Португальців до Індії року 1498, почали папи дуже запопадливо заходитися коло уні христіян Томи, що ім у великій мірі і удалося, особливо завдяки діяльности езуїтів, що на соборі Діямперському (1599 р.) вспіли ухвалити з латинською церковю дві трети індійських нестопіян. А проте, що не приняли уні, позістали дальше в залежности від перського патріярхату, іменно до другої половини XVIII століття, коли то увільнилися знід його юрисдикції і установили своїх автокефальних митрополитів

(Дальше буде).

СЕМИЙ СОБОР

Української Греко-Православної Церкви в Канаді.

Отсим повідомляється всіх заінтересованих, що СЕМИЙ СОБОР Української Греко-Православної Церкви в Канаді відбудеться в днях 30 червня, 1 і 2 липня, 1935, в місті Саскатуні, Саск. В Соборі візьмуть участь Високопреосвященний Архиепископ Іоанн Теодорович з духовництво, члени Консисторії, члени Головного Уряду Брацтва, члени Церковної Судової Комісії, члени дієцезяльної Контрольної Комісії і делегати від поодинокіх громад і брацтв в числі до двох з одної громади (гл. 5 точка Статута Української Греко-Православної Церкви в Канаді)

В виду цього припоручується всім українським православним громадам і брацтвам в Канаді вислати на Собор своїх представників і дати їм відповідні повновласти згідно з інструкціями, які висилано листовно кождій громаді.

Всі делегати на Собор мусять бути в Саскатуні вже в неділю рано, 30 червня, й взяти участь в Архиерейській Службі Божій, яку відправить Високопреосвященний Архиепископ Іоанн Теодорович, в асисті всіх присутних священиків, в місцевій український православній церкви в 10 годині рано.

Наради Собору будуть відбуватися в салі Інституту ім. Петра Могили, а якби ця саля була за мала, то в салі місцевого Українського Народнього Дому.

Делегати мусять бути присутні на всіх нарадах Собору від його початку до закінчіння.

На кошти подорожі делегатів на Собор буде зроблений розмет, то значить, що кошти кождого делегата будуть виносити однакову суму без огляду на те, в якій відлали громади від Саскатуну знаходиться. Розмет буде зроблений тільки на кошти залізничних білетів та кошти їзди автами Консисторія зробила зарядження з дирекцією Інституту ім. Петра Могили, силою якого делегати на Собор можуть спати й харчуватися в Інституті за малою оплатою.

Крім коштів подорожі делегатів на Собор, що їх громади оплачують самі, в злучі з Собором будуть загальні кошти, як приміром винайм салі, кошти друків і т. п. На покриття таких коштів кожда громада повинна зложити від себе добровільну жертву. Такі жертви делегати зложать на Соборі в імени своїх громад, а після Собору точний виказ жертв буде проголошений у „Вістнику".

Обовязком кождої громади є виріжнати перед Собором своєю залежність на дієцезяльний фонд, висилаючи гроші до Консисторії.

З огляду на богато важних справ, які на Соборі мусять бути обговорені та вирішені, може бракнути часу на звіти поодинокіх делегатів про моральний та матеріяльний стан їх громад, отже рекомендується делегатам привезти з собою короткий писемний звіт про стан релігійно-громадського життя в їх громадах. Такі писемні звіти вейдуть до референтів Собору.

Загальну програму Собору подається нижше, а подрібний зміст та порядок нарад Собору буде проголошений на першій сесії Собору.

ПРОГРАМА:

1. Архиерейська Служба Божа, в неділю 30-го червня, в 10 годині рано.
2. Вибір президії і покликання секретарів Собору.
3. Вибір річних комісій.
4. Регістрація делегатів, провірення їх повновластей та видання їм легітимацій.
5. Владича промова Високопреосвященого Архиепископа Іоанна Теодоровича.
6. Звіт з морального та матеріяльного стану дієцезії за час від послідного Собору — прот. С. В. Савчук, голова Консисторії.
7. Промова голови Головного Уряду Брацтва — Петро Зварич.
8. Звіт касіера Консисторії - И. Богоніс.
9. Звіт дієцезяльної Контрольної Комісії
10. Звіти інших комісій
11. Звіти делегатів про стан та потреби церковного та взагалі релігійного життя в їх громадах.
12. Зміни та додатки до Статута Української Греко-Православної Церкви в Канаді.
13. Прийняття нового статута Брацтва.
14. Справа окремого епископа на Канаду.
15. Вибір членів Консисторії та других урядів і комісій.
16. Промови.
17. Вибори й ухвали.

ПЕРЕДСОБОРНІ НАРАДИ:

Перед Собором, в днях 27—29 червня, відбудуться такі засідання й наради:

1. Духовна Конференція (четвер, пятниця й суботу).
2. Передсоборні наради Консисторії, члени Головного Уряду Брацтва й членів дорадчої комісії, яку Консисторія покликала до життя для помочі їй в справах зміни та доповнення Статута Української Греко-Православної Церкви в Канаді.
3. Засідання Церковної Судової Комісії.
4. Провірення Контрольною Комісією книговодства Консисторії.

ВІДКЛИКАННЯ БОГОСЛУЖЕНЬ ПО ПАРАФІЯХ.

З огляду на те, що всі священики є обовязані бути присутніми на Духовній Конференції та на всіх нарадах Собору від його початку до закінчення, в неділю 30 червня, Богослужень по парафіях не буде.

Дано в Вінніпегу, дня 28 травня, Р.Б. 1935.

КОНСИСТОРІЯ УКРАЇНСЬКОЇ ГРЕКО-ПРАВОСЛАВНОЇ ЦЕРКВИ В КАНАДІ:

Прот. С. В. Савчук, голова. **Свящ. Д. Ф. Стратійчук**, секр.
Прот. В. Кудрик, заст. голови **Мир. Стечишин**, заст. секр.
И. Богоніс, касіер

ПОСМЕРТНА ЗГАДКА.

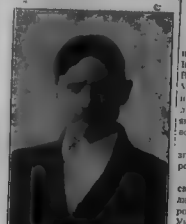

Пок. СТЕПАН БОРИС

Йорктонська українська православна парафія перший раз в своїй 13-літній історії потерпіла вигляди смерти. В середу на 24-го квітня помер наш найстарший брат, член і вірний слуга церкви, п. Степан Борис Смерть застигла несподівано, бо не на 23 пок. Борис ходив, говорив, і працював. Небіщик прожив 79 літ і остався між нами 4 сини: Іван, Степана, Павла і Петра, та 4 дочки: Марію—Борис, Катерину Столяр, Анну Дзюбу та Еву Павлик. Покійний старець перейшов на православ'я в 1925 році і вніс своїй родині, сині в, дочок і всих своїх до собою до православія привів. Вітаючи коли став членом православної церкви, почав уділювати священникам кожі престолу й вірно свої уступи відавав церкві до послідного дня життя.

Смерть Степана Бориса глибоко вразила почування всіх членів і знайомих. Не було сухого ока на Вечірньому похороні, котрий відбувся в Великодню пятницю в присутности кількох сотик народу, як дома, так і в церкві й на цвинтарі. Похорон відправляв о. Петро Мельничук.

Громада стрічала щиро, в якого, такого й спокійного мінного провідника, горожанина й батька, та стяту церкви Тихою, щирої праці, повним віддання своїх послідніх старечих літ. Бо п. Степан Борис зробив багато добра для громади. Прошай Батьку В'ічная Память.

Родина щиро висловлює свою подяку всім, що взяли участь в похороні, також парафії в Йорктон, та пайстру Смуковичам за гарні вінці.

Василь Бакут.

НОВА УКРАЇНСЬКА ПРАВОСЛАВНА ГРОМАДА.

(Реінер, Ман.)

Дня 30-го грудня, 1934 року, в нашій околиці відбулося перше українське Богослужіння, яке відправив Всеч. о. П. Завірюхин, з Дайфін, Ман. По Богослужінню була відмінт по тім „Різдв Церква" Відчи бул уже почавший Ми довідались, яку роботу робить Українська Православна Церква для України.

В відчиті о. П. Завірюхин також згадав про роботу католицької та російської Церкви та їх провідників.

До нас зойхали через пять тиг священики російської місії, що звали себе „русскими", котрі були з роду Українці. Вони нападалися на Україніїв, роботи жадної не робили, хіба те, що з нас Українців з Волинии хотіли зробити „русскими"

Одним вілами сидячих одинець, котрі брали участь в українських церковнім русі на Волині (до майже всі приїхали до Канади в 1929 і 1930 рр.), пімавши, що таки Токарук, Вербові та Максим Хаврюки, та куди вони вернуть, в школи їх вже більше не кликали. Перше Богослужіння в українській мові збудило нас до життя релігійно-народнього. О. П. Завірюхин — людина працьовита, енергійна та щира. Заохотив нас до праці й ми виявили бажано братись до будови української православної церкви.

В березні відбулось друге Богослужіння і торжественно громадяни Громада вибрала до праці Відділове представительство, зложене з яких підшов на будову церкви. Пізнійше куплено площу й пристарано матеріял на будову.

Дня 6 травня, в день св. Великомученика Юрія, відбулося Богослужіння і прочисте посвячення ст. арєста на церковній площі де заложено фундамент церкви. Церква буде мати цегло чіта

Наша громада за них 6 місяців зробила гарний крок вперед, так що до нього на ній релігійны, як і матеріяльны

Хотяй нам робить перепони такі, як Максим Хаврюк та інші, то ми на них не зважаємо й зважати не будемо, бо в знали їх роботу та куди вони йдуть.

Нам Українцям зорога не до Москвини, ні до Риму, але до золотоверхого Києва.

Член Укр. Прав. Громади.

ПЕРШЕ УКРАЇНСЬКЕ БОГОСЛУЖЕННЯ І ВІДЧИТ.

(Форт Ріжер, Ман.)

Так, як на весні природа воскресає до життя, так Українська Греко-Православна Церква ожила в Форт Ріжер, Ман. День 19-го травня 1935 року був дуже поганий. Коло 10-ї години рано почали здіятись прихильники Рідної Церкви та гості з подальших околиць на Богослуження.

Богослуження почалось в 11-ій год., яке відправив Всеч. о. П. Запарянюк з Лавфін. По прочитанню св. Євангелії о. П. Запарянюк виголосив проповідь на тему з Євангелії: „Віра твоя спасла тебе". Проповідь була така зворушуюча, що не одному присутньому покотились сльози з очей. Проповідь була пристосована й до життя Українців, — віри у свої кращі сили. Такої проповіді ми ще не чули, хотяй недалеко від цієї церкви є греко-католицька церква, в якій католицький духовник вічно на православних накидається й лається.

По Богослуженню о. Соломон з Лавфину виголосив відчит з Українських Народніх Домів. Говорив також п. Палламарчук з Лавфін. Відчит був на тему „Праця і обов'язки супроти своїх організацій" Відчит був дуже добре оброблений та пополучений, якого ще не було в нашій околиці. Таких відчитів нам потрібно як найбільше.

Це перше Богослуження о. П. Запарянюк та відчит п. Соломона й Палламарчука збудили нас до життя, додали нам духа до дальшої праці. Віримо, що внеділі знов вони зайдуть до нас, та що організуємо українську православну громаду.

Те зерно, що Ви, Всеч. о. Запарянюк і Ви, панове Соломон та Палламарчук посіяли, видасть добрий овоч для добра українського народу.

Ми щиро дякуємо Вам за Ваш труд і працю. Працюйте, а Господь Бог Вам зторгованє.

Бувший греко-католик.

СПРАВЛЕННЯ ПОХИБКИ.

У звіті з базару Укр. Прав. Церкви св. Івана в Едмонтон, що був уміщений у „Вістнику" ч. 10 з дня 15 травня, пропущено ім'я пані Емілії Пронюк зі списку жертводавців, що ця на цім місці зазначуємо, а її перепрошуємо.

За заряд У. Пр. Церкви св. Івана
Іван Никифорчук, голова.
Іван Заварин, писар.

ПОРЯДОК БОГОСЛУЖЕНЬ о. П. Запарянюка.

Червень.

23. Неділя — Косів.
Липень.
12. Пятниця — Св. Петра і Павла — Роблін, Храм.

ВІДОЗВА!

Всечесні Отці й Громадяне.

Отсим дається до відома всім, котрі одержали з Канори тютюн на фарму, щоби вже довше не откладали, лише як найскорше гроші і відтягни післали на руки отця Д-Кирстюка — Канора, Саскачеван.

Фірма з добрим, надалеко ліста Палей, Саск. Земля чорна, орати можна 75 акрів без корчування, має багато сіна й вся до буйвол.

Тютюн можемо всі купувати, тим-більше, що 25%. доходу не йде на Фонд Укр. Гр. Пр. Церкви в Канаді, а решту грошей призначено на спілку долгу на Укр. Гр. Пр. Церкві в Канаді, Саск.

Просимо не вволікать.

Комітет.

ЮВІЛЕЙНИЙ ФОНД

УКРАЇНСЬКОЇ ГРЕКО-ПРАВОСЛАВНОЇ ЦЕРКВИ в КАНАДІ

(Подрібний виказ).

ЗАМІТКИ: 1. В помежію імінні містяться жертви, які Консисторія отримала від 1-ї січня до 31 травня 1935.

2. Декларацій в сім списку не включені. Рівнож не включені ще ті імена, що кожний декларацій буде виносні сплачени.

3. В цім виказі можливі помилки і недокладність.

4. Кожний хто завважить у цьому виказі якусь похибку щодо імен жертводавців або їх жертв, то проситься його довести про се якнайшвидше Консисторії.

ВЕНІА, МАН.
Збірка о. П. Запарянюка.
Сестринство св. Ольги 10.00
Нік. Гелик 2.00

ГЕРЗЕЛЬРІДЖ, МАН.
Пі. Назаренко 25.00
Вас. Ніжчук 5.00

ГАРДЕНТОН, МАН.
Збірка о. Апонович.
Ник. Гуменюк 1.00

ГАЛЛЕНД, МАН.
Збірка о. П. Запарянюка.
Пашка Осипа Кіпи 5.00

ЛАВФІН, МАН.
Збірка о. П. Запарянюка.
А. Вавринюк (адвокат) 50.00
Савш. П. Запарянюк 25.00
Збірка на хрестиках 3.75

ЕШВІЛ, МАН.
Збірка о. П. Запарянюка.
Теф. Негорич 5.00

ЛЕНАРД, МАН.
Збірка І. Н. Свидського.
По 1 дол - панна М. Бульбук, панні Т. Бульбук, М. Бульбук, М. Ончоленко, П. Осельчий 10
По 50ст В. Мінчук, Г. Білоп, М. Гарпінчук, П. Білознік, Н. Білозник 3
По 35ст пані П. Вазінюк. 1
По 25ст. Н. Бозолюк. 1
По 10ст. В. Ф. Онищук. 1

МЕНЧ, МАН.
Збірка о. Берика.
І. Друзь 1.00

ОВКБОРН, МАН
Збірка о. Берика
Юрко Кінах Л. Кульчак 4.00

ПАТЛАР ПАРК, МАН.
Іван Кирилюк 1.00
Андрій Вавшинський 1.00
Василь Олесько 1.00
Фелір Семенюк 1.00

ПЕТЛВОРА, МАН.
Збірка М. Бантроса.
М. Бантрос 1.00
По 50ст П. Кузик, П. Стадник, Н. Стадник, Н. Дайдей.
По 25ст М. Стадр, Т. Шородок

РОРКЕТОН, МАН.
Петро Гущулик 1.00

РОБЛІН, МАН.
Збірка о. П. Запарянюка.
Пакство Василь і Марія Новосади 25.00

СІФТОН, МАН.
Збірка о. П. Запарянюка.
Микола Барило 3.00

СЕНБКІВ, МАН
Церковна Громада 5.00
Збірка о. А. Берика
Пані Йосифа Затецух 5.00
Пані Марія Хаденко 1.00

СИЛВЕР, МАН.
Збірка Івана Тео. Палламарчука.
По 1 дол.: Павло Палламарчук, Федор Палламарчук, Іван Тео Палламарчук, Василь Шкільний.
По 50ст: Мих Козаличний, Ів Дзвідзінський, Ів Мосичний, Мих. Палламарчук, М. Гушуть, Андрій Шкільний.
По 25ст. А. Палламарчук, В. Кросюш, Ів. Гушуль Вас Тарашук, Р. Лешишин.

ТИНДАЛ, МАН.
Свящ. Л. Дячина 25.00

ТОЛСТОЙ, МАН.
Іван і Горпина Назаренкові 25.00
Никола й Марія Тофан 25.00

ФРЕЗЕРВУД, МАН.
Кожедуцькі: Ст. Конопь, Н. Сагайдак, П. Гуменний.
По 2 дол Ст. Конопь, Іван Байдак
По 1 дол Іван Малінчик, Петро Гуменний.
По 75ст Микола Сагайдак.
По 50ст: Петро Кузь, Ів. Помаранський, Андрій Хоботюк, Ст. Конопельський

ЕДМОНТОН, АЛТА.
Збірка о. Самця.
Пі Яншевський
АБЕРДІН, САСК. 5.00
Ілько Бупька
АРРАН САСК 5.00
Збірка о. П. Запарянюка.
Павна Віра Кирстюк (уч.) 25.00

БОРДЖЕСВІЛ, ОНТ.
Михайло й Анна Федак
БЕСТ ФОРТ ВІЛЛІЯМ, ОНТ. 5.00

СПРАВКА.
В числі з 15 травня, 1935, на 1-ій сторінці було проголошено, що пан-ство Олекса й Магдалина Шевкалюки жертвували на Юбілейний Фонд 50.00. Мало бути пан-ство Олекса й Михайлина Шкатулюки, що на отсім місці справляється.

ГЕМІЛТОН, ОНТ.
І. Збірка Е. Кочі:
Е. Коча
По 1 дол О. Коч, Л. Куць, А. Чаїк ильний.
По 50ст І. Попович, С. Олійник, І. Дрбінкистий, М. Баран, Г. Сочдівський, Г. Стойківни, П. Квас, М. Синицин, Йоанна Матвійків.
По 25ст В. Сусла, Г. Будник, А. Баран, Д. Кульпака, П. Завадівський, В. Дубець, П. Стецик, Д. Дунис, І. Ковалик К. Возник, П. Джиндженр, М. Цюпій, Йосифа Сойка, Марія Пинишин, Василина Сусла
По 10ст Іван Рахочий.

Збірка Д. Білощицького:
По 2 дол. І. Михалевич.
По 1 дол Д. Білощицький, В. Фастрига, Аліна Тютіяк, М. Сайчук.
По 50ст С. Цибульський, Ю. Ситник, Н. Насалний, П. Литвин.
По 10ст Ж. Кутьпака, К. Кокотайло.

II.
По 25ст М. Стасюк, Анна Боєчко, Марія Тулевітрик, К. Федорчук, С. Залуцький

КІРКЛЕНД ЛЕРК, ОНТ.
С. Неленюк 2.00

ТОРОНТО, ОНТ.
П. Козоп й 1.00
ФОРТ ВІЛЛІЯМ, ОНТ.
Збірка о. С. В. Савчука.
Пакство Йосиф і Текла Лисі 25.00
Іван Баюк 5.00

ЕДМОНТОН, АЛТА.
Збірка о. Самця.
Пі Яншевський
АБЕРДІН, САСК. 5.00
Ілько Бупька
АРРАН САСК 5.00
ЗЛАГА
Проголошене на недлк 9 червня Богослуження у Нембінї не відбудеться.
Адреса — Толстой, Ман.

ЦЕРКОВНИЙ УСТАВ НА 1935 РІК.

Червень.

17 Понеділок Бл. Духа: Утр по вседневна. Лит Ев. І Послання Лит Ап. Ефес V 9–19, Ев Матея XVIII 10–20
23 Неділя Всіх Святих: Голос 4 Утр Ев Мат XXVIII: 16–20; Лит Апок Ап XI :33 -40, XII 1- 2 Єван Мат V, 12 -33, 37 -48 і XIX, 27—30
30 Нед. 2 по Зїзд. св. Духа. Голос 1 Утр Ев Марка XVI: 1—8; Лит Ап Римл Гл II 16, Євап Матея IV 18 21

Липень.

7 Нед. 3 по Зїзд. Св.Духа, Рівдво св. Іоанна. Голос 2 Утр Євап. Марка XVI 9—20 Лит Ап Рим. V 1—10 і Рим XII 11- 14 і XIV 1—4. Єв Мат VI 22- 23 і Луки I: 24- 68, 76 і 80
12 Пятниця Петра й Павла: Утр Євап Іоанна XXI: 15 -25 Лит Ап 2 Кор XI 21 -23 і XII 1—9 Євап Мат XVI 13- 19
14. Нед. 3 по Зїзд. Д. К і Л. Утр Євап Луки XXIV 1—12; Лит Ап Рим VI 18 Євап Мат. VIII 5- 13.

ЦЕРКОВНИЙ КАЛЕНДАР НА 1935 РІК.

ЧЕРВЕНЬ.

16 Н Зелен Свята. Св. Трійці
17 П. День св Духа Митроф.
18 К Св Йоротея еп Тир.
19 С Бл Висаріона, Іларіона
20 Ч Мч Теодота Анкір.
21 П Мч Теодота Страт.
22 С. Кирила арх Алекс.
23 Н. Нед. 1 по Зїзд. св. Духа
24 П. Ап Вартоломея
25 В. Пр. Онуфрія Вел.
26 С. Мч. Аквилпи, Анастасей
27 Ч Пр. Єфесея, Методія патр
28 П Пр. Амоса, зач. Вітх.
29 С. Тихона еп Амафун.
30 Н Нед. 2 по З. св. Д. Мч. Ман.

ЛИПЕНЬ.

1 П. Мч. Леонтія, Іпатія
2 В. † Ап. Юди, брата Господ.
3 С. Мч. Меголія Патар.
4 Ч. Мч. Юлпяа Терського.
5 П. Єсесія сич. Самоат.
6 С. Мч. Агрипини та інш.
7 Н. Нед. 3 по З. св. Д. Пр. Ів.
8 П Февронії
9 В Тихона Сотич. Івана еп.
10 С Самсона странноир
11 Ч Гесп Кіра й Іоапна
12 П Ап. Петра і Павла
13 С Собор 12 Апостолів
14 Н. Нед. 4 по З. св. Д. К і Л.
15 П. Пот рив П Богор

ПОРЯДОК БОГОСЛУЖЕНЬ о. Л. В. Дячени.

Червень.

17. Понеділок. День св. Духа — По вілан Парк (Хрим) Доволочиськ. гро
21. Неділя — Стрітся
23 Неділя — Гофост
Липень.
7 Неділя — Септон
12 Пятниця — Св Петра і Павла Тиндал (храм) Доволочиськ. гро
14 Неділя — Портедж ля Прейрі.
21. Неділя — Ст Мартин
28 Неділя — Поплар Парк.

ПОРЯДОК БОГОСЛУЖЕНЬ о. І. Самця

Червень.

17 Понеділок св. Духа — храм — Терновіть
23 Неділя — Ст Лжузіян.
30. Неділя — Вакав.

ПОРЯДОК БОГОСЛУЖЕНЬ о. В. Апонович.

Червень.

21. Неділя — Толстой
28. Неділя — Вайта
Липень
9 червня Богослуження у Нембінї не відбудеться.
Адреса — Толстой, Ман.

Український Релігійний дво-тижневик в Канаді.

ВІСТНИК
THE HERALD

THE HERALD 2024 PRG, MAN.

РІК XII. WINNIPEG, MAN., JULY 1st, 1935 ВІННІПЕГ, МАН., 1-го ЛИПНЯ, 1935 ЧИСЛО (225) 13

КИЇВ ГОВОРИТЬ ПО МОСКОВСЬКИ!

Недавно перебував у Києві московський кореспондент варшавської урядової газети, „Газета Польська". Той кореспондент, Отмар, описує в одній газеті свій побут у Києві. З цього опису подаємо уривок, який кидає яскраве світло на так звану „українізацію України", себто на завалення України і її столиці наново московським елементом. Отмар пише таке.

„Не зважаючи на українізацію шкіл та написів, осідку Української Академії Наук, ніякі українські театрів і музичних установ, на київській вулиці залізним тим чи моторам рази почув я українську мову, при чім, оцінюючи з вигляду, були це заможні з провінції. Підчас звідування славної Печерської лаври, колись одної з найбільших святощів православія (перемінено тепер на протирелігійний музей), провідники давали вияснення місцевому населенню тільки по московськи. Напис, що подають ворожий під кайгоним оглядом зміст релігії, є двомовні (московсько-українські)".

ПОМЕР АНДРІЙ ЧАЙКОВСЬКИЙ.

Дня 2-го червня помер у Коломиї український письменник др. Андрій Чайковський.

Відомий він був зі своїх повістей з життя української холодочкової шляхти та з популярних історичних повістей. Найважніші з його творів: „Олюнька", „В чужім гнізді", „Власними силами", „За сестрою", „Козацька помста", „Сагайдачний", „Корнієнко" та інші. По званню був адвокат том Мешкав довший час у Бережанах, Самборі і в Коломиї.

ЯК ЗА ПАНЩИЗНЯНИХ ЧАСІВ.

Як зовсім легковажать життям людей большевики, вказує випадок, який пригадує відомий уже факт корчування поросят грудьми селянки-колгоспниці. І так в одним колхозі горішнього краю при орані ниві поля, яке лежало одлогом, запрягли до плуга вісьох селян колхозників, бо наставник признав, що ця оранка за тяжка для коней Районові організації та управа колхозу дивилися байдуже на цілоденну оранку облогу людьми. Тепер ініціятора цієї оранки колхозники Конова арештували під закидом, що він „кулак".

РОЗДОР СЕРЕД ГРЕЦЬКОЇ ЦЕРКВИ.

Цікавий конфлікт вибухнув у грецькій православній церкві. Частина грецького духовенства з трьома єпископами з міцевостей Дмитрие, Замтє, і Фьюріна виступила з домаганнями, щоби з грецької церкви усунути календар новий стилю, прийнятий перед кількома роками, і привернути назад старий стиль (юліянський). Це домагання предложено урядові, але він заявив, що рішення в цій справі лишає синодові. Атенський архиепископ і синод грецької церкви заявили проти домагань невдоволеного духовенства. На засіданні синоду невдоволених єпископів, які надіслали заяви про виступлення з грецької церкви і проголошення схизми, усунено з них становищ

„Антинайка Нея" пише, що причиною схизми є „махінації чужинної пропаганди, які хотять розбити єдність грецького народу, якого символом національної єдности є церква". Як виходить з голосів преси, по стороні невдоволених єпископів стоїть значне число нижчого провінціяльного духовенства, зате клир вищий держить зі синодом.

В СИБІРІ РОЗСТРІЛЯЛИ БОЛЬШЕВИКИ 10 ДІТЕЙ.

Телеграма з Лондону сповіщає, що большевики розстріляли на Сибірі 10 дітей.

Кажуть, що це були діти по вороттях з нової китайської монархії Манчуко. Вони крили бувати прихильно московській большевизм, кажучи, що в Мзнчуко людині краще жити, як в совітській неволі. За те Чека уже вислала їх і розстріляла без суду.

НЕ МОЖУТЬ ДОБИТИСЯ УКРАЇНСЬКОЇ СЛУЖБИ БОЖОЇ.

Українське рівненське громадянство не може добитись української Служби Божої. Доходило до того, що перед Великоднем збиралась українська рівненська гімназія виїздити до Луцька, бо теперішній настоятель собору, протоерей Яковлев, не хотів відстучити гімназії на відправу української Служби Божої навіть в українській церкви-катакомбі. Щойно під загрозою батьків учеників згодився відступити від церкви, розгорілася боротьба у церкві між українських і московських парафіян. На тій основі ми просто при ходить до переконання, що революції не варта й робити.

НАЗВА ЗАКАРПАТТЯ УКРАЇНОЮ.

Не тільки ворогам українського народу, але багато з місцевого населення думають, що назва „Україна" й „український" не має на Закарпатті традиції. Кажуть, що що назву занесли на Закарпаття галичани, бо перед ними ніколи не називав закарпатську територію українською. Та вже праця Шелухина виказує, що така назва на Закарпатті існувала. А тепер дозволяють винятки з географії Івана Северина з року 1777 з передмовою Томки Васького, де виразно вживається назви „Україна" на означення частин території Закарпаття. „Українське Слово" подає точні латинські цитати з цієї географії.

ПОМЕР УЧИТЕЛЬ-ПАТРІОТ.

Помер Михайло Лупуз, бувший подучитель у Неполоківцях. Був це один з найкращих українських патріотів і щирих народних працівників За останні роки життя він прямо мученицьке життя. Був у своїх околицях основником і довголітнім провідником усіх українських просвітніх, руханкових, пожежних і господарських товариств. Бл. п. Лупуз стратив у визвольній українській війні свого одинокого сина, що полиг на полі слави на галицькій землі. Аж по війні відшукав батько могилу свого сина. Румунська влада перешкоджала Покійного й позбавила його пенсії, називаючи його „большевиком", отже Покійний мучився в жінкою довгі літа в крайній нужді. Черновецький „Час" пише при кінці згадки за Покійного так:

„Того память останеться серед українського народу, і ім'я йому так багато дав, у вічній вдячній памяти Рідна земля нехай заховує його тлінні останки до воскресного дня".

ВАРТІСТЬ РЕВОЛЮЦІЇ.

Відомий американський фінансоф Еверет Дін Мартин написав книжку під наголовком: Прощання з революцією. У цій книжці Мартин переходить історії всіх революцій, від найстарших відомих революцій у Греції аж до найновіших революцій у Росії, Італії й Німеччині, та кожду з них старить намірами, які голосили ті провідники при її почині. Але кацанська чорна сотня вже з-за цілої України. На тім виявилась намірності цілі, себто кожна з них була невдала. На тій основі він просто при революції не варта й робити.

ЗАМКНУЛИ ПРАВОСЛАВНУ ЦЕРКВУ У ВИЖГОРОДКУ.

Польська преса пише, що з приводу демонстрацій населення Вишгородка пов. Кремянець у церкві проти православного священика Макара Коломийця влада замкнула церкву. Далі ця преса пише, що о. М. Коломиець одержав поручного листа зі Львова від крайової екзекутиви ОУН з домаганням, щоби заплатив 700 зол. кари за льояльність супроти Польщі. Священик передав справу поліції.

По кількох тижнях прийшов на проходство у Вишгородку невідомий чоловік і зажадав цих 700 золотих, але о. Макар утік до сусідної кімнати і замкнувся на ключ. Надійшов другий з черги лист з погрозами, що священика уб'ють, якщо не заплатить 700 зол. кари. Колиж один з мешканців Вишгородка, Іван Ференюк, діставши листа зі Львова теж з погрозами, поліція відчинила листа. В листі доручувалось Ференюкові, щоб пішов до о. Макара по 700 зол. і передав їх чоловікови, який буде ждати за млином. Підчас слідства поліція арештувала трьох братів Ференюків, між ними Максима Ференюка, учителька технічної школи зі Львова під замітом приналежности до ОУН і писання листів з погрозами до о. Коломийця.

ПЕРЕБИВАЛИ ПРОМОВУ В ЧЕСТЬ АНГЛІЙСЬКОГО СВЯТОГО.

Крик „зрадник" перервав в драматичний спосіб промову лорда Галіфакса в римо-католицькій катедрі в Ротестер в Англії 21 червня. Відбувалося богослуження в память 400-их роковин мученництва св. Івана Фішера. Підчас промови лорда Галіфакса встав один чоловік і сказав, що має документальні докази, що святий був зрадником. Він також назвав промову лорда зрадою супроти свого краю.

Коли поліція випровадила того, що кричав, другий встав і також самими закликами, але єпископ казав співати гимн, бо не було чути, що він говорив.

РЕСТАВРАЦІЯ СОФІЙСЬКОГО СОБОРУ.

Рада народних комісарів УСРР призначила 135,000 рублів на вступні роботи у зв'язку з реставрацією Софійського Собору у Києві. До роботи покликано московських спеціялістів від мозаїки і фресків. Передбачається теж реставрація Андріївської церкви.

Осип Юрій Федькович.

ФАРМАЗОНИ.

(Дальше).

Насидь умовк, а той, що біло був убраний, також промовив, та так уже глухо якось та дивно, немовс з під землі:

— Тут чути скверну душу: Николай Пасічний дня сьогодни горілку.

— Де він? — запитав Василь. — Де Николай Пасічний?

Друзі, котрі там були, пхнули його наперед, а він так і впав на коліна та й каже:

— Ей-Богу моєму, одну лиш порцію-кчі і то якось не хотячи: я гадав, що це ніхто не буде знати!

— Ми усе знаємо, — сказав той, що чорно був убраний, — перед нами годі і чорне під ніґтем затаїти! Видиш там ту домовину? — ми її на тебе принесли, непевдачнику! Вагою зважиться і мечем зміряється кожде дукавство чоловіче перед Господом Богом, живим на небесах і на землі, і страшним у ярости своїй...

— Простіть мене грішного! — ледви промовив Пасічний.

— Останній це раз проститься тобі, чоловіче! — промовив той біло убраний, — а всі кілько вас тут миром Господнім зійшлися, аби знали і добре собі тямили, що у нас жарту немає! Віх чоловічий є дуже коротний, як те сонне видіння, з нім жартувати, ніколи Його марнувати, а про вічність треба дбати. Вона довга, вона безконечна! Горе тому, і опять кажу: горе тому, хто цей вік на те не поверне, щоб вічність свою ущасливити!

— Хоч чорт, а так красно говорить, тай правду говорить! — подумав собі не один з тих, що там були. А той чорний каже:

— Ви прийшли записатися у фармазони. Що воно таке є, ті фармазони, не можна вам казати, як доки не перебудете проби: сім літ, сім місяців і сім неділь. Через той цілий час маєте наших десять заповідий фармазонських так остро і сумлінно сповнити, як би це о життя або о смерть юдило! Бо знайте: хто їх додержить, той буде мати за сім літ, сім місяців і сім неділь більше грошей, як отут на столі видите, а до того ще і здоровля, і віх довгий та чесний, і веселість, і хліб, і добро. Дехто в вас тих заповідий не сповнить, а, хто в цілої душі і з цілого серця не сповнить, того вже — а дивіть що: торбин старецькі, нерозя, а нарешті стричок і шибениця! — Ви знаєте, що в нас жарту нема!

— Слухайте-ж добре, люде, — сказав той, біло убраний, — Абисьте відтак не казали, що не чули або не знали: Ми, як сказано, жарту не знаємо! Жити людське страх коротке, а перед Господом Богом зважуться діла наші вагою справедливою і мечем острим розсіче Божої зміреться беззаконство ваше! Слухайте-ж! і це раз кажу: слухайте!

— І я вам кажу: слухайте! — повторив чорний, а Василь узяв чорну книгу, поцілував хрест, поцілував залізну руку, а книгу отворив і став читати:

Перша заповідь фармазонська:

Кождий фармазон повинен заповідь Божі і заповіди церковні так докладно виповнити і хоронити, як би це йому вже гріб був укопаний і домовина утесана.

Що неділі і що свята повинен він з жінкою, з дітьми, слугами, робітниками, одним словом з усею своєю челядю рано і в полудне до церкви ходити, і зверхність духовну слухати, почитати і шанувати.

— Присягніть, що так діяти будете?

— сказав на голос той у чорній одежі.

— Присягаємо! — сказали всі на голос, піднявши руки до гори.

— По такій правді вам Господь Боже допоможи! — промовив той у білій одежі.

— Амінь! — відозвалися всі, а Василь читав далі:

Друга заповідь фармазонська:

Через цілий час проби, то є через сім літ, сім місяців і сім неділь, не сміє ні один фармазон ніколи трунку ні напитку вживати, окрім чистої води й молока. У корчмі не сміє фармазон і ногою ступити, бо то є діло чверний. А тому що жид є найтяжшим ворогом фармазонського товариства, то й жид не сміє ні один фармазон з жидом ні в гандель, ні в торг, ні в контракт, доста того: ні у яку справу заходити, доки у фармазонської старшини не зарадиться і від неї позволення не дістане.

— Присягніть, що і що заповідь сохраните, і то без усякої хитрости, без усяких мудрощів, по Божому сумлінно, — сказав той у чорній одежі.

— Присягаємо! — сказали всі.

— По такій правді нам Господи Боже допоможи! — промовив той у білім.

— Амінь! — сказали всі, а Василь читає далі:

Третя заповідь фармазонська:

У твоїй хаті, у твоїй коморі, у твоїх стайнях, у всіх твоїх будинках, у цілім твоїм дворі й обійстю має завсігди така чистість і такий лад бути і так все в порядку стояти, як мав би ти що днями якого царя до себе у гості сполівається. Бо фармазонський дух бруду й нехлюдства ненавидить. І з своїм гаразом там не поверне і не наверне, де запаль не хоронить.

— Присягніть, що так буде! — сказав чорний

— Присягаємо! — сказали всі.

— По такій правді вам Господи Боже допоможи! — промовив той у білім.

— Амінь! — сказали всі, а Василь читає далі:

Четверта заповідь фармазонська:

Кождий чоловік сотворений до праці. Без неї ходить чоловік як не до свому світі і яко блуден і чужинець на цій землі. Лінивство є мати усього беззаконня й злочинства, для того повинен кождий фармазон у всяк робітний день без устанку і щиро працювати. Земли, котру тобі Бог дав під оруку, повинна бути так обробітна, як царський який город, і не пядь її не сміє у тебе лежати без ужитку, аби ти до неї рук твоїх не приложив. По цьому пізнається дух фармазона і благодать Господня буде на землі.

Присягніть, що так діяти будете!

— сказав той у чорнім.

— Присягаємо!

— По такій правді вам Господи Боже допоможи! — промовив той у білім.

— Амінь! — відповіли фармазони, а Василь читав далі:

Пята заповідь фармазонська:

Кождий фармазон сповідається, же і просить у Господа Бога раю святого. Аби него доказати і на цій землі назначеними, обовязаний є кождий фармазон створити собі великий город з усякою городниною, великий сад в усякою садовиною і велику пасіку з добрими улями. Тим розводить фармазон рай на цьому світі, до чого він цим нічим обовязує і цею нічною поможе обовязується.

— Присягніть!

— Присягаємо!

— По такій правді вам Господь Боже допоможи!

— Амінь!

Шеста заповідь фармазонська:

Кождий фармазон віруе у слова святого Апостола Павла, що тіло християнське є мешканням Духа Святого. Для того повинен кождий фармазон тіло своє чисто й гарно носити, що днини умиваться й чесатися. Він повинен старатися, аби, чи в пістні, чи в скоромні дні, страва його, о скільки може, була добра і пожывна. Нерода не варт і той земля, що її толочить; хто так щиро й правдиво працює, як фармазон повинен, той варт з своєї праці солодкости зажити, бо найдіть до того і обовязаний.

І на цю заповідь поприсягли всі, як на передні а Притулик Стефан і подумав собі:

— Ага! Аж тепер зачав справді по фармазонськи говорити; я знав, що це так буде, бо й пани великі так роблять, а паки, чув я, також у фармазони записуються. Тепер і я знаю, чому то є багато таких панів, що нічого не пють окрім води.

Оттак собі думав Притулик, а Василь читав далі:

Сема заповідь фармазонська:

Кождий фармазон вірить і повинен вірувати, що: Як тіло християнське є мешканням Духа Святого, так дім християнський є мешканням того тіла. Для того повинен кождий фармазон насамперед старатися, аби собі дім добрий, обширний, виглянкий, з високими світлицями, з великими дверми і вікнами побудував. У кождім фармазонськім домі повинен бути комин, а не сміє і один ся минути, аби собі фармазон який новий господарський будинок не придумував, або хоч не поправив.

Віц і його уся челядь повинна свій нічний відпочинок у порядній, добрій постели мати, а найменше кождого місяця повинен собі фармазон у свою світлицю яку одобу справити приміром образ святий, зеркало, начиння, одяг, стіл, скриню, мисник, коверець, ручник, скатерть подушку, і таке інше. Цього всього дух фармазонський вимагає і по цьому буде фармазона пізнавати.

І на це приснягли усі а Притулик собі гадав:

— Це аже зовсім таки фармазонська заповідь, бо я чув, що ті пани, котрі у фармазони вписуються, мусять що року всього дух фармазонський вимагає і по цьому буде фармазона пізнавати.

І на це приснягли усі а Притулик собі гадав:

— Це аже зовсім таки фармазонська заповідь, бо я чув, що ті пани, котрі у фармазони вписуються, мусять що року множество і стрібовались, бо „кожен чув, що вони його мовою говорять. І будувалися, або щось такого, а що мені мусять собі щось нового у дім спровити, бодай що там небудь, а то би їх той фармазонський дух і стремезняв. Та най но, що Василь ще далі читатиме, бо я ще не одного догадуюся.

От Василь і читає далі:

Осьма заповідь фармазонська:

Усі фармазони, кілько їх лиш є у якім селі, або у якім місті, повинні що неділі і що свята по святій вечерні зійтися до одного з своєї старшини, і то на перемину, раз у одного, другим разом у другого, а третим разом у третього. Тут має кождий за рядом перед цілою фармазонською громадою сповістити, що він за цілий тиждень робив і зробив, і яка йому добра галка до голови прийшла.

(Дальше буде).

„ВІСТНИК" є хибою душі кожного православного Українця. Аже, щоби він не стало і на час виходити — треба, щоби його читачі не залягали в передплаті! А ви Ваша передплата?

НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕЛЄМЕНТ В ХРИСТІЯНСТВІ.

(Докінчення).

Виявляючи природність національного почуття людини і сам підлягаючи йому того почуття, Христос не побирає і не лякає національного шістинсту людини, а лише очищує його від того зоологічного націоналізму, що утворює національну деревлгу одного народу над другим. „Як це ти, жидовин, просиш пити у мене, жінки самарянки, — спитала Христа самарянка, бо жиди не пристають з самарянами. ...Наші батьки на сій горі поклонялись, а ви кажете, що в Єрусалимі, де треба поклонятися. Сказав їй Кус: „жінко, вір мені, що йде час, коли ані на сій горі, ані в Єрусалимі не будете поклонятися Батькові. Правдиві поклонники будуть поклонятися Батькові духом і правдою" (Іоан, IV: 9, 19-25).

Отже, не відкидаючи значіння природних національних звязків у людській громаді, як не відкидав звичаю богослужения в храмах, Христос осуджує нетолєрантну виключність та зарозумілу обмеженість свого часу, що до певних обставин місця й національности зводила саму ідею звязку людини з Богом. Тож цілком зрозумілі в устах Христа слова Його до апостолів: „Ідіть, научіть всі народи" (Матв. XXVIII: 19), — по грецьки значить народ, нація, „язик". Однією з головніших умов проповіди ставить Він зрозумілість її для тих народів, що будуть її чути. „Ідіть по всьому світу та проповідуйте евангеліє всій тварі. Хто увірує та охреститься, той спасеться... Ознаки ж віруючим такі будуть... мовами новими заговорять" (Марк. XVI: 15-17). Проповідувати „по всьому світі", „всім народам", „усій тварі" можна лише при тій умові, яку ставить Христос за ознаку істинности самої проповіди для віруючих: коли дізнається жива мова кожного народу.

Як саме виявлялася та ознака, читаємо в Діяннях Апостольських: „І сповнились усі Духом Святим, і почали говорити іншими мовами, як Дух давав їм промовляти. Були ж у Єрусалимі жиди, люде побожні, з усякого народу під небом, Як же почувся той голос, зійшлося множество і стрівожились, бо „кожен чув, що вони його мовою говорять. І дивувалися всі та чудувалися, говорячи один до одного, чи не всіж отсе ті, що говорять, Галилеїї? Як же це чуємо кождий власну мову свою, в якій родились?... Чуємо, що вони розмовляють нашими мовами про велич Божу" (Діян. II: 4-7, 11; порівн. X: 44-46; XIX: 6).

Отже в самий день народження церкви, в день першої Пятидесятниці урочисто було вказано на законну природність національних ознак серед членів нової церкви та на необхідність подяму духовного царства Христового на органічно звязані між собою частини по національних ознаках. Апостоли, діставши чудовий дар говорити рідними мовами, понесли кожен проповідь до того народу, якого мова стала для нього своєю.

Принціп цей послідовно додержано в церкві православній. Еманситовані автокефальні церкви, усі православні, взаємно заховують цілковиту догматичну єдність із своїми кольоніями метрополія-ми та між собою, а набувають собі адміністративну незалежність здебільшого в звязку з мотивами національними і державними. Чотири східні патріярхати — царгородський, антіохійський, єрусалимський та александрійський, самостійні і незалежні один від одного, перебувають в братньому єднанні спільної для них єдиної вселенської церкви. Так само зазвичаєть церковна єдність між тими частинами східньої церкви, що провадять довгу і нащіть жорстоку боротьбу між собою — все на тому ґрунті церковно-національної незалежности. Безнастанна церковна боротьба між грецьким та слов'янським світом завершується створенням в більшій чи меншій мірі самостійних церков - сербської, болгарської, у-кравінської, московської, при тім через пановання автокефальности болгарськими церквами перервалися зносини її з церквою константинопольською, яка вже більш 50 літ не визнає тої емансинації.

...але догматична єдність між ними цілковита та непорушна. Не менш цікавим на церковно-національна боротьба провадиться і в лоні самого славянського світу — між українською та московською церквами.

З тих всіх фактів видно, що християнська церква в процесі свого історичного життя увесь час відчувала на собі сильний вплив фактора національного. Під впливом того фактора єдина по ідеї церква ділилася на окремі частини відповідно з фактичним поділом тих національних організмів, з яких вона складалася. З вдвідною участю того ж фактора творилися релігійно-церковний світогляд в кожній такій складовій частині єдиної, по ідеї, церкви. Під тим самим впливом виробилися устрій, порядок життя, внутрішніх відносин кожної церкви, одним словом, складалися всі ті сторони життя церковного, якими церква входить в сферу права.

Говорячи про ролю національного фактора в житті релігійно-церковному, не можна поруч не звернути уваги й на те, що коли в одного боку церква використовує національні й громадські чинники в житті народа для освячення релігійних завдань та ідеалів, то з другого боку існування національної церкви стає дуже позитивним фактором у національно-державному житті народу. так само, як чужа не національна церква стає, навпаки, фактором винародовлення. Національне життя розвивається, коли одна з ряжних галузів духовного життя народа, галузь релігійна, провадиться на ґрунті національному. У відповідальні моменти народного життя церковно-національній справі належить велике значіння, біяк неї провадиться завзята боротьба, і церква стає органом та нанять стимулом національного творення. Практичне значіння релігійного чинника полягає в тому, що він доходить до найінтимніших сторін народньої душі, вливає одиаково, як на дорослих, так і на дітей, по всіх, навіть найглухіших закутках краю, — усюди досягає його чинність.

Зокрема в історії українського народу на моменті релігійно-церковному зосередилася боротьба не лише за віру, але й за національність; „руська віра" стала гаслом для боротьби за руську націю і під тим гаслом було оборонено й урятовано не лише православну віру, але й українську національність. В дальшій історії поріжнених частин українського народу бачимо, як національно-свідоме духовенство в Галичині твердо стояло на стороні національних інтересів свого народу, в той час, коли на Україні церковна ієрархія, церковна мова не в меншій мірі, як чужа школа, військо, апарат урядовий, стали чинником національного винародовлення.

І в історії інших народів бачимо цілком аналогічні факти. Польське духовенство в бувшій Росії було головнішим чинником національної свідомости народньої польської маси, з другого боку бачимо, що через церкву цілі винародовлялися чехів і поляків, мадяре — словаків, хорватів, румунів, українців; спеціяльно українців через церкву асимілюють — москалі, поляки, мадяре, румуни. Отже національна церква вбирає в життю народа дуже важне значіння — не лише релігійне.

У ПРАВОСЛАВНІЙ ЦЕРКВІ НА ЗАКАРПАТТІ.

По закінченні всесвітньої війни та приключені Закарпаття до Чехословаччини, серед закарпатських українців стало ширитися рух повернення до унії до Православної Церкви. Місіонерами того руху були православні втікачі з Росії (українці й росіяни). Рух той набрав масовий характер, і повстала на Закарпатті чисельна Православна Церква, що провід її взяла на себе єпископ Савватій з Праги, по походженню чех з Волині. Пізніше трохи чеський уряд, з політичних мотивів, вирішив піддати Церкву Православному на Закарпатті під юрисдикцію Сербської Православної Церкви. Останній акт чеського уряду мав однак той наслідок, що Закарпатська Православна Церква підпала під провід не сербів, а російських емігрантів, що саме в Сербії знайшли свій постійний осідок. Цей факт викликав рішучий протест закарпатської православної людности проти тенденцій, які росіяни почали переводити в життя через Православну Церкву в краю, що все більше й більше самоусвідомлює себе, як український. Наслідком того сталося, що в місті Ужгові на Закарпатті недавно відбувся церковний з'їзд, який, як свідчать газети зібрав 200 верховинських парафій і мав у своєму складі 15 священників. Цей з'їзд ухвалив утворити на Закарпатті Українську Православну Церкву й піддатися під безпосередній провід Вселенського Патріярха. На чолі Церкви має стати диякон єпископ Савватій. Мовою Церкви мусить стати мова українська. Адвокатові д-р. Станькові доручив з'їзд уложити статут Церкви.

АДРЕСА КОНСИСТОРІЇ:

Адреса Консисторії Української Грекo-Православної Церкви в Канаді є:

Consistory of the Ukrainian Greek-Orthodox Church of Canada,

7 St. Johns Ave. — Winnipeg, Man.

Як з Вашою передплатою на цей рік? Поспішайтеся, щоб передплата за „Вістник" була вчасно направлена.

„ДНІПРО"

Орган Української Православної Церкви в Злучених Державах.

Виходить 1 і 15 кождого місяця і коштує на рік $2.00

Передплату висилати на адресу:

"DNIPRO"

1361 Germantown Ave., Philadelphia, Pa.

„ВІСТНИК"
Релігійний часопис для Українців в Канаді
Виходить 1го і 15-го кожного місяця.
Видає Українська Православна Видавнича Спілка.
Передплата: В Канаді — $1.00 на рік.
За границю — $1.50 на рік.

THE HERALD
Published semimonthly by the
Ukrainian Orthodox Publishing Company
subscription per annum:
In Canada — $1.00. — Foreign — $1.50.

Адресувати: — Address:
The HERALD, Box 3084, WINNIPEG, MAN.

ЯК МИ ДИВИМОСЬ НА ГРЕКО-КАТОЛИНІВ.

ЦЕЛІБАТ В РИМСЬКІЙ ЦЕРКВІ.

Давно духовні в Римській Церкві були жонаті. Аж папа Григорій VII. (Гільдебранд 1073 1085) впровадив загальними целібат, позганяючи священичі родини, навіть побожни.

Целібат приніс з собою море скандалів. Самі папи мали цілком явно недозволених жінок, мали їх кардинали, єпископи і звичайні духовні. (Таких жінок звуть що вченому „конкубінатками").

І ще не те... Завівши целібат, Римська Церква давала дозвіл на держання „конкубінаток", беручи за те означений податок. Звідтиль — тоді держи собі кого хочеш. І про таке пише сп. Бернард (1091—1153) от як:

Та розпусте така загальна, що ані не можна її вказати, ані вона сама не здається — таке вона безсоромна. Бо і духовенство і світські люде мають дозвіл жити з конкубінатками, коли заплатять за рік означену суму грошей — і се стало тверда правовірність.

Про папу Сикста IV (1471—1484) згадує в своїх писаних Кор. Агрипа (філософ), що Сикст повсюдчувався був в Римі доми розпусти, з яких мав великі доходи.

Дам приміру, як римські авторітети на справу целібату дивилися, вистарчить навести слова кардинала Кампеджія (1472—1539), а то:

— Коли священики мали ставати мужами (замість — законними), то вони спокинали би більший гріх, ніж коли держали би в своїх домах багато проститутов. І„хвод сі сацердотес фіант маріті..").

Подібного можна би наводити дуже богато, а ще більше примірів розпустного життя серед целебсів Римської Церкви. Розумієсь, що коли судити справедливо, то всі ті приміри треба брати найперше на рахунок цілої гріховної, нехристіянської і нелюдської целібатної системи Римської Церкви. Бо закон супружого спіжиття, се вічний, Богом встановлений лад і закон, се частина самого людського життя. І тому ніхто з людей того закону змінити не може, ані рішити йому на перекір. Однакож папи забажали бути вищі того Божого закону, а гріхні їхні претенсії в сім напрямі малюе один письменник так:

— Коли папа дасть духовній особі дозвіл не житися, як пр. Мавриціям, синови Савойського князя або Александрови II Борджіяві, що 1500 р. став внуком Валентії в жениться, або Александрови Камілліяві, своякови папи Інокентія X в 1654 р. — такі супружки не є гріхом. Отже не є гріхом, коли священик по висвяченню за дозволом папи женитися, але без такого дозволу се буде страшнійшим гріхом, ніж життя в целенній розпусті малеркір Божому Законови. Отже кождий священик, або монах, або монашня стали супружами — що за крик, що за галас тут підноситься! Таких прозивають пропавшими, прокляттими. Але втім папа дасть дозвіл — все добре і тихо. З того виходить що гріхнти проти папського закону є богато страшнійшим злочином ніж згрішити проти Бога і Його Закону. Се і показує, що папа якраз є „людським гріхом, який виявляється на рік означену суму грошей — і се стало тверда правовірність.

Ще таких гріхів претенсіях Рим заводить целібат і між Українцями.

ЯК ПАПА І ЙОГО ВІРНІ ТРАКТУЮТЬ І ГРЕКО-КАТОЛИКІВ.

І, Україно! — Лягопай!

Від заведення унії (1595-6) Рим і католицький світ трактував греко-католиків, як рабів. Ось кілька таких же найновійших примірів.

В 1925 році поїхало кількадесять греко-католиків з Галичини до Риму — з надією, що папа ними втішиться, а вони: як доброму вітцеви, розкажуть про народні кривди і будуть просити помочі.

Але сталося цілком инакше — папа української делегації на послухання цілком не прийняв! Хоч приймав польську. От що читаємо про цілу ту історію в перемиській „Українськім Голосі", ч. 46, з 15 листопада, 1925.

— Одна з учасниць паломництва о. Др. І. Костельник пише в „Дзві", що провідник паломництва старався в Римі о окремі авдієнцію для Українців, на котрій мав прийняти від Папи одеи з паломників.. Та цікава було так старань, бо австрійські політики на це не згодились. І так приїхало наших паломників в групі (як чередю — В. К.), і наші паломники удостоїлись поцілувати тільки руку Папи... „Цікаво по нашій авдієнції — пише о Костельник — довідався я, що папа трох осіб з нашого паломництва знають. Українці! Leopolit! А вони відповіли: Ukraino! Leopoli! Сільки в було радощів. Але вони були тихи, що инші паломники, котрі були подалеко, вовсю її не чули".

Перепоїваши оттаке вітцівське приняття греко-католиків, каже „Український Голос":

— Так прийнято наше паломництво... А треба знати, що Папа, як батьківчий, любить говорити... Говорив навіть до польської гімназисти на окремій авдієнції, говорив перед двома тижнями до двох представників польського пресового бюра і передав їм благословення для всіх польських газет. Наше паломництво сего не удостоїлось, бо се самі українці, а звісно, що тепер уміє (на основі папського конкордату) є в „ваплаші". Таке папа є патроном инших „нових унії".

Отже папа приняв греко-католиків як рабів. А раб на те є рабом, щоби дістати для панської втіхи десять буків, оплсли пану плоне рабови в лице, а тоді раб цілує панів в руку і дякує „за науку"...

А щобн хтось не думав, що се якось нехлячки склалося, що Українців в Римі зле потрактують, то ось другий примір:

Здалко до Риму українські паломництво з чолобитною і 1929 року. Та щоби хтось пустив чутку, що паломники везуть до папи мемориял (письмо). А звісно, що папа українських делегатів і їхніх скарг, просьб, та мемориялів не любить. І тому — коли паломники їхали до Риму, то епископ Хомишин вже вертав з Риму. Їздив остерігати.

А в Римі... Там є „Українська Колегія", а в ній українські студенти. Та щоби українські паломники не розповіли студентам, які кривди Українцям в Галичині діються, заряд Колегії видав українських студентів поза Рим.

Та і се ще не все. Колегіяльне начальство забрало з собою всі ризи, щоби українські священики не могли в Римі правити свого богослужения. І тому паломники „вертали з огірчінням" — як писали галицькі часописи. Лише з огірченням не більше! Як рабів! (Про те перемиський „Український Голос" 19 серпня, 1929, і вінніпегський „Вістник", з 15 вересня, 1929).

2. На похорові арх. Цепляка.

В 1926 році вмер польський арх. Цепляк. На його похорон поїхали до Вильна еп. Кожиловський з секретарем, еп. Бонцяк. о. Др. Бучко, о. Йос Кочубець і 4-ох богословів. І приймали їх там ось як:

Проти них на стацію ніхто не вийшов. В духовнім семінарі, де замешкали, польських епископів просив на обід сам ректор, а греко-католицьких епископів повідомили про обід через студента.

Другого дня польські епископи тихенько поїхали на стацію по тіло померш., а греко-католицьких лишили. Довідавшись, що сталося, греко-католики давай Полякіз догнати. Та ба! Поляки їхні церковні річи позамикали. З тяжкою бідою вдалося річи дістати, але на стацію було вже пізно. Бонцян ще на стацію поїхав, а Кошиловський поїхав до костела. А там польський прелат Сапінський не дав Кошиловському навіть крісла. Рад може і постоятн!

По похорові польських епископів заклікали на обід, а греко-католицьких ні, отже ті почимчикували на стацію і там обідали. Але щоби чаша зневаги була повна, то приходить поліція і питає: Що ви за люде? Покажіть легітимації! Значить ще й поліцію на них наслали. (Про те в львівській „Новій Зорі", ст. 147-8, 1926, за вилєнським „Жицем Люду" і „Шегельндем Вільєнським").

А щож на таку зневагу представники греко-католиків? Нічого! Римо-католики плюнули їм (і всім греко-католикам!) в лице, а ті обтерлися, вклонилися смокнули папі в руку, дякуючи за науку і поїхали до дому. І кажуть: файно все вийшло...

Але будь ті люде гідними Українцями, а не наймитами чужих, вони зараз крикнули би: „Народе! Зненажаючи нас, нам не тебе зневажили, отже проч з такими католиками і такий католицизмом!" Але раб на таке не спроможеться.

3. Ехаристичний Конгрес в Чікаго.

Від 20 до 24-го червня 1926 року відбувався в Чікаго (в Злучених Державах) католицький ехаристичний Конгрес. Були там і греко-католики.

Перше всього папа памятав, що на Конгресі будуть Поляки, отже перед ним привіт. Виголошуючи його кардинал Бонцано сказав:

Папа приказав мені запевнити вас, що він любить дуже бливші усі Полякн Райнської і також дорогі папі. як його рідний народ. Він бачив терпіння вашого народу на землі ваших батьків. Він серцем завсіди з Поляками. Поляки дали доказ світови, що правдивою є віднвечна Христова приповість „Полонія семпер фіделіс" (Польща завсіди вірна).

„Про Українців папа не згадав. Їхні терпіння його не обходять. Та се ще не все...

Кардинал Мунделяйн казав, що греко-католицькі духовні будуть в його катедрі відправляти, та в посліднй хвилн не дозволив - бо вони монгті.

Та хитрі малороси пішли відправляти в свій церкві (св. Миколая). Ще їх потішили, що сам кардинал Бонцано прийде. Однакож не прийшов.

Та ще одна публична зневага чекала греко-католиків, а то на параді т. з „східно-візантійській секції", де були промовп і хорові виступи.

З хорів співав хор польський і чеський. Від греко-католиків виступив хор церкви св. Миколая разом з хорои Кубанських Козаків.

Український хор відспівав „Вірую без перешкод. Коли-ж мав починати другу часть програми, на сцену вибіг польський ксьондз, змінив дірігента і казав зі сцени забиратися. І зараз всі співаки і дехто з свідомих греко-католиків, що були на салі, вийшли. Але греко-католицькі епископи і священики лишалися. (Про те широко в „Дзіпрі", а також в вінніпегськім „Вістнику", ч. 7, 1926).

4. Йосафат Кунцевич.

Ціла справа в Кунцевичом стоїть ними так, що греко-католицькі духовні називають Кунцевича то „руським", то „нашим", то „українським святим". Встановили на його честь Богослужения, співають в церквах його образи..

Словом — Йосафат, се український святий від нінших сумнівів. Аджеж греко-католицькі епископи і духовенство люде вчені і знають, як справа з Кунцевичом мається. Дотого-ж вони українські патріоти і не можуть своїх вірних обманювати. Та на ділі виходить инакше.

В 1923 р папа видав письмо, в якім повідомляе світ, що Кунцевич е польським святим. „Католик Реджістер", з Торонта, з 20 грудня, 1923, пише про те написане письмо Кунцевича:

— He is, manifesto dolce, the Pro-martyr of the Uniat Ruthenians, and one of the special patrons of Poland.

По українськи се буде:

— Він є, письмо зазначує, первомучеником унїятів Русинів, й одним з окремих (спеціальних) заступників Польщі.

Чи треба більше? Кунцевич, се один з найбільших польських патріотів між святими! І тут думаючий греко-католик мусить запитати:

— Хто дурить людей — греко-католицькі духовні, чи папа? Чи всі вони разом? Бо неїже не може Йосафат бути нашим святим і рівночасно заступником наших нарогів. Чим же відмінсти є Кунцевич?

Відповідь може бути лише одна: він е тим, чим папа його проголошує! Адже папа непомильний. Той хочби те, що папа перелав „Йосафатову свічку" Поляжам до Варшави і при тій нагоді Поляки мали великі торжества

Виходить, що католицьке начальство в живі очи одурює греко-католиків.

Колнй же нам ходило про особисту святість Кунцевича, то він такий святий, як і Дзержинський

Василіане в Жовкві видали 1902 р. „Житє св. священомученика Йосафата Кунцевича", потверджене Шептицьким, де читаемо:

— Св. Йосафат вдав свого духа в руки Божі. Рошелець довго вимучався робячи палату, що тільки деякі часи, читаю подарки посла собі. Начиння золоті і срібні, гроші, одежу, образи, мізки писаниі, кушаше і столове начиння, все те лишило. Виважили двері до спижарні і все записи приготовані на цілу зиму, дістався робітникам. „Дісталося до пивниці, виколотили бочки з вином і пивом, а упившися, робили собі з робітних бочок забавку." — Стор. 215.

Отже бачимо, якими святим був Кунцевич. В його палаті, як на замку якого магната-шляхтича: золоті і срібні начиння, гроші, зброя (оружіе)... І зброя! Навіть на полицейській квартирі! А поза тим і цілим світові лясощі — бочки з вином і пивом!

В історії записано про Кунцевича дуже богато. Він забирав силою православні церкви; програвав православних священиків; нищив православні книжки церковні; не дозволяв православним на богослужения ані навіть в хаті; радив польському королеви православних зараз повигинати; писав до Сапіги, що треба православні церкви висвітати, а православним відрубувати голови; викопував тіла православних і кидав собакам.

Кунцевич, се фанатик злочинець. А з'окремо великий ворог Українського Народу. І тому підсування його Україні, як їхнього святого, то пльованя в лице Українцям. Мовляв — ви такі безглузді, що і своєму ворогови поклонитесь.

ЖИТТЄВА МУДРІСТЬ ХРИСТІЯНСЬКИХ ПОДВИЖНИКІВ.

Після трактування нами окремих гігіовних пристрастів, які виникають час від часу в наших чуттях і в нашій свідомости, час теперь прослідити як і звідки вони беруться. Це добре мати прослідженим, щоби вміти придумити всяку пристрасть в її зародку.

Звичайно і дуже часто дві пристрасти зявляються в нас як прямий наслідок зовнішних впливів. Так, коли нас хто скривдить, або образить, ми маємо в чуттях гнів і бажання помсти. Ці пристрасти гнаву і помсти зродились в нас відразу, вибухово, як наслідок зовнішнього впливу на нас через других. Коли ми бачимо безсоромні танці, або безсоромні пози тіла, або чуємо соромний жарт, або пісню, в нас може піднятися стрих блуду. В цім випадку блуд, як певне чуття або бажання, виникний у нас зовнішною причиною. Такі зародження пристрастів бувають швидкі, насилені своїй вибухові Все-ж пристрасти цього ряду, себто викликані зовнішними причинами, не бувають надто причепливі і чоловік їх може більше-менше перемагати, одну соромще, другий повільніше. Сама сила їх відразового вибуху їх же скоро знеслює. Так, відомо, напрнклад, що запальчиві люде хутко відходять зі свого гніву, заспокоюються. Чоловік не може бути вавсь час в бурхливому стані: за сильною акцією, якби приливом в океані, завжди слідує реакція, відлив.

В дні прослідження зародження злих пристрастів ми будемо мати до трактування не вказівні тільки що нами вибухові, від зовнішних причин, чуття, а інші і більш небезпечні. Вказівні пристрасти короткотревалі і як налітають могутною хвилею, так скоро і зникають. Це є звичайний закон їх життя.

Звичайно бувають часом виключення з цього закону, себто така належатнми крвли чуття надто заволодіє людиною, але це порівнюючи, рідко. Ми далі будемо мати до діла з чуттями і пристрастями іншого порядку, іншого походження, — з тими що зродкуються в нас самих, в недослідженых чуттях глибинах нашого серця, нашої свідомости.

В науці психології вже віддавна прийнятий термін „підсвідоме". „Підсвідоме" це те, що без сумніву є в нашій свідомости, як склад всіх цих нажнлів, нажлонень, які відложені там в наслідку дінини закону спадковости, унасліджения. Це все те, що заховано тайться в глибинах нашої свідомости, в тих глибинах, які не доходять до нашого ясного усвідомлення. Всі ці, часто навіть незрозумілі нам потяги, нахили, це те, що колись жило явним життям в наших батьках, дідах, прадідах. Од нього лишились корінця в підгрунті нашої свідомости. Ці пристрасті корінця часто пускають ростки. Світ є алі і тепер лежить. Колнж цивілізація людська була ще в зародку, світ ще більш лежав з злі. Люде мали менше моралі, більше жили природженим тваринним чуттям, звірячими інстинктами Решітки, слідн, корінця цього всього є без сумніву в глибинних, недослідженнх і таємних джерелах нашої підсвідомости.

Коли ми всі захочемо бути щирими і самі вглянути в себе чесно і глибоко ми знайдемо кожний в собі такі не названі слідн зла, що не витрохлі підковного корінні. Дівода ми мильно шукаємо десь поза собою, шукаємо, щоб його від себе гнати. Він в нас, в них таємних джунглях підсвідомого в наших душі. Це його постійне сідалище і відти гидкий змій зла часом намагається підвести свою приспану кровожерливу голову. Цих хвилин треба бережтись. Тут треба особливо бути на сторожі.

Без сумніву, христіянські подвижники так ранніх часів як 4—6 віки не могли мати того формального і точного знання з царини психіки, яким володіє наш вік. Але вони, вони, зло. Це, власне, їхнє знання також і давні христіянські подвижники. Такі вривання в сферу нашої свідомости підсвідомого зла вони називали „вражеським помислом". Так, подвижник Филофей Синайський, святий ранніх часів, від життя якого точно ми не маємо змоги встановити, але вискази якого,е в всякий вічний клнві „Добротолюбіе", де зібрані вказани ранніших до десятого віку подвижників, — про цей „вражеський помисл" говорить, що він родиться в серці і подається розумові, іншими словами, родиться в безодні підсвідомого і вривається в царину свідомости.

Подвижник Филофей Синайський має цілу розроблену систему дінння цього „вражеського помисду". Він пояснює першу акцію такої підсвідомої, зкривавшоїся на верх пристрасти, як вдарення кею розуму, або свідомости. Після цього, по нашій Филофея, може найти на чоловіка такий стан, що його увага стає якби скутою пристрастю, що зродилась в нас, „тільки і е", каже він, „душа і річ, що до неї пристала" Такий стан Филофей незвичне „душевними здвоєнням". Цей стан може зищитися й перейти в чуття, на які раніш чи пізнш душа буде примушена погодитися Після цього, згідно з аналізою Филофея, настує час полєчу: річ взяла в полон душу, яка його побажала і, як звязану рабу, веде до діла. Нарешті, як остання стадія, частупає пристрасть, коробь, слабість душі, яка все більш загніздчується через повторення і задоволення одного і того ж бажання. Чоловік тоді вже є безсилий, щоб побороти зло, яке вирвалося з таємниць його-ж власної душі з підсвідомих її тайників.

Той же Филофей Синайський говорить:

„Хто на початку встоїть проти такого вражеського помисду, той за один раз одолає все соромніцьке, яке в тому помислі могло міститися".

На закінчення ми подамо прекрасний вискз зі східної ізпуської книги аскетизму „Голос Мовчання":

„Борись з нечистими своїми думками раніш ніж вони одолають тебе. Не жалуй їх, як і вони не жалують тебе, бо коли устанешся їм, вони змішають і покажуть тобі, що вони росли, мовби твої здолають і забють тебе Бережись, о учень! тебе... бо повторе темряви скопить тебе перше ніж ти встигнеш зауважити приступність темної сили."

Цією розмовою, цею так важною порадою і міркуваннями ми закінчимо нашні бесіди на тему життєвої мудрости христіянських подвижників. Вернучи зрячі їх вискази, ми старались до міри сил наших поширити і пояснити їх значіння

Архиепископ Іоанн Теодорович.
(„Дніпро").

АПОСТОЛ НА РІЗДВО ІВАНА ХРЕСТИТЕЛЯ.

(Рим. XIII: 11—14; XIV: 1—4).

Браття! Так чиніть, знаючи пору, що вже час нам від сна встати; тепер бо ближче нас спасення, ніж як ми увірували.

Ніч минула, а день наблизився: відложімо ж діла темряви, а одягнімось у зброю світла.

Якоже в день чумо чесно ходити, не в прожерстві та пянстві, не в любодіянні та розпусті, не в сварні та в зависті

Ні, одягніться Господом нашим Ісусом Христом, і не догоджуйте тілу в похоті.

Знемагаючого ж у вірі приймайте не на розбирання думок.

Один вірує, (що можна) їсти все, в анемогаючий зілля (нехай) Їсть.

Хто їсть, нехай тому, що не їсть не докоряє, а хто не їсть, нехай того, що їсть, не осуджує; Бог бо його прийняв

Ти хто єси, що судиш чужого слугу? Своєму панові стоїть він, або падає Устоїть же, бо вдоволе Бог поставити його.

АПОСТОЛ НА СВЯТО СВЯТИХ АПОСТОЛІВ ПЕТРА І ПАВЛА.

(2 Коринтян XI: 21—23; XII: 1—9).

Браття. Робом досади глаголю, так ніби ми знеможались. Коли-ж у чому хто осміюється (у безумстві глаголю), то й я осміююсь.

Вони євреї? І я. Вони Ізраїльтяне? І я. Вони насіння Авраамове? І я.

Христові слуги? (безумствуючи глаголю) я більше: В працях премного, в рапах без міри, у темницях пребігато, при смерти почасту.

Не користь же мені хвалитись, та перейду до видінь і відкриття Господнього.

Я знаю чоловіка в Христі перед чотирнадцятьма літами (чи в тілі, не знаю, чи без тіла, не знаю; Бог знає), підхопленого аж до третього неба.

І знаю такого чоловіка (чи в тілі, чи без тіла, не знаю; Бог знає), що був підхоплений у рай, і чув він слова невимовні, що не можна чоловікові промовити.

Таким хвалити-мусь, собою-ж не хвалити-мусь, а тільки немощами моїми.

Коли б я схочу хвалитись, не буду безумній, бо говоритиму правду; та вдержуюсь, щоб хто мене не вважав над те, чим бачить мене, або чує, що від мене.

І щоб превеликими відкриттями надто не вєдичатись мені, дано мені колючку в тіло ангела, сатану, нехай бе мене в лице, щоб не величалась.

Про него тричі Господа благав я, щоб відступив від мене.

Та Він сказав мені: Доволі з тебе благодати моєї, сила бо моя в немощі звершується. Найлюбіше ж оце лучше хвалитись мені немощами моїми, щоб веселилась у мене сила Христова.

АПОСТОЛ НА 4-ту НЕДІЛЮ ПО ЗІСЛАННІ СВ. ДУХА.

(Римлян VI: 18—23).

Браття Визволившися ж від гріха, зробились ви слугами правди.

Почоловіки глаголю ради немочі тілесної вашого: як ви оддавали члени ваші в слуги нечистоті і беззаконню на беззаконня, так тепер оддайте члени ваші в слуги правді на святість.

Коли бо ви були слугами гріха, вільні (нагі) були від праведности.

Який же тоді мали ви овощ з того, чого тепер соромитесь? кінець бо того, — смерть.

Тепер же визволившись від гріха і ставшись слугами Богу, маєте овощ ваш на освячення, кінець же — життя вічне.

Плата бо за гріх смерть, дарунець же Боже — життя вічне в Христі Ісусі, Господі нашім.

ІСТОРІЯ ЦЕРКВИ

(За Е. Семаном).

(Дальше)

Таксамо старалися папи приєднати собі і несторіян перських, мезопотамських і месопотамських, і основали навіть унійський патріярхат в Діярбекрі (1681 р.), що існував до року 1828, почім погаснув, тому що вже 1780 року приєднав унію мосульський патріярх. Цей унійський патріярх, до котрого належить около 30,000 вірних, має назву „патріярха вавилонського" і мешкає в Альокоші Мосула, хотяй після припису мав би пробувати (від 1830) в місті Багдаді

Вірменська церква.

Вірмени, утративши в минувшім періоді (1375) політичну незалежність, попали по части під верховодство Персів, по части Турків. Задля переслідувань, які мусіли зносити особливо зі сторони Персів, покинуло багато Вірмен вітчизну і розійшлося по містах східної Европи, по північній Африці, відтак Польщі, Угорщині і Італії.

Вірменська церква мала окрім „католікоса" (вселенського патріярха) в Еджміязині, на початку V періоду, ще інших двох патріярхів, з столицями в Агтамарі (в Армениї, оснований 1114) і в Сісі (в Киликії, оснований 1441). Року 1462 основано ще третий патріярхат в Царгороді для Вірмен европейської Туреччини, в половині XVII століття четвертий, з столицею в Єрусалимі. Всі ці чотири патріярхати стоять в певній залежности від еджміязинського „католікоса". Впрочім назву „католікоса" має й згадуваний 1311 і сіський патріярх.

Коли Росія року 1828 заняла північну часть давної Армениї з столицею Еджміязин, дістався тим самим і вірменський „католікос" під пановання Росії. Під цим новим правительством положення вірменської церкви в границях Росії дуже поліпшало. Тут мають Вірмени кількі епархії з духовними семінаріями і богословським інститутом в Москві. Але злучити Вірмен з російською церквою Росії не удалося.

З дедяко більшим успіхом доходили папи коло приєднання Вірмен, злучивши з латинською церквою, особливо заходами езуїтів, коло 100,000 Вірмен, і то Вірмен турецьких, італійських і австрогуторських. З осібна злука галицьких Вірмен наступила почавши від року 1634, коли то приняв унію їх львівський архиєпископ, Николай Торосевич. Для Вірмен-унітів з осібну турецької держави, основала папська курія року 1742 осібний патріярхат, званий „патріярхатом кількійським", але з осідком в Ливанських горах. Року 1830 поставив Рим вірменського унітського архиєпископа в Царгороді, давши йому назву прімаса. Примат цей підносило потім року 1866 на степень патріярхату і прилучено до него заразом „кількійський" патріярхат, так що позіства на дальше тільки один патріярх для всіх Вірмен-унітів в Туреччині До цего поступу унітської пропаганди значно причинився новий черкезький орден, оснований між Вірменами-унітами, именно орден Мехітарен. Орден має свій осередок у Венеції, на острові Сан-Лазаро, з филіяльними монастирями в Триесті і Відні.

Більша часть Вірмен (около 3½ мілліона) лишилася неприлученою, і ці Вірмени, для відрізнення від Вірмен-унітів, називаються „Вірменами-Григоріянами" (після Григорія Просвітителя, що навернув їх на христіянство). Вони живуть розкинено особливо в Персії, Туреччині, Росії і Румунії (частина і на Буковині), і мають всюди майже повну церковну автономію.

Вірмени-Григоріяни, окрім того, що не узнають постанов IV (халкедонського) собору (451), різняться від православної церкви ще кількома особливими правилами уставу, именно: 1) довершують літургію на азимі, як і латинники, а вино евхаристичне не мішають з водою; 2) додають до співу „Святий Боже" слова: „котрий за нас умер на хресті"; 3) при хрещенню споминають при кождім поновленню імена всіх трох божественних осіб; 4) пісті перед Рождеством Господнім переривають кождого тиждня, а Рождество Господнє обходять не 25 грудня, а 6 січня, то є разом з хрещенням; 5) постять тиждень митаря і фарисея і називають цей пісті „врзівцдз": 6) єпископ їх носить остроконічасті мітри, як латинники, а священники справедливі мітри, подібні як в православних єпископів; в церкві надівають священики ще й сандали котрі роззувають на літургії, лишаючися тільки в панчохах.

(Докінчення буде).

ХТО ЖИВЕ ПІСЛЯ НАУКИ СВЯТОГО ПИСЬМА?

Одного часу гицдуський склепар наверився до віри Христової завдяки кусочкові паперу, який він побачив в коші зі сміттям, а на якім було написано: „Шлемні чисті серцем, бо ті Бога побачать". Це речення так його зацікавило, що він постановив дістати Святе Письмо, а перечитавши його, сказав: „Чи є де люде, які жилиб так, як учить оця Книжка?" Ставши християнином він добровільно почав ширити віру Христову. Опісля став священиком. Свої проповіди він основував на тих словах; через які він сам став християнином і все вдержатися, що тільки чистим серцем підін зайде до Бога і до вимірної цілі.

ПРОСТА ПОРАДА.

Старенький громадянин брав участь в церковній конференції. Переглядаючи програмы, він спинився на одній точці, перечитав її кілька разів, а тоді звернувся до свого пан-отця, з яким разом сидів, і каже:

— Слухайте, отче. Мене одно заставляє до думання, чому то дискусія над тим, як стягнути людей до церкви, має забирати цілий день. Я бував на хлібороборських з'їздах. Але я не чув ані разу дискусії про те, як фармерови стягнути його череду до всіх. Там радять над тим, яку би то найліпшу пашу для череди дати. Я порадив би, щоб засідання над тим, якою найліпшою пожівною наповнити духовні ясла, а тоді дискусія над притяганням вірних до церкви буде зайвина.

З ДІЯЛЬНОСТИ УКР. ПРАВОСЛАВНОЇ ГРОМАДИ В ТОРОНТО — ТРАВЕНЬ-ЧЕРВЕНЬ, 1935.

БУДОВА ЦЕРКВИ — наступить, скоро буде очищена з довгу площа Зйорка хоч повільно але поступає вперед і між сайними жертводавцями знаходимо імена Томи Стяри й Олекси Босого по 10 дол., Петра Романка 5 дол й Анни Волощук, Марії Бойко й Васьки Федюка по 1 дол. — Проект церковного храму в Торонто вже приготовляється в Кружок Будівничих починає кампанію на цегляник. Хто зложить не менше, як 25 п., той стане не тільки членом Кружка Будівничих й буде мати вступ на концерт на 9 жовтня, але й буде мати нагоду забути за долеру повоєнний білет з Монтреалу (або Торонта) до Вінніпегу.

ВИСТУПИ ПЕРЕД ЧУЖИМИ — відбувався недавно, один на 24 травня в Ірваєкорт Парку а другий на 4 червня в Пірс Парку. Перший виступ складався зі співів під проводом Віктора Ільчука і ташців під управою Віктора Мощуха й Михайла Мищишина а другий тільки з хорових співів Перший був перед полуднем а що день був холодний, то публіка не дописала. За те другий виступ був вечером, вже було тепліше і співу слухало тисячі людей. З боку співаків і танцюристів найбільше вдячне є бути завсігди добре приготованими, себе в співах чи танцях нежними, точними та мати гарні костюми. — Слідуючі поїздки хору й танцюристів на програмы буде кораблем.

ЗЕЛЕНІ СВЯТА — відбувався з відповідною в церкві і на цвинтарі відправою та зеленими декораціями. Поминальне Богослужение на гробі бл. п. Юрія Гассина стягнуло багато людей. Приємним вражувати засяги покійного на тобі україньської ніжні. При тій нагоді зібрано $8.90 на покриття погребних цвітів (через цілу літо) і на памятник, що має нас повстати. На тих $8.90 склеїлися слідуючі: Нестор Грабовський, Лілько Мандзій, Мих. Материн, Петро Романко, Прокіп Гузенюк, Николай Хранко й Пилип Куцька по 1 дол. а срібна колекта принесла $3.90. Прибираний дотепер фонд на памятник (в руках опікунів поважного) виносить $42.40. Дні річні прикорають здудоваиие памятника а то- збірка й надсилання дальших фондів як з Канади, так з Америки (деякі прислали вже свої мертви навіть в Каліфорнії) і предложення до вибору гарних проектів зі стовпом нашим артистів і різьбарів. Україні в Торонто є той кумок, що такий памятник має відзначатися від всіх других як своєю оригінальністю так і красою.

ЮВІЛЕРНИЙ ФОНД — Збірання в Торонто заходами Укр. Православної Громади виносить по день пишання него задосконення $136.17. Імена поодиноких жертводавців вже були публіковані попередньо. Кождь, як Торонто буде між рими щасливими, що мають свої власні церкви й місця дає більше систематичної роботи, то справа буде представляється інакше.

СОБОРИ — що починається не 30 червня в Соєвнуті став предметом заінтересовання не тільки своїх, але й чужих. Так багато, і то важних справ, накопичилося, що на менше важні справи дедаю чи стане часу І так повинно бути — Україніць, як ще в дрібничкостей не вироєли, то у всіким разі вирозстають. — В Соборі беруть участь з Торонта о. вирод і голова Громади.

Т. Гуменюк, П. Шевчук,
предсідник, фін. секр.
о. Д. Д. Лещишин, парох.

ПРАЦЯ В ГРОМАДІ

(Едмонтон, Алта.)

Наше церковне громада гарно розвивається. Ріде жива, енергійна робота. Всюди замітне оживлення. А це добрий знак. Коли є гарний настрій в громаді, то можна весело глядіти в будучність, бо все перебудеться і недостатки й наступи злекодей, а робота піде зі здвоєними розмахом вперед.

Через чотири місяці, кождої першої неділі Службу Божу передавано через радіо ставцю СФРН. Нікто з нас не уявляв собі значіння того. В громаді дехто й побоювався, що не буде з цього. Боялися також за кошти. Де взяти гроша на приспосіблення всього, що потрібне для передавання Служби Божої? Одним усім керму Бог. У громаді найшовся парафіянин, що взяв на себе кошти приспособлення церкви для радія Василь Чоботар з тим добродієм.

Наближалася перша неділя, коли перший раз мали ми передавати Богослужения чарез радіо. В громаді царує їдуть приготовлені! В самому ділю в 9 год. рано находилось багато парохіян Не було це за рано! Служба Божа відправилась без вимовись перемін. Усьо було як звичайно. Так здавалось. А в дійсности в церкві в цій провінції сидів коло радія і слухали Служби Божої. Зо зібні виставки.

всіх успіхів надісланих ним гратуляцій й подяки. Навіть англійці висказували подяки і признання в пресі за воду нашого Богослужения. А деякі, добрі люди, прислали свою щедру лепту на покриття коштів. Загально кажучи, що така робота корисна і свята.

В одній хаті лежав паралітик від пятьох літ Дістано з тої хати лежачого в колясці. Слухали з великою радостю в очах. „Наші хто через цілий рік у відлеку. Кажуть із сльозами радости. Богослужения кличать. Слухали з затертим духом Служби Божої. Вони дійшо не чули відправи. Аж весь сідні стали після того!"

На фармах по кілька миль здіймися люди послухати Служби Божої. Радіяли всі Лиш деякі чужі священики не були раді. В слідуючих недіях посилались, громи на нас з казальниць по церквах Кажуть кляніями: не слухайте „чортівського богослужения". „Не слухайте конгертів, що передають православні через радіо" А далі самі спокучають на той „гріх" і з Калгарі на сам Едмонтон. Добре бувало, коли Великдень „грішили". Вони свою відправу на радіо, лиш школа, що це не був концерт. Ми пізнали не будуй вказівки, коліжі греко-католики могли показатися краще чим ми, аніж хіба будуть нам собою приказати, щоби на цьому поле виступити як слід.

Деякими священиками чужих місій серед нашого народу помічено, що само Богослужения ніяк не може бути чортівською! Це виключене. В дасої треба себе більше контролювати.

Маємо відомості зі шпитиків, що в там хворі прислухувалися Богослужениям! Які подяки — це найдорогі перлини для нас. Ми радіємо, що й ці бідним годні були таким чином улекшити муки, разом з нами молитвою.

На 24 березня було виставлено штуку „Мартин Борулів". Це визує, що в нас є сили, що можуть і на сцені приказати. Добре булоб, аби можна частійше приготовляти подібні виставки.

„Українська Загальна Енцикльопедія"
„КНИГА ЗНАННЯ"

займає одно з перших місць серед великих культурних видобиль, що їх створили українці на закінку українських визвиск. Видання сеє дійне, опрацьованим матеріялів дбайливе й цікаве, а в мистецького боку взоєні коріяною чужими енциклопедіями.

УКРАЇНСЬКА „КНИГА ЗНАННЯ" — це не що інше, як загальних енциклопедичних відомостей охоплює все українське життя й тому вповні заслуговує на ім'я, що вказує, що крім загальних енциклопедичних відомостей охоплює все українське життя й тому вповні заслуговує на ім'я, що вказує, що кожній українській сеїзонній родині, як мінімальна книгаа, в кожній бібліотеці українського товариства як найголовніша її частина, в кожного священика, учителя, лікаря, адвоката, студента, бізнесовця, фармера, робітника — як конечний підручник.

УКРАЇНСЬКА „КНИГА ЗНАННЯ" — дасть багатого матеріялу в усіх ділянок знання, чимало подає цінних відомостей про жіноцтво взагалі, а українське з окрема тому всі сеїдомі українки повинні мати „Книгу Знання".

УКРАЇНСЬКА „КНИГА ЗНАННЯ" — така ціна річ, така велика культурна пересічна річному накладові, що годі сподіяти її належиту вартість. Над нею працювало понад 100 спеціялістів усіх ділянок людського знання. Українська „Книга Знання" найпотрібніша книга, що на неї чекала українська наша цілі віки і нарешті дочекалася її. Відомості в УКЗ. стоять на високому рівні. Без УКЗ. не може обійтися ні одна культурна людина, ні одно українське товариство.

Мати цей твір — це обов'язок кождої української бібліотеки — це гордість кождого українського книгалюба.

Ціна повпалету (три великі томи) з оправі і пересилкою $30.00; в шкіряній $35.00 — Належати мерва

ГЕНЕРАЛЬНЕ ПРЕДСТАВНИЦТВО У.Е.Е.
під управою П. І. М. Шевчуків.
Адреса до замовлень:
GENERAL AGENCY U. E. E.
501 Markham Street,
Toronto 4, Ont., Canada.

P. S. Кому за тяжко набути всі три томи разом, то може надіяти по одному з окрема, приєднуючи готівку

В неділю 31 березня був приготований вечер силами дітей Недільної Школи, з програмы якого входили пісні, деклямації, гра й відчит відповідний нашим парохом.

У квітні 4, 5 й 6-го ми устроїли весняний базар, що відбувся досить успішно. Було приємно побачити прецо наших парохіян і молоді. Всякий, хто таке бачить, бачить й собі приклали рук до праці, стати в ряди живих і охочих до тої праці.

Приготовання до Великодня, сказати сповіль, сам Великдень пройшли з особливою святістю, більшою як у минулому. Це добрий знак. Лише побоюватись на далі такого темпа і вимагань для Божої справи. Поступимо в усіх напрямках вперед і з Богом. Це й запорука певного успіху.

У прошлу неділю відбулось у нас спільне свячене. Це вже було роботи нашого жіноцтва Пройшло воно тем успішно Цікаве було тим, що було багато прикаїтних промов, у яких були порушувані справи, що тепер на часі. Вказувалось на наші справи, що потребують полагодження, а також зверенно увагу на збліщення смерті для праці в громаді Промови були перепітувані пісні мк. Церемонія почалась молитвами.

В неділю 2-го червня був у нас особистий вечір! При тій нагоді наш парох виголосив відчит на тему „Самовиховання" частина перша.

Требаб згадати і панахиди за Т Шевченка, С. Петлюру й І. Франка, що були відправлені в церкві в річницї їхньої смерти.

Це в короткі описано роботу в церковній громаді. Одним у Едмонтоні є ще цілий ряд наших організацій, що тихо й без крику ведуть свої діла, працюють. Успіхи взаємний поступ. Ставаймож усі в ряди щирих робітників на народній ниві, церковній і світській.

А. Е.

СПІЛЬНИЙ ОБІД.

(Тиндал, Ман.)

Ще два тижні перед Воскресінням Христовим довідався я, що Жіноче Товариство в Тиндал приготовляється улаштувати спільний обід в честь Воскресіння Христового щобто сьогочасне. В Сьвітлий Понеділок відбувось в тутешній церкві Богослужения. По богослуженню о. Дячина оголосив, щоб всі присутні не розходились домів, а взяли участь в обіді, бо Жіноче Товариство приготувало в залі пансіона М. Гнатюків. О. Дячина вперед посвятив дар Божий. Присутні заняли місця, і по відповідною молитві почався обід. Кождий з веселою усмішкою займав смачні потрави, від котрих стіни утішались. Завважив я кількох осіб чужих, котрі прилягаліся, яка любов панує між Українцями в Тиндал.

По обіді о. Дячина в кількох словах повстиав значіння цего збірки. Дальше о. Дячина вказував подонинокому бесідників по І Мамчура, С. Прийчка, А. Прийчка, Н. Прийчука, Семцьківа, Гирка, А. Довганюка, Залуцького. Кождий бесідник говорив по своїх змогах про значіння нашої Рідної Церкви, до якої цілі ми тепер прикуємо, та до чого вела нас чужа церква, котра ще й нині наших братів баламутить. Дальше говорив о Вівчарях, як голова, і п. Л. Сабат, як секретар Народного Дому. Закликали до будови Народного Дому, при чім внесли

ли, який восен громада молиб, коли б виходили побудувати Народний Дім.

По кількагодинній забаві відспівано вашими преосвященими многоліття, і всі приступні здались до церкви на вечірне Богослужіння.

Вдень, що як мені так і всім присутнім цих кілька годин залишились на довший час в памяті. Бо з моїх спостережень знаю, що такі сходини причиняються багато до братерської любови і єдности.

Я як один з присутних маю честь зложити щиру подяку о. Дячині і всім, котрі брали участь в спільній святочній, а зокрема добродійці Дячині й Жіночому Товариству, що довершили справи і притотовили так багатий обід.

Бажаю всім кінцівників успіхів в так важкій праці, як церковна. Не забуваймо на слова „Праця єдина з молитвою все варте".

Присутній.

ВІДЧИТИ.

(Ворд, Ман.)

В нашій околиці я побудований Український Народний Дім ім. І. Франка. Роботу проводить п. учитель Білаш, котрий немало доложив труду.

За п. Білаша пробудилась наша громада до народньої праці, хотяй не мало має він клопоту від проніжних російської місії, котрі є найбільшими ворогами українського народу і старалися зробити нас „русскими". Тепер обслугує нашу церкву бувший католицький дяк Маковей, котрого висвятив еп. А. Фрасповський. — Він тепер називає себе Українцем, хоч кілька літ тому обзивав Українців всякими кличками. Другу первину обслугує батюшка Томкук — не лішній від батюшки Маковея. Вони обі пару літ тягнули разом плуг еп. Адама.

Гурток свідомих Українців в нашій місцевости, пізнавши на цих батюшках, рішив запросити о. П. Запарнюка з Дайфін, священика Української Православної Церкви, щоби дав відчит в Народнім Домі.

Дня 28 травня був виголошений перший відчит в нашій околиці та в місцевім Укр. Нар. Домі. Около 9-ої години Народний Дім був переповнений старшими та молодю. Всі були цікаві побачити українського православного священика — чи він такий страшний, як їм оповідали батюшки, а з другу послухати відчиту.

Першим бесідником був п. Палапарчук, котрий говорив про відродження України в Канаді та їх обов'язки; другим був п. Соломон, котрий говорив про потребу організації молоді при Народніх Домах та при церкві...

Третім бесідником був о. Запарнюк, котрий говорив про обов'язки в організаціях та про відношення до своїх організацій, як народних так релігійних. Відчити були добре оброблені та всім зрозумілі, й в них можна багато де чого навчитися. Це перший відчит за 35 літ в цій околиці.

Таких відчитів здалось би найбільше, щоби збудити нашу околицю до кращого національного та релігійного життя та щоб ми в околиці Ворд не лишились по задні других Українців в Канаді.

Ми щиро дякуємо п. Соломонові, п. Палапарчукові та Всім о. П. Запарнюкові, що не відмовили нам

ЮВІЛЕЙНИЙ ФОНД

УКРАЇНСЬКОЇ ГРЕКО-ПРАВОСЛАВНОЇ ЦЕРКВИ В КАНАДІ

(Подрібний виказ).

ЗАМІТКИ: 1. В осередках вільні містяться братства, які Консисторія отримає від 1 січня до 31 травня, 1935.

2. Декларацій в сім списку не включені. Рішення по включенні частинні записів на кожні декларації. Вони будуть проголошені тоді, як дана декларація буде вповні сплачена.

3. В цім виказі можливі помилки, можна подаються прохання про поправлення і пізнаходження.

4. Коли хто завважить у виказі яку похибку щодо імен жертводавців або їх вирок, то проситься його довести про се письмово Консисторії.

ВАКАВ, САСК.

Панство Вас. Мосарчук · 25.00

Збірка о. П. Саніра.

І. Квасниця 5.00
Григ. Ференюк 3.00
Василь Носарук 2.50
По 2 дол.: І. Карпінець, Брати Никифорчуки, А. Лушин, В. Чопюк, В. Мишинюк.

По 1 дол.: М. Бабр, М. Чернилівський, І. Олексін, В. Лушин, В. Ткачук, пан І. Фучко, Т. Бурикайло.
По 50ст.: М. Гицій.
По 25 ст.: М. Калинюк.

ВОНДА, САСК.

Збірка о. П. Саніра.

По 1 дол.: Н. Рак, Мих. Капацінав, Д. Капацінав, Мих. Кімер, Н. Курмей, Т. Курмей.

ГАФС, САСК.

Збірка в касині о. Д. Кристюка:

По 25ст.: І. Лялянівський, Г. Проценчук, Е. Гергета, С. Рудячик, Н. Н., Н. Н.

Церковна Громада св. Петра й Павла 22.00

Панство Мих. і Василина Курков. ські 2.00

ГЕФОРД, САСК.

Збірка о. В. Кудрика.

Збірки в первій, 27 січня, 1935 10.25
На весілю в Гната Бартка, що відбувшій просьбі й прибули до нас з відчитами.

Віримо, що вони не забудуть про нас і знов прибудуть загріти нас до дальшої праці.

Члени Укр. Нар. Дому, м. К.

ПОДЯКА.

Жіноче Товариство імени „Ясна зоря" в Тиндал, Ман. одно дорогою складає найщирішу подяку Василі Карпець із Лідбет, Ман., за її прекрасний дарунок, що вона подарувала для української православної церкви в Тиндал, а іменно срібно вишитий обрус на престіл і ручник під Євангеліє. Нам Карпець не пожалувала ні часу, ні труду для виконання так гарної роботи для окраси нашої церкви, за що складаємо їй прилюдну подяку.

Зарид.

ОГОЛОШЕННЯ.

Архієрейська Візитація Високопреосвященого Архиепископа Іоана відбудеться в Едмонтоні, Алта., в неділю дня 7 липня в часі св. Іоана Хрестителя.

У суботу в год. 7 вечером: Вечірня. Вечерове і св. сповідь.
Неділя год. 9 рано: Утреня.
Год. 10 зустріч с. Владики.
Год. 10.30 Служба Божа.
Год. 7 вечером: Святочна вечеря.

Запрошуємо всіх Українців міста Едмонтону й околиць на це торжество.

Зарид У. П. Громади св. Іоана, І. Зварич, секр.

ПОРЯДОК БОГОСЛУЖЕНЬ
о. П. Саніра.
Липень.

7. Неділя — Вакав.
12. Пятниця св. Петра і Павла — Вонда.
14. Неділя — Квасниця.
28. Неділя, св. Володимира В. — Храм — Кадворт.

ДЕКЛАРАЦІЇ

ВАКАВ, САСК.

Збірка о. П. Саніра.

І. Квасниця 5.00
Григ. Ференюк 3.00
Василь Носарук 2.50
По 2 дол.: І. Карпінець, Брати Никифорчуки, А. Лушин, В. Чопюк, В. Мишинюк.

По 1 дол.: М. Бабр, М. Чернилівський, І. Олексін, В. Лушин, В. Ткачук, пан І. Фучко, Т. Бурикайло.
По 50ст.: М. Гицій.
По 25 ст.: М. Калинюк.

ВОНДА, САСК.

Збірка о. П. Саніра.

По 1 дол.: Н. Рак, Мих. Капацінав, Д. Капацінав, Мих. Кімер, Н. Курмей, Т. Курмей.

ГАФС, САСК.

Збірка в касині о. Д. Кристюка:

По 25ст.: І. Лялянівський, Г. Проценчук, Е. Гергета, С. Рудячик, Н. Н., Н. Н.

Церковна Громада св. Петра й Павла 22.00

Панство Мих. і Василина Курков. ські 2.00

ГЕФОРД, САСК.

Збірка о. В. Кудрика.

Збірки в первій, 27 січня, 1935 10.25
На весілю в Гната Бартка, що відбувшій просьбі й прибули до нас з відчитами.

Віримо, що вони не забудуть про нас і знов прибудуть загріти нас до дальшої праці.

Члени Укр. Нар. Дому, м. К.

ПОДЯКА.

Жіноче Товариство імени „Ясна зоря" в Тиндал, Ман. одно дорогою складає найщирішу подяку Василі Карпець із Лідбет, Ман., за її прекрасний дарунок, що вона подарувала для української православної церкви в Тиндал, а іменно срібно вишитий обрус на престіл і ручник під Євангеліє. Нам Карпець не пожалувала ні часу, ні труду для виконання так гарної роботи для окраси нашої церкви, за що складаємо їй прилюдну подяку.

Зарид.

ОГОЛОШЕННЯ.

Архієрейська Візитація Високопреосвященого Архиепископа Іоана відбудеться в Едмонтоні, Алта., в неділю дня 7 липня в часі св. Іоана Хрестителя.

У суботу в год. 7 вечером: Вечірня. Вечерове і св. сповідь.
Неділя год. 9 рано: Утреня.
Год. 10 зустріч с. Владики.
Год. 10.30 Служба Божа.
Год. 7 вечером: Святочна вечеря.

Запрошуємо всіх Українців міста Едмонтону й околиць на це торжество.

Зарид У. П. Громади св. Іоана, І. Зварич, секр.

ПОРЯДОК БОГОСЛУЖЕНЬ
о. П. Саніра.
Липень.

7. Неділя — Вакав.
12. Пятниця св. Петра і Павла — Вонда.
14. Неділя — Квасниця.
28. Неділя, св. Володимира В. — Храм — Кадворт.

ДЕКЛАРАЦІЇ

ВАКАВ, САСК.

Панство Вас. Мосарчук · 25.00

Збірка о. П. Саніра.

І. Квасниця 5.00
Григ. Ференюк 3.00
Василь Носарук 2.50
По 2 дол.: І. Карпінець, Брати Никифорчуки, А. Лушин, В. Чопюк, В. Мишинюк.

По 1 дол.: М. Бабр, М. Чернилівський, І. Олексін, В. Лушин, В. Ткачук, пан І. Фучко, Т. Бурикайло.
По 50ст.: М. Гицій.
По 25 ст.: М. Калинюк.

ВОНДА, САСК.

Збірка о. П. Саніра.

По 1 дол.: Н. Рак, Мих. Капацінав, Д. Капацінав, Мих. Кімер, Н. Курмей, Т. Курмей.

ГАФС, САСК.

Збірка в касині о. Д. Кристюка:

По 25ст.: І. Лялянівський, Г. Проценчук, Е. Гергета, С. Рудячик, Н. Н., Н. Н.

Церковна Громада св. Петра й Павла 22.00

Панство Мих. і Василина Курков. ські 2.00

ГЕФОРД, САСК.

Збірка о. В. Кудрика.

Осип Юрій Федькович.

ФАРМАЗОНИ.

(Дальше).

По нараді має старший або науку яку давати, або книжку яку добру читати, або правила фармазонські висповати і викладати. Наука про управу землі, про пасіку, про сад і про огород має усюди тримається, а годину перед розходом мають для забави все гарні пісні співати.

На це також присягнув усі, а Притулюк собі думає:

— І це зовсім по фармазонськи, бо так і ті самі фармазони роблять.

Василь читає далі:

Девята заповідь фармазонська:

Жінка й діти кождого фармазона повинні також по заповідях фармазонських жити, бо кождий фармазон яко голова дому і господарства, має власть до того їх пильнувати, хочби й карою. Слуги свої повинен він також до чесного життя виховнятн, а діти свої всі, чи хлопці, чи дівчата від шість років до школи посилати. Де школи нема, там повинна фармазонська старшина вправі іншим способом о науку дітей постарається.

І на це присягли всі, а Притулюк собі гадає:

— А хто-ж такий буде у нас діти учити, як не Василь? Я вже знаю, що старшина це на його плечі асадить; на такогож бо й варт!

Василь читає далі:

Десята і послідня фармазонська заповідь:

Цілковитої радости може чоловік сподіватися аж у царстві небесним, а тут має старатися, заслужити собі на нього і до нього приспособлятися. Тому заказані кождому фармазонові гучні гуляики і шумні забави, бо вони істинну радість і істинне щастя людське толочуть, котре то щастя є духовне, щастя науки й мудрости. Тому повинен він свої весілля, хрестини, похорони й годинки у малих товариствах, без пиятик і без гучних обходити, і у свое товариство лиш таких людей брати, котрі так твердо і чесно живуть, як він сам жити по[illegible]н і мусить.

Людей, котрі пють, хоч би [illegible]ли братця, або родичі його рідні, має він уникати і від них утікати, бо нічо не може чоловіка так скоро до згуби привести, як люде, котрі пють. Людей, з котрими пристаєш, дуже вибирай собі фармазоне, і найрадше тримайся своїх фармазонських товариств; радости й утіхи шукай у духовній науці, у добрім статку, у добрій бесіді, а розривай до трудах твоїх у співі, у добрих книжках і у нарадах з розумними і чесними твоїми товаришами.

Одно най тобі ніколи з думки не сходить, фармазоне: Ти жиеш на те, аби на цьому світі рай розводити; тому є твоя повинність кождого року одного або двох товаришів до фармазонського товариства притягнути, а то лиш таких людей, то котрих можна поправи сподіватися.

І на цю заповідь присягло всіх тридцять господарів, а той у білій одежі каже:

— На це все, що ви присягали, положіть ваш палець з одно книгу, на сім літ, сім місяців і сім неділь. Як цей час минне, то можна буде кождому з вас або у фармазонах лишитися, або виступити; на це не силувана річ.

Всі підписалися, а той чорний промовив:

— Слухайте й уважайте! Ви вписалися тепер у фармазонську книгу, то значить, або до вічного й великого щастя, або у вічну пропасть і нужду до кінця життя вашого. Радісно буде й нам, видити вас щасливих, але як котрий проти заповідей наших, того ще й очнуче страшна, пострашна кара й нещастя, бо ми, як я вже казав, жарту не знаємо, бо ми на жарт на цему світі не жиемо. Уважайте! Уважайте! і ще раз кажу: уважайте!

На ці грімкі слова зажурилися нові фармазони. І не одному закрутилися сльози в очах. Але той у білій одежі промовив до них милим, благим голосом:

— Не журіться, фармазони; адиві права здаються зразу лиш такі тяжкі, а відтак, найдазі за місяць, такі вам легкі та милі здаватися будуть, що аж радісно у вашій душі вам буде. А щоби вам Господь Бог допомів, поцілуйте Його святий хрест, що знак спасення і що заліяну руку, яко знак залізної, твердої волі. Лиш волю залізну, а добру мати, із путя доброго збитися не давати, то Господь Бог Ісус Христос вам допоможе!

Приступив фармазон!

Усі приступили, поцілували хрест і руку, а той чорний каже:

— За сім літ, сім місяців і сім неділь нас тут другий раз побачите, а карою або з щадгородою, як хто собі заслужить. А на той цілий час кладемо вам за фармазонську старшину: першого Василя Нестерюка, другого Івана Правдарюка, а третього Дмитра Складена. Слухайте їх у кождім ділі яко би нас самих, бо з ними дух фармазонський.

А тепер відпускаємо вас з Богом і правдою, — промовив той білий. — Мир вам і Боже вам допоможи! У добру путь, фармазони й не журіться! Старшина лишиться тут!

Всі пішли мовчки. А на дорозі, вже далеко від Василевої хати, промовив Стефан Притулик:

Мене, братчики, як би хто обмінав; і гілка у мене инша й душа инша, і я зовсім інший чоловік як був. Мені здається, що другий раз на світ народився.

— Ми всі так! — сказали фармазони, і розійшлися по домах.

IV.

ЩО ДАЛЬШЕ У СРІБНАРОВІ РОБИТЬСЯ, ЯК ГЕРШКО СМОК ЗАНЕДУЖАВ, ЩО ВОНИ З ВІЙТОМ ПАВЛОМ ДЗЮБОЮ УРАДИЛИ, І ЯК ІМ ШТУКА ВДАЛАСЯ.

На другий день і через цілий тиждень було чимало галасу та крику в селі, так таки й пилу та лайки чимало, бо всі жінки тридцятьох фармазонів мусіли вистити та мити та бідити, що аж курилося, а їх господарі припрятували по коморах та шопах, чистили по стайнях та задвірях і подвірях, а мітли та віники мялися в роботі, що аж упрівали замітаючи, бо здячи по всіх усюдах, а то так, що й лишній дірці не пролежалося. Декотрі жінки, котрі розумні були, то й слухали своїх господарів як закон Божий велить, але котрі дурні та божевільні були, нуж лаятися та сваритися з чоловіками, а нарешті й плакати та голосити. Але бо фармазони не дарма залізну руку цілували: що сказали раз, то так і мусіло бути.

Вони чули від своєї старшини, що цей світ, а людський вік ні на жарт, ані на фрашки даний є чоловікові від Бога, то так вони й спізнавалися, а за три дні вигадалам їх домівства й ціле їх обійстя, що й до захуточка чисто та харне, як у якій церкві, а у кождій хаті було як і красна вівчарка, що аж образи святі на стіні усміхалися і мило поглядали на всю челядь в хаті, бо кожде, чи миле чи немилое, було в чистих сорочках, і одяг на них чистий, хоч нераз полатана й стара, бо так кождий господар приказав і так мусіло бути.

— То це сором, — казали фармазони, — що одежина стара і полатана, аби вона лиш чиста й не подерта.

Отже мусіли жінки що суботи й латати и мити, як перед великоднем, бо чоловіки казали: „У мене кождої неділі великдень"!

Доки це в селі так діялося й другі срібнарівські господарі, котрі ніцо не знали, не могли надивуватися, аж тут і сталася тривога в селі. Гершко Смок захворував і то так нагло та дуже, що аж за лікарем у місто післали. Жидівки так Гершка обсіли, так вейкаються та в груди кулаками товчуться, аж тут і надбігає пан війт, Павло Дзюб.

— А що там, пане Гершку? ви хорі? — Я уже вмерло, ниврок! — дедри промовив Гершко.

— Та що це вам Гершку? Мені скажіть, таже знаете, що я ваш приятель! Що вам?

— Ви це питаете, що мені? Я добре рахувало... Вчера тридцять мужиків не пилко в мене й пів кватирки горілки. Айвай-вай...

— Та Бог з вами, Гершку! Про тридцять дурнів ви ще собі будете орендарем як і були; не бійтеся!

— Герети? тридцять дурнів!... А ви знаете, яка то утрата мені через цілий рик? Найменше три тисячі ринських на рик! Ай-вай-вай-вай.

— Та досить що ви кажете?

— Герети його? хіба Гершко Смок не вміе рахувати!... Я то ще дуже мало сказав, три тисячі!... а то мені все наробило той Василь Нестерюк, бодай би було свою голову там удомило, де пак було Бей-мир!

— А з ним не можна би що вдадити. Я як схочу, то його й сліду тут не буде не то що!

— Суре, дай пану війтові, а гіт бромф! Ану, як би того?нк? Прошу вам! Мені вже зовсім дешце стало! Ну?

— Не журіться ви тим, Гершку! Ми з нашими дяєерем уже говорили. Буде все добре. Оттак видите...

— Ай-вай! дивіться, хто того привіз? Їхав ще з двома жандармами? може так вже за ним, ниврок? Пять відер горівки варив мій тут кладу! Ідіть борше, та питайтеся, дого вони приїхали! Біжіть, прошу вас!

Де тут війт мешкає?

Я е війт; що панові комісареві треба?

— Писар де?

— У канцелярії

— Ходіть, покажіть нам! А зараз підо громаду скликати, аби як найборше війтівська до канцелярії з податковим книжками.

(Дальше буде)

„ДНІПРО"

Орган Української Православної Церкви в Канаді.

Виходить 1 і 15 кождого місяця і коштує на рік $2.00

Передплату висилати на адресу:

"DNIPRO"

1851 Germantown Ave., Philadelphia, Pa.

РУСЬ-УКРАЇНА НЕХРЕЩЕНА.

Тяжко уявити собі, що було на нашій Україні яких 950 літ тому назад, доки не засіяв в ній світ Віри Христової. На нашій сучасній землі багато жило різних племен, жили: слав'яне, фінни, литовці, жили й хозари, болгари, печеніги, половці та багато інших; і всі ці племена жили окремими напівдикими осілими подібно до диких звірів, не знаючи ні Бога правдивого, ні Його святого закону, живучи тільки своїми дивними звичаями, і переслідуючи в житті свої чисто животні інтереси. якби кого обмежити, або чинись чужим пожиранть, вищих думок у них майже не було. Один лише Полянє, що засіляли теперішню Київщину, зі слів Літописця нашого Нестора, мали звичай лагідний, тихий.

Же-ж була у них релігія, чому вони поклонялись? Вчені люди оповідають, що серед кращих славянських племен ще не було такої темноти, твердого ідолопоклонства, яке вже було серед фінів і інших, але без сумніву, що й тут вже поганство було не без ідолопоклонства. Пригадаймо тільки, що було в Києві, в самій столиці князя Володимира. До його хрещення на одній із київських гір, недалеко княжого терема, стояли ідоли, тут стояв і Перун деревляний, голова у нього срібна а вус золотий, і Хорс і Дажбог і Стрибог. Крім згаданих вище богів наші предки поклонялись ще і іншим божкам: Сваргові — ніби верховному богові неба, і Мокоші — богу худоби, і Ладу — богу весілль, і Ладі — матері природи, і Ярилі, і Купалі і Коляді, почитали вони ще багато інших дрогорядних божків. Всім цим божкам вони запалювали вогні на горбах, а на берегах річок і озер приносили жертви; співали релігійні пісні, убожествляли болота, озера, криниці, річки, дерева, каміння, рівні трави, так наприклад при Дніпроть, чесник і инші, і всім цим предметам приписували якусь чудодійну силу і скільки було заболовень у цього бідного і темного народу! Різні ворожбити, жидці, чарівники, відьми і инші зловживали темнотою народу, лякали різними міговорами, віщуваннями, а іноді робили над тим бідним народом страшні жорстокости

Ось так жив нещасний наш нарід, маючи таку заощасну долю. І ніколи він не осягнув би той могутности й слави, яку нині нарід мав, якби не засіяв в ній світ Віри Христової.

Не відразу охрестилась Русь-Україна на православну Віру, — вона пережила суворі іспити. Князь Володимир та й старійші бояре вибирали віру не для себе тільки, а для всього народу, і не для свого тільки часу, а на всі віки для всіх своїх нащадків, в тім числі і для нас.

Будемо ж і ми щиро дорожити і хористуватись на добро своє і на славу Божу тим благодатним скарбом — святою Вірою православною, якою Господь поблагословив нас ще з літ старих через свого Рівноапостольного хрестителя і просвітителя Руси-України, нашого славного князя Володимира, память якого обходимо 28 липня.

(„Дніпро").

АДРЕСА КОНСИСТОРІЇ:

Адреса Консисторії Української Греко-Православної Церкви в Канаді є:

Consistory of the Ukrainian Greek-Orthodox Church of Canada,

7 St. Johns Ave. — Winnipeg, Man.

ПРАВДИВИЙ СУСІД.

В книжці „Руно Орошення" св. Дмитрии Ростовського, читаємо про двох сусідів таке:

В Чернигові жило двох сусідів. Один з них був убогий, другий багатіющий і багатший не раз помагав своїйому сусідові.

Та коли одного разу велікі клопоти навістили бідніїшого сусіда І багатіший хотів йому дати більшу грошеву поміч, бідніїший не згодився. Він сказав, що чинись чужим пожинатись, вищих думок у них майже не було. Один лише Полянє, що засіляли теперішню Київщину, зі слів Літописця нашого Нестора, мали звичай лагідний, тихий.

Же-ж була у них релігія, чому вони поклонялись? Вчені люди оповідають, що серед кращих славянських племен ще не було такої темноти, твердого ідолопоклонства, яке вже було серед фінів і инших, але без сумніву, що й тут вже поганство було не без ідолопоклонства. Пригадаймо тільки, що було в Києві, в самій столиці князя Володимира. До його хрещення на одній із київських гір, недалеко княжого терема, стояли ідоли, тут стояв і Перун деревляний, голова у нього срібна а вус золотий, і Хорс і Дажбог і Стрибог. Крім згаданих вище богів наші предки поклонялись ще і іншим божкам: Сваргові — ніби верховному богові неба, і Мокоші — богу худоби, і Ладу — богу весілль, і Ладі — матері природи, і Ярилі, і Купалі і Коляді, почитали вони ще багато инших дрогорядних божків. Всім цим божкам вони запалювали вогні на горбах, а на берегах річок і озер приносили жертви; співали релігійні пісні, убожествляли болота, озера, криниці, річки, дерева, каміння, рівні трави, так наприклад при Дніпроть, чесник і инші, і всім цим предметам приписували якусь чудодійну силу і скільки було заболовень у цього бідного і темного народу! Різні ворожбити, жидці, чарівники, відьми і инші зловживали темнотою народу, лякали різними міговорами, віщуваннями, а іноді робили над тим бідним народом страшні жорстокости

Ось так жив нещасний наш нарід, маючи таку заощасну долю. І ніколи він не осягнув би той могутности й слави, яку нині нарід мав, якби не засіяв в ній світ Віри Христової.

Не відразу охрестилась Русь-Україна на православну Віру, — вона пережила суворі іспити. Князь Володимир та й старійші бояре вибирали віру не для себе тільки, а для всього народу, і не для свого тільки часу, а на всі віки для всіх своїх нащадків, в тім числі і для нас.

Будемо ж і ми щиро дорожити і хористуватись на добро своє і на славу Божу тим благодатним скарбом — святою Вірою православною, якою Господь поблагословив нас ще з літ старих через свого Рівноапостольного хрестителя і просвітителя Руси-України, нашого славного князя Володимира, память якого обходимо 28 липня.

(„Дніпро").

СИЛА БЛАГОДАТИ СВ. ДУХА ПІДЧАС ТАЇНИ ХРЕЩЕННЯ.

Одного часу в присутности царя Юліяна один поганець, боговідступник, на ім'я Порфірій, захотів бути перед царем поглузувати з християнських обрядів. — Взяв він у воду і передражнюючи християни, окунувся і вигукнув: „хрещається раб Божий Порфірій во ім'я Отця і Сина і Святого Духа".

І що-ж? На його несподівано зійшла благодать Божа і він вирвав Христе за істинного Бога, увірував в Нього і на тверде ісповідання християнської віри зазнав багато мук, і по наказу боговідступника Юліяна замордували таки Порфірія.

МИМОХОДОМ

Довгі вани всеволі витискають на душі помеволоського народу пятно рабства. Це пятно так глубоко врізається в душу чоловіка, що йому груді його розбутися, хоч ма опиратися і на волю. Ми здаємо зі Старого Завіта, що Мойсей коли вивів нарід ізраїльський з египетської неволі, то водив [illegible] по пустині через сорок літ, поки не вимерли всі ті, на душах яких було пятно неволі египетське. Він знав, що коли взеде свій нарід в обіцяну землю, то рабські думні вразу підуть на службу тамошніх жителів. Через сорок літ виховалось нове покоління, яке не знало неволі всеволі, бо виросло на волі в пустині і це молоде покоління вже не пішло на службу другим, а твердо стояло за своїми вольностями.

Історія такого рабського пихлопня пригадує мені зі старого краю.

Жив у нашому селі один бідака, який з малого хлопця служив в одного богатого селянина. Був він посушний і працьовитий, тому господар полюбив його, як рідного. Аж сталося, що цей господар захорів і помер. Перед смертю він зробив завіщання, в якім не забув і про свого вірного слугу, і записав йому котири морги поля, кажучи „Нехай вже він не понсвіряється на службі, а нехай буде сам господарем".

Тишився бідолаха своїм щастям, оглядав його, але коли прийшла весна, він не відважився взятись сам до роботи на своїм полі. Він те поле відпустив в спілку сусідові, а сам пійшов на службу до сусіднього села, бо як казав: „Я не звик бути господарем, бо ану-ж не зародить, і що я тобі зроблю!"

Оце вам наглядний образець рабської душі, яка не має відваги стати вільною на рівні з другими. Таке бував на полі економічнім, народнім і релігійнім.

Б.

ТЕМНОТА СЕКТАНТІВ.

До варшавського рабінату прийшла делегація білоруських селян аніф Пинська і заявила, що їхне ціле село хоче перейти на жидівську віру. Рабінат відповів, що може сповнити їх бажання тільки тоді, коли на це згодиться адміністраційна влада. Тоді делегати вдержнулися до адміністраційної влади, але стрінулися з відмовою. Вони робили дальші заходи в Данцігу, але теж без успіху. Остаточно вони знову прийшли до варшавського рабінату, щоби їх приняв на жидівізм, і заявили, що святкують суботу, виконують всі жидівські обряди, а тепер хотіли би ще дати себе обрізати. Секретар рабінату сказав делегації, що їх прохання ізіме рабінат під розвагу на найближчому засіданні. Як показується, збляшучені селяни належуть до секти суботників, яка приняла багато обрядів із старого завіту.

ГУМОР.

— Яка у вас забава, діти? — спитала мати одного дня.

— О ми бавимось церкви, — кажуть.

— Це дуже гарно, але в церкві люде не шепчуть між собою.

— Ми це знаємо, — кажуть діти, — але ми представляємо хор.

„ВІСТНИК" в хвилю тутої кождого православного Українця. Але, щоби він міг стало і на час виходити — треба, щоби його читачі не залягали з передплатою!

А ви Ваша передплата?

„ВІСТНИК"
Релігійний часопис для Українців в Канаді
Виходить 1-го і 15-го кожного місяця.
Видає Українська Православна Видавнича Спілка.
Передплата: В Канаді $1.00 на рік.
за границю $1.50 на рік.

THE HERALD
Published semimonthly by the
Ukrainian Orthodox Publishing Company
Subscription per annum:
In Canada — $1.00. — Foreign — $1.50.

Адресуйте: — Address:
THE HERALD, BOX 3064 WINNIPEG, MAN.

ЯК МИ ДИВИМОСЬ НА ГРЕКО-КАТОЛИКІВ.

ЧИ УКРАЇНЦІ ПРИЙНЯЛИ УНІЮ.

Римські полемики голосять, що предки нинішніх греко-католиків прийняли унію. Але се неправда!

Предки нинішніх греко-католиків унії ніколи не приймали!

Польща з Римом унію Українцям нинакинула. Як і панщину. Як і целібат.

Унія, се реалізіна панщина. Ті самі Замойські заводили звичайну панщину і ті самі заводили панщину церковну. Та от що випадає нині в очи:

Коли несвідомі люде хваляться унією і католицизмом, як своїм добром, то в той час лиха з своїми трактує їх як рабів. **Греко-католики тулять себе до католицизму, а в той час римо-католики плюють греко-католикам в лице — в Римі в Вильні, в Шікаго, в Львові, в Варшаві і де лише можна.** На українській земли римо-католики (Поляки) роблять погроми — катують греко-католиків. Хто може, той біжи в поля і ліси, як від татарської орди. А папа про все те мовчить, католицький світ мовчить.

Так виглядає унія! Так виглядає католицизм! Є чим хвалитись! Є чого держатися! Є на що надіятися!

Книжку „Берестейська Унія", що її написав польський єпископ Ліковський, жовківські Василіяне видали по українськи 1916 р. і там на вступі читаємо:

„ПАМЯТИ короля Зыгмонта III., в хвилеру коронного Яна Замойського, маршалка Вернулая Мацейовського, митрополита Ізидія Поти і Рогоза Кирила Терлецького, ГОЛОВНИХ ТВОРЦІВ БЕРЕСТЕЙСЬКОЇ УНІЇ в 300-літну її річницю присвячує АВТОР."

Тут чорне на білім хто був головні творці унії. **Польський король, польський міністер і польський кардинал,** а добре вих для собі звичайні ційн-Українці.

Творцем є лише той, хто має силу творити. І Поляки мали силу. А Потій з Терлецьким ніякої сили не мали. Потій був польським урядником, а Терлецький шляхтичем, що мав за собою богатий процесів. Отже дав Потій унію була особистою карієрою, а Терлецький через унію здобув ласку в короля і використався від процесів. А потім оба при помочи польської поліції накидали Українцям унію. То і все.

Ось примір, як Українці унію „приймали".

В 1666 р. вибрано львівським єпископом Івана Шумлянського, ротмістра польського війська. Шумлянський від початку був за унією, але аж до 1700 р. (34 роки) дурив Українців, що він православний. Дурив з Поляками наражуваався і Київрівав православну силу. Та все-ж коли 1700 р. проголосив унію, вийшли вколи заворушення.

На Петра і Павла 1700 р. хотів він мати Богослужіння в Успенській церкві, як Унійат, та православні церкву замкнули.

Тоді польське військо сомкнуло відчинило церкву і Шумлянський в окруженю Поляків відправив туди свою уніо.

По такими способами унію в Львові, в цілій Галичині і всюди пошпрковано. В Галичині православіе держалося ще до 1786 року (в монастирі Скиті Манявському), поки його Йосиф II не скасував.

Хто все те знає, то чи може він сказати, що наші предки приняли унію, або що унія наша рідна, свята справа?

КАТОЛИЦЬКА І БОЛЬШЕВИЦЬКА РОБОТА — ОДНАКОВІ.

Глянімо ще на хвилину пова межі греко-католицького світа — глянімо, що роблять католицькі Поляки з православними Українцями на півночі від Галичини. В львівській „Дзі", ч. 259, 1934 року є стаття посла Хрущького (власть скоординована), де читаємо:

Може найбільше замітна річ на Холмщині, се її позимкові церкви. Є їх поверх сотні. Майже в кождому третому селі побачите таку дивну церкву. Збудовано ще в 1918 році.

Також вражіння робить вона — та опущена соломою Віска в ній повибивані — моя спідниця почила дивиться вона на вас...

Тепер не один раз, іноді зверталися й до апостольського нунція, або до самого папа римського з проспбою, щоб поміг їм якнебудь забрати ту дивницю церкву. (тут скоординовано, де о чевидно було сказано, що нічо з того не вийшло)

В селі Замку пробував один сотенний збудувати ся на власному грунті, своїм коштом, та начеб в сотенні себе церкви, але я ся спроба не повелася. (значить Поляки не позволили)

Коли таке читаємо, запитаймо себе: чим така робота католиків рижиться від такої ж роботи большевиків? І чи є тут рідниця між нами, а Сталіном? Бо хіба не однаковий заочки, коли церквами зловживають за призволом папи, чи Сталіна?

Розумний Українець дивиться на справу цілого народу, а не тільки на справи греко-католиків. Він знає, що сила Українців в загальній силі, а лихо в загальних лихах. Не може розумний грекокатолик сказати: „Українство лише в греко-католиків. А де нема католицизму, нехай українство пропадає".

Але на такі бездорожжа зводять чужі політики греко-католицьку думку.

Те, що Польща робить на Волині і Холмщині, є нищенням сили цілого народу. Коли точать кров з православного то на те, щоби ослабити і греко-католика. Вороги бийдуже, чи ми греко-католики, чи православні, чи які — ви зилє нас, ми Українці і нищить, як Українців. Се повинні ми памятати!

НА ЗАКІНЧЕННЯ.

Для закруглення досі сказаного треба ще згадати, чи підчеркнути кілька фактів, а то:

На Волині завели Поляки з Римом нову унію, „уржендову", яка одною ногою стоїть вже в костелі. І до неї вже вимусять Українців.

На Волині встановили „дворитуальність" священиків, себто таких, що правильність в костелі по латинськи, а в церкві по церковному (по слов'янськи). Се очевидно на те, щоби позбутися з церков українських священників. Коли Поляк буде міг обслужити і костел і церкви, то „Українець" священик стане непотрібний. Певна річ, що таке не мине й Галичини.

Католицькі Поляки колонізують українські землі Мазурами.

В Канаді в урядовій статистиці греко-католиків вже зачислено до римо-католиків. А завтра можуть таке зробити в Галичині.

Якінци згадаймо те, що вже згадувалося — що на комдіи кроні йдуть наплки зі сторони римських політиків, щоби греко-католики ненавиділи свого православного брата, щоби з ним не сходилися, не радилися, разом з ним не працювали, щоби вважали його грішником, погвинном проклятим.

До чого все те провадить? До скріплення українського народу, чи знищення? До скріплення греко-католиків, чи їх загибелі?

Ширя відповідь на таке питання отворить нам очи на те, чим для Українського Народу є унія, католицизм, Рим, папа і цілий католицький світ.

І тоді кождому стане ясно, що дальше робити.

ВЕРТАЮТЬ ДО ПРАВОСЛАВНОЇ ЦЕРКВИ.

„Церква і Нарід", що виходить в Кременці, на Волині, доносить:

В селі Щичині живе Трофим Суботин, який 14 років тому пристав до штундистів (протестантська секта). Недавно помер єдиний брат Суботина, православний. На похорон прибув також сектант Суботин, бо довідався, що похорон буде відправлений по українськи. Відправа на рідній мові так подобалася штундистові, що він увесь час відправи плакав. Після того в квітні неділю Трофим Суботин, перед Службою Божою, був предложений до православної церкви. Свідками цього було велике число людей навіть з сусідних сіл. Чим наверненні відступника на всіх богомольців зробив дуже сильне вражіння. Чотири дні пізнійше, у Страстний Четвер, були охрещені троє дітей Трофима, що народилися в штундизмі.

В селі Новосілках навернулися на православіе з штундизму два брати. Ядів і Кондрат Ворони. На початку ж Великого посту в сім самім селі наверулась на православія Павла Маркевич, яка перед тим перше приняла католицизм, щоб вийти замиж.

В селі Хотовиці в останніх часах наверулись на православіе двох штундистів, а в селі Митниця шістьох.

Ці навернення пояснюються головно українізацією Православної Церкви на Волині.

ОБНОВЛЕННЯ ОБРАЗУ.

„Церква і Нарід" доносить:

В хаті Василя Протоко, в місті Кременці, на Волині, зберігався образ Божої Матері „Почаївської", намальований на дереві, в металевій рамі, набутій господарями в Почаєві коло 50-ти літ тому назад. З часом образ — фарби й риза — потемнів. Недавно трапилося в Протоки нещастя: померло в него троє дітей. У вечір, для похорону останньої дочки Протоки тужили на самоті. В цей момент в хаті стало несподівано ясно. Із очі мимоволі звернулися до образу й тут вобачили, що якийсь дивний промінь на його різі засяяв, ніби засвітило сонце. З того дня, 22 липня, 1934, образ почав проясновитись і нині виглядає, як щілком новий. Повіщене образ урочисто було перенесено до Туницької Різдво-Богородичної церкви міста Кременця. Нині в Туницькій церкві що п'ятниці в 5 год. вечора відправляється перед образом акафіста та виголошується катехизмові проповіди.

ОБОРОНЕЦЬ ПРАВОСЛАВ'Я

ПЕТРО КОНАШЕВИЧ-САГАЙДАЧНИЙ ГЕТЬМАН ВІЙСЬКА ЗАПОРОЖСЬКОГО.

Славний гетьман війська Запорожського, Петро Конашевич Сагайдачний, залишив по собі глибокий слід в історії нашої православної Церкви.

Петро Конашевич-Сагайдачний народився коло 1570 року десь в Галичині, правдоподібніше в околицях Самбора, і з виходу в шляхетської сім'ї. Вчився він в знаменитій Острозькій академії, яку заснував твердий оборонець православної віри й української народности, князь Константин Константинович Острозький, і яка дала не мало церковних і культурних діячів для цілої України.

Коли саме Сагайдачний вчився в цій школі, певних відомостей не маємо, як і взагалі не маємо ніяких даних про його молоді роки. Бурхливі події того часу та умови життя й діяльности Сагайдачного не залишили нам потрібних документів, і тому історики мають в своїму розпорядженні тільки уривчасті відомости про Сагайдачного.

Не знаємо, що примусило Сагайдачного вступити до Запорожського війська. Тільки з початку XVII століття піднімає вказівки на видатне положення Сагайдачного серед запорожського товариства, чому в значній мірі сприяли йому великий на ті часи освіта та видатні духовні здібности. Завдяки цьому, Сагайдачному довелося мати великий вплив не лише в козацькому товаристві, а часто й на ріжні сторони життя нашого народу в перший четвертині XVII століття.

Часи, коли жив Сагайдачний, були золотим віком для Польщі. Це була доба коли високо розвинена в XVI віці польська культура стала потроху занепадати, коли золота шляхетська вільність почала переходити в шкідливу для польсько-литовської держави анархію, замість попередньої широкої релігійної свободи тепер зявляється роспоширення серед українського народу проголошеної в Берестю 1596 року церковної унії, яка, на думку керовників тодішньої політики, мала, в інтересах зміцнення держави, витіснити його православну віру.

Попадавши широкі політичні та соціально-економічні права і через те становши привілейованою верствою, шляхта обмежувала права інших верств громадянства. Негативна сторона цих явищ особливо боляче й сильно відбивалася на українському народові. Йому доводилося терпіти таких родів кривду: соціально-економічну, найбільше тяжку для селянства, національну та релігійну, яка зявилась й прикрі для всіх класів українського населення.

З цими кривдами боролася вся українська людність приступними для неї способами. Політично повнорамна українська шляхта боролася на грунті правному, виступаючи з протестами проти утисків своєї віри і народности на сеймах, і сеймах, вимагаючи захисту своїх прав шляхом законодавства. Довгий ряд соймів кінця XVI і початку XVII вв. дає нам живу, цікаву картину правної боротьби нашої шляхти з релігійними утисками. Українське мішанство, щоб здобути собі національні та релігійні права, об'єднується в церковні братства, церковне школи й дяцькі, підтримує літературний рух, що захищав православну віру, і шляхетство, і мішанство православні вели боротьбу культурну.

Але широкі народні маси, що найбільше були покривджені економічно і правно, були слабі й стояли на невисокому культурному рівні, не здатні були до боротьби культурної, а тому могли реагувати на приношений на їх долю утиск тільки елемо приступними для них способами — виступами козацтва.

Серед такої боротьби українського населення довелося жити й працювати Сагайдачному. Як вихованець Острізької школи, що розвивала прихильність до православної віри й української народности, він дорожив інтересами православія, близько стояв до духовних українських кол і вживав всіх заходів, щоб козацтво захоплювалося не тільки своїми правами та соціально-економічними інтересами, а й справами церкви, своєї національности і виступало в оборону їх положення. І заходи Сагайдачного в цьому відношенню мали великі наслідки; завдяки його військовій славі та популярности серед козаків, захист православної віри став головним завданням нашого козацтва.

Дорогу до гетьманства Петрові Конашевичеві-Сагайдачному відкрили його видатні військові здібности, що вияв вив він в ріжних походах. Перш за все він приймав активну участь в козацьких походах на турецькі татарські землі, в походах, як сухопутніх, так особливо морських.

Починаючи з кінця XVI століття, українські козаки дуже часто нападали на турецькі володіння: Крим, Молдавія, Валахія, береги Чорного моря, як то місевасти, що найчастіше бачуть наших козаків. З початку XVII століття козацтво виключно робить морські походи, підчас яких воно грабувало й руйнувало турецькі міста, роскинуті понад Чорним морем. Вони, козаки, грабували Кафу (тепер Теофосію), Варну, не раз нападали на Синоп і Трапезунд (1614 та 1616 років); 1615 року українські козаки попалили околиці самого Константинополя, а подрятувались звідти вони спалили кодо Очакова турецькі військові кораблі.

Походи ці виявляли велику сміливість та відвагу козацтва і завжди були несподівані для ворогів. Сагайдачний брав активну участь в таких морських походах, при чому в деяких з них він був проводирем, головним керовником (наприклад, в знаменитому поході на Кафу 1606 або 1616 рр.).

В межах Туреччини тоді було багато християнських невольників з України, яких захоплювали кримські татари підчас своїх хижацьких нападів на наші землі. Цих невольників вони продавали на ринках (у Кафі або Козлові, тепер Євпаторії); багато їх було у ріжних богачів, а ще більше у турецькому військовому флоті, де вони були веслярами.

Положення цих нещасних людей в „бусурманській неволі" було надзвичайно тяжке. Старовинні думи, що збереглися до наших днів, дають нам поетичні описи їх страждань в турецькій неволі. Морські походи нашого козацтва робилися не тільки для здобичі, а й для визволення цих невольників. Після кожного такого походу велика кількість невольників вертілася до рідного краю і розносила скрізь по Україні популярність козацтва та його проводирів. Ось то поволі й створила славу Сагайдачному, і після 1610 р. не один раз його вибирали гетьманом.

Популярність Сагайдачного та його видатні військові здібности були добре відомі й польському урядові Сигизмунда III, що не раз користувався послугами знаменитого гетьмана. Особливо важні послуги Польщі Сагайдачний зявив 1618 та 1621 рр. 1618 року, підчас боротьби з Москвою, польське правительство опинялося в дуже критичному положенню.

Королевич Володислав, що вважав себе з 1610 року царем московським, на початку 1618 року вистчив в похід на Москву відвоювати царський престол від першого Романова. З королевичем пішло немало польського війська; справи з початку йшли добре, але відсутність грошей в державно-польській скарбниці не дала можливости виплачувати утримання учасникам походу. Тоді значна частина польського війська, не одержуючи утримання, залишила фронт, повернула в межі польсько-литовської держави і, як це в ті часи часто робилося, розстшувалася в королівських та шляхетських маєтках та, щоб добитися собі платні, жила на кошти їх власників, обїдала їх селян і нищила маєтки.

З одного боку, урядови необхідно було якось відволодіти ті військові частини, що вернулись самовільно з походу, а з другого вивести королевича з критичного положення, в якому він опинився завдяки зменшенню його війська, бо Москва могла взяти перемогу над ним. Польські політики та впливові кола тоді звертаються до Петра Сагайдачного з проханим допомогти Володиславові. Сагайдачний зібрав 20 тисяч козаків і через Сіверщину пішов на Московщину; захопивши Путивль, Лівни, Єлець, він роспорошив московські війська і підійшов на поміч королевичеві. Москва примушена була просити миру, і по Деулинській згоді, вона відступила Польщі Смоленськ та Сіверську землю.

Ще більше прислугу Польщі зробив Сагайдачний 1621 р., коли ій загрожувала страшна турецька навала. Морські походи козаків, що відбувалися щорічно, викликали обурення Туреччину проти Польщі; до цього приєднувалися ще інші пограничні непорозуміння між цими державами. Все це привело до війни між ними, яка й роспочалася 1620 року. Польське військо, під проводом гетьмана Станіслава Жолкевського, вступило в Молдавію, але незадовго від їх, на полях Цецорських, зустріло великі турецькі сили й було знищене, при чому самого Жолкевського було вбито. Козаки ще брали участи в цьому поході. Цецорську катастрофу загрожувала великими й жахливими наслідками для польсько-литовської держави: велика турецька армія, з самим султаном Османом, збиралася вирушити 1621 р. на територію Польщі.

(Дальше буде).

ЗОЛОТІ СЛОВА.

Християне! Коли поглянеш на св. Хрест в хаті, в церкві, чи на образ Ісуса Христа, — зараз згадай на свої гріхи. Розбудж в своїму серцю жаль, що гріхами твоїми зневажив ти Творця свого. В покорі серця промовляй: Господи, дай мені жаль великий і тривалий, щоб я міг щиро каятись своїх гріхів, поправився і більше не ображав Сотворителя і Відкупителя моєї душі.

Життя великих людей, це життя великих трудів і неустанної праці для свого народу. Полину гідні народні геній, — це подяку гідні народні працівники.

Стоячий на нижчому місці, ніж тобі належиться.

АПОСТОЛ НА 5-ту НЕДІЛЮ ПО ЗІСЛАННІ СВ. ДУХА.

(Римлян X: 1—10).

Браття, бажання мого серця і молитва (йде) до Бога за Ізраїля про спасіння.

Свідкую бо їм, що ревність Божу мають, та не по розуму.

Не розуміючи бо праведности Божої, і шукаючи свою праведність поставити: праведности Божій не корилися.

Кінець бо закону — Христос, на праведність кожному віруючому.

Мойсей пише про праведність, що від закону: що котрий чоловік робить ме ще, жити ме ним.

А та, що від віри, праведність, так говорить: Не кажи в серці твоїм: Хто зійде на небо? (це є. Христа звести додолу); або: Хто зійде в безодню? (це є, Христа з мертвих угору звести).

А що-ж говорить (писання)? Близько тебе слово в устах твоїх і в серці твоїм, це є слово віри, що ми проповідуємо:

щоб, коли визнаватиш меш устами твоїми господа Ісуса, і віруватиш меш в серці твоїм, що Бог Його підняв з мертвих, ти спасся.

Серцем бо вірується на праведність, устами ж визнається спасіння.

АПОСТОЛ НА СВ. АНТОНІЯ ПЕЧЕРСЬКОГО.

(Галят V: 22—26 і VI: 1—2).

Браття: Овощ духа: любов, радощі, мир, довготерпіння, добрість, милосердя, віра, тяхість, вдержливість. На таких нема закону.

А котрі Христові, ті розпяли тіло з страстьми і хотіннями.

Коли духом живемо, духом і ходімо.

Не буваймо марнославні, один одного роздражнюючи і один одному заздрюючи.

Браття, хоч і впаде чоловік у яке прогріщення, ви, духовні, направляйте такого духом тихости, доглядаючи себе, щоб і тобі не бути спокушеним.

Один одного тягарі носіть, і так сповнявте закон Христів.

АПОСТОЛ НА 6-ту НЕДІЛЮ ПО ЗІСЛАННІ СВ. ДУХА.

(Римлян XII: 6—14).

Браття, Маючи ж дарування по даній нам благодати неоднакі: чи то пророцтво (то й пророкуймо) по мірі віри;

Чи то служінник (пильнуймо) в служінню; чи то навчав хто — в ученню;

Чи то напоминаючи хто — в напоминанню; хто дає, (дявай) у простоті; хто старшинує, (старшинуй) з пильністю, хто милосердує (милосердуй) в радістю.

Любов (нехай буде) нелицемірна. Ненавидячи лихе, прихиляйтесь до доброго.

Братньою любовю (бувайте) один до одного ніжні; честю один одного більшим робіть.

У роботі не лінні; духом горючі, Господеві служачі;

В надії веселі; в горю терпеливі; в молитві непереставаючі, у потребинах святих — подільчиві; до гостинности охочі.

Благословляйте тих, хто гонить вас; благословляйте, а не клените.

АПОСТОЛ НА СВ. ВОЛОДИМИРА ВЕЛИКОГО.

(Галят I: 11—19).

Браття, звіщаю ж вам, що благовістя, благовіщене від мене, не є по чоловіку.

Ані бо від чоловіка не прийняв я його, ані не навчився, а через відкриття Ісуса Христа.

Чували бо про життя моє колись у жидівстві, що без міри гонив я церкву Божу, та й руйнував її, і перебував я в жидівстві перед многими ровесниками народу мого, будучи аж надто ревнителем отцівських моїх переказів.

Як же зволив Бог, що вибрав мене від утроби матері моєї, і покликав мене благодаттю своєю, відкрити в мені Сина свого, щоб я благовіствував Його між поганами, то зараз не радився я з тілом і кровю, ані не вийшов у Єрусалим до тих, що були апостолами перш мене, а пійшов у Аравію, та й знов вернувсь у Дамаск.

Потім через три роки пійшов я в Єрусалим, щоб побачитись із Петром, і пробув у нього п'ятнадцять день.

Інших же апостолів я не видів, тільки Якова, брата Господнього.

АПОСТОЛ НА 7-му НЕДІЛЮ ПО ЗІСЛАННІ СВ. ДУХА.

(Римлян XV: 1—7).

Браття! Мусимо ми, сильні, немочі без сильних носити, а не собі догоджати.

Кожен бо з нас ближньому нехай догоджає, на добре, до збудования.

Бо і Христос не собі годив, а яко ж писано: Зневага зневажаючих Тебе упала на мене.

Скільки бо перше написано, нам на науку написано, щоб через терпіння та утішення (з) писання мали надію.

Бог же терпіння та утішення нехай дасть вам однакову думати між собою по Христу Ісусові, щоб одноду шно, одними устами славити Бога й Отця Господа нашого Ісуса Христа.

Тим же приймайте один одного, яко ж і Христос прийняв вас у славу Божу.

АПОСТОЛ НА 8-му НЕДІЛЮ ПО ЗІСЛАННІ СВ. ДУХА.

(І. Коринтян І: 10—18).

Браття. Благаю ж вас, браття, ім'ям Господа нашого Ісуса Христа, щоб те саме говорили ви всі, і щоб не було між вами розділення, а щоб були зладжені з одному розумінню і в одній мислі.

Звіщено бо мені про вас, браття мої, від Хлоїних, що між вами є незгодини.

Кажу ж про те, що кожен з вас говорить: Я Павлів; а я Аполосів; а я Кифин; а я Христів.

Хіба подівився Христос? хіба Павла розпято за вас? або в ім'я Павлове хрестились ви?

Дякую Богові, що я нікого з вас не охрестив, тільки Криспа та Гая, щоб хто не сказав, що в ім'я моє я охрестив.

Хрестив же я й Степанів дім; більш не знаю, чи кого другого хрестив.

Не послав бо мене Христос хрестити, а благовістив, не в премудрости слова щоб не опустів хрест Христів.

Слово бо про хрест погибаючим дурощі, нам же, що спасаємось, сила Божа.

ІСТОРІЯ ЦЕРКВИ.

(За В. Самаком).

(Доключення).

Церква яковитська або сирійська.

Яковити монофізитські, яких 70—80,000, розміщені по турецьких провінціях Сирії і Мезопотамії, та Персії. Їх патріярх має і в сім періоді свою столицю в Мардині (в Мезопотамії), а його урядове ім'я „Ігнатій". Неустанними заходами, особливо від XVII століття, зуміли папи залучити з латинського цехкову часть церкви яковитської. Яковити-унити, тепер числом около 20,000, одержали 1781 року власного патріярха, що до 1831 р. перебував в одній монастирі Ливанської гори, відтак в Алепі, а від року 1854 в Мардині.

Церква коптійська або єгипетська.

Колти відрізняються від Яковитів тим, що придержуються жидівського обряду обрізання. Вони зменшилися в наслідок неустанних переслідувань Турками, так, що їх число сягає ледво 500,000, після гадки інших тільки 150,000 так само підупав і їх культурний стан. Патріярх коптійської церкви живе в Каїрі і має підчинених собі єпископів і позва Єгиптом, а то одного в Нубії, а другого в Єрусалимі. Він титулює і абесинського архиепископа, але не виконує над ним ніякої юріздикції, хотяй той абесинський достойник мусить бути родовитим Коптом.

Коптн і в протягу сего періоду опирався всякій унії, чи то з церковю православною, чи латинською. Справді Рим для їх навернення основав року 1741 місійне єпископство в Єрусалимі, а рок 1781 на його місце апостольський вікаріят в Каїрі; та проте число коптів-унітів незначне.

Абесинська церква.

Ся церква, що любіч монофізитського заблуканя, приняла також від Жидів і магометанських Арабів поодинокі обряди і жидівські і магометанські обичаї (між іншим: обрізання, святкованнн суботи, поліґамію і т. д.). числить околотри і пів мілїонів вірних, а щодо образованнн, то й вона стоїть дуже низько. Єпископ архиепископа, що має назву „Абуна", давнійше і тепер кирстонує коптійський патріярх Єгипту і він є єдиним єпископом на весь край та мусить бути родовитим Коптом.

Як Копти, так і Абесинці спротивилися унії, яку придумували римські папи і пропестанти. Справді папи діждалися того, що завдяки прихильности двох володарів, побічних в роках 1614—1640 і 1626—1633 абесинську церкву злучено з Римом, а на її чолі перший і другий раз Абуну-Португальця; але ця унія не вкорінилася в народі, бо противно від того часу Абесинці розгорнули таким гнівом проти чужих місіонарів, що убивали кождого, хто між ними показувався. Коли-ж від року 1826 через політичні революції Абесинія попала в стан анархії, почали там знов загладати місіонарі протестантські і римські, а також магометанські. Але діяльність їх по нині не мае ні кадного успіху і їх свобода в краю була і в новійших часах така незначна, що 1868 року Англія мусіла в Абесинію, задля її поступования проти місіонарів, вести лютy війну.

Як з Вашою передплатою на цей рік? Пошпаруйтеся, щоб передплата за „Вістник" була заплачена наперед.

ЗАВВАГИ СУДДЯ МИРОНА.

І.

В місцевости Т. помер недавно чоловік, котрий за життя був загорілий большевик. Кричав на цьому, на релігію на священство, казав, що нема жадного Бога, що Бог це лише попівська видумка для їхнього інтересу.

Коли лежав він мертвий, жінка його порадилась з дітьми, що треба батька поховати, як всіх людей хоронять в процесію, з священником. Пішлали до найближчого священика просити, щоби похонав чоловіка.

Священик відмовився, кажучи, що чоловік не вірив в церкву, ні в Бога і в таким переконанню помер, отже він його не може хоронити.

Жінка в плач — То ви, не хочете поховати мого чоловіка по людськи?

На те священик — мені жаль вас, але ваш чоловік не жив по людськи, то як можна його по людськи хоронити?

Думаю, що священик поступив добре.

— — — — — — —

Оце скаржився мій кум Б. на своїх дітей. Кажу: — Що ти не прошу, що не заставляєш, а знаєть і сварун, щоби хоч деколи вавам в руки українські часопісе чи книжку, а вони тільки в англійські газети заглядають.

На відповідь я сказав — Куме, дітей треба вчити ще з малку. Поки вони малі, треба вщеплювати в них те, що для родичів свята і заставляти, щоби те робили що родичі приказують. А як діти зростом вже перевищають батька, тоді запізно вчити.

— — — — — — —

Минувшого літа в одній околиці мучилися чотири найбідніші до себе українських православних громад і спільними силами заторощали до себе єпископа на відділини.

З цього була подвійна користь для народу. Попершо була моральна користь, бо людей вішшлося багато, кождий член і симпатик цих чотирох громад чувся обовязаний бути на відпусті! Сильно давали тоже й побут. Відбоженне не виглядало дуже торжественно. Нарід був в гарнім, бадьорім настрою. Рівнож і в фінансової сторони вийшла користь, бо всі чотири громади спільно поділили кошти в дачці зі святом. Ці громади думають і на слідуюче літо попросити спільними силами епископа, але вже до другої громади, так, щоби кожда громада мала честь витати в себе о. Владику.

Це в гарній відповіді до наслідування для тих околиць, де знаходиться кілька громад близько себе, голівно коли громади ассимільовані, щоби самі одинцем спромогтися на такі свято.

— — — — — — —

Лучається, що хоч є в місцевости моргалізована українська православна церковна громада, то свого цвинтаря не має. Члени нераз належать до кількох ріжних цвинтарів.

Треба, щоб такі громади над цією справою застановились й купили собі власний цвинтар та не потребували хоронити померших нераз навіть по цвинтарях, вяких членів дорожко відносяться до православних Українців і Ті церкви.

II.

„Пізнати пана по коліжах" — каже українська пословиця. Так само й громаду оцінюється по тім, як вона на вонні виглядає, себто — в якім порядку отримує свою церкву, Народний Дім, цвинтар. В яких порядку знаходиться площа коло церкви чи Народного Дому, в якім стані знаходиться огорода.

Коли все це в гарнім порядку, то люди зносить пражінки, що то в, гарна, добра громада.

Тому треба старатись, щоби громадські молитвости були в вимірканім порядку.

Мимоволі пригадується мені один Народний Дім Коли я перебував по при нього, то сам себе соромився. На площі вулиці ріпа, патинчи Загорода поломана, на площу нема майже жадного заїзду. Шкіл а вікна по [illegible] папером, деякі забиті дошками, двері не впорядку. Словом — [illegible]ть, як яка опущена щона

Такі Народні Доми не приносять чести, ні слави ні самим членам, ані українському народові взагалі.

/— — — — — — —

Раз прийшлось мені ночувати в Клина Жертвенна. Він очитаний і взірцевий громадянин. Було це в суботи на недїлю.

Повстівали ми в недїлю рановісько в неділю. Я збирався до дому, а Жертвенн до церкви. Дивлюся — Клим вийняв гроші й роздає дітям та каже. — Це десьте на те, а це на те. Приступає до дитини, що лише взялася говорити, й тоже дав їй гроші й навчав, що має робити.

— Пощо ви це робите? — питаю Клима.

— Як то ни що? — відповідає Клим. — Коли хочемо, щоб наші діти виросли на жертвенних людей, то мусимо вщеплювати в них жертвенність ще з малку. Так, дітей треба вже з малку приучувати до, обовязків, до жертвенности, коли хочемо, щоби наш український нарід здобув собі волю. Вони батько й мати нічого не кинути на вашу, а дати дитині, щоби вона кинула.

В дорозі до дому думав я: коби в нас багато таких батьків..

— — — — — — —

Можна досить часто почути таку розмову між людьми.

— Чому в деяких місцевостях католики скорше вирентують салю Народного Дому чужим, навіть ворожим групам, приміром більшим вінкам, чим своїм рідним братам-православним українцям?

Тому, що так католики як і тій кому вони підрентовують салю є, ідя чужими аверзіяками. Одні пів ярмом римським, а другі під московським, отож раб раба скорше відчує, скорше один другому повірить, чим вільний людині.

По другому, як в одних так і в других бракує самопошани, національної гордости, бракує свого розуму, свого власного думання.

Любовець.

ВАЖНА СПРАВА.

(Гафора, Саск)

Хочу звернути увагу нашого шановного українського православного загалу на одну, по моїй думці, дуже важну справу, а то церковний спів. Коли приглянемося нашому церковному життю, то здивуємо, що подекиих громадах, голівно там, де громада складається з молодших людей, канадійського зродження й виховання, — справа церковного співу стоїть досить зле. Найбільшої подивуди тяжко вийти більше чого людей, які могли відспівати Богослужения, головно Вечірню, Утреню та другої Богослужения, які рідко чи Народного Дому, в яким стані знаходиться огорода.

Коли все це в гарнім порядку, то люди зносить пражінки, що то в, гарна, добра громада.

Тому треба старатись, щоби громадські молитвости були в вимірканім порядку.

Мимоволі пригадується мені один Народний Дім Коли я перебував по при нього, то сам себе соромився. На площі вулиці ріпа, патинчи Загорода поломана, на площу нема майже жадного заїзду. Шкіл а вікна по [illegible] папером, деякі забиті дошками, двері не впорядку. Словом — [illegible]ть, як яка опущена щона

Такі Народні Доми не приносять чести, ні слави ні самим членам, ані українському народові взагалі.

/— — — — — — —

Раз прийшлось мені ночувати в Клина Жертвенна. Він очитаний і взірцевий громадянин. Було це в суботи на недїлю.

Повстівали ми в недїлю рановісько в неділю. Я збирався до дому, а Жертвенн до церкви. Дивлюся — Клим вийняв гроші й роздає дітям та каже. — Це десьте на те, а це на те. Приступає до дитини, що лише взялася говорити, й тоже дав їй гроші й навчав, що має робити.

— Пощо ви це робите? — питаю Клима.

— Як то ни що? — відповідає Клим. — Коли хочемо, щоб наші діти виросли на жертвенних людей, то мусимо вщеплювати в них жертвенність ще з малку. Так, дітей треба вже з малку приучувати до, обовязків, до жертвенности, коли хочемо, щоби наш український нарід здобув собі волю. Вони батько й мати нічого не кинути на вашу, а дати дитині, щоби вона кинула.

В дорозі до дому думав я: коби в нас багато таких батьків..

— — — — — — —

Можна досить часто почути таку розмову між людьми.

— Чому в деяких місцевостях католики скорше вирентують салю Народного Дому чужим, навіть ворожим групам, примірок більшим вінкам, чим своїм рідним братам-православним українцям?

Тому, що так католики як і тій кому вони підрентовують салю є, ідя чужими аверзіяками. Одні пів ярмом римським, а другі під московським, отож раб раба скорше відчує, скорше один другому повірить, чим вільний людині.

По другому, як в одних так і в других бракує самопошани, національної гордости, бракує свого розуму, свого власного думання.

Любовець.

ВАЖНА СПРАВА.

(Гафора, Саск)

Хочу звернути увагу нашого шановного українського православного загалу на одну, по моїй думці, дуже важну справу, а то церковний спів. Коли приглянемося нашому церковному життю, то здивуємо, що подекиих громадах, голівно там, де громада складається з молодших людей, канадійського зродження й виховання, — справа церковного співу стоїть досить зле. Найбільшої подивуди тяжко вийти більше чого людей, які могли відспівати Богослужения, головно Вечірню, Утреню та другої Богослужения, які рідко чи Народного Дому, в яким стані знаходиться огорода.

Коли все це в гарнім порядку, то люди зносить пражінки, що то в, гарна, добра громада.

Тому треба старатись, щоби громадські молитвости були в вимірканім порядку.

Мимоволі пригадується мені один Народний Дім Коли я перебував по при нього, то сам себе соромився. На площі вулиці ріпа, патинчи Загорода поломана, на площу нема майже жадного заїзду. Шкіл а вікна по [illegible] папером, деякі забиті дошками, двері не впорядку. Словом — [illegible]ть, як яка опущена щона

Такі Народні Доми не приносять чести, ні слави ні самим членам, ані українському народові взагалі.

/— — — — — — —

Раз прийшлось мені ночувати в Клина Жертвенна. Він очитаний і взірцевий громадянин. Було це в суботи на недїлю.

Повстівали ми в недїлю рановісько в неділю. Я збирався до дому, а Жертвенн до церкви. Дивлюся — Клим вийняв гроші й роздає дітям та каже. — Це десьте на те, а це на те. Приступає до дитини, що лише взялася говорити, й тоже дав їй гроші й навчав, що має робити.

— Пощо ви це робите? — питаю Клима.

— Як то ни що? — відповідає Клим. — Коли хочемо, щоб наші діти виросли на жертвенних людей, то мусимо вщеплювати в них жертвенність ще з малку. Так, дітей треба вже з малку приучувати до, обовязків, до жертвенности, коли хочемо, щоби наш український нарід здобув собі волю. Вони батько й мати нічого не кинути на вашу, а дати дитині, щоби вона кинула.

В дорозі до дому думав я: коби в нас багато таких батьків..

— — — — — — —

Можна досить часто почути таку розмову між людьми.

— Чому в деяких місцевостях католики скорше вирентують салю Народного Дому чужим, навіть ворожим групам, примірок більшим вінкам, чим своїм рідним братам-православним українцям?

Тому, що так католики як і тій кому вони підрентовують салю є, ідя чужими аверзіяками. Одні пів ярмом римським, а другі під московським, отож раб раба скорше відчує, скорше один другому повірить, чим вільний людині.

По другому, як в одних так і в других бракує самопошани, національної гордости, бракує свого розуму, свого власного думання.

Любовець.

ТАК Й НАС ПРАЦЯ ПОСТИГЛА.

(Монтреаль, Кан.)

Читаючи „Вістник" через деякий час, ми знаходимо жадних відомостей з міста Монтреалу. Чомусь не було кому написати про ту працю, яку робить наша українська греко-православна громада. Виглядало, що той праці нема, але так воно не є, бо наша громада проявляє не абияку активність так на релігійне, як і на просвітяни поли. Ось один примір з нашої праці. Члени Укр. Гр. Прав. Братства св. Софії в Монтреалі порозумілись між собою і рішили зробити несподівану одному зі своїх членів, яке добр. Юр. Олексієнкові, в саме в день його імєнин, які припадали на день, 6-го травня В загальний день вечером зібралося повяжне число членів на призначене місце, і вдалися до пашства Олексієнків, які були мило заскочені несподіванкою. Наші члени й членикиня вломилися до накриваних столів і за хвилю все було готове. По цім поїхали пашство Олексієнків, щоб засісти до стола, по чім о. В. Слюзар в своїй щирій промові представили присутним добр. Олексієва й дружину. Відтак голова Братства, добр. С. Яковин, поприсяг всеч. о. пароха, до слова. Бесідники в першій мірі зложили щиру полянку присутним за таке вдяковання до Укр. Гр. Прав Церкви і сказав, що коли Рідна Церква в Канаді має таких щирих і здібних дітей, то вона ніколи не впаде, як не вороги її пророкували Людям, котрі належать до Укр. Гр. Прав. Церкви, бачуть її добру роботу й тому відносяться й будуть відносяться до неї щиро При Укр. Гр. Прав. Церкві гуртуються люди свідомі. Вони знають нащо дають свої гроші, бо як короткий час наша громада зробила зовсім поважну роботу. Отож працюймо і на далі так щиро і свідомо, а певно що в короткім часі ми за нарід зможе на Рідній Землі вільними устами заспівати свої молитви до Всевишнього, що дай Боже якнайскорше.

С. Антонюк.

Відтак голова Братства, добр. С. Яковин, поприсяг всеч. о. пароха, до слова. Бесідники в першій мірі зложив щиру полянку присутним за таке вдяковання до Укр. Гр. Прав Церкви і сказав, що коли Рідна Церква в Канаді має таких щирих і здібних дітей, то вона ніколи не впаде, як не вороги її пророкували Людям, котрі належать до Укр. Гр. Прав. Церкви, бачуть її добру роботу й тому відносяться й будуть відносяться до неї щиро При Укр. Гр. Прав. Церкві гуртуються люди свідомі. Вони знають нащо дають свої гроші, бо як короткий час наша громада зробила зовсім поважну роботу. Отож працюймо і на далі так щиро і свідомо, а певно що в короткім часі ми за нарід зможе на Рідній Землі вільними устами заспівати свої молитви до Всевишнього, що дай Боже якнайскорше.

С. Антонюк.

ГАРНИЙ ПРИМІР ДО НАСЛІДУВАННЯ.

Члени Українського Народнього Дому в Ридвіллі, Саск. виробили певне число тікетів, дод.д з котрих був призначений на ювілейний фонд „Українського Голосу", та ми одноразову передплату для того, хто виграє цьогорічний тікет. Тікет виграла маленька дівчинка Ізабел Кобаланська, учениця Рідної Школи при Народнім Домі. Тому, що ті волинські вже мають „Український Голос", на її бажання цінність передплати в сумі $2.00 на „Вістник", сподіваємось, що Хвальна Адміністрація „Українського Голосу" не відмовить нам цього на вас, бо ось часописи є для нас дорогі й роблять велику українську роботу.

Ціною дорогою складаємо щиру подяку не тільки тим, що причинилися до розподілу тікетів, а в першій мірі панні К. Паньків, яка найбільше спричинила тікетів.

Розіграна приявся $7.00, з чого $5.00 висилає як жертву на вищезгаданий фонд „Українського Голосу" а $2.00 як передплату на „Вістник".

П. Пасльовський.

ЗВІТ З БАЗАРУ.

(Прут Алта.)

Базар, котрий відбувався у Великодний Понеділок, на 19-го квітня 1935 в Народнім Домі, котрий був устроєний Жіночим Товариством ім. Лесі Українки в Прут, приніс чистого прибутку $106.00. Нова це остало бо-що різні з баз.ру, отже Жіноче Товариство рішило докінчити базар слідуючої осени. — Імен всіх жертводавців не можемо до часописів тому, що забрало би того місця, а-же всіх жертводавців і тим, що приходили на базар, складаємо сердечну подяку.

Також слід згадати, що 100 дол. з повищої суми Жіноче Товариство передало до парохового уряду на ціль укр. прав. церкви в Прут, за що я, як голова, складаю в імени церковної громади Жіночому Товариству щиру подяку.

Касіян Сакнут

ЗБІРКА НА ЦЕРКВУ.

(Сенди Лейк, Ман.)

Українська православна громада в Сенді Лейк минулого осени купила будинок і переробила його на гарну церкву. Це конечно нас багато грошей і нашо Сестринство зазвичаєло переведенню збірки на цілі сплати довгу, що ще тяжить на церкві. Жертвували слідуючі:

Збірка в Брендоні.

По 50ст: пані Е. Садлик.
По 25ст: пані П. Бетлюцька, Н. Нагуляк, К. Рудковська, О. Чорнобиль, Кучинчук, пан М. Турчинець
По 20ст: пан М. Шмигальська
По 10ст: пані Зік. С. Бобик.

Збірка в Сенді Лейк.

По-1.50: пані В. Яковенко
По 1.25: пані Залещук.
По 1 дол. пані: Ю. Чайковська, п. Гнатюк, П. Ярич, Т. Мулинка, П. Лучинська, п. Ф. Мущій.
По 50ст: панна О. Лесюк, п-на М. Лесюк.
По 25ст.: Ф. Войчишин.
Разом $12.40
Всім жертводавцям щира подяка
Пані Т. Жуковій, голова.
Пані Лучинська, зест. голови

ПОРЯДОК БОГОСЛУЖЕНЬ.

о. Т. М. Кисілюк.

Лютень.

26. Неділя. — Калварія.

Сентябрь.

4. Неділя — Вермонт.
11. Неділя — Бенфорд.
18. Неділя — Радвотер.
25. Неділя. — Калварія.
26. Середа — Брудерґайм. (Пікнік)

ЮВІЛЕЙНИЙ ФОНД
УКРАЇНСЬКОЇ ГРЕКО-ПРАВОСЛАВНОЇ ЦЕРКВИ В КАНАДІ
(Подрібний виказ).

ЗАМІТКИ: 1. В списочку виказі міститься жертви, які Консисторія отримала від 1 січня до 31 травня, 1935.

2. Декларації в сім списку не включені. Рішення не включені частині виказів не можуть дякувати. Вони будуть проголошені тоді, як дані декларації будуть вповні сплачені.

3. В цілях ліпшої контролі, вказа подається подібучно до провінцій і місцевостей.

4. Кожний хто помилився у виказі яку похибку щодо імен жертводавців або їх жертв, то проситься його донести про се негайно Консисторії.

НОРКВЕЙ, САСК.

Дмитро Бабюк 25.00
Комітет на Юв. Фонд.
Василь Олійчак 5.00
Фірма Калинчук і Відал 2.00
По 1 дол.: о. Д. Киркпюк, Д. Юрків, Р. Аквель, О. Гриба, Г. Олійчак, І. Кіндрук, Ст. Юрків.
По 50ст.: Ганя Юрків, І. Юків, А. Кіндрацький.
По 25ст.: Ганя Терлецька.

СТ. ДЖУЛІЄН, САСК.

Збірка о. Семен.

Д. Михайлюк 5.00
В. Н. Бужак 2.00
Євген Вавринюк 1.00
Д. Коваліна .50

СТ. ДЖУЛІЄН, САСК.

Збірка о. П. Запарнюка.

По 2 дол.: Д. І. Михайлюк, Ю. В. Михайлюк, Ю. Кіндрачук, П. Кіндрачук, Н. Олексіюк.
По 1 дол.: Дмитро Букшован, Федор Олексіюк, Петро Сорокан, Гриць Сорокан, С. Букшован, Лесь Олексіюк, Григорій Пігич, С. Михайлюк, П. Михайлюк, В. Букшован.
По 50ст.: П. Міскора, М. Кіндрачук.

СТОРДЖИС, САСК.

Колодуляки панни: А. Іванів, Ст. Грушка, Ст. [illegible], А. Михайлюк і Ів. Кіндрук, Ів. Грушка, С. Михайлюк.
По 1 дол.: Ан. Іванів, В. Грушка, Ів. Кіндрук.
По 50ст. С. Бузник, К. Галятюк, О. Федчук, В. Бабюк, А. Лимблом, Ів. Бабюк, Ів. Лучів, М. Лисогірка.

СВАН ЛЕЙК, САСК.

Іван Шуя 10.00

СМАТС, САСК.

Збірка о. Семен і І. Гриців.

Укр. Прав Цер. Громада 15.00
Сестринство при цер. громаді 10.00
Ф. Крутій 5.00
По 2 дол. М. П. Кінар, П. Мойсеюк.
По 1 дол.: І. Кельдаяпів, Т. Чубайовський, В. Томин, М. Ардатій, Ф. Мамтина, М. Малько, Ф. Магуг, Г. Малько.

ГЕФОРД, САСК.

Збірка о. В. Кудрика.

Кольо Кормак 2.00

ЕДМОР, САСК.

Збірка о. Л. Бережківського.

Павло Налар 2.00
Максим Шпак 1.00

ІНСІНҐЕР, САСК.

Збірка о. І. Бережківського.

Юрко Вівсяних (кошти вложення волонтерове автом) 2.00

ТОНІЯ, САСК.

Збірка Павла Климовенка.

Василь Гуменний 1.00
По 50ст.: М. Канашевич, С. Палмар, Я. Войчук, пані Настя Войчук, Кирило Войчук, Семен, Гізик, Нік. Войчук.
По 25ст.: С. Помаранський, І. Гарасимчук, пані Анна Гарасимчук, М. Войчук, пані Марія Войчук, пані Параска Пальмар, Павло Канашевич, пані Олеся Канашевич, Ів. Канашевич.

ЙОРКТОН, САСК.

Іван Олексів 5.00

МАРЛІН, САСК.

Збірка о. Е. Уляна.

П. Софрон Пеланишин 5.00
По 1 дол: Атанас Кульчицький, Сергій Пасько.
По 50ст.: Михайло Балюк, Андрій Корейко.
По 25ст.: Микола Солтис, Іван Парамунюк.

МЕЛВИЛ, САСК.

Збірка Івана Костя і Тетяна Вівчар 25.00

РОКЕНВИЛ, САСК.

Збірка Івана Катеринича.

Пані Йосифа Батицька 2.00

РЕДИСОН, САСК.

Збірка Івана Катеринича.

По 1 дол.: Іван Катеринич, Дьячук Е. Никифорук, Дмитро С. Никифорук.
По 50ст.: Роман Шкіляйло, Д. І. Шиморобельський.

РІДЖАЙНА, САСК.

В. Чепіль 4.00

РАРН, САСК.

Адам Ковачишин 25.00

САСКАТУН, САСК.

I.

Прот. В. Кудрик 25.00
В. Бурмяк 25.00
Сестринство при церкві 25.00
М. Великочий (на рах. дяка.) 10.00
Марія Чутвецька 2.00

Збірка о. В. Кудрика.

Стефан Присецький 5.00
Павло Е. Мядзянич (Дереюк) 5.00
Мирон Нагірний 2.00
По 1 дол.: Андрій Христян, Петро Дрозда, Іван Галюк, Леон Присецький, Іван Теслик.
По 50ст.: Олекса Дирбавко, Тихон Саганський, Василь Дунка, Антін Антонович, Микола Пилячук, Пилип Семенюк, Іван Гаєдалюк, Іван Погранічний.
По 25ст.: Петро Кардаш, Дмитро Музика, Петро Прокопович, Григорій Грабій, Василь Чомяк, Йосиф Васильів, Іван Крейн, Іван Вацюк, Стефан Патола.

ТІДОР, САСК.

Збірка о. Л. Бережківського.

Свящ. і пані Л. Бережківські 50.00
Збірка на хрестних у п. Василя Федака 6.30

ШІРО, САСК.

Збірка О. Остаповичів.

По 1 дол.: пані Василина Остапович, пані Агафія Лозецька, пані Елисавета Хрипуз, панна Агафія Лупанівська, пані Катерина Думанська, пані Параскина Остапович, пані Анна М. Думанська, пані Катерина Остапович, панна Василина Думанська, панна Ольга Керелюк, панна Аделя Корольчишин, пані Агафія Н. Цимбалюк.
По 50ст.: пані Марія Григорин.

Ш.

Збірка Григорія О. Васьків.

Гр. О. Васьків (Вінніпег, Ман.) 25.00
І-тно Іван і Геня Корольчишні 10.00
Тонко Галик (Графтон, Саск.) 6.00
По 5 дол.: Георгій Зелінський, Дм. І. Думанський, І. С. Думанський.
По 2.50: Юрко Лінс, пані Анастазія Лінс.
По 2 дол.: А. І. Сичук, Дмитро Гомеза, Микола Лопуга, Георгій Фоліяк.
По 1 дол.: Василь Керелюк, Іллія Хрипуз, Іван Палій.
По 50ст.: Лазар Кіцул, Теодор Костелюк, Дмитро Базарський, Стефан Лозецький.
По 25ст.: Микола Керелюк, Михайлко Кирилюк, Іван Паплюк, Іван Мельниченко, Дмитро Сірий.

КОНСИСТОРІЯ УКРАЇНСЬКОЇ ГРЕКО-ПРАВОСЛАВНОЇ ЦЕРКВИ В КАНАДІ.

ПОРЯДОК БОГОСЛУЖЕНЬ
о. П. Самця.

Липень.

28. Неділя, св. Володимира В. храм — Кадвортр.

ЦЕРКОВНИЙ КАЛЕНДАР НА 1935 РІК.

ЛИПЕНЬ.

16 П Мч. Іциніта. Домила
17 С Акадія Ісп. пр Марти
18 Ч Серія Радон Атанасія аф
19 П. Діяч Ужин Ольгин.
20 С. Пр. Хоми Маленц, Акадія
21 Н. Нед. 5 по З. св. Д. Вм Пр
22 П. Сяч Панкратія
23 В. † Пр. Антонія печ
24 С Мч Євгенія бл. кн Ольги
25 Н. Мч. Іроніда в Парія
26 П. Собор арх Гавриїла.
27 С Ап Якова, мч Юста
28 Н Нед. 6 по З. св. Д. Вол. Вел.
29 П Сяч Атанасія
30 В Вич. Марини, Іринарха
31 С Мч. Гишита анастрад.

СЕРПЕНЬ.

1 Ч. Пр. Макарія, пр. Дія
2 П. † Проп. Ілії Аврамія Гал.
3 С. Симона Юрод. Івана стовп.
4 Н. Нед. 7 по З. св. Д. Мар. М
5 П. Мч. Трофима
6 В. † Мч. Бориса в Глібо
7 С. † Прав. Анни (матері М. Б.)
8 Ч. Сяч Єроахи, Єфраїма
9 П. † Вм. Пантелеймо. цілит.
10 С. Ап. і діяк. Прохора.
11 Н. Нед. 8. по З. св. Д. Мч. Кас
12 П. Ап. Єлдн
13 В. Євдокима, мч. Юдити
14 С. Перес. дерево Хр Госп.
15 Ч. Архід. Стефана. Никонима

ПОРЯДОК БОГОСЛУЖЕНЬ.
о. П. Самця.

Липень

21. Неділя — Ваваль.
28. Неділя, св. Володимира Вел Храм — Кадвортр.
4. Неділя — Ст. Джулієн.
11. Неділя — Ваваль.
18. Неділя — Сарконіль.
19. Пон., Преображення Г. Н. І. Х Смаге.
24. Нед. — Калварт
28. Середа — Успіння Пресв. Богородиці — Храм — Ваваль.

ПОРЯДОК БОГОСЛУЖЕНЬ
о. Л. В. Дячени.

Липень.

21. Неділя — Ст. Мартин.
28. Неділя — Повлар Парк.

ПОРЯДОК БОГОСЛУЖЕННЯ
о. В. Апонюка.

Липень.

21. Неділя — Толстой.
28. Неділя — Вайда.
Адреса: — Толстой, Ман.

ПОРЯДОК БОГОСЛУЖЕНЬ
о. П. Запарнюка.

Липень.

21. Неділя — Богдан на Петлдорі.
28. Неділя, Св. Кн. Української Володимира — Ліберт Плейнс — Храм. Всіх вояковичних Україні ще запрошуються.
Адреса — Даффін. Ман.
Podalin, Храм.

ЦЕРКОВНИЙ УСТАВ НА 1935 РІК.

Липень.

21 Нед. 5 по З. с. Д. Голос 4. Утр Св. Луки XXIV: 12—35. Літ. Ап. Рим X: 1—10; Єв. Мат. VIII: 28—34 і IX 1
28. Нед. 6 по З. Св. Духа! Голос 3 Утр. Св. Лук. XXIV 36—53, Літ Ап Рим. XII: 6—14; І Галат І. 11—19 і II Мат. IX 1—8 і Івана XI: 1-8.

Серпень.

4. Нед. 7 по Зісх. св. Духа! Голос 6 Утр. Єв Івана XX. 1— 10 Літ Ап Римл XV 1 -7. Єван Мат IX. 27—35.
11 Нед. 8 по Зісх. св. Духа! Голос 1 Утр. Єван. Івана XX: 11—18 Літ Апостол І. Коринтян І: 10—18. Єв Матея XIV: 14—22.
18. Нед. 9 по Зісх. св. Духа! Голос 8. Утр. Єван. Івана XX: 19—31. Літ. Ап. І. Кор. III: 9—17; Єван. Мат. XIV: 22—34.

Український Релігійний дво-тижневик в Канаді.

ВІСТНИК
THE HERALD

THE HERALD
Box 3024
WINNIPEG, MAN.

РІК XII. WINNIPEG, MAN., AUGUST 1st, 1935 ВІННІПЕГ, МАН., 1-го СЕРПНЯ, 1935. ЧИСЛО (227) 15

ПОРОЗУМІННЯ З ПАТРІЯРХОМ.

На іншім місці цего числа містимо статтю про боротьбу, яку п. Василь Свистун, адвокат з Вінніпегу, веде в соборний парафії в Вінніпегу проти церковного проводу та проти Собору Української Греко-Православної Церкви в Канаді, що недавно відбувся в Саскатуні. Боротьбу проти церковного проводу — головно проти Архиепископа та Адміністратора — п. Свистун розпочав явно чотири місяці тому, надрукувавши та розповсюднивши брошури, в яких старався доказати, що Адміністратор неправильно представляє канонічне становище нашої Церкви, та що Архиепископом зрадив канадійську Церкву тим, що, по словам п. Свистуна, „погодився на приняття „канонічного зєднання" а патрогодським патріярхом навіть, колиб таке зєднання означало „поправку" до хиротонії, чи навіть нову „хиротонію".

Колиж Собор, по розглядненню справи, сконстатував що заходи пана Свистуна безосновні і негідні, пан Свистун — помимо того, що на Соборі заявив, що осуд його приймає, — ведє тепер боротьбу вже й проти самого Собору. Щоб однак не показати, що він злий на Собор єдине тому, що той не дозволив його залученних бажань і не осудив невинного Архиепископа й Адміністратора, а противно напитному його власні закиди як безосновні та негідні, — п. Свистун старається надати своїм виступам ширшого принципіального значіння й заявляє, що Собор сфальшував канонічне становище нашої Церкви" та погодився на злуку Церкви з патрогодським патріярхом. Це, по висловлях Свистуна, являється злобою теперішної политі Церкви".

Отже маємо вже нове „сфальшування", нову „зраду". Було до недавна „сфальшування" канонічного становища Церкви Адміністратором, була „зрада" Церкви Архиепископом. Але для п. Свистуна цего за мало. В нього все мусить бути велике, гучне, голосне. І його фантазія витворила дуже „зраду", нове „сфальшування" — цим разом вже зраду і сфальшування, якого ніби допустився Собор — найвищий керівничий орган Церкви, що складався із 88 світських делегатів, 23 священників та одного Архиепископа! Так, не кому іншому, а Соборові п. Свистун закидає сфальшування канонічного становища Церкви та зраду Церкви! Бідна Церква! Де не поливишся, куда ще глянеш — всюди тільки зрада й зрада. І Архиепископ, і Адміністратор, і священники, і навіть світські делегати на Собор тільки й думали про те, якби Церкву зрадити. Один тільки п. Свистун — оборонник правдивий і непоборимий — стоїть непохитно на сторожі Церкви та захищає її перед ріжними зрадниками. Дійсно — велика фантазія, велика уява в п. Свистуна.

Що дуже „зраду" Церкви п. Свистун побачує в резолюціях ухвалених на Соборі

Щоб доказати, що Собор „зрадив" Церкву, п. Свистун взявся на такий спосіб: він пояснює резолюції так, як йому потрібно, і виводить з них висновки для себе висновки. Він доказує, примірком що слова „Собор... приймає до відома" ініціятиву Архиепископа Іоанна в започатковано духовних зносин із царгородським патріярхом", значать те саме, що „Собор... одобрює ініціятиву Архиепископа Іоанна в започатковано духовних зносин із царгородським патріярхом", і в цей спосіб „доказує", що Собор не тільки погодився підчинити Церкву царгородському патріярхові, але також, що те підчинення має відбутися на таких условях, які в дійсності в „Тезах до дискусії" відносно порозуміння між Українською Автокефальною Православною Церквою та Церквою жужиською (про ці „Тези" буде мова дальше). На застереження, що ніби означають „поправку" тобто самі резолюції, а іменно, що Собор вказує на те, щоб відвернути увагу людей від тої „зради", що міститься в першім устині резолюції.

ПРОТОКОЛ СЕМОГО СОБОРУ УКРАЇНСЬКОЇ ГРЕКО-ПРАВОСЛАВНОЇ ЦЕРКВИ В КАНАДІ ВЖЕ ДРУКУЄТЬСЯ І ВСКОРІ ВИЙДЕ ОКРЕМОЮ КНИЖКОЮ.

Підчеркуємо, що слова „приймає до відома" не є рівнозначні зі словом „одобрює". „Приймати до відома" значить „вислухати". „почути", чи „довідатись" про щось, не висловлюючи в тій справі своєї думки ні за, ні проти. Отже Собор вислухав повідомлення про те, що Архиепископ написав лист до патріярха, і тільки всього. Він не сказав, що погоджується, ані що не погоджується з тим, що Архиепископ зробив. Своє рішення Собор має сказати про це пізніше, при чому зазначається, що таке рішення мусить бути в дусі застережень, які містяться в другій половині резолюції.

Стільки щодо змісту першої резолюції. Тепер про ті причини, які спонукали Собор ту резолюцію ухвалити.

Як відомо, в Злучених Державах коїм Української Автокефальної Православної Церкви, якої головою є Високопреосвященний Архиепископ Іоанн Теодорович, є ще одна українська православна церква, так звана „жужиська", що знаходиться під юрисдикцією грецького архиепископа Атенагороса. Про те, як жужиська церква в Злучених Державах повстала — писалося в свій час обширно в „Вістнику". Тут досить сказати, що тепер обі церкви мають прибільшно таке саме число священників та що до недавна велась між ними завзята, просто братовбійча війна, яка ослаблювала обі сторони та деморалізувала вірних. Обі сторони це бачили й почали шукати способів, як ту боротьбу припинити. Почались отже переговори. На сильном жужиці руководяться в цих переговорах ширим бажанням обєднати обі церкви, а на скількн — як дехто каже, — воєни тільки хитрують. про це тепер ще передчасно говорити. Досить того, що в наслідок переговорів боротьба припинилася й обі церкви, бодай поки-що, стремлять до того, щоб вона більше не відживала.

При всяких переговорах переговорюючі сторони предкладають умови, на яких вони хотіли би угоду заключити. Завжди буває, що обі сторони на початку переговорів вимагають для себе найбільш прихильних умов, і опісля над тими торгуються, поки не дійдуть до умов, на які обі сторони можуть погодитися. Коли-ж таких спільних умов не знаходять, тоді переговори розбиваються. не заборонюючи нічим ні одній сторони, ні другій. Й ця остання версія спробує переговорів, в якій умови були подані Українською Автокефальною Церквою, — не довела до нічого. Друга спроба, на скільки нам відомо, була зайншована жужиськими, які предложили зі свого боку умови, на яких вони готові з Українською Автокефальною Православною Церквою переговорювати та евентуально обєднатися. Ці умови носять назву „Тези до дискусії щодо порозуміння між Українською Православною Церквою в Північній Америці (тобто жужиською) і Української Автокефальною Православною Церквою в Злучених Державах в справі кооперації і злуки". І якраз ці „Тези" стали тепер чи не головним оружжам п. Свистуна в боротьбі проти Архиепископа Іоанна та Семого Собору Української Греко-Православної Церкви в Канаді.

Скажемо без найменшого загнання, що колиб ті „Тези" в цілій своїй повноті мали стати основою порозуміння, чи злуки обох Церков — ми ніколи на них не погодилисбб. В них є багато такого, що противиться головним засадам соборноправности та самостійности Церкви, а також благодатности, тобто канонічности нашої ієрархії (епископату). Є в них багато такого, що противиться здоровому розсудкови та стремлінням українського народу до самостійного життя на сіх його ділянках, отже й на ділянці церковній. Тому колиб „Тези" в їх повноті мали стати условими остаточної злуки обох Церков, ми в Канаді на таку злуку ніколи не могліб погодитися. А коли б Архиепископ на них погодився, то Канадійська Церква не мала б іншого виходу, як тільки його поодинці та не признавати більше за свого епископа. Одначе треба памятати, що ці „Тези" ще не є принятими условини вже завершеної злуки, — вони є тільки матеріялом до дискусій в справі злуки. Вони можуть бути приняті обома сторонами, або відхилені, частково або в цілости, можуть бути доповнені або змінені в такий спосіб, що обі Церкви зможуть на них без шкоди для себе погодитися. Переговори нарешті можуть розбитися, не довівши

(Продовження на стороні 2-ій.)

ПОРОЗУМІННЯ З ПАТРІЯРХОМ.

(Продовження зі сторони 1-ої.)

ши до злуки. Отже трактувати „Тези" та виявити про них осуд, як про условія довершені вже злуки — не тільки неправильно, але просто глупо. Бо до згоди чи злуки ще не прийшло, її ще не підписано, вона ще не істнує. Що тільки так, а не инакше треба ці „Тези" приймати, свідчить крім вступного листа Архиепископа і його пояснень, також 45 точка їх, яка предвиджує можливість „розриву дальших переговорів". Так ті „Тези" розуміє і нелюбий Собор Української Греко-Православної Церкви в Канаді, і тому над ними не голосував, їх не одобрював, ані їх опрокидував. Кодно зайшлось „Тез" перед Собором була вже довершена угода, чи жемен обох Церков — тоді безумовно Собор сутби засловив свою думку про неї в одни бік, або другий.

Одна з точок „Тез" говорить, що жуківська консисторія буде просити патріярха аби він визнав Архиепископа Іоанна канонічним православним епископом в єдности з Вселенською Православною Церквою.

Архиеп. Іоанн як і його духівництво в Америці в принципі на це погодився і Архиепископ написав в цій справі до патріярха. Її. Свистун в своїх брошурах та на самім Соборі доказував, що Архиепископ, пишучи лист до патріярха, допустився зради Церкви і тому домагався, щоб Собор його ва це осудив та відсунув від проводу Церкви. Собор заклів п. Свистуна не підтримав, бо признав їх безосновними та неґрунтовними. Чому? Зрада Церкви з боку Архиепископа буде доперва тоді, коли він, отримавши від патріярха відповідь, підчинився його юрисдикції на власну руку, та без відома і згоди Церкви. Тоді булаб зрада Церкви. Та такий крок Церква, устами Собору, Архиепископа безумовно осудила. Але Архиепископ цієї зради не допустився. Він патріярхові не підчинився. Він тільки написав лист до патріярха, в як прийде відповідь, він вже повідомить про неї Консисторію, та цілу Церкву.

П. Свистун представляє справу інакше. Він каже, що Архиепископ вже Церкву зрадив. А як це не зрадив, то хоче або думає зрадити, отже вже тепер згоди треба його за „зраду" покарати. Але між розсудними, культурними людьми таке не водиться. І наш Собор не міг так повестися.

Але може дехто сказати: Хай би й так, але пощо було Архиепископови до патріярха писати? Нам це треба злуки з патріярхом, отже Архиепископ провинився вже тим самим, що писав до него. І за це треба було його осудити.

Тільки справи не можна так пристрасно і з такого боку брати. Перш всього треба памятати, що підчинення себе патріярхові, а духовні зносини чи порозуміння з патріярхом — це не є одно й те саме, отже хоч підчинення патріярхові нам не треба і ми на нього не погодимося, то духовні зносини чи порозуміння нам не пошкодило.

Коли говорити про злуку нашої Церкви з царгородським патріярхом, чи з якою іншою церквою, — злуку, силою якої наша Церква перестала бути самостійною, як ціліть, як одиниця, а натомість стала частиною, або підчиненою чій другій церкві — то безумовно, що всі ми — і священики і світські вірні Церкви — були і є проти такої злуки. І завжди будемо. Це-ж є головна основа нашого церковного єднолиця, що Церква наша мусить бути самостійна, від нікого незалежна. Що вона є і має бути власністю самого Українського Народу. Таке було і є наше становище, і хай Бог боронить того, хто поважився-б що головну основу нашої Церкви змінювати, чи її підкопувати.

Але з другої форма відносин між православними церквами, невідома церква католицькій, форма, що не є здухову єдність, що на неї ми могли-б погодитися Це є духовні зносини, або порозуміння. І порозуміння не тільки з царгородським патріярхатом, але з цілим православним світом, зі всіма православними церквами, передовсім тими, що не простягають з нами й другими православними церквами руки по нашу Церкву, щоб її опанувати або нищити.

Наша Церква є православна. Вона має ті самі догми й обряди, що всі другі православні церкви, ті самі канони й ту саму церковну дисципліну. Ми отже повинні стреміти до того, щоб ми нами й другими православними церквами було порозуміння, були духовні зносини, щоб ми жили з другими православними церквами, як сусід з сусідом, сестра з сестрою, як одна самостійна держава з другою самостійною державою, і не бути відрубаними від цілого православного світа, не маючи жадних взаємовідносин з другими церквами. Ми не думаємо, щоб між ніх проти такого братерського порозуміння, не тільки з царгородським патріярхом, але й з другими патріярхами, та з цілим православним світом що будь мати.

Підчеркуємо, що не маємо на думці такого „порозуміння", яке принесло нашій Церкві чи епископові понижения, або сором; що ставило нас в залежність від других; що робило нашу Церкву прищипком, або підвалиною якої другої церкви, чи церковного проводу. Ні, не такого „порозуміння". А такого, як рівний — з рівними; як православні — з православними; канонічні — з канонічними. От на таке й тільки таке порозуміння ми можемо погодитися. Хто з православного світа такого порозуміння з нами хоче — ми простягаємо їм руку. А хто не хоче — той для нас як фарисей і митник!

Маючи таке порозуміння — тимбільше в цих страшних часах для Рідної Церкви на Україні — ми не тільки, що могли в разі потреби дістати для себе сусідську чи братерську духовну поміч, як приміром дістали в 1919 від сирійської церкви, коли то Митрополит Германос взяв нашу Церкву під свій духовний покров — але й ми могли б єдиний час подати велику поміч Матірній Церкві на Україні.

Маючи на увазі таке і тільки таке братерське порозуміння з царгородським патріярхом, а не маючи ще відповіди патріярха на лист Архиепископа — Собор не міг винести в цій справі розумнійшого рішення, як винісе. Именно він прийняв до відома ініціативу Архиепископа в започаткованню духовних зносин з патріярхом, дав директиви Архиепископови, ...що дальший хід цеї справи мусить провадитися в тісній порозумінню з Консисторією, та поробив застереження, що в нас не може бути жадного порозуміння, яке нарушувало-б головні основи нашої Церкви — тобто соборноправність, самостійність, благодатність (апархії та стремління до автокефалії. В противній разі порозуміння не буде.

Отже говорення, що Собор рішив підчинити нашу Церкву патріярхові, це не лише блюзнірство — це злочинне перекручування та натягування фактів для того, щоб тривожити людей та вносити в Церкву розбрат.

ПРОТЕСТАНТИЗМ ВЛАЗИТЬ ЗАДНІМИ ДВЕРМИ.

Була в Канаді серафимщина. Була в першій мірі тому, що був в Канаді російський піп'ячка Серафим Устовальский, що став якимсь дивом десь на Афонській горі православним епископом. Це він підлягав російському Синодові, а мав з ним якісь дорахунки, отже прибувши до Канади, почав тут організувати проти російської православної незалежну грекo-православну церкву. Організував її головно в той спосіб, що на право і ліво, за малою одплатою, висвячував дяків, фармерів та робітників на священників. Висвятив їх около 50. Це було звиж 30 літ тому. А тоді українські імігранти в Канаді не була ще така численна, як нині, громади не були ще поор ганізовані, наші поселенці були ще страшенно вбогі і тому Серафимові священники дуже скоро побачили, що священикування при Серафимі не дасть їм того лекшого хліба, що його сподівались. А ні голодувати, ані до тяжкої роботи їм ім не дуже хотілося. Тому дуже скоро зачалося в них шукання за якоюсь допомогою збоку. А хто шукає, той і находить. І дуже скоренько найшлися такі, що протоптали стежечку до пресвітерію. Пресвітерияне погодилися давати Серафимовим священникам допомогу в виді маленької платні, щось як нищий келіх.

Казали пресвітерияни, що дають Серафимовим священикам допомогу в християнській любови, але — така вже людська натура — по якімсь часі зачали зразу натяками, а далі й отверто ставити їм домагання, аби вони таки робили для пресвітерияньскої роботу. Справедливість вимагає, щоби тут зазначити, що хоч Серафим був пянічка і в науці не дуже сильний, то таки найщов у собі настільки твердости, що на пресвітеріянську допомогу не пішов, а напнаки, як довідався, що висвячені ним священики пішли на пресвітеріянський хліб, то майже всіх до одного їх повикликав. Описавши своїм священикам, що вони мають робити, Серафим поїхав до своєї рідної Росії і там вістн про нього пропали.

А висвячені Серафимом священики, ходячи по пресвітеріянські чеки, що раз виразніше переходили на явний пресвітеріянізм. Зачали по церквах різко „реформи". Почали касувати сповіль. І замість неї запроваджувати її імігацію „загальну сповідь", де ніби сповідається наразі ціла громада, але в дійсности ніхто не сповідається. Зачали запроваджувати нові форми причасти, ніби більше гігієнічні. Лишившися без єпископа, взялися вибирати собі на пресвітеріянський спосіб модераторів. Зачали в вакдати різні православні обряди, а запроваджували пресвітеріянські і наконець зовсім скинули з себе православну маску. Вони заговорили: „Геть з хрестом! То ніщо інше, як шибеница! Геть зі свічками в церкві! То тільки дурні свічать в день, а як конче треба в церкві світла, то електрика краще світить. А пощо робити на собі знак хреста? Як комарі накусять тебе в лиці, то так руками намажешся, що вистарчить на цілий рік. Геть і образами, бо то ідолопоклонство! Геть з різними, геть зі старими богослужебними і т. д."

Різно різні серафимці аргументували, аби запровадити пресвітеріянські реформи в своїх церквах; деякі говорили розумніше, другі менше розумно.

(Продовження на стороні 8-ій.)

одні більше вчено, другі більше просто, одних людей переконували, другі їх ображали, але кінець кінцем перепровадили реформи і зробили кінець незалежній грекo-православній церкві, стали явними пресбітеріянами. Одначе так скоро, як стали явними пресбітеріянами, побачили себе самітними. Люди їх покинули, перестали до їх церков ходити. Деякі повернули до грекo-католицької церкви, інші лишили до російської православної, ще інші стали атеїстами і опинялися між комуністами, а ще інші так анеміризовані що взагалі замерли в релігійнім та громадськім житю.

Побачили й пресбітеріяни, що ніякого ім хісна в того, що купили собі Серафимових священників. Як практичні люди, вони скоро поставили собі питання, який сенс є давати їм дальше платню, пощо гроші в болото викидати, — тай одного гарного дня, наші поселенці були ще страшенно вбогі і тому Серафимові священники дуже скоро побачили, що священикування при Серафимі не дасть їм того лекшого хліба, що його сподівались. А ні голодувати, ані до тяжкої роботи їм ім не дуже хотілося. Тому дуже скоро зачалося в них шукання за якоюсь допомогою збоку. А хто шукає, той і находить. І дуже скоренько найшлися такі, що протоптали стежечку до пресвітерію. Пресвітерияне погодилися давати Серафимовим священникам допомогу в виді маленької платні, щось як нищий келіх.

Казали пресвітерияни, що дають Серафимовим священикам допомогу в християнській любови, але — така вже людська натура — по якімсь часі зачали зразу натяками, а далі й отверто ставити їм домагання, аби вони таки робили для пресвітерияньскої роботу. Справедливість вимагає, щоби тут зазначити, що хоч Серафим був пянічка і в науці не дуже сильний, то таки найщов у собі настільки твердости, що на пресвітеріянську допомогу не пішов, а напнаки, як довідався, що висвячені ним священики пішли на пресвітеріянський хліб, то майже всіх до одного їх повикликав. Описавши своїм священикам, що вони мають робити, Серафим поїхав до своєї рідної Росії і там вістн про нього пропали.

А висвячені Серафимом священики, ходячи по пресвітеріянські чеки, що раз виразніше переходили на явний пресбітеріянізм. Зачали по церквах різко „реформи". Почали касувати сповіль. І замість неї запроваджувати її імігацію „загальну сповідь", де ніби сповідається наразі ціла громада, але в дійсности ніхто не сповідається. Зачали запроваджувати нові форми причасти, ніби більше гігієнічні. Лишившися без єпископа, взялися вибирати собі на пресвітеріянський спосіб модераторів. Зачали в вакдати різні православні обряди, а запроваджували пресбітеріянські і наконець зовсім скинули з себе православну маску. Вони заговорили: „Геть з хрестом! То ніщо інше, як шибеница! Геть зі свічками в церкві! То тільки дурні свічать в день, а як конче треба в церкві світла, то електрика краще світить. А пощо робити на собі знак хреста? Як комарі накусять тебе в лиці, то так руками намажешся, що вистарчить на цілий рік. Геть і образами, бо то ідолопоклонство! Геть з різними, геть зі старими богослужебними і т. д."

Різно різні серафимці аргументували, аби запровадити пресвітеріянські реформи в своїх церквах; деякі говорили розумніше, другі менше розумно.

(Продовження на стороні 8-ій.)

Зараза протестантизму протискається і в нашу Українську Греко-Православну Церкву. Найшлися люди, що стараються заєдатся в нашій церкві рідні протестантські „реформи", як свого часу засаджувано протестантські реформи в Серафимовій незалежній грекo-православній церкві, поки вона не дійшла до ангідели через явний пресбітеріянізм. Відомий сумний випадок, коли один священик без порозуміння з архиепископом, консисторією та другими священиками був пригоголив на власну руку підчас посадного Великого Посту т. зв. загальну сповідь і при цій нагоді видав за відповідне накинутися на загальному принятку з православній церкві сповідь, як на спосіб фарисейську, негідну та злочинну (бо, мовляв, священиком потрібно її на те, аби могли доносити поліції!!). П. В. Свистун вважав за вказане перед недавним Собором Української Греко-Православної Церкви в Канаді ще два полемічні памфлети видати, аби розвинуте пропаганду за запровадженням в нашій церкві як він називає, „александрійського способу" висвяти епископів, бо йому захотілося теперішнього нашого архиепископа Іоанна Теодоровича нагнати, а на його місце поставити кого-сь іншого, що був би йому — послушнійший. А крайній і цей показався неслухняним, то нагнати і його за рік, чи два, та „висвятити" ще іншого. Легкість, яку він предкладає на усування невигідних йому епископів і назначування на їх місце нових, є не що інше, як перехід на протестантську систему модераторів, тай взагалі зауження епископа до ролі пресбітеріянського модератора. А що як не протестантизмом найскрайнійшого сорта є пропозиція п. Свистуна, аби запровадити в нашій церкві правило, щоби наші священики могли свобідно повободитися і на ново жінитися. Всі треба знати, що навіть більше шануючі себе протестантські секти визнають святість подружа і не позволяють на поновне подружжа навіть свідомих осіб, а не то своїх священників. Від яких вимагають взірцевого християнського життя.

П. В. Свистун пропонує згадані протестантські реформи, бо каже, що наша церква за скоро постаріялася, а він хотів би в ній дечого нового, свіжого. Але коли би такі реформи запровадити, то двері до дальших реформ остались на осціж отворені, бо хто може тоді показати границю, що ще можна, а чого не можна? Протестанти якраз тому й протестантами називаються, що лишили собі двері до реформ отворені на остіж і в своїй гоні за реформами подоходили до бібліїнізма, пуританізму, сексуальних та других подібних релігійних дивоглядів.

Нині ми могли-б скасувати сповідь, скасувати епископів, скасувати свячені подружжа, але хто нас спинить як завтра завчемо касувати ще й хрести, молитви, образи, свічки, відправи в церкві і все те інше, що зробило кінець Серафимовій церкві в Канаді, а зневірених людей пігнало до большевизму?

Коли організувалася Українська Греко-Православна Церква в Канаді, її основателі дуже пильну увагу на те звертали, щоби не створити якоїсь нової протестантської секти. Це мала бути Православна Церква, така сама православна, як та, що її приняв св. Володимир Великий, така сама православна, як та, що її визнає девять десятих українського народу, така сама православна, як та, що її визнають українці на Великій Україні і на Буковині, така сама православна, як та, що її визнають всі інші православні народи: греки, серби, румуни, болгари і др. Основателі Української Греко-Православної Церкви не хотіли якоїсь небувалої православної церкви. І не хто інший, а п. В. Свистун задив тоді до російського архиепископа Олександра Немоловського і до російського митрополита Платона Рожественського, аби вони що церкву призвали за православну та приняли її під свій покров. Не хто інший, а п. В. Свистун тішився і величався тим, що російський архиепископ Олександер приняв українську церкву під свою опіку. Коли описав Олександер під напором батюшків-москвофілів відрікся української церкви, то знов не хто інший, а той самий п. В. Свистун вишукав сирійського митрополита Германоса і радив піддати Укр. Греком-Православну Церкву в Канаді під його опіку, аби ніхто не міг говорити, що ця церква є якась сектанська та другими православними церквами не визнана.

Українська Греко-Православна Церква в Канаді достійно підчеркувала, що вона не є якась протестантська секта, а дійсна православна церква, що ні своїми догмами, ні навчанням, ні практикою не відходить від других православних церков, а як рівнiться з ними, то тільки тим, що вона українська, підчас коли другі православні церкви є церквами своїх народів, — грецька, сербська, румунська, російська, сирійська і т. д. Коли потібно було заложити духовну семинарію Української Греко-Православної Церкви в Канаді, то також не хто інший, а п. В. Свистун вишукав румуна д-ра Германа, аби він вчив кандидатів на українських православних священників православного богослов'я. Чи треба кращого доказу на те, що богослов'я Української Греко-Православної Церкви є таке саме, як богослов'я других православних церков?

Коли до Америки приїхав з України Впреосв. Іоанн Теодорович, то одиноке питання, над яким провадники Української Греко-Православної Церкви в Канаді дискусували та розважали, було, чи другі православні церкви не зможуть допустити, що Українська Автокефальна Православна Церква на Україні відступила від основних засад православного світа. Архиепископа вони тільки тоді приняли, коли він їх переконав і коли самі себе переконали, що Українська Автокефальна Православна Церква не відступила від основ Вселенської Православної Церкви і треба не замітить, що одним з головних противників злуки Української Греко-Православної Церкви в Канаді з Українською Автокефальною Православною Церквою на Україні був не хто інший, а п. В. Свистун. Він то й був особу епископа, Українська Греко-Православна Церква в Канаді не підчинялася Українській Автокефальній Православній Церкві, а зайдерже свою самостійність. Цього слова „самостійність" ні в своїх двох брошурах, ані в своїх промовах п. Свистун ще ні не виписна, ані не пробував виясняти. Він його тепер уникає.

Коли в 1929 р. прийшлося до вибирання чартеру для Української Греко-Православної Церкви в Канаді, п. В. Свистун був одним з тих, що виробляли точки чартеру. Він був послідній, що

(Продовження на стороні 8-ій.)

„ВІСТНИК"
Publikuje czasopismo dla Ukraińców w Kanadzie
Ukazuje się 1 i 15-go każdego miesiąca.
Wydaje Ukraińskie Prawosławne Wydawnicze Collum.
Prenumerata: W Kanadzie — $1.00 na rok.
Za granicą — $1.50 na rok.

THE HERALD
Published semimonthly by the
Ukrainian Orthodox Publishing Company
Subscription per annum:
In Canada — $1.00. — Foreign — $1.50.

Address/Адресуйте: —
The HERALD, Box 3084, WINNIPEG, MAN.

НЕ МОЖНА ДОВШЕ МОВЧАТИ.

Від якогось часу в житію Української Греко-Православної Церкви в Канади панує неспокій, який тривожить серця вірних, а справляє велику радість ворогам Церкви. Неспокій той виникнув та вперто підтримує п. Василь Свистун, адвокат з Вінніпегу, який від яких пять місяців веде явну боротьбу проти церковного проводу, передовсім проти Високопреосвященого Архиепископа Іоанна Теодоровича та Адміністратора о. С. В. Савчука, а тепер також проти Самого Собору Української Греко-Православної Церкви в Канаді, який недавно відбувся в Саскатуні.

Архиепископові Іоаннові п. Свистун закидає зраду Церкви з причин мнимої злуки з царгородським патріярхом та згоди на пересвяту, а о. Савчукові неправильне представлення канонічного становища Української Греко-Православної Церкви в Канаді, а далі поломання конституції, тобто чартеру й статута Церкви та заведення клерикалізму в веденню церковної організації. Проти Собору п. Свистун виступає за те, що він, провівши закиди п. Свистуна проти Архиепископа й о. Савчука, знайшов їх безосновними й негідними та висказав п. Свистунові догану. Собор осудив п. Свистуна так за самий зміст закидів, як і за спосіб їх виднягнення, бо п. Свистун не зробив своїх оскаржень згідно з вимогами Статута Української Греко-Православної Церкви перед церковним судом, а надрукував та розповсюднив, не тільки між вірними Церкви, але й між чужими та явно ворожими Церкві людьми дві свої брошури.

Як вже було згадано в попідніх числі „Вістника", дискусії над закидами п. Свистуна забрали більшу половину часу Собору. Вони провадилась серйозно й розважно й учасники Собору руководились не сентиментами та особистими зглядами, а добром Церкви й фактами. Собор відкрся дня п. Свистуна з найбільшою вирозумілістю і дав йому всяку можливість доказати свої твердження та закиди. Коли п. Свистун закінчив свою обвинувачуючу промову проти Архиепископа і від нього зажадали, щоб він предложив свої пропозиції в формі резолюції, і він її не мав, то Собор відіслав до нього на стільки вирозумілю, що дозволив йому предложити резолюції пізнійше. Можна смілo сказати, що більша половина учасників Собору були особисті приятелі п. Свистуна, отже немала найменшої підстави думати, що Собор вине неприхильне рішення проти п. Свистуна через якусь особисту ненависть або нетерпимість до него. Противно, учасники Собору були прихильно розположені до особи п. Свистуна, але почуття справедливости та свідомість великого обов'язку перед Богом і Церквою надказали їм видати справедливий та з фактами згідний осуд. П. Свистун, як видно, сам признавав справедливість такого осуду, бо остаточно заздалегідь відтягнув без застереження всі свої обвинувачення проти Архиепископа та о. Савчука, а по проголошенню осуду заявив, що приймає його, та що хоч тепер для нього не буде можливо брати широкої діяльности в житію Церкви, то він буде все працювати як карний член Церкви в соборній парафії в Вінніпегу.

На жаль, п. Свистун не дотримав слова і вже пару днів пізнійше, на Всенародніх Зїздї, виступив з критикою Собору, називаючи його „стемпідом", осуд проти нього несправедливим, а його ухвали глумом над Церквою. Заявив п. Свистун також, що він тепер більше, як коли переконаний, що його становище правдиве. Учасники Собору, що були на Зїздї, п. Свистунов не відповідали, бо рад, що на Зїзді не було для цього місце, а по другі вірили, що п. Свистун, зігравши на Зїзді свою злість проти Собору, прийде знов до нормального стану та заспокоїться. На жаль сталося інакше. Повернувши до Вінніпегу, п. Свистун не заспокоївся, але протинно почав крайно нерозумну та шкідливу агітацію серед членів соборної парафії та взагалі серед українського громадянства в Вінніпегу проти Собору та проти всіх немилих йому осіб.

В своїм розверенню п. Свистун так далеко посунувся, що не числиться зі словами, перекручує факти та послугується демагогією. Виховане, прикладом, з людей, що на Соборі мали голос тільки „дводокати й священики" — а це свідома неправда. Поклинчується на „сотки листів" від одиниць і парохій, що нібито одобрюють його становище та домагаються скликання надзвичайного Собору, але коли йому запропоновано, щоб прочитав бодай пару таких листів, він не мав ні одного листа й вкінці заявив, що такий лист був від громадів в Смокі Лейк, і то „навіть з печаткою", але до Консисторії. Та й це неправда, бо Консисторія такого листа не отримала. На мітингу громади св. Михайла в Вінніпегу, дня 9-го липня, публично заявив, що громада в Брендоні домагається надзвичайного Собору, але пару днів пізнійше, — на письмений запит учасника мітингу, — бренлонська громада повідомила, що п. Свистун говорив неправду, бо громада погоджується з ухвалами посліднього Собору п. Свистун дає до зрозуміння, що Собор рішив підчинити канадійську Церкву патріярхові та що Архиепископ має бути переквечений, - а це неправда, бо Собор подібного не ухвалював. Виключе вражіння п. Свистун, що Собор одобрив злуку американської Церкви з жуйвицями, а це також неправда, бо Собор не тільки, що не вніс будь якої ухвали в цій справі, але навіть цего питання не обговорював поза те, що вислухав, що п. Свистун мав про цю злуку сказати та що Архиепископ відповів на те п. Свистун старається викликати вражіння, що Собор одобрив „Тези до дискусії" в справі порозуміння між американською Церквою і жуйвицями, але й це неправда, бо Собор над „Тезами" ні не говорив, ні їх не одобрював.

В неділю 14 липня п. Свистун на мітингу в салі Собору заявив, що він уважає послідний Собор за нелегальний і неправильний та неправосильний, бо на нім не було представників від всіх громад, і він нібито „безправно змінив канонічне становище нашої Церкви". Тому він агітує за скликанням нового, надзвичайного Собору, який вже мав би бути скликаний без всякого примусу, і має бути переведений без „бомб", „стемпідів", і „паніки", щоби „рівний голос і рівне право мали не тільки адвокати й священики, але й фармері й робітники", і щоби на нім не „заголюкували фармерів і робітників і страхом, що коли не будуть годосувати так, ни їм накажуть священики, то всі священики лишать нашу Церкву". З цего всего виходить, неначеб послідний Собор був скликний під примусом, при інтригах та „скімах", як також, що на нім мали голос і право тільки адвокати й священики та що врешті хтось загоголюкав делегатів, що коли не будуть голосувати так, як їм наказують священники, то всі священики лишать нашу Церкву. Все це неправда. Ні примусу, ні інтриг, ні „скімів" ні агітації, ні заголюкування з боку Консисторії, яка Собор скликала, чи з якого иншого боку не було. На соборі мали голос і користалн ним не тільки адвокати й священики, але й фармері й робітники, яких на Соборі було подавляючу більшість Як викаже урядовий звіт з Собору, священики ще найменше забирали голосу в дискусії над справою п Свистуна, а найбільше голосу з боку Консисторії, яка Собор скликала, чи з якого иншого боку не було перед Собором велась яка агітація, ніяких інтриги на вкладались „скімів", то це було хіба з боку самого п. Свистуна. Він на протязі більше чим трох місяців агітував письмом і словом, витворював між загалом вірних та делегатами „паніку" й приготовляв „стемпід", видумуючи неіснуючу „зраду" Церкви, і навіть наперед, вже в першій своїй брошурі прогодосив, що Собор має зрбити, а именно - усунути о. Администратора та Архиепископа Іоанна і висвятити на Йосго місце другого „александрійським способом".

В своїй перед-Соборній агітації п Свистун не ограничувався до розсилання брошур та численних листів, але ще й уже організатора СУМК, як свого агітатора, який по кольоніях та навіть підчас самого Собору розпродував його брошури та від агітацію між вірними й делегатами на Соборі проти Архиепископа й Администратора. П. Свистун був такий певний наслідків своєї агітації та „скімів", що короткий час перед Собором хвалився в Вінніпегу, що вже має по своїм боці 75 делегатів, а вже пару місяців перед тим говорив, що має вісім священників за собою. Це саме говорив в Вінніпегу його уповноважений, організатор СУМК.

На згаданім мітингу, 14 липня, давали звіт з Собору також п. Бонніський і о Маєвський, Звіти їх відзначались тим, що не відповідали дійсности та представляли хід нарад Собору у Вікриверним світлі. Ручать за це не менші 10 учасників і делегатів Собору, які були присутні на мітингу. Багато важного з Собору було ними пропущене, а інше кабо представлене. О. Маєвський заявив, що ніколи в життю не був в такому прикрому положенню, як на Соборі в Саскатуні Навіть Большевики ніколи так але з ним не обійшлися, як Собор. „Я боявся, що мене злинчують", говорив він Та найкращим доказом того, що він не винен, е, по його думці, факт, що Архиепископ взивав учасників Собору, аби забули те, що про нього чули, а це чейже не є доказом, що він був винен Архиепископ знав , що закиди проти нього неправдиві Він впрочім Архиепископа о помилування не просив, а радше напоминав його, щоб уважав, що робить, аби не вийшла шкода Церкви. Стоїть дальше на тім становищі, що стояв дотепер і буде далі стояти на підвалинах У. А. П. Ц., що ніякий чужинець ніколи не буде нам прихильний.

Присутні на мітингу, пп. Підлубний з Вінніпегу й Гукало з Монтреалу, делегати на Собор, просили о голос, але їх загукали, закричали й не дали говорити Тут доперва присутні мали нагоду переконатися, що то є дійсний „стемпід". П. Свистун заздалегідь розагітував людей, настроїв їх ворожо до Собору на партії

устроєний два дні попередно в честь о. Маєвського, приготовив ряд резолюцій з розлан своїм сторонникам, щоб їх виголосили З цим вийшла комедія, бо „внесковані" навіть не могли „своїх" реакомендувати, щоб їх вислухали. Внесковані" виносили по дві резолюції наразі, слідячи так, що хто погоджувався з одною резолюцією, а з другою ні, той або жусів голосували на обома резолюціями, або проти обох Дискусії над резолюціями не було, питань не можна було ставити і замітов не можна було робити.

Докладного змісту резолюцій не знаємо, бо ані п Свистун, ані о. Маєвський не вважали за відповідне їх Консисторії прислати, хоч о Савчук говорив про це так, що хто погодкувався з одною резолюцією, а з другою ні, той або жусів голосували на обома резолюціями, або проти обох Дискусії над резолюціями не було, питань не можна було ставити і замітов не можна було робити.

Докладного змісту резолюцій не знаємо, бо ані п Свистун, ані о. Маєвський не вважали за відповідне їх Консисторії прислати, хоч о Савчук говорив про це так, що погодкувався з одною резолюцією, а з другою ні, той або жусів голосували на обома резолюціями, або проти обох Дискусії над резолюціями не було, питань не можна було ставити і замітов не можна було робити.

Докладного змісту резолюцій не знаємо, бо ані п Свистун, ані о. Маєвський не вважали за відповідне їх Консисторії прислати, хоч о Савчук говорив про це так, що погодкувався з одною резолюцією, а з другою ні, той або жусів голосували на обома резолюціями, або проти обох Дискусії над резолюціями не було, питань не можна було ставити і замітов не можна було робити.

Докладного змісту резолюцій не знаємо, бо ані п Свистун, ані о. Маєвський не вважали за відповідне їх Консисторії прислати, хоч о Савчук говорив про це так, що погодкувався з одною резолюцією, а з другою ні, той або жусів голосували на обома резолюціями, або проти обох Дискусії над резолюціями не було, питань не можна було ставити і замітов не можна було робити.

Докладного змісту резолюцій не знаємо, бо ані п Свистун, ані о. Маєвський не вважали за відповідне їх Консисторії прислати, хоч о Савчук говорив про це так, що погодкувався з одною резолюцією, а з другою ні, той або жусів голосували на обома резолюціями, або проти обох Дискусії над резолюціями не було, питань не можна було ставити і замітов не можна було робити.

Докладного змісту резолюцій не знаємо, бо ані п Свистун, ані о. Маєвський не вважали за відповідне їх Консисторії прислати, хоч о Савчук говорив про це так, що погодкувався з одною резолюцією, а з другою ні, той або жусів голосували на обома резолюціями, або проти обох Дискусії над резолюціями не було, питань не можна було ставити і замітов не можна було робити.

На згаданім мітингу п. Свистун також зорганізував „братство оборони Рідної Церкви" з ним самим, як з головою Вписалось того вечера около 40 чоловік, переважно нові люди в парафії, або й зовсім невідомі. Знаємо про одного, що ніколи не був ані членом соборної парафії, ані Церкви взагал, але це не відомість сутности „оборонцем" Рідної Церкви за вложенням одного доляра членської вкладки до братства! Знаємо другий випадок, що запрошення на збори того братства, в неділю 21 липня, визвало бодай одному грекo-католикові, який є членом греко-католицької, так званої „малої" церкви, і ніколи не був ані членом соборної парафії, ані нашої Церкви взагал! Це впрочім є вповні згідне з програмою та засадами братства, бо сам п. Свистун заявив 21 липня, що члени братства не мусять бути членами парафії, ані Церкви; як вони є прихильниками Рідної Церкви то того досить. Треба до цего факт, що стрілецький „Новий Шлях" та католицький „Українські Вісти", а навіть славний о. Божик (якимсь на це доказ) хвалять п. Свистуна й його вистуи то листанете ясно, бо хто хвалить, кому потрібна та „оборона" Рідної Церкви, яку започаткував п. Свистун з його „братством".

Наводимо ці прикрі факти для того, щоб загал наших вірних, що ще не є як слід ознайомлений з цілями та змістом виступів п Свистуна знав, хто до них зверстається, бо нові „оборонці" Церкви думають до нього звернутися, як що ще їх звернулася за моральною і матеріальною підтержкою Загал членів соборної парафії в Вінніпегу — це люди щирі й бажають добра Церкві, але вони, на жаль, дали себе застрашити та заголюкати п. Свистунові видуманою зрадою Церкви з боку церковного проводу й вони не знають, на яку ногу ім стати. Більше зрівноважених та думаючих членів п. Свистун відтряс від парафії так, що вони сьогодня не мають там впливу. Однакож бавить деякі найбільш обожателі п. Свистуна вже почали застановлятися, що забувають щось не впорядку з говоренями та „доказами" п. Свистуна, коли він побоявся допустити до слова на мітингу п. Підлубного й Гукала, помимо того, що громада св. Михайла дозволила п. Свистунові говорити на своїм мітингу 9 липня все, що він хотів і так довго, як хотів

Прийшов час, коли про роботу п. Свистуна довше не мож мовчати. Мусимо заговорити і то так, щоб раз на все поставити кінець його руйнівській роботі, яка загрожує не тільки спокоєві, але й істнованню Церкви. Безпосередній небезпеки нема, але вона може скоро прийти, як що не вареагуємо проти виступів п. Свистуна так, як справа цего вимагає. П. Свистун нераз заявляв перед людьми в Вінніпегу, що він не має нічого до страчення в цій боротьбі, і йому байдуже, чим вона закінчиться. Цего не можуть сказати вірні Церкви, які в Церкву вірують, її підтримують, та дають на неї гроші. Цего не можуть сказати й священники, що посвятили цілє своє життя для Церкви, передовсім ті, що замість вибрати собі примірок у своїй попередній професію, як вибрав п Свистун, хоч до того в них була і здібність і нагода, — вони віддали себе всецило на службу Церкви й служать їй не зриком та авантурництвом, а щирою, мозольною працею.

Коли п Свистун вів через довгий час боротьбу, як тоді здавалося, проти одного тільки о. Савчука, — ми мовчали. Мовчали навіть тоді, коли він публично й без жадної підстави обвинувачував його в карнігдних вчинках та нівечив його честь і як людини і як священника та членa проводу Церкви. Мовчали ми й тоді, коли п. Свистун виступив з обвинуваченнями проти Архиепископа, закидуючи йому тайну зраду Церкви. Ми знали, що його закиди проти Архиепископа й Администратора неправдиві та що Собор цего справді. Ми також вірили, що п. Свистун опамятається і підчинить рішенню Собору, найвищого нашого правничого і законодатного органу, та перестане вносити в Церкву робрат. Але коли п. Свистун очерінює вже й Собор, називаючи його „стемпідом" та фарсою, коли очерінює його делегатів нашими чесних фармерів і робітників, наших заслужених священників та інтелігентів, — питаємо ся як заголюканих та нерозсудних людей, що не мають ні своєї власної волі, ні розуму, коли вни не тільки сам бунтується проти рішень Собору, але й других підбунтовує, беручи собі до помочі навіть чужих людей, та вносить в Церкву розбрат і руйнництво — ворогів Рідної Церкви то того досить. Треба до цего факт, що стрілецький „Новий Шлях" та католицькі „Українські Вісти", а навіть славний о. Божик (якимсь на це доказ) хвалять п. Свистуна й його вистуи то листанете ясно, бо хто хвалить, кому потрібна та „оборона" Рідної Церкви, яку започаткував п. Свистун з його „братством".

Наводимо ці прикрі факти для того, щоб загал наших вірних, що ще не є як слід ознайомлений з цілями та змістом виступів п Свистуна знав, хто до них зверстається, бо нові „оборонці" Церкви думають до нього звернутися, як що ще їх звернулася за моральною і матеріальною підтержкою Загал членів соборної парафії в Вінніпегу — це люди щирі й бажають добра Церкві, але вони, на жаль, дали себе застрашити та заголюкати п. Свистунові видуманою зрадою Церкви з боку церковного проводу й вони не знають, на яку ногу ім стати. Більше зрівноважених та думаючих членів п. Свистун відтряс від парафії так, що вони сьогодня не мають там впливу. Однакож бавить деякі найбільш обожателі п. Свистуна вже почали застановлятися, що забувають щось не впорядку з говоренями та „доказами" п. Свистуна, коли він побоявся допустити до слова на мітингу п. Підлубного й Гукала, помимо того, що громада св. Михайла дозволила п. Свистунові говорити на своїм мітингу 9 липня все, що він хотів і так довго, як хотів

Тепер він про все те забув, або удав, що забув, бо кілька літ безділяности в українськім громадськім житію натхнули його думкою, що Українській Греко-Православній Церкві в Канаді потрібно протестантських „реформ", аби її відсвіжити, або аби проти неї боротьбу звести. Бу він не може тихо сидіти і все мусить з кимсь боротьбу проводити, а як не має когось чужого, щоби проти нього боротьбу проводити, то мусить бодай до своїх вчепитися, байдуже, чи буде велити те, що сам будував, чи ні. Він взявся велити те, що колись сам будував. Він старається запровадити в нашу церкву протестантизм задними дверми Йому захотілося в церкві протестантських „реформ", бо „реформи" є одиноким способом, через які міг би усунути єпископа і на його місце посадити когось, що буде його більше слухати, чим теперішний А що буде опісля, то йому тимчасово байдуже. Він пречинь особисто не має в цій боротьбі нічого до стпачення. Він за церкву не відповідає Він ні не священик, ні єпископ Зміна характеру церкви, нележить православної церкви на протестантську його становища не загрожить, куска хліба йому не відбере. Навіть як прийдеться колись когось винувати за запропоновану ним зміну характеру церкви, то він перший готов з обвинуваченим здіснити. бо він — світський чоловік, а провід церкви, єпископ та священики повинні були в церковних справах більше визнаватися, а не йти за ним на слово

Українська Греко-Православна Церква в Канаді є в небезпеці Вона несподівано опинилася в тім положенню, що мусить відбивати від себе наступ протестантизму, наступ, який взяв на себе попрездити колишній церковний діяч п. В. Свистун. Він хотів би не що инше, як змінити характер нашої церкви, змінити її з православної на протестантську. Ось де є зрада церкви.

Собор Української Греко-Православної Церкви, що відбувся місяць тому, не пішов за п. В. Свистуном, висловивши його аж до обридження. Собор ухвалив одноголосно, що осуджує його теперішню роботу. Звівся й його злоба, здаєтся бажання ця церква вместитися, тут і желрело його „братства оборони Рідної Церкви". Оборони церкви перед ким? Перед тими, що провадять її, аби вона не скотилася до протестантизму Оборони перед тими, що стоять твердо при тім, що наша Церква є така сама православна, як всі другі православні церкви, а не протестантська, стоять твердо при тім, що наша церква не сміє стати лише церквою з православною назвою, але з протестантським змістом.

Питаємо, як він В. Свистун виставив перед членами Української Греко-Православної Церкви в Канаді, ес Чи ми дали брехали, коли говорили, що наша церква є православна і що хочемо церкви дійсно православної, чи говорили те, що широ думали? Хто приходить нині до заключення, що він брехав, нехай це про себе самого скаже. Але не може цего сказати про всіх чесних дітей церкви, не може сказати цего про священників, ні про світських членів Ми вірили й вірімо, говорили і говоримо, що наша церква була є і має на завше остати православною. Навалювання її протестантських реформ є зрада церкви.

АРХИЕРЕЙСЬКІ ВІЗИТАЦІЇ Високопреосвященого Архиеп. Іоанна відбудуться:
4 серпня — Редвей, Алта.
11 серпня — Прут, Алта.

АПОСТОЛ НА 9-ту НЕДІЛЮ ПО ЗІСЛАННІ СВ. ДУХА.

(І Коринтян ІІ: 9—17).

Браття! Ми Божі помічники, ви Боже поле, Божа будівля.

По благодаті Божій, даній мені, як мудрий будівничий, положив я основину, інший же будує. Нехай же кожен дивиться, як він будує.

Іншої бо підвалини ніхто не може положити окрім тієї, що положена, котра є Ісус Христос.

Коли-ж хто будує на цій підвалині з золота, срібла, дорогого камня, дерева, сіна, очерету, — кождого діло буде явне: день бо (Господень) покаже, тим що в огні відкриється, і яка кожного робота, огонь випробує.

Коли робота встоїть, що вибудував — прийме нагороду.

Коли робота згорить, понесе шкоду, сам же спасеться, тільки так, як через вогонь.

Хіба не знаєте, що ви храм Божий, і Дух Божий живе в вас?

Коли хто зруйнує Божий храм, зруйнує його Бог: бо храм Божий свят, который єсте ви.

АПОСТОЛ НА ПРЕОБРАЖЕНИЯ ГОСПОДНЄ.

(ІІ Петра 1: 10—19).

Тим то, брати, старайтесь більше утверджити ваше покликання і вибрання; це бо робячи, ніколи не спотикнетесь.

Так бо щедро дозволяться вам вхід у вічне царство Господа нашого і Спасителя Ісуса Христа.

Тим і не занехаю завсігди пригадувати вам ці речі, хоч ви й знаєте, і утверджені у цій правді.

Видиться ж мені право, доки я у цій оселі, розбудживати вас у пильовідомлю; знаючи, що скоро оставлю оселю мою, яко ж і Господь наш Ісус Христос об'явив мені.

Старати му ся ж, щоб ви і всюди, по мойому повстанню, були спомни сих річей.

Не байками бо, хитро придуманими, йдучи, об'явили ми вам силу і прихід Господа нашого Ісуса Христа, а бувши самовидцями величчя Його.

Бо Він прийняв від Бога Отця честь і славу, коли зійшов до Него від величьної слави такий голос: „Це Син мій любий, що я вподобав Його".

І цей голос чули ми, як сходив я на бо, бувши з Ним на горі святій.

Ще ж маємо певніше слово пророче, і ви добре робите, вважаючи на него, як на світильника, що світить в темному місці, аж день засіне, і денниця зійде в серцях ваших.

АПОСТОЛ НА 10 НЕДІЛЮ ПО ЗІСЛАННІ СВ. ДУХА.

(І Коринтян ІУ: 9—16).

Браття! Я думаю, що Бог нас, апостолів, яко останніх поставив, мов на смерть призначених: бо видовищем зробились ми світові, і ангелам, і людям.

Ми дурні задля Христа, вни мудрі в Христі; ми немічні, вни ж кріпкі; вни славні, мц ж безчесні.

Ще ж і до сієї години й голодуємо й жаждуємо, й наготіли і биті в лице, і тицаємось, і труднимось, працюючи своїми руками; нас лають, а ми благословляємо; нас гонять, ми терпимо; нас кулять, ми молимось, мов сміття сьіту сталися ми, сметиця всім аж досі.

Не на сором вам це пишу, а яко дітей моїх любих остерігаю.

Бо, коли б ви мали й тисячі наставників у Христі, та батьків небагато, бо в Христі Ісусі благовістив я вам появив (зробив).

Благаю ж оце вас, будьте посліДувателями моїми.

АПОСТОЛ НА УСПЕННЯ ПРЕСВЯТОЇ БОГОРОДИЦІ.

(Филипян ІІ: 5—11).

Браття! Так бо нехай думається в вас, як в Христі Ісусі, котрий бувши в образі Божому, не вважав хижацтвом бути рівним Богу; тільки ж умалив себе приявши вид слуги, бувши в подобі чоловіковому, і здававшись видом, як чоловік, понизив себе, бувши слухняним аж до смерти, смерти ж хрестної.

Тим же і Бог Його високо вознес, і дав Йому ім'я, більше всякого імени, щоб в ім'я Ісусове приклонилось усяке коліно, що на небі, і на землі, і під землею, і щоб усякий язик визнавав, що Господь Ісус Христос у славу Бога Отця.

АПОСТОЛ НА 11 НЕДІЛЮ ПО ЗІСЛАННІ СВ. ДУХА.

(І Коринтян ІХ: 2—12).

Браття! Коли іншим я не апостол, то все ж вам; ви бо печать апостолування мого в Господі.

Оце моя відповідь тим, хто судить мене

Хіба ми не маємо власти їсти і пити?

Хіба не маємо власти сестру-жінку водити, як інші апостоли, й брати Господні, і Кифа?

Або один я та Варнава не маємо власти, щоб не робити?

Хто воїнствує коли своїми доходами? хто садить виноградник, та й овощу його не їсть? або хто пасе стадо, та й молока з стада не їсть?

Хіба це я кажу яко чоловік? чи не говорить сього й закон?

Бо в Мойсеєвім законі писано: Не завязуй рота волові, як молотить. Хіба про волів дбає Бог? чи задля нас як раз говорить? Задля нас бо написано, що в надії мусить ратай орати, і хто молотить (робить це) в надію, бути спільником своєї надії.

Коли ми духовне сіяли вам, то чи велика річ, коли ми тілесне ваше жатиме? коли інші бувають спільниками (participants) власти над вами, то чи не більше ми? Та не користувались ми власто цією, а все терпимо, щоб не зупинити ніяку благовісти Христового.

ОБОРОНЕЦЬ ПРАВОСЛАВІЯ

ПЕТРО КОНАШЕВИЧ-САГАЙДАЧНИЙ ГЕТЬМАН ВІЙСЬКА ЗАПОРОЖСЬКОГО.

(Дальше).

Польське правительство готовилося до захисту і почувало потребу в козаках. Щоб прихилити остаиніх до участи в поході, воно вживало різних заходів, просило навіть єрусалимського патріярха Теофана, що перебував на території польської держави, впливнути на козаків і благословити їх на боротьбу з турками. Заходи дали бажані для польського уряду наслідки: козаки виступили в похід. На чолі їх стояв гетьман Яків Бородавка. Підчас самого походу, коли виявлялися деякі непорядки та безладдя серед козацтва, Бородавку було скинуто з гетьманства і навіть забито, а гетьманом проголошено знову Сагайдачного. З ним було сорок тисяч козаків, вони головним чином у вересні 1621 року і стрімали турецькі сили під Хотином, де польсько-козацьке військо зайшлося з турками і примусили турків просити мира. Польське правительство визнало заслуги козаків і Сагайдачного перед Польщею в хотинській війні.

Свій вплив серед козацтва та послуги польській державі Сагайдачний використував для зміцнення козацтва та захисту ним релігійних і національних українських справ. У своїх відносинах до польського правительства Сигізмунда III Сагайдачний завжди виявляв помірковність та прихильність і не подібав тої ворожнечі, яку помічаємо серед найбільше опозиційно настроеної до Польщі частини козацтва. Коли діло доходило до серіозних непорозумінь між козаками та правительством зза прав козацьких, кількости козаків та платні їм Сагайдачний завжди йшов на уступки і погоджувався на такі умови, які здавалися не тільки не бажаними, а навіть шкідливими для козацтва. Таку позицію наприклад, він займав, як був представником козацтва в так званих комісіях (себ то переговорах між козаками й польським правительством) Сольщанській (1617 р.) і Раставицькій (1619 р.).

Але це він робив через те, що в той момент упертість могла пошкодити козакам і національній справі, а між тим зроблені уступки не мали ніякого практичного значіння, залишаючись тільки на папері. Згадана уступчивість Сагайдачного свідчить про те, що він добре розумів сучасні для нього обставини і виявляв свій політичний хист. Це все давало йому можливість робити великі послуги своїйому народові та піддержувати дорогі для останнього справи й інтереси.

Завдяки Сагайдачному наше козацтво рішучо виступав в обороні релігійних інтересів українського народу, стає захистником православної віри та Церкви, і це виявляється як в підтримці корисних для православної церкви установ, як-от: братства та їх школи, так і в обороні православного населення та його духовенства. Не вспівши заснуватися в Київі 1615 року Богоявленське братство з своєю школою, як Сагайдачний з своїм козацтвом дає йому й моральну, й матеріяльну підтримку. В зносинах з польським правительством козацтво ставить свої вимоги відносно обмеження тих переслідувань з боку унітів, які зазнавали прихильники православної віри. Та найбільшою послугою для православія з боку Сагайдачного і козацтва була їх участь в оновленні патріярхом Єрусалимським Теофаном української православної церкви в жовтні 1596 року Берестейської унії православна Церква зостадася тільки в дрома владиками: Львівський епископ Гедеон Балабан і Перемиський Михайло Копистенський не захотіли приймати осоружної для української народної церковної унії і боронили православіє, всі-ж інші владики, з митрополитом Київським Михайлом Рогозою на чолі, визнали унію.

Після смерти епископа Гедеона Балабана (1607) року і Михайла Копистенського (1610 року), у православних залишився тільки єдиний епископ Єремія Тісаровський, що посідав львівську катедру після смерти Гедеона Балабана. Розуміється, що він одним не міг задовольнити всіх потреб православного населення, і православні домагалися нових владик для тих катедр, що були захоплені унітами.

(Дальше буде).

Осип Юрій Федькович.

ФАРМАЗОНИ.

V.

ЯКИЙ ПОРЯДОК ЗАВОДИТЬ ІВАН ПРАВДАРІОК У СЕЛІ І ЩО З ТОГО БУЛО.

(Дальше).

Вйт лиш побіжав, як стіна, але що було робити? мусів розказу комісарського слухатя. Пішли всі до канцелярії, а громада тим часом сходилася. У канцелярії бавив і комісар довший час; то закликав цього або того господаря до себе в середину й переглядав його книжку, то вимітував дещо в присяжних і тягнув із них протоколи, а нарешті вийшов до громади та й каже:

Громадо! На вашім начальнику й вашім писарі знаходиться велике опушкання. За тоток і доки вийде більша комісія, береться їх обох під арешт у місті, а ви тим часом маєте слухати пана присяжного Івана Правдарюка, яко вашого начальника. А ви знову Іване Правдарюку, маєте громаду провадити чесно й законно, як цісарське й краєве право велить, а до помочі дається вам Василя Нестерюка, яко чоловіка письменного й розумного. Громада срібляріївська дуже збідніла й підупала через свій нерозум і свою легичість. Для того старайтеся ви оба всіма силами й по Божому суміннику, на праву дорогу її навести, а уряд цісарський і краєвий дасть вам всяку помічь, якої вам треба буде.

Оттак сказавши, пійхав комісар. Жандарі убрали вйта й писаря у ланцушки та попровадили у місто а Правдарюк так каже до громади:

— Панове громадо! Нині робітна днина, тому ідіть собі кождий до своєї роботи, а у неділю, по Службі Божій, маєте тут усі зібтися мені на розказ і на раду! Я тут до пан-отця й буду їх просити, аби також ласкаві були в неділю зимі нас понйти!

— Я Богом вже тепер до роботи, господарі! і ви мені нйчого у корчмі не поревнив, бо буде каяваній!

Так і розійшлися всі.

— Ну діда! — казали пяниці.

— Ба не добре! — казали фармазони. — Якби не давно уже так, то не було би такої нужди в селі, а Спідницька сотня би теперь, як яке німецьке місточко, сильно накинулася на нас. Ти голодний ходило до пана про те, що у нас при Службі Божій не вживають дзвінків, а то тому, бо попередний пан парох казав, що наш сільний обряд не вимагає цього. Ті отці на місті пробували дзвонити, однак нйхто не хотів не звук дзвінків вважати. За панотка цього не хтів, вже нйчка разів було розігнали польські власти Рідну Школу. Ми раз робили просьбу аж до Варшави, і знову на який час позволили вчити дітей свої мови. На Новий Рік нам хор вибрався до Утрінова Старого на храм. По Службі Божій звичайно як водилося за попереднього сам щенних, заспівали „Боже Великий". Місцевий парох змилувався їх, і вони дістали по 14 або арешту. Отже бачиш, яке добро у нас, право сільзівикають очі і годі все описати, що тут діється, та що наш карід звикає від вовків у овечій шкірі".

Я тепер на вільній землі в Канаді, читаючи такі сумні вісти з рідного сала, живовлюї порівнюю лишки братів греко-католиків в Рідни Краю а грекО-католиками в Канаді

ЧИ ЦЕ ХРИСТЯНСЬКА РОБОТА ЦЕЛЕБСІВ НА РІДНІЙ ЗЕМЛІ.

(Вінніпег, Ман.)

Доходять до нас сумні вісти з Рідного Краю, як там господарять чужі, а разом в нами і наші кінчари з під стягу Хомишина і йому подібних. Недавно я одержав листа від сестри з Калущин. в ньому між іншими пише: „В нас тепер ліпа неволя, що хотять, то з нями роблять не лише чужі, але таки наші рідні, як нехто себе називають, „хуцинатіорі".

Як Тобі відомо, нашого тим-отця забрали від нас і дали йому дуже лізну парохію десь у горах за Стрий. Говорить що дуже тяжко йому там виконти з розумом. Як вйдержав від нас, то за ним нарід дуже плакав, бо вже другого такого щирого патріота не дістанемо. Наша громада і сусідня робили просьбу аж до Львова, до Шептицького, щоб його від нас не брали. Однак консисторія в порозумінню зі старостом в Калущи відкинула наше прохання".

Щодо згаданого священика, то на місце буде згадати роботу, яку він виконив у своїх двох парохіях, духом був не сильнийний. як перед тим На Україні краще обпікочився зі східним обрядом і взяв собі за свої громади. то першою його річчю було всякі римські обряди завести. Для Шептицького і польської влади було важним і не. що в 1932 р. він потрафив виключити зі своєї парохії кількакайлять родин „католичної шляхти", які від самого початку окупації Галичини полюбили робіти великий заколот в громаді. Часами навіть українці, яких була більшість. мусіли вживати хлопського параграфу супроти „пожоганих шляхтичів".

Лист звучить дальше так: „На місце нашого улюбленого пароха дали нам якогось немолодого. і тут його називають „целебсом". Всі говорять, що він полак. Нам лише якусь чуємо ще ні. Називати і говорить з нею лише по польськи. В літі зробив місію і зажинав собі до помочі двох таких як він сам. і ті очучки

АДРЕСА КОНСИСТОРІЇ:

Адреса Консисторії Української Грекo-Православної Церкви в Канаді:

Consistory of the Ukrainian Greek-Orthodox Church of Canada,
7 St. Johns Ave. — Winnipeg, Man.

Перші мимо гнету і утиски Риму в Польщі, як можуть так боронить свої давніх звичаїв, обичаїв, а тутешні греко-католики роблять противне. Вони забувають, що живуть в Канаді, і братаються з поляками. В Галичині набільшою мечеть та горомом українські є піти до костьола, а в Канаді, протикно. Тут не один заголовний грекo-католик ще й горший з того, що має „честь" в неділю стояти плече в плече з поляком чи французом у костьолі.

З повищого листа вичимо страшні і жахливі вчинки грекo-католицького новозеландського клеру, який вже продукують румські духовні інституції на загибіль українського народу. Нашим святим обовязком тут на вільній землі в підтверджувати на ділі хоч дечотрою наших братів та сестер в Старому Краю. Доклядно їх інформуємо про нашу Рідну Церкву в Канаді та в Америці і про її національно-політичні досягнення на полі релігійному та національному. Хай твердо стоять при своїй східньому обрядові, бо на далекий вже той час, коли український нарід закладе від отців звичу в Іхньої праці за многих 340 літ і скаже: Всі, котрі щиро працювали на славу Всевишнього і на користь та добро українського народу, лишаються між нами, а ви, сини зрадниці, що старалисъ спільно з ворогами нас закріпощувати. йдіть собі геть, що би я духу вашого не було чути на українській землі.

Г. О. В.

ПОСМЕРТНА ЗГАДКА.

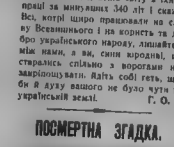

Бл. памяти Марія Зварич.

В неділю вечором, 7-го липня 1935 р. (день св. Ольги) упокоїлася в Едмонтоні широко звісна „Бабуся" Марія Зварич в 78 р. життя. Через недугу жолудкового раку похіпна по цілій землі в підтверджувати на дусі свої дитячо наших братів та сестер в Старому Краю. Докладно їх інформуємо про нашу Рідну Церкву в Канаді та в Америці і про її національно-політичні досягнення на полі релігійному та національному. Хай твердо стоять при своїй східньому обрядові, бо на далекий вже той час, коли український нарід закладе від отців звичу в Іхньої праці за многих 340 літ і скаже: Всі, котрі щиро працювали на славу Всевишнього і на користь та добро українського народу, лишаються між нами, а ви, сини зрадниці, що старалисъ спільно з ворогами нас закріпощувати. йдіть собі геть, що би я духу вашого не було чути на українській землі.

Г. О. В.

ПОСМЕРТНА ЗГАДКА.

Бл. памяти Марія Зварич.

В неділю вечором, 7-го липня 1935 р. (день св. Ольги) упокоїлася в Едмонтоні широко звісна „Бабуся" Марія Зварич в 78 р. життя. Через недугу жолудкового раку похіпна по цілій землі в підтверджувати на дусі свої дитячо наших братів та сестер в Старому Краю. Докладно їх інформуємо про нашу Рідну Церкву в Канаді та в Америці і про її національно-політичні досягнення на полі релігійному та національному. Хай твердо стоять при своїй східньому обрядові, бо на далекий вже той час, коли український нарід закладе від отців звичу в Іхньої праці за многих 340 літ і скаже: Всі, котрі щиро працювали на славу Всевишнього і на користь та добро українського народу, лишаються між нами, а ви, сини зрадниці, що старалисъ спільно з ворогами нас закріпощувати. йдіть собі геть, що би я духу вашого не було чути на українській землі.

Г. О. В.

ПОСМЕРТНА ЗГАДКА.

Бл. памяти Марія Зварич.

В неділю вечором, 7-го липня 1935 р. (день св. Ольги) упокоїлася в Едмонтоні широко звісна „Бабуся" Марія Зварич в 78 р. життя. Через недугу жолудкового раку похіпна по цілій землі в підтверджувати на дусі свої дитячо наших братів та сестер в Старому Краю. Докладно їх інформуємо про нашу Рідну Церкву в Канаді та в Америці і про її національно-політичні досягнення на полі релігійному та національному. Хай твердо стоять при своїй східньому обрядові, бо на далекий вже той час, коли український нарід закладе від отців звичу в Іхньої праці за многих 340 літ і скаже: Всі, котрі щиро працювали на славу Всевишнього і на користь та добро українського народу, лишаються між нами, а ви, сини зрадниці, що старалисъ спільно з ворогами нас закріпощувати. йдіть собі геть, що би я духу вашого не було чути на українській землі.

Г. О. В.

Український Релігійний дво-тижневик в Канаді.

ВІСТНИК
THE HERALD

THE HERALD Box 3084 WINNIPEG, MAN.

РІК XII. WINNIPEG, MAN., AUG. 15th, 1935 ВІННІПЕГ, МАН., 15-го СЕРПНЯ, 1935. ЧИСЛО (228) 16

Канадійська Церква за Американську на Відповідає.

В своїй боротьбі проти найвищого законного авторітету нашої Церкви — Собору — п. В. Свистун не перебирає в средствах і послуговується всє не неправдою, то балакунством. Він, примірком, виховляє в людей, що Українська Греко-Православна Церква в Канаді і Українська Автокефальна Православна Церква в Злучених Державах є одно і те саме тіло і що рішення американської Церкви в будь яких справах зобовязують рівночасно канадійську Церкву, або що канадійська Церква має право мішатися та вирішувати справи для Церкви в Америці і навіздорот.

Це своє балакунство п. Свистун посунув до тої міри, що Конституцію американської Церкви називає „нашою Конституцією", священників американської Церкви „нашими священиками", а навіть американську Церкву „нашою Церквою". Він пише, що „угода (з жуківцями) є підписана Конституціями нашою і жуківською", що „Тези" були розісланні „священиками нашої Церкви і жуківської". В додатку самі „Тези" він аспуеч правді і здоровому розумові називає „угодою". Одним словом — п. Свистун пробує увести людей в блуд, що ніби наша — значить канадійська — Конституція підписала з жуківцями „Тези", що „Тези" є угода, що нашим, значить канадійським священикам, „Тези" були розіслані, та що наша, значить Українська Греко-Православна Церква в Канаді, проводить переговори з жуківцями.

Все те є неправда і п. Свистун про це дуже добре знає. Конституція в Канаді не підписувала з жуківцями жадної угоди, ані „тез"; „тези" не були і ніколи розісланні нашим священикам, о-дним словом наша Церква не мала жадних переговорів з жуківцями і тому ніяких дрібонькіх не з тими переговорами заложила пять зол на тацу і їх запекло-стило до дрібної збірки в сумі $11.92.

Поминає подяємо поіменно, жертвователів, котрі зложили жертви на згадане свято $11.92.

Грабовський Нестор і дружина 5.00
Габа Стефан і дружина " 2.00
Гуменюк Юрій 1.00
Венгер Олена .50
Новочук Петро .50
Романюк Стефан .50
Дрібні жертви 2.42

Разом $11 92

Зарід Церковної Гром. в Торонто.

СПРАВКА.

В 3 числі „Вістника" з 1 лютого п. р. у звідомленні з балу Укр. Прав. Громади в Торонто закрадлася такі помилки: Замість Іванів має бути Івько Мандзій, замість Мах Лушпин має бути Лещишин, зам. Петр - Пузырєв Монтук, замість Ан Кебень — Шебець; замість Розпир 22-34, має бути Розвєрг Лейдз; зам. В. Горгосей має бути В. Гожий, замість Таборенська має бути Табінська; зам. Ст. Тиба має бути Ст. Ніпич.

Пропущені були імена: панї Фостина і пан Нестор Грабовський, що на цьому місці справедливо в пригожо вибачати.

Зарід.

ЦЕРКОВНИЙ КАЛЕНДАР НА 1935 РІК.

СЕРПЕНЬ.

1 Ч. Пр. Макрини, пр. Ди
2 П. † Проп. Ілії Авраамів Гал.
3 С. Симона Юрод. Івана стовп
4 Н. Нед. 7 по Зі. св. Д. Мар. М.
5 П. Мч. Трофима
6 В. † Мч. Бориса и Гліба
7 С. † Прав. Анни (матері М. Б.)
8 Ч. Сщмч. Ермолая, Ермипа
9 П. † Пр. Пантелеймона цілит
10 С. Ап. і дїак Прохора.
11 Н. Нед. 8. по З. св. Д. Мч. Ква
12 П. Ап. Сили
13 В. Єдохимія, мч. Юдити
14 С. Перен. мощей Хр. Гоми.
15 Ч. Аранд. Стефана, Никодима

ПОРЯДОК БОГОСЛУЖЕНЬ о. П. Запарижжка.

Серпень.

7 Понед., Ілії Ренвер-Міентонас
11 Нед — Давфин.
14. Нед — Вегреві
19 Пон. По Г. Н. І. Хр. — Пайн Ри
вер. Храм Всіх Довоключих
крайнів запрошується.
25. Нед. — Роркетон.
28. Середа. Усп. Бог. — Богдан. —
Хрем. Всіх доповничих україн
ців запрошується.

Адреса — Давфин, Ман.

ПОРЯДОК БОГОСЛУЖЕНЬ.

о. В. Сандик.

Серпень.

4. Неділя — Ст. Джулієн.
11 Неділя — Вокан.
18. Неділя — Тернопіль.
19 Пон., Преображення Г. Н. І. Х
25. Нед — Казворт.
28. Середа — Успіння Пресв. Бого
родиці — Хам — Вакан

ПОРЯДОК БОГОСЛУЖЕНЬ

о. Л. В. Лячник.

Серпень.

4 Неділя — Рівертон.
11 Неділя — Ст. Мартин.
18 Неділя — Тінкал
19 Понеділок, Преоб. Г. Н. І. Х
ист Спасителя.
25 Неділя — Попілар Парк.
28. Середа, Усп. Пресв. Богородиці
— Лездин. (Хрем). Доповничих
громадян запрошується прибути.

Адреса — Тіндал, Ман

ПОРЯДОК БОГОСЛУЖЕНЬ

о. В. Апонюка.

Серпень.

2. Пятниця По Іліі — Гарденто
4 Неділя — Роза.
11 Неділя — Тарденток.
18. Неділя — Толстой.
19. Понеділок, Преображення Гос
25 Неділя — Сенкіс.
28. Неділя — Лембінг
28. Середа, Успіння По. Богородиці
— Арбакер.

Адреса — Толстой, Ман.

ПОРЯДОК БОГОСЛУЖЕНЬ.

о. Т. М. Кисілевич.

Серпень.

4. Неділя — Ерблонт.
11 Неділя — Бікфорд.
18 Неділя — Рівертон
25. Неділя — Кальмер.
28. Середа — Пр. Богородиці — Шиль

ЦЕРКОВНИЙ УСТАВ НА 1935 РІК.

Серпень.

4. Нед. 7 по Зісх. св. Духа: Голос
6 Утр. Ев. Івана XX· 1—10. Лт. Ап
Рим. XV· 1—7. Єван Мат. IX; 27
35.
11 Нед. 8 по Зісх. св. Духа: Голос
7. Утр. Єван. Івана XX: 11—18 Лт
Апостол І. Коринтян. І: 10—18. Єв
Матея XIV 14—22.
18. Нед. 9 по Зісх. св. Духа: Голос
Утр. Єван. Івана XX: 19—31. Лт
Ап І Кор. III 9—17; Єван Мат. XIV
Понеділок Преображення
Утр. Єван. Лук IX· 28—36. Л·
Ап. II Петр І 10—19. Єван Матея
XVII. 1—9.
25. Нед. 10 по Зісх. св. Духа: Го
лос І. Утр. Єван. Іо. XII: 1—14. Лт
Ап. І. Кор. IV· 9—16. Єван. Матея
XVII. 14—23.

Канадійська Церква за Американську на Відповідає.

В своїй боротьбі проти найвищого законного авторітету нашої Церкви — Собору — п. В. Свистун не перебирає в средствах і послуговується всє не неправдою, то балакунством. Він, примірком, виховляє в людей, що Українська Греко-Православна Церква в Канаді і Українська Автокефальна Православна Церква в Злучених Державах є одно і те саме тіло і що рішення американської Церкви в будь яких справах зобовязують рівночасно канадійську Церкву, або що канадійська Церква має право мішатися та вирішувати справи для Церкви в Америці і навіздорот.

Це своє балакунство п. Свистун посунув до тої міри, що Конституцію американської Церкви називає „нашою Конституцією", священників американської Церкви „нашими священиками", а навіть американську Церкву „нашою Церквою". Він пише, що „угода (з жуківцями) є підписана Конституціями нашою і жуківською", що „Тези" були розіслані „священиками нашої Церкви і жуківської". В додатку самі „Тези" він аспуеч правді і здоровому розумові називає „угодою". Одним словом — п. Свистун пробує увести людей в блуд, що ніби наша — значить канадійська — Конституція підписала з жуківцями „Тези", що „Тези" є угода, що нашим, значить канадійським священикам, „Тези" були розіслані, та що наша, значить Українська Греко-Православна Церква в Канаді, проводить переговори з жуківцями.

Все те є неправда і п. Свистун про це дуже добре знає. Конституція в Канаді не підписувала з жуківцями жадної угоди, ані „тез"; „тези" не були і ніколи розісланні нашим священикам, о-дним словом наша Церква не мала жадних переговорів з жуківцями і тому ніяких дрібонькіх не з тими переговорами заложила пять зол на тацу і їх запекло-стило до дрібної збірки в сумі $11.92.

Поминає подяємо поіменно, жертвователів, котрі зложили жертви на згадане свято $11.92.

Грабовський Нестор і дружина 5.00
Габа Стефан і дружина " 2.00
Гуменюк Юрій 1.00
Венгер Олена .50
Новочук Петро .50
Романюк Стефан .50
Дрібні жертви 2.42

Разом $11 92

Зарід Церковної Гром. в Торонто.

СПРАВКА.

В 3 числі „Вістника" з 1 лютого п. р. у звідомленні з балу Укр. Прав. Громади в Торонто закрадлася такі помилки: Замість Іванів має бути Івько Мандзій, замість Мах Лушпин має бути Лещишин, зам. Петр - Пузырєв Монтук, замість Ан Кебень — Шебець; замість Розпир 22-34, має бути Розвєрг Лейдз; зам. В. Горгосей має бути В. Гожий, замість Таборенська має бути Табінська; зам. Ст. Тиба має бути Ст. Ніпич.

Пропущені були імена: панї Фостина і пан Нестор Грабовський, що на цьому місці справедливо в пригожо вибачати.

Зарід.

Церкви підлягають управі американської Церкви, а священики в Канаді управі канадійської Церкви. Американська Церква має свій Собор, а канадійська Церква свій. На Соборі канадійської Церкви не має голосу американська Церква, голосу канадійська Церква. Юрисдикція канадійського Собору не розтягається на Америку, а юрисдикція американського Собору не розтягається на Канаду. Все, що є між канадійською Церквою і американською спільного — то особа Архиепископа, спільність віри та українська національність. Поза це Українська Греко-Православна Церква в Канаді А Українська Автокефальна Православна Церква в Злучених Державах є дві законно окремі Інституції, які незалежно одна від другої собою управляють.

З переговорами з жуківцями в Америці і Канаді. Церква від самого початку по нинішній день не має нічого спільного. Це є справа, що її зачала без попереднього порозумінна з Канадою американська Церква, отже вона є виключно справою самих жуківців і Української Автокефальної Православної Церкви в Злучених Державах, а не справою Українсько Греко-Православної Церкви в Канаді. Ми не маємо ні права, ні сили до тої справи вмішуватися, ані угоди чи порозуміння забороювати.

Так само започаткование духовного порозуміння з царгородським патріярхом і властиво справою американської Церкви. Канадійська Церква тільки приняла до відома, що наш о. Владика написав лист до патріярха, але рішення про те, як відносится до патріярха, залишає на той час, коли прийде відповідь патріярха. Канадійська Церква не має ще ані що опобровати, ані що відкидати. А ні і прийдеться канадійській Церкві рішати питання духовного порозуміння з царгородським патріярхом, то вона буде рішати це питання не на підставі Статута американської Церкви, а на підставі свого власного Чартеру, Статута та резолюцій Семого Собору Української Греко-Православної Церкви в Канаді. І те рішення мусить бути згідне з вимогами Чартеру. Статута та резолюцій Семого Собору нашої канадійської Церкви, бо инакше воно не булоб законне і ніхто не зобовязуваловб.

Духовне порозуміння з царгородським патріярхом, якби канадійська Церква на нього і погодилась, не може нарушувати ні нашого церковного майна, ні засад самостійности і соборноправности, ні стремління до автокефалії, ні благодатности чи канонічности нашого Архиепископа, ні жадний інший спосіб не може протівитися нашій церковній конституції та нашим засадам. Що більше — духовне порозуміння з царгородським патріярхом може вийшити та затвердити тільки всеканадійський Собор і ніхто инший не повинен ні до чого знати, що нашої Церкви, отже ціла Церква, а не сама Консисторія чи Архиепископ з Консисторією. Тому ясно, що ніхто нашої Церкви не годен ні „продати" ні „зрадити". Що більше, ніхто її не хоче ні зрадити, ні зрадити. Вся „запродайність" та „зрада" є тільки в уяві п. Свистуна, як що він дійсно в ню вірить. Однак ми не бачимо жадних підстав, на яких він міг би цю свою віру основувати.

БРАТСТВО ОБОРОНИ, ЧИ РУЇНИ?

П. В. Свистун багато говорить, про Братство. Не диво. Братство було через рид літ немов другим його іменем. Ряд літ він призвичаївся говорити в імени Братств., як голова Українського Греко-Православного Братства, хоч Братство не мало в тім часі ні членів, ні статута, ні зборів, ні протоколів, ні вкладок Був тільки уряд Братства, а п. Свистун був його головою, а на ділі п. Свистун був Братством. Тож як коли треба було йому додати собі трохи авторітету, якого, як особі, йому бракувало, він покликався на Братство.

Однакож все в світі змінюється. І сталося так, що п. Свистун перестав бути головою Братства. По якімсь часі п. Свистун оглянувся, що як приватна особа не має такого авторітету, як тоді, коли говорив, як голова Братства, отже зачав знов побиватися за Братством. Можливо рів, що як би на недавнім Соборі було пішло все по його волі, то нині він булби вже знов головою Українського Греко-Православного Братства і булби би розшибався як його голова. Та не так сталося. А п. В. Свистунові конче треба бути головою якогось Братства. Тому він заложив собі 14 цвіня в Вінніпегу свое власне Братство. Для приличности назвав його Братством Оборони Рідної Церкви.

Такого Братства ні статут ні чартер Української Греко-Православної Церкви не предвидює і тому це Братство є поза статутом і чартером Української Греко-Православної Церкви. Іншими словами **Свистунове Братство є для Української Греко-Православної Церкви тіло чуже, незаконне.** В найлучшім разі воно в відношенню до Української Греко-Православної Церкви в таке саме, як чирак, або рак в відношенню до людського тіла. І лише так, як чирак, або рак можуть „боронити" людське тіло, може й те Братство „боронити" нашу Церкву.

Церкві можна помагати і Церкву можна боронити в разі потреби тільки способами дозволеними Церквою. Церковні закони, канони, чартер і статут говорять про способи, якими можна Церкві помагати та її боронити. Способи недозволені Церквою є так само, як чирак, або рак, або інша недуга. Як чирак, або рак, або тиф людського тіла не оборонює, тільки його осаблює і убиває, так може і Церкві робити всяке чуже Церкві тіло, що накидає себе її на допомогу, чи оборону

Свистунове Братство булоб чуже для Церкви навіть тоді, колиб складалося з самих найлучших членів Церкви, бо в церковнім статуті воно не є предвиджене. Статут на таке Братство не позволяє, і ніхто лучше не повинен бі цего знати,

як п. В. Свистун, котрий вчився законів і через те повинен знати, що можна, а чого не можна. Зрештою не треба навіть адвокатом бути, аби розуміти, що право рішати про яку небудь організацію мають тільки люди, що творять тіло, признане чартером та статутом тої організації. Не можуть приміром розпоряджати Народним Домом денебудь на фармах люди, що хоч і є членами того дому, але не є вибрані його урядниками. Вони не мають права розпоряджатися Народнім Домом, хоч би й назвали себе приміром Комітетом Оборони Народного Дому. Тимбільше не мають права мішатися в справи Народного Дому люди, що навіть не є членами, або якесь тільки, заходячи пів на пів — з членів і нечленів, хоч би це тіло якої високопарної назви для себе уживало. Все те знають навіть найпростіші люде на фармах, але так виглядає, що не знає цього п. В. Свистун, адвокат.

Він заложив собі своє власне Брацтво в Вінніпегу, назвав його Брацтвом Оборони Рідної Церкви, прийняв на себе уряд голови Брацтва і, не багато церемонячись, оголошує навіть свою канцелярію, як канцелярію Ukrainian Church. Бракує ще, щоби проголосив себе і єпископом, або патріярхом, чи папою нового церковного дивогляду.

Якими словами не представляли би п. Свистун ціль свого Брацтва, то ця ціль є в дійсности побоюванням найвищої законної інституції Української Греко-Православної Церкви, її Собору, що відбувся 30 червня і, 2 та 3 липня, 1935 р., побоюванням Собору та управи церкви в особах її законних представників, — Епископа, Адміністратора та Консисторії. А боротися против найвищої інституції якої небудь організації (отже й церкви), боротися проти цю або іншого, чи наново одібраного (і то одноголосно одобреного)ї її проводу, це боротися проти самої організації. Таким робом Свистунове Брацтво є в дійсности Брацтвом для побоювання Української Греко-Православної Церкви. Це Брацтво не для оборони Української Греко-Православної Церкви, а для її побоювання, для руйнування Української Греко-Православної Церкви. Слово „оборона", ужите в назві Брацтва, є фарисейство. Воно ужите тільки для замаскування дійсної цілі, для боротьби против Української Греко-Православної Церкви.

Ще ліпше покажуе дійсний характер цього Брацтва руйни, а не оборони, факт, з кого воно заложилося, з яких людей. Сяке-таке оправдання для заснування того Брацтва булоб, колиб заложили його через непорозуміння самі члени Церкви, що не знали своїх прав, не знали статута і через свою недбалість прогодували б ці непривильний, незаконний крок. Та і цього оправдання при заснованню Свистунового Брацтва не було. Та заснування свого Брацтва п. В. Свистун вибрав собі публічні сходини, по простому збіговисько, на яких було більше не-членів, чим членів Української Греко-Православної Церкви. Як свої памфлети кинув п. Свистун не знати, або вулиця, що з нашою Церквою не має нічого спільного, судила про те, які канони обовязують нашу Церкву і як що Церкву „зрадив" її Епископ, а Адміністратор „пофальшував" канони, так само тепер він був скликав вулицю, аби перед нею виявляти до последнього Собор Церкви і всіх його учасників, і відтак при допомозі вулиці приступив до організованого Брацтва. Заключаючи до впису в своє Брацтво, п. Свистун не поставив найменшого застереження, що до нього тільки ті вписуватися тільки члени Церкви. Отже зараз на самім початку повписувалися до Свистунового Брацтва люди, що ніколи членами Української Греко-Православної Церкви не були і ніколи не будуть. Ще більше, а чого спільного з нею до того вечера не мали.

Перед церковним Собором цього року парафіяльний уряд соборної громади в Вінніпегу прислав Консисторії офіціальне звідомлення, що громада має 76 членів, що платять вкладки, а до Церкви приходить на Богослужения 125 родин. На сходинах, де п. Свистун організував своє Брацтво, 15 членів соборної громади голосували проти прочитаної п. Рим резолюції з протестом проти постанов Саскатунського Собору. Ніхто з тих членів не вписався ні тоді, ні опісля до Свистунового Брацтва. На сходинах не було всіх членів соборної громади, бо сходини були скликані дорывочно. Однакож п. Свистун хвалиться, що дістав до свого Брацтва вже сто членів. Як з парафії він не міг дістати більше, чим 60 членів, то хто є остаді 40 членів? Відповідь можлива тільки одна: це не є члени Української Греко-Православної Церкви! Іншими словами — Українську Греко-Православну Церкву взяався п. Свистун „боронити" перед нею самою, перед її найвищою інституцією, Собором, і перед її законним проводом, при помочі людей з вулиці, людей, що не були і не є членами цієї церкви. Дуже можливо, що між ними є й ваші вороги Української Греко-Православної Церкви, що відразу занюхали, чим в дійсности є пропововане п. Свистуном „оборона". Але коли навіть прийняти, що всі вони є добре-думаючі, тільки ще чужі для нашої Церкви люди, то все таки дуже а дуже воно дивно, як можуть розумітися „оборону" Церкви ті люди, що вже хотіннб її боронити, хоч це навіть в її члени не вписалися. Членами Церкви бути не хочуть, але „боронити" її хочуть.

А може це лиш через якусь неосторожність так сталося, що до Свистунового Брацтва повписувалися люди, що не є членами Української Греко-Православної Церкви? На це дає відповідь подія, що сталася тиждень пізнійше. В неділю 21 липня скликало Свистунове Брацтво свої перші збори і людей на ці збори закликало запрошенням-карткою. На зборах мав промовляти п. Свистун „про причину розколу" (так, вже розколу!) в нашій Церкві". Багато відомих і щирих членів Церкви (з обох вінніпегських парафій) карток-запрошень не дістали. Один з делегатів на Собор в Саскатуні, п. Г. Підлубний, спитав секретаря соборної парафії, п. О. Климкова, чому не післав йому картки. П. Климків, сторожинник п. Свистуна, відповів, що карток не стало, бо 40 карток вислано до членів Народнього Дому, а 35 до Стрілецької Громади....

Ціла Канада знає, яку боротьбу кільканайть літ тому звів п. Свистун проти Українського Народнього Дому в Вінніпегу. Хто з членів Народнього Дому є членом нашої Церкви, той дістав картку, як член Церкви. Отже 20 карток до членів Народнього Дому пішло до тих членів, що не були і не є членами Церкви.

Ціла Канада знає про війну, яку п. В. Свистун від проти стрільців, і знає, що стрільці через це відносяться до нашої Церкви ворожо. В Вінніпегу стрільці не мали ніколи з нашою Церквою нічого спільного, а в Монтреалі, Торонто, Саскатуні, ви Едмонтоні. Однак п. Свистун і їх кличе, бій помагали йому „боронити" Українську Греко-Православну Церкву перед її Собором, перед Епископом і Консисторією!

Хвалиться п. Свистун, що на згадних зборах його Брацтва вписалося сві-жих „поверх 20 членів". Іншими словами не вписалися всі сподівані „оборонці" з Народнього Дому та Стрілецької Громади. Виходить, що знайшлися між ними розумні люди, що зрозуміли гру п. Свистуна.

Заложене п. Свистуном Брацтво не є Брацтвом Оборони, тільки Брацтвом Руйни Рідної Церкви. Хто з православних українців хоче дійсно своїй Церкві помагати, хто хоче її дійсно боронити, той має до цього доволі законних, принятих цілим культурним світом способів. Але це не є способи, до яких належе п. В. Свистун.

Свистунове Брацтво „оборони" могло відограти хіба ось яку добру ролю. Воно могло би проявити п. Свистуна перед ним самим, зрівноважити його та спинити від того карколомного кроку, на який він пустився. Тільки чи зуміє та чи схоче воно це зробити?

ЧОМУ ЙОГО НЕ СПИНИЛИ.

Люди, що не знають п. В. Свистуна ближче та вірять в його добру волю, дивуються, чому церковний провід та близькі приятелі п. Свистуна не поробили заходів, щоб не допустити до тої боротьби, яку він тепер проводить проти Церкви. Здається їм, що колиб члени церковного проводу та приятелі п. Свистуна були ужили своїх впливів, вони могли були п. Свистуна спинити.

Але так можуть думати лише ті, що знають п. Свистуна тільки з його добрих сторін, а не знають його великої впертости. І нетерпимости до всіх тих, що мають відвагу думати інакше, як він, та його хоробливого амбітництва, яке вколоде ним до тої міри, що він найспокійнійше пожертвує і своїми найближчими приятелями, щоб тільки поставити на своїм та задоволити своє „я".

Як він сам признається, його ворожнеча до проводу Церкви почалася вже шість літ тому. Тій ворожнечі він старався надати ідеольогічного значення, а именно, що ніби о. Савчук заводить в Церкві клерикалізм та обкроює права світського елемету. Закиди клерикалізму п. Свистун почав відвигати від тоді як о. Савчук почав примушувати до того, щоби справи церковні були ведені та вирішувані покликаною до того управою та в такий спосіб, як того повага і закони Церкви вимагають, а не так, мов би Церква була неначе якимсь департаментом елеваторної спілки, або філією інститута, якими свого часу п. Свистун завідував.

Більш народоправної та соборноправної церкви, як наша, нема між всіма другими православними церквами. Ця соборноправність і народоправність в забезпечена Чартером і Статутом Української Греко-Православної Церкви в Канаді. Вимоги Чартеру і Статута церковний провід совісно шанує та докладно придержується. **Але коли хто нехтує соборноправність Церкви, то власне п. Свистун, який не хоче підчинитися волі Собору і бунтує проти нього.** Для п. Свистуна соборноправність в Церкві мабуть істнує лише на стільки, наскільки соборна воля Церкви покривається з його волею, та наскільки соборне бажання Церкви сходиться з його бажанням. Колиж Собор одноголосно висловив думки і бажання противні думкам і бажанням п. Свистуна — тоді він проти соборноправности і старається силоміць накинути Церкві свої власні думки і свої бажання.

Таке з п. Свистуном було завжди. Він так поводився і супроти своїх товаришів-співробітників, в якій би то справі не було. Боронь Боже, щоб хто відважився з ним не погодитися. Він тому зараз закидає неровзум, нельояльність судроти цього, як іноді каже, заговір проти його провідництва. Як коли п. Свистун і приймав думки других, то тільки тоді, коли міг їх пристосувати до своєї власні. Товариші й співробітники п. Свистуна знали його слабість під цим зглядом, але ради справи говорили: Яка різниця, чи думка буде переведена в життя, як моя, чи як п. Свистуна? Важне, щоб була з того загальна користь.

Таким відношенням до п. Свистуна, товариші його робили йому незвичайно криводу, бо він з часом почав уважати себе за всезнайка, за непомильного папу, та, як влучно висловився про нього його близький друг, п. Мих. Стечишин, як Атлась, що весь світ на своїх плечах носить. Від став нерадливою, розпещеною дитиною, що не має границь в своїх примхах. Він перестав числитися з волею і думками своїх товаришів-співробітників і почав їх від себе по одному відштахати, аж поки не лишився сам один. І це, що він тепер робить, — видання памфлетів, виступи проти Собору і організованя свого власного брацтва — все це є вже його оригінальні творя, на сто відсотків його власні, самостійні подвиги.

Думає, що провід Церкви та товариші п. Свистуна могли були його опанятати — не має підстави. Для цього треба було бодай дрібки доброї волі з боку п. Свистуна, а в нього її не було. Події, які зайшли на протязі минулих півтора року як найкраще це доказують.

Перший публичний виступ проти о. Савчука зробив п. Свистун на загальних зборах соборної парафії в Вінніпегу, 4 березня, 1934. Він закинув йому клеменкалізм, неточности у веденню справ Консисторії, поломання конституції Церкви, тобто чартеру і статута, сфальшування історії Церкви (бо в відозві за збіркою на Ювілейний Фонд не згадав імени п. Свистуна) і ще дещо. Він також повів агітацію проти Ювілейного Фонду.

П. Свистун виступив із своїми закидами на незвичайному місці і в незвичайний спосіб. На основі статута Української Греко-Православної Церкви ті закиди він мав зробити перед Церковною Судовою Комісією, а не перед зборами одної церковної громади, які не є компетентні таких закидів розбирати, ці їх вирішувати. Але він, також знав, що його закиди — це звичайні видумки, й тому не міг видвигнути їх законною дорогою. Йому ходило про захитання довіря до о. Савчука, і він вибрав для цього найвигіднійше місце і спосіб: на зборах одної громади і в непристотности о. Савчука.

Від того часу п. Свистун не переставав виступати проти о. Савчука, пускаючи про нього різні безосновні іскривації та оскарження, і згори заповідав, що слідуючий Собор усуне о. Савчука зі становища адміністратора, а на його місце виберне другого, який, як він мабуть думав, буде йому слухняніший. Цеж — „свистунівська церква".

Щоб підбунтувати світський елемент проти о. Савчука, п. Свистун вперто заходив, що він відсунув Брацтво від контролі над Консисторією і в той спосіб знехтував чартер. Приятелі п. Свистуна звернули йому увагу, що чартер не каже, що Брацтво має бути контрольним тілом над Консисторією. Тоді п. Свистун кликнув радісно: Ах тепер я відгукую Савчука: він сфальшував чартер!

Колиж адвокат, п. Михайло Стечишин, який приготовлів чартер, доказав п. Свистунови документально, що о. Савчук чартеру не сфальшував і не міг сфальшувати, бо чартер був укладений в такій формі, на яку погодився сам п. Свистун, як член чартерової комісії, — тоді п. Свистун в погоні за шкірою о. Савчука, — почав шукати ще іншої причини на продовження боротьби проти нього.

Для цього послужила йому стаття в „Українськім Голосі" під заг. „Риба в мутній воді". П. Свистун, думаючи мабуть, що її як не написав о. Савчук, то бодай одобрив, поспішився дати ще ню відповідь, в якій цілком мильно представив канонічне становище Української Греко-Православної Церкви в Канаді відносно женячки священників. В інтересі Церкви о. Савчук був примушений спростувати твердження п. Свистуна, і це п. Свистуна страшно озлобило. Він нараз забув за „сфальшування" істориї Церкви та чартеру і вчепився „сфальшування канонічного становища Церкви". Ажгепер, злавалось йому, дістане шкіру з о. Савчука. Тому він написав ще одну статтю, а коли „Український Голос" її не помістив — почав приготовляти до друку цілу книжочку, памфлет. Товариші й приятелі п. Свистуна в Саскатуні дозвідувались про його намір, хотіли опанятати його. Вони написали йому, дня 29 квітня, 1935, лист такого змісту:

„Вповажнений Товариству Свистун.

В посланих нами днях ми дістали відомости, що Ви маєте видати другим памфлет в справі непорозумінь між Вами а о. Савчуком відносно канонів Української Православної Церкви.

Ми вище підписані вважаємо, що поява такого памфлету буде вкрайно шкідливою для нашої загальної справи і ставить нас, Ваших особистих приятелів, в дуже прикре положення. В виду сего ми вас помилуємося, щоб Ви спинили тяжкий, коли то кількох нас прийде до Вінніпегу обговорити со справу на місці.

З поважанням.

(Підписи) Г. Сапченко, І. Гнатишин, В. Буряник, Ю. Стечишин, І. Грещук, К. Лимишучук."

На цей лист п. Свистун вислав не ручки п. В. Буряника відповідь, датовану дня 1 травня. Там він між іншим написав:

„На саме „домагання" не вважаюби я за потрібне відписувати, колиб не згадка в Вашому листі, що кількох Вас думає слідуючого тижня приїхати до Вінніпегу. Не відповідаючи на Вашого листа я міг би спричинити Вам непотрібних коштів.

Думаю, що лишнім буде для Вас сюда їхати, коли думаєте їхати виключно для того, щоб спинити розсилку мого памфлету. Памфлет вже на укінчанню і піде між люде.

Повідомлю Вашу відвагу ставити мені „домагання". По моїй думці хомби би назбиралося тисячі відписів, то це само не давалоб Вам права ставити до мене „домагання." (Підчерк. наше).

З цього видно, як п. Свистун числиться з думкою близьких йому людей. Хочби й тисячі людей радили або й домагались чогось від п. Свистуна, то це для него не важне. Він нікого не послухає, з ніким не порадиться, ні на кого не огляднеться.

Брошура п. Свистуна пішла між люде. Але діставши раз вретит на людські шкіри, п. Свистун забажав ще й шкіри Архиепископа, бо в брошурі нажинулось вже й на його, закидуючи йому „зраду" Церкви.

Ще перед появою його брошури, Консисторія запросила п. Свистуна бути членом дорадчої статутової комісії, яка помагалаб Консисторії приготовити та впорядкувати зміни й поправки до Статуту, для предложення на Соборі. Думалось, що як п. Свистун справді має які завваги та поради щодо кращого веденя церковного діла,—то треба дати йому нагоду предложити їх по людському перед дорадчою статутовою комісією та перед Консисторією, а Консисторія передасть Соборові. Але п. Свистун запрошення до участи в статутовій комісії не прийняв, навіть на лист Консисторії не відповів.

Товариші й приятелі п. Свистуна в Саскатуні й Едмонтоні зробили ще одну спробу зрівноважити п. Свистуна й запропонували конференцію в Саскатуні, на яку запросили також о. Савчука і п. Свистуна, аби їх вислухати. Оба вони мали привезти з собою документи й доказки на оправдання становища, яке кождий з них зайнв відносно канонів Церкви, щоб учасники Конференції мали змогу переконатися, котрий з них правий, та після того застановитись над тим, як усунути непорозуміння.

О. Савчук на конференцію поїхав, але п. Свистун ні, даючи тим ще один доказ, що він з ніким нечебється і пошукає себе ніякого не признає. З приводу цієї конференції вія розписав кілька листів, які наглядно показують, що йому не так ходило про канони, як про шкіру не лише о. Савчука та Архиепископа, але й багато других немилих йому людей.

На кілька днів перед Собором Консисторія передала справу виступів п. Свистуна проти Архиепископа Церковний Судовий Комісії. Рішилось, що п. Свистун виголошений перед Судовою Комісією до скочу, при тім тім дістане доказ, що його заходи проти Архиепископа неоправдані, і заспокоїться той не треба буде розмазувати справи на Соборі. Але п. Свистун на пересудження Судової Комісії не явився. Навпаки він написав до Консисторії образливого листа, в якім заявляє їй незнання Статута та грозить, що колиб Судова Комісія винесла проти него неприхильне рішення, то хай всі члени комісії і члени Консисторії будуть приготовані до відповідальности перед державним судом.

Це, розуміється, Судовоі Комісії не спинило від розгляднення справи. Вона винесла неприхильний вирок проти п. Свистуна в його неприсутности. І так справа дісталась перед Собор. Собор, як вже відомо, осудив п. Свистуна і дав йому нагану.

П. Свистун, предвидячуючи це, в послідній хвилі відтягнув без застереження свої обвинувачення проти Архиепископа й о. Савчука і тому Собор обмежився на самій нагані для нього. Дістався нагану і п. Свистун заявив, що приймає її і буде надалі поводитися як карний член Церкви. Однак два дні пізніше вже зломав своє слово і на Народнім Зїзді виступив на Собор, а свої накиди розширив ще більше по повороті до дому.

Отже провід Церкви і товариші та приятелі п. Свистуна робили все, що було в їх силі, щоби спинити його від карколомного кроку, на який він пустився. Їх старання остали безуспішні, бо п. Свистун відгородився від усіх, не признає ніякої думки і не слухає ніякої поради. Він спустився на власний розум і знає тільки своє „я".

„ДНІПРО"

Орган Української Православної Церкви в Злучених Державах.

Виходить 1 і 15 кождого місяця і коштує на рік $2.00

Передплату висилати на адресу:

"DNIPRO"

1851 Germantown Ave., Philadelphia, Pa.

„ВІСТНИК"
Релігійний часопис для Українців в Канаді
Виходить 1-го і 15-го кожного місяця.
Видає Українська Православна Видавнича Спілка.
(Предплата: В Канаді — $1.00 на рік.
За границю — $1.50 на рік.

THE HERALD
Published semimonthly by the
Ukrainian Orthodox Publishing Company
Subscription per annum:
In Canada — $1.00. — Foreign — $1.50.

Адресуйте: — Address:
The HERALD, Box 3084, WINNIPEG, MAN.

НЕ ДЛЯ НАС ЦЕЙ АВТОРІТЕТ.

П. В. Свистун опубликував лист о. Кирстюка не тумаємо цим разом відповідати, бо вважаємо, що стаття в послідніх числ „Вістника" п. з. „Порозуміння з Патріярхом" дає достаточну відповідь. Натомість хочемо звернути увагу на що інше.

До листа о. К. Кирстюка п. В. Свистун додає замітку, в якій високо підносить о. Кирстюка, як знатока церковних питань. Між іншим каже „Прот К Кирстюка наша Церква вважала ее знатоком канонічного права.. Тому лист його має для нас дуже велике значіння, як людини, що говорить про церковну справу з повним авторітетом".

В своїм листі о. Кирстюк занимає неприміримо вороже становище супроти всякого порозуміння з царгородським патріярхом, а з цего треба виснути, що і зі всіма другими православними церквами, та взагалі з цілим православним світом. Ну, кождому вільно мати свої думки й погляди на дану справу, отже вільно це й о. Кирстюкови. Але віримо що він, як „знаток канонічного права" та „як людина, що говорить про церковну справу з повним авторітетом", повинен бути бодай до якоїсь міри обзнайомлений в своїх поглядах та консеквенціях у видах. А цего важать в нього не бачимо.

Провід Канадійської Церкви ніколи не змінив своїх поглядів відносно духовного порозуміння чи зносини з царгородським патріярхом або з іншими православними церквами. Він завжди був готовий на таке духовне порозуміння чи зносини, але тільки під условіями, що таке порозуміння чи зносини між нашою Церквою і патріярхом чи якими другими православними церквами — має бути як рівних з рівними; як православних з православними, як канонічних з канонічними. Іншими словами ми признавали й признаємо, що наша Церква з її єпископатом є правилно православна і канонічна Церква — і від цієї засади ніколи не відступимо. Як царгородський патріярх чи другі православні церкви хочуть з нами духовного порозуміння та зносин, як з канонічною православною Церквою, — ми на це готові. А як не хочуть, ми на ніякі понижуючі условія піти не можемо і не потрібуємо. Таке було наше становище в минулому, таке і тепер, бо послідний Собор його нічим не змінив.

Але не можна цего сказати про о. К. Кирстюка. Він як довго був в Канаді, то погоджувався зі становищем нашої Церкви, але коли вихав до Злучених Держав, то пять років тому стояв вже на цілком протилежному становищу від нашого, а також на протилежному від того, яке заняв в опубликованім п. Свистуном листі. Пять років тому о. К. Кирстюк цілою силою пер до порозуміння з патріярхом. **Більше, чим це — о. Кирстюк сам писав, що наша Церква не-канонічна, не-автокефальна і навіть не православна і тому конче треба піддати її під царгородського патріярха.** Він вже й ходив в тій справі до патріяршого представника, як тодішній голова американської Консисторії, і наклоновав до того американську Церкву, а коли провід канадійської Церкви цему спротивився, о. Кирстюк написав довгого листа до о. Савчука, як голови Консисторії в Канаді, і в листі обстоював своє становище та доказував, чому нам на патріяршого признання конче потрібно З браку місця не подаємо цим разом повного тексту листа, а лише деякі уступи з него.

Ст. Луіс, Мо., 22 мая, 1930
Високопреподобному о. Митрату
С. Савчуку, голові Консисторії У.П.Ц.К.
Вінніпег, Ман., Канада.

Високопреподобний Отче:—

Дуже прошу Вас простити мені, що не відписував; на деякі листи, думав, не маю права сам відписувати без порозуміння з членами Консисторії, на другі припоручив відповідь о. Іванишину й брату Кедровському, а на послідний беру єв'є вам відповідати, бо він був дуже короткий. Але при цій нагоді треба дещо більше написати, тому й пишу...

Пічну з початку. Був я в Чікаго, й був там брат Свистун з Канади. Перед моїм виїздом до Чікаго говорив брат Кедровський, що він їде до Чікаго й мені конче там бути, бо там буде п. Свистун з Канади й ми там обговоримо церковне питання. Було нас там чотирох, о Владика, Кедровський, Свистун і я. Бесіди було богато й говорилося, про ріжні можливости, але всі ми прийшли до одного висновку. **Українська Православна Церква Америки й Канади остала без вищого духовного проводу й треба шукати канонічного звязку з тою церквою, до котрої Церква українського народу первісно приналежала, отже з царгородським патріярхом на условях, що, скоро Рідна Церква на Україні найде себе назад у відрядних обставинах, Церква Америки й Канади виходить із звязку з царгородським патріярхом і входить назад в склад київської митрополії** (підчеркнення о. Кирстюка)...

Пан Свистун являвся там (на нарадах) як приватна особа, говорив, що висказуе свою приватну думку, але те висказання приватної думки було цілком офіційне, бо він і говорив, що канадійська Церква потребуе свого власного епископа, що в Америці треба також другого (значить ще одного) епископа, казав, що ми мусимо створити власний епископат і стреміти до автокефалії. Ріні повторяв ті думки, з якими я також був зжився ще будучи в Канаді. Тож ми не бачали його висловів приватно, але як такі, які віддають погляд канадійської Церкви.

На тих нарадах навіть рішено, що представники американської Консисторії мають пити до представника царгородського патріярха в Нью Йорку приформувати щодо навязання зносин з патріярхом, а п. Свистун говорив, що канадійська Церква зужиле протекції англійських і канадійських державних достойників, щоби ті помогли англіканам навязання тих зносин.

Зара після тих нарад мали ми засідання Президи Консисторії в воно після брата Кедровського и мене до заступника патріяршого. Ми були, погоджували про нашу Церкву, а він славав, що патріярх певно не відкаже нашим нарадам, лише перш всього дому треба вислати меморандум. До висилки такого меморандуму не прийшло, бо з Канади насипали цілком противні погляди, а навіть і протести проти того, що американська Церква робить в имени канадійської не питаючи її о думку чи згоду.

В нас описля було знову засідання, а в межичасі приходили листи то від Вас то від о. Кудрика переслані Вами. З тих листів ми побачили, що канадійська Церква, а бодай активні члени її, намірають пити цілком зірвання звязків з цілим православним світом. Тому в нас заперестала всяка акція відносно питання навязання канонічного звязку аж до Собору канадійської Церкви. Ми чекаємо на те, як поставиться Ваш Собор (Мова про собор в 1930 — Ред.)..

В нас витворився погляд, що Канаді треба власного епископа, хотяй можна би без нього ще якийсь час в Канаді, що на Україні щось наступить, обійтися. Але візьміть справу так, що там без епископа не можливо жити Церкві, то куди не думати, яких комбінацій не шукати, то нам одна однісінька дорога лише в злуці з царгородським патріярхом, бо він являється історичною головою нашої Церкви. Між не мусимо себе дурити, що наша Церква була колись автокефальна, бо вона такою ніколи не була. Що ми про це говорили по судах в Канаді й доводили й довели, перед чужинецькими судами, це ще не значить, що наша Церква була дійсно колись автокефальною, і що ми тепер після розгромів Матрінон Церкви на Україні маємо право до наслідства автокефальности по Матрінй Церкві. Матрінд Церква виборола собі автокефальність тим, що зірвала з канонічною практикою Православної Церкви, що створила власний епископат дорогою рукоположення Собором, і тим находилася весь час у єднині з Собором Православної Церкви. Канони Церкви говорять, що автокефальність дається за згодою вселенських патріярхів, але в першій мірі за згодою того патріярха, до якого юрисдикції та Церква належала. В нас не було до тепер ні одного ні другого. Значить ми весь час находилися в Єднині Коли би тепер в Канаді наш Владика рукоположив сам епископа, чи це не було заострення відносин, чи це не буде утрудненя полагодження нашої справи на Всеєвятному Соборі Православної Церкви, який чейже мусить відбутися в короткому часі Коли хочемо бути в злуці з Христовою Православною Церквою, мусимо пристосовуватися тих постанов, які Христова Православна Церква силою власти дала Й Христом видала..

Ми стоїмо на тому що нашій Церкві треба вертати до сімї православних народів, покинути єднзмы й бути дійсно православною. Доки ще був Митрополит в Київі, доти ми мали надію, що раз поповнена неправильність на сайдуючому всесвітньому Соборі направиться. Зная Митрополит, а в нім Церква як організація на Україні, нам треба пити шляхом, який найбільший, найкоротший і в історії нашого народу найбільше оправданий, а то така сама звязь з царгородськими патріярхом, в якій находилася наша Церква від самого початку свого істнування до закріпощення її московським патріярхом, взагалі московської Церкви...

В нас заборато переважає національний елемент в церковно-організаційних питаннях. Мені здається, що це не дуже корисне для Церкви. Церква в першій мірі Христова, а вже описля народу. Скоро будемо дивитися на цю справу инакше, то чому нам не сказати, що ми протестанти, баптисти, методисти і ін.

Питання канонічного звязку, особливо єпископа для Канади, протест канадійської Консисторії в питанню звязи з царгородським патріярхом, це все вимагало в нас відозріння такого роду (я вже про це й не кажу, що подекуди чувати), о. мітрат Савчук є кандидатом на єпископа в Канаді; намірені переговори з царгородським патріярхом розбивають нам надію стати єпископом.

Кажу, в нас так говоритися і заразом виявляється з того положення за вихором, бо ми мусимо оглядатися на канадійську Церкву. Як би ми могли самовільно постпити, то ми вже булиби давно пішли передовари з царгородським патріярхом вперед .

Нашу дезуяду й Церкву знищили б цілковито, і ми остали з одним епископом. Чому нам не йти чисто церковним шляхом, і аж тоді, колиби сп,єбом нам літи не довела до успіху, вятися за самостійний крок. Думку про навязання з царгородським патріярхом приймуть всі вірні, в Канаді і в Америці, тривіально, вже хоби через це, що сло-во „патріярх" щось великого, ну репрезентує, а самі звязь це щось таке, що дає запорукy жити Церкві й розвиватися. Навязати зносини із якимсь іншим епископом, щоби за його посередництвом одержати що одного епископа, і потім оголосити автокефалію, здається мені, що це не відповідає ширшій Матрінй Церкві. Ще гірше виглядає надія на нашу Церкви, коли ми приступимо до т. зв. „Шептицький-Боцян"..

І вкорти, що ми Церква Українсько-Православ. й так поступаємо, бо цього вимагає інтерес нашого народу в Америці й Канаді, не поможе нашій Церкві, бо Церква в першій мірі Христова, а потім Ним даний устроєм, з порядкованими Апостолами, із законами, ухваленими в змисті апостольської традиції. Зважати з цим всім, бо ми Церква, чому нам не сказати, що ми не перестаємо оглядатися на всі, і не сказати що ми протестанти. Скорше почати переговорювати з патріярхом, щоби прийняв нашу Церкву під свій покров так, як вона є. Ми не маємо чого сповістися, е досить такі переговори; патріярха треба таки переконати, що в інтересі православних принятися нашу Церкву, бо вона треба вертати до сімї православних народів, покинути єднзмы й бути дійсно православною. Доки ще був Митрополит в Київі, доти ми мали надію, що раз поповнена неправильність на сайду-

е те, що наша Церква є схизматицька! Значить — Ви погоджуєтеся в цьому з католиками, канцлами, та іншими ворогами нашої Церкви. Цікаво жен, коли то Ви прийшли до такого переконання: чи тоді, як ставали в ряди українських православних священиків, чи тоді, як обороняли канонічність Української Православної Церкви в Канаді на Соборі, чи тоді, як вчили семінаристів в Рідкинах, чи може аж тоді, як почали обтяжати Бога і американськими теольогами?

„На закид, що ніби то я той другий тому не погоджуємося на пересвячення Архиепископа, бо я сам хочу бути єпископом, скажу, що Ви в Америці живете в такій атмосфері гонінни за почестями, що й нас, Канадійців, в тому підозріваете. Та в нас добро справи на першому місці, а не фіолетові обшивки на реверендах, отже Ваш закид і смішний і не оправданий.

„Ми не є проти порозуміння з іншими православними церквами. Але те порозуміння має бути во ім'я спільної ідеї проти ворогів християнства. Але ті, які хочуть з нами такого порозуміння, — а раз вони дійсні християне, то повинні хотіти, — не сміють вимагати від нас пьювання собі в лице та заперечування нашого дотеперішнього істнування як правдивої Церкви. А хто цего вимагає і не хоче порозуміння з нами такими, ми є, той не тільки не православний, але й не християнин, і як з такими — нам нема що з ними числитися, нам нема що о його „визнання" побиватися."

П. В. Свистун говорить, що „прот. К. Кирстюка наша Церква вважала все знатоком канонічного права" та що він „говорить про церковну справу з повним авторітетом".

Як свідчить лист о. Савчука, — ми в Канаді свого становища ніколи не змінили. О. Кирстюк змінив свое становище два рази — в тепер разом з п. Свистуном „боронить" Церкву — перед нею самою!

П. Свистун свідчиться о. Кирстюком, як авторітетом. Але о. Кирстюк своїм листом свідчить, що в 1930 п. Свистун був за злукою з царгородським патріярхом та навіть обіцяв зумити протекції державних політників, щоб ті помогли в цій справі.

Тепер п. В. Свистун змінив свою думку разом з о. Кирстюком і вже є навіть проти братерського порозуміння з патріярхом та цілим православним світом.

Ота цілковита протилежність думок і поглядів, а може й переконань, яка так ясно проявляється в двох листах о. Кирстюка — одним з 1930 р., наведений повище, а другий з 1935 р. опубликований п. Свистуном, — найкраще свідчить про те, чи можна приймати осуд о Кирстюка в церковних справах без застереження Від себе скажемо, що канадійська Церква перестала вважати о. Кирстюка за знатока та за авторітет з хвилею, коли він в 1930 р. цілком безпідставно заперечив канонічність, автокефальність та навіть православність нашої Церкви.

ГУРТОВИЙ СКЛАД ЦЕРКОВНИХ РІЧЕЙ.
Пишіть по катальог.
WILLIAM CROSS & CO.
322 Main St., Winnipeg, Man.

Здоровлю щиро
(Підпис) о. К. Кірстюк".

На повищого листа о Савчук написав о Кирстюку коротку відповідь 4-го серпня 1930, в якій між іншим написав ось таке

„Провідною думкою Вашого листа

ОБОРОНЕЦЬ ПРАВОСЛАВЯ.

ПЕТРО КОНАШЕВИЧ-САГАЙДАЧНИЙ ГЕТЬМАН ВІЙСЬКА ЗАПОРОЗЬКОГО.

(Дальше).

Та всі ці заходи їх будж. маршами, аж доки за що справу не взявся Сагайдачник з хозяцтвом. Він скористувався тим, що на Україні зявився єрусалимський патріярх Теофан. Останній у 1619 році прибув до Москви, щоб взяти участь в настановленні нового московського патріярха Филарета Романова, батька царя Михайла Хведоровича. Є підстави думати, що Сагайдачний захотів скористуватися послугами Патріярха для висвячення на Україні православних владик і ще завдалегідь просив Патріярха Теофана вертатися до себе в Туреччину через Україну Літом 1619 року Сагайдачний з своїми козаками напав на Крим (через Перекоп) і вивів звідти багато християн невольників, серед яких були не тільки Українці, але й єдноверці. Останніх Сагайдачний, разом з своїм післанцем Петром Одинцем, направив до Москви. Цей післанець бачився в Москві з Патріярхом Теофаном і від з ним якісь переговори

У лютому 1620 р. Патріярх виїхав з Москви, через Путівль переїхав на Україну, в межі польсько-литовської держави, простуючий до Києва По дорозі він відвідав православний Густинський монастир (коло Прилук на Полтавщині), де його урочисто зустріли ніші козаки з Сагайдачним на чолі і взяли його під свою охорону. Козаки оточили Патріярха „як бджоли свою матку" (каже тогочасний літописець) і під їх охороною, Теофан прибув до Києва. Тут йому було відступлено помешкання в ставропигіяльному домі Богоявленського Братства, в якому він і мешкав, під охороною православного мешанства та козацтва аж до свого виїзду з Києва 7 січня 1621 року.

Православні, з тому числі й Сагайдачний, просили патріярха Теофана висвятити для них єпископів і коли той погодився, між православними обох братств почалися жваві зносини й листування в справі вибору кандидатів у єпископи. Сам Теофан, мабуть уповноважений від Константинопольського патріярха Тимотея, давав розпорядження відносно українських церковних справ, благословляючи братства, надаючи їм права ставропігії та роблячи те, що було потрібно для православного населення.

Коли за місяць було вибрано кандидатів у єпископи й вони прибули до Києва, Патріярх тоді приступив до висвячення їх Першим було висвячено в жовтні 1620 року на перемиську катедру ігумена Межигірського монастиря Ісаю Копинського (Ісаія Копинський вчився там-же, де й Сагайдачний, цеб-то в Острозькій академії); висвячення відбулося в ночі, в Богоявленській церкві Київського братства, при чому в церкві зібралося стихія, співав один лише патріярший синець Гавриило.

Крім Патріярха, в хиротонії брали участь єпископи Київський митрополит (з Болгарії) Неофіт і Стагонський єпископ Аврамій. Через три дні в тій-же самій церкві і такиж же чином Патріярх Теофан висвятив на Київського і Галицького митрополита ігумена Київського Золотоверхо-Михайлівського монастиря Іова Борецького, родом з Галичини, близьку до Сагайдачного людину, що колись був ректором львівської братської школи, а потім, з заснуванням братської школи в Києві, — першим ректором останньої

„ВІСТНИК"
Релігійний часопис для Українців в Канаді
Виходить що 1 і 15-го кожного місяця.
Видає Українська Православна Видавнича Спілка.
Передплата: В Канаді - $1.00 на рік.
За границю — $1.50 на рік.

THE HERALD
Published semimonthly by the
Ukrainian Orthodox Publishing Company
Subscription per annum
In Canada — $1.00. — Foreign — $1.50.

Адресувати: — Address:
The HERALD, Box 3584, WINNIPEG, MAN.

НЕ ДЛЯ НАС ЦЕЙ АВТОРІТЕТ.

П. В. Свистун опублікував лист о. Кирила Кирстюка, з Шікаго, Злученої Держави, в якім о. Кирстюк критикує резолюцію канадійського Собору в справі духовних взносин з царгородським патріярхом. О. Кирстюк „доказує" так, як і п. Свистун, що як Собор „прийняв до відома ініціятиву Архиепископа Іоанна в започаткованню духовних зносин із царгородським патріярхом" — то він тимсамим дробив підчинення нашої Церкви патріярхови, затвердив злуку з жуківцями та погодився, що наш Архиепископ неканонічний.

На таку „льогічну" аргументацію о. Кирстюка не думаємо цим разом відповідати, бо вважаємо, що стаття в послідніім числі „Вістника" п. з. „Порозуміння з Патріярхом" дає достаточну відповідь. Натомість хочемо звернути увагу на що інше.

До листа о. К. Кирстюка п. В. Свистун додає замітку, в якій високо підносить о. Кирстюка, як знатока церковних питань. Між іншим каже: „Прот. К. Кирстюк вважала все знатоком канонічного права... Тому лист його має для нас дуже велике значіння, як людини, що говорить про церковну справу з повним авторітетом".

В своїм листі о. Кирстюк занимає непримиренно вороже становище супроти всякого порозуміння з царгородським патріярхом, а з цього треба виносить, що і ві всіма другими православними церквами, та взагалі з цілим православним світом. Ну, кождому вільно мати свої думки й погляди на дану справу, отже вільно це й о. Кирстюкови. Але віримо що він, як „знаток канонічного права" та „як людина, що говорить про церковну справу з повним авторітетом", по вимозі бути бодай до якоїсь міри сталий в своїх поглядах та консекветний у вивідах. А цього нажаль в нього не бачимо.

Провід Канадійської Церкви ніколи не змінював своїх поглядів відносно духовного порозуміння чи зносин з царгородським патріярхом або з іншими православними церквами. Він завжди був готовий на таке духовне порозуміння чи взносини, але тільки під услівієм, що таке порозуміння чи зносини між нашою Церквою і патріярхом чи якими другими православними церквами — мае бути як рівних з рівними; як православних з православними, як канонічних з канонічними. Іншими словами ми признавали й признаємо, що наша Церква з її епископатом є правдиво православна і канонічна Церква — і від цеї засади ніколи не відступимо. Як царгородський патріярх та другі православні церкви хочуть з нами духовного порозуміння та зносин, як з канонічною православною Церквою, — ми на це готові. А як не хочуть, ми на ніякі понижуючі услівя піти не можемо і не потребуємо. Таке було наше становище в минулому, таке і тепер, бо послідний Собор його ничим не змінив.

Але не можна цего сказати про о. К. Кирстюка. Він як довго був в Канаді, то погоджувався зі становищем нашої Церкви, але коли вихав до Злучених Держав, то пять років тому стояв вже на цілком протилежному становищу від нашого, а також на протилежнім від того, яке заняв в опублікованій п. Свистуном листі. Пять років тому о. К. Кирстюк цілою силою пер до порозуміння з патріярхом. Більше, чим це — о. Кирстюк сам писав, що наша Церква не-канонічна, не-автокефальна і навіть не православна і тому конче треба піддати її під царгородського патріярха. Він вже й ходив в тій справі до патріяршого представника, як тодішній голова американської Консисторії, і наклоняв до того американську Церкву, а коли провід канадійської Церкви цему спротивився, о. Кирстюк написав довгого листа до о. Савчука, як голови Консисторії в Канаді, і в листі обстоював своє становище та доказував, чому нам патріяршого признання конче потрібно. З бігом місця не подаємо цим разом повного тексту листа, а лише деякі уступи з него.

Ст. Луіс, Мо., 22 мая, 1930

Високопреподобному о. Мітрату
С. Савчуку, голові Консисторії У.П.Ц.К.
Вінніпег, Ман., Канада.

Високопреподобний Отче!—

Дуже прошу Вас простити мені, що не відписував; на деякі листи, думав, не маю права сам відписувати без порозуміння з членами Консисторії, на другі припоручив відповідь о. Іванишину й брату Кедровському, а на послідній беру ся вже сам відповісти, бо він був дуже короткий. Але при цій нагоді треба дещо більше написати, тому й пишу...

Пічну з початку. Був я в Чікаго, й був там брат Свистун з Канади. Перед моїм від'їздом до Чікаго говорив брат Кедровський, що він їде до Чікаго й мені конче там бути, бо там буде п. Свистун з Канади й ми там обговоримо церковне питання. Було нас там чотирох: о. Владика, Кедровський, Свистун і я. Сиділи було богато й говорилося, про ріжні можливости, але всі ми прийшли до одного висновку: **Українська Православна Церква Америки й Канади остала без вищого духовного проводу й треба шукати канонічного звязку з тою церквою, до котрої Церква українського народу первісно приналежала, отже з царгородським патріярхом на услівях, що, скоро Рідна Церква на Україні найде себе назад у відрадних обставинах, Церква Америки й Канади виходить із звязку з царгородським патріярхом і входить назад в склад київської митрополії** (підчеркнення о. Кирстюка)...

Пан Свистун являвся там (на нарадах) як приватна особа, говорив, що висказує свою приватну думку, але те висказання приватної думки було цілком офіційне, бо він і говорив, що канадійська Церква потребує свого власного епископа, що в Америці треба також другого (значить ще одного) епископа, казав, що ми мусимо створити власний епископат і стреміти до автокефалії. Він повторяв ті думки, з якими я також був зжився ще будучи в Канаді. Тож ми не були його висловів приватно, але як такі, які віддають погляд канадійської Церкви.

На тих нарадах навіть рішено, що представники американської Консисторії мають піти до представника царгородського патріярха в Нью Йорку приформувати щодо навязання зносин з патріярхом, а п. Свистун говорив, що канадійська Церква зужие протекції англійських і канадійських державних політиків, щоби ті помогли вмістити нас в тих зносин.

Зара після тих нарад мали ми засідання Президії Консисторії й воно післало брата Кедровського й мене до заступника патріяршого. Ми були, поговорили про нашу Церкву, а він сказав, що патріярх певно не відкаже нашим на-міраи, лише перш всього йому треба вислати меморандум. Що вислали такого меморандум не прийшло, бо з Канади наспіли цілком протилежні погляди, а навіть і протести проти того, що американська Церква робить в імени канадійської не питаючи її о думку чи згоду.

В нас опівся було знову засідання, а в межичасі приходили листи то від Вас, то від о. Кудрика переслані Вами. З тих листів ми побачили, що канадійська Церква, а бодай активні членя її, намірюють пити шляхом зірвання звязку з цілим православним світом. Тому в нас запестрелася всяка акція відносно питання навязання канонічного звязку аж до Собору канадійської Церкви. Ми чекаємо на те, як поставиться Ваш Собор (Мова про собор в 1930 — Ред.)...

В нас витворився погляд, що Канада треба власного епископа, хотяй можна би без нього ще якийсь час в наді, що на Україні щось наступить, обійтися. Але візьмім справу так, що там без епископа не можливо жити Церкві, то куди не думати, яких комбінацій не шукати, то нам одна одинська дорога зіше в злуці з царгородським патріярхом, бо він являється історичною головою нашої Церкви. Може не мусимо собі дурити, що наша Церква була колись автокефальна, бо вона такою ніколи не була. Що ми про це говорили по судах в Канаді й доводили й довели, перед чужинецькими судіями, це ще не значить, що наша Церква була дійсно колись автокефальною, і що ми тепер після розгромів Матіркої Церкви на Україні маємо право до наслідства автокефальности по Матірній Церкві. Матірна Церква виборола собі автокефальність тим, що зірвала з каноніяною практикою Православної Церкви, що створила власний епископат дорогою рукоположення Собором, і тим находилася весь час у східі єдности з Соборною Православної Церквою. Канони Церкви говорять, що автокефальність дістається за згодою вселенських патріярхів, але в першій мірі за згодою того патріярха, до якого юрисдикції та Церква належала. В нас не було до тепер ні одного ні другого. Значить ми ще не находимося в Східні. Коли би тепер в Канаді наш Владика рукоположив сам епископа, чи це не буде взаємненим Східні. чи це не буде утрудненим полагодженням нашої справи на Всесвітньому Соборі Православної Церкви, який чейже мусить відбутися в короткому часі. Коли конечно бути в злуці з Христовою Православною Церквою, мусимо придержуватися тих постанов, які Христова Православна Церква силою власти дала її Христом видала..

Ми стоїмо на тому, що нашій Церкві треба вертати до сімї православних народів, покинути східні й бути дійсно православною. Доки ще був Митрополит в Київі, доти ми мали надію, що ся поповнена неправильність на слідуючому всесвітньому Соборі направиться. Був Митрополит, а з ним Церква як окрема організація на Україні, нам треба піти шляхом, який найбільший, найкоротший і в історії нашого народу найбільше оправданий, а то така сама дорога з царгородським патріярхом, в якій находилася наша Церква від самого початку свого істнования до закріпощення її московському патріярхови, взагалі московській Церкві...

В нас заборгато переважає національний елемент в церковно-організаційних питаннях. Мені здається, що це не дуже корисне для Церкви. Церква в першій мірі Христова, а аж опісля народу. Скоро будемо дивитися на цю справу инакше, то чому нам не сказати, що ми протестанти, баптисти, методисти і и.

Питання канонічного звязку, особливо епископа для Канади, протест канадійської Консисторії в питанню звязи з царгородським патріярхом, не все викликало в нас підозріння такого роду (я пишу про це й не кажу, що погоджуюся з ним): о. мітрат Савчук є кандидатом на епископа в Канаді; намірені переговори з царгородським патріярхом розбивають ми підпо стати епископом.

Кажу, в нас так говориться і зараз мається з того положення за вихо-дом, бо ми мусимо оглядатися на канадійську Церкву. Як би ми могли самостійно поступити, то ми вже булиби по-стали з патріярхом і царгородським патріярхом вперед...

Нашу державу й Церкву зпинили большевики, і ми остали з одним епископом. Чому нам не йти чисто церковним шляхом, і аж тоді, колиби спробь ми піти не довела до успіху, взятися за самостійний крок. Думку про навязання з царгородським патріярхом, бо він являється історичною головою нашої Церкви. Може не мусимо собі дурити, що наша Церква була колись автокефальна, бо вона такою ніколи не була. Що ми про це говорили по судах в Канаді й доводили й довели, перед чужинецькими судіями, це ще не значить, що наша Церква була дійсно колись автокефальною, і що ми тепер після розгромів Матірної

(до монашества Борецький звався Іваном Матвіевичем). Після того було висвячено третього владику — видатного ученого і літературного оборонця православної віри Мелетія Смотрицького від архієпископа Полоцького.

На початку 1621 року (7 січня) Патріярх виїхав з Києва; його вирядили нововисвячені владики, козаки та сила народу. Зупиняючись по дорозі в деяких містах, Патріярх Теофан висвятив ще двох владик; у Трахтемирові на катедру володимирсько-берестейську він висвятив трахтемирівського архимандрита Єзекиїла Курцевича, а в Білій Церкві — черничівського ігумена Ісаакія Корицкевича на катедру луцько-острізьку, і в місті Животові, що належало православному князеві Степанові Четвертинському, висвятив мелецького ігумена Паісія Іполітовича Черкаського у єпископа Холмського; тут-же Патріярх призначив на пинську катедру згаданого вище грека Авраамія, єпископа Стагонського.

З Трахтемирова аж до самого українсько-польського кордону Патріярха провожав сам Сагайдачний з трьома тисячами козаків. У місті Буші, над Дністром, козаки попращалися з Патріярхом, який вдоволив всіх твердо стояти за православну віру і дав грамоту всьому українському народові та наказував йому шанувати і слухати висвячених ним, Патріярхом, митрополита та єпископів.

Таким чином, було оновлено православну ієрархію, і в цій справі велику допомогу зробив гетьман Петро Конашевич-Сагайдачний. Він вміло використовував ті політичні умови, в яких тоді була польсько-литовська держава. Як говорилося вище, 1620 р. Туреччина обявила війну Польщі; козаки відмовилися йти проти турків. Польське військо було розбито під Цецорою 7 жовтня 1620 р. При таких обставинах було висвячено Патріярхом Теофаном православних владик. Завдяки тому, що козаки вяли їх під свою охорону, правительство польське нічого не могло їм зробити. Але висвячення нової ієрархії це тільки половина справи оновлення її, необхідно було ще визнання цієї ієрархії з боку польського правительства, щоб новопосвячені владики визнавались ще і державою. Сагайдачний пробує добитися й цього; політичні події, здавалось, сприяли цьому.

Страшна небезпека, що загрожувала Польщі після Цецорської катастрофи, примушувала державно-урядові кола польсько-литовської держави не дратувати православного населення взагалі і козаків особливо; їх треба було притягти до захисту держави від грізної турецької навали. Вживалися відповідні заходи, щоб притягти козаків до участи в війні.

В листопаді 1620 року було скликано у Варшаві сойм, для вироблення способів оборони рідного краю від страшного ворога. На соймі православна шляхта виступала в обороні православної віри й протестувала проти тих несправедливостей та кривд, що дозволяли собі відносно православного населення офіційні представники унії та її прихильники. Особливо сильно говорив на цьому соймі чашник землі волинської Лаврентій Древинський. Намальовавши картину утисків православного населення, Древинський говорив королеві:

„Тепер, з нагоди такої страшної небезпеки для Речі Посполитої, ваша величність, дехто ни не найбільшу частину вояків буде вимагати від народу грекоруського визнання. Але як цей народ підставітельне свої груди на захист цієї держави, коли його не задовольняють в його потребах і проханнях? Як він може напружувати свої зусилля, щоб здобути вам вічний мир, коли він не має внутрішнього миру й спокою в своїму домові?".

І Древинський просить сойм пожалити православних, що більше двадцяти років на кожному соймові і соймиках домагаються забезпечення своїх прав і вольностей, і сам домагається того, щоб на Україні митрополит та єпископи заїжджали від Константинопольського Патріярха, а захоплені унітами церковні маєтки хоч частками, по смерти кожного уніятського владики, повертялися до православних.

Для заспокоення православного населення сойм 1620 року підтвердив соймову конституцію (постанову) 1607 р. забороняв наперед роздавати церковні бенефіції (маєтки) тільки згідно з нею. Соймова конституція 1607 року забороняє переслідування та утиски православних за їх віру, забезпечує повну свободу відправлення богослужіння, підтверджує всі права і привілеї, даровані православному населенню попередніми королями, а також і права православних братств, і запевняє, що православними будуть призначатися тільки православні владики, архимандити та ігумени, і лише ім будуть надаватися церковні маєтки. Крім того, сойм постановив заборонити на поміч державі й козакам. Сам Сигизмунд III після цього післав до Патріярха Теофана свого листа (в 10 листопада), в якому просив патріярха вплинути на запорожське козацтво, щоб воно слухало короля і йшло на боротьбу з ворогом християнства і Річи Посполитої. З таким-же самим проханням до патріярха Теофана звертався й краківський біскуп.

Патріярх визнав можливим задовольнити бажання короля Сигизмунда III. У Трахтемирові патріярх Теофан дав Сагайдачному і всьому запорожському війську свою грамоту (7 січня 1621 р.), в якій він переконував козацтво вволити волю короля пйти в похід на турків, бо їх „покірливість й велика послуга можуть бути щастьлих приємні королеві, що він погодиться визнати й затвердити нововисвячену православно-українську ієрархію", цеб-то митрополита і владик, висвячених на місце тих, що відпали від константинопольського престолу. Таку пораду патріярх давав козакам під впливом Сагайдачного, що допомогою козаків проти турків гадав досягти затвердження нової ієрархії, проти якої розпочали похід унітн.

(Доключення буде).

Після того явився Якову, а потім усім апостолам.

На останок же всіх, мов якому недоріку, явився і мені.

Я бо останній з апостолів, котрий не достойн звається апостолом, бо гоніна церкву Божу.

Благодатю-ж Божою я те, що є; і благодать Його до мене була не марна, а більш усіх їх працював я; не я-ж, а благодать Божа, що зо мною.

Чи то-ж я, чи то вони, так проповидуємо, і так ви увірували.

АПОСТОЛ НА СВЯТО УСІЧЕННЯ ГОЛОВИ ІВАНА ХРЕСТИТЕЛЯ.

(Діяння Святих Апостолів XIII: 25—32).

Сповиваши ж Іван путь свій, рече: Хто я, думаете ви? Се не я. А ось іде за мною, котрому я недостоен обуве ніг розвязати.

Мужі брати, синове роду Авраамового, і всі богобоязливі між вами, вам слово спасення сього послано.

Ті бо, що жили в Єрусалимі, і князі їх, не зрозумівши сього і голосів пророчих, читаних що суботи, сповнили їх, осудивши Його.

І, не знайшовши нічної вини смерти, просили Пилата убити Його.

Як же скінчилось усе, що про Него писано, знявши з дерева, положили з гробі.

Бог же воскресив Його з мертвих.

Многі дні являвся Він тим, що поприходили з Ним з Галилеї в Єрусалим; вони свідки Його перед людьми.

А ми вам благовіствуємо обітування, дане отцям.

АПОСТОЛ НА 13-ту НЕДІЛЮ ПО ЗІСЛАННІ СВ. ДУХА.

(І Коринтян XVI: 13—24).

Браття! Пильнуйте, стійте в вірі, мужійтесь і утверджуйтесь.

Все вам нехай в любові діється.

Благаю ж вас, браття (ви знаєте семи Стефанову, що вона первоплід Ахайський, і що на служення святим оддала себе), щоб і ви корились таким і кожному. Хто помагає нам і працює.

Зрадів же я приходом Стефанови Фортунатовим і Ахайковим; бо недостачу вашу вони сповнили.

Заспокоїли бо мій дух й ваш; пізнавайте-ж оце таких.

Витають вас церкви Азийські. Витають вас у Господі много Акквила і Прискилла з домашньою їх церквою.

Витають вас усі брати. Витайте один одного цілуванням святим.

Витання мою рукою Павлового.

Коли хто не любить Господа Ісуса Христа, нехай буде проклят. марана ата!

Благодать Господа Ісуса Христа з вами. Любов моя з усіма вами у Христі Ісусі. Амінь.

АДРЕСА КОНСИСТОРІЇ:

Адреса Консисторії Української Греко-Православної Церкви в Канаді є:

Consistory of the Ukrainian Greek-Orthodox Church of Canada,
7 St. Johns Ave. — Winnipeg, Man.

Осип Юрій Федькович.

ФАРМАЗОНИ.

(Дальше).

Тяжкий це обовязок на вас кладеться, але й добру плату ва то від громади дістанете, бо добрий й порядний поліцай її варт, і вельми варт. Бо без доброї полиції нема ні порядку, ні огляду в селі, а доброї полиції нема знову без доброї плати, бо на поліцийців мають класти порядні, розумні, тверді, жваві й сумлінці, а при тім деякі люде, аби не вони пяниць, а пяниці їх боялися, а таких людей варто й треба порядно заплатити. Правда, що сміття пустих дрючків, неробів, лайдаків, найшлобся і за дешеву плату; але а такими хіба такий начальник буде вдоволений, котрий сам як вони і котрому по гаразд громади байдуже.

На цей рад маете від мене ці два гострі приклади; від нині за тиждень маєте ней тут до дальшого розказу бути, а не ждіть, аби я за вами посилав! — Тепер з Богом, панове громадо!

Оттак говорив Іван Правдарюк до громади, як тут виступили і пан-отець духовний, котрі ще перше прийшли бульяк, у перед громади і так промовили:

— Любимі діти! Цей розказ нашого вашого начальника буде вам здаватися остий, але він дуже, дуже потрібний. Як би були перші начальники взаву так робили, то не були би ви такі нещасливі та бідні, як тепер є. Дякуйте Господу Богу, що ви такого начальника дістали. Я слухайте його, як діти отця доброго, бо він лиш вашого гаразду хоче, а не вашого зла. Христос, Син Божий, сам як то бувало, що другої днини годі й Він-вас благословити не і лясть вам сиського болота та прокляту думаку.

VI.

ЩО ДІЄТЬСЯ НА ДРУГУ НЕДІЛЮ У СЛАВНИМ СЕЛІ СРІБНАРОВІ.

Другої неділі було народу у церкві набито, а то так, що третя часть пляць поміститися не зміла де, не то що. А пан-отець і громовили по Службі Божій до громади:

— Православні християни! Видите, любимі, як то мило та любо Богу молитися і Йому служить у купі разом? Не здається вам, що Дух святий над вами усіма возноситься і вас на хрилах своїх до Отця Небесного подвигає? Не ліпше-ж так, як по коршмах валятися та дияволу служити? Бо коршма то є церква дияволя, де йому лиш служать і його прихиляють. А той ворог людського роду до чого приведе? — до крайньої бідности, до довгів, до жидівської неволі, до здодійства, убійства, кримінальу, шибениці а що найгірше: до розпуки серця, душі, сумління, а та розпука єто ніби смерти й шибениці, бо вона є пекло на цій землі, вона в отрути життя нашої душі, вона вогонь невгасаючий! — І чи-ж не мусить пяниця, чи раніше, чи пізніше, а чим пізніше тим гірше, пекельна тая розпука обгорнути, коли собі лиш подумає, що через одно жидівське болото, одну жидівську паскуду, і жінка його у покевлях, і діти його голі й голодні й неодіті й неодягті й хата його та поле не його, бо за довги у жидівських уже зубах? О, покайтеся, люде, покайтеся! опамятайтеся, ще доки час, бо потому вже за пізно буде! Коли за себе самих не дбаєте, то змилуйтеся хоть над дітьми вашими невинними, бо як завтра доведеться їм з жебрачими торбами чужі пси дражнити, бо як завтра будуть їм чужі пси ніжки обідати, і чи ні? (Дальше буде).

З ЖИТТЯ ГРОМАДИ.

(Тлєлєгн. Сасн.)

Нерез вже наша громада дала доказ свого патріотизму, та не при кожній нагоді повідомляли загал в лопиках про свою витревалу і шпору роботу ни народний днні. Може навіть не всім шановним читачам відомо, що тут вишлося з гарин укр. прав. церква, що вкупчена на нінчоки Саскачевану мов фортеця Христового Царства, високо пінняючи свитий трирменний хрест, як знак православія, є найбільшим українських поселенців. Вавуто вгадати, що в церкві в гарині Іконостас тетрапод і престіл (вар і робота п. М. Кортацн), що є справдішною окрасою святині. Не мом промовити і него, що кожний громадянин чи громадянка по можности старається причинитися до окраси храму. І так. коли в іконостас був готовий, то з охотою замовила кожда більше замовила родина по одному з то в ній дар образи до іконостасу як мертвої від себе. Тепер іконостас готовий і можна сказати, що не багато таких на канадійській землі найдеться. Посеред церкви клітар (амвун) — дар пана Рибки, що більше прикрашує церкву, пригадуючи старий крій і його церкви. Жіноче Товариство придбало церкву в цвіти, обруси і т. п. а молодь сільвом прославляє Творця. Гарно поднимість, як члени церкви, моя родина родина, здають про красу Їхнього дому Божого.

Біля церкви гарний Народний Дім і всі члени церковної громади є активними членами Народного Дому. Почерез дорогу державна школа. Ота трійця, церква, Народний Дім, і школа творить живчик народнього життя і дає доказ свідомости, дбай лівости, праці та жертвенности гласинських громадян.

Кромі цього не забуває ця громада про справи і потреби наші загальні. Ось примір:

В неділю 23 червня відбулося в домі відомих пасіяв М. Кульчинських весілля їх доньки, Евгенії з паном Васильом Галевичем. А що молодята були активні в народній роботі при обліі наш парох. о. Улин. желявони їм многих літ, завізвали присутніх гостей, щоби на мигий спомин для пасіяв молодих заспівали полярночок нашим пріятелям „Вістникови" і „Українському Голосови" з весілля.

Збірка вилала досить гарно і до неї почленилися слідуючі особи:

По $1.25 панство Тимофійчуки, панство Дуб.

По 1 дол. панство: молоді, Сич з Н. Ветафорду, п. Мадюк (агроном), п. Кульчицький Атаназ., п. Андерсон Дж., п. Вуд Сем.

По 75ст.: п-тво Сохацькі Волод. Прнис. Сасн.

По 50ст.: Кульчицький Мих., Корпич Михайло, Фечунин, Др. Найфорук, Н. Ветафорд, Козак учит., Малик Микола, Галевич Івько, Вук Сет., панна Вітонин Анна учит., Григорчук Мих., Древник Филип, Павлишин Іван, Козакевич Іван, Савчин Максим, Жорій Матей.

По 25ст.: пані Жорій Софія, пані Сиччин Анастазія, Войчук Юрій, Павлів Юрій, Павлів Едвард, Сас Андрій, Пинилів Микола.

По 15ст.: Павлишин Андрій.

По 10ст.: Кульчицький Микола, Кульчицький Іван, Марко Филип. Разом $18.95

З того розпредділено $6.70 на „Вістник", $6.70 на „Український Голос", а $1.55 на премумературу „Вістника" для панства молодих.

Честь і подяка враз з желанними многих літ належиться молодятам з вели тим, що вбажають не лише пропаганду, але і про наші загальні культурні установи і їхні потреби.

Гість.

ЗАВВАГИ СУСІДА МИРОНА.

Кажуть, що вмбіція є добра річ, коли вона є розумна. Але як в людини зрів пустої вмбіції більше ніжого нема, то з нини дуже тяжко працювати чи то в організації, чи в товаристві.

В середній околиці Народний Дім обложив досить розковиш. Його існування. А щоби свято випало більше врочисто, члени запросили гостей з сусідних околиць. Місцеве вміщество приладно величаву вечерю. столи уквецювали цвітами, жождий був в гарнім бадьорім настрою.

Як звичайно водиться, на таких вечерках-роковинах говорить рідні про мощі, на рідні теми. Отже і тут вечере не відбувся без промов, між якими говорив також голова даного товариства. Він перебір в короткій історію свого товариства, та вважав за відповідне в своїй промові міхто не згадувати подіменя, але загалом дав кредит і признавив всім, хто на те собі заслужив.

Здавалось, що все вийшло як найкраще, і всі гості розійшлися вдоволені домів. На другий день розносилася чутка, що бувший голова товариства почине робити вакохот в товаристві, видумуючи різні наклепи на вард через те, що теперішній голова в своїй промові не згадав його імени.

Вже рік минув, а в товаристві ще не прийшло до спокою, ніякі винесення не здовольнять пустої амбіції бувшого голови.

— — — — — — — — — —

Зновак розказую мені один знакомий, що в їх околиці поргалізувалося жіноче товариство і записався до нього майже всі місцеві жінки з вийком кількох, що була заможньої большевизьком. Товариство досить гарно розвивалося, виготовляли освітні сходини, устроювали концерти й взагалі свята Між членкинями була взаїмна любов, щирість і повага.

Такий святий спокій в товаристві рятував кілька років. Аж сталось, що на одних річних зборах не вибрано повторно головою товариства одну членкиню, й сьогодня товариство розбилось майже на двоє. Бувша голова приєднала собі кількох членкинь і вони пробують школити теперішному зарядови та взагалі цілому товариству у всякий можливий спосіб. Місцевому учителині, який є дуже працьовитий запечрчки брати активну участь в громадській роботі і він мусить стояти на боці.

Всім амбітникам треба знати, що тим ми своєї свідомости не доказуємо, коли будемо працювати в товаристві лише для того, щоб нас хвалили, прославляли, або на якусь „рибу" вибирали.

Працюймо в товаристві не тому, щоби нас хвалили, або до уряду вибирали, але тому, що це є наш обов'язок. Працюймо не лише для особистої користи, але для загального добра. Працюймо для того, щоби робота була зроблена, а тоді в товариствах запанує згода й порозуміння; тоді й ми дістанемо признання за нашу працю. Любенько.

СЛУЖБА БОЖА НА РАДІЮ В ЕДМОНТОНІ.

Ліста жертводавців від 29-го березня до 1-го серпня, 1935.

ТОМАГАК.

В. Мельник	$1.00
Д. Данилюк	.25
Авраам Волошко	.25

ТОРСБІ.

По 25ст.: Н. Назар, пані П. Федчишин Г. Медвідський, П. Михайлишин, І. Мацюк, Т. Дзюбь, І. Павлюк, П. Балюк, С. Фарида, І. Кушко, В. Стешко, Н. Семенко, М. Фарида.

БРУСОВ-

По 25ст. Н. Григорчук, І. Пундик, І. Корнишський, М. Григорчук, М. Пундик, Дм. Пундик, Марія Пундик, Н. Пундик, Параска Пундик, Стефан Пундик.

ВУЛЕНД.

По 1 дол.: Яким Гошко. Мир. Гошко.

По 50ст.: З Івасюк, А. Гаврилюк.

По 35ст.: Анна Байдала.

По 30ст.: Ф. Бойко.

По 25ст.: Анна Орфіщук, Д. Голобайчук, Анна Гаврилюк, Юстина Смук, І. Цимбалюк, Михайлина Цимбалюк, Стефа Хомин, Федор Забат, П. Яворський.

По 10ст.: Параня Цимбалюк.

ПЕНО.

І. Рудко	1.95
Н. Рудко	1.00
Пані Н. Рудко	.75
Т. Михальчук	.55
І. Вігун	.50
М. Лисик	.50

По 25ст.: Павло Мацюк, Н. Я. Михальчук, В. Іванецький, пані Т. Михальчук, Ф. Рудко, пані І. Тимчак.

По 10ц. Вол Рудко, п-ні П. Мацюк.

НОРМА.

Гр. Лисик 1.00

СПГ ТЕН.

По 25ст.: С. Лесько, С. Павлюк, пані Сиротюк, Гр. Панас, М. Д. Шемелюк.

По 10ст.: Вас. Гапон.

По 5ст.: пані Ор. Лесько.

ВОВЕЛЛОН.

Т. Кирилюк	1.00
Д. Гайдук	1.00

МИРНАМ.

По 2 дол.: п-во В. Мельник, Н. Белласерська, М. Савчук.

По 1 дол.: І. Липовий, П. Липовий, Дм. Чапельський, пані Чапельська, п-ня З. Герелюк, п-на Ф. Гошко, Мих. Воробець.

О. Черненький	.75

По 50ст.: М. Пілінка, В. Колюх, М. Василів, І. Волошин, Вас. Чумер.

Дь. Кошовський	.35
Пані Герелюк	.25

БЕЛЛІС.

Збірка в церкві	1.50
К. Вірста	.25
РАДВЕЙ, І. Тимовський	.50

ШАЛКА.

Збірка В. Дмоголяка	1.35
ЛАВОРІ, С. Прелій	2.05
ГОЛЛЕН, Григорій Лога	2.00
КЕМРОЗ, І. Гунцлик	.50
ГІЛЯРД, В. Березька	1.00

ПРІМУЛА.

Я. Куцій	1.35
І. Савин	.25
ФЕЛОРА, Пані Громада	2.75
СЛАВА, І. К. Гринцлик	1.00
РОЯЛ ПАРК, А. Винничук	1.00

ЛІНДБЕРГ.

По 25ст.: В. Фариза, І. Ширик, п-ні М. Крушк.

КЕРЛЕНД.

А. Синівський	1.00

По 25ст.: А. Герела, І. Кіндрака, І. Оспінюк, Н. Ткачук, М. Юхим, М. Джерда, Д. Хрящко.

По 20ст.: М. Ткачук.

По 15ст.: В. Арійчук

По 10 ст.: М. М. Ткачук.

СТАР.

Збірка В. Кавіка 4.55

По 50ст.: П. Федорців, І. Гаущко, М. Равівський, Ф. Мельник, І. Бачко.

Н. Кузик .10

ЧІПМАН.

По 50ст.: п-во Н. Дідух, Мих. Сташин, Іван Котик.

По 20ст: Іван Нишин, пані Голобайчук.

СМОКІ ЛЕЙК.

По 25ст: П. А Пауш, І. Кінасевич, Н. Копасський, А. Величук, І. Павличук, Н. В. Іванчук, І. Торунка, П. Лишук, М. Михальчук, А. Ковальчук, пані Н. Сарамчинів.

ДЕРВЕНТ.

По 1 дол.: В. А. Сяковський, В. Грекулюк, Антон Швець, Ф. Ільків, В. Журба.

По 50ст.: Ю. Вовк, В. Грегота, К. Мечерук.

ВІНСФІЛ.

Н. Хамасюк	1.00
Пані М. Вой	.50
М. Мокрій	.35

По 50ст.: М. Васюк, В. Мокрій, І. Богайчук.

Н. Рудик	.40
Д. Казанський	.30

По 25ст.: М. Смит, С. Рудик, пані Т. Кіш.

КАЛМАР.

По 50ст.: С. Олексій, І. Крисо.

По 25ст.: П. А. Пауш, І. Нирч, Н. Сич, І. Осьмак, І. Захарко, М. Воркун, К. Васюта, С. Парч, І. Харищ, В. Фідович, М. Фідович, М. Шрйко.

І. Щупик	.10
ГЕРІ ГУЛ. Мандрик Н.	.75

(Кінець буде.)

ПОРЯДОК БОГОСЛУЖЕНЬ о. Т. Кисілюка. Серпень.

25. Неділя — Калмар. Поподудня нікіль.

28. Середа, Усп. Пр. Бог. — Брудергайм. Пополудни нікіль.

Вересень.

1. Нед. — Егремонт. Поподудни нікіль.

8640—108 А. Ave Edmonton, Alta.

ПОРЯДОК БОГОСЛУЖЕНЬ. о. П. Самця. Серпень.

18. Неділя — Терновій.

19. Пон., Преображення Г. Н. І. Х. — Смітс.

25. Нед. — Калворт.

28. Середа — Успіння Пресв. Богородиці — Храм — Вакгз.

ВІДПУСТИНИ о. С. В. САВЧУКА.

Прот С. В. Савчук відпускає в цілих місцінах та адміністраційних частинах

25 серпня, неділя — Ешлінд, Ман. По богослужебному збори й відчит.

26 серпня, понеділок — Гамберт Плейнс, Ман., вечером збори й відчит.

28 серпня, середа, Усп. Пр. Діви Марії, — Сифтон, Ман. По Богослуженню збори й відчит.

2 вересня, неділя — Арран Саск.

8 вересня, неділя — Дуфорст, Ман

Консисторія Укр. Гр. Прав. Церкви в Канаді,

7 St. Johns Ave., Winnipeg, Man.

ПОРЯДОК БОГОСЛУЖЕНЬ о. Л. В. Дячина. Серпень.

18 Неділя — Тиндал.

19 Понеділок, Преоб. І. Христа — Ісг Селкірк.

25. Неділя — Поплар Парк.

28. Середа, Усп. Пресв. Богородиці — Ледюк. (Хрва). Доокольчних громадян запрошується прибути.

Вересень.

1. Неділя — Брендон.

8. Неділя — Дафрост. — Богослужения відбуде Всеч. о. Прот. Савчук. (Отворення Народного Дому). Всіх доокольчних українців запрошується прибути.

8. Неділя — Ісг Селкірк.

15. Неділя — Поставу за Прейрі.

21. Субота — Різдво Пресв Бог. — Сентон (Арма). Всіх доокольчних українців запрошується прибути.

22. Неділя — Поплар Парк.

27. Пятниця — Вокдл. Чес. Хр. Госп. — Мелонтон.

29. Неділя — Тиндал.

Адреса: — Тиндал, Ман.

ПРЕСВЯТА ФОНД „ВІСТНИКА".

Збірка о. П. Мельничука, Брокстон, Сасх.

Мих. Гишка	.15
Василь Ткачук	.50
Павчуки	.40
М. Н.	.25
Р-н. Салезянка	.50
Гараски Гишка	1.00
Мих. Загарук	.50
Петро Ткачук	.25
М. Н.	.10

Збірка о. С. Гришина.

Збірка підчас мирної пів в Української Православної Церкві св. Івана в Едмонтон 3.08

Українська Загальна Енциклопедія
це
КНИГА ЗНАННЯ
на яку чекали покоління
це
перший український мовою видавній
МОНУМЕНТАЛЬНИЙ ТВІР

що охоплює всі ділянки знання і життя. До цього твору взяліть антропологія, археологія, астрономія, ботаніка, військові справи, географія географія, знаг, зоологія, економія, етнографія, с ологія, історія, літературна і літературна математика, медицина, мистецтво, мовознавство, музика, педагогія, релігія, рільництво, стенографія, суспільні науки, техніка, товарознавство, хемія, фізика, фільософія, чужі слова й звороти, шкільництво і все, над чим працює людський дух.

Зокрема У. З. Е. це прекрасне перше й одиноке збірне джерело відомостей про українську землю і народ, про нару історію, культуру, науку, развиток і змагання.

Українознавство займає велику частину твору, а крім цього присвячено чи його суспільній огляди ще третього тому.

Українська Загальна Енциклопедія це дерзало сучасного світу, його поступу та досягнень, людського ума і праці. Подає у стислих рірнях та зрізних з останніших осягами науки повненних відомості, необхідні кожному культурному громадянинові.

Українська Загальна Енциклопедія це необхідний товариш праці кожного культурного українця.

Ціна за всі три томи в цілій півшкіряній оправі . . . $30.00
Поодинокі томи по . . . $10.00

Замовлення й гроші приймає

ГЕНЕРАЛЬНЕ ПРЕДСТАВНИЦТВО У.Е.Е.
під управою П. І. М. Шевчуків.
Адреса до замовлень:
GENERAL AGENCY U. E. E.
501 Markham Street, Toronto 4, Ont., Canada.

ЦЕРКОВНИЙ КАЛЕНДАР НА 1935 РІК.

СЕРПЕНЬ.

16 П. Кальк, Діоніз й Фауста
17 С. Мч 7 отрок ефес.
18 Н.Нед. 8 по З. св. Д. Мч. Ерс
19 П Преображення Г. Н. І. Х.
20 В. Дометія пер. мч Марина
21 С Емілія еп Кизік.
22 Ч † Ап Матеи, мч Антоніє
23 П Мч Лавренія, Сінста
24 С Мч Єлиа пякона
25 Н. Нед. 10 по З. св. Д. Мч. Ан
26 П. Максима
27 В. Пр. Михея, Теодосія печ.
28 С Успіння Пресв Богородиці
29 Ч. Нарухотів. Образа
30 П. Мч. Мирона, Стратоніа
31 С. Мч. Флора й Лавра. Єрма

ВЕРЕСЕНЬ.

1 Н. Нед. 11 по З. св. Д. Андр.
2 П. Пр Самійла
3 В. Ап Тадея, мч Васи й дітей
4 С Мч. Агатоніки, Зотика
5 Ч. Віднання Успіння; мч. Лупи
6 П. Петро митр. Київського
7 С. Ап. Вартоломея й Тита.
8 Н. Нед. 12 по З. св. Д. Мч. Ат
9 П. Пр. Пимена
10 В. Мойсея муч. Семи Пев.
11 С Успіння Голови Іо Христ.
12 Ч Св Олександра, Іоана й Пав
13 Ч Положення поеса Б. М.
14 С. Семена стовп.

ПОРЯДОК БОГОСЛУЖЕНЬ о. П. Запарожець. Серпень.

18. Нед. — Вендель.

19. Пон., Пр. Г. Н. І. Хр. — Пайн Ривер. Хомс. Всіх доокольчних українців запрошується.

25. Нед. — Рорветон.

28. Середа, Усп. Бог. — Богдан. — Храм Всіх доокольчних українців запрошується.

Адреса — Двефин, Ман.

ПОРЯДОК БОГОСЛУЖЕНЬ о. В. Алонецць. Серпень.

18 Неділя — Толстой.

19 Понеділок, Преображення Госп. Сенець.

25. Неділя — Пембіна.

28. Середа, Успіння Пр. Богородиці — Арбакка.

Вересень.

1. Неділя — Івата.

8 Неділя — Гарвентон (семий)

11 Середа — Успіння Год. Іс. Х. — Гадлстон.

15. Неділя — Толстой.

21. Субота — Різдво Пр. Богор. — Сенець. (храм).

Адреса: — Толстой, Ман.

ЦЕРКОВНИЙ УСТАВ НА 1935 РІК.

18. Нед. 9 по Зіск. св. Духа: Голос 8. Утр. Євап. Івана XX. 19—31. Літ. Ап. І. Кор. II: 9—17; Євап. Мат. XIV: 22—34.

19. Понеділок — **Преображення Г. Н. І. Х:** Утр. Лук. IX: 28—36. Літ. Ап. II Петр. I: 10—19. Євап. Матея XVII. 1—9

25 **Нед. 10 по Зіск. св. Духа:** Голос 1 Утр. Євап. Іо. XXI: 1—14. Літ. І. Кор. IV: 9—16. Євап. Матея XVII: 14—23.

28. Середа, Успіння Пр. Богородиці Утр. Євап. Луки 39—49 і 56. Літ. Ап. Филип. II: 5—11; Євап. Луки V. 36—42 і XI: 27—28.

Вересень.

1. **Неділя 11 по Зіск. св. Духа:** Голос 2. Утр.: Євап. XXI: 15—25. Літ. Ап. І. Кор. IX: 2—12. Євап. Матея XVIII: 23—35.

8. **Неділя 12 по Зіск. св. Духа:** Голос 3. Утр. Євап. Матея XXVIII. 16—20. Літ. Ап. І. Кор. XV: 1—11. Євап. Мат. XIX 16—26

11. Середа, **Успіння Голови св. Іо. Хрестителя** Утр. Єв. Мат. XIV: 1—13. Літ. Ап. Павлов XIII: 25—32. Євап. Марка VI. 14—30

15. **Неділя 13 по Зіск. св. Духа:** Голос 4 Утр. Євап. Марка XVI: 1—8. Літ. Ап. І. Кор. XVI: 13—24; Євап. Мат. XXI: 33—42

Український Релігійний дво-тижневик в Канаді.

ВІСТНИК
THE HERALD

THE HERALD
Box 3024
WINNIPEG, MAN.

РІК XII. WINNIPEG, MAN., SEPT. 1st, 1935 ВІННІПЕГ, МАН., 1-го ВЕРЕСНЯ, 1935. ЧИСЛО (229) 17

ЯКИМИ Я БАЧУ НИНІШНІ КЛОПОТИ.

Що бачу і чую, те пишу. Не особисті рахунки маючи на увазі, бо їх в мене нема, але добро загальної справи заставляє мене до цього писання.

Зимовий Зіздр в Саскатуні... Статті в „Українському Голосі"... Брошури Свистунові, брошура Архиепископа і Мих. Стечишина. Багато небувалої доси переписки... Пляхування, наради . Собор і Зіздр... Брацтво оборони церкви... Агітація за другим Собором... Очікування новіх памфлетів.. Нова газета... Чужа Українщиною преса голосить, що Українська Православна Церква, а з нею очевидно вся справа розсипається... Друга сторона починає говорити .

Так можна грубим начерком означити ту лінію, по якій йдуть сегорічні, непотрібні і неоправдані клопоти в громадським житгю. Непотрібні і неоправдані! Бо їх роблять свої, це мабуть до того няякої слушної причини.

Але клопоти в житгю річ звичайна. Як бувають слабости Німців уважаємо за дуже розумних, але в них недавно були клопоти. Проти тої роботи Гітлера і гітлерівців, яка поставила Німеччину на ноги, став був гуртом противників. Чому ж? Чи короткозорість була причиною? Чи заздрість? Чи чужі впливи? Чи підкупство? Але клопоти були.

А між тими, що клопоти робили, були люде з шкільною освітою, політики, люди на становищах. Значить — школа одно, вдача друге.

Тому мало дива, що в нас є клопоти.

Доси наша церковна справа (попри другі) стояла в Канаді добре. Ворожі напади давно затихли. Вороги нашої громадської справи почали журитися, щоби задержати в руках те наше добро, яке ще мають і це був їх головний клопіт. А наша справа росла.

Та коли в нас дехто зачав спори, це кинуло неневну тінь на цілу нашу громадську справу. Згода передових, це запорука успіху справи. А тепер та згода немов зникла. Противники зраділи. А загал питає, де причина непорозуміння; питає, чи причина була слушна.

Початковцем нинішнього непорозуміння став один з передових членів нашого гурта в своїм часі — Василь Свистун. Нинішній голосний спір почав він немовбто з київських церковних канонів (законів), а раз почалося, то вже й скунається.

Щоби цілий спір став зрозумілим, треба конче, щоби загал вислухав бесіду двох сторін. Доси перший і найбільше говорив Свистун, а друга сторона лопевна тепер починає говорити.

Коли в суді вислухують одну сторону, то зовні лише приймає до відома сказане Доперва по вислуханню другої сторони вони робить висновки і видають рішення. Такої процедури треба триматися і в громадських спорах.

Та часть загалу, що групується коло „Українського Голосу" і „Вістника", — це в Канаді головна група, що провадить тут громадську роботу. Вона незалежна від чужих впливів. Вона нині має за собою вже 25 літ праці. Вона має в себе найбільше розумові сили. Вона має найбільше досвіду Вона має за собою — історію!

Та нині може декому виглядати, що згадана група між собою поріжнилася. Таке може здаватися своїм. Таке голосять чужі. Але ми справді вовно так, як здається?

Коли між гуртом повстає галеберда, то це ще не мусить бути доказом, що гурт розбивається. **То може бути доказом, що хтось хоче гурт на два ворожі табори поділити.**

Беремо приклад... Зібралося 505 людей на нараду. І ті 500 творять одноду-шну громаду, що і не думає про нікий поділ. А останні 5 прийшли робити талабурду. І в ході нарад починає один з 5-ох кричати, перешкаджати Дальші 4 йому помагають. Інші їх втихомирюють. Доходить до того, що всі 500 туркають на 5-ох авантурників, отже постає загальне замішання.

Для чужого человіка може виглядати, що ціла 500-на громада розбилася. А на ділі ця громада лишається доброю громадою, а ті 5 не є частиною громади. Це звичайні авантурники.. або навіть платні чужі провокатори. Їх ціллю може бути роблення авантюр, щоби викликати вражіння, що громаді подалилася.

Ціле нинішне положення я уявляю собі так:

На одній стороні стоїть Свистун з групкою своїх прихильників і помічників. Сюди доходять свій голос і противники Української Православної Церкви, або і цілої української справи. Це також важне і його треба мати цілий час на увазі.

На другій стороні стоїть Українська Громадська Справа, а з нею всі ті, що Справою щиро інтересуються і для неї працюють.

На одній стороні провідник і 4-ох помічників, на другій 500-душна громада.

На Свистуновій стороні нема Громадської Справи! Там є лише Свистун. Від нього і в його імя все там зачинається і кінчиться. Особисті порахунки і настрої Свистуна, не та вісь, кругом яко! все там крутиться. Це вже нині дуже добре видно по тих способах, що Свистун для своєї роботи вживає.

Чи Свистун був одиноким великим робітником на українській ниві в Канаді, це ще велике питання. Але він був надголосивщим. Його знають, як бесідника. І як чоловіка, що любить йти очайдушним перебоєм. Так зродилася в деякого віра, що — нема Бога понад Аллаха, пророка понад Магомета, а громадського робітника понад Свистуна.

Вповні такою вірою Свистунові прихильники (головно вінніпегські!) не бачать рівнож Громадської Справи — вони бачать лише Свистуна. Де він — там все. Де його нема — там цема Бога понад Аллаха, пророка понад Магомета, а громадського робітника понад Свистуна.

Вповні такою вірою Свистунові прихильники (головно вінніпегські!) не бачать рівнож Громадської Справи — вони бачать лише Свистуна. Де він — там все. Де його нема — там цема доброго нічого. Він одиноки є запорукою кращої будучини А служачи йому, вони тим самим посередно служать Справі.

Це звичайне почуття обожання. Ідеал мусить бути безгрішний. Однакож тут є одна небезпека: коли покажесь, що ідеал ошукав своїх обожателів, тоді вони лишаються в житгю бодай довгий час без нікого ідеалу. Це відломик, що в нікну іншу цілість не увійдуть. Ніщо, як людська короткозорість, заставляє людей до таких твердень, як чуються: „Не може бути, щоби Свистун лихо робив, або лихе хотів. То всі другі напасти на Свистуна шукають. Нікому не можна вірити, лиш Свистунові".

Таким запитатиб: Коли всі злі, коли нікому не можна вірити, то з ким Свистун робив коли небудь громадську роботу? З ким дальше буде робити? Коли же Свистуна не стало, то хто тоді стане на його місци — коли кругом самі вроди?

Розумні люде знають, що до громадської роботи треба багатьох добрих і підготованих робітників по всіх місцях Один чоловік, хоч би з таланом Наполеона, чи Соломона, нічого не зробить. Громадська справа потребує **багатьох** провідників в різних напрямах праці і багато тихих, невидних робітників, без яких вона ніяк не обійдеться.

Свистунові прихильники (знов найперше вінніпегські!) показують брак досвіду і в тім, що беруть **особисті** Свистунові рахунки, з **ким** він їх має, за **сво**і рахунки. Його особисті непорозуміння з другими за свої непорозуміння. З того виходить, що кого Свистун не любить, того дрни не люблять; з ким він ворогує, з тим і вони.

В самій річи Свистунові рахунки не є їх рахунками Вони їх не знають, їх не розуміють. Запитатиб: Що ви вдаете з Стечишиними, з Архиепископом, з Савчуком? то вони відповіли би: Ми не маємо нічого, але Свистун має... Він наш, отже ми йому помагаємо... Ми вірimo,

ПЕРЕДПЛАЧУЙТЕ „ВІСТНИК" Коштує на рік $1.00 (В Злуч. Державах $1.50)

що в тім щось є... То і все, що вони сказали би.

Та що буде, коли ті рахунки і претензії не витримають проби? А доперва із проверіння покаже їх стійність. Сам же голий крик такої стійности їм не дасть. Крик криком зостанеться.

Тому, що на сторожі Святиня предметом уваги не є громадські справи, тільки особа, Святуш являється речником спору. На другій сторони предметом уваги є громадська справа і тому тут нема якогось одинокого речника. Тут кождий, хто справі служить, мусить ставати ди одорони речника.

В. Кудрик.

(Дальше буде.)

Осип Юрій Федькович.

ФАРМАЗОНИ.

(Дальше).

— Жид, що забере все за довги та за горівку, не буде милувався над сиротами вашими бідними, але в зимі, в найлютішій мороз не дасть їм навіть і христопити до своєї хати, аби змороженої ручки загріти. А жид сам буде за вашу кров, за ваші гроші, у пишних дворах та покоях мешкати, та вами, голими й голодними рабами, послугуватися. гірше як ті чорти грішниками у пеклі!..

Отткак пан-отець духовний промовляв, й не одному сльози як горох по лиці покотилися. А як вийшла громада на двір і стала до розмову, то Іван Правдарюк так до них промовив:

— Панове громадо! Прийшло письмо від уряду, або школу конечно запровадити, хоть най там що буде. До війта прийшло запитання, чи маємо уже громадський шпихлір, і що ми думаємо робити, аби касу позичкову у нас запровадити. Як же кажете, громадо?

— А нам же школи на що? — закричало кілька голосів. — Обходилися до тепер без школи, то можемо й дальше.

— Вони нас не питають, чи нам її треба чи не треба, а кажуть аби була, бо дадуть експекуцію! — каже Правдарюк.

— Тож добре, — каже Семко Маланюк, найбільший паняга у селі, — школа як школа; але на що-ж нам ще шпихліра?

— А не дай Боже голоду, то хто тебе з цілим домом годувати буде? — може Мортко Більбах або Мошко Гуляс? — запитав Правдарюк.

— Бо, най вони біюхи годують, не мене! — аж закричав Маланюк. — Це вже правда, що шпихлір бі здався, бо за голод ніхто не може ручити, а позичкова каса ще борше би здалася, бо жиди зачіли вже собі такі проценти правити, як сама істовина. Та вже таки й не хочуть давати більше; а тут подятки ідуть, а тут не одно. — Василь Нестерюк читав нам оногді не одно й про шпихліді й про скринки позичкові, та все так мудро та розумно, аде звідки гроша взяти? А на початок треба конечно гроше, без того не обійдеться.

— А кільк-ж ти думаєш, щоби грошей треба на початок? — питає Правдарюк.

— А вже-ж, — каже Маланюк, — треба би на будинок та на асекуранцію найменше дві тисячі. Тепер же треба би на школу що найменше три тисячі, то вже маємо пять тисяч. Відтак на позичкову скарбонку треба би також три тисячі. Наконець же-ж, самі видите, треба й про Дім Божий думати, бо вже й крізь дах зачинає чуріти, як крізь решето, і дзвінниця похилилася, і одно, й друге. Я на це рахую також дві тисячі.

— Отже-ж маємо вже десять тисяч, а відки-ж їх узяти? Бійтеся Бога! чи вже хочете, аби ми з світ пішли! чи що такого хочете з нами зробити?

— Я не хочу, Семку, аби ви світа довиділ! — каже Правдарюк поважно й без ярости, я лиш хочу, аби ви мене вислухали, бо і я знаю дещо рахунок, а не лиш ви. Отже слухайте мій рахунок, а слухайте добре та уважайте! — Це є так:

У році маємо 52 неділі. Припустім, що кождої неділі проле господар в корчмі 30 крейцарів; то винесе через цілий рік 15 зр. і 60 крейцарів.

Тепер візьмім двадцять сяят у році, що не в неділю припадають, також по 30 кр. винесе 6 рииських.

Тепер Великдень, Різдво й празник у році, найменше по'3 р., що робить 9 р.

Тепер випаде кожному господареві у році найменше одна оруда: чи-то хрестин, чи весілля, чи похорон. На таку оруду я рахую лиш 6 рииських.

Тепер не собі господар у кожний буддень рано за 2 крейцарі горівки, а в вечір за два; будній рахуємо у році 290, то винесе на рік лиш 11 р. і 60 крейцарів.

Тепер жеж і у жінки така душа й вона собі гадає: Коли чоловік може пити рано й вечір по порції, то можу й я! Отже-ж робить на рік також 11 р. і 60 кр.

То вынесеть на рік усього 59 рииських і 80 крейцарів, або майже 60 р.

Тепер же маємо у нашім селі 378 мерів (осад). Отже-ж проливається що року у Срібнарові не богато лиш звяж 22,600 рииських. — А щоби ви не казали, що я взяв може жидівську крейду, то рахуймо лиш половину того, от лиш ту одну дурничку, то одно нїщо: 11,300 рииських. Кажу вам: лиш одинадцять тисяч, триста рииських. — Це вже чейже не скажете, що за богато рєхував!...

— Ох, Боженьку-ж Ти наш! — крикнула ціла громада, як один.

— А пану Семкови Маланюкови зы богато є тих десять тисяч на громадське добро викинути: То лїпше жидам 11,300 рииських за пусте болото, за прокляпий одуд, за пекольну смолу упхати? О люде, люде! чи вас уже жиди зовсім так тою горівкою зачмелили, що ясну як сонце правду не можете пізнати?

— Панове громадо! — аж крізь плач закричав Семко, — вірні христяне! душі Божії! послухайте ви мене, одного послідпього нїщого у селі! Як стоїть осьде церков Господня, і як стоїть осьде душпастир наш дорогий: так увійдім усі у дім Божий і присягнім на три роки, коли вже не на цілий вік, що тої пекельної смоли не візьмемо до уст наших, — то будемо мати і церков нову, й школу, й скринку позичкову, шпихлір громадський, честь, здоровля й славу на цілий край, і що сами загадаємо!

Щож ми не можемо собі за 33,900 кажу: тридцять і три тисячі девятсот рииських справити й запровадити? Хлїм, панове громадо, й заложім присягу перед Ісусом Христом, що з дїявольом боротися будемо до останньої нашої сили! За мною, панове громадо, кому ще душа й жінка та діти милі.

Як раз увалила ціла громада у церкву святу. Пан-отець узяли присягу від цілої громади; а як громада присягала, то усі плакали, й пан-отець навіть заплакали як мала дитина тай кажуть:

— Любимі діточки мої! Як ви тут з радости плачемо, так святі ангели плачуть тепер з радощів перед Спасителем нашим Ісусом найсолодшим, котрим споглядаючи на нас, благословить нас десницею своєю! О, любимі діточки Христові ви не знаєте, яку утіху, чи радість ви татькови нашому небесному завдали, а диводу кількосмутку та нужди — О, стережіться його, уважайте аби вас знову не підходив, аби ви вашу нинішню святу присягу не забули, а вдтак ще глибше у пекло не попали, як мали передше уже у нього потрапити!

— Ба не дїжде того ворог Божий і людський! — сказав Маланюк. — Таке пречень люде якісь, не собаки. Я душу маємо а тіло, а не суху пару. Бога благати, а Він нам допоможе!

— Амінь! — благословили пан-отець.

Громада розійшлася весела собі як на Великдень пішла по домах, а пообідавши на проход у поля. Лиш Мортконі Більбаховим не було весело: бо як йому оповіли, що в церкві сталося, так жінка його Хуна й зїйшла з розуму. Не могла, видно, сердешна тих 33 тисяч, що мала їх уже як в кишені, через свою захланну душу пересадити. От і відвезли її до Львова до шпиталю.

ПРОТИ КОГО ЦЯ БОРОТЬБА?

Собор, згідно з Чартером і Статутом Української Греко-Православної Церкви в Канаді; являється найвищим правлячим і законодатним органом Церкви і вищий від єпископа і Консисторії. Тому він повинен керувати цілу Церкву, а тим більше поодинокими її членів — світськими і духовних. **Хто отже не признає рішень Собору, то не признає волї Церкви,** і хто **веде боротьбу проти Собору, той фактично веде її проти цілої Церкви.**

Таку боротьбу веде тепер п. Свистун. Його боротьба не є проти Архиепископа, або Адміністратора, як поодиноких служителя Церкви; вона не є проти членів Консисторії, як поодиноких членів проводу Церкви, вона рівнож не є проти поодиноких членів Собору, які з рїжних причин могли бути немилі п. Свистуно ви. Її, його боротьба є проти самої Церкви — світськи й духовної до Архиепископа включно.

Коли всі вірні Церкви світські і духовні, і сам Архиепископ повноважили Собори, то чейже повинен повинуватися і п. Свистун. Чи може він е понад всякий авторітет в Церкві, — навіть понад Собор і понад саму Церкву?

Щоб свою боротьбу чимсь оправдати, п. Свистун старається її представити, як боротьбу в обороні інтересів Церкви і для добра Церкви. Чи може хто в це повірити?

Заколот в якій би то не було організації, а тимбільше бунт проти її законного проводу та авторітету — ніколи організації не зміцнює, а противно ослаблює. Всяке роздвоєння між членами всяке цькування членів проти членів, всяке підкопування поваги та довіря до правного та законного проводу — організації не будує, а руйнує.

Отже боротьба п. Свистуна проти Собору і церковного проводу є виміряна не на добро Церкви, а на шкоду, не на збудовання її, а на руйнованя.

„ВІСТНИК" є хлібом душі кождого православного Українця. Але, щоби він міг стало і на час виходити — треба, щоби його читачі не залягали з передплатою!

А як Ваша передплата?

„Я СВІТЛО СВІТУ"

Ніхто з людей докладно не знає, що властиво є світло. Чудо і тайна воно. Найменше воно матеріяльне зі всіх „дічей". Найбільше воно могуче і найважніше в нашім життю, хотяй ні не видимо його, ні чуємо, ні не можемо дотороркнутися.

Хоть світла не видимо, то при світлі видимо. Видимо тоді щось, коди в те „щось" вперться світло.

Бїжить воно зі скорістю блискавки, летить світами! Заглядає в найдальші закутки, проходить рїжні перешкоди. Найчистїше воно зі всього на світі, хоть проходить через нечистий воздух; хоть палає на нечистоту, то само ніколи не заплямиться.

Коли би ми хотїли подумати про скорість світла, то наша думка приостане, здрігається, не можемо і думкою похвалити скорости світла, бо скорше воно від думки. Яких вісїм разів облетить землю в часі одної секунди! А довколо землї рахують близько двадцять пять тисяч миль.. Колиб літак летїв сто миль на годину без перестанку, мусївби бути в дорозї два і пів місяця, щоб залетїти так далеко, як світло залетить за одну секунду! Тай скількиж галасу робить літак, а світло летить спокійно — спокійно

Телер подумаймо, кількож добра нам світло приносить. Тільки світло дає вам побачити синь обликів, красу кольорів цвітників. Тільки світло покаже нам миг рил птащинн, перли роси, невинно-янгельське лице дитяти, усмїх вірного приятеля, і тисячі-тисячі других річей.

А яку силу має світло! Сила світла в електриці порушує машини, топить, палить залізо, — нїчо не опреться тій силї, коли зібрати, зосередити її на одну точку

Коли в літі глянемо на поля, городи, ниви, чи це світло дає нам все це багатство родючости?

Скоро світло показується, але також скоро зникає. Покрутимо електричний гузик і вже світиться; знов покрутимо, чи змухимо, і темно стає в кімнаті. Дежвоно, те світло, дівається?Ніхто не знає.

Є люде, що спотикаються, сумніваються, відкидають релїгію, бо вона має тайни, а вони хотять жити „розумом" тільки. Чого не розумїють, в те не хотять вірити. Можна би їх попросити: „Будьте ласкаві виясинти нам, що то є світло. Заперечити не можете ви, „розумовці", що світла нема. Як ви вірите тільки в те, що розумієте, то що є світло? Ви спускаєтеся лише на свій розум, отже так, по розумовому, нам витолкуйте. І що ми почуємо? Якісь вчені фрази про „дрожання етеру" і т. д. і т. п. Ну, так", скажемо, „але що є світло?" Не скажуть вони! Не скажуть вони, чому те світло робить одну цьвітку жовтою, другу — червоною, третю — з мішанини кольорами, а як те світло ападе на свіжу рілю, то не дасть кольору ніякого. Не скажуть, чому те світло робить піря одної птащини снїжно-білим, другої — чорним, або як павич дістає багато кольорів. Світло є тайна, яку ми дуже мало „розумємо", але те, що знаємо, вистарчає для наших цілей. Можемо користуватися ним, тішитися ним, бути вдячними за нього. Так само треба приймати тайни вірн.

Телер нам ясно, чому Святе Письмо так часто уживає світла, як символу Божества. „Бог-світло і темряви в Ньому нема". Христос свою місію означив словами: „Я світло світу".

Невидимий, всесвітній, нємінний Бог, ще найкраще дається окреслити символом світла. Він є жерелом всякої духової краси, всьої моральної дитвідатності, всьої надприродньої сили. Він є сама совершенна і незаплямлена чистота: Він є теплота і потїха; Він змягчить і найтвердше серце; Він спинить потоки сліз, Він спішить до нас скорїсто світла. Але ми можемо не допустити Бога до себе, як не допускаємо сонця в цілу кімнату.

І догму Божества в Пресвятій Тройці можемо поясинти за помічю світла. Декому не ясно, як може бути три особи в одній. Власне світло може помочи нам в цій справі. Славний професор Тиндал вчив про трояки лучі світла: 1. Лучі теплоти, які відчуваємо, але не бачимо; 2. Лучі ясности, які бачимо, але не відчуваємо; і лучі „актинічні", яких не видимо, ні не відчуваємо, але які виробляють хїмични сладники, так потрібні для фотографії. Хоть ці порівняння не докладні, але помічні. Бога-Отця відчуваємо, але не видимо; Бога-Сина видимо, але не відчуваємо; Бога-Духа Святого не видимо, ні не відчуваємо, одиак Він діяє в нас так, що дуже „видфотографовує" Божество в наших характерах і робить нас подібними Богу, дітьми Божими.

Ці три лучі особні, але нероздільні, які вони діяють разом.

Чому маємо відносится неприхильно до чайн віри-релїгії, коли довкола нас повно тайн, які мало що зрозумілі нам, а всеж таки приносять нам багато добра? Як гарно сказав псальмість: „Ти вдягнувся в світло, як в ризу".

Пер. **о. Мельничук.**

ЯК ЦЕ СТАЛОСЬ?

Коли появився перший памфлет п. Свистуна, він в багатьох випадках попав скорше в руки ворогам Церкви, чим її вірним Декуди він дістався тільки в руки воротів Церкви і вірні від них перший памфлет довідалися. Нас повідомляють, що в Арран, Сась., уніятський священик носився з ним цілий тиждень скорше, чим дістали його православні В Злученіх Державах редактор одного часопису, настроєний ворожо до нашої Церкви, мав памфлет п. В. Свистуна скорше, чим Високопреосвященний Архиепископ Іоанн Теодорович, проти якого він був написаний. О. Савчукова, який живе в місті Віннїпегу, п. Свистун прислав памфлет аж тоді, коли вже про нього написали йому з таких віддалених місцевостей від Віннїпегу, як Едмонтон, Алта., і Саскатун, Сась.

Отже мимохіть повстає питання: Чому і як це сталося?

ЗОЛОТІ СЛОВА.

Той, кого образили й хто може спокійно стерпіти образу, і не звертає її, той досяг великої перемоги в справі життя

Хто є добра людина? Добра тільки релїгійна людина. Але що є добрість? Перш за все і що найважніше, це згода поміж волею й сумлінням.

ГУРТОВИЯ СКЛАД ЦЕРКОВНИХ РІЧЕЙ.
Пишіть по катальог.
WILLIAM GROSS & CO.
323 Main St., Winnipeg, Man.

ЧОМУ?

„Українські Вісти", орган греко-католицького єпископа Ладиня, в шістьох числах — від 22 травня до 26 червня — з найбільшою насолодою передруковували памфлет п. Свистуна майже в цілости, подаючи до нього свої завваги, в яких підчеркували все те, що могло вийти на якнайбільшу школу Української Греко-Православній Церкві, її проводові та духівництву, і нечувана річ, вихвалювали п. Свистуна та дикували йому — так, буквально дикували! — за те, що таке повипливував проти нашої Церкви та її духівництва.

По Соборі „Українські Вісти" що раз підтримали п. Свистуна в тім, що він говорив проти Собору та Архиепископа, та написали безсоромну брехню, що ніби то „Собор більшістю голосів доручив Теодоровичеві переговорювати з цариородським патріярхом у справі прийняття Української Православної Церкви в Канаді у склад грецької православної Церкви" та що ніби то „Собор висказав бажання, що як би патріярх настоював на пересвячення Теодоровича, що її пересвячення по можности відбулося секретно".

„Новий Шлях", що також відноситься ворожо до нашої Церкви, з приводу Собору помістив довгу, повну брехні новинку п. з. „Українська Автокефальна Церква в Канаді ліквідується". Зміст новинки дуже подібний до того, що говорить п. Свистун.

До сьогодня п. Свистун ані одним словечком не написав нічого проти „Українських Вістей". За те, що вони так використали його памфлет, ані не опрокинув їх брехливих коментарів та висновів. **А це було і є його моральним обов'язком зробити, бо він дав до того привід чину.** П. Свистун рівнож не уважав за потрібне дати відповідь „Новому Шляхові".

П. Свистун заявляє, що руководиться виключно добром Церкви Коли так, то він повинен був запротестувати проти „Українських Вістей" за перекручування його брошури і за брехливі коментарі проти Церкви. Також повинен був відповісти „Новому Шляхові" на його брехливу вістку про Собор

Однак п. Свистун не відповів „Українським Вістям" та „Новим Шляхові" ані словечком. Чому? Може тому, що не має часу, або можливости до писання? Ні, не тому. Часу в нього аж надто багато. Він доказав це наглядно своєю намолотою писаниною за последніх кільки місяців.

Коли в „Українськім Голосі" появилася стаття „Риба в мутній воді", то п. Свистун до тижня написав на ню обширну відповідь. Коли описів появилася стаття о. Савчука п. з „Канони Української Греко-Православної Церкви в Канаді", то п. Свистун і на ню до тижня написав довжезну відповідь, а що „Український Голос" її не помістив, то п. Свистун в дуже короткому часі написав цілу брошуру. Коли Впреосвященний Архиепископ Іоанн написав свій памфлет, то п. Свистун зі скорістю гідною подиву написав у відповідь йому другу брошуру, що більшу, як першу Так само пару днів по поворотї Народнього Зїзду в Саскатун п. Свистун написав довжезну „Публичну заяву", яку хотів помістити в „Українськім Голосі", а описля видав число свого бюлетеня формату колишньої „Правди і Волї", на 14 сторїн друку.

Отже п. Свистун годен писати і має час писати. **Тільки не помістив у „Українських Вістей" і не проти „Нового Шляху".**

Чому?

„ВІСТНИК"
Релігійний часопис для Українців в Канаді
Виходить 1го і 15-го кождого місяця.
Видає Українська Православна Видавнича Спілка.
Передплата: В Канаді - $1.00 на рік.
За границю - $1.50 на рік.

THE HERALD
Published semimonthly by the
Ukrainian Orthodox Publishing Company
Subscription per annum:
In Canada — $1.00. — Foreign — $1.50.

Адресуйте: — Address.
The HERALD, Box 3584, WINNIPEG, MAN.

ЗЛУКА З КИЄВОМ.

Ми українці. Називаємо себе українцями і чуємо себе українцями, бо по крові ми українці Однаком ми не жемо в Українській Державі. Не жемо ділять на українській землі. Живемо в Канаді і хто з нас має в Канаді горожанські права, вважає собі це за щастя. Коли хтось питає нас про нашу державу, ми кажемо гордо, що ми канадійці. Ми зовсім не почуваємося зрадниками Українок через те, що ми канадійці. Ніхто не може сказати, що ми зірвали з Україною.

Кождий з нарлни лише бути горожанином якоїсь держави, чим ни. Горожанство справді накладає ріжні обовязки, але й надає деякі права Не-горожанин від обовязків не втече, але прав не має. Отже лучше бути горожанином, чим не бути.

Звичайна річ, що кождий українець-воїзя би не лише називати себе українцем, не лише почувати себе українцем, але й жити між українським народом, жити в українській землі, жити в Українській Державі, бути українцем не лише по походности, але й по державній приналежности. Але за найбільше своє нещастя вважають нині мілюни українців те, що хоч навіть жнють на Україні, живуть між своїм рідним народом, та не живуть в Українській Державі Гірко нам і болюче, але правди нема де діти. Української Держави нині нема! Була, — але вороги її знищили Є український нарід і є матеріял на відбудову Української Держави, є воля відбудувати Українську Державу, але самої Української Держави нема Український нарід є рабом чужих держав І тому коли якому українцеві є нагода стати горожанином Канади, він вважає собі це за щастя. Він не зрадник України, він не зрівнав з Україною, як стає горожанином Канади

Є дві святощі для нинішнього українця: Рідна Держава і Рідна Церква. Вороги зруйнували Українську Державу. Справді, говорить дехто, що ніби зруйнували її самі українці через свою необзрадність, через несвідомість, через негігідність іть., однаком як навіть прийнати, що українці несвідомі, несвідомі, незгідливі і т. д, то все таки лишається ще один незаперечений факт, що були на Україні в час руїни Української Держави також російські, польські, румунські і до війська, а вони Української Держави не помагали будувати Вони її руйнували. Винувати самих українців - це те саме, що винувати того, кому хата згоріла, що він не вмів хати врятувати, а оправдувати ворога, що йому хату підпалив.

Вороги зруйнували Українську Державу. Українці з тим не погодилися. Вони постановили собі використовувати кожду нагоду, щоб себе скріпліовати, і колись, як обставини будуть пригожі, взятися знов до будови своєї Держави. Українці не погодилися з тим, що як нема Української Держави, то вже й не буде. Вони кажуть: як нині нема Української Держави, то завтра має бути і вона буде. Як довго живе український нарід, так довго є надія на Українську Державу, бо є кому про неї думати і є кому за неї боротися. Українська Держава буде „Ще не вмерла Україна!"

Зруйнували вороги Українську Державу в 1920 році. Остала українцям ще одна святощ — Рідна Церква. Коло Рідної Церкви кинулися гуртуватись осиротілі діти України. Рідна Церква стала тим прибіжищем, коло котрого зачала вирастати нова українська сила. Хоч Рідна Церква не ставила перед собою політичних цілей, вороги України, московські большевики, дуже скоренько заняхали небезпеку. Вони рішили зруйнувати й Українську Церкву. В 1927 р. вони примусили Українську Церкву, щоби усунула Митрополита Василя Липківського. Сподівались мабуть, що спровокують Церкву до спротиву, через який відтак можна буде Українську Церкву кровавo здавити, однаком Церква найшла інший спосіб: вибрала нового Митрополита, Миколу Борецького. І коли Церква дальше розвивалася, більшевики пішли вже отвертим наступом і в 1929 р заставили насильно зібраних провидників Церкви проголосити ліквідацію, або розвязання Церкви.

Тяжко було українцям на Україні і поза Україною погодитися з ліквідацією Української Церкви. Ми заявляли, що „Українська Церква для українців не є ліквідована", так само як попередньо заявляли, що Українська Держава для українців не є ліквідована. Одначе, як в справі держави ми остаточно були приневолені погодитися з болючим фактом, що такої дійсної держави не стало, хоч же відбудову Держави, так само і в справі української церкви і не вмерла надія на Рідної Церкви мусимо погодитися з болючим фактом, що дійсної Рідної Церкви, як організацїі на Україні від 1929 р. нема, хоч остав матеріял на Церкві, остав віри, і не вмирає надія на відбудову церковної організації Злука з Києвом, як осередком української держави, урвалася фактично ще в 1919 р Але так само урвалася в 1929 р. і злука з Києвом, як з осередком Української Церкви.

Помимо всіх своїх бажань удержавити звязки з Києвом, як з осередком Рідної Церкви, Українська Греко-Православна Церква в Канаді не могла по нинішній день навязати їх, бо нема з ким їх навязати. В Києві нема осередка Рідної Церкви. Від 1929 р. там нема ані Всеукраїнської Церковної Ради, ані Митрополита, ані Епископів, взагалі нема жадного тіла, що представляло би Українську Автокефальну Православну Церкву. На місце Української Автокефальної Православної Церкви повстала там справді інша церква з Митрополитом Іваном Павловським, але це вже инша, а не тама церква. Як від 1919 р. неможливо удержавати звязків з Києвом як з осередком Української Держави, так від 1929 р неможливо удержавати звязків з Києвом, як з осередком Української Церкви

Послідний відомий і признаний головa Української Автокефальної Православної Церкви, Митрополит Микола Борецький, як була вістка, мав вдоволено літи від знущань над ним на заслання на Соловках. Попередний Митрополит Василь Липківський, відсунений від управи Церквою ще в 1927 р., живе тепер на волі, як поважна людина, що навіть не може стикатися з ніким, хто представляв би Українську Церкву. Навіть переписку з ним можна провалити тільки на довірочну адресу. Українська Автокефальна Православна Церква лишилася без Митрополита, без Епископів Одним словом, як осередок Української Автокефальної Православної Церкви, представляне тепер комплетну порожнечу.

Представляти нині Київ, як осередок Української Автокефальної Православної Церкви, значить глузувати собі, як не з Києва, то з людей, що до них говориться І це що раз, як жорстоке глуховання з Києва та Української Автокефальної Православної Церкви, а тепер говорення про звязок Української Греко-Православної Церкви в Канаді з Києвом, про її злуку з Києвом. В Києві большевицький уряд, але нема проводу Української Автокефальної Православної Церкви Ніякої звязи і ніякої злуки не може бути з тим, чого нема. І як би хтось говорив про злуку з тим, чого нема, то допускавсяб найзичайнійшого обману. Українська Греко-Православна Церква в Канаді обманом ніколи не жила, не жие і не хоче жити Тому й не говорить тепер про свою злуку з Києвом. А як нема злуки, то не може бути й зірвання злуки.

Можемо говорити про свою віру, що Українська Автокефальна Православна Церква в Києві наново воскресне, можемо говорити про людей, що з них можнаб що Церкву наново створити, можемо надіятися, що вона воскресне, але не можемо нікого дурити, що вона там є, що з нею маємо злуку, або які небудь звязки. На таке можуть хіба позволяти собі не-церковні люди, що не потребують числитися ні з словами, ні з фактами.

ЛИСТИ ДО ПЕРЕДПЛАТНИКІВ.

В кождого з нас повстає питання, як би то напрсати до довжника по грощі і не образити його, та сказати йому те, що про него думається в той час. Коли напишете гарний лист з дрсобою залатити свій довжок за часопис, то довжник подумає: „Та, вони так гарно пишуть, що певно будуть такі добрі й зажлуть до того часу, коли мені буде ясше" Як напишете острий лист, то напишете свій довжник і він або зараз прише свій довг, або скаже: „Що вони мені зроблять? Заки пічнуть якусь акцію проти мене, то ще раз напишуть".

Тому, дорогі читачі, осудіть самі. Подумайте Як би то ви бажали, щоби написати до вас?... Або як ви самі в такім случаю писалиб. Тим ви і нам і собі поможете.

Тут подаємо взірець диста редактора одного американського часопису до своїх довжників, котрі заявляли за часопис і упертo мовчать на його упімнення:

„Можете приписати собі ковніріді по бороздавки на марку; можете вчепитися з залу до вагона залізниці і їхати за дармо, доки ви кондуктор не вижне; можете на ніч спиняватися в готелях, щоб вам не псувався; можете не ставити точки над буквою „і". щоб не випускати багато чорнила, а навіть коли хочете, то можете на гробі своєї матері посіяти жбіжжа, щоб мати з нього зиск, — але приймаєш часопис кілька місяців, чи робиш правильно, а коли прийдеться заплатити, відсилати його назад і ще й напишете мені. Не приймається". то вже вибачте мені. не тільки не чесно, але зовсім безлично."

Ми певні, що ви не бажаєте таких листів Тому подаємо повище свою прозицію, котру, ми віримо, приймете.

ГОЛОСИ ДЕЛЕГАТІВ НА СОБОР.

I.

Дня 12 липня, 1935 р., я низше підписаний, бувший делегат на Семий Собор, котрий відбувся в Саскатун, здавав звіт з Собору Всі члени Української Греко-Православної Церковної Громади в Прінс Аєрт, явилися на час, бо хотіли почути від делегата, що стадося на Соборі з завданим п. В Свистуна.

Я здав звіт з Собору досить обширно і всі члени були задоволені, що могли довідатися від вибраного ними делегата про все всьо, що на Соборі запало, — про резодюції, які були ухвалені Собором, про дискусії, звіти фінансові і т. і.

На Українським Зїзді я не був, бо обставини не позволяли, але довідався від знакомого, що п. В Свистун дуже нажлівався на згаданим Зїздї на Собор і назвав його „стемпідом" і тим подібно; а також прочитав у „Вістнику" про роботу п. В Свистуна в Вінніпегу, а то про мітинги і агітацію проти Української Греко-Православної Церкви і її проводу.

Отже я хотів би запитати п. В. Свистуна, чи то по вченому, чи може по комуністичному він називає Собор „стемпідом"?

Як п. В. Свистун каже, що то не був Собор, але „стемпід", то п. В. Свистун певно хотів виграти на нім першу нагоду зі своїм диким конем. Але то був Собор, і п. В. Свистун виграв догану. Чи не файно для вченої людини так робити?

Пан В Свистун каже, що на Соборі мали голос тільки священики й адвокати Це неправда, бо священики дуже мало забирали голос. А щодо адвокатів то правда, але адвокати вчені люде, так як і Ви, п В Свистун

Вам можна, п. В. Свистун, а другим адвокатам це можна, по Вашій думці? Чого Ви боїтеся адвокатів, п. В Свистун? Думаете, що з фармерами і робітниками Вам деколе пішлоб Ваше діло? А щодо делегатів фармерів і робітників, то вони також брали рівну участь на Соборі як бачили, що є для того потребі і хто їх не заголовкував оприч Вас, п. Свистун (в сінях, на сходах в Інституті, в обіді та по вечері). І заголовкували ще в Бойнїбсько і ще щось трох.

Щодо о. Маєвського, — про його пенсійних з еп. Полікарем про назначення єпископа на Канаду для Укр Греко-Прав Церкви без порозуміння з Консисторією з архиепископом (а в порозумінню з п В. Свистуном), то Собор його не судив, бо о. Маєвський розплакався і не міг говорити, тільки сказав, що робив те з добрій вірі.

Але я чую про о. Маєвського, що він це відкликав на Соборі, і далі робить з п. В Свистуном. Плач виявлив від суду о. Маєвського раз, але другий раз плач не поможе.

Михайло Баран,
Лідер, Саск.

II.

З приводу виступів п. В. Свистуна проти Семого Собору Української Греко-Православної Церкви в Канаді, уважаю за відповідне подати до загального відома що слідує:

В часі Собору я сказав п Свистунові особисто і приватно в присутности свідків, що поставлю внесок перед резолюційною комісією, щоб та виготовила резолюцію на підставі якої Йому і п. Бойківському надавалосяб відібрати голос на тій підставі, що вони оба роблять обструкцію цілий час і гальмують дискусії наради до того степеня, що виводять бесідників з рівноваги, а крім того забагато разів забирають слово на ту саму тему. Прим. п. Бойнївський забирав слово по кількакадцять разів в тій самій справі проти волі председлика і цим змушував його до реакції. Однак цеї сугестії я офіціально резолюційній комісії не зробив і вона жадної резодюції в цій справі Собором не предкладала. Собор зовсім не брав на увагу, ані не був відчальний за мою приватну розмову з п. Свистуном. Але мимо того п. Свистун отверто заявив перед Собором, що він через п. Зварича, який хотів його заступити з Собору, опускає салю нарад, при чім вийшов демонстративно і непоказував через 2 дні дальших нарад. А тепер він позаочно осуджує є критикує те, чого не бачив, ні не чув. Він програвши свою справу і недозвавши своїх закидів в протягу перших двох днів Собору, зі злости і огірчення, чи зі стиду уважав за найкрасше „збойкотувати" Собор своєю відсутністю. А тепер ще над лице критикувати те, чого не чув і не бачив і про що не має поняття.

Пан В Свистун твердить, що він відтягнув свої обвинувачення проти Архиепископа і Адміністратора з одиду на о Маєвського, проти котрого нібито зроблено „фрейм ап" і що грозило йому позбавлення хліба. Це його твердження є дуже далеке від дійсної правди тому, що

а) Йому доказано першого дня, що він злочинно діяв поширюючи в брошурі неправдиві вісти проти Епископа і Адміністратора і за це його Собор засудив на нагану. Протк цего п. В. Свистун не протестував.

б) Другого дня, коли йому дрийшлось доказувати свої закиди і очернення і він цего не годен був в жадний мірі зробити, а навпаки показалося, що ті закиди проти о. Епископа і Адміністратора неправдивими Вам деколе пішлоб Ваше діло? А щодо делегатів фармерів і робітників, то вони також брали рівну участь на Соборі як бачили, що є для того потребі і хто їх не заголовкував оприч Вас, п. Свистун (в сінях, на сходах в Інституті, в обіді та по вечері). І заголовкували ще в Бойнїбсько і ще щось трох.

Щодо о. Маєвського, — про його пенсійних з еп. Полікарем про назначення єпископа на Канаду для Укр Греко-Прав Церкви без порозуміння з Консисторією з архиепископом (а в порозумінню з п В. Свистуном), то Собор його не судив, бо о. Маєвський розплакався і не міг говорити, тільки сказав, що робив те з добрій вірі.

Але я чую про о. Маєвського, що він це відкликав на Соборі, і далі робить з п. В Свистуном. Плач виявлив від суду о. Маєвського раз, але другий раз плач не поможе.

Михайло Баран,
Лідер, Саск.

II.

З приводу виступів п. В. Свистуна проти Семого Собору Української Греко-Православної Церкви в Канаді, уважаю за відповідне подати до загального відома що слідує:

В часі Собору я сказав п Свистунові особисто і приватно в присутности свідків, що поставлю внесок перед резолюційною комісією, щоб та виготовила резолюцію на підставі якої Йому і п. Бойківському надавалосяб відібрати голос на сказати перед українським православним загалом свої думки з приводу виступів п. Свистуна против інших владущого Собору.

Не буду говорити про те, як Собор розбирав заклди п. Свистуна проти Архиепископа й Адміністратора, ані про те, як п. Свистун поводився на Соборі, бо вірю, що про все це загал наших вірних довідається з Протоколу Собору. Натомість хочу спинитися коротенько на поведенню п. Свистуна по Соборі.

Довідуюсь, що коли делегати на Собор з церкви св. Михайла в Вінніпегу давали свій звіт з Собору, то дали його точно й вірно, але як згляду на п. Свистуна його справу передали в короткій і дуже злагідненій формі. Однак п. Свистун зараз по них забрав слово і почався по дітацьки. Бо хоч він на Соборі відтягнув всі свої обвинувачення проти Архиепископа і Адміністратора та погодився на осуд Собору, то тут сказав, що Собор був „стемпідом", що закидм проти о. Маєвського були „фрейм ап" та що закиди проти Архиепископа й Адміністратора дальше підтримує.

Дивую мене, як п. Свистун може таке говорити. Питаю п. Свистуна, чи пасує таке говорити інтелігєнтові, а до того адвокатові?

Дальше довідуюся, що на мітингу в сам Собору св. Покрови в Вінніпегу, дня 14 липня, п. Свистун не дозволив говорити п. Підлубному, делегатові на Собор від парафії св. Михайла в Вінніпегу, і п. Гукалові, делегатові з Монтреалу. Чи ви думаєте, п. Свистун, що Собор в Вінніпегу належить лише до Вас і п. Божнівського та до Вашних сторонників? Знайте, панове, що ми всі маємо право до Собору, бо ми всі давали свою працю на него, а не тільки п. Свистун, який не дає промовити слова в салі того Собору таким чесним і кадрим членам нашої Церкви, якими є пп Підлубний і Гукало.

Я, як делегат на Собор, заявляю, що п Свистун відтягнув без застереження всі свої обвинувачення проти Архиепископа й Адміністратора нашої Церкви і навіть плакав перед Собором, а тепер бажає провадить шкідливу роботу для Церкви.

Злелюю до всіх Шановних Делегатів на Собор щоб вони запротестували проти такого поведення п. Свистуна. Я на Соборі пропонував кару для п. Свистуна, але Собор повівся супротив нього легко; бо вірили в його плач і заяву, що він на будуче буде поводитися як кажний член Церкви. Пропонована мною кара була така: Дати йому один рік до покаяння і відібрати йому в тім часі право членства в Церкві, а також відібрати право участи в Соборі. Тепер бачу, і я певний, що другі делегати бачать, що пропонована мною кара не була завелика, бо п. Свистун не тільки що нанісшкоду Церкві перед Собором, але намовлює дальше, а в додаток до того каже, що Собор не був правильний. Ми отже не повинні дозволити йому робити заколот в Церкві, як рівнож повинні запротестувати проти того, щоб він очернював склад Собору.

Шановні Делегати на Собор повинні проти виступів п Свистуна, як неоправданих, негідних та для Церкви шкідливих, всі як найрішучійше запротестувати

Николай Ів. Мех,
Ошава, Онт.

Як з Вашою передплатою на цей рік? Постарайтеся, щоб передплата за „Вістник" була заплачена наперед.

ОБОРОНЕЦЬ ПРАВОСЛАВІЯ

ПЕТРО КОНАШЕВИЧ-САГАЙДАЧНИЙ ГЕТЬМАН ВІЙСЬКА ЗАПОРОЖСЬКОГО.

(Докінчення).

Йосиф Велямин-Рутський, митрополит унійтський, бо́рець нової ієрархії, ширив чутки, ніби Теофан вовсім не патріярх, а самозванець, пройдисвіт і шпіон турецького султана, а ті владики, що він висвятив із тем самозванці, зрадники й бунтарі. Сигізмунд III вірив Рутському й видав універсал, яким наказувалося довіту й арештувати православних владик, не зважаючи на те, що канцлер литовський Лєон Сапіга радив уникати рішучих заходів проти православних владик, щоб не вийшло якого заколоту та пролиття крови. „Треба й на запорожських козаків оглядатися, щоб вони не наробили нам лиха" — писав Сапіга митрополитові Рутському — „бо той самозванець знаходиться поміж ними, а в них сила багато значить, і вони вельми шанують його (Теофана) і мало не б'ються переговори з королем відносно затвердження висвяченої ієрархії. Коли, по дорученню короля, до козаків приїхав у червні 1621 р. ксьондз Оборницький з різними обіцянками за поміч, то козаки дали згоду воювати з турками під тією умовою, що Митрополит Йов Борецький і всі владики, висвячені Патріярхом Теофаном, будуть визнані й затверджені на своїх катедрах.

До короля було післано козацьку делегацію, в склад якої входили Сагайдачний, єпископ Єзекіїл Курцевич та ще двох; делегати подали персональною королеві свимоги козацтва, а той подав їм надію на задоволення козацьких бажань, в тому числі й усунення уніятських владик і затвердження православних на своїх єпархіях. Сагайдачний повірив Сигізмундові III і поправся в Варшави до Хотина, як свідчить Яків Собеський, завоювений наслідками своєї подорожі до короля.

Вимоги козацтва було віддержано і підчас скороченого, надзвичайного, сойму в Варшаві, що розпочався в половині серпня 1621 року; на нього прибули посли від православного духовенства (був той-же самий Володимирський єпископ Єзекіїл Курцевич) і представники запорожського війська. Сигізмунд ім заявив, що через те, що сойм скликано для вирішення військових справ, обговорення вимог православного населення відкладається до наступного сойму, а тимчасом, для переведення підготовчої роботи, призначається окрема комісія.

Хоч такі відповіді й свідчили про те, що він ухиляється від певної, рішучої обіцянки, але все таки не позбавляли православних надії на задоволення їх вимог. Та дійсність показала, що великий прихильник церковної унії Сигізмунд III не хоче відмовитися від своїх симпатій. Після Хотинської битви він і слухати не хотів про визнання висвячених Патріярхом Теофаном ієрархів, не вважаючи на те, що козаки ще раз поклялися до нього свою делегацію, в хорий від ран Сагайдачний просив його за-ус самому ієрархію.

Коли Сагайдачний повернувся 14-го листопада 1621 р. до Києва, всі обивателі київські подяли Сагайдачному і всьому запорожському військові прохання, щоб вони дбали про православного митрополита й церкву св. Софії, про все християнство. Тоді гетьман Сагайдачний і все запорожське військо виписалося до Київського Богоявленського братства, і це було урочистого заявою, що вони беруть на себе обовязок оберігати й захищати православну віру.

Рани, що прибав Сагайдачний в боях під Хотином, оказались дуже шкідливими для нього, дочі король надіслав йому доброго лікаря. Від них ран Сагайдачний і вмер 10 квітня ст. ст. 1622 року. За час своєї недуги він не один раз писав до короля, аби той був справедливим до козаків і не дозволяв насильств над православними.

Перед смертю своєю гетьман поділив своє майно між монастирями, церквами, братствами та школами, а найбільш всього він віддав Богоявленському Братству в Києві та його молодій ще тоді школі. Львівський братський школі він призначив 1500 польських злотих, щоб проценти з цього капіталу щорічно йшли на виховання „ученого майстра, в грецькім язиці бігного, церкві Божій і дітках християнським на науку українського потрібного". Виконавцями волі своєї Сагайдачний призначив митрополита Йова Борецького і гетьмана війська Запорожського Олефіра Голубя.

Похоронено Петра Конашевича Сагайдачного в збудований ним же самим церковній церкві в ім'я Богоявлення Господнього при братській школі. Похорон був надзвичайно урочистий. Учні київо-братської школи читали підчас похорону вірші „На сумний погреб заслюного рицерза Петра Сагайдачного", написані на цей випадок ректором школи Касіяном Саковичем.

З сказаного видно, яке велике значіння мав Петро Конашевич Сагайдачний в церковних справах першої четверти XVII віку; він вздав Православну віру в Україні під охорону козацтва. Він брав активну участь в оновленні православної ієрархії Патріярхом Теофаном і дбав про зріст православних братств і шкіл, звідки виходили свідомі культурні оборонці православної віри. Недивно, що православне духовенство й народ, завдяки діяльности Сагайдачного, визнали козаків єдиними оборонцями своєї віри і національности. І тому зрозуміло, чого митрополит Йов Борецький, а одній з своїх протестацій так висловлювався про українських козаків:

„Це те плем'я славного народу українського, з насіння Яфетового, що воювало грецьке царство Чорним морем і сухопутно, і це з того покоління військо, що за Олега, монарха українсько-го, з своїх суден по морі і по землі плавало і Константинополь штурмувало; це-ж вони за Володимира, святого монарха українського, воювали Грецію, Македонію, Ілірію".

„ДНІПРО"

Орган Української Православної Церкви в Злучених Державах.

Виходить 1 і 15 кождого місяця і коштує на рік $2.00

Передплату висилати на адресу:

"DNIPRO"

1851 Germantown Ave., Philadelphia, Pa.

АПОСТОЛ НА СВЯТО РІЗДВА ПРЕСВЯТОЇ БОГОРОДИЦІ.

(Филипян II: 5—11).

Браття! Так бо нехай думається у вас, як і в Христі Ісусі, котрий, бувши в образі Божому, не вважав хижацтвом бути рівним Богу;

Тільки ж умалив себе, прийнявши рад слуги, бувши в подобі чоловічому, і здавшись видом, як чоловік, принизив себе, бувши слухняним аж до смерти, смерти ж хрестної.

Тимже і Бог Його високо вознісе, і дав Йому ім'я, більше всякого імени, щоб в ім'я Ісусове приклонилось усяке коліно, що на небі, і на землі, і під землею, і щоб усякий язик визнавав, що Господь Ісус Христос є славу Бога Отця.

АПОСТОЛ НА 14-ту НЕДІЛЮ ПО ЗІСЛАННІ СВ. ДУХА.

(2 Коринтян I: 20—24 і II: 1—4).

Браття, Скільки обітниць Божих, то (все) в Йому „так" і в Йому „амінь", на славу Божу через нас.

Той же, що утверджує нас із вами у Христа й намастив нас — Бог.

Він і запечатав нас, і дав задаток Духа в серцях наших.

Я-ж свідком Бога призиваю на свою душу, що, щадивши вас, ще не прийшов в Коринт.

Не тому, що ми пануємо над вірою вашою; ні ми помічники вашої радости, бо ви стоїте вірою.

Розсудив же я сам із собою це, щоб знов у смутку до вас не прийти.

Бо коли я радію смутку вам, то хто мене розвеселить, як не той, хто засмучений через мене.

І написав вам це, щоб, прийшовши не мав смутку від тих, котрими годилось би мені веселитись, певен будучи про всіх вас, що моя радість для всіх вас.

Бо з великого горя, і туги серця написав я вам з многими сльзьми, не щоб ви смуткували, а щоб пізнали любов, котрой в мене пребагато до вас.

АПОСТОЛ НА ВОЗДВИЖЕННЯ ЧЕСНОГО ХРЕСТА.

(1 Коринтян I: 18—24).

Браття! Слово бо про хрест погибаючим дурощі, нам же, що спасаємось, сила Божа.

Писано бо: Погублю премудрість премудрих, і розум розумних відкину.

Де мудрець? де письменник? де досліджувавтель віку цього? Чи не обернув Бог премудрість світа цього в дурощі?

Коли бо у премудрости Божій не пізнав світ Бога премудрістю, то вволив Бог дурощами проповіді спасти вірующих.

Коли і жидів однак опевняються, і греки премудрости шукають, ми проповідуємо Христа розпятого, жидам поблазнь, грекам же дурощі, самим же покликаним, і жидам і грекам, Божу силу й Божу премудрість.

АДРЕСА КОНСИСТОРІЇ:

Адреса Консисторії Української Греко-Православної Церкви в Канаді є:-

Consistory of the Ukrainian Greek-Orthodox Church of Canada, 7 St. Johns Ave. — Winnipeg, Man.

ЩО НАС ГУБИТЬ.

(Мус Дижо, Сеск.)

Кождому щирому українському патріотови відомі наші змагання створити свою українську державу в 1918 р. Рятуючись українські кошови до збруї в кличем „або здобути, або долю не бути". Стали українські юнаки вдалю волю України. Але змагання наші не увінчалися успіхом. З одного боку наша власна негода, а з другого польська армія Галера довели до того, що українська держава пропадала. Боровся український юнак до послідних сил, але мусів скинути ворожого наступу. — І знова знаєте гірш першої. — Знова гріх України, так, як в 1709 року під Полтавою.

Ми почали емігрувати хто куда міг. Багато нас приїхало до Канади і скоро забули ту країну, яку заподі або нам Польща а Франція. І ми стали кланятися тим французько-руським слугам та лизати їхні пантофлі. Забули свою батьківську віру і Рідну Церкву, за котру твердо боролись українські князі і гетьмани. В 20-ім столітю наші легенькі українці (не всі) чогось забувають своїх князів та гетьманів, чогось люблять те, що нам ворожне і що стоїть на дорозі до нашого відродження.

Чому ніщу так, ось послухайте: Беру під увагу Мус Дижо, Сеск. Тут жине споре число українців, між ними є вільних, котрі зачисляють себе до провідників місцевої української громади. Є одна бідненька церковця, до котрої чогось наші українці не ходять. За те є велике число римсько-французьких костелів. А наші „патріоти" українці відстаровуються один „пля рум" і зробили з него ще один „римський костьолек", де їм римо-французький ксьондз відправляє міш. Незадно женяться один через Стрільчої Громади. І чомусь не іде до своєї церкви, але до французів. От патріотизм.

Друге: В цій місцевости є велике число українських дітей. Їх родичів напоминаємо всіх, щоби посилали їх на науку релігії. І деякої посилають. За те українські патріоти, провідники тутешнього українського життя него не роблять. Вони пішли до французів і припровадили римського всенда, котрий забрав українських дітей до костела на Норт Гіл. По мойй думці римські ксьондзи виховують тих дітей не за українців, тільки на українському. Французи не навчать наших дітей любити українські звичаї та українську землю — свою батьківщину. Він зробить з дітей укр. хінчарів, котрі стануть колись боротись проти України і проти української справи. Подумайте, які наслідки будуть із такого виховання, чи здібна буде така молодь відчути потреби нашої батьківщини України? Бо хіба промовці до такого, в котрого українського почуття не має? В котрого свої особисті амбіції. Та чужа справа більш значуть, чим українська справа? Для таких більше значить римська віра, чим своя рідна віра православна, за котру так завзято боролись наші гетьмани, що вели козаків до бою з кличем: „За У-країну, за святу віру православну!" Жаль згадати, що в 20-тім столітю нащадки тих славних козацьких героїв нищ так вженив. Вони і їхні діти пішли в ворожий нам табор. Виховуються вінчарі, як колись. Тільки в тім різниця, що колись татари забирали в ясир наших дітей і виховували на хінчарів, а тепер вислуховують французів. Рікники велики, бо тепер самі візуть до французів. Я, як учениця українських подяків в 1918 р., як український патріот, радіку тим патріотам напереставати так „виховувати" своїх дітей. Кінчу тих, котрі ще не є заряжені польсько-французькою гангриною, стати твердо при своїй православній вірі, бо тільки тоді змогнете стати активними і дисциплінованими членами своїх організацій. Тоді доперва наша українська праця увінчається добрими успіхами, а чого буде велика користь для українського народу, ворогам на погибель. За це буде нас благословити наша поневолена рідна Земля Батьківщина-Україна.

Православний.

ЗАМІТКА ВІД РЕДАКЦІЇ:

Дякуємо місце на повний допис, уважаємо за свій обовязок замітити, що в Джьо нема української православної церкви, а тільки церква російська, яка так само як і французький костел не може дати українським дітям виховання в українських православних традиціях. Обовязком щирих українців України міста Мус Джьо подбати, щоби там як найскорше зорганізувалася українська грекло-православна церква, яка одинока може вповні задоволити духовні та національні потреби Українців.

— Редакція.

СВЯТО У ВЕГРЕВІЛЬ.

День 28 липня п. р. був днем полійського свята для православних українців у Вегревіль і околиці. В цей день відбувся тут храмовий празник дорогого Архипастиря о. Іоанна Теодоровича, посвячення місцевої укр. православної церкви, а також був то храмовий день для вегревільської громади, бо церква прияала собі за патрона св. Володимира Великого, якого память обходимо 28 липня.

Не потрібне свято було удалче і величне під кождим зглядом. Рано-ком того дня погода була гарна. Це спричинило всіх тим гостям з подальших околиць, які забрались автами в дорогу до Вегревіль, щоби взяти участь у святі.

Приїздячочи до церкви в делегій годині рано, в побічних цю вже було багато людей в церкві і то кайтє з далеких околиць. Це було означено, що люде хотіли бути присутніми не лише на відправі св. Літургії, але також при посвячению церкви.

В девятій годині сс. Стратійчук і Гриценко почали правити Утреню. Дяківський спів під ор. Зарубя і Едмонтону, тобто, що відбувся вже о Зарубій був хорий у той час. В 10-ій годині була зустріч о. Владики. При вході брами привітав о. Владику п. П. Зварич. Цей вже старожил в житю всякими досвідами й фізичною і народною працею загартований громадянин з любови до церкви і в радости, виявив велике вворушення і очах йому появилися сльози. Дальше при вході до церкви привітав о. Владику місцевий парох о. Стратійчук. Через цілий час ходу о. Владика до церкви, маленькі, набіло одягнені мов ангели дівчатка кидали цвіти від ніг о. Владики. В церкві о. Владика помолився Богу, відповів на привітання і одягнувши архиерейські ризи почав при асисті священників чин посвячення церкви, якому з зацікавленням і побожністю приглядалися присутні в церкві люде, між якими було декілька появлених гостей англійців. Чудовий чин посвячення тревав півтора години. Після цього наступила свята Служба Божа, і як звичайно з душі гарною проповідю о. Владики. Проповідь була присвячена патронові новосвяченої церкви св. Володимиру Великому. Отець Владика, переповівши через вних обставини приняя український народ віру християнську, вказав на важність цього моменту в житю українського народу, коли народ український приняв віру Христову від православного сходу. Місцевий хор під управою панюе Надії Зварич співав дуже гарно, та ми жаль не всі прибувші люди мали нагоду в середині церкви прислухуватися цьому співові, бо майже половина людей мусіли остатись на дворі і вислухати співу. Це тому, бо хотяй церква у Вегревіль не належить до малих церков, одначе прибувших було дві рази більше, скільки церква могла помістити. По виході з церкви зенто з людей і з церкви співу і люде пішли до місцевого Народного Дому на обід, який заплянований місцевим Сестринством Зв. сс. Ольги.

По обіді почалися промови. Промовляли о. Владика, о. Гриценко, пані Яндз, п. Підручний, пан Семенюк з Ридвей, п. Харук з Сн-Фолконію, п. Сакнун з Пруг, пляна Г. Романчук і Арчі. Не буду наводити зайсту проїзи, бо не до забудьби за багато місця в часописі. Скажу лише, що промови всіх промовців вводилось до цего, що в нас є бажання підвести наше життя і що українська православна церква є тим найголовнійшим чинником, котрий розбудженню, розвиває і підносить наше життя в Канаді.

Слід також згадати, що на сам бу-до кілька визначних громадян англійців і двох з них, п. Гейгорст, принципал вегревільської вищої школи, і п. Горлов, місцевий бізнесмен, дали короткі але щирі промови і на тї промови о. Владика відповів коротною промовою в англійській мові, що було приємністю для присутніх англійців, а для українського загалу приємним здивованням, що наш о. Владика вже так знаменито володіє англійською мовою.

Ще згадаю, що підчас обіду почав надвати злівний дощ і хотяй він дещо зіпсував дороги і многим людям утрудніть поворот домів, то всеж людям дякували Богові за ласку Його, дощик бо він був дуже потрібний для збіжжа, бо через кілька тижднів тижнів передом не було дощу. Коли дощ дуже злився і заглушував бесідників, то той час уживано на народно-патріотичні співи.

По відпівано Ще не вмерла України і англійського гимну, учасники свята розійшлися.

Учасник свята.

ПРАЩАЛЬНИЙ ВЕЧІР.

(Брускбі, Сеск.)

Дня 30 липня, 1935 українська православна громада сс. Петра і Павла в Брускбі, Сеск. прощала єдого пароха о. Дмитрова, який обслуговував нашу громаду через три роки і тепер полишає до Подор на парохію. Того вечера відбувався спільний вечерькусь, устроєна членкинями Жіночого Товариства.

Членки і членкині прощали з сумом о. Дмитрова, бо о. Дмитрів за свого побуту через три роки на нашій околиці Брускбі і Гроклід багато труду положив для добра і розвою цих двох громад.

Хай милосердий Господь нагородить о. Дмитрова за ще щастям і здоровлям і най дасть о. Дмитрову сили працювати на полі нашої Рідної Церкви на довгі літа.

Ще прикрасу, що при цій нагоді зібрано на пресовий фонд „Вістника" $6.52, за що належиться всім жертводавцям щира подяка.

Член.

Українська Загальна Енциклопедія

це

КНИГА ЗНАННЯ

на віку чекаїм покоління

це

перший українською мовою виданий

МОНУМЕНТАЛЬНИЙ ТВІР

що оповідне всі відомки знання і життя. До цього твору входить: антропологія, агрономія, археологія, астрономія, ботаніка, військові справи, геодезія географія, вимт, воєнність, економія, етнографія, етнологія, історія, кооперація, література, математика, медицина, мистецтво, мореплавство, музика, педагогія, релігія, рукавиця, фільософія, хемія, хемія, хем

ПОМИНКИ.
(Едмонтон, Алта.)

У сорок днів після смерти бл. п. Марії Зварич було поминальне Богослужіння парастас і вечера в Укр. Прав. Церкві в Едмонтоні.

Увесь порядок відбувся так як це в свойого життя переводила покійна, як велить наш звичай. А що почайна за життя мала велику пошану в громаді, то й на поминки зійшлися всі, хто її знав, щоб згадати її молитовно і добрим словом.

По вечері кількома словами щире серцю заслуги й життя покійної, Говорили п. Лазарович від інституту ім. М. Грушевського, та о. Гриценко, як місцевий парох. При цій нагоді зроблено заклик пожертв для „Вістника" й зібрано $13.30.

Бл. п. Марія Зварич полишила велику жаль за собою тому, бу- ла вірнійшою матірю-громадянкою та правдивою християнкою. Учинила їй пам'ять.

СЛУЖБА БОЖА НА РАДІО В ЕДМОНТОНІ.

Ліста жертводавців від 29-го березня до 1-го серпня, 1935.
(Поквітчана.)

ЛАЛМЮР.

В. Бобцун	1.25
П. Калавський	.75
В. Кульчитський	.60
Пані М. Гарилюк	.40
Гр. Горуцький	.35
С. Демчук	.20

По 25цт.: пані М. Ткачук, С. Миканишин, Гр. Калавський, П. Гарилюк, Ю. Слободян, Яким Мулик, Вас. Бурчи, Л. Мулик.

	.20
Іван Салух	.15

По 10 центів: пані А. Горуньова, пані А. Мулик, пані А. Каташ, А. Лавовський, Мих. Канаш, І. Сікорський, С. Канаш, Озеха Мулик, Ф. Бечарський, І. Бечарський, І. Бечарський сьмий.

Ф. Іваник	.05

ВЕГРЕВІЛ:

Дм. Щербанюк	1.00
Н. Харук	1.00
Н. Кирилюк	.50

СОНГЛЕНД.

О. Лазарюк	.50
А. Кошева	.20

Повний виказ жертв включає всі жертви, що прийшли на руки секретаря едмонтонської громади, від 29-го березня до 1-го серпня. В цім не заряду й бракує отсих можу щиру подяку всім жертводавцям за таку гарну матеріяльну підтримку. Особливо дякуємо тим, котрі по кілька разів зложили жертви. Заряд має на гадці знова відкрити передачу Богослужіння по радіо через свою нійшу станцію. Коли прийде час, зараз повідомимо ширших слухачів у відповідний спосіб.

І. П. Зварич, секретар.

ЗАЯВА.

В 15 ч. „Вістника", на 4 сторінці, статті п. н. „Немовляти довше мовчати", в одній місці говориться, що п. Василь Санстун „ужив організацію СУМК, як свого аґітатора, який по кольонях та навіть підчас самого Собору розпорошував його брошурки та від щиткою цих времен й довіряючи за Собор проти Архиєпископа й Адміністратора".

П. Павло Яворський, орґанізатор СУМК, написав лист до редакції „Вістника", в якім заявляє, що він ся тим орґанізатором СУМК, про котрого говориться у вище вказаній статті „Не можни довше мовчати".

Редакція „Вістника".

ПОРЯДОК БОГОСЛУЖЕНЬ.
о. С. Гребенюк.
ВЕРЕСЕНЬ.

1. — Шеч Вадей.
8-го — Ленкс.
15-го — Брендон.
21-го — Сент Лейк Рожа. Пр. Е.
22-го — Мавіс.
27-го — Віста (Возд. Ч. Хреста)
29-го — Гресбоун.
487—14th Street. — Brandon, Man.

АДРЕСА ПАРОХА СОБОРУ.

Подається до відома членам української Православного Собору і всім інтересованим, що тепер їхня адреса о. Мавсьского, пароха Собору, є:

781 Aberdeen Ave. Телефон 53447.

ЮВІЛЕЙНИЙ ФОНД
УКРАЇНСЬКОЇ ГРЕКО-ПРАВОСЛАВНОЇ ЦЕРКВИ

СВЯЩ. Т. КИСЛЮК,
Едмонтон, Алта. — жертвував на Ювілейний Фонд $25.00.

ПРЕСОВИЙ ФОНД „ВІСТНИКА".

ДОБРИЙ ПРИМІР.
(Борден, Саск.

В українській греко-православній церкві коло Бізнка дня 30 липня ц. р. відбулося вінчання пана Теодора Бізнка з панною Рузею Когут. Чину вінчання доверши парох о. Е. Стефанів. Після обіду, що відбувся в домі родичів пані молодої, так і при вечері, котра мала місце в домі родичів пана молодого на зазив о. Уляна зроблено збірку, котра принесла $10.00.

Цю суму розділено і переслано по рівній части на „Вістник" і ювілейний дарунок для Української Господу.

Щиро подяка і вдячність многих літ пастирю молодих, їхніх родичам і всім жертводавцям за пам'ять і жертву на свою рідну пресу

Піть.

Ситко Степан, Фестон, Саск. $1.00
Мелещак Петро, Фестон, Саск. .00
Зрібні дитки 1.35

Жіноче Товариство у Українській Греко-Православній Церкві в Едмонтон, Алта. (збірка була прислана дальшим) 10.00

Збірка о. Є. Гриценки підчас мирування в Едмонтон, Алта. — 3.00
Іван Шебець, Вотерфорд, Онт .50

ВІД ГРОМАДИ ВИНДЗОР.

До десятих відділів СУНД і СУСТ та до кількох поодиноких осіб, до котрих секретар мав адресу, недавно розіслано тикети до продажі на базар Укр. Православної Громади у Виндзорі. Ціпу проситься всіх, що одержали тикети, розпродати їх як найскорше а вітинки і гроші прислати на адресу подану в тому.

Так, котрі хотіли зайнятися продажею (за що дістають близько 17% зі своєї продажі) просить ласкаво зараз по прочитанню цего звідомлення писати на адресу секретаря заплативши кілько тикетів одержали.

Річи в розіграші є дуже гарні і вартісні, а їм.: радіо, комбінація довга і короткима фала, вартости $109.50, сет срібла (ножі, ложки, виска) є гарним дубовим футералі вартости $27.50, Мужеський або жіночий „Булова" годинник вартости $24.75, Паркер фонтанов перо і олівець вартости $8.00 і срібна посудина вартости $5.50.

Проситься також всіх громадян не відмовитись від купления тикетів. Прихід призначений на будову Української Православної Церкви і заразом приміщення для Товариства Просвіти у Виндзор.

За заряд Укр. Прав. Громади:
П. Ч. Стецюнів, секретар.
Адреса:
2309 Cadillac St., Windsor, Ont. 29-го

ГРИГОРІЙ І ПАЛАГНА БУГЕРИ,
Дуфрост, Ман., жертвували на Ювілейний Фонд $25.00.

ДМИТРО І МАРІЯ НІВРЯНСЬКІ,
Брукесі, Саск., жертвували на Ювілейний Фонд $25.00.

ВІДВІДИНИ о. С. В. САВЧУКА.

Прот. С. В. Савчук відвідає в цих місцях та адміністраційних таких громади:

1 вересня, неділя — Аркан Саск.
8 вересня, неділя — Дуфрост, Ман.
Консисторія Укр. Гр. Прав. Церкви в Канаді.
7 St. Johns Ave., Winnipeg, Man.

ПОРЯДОК БОГОСЛУЖЕНЬ
о. П. Семень.
Вересень.

1 Неділя — Сент Джулієн.
8 Неділя — Принс Альберт.
15. Неділя — Сентс.
21 Субота — Різдво Пресв. Богородиці — Терконіль.
22. Неділя — Вакар.

ПОРЯДОК БОГОСЛУЖЕНЬ
о. Т. Кмітович
Вересень.

8 Неділя - Біофорд
15. Неділя — Редвотер.
21. Субота. Р. Пр. Бог. — Калмар.
22. Неділя — Калмар.
27. Пятниця. Возд. Чесного Хреста — Торгіда
29. Неділя — Торгід
Жовтень.
6. Неділя — Етрімонт.
13. Неділя — Біофорд.
Неділя — Редвотер.
27 Неділя — Калмар.

ПОРЯДОК БОГОСЛУЖЕНЬ.
о. П. З[illegible]
ВЕРЕСЕНЬ

8-го неділя — Данфін.
22-го неділя — Вегава.
15-го неділя — Робліп.
21-го — Різдво Богор. — Петяюра, — Хрвм.
29-го неділя — Мінітонас-Реввер.

ЦЕРКОВНИЙ КАЛЕНДАР НА 1935 РІК.

ВЕРЕСЕНЬ.

1 Н Нед. 11 по З. сх. Д. Аидр.
2 П По. Самійла
3 В. Ап. Тадея; зч. Васи й дітей
4 С Мч. Агатоніка, Зо[illegible]
5 Ч. Водіння Успіня, зч. Лідії
6 П Петро митр. Київського
7 С Ап Вартоломея й Тита.
8 Н Нед. 12 по З. сх. Д. Мч. Ад
9 П Пп Пимена
10 В Мойсея муч. Сами Печ.
11 С Успіння Голови Іо Хрест.
12 Ч. Сх. Олександра, Івана й Пав
13 Ч. Положення пояса Б. М.
14 С. Семена стовп.
16 П. Антипа еп.
17 В. Вавили еп. Антіох.
18 С. Прор. Захарія та Єлисавета
19 Ч. Чудо Арх. Михаїла з Хоніх
20 П. Мч. Соломоніди Іванн апх.
С Різдво Пресвятої Богородиці
22 Н Нед. 14 по З. сх. Духа Я І А
23 П. Мч. Миноді
24 В. Теодори Олександ.
25 С. Відд. Різдва Б. Матері
26 Ч Освящ. храму Воскресіння
27 П Воздвиження Чсн. Хр. Гос
28 С Мч. Минити, Порфирія.
29 Н. Нед. 15 по З. сх. Д. Вет.
30 П. Мч. Віри, Надії і Любови

ПОРЯДОК БОГОСЛУЖЕНЬ
о. Л. В. Дячина.
Вересень.

1. Неділя — Брендон.
8. Неділя — Дуфрост. — Богослужіння відбуде Всеч. о. Прот. Савчук. (Отворення Народного Дому.). Всіх доволячих українців запрошується прибути.
8. Неділя — Ісг Селкірк.
15. Неділя — Повтреж ак Прейрі.
21. Субота — Різдво Пресв. Бог — Септон (храм). Всіх доволячих українців запрошується прибути
22. Неділя — Поплар Парк.
27. Пятниця — Возде. Чес. Хр. Гос — Мелоптон.
29. Неділя — Тундал.
Катехеп: — Тундал, Ман.

ПОРЯДОК БОГОСЛУЖЕНЬ
о. В. Аронюнь.
Вересень.

1. Неділя — Вайта.
8. Неділя — Гарлентон (семяй)
11. Середа — Успіння Гол. Іо. Х. — Гарлентон.
15. Неділя — Толстой.
21. Субота — Різдво Пр. Богор. — Семяй. (храм).
Адреса: — Толстой, Ман.

ЦЕРКОВНИЙ УСТАВ НА 1935 РІК.

Вересень.

1. Неділя 11 по Зіск. сх. Духа: Гелос 2. Утр.: Єван. XXI: 15—25 Лп. Ап І Кор. IX: 2—12. Єван. Матея XVIII: 23—35.
8. Неділя 12 по Зіск. сх. Духа: Гелос 4. Утр. Єван. Марка XVI: 1—8 Лп. Ап. І. Кор. XVI: 13—24; єван. Мат. XXI: 33—42.
21 Субота. Різдво Пресвятої Богородиці. Утр. Єван. Луки. І: 39—49 Лп.: Ап. Филип. II: 5—11; Єван. Лук. X: 38—42 і XI: 27—28.
22. Неділя 14 по Зіск. сх. Духа: Гелос 5. Утр. Єван Марка XVI: 9—20 Лп. Ап. 2 Кор. I: 21—24 і II: 1—4 Єван. Мат. XXII: 1—14.
27. Пятниця. Воздвиження Чесного Хреста. Утр. Єван із XII: 28—36 Лп. Ап. І. Кор. І. 18—24; Єван Іоанн XIX: 6—11, 13—20, 25—28, 30—35.
29. Неділя 15 по Зіск. сх. Духа. Гелос 6. Утр. Єван. Луки XXIV: 1—12 Лп. Ап. 2. Коринтян IV: 6—15 Єван. Мат. XXII: 35—46.

Український Релігійний Двотижневик в Канаді.

ВІСТНИК
THE HERALD

THE HERALD
Box 3084
WINNIPEG, MAN.

РІК XII. WINNIPEG, MAN., ВЕРТ. 15th, 1935 ВІННІПЕГ, МАН., 15-го ВЕРЕСНЯ, 1935. — ЧИСЛО (230) 18

На Україні Живуть Люде по Катакомбах.

Київські „Вісти" приносять таку вістку: Недалеко дніпровської електро-станції знайшли оселю із землянок. Стали провірювати і знайшли, що ці землянки покривають лише входи до підземних печер-катакомб, що широко розгалужені по вісях напрямах. Після обрахунку виявилося, що там живуть 4,515 родин із 16,000 людьми. Більшість тих мешканців це кваліфіковані робітники, а є навіть 75 родин червоноармійців. Інші не правильні робітники на запорізьких підприємствах. У 20 землянках живуть робітники, що будували електростанцію на Дніпрі. Вони там поселялись у 1927 році. У 32 землянках живуть робітники з 1930 року, а лише в 7 землянках живуть люди менше як рік. Вони теж працюють на совітських заводах-гігантах.

Релігійне Життя Совітського [illegible]

Ґадвожський кореспондент большевицької московської газети „Гудок" описує в числі із 18 серпня життя двох більших задвождянських осель Костичі і Картахи. Подавляючу більшість мешканців є там залізничники, значить пролетарі.

Та між тими робітниками і місцевими „колхозниками" повна згода щодо релігійних справ.

В Костичах відреставрували з власних фондів церкву, де регулярно правлять Служби Божі, залізничники співають у церковнім хорі.

В селі нема клюбу, а в домівці читальні нема ніодної книжки. Священик тішиться великим авторітетом.

АРХИЄРЕЙСЬКІ ВІЗИТАЦЇ.

15 вересня, неділя — Канора, Саск.
22 вересня, неділя — Гаєс, Саск.
27 вересня, Чесного Хреста — Пайн Ривер, Ман.
29 вересня, неділя, — Вестбук (коло Тізор), Саск.

УВАГА: З огляду на те, що в неділю, 13 жовтня, має відбутися архиєрейська візитація в Міннеаполіс, Мінн., Заучені Держави, як рівнож, що загальні справи Церкви в Америці вимагають його присутности там-же, Впрееся. Архиепископ Іоанн Теодорович закінчить сього-річні візитації в Канаді з днем 6 жовтня.

Консисторія Української Греко-Православної Церкви в Канаді.

Засуд Священика на 15 днів Арешту.

Суд в Мостиських, засудив о. Сильвестра Коритка, пароха Радошич, на 150 золотих кари або 15 днів арешту, бо, згідно з актом обвинувачення, поводився невідповідно супроти коменданта поліції та вдарив пястуком об стіл.

Окружний суд в Перемишлі як апеляційний заставдив цей присуд, а найвисший суд у Варшаві відкинув відклик.

Так в католицькій державі трактують „братів" католиків католицькі суди.

Віднова Софійського Собору.

Большевицький московський деник „Правда" з Москви, у виданні із 6 серпня, повідомляє, що в Києві почали відновляти Софійський собор.

На підставі плапу мають там відтворити фрески й мозаїку давніх византійських мистців.

Всі пізнані малюнки, що їх викрили на фрески, відтворять, мозаїку змінюють.

Німецький Епископат Взиває Священиків до Обережности.

Німецький католицький епископат вислав до духовенства заяву, щоб воно було обережне в теперішнім положенню, щоб пильно приготовлялося до пропові дей і не давало приводи владі вмішуватися в церковні справи.

„Жиди й Козацькі Війни"

Яке є ставлення Жидів у Галичині до українства, пізнати по статтях у жидівській газеті „Хвіля". „Жиди в обороні кордонів передодвірської Польщі" це найновійша стаття Мізеса. Сказано там між іншим: Бунт Хмельницького звертався в однаковій мірі проти польського і жидівського жизда, що осіли від незапамятних часів на Україні. Був це гнів народу, підодженого „попами" проти всіх нєсхідних вітників. Ненависть проти Жидів була на другому плані, а в першу чергу ненависть повстанців зверталася проти панятн й латинського духовенства. Польсько-жидівська солідарність тоді не висловлювалася лише у взаїмних поясухах, але й у спільній боротьбі на життя і смерть. В році 1646 було на „кресах" багато Жидів-повстанців, що смішно й по геройськи боронили кожної пяди землі перед розлюдненим фанатизмом себелятів. Потім наводить „Хвіля" пізні подолинські випадки жидів-ського геройства в боротьбі проти українців разом з поляками.

НОВІ ВИДАННЯ

Вже вийшов друком
Протокол Самого Собору
Української Греко-Православної Церкви в Канаді,
що відбувся в Саскатуні, Саск. в днях 30 червня, 1-3 липня, 1935.

ПРОТОКОЛ вийшов книжкою, на 90 сторін друку звичайної книжкової величини.

ПРОТОКОЛ подає подрібний перебіг нарад Собору, виказуючи, хто, що й коли говорив, та які ухвали на Соборі запали.

ПРОТОКОЛ повинен мати кождий вірний Української Греко-Православної Церкви в Канаді й познайомитися з його змістом.

ПРОТОКОЛ призначений тільки для вірних Української Греко-Православної Церкви в Канаді і тільки такі можуть його набути.

ПРОТОКОЛ можуть набути вірні української Греко-Православної Церкви в своїх священиків, або в Консисторії. Замовляючи ПРОТОКОЛ в Консисторії, треба зазначити, до якої парафії замовляючий приналежний та хто є його пастирем. Консисторія застерігає собі право, взяві сумніву щодо церковної приналежности замовляючого, замовлення не виповнити й звернути гроші.

Ціна Протоколу з пересилкою 40 цт.

Замовлення до Консисторії слати на адресу:

Consistory of the Ukrainian Greek-Orthodox Church of Canada,
7 St. Johns Ave. — Winnipeg, Man.

ВЖЕ ВИЙШОВ І ПРОДАЄТЬСЯ
ПРИЯТЕЛЬ ДІТЕЙ
Молитвенник для Української Молоді.

ЗМІСТ:
Ранішні Молитви
Вечірні Молитви
Молитви на протязі дня
Різні Молитви
Що. повинен знати кождий православний Українець (часть Катехізаційна)
Літургія св. Івана Золотоустого
Пісні й Коляди

Молитвенник виданий на міцній книжковій папері і в гарній, чорній оправі з золотими витисками

Ціна одного молитвенника 25 ц.

Можна купувати в українських православних священиків або в Консисторії.

Замовлення до Консисторії висилати на таку адресу:

Consistory of the Ukrainian Greek-Orthodox Church of Canada,
7 St. Johns Ave. — Winnipeg, Man.

ПЕРЕДПЛАЧУЙТЕ „ВІСТНИК" Коштує на рік $1.00 (В Злуч. Державах $1.50)

ПОМИНКИ.
(Едмонтон, Альта.)

У сороковий день після смерти бл. п. Марії Зварич було поминальне богослужіння парастас і вечерю в Укр. Прав. Церкві в Едмонтоні.

Увесь порядок відбувся так як це за свобого життя перевидала покійна, як мовляв наш звичай. А що покійна за життя мала велику пошану в громаді, то й на поминки зійшлося всі, кто її знав, щоб згадати її милими з добрим словом.

По вечері кількома словами підсумовано заслуги й життя покійної. Говорили п. Лазарович від Інституту ім. М. Грушевського, та о. Гриціна, як місцевий пароха. При цій нагоді зроблено закупи пожертв для „Вістника" в сумі $13.20.

Бл. п. Марія Зварич полишила вічний жаль за собою тому, що була взірцевим матір'ю громадянкою та правдивою християнкою. Вічна їй пам'ять. Учасник.

СЛУЖБА БОЖА НА РАДІО В ЕДМОНТОНІ.

Листа жертводавців від 29-го березня до 1-го серпня, 1935.
(Закінчення.)

ДАЛМІЮ!

В. Бойцун	1.25
П. Калевський	.75
В. Кульмацький	.60
Гіні М. Гарелюк	.40
Гр. Горучький	.35
С. Демчук	.50

По 25ц.: пані М. Ткачук, С. Микитинюк, Гр. Калевський, П. Гарелюк, Ю. Свободяк, Якиш Мулик, Вас. Бурин, Л. Мулик.

П. Мулик	.20
Іван Салук	.15

По 10 центів: пані А. Горучько, пані А. Мулик, пані А. Кавиц, А. Левовський, Мих. Кавиц, Д. Сікірський, С. Кавиц, Олена Мулик, Й. Бенчарський, Г. Бенчарський, М. Бенчарський, Ф. Іванюк .05

ВЕГРЕВІЛ:

Дм. Щербанюк	1.00
Н. Хапуга	1.00
Н. Кирчанюк	.50

СОНЛЕНД.

О. Лазарюк	.50
А. Кошкин	.50

Приношення жертв являючи всі жертви, що прийшли на руки секретаря едмонтонської громади, від 29-го березня до 1-го серпня. В цьому звіту й бракує отсим зложую щиру подяку усім жертводавцям за таку гарну матеріяльну піддержку. Особливо дякуємо тим, котрі по кілька разів зложили жертви. Зараз маємо на думці знова відкрити передачу Богослужіння на радіо через сеї місяцю стацію. Коли прийде час, зараз повідомимо, якими силами й відповідний спосіб.

І. П. Зварич, секретар.

ЗАЯВА.

В 15 ч. „Вістника", на 4 сторінці, статті п. н. „Немовля довше мовчить", в одному місці говориться, що п. Василь Сапстун „Умре організатором СУМК, як свого аґітатора, який по кольоніях та инших місцевостях Союзу розпорошує його брошури та від вступлює між членів й делеґатами на Соборі проти Архиепископа й Адміністратора".

Я, Павло Яворський, організатор СУМК, написав лист до редакції „Вістника", в якім заявляю, що він не є тим організатором СУМК, про котрого говориться у вище згаданій статті „Не можна довше мовчити".

Редакція „Вістника".

ПОРЯДОК БОГОСЛУЖЕНЬ.
о. С. Гребенюка.
ВЕРЕСЕНЬ.

1 — Шеп Васюй.
8-го — Ленора.
15-го — Брендон.
21-го — Семеї Лейк Рожа. Пр. Б.
22-го — Мензі.
27-го — Вістя (Возд. Ч. Хреста)
29-го — Россбурн
487—14th Street, — Brandon, Man.

АДРЕСА ПАРОХА СОБОРУ.

Подається до відома членам українського Православного Собору і всім інтересованим, що тепершня адреса о. Маївського, пароха Собору, є:
781 Aberdeen Ave. Телефон 53447.

ЮВІЛЕЙНИЙ ФОНД
УКРАЇНСЬКОЇ ГРЕКО-ПРАВОСЛАВНОЇ ЦЕРКВИ

СВЯЩ. Т. КИСЛЮК.
Едмонтон, Альта. — жертвував на Ювілейний Фонд $25.00.

ГРИГОРІЙ І ПАЛАГНА БУТЕРІЙ,
Дуфорст, Ман. жертвували на Ювілейний Фонд $25.00.

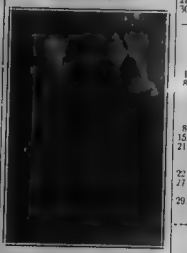

ДМИТРО І МАРІЯ НЕВРЯНСЬКІ,
Брукосі, Саск., жертвували на Ювілейний Фонд $25.00.

ПРЕСОВИЙ ФОНД „ВІСТНИКА".

ДОБРИЙ ПРИМІР.
(Борден, Саск.

В українській греко-православній церкві тому Вінніпе дня 30 липня п. р. відбулося вінчання пана Теодора Бліжка з панною Рузею Когут. Чину вінчання довершив парох о. Е. С. Улин. При обіді, що відбувся в домі родичів пані молодої, так і при вечері, котра мала місце в домі родичів пана молодого на зазив о. Улина зроблено збірку, котра принесла $10.00.

Цю суму розділено і пересланo по рівній части на „Вістник" і ювілейний дарунок для „Українського Голосу".

Широ вдяка і желання многих літ пануючої молодим, їхнім родичам і всім жертводавцям за память і жертву на свою рідну пресу.

Гість.

Ситко Степан, Фастов, Саск.	$1.00
Мелешик Петро, Фастов, Саск.	.50
Дрібні датки	1.35

Живоче Товариство у Українській Греко-Православній Церкві в Едмонтон, Альта. (збірка буде прислана пізніше) 10.00

Збірка о. Є. Гришіни підчас миропомазання в Едмонтон, Альта. 3.00
Іван Шебець, Вотерфорд, Онт. .50

ВІД ГРОМАДИ ВИНДЗОР.

До декотрих відділів СУНД і СУС та до кількох поодиноких осіб, до котрих секретар має адреси, недавно розіслано тікети до продажі на базар Укр. Православної Громади у Виндзор. Оцим проситься всіх, що одержали тікети, розпродати їх як найскорше а відтак і гроші прислати на адресу подану в листі.

Тих, котрі хотілиб занятися продажею (за що дістають близько 17% зі своєї продажі) проситься якнайскорше зараз по отриманню цього зізволення писати на адресу секретаря зазначуючи кількість тікетів, котрі хочуть.

Річи в розіграші є дуже гарні і вартісні, а їх: радіо, комбінація довгих і коротких фель, вартости $109.50, сет срібла (ножі, ложки, вилка) є горнім зубовий футерял вартости $27.50. Мужеський або жіночий „Булова" годинник вартости $24.75. Паркер фонтанове перо і олівець вартости $6.00 і срібна посудина вартости $5.50.

Проситься також всіх громадян не відмовлятись від купління тікетів. Прихід призначений на будову Української Православної Церкви і заразом приміщення для Товариства.

Просьба з Виндзор.
Укр. Прав. Громади:
П. Ч. Степовий, секретар.
Адреса:
[illegible] Windsor, Ont. 29-го неділя — Мінітонас-Ранвер.

ЦЕРКОВНИЙ КАЛЕНДАР НА 1935 РІК.

ВЕРЕСЕНЬ.

1 Н Нед. 11 по З. сх. Д. Аккр
2 П Пр. Симеона
3 В Ап. Тадея; пч. Васи в дітей
4 С Мч. Агатоника, Зотика
5 Ч Надхилня Успіння, мч. Луки
6 П Петра митр. Київського
7 С Ап Вартоломея й Тита.

8 Н Нед. 12 по З. сх. Д. Мч. Ал
9 П Пп. Гіпатія
10 В Мойсея митр. Сами Печ
11 С Успіння Голови Іо Хрест.
12 Ч Сх. Олександра, Івана й Пав
13 Ч Положення пояса Б. М.
14 С Семена стовп.

16 П Антипа єп
17 В Вавила єп Антіох.
18 С Пророк Захарія та Єлисавета
19 Ч Чуд. Арх. Михаїла з Хонех
20 П Мч. Созонта, Івана пре.
21 С Різдво Пресвятої Богородиці

22 Н Нед. 14 по З. сх. Духа Я. і Л
23 П Мч. Миколи
24 В Теодори Олександ.
25 С Відд. Різдва Б. Матері
26 Ч Оновл. храму Воскресіння
27 П Воздвиження Чєсн. Хр. Гоєв
28 С Мч. Никити, Порфира
29 Н Нед. 15 по З. сх. Д. Еве.
30 П Мч. Віри, Надії і Любови

ПОРЯДОК БОГОСЛУЖЕНЬ
о. Л. В. Дячини.

Вересень.

1 Неділя — Брендон.
8 Неділя — Дуфорст — Богослужіння відбуте Всеч. о. Прот. Сухук. (Отложення Народного Дому). Всіх доволяючих українців запрошується прибути.
8 Неділя — Ест Селкірк.
15 Неділя — Поттедж ла Прейр.
21 Субота — Різдво Преся Бог — Сентов (храм) Всіх доволяючих католиків запрошується прибути
22 Неділя — Поплар Парк.
27 Пятниця — Возд. Чес. Хр Гоєв
29 Неділя — Тиндал.
Адреса: — Тиндал, Ман.

ПОРЯДОК БОГОСЛУЖЕНЬ
о. В. Аронова.

Вересень.

1. Неділя — Пайта.
8. Неділя — Гарзентон (семия)
11. Середа — Успіння Год. Іо. Х — Гардентон.
15. Неділя — Толстой.
21. Субота — Різдво Пр. Богор. — Самсів. (храм).
Адреса: — Толстой, Ман.

ЦЕРКОВНИЙ УСТАВ НА 1935 РІК.

Вересень.

1. Неділя 11 по Зісх. сх. Духа: Гелос 2 Утр. Єван. Луки XXI: 25—27. Ап. І. Кор. IX: 2—12. Єван. Матея XVIII: 23—35.
8. Неділя 12 по Зісх. сх. Духа: Гелос 2 Утр. Єван. Марка XVI: 1—8. Ап. І. Кор. XI: 23—28. Єван. Матея XXI: 33—42.
15. Неділя 13 по Зісх. сх. Духа: Гелос 4 Утр. Єван. Марка XVI: 9—15. Ап. І. Кор. XV: 1—11. Єван. Матея XXII: 1—14.
21. Субота. Різдво Пресвятої Богородиці. Утр. Єван. Луки I: 39—49. Літ. Ап Филип. II. 5—11. Єван. Луки X: 38—42 і XI: 27—28.
22. Неділя 14 по Зісх. сх. Духа: Гелос 5 Утр. Єван. Марка XVI: 9—20. Літ. Ап 2 Кор. I. 20—24 і II 1—4. Єван. Мат. XXII. 1—14.
27. Пятниця, Воздвиження Чесного Хреста. Утр. Єван із Хр. 29—38. Літ. Ап. І. Кор. I: 18—24. Єван. Іванн XIX: 6—11, 13—20, 25—28, 30—35.
29. Неділя 15 по Зісх. сх. Духа. Гелос 6. Утр. Єван. Луки XXIV. 1—11. Літ. Ап. 2. Коринтя IV. 6—15. Єван. Мат. XXII: 35—46.

Український Релігійний дво-тижневик в Канаді.

ВІСТНИК
THE HERALD

THE HERALD
Box 3084
WINNIPEG, MAN.

РІК XII. WINNIPEG, MAN., SEPT. 15th, 1935 ВІННІПЕҐ, МАН., 15-го ВЕРЕСНЯ, 1935. — ЧИСЛО (230) 18

На Україні Живуть Люде по Катакомбах.

Київські „Вісти" приносять таку вістку: Недалеко дніпровської електро-ст ції знайдили оселю із земляюк. Стали провірювати і знайшли, що ці земляюки покривають лише входи до підземних печер-катакомб, що широко розгалуженні в різних напрямах. Після обрахунку виявилося, що там живуть 4,815 родин із 16,000 людьми. Більшість тих мешканців це кваліфіковані робітники, а є навіть 75 родин червоноармійців. Інші не правильні робітники як запорізьких підприємствах. У 30 земляюках живуть робітники, що будували електростанцію на Дніпрі. Вони там поселились у 1927 році. У 32 земляюках живуть робітники з 1930 року, а лише в 7 земляюках живуть люди менше як рік. Вони теж працюють на совітських заводах-гігантах.

Релігійне Життя Совітського Села.

Будьонівський кореспондент більшевицької московської газети „Гудок" описує в числі із 16 серпня життя двох більших надволзьких осель Костичі і Катраки. Подавляючою більшістю мешканців є там залізничники, значить пролетарі.

Та між тими робітниками і місцевими „колхозниками" повна згода щодо релігійних справ.

В Костичах відреставрували в власних фондів церкву, де регулярно правлять Служби Божі, залізничники співають у церковнім хорі.

В селі нема клюбу, а в домівці читальні нема ніякої книжки. Священик тішиться великим авторітетом.

АРХИЄРЕЙСЬКІ ВІЗИТАЦІЇ.

15 вересня, неділя — Канора, Саск.
22 вересня, неділя — Глес, Саск.
27 вересня, Чесного Хреста — Пайн Ривер, Ман.
29 вересня, неділя, — Вестбук (коло Тілор), Саск.

УВАГА: З огляду на те, що в неділю, 13 жовтня, має відбутися архиєрейська візитація в Мінеаполіс, Мінн., Зручні Держави, як рівнож, що загальні справи Церкви в Америці вимагають його повсчности там-же, Впреосв. Архиепископ Іоаин Теодорович закінчить сього річні візитації в Канаді з днем 6 жовтня.

Консисторія Української Греко-Православної Церкви в Канаді.

Засуд Священика на 15 днів Арешту.

Суд в Мостисках, засудив о. Сильвестра Коритка, пароха Радовичі, на 150 золотих кари або 15 днів арешту, бо, згідно з актом обвинувачення, поводився невідповідно супроти комендата поліції та вдарив пястуком об стіл.

Окружний суд в Перемишлі як апеляційний затвердив цей присуд, а найвисший суд у Варшаві відкинув відзнак.

Так в католицькій державі трактують „братів" католиків католицькі суди.

Віднова Софійського Собору.

Большевицький московський деннк „Правда" з Москви, у виданні із 6 серпня, повідомляє, що в Києві почали відновляти Софійський собор.

На підставі плану мають там відтворити фрески й мозаїку давніх византійських мистців.

Всі пізніші малюнки, що їх накляли на фрески, зітруть, мозаїку зміцнять.

Німецький Епископат Взиває Священиків до Обережности.

Німецький католицький епископат вислав до духовенства вказів, щоб воно було обережне в теперішніх положенню, щоб гнилно приготовлялося до проповідей і не давало притоки владі вмішуватися в церковні справи.

„Жиди й Козацькі Війни"

Яке є ставлення Жидів у Галичині до українства, пізнати по статтях у жидівській газеті „Хвіля". „Жиди в обороні кордонів передвоєнної Польщі" це найгидкіша стаття Мідеса. Сказано там між іншим: Бунт Хмельницького звертався в однаковій мірі проти польського і жидівського жилля, що осіли від пам'ятних часів на Україні. Був це гнів народу, підпалюваного „попами" проти всіх несхизматиків. Ненависть проти Жидів була на другому плині, а в першу чергу ненависть повстанців звертався проти шляхти й латинського духовенства. Польсько-жидівська солідарність тоді не висловлювалася лише у взаємних прислугах, але й у спільній боротьбі за життя і смерть. В році 1846 було на „хресах" багато Жидів-войовників, що сміливо й по геройськи боронили кожної піди чемлі перед рознуданим фанатизмом ребеліянтів. Потім наводить на „Хвіля" пізні поодинокі випадки жидівського геройства в боротьбі проти українців разом з поляками.

НОВІ ВИДАННЯ

Вже вийшов друком

Протокол Семого Собору

Української Греко-Православної Церкви в Канаді,

що відбувся в Саскатуні, Саск. в днях 30 червня, 1—3 липня, 1935.

ПРОТОКОЛ вийшов книжкою, на 90 сторін друку звичайної книжкової величини.

ПРОТОКОЛ подає подрібний перебіг нарад Собору, виказуючи, хто, що й коли говорив, та які ухвали на Соборі запали.

ПРОТОКОЛ повинен мати кождий вірний Української Греко-Православної Церкви в Канаді й познакомитися з його змістом.

ПРОТОКОЛ призначений тільки для вірних Української Греко-Православної Церкви в Канаді і тільки такі можуть його набути.

ПРОТОКОЛ можуть набути вірні Української Греко-Православної Церкви в своїх священиків, або в Консисторії — Замовляючи ПРОТОКОЛ в Консисторії, треба зазначити, до якої парафії замовляючий приналежний та хто є його пароха. Консисторія застерігає собі, що, взазі сумніву чи що церковної приналежности замовляючого, замовлення не виповнити й зверпути гроші.

Ціна Протоколу з пересилкою 40 ц.

Замовлення до Консисторії слати на адресу:

Consistory of the Ukrainian Greek-Orthodox Church of Canada,
7 St. Johns Ave. — Winnipeg, Man.

ВЖЕ ВИЙШОВ І ПРОДАЄТЬСЯ

ПРИЯТЕЛЬ ДІТЕЙ

Молитвенник для Української Молоді.

ЗМІСТ:

Ранішні Молитви
Вечірні Молитви
Молитви на протязі дня
Різні Молитви
Що потрібно знати кожній православній Українець (часть Катехизиційна)
Літургія св. Івана Золотоустого
Пісні й Коляди.

Молитвенник виданий на мішній книжковій папері і в гарній, чорній оправі з золотими витисками.

Ціна одного молитвенника 50 ц.

Можна купувати в українських православних священиків або в Консисторії.

Замовлення до Консисторії висилати на таку адресу:

Consistory of the Ukrainian Greek-Orthodox Church of Canada,
7 St. Johns Ave. — Winnipeg, Man.

ПЕРЕДПЛАЧУЙТЕ „ВІСТНИК" Коштує на рік $1.00 (В Злуч. Державах $1.50)

ЯКИМИ Я БАЧУ НИНІШНІ КЛОПОТИ.

(Дальше).

Заподіяна шкода.

Загал не знає, що Свистун стоїть поза широкою громадською роботою, ще десь від 1931 року. І хоч в тім часі до роботи його втягали, він скоренько від неї відсувався.

Були поговорки, що противники відсувають Свистуна від громадської роботи. Але все те були фантазії. Бо хіба можуть ані Свистунове місце занять? Тай яке місце? Аджеж, громадська нива така лагідна, що коби руки, а робота давно чекає. Тут замало робітників, а не то, щоби робітники мусіли одні других відтручувати.

До важної громадської роботи належить робота журналістична і взагалі письменська. А чи Свистун, як письменний чоловік, втягався в таку роботу і хтось його від неї відсунув? Ніі Він, коли писав, то свої статті підписував повними своїми іменем — а чи багато його стать в часописах хто бачив? В „Українськім Голосі" чи „Вістнику"? А пречінь це така робота, що конче потрібна і ніхто Свистуна не відсував би від неї. Тай сам він мав тут повну змогу показати себе передовим політиком, ідеологом, чи філософом. І це така робота, що на ню часу завсігди стало би — коли суне на нинішні сварливі брошури, газету і цілу широку галабурду.

Правда, одної Свистунової статті не хотіли „Українськи Голоси" помістити (відповідь Савчукови), але ж це була руйнівницька, некультурна стаття. Таких стать розумні люде нігде на світі не містять.

За прикуною недорозумінь між Свистуном і багатьома другими треба шукати в самій Свистуновій натурі. Через ню він розійшовся не тільки з тими, яких він вподіяних балачках як ворогів згадує, але і з багатьома дуже близькими. Навіть з тими, що ще донедавна дуже його поважали. З тими, які це могли ніяк мати особистого інтересу з ним розходитися. Вистарчить, щоби хтось зверхнув увагу, що в Свистуновій роботі щось не так, щоби Свистун почав уважати його своїм лютим ворогом.

Колись та вдача не мала таких різких форм і можна було її приховувати. Колись Свистун міг ще з другими радитися і другі з ним. Тоді Свистун виступав, як речник гурта, що висловлює волю гурту. Нині не те. Його вдача з ходом часу стає остільки односторонню, що Свистун ставить себе в ролю пана, якій всіх може судити, а його ніхто. Якого воля для всіх закон. Всі помильні, лише один це може милитися.

Ще не є товариська вдача, це вдача великих людей. Це вдача вуако-думаючих самолюбів, найдурнійших і найбільше злобних диктаторів. Не наймудрійших. А громадська робота може продаватися тільки при співучасти і згоді всіх громадських робітників.

Драгоманів, згадуючи про великих людей Західної Европи, каже, що всі вони мали кругом себе гурти з найрозумнійших осіб, що давали їм свої ради. Бо ті великі люде були люде розумні, нормальні, а не самолюби, чи галабурдники.

Але коли хтось починає претендувати на одинокого доброго, рятівного, єдиного і непомильного, а таким чоловіком щось не тягне...

Нині коло особи Свистуна треба ставити великий знак питання — чому він так робить, як робить? За якою спонукою? З якими цілями? Бо в послідних часах його робота не тільки що не приносила громадській справі користи, але приносила і приносить велику шкоду. Перейдімо денні факти його роботи:

1. Почалася була збірка на Ювилейний Церковний Фонд і зараз Свистун виступив проти неї. Владжував проти неї в Вінніпегу хрестний похід. Чому-ж? Тому, що в брошурі „Пятнайцять літ пращі" не згадано його імени. Мовляв — це доказ, що мене за нїщо не мають, що мене зневажають... Зая такої дурниці смертельна образа. І пішло дальше..

І все те на Юв. Церковнім Фонді відбилося. Навіть в Саскачевані чуліся виказки: „Коли Свистун є проти Фонду, то щось в тім є, отже не дам!" Словом — Свистун присужився церковній роботі цілком не по християнськи!

2. Зявляється перша Свистунова брошура... Чи треба було її? Чи призначена вона була на добро громадській справі? Ні! Бо лїпити в брошурі неповірені факти і закиди, кидати все те на вулицю — чи не було воно провокованим (дразненням, злощенням) всіх добрих людей?

3. Своєю брошурою Свистун дав зброю противникам Української Православної Церкви і цілої нашої справи і завдав їх до покоїнного походу проти Українців. Він противникам розвязав руки. Та тїлне уваги, що коли ті противники голосять, що Українська Православна Церква розсипається, Свистун в їх сторону й не дивиться. За сварюкою зі своїми ніколи і на ворогів глянути. Виходить таке — ніц з одної сторони, вороги з другої, то скорше буде... Спільними силами.

4. Почавши авантуру Свистун відгонав від Української Православної Церкви тих, що одною ногою стояли вже на грунті нашої Церкви. Бачучи авантуру, вони мусїли стати на боїці. Це явища прислуга католицькими політиками (не греко-католиками!) та російській місії.

5. Свистун сичусь позбити на два ворожі собі табори тих, що доси творять одноцїльну групу.

6. Він засїває зневіру до громадського проводу і громадського розуму в душі цілого українського загалу.

7. Він показує чужим, які з повагою ставилися до нашої громадської роботи, що з нами не треба числитися.

8. Він шкодить збиранню Ювилейного Фонду „Українського Голосу". Нині увага загалу не кодо Фонду, тільки долї спорів, брошур, будучих Свистунових Соборів...

9. Свистун своєю авантурничою роботою паралїже всяку творчу думку в українській громадськім житгю. Замість клопотатися справами громадського життя, що приходять на чергу, думаючі люде мусять клопотатися авантурою. Замість писати що інше, вони мусять писати про авантуру. І латати те, що авантура псує.

10. Вінніпегський Собор (соборна церква) під впливом авантури перемінюється на єрусалимську святиню з купцями і мінялами. Досить згадати, що Свистунову брошуру продавець в вінніпегськім Соборі, немов якусь релігійну літературу. Чи це не зневага Церкви?!

Продавати в церкві брошуру, яка виступає проти адміністратора, проти консистої і проти єпископа, чи-ж не не руйнованнє цілої церковної інституції? Чи не мржна би слушно сказати, що це ворожа рука силується задними дверми влізти в Церкву, щоби з середини її нищити?

І вся атмосфера в Соборі така-ж. Бо хіба здоровою є атмосфера, де при суперечках через Свистуна люде звуть один других сякими-такими і кричать: брехня! брехня! Бувае навіть таке, що один на других плюють (так), коли аргументів забракне. Не дивно, що деякі членн переходять в Собору до церкви на Діяредл.

Вінніпежці оповідають багато про чудасії, що в Соборі діються. От мало бути таке, що коли приймали резолюції, зверені проти саскатунського недавнього Собору і др., то брали під голосування по дві резолюції нараз. Коли це точно так, як оповідають, то це перший і послїдний випадок того роду в історії людства. Комусь хотілося змірити степень свідомости присутних. Але для думаючих людей революції в комбінаціях були би найбільшою зневагою.

При Соборі засновано також Брацтво Оборони Церкви — очевидно перед всїми, хто з Свистуном не годиться. Дійсно великий, большевицький розмах! А на що, то Церкву треба охороняти нині перед Свистуновою авантурою. Перед свистунівщиною!

Відомі вже також висловп з гурта соборної вінніпегської громади: Коли не буде по нашому, то перемінимо Собор на Народний Дім... З лемїнця зробимо шкіод! І те все діється там, де Свистун є душею всої роботи.

11. В Свистуна є ще те, про що він сам говорить висловом: „Я за голосно думаю". По нашому — довгозвязність. Оповідають вінніпежці, що минувшої зими Свистун ходив вулицями (розумїється коли мав час) і де лиш гурт людей зберється, а він зараз: Я Савчука (голову Консисторії) знищу, як цїкіру з нього зїдену! Його нагнати, а Сюзара на його місце поставити... Тай багато чого другого. І се тоді, коли закиди, які розробив Свистун голові Консисторії, не були провірені і сам він не домагався їх провірення. Чи така робота не є навіть чимсь гірдим, яко авантура? Хто так робить, то до якої віри чи релігії він належить? Та важне, що тих його балачок слухали і чужі люде, і противники нашої справи. Коби слухачі, а хто вони — байдуже.

12. Вже на минувшім зимовім Зїзді в Саскатуні було видно, що Свистун хапається за демагогію. Він там вже починав діяти український загал на фарсерїв та інтелігентів-неробів. Це звичайний большевицький спосіб як розбивання народу. Подіявши народ на ворожі класи, а вже народу нема.

Та важне от що: про інтелігентів-неробів Свистун говорить дуже загально, не означуючи близше, де ті неробп, хто коли, кілько їх, з чого виходить, що між всією інтелігенцією нема й одної кравцової одиниці! Хіба Свистун один одинокий не такий, як другі, — бо він десятину дає, суботу святкує...

Поніевчивши інтелігенцію гуртом, він починає показувати пальцем на своїх противників і приводить до висновку, що це якраз вони сякі-такі. Значить — кождому обходить, щоби кларнет. А на ділі, ті, що Свистунови найбільше неприхильні, якраз до тих інтелігентів-неробів це найменше належать, або й цілком не належать. І коли Свистун з ними воюе, то цілком не через їх неробство.

Правда — є й такі інтелігенти, що їх можна звати тунеядцями, неробами, безідейними, самолюбами, але ті Свистунови в дорозі цілком не стають. Вони

(Продовження на стор. 7-ій.)

„УНІЯ СХІДНОГО ОБРЯДУ" В ПОЛЬЩІ.

Українці католики належать нині вже до двох уній — до давної, що звесь „греко-католицизмом" і до „уніі східного обряду".

Стершу унію накинули полякп українцям давнійше (починаючи від 1595-6 року), а нову створили полякп при кінци війни, взявши українські землі під свое панованнн.

Стара унія (греко-католицька) була призначена на те, щоби при її помочи перевести українців до костела. Вона мала бути містком для переходу в польський табор.

Однакож українська свідомість ставала за великий опір. Українці боронилися, протестували. Так протягом стодїть унія створила свою історію — історію самооборонних прб. Історія спротиву католицькому наступови. Вона вже має за собою досвід. А хоч вона сама собою в дивогляцом, то всеж той дивоглад не хоче своєї української душі вимінятп за польську.

Це бачили полякп і тому при кінци війни, порадившись з папою, створили другу унію — „Унію Східного Обряду".

Нову унію створено вже не для греко-католиків, ядо для тих православних українців, яких полякп мають на унію навернути на Волинню, Холмщині, Поліссю і Підлящу, отже на північ від Галичини.

Чому-ж там не поширюють старої уніі, цебто греко-католицизму? Адженс покійний еп. Боцян мав бути єпископом для тих нових греко-католиків, що постануть з православних.

Полякп знали, що стара унія занадто ще українська. Вона має за собою історію опору проти накабства Риму. Полякп і вагалпся римського католицизму. Між нинішними греко-католиками є загумінкані раби, але є також свідомі українці, які унію признають лише тому, що мусять. Голосно потакують за унією й Римом, а потихо кажуть: сика-така унія, сякий-такий Рим!...

Коліб отже стару унію поширювати між православних, то їх зараз вязялось би з Галичанами. З тими, що унію хвалять лише з примусу. Отже ті — хваливши в день унію, вечером могли би шепнути: Люде майте розуми! Унія, це насильство. Рим — наш лютий ворог!

Це знали полякп і тому еп. Боцяна (давнього греко-католика) на Волинь не пустили. Папа не пустив. Рим не пустив.

Щоби не дати галицьким греко-католикам сходитися в північними українцями, яких полякп мають на католицизм перетягати, створено нову унію, цебто „Унію Східного Обряду".

І та нова унія вже цілком в руках полякп, Риму, езуїтів. Вона цілком під контролею чужих. Мають бути українські вірші, але пастухи мають бути чужі.

До нової уніі, до новпх уніятів свідомий українець не має доступу, хоч би він був греко-католиком.. Зате доступ мають польські ксьондзи, езуїти, домініканс, доступ мають польські політики.

А щоби показати новим уніятам, що їм не треба на галичан греко-католиків оглядатися, папа встановив для них свого „візитатора" в особі о. Миколи Чарнецького. Для них окремо виховують духовних і місіонарів (в Альбертині, в Дубні).

Отже тактика чужих в відношенню до Українців всюди однакова: Треба їх ділити, розєднувати, не дозволяти їм сходитися, порозуміватися, єднатися. Таке там, таке в Канаді, таке на цілому світі, де лише є українці.

Чужі політики знають, як ослаблювати народну силу, як зупиняти її зріст. Самих галицьких греко-католиків подїлили на византийців і целебсів. Демків-щину відділили в окрему частину. На північ від Галичини створили нову унію і підклали нових уніятів під безпосереднє контролю польського костела. А в Канаді таксамо переробляють греко-католиків на „українців католиків" і вічні закліки, щоби „українці католики" за нїщо, в світі з православними українцями не сходилися.

Так виглядає робота чужих!

Звісно що Польща заводить нову унію насильством, як заводила і стару. Агітація, намови, утиски, переслідування, все те збільшае число ново-уніятів.

„Апостольський візитатор" Чарнецький оголосив статистику „уніятів східного обряду" в Польщі, з якої довідуємось, що до 1-го вересня 1934 р. стан ново-уніятів був такий:

Всіх парохій „східного обряду" було тоді 45, а саме:

В Люблінській епархії (Холмщина) 3.
В Підлящській — 9.
В Луцькій — 16.
В Пинській — 11.
В Виленській — 6.

І для тих 45 парохій було тоді: 59 священників, в тому і єпископ, 32 священників дієцезіяльних і 26 еремонахів (священнїв-монахів). А в папській духовній семінарії в Дубні було 32 питомців-богословів. (Дечкі парохії лише в стані творення).

Ось так чужі розгосподарюються на українських землях! Так робить душехватську роботу, так ділять українців і заставляють їх до взаїмної ворожнечі між собою. І не тільки чужі держави політики, але й Рим йде в парі з ними! Він веде перед в такій безбожній, злочинній роботі!

Цькують на Українських Священників на Буковині.

Румунські щоденники „Универсул" і „Куренткул" завели постійні рубрики, в яких накидаються на українських священників на Буковині за те, що вони не хочуть погодитися з тим, що настали інші часи та що вони жнють в румунській державі. Ось що ті газети представляють як великий злочин.

„Студент Димурян Теодор з чернівецького теольогічного факультету розвинув широку українську діяльність у Суховерхові. Весь вільний час перебуває між селянами не щоб їх привчити добрих річей, але щоб їм вщепити українські замірн."

Оттой теольог, як подає румунський писака, „промовляє до селян, підбадьорюючи їх, щоб держались українського ідеалу, бо Україна більша й багатша від Румунії й занімається й великі частини Румунії". Він каже селянам вірити, що Буковина, буде належати колись до України.

Про другого богослова українця, Юрія Завадовського, пишуть, що він теж веде злочинну роботу, бо вчить українських селян співати „українські ірредентистичні пісні". Він то робить з гіпсу погрудця Шевченка і роздає їх безплатно селянам, кажучи, щоб їх тримали в себе, бо Шевченко не „їхній апостол, що оспівував волю українського народу". Цей богослов, інше румунський донощик, дорадчував українським селянам, щоб запалювали перед погрудями Шевченка каганці і щоб вони горіли день і ніч.

Повінь Нових Костелів в Українській Галичині.

Одним з важних способів полящення українських земель є для полянів костел. Його полящи сунуть на українські землі, щоби ними скріпити свої волиняи на українців; щоби кругом тих костелів збирати свою дїжу силу, та щоби показати світови, що українська земля заставлена польською культурою. Хтож працює кождо поширення костела на Українській Землі? Працює кождий полян — жебрак, селянин, учитель, поліцїнт, купець, адвокат, лїкар, професор, редактор... Словом — всі! Та певна річ, що перед веде польське духовенство.

До великих будівничих польського костела належить львівський архиепископ Більчевський. Вимірочи 1923 р. ціх залишив за собою 21 нових польських парохій, 96 маленьких парохіяк і 328 каплиць. За 22 роки його влади стало в Галичині 276 нових костелів і каплиць.

По Більчевськім приїшов Твардовський, отже той дальше працює. Він вже зорганізував 7 нових парохій, 26 парохіяк і 214 каплиць.

Так виглядає католицький рабівничий похід на українські землі, на українське життя.

І чим такий похід різнить від походу татар, чи турків? Те саме насильство, ті самі замірн, та сама безбожна перемога сильнійшого над слабшим.

Католицизм завсігди був для українця татарином. Найбільше явищем безбожником. Та помимо того збалямученнй українець уважае католицизм своїм добродієм і спасителем. Звичайно — „панцизняк!

Сотки нових костелів і каплиць на українській земли... Що про те думають греко-католики?

Засуд Священника за Дбайливість про Дитину.

У Грималові (Галичина) засуджено о. Івана Пачовського, пароха Кулагрівки, на гоневу 10 зл. і покрите коштів судового поступования за те, що в часі науки релігії польською монахинею учаївшов до її класи і зажадав переведення ученці Дарї Трінкель на науку релігії в її обряді тобто в українськім. Католицька „мачечка" зробила донос до поліції, начеб то о. Пачовський поводився „непристойно", а поліція обезчинувати його перед судом.

ОРИГІНАЛЬНА ЖЕРТВА.

Одна жінка в Англії постановила собі, що зв кождс яйце, знесене її курми в неділю, вона має відложити до скарбонки одного цента. В цей спосіб за один рік зложила вона для церкви пять долярів.

ГУРТОВИЙ СКЛАД ЦЕРКОВНИХ РІЧЕЙ.
Пишіть по катальог.
WILLIAM CROSS & CO.
323 Main St., Winnipeg, Man.

„ВІСТНИК"
Релігійний часопис для Українців в Канаді
Виходить 1го і 15-го кожного місяця.
Видає Українська Православна Видавнича Спілка.
Передплата: В Канаді — $1.00 на рік.
За границю — $1.50 на рік.

THE HERALD
Published semimonthly by the
Ukrainian Orthodox Publishing Company
Subscription per annum:
In Canada — $1.00. — Foreign — $1.50.

Адресуйте: — Address:
The HERALD, Box 3684, WINNIPEG, MAN.

ДВА ПАРЛЯМЕНТАРИЗМИ.

Світ вже дуже дуже два парляментаризми, цебто способи полагоджування громадських справ. Один з них, це Передпотопний Парляментаризм, другий Нинішний.

Процедура передпотопового парляментаризму була приблизно така: вдарив хтось в барабан, сильно загукав, або затрубив в баранячий ріг і за хвилю на майдані ціле збіговисько. Старі й малі. Має рішитися справа війни з сусідами, або суд над злочинцем.

Вистуне на кінець (горбок насипаний з землі) бесідник і говорить, говорить... За ним другий говорить вже завзятійше, вимахуючи дико руками в сторону першого бесідника. Третій бесідник не чекав навіть на свою чергу, але з великим вереском вдерся на кінець бесідника, що говорив, вдарив на землю і сам почав. Вже не говорив, не кричав, але ревів нелюдськими голосами. А загал плеще-плещі! Наслідок був такий, що перший бесідник ще вратував життя, другого збіговисько вкамінувало, а ціла справа так рішилася, як третій бесідник хотів. І противників позбувся і громада за ним пішла.

Подібно відбувався й суди над злочинцями. Вистарало, щоби хтось голоснійше від всіх заревів, що: „Він винен, бийте!" — а вже все було рішене. Громада зривалася на ноги і била, вішала, чи камінувала. А вертаючи до дому кождий казав: „Так йому треба! Колись не винен, то не били би. От мене не били" І не був найкращий доказ, що вбитий був винен.

Колиж виявилося пізнійше, що убили невинного, то виправдання було просте. Казали: „Нічого! - Вбили, то вже сам вимрати не буде. Він же дєсодно мусів колись вмерти". Значить — може й добро чоловіка зробили.

Тоді парляментарями були демагоги (крикуни). Хто з них вмів дотепнійше говорити; хто загалом більше обіцяв; хто жалісніше пожалував; хто вмів знаглювати противників чорнійшими красками; хто вспів перекричав і переревів, той мав загал за собою. Сам же-загал був завсіди слїпим інструментом виборників.

Дальрова згодом розумнійші люде побачили, що демагогами і збіговисько далеко не зайдеш, отже виробили способи ним рівного парляментаризму.

Принаїдне передпотопове збіговисько оскільки числом більше, остільки до розумної роботи менше відповідне. Остільки менше думає. Воно руководиться не холодним розсудком, але настроями і зависїди піде за тим, що всіх других перекричить. За тим, що до апетиту сподоше проморить. Колиб принаїдний гурт складався навіть з дуже розсудних людей, то й тоді до якоїсь дуже складної, плянової роботи він неспособний. Така вже природа великого гурта.

Нинішний парляментаризм засновується на представниках, чи вибранцях загалу. Тут широкий загал цілком не забирається до обробляння, розсуджування, чи продивлювання замотаних справ. Він не судить, не карає. Це робіть його представники.

Церковні і шкільні трости. Заряд Народного Дому. Дирекція якої будь институції. Делегати на Собори, Зїзди, Конгреси. Всякі конвенції і конференції. Парляменти з вибраних послів. Окремі міністерства для поодиноких справ. Суди институція...

Таке і подібне, це форми нового парляментаризму. Старий парляментаризм таких способів не знав. І не любив.

Досвід показав ще й таке, що коли вибранців народу збереться за великого число, то воно рішуче для подрібного розбирання справ невідповідне. Воно не може входити в тонкости. І тому коли перед великим зборами, як парлямент, конгрес, чи що, приходить на чергу поважна справа, то найперше вибирають комісію з кількох людей, вона справу розсліджує, розбирає, обдумує, а коли доведе до ладу, тоді приносить перед цілий збір. Доперва тепер можуть всі зібрані справу розглядати, доповняти й остаточно видавіть рішення.

Таксамо всяку подрібну приготовчу важну роботу до великих зборів виконують малі гурти — заряди організації, комісії, конференції, невеличкі конференції.

Крім того нинішний парляментаризм має ще всякі програми, статути, резолюції, секретарів. Він має навіть неписані звичаї, яких культурні люде додержуються.

Але і старий парляментаризм ще не перевівся. Демагоги не перевелися. Ліпчування мурників, це робота старого парляментаризму. Большевики в Росії потягнули за собою загал демагогічними кличками і вереском. Коли нині тут большевицький агітатор так верещить, мов би з нього дух вилазив, то знак, що він має перед собою передпотопове збіговисько, яке не вміє думати. До нього можна промовити лише криком.

Можна встановити таке правило: За ким менше слухняности, той вживає більше демагогічних способів. Остільки способи передпотопового парляментаризму йому на руку.

Непорозуміння з Свистуном хотіли люде полагодити способами нового парляментаризму. Прийди між малий гурт, або малий гурт прийде до тебе і так справу подрібно розберемо, а тоді й лодочному, що винен, хто ні. Чи як вдагалі справу дальше вести.

Однакож Свистунови не в смак способи нинішнього парляментаризму. Він волять ставати перед можливо найширшим гуртом і там годинами говорити, кричати... Свистун знає, що він безпечний перед тисячною громадою, ніж перед пятьма, чи десятьма розсудними людьми. Бо великий гурт буде спокійно слухати кілька годинної бесіди, а малий гурт скаже: Ми крику не потребуємо! Ми питаємо, а ти коротко відповідай. Давай факту, аргументи, а голословної балачки нам не треба!

Свистун знає, що великий гурт завсіди з якою будь справою дамало обзнайомлений. Він дивається готовому. Хтось говорить, а гурт слухає і чекає, що буде дальше. Він не має часу ні змоги провірювати того, що чує. Колиб хтось заборгого зупинив бесідника для винесень, то гурт не буде вдоволений. Він хоче безперервної бесіди.

Гурт легко в одну сторону настроїти. Гурт легко на кілька груп поділяти. Гурт можна приклонити до себе плачем. Серед гурта легко завести авантуру. Коли видно, що гурт починає ставитися критично до бесідника демагога.

Словом — оскільки більший гурт, остільки краще. Тут безмежний простір, поле найрізнороднійших можливостей. Не вдасть один спосіб, береш другий; другий не вдався, береш третій, четвертий, пятий... А з малим розсудним гуртом тяжша справа.

Це все Свистун добре розумів, коли писав на місяць перед Собором в відповідь самонтонцям.

Однак гурту для нього не можна вважати, бо ній форум не буде вправний гурт, але нинішній нарід" з приналежним. І на черзі суд в однохв... Підчерком, що не вважало не відповідно ігти на суд всіх членів конференції, але до тих належить більшість. І коли самий осудную. І тих відати під суд „черзі". Крацце готуйтеся всі на „вселдавит". Лишше бути приготованим і прийняти в слобою якнайбільші гарантії, а прийому свої. Цей „вселдавит" має бути до 1933 року... В противному випадку доведіть те, що вирвана в 1930 року.

Однакож показалося, що громади, які вислали представників на Собор, належать вже до нового ладу. Бо їх делегати показали дозрілий розум, розсудок, здержанність і свідомість ваги справи. Тому цілий Собор відбувався по правилам нового парляментаризму. На широку демагогію не було місця.

Не багато завважили те, що Свистунові помічники його бунтували на Соборі продавали.

В. Кудрик.

Як Виглядає Життя в Польських Селах. — А в Українських?

Варшавський „Інститут Господарства Сходочесного" видав був вакник до селян на польських землях, щоби ті описали подрібно стан нинішнього життя в польських селах. Наспіло повід 500 відповідей. Вважніші з них надрукував згаданий Інститут в книжці п. з. „Пзлеєнтадкі Хлопув".

З усіх описів виходить дуже чорна картина. Село голодує, думає про жебрацьку торбу. Нема чим подерпої одежі полатати. Темнота доширюється. Пише один:

— Усі в селі просять Бога, щоби прийшла війна, або щось іншого, але щоб уже було якнайбільше..

Другий пише:

— Наші пани оповідають нам про страховища хімічної війни — а нас є вже хімічна, війна, бо ті пени вдорюють наше життя тягарами... Коли так життя, то сто разів краща смерть...

Третій пише:

— Кождий каже, що було би краще, колиб прийшла війна, колиб прийшли чужинці, навіть Гітлер... інші кажуть, що большевики були би кращі. Краще було за москалів, навіть нїмчат нїмецької та австрійської окупації було ковпле...

Таке нині життя в польськім селі. А яке в українських?

Можна сказати, що коли в польських селі ось таке, то з українським багато гірше. Тільком крику українського села не чути, бо Поляки йому рот заляпали. Українським часописам не вільно писати про те, що в українським селі діється.

АДРЕСА КОНСИСТОРІЇ:

Адреса Консисторії Української Греко-Православної Церкви в Канаді є:

Consistory of the Ukrainian Greek-Orthodox Church of Canada,
7 St. Johns Ave. — Winnipeg, Man.

СЛОВА, А ДІЛА.

Католицький часопис „Українські Вісти" з дня 21 серпня ц. р. помістив статтю п. з. „Чужими словами". Цікава вона тим, що кидає трохи світла на церковні відносини в Бразилії, та накидається на українського православного священика, прот. Д. Сидецького. Зо статті виходить, що й у Бразилії не спить ся спокійно нашим католикам через православних автокефальних українців. Дальша цікава стаття ще й тим, що тепер католики вже покликуються на православного діяча, д-ра А. Річницького з Волині, й доказують, що Українська Православна Церква була в зв'язи з Римом. Цілий висновок робить так: „Отже ясне, що св Володимир був у єдности віри і Таїнств вселенською католицькою церквою".

На підставі чого робить „Українські Вісти" такий висновок? Др. Річницький написав у своїй книжці, під назвою „Проблеми української релігійної свідомости", — що Українська Церква втягнулася кількадесять літ пізніше у церковний розлор між Візантією а Римом, і за це твердження вхопився якийсь католик, щоб бути спокійним за свое католицьке становище.

Справа приняття православної віри українцями 988 р. від православного Сходу вже була обговорювана на сторінках „Вістника" й доказана. Отже не про це хочу цим разом писати. Як добре бути нашим католикам з Римом, добре держатись і виконувати долю чужих, добре ставати в ряди римо-католиків, — то й добре. Ім ніхто цього не завидує. Однак коли в Бразилії, чи Злучених Державах, чи Канаді, чи де інде українці творять свою власну Православну Церкву, то це не повинно ні раз боліти наших католиків, а особливо тих католиків, що себе числять за національно свідомих. Наша українська справа на нічому не терпить, коли греко-католик кидає „свою" церкву, а переходить на православ'я, од-те автокефальне, як його любить називати наші ревні католики. А навпаки, коли чоловік перейде до Української Православної Церкви, від стає в ряди свідомих українських патріотів.

Українська Православна Церква взяла своїх вірних любити Бога повище усе, а далі любити свій нарід, свій край. Учить любити всьо, що наше — рідне! Хіба-ж це зла наука? Хіба добрий, чесний, щирий українець буде сумувати, коли побачить, що ряди рідної Церкви ростуть, українська сила росте, росте й народня свідомість? Нехай лише хто хоче, що греко-католицька Церква в Галичині була за народнього Цєсвоюю, що там були священики патріоти, що вона причинилася до зросту нашої культури, — то все так ще все не закриє теперішньої роботи, яку робить митр Шептицький, еп. Хомишин, еп. Коциловський, еп. Будка й багато вірних. У рядах греко-католицьких був священики ревні кацани й вині е (о. Яворський), були їлькові, були всякі. Ми шануємо патріотів із рядів греко-католицької Церкви, та не можемо задля них усю Церкву підносити допіз небеса, ані вправдувати того курсу, що його тепер веде ця Церква на рідних землях, та всюди, де вона є поза нашою батьківщиною. Особливо не можна хвалити греко-католицької Церкви за ту релігійну, нетерпимість до православних укра-ців, а за те так усильне вислуговування своїм наставникам і за ширенну ненависти до українців, що є православними.

Той сам Др. Річницький пише, що зростає зближення між українцями о-бох Церков", бо представники-парляментарі України (росія) у варшавськім сеймі боронять православних національних позицій на Волині, а греко-католицьких національних у Галичині. Честь ним самим! Але з цим українцям парляментарям і всім, що змагають до єднання на церковному полі. Він говорить, що наш „український гурт — при нашій релігійній толерації, з нахилом до синкретизування рижних культурних течій, — найкраще надається до того релігійного поєднання, про котре Церква молиться кожної літургії".

Др. Річницький пише, що є серед греко-католиків „табор візантиністів", які знаходять шляхи для практичного підходу до порозуміння православного Сходу з католицьким Заходом.

Дуже радісно виводами д-ра Річницького; ми раділи-б, якби наші католики всі стали „візантиністами", тоді було-б багато більше любови й єдности серед українців. Треба додати, що хоч табор „Візантиністів" серед греко-католиків у Галичині є, то він невеличкий! З цього табору люди й духовники радіють тим, що серед українського народу відродилась Церква наших предків. Але є серед греко-католиків теж і на еміграції великий табор „латиністів", що всіми силами боряться проти православія, а опреться чимскорше затерти всякі сліди православія в самій греко-католицькій Церкві, та дбає хоче златинщити весь обряд, утотожнитись у всьому з Римом.

Напади цієї групи на православних взагалі, а на українців православних з окрема, пройшли серед духовенства типу латинізіторів, загострювання духовників по польських костелів, виголошування там по польськи наук, видомлювання з рядів греко-католицької Церкви прилівників т. зв. „чистої віри" — це все на те, що ця група хоче цілком не стане середником для розвивання обох Церков — Православної й Католицької.

Хоиби греко-католикам і вдалося доказати, що св. Володимир Великий прийняв віру від Риму (що ім ніколи не вдасть ся), то робота, яку вони роблять тут у Канаді чи де інде покажуе, що українська справа для них друга справа, а перша справою є для них Рим. Той Рим, що ніколи не був прихильний нашій українській справі, що є співвиновником недолюдного нашого горя.

Важне є те, хто яку роботу робить сьогодні. А не те, яку віру приняв св. Володимир Великий. Та ані бути великий політик і дипльомат, тому не захотів зв'язуватись з Римом, але з Візантією. Він показав нам релігійний шлях, що ним треба нам тти. Цим шляхом іде Українська Православна Церква в Канаді, а наших католиків це болить. Цим шляхом ідуть православні українці в Бразилії й усюди, але це не по нутру нашим „латиністам" — їх це пече. болить!

Статтю закінчується замітково про великодушність д-ра Річницького, що він пише правду й гідно поступає. Добре. Тепер прийміі наші католики взяти за правду й те, що він доказує на сторінці 1—32 тої самої книжки, А він доказує, що Українська Православна Церква (автокефальна) є правдивою й канонічною Христова Церква. Цього досі відмовляють нам католики, а наші українські католики ледуть перед у цій нерозстихійській роботі.

Православні (автокефальні, як нас тепер називають „Українські Вісти") укрепіції коли що пишуть про греко-католицьку Церкву, то пишуть, що провід її в чужих руках, що вона собить розвор між українцями намагучи устами сво-

го провожу не сходиться з православними українцями, що той провід нелуже Української Православну Церкву, балакутять своїх вірних і т. д. Ми мусимо це писати, бо це, що робить католицький провід, є злом, а во злом треба боротися.

Православні пишуть правду. Ідуть правдивою дорогою. Та треба лише регулярно писанину кивіть у самих „Українських Вістях", котра відноситься до нас православних українців, а буде видно, як роблять люди, що є не дійсно дещо й не дійсно темучі, хоч на таких претендують.

Треба нам тішитися, що др. Річницький признанний католиками дійсно освічений і тямучим та вчепим в історії своєї Церкви, та надіємось, що вони прочитають цїлу його книжку й ствнуть на всім братам католикам українцям жичу.

о. Є. Г.

Москвофіли на Закарпаттю.

О скільки нарід більше несвідомий, остільки більше між ним всяких галапасів, що його баламутять і використовують.

На Закарпаттю москвофілам живеться ся може краще, ніж деиаде. Там вони поділені на пять груп, а кожда група удержується „подавляючої" і „пособіїми" іншої руки.

Одну групу піддержують чеський а-гравників.

Другу народні соціялісти.

Третю народні демократи.

Четверту мадяри.

Пяту польський консулят.

І все те діється на українській Закарпатю.

Яка ж кому користь з піддержування там москвофілів?

Всі гуртом хочуть, щоби Закарпатські українці не освідомлялись і не поєднувались в одну силу. Поки-ж нарід несвідомий, то всіх піддержує, тільки не себе. Піддержує чехів, мадярів. А коли й цього не піддержує, то й для себе нічого не робить.

Щож до Польщі, то їй взагалі про те ходить, щоби Україні не освідомлялися — не хіба під її пановання, але по всіх краях і по цілому світі. І вона всюди докладає старань, щоби українське життя розвивати. Вочу всюди дасть гроші тому, хто пійде українців баламутити. Бо кожда свідома українська група — як далеко від Польщі не була би, може мати вплив на своїх братів в рідним краю, може пійти їм з допомогою і може підносити українську справу перед широким світом на щодну Польщі.

В Галичині перед війною москвофілів було кілька груп, що між собою сварилися. Сварилися і закарпатські москвофіли. Один з них, Жидовський, видавав „Народную Газету", та тепер перестав видавати. По послідніх числах Жидовський признався, що видавав газету на чужі гроші. І всі москвофільські газети всюди і завсіди дїлше ся чужі гроші виходили.

„ДНІПРО"
Орган Української Православної Церкви
в Злучених Державах.
Виходить 1 й 15 тожого місяця і
коштує на рік $2.00
Передплату висилати на адресу:
„DNIPRO"
1261 Germantown Ave. Philadelphia, Pa.

Отець Юрій Федькович.

ФАРМАЗОНИ.

(Дальше).

VII.

ЩО ДІЄТЬСЯ ДАЛІ У СРІБНАРОВІ, ТА ЯК ФАРМАЗОНИ СОБІ ЖИЮТЬ.

Тиждень і другий жили ще сидлан тихо, не казали нічого. Усе гадали собі, що не фармін, й що люде знову таки зачнуть пити, як давно пили. Але як побачили, що це таки не жарт ані фраїнки, то вони гай барилки в руки, та по хатах, як з якою колядою. Але-ж бо й вдалась їм ця штука!... Мошко Гулис сирота загубив аж один патинок, так його Грицю Пшеничному жінка короміслом від хати гнала, а другі жінки також з коромислами та з віниками стояли коло воріт, та лиш ждали, аби котрий жид наверпувся; бухнб йому воду осьвятили, не бійсь! Але жиди потямили, що погано Тезяно! А вони гай до Правдорюка:

— Ай вей! — кричать, — пане вийте, вони нас хочуть убити!

— Де! у коршмі? — питає Правдорюк.

— Ні, не в коршмі, але по домах! Ми пішли до них, як до людей, з честю, з горівкою, а вони до нас з вінниками та з коромислами вівторку довгими, як оттой журавель в вашій керниці! — Прошу вас, кажіть їм що! — Ну!

— Я їм що маю казати, коли вони право мають, дускати в хату або не вускати. Але вам я скажу таке, що як підете мені ще раз коло хат з горівкою, то вас дам до арешту, це вбийте знати.

— Ей-вей, ей-вей! — заридали жиди, — а коли бо вони нам дуже страх багато гроші вкинюг! Най нам хоть гроші віддадуть!...

— Я людям сам казав, аби вам грошей не віддавали, аж доки суд на те не розсудить, — каже війт, — бо ви пяним людям не сміете гроші вичити, ані векслі від пяного брати. А коли хочете без суду обійтися, то спишіть мені на папері, кільки хто в вас узяв, так я вже буду бачити, і тоді як скажу вам довг віддати, як переконаюся, що нічого шахрайства не було. Од так!

— Терпи?

— Не гепетпнайте ви багато, але рушайте домів, а то я вам зараз покажу, як з начальником в селі обходитися. Не гадайте, що я вам Пилип Дзюб!

Жиди зібрались в купу, тай вирешили по коршмах собі.

Багато бн було тут вам що оповідати, як то жиди шукали собі всілякої напасти та клюки, то ся Правдорюка, то на Васнля, то на громаду, то нарешті на пан-отця: як то вони їхали до міста та додавали усілякі скарги, та хто зна що, на тих трох; як то вони писали до Львова те до Відня, як нарешті в комісія виходила та нічкрі провини не найшла, а жиди ще мусіли комісійні кошта платити; як потому прийшла для громади полкнла від губернії, та й від самого преосвященного митрополита зі Львова і то на письмі; як подав Мошко Гулис, Лавринкову Марцю за патинок, і як його в суді ще здавля добре та казали, що лихо робила, що його вінком по плечах хоть раз не потяга. Але то все ви собі можете й самі зміркувати, як то було, а я вам ще якш розповім, як собі наші срібнарські фармазони жили, що вони робили і як вони заходилися. А то так вони заходилися:

Горівки й жадного трунку не хотів ні один з них і до рук братн, бо й усе громада так. По празпиках не волочилися, а коли пішов хто, то лиш до церкви святої, аби на Боже дати, а зараз по Службі Божій йшов собі домів. А коли прийшов хто до них на празник, то вони його дуже мило пойнмали, але горівки не смів нікто й своєї навіть у хату нести, не аби що.

У неділі й свйта був кождий фармазон у церкві а то з усім домом. Прийшовши в церкви святої й пообідавши, припочивали всі, а приполудни, ішли до своєї фармазонської старшини: раз до Правдорюка, раз до Складана, а раз до Васнля, бо Васнль уже був женятий, а з ким — то чей угадаєте. Жінки й діти ішли також усе з своїми чоловіками; тут минало їм ціле пополудне, як одна година, на милій розмові та на читанню, бо Катря навчилася читати, то вже такі їм штуки вичитує, бувало з книжок, що й забавишся і наслухаєш й жалуєш, чому то вечер ще хоть у двоє не довший.

А що між іншими дождів дуже цікаве було, то те, як Катря ві читає, як то треба їсти варити, аби страва була смачна й тожжина, і не много коштувала. А ця ой тому їм така цікава була, бо фармазони дуже на те уважали, аби страва пожирна й порядна на їх столі була, бо так їм попнс канав, не так як бувало, що жінка покохотить там що небудь і поставить на стіл, як тій собаці, якнсь домий. Так і не дивниця була, як чоловіка бувало по такій страві за горівкою тягне.

Коли жінки так бавилися, то чоловіки бувало з своєю старшпною у другій світлиці на розмові. Тут кождий оповідав, що він цікавого за цілий тиждень зазнав, що помітив, що уважив, а як хотів котрий з них що нового доброго у себе запровадживати або зачинати, так тут зараз і оповів, всі радили над добрим кождого, як би над своїм власним. Потому розказував їм Васнль, що цікавого по світі діється, а вітак читав цікаві й добрі книжки або учив їх на таблиці рахувати, до чого чсі дуже цікаво і охотно бралися, бо знали, що не вміючи добре рахувати, годі теперішними часами й на світі так прожити, аби не бути ошуканим.

Оттак промине бувало ціле пополудне, що й не знаєш де, а скоро вечне смеркається так Васнль зараз віру в руки, тай вийдуть всі у сад або до другої світлиці до жінок. Тут як зачне Васнль ці пісні грати, як заспівають всі!... аж світ зверелиться! — Співають бувало й світських і набожних пісень, і жартобливих, і про давних князів, і яка то слава була давно у нашим краю. — А віру, Васнль, мав добру не з тих дрантивих, що лиш на одній струні, але міську, таку як в Швайцарії та в Італії пани на них грають, на щість струн, що бувало як заграє, то не треба той й троїстих музнків. Діти бавилпся бувало окремо собі в саду аж до вечера, а вітак ідуть з бабками домів.

А що школу у селі ще не було, то дотулі діти, котрі здібні були до школи, так хлопці, як дівчатка, від шістьох літ, аж до дванадцятьох, ходили що днини єдно й по декілька до Васнля вчитися. А як так то знав легенько та приємно, вчити, що дітя у нього за місяць, більше знали, як у другого би за три. А як прибіжуть бувало обідати домів, так від обіду і в заводи знову до Васнля. Навіть і менші діти, що не час їм ще було вчитися, біжуть бувало або носять їх до Васнля у сад, бо він там такі штуки, та іграшки та забавки був повигробляв, що дітя аж гинуть за ними, а пр„тім і вчаться, і самі не знають, як і відки вони цього вже та того навчилися.

(Д..... буде.)

АПОСТОЛ НА 15-ту НЕДІЛЮ ПО ЗІСЛАННІ СВ. ДУХА.

(II. Коринтян IV: 6—15).

Братія! Бог, що звелів з темряви за сіяти, той засвітив у серцях наших на просвіщення розуміння слави Божої в лиці Ісус-Христовім

Маємо ж скарб цей у глиняних посудах, щоб премноженство сили було від Бога, а не від нас.

У всьому горюємо, та не нарікаємо; тривожимось та не теряємо надії; гонять нас, та ми не покинуті; повалені ми, та не погублені; всякого часу мертвість Господпа Ісуса на тілі носимо, щоб і життя Ісусове а тілі нашому явилялося.

Завсігди бо нас живих на смерть видають задля Ісуса, щоб і життя Ісусове являлось у смертному тілі нашому.

Тим же оце смерть в нас орудує, а життя в вас.

Мавши той же дух віри, по писаному: Я вірував, тим проповідував, і ми віруємо, тим і проповідуємо, знаючи, що хто підняв Господа Ісуса, і нас через Ісуса підійме і поставить з вами.

Все бо задля вас, щоб богата благодать через благодарення многих намножилась на славу Божу.

АПОСТОЛ НА 16-ту НЕДІЛЮ ПО ЗІСЛАННІ СВ. ДУХА.

(II Коринтян VI: 1—10).

Браття! Помагаючи-ж (Ісусу), благаємо вас, щоб ви марно благодать Божу не приймали.

(Бо говорить: Приятного часу вислухав я тебе, і в день спасення поміг тобі Ось тепер пора приятна, ось тепер день спасення).

Нікого ні в чому не даємо спотикання, щоб не було ганене служіння, а у всьому показуючи себе яко слуг Божих у великому терпінню, а горю, в нуждах, в тіснотах, в ранах, в темницях, в бучах у працях, у недосипаннях, у постах, в чистоті, в знанню, в довготерпінню, в доброті, в святому Дусі, в любові нелицемірній, в словах правди, в силі Божій, із зброєю повседности, в правій і лівій виїдуть всі у сад або до другої світлиці до жінок. Тут як зачне Васнль ці пісні грати, як заспівають всі!... аж світ звеселиться! — Співають бувало й світських і набожних пісень, і жартобливих, і про давних князів, і яка то слава була давно у нашим краю. — А віру, Васнль, мав добру не з тих дрантивих, що лиш на одній струні, але міську, таку як в Швайцарії та в Італії пани на них грають, на щість струн, що бувало як заграє, то не треба той й троїстих музнків. Діти бавилпся бувало окремо собі в саду аж до вечера, а вітак ідуть з бабками домів.

А що школу у селі ще не було, то дотулі діти, котрі здібні були до школи, так хлопці, як дівчатка, від шістьох літ, аж до дванадцятьох, ходили що днини єдно й по декілька до Васнля вчитися. А як так то знав легенько та приємно, вчити, що дітя у нього за місяць, більше знали, як у другого би за три. А як прибіжуть бувало обідати домів, так від обіду і в заводи знову до Васнля. Навіть і менші діти, що не час їм ще було вчитися, біжуть бувало або носять їх до Васнля у сад, бо він там такі штуки, та іграшки та забавки був повигробляв, що дітя аж гинуть за ними, а пр„тім і вчаться, і самі не знають, як і відки вони цього вже та того навчилися.

(Д..... буде.)

АПОСТОЛ НА 17-ту НЕДІЛЮ ПО ЗІСЛАННІ СВ. ДУХА.

(II Коринтян VI: 16—18 і VII: 1).

Браття! Яка згода церкви Божої з ідолською? Бо ви церква Бога живого, яко-ж каже Бог: вселюся в них, і ходитиму; і буду їм Бог, а вони будуть мені люде.

Тимже вийдіть із між них, і відлучіться, говорить Господь і до нечистого не приторкайтесь; і я прийму вас, і буду вам за отця, а ви будете мені за синів і дочок, говорить Господь Вседержитель.

Маючи оце ці обітування, любі (мо) очищуймо себе від усякої нечистоти тіла і духа, звершуючи святість у страсі Божому.

Як з Вашою передплатою на цей рік? Постарайтеся, щоб передплата за „Вістник" була заплачена наперед.

ЯКИМИ Я БАЧУ НИНІШНІ КЛОПОТИ.

(Продовження зі стор. 2-ої)

нише собою інтересуються (а є такі самі і між фармерами!). І тому вся Свистунова збоже закрнена лише проти тих, що шобудь роблять, що громадська справа їх лише інтересує.

Та коли вже Свистун почнне заводити поділ на ворожі класи і судити інтелігенцію, з невластивого кінця починаючи, то найспрнведливіше буде, коли зачати від него самого. Треба найперше взяти на допит Свистуна і запитати:

— Де ти й що, та як робив? Як робили инші? Ти мав в своїх руках громадські справи, як ти їх провадив? Чи ти своєю працею доказав, що до тебе можна мати повне довіряя, що на тебе можна спустнтися без контролі, що твоє слово можна приймати без застережень? Чи кількалітня історія, що за тобою, доказує, що ти маєш право всіх судити, а тебе нихто? Чи твоє відношення до других християнське?...

Справедливість вимагає, щобн той, що хоче других судити і карати, доказав, чи сам він кращий від других.

Щож до поділу народу на дві ворожі класи, то посіяне зерно росте. На минувшим Соборі в Саскатуні пара Свистунових помічників вже послуговалися тим класовим почуттям, мовляв: нас фармерів за нищо не мають, бо все говорять самі адвокати... Але хто був на Соборі, той знає, що говорили всі, хто мав що розумного сказати.

Поділ народу на ворожі собі класи, це більшевицький спосіб. Коли нарід хоче стати народом, він не може дивитися між собою на ворожі собі класи. Бо нарід — це сума різних класів, занять, фахів: сума людей різного знання, різного заняття. Але всі вони обєднані одною культурою, одними почуттями, одними культурними стремліннями.

Або нарід, або класи. Або нарід, або класи пролетарів інтернаціоналістів Або нарід, що стремить до культурного свого піднесення, або класи, що забирають всіх других знищити, їх добро собі забрати, поділитися ним і тоді їдж, ний і веселися. Як нині в большевії.

А Свистун таку роботу робить цілком безплатно, тай це з своєї мізерії доказує кілько може. Небувала великодушність!

На закінчення слід ще пригадати, що Свистун до нинішньої роботи давно приготовлявся, планував її. Дехто каже, що Свистун вже давно-давно мав сказати: „Коли не буде по моїому, то буду вам тя те, що я будував". А вже недавними часами чули вінніпезькі від него слов, що: „О, Церква може на двоє, на троє розбитися".

Б. Кудрик.

Книжка, котру повинен прочитати кожний Українець і Українка

ЧУЖА РУКА
або
ХТО РОЗЕДНУЄ УКРАЇНСЬКИЙ НАРІД.

Напнсав звісний письменник і громадський діяч та священник Української Греко-Православної Церкви в Канаді — **Прот. Василь Кудрик.**

З цієї книжки довідаєтеся, хто і як та в яких цілях розеднує Український Нарід

Довідаєтесь про ЧУЖУ РУКУ, яка на протязі століть старалася поневолити Український Нарід при помочі чужої Церкви.

Довідаєтесь, що робити, щоб пізнати ЧУЖОЇ РУКИ розбити та Український Нарід обєднати.

Довідаєтеся багато такого, про що до тепер ширшому загалові не було відомо.

Книжка має 208 сторін друку і написана так пристутно й займаючо, як тільки о. Кудрик годен писати.

Ціна книжки з пересилкою тільки 35 ст.

... Замовлення і гроші слати до:

Box 3694, Winnipeg, Man.

„ВІСТНИК" є хлібом душі кожного православного Українця. Але, щоби він не стало і на час виходити — треба, щоби його читачі не залягали з передплатою! А як Ваша передплата?

„ЖУРОЖ МОЯ ЖУРО..."

(Едмонтон. Алта.)

Вислімяним о. Труд дуже не любить православних українців. Він панний по цих околицях, як нам відомо, й часі яких спинав громити на нас, православних. Його місії мабуть для збільшення побожности серед католицької пастви, для зміцнення якогось напору, гніву, а буває на те, щоб сісти ненависть серед українців, щоб нищнту Українську Православну Церкву. Богові дякувати, що йому не не вдалось.

Наслідок місій був такий, що тільки по декількох, де був той місіонар, підупала побожність. Бо люди вже розуміють „своїх" місіонарів, а насідки їхньої тактики катастрофальні. В одній заберпянській околиці була місія, а часі якої запрнсяжено вірних не йти що православної церкви, не сходитися з православними, бо вони сині й такі. Наслідок цього був такий, що люди положили свою присягу, яку використував від них місіонар. До нині всі ці грекО-католики були в укр православній церкві. Чи вони здавали присягу? Так. Однак вони були зкупленні монетою. Гріх не їх. Нині инші! А ото людей заводить до гріха той отекрат більший грішник хоч би він не знати, що як себе надіває.

Той сам духовник пише в „Укр. Вістях" про статут „Бук-в", а при цій нагоді не забув шпурнути каменем на нас православних. Пише, що „наші нещасні брати, збожкнучні сваряться за свою „церкву", не знаючи чого держатися, що в них правда, а що неправда"... і т. д. От як журяться наші місіонар. Нині ми вже для нього „нещасні брати", а чим ми були, коли „агомосць" проповідували на місіях? Пригадати? Ні, не можу цих слів класти на папір

Не журіться нами православними! Ми знаємо, чого держатися. Знаємо, що правда, а що неправда. Знаємо, де стоїмо й на чім стоїмо. Знаємо, хто нам єпископ, знаємо, яка наша Церква. Але й знаємо, яка ваша церква, знаємо вашу правду, вашу науку, вашу журбу за нас, знаємо все, чим ви дишете, й як радієте, що наші инші люди серед нас. вні хотіли пйти за вашими бажаннями і здубувати нашу Церкву.

А дивись би вам отї „нещасні брати". Правда? Ви жнні инші клопочетеся ваші віряни. що візьме шашіі не в ваші католицькій церкві. Одним бому треба яиш пйти до нас до накрестї, ложити „куку-врукУ", ни побагословите і шлюб вже дошй, вже всьо добре. Так вам хочеться взяти православних і плачете над ними сльозами кроколнля. Школа плачуї Краще вам радіти з нещасть Укр. Православної Церкви, бо де по католицьки!

Скажемо для вашої втіхи, що п. Свистун нині ваш приятель, побожується вам заплатити нашу Церкву. Він хоче з неї зробити якраз „відблеск світської організації" говорячи його-ж словами. Тільки можемо запевнити всіх ворогів Укр. Православної Церкви, що в нас в вірі й чесне духовенство, які стоїть на висоті своїх завдань і недопустить, щоб наша Церква стала такою, як ві бажаєте й якої хоче п. Свистун.

Ми маємо тим Христову віру, дійсного важно священого Вацдаику, і священнпків, маємо нашу сповідь. Службу Божу, шлюб, і т. д. Маємо щось більше, як греко-католики, маємо святощих побожних українців. Недавно були вибори до собйну в Альберті. В Едмонтоні йшов на посла п. Бесграф. У нас православних не було двох думок. Ми всі підали на нього свій голос повністю тому, що він греко-католик. У нашій церкві навіть наказували священик дати голос на свого українського кандидата. Чи так постуиають у вас? Та-ж колнй і в цьому випадку самі греко-католики були сніднні, то він був би дістав тисячі голосів, а не сотки. Тому ми радимо католицьким місіонарам подбати про братерство в своїх таки рядах, про єдність католиків і не журитись православними братами. Наша Церква в Божих руках. Не лякають її ані католицькі місіонарі, ані всі вороги її, ані ворота пекла. В удярах розних ям гартуємося до праці на користь нашій народній справі в Богові на славу.

Православний.

ЗАВВАГИ СУСІДА МИРОНА.

II

Театральні штуки.

Бувае часто, що драматичні кружки, головно в тих місцевостях, де нема проїзних сяр-ницей, не дуже то розбираються в театральних штуках.

Деякі думають, що коли дяка штука к накрукована, то вона тим самим мусить бути добра до виставлення на сцені. Інші грають вред-

ставлення лише в тій цілі. щоби зібрати пару центів, а моральну сторону забувають. Знову інші думають, що одною злою штукою не зіпсують людей..

І так перед нами минають вирять або, віссуть.

— — — — — — — —

Взяти таку штуку, як „Шість мільйонів", в якій представляється жидівку, як велику героїню

Яка користь для українців з цієї штуки? Яку користь українці будуть мати, як на своїх сценах будуть возносити жидів? Ніякої!

Краще би в ролі героїни виступала українська дівчина, то гаразд, з цього могло б бути користь, але яку користь для української справи приносить газофікація (прославляння) жидів?

Або візьмім штуку „Зрадник", в якій представляється, як один український військовий старшина, задля одної лихими зрадливе свое військо.

Припустім, що в нашій минувшині, в історії і були темні сторінки, то хіба їх треба виходити ним на сцену? Навпаки, нам треба плекати добірне тут нашим українцям якесь ненависть, незгоди, яки зростає в кожнім днем та місцем.

А що за причина?... Да корінь лихая?.. Загальних на здивлену в Історію цих самих людей, які коли вони посилають а цій окопні заєди 30 літ тому назад, а може знайдемо відповідь на ці питання. Як лише поприглядаємо вони зі Старого Краю, ніж наших буде вгода, любов, і мир. Вони зразу дізнались своїми тодішніми гетьманами; вони маленькими кусочком хліба готові були дізнитись, а як хто уб'є яку рябушку (пр. муса), то зараз дізнитись зі своїми сусідами, щоб покупками самого мяса. Вони помагали собі взаємно при роботі, спільно святкували всякі свята, спільно обговорювали всякі

З часом почали заїздити до нас священики. Перш всього вважались „серафимці. а потім знов французькі сабуряки.

Люди сходяться, молиться, сповідаються, приїздять собі старо-краєві звичаї та хто голосніш покпинувати, бо всьо воно не таке, як було в Старім Краю.

Аж вкінці прибули старокревні місіонарі, і люди побачили, що кожне-ніше є побудувати дім молитви (церкву). Отже скоро приступили до будови церкви. Але вроз з тим почалось непорозуміння.

Люди почали одні другим недовіряти. одні другим підозрівати. кипучась незвість, гнів, сварки, і чимдальше поступала будівля, тим гірша заводилась бучa.

А що священики? Вони прибули як час від часу, викликали взаємини-ся поправились, але хто ті виновники, того ніхто не знав. З часом деякі люди почали від церкви самі відступати, інших відсували, а ті інші до нічого не допускали, і ті самі виходили.

Нарав прибули нові священики і люди думають, що може тепер прийде до лиття. Цей священик кожного питав, чи він католик, хрестився лише один раз, і то цілою долоною, до людей говорить по „руски", а хто прийде до сповіди, то спочерва питав: Ти католик? — Так. — Добре. А як ні, то забирайся.

Аж одного разу Сумівці порадились, що треба тій большевицький кич спрасти „антикитку".

І що думаєте? Від тоді як би сніг злу ту чи там окопицю перелетіли. Святий тепер спокій. Навіть сусідні окопиці дякують за отту „антикитку", бо і їх вожу спасла від бодливицьких жаданнів.

А місцеві большевицькі передовики мов би в ноги попоклались. Як здибати кого, то він зігнеться в три погибелі і чим скорше від нас тим. А в тісній вуличці, то ще й „Слава Ісусу Христу" скаже. Честь і слава тим Сумківцям, що зуміли постояти за свою ідею та навчити большевицьких іванів розуму.

Любомир.

ХТО РОЗЕДНУЄ УКРАЇНСЬКИЙ НАРОД.

(Сміттєв. Ман.)

Вже від довшого часу, або краще сказати від заснування греко-католицької громади, зауважується між тутешніми українцями якесь ненависть, незгоди, яки зростає в кожнім днем та місяцем.

А що за причина?... Да корінь лихая?.. Загальних на здивлену в Історію цих самих людей, які коли вони посилають а цій окопні заєди 30 літ тому назад, а може знайдемо відповідь на ці питання. Як лише поприглядаємо вони зі Старого Краю, ніж наших буде вгода, любов, і мир. Вони зразу дізнались своїми тодішніми гетьманами; вони маленькими кусочком хліба готові були дізнитись, а як хто уб'є яку рябушку (пр. муса), то зараз дізнитись зі своїми сусідами, щоб покупками самого мяса. Вони помагали собі взаємно при роботі, спільно святкували всякі свята, спільно обговорювали всякі

З часом почали заїздити до нас священики. Перш всього вважались „серафимці. а потім знов французькі сабуряки.

Люди сходяться, молиться, сповідаються, приїздять собі старо-краєві звичаї та хто голосніш покпинувати, бо всьо воно не таке, як було в Старім Краю.

Аж вкінці прибули старокревні місіонарі, і люди побачили, що кожне-ніше є побудувати дім молитви (церкву). Отже скоро приступили до будови церкви. Але вроз з тим почалось непорозуміння.

Люди почали одні другим недовіряти. одні другим підозрівати. кипучась незвість, гнів, сварки, і чимдальше поступала будівля, тим гірша заводилась бучa.

А що священики? Вони прибули як час від часу, викликали взаємини-ся поправились, але хто ті виновники, того ніхто не знав. З часом деякі люди почали від церкви самі відступати, інших відсували, а ті інші до нічого не допускали, і ті самі виходили.

Нарав прибули нові священики і люди думають, що може тепер прийде до лиття. Цей священик кожного питав, чи він католик, хрестився лише один раз, і то цілою долоною, до людей говорить по „руски", а хто прийде до сповіди, то спочерва питав: Ти католик? — Так. — Добре. А як ні, то забирайся.

Один раз в нагоди Різдвяних Свят і Нового Року, помелся всім всякого добра, а своїм парафіянам, щоб частіше могли нити богослужень і у своїй церкві, а коли ні, то щоб ходили до польського костьола, а більше, щоб шкоди не ходили, говорило до православних ні, бо то найгірші наші вороги.

Тоді одна жінка зголошується, що хоче охрестити свою дитину. Приступає священик до купіля і питає кождого зокрема: Ти католик? А один кум як на лихо каже, ні, православний. Священика мов хто окропом підлив, дитини хрестити не хоче. По малій дискусії в кумом, майже вискав Бого з церкви і при другім кумах охрестив дитину.

Другу дитину мали хрестити в хаті. Батько цієї дитини був тростом церкви і щоб не червонити на куміа, вибрав земляк католицький, які був знавіть в уряді церковнім. Священик знов питає одного кума, чи він католик, а кум не знати з якої причини, чи вимсно чи через помилку, каже „православний", а тим шапку на голову той поніт домів.

Тепер тутешні люди самі не знають, хто вони є. Перше знали, що їх зачисляли до греко-католиків, опісля до католиків, а тепер вже зачисляються до рито-католиків.

Ан тепер почали сперечатися, через кого вони так гризлися між собою через такі довгі роки, тепер видять, хто то їх подіяв та хто підтримує ворогування межи ними.

Час, щоб наші люди пізнали, хто їм чужий. а хто рідний; кого повинні слухати, а кого ні. Час, щоб чужі нєьковали не мали більше між нами місця.

Чому чужі нєьковали мають нас українців обслуговувати? Хто вони як бодай одного укр. священика, який обслуге поляків, або французів, чи москалів, а до нас плюються всякі агенти, щоб нас тримати в темноті, щоб для нас ніколи не засвітило сонце правди і щоб ми все були незвісними чужих. Чи долго ще так має бути?

А. Б. С.

ПРЕСОВИЙ ФОНД „ВІСТНИКА".

Церковна колекта у У. Г. П. Церкві Йорктон, Сесх. (Пресвітер о. П. Мельничук) **$32.05**

ПОРЯДОК БОГОСЛУЖЕНЬ.

о. С. Грабенюк.

21. Субота, Розак. Пр. Богородиці. — Мелві, Ман.

22. Неділя рано в Свято Лейк, а в 5-ій год. повозуні вечірня в Елфінстон, і посвячення цвинтарю.

27-го — Віста (Водь. Ч. Хреста)

29-го — Сворборн.

27—14th Street. — Brandon, Man.

ПОРЯДОК БОГОСЛУЖЕНЬ

о. П. Семків.

Вересень.

21. Субота — Різдво Пресв. Богородиці. — Терновій.

22 Неділя — Вехав.

ПОРЯДОК БОГОСЛУЖЕНЬ

о. І. Кисілевич

Вересень.

21. Субота, Р. Пр. Бог. — Калмар.

22. Неділя — Калмар.

27. Пятниця, Воздв. Чесного Хреста — Торгіяд.

29. Неділя — Торгіяд.

6. Неділя — Ерґмонт.

13. Неділя — Бефорд.

20. Неділя — Редвотер.

27. Неділя — Калмар.

ЦЕРКОВНИЙ КАЛЕНДАР НА 1935 РІК.

ВЕРЕСЕНЬ.

16 П. Антіпа еп.
17 В. Вавили еп. Антіох.
18 С. Проф. Захарія та Єлизавети
19 Ч. Чудо Арх Михайла з Хонаї
20 П. Мч. Созонта. Івана арх.
21 С. Різдво Пресвятої Богородиці

22 Н. Нед. 14 по З. сх. Духа Я. і А.
23 П. Мч. Мінодії
24 В. Теодори Олексавд.
25 С. Відх. Різдва Б. Матері
26 Ч Оновл. храму Воскресіння
27 П. Воздвиження Чесн. Хр. Госп.
28 С. Мч. Микити. Парфирія

29 Н. Нед. 15 по З. сх. Д. Зач. Іо:
30 П. Мч. Віри, Надії і Любови

1 В. Єлисей ап. прот., Софії
2 С. Мч. Трифіліа, Савватія
3 Ч. Вич. Оставк. Теоктисті
4 П. Відх. Різдва Б. Матері; ап. Кондрата
5 С. Сяч. Фоки Синоп.

6 Н Нед. 16 по З. сх. Д. Зач. Іо:
7 П. Рівноап. Теклі, Келсія
8 В. Пр. Єафросиній, Сергія Рад.
9 С. † Івана Богослов кп. і єв.
10 Ч. Мч. Каллістрата й комп.
11 П. † Хрисанфа спов.
12 С. Кирика надхр., мч. Дади

13 Н. Нед. 17 по З. сх. Д. Грит.
14 П. Покров Пр. Діви Богородиці.
15 В. Сяч. Кипріяна й мч. Юстини

ПОРЯДОК БОГОСЛУЖЕНЬ.

о. П. Завариновий.

ВЕРЕСЕНЬ.

22-го неділя — Вілкер.
15-го неділя — Робінк.
21-го — Різдво Богор. — Петлюра — Хрон.
29-го неділя — Мінітонас-Ревнер Жовтень.

6. Нед. — Косьо.
13. Неділя — Роккетон.
20. Неділя — Ґлайфін.
27. Неділя — Ешлі.

ПОРЯДОК БОГОСЛУЖЕНЬ

о. І. В. Дячишин.

Вересень.

21. Субота — Різдво Преєв. Бог. — Святок (хрест). Всіх домовичих українців запрошується прибути.
22. Неділя — Повлар Парк.
27. Пятниця — Возв. Чес. Хр. Госп —Малонтон.
29. Неділя — Тінкад. Жовтень.
6. Неділя — Селтон.
13. Неділя — Повлар Парк.

Адреса: — Тінкад, Ман.

ПОРЯДОК БОГОСЛУЖЕНЬ

о. В. Адонюк.

Вересень.

21. Субота — Різдво Пр. Богор. — Сенкіз. (храм).
22 Неділя — Вайта.
27 Пятниця — Возвиження Ч. Хреста — Гарденгон (7-ий).
29 Неділя — Нембіна. Жовтень.
6 Неділя — Роза.
13. Неділя — Толстой.
14 Понеділок — Покров Пр. Богор — Гарлентон.
20 Неділя — Арбакка.
27 Неділя — Вайта.

Адреса: — Толстой, Ман.

ЦЕРКОВНИЙ УСТАВ НА 1935 РІК.

Вересень.

21 Субота. Різдво Пресятої Богородиці. Утр. Єван. Лук. І: 39—49 і 56. Літ. Ап. Филип II: 5—11; Єван Лук. X: 38—42 і XI 27—28.

22. Неділя 14 по Зісх. сх. Духа: Голос 5. Утр. Єван Матея XVI: 9—20. Літ. Ап. 2 Кор. І 20—24 і II: 1—4 Єван Мат XXII: 1—14

27. Пятниця, Воздвиження Чесного Хреста. Утр. Єван. із. XII: 28—36. Літ Ап. І. Кор. І: 18—24; Єван. Івана XIX 6—11, 13—20, 25—28, 30—35.

29 Неділя 15 по Зісх. сх. Духа. Голос 6. Утр. Єван. Луки XXIV: 1—12 Літ. Ап. 2. Коринтян IV: 6—15. Єван Мат XXII: 35—46.

Український Релігійний дво-тижневик в Канаді.

ВІСТНИК
THE HERALD

РІК XII. WINNIPEG, MAN., OCT. 1st, 1935 ВІННІПЕГ, МАН., 1-го ЖОВТНЯ, 1935. Число (231) 19

СВЯЩЕНИК В БОЛЬШЕВИЦЬКІМ ШПИТАЛІ.

В большевицькій газеті „Труд", в 10-го серпня ц. р. піднесено таку великої ваги справу: Підчас ревізії вабилонського шпиталю, московського округа, виявилося, що між хорими є „піп". Виринуло питання: хто посмів допустити „попа" до державного шпиталю?

До відповідальности потягнено лікаря Буткевича. Той доказав, що на це згодився районний прокурятор.

Виявилося, що прокуратор дозволив прийняти „попа", але його мали відокремити від інших хорих, щоби не міг провадити релігійної пропаганди.

Редакція „Труда" обурена, що як це можливе, щоби „піп" мав захист, повний спокій і міг лічитися в большевицькім шпиталі.

ЗА ДЕКЛЯМАЦІЮ З КОБЗАРЯ.

В Яровім, Дрогобицького повіту був концерт в честь Шевченка. На нім 22-літній Юрко Онисенко виголосив Шевченків вірш, в якім була мова про боротьбу козаків з ляхами. Онисенка потягнули до суду. Прокуратор доказував, що Онисенко зневажив польський нарід, та накликував до бунту. Онисенко ж казав, що він не вжив ані одного слова, якого не було в Кобзарі. Розправу відложено, а Онисенка покинцо випущено.

ШУКАЮТЬ ЗА МОЯСЕВИМИ ТАБЛИЦЯМИ.

Археольогічна експедиція, що вибралася до старинного Мейдсвагу у Трансйорданії шукати за історичними виколами, занята тепер шуканням за гробом Мойсея та його таблицями. Доте-пер ніяких їх праці корисні і доведуть мабуть до бажаних успіхів. Біля Мейдсвагу відкопали ріжну посуду, яку вживали жиди, вийшовши з Єгипту.

СВЯТО ЖНИВ В ЧЕРЧІ.

Заходом Жіночої Громади в Черчі, пов. Рогатин, уладжено свято жнив. З околичніх сіл приїхали жінки, везучи на возах вінки, вироблені з колосся, та прибрані квітами коровеї. При співі обжинкових пісень наступало привітання, передавання господинам свята вінків і коровая та угощування прибулих хлібом з медом. З черги коло 300 жінок засіли в салі Народнього Дому й тут наступили привіти, хорові продукції, деклямації й рухові вправи, а також танки дітворн й живий образ. Свято закінчилося спільною вечерою.

ВАТИКАН ПРИГОТОВЛЯЄТЬСЯ ДО ВІЙНИ.

У ватиканських городах буде збудоване охоронище на випадок вибуху війни. Збудують підземні льохи для укриття перед нападами з повітря та перед трійлиними газами.

ПРЕЗИДЕНТ ХОЧЕ ОПІНИ СВЯЩЕНИКІВ.

Президент Розевелт вислав велике число приватних листів до преріжних священників і проповідників по всій Америці й просив їх, щоб вояи подали йому свої помічення про умовини в краю.

Президентови ходить передовсім о те, щоб дізнатися про їх погляди в справі суспільного забезпечення й плянів допомоги.

Перші відповіди, які президент дістав на свій запит, не конче вдоволяючі: багато священників признає себе некомпетентними висказуватися про поважні суспільні й економічні проблеми краю.

ЖИДИ І КАТОЛИКИ РАТУЮТЬ ПРОТЕСТАНТСЬКУ ГАЗЕТУ.

Нюйорська газета „Чорчмен", орган протестантів-єпископалів, стануло перед загрозою закриття, бо не могла заплатити присуду за образу в сумі 10,000 доларів. Рабін Голдстейн зорганізував кампанію: жидівських рабінів та католицьких священників для рятування протестантської газети. За їх стараннем кара буде заплачена· й газета буде далі виходити.

ЗАБОРОНА ДРУКОВАНОГО СЛОВА З ЗАКОРДОНУ У СССР.

Народній комісаріят закордонної торговлі розпорядив, що ніяка особа, яка перебуває в СССР не може дістати книжок, періодичних видавництв і щоденників із закордону, без попереднього дозволу і це тільки за посередництвом державної інституції, що має монополь на право ввозу всякого друкованого слова. Той розпорядок означає скріплення монополю закордонної торговлі за загострення цензури.

ДОМАГАЮТЬСЯ РЕФОРМИ ПОДРУЖЖА В СССР.

З Москви повідомляють: На останній конференції комуністичної молоді й урядовців комісаріяту внутрішніх справ приняли резолюцію з різучим домаганням, щоб уряд змінив постанови у справі подружжа в СССР, бо теперішній стан подружого життя дуже поганий. Росія потребує сильних родин, а дотеперішні постанови не забезпечують перед залишуванням дітей на ласку долі і таким чином повстають громади бездоглядних дітей.

А наші доморослі комуністи захвалюють совітський „рай", що там все в якнайкращім порядку.

ЧИСТО, ЯК В КРАЇНІ „ВОЛІ".

„Інтурист" оголосив, що большевицькі громадяни можуть вихатп поза межі большевії лише за зложення окупу в висоті 600 амер. доларів, а особи духовні за зложенням 1200 доларів.

НОВІ ВИДАННЯ

Вже вийшов друком

Протокол Самого Собору

Української Греко-Православної Церкви в Канаді,

що відбувся в Саскатуні, Сэск. в днях 30 червня, 1—3 липня, 1935.

ПРОТОКОЛ вийшов книжкою, на 90 сторін друку звичайної книжкової величини.

ПРОТОКОЛ подає подрібний перебіг нарад Собору, виказуючи, хто, що й коди говорив, та які ухвали на Соборі запали.

ПРОТОКОЛ повинен мати кождий вірний Української Греко-Православної Церкви в Канаді й познакомитися з його змістом.

ПРОТОКОЛ призначений тільки для вірних Української Греко-Православної Церкви в Канаді і тільки такі можуть його набути.

ПРОТОКОЛ можуть набути вірні Української Греко-Православної Церкви в своїх священиків, або в Консисторії. — Замовляючи ПРОТОКОЛ в Консисторії, треба зазначити, до якої парафії замовлячий приналежить, та хто в його парохом. Консисторія застерігає собі право, взяві сумніву щодо церковної приналежности замовляючого, замовлення не виповнити й звернути гроші.

Ціна Протоколу з пересилкою 40 кт.

Замовлення до Консисторії слати на адресу:

Consistory of the Ukrainian Greek-Orthodox Church of Canada,
7 St. Johns Ave. — Winnipeg, Man.

ВЖЕ ВИЙШОВ І ПРОДАЄТЬСЯ

ПРИЯТЕЛЬ ДІТЕЙ

Молитвеннік для Української Молоді.

ЗМІСТ:

Ранішні Молитви
Вечірні Молитви
Молитви на протязі дня
Різні Молитви

Що повинен знати кождий православний Українець (часть Катехізації)
Літургія св. Івана Золотоустого
Пісні й Коляди.

Молитвенник виданий на міцнім книжковім папері і в гарній, чорній оправі з золотими витісками.

Ціна одного молитвеника 25 ц.

Можна купувати в українських православних священиків або в Консисторії.

Замовлення до Консисторії висилати на таку адресу:

Consistory of the Ukrainian Greek-Orthodox Church of Canada,
7 St. Johns Ave. — Winnipeg, Man.

ПЕРЕДПЛАЧУЙТЕ „ВІСТНИК" Коштує на рік $1.00 (В Злуч. Державах $1.50)

ЯК МЕНІ НИНІШНІ КЛОПОТИ ВИГЛЯДАЮТЬ.

ДЕБАТА В СПРАВІ ЦЕРКВИ.

Свого часу небіщик „Канадійський Українець", (чи може ще „Канадійський Русин") роблячи Український Православний Церкві всякі закиди, закликав, щоби хтось з протоереїв зачепляну ним справу пояснив. Як пряму відповідь на заклик в помістив тоді в „Українськім Голосі" кілька статт п. з. „Самосвятя і чужосвяти". Чи „Канадійський Українець" був вдоволений, не знати, бо не казав мабуть нічого, але що вірні Української Православної Церкви були вдоволені, це я знаю.

Трохи подібний заклик появився в Свистуновій газеті. На послідній там сторінці читаємо:

ДЕБАТИ В СПРАВІ УКР. ПРАВ. ЦЕРКВИ

На пропозицію багато членів Укр. Прав. Церкви п. Свистун отсим викликає на дебату в справі теперішнього поділу щодо канонічного становища Церкви, чи то кого з членів Консисторії, чи самого Впр. Архієпископа о. Івана.

Тема, місце й час дебати можуть бути зарядженні в порозумінню з Б.О.Р.Ц.

Наведений заклик до дебати нагадує точно заклик „Кан. Українця". Та і без того він інтересний.

Коли я відповів на заклик „Кан. Українця", то вже тимсамим мушу відповісти на нинішний заклик. Тоді як протоереї, нині як член Консисторії. І так:

1. Я певний, що Свистун кличе нині до дебати в обчисленню, що так покаже свою неустрашимість. Бодай перед рідніпежською своєю громадою. Мовляв — дивіться, що я не боюся дебатувати! Але це лише штучне робленя доброї міни.

Бо нагадати треба, що Свистун перший відмовлявся від бесід з другими (се ж хіба не дебати?!), ще й обурювався, що ті мають відвагу хотіти з ним говорити, дебатувати. Кликали його до комісії 14-ох; хотіли приїхати до нього й обговорити справу брошури; кликали до Саскатуну на конференцію; кликали перед Церковну Судову Комісію — а хіба він годився стати до бесіди з тими, що його заклинали? А заклинали його найбільші товариші.

Всі ті пропоновані тоді сходини, це була дійсна дебата і на часі—не для попису, але для полагодження непорозуміння. Але Свистун все те собі легковажив. І тому — яким правом тай тепер що може він нині до дебати заклинати?

Нині запізно на дебатування. Нині треба чогось більше. Всього того лиха, яке доси Свистун заподіяв, дебатою не направиш. Навіть сам Свистун себе нею не виправдає, а не то, щоби вони помогла справі. Нині треба чогось більше....

2. Сказано, що Свистун заклике до дебати на пропозицію багато членів Української Православної Церкви. Добре!

Але коли тим бляшне невідомим членам Церкви справа нині така дорога, то чому вони не виробили давнійше такої пропозиції, щоби Свистун ставав на переговори там, де другі хотіли з ним переговорювати? Чому не сказали: Ідь, небоже, коли кличуть; приникай в себе тих, що до тебе зголошуються, й оборонй справу... Невідомі члени Церкви мов забули, що Свистун перший не хотів з людьми сходитися, аж доки не прийшло до того, що е нині. Колиб вони хоч трошки подумали, то сказали б: З яким лицем можеш ти закликати до дебати тих, з якими сам до бесіди не хотів ставати?

3. Цікаво також знати, чому то якраз Свистун має до дебати закликати і дебатувати, а не хто будь другий з „багатьох членів Церкви"? Адже коли ім справа така близька і зрозуміла, нехай забирають до дебати хто будь другий. Навіть в повній неприсутности Свистуна. А то виходить таке: на одній стороні є члени Консисторії, є Архиепископ, що можуть дебатувати, а на другій лише один Свистун. Неважи він там одиноки, що кругом нього все обертається? А дем та дальша сила, що поза Свистуном?

4. Члени Церкви, в імени яких Свистун до дебати закликає, дуже спізнилися. Вони пригадали собі дебату аж тоді, коли противна сторона і без їх заклику сказала: **Тепер прийохдить час, коли мусимо сказати все, що маємо. Перше говорив Свистун, а тепер ми зачинаємо говорити... Нехай тепер загал нас вислухає...** А коли раз таке сказано і коли друга сторона (противна Свистунові) почала говорити, то пощо ще до дебати заклинати? Вона і без того скаже, що має сказати. Лише треба трошки терпеливости.

5. Сам я до дебати з Свистувом не ставав би з ще інших причин. Я не такий бесіднин, щоби в безконечність говорити, як це може Свистун. Я певний, що колиб Свистун сказав, що на дебаті буде говорити 35 минут, то вдійсности говорив би 3 години і 50 минут. А колиб я зачав йому відповідати, то він з помічниками найперше переривав би мою бесіду доти, доки мені не остогидло бісі і я не забрасвсб, не докінчивши бесіди. Тоді моє місце зняв би Свистун і докінчував би мою бесіду знов двогодинною промовою. Адже „члени Церкви" знають тактику Свистуна.

6. Свистун (чи „члени Церкви") мав чимало нагоди заклинати других до дебати перед виступом проти Ювилейного Церковного Фонду; перед балачками по вулицях Вінніпегу; перед виданням своєї брошури... Тай не про саме канонічне становище Церкви, але про багато інших справ, що він їх час від часу висував — кліриколізм, Брацтво, фальшування чартеру і др. До культурної дебати, не для попису, не перед широкою вулицею, але в своїх власних кругжжех, серед свого власного загалу, якому кожда наша справа лежить на душі. Коли ж він тоді до дебати не заклинав, і не приходив, коли його заклинали, то нинішний його поклик не має нінякого оправдання. Тепер запізно.

7. Дебатувати можна лише з своїми, коли виробляться два відмінні погляди на якусь одну справу. Але дебатувати не можна з тим, хто в усіх справах з нами не годиться. Хто з нічим нашим не згоджується. Скже в Свистуна вся наша робота -ала; ціла Консисторія зла; всі передовійші одиниці від Монтреалу до Едмонтону злі — отже між ним і всіми другими непроходима пропасть. А таки між собою ніколи не дебатують. На своїх противників Свистун в листі до едмонтонців готує гарматя, а не дебати. Він же тоді поставив себе в ролю непримиримого ворога.

А з двома людьми на світі не можна дебатувати — я дурнем і з ворогом. Дурень справи не розуміе, а ворога переконати не можна, бо він ворог.

Та коли хочеться нині комусь дебати, то нехай за дебату почислить собі те, що я пишу, що другі пишуть. І не тільки про канонічне становище Церкви, але й про всякі інші справи, що прийдуть на чергу.

ЯК ТЯ ВИДЯТЬ, ТАК ТЯ ПИШУТЬ...

Як чоловік поводиться, таким він є. Така його робота.

В пятницю, 2-го серпня, 1935, були в Вінніпегу при церкві на Дівкреді інформаційні збори, для пояснення нинішних клопотів.

Збори були довірочні. Людей запрошувано на них картками. Значить — хто запрошений, той йшов, кого не просили, не йшов.

На Соборі в Саскатуні Свистунові помічники осуджували священників за те, що ті перед Собором мали свою конференцію. Мовляв — радилися людям на лихо... Ім на таке не можна дозволити... Бо передплотоповий парляментарним на таке не дозволяє.

Тимчасом же в нинішних культурних людей всякі довірочні сходини річ цілком добра, культурна, дозволена. Чимало буває всяких зборів, конвенцій, конференцій, де посторонних людей не допускається, але культурний світ каже: Коли не просять, то не йдеі Кождий чоловік може запросити до себе, коли хоче, і кожда група таксамо... І тому культурні люде не йдуть, куди їх не просять. І не гніваються.

Свистун на згадані збори прийшов, хоч не був запрошений. І своїх привів.

Председатель зверпув увагу, що на сказані е незапрошені люде, але він думає, що вони будуть добрими гостями.

Першим дном бесідником (послови Бачинською і голові Консисторії Свичукони) Свистун менше перешкаджав коли зачав говорити Арсеній, вийшла авантура.

Арсеній хотів показати, що довгий час Свистунова робота не була така благодійна, як могло би здалека здаватися. Були всякі клопоти. Було також, що промовчувалося з надією, що колись Свистун виправородить свої промахи. Тепер стає видно, що Свистун в громадській роботі йде до гіршого, отже треба розказати, як Свистун не оден раз завів нас „під дурного хату".

Колиж Арсеній почав приходити до фактів і зачепив якісь грошеві справи, Свистун вірвався і зачав кричати: „Люде, він мене злодієм робить, він каже, що я гроші вкрав"...

Тут вийшла ціла несподіванка. Раз — Свистун прийшов незапрошений, отже сиди і мовчи! А другс — Арсеній зачепив справу покищо дуже пекспо. Ніхто з присутних не міг і допускати, що тут ходить про звичайну крадіж. Свистун міг якісь гроші серед вулиці загубити через недбалість, або щось подібне...

Крик тягнувся довший час. Свистуновим помагали його однодумці.

Коли вкінци трохи втихомирилось Арсеній докінчив, як було видно — вичишаючи багато того, що мав сказати. Все одно Свистун не дав би говорити.

Арсеним закінчуючи ще раз підкреслив, що Свистун завів нас нераз під дурного хату, а те, що ми його промали промовчували, надіючись кращого, приносить нині лихо громадській справі. А ще окремий натиск поклав на те, що колиб громадська справа нині дуже потерпіла, то вся відповідальність за те мусить власти на Свистуна.

Приглядаємося тепер, в якім світлі являється Свистун серед цілої описаної події.

Свистуна не просять, але він йде. І других веде з собою. Чи не є це провокація? Значить — що мені зробите, коли я з рами не хочу рахуватися! Я прави культурности не признаю і кінець!..

Чи далеке це від звичайного большевицького нехабства?

Свистун міг сподіватися, що там його зачеплять, але це ще не давало йому права туди йти. Мейор Вінніпегу не напився і на публичні збори, хоч би знав, що там його особу зачеплять. Хіба був би окремо запрошений.

Коли Свистуна на початку з сали не випросили, то також це не був доказ, що він може тут розпорядуватися. Пригадка про непрошених була увагою, що коли приходите непрошені, то хоч поводіться спокійно. Свистун же своїм поведенням дає хіба таку науку на будуче: що мене заздалегідь випросіть, або нарешті вам клопоту".

А ще більше здоровий розум диктує: Говорить хтось про тебе — слухай, нотуй собі і мовчи. А будеш перешкаджати, то всего не почуєш. Коли скінчать про тебе говорити, дістань від председіника дозвіл і тоді давай пояснення. Коли ж тебе за грубо зачеплено — давай справу до суду.

Тільком виходить, що Свистун чоловік старого типу. Щоби на своїм постояти, треба противника перекричати, з кінця його струтяти.

Дехто собі пояснював, що Свистун боявся, щоби Арсеник не розказав чогось такого, що Свистунови буде дуже немилим, тому кричав, щоби не дати говорити. Коли б так, то це лише давало би більшу силу словам Арсенича про заведення під дурного хату.

Поведення Свистуна на згаданих сходинах, як я його бачив, показало мені ясніше, ніж коли, що нині Свистун стоїть вже на самій середині вулиці. Дальше нема куди йти. І залів він туди своєю вдасною непогамованою впертістю. Захотілося йому йти самопас, а лід по дорозі самопас завсігди заводить в той самий кут.

Дальші мої висновки, зроблені, або докінчені згаданого вечера, такі:

1. Свистун силуесь показати загалови, що він є одиноким заступником Української Церкви в Канаді. Він — адвокат, Церква — його клієнт. Але коли взяти на увагу ціле його поведення і всі способи, за які він без розбору хапається, то стає цілком ясно, що клієнтом Свистуна є сам Свистун. Свистун Свистуна боронить, а не Церкву. Про Свистуна Свистунови ходить, не про Церкву.

Церковна справа е для Свистуна лише помічничим средством, вброею, а не цілию. Церква для нього е другорядною справою.

2. Я нині свято вірю, що щоби на своїм поставити, Свистун готов знищити і Церкву і все інше, що на протязі літ тут будувалося, не лишаючи каменя на камени. А потім став би на руїках громадського життя і вдоволений кричав би: „Тепер, свиді-такі, розумійте, що Свистун може!"...

Може я мілюся... Може! Але досвід, який я маю, каже мені так думати. Коли я бачу всю руйницьку Свистунову нинішну роботу, коли бачу непереборчивість в способах, то інакше думати не можна. І ніякі голосовні запевнення, що воно мається інакше, ніж я бачу, мене не переконають.

Коли прихильники Свистуна не розумівуть того, що Свистун робить, то через дві причині: одні не маги доси змоги до його роботи подрібно приглянутися, а другі не хочуть приглядатися. Ці послідні думають, що йдучи за Свистуном наосліп, врятують Свистуна. Вони не знають, що лише Свистун може Свистуна врятувати.

В. Кудрик.

„ЦІХА МША" ЧАЙКОВСЬКОГО.

Недавно померший письменник, Андрій Чайковський, відріжняюся від других галицьких письменників, чи взагалі інтелігенть, тим, що його інтересувала також справа церковна. Він церковною справою клопотався, він її розумів: Його журнала церковна справа, коли бачив, як ворожа рука веде Українську Церкву до занепаду.

В 1926 році поміститв Чайковський в перемиськім „Українськім Голосі" статтю п. заг. „Ціха мша" („Тиха Служба Божа").

Спинюється він на тому, що до 1718 року греко-католицька церква не знала і не мала „тихої Служби Божої". До того часу могла бути лише голосна, співана Служба Божа. Аж на Замойськім Синоді 1718 р. встановлено, що „для вигоди людей" може бути „тиха Служба Божа", або як поляки кажуть: „ціхя мша".

Чайковський розуміе, що „тиху Службу Божу" встановлено ворожими заходами — на те, щоби людей відучувати від церковного співу, а тоді вони скорше згодяться на костел.

Підкреслює він, що коли для студентів править нині „тиху Службу Божу", то вони, та будуча інтелігенція, вже не мають нагоди прикати до церковного співу. Каже він:

„Дідо в тому, що через ся заведене між народ, нам сніп, і взагалить байдужість до того всього, що є сутню нашої Церкви. Для нашої інтелігенції стає обряд і церковний спів „теорія інкогніто" (невідоме крайнюю). [illegible] ся можна на сліпних Службах Божих, де співає хор інтелігенція. Поза ті сліпи, що виконні в нім, не вміє нічого. Відспівання Кондаків, Тропарів, Прокімснів і Причасників полишається дяконам, бо нікто в членів хору того не вміє. А вже й не говорити про Утреню й Вечерю"...

Та не так було колись. Колись інтелігенти не тільки знали Службу Божу по нотах, але також вміли співати Утреню і Вечірню. Церква була тоді близьким інтелігенті. Каже Чайковський:

„Осьлько мені відомо, катехити перестали того вчити в школах (церковного співу), як се водилось за добрих давних часів, а не похоронах то хор інтелігентів не знає, що відповісти священикови й оглядається на дяка. Праця „вельми цеї рукн" для в сьому напрямку і вже системочне до того, щоб нині сіднній прегарний обряд зробити народови байдужим і постявити нашу Церкву на рівні з римською. Тоді переїда не встоїть ані один обряд одного дня. Да позвіяся всі славні хори питомців духовних семинарій? Ім вже не позволюють орудувати сліпати в Церкві. А прецінь кождому укріпленю, що любить свою Церкву, стане болючо жаль вимолкнувши вгадує ті часи з своєї молодости, коли пред а дяками співи „Світе тихій"... Хто в Церкві співає, той дячи молиться."

Римська, чи взагалі католицька Церква відбирає народові всі праза, а вже головно українцям. Нарід має мовчати. Про те Чайковський каже:

„До сьому ми повинні нов ті беззвісної тяжини „мовчіть, не рискувать і вислухать", що скінчуть. По такому регламенті заведено а нас увіб берестейську, а Замойському Синоді виявено одностороннє мені сліпи богослужение, вимічливанно мої різних латок з римської Церкви, заведено „читаї Служби Божій", а все в тій цілі робить, се „вельзна рука", щоб нас відучити від обряду, від співу, забити наш обряд на таку мертвечинку, що ніхто не стане оборонювано ходити до костела, або до церкви".

Дальше Чайковський каже, що конче треба би скликати в Галичині провінціяльний Синод, на якім були би також звичайні вірні, як на те дозволяють канони Сходної Церкви. Ось які справи чекають полагодження: 1. Очищення нашого обряду від римських латок. 2. Заведення Богослужения на народній живій мові. 3. Справа целібату і конкордату. 4. Унормування нашого відношення до Риму і др.

Знає Чайковський, що владики (епископи) не дуже раді взяти на себе переведення таких задач і тому каже він:

„Як мені владики не зробить того в найблизшому часі, то ми самі повинносся за діло. Як корабель виносить потопа, то виходить ёдають на рятунковий човен і стараються чимскорше відъмсти як найдальше від місця катастрофи, щоби їх не вдалось вар порятункового корабля у прорість. Ми умієти боронити дідовню нашої Церкви Сходної, котру ми зробили почасти народовою, а коли побіжимо, що нічого на вдіємо, тоді і ми будемо шукати охорону деиндя."

З наведених висказів Чайковського бачимо, що це був адвокат і письменник, якому Церква була близькою, була зрозумілою, була дорогою, як одна з великих і дуже важних народних справ. Він розумів, що Церква е великою цінністю народнього життя; він бачить, яку вороги роблять заходи, щоби Українську Церкву звести на пілцо; він пізнує способи для рятування Церкви. В нього, як в давних щирих христіян, е відвага брати церковну справу в свої руки, в руки міряи, коли покажеться, що провідники церковна справа байдужа.

Певна річ, що мімо галицькою інтелігенцією не багато було тих, що до церковної справи ставилися б так повязково і щиро, як Чайковський. Тому його плани лишилися на папері.

Щож до справи церковного співу й інтелігенції, то ця справа стоїть також на програмі нашої тутешньої громадської роботи. Її треба присвятити більше уваги, ніж доси, і від теорії перейти до діла. А тоді наша інтелігенція підсилюсь би на один великий щабель і в своїх власних очах, в своїм особистім життю, і серед громадського життя. Тай церковне життя набрало би більше змісту і сили. (До цієї справи треба час від часу повертати, як доки не доведеться її до діла).

Память таких громадян, як Чайковський, невмируща. Його образ лишиться для грядучих поколінь, як взір, як примір до наслідування. Адвокат, письменник, - громадський діяч, а зокрема сьідомий, ділький член й оборонець Церкви. Таких нема багато.

Але треба їх, треба таких як найбільше, а тоді наша загальна справа стояла би краще, ніж нині.

В. Ц.

ГОСПОДАР А ВІЛ.

Оден господар був свободі друг великий
І знятн він хотів з воля ярмо на віки.

Але на замір той так він йому сказав:
— Відколи я живу, я те ярмо тягав.

І батько мій носив і всі діди носили,
Спасибіг Богу, мій рід не збувся сили.

За ласку дякую! Не буп би я волом,
Як би я не хотів остатись під ярмом.

І люде я такі дурні та ще й упертні:
Родилися в ярмі, в ярмі хотять і вмерти.

Волод. Самійленко.

„ДНІПРО"

Орган Української Православної Церкви в Злучених Державах.

Виходить 1 і 15 кождого місяця і коштує на рік $2.00

Передплату висилати на адресу:

"DNIPRO"

1631 Germantown Ave. Philadelphia, Pa.

ГУРТОВИЙ СКЛАД ЦЕРКОВНИХ

Пішіть по катальог.

WILLIAM GROSS & CO.

328 Main St., Winnipeg, Man.

„ВІСТНИК"
Релігійний часопис для Українців в Канаді
Виходить 1го і 15го кожного місяця.
Видає Українська Православна Видавнича Спілка.
Передплата: В Канаді — $1.00 на рік.
За границю — $1.50 на рік.

THE HERALD
Published semi-monthly by the
Ukrainian Orthodox Publishing Company
Subscription per annum:
In Canada — $1.00. — Foreign — $1.50.

Адресуйте: — Address:
The HERALD, Box 3084, WINNIPEG, MAN.

[illegible] [illegible]

Канада є частиною Британської Імперії. Між нею і Англією є дуже тісний зв'язок. Дехто навіть вважає, що Канада належить до Англії. В дійсности деякі державні полагоджують свої справи в Канадою дипльоматичною дорогою через Лондон. Безпосередно з самою Канадою полагоджують свої справи лише Заучені Держави, Франція та Японія.

Однакож на ділі Канада не є одно з Англією. Канада є незалежна від Англії. Вона самостійна держава. Спільне між ними є лиш те, що мають одного монарха. Зрештою уряд Канади не підлягає урядові Англії, так само як уряд Англії не підлягає урядові Канади. Вони собі рівні. Між ними є зв'язки, але це братні зв'язки, а не такі зв'язки, як між зверхником і підчиненим. Уряд Англії не видає ні законів ні розпоряджів для уряду Канади. Свої власні справи Канада полагоджує сама у себе. Як приймає щось з того, що є в Англії, то приймає це з доброї волі. Коли є якийсь закон, що зобов'язує горожан Англії, то це ще не значить, що він зобовязує й горожан Канади. Та що говорити! Горожан Манітоби не зобовязують закони Саскачевану, а горожан Саскачевану не зобовязують закони Албєрти, помимо цього що Манітоба, Саскачеван і Албєрта є частини одної канадійської домінії. Канада, Австралія, Полудньова Африка і Англія є частини одної Британської Імперії і рівночасно супроть себе взаїмно самостійні держави.

Подібне відношення, як між Канадою і Англією, панувало між Українською Греко-Православною Церквою в Канаді і Українською Автокефальною Православною Церквою на Україні, — поки Українська Автокефальна Православна Церква на Україні існувала, як зорганізоване тіло. Коли Українська Автокефальна Православна Церква на Україні перестала формально існувати, коли вона під натиском большевицького уряду „розвязала себе", коли не стало в ній ні Церковної Ради, ні Митрополита, ні Епископів, Українська Греко-Православна Церква в Канаді остала сама, як вже в ніким незвязана церковна одиниця. Як би сталося так, що Англія з якоїсь причини перестала існувати, як держава, то й Канада буває в такому положенню, що лишається окремою, в ніким незвязаною державною одиницею.

Відношення між Українською Греко-Православною Церквою в Канаді і Українською Автокефальною Православною Церквою на Україні було таке, як є тепер відношення між Канадою і Англією. Обі вони творили одну Церкву, так само як Канада і Англія обі є частями одної Імперії, однакож враз з тим Українська Греко-Православна Церква в Канаді була і оставала самостійною. Самостійність вона виразно застерегла собі, приступаючи до злуки в Українською Автокефальною Православною Церквою на своїм Четвертім Соборі в Йорктоні в 1924 році. Після цього були вже три дальші Собори нашої Церкви, і ані на одним з них, голосно на Пятім, ніхому ані на думку не приходило це застереження забезпечувати, чи касувати.

В чім була злука Української Греко-Православної Церкви в Канаді з Українською Автокефальною Православною Церквою?

Злука була через особу Епископа і через Митрополита. Особи Епископа і Митрополита єднали нас в Канаді з Церквою на Україні так само, як особа короля та генерал-губернатора єднає Канаду з Англією. При приймання чоловіка більше від Української Автокефальної Православної Церкви на Україні не було на Четвертім Соборі навіть мови. Так само не було про це мови і на дальших Соборах.

Потрібно було аж одинадцять літ, аби п. Свистун додумався, що Українська Греко-Православна Церква в Канаді на своїм Четвертім Соборі в Йорктоні крім особи Епископа приняла ще щось від Української Автокефальної Православної Церкви на Україні, а саме її канони, дарма що ніде в протоколах з того Собору нема навіть натяку про приняття тих канонів, а як би це сталося наслідком якоїсь похибки, то ні на Пятім, ні на Шестім Соборі п. Свистун, який там брав участь, не звернув на похибку жадної уваги. Однакож другі люди, що брали участь в тім Соборі, ще живі і ніхто з них не чув, щоби на згадливім Соборі було якесь голосовання над приняттям канонів Української Автокефальної Православної Церкви. Навпаки протокол говорить виразно про дальшу самостійність Канадійської Церкви і п. Свистун ані в одній зі своїх стать, чи брошурок, не постарався пояснити, що саме треба під тою самостійністю по його думці розуміти. Ухвалу про самостійність він обходить, як лис їжака.

Але припустим, що так було, як каже п. Свистун, а саме, що через приняття Епископа в Україні Канадійська Церква приняла й канони Української Автокефальної Православної Церкви. Подібність між Канадою і Англією можна простягнути дальше. Канада початково приймала всі англійські закони. Згодом вона канадійських законів в англійське право. Однакож Канада цим себе ніколи як не настільки не вязала, щоби чекати тільки на готові англійські закони. Вона ухвалювала свої власні закони, коли лише цього потребувала. Бо англійські закони не все можна перенести до Канади і не англійські закони не все можна було до Канади чекати. Тут інші відносини, чим в Англії, а для інших відносин потрібно інших законів. І як би Канадійська Церква справді була колись приняла канони Української Автокефальної Церкви (церковні закони якраз називаються канонами), то це ще не значить, що вона мала їх на сліпо придержуватися навіть тоді, коли вони для тутешніх відносин непригожі, або що на кожду зміну мала чекати, аби як Київ її зробив.

Тепер поглянемо на справу з іншого боку. Як сказано, основою канадійських законів є англійське право. Припустім, що Канада добровільно остала по нинішній день тільки з тими правами, що їх ухвалив парламент в Лондоні. І припустім ще раз, що через якісь політичні потрясення дійшло до того, що англійська держава в Європі перестала існувати і через те васхло жерело англійських законів, на які Канада завсігди чекала, як кання на дощ. Що мала би тоді Канада робити? З того, що п. Свистун писав та говорив, виходить, що Канада повинна би відносно законів завмерти, а саме повинна би обмежитися на тих законах, що їх видав англійський парламент за свого існування і тих законів ані не змінювати, ані нічого до них не додавати, по інакше це булаб —, драла Англія. Чи можна вмобрянти собі щось більше абсурдного? Однакож з мудрощів п. Свистуна можна поробити якраз такі заключення. Він дві брошурки написав, ві своїми приятелями посварився, роздор у Церкві робить, аби лише доказати, що Українська Греко-Православна Церква в Канаді є звязана канонами Української Автокефальної Православної Церкви (хоч їх ніколи не ухвалювала ні не приймала!) і не сміє повяних їсти, ані їх зміняти, бо інакше це буде зрада Церкви. Це він доказує наприклад тому, що сама Українська Автокефальна Православна Церква в новійшим і последнім виданню своїх канонів в 1927 р. зазначила в передмові, що деякі з тих канонів вже стратили своє значіння і у житочність і треба їх на найблищім Соборі змінити. Іншими словами, хоч Церква на Україні вже в 1927 році вважала деякі зі своїх канонів за перестарілі і незмісні, то ми в Канаді за провідом п. Свистуна може якраз ті самі канони маємо вважати за святощі і їх придержуватися та навіть подумати не сміємо про їх зміну, як не хочемо заслужити собі від нього на знак зради Церкви. Цими канонами ми маємо бути спутані, поки світа і сонця, бо зміняти їх на Україні нема кому, а в Канаді без дозволу п. Свистуна про ніяку зміну ані подумати не можна.

Так, без дозволу п. Свистуна. Бо собі самому він приписує всі ті права, яких не признає ні священикам, ні Епископові, ані навіть Соборові. За святощі між святощами у київських канонах він представляє два канони. Один, що з його власними поправками і доповненнями дає священикам право женитися і розводитися, коли лише схочуть та скільки разів схочуть, а другий, що по його толкованню заборонює проводові Церкви входити в якінебудь порозуміння з другими православними (не з протестантськими, або католицькими) Церквами. А ле враз з тим, як до проводу Церкви він ставить такі острі обмеження, собі самому п. Свистун лишає повну свободу вибирання, які з київських канонів можна задержати, а які нехтувати. Так він пропонує зробити з Церкви в Канаді правдиву фабрику епископів через запровадження т. зв. алексеєвського способу висвячування епископів, хоч якраз київські канони як найвиразніше та як найрішучійше це забороняють. Ось що говорить про це канони Української Автокефальної Православної Церкви:

Розділ IV. 7. **Священий чин хиротонії епископів для відбування епископату виконується згідно з основами чину, прийнятого у всесвітній Церкві.**

8. Надалі священий чин хиротонії епископів в Української Православній Церкві виконується в участю двох і більш епископів по чину всесвітної східної Церкви.

Ясно, чи ні? Так говорять про висвячення Епископів канони Української Автокефальної Православної Церкви на Україні, вповні погоджується з тими канонами і хоче їх придержуватися, але до ломання канонів закликає п. В. Свистун і ще кричить, що ломлять канони та зраджують Церкву якраз ті, що на пропоноване ним ломання канонів не пристають.

АДРЕСА КОНСИСТОРІЇ:
Адреса Консисторії Української Греко-Православної Церкви в Канаді є:
Consistory of the Ukrainian Greek-Orthodox Church of Canada,
7 St. Johns Ave. — Winnipeg, Man.

РОДИЧІ, А ДІТИ.

Святий евангелист Матей записав, що одного разу прийшов до Ісуса Христа зажурений батько й привів свого хлопця, якого мучив злий дух. Благав батько Спасителя, щоб помір його дитині. І як завсігди Ісус Христос помагав нещасливим, так і в цьому випадку змилосердився над заклопотаним батьком і над бідною дитиною та уздоровив хлопця, проганяючи з нього злого духа.

Ми співчуваємо з батьком. Ми відчуваємо те горе, з яким він глядів на муки дитини; відчуваємо ту розпуку його, коли нігде не знаходив ліку, ни помочі для сина. Рівночасно ми шануємо його за ту запопадливість найти помір дитині, котра завела батька з дитиною до Апостолів, а якнайбільше до самого Спасителя, Ісуса Христа. Батьківське бажання помогти дитині було велике. Він зрозумів, що лиш один Бог може бути лікарем для його дитини.

Родичі! Цей батько нагадує нам обовязок, — превжний обовязок — дбати про своїх дітей, про їхні тіло й душу. Нас обдарував Господь талентом-даром, дітьми. Це дійсний, правдивий дар від Бога! Бо чи не знаємо багато таких випадків, що не щастилось їм бути батьками, що коротають свій вік на самоті? Чи не чули ми нераз із їх уст нарікань на те, що вони самітні, що їхня старість сумна? Це дуже нещасні люди. Коли-ж у нас є діти — ми щасливі! Мило глядіти на маленьке дитятко, що як янгелятко з усміхненим личком гратеся в колисочці. Приємно, коли діти вже більшенькі щебечуть до нас, ставлять нам цікаві питання, сідають нам на коліна, щоб пригорнутись до нас, приголубитись до батеньки, матінки! Велика радість бачити своїх дітей у школах, як вони вчаться — турбуються шкільною наукою. А ще милійше бачити своїх дітей дорослими, на становищах, подружженими, патріотами, статочними громадянами. Це все для родичів велика радість, щастя. Цього однак не розуміють ні не відчувають бездітні люди, тому то в давнину й нині таку вважаються за дуже нещасливих.

Родичі бажають добра своїм дітям. Це бажання сповниться, коли вони подбають про душу й тіло дітей. Але не всі родичі й не завсігди роблять усьо, що потрібне й хосенне для душі й тіла дитини. Ще коли дитина слаба, родичі бідкаються, шукають для неї лікарів й ліку. Зате за душу дбають родичі в багатьох випадках мало, а часом й нічого. Є родичі, що докладають усіх старань, щоб їхні діточки виховались на добрих примірних християн, дітей Бога, дітей свого народу, але багато більше є таких, що їм діти ані в голові. А є багато й таких родичів, що виховування дітей для них незнана річ. Дітей їм має виховувати церква, школа, вулиця, хіш не вони самі. Це не їхня справа. Знана це справа, що церква й школа виховують дітей. Вони багато в цьому напрямі роблять, однак коли родичі не будуть доповняти цієї так важної для всіх людий роботи, коли родичі не будуть зоопервувати в церковою і школою, то обі ці так важні інституції не зможуть сповнити як слід свойого завдання. Треба, щоб родичі помагали в виховачній праці церкви і школи. І то конче треба.

Нехай церква і школа намагаються дати якнайкраще виховання молодому поколінню, то коли в дома пекло, коли ані в місцевих безчестанних сварок, соромільних бесіл, пісень, проклонів, сплетень і т. п., тоді діти вийдуть відпустими, невихованими. А щоб дім був місцем, гніздом християнської побожної родини, місцем взаємопошани, любови, побожности і святости, щоб дім був святинею, школою, виховавчим заведенням, залежить від родичів, і тільки від родичів. Діти найбільше присвоюють собі це, що бачать і чують щодня від своїх найближших. Тому то родичі мають обовязок подбати, щоб дім був святинею, щоб поведення, обставова, прикраса дому, балачки, спів, праця — були такими, щоб витворити з маленьких істот-дітей сильних великих велитнів людства.

На цю тему можна написати дуже багато, та навряд чи всьо можна вичерпати. Нині позволю собі звернути кілька справ, на які родичі мусять звернути увагу.

Чи є образи в хатах наших, і які ті образи? В кожній християнській хаті повинні бути образи Ісуса Христа, Божої Матері і Святих. Знана то річ, що образи мають великий виховуючий вплив, що образують легче ум людини. Всюди по школах, церквах, виховавчих заведеннях є образи. Образи поміщують у книжках, часописах, оголошеннях і т. д. а чес, у якому живемо, є часом святини, образів, малюнків. Коли до людей, що не щастилось їм бути батьками, що коротають свій вік на самоті? Чи не чули ми нераз із їх уст нарікань на те, що вони самітні, що їхня старість сумна? Це дуже нещасні люди. Коли-ж у нас є діти — ми щасливі! Мило глядіти на маленьке дитятко, що як янгелятко з усміхненим личком граеться в колисочці. Приємно, коли діти вже більшенькі щебечуть до нас, ставлять нам цікаві питання, сідають нам на коліна, щоб пригорнутись до нас, приголубитись до батеньки, матінки! Велика радість бачити своїх дітей у школах, як вони вчаться — турбуються шкільною наукою. А ще милійше бачити своїх дітей дорослими, на становищах, подружженими, патріотами, статочними громадянами. Це все для родичів велика радість, щастя. Цього однак не розуміють ні не відчувають бездітні люди, тому то в давнину й нині таку вважаються за дуже нещасливих.

Родичі бажають добра своїм дітям. Це бажання сповниться, коли вони подбають про душу й тіло дітей. Але не всі родичі й не завсігди роблять усьо, що потрібне й хосенне для душі й тіла дитини. Ще коли дитина слаба, родичі бідкаються, шукають для неї лікарів й ліку. Зате за душу дбають родичі в багатьох випадках мало, а часом й нічого. Є родичі, що докладають усіх старань, щоб їхні діточки виховались на добрих примірних християн, дітей Бога, дітей свого народу, але багато більше є таких, що їм діти ані в голові. А є багато й таких родичів, що виховування дітей для них незнана річ. Дітей їм має виховувати церква, школа, вулиця, хіш не вони самі. Це не їхня справа. Знана це справа, що церква й школа виховують дітей. Вони багато в цьому напрямі роблять, однак коли родичі не будуть доповняти цієї так важної для всіх людий роботи, коли родичі не будуть зоопервувати в церковою і школою, то обі ці так важні інституції не зможуть сповнити як слід свойого завдання. Треба, щоб родичі помагали в виховачній праці церкви і школи. І то конче треба.

Нехай церква і школа намагаються дати якнайкраще виховання молодому поколінню, то коли в дома пекло, коли ані в місцевих безчестанних сварок, соромільних бесіл, пісень, проклонів, сплетень і т. п., тоді діти вийдуть відпустими, невихованими. А щоб дім був місцем, гніздом християнської побожної родини, місцем взаємопошани, любови, побожности і святости, щоб дім був святинею, школою, виховавчим заведенням, залежить від родичів, і тільки від родичів. Діти найбільше присвоюють собі це, що бачать і чують щодня від своїх найближших. Тому то родичі мають обовязок подбати, щоб дім був святинею, щоб поведення, обставова, прикраса дому, балачки, спів, праця — були такими, щоб витворити з маленьких істот-дітей сильних великих велитнів людства.

На цю тему можна написати дуже багато, та навряд чи всьо можна вичерпати. Нині позволю собі звернути кілька справ, на які родичі мусять звернути увагу.

Чи є образи в хатах наших, і які ті образи? В кожній християнській хаті повинні бути образи Ісуса Христа, Божої Матері і Святих. Знана то річ, що образи мають великий виховуючий вплив, що образують легче ум людини. Всюди по школах, церквах, виховавчих заведеннях є образи. Образи поміщують у книжках, часописах, оголошеннях і т. д. а чес, у якому живемо, є часом святини, образів, малюнків. Коли до всього виживається радше образів чим письма, то і в християнськім, побожнім виховавні образи відграють важну роль, тому то образи є по церквах, і вони потрібні та конечні по хатах. Християнський дім не може називатися християнським, коли в ньому нема християнських образів. Це таксамо, як Церква наша православна не може бути Церквою, коли в ній нема святих образів.

Родичі! Гляньте по стінах вашого домуї Є там святі образи? Є їх багато, хіш не святі! Постарайтесь чим скорше, щоб у хаті були святі образи, над ліжками ваших дітей, у вітальних, їдальних і інших кімнатах. Попри це повинні бути й образи нашої бувальщини, історії! Прикрасіть ваші доми образами сеятих, вартісними, тоді ваші діти малочи все'е хаті образи ці перед очима будуть думати про це, що вони зображують, будуть зростати в побожности й патріотичности!

Родичі! Чи ваші діти знають молитви й чи моляться рано й в вечері? Хто за цим має слідити, як не ви? Бо ж дома їхні вчителі, вихователі, ви й тільки ви мусите дбати, щоб ваші діти знали молитву, катехизм, щоб ваші діти молилися рано й ввечері, а найкраще, їх заохотите до цього, коли самі будете молитися і то так, щоб це бачили діти.

Чи читають ваші діти крім науковик книжок, побожні книжочки, історію Біблійну, Святе Письмо, релігійний часопис? Загляньте у це! Побожне читання образує душу дитини! Зближає її до Бога. Створить добрий характер. До такого читання треба дітей заохотити.

Андрій Чайковський написав історичну повість „Корніенко". Написана вона дуже гарно. Ріжних осіб виводить він перед уяву читача! Гарно в ній представлений ріх Серпанків у Чигирині. У будень усі працювали, а в неділю всі спішили в церкву. По Службі Божій вертали домів, обідали, а далі читали. До тих Серпанків „приходить пополудні Олексій (Корніенко) з Онацьким. То була неділя і всі сиділи в хаті. Один син читав Святе Письмо у голос, а всі слухали"... Це гарний звичай! Варто б і нам таке завести в себе. Треба згадати, що родину Серпанків у Чигирині всі мали за перших, статочних і примірних. Нині більш як коли нам треба статочних і примірних громадян, це й легко, коли ми подбаємо про те, щоб у наших домах заховувались гарні предківські звичаї, яких придержувалась ця славна родина.

Родичі! Чи ви співаєте дітям пісень своїх рідних? Чи співаєте їм і побожних пісень? Чи може радіо гомонить у хаті безупинку? А треба, щоб діти співали і знали гарні, побожні й народні пісні! Де-ж їх ві навчитися? Наші пісні вмовляють. А це-ж наша краса, наш скарб! Ви їх знаєте, навчайсь співати від своїх родичів, у своїй церкві, у своїм селі! Багато ви забули пісень, бо не співаєте! А звідки ваші діти мають навчитися пісень? Ви-ж їм не співаєте! Пісня також шанує на душу дитини. Виховує її. Особливо побожна пісня. Цих побожних пісень треба вам знати, треба їх співати в церквах; але їх треба навчитися. Нам треба збільшити побожність по церковних громадах, а пісня є власне одним із чинників, що збільшує побожність.

Родичі! Вчіть дітей трудолюбивости, праці. Все давайте їм завдання. Нехай якнайменше дармують, а найбільше працюють. Звоючуйте їх працювати й то так, щоб у них витворився запал працювати для загального добра, щоб вони охочо працювали для спільного родинного добра, а далі для загального громадського й народного життя! Завдаючи працю, не обіцюйте нагород у формі гроша чи чогось подібного, не хвастайте похвалами, бо розведете їх, а не виховаєте.

Попри все нагадувати треба дітям Бога, Церкву, молитву. Прийдуть свята — неділя, всі, хто лиш може, мають обовязок бути в церкві на Богослуженню. До церкви треба йти разю, завчасу, щоб бути на утрені й цілій Службі Божій.

Дуже але роблять ті родичі, що висилають дітий до церкви, а самі без потреби й конечности лишаються дома. Або самі йдуть у церкву, а діти в дома сидять, чи там сплять. Воно так водиться, що в великі хвилі життя ціла родина збирається, разом іде там, де кличе обовязок. Ходження до церкви — це велика й торжественна хвиля, де всі родичі з дітьми обовязані бути на молитві, на Службі Божа. Однак для декого а нас це невелика хвиля, і не важна неділя або свято, Служба Божа, тому, що вона часто повторюється, однак це мильне думання.

Є люди, що так думають. Це й скоро завважите. В церкві молитва, Служба Божа, а гадки й газдині на дворі говорять про ріжні справи. Часом родичі в церкві, а діти на дворі бавляться. Інші сидять на автах і не бачили нічого, що діялось у церкві, не чули, що проповідував священик. Хто за цим має слідити й це поправити? Родичі! Хто має найкращу нагоду вливати на своїх дітий? Родичі! Хто їх має виховувати? Родичі.

Винуємо священиків, учителів, церкву, школу чи це кого там за недоганання наших часів, за зіпсуття обичаїв, неморальність, анархію! То вина в нас самих і нам родичам треба розглянути всі справи. Скоро направити лихо. Хто-ж цього не хоче виконати, хто не дбає про своїх дітей, занедбує батьківські обовязки — грішить.

о. Є. Г.

„ВІСТНИК" о хлібом душі кождого православного Українця. Але, щоби він міг стало і на час виходити — треба, щоби його читачі не залягали з передплатою!
А ви Вашу передплату?

АПОСТОЛ НА СВЯТО ПОКРОВИ ПРЕСВЯТОЇ БОГОРОДИЦІ.

(Жид. IX: 1—7).

Братя! Мала ж і перва скиния установила служби, і святиню людську.

Споруджено бо перву скинию, а в ній світильник і стіл і предложення хлібів, котра зветься: Свята.

За другою ж завісою скиния, що звалась Свята Святих; мала вона золоту кадильницю і ковчег завіта, окований усюди золотом, а в ньому посудина золота з манною, і жезло Ааронове зацвівше, і скрижалі завіта, а над ним херувими слави, оттінюючі ублагальню. Про це не слід нині говорити порізно.

Як же це так устроєно, то в перву скинію завсіди входили священчики, правлячи служби; у другу ж раз у рік сам архиєрей не без крові, котру приносить за себе і за людські провини.

АПОСТОЛ НА 18-ту НЕДІЛЮ ПО ЗІСЛАННІ СВ. ДУХА.

(II. Кор. IX: 6—11).

Братя! Оце ж: хто сіє скупо, скупо й жатиме; а хто сіє в дарах, в дарах і жатиме.

Кожен (давай), яко ж постановив в серці, не з жалю або з примусу; веселого дателя любить Бог.

Силен же Бог всякою благодаттю збогатити вас, щоб у всьому всякого часу, всякий достаток маючи, збагачувались ви всяким добрим ділом.

(Яко ж писано: Розсипав, дав убогим; праведність його пробуває по вік.

Хто ж дає насіння сіячому, подасть і хліб і їжу, і намножить насіння ваше і зростить засіви праведности вашої), щоб у всьому збагатились на всяку щирість, котра через нас робить подяку Богу.

АПОСТОЛ НА 19-ту НЕДІЛЮ ПО ЗІСЛАННІ СВ. ДУХА.

(II. Кор. XI: 31-32 і XII: 1—9).

Братя! Бог, Отець Господа нашого Ісуса Христа, будучи благословен на віки, знає, що я не обманюю.

У Дамаску царський намісник Арета, стеріг города Дамацан, хотівши піймати мене; і віконцем у коші спущено мене по стіні, і втік я з рук його.

Не користь же мені хвалитись, та перейду до видіння і відкриття Господнього.

Я знаю чоловіка в Христі перед чотирнадцятьма літами (чи в тілі, не знаю, чи без тіла, не знаю; Бог знає), підхопленого аж до третього неба.

І знаю такого чоловіка (чи в тілі, чи без тіла, не знаю; Бог знає), що був підхоплений у рай, і чув він слова невимовні, що не можна чоловікові про-

---

Таким хвалити мусь; собою ж не хвалити мусь, а тільки немощами моїми.

Коли бо я схочу хвалитись, не буду безумний, бо говорити му правду; та вдержуюсь, щоб хто мене не вважав над те, чим бачить мене або чує що від мене;

І, щоб превеликими відкриттями мідо не величитись мені, дано мені колючку в тілі, ангели сатани, нехай бе мене в лице, щоб не величався.

Про него тричі Господа благав я, щоб відступив від мене.

І Він сказав мені: Доволі з тебе благодаті моєї, сила бо моя в немощі звер-

Осип Юрій Федькович.

ФАРМАЗОНИ.

(Дальше).

А Катерину бувало дівчата і то ті великі, роем обсядуть, бо вона всіляке шиття та вишивання та мереживка та тканіна знала, то так її бувало і стануть просити:

— Катрусю — серце, покажи нам ті уставки, або ті заялічки, або те, або друге.

А Катруся мила та добра була, все їм покаже, а вони за неюо так і перейматъ відразу... Чого вони там не повчуються, і на папері нікто того не спише. Та не то ще, але й їсти готовити їх навчила, і то такі всіякі приправи, що вони аж самі дивуються, яке то все не дороге, а добре. Часом бувало й імость добродійка межи них прийдуть, та їм ще кращі шиття та мережки покажуть. А часом заберуть їх до себе, та покажуть їм, як то й біллй хліб красно печи, й житній та усляке святоче печиво й красования, одно й друге. Вкінці знаходили так дівчат, що кожда собі красний, прекрасний зільник або квітчинок коло дому справляв.

Які-то вже там квітки препишні та прекрасні у тих їх городицях не бувалиї... Повяжуть їх бувало у китиці, та при неділі або при святі повезуть до міста, то вже й грошики є, а як одно літо тільки їх кожда дівчина насладає, що вже собі покупили і залізка до прасования й усілякі знаряддя до вишивання і не одно інше.

А у Катерини питають раз дівчата:

— Катре, кажуть, чому це ти така і свому чоловікові і усім людям мила та приємна, що тебе усі люблять?

А Катря їм каже:

— Це невелика штука, сестриці; лиш треба не лінуватися; ану уминайтеся й ви що днини, зачешіться що днини красненько, уберіться чистенько та спритненько, ану чи не будуть вас усі любити?

Про хати. Катря вже й не згадувала нічого, бо у кождій фармазонській хаті було так чисто та прибрано, як у раю якім, а як прийде бувало неділя або свято, то не їкакше, але що твій Великдень!... так то вже чисто та прибрано скрізь, аж сіне, аж уникнуться! А образи вже красні та прекрасні були у тих фармазонів у хатах!... як у церкві якій! А що вже мінски та начинки препишні! А що постіль убрана!.. і не сказати, що то скрізь красота!... А на сволоці у кождого Псалтирі, та Часословки, та Євангелія, та Анафіста, та усілякі книжки добрі!... Бо хоть фармазони й не знали читати, то діти їх знали, а хлопці, як сядуть бувало коло вітця у світлиці, та як стануть читати, то аж годі наслухатися, такі то Божі слова красні вичитують, та всіякі мудрі річи. Думаєбись, що то ангели обсіли вітця небесного, та Йому пригалголюють та присвівують.

Оттак то жили ті сріблярські фармазони. Але-ж бо і завзяті були то люде за себе! Своїх десять заповідей так бувало хоронять, як ока в голові, а прийдуть, що аж десятий піт з них ллється. За тото знову у неділі, як позбираються, і самі і їх челядь і діти і усі, що були в домі, та підуть до церкви, то що той мак у городі!... таке тото гарне та пишне! Бувало подорожні люде аж стають та дивляться, та й самі не

шуються. Найлюбше ж оце лучше хвалитись мені немощами моїми, щоб вселилась у мене сила Христова.

якуть віри, чи це українське село, чи це з неба на землю впало. Не те ще, але й з сусідніх сіл та з міста приходять люде дивитися, як на чудо яке. Та й було на що дивитися! — бо у Сріблярові вже й церков нова, як монастир який, в позолоченими хрестами та з новими великими дзвонами, що як бувало гукнуть, то аж на третє село чути, — і школа нова, гарна, а шпихлір який цісарський магазин, і громадська канцелярія, а то все таке нове та красне, що ока годі спустити: дивишся бувало і не надивишся.

А фармазонів було в Сріблярові не приїдиться уже, але близько триста. Бо хоть перші фармазони нічого нікому не вповідали, то котрі були розумніші люде, то зараз потямили, що тут щось є, отже й стали допитуватися у тих людей. На котрих вже мали око, що вони не дармо сходяться усе до Василя Нестерюка А фармазони і не таїлися, але кому варт було, так зараз і признавалися, а як назбиралося уже тридцять новиї, так старшина фармазонська їх під присягою у своє товариство приймала. Таким способом зросло воно таке велике, що ніхто би був і не сподівався такого. Про це дізналися якось і сусідські села, та гай признавати Сріблярів — село Фармазони, або село Сріблороби. Але сріблярівці за це ні раз не гнівалися, але ще й собі за славу це мали, що їм другі завиділи. Бо як тої приповідки: Тоді добре, коли, як чоловік лягає, одного ворога має, а як встає, то два: бо у нього нема ні одного.

А нікто вже так не радувався, як той Семко Малаюк. Ходить собі бувало помежи громаду, сам у рантуховій вишиваній сорочці, у прекрасніи жупані, у шапці з кримських смушків, узявшися попід боки як який князь та й каже:

Панове громадо! Панове сріблярівці — або як нас там назвали сріблоробиї — Видите ви це наше село Сріблярів — як його призвали — Фармазони? Видите ви ту нашу нову церкву, нову школу, нову громадську канцелярію новий шпихлір видите?

— Так, видимо, — кажуть люде.

— А видите ви ті наші домн нові побивані з високими парканами, з великими вікнами, з світлицями на двоє, з алкирями, кімнатами, помостами, дашниками, крижевими дверми, голубниками, новими міськими воротами? — видите?

— Видимо!

— А видите ваші сади, городи, паланки, стайні, земники, стайні, повні комори, здорові воли, швабські коні, видите! Це все — окрім Бога милосердного —чуєте подякувати менії тому пишності останньому, що жидя його бувало пяного патинками в жиде бють, та, сидуть бувало коло вітця у світлиці, та як не має за що пити, а корціи тручаються! — О, Боже добрий, аж встиднй і сором мені, як собі лиш нагадаю! — Як би я вас був трохи не мусом потяг у церкву Божу до присяги, чи було би це усе? говорить!

Оттак бувало тішиться Семко, а люди йому притакували й дякували, бо у його словах було трохи й правди. Але громада про тото добре знала, що має у перед дякувати Василеві, відтак Правдорюкови, а й доброму примірові тих тридцятьох перших сріблярівських фармазонів, що як собі постановили раз завзято з дівпольськоївласти висвободитися, так і висвободилися, а то так, що самі собі аж дивувалися Але просили вони горячо й сердечно Господа Бога, рук докладали, пінчата уникали, й Господь милосерний їм допомір.

(Докінчення буде).

СЕКТАНСТВО НА БІЛОРУСИ.

Сектанський рух від давна захопив українські і білоруські землі, що на північ від Галичини — Волинь і аж до Білорусн. Між іміграитами, що приїхали з Волині по війні до Канади, є багато сектантів — баптисти, пятидесятники .. Видно, що наслідки війни несуть деморалізацію в різних формах — або повне зїичіння, або занепад релігійний в виді сектанства.

Волинські часописи зауважують, що сектанство на Білорусн переживає свого рода занепад. В останніх часах ліквідовано (замкнено) 5 чи 6 баптиських осередків, а 26 осередків годуровців. Це не значить, що сектанство цілком припиняється, але що воно переживає якусь слабість, отже щораз більше дорожиться, а то й припиняє тут то там свою діяльність.

Причина сектанства там, як і всюди, бувае темнота загалу. Знайшовся навіть божевільний, що вміе промовити до уяви темних людей, а вже й повстае нова секта, чи сектанська група. Але творцями сектантства є також чужі платні агенти, що заносять сектанство задніми дверми. Вони не вдоволяються промовлюванням до уяви, вони промовляють і до звичайного матеріяльного апетиту. До тих належать методисти, баптисти ..

Маючи американські долари, такі сектантські проповідники не тільки дають релігійну обслугу даром (похорони і др.), але ще й дають декому грошеву підмогу. Отже злочинцу ці дві секти придбали багато „віруючих".

Але коли приплив долярів зменшився, то зменшилась і сила „віри". Нові „віруючі" перестали приходити, а старші почали бунтуватися і вертати до давної віри. Повторюються випадки, що в якомусь селі люде побили і викинули старших методистів, баптистів чи годуровців; бувае таке, що жінки вилами й граблями розігнали збірання сектантів, які відправляли над рікою, чи ставом Словом — населення вже не захоплюється сектантством і само його припинає.

Але бувае, що покинувши сектантство чоловік вже не вертае до свого давного православія, але йде деінде, хоч би й до католиків.

Ця явище цілком зрозуміле. Коли чоловік раз відрікся свого, то потім нікаково йому до свого вертатися і публично признаватися, що він помилився. Отже він покинувши одно чуже, шукає другого чужого.

Загалом же заводження сектантства, це розбивання народу. Це один зі способів: поділи, а запануєш. І коли для народу подія на віри й сектах є нещастєм, то для тих, що над народом панують, або хочуть запанувати, є добром. Поділений нарід не стане до спільної праці і до спільної оборони.

Як з Вашою передплатою на цей рік? Постарайтеся, щоб передплата за „Вістник" була заплачена наперед.

Книжка, котру повинен прочитати кождий Українець і Українка

ЧУЖА РУКА

ХТО РОЗЕДНУЄ УКРАЇНСЬКИЙ НАРІД.

Написав Прот. В. Кудрик.

Ціна книжки з пересилкою 35ц.

Замовлення і гроші слатн до:
THE HERALD
Box 3084, Winnipeg, Man.

ЧИ ЧОЛОВІК ДЛЯ ЖИНКИ, ЧИ ЖИНКА ДЛЯ ЧОЛОВІКА?

(Монтреал, Кве.)

Колнб сто небудь зі звичайних людей завдали нам таке питання, ми напевно зарехтували б його до тих смертельників, котрим в голові не все впорядку. Колиб позліне питання ставив хто небудь з наших менших, тоді поясняли ми йому на самій перед про здоровий людський розсудок. Але коли сьогодні допускаються до такої форми міркування люди, що стоять на проводі політичної партії, яка стараеться вивість бути провідною партією для всіх інших партій та політичних угруповань, тоді годі добре думати як про саму ту партію, так і про її роботу.

До такої форми міркування дійшов делегат УНО т. інжинір Пилипенко, який вертаючи з Національного Конгресу, що відбувся в м. Нью Йорку, звітав з своїми товаришами до Монтреалу і дав тут дня 7 вересня б. р. в Принс Артур салі свій справоздавчий відчит. Не думайте тільки, що відчит його скінчався з матерією, який обговорювався на тім Конгресі. Ні, він скінчався з викладів про „сучасний модерний націоналізм", про боротьбу крови в расах народів і т. п.

В своїх викладах про „модерний націоналізм" прийшв він деінакше прикладів з життя українців, на яких обосновуеться мавби цей новий проект нашого суспільного життя. В тих прикладах промовець не забув згадати навіть і про церкву. Сказано було про нію небагато, але сказано було так, що над сказаним варто застановитись, тимбільше що пізнійший промовець, який фактуально по нім, торкнувся навіть історії церкви з поміж перших християн. Отож, коли вільно було промовцеви порушувати справу церкви, то вільно нам обстати тепер в її оборові.

Пан Пилипченко позволив собі сказати, що в суспільнім житю нації церква повинна бути для людей, а не люди для церкви, що звичайно різнилось тому, начеб то кожна церква вимикувала людську масу виключно для своїх власних інтересів і нічого від себе в замін за те не давала чи мов.

Через те, що не сказано було, до якої то церкви відносяться промовлені слова і через те, що промовлене не тільки, що не відповідае правді, але й здоровому людському розумові, для населення позволимо собі звернути увагу читачів на основоположну книгу християнства Новий Запо. ., який розвязує питання про церкву як таку.

По словам св. Ап. Павла в цій книзі післання його до Ефесян сам основоположник церкви був Христос, упособив її до подружого життя, де з одного боку сказано, що чоловіки повинні любити своїх жінок, як і Господь любить свою церкву, з другого — жінки повинні любити своїх чоловіків та коритись їм, як і церква кориться Христові. На цьо обосновуєсь закон про шлюб, який приймано до церкви.

Як бачимо, то в законі цьому не говориться, аби чоловік був виключно для жінки, чи жінка тільки для чоловіка, але говориться, що в злученю одненим їм шлюбу чоловік і жінка стають мов одно тіло. Обоє вони повинні провадити спільне життя, вісте та непорочне, як і самі та вспівають її своєю кровю?

Церква-ж складаеться з людей, які в свою чергу творять церковне тіло. Як не може бути чоловік виключно для жінки, так і не може бути церква тільки для людей. Церква і люде є одна нерозлучна цілість. Робити з того який би то не було висновок може тільки та людина, котра не розуміється на церковній питанню цілком, або свідомо старается пошкодити церкві.

З огляду на науковий стеженнь промовця припускати треба, що роля церкви в житті українського народу, як в минулім, так і в сучасності, йому відома.

Йому напевно відомим є те, що варяки наша в минулім затримала душу українського народу: затримала його віру; зберегла культуру; була відповідним середником проти ворожих наступів на протязі довгих, довгих віків... Нюдна інша церква не має за собою стільки заслуг для свого народу, як наша Українська Церква. Жадна інша церква не зачинила по собі стільки вартісних матеріялів про героїчну боротьбу в інтересі вільности й незалежности свої країни, свого народу, як наша Українська Православна Церква. За прикладами не треба далеко шукати їх безліч.

Візьмім хочби свячення ножів архимандритом Мелхиседеком Значко-Яворським яку подію так гарно описав нам великий наш пророк і мученик Т. Г Шевченко в поемі „Гайдамаки" Візьмім дальше ціу участь великого захистителя й оборонця Православної Церкви, гетьмана Петра Конашевича Сагайдачного, який був родом з Галичини. Чи не заслуговує його праця й боротьба на пошану? Як не заслуговує на пошану праця нікономіних князів Острозьких та інших? Чи зробила щось подібного яка будь інша церква для свого народу? А сама історія України, чи не складаеться вона з подій, які переплетені з життям Української Православної Церкви, котру підтримували наші предки кождої ціни своїми силами та вливали її своєю кровю?

Своєрідність, що все ця промовець знав, і, як національст, з огляду всіх положення засуг нашої церкви для народу, він не повинен би був говорити таких нісенітниць. Коли-ж він позволяе собі говорити таке поясненне, то припускаємо, що говорив він його з розмислом, як говорить, на приклад, червоні наші противники, що „релігія є опіюм народу" як говорить впливаці інших релігійних переконань, що „православна віра — є віра схизматиків" тощо. Говорив він не на добро, якої-б то не було, церкви хиба — на її школу. Звернімі вони були виключно для тих, які належить до церковних громад, і які в той день прийшли слухати не лекцій, але справоздань з конгресу.

Дуже неприємно відбилась та нечиїа на слухачах, що чекали чого іншого. І коліб не завернула, яку рихтували червоні нінчари, то сирав ця напевно підняток булаб в дискусіях.

Це ще один доказ, як представники „модерного націоналізму" відносяться до церкви, та яку-б користь ми мали тоді, коліб справді прийшлось Ім бути при керні української держави. Хоч мало вони связали, але багато дали до розумінна. Не забудьмо цего.

С. Антонюк.

УСПІШНА ВІЗИТАЦІЯ.

(Прут, Алта.)

Дня 11-го серпня цего року, в Української Православній Церкві в Прут, відбувася візитація Високопреосвященного Архиепископа Іоана Теодоровича. Зразу сонечко вислало своїм срібним промінням і захотіло багато вірних прийхати до церкви й величати ею свято своєю присутністю.

Десь коло пів дев'ятої години почали сходитися люди. Очень Сотніччук почав правити Всеночне коло пів до десятої години, коли то вже було досить гарне число людей. Коло 11-ої години приїхав отець Яворівка. Шість молодих хлопців в лемківах, на конях, з синьо-жовтими прапорами супроводжали Архиепископа. За ними їхало 8 автів, а на передньім Високопреосвященний о. Владика.

На брамі пан Томашевський и вісім церковної громади в Прут витав отця Владику з хлібом і сілю і сказав свій щирий привіт словами благословити нашу громаду і весь наш український нарід. Від брами до церкви стояли з обох сторін по 12 дівчат-„православна віра — є віра схизматиків" тощо. Говорив він не на добро, якої-б то не було, церкви хиба — на її школу. Звернімі вони були виключно для тих, які

Книжка, котру повинен прочитати кождий Українець і Українка

ЧУЖА РУКА

ХТО РОЗЕДНУЄ УКРАЇНСЬКИЙ НАРІД.

Написав Прот. В. Кудрик.

Ціна книжки з пересилкою 35ц.

Замовлення і гроші слатн до:
THE HERALD
Box 3084, Winnipeg, Man.

На дверях о Стратійчук привітав о. Владику і просив разом з нами молитися Богу, по чім отці і миряне і гості зайшли до середини церкви. Було дуже приємно бачити таке велике число українського народу. Почалася Служба Божа. Співав хор з Прут під управою молодого дірігента пана Олександра Сакуна.

По богослуженню відбулося обід. Обідало около три сотки людей. По обіді були промови слідуючих бесідників: о. Стратійчук, п. П. Зварич, панна Ганка Романчук, п. Мих. Лучкович, посол до домінійського парляменту з загребільського округа, п. І. Горецький, бувший посол до провінціяльного парляменту в окрузі Вітфорд, Др. Бойкович, п. С. Л. Самоїл, п. В. Підручний, п. В. А Бутелєр (англієць). І о. Владика. О. Владика своєю промовою зворушив наші серця і молитву до праці при Українській Церкві на канадійській землі.

На закінчення голова української православної церкви в Прут подякував о. Владиці і о. Стратійчукові та всім бесідникам за їх промови, котрі вони зазначили цей святочний день для української громади. Від себе широ дякую хлопцям, котрі відвали честь отцю Владиці, проводжаючи Його на коних з прапорами в руках. Дівчатам, котрі стелили дорогу отцю Владиці цвітами, жіночому товариству за їх працю при приготованню смачного обіду. Рівнож дякую дальшим і ближчим гостям і бесідникам за їх щиру працю для добра і розвою Української Православної Церкви в Канаді!

Касіян Сакунь.

ГОСТИНА о. С. В. САВЧУКА.

(Ст. Джуліян, Саск.)

Дня 28 вересня о день Честного Хреста, наша громада мала честь вигате в себе дорогого гостя з Вінніпегу, Всеч. о. митрата С. В. Савчука. Вже з самого рання вірні нашої церкви почали сходитись та здіймать в більшому числі. Добавчити можна було, що наша громада сьогодня думає відсвяткувати це велике свято з більшою урочистістю, як звичайно.

Наша громада постановила гідно привитати нашого дорогого гостя, котрий так щиро працює й жертвує себе церковній та народній справі. Вірні зі співом і процесією вийшли коло церковної брами й очікували на дорогого гостя, а коли о. митрат прибув, удіяли нам своє благословенство.

В церковних дверях наш громадянин Семен Михайлюк привитав дорогого гостя хлібом і привітною промовою. Опісля почалася Соборна Служба Божа, яку відправляли о. С. В Савчук і наш парох о. Самець.

По Службі Божій була перекуска в Народнім Домі, а по перекусці о. митрат англосків відчит на тему теперішніх відносин Української Православної Церкви в Канаді. По відчиті председник пан Семен Михайлюк подякував за корисну промову, завдяючи, що вповні погоджується зі всім тим, що шановний бесідник говорив.

Пан Семен Михайлюк також висказав свое переконання, що тепер всіх село, що наша церква стоїть там, де стояла, та що всякі говорення, що ніби то наша Церква вийшла свою давнішне становище та підчиняється чужій церковній владі, є зовсім неправдиве й безсоснове.

Збірання закінчено відспіванням „Достойно есть".

Присутній.

МОЛОДЬ „ВІСТНИКОВІ".

Дня 7 вересня ц. р. вечором відбувись збірними прихильниками молодечки п-ва Кобзи Сакуня, з Прут, Аста — Маріся. На закличі п. Івана Сидора зібрали молодь на гостині зложили $1.50 на пресовий фонд „Вістника". Хоч неволила це сучва але показує, що наші молоді хлопці й дівчата з Прут знають не тільки забавляться, але громадськими справами інтересуються. Це є дуже гарне явище й свідчить про те, що перед нашими народом в Канаді є світла будучність.

Жертводавцям щире спасибі, а молоденьки Маріся українській побажаємо веселого, щасливого та довгого життя!

Гість.

ПОМІЧ НАШОМУ „ВІСТНИКОВІ".

(Мелвіл. Саск.)

Дня 1-го вересня з неділю, гурток православних українців зробив несподіванку для пані Марії Адамовської своїми відвідинами в день її уродин. Пані Марія Адамовська є вдовою з Мелвіл і оказала як довголітня щира робітниця в Українськім Народнім Домі в Мелвіл, Саск., а також в місцевій жіночій товариства. Чесна час свого побуту в Мелвіл не було відгомо ані одно по просту, а ні одного, чи комітету, без її участи. Сама розписувала роді, суджерувала — добра дматонка і бесідниця. Немало написала добрих деклямацій а навіть коротких одноактівок їй належить признання за її щиру працю.

Гостям щиро помагали за обідвідзин, а приємні згадали за конечну потребу матеріяльної підтримки газ „Вістника". На її вазна зложили на фонд „Вістника" слідуючі особи:

Катрина Адамовський ..... .50
По 25ц.: Марія Адамовська, Ф. ви Вікнер. Марія Я Вікнер Юсеф Вікнер. Тетяна Вікнер. Антін Сигар. Ніколай Гунія. М. Іванов.
Чест.: Спірея Кліфтівій.
По 10ц.: П. В. Шепайбер, М. Лучківич.

Гість.

ЮВІЛЕЙНИЙ ФОНД УКРАЇНСЬКОЇ ГРЕКО-ПРАВОСЛАВНОЇ ЦЕРКВИ В КАНАДІ.

I.

В. А. Чумерн-Сакові Лейк, Алта. $100.00
Николаз Соломчий, Вавота Саск. 20.00
Жін. Товариство, Шіро, Саск. 15.00

РАВІНДІЯ, АЛТА.
Збірка о. Т. Кисілюка.
Матвій і Юзефа Мавруцевича 25.00
Михайлюк і Гаврюк Когуч 10.00

МОНТРЕАЛ, КВЕ.
Збірка о. А. Сапожніка.
По 5 дол.: Ст. Магалех, Семен Антонюк.
По 1.20: Мартин Ревульський.
По 1 дол.: Вол Кучерепа, С. Валдитей-Кручений, Г. Олексюк, Ефросинія Якович, П. Русин, Д. Якович.
По 75ц.: М. Михайлюк.
По 50ц.: А. Гукало, Г. Залуський, Я. Редчук.
По 25ц.: Ю Гайбчук.

РЕДФІЛД, САСК.
Збірка о. Е. Ушка.
Збірка на панахиді п. Дмитра Дмитрука і панни Марії Котик 5.00
Збірка о. Е. Ушка.
Іван Микуляк 1.00

ВІННІПЕГ, МАН.
Панство Р. Гаєвські 25.00
Прот. С. В. Савчук 25.00

МОЛОДЬ „ВІСТНИКОВІ".

Дня 7 вересня ц. р. вечором відбулись збірними прихильництві молодечки п-ва Кобзи Сакуня, з Прут, Аста — Маріся. На заклик п. Івана Сидора зібрали молодь на гостині зложили $1.50 на пресовий фонд „Вістника". Хоч неволила це сучва але показує, що наші молоді хлопці й дівчата з Прут знають не тільки забавляться, але громадськими справами інтересуються. Це є дуже гарне явище й свідчить про те, що перед нашими народом в Канаді є світла будучність.

Жертводавцям щире спасибі, а молоденьки Маріся українській побажаємо веселого, щасливого та довгого життя!

Гість.

ПОМІЧ НАШОМУ „ВІСТНИКОВІ".

(Мелвіл. Саск.)

Дня 1-го вересня з неділю, гурток православних українців зробив несподіванку для пані Марії Адамовської своїми відвідинами в день її уродин. Пані Марія Адамовська є вдовою з Мелвіл і оказала як довголітня щира робітниця в Українськім Народнім Домі в Мелвіл, Саск., а також в місцевій жіночій товариства. Чесна час свого побуту в Мелвіл не було відгомо ані одно по просту, а ні одного, чи комітету, без її участи. Сама розписувала роді, суджерувала — добра дматонка і бесідниця. Немало написала добрих деклямацій а навіть коротких одноактівок їй належить признання за її щиру працю.

Гостям щиро помагали за обідвідзин, а приємні згадали за конечну потребу матеріяльної підтримки газ „Вістника". На її вазна зложили на фонд „Вістника" слідуючі особи:

Катрина Адамовський ..... .50
По 25ц.: Марія Адамовська, Ф. ви Вікнер. Марія Я Вікнер Юсеф Вікнер. Тетяна Вікнер. Антін Сигар. Ніколай Гунія. М. Іванов.
Чест.: Спірея Кліфтівій.
По 10ц.: П. В. Шепайбер, М. Лучківич.

Гість.

ЮВІЛЕЙНИЙ ФОНД УКРАЇНСЬКОЇ ГРЕКО-ПРАВОСЛАВНОЇ ЦЕРКВИ В КАНАДІ.

II.

ВИШЕ ЖЕРТВЕННОСТИ.

П. Н. Кінаш, з Пембіна, Н. Д. Зх. Держали, посилав цего літа свого сина до Рідної Школи в Толстой. Мав. Хлопець мешкав в пансіоні Олексої Ярмій. П. Кінаш хотів винагородити за це пансіоні Ярмійів, але ні грошей не хотіли прийти в сьогодно ані сторони погодились на те, щоб запропонованих п. Кінаш десять долярів жертвувати на Юбілейний Фонд Рідної Церкви.

Консисторія оцінює складне цьому подяку п. Кінаші в пансіоні Ярмійів за цю жертву, яка є виявом дійсної жертвенности.

ІІІ.

СПРАВКА.

В числі 14, з 15 липня, 1935, в збірці о. Уляна проголошено адресу жертводавців Атаназ Кульчицького, Сергія Пілєєв, Мих. Балчук, Андрія Корейби Миколи Солтиш й Івана Паламушка — як Марків, Саск. Адреса цих жертводавців є Медов Лейк, Саск.; що на цім місці спростовується.

Консисторія Української Греко-Православної Церкви в Канаді.

ДІЦЕЗІЯЛЬНИЙ ФОНД Української Греко-Православної Церкви в Канаді.

ЕДМОНТОН, АЛТА.

По 2 дол.: Андрій Бітюк, Вас. Чевидик, Др. І Вепхомин, Пр. Ф Гоман, Петро Гайовський, Ник. Шпигельський.
По 1 дол.: П. Василишин, П. Процюк, І. Зварич П Будник, І. Никифоюк. І. Гунчак.

ЕРМОНТ, АЛТА.

По 1 дол Т Пилюк, М. Белида, Г. Бутий.

КАЛМАР, АЛТА.

По 1 дол. І. Ючик, І. Чепіжик.
По 50ц.: С Пачк, С. Олешний, І. Пирк. І. Хомин П. Сікічк.

МОНТРЕАЛ, КВЕ.

По 1 дол.: Сидор Яковин, Антін Гунько, Георгій Олексюк, Георгій Тонстюк, Пачко Русин Марія Дяконич, Пачко Корчак Василь Яковичний, Семен Ручківець) Яким Речучк

СЕНДІ ЛЕЙК, МАН.

По 1 дол.: В. Погорельний, М. Левандовський, С. Гоголюш, П. Яремич, Л. Гаєтюк, О. Лисик, М. Войчишин, Н. Лесюк, А. Залецюк, М. Чайківський, пані Томанська, Т. Мучачка, І. Янюк П Мандр.

МЕНЗІ, МАН.

По 1.50 Т Кісь.
По 1 дол.: П. Лучук, Ю. Кавасевич пані Марії Бабій, С. Чавлюк, Ф. Лучук, Н Чучк, А. Друль, І. Гончик пані М Гоцюк.
По 50ц.: І. С. Друль.

ШОРТРІДЖ, МАН.

По 1 дол.: Г Пилатюк, А. Коляда, М Сопотник П Сайчик

КОСЬЮ, МАН.

Члени церковної громади 15.00

ПАРІН РИВЕР, МАН.

Члени церковної громади 27.00

ПОРКТОН, САСК.

По 1 дол.: С. Гулька, В. Лучка, І Сачковіч, М Стечишин, В. Бишгут, І Сачків

СМОКІ ЛЕЙК, АЛТА.

Григорій Фарина 1.00

КОНСИСТОРІЯ УКРАЇНСЬКОЇ ГР. ПРАВОСЛАВНОЇ ЦЕРКВИ В КАНАДІ.

ПОРЯДОК БОГОСЛУЖЕНЬ о. Т. Кисілюка

Листопад.

3 Нед. — Федора. Листопадове Свято відбудеться.
8 Пятниця, Дмитрій, храм. — Воскресенськ.
10 Нед — Трійниці. Лист. Свято.
17 Нед — Якобова. Лист. Свято.
21. Четв., Собор св Михайла — Редпотер. Лист. Свято.
24. Нед. — Халмар. Лист. Свято

ЦЕРКОВНИЙ КАЛЕНДАР НА 1935 РІК.

ЖОВТЕНЬ.

1 В. Єлисеїв ап. горт., мч. Софії
2 С. Мч. Трохима, Саватія
3 Ч. Вяч. Сотапа. Теоктисті
4 П Відд. Воздв.: ап. Кондрата
5 С. Свч. Фоки Синоп.
6 Н. Нед. 16 по З-сь. Д. Зач. Із
7 П. Мамонт. Текли, Конрія
8 В. Пр. Єфросиній, Сергія Рад.
9 С. З Івана Богослова ап. і ев.
10 Ч. Мч. Калістрата й компів
11 П. † Харитона сповід.
12 С. Кирїяка знахор., мч. Дади
13 Н. Нед. 17 по З. сь. Д. Грог.
14 П. Покрова Пр. Богородиці.
15 В. Свч. Кипріана й мч. Юстини
16 С. Свч. Діонісія areопаг.
17 Ч. Свч. Іероген сп. areн.
18 П. Мч. Харитини, матер. Петра
19 С. † Ап. Томи.
20 Н. Нед. 18 по З. сь. Д. С. І Вах.
21 П. Пр. Параскеї
22 В. †Ап. Якова Алф.
23 С. Свято відр. укр. іерархії
24 Ч. Ап. Пилипа, Тевфана ев.
25 П. Мч. Прова, Тараса
26 С. Мч. Карпа й Палікія
27 Н Нед. 19 по З. сь. Д. Нез.
28 П. Пр. Євтимія, Лукіяна
29 В. Мч. Лонгина сотника
30 С. Прор. Осії, Андрія Крит.
31 Ч. † Ап. ев. Луки; мч. Марини

ПРЕСОВИЙ ФОНД „ВІСТНИКА".

В У Г. П. Церкві в Брусеті. Зложена підчас мировання дня 12 липня 1935. Збірав о. Самець $2.65

ПОРЯДОК БОГОСЛУЖЕНЬ о. С. Гребенюка.

Жовтень.

6. Неділя. — Цієї Волей.
13. Нед. — Покрова.
20. Нед. — Семої Лейк
27. Нед. — Мемої.

Листопад.

3. Нед. — Россборн.
8. Пятниця, Св. Дмитрія — Цієї Волей.
10 Нед. — Покрова.
17. Нед. — Вісти.
21 Четвер. — Семої Лейк (храм)
24. Неділя — Мемої.
487—14th Street, — Brandon, Man

ПОРЯДОК БОГОСЛУЖЕНЬ. о. П. Чечериницюк.

Жовтень.

6. Нед. — Косць.
13. Неділя — Рошетон.
20. Неділя — Лавфорд.
7. Неділя — Ешпіл.

ПОРЯДОК БОГОСЛУЖЕНЬ о. І. В. Дячишин.

Жовтень.

6. Неділя — Сентон.
13. Неділя — Поплар Пвон.
Адреса: — Тиндал, Ман.
20. Неділя — Тиндал.
27 Неділя — Портедж ля Прейрі

ПОРЯДОК БОГОСЛУЖЕНЬ о. В. Апостоль.

ЖОВТЕНЬ.

6 Неділя — Рова.
13. Неділя — Толстой.
14 Понеділок — Покров Пр. Богор — Гендентон.
20 Неділя — Арбейка.
27 Неділя — Вайта.
Адреса: — Толстой, Ман.

ЦЕРКОВНИЙ УСТАВ НА 1935 РІК.

Жовтень.

6 Неділя 16 по Зісх. сь. Духа Гол. 7 Утр. Єв. Луки І: 39—49 І 56 Літ.: Ап. 2 Кор. І—10. Єв. Матея XXV: 14—30.
13. Неділя 17 по Зісх. сь. Духа год. Б. Утрення Єв. Луки XXIV: 36—53. Літ.: Ап. 2 Кор. VI: 16—18 І VII І; Єв Матея XV: 21—28.
14. Покров Пр. Богородиці. — Єв Луки І: 39—49 І 56. Літ.: Ап. кн. ІХ. 1—7; Єв Луки X: 38—42 І XI 27—28.

Український Робітничий дво-тижневик в Канаді.

ВІСТНИК

THE HERALD

HERALD Box 3084 ПІРШО, МАН.

РІК XII. WINNIPEG, MAN., OCT. 15th, 1935 ВІННІПЕГ, МАН., 15-го ЖОВТНЯ, 1935. ЧИСЛО (232) 20

МОСКВИНИ ВИНИЩУЮТЬ УКРАЇНСЬКИХ БАНДУРИСТІВ.

Совітський суд засудив на кару смерти двох провідників двох капель бандуристів. В присуді названо засуджених контрреволюціонерами, що бунтували селян у колхозах проти совітської власти, намовляли їх нищити землі плоди та вівеяками їх, що збирається кінець совітської влади. Кажеться далі, що засуджені вели свою контрреволюційну акцію ще від 1921 р. та що раз збунтували в Київщині ціле село проти совітської влади Присудом засуджених виконано в Медов Лейк, Саск.; що на цім місці спростовується.

Московські газети подають, що провідників тих капель, Тищенка-Тишківського Голуба і Злотника-Злотницького, покарано смертю, а 22 бандуристів покарано вязничною карою до 10 років. Стверджують теж, що засуджені смерть були старшинами в армії Петлюри і послідовно від 1921 р. працювали проти Совітів. Кажеться далі, що кобзарі співали селянам пісні, в яких вичвали їх до боротьби з совітами. А возили з собою по селах не тільки музичні ноти, але й контрреволюційну літературу.

БОЛЬШЕВИЦЬКА ВЛАДА І ПРАВОСЛАВНА ЦЕРКВА.

В останнім часі російська еміграційна преса присвячує більше уваги новій большевицькій політиці супроти православної церкви. Та преса повідомляє, що в Москві відбудеться в 1936 році Всеросійський Православний Собор, на якім виберуть всеросійського патріярха.

Часопис „Возрождение", орган російських монархістів підкреслює, що вісти про скликання Собору і відновлення патріярхату в Москві походять з достовірних жерел. Проте „Возрождение" перестерігає своїх читачів перед тим „жестом" большевицької влади, яка таким чином хоче перетягнути на свій бік частину вірних російської еміграції.

Одночасно орган Мілюкова „Последния Новости", який прихильно ставиться тепер до большевицького уряду, алярмує своїх читачів, що російський митрополит на еміграції, Антін Храповицький, видав видозву до єпископів на еміграції у справі скликання в 1936 році еміграційного Собору. В тім Соборі візьме участь „духовенство і вірні" і постанови його обовязуватимуть все російське православя. „Последния Новости" ведуть енергійну пропаганду проти еміграційного Собору, як „механічного", який не має такого прецеденсу в історії. „Без рідної землі і рідного народу — пише орган Мілюкова — не може бути Собору російської церкви".

МЕКСИКО — БЕЗБОЖНИЦЬКА ДЕРЖАВА.

Католики твердять, що мексиканський уряд хоче впровадити безбожницький лад у своїй державі як у совітській Росії. Це твердження провірював Американський Комітет Релігійних і Меншинових справ через спеціально висланих відпоручників до Мексика й цими днями оголосив свій звіт.

Комітет каже, що на ділі так воно є. Різниця лиш та що в Росії знищено православну церкву, а в Мексику винищують католицьку. Але наскільки є в Мексику і протестанти, то й вони переходять ті самі тяжкощі що католики.

Це пізнати з того, що духовенство в Мексику втратило всі політичні права, включаючи право голосування: духовні семінарії поконфісковані, і загалом заборонене виховання духовенства. Головою згаданого Комітету є др. Фінлі Маршал Брвн, давнійший професор міжнародного права у Принстоні, Н. Дж.

ПРОТЕСТАНТСЬКА ЦЕРКВА ПОГОДЖУЄТЬСЯ З НАЦІСТАМИ.

Є поважні познаки, що буде ліквідований конфлікт у протестантській церкві, та що вона погодиться з націонал-соціялістичним режімом Німеччини. У такім змислі проголошено вже проклямацію Державної Церковної Директорії. Проклямація зредагована в компромісовім дусі.

МАСОВІ АРЕШТУВАННЯ СВЯЩЕНИКІВ В СССР.

Большевики арештували на Сибірі двох католицьких священників: о. Єроніма Серпенто й о. Адольфа Кринцького. На Соловецьких островах перебувають тепер 23 католицьких священників.

Цікавоб знати, кільки тим є православних священників?

НОВІ АРЕШТУВАННЯ НА УКРАЇНІ.

Совітська влада знов викрила законспіровані групи українських „націоналістів", що вели серед населення сепаратистичну агітацію В донецькому басейні арештовано управителя видїлу пропаганди ленінізму при партійнім комітеті, Вабака. Також арештовано редактора часопису „Червоне Запоріжжя" та інших членів партії. В місцевости Христинівка викрито групу українських „націоналістів", що вели свою пропаганду в комсомолі і в школі. Арештували директора школи Рибака та вчителів: Любомського, Кочубея та інших.

Крім доконаних арештовань центральні власти розвязали партійний районовий комітет і потягнули до відповідальности президію цього комітету під закидом толерования української „націоналістичної пропаганди.

НОВІ ВИДАННЯ

Вже вийшов друком

Протокол Семого Собору

Української Греко-Православної Церкви в Канаді,

що відбувся в Саскатуні, Саск. в днях 30 червня, 1—3 липня, 1935.

ПРОТОКОЛ вийшов книжкою на 90 сторін друку звичайної книжкової величини

ПРОТОКОЛ подав подрібний перебіг нарад Собору, виказуючи, кто, що й коли говорив, та які ухвали на Соборі запали.

ПРОТОКОЛ повинен мати кождий вірний Української Греко-Православної Церкви в Канаді й познайомитися в його змістом.

ПРОТОКОЛ призначений тільки для вірних Української Греко-Православної Церкви в Канаді і тільки такі можуть його набути.

ПРОТОКОЛ можуть набути вірні Української Греко-Православної Церкви в своїх священиків, або в Консисторії. — Замовляючи ПРОТОКОЛ в Консисторії, треба зазначити, до якої парафії замовлячий приналежний та хто є його парохом. Консисторія застерігає собі право, вимагати сумніву щодо церковної приналежности замовлячого, заможення не виповнити й зверпути гроші.

Ціна Протоколу з пересилкою 40 ст.

Замовлення до Консисторії слати на адресу:

Consistory of the Ukrainian Greek-Orthodox Church of Canada,
7 St. Johns Ave. — Winnipeg, Man.

ВЖЕ ВИЙШОВ І ПРОДАЄТЬСЯ

ПРИЯТЕЛЬ ДІТЕЙ

Молитвенник для Української Молоді.

ЗМІСТ:
Ранішні Молитви
Вечірні Молитви
Молитви на протязі дня
Ріжні Молитви
Що повинен знати кождий православний Українець (часть Катехізаційна)
Літургія св. Івана Золотоустого
Пісні й Коляди.

Молитвенник виданий на міцнім книжковім папері і в гарній, чорній оправі з золотими витисками.

Ціна одного молитвенника 25 ц.

Можна купувати в українських православних священників або в Консисторії.

Замовлення до Консисторії висилати на таку адресу:

Consistory of the Ukrainian Greek-Orthodox Church of Canada,
7 St. Johns Ave. — Winnipeg, Man.

ПЕРЕДПЛАЧУЙТЕ „ВІСТНИК" Коштує на рік $1.00 (В Злуч. Державах $1.50)

Осип Юрій Федькович.

ФАРМАЗОНИ.

(Докінчення).

VIII.

ЗА СІМ ЛІТ, ЗА СІМ МІСЯЦІВ І СІМ НЕДІЛЬ.

Як за цей час Срібнарів виглядав, то уже знаєте і тут ще лиш тільки скажу, що з тих вісім срібнарівських хорошем уже й одної не було, а ще жила тяжка і заробок ніякий, бо всі повтікали то в місто, то во таких селах, де ще люде дурні були, і по коршмах тратили і маєток свій і добро і гарад і честь і славу і душу і здоровля й царство небесне. Лиш два села, що були близько Срібнарова, пішли за добрим прикладом ще таки зараз в разу, отже вислав і їм Татко Небесний Свою благодать, і стали розживатись і богатіти однако як срібнарівці, чи як то їх там жартом звали — срібнороб'ці.

А срібнарівці не попускалися і на волос своєї установи, а то так, що ту стару Копитникову Марцю, котру на її вещасти присилувано раз на празнику у поблизькім селі вйнати порцію араку, чи вишнику, туй-туй що а села із громади не вигнали. І то би були таки вигнали, та аж пан-отець мусіли за нею просити, а хоть і-випросили, то однако не було вже їй просвітої години у селі, бо хто її лиш побачив, так зараз і гойкав на бабу, як на якого вовка, та жидівською шавкою провивав. А до того села, де її прислували, ніхто би бувало на празник був не пішов, хоть би його рубав був.

От такі то люде Божі та завзяті зробилися ті срібнарівці справедливі, прявдиві українці — А Василь Нестерюк каже одної неділі до тих перших тридцятьох фармазонів, котрих для ріжниці від новаків та отцими прозвали:

— А знаєте ви браття, що від нині за тиждень буде тому сім літ, сім місяців і сім неділь, як ми у фармазони вписалися?

— Те вже? — кажуть усі дивуючися, — а нам здається, що то лиш рік, або найбільше два.

— Бо так то мило час при роботі та тверезости минає! — каже Василь. — Я і сам не думав, що речинець приходить, аж тут і вчасно вчера письмо, аби ми тої й тої днини, той й той години у ночі зійшлися так, як тоді перший раз тут у мене. І наказує старшина остро й на сумління, аби кождий з нас-приніс і у-весь свій готовий складаний гріш, і ті книжки, що в кождому ще з разу поробив і заєдно провадив і у котрих списаний стан цілого маєтку тодішнього й теперішнього і з довгами й зо всім.

— Добре, — кажуть фармазони, — ми прийдемо.

Отже і зійшлися усі на свій час, о північ усе так як то перший раз було. Аж тут і вдарило три рази, гейби великим молотом у залізо; фармазони перехрестилися, і пішли усі у протилеглу світлицю, кождий з них як найкраще убраний, бо так Василь казав; а кождого книжка у руках, а у пазусі жавий вузол чогось, що так віддудося, як який добрий боханець хліба. Отак вони увійшли у ту світлицю.

А у світлиці було усе так, як перше-го разу, лиш що було дві помостині виважені й великий, глибокий гріб укопаний, а коло гробу стояла та сама труна, що перше на ослоні стояла. Фармазони уклонилися старшині, а той у білій одежі так промовив до них.

Мир вам, браття! У сім літ, сім місяців і сім неділь витямо все тут у другге, а то лиш задля того, аби вас перекомати, що наше слово словилося, і що ви, як судете жити по заповідях наших, за той час щасливими будете. — Стефане і Притуляку, подай сюди твою книжку! Як ти записуваєш у наше товариство, то мав ти поля два морги, хатину, що не варт буда навіть 10 ринських, а ти те усе 75 римських долгу у жидів, і то все за горівку. Інші маєш чотири морги поля, хату вартости 400 ринських, пару волів, дві корови, пасіку й сад, у хаті всілякого прибору на 100 р., ти й жінка і дітя убрання на 200 р., коло дому усякого начиння й верстату, у шпихліві 12 кіпців хліба, у громадській повнічовій скрині готового вложеного гроша на 150 ринських, — а те чи не все було сьогодня у жидівських кишенях? А там у пазусі що маєш? 200 ринських готового гроша на пару коней і на віз новий, ковиний; ми це усе знаємо. Отож твій маєток, що ти найбідніший був у селі; а другі фармазони мають і у двоє і трое і у четверо більше. — Тепер ми вас усіх питаємо, і то на ваше сумління: дотримали ми вам нашого слова? Є ви щасливі? Не маєте ви більше грошей, як у онім мішку на столі? На сумління кажіть!

— У трое більше, — відповіли усі.

А тепер би ви раді знати, хто ми? — запитав той у чорнім. — От хто ми!

На це скинули оба фармазонські старші свої наличмани й довгі плащі, а фармазони пізнали тепер — ану вгадайте, кого? — свого сільського священика й одного цісарського урядника з міста, родом українця. Боже, що засоромилися тоді фармазони!... А пан-отець кажуть до них:

— Видите ви, люде добрі, які ви не віри? Уперед, ніж ву у фармазони вписалися, кільно'я вам наказався та наговорився, та напросився: покиньте й по-кайте раз ті коршми у чу горівку, а будете щасливі й багаті, здорові, чертві й чесні! — Хіба ж ви мене послухали? — Пили й пили та пропивалися, аж доки до того краю не пропилися, що не здали врешті й душу свою чортові записати, аби лиш було за що далі пити! Щастя ваете. А хто ж вам хоть на холодного але розорив, як не ви самі? Ви, ви самі, ви, ви! Ще й ви ще поважилися, бо виділи, що інший спосіб не помагає, та що ви заєдно більше віріте, як людям ученим і слову Божому. Бо фармазони є дійсно в світі, але не є то такі люде, аби чортови записувалися, але є то такі люде, що чортове оплюються, чим лиш можуть, а найбільше тим, що ніцо не пють, що перков Божу й заповіди Господні шанують, гри та гульки не справляють, у одно учаться правди й книжки добрі читають, а аби їх не кортіло по коршмах ходити, собі порядні й багідні доми будують, вигідно живуть, в розривки собі у роботі і у порядні господарськості шукають, усе так, як ви цих сім літ, сім місяців і сім неділь робили й стоювалися; для того можете сміло фармазонами звватися. І собі ту назву за честь матти.

— Другим разом вам більше за них оповім, а цим разом лиш скажу вам, що чорт не прийде вам ні на роздорожищі грошей давати, ні до пустого двора або замку, бо має він помічників ще лишних від себе, а це тяжких, що душі ваші на векслі хапають та гріш ваш, на котрий ви тяжко працюете, за пусте болото видирають. Ото є ті чорти видимі, котрі на ваш кріваний цлят чатують і на спасіння вашої душі засідають, як той кіт на миш. Ви вже знаєте, хто вони є і стережіться їх, бо, як святе письмо каже: ворог не спить, але дивиться, кого пожерти. Отже ж сокотіться діти, сокотіть! Гірше огню його сокотіться, аби знов вас з праведної дороги не звів!

— Не трафилося! — каже Николай Пасічний, — але скажіть мені, пан-отчику, звідки ви знали, що я той днини пив порцію горівки? Таже це ви не могли знати, поки світа! — Мені це і до нині в чуда та з дива не сходить!

— За це вже мене питай, — каже Складан, виступивши наперед, — це мені вдалося якось вивідати, і я пан-отцеві зараз оповів, бо я і Правдарюк усе знали, нам пан-отець сказали, для того то й ми казали записатись чортові.

— Бе, Господу Богу, небесному! — аж крикнув Притуляк, — Господу Богу, не чортови! Чорт най щезае від нас і від вас хрещених та держиться тих, що по хоршмах ходять та йому на жидівських векслях підписуються, а від нас йому зась! — Але скажіть мені, прошу, на кого це гріб і ціп домовина?

— Це я вже вам скажу, панове фармазони, — промовив Василь, — дяш прошу уважно послухати! — У цій домовині спочивае уся срібнарівська, нива, українська й людська біда, а ми її цеї ночі, задля празника нашого великого фармазонського, хочемо у цей гріб на віки вічні поховати й запечатати, аби там спочивала до страшного суду Божого.

— А кого кортить на ту нашу українську й людську біду ще у остане глянути, то най відхилить віко й подивиться.

— Це вже я, — крикнув хтось з за плечий, — я маю до того перше й передне право! Я, Семко Маланюк! Аму, яка тота українська біда, най хоч на ню неживу подивлюся, та ще їй хоч на прощання межи очі плюну.

Так репетує Семко, та як був собі хуткий та цікавий, так і кинувся до домовини. Отворае — аж там повно всіляких мір та мірок та порцій, та фляшок коршменних, а одна повна ще горівки. Семко бриз аж назад зо страху!

— Ага! — каже, — таже це справді українська та людська біда! Пек, та пур їй, та осина їй на темні дні! Таже це, їй Богу! та портів, що я бувало з неї у проклятого Гершка пив! — А це тота сама кварта, бо я її добре по отсему значкові пізнаю! — І звідки ж ти, Василю, таке діло заполав?

— Або-ж це велика штука? — каже Нестерюк. — Як виносилися жидн з нашого села, так я всі міри поскуповував у них навмисне на сьогоднішний наш фармазонський празник.— Робіть тепер з ними, що хочете!

— У землю з проклятими! — кричить Семко. — Ану, братчики, сюди, та запечатаймо її гріб, а Мооткова Хуня заспіве їй вічну память, бо й так кажуть, що вона у Львові у шпиталі нічого не діе, як лиш „вічну память" співае в одно: то нехай же ній біді таки буде „вічна пречиста память"!

— Проклята їй память! — закликали усі фармазони як один, тай подовали людську українську й срібнарівську біду. А пан-отець промовили: На віки вічні.

— Амінь! — сказали всі та й розійшлися щасливі та веселі, що позбулися на завсігди своєї біди.

— Поможи, Боже, так усім християнам!

ДЕЩО ПРО ЖИДІВ.

Недавно в Галичині святкували 70-ті уродини Шептицького і з того приводу львівські жиди також висловили свої бажання Шептицькому. Вони вислали телеграму такого змісту:

— До його еміненції гр. Шептицького у Львові. З нагоди 70-их уродин Р. Е., Рада й Заряд Жидівської Громади у Львові складають до ніг Р. Е. вислови пошани й глибокого поважання. Хай нам буде вільно в тій святочній хвилині бути представниками почубнёв жидівського населення нашого міста супроти світлої, дійсно гуманітарної особи Р. Е. Жидівське населення мае для Р. Е. щиру симпатію і складае йому чолобитно, як справжньому репрезентантови культури й найвищих етичних цінностей, який також до Ізраіля відносився завсігди зі зрозумінням і справедливістю. Хай Всемогучий утримуе Р. Е. при найдовшому життю й обдаровуе його своєю ласкою.

Звичайний політичний спосіб — показати себе в добрій світлі і зобовязати для себе другу сторону. Коли ми тебе шануемо, то і ти нас шануй!

Львівська жидівська газета „Хвіля" містить статті п. з. „Жиди в обороні кордонів передрозборової Польщі". Там, від заголовком: „Жиди і козацькі війни" (ч. 589) між іншим пишуть:

— Бунт Хмельницького звертався в рівній мірі проти польського римо-католицького населення, як також і проти жидівського, осіяного від непамятних часів на Україні. Був це гнів народу проти мітмвного (напів дикого), підкупленого попами, зверений проти всіх несхизматиків.

Дальше пишеться там про дику жорстокість, про „звірства" козаків над невинною шляхтою й латинським духовенством.

В записках Міста Львова зазначено, що жид Шимон Штадлян позичив собі з магістрату 200 самопалів і роздав між жидівську молодіж, щоби мала з чим виступати проти козаків і Хмельницького. Жиди мабуть і гріхами піддержували польську шляхту проти козаків.

Андрій Чехович оповідае в своїй хроніці, що Хмельниньский домагався видачі жидів на тій основі, що вони є причиною війни, бо дають полякам гроші на збирання війська проти війська запорожського.

Треба памятати, що події, про які говориться, були на українських землях. Тут якраз жиди помагали полякам проти українців. І „Хвіля" зазначує, що в 1648 році були на „кресах" жиди-воєвинки, що боролися з українськими козаками. Таке тоді — таке і нині!

В кольонії Любачівка на Горохівщині місцеві поляки хотіли побудувати костел, та не мали місця. З допомогою при йшов їм жид, власник маєтку — Шмуль Айзенберг, що подарував площу під костел і цвинтар. В серпні ц. р. відбулося посвячення площі в великими промовами і похвалами для Шмуля Айзенберга.

Роскоші Греко-Католицьких Священників в Галичині.

Читаємо в „Новім Часі", з 24-го серпня, 1935:

— Ось перед нами нова нотатка, а саме з Сянока. Дня 13-го серпня, ц. р. відбувся в сяніцькому суді ряд карних розправ проти наших священників, що їх попередній староста, др. Скварчинські повсуджував на різні адміністраційні кари. І так: о. П. Білинського, сотрудника із Сянока засудив був на кару 10 зл. за збірку на церковні цілі, хоч сам устно на таку збірку парохови позволив. Розуміється, суд звільнив Білинського, бо це була збірка між парафіянами на чисто церковні цілі, що не вимагае дозволу.

Знов о. Жубрина в Прелук засудив згаданий староста на кару 30 зл. за те, що він виїздженчи до другого села в духовною помочию, не вимельдувався в громаді. Суд звільнив обвинуваченого.

Вчіщи о. дек. Цегелика покарав був староста карою 10 злотих за те, що він перевів збірку на голодуючих в Яворівщині. Тут суд занявся кару до 1 золотого, кажучи, що ціль, на яку о. Цегелик збирав, була шляхотна.

Так отже три справі, три тяганини, а за що? Нізащо! Ще навіть гірше. Це проста напасть на гладкій дорозі. Не вільно без дозволу на церковні потреби збирати. Не вільно без дозволу поза село виїхати. Не вільно збирати на помічь голодуючим. Щож вільно?

Таке насильство, такий глум переживають греко-католицькі духовні в католицько-панській Польщі!

Суд обвинувачених виправдав, а тільки одного вкарав карою 1-го золотого за „шляхотну ціль". Значить — українському священикови навіть шляхотної роботи не вільно робити.

Так виглядае католицизм! Так виглядае католицька віра під проводом папи! Глум, насильство, розбій в білий день, наспх над наукою Божественного Спасителя!

Будь українці свідомійші, чи хвалились би вони католицизмом? Чи носили би його пятно на своїм імени? Ні! Вони відкинули би його одного дня, як знак безбожности, як символ лицемірства.

Суд виправдав... Але хто заплатить за тяганину. За те моральне пригноблення і пониження, що треба було пережити. Той чи тут кінець розбоєви? Завтра знов потягнуть за іншу справу, позавтра знов за іншу. За одно засудять, за друге виправдають, за трете четверте, пяте знов будуть тягнути. І так в безконечність.

Так виглядае „католицька віра"! Є чим хвалитися...

ЩАСТЯ.

Далеко десь за морем
Здіймаеться скала,
Висока, як Карпати,
Цілісенька зі скла.

Там щастя в золотім замку
На троні все сидить,
До себе, як русалка,
Усіх людей манить.

Та хоч людей вже жило
На світі без ліку,
Не видрапавсь ніхто ще
На ту скалу стрімку.

Бо щастя, то лиш мрія,
У нього віра — блуд,
А бігання за щастям —
Пустий, дерезний труд.

Ів. Воробкевич.

Як поводиться польський епископ проти своїх вірних.

На що сходить в Польщі християнство, показуе факт, який подають старокраєві часописи:

Минувшого місяця (серпня) прийшла до Кельц громада людей зі Справчина, в числі около 1000 осіб. Громада вислала до епископа Лосінського делегацію з просьбою залишити в їх парохії сотрудника, о. Ф. Смолярського. Епископ делегації не приняв і казав позамикати брами. Після того люде розтаборилися на цвинтарі коло катедри, напроти епископської палати і тут перебули цілу ніч.

Другого дня люде знов післали делегацію і епископ знов не принав. Зате скрипів сторожу в свій палаті, заключивши поліційну силу.

Населення Справчина оце вже третий раз приходить до Кельц і хоче з своїм епископом поговорити, але безуспішно. В парохіяльнім костелі нема богослужения кілька місяців, бо тамошнього пароха еп. Лосінський переніс дізнде, отже костел замкнений.

Люде думають вибиратися пішки до Варшави, до найвищих духовних властей. (За старокраєвими часописами).

Так виглядае нинішне польське християнство.

Христос ходив сам поміж людий. Він казав і дітей до себе допускати. А нині той, що вважае себе наслідником апостолів, від людий тікае, від них замикаеться, від нищого відгороджуеться. І це діеться під покровом високих польських властий і під покровом папи. Значить — нинішне польсько-римське християнство від гори до долини є протихристиянське! Від гори до долини фарисейське! Від Варшави до Риму, а від Риму до Варшави.

Життевий досвід.

На світі так усе буває:
Як задавенить, так і дунає.
Чого посіяв, те й пожнеш,
Чого надбав, те й споживеш.
Яке в земли буяе коріння,
Таке вростині і насіння,
Яка земля, такі живиа,
По очах знать, яка душа.
Який пастух, така й скотина,
Які батьки, така й дитина;
Яке стоя, такий і сайд,
Який засів, такий і пжд.
Який борець, така і битва,
Який молець, така й молитва;
Який купець, такий і крам,
Який слуга, такий і пан.
Який лікар, таке і зілля,
Яке вино, таке й похміля;
Який кухар, такий кухлю,
Як наварив, так сам і зїш.
Яка вода, така і крига,
Який письмак, така і книга;
Який був жарт, такий і сміх,
Який косар, такий успіх.
Шевця вже видно по халяві,
Суддю ми знаем по розправі;
Якінци, як мовив це мудрець:
Який почин, такий кінець.

ГУРТОВИЙ СКЛАД ЦЕРКОВНИХ
Пишіть по каталог.
WILLIAM CROSS & CO.
333 Main St., Winnipeg, Man.

„ВІСТНИК"
Релігійний часопис для Українців в Канаді
Виходить 1-го і 15-го кожного місяця.
Видає Українське Православне Видавниче Товариство.
Передплата в Канаді — $1.00 на рік.
За границю — $1.50 на рік.

THE HERALD
Published semimonthly by the
Ukrainian Orthodox Publishing Company.
Subscription per annum:
In Canada — $1.00. — Foreign — $1.50.

Адресуйте: — Address:
The HERALD, Box 3024, WINNIPEG, MAN.

БЕЗУСЛІВНА ПАПСЬКА НЕВТРАЛЬНІСТЬ.

Недавно англіканський архієпископ і визначний духовний з Квебеку, Кенон Скот, сказав, що було би це великою несподіванкою, коли папа сказав Муссоліні:

— Коли не полагодишся з Етіопією по мирному, то оголошую інтердикт в Італії... Це було би велике діло в імя справедливости і в імя Ісуса Христа.

(Інтердикт, це заборона правити Богослуження в якімсь краю так довго, доки володар краю не послухає папського приказу).

Слова Скота мимоволі завертають нашу думку до минувшої війни і висувають питання: А як тоді було? Як тоді папа до війни ставився? Якої тактики держався?

В католицьких публікаціях (в друкованім слові) в тих часів можна знайти багато заяв, що папа ставився до цілої війни найбільше нейтрально, цебто — моя хата з краю, я нічого не знаю. Коли мільйони вбивали мільйони, папа, як сторож і голоситель правди, дивився і мовчав. Уявімо собі батька, що бачить, як між його синами, тай ще при помочі сусідів завелася бійка і дехто вже з його синів лежить в крові, або і без душі.. Бачить те все батько і мовчить, пальцем не ворухне, бо він заховує нейтральність. Дивним був би такий батько.

В „Шікаго Дейлі Ньюз" з 14-го серпня 1916 р. була стаття А. Чарнецького, про папську нейтральність. Чарнецький був тоді, як видно, на дипльоматичній посаді, бо відвідував папського нунція, кардинела Фіорітта в Монахові, і кардинала Скапінеллі, папського нунція в Відні. Каже Чарнецький, що почув від цих папських достойників таке:

„Його Святість, папа Бенедикт Пятнадцятий вважає цілісе теперішнє положення цілої Європи, а війну зокрема, за страшне лихо, за найбільше прокляття, яке тільки може спасти людство. Він старається помагати всім християнам, без огляду на те, з якого вони краю походять, бо ціла сторона борються і чи вони є католиками чи протестантами."

Але така заява папських представників, це дипльоматичні хитрощі. Бо папська політика мала вибраність і їм помагала в досить видимий спосіб. От прим. Чарнецький так переповідає слова кардинала Фіорітта:

„Нещастя і горе польського народу пічає війни є дуже великі і зустрів з усіх сторін зрадливість якнайбільше, яке тяжкими успіхами. Я в цілім серцем при польськім народі і наші кревняки в Америці від усіх собі відійдуть, щоби подати поміч руку своїм співвітчизникам."

Та цікаве, що й кардинал Скапінеллі не забуває згадати поляків. Його слова наводить Чарнецький так:

„Святійший Отець численні рази рішився дорогими стягами показати свою прихильність, любов до польського народу.

Тут вже не сам кардинал висказує свою прихильність полякам, але говорить від імени свого зверхника. Ну, а коли папа за поляками, то кардинал також.

Виходить, що папа руководиться не нейтральністю, тільки хитрощами. Кому хоче, тому помагає, кому ш — того не знає.

Чарнецький, це очевидно поляк. І хто знає, чи не брат Миколи Чарнецького, що є папським візитатором „уряджової ушї". А може А. Чарнецького на Миколу перехрестили. І це можливе.

Та видно, що А. Чарнецький був польським дипльоматом серед вищих католицьких кругів. Може навіть прямим

[illegible]

і головне, що впадає в очи, так те, що Чарнецький поскладе опис своєї подорожі до англійсько-американської преси, а не до польської в Америці. Коли б ходило про польську пошї з Америки, то Чарнецький міг вдатися до польських газет і польських ксьондзів, а ті передали б польському загалові, що треба. Та Чарнецькому ходило про те, щоби сказати широкому американському загалові, що папа так висші католицькі круги стоять по стороні поляків.

Папська „невтральність" на ділі є безбожними хитрощами. Христос, Христова наука не знала невтральности. Вона показувала чорне чорним, біле білим. Вона голосила явно: Горе вам письменники і фарисеї... Не знали невтральности й Апостоли та християне перших віків. Це аж нині дожили ми до того, що в часі масових убійств, в часі насильства мільонів над мільонами „заступник Христа" заховує невтральність.

Папську невтральність знають добре українці. Для них папа завсігди був невтральним. На протязі соток літ. Поякам помагав, а українців збував невтральністю.

Таке було і підчас минувшої війни, де через довгий час не було тижня, щоби папа перед світом не благословив Польщі. Тільки не українців. Він для українців невтральний. І коли підчас польських погромів 1930 року українці з Галичини висилали до папи телеграму, то аж по 7 чи 8 місяцях довідалися, що папа буде за них молитися. Невтральність!

Та вже час, щоби й українська грекокатолицька свідомість остільки підросла, **щоби й вони заявили папі свою невтральність!** П.К.П.

З НИНІШНИХ ЩОДЕННИХ СВІТУ.

Чи про нинішні церковні злополоти в Канаді писати довго, чи закінчити одною-двома статтями? — це питання, на яке рішні рішно дивляться.

Певна річ, що читач хотів би знати все наразі. А при довгім писанню зміст прочитаного загадто розгублюється.

„Вістник" же виходить раз на два тижні. Колнб хоч щотижня.

Знов же з другої сторони в одній, чи двох статтях не скажеш того, на що треба 5 чи 7 статі. І коли оден читач буде малим вдоводеній, то другий рад знати все до подробиць. А це вдодатку коли хід подій внсувае щораз нові справи.

Позатим тутешні наші клопоти зачіпають також православних українців в Злучених Державах. Вони ж дали також трохи матеріялу для наших клопотів. Через те ми мусимо трохи увагу присвятити і стейтським українцям.

І не тільки те... Ми мусимо сказати їм свій погляд на справи, які вони відмінно від нас розумівють. Ми бачимо, що за нами є довголітній досвід в тім, що декому з них цілком невідоме. Це дуже видно є того, що там робиться.

Так отже виходило би, що писати треба довше. Одно для нас, друге для американців. І тамта справа наша. А коли в нас є досвід, коли ми переживши і передумали те, чого з них дехто не пережив і не передумав, то наш обовязок їм це сказати. Не в нашім інтересі, але в інтересі загальної справи.

„Оце появилась нова книжочка накладом „Вістника" ст. з. „Чужа рука". Сторін 208.

Книжочки, як „Чужа рука", треба було давно. Бо не тільки звичайний чоловік, але й інтелігент не мав в руках тих фактів і тих аргументів, які знайде він в згаданій книжочці, а які кождого дня можуть придатися. Бо хоч читав він про те саме і подібне в „Вістнику", однакож читав частинками, принагідно, отже при такім читанню нема безперервної злуки між читаним. Тай „Вістником" невигідно обіслати послугувати ся при всякій нагоді, як можна послуговатися книжкою.

Досі ми в Канаді подібних книжок майже не мали. Була колись книжочка „Унія з Римом", але вона ані змістом, ані обемом, ані обробленим не була рівнею нинішній книжечці. І давно в продажі її нема. Друга „Лопші душ" розбирала головно справу Йорктонської Колегії. Не більше.

Багато є думаючих людей, багато є ширих громадських робітників. І зробили би вони дуже багато, коли б дати їм в руки інструмент та матеріял. А згадана книжочка дасть таким одно і друге.

Історія Греко-католицької Церкви в Канаді з її интарстваии... Історія Греко-Католицької Церкви в Стейтах і Бразилії... Минішна католицька робота в Канаді... Стан Греко-католицької Церкви в Галичині... Питання про папське верховенство розглянене з кількох становищ... Папство в світлі фактів історії... Голоси визначних католиків про папів і папське верховенство... Відношення папи до українців... Історія нелібату в Галичині... Конкордат... Отже ті і подібні справи і питання, що входять в зміст згаданої книжочки.

Все те дає відповіди на ті наші громадсько-церковні справи, які в нас кождого дня на черзі. Які входять в щоденну програму нашої тутешньої церковно-громадської праці.

Книжочку „Чужа рука" повинен мати в руках кождий українець — і православний і греко-католик. Факти життя, історичні факти показують лише те, що було колись і що є нині. А такі факти кождий українець повинен знати, осягнути воня вижуться з життям його народу

НАЦІОНАЛЬНІСТЬ В УНІЯТСЬКІЙ ЦЕРКВІ.

Хибною є думка, що унійська Церква була відрізу народною та що вона починалася до освідомлення українців під національним оглядом.

Було навпаки. Ще донедавна проголошувано в наших унійських церквах (в Галичині) проповіди по польськи. Аж згодом, коли свідомість національна зросла в силу, мусіли нам проповідувати живою мовою і видимо молитовники в народній мові. Позатим остала мертва церковна мова навіть в Єванг-ліяо, і пожуте там до нині в Богослужениях, а це хіба не є ознакою національности в Церкві.

Андрій Чайковський (письменник).

Свящ. Михайло Тарнавський.

ДЕ БОГ.

I.

Немов та рвуча гірська ріка, що з шумовинним гомоном ллється в напрямі берегів моря, так непомітно і скоро плинуть віки дочасного буття та кринуться в безмежній океан вічности. Вкаэівка світового годинника посувається тільки вперед, а вслід за нею іде метаморфоза зовнішніх явищ щоденного життя. Старіючі покоління криються після життєвої мандрівки поза область дочасности, уступаючи місце новим генераціям. Численні племена людських віщали у могилу, з неразвязними загадки, що й ще й сьогодні стрічаємо в словах поета Гайне:

„О, розвяжіте мені ту загадку життя, Вічно тріжовне та страшне питання. Відповідь дайте мені на тайну віків. Чим є життя для людини? Чим є людина й куди вона йде? Хто там високо над зорями живе?..."

З таким питанням на завмираючих устах віщали у могилу безсмертні генії старовинного світа в особах Сократа, Аристотеля, Платона, Зенона, Епікура і Піфагора. Над відкриттям тайни: „хто там високо над зорями живе?" — томились старогданий світ Греції і Роми, томилась індійська мудрість і таїнственний Єгипет. Той таїнственний Єгипет оставив біля своїх пірамід Рамзесів і Тутанхгаменів на надлісвих просторах понуро задуманий сфінкс, — символ вперто! тайни всесвітної загадки.

II.

Тайну, що спокоювику тріжовила ум людини, відкрили слова Божественного походження: „Бог створив світ і все, що на світі". Я хочу зрозуміюю правдою проповіде до апостольського Євангелія на Правда, то однак людний світ не відкрив всецілю і радо свойого серця для зрозуміння Правди. Той світ намагаєсь і намагається заступити Науку Божественного Вчителя — культом природного розуму, а приклонники того культу закликають сучасний світ до поклону не Творцеві всесвіта, а тільки мікій матері у виді золота та інших дочасних дібр. Клич жреців Венери, Молоха і Астарти не втих до сьогодні, а приклонники культу тіла піднесли високо прапор боротьби з християнізмом. Дух невіри і скептицизму, невіри в надприродне життя здобув собі право горожанства на поверхні земного гльоба. Апокаліптичний антихрист царює з осідків масонерії і явного безбожництва, що, під намовою культу природного розуму, оголосили війну всьому, що становить обект надземських доктрин. Сучасний світ будує на своїй поверхні кривавий амфітеатр земських вдовольень коштом законів християнства.

III.

Раціоналізм XX-го віка, як нарешті раціоналізм кождої історичної доби, кидає релігії брутальний постулят удалення йому доказів існування Надприродної Сили, доступних розумові і змислам. Ті домагання сучасного протирелігійного руху є тим більше злочинні, що заключають в собі рису злої волі. Бо хіба-ж це можливе, щоб людина, ідучи в супроводі доброї волі, не була в силі знайти Правду? — Щоб Бога знайти, щоб упевнитись у фактї безспірного існування Надземської Сили, не треба конечне вдаватись у філософські дискусії, як також зайвим був би труд шукати Бога у висновках середньовічних формул схоластичного розумування. Людина доброї волі бачить Бога довкруги себе. Бога бачить людина в природі, — в творі Божої Всесильности, — в тій природі, що її досліджені сінчі кличів природничих наук одягають в апотеозу. Бо неже-ж це справедливо, — убожествувати твір Божої Премудрости, не складаючи поклону Творцеві природи! Вдивімось в природу, шукаймо там Бога, а труд доброї нашої волі увінчається успіхом відкриття Джерела всеї істоти.

IV.

Приклади сучасних астрономічних обсерваторій безупинно звершені в блакитні простори небозводу. Розказують вони нам про чудесне явище взірцевого порядку, що царить в країнах позаземських світів. Чи-ж теорії Канта і Ляплаеа зможуть підорвати авторітет релігій, що її засіяв Великий Божественний Учитель з Назарету, як що будемо слідити за дивним порядком, що полягає на відвічному гармонійному русі мірядів світів поза областю нашої планети? Чи нездійсненні погрози деяких астрономів минулих літ „про зустріч комет з землею", що нібито грозили всесвітньою катастрофою, — не є доказом того, що доля мертвої природи жевжить в руках якоїсь Надземної Всемогутності? А дальше: чи чарівна краса фірманенту, засіяного мільярдами золотих зірок, не є ділом Зверщеної Краси Надземної Сили? А чим є поверхня нашої планети, як не великим чудовим краєвидом збудованим надземською рукою? І чи не безглуздяєм буловб уважати мертву природу автором чудес живописних картин місця нашої дочасної мандрівки? Колиб людина доброї волі з увагою читала Книгу Природи, то рішучо приймала б до висновків слова Престольного проповідника Фламвріоне: „Все, що бачу в природі, — то твір Надземської Премудрости".

V.

В часі своєї місійної подорожі (58 року) писав колись св. Апостол Павло до римлян ось що: „...Погане, котрі не мають закона, по природі законне чинять, ці, не маючи закона, самі собі є законом; вони показують, що діло закона є написане в їх серцях, коли їх совість дає їм свідоцтво, а думки взаїмно обвинувачують себе або оправдують, в день, коли Бог судитиме тайни людські по Моєму Євангелію, через Ісуса Христа" (Рим. II: 14—16).

Коли приводумаємось над змістом цитованих слів цього великого Апостола народів та заглянемо у свою душу, то помітимо у ній той закон, записаний у наших серцях, що про нього св. Апостол згадує у своїому посланні. Злоність осуду вартости діла має свій осідок в душі кожної людини. Присудам того внутрішнього душевного трибунялу піддається добра людина, як і злочинець. Від внутрішнього голосу оцінки поступування залежить вдоволення людини або сумна свідомість злочинности. Одним словом: людина відчуває у своїй душі якийсь внутрішній голос, що його определюємо висказом: совість. Кому з людей невідомий сумний настрій духа після поповнення якогось неетичного вчинку? Кому невідоме діляння докучливого „червяка совісти", що прягадує людині навіть у сні переступлення гранниці християнської етики?

Чим пояснити собі трагічні випадки переступств (самовбивства), поповнені без впливу патологічности? І навпаки: чим пояснити собі спокійний стан душі після достойного відбуття св. Таїнства Сповіді? Чим пояснити собі внутрішнє вдоволення після виконання обовязку християнської любови ближнього? Ясно, що внутрішніх пояснів або наган уділяє нам наш вавский, внутрішній суд, званий загально „голосом Бога". Цей останній синонім совісти є вповні відповідним терміном на означення внутрішньої вдібности самосуду. Дійсно, — Бог живе і в душі людини, аналізуючи вартість її вчинків Своєю Премудрістю. Бог є в природі і в душі людини. Бог є всюди, бо Він є Цілість всіх прикмет, що складаються, на: Необмежену Йогомість, Вездісність, перед якою мусять клонитися в покорі усі прапори земських доктрин. Стоїмо перед двома альтернативами: або мертву природу назвати „пресмудрістю", або віддяти поклін Творцеві всесвіта.

БРЕХНЯ З ПРАВДОЮ.

Найгірша та брехня, до якої брехун домішав трохи правди. Така брехня найстрашніша, найбільше убійча.

Пересічному чоловікові тяжко тоді зрозуміти, як може бути брехня там, де він знаходить здорову правду. Він розуміє, що коли брехня — то все брехня від горе до долини, а коли правда — то таксамо.

Але брехуни мають свою тактику. Злодій йде з усмішкою добродія, коли заздня огладає вхід до комори, а брехун несе в руках прапор правди.

Як брехня в правдою мішається, показує найкраще оцей вірш, що перед 20 літами (1915 р.) був появився в одній з українських часописів:

Візьми нахальства бушлів 5,
Брехні бодай 1½ бочки,
Лукавства дійок 70,
І щирости так зо 2 точки!
Кириві між додати тра,
Й чистої совісти крапляну,
Тай мале зернятко добра,
А стирту зла... із сліз фляшцину;
Кіш фарисейства, копу мести,
Любови вкинь зерен хоч 3,
І пушочку досип ще чести,
А пристрасти мішків 103!
Жержи грошa налий без міри,
Постійности капляни вкинь 5,
І промінчик вовнь там віри,
Щоб смак тій мішанці додать...

Так виглядає формула на мішанину брехні з правдою. Дати купу брехні, купу зла, а зверха закрастти трошки правдою, засолодити трошки добром, а для пересічного недосідченого чоловіка все виглядає на добро й на правду.

В.

ЩО СТАНОВИТЬ НАЦІЮ.

Ернест Ренан, французький мислитель каже, що на витворення нації (свідомого народу) складаються такі чинники:

1. Расові прикмети (вигляд, вдача).
2. Спільна мова й література.
3. Спільні інтереси (чим народ займається).
4. Релігійне сполучення.
5. Географія (хоч її тепер приймсве Ренан другорядне значіння).
6. Спільний духовий принцип, який ділиться на дві части: одна часть, то все, що наріл пережив, історія, друга часть — бажання осягнути спільну згоду, бажання разом жити, подіяти все з другими, здобувати, будувати свою будучину.

По розумінню Ренана Злучені Держави не мають нації. Вони мають лише різнородний людський матеріял.

АПОСТОЛ НА 20 НЕДІЛЮ ПО ЗІСЛАННЮ СВ. ДУХА.

(До Галят І: 11—19).

Браття! Звіщаю ж вам, браття, що благовістя, благовіщене від мене, не є по чоловіку.

Ані бо від чоловіка не прийняв я його, ані не навчився, а через відкриття Ісуса Христа.

Чували бо про життя моє колись у жидівстві, що без міри гонив я церкву Божу, та руйнував її, і передував я в жидівстві перед многими розмежниками в роду мого, будучи аж надто ревнителем отців моїх переказів.

Як же вподобав Бог, що вибрав мене від утроби матері моєї, і покликав мене благодатію своєю, відкрити в мені Сина свого, щоб я благовістував Його між поганами, то зараз не радився я з тілом і кровю, ані не вийшов у Єрусалим до тих, що були Апостолами перш мене, а вийшов у Аравію, та й знов вернувсь у Дамеск.

Потім через три роки пійшов я в Єрусалим, щоб побачитись із Петром, і пробув у нього пятнадцять днів.

Інших же Апостолів я не видів, тільки Якова, брата Господнього.

АПОСТОЛ НА СВЯТО ВМЧ. ДИМИТРІЯ СОЛУНСЬКОГО.

(2. Тим. ІІ: 1—10).

Ти-ж, сину мій, кріпшай у благодаті, що в Христі Ісусі. І, що чув єси від мене перед многими свідками, те передай вірним людям, котрі спосібні будуть і інших навчати.

Ти-ж терпи лихо, яко добрий воїн Ісуса Христа. Ніхто ж, воїном будши, не мішається в справи життя (свого), щоб угодити тому, хто вибрав його воїном.

Хоч же хто й бореться, не заслужить вінця, коли не законно бороти метьсь.

Трудящому ратаєві перш подобає овощу скоштувати. Зрозумій, що говорю; а Господь нехай дасть тобі розум у всьому.

Поминай Господа Ісуса Христа, що встав із мертвих, з насіння Давидового, по благовістю моїному, в Йому ж терплю лихо аж до кайдан, як злоділ. та слова Божого не скувати.

Тим усе терплю ради вибраних, щоб і вони осягли спасення, що в Христі Ісусі з вічною славою.

АПОСТОЛ НА 21 НЕДІЛЮ ПО ЗІСЛАННЮ СВ. ДУХА.

(Галят ІІ: 16—20).

Браття! Знаючи, що не оправдується чоловік ділами закону, а тільки вірою в Христа Ісуса, і ми увірували в Ісуса Христа, щоб оправдатись вірою в Христа, а не ділами закону; бо не оправдиться ділами закону ніяке тіло.

Коли ж, шукаючи оправдатись у Христі, і самі явились грішниками, то чи Христос не служитель гріху? Нехай не буде!

Бо коли я знов будую, що зруйнував, то переступником себе представляю.

Я бо через закон законові умер, щоб жити Богові.

Я розпятий з Христом; живу ж уже не я, а живе Христос у мені; а що живу тепер у тілі, то живу вірою в Сина Божого, що полюбив мене і видав себе за мене.

ПАПА І ХОЛМСЬКІ КАТОЛИКИ УКРАЇНЦІ.

Холмщина була давно ціла православною, як був православним цілий український народ. Та коли Польща вступила для українців Унію з Римом, то накинула її і на Холмщині.

Перейшло кілька поколінь й українці до унії привикли. Люде до всього привикають, головно менше свідомі.

Та коли Холмщина опинилася під Росією, почалося навертання унітів на православіє. Не словами тільки, але насильством. Само, собою розуміється, що успіху було мало. Хто став православний з примусу, той в душі був унітом. Бо насильство не дало йому свідомости, а тільки завзяття.

Отже коли унітами не було можна бути, то велике число українців перейшло на римо-католицизм і піддалося польському проводові.

Підчас минувшої війни львівські Вісті звернулися були до папи, щоби той позволив перейти холмським українцям з латинського обряду назад на грецький — на унію.

Однакож папа має свою політику. Він вдався зі справою до адміністратора католицької люблинської епархії — ксьондза Квака. Вдався зі справою до полтків.

І ксьонда Квек заявив, що він не бажає ніяких перемін і що його епархія не думає переходити на унію. Отже багато тисяч українців лишилися римо-католиками і певна річ тісійше стоять з поляками, ніж з українцями.

(А. 180, 1916).

СТАТИСТИКА РЕЛІГІЙ.

Лондонський релігійний журнал, „Лівінг Чорч" подає числа ріжних віруючих на основі найновіших обчислень так:

На землі є 539,570,000 християн.
Нехристіян є 1,167,710,000, отже три рази тільки, що християн.
Католиків є 331,500,000.
Православних 144,000,000.
Коптів 10,000,000.
Решта протестантів.
Поміж нехристіянами є:
Конфуціян 350,600,000.
Індійської релігії 230,150,000.
Магометан 209,120,000.
Буддистів 150,180,000.
Тоґан 135,650,000.
Шинтоїстів 25,000,000.
Жидів 16,140,000.
Всяких інших 50,870,000.

Звичайно така статистика виготовляється дуже загально і показує не дійсний релігійний стан, а тільки формальну приналежність. Напримір Франція числиться ціла католицькою, коли там можна начислити 5 міліонів дійсних католиків. Польща вважається католицькою, хоч давні християне її до християнських країв цілком не числили би. Італія урядово католицька, хоч на ділі воно католицька лише тому, що нема чим іншим бути. Румунія урядово православна, але на ділі вся робота висшої класи є нехристіянську. Так сказати можна про багатьох.

ПЕРЕХІД НА ПРАВОСЛАВІЄ.

В Мукачеві на Закарпатті перейшли в останньому часі знову „торжественно" на „русское православіе" 25 студентів та вчителів, а чого москвофільська преса робить велику подію, заповідаючи вже наперед перехід на православіє цілого гурту учеників мукачівської державної гімназії.

КАТОЛИКИ В НІМЕЧЧИНІ.

В Німеччині є третина католиків, а дві третині протестантів.

Коли прийшов в Гітлером новий лад, протестанти були невдоволені до якоїсь міри, однакож менше ніж католики. Бо протестанти більше чули себе німцями, ніж католиками. Німецькі протестанти були лише в порозумінню з протестантами інших народів, а католики є в повній залежности від Риму. Головою духовної.

Через те уряд Гітлера мав в ними багато клопотів. Вони вивозили в Німеччини тайком великі суми грошей, вони заявлялися проти уряду. Вкінці приїхало до того, що уряд сказав їм ясно, що коли схочуть дальше робити наперекір німецьким інтересам, то уряд не буде з ними церемонитися.

З початком вересня католицькі єпископи видали заклик до католицьких священиків, щоби ті кругом пильно придивлялися і прислухувалися, ніж почнуть щось говорити, чи робити. Це тому, що на кождім кроці є люде, що за ними сидять.

Розуміється, що становище німецького уряду зачіпає в першій мірі інтереси самого Риму. Рим в першій мірі боїться за те, що в Німеччині робиться. Німецькі інтереси готові перекомати навіть католицький загал, що Йому Рим такий потрібний, як пите колесо в возі, а тоді Рим стратив би знов міліони вірних

ГАЛИЧАНИ В ПОЧАЇВСЬКІЙ ЛАВРІ.

Львівський „Русский Голос" повідомляє, що під цю пору перебувають у Почаївській Лаврі на студіях, готовлячись до православної місійної роботи в Галичині, оці Галичани: єромонах Вассіян, ієн. Юрій Чертежинський і Степан Кушинський, обоє питомці богословського факультету з одного року та Григорій Куш, Мих. Шафран (Лемко) і Мих. Сидуляк. — Галичанином є і теперішній ігумен Почаївської Лаври, архимандрит Пантелеймон, уродженець села Пипівці, пов. Перемишляни.

ВІДКРИТИЙ ФРЕСК У СОФИЙСЬКОМУ СОБОРІ.

При реставрації та направі Софійського Соборя в Києві відкрили новий фреск „Адам", що походить мабуть з 11-го століття і тому має виняткову цінність. Цього року відреставрували в соборі 1,000 квадратових метрів старих стінних малюнків.

АДРЕСА КОНСИСТОРІЇ:

Адреса Консисторії Української Греко-Православної Церкви в Канаді є:

Consistory of the Ukrainian Greek-Orthodox Church of Canada,
7 St. Johns Ave. — Winnipeg, Man.

„ДНІПРО"

Орган Української Православної Церкви в Злучених Державах.

Виходить 1 і 15 кожного місяця і коштує на рік $2.00

Передплату висилати на адресу:

„ДНІПРО"
1851 Germantown Ave., Philadelphia, Pa.

„ВІСТНИК" є хлібом душі кождого православного Українця. Але, щоби він міг стало і на час виходити — треба, щоби його читачі не залягали з передплатою! А як Ваша передплата?

Книжка, котру повинен прочитати кождий Українець і Українка.

„ЧУЖА РУКА"

або „ХТО РОЗЄДНУЄ УКРАЇНСЬКИЙ НАРІД"

НАПИСАВ ПРОТ. В. КУДРИК. ЦІНА КНИЖКИ ЛИШЕ 35 ЦТ.

Замовлення і гроші слати на адресу:

THE HERALD - Box 3684 - WINNIPEG, MAN.

(Вегкав, Ман.)

День 8 вересня лишиться на довго в памяті вегкавської православної громади, бо того дня ця громада зустріла в своїй церкві Преосвященого Владику о. Іоанна Теодоровича. Він приступив до опису програми свята, вернувся кілька літ

Церкви ім. Архангела Михаїла побудована, як ми пописали, около двадцять літ тому і належала до російської місії, та в ході часу подомість перевищила темпоту і зросла до того степеня, що громада рішила раз на все покінчити з московськими батюшками, котрі не служили громаді свідомих українців але царославію. І, як прийшов слушний час, члени церковної громади запросили до церкви о. Івана Майбу (від весни 1927 року), котрий а тім часі обслуговував громади в двінському окрузі. Вважаючи, яке вірні вимелам в першого богослужения в українській мові, було вельми вдоволяюче. З того часу ця громада постановила собі стати членкинем Української Греко-Православної Церкви в Канаді. Після о. Майби служили і тепер служить у цій церкві оці українські священики: оо. Л. Л. Лещишин, Є. Гриціна і Петро Запарнюк. Всіх їх вважала церковна громада вгадує щирим і вдячним словом. Хоч був не Дім Божий, то но вигляді із вовні, був дуже опущений, але... чогр то братерська єдність, любов і згода в громаді не домінує? Членів церковної громади однодушно рішили, щоби церкву основно відреставувати. Згодили досвідченого майстра в особі п. Маковського з Рокстон, Ман., котрий церкву відновив від споду до верха, так з надвору, як і в середині. Тепер вона має пребогатий вигляд і чи не найгарнійша в цім окрузі. Пан Маковський є знамепитий різьбар, іконостас, райські двері і інші речі до церкви так гарно виробив, що навіть сам о. Владика дав йому признання.

Тепер коротко опишу програму свята відзнаці. По відслуженню Всеночного й Рапньої відправи, велике число вірних в сві ками й процесією на чолі з о. парохом вийшли на зустріч Преосвященому Владиці, котрого ві автом п. Джимин в супроводі комісії на кових. Перед церквою п. Трофим Грабовик повитав кільком словами і хлібом та сілю о. Владику а також о. П. Запарнюк. Потім Преосвящений в супроводі вірних під звуками сплу „Достойно" увійшов до Храму Божого, благословляючи людей, а тії співали „на многі літа".

Насамперед відбувося посвячення церкви а відтак Архиерейська Служба Божа і проповідь, виголошена отцем Владикою. По службі Божій відбувся спільний обід на дворі, а по обіді були виголошені промови до учесників, котрих нараховано було поверх 300. Було бо багато більше, та з самого рана падав великий дощ, котрий багато людей стримав від участи в святі. Промовами були пп. Кожуп, Івачевський з Давфину, п. П. Дроздович з Гіберт Плейнс, та Вселенний о. Запарнюк.

Послідним промовцем був сам Преосвященний Владика, котрий говорив про віру грако-православну наших предків, почавши від Володимира Великого аж до наших часів. В своїй дорогоцінній промові Архиерхтор говорив, що віра в Христа, у Його Церкву оборонна нас десятки віків від напасів на наші українські землі ріжних погиблих племен, як печенігів, половців, турків і татар включно аж до теперішних часів. І нині в двадцятім столітю нападають на нас не менше грізні вороги від тоділніх, а нині в лісах та червоні москалі-азіяти. Оці вороги на протязі соток літ стерегущися загарбати не лише наші землі молоком і медом текучі, аби нас повернути в рабів, не лише наші матеріяльні надбання а що більше: нашу віру, за котру боролися наші прародіди, котрі йшли на ворога з ланчем на устах: „За свій народ! За віру Православну Христову"!

В останній визвольній війні, — говорив дальше о. Владика, ми зазнали жертвою в змаганнях за визволення нашого поневоленого народу. Десятки тисяч могилок, висипаних на нашій рідній землі, є найкращим свідоцтвом, що наш український нарід бажав волі, хотів побудувати напрошеним гостей рабівників. Річ сліз і крови полилося по нашій багатій землі, та нічого не помогло. Політично нас вороги поконали, але духово ні! Розчитерпували нашу Батьківщину і поділялися нею, здавалося на вершній погляд, що забрали від нас вороги все, але помиляємся, бо вірі у нашій власні сили, віри української грако-православної в нас не відобрали і не відберуть! Почалося в 1918 році відродженне Рідної Церкви. Коли мене висилали на місіонів, — каже наш о. Владика, то дали мені на Поділлю місійцію, що складалася з двадцятьох громад, а по двох роках, як я вибрався до Америки, лишилося по собі триста громад-парафій.

ДОВГІ ВЕЧОРИ

надходячої зими проведуть із вдоволенням всі ті, що вже набули і ті, що ще набудуть собі нововиданий цінний твір під заг.:

„КНИГУ ЗНАННЯ"

(Українська Загальна Енциклопедія)

в 3-ох великих томах лексиконового формату, поверх 4,000 стопін друку, 8,000 ілюстрацій, кольорових мап всіх держав та частин світу, таблиць із рослинним, мінеральних, виробів вишивок, килимів, писанок, народних одягів, різьби, керамічних, образів, архітектури, металю і рільних інструментів.

Зміст становлять науки про антропольогію, археольогію, астрономію, агрономію, ботаніку, військові справи, географію, географію, геольогію, хемію, зоольогію, економію, етнографію, етнольогію, історію, кооперацію, математику, мелізину, мінералогічно, музичну, педагогію, право, природничі науки, психольогію, релігію, рухливу, стенографію, суспільні науки, техніку, товарознавство, хемію, фізику, фільософію. чужі слова й звороти, вибільшивши і все що чим працює людський ум.

Українознавству взагалі присвячено велику частину твору а окремо половину третього тому.

Хто не замовив собі „Книгу знання" спішить замовити.

Ціна комплету в міцній оправі тридцять долярів.

Замовлення вряд із гріцими приймає
Генеральне Представництво Української Загальної Енциклопедії від управою П. М. Шевчуків в Торонто.

Замовляючі одержують книжки поручено почтою вперед із Видавництва У. З. Е. в Колонії.

Нова адреса для замовлень.

GENERAL AGENCY U. E. E.
[redacted]
Toronto 4, Ont.

Ця В є домаром, що основ[redacted] голові подавати. Наша Українсько-Грако-Православна Церква відрізняється і постійною відрадністю тим на рідних землях, як тут на еміграції, коли ми будемо вірити в Бога поміч, тільки й думаємо стояти при вірі наших батьків, то певно наша українська церковна буда в недалекій будучности створена, а тоді й Церква на Україні буде вільна. Свідчить з нашого українського народу вороже найдане, чого ведні приступили і всьому вишому народові наш Дорогий Архипастир від душі і зі щирого серця бажає.

Вечерній о. парох щиро подякував Преосвященному отцеві Владиці за так гідну промову і слів „Многолітствів". Сопівчо кошпіли до заходу, як урадники розходилися домів, несучи в своїх серцях щирі слова Божі, слова вотіхи по тяжкій путині, котрі почули від Високодостойного Гостя, о. Владики Теодоровича.

ГОСТИНА АДМІНІСТРАТОРА У. Г. П. К. о. САВЧУКА.

(Балін, Алта.)

Чудово гарний день, нема вибрикій від того прочится свято. Церковця в Балін, хоч ще не зовсім вимінчена, але на гарнім горбку і чарувати краєм, в лісу, забуваш більше

Хотяй в силе молоченим і фермері уважені тяжкого праці, вони не відпочивали цієї неділі, як звичайно, але йшли щоби прилучити свого церковного звертника і помолитись спільно Всевишньому за його ласку.

По Служві Божій відбувся спільний обід, який прилагодили наші жіночатко, щоб також причинитися до цього врочистого свята.

По спільнім обіді, до якого засіли два рази, бо нараз усі не містилися, зійшлося повному салею У. Народного Дому вислухати відчиту о. Савчука.

Предсідник церковної громади в Балін, п. Чорнолюк покликав на первого промовця п. Д. Фонтіїв з Давінг, який висказує свою радість, що може спільно величити ім свято та молиту, що за мало молоді кидо участь в таїм важнім свяї.

На другого промовця покликано п. Шарика, учителя в Просвіщенім школи, який розвеселив публіку своїми жартами і сказав, що не хоче забирати часу, бо сам хоче почути головного промовця, о. Савчука.

Предсідник Чорнолюк покликав панію Лукіян, яка запрошала до нас в гості в Гандлон, щоби свідому про

Хотяй в силе молоченим і фермері уважені тяжкого праці, вони не відпочивали цієї неділі, як звичайно, але йшли щоби прилучити свого церковного звертника і помолитись спільно Всевишньому за його ласку.

значали це українське свято, і самі. Думали справді долюбляв нас більше жарту до пана Шарика, що таки на добре розбудило наших слухачів. Пані Луклан завидує нам, що ми можемо так спільно святкувати такі свята і сказала, що не всі знають вартість такої нагоди, бо і пані Луклан, коли була ще на Радвогер, де є Народний Дім і Перква, то не знала високо цінити, як тепер, коли перебралась до Гемдон, де цього нема.

Пан председник хотів ще закінчити більше гостей з дальших околиць, які були присутні, але ті відмовлялись, бо самі хочли чути о. Савчука; чуючи його цучну проповідь в церкві, сподівались ще більше доброго почути.

Це одним сеєдником був п. Н. Шевчук з Вілінгтон, буший голова Н. Д. на Белйс, а тепер голова Українського Народного Дому на Вілінгтон. Цей сказав, що коли вони в Канаді і Канаді до перших, але російські бітюшки не могли його зніяковіти, а тепер йде з охотою, хто зна і як далеко, коли почує, що є місіонар в українській церкві.

Тепер прийшла черга на о. Савчука. Присутні привитали о. Савчука бурливими оплесками і не здається, більше дадало охоти о. Савчукові говорити.

Помимо тяжкої полорожі і умучення, о. Савчук дав виключний відчит.

Говорив про те, що ми мусимо подбати про будучність. Ми їхали до Канади і часто напіть з одного села і не знали якої ми народности, о цілі всі ті галіцани, австрійці, русини пошезали, а на їх місце повстали українці, про яких в парламентах говорить і світ подивляє які цінності як спів, музику, танки, вишивки та писанки.

Багато сказав і все годі тут зазначити, хіба скажу, що такі відчити варто почути.

Від себе і від нашої церковної громади складаю сердечну подяку о. Савчукові, що не жалів труду до нас прибути.

За церковну громаду в Белйс,

Й. Я., писар, К.

З ДІЯЛЬНОСТИ УКРАЇНСЬКОЇ ПРАВОСЛАВНОЇ ГРОМАДИ В ТОРОНТО.

Липень — Серпень, 1935.

ПРОЕКТ ЦЕРКВИ, — що про него згадувалося в попідному звіті, вже готовий (Злізив його п. Степан Дарморай, один з укр. архітектів, замешкалий в Торонті). Комітет, який хотів українську архітектуру й мистецтво, приваже, що церква, збудована після того типу, буде ознакою української культури й одною з наших духовних осередків в Канаді. Нікто не буде боятися до такої церкви приятися.

ЖЕРТВИ — з причини літньої пори в до того відсутности й роботи зв'язної з Собором не напливали так скоро, як кождо Тх "зто інакше сподіватися. Всіми ми жертводавцями находимо: По $25.00 Безіменний; по 5 дол.:- Мартин Анна, Мандзій Іван, Романко Петро, Гуменюк Семен; по 2 дол.: Никорчук Петро; по 1 дол· Федорів Олексар по 75ат.: Поліх Осип. З приходом осінної та зимової пори буде приспішена вимітність за збіркою жертв в декларанти будуть ласкаві свої обіцянки виповнити без дальшої примуси.

КРУЖОК БУДІВНИЧИХ — приглуг-всім тим, що забрали до розпродажі білетів, щоби були ласкаві якнайскоріше з продажі грошей й вернути продані або непродані білети. Вже згадувалося, що кожний, хто купить один або більше білетів по 25ат. той стане не тільки членом будівничим, але й буде мати вступ на концерт в крім того нагоду набути за 1 долар поворотний білет з Монтреалу до Ванкувер, або золотий годинник Юрія Гнедюка. Час, що був ограничений до 9 жовтня, продовжується до 1-го листопада і концерт переносується з 9-го жовтня на 1-го листопада. Хто ще не встіг справитися з тикетами, то має додатковий 2 недлі часу. Проситься о надісланне грошей і тикетів, проданих вже грошей й тикетів є по 5 дол.: Петро Зварин — Ветбридж, Николай Горлей — Сенко, Онт. Петро Ковтун — Дандонн; по $4.25: Йосиф Смольський — Комітет, Онт., Провінціяльно Просвітні (Д. Лизий), — Лідкінгтон, Онт. Всім згаданим складаю церковний комітет щиру подяку.

ВИСТУПИ ПЕРЕД НУЖИМИ — відбувався один на 30 червня в порті Делгуш, другий на 14 серпня в Пінс Парку (Тосонто), а третій на 25 серпня, також в Порті Делгуш (коло Метаго Водопаду). Поотаким складаємся зі слів і тикетів і на першому концерті співав хор через годіно.

УКРАЛИ СОБОРУ — своєчасно спотрібковані й поясновані на інформаційних зборах, скликаних в цій справі, збірки фонально вплатні нашою церквою на збори ...ень, що відбувався 21 вересня. Більшість членів уважали, що цілій нашій церкві і всім заінтересованим належиться знати наше становище супроти Собору й тому згадана уже вище зістала переведена. Користь і успіх з нашій громадській роботі знижають можности від організацій так само, як і з особистих справ.

ЛІТОЧА ШКОЛА: — організується при Українській Православній Церкві в Торонто і науки почнеться вже в половині жовтня. Разом з Літньою Школою зілається й дотеперішня Недільна Школа. Наука буде відбуватися вівторками і в суботу, в церковній сал. Школу буде провадити фахова сила. Хто ще не записав своїх дітей, той повинен так зробити в найближших днях.

За Українську Прав. Громаду:
Т. Гуменюк, Мих. Дерюжок,
голова, секретар,
о. Д. Д. Лушпинин, парох.

ПРЕС. ФОНД „ВІСТНИКА".
Забродська Анастасія, Ленсінг, Міч. .50

ПОРЯДОК БОГОСЛУЖЕНЬ
о. Т. Кмітович

Листопад.

3. Нед. — Федора. Свято відбувається.
8 Питниця. Дмитрія, храм — Брудерсгайм.
10. Нед. — Ерґімонт. Лист. Свято.
17 Нед. — Бюфорд. Лист. Свято.
21 Четв., Собор св. Михаїла — Резвотер. Лист. Свято
24. Нед. — Хальіфакс. Лист. Свято.

ПОРЯДОК БОГОСЛУЖЕНЬ.
о. С. Грабенюком.

Листопад.

3. Нед. — Росборн.
8. Питниця, Св. Дмитрія — Шеа [illegible]
10. Нед. — Ленард.
17. Нед. — Вікта.
21 Четвер. — Семзі Лейк (храм).
24 Неділя — Мекгі, 487—14th Street, — Брендон, Ман.

ЦЕРКОВНИЙ КАЛЕНДАР НА 1935 РІК.

ЖОВТЕНЬ.

20 Н. Нед. 18 по З. св. Д. С. і Вах
21 П. Пр. Піларії
22 В. Ап. Якова Алф.
23 С. Свято мар. укр. Ієрархії
24 Ч. Ап Пилипа, Теофана еп.
25 П. Мч. Прова, Тараса
26 С. Мч. Карпа й Папкая
27 Н. Нед. 19 по З. св. Д. Нав.
28 П. Пр. Євтихія, Луківка
29 В. Мч. Лонгина сотника
30 С. Прор. Осії, Андрія Крит.
31 Ч † Ап. св. Луки, ев. Марини

ЛИСТОПАД.

1 П. Прор. Йоіля, мч. Аура
2 С. Вич Артема; пр. Артема
3 Н. Нед. 20 по З. св. Д. Іс. В.
4 П. Мч. Олександра
5 В. Ап. Якова брата Госп.
6 С. Мч. Аретн Аретн пач.
7 Ч. Мч Марківта й Мартирія
8 П. Вич. Дмитра Солунського
9 С. Мч Нестора, Каліґоніки
10 Н. Нед. 21 по З. св. Д. Мч. Тер.
11 П. Бл. Марії, Анастасії
12 В. Мч. Зиновія й Зиновії
13 С Ап Стахія, Амплія, Наркиса
14 Ч. Безер Кузьми й Демяна
15 Мч. Акиндина, Пігасія

ПОРЯДОК БОГОСЛУЖЕНЬ
о. Л. В. Дячини.

Листопад.

3. Неділя — Септох.
8. Питниця. Св. Дмитрія — Тиндал
10. Неділя — Поплар Парк.
17. Неділя — Ст. Мартинс.
21. Четвер. Св. Арх. Михаїла — Ісг Селлірія. Храм. Лоокатичних у-вратінів запросується прибути
24. Неділя. — Дуфорст.
Всюди збірка Дерезіяльного Фонду.

ПОРЯДОК БОГОСЛУЖЕНЬ
о. В. Аномінюк.

Листопад.

3. Неділя. — Пелібінк, Н. Д., З. Л.
8. Питниця, Св. Дмитра — Гарвестон (семий).
10. Неділя — Толстой.
17. Неділя — Сенкіль.
21. служ — Св. Михаїла, — Гарденстон.
24. Неділя — Робін
Адреса: — Толстой, Ман.

ЦЕРКОВНИЙ УСТАВ НА 1935 РІК.

Жовтень.

20. Нед. 18 по Зйсл. Св. Луки; Гол 1. Утр.: Євап. Ів. XX: 1—10; Лит. Ап 2 Кор. IX: 6—11; Євап. Луки. V.: 1—11.

27. Нед. 19. по З. св. Лл Голова 2 Євап. Івана XX: 11—18. (6). Лит. Ап 2 Кор. XI: 39—49 І 56; Єв. Луки VI 31—36.

Листопад:

3. Неділя 20 по Зйсланню св. Духа; Голова 3 Утриня Євангелія Із XX: 19—31 Лит.: Ап. Гал. І: 11—19 Єв. Луки VII: 11—16.

8. Питниця. Вич. Дмитра Солунського. Утр.: Євап. Мат. X: 16—22 Лит.: Ап. 2 Тим II: 1—10. Єв. Івана XV: 17 -27 І XVI 1—2

10. Неділя 21 по Зйсланню св. Духа; Гол. 4 Утриня; Євангелія Івана XXI: 1—14 Лит.: Ап. Гал II: 16—20 Євап. Луки VIII: 5—15.

17. Неділя 22 по Зйсланню св. Духа. Гол. 5. Утр.: Євап. Із. XXI: 15—25 Літ.: Ап. Галат VI: 11—18; Євап. Луки XVI: 19—31.

21 Четвер. Собор Архистратига Михаїла. Утр.: Євап.: Мат. XIII: 24—30 І 36—43. Літ.: Ап. Ефесян II. 14—22: Євап. Луки VIII: 41—56.

24. Неділя 23 по Зйсланню св. Духа. Голос 6. Утр.: Євап. Мат. XXVII 16—30. Літ.: Ап. Ефесян II 4—10. Євап. Луки VIII: 26—39

Український Релігійний дво-тижневик в Канаді.

ВІСТНИК
THE HERALD

FHE HERALD Box 3094 WINNIPEG, MAN.

РІК XII. WINNIPEG, MAN., NOV. 1st, 1935 ВІННІПЕГ, МАН., 1-го ЛИСТОПАДа, 1935. ЧИСЛО (253) 21

ЖИДИ ХОЧУТЬ ЩЕ РАЗ СУДИТИ ІСУСА ХРИСТА.

В часописях появилася вістка з Парижа, що місцеві впливові та вчені Жиди збираються урядити другий суд над Ісусом Христом.

Вони ніби хочуть виявити, чи Ісус Христос був засуджений на смерть на законній підставі, згідно старинних урожаних жидів Єрусалиму і кількісних законів жидівської віри, чи Його розпяли лише із ваздрости до Нього учасників. Ініціятори цього „другого суду" кажуть, що коли буде доказано, що Христа розпяли із ваздрости, то жидівські рабіни не будуть дивитися на Христа, як на єретика та революціонера, а мовляв, Він займе у жидів таке саме місце, як і в християн.

Саму процедуру цього „другого суду" над Ісусом Христом жиди хочуть урядити формально так, як це було в часи Христа.

Як каже та вістка, жиди сподіваються, що цей суд винесе виправдуючий вирок Ісусові та що це принесе радикальні зміни в поглядах жидівства на Ісуса Христа.

ЗАСУДИЛИ СВЯЩЕНИКА.

Суд у Перемишлі засудив на кару 14 днів арешту о. Вол. Гимтрасевича, криошанина й катедрального нароха за те, що 1 лютня ц.р. з нагоди „3 мая", відправив у церкві тиху, а не співану Службу Божу, тільки з одним дяком, не відмовив головою молитви за „президента", не заспівав пісні „Боже шось Польщу" і не казав засвітити великого павука в церкві.

ЗАСТРЕЛИЛИ СВЯЩЕНИКА.

В Ставках, пов. Костопіль, на Волині хтось стрілом через вікно вбив православного священика Ар. Татуру, що був завзятим противником українського Богослужіння в місцевій церкві.

СПАЛИЛИ КНИЖКИ.

„Діло" (ч. 272) доносить: „На ярмарку в Белзці на Виленщині член секти баптистів у Ділі, Івана Поповяк, продавав сектярські книжки. Нараз люди кинулися на столик з книжками, обляли нафтою й підпалили. Булоб прийшло ще й до бійки, якби не інтервенція поліції".

ЗА МАЄТОК.

Жахлива родинна трагедія розігралась у домі господаря Демка Шульгина в Корчині, пов. Сокаль. Між батьком і 23-літнім сином Евгеном були напружені відносини через маєток. Недавно син, що служив у Сокалі, прийшов до дому і підчас сварки стрілив з револьвера до своєї матучи Теклі, кладучи її трупом. Опісля стрілив до батька, ранячи його в чоло, а третім вистрілом відобрав собі життя.

УНІЯТСЬКА АКЦІЯ НА ВОЛИНІ І ПОЛІССІ.

У Пінську відбулася чергова пата конференція унії на наших північно-західних землях (Волинь, Полісся, Підляшшя і Холмщина). У цій конференції взяло участь понад 70 осіб, з того лише 15 українських духовників, майже виключно з Галичини. Інші учасники були Поляки, члени різних польських товариших чинів, як Єзуїти, Змартвихстанців і т. д. Всі реферати, крім одного були в польській мові.

При тій нагоді слід зазначити, що ту унієтську акцію, котра провадить до непотрібної релігійної боротьби в нашім народі (Жабче і інші), провадять майже виключно Поляки. Для характеристики цієї акції варто зазначити, що навіть галицько-українським Василіянам заборонений вступ до цієї акції на Волині, бо вона віддана у виключний провід Єзуїтам... У духовнім семінарі „східного католицького обряду" в Дубні є на 30 питомців усього 2 українців з Волині, а 2 з Галичини. Решта поляки.

Так виглядає унія на Волині.

НАЦІОНАЛІСТИ ДО РОЗСТРІЛУ.

Київський обласний суд судив три дні сім осіб учительського складу шельпахівської школи (християнського району) „Вісті" пишуть про вину підсудних: „У школі пропагувалися націоналістичні контрреволюційні клічі, на шкільних вечірках ставились заборонені пєси". Націоналістичну роботу підсудних мали прикривати голода сільради й інструктор райнаросвіти. Обох їх засуджено — першого на 1 рік примусової праці, другого на 2 роки увязнення. Чотирох учителів і одну учительку засуджено на 8—2 роки „позбавлення волі", а головного підсудного — учителя Боровського засуджено на розстріл.

БАНДИТИ БОРОНЯТЬ КОНСТИТУЦІЮ.

Департамент справедливости в Злучених Державах розкрив, що кількасот бандитів, котрих засуджено за викрадання, напади на федеральних агентів та вживання зброї на підставі Уухвалених недавно федеральних законів, внесли відклики до вищих судів. В тих відкликах вони кажуть, що суди в їх справі „нарушили конституцію" і що ухвалені конгресом закони обмежують основні права бандитів. Дотепер ще ніодин суд не признав такого відклику. Чи засуджені бандити відносяться до найвищого суду, невідомо.

400 НОВИХ ДЕТЕКТИВІВ НА ЗАКАРПАТТІ.

На Закарпатті має прийти ще 400 нових чеських детективів для праці по селах. Жандармерія від тепер буде мати лише кримінальні справи, а детективи переберуть політичну ділянку.

ЗАСУДИЛИ УКРАЇНСЬКОГО ПАСТОРА.

Суд у Рівному засудив на 1 і пів року тюрми пастора української реформаційної церкви Івана Гуцулиха за те, що він мав у своїх проповідях закликати до протидержавних виступів.

ДВОТИСЯЧНИЙ УКРАЇНСЬКИЙ ХОР.

Дня 6 жовтня було у Стрию, в Галичині, величаве свято 40-літніх роковин тамошньої філії Просвіти.

Після Служби Божої на площі біля міської церкви відбувся похід містом.

В поході взяли участь 6,000 осіб із Стрия і 53 сіл повіту. Похід отворяла орхестра стрийського Сокола. Далі ішли делегати із Львова й уряд філії Просвіти, потім всі сільські хори злучені в один силою 2,000 голов, опісля впорядковані делегати й гості 53 сіл Стрийщини. В першій чвірці кожної громади ішов душпастир, а між жінками ішли жінки священиків.

На святочній академії співав цей велитенський хор й меші хори.

В НІМЕЧЧИНІ НЕ МОЖНА МАЛЮВАТИСЯ.

Гітлер видав в Німеччині розпорядження, що німецьким жінкам і дівчатам не вільно малювати обличчя, ані уживати пудру. Наслідком цього в Німеччині тепер не видно пудрованих і малованих жінок Н· знати, як довго жінки будуть повинуватися цій гострій і тяжкій заборонні. Цікаво зазначити, що в Злучених Державах жінки видають десяно на пудер, руж і інші шмінки 30 мільйонів доларів. На одну жінку із цієї суми припадає три рази стільки як на покійну.

ВЖЕ ВИЙШОВ І ПРОДАЄТЬСЯ
ПРИЯТЕЛЬ ДІТЕЙ
Молитвенник для Української Молоді.
ЗМІСТ:
Ранішні Молитви
Вечірні Молитви
Молитви на протязі дня
Різні Молитви
Що повинен знати кождий православний Українець (часть Катехізиційна)
Літургія св. Івана Золотоустого
Пісні й Коляди.
Молитвенник виданий на міцнім книжковім папері і в гарній, чорній оправі з золотими витисками
Ціна одного молитвеника 25 ц.
Можна купувати в українських православних священників або в Консисторії.
Замовлення до Консисторії висилати на таку адресу:
Consistory of the Ukrainian Greek-Orthodox Church of Canada,
7 St. John's Ave. — Winnipeg, Man.

ПЕРЕДПЛАЧУЙТЕ „ВІСТНИК" Коштує на рік $1.00 (В Злуч. Державах $1.50)

ЛИСТ ДО о. К. КИРСТЮКА

На просьбу о. Д. Д. Лещишина з Торонто. Оп. вістник подає цілий його лист до о. К. Кирстюка в Шікаго, Ілл., Зауз. Дерфілль. — Редакція.

Торонто, Онт. 24 серпня, 1935.

Всечесному Отцю
Корнилові Кирстюкові,
Шікаго, Ілл., З. Д. А.

Вельмишановний Отче!

Дякую Вам за листа від 25-го липня ц. р. У дні дні по одержанню Вашого листа — я дорікався, що коротко того листа маю з посіданою тіком п. В. Свистун у Вінніпегу й ним опублікувати його в своїму „Шляху", Опублікувати, як ще одне „лучче вказівці" документ, що мав би оправдати становище п. С., яке він занів відносно рішень Самостійного Собору УГПЦерква в Канаді. Погляди Ваші, як людини, що „говорить про нерозумну справу з великим авторітетом" — погляди нараховані в поглядами п. С., якого для цього дня не вбе яке значіння! Мені не хотілося відпити, що копія Вашого листа до мене буде післана п. С. для того, щоби посувався, як нікий закон, до аннулятва, але... я затримався з відповіддю. Цими днями побачив я славний „бюлетень" в в ньому передрук Вашого листа — і повірив! Тепер вже роблю відповідь.

Свого попереднього листа з датою 16-го липня ц. р. я після Вашого листа з Шікаго і Вінніпегу Собор ві В Секретаріяті Консисторії УАПЦ в Америці в В Вам. Ваш тому, що від громади якої Ви в нашому, що надіслано від Самостійного Собору телеграма, — телеграма, що своїм змістом викликала відхід громади від загальної лінії приняної Консисторією УАПЦ в Америці. Цього року УГПЦ в Америці. Пока передрук резолюцій Собору, я ма що що писав у своїому листі я тому зазначив, що коли-б Консисторія (Консисторії в вище питомому) більше довідатися, я радо вам відповім. Ваша причина, що мені треба „збирати більше матеріялів" вовсім не вважаю.

Цитатами „Тез" та своїми висловами Ви ствердяється доказати шкільність становища УГП Церкви в Канаді, вирішуючи „цільно" Собор. Ви мість мрії інтерпретації резолюцій Собору, й у твердити правильність Вашого становища, бо Ви вважаєте, що розуміння моє — хибне. Ви не приступаю до узасаднень правильности моєї інтерпретації рішень Собору, дозволю собі заявити Вас, вирішити, чи є Ваші догадні погляди в й дещо Вам приладати.

Був я у Вас в Мінеаполіс в 1931 р. (тоді „журбіщі" я вже не заїжджав) головна ціллю моєї подорожу) і ми говорили про церковні справи в Америці. Ви, вирікаючи на недотрібність і шкідливість фрази „Американської Церкви, сказали мені приблизно таке: „Жукіщі проголосили себе православними, за таких готові їх вважати ті громади, що їх обслужують. Будуть люди і і наших громадах здалечені. В'їшу з ними забре нам ту енергію, яку можна знати на щось краще. В них немає нікого до спротиву, а дозволяючи цинрити дуже легко. Вони стараються дістати єпископа, якого маєби для них висвятити шаропровідний Собор. Коли не їм вдасться, вони будуть вважати проти нас законами неможливості. Нам треба випередити їх; здатися до напоготовлого патріярха, щоби він прийняв нашу Церкву під свою юрисдикцію. На це маємо тепер причину: опозицію нашу проти, бо Церква в Україні розгромлена". Коли-б патріярх Хрисостомос, це, тоді „жукіщі" єпископа не дістануть і громади їхні зачуться з якоюсь Церквою, яка тоді стане сильною. Коли ми цього не, використаємо тепер, то можливість обєднання всіх православних українців в Америці буде відсунена на невизначений час, а братовбійча війна між цею ними дуже буде нас всіх нищити. Коли-б наша Церква в Америці обєднала всіх православних — було-б велика робота. Ми мусимо за всяку ціну дійти до порозуміння в патріярхом"... Коли я не погоджувався з Вашими виводами, (особливо що до юрисдикції патріярха) Ви сказали мені таке: „Ви в Канаді маєте зовсім інші погляди на цю справу, ніж Церква в Канаді стоїть сильно і не маєте так такого кадопту, як ми в Америці і я не знаю, — ми-ж мусимо так а не інакше думаті". Отче, говорили мені 23-го липня 1931 р. В листі до мене від 25-го серпня 1931 писали Ви мені ось що: „Я вже перестав оглядатися не ні на Консисторії в Керрі і працюю далі. Вірю, що час заблідний лікар і таки вилічить Церкву з цих болів, які вона терпить. Я хочу чомусь вірити, що справи так не можуть довго стоятти, як тепер; мусять знайти до якогось порозуміння, або навіть до злуки. Дієцезія Др. Жука проголосила себе українською православною, наша також, навіть якщо не всі, то за тим, що до кінця кінцем, що нам двох православних українських церков не треба, і таки до якогось порозуміння мусять прийти."...

Тоді, в 1931 р., справа порозуміння з патріярхом була для Вас і Церкви в Америці (не в Канаді) свята і необхідна. Ви були Головою Консисторії УАПЦ в Америці! Ви були обрали з „авторитетів", що наказівками Консисторію вибрали Церкви пішли порозуміння з патріярхом й готові були підчинитися під його юрисдикцію! Ви тоді писали й до Консисторії УГП Церкви в Канаді, що єдиний вихід — це патріярх! Тоді Ви писали, що тим, що Ви доказували і доказуєте в канадійський суддя каноничність та правно на автокефалію нашої Церкви — не треба все зрівні. Писали, що Церква в „слизькі"! Виходить, що тоді Ви не вірили в святість Акту Всеукраїнського Православного Церковного Собору в Києві? Сьогодні Ви пишете, що Вас повикидали в тюрму за візами, які Ви давали в канадійських судах. Вам треба було про це подумать в 1931 р., — тоді це було-б цілком на місці!

Українська Греко-Православна Церква в Канаді стоїть на тому самому становищі, що стояла в початках свого відродження; що стояла й тоді, коли вязала лад собою провід о. Вавзинен і. Т. В 1930 р. (як бачу з опублікованого до Вас листа Консисторії УГПЦ в Канаді) Голова Консисторії Вир. о. С. В. Савчук (склад тодішньої Консисторії був майже такий самий, як тепер) відповідь до Вашого листа в справі клуза з патріярхом писав Вам, що: „Ми не є проти порозумінн з іншими православними церквами. Але порозуміння має бути по ім'я спільної ІЦ праці засновано, во ім'я спільної боротьби проти ворогів християнства. Але ті, які хочуть з нами такого порозуміння, — а рад вони дійсні християне, то повинні хотіти, це сміють вимагати від нас злучення собі в лоно та запереч ування нашого авторітетного існування як правдивої Церкви. А хто цього вимагає.... нам нема що о Вого „визнання" побажатися".

Канадійська Церква була тоїо гяттю, що до певної м'ри перешкоджав Вам підчинитися під нужу юрисдикцію. Вказала, що це добре „годилась" Консисторії УАПЦ в Америці. Цього року УГПЦ в Канаді, устами свого законодатного тіла, висловив таки самі думки. Бо що іншо, як не те, що Вам писав Голова Консисторії в вище питомому листі, коли радив Собор своєю першою резолюцією? Собор ще раз підтверджує, що УГПЦ в Канаді не має нічого спільного з тими церквами, які в тіло не ввійшли Церкви. А ту тідність Собор обвів ось такими засадами: „Ненаручення СОБОРНОПРАВНО-СТІ в Церкві САМОСТІЙНОСТІ УГПЦ в КАНАДІ ЧЕНАРУШЕННЯ ТЕПЕРІШНЬОГО САНУ СЯЩЕ-ЧОСЛУЖИТЕЛІВ НАШОЇ ЦЕРКВИ. СТВОРЕННЯ ЖОДНИХ ЗВ'ЯЗКІВ ВЛАСНОЇ ГІЕРАРХІЇ В КАНАДІ ЧИ АВТОКЕФАЛЬНІСТЬ НАШОЇ ЦЕРКВИ. ПРАЗОМ ЗЛУКИ З УАПЦ В УКРАЇНІ КОЛИ ТАКА ЦЕРКОВНОПРАВНІСТЬ ПО ВОЛІ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДУ І НЕЗАЛЕЖНО ВІД ЧУЖИХ". Значить, що Церква в Канаді незважала свого первісного становища, визначеного Собором в 1930 р. (Ви самі, о. Васель, Свистун в Вашому листі до Вас з 1930-31 р. — інші сьогодні. Правда і Вас є також одна послідовність. Ось вона: в 1930 р. Ви писали, що п. Васель

важних справ не було коли на Соборі обговорити. Хоч треба було і на програму були поставлені.

Яке становище могла Консисторія занять супроти американської справи? Вона ще не знала всього, що треба було знати. Жуківці — загадка. Відповідь патріярха — загадка. Настрої навіжого духовенства в Злучених Державах—загадка. Обставини, серед яких там все те почалося — також в подробицях не дуже відомі...

Консисторія (а потім і Собор) мала до вибору три становища відносно американської справи, а то:

1. Витягати справу на вулицю і підмішати крик: Ви, американці, сякі-такі, зрадники, погинці.. Або робить так, як ми хочемо, або зриваємо з вами!

Що по вуличному почадусь би, те ма вулиця й скінчилосьб. Американці Могли б таксамо відповісти: І ви сякі-такі!... І ми з вами зриваємо!...

Так все скінчилось би. Порвалисьб всякі звязки, всякі стежки до згоди. Замість задержувати границі нашої церкви такими, як вони є, ми їх звужували би. Замість ставитися до справи обережно, ми скакалиб наосліп поперед справи. Хто любить крик для крику, той був би вдоволений, але справа зле на тім вийшла би.

2. Можна було вислати до Америки когось від канадійської Церкви, щоби там на місці все розглянув, розвідав й обговорив справу з нашими і з жуківцями. Можливо, що так ціла справа полагодилась би найкраще. Голос з Канади був би там не без впливу. Там довідались би, що і як ми думаємо, а наш представник почув би їх. Вийшла би вимінa думок, а тоді ціла справа стала би врозумілійшою.

Тільки... На таке треба грошей, а не тільки доброї волі. А Консисторська каса на таке не дозволяла. Або простіше —не дозволяли ті, що шкодили збиранню Церковного Ювілейного Фонду!

3. Лишався послідний спосіб — той, на якім стала Консисторія і став Собор. **Не скакати поперед справи, але взяшии ва увагу те, що в Америці почалося, слідити за ходом справи і по можности впливати на дальший хід американської роботи, поки побачиться, як дальше постуиати. І виділом такого становища була резолюція, яку приняв Собор.**

Канадійська й американська Церква, це одна Церква з боку принципів загально-православного і національного, однакож позатим лишаєсь чимало чого, що їх уже відокремлює. Адміністративно (управово) вони окремі. Якістю життя вірних досить окремі. Якістю провідничих сил окремі. Обставинами, серед яких знаходяться, досить окремі. Недостачами і можливостями окремі...

Для нас американська Церква є окреме господарство, яке найкраще знають ті, що там живуть і те господарство провадять.

Українське життя в Америці розвивалося на трохи інший лад, працею інших громадських робітників, серед інших переживань та впливів. Тому там нині не точно такі самі погляди на світ і життя, як в нас. Відмінне оцінювання вартостей і сил. Неоднаковий з нами досвід.

Щоби Америку добре зрозуміти, треба там жити. Або час від часу там перебувати. Наш приклад: Робіть так, як ми хочемо! — не завсігди має би там практичну вартість. Ми мусимо з тим згодитися, що американські українці мусять свою роботу настільки самостійно робити, наскільки самостійно ми тут свою робимо. Одного хіба можна від них (як і від нас) вимагати — щоби при всій своїй роботі не спускали з уваги головних цілей і принципів загальної української справи.

В. Кудрик.

ПАПА — СТАРИЙ НЕМІЧНИЙ ЧОЛОВІК.

Наші брати греко-католики уявляють собі папу, як велику силу, з якою числиться цілий світ. Нераз доводиться чути, що якби всі українці були католиками, то папа поміг би їм навіть здобути свою державу. Надія-ж — папа не представляє собою такої сили навіть серед католиків. З приводу війни між Італією і Етіопією, в якій Італія є стороною нападаючою, в світі виговорюється проти папи неприхильна публічна опінія. Іменно підносяться голоси — чому папа не заборонить Італії йти війною проти Етіопії, яка нічого злого Італії не зробила. Ці голоси в Англії є настільки чисельні, що римо-католицький архиепископ Гинслей уважав за відповідне дати на них публічну відповідь і стати в обороні папи. І що він сказав? Ні менше, ні більше тільки те, що світ не може вимагати від папи відхилити Італію від війни, бо папа не має дотого сили. **„Папа"**, — сказав архиепископ, — **є тільки безпомічний старий чоловік!"**

Отаке думає про папу римо-католицький достойник церкви, — а натомість деякі наші греко-католики так вірять в папську силу та авторітет, що сподіються, що він дасть їм українську державу.

СЕКТАНТИ НА ВОЛИНІ.

На кінець 1934 року сектантів на Волині нараховувалося 16,042 людей. В тому числі було кругло 10,600 штундо-баптистів, 4000 п'ятидесятників, 500 суботників, 400 адвентистів та інших.

ПРИТЧА ПРО РАДІСТЬ І СМУТОК.

Два сусіди жили
поруч себе разом,
Цей весілля справляв,
а другий похорон.
В одній хаті риданння
і плач над мерцем,
В другій хаті музика
і спів над вінцем.
Тут на мари мертвого
кладуть і голосять,
Там до шлюбу рушають
і дари виносять.
Одним шляхом везуть
труну й молодят,
Оден піп погребе
й буде шлюб давать.
І веселі й сумні
вернуть з церкви ураз
І певнісько сі й ті
певно впються за час.
Це не казка, брати,
тільки образ мабуть,
Як у парі в життю
смутки й радощі йдуть.

Іван Франко.

„ДНІПРО"
Орган Української Православної Церкви в Злучених Державах.
Виходить 1 і 15 кождого місяця і коштує на рік $2.00
Передплату висилати на адресу:
"DNIPRO"
1881 Germantown Ave., Philadelphia, Pa.

АПОСТОЛ НА 22 НЕДІЛЮ ПО ЗІСЛАННЮ СВ. ДУХА.

(Галят V: 11—18).

Браття! Бачите, який великий лист написав я вам своєю рукою.

Котрі хочуть хвалитись по тілу, ті примушують вас обрізуватись, тільки щоб за хрест Христів гоніннми їм не бути.

Бо і ті, що обрізались, і самі закону не додержують, а хочуть, щоб ви обрізувались, аби в вашому тілі хвалитись.

Мене ж не доведи (Боже) хвалитись (чим будь) тільки хрестом Господа нашого Ісуса Христа, котрим мені світ розпято, а я світові.

У Христі бо Ісусі ні обрізання нічого не може, ні необрізання, а нове створіння.

І котрі по правилу сьому живуть, мир на них і милость і на Ізраїлі Божому.

На останок, нехай ніхто не завдає мені журби; бо я рани Господа Ісуса на тілі моїм ношу.

Благодать Господа нашого Ісуса Христа з духом вашим, браття. Амінь.

АПОСТОЛ НА СВЯТО АРХИСТРАТИГА МИХАЇЛА.

(Жидів II: 2—16).

Браття: Коли промовлене ангелами слово було певне, і всякий переступ і непослух приймав праведну відплату,

То як нам утекти, що недбали про таке велике спасіння, котре, почавши проповідуватися через Господа, від тих, що чули, нам ствердження, як свідкували Бог ознаками і чудесами і всякими силами і роздаваннями Духа Святого, по своїй волі.

Не ангелам бо покорив вселенну грядущу, про котру говоримо; засвідчував же хтось, говорячи: Що таке чоловік, що памятаєш його, або син чоловічий, що одвідуєш його?

Умалив єси його малим чим од ангелів; славою і честю вінчав єси його, і поставив єси його над ділами рук Твоїх; все покорив єси під ноги його. А впокоривши йому все, нічого не зоставив невпокореним йому. Тепер же ще не бачимо, щоб усе було йому впокорене, а бачимо Ісуса, малим чим умалений від ангелів, за муку смерти увінчаного славою й честю, щоб благодаттю Божою за всіх пожив смерти.

Подобало бо Тому, про кого все і ким усе, що привів многих синів у славу, починателя спасіння їх страданнями звершити.

АПОСТОЛ НА 23 НЕДІЛЮ ПО ЗІСЛАННЮ СВ. ДУХА.

(Ефесян II: 4—10).

Браття! Бог же, багатий на милость по превеликій любові своїй, котрою полюбив нас, і нас, мертвих провинами, оживив укупі з Христом (благодаттю ви спасені), і воскресив з Ним, і дав нам сидіти укупі на небесних (місцях) у Христі Ісусі, щоб показав у віках грядущих безмірне багацтво благодати своєї благостю до нас через Ісуса Христа.

Благодаттю бо ви спасені через віру; і це не од вас: це Божий дар; не від діл, щоб ніхто не хвалився.

Його бо ми творива, сотворені в Христі Ісусі на добрі діла, котрі наперед призначив Бог, щоб ми в них ходили

ДО ЧОГО ВЕДЕ ЛАКІМСТВО.

(ОПОВІДАННЯ З ДАВНИНИ).

За гетьманських було це часів, коли на Україні був славний лицар, вельможний пан, полковник київський — Антін Михайлович Таньский. Багато земель він мав, багато худоби. Багато сіл, хуторів.. Крім свого майна взяв він за жінкою — Параскою Палійвною чимало золота і срібла.

Знали Таньского далеко і широко. Був він щедрий для віри православної — і на Україні і навіть поза границями її.

Приходили на Україну ченці (монахи) з Атонської гори, славної великим числом манастирів і строгим життям черечої братії. На тій горі перебувало чимало українців, що йшли туди наслідувати святих праведників.

Ченці приходили на Україну за допомогою і ніколи не вертали з порожніми руками. Сам Таньский не пускав праведних людей без щедрих дарів. Його ім'я споминали на Атоні між строителями і благотворителями Церкви.

Літа минали. І сталося, що ватага турків напала на Атонську гору. Багато дечого турки попалили, а ще більше пограбували — пообдирали срібні і золоті ризи з ікон (з образів), позабирали церковну посуду, ризи і що лиш...

Порозбігалися монахи перед ватагою бісурманів, а коли за час вернули, застали слиї руїни. І сум обгорнув душу кождого.

Нараз виступає сивий, мов голуб, старенький ігумен (настоятель манастиря) і каже:

— Щож, жалем далеко не зайдемо. Тай може це за наші провини, за нашу байдужість, за наш нерозум нам кара від Господа. Може це наші гріхи принесли нам такі овочі. Та милосердий Господь і милосерні ще є люде на Україні. Вони поможуть нам відбудувати зруйноване.

І поблагословив він на дорогу трох ченців і післав на Україну.

Холонуло серце людей слухаючи оповідання ченців про напад бісурманів. І кождий жертвував радо, що було в його силі. Убогі давали дрібний гріш, багаті давали багато, а найбагатші давали зайві церковні посудини, давали ризи.

Все те надзвичайне добро зносили ченці до Таньского. Хто ж близький Атонський гори, ніж Таньский?

Але Таньский не був вже той, що колись. З старими літами увійшли в душу Таньского гріхи пристрасти. Жадоба майна, лакомство. Саме тоді, коли новіков найменше вже треба, Таньському здавалося, що він має всього за мало. Думаючи про збільшування майна Таньський забув про Бога, забув Закон Божий. Золото стало тепер його богом.

І коли ченці віддавали гроші і дорогі річи в його руки, він жадібно брав їх, як голодний бере хліб. А коли згадав, що все те ченці знов у нього заберуть, йому ставало страшно. Хоч це не було його майно. Хоч свого майна мав він силу силенну.

Одного дня приїхали ченці з послідними жертвами і почали зараз готовитись в дорогу. Посклядали все добро, попрощалися з Таньським і пустилися до дому. Саме під ніч.

Не спиться Таньському. Ще недавно було в його домі стільки майна, а тепер де воно? І надумав він безбожну думку... Закликає він чотирох Татар, яких мав на службі, і каже:

— Збирайтеся і їдьте в слід за ченцями. На Дніпрі велика филя, отже можуть потопитися. Колиб так сталося ви уважайте, щоби їх гроші і все, що мають, не пропало. Молитись будемо за їх душі, а гроші віддасьте мені...

— Все зробимо, — сказали татари, розуміючи чого Таньский від них хоче.

Здогонили татари ченців коло Дніпра. Повязали їм руки і вкинули в ріку, а з їхнім добром вернулися до дому.

Втішився Таньский, діставши в руки чернече майно. А татарів нагородив він щедро.

Думав Таньский, що злочин не виявиться перед людьми, та не так судила Воля Божа. Втонули два ченці, а третій ні. Вкопався плакучої холоди і плив з нею, поки люде не побачили і не виратували. А він розказав їм, що сталося.

Зайшов моиах на Атон з порожніми руками і без товариша. І як тільки оповів все, сказав старенький ігумен:

— Піду я сам до Таньского. Не гроші тут важні, але сам Таньский. Праведним чоловіком він був колись. Приміром для других. А що з ним нині сталося! Загубив він свою душу.

Прийхав ігумен до Таньского і почав:

— Що з тебе сталося, сину! Християнські душі ти занапастив, жертви добрих людей собі забрав... І чом? Хіба ти сам бідак? Хіба в тебе замало всякого добра? Тай ти вже старий чоловік. Чи забув ти слова Христа: Нерозумний чоловіче! Ще цеї ночі душу твою заберуть від тебе, а що придбав, кому буде?...

Таньский почав запевнять, що він нічого не винен і нічого не знає. І з тим відійшов від Таньского ігумен, не зрушивши його душі.

Зібралася кругом ігумена ціла громада того села, де жив Таньский, бо всіх вже був відомий його безбожний вчинок. Оповівши людям, що Таньский не кається, ігумен проголосив такий прокляв:

— Сказав Син Божий, що коли согрішить брат твій, ти кличе його до покаяння. Коли покається — прости йому, коли ж не покаєсь — уважай його поганином і грішником... І я напоминав мого брата, и просив його, але він не кається. Так нехай спаде на нього доля, що належиться грішникам. Нехай він і все, що він має, зникає, як віск від вогню! Нехай імя його лишиться на віки в погорді в його власного народу!

Сумно стало людям, коли почули такий прокляв. Зайшов про те вістка і до Таньского. І вже прийшла була думка каятися, але коли нагадав загарбане добро, лакімство знов перемогло.

Однакож вдоволення не вернуло. Ходив він понурий — тягар проклону лежав йому на душі.

Пройшло від того часу пів року і Таньского знайшли неживого в саді.

Поховали сини батька і майном поділялися. Та не було з ним щастя.

Слідуючої зараз ночі почулося в будинку стукання. Чули сини, служба чула. Як тільки нема світля, щось по будинках ходить, а засвітять — не видно нічого.

— Це батько — кажуть сини — це прокляв не дає йому в гробі лежати.

Відкопали гріб, аж бачать — борода і нігті більші повиростали, ніж були. Так вони, по тодішньому звичаю, казали прибити батька до землі осиковим кілком через рота, щоби не виходив більше з домовини.

Від того часу в будинку було наче спокійно. Але прокляв тяжів на родині Таньского. Один син переїджаючи Дніпро втопився, Другий довго хорував; а там і вмер, полишаючи все третьому братови. Та цей розумівчи, що над його родиною тяжить прокляв за батьків гріх, продав батьківський двір, пообділяв слугів всяким добром, а з частию грошей пійшов на Атонську гору і став черцем. Свої тай батькові гріхи відмолювати.

ЗМІНА ЗАКОНУ ПРО РОЗВІД.

Большевики змінили закон про розвід, який дістали в большевії було дуже легко. Розвід до того часу давався на вимогу одного з подружів. На будуче розвід можна буде дістати теж на домагання одного з подруг, але друга сторона мусить про це знати і згодитися на розвід, — чого перше не було.

АДРЕСА КОНСИСТОРІЇ:
Адреса Консисторії Української Греко-Православної Церкви в Канаді є:
Orthodox Church of Canada,
Consistory of the Ukrainian Greek-
7 St. Johns Ave. — Winnipeg, Man.

Книжка, котру повинен прочитати кождий Українець і Українка

„ЧУЖА РУКА"

або „ХТО РОЗЄДНУЄ УКРАЇНСЬКИЙ НАРІД"

НАПИСАВ ПРОТ. В. КУДРИК. ЦІНА КНИЖКИ ЛИШЕ 35 ЦТ.

Замовлення і гроші слати на адресу:

THE HERALD - Box 3684 - WINNIPEG, MAN.

НЕ ДЛЯ МЕНЕ ЦЯ ЛАТКА.

В другім числі Свистунівої газети появився допис, підписаний п. Бабом, да між іншим п. Блок пише, що недрукують ні, що на зборах соборної парохії, на яких пп. Свистун, Возівський і о. Маївський здавали звіт з Собору, який відбувся в Свистуні, не дано говорити п. Гукалові і Підлубному. Пише п. Блок, що п. Гукало не просив о слово і предложив зборам вернув йому увагу та попросив сідати, а п. Підлубний зачав говорити, та публіка почала кричати, а коли предложили втихомирить публіку і попросив Підлубного до слова, він відмовився. Дальше пише п. Блок, що не правда[?], що соборна парафія росказала запрошенни до членів Народного Дому і Сріблецької Громади, п. Климків не говорив того Підлубному і Підлубний виссав то з пальця. Іншими словами п. Блок стверджує оправдати уряд соборної парафії і п. Свистуна перед вірними членами Церкви цілої Канади, які не були присутні і не могли ні чути, ні знати мексиканського поведення президії отих зборів супроти п. Гукала і мене.

Читаючи таку писанину п. Блока, не знаю, як мі[?] п. Блок написати таку грубу неправду. П. Блок добре знає що йому ніяк не здастся ото прищепну, яку він старається, мені пришпатати. Підчас тих зборів пов членів соборної громади були присутні десять членів делегатів з Собору, як рівно[?] члени парафії св. Михаїла та люди чулі які не були зайнтересовані в нашій церковній справі і ці чули доважить хто говорить неправду, я, чи п. Блок.

Щоби члени певним були сидячі, як справа малася, то я ще раз підкреслю що ні п. Гукалові, ні мені, не дали говорити. Коли п. Маївський виголосив про делегатів на Собор в Свистуні в негарній і непристойній спосіб то п. Гукало встав і просив о слово, та ним ще предсідник зборів п. Климків зорієнтувався, п. Свистун сичнув: „Сідай, Гукало!" а до публіки каже: „Це той Гукало, що найдужче гуляв на Соборі в Свистуні". Тоді Климків і ще кілька ще дальше кричали і п. Гукало сів.

Опісля відчелася собрана парафія в п. Свистуном до одного з поважніших членів братньої монтреальської парафії. Опісля відчелася собрана громада в п. Свистуном до того, який перший раз в своїм житті відвідав своїх братів православних українців з соборної парафії в Вінніпегу.

Я, чуючи яку незвичайну кривду зробив о. Маївський своїм словом, як рівнож бачучи грубе та некультурне поведення супроти п. Гукала, цілком вірю п. Климкову, що п. Климків, як секретар Соборної парафії, розписував запрошення навіть в його адресах, який я йому дав, як приятелеви та другови, щоби помочи йому в його бізнесі (а він використав мій адресар на те, щоби вирити балямуту поміж вірними церкви). Признаюсь, що ні я, ні п. Климків, коли про це говорили, то ми ще не знали ані будуть масляні отих зборів, бо це було ще день перед зборами. П. Климків потвердив правдивість моїх слів вже в по зборах і то в присутности другого чоловіка.

Ось не з пальця я виссав, п. Блок, і це є свята правда. П. Блок старається очернити мене, приписуючи мені брехливу хатчику, та нехай воно остається про тім, кому воно найлітше пасує, а мені церкви нехай знають, як і хто воно.

Член церкви св. Михаїла і делегат на Собор в Свистуні:

Георгій Підлубний,
Winnipeg, Man.

ПРИЛОДНА ПОДЯКА.

(Шіго, Саск.)

Очень дорогою складаю щиру подяку п-теру Лисун за їх жертву для української греко-православної громади в Шіго, Саск. Вони підняли на себе кошти фарби і робітників для пофарбування нашої церкви і цим дали доказ жертвенности та любови до своєї церкви. Як властителі склепу, панство Лисун заслугують на поване повагти та усякої православних українців цеї околиці.

Рівнож належиться признання панові Жіночому Товариству ім. О. Кобилянської в Шіго за те, що воно цілою душею пішло при нашій церковній громаді. Від часу свого заложення це Товариство взяло[?] жертв і тому ним пожирали і збогачення нашого дому Божого. Поставило дорогі[?] завісу до вівтаря, купило на себе кошти пишного[?] для церкви, що коштувало $63.00. Пола не Жіноче Товариство при всяких інших нагодах приходило нам цінною[?] помочі, а також не забуло й про нашу бібліотеку жертву на Різдвяний Фонд. За все це йому належиться щире подяка, яку я, як голова нашої парафії складаю йому цією дорогою.

Микола Лапчук.

ПОРЯДОК БОГОСЛУЖЕНЬ
о. Н. Черешенюк.
Листопад.

21. Четвер, Михаїла — Великв. Храм.
24. Нед. — Покрови Пресв.
Грудень.
1. Нед. — Свято.
4. Середа, Введення Богор. — Богдан
8. Неділя — Пилипо.
15. Нед. — Косів
19. Четв. Миколая — Петлюра
22. Неділя — Різдвяна.
29. Неділя — Різдвяна.
Адреса — Лавфон.

ЦЕРКОВНИЙ КАЛЕНДАР НА 1935 РІК.

ЛИСТОПАД.

16 С. Мч. Акакіева еп.
17 Н. Нед. 22 по З. св. Д. Пр. Й
18 П. Мч. Галактіона
19 В. Св. Павла арх. Конст.
20 С. Мч. 33 Мелітинських
21 Ч. Собор Архистр. Михаїла
22 П Мч Онисіфора й Посфіра
23 С. Ап. Єраста, Олимпа

24 Н. Нед. 23 по З. св. Д. Мини
25 П Іоана Милост.
26 В. † Іоана Золот арх. Конст.
27 С. † Ап. Филипа, Григорія
28 Ч. Мч. св. Гурія, Самона
29 П. † Ап св. Матвія
30 С. Григорія чуд. еп. Неокес

ПРЕСОВИЙ ФОНД „ВІСТНИКА".

Марко Андрій, Крилор, Саск. 1.00

ПОРЯДОК БОГОСЛУЖЕНЬ
о. Т. Юськова
Листопад.

17. Нед. — Виборд. Лист. Свято.
21. Четв., Собор св. Михаїла — Редактор. Лист. Свято.
24. Нед. — Хамар. Лист. Свято

ПОРЯДОК БОГОСЛУЖЕНЬ.
о. С. Грабенюка.
Листопад.

17. Нед. — Вегта.
21 Четвер. — Секві Лейк (храм)
24 Неділя — Мекві
497—14th Street, — Brandon, Man

ПОРЯДОК БОГОСЛУЖЕНЬ
о. Л. В. Дячени.
Листопад.

17. Неділя — Ст. Мартин.
21. Четвер. Св. Арх. Михаїла — Ісповідь увечір. Храм. Дроволячих з хвалінням запрошується прибути
24 Неділя — Тайворт.
Під час збірки Ліверпільського Фонду.
Грудень.
1. Неділя — Свято. (Богослужіння відбудеться в хаті п. Стефіка Семьян).
4. Середа — Введ. П. Б. — Сентов
8 Неділя — Тундал
15. Неділя — Поплап Пров.
19 Четвер — Св. О. Николая — Полтевік де Пейфіл (храм)
22 Неділя — Дьофорст.
29. Неділя — Мелвілон
Адреса — Тінгвал, Ман

ПОРЯДОК БОГОСЛУЖЕНЬ
о. В. Анонюка.
Листопад.

17. Неділя — Семьян.
21. четвер — Св. Михаїла. — Гендерсон.
24. Неділя — Роза.
Адреса — Толстой, Ман

ЦЕРКОВНИЙ УСТАВ НА 1935 РІК.

Листопад

17. Неділя 26 по Зісланню св. Духа. Гол. 8. Утр. Єван Іо. XX: 19—31 Літ. Ап. Гал. VI: 11—18; Єван Луки XVI: 19—31.
21. Четвер. Собор Архистратига Михаїла. Утр.: Єван.: Мат. XIII: 24 — 30 І 36—43. Літургія: Євреїв. II 2 -10; Ев Ап Луки VIII: 41—56
24 Неділя 27 по Зісланню св. Духа. Голос 6. Утр.: Єван. Мат. XXVII 14—30. Літ.: Ап Євреїв II: 4—10 Єван Луки VIII 26—39.

Грудень.
1. Нед. 24 по Зісл. св. Духа: Голос 7 Утр Єван Марк XVI: 1—8 Літ. Ап. Гал. II 14—22: Єван Луки VII 41—50.
4. Середа Введення в Храм Пр. Діви Марії. Утр. Єван. Луки І: 39—49 І 56. Літ. Ап. Євр. IX: 1—7. Єв. Луки X: 38—42 І XI: 27—28.
8. Неділя 28 по Зісл. св. Духа: Голос 8 Утр. Єван. Марк. XVI: 9—20 Літ Ап Єв IV 1—8 Єван Луки V 24—39
15. Неділя 29 по Зісл. св. Духа: Голос 1 Утр. Єван Луки XXIV 1 19: Літ Ап Єв. V: 9—19; Єван Луки XII: 16—31

ДОВГІ ВЕЧОРІ

нахолячої зими проведуть із вдоволенням всі ті, що вже набули і ті, що ще набудуть собі новозданий цінний твір під заг.:

„КНИГА ЗНАННЯ".

(Українська Загальна Енциклопедія)

в 3-ох великих томах з численними фотографіями, понад 4.000 сторінок друку, 5.000 ілюстрацій, кольорових мап всіх держав та частин світу, таблиць із ростинним, звіринним, водяним живлющих, хемічнім, неживим, карокних одягів, різьби, мистецтва, обладів, архітектури, машин і різних інструментів.

Знайдете основні науки про антропологію, астрономію, астрономію, агрономію, ботаніку, військові справи, географію, геологію, гігієну, мову, зоологію, економію, етнографію, етнологію, історію, конференції математичні, механічні, мінералогію, музику, педагогіку, право, природничі науки, психологію, релігію, скульптуру, стенографію, суспільні науки, техніку, товариства, театр, фізику, фільософію, хемічні слова й звороти, цивілізацію і все над чим працює людський ум

Українознавству взагалі присвячено велику частину твору а окремо подруги третього тому

Хто не замовить собі „Книгу знання" спізнить замовлять.
Ціна комплету з міцній оправі тридцять доларів

Замовлення вже із рішучи прийнає
Генеральне Представництво Української Загальної Енциклопедії під управою П. М. Шевчука в Торонто

Замовлюючі одержують книжки поручено поштою вирост із Видавництва У. З. Е. в Канаді.

Нова адреса для замовлень

GENERAL AGENCY U. Z. E.
428 Crawford Street — Toronto 4, Ont.

Український Релігійний дво-тижневик в Канаді.

ВІСТНИК
THE HERALD

THE HERALD
Box 3084
WINNIPEG, MAN.

РІК XII. WINNIPEG, MAN., NOW. 15th, 1935 ВІННІПЕҐ, МАН., 15-го ЛИСТОПАДА, 1935. ЧИСЛО (234) 22

ПЕРЕСТОРОГА

Тому, що помимо рішних публичних заяв і оголошення протоколів Самого Собору Української Греко-Православної Церкви в Канаді безсовісні люди поширяють доми й безсоновні сплетні про нашу Церкву та про зміни, які будуть поробив в ній Семий Собор, вважає Консисторія Української Греко-Православної Церкви в Канаді за відповідне урядово стверднти слідуючі факти:

1. Абсолютно жадних змін в становищі Української Греко-Православної Церкви в Канаді на Семім Соборі не зроблено й Українська Греко-Православна Церква в Канаді остає до найменших подробиць на тім самім становищу, на якім стояла від 1924 року.

2. Семий Собор не ухвалював, ані не ухвалив признавати над Українською Греко-Православною Церквою в Канаді зверхність царгородського або якого небудь іншого патріярха, ані підчинити нашу Церкву якій небудь чужій Церкві чи церковній власти, і ані один учасник Собору такої думки на Соборі не відносив, ні не висловлював.

3. Так само ніхто на Соборі не робив пропозиції, щоби Українська Греко-Православна Церква в Канаді лучилася з так званою жуківською Церквою і тому над цим не було на Соборі ані не могло бути жадної дискусії, ні уховали.

4. Зокрема не була на Семім Соборі змінена засада соборноправности Української Греко-Православної Церкви в Канаді ані засада її українського проводу. Засада соборноправности і незалежности нашої Церкви від чужих Церков та зверхників не може навіть бути поставлена на денним порядку Собору, бо це було б проти чартеру нашої Церкви, а всяка уховала, противна чартерові, музиває і оголошення протоколів Самого Собору Української Греко-Православної Церкви в Канаді безсовісні люди поширяють доми й безсоновні сплетні про нашу Церкву та про зміни, які будуть поробив в ній Семий Собор, вважає Консисторія Української Греко-Православної Церкви в Канаді за відповідне урядово стверднти слідуючі факти:

1. Абсолютно жадних змін в становищі Української Греко-Православної Церкви в Канаді на Семім Соборі не зроблено й Українська Греко-Православна Церква в Канаді остає до найменших подробиць на тім самім становищу, на якім стояла від 1924 року.

2. Семий Собор не ухвалював, ані не ухвалив признавати над Українською Греко-Православною Церквою в Канаді зверхність царгородського або якого небудь іншого патріярха, ані підчинити нашу Церкву якій небудь чужій Церкві чи церковній власти, і ані один учасник Собору такої думки на Соборі не відносив, ні не висловлював.

3. Так само ніхто на Соборі не робив пропозиції, щоби Українська Греко-Православна Церква в Канаді лучилася з так званою жуківською Церквою і тому над цим не було на Соборі ані не могло бути жадної дискусії, ні уховали.

4. Зокрема не була на Семім Соборі змінена засада соборноправности Української Греко-Православної Церкви в Канаді ані засада її українського проводу. Засада соборноправности і незалежности нашої Церкви від чужих Церков та зверхників не може навіть бути поставлена на денним порядку Собору, бо це було б проти чартеру нашої Церкви, а всяка зміна, яка була б внесена на Соборі, була б проти чартеру нашої Церкви, а тому була б незаконна.

5. Остаточно Семий Собор не ухвалив для Консисторії жадних повноважень ані на роблення змін в устрою, або становищу Української Греко-Православної Церкви в Канаді, і Консисторія є свідома того, що коліб захотіла на власну руку робити які небудь зміни в тім напрямі, то надужívаяб свого права і тим поставивбй себе поза рамцями церковної організації.

Взагалі Семий Собор, ані Консисторія жадних змін в устрою, ні в становищу Української Греко-Православної Церкви в Канаді не поробили, ані не мали в плині робити. Наша Церква остає такою самою, як була від 1924 р. і всякі пісти про якісь зміни в ній є безпідставними видумками проти неї. Перед цим гельні тих видумок перестеріге Консисторія всіх добрих членів Української Греко-Православної Церкви в Канаді, як перед людьми, що шкодять тій Церкві. Коли яка [redacted] громада зєднається з ворогами Церкви, то тим самим нарадується на вичеркнення її з членства Української Греко-Православної Церкви в Канаді.

Дано в Вінніпегу, дня 25 листопада, Р. Б. 1935.

КОНСИСТОРІЯ УКРАЇНСЬКОЇ ГРЕКО-ПРАВОСЛАВНОЇ ЦЕРКВИ В КАНАДІ:

Прот. С. В. Савчук — голова.
Прот. В. Кудрик — зааст. голови.
Свящ. Д. Ф. Стратійчук — секр.
Мир. Стечишин — зааст. секретаря.
И. Богоніс — касієр.

БУДОВА КОСТЕЛІВ У СТАНИСЛАВІВСЬКІМ ВОЄВІДСТВІ.

В Станиславові повстав заходом тамошнього Кола Товариства Школи Людовей „комітет будови костелів у Галичині" під проводом Зофії Мігоцької, зазватої польської дівчки на терені Станиславова. Комітет кривдав уже відповідні фонди і площі під будову костелів та приступив до їх будови в тих селах, де нема ще костелів і капличь. Ціль костелів — католичити, а тим самим польщити українців греко-католиків.

ПОЛЬСЬКІ СТУДЕНТИ НАПАДАЮТЬ НА ЖИДІВ.

Півурядова „Газета Польська" остерігає перед дальшими нападами на жидів, студентів всіх університетів. Водночас суд засудив чотирох студентів на різницю за напасти на жидів у Варшаві. Зі Львова сповіщають, що там викинули одного жида з вікна другого поверха і він убився на місці. Міністерство освіти наказало замкнути всі школи, де були випадки терору проти жидів.

ЛЕМКІВСЬКІ БОГОСЛОВИ В КРАКОВІ.

Апостольський адміністратор на Лемківщині, греко-католицький епископ Мацюх, виховує будучих священиків для своєї епархії — в Кракові! Він заслав цього року 6 богословів на науку теольогії до польського духовного семінара в Кракові, хоч у Галичині є три українські греко-католицькі духовні семінарі, а саме у Львові, в Перемишлі і в Станиславові.

Видно з цього, що епископ Мацюх, сам кацап, волить виховувати богословів своєї епархії в чужім дусі, ніж в українськім і тому сторонить від українських шкіл.

ЗА ОБРАЗУ ПАЛИ.

Перед луцьким окружним судом на виїздовій сесії в Ковлі відбувався розправа проти православного священика Червінського, обвинуваченого в тому, що підчас одної своєї проповіди образив папу, висловлюючись зневажливо про нього. Суд засудив о. Червінського на рік вязниці без припинення виконання кари.

ПРОТЕСТАНТСЬКІ ЦЕРКВИ ОСУДЖУЮТЬ ГІТЛЕРІВСЬКИЙ УРЯД.

Федеральна Рада Церков, що обєднує всі протестантські церкви Америки, видала публичну заяву проти політики гітлерівського уряду.

Заяву видано на знак англійської державної церкви, що в своїм осуді гітлеризму заклякала до такого самого осуду інші християнські церкви.

Заява осуджує вузьку націоналістичну політику Гітлера, а головно переслідування Жидів.

Заява робить різницю між німецьким народом і німецьким урядом та звертає увагу німецькому народові, що його політика може довести Німеччину то „моральної ізоляції".

Ця Федеральна Рада Церков повинна б звернути свою увагу на протиреліґійну політику большевицького уряду та якнайрішучійше проти тої політики запротестувати.

НАЙЧЕСНІШИЙ КРАЙ ЄВРОПИ.

Недавно тому стався на одній з найлюдніших вулиць в Осло (Норвегія) такий випадок З одного банку вибіг у годинах найбільшого руху якийсь мужчина, роздав кільканадцятьом проходжим по пачці банкнотів — і після того кинувся під колеса надїжджаючого автобусу. Як пізніше виявилося, це був касієр банку, що нагло збожеволів.

Негайна контрола каси виявила, що він роздав 69,000 корон. І ось — факт, який не вповні є можливий: того самого дня всі гроші звернулися до банку. Прохожі звернули їх добровільно.

ВЖЕ ВИЙШОВ І ПРОДАЄТЬСЯ
ПРИЯТЕЛЬ ДІТЕЙ

Молитвеник для Української Молоді.

ЗМІСТ:

Ранішні Молитви
Вечірні Молитви
Молитви на протязі дня
Рижні Молитви
Що повинен знати кождий православний Українець (часть Катехізаційна)
Літургія св. Івана Золотоустого
Пісні й Колядки.

Молитвеники виданий на міцнім книжковім папері і в гарній, чорній оправі з золотими витисками.

Ціна одного молитвеника 25 ц.

Можна купувати в українських православних священиків або в Консисторії.

Замовлення до Консисторії висилати на таку адресу:

Consistory of the Ukrainian Greek-Orthodox Church of Canada,
7 St. Johns Ave. — Winnipeg, Man.

ПЕРЕДПЛАЧУЙТЕ „ВІСТНИК" Коштує на рік $1.00 (В Злуч. Державах $1.50)

Свідомість Недостачі.

„Учителю, що маю доброго робити, щоби мати життя вічне."
(Мат. XIV 16)

У світі є двоякі люди. Одні такі, що знають свої обовязки й ціль життя. Вони живуть серед невідрадних обставин. Мають нещастя. Мусять боротися й терпіти, але не сходять зо своєї життєвої дороги. Їх відтягають від цілі сили, вони йдуть своєю стежкою. Вони перемагають усьо. На кінці занисуються золотими буквами в історії людства.

Ось для всіх людей приміром такого характерного чоловіка був старозвітний пророк Даниїл. Він був у вавилонській неволі. Жив на чужині, серед ворогів. Але мав силу встоятись при своїм. Він не забув ні на хвилю, що він у неволі, на чужині, що люди серед яких він живе мають бажання, щоб він засимілювався, щоб він жив, так, як живуть вони, щоб молився по їхньому, щоб говорив по їхньому, щоб став вавилонцем цілим своїм єством. І хоч цього бажали люди, що мали силу в своїх руках, Даниїл цього не старався! Він уклонав на Бога. Він молився до правдивого Бога, до свого Бога. Він регулярно три рази денно відчиняв вікна своєї кімнати. До Єрусалиму линула його думка, його душа. На хвилину чувся він якби серед мурів святого міста, якби серед святині, якби на рідній землі, серед рідного народу.

У нашій історії є багато героїв, що могли б послужити нам за приклад. От хоч би Дмитро Вишневецький, козацький ватажок у половині 16 століття, що в пісні прозваний Байдою. Він попався до турецької неволі. Йому давали можність жити вигідно під условим, що покине Христову віру, свій нарід, а одружиться з донькою визначного турка. Байда волів умерти мучеником, а не зрадити правдивого Бога й народу.

„Твоя, царю, віра проклятая,
Твоя царівночка поганая"" (нар пісня)

Байда вмер в турецькій неволі. Даний був уживений до живих львам на жир тому, що не потурав ворогам. А скільки є таких сильних людей про яких ми читаємо? Треба однак вірити, що є багато більше їх лиш що їх не занотувала людська память. Таких нам і треба.

А є інші люди. Ось такі, як оцей, що про нього розповідає св. евангелист Матей. Він був молодим, здоровим, багатим. Дещо він сповнив, чого навчився від родичів, від добрих людей чи в церкві. Він був собі, як звичайно переціньовий молодик. Та бачив він що щось йому недостає. Що не сповнив всього, що повинен. Для того йде до Спасителя, просить о пораду. Дістає її. Але чи пристосовується до вказівок Ісуса Христа? Де таке!... Він „відійшов сумний"! Відійшов, бо бачив, що не сила йому виконати вказівок Сина Божого. Він мав усі дані, щоб показати себе гідним чоловіком, дитиною Бога. Мав майно, здоровля і знання! І відходить, щоб жити так, як жив до цього часу!

Таких людей багато у світі. Вони шукають правди. Шукають відповіді на питання, що ставить їм щоденне життя. В багатьох случаях і знаходять відповідь, та бракує їм сили, щоб пітти до доброї цілі.

Він був свідомий своєї недостачі. Не мав сили їх побороти, а до того не шукав помочі в Бога. „Відійшов сумний"... Як би в цей момент був попросив о поміч Бога, певно Господь і йому поміг би, так як помагав іншим. Не відходити від Ісуса Христа сумно, а приласти треба будо йому до Ісуса Христа широ благаючи о силу, вистоятя серед обставин, поконати противности, досягти своєї цілі-царства небесного.

Є одних людей, що не відчувають ніяких недостач. Уважають себе добрими, чесними та людянними. Хотяй у той самий час вони не сповняють Божих заповідей, не зважають на родинні чи громадські обовязки. Це нещасливі, подібні бо як ті, що в них є зародки хворости, але вони цього не відчувають.

Дуже добрі такі люди, що сповняють усьо, що приписує Божий Закон: І шанують родичів, і люблять ближніх, помагають потребуючим, і дають лепше від добрі цілі, а все їм здається, що ще чогось не достає їм, щоб стати гідними християнами, гідними громадянами. Такі люди доказують, що в них добра воля себе усовершити, сповнити ще щось на Божу славу, для добра тих, з якими живуть на цій землі.

А почувши голос Церкви, чи голос народу, що їм робити, не відходять сумно, але сповнюють усьо, вдоволені виконанням свого обовязку. Але добрі людині таких нам треба в нинішний час.

Загально чути нарікання, що люди злі, що світ попсований, що це й те не в порядку. Однак це не є так дуже зле. Є добрі люди й нині. Є охочі себе поправити, коли чогось їм не достає, лиш вони не знають у чому зло, що треба їм поправити.

Чимало є таких, що називають себе християнами, але напереду того християнства в них мало. Вони думають, що пітти десь колись у церкву, не працювати важко в неділю, не приставать з большевиком і не потурати йому, — це все чого вимагає християнське життя. А в християни є такі справи, як молитва, піст, милостиня; є ходження до церкви не лиш на Службу Божу десь колись, і то не „Ми що Херувимів", або на „В спокою вихідьмо"; а навпаки є ходження до церкви кожний раз, коли там є Богослужба, навіть на „Рашо" чи „Вечірню". І християнин іде на Богослужби завчасу, щоб бути на початку Богослужби. Християнини приступає часто до св. Тайн (Сповіді-Причасти), і вважає тяжким гріхом занедбання або легковаження їх.

Багатьом із християн вартоб себе і-спитати, прийти до такого стану свідомости, як цей молодець, і шукати своїх недостач. та старатись їх усувати!

Інші, таки з українців, живуть по-християнському, все, здається, сповняють, що приписує Церква, а тут дивись украінець та в дома говорить англійщиною. А там знов побираються молоді люди: він українець, а вона англійська, польська, чеська, московська або яка інша дівчина: то вона українка, а він англієць, москаль, чех, поляк або який інший.

Як нехтувати Божий Закон е гріхом, так само гріхом є нехтувати рідну мову, а говорити чужою мовою в хаті з дружною й дітьми, або в церкві, чи Народнім Домі, чи українській організації. Наш дім, наша церква, організація, чи Народний Дім повинні бути святощами. Поєвинні бути частинною України. В них мусить гомоніти лиш українська мова, не інша. Десь мусить бути місце для нас, на якому не вільно нам уживати іншої мови, лиш свою рідну.

А то виглядає, що всьо в нас, як треба,—сповненню християнські обовязки й народні, а тут мови не шануємо, не вживаємо її. Чи-ж не треба нам шукати наших недостач, таки в нас самих?

Треба доброї волі. Доброї волі брак-кувало евангельському молодцеві! Чи й ми будемо такими? Ні, ми не відійдемо ніколи від нашого Спасителя і Відкупителя Ісуса Христа. Сповнимо все, що Він вимагає від нас. Підемо за Ним у нашім житті!

Знаємо, що ми безсилі. Проти нас увесь світ, тому будемо все благати Бога о поміч у всіх наших життєвих справах. Господь нам допоможе і спасе та в будуччині нагородить.

С. С. Г.

ШЕПТИЦЬКИЙ МІЖ ПРАВОСЛАВНИМИ.

Свого часу було в переминськім „Українськім Голосі" статтяп. з. „Знамення гостинна". Оповідалося там, що митр Шептицький був через 4 дні гостем придніпрянської еміграції в Подебрадах, яка в цілости належала до Православної Церкви.

Митрополит відправив архиерейську Службу Божу в подебрадській чеській церкві і виголосив проповідь, в якій заказав радість, що гостить між своїми братами українцями. Шептицький сказав:

— Я вже давно не почував такої радости і такої віри в знайбутне, як от тепер, пізнавши вас всіх і вашу працю. Я вірю в те, що наш народ переможе й вийде з руїни на широкий шлях.

Визначний український громадянин, Евген Чикаленко, що давав колись тисячі на українську громадську роботу, мав назвати цю заяву Шептицького виявом української національної єдности, без огляду на релігійні ріжниці.

Побіч наведеної гостини Шептицького між православними, „Український Голос" наводить інший випадок з „тупоумним ігуменом" васіліянськи..

Було це 8 червня, 1924 р. Був тоді відпуст в церкві в Лежайську (в Галичині) і там василіянський ігумен тоді сказав:

— Мені прикро, що мушу голосити, але во ім'я Бога, во ім'я католицької церкви, хоч би навіть був і рідний батько, та коли він православний, треба його відректись.

Кажуть, що деякі люде є більшими папістами і католиками, ніж самий папа. Що воно так, показує нам вискази василіянського ігумена в Лежайську. Шептицький гостить між православними і не боїться, а ігумен каже відрікатися рідного батька, коли він православний.

З того нехай буде наука тутешнім греко-католикам українцям. Ім всякі тутешні „ігумени" також повторяють те, що говорилося в Лежайську 1924 року. А про те, що Шептицький гостив між православними, той радів з того не згадують.

Отже греко-католики повинні самі собі пригадати і запитати, чи їм йти за приміром Шептицького, чи „тупоумних ігуменів"?

УНІЯТИ НА ВОЛИНІ.

На день 1 січня 1935 на території Волинської епархії було вісім уніятських парафій. Крім того, в пяти місцях було по кілька осіб, які уніятів. Всіх уніятів східного обряду разом нараховується 4040 душ Греко-католицьких парафій для вихованців з Галичини по той же день було 7 Уніяти також мають в Дубні семінарію і в Ковлі місію редемптористів.

АДРЕСА КОНСИСТОРІЇ:
Адреса Консисторії Української Греко-Православної Церкви в Канаді є:
**Orthodox Church of Canada,
Consistory of the Ukrainian Greek
7 St. Johns Ave. — Winnipeg, Man.**

ЧИЯ ЛИСТ?

По Семім Соборі Української Греко-Православної Церкви в Канаді о. К. Кирстюк в Шікаго, Зх. Держави, написав лист до о. Лещишина в Торонто, в якім „доказує", що Собор вдобрив підчинення нашої Церкви царгородському патріярхови, затвердив злуку з т. з. жуківською Церквою в Америці та погодився, що наш Архиепископ некануличний. Копію свого листа о. Кирстюк післав п. В. Свистунові, а той опублікував його в своїм бюлетені, додаючи від себе, що о. Кирстюк є великий знаток церковних питань і „тому лист його має для нас дуже велике значіння, як людини, що говорить про церковну справу з повним авторітетом".

Ми зі свого боку, в 16 числі „Вістника", опублікували з деякими пропусками другий лист о. Кирстюка, писаний до о. С. В. Савчука 22 травня, 1930, в якім о. Кирстюк знимав цілком протилежне становище до того, яке він виявив в своїм вище згаданім листі до о. Лещишина. Свої завваги з приводу тих двох листів о. Кирстюка ми закінчили такими словами:

„Ота цілковита протилежність думок і поглядів, а може й переконань, яка так ясно проявляється в двох листах о. Кирстюка — одна з 1930 р.- а другий з 1935 р.— найкраще свідчить про те, чи можна приймати осуд о. Кирстюка у церковних справах без застережень. Від себе скажемо, що канадійська Церква перестала вважати о. Кирстюка за знатока та авторітет з хвилею, коли він в 1930 р. цілком безвідсторонно виявив власну думку, автокефальність та навіть православність нашої Церкви."

В слід за тим, 26 серпня, 1935, о. Кирстюк написав другий лист до о. Савчука, в якім старається скинутти з себе відповідальність за думки й погляди висловлені в листі з 22 травня, 1930 р., кажучи, що той лист не був його приватним особистим листом, а урядовим листом американської Консисторії, отже й думки та погляди висказані в нім не були його, а Консисторії. Відпис цього листа о. Кирстюк післав п. Свистунові, а той помістив його в 2 числі свого бюлетеню, з такою заміткою:

„В „Вістнику" з 15 серпня надрукований був з великими пропусками лист від Консисторії нашої Церкви в Америці з 1930 року, підписаний тодішнім її головою о. К. Кирстюком.

О. Савчук помістив цього листа, як мйбн то приватного особистого листа о. Кирстюка. Тимчасом не був урядовий лист американської Консисторії, в якім висновано було становище провозу Церкви в Америці 1930 р. Іменно вже тоді наш Владика хотів кончє злуки з патріярхом і щоб дістати патріярше визнання Владика згодився був видать на пересвяту. Про ту пересвяту в тім же самім листі виразно було написано і о. Савчук читав це місце з того листа на зборах в салі Церкви на Дізраелі на 2 серпня.

Чому о. Савчук це місце з листа не опублікував?

Цей лист є доказом проти Владики й обох Консисторій, а не проти о. Кирстюка, який особисто все стояв за злукою з Києвом.

Поліце місткою відповідь о. К. Кирстюка, дізнану до „Вістника" — але „Вістник" відмовився її надрукувати."

Лист о. Кирстюка з 22 травня, 1930 року, є в посіданню Консисторії і Консисторія може його будь коли відповідальним особам, членам Церкви, показати. Але щоби ширший наш загал знав, як справа дійсности мається, заявляємо, що лист той не був урядовим листом американської Консисторії, а приватним особистим листом самого о. Кирстюка. Поминувши той факт, що лист написаний на звичайнім папері, а не на урядовім листовім папері американської Консисторії, та що о. Кирстюк підписав його своїм іменем („о. К. Кирстюк") не зазначуючи свого урядового становища як голови Консисторії, але на пробіжу в листі найменшого натяку, що він пише його не приватно, а як голова Консисторії від Консисторії — так самий зміст листа, як рівнож деякі поодинокі слова й вислови та фрази в ньому виразно вказують на те, що лист той писав о. Кирстюк не від Консисторії, але сам від себе.

В першім реченню листа о. Кирстюк говорить:

„Дуже прошу Вас (то є о. Савчука — Ред.), простити МЕНІ, що ми відписуємо на ДЕЯКІ листи, думаю, не вало права сам підписувати без ПОРОЗУМІННЯ З ЧЛЕНАМИ КОНСИСТОРІЇ, як другі приторучив відповідь о. Іванишину й брату Кедровському, а як ПОСЛІДНІЙ беруся вже САМ відповідати, бо ніс був дуже коротенькі. Але при цій нагоді треба дещо більше написати, тому в ПИШУ". (Підчеркнення наші)

Отже на деякі листи о. Кирстюк відписував за порозумінням з членами Консисторії, на другі припоручив відповідь о. Іванишину й брату Кедровському, а на послідній, від о. Савчука, сам відповідає, тобто без порозуміння з Консисторією, чи будь ким іншим. Отже ясно, що о. Кирстюк писав листа сам від себе, на власну руку, а не як голова Консисторії, за порозумінням з членами Консисторії, і тому лист був його приватним особистим листом, що висказував його особисті думки й погляди, а не урядовим листом американської Консисторії.

Згадуючи про церковні наряди в Шікаго в 1930 р., на яких крім о. Кирстюка були також о. Владика, п. Кедровський і п. Свистун, о. Кирстюк пише:

„Бесіди (на нарадах — Ред.) було богато й говорилося про рівні можливости, але ВСІ МИ прийшли до одного висновку: Українська Православна Церква Америки й Канади остане без вищого духовного проводу й треба шукати канонічного взірця в тою Церквою, до котрої Церкви Українського Народу українство прилягає; ОТЖЕ З ЦАРГОРОДСЬКИМ ПАТРІЯРХОМ.."

Отже о. Кирстюк зізнає, що ВСІ учасники нарад, в тім числі сам о. Кирстюк і п. Свистун, були за тим, щоби Церква Америки й Канади шукала канонічного звязку з царгородським патріярхом. Колиб теперішне твердження о. Кирстюка, що він все був і є проти звязку з патріярхом, та що в листі з 1930 р. він висловлював думку тільки американської Консисторії, а не свою власну, було правдиве, то чого він в листі ясно і недвозначно виключав і себе до тих, які були за злукою з патріярхом?

На стороні 3 листа о. Кирстюк пише:

„Мені здається, що я нас нічо не говорить за автокефальністю нашої Церкви, ми лише хиба одно одньїзе балакаєм".

Отже і тут о. Кирстюк говорить від себе, а не від кого другого, і тут висловлює свою власну думку, а не думку кого другого.

Треба стверднти, що в одним тільки місци листа — там, де говориться про те, що о. Савчук тому є проти злуки з патріярхом, бо хоче бути єпископом, — о. Кирстюк висловлює чужу думку, а не свою власну, але ще виразно зазначує, кажучи:

„Я нашу про що я не кажу, що погодилуюся в нім".

Колиб в листі було більше такого, з чим о. Кирстюк не погоджувався, то він безусловно про це згадавби. Але він цього не робить. Значить — він погоджується зі всім тим, що пише. Інакше й не могло бути, бо він пише все те від себе, висловлює свої власні думки.

Перед закінченим листа о. Кирстюк пише:

„Писати й писати, і не НАПИСАВСЬБ. Дуже красно булобби, колиб ми (тобто о. Кирстюк і о. Савчук — Ред.) могли вийтися й поговорить. Без сумніву у Ваших представленнях є багато рацій; прошу не сумніватися в цьому, що я не приписую неоспоримости СВОЇМ виводам".

Підчеркнені слова в цім уступі, як і цілий уступ листа наглядно показує, що о. Кирстюк писав його від себе особисто, виводив в нім свої особисті думки й погляди, та підкреслював їх своїми власними виводами, інакше не казав би: „прошу не сумніватися в цьому, що я не приписую неоспоримости своїм виводам".

В своїй замітці, яку ми навели повище, п. Свистун між іншим робить твердження, що в листі о. Кирстюка з 22 травня, 1930, „виразно було написано про пересвяту Архиепископа" та що о. Савчук читав це місце з того листа на зборах в салі Церкви на Дізраелі на 2 серпня", а також запитує, „чому о. Савчук це місце з листа не опублікував?"

Заявляємо, що твердження п. Свистуна не є правдиві. В згаданім листі нїчогісько про пересвяту Архиепископа не згадується і о. Савчук нічого подібного з того листа не читав, ані не міг читати. З тої самої причини також о. Савчук не міг того місця з листа опублікувати, бо такого місця в листі нема.

В замітці п. Свистуна читаємо також, що лист о. Кирстюка з 22 травня, 1930, „є доказом проти Владики й обох Консисторій" Як що твердження п. Свистуна, що американська Консисторія і Владика були за злукою з патріярхом та навіть на пересвяту Архиепископа є правдиве, і лист о. Кирстюка є доказом того проти американської Консисторії і Владики, то яким чином лист о. Кирстюка є рівночасно доказом проти канадійської Консисторії, яка завжди стояла і стоїть на протилежним становищі від того, яке п. Свистун приписує Владиці й американській Консисторії? Канадійська Консисторія завжди уважала й уважає Іерархію Української Автокефальної Православної Церкви канонічною і благодатною; вона бажає і є проти пересвяти Архиепископа та проти підчинення Української і реко-Православної Церкви будь якій чужій ~~[illegible]~~ ній власти; голова канадійської Консисторії, о. С. В. Савчук, в своїм листі з 4 червня, 1930, який був поміщений в „Вістнику" з 15 серпня, 1935, зганьбив о. Кирстюка за те, що той в своїм листі з 22 травня, 1930 заперечив канонічність, автокефальність та православність нашої Церкви, — отже в виду цього всього, доказом якої провини може бути лист о. Кирстюка проти канадійської Консисторії? Оця нагляднв крутня, якою п. Свистун пробує прищіпити вину канадійській Консисторії за те, в чім вона абсолютно ничим не провинилася, як чадто добре показує, ніж обставу п. Свистуна та його „оборонці" макети для своїх нападів на церковний провід в Канаді.

П. Свистун також твердить, що „Вістник" відмовився надрукувати відповідь о. Кирстюка. Це твердження також не є згідне з правдою. Відповідь о. Кирстюка, з відповідними заввагами від редакції мала бути поміщена в „Вістнику", але ніч прийшла на це черга, п. Свистун опублікував її в своїм бюлетені, по чім ми вже не вважали за відповідне її містити.

Погляньте на наклейку, чи не час вже відновити передплату за „ВІСТНИК"РІ

ГУРТОВИЯ СКЛАД ЦЕРКОВНИХ РІЧЕЙ.
Пишіть по каталог
WILLIAM CROSS & CO.
322 Main St., Winnipeg, Man.

„ВІСТНИК"
Релігійний часопис для Українців в Канаді
Виходить 1-го і 15-го кожного місяця.
Видає Українська Православна Видавнича Спілка.
Передплата: В Канаді — $1.00 на рік.
За границю — $1.50 на рік.

THE HERALD
Published semimonthly by the
Ukrainian Orthodox Publishing Company
Subscription per annum:
In Canada — $1.00. — Foreign — $1.50.

Адресуйте: — Address:
The HERALD, Box 3084, WINNIPEG, MAN.

Канони Київські і Канони Всесвітної Церкви.

Чит. нечи розклад київських канонів, мимоволі мусите спинитися зараз на самім першім розділі п. з. „Православна віра, канони і Всеукраїнський Православний Собор в м. Києві, 14/30 жовтня 1921 р."

Як бачимо, самий перший розділ канонів говорить це спеціально про канони. Це не є випадок ані не похибка, а наслідок бажання засувати відношення канонів Української Автокефальної Православної Церкви до канонів Всесвітної Православної Церкви.

Яке-ж є те відношення?

Самий перший уступ розділу київських канонів говорить: „Уважаємо неможливо тримати православну християнську віру, стверджену на 7-ми Всесвітних Соборах, що її приймали наші предки за св. Володимира".

Застановіться над тими словами. Чим стверджали православну християнську віру сім Всесвітніх Соборів? Догмами і канонами. Нових догм кождий Собор не ухвалював, але канони ухвалював кожний Собор. Це й є властиве завдання канонів — стверджувати православну християнську віру. Канони — це закони православної Церкви. Вони говорять, який має бути порядок в православній Церкві, які мають бути права і обов'язки вірних, священників і єпископів. Вони говорять, що може, а чого не може робити член православної Церкви.

Київський Собор в 1921 р. першою своєю ухвалою постановив непохитно тримати православну віру, стверджену на семи Всесвітніх Соборах, тоб то, стверджену догмами й канонами Всесвітної Церкви. Та може ще хто сумніватись, яка то віра. Отже 1-ший канон київського Собору ще додатково це пояснює. Він каже, що це та сама віра, „що її приймали наші предки за св. Володимира". А Церква, що була прийнята на Україні за св. Володимира, не була якась окрема церква, відірвана від православного світа, вона не відносилася ворожо до других православних Церков, й навпаки вона була з другими православними Церквами в близьких взаєминах. Вона була в специяльно близьких взаєминах з царгородським патріярхатом. На Україну приїздили й патріярхи єрусалимський та антіохійський. Українська Церква була в настільки добрих взаєминах з другими православними Церквами, що навіть займала серед них провідне місце. Вицайклопідія Британніка (14-те видання) в уступі про Православну Східну Церкву (том 16) пише: „Найважливішими доктринальними свідоцтвами Східної Церкви є: 1) Катехизис Православної Віри Петра Могилян, стверджений східними патріярхами і синодом в Єрусалимі (1643) і 2) декрет Єрусалимського Синоду, або Ісповідь Досифея (1672)." Петро Могила був київським митрополитом і написав ним книжка є одним з двох основних теологічних творів для цілого православного світа.

Як би київський Собор був хотів заложити якусь окрему Церкву, секту, відірвану від православного світа, як був би не згадував ні про сім Соборів Всесвітної Церкви, ні про віру наших предків від св. Володимира.

Та коли ще кому не цілком зрозумілий є перший канон київського Собору з 1921 року, то повинен бути зрозумілий другий канон (другий уступ 1-шого розділу). В ньм говориться: „Не задля скасування, або зміненя старих канонів, а піклуючись про спасіння й поступ людей до кращого, ухвалюємо: 1) що єпископсько-самодержавний устрій церкви, що утворився під впливом обставин історичних і державно-монархічного ладу тих часів, якими пройняті старі канони, надалі не може залишитись і повинен бути зміненй устроєм церковно-соборноправним, відповідно духові православної Христової церкви; 2) що Собори з одних єпископів, як це було досі і є, не відповідають істиному духові православної Христової віри, не дають змоги церкві жити повним життям і їх потрібно надалі заміняти Соборами з представників від усієї православної української людности; 3) вважаючи, що Собори з представників всієї української людности не є порушенням церковних канонів, (тобто канонів Вселенської Церкви — Ред.) а тільки органічний розвиток їх,... визнаємо себе канонічними місцевим Собором..."

До цього канона потрібне маленьке пояснення. Єпископсько-самодержавний устрій церкви, про який тим згадується, був утворений за царських часів в Росії. Як професор О. Лотоцький в своїй книжці „Автокефалія" (видання Українського Наукового Інституту в Варшаві) доказує, стара практика Апостольських та Всесвітніх Соборів була, що в Соборах брали участь єпископи, священники і світські вірні. "Клир і миряни приймають участь і в Соборах вселенських" (всесвітних), пише він на стор. 37. На Берестейському Соборі, як відомо, крім єпископів та священників було велике число світських людий, був князь К. Острожський, були депутати від шляхти, були депутати від міщанства, представники братств. Неправість унії доказували православні, між іншим, тим, що унію заключено без участи світської сторони православної церковної громади. „Про Собор єпископів, як постійну чинну установу, не знаходимо вказівок у церковних канонах", стверджує проф. Лотоцький на 167 стор. вгадані вище книжки.

З упадком царату і приходом до влади большевиків старий церковний єпископсько-самодержавний устрій не міг дальше відбуватися. Він мусів змінитися, отже Собор в Києві з другім своїм каноні стверднв потребу нового устрою Церкви, устрою соборноправного, устрою, згідного з практикою Всесвітної Церкви, в якій найвище право мають представники всієї православної людности, вібрані на Соборі, а не самі єпископи. Дальше київський Собор справився з закидом російської церкви (немов то він неканонічний тому, що складається не з єпископів, а з священників та світських людей) тим, що в другім каноні стверднв свою канонічність.

Але найважніше, що в тім каноні є, то стверднження, що київський Собор своїм постановами зовсім не касує, ані не змінює старих канонів. Він їх задержує, але „піклуючись про спасіння й поступ людей до кращого", уважає за відповідне уявляти деякі постанови, більше відповідні до тих порядків, що запанували на Україні з упадком царату.

Другий канон київського Собору виразно стверджує, що Українська Церква не скасувала, ані не змінила старих канонів. Отже ставити мови, київські, каноні проти „старих" канонів Всесвітної Церкви може ставити тільки той, хто київських каноиів не читав, або свідомо неправду говорить. Київський Собор зовсім не скасував, ані не змінив канонів Всесвітної Церкви, він і не мав до того права, признаючи себе лише місцевим Собором. Місцевий Собор має тільки місцеве значіння, а всесвітне значіння має тільки Всесвітній Собор, отже тільки Всесвітній Собор може змінити, або скасувати канони Всесвітної Церкви. Таксамо як муніципія не має права скасувати ні змінити державного закону.

Українська Автокефальна Православна Церква ясно і виразно стала на канонічнім становищі Всесвітної Православної Церкви в двох уступах першого розділу своїх канонів і для того вже й в заголовку того розділу поставила між іншим слово „канонн". Та це не є одиноки уступи київських канонів, де про канони Всесвітної Церкви говориться. В 1-шім уступі XI розділу (Організація Української Церкви і церковного урядування) говориться:

„Українська Православна Автокефальна Церква є вільне братерське обєднання церковної людности, що бажає управляти своє земне життя для досягнення царства Богожо на грунті правдивого і непорушного розуміння св. Євангелії Господа нашого Ісуса Христа, заложителя св. Апостолів і догматів і канонів святої Православної Соборної і Апостольської Церкви".

Соборної і Апостольської Церкви! Не якоїсь Церкви відірваної від православного світа. На грунті догм і канонів Соборної Апостольської Церкви! Ці канони є грунт, а київські каноии є тільки доповненим їх, додатком для пристосбления їх до відносин в Совітським Союзі.

Про вищість канонів Всесвітної Церкви над київськими місцевими канонами говорить також 12 уступ XI розділу київських канонів. Він каже: „Українські священослужителі, що відповідають всім вимогам догматів і канонів Православної Церкви і вимогам цих (т. е місцевих, зам. Ред.) канонів набувають право на служіння в церкві..."

На канони всесвітної Церкви покликуються київські каноии і в постановах про висвяту єпископів. Семий та осьмий уступ IV розділу (Відновлення Української Церковної Ієрархії) говорять: „7. Священий чин хиротонії єпископів для відбування єпископату виконується згідно з основами чину, прийнятого у Всесвітній Церкві. 8. Належні священий чин хиротонії єпископів в Українській Православній Церкві виконується трьома язиох і більше єпископів по чину Всесвітної Східньої Церкви".

Одним словом київські канони виразно признають обовязковими для Української Автокефальної Православної Церкви каноии, прийняті Всесвітною Православною Церквою. Вони їх не скасували, ані не змінили. І не диво. Як довго якась Церква хоче оставати частиною Всесвітної Православної Церкви, вона не має права ті каноиів самовільно касувати, ні змінювати.

Скаже хтось: А чи Всесвітна Церква придержується всіх каноиів? Не придержується. Деякі каноии з ходом часу стратили свою первісну уживочність, а через те й вийшли поволи з уживання. Є приміром канон, що заборонне жінкам робити штучні зачіски. Інший канон забороне христіянкоаі' вочувати в жидівській гостинниці. Ще інший забороне брати проценти від грошей. Ці і подібні каноиа вийшли з уживання і минули на них не звертається уваги. Але це не є такий великий дивогляд. Кожна держава має закони, що були колись видані, ніколи не були скасовані, а помимо того не звертається тепер на них уваги, бо вони вийшли з уживання. Те саме сталося й з деякими каноиами, що вийшли з уживання, перестарілися. Та через те, що деякі каноии перестарілися, не виливається й всіх каноиів, як не вилядається й всіх старих законів лише через те, що деякі законн перестарілися. Які каноии перестрілися і вийшли з уживття, це дуже легко довідатися з практики різних православних церков. Хочи оставати частиою Всесвітної Православної Церкви, Українська Церква повинна требе тільки уважати на те, що вважають для себе за обовязкове другі Православні Церкви, а від чого уважають себе увільненими.

Таким підходом до справи виясниио й правильність, чи неправильність найбільшої „революції", на яку дозволила собі Українська Автокефальна Православна Церква — запровадження жонатих єпископів. Чи справді є це таке революція? Не лише Українська Церква погодилася на жонатих єпископів, зробила те саме і російська синодальна, або жива церква. Однакож це не перешкоднло царгородському патріярхові признати цю церкву. І царгородський патріярх і другі православні патріярхи остають в дуже близьких взаєминах з англіканською Церквою і англіканська Церква вважається майже за православну. Коли вона це не принята цілком до складу Всесвітної Православної Церкви, то тільки через деякі застереження щодо навчань Англіканської Церкви про деякі Св. Таїни, але не через те, що єпископи Англіканської Церкви є з правила жонаті.

На закінчення варта пригадати, що кожний православний христіянин обовязаний кожного разу в своїх молитвах говорити й „Вірую". А в „Вірую" приходять слова: (вірую) „в Єдину, Святу, Соборну й Апостольську Церкву". „Соборна" значить „всесвітня". Отже ми вірнмо у Всесвітну Церкву. І 5 уступ X розділу київських каноиів наказує „В першу неділю Великого Посту виконувати урочисто молення за зєднання всіх церков". Значить, ми маємо вірити в Єдину, Святу, Соборну і Апостольську Церкву. Хто шанує Українську Автокефальну Православну Церкву, має ще й додатково молитися за зєднання всіх Церков. Ми е це згідно з нашою вірою та церковними обовязками в той же самий час відносится з ненавистю до Всесвітної Церкви, а в першій мірі до всіх інших православних Церков? Чи не є це фарисейство?

Українська Автокефальна Православна Церква дуже ясно і недвозначно стверджує свою єдність з православними Церквами інших країв та народів. Вона не відірвалася від звязків з православним світом. Вона признала каноии Всесвітної Церкви за свої каноии, признала їх за основу для своїх місцевих каноиів і тому не можна зробити її більшої кривди, не можна уявити собі більшого глузу з неї, як в суперечі сиб найочевидніших фактах представляти її як організацію ворожу до Всесвітної Православної Церкви а її каноиів, як перечеркнення і заперечення всього того, чим жив православний світ більш тисячі літ, чим жили і що шанували наші предки від св. Володимира Великого.

Українська Греко-Православна Церква в Канаді не приймала киівських каноиів окремими уявлами головно тому, що вважала їх за статут церкви, відповідний лише до тих відносин, що запанували за большевиків на Україні, однакож грунт, на якім стала киівська і канадійська Церква, є один і той самий — „непохитно тримати православну християнську віру, стверджену на 7-ми Всесвітних Соборах, що її приняли наші предки за св. Володимира". Ніякого суперіву про це не лишає і точка чартеру Української Греко-Православної Церкви Канади.

ЩО ПОЛЯНИ ВИРОБЛЯЮТЬ В УКРАЇНСЬКИХ ЦЕРКВАХ.

Відомо, що Польща позганяла українських учителів на Мазури, а польських поросаджувала по школах української Східної Галичини. І ті чують себе тут диктаторами. От приміром заходять до українських церков і, не дозволяючись нікого, співають польські патріотичні пісні. Пише „Новий Час" (ч. 210, 1935):

— Деякі вчителі заляюють сейчас по Службі Божій співати польські патріотичні пісні, як напр. „Боже, цось Польске", а вірні зачинають рівночасно співати свої українські релігійні пісні. Гимсменом у церкві повстає замішання, що в свою чергу викликає негодування серед вірних і відхопує повагу церкви.

З наведеного виходить, що таких випадків є багато і не від нині, та розписуватися про те в українських часописах не можна. Цим разом „Новий Час" згадує мов ненароком, переповідаючи судову розправу, ни остаточне рішення суду відносно такого нахабного співання польської учителькн в українській церкві.

Була така історія... В Злоцку, коло Нового Санча, о. В. Гриник почав з вірними співати по Службі Божій пісню до Пресвятої Діви Марії. В той час учителька Крамковска почала з кількома дітьми співати „Боже, цось Польске", наперекір релігійній українській пісни.

Що тоді мусіло діятися в душі кождого присутного українця, можемо собі уявити. Не до співу їм було, але... Не зважаючи на польське нахабство, співали дальше свою пісню.

Дальше історія така, що Крамковска заскаржила о. Гриника, що перешкоджав їй співати і старосте покарало його на заплаченнн 500 зл. за „оказание дерцекважения і неуважі до панъства польского" (за вияв легковаження і неохоти до польської держави).

Тут о. Гриник зробив відзнак і боронився тим, що (1) „Боже, цось Польске" не є державним гимном, 2) що доси зґідна пісня в церквах не співалася і церковна власть за її співанням не заявляла, 3) Крамковска зачала співати без його згоди, перериваючи пісню „О Мати Божа", отже вона порушила спокій.

Однакож окружний суд в Санчі за твердив присуд старостна.

О. Гриник передав справу до Найвисшого Суду і той уневажнив дотеперішне рішення і передав справу судови в Санчі ще до перегляження.

Помимо рішення Найвисшого Суду, суд в Санчі знов потвердив первісний засуд, толкуючи справу так:

— По неладних пробах зробити пісню „...і дим моиарув" і пісню, звану „Рота Кононівцкої" зложеним гимном, принято пісню „Боже, цось Польске", як такут, що має заступити державний гимн. Характер тої пісні, і темпо музичне найбільше відповідають повазі костела і тому та пісня цілком заступає народний гимн, якого ще остаточно не приняли. А „Мазурек Домбровского", що урядово заступає гимн, для костела не надається.

З наведеного видно, що суд в Санчі ні живі очи натягає і перекручує навіть власні факти, про які говорить, не зважаючи вже факту нахабства учителькн.

Хоч „Боже, цось Польске" не є гимном, але краще надається для костела, ніж пісня, що урядово заступає гимн, тому треба було дати їй місце в церкві... Розбишацька аргументація!

Ще раз о. Гриник звернувся зі справою до Найвисшого Суду і вінніпг 23 травня, 1935, увільнено о. Гриника від вини і кари. Найвисший Суд взяв під увагу письмо перемиської Консисторії, де говорилося, що пісня „Боже, цось Польске" не є в списі пісень призначених для співання в церкві. Тому учителька не мала права співати в церкві без порозуміння з пароком, а парох не був обовязаний приєднати співання своєї пісні.

Так ціла та справа тягнулася майже два роки. Кілько клопоту, кілько душевних мук витерпів за ті два роки український священик! А за яку провину? За те, що не хотів покрити нахабству злочинців.

Але потіхи з рішення Найвисшого Суду українцям все таки не буде. Завтра та сама Крамковска зачне співати в церкві „Мазурек Домбровского", що урядово вважається народним польським гимном. Він для костела не надається, але для церкви буде можна. І тоді о. Гриника вже покарають за „дерцекважение і нехеньць до панъства польского".

Гіршого нахабства і насильства, як показує подана подія, не можна собі навіть уявити. Ані большевики нічого гіршого не видумали бн. Однакож Поляків всі уважають христіянами. Папа стоїть щиро по їх стороні. А по стороні українській нема кому стяти.

Так виглядає католицизм! Так виглядає папське верховенство! Такий на такім ідс і „таким поганне, як каже" приповідка.

Чи йду маківцями.

Чи йду майданами гучними,
Чи входжу я у людний храм,
Чи бенкетую в молодцями,
А вшиу все нема думками...
Я думаю: пролинуть роки
І всі — хоч як багато нас —
Всі в ямі ляжемо глубокій,
І чийсь уже наздовить час.
Самотній бачу дуб могутній,
І думка: патріярх лісів
Переживе мій вік забутній,
Як пережив моїх батьків.
Дитятком любим утішаюсь,
Кажу йому: Прощай! Гости,
Тобі я місцем поступаюсь —
Мені всихать, тобі цвісти.
І так що дня і що години
Все маю думку я одну:
Вгадати хочу ті хвилини,
Коли поляжу я в труну.
І де поляжу... На чужині,
Чи в колотнечі боєвій,
Чи серед хвиль, чи в сій долині
Спочине труп холодний мій?
І хоч однаково, де тліти
Німому тілоан в труні,
Та все хотілося б спочити
У краю рідному мені.
І край могили над трубою
Хай молоде життя гуля,
І сяють вічною красою
І рідне небо і земля.

З Пушкіна.

„ВІСТНИК" в хвіоом душі кождого православного Українця. Але щоби він міг стало і на час виходити — треба, щоби його читачі не залягали в передплаті!
А ви Ваша передплата?

АПОСТОЛ НА 24 НЕДІЛЮ ПО ЗІСЛАННЮ СВ. ДУХА.

(Ефесян II: 14-22).

Браття. Христос бо мир наш, що зробив з обох одно, і розвалив середню перегородню стіну, пражду тілом Своїм, закон заповідей наукою обернув у ніщо, щоб з двох зробити собою одного нового чоловіка, роблячи мир, і примирити з Богом обох у одному тілі хрестом, убивши ворогування на ньому; і прийшовши благовістив мир вам, далеким і ближьким, тим що через Него маємо приступ обоє в одному Дусі до Отця.

Тим-же оце вже ви більш не чужі і заложі, а товариші святим і домашні Божі; збудовані на підвалині апостолів і пророків, а угловий (камінь) Сам Ісус Христос; на котрому вся будівля, докупи споєна, росте в церкву святу в Господі.

На Ньому й ви збудовуєтесь на осселю Божу Духом.

АПОСТОЛ НА 25 НЕДІЛЮ ПО ЗІСЛАННЮ СВ. ДУХА.

(Ефесян IV: 1—6).

Браття. Благаю ж оце вас я, вязнин у Господі, ходити достойно поклику, яким вас покликано, з усякою смиренною й тихістю, з довготерпеливістю, терпячи один одного в любови, стараючись держати єдиненія духа в мирному союзі.

Одно тіло й один дух, якож-ж і покликані в одній надії вашого покликання; один Господь, одна віра, одно хрещення, один Бог і Отець усіх, що над усіма й через усіх і в усіх вас.

АПОСТОЛ НА 26 НЕДІЛЮ ПО ЗІСЛАННЮ СВ. ДУХА.

(Ефесян V: 9—19).

Браття. Ходіть же як діти світла, (бо овощ духа — у всякій доброті і праведности і правді), допевняючись, що є угодне Богові.

І не приставайте до неплідних діл тьми, а лучше ж киняйте їх. Що бо діється потай у них, соромно й казати.

Усе ж обвинуваченне від світла виявляється; все бо виявлене є світло.

Тому то говорить: Устань, сонний, і воскресни з мертвих, то й освітить тебе Христос.

Глядіть же, як би вам оглядно ходити, не яко немудрі, а яко мудрі, викупляючи час, бо дні лихі.

Тим-то не бувайте нерозумними, а розумійте, що є Божа воля.

І не впивайтесь вином, бо в ньому розпуст, а сповняйте себе Духом, бесідуючи між собою псальмами, та гимнами, та піснями духовними, співаючи та виграючи в серцях ваших Господеві.

АПОСТОЛ НА СВЯТО О. МИКОЛАЯ ЧУДТВОРЦЯ.

(Жидів XIII: 17—21).

Браття. Слухайте наставників ваших і коріться (їм); вони бо пильнують душ ваших, яко мають перелік оддати; щоб з радістю це робили, а не зітхаючи; не користь бо вам це.

Молітеся за нас: уповаємо бо, що добру совість маємо, у всьому хотячи добре жити.

Найбільше ж благаю це чинити, щоб скоро вернено мене вам.

Бог же впокою, що підняв з мертвих великого Пастиря вівцям через кров завіту вічного, Господа нашого Ісуса Христа, нехай звершить вас у всякому доброму ділі, щоб чинили волю Його, роблячи в вас любе перед Ним, через Ісуса Христа, котрому слава до віку вічного Амінь.

Як Рим Хотів Завести в Церкві „Бежмованє"

(Матеріял для занотования).

В американській „Свободі", з 5-го листопада, 1926 року, ч 258, в „Голосах читачів" описує „Священник" про важну для українця подію, а саме — як Рим хотів накинути греко-католикам в Стейтях латинське миропомазання при хрещенню, або як в нас звуть з польського — „бежмованє". Читаємо там, що коли б греко-католицька Церква мала ідейних провідників українців, то ворожі заміри Риму на знищення прав греко-католицької Церкви були би безуспішні. А дальше читаємо:

„В якийсь час по приїзді еп. Ортинського до Америки, єпископ покликав священиків на раду в дуже важній справі. На цій нараді предложив вістку, що Рим вислав до нього наказ, що ни будуче американські українці-католики не будуть уже мати миропомазання після нашого старого, історією освяченого звичаю, але після латинського обряду...

„Епископ Ортинський пояснив священикам, що тепер Рим хоче завести в американських українців латинське миропомазаня, себто таке бежмованє, як в поляків.

„Епископ відтак пояснив, що він буде виконувати приказ з Риму, як священики вгодяться на те, щоби в нашій католицькій церкві було заведене латинське бежмованє.

— А що буде — спитали відразу священики — як ми не згодимося на приказ з Риму?

„Епископ пояснив, що як священики не згодяться на принятя польського „бежмованя", то він відповість Римови, що наші церкви ни ще не годяться і проти цього нарушення своїх прав протестуємо. „І я скажу, що я супроти цього (зп. в виду заяви священиків) цього приказу не буду виконувати".

— А що тоді буде? Чи не буде Рим уживати натиску на вас, Преосвященний?

— Про мене, най вживає. Та відай він не буде пертися, бо знає, що він тут нарушив наші права, яких ни без нашого дозволу не мав права нарушити. Зрештою якій натиск може він робити? Може післати ще одну буллю. А ми знов проти неї запротестуємо, і далі будемо миропомазувати після українського обряду.

— А як вас відкличуть, Преосвящений?

— Та най відкличуть. А ви відтак не запротестуйте проти нарушення прав нашої церкви під другим епископом?

„Після тих їх промов українські католицькі священики вислали протест до Риму проти нарушення права української унійтської церкви й проти заведення польського „бежмованя". Цей протест ми передали на руки нашого епископа, покійного Сотера Ортинського і він наш протест до Риму заслав. І тільки ми чули про польське „бежмованє".

Зазначуючи, що еп. Ортинський вмів стояти в обороні прав своєї церкви, автор допису каже про теперішнього еп. Богачевського.

— Та в цьому й біда, що Рим вислав нам такого провідника, який лишень головою вміє махати, як наш нарід копають".

Факт вартий занотования в історії укр. співжиття українців з Римом і католицизмом. А таких фактів є багато, безладно порозкиданих в різних українських часописах і книжках. Велике діло зробив би той, хто їх повипаходивби і зібрав би разом як матеріял до історії.

А кілько було всяких фактів і випадків, що нігде не занотовані. Було щось важне, велике, болюче, що треба би поставити перед очі цілого народу, але ті, що знають про те, мовчать. Мовчать тут, мовчать на рідній земли — не думаючи навіть, що тим роблять смертельний гріх проти справедливости і проти свого народу.

Наведений тут факт, це важна подія. І з неї для думаючих людей виходить велика наука, а то: коли Рим відносився до нас по злочинному, то пощо з тим Римом стоять? Пощо вважати злочинца своїм авторитетом? Своїм провідником?...

В.

КАРТИНИ З УКРАЇНСЬКОЇ НЕВОЛІ ПІД ПОЛЬЩЕЮ.

Українські часописи занотовують такі останні події, звязані з насильством польської влади над українським народом:

В Плавучій Малій, повіт Бережани, поліція побила 8 Українців за те, що йшли через село в двох чвірках, бо це вважала вона вже демонстративним походом і бунтом проти польської держави.

В селі Ганіщі, в Бурштинщині, напав солтис разом з Поляками, що держали варту, на Українців, прияних на аматорський виставі місцевого Кружка „Рідної Школи" і кольми розігнали їх.

В Кутницу, повіт Броди, польські „стшельци" напали з кацапами на ліч читальні „Просвіти" та вдемолювали його, при чому стріляли до тих, що хотіли боронити народнього добра.

ПАРОХІЯНИ І... ГУЗИКИ.

На воротах церкви св. Якова в Лондоні появилось таке оголошення:

„Парохіяни, які кидають у церковну скарбонку гузики, проснмо приносити з дому власні гузики, а не відрізувати їх з подушок, призначених під коліна тих, що приходять молитись."

БАГАТА ЖЕБРАЧКА.

Одну 62-літню віденську жебрачку засудили на три тижні вязниці за те, що вона збирала на вулиці милостиню. Прилдково вона згубила банкову книжечку і шукала за нею через поліцію. Показалося, що вона мала вложених до банку 96,000 шиллінгів, які приносили їй місячно 600 шиллінгів процентy.

„ДНІПРО"
Орган Української Православної Церкви в Злучених Державах.
Виходить 1 і 15 кождого місяця і коштує на рік $2.00
Передплату висилати на адресу:
„DNIPRO"
1851 Germantown Ave., Philadelphia, Pa

ВІДЧИТ ПАНА СВИСТУНА.

(Пайн Ривер, Ман.)

На 3 листопада п. р. п. Свистун мав свій відчит у Пайн Ривер, Ман. Відчит його був „в обороні" Рідної Церкви. І що ми почули й навчилися з того відчиту?

Насамперед він осоювів нам, як св. Павла вибрали Апостолом і прийняли до святих. Тоді ще не було епископів, ані патріярхів, ані тих автобусів, що є тепер, одним як Павло сходив були слугою Божим, то він ним вийстав і инші цінні християнської сиру його почитав і святкує. А наш епископ і адміністратор хотять нині бюрй патріярчого визнання, як вони не перестали, а ще для того, щоби могли бути пастирями межи українськими народом. Отже треба як грека із Туреччини, щоб уже іншим в Канаді позволяли бути православними християнами.

Далі говорив п. Свистун про якогось російського св. Івана, як то він провадив загальну сповідь і як сповідав на площі по кілька тисяч людей зараз, і за те зістав святим.

А тут як о. Маевський комунально року проголосив загальну сповідь у Вінніпегу, в Соборі, то що він мав за те в Саскатуні на Соборі? Мало що не вбивчували о. Маевського наші аранжери Собору. А на загальну сповідь канони православної церкви дають позволяють. Навіть митрополит Липківський погодкувався з цім в о. Маевським, а наш адміністратор, о. Савчук, його не злюбив і так повів Семий Собор у Саскатуні, що о. Маевському не було виходу на Соборі.

Отже говорив п. Свистун. А про ті листи о. Маевського, що він писав до митрополита Липківського і епископа Полікарпа лубського та проф. І. Огієнка у Варшаві і нуждав тайком, без відома архиепископа, адміністратора й Консисторії та духовенства, епископа на Канаду, — п. Свистун нічого не згадував. Про ті листи знав лише о. Маевський і п. Свистун, але пощо комусь про них було знати, як п. Свистун уже через цість літ сидів по спині о. Савчука й архиепископа Іоанна Теодоровича.

Але професор І. Огієнко не з тих, щоб не догадався, що в тім щось не те, що о. Маевський самий шукає епископа на Канаду, а не Консисторія, як головний провід Церкви в Канаді.

Отже професор Огієнко звертається до о. Лещишина в Торонто із запитом про цю справу і заслав йому копію листа. Коли на Соборі прочитано листи від проф. Огієнка, відчалася буря проти о. Маевського і п. Свистуна, але не за загальну спобіль, якої до того часу Собор ще навіть не обговорював.

Але п. Свистун про ці листи ані не писнув на відчиті, бо ще йому попсувалюй, а може на цім і відчит закінчився. Ви, ви адвокат, знаєте добре, чого не можна говорити.

Далі п. Свистун хвалився, що має лист від митрополита Липківського, в якім митрополит закує йому і благословить за його брошуру.

Це місце в листі п. Свистун читав ни відчиті ее раз, але три рази, тілько не цілого листа, а лише там, де є „брат Свистун" згаданий. „Решта листа для вас не важна, тому я пропускаю", — сказав п. Свистун. (Лист був друкований на чотирох картках, на обе боки.), з того вже видно, від кого він походить.

Далі каже п. Свистун: видите, сам митрополит Липківський каже, що нам не потрібно признання від якогось грека ани з Туреччини. Ви українські самостійники в Канаді маєте повне право вибрати собі епископа, якого хочете, і соборно висвятити, то є александрійському способом. Як схочете, то можете покликати і архиепископа Іоанна до висвяти епископа на Канаду, а як не схочете, то для вас він і так буде добрий. Тут п. Свистун дав повсення 5 вагонів: І я цего хочу і тому їзджу із своїми відчитами. Нам канонічних епископів тут не треба, ані священників. Чому? Тому, що ми їх уже мали і вони нас зрадили. А чому нас зрадили? Тому, що були канонічні! І їх піля Православна Церква визнає за правих священників. Отже котрому священикові все коло нас то він може легко вітн собі до другої православної церкви, чи навіть до греко-католицької церкви йому перейти, бо він канонічний і вже пересвати не потребує ні він кого, бо його можда церква признає правдивим священником, а не самозванцем. А як ми собі самі оберемо і висвятимо епископа, то тут вже буде не те. Він буде в других самозванцем і неканонічний Г тоді самі будуть його священники. Тоді вони мусять робити за, що ми схочемо, бо не знають мисцда пітн від нас.

На це, каже п. Свистун, маєте ще доказ: На самім початку зорганізованим нашої Церкви в Канаді, то є в 1918 році, ми собі були поначинали 5 священників від російської місії. Та досі нам лише один зістався, а то о. Кирстюк, а решта вернулися назад туди, відки прийшли. Дальше ми були спровадили собі ар. Колачука на адміністратора, але він нас лишив і тепер є простим священиком у католицькій церкві у Стейтах. А що найгірше, то те, що нас зрадив о. Божик. Він на початку нашої організації давав мені великі поради, що до зорганізования і виданя нашої церкви, а де він є нині? Греко-католицьким священиком. (Цікаво знати, коли о. Божик давав п. Свистунові ті цінні поради — чи ще тоді, як грав на комбайни по весілках, чи вже тоді, як висвя „Акафист зо св. Україні"? — Г. К.)

Далі сказав п. Свистун таке: Щодо загальної сповіди, то вона добре тому, що в нашій Церкві є забігство вражнерів, котрі не хотять сповідатися к тайній спосіб як тепер, бо кажуть, що ней спосіб є добрий тиш для таких хлопів, як ви. Канон Православної Церкви говорить, що кождий член обовязково повинен бодай раз у рік сповідатися, отже як буде загальна сповідь, то тохі вже не буде як той сповідав і так в рамінерки обминуте. І тоді таки всі будуть добрими членами нашої Церкви.

Далі п. Свистун сказав таке. за що йому можна погратулювати. Сказав, що часто в церкві є такі члени, що там таки потрібні, як нате колесо до драгитного воза. Такі члени, каже, є і у нас. До церкви такий член ходить раз на рік. тоді, як на Великдень паски святить, або як є відтайій, але членські вкладок на утримання священика, ані на отримання консисторії не платить, бо він бідний, а як має які треби до священика, — о, то він тут уже наш, обслуги йому належиться і ще кобі за дурно. Як кричати на уряд або на священика, то він перший до цего, але якби його покликав, щоб щось помочи коло церкви, то він зараз фухне: „То що, більше нема нікого? Знаєте, що я не маю часу". Отакі то члени, — каже п. Свистун дані, — чіпаються Церкви, як болото коліс. Вони з часом повзаїлюють від нас, як і болото відлітає від коліс на твердій дорозі. Як прийде сонце, те болото висихає і вони його розібють на порох, а вітер понів і порох забере.

Я скажу, що такі члени, про яких сказав п. Свистун, є всюди, є і в нас, але якби такі слова про них сказав наш священик, або хтось із добрих членів, то зараз посипалась би купа громів: „Адиви, дивн, що він говорить, таж ми прецінь українці, патріоти, часом і до церкви ідемо, хоч коло брами постобно та покупимо пів церковцю, в нім що про нас говорить?" Ала як п. Свистун це говорив, то такі „члени" ще йому й заплескали, і кажуть „добре говорить".

І я кажу, що це п. Свистун добре говорив. Але маєбимо мені відомо, то лежні з тих пять моліс, про які говорив п. Свистун, випасуються тепер до братства, котрого п. Свистун в головою і організатором. В нас п. Свистун дістав ви пять членів до свого Братства. (Трох з них, це такий ті колеса, про які він говорив, отяке не має чим тішитися).

Але Так ви нас п. Свистун із Пайн Ривер до Гилберт Плейнс.Я поставив йому пару питань, а одно з них это те, що п. Свистун говорив на Шестім Соборі в Йорктоні, Сиск. 1929 року, то він на сам перед зачав в'ятворятися, що він на Шестім Соборі не був, а коли я йому доказав, що таки він був і приїхали, що він тоді говорив до о. Владики Іоанна Теодоровича, то п. Свистун відповів так: Те, що я говорив у Йорктоні на Соборі було дурне, бо я його тепер не прізнаю.

Оже подумайте, дорогі браття. На случай, як би ми тепер послухали п. Свистуна і пішли за його проводом, то хто нам заручить, що п. Свистун буде задоволений тим, що

Книжка, котру повинен прочитати кождий Українець і Українка
„ЧУЖА РУКА"
або „ХТО РОЗЄДНУЄ УКРАЇНСЬКИЙ НАРІД"
НАПИСАВ ПРОТ. В. КУДРИК. ЦІНА КНИЖКИ ЛИШЕ 35 ЦТ.
Замовлення і гроші слати на адресу:
THE HERALD - Box 3684 - WINNIPEG, MAN.

теперь говорить, на цьо свое життя? Акуж за яких 5—6 років, а може і ще рік п Свистун забуде чогось інак цього і зной скаже нам, що те все, що він тепер робить і говорить, є дурне бо він його вже не хоче і не признає за добре?

Тепер можна вже добре бачити, про що п Свистунови ходить, а не про свое „Я". На початку своєї бесіди п. Свистун сказав, що цьому всьому винен редактор „Українського Голосу" п Мир. Стечишин, бо він вомістив йому лише гою статею в „Українськім Голосі" — „Риба в мутній волі", а адмьістратор о. Савчук потвердив виводи п. Стечишина своєю статею в „У. Г." і всі Вого (п. Свистуна) плани пропали за дурно. Далі п. Свистун говорив, що він ще від 1929 р. свою теперішню роботу планував, але як тепер дістав для цього нагоду. Це щось таке, як у 1914 р світова війна розпочалася ніби через убивство в Сараєві австрійського наслідника престола, але до тої війни всі європейські держави вже були давно приготовані. П. Свистун каже, як говорити й тому каже, що він не винен, але редактора „У. Г.". Я би любив вантити п. Свистуна, яку за вилину українську православну громаду він організував у Етельберт, Ман. де він два роки учителював, бож він каже, що він перший і найбільший організатор У. П. Церкви на цілу Канаду. В Етельберт п. Свистун стояв село через два роки — 1921 і 1922 — а там від тоді і досі українські православні священики не мають доступу. Але п Свистун цего не бачить. Він часом любить приписувати собі те, що хтось другий зробив і тим величається.

Я думаю, дорогі брате, що ми вже дрозумів, про що тепер п. Свистунови ходить, і тому треба йому за таку ласку подякувати. Ми мали Собор і він розсудив, хто був винуватий, а хто ні, і ні Свистун на Соборі знався, що він приїхав домір і негайну за то, що подобав, а висловчи їх Собору, аж заплакав. Але Бого дало не був широкий. Це був вжаг зі злости до Собору, бо він сові душі, мабуть чув, любовіть Собор бесудити невинно о. Владику і адміністраторів, я не йому не вдалось. Плач п. Свистуна на Соборі був тому знаком злости до його товаришів, які йому колись любили. І пожалів, а на Соборі мусіли осудити не його теперішню роботу.

Семий Собор складався з 68 світських делегатів і 23 священників та Архиєпископа, вони рішали справи совісно і розсудно, а що його вирок не такий був, як п. Свистун хотів, то він за те винен Собор стемідом.

Гр. Кравчук.

ПОШУКУЮ

мого хрестного батька Авраама Крупко, який в місяці вересні, 1924, виїхав з міста Харбіна, Манжурія, до Канади і має осісти в Едмонтоні, Альберта.

І Хтоб з вступаючих отців духовних Української Греко-Православної Церкви в Канаді, або з шановних читачів „Вістника" знав особисто п. Авраам Крупко або його жінку п. Степанівну, прошу ласкаво повідомити мене про їх адресу через „Вістник", або що краще на мою власну адресу, як що буду вдяка вдячна.

Nadia Struk
Jasper, Parrau, Ont.

ЗАВВАГИ СУСІДА МИРОНА.
(Дембурі, Саск.)

Через довший час редактори большевицьких часописів в Канаді мовчали, списали, що нічого цікавого не знають про Ірчана і Семібаш, ам як справа вже стала вельми малосвісна, тоді вони заговорили: „Так Ім і треба, пхлай в Криші не вигріваються зо сонця і не пєкуть дарно сваленського хліба".

Бачите, як гнала війнна на верх як слина на воді. Так ці самі часописи вічно горлають, що в большевизна ніхто не робить, той не їсть.

Я би сказав, що редакторам большевицьких часописів в Канаді і цілій передовій комуністичній шайці належіть ся коли таке як „стенка", то болай 10-15 р. на Соловках нехай не спасають своїх животів за гроші відного робітника і накупують собі хлиз з салами, і хай їх товаришки-жінки в дорогих футрах не ходять."

Знійшлася рука, що вбила одного ката, Кірова, який через довгі роки знущався над народом. Большевицькі часописи, що виховять в українській мові, присвятили Кірову багато місця і дуже за ним плакали.

А про це, що большевицькі кати, з яких один був Кіров, на чолі зо Сталіном вже роками точуть українську кров, вимордовують українське що найкраще і найсвідоміше населення різними способами, стенками, Соловками, та найстрашнішим голодом, то ці часописи ані мичмрк.

Чи це не хамство?

В місточку Б. люди засікали пятьменний одного большевицького пєсєленика про Ірчана. Той, як та курка приголомшена, вертівся, не знав, що і як має відповіть. Напослі сказав: „Ми знали вже давно що їх Ірчан жив в Канаді, що він не є добрий комуніст". А дальше каже: „Пригадайте собі, як то Ірчан рєально оборонив свого часу Шерстюка, Мельничука і Пецка, а цеж були контрреволюціонєри. В них найвищим ідеалом була Соборна Україна".

От бачите, москаль може бути добрим комуністом, хотяй він є рєдним московським патріотом. Жид може захоплятися всі свої святощі стримувати свою віру, ломіть до синагоги, любити свій край Палестину і рівночасно бути добрим комуністом. А українець колибо хотів стати добрим комуністом то перше всього мусить зрікчетися, відмурятися свого імени, своєї родини, своєї мови, свого народу, своєї віри і церкви, своєї батьківщини, навіть свого власного розуму і думання, своєї душі, і всього що є рідне, а стати рабом, найманцем, хамом, волом. Та не думаю, чи тоді з нього буде і добрий комуніст...

На такій рівності і справедливості чекає москаль на чолі з китом Сталіном хочуть вести всесвітній пролетаріят.

Хотять завести рівність на місткість, на кподі, сдосаг і рідянню більших українських сиріт, вдів, калік і вивіз. Але Провидіння спутовлянна досягне їх, як досягнуло Кірова.

Любленко.

ПОСМЕРТНА ЗГАДКА.

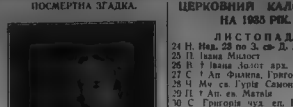

Бл. п. Михайло Федо.

В неділю над світанком 10 листопада ц. р. відійшов від нас по вічний спочинок щє один чеський рідомик, Михайло Федак з Бордженвил. Ост Кожу рідонік, бо він належав до тих, що незамітно для других жесь свій вік працював для свого народу.

Народився покійний в селі Виклинці, Ярославського повіту До Канади прибув 38 літ тому назад й заселився в околиці Портлянд-Ш'го. Від початку був передплатником „Українського Голосу" і „Вістника" та членом місцевих народніх інституцій. В Октябрі перейшов 10 літ. Тяжка недуга рака полковила його в могилу на 62 році життя Полишив по собі засмучену дружину Анну і сина Івана Покійний був тільним членом Української Православної Церкви і те своє пожизання до неї виявив найкраще тоді, коли був на смертній постелі. Передбачаючи близьку смерть, Небіжик хотів висповідатися і сказав закликати православного священика з Торонта. На той час парох Торонта був в Монтреалі і не було можливо його дістати. Розказав тоді греко-католицького священика з Брентфорд, який прибувши до слабого вимовив від нього, щоби він відрікся православної віри і приняттю перед ним визнання пани. Небіжчик запросив до хати католицького місіонера, заявивши що він є православним і вірить в Христа, а не папу Колюк та цего незнаного вчинку з цього дожидається місіонер то він стане перед суд Сина Божого несповіданим, яке він повинен це відвечет і місіонер відійшов з ними. В два дні пізніше прибув до небіжика Всеч о. Лещинович і висповідав його Святими Тайнами.

Похорон відбувся в понеділок 11 листопада по полудні. По панахиді і тропні в хаті сина Покійного на Мавіт Плезант, тіло відпроважено до англійської пропатедральної церкви в Брентфорд. В церкві відправлено Паракгас, проповідь по українськи і подяку по англійськи, бо крім повожного числа друзів Покійного на похорон прибуло багато місцевих англійців.

З великим вчинім сумний поїзд на місцевий цвинтор Мавіт Гейт в Брентфорд. Похоронну відправу служив Всеч о. Л. Лещинин з Тотонта.

Себе цих вділів вічної памяті на місцевий цвинтор покійного.

За проведене ним чесне життя — хай земля йому буде легкою.

Р. Д.

ПРИМІРНЕ ВЕСІЛЛЯ.
(Гебора, Саск.)

Дня 22 жовтня 1935 р. відбувся вінчання п. М. Христа і панни Марії Гайчись. Вінчання довершив о. П. Мельничук в Рожатоку, кайчинній наш парох, що був в нас через 4 роки.

Забава весільна відбувся в родичів молодої. Одна з гостей попросив, щоби гості назбирали про „Вістник", який просіщує нас повідомляти українців на чужинних полях. Гості зложили тубічну датчу $7.40. П Гебись, тато молодої, обіцював зі себе вічого додаць, отже разом вібрано $4.40.

Дітчасливим пожи спасибі, а молодятам многіе літ.

І. Потомляко.

ЦЕРКОВНИЙ КАЛЕНДАР НА 1935 РІК.

ЛИСТОПАД.

24 Н. Нед. 23 по З. св. Д. Мина
25 П. Івана Милост
26 В. † Івана Золот. арх. Конст
27 С. † Ап Филипа, Григорія
28 Ч Мч св Гурія Самона
29 П. † Ап. св. Матвія
30 С. Григорія чуд еп. Неокес

ГРУДЕНЬ.

1 Н. Нед. 24 по З. св. Д. Мч. Пл
2 П. Пр. Авдія
3 В. Григорія Декапол.
4 С. Введення в Храм Пр. Бог.
5 Ч. Пр. Филимона, Аравта
6 П. Амфілохія еп Іконі.
7 С. Вмч Катерини

8 Н. Нед. 25 по З. св. Д. Клим.
9 П. Пр. Аліпія столп.
10 В. Вмч. Якова, пр. Рождна
11 С. Пм. Стефана Нов.
12 Ч. Мч Парамона і з ним. 370
13 П. † Ап Андрія Первозванного
14 С. Пр. Наума, чч. Аналії

15 Н. Нед. 26 по З. св. Д. Пр Ах

ПОРЯДОК БОГОСЛУЖЕНЬ о. Т. Кисілевня Листопад.

24. Нед. — Хлмар. Лист Свято

ПОРЯДОК БОГОСЛУЖЕНЬ о. П. Запорожця. Грудень.

1 Нед — Сифтон.
4 Середа, Введення Богор. — Богдан
8 Неділя
15 Нед — Косів
19 Четв., Миколая — Петлюра
22 Неділя — Рейнстон.
29 Неділя — Ешлід.
Адреса: — Дівфонк.

ПОРЯДОК БОГОСЛУЖЕНЬ о. Л. В. Дячина. Грудень.

1. Неділя — Сарто. (Богослужіння відбудеться в хаті п. Стефон Сенько).
4. Середа — Введ. П. Б. — Сетон.
8. Неділя — Тиндал.
15. Неділя — Поплар Парк.
19. Четвер — Св. О Миколая — Портеджа ля Прейрі (храм)
22. Неділя — Лудфост
29. Неділя — Мелвотон.
Адреса. — Тиндал, Ман

ПОРЯДОК БОГОСЛУЖЕНЬ о. В. Апонович. Грудень.

1. Неділя — Байтс.
4. Середа — Введення в Храм Пр Богородиці — Толстой.
8. Неділя — Гапелетон (семія)
15. Неділя — Сельвія
19. Четвер, Миколая уд. — Арбакл
22. Неділя — Гардентон
29. Неділя — Толстой
Адреса: — Толстой, Ман

ЦЕРКОВНИЙ УСТАВ НА 1935 РІК.

Грудень.

1. **Нед. 24 по Зісл. сх. Луки:** Голос 7 Утр. Євап. Матв. XVI: 2—8 Лт. Ап. Єф. II: 14—22; Євап. Луки VII: 41—50.
4 Середа Введення в Храм Пр. Діви Марії: Утр. Євап. Луки I: 39—49 і 56. Літ. Ап. Жид. IX: 1—7. Єв. Луки XI: 33—42 і XI: 27—28.
8. **Неділя 25 по Зісл. сх. Луки:** Голос 8. Утр. Євап. Марк. XVI: 9—20 Лт. Ап Єф IV: 1—6. Євап. Луки X: 25—37
15. **Неділя 26 по Зісл. сх. Луки:** Голос 1. Утр. Євап. Луки XXIV: 1—12; Лт. Ап. Єф. V: 9—19; Євап. Луки XII: 16—21.
19. Четвер Св. о. Миколая. Утр. Євап. Іоана X: 9-16. Лт. Ап Жид XII: 17—21. Євап. Луки VI: 17—23
22. **Нед. 27. по Зісл. сх. Луки:** Голос 2. Утренія Євап. Луки XXIV: 13—35 Лт. Ап. Єф. VI: 10—17. Єв Луки XIII: 10—17.
29. **Нед. Праотців:** Голос 3. Утр. Євап. Іоана XX: 11—18. Лт. Ап Євр. XI: 4—11. Євап. Луки XIV: 16—24

Український Релігійний дво-тижневик в Канаді.

ВІСТНИК
THE HERALD

Box 3084
WINNIPEG, MAN.

РІК XII. WINNIPEG, MAN., DEC. 1st, 1935 ВІННІПЕГ, МАН., 1-го ГРУДНЯ, 1935. ЧИСЛО (235) 23

УКРАЇНСЬКЕ ГРЕКО-ПРАВОСЛАВНЕ БРАТСТВО В КАНАДІ.

Семий Собор Української Греко-Православної Церкви в Канаді, що відбувся минулого літа в Саскатуні, Саск., приняв дня 3 липня таку ухвалу:

„Собор уважає за потрібне переорганізувати Українське Греко-Православне Братство в Канаді, вибирає уряд Братства з пяти членів і припоручує йому в порозумінню з Консисторією виготовити статут Братства й започаткувати його роботу".

Згідно з повищою ухвалою уряд Братства виготовив статут Українського Греко-Православного Братства в Канаді та статут відділів Українського Греко-Православного Братства в Канаді і приступав до організування відділів Братства.

Ціллю Українського Греко-Православного Братства в Канаді є поширювати й скріплять православну віру й релігійність серед українського народу в Канаді, обороняти Українську Греко-Православну Церкву і взагалі дбати про розвій та скріплення Української Греко-Православної Церкви в Канаді, даючи їй моральну та матеріяльну підпержку.

Способи для осягнення цілей Братства між іншими такі:

1. Організування місцевих відділів Братства та нагляд над їх діяльністю.

2. Видавання літератури релігійного та просвітно-виховавчого змісту.

3. Висилання організаторів та лекторів.

4. Скликування загальних та окружних з'їздів, конференцій та нарад.

5. Несення моральної та матеріяльної помочі Недільним і Рідним Школам, спомагання добродійних заведень, — як сиротинців, приютів для старих і немочних, — і т. п.

Братство веде свою діяльність в дусі основних засад та згідно з напрямом і вимогами Статуту і Статуту та ухвал Соборів Укр'їнської Греко-Православної Церкви в Канаді.

Українське Греко-Православне Братство в Канаді творить місцеві відділи Братства.

Відділи Братства повинні існувати при кожній українській православній церковній громаді, а також там, де є вірні Української Православної Церкви в Канаді, хоч ще нема церковної громади.

В пляні також є зорганізувати Українське Греко-Православне Сестринство в Канаді, як союзну організацію Братства. Воно буде мати свою централю, а в склад його будуть входити місцеві відділи Сестринства.

Тимчасовий осідок Братства є м. Саскатун, Саск. Місце стадого осідку буде вибране першим Загальним З'їздом Братств, який буде скликаний в порозумінню з відділами Братства, так скоро, як покажеться для цего потреба.

Перший Загальний З'їзд має також затвердити Статут, приготований головним урядом Братства. Затверджуючи Статут, З'їзд зможе поробити в нім такі зміни та додатки, які буде уважати за відповідне, а які не розходитимуть з духом Статута Української Греко-Православної Церкви в Канаді.

У всіх справах дотично Братства треба писати на поничє подану адресу.

Дано в Саскатуні, Саск., дня 14-го грудня, 1935.

УКРАЇНСЬКЕ ГРЕКО-ПРАВОСЛАВНЕ БРАТСТВО В КАНАДІ:

Т. Гуменюк, Торонто, Онт.. — голова.
Гр. Кравчук, Пайн Ривер, Ман., — з. гол.
Ю. Стечишин, Саскатун, Саск., — секр.
І. В. Луцюк, Вакав, Саск., — зает. секр.
Гр. Стратійчук, Канора, Саск. — касієр.

Адреса Братства:
Ukrainian Greek-Orthodox Brotherhood of Canada.
609 Temperance St. Saskatoon, Sask.

ПЕРЕСТОРОГА

Тому, що поминю рівних публічних заяв і оголошення протоколів Семого Собору Української Греко-Православної Церкви в Канаді безсовісні люди пошкоджують довкіл й безсоромні спаетні про нашу Церкву та про зміни, які будьтобто поробив в ній Семий Собор, вважає Консисторія Української Греко-Православної Церкви в Канаді за відповідне урядово ствердити слідуючі факти:

1. Абсолютно жадних змін в становищі Української Греко-Православної Церкви в Канаді на Семім Соборі не зроблено й Українська Греко-Православна Церква в Канаді остає до найменших подробиць на тій самій становищу, на якім стояла від 1924 року.

2. Семий Собор не ухвалював, ані не ухвалює признавати нїд Українською Греко-Православною Церквою в Канаді зверхність патріярхального або якого небудь іншого патріярха, ані підчинити нашу Церкву якій небудь чужій Церкві чи церковній власти, і ані один учасник Собору такої думки на Соборі не підносив, ні не висловлював.

3. Так само ніхто на Соборі не робив пропозиції, щоби Українська Греко-Православна Церква в Канаді лучилася з ким завзоно якимсьюно Церковою і тому над цим не було на Соборі ані мови, ані не могло бути жадної дискусії, ні ухвали.

4. Зокрема не була на Семім Соборі змінена засада соборноправности Української Греко-Православної Церкви в Канаді ані заслала її українського проводу. Засада соборноправности і незалежности нашої Церкви від чужих Церков та зверхників не може навіть бути поставлена на дневнім порядку Собору, бо це було проти чартеру нашої Церкви, а всяка ухвала, противна чартерові, мусіла вважатися не тільки за незаконну, але й за неіснуючу.

5. Остаточно Семий Собор не ухвалив для Консисторії жадних повноважень на роботу коло змін в устрою, або становищу Української Греко-Православної Церкви в Канаді, і Консисторія є свідома того, що колибо захотіла на власну руку робити які небудь зміни в тім напрямі, то надужівалб свого права і тим поставила б себе поза рамцями церковної організації.

Взагалі Семий Собор, які Консисторія жадних змін в устрою, ні в становищу Української Греко-Православної Церкви в Канаді не поробили, ані не мали в пляні робити. Наша Церква остає такою самою, як була від 1924 р. і всякі вісти про якимі зміни в ній є безпідставними видумками проти неї. Перед цими чутками тих видумок пересторігає Консисторія всіх добрих членів Української Греко-Православної Церкви в Канаді, як перед людьми, що шкодять тій Церкві. Коли яка церковна громада здвигається з ворогами Церкви, то тим самим виражається на вичеркнення її членства Української Греко-Православної Церкви в Канаді.

Дано в Віннінеґу, дня 25 листопада, Р. Б. 1935.

КОНСИСТОРІЯ УКРАЇНСЬКОЇ ГРЕКО-ПРАВОСЛАВНОЇ ЦЕРКВИ В КАНАДІ:

Прот. С. В. Савчук — голова.
Прот. В. Кудрик — зает. голосн.
Свящ. Д. Ф. Стратійчук — секр.
Мир. Стечишин — зает. секретарн.
П. Богонік — касієр.

ВЖЕ ВИЙШОВ І ПРОДАЄТЬСЯ
ПРИЯТЕЛЬ ДІТЕЙ
Молитвенник для Української Молоді.
ЗМІСТ:
Ранішні Молитви
Вечірні Молитви
Молитви на протязі дня
Різні Молитви
Що повинен знати кождий православний Українець (часть Катехізації)
Історія св Івана Золотоустого
Пісні й Коляди
Молитвенник виданий на мілкім книжковім папері і в гарній, чорній оправі з золотими витисками.
Ціна одного молитвенника 25 ц.
Можна купувати в українських православних священиків або в Консисторії
Замовлення до Консисторії висилати на таку адресу:
Consistory of the Ukrainian Greek-Orthodox Church of Canada.
7 St. Johns Ave. — Winnipeg, Man.

ПЕРЕДПЛАЧУЙТЕ „ВІСТНИК" Коштує на рік $1.00 (В Злуч. Державах $1.50)

ЛИСТ МИТРОПОЛИТА ВАСИЛЯ ЛИПКІВСЬКОГО (?)

П. В. Санстун надрукував в 3 числі свого бюлетеню минулий лист Митрополита Василя Липківського, яким доказує, що Митрополит одобрює його роботу та оправдує становище, яке він зайняв супроти Церкви.

В виду того, що в листі говоряться про справи, які обходять всіх членів Церкви, як рівнож, що п. Санстун, крім опублікования його в своїм бюлетені, також поширюється на нього на своїх мітингах, на яких бувають переважно не-члени Церкви, ми рішили лист опублікувати, дякуючи до нього потрібні пояснення та зазвари.

Лист мав бути писаний до о. П. Маєвського в Вінніпегу й носить дату 4-го липня, 1935. Копію листа о. Маєвський переслав при кінці жовтня о. С. В. Савчуку. Цей лист є під многими оглядами загадочний.

В ньому Митрополит (?) осуджує Архиєпископа Іоанна Теодоровича й о. С. В. Савчука за їх нинішнє поступування ідеольогії і принципів Української Автокефальної Православної Церкви, та за минулі намагання підчинити Церкву царгородському патріярхові. Загадочно, чому Митрополит не вважав за відповідне написати лист до тих, кого осуджує, чому не написав до управи Церкви, але пише до о. Маєвського, який не є в церковнім проводі. Думаємо, що як Митрополія й о. Савчука і хотів їх направити на путь праведних, то повинен був в першій мірі написати до них самих і їх опамятати. Або більше запитати, чи вони справді задумують вже погане діло. Кожним боявся, що вони могли його листи затягти, то міг рівночасно вислати копії листів о. Маєвському, як своєму довіреннику. Так, вірімо, поступивби Митрополит супроти тих, які на чолі Церкви стоять, але, по його думці, на маніці П зводить. Як що той лист є власний лист о. Митрополита та з власної волі писаний, — то він повівся що найменше нетактовно, а супроти Архиєпископа й о. Савчука несправедливо.

Загадочне є, як міг Митрополит видати свій осуд проти Архиєпископа й о. Савчука, висуваючи тільки одну сторону, — сторону обвинувачуючу. Вже виданням осуд проти Архиєпископа й о. Савчука, Митрополит виступає проти них в ролі судді. А як судця — він мусить бути перед часом безсторонний. А чи може бути безсторонність та справедливість там, де обвинувачених засуджують, висуваючи тільки сторону обвинувачуючу, а обвинуваченим не дають ані слова промовити в своїй оборони перед засудом? Ніякий суд на світі, крім може большевицького, не засудить чоловіка, не давши йому часу наради оправдати себе. З змісту листа о. Митрополита виходить, що він, прочитавши брошуру п. Санстуна, в якій п. Санстун робить неправдиві та безпідставні обвинувачення проти Архиєпископа Іоанна й о. Савчука, обвинувачення, які п. Санстун на Соборі публично і добровільно відтягнув, Митрополит навіть не запитує обвинувачених, чи вони мають що сказати в своїй оборони, чи ні, — але виразно каже, що осуд не до осуджених, або до когось з вибраних членів проводу Церкви, але до о. Маєвського. Так, немовби о. Маєвський був якимись вищим над Архиєпископом та Канадійською Церквою, якимись спеціальним репрезентантом Митрополита в Канаді.

Ще одно. Від жовтня, 1927, коли то Другий Всеукраїнський Православний Собор в Києві згідно з канонами Української Автокефальної Православної Церкви звільнив Митрополита Василя Липківського від митрополичих обовязків і вибрав на його місце нового Митрополита, Миколу Борецького, офіціяльна роля Митрополита Липківського скінчилася і церковний провід зносився вже з новим Митрополитом, Миколою Борецьким. По ліквідації большевиками Церкви на Україні, нерез церковний провід в Канаді хотів написати до Митрополита Липківського, аби розвідати про релігійний та церковний стан на Україні і заєгнути поради щодо спровадження ще одного єпископа з України, та писати ти не відважувався, бо був поінформований, що Митрополит Василь є під доглядом большевицького уряду та що йому заборонено занімати церковними справами, а тимбільше листуватися в церковних справах з закордоном. По приїзді о. Маєвського до Канади церковний провід ще більше утвердився в цім переконанню. На одним із засідань Консисторії о. Маєвський читав приватного листа від Митрополита, який на запит, в якому стані знаходиться Церква на Україні, відповів: Там там про це краще знаєте, чим я тут. Відповідь що всі зрозуміли в цей спосіб, що йому не вільно про такі справи писати. Отже коли пізніше рішено послати Митрополитові місячно грошову допомогу, то Консисторія вважала за відповідне не вести з ним про це переписки безпосередно і самій пересилати гроші, а приєпоручила це робити о. Маєвському. Ходило про те, щоб не дати большевицькому урядові причини вважати Митрополитові, що він проти заборони підтримує звязки з Церквою в Канаді.

Отже можна собі уявити, яке велике було наше здивованим, коли в другій брошурі п. Санстуна появилися уривки листів Митрополита до о. Маєвського в справах нашої Церкви. Значить — уривки листів того Митрополита, з котрим, — як нам було сказано, — не можна в церковних справах переписуватися, і котрому не можна тримати звязків з закордоном.

Здивования наше було сто разів більше, коли ми отримали відпис листа Митрополита з дня 8 липня, 1935, і довідались з него, що Митрополит не тільки відало провадить переписку з о. Маєвським про церковні справи в Канаді, але що він навіть брошуру п. Санстуна отримав і саме на її підставі осуд проти Архиєпископа й о. Савчука видав. Здивованим наше буде зрозуміле, коли пригадаємо, що большевицька влада заборонив доручувати книжки й газети з закордону на приватні адреси. Вони доходять тільки до вибраних державних установ.

Насувається ряд питань: Чи в самій ділі можна з Митрополитом переписуватися, чи не можна? Можна йому удержувати звязки з закордоном, чи не можна? Можна йому заніматився церковними справами, чи не можна? Отримав він брошуру п. Санстуна, чи не отримав? І також, як отримав, то що це за спеціяльна леска большевицького уряду? А також: Чому комусь, і кому саме, ходило про те, щоб церковний провід в Канаді не вів переписки з Митрополитом? Чому листи церковного проводу можуть послужити для большевицького уряду за притоку до дальших переслідувань Митрополита, але листи о. Маєвського та брошура п. Санстуна, ні?

З другої сторони, як що лист, про який мова, є дійсний лист о. Митрополита, то ясна річ, як сонце, в, що Високопреосвященний Митрополит Василь Липківський влав жертвою інтриг во сторони людей, що використовуючи його ім'я авторитет, а разом з тим непоінформованість в церковних відносинах в Канаді, ужили його як орудля для внесення в Церкву замішання та розбрату. Це є найбільша кривда й зневажа, яку тільки міг хто Митрополитові заподіяти.

Все сказане повище чигач повинен мати на вазві, читаючи лист Митрополита. На місці буде ще раз підчеркнуть, що за автентичність листа не ручимо. О ригіналу листа не маємо, ані його не бачили, а друкуємо слово в слово так, як стоїть в копії, яку о. Маєвський переслав о. Савчукові.

—

Київ, 8 липня 1933 р.

Шановний о. Петре!

Дякую за лавір і особливо за книжечку. З неї я багато освідомив со про стан нашої церкви і в Америці і у нас в Україні. Багато сумного, хоч такого звичайного, в книжечці, але всеж усього, що є у нас і в Америці в вірні пишу в спокою, що на лядуть виявлести нашій церкві і в той трудний мент, коли будівли церкви людям почувається і кількох будівничих П і в умовах, коні ви знаходили себе від офіціяної назви „православна", а звуть себе просто Болгарською, чи Сербською, чи Україн. Прав. церковою, бо ані Православна церква в автокефальна, ні ні Православна Церк-ва в Канаді, що безперечно походить від Української Церкви, що в Европі і в молодша сестра, засвоїла собі без згоди й відому своєї старшої сестри офіціяльну назву „грекo-православна"? При чому тут грехи?

Коли вона це зробила за прикладом України, умінської церкви, що зва себе „грекo-православна", чи „грекo-автокефальна церква", то вона не зробила не досить розвязно. Українська церква в підлегла римському католицизу і коли має грецький обряд (що і не вина сучасної), то для того з ласки в дозволу римського католицизма і тому мусить себе чіпляти і до грехів і до Риму. А наша Православна церква є автокефальна, ні ні греків, ні від Риму незалежна, чому ж її й себе чіплати до грехів? Зачийно, незалежність України, Прав. Церкви ні в якій рязі не відволить її від братерського єднання і з грецькою і з усіма іншими православними церквами, і лише в цьому розумінні братерського єднання вона є частиною всесвітньої Христової церкви. А братерство зовсім лише інше між церквами різнорідними автокефальними; до підлегласть, чи залежність, тут братерства немає.

Православна Церква кождого народу (чи поживні відомі) в житті св. Дева не грунті Христової віри, а не житір'я грехів, чи римлян, чи ін. І це визнання братерства є, на мій погляд, найвищий догмат християнства, і церкви, які того братерства не визнають і цим визнаванням не живуть, не гідні зватись православними і рано чи пізно, коли до Христос від до чого так воно не заклика своїх учнів, як до любови в братерстві й ні предм чого так не поставив, як поте в єдинення одних з прихожанів другими. „Ви не звіться, каже Він, учителями, бо один у вас учитель — Христос, а ви всі браття. І отцем не зви собі нікого. Бо один у вас Отець, що на небі, і не звіться наставниками, бо один у вас наставник Христос. Більший же з вас нехай буде вам слуга" (Мат. 23, 8—11). (Мар. 10, 42—45).

Отже Собор Україн. Прав. Церкви в Канаді чуючи наркиті звільнити свою церкву від всякого додатку „грекo" і зробити її самостійна, самобутнюю це річ дрібна, не важна. Але от з цій нині запитуються і під крило грехів тулиться і другий Хелхорович зі своїм „нужним" і почасти прот. Савчук із своєю Консисторією. Прот. Савчук пише „Україн. Грекo-Православна Церква і Канаді... приймаючи віру і догми тієї самої, як о.ні. них існуючих грекo-православних церков." Де в цей церкви існують? Приказівні в таких не знайдеш запросити в архиєп. о. І. Теодоровича, коли він не зганьбить себе азуїтсько-клерикальною цензурою ділагові пересвати від представника вселенського патріярха.

Дуже прикро, що в Канадійській церкві є таки вірні, як п. Санстун, що ясно уявили собі і сьогодня встали на голосну відміну України. Автокеф. Церкви які клерикально-ієрархичних церков— як матінці, так і сестриці — її всенародному соборноправність. Безперечно устрій церкви Христової в апостольські часи був всенародно-соборноправний, всі вірні в церкві мали рівні права, а лише між собою подільні ранги обовязки, обрядки (диспутація) й пастирювання (апрос-єзія) на ці, обовязки було всенародно- на урядних представників церкви. Коли ж церква ділилася в стан тільки „духовного" годівня, що умножувалось соборноправність всі права в народу мусять розділяти на себе одні єпископи, вони не сами. В ділах в хротонували своїх служебників і виступали. Коли ж і ними прищіпалося, то церква опинялась під великим впливом державних і самовольно заволікалась державністю і церквою. Вона часова засобами прагнули до заволодіння права народу і до підкидання своєї влади в церкві і знищення її.

Так утворилася той канонічний, цебто ієрархічно-клерикальний устрій церкви, за яким єпископи Христової церкви подалися на ланцюгах

„ВІСТНИК"
Релігійний часопис для Українців в Канаді
Виходить 1-го і 15-го кожного місяця.
Видає Українська Православна Видавнича Спілка
Передплата: в Канаді — $1.00 на рік.
За границю — $1.50 на рік.

THE HERALD
Published semi-monthly by the
Ukrainian Orthodox Publishing Company
Subscription per annum:
In Canada — $1.00. — Foreign — $1.50.

Адресуйте: — Address:
The HERALD, Box 3684, WINNIPEG, MAN.

АБО В МЕЖАХ ЗАКОНУ, АБО САМОПАС

Люде незорганізовані, це безладно порозкидані матеріял. Він не має одного вигляду, одної думки, одного напряму.

Доперва в організації із матеріялу стають дійсні люде.

Організація повстає так, що число людей назначує собі до виконання спільну ціль, якої хоче досягнути, а дальше встановлює для свого гурта спільні закони для провадження організаційної праці і підпорядковує себе тим законам.

До таких законів належать Статути, Чартери, Угоди, Контракти...

Значіння закону для організації можна пізнати таким порівнянням: клепки, це матеріял. Але корисна посудина з клепок може бути лише тоді, коли злучити клепки обручами. Обручі, це закон для посудини. Не стане обручча — клепки безвартні.

Ще інше порівняння: дороги, стежки, межі, огорожі, це закони, що уможливлюють і забезпечують корисну працю на полю. Зніщте їх, а господарське поле стане степом, пустинею, гуляйполем.

Таким гуляй-полем є жодське життя, коли воно не підпорядковане закону.

В церковній мові є слова: „беззаконня, беззаконник". Розумні люде ті слова встановляли. Вони ними означували не гріх, але сам корінь гріха. Лихо люде роблять тому, що не слухають закону. Отже коли чоловік не слухає закону, не числиться з законом — він є „беззаконником", а тимсамим є він злочинцем, грішником.

Організація існує, доки всі члени провадять організаційну працю в межах Закону, чи Статуту своєї організації. Коли б же Статут злегковажили, тоді організація розсипається і члени організації опиняються на „гуляй-полю".

Коли ж одиниця почне легковажити Статут своєї організації, тоді вона :-- тематично — себто свідомо „власний поступком перестає бути членом організації. Навіть без формального виключення.

Статут організації, це пліт, поза який членам не вільно виходити. Коли ж хто самовільно поза організаційний пліт вийшов, той вже стоїть поза межами своєї організації.

Однакож така ясна справа для деяких людей незрозуміла. Ім здається, що можна не признавати Статуту організації, робити наперекір постановам Статуту і рівночасно бути членом організації, той ще навіть кращим — переконавши.

Уявімо собі, що член Народного Дому, назвім його Петром, перестане оглядатися на Статут і почине робити щоенебудь на власну руку. Статут каже, що Збори Народного Дому може скликати лише Заряд, а Петро на власну руку скликає збори, коли йому забагнеться. Хоч Петро не є навіть членом Заряду.

Статут каже, що виключати членів можна таким то числом голосів, а приняти таким, обмірковавши справу на Зборах, а Петро без Зборів, на власну руку це лише стріне гурт людей — Німців, Жидів, большевиків, ворогів Народного Дому — то всюди вигукує: отой наш член сякий-такий, щоби йому це та те, його треба з Народного Дому на чотири вітри нагнати, а ось того принятн...

Статут каже, що лише Загальні Збори мають право Заряд вибирати, або усувати. Що лише Загальні Збори мають право давати Зарядови признання, або осуджувати. Тимчасом Петро ходячи всіми дорогами вигукує: Заряд Народного Дому сякий-такий, нікчемний, поганий, брехливий, не слухайте такого заряду, бойкотуйте його...

Статут каже, що оскаржувати члена можна лише перед Зарядом, а Заряд лише перед Загальними Зборами, а Петро на Статут не оглядається і ходячи сам-один оскаржує і членів і Заряд перед вулицею, перед всяким збіговиском...

Статут каже, що робити зміни в Статуті, чи в роботі Народного Дому можуть лише Загальні Збори, а Петро, ни Загальні Збори не оглядаючись, всюди вигукує, які він зміни думає завести, які новости впровадити...

Статут каже, що член не має права виносити справ Народного Дому само-вільно на вулицю, а Петро тільки тим же, що внутрішні справи Народного Дому по вулиця розкидає.

Тут вам приміри, що значить не числитися з Статутом організації.

А тепер питання: **Чи такий Петро член своїй галабурдницькій роботі може бути членом Народного Дому? Чи він є членом Народного Дому? Чи розумні люде будуть такого Петра членом Народного Дому вважати і з ним числитися, як з членом?** І говорити з ним, як з членом?

Ні! Бо членом є лише той, **хто зобов'язує себе законами організації в тій ціли, щоби для добра організації працювати.** Коли ж хто поза закон організації виїшов, той вийшов зі складу організації. Він для організації став або мертвим, або ворогом. І такого імя опісля вичеркують з організаційних книжок — як мертвого, або як ворога.

Берімо ще такий приміp...

Петро є адвокатом. І як адвокат він належить до адвокатської організації, яка дає йому дозвіл провадити адвокатську працю.

Розумієсь, що адвокатська організація має свій Статут, свої Закони, які точно означають, що член організації може робити, як робити, коли робити а чого ні.

Та уявімо собі, що Петро перестає на адвокатський Статут оглядатися. Ходячи вулицями Вінніпегу, Монтреалю, чи Едмонтону, він вигукує:

— Заряд адвокатської організації сякий-такий, торби січки не варта; голова заряду уже гірший, я його зниущу, я шкіру з нього здеру, а на його місце поставлю другого... Тай адвокатських зборів, що були, я не признаю, я свої окремі збори скличу... А ви, товариші-адвокати, бойкотуйте заряд, бойкотуйте і тих адвокатів, що стоять не по моїй стороні, але по стороні заряду...

Тоді собі уявіти, щоби знайшовся такий дурний адвокат Петро, щоби на поличе відважився. Бо апетит апетитом, але він знав би, що поки він з такими балачками до кінця вулиці дійде, його вже вичинять з адвокатської організації і заборонять провадити адвокатську працю.

І тому Петро, хочби в якого був великий апетит, на авантуру серед адвокатів не відважиться. Він знає, що так є люде, які розуміють значіння закону.

Але той самий Петро відважиться на авантуру там, де члени не розуміють значіння Закону. А не розуміючи, будуть його навіть піддержувати в безконтрольній і протизаконній роботі.

Церква — це велика організація. Це інституція з найважнійших. Вона має свої Закони — Догми, Канони, Чартер, Статут... Наша Церква.

І має авантурничі клопоти!

Чомуж? Тому, що є Петри, які легковажучи церковні Закони, легковажучи Статут Церкви, пляново робить клопоти.

А також тому, що серед церковного загалу є ще одиниці, які не розуміють значіння Закону в житті організації і тому піддержують галабурдницьку роботу. Вони не розуміють також, що **хто піддержує галабурду, той сам є галабурдником і заслугує на те саме, що належиться провідникови галабурди.**

Правда — є ще третій рід матеріялу, що авантуру піддержує, а то всі ті, що ніколи в поважну громадську роботу не втягнуться; що завсіди стоїли поза плотом життя; що вічно всім невдоволені; що вічно всіх і вся критикують; що завсіди все краще знають, ніж другі, тільки нічого доброго не роблять. Це люде з поза плота. Вони лише ждуть на авантуру і завсіди її піддержать — чи вона буде в Церкві, чи в Народнім Домі, чи Інституті, чи де би це не було. Бо це матеріял злочинний за природи, а-бо з виховання.

Теперішні церковні клопоти підходять під 8-ий розділ „Статуту Української Греко-Православної Церкви в Канаді", сторона 42, що має заголовок: **„Церковна Судова Комісія".**

Говориться в згаданім розділі, що:

— Для полагодження важніших скарг, переступів та непорозумінь в церковно-громадськім житті одинока або громада, Собор встановляє Церковну Судову Комісію в 3 членів.

Отже коли в церковній організації повстають поважні непорозуміння, то заінтересовані повинні свою справу Церковній Судовій Комісії предложити до розслідження, а та передасть її дальше, як постановляє Статут, для остаточного вирішення.

В згаданім розділі на стороні 43 і 44 читаємо:

— 30. Під силу Церковної Судової Комісії підлягають всі світські і духовні члени Української Греко-Православної Церкви в Канаді, з вийнятком Єпископа, а також Адміністратора в часі, коли він чинно заступає Єпископа згідно з вимогами сего статута.

— 31. Поважні закиди проти Єпископа, згадано Адміністратор- коли він чинно заступає Єпископа згідно з вимогами сего статута, розглядають члени Церковної Судової Комісії і члени Консисторії і коли знайдуть їх гідними уваги Собору, передають їх звичайному, або Надзвичайному Соборові, який Консисторія скликує згідно з вимогами сего статута.

— 32. Скарги взглядні з церковними життям напливають на руки Консисторії, яка, розглянувши їх, передає Церковній Судовій Комісії, або полагоджує сама.

— 33. На випадок скарг проти члена Консисторії, або Церковної Судової Комісії, такий член не бере участи в тих нарадах Консисторії, або Церковної Судової Комісії, на яких його справа розглядається.

Щоби зрозуміти, де корінь лиха, поставмо собі ряд питань, а то:

— **Чи Синстун перед тим, ніж виїшов з всякими своїми скаргами на вулицю, вдавався до Церковної Судової Комісії, як того вимагає Статут?** Отже чи поступив так, як член Церкви повинен поступати?

— Коли б вдавався, то очевидно явиось би скарги на письмі (а не переказував через сусідів), тому повинен мати копії тих скарг — отже чи може він такі копії показати, чи оголосити? Досі він про них ніде навіть не згадував.

— Коли саме ніч ті скарги виносив? Як їх туди передавав?

— Як Церковна Судова Комісія ті скарги приймала? Чи розглядала їх?

— **Коли ж він таких скарг до Церковної Судової Комісії не вносив, то чому ні? Чи його церковний Статут не зобовязує? Чи він не для нього писаний? А як не зобовязує, то кому ніг?** Чи думає він, що Статут взагалі непотрібний, або потрібний лише декому? Чи думає він, що йому вільно самопас ходити?

— Чи були би всі зниішні клопоти, коли б Синстун не йшов самопас, коли б не легковажив церковного Статуту?

Наведені питання, це основа, це корінь, від якого треба справу розглядати.

Для свідомих людей не те найважніше, що Синстун на гуляй-полю бакає, чи в брошурах пише, але те, чи його робота провадиться згідно з церковними постановами, чи може їм наперекір. Коли згідно — тоді все добре, тоді ти член Церкви; коли ж наперекір — тоді ти не є членом нашої Церкви. Отже ти не наш, а ми не твої!

Такою мірою міряли би адвокати свого члена-авантурника. Сказавлб коротко: Коли ти не числишся з законами нашої організації, до якої належиш, тоді ти не є членом нашого гурта. А тепер хоць собі по гуляй-полю і балакай, кілько душа забагне...

Так всюди поступають люде, що розуміють, яке значіння має Закон в житті організації.

Василь Кудрик.

САМ ДО СЕБЕ ЛИСТИ ПИШЕ.

Смішно виглядає, як хтось сам з собою розмовляє.

Питали одного такого, чому він сам до себе говорить.

— З двох причин, — він відповів. — Люблю послухати розумного чоловіка і люблю з розумним побалакати.

Так він за одним заходом два рази себе ще й похвалив. Через те, що він сам до себе говорить, то він це й подвійно розумний.

Мабуть за дуже розумного а таких самих двох причин вважає себе й п. В. Синстун. Він не розмовляє сам з собою, але сам до себе листи пише. В 3-ч. своєї „Рідної Церкви" під заголовком „Народний від'зд в Саскатуні і Едмонтоні" читаємо: „П. В. Синстун просить нас помістити слідуюче." За тим іде його листи який кінчиться словами: „Тому прошу „Рідну Церкву" ці завваги мої помістити."

Отже п. Синстун просить „Рідну Церкву" помістити його завваги. Кого просить? Редактора „Рідної Церкви". А хто є тим редактором? П. В. Синстун. Не вірите, зайдіть до редакції. Де вона? „Рідна Церква" подає, що її адреса п. ч. 607 МекАртур Білдг. Це є адреса канцелярії п. В. Синстуна. Отже п. Синстун сам до себе листи пише, сам себе просить, сам себе слухає. А може й сам собі дякує.

Він любить від мудрих людей листи діставати і любить з мудрими людьми переписку провадити...

Як з Вашою передплатою на цей він? Погляньте на наклейку, чи не час вже відновити передплату за „ВІСТНИК"?!

ЛИСТ МИТРОПОЛИТА ВАСИЛЯ ЛИПКІВСЬКОГО (?).

(Продолжение ві стороки 3-ої).

лист Митрополита, висловлює такий самий погляд, і майже тими самими словами:

„Я погодуюся з о. Савчуком, що Канадійська Українська Автокефальна Церква не мусить, а може добровільно прийняти до свого життя ті чи інші канони своєї старшої сестри Української Автокефальної Церкви Київської".

Однак не таке є становище п. Синстуна. Він твердить, що канони Церкви на Україні зобовязують нашу Церкву в Канаді без згляду на те, чи канадійська Церква на них погодиться, чи ні, та чи їх уважнювала, чи ні.

Коліж о. Савчук доказав, що п. Синстун помиляється, то п. Синстун у відповіді вакинув, що о. Савчук фальшує канонічне становище канадійської Церкви. П. Синстун повинен тепер зробити такий самий закид проти о. Митрополита.

Ми вповні погоджуємося в своїми листа: „Канонічне те, що корисне в житті церкви, й неканоніче те, що для неї некорисне або шкідливе". І з цієї то якраз причини ми не погоджуємося й не можемо погодитися з п. Синстуном, щоб канони Церкви на Україні без застережень зобовязували Церкву в Канаді. Бо те, що могло бути корисне для Церкви на Україні, не мусить бути корисне, а протилежно може бути явно шкідливе для Церкви в Канаді. Це з тої простої причини, що політичні відносини на Україні з 1921 році були цілком відмінні від відносин в Канаді. Київські канони вкладалися серед інакших обставин та були приспособлені до інакших життевих умовин, які тї, серед яких живе та розвивається Церква в Канаді. Це можна сказати так про канон відносно женячки й розводів священників, які і про деякі другі канони.

Єпископ і церква.

Слідуюче питання, обговорене в листі, що мав прийти від Митр. Липківського, це про становище єпископа в Церкві. Між іншими там сказано: „Єпископ є найвищий представник церкви, найповніший орган її благодаті, за Христовим словом її слуга і раб... Єпископ, за словом св. Ігнатія Богоносця, є в церкві і церква в єпископі".

І ми так розуміємо відносини між Церквою і єпископом. І тому нам дивно, як то може бути, щоби Митрополит, маючи такі погляди про становище єпископа в церкві, в той самий час єпископа нашої Церкви ігнорував, провадив зі вначійним священником поза його пасчим переписку, з якій його понижує і позавчо судить і то зовсім несправедливо і безсовісно. Якось воно одно з другим не сходиться.

Висвята Єпископа.

Замітна в минмім листі о. Митрополита рада, як канадійська Церква має перевести висвяту свого єпископа. Вона будьто би повинна висвятити собі його сама, соборно — руками своїх священників та делегатів зібраних на Соборі, бо „стан Канадійської Церкви досить подібний до стану Київської Церкви в 1921 р". Як що Митрополит так думає, то він цілком фальшиво поінформований, бо стан канадійської Церкви не є подібний до стану Київської Церкви в 1921 р. В розвідці п. н. „Православна Христова Церква Українського Народу", яку написав сам о. Митрополит і яка була надрукована в органі Церкви на Україні, „Церква й Життя", ч. 1, 1927 р., і яку канадійська Консисторія видала окремою книжочкою в 1934 р. п. н. „Українська Православна Церква (коротка історія)", читаємо:

„Перед своїм Всеукраїнським Собором (в 1921 р. — Ред.) наша Церква знов залишилась без єпископа. Зроблено було спробу послати двох єпископів до Харкова вони мусіли вернутись назад і прибули в Київ назад в день відкриття Всеукраїнського Церковного Собору. На цьому Соборі, звичайно, самих надзвичайних питаннях являлось питання про вибуття єпископа для Української Церкви. На Собор запрошено було єпископа Михайла (москаля — Ред.) і всіх єпископів, що перебували на Україні, але щоб з них не приїхав, і Собор мусів почати свою працю без єпископа. На Соборі ходили окремі делегації до єпископа Михайла з проханнєм прибути на Собор і задовольнити Українську Церкву поставленнєм їй єпископа по вибранню Собора. Владика Михайло, хоч на Собор прибув, але рішучо на цьому заявив, що він Собором його не цікавить і його проханнє про єпископа не задовольнить. Після цього Всеукраїнський Церковний Собор ... 8/21 жовтня обрав, 10/23 руками свого президента, Преосвященства на першого архієпископа і митрополита Київського і всієї України протоієрея Василя Липківського".

Як бачимо, Церква на Україні рішила відновити свою ієрархію таким способом як тоді, коли вичерпала всі інші можливості дістати єпископів висвяченх загально-принятим звичаєм — тобто другими єпископами. Шукаючи за єпископом, Церква на Україні вдавалася навіть до своїх ворогів (українську Церкви і Народу — до московських владик. І аж тоді, коли не було іншого виходу, Собор рішив сам висвятити єпископів. Тим однак він не завів цего способу як постійну практику в Православній Церкві, протимо зараз таки заборонив його, ухвалюючи такий канон:

„Надалі священик чи ігуменії єпископів в Української Церкві Христовій вимогається з усякого злоі і більш єпископів по чину вселенської східної церкви".

Чи можна говорити, що „стан Канадійської Церкви досить подібний до стану Київської Церкви в 1921 р."? Річучо ні. Канадійська Церква ще не вичерпала всіх можливостей висвятити єпископа загально принятим способом, тобто другими єпископами, більше того, — вона ще навіть не шукала за ним. Коли для канадійської Церкви прийде час мати свого окремого єпископа і колиб чсі її заходи дістати для нього висвяту згідно з канонами вселенської церкви та згідно з вище наведеним каноном Київської Церкви, не увінчаються успіхом, — аж тоді можнаб говорити, що „стан Канадійської Церкви подібний до стану Київської Церкви в 1921 р." А тепер таке говорення не має підстави і мнїмає рада о. Митрополита будуть брати канонів його власної Церкви.

Порозуміння з другими церквами.

Автор листа, перепнсаного о. Маєвським, цілковито прийняв за правду фальшиве твердження п. Синстуна, що ми хочемо підпинатися грецькому патріярхові, та що Архиепископ навіть погодився на пересвяту і на тій фальшивій підставі осуджує Архиепископа й о. Савчука. Осуд буде справедливий, коли твердження п. Синстуна буде правдиві. Але так не є. Ніхто з нас не думає і не думає про будьяке підпинення Церкви царгородському, ні якому другому патріярхові, а ні і говориться про зносини з царгородським патріярхом та з другими православними церквами, то тільки як про порозуміння, як про братерські взаємини одної церкви з другою. А братерськими взаємнами Українська Автокефальна Православна Церква перед заінсценованими її большевиками не тільки, що не протиявлялася, а противно до них стремліла і накликала. І сам автор листа заявляється за такими обєднаннями. В своїм листі він говорить про це так: „Звичайно, незадовільність Української Православної Церкви ні в якім разі не відводить її від братерського єднання і з грецькою і з усіма іншими православними церквами, і лише в цьому розумінню братерського єднання вона є частиною всесвітньої Христової церкви"

(Доповнення на стор. 6.)

Як що о. Митрополит Липківський писав цего листа сам, то власне він говорить, що братерське обєднання Української Церкви з другими православними церквами не тільки допустиме, але й конечне, бо тільки тоді Українська Церква буде частиною всесвітньої Христової церкви, коли буде в обєднанню зі всесвітніми православієм.

Великі Минальські Збори Всеукраїнської Православної Церковної Ради, що відбулися 20 травня — 1 червня, 1928, в Києві, при присутности 99 членів Ради (1 Митрополит, 19 епископів, 46 священників, 8 діяконів і 25 мирян), дуже ясно висловили своє становище в цім питанню. Ось що читаємо з урядових протоколі тих Зборів:

„Великі Минальські Збори поставились з цілковитою увагою єдо до питання ПРО СВОЄ МІЖЦЕРКОВНЕ СТАНОВИЩЕ. ЗВАЖАЛИ ВСІ ОБСТАВИНИ ЙОГО І ПРИЙНЯЛИ ТАКУ РЕЗОЛЮЦІЮ, запровоновану архіп. о. К. Малюшкевичем: „Українська Автокефальна Православна Церква вважає себе СКЛАДОВОЮ ЧАСТИНОЮ всесвітньої Христової Церкви. В СИЛУ ЦЬОГО ВОНА І ПРАГНЕ ДО ЄДНАННЯ З ІНШИМИ ЦЕРКВАМИ І НАЙПЕРШЕ З ПРАВОСЛАВНИМИ ЦЕРКВАМИ, ЯКІ НА УКРАЇНІ ПЕРЕБУВАЮТЬ... (зах. з російської р-зд.) ПРО ЦЕ ПОСТАНОВЛЯННЯ УКРАЇНСЬКА АВТОКЕФАЛЬНА ПРАВОСЛАВНА ЦЕРКВА МОЛИТИМЕ Пана всього Вселенського Православного Церковного Ради о вирішенні відповідної комісію, що має свою основу інструкцію своєї праці та подати цю інструкцію на затвердження Великих Поширених Зборів". (Гляди „Церква й Життя", ч. 2 (9), 1928 ст. 38).

Слід зазначити, що Українська Автокефальна Православна Церква від самого початку стремінав до такого обєднання та порозуміння з другими православними церквами (про це говориться навіть в канонах Першого Всеукраїнського Собору, що відбувся 1921 р). Для цего й було назначені окремі репрезентанти, які мали за кордоном, і яких завданням було навязувати зносини з Церквами інших народів. Одним з тих репрезентантів, а властиво їх головою був назначений якраз Архиепископ Іоан.

Отаке було становище Української Автокефальної Православної Церкви на Україні в справі зносин та братерського обєднання її з другими православними Церквами. Якеж є становище в цій самій справі о. Савчука та взагалі церковного проводу в Канаді? Ось що читаємо про це в статті „Порозуміння з Патріархом", яка була надрукована в „Вістнику" з 1 серпня, 1935:

„Коли говорити про злуку нашої Церкви з цегорогоським патріярхом, чи взагалі іншою церквою, — злуку, силою якої наша Церква перестала бути сама собою, як цілість, як одиниця, а натомість стала частиною, або підчиненою тій другій церкві — то безумовно, що ані ми — священики і світські вірні Церкви — були і є проти-такої злуки. І завжди будемо... Але є другі форми взаємин між православними церквами, наприклад церкві католицькій, форма, що не є злукою і що на неї ми могли погодитися. Це є духовні зносини або порозуміння. Порозуміння не тільки з цагрогоським патріярхом, але з кількома православними святих, як вслід православними в цілковитій згідності тими, що не признають і не можуть простягти руку по нашу церкву, щоб її оглухати або зганьбити... Підкреслюємо, що не маємо на думці такого „порозуміння", яке ярмінгелов нашій Церкві ув єпископові понижен-ня, або сорош; що ставило нас в залежність від других, що робило нашу Церкву приміткою, або підчиненою якої другої церкви, чи цегорогоського престолу. Ні, не такого „порозуміння". А такого як рівні — з рівними, як православні — з православними; наконечні — з наконечними. Бут що таке й тільки таке порозуміння можливо погодитися. Хто з православного світа такого порозуміння з нами хоче — ми простягнемо їм руку. А хто не хоче — той для нас як фарисей і митник"

Дуже сумно, що п. В. Свистун, що положив давніше значні заслуги при заснованню Української Греко-Православної Церкви, через пусту амбіцію відійшовся від її життя, а коли по кількох літах захотів знов брати участь в церковнім життю, то не найшов нічого розумнішого до роботи, як на взір Дон Кіхота провадити боротьбу з витворами своєї власної фантазії. А ще більше сумно, що якраз в цю, компромітуючу нашу Церкву і шкідливу для неї боротьбу втягнено ним відгородженого від світа і неспокійного провідного від дійсний стан справи старенького о. Митрополита Липківського. Гіршої зневаги і більш медвежої присуги для Митрополита і для цілої нашої Церкви не можна собі уявити. Українська Греко-Православна Церква в Канаді перебула за свого існування не одну боротьбу з ворогами, але жаден з наших ворогів не зробив їй стільки шкоди, що фальшиві приятелі, „обороці".

ЗІ СТАТИСТИКИ СОБОРУ.

П. В. Свистун потрафить другим закиди робити навіть за те, що сам зле зробить. В 3 ч. „Рідної Церкви" він звертає увагу на те, що на Соборі забагато говорили адвокати, а фармері замало. То, каже, адвокати говорили 134 разів, а фармері тільки 32 рази.

Протокол Собору є видинній друком цікаві можуть самі провірити, чи правда це, що буде тут сказано. Властивий протокол має 88 (зглядно 81) сторін друку (бо сім сторін забирають листовні та телеграфічні привіти). Коли почислити всіх учасників, що забирали слово на Соборі хоч би лише для того, аби підержати якийсь внесок, то з 112 учасників (включаючи о. Владику) в протягу Собору забрало слово 53, а саме 17 священників та 36 мирян. Найбільше з усіх говорив п. В. Свистун, бо 65 разів! Навіть предсідник, котрий має пильнувати порядку на Соборі, мав нагоду озбиватися тільки 62 рази. При цім треба підчеркнути, що п. В. Свистун був на Соборі тільки два дні, а властиво півтора дня, бо тільки в неділю по полудни та в понеділок (у вівторок рано тільки показався на Соборі й зараз вийшов).

Коли взяти пересічно, що на одну сторону протоколу йде 51 стрічок, то п. Свистун занів в протоколі 18 сторін і 33 стрічки. Для його закидів та дискусій над ними присвячено близько 64 сторонні „Протоколів". Отже майже чверть протоколу забирають самі промови п. Свистуна, а звиж дві третині протоколу забирає дискусія над ними.

Свистун — адвокат, отже як він через півтора дня говорив 65 разів, а всі адвокати разом говорили 134 рази, то всі другі адвокати говорили лише 69 разів. Всіх тих других адвокатів було 4, отже як би кожний з них був говорив однаково число разів, то був би говорив 17 разів. Однаком найбільше разів з усіх других адвокатів говорив п. Гумеюк (24 рази), та він не сказав ані одної довшої промови, а обмежувався на самих коротких замітках. Коротко говорили й другі адвокати, крім п. Свистуна, для кого трого не існувала ні тризидія, ні жадні парляментарні правила.

Найбільше разів по священиків говорив о. Савчук, бо 37 разів, але на рахунок його промов вчислено в протоколі і те, що він читав поправки до церковного статуту. Взагалі було лише 4 священники, що сказали довші промови, — прочі обмежувалися на коротеньких замітках, або піддержуванню внесків. Між тими священиками, що найчастіше і найдовше говорили, був о. Маєвський, що був за п. Свистуном і говорив 21 разів.

Усіх фармерів було на Соборі 48. Не вичислюємо до них тих, що приходять з фемілія, але провадять стори, або в інший спосіб заробляють на життя. З них, як каже п. Свистун, говорило 19. Кого саме з делегатів зачисляє він до фармерів, не знаємо, одначе наше обчислення покаже, що як би їх було не 19, а лише 11, що є понад всякий сумнів фармерами, то вони говорили не 32 рази а 34 рази. (Баран 5, Романчич 4, Стандрик 4, Бабюк 4, Новосад 4, Михайлюк 3, Скакун 3, Лозинський 2, Луцюк 2, Кравчук 2, Карплюк 1). Значить п. Свистун навіть рахує, так, як йому вигідно, а не так як другі люди. Не було випадку, аби комусь з фармерів відмовлено слова. Хто просив голосу, діставав його. Все таки фармері мали рішаюче слово, бо не промовляли рішали, а голосували. А майже кожне рішення на Соборі було одноду шне (одноголосне).

Коли фармері більше не говорили, чим говорили, то причина була голодно в тім, що п. Свистун так багато часу забирав на Соборі, що не тільки фармерам, але й священикам і адвокатам не лишав часу ні нагоди.

АПОСТОЛ НА 27 НЕДІЛЮ ПО ЗІСЛАННЮ СВ. ДУХА.

(Ефесян VI: 10—17).

Браття! Кріпіться в Господі і в потузі сили Його.

Одягніться у всю зброю Божу, щоб змогли ви стояти проти хитрощів діявольських.

Бо наша боротьба не з тілом і кров'ю, а з князівствами, і з властями і з мироздержителями тьми віка сього, з піднебесними духами злоби.

Того-то прийміть усю зброю Божу, щоб змогли встояти в день лютий і, все зробивши, стояти.

Стійте-ж оце, підперевавши поясниці ваші правдою і одягнувшись у бронію (панцир) праведности, і обувши ноги в готовість благовістування миру, над усе ж узявши щит віри, котрим здолаєте всі розпалені стріли лукавого вгасити; і шолом спасення візьміть і меч духовний, котрий є слово Боже.

АПОСТОЛ НА НЕДІЛЮ ПРАОТЦІВ.

(Колоссян III: 4—11).

Браття! Коли ж Христос, життя ваше, явиться, тоді і ви з Ним явитесь у славі.

Оце ж умертвіть члени ваші, що на землі: блуд, нечистоту, страсть, похоть лиху, зажерливість, котра є ідолослужения, за це йде гнів Божий на синів неслухняности, між котрими і ви колись ходили, як жили між ними.

Тепер же покиньте й ви те все: гнів, яркість, злобу, лайку, соромні слова від уст ваших.

Не кивіть словом один проти одного, скинувши з себе давнього чоловіка з ділами його, і одягнувшись у нового, що обновляється в розумі по образу Того, хто сотворив його, де нема Грека, ні Жидовина, обрізання і необрізання, чужоземця і Скита, невільника й вільного, а все й у всьому Христос.

ГУРТОВИЯ СКЛАД ЦЕРКОВНИХ КНИГ
Пишіть по катальог.
WILLIAM GROSS & CO.
223 Main St., Winnipeg, Man.

РІЗДВЯНИЙ ДАРУНОК ГРЕКО КАТОЛИКАМ ВІД ПОЛЯКІВ.

ЗАГАРБАННЯ ГРЕКО-КАТОЛИЦЬКОЇ ЦЕРКВИ.

Для греко-католика Поляк близший, ніж православний українець. Бо обоє вони католики. Бо мають одного папу. Бо греко-католик разом з Поляком будуть в Раю, а православних українців туди не пустять...

Нині в Канаді греко-католики на фармах ходять собі до польських костелів, коли в церкві нема богослужень, бо ж то „вшистко едно". Між польськими ксьондзами і греко-католицькими священиками є порозуміння, коли мають в дану околицю приїздити, щоби один другому не ставав в дорозі. І з тим греко-католик цілком годиться.

Та все-ж, щоби вони знали, яких компаністів вони мають, треба їм показати, як польська релігія вигладає там, де Поляки мають силу.

Було це 5-го січня, 1926 р., отже два дні перед українським Різдвом. Тоді задумали католики Поляки зробити святочну милу несподіванку своїм братам по Христі — греко-католикам українцям.

Діялося те в Маріямполю, коло Станіславова.

Зібралося чимало Поляків. Польський ксьондз Босяк, польські монахині. Дальше місцева з спроваджена з Станіславова поліція. Зібралися, щоби забрати силою українську церкву для Поляків. Значить — греко-католикам на свята християнський дарунок.

Правда, греко-католики думали боронити своєї церкви, тільком сила поліції була за велика.

Отже Поляки увійшли до церкви, поломали ціле владження в церкві і викинули за поріг. Бо для католиків Поляків греко-католицький іконостас, чи Вівтар не є ніякою святістю.

Все повикидавши, а греко-католики що доси були властителями церкви, Поляки вигнали поза церковні мури. Католики католиків!

Додати треба, що дозвіл на таку святочну несподіванку дав польський староста Глажевський і польський воєвода Юристовський.

Так отже на самі Різдвині Свята маріямпольська громада лишилася без церкви.

На яких же основах поляки забрали церкву?

Цісар Йосиф II замкнув був монастир польських Капуцинів в Маріямполю, як непотрібний, а їх костела вживав військовий уряд за магазин (склад всяких речей). Українцям згоріла тоді церква і вони купили собі той військовий магазин на церкву. Урядови дали вони площу, призначену під будову церкви і звезені матеріяли, а також другу площу. Значить — українці той магазин собі купили.

Ще в 1800 р. впрошувалися польські монахині „Сьостри Милосердія Божого" До згаданої церкви і святоюрська (львівська) консисторія дозволила їм вживати цеї церкви для своїх молебнів. Аджеж „вшистко едно". Рідними, тай не дати місця в своїм будинку, тай ще безплатно...

Коли около 1886 р. переводено таблярний записи, то табулярний комісар записав церкву як власність греко-католиків.

Нині показалося, що „Сьостри Мілосердя" відправляли в церкві свої молебні на те, щоби описи церкву собі забрати. „Сьостри Милосердя, це були замаскований рабінички.

І тепер ті „Сьостри" разом з ксьондзом Босяком, запросивши собі поліцію в білий день пішли звичайним рабунком і забрали церков в свої руки.

А щож на те польський католицький уряд? Нічого! І польські епископи нічого! Всі за рабіниками потакнули. Всі стали по стороні рабінників!

А маріямпольським прийшлося нову церкву будувати, яку нині чи завтра можуть поляки знов забрати.

Так вигладають товариші греко-католиків — поляки. Так вигладає католицька релігія, якою хваляться і якої боронять греко-католики.

Є чим хвалитися! Є що обороняти! Є чим тішитися!

Будь в людей більше свідомости, а вони тікали би від такої „релігії", що дозволяє на рабунки. Вони соромились би таких-компаністів, що їх самих в білий день обрабовують.

Ц.

ЧОМУ ВОНИ МОВЧАТЬ?

Давнійше провадилася оборона українських справ, а між тими й Української Православної Церкви, перед наступом чужої політики — римської, московської, протестантської, большевицької.

Й оборона була успішна. Бо за українським народом була слухність. Бо оборонялося своє перед чужими.

Зчасом противники більше, чи менше присіли і почали збити, щоби-зберержати в своїх руках долай ту часть нашого добра, яке ще мають.

Недавна авантура нових „оборонців церкви" дала чнов боронити Української Православної Церкви збоєм до наступу. І знов проти Української Православної Церкви почали писати „Українські Вісти", „Бюлетень", „Новий Шлях", більшевики. Почали блюзнити тих укра-їнців, які ще не знайшли під ногами твердого українського грунту.

Та вправді в очи ось що: нові „оборонці церкви" мов не бачать тих новіх ворожих наступів на Українську Православну Церкву. Нічого про них не говорять, не пишуть, загалу не остерігають, словом про них не згадують. Мов би на те все вони були глухі, сліпі і німі.

Мовчить головна квартира „оборони". Мовчить Братство Оборони Рідної Церкви. Хоч вже півроку треба було проти відновленого чужого наступу стати.

Та... Хто дає ворогови в руки збоєк, хто отварає ворогови двері своєї хати, той не може проти ворога виступати. Бо він сам ворог.

Давати ворогови зброю, це — взаємування себе з ворогом. Ставання в його ряди. Це те саме, що сказати: Я ваш! Ви бийте бітих з одної сторони, а я буду з другої, то скорше скінчимо. Бо я вже ваш!

Увага рядових „оборонців" церкви крутиться нині не по Канаді, але по Туреччині, по Греції, по Царгородах, по Атенах... Кругом патріярха... Тільки не кругом тих тутешніх противників, які стоять їм перед очима.

А маріямпольським прийшлося нову церкву будувати, яку нині чи завтра можуть поляки знов забрати.

Хоч патріярх за сімома морями та горами. Хоч він не має тут ані своїх агентів, ані газет. Хоч тут з свічкою не дошукаєтесь якогось патріяршого наступу.

Без сумніву головна квартира „оборони" розуміє, що патріярх не внесе ніяких доси в відношенню до нас ніякого зацікавлення; що він не має для нас ніякої сили — ані щоби нам зробити великє добро, ані велике зло. Але та сама квартира в своїх легковірних робить з патріярха дивовиже страховище. І знайдуться такі, що вірять.

З роботи „оборонців" виходить така їх тактика:

— Треба вказувати на патріярха, як на найстрашнішу небезпеку. Треба кричати. Так відвернеться людську увагу від дійсних дороговів, що стоять тут перед порогом. Люде будуть думати про фантастичні даргородські страхи, а в той самий час тутешні близькі вороги пішкуту вдертися до української хати, побороти господаря, а хату собі забрати.

Таке з роботи „оборонців" виходить.

Коли б же воно не так, то чому всі вони — і головна квартира і „Братство" польськи доси не рухнули проти тутешніх дійсних дороговів (яким збоєю дають в руки)? Чи не мають відвари? Чи не вміють? Чи не хочуть? Чи щоби ворога не образити...

Чи може вчитті тому, що Української Православна Церква не є Церквою „оборонців"? І тому якраз вони дають її ворогам збоєю в руки?...

Де відповідь?

В. К.

Книжка, котру повинен прочитати кождий Українець і Українка
„ЧУЖА РУКА"
або „ХТО РОЗЄДНУЄ УКРАЇНСЬКИЙ НАРІД"
НАПИСАВ ПРОТ. В. КУДРИК. ЦІНА КНИЖКИ ЛИШЕ 35 ЦТ.
Замовлення і гроші слати на адресу:
THE HERALD — Box 3634 — WINNIPEG, MAN.

ВИКРУЧУЮТЬСЯ СНОМ.

(Ветреля, Алта.)

Пишуть „Українські Вісти" з дня 13 листопада 1935, ч. 46, під заголовком „Щоб було ясно", що православні українці, точніше самостійники, вимагали на тім, що ні Бесарабі у Едмонтоні не вийшов послом до провінції, ані Лучковичі не вістав вибраний до домінійського парламенту в Оттаві.

Після невдачі звичайно хтось винен. Ніші католики точно знають, що винні самостійники. Бо І. Кирік не водив виспіду виборів так, як би цього хотіли католики, а знов у Едмонтоні самостійники вимагали лишня від Бесарабя. Ну, та ще й дуприяли лисце здісь там у „Вістинку", отже чому не мали завинити ніки самостійники? Вони винні, як гора, і баста!..

Сталось. Канадяяти перелазь. На яких повності буди голосували в першу чергу українці. Але з висліду виборів видно ясно, що вони не голосували так, як вимагала народна наша гідність. Хтось не голосував.

Не голосували на своїх католиків. Як це так? Просто. В Едмонтоні їх є мало. Зайдіть до католицької церкви в неділю, то побачите повну церкву людей. І то рано в в вечері. Знаємо, що православних, чи самостійників не так багато. Правда, вони свідомійші за католиків і все стоять за своїм; вони робить добру громадську роботу; дають жертви більші в четверо як католики, якщо про голосування не можуть у четверо голосувати. У виборах грає роло скільність, — цього ніхто не буде перечити. Також ніхто не буде перечити, що католики мають скільність, але то все. При виборах треба мати добрих, розумних і свідомих виборців; як їх багато, то успіх великий. На жаль бачимо, які свідомі наші католики. Самостійники розумніші народній обознали, і голосували, як наказували народні честі. Так у Едмонтоні, як і в загребільському округові.

Читаємо в „Укр. Вістях", що католиків велика сила. Нерад із цих писань видно самохвальбу. Нерад усю, що з'ється доброго в Канаді зочуть католики записати на свій рахунок. Коли вони могли щось записати на свій рахунок, то з'ясніх в послідних виборах помимі свої на свій таки власний рахунок записати. Не треба показувати на православних, ні на самостійників. Ні не злоститись на Кирікса, що повідомив поміжній образунок, ні на допискувача в „Вістинку".

Два місці вели „Укр. Вісти" кількано за кандидатами — і з цього нічого не вийшло! Між знімо, що виходять на посіїв дуже уподали на великий вплив одного католицького огрівну. Та й перечислили. Самостійників ігнорувало. З православним провідників вічено боротьбу А може того самостійники і православні українці стоймуть свій громадський обовязок. Я не хочу сказати, що православні українці чи самостійники будуть все на таке позволяти, але ніх виборів вони забудь за ухвали, цілком невиспущені, й дали свої голоси на українських кандидатів.

Минуди ті часи, коли можна було щось записати й не мусіло бути правду. „Укр. Вісти" не так думають. Мусять одних знати, що ні не приємно, чи ні, — вони не мають впливу на ці рідних справ в Канаді. Я хоч себе вважають за одинокий католицький орган, то наголяки їх ні читають, ні слухають.

Справа тепер не в тому, котрі нами правильно означив Кирікс, або чим він колись хотів бути, але в тому, що католицька церква працює вже десятки літ серед своїх вірних, а вони не хочуть голосувати на тих кандидатів, на котрих хотів би національно-релігійний і одинокий католицький орган.

Ви не маєте мас! Вони не ваші! Маси вони виховані в чужім дусі! Для них блищий не-українець. Там вони навчені в католицькій церкві! Понад тридцять-літня наука зробила своє! Що поспіше, то й жнете. Здасінб вам самостійники, або православні українці на жертвенних колодах, для цо не вдається. За пізно!

МИЛА НЕСПОДІВАНКА.

(Бруксбі, Саскс.)

Дня 20 жовтня ц. р. Жіноче Товариство в Бруксбі, Саскс., на пропозицію пані Березінської, дружини нашого пароха, устроїло несподіваку майстру Шпинякові. Прибувши дня рано зі своїми, вечером в товаристві о. Березінського і його дружини до пастира Шпиняків, як застало там вже більше число гостей. Жіноцтво пані вандалося та застелчувало столи й розкладало ясти. Коли все було готове, пані Березінська засадила за стіл п-тво Шпиняків, а їх недавно окрещеною конечною Фіялю, а по боках ділянка й бабку маленької Фіялю, тобто пастиро Д. Мірських, побіч них хрестних родичів Фіялі — а там решту гостей. По дяк пані Березінська сказала гарну промову і вручила дарунок маленькій Фіялі від Жіночого Товариства. Рівнож прочитала лист і вручила дарунок від панства Погорельських, які на жаль не могли прибути з причин від неї незалежних. Потім пані Березінська вислала многоліття маленькій Фіялі, її родичам, ділянкові й бабці та хрестному родичам. П. Шпиняк зложив щиру подяку пані Березінській і Жіночому Товариству та всім гостям за їх дарунки та пошану. Подякував також вспрестуним панству Погорельським за їх лист і дарунок та вніс всім многоліття. По вечері о. Березінський сказав гарну промову та подякував Жіночому Товариству за їх працю, а гостям за їх присутність. Після перерви пані Шевбель, як секретарка, Жіночого Товариства завізвала гостей, щоб зробили жижу несподіваку також для пастиря-ювілята отцю Шпинякові. „Вістинка" — й злобиду збірку по його пресовий фонд. Жертвували отцюючі:

По 25цт. пані: Я. Кавч, М. Мірська, М. Яремій, К. Вошчик, П. Гуцал, М. Копчачик, Д. Шпинюк, Д. Яремій і добродійка Березінська.

По 10цт.: І. Яремій, С. Вошчик, П. Шпинюк, М. Кавч, Д. Мірський, М. Гуцал, М. Данчук П. Яремій, А. Шпиняк, М. Шербань і о. Березінський. Отже зібрано разом 5 дол.

Жертводавцям щира молитва.

С. Вошчик.

ПРИМІРНІ ХРЕСТИНИ.

(Мирнам, Саск.)

У вівторок 5 листопада ц. р. відбулося вічення пана Миколи Сачина з панною Рузею Павлишин. Зібрані гості при обіді в домі родичів зложили молоді на вічних р. Іванів зложили на фонд „Вістника" ось слідуче:

Панство молоді — $1.00

По 50цт.: Павлишини В. Гарасевич, Пигит Л., Данчура С.

По 25цт.: Кульчицький М., Галецькі, І., Галик Я., Коцюба а.

По 20цт.: Коваченки І.

По 10цт.: Павлиш М.

(Квікзор, Саск.)

Дня 12 листопада на весіллю в пана Петра Яп'яв з Ростерн, Саск. з панною Аннною Корпиш, присутні гості в домі родичів панни молодої на вечірі ц. Уляка зложили на фонд „Вістника" $3.35.

Складаємо щиру подяку всім жертводавцям, а молодим жаднаємо многих літ.

ЦЕРКОВНИЙ КАЛЕНДАР НА 1935 РІК.

ГРУДЕНЬ.

16 П. Пр. Софонії
17 В. Вм. Варвари; Іоанн Дамас.
18 С. Іп. Сави Освяч.
19 Ч. Св. Миколая арх. Мирл.
20 П. Азрояїв ев. Медіолан.
21 С. Іп. Потапія; ап. Состена

22 Н. Нех. 27 по З. сх. Д. Зач. Ан.
23 П. Мч. Мини
24 В. Іп. Даниіла Стовп., Луки
25 С. Спиридона ев. Трімітф.
26 Ч. Мч. Сирса, Левкія
28 С. Елевтерія і матері...

29 Н. Пр. Прототів. Пр. Адама
30 П. Пр. Даниіл, Аггея
31 В. Мч. Севастія й др.

ВІДВІДИНИ о. С. В. САВЧУКА.

Висо Преосвящ. Сапт, о. С. В. Савчук, голова Консисторії Української Греко-Православної Церкви в Канаді, робить свої громадські

Перший день Різдва — Пайн Ридж, Ман. початок Богослужіння в 9 годині рано.

Другий день Різдва — Богдан, Ман. початок Богослужіння в 9 годині рано.

Третій день Різдва — Вейлав, Ман. початок Богослужіння в 9 годині рано.

Консисторія Української Гр.-во-Православної Церкви в Канаді.
7 St. Johns Ave.
Winnipeg, Man.

ПОЧИНЕ [illegible]

Грудень.

29. Неділя, Пилипів — Кальгарі, Алта. 9440—108 A. Ave. Edmonton, Alta

ПОРЯДОК БОГОСЛУЖЕНЬ
о. П. Самарчинова.

29. Неділя — Етнела.

8. Нед. — Шортедія. По Божественній Літургії Збори.
7. Вівторок — Рідво.
12 год. о півночі — Сніфтон
8 год. рано — Дафрін.
8 год. рано — Пайн Ридж
ф. Савчук).
8. Середа. — Соб. Богород. — Косів
Богдан (о. Савчук.)
9. Четвер — Стефана — Робліа
Вейлав (о. Савчук.)
12. Нед. — Ліберт Плейнс.
14. Вівторок — Новий Рік. — Галич
16. Неділя, Йордея, 6 год. рано — Давфін. 10 год. Етнела.
20 Почеп. Собор Івана Хрестителя — Сніфтон. — Річні Збори.
26. Нед. — Ребнер.
Адреса: Дафрін.

ПОРЯДОК БОГОСЛУЖЕНЬ
о. Л. В. Дячина.

Грудень.

29. Неділя — Ребнер.
Адреса: — Тиндал, Ман.

ПОРЯДОК БОГОСЛУЖЕНЬ
о. В. Аполонова.

Грудень.

29. Неділя — Толстой
Адреса: — Толстой, Ман

ЦЕРКОВНИЙ УСТАВ

[illegible]

5. Неділя Отців Голос 4. Ев. Іо XX: 19—31, Літ. Ап. жид. XI: 9—10 І 17—40. Мат. І: 1—25.

8. Понеділок Святої Вечері Літ [illegible] Івапня. в Вечірню. Ап. жид. І: 1—12. Євап. Лук. II: 1—20.

7. Вівторок — Різдво Христове. Всенощна, що починається вечірнім повеліфрим. Утр Євап Мат І: 18—25 Літ. св. Іо. Золотоуст. Ап. Галат IV: 4—7; Євап. Мат II: 1—12.

8. Серета Собор Пр. Богородиці. На Утр. Сатаїа Пророчиця Літ. Ап жит. II: 11—18; Ев Мат II: 13—23 Чет. Стефана Первомученика Утр. Євап. Іо. XV: 17—27 і XVI 1—3 Літ. Ап. Діяння VI: 8—15 VII 1—5 І 47—59. Євап. Мат. XXI: 33—42.

НІМЦІ ПРО ВИДАВАННЯ УКРАЇНЦІВ ПОЛЬЩІ.

„Дер Дойче ін Полен", орган німецької католицької партії на Шлеську, розписуючись про варшавський процес, пише, що польський уряд повів себе супроти Німеччини дуже по джентельменськи, бо в ак ті обвинувачення не згадується нічого про поворожі українських заговірників до Німеччини, про фальшиві німецькі паспорти та про берлінських мужів довіря української терористичної організації. Ця польська резерва є по такою за те, що Німеччина ви чинила концеквенції з польсько-німецького порозуміння і видала українського заговірника, що нелегального дороговиправ до Польщі, хоч за приписами міжнародного права не була до цього зобов'язана. Тим чином, пише німецький католицький часопис, німецькі чинники стара лися направити давні свої гріхи в польсько-українській справі. І увільнитися від закиду підтримування української іденти в Польщі.

СТРАХІТТЯ ПОЛЬСЬКОЇ ТЮРМИ.

З повідомлень про варшавський процес за вбивство міністра Перацького можна добачатись жахливі речі про ряшавській тюремний редим супроти обвинуваченних 12 українців.

Всі обвинувачені, з яких деякі сидять у слідстві вже півтора року, були держані весь час в одиночних келіях. Деякі з них місяцями були держані в кайданах. Аж після того, як їх переслухали, власти во відчитали їх зізнання на розправі, суд зродився на те, щоб обвинувачених перевести з одиночних у збірні келії, одначе заборонив приймувати їх разом.

ПАМЯТНИК СИМОНОВІ ПЕТЛЮРІ.

Український мистець різьбяр Ємець в Берліні працює тепер там у своїй робітні над памятником Симонові Петлюрі.

Буде це велика постать висована у бронзі. Петлюра зображений у хвилині як його вдумала смертельна куля.

Ємець не жадає жадної нагороди за свою працю, тільки одержує маленьку заплату на прожиток підчас праці.

Український Релігійний дво-тижневик в Канаді.

ВІСТНИК
THE HERALD

THE HERALD Box 3084 WINNIPEG, MAN.

РІК XII. WINNIPEG, MAN. DEC. 15th, 1935 ВІННІПЕГ, МАН., 15-го ГРУДНЯ, 1935. ЧИСЛО (236) 24

З НАГОДИ СВЯТ
РІЗДВА ХРИСТОВОГО
Редакція і Адміністрація
„ВІСТНИКА"
желає всім своїм передплатникам та всім православним українцям —
ВЕСЕЛИХ СВЯТ!

ЮВІЛЕЙНИЙ РІК СВЯТИХ КИРИЛА І МЕТОДІЯ.

Католицькі єпископи в Югославії закликали в окремім посланію всіх католиків свят нати 1,050-літній ювілей смерти св. Методія. Торжества цього ювілею почалися 24 листопада в Загребі, а будуть тревати до 5 липня 1936 року. Славянські апостоли Кирило і Методій мають великому заслугу для всіх славян, бо вони перші почали між славянами ширяти віру Христову народньою славянською мовою і вони перекладали церковні книжки і святе Письмо славянську мову. Тому вони є не лише славянські апостоли, але й перші просвітителі славян, бо завели славянську мову до книжок і зробили її богослужбовою мовою у наших церквах. І український нарід одержав перших вісників християнської віри, а Болгарії від наслідників Кирила і Методія.

„ПЕТРІВ ГРІШ" НА ВІЯНУ?

Наслідком законів про вивіз чужої валюти Німеччина не випускає з своїх меж 16 до 20 мільйонів марок, вібраних німецькими католиками як „Петрів гріш" для римського папи. Італійський уряд пропонує, щоб ці гроші були вжиті на купівлю военних матеріялів для Італії і записані на рахунок уряду. За те Італійський уряд дасть римському папі кредити в тій самій вартості. В тій справі ідуть переговори між Римом, Ватиканом і Берліном.

ЦЕРКВИ В СУЧАСНІМ ПЕТЕРБУРЗІ.

В дореволюційнім Петербурзі було 300 церков (крім малих в палатах, школах, касарнях) й 3 великі монастирі. Нині з монастирів ні слід, на їх кладовищах хоронять тільки [illegible]-більшевиків.

З домових (малих) церков, яких було 219, нема вині ніодної. З 300 інших церков розібрано, замінено на музеї І закрито для вірних 245.

З тих на музеї перероблено славний Петропавловський, Казанський, Воскресенський, та Ісаакіївський собори. Знесені й розібрані Сергіївський, Благовіщенський і Покровський собори. Всіх церков що ще залишилися в Петербурзі, тепер яких 30, але й до тих ніхто не ходить, бо за такими нагляджує ГПУ.

КУРЕННЯ НА ВУЛИЦЯХ АНГЛІЯ ЗАБОРОНЕНЕ.

В часі одної судової розправи в Лондоні англійські адвокати зовсім припадково знайшли старі англійські закони, які вправді тепер ніхто не придержується, але які відіскости не були знесені і за їх переступство ще й тепер грозить тюрма. Знайдено, напримірад, закон, що забороняє курити дапросто (цигарети) на вулиці, а другий закон предписує покарання визнищення кожного, хто спонукає другого пити більше алькоголю, як той може витримати. Знов інший старий закон не дозволяє мати більше як три страви на різдвяний обід.

ЩО БАЧИВ НІМЕЦЬКИЙ ЖУРНАЛІСТ У СОВІТАХ.

„Франкфуртер Цайтунг" в 14 листопада подає цікаві подробиці московського побуту: ресторан. Сала зі склянною покрівлею, мягкі канапи, мосяжні канделябри з альмінним головами. Водогрзі між столами, укаїчані водолобри з живими рибами. — Така деко рація! ..Вже так сказати вспо кою людину, коли принаймінше в кімнаті виявляється московський характер, коли правдоподібно або огрівання не функціонує, або нема закрутки у водолобрі. Щось му сить бути у дефекті"

Вернемось до салі. Кельнерів тьма, але страви очікують то дві години. Пояснення таке, що працівний комуніст за надто гордий обслуговувати західніх буржуїв. Та це боліть тільки американських і европейських комуністів, що, розлещені в своїх буржуазних батьківщинах, не можуть миритися з „райським" порядками. Кельнери всі проходять курс чужих мов, але тільки ж з одним можна було пора зумітися, бо то був відемець. Зате дівчата — проводирки інтуристів гарні й знаменито вишколені. Поволі і делікатно вкрадаються в довіря чужинця Вони захоплені комуністами. За те дістають 225 рубліз на місяць, тоді, як ст номатістки мають по 75 рублів.

„Склади, де купують за чужу валюту, для вищішої московської уяви величаві. В них, бувае, нема щіточки до зубів, але ікра дешева.

Ціни високі, бо офіційно рубель рівняється золотому рублеві. Тільки при купівлі книжок золотий рубель рівняється вісьмом. Це для приманки, щоб чужинці розвозили комуністичну пропаганду.

ЗНЯЛИ ЦАРСЬКІ ОРЛИ З КРЕМЛЯ.

До останніх часів вилискувалися ще на кремлівських вежах царські двоголові орли. Щойно 20 жовтня ц. р. ці орли зняли й переслали до музею. а на їх місце вміщено позолочувані пятпрамінні большевицькі зірки, прикрашені дорогоцінними уральськими камінями. Варт пригадати, що скоро і безпощадно були ліквідовані вищими „українські тризуби.

ПЕРЕДПЛАЧУЙТЕ „ВІСТНИК" Коштує на рік $1.00 (В Злуч. Державах $1.50)

Хто Знищив Братство.

В третім числі свого бюлетіню п. Свистун робить таке оскарження проти Консисторії Української Греко-Православної Церкви в Канаді.

„Консисторія на власну руку вже не одні зміни поробила в устрою нашої Церкви. Приміром вона знищила Українське Греко-Православне Братство в Канаді, завівши його до того, що воно існує тільки на папері. Консисторія на власну руку відсунула світських людей, а головно репрезентантів Братства від участи в річних конференціях Церкви.

Осквернення серіозне — правда? Але воно цілком безпідставне, просто брехливе. Бо Консисторія ніколи не відсувала репрезентантів Братства від участи в духовних конференціях, а як хто справді Братство знищив і звів його до того, що воно через довгі роки існувало тільки ни папері, то зробила це не Консисторія, а таки сам п. Свистун, бувший довголітний голова Братства. Що так було, не інакше, показує ощей короткий огляд історії Братства.

Перші Довірочні Збори в Церковній Справі, які відбулися 18-19 липня, 1918, в Саскатуні, Саск., і які рішили зорганізувати Українську Греко-Православну Церкву в Канаді, покликали також до життя Українське Греко-Православне Братство в Канаді і уявляли для нього начерк статута.

Так своєю резолюцією про зорганізування Церкви, як і уявленим начерком статута Братства, Перші Довірочні Збори в Церковній Справі определили завдання і обсяг діяльности Братства. Згідно цим головним завданням Братва було — перевести зорганізованя Церкви і завідувати її справами аж до часу, поки Церква не дістане свого епископа і церковної корпорації.

Братво провадило свою діяльність згідно з постановами Перших Довірочних Зборів аж до другого Українського Греко-Православного Зїзду в Канаді, який відбувся 27 листопада, 1919, в Вінніпегу, 4 грудня, 1919, в Едмонтоні і 11 грудня, 1919, в Саскатуні. Цей зїзд покликав до життя Консисторію Української Греко-Православної Церкви в Канаді, і тимчасовим осідком в Саскатуні, як рівнож постановив, щоб до слідуючого церковного Собору, 1920, фінансовими справами Церкви завідувало Братство.

Від того часу духовними справами Церкви завідувала Консисторія в порозумінню з Урядом Братства, а уряд Братва клопотався фінансовими справами. Такий стан річей існував аж до Четвертого Собору, що відбувся 16—17 липня, 1924, в Йорктоні, Саск., і який підчинив Українську Греко-Православну Церкву духовному проводові Впреосвященого Архиепископа Іоанна Теодоровича. Переглядаючи протоколярну книгу спільних засїдань Консисторії і Уряду Братва, знаходимо, що Братство за перших шість літ (1918—1924) свого існування проявляло дійсно оживлену діяльність та брало активну участь в управі Української Греко-Православної Церкви в Канаді. І Консисторія цему не чинила, що не противилася, а противно сприяла, бо бачила в тодішних членів Уряду Братства щиру волю й бажання помагати Церкві не тільки порожніми заявами, але ділом.

По останній сесії Четвертого Собору, 17 липня, 1924, відбулися спільні наради членів Консисторії і членів Уряду Братва, на яких Уряд Братва уконституювався, і на яких п. Свистуна вибрано перший раз головою Братства. Ці спільні наради однодушно постановили, щоби фінансовище Церкви перебрала на себе Консисторія з тим, що рівночасно перебирає на себе всі зобовязання Братва.

Від тепер починається другий період в історії Братва — **період повної неактивности.** Четвертий Собор припоручив Урядові Братва приступити до організування відділів Братства, виготовити відзнаки для членів Братства та збирати фонди на цїли Братва, але цих припоручень Уряд Братства не виконав.

На Конференції Духівництва й Уряду Братства, 2 — 3 вересня, 1925, голова Братства, п. Свистун, заявив:

„Цїллю заснования Братва було створення Української Греко-Православної Церкви в Канаді, яке вдалося на 100%. З такою нагадливою відносни по діецезії, то значить заснования Консисторії, обсадження епископського престола українським епископом в особі о. Владики Теодоровича, та обсадження парохії священиками, **завдання Братство вважати свою діяльність**, бо його обсяг і зміст діяння цими відносинами цілковито змінився. **Сам голова Братва занятий тепер у Вінніпегу, а прочі члени уряду Братва розкинені по цїлій Канаді, так, що тоді було відбувати наради".**

Два роки пізнїйше, на Пятім Соборі, 20 — 21 липня, 1927, в Саскатуні, Саск., голова Братства, п. Свистун, виголосив реферат на тему: „Українське Греко-Православне Братство в Канаді, його дотеперішня діяльність і пляни на будуче". В звіті з Собору читаємо про це як слїдує:

„Наше Братство мало на цїли відродити в Канаді У.Г.П.Ц., і виявлялося зі своєї задачі якнайкраще. Осягнувши свою головну цїль, Братво заняло в нас на якийсь час підрядне становище, але воно мусить істнувати і дальше, бо воно має спромогу нести Церкві велику моральну й матеріяльну поміч". А спинившись над дїяльністю льокальних Братств і сестрицтв п. Свистун сказав, що такі льокальні братства й Сестрицтва є рішучче потрібні пря кождій парохії. А щоби вони могли добре працювати й розвиватися, то повинні бути звязані централею. Діяльність льокальних Братств і Сестрицтв повинна включати слїдуюче: 1. Укрщіення церков. 2. Скріплення моральности та поширення пріяцїну любови в громадськім життю. 3. Взаїмна поміч. 4. Опіка над хорими, немічними, сиротами. 5. Поширення виховавної роботи та поширення нашої преси і видавництва. 6. Церковний спів-хорія.

Однак по Соборі п. Свистун, як голова Братства, не **перобив найменших заходів, щоб намічену ним самим програму діяльности Братства перевести в життя,** і Братство дальше продовжало своє існування на папері, як пише тепер п. Свистун в своїм бюлетіню.

На Конференції Духівництва й членів Уряду Братства, 18 — 20 липня, 1928, була зроблена нова спроба оживити Братство. Конференція, вислухавши звіту п. Свистуна, що він в минулім році „не міг повести організаційної роботи в справі Братва, бо був занятий справою інституцій" приняла таку постанову, висвену самим п. Свистуном:

„Справу фінансову, як платні священикам, дїецезіяльного фонду, доручити Братству, яке має створити машину до склектовання грошей; справу оподаткования на дїецезіяльний фонд лишити дискрещї Братва й Консисторії. Братство має постарятися видати статути й членські книжки для членів Братства"

Одина і ця постанова остала тільки на папері, й то з вини таких самого п. Свистуна, бо він не поробив найменших заходів щоби перевести її в життя. Рік пізнїше, на Конференції, що відбулася 31 липня — 1 серпня, 1929, п. Свистун скористувавши „що справа стисліщої церковної організації пішла великий крок вперед з моментом отримання дом'ільного чартеру, та що **Братство в доте перішньому виді не може існувати",** запропонував, **щоби створити нове тїло старших братчиків** („елдерс"), якїб мали іменуватися о. Владикою. Ця пропозиція не перейшла, і п. Свистун натомість запропонував, щоби до Братва виписувати членів, які зобовязалисяб платити по $10.00 річної вкладки, та щоби ті гроші їшли в перший мірі на платню адміністратора Церкви, який має відділяти весь свій час загальним справам Церкви, не виконуючи в той сам час обовязків пароха.

Конференція погодилася на цю пропозицію п. Свистуна й уявляла о. Савчука від обовязків пароха, а представники Братва, з п. Свистуном на чолї, підписали з ним писемну угоду, якою зобовязалися дати йому утримання через слїдуючих дванадцять місяцїв.

По конференції п. Свистун надрукував щось 10,000 посвідок і взявся приєднувати членів до Братва за десятьдоларовою вкладкою на рік. Кілько таких членів п. Свистун приєднав, не знаємо. Кілько грошей склектував, також не знаємо. Досить того, що о. Савчук отримав від п. Свистуна, на конто угоди з Братством всього $50.00. Дальше п. Свистун повідомив о. Савчука, що уважає угоду між ним і Братством за неіснуючу та, що він, п. Свистун устається від активної участи в церковнім життю. Він також дав до зрозуміння, що резигнує з голови Братва, однак як показалося пізнїше, — на Конференції, що відбулася 30 липня і 1 серпня, 1930, — проч членам Уряду Братва не знали, чи п. Свистун дійсно зрезигнував чи ні, отже й нового голови на його місце не вибирали. (Про цей маневр п. Свистуна треба буде поговорити в окремій статті, тимбільше, що він представлає його в ї чисті свого бюлетіню в неправдивім світлї).

Отже завдяки п. Свистуна, Братва таки не вдалося зреорганізувати й воно дальше істнувало на папері.

На Шестій Соборі, що відбувся 25 — 27 листопада, 1930, п. Свистун хоч прихав, то, як сам пише в своїм бюлетіню, „на те тільки, щоб зложити свій привіт". Зложивши привіт, п. Свистун зараз відїхав до Вінніпегу, — відїхав, не давши **жадного звіту з своєї діяльности як голови Братва.** Отже Собор не почув від п. Свистуна ні про те, кілько він членів до Братва приєднав ані кілько грошей зібрав, та що з ними зробив. Одним словом Братство й на Шестім Соборі виступало тільки „на папері", однак не тому, що Консисторія чи о. Савчук того хотїли, **а єдине тому, що п. Свистун, як голова Братва, так справу попровадив.**

Щодо о. Савчука, як голови Консисторії, то він завжди стояв на тім, що Братва треба, і що воно мусить існувати. **Доказом цего може послужити йому ствнювше в справі Братва на Шестім і Семім Соборах.** Приготовляючи начерк статута Української Греко-Православної Церкви в Канаді, який опісля був затверджений з деякими змінами Шестим Собором, о. Савчук вмістив в ньому також Братство, зазначуючи його **права та привілеї, а в своїм звіті на тім же Соборі спеціально спинився над потребою і завданнями Братва, та начеркнув плян його реорганізації.** Шестий Собор, підтримуючи пропозицію о. Савчука, уявляла таку резолюцію:

„Собор припоручає новообраному урядові Українського Греко-Православного Братва в Канаді в порозумінню з Консисторією, приступити негайно до уложення нового статута Братва згідно з духом чартеру і загальним статутом Української Греко-Православної Церкви в Канаді і до зреорганізования Братва відповідно до того нового статута".

На жаль ця уявала Шестого Собору не була переведена в життя. Це сталось з рїжних причин, головною з яких було те, що двох членів уряду Братва відлучилися від Церкви й тимсамим вийшли з Уряду Братства.

На Семім Соборі, який відбувся минувшого літа, справа Братва була знову основно обговорена. Собор, з уваги на те, що Братство від 1924 року не проявляло жадної діяльности, був розположений цїлковито його скасувати й навіть винїс був, в непристутности о. Савчука, ухвалу в цім напрямі. Колиж о. Савчук зявився пізнїше на салї нарад Собору й довідався про таку ухвалу, **запротестував проти неї і домагався, щоб її уневажнити. Він доказував, що Братва треба** та що воно мусить існувати, тільки треба подбати, щоб воно було активне. Собор погодився з думкою і виводами о. Савчука, уневажнив свою попередну ухвалу й на її місце вніс нову такого змісту:

„Собор уважає за потрібне переорганізувати Українське Греко-Православне Братство в Канаді. Вибирає уряд Братва з пяти членів і припоручує йому в порозумінню з Консисторією виготовити статут Братва й започаткувати його роботу".

Згідно з цею резолюцією Уряд Братва вже приготовив Статут Братва й приступив до організування його відділів.

Отже **неправдивим є твердження п. Свистуна,** що Консисторія „знищила Українське Греко-Православне Братво в Канаді, звівши його до того, що воно існує тільки на папері". Як хто справді був знищив Братво і довів до того, що воно існувало тільки на папері, то зробив це ніхто інший, як тільки сам п. Свистун, його скрайною неактивністю як довголітній голова Братва. Він так справи Братва провадив, що на скільки нам відомо, Братство за його головуванням не мало точно означеного членства, не збирало регулярно членських вкладок та не тримало спису членів. Годичний уряд Братва вибирався не на зїзді Братва і членами Братства, а на загальним церковнім зїзді, на якім ніколи не було устарено, хто є членом Братва, а хто ні. Братство ніколи не мало свого зїзду, ані не існували відділи Братва. На скільки нам відомо з часів головування п. Свистуна нема окремих записок чи протоколів Братва, як рівнож не було фінансових звітів.

В виду цего приходиться зробити висновок, що Українське Греко-Православне Братство в Канаді, в часі головування п. Свистуна, існувало тільки в складі свого Уряду, а **властиво в особі самого голови Братва,** п. Свистуна, який хоч нераз заявляв, що треба щось з Братством зробити, не робив нічого.

Отже повторяємо, що не Консисторія, **а сам п. Свистун привів до того, що Братство через довгі роки існувало тільки на папері.** П. Свистун це добре знає, але щоб кинути пляму на неякиу йому консисторію, приписує її навіть такі грїхи, за які сам відповідає.

ГУРТОВИЙ СКЛАД ЦЕРКОВНИХ РІЧЕЙ.

Пишіть по катальог.

WILLIAM GROSS & CO.

323 Main St., Winnipeg, Man.

БЕЗБОЖНИКАМ.

Безбожні в безумстві своїм відрікаються Бога й цим не тільки засуджують себе на вічну загибіль, але ще й других до загибелі провадять. Вони мають себе за розумних, а в дїйсности є безумні. Цар-пророк Давид невіруючих в Бога називає безумними: „Безумний говорить в серці своїйому: немає Бога". (Пс. XIII: 1).

І правдиво, бо чи можна невіруючих людей уважати за розумних?

Святий Іван Золотоустий про це говорить так: Немає Бога. Коли немає фундаменту, то як залишився будинок? Немає будівничого — то як збудовано дім? Немає хлібороба, то як на ниві зявилися снопи? Немає Сотворителя — то звідки і як існує світ? Коли б ми назвали нерозумним того, що скаже нам: будинок зявився сам собою, а не люде його будували; снопи на полї самі зявилися без праці людей, — то чи не повинні ми рахувати просто божевільним того, хто говорить — Бога немає. Бо звідки тоді взялись — сонце, зорі, земля, річки та гори і взагалі весь цей гарний, пречудний світ? Зявився сам від себе?

Віра в Бога є ніщо інше, як правдива людська мудрість. Мало не всі великі вчені були люде віруючі. Такі вчені як Галилей, Кеплер, Фарадей, Ньютон і багато інших були людьми глубоко релігійними. Так само найвидатнїші наші письменники та герої носили в серцю віру в Бога й працювали для нашого піднесення, при помочі Провидіння Божого і Його Всемилосерної ласки.

З болем серця приходиться сказати, що в теперішнїм часі є багато людей, які говорять: „Розумний чоловік не вірить вже тепер ні в що". Але вони грубо помиляються, бо недовірство є знаком темноти та сліпої зарозумілости. Як часто буває, що людина на половину освічена з великим трудом перечитає кілька газет чи простих книжочок і вже вважає себе за розумного та береться доказувати, що немає Бога. Бачили таку людину і всею душею хочеш її помочи, вирвати з сїтей дїявола, поставити на висоту гідну пошани, привести до здорового розуму. Напрасну — безумний такий чоловік, бо, правдива освіта веде до праведности, до пошани, любови, жерела всякої правди-Бога, а не від Бога відводить. Бо в правді є Бог!

Віра в Бога дає силу та добробут кожному народові, кожній державі. Коли нема віри в Бога, нема послуху й закона. А де нема послуху законові, там не буде й любови. А без любови не буде щастя на землї, не буде й добробуту.

Колишня Росія є для нас правдивим темнотй й рабства, а теперішня совїтська Росія є взірцем египетської неволї з модерними тортурами. І не диво, бо де нема Бога, не буть там і правді. Деж нема правди, не буде там добробуту ні в народі, ні в державі.

Була колись на світі велика та могутня римська держава, що володіла майже цїлим світом і була пострахом для других народів. Доти вона була сильною та могутньою, поки й громадяни жили морально та заховували свої релігійні звичаї. Коли стало розповсюднюватись недовірство та моральне зіпсуття, держава ця упала й загинув великий народ, що володїв світом. Самою силою державній дух довго не утримається. Де нема Бога, нема й спокою в державі. Так само й старинні греки уважали свою силу та славу, коли вони були Богу і посмїлись над своїми святощами. Так само і наш народ давно би загинув, та став би посміхом для других людей, колиб дїяльну вдалось вирвати з серця нашого народу його найцінніший скарб, — святу православну віру.

Це добре розуміли наші батьки і прадїди, крїпко обороняючи святу Українську Православну Церкву перед її ворогами. Вони перенесли тяжку неволю та лихолїття, але святу православну віру чисту, як кришталь, а разом з нею наші культурні та духовні здобутки збереглй і передали їх нам як дорогоцінну спадщину, що нераз була для нашого народу потїхою та правдивим щастям в його недолї.

Вороги українського народу добре розуміють, чим є для нас Українська Православна Церква й тому всіми силами намагаються вирвати з нашого серця любов до неї, щоб потім було їм лекше зробити нас своїми невільниками, як зробили це в совїтській Росії.

Отже будьмо мужні, не слухаймо наймитів. Добробут наш лежить не в недовірстві, а у вірі в праведного Бога. Боженьке, річки та гори і взагалі весь цей гарний, пречудний світ? Зявився сам від себе?

Віра в Бога є ніщо інше, як правдива людська мудрість. Мало не всі великі вчені були люде віруючі. Такі вчені як Галилей, Кеплер, Фарадей, Ньютон і багато інших були людьми глубоко релігійними. Так само найвидатнїші наші письменники та герої носили в серцю віру в Бога й працювали для нашого піднесення, при помочі Провидіння Божого і Його Всемилосерної ласки.

З болем серця приходиться сказати, що в теперішнїм часі є багато людей, які говорять: „Розумний чоловік не вірить вже тепер ні в що". Але вони грубо помиляються, бо недовірство є знаком темноти та сліпої зарозумілости. Як часто буває, що людина на половину освічена з великим трудом перечитає кілька газет чи простих книжочок і вже вважає себе за розумного та береться доказувати, що немає Бога. Бачили таку людину і всею душею хочеш її помочи, вирвати з сїтей дїявола, поставити на висоту гідну пошани, привести до здорового розуму. Напрасну — безумний такий чоловік, бо, правдива освіта веде до праведности, до пошани, любови, жерела всякої правди-Бога, а не від Бога відводить. Бо в правді є Бог!

Віра в Бога дає силу та добробут кожному народові, кожній державі. Коли нема віри в Бога, нема послуху й закона. А де нема послуху законові, там не буде й любови. А без любови не буде щастя на землї, не буде й добробуту.

Колишня Росія є для нас правдивим темнотй й рабства, а теперішня совїтська Росія є взірцем египетської неволї з модерними тортурами. І не диво, бо де нема Бога, не буть там і правді. Деж нема правди, не буде там добробуту ні в народі, ні в державі.

Була колись на світі велика та могутня римська держава, що володіла майже цїлим світом і була пострахом для других народів. Доти вона була сильною та могутньою, поки й громадяни жили морально та заховували свої релігійні звичаї. Коли стало розповсюднюватись недовірство та моральне зіпсуття, держава ця упала й загинув великий народ, що володїв світом. Самою силою державній дух довго не утримається. Де нема Бога, нема й спокою в державі. Так само й старинні греки уважали свою силу та славу, коли вони були Богу і посмїлись над своїми свя-

ПРОТЕСТ ЦЕРКОВНОЇ ГРОМАДИ.

В неділю, дня 22-го грудня 1935, заходами сестрицтва відбулася спільна вечеря членів і прихильників Української Греко-Православної Громади в Саскатуні. Підчас вечері були майже всі члени громади. Предсідательковала пані А. Товарник, котра і покликала до слова пп. Завадюка, В. Сарчука, О. Кудрика та пані А. Рурик. Збірка з вечері пішла на дохід Рідної Школи при Українській Народнім Домі, що її провадить п. І. Завадюк.

По вечері відбулись наради тихже самих членів на кетрих покликано до слова п. В. Буряника. Бесідник ввійшов подрібно в причини теперішнього церковного непорозуміння та дав відповідь на кілька запитїв з боку присутних. Деякі пояснення робили також о. Кудрик, Ю. Стечишин та Г. Спінченко. Остаточно коли тема була вичерпана, внесено і поперто без одного спротиву слїдуюну резолюцію:

„Члени і прихильники Української Греко-Православної Громади, зібрані на сходинах в Українськім Народнім Домі в Саскатуні, дня 22-го грудня, 1935 року, вислухавши докладу п. Василя Буряника і переднскутувавши справу зі всіх сторін, приймаючи до заключення, що теперішний виступ п. В. Свистуна є крайно неоправданий і вкрай шкідливий нашій церковно-народній справі, і засуджують всіх наших громадян і громади церковні до дальшого попертя всеї праці Консисторії та уважає посадіного Собору".

Цїкавим буде додати, що кількох осіб, котрих п. В. Свистун опублїкував в свої листі членів Б. О. Р. Ц. висказали жаль, що передше не знали про всі воровські заті п. Свистуна, бо колиб були знали, то з певністю були не далися одурити.

Ів. Данильчук.

„ВІСТНИК"
Релігійний часопис для Українців в Канаді
Виходить 1-го і 15-го кождого місяця.
Видає Українське Православне Видавниче Товариство.
Передплата: В Канаді — $1.00 на рік.
За границю — $1.50 на рік.

THE HERALD
Published semimonthly by the Ukrainian Orthodox Publishing Company
Subscription per annum:
In Canada — $1.00. — Foreign — $150.

Адресуйте: — Address:
The HERALD, Box 5684, WINNIPEG, MAN.

АРХИПАСТИРСЬКЕ ПОСЛАННЯ З НАГОДИ СВЯТА РІЗДВА ХРИСТОВОГО.

В велике свято Різдва Христового знову всім моїм Отцям-Соластитям, Братам і Сестрам, Дітям Рідної Церкви мира і спокою в серцях Ваших і благословіння від Народженого Господа нашого, Предвічного і Єдинородного Сина Божого — ХРИСТОС РАЖДАЄТЬСЯ!

„Слово тілом сталося і пробувало між нами (і ми бачили славу Його славу, яко Єдинородного від Отця) повне благодати і істини."
Іоан. 1: 14.

Мої Отці, Брати і Сестри!

Господь благословив всім нам дочекатися і цього року святого празника Різдва Христового. І цього року, як і минулими роками, ми маємо радість славити Народжене Дитятко — нашого Господа. Зі святою любовію до Господа, ми будемо оспівати його народження і в церковних піснях і в народних колядах. Господь дає нам тепер особливу, злучену лише зі святом Різдва Христового радість, радість світу, ясну, незабутню.

Треба запитати себе, Отці, Брати і Сестри, чому радости Різдвяного Свята такі святі, чисто-прозорі, такі, що додають нам віри в себе, сили жити і боротись за наші святощі?

Це тому, що в хвилину, коли народились Богочоловік на землі, люде в перший раз почули радісну вістку про Божу особливу любов до нас людей, про Божу особливу опіку над грішними і нещасними людським родом: „Слава Богові на небі, на землі спокій, до людей благовоління", так співали ангели, подаючи світові вістку, про народження Спасителя людства. Слава Богові на небі, бо на землі настає спокій, бо вертається до людей Боже благовоління, бо примиряє Господь своє амилування до людей.

Чуючи ці святу пісню ангелів і розуміючи її значіння ми не можемо не радіти радістю чистою, святою. Ми розуміємо: скінчились темні віки відділення Бога від чоловіка, грішного, винуватого перед Ним. Скінчились увесь той довгий перебіг віків, що почався з хвилини, коли гріхом людство в особах перших людей було перший раз покаране Богом. Скінчився Старий Завіт, старий порядок у відношеннях межи Богом і чоловіком. Скінчився всі пророцтва старозавітні, ті великі і дорогі людям того часу пророцтва, вірою в які люде тоді спасались. Вони скінчились, бо прийшов великий час їх здійснення. Народився Той великий, про Якого всі святі пророки пропрокували. Народився Той, Кого за віки перед тим бачили вони в своїх пророчих видіннях. Зявилось на землі „Сімя Жени", що має роздавити голову змію ака, як це предрік сам Бог, караючий людей, але і в покарашню милуючий їх. (Бит. III: 14).

„Зійшла зоря Якова і підійся жезл Ізраїля", як це в пророчім видінні бачив Валаам. (Числ XXIV: 17).

В дні свята Різдва Христового, коли ми хочемо увесь оживити для себе ту святу подію і думкою несемось до Вифлеємської печери, переносимось думкою в ті часи, коли народився Господь, ми бачимо старця Йосифа, Пречисту Матір і Дитятко. Пастухи овець, які перші прийшли поклонитися Народженому, теж бачили Свяге Дитятко, Його Матір і з старцем Йосифом. Хоч вони отримали вістку від ангела і знали, що це не звичайна дитина, всеж вони не мали ясного знання про Народженого. Не мали такого повного знання і мудреці зі Сходу. Вони бачили в Народженому будучого, славного царя юдейського. Найближе до всіх підійшов до тайни Народженої Дитини натхнений Духом Святим праведний Симеон. Він взятае Дитину, приймаючи її на руки, як свого „Владику", він бачить в пророчім захваті „спасіння, що приготовив Новорожденний перед лицем всіх людей, світло — на відкриття поганам і на славу народа Ізраїля". Але ми, Мої Отці, Брати і Сестри, ми удостоїлися мати тайну Народженого вповні розкритою.

Тайна народження Сина Божого остаточно і повно розкрита для нас Богонатхненим Апостолом Св. Іоанном Богословом в слідуючих словах: „І Слово тілом сталося і пробувало між нами повне благодати і істини". Слова: „І ми бачили славу Його, славу, яко Єдинородного від Отця" — ці слова — вставні і для ясности ми їх приводимо тут окремо.

„І Слово тілом сталося". В цьому розкриття тайни Різдва Христового: Слово Господне, Друга Іпостась Святої Трійці, те Слово Господне, яким сотворена вселення, воно злучилося з тілом, з нашою людською природою, знизилося до нашого розуміння, до наших змислів, стало Богочоловіком, щоби бути між нами, учити нас і наставляти нас на дорогу правди і добра. Відвічний і в своїй властивій природі Недовідомий для нас приходить до нас. Цю радісну подію, цю тайну Божого в Трійці определення ми сьогодні святкуємо.

Всі наші чуття, в тому числі і радість, повищі і глибші, коли вони лучаться з ясним розумінням. Нехайже розуміння тайни народження Бога-Слова, розуміння безмірної ведичі Божої любови, через яку Бог упослідкується до нашого стану розуміння, що в народженню Господа здійснюються предвічні Божі пляни нашого спасіння, нехай розуміння всього того завитає до Вашої, Мої Отці, Брати і Сестри, свідомости і душі Ваші нехай сповняться тихими і світлими радостями Свята Різдва Христового: ХРИСТОС НАРОДИВСЯ, СЛАВМО ЙОГО!

†
З ласки Божої волею Церкви
Архієпископ Американський
і Канадійський
ІОАНН ТЕОДОРОВИЧ.

З РІЗДВОМ ХРИСТОВИМ.

З року на рік святкує християнський світ великий день народження Спасителя, і чим далі в глиб віків відходить та найбільша із подій землі, тим більше привабливим стає людям це свято. Малі діти й старики глибокі, бідні й багаті, найбільші грішники й люде подвигу великого — все з захопленням серця чекають дня Різдва Христового, коли надходить він до нас, завіяний снігами.

А той настрій духа нашого, що барвить у найбільш привабливі кольори дні Різдвяні, дві причини викликають: перша — неосяжна людською свідомістю спасіння тайна, що покоре й атеїстів й скептиків, коли над нею подумати захотять, друга — привабливість для кожного з тралищі, що в ній усе козацьких — простамо сами, зростали наші діди й батьки, виховуємо своїх дітей і внуків. І саме через те, що ці два відрухи душі порушити е в стані однаково людей — християнства світлом просвічених, як і не просвічених, бо є для всіх не звичайна дитина, всеж вони не мали ясного знання про Народженого. Не мали такого повного знання і мудреці зі Сходу. Вони бачили в Народженому будучого, славного царя юдейського. Найближе до всіх підійшов до тайни Народженої Дитини натхнений Духом Святим праведний Симеон. Він взятае Дитину, приймаючи її на руки, як свого „Владику", він бачить в пророчім захваті „спасіння, що приготовив Новорожденний перед лицем всіх людей, світло — на відкриття поганам і на славу народа Ізраїля". Але ми, Мої Отці, Брати і Сестри, ми удостоїлися мати тайну Народженого вповні розкритою.

Тайна народження Сина Божого остаточно і повно розкрита для нас Богонатхненим Апостолом Св. Іоанном Богословом в слідуючих словах: „І Слово тілом сталося і пробувало між нами повне благодати і істини". Слова: „І ми бачили славу Його, славу, яко Єдинородного від Отця" — ці слова — вставні і для ясности ми їх приводимо тут окремо.

„І Слово тілом сталося". В цьому розкриття тайни Різдва Христового: Слово Господне, Друга Іпостась Святої Трійці, те Слово Господне, яким сотворена вселення, воно злучилося з тілом, з нашою людською природою, знизилося до нашого розуміння, до наших змислів, стало Богочоловіком, щоби бути між нами, учити нас і наставляти нас на дорогу правди і добра. Відвічний і в своїй властивій природі Недовідомий для нас приходить до нас. Цю радісну подію, цю тайну Божого в Трійці определення ми сьогодні святкуємо.

Всі наші чуття, в тому числі і радість, повищі і глибші, коли вони лучаться з ясним розумінням. Нехайже розуміння тайни народження Бога-Слова, розуміння безмірної ведичі Божої любови, через яку Бог упослідкується до нашого стану розуміння, що в народженню Господа здійснюються предвічні Божі пляни нашого спасіння, нехай розуміння всього того завитає до Вашої, Мої Отці, Брати і Сестри, свідомости і душі Ваші нехай сповняться тихими і світлими радостями Свята Різдва Христового: ХРИСТОС НАРОДИВСЯ, СЛАВМО ЙОГО!

†
З ласки Божої волею Церкви
Архієпископ Американський
і Канадійський
ІОАНН ТЕОДОРОВИЧ.

НАРОДНА КОЛЯДКА.

Чи дома, дома пан господар?
Ой, нема дома, а в темнім лісі.
Що-ж він там робить?
Камінь лупає.

Камінь лупає, церкву мурує,
Церкву мурує з трьома верхами,
З трьома верхами, з трьома олтарями.
В одній вершечку дзвіночки дзвонять,
В другім вершечку Служба Божа
[ся править,
В третім вершечку світлонько
[горить.
Дзвоники дзвонять за господаря,
Служба Божа ся править за
[господиню,
Світлонько горить за всю челядоньку.

НЕВЛАСТИВЕ ПОРІВНАННЯ.

Василіянин о. Дамаскин помістив статтю в „Українських Вістях" п. з. „Чому унія врятувалаб Україну". Стаття цікава кількома виводами.

Стара байка католиків, що св. Володимир прийняв християнство з Риму. В це вже й самі розумні католики не вірять. Однак василіяни хочуть вмовити в людей. Не вдасться!

Трошки низше пише він, що „І досі є спір між учеными, чи Володимира навернули варяги чи візантійці. Але спір той не почали вчені. Його почали таки наші католики, щоб себе вибілити во свого відступства від віри своїх батьків. Спір той непотрібний, бо сам василіянин далі пише таке: „Краса східного обряду і близькість сходу рішили про те, що Україна прийняла християнство зо сходу". Чорне на білому й цілком природне! Пощо ж спорити? На те хіба, щоб баламутити людей!

Дальше розумує автор про те, як то Україна все „тягнула" до унії. Кияві, митрополити, гравітували до Риму. На ці решкоді були: Москва, татари й козаки. Москва, що правда, була проти унії, але коли? Аж тоді, коли мала переважаючі впливи в Україні, а це дізнося після захолення Української Православної Церкви від Царгороду. Татари цікаві не встрявали в релігійні українські справи. Проти унії був український нарід від самого початку. Хіба треба ще нині нагадувати василіянам, хто до унії перусею силою? Нагадаєте, що до унії приставали українці, кромі владик, не радо? До початку вісімнадцятого століття була у Львові православна церква! Манастир у Галичині Скит Манявський був православним аж до його скасования австрійським цісарем Йосифом II. А те, що нині в Галичині є прихильними українського православія, хіба не свідчить, що українці гравітують до сходу, до православія, а не до Риму, до речі обдурного й самолюбного?

Хоче василіянин доказати благодійність унії й тому покаже на стан українців у Галичині, а на Волині й інших землях, де живуть православні українці. Він пише:

„Галицькі українці католики не лиш мають вищу культуру й свідомість національну, але й опертя о Рим та цілий католицький світ, а церква автокефальна (треба розуміти в Польщі — Є. Г.) не наючи свого центра, звязана е в адміністрації з польським урядом, а дух москвофільський, бо й сам митрополит — це рівний москаль".

Що українці в Галичині вище стоять культурно й національно від своїх православних братів на Волині, то заслуга в тім не унії. Галичина була колись Пієнтом для поляків. Поляки в Галичині стояли вище культурно й національно від таких же сами католиків поляків у Росії.

Значить — не унія причинилась до поступу українців у Галичині, але їх політичне положення під владою Австрії. Коли б православні українці мали подібні обставини політичні, то певно показались би кращими від католиків. На це маємо докази. Ось тут у Канаді є католики й православні українці. Живуть серед однакових обставин, але православні ведуть перед так у релігійній, як і національній роботі. Додати треба, що Українська Православна Церква що лише недавно почала свою працю серед нашого народу в Канаді. І за десятки літ похвалиться далеко кращими успіхами, чим може похвалитися католицька.

Бачить згадавий василіянин православних і католицьких українців під Польщею — тільки не всіх. Правда, що в Православній Церкві є іще дух старої московської церкви, однак він вітрі під напором зросту свідомости наших братів. Зате в католицькій церкві серед українців зростає всьо, що хочете, тільки не та національна свідомість, не та культура, якою хоче похвалитися всякий прихожанин шкідливої унії.

В Галичині, у Лемківщині, яку видучено зпід юрисдикції перемиського католицького єпископа, е тепер Адміністратором о. Мацюх. Він уніят-католик, але різночасно великий кацап. І в церквах ширить не національну свідомість, а москвофільство. Пишуть газети, що „він виховує будучих священників для своєї епархії в Краков. Він вислав цього року 8 богословів на науку теології до польського семінара духовного в Кракові". Це називається національна свідомість. Це правдиве гравітования до Риму!

Другий католицький Адміністратор о. М. Чарнецький, католик, призначений для тих земель, де живуть православні українці під Польщею, який має навертати їх до унії, також іша великої національної свідомости, послуговується поляками й польською мовою. Недавно був візд його підвладних, серед яких було лиш двох українців, а решта — вісімнадцять — поляки. Ті поляки будуть ширити національну свідомість таку саму, як у Канаді ширили колись бельгійські чи французькі „піпи".

А що робить католицький єпископ Стойко на Закарпатті? Він уніят! Не ширить національної свідомости, ні культури, але ширить баламутство. Заводить місто народної мови тарабанщину, й то нині після недавних подій, які кровію українських героїв засвідчили, що е Україна й український нарід. Та цього не знає вельмисвідомий єпископ католицької церкви!

А й у самій Галичині не всьо таке, як на папері виглядає. Є багато несвідомости, хоч після так довгої праці унійтів її не повинно бути. Є там москвофіли, польонофіли, е й патріоти, а е також ні-сюди ні-туди. Нема так дуже чим чванитися!

Оборонці унії! Дарємно її бороните! Не зберете того, що її творцями були поляки. Вони не робили чейже собі на шкоду, а нам на користь. Не поможе вам писанина.

Для українців церковна справа ясна! Українці мають свою національну церкву, а нею е Українська Православна Церква. Вона е твердинею правдивого патріотизму й української культури. І не може заступити унія, ні протестантизм. До неї е отворені двері всім дітям України. В своїй роботі вона свята й чиста. Її не треба оборонців, бо робота її говорить сама.

Папа може мріяти про „навернення" Сходу! Українці е християнами й його навертання не потребують. Хто ж із українців потуже палі в його плянах, той шкодить своїй рідній справі!

о. Є. Г.

УКРАЇНСЬКЕ ГРЕКО-ПРАВОСЛАВНЕ БРАТСТВО В КАНАДІ.

Семий Собор Української Греко-Православної Церкви в Канаді, що відбувся минулого літа в Саскатуні, Саск., прийняв для 3 липня таку уховлу:

„Собор уважае за потрібне переорганізувати Українське Греко-Православне Братство в Канаді, вибирае уряд Братства з пяти членів і приповручуе йому в порозумінню з Консисторією виготовити статут Братства й заключатувати його роботу".

Згідно з повищою уховлою уряд Братства виготовив статут Українського Греко-Православного Братства в Канаді та статут відділів Українського Греко-Православного Братства в Канаді і приступив до організування відділів Братства.

Цілю Українського Греко-Православного Братства в Канаді е поширювати й скріплятн православну віру й релігійність серед української людности в Канаді, боронятн Українську Греко-Православну Церкву і взагалі дбати про розвій та скріплення Української Греко-Православної Церкви в Канаді, даючи й моральну та матеріяльну підтримку.

Способи для осягнення цілей Братства між іншими такі:

1. Організування місцевих відділів Братства та нагляд над їх діяльністю.
2. Видавання літератури релігійного та просвітньо-виховавчого змісту.
3. Висилання організаторів та лекторів.
4. Сполучування загальних та окружних зїздів, конференцій та нарад.
5. Несення моральної та матеріяльної помочі Недільним і Рідним Школам, сприягання добродійних заведень, — як сиротинців, приютів для старих і немочних, — і т. п.

Братство веде свою діяльність в дусі основних засад та згідно з напрямом і вимогами Хартеру і Статуту та уховл Соборів Української Греко-Православної Церкви в Канаді.

Українське Греко-Православне Братство в Канаді творить місцеві відділи Братства.

Відділи Братства повинні існувати при кожній українській православній церковній громаді, в такім там, де є вірні Української Православної Церкви в Канаді, хоч ще нема церковної громади.

В плані також е організувати Українське Греко-Православне Сестрицтво в Канаді, як союзну організацію Братства. Воно буде мати свою централю, а в склад його будуть входити місцеві відділи Сестрицтва.

Тимчасовий осідок Братства е м. Саскатун, Саск. Місце сталого осідку буде вибране першим Загальним Зїздом Братства, який буде скликаний в порозумінню з відділами Братства, так скоро, як покажеться для цего потреба.

Перший Загальний Зїзд має також затвердити Статут, приготований головним урядом Братства. Затвердживши Статут, Зїзд зможе поробити в нім такі зміне та додатки, які буде уважати за відповідне, а які не розходяться з духом Статута Української Греко-Православної Церкви в Канаді.

У всяких справах дотично Братства треба писати на поннше подашу адресу.

Дано в Саскатуні, Саск., дня 14-го грудня, 1935.

УКРАЇНСЬКЕ ГРЕКО-ПРАВОСЛАВНЕ БРАЦТВО В КАНАДІ:

Т. Гуменюк, Торонто, Онт., — голова.
Гр. Кравчук, Пайн Ривер, Ман., — з. голова.
Ю. Стечишин, Саскатун, Саск., — секр.
І. В. Луцюк, Вакаа, Саск., — здот. секр.
Гр. Стратійчук, Кампоа, Саск. — касіер.

Адреса Братства:
Ukrainian Greek-Orthodox Brotherhood of Canada,
609 Temperance St. Saskatoon, Sask.

Як з Вашою передплатою на цей рік? Погляньте на наліпку, чи не час вже відновити передплату за „ВІСТНИК"?!

АПОСТОЛ НА НЕДІЛЮ СВЯТИХ ОТЦІВ.

(Жидів XI: 9-10 і 17-40).

Брятте! Вірою оселився у землі обітованій, як чужій, живучи в наметах, з Ісааком і Яковом, спільними наслідниками того ж обітування.

Дожидав бо города, що має основини, котрого будівничий і творець Бог.

Вірою прийняв Авраам, спокушуваний, Ісаака (на жертву); єдинородного приніс, приниявши обітницю про (котрого було сказано): „Що в Ісааку назветься тобі насіннє". подумавши, що і з мертвих схоже Бог воскресити; тим і прикив його в образі (воскресіння).

Вірою в грядуще благословив Ісаак Якова та Ісава.

Вірою Яков, умираючи, благословив кожного сина Йосифового і „склонивсь на верх жезла свого".

Вірою Йосиф, умираючи, про вихід синів ізраїльських згадав, а про кости своїх заповів.

Вірою Мойсей народившись, хований був три місяці від батьків своїх, коли виділи вони, що дитина гарна, і не злякались повеління царського.

Вірою Мойсей, бувши великим, відрікся зватись сином дочки Фараонової, а лучше зволив страдати з людьми Божими, ніж дізнавати дочасної розкоші гріха, більшим багатством над Єгипецькі скарби вважаючи наругу Христову; озирався бо на нагороду.

Вірою покинув Єгипет, не боячись гніву царевого; устояв бо, яко такий, що Невидимого видіть.

Вірою зробив пасху і пролиття крови, щоб губитель первородженех не вбивав їх.

Вірою перейшли вони Червоне море, як по суходолу; що спробувавши Єгиптяне, потопились.

Вірою стіни Єрихонські попадали, після семиденних обходів.

Вірою Рахав блудниця не згинула з невірними, прийнявши підглядників з миром.

І що мені ще казати? не стане бо мені часу оповідати про Гедеона, та Варака, та Самсона, та Єтая, та про Давида і Самуїла, та про пророків, котрі вірою побивали царства, робили правду, одержували обітування, загороджували паші левам, гасили силу огняну, втікали від гострого меча, робились потужними від немочі, були міцні в бою, обертали в ростич полки чужоземців; жінки приймали мертвих своїх в воскресіння; інші ж побиті були не приняли збавлення, щоб лучче воскресення одержати; другі ж наругу та рам дізнавали, та ще й кайдан і темниці; камінням побиті бували, розпиловані, долитувані, смертю від меча вимирали, тинялись в овечих та козиних шкурах, бідуючи, горюючи, мучені, (которих не був достоен світ), по пустинях скитались та по горах та по вертепах і провалях земних:

І всі ці, одержавши свідчення вірою, не прийняли обітування, тим що Бог лучче щось про нас провидів, щоб не без нас осягли звершення.

АПОСТОЛ НА ДЕНЬ СВЯТОГО ВЕЧОРА.

(Жидів І: 1—12).

Брятте! Почасту і всяко промовляючи здавна Бог до батьків через пророків, в останні ці дні говорив до нас через Сина, которого настановив наслідником усього, которим і віки створив.

Цей, будучи сяйвом слави і образом особи Його, і двигаючи все словом сили своєї, зробивши собою очищення гріхів наших, осівся по правиці величи на вишних.

Стільки лучший будучи від ангелів, скільки славніше над їх наслідував ім'я.

Кому бо рече коли з ангелів: Син мій еси Ти, я сьогодні родив Тебе? і знов: Я буду Йому Отцем, а Він буде мені Сином?

Коли ж знов уводить Первородіня у вселенну, каже: І нехай поклоняться Йому всі ангели Божі.

І до ангелів же каже: Що творить духи ангелами своїми, а полумя вогню слугами своїми.

Про Сина ж: Престол Твій, Боже, по вік вічний, палиця правоти — палиця царювання Твого.

Полюбив еси правду, і зненавидів беззаконня; за це помазав тебе, Боже, Бог твій елеєм радости більш спільників Твоїх.

І (знов): У почині Ти, Господи, землю основав еси, і небеса — діло рук Твоїх.

Вони зникнуть, Ти ж пробуваєш, і всі, як шати зветшають, і як одежину згорнеш їх, і переміняться; Ти ж той же самий еси, і літа Твої не скінчаться.

АПОСТОЛ НА РІЗДВО ХРИСТОВЕ.

(Галат IV: 4—7)

Братця! Як прийшла повна часу, послав Бог Сина свого, що родивсь від жени і був під законом, щоб викупив тих, що під законом, щоб ми прийняли всиновлення.

А що ви сини, то послав Бог Духа Сина свого в серця ваші, що покликує: Авва, Отче!

Тимже вже більш не невільник ося, а син; коли ж син, то й наслідник Божий через Христа.

АПОСТОЛ НА СОБОР ПРЕСВ. БОГОРОДИЦІ.

(Жидів II: 11—18).

Братця! Хто освячує і хто освячується, від Одного всі; з цієї то причини не сорониться братами звати їх, кажучи: Звіщу імя Твоє братові мойому, посеред церкви співати му хвалу Тобі.

І знов: Надіяти муся на Него. І знов: Ось я і діти, що дав мені Бог.

Коли ж діти стялися спільниками тіла і крови, і Він так само спільником їх, щоб смертю знищити того, що має державу смерти, це є діявола, і визволити тих, що з страху смерти через усе життя підневолені були рабству.

Справді бо не ангелів приймає, а насіння Авраамове приймає.

Відсіля мусів у всьому подобитись братам, щоб бути милосерним і вірним архиереем у Божому, щоб очистити гріхи людські.

У чому бо сам постраждав, спокушуваний будши, може і тим, що спокушуються, помогти.

АПОСТОЛ НА СВЯТО ПЕРВОМ. СТЕФАНА.

(Ап. Діяння VI: 8—15; VII: 1—5 і 47—59).

Стефан же, повний віри й сили, робив чудеса і ознаки великі між народом.

Устали ж деякі з школи, званої Либертинців, та Киринейців, та Александріїців і тих, що з Кілікії та Азії, перепитуючись із Стефаном.

І не здоліли встояти проти премудрости й духа, яким говорив.

Тоді підмовили вони людей, щоб казали, що чули ми його, як він промовляв слова хульні на Мойсея і Бога.

І підбурили народ, і старшину, й писаменників, і напавши схопили його, і привели в раду, і поставили кривих свідків, що казали: Цей чоловік не перестає слова хульні говорити проти місця цього святого і проти закону; чули бо ми, як він казав, що Ісус Назорей зруйнує місце це й перемінить звичаї, котрі Мойсей передав нам.

І дивлячись пильно на него всі, що сиділи в раді, виділи лице його як би лице ангела.

Каже тоді архиерей: Чи справді ще так?

Він же каже: Мужі брати й батьки, слухайте: Бог слави явивсь отцеві нашому Авраамові, як був у Месопотамії, перш ніж оселився він у Харані, і каже до него: вийди з землі твоєї, і з родини твоєї, та йди в землю, що я тобі покажу.

Тоді вийшовши з землі Халдейської, оселився він у Харані, а звідтіля, як умер батько його, переселив його (Бог) у цю землю, де ви тепер живете.

І не дав йому наслідя в ній ні на ступінь ноги, а обіцяв дати йому її в державу і насінню його після него, як не було в него дитини.

Соломон збудував йому храм.

Тільких Вишній не в рукотворних церквах домує, як говорить пророк.

Небо мені престол, а земля підніжок ніг моїх; який храм збудуєте мені? каже Господь, або яке місце відпочинку мого?

Хіба не моя рука зробила це все?

Люде тугошиї і необрізані серцем і ушима, ви завсіди Духові святому противитесь; як батьки ваші, так і ви.

Кого з пророків не гоніли батьки ваші? і повбивали тих, що наперед звіщали про прихід Праведного, котрого ви тепер зрадниками й убийцями стались.

Ви прийняли закон через розпорядки ангелів, та й не хоронили його.

Почувши ж це, запалали серцем своїм, і скреготали зубами на него.

Він же, будучи повний святого Духа, спогляднувши на небо, побачив славу Божу, й Ісуса, стоячого по правиці у Бога, і рече: Ось, видиу небеса відчинені, і Сина чоловічого, стоячого по правиці Бога.

Вони ж закричали голосом великим, позатуляли уши свої, та й кинулись одноднушно на него, і, випровадивши за місто укаменували його; а свідки поклали одежу у ногах у молодця, званого Савлом, і каменували Стефана, молячогось і взиваючого: Господи Ісусе, прийми дух мій.

БРАТАМ НА УКРАЇНІ.

Не у багатстві, золоті й славі
В сю таємну ніч рождається Христос.
Не ждуть Його палати величні,
А грішний світ неправди, горя, сльоз.

Бо скрізь і гнів, і горе, і неволя,
Конають в кайданах замучені раби.
Кровавиться земля під батогом сваволі
Й мовчки кориться в нечуваній ганьбі.

Та хоч панує зло, хоч над землею
[Імарія,
Мине кромішня тьма: рождається
[Христос!
Надходить грізний час і радости й кари,
І відпочинеш ти, мій безталанний
[краю,
І відпочине світ від страждання й сліз...
Прийде великий день — воскреснеш
до життя,
Устави вільними могутньо привітаєш
Дня тебе у сю ніч рожденого Христа!

І. Шупеський.

ФАРИСЕЙСЬКИЙ КВАС.

Хто з нас не нагадує собі притчі Ісуса Христа про митаря і фарисея? Нне бачимо того гордого фарисея як він стоїть у церкві й молиться. Гордий такий! Себе підносить, молячи, на Бога. Хвалиться якій то він побожний і милосердний і доброй. Ну, словом нема понад нього.

Це було давно. Одних ми дуже поважались би, колиб думали, що фарисейство минуло. Воно нині є гірше.

Підіть до католицької церкви, а головно на фарнах, де служать наші василіяни, то почуєте науки не Христових василіянів, не тих, із устах яких тече мйх солодкий, а почуєте науку фарисеїв. „Ми одинокі християни між українським народом. Ми правдиві священики... Ми лиш одні патріоти... А православні, це не християни. Їхні священики неправильні. Вони не патріоти. Вони сякі, такі і т. д.". З нагоди національних свят виголошують промови, а відтак ще їх поміщують в одинокім українськім католицькім органі, повні ненависті та ненависти до своїх же православних братів. Ось приміром що Листопадовім Святі в Вінніпегу говорив католицький духовник про релігійні справи, та ще на канад. ґрунті. Що свято має спільного з тим, що ради католиків рідшають? На нім сяяті найвище треба голосити українським католикам про релігійні справи. Бо коли православні робить поступ, коли хто освідомиться національно, йде до Української Православної Церкви, то про не нема потребн говорити на листопадовім святі!

Листопадове Свято нагадує велику хвилю з життя українського народа. Так, не правда! Воно таким нагадує, що православні українці не є ворогами греко-католиків. Воно нагадує, що у листопадові дні православні брати з над Дніпра прибули на поміч греко-католиком під Львовом. Воно нагадує, що католики, поляки, а листопадові дні поділи боротьбу за життя і смерть з українцями католиками і православними. Воно нагадує, що поляк не ваш брат. А що деколи голоситься у греко-католицькій церкві учасники визвольних змагань? Голосить ті, що колись стояли в одних рядах зо своїми православними братами проти спільного ворога поляка, що православні українці не вороги українських католиків! Як же не назвати?

Листопадове Свято має нагадати нам, хто має побіжне, хто вигнав з рідної землі! Має нагадати велич красу Волі, а також геройську боротьбу нашу, — жертви, кров пролиту, а також хто нас бив, грабив і понижував, а відбійне бомборонних громів. Про це забули отець духовний, а вигнанці, що в Канаді є українці, котрі не хочуть бути католиками, що появили ся новинка з нашого життя, а що своїй змозі старалися пізнакомити з нею моїх земляків — чужинців.

Минулої зими тут існував „Політичний Клюб". На бажання його членів, я переложив на англійську мову кілька листів з України, що були поміщені в „Українськім Голосі" з 1933-34 років. (Англійської мови я сам научився). Одного вечора велична саля, в якій два рази на тиждень відбувалися політичні дискусії, о. Дм. Вляхонюк перечитав переложені з „У. Г." листи, над якими тревала довга дискусія.

Іншого разу, один шкотянець з розмови про наш народ та його неволю, сказав мені: „Як ви довго жете сайгод, що ви є демократичний народ і, що ваша будуча держава буде демократична?" А дальше цей чужинець каже: „Поки ви сьогодня не доможете свою демократичність, доти не дістанете повної відпержки від демократичного сайгу". Я вказав своїому співсідникові на нашу демократію в наших товариствах; сказав ті й у нашій Українській Гр. Православній Церкві. Вона не повязана народнє інституція.

То по перечитанню „Протоколу з Самого Собору", „Тез", листів і брошурку п. Самсутина, а тепер дальше читаю про його відчити та кричи, — я мені кажеться, що я перепічений з своєю демократією. До цього часу про карїєру п. Самсутина в англійській пресі я ще нічого не надибав. Але як що з того кричу п. Самсутина появиться на сторінках чужої преси, то в. Самсутин відай буде мусів сам його чужинцям пояснювати, що я на демократії п. Самсутина не розуміюся.

Хто пророка із себе вдає
І говорить без звязку,
І обіцює темний кордь
Божий гнів або ласку. —

Хто до бунту косить народ
Накликати, до вилив,
І манить за гори, на стрітч
Кінцеві рутки. —

Той за пострах безумцям усьм
Між отсим поколінням
Най опльований буде всіма,
І побитий камінням".

Д. Іванців.

ГОЛОС З НЕУКРАЇНСЬКОЇ ОКОЛИЦІ.

(Пакеті, Саск.)

Живу між чужинцями й при кожній нагоді стараюся говорити про свій край, народ і його сучасне положення. А як у тутешній англійській пресі появиться яка новинка з нашого життя, а що своїй змозі старалися пізнакомити з нею моїх земляків — чужинців.

Минулої зими тут існував „Політичний Клюб". На бажання його членів, я переложив на англійську мову кілька листів з України, що були поміщені в „Українськім Голосі" з 1933-34 років. (Англійської мови я сам научився). Одного вечора велична саля, в якій два рази на тиждень відбувалися політичні дискусії, о. Дм. Вляхонюк перечитав переложені з „У. Г." листи, над якими тревала довга дискусія.

Іншого разу, один шкотянець з розмови про наш народ та його неволю, сказав мені: „Ви ви довго жете сайгод, що ви є демократичний народ і, що ваша будуча держава буде демократична?" А дальше цей чужинець каже: „Поки ви сьогодня не доможете свою демократичність, доти не дістанете повної відпержки від демократичного сайгу". Я вказав своїому співсідникові на нашу демократію в наших товариствах; сказав ті й у нашій Українській Гр. Православній Церкві. Вона не повязана народнє інституція.

То по перечитанню „Протоколу з Самого Собору", „Тез", листів і брошурку п. Самсутина, а тепер дальше читаю про його відчити та кричи, — я мені кажеться, що я перепічений з своєю демократією. До цього часу про карїєру п. Самсутина в англійській пресі я ще нічого не надибав. Але як що з того кричу п. Самсутина появиться на сторінках чужої преси, то в. Самсутин відай буде мусів сам його чужинцям пояснювати, що я на демократії п. Самсутина не розуміюся.

Хто пророка із себе вдає
І говорить без звязку,
І обіцює темний кордь
Божий гнів або ласку. —

Хто до бунту косить народ
Накликати, до вилив,
І манить за гори, на стрітч
Кінцеві рутки. —

Той за пострах безумцям усьм
Між отсим поколінням
Най опльований буде всіма,
І побитий камінням".

СПОСТЕРЕЖЕННЯ.

Можна чути досить часто, що родичі жалуються на свої діти, що не хочуть говорити рідною мовою вдіть дома, що уникають своїх відпрямість, а бігають до чужих, що скорше послухають чужого, як свого, навіть в чужими навязують скорше приятельські знокини.

Чимже тут вина, як не родичів, що так виховали дітей. Бо вільно можна почути, що родичі ще до маленької дитини говорять чужою мовою. Нерад родичі прямо тріюмфують, коли їхня дитина в перших днях шкільних, вертячи домів, жебонить вже по чужому. Родичі мало дати дитині до зрозуміння, що дома до родичів треба говорити рідною мовою, то ще радіють перед і собі до дитини говорять чужою мовою. не знаючи, що як раз тут починається той корінь зла, що на цілого відійде наріжають.

А що діти нераз мають більше доміри, більше почуття, чи вовсім до чужих, як до своїх, то тому вина самих родичів.

Кілько то можна почути таких фраз: „Українці індюки не дякують". „Українцям так треба", „Наші діди зрадили", „Українці не вдівні до того, чи того". „Український адвокат шкарпа", „український доктор купів", „український священик нівуч". „Український бізнесмень обманець".

Купіть якусь річ, що ви є така, як новинка була, зараз почуєте: „Ново но в українки купили", ся „те ново українець зробив". Багатьох наших людей чогось так висловлюють ся, гей би то українці були найгірші, гейби то їх робота була найгірша.

Звичайно, ми ще самі в себе ви загорівши недовіри до своїх людей, нераз і зложові перевіряємо свойо дітем те, чого не хочемо.

Стараймося, щоби між нами такі недобрі явища вимерли на завсіди, щоби ми вчилися в жартах, а не то в серйозній розмові.

Виховуймо дітей у довірю до свого народу, до своєї церкви, до своїх Батьківщин, до своїх середніх людей; треба виробити в них переконання, що найкраще, як рідне, своє. Тоді певно не треба буде напікати на дітей відвідне.

Любомир.

Відповідайте передплату за „ВІСТНИК", ощаи Української Православної Церкви і приєднуйте йому нових передплатників.

Книжка, котру повинен прочитати кождий Українець і Українка

„ЧУЖА РУКА"

або „ХТО РОЗЄДНУЄ УКРАЇНСЬКИЙ НАРІД"

НАПИСАВ ПРОТ. В. КУДРИК. ЦІНА КНИЖКИ ЛИШЕ 35 ЦТ.

Замовлення і гроші слати на адресу:

THE HERALD - Box 3684 - WINNIPEG, MAN.

ПОМІРКУВАННЯ НА ТЕМУ ДНЯ.

1. „Чужа Рука"

Під таким наголовком появилася дуже цікава книжка з під пера проф. В. Кудрика найбільш заслуженого українського діяча на письменницькім полі в Канаді. О. Кудрик дуже багато пише, його статті є майже в кождім числі „Вістника" й „Українського Голосу" і люде дуже радо його статті читають. Багатьох людей і не знають, чим то праця, бо о. Кудрик не завжди підписує свої статті своїм іменем.

Ця книжка є глибокого змісту і написана дуже приступною і легкою мовою. В ній нема „високих" слів, що нераз в пересічного читача відбирають охоту до читання. Ні, в своїй книжці о. Кудрик пише дуже ясно і зрозуміло так, що й найменше очитана людина буде читати її з великою цікавістю.

В книжці „Чужа Рука" о. Кудрик виколотив перші початки греко-католицької церкви у Канаді, Америці і Британії, що є дуже інтересне, бо з нас мало хто знає про це, а всі повинні знати. Різнок є багато такого, що ще ніде не було друковане і загалу мало відоме. Є там історія римської, себто римо-католицької церкви від найдавніших часів; що вона робила, які в неї пани були, а все оперте на фактах. Словом — книжка є дуже майстерно написана і вона до читання. Нам подібних книжок треба як найбільше, тоді ми зрозуміли, що значить Рідна Церква, а проводі якої стоять свої рідні люде, а не чужинці.

Скажу, що коли я отримав книжку „Чужа Рука", і зачав читати, то доти не покинув з рук, доки не скінчив, бо для мене вона була дуже цікава.

Отже кождий щирий українець, православний, чи греко-католик — повинен її мати. А особливо повинен мати цю книжку кождий вірний член Укр. Прав. Церкви, щоб її як найскорше розкупити, щоб видані на неї гроші видавництвом як найскорше повернули. Тоді буде за що дальше подібні книжки видавати. А нам їх треба, як найбільше.

Добре будуть, щоби хтось, хочби і запад кождої церковної громади — збірав замовлення між своїми членами на цю книжку і разом справдяв для всіх, бо воно нераз буває, що чоловік скорше на місці дасть 50 центів за якусь річ, чим післяти почтою 25 центів.

В мене є велике бажання, щоби консисторія як найскорше видала кількою історію зорганізовання і розвою Рідної Церкви в Канаді. Це був би тоже цінний та інтересний матеріял. Правда, початки історії нашої Церкви були друковані в перших числах „Вістника", яку написав голова Консисторії прот. С. В. Савчук, а тепер треба, щоби він її дише доповнив. Це потрібне хоч би тому, що тепер є багато членів Церкви, що перших чисел „Вістника" не читали. Знову дуже мало є таких, що річники „Вістника" складають. По зрутному, книжка більше надається для членського вжитку, чим річники „Вістника".

2. Протокол Сємого Собору.

Слід згадати ще про одну книжку, що також недавно вийшла, а це „Протокол Сємого Собору Української Греко-Православної Церкви". Скажу щиро, Консисторія дуже добре зробила, що видала протокол з Собору книжково. Ця книжка тоже повинна находитися в хаті кождого вірного Рідної Церкви. В ній є річи, які повинні цікавити кождого члена. Бо хоч в деяких громадах делегати здавали звіт з Собору, то вони не могли всього того переказати, що на Соборі через чотири дні обговорювалося.

Ця книжка має тимбільше вартість, що кількох одиниць тепер дуже натягають під і нарали Собору. Кажуть, що він набувся не правильно, не після статуту що на ньому говорили люде одної професії, що були „скімн", заголовкники, примус і т. інше. Тому кождий член повинен обовязково перечитати Протокол з Собору і переконатися, що ті одиниці не мають жадної підстави таке говорити.

Протокол є вірно і правдиво написаний про що може посвідчити кождий чесний та неупереджений учасник Собору.

Любомир.

ЮВІЛЕЙНИЙ ФОНД.

Василь Буряник, Саскатун, Саск.	$25.00
П-на Анастазія Райчиба, Вилліґдон, Алта.	25.00
Ілія Кирпич, учитель, Видьма, Альберта.	25.00
Анна і Якіб Арсеній, Толстой, Ман. (зложили на декл.)	20.00
П-на Вікторія Новосад, Роблін, Ман. (зложили на дек.)	20.00
Микола Дербавка, Дуфрост, Ман.	5.00
П-на Текля Савчук, учителька, Дробот, Саск.	5.00
Александер Цьотка, Лорборн, Саск.	5.00
Іван Орлецький, Прут, Алта. через о. Д. Стретівчука	1.00
Ярослав Кватех, Вінніпег, Ман. жертву зложив ще минувшої зими, але через недогляд їмн його було пропущене	5.00

СПРАВКА: В числі 14 „Вістника", з 15 липня, 1935, прогосподнено, що п. Іљко Корнан з Гефорд, Саск. зложив на Ювілейний Фонд 2.00. Мало бути п. Іљко Корнан, що як один місці справляється.

ЖЕРТВИ НА ДУХОВНИЙ СЕМІНАР.

Пані Розалія Федорців, Вегревіл, Алта.	$5.00

Збірка о. І. Дмитрова:
(На арештованих в п. Ст. Половник. Підор, Саск.)

По 1 дол.: Марія Білокрила, Стефан Половник.
По 50ст.: Ник. Гунуз, Леонтій Сайн, В. Білокрилий.
По 35ст.: Ів. Половик.
По 25ст.: П. Білокрилий, Анастазія Половик, В. Н. Ісєр, Тео. Білокрилий, Ст. Копшин, Анд. Гельмич, Ю. Марійчук, Катерина Сайн, Вас. Чоровіта, Петро Половик, Вас. Чуропіта.
По 10ст.: Н. Миськ, Параскева Половик.

ЖЕРТВИ НА ОКРАСУ КАПЛИЦІ ПРИ ДУХОВНІЙ СЕМІНАРІ.

Василь Перелетюк, Роркетон, Ман.	1.00
Микола Гунуляк, Роркетон, Ман.	1.00
Н. Тофан, Толстой, Ман.	1.00

ДІЦЕЗІЯЛЬНИЙ ФОНД. ЕДМОНТОН, АЛТА.

(Збірка о. Гушакин.

По 2 дол.: Ст. Зарівь, П. Волошинський, Тома Стечишин.
По 1 дол.: Лука Лихман, Д. Ялив, Степан Романюк, Павло Турко, Мих. Малайчук, Др. В. С. Невчас, Петро Рипка, Белліс, Алта.

Збірка о. І. Дмитрова:

Збірка в церкві коло Кутороських	3.50
Збірка в церкві коло Льорея	7.06
Збірка в церкві Вестберн	4.00
Збірка в церкві коло Кушк	2.65
Збірка о. П. Мельничука. Ланкорін.	
Мих. Король	2.00
По 1 дол.: А. Ягольницький, Ів. Теодорюк, Павло Кміть, Мих. Ортинський.	

Збірка о. Д. Стретівчука.

Ник. Байдала, Вегревіл, Алта.	1.00

ПОПЛАР ПАРК, МАН.

Сестрицтво при Укр. Греко-Прав. Церкві	10.00

АРРАН, САСК.
Збірка о. Кирстюка.

Від часнів (збірки)	6.00

Збірка о. С. В. Савчука.

Николя Дорбавка, Дуфрост, Ман.	1.00
Юрко В. Михайлюк, Ст. Джонкін, Саск.	1.00
Ярослав Коятех, Вінніпег, Ман.	1.00
Василь Малюта, Шортдейл, Ман.	1.00

Збірка о. П. Запорожець.

А. Іванчевський, Давфин.	1.00
Семен Гура, Давфин.	1.00

ПЕМБИНА, Н. ДАК., ЗЛ. ДЕРЖАВИ.
І. Дякональний фонд.

По 1 дол.: В. Загарія, М. Демянишин, А. Керелюк, Н. Кляш, І. Анарусин, І. Бородюков.

II. На покриття коштів 7-го Собору.

По 1 дол.: А. Керелюк, І. Бородюк, Н. Кляш, М. Демянишин.
По 50ст.: В. Загарія, І. Анарусин, І. Пастух, П. Пастух, Кандарський, пані Керелюк.
По 25ст.: Н. Костюк, І. Підчашин, В. Іванишин, пані Демянишин.
По 20ст.: пані І. Пастух, пані П. Пастух, М. Костюк.
По 15ст.: пані Костюк, пані Гевеорга, Н. Г.
По 10ст.: Р. Сивак, В. Лучків.

Збірка о. Л. Дячени.

Збірка в церкві, Сентон, Ман.	3.10
Збірка в церкві. Портедж ля Прейрі	1.45
Пані Е. Слободян, Портедж ля Прейрі	1.00
Збірка в церкві, Ст. Мартин, Ман.	3.30

НЕСПОДІВАНКА.

(Вінмер, Саск.)

Приятелі і знакомі дівчини Мелянії в Вінмер, Саск. устроїли їй несподіванку дня 20 листопада н. р. Несподіванка була з тої нагоди, що панство Москалі побудували свою власну хату. В часі перекуски були промови. Між іншими говорив п. І. Шмигельський, і сказав, що або ця несподіванка осталась в памяти для панства Москалів і для гостей, то ми так само повинні зробити несподіванку для нашого релігійного часопису „Вістника" й зложити жертви на його пресовий фонд. На це всі зложили $1.70.

Такі несподіванки й забави, котрі відбуваються між православними українцями, повинні бути різночасово несподіванкою для нашого релігійного часопису „Вістника", котрий потребує нашої матеріяльної помочі. Всім жертводавцям щире Спасибі.

Л. Половиц, секр. парохії

ПОРЯДОК БОГОСЛУЖЕНЬ
о. Л. В. Дячени.
Січень.

5. Неділя — Сентон.
7. Вівторок, Різдво Христове. — Ісу Селянок, початок в 4 годині рано.
8. Середа, Собор Бог. — Тинвал
9. Четвер, Стефана — Сентон.
14. Вівторок, Новий Рік. — Пошлар Парк.
19. Неділя, Богоявлення. — Лодвин.
20. Понеділок, св. Івана Хрестителя Окно.
26. Неділя, — Портедж ля Прейрі.

Адреса: — Тинвал. Ман.

ПРЕСОВИЙ ФОНД „ВІСТНИКА".
(Збірка о. І. Дмитрова.)

Укр. Прав. Громада, Гроулєр, Саск.	$8.13
Укр. Прав. Гром. Брускбі, Саск.	5.54
Пічне прощальної вечері У. П. С. Вовянка, з нагоди відходу о. І. Дмитрова	7.00
Збірка о. Р. Уляка, на василю в Л. Лынтрака, з панною Марією Кочун	2.50
Лука Вістинський, Рожевина, Саск.	.35

ЦЕРКОВНИЙ КАЛЕНДАР НА 1936 РІК.

Січень 1936.

1 С. Боніфатія муч.
2 Н. Мч. Ігнатія Бог.
3 П. Уліяни мч.; Петра митр. Київ
4 С. Вич. Анастасії

5 Н. Св. Отців. 10 мч. на Криті
6 П. Навеч. Різдва. Евгенії
7 В. Різдво Христове
8 С. Соб. П. Б., Йосифа
9 Ч. Стефана прмуч.
10 П. 20 тис. муч. в Никомидії
11 С. 14 тис. уб. у Вефл.

12 Н. Нед. по Різдві. Анисії мч.
13 П. Мелянії пп.
14 В. Новий Рік. О. Г. Вас. Вел.
15 С. Сильвестра

ПОРЯДОК БОГОСЛУЖЕНЬ.
о. В. Алопонов.
Січень.

5. Неділя — Роза.
7. Вівторок — Різдво — Толстой. Початок 5 год. рано.
8. Середа — 2 день Різдва — Пембіна, Н Дак., З. Д. А. Початок 8 годин рано.
9. Четвер — 3-ий день Різдва — Вайтс. Початок 9 год. рано.
12. Неділя — Гарлентон.
14. Середа, Новий Рік — Сенькін.

Адреса: — Толстой, Ман.

ВІДВІДИНИ о. С. В. САВЧУКА.

Вчісі Різдвяних Свят, о. С. В. Савчук, голова Консисторії Української Греко-Православної Церкви в Канаді, відвідає такі громади:

Перший день Різдва — Пайн Ривер, Ман. початок Богослужения в 8 годині рано.

Другий день Різдва — Богдан, Ман. початок Богослужения в 9 годині рано .

Третій день Різдва — Венкав, Ман. початок Богослужения в 9 годині рано.

Консисторія Української Греко-Православної Церкви в Канаді.
7 St. Johns Ave.
Winnipeg, Man.

ПОРЯДОК БОГОСЛУЖЕНЬ
о. П. Запорожець.
Січень.

5. Нед. — Шортдейл. По Боеслужению Річні Збори.
7. Вівторок — Різдво.
12 год. о півночи — Сефтон.
8 год. рано — Давфин.
8 год. рано — Пайн Ривер в Савчуку).
8. Середа. — Соб. Богород. — Коїв Богдан (о. Савчук.)
9. Четвер — Стефана — Робліи Вейкав. (іг. Савчук.)
12. Нед. — Гілберт Плейнс.
14. Вівторок — Новий Рік. — Галич
19. Неділя, Йордан, 6 год. рано — Давфин. 10 год. Ешнія.
20 Понед. Собор Івана Хрестителя — Сефтон. — Річні Збори.
26. Нед. — Вінмер.

Адреса: — Давфин.

ЦЕРКОВНИЙ УСТАВ НА 1936 РІК.
Січень.

5. Неділя Отців: Голос 4, Єв. із XX: 19—31. Літ. Ап. жид. XI: 9—10 17—40. Мат. І: 1—25.
6. Понеділок Святий Вечір: Літ Василя Велик. з Вечірнею. Ап. жид. І: 1—12. Єван. Лук. II: 1—20.
7. Вівторок — Різдво Христове: Всенощна, що починається великим повечерням. Утр. Єван. Мат. І: 18—25. Літ. св. Із. Золотоуст. Ап. Галат IV: 4—7; Єван. Мат. II: 1—12.
8. Середа Собор Пр. Богородиці: На Утр. Служба Правилна. Літ.: Ап. жид. II: 11—18; єв. Мат. II: 13—23.
9. Четвер: Стефана Первомученика Утр. Єван. із. XV: 17—27 і XVI: 1—2 Літ. Ап. Ілінія VI: 8—15, VII: 1—3 1-47—59. Єван Мат. XXI: 33—42.
12. Неділя по Різдві — Голос 5. Утр. Єван. Івана XXI: 15—25. Літ. ап. Галат. I: 11—19. Єван. Мат. II: 13—23.
14. Вівторок — Новий Рік. Обр. І: Н. І. Х. Василя Великого Утр: Єв. із. X: 9—16. Літ. Вас. Великого. Ап. еспонн II: 8—12 і жид. VIII: 3—6. Єван. Луки II: 20—21 і 40—52. та Луки VI: 17—23.